ĀDURBĀD Ī MAHRSPANDĀN UD ŠĀHĀN ŠĀH	5
ARDĀ WIRĀZ-NĀMAG	6
AFSŌN TAB UD XŌN ABĀZ ESTĀDAN	6
BUNDAHIŠN	68
ČIM Ī DRŌN	68
COLOPHON DĒNKARD B	515
COLOPHON DH I	519
COLOPHON DH II	519
COLOPHON DJJ (VIDEVDAD)	519
COLOPHON F10	521
COLOPHON IM	521
COLOPHON J2	523
COLOPHON K1	524
COLOPHON K4	525
COLOPHONS K5	528
COLOPHON K7	529
COLOPHON K20 II	530
COLOPHON K43 II AFTER MX	531
COLOPHON K43 III AFTER DK.3.285	532
COLOPHON M51A-B/H6A-B	535
COLOPHON ML3 (VIDEVDAD)	536
COLOPHON TD1	536
COLOPHON TD2	537
COLOPHON TD4A	537
COLOPHON TD4C	538
COLOPHONS PT4, MF4, R-592	538
COLOPHON VIDEVDAD AFTER CHAP. 9	543
COLOPHON VS TUL 11263, NO. 1	544
COLOPHON VS TUL 11263, NO. 3	545
COLOPHON VS DZ 4010	546
COLOPHON VS NIK / 4040_AVE1001	547
COLOPHON ML / 4050 / 305R	549
DĀDESTĀN Ī DĒNĪG I	551
DĀDESTĀN Ī DĒNĪG II	686
DĀDESTĀN Ī MĒNŌY XRAD	774
DĒNKARD 3	854
DĒNKARD 4	1154

DĒNKARD 5 1168
DĒNKARD 6 1196
DĒNKARD 7 1367
DĒNKARD 8 1447
DĒNKARD 9: SŪDGAR NASK 1528
DĒNKARD 9: WARŠTMĀNSR NASK 1561
DĒNKARD 9: BAG NASK 1605
DĒNKARD 9: WIZĪDAG Ī AZ HAMĀG HĀD 1646
FRAHANG Ī OĪM 1655
GIZISTAG ABĀLIŠ 1705
HANDARZ Ī ŌŠNAR Ī DĀNĀG 1713
XEŠM Ō DĒWĀN 1720
KĀR-NĀMAG Ī ARDAXŠĪR Ī PĀBAGĀN 1721
MĀDAYĀN Ī HAZĀR DĀDESTĀN 1737
MĀDAYĀN Ī HAZĀR DĀDESTĀN II 1827
MĀDAYĀN Ī YŌIŠT Ī FRIYĀN 1858
NĀMAGĪHĀ Ī MĀNUŠČIHR 1877
NĪRANG Ī ĀB 1942
NĪRANG Ī ĀTAXŠ ABRŌXTAN 1947
NĪRANG Ī PĒŠĀG 1949
NĪRANG WARS 1951
OHRMAZD PAD HARWISP-DĀNĀGĪH 1952
PAHLAVI RIVĀYAT 1957
PT 01. AYĀDGĀR Ī ZARĒRĀN 2177
PT 02. ŠAHRESTĀNĪHĀ Ī ĒRĀN ŠAHR 2190
PT 03. ABDĪH UD SAHĪGĪH Ī SĪSTĀN 2193
PT 04. HU-SRAW Ī KAWĀDĀN UD RĒDAG-Ē 2195
PT 05. HANDARZĪHĀ Ī PĒŠĒNĪGĀN I 2201
PT 06. HANDARZĪHĀ Ī PĒŠĒNĪGĀN II 2201
PT 07. HANDARZĪHĀ Ī PĒŠĒNĪGĀN III 2202
PT 08. HANDARZĪHĀ Ī PĒŠĒNĪGĀN IV 2202
PT09. PAND-NĀMAG Ī ZARDUXŠTĀN AZ ČĪDAG HANDARZ Ī PŌRYŌTKĒŠĀN 2203
PT10. HANDARZ Ī DĀNĀGĀN Ō MAZDĒSNĀN 2209
PT11. HANDARZ Ī HU-SRAW Ī KAWĀDĀN 2212
PT12. HANDARZ Ī ANŌŠAG-RUWAN ĀDURBĀD MAHRSPANDĀN 2214
PT13. A FRAGMENT 2221
PT14. HANDARZ Ī WEHZĀD FARROX PĒRŌZ 2222

PT15. TEXT I 2225
PT16. TEXT II 2225
PT17. SAXWAN ĒW-ČAND ĀDUR-FARNBAG FARROX-ZĀDĀN GUFT 2226
PT18. WĀZAGĪHĀ Ī BAXT-ĀFRĪD UD ĀDURBĀD Ī ZARDUŠTĀN 2227
PT19. NIHIŠN Ī TIS Ī gĒTĪY 2228
PT20. COLOPHON A 2229
PT21. COLOPHON A2 2229
PT22. COLOPHON B (MK) 2229
PT23. NĪRANG Ī ZAHR BASTAN 2230
PT24. AYĀDGĀR Ī WAZURG-MIHR 2231
PT25. MĀH Ī FRAWARDĪN RŌZ Ī HORDAD 2246
PT26. DRAXT Ī ASŪRĪG 2250
PT27. WIZĀRIŠN Ī ČATRANG UD NIHIŠN Ī NĒW-ARDAXŠĪR 2255
PT28. HANDARZ Ī DASTWARĀN Ō WEH-DĒNĀN 2259
PT29. MĀDAYĀN SĪH RŌZAG FRAGMENT 2263
PT30. ABAR PANj XĒM Ī ĀSRŌNĀN 2264
PT31. ABAR ĒWĒNAG NĀMAG NIBĒSIŠNĪH 2266
PT32. ABAR PAYMĀNAG Ī KADAG-XWADĀYĪH 2271
PT33. WĀZAG ĒW-ČAND Ī ĀDURBĀD Ī MAHRSPANDĀN 2273
PT34. DĀRŪG Ī HUNSANDĪH 2280
PT35. ABAR STĀYĒNĪDĀRĪH Ī SŪR ĀFRĪN 2281
PT36. ABAR MADAN Ī ŠĀ-WAHRĀM Ī WARZĀWAND 2285
PT37. ABAR XĒM UD XRAD Ī FARROX MARD 2286
PT38. COLOPHON C (MK) FRAZĀMENIŠN Ī NĪBĒG 2290
PURSIŠNĪHĀ 2292
PURSIŠNĪHĀ I: ĒMĒD Ī AŠWAHIŠTĀN 2314
PURSIŠNĪHĀ II: Ī ĀDUR-FARNBAY 2364
PURSIŠNĪHĀ III: FRĪY-SRŌŠ 2423
PURSIŠNIHĀ IV: THIRTY QUESTIONS AND ANSWERS 2428
SĀYAG Ī NĒMRŌZ 2435
ŠĀYIST NĒ ŠĀYIST 2437
ŠĀYIST NĒ ŠĀYIST SUPPLEMENTARY 2489
WIZIRGERD Ī DĒNĪG 2537
WIZĪRĪHĀ Ī DĒN Ī WEH Ī MAZDĒSNĀN 2586
YŌIŠT Ī FRIYĀN > MĀDAYĀN Ī YŌIŠT Ī FRIYĀN 2591
ZĀDSPRAM, ČĪDAGĪHĀ 2592
ZAND Ī FRAGARD Ī jUD-DĒW-DĀD **ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.**

ĀDURBĀD Ī MAHRSPANDĀN UD ŠĀHĀN ŠĀH

[K20_152r]

pad nām ī yazdān

ǰahišn ī nēk bawād ān ī weh ∵

ēdōn gōwēnd kū rōz-ēw frazānag ī Rōmīh ud Hindūg ud Ādurbād ī Mahrspandān pēš ī šāhān šāh nišast

framūd pursīd kū pad gētīy tan-ēw čē weh mad estēd

Rōmīh guft kū pādixšāyīh a-pasēmāl[1] weh .

Hindūg guft kū ǰuwānmard xwāstag weh

Ādurbād guft kū ōy (ī) pad gētīy ud mēnōy abē-bīm weh .

didīgar ēn pursīd kū tan-ēw kadār (wattar .

Rōmīg guft kū ...) wattar .

Hindūg guft kū hamsaxtan ī nē kas ud nē tis wattar . {’~~twr~~}

Ādurbād guft kū margīh wattar az pas druwandīh

ud šāhān šāh guft kū *zayīh[2]

frazaft pad drōd šādīh rāmišn

[K20_152r next FrW.39]

1 <’p̄smym’l̲>.

2 <zyh>.

ARDĀ WIRĀZ-NĀMAG

[K20] = Ka

[K26] = Kb

[M51a_74r/27] = Ma

[M51b_153r/7] = Mb

0 pad nām ī yazdān

AWN.1.

1.1 ēdōn gōwēnd kū ēw-bār ahlaw Zarduxšt dēn ī padīrift[1] andar gēhān rawāg bē kerd

1.2 tā bowandagīh 300 sāl[2] dēn andar abēzagīh[3] ud mardōm andar abē-gumānīh būd hēnd

1.3 ud pas gizistag Gannāg[4] Mēnōy ī druwand gumān kerdan ī mardōmān pad ēn dēn rāy ān gizistag Aliksandar[5] ī hrōmāyīg[6] ī muzrāyīg-mānišn[7] wiyābānēnīd ī pad garān syazd[8] ud nibard ud yask[9] ō Ērān šahr āmad

1.4 u-š ōy ērān dahībed ōzad[10] ud dar ud xwadāyīh wišuft[11] ud awērān[12] kerd

1.5 ud ēn dēn čiyōn hamāg Abestāg ud zand abar gāw [M51a_74v/**28**] pōstīhā[13] ī wirāstag ud pad āb ī zarr nibištag andar Staxr Pābagān pad KLYTA nibišt[14] nihād estād

1.6 ud ōy petyārag ī wad-baxt ī ahlomōγ ī druwand ī anāg-kerdār[15] Aliksandar Hrōmāyīg ī Muzrāyīg-mānišn[16] [M51b_153v/8] abar āwurd ud bē sōxt o

1.7 ud čand dastwarān ud dādwarān ud hērbedān ud mowbedān ud dēn-burdārān[17] ud abzārōmandān ud dānāgān [K20_2r beg.] ī Ērān šahr rāy bē kušt[18]

ud mehān[19] ud kadag-xwadāyān ī Ērān šahr ēk abāg did kēn ud an-āštīh ō[20] mayān abgand xwad škast[21] ō dōšox dwārist

---

1 Mab <-WNt>.
2 Mab w +.
3 Mab <-**YH**>.
4 Mab <gnn->.
5 Mab <’lkyykdl> +.
6 Mab <-m’y’k> +.
7 Mab <mw cl’sk-> +.
8 Mab <yyzd>.
9 Ma <ssk>, Mb <s̈s̈k>
10 Mab <ZK->.
11 Ma <yawpt>, Mb <wy’wpt>.
12 Mab <’p̄->.
13 Ma <pwštyyt->.
14 Mab <npyyt>.
15 Ma <’n’kr / t’l>.
16 Mb <mw // cl’sk>.
17 Ma <- wblt->.
18 Mab <NKSWNt">.
19 KaMab <ms’n>.
20 Ka <OLE>.
21 KaMab <TBL->.

1.8 ud pas az ān mardōmān[1] ī Ērān šahr[2] ēk abāg did āšōb ud pahikār būd o[3]
čiyōn-išān[4] xwadāy[5] ud dahībed ud sālār[6] ud dastwar ī dēn[7] āgāh nē būd

1.9 ud pad tis ī yazdān gumān būd hēnd
ud was-ēwēnag kēš ud wurrōyišn ǰud-ristagīh ud gumānīh ud ǰud-dādestānīh andar gēhān bē
[M51a_75r/29] ō[8] paydāgīh āmad ∵

1.10 tā ān ka zād[9] hu-fraward[10] anōšag-ruwān Ādurbād ī Mahrspandān[11] kē padiš passāxt[12] ī pad dēn
kerd ud rōy widāxtag abar war rēxt

1.11 ud čand [M51b_154r/9] dādestān ud dādwarīh abāg ǰud-kēšān ud ǰud-wurrōyišnān[13] bē kerd
ud ēn dēn[14] andar šēbišn[15] ud mardōmān andar gumān būd hēnd

1.12 ud pas mowmardān[16] ud dastwarān ī dēn anīy[17] būd [18]♣ hēnd

1.13 az ān mar andōhōmand[19] ud purr-pīm[20] būd ⎫ hēnd

1.14 u-šān pad dar ī pērōzgar[21] ādur ī Farnbāy[22] hanǰaman xwāst[23]

1.15 ud was-ēwēnag saxwan ud uskār abar ēn būd kū-mān čārag xwāstan abāyēd
tā-mān kas-ēw[24] šawēd az mēnōyān āgāhīh āwarēd
kū mardōm[25] ī andar ēn āwām hēnd bē [K20_2v] dānēnd kū
ēn yazišn ud drōn ud āfrīnagān[26] ud nīrang ud pādyābīh [M51a_75v/30] ud yōǰdahrīh[27]
ī amāh pad kardag āwarēm[1] ō yazdān rasēd ayāb ō dēwān

---

1 KaMab <mlt-> +.
2 Mb + <l̶y̶>.
3 Ka <bwt>, Mab <o bwt>.
44 KaMab w +. – Ka <-šy'n>.
5 KaMab <hwt'>.
6 Ma <srd'>.
7 Ka dastwardēn.
8 Ka <OLE>.
9 Ka <ZyL->.
10 KaMab <-plwt>.
11 KaMab <mhr->.
12 KaMab <PWN yy'ht>.
13 Ka <lwyšn->, Ma <-lwyšn'>.
14 Ma w +.
15 KaMab <šyyp̄->.
16 KaMab <mywymlt->.
17 KaMab <ZK'y>.
18 Not Ka bol.
19 Mab <'nth'wmnd>.
20 Mab <- pŷm>.
21 KaMab <-kl>.
22 Ka <plb'y>.
23 KaMab <hw'yyt>.
24 KaMab <AYŠ-D>.
25 Ka -mān.
26 KaMa/b <-ny/g'n>.
27 KaMab <ywšy'yyklyh>.

ud ō frayād[2] ī ruwān ī amāh rasēd ayāb nē

1.16 u-šān pas pad ham-dādestānīh ī az dēn dastwarān hamāg mardōm [M51b_154v/10] ō dar ī ādur Farnbāy[3] xwānd[4] hēnd

1.17 u-šān az hāmōyēn[5] ǰudāg kerd haft mard kē pad yazdān ud dēn abē-gumāntar būd hēnd

1.18 u-šān xwēš menišn ud gōwišn ud kunišn wirāstagtar ud frārōntar ud guft kū

ašmāh xwēšīhā bē nišīnēd

ud az ašmāh ēk-ēw kē pad ēn kār weh[6] ud a-wināhtar[7] ud hu-srawtar bē wizīnēd

1.19 ud pas awēšān haft mard bē nišast[8] hēnd

ud az haft 3 ud az sē[9] ēk-ēw Wirāz nām bē wizīd

ud ast kē Weh-Šābuhr[10] nām gōwēnd

1.20 ud pas ōy[11] Wirāz čiyōn-iš ān saxwan[12] āšnūd abar ō pāy estād ud dast pad kaš kerd ud guft kū[13] [M51a_end]

agar-itān sahēd ēg-im a-kāmagōmand mang ma dahēd tā ašmāh māzdēsnān[14] war nēzag[15] abganēd[16]

ud agar nēzag[17] ō man rasēd[18] kāmagōmandīhā šawam ō ān gyāg ī ahlawān ud druwandān

ud ēn paygām [M51b_155r/11] drustīhā baram [K20_3r] ud rāstīhā āwaram

1.21 ud pas awēšān māzdēsnān[19] war nēzag[20] āwurd

1.22 fradom bār pad humad ud didīgar bār pad hūxt ud sidīgar bār pad huwaršt harw sē[21] bār nēzag[22] ō Wirāz āmad

AWN.2.

---

1 Ka <šytwym>, Mab <yhyty ym>.
2 KaMb/a <ply/y̰’t>.
3 Ka <plnb’>.
4 KaMab <-TWNd>.
5 Ka <hâmwŝn>, Mab <hy/ŷmwŝn>.
6 Not Ka.
7 KaMa <’wwn’y’tl>, Mb <’wwn’y̰’tl>.
8 KaMab <-WNyyt">.
9 Ka <TLTA>, Mab <TŁTAk>.
10 KaMa <whš->, Mb <hš->.
11 Not ka.
12 KaMab<yyhw>.
13 [M51a_76r/31] Persian and Skt. inscriptions, [M51a_pic. 32] Vispered.
14 Ka <m’yyy-’n’n>, Mb <m’zdy̰sn’n>.
15 Ka <wn’-yck>, Mb <<n’-yck>.
16 Ka <-WNyṯ>.
17 KaMb <n’yck>.
18 Ka <-WNyṯ>.
19 KaMb <m’zyysn’n>.
20 Ka <nn’-yck>.
21 Ka <TLTA>, Mb <TŁTAk>.
22 KaMb <n’yck>.

2.1 ud ōy Wirāz rāy[1] haft xwah būd ud awēšān harw haft xwahān Wirāz čiyōn zan būd hēnd

2.2 u-šān dēn warm ud yašt kerd estād

ud ka-šān āšnūd ēg-išān ōwōn garāntom mad hēnd ī[2] drāyīd[3] hēnd ud wāng kerd hēnd

ud andar hanǰaman ī māzdēsnān pēš[4] šud hēnd bē estād hēnd ud namāz burd hēnd

ud gōwēnd kū ma kunēd[5] ašmāh māzdēsnān ēn tis

2.3 čē amāh haft[6] xwah hēm ud ōy ēk brād[7] ud harw haft xwah[8] ōy brād[9] zanīh hēm

2.4 čiyōn xānag ēk-dar[10] kē 7 frasp ud stūn-ēw azēr andar nihād[11] estēd[12]

kē ān stūn [M51b_155v/12] bē stānēd[13] awēšān fraspān bē ōftēnd[14]

ōwōn amāh haft[15] xwah rāy brād[16] ēn ēk ast kē-mān zīyišn ud dārišn[17]

2.5 frāz az yazdān harw nēkīh az ōy ast

2.6 ašmāh pēš az zamān az ēn šahr ī zīndagān bē ō ān ī murdagān frestēd[18]

abar amāh stahmb[19] abē-ēčim kerd bawēd o

2.7 ud pas awēšān māzdēsnān čiyōn-išān ān[20] saxwan[21] āšnūd [K20_3v] awēšān haft xwaharān[22]

rāy[23] hunsandīh dād ud guft kū

amāh[24] Wirāz tā haft[25] rōz tan-drust bē ašmāh abespāram[26]

ud ēn nām farrōxīh abar ēn mard bē mānēd

2.8 ud pas awēšān ham-dādestān būd hēnd

---

1 Mb < 7 > 2x.
2 Mb w.
3 Ka <dl->. – grīyist/grīst?
4 KaMb <LOYN>.
5 Ka <<-WNyṭ>, Mb <WĄDWNyt>.
6 Ka < 7 >.
7 Ka sup. w.caret <'w' 'ywk bl't>. – Mb <bl't>.
8 Not Mb.
9 Ka sup. w/caret <OLE AH>. – Mb <bl't>.
10 Mb <-1 BBA>. – Gi. *aškōb for xānag ēk-dar.
11 Ka <-WN'ṭ>.
12 K1 <-WNyṭ>, Mb <-WN't>.
13 KaMb, H. <-WNd>.
14 KaMb <-ynnd>.
15 Ka <hp̄>.
16 Ka <AH>, Mb <bl't>.
17 KaMb <YHS->.
18 Ka <ŠTWN->, Mb <YATWN->.
19 Ka <,-mb' w>, Mb <-mb">.
20 Not Ka.
21 Ka <yyhw>, Mb <yyhwn>.
22 KaMb <hw'hl'n>.
23 Not KaMb + sup.
24 Not Ka bol.
25 Mb < 7 >.
26 Ka <'yyyp̄'lm>, Mb <'p̄'yyyp̄'lm>.

2.9 ud pas ōy Wirāz pēš ī māzdēsnān dast pad kaš grift[1] ud ō awēšān guft kū dastwarīh ast tā ruwānīgān[2] yazam ud xwarišn xwaram ud handarz kunam[3] pas may ud mang bē dahēd

2.10 dastwarān framūd kū hamgōnag kun[4]

2.11 ud pas awēšān dēn dastwarān andar [M51b_156r/13] mān ī mēnōy gyāg-ēw ī 30 gām pad ān ī xūb wizīd

2.12 ud ōy Wirāz sar ud tan bē šust[5] ud paymōzan ī nōg paymōxt pad bōy[6] xwaš[7] bē bōyēnīd

2.13 pad taxt-gāh[8] ī passazag wistarg[9] nōg ī pāk wistard

2.14 ō gāh-wistar[10] ī pāk bē nišast ud drōn yašt ud ruwānīgān[11] ayādēnīd ud xwarišn xward

2.15 ud pas awēšān dēn dastwarān may ud mang ī Wištāspān[12] 3 ǰām ī zarrēn purr kerd u-šān ēk ǰām pad humad ud didīgar ǰām pad[13] hūxt ud sidīgar ǰām pad huwaršt frāz ō[14] Wirāz dā[15]d

2.16 u-š ān may[16] ud mang bē (xward) ud ōšyārīhā[17] wāz bē guft ud pad wistarg xuft

2.17 awēšān dēn dastwarān ud haft xwahān [K20_4r] 7 rōz-šabān pad ātaxš hamēšag-sōz ud bōy-wizarāg[18] nīrang[19] ī dēnīg Abestāg ud zand bē guft[20] ud nask yašt ud gāhān srūd ud pad tārīk pās dāšt hēnd

2.18 ud awēšān haft [M51b_156v/14] xwahān[21] pad pērāmōn[22] ī wistarg ī ōy Wirāz nišast hēnd ud haft rōz-šabān Abestāg yašt[23]

2.19 awēšān haft xwahān abāg hamāg māzdēsnān dēn dastwarān ud hērbedān ud mowbedān pad ēč ēwēnag az pānāgīh bē nē hišt[24]

---

1 KaMb <-D/YWNt>.
2 Ka <-Ykg'n>, Mb <-Ẏkg'n>.
3 Ka <-WNm-ẓ>.
4 Ka <WĄYWN>.
5 KaMb <-WNt>.
6 Ka <BRA>.
7 KaMb <hwš>.
8 KaMb <t'hty'h>.
9 Ka <-k' w->, Mb <-k ww->.
10 KaMb <y's wyytl>.
11 Ka <-Yk'n / y'n>, Mb <-Ẏkg'n>.
12 KaMb <-n w>.
13 Not Ka bol.
14 Ka <OLE>.
15 Mb <d't> eol.
16 Ka <HYĄ>.
17 Ka -rīh.
18 KaMb <-wcl'k w>.
19 Ka <nylg> eol.
20 KaMb <-WNd>.
21 Ka <-E'n>.
22 KaMb <pylmwn>.
23 Mb <yšt> eol.
24 KaMb <-WNt>.

AWN.3.

3.1 ud ruwān ī ōy Wirāz az tan ō Čagād ī Dāitīg Činwad[1] puhl šud

3.2 ud haftom rōz-šabān abāz āmad ud andar tan šud

3.3 Wirāz abar āxist čiyōn ka az ān xwamn[2] ī xwaš āxēzēd ud xwamn-menišn ud huram[3]

3.4 ud awēšān xwahān abāg dēn dastwarān ud māzdēsnān čiyōn-išān Wirāz dīd šād ud huram būd hēnd

3.5 u-šān guft kū

drust āmad hē[4] tō Wirāz ī amāh māzdēsnān paygāmbar

ud az šahr ī murdagān ō ēn šahr ī zīndagān āmad hē[5]

3.6 awēšān hērbedān[6] ud dēn dastwarān pēš ī Wirāz namāz burd[7]

ud pas ōy[8] Wirāz čiyōn-iš dīd[9] padīrag āmad ud namāz burd guft [M51b_157r/15] kū

ašmāh rāy[10] drōd az Ohrmazd xwadāy ud[11] amahrspandān ud drōd az ahlaw Zardušt[12] ī Spitāmān [K20_4v] ud drōd az Srōš-ahlaw[13] ud Ādur-yazd ud xwarrah dēn ī mazdēsnān

ud drōd az abārīg ahlawān ud drōd az nēkīh ud āsānīh abārīg mēnōyān ī wahišt

3.7 ud pas dēn dastwarān guft kū

drust awar tō Wirāz ī amāh māzdēsnān paygāmbar u-t drōd[14] bād

tō-iz harw čē-t dīd rāstīhā ō amāh gōw

3.8 pas ōy Wirāz guft kū

fradom[15] gōwišn ēn kū

gursagān ud tišnagān naxust xwarišn dādan ud pas pursišn aziš[16] kerdan kār framūdan

3.9 pas dēn dastwarān framūd kū anōš xwaš

3.10 ud xwarišn ī hu-poxt ud hu-bōy ud xwardīg ud sard āb ud may āwurd[17]

3.11 u-šān drōn yašt

ud Wirāz wāz grift[18] ud xwarišn xward ud miyazd[1] rāyēnīd

---

1 KaMb <cynwpt>.
2 KaMb <ybmn>.
3 Mb <hwlmn>.
4 KaMb <HWE''>.
5 Ka <HWE'> eol.
6 Ka -bed.
7 KaMb <-WNt> 2x.
8 Not KaMb <OL>.
9 Mb <'yyt>
10 Not Ka.
11 Mb y.
12 Mb <-hšt>.
13 Ka <-š'hl->, Mb <-š 'hl->
14 Not Ka bol.
15 Ka <AWLA>.
16 Ka <MNš>.
17 KaMb <'p̄wlt>.
18 KaMb <-DWNt>.

wāz bē guft ud stāyišn ī Ohrmazd ud amahrspandān ud spās ī Hordad ud [M51b_157v/18] Amurdad amahrspand[2] hangārd

ud āfrīnagān[3] guft

3.12 u-š framūd kū awarēd dibīr ī dānāg ī frazānag[4]

3.13 u-šān āwurd dibīr ī frahiztag ī frazānag[5] ud pēš nišast

3.14 harw čē Wirāz guft drust rōšn ud gōwizār nibišt ∵

AWN.4.

4.1 u-š ēdōn framūd nibištan kū

pad ān ī fradom[6] šab man ō padīrag bē mad Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd

u-š ō man namāz[7] burd hēnd ud guft [K20_5r] kū

drust āmad hē[8] tō ardā Wirāz ka-t ahanū[9]z āmad zamān nē būd

4.2 man guft paygāmbar ham

4.3 ud pas pērōzgar[10] Srōš-ahlaw ud [K26_8r beg.] Ādur-yazd ān ī man dast frāz grift

4.4 fradom gām pad humad ud didīgar gām pad hūxt ud sidīgar gām pad huwaršt frāz ō Činwad puhl mad ham ī[11] was pahnāy[12] [M51b_158r/17] ī amāwand[13] ī Ohrmazd-dād

4.5 ka ō ānōh frāz mad ham u-m dīd ān widerdagān[14] ruwān ka-šān andar ān 3 šab ī naxust[15] ruwān pad bālēn ī tan nišast

ud ān ī gāhānīg gōwišn[16] guft ∵ *uštā amąāi yamąāi ušta kamąāičiţ* ∵

kū nēk ōy kē az ān ī ōy nēkīh kadār-iz ēw nēkīh

4.6 u-š andar ān 3 šab[17] ān and nēkīh ud āsānīh awiš mad estēd čand hamāg nēkīh ī-š[18] pad gētīy[19] [K26_8v] dīd

čiyōn mard-ēw kē tā pad gētīy[1] būd aziš āsāntar ud xwaštar ud huramtar (nē) būd

---

1 Ka <my'zd>, Mb <myzd>.
2 H., Gi. -ān.
3 KaMb <-g'n>.
4 Ka <-n\'/k w>, Mb <-n'k w>.
5 KaMb <-n'k>.
6 Ka <AWLA>.
7 Mb <OYY-ŶE>.
8 KaMb <HWE'>.
9 KaMb <'hnwyc>.
10 KaMb <-kl>.
11 Ka w.
12 KabMb <-n'k>.
13 KabMb <'m''wny>.
14 Ka <-tYk->.
15 Kb <nyyt>.
16 Not Ka.
17 KabMb <šp>.
18 KabMb <ZYš ≈ ZAA>
19 Kb, Mb <-tyD>, Ka <-t'> eol.

4.7 pad ōšbām ī sidīgar ōy ruwān ī ahlawān andar urwar bōy ī xwaš bē gašt[2]

4.8 u-š xwaštar sahist ān[3] bōy čiyōn harwist bōy xwaš ī-š pad[4] zīndagān pad wēnīg abar šud
ud ān bōy wād az rabihwintar rōn az nēmag ī yazdān bē āmad[5]

4.9 u-š ān ī xwēš dēn ud ān ī xwēš kunišn kanīg kerb
ī nēk pad [K20_5v] dīdan[6] ī hu-rust[7] kū pad frārōnīh rust [M51b_158v/18] estād[8]
frāz pestān kū-š pestān abāz nišast ī dil ud gyān[9] dōst
kē-š kerb ēdōn rōšn čiyōn dīd[10] hu-dōšagtar nigerišn[11] abāyišnīgtar [K26_9r]

4.10 ud pursīd ān ī ahlawān ruwān az ān kanīg kū
tō kē hē ud kē[12] xwēš hē[13]
kē-m hagriz [14]♣ pad[15] zīndagān pad[16] gētīy[17] ēč kanīg nēkōgtar- ud hu-čihrtar-kerb[18] ⌋ az ān ī tō nē dīd

4.11 u-š passox dād[19] ān ī xwēš dēn ud ān xwēš kunišn kū
man[20] kunišn ī[21] tō ham[22] ǰuwān[23] ī xūb-menišn ī xūb-gōwišn ī xūb-kunišn ī xūb-dēn

4.12 kāmag ud kunišn ī tō rāy ka man ēdōn meh ud weh ud hu-bōy ud pērōzgar ud abēbēš ham čiyōn tō sahēd

4.13 čē tō pad gētīy gāhān srūd u-t āb[24] ī weh yašt u-t ātaxš pahrēxt
u-t mard ī ahlaw šnāyēnīd kē az dūr[25] frāz mad kē az nazdīk

4.14 ka [K26_9v] man frabih[1] būd ham ā-t frabihtar[2] kerd ham

---

1 KabMb <-t’>.
2 KabMb <yšt>.
3 Ka + y.
4 Not Ka.
5 Mb <-WNyt>.
6 Ka <dY̱tn'>, Kb <dy̱tn'>, Mb <-TWNtn'>.
7 KabMb <’lwyyt>.
8 Ka <-WNyt̲>.
9 Kab <dylwy’n>, Mb <dy̱lwy’n>.
10 KabMb <dy̱t>.
11 Kab <nkd/yl->, Mb <nkl->.
12 Ka rep. bol.
13 Kab <HWE’>.
14 Mot Mb bol.
15 Not Ka.
16 Not Kb.
17 Kab <-t’>.
18 Ka <-cyhlt’l->.
19 KabMb <d’t>.
20 Ka + ēdōn.
21 Not Mb.
22 Ka <HWEym>.
23 Mb <gw->.
24 Not Ka.
25 KabMb <ALYK>. – Kb + sub. *dūr*.

ud[3] nēk būd ham u-t nēktar[4] kerd ham[5]

ud arzānīg būd ham u-t arzānīgtar būd ham

ud ka pad gāh ī[6] čašmgāhān[7] [M51b_159r/19] nišāst[8] ham

u-t čašmgāhtar[9] nišāst ham

ud ka burzišnīg būd[10] ham ā-t burzišnīgtar [K20_6r] kerd ham

pad ēn humad ud hūxt ud huwaršt ī tō warzīd[11] tō mard ī ahlaw

pas az tō yazēnd pad ān ī Ohrmazd dagr-yazišnīh[12] [13]♣ ud ham-pursagīh[14]

ka dagr[15] zamān Ohrmazd rāy yazišn[16] ⎫ ud ham-pursagīh[17] ī frārōn kunēnd[18] āsānīh aziš

AWN.5.

5.1 pas ān Činwad puhl 9 nēzag pahnāy [K26_10r] abāz būd

5.2 man pad abāgīh ī Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd

pad Činwad puhl xwārīhā ud frāxīhā ud nēw-dilērīhā[19] ud pērōzgarīhā bē widerd ham

5.3 was[20] pānāgīh ī Mihr yazd ud Rašn ī ristag[21] ud Wāy weh ud Wahrām amāwand ud Aštād yazd frāy-dādār-gēhān[22] ud xwarrah ī[23] dēn weh ī māzdēsnān ud Frawahr ī Ahlawān ud abārīg mēnōyān

ō man [24]♣ Ardā Wirāz naxust namāz[25] burd[26] hēnd

u-m dīd[1] man ⎫ Ardā Wirāz Rašn ī rāst kē[2] tarāzūg ī zard ī zarrēn[3] pad dast dāšt

---

1 Kab <plyp̄yh>.
2 Kab/Mb <plyp̄ 'y/y̰tl>.
3 Mb + ~~ud ka~~.
4 Kb <nywkt>.
5 Mb <hm>.
6 Kb.
7 KabMb <cšmk'n>.
8 <-WNyyt>.
9 KaMb <-my'h->, Kb <-mky'h->.
10 KbMb <bwt>.
11 Kab <wlcy̰t>.
12 KaMb <yyly/y̰c->.
13 Not Ka.
14 KaMb <-k̰yh> 2x.
15 Kb <dy̰l>.
16 Kb <YZB->.
17 Ka -pursišn.
18 Ka/bMb <WAY/DWNyh/**yh**>. – For <-WNx2>.
19 KabMb <Tg ->. – Ka <ylyl-, Kb <dlyl->, Mb <dl̰yl̰yh'>.
20 Not Ka.
21 KabMb <lyyytk>.
22 Ka <pl'y't->, KbMb <ply/y̰d't->.
23 Ka.
24 Not Mb.
25 Ka <OYSM>, Kb <nm'c>.
26 (Ka)KbMb <ŶŶLWNt> +.

ud ahlawān ud druwandān handāzēd

5.4 ud pas Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd dast [M51b_159v/20] ī man frāz[4] grift ud guft kū bē āy tā ō[5] tō nimāyēm [K26_10v] wahišt ud dōšox ud rōšnīh ud xwārīh ud āsānīh ud frāxwīh[6] ud xwašīh huramīh ud rāmišn ud šādīh ud hu-bōyīh ī wahišt pāddāšn ī ahlawān

5.5 u-t[7] nimāyēm tārīkīh ud tangīh ud duš-xwārīh ud wadīh ud bēš ud anāgīh ud dard ud wēmārīh ud sahmgenīh[8] ud bīmgenīh[9] ud rēšgenīh [K20_6v] ud gandagīh[10] pad dōšox pādifrāh ī gōnag gōnag kē[11] dēwān[12] ud ǰādūgān ō bazakkarān[13] kunēnd[14]

5.6 u-t nimāyēm gāh (ī) rāstān ud ān ī drōzanān

5.7 u-t nimāyēm pāddāšn ī xūb-wurrōyišnān pad Ohrmazd ud amahrspandān ud nēkīh ī[15] pad wahišt ud anāgīh ī pad dōšox ud astīh yazdān ud amahrspandān[16] ud nēstīh Ahrimen[17] dēwān[18] ud būdan[19] ī ristāxēz[20] [K26_11r] ud tan ī pasēn

5.8 u-t nimāyēm pāddāšn ī ahlawān az Ohrmazd ud amahrspandān pad andar wahišt[21]

5.9 u-t nimāyēm zaxm pādifrāh ī[22] gōnag gōnag ī ō[23] druwandān pad andar dōšox az Ahrimen ud dēwān ud petyāragān[24] ∵ ∵ [M51b_160r/21]

AWN.6.

6.1 gyāg-ēw frāz mad ham u-m dīd ruwān ī mardōm[25] ēw-čand kē pad ham estād hēnd

---

1 Ka <dyṭ>, Kb <dyt>.
2 Not Ka.
3 Ka/bMb <zlyn(')>.
4 Not Ka.
5 Ka sup. <'w'>.
6 Ka + nēkīh.
7 KaMb w +.
8 KabMb <-y/gyn'yh> 3x.
9 Not Mb bol.
10 Ka <ynnŶk->, Kb <ŷnnYk->, Mb <gnnŶk->.
11 Not Ka, KbMb <MN>.
12 Kab <ŠAAA'n>.
13 Ka <bckgl->, Kb <bckkl->, Mb <wckkl->.
14 Ka <-DWNd>, KbMb <WĄDWNd> (̨ squiggle).
15 Mb.
16 KbMb <'myhr-> 2x.
17 Ka sup. <'hylymn> 2x.
18 Ka <ŠAAAA'n>.
19 KabMb <-WNtn'>.
20 Ka <lYyyt->, KbMb <lyyt->.
21 Ka pad wahišt andar.
22 KbMb y y.
23 Not Ka.
24 Ka <-lk̈'n'>.
25 KabMb <mlt->.

6.2 u-m pursīd az pērōzgar Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū awēšān kē hēnd ud čē rāy ēdar[1] estēnd

6.3 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū ēn gyāg hammistagān[2] xwānēnd

ud ēn ruwānān tā tan ī pasēn ēn gyāg estēnd

ud ruwān ī awēšān mardōmān[3] kē-šān[4] [K26_11v] kerbag ud wināh rās[5]t būd

6.4 ud ō gētīyān bē gōw kū ān ī xwārtar kerbag pad āz ud bēš ma dārēd

6.5 čē harw kē-š 3 srōščaranām kerbag [K20_7r] wēš kū wināh ō wahišt kē-š wināh wēš ō dōšox kē harw dō rāst tā tan ī pasēn pad ēn hammistagān[6] estēnd

6.6 [7]♣ u-šān pādifrāh ⎫ az wardišn ī andarwāy sardīh ayāb garmīh u-šān abārīg petyārag nēst

AWN.7.

7.1 ud pas naxust gām frāz niham ō star-pāyag[8] pad [M51b_160v/22][9] humad

ān gyāg kū humad pad mehmānīh[10]

ud wēnam ān[11] ahlawān ruwān kē-šān čiyōn star rōzāg[12] rōšnīh[13] aziš hamē[14] waxšīd

7.2 u-šān gāh ud nišast[15] [K26_12r] abēr rōšn ud brāzāg[16] ud purr xwarrah būd

7.3 u-m pursīd az Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū ēn gyāg kadām ud ēn mardōm kadām hēnd ∵

7.4 u-šān guft Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū ēn gyāg star-pāyag

ud awēšān ruwānān hēnd kē-šān pad gētīy[17] yašt nē kerd ud gāhān nē srūd ud xwēdōdah[18] nē kerd u-šān[19] xwadāyīh ud dahībedīh ud sālārīh[20] nē kerd estēd

7.5 pad abārīg kerbag ahlaw būd estēnd ∵ ∵

AWN.8.

8.1 ka didīgar gām frāz niham (ō)[21] māh-pāyag *pad[22] hūxt

---

1 Ka <LPME>.
2 KaMb <hmYyyt->, Kb <hmyyyt-. – KabMb <-'n">.
3 Mb <mlt->.
4 Ka <MNš'n>.
5 Ka <l'st>.
6 Ka <hmyyy-'n'>.
7 Not Ka.
8 KaMb/Kb <- p'-y/yk>.
9 Mb fradom dastag az Ardāy Wirāz.
10 KaMb <mhm'n->, Kb <m''n->.
11 Ka + y.
12 KabMb <lwcn'k>.
13 KabMb <lwšny>.
14 Ka <-hm'k>, KbMb <hm'D>.
15 KabMb <-WNyyt>.
16 Kab <blc'k>, Mb <bwlc'k>. – Cf. 12.6, etc.
17 Kb <-t'>.
18 KabMb <-twkds>.
19 KbMb w +.
20 Ka sālār.
21 Not Ka.
22 KabMb ō.

ān gyāg kū hūxt (pad) mehmānīh[1]

ud wēnam ān ī wazurg hanǰaman ī ahlawān[2]

8.2 u-m pursīd az [K26_12v] [3]♣ Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū

ēn gyāg kadām ud awēšān [K20_7v] ruwānān kē[4] hēnd ∵ [M51b_161r/23]

8.3 [5]♣ gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū ēn gyāg māh-pāyag

ud ēn awēšān ruwānān[6] hēnd kē-šān pad gētīy[7] yašt nē kerd ud gahān nē srūd ud xwēdōdah nē warzīd

8.4 pad abārīg kerbag ō ēdar mad estēnd[8]

8.5 u-šān rōšnīh ō rōšnīh ī māh homānāg[9] ∵

AWN.9.

9.1 ka sidīgar gām frāz[10] niham[11] pad huwaršt

ānōh kū huwaršt pad mehmānīh ō ānōh rasīd-om[12]

9.2 rōšnīh ī[13] bālistān bālist xwānēnd

ud wēnam ān ī ahlawān ruwān[14] pad gāh ud wistarg ī zarrēn-kerd[15] ud mardōm būd hēnd kē-šān rōšnīh ī[16] ō rōšnīh ī xwaršēd homānāg[17] būd

9.3 u-m pursīd az Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū

ēn kadām gyāg ud awēšān ruwānān kē hēnd ⎫

9.4 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū ēn gyāg xwarxšēd-pāyag[18] ast

ud awēšān ruwānān hēnd kē-šān pad gētīy[19] hu-pādixšāyīh[20] ud dahībedīh [M51b_161v/24] ud sālārīh kerd ∵

AWN.10.

---

1 KabMb <mhm->.
2 Ka ahlaw.
3 Not Kb.
4 No Ka.
5 Not Kb, next 9.4
6 No Ka.
7 Mb <-t'>.
8 Ka + <∵>, Mb + y.
9 Ka <hm->.
10 Mb <'p̄r'c>.
11 KaMb <-WNym>.
12 KaMb <lyyytwm>.
13 KaMb rōšn ī.
14 Not Mb.
15 KaMb <zlyn(') ->.
16 KaMb rōšn ī.
17 ka <hm->.
18 Ka xwaršēd-.
19 KbMb <-t'>.
20 Ka <-thš''>, KbMb <-thš''yh>.

10.1 čahārom gām frāz niham ō ān ī rōšn[1] Garōdmān hamāg-xwārīh

10.2 u-mān ō padīrag ♣ āyēnd pēš-widerdagān ⌉[2] ruwān

10.3 ud drōd pursēnd ud āfrīn kunēnd[3] ud ēn gōwēnd kū

čiyōn tō ahlaw bē mad hē[4] az ān ī seǰōmand[5] ud was-anāgīh axwān [K20_8r] abar ō ēn ī a-seǰ axwān ī a-petyārag āmad hē

ud anōš xwar čē dagr-zamānīhā ēdar rāmišn wēnē[6] [K26_13r]

10.4 ud pas az ān padīrag āmad[7] ātaxš ī Ohrmazd Ādur-yazd ō man namāz[8] burd

10.5 u-š guft drīst[9] awar tō ardā Wirāz ī xwēd-esm[10] ī māzdēsnān paygāmbar

10.6 ud pas man namāz[11] burd ham ud guft ham kū

awar tō Ādur-yazd kē pad gētīy[12] hamāg esm[13] ud bōy ī haft-sālag abar ō tō nihād

u-m[14] xwēd-esm xwānēd[15]

10.7 ud pas gōwēd ātaxš ī Ohrmazd [M51b_162r/25] Ādur-yazd kū

bē āy tā ō tō frāz[16] nimāyēm ān war ī āb[17] ī esm ī xwēd kē abar ō man nihād

10.8 ud gyāg-ēw frāz burd ud nimūd war-ēw[18] ī wazurg[19] āb-ēw[20] kabōd

ud guft ēn ān āb[21] ast kē (az) ān esm bē tazīd ī tō abar [K26_13v] ō man nihād

AWN.11.

11.1 ud pas ul[22] estād Wahman amahrspand[23] az gāh ī zarrēn-kerd[24]

11.2 u-š ān ī man dast frāz grift[25]

---

1 KabMb + y.
2 Ka āyēnd pēš-widerdagān, Kb <YATWNt> awēšān\w/tltk'n>, Mb <YAT'l — šwtltk'n'>.
3 Kab <WĄDWNd>, Mb <WĄYWNd>.
4 Ka <-HWE'y> 2x, KbMb <HWE'> 2x.
5 Kab <yyyc->, Mb <yyyyc->.
6 Ka/bMb <-WNyṯ/t>.
7 Ka <mt>.
8 KbMb + y eol.
9 Kab <y/drwyyt>, Mb <drwYyyt>.
10 KabMb <- CYBA> 2x.
11 Kb <OYY-YE>, Mb <OYSE>.
12 Ka <-t''>, KbMb <-t'>.
13 KabMb <CYBA>.
14 Ka + f.st. <'e>.
15 Kb <-WNyt>.
16 Not Ka.
17 KabMb <'p̄>.
18 Kb <l-1>.
19 Ka <wcwlg>, KbMb <wcly>>
20 Ka <MYA-1>, KbMb <'p̄-1>.
21 KabMb <'p̄>.
22 Not Ka.
23 Ka -ān, KbMb <'myhr-> +.
24 KbMb <zlyn' ->.
25 <WĄD->, Kb <WAD->.

pad humad ud hūxt ud huwaršt ō mēhan burd ī Ohrmazd ud amahrspandān ud abārīg ahlawān ud frawahr ī Zarduxšt[1] ī Spitāmān ud kay Wištāsp ud ǰāmāsp ud Isadwāstar[2] ī Zarduxštān[3] ud abārīg[4] dēn-burdārān ud dēn-pēšōbāyān[5] kē-m haguriz[6] az ān rōšntar [K20_8v] ud nēktar nē dīd ham

11.3a ud Wahman bē[7] (——) [Kb_14v blank] [M51b_162v] blank [K26_15r] [M51b_163r]

11.3b (—— guft) kū ān[8] ast Ohrmazd

11.4 u-m kāmist pad pēšīy[9] namāz burdan[10]

11.5 u-š ō man guft kū namāz ō tō Ardā Wirāz drust āmad[11] hē[12] az ān sēǰōmand gētīy[13] ō ēn abēzag gyāg ī rōšn āmad hē

11.6 u-š framūd ō Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū-š barēd Ardā Wirāz bē nimāyēd gāh ud pāddāšn[14] ī ahlawān ān-iz ī[15] pādifrāh[16] ī druwandān[17]

11.7 ud pas Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd ān ī man dast frāz grift

11.8 u-šān gyāg gyāg frāz burd ham[18]

11.9 u-m dīd[19] ham amahrspandān[20] u-m dīd abārīg yazdān u-m dīd[21] frawahr ī Gayōmard[22] ud Zarduxšt[23] ud kay Wištāsp ud Frašostar J̌āmāsp ud abārīg[24] kerdārān ud dēn-pēšōbāyān o

AWN.12.

12.1 gyāg-ēw frāz mad ham

---

1 Ka <-wšt> 2x.
2 KabMb <-yyp wwyytw'yytl>.
3 KbMb <-št>.
4 Not Kb bol.
5 Ka <pyšp'yy̤'n>.
6 Ka,26 <hkwlc>.
7 KaMb/Kb <bwy/d>, then KbMb rest of line blank and page blank.
8 Mb ēn.
9 Ka/b <pyšy̤/yh>.
10 Ka <-WNt <o> eol.
11 Ka mad.
12 Ka <HWE'y> 2x, KbMb <-HWE'> 2x.
13 KaMb <-t'>.
14 KbMb <-d/y'yšn>.
15 Ka <ZK'yc>, Kb <ZK'y**C**>, Mb <ZK'yc Y>.
16 Not Ka.
17 Ka + pas pādifrāh.
18 Not KbMb.
19 Ka <dy̤t>.
20 KbMb <'myhr->.
21 KabMb <dy̤t>.
22 KabMb <y'wmlt>.
23 Ka <-wšt>.
24 Mb <-y̤k>.

u-m dīd[1] ān ī rādān ruwān kē brāzāg[2] raft azabar ī abārīg ruwānān pad hamāg-rōšnīh[3]

12.2 ud Ohrmazd hamē[4] burzīd[5] ān ī rādān ruwān [M51b_163v/28] rōšn ud buland[6] ud amāwand

12.3 u-m guft kū nēk tō kē rādān ruwān hē[7] ēdōn[8] azabar ī abārīg ruwānān

12.4 u-m burzišnīg sahist ∵

12.5 u-m dīd ān ī awēšān ruwān kē-šān pad gētīy[9] gāhān srūd ud yašt kerd
ud āstawān [K20_9r] būd pad weh dēn[10] ī māzdēsnān kē Ohrmazd ō Zarduxšt[11] čāšt[12]

12.6 ka-m frāz mad hēnd[13] pad ān paymōzan ī ♣ zarrēn-pēsīd[14] ī asēmēn- [K26_16r] -pēsīd ⟩[15] ī
brāzāgtom[16] az harwist paymōzanān[17]

12.7 u-m[18] burzišnīgtar[19] sahist ∵

12.8 u-m dīd ān ī xwēdōdahān[20] ruwān andar ān ī abzār-brēhēnīd rōšnīh
ka-š gar-bālāy[21] rōšnīh aziš hamē[22] waxšīd

12.9 u-m burzišnīg sahist ∵

12.10 u-m dīd ān[23] ī xūb xwadāyān ud pādixšāyān ruwān
kē-šān mehīh ud wehīh ud amāwandīh ud pērōzgarīh aziš hamē[24] waxšīd
ka-šān rawišn[25] andar rōšnīh[1] pad ān ī zarrēn-rān wardyūn

---

1 KaMb u-m, Ka u-m dīd before gyāg-ēw.
2 KabMb <bl'cy'k>.
3 Kab/Mb <-šnY/yk>.
4 Ka <hm'k>.
5 KabMb <blc->.
6 Ka <b\w/łnd>, KbMb <bl/łnd>.
7 KabMb <HWE'y>.
8 Ka <'ytwn'>, Kb <'ytwn>, Mb <'ytw>.
9 Ka <-t''>, KbMb <-t'>.
10 KabMb <ŠP->.
11 Ka <-wšt>.
12 Y. *mazdō.frasāsta zaraθuštrō.fraoxta*, ī Ohrmazd frāz hammōxt ō Zardušt.
13 KabMb <HWEm>.
14 KabMb <zlyn(') ->.
15 Ka zarrēn-pēsīd.
16 Ka <wl'cšk->, KbMb <bl'cy'k->.
17 KabMb <-cn''n>.
18 Ka <MNm>.
19 Mb <wwlc->.
20 KabMb <-wkds-'n>.
21 KbMb <dl ->.
22 Ka <hm'k>.
23 Not Ka.
24 Ka <hm'k>.
25 KabMb <-TWNd>.

12.11 u-m burzišnīg sahist ∵

12.12 u-m dīd [M51b_164r/29] ān ī wazurgān[2] ruwān ud rāst-gōwišnān
kē-šān rawišn andar ān ī buland[3] rōšnīh pad ān ī meh xwarrah

12.13 u-m burzišnīg sahist ∵

AWN.13.

13.1 u-m dīd ruwān ī awēšān[4] nāyrīgān[5] ī [K26_16v] frāy-humad[6] ī frāy-hūxt ī frāy-huwaršt ī rad-
xwadāy[7] kē-šān šōy pad sālār dārēnd
pad paymōzan ī zarrēn-pēsīd[8] ī asēmēn-pēsīd ud gōhr-pēsīd ∵

13.2 u-m pursīd kū awēšān kadām ruwān hēnd ∵

13.3 u-šān guft Srōš-ahlaw[9] ud Ādur-yazd kū
ēn ruwān ī awēšān nāyrīgān kē-šān pad gētīy[10] āb [K20_9v] šnāyēnīd ud ātaxš šnāyēnīd
ud zamīg[11] ud urwar[12] ud gāw ud gōspand ud abārīg hamāg weh dahišnān[13] ī Ohrmazd šnāyēnīd
hēnd

13.4 u-šān[14] yazišn ud drōn ud šnāyēnīšn[15] ud paristišn[16] ī yazdān kerd
ud ustōfrīd[17] ud šnāyēnišn ī yazdān ī mēnōyān ud yazdān gētīyān kerd
ud hušnūdīh ud ēkānagīh ud [K26_17r] tarsagāhīh[18] ud framān-burdārīh ī[19] xwēš šōy ud sālār
warzīd [M51b_164v/30]
ud pad dēn ī māzdēsnān abē-gumān būd hēnd

13.5 pad kerbag kerdan tuxšāg[20] būd ud az wināh pahrēxtār būd hēnd

13.6 u-m burzišnīg[21] sahist ∵

---

1 KabMb -īg +.
2 KabMb <wclg'n>.
3 KabMb <bwłnnd>.
4 Ka <OLE [corr'd] \'wn/š'n>.
5 Ka <n'l->.
6 KabMb <pl'-> +.
7 KbMb <-t'>. – Vr.3.4.
8 Ka <- pYyyyt> +.
9 Mb <-hlyD>.
10 Ka <-tyD>, KbMb <-t'>.
11 Kb + {~~šnāyēnīd~~}.
12 Ka + šnāyēnīd.
13 Ka/bMb <d/yhyšn->.
14 Ka <MN->.
15 Ka <-ynyt>, Kb <-ynyt\šnw/ pl->, Mb <-ynyt\šn/>.
16 KabMb <-plyyt->.
17 Ka <'wswtwplyt>, KbMb <'wswplyt>.
18 Ka <tlyyk->, KbMb <tlyy'k->. – KabMb <-k'syh = -k'-yh'>.
19 Mb.
20 Ka <twhšy'k>.
21 Kb <wwlc->.

AWN.11.

14.1 u-m dīd[1] ruwān[2] ī yazišngarān ud mānsrbarān[3] ruwān andar ān ī buland rōšnīh ud pad ān ī meh burzišnīh[4]

u-m[5] burzišnīg[6] sahist ∵

14.2 u-m dīd ruwān ī awēšān kē-šān[7] hamāg-dēn yašt ud yazišn[8] ī yazdān kerd ud framūd

14.3 ka-šān nišast[9] abar[10] abārīg ruwānān u-šān kerbag asmān-bālāy[11] estād

u-m abēr burzišnīg sahist ∵

14.4 u-m dīd[12] ān ī artēštārān ruwān kē-šān rawišn pad ān ī abartom[13] rāmišn ud urwāhmēnišnīh ud pad ān ī dahībedān brahmag [K26_17v]

ud ān ī gurdān zēn-abzār ī xūb-kerd ī zarrēn-kerd[14] ī gōhr-abzad[15] ī hu-abrōg ī harwisp-pēsīd[16] andar ān ī škeft-rān wardyūn[17] pad[18] was škōh ud amāwandīh [K20_10r] ud pērōzgarīh

14.5 u-m burzišnīg sahist ∵

14.6 u-m dīd ān ī awēšān ruwān kē-šān pad gētīy[19] xrafstar ī was ōzad [M51b_165r/31]

ud xwarrah ī ābān ud ādurān ud ātaxšān ud urwarān ud ān-iz[20] ī zamīg xwarrah aziš hamē[21] waxšīd[22]

ud andar bulandīh ud brāzāgīh[23]

14.7 u-m abēr burzišnīg sahist ∵

---

1 Mb <dyt> eol.
2 KabMb for ān.
3 KbMb <m'yyl->.
4 KabMb <-šnYk>.
5 Ka <MNm>.
6 Not Kb bol.
7 Kb <MN->, Mb <MN\W/->
8 Ka <yz->.
9 KabMb <WNyyt>.
10 For *azabar?
11 KabMb <'sm->. – Ka <- b'ł'>.
12 Ka <dyt>.
13 KabMb <'cpltwm>, Kb with <-p-> marked for deletion? by sup. <=>.
14 KabMb <ZHBA'n>.
15 Ka <'pz-yt>.
16 Ka <pYyyyt>.
17 Ka <škpt l'n" ltywn>, KbMb <škwpt l'n'wltywn>
18 Not Ka.
19 KbMb <-t'>.
20 KabMb <ZKyc>.
21 Ka hamāg.
22 Kb <whšt>.
23 KabMb <bl'cy'k->.

14.8 u-m dīd ān ī wāstaryōšān ruwān pad ān ī bāmīg gāh ud xwarrahōmand ud star-waxšāg[1] paymōzan

14.9 ka-šān[2] [K26_18r] mēnōy ī āb ud zamīg ud urwar ud gōspand pēš estād ud āfrīn kerd
ud stāyišn ud spās ud ābādīh gōwēnd
u-šān gāh meh ud gyāg weh kunēnd[3]
u-m burzišnīg sahist ∵

14.10 u-m dīd ān ī hutuxšān[4] ruwān kē-šān pad gētīy[5] xwadāyān[6] ud sālārān[7] paristīd
ka-šān nišast hēnd pad ān ī xūb wistard[8] gāh ud wazurg ud bāmīg ud brāzāg[9]

14.11 u-m abēr burzišnīg sahist ∵

AWN.15.

15.1 u-m dīd[10] ān ī šabānān ruwān kē-šān pad gētīy[11] čahārpāy ud gōspand[12] warzīd ud parward
ud nigāh dāšt az gurg ud duzd[13] ud stahmbag mardōm[14]
ud pad hangām ī [K26_18v] mad āb ud giyā[15] ud xwarišn dād[16]
ud az sarmāg[17] ud garmāg ī saxt [M51b_165v/32] pahrēxt
ud gušn pad gāh ī xwēš abar hišt[18] ud dādīhā pahrēxt

15.2 u-š was meh-sūdīh ud bar ud nēkīh ud xwarišn ud ǰāmag ī [K20_10v] mardōmān[19] ī āwām dād[20]

15.3 kē-šān rawēnd andar ān[21] rōšnīh ud pad ān ī brāzāg[22] bar ud wazurg rāmišn ud šādīh
u-m abēr burzišnīg sahist ∵

---

1 Ka <yytwlg ->, KbMb <yytwl ->.
2 Ka u-šān.
3 Kab <WĄDWNd>; Mb <-YWNd>.
4 Kab/Mb <-š’y/y̰’n>.
5 KbMb <-t’>.
6 Kab <-t’’n>.
7 Ka sālār.
8 Mb <wlyytlt>.
9 KabMb <bl’cy’kyh>.
10 Ka <dy̰t>.
11 KbMb <-t’>.
12 Ka <KYNA>.
13 Kb <dwct>.
14 KabMb <mltwm>.
15 Not Ka, KbMb <gb’h>.
16 <d’t>.
17 Ka <-m’yk>.
18 Kb, Mb <-WNt>.
19 KabMb <mlt->.
20 Ka <d’t̰>.
21 KabMb + y.
22 KabMb <-cy’k>.

15.4 u-m dīd ān ī was[1] zarrēn[2] gāh wistarg ī xūb ud bālišn abāg bōb passazag

15.5 kē-šān padiš nišast hēnd kadag-xwadāyān ud dahīgān[3] ruwān ī deh dūdag mān ud mēhan ud dastgerd[4] [K26_19r] ud gyāg ī awērān[5] ābādān kerd

15.6 u-šān was kahas[6] ud rōd ud xānīg ō warz ud ābādānīh bar ud sūd ī dāmān āwurd

15.7 ka-šān pēš estēnd kē āb ud kē urwar ud kē-iz[7] ahlawān frawahr pad ān ī meh amāwandīh ud ān ī meh pērōzgarīh

u-š āfrīn ud stāyišn kunēnd[8] ud spās hangārēnd

u-m abēr burzišnīg sahist ∵

15.8 u-m dīd ān ī awestwārān[9] ud čāšīdārān ud wizōstārān ruwān [M51b_166r/33] andar ān ī bāmīg gāh wazurgtom šādīh

u-m[10] burzišnīg sahist ∵

15.9 u-m dīd ān ī ǰādag-gōwān[11] ud āštīh-[12] -xwāhān[13] ruwān weh dōstān[14]

kē-šān rōšnīh ī [K26_19v] star[15] ud māh ud xwaršēd homānāg aziš hamē[16] waxšīd

ud rāmišnōmandīhā hamē[17] raft[18] hēnd andar andarwāy rōšnīh ∵

15.10 u-m dīd ān ī pahlom axwān ī ahlawān ī rōšn ī hamāg-xwārīh ī frāxwīh

ud was spram [K20_11r] ī hu-bōy harwisp-pēsīd ī harwisp-škuftag ud bāmīg[19] ud purr-xwarrah ud wisp-šādīh ud wisp-rāmišn kē kas aziš sagrīh nē dānēd ∵

AWN.16.

16.1 pas Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd ān ī man dast frāz grift ud az ānōh[1] frāztar šud ham

---

1 KabMb + ān ī.
2 KabMb <ZHBAyn>.
3 Kab/Mb <y/d'tk'n>.
4 Kb <Ŷyyt // wkrt>, Mb <Ŷyyt' krt>.
5 Kab <'pyl'n>, Mb <'pyl>.
6 Not Ka.
7 Kb kē.
8 KbaMb <WĄDWNd>.
9 *<'wyyt't'n>?
10 Kb {abēr}.
11 Kab <y'twywb'n>.
12 Ka + {u-m burzišnīg sahist}.
13 KabMb <- BOYHWN'n>.
14 Mb weh dōst ruwān.
15 Ka <yytwl>.
16 Ka hamāg.
17 KabMb!
18 KabMb <lpt>.
19 Kb <w'myk>.

16.2 gyāg-ēw[2] frāz mad ham

u-m dīd rōd-ēw ī wazurg ī sezdēn[3] duš-widār[4]

kē was ruwān[5] frawahr[6] (andar)[7] ān rōd būd [K26_20r] hēnd

ud ast ī-šān[8] widerdan nē tuwān ud ast ī pad garān ranǰ hamē widerd

ud ast ī xwārīhā widerd [9]♣ hēnd [M51b_166v/34] ∵

16.3 u-m pursīd kū ēn kadām rōd ud ēn mardōm kē ⎫ hēnd[10] kē ēdōn[11] ranǰag estēnd[12] ∵

16.4 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū

ēn rōd ān was ars ast ī[13] mardōmān[14] az pas ī widerdagān az čašm[15] bē hilēnd[16]

ud šēwan mōyag ud grīyistan kunēnd[17]

16.5 ān ars a-dādīhā bē rēzēnd[18] ud ō ēn rōd abzāyēd[19]

16.6 awēšān kē-šān bē widerdan nē tuwān

awēšān hēnd kē-šān az pas widerdag[20] šēwan ud mōyag[21] ud grīyistan was kerd [K26_20v]

ud ān ī xwārtar ān kē-šān kam kerd

16.7 ud ō gētīyān bē gōw kū

ašmāh ka pad[22] gētīy[23] šēwan ud mōyag ud grīyistan a-dādīhā ma kunēd[24]

čē ēn and anāgīh saxtīh ō ruwān ī widerdagān [K20_11v] ī ašmāh[25] rasēd ∵

AWN.17.

17.1 u-m did-iz[1] abāz ō[2] Činwad puhl āmad ham

---

1 Kb <wMNT / ME> Mb <wMNT ME>.
2 KaMb gyāg.
3 Ka <yyzšn>, KbMb <yyzŝn>.
4 Ka <dwšywt'l>, Kb <dwš'wt'l>, Mb <dwšgwt'l>.
5 KbMb y.
6 Ka <plwyhl>, KbMb -rān.
7 "Only H_{17}".
8 Kb <ZAš'n>.
9 Not Ka.
10 Ka <HWEm>.
11 Ka <AYT>.
12 Ka <-yṯ>.
13 Kb, H.
14 KabMb <mlt->.
15 KaMb/Kb <AY/ŶNE cšm>.
16 Ka <ŠAKWd>, KbMb <ŠYKWd> .
17 KabMb <WĄDWNd>.
18 Kab <lycnd>, Mb <lycynd>.
19 Ka <MYAz'yt>!
20 Ka <mwltk>.
21 Ka mōy.
22 Ka + <BRA> eol.
23 KabMb <-t'>.
24 KabMb <WĄDWNyt>.
25 Not Ka.

17.2 u-m dīd ān ī druwandān ruwān ka-šān andar ān 3 šab ī naxust and anāgīh ud wattarīh ō[3] ruwān nimūd kē-šān hagriz pad gētīy[4] čand [M51b_167r/35] ān saxtīh nē dīd estād ∵

17.3 u-m pursīd[5] az Srōš-ahlaw[6] ud Ādur-yazd kū ēn ruwān ī kē ∵

gōwēd [K26_21r] Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū

ēn ruwān ī druwandān (ī) ānōh dwārist kū ān ī ōy druwand (ī) frōd murd[7] bālēn[8]

ud ān gyāg kū gyān bē šud[9] ♣ u-š sar estād

17.5 ud ān gāhānīg[10] gōwišn gōwēd kū

dādār Ohrmazd ō kadām zamīg šawam ud kē ⎫ pad panāh gīram[11]

17.6 ud ō ōy ān šab and anāgīh ud saxtīh rasēd čand[12] andar gētīy mard-ēw kē andar gētīy [zīyist][13] andar saxtīh ud anāgīh zīyist ∵

17.7 pas wād-ēw ī sard ī gandag ō padīrag[14] āyēd

17.8 ōy ruwān ōwōn sahist čiyōn ka az abāxtar nēmag az nēmag ī dēwān[15] [K26_21v] bē āmad[16] ī gandagtom wād az ān ī-š pad gētīy[17] nē dīd

17.9 u-š andar ān[18] wād dīd[19] ān ī xwēš dēn ud kunišn zan ǰeh[20] rūdag ī pūdag ī paššixtag[21] ī frāz-šnūg ī abāz-kūn ī a-kanārag-drēm[22] [M51b_167v/36] kū drēm[23] ō drēm[24] paywast estād

čiyōn ān ī bazag-ēwēntom[25] xrafstar ī rēmantom [K20_12r] ud gandagtom

17.10 ud pas ōy ruwān ī druwand gōwēd kū

---

1 Ka <TWƀp>, KbMb <TWƀyc>.
2 Not Ka.
3 Ka <OLE>.
4 KbMb <-t'>.
5 Kb <pyyyt>.
6 Mb <- y ->.
7 KabMb <mwlt>.
8 Kb <w'lyn>.
9 Mb <-WN~~yt~~>.
10 Kb ī gāhān.
11 Ka <WĄDWNm>.
12 Mb + <~~ZK~~>.
13 KabMb – Kb + ī ~~yww~~.
14 Ka <pyt->.
15 Mb <ŠAAAAA'n> eol.
16 Not Ka.
17 Ka <-t''>, KbMb <-t'>.
18 KbMb + y.
19 Ka <dy̤t> eol, Mb <dy̤t> eol.
20 KabMb 1ïJ .
21 KabMb <pšhtk>.
22 Ka <dłm>, KbMb <dlm>.
23 KaMb <dlym> Kb <dlm>.
24 KabMb <dlym>.
25 Ka <wck'sntwm>, KbMb <bc( )k'sntwm>.

tō kē[1] hē[2] kē-m hagriz dām ī Ohrmazd ud Ahrimen[3] az tō[4] zištar ud rēmantar ud gandagtar nē dīd

17.11 ō ōy gōwēd kū

man ham ān ī tō kunišn ī wad[5] ī tō ǰuwān ī ♣ duš-menišn ī duš-gōwišn ī duš-kunišn ⎫[6] [K26_22r] ī duš-dēn

17.12/15 ud kāmag ud kunišn ī tō rāy ka man (ēdōn) zišt[7] ud wadag ud bazag-ēwēn[8] ud rūdag[9] ud pūdag ud duš-gand[10] abē-rōzgar[11] ud abāg-bēš ham[12] čiyōn tō sahēd

17.13 ka tō kas dīd kē yazišn ud drōn ud stāyišn ud namāz[13] ud paristišn[14] ī yazdān kerd

ud āb ud ātaxš ud gōspand ud urwar ud abārīg weh-dahišnān pahrēxt ud pānāgīh kerd

tō kāmag[15] ī Ahrimen[16] ud dēwān ud kunišn ī abārōn warzīd

17.14 ud ka tō dīd kē kē dāšn[17] ud ahlawdād ī sazāgīhā ō wehān ud arzānīgān kerd[18]

kē az dūr ud kē az nazdīk frāz mad [M51b_168r/37]

[19]aspinǰ padīriftārīh kerd ud tis dād

tō penīh kerd u-t dar bē bast[20] [K26_22v]

17.15 ud ka man a-franāft būd ham kū wad dāšt estād ham u-t a-franāfttar[21] kerd ham

17.16 ud ka sahmgen[22] būd ham u-t sahmgentar kerd ham

17.17 ka garzišnīg būd ham u-t garzišnīgtar kerd ham

17.18 ka [23]♣ pad ān ī ⎫ abāxtar gyāg[24] nišast ham u-t [K20_12v] abāxtartar nišāst[25] ham

pad ēd[1] duš-humad[2] ud pad ēd duš-hūxt ud pad ēd duš-huwaršt ī tō warzīd

---

1 Ka čē.
2 KabMb <HWE'>.
3 Ka <'hylymn>.
4 Not Kb.
5 Ka w +.
6 Ka dušmad / duš-menišn <ywht> duš-gōwišn ī duš-huwaršt duš-kunišn, Kb dušmad / <~~dwšhw~~> ~~duš-menišn~~ duš-gōwišn ī duš-kunišn.
7 Ka <z''t>.
8 KaMb <bck'sn'>, Kb <bck's̈n>.
9 KabMb <-n' wdltk>.
10 Ka <dwšynny>, Kb <dwš̈gnny>, Mb <dwš̈ynny>.
11 Kab <'p̄ylwckl>, Mb <'p̄ylwzgl>.
12 Not Ka.
13 KabMb <OYSE>.
14 Ka/b/Mb <-tŸ/y/ʾšn>.
15 Not Ka.
16 Ka <'hylymn>.
17 KabMb <d'yšn>.
18 Mb <swt>!
19 H.-W. <PWN> + in K_{20} wrong.
20 Ka <byyt> eol.
21 KaKbMb <-t'tl>.
22 Ka <yyhmyn'> 2x, Kb <yy'hmg/yn'>, Mb <yy'hmyn'> 2x.
23 Not Ka.
24 Ka + sub. s.m.?
25 Kab/Mb <ny'yyt/t́>.

17.19 dagr-zamān man yazand[3] pad ān ī Gannāg Mēnōy dagr-yazišnīh[4] ud duš-ham-pursagīh[5]

17.20 ud pas fradom gām frāz burd[6] ān ī druwand[7] ruwān pad duš-humad[8] [K26_23r] ud didīgar gām pad duš-hūxt ud sidīgar gām pad duš-huwaršt

čahārom gām ō dōšox dwārist

AWN.18.

18.1 ud pas Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd ān ī man dast frāz grift[9]

18.2 ka ēw-čand šud ham pad ān ēwēnag [M51b_168r/38][10] sarmāg ud damag ud huškīh[11] ud gandagīh dīd

kē-m hagriz andar gētīy[12] pad ān ēwēnag nē dīd ud nē āšnūd[13]

18.3 ud ka[14] frāztar šud ham u-m dīd[15] arγand[16] dōšox

zofr čiyōn ān ī sahmgentom[17] čāh pad tangtar bīmgentar[18] gyāg frōd burd[19] estād

18.4 pad tārīkīh ēdōn tārīk ī[20] pad dast frāz šāyēd grift[21]

ud pad gandagīh ēdōn ī harw kē-š[22] ān wād pad wēnīg[23] abar šawēd[24]

bē tāsēd[25] ud bē larzēd [K26_23v] ud bē ōbadēd

18.5 ud ēdōn tang (ī) tangīh rāy harw kas estišn[26] būd[27] nē šāyēd

18.6 ud harw kas ēdōn menēd kū[28] tanīhā[1] ham

---

1 KabMb <'y> 3x.
2 KabMb <-hmt>.
3 KabMb <ycnnd>.
4 Ka <dyl gc->, Kb <dyl dc->, Mb <dy̰l gc->.
5 Ka <-yy̰kyh>, Kb <-yyyh>.
6 KabMb <-WNt>.
7 KbMb -ān.
8 Ka <dwšmt>, KbMb <dwšhmt>.
9 KbMb <-WNyt>.
10 Mb didīgar dastag.
11 Kb <'n'kyh>.
12 KabMb <-t'>.
13 <OŠM->.
14 KabMb kē.
15 Ka <dy̰t>, KbMb <dy̰t>.
16 KabMb <'lgnnd>. – KaMb + y.
17 KabMb <yyhmgn'->.
18 KabMb <bymkn->.
19 KabMb <-WNt>.
20 KabMb + kē.
21 Ka+ <-WNtn' PWN>, Kb+ <-WNt w PWN>, Mb+ <-WNt / w>.
22 Ka kē.
23 Ka <gnnŶk>.
24 Ka <-WNt>.
25 KabMb <t'š->.
26 KabMb <'yyt->.
27 Kb <-WNt>.
28 Not Ka.

18.7 ud ka 3 rōz ud šabān būd gōwēd kū 9000 sāl bowandag būd u-m bē nē[2] hilēnd[3]

18.8 harw gyāg kū kemtar[4] xrafstar kōf-bālāy bē [K20_13r] estēd

ud ō ruwān ī druwandān ēdōn darrēnd[5] ud ǰōyēnd[6] ud wišōbēnd[7] čiyōn sag astag[8]

[M51b_168v/39]

18.9 u-m xwārīhā[9] ānōh andar widārd Srōš-ahlaw [10]♣ hurust ī pērōzgar ⎫ ud Ādur-yazd ∵ ∵

AWN.19.

19.1 gyāg-ēw frāz mad ham u-m dīd ruwān ī mard-ēw

kē ruwān čiyōn mār-ēw ī [K26_24r] frasp[11] homānāg pad nišēm andar šud

ud pad dahān bērōn bē āmad

ud[12] mārān ī was hamāg handām hamē[13] ǰōyēnd[14]

19.2 u-m pursīd[15] az Srōš-ahlaw[16] ud Ādur-yazd[17] kū[18]

ēn tan čē wināh kerd kē ruwān ōwōn garān pādifrāh barēd[19] ∵

19.3 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū

ēn ruwān ī[20] ōy druwand mard kē-š pad gētīy[21] kūn-marz kerd

19.4 u-š mard abar xwēš[22] tan hišt[23]

19.5 nūn ruwān ēdōn garān[24] pādifrāh barēd ∵

AWN.20.

20.1 gyāg-ēw frāz mad ham u-m dīd ruwān ī zan-ēw

kē-š rēm[1] ud palīdīh[2] (ī) mardōmān[3] tašt [K26_24v] tašt ō xwardan[4] hamē[5] dād hēnd

---

1 Ka <tn'h'>.
2 Not Ka.
3 KabMb <-WNd>.
4 KabMb <kym->.
5 Kab <wYYYKWd>, Mb wYYYKWNd>.
6 KabMb <ywsnnd>.
7 KabMb <-pnd>.
8 Ka <'yyc'k w>, Kb <'yyyc'k w>, Mb <'yyyc'k / w> eol.
9 Kab <-lyh yh'>, Mb <-lyh'> + sub. <š>.
10 Not Ka.
11 KaMb <plYyyp̄'>, Kb <plyyyp̄'>.
12 KabMb u-m.
13 Ka hamāg.
14 Ka <ÿwsnnd>, KbMb <ywsnnd>.
15 Ka <-yyt>. – Kb + pad.
16 Ka <- y ->, Mb <-šhl->.
17 Kb + <pww>.
18 KabMb kē.
19 Kb, Mb <-WNyt> 3x.
20 Mb.
21 KbMb <-t'>.
22 Kb <NPŠM>.
23 Kab <-WNd>, Mb <-WNt>.
24 Kb <glsn>.

20.2 u-m pursīd kū ēn tan čē wināh kerd kē ruwān ōwōn pādifrāh barēd ∵

20.3 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū

ēn [M51b_169v/40] ruwān[6] ī ōy druwand zan kē-š pad daštān nē pahrēxt ud dādīhā nē dāšt ō āb ud ātaxš šud ∵

AWN.21.

21.1 u-m dīd ruwān ī mard-ēw kē-š kamāl [K20_13v] pōst-pahnāy hamē[7] gīrēnd[8] pad garān margīh hamē ōzanēnd

21.2 u-m pursīd kū ēn tan čē wināh kerd kē ruwān ōwōn pādifrāh barēd ∵

21.3 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū

ēn ruwān ōy [K26_25r] druwand mard kē-š pad gētīy[9] mard-ēw ī ahlaw ōzad ∵

AWN.22.

22.1 u-m dīd ruwān mard-ēw kē-š rēm[10] ud daštān ī zanān pad zafar hamē[11] rēzēnd ud frazend-ēw abāyišnīg ī xwēš hamē poxt[12] hamē xward ∵

22.2 u-m pursīd kū ēn tan čē wināh kerd kē ruwān ōwōn pādifrāh barēd ∵

22.3 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū

ēn ruwān ī ōy druwand mard[13] kē-š pad gētīy[14] daštān-marz kerd[15]

22.4 ud ast ī harw ēw-bār[16] wināh 15 ud nēm[17] tanābuhl[18]

AWN.23.

23.1 u-m dīd[19] ruwān ī[20] mard-ēw kē az gursagīh ud tišnagīh wāng[21] [K26_25v] [M51b_170r/41] hamē kerd kū bē mīram

23.2 u-š ān ī xwēš mōy ud rēš hamē kand ud xōn[1] hamē xward[2] ud kaf[3] pad dahān hamē abgand ∵

---

1 KabMb <lymn>.
2 Ka płyṭ\'/yh>, KbMb <pł->.
3 KabMb <mlt->.
4 KabMb <hwltn'>.
5 Ka hamāg.
6 Not Ka.
7 Ka hamāg.
8 Mb <WĄYWNd>. – PV.3.20 pōst-pahnāy ōy kamāl ē kešēnd kū-š sar bē ē brīnēnd.
9 KabMb <-t'>.
10 Kb <lymn>, Mb <lymn →lym>.
11 Ka hamāg +.
12 KabMb <AP̄PWNt>.
13 Ka <mlt'>.
14 KabMb <-t'>.
15 *DD*.77.4 ud andar warzišn daštān-marzīh-iz az mānāg zahāg-sōzišnīh ast gast bīmgen.
16 KabMb <'yw->.
17 Ka <PRẎ>, Kb <PRG>, Mb <PRY>.
18 *REA*.41.4 daštān-marz wināh ēw ī abēr grāy bē nē margarzān.
19 Ka <dẏṭ>.
20 Kb + mard, Mb + sup. mard.
21 KabMb <w'ng>.

23.3 u-m pursīd kū ēn tan čē wināh kerd kē ruwān ōwōn pādifrāh barēd

23.4 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū

ēn ruwān ī ōy druwand mard kē-š pad gētīy[4] Hordad ud Amurdad āb ud urwar drāyān[5] ǰūd ud a-dādīhā xward ud wāz nē dāšt ud pad [K20_14r] wināhgārīh yašt nē kerd

23.5 u-š Hordad āb ud Amurdad urwar ēdōn tar-iš[6] būd

23.6 nūn ēn ruwān ēdōn[7] garān pādifrāh abāyēd burd[8] ∵

AWN.24.

24.1 u-m dīd[9] [K26_26r] ruwān ī zan-ēw kē pad pestān[10] ō dōšox āguxt estād[11] u-š xrafstarān hamāg tan ī ōy ǰōyēnd

24.2 u-m pursīd kū ēn tan čē wināh kerd kē ruwān ōwōn pādifrāh barēd ∵

24.3 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū

ēn ruwān ī ōy druwand zan[12] kē-š pad gētīy[13] šōy ī xwēš [M51b_170v/42] hišt[14] ud tan ō mard ī kasān dād[15] u-š rōspīgīh kerd ∵

AWN.25.

25.1 u-m dīd[16] ruwān ī mard ēw-čand[17] ud zan ēw-čand[18] kē-šān xrafstar pāy ud gardan ud mayān[19] hamē ǰūd ud ēk az did hamē wizārd

25.2 u-m pursīd kū ēn[20] tanān čē wināh [K26_26v] kerd kē ruwān ōwōn pādifrāh barēd ∵

25.3 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū

ēn ruwān ī awēšān druwandān kē-šān pad gētīy[21] ēw-mōg-dwārišnīh[22] kerd wišād-dwārišnīh ud az-pāy-mēzišnīh[1] ud abārīg[2] dēw-ēzagīh[3] kerd ∵

---

1 KabMb <hwn'>.
2 Kab <hwlt>.
3 KabMb <kyc>.
4 Kab <-t'>, Mb <-tyD>.
5 Ka + <'y'• / [—]*n*>.
6 KabMb <tlyh>.
7 Ka nūn ēdōn ruwān.
8 Kb, Mb <-WNt>.
9 Ka <dy̰t>.
10 Kab <pyyt->, Mb <p^{y}yyt->.
11 Mb -ēd.
12 Ka {YBRA} + sup. <zn>.
13 KabMb <-t'>.
14 Kb, Mb <-WNt>.
15 KabMb <d't>.
16 KbMb <dy̰t>.
17 Ka <1 cnd>, KbMb <'y cnd>.
18 Ka <'y cnd>, KbMb <1 cnd>.
19 Kb <mwy'n>.
20 Kb + awēšān, Mb + ~~tan~~ ačšān.
21 KabMb <-t'>.
22 KabMb -šnīg 2x.

AWN.26.

26.1 u-m dīd ruwān ī zan-ēw kē-š uzwān pad gardan hamē kešīd[4] ud az andarwāy āwēxt[5] estād ∵

26.2 u-m pursīd kū ēn ruwān ān ī kē ∵

26.3 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū

ēn ruwān ōy[6] druwand zan kē pad gētīy[7] šōy ud sālār ī xwēš [8]♣ tar menīd[9] nifrīn kerd

ud duš-nām dād[10] ud dād-⌋-passaxwīh[11] [K20_14v] kerd ∵

AWN.27.

27.1 u-m dīd [K26_27r] ruwān ī mard-ēw kē pad kabīz ud dōlag

xāk[12] ud xākestar [M51b_171r/43] hamē paymāyēnd ō xward[13] hamē dahēnd ∵

27.2 u-m pursīd kū ēn tan čē wināh kerd kē ruwān ōwōn pādifrāh barēd ∵

27.3 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū

ēn ruwān ī ōy druwand mard[14] kē-š pad gētīy[15] kabīz ud dōlag ud sang ud handāzag[16] nē rāst dāšt

āb ō may gumēxt ud xāk[17] ō ǰōrdāg kerd ud pad wahāg ī garān ō mardōmān[18] frōxt[19]

ud az wehān tis duzdīd[20] ud appurd ∵

AWN.28.

28.1 u-m dīd ruwān ī mard-ēw kē-š andarwāy dāšt

28.2 u-š panǰāh[21] [K26_27v] dēw pad mār ī šēbāg[22] pēš[23] ud pas hamē[24] zanēnd ∵

28.3 u-m pursīd kū ēn tan čē wināh kerd [25]♣ kē ruwān ōwōn pādifrāh barēd ⌋ ∵

---

1 Kb -īg.
2 Not Ka.
3 KabMb <ŠAA'-yc>.
4 KabMb <kš->.
5 Kab <'p̄št>, Mb <'p̄yht> + sub. *āvīxt*.
6 Ka + y.
7 KabMb <-t'>.
8 Not Ka.
9 KbMb <myn'yt>.
10 KbMb <d't> both eol.
11 Ka p[—] // īh.
12 KaMb/Kb <HP̄Ł/LAy>.
13 Mb <-n'> added?
14 Ka <mlt>.
15 KabMb <-t'>.
16 Not Ka.
17 KabMb <-LAy>.
18 KabMb <mlt->.
19 KabMb <-WNt>.
20 KabMb <dwctyt>.
21 Ka <pnc'h>, Kb <\p/c'h>.
22 KabMb <šp'k>.
23 KabMb <LOYN>.
24 Ka hamē.
25 Not KbMb.

28.4 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū

ēn ruwān ī ōy druwand[1] mard kē-š pad gētīy[2] duš-pādixšāyīh[3] kerd

ud pad mardōmān[4] an-āmurz[5] ud zadār ud zaxm[6] ud pādifrāh anīy-ēwēnīhā[7] kerd ∵

AWN.29.

29.1 u-m dīd[8] ruwān ī mard-ēw kē uzwān[9] pad zafar bērōn āhaxt[10] [M51b_171v/44]

ud xrafstarān hamē ǰūd ∵

29.2 u-m pursīd kū ēn tan čē wināh kerd kē ruwān ōwōn pādifrāh barēd ∵

29.3 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū

ēn ruwān ī ōy druwand mard [K26_28r] kē-š pad gētīy[11] spazgīh kerd [K20_15r]

ud mardōmān[12] ēk abāg did pahikāft

29.4 u-š ruwān pad pas ō dōšox hamē dwārist ∵

AWN.30.

30.1 u-m dīd ruwān ī mard-ēw kē handām[13] ēk az did hamē[14] škennēnd[15] wizārēnd[16]

30.2 u-m pursīd kū ēn tan čē wināh kerd [17]♣ kē ōwōn pādifrāh barēd ⎫ ∵

30.3 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū

ēn ruwān ī ōy druwand mard kē-š pad gētīy[18] kušišn[19] ī gāwān ud gōspandān abārīg čahār-pāyān a-dādīhā[20] was kerd ∵

AWN.31.

31.1 u-m dīd ruwān ī mard-ēw[21] kē sar tā pāy škenǰag abar nihād[22] estād

ud 1000 dēw[1] azabar frāz kōft ud pad [K26_28v] garān anāgīh ud saxtīh hamē zad ∵

---

1 Not Kb.
2 KabMb <-t'>.
3 Ka <-š'-yh>.
4 KabMb <mlt->.
5 Kab <'n'mlc>, Mb <'n'mᵘlc>!
6 KabMb <z'hm>.
7 Ka <ZK / 'ywyn->, Kb <— 'wyn->, Mb <'nyw 'ywyn ~~y'š~~ yh'>.
8 Mb <dyt> eol.
9 Ka <ŠNAy>.
10 Mb <'hhṭ'>.
11 KabMb <-t'>.
12 KabMb <mlt->.
13 Ka/bMb <hny/d'n>!
14 Ka hamē.
15 KabMb <-WNd>.
16 Ka <-lynnd>.
17 Not KbMb.
18 Ka <-tyD>, KbMb <-t'>.
19 KaMb <kwšy'n>, Kb <kwy'šn>.
20 KabMb w +.
21 Ka <mlt-1>.
22 KabMb <-WN't>.

31.2 u-m pursīd kū ēn[2] tan čē wināh kerd

31.3 gōwēd Srōš- [M51b_172r/45]-ahlaw ud Ādur-yazd kū

ēn ruwān ī ōy[3] druwand mard kē-š pad gētīy[4] xwāstag ī was gerd kerd ud xwad nē xward

ud ō wehān nē dād[5] ud bahr nē kerd ud pad hambār dāšt ∵

AWN.32.

32.1 u-m dīd[6] ruwān ī aǰgahān[7] mard-ēw dawānus[8] xwānd hēnd

kē ♣ hamāg[9] tan[10] ⌋[11] xrafstar hamē ǰūd ud [12]♣ pāy-ēw ī dašn ī ōy nē hamē[13] ǰūd ∵

32.2 u-m pursīd kū ēn tan čē wināh kerd ∵

32.3 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū

ēn ruwān ī dawānus [K26_29r] ī ašgahān[14] kē (tā) pad gētīy[15] būd

32.4 hagriz ēč [K20_15v] kār ī nēk kerd

bē pad[16] ēn ⌋ pāy-ēw ī dašn dastag-ēw giyāh[17] ō pēš[18] ī gāw-ēw ī[19] warzāg abgand[20] estād ∵

AWN.33.

33.1 u-m dīd[21] ruwān ī mard-ēw kē uzwān kirm hamē[22] ǰūd ∵

33.2 u-m pursīd kū ēn tan čē wināh kerd ∵

33.3 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū

ēn ruwān ī ōy druwand mard kē-š pad gētīy[23] zūr ud drōw was guft

ud was ziyān ud wizend pad[24] dāmān az-iš būd

AWN.34.

---

1 KabMn <ŠAAA>.
2 Ka + ~~ruwān~~.
3 Ka <OL>.
4 KabMb <-t'>.
5 KaMb/Kb <y/d't>.
6 Ka <yyt>.
7 Ka/bMb <'šy/gh'n>.
8 Kb s.m.?
9 Ka <hm'y>.
10 Kb <znn'>.
11 Kb s.m.?
12 Not Mb bol.
13 Ka hamāg.
14 Kb <'ẏ'š'n>.
15 KabMb <-t'>.
16 Not Ka.
17 KaMb/Kb <y/gb'h>.
18 KabMb <LOYN>.
19 Ka gāw.
20 Mb <-WNyt>.
21 Ka <dy̤t>.
22 Ka hamāg kirm.
23 KabMb <-t'>.
24 Not Ka.

34.1 u-m dīd ruwān ī zan-ēw kē xrafstarān hamāg tan hamē ǰūd ∵

34.2 u-m pursīd kū ēn tan čē wināh [K26_29v] kerd ∵

34.3 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū

ēn ruwān ī ōy druwand [M51b_172v/46] zan kē-š pad gētīy[1] az gēs ud mōy[2] abar [3]♣ ātaxš wizārd

ud mōy ud spuš ud rišk[4] abar ⎫ ātaxš abgand[5]

ud ātaxš azēr tan andar nihād ud tan ī xwēš[6] pad ātaxš dāšt ∵

AWN.35.

35.1 u-m dīd[7] ruwān[8] ī zan-ēw kē-š nisēy/nasāy ī xwēš pad dandān hamē lišt[9] ud hamē xward

35.2 u-m pursīd kū ēn ruwān ī kē ∵

35.3 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū

ēn ruwān ī ōy druwand zan kē-š pad gētīy[10] ǰādūgīh kerd ∵

AWN.36.

36.1 u-m dīd[11] ruwān ī mard-ēw[12] kē andar dōšox pad ēwēnag ī [K26_30r] mār-ēw ī čand stūn ēw bē estād

36.2 u-š sar[13] ō sar[14] ī mardōmān[15] ud abārīg tan ō mār homānāg[16] būd ∵ [K20_16r]

36.3 u-m pursīd kū ēn tan čē wināh kerd ∵

36.4 gōwd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū

ēn ruwān ī ōy druwand mard kē-š pad gētīy[17] ahlomōγīh kerd

u-š andar[18] dōšox mār-kerbīh[19] dwārist ∵

AWN.37.

37.1 u-m dīd ruwān ī mardōm[20] ēw čand[21] [1]♣ ud zan ēw čand ⎫

---

1 Ka <-tyD>, KbMb <-t'>.
2 KabMb <mwwd>.
3 Not Mb bol.
4 Kab <lyšk>.
5 Kab <-WNd>.
6 Mb <ẖwy̰š>.
7 K36 <dÿt = > eol.
8 Not Ka.
9 KabMb <łyšt>.
10 KabMb <-t'>.
11 Kb <dY̰t>.
12 Ka <mlt-1>.
13 Mb <yyl>.
14 Ka <yyl> eol.
15 KabMb <mlt->.
16 KabMb <hm->.
17 KabMb <-t'>.
18 Not Ka.
19 -īhā?
20 KabMb <mlt->.
21 KabMb <-1 cnd>, KbMb 2x.

kē-šān nigūnsār [M51b_173r/47] andar dōšox āguxt estād

37.2 u-šān hamāg tan mār ud gazdom[2] ud abārīg xrafstarān hamē[3] ǰūd ∵

37.3 u-m pursīd kū ēn ruwān ī kadām mardōmān[4] hēnd ∵

37.4 gōwēd [K26_30v] Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū

ēn ruwān ī awēšān mardōmān hēnd kē-šān pad gētīy[5] āb ud ātaxš nē pahrēxt

ud rēmanīh ō āb ud ātaxš burd ud pad[6] nigerišn[7] ātaxš ōzad[8] ∵

AWN.38.

38.1 u-m dīd ruwān ī mard-ēw kē[9] gōšt ud nasāy ī mardōmān[10]

abāg xōn ud rēm ud abārīg rēmanīh ud gandagīh ō xwardan hamē[11] dahēnd ∵

38.2 u-m pursīd kū ēn tan čē wināh kerd ∵

38.3 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū

ēn ruwān ī ōy druwand mard[12] kē-š pad gētīy[13] hixr[14] ud nasāy ō āb ud ātaxš

ud tan ī xwēš ud ān-iz ī mardōmān burd

ud hamwār ēk-bar [K26_31r] ud rēman būd u-š pad pišag nē šust[15] ∵[16]

AWN.39.

39.1 u-m dīd ruwān ī mard-ēw kē pōst[17] ud gōšt ī mardōmān[18] hamē[19] xward ∵

39.2 u-m [M51b_173v/48] pursīd kū ēn[20] [K20_16v] ān ī kē ruwān ∵

39.3 gōwēd Srōš-ahlaw[21] Ādur-yazd kū

ēn ruwān ī ōy druwand mard kē-š pad gētīy[22] muzd ī muzdwarān[23] ud bahr ī bahrwarān abāz grift

39.4 ud nūn ruwān garān pādifrāh abāyēd burdan[1] ∵

---

1 Not Ka.
2 Ka <ycym>, KbMb <gcdm>.
3 Ka hamāg.
4 KabMb <mlt->.
5 KabMb <-t'>.
6 Not Ka.
7 KabMb <nkyl->.
8 KabMb <ZK->.
9 Mb + pad.
10 Ka + <hm'y-k>.
11 Ka hamāg.
12 Ka <mlt>.
13 KabMb <-t'>.
14 Ka <hsl>, KbMb <hyhl>.
15 Kb, Mb <-WNyyt>.
16 Kb p.m. in marg. didīgar dastag.
17 Mb in l.m.
18 KabMb <mlt>.
19 Ka hamē.
20 Ka + tan čē wināh.
21 Mb <-šhlyD> eol.
22 KabMb <-t'>.
23 KabMb <mwzdwbl->.

AWN.40.

40.1 u-m dīd[2] ruwān ī mard-ēw kē-š kōf-ēw pad pušt hamē kešīd[3]

40.2 u-š andar wafr ud sarmāg[4] ān kōf abar pušt dāst ∵

40.3 u-m pursīd kū ēn tan čē wināh kerd

40.4 gōwēnd Srōš-ahlaw ud [K26_31v] Ādur-yazd kū

ēn ruwān ī ōy druwand mard kē-š pad gētīy[5] zūr ud anāst

ud saxwan ī abē-sūd[6] abar mardōmān[7] was guft

40.5 u-š nūn ruwān ōwōn garān pazd[8] pādifrāh hamē barēd ∵

AWN.41.

41.1 u-m dīd ruwān ī mard-ēw kē gūh ud nasāy ud rēmanīh xwardan dahēnd

dēwān[9] pad sang[10] ud kudām[11] hamē[12] kōband[13] ∵

41.2 u-m pursīd kū ēn tan čē wināh kerd kē ruwān ōwōn garān pādifrāh barēd ∵

41.3 gōwēd [M51b_174r/49] Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū

ēn ruwān ī ōy druwand mardōm[14] kē ō garmābag ī was šud hēnd

41.4 u-šān hixr[15] ud nasāy ō āb ud ātaxš ud zamīg burd

ud ahlaw andar [K26_32r] šud ud druwand bērōn āmad hēnd

AWN.42.

42.1 u-m dīd ruwān ī mardōm[16] ēw-čand kē griyēnd[17] ud bramand[18] wāng[19] hamē [K20_17r]

kunēnd[20] ∵

42.2 u-m pursīd kū ēn kadām mardōm[21] hēnd ∵

42.3 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū

---

1 Kb, Mb <-WNtn'>.
2 ka <dyt>.
3 KabMb <kšyt>.
4 Ka <-m'y>.
5 Ka <yyt>! KbMb <-t'>.
6 Kab/Mb <'p̄y/ẏswt>.
7 Mb <mlt->.
8 Ka f.st. <c> +.
9 Ka <ŠAAA'n>.
10 Kb <snng>.
11 Ka <~~wkw'm~~> + sup. <wtwhm>.
12 Ka + tan.
13 KabMb <kwpnd>.
14 KabMb <mlt->.
15 KabMb <hyhl>.
16 KabMb <mlt->. – Ka <-1 'ycnd>.
17 KabMb <glsnnd>.
18 KabMb <blmnnd>.
19 KabMb <KALA>.
20 KabMb <WĄDWNd>.
21 Ka <-m'n>, KbMb <mlt->. – Ka <-1 'ycnd>.

ēn ruwān ī[1] awēšān hēnd kē-šān[2] pidar andar mādar kerd

ud ka bē zād[3] hēnd pidar abar nē padīrift[4]

ud nūn garzišn[5] az pidar hamē kunēnd[6] ∵

AWN.43.

43.1 u-m dīd ruwān ī mard-ēw kē aburnāyīg[7] ēw-čand andar pāy ōbast[8] ud hamē wāng[9] kerd

ud dēwān čiyōn sag homānāg andar hamē[10] ōbadēnd ud hamē[11] darrēnd ∵ [K26_32v]

43.2 u-m pursīd kū ēn tan čē wināh kerd kē ruwān ōwōn garān pādifrāh[12] barēd ∵

43.3 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū

ēn ruwān ī ōy druwand mard kē-š ♣ pad gētīy ⎫[13] [M51b_174v/50] aburnāyīg[14] ī xwēš nē padīrift[15] ∵

AWN.44.

44.1 u-m dīd ruwān ī zan-ēw kē pad pestān[16] ī xwēš kōf-ēw[17] hamē[18] kand[19]

u-š abar sar[20] sang-ēw[21] ī āsyāb[22] <lyyt>[23] homānāg hamē dāšt ∵

44.2 u-m pursīd[24] kū ēn tan čē wināh kerd kē ruwān ōwōn garān pādifrāh barēd ∵

44.3 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū

ēn ruwān ī ōy druwand zan kē-š pad gētīy[25] kōdak ī xwēš nisēy ud tabāh [K26_33r] kerd bē abgand ∵

AWN.45.

---

1 Ka + ōy druwand.
2 Not Ka.
3 KabMb <z't>.
4 KabMb <ptylpt>.
5 Ka <wkwnm̃lcšn>.
6 KabMb <WĄYWNd>.
7 KabMb <-n''k>.
8 KabMb <'wpyyt>.
9 Ka <w'ng>, Kb/Mb <KAL/ŁA>.
10 Ka hamāg.
11 Ka hamāg tan.
12 Kb {p't} +.
13 KaMb <-t'>, not Kb, Mb del.
14 KabMb <'p̄ln''k>.
15 KabMb <-WNt>.
16 Ka+ <PWNyyt'n> + sup. <pyyt'n> s.m., Kb <pyyt'n →pyy**y**t'n>, Mb < <pYyyt'n>.
17 Ka kōf.
18 Ka hamē.
19 Mb <HCYLWt>.
20 KabMb <yyl>.
21 KabMb <swy-1>.
22 Ka <'yy'p̄> + sup. s.m. <'yy't>, KbMb <'yyy'p̄>.
23 Ka + <lyt> in l.m.
24 Ka <-yyt>.
25 KabMb <t'>.

45.1 u-m dīd ruwān ī mard-ēw kē-š kirm hamāg handām hamē[1] ǰūd ∵

45.2 u-m pursīd[2] kū ēn tan čē wināh kerd [K20_17v] ∵

45.3 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū ēn ruwān ī ōy druwand mard
kē-š pad gētīy zūr-gugāhīh[3] kerd ud xwāstag az wehān appurd[4] ud ō wattarān[5] dād ∵

AWN.46.

46.1 u-m dīd ruwān ī mard-ēw[6] kē masturg[7] mardōmān pad dast dārēd[8]
ud mazg hamē[9] xwarēd ∵

46.2 u-m pursīd kū ēn tan čē wināh kerd ∵ [M51b_175r/51]

46.3 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū
ēn ruwān ī ōy druwand mard kē-š pad [K26_33v] gētīy[10] xwāstag nē az frārōnīh
bē az tis ī kasān duzdīd[11]

46.4 u-š xwad pad dušmenān hišt[12]
ud xwad ēw-tāg pad dōšox abāyēd būd[13] ∵

AWN.47.

47.1 u-m dīd was mardōm[14] kē-šān sar ud rēš awestardag[15] ud gōnag zard
ud hamāg tan pūdag ud xrafstar[16] hamē[17] raft ∵

47.2 u-m pursīd kū[18] ēn kē ud kadām hēnd ∵

47.3 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū
ēn ruwān ī awēšān mardōm[19] kē-šān pad gētīy[20] ahlomōγ[21] ī frēftār būd hēnd
ud mardōmān[22] hamē marnǰēnīd[1] ♣ ud az ⌉2 dād ī wehīh bē ō dād ī wattarīh āwurd

---

1 Ka hamāg.
2 Ka <-yyt>.
3 KabMb <-k'syh = -k'yh'>.
4 KabMb <'p̄wlt>.
5 Kb <YYLtl->.
6 Ka <mlt-1>.
7 Kab <-twlg>.
8 KabMb <d'l>.
9 Ka <hm'y-k>.
10 KabMb <-t'>.
11 Kb, Mb <dwztyt>.
12 KabMb <-WNt>.
13 Mb <-WNyt>.
14 KabMb <mlt->.
15 Ka <-twl->.
16 KbMb <-twl->.
17 Ka hamāg tan.
18 Mb {tan čē wināh kerd}.
19 KabMb <mlt->. – Ka -ān s.m. eol.?
20 KabMb <-t'>.
21 Kb upside down.
22 Ka <-TA'n>, KbMb <mlt->.

ud [K26_34r] was kēš wirrōyišn[3] ī abārōn andar gēhān rawāg kerd ∵

AWN.48.

48.1 u-m dīd ruwān ī mard-ēw kē-š dēwān čiyōn sag homānāg hamē[4] darrēnd

48.2 ōy mard nān ō sagān[5] dahēd ud nē xwarēnd

ud war [K20_18r] pāy aškomb [6]ud rān ī ān [M51b_175v/52] mard hamē[7] xwarēnd ∵

48.3 u-m pursīd kū ēn tan čē wināh kerd kē ruwān ōwōn garān pādifrāh barēd ∵

48.4 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū

ēn ruwān ī ōy druwand mardōm[8]

kē-š pad gētīy[9] (az?) sag šabānān ud mānbānān xwarišn abāz dāšt

ayāb zad[10] ud ōzad[11] ∵

AWN.49.

49.1 u-m dīd ruwān ī mard ēw-čand[12] [K26_34v]

kē-šān gūh ud hixr ud nasāy ud rēmanīh mardōmān[13] hamē ǰūd[14]

ud dēwān[15] sang kand[16] ud az pas hamē[17] handāxtand[18]

49.2 u-šān kōf-ēw pad pušt hamē[19] kešīd ud kešīdan nē tuwānist[20] ∵

49.3 u-m pursīd kū ēn tan čē wināh kerd kē ruwān ōwōn garān pādifrāh barēd

49.4 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū

ēn ruwān ī awēšān[21] druwandān kē-šān pad gētīy[22] zamīg tarāzēnīd ud drōw tarāzēnīd

ud was mardōm[23] abē-bun ud abē-bar kerd ud ō niyāz[24] ud driyōšīh mad hēnd

---

1 Kb <mlnc->.
2 Kb <ywmn>.
3 Kb <wgl->.
4 Ka hamāg.
5 Ka <yyk'n>.
6 Ka <'šmbk>.
7 Ka <hm'y-k>.
8 KabMb <mlt->.
9 Kab <-t'>, Mb <<-tyD> eol.
10 KabMb <zt>.
11 KabMb <ZK->.
12 KaMbb <-y cnd>.
13 KabMb <mlt->.
14 Not Ka bol.
15 Ka <ŠAAAA'n>.
16 Mb + <HCDLWNt w MN>.
17 Ka hamāg sup. s.m.
18 KabMb <hndhtnd>.
19 Ka hamē 2x.
20 Ka <-yyt> eol., KbMb <-yytn'>.
21 Ka <OLE>.
22 KabMb <-t'>.
23 <mlt->.
24 KabMb <w''yc>.

ud xarāǰ[1] ī garān hamē abāyist[2] dādan ∵

AWN.50.

50.1 u-m dīd[3] [M51b_176r/53] ruwān ī mard-ēw kē kōf-ēw pad angust ud nāxun[4] hamē [K26_35r] kand ud dēwān[5] az pas pad mār ī šēbāg[6] hamē zad nihēb[7] hamē kerd ∵

50.2 u-m pursīd kū ēn tan čē wināh kerd ∵

50.3 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū ēn ruwān ī ōy druwand mard kē-š pad gētīy[8] sāmān ī wimand [K20_18v] ī kasān spōxt[9] ud pad ān ī xwēš grift ∵

AWN.51.

51.1 u-m dīd[10] ruwān ī mard-ēw kē pad šānag ī āhenēn[11] gōšt ī az tan hamē kešīd ō xwardan[12] hamē dād ∵

51.2 u-m pursīd kū ēn tan čē wināh kerd[13] kē ruwān ōwōn pādifrāh barēd ∵

51.3 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū ēn ruwān ī ōy druwand mard kē-š pad gētīy[14] [K26_35v] zēnhār[15] ī drōw[16] abāg mardōmān kerd ∵

AWN.52.

52.1 u-m dīd ruwān ī mard-ēw kē <p'yc>[17] ī šēbāg[18] ud tigr ud sang ud kudām hamē spurdand[19] ∵

52.2 u-m pursīd kū ēn tan čē wināh kerd ∵

52.3 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd [M51b_176v/54][20] kū ēn ruwān ī ōy[21] druwand mard kē pad gētīy[22] mihr-drōz ī was kerd ud mihr druxt[23] abāg ahlawān ud abāg druwandān

---

1 Kb, Mb <'l'c>. – Mb *xarāj*.
2 KabMb <-yyyt>.
3 Kab <dÿṭ/t>.
4 Kab <n'hwn>, Mb <n'hw>.
5 Ka <ŠAAA'n>.
6 KabMb <šp->.
7 KabMb <y'yc>. – Mb gl. *nhyb*, fear, terror (ŠN+>.
8 KabMb <-t'>.
9 Kb <yyyp̄wyt>.
10 Ka <dy̤t>.
11 KaMb <'ysnyn>, Kb <'ysnn>.
12 KabMb <hwltn'>.
13 Not Ka.
14 KabMb <-t'>.
15 KabMb <z'nh'l>.
16 Ka <KBD>.
17 MacK. *pad az.
18 Kab <šp'k>.
19 KabMb <yypwltnd>.
20 Mb sidīgar dastag.
21 Ka <OL>.
22 Kab <-t'>, Mb <-tyD> eol.
23 KabMb <dl't>.

čē harw 2 mihr ast ham abar ahlawān ud ham abar druwandān ∵[1]

AWN.53.

53.1 ud pas Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd dast ī man frāz grift[2] ♣ ud man pad ⎫[3] Čagād ī Dāitīy[4] azēr ī Činwad-puhl[5] [6]♣ andar wiyābān-ēw burd

ud mayān ī ān wiyābān azēr ī Činwad-puhl ⎫ andar zamīg dōšox nimūd

53.2 Ahrimen ud dēwān[7] ud druzān ud abārīg was ruwān ī[8] druwandān

az [K26_36r] ān gyāg garzišn ud wāng[9] ān āmad

ī-m[10] pad ēd dāšt kū haft kišwar zamīg čandēnd[11]

53.3 ka[12] ān wāng[13] ud garzišn āšnūd tarsīd[14] ham

u-m ō Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd xwāyišn kerd kū-m[15] ēdar ma barēd ud abāz wardēd[16]

53.4 ud pas Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd ō man [K20_19r] guft kū

ma tars[17] čē tō rāy hagriz az ēdar bīm nē bawēd

[18]♣ ud az ⎫ pēš[19] šud Srōš-ahlaw ud Ādur- [M51b_177r/55] -yazd ud az pas abē-bīmīhā man Ardāy[20] Wirāz

frāz ō ān ī tomīg[21] dōšox andarrōntar šud ham ∵

AWN.54.

54.1 u-m dīd[22] ān ī seǰōmand ī bīmgen ī[23] sahmgen ī[24] was-dard ī purr-anāgīh [K26_36v] ī gandag tārtom dōšox

54.2 ud pas handēšīd[1] ham

---

1 Yt.10.2.
2 Kb, Mb <WAD/YWNt>.
3 KaMb <PWN wl>, Kb <wl> eol.
4 KabMb <-yh>.
5 Ka <cynpt->, KbMb <cynwpt->.
6 Mb; not Ka, Kb bol.
7 Mb <ŠAAA'n>.
8 KbMb w.
9 KabMb <KALA>.
10 KabMb <y ZYm>.
11 Kab <cnsnnd/y>, Mb <cnŝnnd.
12 KabMb kē.
13 KabMb <w'ng>.
14 KaMb <DHLL->, Kb <-LWt>.
15 Ka kū.
16 KabMb <wlt>.
17 KabMb <DHLL->
18 Not Ka.
19 KabMb <LOYN>.
20 Mb + y.
21 Ka <twmywm>.
22 Ka <dyt>.
23 Ka/b <bymgn'd/y>, Mb <-ynnd>.
24 Kab/Mb <yyhmgnnd/y>.

ēdōn sahist čiyōn čāh-ēw kē hazār wāz ō bun nē rasēd

54.3 ud ka hamāg ēsm[2] (ī) andar gēhān ast hamāg[3] andar gandagtom ī tomīg dōšox abar ō ātaxš nihēnd hagriz bōy nē dahēd[4]

54.4 ud[5] did-iz[6] az gōš tā čašm[7] čand buš ī[8] asp-ēw[9] abar mōy dārēd

ōwōn was-marag ruwān ī druwandān andar estēnd

ud ēk ō ōy did nē wēnēnd ud wāng[10] nē ašnawand[11]

54.5 harw kas pad ēd dārēd kū tanīhā ham

54.6 u-šān tomīh[12] ī tārīkīh ud gandagīh[13] ī bīmgenīh[14] zaxm[15] pādifrāh ī gōnag gōnag ī dōšox kū [K26_37r]

kē[16] ēw[17] rōz pad dōšox bawēd [M51b_177v/56] wāng[18] kunēd[19] kū

ahanūz[20] nē bowandag ān[21] 9000 sāl[22] ka-mān az ēn dōšox abar nē hilēnd[23] ∵

AWN.55.

55.1 ēg-im dīd ruwān ī druwandān kē-šān pādifrāh ī gōnag gōnag

čiyōn wafr snexr[24] ud sarmāg ī saxt ud garmāg[25] ī ātaxš ī tēz sōzāg

ud duš-gandagīh ud sang[26] ud xākestar tagarg ud wārān

ud abārīg [K20_19v] was anāgīh

pad ān bīmgen[27] ud tārīk gyāg frōd murd

---

1 Ka <hndy'-yṯ>.
2 Kaa <CYBA>, Mb <-Ak>.
3 Ka hamē.
4 Ka <-WNt / -WNyt>.
5 Ka y.
6 Kab <TWŶ-yc>, Mb <TWŶc>.
7 KabMb + w.
8 Mb <bwš 1>.
9 KabMb <'yyp-1>.
10 KabMb <KALA>.
11 KabMb <'šnwpnd>.
12 KabMb -īg.
13 Not Ka.
14 Ka/KbMb <-y/gnnyh>.
15 KaMb <z'hm>, Kb <zhm>.
16 Not Ka.
17 KabMb <HNA>.
18 KabMb <w'ng>.
19 KabMb <WĄDWNyt>.
20 Kab/Mb <AHRNy/dc>.
21 Not Kb.
22 Mb <YHWWNt> bol.
23 Kb, Mb <-WNd>.
24 KabMb <sn'hl>.
25 KbMb <glmYk> corr'd?, Mb <glmẎk>.
26 Kab/Mb <sny/g>.
27 Ka <bymyn>, KbMb <wymg/yn>.

zaxm[1] ud pādifrāh hamē[2] barēnd ∵

55.2 u-m pursīd kū ēn tan čē wināh kerd kē ruwān ōwōn garān pādifrāh barēd

55.3 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū

ēn ruwān ī ōy druwand [K26_37v] mardōm[3] kē-šān pad gētīy[4] wināh ī[5] marg-arzān was kerd

ud Ātaxš ī Wahrāmān[6] afsārd[7] ud puhl ī rōd ī nāwdāg[8] kand[9]

ud zūr ud anāst guft ud zūr-gugāhīh[10] ī was dād[11]

55.4 u-šān kāmag a-pādixšāyīh[12]

ud āzwarīh ud penīh ud waranīh[13] ud xešm ud areškenīh[14] rāy

abē-wināh[15] [M51b_178r/57] mardōm ī ahlaw ōzad

ud was-frēftārīhā[16] raft[17] hēnd

nūn ruwān ōwōn garān zaxm ud pādifrāh abāyēd burdan ∵

AWN.56.

56.1 ēg-im dīd ruwān ī awēšān kē-šān mārān gazīd ud hamē[18] ǰūd ∵

56.2 u-m pursīd kū awēšān[19] ān ī kē ruwānān ∵

56.3 gōwēd Srōš-ahlaw[20] ud Ādur-yazd [K26_38r] kū[21]

ēn ruwān ī awēšān druwandān kē-šān pad gētīy[22] pad yazdān ud dēn nakkīrāy[23] būd hēnd ∵

AWN.57.

57.1 u-m dīd[24] ruwān ī zanān kē-šān sar brīd ud az tan ǰudāg būd ud zuwān wāng[25] hamē[1] dāšt ∵

---

1 KabMb <z'hm> +.
2 Ka <hm'y-k>.
3 KabMb <mlt->.
4 KabMb <-t'>.
5 Kb.
6 Ka <wlhl'm>, KbMb <whl'm'n>.
7 KabMb <-yylt>.
8 KabMb <'wt'k>.
9 Not Ka bol.
10 Ka <-ywk'syh'>, KbMb <-ywk'-yhyh>.
11 KabMb <d't>.
12 Ka <tš'-yh>.
13 KabMb <wlnnyh>.
14 <-kn->.
15 KbMb <'ywwn->.
16 Ka?Mb <plyp->, Kb <plyyp̄->.
17 Ka <lpt> + sub. <SG->.
18 Ka hamāg.
19 Mb + {kē-šān} bol.
20 Ka <-šhl->.
21 Kb + {awēšān kē}.
22 KabMb <-t'>.
23 KabMb <-l'D>.
24 Ka <dyt>, KbMb <dY/Ẏt>.
25 KabMb <w'ng>.

57.2 u-m pursīd kū[2] awēšān ān ī kē ruwānān ∵

57.3 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū

ēn ruwān ī awēšān zanān kē-šān pad gētīy[3] šēwan ud mōyag was [K20_20r] kerd

ud abar sar[4] ud rōy zad[5] ∵

AWN.58.

58.1 ēg-im dīd ruwān ī mard-ēw kē kešān ō dōšox nayēnd[6] ud hamē[7] zanēnd[8] ∵

58.2 u-m pursīd kū ēn tan čē wināh [K26_38v] kerd ∵

58.3 gōwēd Srōš- [M51b_178v/58] -ahlaw ud Ādur-yazd kū

ēn ruwān ī[9] ōy druwand mard[10] kē-š[11] pad gētīy[12] sar ud rōy[13] ī xwēš ud dast ī šabīg

ud abārīg rēmanīh ī handām ī xwēš pad āb ī estādag[14] ī wuzurg ud xānīg[15] rawān[16] was šust

ud Hordād amahrspand āzard[17] ∵

AWN.59.

59.1 u-m dīd[18] ruwān ī zan-ēw kē hamē[19] griyist[20]

ud pōst ud gōšt az ān ī pestān[21] ī xwēš hamē[22] kand ud hamē xward ∵

59.2 u-m pursīd kū ēn tan čē wināh kerd kē ruwān ōwōn garān pādifrāh barēd ∵

59.3 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū

ēn ruwān ī ōy druwand zan kē kōdak ī xwēš niyāz[23] gursagīh rāy [K26_39r] griyān[24] hišt[25] ∵

AWN.60.

---

1 Ka <hm'y-k>.
2 KabMb + ēn.
3 KabMb <-t'>.
4 KabMb <yyl>.
5 Ka <MHYYT- →MHYT->.
6 Ka <Ẏ ZD->, KbMb <YZD/YL->.
7 Ka hamē.
8 Ka <MHYYT->.
9 Ka ruwān ī 2x.
10 Ka <mlt>.
11 Mb kē.
12 KabMb <-t'>. – Ka + kē.
13 Ka <yylwlwd>.
14 Ka <'yyt->, KbMb <Yyyt->.
15 KbMb + w.
16 Kab <-TWN'n>.
17 KabMb <'clt>.
18 Ka <yYt>, Mb <dy̰ṭ>.
19 Ka <MNW hm'y-k> 2x.
20 Ka <glYyyt>, Kb <gly̰yyt>.
21 Ka <pyyt->, KbMb <pYyyt->.
22 Ka <hm'y-k>.
23 Kb <wyy'c>.
24 Ka/bMb <gly̰/y'n>.
25 Kab <-WNt>.

60.1 u-m dīd[1] ruwān ī mard-ēw kē tan andar dēg-ēw rōyēn kerd estēd u-š hamē pazēnd[2]

60.2 pāy-ēw ī dašn ōy bērōn ī ān dēg estād ∵

60.3 u-m pursīd kū ēn tan čē wināh[3] kerd[4] ∵

60.4 gōwēd Srōš-ahlaw[5] ud Ādur-yazd kū

ēn ruwān ī ōy druwand mard kē [M51b_179r/59] pad[6] zīndagān

waran-kāmagīhā[7] ud abārōnīhā[8] bē ō zan ī šōymand[9] was šud

60.5 u-š hamāg[10] tan bazakkar būd

ud pad ān pāy ī dašn[11] waγ[12] ud mōr mār ud gazdum[13] [K20_20v] ud abārīg xrafstarīhā[14] was zad

ud ōzad ud kušt[15] ∵

AWN.61.

61.1 u-m dīd[16] ruwān ī awēšān druwandān kē-šān bē ōbārd[17] ud rīd[18] ud did-iz[19] ōbārd ud rīd ∵

61.2 u-m [K26_39v] pursīd kū ēn awēšān kē ruwānān hēnd ∵

61.3 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū

ēn ruwān ī awēšān druwandān kē-šān pad gētīy[20] pad mēnōy nē wurrōyist

ud dēn ī dādār Ōhrmazd an-espās būd hēnd

(pad) nēkīh ī pad wahišt ud anāgīh ī pad dōšox

ud pad būdan ī rist-āxēz[21] ud tan ī pasēn gumān būd hēnd ∵

AWN.62.

62.1 u-m dīd ruwān[22] ī zan-ēw kē pad šānag ī āhenēn[23] war ud pestān ī xwēš hamē darrīd[24] ∵

---

1 Ka <yYt>, Kb <dYt>, Mb <dẏt>.
2 KabMb <APP->.
3 Not Kb.
4 Naot Ka bol.
5 Ka <-š''hl->, Mb <-lyD> eol.
6 Ka + <yyt'>.
7 KabMb <wlnn ->. – KabMb -īh.
8 Ka <lwyh'>.
9 Kab/Mb <šwy/ẏ mnnd>.
10 Ka hamē.
11 Mb + <~~wk w mw~~> eol.
12 KabMb <wk>.
13 Ka <ẏzdwm>, Kb <yzdmn>, Mb <gzdm>.
14 Kb <-yyt\w/l / ->.
15 Ka <-WNt'>, Kb <-WNt>.
16 Ka <yYt>.
17 Mb <-lṭ>.
18 Kab <lyt>, Mb <lẏt>.
19 Ka <TŶyc>, Kb <TYyc>, Mb <TŶẏc>.
20 KabMb <-t'>.
21 Ka <lYyyt->, Kb <lyyt->, Mb <l^{y}yyt->.
22 Not Ka.
23 <'ysnyn'>.
24 Kab <YYYKWNt>, Mb <PYYKWNt>.

62.2 u-m pursīd kū ēn tan čē wināh kerd kē [M51b_179v/60] ruwān ōwōn garān pādifrāh barēd ∵[1]

62.3 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd [K26_40r] kū

ēn ruwān ī ōy druwand zan kē-š pad gētīy[2] šōy ud sālār tar menīd ud wad būd ud dāšt

62.4 u-š xwēš-tan ārāst abāg mard ī kasān abārōnīh[3] kerd ∵

AWN.63.

63.1 u-m dīd[4] ruwān ī zan-ēw[5] kē pad uzwān brēzan ī[6] garm[7] hamē list[8]

ud dast ī xwēš azēr ī ān brēzan[9] hamē[10] sōxt ∵

63.2 u-m pursīd kū ēn tan čē wināh kerd kē ruwān ōwōn garān pādifrāh barēd ∵

63.3 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū

ēn ruwān ī ōy druwand zan kē-š pad gētīy[11] andar šōy ud sālār xwēš dād-passoxīh kerd[12]

ud sag-zuwān[13] būd [K20_21r]

63.4 u-š a-burd- [K26_40v] -framānīh kerd

63.5 u-š (pad) kāmag ī ōy gād[14] nē dād

63.6 u-š xwāstag az šōy duzdīd[15] ud nihānīhā handōxt ī xwēš kerd ∵

AWN.64.

64.1 u-m dīd[16] ruwān ī zan-ēw kē griyān ud bramān hamē āmad šud

64.2 u-š abar sar tagarg [M51b_180r/61] ī snexr hamē āmad

ud azēr ī pāy rōy ī garm widāxtag[17] hamē raft

ud sar ud rōy ī xwēš pad kārd hamē[18] darrīd[19] ∵

64.3 u-m pursīd kū ēn tan čē wināh kerd ka ruwān ōwōn garān pādifrāh hamē[20] barēd ∵

64.4 gōwēd Srōš-ahlaw[1] ud Ādur-yazd kū

---

1 Mb + {u-m pursīd / kū ēn tan čē wināh kerd}.
2 KabMb <-t'>.
3 KabMb abārōn.
4 Ka <dyt>.
5 Kb zan.
6 KabMb <blycnd w>.
7 Kb w + bol.
8 KabMb <lyyt>.
9 Ka <w\w/lycn>, Kb <blycnd>.
10 Ka hamāg.
11 KabMb <-t'>.
12 Kb + {APš}.
13 Kab <KLBA zwb'n>.
14 Ka <-WNt>, KbMb <-WNtn'>.
15 Kb <dwctyt>.
16 Ka <dYt, Mb <dy̰t̰>.
17 Ka <wt'štk>.
18 Ka hamāg.
19 Ka <-WNy̰t̰>, Kb <-WNyt>, Mb <PYY-KKWNyt> + sup. *darrad*.
20 Ka <hm'y-k>.

ēn ruwān ī ōy druwand zan kē az mard ī kasān [K26_41r end] a-xwēškārīhā ābustan būd

64.5 u-š kōdak tabāh kerd

64.6 az dard[2] ud pādifrāh pad ēd dārēd kū wāng[3] ī ān kōdak ašnawēd[4] ud dawēd[5]
ud dawistan ōwōn garrōmandīh[6] sahist čiyōn kē[7] abar rōy ī garm rawēd
ud hamē wāng[8] ī ān kōdak ašnawēd ud sar ud rōy ī xwēš pad kārd hamē[9] darrēd[10]
ud kōdak xwāhēd[11] u-š nē wēnēd
tā fraškerd ēn pādifrāh[12] abāyēd burd[13] ∵

AWN.65.

65.1 u-m dīd ruwān ēw-čand[14] kē-šān war pad laǰan[15] ud gandagīh abgand estād

65.2 u-š dās ī tēz andar pāy ud abārīg handām hamē šud
ud pid ud mād hamē xwānēnd[16] [M51b_180v/62]

65.3 u-m pursīd kū ēn ruwānān kē u-šān čē wināh kerd kē ruwānān ōwōn[17] garān pādifrāh barēd
[K20_21v]

65.4 gōwēd Srōš-ahlaw[18] ud Ādur-yazd kū
ēn ruwān ī awēšān druwandān kē-šān pad gētīy[19] pid ud mād bēšēnīd[20]
ud pad gētīy[21] az pid ud mād petītīgīh[22] ud āmurzišn[23] nē xwāst[24] ∵

AWN.66.

66.1 u-m dīd ruwān ī mard-ēw ud zan-ēw kē zuwān[25] nihaxt estād ud mārān zafar hamē ǰūd ∵

---

1 Kb Srōš / ī ahlaw.
2 Mb <dlṭ>.
3 KaMb <KALA>.
4 KaMb <’šnwpyt> +.
5 KaMb <LHT-> +.
6 KaMb <gl->. – PV.7.57 <gl>, Av. *garənuš*.
7 Ka ka.
8 KaMb <w’ng>.
9 Ka <hamāg.
10 KaMb <dly/ẏt>.
11 Mn <-WNẏẏt>.
12 Not Mb.
13 Ka <-WNtn'>.
14 Ka <1 cnd>, Mb <’y cnd>.
15 KaMb <lcn>.
16 KaMb <KL->.
17 Ka ēn tan čē wināh kerd kē ruwānān <MNš’n>.
18 K <-š’hyl->.
19 KaMb <-t’>.
20 Mb <byšẏt>.
21 Ka <-t’’> eol., Mb <-t’>.
22 KaMb <pyttYkyh>.
23 Not Ka.
24 Mb <BOOYH->.
25 KaMb <zwb->.

66.2 u-m pursīd kū ēn tanān čē wināh kerd[1] ud awēšān ruwānān kē hēnd ∵

66.3 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū

ēn ruwān ī awēšān kē-šān pad gētīy[2] spazgīh[3] hamē kerd[4] ud mardōm[5] pad āgenēn pahikāft[6]

AWN.67.

67.1 u-m dīd[7] ruwān ī mard-ēw[8] kē pad pāy-ēw pad tārīkīh dōšox āwēxt[9] estād

67.2 u-š[10] pad dast dās-ēw ī āhenēn[11] dāšt ud war ud kaš ī xwēš hamē[12] brīd

67.3 u-š mēx-ēw[13] ī āhenēn pad čašm andar zad[14] estād o

67.4 u-m pursīd kū ēn ruwān[15] ān ī kē u-š čē wināh kerd ∵

67.5 gōwēd [M51b_181r/63] Srōš-ahlaw[16] ud Ādur-yazd kū

ēn ruwān ī ōy druwand mard kē šahr pad mayānǰīgīh awiš dād[17] estād

ud ān ī sazēd kerdan ud framūdan ud nē kerd ud nē framūd

ud sang kabīz ud paymānag ī keh dāšt

67.6 u-š az driyōšān ud az kārwānīgān[18] garzišn nē niyōxšīd ∵

AWN.68.

68.1 u-m dīd[19] ruwān ī mard-ēw[20] ud zan-ēw kē-šān ān mard ō[21] wahišt ud ān zan ō dōšox hamē[22] kešēnd[23]

ud zan dast andar band[24] kustīg ī ān mard abgand estād

68.2 u-š guft kū čiyōn ka-mān pad zīndagān harw nēkīh pad āgenēn būd

nūn tō ō [K20_22r] wahišt ud man ō dōšox hamē nayēnd[1]

---

1 Ka ēn tanānān kē ud čē wināh kerd w ∵.
2 KaMb <-t’>.
3 Ka <yyyp̄zg-k>, Mb <yyyp̄zgYk>.
4 Ka kerd hamē.
5 KaMb <mlt->.
6 KaMb <-kwpt>.
7 Ka <dYṯ>.
8 Ka + ~~kē-š~~ eol.
9 KaMb <’p̄yht>.
10 Mb w +.
11 KaMb <’ysnyn> +.
12 Ka hamē.
13 KaMb <ms-1>.
14 KaMb <zt>.
15 Ka tan.
16 Mb <- y ->.
17 ShSh JSAI 2. – KaMb <d’št>.
18 Mb <k’lwp’n->.
19 Not Ka.
20 Ka <mlt-1>.
21 Ka <OLE>.
22 Ka hamāg.
23 KaMb <kšynnd>.
24 Mb + w.

68.3 ud ān mard guft kū ēd rāy čē man wehān ud arzānīgān ud driyōšān padīrift[2] u-m tis[3] dād

68.4 u-m[4] humad ud hūxt ud huwaršt warzīd

68.5 u-m[5] yazdān menīd ud dēwān[6] nikōhīd[7] ud pad[8] weh-dēn ī māzdēsnan[9] āstawān būd ham o

68.6 ud tō wehān ud driyōšān ud arzānīgān ud kārwānīgān[10] tar kerd

68.7 u-t yazdān [M51b_181v/64] nikōhīd[11] u-t[12] uzdēszār[13] paristīd

ud duš-humad ud duš-hūxt ud duš-huwaršt warzīd

ud pad dēn ī Ahrimen[14] ud dēwān[15] āstawān būd hē[16] o

68.8 ud pas ān zan ō ān mard guft kū[17]

pad zīndagān hamē[18] tan ī tō abar man sālār ud pādixšāy[19] būd

ud tan ud gyān ud ruwān ī man ān ī tō būd

ud xwarišn ud dārišn[20] ud paymōzan[21] ī man rāy az tō būd

68.9 ēg-it zaxm[22] ud pādifrāh čē rāy padiš nē kerd ham

68.10 u-t wehīh ud frārōnīh čim ka nē hammōxt ham[23] kē-m pas wehīh ud frārōnīh kerd hē[24]

ud tā nūn ēn zaxm ud anāgīh nē abāyist[25] burd

68.11 ud pas ān mard ō wahišt ud ān zan ō dōšox šud

ud ān zan az ān pašēmānīh[26] andar dōšox bē tārīkīh ud gandagīh anīy petyārag nē būd

68.12 ud ān mard andar wahišt mayān ī ahlawān

---

1 KaMb <YZD->

2 KaMb <pty/ẏlpt>.

3 KaMb tis padīrift u-m dād.

4 Ka <w MNm>, Mb w +.

5 Ka <MNm>.

6 Ka <ŠAAA'n>.

7 Ka <nkw\yn/yt>, Mb <nkwynyt> tDwYWkW for t∂ÅWkW ?

8 Not Ka.

9 KaMb <m'zyy/dẏs/s̱n'n(')>.

10 KaMb <k'lwp'n->.

11 Ka <nkynnyt>, Mb <nkwynyt>. – Mb + ~~u-m~~.

12 Ka <MNt>.

13 KaMb <'wcdyyt'l>.

14 Ka <'hlmwk>.

15 KMba <ŠAAA'n>.

16 KaMb <HWE'š>.

17 Ka ān zan gōwēd ōy ān mard kū.

18 Ka <hm'y-k>, Mb <hm'k>.

19 Ka <hš''-y>, Mb <-hš'>.

20 KaMb <ŶHYT Ny'n'>.

21 Mb paymōzišn.

22 KaMb <z'hm>.

23 Mb <HWE'yh>.

24 Ka <HWE'y>, HWE'>.

25 KaMb <-yyt>.

26 Ka <pšm->.

az[1] nē wardānīdan ud nē hammōzānīdan ī ān zan [M51b_182r/65] kē andar[2] dārišn awiš mad būd ō frārōnīh pad šarm nišast[3] [K20_22v]

AWN.69.

69.1 u-m dīd[4] ruwān ī zanān kē-šān mēx ī dārēn andar harw 2 čašm zad[5] estād

69.2 pad pāy-ēw nigūn āgust

69.3 u-šān was waγ[6] ud gazdum[7] ud mār mōr ud magas ud kirm ud abārīg xrafstarān pad zafar ud wēnīg ud gōš ud kūn[8] ud gyāg ī gād andar šud āmad

69.4 u-m pursīd[9] kū ēn ruwānān ān ī kē u-šān čē wināh kerd[10] kē ruwān ōwōn garān pādifrāh barēd o

69.5 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū

ēn ruwān ī awēšān druwandān zanān kē-šān pad gētīy[11] šōy dāšt

ud abāg anīy mard xuft ud gād[12] dād hēnd

ud gāh[13] wistarg ī šōy tabāh dāšt ud tan[14] ī šōy āzard[15]

AWN.70.

70.1 u-m dīd[16] ruwān ī zanān kē-šān nigūnsār abgand estād[17]

ud zūzag homānāg ī āhenēn[18] abāg xār az-iš <lyyt> estād pad tan andar burd abāz āhaxt[19] estād

70.2 u-š[20] angust-zahāg [M51b_182v/66] šusr ī dēwān[21] ud druzān[22] gandagīh ud rēmanīh pad zafar ud wēnīg andar hamē[23] šud o

70.3 u-m pursīd kū

awēšān čē wināh kerd kē ruwānān hēnd kē ōwōn garān pādifrāh[1] barēnd

---

1 Mb w +.
2 Ka + ~~dōšox~~ bol.
3 KaMb <šlmnšyyt>.
4 Ka <dYt>>
5 KaMb <zt>.
6 KaMb <wk>.
7 k*m*<gzdm>.
8 KaMb <ŠTE>.
9 Ka <-yyt>, Mb <-yyt → -yyyt>.
10 Ka kū ēn tan čē wināh kerd.
11 KaMb <-t'>.
12 Mb <-WNt'>.
13 Mb + y bol.
14 Not Ka.
15 Mb <'Clt>.
16 Not Mb.
17 KaMb <-WN'nd>.
18 Ka <'snyn>, Mb <'ysnyn>.
19 KaMb <'hht>.
20 KaMb w +.
21 Ka <ŠAAA'n>.
22 mb + y.
23 Ka hamē.

70.4 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū

ēn ruwān ī awēšān druwandān zanān kē-šān pad gētīy[2] mihr-druzīh ī andar šōy kerd

ud az šōy abāz estād ud hagriz hušnūd nē būd ud gād nē dād hēnd ∵

AWN.71.

71.1 u-m dīd[3] [K20_23r] ruwān ī mard-ēw kē mārān miǰūg gazīd ud hamē[4] ǰūd

ud pad harw 2 čašm mār ud kirm hamē rīd

ud mēx-ēw ī āhenēn abar zuwān[5] randīd estād o

71.2 u-m pursīd kū ēn tan čē wināh kerd kē ruwān ōwōn garān pādifrāh barēd

71.3 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū

ēn ruwān ī ōy druwand mard kē-š kūn-marz was kerd ud abārōn waran-kāmagīh[6] rāy zan ī kasān gād ∵

ud pad čarb-zuwānīh[7] ī xwēš zanān ī kasān[8] [M51b_183r/67] frēft[9] ud wiyābānēnīd ud az šōy ǰudāg kerd ∵

AWN.72.

72.1 u-m dīd[10] ruwān ī zanān kē-šān daštān ī xwēš hamē[11] xward[12] ∵

72.2 u-m pursīd[13] kū ēn tan čē wināh kerd kē ruwān ōwōn garān pādifrāh barēd ∵

72.3 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū

ēn ruwān ī [14]♣ awēšān zanān ⎪ kē-šān daštān nē pahrēxt

ud āb ud ātaxš ud Spandarmad zamīg ud Hordad ud Amurdad āzard

ud abar āsmān ud xwaršēd ud māh[15] nigerīd ud stōr gōspand pad daštān āzard

ud[16] nar ahlaw rēman dāšt[17] ∵

AWN.73.

73.1 u-m dīd ruwān ī zanān kē-šān 10 angust xōn ud rēm hamē āmad ud mēzīd ud xward[18]

---

1 Mb kū ēn tan čē wināh kerd kē ruwānān kē ōwōn garān pādifrāh.
2 Ka <-t’’>, Mb <-t’>.
3 Ka <dYṭ>.
4 Ka hamāg _.
5 KaMb <zwb->.
6 KaMb <wlwn->.
7 KaMb <-zwp’n->.
8 Ka w +.
9 KaMb <ply/ẏyp̄t>.
10 Ka <yẎt>.
11 Ka hamāg.
12 Ka <hwlt> eil.
13 Ka <-yyt>.
14 Not Ka.
15 KaMb <myš ≈ m’h>.
16 Mb + <~~yw~~>.
17 Ka <dy’•yt>.
18 KaMb <hwlt>.

ud pad harw 2 čašm kirm hamē[1] āmad o

73.2 u-m pursīd[2] kū ēn ruwānān kē u-šān[3] čē wināh kerd kē ōwōn[4] garān pādifrāh barēd ∵

73.3 gōwēd Srōš-ahlaw[5] ud Ādur-yazd kū [K20_23v][6]

ēn ruwān ī awēšān[7] druwandān zanān kē-šān rang[8] nihād[9] ud mōy ī [M51b_183v/68] kasān pad payrāyišn dāšt

u-šān čašm ī yazdān ud mardōmān[10] bast[11]

AWN.74.

74.1 u-m dīd ruwān ī awēšān kē-šān nigūnsār[12] pad pāy-ēw āgust estād hēnd

74.2 u-šān[13] kārd pad dil[14] zad estād ∵

74.3 u-m pursīd kū ēn ruwānān kē hēnd o

74.4 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū

ēn ruwān ī awēšān druwandān kē-šān pad gētīy[15] stōr gāw ud gōspand[16] a-dādīhā ōzad kušt ∵

AWN.75.

75.1 u-m dīd ruwānān kē-šān azēr ī pāy ī[17] gāwān abgand estād hēnd pad srūw zad

ud aškomb darrīd ud astuxwān[18] bē škast[19] ud nālān būd hēnd

75.2 u-m[20] pursīd kū ēn mardōm[21] kē hēnd ∵

75.3 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū

ēn ruwān ī awēšān druwandān kē-šān pad gētīy[22] stōr ud gāw ī warzāg dahān bast

75.4 u-šān pad garmīh āb nē dād[23] ud gursag[24] [M51b_184r/69] ud tišnag pad kār dāšt ∵

---

1 Ka hamāg.
2 K <-yyt>.
3 Ka <MN->.
4 Ka + ruwān.
5 Ka <-šhl>.
6 Ka + ēn ruwānān čē wināh kerd ōwōn garān pādifrāh barēd gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū.
7 Ka + {kē-šān} bol.
8 KaMb <lwd>.
9 KaMb <nh't>.
10 KaMb <mlt->. – K + <'~~yylwyyt~~> eol.
11 "made gods and men close their eyes" at what they saw?
12 Ka pad +, Mb <PWN kwn->.
13 Ka <MN->.
14 Ka <dyl>, Mb <dy̱ł>.
15 KaMb <-t'>.
16 Ka <KYNA>.
17 KaMb <p''>.
18 KaMb <'yythw'n>.
19 KaMb <škyyt>.
20 Mb + {HYYTWNt} eol.
21 KaMb <mlt->. – Mb -ān.
22 Ka <-t''> eol., Mb <-t'>.
23 Ka <d't>.
24 KaMb <-kyh>.

AWN.76.

76.1 u-m dīd[1] ruwān ī zanān kē-šān pad xwēš dast[2] ud[3] xwēš dandān[4] pestān[5] ī xwēš hamē brīd
ud sagān aškomb[6] hamē darrīd[7] ud hamē xward
ud harw 2[8] pāy[9] abar rōy ī[10] [K20_24r] garm estād o

76.2 u-m pursīd kū ēn ān ī kē ruwānān u-šān čē wināh kerd[11]o

76.3 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū
ēn ruwān ī awēšān druwandān zanān kē-šān pad gētīy[12] pad daštān xwarišn sāxt
ud pēš ī[13] mard ī ahlaw burd ud xwardan framūd

76.4 u-šān[14] ǰādugīh hamē pursīd

76.5 u-šān spandarmad zamīg ud mard ī ahlaw āzard[15] o

AWN.77.

77.1 ēg-im dīd ruwānān[16] kē-šān pušt ud dast ud pāy rēš dāšt
ud kūn/nūn andar rōy-āb sōxt[17] estād ud sang ī garān pad pušt hamē wārīd o

77.2 u-m pursīd[18] kū awēšān kē hēnd u-šān čē wināh kerd[19] o

77.3 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū
ēn ruwān ī awēšān druwandān [M51b_184v/70][20] kē-šān pad gētīy[21] stōr būd
ud kār ī saxt framūd ud bār a-dādīhā garān kerd
ud xwarišn sagrīh [22]♣ nē dād ⟩ pad nizārīh burd[23]
ud (ka?) rēš[1] šud az kār abāz nē dāšt ud darmān nē burd

---

1 Ka <dYt>.
2 Mb <BYN>.
3 Ka y.
4 KaMb <dnd'n>.
5 Ka wAtj`P, Mb <pyy·yt'n>
6 Mb + ⌙ eol.
7 KaMb <ŠY-KWNt>.
8 Not Ka.
9 Ka <p'>.
10 Ka pict.
11 Ka kū ēn tan čē wināh kerd.
12 KaMb <-t'>.
13 Ka <LOYN'>, Mb <LOYN>.
14 Ka + p.
15 Mb <'Clt>.
16 Ka ruwān.
17 Ka <lwd 'p̄'t>, Mb <lwy / 'p̄Yšwht>. ??
18 Ka <-yyt>.
19 Ka kū ēn tan ōwōn čē wināh kerd.
20 Mb čahārom dastag.
21 KaMb <-t'>.
22 Not Ka.
23 Not Ka.

77.4 nūn ōwōn garān pādifrāh abāyēd burd[2] ∵

AWN.78.

78.1 ēg-im dīd[3] ruwān ī zan-ēw kē pad[4] pestān[5] kōf ī āhenēn[6] hamē[7] kand
ud kōdak-ēw az ān sōg ī kōf griyist[8] ud wāng[9] hamē āmad
ud kōdak ō mād[10] ud mādar ō kōdak nē rasīd ∵

78.2 u-m pursīd[11] kū ēn tan čē wināh kerd kē ruwān ōwōn garān pādifrāh barēd o

78.3 gōwēd Srōš-ahlaw[12] ud Ādur-yazd kū
ēn ruwān ī ōy druwand[13] zan kē-š pad gētīy[14] nē az[15] šōy ī xwēš
bē az anīy[16] kas ābustan [K20_24v] būd

78.4 u-š guft kū ābustan nē[17] ham

78.5 u-š kōdak tabāh kerd ∵

AWN.79.

79.1 ēg-im dīd ruwān ī mard-ēw kē-š harw 2 [M51b_185r/71] čašm kand ud uzwān brīd
ud pad pāy ēw[18] andar dōšox āwēxt[19] estād

79.2 u-š pad šānag 2 srūw ī rōyēn tan hamē[20] randīd[21]

79.3 u-š[22] mēx-ēw ī āhenēn andar sar[23] zad o

79.4 u-m pursīd kū ēn kē u-š čē wināh kerd[24] ∵

79.5 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū
ēn ruwān ī ōy druwand mard kē-š pad gētīy[1] dādwarīh ī drōzanān[2] būd

---

1 Mb + <~~yy~~>.
2 Ka <-WNtn'>.
3 Ka <yYt>.
4 Ka rep. bol.
5 La <pyyt->, Mb <p^{y}yyt'n>.
6 Ka <'ṣnyn>.
7 Ka hamāg 2x.
8 KaMb <BAWNyyt>.
9 KaMb <w'ng>.
10 Ka w +.
11 Ka <-yyt>.
12 Mb <- y ->.
13 Ka + <~~GBRA~~>.
14 Ka <-t'>, Mb <-tyD> eol.
15 Not Ka.
16 KaMb <AHR>.
17 Mb + būd.
18 K20 <-1>.
19 KaMb <'p̈y/ẏht>.
20 Ka hamē.
21 KaMb <lwyyt>.
22 Mb w +.
23 KaMb <yyl>.
24 Ka kū ēn tan čē wināh kerd, Mb kū ēn kē mard u-š čē wināh kerd.

u-š pārag stad[3] ud dādestān ī drōw kerd ∵

AWN.80.

80.1 ēg-im dīd ruwān ēw-čand kē-šān nigūnsār andar dōšox āwēxt[4] estād

80.2 ud xōn ud rēm ud mazg ī mardōmān[5] pad dahān andar kunēnd[6] ud pad wēnīg āwarēnd[7]

ud hamē[8] wāng[9] kunēnd[10] kū paymānag rāst dārēm[11]

80.3 u-m pursīd[12] kū ēn tanān kē u-šān[13] čē wināh kerd o

80.4 gōwēd Srōš-ahlaw[14] ud Ādur-yazd kū

ēn ruwān ī awēšān druwandān kē-šān pad gētīy[15] sang ud kabīz

ud abārīg [M51b_185v/72] paymānag[16] keh[17] kāstag dāšt ud ō mardōmān tis frōxt[18] o

AWN.81.

81.1 ēg-im dīd ruwān ī zan-ēw kē uzwān brīd[19] ud čašm kand[20]

ud mār ud gazdum[21] ud kirm ud abārīg xrafstarān mazg ī sar hamē[22] xward

ud ǰār ǰār tan ī xwēš pad dandān grift ud gōšt hamē ǰūd

81.2 u-m pursīd kū ēn tan čē wināh kerd o

81.3 gōwēd [K20_25r] Srōš-ahlaw[23] ud Ādur-yazd kū

ēn ruwān ī ōy[24] druwand zan kē-š pad[25] zīndagīh rōspīg būd

81.4 u-š was ǰādugīh kerd ud was bazakkarīh[26] az-iš raft[1] o

---

1 Ka <-tyD> eol., Mb <-t’> eol.
2 KaMb <dlwγcn’n>.
3 KaMb <-WNt>.
4 KaMb <’p̄y/ẏht>.
5 Mb <mlt->.
6 KaMb <WĄDWNy/d>.
7 KaMb <wynykš HYTYWNd> wēnīg-iš ānayēnd for <wynyk YHYTYWNd> Gi. – throw up through the nose?
8 Ka hamāg.
9 KaMb <w’ng>.
10 Ka <WĄDWNd>.
11 Ka <-NNm>.
12 Ka + {u-m} bol.
13 Ka <MN->.
14 Mb Srōš / ī ahlaw.
15 KaMb <-t’>.
16 KaMb + y.
17 Ka <kyh ⇀ks∵>?
18 KaMb <-WNt>.
19 KaMb <blyt>.
20 Ka <-knd>, Mb <knd>.
21 KaMb <yzdm>.
22 Ka hamāg 2x.
23 Mb Srōš / ī ahlaw.
24 Not Ka.
25 Ka + gētīy.
26 KaMb <bzwklyh>.

AWN.82.

82.1 ēg-im dīd ruwān ī zan ēw-čand[2] kē zuwān dazēnd[3]

82.2 u-m pursīd[4] kū ēn zan čē wināh kerd o

82.3 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd[5] kū

ēn ruwān ī ōy druwand zan kē-š pad gētīy[6] zuwān tēz būd

82.4 u-š šōy ud sālār ī xwēš was āzard pad zuwān ∵

AWN.83.

83.1 ēg-im dīd [M51b_186r/73] ruwān ī zan-ēw kē nasāy ī xwēš hamē[7] xward o

83.2 u-m pursīd kū ēn zan[8] čē wināh kerd ∵

83.3 gōwēd ♣ Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd ⌉[9] kū

ēn ruwān ī ōy druwand zan kē-š pad gētīy[10] nihān az šōy gōšt ī was xward u-š anīy kas dād ∵

[K26_49r beg.]

AWN.84.

84.1 ēg-im dīd[11] ruwān ī zan-ēw kē pestān[12] dazand[13]

ud aškomb darrīd[14] estād ud rōdīgān[15] ō sagān[16] dād[17] ∵

84.2 u-m pursīd kū ēn zan čē wināh kerd ∵

84.3 gōwēd Srōš-ahlaw[18] ud Ādur-yazd kū

ēn ruwān ī ōy druwand zan kē-š pad gētīy[19] zahr ud rōwn[20] ī afsōn-kerd dāšt

84.4 u-š ō xwardan[21] mardōmān dād ∵

AWN.85.

85.1 ēg-im dīd ruwān ī zan-ēw kē[1] pōst ī āhenēn pad tan ul kunēnd[2] ud dahān abāz āwarēnd

---

1 KaMb <lpt>.
2 KaMb <1 cnd>.
3 KaMb <cnd>.
4 Ka <-yyt>.
5 Ka only <’twr> eol.
6 Ka <-t’’>, Mb <-t’>.
7 Ka hamē.
8 Not Ka.
9 Ka <yylwbw\’twr/y’t>.
10 KaMb <-t’>.
11 Ka <yYt>.
12 Ka <pyyt->, Kb <pyyt ’m>, Mb <pʸyyt->.
13 Kb <gcnd>.
14 Ka <YYY-K->, KbMb <YY-y/ẏK-> TWWkïJ.
15 Ka <-tYky’n>, Mb <-Yk’n̈> + sup. <y’n>.
16 Ka <yy..-k̇’n>, KbMb <KŁBA’n>.
17 Kb <-WN’t>.
18 Mb <- y ->.
19 KabMb <-t’>.
20 Ka <MYA lwn'Y’>, KbMb <MYAYA> + sup. <lwwn>.
21 Not Ka.

ud abāz ō tanūr ī garm nihēnd [K20_25v] ∵

85.2 u-m pursīd kū ēn zan čē wināh[3] kerd o

85.3 gōwēd Srōš-ahlaw[4] ud Ādur- [M51b_186v/74] -yazd kū

ēn ruwān ī ōy druwand [K26_49v] zan kē-š pad zīndagān ōy hu-xēm frazānag mard zan būd

85.4 u-š mihr ī šōy druxt abāg ōy ī bazakkar ud duš-xēm mard xuft ∵

AWN.86.

86.1 ēg-im dīd ruwān ī zan-ēw kē[5] mār-ēw ī sezdēn[6] pad tan ul šud ud pad dahān bē āmad o

86.2 u-m[7] pursīd kū ēn tan čē wināh kerd kū ruwān ōwōn garān pādifrāh barēd ∵

86.3 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū

[8]♣ ēn ruwān ī ōy druwand zan kē xwēdōdah wināhīd

AWN.87.

87.1 ēg-im dīd ruwān ī zan-ēw kē pad šānag ī āhenēn tan ud rōy ī xwēš hamē randīd

ud pad pestān kōf ī āhenēn hamē kand

87.2 u-m pursīd kū ēn zan čē wināh kerd

87.3 gōwēnd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū ⎫

ēn ruwān ī ōy druwand zan kē-š pad gētīy[9] bazag kerd

ud xwāstag-kāmagīh[10] rāy kōdak ī xwēš šīr nē dād[11]

87.4 ud nūn hamē wāng[12] kunēd[13] kū

ēdar tā ēn[14] kōf kanam ud[15] ān kōdak[16] šīr [K26_50r] nē daham

ud nūn tā fraškerd (ō) ān kōdak[17] nē rasēd ∵

AWN.88.

88.1 ēg-im dīd ruwān ī mard-ēw kē nigūnsār az dār-ēw āwēxt[18] estād ud hamē [19]marzīd

---

1 Kb + <~~pwšt~~>.
2 KabMb <WĄDWNd>.
3 Kb wināh / wināh.
4 Ka <-šhl->.
5 Not Ka.
6 Kab <yyzdyn'>.
7 Kb + <~~HYYTWN~~>.
8 Not KabMb; restored from Pazand by W.-H.
9 Ka <-tyD> not eol., KbMb <-t'>.
10 KabMb <-ky>.
11 Ka <d't>.
12 KabMb <w'ng>.
13 KaMb/Kb <WĄDWNy/ŷt>.
14 Kb + <~~krt~~> eol.
15 KabMb.
16 Ka + xwēš, Kb + <~~y'ye~~ → ~~-yl~~>.
17 Kb ān kōdak / ān kōdak.
18 KabMb <'pyht>.
19 Ka hamē.

88.2 u-š ān[1] šusr andar dahān ud gōš ud wēnīg hišt[2] ∵

88.3 u-m pursīd[3] kū ēn [M51b_187r/75] tan čē wināh kerd kē ruwān ōwōn garān pādifrāh barēd[4] ∵

88.4 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū

ēn ruwān ī ōy druwand mard kē-š pad gētīy[5] abārōn-marzišnīh kerd

88.5 u-š zan ī kasān frēft[6] ud wiyābān kerd ∵

AWN.89.

89.1 ēg-im dīd[7] ruwān ī awēšān kē andar dōšox [K20_26r] nizārīh[8] rāy kust ō kust pahikōft

ud tišnagīh ud gursagīh sarmāg ud garmāg rāy wāng[9] [K26_50v] hamē[10] dāšt

ud xrafstarān[11] az pušt ī pāy ud abārīg handām hamē brīd ∵

89.2 u-m pursīd kū ēn awēšān ruwānān čē wināh kerd kē ruwān ōwōn garān pādifrāh barēd[12] ∵

89.3 gōwēd Srōš-ahlaw[13] ud Ādur-yazd kū

ēn ruwān ī awēšān druwandān[14] kē-šān pad gētīy[15] xwarišn ud wastarg az xwēš tan[16] pardāxt[17] būd[18]

89.4 u-šān ō wehān ud arzānīgān nē dād[19] ud tis-iz[20] rādīh nē kerd

ud andar tan ī xwēš (...)

ud mardōm ī-š[21] [M51b_187v/76] andar sālārīh mad estād būd gursag ud tišnag ud abē-ǰāmag dāšt

89.5 u-šān sarmāg ud garmāg ud suy ud tišn burd

89.6 nūn ōy murd[22] ud xwāstag ō anīy[23] kas [K26_50v end] mānd

89.7 nūn ruwān ōwōn[1] garān pādifrāh barēd az kunišn ī xwēš ∵

---

1 KabMb u-šān.
2 Ka <ŠKWNt> + sub. <ŠY-KWNt>, KbMb <-WNt>.
3 Ka <-yyt>.
4 Not Ka.
5 Ka <-tyD> eol, KaMb <-t'>.
6 K <plYpt>, KaMb <plyyp̄t>.
7 Ka <yYt>, Mb <dy̰t>.
8 Ka <nz->, KbMb <nc->.
9 KabMb <w'ng>.
10 Ka hamāg 2x.
11 Kb <-yytwl->.
12 Ka kū ēn tan čē wināh.
13 Mb Srōš / ī ahlaw.
14 Ka ōy druwand mard.
15 Ka <-t''>, KaMb <-t'>.
16 KaMb <hwy̰š/ṣtn'>.
17 Kab <pld'št>, Mb <pld'ht>.
18 more than they needed.
19 Ka <d't>.
20 KabMb <-myc>.
21 KabMb <ZAA>.
22 Not Ka, KaMb <YM->.
23 KabMb <AHR>.

AWN.90.

90.1 ēg-im dīd ruwān awēšān kē-šān mārān gazīd ud uzwān hamē xward[2]

90.2 u-m pursīd[3] kū awēšān čē wināh kerd kē ruwān ōwōn garān pādifrāh barēd o

90.3 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū

ēn ruwān ī awēšān[4] drōzanān ud anāst-gōwišnān kē pad gētīy[5] zūr ud drōw ud anāst was guft ∵

AWN.91.

91.1 ēg-im dīd[6] ruwān ī[7] mard-ēw kē frazend ī xwēš ōzad ud mazg hamē[8] xward o

91.2 u-m pursīd kū ēn tan čē wināh kerd kē ruwān ōwōn garān pādifrāh barēd o

91.3 gōwēd Srōš-ahlaw[9] ud Ādur-yazd kū

ēn ruwān ī ōy dādwar ī [M51b_188r/77] wizīrgar[10]

kē pad mayān ī wizīr- [K20_26v] ♣ -xwāstārān wizīr [11]ī drōw[12] kerd

91.4 u-š hu-čašmīhā[13] ⎫[14] ud [15]♣ rāstīhā abar pēšmālān ud pasēmālān[16] nē nigerīd

ud bē ō xwāstag-kāmagīh ud āzwarīh abar xwāstārān pad[17] xešm ud sneh drāyīd o

AWN.92.

92.1 [18]ēg-im dīd[19] ruwān ī awēšān kē-šān[20] mēx-ēw dārēn abar čašm zad estād o

92.2 u-m pursīd[21] kū ēn tan čē wināh kerd kē ruwān ōwōn[22] garān pādifrāh barēd o

92.3 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū

ēn ruwān[23] ī ōy duš-čašmān kē-šān < pad gētīy[24] >[25] nēkīh az mardōmān[1] abāz dāšt o

---

1 Ka y.
2 KaMb <-ENyt>.
3 Ka + f.st. <yw>.
4 Ka + druwandān.
5 KaMb <-t'>.
6 Ka <MNm yYṯ>.
7 Ka + awēšān.
8 Ka hamāg.
9 Mb Srōš / ahlaw.
10 KaMb <-kl>.
11 Ka' begins again after Pers.
12 Ka <KBD>.
13 Ka' <cšm->.
14 Ka uncouth ductus + sup. Persian *xᵘāstārān zir u durōγ kard aǰ-iš u ǰašmhā*.
15 Ka NPers. then Pahl.
16 Ka <pyy'm->.
17 Not Ka.
18 Mb <~~ASNm~~> +.
19 Ka <yYṯ>.
20 Not Mb.
21 Ka <-yyt>.
22 Ka *aknūn*.
23 Not Ka.
24 Ka <-tyD> eol.
25 Ka not Pers., not Mb.

AWN.93.

93.1 u-m[2] dīd ruwān ī awēšān kē-šān[3] nigūnsār andar dōšox ōbast[4] estād[5] [K20_27r]

ud azēr dūd ud garmīh ud azabar wād ī sard abar abgand estād

93.2 u-m pursīd kū ēn tanān[6] čē wināh kerd kē[7] ruwān ōwōn garān pādifrāh barēd

93.3 gōwēd Srōš-ahlaw[8] ud Ādur-yazd kū

ēn ⎫ ruwān ī awēšān [M51b_188v/78] kē pad gētīy[9] gyāg ud xān ī kārwānīgān[10]

ud[11] aspinǰ ud gyāg ī tanūr brēzan nē dād ud kē dād[12] mizd az-iš[13] stad[14]

AWN.94.

94.1 ēg-im dīd[15] ruwān ī awēšān zanān[16]

kē pad dast ī xwēš [17]♣ pestān[18] ī xwēš abar tābag ⎫ garm nihād estād

[19]♣ ud kust ō kust hamē gardānist ⎫

94.2 [20]♣ u-m pursīd kū[21] ēn zan čē wināh kerd kē ruwān ōwōn[22] garān pādifrāh barēd

94.3 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū

ēn ruwān ī awēšān zanān kē kōdak ī xwēš šīr nē dād nizār[23] ⎫ ud tabāh kerd

ud *<yw'p̄tyh>[24] ī gētīy[25] rāy šīr ō kōdak ī kasān dād

AWN.95.

95.1 ēg-im[26] dīd[1] ruwān ī zan-ēw kē kōf-ēw pad pestān[2] hamē kand

---

1 KaMb <mlt->.
2 Ka <yYṯ>, Mb <dẏt>.
3 Ka+ <MN nkwn->.
4 Ka Pers. *āvixt*, Ka <'wp\yy/t>, Mb <'wpyy◦t>.
5 Ka <m•m•••ṯ?> blotted out.
6 Ka ta.
7 Ka Pers. *ke-šān*, not Ka.
8 Mb Srōš / ī ahlaw.
9 Ka <-t''>, Mb <-t'>.
10 K <-lw'n->, Mb <lwp'n->.
11 KaMb y.
12 ka <d't> eol.
13 Ka <MNš>.
14 KaMb <-WNt>.
15 Ka <yYṯ>.
16 KaMb kē-šān.
17 Ka NPers.
18 Mb <p^{y}yyt->.
19 Not Ka.
20 Ka NPers.
21 Ka <LK>.
22 Ka *'knyn*.
23 Ka *u zār*, Mb <nc'l> + sub *nezār*.
24 Gi. ayāftīh with ms. P. against all other mss.
25 KaMb <-t'>.
26 Ka u-m pursīd kū.

ud tišnag ud gursag hamē būd ∵

95.2 u-m pursīd kū ēn zan čē wināh kerd[3] ∵

95.3 gōwēd Srōš-ahlaw[4] ud Ādur-yazd kū

ēn ruwān ī ōy[5] druwand [M51b_189r/79] zan kē kōdak ī xwēš šīr nē dād ud gursag ud tišnag hišt[6]

ud xwad kāmag ī āz ud waran[7] ī abārōn-marzišnīh[8] rāy abāg mard ī bēgānag šud ∵

AWN.96.

96.1 ēg-im dīd[9] ruwān ī mard-ēw kē uzwān brīd estād ud pad mōy hamē kešēnd

ud nasāy hamē afšānēnd[10] ud pad kabīz[11] paymāyēnd ∵

96.2 u-m pursīd kū [K20_27v] ēn mard[12] čē wināh kerd kē ruwān ōwōn garān pādifrāh barēd o

96.3 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū

ēn ruwān ī ōy druwand mard kē-š pad gētīy[13] tōhm stad[14] u-š guft kū afšānam[15]

u-š nē afšānd[16] u-š xward[17]

ud spandarmad zamīg drōzan[18] kerd ∵

AWN.97.

97.1 ēg-im dīd[19] ruwān ī mard-ēw ud zan-ēw kē uzwān brīd estād o

97.2 u-m pursīd kū ēn tanān čē wināh kerd kē ruwān[20] ōwōn garān pādifrāh barēd o

97.3 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū

ēn ruwān ī awēšān[21] druwand mard ud zan kē-šān pad zīndagān drōw ud anāst was guft

ud ruwān ī xwēš [M51b_189v/80] drōzan kerd o

AWN.98.

---

1 Ka <dyṯ>.

2 KaMb <pYyyt->.

3 Ka kū ēn tan ~~kē~~ čē wināh kerd.

4 Mb <yylwŠ> / ī ahlaw.

5 Ka <OL>.

6 KaMb <-WNt>.

7 KaMb <'c/Cwwln>.

8 KaMb -išnīg.

9 Ka <yyṯ>, Mb <<dyt>.

10 KaMb <PZKWNd>. – H18 *brīnīṯ*, Skt. *chinatti*.

11 KaMb <kwp->.

12 Ka tan.

13 km <-t'>.

14 Ka <-WNt>.

15 KaMb <PZKWNm>.

16 KaMb <'p̄š'nd>.

17 KaMb <hwlt>.

18 Ka <dlwγzn'>, Mb <dlwcn'>.

19 Ka <yyṯ>.

20 Mb + y.

21 Ka ōy.

98.1 ēg-im dīd[1] ruwān ī zan-ēw ud mard-ēw kē abar rīd ud bē xward o

98.2 u-m pursīd kū ēn tanān čē wināh kerd kē ruwān ōwōn garān pādifrāh barēd o

98.3 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kū

ēn ruwān ī awēšān druwand mard ud zan kē-šān pad gētīy[2] nasāy[3] pad wināhgārīh ǰūd

ud babrag ī ābīg[4] andar āb ōzad ud abārīg dām ī ōhrmazd zad ud ōzad ∵

AWN.99.

99.1 [5]ud anīz was dīd ruwān ī druwandān mardān ud zanān

ud sahmgen[6] ī bīmgen[7] ī rēšken[8] ī purr-anāgīh[9] ī was-dard ī tārīk ī andar dōšox

zaxm[10] ud pādifrāh ī gōnag gōnag hamē[11] barēnd ∵ [K20_28r]

99.2 ēg-im dīd[12] ruwānān kē-šān pad mēx-ēw dārēn zuwān randīd estād

ud andar dōšox nigūnsār frōd hamē šud hēnd

ud dēwān[13] pad šānag ī āhenēn hamāg[14] tan ī awēšān hamē[15] kand ∵

99.3 u-m pursīd kū ēn ruwānān ān ī kē hēnd

u-šān čē [M51b_190r/81] wināh kerd kē-šān ruwān ōwōn garān pādifrāh barēd[16] o

99.4 gōwēd Srōš-ahlaw ud Ādur-yazd kē

ēn ruwān ī awēšān druwandān kē-šān pad gētīy[17] andar xwadāyān aburd-framān būd hēnd

ud andar spāh ud gund ī xwadāyān dušmen būd hēnd

99.5 nūn ēdar ōwōn garān dard[18] ud zaxm ud pādifrāh abāyēd burdan ∵

AWN.100.

100.1 ēg-im dīd Gannāg Mēnōy ī purr-marg ī gēhān-marnǰēnīdār ī duš-dēn

kē andar dōšox ō druwandān afsōs ud riyahrīh[19] hamē kerd

---

1 Ka <dyṯ>.

2 Ka <-t’’>, Mb <-t’>.

3 Ka <nns’y>.

4 Ka <msw ⇀MYAyh>, Mb <MYAyh>.

5 Mb ~~ēg-im~~ eol.

6 KaMb <yyhmyn'>.

7 KaMb <w/bymyn'>.

8 KaMb <-kn>.

9 KaMb <pwl’n->.

10 KaMb <z’hm>.

11 Ka hamāg.

12 Ka <dyṯ>.

13 Ka ŠAAA’n>.

14 Ka hamē.

15 Ka hamē.

16 Ka kū ēn tanān čē wināh kerd hēnd ud ruwānān kē hēnd kē garān pādifrāh barēnd.

17 Ka <-t’>, Mb <-tyD> eol.

18 Not Ka bol.

19 KaMb <ły’hlyh>.

ud guft kū

čē rāy nān[1] ī Ohrmazd hamē xwarēd ud kār ī man kunēd[2]

ud pad dādār ī xwēš nē [K26_55r beg.] menēd ud kāmag ī man warzēd

ōwōn was afsōsgarīhā[3] ō druwandān hamē[4] drāyīd ∵

AWN.101.

101.1 pas Srōš-ahlaw[5] ud Ādur-yazd ān ī man dast frāz grift

ud az ān gyāg ī tārīk ī sahmgen[6] ī bīmgen[7] bē āwurd[8]

ō ān ī a-sar rōšnīh ud hanǰaman ī Ohrmazd ud amahrspandān[9] [M51b_190v/82] burd[10]

101.2 ka-m[11] kāmist namāz burdan[12] Ohrmazd pēš <w'yy'n> būd guft kū

drust awar tō ahlaw Ardāy Wirāz māzdēsnān[13] paygāmbar [K20_28v]

101.3 šaw ō ox ī astōmand

101.4 čiyōn-it dīd[14] dānist rāstīhā ō gētīyān gōw čē man abāg ham kē Ohrmazd ham[15]

101.5 harw ān ī drust rāst gōwēd [K26_55v] man šnāsam ud dānam bē gōw ō dānāgān

AWN.

101.6 ud ka Ohrmazd pad ēn ēwēnag guft man škoft bē mānd ham

čē-m rōšnīh dīd[16] u-m tan nē dīd u-m wāng[17] ašnūd[18]

u-m[19] dānist kū ēn ast Ohrmazd ∵

101.7 u-š guft dādār Ohrmazd az mēnōyān abzōnīgtom[20] kū

bē gōw tō Ardāy Wirāz[21] ō māzdēsnān[22] ī gētīy[23] kū

---

1 Ka sup. <n'n'>, Mb <-MAy>.
2 Ka <-WNyṯ>, Mb <WĄDWNyt>.
3 KabMb <-kl->.
4 Ka hamāg.
5 Kb Srōš ī ahlaw.
6 Kb <-gn'>.
7 Mb <-gn'>.
8 Kb <YHSNYWNt>.
9 KbMb <'mšwyyp̄->.
10 KabMb <-WNt>.
11 Ka + {dy̰ṯ}.
12 Ka <-WNt>.
13 Ka <m'zysn->, Kb <m'zdsn->, Mb <m'zdy̰sn->.
14 Ka <dYṯ>, Kb <dYt>, Mb <dY̰t>.
15 Ka ohrmazd bol.
16 Ka <dyṯ> 2x, KbMb <dy̰t> 2x.
17 KabMb <w'ng>.
18 KabMb <OŠM->.
19 Ka + nē.
20 Ka abzōntom.
21 Ka <'lt'w->.
22 Kab <m'zysn->, Mb <m'zyysn->.
23 Ka <-t''>, KbMb <-t'>.

ēk ast rāh ī ahlāyīh[1] rāh ī pōryōtkēšīh ud ān ī abārīg rāh hamāg nē-rāh

101.8 ān ēk rāh gīrēd[2] ī ahlāyīh

ud ma pad frāxwīh ud ma [M51b_191r/83] pad [K26_56r] tangīh ud ma pad ēč rāh az-iš wardēd

101.9 ud bē warzēd humad ud hūxt ud huwaršt

ud pad ān ham[3] dēn estēd[4] ī-š[5] az man padīrift[6] Spitāmān Zarduxšt[7]

ud Wištāsp andar gēhān rawāg kerd

101.10 ud dārēd dād ī frārōn az abārōn[8] bē pahrēzēd

101.11[9] ud ēn-iz[10] abar āgāh bawēd kū

xāk bawēd gāw ud xāk bawēd asp ud xāk bawēd zarr ud asēm

ud xāk bawēd ān ī mardōmān[11] tan

101.12 ān ēk ō xākīh nē gumēzēd kē andar gētīy[12] ahlāyīh stāyēd [K20_29r] ud kār ud kerbag kunēd[13] ∵

101.13 drust tō Ardāy Wirāz[14] (ō) ān ī xwēš ābādīh šaw

čē harw pākīh[15] ud pādyābīh[16] [K26_56v] ī ašmāh kunēd[17] ud dārēd

ud hamāg ka dādīhā dārēd pāk[18] yōǰdahr

ud yazišn ka[19] pad hamgōnag yazdān-menišnīhā[20] kunēd[21]

hamāg man dānam ∵

AWN.

101.14 ud ka ān saxwan[22] ašnūd[23] zufr namāz burd ō [M51b_191v/84] dādār Ohrmazd

101.15 ud pas Srōš-ahlaw[24] pērōzgarīhā[1] ud nēw-dilērīhā[2] widārd ō ēn gāh ī wistarg

---

1 Ka + w.
2 Ka <WĄDWN->, KbMb <WAD/YWN->.
3 Ka <HWEm>.
4 KbMb + y.
5 KabMb <ZAA>.
6 Kb, Mb <-WNt>.
7 Ka wšt>.
8 KbMb + y.
9 Cf. *PR*.28c1
10 KabMb <-yc>.
11 KabMb <mlt->.
12 KabMb <-t'>.
13 Ka <WĄDWNyṭ>, KbMb <WĄDWNyt.
14 Ka <'lt'w->.
15 KabMb <p'kyh>.
16 KabMb <p'ty''p̄->.
17 Ka <WĄDWNyṭ>, KbMb <WĄD/YWNyt.
18 Kab <DKY/Ẏ A>, Mb <p'k>.
19 Mb w + bol.
20 Ka <mynyh'>.
21 Ka <WĄYWNyṭ>, Kb <WĄDWNyt>, Mb <WAYWNyt>.
22 Kab <yyhw>.
23 KabMb <OŠM->.
24 Kb + ~~ādur~~.

101.16 pērōz bawād xwarrah ī weh-dēn ī māzdēsnān[3] ∵ ∵

[4]♣ ēdōn bawād ēdōntar bawād ⎫

frazaft pad drōd ud šādīh ud rāmišn ∵

{K20, K26, M51b next Yōišt ī Friyān}

1 KabMb <-kl->.

2 KabMb <Tg ->.

3 Kab/Mb <m'zy/dysn->.

4 Ka.

AFSŌN TAB UD XŌN ABĀZ ESTĀDAN

[TD4a398]

šnāyišn ī[1] dādār Ohrmazd ud wispān yazdān ud hamāg yazdān ī mēnōyān gētīyān ∵

afsōn tab

surahī . virsā . anmō . karošī . vašā . ahrąs . ahrs ∵

<wlyy'm'n'> ∵ ī mād duxt ∵ rasīdan pad nām ī ān tan 3 tāg ud mād 3 tāg

ud agar tab ī čahārom ast ān grāy[2] ī abar mayān abgand ud ēk az <snyD> ud ēk az <snyD>

ud agar mard pad bāzūg ud agar zan pad bāzūg[3] bastan ∵

afsōn ud nīrang xōn[4] abāz estādan rāy wāz sūd wahišt ud ēw tan roz afsōn 7 bār ayāb 10 ī bār ayāb 21 bār padiš abar guftan

afsōn ud ēn *kō . kārō . nāga . kārō .* [5]

āb az xānag kē bastan bast pad framān ī nēw Frēdōn az kōf andar āmad tan ēw <'sp̄wlys> nihuft tan ēw <'sp̄wlys> paymōxtan ud 9 tabarzīn pad dast dārēd *aniiāi*

1 T šnāyišnīh.
2 <yl''>.
3 <b'ck'>.
4 <ym''>.
5 C kō. karō. nāca. karō.

BUNDAHIŠN

[TD1_1r] = Ta

[TD2_2v/1] = Tb

[DH_160r] = D

CHAPTER 0

Bd.0

0.0 xšnāyišn dādār Ohrmazd ī rāyōmand xwarrahōmand harwisp-āgāh[1] ī dānāg[2] ī tuwānāg[3] ī mahist[4] humad hūxt huwaršt pad menišn gōwišn kunišn hamāg yazdān mēnōyān yazdān gētīyān pad nēk ǰahišn[5] xūb murwāg[6] xwāham

0.1 nibišt pad nēw[7] axtar nēk pad dastwarīh yazdān-dōst[8] hamāg-xrad ahlāyīh-warzīdār[9] ī kerbag-dōst ī yazdān-šnās ī mēnōy-wēn[10] ī wehān-passand[11] dastwar ī dēn ī weh[12] ī mazdēsnān[13] anōšag-ruwān Spandyād Māh-windād[14] Rustom Šahriyār

0.2 ān-it mard bun-dahišnīh az madan ī Tāzīgān[15] ō[16] Ērān šahr rawāgēnīd ī-šān[17] duš-dēnīh duš-xwāyīh[18] ī az kayān hu-dēnīh ud az dēn-burdārān āzarmīgān[19] ānāft

0.3 ud rāzān būd bawēd az yazdān[20] ǰāgāh[21] ī zufr ud <'pyw'n(')>-čimīhā[22] tisān az dānīh[23] ī kunišn rāst-čim[24] saxwan az[1] ayādagīh[2] ud dānišn ī pāyram[3] uzīd [TD2_3r/2]

---

1 Tab <hlw->, D <KRA w->.
2 TabD <-n'>.
3 Tab <ṣw'k y'n^{Y}k>.
4 TabD <mhyyt'>.
5 TabD <dh->.
6 D <-w'yh>.
7 TabD <TWB>.
8 D <- dyytwbl>.
9 Ta <wlckt'l>.
10 TabD <-TWN>.
11 TabD <ŠP->.
12 D <wyh>.
13 Ta <m'yyyt->, Tb <m'ŷyyt->, D <m'yyt->.
14 D <m'hy ->.
15 TabD <-yk->.
16 Tab <OL y>.
17 D <ZYšn>.
18 Tab <-hw'syh>, D <-hw'yyh>.
19 Ta <-Yky'n'>, Tb <-mY[k?] / šn'>, D <-Ykšn'>.
20 Not D.
21 TbaD <y'y'h>. – D + sup. <yyh'n'>.
22 Ta <- c\mks/> eol., Tb <- cmkyh>, D <- cmyh'>. – *abd wān? Ankl. abd hu-, P. wany hu-.
23 Tab/D <y/d'n'yh>. – P. * menišn ī weh.
24 Ta <- cm>, Tb?D <- cym>.

wad-zamānīh [TD1_1v] rāy ōy-iz ī az dūdag ī abar-māndagān[4] kayān dēn-burdārān[5] ō rām[6] ud
ristag ī awēšān duš-dēnān gumēxt

0.4 pad abrang[7] [8]♣ ān ī ⎪ hu-dēnān saxwan brahm ud paristišn ud kardag pad āhōg ērang dāšt hēnd

0.5 ōy-iz kē-š pad ēn frahang ud rāz hammōxt[9] kāmag būd

az gyāg gyāg pad harg ud rōzēn-šab ī hargīh ō xwēš kerdan šāyist[10] nē tuwān būd

---

1 Tab <MNW>.
2 TabD <’sb’’t->.
3 Tb <p’’lm>?
4 Tab <’p̄lm’n'ykky’n'>, D <’p̄lm’n'ykk’n'>.
5 Ta <- bwlt'l’n'>.
6 For brahm?
7 Ta <’p̄lg>, Tb <’p̄lg →-lng>?.
8 Not Ta bol.
9 D <-tn'>.
10 TabD <-yyt'>.

1 CHAPTER 1

Bd.1.

1.0 ān zand āgāhīh nazdist[1] abar bun-šādīh[2] ī Ohrmazd ud petyāragīh ī Gannāg[3] Mēnōy
pas abar čiyōnīh ī gēhān dām az bun-dahišnīh tā frazām čiyōn az dēn ī Mazdēsnān[4] paydāg
pas abar xīr kē gēhān[5] dārēd pad wizārišn[6] ī čē'īh[7] ud čiyōnīh

[K20_88r]

[M51b_**222r**/143 cont.] (IndBdh. I)

pad nām ī dādār Ohrmazd

1.0* [8]zand āgāhīh[9] nazdist abar bun-dahišnīh ī[10] Ohrmazd ud petyāragīh[11] ī Gannāg Mēnōy
pas abar čiyōnīh ī[12] dām az bun-dahišn[13] tā frazām ī tan ī pasēn čiyōn az dēn ī[14] Mazdēsnān[15]

1.1 pad weh-dēn[16] ōwōn paydāg ī[17] Ohrmazd bālistīg[18] pad harwisp-āgāhīh ud wehīh[19] [TD2_3v/3]
zamān ī a-kanārag andar rōšnīh hamē būd

1.1* ōwōn paydāg kū Ohrmazd bālistīg[20] pad harwisp-āgāhīh ud wehīh andar rōšnīh hamē[21] būd[22]

1.2 ān rōšnīh gāh[23] ud gyāg ī Ohrmazd ast kē a-sar rōšnīh gōwēd
ān harwisp-āgāhīh ud wehīh zamān ī a-kanārag
čiyōn Ohrmazd wehīh[1] [TD2_3v/3] ud dēn ud zamān ī Ohrmazd būd hēnd

---

1 TabD <nzyyt'>.
2 TabD <-y''t->.
3 D <yn'k>.
4 Tab <m'yyt->, D <m'yyYt->.
5 TabD <MN yy'n'>.
6 Tab <-šnyh>.
7 TabD<MEš>>
8 M <MN> s.m. +.
9 KM <'k's y>.
10 K.
11 KM petyārag y.
12 K.
13 K {-īh}.
14 K.
15 M <m'zdysn'n>.
16 TabD <ŠP->.
17 Ta.
18 TabD <-lYyyt->>
19 TabD <wŷhyh>.
20 M <b'łyyyt">.
21 K <hmk y>, M <h'mky>.
22 M <bwt>.
23 TabD <y's>.

1.2* ān rōšnīh[2] gāh ud[3] gyāg[4] ī Ohrmazd ast kē a-sar[5] rōšn gōwēd[6]
ud harwisp-āgāhīh ud[7] wehīh hāmag ī Ohrmazd
ast kē dēn gōwēd
dēn ham harw 2 [M51b_**222v/146**] wizārišn ēk
ān[8] hāmag ī zamān ī a-kanāragōmand
čiyōn Ohrmazd ud gāh ud[9] dēn ud zamān ī[10] Ohrmazd būd ud ast ud[11] hamē bawēd °

1.3 Ahrimen andar tārīkīh pad pas-dānišnīh ud zadār-kāmīh zofr-pāyag būd

1.3* Ahrimen andar tārīkīh pad pas-dānīh[12] ud zadār-kāmagīh ud zofāy[13] būd ud ast kē nē bawēd

1.4 u-š zadār-kāmagīh xēm[14] ān tārīkīh gyāg
ast kē[15] a-sar tārīkīh gōwēd

1.4* ud ān zadārīh ud ham ān[16] tārīkīh gyāg
ast kē a-sar[17] tārīk gōwēd[18]

1.5 u-šān mayān tuhīgīh [DH_160v] būd
ast kē Wāy kē-š gumēzišn padiš

1.5* u-šān[19] mayān tuhīgīh būd[20]

---

1 Ta <wŷh'> eol., Tb <wyhyh>, D <wyhs>.
2 M rōšn.
3 K.
4 K.
5 M + y.
6 M <-WNd> 2x.
7 K.
8 M + y.
9 K.
10 K.
11 K.
12 KM <AHL->.
13 KM <zwp''>.
14 TabD <h'm>.
15 TabD <MN>.
16 M + y.
17 K + y.
18 M <-WNd>.
19 M ka-šān.
20 M <bwt>.

ast kē Wāy gōwēd[1] kē[2] gumēzišn[3] padiš

1.6 harw 2'ān mēnōy[4] kanāragōmandīh ud[5] a-kanāragōmandīh

1.6* harw 2 mēnōy[6] kanāragōmand[7] ud a-kanāragōmand[8]

1.7 čē bālistīh [TD1_2r] ān ī a-sar rōšnīh gōwēd kū nē sarōmand[9]
ud zofr-pāyag[10] ān ī a-sar tārīkīh ud ān ast a-kanārīh[11]

1.7* čē [K20_88v] bālist ān ī a-sar[12] rōšnīh gōwēnd
ud[13] zofāy[14] ān a-sar[15] tārīk

1.8 ud pad wimand harw 2 kanāragōmand[16]
kū-šān mayān tuhīgīh ud ēk ō[17] did nē paywast hēnd

1.8[9] ud did harw[18] anīy[19] mēnōy pad xwēš tan kanāragōmand

1.8* kū-šān mayān tuhīg ud ēk abāg did nē[20] paywast estēd

1.8[9]* ud did harw 2 mēnōy pad xwēš tan kanāragōmand[21] hēnd

1.9[10] ud did harwisp-āgāhīh Ohrmazd rāy [22]♣ harw čē-š andar dānišn ī Ohrmazd ∵[1] kanāragōmand

---

1 M <-WNd>.
2 M + nūn.
3 M + y eol.
4 TabD harw 2 hēnd.
5 TabD y.
6 KM + y.
7 K <'k->, M kanārōmand.
8 M a-kanārōmand.
9 Ta <ŷyl->.
10 Ta <- p'Yk>, Tb <- p'-yk>, D <- p''k>.
11 Ta <'k'lkyh>.
12 M + y.
13 K.
14 M + y.
15 KM + y.
16 TaD <KRA LK 'wmnd>.
17 Tb + y.
18 Ta 2x.
19 TabD <AHR>.
20 Not K.
21 M; K kanārōmand.
22 Tb in r.m.

čē ān ī harw 2’ān mēnōy[2] paymān ⌉ dānēd[3]

1.9[10]* ud did harwisp-āgāhīh ī[4] Ohrmazd rāy harw2 tis andar dahišn[5] ī Ohrmazd kanāragōmand ud
a-kanāragōmand
čē ēn ān ī andar harw 2-ān mēnōy paymān dānd[6]

1.10[11] did bowandag-pādixšāyīh[7] ī dām ī Ohrmazd pad tan ī pasēn tā hamē hamē-rawišnīh
ud ān ast a-kanāragīh

1.10[11]* ud[8] did bowandag-pādixšāyīh[9] ud dām ī Ohrmazd pad tan pasēn[10] tā hamē [M51b_**223r**/145]
hamē-rawišnīh[11]
a-kanāragōmand

1.11[12] ud dām ī Ahrimen pad ān zamān bē abesīhānd ī[12] ka tan ī pasēn bawēd[13] [TD2_4r/4]
ān-iz ast kanāragōmandīh

1.11[12]* ud[14] dām ī Ahrimen pad ān zamān bē abesīhēd[15] kē tan pasēn bawēd
ud[16] ān-iz[17] ast a-kanāragīh ∵ ——

1.12[13] ud Ohrmazd pad harwisp-āgāhīh dānist[18] kū Gannāg[19] Mēnōy ast
abar handāzēd (...) gīrēd[20] pad arešk-kāmagīh[21] čiyōn gumēzēd abar fragān abar frazām

---

1 Tab.
2 TabD <2’nmnnd>.
3 TabD+ <HWYTN TWŶ> eol.
4 K.
5 KM <YHB->.
6 KM <-WNd>.
7 TbD <-š’y>.
8 K.
9 M bowandag ud pādixšāyīh.
10 M + ⌊bawēd ud ān <y c> ast ⌋.
11 K <hm’k->.
12 Ta <’p̄yyyh’nnd y> eol., TbD <’p̄yyhynn — nd y>.
13 Tb <byt'> eol.
14 M.
15 M <’p̄ysnyt>.
16 K.
17 KM <ZK y c>.
18 Ta <-T\WN/yyt'>, TbD <-TN->.
19 Ta <gn->.
20 TabD <-WNyt>.
21 Ta <-lyšk->, TbD <-lšk->.

pad čē[1] ud čand abzārān

u-š mēnōyīhā ān dām ī pad ān abzār andar abāyēd frāz[2] brēhēnīd[3]

1.12[13]* Ohrmazd pad harwisp-āgāhīh [K20b_3r beg.] dānist kū Ahrimen ast

čē handāzēd pad rešk-kāmagīh[4] andar gumēzēd tā frazām

čē[5] frazām pad čand abzār hanǰāmēd[6]

u-š mēnōyīhā ān dām ī[7] pad ān abzār andar abāyist frāz brēhēnīd[8]

1.13[14] 3000 sāl dām pad[9] mēnōyīgīh[10] estād kū būd hēnd[11] a-mēnīdār[12] ud a-rawāg ud a-griftār

1.13[14]* 3000 sāl dām[13] andar mēnōy estād hēnd kū būd[14] hēnd a-mēnīdār ud a-rawāg[15] ud[16] a-griftār ◦

1.14[15] Gannāg[17] Mēnōy pas-dānišnīh[18] rāy az astīh ī Ohrmazd an-āgāh būd

pas az ān zofāyag[19] āxēzist/xāzist[20] ō wimand ī dīdār ī rōšnān mad

1.14[15]* Gannāg Mēnōy[21] pas-dānišnīh[22] rāy az astīh ī[23] Ohrmazd nē āgāh būd[24]

ud[25] pas az ān zofāyag[26] āxēzād[27] ud ō[1] rōšn mad

---

1 Ta <QDM>, Tb+ fragān <QDM>, D+ sup. fragān <QDM>.
2 TaD <pl'c>.
3 TbD <blh->.
4 M -kāmag, Kb <'lšk / k'mk y>.
5 KM <ME>, Kb <c/y>.
6 KM <hnc'mwyt>.
7 Not Kb.
8 KM <blh->, Kb <bwlyh->..
9 TbD <pad dām.
10 TabD -yīg.
11 Kb <'w'wms>.
12 Kb <zmn'l>.
13 Not MKb.
14 MKb <bwt>.
15 K <'lww/v\'y>, M <'lw'y> + tan, Kb <'lw'> + bol. <'w'yn'>.
16 K.
17 TbD <yn->.
18 TbD <-šn y>.
19 Ta <-Ykk>.
20 TabD <h'cyyt'>.
21 Kb + kū <~~bwt 'w'wms~~>
22 Kb <AHL ~~MN ZK zwp'k 'hyc't w OL mnwd lwšn'~~> dānišnīh.
23 KMKb ast ī.
24 Kb <bwt>.
25 MKb.
26 M + y, Kb <zwp'k>.
27 KM <'hyc't w>.

1.15[16] ud ka-š dīd Ohrmazd[2] ān rōšnīh[3] a-griftār ud frāz-payrōg[4] zadār-kāmagīh ud [TD1_2v] arešk-gōhrīh[5] rāy pad marnǰēnīdan tag[6] abar kerd

1.15[16]* ud[7] kē-š dīd[8] ān ī[9] Ohrmazd ī[10] rōšnīh ī[11] a-griftār[12] pad druz zadār-kāmag ud[13] arešk-gōhrīh rāy pad marnǰēnīdan andar dwārist[14]

1.16[17] u-š pas dīd[15] čērīh[16] ud abarwēzīh ī frāy[17] az ān ī xwēš
abāz ō tam dwārist[18]
kirrēnīd was dēw (ud druz) ān[19] dām ī marnǰēnīdār niyāz ō[20] ardīkkarīh[21] ∵

1.16[17]* u-š[22] dīd čērīh [K20_89r] ud[23] abarwēzīh ī frāy[24] az ān ī xwēš
abāz ō[25] tār ud[26] tom dwārist [M51b_**223v**/146]
ud[27] kirrēnīd[28] was dēw[29] ud druz dām[30] ī[31] marnǰēnīdār āxist[1] ō <'lgwnd>[2]

---

1 M bol. + andar tā. – Kb + <mnwd>.
2 TbD 2x.
3 Ta + w.
4 Ta <ptlwp'>, TbD <ptlwt'>.
5 TabD <'lyšk->.
6 Ta <-yt' wtk>, Tb <-ytn' TWÎ>, D <-ytnn'<-ytn' TWÎ> TWÎ>.
7 MKb.
8 Kb <-TNt>, TbD <-TWN>.
9 KM.
10 MK + y.
11 Kb.
12 Kb <'ŷl->.
13 Kb y.
14 M <-lyyyt> +.
15 Ta broken out eol.?,
16 D w +.
17 TabD <pl'w>.
18 D <yb'l->.
19 Ta + y.
20 Not Ta.
21 Tab <-gl->, D <'ltgl->.
22 Kb + <~~y 'lšk~~>.
23 KM.
24 KMKb <plsD>.
25 Kb <~~twm~~>.
26 MKb.
27 Kb <∵>.
28 Kb <klyn~~sn~~yt'. >.
29 M <ŠAAA>, Kb <ŠA'n>.
30 Kb w + bol.
31 K.

1.17[18] Ohrmazd ka-š[3] dām ī Ganāg[4] Mēnōy dīd[5] nē[6] sahist
dām[7] ī sahmgen ī[8] pūdag wadag- [TD2_4v/5] -dōšīh
u-š[9] nē burzīd hēnd

1.17[18]* Ohrmazd kē-š dām ī[10] Gannāg Mēnōy dīd[11]
dām[12] ī sahmgen[13] pūdag ud[14] [K20b_3v] wad
u-š nē burzišnīg[15] sahist hēnd[16]

1.18[19] ud pas Ganāg[17] Mēnōy dām ī Ohrmazd dīd sahist
was dām ī zofr ī wan hamāg-pursišnīh[18]
u-š burzīd ān ī Ohrmazd dām-dahišnīh [DH_161r]

1.18[19]* pas Gannāg[19] Mēnōy dām ī[20] Ohrmazd dīd[21] sahist[22]
was dām ī[23] <w'ÿh>[24] dām ī pursišnīg[25]
u-š[26] burzišnīg sahist
ud[27] burzīd[1] ān ī Ohrmazd dām-dahišn[2]

---

1 K <''yyt>.
2 K <*lgwnd>.
3 Not Ta
4 Tab <gn->, D <yn->.
5 Ta <-TWNy>.
6 TbD <l'y>.
7 Kb <d'mk>.
8 Ta <[yy]h[m]gn'y?>. TbD <yyhmyn'y>, D <yyhmgn'd>.
9 Not Ta.
10 KM.
11 K <dyt>, M <dÿṭ>.
12 Kab <d'mk>.
13 KabM <yyhmkn'>.
14 M.
15 Kb <-šnp>.
16 Not Kb.
17 TaD <yn->, Tb <gn->.
18 Ta <[p]wr->.
19 Kb <gn'k>.
20 KKb.
21 KM <dyt>, Kb <-TWNt>.
22 Kb <-MEN> eol.
23 KM.
24 KKb; M <w'yh>.
25 Kb <-yyytYk>.
26 Kb + <~~bwlcšn' AŸT'~~>.
27 Kb pas Gannāg.

1.19[20] ēg Ohrmazd abāg-iz čē-ēwēnag dānistan ī dām ī frazām ī kār
ō[3] padīrag ī Ganāg[4] Mēnōy āštīh abar dāšt
guft kū
Ganāg Mēnōy abar ō dām ī man hayārīh bar[5] ud stāyišn dah[6]
tā pad ān pāddāšn a-marg ud a-zarmān a-sōhišn ud a-pōhišn[7] bawē

1.19[20]* ēg[8] Ohrmazd abāg čē-ēwēnag[9] dānist ī frazām ī[10] kār[11]
ō padīrag[12] ī Gannāg Mēnōy[13] šud[14] u-š[15] āštīh abar dāšt
guft kū
Gannāg Mēnōy[16] abar ō[17] dām ī man hayārīh bar[18] stāyišn kun[19] tā pad ān pāddāšn[20] a-marg a-zarmān[21] a-sōyišn[22] ud[23] a-pōyišn[24] bawēd °

1.20[21] u-š čim ēn kū agar ardīg nē sārēnē xwad nē a-kār[25] bawē[26]
ud ō-mān harw 2-ān sūd-abgārīhā

1.20[21]* (...)

---

1 Kb <blcyt'>.
2 K <-YHB->, M < - / y w YHB->, Kb <- w ->.
3 Tb + y.
4 TaD <gn-> +, Tb <yn-> +.
5 Ta + ∵.
6 Ta <YHBWNt'>, Tb <YHBWN\t/>, D <-BWN>.
7 Not Ta.
8 Kb <AYT'>.
9 K <'ywnk>.
10 M.
11 MKb + w.
12 Kb <pyt'lk>.
13 Kb <yn'ym->.
14 Kb <-WNt">.
15 K <MNš>.
16 Kb <'ym->.
17 Kb <' w'>.
18 Kb <-x1>.
19 K <WĄYWN>, M <WADWN>, Kb <WAYWN>.
20 KMKb <-dhyšn>.
21 KKb <'zlw'n(')>, M <'zm'n>.
22 Kv <'sw¨h->.
23 KM.
24 M <'p̄yšn>.
25 Ta <'k'l'>.
26 Not Ta.

1.21[22] u-š drāyist[1] Ganāg[2] Mēnōy kū
nē baram ō dām[3] ī tō hayārīh nē daham stāyišn bē tō
ud dām-iz ī tō marnǰēnam tā hamē hamē-rawišnīh
bē hāzām[4] harwisp dām ī tō ō a-dōstīh [TD1_3r] ī tō ud dōstīh ī man

1.21[22]* u-š drāyīd[5] Gannāg Mēnōy[6] kū
bē nē šawam ud[7] hayārīh ō[8] dām ī tō nē kunam[9] ud[10] stāyišn ī[11] pad[12] dām ī tō nē kunam[13]
ud[14] pad tis nēk abāg tō ham-dādestān[15] nē bawam[16]
ud[17] dām ī tō marnǰēnam[18] [M51b_**224r**/**149**] tā hamē[19] hamē-rawišnīh[20]
bē harwisp dām ī tō ō a-dōstīh tō ud dōstīh xwad[21] kunam[22]

1.22[23] u-š wizārišn ēn kū-š pad ēd dāšt kū Ohrmazd andar ōy[23] a-čārag ēd rāy āštīh pēš[24] dārēd
nē padīrift[25] padest-iz abar burd[26]

1.22[23]* u-š wizārišn ēn [K20b_4r] kū Gannāg Mēnōy[27] pad ēd[28] dāšt kū Ohrmazd andar ōy[1] a-čārag[1]
ast[2]

---

1 TabD <-yyt'>.
2 Ta <gn-> TbD <ynn->.
3 TbD <- c>.
4 Ta <h'yc'm>, TbD <h'cym>.
5 K <-yyt>, MKb <-yt>.
6 Kb <yn'ym->.
7 K.
8 Kb <'w'>.
9 M <-DWNm> 2x, KKb <-WNm>.
10 MKb.
11 KM.
12 MKb; K bē.
13 Kb <-WNm̨>.
14 KM.
15 Kb <-DYNAk>.
16 Kb <-WNym>.
17 K.
18 K <mlnynwm>.
19 Kb hamāg.
20 M; K -rawišn.
21 M; KKb xwēš.
22 K <-WNm̨>, M <-DWNm̨>, Kb <AYWNmm>.
23 Ta <OL>.
24 TabD <LOYN'>.
25 Ta/bD <pty̮/ylyt'>.
26 Ta <-WNd>, Tb, <-x2d>, D <-x1d>.
27 Kb <ynn 'ym->.
28 K <-1>, M <-'y>.

ēd rāy āštīh [K20_89v] (pēš) barēd[4] ud[5] nē padīrift[6] u-š padest-iz[7] abar burd[8]

1.23[24] u-š guft Ohrmazd [TD2_5r/6] kū
nē harwisp-kerdār hē[9] Ganāg[10] Mēnōy kū-t man nē tuwān marnǰēnīdan
u-t[11] dām-iz man ēdōn nē tuwān kerdan kū abāz ō[12] xwēšīh ī man nē rasēnd

1.23[24]* u-š guft Ohrmazd kū
nē harwisp-āgāh hē[13] ud[14] harwisp-kerdār Gannāg Mēnōy[15] kū-t man nē tuwān marnǰēnīd[16]
u-t dām ī man ēdōn nē tuwān kerdan kū abāz ō xwēšīh ī[17] man nē rasēd[18]

Bd.

1.24[25] pas Ohrmazd pad harwisp-āgāhīh[19] dānist kū
agar zamān ī kārēzār-iz[20] ī-š nē kunam ēg tuwān kerdan pad dām ī man čiyōn padest abar barēd[21]
ud kōxšišn gumēzišn ī[22] hamēyīhā[23] aziš
andar gumēzišn ī[24] dām nišastan[25] ō xwēš kerdan tuwān
čiyōn nūn-iz mardōm[26] andar gumēzišn was kē abārōnīh[27] wēš warzēd kū frārōnīh
kū kāmag ī Ganāg[28] Mēnōy hamē warzēnd

---

1 KMKb <OL>.
2 Kb <’ c->.
3 Not K.
4 KM <-WNyt>, Kb <-x1>.
5 Kb.
6 K <-WNyt>, MKb <-WNt>.
7 KKb <PWNyytyc>, M <PWNyytyc / c>, Kb + y.
8 KKbM <-WNt(')>.
9 TaD <-’>.
10 Ta <gn->, Tb <yn->, D <ynn->.
11 TabD u-š.
12 Tb + y.
13 K <-yyp’y’sYHWmnyt>, Kb <HWEyt'>.
14 KM
15 Kb <yn ’ym->.
16 KMKb <mlncyt'>.
17 Kb.
18 MKb; K <-yt ⟶-d>.
19 Ta <-k’s>.
20 TabD <-c y>.
21 TabD <-x1>.
22 Tb <-šnyh>.
23 TabD <-m’-yh’>.
24 Tb.
25 Ta <ny’yytn'>, TbD <nš->.
26 TabD <mlt->.
27 Ta <-lk'yh>, TbD <-lk'>.
28 Ta <gn->, TbD <ynn->.

1.24[25]* pas Ohrmazd pad harwisp-āgāhīh dānist kū
agar zamān[1] ī kārēzār nē daham ēg-iš tuwān kerdan pad[2] dām ī[3] man wiyābānīdan[4]
ō xwēš[5] kerdan tuwān
čiyōn nūn-iz mardōm[6] andar gumēzišnīh was hēnd kē[7] abārōnīh wēš warzand[8] kū frārōnīh

1.25[26] u-š guft Ohrmazd ō Ganāg[9] Mēnōy kū
zamān kun[10] ī kārēzār pad ēn pašn ō[11] 9000 sāl frāz abganam
čē-š dānist[12] kū pad ēn zamān-kun[13] agārēnēd[14] Ganāg[15] Mēnōy

1.25[26]* u-š[16] guft Ohrmazd ō Gannāg Mēnōy[17] kū
zamān kun[18] tā kārēzār [M51b_**224v/150**] pad gumēzišnīh ō 9000 sāl
čē-š[19] dānist kū pad ēn zamān kerdan[20] a-kār[21] ast Gannāg Mēnōy

1.26[27] ēg Ganāg Mēnōy[22] a-wēnāg-frazāmīh rāy pad ān paymānag ham-dādestān[23] būd[24]
ēdōn čiyōn 2 mard ham-kōxšišn zamān frāz kunēnd[25]
kū-mān wāhmān [TD2_5v/7] rōz tā šab kārēzār kunam[26]

---

1 M <m'n>.
2 K; M y.
3 KM.
4 Kb <w''yp'nytn'>.
5 Kb <hwÿš>.
6 MKb <mlt->.
7 Not Kb.
8 K <wlcn'd>, MKb <wlcnd>.
9 Ta/bD <g/yn->.
10 TabD <-WNt'>.
11 Not Ta, Tb <OL y>..
12 Ta <-TNyyt">.
13 TabD <-WAYWN>.
14 TabD <-lwnyt>.
15 Ta <gn->, TbD <gnn->.
16 K <MNš>.
17 Kb <yn'ym-> 2x.
18 K; M <WADWN>, Kb <WĄYW>.
19 M kē-š.
20 KM <WAY/DWN tn'>.
21 Kb + ~~pad ān paymānag ham-DYNA~~.
22 Tab <g/yn'k-m-> (attached, but not ligature), D <yn->.
23 Tb <k'm wd't->, D+ <-n'k'm y't->.
24 Tb <-WNyt'>.
25 TabD <-WNd>.
26 TaD <-m>, Tb <-ym>.

1.26[27]* ēg Gannāg Mēnōy[1] a-wēnāg[2] a-frazānagīh[3] rāy pad ān paymānag ham-dādestān[4] [K20b_4v][5] būd
ēdōn čiyōn 2 mard ī ham-kōxšišn kē zamān frāz kunēnd[6]
kū[7] wāhmān[8] rōz tā (šab) kārēzār kunam[9] ∵

1.27[28] Ohrmazd ēn-iz pad harwisp-āgāhīh dānist kū[10]
andar ēn 9000 (sāl) 3000 sāl [TD1_3v] hamāg kāmag ī Ohrmazd rawēd
3000 sāl ī gumēzišn kāmag ī Ohrmazd Ahrimen harw 2 rawēd[11]
ud pad ān ī [DH_161v][12] abdom ardīg[13] Ganāg[14] Mēnōy a-kār šāyēd kerdan[15]
ud az dām petyāragīh abāz dārēd[16]

1.27[28]* Ohrmazd[17] ēn-iz[18] pad harwisp-āgāhīh dānist kū
andar ēn 9000 sāl 3000 sāl hamāg[19] kāmag ī[20] Ohrmazd rawēd
[21]♣ 3000 sāl ⎫ andar gumēzagīh[22] kāmag ī[23] Ohrmazd ud Ahrimen
ud[24] 3000 sāl abdom[25] Gannāg Mēnōy[26] a-kār bawēd az dām[27] petyāragīh[28] abāz dārēnd[29]

---

1 Kb <yn'ym->.
2 Kb <hwŝn'k'>
3 KMKb <-k(')y>; M w +.
4 Kb <-ŶYNA>
5 Kb ~~w kū <'hm'n> rōz tā kārēzār <-WNm̨> Ohrmaz~~d.
6 KKb <-WNd>, M <-DWNd>.
7 Kb w +.
8 KKb <'hm'n>.
9 K <WĄYWN̨m>, M <-DWNm>, Kb <-YWNm̨>.
10 TaD + <'y>.
11 D <-WNt>.
12 D + harw 2 rawēd.
13 Ta + ∵ eol.
14 Ta <gn->, Tb <gnn->, D <yn->.
15 D <ptn'>.
16 TabD <-NNyt->. – For dāštan?
17 Kb + c bol.
18 K <-ME>.
19 M; KKb hamē.
20 KM.
21 Not K, Kb <AYK d'nt>.
22 KM <-k y>.
23 KM. – Kb <2>.
24 M.
25 Kb *hīm*.
26 Kb <yn'ym->.
27 K + y.
28 M petyārag, Kb <pt'lk>.
29 Kb <YAYWNd>.

1.28[29] pas Ohrmazd Ahunwar[1] frāz srūd

kū-š Yatā-ahū-wēryō-ēw[2] 20-ēk mārīg[3] bē guft[4]

u-š frazām-pērōzīh ī xwēš[5] ud a-kārīh ī Ganāg[6] Mēnōy ud abesīhišn[7] ī dēwān[8]

ud ristāxēz[9] tan ī pasēn ud a-petyārīh[10] ī dām (tā) hamē ud[11] hamē-rawišnīh

bē ō Ganāg[12] Mēnōy nimūd

1.28[29]* pas Ohrmazd [K20_90r] Ahuwar frāz srūd[13]

kū-š[14] *Yaθā ahū vairiiō*-ēw[15] 20[16] ud[17] ēk mārīg[18] bē guft ◦

u-š frazām-pērōzīh[19] xwēš ud[20] a-kārīh ī Gannāg Mēnōy[21] abesīhēnīdan[22] ī[23] dēwān

ud[24] ristāxēz[25] tan ī[26] pasēn[27] a-petyāragīh ī[28] dāmān

tā hamē ud[29] hamē-[30] [M51b_**225r/151**] -rawišnīh bē ō[31] [32]♣ Gannāg[33] Mēnōy nimūd ⌉

1.29[30] Gannāg[1] Mēnōy ka-š a-kārīh[2] ī xwēš [3]♣ abesīhišn ī dēwān hammist ⌉ dīd sturd[4]

---

1 TabD <'hwwl>.
2 Ta <yt'-y'hwkwylywk-1>, Tb <yt'hwwylywk'-> D <yt'hwwkwylywk>.
3 M <m'ylYk>.
4 Ta <-t">.
5 Tb <hwyš>.
6 Ta <gn->, TbD <ynn->.
7 TabD <'p̄yyh-> +.
8 TabD <ŠA'n'> +.
9 Ta <lyyt'hyc'>, Tb <lYyyt->, D <lyyt'hc'>.
10 Ta <-l\k/yh>.
11 Ta.
12 Tab/D <g/yn->.
13 K <yylw>, Kb <yylwmn>.
14 MKb kū.
15 Kb <yt'hwwylywk' 1>.
16 KMKb <**LY**>.
17 KM.
18 KKb <m'ylyk>.
19 M <- PWN>.
20 M.
21 Kb <ynn'ym->.
22 KM <'wysnytn'>, Kb <'p̄ysnytn'>.
23 KM.
24 K.
25 Kb <l'yyt->.
26 KM.
27 K <PWNysn'>
28 KMKb <-k y>.
29 K.
30 Kb <zm'y>.
31 KKb <'w'>.
32 Not K bol.
33 Kb <yn'ym->.

ud a-bōy būd abāz ō tam ōbast

1.29[30]* Ganāg Mēnōy[5] kē-š a-kārīh ī xwēš ud abesīhēnīdan[6] ī dēwān[7] bē dīd stard būd[8] ud[9] abāz ō tār-tom[10] ōbast[11]

1.30[31][12] ōwōn čiyōn pad dēn gōwēd
kū-š ka ēk-ēw guft būd Ganāg[13] Mēnōy az[14] bīm tan andar uzīd
ka-š 2 bahr guft būd Ganāg[15] Mēnōy pad šnūg andar ōbast
ka-š bowandag guft būd [TD2_6r/8] a-kār būd Ganāg[16] Mēnōy

1.30[32] az a-kāragīh[17] pad dāmān ī Ohrmazd (anāgīh) kerdan 3000 sāl pad sturdīh[18] nibast

1.30[31]* ōwōn čiyōn pad dēn paydāg [K20b_5r] kū
ka-š ēw[19] ēk-ēw guft būd[20] Gannāg Mēnōy[21] az bīm tan andar uzīd
ud[22] ka-š 2 bahr[23] guft būd [24]⌈ Gannāg Mēnōy ⌉pad zānūg[25] andar ōbast
ud[26] ka-š hamāg[27] guft būd[28] stard ud a-kār būd

1.30[32]* pad dāmān[1] ī Ohrmazd anāgīh kerd

---

1 Ta <gn->, Tb <ynn->, D <yn->.
2 Ya <lyyh>.
3 Ta in r.m. w/caret s.m.
4 TbD stard.
5 Kb <yn'ym->, + <OD>.
6 KM <'wysnytn'>, Kb <'wyytytn'>.
7 Not Kb.
8 Kb <bwt'>.
9 M.
10 MKb; K <-tm>.
11 Kb <NPLKWNyyt'>.
12 Cf. Dk.6.258.
13 Tab/D <g/yn->
14 Not D, Tb sup. s.m.
15 Ta/bD <g/yn->
16 Ta/bD <g/yn->.
17 TbD a-kārīh.
18 TbD stard-.
19 KMKb <3.>
20 Kb <bwt'> +.
21 Kb <ynn'ym->.
22 KM.
23 Kb <b'l>.
24 Not MKb.
25 Kb <z'nww>.
26 M.
27 K hamē, Kb <hm'yk>.
28 Kb <bwt">.

1.31[32] 3000 sāl pad sturdīh nibast

1.31[32]* 3000 sāl pad stardīh estād[2] [K20_90r, M51b_**225r**/**152**, K20b_5r next 1.52/53c*]

1.32[33] dām-dahišnīh[3] ī mēnōyīhā[4] gōwam ud pas gētīyīhā[5]

1.33[33] Ohrmazd pēš[6] az dām-dahišnīh nē[7] būd[8] xwadāy[9]
ud pas az dām-dahišnīh xwadāy ud sūd-xwāstār ud frazānag ud ǰud-bēš[10] ud āškārag
ud hamē-rāyēnīdār ud abzōnīg [TD1_4r] ud harwisp-nigerīdār[11] būd

1.34[35] u-š nazdist[12] dahišn xwadāy-dād[13] nēk-rawišnīh
ān[14] mēnōy ī-š tan ī[15] xwēš[16] padiš weh bē kerd[17] ka-š dām-dahišnīh[18] menīd
čē-š az dām-dahišnīh xwadāyīh[19] būd

1.35[36] u-š dīd pad rōšn-wēnāgīh[20] Ohrmazd kū
Ganāg[21] Mēnōy hagriz[22] az petyāragīh[23] nē wardēd
ān petyāragīh ǰud pad dām-dahišnīh nē agārīhēd
dām ǰud pad zamān rawāgīh[24] nē bawēd

---

1 MKb; K dām.
2 M Ahrimen dām-dād.
3 Tb dām ud dahišn, D dām dahišn.
4 Ta <-yhy'>.
5 TabD < -t''yh'>.
6 Tab <pyš>, D <LOYN'>.
7 TabD <l'y>.
8 TbD <-WNyt'>.
9 TaD <-t'> +.
10 D ǰud w bēš.
11 Ta <nkyl->, Tb <-nk̈yl->, D <nkyl->.
12 Ta <nz'yyt>, TbD <nzyyt'>.
13 TabD <-WNt'>.
14 TabD + y.
15 Ta.
16 Ta <hwyšw>.
17 TabD <krt">.
18 Ta only dahišnīh, TbD dām-dahišn.
19 Ta <-t'-yyh>, TbD <-t'-yh>.
20 TbD <lwšn' yn'yš>.
21 Ta/bD <g/yn->.
22 TDb <-kwl->.
23 Ta <pt->, TbD <pyt''lk>.
24 TaD <lwb'-yyh>.

ka zamān brēhēnēd dām-iz ī Ahrimen rawāg bē bawēd

1.36[37] u-š a-čāragīhā petyārag[1] a-kār kerdan rāy zamān frāz brēhēnīd

1.37[38] u-š čim ēn kū Ganāg[2] [TD2_6v/9] Mēnōy ǰud pad kārēzār nē agārīhēd

kārēzār wizārišn ēn kū kār-ēw ♣ pad čār ud čāragōmandīhā ⌋[3] kerdan abāyēd

1.38[39] pas az zamān ī a-kanārag[4] zamān ī dērang-xwadāy[5] [DH_162r] frāz[6] dād

ast kē zamān ī kanāragōmand gōwēd

az zamān ī dērang-xwadāy a-sazišnīh frāz dād[7] kū tis Ohrmazd nē sazēd

az a-sazišnīh[8] a-xwārīh-rawišnīh paydāg būd[9] kū dēwān[10] xwārag nē rasēd

az a-xwārīhgarīh-rawišnīh[11] mēnōy a-bē-wardišnīh[12] paydāg būd

ān mēnōy kū tis ī Ohrmazd az[13] ān ī pad bun-dahišn dād nē wardēd

az mēnōy [TD1_4v] abē-wardišnīh[14] bowandag-kāmag ī dām gēhān paydāg būd[15]

frārōn dām-dahišnīh[16] ud ham-dādestānōmandīh[17] ∵

Bd.

1.39[40] Ahrimen pad abārōn dām-dahišnīh ud a-dānīh[18] a-dādestānīh[19]

1.40[41] u-š čim wizārišn ēn kū

(ka) Ahrimen abāg Ohrmazd[20] kōxšīd[21]

xwadāy-frazānagīh[22] nāmagīh ud pahlomīh[1] ud a-sazišnīh ī Ohrmazd

---

1 Ta + w.
2 Ta <gn->, Tb <gnn->, D <yn->.
3 TbD pad čārōmandīhā.
4 Ta <’k’lk'yh’>, TbD <’kn’lk'yh’>.
5 Ta/bD <dy̰/ylnd->.
6 Tb + brēhēnīd, D sup.
7 Ta <YHWWNt>.
8 TbD + w.
9 TbD <-WNyt'>.
10 TbD <ŠA’n'>.
11 Ta <-lyhylyh ->, TbD <-lyh ylyh ->.
12 Tb <’bwd wlc->, D <’bwd wlt->.
13 Not TbD, Tb ān ī sup.
14 TbD only wardišnīh.
15 Ta <-WNyt>.
16 TbD only dām-dahišn.
17 TabD<-ŜNA ’wm->.
18 TabD <’d’n'yh>.
19 Ta <’ŜNA-yh>, TbD <’SNA>.
20 Kb <’wlmzd>>
21 Ta <kwhš’yt'>.
22 Ta <hwt’ w pl’nkyh>.

ud a-kārīh xwad-dōšagīh ud a-pahlomīh pas-dānišnīh[2] ī Ganāg[3] Mēnōy

ō paydāgīh [TD2_7r/10] mad

1.41[41] ka-š dām dād

1.41[42] čē zamān-iz ī dērang-xwadāy nazdist[4] dām ī-š frāz brēhēnīd

čē a-kanārag būd[5] pēš[6] az gumēzišnīh[7]

hamēyīh ī Ohrmazd kanāragōmand[8] brēhēnīd az ān a-kanāragīh[9]

kū az bun-dahišn ka dām dād[10] tā ō frazām kū Ganāg[11] Mēnōy a-kār bawēd

paymānag-ēw 12,000 sāl kū kanāragōmand

ud pas ō a-kanāragōmandīh gumēzēd ud wardēd

kū dām-iz ī Ohrmazd abēzagīhā[12] abāg Ohrmazd hamēyīg[13] bawēnd

Bd.

1.42[4314] čiyōn gōwēd pad dēn kū

zamān ōzōmandtar[15] az harw 2'ān dāmān dām ī Ohrmazd ān-iz ī Ganāg[16] Mēnōy

zamān niyābag[17] ō kār ud dādestān[18]

zamān az[19] hu-ayābagān[20] ayābagtar

zamān az pursišnīgān pursišnīgtar kū wizīr[21] pad zamān šāyēd[22] kerdan

(pad) zamān[23] mān abganīhēd[24]

brīn (pad zamān ?)

---

1 TbD + ahrimen.
2 TbD <- YHWWNšn->.
3 Tab/D <g/yn->.
4 Ta <nzyyyt>, Tb <nzyyt'>, D <nzyyYt'>.
5 TbD <-WNyt'>.
6 Ta <pYš = p''>, TbD <pys = p'-y>.
7 Ta <-mycyh>.
8 Ta <k'l->, a-kanārag.
9 Ta <-lyh>, TbD <-lk'>.
10 Ta <d'mŶHB->, Tb <d'md't'>, D <d'm ~~y'm~~ d't'>.
11 Tab/D <g/yn->.
12 TaD <-ycyh'>.
13 Ta <hm'y-Yk>,TbD <hm'Yk>.
14 Cf. Molé, Légende, p. 6*.
15 Tb <-mn' / tl>.
16 Tab/D <g/yn->.
17 Ta <'-y'ck>, TbD <'ny'ck>.
18 TabD <d't->. – TbD zamān pursišnīgtar.
19 Not TbD.
20 Ta <'-y'ck-> 2x, TbD <hww'-y'ck->.
21 Ta <wc'l>, Tb <wcl>, D <wcyl>.
22 TabD <šyt(')> eol.
23 TabD + y.
24 TaD + y.

pad zamān pistag frāz [TD1_5r] škīhēd

ud kas az ōy nē bōxtēd az hangāmīgān[1] mardōmān[2]

nē ka ō ul wāzēd[3]

nē ka[4] ō nigūnīh čāh-ēw[5] kanēd[6] andar [TD2_7v/11] nišīnēd

nē ka azēr ī[7] xān ī ābān ī sard frōd wardēd ∵

Bd.

1.43[44] Ohrmazd az ān ī xwēš[8] xwadīh az stī rōšnīh[9] kerb ī dāmān ī xwēš frāz [DH_162v] brēhēnīd[10]

pad ātaxš[11] kerb ī rōšn ī[12] spēd[13] gerd frāz paydāg

az stī ī[14] ān mēnōy kē petyārag ī andar harw 2 dām ā-š bē burd[15]

ast[16] tuwān ast zamān

1.44[45] ā-š kerb Wāy ī weh frāz brēhēnīd čiyōn Wāy abāyist[17]

ast kē Wāy ī dērang-xwadāy[18] gōwēd

1.45[46] u-š[19] dām pad hayārīh Wāy ī dērang-xwadāy frāz brēhēnīd

čē ka-š dām-iz dād Wāy-iz[20] abzār-ēw[21] ī-š pad kār andar abāyist[22]

1.46[47] Ganāg[23] Mēnōy az stī-tārīkīh[24] ān ī xwēš tan dām frāz kirrēnīd

pad ān[25] kerb ī siyā[1] ī ādurestar-gōn[2] ī tam-arzānīg druwand čiyōn bazzag-ēwēntar[3] xrafstar

---

1 Ta <hnĝ'mwy'n>, TbD <'wy'm y'n'>.
2 TabD <mlt->.
3 Ta <w'cyt'>.
4 Not Tb.
5 TabD <cy'h-1>.
6 TabD <-LWyt'>.
7 Tb.
8 Tb <hwyš>.
9 Ta <yyt'lwšn->, Tb <yyt''lwšn->, D <yyt' ->.
10 TbD + <'š>.
11 D pad ātaxš sup.
12 Tb -yh.
13 Ta + w.
14 Ta <yyt'> +, stī ī not TbD.
15 Ta <-x_1>, TbD <-YYLWx_1>.
16 Not Ta.
17 Ta <-yt'> + sup. <yyt>.
18 Ta <-t'> 2x, TbD <-t'k(')> 2x. – TbD + frāz.
19 TbD <'š> ÓÅ.
20 Tb <'D-c>, D <\ w/'D-c>.
21 Tb <z[']l'?>, D <-l y>
22 TbD <-yt'>.
23 Ta/bD <g/yn->.
24 TaD <yyt' ->, Tb <yyt'' ->.
25 TbD + y.

1.47[48] u-š az stī-xwaddōšagīh[4] Waran ī[5] wattar-dēn-kerb[6] frāz kirrēnīd čiyōn Waran[7] abāyist

1.48[49] u-š nazdist[8] dēwān[9] xwadīh dād duš-rawišnīh

ān mēnōy ī-š ganāgīh[10] ī dāmān ī Ohrmazd aziš [TD2_8r/12] būd

čē-š az stī-tārīkīh[11] ān ī a-sar tārīkīh [12]♣ dād

az a-sar tārīkīh ⎫ drōw-gōwišnīh frāz būd[13]

az (drōw-gōwišnīh) anāgīh ī ōy [TD1_5v] Ganāg[14] Mēnōy paydāg būd

čē-š ān dām dād ī-š xwēš tan[15] padiš wattar bē kerd kū a-kār bē bawēd[16]

čē az a-sar[17] tārīkīh ān kerb[18] frāz kirrēnīd[19] u-š xwēš tan[20] dām andar[21] ān[22] kerb bē dād

az ān ī xwēš dām-dahišnīh a-kār bawēd[23] ∴[24]

Bd.

1.49[50] Ohrmazd az stī-rōšnīh[25] rāst-gōwišnīh[26] (frāz dād)

ud az rāst gōwišnīh abzōnīgīh ī dādār paydāg būd[27] dām-dahišnīh ∴[28]

čē-š āsrō-kerbag[29] az a-sar rōšnīh frāz brēhēnīd

---

1 TaD <yy'y'>, Tb <yy''yh>.
2 Ta <-Yyytlwn>, Tb <-Yyytl^{w}n>, D <-Yyytl w>.
3 TabD <-k( )''ntl>.
4 TaD <yyt' ->, Tb <yyt'' ->.
5 TA <wlnng>, TbD <wlnnd>.
6 Ta <wtlwnytklp'>.
7 Tb [—].
8 TaD <nz^{y}/Yyyt(')>, Tb <nzyyt'>.
9 TabD <ŠA'n'>.
10 TabD <yn->.
11 TaD <yyt' ->, Tb <yyt'' ->.
12 Tb sup. s.m.?, not D.
13 Ta būd.
14 TaD <yn->, Tb <gnn->.
15 Tb <hwyštn'>.
16 Tb <byṭ'> eol.
17 TabD + y.
18 Tb tan.
19 Ta brēhēnīd.
20 Not Ta bol.
21 TbD az.
22 Not D.
23 Ta <-WNt'>.
24 Ta; Tb <—>.
25 TabD <yyt' ->.
26 Tb w +.
27 TbD <-WNyt'>.
28 Ta.
29 TabD <'yyl k->.

ud dām-iz[1] hamāg andar āsrō-kerbag[2] bē dād

āsrō-kerbag[3] (az) zamān-sazišn[4] ǰudāg būd

az āsrō-kerbag[5] Ahunwar[6] frāz būd mēnōy ī Yatā-ahū-wēryō[7]

kē-š bē-dahišnīh ud frazām ī dām aziš paydāg[8]

ast dēn čiyōn dēn abāg dām-dahišnīh dahīhist

az Ahunwar[9] mēnōy sāl frāz būd kē andar [TD2_8v/13] gumēzišn nūn nēm-rōšn nēm-tārīk

365[10] rōz-šabān kē brīn ī zamān ī dērang-xwadāy[11]

1.50[51] u-š harw 2 dām pad kōxšišn pad-iš rawāg būd

1.51[52] čiyōn [DH_163r] guft dām ī Ohrmazd pad xwadāyīh ud dastwarīh dādestānōmandīh bālistīh[12] pad xwāragīh[13] estād [TD1_6r]

dām ī Ganāg[14] Mēnōy pad čērīh stahmīh wināhgārīh zofāyīh[15] pad dušwārīh[16] estād ∵

1.52[53]a ud Ohrmazd pad Amahrspandān brīnōmand mad

ka-š dād būd hēnd 3 rad čē-š abāz ō gētīy[17] abāyist dād

u-š nōgtar pad tan ī pasēn anāgīh aziš bē abāyēd[18] burdan[19]

u-š dām ī mēnōy mēnōyīhā dārēd

u-š dām ī gētīy[20] mēnōyīhā dād u-š did bē ō gētīyīh[21] dād

Bd.

1.52[53]b u-š nazdist[22] Amahrspand dād 6 bun pas abārīg ān ī 7om xwad[1] Ohrmazd .

---

1 Tb + y.
2 Ta <’yylwk->, Tb <’yyl ->, D <’yylk->.
3 Ta <’yylwk->, Tb <’yyl^{w}k->, D <’yyl k->.
4 Ta <- yyyc'->, TbD <-yyc'->.
5 Ta <’yylwk ->, Tb <’yyl k ->, D <’yyl / k ->.
6 TabD<’hwl>.
7 Ta <yt’y’hwkwylywk'>, Tb <yt’hwwylywk'>, D <yt\’y/’hwklywk>.
8 TbD -īh.
9 TabD<’hwl>.
10 Ta <300 XXX 3 5>.
11 TabD <-t’k>.
12 Ta <b’lYyyt->.
13 TaD <HNA ’lyyyh>, Tb <HN**A** ’lyyyh>.
14 TaD/Tb <y/gn->.
15 TabD <zwp’kyh>.
16 TaD <yšww’lyh>, Tb <dwšw’lyh>.
17 TabD <yyt’>.
18 Ta <’pyt’>, TbD <’p̄’yt’k>.
19 TaD <-WNtn'>, Tb <bwltn'> eol.
20 TabD <-t’>. Tb + w.
21 Ta <yyt’’>, TbD <-t’’-yh’>.
22 TaD <nzy/Yyyt(')>, Tb <nzyyt'>.

az dām ī gētīy[2] pad mēnōy dād nazdist 6 ān ī 7om [TD2_9r/14] xwad[3] būd

čē[4] Ohrmazd harw 2 ast mēnōy

1.52[53]c nazdist[5] gētīy[6] az Amahrspandān ud pas az[7] Wāy ī dērang-xwadāy[8]

nazdist[9] **Wahuman** frāz brēhēnīd kē-š rawāgīh ī dām Ohrmazd aziš būd ∵

ud Gannāg[10] Mēnōy nazdist[11] mihōxtīhā[12] **Akōman**

[K20_90r, M51b_**225r**/149, K20b_5r cont.]

1.52[53]c* [13]♣ Ohrmazd pad stardīh ⎫ Ahrimen dām dād[14]

nazdist[15] **Wahuman** frāz brēhēnīd kē-š rawāgīh ī[16] dām ī[17] Ohrmazd (aziš) frāz būd[18] ∘

Gannāg[19] Mēnōy nazdist mihōxt[20] ud pas **Akōman** dād ∘

1.52[53]d ud[21] az dām ī gētīyīhā[22] nazdist[23] **āsmān**[24]

u-š Wahuman az nēk-rawišnīh stī-rōšnīh[25] nazdist[26] frāz brēhēnīd

kē-š dēn ī weh ī mazdēsnān[27] abāg būd

ēn kū ān ī ō dām rasēd tā[28] fraškerd ā-š[1] dānist ∵

---

1 TabD <hwt>.
2 Ta <yyt''> +, Tb <-t'>.
3 TbD <hwt>.
4 TbD <TME>.
5 TaD <nzy/Yyyt(')>, Tb <nzyyt'>.
6 TabD <-t''>.
7 Not Ta.
8 Ta <-t'>.
9 Tab <nzyyt>, D <nz^{Y}yyt'>.
10 Ta/bD <g/yn->.
11 Tab <nzyyt'>, D <nzyy***Y***t'>.
12 TabD <m'twht->.
13 Not M.
14 Kb <d't'>.
15 Kb <nzlyyt'> for <nzŷ-> 2x.
16 Km, Kb < . >.
17 M.
18 Kb <bwt'>.
19 Kb <yn'k>.
20 K/KbM <my̤/ytwkht>.
21 D.
22 Ta <-t'>, Tb <-t'''>, D <-t'-yh'>.
23 TaD <nzy/Yyyt'>, Tb <nzyyt'>.
24 TaD <'ys->, Tb <'sm->.
25 TaD <-yyt' y ->, Tb <-t'>.
26 TabD <nzyyyt'>.
27 TaD <myyY/yt->, Tb <m'ŷyt->.
28 Ta <-yt OD>, Tb <-yt' OD>, D <-tOD>.

1.52[53]d* Ohrmazd az dām ī[2] gētīy fradom[3] **āsmān**[4]
u-š Wahuman az nēk-rawišnīh stī-rōšnīh[5] frāz brēhēnīd
kē-š dēn weh ī[6] māzdēsnān[7] abāg būd[8]
ēn kū ān ī ō[9] dām rasēd tā[10] fraškerd ā-š dānist ∵

1.52[53]e pas Ardwahišt ud pas Šahrīwar[11] us pas Spandarmad ud pas Hordad Amurdad brēhēnīd [TD1_6v]
7om xwad[12] Ohrmazd
ud 8om rāst-gōwišnīh 9om Srōš-Ahlīy[13] 10om mānsr-spand
11om Nēryōsang 12om rad ī Buland[14] Rahwō[15] Berzayt 13om Rašn ī rāst 14 Mihr ī frāygōyōd[16]
15om Arišwang[17] ī weh 16om Pārand 17om xwēy[18] 18 wād
19om dādestānōmandīh [TD2_9v/15] 20om[19] pahikār pēšēmāl-pasēmālīh[20] āštīh abzōnīgīh[21] ∵

1.52[53]e* pas [22]♣ Ardwahišt[23] ud pas Šahrīwar[24] ud[25] pas Spandarmad[26] ud pas ⎫ [27]♣ Hordad ud pas ⎫
Amurdad °

[K20_90r, M51b_**225r**/149, K20b_5r next 1.54[55]*]

---

1 Ta w +.
2 Kb + <~~lwšnyh~~> eol.
3 K <AWLA>, Kb <PWNltwm>.
4 M <'yym->, Kb <'ysm'n'>.
5 M only rōšnīh.
6 KM.
7 M <m'zyysn'n>, Kb <m'zysn''n'>.
8 Kb <bwt'>.
9 K <'w'>.
10 K rasēd ; MKb <YHMTWNd>.
11 TbD <štywr>.
12 TabD<hwt'>.
13 Ta <-šhlyD>, Tb <-šhlyD →-šhl'Ôwm> eol., D <-šhlc>.
14 Ta <blnd>.
15 Tab <ltpwk>, D <ltwpwk>.
16 Ta <pl'yswt>, TbD <pl'swywt'>.
17 Ta <'lšwng>.
18 Ta <hw'>, TbD <hw**A**>.
19 Tab <L wm>.
20 Ta <p'yšm'l>, TbD <pyšm'l>, Tb + w. – Ta/bD <pysm'ł/lyh>.
21 Ta -ōnīg.
22 Kb in l. marg. s.m.
23 K Ašwahišt, Kb <'wrtw[->.
24 M <štrywr →-wl>.
25 KM.
26 Kb <yypynmt'>.
27 Not Kb.

1.53[54] az **dām ī gētīy**[1] nazdist āsmān[2] didīgar āb ud sidīgar zamīg ud čahārom urwar
ud panǰom gōspand šašom[3] mardōm[4] ud haftom xwad[5] Ohrmazd ∵
u-š dām[6] pad hayārīh ī Wāy ī dērang-xwadāy[7] frāz brēhēnīd
čē ka-š Wāy ī [DH_163v] dērang-xwadāy frāz brēhēnīd ōy-iz abzār-ēw[8] būd
ī-š[9] pad dām dahišnīh andar abāyist[10] ∵

[K20_90r , M51b_**225v**/150, K20b_5r from 1.54[55]*]

1.53[54]* Ohrmazd az dām ī[11] gētīy [K20_90v] fradom **āsmān**[12] ud[13] didīgar[14] āb ud[15] sidīgar zamīg[16]
čahārom urwar
panǰom gōspand[17] šašom mardōm[18] ∘

[K20_90v, M51b_**225v**/150, K20b_5r next 2.0*]

1.54/55 Ganāg[19] Mēnōy pad ān[20] petyāragōmandīh az kamālīgān[21] dēwān[22] nazdist[23] Akōman frāz
kirrēnīd[24]
pas Endar[25] ud pas Sāwul ud[1] pas Nānghaiθ[2]

---

1 Tab <-t''>, D <-t'>.
2 Ta <'ysm->, TbD <'sm->.
3 Ta <šš wwm>.
4 TabD <mlt->.
5 TbD <hwt'>.
6 TabD + y.
7 Ta <-t'y>.
8 TbD + ∵ .
9 Tb <u-š>.
10 TabD <-yyt'>.
11 KM.
12 M <'yym>, Kb <'yymn' \'n'/>.
13 Kb.
14 Kb <ŷytÿgl>.
15 KM.
16 Kb <jmŸk>.
17 K <KYNA>, MKb <gwyyp̄nd>.
18 Kb <mlt->.
19 Ta/bD <g/yn-> 2x.
20 Ta + y.
21 Ta <km'y-l 'k->.
22 TabD <ŠA'n(')>.
23 D <nzYyyt'>.
24 Ta <klnyt'>.
25 Ta <'ndl>.

ud pas Tarōmad pas Tariǰ ud Zēriǰ[3] ud pas abārīgān dēwān[4]
haftom xwad[5] Ganāg Mēnōy ∵

[K20_90r, M51b_**225r**/149, K20b_5r from 53e*]

1.54/55* ud[6] Ahrimen az stī-tārīk Akōman [M51b_**225v**/150]
ud[7] Endar[8] ud pas Sāwul[9] ud pas Nānghaiθ[10] ud[11] pas Tāriǰ[12] ud Zāyriǰ[13] ° [K20_90r, M51b_**225v**/150, K20b_5r next 1.53/54*]

1.55[56] [14]♣ Ganāg Mēnōy ⎫ hagriz[15] tis[16] ī frārōn nē menēd nē gōwēd nē kunēd[17]
u-š nēkīh ī dām ī Ohrmazd nē abāyist
dām ī Ohrmazd [TD1_7r] nēkīh ī dām ī Ahrimen nē abāyist ∵

1.56[57] Ohrmazd ān tis[18] nē menēd ī-š kerdan nē tuwān ∵
ud Ganāg Mēnōy ān ī-š nē tuwān kerdan menīd ud[19] pad stēz-iz[20] abar [TD2_10r/16] burd[21]

1.57[58] dām ī Ohrmazd pad mēnōyīh ēdōn parward kū tarrīhā[22] estād
a-mēnīdār a-griftār ud a-rawāg čiyōn šusr homānāg[23]
pas az tarrīh[24] gumēzagīh šusr xōn homānāg
pas az gumēzagīh āwardagīh būd[1] gištag-ēw homānāg[2]

---

1 Ta <yy'wł w>, Tb <yy'wwl w>, D <yy'wwłw>.
2 TaD <n'hbyh'>, Tb <n'hYkyh>.
3 D <tlyc →tlwyc / tlwyc w zylwwp? →zylYc?>.
4 TbD <ŠA'n'>.
5 TabD<hwt(').
6 MKb.
7 M.
8 KMKb <'BYNl>.
9 MKb <swwl>.
10 KM <n'khyt>, Kb <'khyt> + <'y> + sup. <ww>.
11 K.
12 Kb <t''lyc> + in marg. s.m.? *tārīk*.
13 Kb <z'lÿc>.
14 Not TbD (Tb 54-55 Ganāg / Mēnōy).
15 Ta <hklc'>, TbD <hkwlc>.
16 Tb -īh.
17 TabD <-WNyt>.
18 Ta <y MEš>.
19 TbD <-yt">.
20 Ta < yytyc'c>.
21 Ta <-ŷm>, DTb <-ym>.
22 Ta <-t ly'yh> TbD <tlyhyh>.
23 TabD <hm-> +.
24 TabD <tlyyyh>.

pas az āwardagīh wiškīdagīh čiyōn[3] dast ud pāy

pas az wiškīdagīh[4] gawrīh[5] būd[6] čašm gōš ud dahan

pas az gawrīh čandišn[7] būd ka bē ō[8] pēš[9] rōšn estād

nūn-iz pad gētīy[10] pad ān[11] hangōšīdag andar aškomb ī mādar hambawīhēnd[12] ud zāyēnd[13] ud parwarēnd[14]

1.58[59] ud Ohrmazd pad dām-dahišnīh[15] mādarīh ud pidarīh ī dahišn ast

čē ka-š dām pad mēnōy parward[16] ān būd mādarīh ka-š bē ō gētīy[17] dād ān būd[18] pidarīh

Bd.1a.

1A.0 ABAR DĀM-DAHIŠNĪH Ī GĒTĪYĪHĀ[19]

1a.1 ka Ganāg[20] Mēnōy stardīhā a-kār būd čiyōn-im az-abar[21] nibišt 3000 sāl pad stardīh[22] nibast[23] andar ān a-kārīh ōy Ganāg[24] [TD2_10v/17] Mēnōy Ohrmazd dām ō gētīy brēhēnīd

1a.2 čē-š[25] (az) a-sar rōšnīh [TD1_7v] ātaxš ud az ātaxš wād ud az wād āb ud az āb zamīg harwisp astōmandīh gētīy frāz brēhēnīd

1a.3 čiyōn gōwēd pad dēn kū fradom dām hamāg āb-ēw srešk-ēw[26] būd[27] kū hamāg az āb būd ǰud tōhm ī mardōmān[28] gōspandān čē ān tōhm ātaxš-tōhm[1]

---

1 TbD <-WNyt'>.
2 TbD <hwm->.
3 Tab/D <g/y'n'>.
4 TbD <šk->.
5 Tb <gwbłyh>.
6 Tb <-WNyt'>.
7 Ta <cwyšk'>, TbD <cndšk>.
8 TabD <OLE>.
9 Not Ta, TbD <LOYN>.
10 TabD <-t''>.
11 Tb <'w'>
12 Ta <hnnbwyhynny>, TbD <ZK 'w' bwšynnd>.
13 Ta <ZLŠWNy>.
14 Ta <-lynd>, TbD <-lnd>.
15 Td + w.
16 Tb <-lYt'>.
17 TabD <-t'>.
18 Tb + mēnōy, D + sup.
19 TabD <yyt''yh'>.
20 D <yn->.
21 TabD <'p̄l>.
22 Tb <yytwlt->.
23 TbD + <-1>.
24 TaD <g/yn->, Tb <gnn->.
25 TbD čē.
26 TaD <yylšk-1>, Tb <yylyšk-1>.
27 D <-WNyt'>.
28 Ta <-TA'n'>.

1a.4 u-š nazdist[2] āsmān[3] dād pad abāz- [DH_164r] -dārišnīh
ast kē fradom gōwēd
didīgar āb dād[4] pad zadan[5] ī tišn[6] druz
sidīgar zamīg dād harwisp astōmandīh[7]
čahārom urwar dād [8]♣ ō hayārīh[9] ī gōspand hudāg[10]
panǰom gōspand ⎫ ō[11] hayārīh ī mard ahlaw[12]
šašom mard ī ahlaw dād ō[13] zadārīh ud a-kārīh Ganāg[14] Mēnōy ud hamist dēwān[15] ∵

1a.5[4] u-š pas ātaxš dād xwarg u-š brāh az a-sar rōšnīh awiš paywast
ēdōn kerb ī weh čiyōn ātaxš kāmag
u-š pas wād [TD2_11r/18] brēhēnīd pad mard kerb ī ǰuwān ī 15-sālag
kē ēn āb ud urwar ud gōspand ud mard ī ahlaw harw tis-ēw barēd[16] ud dārēd[17]

1a.6[5] u-šān čiyōnīh gōwam[18]

1a.7a[6] nazdist[19] āsmān[20] dād rōšn paydāg ī[21] abēr dūr ud xāyag-dēs[22] xwēnāhen[23] ī ast gōhr ālmāst ī nar[24]
u-š sar bē[25] ō a-sar rōšn paywast

---

1 TabD + y.
2 D <nzYyyt'>.
3 Ta <'s'm'n>, TbD <'sm->.
4 Ta <d't>.
5 Tab <ztn'>.
6 Ta <tyšn'>, TbD <tšn'>.
7 D <AYT->.
8 Not Ta.
9 Ta <h'sb->.
10 D <hwdh'k>.
11 TbD ō gōspand.
12 Ta + y.
13 Not Ta.
14 TaD/Tb <y/gn->.
15 TbD <ŠA'n'>.
16 Ta <-x2y>; TbD <-x1>.
17 TabD <y'lyt'>.
18 Ta <-WNyt>.
19 Tb <nzyyt'>, D <nz'yyt'>.
20 Ta <'ysm->, TbD <'sm->.
21 TbD -īh.
22 Ta <h''^kyh'>, TbD <AHLk g's>.
23 Ta <hwn'ššn'>, Tb <hwn 'hy'n'>, D <hwn 'hyn'>.
24 Ta <ZYL>, TbD <ZYLw>.
25 TbD pad.

u-š dām hamāg andarrōn ī āsmān[1] [TD1_8r] bē dād āwahan[2] homānāg[3]

ud drubušt[4] kē-š harw abzār ī pad kōxšišn[5] andar abāyist[6] andarrōn nihād estēd

ayāb mān homānāg[7] kē[8] harw tis andar mānēd

1a.7b[6] fragān bun ī āsmān[9] čand-iš[10] pahnāy ī-š drahnāy[11] čand-iš drahnāy ī-š[12] [13]♣ bālāy[14] ud čand-iš ⎫ bālāy[15] ī-š zahyā

hamang[16] handāz[17] ubsār[18] warzwar homānāg[19]

menišnōmand gōwišnōmand kunišnōmand

ud āgāh[20] abzōnīg wizīdār mēnōy āsmān[21]

u-š padīrift[22] drang[23] drubuštīh[24] az Ganāg[25] Mēnōy kū abāz dwāristan[26] nē[27] hišt[28]

čiyōn gurd ī artēštār[29] [TD2_11v/19] [30]♣ kē zrēy[31] paymōxt estēd kū abē-bīmīhā[32] az kārēzār ⎫ bōxtēd

mēnōy ī āsmān[33] āsmān[34] ēdōn dārēd[1] ∵

---

1 Ta <'ysm->, TbD <'sm->.
2 TabD <'wb'hn'>.
3 Tb <hm->.
4 Ta <dlwpšt'>, TbD <d/ylpwšt'>.
5 Ta <kwš->.
6 Tab <-yyyt'>, D <-yyt'>.
7 Ta <hm->, TbD mānāg.
8 Not Tb.
9 Ta <'yy'm->, Tb <'yym->, D <'ysm->.
10 Ta <cnd š> +, Ta <cndyh> +.
11 D <dln'y> 2x.
12 Ta u-š.
13 Not Ta.
14 TbD <-ł'> 2x.
15 Ta <-ł'>
16 TabD <hmny>.
17 Ta w +.
18 TabD <'wpyy'l>.
19 Ta <hm->.
20 Ta <-k'-yh>.
21 Ta <'ysm->, TbD <'sm->.
22 TabD <pytylpt'>.
23 Ta <dlwy>, TbD <dlng>, D sup.
24 Ta <pwštyh>, TbD <ylp->.
25 Tab <gn->, D <yn->.
26 Ta <-yytn / '>.
27 Not Ta.
28 TabD <ŠKWNt(')>.
29 Ta <'lyt'št'l>, TbD <'ltYšt'l>.
30 Not Tb.
31 D <zl'?D>.
32 TaD <'pyD ->.
33 Ta <'ysm-> 2x, TbD <'sm->.
34 Tb <'yym->, D <'-y sm->.

1a.7c[6] u-š dād ō hayārīh ī āsmān[2] urwāhmenīh[3]
čē-š urwāhmenīh padiš frāz brēhēnīd
čē[4] nūn-iz andar[5] gumēzagīh dām pad urwāhmenīh andar mānēd[6] ∵

1a.8[7] didīgar az gōhr ī āsmān[7] āb brēhēnīd
čand ka mard-ēw[8] ka[9] 2 dast ō zamīg hilēd[10] pad dast ud pāy rawēd
ā-š tā aškomb[11] mar[12] āb bē estēd
pad ān bālāy[13] āb bē tazīd
u-š dād[14] ō hayārīh wād wārān miznē[15] ud snexr[16] ud snēzag[17] ∵

1a.9[8] sidīgar [DH_164v] az[18] āb[19] zamīg dād[20] gerd dūr-widarg ud A-nišēb[21] an-abrāz
ud hamang drahnāy[22] [TD1_8v] abāg pahnāy[23] ud pahnāy abāg zahyāy[24] rāst
mayān ī ēn āsmān[25] bē winnārd

1a.10[9] čiyōn gōwēd kū-š nazdist[26] 3 ēk-ēw[27] ēn zamīg frāz brēhēnīd saxt[28] čiyōn sang-dār[29]
didīgar 3 ēk-ēw ēn zamīg frāz brēhēnīd ud gard āgand[1]

---

1 TbD <d/y'l->.
2 Ta <'ysm->, TbD <'sm->.
3 Ta <-mn'y> 2x, D 1x.
4 Ta kē.
5 TabD <KON csn'>.
6 TbD <YKOYMWNyt'>.
7 TabD <'sm->.
8 Ta <GBRA 2>.
9 Not Ta.
10 TabD <-WNyt'>.
11 TabD <KLZYE>.
12 Not Ta.
13 Tab <b'ł'>.
14 Tb >d't> eol.
15 Ta <MNW MNW zn''>, TbD <MNW mwzn''>.
16 Ta <snwšn'>, TbD <swy'n'>. snēxr?
17 TabD <swck'>.
18 Not D.
19 Not TbD.
20 TabD <d't(')>.
21 Ta <yD nš'c'>, TbD <'D nš'c'>.
22 TbD <yln'y>.
23 Tb <-n'>.
24 Ta <zwhy'D>, Tb <zhy'D>, D <zhsD.
25 Ta <'yy'm->, Tb <'sm->, D <'ysm->.
26 Tb <nzyyt'>, Tb <nz-ʸyyt'>.
27 Tb ēk-ēw 3x.
28 TabD <yy'ht'> +.
29 Ta <CCAy'l>, TbD <CCA y'l>.

sidīgar 3 ēk-ēw ēn zamīg frāz brēhēnīd <wym twslk'>[2] [TD2_12r/20]

1a.11[10] u-š (xwarrah?) gōhr andar zamīg bē dād

kōfīhā kē pas az ān waxšīd rust hēnd az zamīg

u-š dād ō hayārīh zamīg āhen[3] rōy gōgird[4] bōrak gač[5]

harwist-iz ān ī saxt zamīg tōhmag ǰud az ast-<y'(')l>[6] čē ǰud-tōhmag hēnd ōwōn saxt

brēhēnīd zamīg pad homānāg[7] ī mard-ēw[8]

ka-š ǰāmag ǰāmag hamāg[9] kust pad tan saxt andar grift[10] estēd[11]

1a.12 ud azēr ēn zamīg hamāg gyāg āb bē estēd ∵

1a.13[11] čahārom urwar dād

nazdist[12] ō mayānag[13] ī ēn zamīg abar rust čand pay-ēw[14] bālāy

abē-azg[15] abē-pōst abē-xār ud tarr ud šīrēn

u-š wisp sardag[16] zōr ī urwarān andar čihr[17] dāšt

u-š dād ō hayārīh urwar[18] āb ud ātaxš

čē harw āywan-ēw[19] urwarān āb-ēw srešk[20] pad sar ātaxš 4[21] angušt pēš[22]

pad ān zōr hamē [TD1_9r] rust ∵

1a.14[12] panǰom gāw ī ēk-dād brēhēnīd andar Ērānwēz pad mayānag ī gēhān

pad bār ī[23] [TD2_12v/21] rōd ī Weh Daytīy[24] kū mayānag ī gēhān

---

1 Ta <w'lcww'knnd>, TbD <wyltww (/) 'knnd>.
2 TabD <wym twslk(')>. – narm čiyōn gilag.
3 Ta <'šn'>, TbD <'sn'>.
4 Not Ta, TbD <gwglt'>.
5 Tab <-kyc(')>, D <-kgc>.
6 Ta <'yyty'l>, TbD <'yyty''l>.
7 TabD <hm->.
8 Ta mard.
9 Not Ta.
10 TabD <-WNt>.
11 Ta -ād.
12 Tb <nzyyt'>.
13 Ta mayān.
14 TabD <ps-1>.
15 TabD <'p̄yD -> 3x.
16 TbD <yylytk'>.
17 TabD <cy''l>.
18 TbD + w.
19 TabD <''wn'-1>. – Dk.3.333.3.
20 Ta <yylyšk'>, TbD <yylšk'>.
21 D <IIII>.
22 TabD <pyš>.
23 TaD <b'lyh>, Tb <b'ł'yh>.
24 Ta <wŷhy'yt'>, Tb <wŷh d'y̰tD>, D <wŷh d'yty>.

spēd[1] rōšn būd čiyōn māh kē-š bālāy 3 nāy paymānag

u-š dād ō hayārīh[2] āb ud urwar čē-š andar gumēzišn zōr ud waxšišn az ēn bawēd[3] ∵

1a.15[13] 6om[4] Gayōmard brēhēnīd rōšn čiyōn xwaršēd

u-š 4 nāy paymānīg bālāy[5] būd pahnāy čiyōn bālāy[6] rāst

pad bār ī[7] rōd ī Dāytīy[8] kū mayānag ī gēhān estēd[9]

Gayōmard pad hōy ālag ud gāw pad dašn ālag

u-šān dūrīh ēk az did dūrīh-iz ī az āb Daytīy[10] čand bālāy[11] xwēš būd

čašmōmand ud gōšōmand uzwānōmand[12] daxšagōmand būd

1a.16[13] Gayōmard daxšagōmandīh[13] [DH_165r] ēd kū mardōm[14] az ōy tōhmag pad ān[15] hangōšīdag zād[16] hēnd

u-š dād ō hayārīh xwēy[17] āsānīh ī dādār

čē Ohrmazd ān xwēy[18] frāz brēhēnīd pad mard kerb ī buland[19] ī 15-sālag ī rōšn ∵

1a.17[13] u-š Gayōmard abāg gāw az zamīg brēhēnīd [TD2_13r/22]

u-š az rōšnīh ud zargōnīh āsmān[20] šusr ī mardōmān gāwān frāz brēhēnīd [TD1_9v]

čiyōn ēn 2[21] šusr ātaxš-tōhmag [22]♣ ud nē āb-tōhmag ⎫

pad tan ī gāw ud[23] Gayōmard bē dād tā-š purr-rawišnīh mardōmān[24] gōspandān aziš būd ∵

1a.18[14] u-š ēn 6 dahišn pad 6 gāh gāhānbār bē dād

---

1 TbD <yyyp̄yt'>.
2 Tb + y.
3 Ta <-WNt'>.
4 D <III 3wm>.
5 Tab <b'ł'>.
6 TaD <b'ł'>.
7 Ta <b'ł'y>, TbD <b'ł' y>.
8 Tab <d'yt'y>, D <y'yty>.
9 D -ād.
10 Ta <y'yt'y>, TbD <y'ytD>.
11 TbD <b'ł'>.
12 Ta <zw'n'n''wmnnd>, TbD <'wzw'n(')mnnd>.
13 Ta -mand.
14 TabD <mlt->.
15 Tb <'w'>
16 Tb <z'ť'>.
17 TabD <hwyD>.
18 TaD <hwyD>, Tb <hw'>.
19 Ta <blnd>.
20 Ta <'ysm->,TbD <'sm->.
21 Ta <YWM-1 ⇀YNE?>.
22 Not Ta.
23 Ta y.
24 Tab <mlt->.

ud pad sāl-ēw[1] hangārd 365[2] rōz 12 māhīgān[3]

harw māhīg-ēw[4] 30 rōz ud māhīg-ēw[5] 35 rōz

harw rōz-ēw nām ī[6] Amahrspand-ēw padiš nihād

Bd.

1a.19[15] u-š čiyōnīh gōwam

1a.16 nazdist[7] āsmān[8] brēhēnīd pad 40 rōz

čiyōn az rōz[9] ī Ohrmazd māh[10] ī Frawardīn[11] tā rōz[12] ī Ābān māh[13] Urdwahišt[14]

5 rōz abar pād tā[15] rōz[16] Day[17] pad Mihr[18]

ān 5 rōz gāhānbār u-š nām Mēdyōzarm

u-š wizārišn ēn kū ♣ māništ ī mardōm āb ⎫[19] ud zargōnīh ō paydāgīh[20] mad ∵

1a.21[17] didīgar āb dād[21] pad 55 rōz

čiyōn az rōz ī Mihr ī māh Urdwahišt[22] tā rōz Ābān ī māh ī Tīr

5 rōz abar pād tā rōz [TD2_13v/23] ī Day pad Mihr ān[23] 5 rōz gāhānbār

u-š nām Mēdyōšim[24] kē-š wizārišn ēn kū-š āb rōšn bē kerd čē nazdist[25] tērag būd[26] ∵

1a.22[18] sidīgar zamīg dād pad 70[1] rōz [TD1_10r]

---

1 Tb <-y>.
2 Ta <300 LI 3 2>, Tb <III-00 LI 3 2>, D <III-00 LI III 2>.
3 Ta <BYRH->.
4 Ta <BYRH-1> 2x.
5 TbD māhīg.
6 TabD <ŠM-1>.
7 Ta <nzyyt'>.
8 Ta <'yy'm->, TbD <'sm->.
9 Ta <MNDOM>.
10 Ta <BYRH>, TbD <BYRHYk>.
11 Ta <plwlsn'>.
12 Tb <YNE / YWM>, D <YNE YWM>.
13 TbD <BYRHYk>.
14 Ta <'wrthšt'>.
15 Ta <-WNt'y> +.
16 Tb <YWM y / YWM y>.
17 Ta + y.
18 Ta + y.
19 Ta <m'n / yšt' y mlt' MYA>, TbD <m'n y yšt' mltwmyh m'n^{Y}št' mt" MYA>.
20 Ta <-ky>.
21 Tb <d't'> eol.
22 Ta <'wrthšt'>.
23 Ta + y.
24 Ta <-š'm>.
25 TbD <nzyyt'>.
26 Tb <-WNyt'>.

čiyōn az rōz Mihr ī māh Tīr tā rōz ī Ard[2] ī māh ī Šahrīwar.

ān[3] 5 rōz abar pād[4] tā rōz Anagrān ān 5 rōz ī gāhānbār

u-š nām Patišhah[5] u-š wizārišn ēn kū pay-rawišnīh[6] ī dāmān pad zamīg paydāg bē kerd ∵

1a.23[19] čahārom urwar dād pad 25 rōz (čiyōn az rōz ī Ohrmazd māh ī Mihr tā rōz ī Aštād)

[7]♣ 5 rōz ⎫ abar pād tā[8] rōz Anagrān[9] ān 5 rōz gāhānbār

u-š nām Ayāsrim[10] kē-š wizārišn[11] ēn kū-š[12] walg ud bōy ud gōnag ī[13] zargōnīh[14] (andar?) paydāg būd

1a.24[20] panǰom gōspand dād pad 75[15] rōz čiyōn az rōz ī Ohrmazd māh ī Ābān tā rōz ī Day pad Mihr māh ī Day

5 rōz abar pād tā (rōz Warahrān) ān [DH_165v] 5 rōz gāhānbār

u-š nām Mēdyāyr[16] kē-š wizārišn ēn kū hambār[17] ī zamestān[18] dāmān ī xwēš rāy [TD2_14r/24] paydāg bē kerd

1a.25[21] šašom mardōm[19] dād kū Gayōmard (pad) 70[20] rōz čiyōn az rōz Rām ī māh Day tā rōz Anagrān[21] māh ī Spandarmad[22]

5 rōz abar pād tā[23] (rōz Spandarmad) ān 5 rōz gāhānbār

ast kē ān[24] 5 rōz[1] truftag ast kē duzzīdag gōwēd

---

1 Ta ›.
2 Tb <ʸlt>?
3 Ta + y.
4 Tb <-WNt'>.
5 Ta <pytyšh>, Tb <pytšhh>, D <pyty'hh>.
6 Ta <pyD / w->, Tb <pyD ->.
7 Not Ta.
8 Tb + aštād rōz, D added sup. eol.
9 TabD <'n'yl->.
10 TaD <-lm>, Tb <-lym>.
11 Ta <c'l->.
12 Ta kū.
13 Tb; D w.
14 Ta <zlynyh>.
15 Tb <LXX 3 2>, D <70 3 2> + sup. <LXX>.
16 TaD <-y'-yl>, Tb <-y'-ylym>.
17 TabD <hnb->.
18 Ta + y, TbD + w.
19 TabD <mlt->.
20 Ta <IIII>.
21 TabD <'n'yl->.
22 Ta <-yyp̄ynmt'>.
23 Not TaD.
24 Not Tb.

u-š nām Hamaspahmaydim[2] kē-š wizārišn ēn kū hām-spāh-rawišnīh[3] pad gētīy[4] paydāg būd čē frawahr ī mardōmān[5] pad [TD1_10v] hām-spāhīh[6] raft[7] hēnd

1a.26[22] ud nām ī ān 5 rōz truftag ast kē 5 gāh ī gāhānīg ast kē panǰag ī weh gōwēd pad dēnīg ēn ast Ahunwayt[8] gāh Uštwayt gāh Spandōmed[9] gāh Wahušahr[10] gāh ud Wahištōyšt[11] gāh ∵

1a.27[23] ān 30 rōz ī pad māhīgān[12] nihād estēd u-š nām ēn[13]
Ohrmazd Wahuman Urdwahišt[14] Šahrīwar Spandarmad Hordad[15] Amurdad
Day[16] Ādur[17] Ābān Xwar Māh[18] Tīr Gōš
Day Mihr[19] Srōš Rašn Frawardīn[20] Warahrān[21] Rām Wād
Day[22] Dēn Ard[23] Aštād[24] Āsmān[25] [TD2_14v/25] Zāmyād[26] Mahrspand Anagrān

1a.28[24] ān ī[27] 12 māhīgān nām az[28] ham Amahrspandān
māh Frawardīn[29] māh Urdwahišt[30] māh Hordad māh[31] Tīr māh Amurdad māh Šahrīwar

---

1 Not Ta.
2 Ta <hm'yypyym'n>, TbD hm'yypm'ŝ/sm>.
3 Ta <-yyp->, TbD <-yyp̄->.
4 TabD <-t''>.
5 TabD <mlt->.
6 TabD <-yyp->.
7 TabD <lpt'>.
8 TabD <'hwwyt>.
9 Ta <yyyp̄nytmt'>, TbD <yyp/p̄ytmt>.
10 TabD <-tl>.
11 Ta <whštwyšt>, TbD <whštw'št'>.
12 Ta <m'h'n-1>, TbD + y.
13 TabD <YWM>.
14 Ta <'wrthšt'>.
15 Ta <-d't>.
16 Tb + y.
17 TbD + y.
18 Tb w +.
19 Ta + y.
20 Ta <-lsn'>.
21 Ta <-l'n' ⟶-l'm>.
22 Tb + y.
23 Tb <^{Y}lt'>.
24 Ta w +.
25 Ta <'yy'm->, Tb <'sm->, D <'ysm->.
26 Ta <-y't ⟶-y'-yt?>.
27 Ta + ∵ .
28 Not Ta bol.
29 Ta <-lŝn'>.
30 Ta <'wrthšt'>.
31 D + y.

māh Mihr [1]māh Ābān māh Ādur māh Day māh Wahuman māh[2] Spandarmad[3]

1a.29[25] u-šān čiyōnīh[4] ēk ēk[5] frāztar gōwam[6]

1 Ta + y.
2 TbD + y.
3 Ta <yyp̄->, Tb <yyp->. – TbD + māh.
4 TbD <csn'š>.
5 Not Ta.
6 Ta <-WNyt'>.

2.0 ABAR FRĀZ-BRĒHĒNIŠNĪH[1] RŌŠNĀN[2]

[K20_90v, M51b_**225v**/150, K20b_5r from 1.54*]

2.0* ABAR FRĀZ-BRĒHĒNĪDAN Ī[3] [K20b_5v] RŌŠNĀN ∵

2.1 Ohrmazd andarg[4] āsmān[5] ud zamīg rōšnān[6] frāz[7] brēhēnīd
estēnīd[8] hēnd stārān ī axtarīg[9] ud ān-iz[10] nē axtarīg[11]
pas māh ud pas xwaršēd

2.1* Ohrmazd andarg āsmān[12] ud zamīg rōšnīh[13] brēhēnīd
starān[14] axtarīg ud ān-iz[15] nē axtarīg
pas[16] māh pas xwaršēd[17]

2.2a čiyōn-iš[18] nazdist[19] spahr brēhēnīd
u-š[20] starān axtarīg [TD1_11r] padiš gumārd hēnd mādagwar ēn[21] 12 kē-šān[22] nām
Warrag ud Gāw ud Dōpahikar ud Karzang ud šagr ud Hōšag ud Tarāzūg[23] ud Gazdom ud
Nēmasp[24] ud Wahīg[25] Dōl Māhīg[26]

---

1 Tb <blyh'n->.
2 Ta rōšnīh.
3 K.
4 Tb + y.
5 Ta <'yy'm->, Tb <'yym->, D <'sm->.
6 Ta <~~-Yk~~> + sup. <'n'>.
77 Ta sup. s.m.
8 TabD <'yyt->.
9 Ta+ <-lYk'nc>, Tb <-l^{Y}k'>, D <^{Y}y'htwl^{Y}k'>.
10 Ta <-'nc>.
11 Ta <-l^{Y}k>, Tb <-l-yk'>, D <-l^{Y}k>.
12 Kb <'ysm->.
13 M rōšnāgīh, Kb -agīh.
14 K stārān.
15 K <'nc>, MKb <ZKy c>.
16 KM ps, Kb <pYk>..
17 Kb <hwly't ⟶hwly'ÿt>.
18 Ta <cyt'yh>.
19 Ta <nz^{Y}yyyt'>, Tb <nzyy'>, D <nz^{Y}yyt'>.
20 Ta 2x eol., D.
21 Ta <YNM$_{N}$>
22 Ta <-šn>.
23 Tab <-ck>, D <-cwk>.
24 Ta <nymyyp̄>, Tb <nymyyp>, D <nym'yyp̄>.
25 Ta <w'hyk>, TbD <w'-yYk>.
26 Ta <m'h'yk>, TbD <m'hk'>.

kē-šān[1] hambasānīh[2] pad 28[3] xwurdag-āmārišnīh[4] kē-šān nām ēn ast

2.2a* čiyōn gōwēd[5]

fradom spahr[6] brēhēnīd u-š starān ī axtarīg padiš gumārd hēnd mādagwar ēn 12 kē nām

Warrag ud[7] Gāw ud Dōpahikar[8] ud[9] Karzang ud šagr[10] ud[11] Hōšag ud Tarāzūg ud Gazdom[12] ud Nēm-asp ud[13] Wahīg[14] ud Dōl ud Māhīg[15]

kē-šān az bun-dahišnīh[16] pad 28[17] xwurdag-āmārišnīh[18] kē-šān nām

2.2b *padeuuar*[19] *pešparvīz parvīz*[20] *pahā*[21] *azesar* [DH_166r] *bəšn*[22] *raxᵛaŧ*[23] *tarāha*[24] [TD2_15r/26] *azara nahmaīanavdəm*[25] *mašāha*[26] spur *husru.sroi*[27] *nur grafša*[28] *varanŧ gå*[29] *goīmurubunda*[30] *kahtsr vahtma.yānkaht*[31]

---

1 Ta <-šn>.
2 TabD <hmbyšnyh>.
3 Tb <L 4 3>.
4 Ta <- y ->, -išn.
5 M <-WNm>.
6 MKb; K <yypyhl>.
7 M 2x.
8 K <dp>, Kb <dyp̄->.
9 KM.
10 Kb <y'l>.
11 MKb.
12 Kb <ÿzym>.
13 MKb.
14 K <w'hyk>, Kb <w'>*h*<Yk>.
15 Kb <m'hyYk>.
16 KMKb <-šn y>.
17 KM <**LY** w 4 4>, <**LY** w 3 3>.
18 KM xwurdag ī āmārišn ī, M <-l / ÿšn y>, Kb <hwltk y / 'hm'lšn' y>.
19 Ta + ∵ .
20 *pešparvīzpar.vīz*, Tb *pešpark zīz p / arvz*, D *pešparkz īz parvz*.
21 Ta *paha*, Tb *-pa hā*.
22 Tb *bašn*.
23 TbD *racaŧ*.
24 TbD *tara ha*.
25 TbD *nahnmaīan(.)avdəm*.
26 Tb *māšā ha*.
27 TbD *husrusrōi*.
28 Tb *nurgeln grafša*, D *noreel*$_n$.
29 TbD *varaṇtgå*. .
30 Ta *bundi*. , TbD *gōīmuribunza*,
31 TbD *vahtmiyānkaht*.

2.2b* *padeuuar* : *pešparvīz* : *paruuiz*[1] : *paha* : *avesar*[2] : *bəšn*[3] : *raxᵛaṯ* : *tarāha*[4] : *avrra*[5] : *nahn*[6] : *miīan*[7] : *avdəm* : *māšāha*[8] : spur : *husru*[9] : *srob*[10] : *nur* : *gel*[11] [M51b_**226r**/**153**] : *grafša*[12] : *varanṯ*[13] : *gå*[14] : *goī* : *muru* : *bunda*[15] : *kahtsr*[16] : *vahtma*[17] : *miyān* : *kaht* °

2.3[2] u-š harwisp bun-dahišnān ī[18] gētīy ud gētīy-mānišnān[19] āwahan[20] kerd hēnd
kū ka Ēbgad rasēd padīrag hamēmāl[21] ī xwēš kōxšēnd[22] ud dāmān az awēšān petyārag[23] bōzēnd
handāzag ī spāh[24] ud gund kē ō[25] kārēzār baxt[26] estēd

2.3[2]* u-š[27] harwisp bun-dahišnān ī[28] gētīy mān-iš[29] awiš[30] kerd hēnd
tā[31] ka Ēbgad rasēd petyārag hamēmāl ī xwēš [K20b_6r] kušēnd[32] ud dāmān az awēšān petyāragān
bōxtēnd[33]
handāzag spāh ī[34] gwnd[1] kē ō kārēzār baxt estēnd[2]

---

1 Kb *-īz.* .
2 M *avesr*, Kb *avsr*.
3 KKb *bəṣn*.
4 MKb *taraha*.
5 M *avar*, Kb *avara*.
6 M *ahn*.
7 M *miīān*, Kb *mīīān*.
8 KKb *māṣāha*.
9 Kb *husiri*.
10 K *srōb*.
11 M *ge / lʷ*, Kb *gāł*.
12 M *garafša*.
13 M *varaąt*, Kb *raxᵛīti*.
14 Kb *gāu*.
15 Kb *baṇda*.
16 Kb *kahtsar*.
17 MKb *vaht*.
18 Ta <y w>.
19 Ta <- m'ny'n'n>, Tb <yyt'' *yyt*''-m'nd'n' / 'wbš>, <yyt'' / wyyt'' m'ny'n' 'wbš>.
20 Ta <'wbšn'>
21 Td1 <hm'm'l>.
22 Ta <-š'nd>.
23 Ta <pyt'k>.
24 Ta <yyt''>.
25 D <OLE>.
26 TabD <b'ht>.
27 Not Kb.
28 KM.
29 M mānišn, Kb <myny'>.
30 Kb <'wbsn y>.
31 Not Kb.
32 KM <kwš->, Kb+ <hwyškw // šynd>.
33 Kb <ww'cynd>.
34 M; Kb <yyp'hł>.

2.4[2] harw axtar-ēw az awēšān 6,480,000[3] xwurdag stār pad hayārīh frāz brēhēnīd hēnd
ān ī nūn axtar-āmārān[4] āmārēnd ǰud az ān ī an-āmārānīg čiyōn pad ham-hayārīh awēšān estēnd ∵

2.4[2]* harw[5] axtar-ēw[6] az[7] awēšān 6000 ud[8] 400 ud[9] haštād[10] 1000 xwurdag stārag [K20_91r] pad hayārīh frāz brēhēnīd hēnd

2.5/3 pad awēšān axtarān 4 spāhbed pad[11] 4 kustag[12] gumārd[13]
spāhbed-ēw abar awēšān spāhbedān gumārd ∵
was a-mar stārag ī nāmčištīg[14] pad kust kust [TD1_11v] gyāg gyāg gumārd
pad hamzōrīh nērōg-dādār awēšān [TD2_15v/27] axtarān

2.5[3]* ud[15] pad awēšān axtarān 4 spāhbed pad 4[16] kustag gumārd spāhbed-ēw[17] abar awēšān spāhbedān gumārd
ud was-ōšmār stārag nāmčištīg pad kustag[18] kustag ud[19] gyāg[20] gyāg gumārd pad hamzōrīh nērōg dādār[21] awēšān[22] axtarān

2.6[4] čiyōn gōwēd kū
Tištar Xwarāsān spāhbed ∵
Sadwēs nēmrōz spāhbed ∵
Wanand[1] Xwarnibrān[2] spāhbed ∵

---

1 Kb <jwnd>; KM čand.
2 MKb <-WNd>, K <-WNyt>.
3 Ta <3 3 LP̄ LP̄ 3-LZ LXXX LP̄>, Tb <3 3 LP̄ LP̄ 4 LZ 80- LP̄>, D <III III LP̄ LP̄ IIII-LZ 80-LP̄>.
4 Tb only axtar.
5 Not Kb bol.
6 K stārag-ēw.
7 K <MNW> eol.
8 Kb.
9 MKb.
10 M; not K.
11 Tb <sp̄'h ptPW>.
12 TbD kust.
13 D <-m'ylt'>.
14 TbD <n'mp->.
15 KM.
16 Kb čahār 2x bol.
17 KMKb <-pt'n'>. – M + w.
18 Kb + w.
19 MKb.
20 Kb + w.
21 M <d't>.
22 K <OLE y š'n>.

Haptōring[3] abāxtar spāhbed ∵

meh gāh[4] kē Mēx[5] ī mayān ī āsmān[6] gōwēd[7] spāhbedān spāhbed

Pārand ud Mazdadād[8] abārīg (az?) ēn mar kustībān[9] sālār

2.6[4]* čiyōn gōwēd [K20b_6v] kū

Tištar Xwarāsān[10] spāhbed °

Sadwēs Xwarwarān spāhbed[11] °

Wanand nēmrōz spāhbed °

Haptōring[12] abāxtar spāhbed °

Mēx[13] ī[14] gāh xwānēnd kē[15] Mēx ī mayān ī āsmān[16] gōwēnd ∵ [K20_91r, M51b_**226r**/151, K20b_6v next 3.25/22*]

2.7[5] ud axtar-āmārān ēn stāragān nūn stārag a-wiyābānīg[17] xwānēnd

ud meh ud keh ud mayānag rāy gōwēnd kū wazurgīh naxustēn[18] wazurgīh ∵[19]

Bd.

2.8[6] sidīgar ēn spahr[20] pad homānāgīh[21] sāl-ēw nihād

12[22] axtar čiyōn 12 māhīgān

harw[23] axtar-ēw[24] 30 suš[25] čiyōn harw māh-ēw 30 rōz-šabān ∵

---

1 D' <wlnd>.
2 Ta <hwlpl'n>, TbD <hwl'wpl'n>.
3 Ta <-twklng>, TbD <-tk->, D' <twklyng>.
4 Tb + sup. y eol.
5 Tab <ms>, D <myh>, D" <ms>.
6 Ta <'ysm->, Tb <'yy-m->, TbD <'sm->.
7 D + ~~kū Tištar ... āsmān gōwēd~~.
8 Ta <mzd't>, TbD <mzYt't'>.
9 TabD <-t( )yyp̄->.
10 Kb <hwlyy'n> 2c.
11 Kb + ~~Mēx ī gāh xwānēnd kē-š Mēx mayān / kū Tištar Xwarāsān spāhbed~~.
12 M <-wk->, Kb <hp̄trg>.
13 KMKb <ms> 2x.
14 KM 3x.
15 Kb kē-š.
16 Kb <'ysm->.
17 Ta+ <-lk / 'w''c->, Tb <-lk/'w\''c->.
18 Ta <nzyyytyn'>,
19 TbD <—>.
20 Ta <yyp̄yhl ⭢yypyhl>, TbD <yyp̄'hl>.
21 Ta <hm'n'kyD >.
22 Tab <12>, D <10 2>.
23 Ta + w.
24 Tb <-lYk>.
25 Ta <swṣ>, TbD <ṣwṣ>.

2.9[7] u-š Haftōring[1] pad kustag[2] ī abāxtar[3] ānōh kū ka Ēbgad andar dwārist[4] dōšox būd[5] gumārd .
az 7 kišwar az harw kišwar-ēw [DH_166v] band-ēw awiš[6] paywast estēd
winnārdārīh kišwarān andar gumēzišn rāy
pad ān čim[7] Haftōring[8] xwānīhēd[9]

2.10[8] u-š spahr[10] ī[11] awēšān axtarān čaxrag-ēwēnag nihād [TD2_16r/28]
kū[12] andar gumēzišn ō rawišn estēnd[13]

2.11a[9] anīy azabar awēšān starān ī a-gumēzišnīh[14] winnārd
kū ka Ēbgad rasēd pad kōxšišn[15] spōzēnd[16] ō abardar gumēxtan nē [TD1_12r] hilēnd[17]
u-š[18] xwarrah[19] ī weh dēn ī mazdēsnān[20] pad[21] awēšān spāhbed[22] gumārd
ānōh xwānīhēd[23] mādayān ī razm paydāgīh ī abēzagīh andar gumēzagīh

2.11b[9] ēd rāy star[24] ī a-gumēzīh[25] xwānīhēd[26] čē ka petyārag[27] abar (mad) awēšān nē gumēxt hēnd
axtar-āmārān xwānēnd spahr[28] ī azabar spahr[29] u-š hangārag[30] ud wihēz[31] padiš nēst

---

11 Ta <-twklg →-lng>, Tb <-twlng>, D <-twlyng>.
2 Ta kust.
3 Ta -ān.
4 Tb <dwblyt>, D <-lyt'>.
5 Tb <-WNyt'>.
6 Ta <OLEš>, TbD <'wš>.
7 Tb <ZKc hm>.
8 Ta <-twklyng>, Tb <-twlng>, D <-tw\k/lng>.
9 TbD <-TNyh->.
10 Ta <yyyp̄yhl>.
11 TaD.
12 Td kē.
13 Ta <-WNŷt>.
14 TaD <-šn' y>.
15 Ta <kwš->.
16 Ta <yyp->, TbD <yyp̄->, D <-c\y/nd>.
17 TabD <-x1>.
18 D <AP̄s>.
19 Ta + f.st. <PW>.
20 TaD <m'yyyt->, Tb <m'yyt->.
21 D <PWOL->.
22 TaD + y.
23 D <-TNyh->.
24 Tb <yytwl>, D <yyt\w/l>.
25 Ta <-myckyh>, TabD + y.
26 TbD <-TNyh->.
27 Ta <pt->, TbD <pyt->.
28 Ta <yypyhl> 2x, TbD <yyp̄yhl> 2x.
29 Ta + y.
30 Ta <'wy'lyh>, TbD <'wy'lk>.
31 Ta <wŷhyc>.

čē-šān[1] nē tuwān āmārd[2] gumēzišnīgān[3] tis ī abēzagān

2.12[10] azabar az ān brēhēnīd māh ī gōspand-tōhmag

2.13[11] azabar ī ān brēhēnīd xwaršēd ī arwand-asp[4]

2.14[12] u-š māh ud xwaršēd pad sālārīh ī awēšān axtarān ī gumēzišnīg a-gumēzišnīg[5] gumārd
kū-šān hamāg band ō xwaršēd ud māh abar[6]

2.15[13] azabar xwaršēd brēhēnīd gāh ī amahrspandān
kē[7] ō a-sar-rōšnīh [TD2_16v/29] gāh ī Ohrmazd paywast estēd ∵

2.16[14] ēn-iz ast 6 pay[8] ī 6 dahišn čiyōn 6 dahišn ī gētīy[9]

2.17[15] ud mayān ham[10] Spahr[11] gumārd wād[12] abr ud ātaxš Wāzišt
kū ka Ēbgad rasēd pad ān[13] meh mēnōy ān Tištar[14] āb stānēnd[15] wārān wārēnēd[16]
u-š band-iz ī[17] awēšān ham ō xwaršēd ud māh[18] ud stāragān kerd[19]
u-š did Tištar[20] ī Xwarāsān[21] spāhbed[22] ham-kār ud ham-ayār ātaxš ī Wāzišt ud wād ud abr ∵

2.18[16] az awēšān stārān[23] ān ī meh[24] čand sang-ēw[25] ī kadag-masāy[1] [TD1_12v]

---

1 D w + bol.
2 Ta <-tn'>.
3 Ta <-yk hcš>.
4 TbD <'łwnd->.
5 Not Ta.
6 Not Ta.
7 D <WMN>.
8 TabD <pyD>.
9 TabD <-t''>.
10 TabD <ym>.
11 Ta/bD <yyp/p̄yhl>.
12 Ta <'yt'> eol.
13 Tb + y.
14 Ta <t'šytl>, Tb <twhšytwl>, D <t'šytw\l/>.
15 Ta <-WNd>, Tb <wywyyp̄nd>, D <ywyyp̄nd>.
16 TbD <w'lywt>.
17 Ta.
18 TbD + y.
19 Ta <-t">.
20 TA <tyšytl>.
21 Ta <hwl'y-yy'n'>.
22 Tb + y.
23 Tb <-lk'n'>
24 TbD + w.
25 Ta <CCAy-1>.

ān ī mayānag[2] čand čaxrag <'ww wptšn'>[3] ān ī keh čand sar ī gāw ī kadagīg
māh čand asprēs-ēw[4] 2 hāsr[5]
čiyōn [DH_167r] harw hāsr-ēw ī pad zamīg frasang ī[6] paymānīg homānāg[7]
xwaršēd and-čand Ērānwēz

2.19[17] tā madan ī Ēbgad māh ud xwaršēd awēšān stāragān[8] estād nē raft hēnd
ud abēzagīhā zamān hamē widārd ud hamwār nēmrōz būd
pas az madan ī Ēbgad ō rawišn estād hēnd ud tā frazām [TD2_17r/30] az ān rawišn[9] nē[10] estēnd

2.20[18] rawišn ī xwaršēd čiyōn mahistar[11] tigr ī 3-parrrag[12] ka[13] ān ī mahītar mard az ān ī mehtar[14] kamān wihēd[15]
māh rawišn ōwōn čiyōn 3-parrag[16] tigr ī mayānag ka ān ī mayānag mard az ān ī mayānag kamān wihēd
starān rawišn čiyōn 3-parrag[17] tigr ī keh ka ān ī keh mard az ān ī keh kamān wihēd

2.21[19] az awēšān axtarān tēz-rawišntar hēnd Tištar ud Bašn Tarahag[18] ud Azarag ud Padēwar[19] ud Pēš-parwēz

2.22[20] xwaršēd az ān ī[20] ka axtar-ēw bē hilēd[21] tā ān ī did bē ayābēd mayān-drang[22] and-čand[1] mard-ēw[2] sag-ēw[3] abar stānēd[4] bē wihēd[5] ∵[6]

---

1 Ta + y.
2 TbD mayān.
3 TbD <-'n' (/) wptšn'>
4 Ta <'yyplys-1>, Tb <'yyplyš-1>.
5 Tb <'-y'yyl>, D <Yy- ⇀'-y'yyl>.
6 Ta <-ng-1>.
7 Ta <hm->.
8 Ta stārān, D <-ly'n'>.
9 Tb <lwšn'>.
10 Ta + w.
11 TabD <mhyytl>.
12 Ta <3 3-pl y> (3- as in 300), TbD <3 plg>.
13 Not TbD.
14 Ta <ms t\y/l>, TbD <ms tl>.
15 Ta <ŠYKTWNyt> 3x.
16 Ta <3 pl y> 2x, TbD <3 plg>.
17 Tb <III plg> + sup. <3>.
18 Tab <tl''k'>.
19 Ta <ptyyl>, TbD <ptyypl>.
20 Ta.
21 Ta <-WNyt>, Tb <YA-yKWNyt'>, D <YAAKWNyt'>. – D + w.
22 Ta <dlnng>, Tb <- y dlwy>, D <- dlwy>.

1 Not Ta.
2 TbD <BYRA-1>.
3 Ta <yyy>, Tb <3>, D <III>.
4 Ta <YNYYTNyt>, TbD <YNYYAWNyt'>.
5 TabD <ŠYYTWNyt(')>.
6 Tb <—>.

3.0[1] ABAR ČIYŌN[2] ČIM Ī DAHIŠNĪH <Ī> DĀM Ō ARDĪKKARĪH[3]

Bd.

3.1 Ohrmazd nām ī 30 Amahrspand pad ān[4] 30 rōz ēdōn nihād kū
nazdist[5] Ohrmazd pas 6 Amahrspand bawēd 7 [TD1_13r]
ud 8om Day ast dādār ud pas 6 Amahrspand bawēd 7
haštom Day ast dādār ud pas 7 Amahrspand [TD2_17v/31] bawēd 8[6]
[7]♣ 9om Day ast dādār ud pas 7 amahrspand bawēd 8 ⌋
čiyōn-iš[8] nām ī xwēš[9] pad 4 gyāg andar māhīgān-ēw[10] passāxt Ohrmazd
ud ān[11] 3 Day čiyōn[12] ēk nām[13] ud ēk gāh ud ēk dēn ud ēk zamān kē hamē būd hēnd

3.2 ka Ganāg[14] Mēnōy ō petyāragīh[15] mad Ohrmazd zamān ī dērang-xwadāy[16] brēhēnīd
pad mard kerb[17] ī 15 sālag rōšn ī[18] spēd-dōysr[19] ī buland[20] amāwand
kē-š amāwandīh az hunarāwandīh ī nē az duzzīh ud stahmagīh

3.3 u-š xwad paymōzan ī[21] spēd[22] paymōxt ud brahmag[23] ī āsrōnīh[24] dāšt
čē hamē dānāgīh [DH_167v] abāg āsrōnān kē ō kasān nimūdār harw kas az-iš hammōxtār hēnd

3.4[3] Ohrmazd-iz xwēškārīh dām-dahišnīh būd dām[25] pad dānāgīh šāyēd dād
ēd rāy brahmag ī dānāgān paymōxt ast āsrōnīh

---

1 D in red not showing in ed.
2 Not Ta.
3 Ta <-Ykgl->, Tb <-Ykkl->.
4 Ta + y.
5 Tb <nzyyt'>.
6 Ta <4 4 wm>, not TbD <4 IIII>.
7 Not TaD.
8 Tb čiyōn.
9 D + y.
10 Tb māhīgān.
11 Tb + y.
12 Not TbD,
13 Ta + y.
14 Ta <gn->, Tb <ynn->, D <yn->.
15 TabD petyārag.
16 Ta <dylnd / ->, Tb <dylndhwt'y>, D <yylndhwt'y>.
17 Tb tan.
18 Ta <B>.
19 Ta <- dw'yyl>, TbD <yw^{Y}yyl>.
20 Ta <bld>, Tb <bwłnnd>, D <bwłnd>.
21 Tb <-cnd>, D <-cnnd>.
22 Ta <yyp̄->, TbD <yyp->.
23 Ta <bl'h>, TbD <bl'y>.
24 Ta <'yylwyh>v Tb <'yylwyh → 'yylwnyh>?.
25 D + y.

3.5[4] Wāy[1] ī weh ǰāmag ī zarrēn sēmēn gōhr-pēsīd[2] ud harw-gōnagān[3] was rang[4] paymōxt brahmag ī artēštārīh[5]

čē abar-raftār az[6] pas dušmenān pad petyārag[7] zadan[8] ud dām pānagīh kerdan

3.6[5] čiyōn gōwēd [TD2_18r/32] kū Wāy[9] ān ī andar harw dō[10] dām petyārag bē burd[11] xwēškārīh čē-š dād Spenāg Mēnōy kē-iz Ganāg[12] Mēnōy[13]

pad ēn kū kē ardīg sar bē kunēd[14] dām ī Ohrmazd [TD1_13v] hamē abzāyēd[15] ān ī Ganāg[16] Mēnōy abesīhēnēd[17] ∵

3.7[6] az dāmān[18] brēhēnišnīh[19] Spahr[20] ud[21] ♣ Zurwān[22] ī dērang-xwadāy[23] tan ⟩[24] baγōbaxtīh[25]

u-š paymōzan ī xšēn[26] paymōxt brahmag ī Wāstaryōšīh dāšt[27]

čē-š nēk-baxtārīh gēhān xwēškārīh

ōwōn čiyōn wāstaryōšān[28] gēhān warzīdan passazagīhā[29] bē dād

3.8[7] čiyōn Ohrmazd mayān harw[1] 6 amahrspand[2] dām ī xwēš passāxt[3]

---

1 Ta <w'y>, TbD <w'D>.
2 TabD <-pyšyt> (for <pysyt>), Ta + sup. s.m. <-p^{Y}yyYt'>.
3 TabD <hlywnk->.
4 Ta <lng>, TbD <lwy̰>.
5 Tb <\'lt/'yšt->.
6 Ta <ME>.
7 Ta <pt-> +, TbD <pyt-> +.
8 TabD <ztn'>
9 TabD <w'D>.
10 TabD <TLYN>.
11 TabD <-WNyt(')>.
12 Tab <gn->, D <yn->..
13 Y.57.17 kē Spenāg Mēnōy ud kē-iz Gannāg.
14 TabD <-WNyt(')>.
15 Ta <-z't'>.
16 TaD/b <y/gn->.
17 TabD <'p̄yyhyn->.
18 TbD <MNWdm'n'>.
19 Ta <-ynyt>.
20 Ta <sp'hl>, TbD <yyp̄yhl>. – Ta + y.
21 Ta + f.st. <~~zwlwk~~'>.
22 Tb <zwlww'n'>.
23 Tb <yylwyhw->.
24 Tb but prob'ly correction; Ta <zwlww'k YWWNt'>, D <zwlww'n'y'n' t'>.
25 Ta <nywk b'htyh>, Tb <bγy b->, D <bwk b->.
26 Ta <xšyn'>, Tb <*h*šynyn'>, D <hšynyn'>.
27 Ta <-št">.
28 D <'yytl->.
29 Ta <pyy'c->.

dahišn-iz ī[4] mēnōy ud gētīy[5] pad ham-ēwēnag dād

čiyōn mēnōy Ohrmazd ud ān[6] 6 amahrspand

Wahuman Urdwahišt[7] Šahrīwar Spandarmad[8] Hordad Amurdad

ēdōn-iz[9] āsmān[10] 6 pay[11] ī nazdist[12] abr-pāyag[13]

didīgar spahr[14] ī axtarān sidīgar star ī a-gumēzišnīh

4om wahišt māh pad ān[15] pāyag[16] estēd

panǰom Garōdmān kē anagr rōšn[17] xwānīhēd xwaršēd[18] pad ān[19] pāyag estēd[20] [TD2_18v/33]

šašom[21] gāh ī amahrspandān[22]

haftom a-sar rōšnīh gāh Ohrmazd

---

1 D <KR**A**>.
2 Tb <-yypnd>.
3 Ta <pyy't'>, TbD <ycwht'>.
4 Ta <-y c>, TbD <- ME>.
5 TabD <-t''>.
6 Ta + y.
7 Ta <'wrthšt'>, D <'rt->.
8 Ta <yypynmt'>, Tb <yypndrmt'>, D <spyn'tmt'>.
9 Ta ēdōn.
10 Ta <'yy'm->, Tb <'sm->, D <'ysm->.
11 TabD <pyD>.
12 TbD <nzyyt'>.
13 Ta <'pl p''k'>, TbD <'pl p'-yk'>.
14 TabD <yypyhl>.
15 Ta + y.
16 Ta <p''k'> +, TbD <p'-yk'> +.
17 TabD <- y ->.
18 D w +.
19 Ta + y.
20 TbD <-WN(')'t'>.
21 Ta <šswwm>.
22 Tab <-yyp->.

3.9[7] ōwōn-iz dām ī gētīy 6[1] brēhēnīd
nazdist[2] āsmān[3] didīgar āb sidīgar zamīg
čahārom urwar panǰom gōspand[4] šašom[5] mardōm[6]
ud haftom ātaxš kē brāh[7] az asar rōšn gāh ī Ohrmazd .

3.10[8] u-š ātaxš andar[8] harwisp dahišn ēdōn bē fragand[9] frāz [DH_168r] brēhēnīd
čiyōn [TD1_14r] kadag-xwadāy-ēw ka andar xānag šawēd
ud ǰāmag[10] andar xānag[11] xūb abāz nihēd[12]

3.11[9] u-š framūd ō[13] ātaxš andar Ēbgadīh[14] paristagīh[15] ī mardōm[16] kerdan
xwarišn sāxtan ud dard zadan[17]
ka[18] az tis tis[19] bē wizīnēnd[20] bērōn āyēd ka ēsm[21] abar nihēnd[22] frāz gīrēd

3.12[10] u-š harwisp amahrspandān[23] pad ham-kārīh ardīkkarīh[24] dām[25] ēdōn gumārd ud estēnīd[26] kū
ka Ēbgad mad[27] harw kas ān ī xwēš[28] hamēmāl pad kōxšišn[29] frāz gīrēd[30]
kū nōg framān andar nē abāyēd

Bd.

---

1 Ta <3 3>, TbD <4 2>.
2 Tb <nzyyt'>.
3 Ta <'yy'm->, TbD <'sm->.
4 Tb <-yyp->.
5 Ta <šš̈wwm>.
6 TabD <mlt->.
7 TbD <bl'y>.
8 Not Ta bol.
9 Ta <plYknd>, TbD <plknd>.
10 TaD + y.
11 Not D.
12 TaD <-WNt'>, Tb <-WN't'>.
13 Tb + y.
14 Tb Ēbgad eol.
15 TabD paristag.
16 TabD <mlt->.
17 TabD <ztn'>.
18 TbD <'mwt>.
19 Not Ta.
20 TabD <wcynd>.
21 Ta <CYBA>, TbD <AMTcYBRA>.
22 Ta <-WNt̂>.
23 Tab <-yyp->.
24 Ta/b <-Ykg/yl->, D <-Ykkl->.
25 Ta w +.
26 Ta <'yyt->, TbD <'yyt'n->.
27 TbD <'mt'>.
28 Tb <hwyš>.
29 Ta <khš->.
30 TaD <-WNt>, Tb <-WNyt'> + sup. <t'>.

3.13[11] u-š čiyōnīh frāztar gōwam ∵

3.14[12] fradom az mēnōyān Ohrmazd [TD2_19r/34] [1]♣ ān 3 day

[2]⟨ u-š ⌉ az gētīyān[3] bun[4] mardōm[5] ō[6] xwad[7] grift

u-š ham-kār ān 3 day[8] ⟩ ēk gāh ud[9][10] ēk dēn ēk zamān <wyyp̄yš'm>[11]

kē[12] ast mēnōy harwisp- [13]♣ -āgāh u-š mardōm ō xwēš grift ⌉ dahišn

3.15[13] u-š mardōm[14] pad 5 bazišn[15] frāz dād tan ud gyān ud ruwān ud ēwēnag ud frawahr

čiyōn tan ān ī gētīy

ud gyān[16] [17]♣ ān ī abāg wād paywast estēd wēn āwarišn barišn

ruwān ⌉ ān ī abāg bōy[18] andar tan āšnawēd wēnēd[19] gōwēd dānēd[20]

ēwēnag ān ī pad xwaršēd-pāyag[21] estēd

frawahr ān ī pēš ī Ohrmazd xwadāy

pad ān[22] čim[23] ēdōn brēhēnīd kū andar Ēbgadīh mardōm mīrēnd

tan ō zamīg[24] gyān ō wād[25] ēwēnag ō xwaršēd ruwān ō[26] frawahr paywast

kū *dēwān[27] ruwān marnǰēnīd[28] nē tuwān bawād[29] ∵

---

1 Not Ta.
2 D interlin.
3 Taab <-t''n>.
4 Ta <bwy>.
5 TabD <mlt-> +.
6 Tb <w MN>, D <OLE>.
7 Ta <NP->.
8 D rep. 3 day bol.
9 Ta y.
10 Ta <wyyp̄yš'm>.
11 Ta/b <wyyp̄/pyš'm>, D <wyyyp̄yš'm>.
12 D 2x.
13 Not Ta, D interl.
14 TabD <mlt->.
15 TabD <bwc->.
16 TabD <y/j'n'>.
17 No Ta.
18 TA <BRA>.
19 Not Ta.
20 Ta <-TN->.
21 Ta <p''k'>, TbD <p'-yk>.
22 Ta + y.
23 TaD <cm>, Tb <cym>.
24 Not Ta.
25 Ta <w'yt> + sup. s.m.? <ww't'>.
26 Tb + y.
27 TabD <ŠAn'>.
28 TbD <mlnyn'ytn'>.
29 Ta <-WNyt'>.

3.16[14] didīgar az mēnōyān Wahuman

u-š az gētīyān dahišn[1] [TD1_14v] gōspand-sardagān[2] ō xwēš padīrift[3]

u-š dād ō hayārīh ud ham-kārīh Māh ud Gōš ud Rām

ud [TD2_19v/35] Spahr[4] ī xwadād[5] ud Zurwān ī a-kanārag ud Zurwān[6] ī dērang-xwadāy[7]

3.17[14] u-š gōspand pad 5[8] bazišn[9] frāz brēhēnīd tan[10] gyān[11] ruwān ēwēnag mēnōy

kū tā andar Ēbgadīh Gōš-urūn tōhmag ī gōspandān az māh-pāyag[12] padīrēd[13]

pad hayārīh[14] Rām ī weh andar gēhān rawāgēnēd[15]

ka mīrēnd tan ō Gōš-urūn ruwān ō Rām ēwēnag ō māh mēnōy ō Wahuman [DH_168v] paywandēd[16]

kū dēwān[17] bē marnjēnīdan nē tuwān bawād[18]

3.18[15] sidīgar[19] az mēnōyān Urdwahišt[20]

u-š az dahišn ī gētīy[21] ātaxš ō xwēš padīrift[22]

u-š dād ō[23] hayārīh ud ham-kārīh Ādur ud Srōš ud Warahrān[24] ud Nēryōsang[25]

pad ān čim[26] kū andar Ēbgadīh Warahrān[27] ātaxš andar mān nišast[28] winnārd darbuštīh[29] dahēd[30]

Srōš[1] pānagīh[2] kunēd[3]

---

1 TbD daxšag.
2 Tb <-yypnd> +.
3 Ta <-WNt>, D <-WN't'>, Tb <ptylpt'>.
4 Tab/D <yyp/p̄yhl>.
5 Tab <-t'y>.
6 Ta <zwwl->, D <zl->.
7 Tab <dy̤lndhw->, D <yylnd->.
8 Tb <pnc>.
9 TabD <bwc->.
10 Ta + y w.
11 Ta/bD <g/y'n'>.
12 Ta <-p''k'>, TbD <p'yk'>.
13 Ta <-WNyt>, D <-WNt'>, Tb <ptylpt'>.
14 Tb hayār y eol.
15 TbD <-b'sn->.
16 Ta <-wyyt'>, TbD <-wdyt'>.
17 Ta <ŠAn'>, TbD daxšag.
18 Ta <-WNt'>, Tb <b't'> eol.
19 D <yyt^{Y}Ykl>.
20 Ta <-thšt'> +, D <'rt->
21 D <-t'>.
22 Ta <-WNyt'>, TbD <-WNt'>.
23 Tb + y.
24 Ta <-l'n' ⇀-l'm w>.
25 Ta <nylwksng> + u-š.
26 TabD <cm>.
27 Ta <-l'm> +.
28 Ta <ny'yyt''>, Tb <n̈šyyt'>, D <ny' ⇀n̈šyyt'>.
29 Ta + w.
30 Ta <-WNt'>.

ka bē azrawēd[4] az Warahrān ō Srōš ud az Srōš ō Ādur az Ādur[5] abāz ō[6] Urdwahišt[7] paywandēd[8]
kū dēwān[9] bē marnǰēnīdan[10] nē tuwān bawād ∵

3.19[16] čahārom [TD2_20r/36] az mēnōyān Šahrīwar
u-š az[11] dahišn ī gētīy[12] ayōxšust[13] ō xwēš padīrift[14]
u-š dād pad [TD1_15r] hayārīh[15] ham-kārīh Xwar ud Mihr[16] Āsmān[17] Anagrān
Sōg ī weh[18] Ardwīsūr[19] ud Hōm-yazd[20] ud Burz-yazd[21] ud Dahmān Āfrīn[22]
čē ayōxšust awestwārīh[23] az āsmān[24]
āsmān[25] bun-gōhr ī[26] ayōxšustēn
u-š winnārišn az Anagrān
Anagrān andarg[27] rōšn mān ī zarrēn gōhr-pēsīd[28] ī ul ō[29] gāh ī amahrspandān paywast[30] estēd
kū pad ēn ham-kārīh dēwān[31] andar Ēbgadīh ayōxšust[32] wanīy kerdan nē tuwān bawād ∵

---

1 Ta + w.
2 Ta <-k' y>.
3 Tab <-WNyt>, D <-WNyṭ>.
4 Ta <-lwp->, TbD <mlwp->!.
5 D < <~~wlhl'n~~'>.
6 Tb + y.
7 TbD <'wt->.
8 Ta/bD <-y/dyt(')>.
9 Tb <ŠA'n'>.
10 Ta <-yt>, TbD <-yn'ytn'>.
11 D + ~~mēnōyān~~ bol.
12 Tb <-t'>.
13 Tab <-ywkhš->.
14 TabD <WAYWNt'>.
15 Tb <hyy'b->, D <hysb->.
16 Ta + y w.
17 Ta <'yy'm->, Tb <'yy-m->, D <'sm->.
18 Ta + sup. *pārand*.
19 TaD <'lkyw-> + y, Tb <'lkdw->.
20 Tb <-ṣyt'>.
21 Tb <-t">.
22 Ta <'p̄ryn'>, TbD <'p̄lyn'>.
23 TaD <yytb->.
24 TabD <'sm->.
25 Ta <'sm->, TbD <'ysm->.
26 TbD + <ẓ'ï>.
27 Ta <'nyl y>, TbD <'nd/ylg>.
28 Ta <p^{Y}yyt>, TbD <- p'-y-yt'> WtdïÅP,; Tb <- y ->
29 Not TbD.
30 D <-wndyt'>.
31 Tab <ŠA'n'>.
32 Ta <x$_{1}$khš->.

3.20[17] panǰom az mēnōyān Spandarmad[1]

u-š az dahišn ī[2] gētīy zamīg ō xwēš padīrift[3]

u-š dād ō hayārīh[4] ham-kārīh Ābān Dēn Ard[5] Mahrspand ud Aršišwang[6] ud Ardwīsūr[7] ī[8] Anāhīd čiyōn <'šwwyD>[9] mēnōy ī yōǰdahrgar ī zamīg ābān tōhmag

u-š pēš Mahrspand Mānsrspand[10] gōwišn ī Ohrmazd

ud Ard ud Dēn andar xwarrah ī mān ast [TD2_20v/37]

az Aršišwang[11] gōwēd xwarrah ī āštīg[12] ardāyīh

ud Ardwīsūr[13] Anāhīd pid[14] ud mād ī ābān

pad ēn ham-kārīh andar Ēbgadīh[15] winnārd estēd[16]

ud ēn mēnōyān ham-kār xwarrah[17] nigāh[18] dārēnd[19] ∵

3.21[18] šašom[20] az mēnōyān Hordad

u-š[21] az dahišn ī gētīy[22] āb ō xwēš[23] padīrift[24]

u-š[25] dād ō hayārīh ham-kārīh Tīr ud Wād ud Frawardīn[26] [DH_169r]

čiyōn Tīr Tištar kū andar Ēbgadīh ān[27] āb pad hayārīh Frawardīn ast ī frawahr ī ahlawān stānēd[1] [TD1_15v]

---

1 Ta <yypynwmt>.
2 TbD -šnīh.
3 TabD <ptylpt'>.
4 Tb + y.
5 Tb <ʸlt'>.
6 Ta <'l'šwny> + y, Tb <'lyšš̈wng>.
7 Ta/bD <'lkd/yw->.
8 TbD w.
9 Ta <'šwwy>, Tb <'šww'>, D <'šww**A**>.
10 Ta Mahrspand.
11 Ta <'lššwnd>, Tb <'lyš̈šwng>.
12 Ta <'štyt>, TbD <whšt->.
13 Ta <'ldw-> + w, Tb <'lkdw->, D <'lkyw-> + w.
14 TbD w +.
15 Tb <-t'y>, D <''byt''>.
16 Ta <-WNd>, TbD <-WNyt'>.
17 Ta + y.
18 Ta ÀÅKW , TbD <KBD yh>.
19 Ta <Y*H*SNNd>, TbD <YAYTNnd>.
20 Ta <ššwwm>.
21 Tb <'š->.
22 Ta <-t''n>.
23 Tb <hwyš> eol.
24 TabD <-WNt'>.
25 Not TaD.
26 Ta <-ltdn'>.
27 Ta + y.

mēnōyīhā[2] ō wād abespārēd[3] ud wād ān āb nēwīhā[4] ō kišwarīhā rāyēnēd ud widārēd
pad abr abzār abāg ham-kārān wārēnd[5] ::

3.22[19] haftom az mēnōyān Amurdad
u-š az dahišn ī[6] gētīy[7] urwar ō xwēš[8] padīrift[9]
u-š dād pad hayārīh ud ham-kārīh Rašn ud Aštād ud Zamyād[10] 3 xwarrah ī ānōh pad Čīnwār-puhl[11]
kē[12] (andar) Ēbgadīh ruwān ī mardōmān[13] pad nēk ud wad[14] kerd[15] āmārēnd[16]

3.23[20] anīy a-mar[17] mēnōy ī dām pad awēšān ham-kārīh winnārd estēnd
čiyōn ān ī andar spahr[18] [TD2_21r/38] axtarān rāy nibišt

Bd.

3.24[21] u-š rōz-iz[19] ī andar mayānagān[20] harw ēk pad 5 hangām baxt[21]
harw hangām-ēw mēnōy-ēw padiš gumārd[22]
čiyōn bāmdād gāh ī Hāwan mēnōy[23]
nēmrōz gāh[24] ī Rabihwin mēnōy[25]
Aybārag[26] gāh ī Uzērin[27] mēnōy
<'p't(')y'p'n'> (gāh) Aybisrūsrim[28] mēnōy

---

1 Ta <YNYYTNp> corner broken off?; TbD <-WNyt'>.
2 Ta -īh.
3 Tb <-yyp->.
4 Ta <tgk->, Tb <twd ->, D <td ->.
5 TbD <wyn'lynd>.
6 TbD -šnīh.
7 D <-t'>.
8 Tb <hwyš>.
9 Ta <-WNt'>, TbD <ptylpt>.
10 TbD <z'm->.
11 TbD <cynk'l ->.
12 Tb <MN>, D <MN w>.
13 Ta <mltwA'n>.
14 Ta <YYLYYŠ>, TbD <YYLŠ>.
15 Ta <krt">.
16 Ta <'m'ylynd>.
17 Not Ta.
18 TaD/b <yyp̄/pyhl>. – Ta + y.
19 TabD <YNE c>.
20 māhīgān??
21 TabD <b'ht'>. – Tb w +.
22 Ta <gwmlt'>.
23 Ta <-d-1>.
24 Not TbD.
25 Tab + y.
26 Ta <'yy̰p->, TbD <'yyyp̄->.
27 Ta <'wz'lyn'>.
28 TabD <'yyp̄yylwkyylm>.

Ušahin[1] gāh [2]♣ Ušahin[3] mēnōy ⎫ (pad?) xwēšīh dārēnd

3.25[22] u-š awēšān-iz pad ham-kārīh baxt[4] hēnd

čē-š Hāwan ō Mihr

ud Rabihwin ō Urdwahišt[5]

Uzērin[6] ō Burz-yazd[7]

Aybisrūsrim[8] ō ahlawān frawahrān[9] ud Warahrān

Ušahin[10] ō Srōš ud Rašn pad ham-kārīh[11] winnārd

čē-š dānist kū ka Ēbgad rasēd rōz[12] pad ēn 5 hangām baxšīhēd [TD1_16r]

3.25[22] tā pēš[13] ka Ēbgad mad hamēšag Nēmrōz būd ast Rabihwin

[K20_91r, M51b_**226r**/151, K20b_6v cont. from 2.6/4*]

3.25[22]* tā pēš kē Ēbgad mad hamēšag[14] Nēmrōz būd[15] ast ī[16] Rabihwin[17] [M51b_**226v**/152]

3.26a [23] Ohrmazd abāg amahrspandān pad Rabihwin <gāh> mēnōy[18] yazišn frāz sāxt[19]

andar yazišn-kunišn dām hamāg bē dād

abāg būd[20] frawahr ī mardōmān[21]

uskārd-xrad[22] ī harwisp-āgāh[23] pad mardōmān frāz burd[24] [TD2_21v/39]

---

1 TaD <'wšh'n>. – Ta + y.
2 Not TbD.
3 Ta <'wššyn'>. – Ta + y.
4 TbD <-KWt'>.
5 Ta <'wrthšt'>, D <'rt->.
6 Ta <'wz'l->.
7 Ta <blc->, Tb <-y't"> eol..
8 TaD <'yypyylwkyylm>, Tb <-lym>.
9 Not Ta.
10 Ta + y.
11 Ta+ <-lk' yn->>.
12 Ta <YWM ⇀YNE>?
13 TabD <LOYN'>.
14 Kb <hwmyš'k>.
15 Kb <bwt'>.
16 KM.
17 M <lptpyn>.
18 Tab + y.
19 Ta <yy't>.
20 Ta/bD <bwy/d>. – band, būd hēnd??
21 TabD <mlt-> +.
22 Ta <- w ->.
23 Ta <-'k'syh>, D <-'y's>
24 Ta <YYLWt'>; TbD <YYLWNt'>.

3.26a[23]* Ohrmazd abāg amahrspandān pad Rabihwin gāh mēnōy yazišn[1] frāz sāxt
u-š andar yazišn harw abzār-ēw pad zadan[2] ī petyārag andar abāyist[3] bē dād[4] ◦
abāg būd[5] [K20b_7r] frawahr[6] ī[7] mardōmān[8]
uskārd-xrad[9] ī[10] harwisp-āgāh pad mardōmān[11] frāz burd[12]

3.26b[23] guft kū
kadār-itān[13] sūdōmandtar[14] sahēd
ka-tān[15] bē ō gētīy brēhēnam[16] ud tanīgerdīhā[17] abāg druz bē kōxšēd druz bē abesīhēnēd[18]
u-tān pad frazām drust[19] anōšag abāz wirāyēm[20] u-tān abāz ō gētīy daham
hamēyīgīhā[21] a-marg [DH_169v] a-zarmān abē-hamēmāl[22] bawēd
ayāb-itān hamēyīg-pānagīh[23] Ēbgad abāyēd kerdan[24]

3.26b[23]* guft kū
kadār ī-tān sūdōmandtar sahēd
kē-tān[25] bē ō[26] gētīy daham ud[27] tangerdagīhā[28] abāg druz bē kōxšēd[29] ud druz bē abesinnēd[30]

---

1 Kb <pšn'>.
2 KMKb <ztn'>.
3 MKb <-yyt>.
4 Kb <d't'>.
5 MKb <bwy/d>.
6 M <pl'hl>, Kb <plw // 'hl>.
7 KM.
8 M <ANŠ->, Kb <mlt->.
9 M uskārd w xrad, Kb <'wyyk' hlt>.
10 KM.
11 MKb <mlt->.
12 KMKb <-WNt(')>.
13 Ta <-tyn'>.
14 Ta <swt'wdtl>, Tb <swtmndtl>, D <swt'wmnytl>.
15 TbD <AMT OD>.
16 Ta <-nwm>.
17 TabD <- y ->.
18 TabD <'p̄yyhyn->.
19 Ta <yr\w/yyt' yrwyyt'>.
20 Ta <wylym> eol., TbD <-l'sm>.
21 TaD <hm'Yk y's>, Tb <hm'Yk g's>. – Ta + y.
22 TabD <'p̄yD ->.
23 TabD <hm'Yk ->.
24 TbD <krt'>.
25 Kb <MNW'n'>.
26 Kb <'w'>.
27 K.
28 Kb <tn'krtyh'>.
29 KMKb <kwš->.
30 KMKb <'p̄ysnyt>.

u-tān pad frazām drust ud[1] anōšag abāz wirāyom[2] u-tān pad frazām abāz ō gētīy daham hamēyīgīhā[3] a-marg a-zarwān[4] abē-petyārag[5] bawēd
ayāb-itān hamēšag[6] pānagīh[7] az Ēbgad abāyēd kerdan

3.27[24] u-šān[8] dīd frawahr ī mardōmān[9] pad ān[10] xrad ī harwisp-āgāhīh[11] anāgīh az druz Ahrimen[12] andar gētīy padiš rasēd
abdom[13] abē-hamēmālīh[14] ī az petyārag[15] drīst[16] ud anōšag abāz-bawišnīh ī pad tan ī pasēn tā[17] hamē[18] hamē-rawišnīh rāy
pad šudan ī[19] (ō gētīy ham-dādestān būd) hēnd ∵

3.27[24]* ♣ dīd [K20_91v] frawahr ī[20] mardōmān[21] pad ān[22] xrad ⎫[23] ī harwisp-āgāh anāgīh az druz ī[24] Ahrimen andar gētīy padiš rasēd
ud[25] abdom abē-hamēmāl[26] az petyārag drust ud[27] anōšag[28] abāz būdan ī pad tan ī[29] pasēn tā hamē[30] ud[31] hamē-rawišnīh[1] rāy

---

1 KM.
2 K <wyl\'/swm>, Kb <-swm>.
3 KM <hmkyh'>, Kb <hm''>.
4 M a-zarmān, Kb <'zwl 'n'>.
5 MKKb <-'p̄yD->.
6 Kb <hm''k>.
7 MKb pānāgīh.
8 Ta w + bol.
9 TaD <mlt->, Tb <ANŠ->.
10 Tab + y.
11 Ta <-~~MN~~>? + sup. <'syh>.
12 D + y.
13 D w +.
14 TabD <'p̄yhm->.
15 Ta <pt->, TbD <pyt->.
16 Ta <yrwyyt'>, TbD <yrwyyYt'>.
17 Ta+ <-n'y>.
18 Not Ta.
19 Ta.
20 K.
21 Kb <mlt->.
22 K + y.
23 M <TWD> petyār ī / <mytwkht> pad ān.
24 MKb.
25 KM.
26 K <'p̄'hmym'myll>! M <'p̄yhm->, Kb only <h'mym'l>.
27 M.
28 KMKb <'nwkšk>.
29 M sup.
30 Kb <hm' . >.
31 Kb.

pad šud[2] [M51b_**227r**/**155**] ō gētīy ham-dādestān[3] [4]♣ būd hēnd ∵

[1] K hamāg-.
[2] KKb; M šudan.
[3] Kb <-DYNA>.
[4] Not Kb.

Bd.4.

4.0 (ABAR) DWĀRISTAN[1] Ī ĒBGAD Ō DĀM ∵

4.0* ABAR DWĀRISTAN Ī[2] ĒBGAD Ō DĀM

4.1 gōwēd pad dēn kū
Ganāg[3] Mēnōy ka-š a-kārīh xwēš hamist[4] dēwān[5] az mard ī ahlaw[6] dīd stard būd
3000[7] sāl pad stardīh[8] nibast[9]

4.1* gōwēd pad dēn ⎫ kū
Gannāg Mēnōy[10] ka-š a-kārīh ī[11] xwēš ud hamist[12] dēwān[13] az mard ī ahlaw dīd stard būd[14]
3000 sāl pad stardīh sayist[15]

4.2 andar ān stardīh[16] kamālagān[17] dēwān[18] ǰud ǰud [TD1_16v] [TD2_22r/40] dōyīd[19] hēnd kū
abar āxēz pid ī amāh
čē ān kārēzār kunam[20] ān ī-š Ohrmazd amahrspandān tangīh[21] anāgīh aziš

4.2* andar ān stardīh kamālagān[22] dēwān[23] ǰud ǰud drāyīd hēnd kū
abar āxēz pid ī[1] amāh

---

1 Ta <-yyt'>.
2 K.
3 TabD <yn->.
4 Ta <KHSE>.
5 TbD <ŠA'n'>.
6 Ta + y.
7 D <III-000>.
8 Tb <-twlt->, D <t\w/lt->.
9 Kb <MMENyyt'>.
10 Kb <yn'ym->.
11 KM 2x.
12 K <h'myyt>, MKb <h'myyyt>.
13 Kb <YAA'n>.
14 Kb <bwt'>.
15 KM <MDMENyyt>!
16 TbD <-twlt->.
17 Ta <km'yl->.
18 Tb <ŠA'n'>.
19 Ta <dwŶ-yt>, TbD <dwy̰t'>.
20 Ta <-WNm>, D <-WNm̨>, Tb <-x̨$_2^y$>.
21 Ta -īhā.
22 M kamālān.
23 Kb <ŠA'n'>.

čē amāh ♣ andar gētīy ān kārēzār ⎫[2] kunam[3] [K20b_7v][4] ān[5] ī-š[6] Ohrmazd ud amahrspandān
tangīh[7] ud[8] anāgīh[9] aziš[10] bawēd

4.3 u-šān ǰud ǰud duš-kunišnīh[11] ī xwēš gōkānīg ōšmurd[12]

4.3* ǰud ǰud duš-kunišnīh ī[13] xwēš gōkānag[14] ōšmurd

4.4a aziš nē rāmīhist ōy ī druwand [15]♣ Ganāg Mēnōy
ud ⎫ nē āxist[16] az ān[17] stardīh[18] bīm ī mard ī ahlaw rāy
tā ka ǰeh[19] ī[20] druwand mad pad bowandagīh 3000 sāl

4.4a* aziš nē rāmīhist[21] ōy[22] druwand Gannāg Mēnōy[23] bīm ī[24] mard ī[25] ahlaw rāy
♣ tā ka ǰeh[26] ī[27] druwand mad pad ⎫[28] bowandagīh[29] 3000 sāl
u-š[30] drāyīd ō Gannāg Mēnōy[31] kū

---

1 KM.
2 Kb; K gētīy andar ān kārēzār; M andar ān <yyt'> kārēzār.
3 KKb <-WNm>, M <-DWNm>.
4 Kb + ān.
5 KKb + y.
6 MKb <ZAA>.
7 Kb <tn' gyh> +.
8 M.
9 K sup. <'n'**yk**yh>?
10 K <MNš>.
11 Ta ǰud-.
12 Ta <-m'lt>.
13 KM.
14 Kb <ywk'nk>, KM 2-gānag
15 Not Ta.
16 Ta <'hysn' ⇀'hyyt>?, TbD <'hysn'>.
17 Tb + in l.m. ohrmazd.
18 Ta <-twlt->.
19 TaD <ṣb>, Tb <sD>, TbD + sup. *j*.
20 Tb w.
21 KMKb <l'mhyyyt'>.
22 Kb <OL>.
23 Kb <yn'ym->.
24 M <bymn ⇀bymy>.
25 KM.
26 K <j'y>, Kb <jh>.
27 K.
28 M <OD LOYŠE> abar kerdan y + in marg. w/caret: nē tuwānist tā.
29 Kb <bwndyh>.
30 K <MNš>.
31 Kb <ynn'ym->, not M bol.

abar āxēz pid ī[1] amāh[2]

čē man andar gētīy[3] ān kārēzār kunam[4] ī-š[5] Ohrmazd ud[6] amahrspandān tangīh ud anāgīh aziš bawēd

u-š[7] ǰud ǰud[8] duš-kunišnīh ī[9] xwēš gōkānag[10] ōšmard

u-š nē[11] rāmēnīd ōy[12] druwand[13] Gannāg[14] Mēnōy

nē[15] āxist az ān stardīh ♣ az bīm ⎫[16] ī[17] mard ī[18] ahlaw [M51b_**227v**/**156**] rāy

4.4b dōyīd[19] kū

abar āxēz pid ī ♣ amāh

čē ⎫[20] man andar ān[21] kārēzār and čand bēš abar[22] mard ī ahlaw ud gāw ī warzāg hilam[23] kū kunišn ī man rāy zīndagīh[24] nē abāyēd

u-šān xwarrah bē apparam[25]

bēšēm āb bēšēm zamīg bēšēm ātaxš ud bēšēm [26] urwar ud bēšēm harwisp dahišn ī[27] Ohrmazd-dād

4.4b* ud did ǰeh[28] ī druwand drāyīd kū

---

1 KM.
2 Kb <’wLNE'>.
3 M <yyt’>.
4 K <WĄYWNm>, M <-DWNm>, Kb <-YWNm̨>.
5 KMKb <ZAA>.
6 M; Kb < . >.
7 Not K.
8 Kb <ywyt">.
9 KM.
10 K 2-gānag, M <2-k’n'>, Kb <ywkynk>.
11 Not Kb.
12 K <’w'>, MKb <OL>.
13 Kb <dlwn>.
14 Kb <ynn’k>.
15 Not K.
16 Not K.
17 KM.
18 M.
19 Ta <dwŶ-yt'>, TbD <dwy̰t'>.
20 Tb <LWTE> eol., D.
21 TbD + y.
22 TbD <YMYM>.
23 Ta <ŠYKWm>, TbD <SSKWNm>.
24 Ta <zywnŝyh>, TbD <zywndyh>.
25 Ta <YHN' NCL\W/Nm>, TbD <YHNNCLWNm>.
26 D + w.
27 D -šnīh.
28 K <j’y>, M <y’y>, Kb <yh>.

abar āxēz[1] pid ī[2] [K20_92r] amāh čē man andar ān kārēzār ēn čand bēš[3] abar mard ī[4] ahlaw ud gāw ī[5] warzāg[6] hilam[7] kū kunišn[8] ī[9] man rāy zīndagīh nē abāyēd

u-šān xwarrah bē marnǰēnam

bēšom āb (bēšom zamīg) bēšom urwar bēšom [10]♣ ātaxš ī[11] Ohrmazd[12] bēšēnom harwisp dahišn ī Ohrmazd

4.5 u-š ān duš-kunišnīh ōwōn pad gōkān ōšmard[13] kū Gannāg Mēnōy bē rāmīhist

az ān stardīh[14] frāz ǰast[15] sar ǰeh[16] abar bōsīd[17]

ēn rēmanīh daštān xwānēnd pad ǰeh[18] paydāg būd ∵

4.5* u-š ān ⎫ duš-kunišnīh[19] ōwōn pad gōkānag[20] ōšmard kū Gannāg Mēnōy bē rāmīhist[21]

ud az ān stardīh frāz ǰast ud[22] sar[23] ǰeh[24] abar bōsīd

ud [K20b_8r] ēn rēmanīh ī daštān xwānēnd pad ǰeh[25] paydāg būd[26]

4.6 dōyīd[27] Ganāg[28] Mēnōy ō ǰeh[29] kū-t čē kāmag hād[1] xwāh tā-t[2] daham

---

1 Kb <’hp>.
2 Kb <AB">.
3 KMKb <wyš>. – Kb + <WAYWm>.
4 KM.
5 M.
6 Kb <wlcyD>.
7 KM <-WNm>, Kb <-WNṃ>.
8 Kb <WAYWNšn'>.
9 KM.
10 Not Kb.
11 M.
12 M + f.st. <byšwm>.
13 Ta <-šymwlt>.
14 TbD <-twlt->.
15 Tab/D <j/y-yyt(')>.
16 Ta <ṣby> +, + sub. *j* 1x, Tb <sbw> + sup *j*, D <yhyw> + sup. *j* .
17 Ta <bwyyt>.
18 Tb <jh-yD> + sup. *j*, D <jhyw> + sup. *j* .
19 Kb only <šnyh>.
20 KM 2-gānag, Kb <ywkynk>.
21 KM <l’myyyt>.
22 KM.
23 MKb <yyl>, K <jyl>.
24 KM <y’y> +, Kb <w’c' ṣD>.
25 Kb <sD> +.
26 Kb <bwt'>.
27 Ta <dwŸ-yt'>, Tb <dwŷ̈t'>, D <dwyt'>.
28 Ta <gn->.
29 Ta <ṣby>, Tb *jah*<yn'>• + sup. *ī* , D *jahī*•

4.6* drāyīd ō ǰeh kū-t čē kāmag (hād xwāh) tā-t daham

Bd.

4.7 ēg[3] Ohrmazd [TD2_22v/41] pad xrad harwisp-āgāhīh[4] dānist kū
pad ān zamān čē ǰeh[5] xwāhēd Ganāg[6] Mēnōy ādūg dād[7]
u-š pad ān[8] meh-sūdīh ān Ganāg Mēnōy kerb ī dīdan dēs[9] [DH_170r] wazaγ[10]
u-š mard ǰuwān ī 15-sālag homānāg[11] ō ǰahī[12] nimūd
ān ī ǰeh[13] [TD1_17r] menišn awiš bast

4.7* u-š drāyīd ǰeh ō Gannāg Mēnōy kū
mard-kāmagīh[14] ō[15] man dah
Gannāg[16] Mēnōy kerb dīdan[17] dēsag-ēw[18] wazag-kerb[19]
u-š mard ī[20] ǰuwān ī 15-sālag[21] homānāg[22] ō ǰeh nimūd
ud[23] ān[24] ǰeh[25] ♣ menišn awiš bast[26] ⎫[27] ∘

4.8 u-š dōyīd[1] ♣ ǰeh[2] ō Ganāg[3] Mēnōy kū

---

1 TabD <HWEt(')>.
2 Ta tā.
3 Ta + <∵>.
4 Ta <-k'yhyh>, Tb <-k'syh>, D <-k'-yyh>.
5 Ta <ṣby>, TbD <j/yhyn>.
6 Ta <gn-> +.
7 TaD <-WNyt'>.
8 Ta + y.
9 Ta/bD <yytwwy/d's>.
10 TabD <wzk>.
11 Ta <hm->Tb <hwm->.
12 Ta <ṣby>, Tb <jhyn>, D <yhyn> + sup. *j* .
13 Ta/bD <j/yhyn'>.
14 M <-k'mk OD>, Kb M <-k'mk> eol.
15 KKb <'w'>.
16 K Ganāg.
17 KM <yytn'->.
18 K <-dsk-1>, M <ds 1>, Kb <yytn'\s/k-1>.
19 KM <wzk->, M + sup. *wazaġ vazaġ*, Kb+ <-1w zγ>.
20 M.
21 M <- ŠNT>.
22 Not MKb.
23 K.
24 K <wZK> + sup. *vazk*.
25 Not Kb eol.
26 M <ŶŶLWNt>.
27 Kb <šn' 'wbšn' bwlt'>.

mard-kāmagīh ō man[4] dah kū-š pad sālārīh ⌉[5] andar mān bē nišīnam[6]

4.8* (...)

4.9 u-š dōyīd[7] Ganāg Mēnōy kū

tis xwāstan ō tō nē gōwam[8] čē abē-sūd[9] ud wad[10] dānē[11] xwāst

ud bē sazist[12] ān zamān ka-š čē[13] xwāst hē[14] nē ādūg būd hē[15] dādan[16]

4.9* (...)

4.10a pas āxēzist[17] Ganāg[18] Mēnōy abāg hamist dēwān[19] abzārān[20] ō padīragīh rōšnān

u-š ān āsmān[21] dīd ī-šān[22] mēnōyīhā nimūd ka nē astōmand dād estād[23]

arešk-kāmagīhā tag abar kerd

4.10b āsmān pad star-pāyag[24] estād frōd ō[25] tuhīgīh[26] āhaxt[27]

ī-m[28] pad bun nibišt kū andarg[1] buništ[2] ī [TD2_23r/42] rōšnān ud tamīgān[3] būd

---

1 Ta <dwY-yt>, TbD <dwyy'>.
2 TbD <j/yhyn>, D + sup. *j* .
3 Tb <gn->.
4 D sup. (Tb bol.).
5 Ta <yh'lyh>, Tb <jhyn>.
6 TabD <nšynm>.
7 Ta <dwY-yt>, TbD <dwyt'>.
8 Ta <-WNym>.
9 Ta <'py-->, TbD <'psswt'>.
10 TabD <YYLŠ>.
11 TabD <-yD>.
12 Ta <'pyyt'>, Tb <yypyyt'>.
13 TabD čē ka-š.
14 TabD <HWEt>.
15 TabD <-yD>.
16 Ta <-WN> eol.
17 Ta <'hyc->, TbD <''p->.
18 Ta <gn->.
19 Tb <ŠA'n'>.
20 TabD <-z'l->.
21 Ta <'ysm-> +.
22 TabD <-šn>.
23 TabD -ēd.
24 Ta <p''k> +, Tb <yytwl p'Ak>, D <- p'-yk>.
25 Tb + y.
26 Ta <twh'k'> eol., TbD <twh-ykyh>.
27 Ta <'hht >, TbD <'hht'k>.
28 TabD + y.

ōwōn kū[4] azabar[5] ī star-pāyag[6] az[7] andarrōn ī āsmān tā yak ēw[8] bē estād
u-š mār homānāg[9] āsmān azēr ī ēn[10] zamīg bē ǰast frāz xwist[11] bē škast[12]

4.10a* pas Gannāg[13] Mēnōy abāg[14] hamist[15] dēwān ō padīrag ī[16] rōšnān šud hēnd
u-š dīd āsmān[17] u-šān arešk-kāmagīhā[18] tag[19] abar burd[20]
az andarrōn ī āsmān [M51b_**228r**/**157**] 3 ēk-ēw[21] bē estād
u-š mār homānāg āsmān azēr ī zamīg bē ǰast[22]

4.10c māh ī Frawardīn rōz ī Ohrmazd andar dwārist nēmrōz
u-š āsmān[23] aziš bē tarsīd[24] čiyōn gōspand[25] az gurg
pas ō āb mad[26] ī-m[27] guft kū azēr ī ēn zamīg winnārd estēd
u-š pas mayānag ī zamīg suft andar[28] āmad[29]
pas[30] ō[31] urwar mad
pas ō gāw ud Gayōmard[1] mad

---

1 Tb + y.
2 Tb buništag.
3 Ta <tmyk->, TbD <twmyk->.
4 D + <~~MYM~~>.
5 Ta <'cl>.
6 TaD <- y ->, Tb <yytwl p'-yk>, D <- pAYk>.
7 Not Ta.
8 Ta+ <-m'n'y ' ŷk 'y>, TbD <ẏk 'y>.
9 Ta <hm->.
10 Not Ta.
11 TaD <hw'yyt'>, Tb <hwYyyt' →hw'yyt'>.
12 Tab <-WNyyt'>.
13 K Ganāg.
14 Not Kb.
15 KM <h'myyyt>, Kb <h'm'yyt'>.
16 KM.
17 Kb <'ysm-> +.
18 Kb <'lšk'm->.
19 KMKb <tng>.
20 KM <-WNt>, Kb <bwlt'>.
21 KKb ēk.
22 Kb w +.
23 TaD <'sm->, Tb <'yy-m->.
24 Ta <tlyyt>, TbD <-tlyyy/Yt'>.
25 Ta <KYNA>.
26 Not Ta.
27 TabD <Zm>.
28 Not Ta.
29 TbD <-WNyt'>.
30 Not TbD.
31 Tb + y.

pas ō ātaxš abar mad magas[2] homānāg[3] [TD1_17v]
pad harwisp dahišn bē dwārist

4.10c* māh Frawardīn[4] ud[5] rōz[6] Ohrmazd andar dwārist nēmrōz
u-š āsmān[7] ēdōn aziš[8] škast bē tarsīd čiyōn mēš[9] az gurg
bē ō[10] āb mad ud azēr ī[11] zamīg winnārd estād
u-š pas mayān ēn zamīg suft andar āmad
pas ō urwar [K20_92v] mad
pas (ō) gāw[12] ud[13] pas ō Gayōmard [K20b_8v]
pas ō ātaxš mad ēdōn čiyōn magas[14] homānāg
pad harwisp dahišn bē dwārist[15]

4.11 u-š gēhān pad nēmrōz ōwōn anasttom[16] bē kerd čiyōn šab ī tērag homānāg
ud āsmān ēr ud azabar zamīg tam[17] kerd[18]

4.11* u-š gēhān pad nēmrōz ōwōn anasttom[19] bē kerd čiyōn pad šab ī[20] tār homānāg[21]
(...)

4.12 u-š guft mēnōy[22] āsmān[23] ō Ganāg[24] Mēnōy kū

---

1 D <-ywm->.
2 Ta <mksw>.
3 Ta <hm->.
4 Kb <pltltyn'>.
5 KM.
6 M + y.
7 Kb + ~~āsmān azēr ī zamīg w ǰast~~.
8 Kb + bē.
9 Kb <m''>.
10 Kb <'w'>.
11 Kb.
12 K sup.
13 KKb.
14 KM <mgws>, Kb <mywyh>.
15 MKb <-lyyyt>.
16 Ta <'wyytwm>.
17 TbD <twm>.
18 TabD <-WNt'>.
19 M 'wyyt\w/m>, KKb <'wyytwm>.
20 KM.
21 Ta <hm->.
22 Tb + y.
23 Tb <'yy-m->.
24 Ta <gn->.

bēdom zamān ā-m pānagīh abāyēd kerdan kū-t bērōn bē nē hilam[1]

4.12* (...)

4.13 u-š āb ǰud-mizagīh abar burd[2]

4.13* (...)

4.14 u-š guft mēnōy[3] āb kū dahišn Wahuman [DH_170v] Urdwahišt[4] [TD2_23v/43] Šahrīwar[5]
kū ēdōn ō man rasēnēd

4.15[14] kū nūn ka petyārag[6] mad ān mizag[7] kū gyāg estēd

4.15[14]* (...)

4.15 u-š zamīg xrafstarān abar hišt[8]
ōwōn astōmand az-iš bē hambūsīd[9] hēnd xrafstar ī gazāg[10] ī wišōmand[11]
čiyōn až[12] mār ud gazdum ud karbāš[13] ud kašawag[14] ud wazaγ[15]
kū[16] sōzan tēγ[17] az xrafstarān zamīg nē pargūd[18]

4.15* u-š zamīg xrafstar abar hišt[19]
pāk[20] zahrōmand[21] čiyōn mār homānāg gazdom[1] ud wazaγ[2]

---

1 TabD <-WNm>.
2 TabD <-WNt(')>.
3 Td + y.
4 Ta <-thšt'>, D <'rt->.
5 Ta <štrywl>, TbD <<štrw'l>.
6 TabD <pyt->.
7 Tab <mz-d>, D <mzk>.
8 Ta <ŠAKWNt>, Tb <-WNt>, D <-KWN't'>.
9 TabD <hnbwyyt>, Ta + sup. <yyyt>.
10 Ta <gc->.
11 Ta <wẏ̤ṧ̤->, Tb <ẇ̤ṧ̤->, D <wš->.
12 TaD <'c'>, Tb <'c'y>.
13 Ta <klb'yh>, Tb <klb'h>.
14 Ta <yy'wk> + sup. <ky'wk>, TbD <ky'wk>.
15 TabD <wzk>.
16 D 2x.
17 TabD <tyD>.
18 Ta <plhwt>.
19 KMKb <-WNt(')>.
20 M <**yc**'k>.
21 Kb <zhl->, not M.

kū sōzan ī[3] tēx-ēw[4] az xrafstar[5] nē mānd[6]

4.16 u-š guft zamīg kū
awēšān kēnīgān pad ēn dahišn ī-šān[7] dād kēn[8] rasād

4.16* (...)

4.17 u-š urwar zahr ōwōn abar burd[9] ud ham zamān bē hōšīd

4.17* u-š urwar zahr[10] ♣ ōwōn burd ⌉[11] ud[12] ham zamān[13] bē hōšēnīd[14]

4.18 u-š guft mēnōy urwar kū
pad ān ī ōy tarsagāhīh[15] Ohrmazd urwar waxšēnīd[16]

4.18* (...)

4.19 u-š āz ud niyāz seǰ[17] dard yask[18] waran ud būšāsp pad gāw[19] Gayōmard[20] frāz hišt[21]

4.19* u-š āz[22] ud niyāz ud dard ud sūy ayask ud waran ud būšāsp pad tan[23] gāw ud[1] Gayōmard frāz hišt[1]

---

1 M + <klw'k>, Kb <w Ydm ylywyD>.
2 M <wzγ>; K <wzk> + sub. *vazak*, Kb+ <-w ZK>.
3 KbM <swznny>; K <swcnnd>.
4 K <tyh-1>, MKb <ts-1>.
5 M <hlwp- ⇀hlp->.
6 Kb <m'nd>.
7 Ta <-šn'>.
8 D <kynl>.
9 Ta <ŶŶLWNt'>, TbD <YYLWNt'>
10 M <d'l>.
11 MKb abar hišt <-Wnt(')>.
12 M.
13 M <hmz->, Kb <dm->.
14 Kb <-yn'yt'>.
15 Ta <tlyyk'yh>, TbD <tlsy's>.
16 Cf. Y.48.6 ēdōn pad ān ī ōy tarsagāyīh ka gāw ēkdād tan bē dād Ohrmazd urwar waxšēnīd.
17 Ta <yyẏc>, TbD <yyc'>.
18 TabD <'yyk>.
19 Ta + y + – m.
20 TbD <-ywm->.
21 TabD <-WNt(')>.
22 K+ <MN n''c ylt swy>, Kb+ <'cww ''c OD ltww swẏ>, M+ <'C wn''C dlt swy>.
23 Not M.

4.20 pēš[3] az madan ī ō[4] gāw Ohrmazd mang ī bēšāz [5]kē ast ī banǰ xwānēd
ō gāw pad xward[6] [TD1_18r] dād
pēš čašm bē mālīd kū tā-š az zanišn[7] bazag wizend duš-rāmīh kam bawēd
pad ham zamān nizār ud wēmār būd ud pēm[8] bē šud frāz [TD2_24r/44] widerd

4.20* pēš az madan ī[9] ō[10] gāw Ohrmazd mang[11] ī[12] bēšāz[13] kē ast banǰ[14] xwānēnd
ō āb[15] pad xwardan[16] frāz[17] (dād)
pēš ī čašm[18] bē sūd[19] kū [M51b_**228v**/156] tā az zanišn wizend duš-rāmīh[20] kem bawēd
ud[21] ka ham zamān nizār ud[22] wēmār būd ud[23] pēm[24] bē šud ud frāz widerd[25]

4.21 u-š guft gāw kū ān ī gōspandān dahišn awēšān kunišn
kār pahlom framāyišn

4.21* u-š[26] guft gāw kū[27] ān ī gōspandān dahišn awēšān kunišn
kār ud[28] pahrēz framāyišn[1] ∵

---

1 KM.
2 KMKb <-WNt>.
3 TbD <LOYN'>.
4 Tb + y eol.
5 TabD <-š'z>.
6 Ta <-ENt'>, TbD <-ENtn'>.
7 TaD <zny/ŷ'n'>, D + sup. <šn'>, Tb <znšn'>.
8 TbD <pŷm>.
9 KM.
10 Kb <OD>.
11 KMKb <mynng>.
12 K.
13 Kb <by''c →byšc>?
14 KMKb <byw'k>.
15 KM <MYA>.
16 KMKb <hwltk>.
17 Kb <PWN'c>.
18 K <cyšm>, Kb+ <p'' c / y'm>.
19 K <swt•>.
20 M; K <ywš->, Kb <dwš'lmyh>.
21 KM.
22 M.
23 Kb.
24 KMKb <PWN y/dm> (for <p'y/dm>).
25 Kb <wɬtlt>.
26 K <MNš>.
27 Not Kb bol.
28 KKb.

Bd.

4.22 pēš[2] az madan ī ō Gayōmard Ohrmazd xwēy[3] abar Gayōmard[4] frāz burd[5]
and-čand[6] drahnāy[7] wizist-ēw bē gōwēd
čē-š brēhēnīd Ohrmazd ān xwēy[8] pad mard kerb[9] ī 15-sālag[10] ī rōšn ī buland[11]

4.22* pēš az madan ī[12] ō Gayōmard Ohrmazd [K20b_9r] *xᵛəy* abar Gayōmard frāz burd[13]
and[14] čand drahnāy[15] ī[16] wizist-ēw wāz bē gōwēd
čē[17] brēhēnīd Ohrmazd ān *xᵛəy* pad mard kerb[18] ī ǰuwān 15-sālag rōšn buland[19]

4.23 ka[20] Gayōmard az xwēy frāz būd dīd gēhān tārīk[21] čiyōn šab
zamīg čiyōn sōzan tēγ[22] az dwārišn xrafstarān nē pargūd estād[23]
spahr[24] ō gardišn xwaršēd māh ō rawišn estād[25]
pattānōmand[26] gēhān az garrānišn[27] ī *māzanīgān[28] dēwān[29] kōxšišn[30] ī abāg axtarān

4.23* ka Gayōmard az *xᵛəy* frāz būd[1] gēhān[2] dīd tārīk[3] čiyōn šab

---

1 Kb <plm ''n'>.
2 TabD <LOYN'>.
3 Ta/bD <hwy̰/yD>.
4 Tb sup. <-ywm->.
5 Ta <-WNt>, TbD <bwlt'>.
6 Ta <'ncnd>, TbD <'nd/y cnd>.
7 Tab <dln'y>.
8 TabD <hwyD>.
9 Tb tan.
10 Ta -sāl, D kerb ī 15 y sāl.
11 Tab <bwl/łnd>, D <bwłnnd>.
12 K.
13 KM <-WNt>, Kb <bwlt'>.
14 Not M bol., Kb.
15 Kb <-n'>.
16 K.
17 Kb <MYE>.
18 MKb <kłp>.
19 KKb; M <błnd>.
20 Ta w +.
21 Ta <t'lyk>, Tb <t\'/lyk>, D <t'lk>.
22 Tab <tyD>.
23 TbD -ēd.
24 TabD <yyp̄yhl>, Ta + y eol.
25 Ta <-WNyt' ⇀-'t'>.
26 Ta <PWN t'n'->.
27 TbD <yly'nšn'>, Tb rep. in l.m., D <y'n> in r.m.
28 Ta <m'zk'n'>, TbD <m'z-yk->.
29 TbD <ŠA'n'>.
30 Ta <kwyy'šn'>.

ud zamīg čiyōn xrafstarān sōzan[4] tēx-ēw[5] nē mānd[6]
spahr[7] ō[8] gardišn ud[9] xwaršēd[10] ud[11] māh ō rawišn estād hēnd[12]
gēhān az garrānišn[13] ī māzenīgān[14] dēwān [K20_93r] kōxšišn[15] abāg axtarān

4.24 u-š menīd Ganāg[16] Mēnōy kū-m dāmān ī Ohrmazd hamāg agārēnīd hēnd ǰud az Gayōmard
u-š Astwihād[17] abāg 1000 dēw margīh-kerdārān pad [DH_171r] Gayōmard frāz hišt[18]
u-šān zamān ī[19] brīn rāy ōzadan[20] čār nē[21] ayāft

4.24* u-š menīd Gannāg[22] Mēnōy[23] kū dāmān Ohrmazd[24] hamāg[25] a-kārēnīd ǰud az Gayōmard
u-š Astwihād[26] abāg 1000 dēw[27] ī[28] marg-kerdārān pad[29] Gayōmard frāz hišt[30]
u-š[31] zamān ī brīn nē mad estād ōzadan[32] čārag nē ayāft[33]

4.25 čiyōn gōwēd[1] kū

---

1 MKb <bwt(')>.
2 M <'hw>.
3 Kb <-yc> for <-lYk>.
4 K <swcn'" ||> eol.
5 M <ts-1>, Kb <OD>!.
6 MKb <m'nd>.
7 MKb; K spihr.
8 Kb <'w'>.
9 M.
10 Kb <hwly't'>.
11 KM.
12 Not M eol.
13 M <dl'-yyšn>, Kb <d'lšn'>.
14 KKbM <m'zyn->.
15 K <kwhyšn>, M <kwhš'n>, Kb <kw''šn' →kwhš->.
16 Ta <gn->, Tb <gnn->, D <yn->.
17 Ta <'yyt'y wh't>, Tb <'yytyw' wh't'>, D <'yyt'\yw/ wh't'>.
18 TabD <-WNt(')>.
19 Ta y, Tb <OD>, D sup.
20 TabD <'wc->.
21 TbD <l'y>.
22 K Ganāg.
23 Kb <yn'ym->.
24 Not K.
25 K hamē.
26 K <'yyty wh't>, M <'yytwkwh't>, Kb <'yyt h't'>.
27 Kb <ŠAAA>.
28 MKb.
29 Not Kb bol.
30 KMKb <-WNt(')>.
31 K <MNš>.
32 K <'wzytn'>, Kb <'wzltn'>.
33 KKb <ÿ'p̄t(')>, M <ÿ'p̄pt>.

pad bun-dahišn[2] ka Ganāg[3] Mēnōy ō petyāragīh mad [TD2_24v/45] zamān ān ī Gayōmard zīnd[4] ī ud[5] xwādāyīh ō 30 sāl brēhēnīd guft

čiyōn pas az [TD1_18v] madan ī petyārag[6] 30 sāl zīst

4.25* čiyōn gōwēd kū

ka Gannāg Mēnōy[7] ō[8] padīrag[9] mad[10] zamān ān ī[11] Gayōmard[12] zīndagīh ud[13] xwādāyīh[14] [M51b_**229r/159**] ō 30[15] sāl brēhēnīd

pas az mad ī[16] petyārag 30 sāl[17] zīst

4.26 u-š guft Gayōmard kū

nūn ka Ēbgad mad mardōm[18] az tōhmag[19] ī man bawēnd

tis-ēw ēn weh ka kār ud kerbag kunēd[20]

4.26* u-š[21] guft Gayōmard kū

ka Ēbgad mad mardōm[22] hamāg az tōhmag[23] [K20b_9v] ī[24] man bawēnd

ud tis-ēw ēn[25] weh ka kār[26] ud kerbag[27] kunēnd[28] ∵

---

1 Tab <YMRRRWN->, D <YMŁŁWN->
2 Tb <- y ->.
3 Ta <gn->.
4 Ta/bD <zywny/d>.
5 Ta.
6 Ta <pt->.
7 Kb <yn'ym->.
8 Not MKb.
9 K <pt'lk>, MKb <pt''lk>.
10 Not Kb.
11 KM.
12 Kb <-mt'>.
13 KM.
14 Kb <hwtyh>.
15 M <LD> +.
16 KM.
17 M <ŠNT yy'l>.
18 Tb <mlt-> eol.
19 TbD tōhm.
20 TabD <-WNyt(')>.
21 K <MNš>.
22 MKb <mlt->.
23 Kb <tw // hmk'>.
24 M.
25 Not K, Kb <ywm>.
26 Kb <k'yl> = *kār*.
27 M <k'lkrpk>.
28 K <WĄYWNd>, M <-DWNd>, Kb <-YWNd>.

4.27a pas ō[1] ātaxš mad u-š dūd[2] ud tēragīh[3] andar gumēxt
haftān abāxtarān abāg was dēwān[4] ham-kārān ō spihr kōxšišn[5] ī axtarān (rāy) gumēxt hēnd
u-š harwisp[6] dahišn ōwōn āhōgēnīd čiyōn ka az ātaxš hamāg gyāg dūd abar āxēzēd
ō-iz abargarān[7] gāh ♣ pad gumēxtan ⎫[8] kōxšīd[9] hēnd[10]

4.27a* ud pas ō ātaxš mad u-š[11] dūd ud[12] tārīkīh andar[13] gumēxt
abāxtarān abāg [14] was dēw[15] ō spahr[16] pahikaft[17] ud axtarān gumēxt hēnd
ud[18] harwisp dahišn[19] ōwōn āhōgēnīd[20] čiyōn ka az[21] ātaxš[22] hamāg gyāg āhōgēnīd ud dūd abar
āxēzēd

4.27b 90 rōz-šabān[23] mēnōyān yazdān abāg Ganāg[24] Mēnōy hamist dēwān[25] andar gētīy [26]♣ ham-
kōxšišn būd hēnd tā-šān stōwēnīd ō dōšox ⎫ abgand[27]
darbuštīh āsmān kerd[28] kū petyārag awiš gumēxtan nē tuwān

---

1 Tb + y.
2 TbD <ywyt>.
3 TaD <ty/ylkyh>, Tb <t'lkyh>.
4 Tb <ŠAA-1>, D <ŠAAA-1>.
5 Ta <kwhš'n'>.
6 Ta <KRA wyyp>, TbD <hlwyyp̄>.
7 Ta <-lgl->, TbD <-ly'n>.
8 TbD gumēxt hēnd.
9 D + in l.m.
10 Not D.
11 K <MNš>.
12 KM.
13 M abar.
14 Kb + f.st. <LW> bol.
15 MKb <ŠAAA>.
16 Kb; KM spihr.
17 KM <-kwpt>, Kb <-kwp'>.
18 KM.
19 Kb <dhYšn'> + w.
20 KMKb <'ywk-> 2c.
21 Not MKb.
22 Kb <-hš c>.
23 TabD <lwc š-p->.
24 Tb <gn->.
25 Tab <ŠA'n>.
26 Ta sup. interl. →l.m.
27 TbD <-WNyt'>.
28 TbD <krt">.

4.27b* ♣ ud nawad[1] ⎫[2] rōz-šabān ♣ mēnōyān yazdān abāg ⎫[3] Gannāg Mēnōy[4] hāmist[5] dēwān andar
gētīy hamkōxšišn būd hēnd tā-šān[6] stōwēnīd[7] ō dōšox abgand[8]
ud darbuštīh[9] āsmān[10] kerd kū tā petyārag[11] awiš gumēxtan nē tuwān

4.28 dōšox andar mayānag ī zamīg ānōh kū Ganāg[12] Mēnōy zamīg suft padiš dwārist[13] [TD2_25r/46]
čiyōn hamāg xīr[14] ī[15] gētīy pad 2'īh wardišnīh
hamēmāl[16] ud kōxšišn ud ul ud frōd gumēzišnīh[17] paydāg būd[18] ∵

4.28* dōšox[19] andar mayānag ī[20] zamīg ānōh[21] kū Gannāg Mēnōy[22] zamīg suft padiš andar dwārist[23]
čiyōn hamāg xīr ī gētīy pad dō'īh[24] wardišnīg
hamēmāl ud ham-kōxšišn[25] ud ul ud frōd[26] gumēzagīh[27] paydāg būd °

4a.1 [28]♣ ēn-iz gōwēd kū ka[29] gāw ⎫ ēk-dād frāz widerd pad dašn dast ōbast[30]
Gayōmard pas az ān ka bē widerd pad hōy dast

---

1 KM <nwt>, K + sub. *nvaŧ*, M + *nōŧ nawad* in marg.
2 Kb <bnwt>, with <b> for w.
3 M menišn menīd. – Kb + f.st. <ynym> eol.
4 Kb <yn'ym->.
5 M <h'myyyt>, Kb <hm'yyyt>.
6 Kb; not KM both bol.!
7 KM <yytwk'ynyt>.
8 K <-WNt^>, M <-WNd>, Kb <MLTYTWNd>.
9 K <OD lp->.
10 Kb <'ysm->.
11 Kb <pt'ylk>.
12 Tab <gn->.
13 Tb <-l-^{Y}yyt'>, D <-l^{Y}yyt'>.
14 Tb <CBW'>.
15 Ta+ <hm'kc BRA>.
16 Ta <-m'm->.
17 Ta+ <-t w>, TbD+ <-t' w>.
18 Tb <byt' ∵> eol., D <-WNyt'>.
19 Kb <'wšhw'>.
20 M.
21 Kb <TZMT>.
22 Kb <yn'ym->.
23 MKb <-lyyyt>.
24 Kb <TLYNyh>, KM <TLYNš>.
25 M <-kwhš'n>.
26 K + w.
27 Kb <ywmpyyh>.
28 D <—> rest of line.
29 Tb 2x.
30 TabD <'wpyyt'>.

4a.1* ēn-iz gōwēd kū ka gāw ī[1] ēw-dād[2] [K20_93v] frāz[3] [K20b_10r] widerd pad dašn dast ōbast [M51b_**229v**/**160**]

Gayōmard pas ka widerd pad hōy dast

4a.2 Gōš-urūn čiyōn ruwān ī gāw ī ēk-dād az tan ī gāw bērōn[4] āmad[5] pēš[6] ī gāw bē estād

čand 1000 mard ka pad ēk bār wāng[7] dārēnd ō[8] [TD1_19r] Ohrmazd garzīd

kū-t sālārīh[9] ī dām[10] pad kē bē hišt[11] ka zamīg wizandag[12] andar nibayēd urwar hušk āb bēšīd

kū ast[13] ān mard kē-t guft kū daham tā pahrēz bē gōwēd

4a.2* Gōšurūn čiyōn ruwān ī[14] gāw ī[15] ēk-dād[16] az tan ī gāw bērōn āmad pēš ī[17] gāw bē estād

čand 1000 mard ka pad ēk[18] bār wāng dārēnd[19] ō Ohrmazd garzīd

kū-t sālārīh ī dāmān pad kē[20] bē hišt[21] ka zamīg[22] wizend andar škast[23] ud urwar hušk ♣ āb bēšīd ⟩[24]

kū ast ān[25] mard kē-t guft kū daham tā pahrēz bē gōwēd

4a.3 u-š guft Ohrmazd [DH_171v] kū

wēmār hē[1] Gōš-urūn az ān ī Ganāg[2] Mēnōy wēmārīh ud kēn[3] ī dēwān[4] abar burd[5] hē

---

1 KM.
2 Kb ēk-. – + tan bē <d't'>.
3 Kb + <~~wy~~'> eol.
4 Tb + ~~mad~~.
5 Tb <-WNyt'>.
6 TabD <LOYN'>.
7 D <K\A/ŁAy>.
8 Tb + y.
9 Tb <srt'l->.
10 TbD + y.
11 TabD <-WNt'>.
12 TabD <wznŷk>.
13 TabD <HWE(')yt(')>.
14 KM.
15 M.
16 MKb; K ēw-.
17 M.
18 Not K bol.
19 Kb <d'ylynd>.
20 Not M.
21 KMKb <-WNt>.
22 Kb <ymp>.
23 KMKb <TBLWNt>.
24 M šud.
25 Kb <ZC>.

agar ān[6] mard andar ēn zamān frāz šāyē[7] dād

Ganāg[8] Mēnōy ēn stahmagīh nē būd[9] hād[10]

4a.3* u-š[11] guft Ohrmazd kū

wēmār hē[12] Gōšurūn az ān ī[13] Gannāg Mēnōy[14] wēmārīh abar burd[15] hē[16]

agar ān[17] mard andar ēn zamīg andar ēn zamānag frāz šāyēd[18] dādan[19]

Gannāg Mēnōy ēn stahmbagīh[20] nē būd[21] hād[22] ∘

4a.4 ud[23] frāz raft Gōšurūn pad star-pāyag[24] garzīd ham-ēwēnag [TD2_25v/47]

frāz raft[25] tā māh-pāyag[26] garzīd ham-ēwēnag

♣ frāz raft ⌉[27] tā xwaršēd-pāyag[28] garzīd ham-ēwēnag[29]

4a.4* frāz Gōšurūn raft[30] tā star-pāyag garzīd pad ham ēwēnag[31]

ud frāz tā māh-pāyag garzīd pad ham-ēwēnag

---

1 TbD <HWE'>.
2 Ta <gn->.
3 Ta+ <wwkn> (wōγn?), D+ <wk yn'>.
4 TbD <ŠA'n'>.
5 TabD <-WNt(')>.
6 Ta + y.
7 Ta <yyt'>, TbD <-yt'>.
8 Tb <gnn->.
9 Tb <-WNyt'>.
10 TabD <HWEt(')>.
11 K <MNš>.
12 KKb <HWEyt(')>, M <wym'lynyt>.
13 M.
14 Kb <yn'ym-> 2x.
15 KM <-WNt>, Kb <bwlt>.
16 KMKb <HWEyt(')>.
17 M + y.
18 For šāyē.
19 Kb <-WNt'>.
20 M <-hmbk>, Kb <Yythmk>.
21 Kb <bwt'>.
22 For hē.
23 D.
24 Ta <-p''k̲>, TbD <p'-yk '>.
25 Not TbD.
26 Ta <-p''k>, Tb+ <-hp'-yk>, D <- p'Yk>.
27 Not TbD.
28 Tab <-p''k̲>, Tb <p'-yk>, D <- p'Yk>.
29 Ta ham-ēwēnag garzīd bol., D.
30 KM <lpt(')>, not Kb.
31 K <hm'yw-> 2x, Kb <hm 'yw-> 2x, M <hm / 'yw-> 2x.

frāz tā xwaršēd-pāyag

4a.5 u-šān pas frawahr ī Zardušt[1] bē nimūd kū bē daham ō gētīy kē pahrēz bē gōwēd

4a.5* u-š pas frawahr ī[2] Zardušt[3] bē nimūd[4] kū bē daham ō[5] gētīy kē[6] pahrēz bē gōwēd

4a.6 hunsand[7] būd Gōšurūn ud padīrift[8] kū
dām bē parwārām[9] kū pad gōspand abāz ō gētīy[10] dahišnīh ham-dādestān[11] būd

4a.6* hunsand būd mēnōy ī[12] Gōšurūn ud padīrift[13] kū
dām bē parwarom[14]kū pad gētīy abāz ō gētīy dahišnīh[15] [K20b_10v] ham-dādestān[16] būd ∵
[M51b_**230r**/159, K20b_10v next 5.4*]

1 TbD <-twhš->
2 KM.
3 M -xšt.
4 Kb <nmt'>.
5 Kb <'w'>.
6 Kb kū tā.
7 TabD <hwnsnnd>.
8 Ta <MYŶLWNt>, TbD <-WNt(')>.
9 Ta <-lm>, Tb <-l'm>, D <-lym>.
10 D <-t'>.
11 Tab/D <-Ŝ/SNA>.
12 K.
13 KMKb <-WNt>.
14 Kb <plwltym ⟶-lwym>.
15 Kb <yhyšn->.
16 M <-d't'n'>, Kb <-hmSNA>.

Bd.

5.0A ABAR HAMĒSTĀRĪH[1] 2'ĀN[2] MĒNŌYĀN

kū[3] čē ēwēnag mad[4] hēnd mēnōyīhā[5] pad hamēstārīh[6]

kamālagān[7] dēwān[8] ō mēnōyān yazdān ::

5.1a čiyōn Ahrimen ō Ohrmazd

Akōman ō[9] Wahuman

Endar ō Urdwahišt[10]

Sāwul[11] ō Šahrīwar[12]

Nāngha θ[13] kē Tarōmad-iz xwānēnd ō Spandarmad[14]

Tāwriǰ ō Hordad ud Zāyriǰ ō[15] Amurdad

Xešm ō Srōš[16]

drōw ud mihōxt[17] ō[18] [TD1_19v] rāstīh

5.1b sraw ī ǰādūgīh[19] ō mānsr ī abēzag

frāybūd[20] ud aibībūd[21] ō paymān ī[22] ast dēn ī weh ∵

duš-humad[23] duš-hūxt[24] duš-huwaršt ō humad[25] hūxt huwaršt

Astwihād[26] kē Wāy[1] ī [TD2_26r/48] wattar xwānīhēd[2] ō Rām ī ast Wāy[3] ī weh

---

1 Ta <hm'yyt->, TbD <hmyyt->.
2 Ta <2'n>, TbD <2>.
3 Tb kē.
4 Ta 2x.
5 TbD <-wd y's>.
6 Tab <hmyyt->, D <hmyyyt->.
7 Tb <km'l / 'k'n'>, D <km'l'k'n'>.
8 Tab <ŠA'n'>.
9 Not Ta.
10 Ta <-thšt>.
11 Ta <yy'\w/l>.
12 Ta <štrywwl>.
13 Ta <n'Yk's> + ō, TbD <n'gy's> + ō.
14 Ta <yyp\w/ynwmt'>.
15 Tb + y.
16 Ta <-šn'>.
17 TaD <mytwwht'>.
18 Tb + y +.
19 Tb + y eol.
20 Ta <pl'y'bwt'>, TbD <pl'-yb->.
21 TabD <'pšbwt'>.
22 TbD -īh.
23 TaD <dwš'mt'>, Tb <dwšmt'>.
24 Ta <dwšhwt'> eol.
25 TDb <hmt'>.
26 Ta <'yyt'y wh't>.

Waran ī a-rāh ō Āsn-xrad[4]

5.1c aš-kunīh ī ast *a-nigerīdārīh[5] ō mēnōy[6] nigerīdārīh

ajgahānīh[7] ō tuxšāgīh[8]

būšāsp ō xwēy

kēn ō āštīh

bēš ō rāmīšn

gand ō hu-bōyīh

tārīkīh[9] ō rōšnīh

zahr ō anōšag

taxlagīh[10] ō šīrēnīh

penīh ō rādīh

wanīgarīh[11] ō[12] wizīdār-dahišnīh ∵

5.1d zamestān[13] ō hāmīn

sard[14] ō garm[15] [DH_172r]

huškīh ō xwēdīh

dōšoxīgīh[16] ō wahištīgīh[17]

druwandīh ō ardāyīh

ahlomōγīh ō ahlawīh[18]

zarmānīh ō ǰuwānīh

šab ō rōz

5.1e an-āmurzīdārīh[19] ō aboxšišnīh

ganāgīh ast[1] zadārīh ō[2] abzōnīgīh

---

1 Ta <w'y>, TbD <w'D> 2x.
2 Tb <-WN'hyt'>.
3 Ta <3>.
4 TbD <- y ->.
5 TaD/b <nk/ḱyl-> 2x.
6 D + y.
7 D <'š kh'n->.
8 Ta <twhš'yh>.
9 Ta <-yky>, TbD <t''l->.
10 TbD <t'hl/łk>.
11 Ta <wndklyh>, Tb <wnd-yl->, D <wnd lyh>.
12 Tb + y, D + <yh>.
13 TabD <dm->.
14 Tb + y.
15 TbD + y.
16 Ta -īgīh.
17 Ta -īh.
18 TbD <-b'y>.
19 Ta <-mlt'lyh>.

rēmanīh[3] ō pākīh[4]

nasruštīh[5] ō yōǰdahrgarīh[6]

a-hunsandīh ō hunsandīh

5.2 ud abārīg dēwīg[7] [8]♣ waxš ō yazdīg[9] ⌉ waxš

čiyōn dēwān[10] druzān[11] māzanīgān ō [TD2_26v/49] yazdān[12] bayān amahrspandān

Bd.

5.3a andar-iz[13] gētīy

tam ō āsmān

tišn ō āb

hixr[14] ud xrafstar wazaγ[15] ō zamīg

sōg ō urwar

suy ud tišn ō gōspandān

marg ud seǰ[16] [TD1_20r] niyāz[17] dard ī[18] ēwēnag ēwēnag[19] ō mardōmān[20]

absārišn ud sōzišn[21] ō ātaxšān ān ī ka mardōm ud gōspand sōzēnēd pad huškīh

5.3b astōmandīhā

šagr ud gurg-sardagān[22] duzzān ō sagān gōspandān

wazaγ[23] ō māhīgān[24]

būg abāg abārīg xrafstar[1] ī parrwar ō murwān

---

1 Tb + ∵ eol.
2 Ta w bol.
3 D rēman.
4 TaD <ŷ/ŶKYA->, Tb <p'k->.
5 Ta <w 'yyl->, TbD <y / yyl->.
6 Ta <-yylyyl / lyh>.
7 Ta <ŠAA-yk>, TbD <ŠA-yYk>.
8 Not Ta.
9 Tb <y't\"/Yk>
10 Tb <ŠA'n'>.
11 Tb + <y'tYk'n'>.
12 Ta <y't''nby'n>, TbD <y't'by'n'>.
13 Ta andar eol.
14 Ta <h'yyl> + <OL>, TbD <hyyl>.
15 TaD <wzk>, Tb <zk>.
16 Ta <yyc>, Tb <yyp'>, D <yyyc'>. TaD + <OL>, Tb + <OL y>.
17 Ta <n'∴yc = nY∴šyc>, TbD <wn'Ä∴p = wnYš∴Ÿp>. – = nišēb.
18 D.
19 Not TbD.
20 Tb <mlt->.
21 Ta <wcsn'>, Tb <csn' / wcšn'>, D <\csn'/ wcšn'>.
22 Ta <- yylytg'n'>.
23 Ta <-d'n / wzk>, TbD <-d'n' zk>, Tb + y.
24 Ta <m'hYk->, Tb <m'h-y-yy 'n'> WwAjïåå˜ , D <m'hAk'n'> WwAĉåååå˜

ahlomōγān ī[2] druwandān ō[3] ahlawān[4] mardān

ǰeh[5] ō zanān

abārōn-zīyōmandīh[6] ō frārōn-zīyōmandīh

abesīhišnīh[7] druz ō paywand-rawišnīg[8] ox[9]

abārīg gētīyīg[10] druz ō gētīyān[11] yazdān mad hēnd

5.4a andar-iz spahr[12]

Mihr ī tamīg ō xwaršēd māh ī tamīg ō māh ī gōspand-tōhmag mad hēnd

u-šān ō rahīy[13] xwēš[14] bast hēnd pad ham-paymānagīh abārīg ǰādūgān [TD2_27r/**54**] parīg abāg 30'nīn[15] marnǰēnīdārān spāhbedān[16] axtarān 7[17] abāxtarān spāhbedān axtarān

5.4b čiyōn Tīr ō Tištar[18]

Ohrmazd ī abāxtarīg ō Haftōring[19]

Warahrān ī abāxtarīg ō Wanand[20]

Anāhīd ī abāxtarīg ō Sadwēs

Kēwān[21] kē abāxtarān spāhbedān spāhbed ō Mēx[22] ī mayān āsmān

ud Gōčihr-iz[23] ud Mūš parīg[24] [DH_172v] ī dumbōmand ō xwaršēd ud māh ud[25] stāragān[26] mad hēnd

---

1 Ta <-t'l>.
2 TbD -īh.
3 Not Ta.
4 Ta + y.
5 TabD <sby>.
6 TabD <- zyw-> 2x.
7 Ta <'p̄Ash'nyh = 'p̄^{Y}yy'h'nyh>, TbD <'p̄Aššnyh = 'p̄^{Y}yyhšnyh>.
8 PY.54.1d ān ī Ohrmazd mehīh kunānīy kū-m dēn pad paywand bē rawād.
9 PV.18.19b *parōiţ pairiθnəm aŋhuuąm auua.dərəną*, pēš tazišn ī ox bē darrīd; Yt.8.54 *parōiţ pairiθnəm aŋhuuąm auua.hisiδiiāţ*.
10 Ta <yyt'^{Y}k>, TbD <yyt'Yk>.
11 TbD <yyt^{Y}m'n>.
12 Ta <yypyhl>, Tb <yyp̄yhl>, D <yyp̄y'hl>.
13 Ta <lhD>, TbD <lh>.
14 TA <PNŠE>.
15 Ta <30nyn'>.
16 Ta + abāxtarān.
17 TabD + w.
18 Ta <∵>.
19 TaD <hp̄twklyng>, Tb <hp̄twlng> eol.
20 D <wlnnd> + <wnnd> in m.
21 Ta <kywy̰'n'>.
22 TabD <ms>.
23 Ta <ŷwcyhlc>, TbD <g/ywcy'hl-c>.
24 D Mūš // parīg.
25 Ta <OL>.
26 Ta <-l-yk'n>, TbD <-lYk->.

[M51b_**230r**/159, K20b_10v from 4a.6*]

5.4* haft[1] abāxtarān spāhbedān ō haft[2] spāhbedān[3] axtarīg čiyōn

Tīr abāxtar ō[4] Tištar °

Wahrām abāxtar ō Haftōring[5] °

Ohrmazd abāxtar ō Wanand[6] °

Anāhīd abāxtar ō Sadwēs ° [K20_94r]

Kēwān abāxtar ō Mēx[7] ī[8] mayān ī āsmān[9] °

ud[10] Gōčihr[11] ud <ywcyn> ī[12] Mūš-parīg[13] dumbōmand[14] ō[15] xwaršēd ud māh ud stāragān[16] mad estēd[17]

5.5 xwaršēd Mūš parīg ō rahīy ī xwēš bast pad[18] ham-paymānagīh kū tā wināh kerdan[19] kam tuwānist [TD1_20v]

ka harzag bawēd tā abāz griftan was anāgīh[20] baxšēd[21]

5.5* xwaršēd Mūš-parīg[22] ō rahīy[23] ī[24] xwēš bast[25] estēd pad ham-paymānag kū tā wināh kem[1] tuwān kerdan °

---

1 Not Kb (<hp̄'htl->).
2 Kb <hp̄>.
3 Kb <yyp'h / p'n>.
4 Kb <'w'>.
5 MKb <-twk->.
6 Kb <wnnd ⭢bwnd>.
7 KMKb <ms>.
8 KM 2x.
9 Kb <'ysm->.
10 Kb.
11 KKb <gwlcyhl>.
12 K.
13 KMKb <mwš pl>, KM + sup. *mūš*.
14 M <dwmb' MN>, Kb <gwmb->.
15 Not M.
16 Kb <yyt'lyy'n'>.
17 Kb <YCO->.
18 Ta <'p̄WN>, Tb <'tk' w>, D <'p̄k w> + sup. <'t>.
19 TbD <krt'>.
20 Tb <'n'gyh>.
21 Tb <bh̤šyt'>.
22 KMKb <mwš pl>.
23 KMKb <lhD>.
24 Kb.
25 KMKb <-WNyyt>.

[K20_94r, M51b_**230r**/159, K20b_10v next 5b.1*]

5.6 andar-iz abr-pāyag[2]

Spinǰarūš[3] ō Ātaxš ī wāzišt

Apaoš[4] dēw ō Tištar ham-kārān ī[5] Tištar mad

5.7 anīy a-mar-čašmagān dēwān[6] ō wād wārān-kerdārān yazdān mad hēnd

5.8 u-šān gōkān dērang[7]

u-šān rawišn[8] kōxšišn ō wihēz[9] ud drang pad axtarmārīh-iz paydāg

---

1 Kb <kym>, KM <km>.
2 Ta <’plp’.k>, TbD <’pl p’Yk>.
3 Ta <-lwyh>, D <-lwyh →-lwš>?.
4 TbD <’p’wyh>.
5 TabD<-n(') OL OD>.
6 Tb <ŠA’n'>.
7 TabD <yylng>.
8 TbD <lwb’n'>.
9 Ta <w\ww/y’yc>, TbD <wwyhyc>.

Bd.5a

5A.0 ABAR ZĀYČ Ī [TD2_27v/55] GĒHĀN KŪ ČIYŌN JAST

5a.1 pad dēn gōwēd kū māh ī Frawardīn rōz ī Ohrmazd nēmrōz ka rōz ud šab rāst būd petyārag[1] abar dwārist ∵

5a.2 Gyānān būd Karzang[2] 19 sus[3] xwurdag Azarag spīzist[4] andar Tištar stārag az abāxtarān Ohrmazd andar būd

Kisagān[5] Šagr[6] ud Brādarān[7] ud Hōšag

Pedištān[8] Tarāzūg Kēwān andar ǰast

Frazendān Gazdum

Waštagān Nēm-asp

Gōčihr[9] dumb[10] andar ǰast

Wayōdagān[11] Wahīg[12] Warahrān andar ǰast

Margān Dōl

Kārdāgān Māhīg Anāhīd [TD1_21r] Tīr andar ǰast

Mayān āsmān Warrag Mihr andar pad xwurdag (Pēšparwēz)

Farroxān Gāw ud Māh andar

Duš-farragān[13] Dō-pahikar[14] Gōčihr[15] sar andar ǰast būd

5a.3 awēšān[16] abāxtarān čiyōn pad ēn ēwēnag andar spihr [TD2_28r/52] dwārist hēnd abāg axtarān ō kōxšišn estād hēnd

Mihr māh[17] tamīg [DH_173r] ō xwaršēd māh rōšnān šahryār

Ohrmazd ō Haftōring[18] abāxtar[19] spāhbed

Anāhīd ō Sadwēs ī nēmrōz spāhbed

---

1 Ta <pt->, TbD <pyt->.
2 TbD <klpng>.
3 Ta <sw'k>, Tb <BYN dkY'>, D <swYky'>.
4 Ta + <yyp pyyt' ∵>, Tb <yyyp̄yt / yyt'>, D <yyyp̄ycyyt'>.
5 TabD <k'-yk->.
6 TaD/b <šy̰/yl>. – Ta + <~~w hwšk ptyš'n~~>.
7 Not Ta.
8 Ta <ptyšt->, TbD <pytyšt->.
9 TabD <ywkyhl>.
10 Ta <yww>, D + sup. <ywl>.
11 Tab <wswt->.
12 Ta <w'-yk>, Tb <w'-yYk = <w'Ak>, D <w''c> eol.
13 Ta <gwš plšn'>, Tb <cyh plš w>, D <ywyh plš>.
14 Tab <ywptyl>.
15 D <ywc'hl>.
16 Tb + <MN>.
17 Ta + w bol.
18 Ta <-klg>.
19 Ta -ān.

Warahrān ō Wanand[1] xwarwarān[2] spāhbed

Tīr ō Tištar ī xwarāsān spāhbed

Kēwān ō Mēx[3] mayān āsmān spāhbedān spāhbed[4]

Bd.5a

5a.4 pad[5] āsmān ham-hangōšīdag

az abāxtarān

Tīr xwarāsān [6]♣ spāhbed Warahrān xwarwarān spāhbed Anāhīd nēmrōz spāhbed

Ohrmazd abāxtar spāhbed Kēwān spāhbedān ⌉ spāhbed

Mihr ud māh tamīg šahryār ī tamīgān ǰast hēnd

5a.5 Gōčihr mayān ī āsmān bē estād[7] mār homānāg[8]

sar pad Dōpahikar ud dumb pad Nēm-asp

čiyōn mayān ī sar ud dumb harw gāh 6[9] axtar būd[10]

u-š dwārišn ō pas

harw 10 sāl ānōh kū sar dumb [TD2_28v/**53**] ānōh kū dumb sar abāz bawēd

5a.6 Mūš[11] parīg ī dumbōmand parrwar ǰast

xwaršēd ō rahīy[12] ī xwēš bast kū tā-š wināh kerdan nē tuwān bawād[13]

ka harzag bawēd[14] tā abāz ō ham- [TD1_21v] -čašmānīh xwaršēd mad[15] bast[16]

was anāgīh pad gēhān kunēd[17]

5a.7 ud az[18] awēšān abāxtarān Mihr ī[19] tamīg ud Mūš parīg pad ham-paymānagīh azēr ī xwaršēd andar

gumēzišn ō rahīy[20] ī xwaršēd ud māh tamīg ō rahīy māh bast estēd[21]

5a.8 abārīg didīgar ō ham-rahīy[1] ī xwaršēd[2] pad dagrandīh[3] ud kastagīh bast estēd

---

1 TabD <wlnny>.
2 TabD <hwlwl'n'>.
3 Tab <ms>, D <myh> eol.
4 Tb <yypʾhp \YHWWN/t'>, D <yypʾh YHWWNt'>.
5 TbD + <hmyn>.
6 Not Ta.
7 Ta -ēd.
8 Tb+ <m'l'n' m'n'k'>, D+ <m'l-hwm->.
9 Ta + y.
10 Ta <-WNyt>.
11 Tb <mwyh>, D <mwyh →mwš>.
12 TabD <lyD>.
13 Ta -ēd.
14 Tb <byt'> eol.
15 TabD <mt''>. – Tb + f.st. <'yt'>, D <~~'yt~~'>.
16 Tab <ASL->.
17 TabD <-WNx1>.
18 Ta <wYWM-1>!.
19 Ta + f.st. <~~KBD~~>.
20 Ta <lhD> 2x, TbD <lyD> 2x.
21 D -ād.

u-šān az ān paymānag wēš[4] dāštan[5] nē tuwān

čē Kēwān Ohrmazd Warahrān harw ēk pad 180[6] suš[7] ī az[8] Mihr

ud[9] Tīr pad 1850[10] lipīh[11] Anāhīd [12]♣ az Mihr

Tīr pad 2850[13] lipīh[14] Anāhīd ⎫ pad 2831[15] lipīh[16] az Mihr bast estēnd[17]

Bd.

5a.9a ēn[18] abāxtarān[19] andar spihr pad 12 kadag ī axtarān

ī [TD2_29r/**50**] harw ēk[20] kadag ī petyārag

bālist[21] u nišēb[22] ud marz 3-sōg[23] dahīg ud šādīh ud bēš

ud abārīg was-ēwēnag gyāg-gāh [DH_173v] xwēš paydāgēnīd estēd

hamāg rāyēnišn ī āwām čiyōn band ō axtarān čiyōn čašm-dīd[24] paydāg[25] wišōband[26]

ud ul frōdēnēnd[27] kast abzōn kunēnd[28]

5a.9b u-šān rawišn-iz nē čiyōn axtarān

čē[29] ast ka tēz ast ī dagrand[30] ud ast ka abāz-rawišn[31] ast ka estādag[32] hēnd

---

1 Ta <hmlhd>, Tb <hmlgD>, D <hmlyD>.
2 Tb + f.st. <tn'>, D sup.
3 TabD <yylngyh>.
4 Not TbD.
5 Ta <y'tn'>.
6 Ta <- LXXX>.
7 TabD <sws>.
8 Not Ta.
9 Ta y eol.
10 <- w yš> + sup. <50>.
11 Ta <lps> 2x, TbD <lyp̄yh> 2x.
12 Not Ta, Tb one line identical with line above, exc. numeral, D sup. interl.
13 Tb 2000 800 w 50.
14 TbD <lpyh>.
15 Ta <- / 30-1 k>, Tb <- w30 w-1>.
16 Tb <lyp̄yh>.
17 TbD -ēd.
18 Not Ta.
19 Ta axtarān.
20 Not Ta.
21 TbD <d/ywb'l->.
22 Ta <ny'yyp̄'>, TbD <nšyyp̄'>.
23 Ta <- swt'>.
24 Ta <-Ŷy̰t>
25 D w +.
26 Ta/bD <-pny/d>.
27 TabD <-tyny>.
28 TabD <-WNd>.
29 Ta <MDM>.
30 Tab/D <dy̰/ylnd>.
31 TabD <'p̄'c(')->
32 TabD <YK->.

u-šān abāxtarān-nāmīh[1] ēd[2] kū nē axtar hēnd

5a.9c u-šān ēn rōšnīh aziš paydāg ham-rōšnīh ī [TD1_22r] Ohrmazdīg[3]

handāzag ī wattarān kē paymōzan ī spāh paymōzēnd[4]

čiyōn rōšnīh andar čašm ī xrafstarān

5a.9d u-š sūdōmandīh aziš ēk ēn kū paymōxtan ī ān rōšnīh rāy wināh kerdan kam tuwān

ud ēk ēn kū mardōm[5] wēnēnd aziš nē tarsēnd/tarsand[6]

handāzag ēn axtarān[7] homānāg widerēd[8]

čē awēšān[9] dēw hēnd zarmānīh ud anāgīh-kerdār [TD2_29v/**51**]

ka andar spihr tazēnd/tazand[10] ān rōšnīh spahr[11] ǰumbīhēd[12] ud paydāg bawēd

5a.10 pa dēn gōwēd kū ka kas ān druzīh[13] bē dīd[14] hē[15] wēnišn ī[16] čašm bē šud hē[17]

---

1 TabD <-ŠM->.
2 Ta <HNAy>.
3 Ta <-m'k>, Tb <-m'Yk>, D <-myYk>.
4 Ta <-ptmw / cynd>, Tb <pt\'/mwc / HWE'nd>, D <pt'mwc HWE>.
5 TabD <mlt->.
6 Ta <tlysnd>, TbD <tlsnd>.
7 Tb axtar.
8 Ta <y tylk>, TbD <tylyt'>.
9 Ta <wlm'n>.
10 Ta <tcynd>, TbD <tcnd>.
11 Ta <yyp'hl>, TbD <yypyhl>.
12 Ta <dwm->.
13 TbD druz.
14 Ta <-WNd>.
15 Tab <HWEt>.
16 Tb+ <-t' ynšnyh>, D <-t' ynšn y>.
17 Not Ta, Tb <HWEt>.

Bd.

5b.1 ud kōf ī Harburz[1] pērāmōn[2] ī gēhān kōf ī Tērag mayān ī gēhān[3]
ud xwaršēd gardišn čiyōn abesar[4] pērāmōn[5] ī gēhān
andar[6] abēzagīh azabar ī[7] kōf ī Harburz pērāmōn ī Tērag abāz wardēd

[K20_94r, M51b_**230r**/159, K20b_10v from 5.5*]

5b.1*

K kōf ī Harburz pērāmōn[8] ī tērag abāz gardēd

M, Kb kōf ī Harburz paydāg kū pērāmōn ī[9] gēhān kōf[10] tērag[11] ī[12] mayān ī gēhān[13] xwaršēd <yltywn>
čiyōn māh sar[14] pērāmōn ī[15] gēhān andar abēzagīh[16] az war ī kōf ī Harburz pērāmōn ī tērag
abāz gardēd

5b.2 čiyōn gōwēd kū
tērag ī Harburz[17] kē ān ī man xwaršēd ud māh stārag az pas abāz wardēd

5b.2* čiyōn gōwēd kū
tērag ī[18] Harburz kē ān ī man xwaršēd ud[19] māh[20] ud[21] stāragān az pas abāz[22] wardēd

5b.3[23] čē 180[24] rōzan ast pad Xwarāsān 180 pad Xwarwarān pad Harburz[1]

---

1 Ta <hlblc'> 2x.
2 Ta <pylymw> 2x, TbD <-mw>.
3 Ta <yyt''>.
4 TabD <'p^{Y}yyl>.
5 Ta <pylymwn>.
6 Not TbD.
7 Ta.
8 K <pylmwn>.
9 M.
10 Kb + y.
11 Kb <tyl>.
12 M 2x.
13 M + ~~ī kōf~~.
14 MKb <yyl>.
15 M.
16 MKb -ag ī.
17 Ta <hlblc>, TbD <'łbwlc>.
18 KM.
19 M.
20 K <BYRH>, Kb <m'h m'h>.
21 Kb.
22 Kb <LAW**H**>.
23 Cf. PR.65.
24 TabD <- LXXX> 2x.

xwaršēd harw rōz pad rōzan ēw[2] andar āyēd pad rōzan[3] ēw bē šawēd

māh ud axtarān-iz abāxtarān[4] hamāg band ud rawišn ō ōy[5]

harw rōz 3[6] kišwar ud[7] nēm hamē tābēd

5b.3* čē 100 ud[8] aštād rōzan[9] ast ī[10] pad[11] Xwarāsān ud[12] 100 ud aštād[13] pad [M51b_**230v**/160]

Xwarwarān pad Harburz °

xwaršēd harw rōz pad rōzan-ēw[14] andar āyēd ud[15] pad rōzan-ēw[16] bē šawēd °

māh[17] ud[18] axtarān [K20b_11r] ud[19] abāxtarān[20] hamāg[21] band ud[22] rawišn ō ōy[23]

harw rōz 3 kišwar nēm hamē[24] tābēd

5b.4 čiyōn čašm-dīd paydāg kū harw sāl-ēw[25] 2 ǰāwar[26] [TD1_22v] rōz ud šab rāst

5b.4* čiyōn pad čašm-dīd paydāg ud[27] pad harw sāl[28] 2 bār rōz ud[29] šab rāst

5b.5a čē pad bun ardīg ka az[30] nazdist[1] xwurdag ī Warrag[2] frāz[3] raft[4] rōz ud [DH_174r] šab[5] rāst būd

---

1 Ta <-blc'>.
2 Ta <lwcn'-1>.
3 Ta = y.
4 Ta axtarān.
5 TbD + <E>.
6 TbD <IIII>.
7 Tb.
8 M.
9 K <YWM>, MKb <lwcyn(')>.
10 M.
11 Kb + ~~rōzan-ēw andar āyēd~~.
12 KM.
13 Kb <80> sA.
14 KMKb <lwcyn->.
15 KM.
16 K <YWM->, MKb <lwcyn->.
17 Kb <BYRH>.
18 M.
19 MKb.
20 Kb <'k'ht->.
21 Kb hamē.
22 KM.
23 Kb <OLM>.
24 K hamāg, Kb <hm'>.
25 Ta sāl.
26 Ta <gl'n>.
27 KM.
28 MKb <yy'ł>.
29 KM.
30 Ta <MNW>.

hangām ī wahār[6]

ud[7] pas[8] ka ō nazdist[9] [TD2_30r/**56**] xwurdag ī Karzang rasīd rōzān mahist bun[10] hāmīn

5b.5a* čē pad bun[11] ardīg[12] kē az nazdist xwurdag ī[13] Warrag[14] frāz raft[15] rōz ud[16] šab rāst būd[17]

hangām ī[18] wahār[19] būd

kē ō nazdist xwurdag ī[20] Karzang [21]♣ rasīd zamān[22] ī mahist bun[23] hāmīn[24]

5b.5b ka ō xwurdag ī Tarāzūg rasīd rōz ud šab rāst[25] bun pādēz[26]

ka ō xwurdag ī Wahīg[27] rasīd šabān mahist[28] bun ī zamestān

nōgtar[29] ka ō Warrag rasēd šab rōz rāst abāz bawēd[30]

5b.5b* ud[31] kē ō xwurdag ī Tarāzūg rasīd ⎫ rōz ud[32] šab rāst bun ī[33] pādēz

ud[1] kē ō[2] xwurdag ī[3] Wahīg rasīd šab[4] meh bun ī[5] zamestān

---

1 Ta <nz-yyyt> +, Tb <nzyyyt'>, D +.
2 TbD <wl-yk>.
3 Ta <pl'c>.
4 Ta <YYT-> + sup. <YYAT>.
5 Kb <šp>.
6 D + sup.
7 Ta ∵ bol.
8 Not Ta.
9 b <nzyyt'>
10 Ta <bwn>, TbD <BRA>.
11 Kb + y.
12 KMKb <'ldD>.
13 K.
14 KKb <OLE>; not M.
15 MKb <lpt(')>.
16 KM.
17 MKb <bwt> 2x.
18 KM.
19 Kb <wh'>.
20 KKb.
21 Not Kb.
22 KM.
23 M bunīgīh.
24 K <hmywnk>, M <hmyn>.
25 Ta + ∵ .
26 Tab <p'tyc>, D <p'ty'c'>.
27 Ta <wh-yk>, TbD <w'hYk>.
28 Ta <m'-y- ⇀mhyytyt>.
29 TbD <wktl>.
30 Ta <-WNyt'>.
31 M.
32 M.
33 Kb.

ud[6] kē ō Warrag rasīd [K20_94v] šab ud[7] rōz rāst abāz būd[8]

5b.6 čiyōn ka az Warrag frāz wardēd tā abāz ō Warrag rasēd pad 360[9] rōz[10]
ud ān 5 rōz ī gāhānīg pad ham-rōzan[11] bē ayēd[12] ud bē šawēd
rōzan[13] nē[14] guft estēd čē agar bē guft hē[15] dēwān[16] rāz[17] bē[18] dānist hē
wizend handāxt[19] hē

5b.6* čiyōn kē[20] az Warrag frāz raft tā ka[21] abāz ō Warrag āyēd pad 300 60 rōz
ud ān[22] panǰ rōz[23] gāhānīg pad ham rōzan-ēw[24] andar ayēd bē šawēd[25]
rōzan[26] nē[27] guft estēd čē agar[28] bē guft hē[29] dēwān rāz bē dānist hē[30]
ud wizend handāxtan[31] tuwānist ° [M51b_**231r**/161]

5b.7 az ānōh kū xwaršēd pad rōz ī mahist abar āyēd[32] tā pad rōz ī keh abar āyēd [1]♣ Xwarāsān

---

1 Kb.
2 Kb <’w'>, not K.
3 KM.
4 M <šp>.
5 KM.
6 M.
7 M.
8 Kb <bwt'>.
9 Ta <- w ->.
10 TabD <lwc'>.
11 Tb <-lwc'>, D <-lwc>.
12 Ta <YHM->.
13 TaD <YWM-1>, Tb <YWM y>.
14 TbD <l’y>.
15 TabD <HWE(')t(')> 3x.
16 Tb <ŠA’n'>.
17 TbD <lp>.
18 Ta + nē.
19 Ta/bD <hnd/y’t'>.
20 M + <~~OL~~>.
21 Not Kb.
22 M + <є>, Kb <ZC>.
23 K <lwcyn-1>.
24 K <YWM-1>, M <lwcyn>, Kb <YWMyn-1>.
25 Kb <OYL->.
26 KKb <lwcyn>, M <-yn-1>.
27 Not Kb.
28 Kb <HT HT>.
29 KMKb <HWE’t>.
30 KM <HWE’>, Kb <HWE’t>.
31 KMKb <hnd’tn'>.
32 Ta <-WNt'>.

kišwar Arzah[2] ⎱ ∵[3]

5b.7* az ānōh kū xwaršēd[4] pad rōz ī[5] mahist[6] abar āyēd tā pad rōz ī[7] kahist[8] abar āyēd Xwarāsān ud[9] kišwar[10] Sawah[11] ∘

5b.8 [12]♣ az ānōh kū pad rōz ī keh abar āyēd[13] ⎱[14] tā pad rōz ī keh bē šawēd kust Nēmrōz kišwar ī Fradadafš[15] ud Widadafš[16] ∵[17]

5b.8* az ānōh kū pad rōz ī kehist abar āyēd tā pad rōz ī[18] keh bē šawēd kust ī[19] Nēmrōz kišwar Fradadafš ud Widadafš ∘

5b.9 az ānōh[20] kū pad rōz ī[21] keh andar šawēd tā pad rōz ī meh andar šawēd xwarwarān kišwar ī Sawah[22] ∵[23]

5b.9* az ānōh kū pad[24] rōz ī keh[25] ♣ andar šawēd tā pad rōz meh ⎱[26] andar šawēd Xwarwarān kišwar Arzah[27] ∘

---

1 D sup. + l.m.
2 Ta <’lc’h>, TbDh <’lcyD>.
3 Ta.
4 M <-yṭ>, K <hwlšt">.
5 M 2x.
6 Kb <mhyyYt'>.
7 KM.
8 KM <kyyyyt>, Kb <kyyyt>.
9 KM.
10 K + <°>.
11 Kb <ŝw’>
12 D cont. in l.m. last word <YATWNt>.
13 TbD <-WNt'>. D + āyēd bol.
14 D new line: āyēd tā pad rōz ī keh abar āyēd tā pad rōz ī keh bē šawēd ...
15 Ta/b/D <plY/y/dt’p̄š>.
16 Ta/bD <wdy̤/yt’p̄š>.
17 Ta.
18 M.
19 K.
20 Not Ta.
21 Not Kb.
22 Ta <sw^{Y}š>, Tb <sw’y’>, D <’lc’h> + sup. <sw’y’>.
23 Ta.
24 K + <kpk> eol.
25 Kb <kyyYt'>.
26 Kb abar āyēd tā pad rōz keh bē šawēd kust nēmrōz kišwar Fradadafš <wyYYtpš> <MN w> ānōh kū pad kōfag ī rōzīgīh ī andar šawēd pad rōz.
27 M <’lc**h**>.

5b.10 az ānōh kū pad[1] [TD1_23r] rōz ī mahist abar[2] āyēd[3] tā [4]♣ ānōh kū ⌉ pad [TD2_30v/57] rōz ī mahist andar šawēd kust[5] ī abāxtar
ud kišwar ī Wōrūbaršn Wōrūǰaršn[6]

5b.10* az ānōh kū [K20b_11v] [7]pad rōz ī[8] meh andar āyēd tā ānōh kū pad rōz ī meh andar šawēd Abāxtar ud[9] kišwar[10] Wōrūbaršt[11] ud[12] Wōrūǰaršt[13] ∘

5b.11 ka xwaršēd abar āyēd[14] kišwar ī Arzah[15] ud[16] Fradadafš ud Widadafš[17] nēm-ēw az Xwanīrah[18] tābēd
ka pad ān kust[19] ī Tērag andar šawēd kišwar ī Sawah[20] ud Wōrūbaršn ud Wōrūǰaršn[21] nēm-ēw az[22] Xwanīrah tābēd
ka ēdar rōz[23] ānōh šab čē kōf[24] ī Tērag rāy šab paydāgīhēd[25]

5b.11* ka xwaršēd[26] abar[27] āyēd kišwar ī Sawah ud[28] Fradadafš[29] ud Widadafš ud[30]

---

1 Not Tb.
2 Not Tb.
3 Tb <-WNt'>, D <-WN>.
4 Not D.
5 Tb -ag.
6 TabD <'wlblšn' w 'wlwclšn'>.
7 Kb kū +.
8 KM 2x.
9 K.
10 Kb + ~~ī sawah <plyytpš wYdtpš> ud nēm az xwanīrah tābēd~~.
11 K <wwlb-> +.
12 KM.
13 Kb <wlwbclšt>.
14 Tb <-WNt>, D sup. – Tb + abar.
15 D <~~sw'h~~> + sup. <'lc'h>.
16 Ta <'lc'hw>.
17 Ta <plYt'p̄š wwŷyt'p̄š>, TbD <plytw'p̄š wwyŷ/ŷytw'p̄š>.
18 TbD <hwnylys>.
19 TbD -ag.
20 Ta + y ∵?, D <~~'lc'h~~> + sup. <sw'h>.
21 Ta <ww'wblšn' / 'wlwclšn'>, TbD <'wlblšn' 'wlwclšn'>.
22 D <mD>.
23 TbD + y.
24 D <kwyp̄> + sup. <p>.
25 D <-t'snyt'> + sup. <-'kyhyt'>.
26 M <-yṯ>.
27 Kb <ME>.
28 KM 2x.
29 K <pldytpš>, Kb <plyytpš>.
30 Kb.

nēm az Xwanīrah[1] tābēd •

K kē pad ān kustag ī tērag andar šawēd kišwar Arzah Wōrūbaršt ud Wōrūǰaršt ud[2] nēm-ēw[3] az Xwanīrah tābēd

MKb: kē pad ān kustag tārīk[4] andar šawēd kišwar ī Arzah ud[5] Wōrubaršn ud Wōruǰaršn tābēd

KMKb: ka ēdar rōz ānōh šab ∵ ∵

[K20_94v, M51b_**231r**/161, K20b_11v next 6a.0*]

5b.12a pad bun ka Ēbgad andar dwārist ōwōn ǰast[6] kū Mihr[7] māh ī tamīg ham-paymānagīh[8] abāg rahīy[9] xwaršēd māh rāy wināhgārīh kerdan nē tuwānist[10]

5b.12b ud Haptōyring[11] ud Sadwēs az Ohrmazd ud Anāhīd frāy-nērōgtar[12] ǰast hēnd u-šān Ohrmazd ud Anāhīd az wināh kerdan pādīrānēnīd[13] ham čim[14] rāy axtar-āmārān awēšān rāy pad kerbakkar[15] xwānēnd

5b.12c Warahrān az Wanand[16] ud Kēwān az Mēx[17] ī gāh frāy-nērōgtar[18] [DH_174v] ǰast hēnd u-šān wināhgārīh[19] paydāg ēd rāy axtar-āmārān[20] awēšān pad bazakkar[21] ōšmārēnd[22]

5b.12d ud Tīr ī ast Apaoš dēw [TD2_31r/58] ō Tištar mad harw 2 hāwand-zōr[23] ud hāwand-nērōg[24] ǰast[25] hēnd

---

1 KKb <hwyls> 2x.
2 M.
3 MKb nēm.
4 Kb <t'lyy>.
5 M.
6 Ta+ <'wŷwn'Ÿyyt'>.
7 TbD + y.
8 TbD+ only <ptm'nk yhLWTE>.
9 TabD <lyD>.
10 Tb nē tuwān kerdan.
11 Ta <-twylnng>, Tb -twlng>, D <-twylyng>.
12 TabD <pl'D -> +.
13 Ta <p'tl->, TbD <-ynyt'>.
14 Ta+ <hmwm>.
15 Ta/bD <-g/yl>.
16 TaD <wnlnd>, Tb <wlnnd>.
17 TabD <ms>.
18 TbD <- w ->.
19 Tb <-l'n' ⇀-lyh>.
20 TbD <-twl->.
21 Ta/bD <-g/yl>.
22 TbD <-šml->.
23 Ta <h'ywnd zw'l>, Tb <h'wnd zwl>, D <- zw'l>.
24 Ta <h'ywny nylk'>.
25 TabD <yyyt>.

ēd rāy axtarāmārān gōwēnd kū Tīr abāg kerbakkarān[1] kerbakkar ud abāg bazakkarān bazakkar ast kē ēdōn gōwēnd kū Apaoš nē[2] Tīr

5b.13 ham čim rāy gōwēnd[3] kū [TD1_23v] Ohrmazd stārag ī zīndagīh[4] ud Kēwān stārag ī margīh čē Ohrmazd a-pādyāwandīgīh[5] andar hamēstārīh[6] rāy ān baxšēd ī hamēstār[7] kāmag[8] zīndagīh[9] ud wazurgīh[10] ud xwāstag dahēd[11]
Kēwān čērīh ī az hamēstār[12] rāy ān kunēd[13] (ī) ō ēn petyār[14] margīh wadagīh ud driyōšīh pad ēd čim[15] petyārag

5b.14 gōwēd kū Anāhīd āb-čihrag[16] čē-š hamēstār[17] [18]♣ Sadwēs āb-čihrag[19] ud[20] Tīr wādīg gōwēnd[21] čē-š[22] ⎫ hamēstār[23] Tištar ud wād wārān-kerdārān[24]

Bd.

5b.15 did ēn kū tā madan ī petyārag 6000[25] sāl zamān widerd estād 3000 sāl andar mēnōyīh[26] ud[27] 3000 sāl gētīyīh andar abēzagīh
ud ān 6000[28] sāl az Warag tā Hōšag ud harw axtar-ēw 1000 sāl xwadāyīh kerd

---

1 Ta <-gl> +, Tb <-gl, -yl, -yl, -gl>, D <-yl> +.
2 Not Tb.
3 Ta <-WNyt ⇀-ŷt>.
4 Tb <-n$^{\check{Y}}$yyh>.
5 Ta -wandīh, TbD <’p̄’t'->.
6 Ta <hm’y-yyt-> 2x, Tb <-myyyt-> 2x, D.
7 D <-m^{Y}yyt->
8 TaD <-ly’m->, Tb <-l / k->.
9 Tb <-n$^{\check{Y}}$yyh>.
10 Tab <LwBAyh>.
11 Ta <-WNt'>.
12 TaD <hm’yyt->, Tb <-m’yyt->.
13 Tab <-WNyt>, D <-WNyṭ>.
14 Ta <pt-> 2x, Tb <pyt-> 2x.
15 Ta <p’ c’m>, TbD <py c’m>.
16 Tab <’p̄c->.
17 TaD <-m’yyt-> 2x, Tb <-my-yyt->.
18 Ta sup. interl.
19 Ta <MYA c->.
20 Tb <www> bol.
21 Ta <-WNyt ⇀-ŷt>.
22 Tb čē.
23 Tb <-myyyt->, D <-mYyyt->.
24 Ta <w’yl’n->.
25 TaD <HNA 000>, Tb <HNA000>.
26 Ta <-wd y>.
27 D+ <AYK\3/000 ŠNT>.
28 TabD <3 3 000>.

5b.16 čiyōn [TD2_31v/59] hazārag[1] xwadāyīh ō Tarāzūg mad[2] ast nišēbān nišēb[3] ī[4] Mihr ī petyārag
az azēr andar dwārist

5b.17 Kēwān pad Tarāzūg ǰast[5] pad bālist ī xwēš
būd ī[6] pad[7] Tarāzūg rāy Kēwān hazārag xwadāyīh[8] padīrift[9] čiyōn Tarāzūg ul Warrag (nišēb?)
Kēwān xwadāy ī[10] tārīkīh Mihr xwadāy ī rōšnīh ō tārīkīh petyārag
ōwōn-iz Tarāzūg bālist[11] Kēwān nišēb[12] ī Mihr ud Warrag bālist ī Mihr ud nišēb[13] ī Kēwān ǰast[14]

5b.18 drāzīh zamān[15] ī Kēwān ān-iz ī Tarāzūg rāy andar ān hazārag[16] mardōm[17] bulandtar[18] ud
[TD1_24r] mahītar[19] būd hēnd

5b.19 xwaršēd-iz xwadāy ī rōšnīh ud azabar ī hamāg axtarān
Kēwān xwadāy ī[20] tārīkīh[21] ud azabar ī hamāg abāxtarān estād[22]

5b.20 pas az ānōh [DH_175r] kū xwaršēd frāz raft tā abāz ō[23] ān gyāg mad pad sāl ēw hangārīd
365[24] rōz 5[25] zaman[26] ud[27] xwurdag kē harw rōz-ēw 24[28] zamān ud nēm-ēw[29] tārīk ud nēm-ēw
rōšn
ast šab ud rōz
ud 5 hangām ī šabān-rōz paydāgīhist

---

1 TbD + y.
2 Ta <mt" p̄>, TbD <mt">.
3 Ta <šyp̄'n šp>, Tb <šp'n' šp>, D <šp'n' nšp>.
4 D 2x.
5 TabD <yyyt>.
6 Ta <-WNt OD>, Tb <-WNt y>, D <-WNtn' y>.
7 Not TbD.
8 Ta <-t'y-yh>.
9 TabD <-WNt>.
10 Ta <-t'y-yh>.
11 Ta <b'yyt> 2x.
12 TabD <šp>.
13 TabD <nšp>.
14 TabD <ʸyyt>.
15 Ta <yn'>, TbD <yny>.
16 Ta <hc'lk mlt >.
17 TabD <mltwm>.
18 Ta <blwnytl>, Tb <bwlnytl>, D <b\w/lwndtl>.
19 TaD <mhyyttl>, Tb <mhyytl>.
20 Tb <-t'-yh>.
21 D <t'lʸYkyh>.
22 TaD -ēd.
23 Not Tb.
24 Ta <300 LX 3 2>, Tb <300 60 w 3 2>.
25 Ta <3 3>.
26 Ta <dm'n> 2x, Tb <zm'n'> 2x, D <d/ym'n'>.
27 Ta y.
28 Ta <20 w 5>.
29 TbD <ny/ymYk> 2x.

5b.21 čiyōn [TD2_32r/60] kōxšišn ī harw dahišn abāg xwēš hamēmāl ōwōn-iz rōz abāg šab čē 6 māh kē[1] šab abzāyēd ō rōz padīrag[2] 6 māh rōz[3] abzāyēd az rōz ō[4] šab ∵

5b.22 ud abārīg axtar-āmārīh[5] paydāg[6] bē gōwizārīhātar[7] ān az[8] weh-dēn ī mazdēsnān[9] paydāg ēn nišānag pad[10] āsmān kē Rāh ī Kāy-Usān xwānēnd ud Rāh[11] ī Gōčihr[12] mār čiyōn andar spihr ud azabar gōkān kerd[13] ∵

1 TbD <MN>.
2 Ta <p't'k ~~BRA~~> eol.
3 Not TbD.
4 Ta w.
5 Ta -m'r'n.
6 Tb -īh.
7 Ta <'wwc'lyhtl>, TbD <ywwc'lyhštl>.
8 TbD <MNW>.
9 Ta <m''yyt->, TbD <m'yyyt->.
10 Tb <dhšn' kwp' w>, D <yhšnk' PWN>.
11 Tb sup. <bl'h>, D eol. in l.m. <BLAH[-> large script.
12 Ta <dwcyhl>, Tb <gwcyhl>, D <ywkcyhl>.
13 Tab <krt">.

6A.0 ABAR ARDĪG-KUNIŠNĪH Ī DAHIŠNĀN[1] GĒTĪY PADĪRAG Ī GANĀG[2] MĒNŌY ∵

[K20_94v, M51b_**231r**/161, K20b_11v cont. from 5b.11*] (IndBdh. IV)

6A.0* ABAR ARDĪG[3] DAHIŠNĀN Ī[4] GĒTĪY ABĀG PETYĀRAG Ī[5] GANNĀG MĒNŌY[6]

6a.1 gōwēd pad dēn kū
Ganāg[7] Mēnōy čiyōn andar[8] dwārist[9] ud čimīg-dahišnīh dām abarwēzīh yazdān ud nizōrīh[10] ī xwēš[11] dīd
abāz[12] dwārist kāmist[13]

6a.1* gōwēd pad dēn kū
Gannāg Mēnōy[14] čiyōn ♣ andar dwārist ⎫[15] čē ī abar-čērīh abēzag ī yazdān nizōrīh ī[16] xwēš dīd[17]
abāz dwāristan[18] kāmist[19] [K20_95r]

6a.2 mēnōy ī āsmān čiyōn ān ī arwand artēštār[20] kē zrēy[21] ī ayōxšustēn[22] dārēd ī xwad[23] ast [TD1_24v] āsmān
padīrag ī Ganāg[24] Mēnōy bē winnārd padist barēd[25]
tā ka Ohrmazd darbuštīh saxttar[1] az āsmān pērāmōn[2] ī āsmān bē kerd[3]

---

1 Ta <-šn' 'n'>, TbD <-šn' 'n>.
2 Ta/bD <g/yn->.
3 KMKb <'ldyD>.
4 KM.
5 M.
6 Kb <yn'ym->.
7 TaD <g/yn->, Tb <gnn->.
8 Ta + ~~dwārist kāmist~~ / mēnōy ī.
9 D <-l^{y}yyt'>.
10 Tb nizōr.
11 Tb <hwyš>.
12 TbD + <l>.
13 TaD <k'myyyt>.
14 Kb <yn'ym->.
15 Not K.
16 Kb.
17 KKb <dy/Yt>, M <dẏt>.
18 Kb <-lyyt'>.
19 KKbM <k'myyyt>.
20 Ta <-špw'l>.
21 TabD <zl'D>.
22 Ta <-šyyytyn>.
23 Tab <hwt>.
24 Ta <yn->, TbD <ynn->.
25 TabD <-WNyt>.

6a.2* mēnōy āsmān[4] čiyōn ān[5] ī artēštārān[6] [M51b_231v/162] kē zrēy-ēw[7] paymōxt estēd xwad[8] ast āsmān

padīrag ī[9] Gannāg Mēnōy bē winnārd[10] padist-iz[11] abar burd[12]

tā ka Ohrmazd darbuštīh[13] saxtar az āsmān padīrag ī[14] āsmān pērāmōn bē kerd

6a.3 u-š frawahr ī artēštārān ī [TD2_32v/61] ahlawān gurd-asp nēzag dast[15] pērāmōn[16] ī ān darbuštīh ōwōn bē gumārd čiyōn homānāgīh mōy abar sar

hangōšīdag ī awēšān [17]♣ kē darbuštīh pās pāyēnd[18]

ud ān darbuštīh[19] awēšān ⎫ ahlawān padiš estēnd[20] Ahlawān-āgāhīh xwānēnd

6a.3* u-š frawahr artēštārān[21] ahlawān[22] gurd-asp ud[23] nēzag-dast pērāmōn ī āsmān ōwōn homānāg ī[24] mōy [K20b_12r] andar[25] sar

hangōšīdag awēšān kē darbuštīh[26] pās pāyēnd

6a.4 u-š nē ayāft Ganāg Mēnōy widarg abāz-dwārišnīh

u-š abesinnēnišnīh[27] ī dēwān[1] a-kārīh xwēš ōwōn rōšn bē dīd

---

1 Ta <yy'ht\t/l>, Tb <yy'htl>, D <yy'httl>.
2 Ta <-lym->.
3 TbD <krt">.
4 Kb <'ysm-> +.
5 Kb <ZC>.
6 Kb <'lt'št / ->.
7 KMKb <zl''-1>.
8 Ta <hwt>.
9 M.
10 Kb <w'lt'>.
11 KM <PWN yytyc>, Kb <PWNyytpk> eol.
12 KMKb <-WNt>.
13 Kb <ylptyh>.
14 KM.
15 Ta <sm>.
16 Ta <-lym->.
17 Not Ta bol.
18 TbD <Nd/ywLWNd>.
19 D <ylwp>.
20 Tb + f.st. <'k>, D sup.
21 M <'lyt->, Kb <'lt'->; K + w.
22 M <—lwb'n'>.
23 KM.
24 K; Kb čiyōn.
25 M + w.
26 K <-t y>, Kb <-št'>.
27 Ta <'pysnyn->, TbD <yyhyn->.

čiyōn Ohrmazd frazām-pērōzīh[2] xwēš[3] ud fraškerd-kerdārīh dām tā hamē hamē-rawišnīh ∵

6a.4* u-š[4] nē[5] ayāft[6] Gannāg Mēnōy[7] widarg kū[8] abāz[9] dwārēd aziš
bē dīd abesinnēnīdan[10] ī[11] dēwān ud[12] a-kārīh ī[13] xwēš
čiyōn Ohrmazd frazām-pērōzīh xwēš fraškerd-kerdār[14] tā hamē[15] hamē-rawišnīh ∵

6a.5 ēn nazdist[16] ardīg mēnōy āsmān abāg Ganāg[17] Mēnōy [DH_175v] kerd[18] ∵

Bd. (IndBdh. V)

6b.1[0] didīgar ardīg āb kerd

6b.1[0]* didīgar ardīg[19] ī[20] abāg āb kerd

6b.2[1] az ān čiyōn Tištar stārag pad Karzang ī ābīg pad xwurdag ī Azarag[21] xwānēnd Gyānān būd
andar ham rōz ka[22] Ēbgad andar dwārist abāz ō Ēbārag[23] pad kust ī Xwarwarān[24] abar[25] ō
paydāgīh āmad

6b.2[1]* az ān čiyōn Tištar star pad Karzang ābīg[1] pad xwurdag Awarag[2] xwānēnd ǰānān būd[3]

---

1 Tb <ŠA'n'>.
2 Tb <- y / ->.
3 Tb <hwyš>.
4 K <MNš>.
5 Not Kb.
6 KMKb <ÿ'p̄t>.
7 Kb <yn'ym->.
8 Kb; KM kē.
9 Kb <LAWH**L**>.
10 KMKb <'p̄ysn->, Kb <-nyt'>.
11 KM.
12 Kb.
13 KM.
14 M -kerd.
15 KKb hamāg.
16 Ta <nzyyyt'>, Tb <nzyyt'>, D <nz-^{Y}yyt'>.
17 TaD <g/yn->, Tb <ynn->.
18 Ta <krt">.
19 KMKb <'ldD>.
20 KB.
21 TabD <'clk>.
22 Not Ta.
23 Ta <'yyyp̄->, TbD <'yyp̄->.
24 D <hwlw\p/l'n'>
25 TabD <'p̄l>.

andar ham rōz ka Ēbgad andar dwārist[4] abāz ō[5] Ēbārag[6] pad kust ī Xwarwarān abar ō[7] paydāgīh āmad[8]

6b.3[2] ānōh harw māhīgān-ēw[9] ī xwēšīh axtar-ēw

māh Tīr čahārom māhīgān[10] ī az sāl

♣ Karzang čahārom [TD2_33r/62] axtar ī[11] az Warrag čiyōn xwēšīh Karzang[12] ⌋[13] kē-š Tištar andar ǰast daxšag ī [TD1_25r] wārān-kerdārīh nimūd[14]

u-š āb[15] ul ō abr[16] rawānīd[17] pad nērōg ī[18] wād

6b.3[2]* ānōh[19] harw māh-ēw[20] xwēšīh[21] axtar-ēw

māh Tīr čahārom ♣ māh az sāl ⌋[22]

Karzang čahārom axtar az Warrag čiyōn xwēšīh Karzang[23] kē-š [M51b_**232r/165**] Tištar andar ǰast daxšag ī[24] wārān-kerdār nimūd[25]

u-š[26] āb ul (ō) abr[27] burd[28] pad nērōg[29] ī[30] wād

---

1 KMKb <MYA y>.
2 KMKb <'wlk>.
3 MKb <bwt(')>.
4 Kb <-lyyyt'>.
5 Not K.
6 KMKb <'c'lk>.
7 Kb <'w'>.
8 Kb <YHMTWNyt'>.
9 TaD <BYRHYk'n-1>, Tb <BYRH-l 'n>.
10 Ta <m'h^{Y}k->, Tb <m'Hk->, D <m'hYk->.
11 Tb <-1>.
12 Ta <ylc->
13 D sup. interl., <ylcny / klcnd>.
14 Ta <mt'>.
15 D <MYA> badly formed + sup. *my'*.
16 Ta <'pl>.
17 Ta <lwb'n->, TbD <byn->.
18 TbD <nylwy>.
19 K <YATWNTME>, Kb <YHMTWNyt'ME>.
20 Kb <BYRH>.
21 KM <NPŠE y> 2x, Kb <NPŠE> 2x.
22 Kb <ŠNT MN>.
23 Kb <klwng>.
24 KM.
25 Kb <-krt'lnmwt'>.
26 K <MNš>.
27 K <QDMpl>, MKb <QDM>.
28 KM <-WNt>, Kb <bwlt'>.
29 Kb <PWNylwk>.
30 KKb.

6b.4[3] ham-kārān abāg Tištar estād hēnd
Wahuman Hōm-yazd[1] pad parwānagīh
Burz-yazd pad ham-kārīh
Ardāy[2] Fraward pad paymān-winnārišnīh

6b.4[3]* ham-kārān abāg Tištar estād hēnd
Wahuman ud[3] Hom-yazd pad parwānagīh
Burz-yazd[4] [K20_95v] ud[5] Ardāy Fraward[6] pad paymān-winnārišnīh

6b.5[4] ud[7] Tištar pad 3 tan[8] bē wašt mard-kerb[9] asp-kerb[10] gāw-kerb[11]
30 rōz-šabān[12] andar rōšnīh wazīd[13] čiyōn pad harw kerb-ēw[14] 10 šab rōz wārān kerd
čiyōn axtar-āmārān-iz gōwēnd[15] kū harw axtar-ēw 3 kerb[16] dārēd

6b.5[4]* Tištar pad 3[17] kerb[18] bē[19] wašt mard-kerb[20] ud[21] asp-kerb[22] ud gāw-kerb[23]
30 rōz-šabān[24] andar rōšnīh wazīd[25] ud[26] pad harw kerb-ēw[27] 10 rōz-šabān[28] [K20b_12v] wārān kerd

---

1 TabD <-y't">.
2 TbD <'lt'>.
3 KM.
4 K Burz // yazd.
5 K.
6 M frawahr, Kb <'lt' 'plw'hl>.
7 Ta.
8 Ta + y, Tb <ylp'>, D <klp'>.
9 Tab <GBRA( )klp'>.
10 Ta <WYYAklp y>, Tb SWYÛYA ->.
11 Ta <TWRAklp y>, Tb <- klp'>.
12 Tb <- w ->.
13 Not Ta.
14 Tb tan-ēw.
15 Ta <-WNŷt>.
16 Tb tan, D <ylp'>.
17 M <TŁTA>.
18 M <kłp>, Kb <ylyp̄>.
19 Not Kb.
20 M <kłp>, Kb <klp>.
21 KM.
22 M <klp>, Kb <kłp>.
23 M <kłp>, Kb <klp>.
24 Kb <YWM LYLYA'n>
25 M <~~bcyt~~> + sup <wcyt>.
26 KM.
27 M <kłp->, Kb <ylp->, K <kłp> +.
28 Kb <YWM // šp'n'>.

čiyōn axtarmārān[1] gōwēnd kū harw axtar-ēw[2] sē kerb[3] dārēnd[4] ◦

6b.6[5] ān wārān harw srešk-ēw čand tašt ēw ī wazurg ī[5] ābān-dān āb[6] abar wašt[7]
ud[8] hamāg zamīg mard-bālāy[9] āb bē estād

6b.6[5]* ān wārān harw srešk-ēw čand[10] tašt-ēw[11] wazurg[12] wašt
ud[13] hamāg[14] ēn zamīg mard-bālāy āb bē estād

6b.7[6] ān[15] xrafstarān ī zamīg hamāg pad ān wārān bē ōzad[16]
bērōn huzārag ī parrwar kē pad sūrāgīhā[17] ī zamīg andar šud hēnd

6b.7[6]* ān[18] xrafstarān[19] ī pad zamīg hamāg[20] pad ān wārān bē ōzad[21]
pad sūragīhā[22] ī[23] zamīg andar šud hēnd

6b.8[7] pas mēnōy ī wād čiyōn ēg-iz[24] nē gumēxt estād čiyōn gyān[25] andar tan[26] ǰumbēd
wād andarwāyīg[27] [TD2_33v/63] frāz ǰumbīhist
u-š[1] ān āb hamāg bē mušt bē ō kanārag ī zamīg āwurd[2] ud zrēy[3] ī Frāx-kerd az-iš būd

---

1 K <’htl’nl’n>.
2 K <yyt’l-1>.
3 M <klp>, Kb <yłp>.
4 M <d’lynd>, Kb <ŶHS->.
5 Tb <LBA-1>.
6 TabD <’p̄>.
7 TbD <wwšt'>.
8 D.
9 Tb <- b’ł’>.
10 Kb <csn'>.
11 Kb <tyšt-1>
12 MKb <LBA>.
13 K.
14 KKb hamē.
15 Tb + y.
16 Tb <YKT~~W~~LWNt'>.
17 Ta <swl’hyh>, TbD <swl’h sn’>.
18 M + y, Kb <ZC> 2x.
19 M <hlwp->.
20 Kb hamē.
21 K <ZYTLWNt>.
22 K sūrīhā, M <swłh’>, Kb <swł’k>.
23 KM.
24 Ta <ASN'c>, TbD <AYTc>.
25 Tab <g’n(')>.
26 Ta + y.
27 Ta <’ndlww ’sk>, TbD <’nylw’sk>.

6b.8[7]* ud[4] pas mēnōy wād čiyōn nē gumēxt estēd čiyōn[5] gyān andar tan ǰumbīd[6]

wād andarwāy frāz[7] ǰumbīd

u-š ān āb hamāg bē mušt[8] bē ō[9] kanār ī[10] zamīg āwurd ud[11] zrēy[12] ī[13] Frāx-kerd az-iš[14] būd ∵

6b.9[8] ān xrafstar ī murdag pad zamīg andar mānd

u-š wiš[15] ud gandagīh pad zamīg abar gumēxt

ud ān[16] wiš az zamīg bē burdan[17] rāy Tištar pad asp-kerb ī[18] spēd[19] ī drāz-dumb andar zrēy[20] frōd šud

u-š Apaoš[21] dēw pad [TD1_25v] homānāgīh[22] asp[23] siyā ī kōg-dumb padīrag bē tazīd[24]

u-š ēw[25] frasang[26] Tištar pad stōwīh[27] bē rāyēnīd

6b.9[8]* ān xrafstar[28] murdag pad zamīg andar[29] mānd[30]

u-š zahr[31] ud gandagīh[1] pad zamīg andar gumēxt[2] [M51b_**232v/166**][3]

---

1 TbD + *jąn*.
2 Ta <YHYT'YWNyt>.
3 TabD <zl'D>.
4 KM.
5 Kb + ✧.
6 M <jmbwyt> 2x, Kb <-ÿ/yt>, K ǰumbēnīd.
7 Kb <PWN'c>.
8 KMKb <mwyyt>.
9 Kb <'w'>.
10 MKb.
11 M.
12 K <zl''>.
13 Kb.
14 K <MNš>.
15 TbD <wyh>.
16 TbD <wŷh>.
17 TabD <-WNtn'>.
18 Ta <'yyp ŷlp y>, TbD <SWYYYA klpyh>.
19 Ta <yypkct>, TbD <yypyṭ>.
20 TabD <zl'D>.
21 TbD <'p̄'wyh>.
22 TbD <hm->.
23 Ta <SW->, TbD <'nSWYYYA> bol.
24 Ta <ttcyt'>.
25 TabD <XXX>. – Cf. *REA*.13.5 *hāθra : wāz-ēw ī abestāgīg pad ēwāz ī pārsīg frasang xwānēnd*.
26 Yt.8.23 *hāθrō.masaŋhəm*.
27 TabD <yytbwyh>.
28 K -ān.
29 M s.m. w/caret, Kb <'nd**l**>.
30 MKb <m'nd>.
31 K <z'l>.

ud ān wiš[4] az zamīg bē burdan[5] rāy[6] Tištar pad asp-kerb ī[7] spēd ī drāz-dumb[8] andar zrēy[9] frōd šud[10]

u-š[11] Apaoš[12] dēw[13] pad homānāg[14] ī[15] asp-ēw[16] ī siyā[17] ī[18] kōg-dumb[19] padīrag āmad bē tazīd

u-š ēk frasang Tištar pad[20] stōw[21] bē tāzēnīd[22]

6b.10[9] Tištar ōz az[23] Ohrmazd xwāst Ohrmazd ōzōmandīh abar burd[24]

6b.10[9]* ud[25] Tištar az Ohrmazd pērōzīh xwāst[26] ud Ohrmazd ōz ud zōr dād

6b.11[10] čiyōn [DH_176r] gōwēd kū

Tištar pad ham zamān[27] 10 asp[28] ī gušn ud 10 uštur ī gušn[29] ud 10 gāw ī gušn ud 10 kōf ud 10 rōd ōz abar mad

6b.11[10]* čiyōn gōwēd kū

---

1 MKb <gnnd/y->, Kb f.st. <z> +.
2 M <-hṭ>.
3 M in left marg.: <dhwm> dastag.
4 K + sub. *viš*.
5 K <-WNt'>, M <-WN~~y~~t \t/>, Kb <-WNtn'>, w +.
6 K = w.
7 Kb 2x.
8 KMKb <-swmb'>.
9 KM <zlyD>.
10 M <-WNyt>.
11 K <MNš> 2x, M pas.
12 K *apavš*, M <'p̄pš> + sup. *apavš*, Kb <'p'> *viš*.
13 MKb <ŠAAA>.
14 K <hm'n'k> eol.
15 M.
16 K asp.
17 Kb <yy'-yk>.
18 K.
19 KMKb <-swmb'>.
20 Not M.
21 KMKb <yytwwk>, KM + y.
22 MKb tāzānīd.
23 Ta + y.
24 TaD <-WNt>, Tb <bwlt'> eol.
25 KM.
26 K <w'w'yyt>, MKb <hw'yyt>.
27 Ta <ymYk>.
28 TabD <SW->.
29 TabD <ywy'n'> +, D <ywŷ'n'> 1x.

Tištar pad ham zamān 10 asp[1] [K20_96r] [K20b_13r/v][2] ī[3] gušn ud[4] ♣ 10 uštur ī gušn ud 10 gāw ī[5] gušn ⌉[6]
ud[7] 10 kōf 10 rōd ōz abar burd[8]

6b.12[11] u-š ēw frasang Apaoš dēw pad stōwīh[9] bē tazēnīd

6b.12[11]* u-š[10] ēw[11] frasang *Apavš*[12] dēw[13] pad stōwīh[14] bē tazēnīd[15]

6b.13[12] ēd[16] rāy pad ān čim Tīr abāg Tištar hāwand-nērōg gōwēnd

6b.13[12]* ēd rāy[17] pad ān čim Tīr abāg[18] Tištar[19] hāwand-nērōg[20] gōwēnd

6b.14[13] pas pad abr[21] xumb-paymānīg abzār-ēw ī ān kār ēdōn gōwēnd
āb abar [TD2_34r/64] stānēd[22] ud čand škefttar[23] wārēnēd pad srešk[24] ī gāw sar mard-sar[25]
saxt-zahā[1] ud must-zahā meh-iz keh-iz

---

1 M <SW->.

2 Kb 13r PWN ŠMAYEN? OHRMAZD / NIYĀYIŠN ...

3 KM.

4 KM.

5 KM.

6 Kb 10 gāw gušn 10 uštur gušn.

7 KM.

8 KM <-WNt>, Kb <bwlt'> eol.

9 Ta <yytb'yh>, TbD <yytwbwyh>.

10 K <MNš>.

11 KMKb < 1 >.

12 MKb; K *apaviš*.

13 Kb <ŠA>.

14 K <yytwk••>, M <yytwky> + sup. <nylwk>, Kb <yytwk>.

15 KMKb <t'cyt>. – K + {pas pad abr ō xumb-ēw}.

16 TabD <'y>.

17 Not Kb bol.

18 M <'p̄'k>.

19 Kb <tyšt>.

20 KKb only <ny/glwk>, not M.

21 TbD <'p̄lw>.

22 TabD <-WNyt(')>.

23 TabD <šk'p̄t- = škypt->.

24 Ta <yylyšk'>, TbD <yyl'''k>.

25 Ta <BYRH>, not TbD.

6b.14[13]* pas pad abr ō xumb-ēw[2] paymānag[3] ī[4] abzār-ēw[5] ān[6] kār ♣ ēdōn gōwēnd ⎫[7]
āb abar stad[8] čand škufttar[9] wārānīd[10] pad srešk ī[11] gāw sar[12] ud mard sar[13]
mušt-zahāy[14] dast-zahāy meh-iz ud keh[15]

6b.15[14] andar ān wārān-kerdārīh Aspanǰarūš[16] ud Apaoš kōxšīd hēnd
ud ātaxš ī Wāzišt[17] gad[18] [19]♣ abar wēxt[20] ud āb tābēnīd
andar abrān Aspanǰarūš az ān gad ⎫ abar-zanišnīh[21] γarrēnīd[22] ud wāng[23] kerd
čiyōn nūn-iz ham ān ardīg pad wārān-kerdārīh γarrānāy[24] ud rōzāg paydāg

6b.15[14]* andar ān[25] wārān-kerdārīh Aspanǰarūš[26] Apaoš[27] dēw[28] kōxšīd hēnd
ud[29] Ātaxš Wāzišt[30] ♣ gad abar wēxt[31]
ud[32] Aspanǰarūš ⎫[1] az ān gad- [M51b_**233r**/165] -zanišnīh[2] garāntom wāng[3] kerd

---

1 Ta <yyšt>, TbD <yy'ht'->.
2 Kb <hwmb'>.
3 M; KKb paymān.
4 M.
5 M <'yz'l-1>, Kb abzār.
6 Kb <ZC>.
7 Kb <'ytWNd>.
8 KMKb <-WNt>.
9 M <škwptt-1>.
10 KMKb.
11 Kb.
12 Kb <yyl>.
13 Kb <yyl^{w}>.
14 KM <-zh'k> 2x, Kb <-zh'> 2x.
15 Kb <ks-c>.
16 TabD <-lwwyh> +.
17 Tab <-zyš->, D <-zš->.
18 Ta om.
19 Not Ta bol.
20 TbD <wšt'>.
21 Tb only zanišnīh.
22 TaD <ylyn->, Tb <klyn->.
23 TaD/b <KAL/ŁAy>.
24 TbD <glw'nyD/-n**A**>.
25 Kb <ZC>.
26 K <-lyšk> +, M <-lš-1>, Kb <-lšk> 2x.
27 K *apavaš*, MKb <'p̄wš> + sup. *avaš*.
28 M <ŠAAA>.
29 KM.
30 Not K.
31 K <wÿht>.
32 K.

čiyōn nūn-iz[4] pad ān ardīg[5] pad wārān-kerdārīh[6] ɣarrānāy[7] ud rōzāg paydāg

6b.16[15] u-š 10 šab ud rōz pad ān ēwēnag wārān kerd
ān wiš xrafstarān ī andar zamīg būd hamāg andar ān[8] āb bē gumēxt
ān mahīdar[9] sōr[10] bē kerd čē andar zamīg bē mānd
az ān tōhmag[11] xrafstar hamē hambūsīhēnd[12] [TD1_26r] .

6b.16[15]* u-š 10[13] šab ud rōz pad ān[14] ēwēnag wārān kerd
ud[15] ān wiš ud zahr[16] xrafstarān andar zamīg[17] būd[18] hamāg andar ān āb bē gumēxt
ud ān āb sūr bē būd[19] čē andar zamīg bē mānd[20]
az ān[21] tōhmag[22] xrafstarān hamē hambūsēnd[23]

6b.17[16] pas wād ān āb pad ham-ēwēnag[24] tā bowandagīh[25] 3 rōz pad kust kust zamīg abāz nišāst[26]
3 zrēy[27] ī meh[28] ud 30[29] zrēy[30] ī keh aziš būd
2 čašmag ī zrēy[1] aziš ō paydāgīh mad

---

1 M <BYN YATWNyt>.
2 M <-MHY->, Kb <-MHYTWNsnyh>!.
3 MKb <KALA>.
4 M nūn.
5 KMKb <'ldyD>.
6 KMKb -dār.
7 M <-n'k \'y/>, Kb <-nyh>.
8 TbD + f.st. bē.
9 Ta <msytl>, Tb <mhyytl>, D <mhytl →msytl?>.
10 Not Ta.
11 Ta <-m'k>.
12 Ta <-bysnsny>, TbD <-byyy'sny>.
13 M <—>.
14 Kb <ZC>.
15 KM 3x.
16 KMKb <z'hl>.
17 K <zm'n →zmYk>.
18 MKb <bwt(')>.
19 Kb <bwt'>.
20 MKb <m'nd>.
21 Kb + y eol.
22 KM + y.
23 KMKb <-bwkysnd>.
24 D <hm ''ynk>
25 TabD <bnd->.
26 TabD <nš->.
27 Ta <zl'>, Ta <zl'D>, D <zl'y y> eol.
28 Tab <myh>, D <ms>.
29 TaD+ <wly>.
30 TabD <zl'y>.

ēk Čēčast[2] ēk Sawar[3] kē-šān bun-xān ō čašmag ī zrēy[4] paywast[5] estēd ∵

6b.17[16]* pas wād[6] ān[7] āb pad ham ēwēnag tā bowandagīh 3 rōz pad kustag kustag ī[8] zamīg abāz dāšt
ud[9] sē zrēy[10] ī[11] meh 20 3[12] zrēy[13] keh az-iš [K20b_14r][14] būd[15]
2 čašmag ī[16] zrēy az-iš paydāg būd[17] hēnd
ēk Čēčast-war[18] ēk Sawar[19] kē-šān bun-xānān ō[20] [K20_96v] ud čašmag ī[21] zrēy paywast estēd

6b.18[17] u-š az [TD2_34v/65] ust ī abāxtar dō rōd bē tazēnīd ēk ō xwarāsān ēk ō xwarwarān šud hēnd
ī ast ī Ārang[22] rōd ud Weh-rōd[23]

6b.18[17]* u-š ō kust ī[24] abāxtar 2 rōd bē tāzīd ēk ō[25] Xwarāsān ud[26] ēk ō Xwarwarān šud hēnd
ast Ārang[27] rōd ud[28] Weh-rōd[29]

6b.19[18] čiyōn gōwēd kū
pad ān ī[30] angust-zahā ī Ohrmazd 2 āb-tazan[1] bun[2] frāz zād[3]

---

1 TaD <zl'y>, Tb <zl'D>.
2 Ta <'yw***k***\kc/ p^{Y}yyt'>, Tb <cycyyt'>, D <cyc^{Y}yyt'>.
3 Ta <swbl>, TbD <s̰wbl>.
4 TabD <zl'y>.
5 Ta <pwyyt>, TbD <ptwwyyt'>.
6 Kb <zYt>.
7 Kb <ZC>.
8 KM.
9 KM.
10 K <z•lyD>.
11 K.
12 KKb <LY-3>, M <LY w 3>.
13 Kb <zl'>.
14 Kb + <zlyD kh hcš>.
15 Kb <bwt'>.
16 KM.
17 Kb <bwt>.
18 Kb <cycštl wl>.
19 KM <swwbl>, Kb <swkbl>.
20 Kb <'w'>, not K.
21 M.
22 TabD <'lwnd>.
23 TabD <wŷh( )lwt>.
24 KM.
25 Not M.
26 Kb.
27 MKb <lg>.
28 M.
29 M <wh->.
30 Ta + f.st. <'nywšyt'>.

6b.19[18]* čiyōn gōwēd[4] kū

pad ān angust-zahāy[5] <'wnd> Ohrmazd harw[6] 2 āb Tejen[7] frāz <kyš>

6b.20[19] ud ān harw 2 rōd pad harw 2 sar ī zamīg bē gardēnd

ud pad zrēy[8] Frāx-kerd abāz ō ham gumēzēnd

6b.20[19]* ān harw 2 rōd pad harw[9] sar[10] ī[11] zamīg bē gardēnd[12]

ud[13] (pad) zrēy ī[14] Frāx-kerd abāz ō ham ♣ āb[15] andar ⌉[16] gumēzēd

6b.21[20] ud ka ān 2 rōd bē tazīd būd[17] pas[18] az ham bun-xān ī awēšān 18 rōd nāydāg[19] bē tazīd

pas abārīg ābīhā az ān nāydāgān[20] frāz [DH_176v] tazīd hēnd

awēšān-iz hamāg abāz ō Ārang[21] ud Weh rōd rēzēnd[22]

kē-šān xwābargarīh[23] ī gēhān ud frāy-zīyišnīh[24] ī dāmān aziš būd

6b.21[20]* ka[25] ān[26] 2 rōd bē tazīd az ham bun-xānān[27] ō awēšān 100 8 rōd ī[28] nāydāg bē tazīd hēnd[1]

---

1 TbD <-twcn'>.
2 TbD <BRA>.
3 TabD <ZLYT->, Ta <-WNyt'>.
4 K; MKb <-WNd>.
5 KMKb <zh'k>.
6 Not KKb.
7 KMKb <tycyn(')>.
8 TaD <zl'y>, Tb <zl'D>.
9 Not K.
10 MKb <yyl>.
11 KM.
12 K <-yny>.
13 K.
14 Kb.
15 M <'p̄>.
16 K {ywmyht}, not Kb.
17 Tb <byt'> eol.
18 Not Ta.
19 Tab <'ywt-> 2, D.
20 D <n'ywt->.
21 Ta <'lnd>, TbD <'l/ŀwnd>.
22 Ta <-cnd>. – TabD <wŷhlyc->
23 Ta <'n'p̄šy̰y̰cyh>
24 Ta <pl'D zyw->, TbD <pl'y z'yy'n->.
25 M <——>.
26 Kb <ZC>.
27 MKb + y.
28 MKb.

ud pas abārīg ābīhā[2] az ān[3] nāydāg bē tazīd [M51b_**233v/168**] hēnd
awēšān hamāg[4] abāz ō Ārang[5] rōd [K20a_2r beg.] ud[6] Weh-rōd[7] rēzēnd
kē-šān xwābar-dārīh[8] gēhān aziš °

6b.22[21] ēn fradom ardīg āb abāg Ganāg Mēnōy kerd[9] ∵

6c.0 sidīgar ardīg zamīg kerd

6c.0* abar[10] ardīg[11] Gannāg Mēnōy[12] abāg zamīg[13] kerd

6c.1a čiyōn Ganāg[14] Mēnōy[15] andar dwārist zamīg bē wizandīd[16]
ān gōhr ī kōf ī andar zamīg dād[17] estād pad wizandišn ud[18] zamīg (...)
ham zamān kōf ō rawišn estād[19]
nazdist[20] Harburz ī Baγbaxt[21] pas abārīg kōfān [TD1_26v] mayān ī zamīg [TD2_35r/66]
čē[22] čiyōn Harburz[23] frāz waxšīd[24] harwisp kōf ō rawišn estād hēnd
čē hamāg az rēšag ī Harburz frāz waxšīd hēnd

6c.1a* čiyōn Gannāg Mēnōy[25] andar dwārist[1] zamīg bē wizandēnīd[2]

---

1 Not MKb.
2 Kb <MYA HWEyD>!.
3 Kb <ZC>.
4 Kb hamē.
5 KKbM <'ly/dng>.
6 M.
7 M <ŠP->.
8 KM; Ka -rišn, Kb <-lsn'>.
9 Tb <kryn>, DH <— kryn>.
10 Ka <wmnmn>, Kb <lw t ⇀mn mn>.
11 Kab <'ldD>, M <'ldng>.
12 Kab <ynn'ym->.
13 Not Kab.
14 Ta <gnn->, TbD <g/yn->.
15 Not Tb bol., D.
16 Ta <zṅdyṭ>, TbD <zny/dyt'>.
17 Tb <d't'> eol.
18 Ta <wyšn'>, TbD <wznyšn' w>.
19 Ta + <~~wzl~~>.
20 TaD <nzyyyt(')>, Tb <nzyyt'>.
21 TaD <bkbht'>, Tb <bγwb'ht'>.
22 Ta <MŶM>.
23 Ta <-blc'> 2x.
24 Tb + Harburz.
25 Ka <yn'ym->, Kb <ynn'ym->.

ān gōhr ī[3] kōf[4] andar zamīg dād[5] estād[6]

fradom[7] Harburz bē[8] kōf baxt[9] [10]♣ ud[11] pas abārīg kōfānīhā ī mayān ī zamīg

čē[12] čiyōn Harburz frāz waxšīd[13] ⎫ harwisp kōf ō[14] rawišn estād hēnd

čē hamāg[15] az rēšag ī Harburz[16] frāz waxšīd[17] hēnd

6c.1b pad ān zamān az zamīg abar āmad[18] hēnd draxtān[19] homānāg[20]

kē tāg[21] ō[22] (abar) [23]♣ rēšag ō azēr tāzēnīd

u-šān ⎫ rēšag ēk andar did ōwōn bē widārd (ī) pad[24] ham-bandišnīh bē winnārd hēnd

6c.1b* pad ān[25] zamān[26] az zamīg abar[27] [K20b_14v] āmad hēnd

čiyōn[28] draxt homānāg kē tāg[29] ō[30] abar[31] rēšag[32] ō azēr rust

u-šān rēšag ēk andar did ōwōn bē widārd (ī) pad ham-bandišnīh[33] ōwōn[34] bē winnārd[1] hēnd

---

1 MKab <-lyyyt'>.
2 Ka <[c]nŝnyt>, Kb <cnŝnyt>, M <cy/dnyt>.
3 Kab w.
4 K + {baxt pas abārīg kōfānīhā}.
5 KKab <d't(')>, M <-WNt>.
6 Kab <-WNyt'>.
7 Kab <AWLA>.
8 KKa; not M; Kb folded.
9 KMKab < b'ht>.
10 Not Kb.
11 Kb.
12 Kb <-c>.
13 Kb; K <whš'yt>.
14 Kab <'w'>.
15 Kab hamē.
16 Kab <hłbwlc'>.
17 Kb <w''y-yt'>.
18 Ta <YYAT->.
19 TabD <dl'ht->.
20 Tb <hm->.
21 Ta + pad ān.
22 TbD ōy.
23 Not Ta.
24 Not TbD.
25 Ka <Z**K**>, Kb <ZC>.
26 M zamīg.
27 Kab 2x bol.
28 Kab; not M bol., K.
29 KMKab <OD>.
30 Kab <'w'> 2x.
31 Kab <'cyl>.
32 M <lc'k>.
33 M, Kab <-bwn->.
34 Kab; not M.

6c.2 ud pas az ān zamīg pad škuftīh[2] čandēnīdan nē šāyist

6c.2* pas az ān zamīg pad ān škuft čennīdan[3] (nē šāyist)

6c.3 čiyōn gōwēd pad dēn kū kōf meh band[4] zamīgān

6c.3* gōwēd[5] kū[6] kōf meh[7] band[8] ī zamīgān [K20_97r][9]

6c.4 ud widarg ī xān[10] ābān andar kōf
ī[11] rēšag ī kōfān[12] azēr ud azabar bē hišt[13] kū-š padiš andar tazēnd
ōwōn čiyōn rēšag ī draxtān[14] andar zamīg widerēd
hangōšīdag xōn[15] ī andar rāγān[16] kē zōr[17] ō[18] hamāg tan dahēd

6c.4* widarg ī[19] ābān[20] andar kōfīhā
rēšag ī kōfīhā azēr azabar bē hišt[21] kū pad-iš andar tazēnd[22]
ōwōn čiyōn rēšag ī[23] draxtān andar[24] zamīg widerēnd[25]
hangōšīdag ī xōn andar raγ[1] ī mardōmān[2] kē zōr ō[3] hamāg[4] tan dahēnd[5]

---

1 Ka <w~~nn~~'lt'>, Kb <w'lt'>.
2 Ta <y'kwptyh>, TbD <y'k ptš>. – *Dk*.3.28.2 pad škeftagīh; 7.9.3, *PR*.8m.2, *WZ*.4.15 pas škeftīh.
3 KM, Kab <cŷ/ynytn'>.
4 Ta <BRA>.
5 M <-WNd>.
6 M, Kb; not K.
7 M <MYA 'n>.
8 MKab <bwnd>.
9 K + pad nām ī dādār ī weh ī abzōnīg.
10 Not Ta, D sup.
11 TbD.
12 Tb <dlht'n' ⇀kwp'n'>.
13 TabD <-WNt'>.
14 TaD <dlht->, Tb <dl'ht->.
15 Ta/bD <DMẎ/YA>.
16 TabD <l'k->.
17 TabD <zwl>.
18 Not TbD.
19 K.
20 KKab <MYA 'n>.
21 KKab <-WNd>, M <-x̂₁>.
22 KMKab <tycynd>.
23 M.
24 K + {zm'n}.
25 M <ptylynd>.

6c.5 pad ahmar[6] ǰud az Harburz pad 18 sāl[7] hamāg kōf az zamīg abar āmad hēnd
kē frayādišn ud sūd ī mardōmān aziš

6c.5* pad ahmar ǰud az Harburz pad 18[8] sāl hamāg[9] kōf az zamīg abar[10] rust hēnd[11]
kē frayādišn ī[12] sūd ī[13] mardōmān[14] aziš[15] ∵

6c.6 čiyōn gōwēd kū frāz dād estēnd pad sūr ō āsrōnān artēštārān wastaryōšān [TD2_35v/67]

6c.7 ēn[16] fradom ardīg zamīg abāg Ganāg[17] Mēnōy kerd ∵

Bd. (IndBdh. VII)

6d.0 čahārom ardīg urwar kerd ān ka[18] hušk bē būd

6d.0* ardīg[19] abāg[20] urwar[21] kerd [M51b_**234r**/167] ān kē hušk bē būd[22]

6d.1 Amurdad[23] amahrspand čiyōn-iš[24] urwar xwēš[25] ān urwar xwurd[26] kōst
abāg āb ī Tištar stad[1] bē gumēxt

---

1 KMKab <lg>.
2 MKab <mlt->.
3 K (added), Kab <'w'>.
4 Kab hamē.
5 M <-WNt>.
6 TbD <'hm'l>.
7 TbD + <18 yy'łw>.
8 K <10 4 2 2>.
9 KKab hamē. – KMKab + bē, for bun?
10 Not M.
11 Not Kab.
12 KM.
13 KKab.
14 M <ANŠ->, Kab Ohrmazd.
15 K <MNš>.
16 Not Tb.
17 Tab/D <g/yn->.
18 Ta ka.
19 KMKa <'ldD>, Kb <'lyD>.
20 Kb <LW~~M~~TE>.
21 M -ān.
22 M <-WNt>, Kab <bwt'>.
23 D <'mwdt'>.
24 Ta <-yh>.
25 Tb <hwyš>.
26 Tb -ag.

ud Tištar ān āb pad hamāg zamīg bē wārēnīd

6d.1* Amurdad amahrspand[2] čiyōn-iš urwar xwēš ān urwar xwurd kōst[3]
abāg āb Tištar[4] [K20a_v] stad[5] bē gumēxt
ud Tištar ān āb[6] pad hamāg zamīg bē wārānīd[7]

6d.2 pad hamāg (zamīg) urwar ēdōn bē rust čiyōn mōy pad sar mardōmān[8]

6d.2* pad hamāg[9] zamīg urwar bē rust čiyōn mōy andar sar ī[10] mardōmān[11]

6d.3 u-š [DH_177r] 10,000 aziš [TD1_27r] ēk sardag ī mādagwar[12] frāz rust hēnd
pad abāz-dārišnīh 10,000 wēmārīh ī Ganāg[13] Mēnōy ō dāmān (frāz) kirrēnīd

6d.3* 10,000 az-iš[14] ēk sardag mādagwar frāz rust[15] hēnd
pad abāz-dārišnīh[16] 10 hazār sardag wēmārīh Gannāg Mēnōy[17] [K20b_15r] ō[18] dāmān frāz
kirrēnīd

6d.4 az ān 10,000 100 ud 30 sardag andar sardag urwar frāz waxšīd hēnd

6d.4* az ān 10 hazār[19] 100 30[20] ♣ sardag andar ⌉[21] sardag urwar frāz waxšīd hēnd

---

1 TaD <-WNt>, Tb <-WNyt'>.
2 M <-hr'->.
3 Not K.
4 Kab <MYA-tyštl>.
5 KMKab <-WNt>.
6 KM <'p̄>.
7 Ka <w'l*yny*[t]> folded, Kb <w'lynyt>.
8 TaD <mlt->.
9 Kab hamē.
10 M sup.
11 MKab <mlt->.
12 Tb + y.
13 TaD <g/yn->, Tb <gnn->.
14 K <MNš>.
15 M waxšīd.
16 K <'p̄'c->, MKa <LAWHLy'l-> (Ka w. barely visible second hook in <-A->), Kb <<LYWHLy'l->; – M <-YHS->, Kb <-y'l->.
17 Kab <yn'ym->.
18 Kab <'w'>.
19 M, Kb <10 hc'l>, K 10,000.
20 Kab <<L**Z** L**Y** >, KM <L**Z** w L**Y** L**K**>.
21 Not M.

6d.5 az ān hamāg tōhmag[1] ī urwarān Wan ī[2] Was-tōhmag frāz dād
andar zrēy[3] ī Frāxkerd abar rust kē[4] hamāg sardag ī urwar[5] ♣ tōhmag pad ⌉[6] ān wan aziš hamē waxšēnd

6d.5* az ān hamāg[7] tōhmag ī urwarān Wan ī[8] Harwisp-tōhmag [9]♣ frāz dād
andar zrēy Frāxkerd abar rust kē hamāg sardag ī urwarān tōhmag ⌉ aziš[10] hamē[11] waxšīd

6d.6 nazdīk[12] ō ān[13] Wan Gōkarn[14] draxt[15] bē dād
pad abāz-dārišnīh ī zarmān ī duš-pid
u-š purr-frayādišn[16] ī gēhān aziš būd ∵

6d.6* ud nazdīk ō[17] ān Wan ī Harwisp-tōhmag Gōkarn[18] draxt bē dād[19]
pad abāz-dārišnīh[20] zarmān ī duš-pid
purr-frayādišnīh gēhān aziš[21] būd[22] ∵

6d.7 ēn fradom ardīg urwar abāg Ganāg[23] Mēnōy kerd ∵ [TD2_36r/68]

Bd. (IndBdh. VIII)

6E.0 PANJOM ARDĪG GĀW[1] Ī ĒK-DĀD[2] KERD

---

1 TbD tōhm.
2 TaD <wn'ŷ>.
3 Tab <zl'D>, D <zl'y>.
4 Tb ka.
5 D + w.
6 Tb pad tōhm.
7 Kab hamē; M <hm>, not K.
8 M + sup. *vani*.
9 Not Kab.
10 K <MNš>.
11 MKab; K hamāg.
12 Tb <nzyyt'>.
13 Not Tb.
14 Ta <gwkkln'>, Tb <hwyylw>, D <ywkl / ln'>.
15 TaD <dlht'>, Tb <dl'ht'>.
16 TaD <- pl't->, Tb <- pl''t->.
17 Not Kab.
18 KKab <gwklt>, M <ywklt>.
19 Kb <-WNt"> eol.
20 K/MKab <-y/d'l->.
21 K <MNš>.
22 Kab <bwt'>.
23 Ta/bD <g/yn->.

6E.0* ABAR ARDĪG[3] ABĀG GĀW ĒK-DĀD KERD

6e.1 čiyōn frāz widerd urwar-čihrīh rāy
az hannāmān[4] ī gāw 55[5] sardag ǰōrdāg ud 12 sardag urwar bēšaz[6] az zamīg waxšīd[7] hēnd

6e.1* čiyōn frāz widerd [K20_97v] urwar-čihrag rāy
az ♣ ham handām ⎫[8] ī[9] gāw panǰāh ud[10] panǰ sardag ǰōrdāg 12 sardag urwar ī[11] bēšāz az zamīg frāz waxšīd

6e.2 u-šān rōšnīh ud zōr[12] ī andar tōhm[13] ī gāw būd ō māh abespārd

6e.2* u-šān[14] rōšnīh[15] ud[16] zōr ān[17] tōhm ī[18] gāw būd[19] ō[20] māh-pāyag[21] abespārd

6e.3 ān tōhm pad rōšnīh ī māh bē[22] pālūd pad[23] hamāg gōnagīhā[24] bē wirāst gyān[25] andar kerd[26]

6e.3* ān tōhm pad rōšnīh ī[1] māh[2] bē pālūd[3] pad hamāg[4] [M51b_**234v**/168] gōnag bē wirāst[5] ud[6] ǰān[7] andar tan kerd

---

1 D <TWA>.
2 Tb <’ẏwt’k'>.
3 KM <’ldD>, Kab <’lyD>.
4 Tb <ZK ’m’n>.
5 Tb <50 w 5>.
6 TaD <byšz>, Tb <b’’z y>.
7 D <w’hyt'>.
8 Kab <hmhnd’m>.
9 KM.
10 KM.
11 KM.
12 Tab <ym’l>, D <zw’l>.
13 Ta <thm>.
14 Kab <AP̄šn'>.
15 Kab <lwšn'>, KM <lwšn Y>.
16 K.
17 Ka <Z**K**>, Kb <ZC>.
18 Kab -agīh ī, KM -īh.
19 MKab <bwt'>.
20 Kab <’w'>.
21 MKab <BYRH->.
22 Tb pad.
23 Tb bē.
24 Ta <-yhyh’>, TbD <-yhs>.
25 Ta/bD <g/y’n>.
26 D + <MNW>.

6e.4 az ānōh ǰuxt ēw gāw ēk nar[8] ud ēk mādag
ud pas az[9] harw sardag ēw[10] 2[11] čiyōn 282[12] sardag[13] pad zamīg 2 frasang homānāg[14]
kē pad dēn 18 hāsr gōwēd frāz paydāg būd hēnd

6e.4* az ānōh[15] 2 gāw ēk nar[16] ud[17] ēk mādag
ud pas az harw sardag-ēw 200 haftād ud[18] 2 sardag pad zamīg frāz paydāg[19] būd hēnd

6e.5 gōspandān māništ[20] pad zamīg ♣ murwān ō andarwāy ⌉[21] ud māhīg ō āb šnāzišn[22]
hēnd kē pad frāy-parwārišnīh[23] ī dām[24] [TD1_27v] aziš būd

6e.5* murwān mānist[25] pad andarwāy[26] ud māhīg pad āb[27] ∵
[K20, M51b, K20a, K20b next 8.0*]

6e.6 ēn fradom ardīg ī gāw abāg Ganāg[28] Mēnōy kerd ∵
Bd.

---

1 KM <lwšn Y>, Kab <lwšn'>.
2 M, Kb <m'h>.
3 Ka <p'ływt'>, Kb <p'ltwt'>.
4 Kab hamē.
5 M <-l'yy\y/t>.
6 KM.
7 Kab <j'n'>, KM <g'n>, M + sup. *gąn.* , sub. P. *jān*.
8 Ta <ZK**L**>, TbD <ZKL>.
9 Not Tb.
10 Tb <-1>.
11 Tb <3>.
12 Ta <200 w 80 2>, Tb 200 w yyy' 2>.
13 Not Ta.
14 Tb <hm->.
15 MKab; K ēdar.
16 Ka <Z**K**L>, Kb <ZCL>.
17 M.
18 KM.
19 M bē.
20 Tab <m'n(')yšt'>, D <m'n''t'>.
21 Tb <ml'n' PWN dln'y>.
22 Tab <šn'csn>, D <cyt'>.
23 TaD <pl'y plw'l->, Tb <l'D plwl->.
24 Tba <BYN>.
25 Kab <-yyyt>.
26 Kab <'ndl'w'y>.
27 M + zīyišnīh.
28 Tab/D <g/yn->.

6f.0 šašom[1] ardīg Gayōmard kerd .

6f.1 ud az ān čiyōn pad spihr ī Gayōmard paydāg būd kū andar Ēbgadīh pad kōxšišn ī axtarān ud abāxtarān[2] 30 sāl zīyist

6f.2 čiyōn guft zamān pēš[3] [TD2_36v/69] az Ēbgad kū Gayōmard ī tagīg ō 30[4] zamestān[5] zīndagīh[6] ud xwadāyīh[7] brēhēnīd

6f.3 pad madan ī Ēbgad Ohrmazd stārag pad Karzang ī ābīg[8] ǰast pad bālist ī xwēš pādyāwandīh[9] ī-š andar [DH_177v] hamēmāl rāy ō Gayōmard zīndagīh[10] ī ǰān[11] brēhēnīd

6f.4 ud Kēwān stārag ī ♣ pad Tarāzūg pad gyāg ī čahārom[12] ⎫[13] kū Mēx[14] ī azēr ī zamīg pad bālist[15] ī xwēš ǰast[16] abarwēzīh ī-š[17] abar hamēstār[18] rāy margīh brēhēnīd

6f.5 būd[19] ī Ohrmazd pad bālist[20] ī xwēš pad Mēx[21] ī Gyānān abarwēzīh abar Kēwān rāy ān margīh az Gayōmard bē spōxt[22] tā[23] 30 sāl

6f.6 did Kēwān abāz ō Tarāzūg mad kū-š bālist ī xwēš pad ān hangām Ohrmazd[24] pad Wahīg[25] ǰast kū-š nišēb[26] ī xwēš[27] abarwēzīh[28] ī Kēwān abar Ohrmazd rāy Gayōmard margīh abar mad pad hōy dast ōbast[29]

---

1 Ta <šš̌wwm>. – Tb + ēn fradom.
2 Not Tab.
3 TabD <LOYN(')>.
4 Not Ta.
5 TaD <d/ym'yyt->, Ta <ymyyt->.
6 Ta <-n$^{\check{Y}}$yh yh>, Ta <-n$^{\check{Y}}$yyh>, D <-nYkyh>.
7 TaD <-t'yh>, Tb <-t'-yyh>.
8 D + <y'n ^{Y}yyt'>, Raf. ī Gyānān ǰast.
9 Ta <p't''wnyh>, Tb <p't''wyh>, D <'p̄p't''wndyh> + sup. <p'ty'šnyh>.
10 TaD <-nYkyh>, Tb <-n$^{\check{Y}}$yyh>.
11 Ta/bD <g/y'n>.
12 Tab <c AHL / MN>.
13 D <PW / \tl'cwk w/ sw'k y ch'ly ⟶-lwmn>.
14 TaD <ms>, Tb <myh>.
15 D <-^{Y}yyt'>.
16 Ta <'yyt>, Tb + y.
17 Tab/D <y (/) ZYš>.
18 TabD <hm'yyt->.
19 D <-WNtn'>.
20 D <-l^{Y}yyt> +.
21 TaD <ms>, Td <myh>.
22 Ta <yytwht'>.
23 TaD+ <-t'd>, Tb <-t' OD>.
24 Not Ta bol.
25 Ta <g's-1>, Tb <g's y>, D <wy''k = wy'-yYk>.
26 Tab <nšyyp̄'>, D <š'yyp̄'>.
27 Tb <hwyš> eol.
28 D <'lwyc->.
29 Ta <'wp^{Y}yyt'>, D <'wyyt'>.

6f.7 andar bē-widerišnīh ēw[1] tōhm andar ō zamīg šud[2]

čiyōn nūn-iz andar widerišnīh[3] hamāg mardōm[4] tōhm bē [TD1_28r] rēzand[5]

6f.8 az ān čiyōn tan ī[6] Gayōmard az [TD2_37r/70] ayōxšust[7] kerd estād[8] az tan ī[9] Gayōmard 6 (7) ayōxšust ō paydāgīh mad

6f.9 ud (az) ān tōhm ī andar ō zamīg[10] šud[11] pad 40 sāl Mašīy ud Mašiyānīy[12] abar rust hēnd

kē-šān purr-rawišnīh ī gēhān ud abesīhēnišn[13] ī dēwān[14] ud a-kārīh[15] ī Ganāg[16] Mēnōy aziš būd

6f.10 ēn fradom ardīg[17] Gayōmard kerd abāg Ganāg[18] Mēnōy kerd ∵

Bd.

6g.0 haftom ardīg ātaxš kerd

6g.1 ān padīrag ī Aspanǰarūš[19] bē estād

ātaxš ī Wāzišt-iz[20] pad wārān kerdārīh

ud[21] ādur ī Farnbay ud Gušn-asp[22] ud Burzēnmihr pad gēhān pānagīh ī dām pādārīh

ud abārīg[23] ātaxš čiyōn andar urwar ud mardōmān[24] gōspandān pad gyān[25] dāštārīh ud waxšēnīdārīh[26]

u-š winnārdārīh ī gēhān dām aziš būd

6g.2 ēn-iz fradom ardīg ātaxš abāg Ganāg Mēnōy kerd ∵

6h.0 haštom ardīg axtarān kerd padīrag ī druzān abāxtarān

---

1 TabD <-yh-1>.
2 Tab <-WNyt>.
3 TabD <-yh-1>.
4 TabD <mlt->.
5 Ta <lycny>, Tb <lyc'yny>, D <lycnd>.
6 Ta <TWRA>.
7 Tab <-šyyt'> 2x, D <'ywk hšwyyt'> 2x.
8 Tb -ēd.
9 Ta <mtn' y BYN>
10 D + <zmyYk>.
11 Tb <-WNyt'>.
12 Ta <m''' w m'šny>, Tb <wm'š' wm'š'n'>, D <m'š'y y / m'š'ny>.
13 TabD <'p̄ysnšn(')>.
14 TabD <ŠA'n'>.
15 Tb <wn'sk->.
16 Ta <gnn->.
17 Tb kārēzār ī.
18 Ta <gn->.
19 TaD <-lwyh>.
20 Tab <-zyš->, D <-zš->.
21 Ta <ww>, TbD y.
22 Tab <-n'yyp̄'>, D <-nyyp̄'> eol.
23 Not Ta.
24 TabD <mlt->.
25 TabD <g/d/y'n>.
26 Tab <wAhšyn->, D <w'hyn->.

6h.1 harw kas abāg xwēš hamēmāl[1] pad kōxšišn estād
padīrag hambedīg winnārd hēnd tā fraškerd
čiyōn-im zayǰ[2] ī gēhān nibišt

6h.2 ēn[3] fradom[4]♣ ardīg axtarān[5] [DH_178r] kerd abāg Ganāg[6] Mēnōy

6i.0 9om ⎫ ardīg mēnōyān[7] yazdān [TD1_28v] abāg [TD2_37v/71] Ganāg Mēnōy kerd
ka-šān zad stōwēnīd[8] ō dōšox abgand

6i.1 čiyōn gōwēd 90[9] rōz šab a-xwēy ud a-pōyišn[10] būd hēnd mēnōyān yazdān pad ān ardīg kerdārīh ∵

6j.0 dahom starān[11] ī a-gumēzišn kerd[12] ka-šān tārīkīh[13] ud bazzagīh[14] ō abargar gumēxt[15] nē hišt[16]

6j.1 čiyōn gōwēd kū Xwarrah ī Weh-dēn ī Mazdēsnān[17] pad Aybyāgān[18] homānāg ī ast kustīg
homānāg[19] star-pēsīd ī mēnōyān-tāšīd 3 tāg pad 4[20] grih pērāmōn[21] āsmān ♣ pad ān pāyag[22]
⎭[23] bē dāšt[24]

6j.2 awēšān starān abāg pad kōxšišn estād hēnd tā frazām[25] čiyōn nibišt

6j.3 ānōh mayān ox[26] razm brīn ī[27] abēzagīh andar gumēzagīh xwānīhēd ∵

---

1 Ta <-m'm->.
2 TaD <z'yck(').
3 Ta <YWM^{N}>?
4 Not Tb.
5 Tab mēnōyān yazdān.
6 Tab/D <g/yn-> +.
7 Ta <-wy''n>.
8 Tab <-TNt>.
9 Ta <**90**>, Tb <**70**>.
10 Tab <-w''n' = -w^{Y}šn'>, D <'pwd šn'>.
11 Tb <-twl->.
12 TaD + ∵.
13 D tārīk.
14 Tb <bwc->.
15 Tb <-tn'>.
16 Ta <ŠAYKknt>; TbD <-WNt'>.
17 Tab <m'yyyt->, D <m'yyt->.
18 Tab <'yypy'Y/yy'n'>, D <'yyypšky'n"šky'n"> eol.
19 D + y.
20 TbD 3.
21 TaD <-lym->, Tb <-lm->.
22 Tb <p''k'>, D <p'-yk>
23 Ta pad.
24 Tab <y/d'št'>, D <g\'/št'>.
25 D <pltwm>.
26 Tab <m''n' ''n' = 'hw' = AHRN>, D <m't''n'>.
27 Tab <blynnd>, D <blynd>.

Bd.

7.0 ABAR ĒWĒNAG Ī AWĒŠĀN DAHIŠNĀN ∵

7.1a gōwēd pad dēn kū

ka Ganāg[1] Mēnōy andar dwārist nē pad sāl māh ud rōz čē tēz pad zamān bē mad[2]

7.1b nazdist[3] ō sē ēk ī ēn zamīg didīgar ō 5 ēk ī ēn zamīg sidīgar ō ēn zamīg hamāg bē [TD2_38r/72] mad[4]

pas [5]♣ ō urwar ⎫

ast ī Ohrmazd ān ī awēšān kerb abar grift abar ō[6] awēšān stārag-pāyag[7] burd[8] frāz[9] ō stāragān[10] [TD1_29r] [11]♣ dād

ast rōšnīh awēšān stāragān ⎭ kē nūn abāz ō gētīy[12] tābēnd

7.2 čiyōn gōwēd kū

axtarān ī[13] āb-čihrag[14] zamīg-čihrag urwar-čihrag hēnd ∵

7.3 awēšān āb-čihragān[15] Tištar <wtl''k'> Azarag[16] Padispar ud Pēš-parwēz[17] 5 stārag kē[18] Parwēz[19] xwānēnd

awēšān āb-sardagān[20] ān ī zamīg-čihrag[21] Haftōring[22] ud Mēx[23] ī[24] mayān āsmān

awēšān zamīg-sardagān ān ī urwar-čihrag

abārīg ǰud[25] az awēšān

---

1 Tab <gn->.
2 Not Tb.
3 Ta <nzyyyt'>, Tb <nzyyt'>, S <nz-ʏyyt'>.
4 Not Ta bol., D sup.
5 Ta ∵.
6 Not Tab.
7 Ta <- p'-yk>, Tb <- p''k'>, D <**yyt**'l yyt'l p'-yk>.
8 TaD <bwlt'>, Tb <bwlc w>.
9 Ta <pl'c>.
10 Ta <'g'n'>.
11 Not Ta
12 TabD <-t''>.
13 TabD.
14 Tab/D <MẎ/A ->. – D -čihr 3x.
15 TabD <'p̄' ->. – Ta <-g'n>, Tb cihrān.
16 Not Tb bol.
17 Ta <-plyc'>. – TabD pēš parwēz.
18 Not Ta bol.
19 Ta <plyc'>.
20 Ta <- yyt'ly'n>. – D + w.
21 TabD - čihr.
22 TabD <-wklyng>.
23 Not Ta bol., TbD <ms>.
24 D.
25 D <y cyt'>.

7.4 pas Ganāg Mēnōy ō gāw mad

Gāw ō nēmrōz ālag pad dašn dast ōbast[1]

nazdist[2] ān ī dašn pāy ō ham burd[3]

7.5 Ohrmzad ān ī gāw kerb[4] ēwēnag ī gāw[5] abar grift ō māh abespārd

čiyōn ast ēn rōšngar ī māh abāz ō gēhān tābēd [DH_178v]

7.6 čiyōn gōwēd kū

māh ī gōspand-tōhmag kū ēwēnag gāwān gōspandān[6] pad māh-pāyag[7] estēd

7.7 pas ka ō Gayōmard mad Gayōmard ō nēmrōz rōn hōy ālag ōbast[8] [TD2_38v/73]

ud nazdist-iz ān ī hōy pāy ō ham burd[9]

7.8 Ohrmazd ān ī ōy kerb abar grift ō xwaršēd[10] abespārd

čiyōn ast ēn rōšnīh ī xwaršēd kē ō gēhān padiš tābēd

7.9a čē[11] gāw ōwōn būd čiyōn māh Gayōmard ōwōn būd čiyōn xwaršēd[12] [TD1_29v]

(ī) Ohrmazd pad gētīy frāz brēhēnīd

7.9b ka Ēbgad mad[13] ul ō azabar burd[14] kū tā abāz ō xwēš buništ[15] tābēnd

dēwān-iz ān[16] xwarrah ō xwēšīh nē[17] rasēd kū pad-iš pādixšāy[18] bawēnd

7.9c agar nē ēdōn kerd hād[19] ān rōšnīh ō gētīy nē *spīzīd[20] hād

handāzag ī ātaxš ka brāh[21] az asar-rōšnīh awiš[22] paywast estēd

ka abrōzēnd rōšnīh[1] ō azabar dat[2] ō xwēš buništ[3] ī-š aziš āmad

---

1 Tb <’wpYyYt'>.
2 Tb <nzyyt'> +, D <nz-ʸyyt'> +.
3 TabD <bwlt(')>.
4 Tb <tn' w>.
5 Not Tb.
6 D sup.
7 Ta <- p’’k'>, Tb <p’-yk>, D <p’Ak>.
8 Ta <’wyyt'>.
9 Ta <bwlt'>.
10 D <- p’Ak>.
11 Ta <QDM>.
12 Ta rest of line empty.
13 D + w.
14 TabD <-WNt(')>.
15 Ta <-yšt>, Tb <-d’št'>.
16 Ta + y.
17 D <l’y>.
18 Tab <pthš’>, D <-hš’y>.
19 TabD <HWEt(')> 2x.
20 Ta <tyc yyct>, Tb <tycyyYt'>, D <tyc yyyt'>.
21 TabD <bl’y>.
22 D <’wbyh>.

Bd.

7.10a ēn-iz gōwēd kū

ka[4] ō Gayōmard margīh abar mad nazdist[5] pad ān ī dašn pāy pad ān ī keh[6] angust Ganāg Mēnōy frāz dwārist[7]

7.10b pas ō[8] dil gursagīh[9] padiš frāz hišt[10]

ud Ohrmazd ud Ganāg Mēnōy ānōh bē estād[11] tā-š gōšt [TD2_39r/74] ud rōγn ō Gayōmard xwārēnīd

kū tā-š dēwān[12] pad[13] a-xwarišnīh nē kirrēnēnd

pad ān čim gyān[14] andar tan ī Gayōmard pad war saxttar[15] bē būd

7.10c pas [16]♣ abar suft mad

pas ⎫ abar ō bālist[17] sar dwārist

7.11 az tan ī Gayōmard rōšnīh[18] ōwōn bē šud[19] čiyōn āhen[20] ī garm ī[21] suxr[22]

ka-š [TD1_30r] pōdag abar zanēnd[23] ud siyā[24] bē bawēd

7.12a nūn-iz mardōm andar gētīy pad ēn[25] hangōšīdag mīrēnd

kē nazdist pāy ud pas abārīg handām[26] tā ō[27] kaš[28] hōšēd[29]

---

1 D rōšn.
2 TabD <-WNt'>.
3 Ta + y, D+ <-t" y>.
4 Not Tab.
5 TaD <nzyyyt'>, Tb <nzyyt'>.
6 Tb + f.st. <'wyww>
7 D <-l^{Y}yyt'>.
8 Ta w.
9 Tab <ywlyyyyh>, D <-yykyh>.
10 TabD <-WNt'>.
11 Tab <-WNyt'>.
12 TbD <ŠA'n'>.
13 Not Tb.
14 Tab/D <g/y'n'>.
15 Ta <yy'ttl>, Tb <yy'htl>, D <yy'httl>.
16 Not Tb bol.
17 D <-yyyt'>.
18 Ta rōšn / — īh.
19 Ta <-WNyt'>.
20 Tab <'ysn'>, D <'sn>.
21 Ta most of new line empty.
22 TabD <sw'hl>. – Tb + y.
23 Tb <-TNd>.
24 D <S''>.
25 Not D.
26 D+ <hn'mnOD / >.
27 Ta <wOL OD OL>, Tb <w OL OD>.
28 TaD/b <AD/YŠ>.
29 D <hwyhyt'>.

ud pas gyān[1] andar war saxttar[2] bē bawēd[3] xwarišn xwarēd [DH_179r]

7.12b was ka mardōm mīrēd[4] [5]♣ padiš niyāzān bawēnd kū ān tan weh bawēd pas zūd mīrēd[6] ⌉

ka murd[7] gōn[8] bē wardēd ∵

[1] Tab/D <g/y'n'>.
[2] TabD <yy'httl>.
[3] Tb <-WNt'>.
[4] Not TaD, Tb + mīrēd.
[5] Not Tb bol.
[6] Ta <-TN-> 2x.
[7] Tb <-WNyt'>.
[8] TaD <gwn>, Tb <ywn>.

Bd.

8.0 ABAR ČIYŌNĪH ZAMĪGĀN ∵

[K20a_v, K20_97v, M51b_**234v**/168, K20b_15r cont. from 6e.5*]

8.0* ABAR ČIYŌNĪH ZAMĪG[1] (INDBDH. IX)

8.1 gōwēd pad dēn kū ast zamīg 33[2] sardag

8.1* pad dēn gōwēd kū zamīg[3] 30 ud[4] 3[5] sardag [K20a_v end, K20b_15r next 34.15*]

8.2 čiyōn ān ī-m[6] pēš[7] pad dar ī zamīg nibišt
ka Tištar ān wārān[8] ♣ kerd kē-š ⌋[9] zrēyīhā[10] aziš būd hēnd zamīg hamāg gyāg nam bē grift
pad 7[11] pārag bē wisist[12] azēr-dārišn azabar-dārišn bē būd[13]
azēr[14] nišast[15] pārag ēw[16] ī[17] čand nēm-ēw mayān 6[18] pārag pērāmōn[19]
ān 6 pārag čand Xwanīrah
u-š [TD2_39v/75] kišwar nām nihād kū keš[20] bē būd

8.2* ān rōz ka Tištar wārān kerd ka-š zrēy az-iš[21] būd hēnd hamāg gyāg nam[22] bē grift[23]
7 pārag bē būd pārag ēw[1] čand nēm-ēw mayān 6 pārag pērāmōn[2]

---

1 M only zamīg.
2 Tb <- w ->.
3 Not K.
4 M.
5 Kab <LS-1>.
6 Ta <ym>, Tb <'m->, D <y zm>.
7 TabD <LOYN'>.
8 Tb -īh.
9 Tb <MNW twš>.
10 Ta <zl'y'>, Tb <zl'Dyh y>, D <zl'y-yh'>.
11 Ta <IIII 3>, Tb <3 3>.
12 TabD <wyyyt>.
13 D <-WNyt'>.
14 TabD <'c'y'l>.
15 Tb <nn->.
16 Ta <-'>.
17 Ta.
18 D <4 3>.
19 Ta <-lym->, Tb <-lm->. – Ta + ∵ eol.
20 TabD <kyš>.
21 K <MNš>.
22 KM <nym>.
23 KM <glpt>.

ud[3] ān 6 pārag čand Xwanīrah[4]

u-š kišwar[5] nām nihād ud keš keš bē būd

8.3 čiyōn pārag ēw pad kust ī Xwarāsān Arzah[6] kišwar

pārag ēw pad kust ī[7] Xwarwarān Sawah[8] kišwar

ud 2 pārag[9] pad kust ī nēmrōz Fradadafš ud Widadafš[10] kišwar

ud 2 pārag ī pad kust ī Abāxtar Wourubaršn Wouruǰaršn[11] kišwar xwānēnd

♣ ud ān ī ⎫[12] mayān ī awēšān and[13] čand kū awēšān [TD1_30v] Xwanīrah

8.3* čiyōn pārag ēw[14] pad kust ī Xwarāsān Sawah kišwar °

Xwarwarān Arzah kišwar

2 pārag pad kust ī nēmrōz Fradadafš[15] Widadafš[16] kišwar

♣ 2 pārag ⎫[17] ī[18] pad kust ī[19] Abāxtar Wōrubaršt[20] Wōruǰaršt kišwar

[21]ān ī mayān Xwanīrah

8.4 az kišwar ō kišwar[22] ǰud pad parwānagīh[23] yazdān warzāwandīh[24] tā šudan[25] nē šāyēd[26]

---

1 KM <- HNA>.
2 K <pylmwn>.
3 K.
4 KM <hwyls>.
5 Not M.
6 D <yy'h> + sup. s.m. <'lc'h>.
7 Tb <-tk'>.
8 D <'lc'h> + sup. <yy'h>.
9 D + <'y>.
10 Ta <plyt'p̄š wwŷyt'p̄š>, Tb <plyt'p̄š wwyt'p̄š>, D <plyt'p̄š wyŷt'p̄š>.
11 Ta <w'wwlwblšn' 'wlwclšn'>, Tb <ww'wlwblšn' / w'wlwclšn'>, D <w'wwlwblšn' w'wwlwclšn'>.
12 D rep. bol.
13 Ta/bD <'nny/d>.
14 KM <HNA>.
15 K <plydt->, M <pldt->.
16 M <wytpš>.
17 Not K.
18 K.
19 K kustag.
20 K <wwlb->.
21 K 2 pārag +.
22 Not Tb.
23 D <plwsnkyh>.
24 Tb <wlc'nyyh>.
25 Ta <-WNt'>.
26 D <š'yy̰t'>.

8.4* (...)

8.5 čiyōn gōwēd kū

mayān ī Sawah[1] ud Arzah ud Xwanīrah zrēy[2] dārēd[3]

čē bahr-ēw az zrēy[4] ī Frāxkerd pērāmōn[5] bē dāšt[6]

az mayān ī Fradadafš (Widadafš) wēšag dārēd

mayān ī Wourubaršn Wouruǰaršn kōf ī buland bē rust kū tā az kišwar ō kišwar paywand bē bawād

kū tā ēk tā did šudan nē šāyēd

8.5* [7]♣ ud Xwanīrah zrēy dārēd ⌋

čē bahr-ēw az ān zrēy [K20_98r] Frāxkerd pērāmōn[8] bē gašt

ud Wōrubaršt[9] Wōruǰaršt kōf-ēw buland[10] bē rust kū tā[11] az kišwar ō kišwar ♣ nē tuwān šud ⌋[12]

8.6 az ēn 6 kišwar hamāg nēkīh andar Xwanīrah wēš dād

Ganāg Mēnōy ō-iz Xwanīrah wēš kōxšīd[13]

ud anāgīh ō Xwanīrah[14] wēš kirrēnīd[15] zadārīh rāy ī-š aziš[16] wēnēd[17]

čē kayān ud wīrān[18] andar Xwanīrah [TD2_40r/76] dahīhēd[19]

dēn-iz weh ī mazdēsnān pad Xwanīrah dahīhēd pas ō abārīg kišwar barēnd[20]

Sōšāns-iz[21] andar[22] Xwanīrah zāyēnd kē Ganāg[23] Mēnōy abesīhēnēnd[24]

---

1 D <ysw'h>.
2 Tab <zl'D>, D <zl'y>.
3 TabD <d'lyt> +.
4 TabD <zl'D>.
5 Ta <-lym->.
6 D <dšt'>.
7 Not K.
8 K <pylmwy>, M <-mwny w>.
9 KM <wwlb->.
10 M <włnd>.
11 M kū-š.
12 K; M šudan ne tuwān.
13 D <-š'yt'>.
14 D <hwyls>.
15 Tb dād.
16 Tb <MNš>.
17 Ta <-T\W/N->.
18 Ta <-n' wwyl->, Tb <-n wyl->. D <-n wwyl->.
19 Tb <-WNyt'>.
20 Ta <-d>, TbD <-WNtn'>.
21 Ta <swkš'\s/c>, Tb <swkš->, D <swš->.
22 D+ <-csn'>.
23 Tb <gnn->.
24 Ta <'p̄yyh'nnd>, Tb <'p̄yyhynnd>, D <'p̄yyhynd>.

ud ristāxēz[1] tan ī pasēn kunēnd[2]

8.6* ud az ēn 6 kišwar hamāg nēkīh andar Xwanīrah[3] wēš dād[4]
ud Gannāg Mēnōy-iz[5] [M51b_**235r**/169] ō Xwanīrah wēš [6](kōxšīd
ud anāgīh ō Xwanīrah wēš) kirrēnīd zadārīh[7] rāy ī-š[8] aziš dīd
čē kayān ud yalān[9] andar Xwanīrah dād
ud[10] dēn ī weh[11] mazdēsnān[12] pad Xwanīrah dād[13] ud pas ō abārīg kišwar burd[14]
Sōšyans andar Xwanīrah zāyād[15] kē Gannāg Mēnōy[16] a-kār kunēd[17]
ud ristāxēz tan ī pasēn[18] kunēd[19] ∵

8.7 čiyōn gōwēd kū frayist[20] mardōm[21] [DH_179v] andar Xwanīrah[22] ōzōmandtar[23]
andar kišwar ī Xwanīrah ēn druz wattom
az[24] ēn[25] awēšān-iz kišwar ī abdom druz bē burd[26] ∵

8.7* (...)

---

1 Ta <l^{Y}yyth'c>. – Tb + y.
2 TabD <-x1>.
3 KM <hwyls> +
4 M <d't>.
5 M Mēnōy.
6 Not KM.
7 M <YYLYA>.
8 KM <ZAA>.
9 K <yl'n>.
10 K.
11 M <ŠPYL > / dēn.
12 M <m'zy\y/sn'n>.
13 M <d't>.
14 KM <-WNt'>.
15 K; M <-WNyt>.
16 K <GNEnnd ⟶gnmynwd>?
17 K <WĄYWNyt> 2x, M <-WNd>.
18 K <PWNysn'>.
19 M <WĄDWNyt>.
20 Tab <pl'yyt>, D <pl^{Y}yyt'>.
21 TabD <mlt->.
22 Ta + ud xwanīrah bol.
23 Tb <'wcm->
24 Not Ta.
25 Tb + kē.
26 TabD <-WNt(')>.

Bd.9.

9.0 ABAR ČIYŌNĪH KŌFĀN ∵

9.0* ABAR ČIYŌNĪH[1] KŌFĀN (INDBDH. X)

9.1 gōwēd pad dēn kū nazdist[2] kōf frāz rust Harburz ī [TD1_31r] baγbaxt[3]
az ān pas hamāg kōf frāz rust hēnd pad 18 sāl

9.1* gōwēd pad dēn kū nazdist[4] kōf frāz [5]♣ rust Harburz ī baγbaxt
ud az ān pas hamāg kōf frāz ⎫ rust hēnd pad 18[6] sāl

9.2 Harburz tā bowandagīh 800[7] sāl hamē rust
200[8] sāl (tā) ō star-pāyag[9] ud 200 tā ō māh-pāyag
ud 200[10] tā ō[11] xwaršēd-pāyag ud 200[12] tā ō bālist[13] āsmān

9.2* ud[14] Harburz tā[15] bowandagīh 800 sāl hamē[16] rust[17]
200 sāl ō star-pāyag[18] ud 200 ō māh-pāyag
ud[19] 200 ō xwaršēd-pāyag ud 200 sāl ō asar-rōšnīh[20]

9.3a čiyōn abārīg kōfīhā az Harburz frāz rust estēnd pad marag 2244[21] kōf ī ast
Hugar[1] ī buland Tērag ī Harburz[2] ud Čagād ī Dāytīy[3] ud Arzūr[4] grīwag[5] Usindām[6] kōf

---

1 K <csn**yh** / csnyh>.
2 TaD <nzyyyt(')>Tb <nzyyt'>.
3 Ta <bkbkht>, Tb <bkwbht>, D <bkbwht'>.
4 K; M fradom.
5 Not KM.
6 M; K 15.
7 Tab <700>.
8 D <II-00> 2x.
9 Tb <yytwl ->.
10 D <III-00>.
11 Not Tab.
12 D <II-00>.
13 D <b'l^{Y}yyt'>.
14 M.
15 K <•OD>.
16 K hamāg.
17 K + {hēnd}.
18 K <yytwl->.
19 K.
20 K asar ī rōšnīh, M asar ī / ~~rōšn~~ rōšn.
21 Tab <2000 w 200 w 40 w 3/4>

kōf [TD2_40v/77] Abursēn[7] kē ast Abarsēn[8] gōwēd

kōf ī *Zərəδaz* kē ast kōf[9] Mānuš[10] kōf Ēriǰ[11]

kōf ī Kaf kē ast ī [12]♣ Kōfag[13] kē ast ī ⎪ kōf ī Ušdāštār[14]

kōf ī Arwadar būm kōf ī Rōyišnōmand

9.3b kōf ī Padišxwār kōf kē mahist[15] xwarrah ud xwārīh kōf-iz xwānēnd kōf ī Rēwand

kōf ī *Dārspəṇt*[16] Baγgar[17] kōf ī Was škuft kōf ī Giyāhōmand[18] kōf ī Wafrōmand

kōf ī Spandyād[19] Kandarusp[20] kōf ī *Asnwand[21] kōf Kandag-rāh[22]

kōf 13

kōf ī andar Kang-diz kē gōwēd āsānīhōmand[23]

awēšān weh-xwarrah xwurdag kōf

9.3a* čiyōn abārīg kōfān az Harburz frāz rust hēnd pad marag 2244[24] kōf ī[25] ast

Hugar[26] ī buland[27] Tērag ī[28] Harburz Čagād Dāytīg ud Arzūr[29] <pwyyt> °

Usindom[30] kōf ° kōf ī Abursēn[31] kē kōf ī Pārs gōwēnd[1] °

---

1 TaD <'ndl>, Tb <'wyl>.
2 Tb Harburz ī Tērag.
3 Tab <-yh>.
4 Ta <'lz'zl>, D <'lzl>.
5 Tab <y/d'lywk>, D <y\'/lywk>.
6 Tab <'wysnšm>, D <'wysnd'm> + sup. <šm>.
7 D <'p̄lyy'n'>.
8 TaD <'p̄lyy'n'>, Tb <'p̄lysn'>.
9 Not Tb.
10 TabD <m'nyh>.
11 Ta <'ylc>, TbD <'ylyc>.
12 Not D.
13 Ta <kwp\k/p>
14 Tab <'wy'y'št'l>, D <y'd'št'l>.
15 Ta <myyt>.
16 D *dārġpəṇti*.
17 Ta <bkyl>, Tb <wbyyl> bol., D <bky̱l>.
18 Ta <-yy'h->, TbD <yy'->.
19 Ta <yyp̄n^{Y}y't>, Tb <yyp̄^{Y}y't>, D <yyp̄n$^{\dot{Y}}$y̱'t>.
20 Ta <kwylyyp̄>, TbD <kwylwyyp̄>.
21 Tab/D <'ysnny/ŷ>.
22 Ta <k Ŷk l's>, Tb <kwYkl's>, D <<knŶkl'h>.
23 TbD <'ysn' yh->.
24 K <2000 ŠNT / w 200 40 3>, M 2000 200 w 40 w 3>.
25 K.
26 KM <hwgl> + sub. *hugar*.
27 KM <blnd>.
28 M.
29 K + sub. *arzur*, M + sub. *harzur*.
30 KM <'wysndwm>, M + sub. *husindaom*.
31 KM <'p̄'lyy-ÿ/yn'>, M + sub. *apārsīn*.

♣ kōf ī ⎫[2] Zerdaz[3] kē ast kōf ī[4] Mānuš[5] kōf ī[6] Ērij[7]

kōf ī Kaf[8] ° kōf ī Wādgēs ° kōf ī Ušdāštār •

kōf ī Arwadar būm[9] ° kōf ī Rōšnōmand[10] ° [K20_98v]

9.3b* kōf ī Padišxwārgar[11] kē mahist andar xwārīh kōf ī Čīn xwānēnd °[12] kōf ī Rēwand[13] °

kōf ī Dārspēd Bag-gar[14] kōf[15] ° kōf ī Was-škeft ° kōf ī <yy''k mwmnd>[16] kōf ī Wafrōmand[17]

kōf ī Spandyād[18] Kundarāsp[19] ° kōf ī Asnwand[20] ♣ Kundarīg[21] kōf ī ⎫[22] [M51b_**235v**/**172**]

<yyp̄>

12 kōf andar[23] Kang-diz[24] kē gōwēnd kū āsānīhōmand

ud[25] rāmišn ī[26] dādār ī weh ° xwurdag kōf °

9.4 u-šān gōkān gōwam[27]

9.4* u-šān • gōkān[28] gōwam °

9.5 Harburz pērāmōn[29] ī ēn zamīg ō āsmān paywast estēd

---

1 M; K -ēd.
2 Not M bol.
3 K <zyltc>, M <zlytc>, both + sub. *zərəδaz*.
4 M.
5 M + sub. *manoš*.
6 K.
7 K M<'ylc>.
8 K <k\'/f>, M <kp>, both + sub. *kaf*.
9 KM <'lcwl bwm>.
10 M <lwyšn->.
11 KM <pdš->.
12 M; K w.
13 KM <lÿDnnd>.
14 M + sub. *bakəyr*.
15 Not K.
16 K + sub. *mumənd*, M <yy''k.m y mnd>.
17 M <wytl>.
18 M + sub. *spəndiiāṯ*.
19 M + sub. *kandr'sp*.
20 M *asanuuid*.
21 M <-lyyp̄>.
22 M <kwndlyyp̄ • p y>.
23 M sup. s.m.?
24 K <kndc>, M ān ī andar kōf.
25 K.
26 K 2x.
27 Tba <-WNyt(')>, Tb + sup. <m>.
28 KM <2-k'n(')>.
29 Ta <-lym->.

9.5* Harburz kōf[1] pērāmōn[2] ī ēn zamīg ō āsmān paywast estēd

9.6[3] Tērag ī Harburz ān kē-š star[4] māh ud xwaršēd padiš andar wardēnd padiš abāz āyēnd

9.6* Tērag[5] ī[6] Harburz ān kē star[7] māh xwaršēd padiš andar widerēnd[8] ud padiš abāz āyēnd[9] ∘

9.7 Hugar[10] ī Buland ān kē-š āb [TD1_31v] Ardwīsūr[11] aziš frōd ǰahēd 1000 mard-bālāy[12] ∵

9.7* Hugar[13] ī Buland[14] ān kē āb[15] ī Ardīwsūr[16] aziš frōd ǰahēd[17] 1000 mard-bālāy ∘

9.8 Usindām[18] kōf ān az xwenāhen[19] kē[20] gōhr ī āsmān mayān[21] ī zrēy[22] ī Frāxkerd kē-š āb az Hugar[23] ī padiš frōd rēzēd

9.8* Usindom kōf ān[24] kē az xwēnāhen[25] az gōhr ī[26] āsmān mayān ī zrēy Frāxkerd ka-š āb[27] az Hugar[28] ∘ padiš frōd rēzēd[1] •

---

1 Not K.
2 KM <pylmw>.
3 Yt.12.25.
4 Tb <yytwl>.
5 KM <ptylk>.
6 M.
7 K <yytwl>.
8 M; K šawēd.
9 M; K āyēd.
10 Ta/bD <hwy/dl>.
11 Tab <'lywswl>, D <'lkywswl>.
12 Tb <-ł'>.
13 KM <hwgl>.
14 K <wblwnd>, M <blwnd>.
15 KM <'p̄'>.
16 Km <'ls/šwywswl>.
17 M <jh->
18 Tb <-šm>.
19 Ta <''hn'>, TbD <hwn 'hyn'>.
20 Ta <MN 'nyn>, D <MN>.
21 Not Tb.
22 Tab <zl'D>, D <zl'y>.
23 TaD <hwyl>, Tb <'ndl>.
24 M + y.
25 KM <hwn'hn'>.
26 M 2x.
27 K + {BYN}, M + y.
28 K <'ndl>, M <hwgl>.

9.9 Čagād[2] ī Dāitīy[3] ān ī mayān[4] gēhān 100 mard-bālāy[5] kē-š Činwad[6] puhl padiš estēd ruwān pad ān gyāg ahmārēnd[7]

9.9* Čagād ī Dāytīy[8] ān ī mayān ī gēhān 100 mard-bālāy kē-š Činwar puhl padiš estēd ud[9] ruwān pad ān gyāg ahmārēnd[10] ∘[11]

9.10 [12]♣ Arzūr grīwag čagād-ēw pad dar ī dōšox [TD2_41r/78]
kē-š hāmwār[13] ⎫ [DH_180r] ham-dwārišnīh ī dēwān[14] padiš
kū hamāg drōzišn[15] ānōh kunēnd[16]

9.10* Arzūr grīwag čagād-ēw pad dar ī dōšox[17]
kē-š hāmwār dēwān dwārišnīh ānōh kunēnd[18]

9.11 čiyōn gōwēd kū
zamīg[19] kadār gyāg mustōmandtar
guft
hād Arzūr[20] grīwag pad dar ī dōšox kē-š ham-dwārišnīh[21] ī dēwān[22] padiš bawēd .

9.11* (...)

---

1 M; K rēzišn.
2 Tb <cg't'>.
3 TabD <-tyh>.
4 Not Ta.
5 Tb <-l'>.
6 TaD <cynwpt>, Tb <cynpt'>.
7 Ta <'hm'l> then missing text, TbD <'m'lyn(n)d>.
8 M <d'yt'D>, K <d'ytYk>.
9 K.
10 K <'hm'm'lynd>.
11 KM + Harburz kōf ° .
12 Not Ta.
13 Tb <'m'l → 'hm'l>, D <h'mw'l>.
14 TabD <ŠA'n>.
15 Ta <ylw csn'>, TbD <dlwc y'n'>.
16 Ta/b <-WNy/d>, D <-DWNd>.
17 M <yyh'n>.
18 K <-WNḍ>, M <-WNd>.
19 Not Tb.
20 Tb 2x.
21 Ta <hm'bl->.
22 TabD <ŠA'n'>.

9.12 ēn-iz gōwēd kū
ǰud[1] az Harburz Abursēn[2] kōf meh ast kū Abarsēn gōwēd
kōf ī hamāg Pārs[3] aziš bun
u-š bun pad Sagestān[4] u-š[5] sar pad Hūzestān[6] pad-iz Xwarāsān tēx-ēw[7] ast

9.12* ēn-iz gōwēd kū
♣ ǰud az ⎫[8] Harburz[9] Abārsēn kōf meh ast °
ud Abārsēn[10] kōf kōf ī Pārs gōwēnd
u-š bun pad Sagestān[11] u-š sar pad Hūzestān[12] ° [K20_99r]

9.13 didīgar kōf ī Mānuš[13] meh ān kōf kē-š Mānuščihr padiš zād[14]

9.13* kōf ī Mānuš ♣ meh ān ⎫[15] kōf kē-š Mānuščihr[16] padiš zād[17]

9.14 abārīg kōfān mārīg[18] kē[19] frayist[20] az awēšān frāz rust hēnd
čiyōn gōwēd kū
frōd-ābīg ud afsārīg deh pērāmōn[21] awēšān 3 kōf wēš ǰast estēd

9.14* abārīg kōf frayist[22] az awēšān rust hēnd

---

1 Tb <cyt'>!
2 TaD <’p̄wl-> 2x, Tb <’p̄l-> 2x.
3 Ya <-lyh>.
4 Ta <yykyyt->, Tb <yyy̰yt->, D <yyyyyt->.
5 Tb <’n’p̄š>.
6 Tab/D <-$^{Y/Y}$yyt->.
7 TabD <t’-1 = t’D>.
8 M <ywMN = YNE>
9 M + w.
10 K <’lp’l->.
11 K <yyyyyt’n' w>.
12 M <hwcYyyt’n>
13 TaD <m’nwyh>, Tb <m’ny>.
14 Ta <-WNd>.
15 Not M.
16 K <mnwš->.
17 K <z’t>.
1818 Ta <p’ylYk>.
19 Not Ta, D mārīg kē sup.
20 Not Tab, D <pl’yyt>.
21 Ta <-lym->.
22 KM <pl’yyt>.

čiyōn gōwēd kū
afsārīh[1] deh[2] pērāmōn[3] [4]♣ awēšān 3 ⌉ kōf wēš ǰast estād °

9.15 kōf ī Ēriǰ[5] pad Māy ud Ahmadān tā[6] Xwārizm
az kōf ī Abursēn rust estēd

9.15* kōf ī [M51b_**236r**/171] Ēriǰ pad Māy ud[7] Ahmadān[8] tā Xwārizm
az kōf ī Abursēn[9] rust estēd[10] °

9.16 kōf ī Mānuš[11] pad [TD1_32r] Xwarāsān pad wimand Turkestān
ō-iz Abursēn[12] paywast estēd

9.16* kōf ī Manuš pad Xwarāsān pad wimand Turkestān
ō-iz[13] Abārsēn paywast estēd[14] °

9.17 kōf ī Kaf az[15] ham kōf ī Abursēn rust estēd

9.17* kōf ī Kaf az ham kōf Abārsēn[16] rust estēd °

9.18 kōf ī Ušdāštār[17] pad Sagestān[18]

9.18* kōf ī Ušdāštār pad Sagestān °

---

1 KM <’p̄yy’lyh>, M + sub. *āuusāri.*
2 M <msn’>.
3 KM <pylmwn>.
4 Not M.
5 TaD <’yl̤y̤/yc>, Tb <’ylc>.
6 Tab+ <-t’n'Y>, D <-t’n’wmnnd>.
7 M <m’’n y>.
8 M <hm->.
9 M <’p̄’l->.
10 M <-WNd>.
11 D <m’nwyh> + sup. <š>.
12 Tb <’p̄l->.
13 M <OLyc>.
14 M; K <-WNd>.
15 Tab+ <kpm>.
16 M <ysn>.
17 Ta <’wšyy’’t’l>, Tb <’wy’’’t’l>, D <’wy’y’št’l>.
18 Tb <yy̤y̤t->.

9.19 Arzūr kōf ān ī pad kust ī Hrōm

9.19* kōf ī[1] Arzūr ān ī pad kust ī Hrōm[2]

9.20 Padišxwār-gar[3] [TD2_41v/79] kōf ān ī pad Tabarestān[4] ud Gēlān ud ān kustag

9.20* ud[5] Padišxwār-gar[6] kōf ān ī pad Tabarestān[7] ud Gēlān ān kustag °

9.21 Rēwand kōf pad Xwarāsān kē-š[8] Ādur ī Burzēnmihr padiš nišīnēd
u-š rēwandīh ēd[9] kū rāyōmand[10]

9.21* Rēwand kōf ī[11] pad Xwarāsān kē-š Ādur ī Burzēnmihr[12] padiš nišast[13] °
u-š rēwand ēd kū rāyōmand[14] °

9.22 Wādgēs[15] kōf ān ī pad Wādgēsān[16] wimandān
ān kustag purr-dār ud purr-draxt

9.22* Wādgēs[17] kōf ān ī pad Wādgēsān wimand
ān kust purr-dār purr-draxt °

9.23 Baγ-gar[18] kōf ān ī Frāsyāb[19] ī Tūr pad darbuštīh dāšt u-š ān mān[20] andarrōn kerd
u-š im rōz šahr[1] Rām-pērōz[2] bēwar ♣ deh šahrestān ⟩[3] abar abgand estēd

---

1 M.
2 KM + sub *hrum*.
3 D Padišwār.
4 D <tycl->.
5 M.
6 K <pdš->, M + sub. *u padišwārgar*.
7 M <tplYyyt'n>.
8 Not Ta.
9 TabD <'y>.
10 TaD <l''wmny/d>, Tb <l'y'wmnnd>.
11 K.
12 KM only Burzēn.
13 KM <nšyyt>.
14 KM <l'wmnd>.
15 TabD <-y's>.
16 Ta <'tyš'n>, Tb <'tyY''n' = 'ts''n'>, D <w'tyYšn = w'tsšn>.
17 K + sub. *v*, M *vāṯges*.
18 TabD <bkyl>.
19 TaD <pl'yyy/y'p̄>, Tb <pl'yy'p̄>.
20 Tb + <BYN>.

9.23* Bag-gar[4] kōf ān ī Frāsyāb ī Tūr pad darbuštīh kerd u-š[5] mān andarrōn kerd
u-š im[6] rōz šahr Rāmišn-pērōz[7] bēwar deh ud šahrestān abar abgand °

9.24 kōf ī Was-škuft[8] ān ī Pārs[9]
az ham kōf ī Abursēn

9.24* ud kōf Was-škeft ān pad Pārs
az ham kōf Abārsēn °

9.25 kōf ī Giyā'ōmand[10] kōf ī Wafrōmand
ān ī-šān Kāwul[11] ud ān[12] kustagīhā[13] aziš rust estēd[14] tā[15] ō kust ī Čīn

9.25* kōf Giyā'ōmand[16] kōf ī[17] Wafrōmand[18]
ī-šān[19] Kāwul[20] ān kustagīhā[21] aziš rust estēd tā kust Čīn

9.26 Spandyād kōf pad war ī Rēwand kōf

9.26* [22]Spandyād[23] kōf[24] pad war Rēwand •

---

1 Tab <y't">.
2 Ta <l'mpy̰l-c>, Tb <- pylwcyl>.
3 TabD <MN SNA>.
4 K <bkgy̰l>, M <bky̰y̰ l>.
5 M + ān.
6 K <LWM>, M <LNE>, both + sub. *yim*.
7 M <l'mp y>.
8 Ta <- škpt>.
9 Ta <p'lyy>.
10 TabD <yy''wmn(n)d>.
11 Ta <k'włw>, TbD <k'wł/l>.
12 D rep. bol.
13 Ta -gīh eol.
14 Ta <-WNŷt>, TbD <-WNyt'>.
15 Not Ta.
16 KM <yy''k->-
17 M + <~~KBD~~>.
18 M <wplywnd OD> + sub. *vafrīnd*.
19 K <ZAš'n>, M <ZA''n> + sub. *yišąn.* .
20 M <k'wwł> + sub. *kāuui*<ł^{w}>.
21 M; K kustīhā.
22 M s.m.?
23 K <yyyp̄dÿ't>.
24 K torn.

9.27 Kandarusp[1] kōf pad Tūs šahr kē-š war ī Sawar[2] pad sar[3]

9.27* Kundar-asp[4] kōf pad Tūs šahr [K20_99v] kē-š war[5] ī Sawar[6] pad sar[7] °

9.28 Kandarāh[8] kōf pad Ērānwēz

9.28* Kandarāh[9] kōf pad Ērānwēz[10] °

9.29 Usind kōf pad Ādurbādagān

9.29* Asnwand[11] kōf ī[12] pad Ādurbādagān *

9.30 Rōyišnmand[13] [DH_180v] kōf ān kē-š urwar padiš rust

9.30* Rōyišnōmand[14] kōf ān[15] kē urwar padiš rust estēd °

9.31 Būm kōf ān ī hamāg gyāg pad būm būm ud šahr šahr
u-š warz ābādānīh padiš kunēnd[16]

9.31* Būm[17] kōf ān ī pad hamāg gyāg[18] [M51b_**236v/174**] šahr šahr būm būm
u-š warz ābādānīh padiš kunēnd[19]

---

1 Tab/D <kwy/dlw( )yyp̄>.
2 TabD <swbl>.
3 D <yyl> + sup. <LOYŠE>.
4 M + sub. *kandrasp*.
5 Not M.
6 KM <swbl>.
7 KM <yyl>.
8 Ta <kwp l's>, TbD <knŶk->.
9 M + sub. *kandrās*.
10 K <'yly'n / ->.
11 M + sub. *asanuuand*.
12 K.
13 Tb <-šnwmnnd>.
14 M + sub. *roiiəšnumənd*; K Rōyišnmand.
15 Not K.
16 Tab <-WNd>, D <-x_1>.
17 M <MNWš>.
18 M + <štr'>.
19 K <-WN˛d>, M <WĄDWNd>.

9.32a was nām ud was marag [TD1_32v] az ham ēn kōfīhā ī ōšmurd[1] rust estēd
čiyōn ān ī-š nām [TD2_42r/80] pad ayādgārīhā[2] ī[3] šāhrīhā paydāg

9.32b kōf ī Wanāft kōf ī Aspranǰ kōf ī Pahrgar[4] kōf ī Dambāwend[5] kōf ī Rāzag kōf ī Zarrēn
kōf ī Gēsbaxt[6] kōf ī Dāwād kōf ī Mēzan[7] kōf ī Marag
kē hamāg az Abursēn[8] Mānuš[9] ud abārīg kōfīhā ī ōsmurd[10] rust estēd

9.32a* was nām ud[11] was marag az ham ēn kōfīhā rust estēd °

9.32b* kōf ī <gw'wt>[12] kōf ī Aspranǰ[13] ° kōf ī Pahrgar[14] kōf Damāwand[15] ī <l'wk>[16] kōf ī Zarrēn[17]
kōf Gēsbaxt[18] kōf ī Dāwad[19] kōf ī Mēzen[20] kōf ī[21] Marag[22]
kē hamāg az kōf ī Abārsēn rust estēd °
Mānuš[23] abārīg kōfīhā ōšmurd[24] estēd

9.33 čē[25] Dāwād kōf ō Hūzestān[26] paywast estēd
ham az Abursēn

9.33* čē Dāwād[27] kōf ō Hūzestān[28] rust estēd

---

1 Tab <MNW YHWWNt>, D <MNYTWNt'>.
2 Ta <'-yb^{Y}yt-> + sup. <-'t>, Tb <'-yb't->, D <'ybYyt'->.
3 TabD w.
4 TaD/Tb <p'hlg/yl>.
5 Ta/bD <d/ywb''wndd>
6 TabD <y'-ybht ≈ ssbht>.
7 Ta <mpn'>, Tb <mycn>< D <mycn'>.
8 TaD <'p̄w'lyy'n'>, Tb <'p̄l'ysn'>.
9 TabD <-nwyh>.
10 TaD <MN YTWNt(')>, Tb <MNW YHWWNt>, D <MNYTWNt'>.
11 K.
12 M + sub *ganāuuaṯ*.
13 M + sub. *asproj*.
14 M + sub. *fāhlgar*.
15 M + sub. *dimāuuand*.
16 M + sub. *rāuua*.
17 K <zlyn'>, M + sub. *zarīn.* .
18 K <gÿs b' ht \'p̄/t>, M <yYs bht> + sub. *gesbaht*.
19 K <d'wṯ>, M <d'w't> + sub. *dāvaṯ*.
20 M <mycyn> + sub. *mijin*.
21 Ta+ <kwn>.
22 M + sub. *mara*.
23 M <MNWš> + sub. *manoš*.
24 M <-mlt>.
25 Tb <MYM>.
26 K/M <-$^{Y/Y}$yyt->
27 K <d'wṯ>.
28 Ta/bD <-$^{Y/Y}$yyt->

ham az Abārsēn kōf

9.34 kōf ī Dambāwand[1] kōf ān ī-š Bēwar-asp padiš bast[2] estēd
az ham Padišxwar

9.34* Damāwand kōf[3] ān ī-š[4] Bēwarāsp padiš bast estēd
az ham Padišxwār-gar[5] kōf

9.35 kōf-iz ī Kōmīš ō[6] Gurgān paywast estēd čiyōn kōf ī Kōmīš kōf ī Mad-ō-frayād[7] xwānēnd
ān kē-š Wištāsp Arzāsp padiš stōwēnīd
kōf-ēw[8] Mayān ī dašt[9] az ān kōf ānōh wisist[10] estēd

9.35* ō kōf[11] Kōmīš[12] kōf ī[13] Mayōfrayād[14] xwānēnd
♣ ān kē-š ⎫[15] Wištāsp Arzāsp[16] padiš stōwēnīd[17]
kōf ī mayān ī dašt ♣ az ān ⎭[18] kōf ī ānōh wisist[19] estād

Bd.

9.36 gōwēd pad kārēzār ī dēn ka stōwīh[20] pad Ērānagān[21] būd
az ān kōfīhā[22] (ī) bē wisist[23] mayān ī dašt[24] frōd ōbast ud Ērānagān[25] padiš bōxt hēnd

---

1 Ta <ywb̂ybw''wd>, Tb <yb''wny>, D <ywb''wny>.
2 TabD <byyt(')>.
3 Not M.
4 K <ZAA>, M <y ZAA>.
5 M <pdš->.
6 Ta w, not TbD.
7 Tab <mtww ply't>, D <mtwkply't'>.
8 Tab <-y-1>, D <-1>.
9 Tab <y'''t>, D <y'št'>.
10 Ta <wyyyyt>, TbD <wyyyyt'>.
11 K <kw**C** / p \>, M kōf.
12 M <~~kwm~~> *kumiš* + sub. <kwmyš>.
13 K.
14 KM <mdw plÿ/y't>, M + sub. *maṯopəriiāṯ*.
15 M u-š.
16 M + sub. *guštāsp. arjāsp*.
17 KM <yytwk'ynyt>.
18 M <—>.
19 KM <wyyyyt>.
20 D <-bs> eol.
21 Tb <-nẏ'n'>.
22 Tb <kwp\y/yh'>.
23 TabD <wyyyyt'>.
24 TaD <yšt(')>, Tb <yl''t'>.
25 Tb <-k'n ⇀-ẏ'n>.

u-šān Madōfrayād[1] xwānd

9.36* gōwēnd pad kārēzār ī dēn kē stōwīh[2] pad Ērānagān būd[3]
az ān kōf[4] bē[5] wisist[6] mayān ī dašt frōd ōbast[7] Ērānagān padiš bōxt hēnd
u-šān Mad-ō-frayād xwānd ∵

9.37 Wanābad[8] kōf pad ham Pušt[9] Wištāspān ānōh ō Rēwand kū mān ī[10] ādur ī Burzēnmihr[11] 9 frasang ō Xwarwarān [TD1_33r]

9.37* Gunāwad[12] kōf pad ham ānōh pad Pušt ī Wištāspān [K20_100r] ō mān[13] ī Ādur ī Burzēnmihr nō[14] frasang ō Xwarwarān °

9.38 Rābag-bašn[15] pad Zarābad
ēn[16] gyāg [TD2_42v/81] ast[17] kē Zarābad ast kē Rābag-bašn[18] ud ast kē Karāy xwānēd
az 2 kust kōf ī Warāh ud mayān diz ī Frōd
ēd[19] rāy diz kū ānōh kerd estēd ast Karāy diz xwānēd[20]
ēn gyāg andar Sarāǰ[21] būm

9.38* Rāwag-bešn[22] pad Zarānkad[23]

---

1 TaD <mtwkply̰’t>, Tb <mtkply’t'>.
2 KM <yytwkyh>.
3 M <bwt>.
4 K + {mayān}.
5 K sub.
6 KM <wyyyyyt>.
7 K <wy̰yt> + sub. *v*, M āmad.
8 Ta <wn’t>.
9 Ta+ <hmpšt>.
10 Tab <m’n(')d>, D <m’n'>.
11 Ta <bwlcmtr'>.
12 K <gwswt>, M + sub. *gunāvṯ*.
13 Not K.
14 K <TYŠYA>, M <n’w'> + sub. *nuh*.
15 TabD <lwl’ck by’n'>.
16 Not D.
17 Tb <’yyt'>.
18 D <-by’n'>.
19 Tv <yn’>.
20 TaD <-TWNt>, Tb <-TWNt>.
21 Tb <yy̰l’c / '>.
22 KM <-byšn>, M + sub. *rāuuabəšn*.
23 M + sub. *zrāuuaṯ*.

ēn gyāg ast kē ēdōn gōwēnd *Zravaţ* • ast kē Bešn ast kē Karāg xwānēnd
az ēn 2 kust ī [M51b_**237r**/173] kōf Rāh mayān ī diz-ēw frōd
ēd rāy kū ānōh kerd estēd rāy Karāg diz[1] xwānēnd
ēn gyāg andar <yylkc>[2] būm xwānēnd

9.39 Aspranǰ azabar ī Čīnestān

9.39* kōf ī Aspranǰ az war ī Čēčast[3]

9.40 Gēsbast[4] pad Pārs[5]

9.40* Gēsbast[6] pad Pārs °

9.41 Pahrgar pad Xwarāsān

9.41* Pahrgar[7] pad Xwarāsān

9.42 kōf ī Marag pad Lārān

9.42* kōf ī Marag[8] pad Lārān

9.43 kōf ī Zarrēn pad Turkestān

9.43* kōf Zarrēn pad Turkestān •

9.44 kōf ī Behistūn[9] pad Spahān[10] Garmyōšān[11]

9.44* kōf ī <b't( )tn'> pad Spahān[1]

---

1 Not K; M + y.
2 M + sub. *sraj*.
3 M <cycyyt>
4 Ta <y'-ybyyt'>.
5 Tab <p'lyy>.
6 K <gys wyyt>, M <dys w'yyt> + sub. *des nast*.
7 M + sub. *pahrgar*.
8 M <m'lk> + sub. *mara*.
9 Tab <byhyytwn>, D <by'ytwn'>.
10 TabD <yyp̄'h'n(')>.
11 Ta/bD <g/ylm->. – Tb <-yw'''n'>.

9.45 ābārīg[2] az ēn mar kē pad rawišn hēnd kōf ī būm hangārd[3]
andar dēn ī mazdēsnān[4] xwurdag[5] kōf ān ī pārag pārag[6] pad gyāg [DH_181r] gyāg[7] rust estēd ∵

9.45* ābārīg ī az ēn mārag kē parwarišn[8] hēnd kōf ī būm bē[9] hangārēnd
andar dēn ī mazdēsnān[10] xwurdag ī kōf ī ān ī pārag pārag pad gyāg rust estēd ∵

1 KM <yyp̄'h'n>, M + sub. *spāhąn*.
2 Ta rep. bol.
3 Ta <-g'lyt>, Tb <-y'lt'>, D <-g'lyt>.
4 TaD <m'yyt->, Tb <-m'yyyt->.
5 Not Ta.
6 Not Tab.
7 D 2x.
8 K <plwly'wmnd>?
9 Not K.
10 K <m'zysn'n'>, M <m'zdÿsn'n>.

10.0 ABAR ČIYŌNĪH[1] Ī ZRĒYĀN[2] ∵

[K20_100r] [M51b_**237r**/**175**] (IndBdh. XI)

10.0* ABAR ČIYŌNĪH ZRĒYĪHĀ[3]

Bd.

10.1 gōwēd pad dēn kū

Zrēy[4] ī Frāxkerd pad kust ī nēmrōz kanārag ī Harburz 3 ēk ēw[5] ēn zamīg dārēd[6]

10.1* gōwēd pad dēn kū[7]

Zrēy Frāxkerd pad kust ī[8] nēmrōz kanārag ī Harburz 3 ♣ ēk ī ēn zamīg dārēd ⌉[9]

10.2 ud ēdōn Frāx-kerd kū-š 1000 war andar dāšt estēd

ast[10] kē čašmagān[11] ī Ardīwsūr[12] ud ast kē xānīyān[13] ī war gōwēd

10.2* [14]♣ ēdōn zrēy Frāx-kerd ⌉ kū-š 1000 war āb andar[15] dāšt estēd

ēdōn čiyōn čašmag[16] Ardīwsūr[17] ast kē xānīg war gōwēnd

10.3 harw war-ēw rāy āb-xānīy-ēw[18] ast kē āb padiš abar āyēd andar ō war rēzēd

10.3* harw war-ēw rāy ēwēnag-ēw[19] ♣ ast kē ⌉[20] meh ast ♣ kē keh āb ⌉[1]

---

1 D čiyōn.
2 Tab <zl’’n'>, D <zl’y-y’n'>.
3 KM <zlyDyh’>.
4 Tab <zl’D>, D <zl’y>.
5 Ta <-1 ’y>.
6 TabD <d’l->.
7 M y eol.
8 M.
9 M ēwēnag kerd estēd
10 Tc <’ytwn'>.
11 Tb <cšmky ’n>.
12 Tab <’lkyw->, D <’lkywyswl>.
13 Tab <h’nyy’n>, D <h’nyD ’n>.
14 Not M.
15 Not M.
16 M <k’mk>.
17 K <’lswywswl> +, M <’lswwswl> 2x.
18 TabD <’p̄h’nyD>.
19 K ēwēnag , M <’’yw\yn/k-1>.
20 M <LWTE>.

10.4 harw war-ēw rāy ud harw āb-xānīy[2] and-čand pahnāy ud dranāy[3]
ast ī[4] ka hu-asp [TD2_43r/82] mard tāzēnēd pad 40 rōz ud šab pērāmōn[5] bē gardēd
ī[6] bawēd[7] 1800 frasang ī meh

10.4* ast-iz[8] kē čand ka mard-ēw abāg asp-ēw pad ♣ 40 rōz ⌉[9] pērāmōn[10] bē gardēd
kē bawēd 1700 frasang ī[11] meh

10.5a az ān čiyōn ān āb pad[12] garmīh ud[13] xwēdīh yōǰdahrīh [TD1_33v] frāy az abārīg ābān
ī harw rōz az čašmagān[14] ī Ardīwsūr[15] hamē tazēnd ō nēmrōz

10.5a* az ān āb[16] pad garmīh ud xwēdīh yōǰdahr frāy[17] az[18] abārīg ābīhā[19]
harw tis az čašmag ī Ardīwsūr [K20_100v] hamē[20] tazēd ō Nēmrōz

10.5b ud kōf ī Harburz ānōh 100,000 nāyīzag ī zarrēn-kerd[21] estēd
ān āb ī pad garmīh ud čihrīh[22] pad ān nāyīzag abar ō[23] Hugar[24] ī buland šawēd
pad bālist[25] ī ān war-ēw[26] ast andar ān war rēzēd yōǰdahr bē bawēd

---

1 Not M bol.
2 TaD <-nyD>, TbD <-nYk>.
3 Tab <dln'n'y>.
4 Tab.
5 Ta <-lym->, D <-mw> eol.
6 Ta.
7 Ta <-WNt'>.
8 Mot M.
9 M <MNDWM>.
10 K <pylmwy>, M <pylmwn>.
11 K.
12 D <'n> bol.
13 Tb <glm / YWM>.
14 Tb čašmag.
15 Ta <'kyw->, TbD <'lkyw->.
16 KM <'p̄'>.
17 KM <plsD>.
18 K folded.
19 M <'p̄'yh'>.
20 M; K <AMT>.
21 Tab <ZHSB''n' ->, D <ZHBA-yn' ->.
22 Ta <-lk>, Tb <-lYk>, D <-l^{Y}k>.
23 Not Ta.
24 Ta <'ndl>, Tb+ <'ndlg>, D+ <'wyly>.
25 D <-^{Y}yyt'>.
26 Ta <blw>, Tb <bwlw>.

pad ǰud nāyīzag zarrēn[1] abāz āyēd[2] pad 1000 mard bālāy[3]

10.5b* kōf ī Harburz ānōh 100 hazār nāyīzag[4] ī[5] zarrēn-kerd estēd [M51b_**237v/176**]
ān āb pad garmīh ud čihrīh pad ān[6] nāyīzag[7] abar ō ān[8] Hugar[9] ī buland[10] šawēd
pad bālist[11] ī[12] ān kōf war-ēw ast andar ān war rēzēd yōǰdahr bē bawēd
ud[13] pad ǰud nāyīzag zarrēn abāz āyēd pad 1000 mard bālāy

105c az ān nāyīzag[14] tāg-ēw[15] wišādag[16] ī zarrēn[17] frāz ō kōf ī Usindām[18] ǰahēd mayān ī[19] zrēy[20] ī Frāxkerd
az ānōh bahr-ēw yōǰdahrīh[21] zrēy rāy frāz ō zrēy rēzēd
bahr-ēw pad hamāg ēn zamīg pad nam ud paššinǰag bē rasēd
ud hamāg dahišnān[22] xwēdīh bēšāzēnišnīh[23] aziš ayābēnd[24]
ud huškīh ī andarwāy bē zanēd[25]

10.5c* az ān nāyīzag tāg-ēw ī[26] wišādag[27] ī zarrēn frāz ō kōf ī Usindom[28] ǰahēd ° mayān ī zrēy Frāxkerd
az ānōh bahr-ēw yōǰdahrīh ī zrēy rāy frāz ō zrēy rēzēd[1]

---

1 TabD <zlyn'>.
2 D <YAYT->.
3 Tb <b'ly>.
4 M <n'wyck> + sub. *nāuuīja*.
5 M.
6 Not M.
7 K <n'w\ÿ/ck>.
8 Not K.
9 K <ZKgl>.
10 M <bwlnnd>.
11 K <-ʸyyt>, M <-łyyyt>.
12 M.
13 M.
14 Tab + y.
15 D <-y>.
16 Ta <wš'ytk>, Tb<š'ytk>.
17 TabD <ZHSBAyn'>.
18 Tab <-šm>, D <-g'm>.
19 D.
20 Tab <zl'D> +, D <zl'y> +.
21 D yōǰdahr eol.
22 D + f.st. <sYY yhš'n'>
23 TabD <-š'z->.
24 Tb <-pt->.
25 TabD <znyt>.
26 K.
27 K <gwš'ţk>, M <štk> bol. + sub. *āδa*.
28 KM <-mb'>.

bahr-ēw pad hamāg ēn zamīg pad nam[2] paššiñǰēd[3]
ud hamāg dahišnīh ī Ohrmazd[4] bēšāzīh[5] aziš[6] yābēnd[7]
♣ ud huškīh andarwāy ⌋[8] bē ōzanēd ∵

10.6 čiyōn gōwēd kū Hugar ī[9] buland kē hamāg sūrag zarrēn[10]
kē padiš frāz ǰahēd Ardīwsūr[11] ī a-niwast 1000 wīr bālāy

10.7 zrēyīhā[12] ī sūr 3 ast mādagwar ī ast ēk Siyāw-bun[13]

10.7* zrēy sūr 3 hēnd mādagwar 20 3[14] ast keh[15]
ān 3 ī mādagwar ēk Pūdīg ēk Kamrōd ud ēk Siyāy-bun[16]

10.8 az harw 3 Pūydīg meh[17] kē purr [TD2_43v/83] ud ōgār padiš
ud ham-kustag[18] ī zrēy Frāxkerd[19] ō Frāxkerd paywast estēd

10.8* az harw 3 Pūdīg meh kē purr ōgār[20] padiš
ham-kustag ī[21] zrēy Frāxkerd ō zrēy ī Frāxkerd paywast estēd

Bd.

10.9a mayān ēn zrēy[22] ī Frāxkerd ān ī Pūydīg[1] pahlūg[2] ī[3] zrēy dārēd[4] kē war ī Sadwēs [DH_181v]
xwānēnd

---

1 M <—>.
2 KM <nmb(')>.
3 M <pšyncyt>.
4 M + °.
5 KM <-š'c->.
6 K <MN**š**>.
7 K <TYTWNd>, + sub. *Yāuuan*d, M <TAANWNd> + sub. *ðāuuand*; FP THTWN- = yāftan (Nb. pp. 54, 99 #11).
8 M <——>.
9 TaD <hwyl y>, Tb <'ndly>.
10 Ta <ZHSBAyn'>, Tb <ZHSBA'n'>.
11 TabD <'lkyw->.
12 TaD <zl'y-yh'>, Tb <zl'Dyh'>.
13 Tb <-bwm>.
14 K <**LY** 3>, M <**LY** \w/ 3>.
15 K + y.
16 K <sy'y->.
17 Ta <myh>.
18 Tb -kustag.
19 Not Ta.
20 K <'p̄g'l>, M <'wg'l> + sub. *pər hugār*.
21 M.
22 Tab <zl'D> +, D <zl'y> +.

harw [TD1_34r] stabrīh ud sōrīh ud nē-pākīh[5] az zrēy ī Pūydīg[6] ō zrēy ī Frāxkerd <h'mwny/ŷt>[7]
šawēd
pad wād ī wazurg ī buland[8] az ān war ī Sadwēs abāz zanēd[9]

10.9b harw čē pāk ud rōšn[10] andar ō Frāxkerd čašmag[11] ī Ardīwsūr[12] šawēd
ān ī didīgar abāz ō Pūydīg rēzēd[13]

10.9a* mayān ēn zrēy Frāxkerd ān ī[14] Pūdīg pahlūg ī[15] zrēy dārēd kē war Sadwēs xwānēnd
stabrīh[16] sōrīh[17] gandagīh[18] az zrēy Pūdīg ō zrēy ī Frāxkerd kāmēd[19] šudan
pad wād ī[20] wazurg[21] ud[22] buland[23] az ān war ī Sadwēs abāz zanēd gandagīh[24]

10.9b harw [K20_101r] [25]♣ čē gandagīh[26] harw ⎫ čē pāk ud rōšn andar ō Frāxkerd čašmag ī Ardīwsūr[27]
šawēd
ān ī[28] [M51b_**238r**/**177**] didīgar abāz ō Pūdīg rēzēd

10.10 band ī ēn zrēy ō māh ud wād paywast estēd pad abzāyišn[29] ud kāhišn[30] ud ul āmad[1] ud frōd šud[2]

---

1 D <pwyt'>.
2 TabD <phl->.
3 TabD.
4 TabD <d'l->.
5 Ta/bD LA Y/YKYAyh>.
6 Ta <pytYk>.
7 Tab/D <h'mwny/ŷt>.
8 Ta <blnd>, TbD <bwłnnd>.
9 TabD <znyt>.
10 Ta <lwbšn'>.
11 Ta -ān.
12 TabD <'lkyw->.
13 Tb <lp->.
14 M.
15 KM <phlwkyh>.
16 KM <yytwl y>, M + sub. *stavari*.
17 KM <swl y>.
18 M <gn\n/Ŷkyh> + sub. *gindayi*.
19 KM <k'm->.
20 M.
21 M <LBA>.
22 M.
23 M <blnnd>.
24 K <gnnnd-y>, not M.
25 Not K.
26 M <gnnŶkyh + sub. *gindai*, not K.
27 K <'lswywswl>, M <'lswwswl>.
28 K.
29 Ta <-z'yt'>.
30 Tab <-hšn'>, D <-hyšn'>.

čē-š gardišn ō nēmrōz

10.10* band ī[3] ēn zrēy ō māh wād paywast estēd pad abzāyišn ud kāhišn ul[4] āyēd[5] frōd šawēd
čē-š gardišnīh[6] (ō nēmrōz)

10.11 band-iz ī (war ī) Sadwēs ō [7]♣ Sadwēs stārag bast[8] estēd kē-š zrēyīhā[9] ud[10] kust ī ⎫ nēmrōz andar pānagīh
ōwōn čiyōn Haptōring[11] (rōdīhā)[12] ud[13] kust[14] ī abāxtar andar pānagīh

10.11* band-iz ī war Sadwēs ō Sadwēs[15] stārag bast[16] estēd kē-š zrēyīhā[17] kust ī[18] ♣ nēmrōz andar panāhīh
ōwōn čiyōn Haptōring[19] ⎫[20] ō kustag ī abāxtar andar panāhīh

10.12 purr ud ōgār[21] rāy[22] gōwēd[23] kū az[24] pēš ī māh harw gāh[25] 2 wād hamē wazēd
kē-šān[26] māništ[27] andar war ī Sadwēs
ēk frōd- ♣ -āhang ud ēk ul-āhang xwānēnd
ud ka ān ī ul-āhang wazēd purr ud ka ān ī frōd- ⎫[1] -āhang wazēd ōgār[2] [TD2_44r/84] bawēd[3]

---

1 Ta <-WNyt>.
2 Tb <-WNyt'>.
3 M.
4 KM <LAWHL>.
5 M + <—>.
6 K <-šn**yh**>.
7 D sup. interl.
8 TabD <byyt(')>.
9 Ta <zl'y->, Tb <zl'D->.
10 Ta.
11 TabD <-twl->. – Ta <-lyng>, Tb <lng>, D <-lnng>.
12 Ankl.
13 TaD.
14 Tb -ag.
15 M <yytwl>.
16 K <-WNyyt>, M <-WNyt>.
17 M; K zrēy.
18 M.
19 K <hp̄tylyny>.
20 M ōwōn-iz <wtylynd>.
21 Ta <'wy''l>, TbD <'wg'l>.
22 Tb <LA>.
23 Tb <YMLWN->.
24 Tb 2x.
25 Tb <KRAy's>.
26 Tb + <m'n> with <'n> as in <BYN>.
27 TabD <m'nyšt(')>.

10.12* purr[4] ōgār[5] rāy gōwēd kū az pēš[6] ī māh[7] harw gāh-ēw 2 wād hamē[8] wazēd
kē-š[9] mānist[10] andar war ī[11] Sadwēs
ēk frōd-āhang ud ēk ul-āhang xwānēnd
ka ān ī ul-āhang wazēd purr[12] ud ka ān ī frōd-āhang wazēd ōgār bawēd

10.13 pad abārīg zrēyīhā[13] az ān čiyōn-iš[14] gardišn ī[15] māh padiš nēst purr ōgār nē[16] bawēd[17]

10.13* pad abārīg zrēyīhā az ān čiyōn-iš gardišn[18] ī[19] māh padiš nēst[20]
purr ud[21] ōgār nē[22] bawēd

10.14 zrēy ī[23] Kamrōdīg ān ī (pad) abāxtar pad Tabarestān[24] widerēd[25]

10.14* zrēy ī[26] Kamrōd ān ī[27] pad abāxtar pad Tabarestān widārēnd °

10.15 ān ī Siyāw-bun pad Hrōm

---

1 Tb jumps bol.; xwānēnd ... bawēd after ōgār.
2 TabD <'wk'l>.
3 Tb <-WNt'>.
4 KM <pyl> 3x.
5 K <'wg/y'l> 3x, M <'wg'l> 3x.
6 M <LOYN>.
7 KM <BYRH>.
8 M; K hamāg.
9 M u-šān.
10 M <-yyyt>.
11 K.
12 M + sub. *pār*.
13 Ta <zl'y->, Tb <zl'D->.
14 TaD/Tb ān (ī) čiyōnīh.
15 Tb -īh.
16 Ta <l'y>.
17 Tb <-WNt'>.
18 M w +.
19 K <-šn**yh**>, M <-šnyh>.
20 Tb <lwpyt'>.
21 K.
22 Tab <l'y>.
23 Tb.
24 Ta <tl->, Tb <tlk->.
25 Tb <wtylt'>.
26 K.
27 M.

10.15* ān ī Siyāy-bun[1] pad Hrōm [2]

10.16 zrēyān[3] ī keh ān ī 20om[4] zrēy ī Kiyānsīy[5]
čiyōn pad Sagestān[6] fradom xrafstar ud mār ud wazaγ[7] andar nē būd āb šīrēn[8]

10.16* az zrēyīhā keh ān ī wīstom zrēy Kiyānsīy[9]
čiyōn pad Sīstān fradom xrafstar mār ud wazaγ andar nē būd āb šīrēn

10.17 abārīg-iz[10] zrēy[11] ī keh ast āb[12] šīrēn

10.17* abārīg-iz zrēyīhā ♣ padīrag sūr ⎫[13]

10.18 ēn-iz zrēyīhā[14] sōr pad nazdīk[15] gandāgīh[16] rāy tā hāsr ō nazd[17] nē šāyēd[18] šudan[19] [TD1_34v]
and and pad zanišn ī[20] ādur warman[21] ān gandāgīh[22] ud sōrīh ānābēd[23]
ka fraškerd būd[24] šīrēn abāz bawēd[25] ∵

10.18* pad nazdist[26] gandagīh[27] ♣ rāy tā ēk frasang ⎫[1] ō nazd[2] nē tuwān šud

---

1 M <y’’> + sub. *jhā*.
2
3 TabD <zl’’n>.
4 Tab <wl( )wm>, D <L wm>.
5 TabD <ky’nysD>.
6 Tb <yyyyt->.
7 TabD <wzγ>.
8 Ta <g’-yłyn>, Tb <y’ylyn'>, D <y’l’n>.
9 K <ky’nyyš>, M <-yy-yh> adyY-.
10 Ta abārīgān.
11 Ta <zlyD>.
12 Tb <ms>.
13 M <dtykl wl>.
14 Ta <zl’Dyh’> (conn’d), Tb <zl’D->, D <zl’y->.
15 Ta <nzdy̰D>, <nzyy^Yk>.
16 Ta+ <gnŶgyhl’y>, Tb+ <gn^Ŷyyhł’y>, D <gnYkyh ł’y>.
17 Ta <nzk>, Tb <nzγ>.
18 TaD <-yyyt>, Tb <-yyt'>.
19 Tb <-WNt'>.
20 Tb -īh.
21 Tab <’tl wlmn>, D <’twr w lmn>, Ankl. (P.) wād ī garm.
22 Ta <y gndyh>.
23 Ta <’n’p'yt> with <p'> close, Tb <’n’tyt'>.
24 Not Tb, D <YHWW>.
25 Tb <-WNd —>.
26 M + sub. <nhwyyt>.
27 KM <y/gnnŶkyh.

and and[3] pad zanišn ī[4] wād ī garm[5] ān gandagīh[6] ud sōrīh
kū[7] ka fraškerd bawēd[8] [K20_101v] šīrēn abāz bawēd ∵

1 M <wt'lynd>.
2 K + y, M <nzyyk>.
3 KM <'nnd 'nnd>.
4 KM <znšnyh>.
5 M <pyl>.
6 KM <gnnŶkyh.
7 M ka eol.
8 K <byt>.

11.0 ABAR ČIYŌNĪH Ī[1] RŌDĪHĀ

[K20_112r] [M51b_**216v/134**][2] [M51b_**238r/177**] (IndBdh. XII XVIII)

11.0* ABAR ČIYŌNĪH RŌDĪHĀ

11.1 gōwēd pad dēn kū

ēn 2 rōd[3] az[4] abāxtar nēmag az Harburz Ohrmazd frāz tazēnīd[5]

ēk ō Xwarwarān kū Ārang[6] ud ēk ō Xwarāsān šud kē[7] Weh[8] xwānēnd

11.1* gōwēd pad dēn[9] kū[10]

ēn 2 [M51b_**238v/178**] rōd az abāxtar[11] ♣ nēmag az Harburz ⌉[12] Ohrmazd[13] frāz tazēnīd[14]

ēk ō Xwarwarān[15] ♣ šud kū ⌉[16] Ārang[17] ud[18] ēk[19] ō Xwarāsān šawēd[20] kū Weh-rōd ∵ ∵

[K20_101v, M51b_**238v/178** next 13.0*]

11.2 az pas ī awēšān 18 rōd az ham bun-xān[21] frāz tazīd hēnd

ud[22] pad ham Harburz andar zamīg frōd šud hēnd

ud [DH_182r] pad Xwanīrah[23] ō paydāgīh[24] (mad)[25] hēnd

čiyōn abārīg āb az awēšān pad was-maragīh[1] frāz [TD2_44v/85] tazīd estēnd

---

1 Ta; Tb <~~MN~~>.
2 M in marg. haštom dastag.
3 D sup.
4 Ta+ <LWTE>, not D.
5 Tb <tcyt'>.
6 TaD <'lny/g>, Tb <'lwnd>.
7 Tb kū, D <MN>.
8 TabD <ŠP->.
9 M¹ pad dēn gōwēd.
10 Not M¹.
11 K + f.st. {pr'c}.
12 K' 2x + y eol.
13 M Xwarāsān.
14 KK'M² <tcyt>.
15 M² + <~~lwt 'wgl~~>.
16 M² in marg w/caret.
17 K <'lyng>, K' <'lg>, K <'l'>*ng*, not M².
18 KM².
19 K' <yswk>.
20 M² <-WNt>.
21 Tab <hmbwn h'n">.
22 D.
23 Tab <-lyh>.
24 Ta paydāg.
25 Ankl.

11.2* az pas ī[2] awēšān 18 rōd az ham bun-xān[3] frāz tazīd hēnd
čiyōn abārīg āb az awēšān pad was-maragīh frāz tazīd estēnd[4]

11.3 čiyōn gōwēd kū
ēdōn zūd zūd[5] ēk[6] az pas ōy ī did[7] bē tazīd hēnd
čiyōn mard-ēw kē[8] Ašemwohū-ēw az padisār[9] bē gōwēd

11.3* čiyōn gōwēd kū
ēdōn zūd zūd ēk az did[10] bē tazīd hēnd
čiyōn mard-ēw ka Ašemwohū-ēw az[11] padisār[12] bē gōwēd

11.4 awēšān āb hamāg abāz ō ēn 2[13] rōd gumēzēnd ī ast Ārang[14] rōd ud Weh rōd[15]

11.4* awēšān hamāg ♣ rōd az ⎫[16] ham[17] āb abāz ō ēn rōd gumēxt hēnd [M51b_**217r**/133] ast Ārang[18]
rōd ud[19] Weh[20] rōd

11.5 awēšān harw 2 pad kanārag[21] ī zamīg hamē[22] gardēnd ud pad zrēyīhā[23] widerēnd
ud hamāg kišwar xwārēnd az ān zahāfīh[24]

---

1 Ankl.; TaD <-y>, Tb -marag.
2 M.
3 M bun ī xān.
4 M -ēd.
5 Not Tab.
6 D 2x.
7 D <twnd>.
8 Not Ta.
9 Ta <ptyy'l>, Tb <pt^{y}yy'l>, D <pt''l>.
10 M + pas ō.
11 Not K.
12 K <pytyyy'l>.
13 Tb + f.st. <lwc>.
14 TaD <'lnd/g>, Tb <'lwnd>.
15 TabD <wŷh->.
16 Not M bol.
17 M *ą*.
18 K <'lg> +, M *arag.* +.
19 K.
20 M *vəh.* .
21 Tb <KRA lk>.
22 Not Ta.
23 Ta <zl'syh'>, Tb <zl'D->, D <zl'-y->.
24 Ta <z''p̄->.

ud pas harw 2 pad zrēy[1] ī[2] Frāxkerd[3] ō ham rasēnd

ud abāz ō bun-xān rasēnd (ī)[4] aziš bē tazīd hēnd

11.5* awēšān harw 2 pad 2-kanāragīh[5] zamīg hamē[6] gardēnd[7] pad-iz zrēy widerēnd[8]

ud hamāg kišwar[9] xwārēnd[10] az ān ♣ harw 2 ⌉[11] zahāg ī[12] [K20_112v]

pas harw 2 bē ō zrēy ī Frāxkerd ō ham rasēnd

ud[13] abāz ō bun-xānān rasēnd kū aziš bē tazīd hēnd ∵

11.6 čiyōn gōwēd kū

ōwōn čiyōn rōšnīh pad Harburz andar (āyēd pad Harburz bē šawēd

āb-iz pad Harburz bē) āyēd pad Harburz bē šawēd

11.6* čiyōn gōwēd pad dēn kū

ōwōn čiyōn rōšnīh pad Harburz andar āyēd pad Harburz bē[14] šawēd

āb-iz[15] pad Harburz bē āyēd ud[16] pad Harburz bē[17] šawēd °

Bd.

11.7a ēn-iz gōwēd[18] kū

mēnōy Ārang[19] az Ohrmazd xwāst kū

fradom harwistīn šnāyēnīdārīh kē Weh-rōd nēkīh u-š bē dah

ud pas pad man[20] [TD1_35r] a-margīh bē dah[21]

---

1 TabD! <zl'D>.
2 Ta <-1>.
3 Tb <pl''krt' →pl''wrt'>
4 A. kū.
5 K kanāragīh.
6 K hamāg.
7 K <-ynnd>.
8 K <[wt]•lynd; M <wt'l->.
9 M <kyšhwl>.
10 K <OŠTENd>.
11 Not M.
12 M.
13 K.
14 Not K.
15 K <MYA ME>.
16 M.
17 Not K.
18 Ta <YMLWN->.
19 Ta <'lnd>, Tb <'lwnd>, D <'łnd>.
20 Not Tb.
21 Tab <-WNt>.

11.7a* ēn-iz[1] gōwēd kū
mēnōy ī[2] Ārang az Ohrmazd xwāst[3] kū
fradom harwistīn-šnāyēnīdārīh[4] kē Weh-rōd[5] nēkīh az-iš[6] bē xwāst[7] kū bē dah
pas pad man a-margīh[8] bē dah °

11.7b mēnōy-iz ī[9] Weh-rōd az Ohrmazd Ārang[10] rōd[11] rāy ēdōn xwāst
dōšāram hayārīh ēk[12] andar ōy[13] ī[14] did rāy pad ham-zōrīh frāz tazēnīd[15] hēnd
čiyōn pēš az madan ī Ēbgad a-tazišn[16] būd hēnd
ud ka druz bē zanēnd[17] a-tazišn abāz bawēnd[18]

11.7b* mēnōy ī Weh rōd az[19] Ohrmazd Ārang rōd rāy ēdōn xwāst[20]
dōšāram-hayārīh ēk andar ōy did rāy pad ham-zōrīh frāz tazēnīd[21] hēnd
čiyōn pēš[22] az madan ī[23] Ēbgad a-tazišn frāz [M51b_**217v/136**] būd hēnd
ud ka druz bē ōzanēnd a-tazišn abāz bawēnd ∵

11.8a ān 18 rōd ī mādagwar ǰud az Ārang[24] ud Weh [TD2_45r/86]
abārīg rōdīhā ī az awēšān bē tazīd[25] ān ī nāmčistīgtar gōwam[26]

---

1 K <- ME>.
2 M.
3 M <hw'yyt>.
4 K; M harwisp-āgāh-dādārīh.
5 M *vəh.* - +.
6 Not K.
7 KM <PLHWNyyt>.
8 KM margīh.
9 TbD.
10 Ta <'lnd>, Tb <'lwnd>, D <'łwng>.
11 D + <~~MN~~>.
12 D <'tk>.
13 Tab <OL>.
14 D.
15 D <tcyt'>
16 Ta <'tšnc'>, Tb <'twc-> 2x, D <'-t csn'> 2x.
17 TabD <znynd>.
18 Tb <-WNt'>.
19 Not K.
20 M <h'yyt>.
21 M tazīd.
22 M <pyš>.
23 M.
24 Ta <'lnd>, TbD <'lwnd>.
25 Tb <tcynyt'>.
26 Ta <-WNyt>, Tb <YMLWNym>.

11.8a* ān 18 rōd ī mādagwar ǰud az Ārang-rōd[1] Weh-rōd[2]
abārīg-iz[3] rōdīhā ī[4] az awēšān bē tazīd hēnd ān ī nāmčistīgtar[5] gōwam °

11.8b Ārang[6] rōd [7]♣ Weh-rōd Daǰlit[8] rōd kē[9] Daǰtar-iz[10] xwānēnd
Frād rōd Dāitīy[11] rōd ⎫ Dargam[12] rōd Zand rōd Harēw[13] rōd Marw rōd Hēdōmand rōd
Axušīr[14] rōd Wātaēnīy[15] rōd Zišmand[16] rōd Xwaǰand rōd Baxl[17] rōd

11.8b* Ārang-rōd *Vəh*-rōd[18] *Dəvlid*-rōd Weh-rōd *Didgaric* xwānēnd *Frāt*-rōd
Dāitīg-rōd[19] Dargām-rōd[20] Zandag-rōd[21] *Haroī*-[22]rōd Marw-rōd[23] Hēdmand-rōd[24]
Axušīr-rōd[25] *Vātada*-rōd[26] Zišmand-rōd[27] *Xᵛjand*-rōd[28] Balx-rōd[29]

11.8c Mihrān[30] rōd kē Hindūgān rōd-iz xwānēnd Spēd rōd Turd rōd kē Kor-iz[31] xwānēnd
Hurīy[1] rōd kē[2] Misragān-iz xwānēnd *Araz*[3] rōd Tormed rōd[4] Wandīš[5] rōd *Dārāja* rōd

---

1 K <’lg ->, M *arag* rōd.
2 M *vəh* rōd.
3 K <- ME>.
4 K.
5 K <ŠMc->.
6 Tb <’lwnd>, D <’lnd>.
7 Not Ta.
8 TbD <yylyt'>.
9 Tb <MN>.
10 TbD <yytl-c>.
11 TbD <-ty>.
12 Ta <ylym->, Tb <ylym>, D <ylsm>.
13 Tab <hlww>.
14 A.; P. Xānšīr.
15 TaD <w’t’-ynyD>, Tb <w’t’’nyD>.
16 Ta <zyšm wy>, Tb <zk šm wd>, D <zyšmnnd>.
17 Tab <b’hyl>.
18 K *Vah*-.
19 M *davti*.-.
20 M *dərgąm*.-.
21 K <znndk->, M *zənd*.-.
22 M *Harōī*-.
23 M *mrv*.-.
24 K <htmnd> + <’p̄> sub.; M *hetmənḏ*.-.
25 K <’hw*šil* + *ax*ᵛ sub., M *axᵛšir*.-.
26 M *nāvadā*.-.
27 K <-mnnd>, M *zišmənḏ*.-.
28 M *xᵛjand*.-.
29 K <bl• / > folded, M *balux*.-.
30 TaD <mtr’’n(')>, Tb <mtr'>.
31 Tab <kylwc>, D <kwl c>.

Kāsag[6] rōd[7] Šēd[8] rōd Paydāg-*nainaidiš*-mēhan[9] rōd Čihrōmēhan[10] āb Makurestān[11] rōd

11.8c* *Məhvā*-rōd[12] *Həndā*-rōd[13] xwānēnd Spand-rōd[14] [K20_113r] *Rad*-rōd kē *Korijə*[15] xwānēnd [16]♣ *Xᵛraē*-rōd[17] kē[18] *Məsrgąnic*[19] xwānēnd ⎪ *Araz*-rōd *Tərəmət*-rōd[20] *Xᵛnidiš*-rōd[21] *Dāraja*-rōd Kāsīg-rōd[22] *Šad*-rōd[23] *Pedā.məvan Catruməvan*-rōd *Mokrstān*[24]

11.9 u-šān gōkān gōwam[25] ∵

11.9* u-šān gōkān gōwam

11a.0[26] abar nāmčistīg rōdīhā

11a.1 Ārang[27] rōd ān ī guft kū az Harburz bē [DH_182v] āyēd[28] pad Sūrag būm kē[29] Šam-iz[30] xwānēnd ud pad Giptos[31] būm kē Misr-iz[1] xwānēnd bē widerēd

---

1 TabD <hwlyD>.
2 Tb <MN>.
3 TabD <'l'z> = *araz*.
4 Tb + f.st. paydāg.
5 Ta <wnŶyy̰'>, Tb <wnŶy̰'>, D <wnŶy̰š>. – Tb + <lw*m*> eol.
6 Tb <k'-yk>.
7 D + f.st. <lw>.
8 TabD <y'yt>.
9 Ta -*nainiidiš*. – Tab <- mšn'>.
10 Tab <ctlw->, D <ctlwk->.
11 TabD <mkwl->.
12 M *məhrvā*.-.
13 M *həndvā*.-.
14 M *sped*.-.
15 M *koirəci*. .
16 M in marg. p.m.
17 M *xᵛraē*.-.
18 M *ke*. .
19 M *məsrgānəc*. .
20 M *Tərmət*.-.
21 K + *nav* sup., M *xᵛnavnidiš*° / .
22 M —— rōd.
23 M *šaed*.-.
24 M °*sta* eol.
25 Tb <-YML->.
26 Tb.
27 Ta/bD <'l/łnd>.
28 Tb + f.st. tazēd.
29 Tb <MN>.
30 Tab <y'm c>, D <d'mcc>!.
31 TabD <yyp̄tws>.

u-š ānōh rōd ī nēw[2] *Spitōis* [3] xwānēnd

11a.1* Ārang-rōd ān[4] guft kū az Harburz bē āyēd pad Sūrāg būm kē *Šāməcə*[5] xwānēnd pad *Spe.tos*[6] [M51b_**218r/137**] būm kē *Məsraj*[7] xwānēnd bē widerēd u-š[8] ānōh rōd ī[9] *Nav*[10] xwānēnd ◦

11a.2 Weh-rōd pad Xwarāsān bē widerēd ud pad Sind[11] būm šawēd ud pad Hindūgān ō zrēy rēzēd u-š ānōh Mihrān rōd xwānēnd [12]♣ Hindūgān rōd-iz xwānēnd ⎫

11a.2* Weh-rōd pad Xwarāsān bē widerēd pad Sind[13] būm šawēd ud pad Hindūstān ō zrēy rēzēd u-š ānōh *Məhrā*-rōd xwānēnd

11a.3 [TD2_45v/87] Frād rōd bun-xān az wimand ī Hrōm pad Asūrestān[14] widerēd[15] ō Daǰlit[16] rēzēd u-š frādīh[17] ēd kū abar zamīg xwārišn kund[18]

11a.3* *Frāt*-rōd bun-xānān az wimand[19] Hrōm pad Sūrestān xwarēnd ō *Deīld*[20] rod[21] rēzēd u-š frād ēd kū abar zamīg xwārišn kund[22]

11a.4 paydāg [TD1_35v] kū ān[23] bun-xān Mānuščihr[24] kand[1] ud āb hamāg abāz ō ēk abgand[2]

---

1 Ta <myyl c>, TbD <myylwc>.
2 TaD <Tg>, Tb <TWg>.
3 D <yyyp̄>i / tois.
4 M + ⌐ eol.¬
5 M *Šāmicə*. .
6 M *spetōs*. .
7 M *məsrj*. .
8 K <MNš>.
9 M.
10 M *niv*.
11 Tb <snnd>.
12 Not Tb eop.
13 KM <ysnd>.
14 TabD <'swkl->.
15 D <w'lyt'>.
16 Ta <dylyt>, TbD <y/Dylyt'>.
17 Ta <-ts>.
18 Tab <kwny>, D <kwnd>.
19 M <-nnd>.
20
21 K *deīld* rōd, M *daeīlid*. rōd.
22 KM <WĄY/DWNd>.
23 TbD + y.
24 Ta <m'n' m'n' y'cyhl>.

11a.4* paydāg kū ān bun-xānān[3] Mānuščihr kand[4] āb hamāg abāz ō ēk gyāg abgand

11a.5 čiyōn gōwēd kū
yazam[5] Frād ī purr-māhīg kē xwēš ruwān rāy Mānuščihr[6] kand āb stad[7] xwārēnīd

11a.5* čiyōn gōwēd kū
yazam Frād ī purr-māhīg kē xwad ruwān rāy kand[8] Mānūščihr[9] āb stad[10] xwārēnīd °

11a.6 Daǰlit[11] rōd az Dēlmān bē āyēd ud pad Xūzestān bē ō zrēy rēzēd

11a.6* Daǰlit[12] rōd az Dēlmān[13] bē āyēd ud[14] pad Xūzestān[15] ō zrēy rēzēd °

11a.7 Dāytīy[16] rōd az[17] Ērānwēz bē āyēd pad <ywt>estān bē šawēd
az hamāg rōd xrafstar andar ān wēš

11a.7* Dādīg-rōd[18] az[19] Ērān-wēz bē āyēd ud[20] pad *Gopəstąn*[21] bē šawēd
az hamāg rōd xrafstar [K20_113v] andar ān wēš

11a.8 čiyōn gōwēd kū Dāytīy rōd ī[22] purr-xrafstar

---

1 Ta <YPLWNt'>, TbD <HP̄->.
2 Tb <-WNyt'>, D <-WNt">.
3 KM <bwn y ->.
4 KM <knnd>.
5 D <SBHWNm>.
6 Ta <m'nwyš->.
7 TabD <-WNt(')>.
8 KM <-WNd>.
9 K <-nwkš->.
10 KM <-WNt>.
11 TabD <yylyt(')>.
12 K <dylt'>, M *daelid.* .
13 Ta <dyl->, TbD <yyl->.
14 K.
15 TabD <-ʸyyt->.
16 TabD <-tyD>.
17 Ta <LWTE>.
18 M *dāiti.* .
19 KM <LWTE = lwtMN>.
20 K.
21 K *G* faint, M <*kwpy*>.*panjstā*.
22 Ta.

11a.8* čiyōn gōwēd kū *Dāitī*-rōd purr-xrafstar °

11a.9 Dargām rōd pad <šwt(')>.

11a.9* *Dargąm*-rōd pad *Sudə*[1]

11a.10 Zand rōd pad kōf ī Panǰestān widerēd ud abāz ō Harēw[2] rōd[3] rēzēd[4]

11a.10* *Zənd*-rōd[5] [M51b_**218v/138**] pad kōf ī Panǰestān[6] widerēd abāz ō *Haro*-rōd rēzēd

11a.11 Harēw rōd[7] az Abursēngar[8] bē tazēd

11a.11* *Haro*-rōd az Abārsēn-gar bē tazēd °

11a.12 Hēdōmand rōd pad Sagestān[9] u-š bun-xān[10] az Abursēn-gar[11]
ēn ǰud az ān ī Frāsyāb[12] spurd

11a.12* [13]♣ Hēdōmand-rōd[14] pad Sagestān u-š bun-xānān[15] az Abārsēn-gar[16]
ēn ǰud ⎫ az ān ī Frāsyāb[17] spurd[18]

11a.13 Rōd[19] ī Axušīr pad Kōmiš[20]

---

1 M+ *sūdamənd*. .
2 Ta <hlw>, TbD <hlww>.
3 D <LWTE>.
4 M + sup. s.m.? •*rinīzd*.
5 M* *sūdamənd*. rōd.
6 M *panjastā*. .
7 TabD <hrww>.
8 Ta <-n tgl>. – Tb <-lyytgl> 2x.
9 Tb <yy̤yyt->, D <yyyyyt->.
10 Tab <- y ->. – Tb + pad.
11 Tb <-lyyt\gl/>.
12 Ta <plyyy’p̄>, Tb <pl’yy’p̄>, D <pl’yyy’p̄.
13 K in right marg.
14 M *hetumənd*.-.
15 K <bwn y ->.
16 M *abārsin.gar*. .
17 M; K <plyy’’p̄>.
18 M *spərd*. .
19 Not D.
20 Tb <kwk / myš>.

11a.13* Rōd ī *Axᵛošir*[1] pad Kōmiš °

11a.14 Zišmund[2] rōd pad kust ī Suwd[3] abāz ō Xwaǰand rōd rēzēd

11a.14* *Zišmənd*[4] rōd pad kust ī[5] *Sogd.* abāz ō *Xᵛəjand*-rōd rēzēd °

11a.15 Xwaǰand-rōd pad mayān[6] ī Samarkand[7] Fragān bē šawēd [TD2_46r/88]
u-š rōd Čēšārit[8] xwānēnd

11a.15* *Xᵛəjand*-rōd pad mayān ī *Samarkand*[9] *Fargāna*[10] bē šawēd
u-š rōd ī[11] *Caṣārad*[12] xwānēnd °

11a.16 Marw rōd rōd[13] ī[14] Xwarrahōmand pad Xwarāsān az Abursēn-gar[15] bē tazēd

11a.16* Marw rōd[16] rōd ī Xwarrahōmand[17] pad Xwarāsān az Abārsēn-gar bē tazēd

11a.17 Baxl rōd az[18] Abursēn[19] kōf ī Bāmīgān[20] andar āyēd[21] bē ō Weh[22] rōd rēzēd

11a.17* *Balx* rōd[23] (az) Abārsēn kōf ī Bāmīgān bē āyēd bē ō Weh-rōd rēzēd

---

1 M; K *Axᵛošir*. .
2 Ta <ZK y šmwny>, Tb <ZKšm y>, D <ZYšmwny>.
3 TabD <swt(')>.
4 K *Zišmnd-*.
5 K.
6 Not Ta.
7 TabD <swmlkny>.
8 TaD <c’’’lyt' ≈ c^{y}š’lyt'>, Tb <c’’lyt'>.
9 M *Smarkand,* in marg. *samarqand* <yymlknd>.
10 K *Frāgana*. .
11 K.
12 M *-c ašārd*. .
13 Not Tab.
14 D.
15 Ta <’p̄lyyt'yl>, Tb <’p̄wlyytgl>.
16 M *marv*.-; K + y.
17 K {hw} +, M *xᵛarəhmənd*. .
18 TaD <LWTE>.
19 Tb <’p̄wlyyt'>.
20 Tab <-yy’n'>, D <-Yk’n'>.
21 Tab <YAYT->.
22 TabD <ŠP->.
23 M *balux* (<b’llw>*x*).

11a.18 Spēd-rōd pad Ādurbādagān

11a.18* *Sped*-rōd[1] pad Ādurbādagān

11a.19 gōwēnd kū Dahāg āyaft az Ahrimen ud dēwān[2] ānōh xwāst

11a.19* gōwēnd kū Dahāg āyaft[3] az Ahrimen dēwān[4] ānōh[5] xwāst[6] °

11a.20 Turd [DH_183r] rōd kē[7] Kor-iz[8] xwānēnd az zrēy ī[9] [TD1_36r] Sīrāb[10] bē āyēd ud ō zrēy[11] ī Gurgān rēzēd

11a.20* *Tort*-rōd kē *Korijə*[12] xwānēnd az zrēy ī[13] <yykł'n>[14] bē āyēd ō zrēy ī *Vərgā* rēzēd °

11a.21 Ziyāba'ī[15] ān rōd az Ādurbādagān bē āyēd ud pad Pārs ō zrēy[16] rēzēd

11a.21* *Zahā.vayi*[17] ān rōd az Ādurbādagān [M51b_**219r**/**139**] bē āyēd pad Pārs ō zrēy rēzēd[18]

11a.22 Hurīy rōd bun-xān[19] az Spahān[20] pad Xūzestān[21] bē widerēd ud frāz ō Daǰlit[22] rōd rēzēd u-š pad Spahān[1] Misragān[2] rōd xwānēnd

---

1 K Spand-.
2 TabD <ŠA'n(')>. – Ta + <MN>.
3 K <'ÿpt>, M *ayapt*. .
4 M < = >.
5 M <LTME>.
6 K <h'yyt>, M <hw'yyt>.
7 Tb <MN>.
8 Tab <kwl-c>, D <kwlc>.
9 Ta <zl'yh> 2x, D; Tb <zl'Dyh> 2x.
10 TaD <yyyl'p̄>, Tb <s̈yl'p̄>.
11 D <zl'Dy>.
12 M *koiricə*. .
13 M.
14 M *kəšāsəh*.
15 TabD <z''p̄ky>,
16 Tb <zl'Dyh>, D <zl'D>.
17 M *Zahāvayi*. .
18 M < ——>.
19 Ta <BRA / ->, Tb <BRA ->.
20 Tab <yyp'h'n>, D <yyp̄-> 2x.
21 TabD <-ʸyyt->.
22 Tab/D <y/dylyt>.

11a.22* *Xʸrəy* rōd[3] bun-xānān[4] az Spahān[5] pad Xūzestān bē widerēd ud[6] frāz ō *Daylid*-rōd rēzēd u-š pad Spahān *Məsrdā*-rōd[7] xwānēnd

11a.23 Araz-rōd pad Tabarestān u-š bun-xān <c'n' 'n'> az kōf ī Dumbāwend[8]

11a.23* *Araz*-rōd pad *Tbarəstān*[9] u-š bun-xānān az[10] kōf ī Damāwend

11a.24 Tormed-iz[11] rōd[12] abāz ō[13] Weh[14] rōd rēzēd

11a.24* *Tərəmət*[15] rōd abāz ō Weh rōd rēzēd

11a.25 Wandasiš[16] rōd ān ī[17] Pārs kē Sagān-iz[18] xwānēnd

11a.25* *Vəndəsəš* [K20_114r] rōd ♣ ān ī ⎫[19] pad[20] Pārs kē Sagān[21] xwānēnd °

11a.26 Kāsag[22] rōd pad Kāf Tōs[23] šahr bē āyēd u-š ānōh Kasp[24] rōd xwānēnd ud ēn ham-rōd[25] Weh ud ānōh Kāsag xwānēnd pad-iz Sind Kāsag xwānēnd

---

1 Tb <yyp̄->
2 Tab <myylk->, D <myylʸk->.
3 M <——>-rōd.
4 K <bwn y ->.
5 KM <yyp'h'n>.
6 K.
7 M *Məsrkā*-.
8 Ta <ywb'wny>, Tb <ywbʸy'wny>, D <dwb'wnd>.
9 M; K *tbrəstān* \ą/.
10 M + <p̄>.
11 Tab <twlmtc>.
12 Tb + f.st. <LWTE>.
13 Not Ta.
14 TabD <ŠP->.
15 M *Tərmət*.-.
16 Tab+ <wnʸyyy'lwt>, D <wnʸyyš>.
17 D.
18 Tb only Sagān.
19 Not K.
20 Not M.
21 K {yyk} <yyt'n>, M sagestān.
22 TabD <k'sk>.
23 TaD <-c 'p̄tws>, Tb <'p̄tws>.
24 TaD <kyyyp̄>, Tb <kyyp>.
25 D + y?

11a.26* *Kāsa* rōd[1] pad Kāf pad Tōs šahr bē āyēd u-š ānōh *Kasp* rōd[2] xwānēnd
ēn ham rōd ī Weh ānōh Kāsag xwānēnd pad-iz[3] Sind *Kāsa*[4] xwānēnd

11a.27 ud Wātaēnīy[5] rōd pad Sagestān[6] bun-xān[7] [TD2_46v/89] az Kayānsīy[8] būd

11a.27* (...)

11a.28 Paydāg-mēhan[9] rōd Čihrōmēhan[10] āb ī pad Kang-diz

11a.28* Paydāg-mēhan[11] ī rōd *Catru*.mēhan ān ī pad Kang-diz .

11a.29 *Dārāja* rōd pad Ērānwēz kē-š mān ī Pōrušāsp[12] ī [13]♣ pidar ī Zarduxšt[14] pad bār būd

11a.29* *Dāraj* Ērānwēz kē-š mān ī Pōrušasp[15] pidar ī Zardušt[16] pad[17] bār būd

11a.30 abārīg a-mar āb ud rōd ī[18] ⎫ xānīg ud kahasīhā ast
ī kē[19] awēšān <z''p̄k> frāz xwārīd[20] estēnd

11a.30* abārīg a-mar āb ud rōd ud xānīg kahas ast az awēšān

11a.31 ēn rōdīhā bun ēk pad šahr šahr ud gyāg gyāg pad nām nām xwānēnd

---

1 M *Kāsk*.-.
2 M *Ksap*.-.
3 K <- ME>.
4 M *Kāsk*.
5 TabD <ww't'-ynyD>.
6 Ta <yygyyt->, Tb <yy̰yyt->, D <yyyyyt->.
7 Ta 2x.
8 TabD <yšnysD>.
9 TabD <-mšn>.
10 TabD <ctlwk->.
11 K <-m''n> 2x, M *-məyhan*. 2x.
12 Ta <pwlw š'yyp'>, Tb <pwlšyyp̄>, D <pw\l/š'yyp̄>.
13 Ta sup. interl.
14 Tb <-wšt->.
15 K Pōršasp.
16 M -xšt.
17 Not D.
18 Ta eol.
19 Ta <MNWy>, D <MN>.
20 Tv <HNA lyt'>.

11a.31* bun ēk ast ud[1] pad šahr šahr ud[2] gyāg gyāg pad nām nām xwānēnd

11a.32 Frāsyāb rāy gōwēnd kū-š andar zrēy[3] ī Kiyānsīy 1000 xān ī ābān bē wispurd
ī asp-zahā[4] uštar-zahā[5] gāw-zahā ud xar-zahā meh-iz ud keh-iz
u-š wispurd andar ham zrēy[6] xān ī zarrēnōmand[7] kē Hēdōmand rōd guft[8]
u-š xān Wādaēnīy[9] rōd 6 āb ī nāydāg andar ham zrēy[10] wispurd mardōm[11] nišāstag[12] bē kerd

11a.32* Pōrušasp[13] [M51b_**219v/140**] rāy gōwēd kū-š andar[14] zrēy ī *Kayānsəh.* 1000 xānīg bē spurd
ī asp-zahāy[15] uštar-zahāy gāw-zahāy xar-zahāy[16] meh-iz keh-iz
♣ u-š spurd andar ham zrēy xān ī ⎫[17] zarrēnmand[18] kē *Hedmənd*-rōd[19] gowēnd
u-š ♣ xān ī ⎫[20] *Vataēni*-rōd[21] haft āb ī[22] nāydāg[23] andar ham zrēy spurd mardōm[24] nišāndag[25]
kerd

11b.1a pad dēn 17[26] [TD1_36v] sardag āb gōwēd
čiyōn ēk nam ī abar urwarān nišīnēd
didīgar ān ī garān[27] tazišn[1] ī ast rōdīhā

---

1 K.
2 M.
3 TabD <zl'D>.
4 TabD <SW->. – Tb all w +.
5 Ta <YMRRAy>.
6 Ta <zl'-yD>.
7 Tb <ZHBA'wmnnd>, D <ZH-YBA-yn\'w/mnnd>.
8 Tab <tpt>, D <pt'> bol..
9 TabD+ <h'n" w't->.
10 Ta <zl'Dy>, Tb <zl'Dyh>, D <zl'Dy>.
11 Tab <mlt->.
12 D nišāst.
13 K Pōršasp.
14 Not K bol.
15 KM <SW->, KM <-zh'k> +.
16 M; not K.
17 M xānīg ——— mayān.
18 KM <zlywmnd>.
19 M; K only *Hedmənd*. eol.
20 Not K.; M + sub. *xāni*.
21 M *Vacaēni*-.
22 M.
23 KM <n'w->.
24 M <mlt->.
25 KM <YTYBWNtk>; K + {dtykl}.
26 Ta <16>, D <3 3 →3 4>.
27 Ta <gł->.

sidīgar[2] ān ī wārānīg āb

čahārom ān ī čāhīg[3] ud ān ī armēšt ud abārīg ī a-nāmčištīg[4]

11b.1a* pad dēn haftag sardag āb gōwēnd

čiyōn āb[5] ēk abar urwarān nišīnēd

didīgar ān ī garān-tazišn ī[6] ast[7] rōdīhā

sidīgar ān[8] ī[9] wārānīg āb

čahārom ān ī[10] armēšt abārīg[11] nāmčištīg[12]

11b.1b panǰom šusr ī gōspandān mardōmān[13] [TD2_47r/90]

šašom[14] gōmēz ī gōspandān [DH_183v] mardōmān[15]

haftom xayūg[16] ī gōspandān mardōmān[17]

haštom āb ī andar pōst ī gōspandān[18] mardōmān[19] ∵

9om[20] nam[21] ud ars ī[22] gōspandān[23] ud mardōmān[24]

11b.1b* panǰom šusr [25]♣ ī gōspandān ud mardōmān[26]

šašom gōmēz ī ⎫ gōspandān ud[1] mardōmān

---

1 D <twc->
2 Ta <yytl>.
3 Ta <c'h'̣k>, Tb <c'hYk>, D <c'h-yk'>.
4 Ta <'n'mwc->.
5 M w +.
6 M.
7 K + y.
8 K f.st. {'lmyšt'}.
9 M.
10 M.
11 M; not K bol.
12 KM <ŠMc->.
13 TabD <mlt->.
14 Ta <šš̈wwm>.
15 TabD <ANŠ->.
16 Tab <'ywywk>, D <h'-ywk'>.
17 Tab <mlt-> +, D <ANŠ->.
18 D <KYNA'n'>.
19 D <ANŠ->.
20 Ta <nhwm>.
21 Not Ta.
22 Ta <-1>.
23 D <KYwyyp̄->.
24 TbD <ANŠ->.
25 Not K.
26 M <mlt-> +.

haftom *xayui.*[2] gōspandān ud mardōmān

haštom āb [3]♣ ī ān ī ⎫ andar pōst ī[4] gōspandān ud mardōmān

9om ars ī gōspandān[5] ud mardōmān

11b.1c dahom[6] xōn ī gōspandān mardōmān[7]

yāzdahom[8] rōγn[9] ān ī andar (gōspandān ud mardōmān) pad harw 2[10] axwān kām

12om āb ī andar ham-bawišnīh[11] ī gōspandān mardōmān

13om xwēy ī gōspandān mardōmān[12]

14om ān ī andar pusyān[13] ī gōspandān ud mardōmān kē pus padiš parwarēnd[14]

11b.1c* dahom [K20_114v] xōn ī gōspandān ud mardōmān

yāzdahom[15] rōγn ī[16] andar gōspandān ud[17] mardōmān andar harw 2 axwān kāmag

dwāzdahom[18] (...)

(13om) *x^{v}ayi*[19] [M51b_**220r**/**141**] (...)

(14om ...) gōspandān ud mardōmān kē pus[20] padiš parwarēnd

11b.1d 15om ān ī azēr āywan[21] ī[22] urwarān

čiyōn guft kū[23] harw āywan-ēw[24] āb-ēw srešk ud pad tēx[25] ātaxš 4[1] angušt pēš

---

1 M +.
2 K *xayu.* .
3 Not K.
4 M +.
5 K <KYNA'n> +.
6 Ta <d'hwwm>, Tb <dhwm>, D <10wm>.
7 D <ANŠ->.
8 Ta <-d'hwwm>, Tb <-dhwm>, D <-dhww>.
9 TabD <lwkn'>.
10 Tab <3>.
11 TabD <hnbwwyšnyh>.
12 D <ANŠ-> +.
13 Tab <pwyyd/y'n>, D <pk yyy'n'>.
14 TabD <plw'lynd>.
15 M <y'cdhm>.
16 KM.
17 KM.
18 KM <y/db'c->.
19 M *x^{v}əy.* .
20 M <pws>, not K.
21 TaD <''wn'> 2x.
22 Tb <h'wnd>.
23 Tb kē + sup. kū.
24 Tab <''wn'-1>
25 TabD <tyD>.

16om ān ī andar urwarān gumēxt estēd kē āb ī tan-tamag[2] gōwēd

17om šīr ī gōspandān mardōmān[3]

11b.1d* 13om [4]♣ ān ī azēr *ayvani* urwarān

čiyōn guft kū harw *ayvane* āb-ēw ⌉ srešk pad tēx[5] ātaxš čahār[6] angust pēš[7] padiš

14om ♣ šīr ī ⌉[8] gōspandān ud mardōmān

11b.2 ēn harwisp pad waxšāy[9] ayāb tanīgerdīg[10] abāz ō ēn rōdīhā[11] gumēzēnd[12]

čē āb tanīgerdīg[13] waxšāy[14] harw 2 ast

11b.2* ēn harwist pad waxšīh[15] ayāb tanīgerdīg[16] abāz ♣ ō ēn āb ī rōdīhā ⌉[17] gumēzēd

čē ān tanīgerdag waxšīh harw dō[18] ēk ast

Bd.

11c.1 ēn-iz gōwēd kū ēn[19] 3 (rōd ī ast Ārang) rōd Marw rōd ud Hēdōmand rōd

a-hunsand[20] būd hēnd [TD1_37r] mēnōy awēšān kū andar gēhān nē tazēnd

az anāgīh āhōgēnišn ud armēštīh [TD2_47v/91] ī-šān dīd[21] kū-šān andar Ēbgadīh[22] (...

...) hōm ud zōhr awiš rēzēd drīst[23] abāz kunēd[24] ud pahrēz bē gōwēd[25] ∵

---

1 D <IIII>.
2 Ta <tn' y / twhmk>, Tb <tn' thmk'>.
3 TabD <ANŠ->.
4 M <14wm>.
5 M <tsD>, not K.
6 K <ch'l>.
7 MK <pyš>.
8 M <—>.
9 Tab <whš'k> 2x, D <whš-yk>.
10 Ta <tnYk wtYk>, Tb <tnYk tYk>, D <tn'Yk tYk>.
11 Tb <-yhš>.
12 Ta <-cnd>, Tb <-cynnd>, D <-c'ynd>.
13 Tab <tn'Yk wtYk>, D <tn'ykrtYk>.
14 D <whšYk>.
15 K <wyhš> + sub. *vxiš*?, M <whš-y>.
16 K tanīgerdīh, M <tn'y krtk> 2x.
17 K ō ēn rōdīhā, M <—> + s.m. <BYN / 'pȳ \ > + <MYAyh'>.
18 M <2>.
19 Not Tb.
20 Ta <'hwsnny>.
21 Ta <-TNt'>.
22 D <-t**yh**>.
23 Tab <yrwyyt'>, D <yrwyyYt'>.
24 Ta <WSWNyt>, TbD <-WNyṭ>.
25 Ta + bē gōwēd.

11c.1* ēn-iz gōwēnd[1] kū ēn sē[2] rōd ī[3] ast Ārang rōd[4] Marw rōd[5] Hēdmand rōd[6]
a-hunsand[7] būd hēnd mēnōy ī[8] awēšān kū andar gētīy nē tazēnd
az āhōgēnišn[9] ī armēšt ī-šān[10] dīd kū-šān andar Ēbgadīh padiš būd
tā-šān Zardušt[11] bē nimūd[12] kū
bē daham kē-t[13] šašom zōhr[14] awiš rēzēd drust abāz kunēd[15] pahrēz[16] bē gōwēd

11c.2 ēn-iz gōwēd kū
āb kē hixr[17] kem[18] ud zōhr[19] wēš awiš mad estēd pad 3 sāl abāz ō bun-xān[20] šawēd
kē hixr[21] ud zōhr harw 2 rāst abar mad estēd pad 6[22] sāl abāz rasēd[23]
kē hixr wēš ud zōhr kem[24] pad 9 sāl abāz rasēd[25]

11c.2* ēn-iz gōwēd kū
āb kē[26] ♣ hixr[27] kem[28] ud zōhr wēš ⌉[29] mad estēd pad 3 sāl abāz ō bun-xān šawēd
kē hixr[30] ud[31] zōhr harw 2 rāst abar[1] mad [M51b_**220v**/**142**] estēd pad 6 sāl abāz rasēd

---

1 M, K -ēd.
2 K <TALTA>, M <TLTA>.
3 M.
4 K Ārang, M *arag.*-rōd.
5 M *marv.*-.
6 K + rōd bol., M <ŠPYL / lwt>.
7 K <'hwnysnd>, M + sub. *ahursand*.
8 M.
9 KM <'ywk->.
10 KM <ZAA'n>.
11 M -xšt.
12 M; K dīd.
13 K blotted.
14 KM <zwl> +
15 KM <WĄY/DWN->.
16 Not K.
17 TaD <hŷ/yhl>, Tb <hŷl> 3x.
18 TaD <km> 2x, Tb.
19 Tb <zwl> 2x.
20 Tab -īg.
21 TaD <hyhl> 2x.
22 D <III III>.
23 Tb <lyyyt'>.
24 Tb <kym>.
25 Tab/D <lyyy/Yt>.
26 K + f.st. wēš.
27 K <hsl> +, M <hyyl>.
28 KM <km>.
29 M zōr wēš ud hixr kam.
30 K + f.st. wēš.
31 M.

kē hixr[2] wēš ud zōhr kem[3] pad 9 sāl abāz rasēd

11c.3 ōwōn-iz urwarān rōyišn pad ēn paymānag nērōg[4] ō bun dahēnd

11c.3* ōwōn-iz urwarān rōyišn [5]♣ pad ēn ēwēnag nērōg ō bun bawand[6] ⌋

11c.4 ēdōn-iz āfrīn ī[7] ahlaw[8] kunēd[9] pad ēn paymānag abāz ō xwad rasēd[10]

11c.4* [11]♣ ēdōn-iz āfrīn[12] ī ahlawān kunēnd[13] pad ēn paymānag abāz ⌋ ō xwad rasēnd

11c.5 rōd ī[14] Wādaēnīy[15] rāy gōwēd kū Frāsyāb[16] Tūr[17] bē ō wazr abgand ka[18] [DH_184r] Xwaršīdar[19] rasēd asp-zahā[20] abāz tazēd
ēdōn-iz čašmagīhā ī zrēy[21] ī Kayānsīy

11c.5* rōd ī[22] <w’’wt’k> rāy gōwēd kū [K20_115r] Frāsyāb[23] ī Tūr[24] bē ōh[25] spurd kē Xwaršīdar[26] rasēd asp-zahāy[27] abāz tazēd[28]

---

1 Not K.
2 KM <hyyl>.
3 KM <kym>.
4 Ta <nyl>, Tb <nylw>.
5 Not K bol.
6 M <bwnd>.
7 Td <’p̄rynnd>.
8 Ta -ān, D 2x.
9 Tab <-WNx1>, D <-WNyt>.
10 D <lyyYt'> eol.
11 Not K.
12 M <’p̄lyn>.
13 M <WĄDWNy>.
14 Ta f.st. <kt>.
15 TabD <k’t->.
16 Ta <pl’yyy̰p̄’’p̄>, Tb <pl’yy’’p̄'>, D <pl’yyy’p̄>.
17 Not Ta.
18 Tab <mt(')>.
19 Tab <hwlš->, D <hwlšyt' gl>.
20 Tab <zh’>, D <zh’y>.
21 D <zl’yD>.
22 M.
23 K <pl’yyy’’p̄>.
24 M <twlk>.
25 KM <OL>.
26 M <-tyl>.
27 K <-yy’’k>, M <-zh’k>.
28 M rasēd.

ēdōn-iz[1] čašmagīhā zrēy *Kaiiāsəh.*

Kaiiāsəh. ēd [2]♣ kū tōhmag ī kayān ān gyāg ⟩ ∵

[1] Not M.

[2] M ———.

12.0 ABAR ČIYŌNĪH WARĪHĀ[1]

[M51b_**220v**/140] (IndBdh. XIX)

12.0* ABAR ČIYŌNĪH WARĪHĀ

Bd.

12.1 gōwēd pad dēn kū

ēn and[2] čašmag ī ābān ō paydāgīh mad[3] kē war xwānīhēd[4]

handāzag ī čašm ī mardōmān[5] awēšān čašmag ī ābān hēnd

čiyōn war ī Čēčast[6] war ī Sawar[7] war ī Xwārazm war ī Frazdān[8]

war ī [TD2_48r/92] Zarrōmand[9] war ī Aswast[10] war ī Hōsraw[11] war ī Sadwēs war ī Urwēš

12.1* gōwēd [12]♣ pad dēn ⎫ kū

ēn and[13] čašmag ī[14] ābān ō paydāgīh mad hēnd kē war xwānēnd

handāzag ī[15] čašm[16] ī mardōmān[17] awēšān čašmag ī ābān[18] hēnd

čiyōn war Čēčast war *Sovbar* war *X^{v}ārazm* war ī *Frazdān*

war *Zarinmand* war *Āsuuast* war ī *Husru* war ī[19] *Satauuīs*[20] war ī *Uruuis*

12.2 u-šān gōkān[21] gōwam[22]

---

1 D + sup. *awar jūnī-e barhā*.

2 D <’nk̈>. – Tb + <MYA> eol.
3 Not Tab, D <ME>.
4 Ta <KRYTyhyt'>.
5 Ta <mltwm>, TbD <mlt->.
6 TaD <cyc^{Y}yyt>.
7 Ta <swyl>, TbD <swbl>.
8 Ta/bD <pl’zd/y’n>.
9 Ta <ZYBA->.
10 TabD <’sw’yyt>.
11 Yt.19.56.
12 Not K.
13 M <wl>.
14 M.
15 M.
16 K -ag.
17 M <mlt->.
18 M + y.
19 M.
20 M *Stauuəys*. .
21 Ta <dw->.
22 Ta <-yt \m/ >.

12.2* u-šān [M51b_**221r/143**] gōkān[1] gōwam

12.3 war ī Čēčast[2] pad Ādurbādagān garm-āb[3] ǰud-dad[4] kū-š tis-iz gyānōmand[5] andar nē bawēd
u-š bun ō [TD1_37v] zrēy ī[6] Frāxkerd paywast estēd

12.3* war ī[7] Čēčast[8] andar Ādurbādagān[9] garm-āb ǰud-bēš kū tis-iz[10] gyānwar[11] andar nē bawēd
u-š bun ō zrēy ī[12] Frāxkerd paywast estēd

12.4 war ī Sawar[13] pad Abar-šahr būm pad sar ī kōf ī Tūs
čiyōn gōwēd kū sūd-bahr
ud hu-čašmīh ud wehīh ud abzāyišnīgīh[14] ud rādīh az-iš bē dād estēd

12.4* war ī *Sovbar* pad Abar-šahr[15] būm[16] pad sar ī kōf ī[17] Tūs
čiyōn[18] gōwēd kū sūd-bahr
hu-čašmīh[19] wehīh[20] abzāyišnīh[21] rādīh aziš bē dād estēd

12.5 war ī Xwārazm rāy gōwēd kū az-iš bē dād estēd Ahlišwang xwāstag ud tuwāngarīh
ud hu-bahrīh[22] ud abzāyišnīgīh ud hu-rāmīh

---

1 K 2-gānag, M 2-gān.
2 TaD <cyc^{Y}yyt>.
3 Ta <dlm''p'>, TbD <y/ŷlm'p'>.
4 Ta <ywŷtyt>, Tb <ywytyt>, D <ywytdt>.
5 TabD+ <-M csn'->.
6 D <zl'y-d>.
7 M.
8 K <wlc->, M *cəycast*.
9 M < -t / Ÿk'n>.
10 M <-1 ⇀-yc>.
11 K <y'nwl>, M <j->.
12 K.
13 Ta <swyl>, Tb <swbl>, D <ysnbl>.
14 Ta <-z'šn->.
15 KM <QDM ->.
16 K w +.
17 K + kōf ī.
18 K + Tūs eol.
19 KM <-m y>.
20 KM <-L y>.
21 K <-šn y>, M < -šn / Ÿk>.
22 Tab <hww'hl->.

12.5* war *X^{v}ārazm* rāy gōwēd kū[1] āb[2] dād estēd Aršišwang[3] xwāstag ud[4] tuwāngarīh[5] hu-bahr[6] abzāyišnīg urwāhmenīh °

12.6 war ī Frazdān[7] pad Sagestān[8]

12.6* war ī̄[9] Frazdān[10] pad Sagestān

12.7 gōwēnd[11] kū āzād[12] mard-ēw ī ahlaw kē tis-ēw andar aw-iš abganēd padīrēd[13] ka nē ahlaw abāz ō bērōn abganēd

12.7* gōwēnd kū ♣ āzād[14] mard-ēw ⌉[15] ahlaw[16] tis-ēw andar[17] awiš abganēd[18] padīrēd[19] ka nē ahlaw abāz ō bērōn[20] abganēd

12.8 ān bun-čašmag ō Frāxkerd paywast estēd

12.8* ān-iz bun[21]-čašmag[22] ♣ ō Frāxkerd ⌉[23] paywast estēd ° [K20_115v]

12.9 war ī Zarrōmand pad Ahmadān[24]

---

1 Not M.
2 Not M, M w. caret + sūd ud nēkīh aziš bē dād estēd.
3 KM <’lššwng>, M + y.
4 K.
5 KM <-kl y>.
6 Not M.
7 Tab/D <pl’zd/y->.
8 Ta <yygyyt->, Tb <yyyyt->.
9 M *i.* .
10 M *frazdān.* .
11 Ta <-yt>.
12 Tab <’cš>, D <’p̄’t>.
13 TabD <-yt(')>.
14 K <’z’t>.
15 M war ī *frazdān.* .
16 K sup.
17 Not K.
18 K <-TWNd>, M <-WNyt>. – For *abgend*?
19 KM <-WNyt>.
20 K + f.st.? <’p̄>.
21 K <ZK CBW'>.
22 M only <bwn y>.
23 M pad zrēy eol.
24 Ta <’hm->, TbD <’hwm->.

12.9* war ī *Zarinumənd*[1] pad Hamadān[2] gōwēnd

12.10 war ī Aswast rāy paydāg kū āb ī a-winast ast ī andar zrēyīhā[3] hamwār[4] hamē tazēd

12.10* war ī[5] *Āsauuast*[6] rāy paydāg kū āb ī[7] *avnast* ī[8] ast hamwār andar zrēy[9] hamē[10] tazēd

12.11 ōwōn rōšn xwarrahōmand čiyōn gōwēd kū xwaršēd payrōg mad
ayāb-im[11] [12]Aswast war[13] dīd [TD2_48v/93]

12.11* ōwōn rōšn ud[14] *frehumənd*[15] čiyōn gōwēd kū xwaršēd pad ōy[16] mad •
war ī *Āsuuastār*[17] [M51b_**221v**/**144**] dīd[18]

12.12 ān[19] āb pad[20] fraškerd rist wirāstan rāy andar abāyēd[21]

12.12* andar ān āb ī pad fraškerd[22] rist wirāstan rāy andar abāyēd °

12.13 war ī Hōsraw pad 4 frasang ī war[23] Čēčast[24]

12.13* war ī *Husru* pad čahār[1] frasang ī[2] war ī Čēčast •

---

1 M *Zarinmənd*. .
2 M + sub. *hamdān*. .
3 Ta <zl'-yh'>, Tb <zl'Dyh'>, D <l'-yh'>!.
4 Ta <hym->, TbS <h'm->.
5 M.
6 M *Āsuuast*. .
7 M.
8 M *avnasti*. *i*. .
9 Not K.
10 M; K hamāg.
11 Tb ayāb.
12 Tab w +.
13 Tab + y.
14 M.
15 K sub. <GDE'wmnd>.
16 KM <OL>.
17 M *Ās // uuast* <l'y> .
18 K <dyṭ>, M <dÿt>.
19 Not Tb.
20 Not D.
21 D <-yyt'>.
22 K + abāyēd.
23 TabD <OL>.
24 TaD <-ʸyyt>.

12.14 war ī Sadwēs ān ī nibišt pad mayān ī zrēy[3] ī Frāxkerd ud[4] ān ī[5] Pūydīg

12.14* war ī Sadwēs ān ī nibišt[6] pad mayān ī[7] zrēy[8] Frāxkerd ān ī[9] Pūdīg

12.15 gōwēnd[10] (kū) pad Damandān[11] zofrā-ēw[12] ast kē hamwār[13] dūd aziš āyēd
harw čē-š[14] awiš abganēnd ǰud az gyānwar nē padīrēd[15]
ka-š gyānwar[16] awiš andar[17] [DH_184v] abgand[18] frōd barēd[19]

12.15* gōwēd[20] kū pad Kamēndān[21] zafr-ēw ast kē hamwār (dūd) aziš āyēd
harw tis andar abganēnd ǰud az gyānwar[22] nē padīrēd[23]
ka-š[24] gyānwar awiš andar[25] abganēnd[26] frōd barēd[27]

12.16 mardōmān[28] gōwēnd[29] kū az čašmag ēw ī dōšox andar ast

12.16* mardōmān[1] gōwēnd kū az dōšox čašmag-ēw pad-iš ast °

---

1 M; K panjāh.
2 K.
3 D <zl'y-y>.
4 D.
5 D; Tb w.
6 K + ān nibišt.
7 M.
8 K <zl'D>.
9 M.
10 Tb <-WNyt'>.
11 Tab <ymšn>, D <ymwy'n>.
12 Tab <-l'-1 = -l'D>, D <-ly'D/-1>.
13 TabD <h'm->.
14 TTabD <MNDOMš>.
15 TaD <-WNyt(')>, Tb <ptylyt'>.
16 TaD/Tb <y/g'n->.
17 Not Ta.
18 Tb <-WNd>.
19 TabD <-yt(')>.
20 M estēd.
21 M + sub. *kmindān.* .
22 M + <AP̄š>.
23 KM <ptylyt>.
24 M; K ka.
25 Not K.
26 K <-WNyt>.
27 KM <-WNyt>.
28 TabD <mlt->.
29 Ta <-WNŷt'>.

12.17 war ī [TD1_38r] Urwēs[2] pad Hugar[3] ī buland

12.17* war ī[4] *Uruuis* pad[5] *Hugar* ī buland[6] ∵

[K20, M51b next 14b.0*]

1 M <mlt->.
2 Tab <'wlwš>.
3 Ta <hwkl>, TbD <'ndl>.
4 M *i.* 2x.
5 M pušt.
6 K <b'/*a*\ḥnd>, M *blḥnənd*.

13.0 ABAR ČIYŌNĪH Ī GŌSPANDĀN Ī PANǰ-ĒWĒNAG ∵

[K20_101v, M51b_**238v**/**178** from 11.1*]

13.0* ABAR ČIYŌNĪH GŌSPANDĀN[1] PANǰ-ĒWĒNAG (INDBDH. XIII)

Bd.

13.1 gōwēd pad dēn kū[2]

ka gāw ī ēwdād bē widerd ānōh kū-š mazg bē <plyyyt>[3] ǰōrdāg abāz rust 55[4] sardag dwāzdah sardag urwar ī[5] bēšaz[6]

13.1* gōwēd pad dēn kū

ka gāw ī[7] ēk-dād bē widerd ānōh kū-š[8] mazg bē mad ǰōrdāg abāz rust panǰāh ud[9] panǰ sardag 15 sardag urwar bēšāz[10]

13.2 čiyōn gōwēd kū[11]

az[12] mazg kunǰid[13] girgir[14] kē[15] mazg-čihrīh rāy[16] xwad-iz[17] mazg-ēw .

az srūw mišūg[18]

az wēnīg wēnōg[19]

az xōn kōdag[20] ī raz[21] kē may aziš kunēnd[22] ēd rāy may pad xōn[23] abzūdan zōrīgtar

az suš spandān[1]

---

1 M gōspand.
2 Not D.
3 Ta <plyyt>, TbD <plyyyt'>.
4 TaD <50 y 5>, Tb <- w ->.
5 D <'wlwy> eol. + <l> in r.m.
6 TabD <-šz>.
7 M.
8 M kū.
9 M.
10 K + y, M + rust.
11 Tb kē.
12 D <MNW>.
13 TaD <knct'>, Tb <knc'>.
14 TaD <glgl>, Tb <ylyl>.
15 TabD <MN>.
16 Ta <l'>.
17 TabD <hwtc>.
18 Ta <myškk>, TbD <my/yšwk'>.
19 Ta/bD <g/ynwk>.
20 TaD <kwtwk>.
21 TabD <wlz>.
22 TabD <-WNd>.
23 Not D.

az mayān ǰagar[2] ...[3] <’p̄y̰/yšn> abāz-dārišnīh gand ī Akōman padīrag-rasišnīh[4] ī bēš[5]
abārīg ēk [TD2_49r/94] ēk[6]

13.2* čiyōn gōwēd kū
az mazg[7] nām ī[8] ǰud ǰud harw tis-ēw[9] pad mazg mehmān[10]
az srūw[11] mēzūg
az wēnīg gandanāg
az xōn kōdag[12] ī raz[13] kē may aziš kunēnd[14] ēd rāy may pad xōn abzāyēd
az suš spandān
az mayān ī ǰagar[15] <’pyšn> abāz-dārišnīh gandagīh
abārīg ēk ēk

13.3 čiyōn pad[16] Abestāg gōwēd[17] kū
ǰōrdāg ēw[18] sardag pad bun-dahišn[19] dād andar asp-kerbān[20] dād ēw sardag[21] ānōh bawēd[22]
pas bē ō Ārang[23] rōd bē āwurd
ast kē brinǰ[24] ast kē gandum[25] ābxwār guft

13.3* čiyōn pad Abestāg paydāg

---

1 Tab <gwyyp̄/p->, D <yyp̄-> + sup. <yw>.
2 Tab <yyl>.
3 Ta <l’ht>, Tb <lyš’t>, D <lyYšt = lššt>.
4 Tab <- HMTWN->.
5 D <wyš>.
6 Not Tab.
7 M <mzŷ>, D <LOYŠE>!.
8 M <ŠMy>.
9 M + kē bol.
10 KM <mhm’n>.
11 KM <yylww>.
12 KM <ktwk>, M + sub. *kūdak*.
13 M <lc> or <lz>?
14 KM <-WNd>.
15 M <yyl>.
16 Not Tb, D sup.
17 Ta + ∵ gōwēd.
18 Tab <-1>, not D.
19 D only dahišn.
20 Ta <’yyp klp’n>, Tb <’yyp̄ klp’n'>, D <’yyp̄ w klp’n'>.
21 Ta <yl->, D <kl->.
22 D <-WNt'>.
23 Ta <’lnd>, TbD <’l/ƚwnd>.
24 TabD <blnc(')>.
25 Ta <hš>, TbD <hk̈>.

13.4 šusr ī gāw abar[1] ō māh-pāyag[2] burd[3] ānōh bē pālūd hēnd
gōspand purr-sardag frāz brēhēnīd
nazdist[4] 2 gāw ēk nar[5] ud ēk mādag[6]
ud pas az harw sardag-ēw[7] ǰuxt ēw andar zamīg 8[8] hāsr[9] kē 3 frasang homānāg[10]
pad Ērānwēz paydāg būd[11]

13.4* šusr ī gāw abar ō māh-pāyag burd[12] ānōh bē pālūd
gōspand purr-sardag frāz brēhēnīd
fradom 2 gāw ēk nar ud[13] ēk mādag
ud pas az harw sardag-ēw ǰuxt-ēw andar zamīg hišt[14] hāsr-ēw[15] kē 3[16] frasang homānāg[17]
pad Ērānwēz paydāg būd[18]

13.5 čiyōn gōwēd kū
ā-m arzōmandīh gāw rāy 2 bār dād ēk bār pad gāw ud ēw bār abāg gōspand purr-sardag

13.5* čiyōn gōwēd kū
arzōmandīh[19] gāw rāy 2 bār dād ēw[20] bār pad gāw ud[21] ♣ ēk bār abāg gōspand purr-sardag ⌉[22]

13.6 30 rōz ud šab awēšān a-xwardār būd hēnd

---

1 D <’p̄l> + sup. <MDM>.
2 Ta <- p’’k>, Tb <- p’-yk'>, D <- p’Yk>.
3 TabD <bwlt>.
4 Ta <nzyyyt'>, Tb <nzyyt'>, D <nzYyyt'>.
5 Tb <nl>.
6 Tb <NKBD> + sup. <NKD>.
7 Ta only sardag eol.
8 = hašt/hišt??
9 Ta ~~frasang~~ + sup. hāsr.
10 Tb <hm->.
11 TaD <-WNyt>.
12 KM <bwlt>.
13 M.
14 KM <-WNt>.
15 M hāsr.
16 K <III> + sub. <3>.
17 KM <hm->.
18 M <bwt>.
19 K <’lcwm->, M <NKDyh>.
20 TabD <’w>.
21 M.
22 M <——>.

u-šān [TD1_38v] nazdist[1] āb ud pas urwar xward

13.6* 30[2] rōz-šabān [K20_102r] awēšān a-xwardār[3] būd hēnd
u-šān nazdist āb ud pas urwar xward

13.7 u-š[4] pad (3) kardag gōspand frāz brēhēnīd

13.7* u-š[5] pas 3 kardag gōspand [M51b_**239r**/**179**] frāz brēhēnīd

13.8 čiyōn gōwēd kū nazdist[6] buz ud mēš ud pas uštar[7] ud[8] xūk ud pas asp ud xar[9]

13.8* čiyōn[10] gōwēd kū nazdist buz ud mēš ud pas uštar ud[11] xūk[12] ud pas asp[13] ud[14] xar

13.9 čē-š fradom dād čarag-arzānīg (...)
(...) dād[15] ān ī gairišāg[16] ī ast frāx-raftār ud wāyendag[17] awēšān nē[18] dast-hammōg
sidīgar dād ābīg ūnīg

13.9* čē-š fradom dād čarāg-arzānīg ān nūn pad rāγ[19] dāšt estēd
didīgar dād ān ī <yyl y yyc y>[20] ud[21] ast frāx-raftār wāyendag[22] ō awēšān nē dast-hammōxt
sidīgar dād *āvi* . *xuni* . °

---

1 TaD <nzyyyt>, Tb <nzyyt'>.
2 M kē-šān.
3 K + sup. *ax^{v}irdār*.
4 Tb u-šān.
5 K <MNš>.
6 Ta <nzyyyt>, Tb <nzyyt'>, D <nzyyYt'>.
7 Tb <HMRA>.
8 D *u*.
9 Tb <YMRA>.
10 M dēn.
11 M.
12 KM <hwk>.
13 M <SW->.
14 M.
15 D rep.
16 Tab <yylyš'k>, D <yylšk>.
17 Ta <w'sn$^{\hat{Y}}$yh>.
18 Tab <l'y>.
19 KM <l'y>.
20 K; M <yyl>*iži*.
21 K.
22 KM <w'**yn**Y/ŶK>.

13.10a čiyōn ast andar [DH_185r] awēšān 3[1] sardag[2] 5 ēwēnag .
fradom [TD2_49v/95] ēwēnag ān ī gugāft-pāy[3] čarag-arzānīg
kē az awēšān uštar[4] meh *az* <ysp'n>[5] keh ud nōg-zādag[6]

13.10a* čiyōn (...) ēwēnag
fradom ēwēnag ān ī gugāft-pāy[7] čarāg-arzānīg[8]
kē az awēšān uštar meh az asp[9] keh nōg-zādag

13.10b didīgar ēwēnag[10] xar-pāy[11] kē az awēšān asp ī zibāl meh ud wargānīg[12] xar[13] nidom
sidīgar ēwēnag ān ī 5-angulāg[14] panǰ[15] kē az awēšān sag meh ud muškān[16] farrox nidom

13.10b* didīgar ēwēnag xar-pāy kē az awēšān asp zibāl meh xar nidom °
sidīgar ēwēnag ān ī panǰ-angulāg[17] panǰ kē az awēšān sag meh ud[18] *məškā* . *farox* nidom

13.10c 4om ēwēnag wāyendag[19] kē az awēšān sēn ī 3-angulāg[20] meh ud[21] <wtlww>[22] nidom
panǰom ēwēnag ān ī ābīg kē az awēšān kar-māhīg[23] meh ud <p'-yk>[24] nidom ud <mtwk>[25]

13.10c* čahārom ēwēnag *vāYənda*[1] *ke až oišān*[2] *sini səavinā*[3] *məh* ° [4]♣ ud *tru nitəm* nidom . ⎫

---

1 D <III>.
2 Ta <kl->.
3 Tab <p'š>.
4 Tb <YMRRA>, D <YMRAy>.
5 Ta <ʸyyp'n>, Tb <yyyp̄'n'>, D+ <'z-yyyp̄
6 D <-zytk>.
7 KM <-p'**y**> +.
8 K <c'lk->.
9 KM <MN SWSYA>.
10 D + *haz* <'yn'n>.
11 Ta <- p' y>, Tb <HMRRA pyDy>, <- pyDy>.
12 Ta <wlšnn'y>, Tb <wlšn'y>, D <wly'n wwy>.
13 Tb <HMRY>.
14 TabD <- 'wyw'k(')>.
15 Tb <pncwm>.
16 TbD <mwy'k->.
17 Not K bol., M <'nyw'k> + in marg. *avinā*.
18 K.
19 Tb <ww->.
20 TabD <- 'wyw'k>.
21 D ōy.
22 D <wwtl>.
23 ta <klm'hk>.
24 Ta <p''k>.
25 D <mytwk>.

panjəm[5] ēwēnag[6] *āni å*[7] *kā əž*[8] *oišān*[9] *karmāhi*[10] *məh nəmadu nitəm* °

13.11 ēn panǰ ēwēnag pad 262[11] sardag bē baxt

13.11* ēn panǰ ēwēnag pad 200 haftād 2 sardag bē baxt[12] °

M: *in panj āyina pa duuaēst haštāṯ du sarda be barahinīṯ* . estēd

13.12 fradom buz panǰ sardag. xarbuz[13] ud gōspand[14] ud arrān ud pāzen[15] ud warrag[16] ud buz

13.12* fradom buz panǰ sardag • *arbəz* • gōspand <'ll'n'> warrag buz

M: *buz panj sarda arbəz gōspand pāzən narik bəz*

13.13 didīgar mēš panǰ sardag

ān ī pad-dumb ān ī a-dumb[17] ud sag-mēš ud mēš tagil ud[18] kurišk

mēš[19] kē srūw wazurg asp homānāg[20] 3 kōf dārēd[21] u-š ō bārag kunēnd[22]

13.13* didīgar mēš panǰ sardag •

ān ī pad-*dəmb* • ān kē dumb nē dārēd[23] *sak-miš meši tagr kurišk* °

meš kē *sru* [K20_102v] wazurg ō asp homānāg[24] *sə kof* dārēd[1] *vəš* ō *bārak* kunēnd[2]

---

1 M *gōspənda*. .
2 M *keažoišā* . .
3 M *sā* . *avinā* ..
4 Not M.
5 K *pajəm*.
6 M *āyina*. .
7 M *åi*. .
8 M; K *aj*.
9 K.
10 M <——>.
11 Ta <200 w ¥J 2>, Tb <200 w £ 2>. – D + <mtwk> eol.
12 K <b'p̄t>.
13 Ta <hlbwlc>.
14 TabD <KYN(')>.
15 TabD <p'cn(')>.
16 TaD <wlyk>.
17 Ta/bD <' d/ywmb'>.
18 Ta w, Tb y, not D.
19 Tb <my'>.
20 Tb <hm->.
21 Ta/bD <y'ly/Yt>(')>.
22 TabD <-WNd>.
23 K <d'lt>.
24 K <hm->.

M: *dəţ garmeš panj sarda*

āni pa dəmb āni ka dəmb ne dārəd sak miš meši tgr kurišk meš

meš [M51b_**239v/180**] *ke sru vzurg o asp humānā sə koh dārəd vəš o bāra kunənd* °

13.14 čiyōn gōwēd kū [TD1_39r] Mānuščihr ī amāh niyāg[3] kurišk ēw pad bārag dāšt ∵

13.14* čiyōn gōwēd kū Manuščihr[4] kurišk-ēw pad bārag dāšt °

13.15 sidīgar uštar 2 sardag kōfīg ud čarāg-arzānīg

čē ēk[5] pad kōf šāyēd[6] dāštan ud ēk pad dašt[7] ī ast ēk-kōf 2-kōf

13.15* 3om uštar 2 sardag *kof cara-arzāni* °

čē ēk pad kōf šāyēd dāštan ēk pad dašt[8] ast ēk-kōf *du*-kōf °

M: *səyəm vəštər du sarda koh cara-arzāni*

cə yak pa koh šāyaţ dāštan yak pa dašti hast yak koh du koh °

13.16 čahārom gāw 15 sardag

spēd xšēn[9] suxr [TD2_50r/96] ud zard siyā ud pišag gawazn[10] gāw-mēš[11]

ud uštar-gāw-palang[12] ud gāw-māhīg[13] xūg ud šān[14] gāw <plyh> ud ...[15]

abārīg gāw sardag

13.16* čahārom gāw 16 sardag

K: *sped ašgun • surx • zard • siiāh • paēsa • gvazn • gåmeš •*

əštrgå palang • gå-māhi • xu uṣān gāvi farš • kajå

avare gāw sardag

M: *chārum gå pānzda sarda*

---

1 K <NNt>.
2 K <-d>.
3 Ta <n''k>, Tb <n'-yk>>, D <n''wk>.
4 KM <mn->.
5 Tb rep.
6 Tab <šyt'>.
7 D <y'št>.
8 K <d'št>.
9 Ta <xšt' ⟶ xšyn'>?, Tb+ <yyp̄hšt '>
10 Ta <yw' zn'>, TbD <gw'zn'>.
11 Tab <TWRA ->.
12 TabD <'wštl y'p̄ plny>.
13 Ta <y'p̄m'h'k>, Tb <y'p̄ ->, D <y'p̄m'Hk>.
14 Tab/D <hwk(')wš'n'>.
15 Ta <kc'p̄'>, TbD <ck'p̄'>.

sped ašgun sorx zard siiā pesa gvazn gåmeš
əštrgå plna gå māhi xu ušān gāvi farš kajå
avarə gå sarda

13.17 panǰom asp 8[1] sardag
tāzīg[2] ud pārsīg[3] ud astar ud xar[4] ud gōr ud asp ī ābīg
abārīg asp sardag

13.17* panǰom asp 8 sardag
tājī • pārsī • astr gōr aspi āvī
avare asp sardagān
M: *panjəm asp hašt sarda*
sped siiā zard bōr kimaiti xari gor aspi āvi
avare asp sərdagān °

13.18a šašom sag dah sardag
pasušhorw ī ast ī šabān[5] ud wišhorw[6] ī ast mānbān
ud wohunazg ī ast ī ramīg[7] ud tarrōg
ud babrag ī ābīg[8] kē sag ī ābīg xwānēnd

13.18a* šašom sag 10 sardag
pasušhavar višhavar[9] *hast* mānbān[10] *vohunazd tarōk* •
baoβraYi āvi ke sag āvī xwānēnd

13.18b ud rōbāh[11] ud raspūg kē rasūg xwānēnd ud zūzag[12]
ud udrag muškān farrox/frān kē az awēšān 2 sardag
sūrag-hammōxtišn čiyōn rōbāh[13] ud raspūg[1]

---

1 Not Ta.
2 Ta <~~tk'e~~> + sup. <~~Yk~~>.
3 Ta <p'lysk = -lyy-yk>, Tb <p'lyyYk>, D <kw'lyšk = -ls'k>.
4 D <YM->.
5 Tab + <lw' y 'sn' y>, D+ <-hw\lw' y/ / 'sn' y> + sup. <AYT>.
6 Ta + <lw'>.
7 Tab <lymy/Yk>.
8 Ta <MẎAyk>, Tb <MYAYk>, D <MYA-1>.
9 K *višhav*.
10 K <m'nk''n>.
11 TabD <TALE(')>.
12 Tab <zww'k>.
13 TabD <lwp'h>.

ud wēšag-hammōxtišn čiyōn udrag kē xār pad pušt dārēd ud zūzag[2] ∵

13.18b* *rubah rasu zaozag* kē *xārpušt* xwānēnd

iudara məškān farux ke awēšān *du* sardag

sura āmōxtəš ēk rōbāh ēk *rasu*

veša āmōxtəšn čiyōn *udar ki xār pa pušt* dārēd[3] *zaozaki ham* °

M: *šašəm sag dah sarda*

pasušhavr višhavr hasti mānvān vohūnazd[4] *tarok*

baoβrayi āvi ke sagi vī xānənd

robāh rasu zaozak ki xār pa pušt dārəd

indra məškān farox ke oišān du sarda

sura āmoxtəšn yak rovāh yak rasu

veša[5] *āmoxtəšn cūn indra ke xār pa pəšt dārəd zozaki cə* [M51b_**240r**/**180**] *ham*

13.19 haftom [DH_185v] sahōg[6] ī ast xar-gōš[7] 5 sardag

2 sardag[8] dawišnīg[9] sardag[10] ēk ūnīg-māništ ēk wēšag-mānist

13.19* haftom *səYi* [K20_103r] *xar-gš* panǰ sardag

du • *viiāvqnī* sardag ēk *xu* • ēk wēšag-mānišn

M: *haftəm zyāgi həst xargš panj sarda*

du viiāvāni sarda yak xu māništ yak veša māništ

13.20 haštom[11] rasūg 8 sardag

samōr ud siyā-samōr ud sanǰāb ud <b'ks> ud xaz[12] ud kākom[13] ud kākom spēd

abārīg[14] rasūg-sardag ∵

---

1 Ta <lyypk'>.
2 Tab <zwYk>.
3 K <-NNt>.
4 M + sub. <wwhwnzd>.
5 M + sub. <lswk wyšk>.
6 Ta/b/D <yyhwd/y/g>,
7 Ta + ∵ .
8 Not Ta.
9 TabD <ywšn-1>. – Tb <2> +.
10 Ta <1> +, Tb <1 ∵> +.
11 TabD + w.
12 TabD <'z>.
13 Not Tb bol.
14 Tab + f.st <lw>.

13.20* *haštum ras* 8 sardag

samōr ēk *siiāhsmur sənjå bəzi kākəm kākəmi sped*

avare rasu-sardag °

M: *haštəm rasu hašt sarda*

yak smur yak siiāhsmur sənjå bəδ kākəm kākəmi sped avare rasu sarda

13.21 nohom[1] mušk hašt sardag

ēk ān ī pad muškīh āšnāg[2] ēk[3] mušk ī nāfag ān-iz ī pad ...[4] biš mušk kē biš xwarēd

mušk[5] ī [TD1_39v] siyā ī čiyōn hamēstār[6] ī [TD2_50v/97] garzag pad drayā[7] kustag wēš bawēd[8]

ud abārīg mušk-sardag ∵

13.21* nohom *məṣk* hašt sardag

ēk ān ī pad muškīh[9] āšnāg[10] ēk *məṣki nāfa keši bōy x^{v}aš andar* *

bəšməṣki siiāh • ki hamestāri gərəza pad drayā[11] wēš bawēd 10 sardag

M: *nuhm məšk hašt sarda*

yak āni pa məški āsā yak məšk nāfa kešā boi x^{v}aš andar

biš məšk ke biš x^{v}ārəd məški siiāh ki biš mestāri gərδa pa dariyā veš bhod

avare məškā sarda °

13.22 10om murwān 110 sardag.

u-š 13 sardag[12] čiyōn sēn-murw[13] karšift[14] āluh[15] ud kargās[16] kē dālman[17] xwānēnd

warāγ[18] ud <pš>[19] xrōs[20] kē parōdarš[1] xwānēd ud kulang[2]

---

1 TaD <9wm>, Tb <nhwm>.
2 Ta <'šk'k'>.
3 D + <ZK>.
4 Ta <ywkzny'n'>, Tb <ywt / znšn'>, D <ywsy'n'>
5 Ta <myšk>, Tb <myšk>.
6 TaD <hm^{Y}yyt->, Tb <hm'yyt->.
7 Ta <dl'p̄'>, Tb <yl''>, D <kl''>.
8 Tb <-WNt'>.
9 K <-ky>.
10 K <-n'y>.
11 K <dlÿ'k>.
12 Not D.
13 Ta <-mlw'>, Tb <mwwlw'>.
14 TaD <klšyyp/p̄t'>, Tb <klšyp̄t'>.
15 Ta <'ylw'y>, Tb <'-ylw'y>, D <'ywh>.
16 Tb <kwlk's>.
17 Ta + gōwēnd eol., TbD gōwēd.
18 TabD <wl'y>.
19 D <py'>.
20 TabD <ALKA>.

13.22* dahom murwān[3] 12 sardag

vəy cūn sin mru karṣift arvā kahrkās • *ki krgaz* xwānēnd *varaγ ardā kulnang*

M: *dahəm mruvān sad dah sarda*

vəy cūn sin mru karšift arvā kahrkās ke kərgaz xānəd varāγ ardā kulnang

13.23 ud 10om[4] šawāg

az[5] awēšān 2[6] hēnd šīr dārēnd pad pistān waččag parwārēnd[7]

sēn-murw šawāg

13.23* dahom *ṣābā*

aj awēšān2 hēnd *ki* šīr dārēnd pad pestān waččag parwarēnd

sin.mru u ṣābā ke pad šab parrand

M: *dahəm šabā*

əž oišā du hənd ke šir dārənd pa pistān waca pəruuarənd

sin mru šabā ke pa šav parənd

13.24 čiyōn gōwēd kū[8]

šawāg pad 3 sardag dād estēd sag ud murw ud mušk-ēwēnag

čē wazēd[9] čiyōn murw u-š harw 2 dandān čiyōn[10] sag ud sūrāg-māništ[11] čiyōn mušk

13.24* čiyōn gōwēnd kū

šabā pad 3 sardag dād estēd sag murw *məṣk āYina*

čē *vjid* čiyōn murw wiš dandān[12] dārēnd *cun sag sulā.māništ cun mušk*

M: *čun goihəd ku*

šabā rāy *pa sə sarda dād ested sagi dəndān məšk āyina*

cə vjid [M51b_**240v**/**182**] *cūn mru vəš dəndā* [X] *mānəšt cūn məšk*

---

1 Tab <p'lww kyly'>, D <p'lwwkgly'>.
2 TabD <kwlyng>.
3 K + f.st. <yylt> eol.
4 Tb <11wm>.
5 D <MNW>.
6 Not Tb.
7 Ta <p'l->.
8 Tb kē.
9 Tab <wcyt(')>, D <wcsn'\d?/>.
10 D <c w>.
11 D <swl-yk->.
12 K <d't'n'>.

13.25 u-š ēn 110[1] sardag murwān pad 8 gōnag bē dād
u-š ēdōn bē pargand čiyōn mard-ēw ka tōhm parganēd
ān tōhm andar angust bē ō zamīg hilēd[2] meh ud mayānag ud keh

13.25* *u sad* dah sardag murwān pad hašt ēwēnag bē dād
wiš ēdōn bē *pərgand cun* mard-ēw ka tōhm *pərganəd* •
ān tōhm andar *angust* • be o zamīg hilēd[3] meh[4] mayānag[5] [K20_103v] ud keh[6]
M: *vəš in sad dah sarda mruvā* pad *hašt āyina be dād*
vəš edun be pərgand cūn marde ka toxm pərganad ān toxm andar angəst be o zəmi helned
məh miiā a kəh

13.26 12om māhīg dād 10 sardag.
nazdist[7] māhīg ī araz ud arzuka[8] ud abārīg nām ī Abestāg

13.26* 12om māhīg dād 10 sardag.
nazdist māhīg *ariz arzuvā arzukā marzukā avarī nąm avistāY*
M: *duuāzdahəm māhi dād dah sarda*
nəzəst māhi ariz arzuvā arzukā marzukā avare nāmi avistāyi

13.27 pas andar harw ♣ sardag-ēw sardag andar sardag ⟩[9] wiškīd[10] hēnd
tā bowandagīh ī[11] 262[12] sardag

13.27* pas andar harw[13] sardag *sərdai* andar sardag dād hēnd
ēdōn *bundaYi duuest* 72 sardag
M: *pas andar har sardaye sərdai andar sarda dād hənd*
indā bundayi duuest haštād du sarda

---

1 Tab <100 w 10>.
2 TaD <-WNyt(')>, Tb <ŠAKNyt> eol.
3 K <-WNd>.
4 K + sub. *məh*.
5 K <mÿ'nk>.
6 K *uts*.
7 TaD <nzyyyt>, Tb <nzyyt'>.
8 Ta *ārəkā*, Tb *ārazā*, D <'lzwk'>.
9 Tb sardag / sardag, D sardag sardag-ēw / andar sardag.
10 TaD <wy'kyt>, Tb <wy'yyt>.
11 D.
12 Ta <200 w LI w 2>, Tb <200 w LI 2>, <200 w 's \LI/ w 2>.
13 K + <1000>.

13.28a sag rāy gōwēd kū az star-pāyag[1] kū az ān kustag[2] ī star ī Haftōring[3]
ā-š az mardōmān[4] pad yuǰyast[5] frāz dād[6] pānagīh ī gōspandān [TD2_51r/98] rāy
čiyōn [TD1_40r] gumēzag az[7] gōspandān ud mardōmān.
ēd rāy sag xwānīhēd čē-š 3 ēk-ēw az mardōmān

13.28a* sag gōwēnd kū az star-pāyag[8] kū az ān kust star Haftōiring
ā-š az mardōmān pad *Yōjist* frāz dād panāh gōspandān rāy
čiyōn *gmēzaYi* az gōspandān mardōmān
e rāy *sag* • xwānd[9] hēnd čē-š 3 ēk az mardōm
M: *sag* rāy *goihəd ku əž star pāya ku əžąn kust stāri haptoirig*
aš əž mardumān pa yōj i nīro frāj dād pānāyi gospəndān rāy
cun pānāyi əž gospəndān mardumān
e rāy *sag xānihəd cəš sə yake əž mardumān*

13.28b[10] u-š dād arwand xwēš-mōg[11] ud xwēš-wastarg [DH_186r] ud a-xwēy[12] ud tuxšāg ud wigrād[13]
ud 14-dandān tēz-dandān ud ramag-sālār
čē ramag ī gōspandān ān dilērtar[14] pattāyēd[15] kē[16] sag abāg bawēd[17]
pad ān ī meh bīm ka šagr ud pad ān ī keh ka tōrag rasēd pānagīh[18] kunēd[19]

13.28b* wiš dād *arvand*[20] *xᵛeš-mōk xᵛeš*-wastarg *axᵛeš tuxšā* • *virād*
14*um* dandān *təž də dārma salār* •
čē ramag gōspandān ān wattar *patāYihəd ke sag*[1] abāg nēst pad ān meh bīm ast •

---

1 Ta <-p’’k>, Tb <-p’-yk>, D <-p’’-yk →p’-y-k?>.
2 D kust.
3 Ta <-wklsny>Tb <-wklng>, D <-wklyng>.
4 TabD <mlt-> +.
5 TabD <ywc^{y}yyt>.
6 Tb <-WNyt'>.
7 D + *yōji*<yyt>. – subscr. in original?
8 K <yytwl->.
9 K <h’ny>.
10 PV.13.39
11 Tab <- mwÿ/ẏ>, D <- mwk>.
12 Ta <’hwyDw>.
13 Ta <wylt>, TbD <wyl’t'>.
14 Ta/b <dtyg/yl>, D <dyłyltl>.
15 TabD <-yyt'>.
16 D <MN>.
17 Tb <-WNt>.
18 Tb <p’nnyyh>.
19 TabD <-WNyt(')>.
20 K *arvarnd*.

M: [2]*arvand xᵛešmog xᵛeš vəstrg axᵛəy tošā virād*

cəhārda [M51b_**241r/183**] *dəndān tež dəndān rma salwār*

cə rmayi gospəndān ān vəɫ patāyihəd ke sag avā nest pa āni məh nim hast °

13.29a guft-iš Ohrmazd

ka-š murw ī warīšag dād ī ast murw ī škarag

kū-m dād hē tō murw ī warīšag[3] kū-m az tō bēšišn wēš[4] bawēd[5] kū šnāyēnišn

čē kām ī Ganāg[6] Mēnōy wēš kunē[7] kū ān ī man

13.29a* guft-iš[8] Ohrmazd

ka-š *mruYi vārəšа* dād ast *mruYi vāriša*

kū-m az tō bēšīh wēš būd[9] *haY ku* šnāyišn

čē kām Ganāg Mēnōy wēš kunē[10] *ku* ān ī man.

M: *guftuš horməzd kaš mruyi vāriša dād həst mruyi šakra*

kum dād pəy to mruyi vāriša kum əž to bešəš veš bud hay ku šnāyinəšn

cə kāmi gnāmənіio veš kuned ku āni mən

13.29b čiyōn mardōm[11] ī druwand kē az xwāstag sagr nē bawēd tō-iz az murw[12] ōzadan[13] sagr nē bawē[14]

bē agar-im nē dād hē tō murw warīšag ā-š dād hē Ganāg[15] Mēnōy gurg ī parrwar ī pad ēd ī[16] tō kerb

u-š dām zīstan nē hišt[17] hē

13.29b* čiyōn mardōm druwand čē az xwāstag sagr nē būd[18] *tōyīc* az *mru avzadan* sagr nē bawē[1]

---

1 K *gsag*.
2 M bol. <•>.
3 Tb <lyšk>.
4 D+ <-šn' yš>.
5 Tb <-WNt'>.
6 TaD <g/yn->, Tb <gnn->.
7 Ta <-WNy>, Tb <-yD>, D <-WN'>.
8 K <-wš>.
9 K <-WNt>.
10 K <-d>.
11 TabD <mlt->.
12 Tb + <y mn>.
13 TabD <ZK tn' tn'>.
14 D <-WN'>.
15 Tab/D <g/yn->.
16 Tab <'y>, D <'y y>.
17 Ta <-WNt">, Tb, <-KWt'> eol., D <-WNt'>.
18 K <bwt>.

bē *agarəm* nē dād *həY* tō *mruY vāriša* ā-š dād [K20_104r] hē[2] Ganāg Mēnōy gurg *panvar pa eY kərf* wiš[3] dām *zīvəsta* nē *hišt* hē

M: *cūn mardum dəruuand ke əž anāsta ser ne* [4]♣ *bud toyic əž mru avazadan ser ne* ~~*vey*~~. ⌉ *bey be agaram ne dād həy to mruyi vāriša aš dād həy gnāməyniio —— mruyi to kərf aš dāmi δivəsta nē hišt həy*

13.30 u-š[5] gōspand pad ēd[6] hamāg sardag ēd rāy dād kū ka Ganāg[7] Mēnōy ēk bē abesīhēnēd[8] ēk bē mānēd

abesīhēnīd nē šāyistan[9] rāy kōxšišn ī pad abesīhēnīdan[10] kem[11] kunēd[12]

13.30* wiš gōspand pad *ē hmā* sardag • *erā* dād kū ka Gannāg Mēnōy ēk bē abesīhēnd[13] ēk bē mānd[14]

M: *vəš gospənd* pad *ē hamā sarda e* rāy *dād ku ka ngāmənіio yak be av*~~*a*~~*sihəd yak be mānəd ∵*

[K20_next 14.0*]

[M51b next 17.0*]

13.31 ēn-iz [TD2_51v/99] gōwēd kū-š gōspand nazdist[15] pad ān ī hāmīn[16] māh ast māh[17] ī Frawardīn[18] rōz ī Ohrmazd bun ī hāmīn frāz brēhēnīd ud sāl ī didīgar Frawardīn[19] māh ābus[20] būd hēnd

13.32 az awēšān ān ī-š[21] nazdist[22] pus[23]- [TD1_40v] -xwāyišnīh menīd uštar ud asp ud kē abdom menīd xūk[1] būd[2]

---

1 K <-yt>.
2 K <HWE'y> 2x.
3 K <wš>.
4 M in l. marg.
5 Not D.
6 TabD <'y>.
7 Ta/bD <g/yn->.
8 Ta <-yyhyn-> 2x, Tb 3x, D <-'šyn- ≈ -ʸShyn-> 3x.
9 TabD <š'yytn'>.
10 Ta <-ʸyyhynyt' ∵>.
11 Ta <km>.
12 TabD <-WNyt(')>.
13 K <'p̄sHWEd>.
14 K <m'nnd>.
15 Ta <nzyyt>!, TbD <nzyyyt'>!.
16 TabD <hm-> 2x.
17 Tb <BRA> eol.
18 Tb <plwlŝn'>.
19 Tb <-lsn'>.
20 Ta <'p̄wš>.
21 TabD <y ZYš>.
22 Ta <nz-yyyt>, TbD <nzyyyt'>.
23 TabD <bwm>.

13.33 pad 9 sāl[3] awēšān gōspand[4] mad hēnd pad haft[5] kišwar zamīg
pad 3 sāl[6] pad 6 kišwar ud pad 6[7] sāl pad Xwanīrah

13.34 čiyōn gōwēd kū nazdist[8] Kar māhīg ī Araz pad āb ī Arang[9] frōd ō Sawah šud[10]
ud gōspandān bē raft[11] hēnd ō Wōrubaršn[12] Wōruǰaršn
ud Sēn-murw[13] ō zrēy[14] ī (Frāxkerd)
asp ī nērōgōmand ō Fradadafš ud Widadafš[15]

13.35 u-š 6 māh awēšān ānōh šud[16] hēnd pēš[17] az[18] wāyendagān
pad sāl drahnāy ān ī gairišāg[19] bē mad ǰud az Sēn-murw
pad 2 sāl ān ī ābīg ud ūnīg[20] bē mad ǰud [21]♣ az Kar māhīg
pad [DH_186v] 3 sāl ān ī čarag-arzānīg bē mad ǰud ⎱ az[22] asp

13.36 būd andar gāwān ān ī čiyōn gāw Srisōg[23] kē[24] *Haδaiiąˊ*[25] xwānēnd
andar xarān [TD2_52r/100] Xar ī 3-pāy
[26]andar murwān Čamrūš[27]
ud[28] andar[1] māhīgān Wās[2] Panǰāsadwarān[3]

---

1 Ta <-LAy>, TbD <-LYA>.
2 TbD <-WNyt'>.
3 D + pad 6 kišwar.
4 Tb + bē bol.
5 Not D bol.
6 Not Tb.
7 Tb <3>.
8 Ta <nzyyt'>, Tb <nzyyyt'>, D <nzyyYt'>..
9 Tab <'lwnd>, D <'lng>.
10 Tb <-WNyt'>.
11 Tb <-TWN>.
12 TabD <w'wl-> 2x.
13 Tab <-mlw'>.
14 TabD <zl'D>.
15 Ta/bD <plyt'p̄š wwd/yt'p̄š>.
16 Ta sup. bol. <šwt>, TbD.
17 TabD <LOYN(')>.
18 Not Ta.
19 TaD <yylyšD̂>, Tb <yylyšk̂>.
20 TaD <'wkẏk>, Tb+ <'p̄Yk'n' kyk>.
21 Not Ta bol.
22 Ta + ~~Sēn-murw~~.
23 Ta ~~sēn-murw~~ / <yylyw'>, Tb sēnmurw, D <yylysw> + sup. sēnmurw.
24 Not Tb.
25 Ta *Hāδaiiąˊ* ⁖; Tb *Haδaiiąˊ* •, D *Haδaiiąˊ*.
26 D *u* +.
27 Ta+ <-n'c mwlwwy'>, Tb <-n'c cmwlwwš>, D <-nc mlw**wy**'> corr'd?.
28 D *u*.

13.37 u-šān kerdārīh pad dar[4] ī xwēš gōwam[5] ∵

1 Not Ta.
2 Tb <ww’s>.
3 Tb <PWNc ’yytl’n'>.
4 Ta <BRAy>.
5 Ta <-WNyt>.

14.0 ABAR ČIYŌNĪH MARDŌMĀN[1]

[M51B_**205V/112**] (IndBdh. XIV)

14.0* abar čiyōnīh ī[2] mardōmān[3]

14.1 pad dēn gōwēd kū-m mardōmān frāz brēhēnīd 10 sardag
nazdist[4] ān rōšn ī spēd-dōysr[5] ī ast Gayōmard tā 10 sardag
čiyōn ēk Gayōmard 9om az Gayōmard [TD1_41r] abāz būd
10om kabīg mardōmān nidom gōwēd

14.1* pad dēn gōwēd kū

14.2 ka Gayōmard wēmārīh abar mad pad hōy dast ōbast

14.3 az sar srub az xōn arziz az mazg sēm az pāy āhen[6] az astag rōy
az pīh[7] ābgēnag ud az bāzāy pōlābd
az gyān[8] bē-šawišnīh[9] zarr ō paydāgīh āmad
kē nūn arzānōmandīh rāy mardōmān abāg gyān bē dahēnd

14.4 az ān ī[10] hōyag margīh pad tan[11] ī Gayōmard andar šud
harwisp dāmān tā Fraškerd margīh abar mad

14.5 ka Gayōmard andar widerišnīh[12] tōhm bē dād ān tōhm pad rōšnīh xwaršēd bē pālūd[13] hēnd
u-š[14] 2 bahr-ēw Nēryōsang[15] nigāh-dāšt bāhr-ēw Spandarmad[16] padīrift[17] [TD2_52v/101]
40 sāl andar zamīg būd

---

1 TabD <mlt-> +.
2 M.
3 M <mlt->.
4 Tab <nzyyyt(')>, D <nzyyt'>.
5 Ta <- yw$^{\hat{Y}}$yyl>, TbD <- dw^{Y}yyl>.
6 TaD <'hyn'>, Tb <'hynk'>.
7 Ta <TLBA>.
8 Tab <g'n'> +.
9 Tb bē-šawišn.
10 D.
11 Tb <twl ⇀tn'>?
12 D -išnīg.
13 Tb <p'lyt'>.
14 Ta <'p̄š w>, D <w 'p̄š/hcš>.
15 Ta <nẏlsnng>, Tb <nylṣnng>, D <nylsng>.
16 Ta <yyp̄ynmt'>, D <yyp̄ynwmt'>.
17 TabD <-WNt(')>.

14.5* Gayōmard andar bē-widerišnīh[1] tōhm bē dād ān tōhm pad rōšnīh[2] ī[3] xwaršēd bē pālūd
u 2 bahr Nēryōsang nigāh[4] dāšt ud bāhr-ēw Spandarmad[5] padīrift[6]

14.6 pad bowandagīh[7] ī 40 sāl rēbāh-kerb[8] ī ēk-stūn[9] ī 15-warg Mahlīy ud Mahliyānīy[10] (az) zamīg
abar rust hēnd
ōwōn homānāg[11] kū-šān dast pad gōš[12] abāz estād[13] ēk ō did paywastag
ham-bašn ud ham-dēsag[14] būd hēnd

14.6* ud[15] 40 sāl rēbāh-kerb[16] ī[17] ēk-stūn[18] 15-warg Mihrīy ud Mihriyānīy[19] az zamīg abar rust hēnd
ōwōn homānāg kū-šān dast pad gōš[20] abāz estād ud[21] ēk ō did paywast
ham-bašn[22] ud ham-dēs[23] būd hēnd

14.7 u-šān mayān[24] harw 2 xwarrah abar āmad
ōwōn[25] hambašn būd hēnd kū nē paydāg būd[26] kū kadām nar ud kādām māyag[27]
ud kādām[28] ān xwarrah ī Ohrmazd-dād ī abāg awēšān ī ast ī xwarrah ī mardōm awiš dād

---

1 M; K widerišnīh.
2 K20, M <lwbšn / lwšn>.
3 M.
4 M; K <n'ks>.
5 K <yypynmt>.
6 KM <ptylpt>.
7 Tb <bnYk->.
8 TabD <lyyp̄'s ->.
9 Tab <-tn'>.
10 Ta <m'hl' m'hl'nyD>, TbD <m'hlyD m'hl'nyD>,
11 Tb <hm->.
12 Ta <gẇṧ>, TbD <gwš>,
13 Tb <-WNyt'>.
14 Ta <hmdṣk>, Tb <hmyšk>, D <hmyAYk ≈ hmsYYk>.
15 M.
16 K <lyw's / klp's>, M <lywp's ->.
17 K.
18 KM + <15 ŠNTk>.
19 KM <mtr' w mtr'ÿ'n>.
20 K <ywš>, M <ĝwš>.
21 M.
22 KM <-byšn>.
23 K <-dyyD>, M <-dsk>.
24 Not Ta, Tb mayān\īh/ eol, D mayān.
25 TabD <'wyD>.
26 TaD <bwt>.
27 Ta <NKwD>.
28 Not Tb.

14.7* u-šān mayān ī harw 2 xwarrah[1] abar āwurd
ōwōn ham-bašn[2] būd[3] hēnd kū nē paydāg būd[4] kū kadām nar kādām māyag
ud kadām ān ī xwarrah[5] ī Ohrmazd abāz rōyēd[6]

14.8 čiyōn gōwēd kū kadār pēš[7] dād xwarrah ayāb tan
u-š guft Ohrmazd kū
xwarrah pēš dād ud tan pas ō ān[8] [DH_187r] dād estēd andar [TD1_41v] tan dād
kū [9]♣ xwēškārīh bē brēhēnīd tan bē ō ⎫ xwēškārīh dād

14.8* čiyōn gōwēd kū kadām pēš[10] dād xwarrah[11] ayāb tan
u-š[12] guft Ohrmazd kū
xwarrah[13] pēš[14] dād ud[15] tan pas ō ān[16] dād estēd andar tan dād[17]
kū xwēškārīh[18] [M51b_**206r/113**] bē brēhēnīd ud[19] tan bē ō xwēškārīh dād[20] •

14.9 u-š wizārišn ēn kū ruwān pēš[21] dād tan pas
ruwān andar tan xwēškārīh rāyēnēd

14.9* u-š wizārišn ēn kū ruwān pēš dād tan pas[22]

14.10 pas harw 2 az urwar-kerbīh[1] bē ō[2] mardōm-kerbīh[3] wašt hēnd.

---

1 M <BYN>, not K.
2 M <-byšn>.
3 M <bwt>.
4 Not M.
5 KM w +.
6 KM <LOYT = lwyt>.
7 TabD <LOYN'> +.
8 TbD + y.
9 Not Tb.
10 M <pyš>.
11 KM w +.
12 K <MNš>.
13 KM w +.
14 M <LOYN>.
15 M.
16 K sup <ZK y>, M + y.
17 Yt.17.22.
18 K xwēškār.
19 K.
20 M <y't>.
21 Ta <pyš̈>, TbD <pyš>.
22 Not M.

ud ān xwarrah mēnōyīhā andar[4] awēšān šud ī ast ruwān.
nūn-iz pad ān hangōšīdag draxt[5] ul rust estēd kē-š bar 10 ēwēnag mardōm[6]

14.10* pas[7] az-iš[8] harw 2 az urwar-kerbīh bē ō [K20_104v] mardōm-kerbīh[9] wašt hēnd
ān xwarrah[10] mēnōyīhā andar awēšān šud ī ast ī ruwān
nūn-iz pad ān hangōšīdag draxt ul rust estād kē-š[11] bar 10 ēwēnag mardōm[12]

14.11 guft-iš Ohrmazd ō Mašīy [TD2_53r/102] ud Mašyānīy[13] kū
mardōm hēd pidar ī gēhān [14]♣ hēd
u-m bowandag-menišnīh pahlom dād ⎫ hēd
kār ud dādestān bowandag-menišnīhā[15] kunēd[16]
humad menēd hūxt gōwēd ud huwaršt warzēd
dēwān[17] ma yazēd

14.11* guft-iš[18] Ohrmazd ō Mašīy[19] Mašyānīy[20] kū
mardōm[21] hēd pidar ī[22] gēhān hēd
u-m bowandag-menišnīh[23] pahlom dād hēd
kār dādestān bowandag-menišnīhā kunēd[24]
humad menēd ud hūxt gōwēd huwaršt warzēd

---

1 Ta <klpy>.
2 Not D bol.
3 TabD <ANŠ->.
4 D + ō.
5 TaD <d/yl'ht>, Tb <dlht'>.
6 TabD <mlt-> +.
7 Not M.
8 K <MNš>.
9 M <ANŠ->.
10 KM w +.
11 K <kÿš>, M <MNW>.
12 M <mlt->.
13 Ta <m''yk m''šnyD>, Tb <m'ẗšyk m'ẗšn̈yD>, D <mšYYk m'šnYk ⟶-nyD>.
14 Not Tb.
15 Ta bowandagīh / menišnīh, Tb <bnŶk->.
16 TabD <-x$_1$>.
17 TabD <ŠA'n>.
18 M <-wš>.
19 KM <mss = mšy>.
20 KM <mšyny>.
21 M <ANŠ->.
22 KM <-tlyh>.
23 M; K -menišn.
24 K <WĄYWNyt>, M <WADWNyt>.

ud[1] dēwān ma yazēd[2]

14.12 awēšān harw 2 nazdist[3] ēn menīd ka-šān ēk ōy[4] did rāy menīd kū mardōm ast

14.12* awēšān harw 2 fradom[5] ēn menīd kū-šān ēk ō did rāmēnīd kū-š mardōm[6] ast

14.13 u-šān[7] nazdist[8] kunišn ēn kerd ka bē raft[9] hēnd u-šān bē mist[10]

14.13* u-šān[11] nazdist kunišn ēn kerd[12] ka bē raft[13] hēnd u-šān bē[14] mēzīd hēnd

14.14 u-šān nazdist[15] gōwišn ēn guft kū
Ohrmazd dād[16] āb ud zamīg ud urwar ud gōspand ud star ud māh ud xwaršēd
ud harwisp ābādīh kē az ahlāyīh paydāgīh
gōwēd bun ud bar

14.14* u-šān fradom[17] gōwišn ēn guft kū
Ohrmazd dād āb ud[18] zamīg ud urwar ud gōspand ud star[19] [M51b_**206v/114**] ud[20] māh ud
xwaršēd
ud harwisp ābādīh kē az ahlāyīh paydāgīh
bun ud bar

14.15 u-šān pas petyārag[1] pad menišn abar dwārīd[2]

---

1 M.
2 K <ycyt>, M <g**C**yt>.
3 Ta <nzyyyt>, Tb <nzyyt'>, D <nzYyyt'>.
4 Tab ō.
5 Not K.
6 M <mlt->.
7 Tb <-šn'>.
8 Tab <nzyyt'>, D <nzyyYt'>.
9 Tab <lpt>, D <lp>.
10 Tab <mynyt>, D <myyt'>.
11 K <MNš'n> 2x.
12 K <kwlyt>?
13 K <lpt>.
14 Not K.
15 Tab <nzyyyt'>, D <nzyyYt'>.
16 Ta <-d't'>, Tb <d't'>.
17 K <AWLA>.
18 M 2x.
19 k <yytwl>.
20 M.

u-š menišn bē āhōgēnīd hēnd u-šān drāyist[3] kū

Ganāg[4] Mēnōy dād āb ud zamīg ud urwar ud abārīg [TD1_42r] tis

14.15* u-šān pas petyārag pad menišn abar dwārist

u-šān menišn bē āhōgēnīd u-šān[5] drāyist hēnd kū

Gannāg Mēnōy dād āb zamīg[6] ud[7] urwar ud gōspand abārīg tis

14.16 čiyōn guft ān nazdist[8] drōw-gōwišnīh ī-šān wiyābīhīd pad abāyist ī dēwān[9] guft

Ganāg[10] Mēnōy nazdist[11] urwāhmenīh az awēšān ēn xwēšēnīd

pad ān drōw-gōwišnīh harw 2 druwand[12] būd hēnd u-šān ruwān tā tan ī pasēn pad dōšox

14.16* čiyōn[13] guft ān drōw-gōwišnīh pad abāyist ī dēwān guft

Gannāg Mēnōy nazdist urwāhmenīh[14] az awēšān[15] ēn xwēšēnīd

pad ān drōw-gōwišnīh[16] harw 2 druwand būd[17] hēnd u-šān ruwān tā tan ī pasēn andar[18] dōšox

14.17 u-šān 30 rōz xwarišn [TD2_53v/103] wisānišn būd[19]

wastarg giyāh/siyāh[20] nihuft[21]

14.17* u-šān 30 rōz xwarišn šud[22] [K20_105r] būd

wastarg ī[1] giyāh-iz/siyāh-iz[2] nihuft

---

1 Tab <pyt->, D <pt->.
2 Tb <-yyt'>.
3 TabD <-yyt(')>.
4 Tab/D <g/yn->.
5 K <MNš'n>.
6 Not M.
7 M.
8 Ta <nz-yyyt'> 2x, Tb <nzyyyt'>2x, D.
9 TbD <ŠA'n'>.
10 Ta gnn->, TbD <yn->.
11 D <nzYyyt'>.
12 Ta <dlwd>.
13 M; K čē.
14 M <-w'mn->.
15 K + <•>.
16 KM <dlwg ->.
17 M <bwt>.
18 M; K pad.
19 Ta <bwt>.
20 Ta <yy''>.
21 Tb <hwpt'>.
22 K <OZL[WNt]> fold.

14.18 pas az 30 rōz pad wiškar[3] frāz ō az ēw ī spēd-mōy [DH_187v] mad hēnd
u-šān pad dahan pēm ī[4] pestān[5] mēzīd

14.18* pas az 30 rōz pad wiškar frāz raft hēnd ō buz-ēw spēd-mōy mad hēnd
u-šān pad dahan pēm az pestān[6] dōxt

14.19 ka-šān pēm xward būd Mašyānīy[7] guft kū
āštīh man az ān ka-m[8] nē xward ān ī šusr pēm
u-m āštīhīhātar[9] az ān ī ast nūn ka xward ā-m pad tan wad[10]

14.19* ka-šān pēm xward būd hēnd Mašīy[11] ō Mašyānīy[12] guft[13] kū[14]
šādīh ī man az ān ka-m nē xward būd[15] ān[16] šīr
u-m šādīhīhātar[17] nūn ast [M51b_**207r/115**] ka-m xward ā-m pad tan wad

14.20 (az) ān-iz ī[18] didīgar drōw-gōwišnīh dēwān[19] ōz abar mad
u-šān mizag[20] ī xwarišn bē appurd ōwōn kū az 100 bahr ēw[21] bahr mānd

14.20* (az) ān didīgar drōw-gōwišnīh[22] dēwān ōz abar mad
u-šān mizag ī xwarišn bē[1] appurd[2] ōwōn kū az 100 bahr ēk bahr mānd[3]

---

1 M.
2 KM <yy’’c>.
3 TabD <šyl>.
4 Tb.
5 D+ <pymyyt’n>.
6 KM <p^{y}/yyyt->.
7 Ta <m’AY-’ny>, Tb <m’’šny>, D <my’ny>.
8 Tab <-MN>.
9 Ta <’štyh y’t’l> + sup. <l>, TbD <štyh y’tl>.
10 Tb <YYŁŠ>.
11 KM <m’ss = m’šy>.
12 K <m’šynd>, M <m’šyny>.
13 Not M.
14 Not K.
15 M <bwt>.
16 KM + y.
17 M <-šyh’tl>
18 Ta <ZKy c>, Tb <ZKy cy>.
19 TbD <ŠA’n>.
20 Tab <myck>, D <mck>.
21 TabD <HNA>.
22 KM <dlwg ->.

14.21a pas pad 30 rōz-šabān[4] ī didīgar ō gōspand-ēw[5] mad hēnd ī dabr[6] ī spēd-ērwārag
u-šān bē kušt[7]
u-šān az dār ī kunār ud šimšār pad nimūdārīh mēnōyān ātaxš abgand
čē awēšān harw 2 dār[8] ātaxš-dādārtar bawēnd
u-šān pad-iz dahan ātaxš abrōxt

14.21a* pas pad 30 rōz-šabān [9]♣ ī didīgar ⎫ ō gōspand-ēw mad hēnd dabr[10] spēd-ērwārag[11]
u-šān bē kušt[12]
u-šān az dār ī kunār ud šimšār[13] pad nimūdārīh ī yazdān mēnōyān[14] ātaxš abgand
čē[15] awēšān harw 2 dār ātaxš-dādārtar hēnd
u-šān[16] pad dahan ātaxš abrōxt

14.21b u-šān nazdist[17] ēzm[18] *kahkəβn*[19] <wcyhl> ī kundar ud[20] pēš[21] muγ[22] [TD1_42v] sōzēnīd
u-šān ān gōspand wardānāg[23] kerd
u-šān 3 must-masāy[24] gōšt andar ātaxš bē hišt[25] guft kū bahr ī ātaxš [TD2_54r/104]
ud az ān pārag-ēw ō āsmān[26] wist[1] guft kū ēn bahr ī yazdān

---

1 Not K.
2 M <’p̄wlt>.
3 KM <m’nd>.
4 Tb <- w / ->.
5 TabD <KYNA->.
6 Tab <yyp̄l>, not D <yyp̄[l y yyp̄]yt>.
7 Ta <NKSWNt'>, Tb <NYSWyt'>, D <NKSWt'>.
8 D <y’’l>.
9 Not K.
10 M <gpl>.
11 KM <-w’l>.
12 KM <kwšt>.
13 K <-šyl>, M <šmyy’l>.
14 K in marg. s.m.?
15 KM + f.st. <OL>?
16 K <MN->.
17 Ta <nz-yyyt->, Tb <nzyyt'>, D <nzyyYt>.
18 Tab/D <CY/ẎBA>.
19 Ta *kahənβn*, Tb <k’hp̄n' zpn'> = *kahnn βn*.
20 D.
21 D <yp̄yš>.
22 TabD <YK( )RA>
23 TabD <wlt’k’n>.
24 Ta <-mYk’y>, Tb <- myy’>.
25 TabD <-WNt(')>. – Ta + ∵.
26 TaD <’sm->, Tb <’yym->, .

14.21b* u-šān nazdist ēsm[2]. *kəndār kənār pešī xᵛərmā murd* sōzēnīd
u-šān ān ī[3] gōspand gardānāg kerd
u-šān[4] 3 must [5]♣ masāy gōšt andar ātaxš bē[6] hišt guft kū ēn bahr ī ātaxš ⌉
az ān ī did pārag-ēw ō asmān *rauuīṯ*[7] guft kū ēn bahr yazdān

14.22 murw kargās abar rabūd[8] az[9] awēšān[10] bē burd[11]
čiyōn nazdist[12] gōšt[13] sagān[14] xward

14.22* az pēš murw-ēw kahrkās[15] abar raft[16] az ōy[17] bē burd[18]
čiyōn fradom gōšt[19] sag xward[20]

14.22[23] u-šān nazdist[21] wastarg pōstēn nihuft
pas pad wiškar[22] ā-šān <yylmk>[23] bē tad
ān ī tadag ǰāmag kerd nihuft[24] hēnd

14.22[23]* u-šān nazdist wastarg pōstēn[25] nihuft
pas [K20_105v] pad wiškar *aṣāb*e[1] *tad* .

---

1 Tab/D <wy/dyt'>. – Tb + u-š.
2 K + *k*•h*kə*. ; M <CYBA>.
3 M.
4 K <MN->.
5 Not K.
6 Not M bol.
7 M <lwwyt> + sub. *rauuīṯ*.
8 TaD <lpwt('), Tb <lpt'>.
9 D <MNW>.
10 D <OLE y''n'>.
11 TabD <-WNt'>.
12 Tab <nzyyt'>, D <nzyyYt'>.
13 Tb <gwšt'>.
14 Tb <KLBA>.
15 M + sub. *kahrkās*.
16 KM <lpt>.
17 KM <OL>.
18 KM <-WNt'>.
19 K + y.
20 K <hwlt>.
21 Ta <nz-yyyt>, Tb <nzyyt'>, D <nzyyYt'>
22 Tab <šy/yl>, D <wšyl>.
23 Not Ta, Tb <yylmk>, D <yylm'k>.
24 Tab+ <krt' hwpt>.
25 M + sub. *pōstīn. nuhuft.* .

ān *taδa*[2] ǰāmag bē [M51b_**207v**/**116**] kerd nihuft[3] hēnd

14.23[24] u-šān pad zamīg <klb'>[4] bē kandīd[5] u-šān āhen[6] bē widāxt u-šān[7] pad sang āhen[8] zad[9]
u-šān tēx-ēw[10] az-iš kerd dār pad-iš brīd[11] ān ī dārēn padišwar[12] ārāst

14.23[24]* u-šān[13] pad zamīg gār-ēw[14] bē kand u-šān āhen bē tāft[15] u-šān pad sang bē zad[16]
u-šān[17] tābag-ēw[18] bē tēx[19] az-iš bē zad[20] u-šān dār pad-iš brīd[21] ān ī dārēn padišxwar[22] ārāst

14.24[25] az ān hu-spāsīh[23] ī-šān kerd dēwān[24] pad-iš stahmbag būd hēnd

14.24[25]* az ān hu-spāsīh ī-šān[25] kerd dēwān pad-iš stahmbag[26] būd hēnd

14.25[26] u-šān xwad pad xwad ān ī abārōn arešk abar burd[27]
ēk pad did frāz raft hēnd zad ud darrīd[28] wars rūd ∵

14.25[26]* u-šān xwad pad xwad ān ī abārōn arešk abar burd[1]

---

1 K; M *ašābe*.
2 K; M *taṯa*.
3 KM <ywpt>.
4 Ta <klb>, TbD <klb'>. – Pers. koura 'kiln'?
5 Ta <kyyt>, Tb <knyyt'>, D <k'yyt'>.
6 Ta <'yyt'>, TbD <'ysn'>.
7 Not D.
8 Tab <'yyt'>, D <'ysn'>. – Tb + <ZK>.
9 TaD <zt(').
10 Ta <t'y-y1>, Tb <t'y-1>, D <t'-y-1>.
11 TabD <blyt(')>.
12 Ta+ <y'l ywptj'wl>, Tb <y'l ywpt' y'wl>, D <pty'wl>.
13 K <MN->.
14 M + sub. *ġār-ī*.
15 KM <y'pt>.
16 KM <zt>.
17 K <MN->.
18 M w + bol.
19 KM <tsD>.
20 M <zt'Ⱡ>.
21 KM <blyt>.
22 KM <py/dšhwl>.
23 TabD + y.
24 TbD <ŠA'n>.
25 KM <ZAA'n>.
26 K stahmbagtar.
27 TabD <-WNt'>.
28 TabD <YY-YK- = YSK->.

ēk pad did frāz raft hēnd zad ud darrīd[2] hēnd wars rūd

Bd.

14.26[27] pas dēwān[3] az tam wāng[4] kerd kū [DH_188r]

mardōm hēd dēw[5] yazēd tā-tān arešk[6] bē nišīnēd

14.26[27]* pas dēwān az tom wāng kerd kū

mardōm hēd dēw yazēd[7] tā-tān Arešk dēw[8] nišīnēd

14.27[28] Mašyānīy[9] frāz ǰast šīr ī gāw[10] dōxt ō abāxtar rōn abar rēxt[11]

14.27[28]* Mašīy[12] frāz raft[13] ud[14] šīr ī[15] gāw dōšīd ō abāxtar rōn abar rēxt

14.28a[29] pad ān dēwēzagīh[16] dēwān[17] ōzōmand[18] būd hēnd

u-šān awēšān harw 2 ēdōn hušk-kūn[19] bē kerd

kū-šān 50 sāl [TD2_54v/105] kāmag ī pad[20] ham-gumēzišnīh nē būd

ka-iz-išān ham-gumēzišnīh kerd[21] hād[22] ēg-išān frazend[23] nē[24] būd [TD1_43r] hād[25]

14.28a[29]* pad ān dēwān ōzōmandtar[1] būd hēnd

---

1 KM <-WNt'>.
2 KM <dlyt>.
3 Tab <š'n>, D <ŠA'n'>.
4 TaD <-LAy>.
5 TaD <ŠAAA>.
6 D <'lšk>.
7 M <ycyt>.
8 KM <ŠAA> eol.
9 Ta <mššnyD>, Tb <m''šnyD>, D <myšnyD>.
10 Ta <-RAy>.
11 Not Ta.
12 KM <m'šy>.
13 M <lpt>.
14 M.
15 M.
16 Ta <ŠAAyckyh>, Tb <ŠAAycyh>, D <ŠAAycgyh>.
17 Tab <ŠA'n>.
18 Tb <-c 'wmnnd>.
19 TabD <-YAT(')E>.
20 Not Tb.
21 Not Tab.
22 TabD <HWEt> 2x.
23 TaD <PWNynny/d>, Tb <PWN ynn'>.
24 Tab <l'y>.
25 Not D.

u-šān awēšān[2] harw 2 ēdōn hušk kūn[3] būd[4] hēnd

kū-šān[5] pad panǰāh zamestān kāmag ī[6] pad ham-gumēzišnīh nē būd

ka- šān ham-gumēzišnīh[7] kerd ēg-išān frazend-zāyišnīh nē būd

14.28b[29] pad bowandagīh[8] ī 50 sāl ā-šān[9] pus-xwāyišnīh[10] frāz menīd

nazdist[11] Mašīy[12] ud pas Mašyānīy[13] čē guft Mašīy[14] ō Mašyānīy[15] kū

ka ēd[16] ī tō aškom[17] wēnam ēg ān ī man meh ul āxēzēd[18]

pas Mašyānīy[19] guft kū brād[20] Mašīy[21] ka ān ī kēr[22] tō meh wēnam ān ī man aškom[23] darbīhēd[24]

14.28b[29]* ud pad bowandagīh panǰāh sāl *pəθx^{v}āhišni.*[25] frāz mad

nazdist Mašīy[26] ud pas Mašyānī[27] [M51b_**208r**/**117**] čē guft Mašīy ō Mašyānī kū

ka ēd tō *kələYm.*[28] wēnam ān ī man meh ul āxēzēd

pas Mašyānī guft kū

brād Mašīy ka ān ī tō *kraēm.*[29] meh wēnam ān ī [K20_106r] man *kraēm*[30] darbīhēd[31]

---

1 K <’w/c\mndtl>, M <’wcmnytl>.
2 M; not K.
3 KM <ŠTE>.
4 M <bwt>.
5 K <MN->.
6 KM <-kyh>.
7 K <mywm->.
8 Tab <bwYk->.
9 TabD <’šn>.
10 Tb <-hw’yš’nyh>, D <-hw’šnyh>.
11 Tab <nzyyt'>, D <nzyyYt'>.
12 Ta <m’’Yk>, Tb <m’’>, D <my’’>.
13 Ta <mš’ny>, Tb <m’’šny>, D <my’’nyK → mšy’nYk>?.
14 Ta <m’’’Yk>, Tb <m’’Yk>, D <my’’>.
15 Ta <m’š’Yk’n>, Tb <m’’šnyk>, D <my’’ny>.
16 TabD+ <’y y>.
17 TaD <y/dlymn>, Tb <ylym>.
18 Tb <’šycyt'>.
19 Ta <mš’ny>, Tb <mš’šnYk>, D <my’’ny>.
20 TabD <bl’t(')>.
21 Tab <mš’>, D <my’’>.
22 TaD <kswl>, Tb <yswl>.
23 Ta <ylymn>, TbD <ylym>.
24 Ta <dlp̈šyt>, TbD <klpš/̈šyt>.
25 M *pəxəx^{v}āhišni.* .
26 KM <m’šy> +.
27 KM <m’šyny> +. – M + {guft} ~~kū~~.
28 M . *kə / Ym.* .
29 M *kraem* .
30 M *kraem.* .
31 K <dlpyhyt>, M <dlpšyt>. – drafš(īh)ēd?

14.29[30] pas awēšān kāmag ō ham burd[1]
andar kāmag-wizārišnīh ī-šān kerd ēdōn abar menīd kū-mān-iz[2] 50 sāl kār ēn abāyēd būd

14.29[30]* pas awēšān kāmag[3] ō ham mad
kū-šān kāmag-wizārišnīh ī-šān[4] kerd ēdōn[5] abar menīd kū amāh ān-iz panǰāh-sāl[6] kār ēn būd

14.30[31] az awēšān zād[7] pad 9 māh ǰuxt ēw zan ud mard
az šīrēnīh ī frazend[8] ēk mādar[9] ǰūd ud ēk pidar
pas Ohrmazd šīrēnīh ī frazendān[10] az menišn <y'ytyt'l'n(')> bē kerd
and[11] čand parwarišn ī frazendān[12] rāy padiš bē hišt[13] hēnd

14.30[31]* az awēšān zād[14] pad nō[15] māh[16] ǰuxt-ēw mard ud[17] zan[18]
az šīrēnīh frazend ēk mād ēk pid bē[19] ǰūd
pas Ohrmazd šīrēnīh ī[20] frazend az awēšān abāz stad[21] tā frazend parwarēd[22] ud frazend bē mānēd

14.31[32] u-šān 6 ǰuxtag aziš būd hēnd ī nar ud mādag
hamāg[23] brād[24] xwah zan kerd
hamāg abāg Mašīy Mašyānīy[1] fradom 6 ǰuxt būd hēnd

---

1 TabD <-WNt>.
2 TabD + y.
3 M; K kām.
4 KM <ZAA'n>.
5 K <AYT>.
6 M; K -ag.
7 TabD <z't(')>.
8 Ta <prdnnd>, Tb <PWN ynnd>, D <prynny>.
9 TabD <m'tl>.
10 Not Tab.
11 Tb hēnd.
12 Ta <prynd->, Tb <prznd->, D <pryny->.
13 TabD <-WNt(')>.
14 M <z't>.
15 KM <TYŠYA>.
16 KM <BYRH>.
17 M.
18 K + y.
19 Not M.
20 M.
21 KM <-WNt>.
22 K <-lt>, M <-lyt>.
23 TabD <hm'y>.
24 TabD <bl't'>.

14.31[32]* u-šān haft ǰuxt aziš[2] būd hēnd nar mādag
hamāg brād ud xwahar[3] zan būd[4] hēnd

14.32[33] u-šān harw ēk pad[5] [TD2_55v/106] 50 sālag[6] frazend[7] aziš bē būd
xwad pad 100 sāl bē murd hēnd

14.32[33]* u-šān harw 2[8] pad panǰāh sāl frazend aziš[9] zād hēnd
ud xwad pad 100 sālag[10] bē murd hēnd

14.33[34] az ān 6 ǰuxt[11] ēk Siyāmak nām mard zan (Wašāg)
u-šān ǰuxt-ēw aziš[12] zād[13] kē mard Frawāg zan Frawagīy nām būd

14.33[34]* az ān haft[14] ǰuxt[15] ēk Siyāmak[16] nām ī mard ud zan[17] Wašāg
u-šān ǰuxt-ēw aziš[18] zād[19] kē mard *Fravāk.* ud zan *FravākaYn.*[20] [M51b_**208v/118**][21] nām[22]
būd[23] hēnd

14.34a[35] az awēšān[24] 15 ǰuxtag[25] aziš zād kē harw ǰuxt-ēw[1] sardag sardag-ēw[2] būd

---

1 Ta <mš’ mš’ny>, Tb <mš’ y mšAšny>, F <my’’ myš’’nYk>. – Ta + ∵ .
2 K <MNš>.
3 KM <AHTMl>.
4 M <bwt>.
5 D <pzn>.
6 D sāl.
7 TaD <prynnd>, Tb <prznnd>.
8 M ēk.
9 K <MNš>.
10 M + y.
11 D -ag.
12 Ta azišān.
13 Tb <z’t'>.
14 K; M <4 3>.
15 TbD <dw->.
16 KM <yy’’kmk>.
17 Not K.
18 K <MNš>.
19 M <z’t>.
20 M *Fravāk // aYn* ∵.
21 M in marg. haftom dastag.
22 K <ŠME>.
23 M <bwt>.
24 Ta ōy, D eol.
25 Ta <dw->.

u-šān purr-rawišnīh ī gēhān aziš būd

14.34a[35]* az awēšān pānzdah[3] ǰuxt[4] zād[5] hēnd kē harw ǰuxt-ēw sardag-ēw[6] būd hēnd[7]
u-šān purr-rawišnīh paywand[8] gēhān aziš[9] būd

14.34b[36] az ān [TD1_43v] 15 sardag ī-šān 9 sardag pad[10] pušt ī gāw ī Srisōg[11]
pad[12] ān[13] ī Frāxkerd zrēy[14] ō ān 6 kišwar ī didīgar widārd
ānōh nišāstag[15] kerd

14.34b[36]* az harw 15 sardag ī-šān[16] 9 sardag pad pušt ī gāw ī *Srisaok.*[17]
pad ān ī[18] Frāxkerd zrēy ō ān 6 kišwar ī didīgar widārd
ud[19] ānōh būd hēnd

14.34c[36] 6 sardag pad Xwanīrah[20] mānd hēnd
ud az ān 6 sardag ǰuxt-ēw[21] mard [22]♣ Tāz ud zan ⎫ Tāzag[23] nām būd hēnd
u-šān pad dašt ī Tāzīgān būd
dašt ī Tāzīgān nām ī[24] ōy rāy ēdōn xwānēnd[25]

---

1 Tb <dw->.
2 Tb <-y>.
3 M <10 3 2>.
4 K <dwht>; M + sup. *juxt*.
5 K <z't> eol.
6 M <yylt'y>.
7 Not M.
8 K sup. p.m.
9 K <MNš>.
10 Not Tab; D <PWNpwš[t' y]> eol.
11 TabD <slswk>.
12 D <pzn>.
13 Not D.
14 TabD <zl'Dy>.
15 D + <yłt>.
16 K <ZAA'n>, M <YAAA'n>.
17 K <°aōk.
18 M.
19 M.
20 D <hwyls>.
21 Tb <ywht-yD = -2>.
22 Not D.
23 Tab <g/yw'ck>.
24 Tb u-š/aziš.
25 Tb <'n> +.

14.34c[36]* ud 6 sardag mardōm[1] pad[2] Xwanīrah[3] mānd[4] hēnd
az ān 6[5] sardag[6] ǰuxt-ēw[7] mard Tāz ud zan Tāzag nām[8] būd hēnd
ud dašt ī Tāzīgān šud [K20_106v] hēnd

14.34d[36] ud ǰuxt-ēw mard Hōšyang[9] ud zan Guzag[10] nām u-š Ērānagān aziš būd hēnd
ǰuxt-ēw Māzandarān[11] aziš *Vōzai*[12] būd hēnd

14.34d[36]* ud ǰuxt-ēw Hōšyang[13] mard ud zan Guzag[14] nām[15] u-šān[16] Ērānagān az awēšān būd hēnd
ud ǰuxt-ēw Māzandarān[17] aziš būd hēnd

14.35[37] pad ēd[18] mar ān ī pad Ērān[19] dehān[20] [21]♣ ān ī pad an-Ērān deh ⎪ ān ī pad Tūr deh
ān ī pad Salm deh ast Hrōm
ān ī pad Sēn deh ast [TD2_56r/107] Čīnestān
ān ī Deh[22] deh ān ī pad Sind deh
ān-iz ī pad ān ī 6 kišwar ī didīgar hamāg az paywand ī Frawāg ī Siyāmak ī Mašīy[23] hēnd

14.35[37]* pad ēd[24] mar ān ī pad Sūrāy dehān ān ī pad Anēr[25] deh ān ī pad Tūr dehān
[1]♣ ān ī pad Salm deh ast ī Hrōm

---

1 M <mlt->.
2 Not K.
3 K <hwyls>.
4 KM <m'nd>.
5 M <šš>.
6 M + <~~mltwm~~> bol.
7 K <dwht> +.
8 M + sup. *nąma.* .
9 Ta <hw̌š'ng>, Tb <hwš'nng>, D <hw̌šy'ng>.
10 Tb <ywyk>.
11 Ta <m'z'nyl'n>, Tb <m'znyl'n>, D <m'zn'nyl'n>.
12 Not Ta.
13 KM <hwšyng>.
14 M + sup. *guzak.* .
15 M + ~~būd hēnd~~.
16 K 2x bol.
17 K <m'cdl'n'> eol., M <m'zyndl'n>.
18 Tab+ <'hml>, D+ <'yml>
19 D <''̤l->.
20 D <MT' / A-ą>!
21 Not Tb.
22 Ta <ŝs>, Tb+ <ZYy''>, D <s̈s>.
23 Ta <mš'>, Tb <mw̌š'>, D <my''>.
24 KM+ <'yml>.
25 KM <'nyl>, M + sub. *anār.* .

ān ī pad Sēn[2] deh ⎫ ān ī pad[3] Čīnestān

ān ī[4] *Dāy.* deh ān ī pad Sind deh

ān-iz pad [5]♣ ān ī ⎭ haft kišwar hamāg az paywand *Fravāk.*[6] ī Siyāmak[7] *Mahši.* [M51b_**209r**/117]
hēnd

14.36a[38] čiyōn 10 sardag mardōm ī az bun guft

15 sardag az Frawāg būd

20 ud 5 sardag hamāg az tōhm[8] ī Gayōmard būd hēnd

čiyōn zamīnīg[9] ābīg ud war-gōš ud war-čašm[10] ud ēk-pāy[11]

ān-iz kē parr dārēd[12] čiyōn šawāg[13] ud wēšagīg dumbōmand[14] kē mōy pad tan dārēd[15]

14.36a[38]* čiyōn 10 sardag mardōm[16] 15 sardag az Frawāg[17] būd[18] ∵[19]

ud[20] 20 ud 5[21] sardag hamāg az tōhm[22] ī Gayōmard būd hēnd

čiyōn zamīgīg[23] ābīg[24] ud[25] war-gōš war-čašm ud ēk-pāy

ān-iz[26] kē parr dārēnd[27] čiyōn *šaba. vešayī dəmbimənd.*[28] kē mōy pad tan dārēnd ∵

[K20, M51b next 15.0]

---

1 K in right marg. p.m.
2 KM <ysnd>.
3 Not M.
4 M + pad.
5 Not M.
6 M *fravak.* .
7 K <yy''kmk>, M *i. siiāmak.* .
8 Ta <twm>.
9 Tb <zmYk'>.
10 TaD<wlcšm>, Tb <wl-cšm>.
11 TabD <- LYLE>.
12 TabD <y'lyt>.
13 Ta <y'ww'k>, Tb <y'wb'k>, D <šwb'k>.
14 Ta <dwmb'wnd> eol.
15 TabD <d'lYt>.
16 M <mlt->.
17 K + w.
18 M <bwt>.
19 Not M.
20 M.
21 M <pnc>.
22 M; K -ag.
23 KM <-ky>.
24 KM <'p̄y>.
25 K.
26 M _ <MN> bol.
27 M <d'lynd> 2x.
28 M *šabā. vešayi. dəmbimənd.* .

14.36b[38] čiyōn gōspandān kē xirs gōwēd ud kabīg
ud āb <zw'nyl>[1] kē bālāy 6[2] and ī mayānag[3] ī bašnān[4] [TD1_44r]
widestīg[5] kē bālā 6 ēk ī mayānag ī bašnān

14.36c[38] Hrōmāyīgān[6] Turkān Sēnīgān[7] Dāyīgān[8]
Tāzīgān Sindīgān[9] Hindūgān Ērānagān
awēšān-iz ī gōwēd kū pad ān 6 kišwar ud[10] tā[11]
ud az ēn harw sardag ēw[12] nōgtar was sardag būd hēnd

14.37[39] did pad wihān ī[13] petyār[14] gumēzišnīh būd
čiyōn[15] zangīg[16] az ābīg ud zamīnīg[17] būd
ud gilābīg[18] kē (andar?)[19] āb ud zamīg harw 2 zīyēd
ud abārīg ī az ēn[20] ēwēnag ∵

---

1 D <zw'ndl>.
2 D <7> 2x.
3 Tb mayān.
4 TabD <by'n'n'> 2x.
5 TabD <wt^{Y}yytYk>.
6 Ta <-m''k->, Tb <-m''̤k->, D <-m'-yk>.
7 Ta <ysn'yy'n'>, Tb <ysn'yk->, D <ysnYk'n'>.
8 Tab/D <y/d'sk'n'>.
9 Ta <sn$^{\hat{Y}}$k->, Tb <sn'k->, D <snYk->.
10 Tb y.
11 Ank., P. -and.
12 D + y.
13 Tb <wh'n'd>.
14 TabD <pyt''l>.
15 Tb rep.
16 Ta <zng-y̤k>, Tb <znsk>, D <zng-yk>.
17 TabD zamīg.
18 Ta <yyyl'p̄yk>, Tb <yyl'p̄yk>, D <yyyl'p̄Y̤k>.
19 P.
20 Tb + az / ēn.

14A.0[1] ABAR ČIYŌNĪH Ī ZANĀN

Bd.

14a.1a guft-iš Ohrmazd ka-š zan brēhēnīd kū

dād-iz-im hē[2] tō kē-t [TD2_56v/108] ǰehīn[3] sardag [DH_189r] petyār[4]

14a.1b u-m[5] nazdīk[6] kūn[7] dahān ēw dād hē kē-t māyišn ēdōn sahād[8]

čiyōn pad dahān mizag[9] ī[10] xwarišnān[11] ī šīrēntom

az-im[12] tō hayārīh[13] čē-t mard aziš zāyēd[14]

man-iz[15] āzārē kē[16] Ohrmazd ham

14a.1c bē agar-im[17] windād[18] hād[19] ǰāmag kē mard aziš kunam[20]

ā-m nē dād[21] hād hagriz kē-t ān ī ǰeh[22] sardag petyārag

14a.1d bē-m xwāst[23] andar āb ud zamīg ud urwar ud gōspand

bālist[24] garān ān-iz ī zofr rōdestāg

nē windād[25] ǰāmag kē[26] mard ī ahlaw aziš bawēd[27] ǰud[28] zan kē[29] ǰeh[30] petyārag[31]

---

1 Not Ta, Tb s.m. in space, D <MYM csn' w zn'n'> red sup. s.m.?
2 Ta <HWE'D>,
3 Ta <y̰yhyn'>, Tb <yyh'n'>, D <jy̰h'n'>.
4 D <[pyt]''lk>.
5 Tb u-t.
6 Ta <nz-dyyk>!, Tb <nzdY̰k>, D <nz-yyyww>?
7 Ta <S̈T'E'>, Tb <ŠTE'>, D <YATE'> + sup. <ŠT>.
8 Tab <-ENyt>.
9 TabD <myck>.
10 Tb <'y>.
11 Tb xwarišn eol.
12 Ta <MN MN>, TbD <MNm>.
13 D <hsb'hlyh>.
14 Tb <-WNt'>.
15 Tb <lwc>.
16 Tb <MN>.
17 D <AYTm>.
18 Ta/bD <wnd/y't(')>.
19 TabD <HWEt>.
20 Tab <-WNm>, D <-WNm̤>.
21 Tb <-WNyt'>.
22 Ta <j-yD>, TbD <sD>.
23 D <-WNyyt">.
24 Ta <b'yyt>.
25 Ta <HŠWHWNt'>, TbD <HŠK->.
26 D <MN>.
27 Tab <-WNt'>.
28 D <ywyt">.
29 Tb <MN>.
30 Tab <j-yD>, D <ysD>.
31 Ta petyār.

[K20_115v from 12.17*]

[M51b_**221v**/142] [IndBdh. XXIII]

14B.0* ABAR ČIYŌNĪH KABĪG UD[1] XIRS

14b.1 ēn-iz gōwēd kū J̌am ka-š xwarrah aziš bē šud bīm ī az dēwān[2] rāy dēw-ēw pad zanīh[3] kerd[4]
ud J̌amag ī xwah pad zanīh[5] [TD1_44v] ō[6] dēw-ēw dād
u-šān[7] kabīg[8] ud xirs ud wēšagīg ud dumbōmand abārīg wināhišnīg sardag aziš būd[9]
u-š paywand nē raft[10]

14b.1* gōwēnd[11] kū J̌am ka xwarrah[12] aziš bē šud bīm[13] ī dēw[14] rāy dēw-ēw pad zanīh kerd[15]
ud J̌amag kē xwahar būd pad zanīh ō dēw-ēw dād
u-šān kabīg ud xirs dumbmand abārīg wināhišnīg[16] sardag aziš būd hēnd

14b.2 zangīg rāy gōwēd kū Až ī dahāg andar xwadāyīh[17] ǰuwān zan dēw abar hišt[18]
ǰuwān mard abar parīg[19] hišt[20]
u-šān pad wēnišn[21] dīdarīh ī ōy marzišn kerd
az ān nōg ēwēnag[22] kunišn zangīg[23] būd

14b.2* ēn-iz[1] gōwēnd [M51b_**222r**/**145**] kū Až ī Dahāg[2] andar xwadāyīh ǰuwān zan[3] dēw abar hišt[4]

---

1 M.
2 TbD <ŠA'n'>.
3 Tb <NYŠEyD>.
4 Tab <-WNt'>, D <-DWNt'>.
5 Tb <NYŠE-1>, D <znyh>.
6 D + <l'y> eol.
7 Tb + pad.
8 Ta <kwp->.
9 Ta <-WNyt>.
10 Tab <lpt'>.
11 M; K -ēd.
12 KM w +.
13 K <wym>.
14 M <ŠAAA> +.
15 KM <-WNt>.
16 M <-šn**yh**>.
17 Ta <-t's>, Tb <-t'-yyh>, D <-t'-yh>.
18 TaD <-WNt'>, Tb <-WNšt'>.
19 Ta <pl-y̰k>, Tb <plyD>, D <plY̰k>.
20 Ta <ŠY̰KWNt'>, TbD <-WNt'>.
21 Ta <wywd'n> eol., Tb <ywy'n'>.
22 Ta b<'ywk'>.
23 Tab <zng-y̰k>, D <zngY̰k>.

ud ǰuwān mard abar parīg hišt

u-šān pad dīdarīh[5] ōy[6] marzišn kerd

az ān ēk gušnīh[7] zangīg[8] [K20_116r] siyā-pōst[9] aziš būd

14b.3 ka Frēdōn[10] mad[11] awēšān [TD2_57r/109] az Ērān šahr dwārist hēnd

ud pad kanārag[12] ī zrēy[13] nišānīdīg[14] kerd

nūn pad dwāristan[15] ī Tāzīgān abāz ō Ērān šahr gumēxt[16] hēnd ∵

14b.3* ka Frēdōn mad ō awēšān az Ērān šahr dwārist

ud pad kanārag ī zrēy[17] [18]♣ nišānd[19] kerd

nūn (pad) dwāristan ī Tāzīgān ⎫ abāz ō Ērān šahr gumēxt hēnd ∵

[K20_116r next 17.0*]

[M51b_**222r**/**145** next beg.]

---

1 K <- ME>.
2 M; not K.
3 M <zn'>.
4 KM <-WNt> 2x.
5 KM <-l y>.
6 KM <OL>.
7 K <ywy'nyh>, M <ywšnyh>.
8 K <zynŸk>, M <zngk>.
9 KM <yy''-k>.
10 Ta <pwl->.
11 Tb <MN>.
12 Tb <knn->.
13 TabD <zl'Dy>.
14 Ta <-nytYk>, Tb <nyšnYktYk>, D <nyšnytYk>.
15 Tb <-yyt'>.
16 Tb dwārist.
17 M + y.
18 M in marg. w/caret.
19 K <-WNt ym>, M <-WNt>.

15.0[1] ABAR ČIYŌNĪH Ī ZĀYIŠNĀN[2] Ī AZ HARW SARDAG ∵

[K20_106v]

[M51b_**209r**/**119**] [IndBdh. XV]

15.0* ABAR ČIYŌNĪH ZĀYIŠNĀN[3]

15.1 gōwēd[4] pad dēn kū

zan ka[5] az daštān bē šōyēd[6] tā ō 10 šab ka-š ō nazdīkīh[7] šawēnd pēš[8] ābestan[9] bawēd[10]

ēdōn-iz asp[11] xar ud gōr pad 7 šab

ud sag ud xūg[12] [DH_189v] pad panǰ[13] šab

ud mēš ud az pad ēk šab

ud ēdōn-iz warrag[14] ud ēdōn-iz awēšān ūnīg[15] ābīg pad ēk[16] šab

15.1* gōwēd pad dēn kū

zan[17] ka az daštān bē āyēd tā 10 rōz[18] šab ka-š ō nazdīkīh[19] šawēnd pēš[20] ābustan bawēd

15.2 [21]zan daštān[22] gōspandān wardagīh čē gōspandān ka[23] wardag bawēnd xōn[24] mēzēnd

15.3a zan hamē tā daštān abāz bawēd ābestan[25] ōh[1] bawēd[2]

---

1 Adhami 2011.
2 TabD <ZLHWšn->.
3 K <ZLHW\N/šn-, M <ZLHWNšn->.
4 Ta <-WNd>.
5 Tb kē.
6 Tb + ō eol.
7 Ta <nz-yyyh>, Tb <nzyyyh>, D <nzdY̆k̈yh>.
8 Tab/D <py/y̰š>.
9 D <'p̄wyytn'>.
10 Ta <-WNt>.
11 Ta <'yyp>, TbD <'yyp̄'>.
12 Ta <HZWLAy>, Tb <ZWLAy>, D <HZWLYA>.
13 D <5>.
14 Tab <-T KNA>, D <-T' KNA>.
15 Ta <'wYk>, D <'wnŶk>.
16 Tb <swk>.
17 M <NNYŠE> + sup <zn>.
18 Not M.
19 M nazdīk.
20 KM <LOYN>.
21 Tb + ud daštān.
22 Ta <YŠE'>.
23 Not Tb.
24 TabD <DMYA>.
25 D <-wyyt-> +.

bē andar ān dah šab pēš[3] bawēd

ka-š az daštān šust[4] estēd ka ābestanīh zamān[5] mad estēd [TD1_45r]

15.3a* ka az daštān šust[6] estēd ka ābustan zamān mad estēd

15.3b[4] hamē ka-š[7] tōhm ī mard nērōgōmandtar pus

ka ān ī zan nērōgōmandtar duxt hambast

ka harw 2 tōhm rāst 2-gānag[8] 3-gānag aziš bawēd

15.3b[4]* hamē[9] ka tōhm ī mard nērōgōmandtar[10] pus

ka ān ī zan nērōgōmandtar duxt[11]

ka harw 2 rāst tōhm 2-gānag 3-gānag aziš[12] bawēd

15.4a[5] agar[13] tōhm ī narān pēš[14] āyēd pih bawēd[15] ō[16] [TD2_57v/110] mādag abzāyēd u-š frabih bawēd[17]

agar tōhm ī mādag pēš bē āyēd xōn[18] bawēd mādag[19] aziš nizārīhēd

15.4a[5]* agar tōhm ī[20] nar pēš āyēd ō mādag[21] abzāyēd u-š frabih[22] bawēd

agar tōhm ī[23] mādag pēš āyēd xōn bawēd[24] [K20_107r] mādag aziš[1] nizārīh

---

1 Tb <OL>.
2 Tb <-WNt'>.
3 TabD <LOYN(')>.
4 TabD <šwyyt(')>.
5 Ta/bD <d/ym->.
6 KM <-WNt>.
7 D ka.
8 Ta -gān 2x.
9 K hamāg.
10 K nērōgmandtar 2x.
11 M <dwht>.
12 K <MNš>.
13 Not TaD.
14 TabD <LOYN(')> +.
15 Tb <-WNt>.
16 Not Ta bol.
17 Ta <-WNt>.
18 D <ZK> + sup. <hwn'>.
19 Ta <mtk>.
20 M.
21 KM <m'tk>.
22 KM <-p'y>.
23 M.
24 K bēd.

15.4b[6] tōhm ī mādagān[2] sard xwēd ud tazišn az pahlūg gōnag suxr ud zard
ud tōhm ī narān garm hušk ud tazišn az mazg ī sar[3] ud gōnag spēd[4] xšēn[5]

15.4b[6]* tōhm ī[6] mādagān[7] sard ud xwēd ud tazišn[8] az pahlūg ud gōnag spēd[9] suxr ud zard
ud tōhm ī narān[10] garm ud hušk ud[11] tazišn az [M51b_**209v**/**120**] mazg[12] ī sar gōnag spēd ud[13]
xšēn

15.5a[7] hamē[14] tōhm ī mādagān[15] pēš bē āyēd andar kadagīhā[16] frāz gardēd[17]
ud tōhm ī narān azabar[18] bē estēd ān kadagīhā purr bē kunēd[19]
harw čē aziš bē pardazēd[20] abāz ō xōn bawēd ud pad rahagān[21] ī mādagān[22] andar šawēd

15.5a[7]* hamē[23] tōhm ī[24] mādagān[25] pēš[26] bē āyēd andar kadag-gāh (...) kunēd[27]
ud[28] tōhm ī narān[29] azabar ān bē estēd ān kadag-gāh purr bē kunēd[30]
harw čē aziš[1] bē pardazēd abāz ō ⌈ xōn bawēd ⌉[2] pad rag ī[3] mādagān andar šawēd

---

1 K <MNš>.
2 Ta <mtk->, D <NKD'n>.
3 TabD <yyl>.
4 Ta <yyyp̄'>.
5 Ta <hšyn'>, Tb <'ywyn'>, D <''yn'>.
6 M.
7 KM <NKD>.
8 KM <tyc->2x.
9 Not M bol.
10 KM <nl'n>.
11 K.
12 K w +.
13 K.
14 Not TbD.
15 Ta <NKwD'n
16 D <ktyh'> 2x.
17 TbD <gl->.
18 Tb <MDM>.
19 Tab <-WNyt'>, D <-DWNyt'>.
20 Tb <-lyc->.
21 Tb <lk->.
22 TabD <NKD'n>.
23 K hamāg.
24 M.
25 M <m't-> +.
26 M <pyš>.
27 K <WĄYWNyt>, M <WAGWNyt>.
28 K.
29 M nl'[n]>, repair strip with <MN>.
30 K <WĄYWNyt>, M <[WA]DWNyt>.

15.5b[7] pad hangām ī zāyišn šīr abāz ō[4] pestān āyēd kē zāyišn[5] padiš frazend parwārēd
čiyōn hamāg šīr az tōhm ī narān bawēd

15.5b[7]* pad hangām kē bē zāyēd šīr bawēd[6] u-š parwarēd
čiyōn hamāg šīr az tōhm ī narān[7] bawēd

15.5c[8] pas ān tōhm ī narān xōn[8] mādagān šīr frušag homānāg[9] pīlag bandēd[10]
ān kadagīhā dahān āmēzēd

15.5c[8]* xōn ān ī[11] mādagān ∵ [K20, M51b next 15a.1]

15.6a[9] ān ī xarān 40 rōz ān ī mardōmān[12] ud asp-sardagān[13] ud gāwān abārīg az[14] ēn ēwēnag 30 rōz
ud ān ī gōspandān 15[15] rōz
ud ān ī sagān[16] 10 rōz
ud ān ī rōbāh 7 rōz
ud ān ī raspūg[17] 5 rōz
ud ān ī mūšagān 6 rōz pad šusrīh estēd [TD1_45v] ∵

15.6b[9] pas 3 rōz [TD2_58r/111] pad gumēzagīh[18] estēd šusr xōn pas bawēd
čiyōn[19] [DH_190r] gišt-ēw andar waxšēd
ud čašm gōš wēnīg[1] ud dahān aziš rōyēd[2]

---

1 K <MNš>.
2 M <[...]WNyt>, repair strip <LOYN YH>.
3 M.
4 Not Tb.
5 Ta <ZLŠWN->.
6 K bēd eol. 2x.
7 M <nl'n>.
8 Ta <hwn>, not D.
9 Ta <hwm'k>, Tb+ <-k'n m'n'k>.
10 TabD <-x1>.
11 M.
12 TabD <ANŠ->.
13 Ta <'yyp->, TbD <'yyp̄'->.
14 Not Tb.
15 Tb <16>.
16 Tb + <∵>.
17 Ta <lyyyp̄wk'>, Tb <lyyp̄k'y>, D <lyypwk'>.
18 Tb gumēzišnīh.
19 Tb + ka.

15.7[10] dast ud pāy[3] abārīg handām[4]
ud hamāg[5] ast[6] mōy[7] az pidarān xōn gōšt az mādarān

15.8[11] pas ān ī uštarān pad 6 māh
ān ī mardōmān[8] asp-sardagān[9] gāwān pad 5 māh
ān ī raspūg[10] pad ēk māh
ān ī mūšagān[11] pad 15 rōz ō mādar paydāg bawēnd
ud harw xwarišn[12] mādar[13] xwarēd awēšān-iz abzāyišn aziš bawēd[14]

15.9[12] pas pad 12 māh uštar[15]
pad 10 māh mardōm[16] ud asp-sardagān gāwān
pad 5 māh gōspandān
pad 5 māh sagān[17]
pad 3 māh rōbāh ud xūg[18]
pad 2 māh raspūg
pad ēk māh mūšagān zāyēnd

15.10[13] murwān rāy gōwēd[19] čiyōn āluh[20] ud dālman sēnmurw abārīg meh az wayān[21] kū
40 rōz pad šusr ud 30 rōz pad gumēzagīh 15 rōz pad xāyag[22] 10 rōz tā parrag bē-rōyišnīh
abārīgān 7[1] šab andar šusr ud 7 pad gumēzagīh

---

1 Not Ta.
2 Ta/b <lw$^{Y/Y}$yt>, D <lwyt'>.
3 TabD <p'y>.
4 Ta <hm>!, D <hn'm>.
5 TabD <hm'y>.
6 Tb -ag.
7 Ta <mwwd>.
8 TabD <mlt->.
9 TabD <'yyp̄->.
10 Ta <lyyyp̄k>, Tb <lyyp̄k'>, D <lyyp̄wk>.
11 D <-ką n>.
12 Tb + ka.
13 Ta <-tl'n'>.
14 Tb <-WNt'>.
15 Tab <YMRA>, D <JMLA>.
16 TabD <mlt->.
17 TbD <KLBA>.
18 Tab <-LAy>, D <-LYA>.
19 Ta <-WNm>.
20 Tab <'ylwh>, D <'ylw'-y>.
21 Tab <w'-y'n>.
22 Ta <h'-yk'>, Tb <h'k'>, D <hAYk>.

ud 7 andar xāyag[2] tā bē wiškōbišnīh[3] ud 7 tā parrag bē rōyišnīh [TD2_58v/112]

15.11a[14] ud ēn-iz hangōšīdag šīr homānāg[4]

ud waccag az zardag hambūsēd[5] u-š <yyp̄>[6] čiyōn[7] gōspandān

čē xāyag[8] zardag[9] gōšt spēdag parwārišn

tā andar spēdag ast padiš hamē [TD1_46r] zīyēd

15.11b[14] hangōsīdag aburnāyīg[10] ī ka zāyēnd pad šīr zīyēnd[11]

ka-š ān[12] spēdag xward čiyōn ka šīr[13] waccag bawēd pas ō bērōn āyēd

15.11c[14] ast ī xwad čīnag čayēd[14] čiyōn[15] xrōs[16]

ud ast ī nēst parr-iš[17] rāy mādar čīnag[18] bawēd

15.12[15] xrōs[19] kē murw ī Parōdarš[20] ud pēš-daxšag-iz[21] gōwēd pad ēk[22] ēk[23] rōz xāyag[24] kunēd[25]

ud ast ī ka nihānīg[26] ud ast ī ka āškārag mayān ī mardōmān[27] rīyēd[28]

andar murwān ēwāz[29] pad ēn ēwēnag xrōs ast

---

1 Ta <3 4>.
2 Ta <h'-yk'>, Tb <h'Yk>, D <hAYk>.
3 Ta <wck->, Tb <wckwptsyh>, D <wy̰'\c/k->.
4 Ta <hwm'k>.
5 Ta <hnb->, TbD <hnbwyhyt'>, D + sup. <~~BYYLYA~~>.
6 Ankl. *sp(ēdag)*.
7 Ankl. + *(gōšt ī)*, P. *(šīr ī)*.
8 Tab <h'-yk'>, D <hAYk>. – Tb + <MN>.
9 Tb <zltyh>.
10 Ta <'p̄ln'šk>, Tb <'p̄l ''Yk>, D <'p̄ln'-y-y̰k' = -s̰k'> + sup. <''Yk>.
11 Ta <zywnd>.
12 TaD + y.
13 TaD + w.
14 Ta <cyt>, Tb+ <-Ec ywkcyt>.
15 Not Tb.
16 Tab <ALKYA>, D <ALKS>.
17 TaD <-plyš>, Tb <plyš>.
18 Tb <csn'k'>. – D <l> +.
19 TabD <ALKA> 2x.
20 Ta <p'lwkylyh>, Tb <p'lwylyh>, D <p'lwkylš>.
21 Ta <pyš y''k'c>, TbD <pyš yhšk'c>. – PV.18.15.
22 D sup.
23 Not TbD.
24 Tab <h'-yk>, D <h'AYk>.
25 Tab <-WNyt>, D <-DWNyṭ'>.
26 Ta <-n'k'>, Tb <-nyk'>, D <-nYk'>.
27 TabD <mlt->.
28 Tab <lwyt>, D <lyt'>.
29 Ta <'sw'c>, TbD <'sww'c>

15.13[16] sār ī gar[1] kē *hərā* ī gar[2] ī kūček-iz[3] xwānēnd

andar hāmīn[4] pad garmsīr ud andar zamestān[5] pad sardsīr rawēd

andar [DH_190v] sāl-ēw 3 bār waččag kunēd[6]

ēw ǰār ī fradom ā-š waččag[7] (andar)[8] zamestān[9] bē zīyēd

ēw ǰār andar sard[10] garm bē zīyēd ud ēw ǰār andar hāmīn

u-š waččag kerm bē xwarēd ∵

Bd.

15a.1 ēn-iz 4[11] tiš nar[12] 4 mādag[13] gōwēd

asmān[14] ud ayōxšust ud wād ud ātaxš [TD2_59r/113] nar[15] ud hagriz ǰuttar nē bawēd

āb ud zamīg ud urwar ud māhīg mādag hagriz ǰuttar nē bawēd

abārīg dahišn nar ud mādag ōh[16] bawēd[17]

[K20_107r]

[M51b_**209v**/**120**]

15a.1* ēn 4 tis abar[18] nar[19] mādag[20] gōwēnd

asmān ayōxšust[21] wād ātaxš nar[22] ud hagriz[23] ǰuttar nē bawēd

[24]āb ud[25] zamīg urwar māhīg ♣ mādag ud hagriz ⎫[26] ǰuttar nē bawēd ◦

abārīg dahišn nar ud mādag ōh[1] bawēd[2]

---

1 Ta <yy'yl gl>, TbD <yy'l y gl>.
2 Ta *həraydrī.* , Tb *hərāidī*, D *hərāy\dī.*/<yl>.
3 TaD <kwckwc>, Tb <kwck>, D + *kūček.*
4 TabD <hmyn'> +.
5 Ta/b <d/ym->.
6 Tab <-WNyt>, D <-WNyṭ'>.
7 Not Ta.
8 Ankl., P.
9 Tab <ym->.
10 D -ag.
11 Tb <3>.
12 Tab <ZYL'n>, D <ZY**L**>.
13 TabD <NKD>.
14 TabD <'sm->.
15 Tab/D <ZYL/**L**> +.
16 D <OL>.
17 Tb <byt'> eol.
18 Not M.
19 M <nl>, not K.
20 M <m't>.
21 M ayōšust.
22 M <ZK**L**>.
23 M on repair strip <hklz>.
24 M ān ī +.
25 K.
26 M <m't[*k hk*]lc>.

15a.2 čiyōn māhīg[3] rāy gōwēd kū

pad hangām ī pus-xwāhišnīh[4] pad ān ī tazāg āb [5]♣ pad āb frōd šud[6] ⌉

[7]♣ ēw hāsr dranāy ast 4 ēk ī frasang-ēw 2 2 pad āb frōd šawēnd ⌉

ud ēw hāsr ham-ēwēnag[8] padīrag ī[9] āb abāz āyēnd

ud andar ān[10] [TD1_46v] āmad[11] šawišn āgenēn kerb[12] frāz sāyēnd[13]

u-šān xwēy-ēwēnag mayān bē ōftēd tā[14] harw 2 ābus bawēnd

15a.2* čiyōn ān ī nar[15] māhīg rāy gōwēd kū

pad hangām ī pus-xwāyišnīh[16] pad ān tazāg āb

ēk hāsr-drahnāy kē ast 4[17] ēk ī frasang 2 2 pad āb frāz[18] šawēnd[19] ud abāz āyēnd

andar ān āmadan šudan[20] ēg kerb frāz sāyēnd

u-šān *x^{v}əve*-ēwēnag mayān bē ōbadēd [M51b_**210r/121**] harw 2 ābustan bawēnd ∵

[K20, M51b next 18.0*]

15a.3 pad zrēy[21] Frāxkerd ud[22] zrēy Kamrōdīg[23]

abārīg āb ī zrēy ka-š purr[24] ud ōgār rawišn ī āb padiš nēst

ka ast andar ōftēd āb bē rāyēnēd pad ān rawišn ī āb ham-ēwēnag[25] kunēnd[1]

---

1 KM <OL>.
2 K bēd eol.
3 Ta <m'hyk>, Tb <m'HYk>, D <m'hYk>.
4 Ta <- OL ->, D <- BWŠNWN->.
5 D sup.
6 Ta šawēnd.
7 Not Ta.
8 Ta <hm'ywk>.
9 Tab.
10 Not Tb.
11 Tb <-WNyt'>, D <-WNtn'>.
12 Tb -īh.
13 TabD <yy'snd>.
14 Ta+ <-yt'y>, D <-yt' w>.
15 Not M.
16 KM <ps ->, M <-hw'hyšnyh>.
17 M <ch'l>.
18 M; K <pwy-> (non-final <-y>).
19 KM <šynd>.
20 M <-WNt'> (āmad ud šud?).
21 TabD<zl'Dy> +.
22 D.
23 Ta <-tyk>.
24 Ta <pw\h/l>, TbD <pwhl>.
25 D <hm''ynk>.

u-šān ēdōn sahēd čiyōn ān ī tazāg āb

15a.4 awēšān māhīgān[2] pad tanuk āb pus-xwāyišnīh[3] kunēnd[4] ud pad zofr āb zāyēnd

15a.5 Wāsīy[5] ī panǰāsadwarām[6] rāy gōwēd kū 500 waččag rasēd

Kar-māhīg[7] 200,000 ēn ān ī bē parwārēnd

arzugāy 9000 maryugāy[8] 8000 warzūgāy[9] [TD2_59v/114] 7000

takāy wēryōg 6000 spīgčag aθwag[10] 5000 pašmābag ēk ēk 4000 ud sūmačid[11] 5000 andar sāl waččag rasēd

15a.6 ēn nām ī māhīgān[12] pad Abestāgān[13]

15a.7a čiyōn māhīgān-iz[14] xāyag dārēnd harw ēk ǰuxt-ēw drāz andar ān xāyag[15] ī ǰuxt ēw xāyagīhā bē pazmāyēd

čiyōn gōspandān pad <yltyh>[16] harw ēk pad paymānag ī xwēš [DH_191r]

ka ēdōn bē parwārd[17] pad ān sūrāg ī pad aškom[18] kē[19] dar ī xāyag awiš paywast[20] estēd ān xāyagīhā bē riyēd[21]

15a.7b ān xāyag andar āb parwārēd ud škōfēd[22] māhīg ī xwurd[23] aziš[24] āyēd

and and wazurg ōh bawēd [TD1_47r] pad tis[25] xwēš paymānag

15a.8 māhīg[1] ka andar[2] ān ī zofr āb gardēd xāyag riyēd[3] ān xāyag ōh[4] xwarēd

---

1 TabD <-WNd>.
2 Ta <m''hYk->, TbD <m'hYk->.
3 Ta <-hw'šn->.
4 TabD <-WNd>.
5 Ta <w'y-yh>, TbD <w's>.
6 Ta <pwnc'stwlm>.
7 Ta <-m'h-yky>, Tb <-m'HYk>, D <-m'hYky>.
8 Tab <mlywk'y>.
9 Ta <wl zwk'y-D>, Tb <wl // zwy'k>, D <wl zwsYk>.
10 Ta <yypykck' 'tpk'>, Tb <yypȳkc 'tpk>, D <yyypȳYkck / ''typȳk>.
11 Tab <wswwmkcyt'>, D <swwmkmkcyt'>.
12 Ta <m''hYk->, TbD <m'hYk->.
13 Tb Abestāg.
14 Ta <m''hk->.
15 Tb ēwēnag.
16 Tab <y/gltš>, D <yltyh>.
17 Ta <-lyt'>, not Tb.
18 Ta <KLSE>, Tb <KLYM / E>, D <YLSE>.
19 Tb <MN>.
20 TaD <ptwwyyt'>.
21 TaD <lẏt'>, Tb <lyt'>.
22 TaD <y'k->.
23 Ta + y, Tb -ag.
24 Tb + būd.
25 Ankl. čē-š.

ān ī nē ayābēd u-š bē parganēd[5] ān parwārēd

15a.9 ēdōn-iz āb zamīg ud urwar az ham xwadīh[6] bar[7] pazzāmēnd kū-šān gušn-ēw nēst

15a.10 pad māh ī Šahrīwar[8] ī ast māh ī Tīr ī wihēzagīg kū Mēdyōšim[9] māhīgān[10] ābus[11] bawēnd
pad māh ī Frawardīn ast māh ī Spandārmad[12] ī wihēzagīh ast kū Hamāspahmaēdaēm[13] bē zāyēnd
[TD2_60r/115]

15a.11 az murwān nar ān ī xāyag kunēd[14] abganēd
ēwāz[15] xrōs[16] čē ast-iz[17] ka[18] pad wēnišn ī mardōmān[19] bē abganēd ∵

---

1 Ta <-h'k>.
2 Tb + ō.
3 Ta <lyṭ>, TbD <lyt'>.
4 Tb <OL>.
5 Ta <plgnYYt>, Tb <plynnyt> eol., D <plgnnyt'>.
6 Not Tb, D <hwtš>.
7 Tab + y.
8 Tab <štr'ywl>, D <štr'ywy l>.
9 Ta <-ywkš'm>, Tb <-ywkšym>, D <-ywkš̈m>.
10 Tb <m'-yk->.
11 Tb <'p̄s>.
12 Ta <yyp̄ynwmt'>, TbD <yyp̄ynmt'>.
13 Ta <hm'yyp̄d'm'y-dsm>, Tb <hm'yyp̄sm'-y'm>, D <hm'-dy'm>!.
14 TabD <-WNyt>.
15 Tb <'yw'c? → 'ywp>.
16 TabD <ALKA>.
17 Tb ast.
18 Not Tb.
19 TabD <mlt->.

16.0 ABAR ČIYŌNĪH URWARĀN ∵

[K20_119r6, M51b_**244v**/**190** cont. from 25.30*] (IndBdh. XXIII)

16.0* ABAR ČIYŌNĪH URWARĀN

16.1 gōwēd pad dēn kū
pēš[1] az madan ī ān ī[2] Ēbgad urwar xār[3] ud pōst padiš nē būd[4]
pas andar Ēbgadīh pōstōmand[5] ud xārōmand būd
čē petyārag[6] ō harw tiš-ēw gumēxt bē[7] ō urwar wēš/wiš[8] gumēxt

16.1* gōwēd pad dēn kū
pēš az madan[9] ī[10] Ēbgad urwar ♣ xār ud pōst ⎫[11] padiš nē būd °
ud[12] pas ka Ēbgad mad pōstōmand xārōmand[13] būd[14]
čē petyārag bē ō harw[15] tiš-ēw gumēxt

16.2 az ān čim urwar čand[16] ast ī wiš-gumēxttar čiyōn bīš balādur[17] kū zahrōmand
ud mardōm[18] ud gōspand kē az-iš xwarēd mīrēd

16.2* az ān čim urwar-iz[19] ast wiš-gumēxttar čiyōn bīš[20] bālāy harw[21] kū zahrōmand
čē[22] mardōm[1] ka xwārēnd mīrēnd gōspandān-iz[2] hamgōnag

---

1 TabD <LOYN'>.
2 Tab.
3 D <AHL>.
4 Tb <-WNyt'> + čē.
5 Tb paydāgīh eol. + sup. pōstōmand.
6 TaD <pt->, Tb <pyt->.
7 D f.st. <tl>!.
8 D <'š>.
9 M <mṭn'>.
10 K.
11 M az zamīg rust padiš.
12 M.
13 M <z'hl>ōmand.
14 M <bwt>.
15 Not K.
16 Ta <cd>, D+ <'wlwc\l/>.
17 Tab <bl'twr>, D <bl't'>. – Zor. Prob., p. 81.
18 TabD <mlt->.
19 M <zhl c>.
20 Not M.
21 M *balnā kəln*.
22 M <KRA>.

16.3 abāg 55[3] sardag ǰōrdāg ud 12 sardag urwar ī bēšaz[4] ī az gāw ī ēk-dād būd estēd
10,000 sardag az-iš urwar-ēw[5] ī mādagwar <wylz>-walg[6]
1000 sardag ī andar sardag urwar andar zamīg[7] āhīd[8] estēd [TD1_47v]

16.3* abāg panǰāh ud[9] panǰ sardag ǰōrdāg 12 sardag urwar ī bēšāz az gāw ī ēk-dād būd[10] estēd
10,000[11] sardag az-iš[12] urwar mādagwar
100,000 sardag andar urwar waxšīd hēnd

16.4a az ēn hamāg tōhm Wan ī[13] was-tōhmag
Ta: (...)
(... tōhmag) padiš rust az[14] ān ī az gāw ēk-dād būd estēd
Tb: andar zrēy ī[15] Frāxkerd hamāg urwar tōhmag padiš rust estēd
kē-š ēn hamāg urwar tōhmag padiš abāg ān ī gāw ēk-dād būd estēd
D: andar zrēy ī Frāxkerd rust estēd
kē-š ēn hamāg urwar tōhmag padiš abāg ān ī gāw ēk-dād <ywbwyt> estēd

16.4a* az ēn hamāg tōhmag[16] wan ī[17] ǰud-bēš ī was-tōhmag andar zrēy Frāxkerd rust estēd
ka-š ēn hamāg urwar tōhm padiš abāg ān az gāw ī ēk-dād būd estēd

16.4b harw sāl Sēn murw ān wan[18] ōsānēd[19] ān tōhmīhā andar āb [DH_191v] gumēzēd
Tištar[1] [TD2_60v/116] abāg āb ī wārānīg stānēd[2] ud ō kišwarīhā[3] wārēd

---

1 M <mlt->.
2 K <KYNA ME>.
3 Tab <- w ->.
4 Ta <byš'z>, TbD <byšz>.
5 Tb urwar.
6 Tab <-włg>, D <- wl y>.
7 Tb + f.st. rust estēd kē-š ēn.
8 D ~~waxšīd~~ + sup. āhīd.
9 M.
10 M <bwt>.
11 M <$^{\vee}$1000>.
12 M; K andar sardag.
13 Ta <wn'd>.
14 Ta <lwyyt MN> for <LWTE>.
15 TbD <zl'Dy>.
16 K + y.
17 K f.st. + was-tōhmag.
18 Ta <wn'd>, TbD <wn'y>.
19 Ta <hwš̈ynẎt>, Tb <hwšynyt'>, D <'wyy'nyt'> + sup. <šn>.

16.4b* harw sāl ān Sēn[4] murw ān wan ōsānēd[5] ān[6] tōhmīhā andar āb gumēzēd
Tištar abāg āb wārānīg stānēd[7] ⌈ ō kišwarīhā[8] ⌉[9] wārēd [K20_119v]

16.5 ud nazdīk[10] ō ān wan[11] Hōm ī spēd ī bēšaz[12] ī a-winast rust estēd
andar čašmag ī Ardwīsūr[13]
harw kē xwarēd a-hōš bawēd u-š[14] Gōkaran[15] draxt[16] xwānēnd[17]
čiyōn gōwēd kū hōm ī dūr-ōš[18] u-š pad fraškerd anōšagīh aziš wirāyēnd
urwarān rad ast

16.5* nazdīk ō[19] ān wan hōm ī spēd ī bēšāz[20] *avnast* rust[21] estēd
andar čašmag ī āb ī [M51b_**245r**/**191**] Ardīwsūr[22]
harw kē xwarēd a-hōš bawēd u-š Gōkarn draxt xwānēnd čiyōn gōwēd kū ♣ hōm dūr-ōš ⌋[23]
u-š pad fraškerd anōš[24] aziš wirāyēnd[25]
[26]urwarān rad ast

16.6 urwar ēn and ēwēnag ōh bawēd
dār[1] ud draxt mēwag ǰōrdāy[2] gul ud sprahm[3] tērag[4] abzārag[5]

---

1 D <hwyštl>.
2 TabD <-WN-yt(')>.
3 Ta <-šwwl->.
4 Not M.
5 KM <'wysnyt>.
6 M + <hm>.
7 KM <-WNyt>.
8 K <wyšwl->.
9 M ān āb wārānīhā.
10 Ta <nz-dYk>, TbD <nzdy/y̤-k>
11 Ta <wn'd>, TbD <wn'y>.
12 Ta <byšy'z>, Tb <byšyz>.
13 Tab <'lkywswl>, D <'lkywyswl>.
14 Ta + pad.
15 Tab/D <y/gwkkln'>.
16 Tab <dl'ht(')>, D <dlht'>.
17 Tb + <'l 'lkdwswl KRA MNW>, D + <'lkywswl KRA MNW>.
18 TaD <d/ywl'wyh>, Tb <ywl'wš>..
19 Not K.
20 M; K bēšazīh.
21 M rust.
22 KM <'lswywswl>.
23 M pad dēn \kē/ .
24 K <'wš>, M <'nwkškyh>.
25 M <-l'ysnd>.
26 M + ~~w~~.

giyāg[6] ud nihāl dārūg[7] zadūg ēsm[8] bōy[9] rōγn[10] ud rang[11] ud ǰāmag

16.6* urwar[12] ēn and ēwēnag ōh[13] bawēd[14]
dār ud draxt ud[15] mēwag ǰōrdāg ud gul ud sprahm[16] ud[17] tārag[18] ōzārag
giyāh[19] nihāl dārū zadag hēmag[20] bē ō rōγn[21] rang[22] ī[23] ǰāmag

16.7 u-š gōkān gōwam

16.7* u-š[24] gōkān[25] gōwam

16.8 harw čē-š[26] bar pad xwār-bārīh ī[27] mardōmān[28] rāy mehmān[29] sālwār ast
čiyōn sarw[30] ud činār spēd-dār[31] ud šamšār ud <yhyh>[32] ud gaz[33]
abārīg az ēn ēwēnag dār[1] xwānēnd

---

1 Ta <dlht'>, Tb <dl'ht>, D+ <d'lwwdlht'>.
2 Tb <-t'>.
3 TaD <yyp̄lhm>, Tb <yyp̄lym>.
4 Tab/D <ty/y̰lk>.
5 Ta <'p̄z'l>, Tb <-zwhl>, D <-z'lk>
6 Tab <yb''k>, D <gb''k>.
7 Tab <y'lk(')>, D <y'lwk>.
8 TabD <CYBA>.
9 Tb <BRA>.
10 TabD <lwkn'>.
11 Tb <lnd>.
12 M kē.
13 KM <OL>.
14 K <bp[->.
15 M.
16 KM <yyplm>.
17 K.
18 M <—>.
19 KM <g''k>.
20 KM <hm'k>
21 M <lwkn>.
22 K <l\n/g>, M <lg>..
23 M.
24 K <MNš>.
25 M <2-k'n>.
26 Tab <MND/YOM>.
27 Ta <b'lyh>, Tb <-b'lyh y>, D <-b'l y>.
28 TabD <mlt-> +.
29 Ta <mhm->, TbD <m'hm->.
30 Ta <yylwby>, Tb <yylby>, D <yylwb'>.
31 Tab <-td/y'l>, D <-t'l>.
32 Tab; D <y'h>. – Ankl. *giyāh*, P. *ǰaγ* or *šiz*?
33 TabD <gc>.

16.8* harw kē bar pad xwār-bār ī mardōmān[2] nē mehmān sālwār ast
čiyōn sarw ud činār[3] ud spēd-dār ud šamšār[4]
ud abārīg[5] az ēn ēwēnag dār ud[6] draxt xwānēnd[7]

16.9 harw čē-š bar pad xwār-bār ī[8] mardōmān mehmān[9] ud sālwār ast[10]
čiyōn xormā[11] kunār angūr beh sēb[12] wādrang ud anār
ud šaftālūg[13] urmōd[14] anǰīr[15] ud gōz[16] [17]♣ ud wādām
abārīg az ēn[18] ēwēnag[19] mēwag xwānēnd ⟩

16.9* harw tis bār pad xwār-bār ī[20] mardōmān[21] mehmān sālwār ast
čiyōn xormāy[22] ud[23] mōrd ud konār ud raz[24] ud sēb <clclyh> ud[25] <twp'h> ud wādrang anār
šaftālūg[26] ud anǰīr ud gōz[27] ud wādām
abārīg pad ēn ēwēnag mēwag xwānēnd °

16.10 [28]♣ harw čē bar pad xwār-bār ⟩ mardōmān šāyēd[1]

---

1 Ta + w.
2 M <mlt->, K mardōm.
3 M + sub. *srva.u.cinār*.
4 M <šmy'ÿ'l>.
5 M + w.
6 M.
7 M <kwn'l OD>.
8 D.
9 Ta <mhm->, TbD <m'hm->.
10 Tab ēdōn.
11 TabD <-m'k>.
12 TabD <yyp'>.
13 Tab <lk'>.
14 D <'wlmwlw>.
15 Tb <'ncyhl>.
16 TabD <ẏwc(')>.
17 Not Ta.
18 Not Tb.
19 D <''-ynk>.
20 M.
21 M <mlt->.
22 M <hwlm' y>
23 M 3x.
24 KM <KLMA>.
25 M.
26 K <-lk>.
27 M <jwwc>.
28 Not Ta.

ān ī nē šāyēd sālwār ast draxt[2] xwānēnd [TD2_61r/117]

16.10* [3]harw čē pad[4] rōzgār šāyēd[5] sālwār ast draxt xwānēnd tā

16.11 harw čē pad <pyhw>[6] ī <lwc'lk> šāyēd ka bar stānēd[7] bun bē hōšēd

[8]♣ ēdōn čiyōn gandum[9] ud ǰaw[10] brinǰ ud girgir[11] ud mīšūg[12] wēnōg[13] ud ālum ud gahl[14] naxōd

abārīg az[15] ēn šōn[16] ǰōrdāg xwānēnd

16.11* harw čē pad rōzgār šāyēd ī-š[17] bar stānēnd[18] bun bē hōšēnēd

ēdōn[19] čiyōn gandum[20] ud[21] ǰaw[22] ud brinǰ[23] ǰud ǰud <mwšn>[24] *vina.*[25] naxōd[26]

abārīg az[27] ēn ēwēnag ǰōrdāg xwānēnd °

16.12

Ta 16.12-13: <škptk> [TD1_48r] hu-bōy[28] ud andar[29] warz ī mardōmān[1] hangām bawēd

---

1 D <y'y't ⇀~~y~~'y'-yt>.
2 Tab/D <d/l'ht(')>.
3 K in right marg.
4 M + *pehani*. .
5 M; not K.
6 TbD <pẏhw>.
7 TabD <-WNyt(')>.
8 Not Ta.
9 TbD <H-g>.
10 TbD <Š-g>.
11 TbD <ylyl>.
12 TbD <mwy'wk>
13 Tb <wynk>.
14 TbD <y/g'hl>.
15 Ta sup., not TbD.
16 TabD <šwn>.
17 K <ZAAk>, M <ZAA>.
18 KM <-WNd>.
19 M <AYT>.
20 K <HG>, M <gnndm>.
21 M.
22 K <Š[g]>, M <Š-g>.
23 KM <blc'>.
24 M <mwd'n>.
25 Not K.
26 M *naxᵛaṯ*.
27 M pad.
28 Ta <hwby>.
29 Tab for dast.

ayāb bun ud warg[2] ī yāsaman[3] ud nastaran ud alālag

Tb: harw čē škuftān was[4] andar warz ī mardōmān hangām bawēd ayāb kišt[5] estēd hāmwār ast sprahm[6] xwānēnd

D: harw čē-š warg[7] bōyāg ud pad dast-warz[8] ī mardōmān kišt[9] estēd hāmwār ast sprahm xwānēnd

16.12* harw warg bōyāg[10] ud[11] pad dast-warz[12] mardōmān[13] ♣ kišt[14] estēd ⎫[15] hamwār ast sprahm[16] xwānēnd °

16.13 [17]♣ harw čē škuftag hu-bōy andar warz ī mardōmān hangām hangām bawēd[18] ayāb bun hāmwār ast ud pad hangām wiškōfēd[19] ud škōfag hu-bōy čiyōn gul ud nargis ⎭ ud yāsaman[20] nastaran alālag kawastīg[21] kēdag čambag[22] ud hērīg[23] kurkum ud zardag wanafšag[24] kārdag abārīg az[25] ēn šōn gul xwānēnd

16.13* harw čē wiškōfag[26] hu-bōy pad[1] dast-warz ī[2] mardōmān[3] hangām hangām bawēd ayāb bun hamwār ast pad hangām wiškōfēd[4] nōg šāg škōfag [K20_120r] hu-bōy[5]

---

1 TabD <ANŠ->.
2 D <wlg>.
3 Ta <wy̰'k/ysmn>.
4 <škwpt'n'kby> for <škwptk'hwb(w)y>.
5 Tb <ZLYTWNt'>.
6 TbD <-lhm>.
7 D <wlg>.
8 D <SE / ->.
9 Tb <ZLYTWNt'>.
10 K <by'k>.
11 M.
12 M <-~~bl~~->.
13 M <mlt->.
14 K <kyšt>.
15 M nē warzīd.
16 KM <yyplm>.
17 Ta see above.
18 Tb <-WNt'> eol.
19 D <wškwp>.
20 Tb <y'ysmn'>, D <y'yy'mn '>.
21 Tab <-Yk>, D <-yk>.
22 D <cbk'>.
23 TabD <hylg(')>.
24 Ta <-k wn'p̄šk>, Tb <-k' 'p̄y'k>, D <-k wn / 'p̄š-yk 'p̄šk>.
25 Not Tb, D + y.
26 M <wšk / pk>.

čiyōn gul ud nargis ud[6] yāsman[7] ud[8] nastaran[9] [M51b_**245v/192**] alālag[10] kawastīg[11] *kedi camba*[12] *heri korkəm*[13] *zarda vanavšy'*[14] *kārda*
abārīg az ēn ēwēnag gul xwānēnd

16.14 harw čē-š bar hu-bōy [DH next 22.10] ayāb škōfag[15] hu-bōy[16] nē dast-warz ī[17] mardōmān[18] pad hangām bawēd nihāl xwānēnd

16.14* harw čē-š[19] bar[20] ud[21] hu-bōy[22] ayāb škōfag hu-bōy nē dast-warz ī [23]♣ mardōmān[24] pad hangām bawēd nihāl xwānēnd ° ⎫

16.15 [25]♣ harw čē pad xwār-bār ī ⎭ stōrān gōspandān mehmān giyāg[26] xwānēnd

16.15* harw čē pad xwār-bār ī stōrān ud gōspandān[27] mehmān giyāh[28] xwānēnd °

16.16 harw čē pad pēš-pāragīhā[29] andar šawēd abzārīhā xwānēnd

---

1 Not M.
2 M.
3 M <mlt->.
4 K <škwpyt>.
5 M *huboi.* .
6 M.
7 M *yāsmin,* .
8 K.
9 K <nYyytln'>, M *nist // ran.* .
10 M *arnal~~n~~ā.* .
11 M <kwyyty>.
12 M *cəmba.* .
13 M *kołłnkəm.* .
14 M *vnavaša.* .
15 Tb škuftag.
16 Ta <hwwbwy>.
17 Ta <ʸyytwlc wy>, Tb <ʸyytwlcwd>.
18 Tb <ANŠ->.
19 M <MNDWMyh>.
20 M *caret.*
21 K.
22 M <hwbd> 2x.
23 Not Ta.
24 M <mlt->.
25 Not Ta.
26 Tab <g/yb''k>.
27 M gōspandān ud stōrān.
28 K <gby'>, M <yb''>.
29 Ta <- p'lyh'>, Tb <-lk–•–yh'>.

16.16* [1]♣ harw čē pad pēš-pāragīhā andar šawēd abzārīhā[2] xwānēnd ⟩ °

16.17 harw[3] čē pad nān[4] ud xwardīg xwardan mehmān[5]
čiyōn sidāb karafs ud gašnīz[6] kākīzag tarrag xwānēnd

16.17* harw čē pad nān[7] xwardan[8] mehmān čiyōn sadāb[9] ud[10] karafs gašnīz[11] kakīz[12] gandanāg[13]
abarīg az ēn ēwēnag tarrag[14] xwānēnd °

16.18 [15]♣ harw čē [TD2_61v/118] čiyōn <wy''n'n'y> pambag[16]
abārīg az ēn šōn[17] ǰāmag xwānēnd ⟩

16.18* harw čē[18] čiyōn <wyšn'n>[19] ud[20] pambag[21]
abārīg az ēn ēwēnag ǰāmag xwānēnd °

16.19 harw čē-š mazg čarbišnōmand[22] čiyōn kunǰid[23] <dwš>-dānag[24] ud šā-dānag ud zayt
abārīg az ēn šōn rōγn[25] xwānēnd

16.19* harw čē mazg[1] čarbišnōmand[2] čiyōn[3] kunǰid[4] gōš-dānag[5] šā-dānag <znŶk>[6]

---

1 M in r. marg. w/caret.
2 M *avzārayiihā.* .
3 Ta <KR>.
4 Tab <-MAy>.
5 Tb <-nc w>.
6 Ta <kš->, Tb <k̈š̈->.
7 KM <-MAy>.
8 KM <hwltn'>.
9 KM <yyt'k>.
10 M.
11 M <— yc>.
12 K <kkyc>, M *kəykij.* .
13 KM <gndnn'k>.
14 KM <tylk>
15 Not Ta.
16 Tb <phmbk'>.
17 Tb <š'n'>.
18 K <PWN>. M + kē.
19 K; M <wyy'n'n>.
20 M.
21 KM <pymbk>.
22 Tb <wclpš HWEd>.
23 Ta <kwnct'>, Tb <knct'>.
24 Tab <ywšd/y'ny>.
25 Tab <MHŠYA>.

abārīg az ēn ēwēnag rōγn[7] xwānēnd °

16.20 harw čē ǰāmag padiš šāyēd rištan[8] čiyōn kurkum ud dār-parnīgān[9] zard-čōbag wahag rōyan[10] ud nīl[11] rang xwānēnd

16.20* harw čē ǰāmag padiš šāyēd ristan čiyōn kurkum[12] dār-parnīgān[13] *zacauua vaha*[14] abārīg az ēn ēwēnag rang[15] xwānēnd °

16.21 harw čē rēšag ayāb <twt(')> ayāb dār bōyāg čiyōn kundur[16] <wl''t/wl'št'> kust <'wlwy> ud čandal palang-mušk[17] kākūlag[18] kāfūr wādrang-bōy[19] abārīg az ēn šōn bōy-dār[20] xwānēnd

16.21* harw čē rēšag ayāb <tōp> ayāb dār bōy čiyōn[21] *kəndri*[22] *vrāšt kust cən*[23] *kākura kāpur vādrəgboi*[24] abārīg az ēn ēwēnag bōy xwānēnd °

16.22 harw čē-š az dōsēn ī az urwar bē āyēd zadag xwānēnd

16.22* harw čē az dōsēn[1] az[2] urwar bē āyēd [3]♣ zadag xwānēnd ° ⌋

---

1 M pad bol.
2 K <clbyy'n'->.
3 Not K.
4 KM <kncyt>.
5 K <dwšd'ng>, M <dwšd'nng>.
6 M *zada.* .
7 K <lwwkn'>, M <lwγn'>.
8 Ta <lyhtn'>, Tb <lštn'>. – NP *roštan* "dye" rhymes with *koštan* (Saʿdī).
9 Ta <y'lyp̄lnyy'n>, Tb <y'lyp̄wlnyy'n'>.
10 Ta <lwsn'>, Tb <lwsn" ⇀lwysn">? eol.
11 Ta <nyl>, Tb <nyl̤>.
12 K <kwlkym>, M *kułlnkəm.* .
13 K <-pylnÿ'n>, M *dārparniiān.* .
14 M *vahi.* .
15 KM <lg>.
16 Ta <kwndly>, Tb <kwnylg>.
17 Tab <plnymwy'k>.
18 Ta <kw'kwlk'>.
19 Ta <w'twwbwy>, Tb <w'twy̤ bwd>.
20 Tb <bwy̤ ->.
21 M + y eol.
22 Not M bol.
23 K eol., M *kustgəndār*
24 M only *vādrəg.* .

16.23 [4]♣ ēn hamāg dār ī awēšān urwarān ka brīd[5] ayāb hušk ayāb tarr[6] ēsm[7] xwānēnd ⎫

16.23* [8]♣ dār ī awēšān urwarān < ka brīd >[9] ayāb ⎫ hušk ayāb tarr ēsm[10] xwānēnd °

16.24 ud ēn hamāg urwarīhā pad ēk tag dārūg[11] xwānēnd

16.24* ēn hamāg urwarīhā pad ēk-ēkīh[12] [M51b_**246r**/**193**] dārūg[13] xwānēnd °

16.25 urwar hamāg 2-ēwēnag <'wywbck'n' 'y bck'n>[14] gōwēnd

16.25* (...)

16.26a mēwag mādagwar 30 ēwēnag u-š 10 ēwēnag andarrōn[15] bērōn šāyēd xwardan[16]
čiyōn anǰīr ud sēb[17] ud beh ud wādrang[18] angūr [TD1_48v] ud tūt-bun[19] urmōd
ud abārīg az ēn ēwēnag

16.26a* mēwag [K20_120v] mādagwar 30 ēwēnag u-š[20] 10 sardag andarrōn ud bērōn šāyēd xwardan[21]
čiyōn [22]anǰīr sēb[23] beh wādrang[24] angūr tūt[1] umrōd[2]

---

1 M *dosəšni.* .
2 M <MN~~lw~~>.
3 Not K.
4 Not Ta.
5 Tb <blyt'>.
6 Tb <tlg>.
7 Tb <CYBA>.
8 Not K.
9 M bē āyēd ka-š.
10 M <CYBA>.
11 Ta <y'l k>, Tb <d'lww>.
12 M <'ywk 'ywk // kyh>.
13 M <d'lwwk>.
14 Tb <-bckg'n(')> 2x.
15 Tab <-lwn> 4x.
16 Tab <hwltn'>.
17 Ta <yy..p>, Tb <yyp>.
18 Ta <w'tlg>.
19 Ta <ẗwt->.
20 M + <°>.
21 M <hwltn'>.
22 M *anǰīr sev bəh vāṯrəg angur tuṯ xᵛərmur.* .
23 K <TWP''>.
24 K <-LG>.

abārīg az ēn ēwēnag °

16.26b nū anīy[3] 10 bērōn šāyēd xwardan[4] andarrōn nē šāyēd xwardan[5]
čiyōn xormā ud šaftālūg u zardālūg sinǰid[6]
<yswk> kunār <w'ly/g w yy'l> ::

16.26b* 10 bērōn šāyēd xwardan[7] ud[8] andarrōn nē šāyēd xwardan
čiyōn xormā šaftālū zardālū sinǰid[9]
abārīg az ēn ēwēnag °

16.26c 10 ān ī andarrōn[10] šāyēd [TD2_62r/119] xwardan[11] ud bērōn nē šayēd xwardan[12]
čiyōn gōz[13] ud wādām ud ♣ anār ud anārgēl ⎫[14] ud pondik[15] ud šāh-balūt ud wan ī[16] gurgānīg
kē pistag-iz xwānēnd

16.26c* ān ī andarrōn šāyēd xwardan[17] bērōn nē šayēd xwardan
(čiyōn) *yōz*[18] *vādąm anār anārsar pəndak*[19] *šahbrōd*[20] *van vargąn.*[21]

16.26d ud kē-iz[22] wēš[23] az ēn ast bē mādagwar and ast ān ī az 2 škanǰag ud 2 dār nišānand[24]
čiyōn <wy''wlml w'ly/g w'p̄'m>

---

1 K <twṯ>.
2 K <hwwlm'> + sub. <'wmlwṯ>.
3 Ta + ∵ .
4 Ta <hwltn'>.
5 Not Ta.
6 Tab <yylnct'>.
7 M <hwltn'> 2x.
8 K.
9 K+ <špt'łww zld'lww yv̈cyṯ>, M+ *hurmā šiftāłł$_w$u zardāll$_w$u s—d.* .
10 Ta <'nv̈lwn>.
11 Tab <hwltn'>.
12 Not Ta, Tb <hwltn'>.
13 Ta <gwwc>, Tb <gwwk'>.
14 Tab <'n'l gy/v̈lw>.
15 Ta <yp̄nŶk>, Tb <pnŶk'>.
16 Tab+ <wwnd/y>.
17 M <hwltn'> 2x.
18 M *yoz*.
19 K *pndak.* .
20 Not M.
21 M *vargān.* .
22 Tab <MNc>.
23 Tab <wyy'>.
24 Ta <nš'nnd>, Tb <nš'nd>.

ud abārīg az ēn šōn paywastag[1] xwānēnd

16.26d* kē-iz wēš[2] az ēn dar was mādagwar hēnd[3] °

16a.1 ēn-iz gōwēd kū harw gul-ēw amahrspand-ēw xwēš u-š ast gōwēd[4]

16a.1* ♣ ēn-iz gōwēd ⎫[5] kū harw gul-ēw[6] amahrspand-ēw xwēš[7] čiyōn

16a.2	16a.2*
mōrd ud yāseman[8] Ohrmazd xwēš	[9]♣ *murd yāsmin.* Ohrmazd xwēš ⎫
ud saman[10] ī spēd Wahuman	*samani sped*[11] Wahuman rāy
ud marzangōš[12] Ardwahišt	*mərəzangōš*[13] Ašwahišt xwēš
ud šā-sprahm Šahrīwar[14]	*šāhsprəm*[15] Šahrīwar[16] xwēš
ud palang-mušk[17] Spandarmad[18]	*plaməšk*[19] Spandarmad[20]
ud sōsan[21] Hordad	sōsan[22] Hordad
čambag Amurdad	čambag[23] Amurdad °
wādrang[24] Day pad Ādur	wādrang-bōy[25] Day ī [1] Ādur

1 Ta <ptwwyytk'>.
2 KM <wyš>.
3 K; M mēwag.
4 Ta <-WNm>.
5 M abar čiyōnīh.
6 M *varrne*.
7 M <BNP->.
8 Ta <smn'>, Tb <y'ysmn(')>.
9 Not K, M after Wahuman rāy.
10 Ta <'smn'>, Tb <smn
11 M *zarda*.
12 Ta <mwlc''ngwš̈>, Tb <mwlp wmwlcngwš>.
13 M *mərzangoš.* .
14 Ta <št\r'/ywrwl>, Tb štr'/ywl>.
15 M *šāhsp\ra e/m.* .
16 KM <štywr>.
17 Tab <plnymwšk>.
18 Ta <yyp̄ynwmt>, Tb <yypndrmt'>.
19 M *praməšk.* .
20 K <yyp̄ynwmt>, M <yyp̄ŷnwmt>.
21 Ta <swwsn'>.
22 K <swyyk'>, M *souuan.* .
23 M *cəmba.* .
24 Ta <-lyng>.
25 M *vādrəgboi.* .

ādur-gōnag[2] Ādur[3]	*ādargun* °
nīlōpal[4] Ābān	*nilōpar*[5] ābān[6] °
marw-spēd[7] Xwar[8]	*marv.sped*[9] Xwaršēd °
nargis[10] Māh	*lngəs*[11] Māh
wanafšag[12] Tīr	*vanavša*[13] [14]♣ Tīr
mēzwars Gōš	*merəngōš*[15] [Gōš]
kārdag Day[16]	*kārada*[17] *e.* Day[18] °
hamāg-wiškōfagīhā[19] Mihr	hamāg <wwwšk>[20] ⌉ Mihr
xērīg[21] ī suxr Srōš	*xerisorx*[22] Srōš
ud nastaran Rašn	*nəstran* Ra]šn[23]
bōyestān-abrōz[24] Frawardīn[25]	*bostą aōrōji*[26] Frawardīn
sunbul[27] Warahrān[28]	*sisəmbar* [Wahrām °]
ud xērīg[29] ī zard Rām	♣ *xeri zard* ⌉[30] Rām °
wādrang ī hu-bōy Wād	wādrang bōy[1] Wād °

---

1 KM <s/ŝwy> before *vādrəgboi.* .
2 Ta only gōnag.
3 Tb gōnag Ādur sup.
4 Tab <nylwkpl>.
5 M *l* = <llw>.
6 Not K.
7 Tan <mwlwwy/y ->.
8 Tb <hwl>.
9 M *marvi.sped.* ° eol.
10 Tab <nlgs/ṣ>.
11 M <llw>*g*—.
12 Tab <'p̈š/šk>.
13 M *vnavša.*
14 M in l. marg. partly overglued.
15 M *mrəng*[-].
16 Ta + ∵ .
17 M *kārda.*
18 M <ŝwy>.
19 Ta <wškpk->, Tb <wškptyh>.
20 M *vanavaša.* .
21 Ta <hyl'k>, Tb <whylyk>.
22 K *xiresoux* ° .
23 K *nu*u[... l]šn, M *rašn.* .
24 Tb <bwyyt->.
25 Ta <-lsn'>, Tb <-ltyn'>.
26 M *bostānaoroj.* .
27 Tab <ysnbl/ł>.
28 Tb <wlhl'm>.
29 Ta+ <w''lyk>, Tb+ <w''lYk>.
30 K *traces.*

	šambalīdag Day	[*šəmnlida.*] [2]♣ Day.
	gul ī 100-warg Dēn	*valisaṯvargi.* [M51b_**246v**/**194**] Dēn °
	hamāg-wahār[3] Ard[4]	[5]hamāg vhār Ard ° ⎫
		[K20_120v end, next 122r, 27.13*]
	♣ alālag Aštād ⎫[6]	(...) Aštād[7]
	hōm ī spēd Asmān	*humisped.*
	bānūg-sprahm[8] Zāmyād[9]	*nāni nānusprm* ∵ Asmān Zamyād
	kurkum Mahrspand[10]	*kulkum.* Mahrspand[11] °
	<mwlw'> ī ardaxšihrān[12] Anagrān[13]	—— *ardaširā.* °
	Hōm-yazd hōm	Hōm-yazd *ay.* Hōm
	az[14] 4 ēwēnag xwēš	az 3 ēwēnag ast
16a.3	ēwan ī[15] urwarān [TD2_62v/120] rāy gōwēd kū [TD1_49r]	
	harw ēwan ēw āb-ēw srešk[16] pad tah ātaxš 4 angust [17]♣ az pēš	
	ud ⎫ az hamāg <'wtk> kunār wēš-ēwantar[18] ud gulāwandtar gōwēd ∵	
16a.3*	urwarān rāy kū	
	harw ēwēnag-ēw āb-ēw[19] srešk[20] pad *təh* dārēnd ātaxš čahār angust pad pēš[21]	
	az hamāg abzōn kunār u-š kū *goiənd* °	

[M51b_**246r**/193 next 34.0*]

---

1 M *vādrəgnoi.* .
2 K <sw. gwl> + traces.
3 Ta only wahār bol.
4 Ta {hōm ī spēd}.
5 M {hm'k} + .
6 Ta <——>.
7 M + hamāg.
8 Tb <b'nk->.
9 Ta <z'm't'>, Tb <z'my't'>.
10 Tab <mhlyyp/p̄nd>
11 M <mhryyp̄nd>.
12 Tab <'rthšytl'n>.
13 Not Ta bo.
14 Tb+ <HWE'm>.
15 Ta <w'-ywnd>, Tb <'-ywnd>.
16 Tab <yylyšk>.
17 Not Ta.
18 Tb <pyš ->.
19 M <'p̄-1>.
20 M <yylšk>.
21 M <pyš>.

17.0 ABAR RADĪH Ī MARDŌMĀN[1] GŌSPANDĀN HARW TIS-ĒW ∵

[K20_116r4 from 14b.3*]

[M51b_**241r**/**183** from 13.30*](IndBdh. XXI)

17.0* ABAR RADĪH MARDŌMĀN[2] UD GŌSPANDĀN HARW[3] TIS-ĒW

17.1 pad dēn gōwēd kū-m fradom mard[4] Gayōmard[5] brēhēnīd rōšn ī spēd-dōysr[6]

17.1* pad dēn gōwēd kū fradom[7] mardōm sardag Gayōmard brēhēnīd rōšn ī spēd-dōysr[8]

17.2 ōy meh bē nē ōy rad čē Zarduxšt rad
hamāg-iz[9] radīh az Zarduxšt būd

17.2* kē ōy[10] meh bē dīd[11] ōy ī rad čē Zarduštrōtom[12]
hamāg [M51b_**241v**/**184**] tis radīh[13] az Zarduxšt būd °

17.3 xarbuz[14] ī spēd az Zarduxšt sar frōd dārēd buzān rad
fradom ōy[15] az[16] awēšān sardag[17] frāz dād

17.3* xarbuz[18] ī spēd kē[19] sar[20] frōd dārēd buzān rad °
fradom (az) awēšān sardagān dād[21] °

---

1 Tab <mlt->.
2 K <yw> +. – KM <mlt-> +.
3 M <BRA>.
4 Tab <mlt'>.
5 Ta y'yw->, Tb <g'ywk->.
6 Tab <-yw^{Y}yyl>.
7 Not M.
8 KM <yypyt y dwyyl>.
9 Tb hamāg.
10 KM <OL>.
11 M <-WNyt>.
12 K <zltwštwltwm>, M <zltwštltwm ⟶-lwtwm>.
13 M + w.
14 Not Ta.
15 Ta <OL> sup.
16 Tb <MNW>.
17 Ta <yylt'>.
18 KM <hlbyc>.
19 M w bol.
20 M <yyl>.
21 Not M bol.

17.4 mēš ī dabr[1] ī[2] spēd-ērwārag mēšān rad ∵
fradom az awēšān sardag[3] ōy ōh[4] dād

17.4* mēš[5] ī dabr ī spēd-ērwār mēšān[6] rad
fradom az awēšān sardagān ōy[7] dād °

17.5 uštar[8] ī spēd-mōy-ušnūg[9] ī 2-kōfān[10] uštarān rad

17.5* uštar ī[11] spēd-mōy-ušnūg 2-kōfān[12] uštarān rad °

17.6 fradom gāw ī siyā-mōy[13] ī zard-ušnūg dād
ān ast gāwān rad

17.6* fradom gāw ī siyā-mōy[14] zard-ušnūg dād
ān ast gāwān rad °

17.7 fradom asp[15] ī arus ī zard-gōš šēd-wars[16] ī spēd-čašm frāz brēhēnīd
ān ast (aspān) rad

17.7* fradom asp[17] ī arus[18] ī zard-gōš šēd-wars ī[19] spēd-čašm frāz[20] brēhēnīd
ān ast aspān[21] rad

---

1 Ta <yypl>.
2 Tb <yyplg>.
3 Ta <yylt'>.
4 Tab <OL>.
5 M + <yy''k>.
6 M + sub. *mešān*.
7 M; K <OL>.
8 Ta <YMRAy>, Tb <YMRRAy>.
9 Tab <- mwy̤ y 'wšwk(')>.
10 Ta <- kwšn> + <MN>.
11 K.
12 M <y YHBWNt \OL/ ~~OLE~~ AYT>.
13 Tb <- y ->.
14 KM <yy''k->.
15 Tab <'yyp̄/p>.
16 Ta <-šytwls>, Tb <šytw/ls>.
17 M <SW->.
18 M <'łws>.
19 M.
20 M <pwyyt>.
21 M <'yyp'n>; not K.

17.8 xar[1] ī spēd ī gurbag-pāy xarān rad

17.8* xar ī[2] spēd gurbag-pāy[3] xarān rad °

17.9 fradom az sagān sag ī arus[4] ī zard-mōy brēhēnīd ōy ast sagān rad

17.9* fradom[5] az sagān[6] sag ī arus ī[7] zard-mōy brēhēnīd
ōy[8] ast sagān rad[9] °

17.10 fradom [TD2_63r/121] xar-gōš ī bōr frāz brēhēnīd
ōy ast frāx-raftārān rad[10]
[11]♣ awēšān pad dadān ī dast-hammōg hēnd čē girišāg[12] hēnd[13] ⎫

17.10* fradom[14] xar-gōš bōr frāz brēhēnīd
ōy[15] ast frāx-raftārān rad °
awēšān dadān ī[16] nē dast-hammōg hēnd čē giršāg[17] hēnd °

17.11 fradom az[18] murwān sēn[19] ī 3-angulāg[20] būd
nē ān rad čē karšift[21] rad ān murw ī-š dēn[22] ō war ī J̌am-kerd burd[1]

---

1 Tb <HMRR-> 2x.
2 M.
3 M <-LG->.
4 Tb <’lwyh>.
5 M; not K.
6 KM <KLBA>.
7 M.
8 KM <OL>.
9 Not K.
10 Ta+ <pl’hwl lt>.
11 Not Ta.
12 Tb <yylyy’k̂>. – Cf. Yt.8.36.
13 Tb + <MN> eol.
14 Not KM.
15 M <OL>.
16 M.
17 K <yylš’k>, M <yylšk>.
18 Not Tb.
19 Ta <yy’n>, Tb <ysn’n>.
20 Ta <3-’nyw’k>, Tb <2-’nyw’k'>.
21 Ta <klyšyp̄t>, Tb <klyŠpt/'>.
22 Not Ta.

17.11* fradom az murwān sēn ī 3-ēwēnag dād
nē ōy[2] ♣ rad čē ⎫[3] karšift[4] rad kē čarg xwānēnd [K20_116v]
ān kē dēn ō[5] war J̌am-kerd burd[6] °

17.12 fradom az rasūgān[7] kākom ī spēd brēhēnīd
kē[8] ōy[9] ast rasūgān[10] rad [TD1_49v]

17.12* fradom az *vrsugā*[11] kākom[12] ī[13] spēd brēhēnīd
ōy[14] ast *vrsugā*[15] rad °

17.13 čiyōn gōwēd kū kākom[16] ī spēd kē[17] ō hanǰaman ī amahrspandān bē mad

17.13* čiyōn gōwēd kū kākom ī[18] spēd kē ō[19] hanǰaman ī amšāspandān[20] bē mad

17.14 kar-māhīg ī[21] araz dāmān ī ābīgān rad

17.14* kar-māhīg[22] *araz*[23] dāmān ī ābīgān[24] rad °

---

1 Tab <-WNt>.
2 K <OL>, M <OL y>.
3 KM <LTME ME>.
4 M <klš y pt> = *kršipt*.
5 M gowēd.
6 KM <-WNt>.
7 Ta <wls->, Tb <wlswy'n'>.
8 Not Tb.
9 Ta <OL>.
10 Tb <lswy'n'>.
11 M *vrsngān* + <~~k'ym~~>.
12 K <k'k'm>.
13 M sup.
14 KM <OL>.
15 M *vərsnagā*.
16 Ta <k'km>.
17 Not Tb.
18 K <k'k'mk>, M <k'kwmk>.
19 K <OLE>, M <OLEš'n>.
20 KM <'mšwyyp/p̄nd'n>.
21 Tb + ∵ .
22 M <kł->.
23 M *ariz*.
24 K abārīg.

17.15 Dāitīy[1] rōd[2] tazāgān ābān rad

17.15* Dāitīg[3] rōd tazāgān[4] rad °

17.16 *Dārāja* rōd bārān rad

čē-š mān ī pidar ī Zarduxšt pad bār Zarduxšt[5] ānōh zād

17.16* ♣ *Drāja-* [M51b_**242r/185**] -rōd *bārā*. rad ⎫[6]

čē-š mān ī pidar Zardušt[7] pad bār[8] Zardušt [9]♣ ānōh zād

17.17 Arus razūr[10] razūrān rad

17.17* Arus ī *razur* • ⎫ *razurąn*[11] . rad °

17.18 Hugar[12] ī buland kē āb ī Ardwīsūr[13] padiš ǰahēd[14] bālistān rad ∵

17.18* *Hugar* ī[15] buland[16] kē āb ī Ardīwsūr[17] padiš tazēd ǰahēd bālistān[18] rad

17.19 ānōh kē star ī Sadwēs[19] gardišn azabar-dwārān[20] rad

17.19* čē kē star ī Sadwēs gardišn azabar *gobarā*. rad

---

1 Ta <y'yt' 2 = yD>, Tb <d'yt'>.
2 Ta <lt'>.
3 M *dāytī*.
4 M <tc'k''n>.
5 Ta <-twšt'>.
6 K; M *dārja rodi rod bāzāyva*.
7 M <-hšt> 2x.
8 K <błyD>, M <bł'n> + sub. *balnx*.
9 M only caret.
10 Tab <lc-> 2c.
11 M *azurą*.
12 Tab <hwy/gl>.
13 Ta <'ly ⟶ 'lkswl>, Tb <'lkywswl>.
14 Tab <šyt>.
15 K; M < ° >.
16 M <błnnd>.
17 K <'lswywswl>, M *āvi arduuesur.* .
18 M <-Yyyt->.
19 Ta <yytwwyyy>, Tb <yytw\Y/s>.
20 Ta <- ywbl'n>, Tb <- ywb'lšn'>.

17.20 Hōm ī[1] hūd baǰagān[2] urwarān rad

17.20* Hōm ī hūd[3] *bajagā urwarā*[4] rad °

17.21 <g/yl'mk(')> ī daštīg a-baǰagān[5] urwarān rad

17.22*[6] *darmna*[7] daštīg *abacagā*[8] rad °

17.22 gandum[9] ī stabr-dānag[10] ǰōrdāyān[11] rad

17.21* gandum[12] ī[13] stabr-dāng[14] ǰōrdāgān rad °

17.23 alum ī hāmīnīg kē gāwars-iz[15] xwānēnd kōdak-dāngān[16] ǰōrdāgān rad

17.23* *halum* ī[17] *hāmini.* kē gāwars-iz[18] xwānēnd kōdak-dānag[19] ǰōrdāgān rad °

17.24 kustīg wastargān rad

17.24* kustīg wastargān rad °

17.25 bāzāy-pānag zrēyān[20] rad

---

1 Tb <hwmḌ>.
2 Ta+ <hwt'ck'n>.
3 K <'nd>, M *x^{v}ad*.
4 M *urwarān*. .
5 Ta <'y b->, Tb <'b->.
6 KM 17.22*-21*.
7 M *dramnayi*.
8 M *abcagā*.
9 Ta <Hk>, Tb Hg>.
10 Ta <d'ng>, Tb <-sng>.
11 Ta <-t''n> 2x, Tb <-t'y'n'> 2x.
12 K <YS>, M <H-g>.
13 K.
14 KM <- d'ng>.
15 Ta <y''l$_{w}$c>, Tb <d'l c>.
16 Ta <d'nšn, Tb <snšn'>.
17 M *halumi*. .
18 KM <PG-c>.
19 KM <-d'ng>.
20 Tab <zl'y'n>.

17.25* *bāzāyvāna*[1] • zrēyīhā rad[2] °

17.26 2 mard ka [TD2_63v/122] pad āgenēn frāz rawēnd[3] ān ī dānāgtar rāst-gōwišntar rad

17.26* 2 mard ka āgenēn frāz rasēnd ān ī dānāgtar rāst-gōwišntar rad °

17a.1a [4]ēn-iz gōwēd pad dēn
kū-m nē harwisp ox ī astōmānd hamāl dād kū hamāg ēk hēnd
čē rāy xwarrah xwēškārīh pad kasān wasyār[5]
harw kē[6] ān ī weh[7] warzēd[8] kunēd[9] ā-š arz wēš

17a.1a* ēn-iz[10] gōwēd pad dēn kū
[11]harwisp ox ī astōmānd[12] *hamaẑ*.[13] dād[14] kū hamāg ēk hēnd
čē rāy[15] ud xwarrah[16] xwēškārīh pad gēhān was ast[17]
harw čē[18] kē ♣ ān ī ⎫[19] weh warzēd kunēd[20] ā-š[21] arz

17a.1b čē āb nē[22] hamāl dād
čē Ardwīsūr[23] āb ī awinast harwisp āb ī andar asmān[24] zamīg arzēd

---

1 M *bāδāyva*. .
2 K + {AMT}.
3 Tb <YHWWNt'>.
4 Tb <wc> + bol.
5 K <wyyk'l>, Tb <wyyk'yl>.
6 K + pad.
7 Ta <wŠP->.
8 Ta <-yt">.
9 Tab <-WNyt>.
10 K <- ME>.
11 M <m'n-1> +.
12 M <-wk->.
13 K Ohrmazd.
14 M *dād*. .
15 KM <l'D>.
16 K + y.
17 K smudged?, not M.
18 Not M.
19 M above <~~PWN~~>.
20 KM <WĄDWNyt>.
21 M + sup. P. *čašm*, + <~~'y~~> + sup <myh>.
22 Tb <l'y>.
23 Tab <'lkywswl>.
24 Ta <'yy'm->, Tb <'sm->.

ǰud az Arang[1] rōd ī Ohrmazd-dād

17a.1b* čē āb nē [K20_117r] hamāg arz dād
čē Ardīwsūr[2] āb ī ♣ awinast[3] harwisp ⎫[4] āb ī Xwanīrah[5] asmān ud zamīg arzēd
ǰud az Arang[6] rōd[7] Ohrmazd-dād[8] ◦

17a.2[1] az urwarān xormā muγ[9] kē[10] urwar ī abar-kirrēnīdag gōwēd
harwisp urwar[11] ī andarg ī[12] [TD1_50r] asmān[13] zamīg arzēd ǰud az ān Gōkarn[14] draxt[15]
ī-š rist[16] padiš āxēzēnd

17a.2[1]* ♣ az urwarān ⎫[17] az rad xormā kē urwar abar-kirrēnīdag gōwēd
harwisp urwar ī[18] Xwanīrah[19] arzēd ǰud az ♣ Gōkard draxt
ī-š[20] ⎫[21] rist padiš wirāyēnd[22]

17a.3[1] az kōfān kōf ī Abārsēn bun pad Sagestān[23] sar pad Hūzestān[24]
ast kōfān ī hamāg Pārs gōwēd
harwisp kōfān arzēd andarg asmān[25] zamīg[26] ♣ ǰud az Harborz ⎫[1]

---

1 Ta <’lnd>, Tb <’lwnd>.
2 KM <’lswywswl>.
3 K <’wyyt>.
4 M kē <m’yyyt>
5 KM <hwyls>.
6 K <’lg>, M *arag.* .
7 M *rodi.* .
8 Not M.
9 Ta+ <hwlm’-YDKRAy y> eol., Tb <hwlm’y-YYKRAy>.
10 Ta <MN>.
11 Tb -ān.
12 Tb.
13 Ta <’yy’m’n y>, Tb <’sm->.
14 Tab <g/ywkyln'>
15 Tab <d/l’ht'>.
16 Ta <lwyyt'>, Tb <lyyt'>
17 M <hwlm> / *āy.* <’wlwlw>.
18 M.
19 M <hwnls>.
20 K <ZAA>.
21 M <hwlm’ MNW>.
22 M <wyl’ysnd>.
23 Tb <yyyyt->.
24 Tab <-ʸyyt->.
25 Ta <’yy’m->, Tb <’sm->.
26 Tab + arzēd.

17a.3[1]* az kōfīhā[2] kōf ī Pārsēn bun [M51b_**242v**/**186**] (pad) Sagestān[3] ī[4] sar[5] pad Hūzestān ast ī[6] hamāg kōf ī Pārs gōwēd
harwisp kōfīhā[7] rad ° ǰud az Harburz

17a.4[1] ud az murwān[8] Čamrōš murw harwisp murwān andarg ♣ asmān zamīg ⎫[9] arzēd ǰud az Sēn ī 3-angulāg[10]

17a.4[1]* az murwān Čamrōš rad kē ō harwisp murw ī pad Xwanīrah[11] arzēd ǰud az Sēn ī[12] 3-ēwēnag

17a.5[2] hangerdīg ēn kū kār ī meh kunēd[13] ēg-iš arzišn meh ∵

17a.5[2]* hangerd[14] ēn kū harw kē[15] ♣ kār ī meh ⎫[16] kunēd[17] ēg-iš arz[18] wēš ∵

[K20_117r, M51b_**242v**/**186** next 25.0*]

---

1 Ta { ǰud az Sēn ī 3} ǰud.
2 M <kwpy yh'>.
3 M <YHSNNyt>.
4 M.
5 KM <yyl>.
6 M.
7 K <kwpYyh'>, M <kwp>.
8 Ta murw eol.
9 Ta zamīg <'yy'm'n>.
10 Tab <-'wyw'k(')>.
11 M <hwnls>.
12 M.
13 Tab <-WNyt(')> + <'sWNyt(')>.
14 KM <hwklt>.
15 K <MN>.
16 M <ks w ms>.
17 KM <WĄDWNyt>.
18 KM <KYYP>.

18.0 ABAR ČIYŌNĪH Ī ĀTAXŠ

[K20_107r] [M51b_**210r**/**121**] (IndBdh. XVI)

18.0* ABAR ČIYŌNĪH ĀTAXŠ

[TD2_64r/123]

18.1 gōwēd pad dēn kū[1] 5 ēwēnag ātaxš brēhēnīd estēd
čiyōn ātaxš ī *Bərəzisauuaŋg* • ātaxš ī Wohufriyān[2]
ātaxš ī Urwāzišt ātaxš ī Wāzišt[3] ātaxš ī Spēništ[4] ∵

18.1* gōwēd pad dēn kū panǰ ēwēnag[5] [K20_107v] ātaxš brēhēnīd estēd

18.1[2] čiyōn[6] ātaxš ī *Bərəzisauuaŋ*[7] ° ātaxš ī pēš ī Ohrmazd ♣ xwadāy[8] waxšēd ⌋[9] °

18.2[3] ātaxš ī Wohufriyān ī wizārēd weh-franāftār[10] ān ī andar tan ī[11] mardōmān[12] ud gōspandān ∵

18.2[4] ātaxš ī Urwāzišt ān ī[13] andar urwarān ∵

18.2[5] ātaxš ī Wāzišt ān ī andar abr[14] padīrag ī Spinǰaruš pad kōxšišn estēd[15]

18.2[6] ud ātaxš ī Spēništ[16] wizārēd abzōnīg ān ī pad gēhān pad kār dāšt estēd.
ud ātaxš-iz ī Warahrān

18.2* ātaxš *Vohufrəiiąn.*[17] ātaxš[18] ān ī andar tan ī mardōmān[19] ud gōspandān °
ātaxš ī[20] *Uruuāzišt* ° ātaxš ān andar urwarān °

---

1 Ta + pad.
2 Ta <hwplšn'>, Tb <hwply'n/'>.
3 Ta <w'yz->.
4 Ta <yypynyšt'>, Tb <yypynšt> eol.
5 K + f.st. <bly->.
6 M -~~īh~~.
7 K *Bərəzisanaŋ*.
8 M <hwt'>.
9 K ud Ohrmazd + sub. xwadāy.
10 Tab <ŠP->; Ta <-tl>.
11 Tb <TWRA / w>.
12 Tab <ANŠ->.
13 Tb not ān ī.
14 Tab <'p̄l>.
15 Tb -ād.
16 Ta + <~~we'lšt~~>.
17 *Vohufərəiiąn*.
18 M + y 2x.
19 M <mlt->.
20 M; K °.

ātaxš ī[1] *Vāzišt* ° ātaxš[2] ān ī pad abr padīrag ī Spiñjarišk pad kōxšišn estēd °
ātaxš ī *Spaēništ* ° ātaxš ān ī[3] pad gēhān pad kār dārēnd[4]
ātaxš-iz[5] Wahrām ∵

18.3[7]a az awēšān 5[6] ātaxš ēk āb[7] xwarišn harw 2 xwarēd čiyōn ān ī andar tan ī[8] mardōmān[9]
tā pad kumīg[10] dād estēd u-š xwarišn āb gugārdan xwēškārīh[11] [TD1_50v]
ēk āb[12] xwarēd ēk xwarišn nē[13] xwarēd čiyōn ān ī andar urwarān[14] kē-š pad āb zīyēd waxšēd

18.3[7]a* az[15] awēšān panǰ ātaxš ēk āb[16] xwarišn harw 2 xwarēnd čiyōn ān ī[17] andar tan ī mardōmān[18] °
ēk āb xwarēd[19] xwarišn nē xwarēd ° čiyōn ān ī[20] andar urwarān ° kē pad āb zīyēd ud[21] waxšēd °

18.3[7]b ēk xwarišn xwarēd āb nē xwarēd čiyōn ān ī andar gētīy[22] pad kār dārēnd ātaxš-iz ī [23]♣ Warahrān
ēk nē āb xwarēd nē xwarišn čiyōn ātaxš ī ⎫ [TD2_64v/124] Wāzišt
ud ān ī Berzswang[24] ud ān andar zamīg kōf abārīg tis

18.3[7]b* ēk xwarišn xwarēd āb nē xwarēd čiyōn ān ī[25] pad gētīy[26] pad kār dārēnd[1] ud ātaxš-iz[2]
[M51b_**210v**/**122**] Wahrām ∵

---

1 M y °, K ° 2x.
2 KM + y.
3 M.
4 M <d'lynd>.
5 KM <-š yc>.
6 Tb <6>.
7 Ta + y, not Tb.
8 Ta <TWRA>.
9 Ta <mlt->, Tb <ANŠ->.
10 Tab <-m'k>.
11 Ta xwēšk // ārīh, Tb <-lk>.
12 Not Ta.
13 Tb <l'y>
14 Ta + y.
15 M + f.st. <OL> eol.
16 M.
17 M 2x.
18 M <mlt->.
19 K <hwlyt>.
20 M.
21 M ° .
22 Tba <-t''>.
23 Not Ta (Tb entire last line of fol.).
24 Tab <bylzswng>.
25 M.
26 M <yyt'>.

ēk nē āb xwarēd[3] ud nē[4] xwarišn čiyōn ātaxš ī[5] Wāzišt[6] ◦
ān ī *Bərəzisauuaŋ* . ān ī[7] andar zamīg ud kōf abārīg tis .

18.4[8] ēn 3 ātaxš ast Ādur Farnbay ud Gušnasp Burzēnmihr az bun-dahišn[8] Ohrmazd čiyōn 3 xwarrah[9]
awēšān pad pāsbānīh[10] ī gēhān frāz brēhēnīd
pad ān kerb[11] xwarrahōmandīh andar gēhān hamē (waxšīd?) hēnd

18.4[8]* az[12] bun-dahišn Ohrmazd čiyōn 3 xwarrah[13] dād ō awēšān pad pāsbānīh[14] ud panāhīh gēhān hamē[15] waxšīd

18.5a[9] ud andar xwadāyīh[16] Tahmōraf[17]
ka mardōm[18] pad pušt ī gāw ī Srisōg az[19] Xwanīrah ō abārīg kišwar hamē widārīd
šab-ēw[20] mayān ī zrēy[21] pad wād ī staft[22] ud āhr[23] ī zrēy
ādur-gāh kē-š ātaxš andar būd čiyōn pad pušt ī gāw pad gyāg kerd estēd
abāg ātaxš bē ō drayā[24] ōbast

18.5a[9]* ud[25] andar xwadāyīh Tahmōraf[26]

---

1 M <d'lynd>.
2 K <- ME>, M <-š c>.
3 K <hwlyt>.
4 K + w.
5 M.
6 K <w'cst> + sub. <w'cšt>.
7 M.
8 Ta <bwnyššn'>.
9 Ta <y'm'n>, Tb + y.
10 Ta <p'yy'nyh>, Tb <'s p'nyh>.
11 Tb <tn'>.
12 M; K <MNW>.
13 KM w +.
14 K <p'p'nyh>.
15 K hamāg 2x bol.; M hamē.
16 Ta <-t'-yh>, Tb <-t'-yyh>.
17 Ta <-lyp̄'>, Tb <-lyt'>.
18 Tab <mlt->.
19 Tb + <hwn>.
20 Tb šab.
21 Tab <zl'Dy> 3x.
22 Ta <yyp̄pt>, Tb <yyt'p̄'>.
23 Tb <AHL>.
24 Tab <y/dl''>.
25 M.
26 KM <-lp>.

kū mardōm[1] pad pušt ī gāw ī *Sarsaok* . az Xwanīrah ō abārīg kišwar hamē[2] widārd hēnd
ud šab-ēw mayān ī zrēy[3] wād staft
ādur-gāh kē-š ātaxš [K20_108r] andar būd čiyōn pad pušt ī gāw pad 3 gyāg kerd estād
az wād[4] abāg ātaxš bē ō[5] drayā[6] ōbast

18.5b[9] awēšān harw 3 ātaxš čiyōn 3 xwarrah pad gyāg-gāh ī ādur-gāh ī pad pušt ī gāw hamē waxšīd hēnd
[7]♣ ud ham[8] rōšn bē būd ān[9] mardōmān[10] pad zrēy abāz widerd hēnd ⎫

18.5b[9]* awēšān harw 3 ātaxš čiyōn 3 xwarrah[11] pad gyāg ud gāh ī ātaxš pad pušt ī gāw hamē[12] waxšīd
hēnd
tā rōšn bē bawēd ān mardōmān pad zrēy abāz widerēnd

18.6[10] ud J̌am andar xwadāyīh[13] hamāg[14] kār pad hayārīh awēšān harw 3 ātaxš abērtar hamē kerd
u-š Ādur Farnbay[15] ō dād-gāh pad Xwarrahōmand kōf pad Xwārazm nišāst
ka-šān J̌am bē kirrēnīd [TD2_65r/125] xwarrah ī J̌am az dast ī Dahāg Ādur Farnbay[16] bōzēnīd

18.6[10]* ud J̌am andar xwadāyīh hamāg kār pad hayārīh awēšān harw 3 ātaxš abērtar [M51b_**211r/123**] kerd
u-š Ādur Farnbay[17] ō dād-gāh pad Xwarrahōmand[18] kōf ī pad Xwārazm nišāst[19] estād[20]
kē-šān J̌am bē kirrēnīd xwarrah[21] ī J̌am az dast ī Dahāg Ādur[22] Farnbāy[23] bōzēnīd[24]

---

1 K + <MNW O> bol.; M <mlt-> 2x.
2 M; K hamāg.
3 KM + f.st. ādur-gāh.
4 K+ kē wād kē, M+ kē wād.
5 K <OLE>.
6 KM <yl''k>.
7 Not Ta.
8 Tb <hm->.
9 Tb + y.
10 Tb <ANŠ->.
11 KM w +.
12 M; K hamāg.
13 Ta <-t'-yh>, Tb <-yt'y/yh>.
14 Ta <hm'yk>.
15 Tb xwarrah.
16 Tb xwarrah.
17 KM <plnbw>.
18 KM <YD/YE'w'wmny/d>.
19 KM <-WNyyt>.
20 K; M <-WNyt>.
21 KM w +.
22 M + y eol.
23 K <plp'y>, M <plnb'y>.
24 KM <bwcyt>.

18.7[11] andar [TD1_51r] xwadāyīh[1] ī Wištāsp šāh pad paydāgīh az dēn
az Xwārazm ō Rōšn kōf ī pad Kāwarestān[2] deh[3] nišāst[4] hēnd
čiyōn nūn-iz ānōh mānēd

18.7[11]* andar xwadāyīh ī Wištāsp šāh[5] pad paydāgīh az dēn
az Xwārazm ō Rōšn kōf pad Kāwalestān Kāwal ī deh nišāst[6]
čiyōn nūn-iz ānōh mānēd °

Bd.

18.8[12] Ādur Gušnasp[7] tā xwadāyīh[8] ī Kay Husrōy[9] pad ān[10] [11]♣ ēwēnag pānagīh[12] ī gēhān hamē ⎫ kerd
ka Kay Husrōy uzdēs-zār[13] kand abar ō buš[14] ī asp-ēw[15] nišast
ud tār ud tom[16] bē zad[17] rōšn[18] bē kerd tā uzdēs-zār[19] kand
pad ham-ānōh pad Asnwand[20] frāz ātaxš-gāhīhā[21] nišāst
pad ān čim Gušnasp xwānēnd čē abar buš ī asp nišāst

18.8[12]* Ādur Gušasp tā[22] xwadāyīh ī Kay-Husrōy[23] pad ān ēwēnag panāhīh gēhān hamē[24] kerd
ka Kay-Husrōy Azdēwčār ī war Čēčast[25] hamē kand[26] abar ō buš ī asp[27] nišast[1]

---

1 Ta <-t'y>.
2 Ta <k'lwy k'n>, Tb <kw'lwny / k'n>.
3 Ta <MTAy>.
4 Ta <wšyt nš'yyt'>, Tb <wšyt' š'yyt'>.
5 Tab <ML->.
6 KM <-WNyyt>.
7 Ta <-n'yyp̄>, Tb <-nyyp'>.
8 Tab <-t'y-yh>.
9 Tab <-lwby> +.
10 Ta (eol.) Tb + y.
11 Not Tb.
12 Ta pānag.
13 Ta <-dyy z'yl>, Tb <-dy̰s z'l>. – Tb + hamē.
14 Tb <bwnyh>.
15 Ta <-y>, Tb <'yyp̄yh>.
16 Ta+ t'lwwtwm>.
17 Tab <zt'>.
18 Ta + y.
19 Ta <-dyz'l>, Tb <-dy̰s z'l>.
20 Tb <'ksnnd>.
21 Ta <- g'syh'>, Tb <'thšy'-yy'h>.
22 K <ywšyyp̄nd>.
23 KM <-yylwby> +.
24 M 2x; K hamāg 2x.
25 M <cycyyyt>.
26 KM <kwnd>.
27 M <SWSYA>.

ud tār tom bē zad[2] ud rōšn bē kerd tā Azdēwčār kand[3]
pad ham ānōh pad Asnwand[4] kōf Ādur[5] Gušasp bē ō dādgāh nišāst[6] ◦

18.9[13] Ādur Burzēnmihr tā xwadāyīh[7] Wištāsp-šā ham-ēwēnag andar gēhān hamē wazīd pānagīh hamē kerd

18.9[13]* Ādur Burzēnmihr tā xwadāyīh Wištāsp šāh[8] ham ēwēnag andar gēhān hamē[9] wazīd panāhīh hamē kerd

18.10[14] ka anōšag-ruwān Zarduxšt dēn āwurd[10] pad rawāgēnīdan dēn
abē-gumān[11] kerd tā[12] Wištāsp ud frazendān pad[13] dēn ī yazdān estēnd
was tis wēnābdāgīhā nimūd kerd
Wištāsp[14] pad kōf ī Rēwand kū Pušt ī Wištāspān gōwēd ō dādgāh nišāst

18.10[14]* ka [K20_108v] anōšag-ruwān[15] Zarduxšt dēn[16] āwurd[17] pad rawāgīh dēn
abē-gumānīh kerdan[18] [M51b_**211v**/**124**] Wištāsp šāh[19] ud frazendān
pad dēn ī yazdān estād hēnd
Wištāsp pad kōf ī[20] *Raēvand*[21] ◦ kū Pušt ī Wištāspān gōwēnd ō dādgāh nišāst[22]

18.11[15] awēšān harw 3 ādurān ātaxš ī Warahrān[1] hamāg tan ī ham ātaxš ī gētīyīg[2]

---

1 KM <nšyyt>.
2 KM <zt>.
3 KM <-WNd>.
4 K <’ŝnnd>, M <’s̰nnd>.
5 M + f.st. ~~gāh~~.
6 KM <-WN-yyt>.
7 Tab <t’y-yh>.
8 K <MLKA>, M <š’h>.
9 M 2x; K hamāg 2x.
10 Tab <-TWNt>.
11 Ta + y.
12 Ta <krtn' OD>, Tb <krt' OD>.
13 Not Tb.
14 Tb -ān.
15 M anōš-.
16 M <BYN>.
17 M; K <’p̄wlt>.
18 K sup. s.m.? <-WNtn'>.
19 Not M.
20 M.
21 K *Raēuuand*.
22 KM <-WNyyt>.

u-šān ān xwarrah padiš [TD2_65v/126] mehmān[3]

hangōšīdag ī tan ī mardōmān[4] ka andar aškomb[5] mādar frāz bawēd[6]

ruwān-ēw az mēnōy abar nišīnēd kē ān tan tā zīndag ōh rāyēnēd

ka ān tan frōd [TD1_51v] mīrēd tan ō zamīg gumēxtēd[7] ruwān abāz ō mēnōy šawēd

18.11[15]* awēšān harw 3 ādurān ātaxš ī Wahrām hamāg tan ham ātaxš ī gētīy

u-šān ān xwarrah[8] padiš mehmān[9]

hangōšīdag ī tan ī mardōmān[10] ka andar aškomb mādar frāz bawēd

ruwān-ēw az mēnōy andar nišīnēd kē ān tan tā zīndag ōh[11] rāyēnēd

ka ān tan frōd mīrēd tan[12] ō zamīg gumēzēd ud ruwān[13] abāz ō mēnōy šawēd ∵ [K20, M51b next 24.0*]

Bd.

18.12a[16] ast-iz ka 1000 ātaxš ī gētīy[14] ō ān ēk kunēnd[15]

ud pad ān nīrang paydāg zōhr dahēnd ō dād-gāh nišānēnd[16]

ast-iš mēnōy ēw az xwarrah ī ātaxšān abar nišīnēd[17]

čiyōn awēšān-iz[18] ka pad ātaxš ī gētīyīg[19] mehmān būd hēnd

18.12b[16] abārīg-iz ātaxš ī Warahrām u-šān tan ātaxš ī gētīyīg[20]

ruwān ān xwarrah ī az abargarān[21] āyēd padiš nišāst

ud[22] nūn-iz ham-ēwēnag druz-zadārīh[23] ud pānagīh ī mardōmān[1] hamē kunēnd[2]

---

1 Ta <wlhl'm>.
2 Ta <yyt'k>, Tb <yyt'-yk>.
3 Ta <mhm->, Tb <m'hm->.
4 Tab <mlt->.
5 Ta <KLSE>, Tb <KLZ-YE>.
6 Ta <-WNt'>, Tb <-WNt' →-WNyt'>.
7 Ta <-myht'>, Tb <-mycyt'>
8 KM w +.
9 KM <mhm'n>.
10 M <mlt->.
11 KM <OL>.
12 K + y.
13 M + <-4> del.
14 Tab <-t''>.
15 Ta <-WNd>.
16 Tab <-BWNd>.
17 Tab <nšynyt(')>.
18 Tb <-š'n' MN>.
19 Tab <-t''k>, Tb <yyt\''k/> eol.
20 Ta <-t'-yk>.
21 Ta <-lkl->?, Tb <-lgl->.
22 Tab <-tn'>.
23 Ta <-zw\t/'l->.

ka bē afsārēnd[3] ān xwarrah abāz ō mēnōyān rasēd[4]

18.13a[17] [5]♣ ātaxš pad Warahrān ēd rāy xwānēnd čē hamāg ⎱ ātaxš ī pad gētīy[6] darbuštīh az Warahrān pānagīh az Srōš u-šān[7] āgenēn ham-kārīh pad ān ham-kārīh abāg Warahrān

18.13b[17] Ādur [8]♣ Farnbay kē ast ādurīhā āsrō

Ādur ⎱ Gušnasp artēštār

ud Ādur Burzēnmihr [TD2_65b/127] wāstaryōš gōwēd

tā fraškerd pānagīh-kerdār[9] ī gēhān hēnd

čiyōn wēnābdāg[10] wēnīhēd

18.13c[17] ka wāzēnd[11] ud dēw ud druz zanēnd ka mardōmān gōwēnd[12] kū ātaxš-ēw be widerd

[13]♣ ud ōy-iz dēwān[14] āhōgēnīd čiyōn āb ud urwar ud gōspand ud razūr kōf ud sag ēdar-iz <c'-cn'm> āhōgēnīd estēd

kē-iz-iš gōhr andar gumēxt estēd ān ī ēd[15] ī pad asp-kerb[16] bē widerd ⎱

18.14[18] ātaxš ī Warahrām[17] was ast

harw ēk dahībed-ēw nišast[18] estēd

gōkān was

18.15[19] čiyōn ādur-iz <wlt'yytl> ī pad <b'hl'n>[19] andar <pyšk>[20] deh Frēdōn nišāst[21] estēd

18.16[20] ast[22] ī <k'tk'n(')> kē Uzaw ī Tōhmāspān[23] andar deh nišāst[1] [TD1_52r]

---

1 Tab <mlt->.
2 Tab <-WNd>.
3 Tb abespār-.
4 Ta <lyyyt'>, Tb <lyyt'>.
5 Not Ta.
6 Tab <-t''>.
7 Tb w +.
8 Not Ta.
9 Tb -īh.
10 Ta <yn->.
11 Tb <'cynd>.
12 Ta <-WNŷt>.
13 Tb = 19.1.
14 Ta <ŠA'n>.
15 Tb <HNAy>.
16 Tb <SW->.
17 Ta <w'hl'm>.
18 Ta <YZBWNyyt>.
19 Ta <bwh'l'n>, Tb <b'hl'n'>.
20 Ta <pšk>, Tb <pyšk>.
21 Tab <-BWNyyt(')>.
22 Ta <'ytwn'>.
23 Ta <twhm'yyp̄->, Tb <thm'yyp̄->

pad ān[2] pāddāšn ī[3] ka-š ♣ Kawād *windād ⟩[4]

18.17[21] ādur ī Karkōy čiyōn 3 ātaxš pad Sagestān[5] Frāsyāb[6] nišāst[7] ka-š pādixšāyīh[8] ī Ērān šahr kerd

18.18a[22] abārīg ān ī az[9] Wištāsp xwadāyīh[10] ī[11] ka dēn mad[12] tā Sāsānagān[13] sar <wy''>yišn[14] hēnd was nām[15] was marag was nām[16] šnūman

18.18b[22] hamāg ātaxš ī Warahrān[17] ōšmārēd[18]

was[19] [TD2_66r/128] andar xwadāyīh[20] Tāzīgān afsārd[21]

was nūn-iz ast ēk ēk pad nišāstan[22] ī dahībed paydāg[23]

18.19[23] ātaxš ī Framgar[24] rāy[25] paydāg kū a-xwarišn hamē waxšēd pad rōz dūd pad šab ātaxš paydāg

ka tis-ēw[26] pāk[27] aw-iš abganēnd padīrēd[28] ka ān ī rēman abāz wihēd

az garmāh[29] ō nazdīk[30] šudan[31] nē šāyēd[32] ud ēč ǰādūg wināhgār aw-iš šudan nē ayārēnd

gōwēnd kū pad kust ī mān ī Wēwagān

18.20[24] gōwēd kū ātaxš-ēw ī ham-ēwēnag pad Kōmiš[33] ast ātaxš ī a-xwarišnīg[34] xwānēnd

---

1 Tab <bnš'yyt'>.
2 Ta + y.
3 Ta.
4 Ta <kwytwny't>, Tb <kwytyhyt'>. – Cf. 35.28.
5 Ta <yyÿ/k̇yyt->, Tb <yyyyt->.
6 Ta <pl'y-yyy'p̄>, Tb <pl'-yy'̤p̄>.
7 Tab <-BWNyyt>.
8 Tab <-TA-yh>.
9 Ta <MNW>.
10 Ta <-t'y-yh>, Tb <-t'-yh>.
11 Tb.
12 Ta <mt">.
13 Ta <yy'yy'n'y'n>, Tb <yy'yyg'n'>.
14 Not Ta.
15 Ta <d'm>.
16 Not Ta.
17 Ta <wl'yl'n'>. – Tb <'wšm'>.
18 Ta <-lYt'>, Tb <-l̤yt>.
19 Ta <KwBD>.
20 Ta <-t'y-yh>.
21 Ta <-yy'ylt'>, Tb <-lyt'>.
22 Ta <nš'yytn'>, Tb <nšyytn'>.
23 Tb -īh ī.
24 Tab <-kl>.
25 Tab <LA>.
26 Tb tis.
27 Ta <dKYA>, Tb <YKYA>.
28 Tab <ptylyt'>
29 Tab + y.
30 Ta <nz-dYk>.
31 Tb <-WNyt'>.
32 Ta <šyt'>.
33 Tab <kwmyš>.
34 Ta <-lyk>.

pad ādurestar[1] nihuftan nē šāyēd[2]
ka-š ēsm[3] abar hihēnd sōzēnēd[4] ud ka nē nihēnd ham-ēwēnag[5] waxšēd
ast kē[6] gowēnd kū ātaxš ī Framga[7]r ān ast ∵

1 Ta <’twr’yytl>, Tb <’twr / ’’yytl>.
2 Ta <šyt'>.
3 Tab <C->.
4 Tb sōzēd eol.
5 Ta <hm’wynk'>.
6 Tb + ēdōn.
7 Ta <-y/kl>, Tb <-gl>.

Bd.

19.0 ABAR ČIYŌNĪH Ī XWĒY

19.1 pad dēn gōwēd kū
fradom[1] xwēy pad bun-dahišn[2] dād [TD1_52v] pad mard kerb[3] ī 15-sālag ī spēd-dōysr[4]
u ōy-iz dēwān[5] āhōgēnīd čiyōn āb ud[6] urwar ud gōspand ud razūr ud kōf ud sag ud ward[7]
čē sag-iz[8] ast ī hamē āhōgēnīd estēd kē-iz-iš [TD2_66v/129] gōhr andar gumēxt estēd

19.2 ān xwēy ī pad[9] asp-kerb[10] ī gušn ī 4[11] ayāb 5-sālag az pas mādagān[12] ōy[13] šawēd
ōy-iz az pas ī[14] mardōmān[15] rasēd[16] az bālist ī sar tā ušnūg
ud and čand dranāy pattāyēd[17] kū 3 ayāb 4 Yatā-ahū-wēryō[18] az padisār[19] bē gōwēnd[20]
nē abāg tan dād čē pad ǰudāgīh ī [21]♣ az tan pad ēw-bār dād čē ka tan dād būd xwēy ⎫ az pas būd

19.3 ka mardōm wēš xuftēnd[22] kū 4 wizist[23] dranāy a-dādīhā
xwēy pad hamāg mardōm[24] bē rasēd ka ēk xuftēd pad ān ī didīgar estēd[25]
ka hamāg mardōmān nē[26] xuftēnd pad tuxšāgīh kār[27] kunēnd[28]
ān estēd abar harw[29] kas pad xwēš stī[1] čiyōn xwēy ast

---

1 Tb + f.st. <hw'y>.
2 Tb dahišn.
3 Ta tan..
4 Tab <-y/dw^{Y}yyl>.
5 Tab <ŠA'n(')>.
6 Ta y.
7 Ta <yykwwlt>, Tb <yyk w / lt>.
8 Ta <CCA c>, Tb <CCAy c>.
9 Tb + <ZK>.
10 Tab <-YA( )klp>.
11 Tb <15>.
12 Tab <KNY'n'>.
13 Not Ta.
14 Ta pad.
15 Ta <ANŠ->.
16 Ta <lyyytt>, Tb <lyyt'>.
17 Tab <-yyt(')>.
18 Ta <yt'hwklywk>, Tb <yt'hwwyylywk>.
19 Ta <pt'yy'l>, Tb <pt^{Y}yy'l>.
20 Tb -ēd.
21 Not Ta
22 Tab <HL-> 2x.
23 Ta <wYyc->, Tb <wyc->.
24 Ta <mlt->, Tb <ANŠ->.
25 Tb <-WN'ṯ'>.
26 Tb <l'y>.
27 Ta <twhš'k'l>, Tb <twhš'k'lyh>.
28 Tab <-WNd>.
29 Not Tb.

19a.1 ēn-iz gōwēd kū

zamīg āb ud urwar[2] nē tuxšāgīh rāy ka bar dahēnd ud nē xuftagīh ...[3] rāy ka bar nē dahēnd čē tuxšāgīh xuftagīh[4] ...[5] pad mardōm ud gōspand-sardagān bawēd

1 Tb <yyt’’>.

2 Ta + w.

3 Tab <n’y BRAyh>.

4 Tb xuftīh.

5 Ta <n’y bwyš>, Tb <n’y byš>.

20a.1 ēn-iz gōwēd kū

čašārag wāng[1] [TD1_53r] ān ī bawēd[2] ka garzišnīg [TD2_67r/130] ahlaw rāy kār framāyēnd

ēd rāy[3] garzišnīg estēd čē[4] mard ī ahlaw ka anāgīh ī az Ganāg[5] Mēnōy abar mad estēd rāy garzišn abāyēd kerdan

kū-m wāhmān tis abāyēd ayāb-im wāhmān anāgīh ast

ān ānāgīh bē nišāst[6] rāy harw tis ī andar gētīy[7] kār abāyēd framūdan

20b.2 win[8] wāng[9] ān ast[10] kē ahlawān srāyēnd Abestāg abar gōwēnd

barbut tanbūr ud čang harw rōdīhā ī srāyēnd win xwānēnd

20c.3 sang wāng ān[11] ast kē[12] ahlawān[13] ǰōrdāg[14] padiš ārēnd[15] čiyōn āsyāw[16]

ēd rāy ahlawān[17] gōwēd čē hamāg nēkīh ahlawān rāy dād estēd druwandān aziš ham-ēwēnag bahragwarīh

pas harw tis ahlawān rāy kār framāyēnd ud ranǰ dārēnd ud pattān az-iš āyēd frārōnīhā wāng[18] xwānīhēd

ka druwandān rāy a-dādīhā nē pad wāng dārišn

20d.4 āb wāng ān bawēd[19] ka pad tazišn frāz tazēd ayāb az abr frōdīhēd ayāb pad padīrag abar ǰahēd

ayāb-iš mardōm[20] ud gōspand padiš widārēnd

20e.5 urwar wāng[21] 1♣ ān ī ast ka [TD2_67v/131] bē madan ī ō hamāg ōftēd

---

1 Tb <-LAy> +.
2 Tb <-WNt'>.
3 Not Tb.
4 Tb <MYM>.
5 Ta <gn->, Tb <'n->!.
6 Ta <nš'yt'> + sup. <nš'yyt'>, Tb <š'yyt'>.
7 Tab <-t''>.
8 Ta+ <-tn' wn'>, Tb <-tn' w>.
9 Ta <KAyLA> +.
10 Tb + <ZK>.
11 Ta + y.
12 Ta <MN>.
13 Tb + rāy.
14 Tb <ywlt\'k/ / 'y>.
15 Tab <THNNd>.
16 Ta <'yyy'k>, Tb <'yyy'>.
17 Tb + rāy.
18 Tb <-LAy> 2x.
19 Tb <-WNt'>.
20 Tba <mlt->.
21 Ta <-LAy>.

20f.6 zamīg wāng[2] ⎫ ān ī ast[3] ka-š tis-ēw abar frōd pahikafēd[4] ayāb-iš xānag-iz padiš bē hambāhēnd[5]
ayāb sang az kōf bē [TD1_53v] kanēnd[6]

20g.7 ēn-iz gōwēd kū urwar ka bē zanēnd[7] urwar bē ō[8] urwar ī pad nazdīk[9] ī ān urwar bawēd[10]
gumēxtēd[11]

20g.8 pad[12] pušt rōy ī zamīg rāy gōwēd
kū-š ēn rōy kē-š urwar padiš waxšēd
u-š ān ast pušt kū-š ō pas-iš kū azēr tis-iz[13] nē waxšēd ∵

1 Not Ta bol.
2 Tb <-LAy>.
3 Ta + y.
4 Tab <-kwp->.
5 Ta <hnb'snd>, Tb hnb'snnd>.
6 Ta w + bof.
7 Ta <znynd>, Tb <znynnd>.
8 Not Ta.
9 Ta <nzdYk>, Tb <nzyyy>.
10 Ta <-WNt'>.
11 Ta <-mycyt>, Tb <-myht'>.
12 Not Ta.
13 Ta <MNDOMy/yc>, Tb <MN ywmyc>.

Bd.

21A.0 ABAR ČIYŌNĪH Ī WĀD UD ABR UD WĀRĀN

21a.1a gōwēd pad dēn kū

ān ī frārōn wād az ēn zamīg frāz[1] brēhēnīd pad mard kerb ī 15-sālag ī rōšn ī spēd-dōysr[2]

kē-š ǰāmag xūb wastarg ud mōzag[3] dārēd[4] pad saxtīh[5] bandag[6] garmōg

ōwōn kū mardōmān[7] ka-šān abar mad ēg-išān ēdōn xwaš sahist hād[8]

čiyōn tan ī abāg gyān[9] az zamīg abar āyēd

čiyōn āyišmag[10] ka abr wāyēd[11]

21a.1b nēm[12] pad[13] dašn ālag ī xwaršēd abāz [14]♣ wašt nēm ⎫ māh tēx[15] wašt

pad bun-xān ī Arang[16] rōd ī widarg pad ulīh paydāg [TD2_68r/132] būd

21a.1c u-š bīm ī az dēwān rāy harw tis ǰud ǰud bē nigerēd

pādyāwandīhā pad nērōgōmandīh frāz wazēd

21a.1d u-š ān wiš[17] az [TD1_54r] ham darrīd[18] ī Ganāg[19] Mēnōy andar zamīg urwar gumēxt

čiyōn-iš[20] pad nērōg ī āb mušt zrēyīhā[21] aziš kerd

21a.2 pas dēwān[22] az pas ī wād pad kōxšišn abar bē raft hēnd

u-šān[23] wād-iz āhōgēnīd stard bē kerd

---

1 Tb <pl'c'>.
2 Ta <-ywyyyl>, Tb <dw^{Y}yyl>.
3 Tb <mwc>.
4 Ta <Š'lyt>, Tb <y'lyt'>.
5 Tab <yy'ht->.
6 Tab <bnYk>.
7 Tab <mlt->.
8 Tab <HWEt(')>.
9 Tab <HŶ/YA>, Ta + w.
10 Ta <'yyy'mk>, Tb <'sm'n'>.
11 Tab <w'yyt(')>.
12 Not Ta, Tb <PRŶ> 2x.
13 Not Tb.
14 Not Ta.
15 Tab <t'y y>.
16 Tab <'lnd/y>.
17 Tba <wyh>.
18 Ta <YYYKWNt">, Tb <YYK->.
19 Ta <ynn->, Tb <yn->.
20 Tab <csn'yh>.
21 Ta <zl'y->, Tb <zl''->.
22 Tab <ŠA'n(')>.
23 Tb u-š.

21a.3 pas wād[1] pad xwēš stī[2] pad ān tagīgīh[3] pad hamāg kišwar nē āyēd
kardag kardag[4] bē būd

21a.4 čiyōn gōwēd kū drāyist[5] Ganāg[6] Mēnōy ō dēwān[7] kū
ēd[8] wād murnǰēnēd[9] ī čēr ī tagīg ī Ohrmazd-dād
čē ka-tān wād murnǰēnīd ā-tān[10] harwisp dām murnǰēnīd[11] bawēd

21a.5 pad ān kōxšišn bē Wāy ī dērang-xwadāy[12] rāy kū-š pad gāh ō hayārīh nē mad wād stard būd
nūn az wēn-āwarišn barišn āmadan[13] šudan ī mardōmān[14] gōspandān wāyīd[15]

21a.6 wād nazdist[16] az ēn kišwar ī Xwanīrah pad tagīgīh wardēd [17]♣ ō Arzah ud Sawah
ud az ānōh pad tagīgīh wardēd ō ⎫ Fradadafš[18] ud Wīdadafš[19]
ud az ānōh pad tagīgīh wardēd ō kišwar ī Xwanīrah [TD2_68v/133]

21a.7 čiyōn pad harw kišwar ī āyēd az harw kust ī wazēd pad harw ēwēnag wazēd [TD1_54v]
sard garm ud xwēd ud hušk hamāg ēk ast
čē (ka) pad gand[20] widerēd gandagīh[21] ka[22] pad bōy[23] widerēd hu-bōyīh[24]
ka pad sard sardīh ka pad garm garmīh[25]
pad harw tis-ēw widerēd ān gōhr[26] āwarēd

---

1 Not Ta.
2 Tb <HYYTWNt'> (for <yyt>).
3 Tab <ywk->.
4 Not Ta.
5 Ta <dl'y-yyt'>, Tb <dl'yyyt'>.
6 Tab <gn->.
7 Tab <ŠA'n(')>.
8 Ta <'y>, Tb <w'y>.
9 Tb <mln-> 3x.
10 Ta <'t>, Tb <'t'n'>.
11 Tab <mln->.
12 Ta <dylnd->, Tb <yylny->.
13 Ta <-WNt'>.
14 Tab <mlt->.
15 TA <~~'yt~~ 'yyt'>.
16 TA <nz-yyyt>, Tb <nzyyt'>.
17 Tb in l.m. w/caret.
18 Tab <pld/yt'pš>
19 TA <wdyt'p̄š>, Tb <wyyt'p̄š>.
20 Ta <gnnd>.
21 Ta <dnn$^{\check{y}}$yh>, Tb <gn$^{\check{y}}$kyh>.
22 Ta sup.
23 Ta <BRA>.
24 Ta <-b'yyh>.
25 Ta+ <glmww glmwwyh>.
26 Tb <'whl>.

21a.8 wād dārēd[1] ēn zamīg ēr-dārišn ud abar-dārišn mardōmān[2]

ud gawr-dārišn zrēy-dārišn[3] ud gyān-dārišn

21a.8[9] mardōmān ud gōspandān harw tis-ēw[4]

21a.9 āwām-winnārišn az[5] wād

21a.10a[9] stardīh rāy pad frāybūdīh ud aibībūdīh[6] wazēd

čiyōn frāybūdīh[7] wazēd wād ī <y'nynk> xwānēnd

21a.10b[9] kardag-kardagīh rāy[8] az kust kust[9] tazēd pad nām nām xwānēnd

ka sūdōmandīhā[10] wazēd[11] ān ī frārōn wād gōwēd

ka ziyānōmandīhā[12] wazēd wād ī <y'n'nk> čē āhōgēnīd ud stard kerd estēd

Bd.

21b.1 abr rāy gōwēd kū abzār-ēw[13] ī mēnōyīg[14] kē pad čašm ī gētīyīg[15] dīdan ud griftan[16] nē šāyēd

21b.2a ka Tištar pad nērōg ī wād āb ō andarwāy[17] ārāyēd[18]

ān abr mēnōyīgīhā[19] harw gyāg-ēw [TD2_69r/134] bē rasēd

ān āb srešk[20] srešk pad ān [TD1_55r] abzār wārēd

ka nē ēdōn hād[21] ān āb pad andarwāy estēd kust kust rāyēnīd[22] nē tuwān hē

nē srešk[23] srešk bē ēk-pārag wašt hē

21b.2b ēn ī[24] pad andarwāy paydāg kē[25] mardōmān[26] abr gōwēnd kaf[1] ī āb ast

---

1 Tab <y/d'lyt(')>.
2 Tab <mlt->.
3 Tab <zl'Dy ->.
4 Ta y.
5 Tb <MNW>.
6 Ta <pl'-ybtyh / w'p̄ywbtyh>, Tb <pl'-ybwtyh w'p̄'-ybwtyh>
7 Tab <pl'-ybwtyh>.
8 Ta + w.
9 Not Ta.
10 Tb <swt'wŷyh'>.
11 Ta 2x.
12 Tb <z'̤'wmnŷyh'>.
13 Ta <-z'yl->.
14 Tab <my/ŷnwy/ŷk>.
15 Tab <-t''k>.
16 Tab <g/ylptn'>.
17 Tb w + bol.
18 Tab <-yyt(')>. – Tb + f.st. <MYA yylyšk>.
19 Ta <mŷnwy ykyh'>, Tb <mynwŷkyh'>.
20 Tab <yylšk> +.
21 Tab <HWEt(')> +.
22 Ta <-yt>, Tb <-ytn'>.
23 Tb <yylšk'yh>.
24 Ta.
25 Tb ka.
26 Tab <mlt->.

handāzag ī kaf ī abar sar[2] dēg ō gerd āyēd

ka[3] was ō ham mad pad srešk frōd rēzēd

ka-iz abr gōwēnd šāyēd čē harw āb ī pad andarwāy šawēd

ān abr mēnōyīhā abāg estēd ud padīrēd[4]

21b.3 čiyōn gōwēd kū abr ān mēnōy-ēw[5] kē barēd[6] ān ī gētīyīg[7] āb

ī[8] ast kē abr gōwēd ast kē āb-rēz

21b.4 pad bun-dahišn az kust ī Xwarōfrān paydāg būd čē wād āb ō ānōh tāxt

ānōh bun-kadag ī abr gōwēd

nūn-iz ham-ēwēnag wād ān āb ō Xwarōfrān hamē spōzēd

az Xwarōfrān abr ārāyēd[9] kust kust āwarēd wārēd ān ī frārōn

21b.5 čē rāy gōwēd

kū-m az āb frāz brēhēnīd bowandag[10] garmōg[11]

kū mardōmān[12] ka-šān abar wašt hē[13] ēdōn xwaš [TD2_69v/135] sahist hē čiyōn tan[14] gyān[15]

Bd.

21c.1 ud pad bun-dahišn az dašn ālag ī xwaršēd ul āmad[16] čiyōn āyišmag[17] homānāg

ka abar āmad 30 šabān-rōz ān wārān kerd kē wiš[18] ī xrafstarān agārēnīd[19]

ud zrēy[20] Frāxkerd [TD1_55v] aziš būd

21c.2 pas az ān wārān bē <wy''ny'nyh>[21] az kōxšišn ī dēwān[22]

ān-iz ī wārān āhōgēnīd kū pad kardag kardag bē būd

21c.3 čiyōn ān ī nibišt[1] kū

---

1 Ta <kwp>, Tb 2x.
2 Tb + <MN>.
3 Tb <hm'k>.
4 Tab <-WNyt(')>.
5 Ta <mynwyYk>.
6 Ta <-WNd>, Tb <-x_1>.
7 Ta <-t'y-yk>, Tb <-t''k>.
8 Tb.
9 Tab <-yyt(')>.
10 Ta <bnŶk>.
11 Ta <glmwk>, Tb <ylmk>.
12 Tab <mlt->.
13 Ta <HWEt(')> 2x.
14 Tb + būd.
15 Ta <HŶA>, Tb <g'n'>.
16 Ta <-WNyt> eol.
17 Ta <'yyy'mk>, Tb <'ysmk>.
18 Ta <w$\dot{\dot{s}}$>, Tb <wyh>.
19 Ta <'lk'l->.
20 Tab <zl'Dy> +.
21 Ta; Tb <nš'ny'nš>.
22 Tab <ŠA'n(')> +.

Apaōš dēw abāg Tištar ud Aspenǰarūš abāg ātaxš ī Wāzišt[2] pad wārān-kerdārīh kōxšīd

ud γarrānāg[3] ud rōzāg paydāgīhist

ān wārān kerd kē zrēyīhā[4] sōr[5] aziš būd

21c.4 nūn-iz harw sāl 3 ǰār kē Tištar āb stānēd[6] ud wārēd ān kārēzār bawēd[7]

dēwān ǰādūgān[8] ānōh pad kōxšišn rasēnd ud ān 3 wārān handāzēnd

ēk ān ī-š[9] padiš kārēnd [10]♣ ēk ān ī-š padiš ō hōšag rasēd ⌉

ēk ān ī-š padiš dāng[11] pazzāmēd

21c.5 bē ast[12] ka az āhōgēnišn ī[13] dēwān[14] frāy-būdīhā ud aibī-būdīhā[15] [TD2_70r/136] wizend ud ziyān

āhōgēnišn kardag[16] kardag[17] wārān wārēd

21c.6[5] Tištar āb az hamāg zrēy stānēd bē az zrēy Frāxkerd wēš stānēd

21c.7[6] čiyōn gōwēd kū xar[18] ī 3-pāy ī andar zrēy Frāxkerd frāz ǰumbēd[19]

hamāg āb ī[20] zrēy pad[21] šēbišn[22] šēbēd[23] ud āb bē ō kustān ī zrēy abganēd

21c.8[7]a Tištar pad hayārīh ī frawahr ī ahlawān ud anīz mēnōyān yazdān frōd āyēd

wazurg ǰāmag ī wārān[24] pad dast dārēd[25] kē abr xumb ī[26] pad paymišn[27] xwānēnd

21c.8[7]b nazdist[1] [TD1_56r] abar āb nihēd didīgar wardēnēd ud sidīgar purr bē[2] kunēd

---

1 Ta <NPŠE>, Tb <hwyš / npšt'>.
2 Tab <w'zyšt(')>.
3 Ta <dl'n'k>, Tb <yln'k>.
4 Ta <zl'D^{Y}yh'>, Tb <zl'Dy yh'>.
5 Tab <wswl> bol.
6 Tab <-WNyt(')> 3x.
7 Tb <-WNt'>.
8 Tb <y'tYk->.
9 Ta <y ZYš>, Tb 3x.
10 Not Ta.
11 Ta <y'ny, Tb <šny>.
12 TA <'p̄t> eol., Tb <'yyt'>.
13 Tb <-šnyh>.
14 Ta <ŠAA'n>.
15 Tab <'p̄yb->.
16 Ta <yltk>.
17 Not Ta.
18 Ta <-Ay>.
19 Tb -ēnēd.
20 Ta+ <MNy>.
21 Tb bē.
22 Ta <šp->, Tb <šp 'n'>.
23 Tb <d'-yp̄->.
24 TA <w'yl->.
25 Tab <d'l->.
26 Ta+ <'p̄lwhwmbd>, Tb <'p̄lwhwmb'y>.
27 Ta <ptš> + sup. <mšn>, Tb <ptm'n'>.

bē ǰumbēnēd abar gīrēd ul ō andarwāy šawēd

pas ān āb ēw-tag pad wād frāz rawēd

21c.9[7] ōwōn čiyōn wād gerdag ka xāk[3] gard ō andarwāy abrāzēd

21c.9[8] ud wād-iz pad ān ēwēnag pad ham-kārīh[4] ī[5] abāg Tištar āb ō andarwāy āhenǰēd ud estēnēd[6]

ud kišwar pad[7] kišwar rāyēnēd

21c.9[9] mēnōyīg[8] abr padīrag estēd ud wārēd

21c.10a[9] čiyōn čašm-dīd[9] paydāg kū wād gerdag andar zrēy āb ō [TD2_70v/137] andarwāy barēd[10]

mardōmān[11] gōwēnd kū Tištar āb[12] stānēd[13]

čē[14] wād[15] pad ān abzār ka āb stānēd[16] ast ī Tištar ka az[17] zrēy sōr stānēd[18]

ān sōrīh ud gandāgīh[19] pad zrēy hilēd[20] ān ī xwaš abar barēd[21]

21c.10b[9] ud hamē tarāzūg-ēwēnag[22] (ō) andarwāy barēd estēnēd tā[23] bowandag stabr[24] pad andarwāy gīrēd

srešk srešk[25] wārēd

21c.11a ka-šān[26] dēwān ō petyāragīh[27] rasēnd sardīh padiš hilēnd[28]

ān āb afsārēnd ud āb ōwōn[29] hušk kunēnd[30] kū tā nē wārēd

ast-iz ka srešk afsārēnd ud tagarg wārēd

---

1 Ta <nz-yyyt'>, Tb <nzyyyt'>.
2 Not Ta.
3 Tab <h'k>.
4 Ta <-lšn> + sup. <yh>.
5 Ta.
6 Tab <'yyt-> +.
7 Tb; Ta y.
8 Tab <mŷ/ynwŶk>.
9 Ta <c:šmdyt'>, Tb <cšm HYYTWNyt'>.
10 Tab <-WNyt(')>.
11 Tab <mlt->.
12 Not Ta.
13 Tab <-WNyt>.
14 Ta <MDM>.
15 Tb after ka.
16 Ta <-yt x_1>, Tb <-x_1> + sup <yt>.
17 Ta <M_N>, Tb+ <AMTm>.
18 Tab <-yt(')>.
19 Tab <gnŶk/yyh>.
20 Tab <S̈/ŠKWNyt'>.
21 Tab <-WNyt(')> 2x.
22 Ta <MZNAA ->, Tb <<MZAA ywš ->. FP <MZYNA>.
23 Not Ta bol.
24 Tb <yytwpl>.
25 Ta <yylS̈k'> 2x, Tb <yylšk> 2x.
26 Ta ka eol.
27 Ta padīragīh. – Tb + hušk kunēnd kū.
28 Tab <-WNx_1>.
29 Not Ta, Tb+ <'p'wywn>
30 Ta <-WNd>, Tb <kwnd>.

ast ka wārān az gyāg kū abāyēd[1] waštan[2] spōzēnd pad gyāg ī abē-sūd[3] wārēd[4]

21c.11b čiyōn wēnīhēd kū

ast[5] ka ō sūrag zamīg ast ka ō ham zrēy[6] [TD1_56v]

ud ast ī[7] ka ō warz-būm[8] pad frāy-būdīh[9] wārēd ō gyāg kū abāyēd waštan[10] nē wārēd

21c.12 ♣ ka pad ān ēwēnag bawēd[11] ātaxš ī Wāzišt[12] ⎫[13] čiyōn andar [TD2_71r/138] abr bē dād estēd[14]

hamēstārīh[15] ī [16]♣ Spanǰarūš[17] dēw (rāy?) ān āb tābēnēd

ud gad ō sar ī ⎭ Spanǰarūš dēw pahikōbēd[18]

ān gad dazišn ātaxš ud tābišn[19] ī ātaxš[20] āb rāy rōšnīh andar abr bawēd kē rōzāg xwānēnd

21c.13 ud Aspanǰarūš ka ān gad abar pahikōfēd[21] wāng[22] ī sahmgen[23] kunēd[24] kē γarrānāg[25] xwānēnd

Bd.

21c.14 ātaxš-iz[26] ī Wāzišt tan ham ātaxš ī Spenāg Mēnōy[27] kē abāg āb andar abr

u-š frawahr ān xwarrah ī az a-sar rōšnīh awiš mad estēd

21c.15 Tištar-iz ud abārīg mēnōyān yazdān kē-š ham-kār hēnd

abāg Apaōš dēw ud ham-kārān ham-ēwēnag kōxšēnd[28]

21c.16 ka dēwān[29] abrōzēnd ān wārān[1] kardag kardag pad ziyānōmandīh ī[2] dāmān wārēnd[3]

---

1 Ankl.; Tab <AYT'>.
2 Ankl.; Ta <wšynn'>, Tb <štn'>.
3 Tab <'pyD ->.
4 TA <w'yl-> 3x.
5 Tb <AYT'> waštan spōzēnd ud pad ān kū <AYT'>.
6 Tb <zl'D>.
7 Tab.
8 Tb warz pad bīm!
9 Ta -būd.
10 Tb+ <-yt'štn'> eol.
11 Ta <-WNt>.
12 Ta <w'yzyšt>.
13 Tb rep.
14 Tb -ād.
15 Ta <-m^{y}yyt->, Tb <-myyyt->.
16 Not Ta.
17 Tb <'yyp->.
18 Tab <-kp->.
19 Ta rep. bol.
20 Not Ta.
21 Ta <-kp->.
22 Tab <-Ay>.
23 Tab <-kn'>.
24 Tab <-WNyt>.
25 Ta <-n'yk>, Tb <dl->.
26 Ta ātaxš.
27 Ta+ <yyt''>.
28 Ta <-šy-ynd>.
29 Tb <š'n'>.

ayāb az sūd ī[4] dāmān spōzēnd

ka yazdīgān[5] abrōzēnd sūdōmandīhā ud pad paymān wārēnd[6]

21c.17 čiyōn gōwēd kū

pad abāyist[7] ī yazdān wārēd ēw rōz nēm wārēd[8]

ud ēw rōz nēm wārēd[9] ǰādūgān-iz[10] kaygān-iz[11] dēwān[12]

21c.18 az ān čiyōn ān[13] [TD1_57r] abzār[14] ī wārān-kerdārīh[15] wād xwad-iz wārān-kerdārān[16] yazdān andar gumēzagīh hēnd

pad ham ān [TD2_71v/139] abzār[17] pad nērōg ī wād āb ō abr ahmārēnd wārān[18] wārēnd[19]

21c.19 čiyōn gōwēd kū ān[20] ī ǰādūgān hišt[21] kaygān hilēnd[22] pad bēš ī mardōmān[23] hilēnd[24]

21c.20 ud ham awēšān andar āb ul barēnd[25] ud ham andar zamīg frōd barēnd[26]

[27]♣ kū gōwēnd ⎫ kū nēm rōz wārēd[28]

ān-iz āb abāz ō ham bun-xān ābān šawēd ī-šān[29] aziš[30] ul stānēd[31]

21d.1 ēn-iz gōwēd kū

---

1 Ta <w'ylyt>.
2 Ta <mn$^{\check{Y}}$yh'>, Tb <-n$^{\check{Y}}$yhyh>.
3 Ta <-lytd>.
4 Tb -īh.
5 Ta <y't"'n'>, Tb <j'tYk->.
6 Ta <wl'lynd>.
7 Tab <-yyt(')>.
8 Not Tb.
9 Ta <w'yl-> 2x.
10 Ta <y'tk->, Tb <y'tYk\'n/ / 'nc>.
11 Tab <kyk->.
12 Tab <ŠA'n>.
13 Not Tb.
14 Ta -ān.
15 Ta <w'yl- -t'yl->.
16 Ta <w'yl->.
17 Ta + y.
18 Not Ta.
19 Ta <w'yl->.
20 Not Tb.
21 Ta <-WNt">, Tb <-WNt'>.
22 Ta <-WNx$_1$>, Tb <-WN$\hat{x}_1$>.
23 Tab <ANŠ->.
24 Tab <-WNx$_1$>.
25 Tab <-WNx$_1$>.
26 Tab <-WNd>.
27 Not Ta.
28 Ta+ nēm rōz <'yl'-yt> nēm rōz <w'yl'-yt>.
29 Ta <ZYšn'>.
30 Ta <MNš>, Tb <ZYš>.
31 Ta <-WNx$_1$>, Tb <-WNyt>.

[1]♣ pad bun-dahišn ka Ganāg[2] Mēnōy andar ⌉ dwārist

pad ham rōz[3] wārān ō harwisp zamīg ♣ wašt

ud wād ⌉[4] ō harwisp zamīg wāyīd ud xwaršēd ō harwisp zamīg tāft[5]

Bd.

21e.1 ēn-iz gōwēd kū

ka Tištar pad nērōg ī wād āb ♣ ō andarwāy barēd[6] čiyōn[7] harw čē andar āb-gerdag[8] abāg āb ⌉ ō andarwāy šawēd[9]

ud čiyōn sang ud māhīg[10] ud wazaγ[11] abārīg az ēn šōn[12] aziš paydāgīh

az ān ka ān ham tis abāg wārān abāz wārēd[13]

čiyōn čašm-dīd[14] paydāg[15] kū

ast ka māhīg[16] ayāb wazaγ[17] ayāb sang wārēd kē[18] mardōmān[19] abr xwānēnd

21e.2 ān sang hēnd kē pad tābišn ī ātaxš ī andarwāy pad ān ēwēnag garm būd[20] estēd abāg āb abāz wārēd

21e.3 ēn ātaxš ī [TD2_72r/140] ōftēd kē ham mardōmān[21] wazr[22] xwānēnd

ham sang[23] [TD1_57v] hēnd az[24] zrēy[25] abāg āb ul ō andarwāy šawēd

21e.4 ka pad dast ī dēwān[26] ī hamēstār[27] ī Tištar ōftēd pad ǰādūgīh gīrēnd[28] tābēnd[29] wināhēnd[1]

---

1 Not Ta.
2 Tb <yn->.
3 Tb <YNE>.
4 Ta <YATWNyt>, Tb <wštWN't'>.
5 Tab <t'p̄y/yṭ'>.
6 Tb <-WNyt'>.
7 Omit?
8 Tb <'p̄yltk>.
9 Tb before ō andarwāy.
10 Ta <m'h-yk'>, Tb <m'h'k>.
11 Ta <wzyk>, Tb <wzγ>.
12 Tb <y'n>.
13 Ta <w'yl-> +.
14 Tab <c̈š/šm( )dyṭ>.
15 Tb <p'k'>.
16 Ta <m'h'Yk>, Tb <m'h-yk>.
17 Tab <wzγ>.
18 Ta <MN>.
19 Tab <mlt->.
20 Ta <-WNyt>.
21 Ta <ANŠ->, Tb <mlt->.
22 Ankl.; Tab <wyl>.
23 Ta <hmC // CAy>, Tb <hmwCCAy>.
24 Tb <hm> eol.
25 Tab <zl'Dy>.
26 Tab <ŠA'n'>.
27 Ta+ <-m'yyt'l'n y>, Tb+ <-m^{Y}yyt'lyh>.
28 Not Ta.
29 Ta <'p̄ynd>, Tb <t'p̄ynnd>.

pad frāy-būd garmīh ud huškīh[2] ayāb sardīh ud huškīh āhōgēnēnd[3]

pad ziyān ī[4] mardōmān[5] abāz ō gēhān āwarēnd[6] ∵

21e.5 ēn stūnag ī pad āsmān[7] paydāg bawēd[8] kē[9] mardōmān sanwar xwānēnd

harw čē dabr[10] [11]♣ zard sabz[12] ud suxr ud ⌉ xšēn[13] ud harwkēn[14] wāš[15] hēnd

ud dēw kē pad hamēstārīh[16] <yypycz>[17] Tištar sōr[18] wārēd

nē sōr[19] būdan rāy ō abr kōxšānd[20]

ud ast kē-šān dēwān [21]♣ čišmagān[22] xwānēnd

ud harw čē spēd wāš[23] ud ast ī yazd[24] kē hayārīh ī Tištar rāy abāg ān dēwān[25] kōxšānd[26]

21e.6 ēdōn-iz wād-gerdag[27] ham dēwān ī čišmagān[28] hēnd[29]

čiyōn Tištar ka pad nērōg ī wād āb ō andarwāy hangēzēd

awēšān āb rāy[30] gard hangēzēnd ō petyāragīh[31] abr barēd[32]

ud pad ān ēwēnag[33] abāg abr[34] kōxšānd[1]

---

1 Tab <wn'snd>.
2 Ankl. xwēdlh.
3 Ta <'hwknd>, Tb <'hwk'wmnnd>.
4 Tab -yh.
5 Tab <mlt-> +.
6 Ta <YHYTWNd>, Tb <YHYYTWNd>.
7 Ta <'ysm->, Tb <'sm->.
8 Ta <-WNt>.
9 Tb ka.
10 Tab <yypl>.
11 Not Ta.
12 Tb <yypz>.
13 Ta <hšt'>, not Tb.
14 Tab <-k'n(')>.
15 Tab <w'š>.
16 Tab <-m'yyt->.
17 Not Ta.
18 P.; Ta zard spēd eol., Tb suxr.
19 Not Ta. – Ankl. sanwar.
20 Ta <k\w/xštd>, Tb <kwhš'nnd>.
21 Ta diff. larger hand to 21e.7.
22 Ta+ <ŠA'n\'y/c yy'm->, Tb+ <ŠA'ncy / yy'm->.
23 Not Ta.
24 Tb <y'twk ⭢y't'yk>?
25 Tab <ŠA'n'> +.
26 Ta <-šš n'y>.
27 Ta <-yltwk>.
28 <ŠA'n'\y/cyy'm->, Tb+ <ŠA'n'd cšm->.
29 <-k'n / ENd>.
30 Ta+ <HPLA>, Tb+ <MYA l'y>.
31 Tab petyārag ī.
32 Tab <-x_1>.
33 Tab ēk.
34 Tb + w.

Bd.

21e.7[2] wizandag[3] rāy paydāg kū

ham dēwān[4] čišmagān[5] [TD2_72v/141] ān wād ī gyānīg[6] ī dāštār[7]

čiyōn rawišn ī pad sūrāgīhā[8] ī kōfān

pad ǰādūg sneh[9] widarg ⎫[10] [TD1_58r] bē gīrēnd[11] kū-š rawišn padiš nē bawēd

ān and[12] zamīg kē dārišn az ān wād ō čandišn estēd ud škāfēd[13]

ud agar widarg ī xwēš bun bawēd ast[14] ka kōf hambāhēd[15]

pad zamīg ud zrēyīhā[16] gardēd ud xān ud mān[17] ēr ud abar kunēd[18]

21e.8 ud gyāg kū kōf nēst wizandag[19] ō paydāgīh[20] nē āyēd

čē ān widarg[21] andar zamīg griftan nē šāyēd

ka gīrēd[22] zūd škāfēd

ud agar widarg bawēd[23] ō paydāgīh nē rasēd

21e.9 čē wād ī bazag[24] andar gēhān ōwōn čiyōn andar tan ī mardōmān[25]

ka-šān wād ī bazag[26] [27]♣ niwastagīh xōn[28] rāy[29] pad ⎫ rahagān bē estēd

ud wād gyānīg[1] madan šudan nē tuwān[2]

---

1 Ta <-ššn'>.
2 Cf. DD.69.
3 Ta <zn'k>, Tb <wzn'k> for <wznʸk>.
4 Tab <ŠA'n'>.
5 Ta <cy''m->.
6 Ta <šnYk>, Tb <y'nyk>.
7 Ta <-tl>.
8 Ta <swł'-yh'>.
9 Ta <-ksn'yh>, Tb <-k sn'yh>.
10 Ta end of larger hand.
11 widarg griftan "obstruct the passage."
12 Ta <ZK y 'nd>, Tb <'n' 'nd>.
13 Tb <y'k 'p̄yt>.
14 Ta <-yt w>, Tb <-yt'>.
15 Tb <hnbhšyt'>.
16 Ta <zl'Dyh'>, Tb <zl''>.
17 Ta <wh'n' wm'n'>, Tb <wh'n'mt'>.
18 Ta <-x_1>, Tb <-WNyt>.
19 Ta <wznʸk>, Tb <wznYk'>.
20 Tb + nē rasēd.
21 Tb + bawēd.
22 Ta <yylyt>, Tb <yyl'yt'>.
23 Ta <-WNt'>.
24 Ta <~~we~~ wck>.
25 Tab <mlt->.
26 Ta <wck>, Tb <bckWN>. – Ta + ~~ōwōn čiyōn~~.
27 Not Tb.
28 Ta <ksmnyh →DMYA>??
29 Ta <LA>.

ān tan dard ōšmārēd ud gyān[3] wizār xwāhēd

ka stahmag[4] bawēd wād ī gyānīg[5] aspiⁿǰēd ud tan mīrēd.

ud čand wad-āmēzišnīh wēš wād ī bazag stahmagtar

ōwōn-iz paydāg kū mardōm[6] wināhgārtar hēnd[7]

21e.10 ān wād ī bazag andar zamīg kē čišmagān[8] xwānēnd

stahmagtar[9] [TD2_73r/142] ud wizend wēš[10] kunēd[11]

u-šān band-iz[12] ō ham[13] abāxtarān ud nērōg az awēšān wēš ∵

---

1 Ta <ṣw'k>, Tb <sw'k>.
2 TA <tb->.
3 Tab <HŶA>.
4 Ta + ~~wād~~.
5 Ta <~~ṣw'k~~ y'n^{y}k>.
6 Ta <mlt->, Tb <ANŠ->.
7 Ta <YHWEnd>.
8 Tb+ MNWc yšm->.
9 Tb <yYthmk // tl>.
10 Ta <~~wwyš~~ / wÿ̰š>, Tb <wÿ̰š>.
11 Ta <-WNyt>, Tb <-WNd>.
12 Ta <nbnndc>, Tb <nbnd c>.
13 Ta + ~~abāxtarān~~ eol.

22.0 ABAR ČIYŌNĪH Ī XRAFSTARĀN

Bd.

22.1 gōwēd pad dēn kū

Ganāg[1] Mēnōy[2] ka andar [TD1_58v] dwārist wiš[3] ī xrafstarān[4] waxš ī bazag čiyōn mār ud gazdumb ud karbūg[5] ud mōr ud magas ud mayg[6] ud abārīg az ēn šōn was-marag[7] abāg āb ud zamīg ud urwar andar gumēxt

22.2 pad ān gāh ī-šān[8] waxš būd[9] az ēn 4 zahāgān bē hambūsīd[10] hēnd ud ušnūg-bālāy gēhān xrafstar bē estād[11]

22.3 ud pas pad[12] ān wārān ī wazurg[13] ī čiyōn guft bē abesist[14] hēnd ān āb ī waxšōmand[15] andar zrēy[16] ud ān ī andar gēhān bē mānd būm abāz uzīd nōg nōg pad ān dēs[17] kerb az ēn 4 zahāgān ī ast āb ud zamīg ud wād ud ātaxš hamē hambūsīd[18] hēnd[19] ud pad zāyišn-iz[20] ēk az ōy ī did[21] hamgōnag[22] hamē hambūsīd[23]

22.4 u-šān stī-rōšnīh ī čašm[24] ud wād ī gyānīg[25] Ohrmazdīg az ān čiyōn andar gēhān u-š waxš ī bazagīh ud wad-kāmagīh ān ī Ahrimenīg[26] ēn-iz meh-sūdīh kū tā[27] ka-šān wēnēnd[28] ōzanēnd ayāb aziš [TD2_73v/143] pahrēzēnd[1]

---

1 Tab <gn->.
2 Tb + kū.
3 Ta <w'š>.
4 Tb <hlyyt->.
5 Ta <gwlbk>, Tb <klbwk>.
6 Tab <KMYCA>.
7 Tb + <m>.
8 Ta ī-š.
9 Tb <-WNyt'>.
10 Ta <hnbwyyt>, Tb <hnbyyt'>.
11 Tab <-WNyt(')>.
12 Tb <mn>.
13 Not Ta, Tb <LBA>.
14 Ta <'pyyyt>, Tb <'p' / yyyt>.
15 Tb <whš'w'wm•y\nd/>.
16 Tab <zl'Dy>.
17 P.; Tab <y's>.
18 Ta <hnwbyytd>, Tb <hnbwyyt>.
19 Not Ta.
20 Ta <csn'> del.?
21 Ta <TG>.
22 Tb <-ywk>.
23 Ta <hnbyyty>, Tb <hnbwyyty>. – hambūsīd-ē?
24 Tab <AYNE>.
25 TA <y'n'k>, Tb+ <y'n^{Y}k'n 'wm'k>.
26 Ta Ahrimen.
27 Ta <td>.
28 Tb <-Wnt'>.

22.5 az-iz[2] ēn paydāg kē nē dahišn[3] ī Ohrmazd hēnd
čē-šān A-grāmīg[4] kerb[5] ud gōnag[6] ō gōspandān ud dadān nē homānāg[7]

22.6 u-šān dwārišn[8] paydāgīh ud wizend-kunišnīh[9] pad šab ham-gōhrīh[10] abāg tārīkīh rāy
pad uzmāyišn[11] bīm[12] ud wizend ud zanišn[13] az[14] [TD1_59r] wizendgārīh ī dāmān nē estēnd

22.7 u-šān tan[15] pad dārūg-āmēzišnīh[16] darmānīhā andar šawēd sūd ī dāmān aziš
čē-š bawišn az ān 4 gōhr ud zahāgān ī Ohrmazdīg

Bd.

22.8 hamāg xrafstarān 3 ēwēnag hēnd ābīg[17] ud zamīgīg[18] ud parragīg[19]
ān ī ābīg[20] xrafstar ud ān ī zamīgīg[21] xrafstar ud ān ī parragīg[22] xrafstar[23] gōwēnd[24]

22.9 az[25] ābīgān[26] wazaγ[27] ud az zamīgīgān[28] az ī was-kamāl ud az parragīgān[29] mār ī pad-parrag[30]
wattar

22.10 mār ud az ud azdahāg ī 2-kamāl[31] 7-kamāl ud <wkl'c'[32] šylywk'[33]> kaf ī[34] az pāy āwarēd

---

1 Ta <-cnd>, Tb <-cynd>.
2 Ta az.
3 Tb+ <l'snšn'>.
4 P.; <'wyl'mYk>, Tb <'wyl'm'k>.
5 Tb <tn'>.
6 Tb <gwk'>.
7 Tb <hm->.
8 Tb -īh.
9 Tb <-šnYk>.
10 Tb -kārīh.
11 Ta <'w'y'n, Tb <-m'-yšn'>.
12 Tb <b'm>.
13 Ta w +.
14 Ank.; Tab <MNW>.
15 Tb kerb.
16 Ta <-s̈n'y> eol.
17 Ta <MYA-ʸk>, Tb <MYAYk>.
18 Ta <ŷmʸʸk>, Tb <ymYk>.
19 Ta <plgY̱k>, Tb <plŸYk>.
20 Ta <'p̄y̱k>, Tb <'p̄Yk>.
21 Ta <ŷmYkyk>, Tb <ŷmYk>.
22 Ta <plgYk>, Tb <plygy>.
23 Tb <plyytl>.
24 Ta <-WNyt>.
25 TA + ~~abārīg~~.
26 Ta <'p̄y̱k'n>, Tb <'p̄Yk'n'>.
27 Ta <wzyγ>.
28 Tab <ŷ/ymYk'n(')>.
29 Ta <plYyy'n'>, Tb <plgyk'n>.
30 Tab <- plg>.
31 Ta <- m'l ⇀zm'l>.
32 Tb <-k>.
33 Ta <šyl / ywk'>.
34 P. <kpg>.

ud[1] čiyōn karbūg garzag[2] ī dumbag-siyā <wwkwk>[3]

ud šābāg[4] wēšagīg ud zamīgīg[5] ud <m'l'nywš>

ud ān-iz ī mārān-šā[6] gōwēnd čiyōn abar sar ī mār ī meh[7] nišīnēd

bārīk[8] ud [DH_200r beg.] spēd angust-drahnāy

ud abārīg was ēwēnag hamāg mār-sardag

22.11 gazdumb [TD2_74r/144] ud <pykwk> ud kašawag[9] ud <tyšt'swl>[10] ud wādag ud kadag[11]

abārīg az ēn šōn[12] hamāg kazdumb-sardag

22.12 karbūg ud <wlk>-mār ud mārān-iz <wttlg>[13] ud daštīg

ud abārīg ī az ēn šōn[14] hamāg[15] karbūg-sardag[16]

22.13 pazūg[17] ī gūh-gardag ān ī wahārīg ud tagīg ud ān ī pād-zahr[18] ud dānag-widār[19] ud rēg-mēz[20] <hwlk>[21]

hamāg az ēn šōn[22] pazūg-sardag

22.14 kerm ī abrēšom[23] ān-iz[24] ī andar ātaxš čiyōn pad kust ī Xwarāsān bawēd[25] kē rang ī suxr aziš rēzēnd

ud ān-iz ī andar wafr bawēd kē harw ēk čand dast ēw[26] [TD1_59v] ast

abārīg[27] kē[28] andar tis[1] tis hambūsēd[2] hamāg ēk sardag hēnd

---

1 Tb.
2 Ta <kylck'>, Tb <ylck'> after <wwkwk>.
3 Not Ta.
4 Tab <šp'k(')>.
5 Tab <ymYk^{Y}k>
6 Tab <-yh'>.
7 Tb <myh>.
8 Ta <b'lyk>.
9 TaD <ky'wk>, Tb+ <-wk y'wk>.
10 Tb <tyšt 'swl>.
11 Ta <ktk'>, Tb <ytk'>, D+ <ww'tKRYTWNd>.
12 TbD <y'n'>.
13 Tb; Ta <wttlk>, D <wttly>.
14 TbD <y'n'>.
15 Not Ta.
16 Ta <pzwk->, D <klbk->.
17 TabD *pazuk*.
18 Ta <p'tz'yl>, Tb <p'cz'l>, D <p'tz'l>.
19 Ankl.; Ta <y'nk wt'l>, Tb <y'n krt'l>, D <y'nk' / t'l>.
20 Ta <l'k->, Tb <lk->, D <lyk->.
21 Tb+ <myc''n lkmn>.
22 TbD <g/y'n'>.
23 Tab <'p̄lyšwm = -l'hwm>, D <-lyšwm = -l'hwm>
24 D <ZKy c>.
25 Ta <-WNt>.
26 Ta+ <SE 'D>, Tb+ <SEyD →SE'D>, D <YMRA-1 = YE'D>.
27 TaD + y.
28 D <MN>.

22.15 mōr ī dānag-keš[3] ud ān-iz ī gazāg ud ān-iz ī šabīg ud gil-hayār[4] xwānēnd ud gilag[5]
ud abārīg az ēn šōn[6] [7]♣ mōr hamāg ⎫ mōr-sardag hēnd

22.16 magas ī kāskēnēn[8] ud siyā[9] ud magas ī angabēn[10] az[11] 3[12] ēwēnag
ud wabz az čand ēwēnag ān-iz ī xānag[13] āšyān[14] kunēd[15] ī <t'šn'>[16]
hamāg ī az ēn šōn magas-sardag[17]

22.17 anīy[18] mayg-sardagīhā[19] ān ī mardōm[20] ōzanēd[21]
ud paxšag-sardagīhā[22] ud kayk-sardagīhā[23] ud parragīg-sardagīhā[24] ud wazaγ-sardagīhā
kē gōkān[25] dērang

22.18 ēn xrafstarīhā čiyōn zamīgīg ast ud ābānīg-iz ast[26] [TD2_74v/145]
gōwēd kū
xrafstar hamāg ǰādūg[27] ud mār ǰādūgtar bē agar-iš[28] ōzanēnd[29] tā[30] nē[31] mīrēd[32]

Bd.

22.19 ud mār ān-iz ast kē zahr pad čašm dārēd[1] pad nigerišn mardōm[2] bē ōzanēd[3] čiyōn ka gazīd estēd

---

1 Tb <MN / YNE>.
2 TaD <-yyyt(')>, Tb <-yyt'>.
3 Ta <-kyš̈>, Tb <-k'š>, D <-k^{Y}š = -k''>.
4 Ta <yl hsb'l>, Tb <yyl hb' hsb'l>, D <yyl hsb'lyh> + sup. <hb'>.
5 Ta <g->.
6 TbD <y'n(')>.
7 Not TbD.
8 Ta+ <k'ysk ynyn'->.
9 TabD <yš' = s''>.
10 Ta <'nyypyn'>, Tb <'ngpyn'>, D <'n~~d~~pyn'> + sup. <gp>.
11 TA w +.
12 D <III>.
13 TabD <h'nk>.
14 Tab <'š-yk'n(')>, D <'š'k->. – āšīyān?
15 TabD <-WNyt>.
16 Tab <t'šn'>, D <t'''n'>. Ankl. gilān.
17 D <- yylt'>.
18 Ta+ <yylt~~yk~~'n'> + sup. <''n>.
19 Tab/D <KMYCA/Ay ->; Ta <-kyhyh>, Tb <- g'h ->, <-ksyh>.
20 TabD <ANŠ->.
21 TaD <YYTLWN'x_1 TA + <wm ⇀p [hole]>, Tb <YKTLWN'x_1>.
22 Tab <phsk ->.
23 TaD <k'k ->, Tb <k'kc yyltyh'>.
24 Ta <plkk>, Tb <plgyk = -gyy>, D <plYk ->!.
25 D <dw->.
26 Tb <'ytwn'>.
27 Ta f.st. <yy> bol.
28 Tb <'p̄š>.
29 Tb <-WNt>.
30 Not Tb.
31 Ta <l'y>.
32 Ankl.; TabD <YMRRWNyt>.

ān-iz ast ♣ kē[4] az dūr[5] ⌋[6] gyāg gāw gōspand ud asp ud mard abāz ō xwēš[7] āhenǰēd ud ōbarēd

22.20 azdahāg ān-iz bawēd ī-š[8] and-čand duš-dānāgīh padiš kē hangōšīdag ī wināhgārān anāgīh[9] kunēd[10]

22.21 kehtar xrafstar[11] gilag[12] ǰādūg-dēnīh rāy xwarišnīg tis ī pad dūrīh[13] az ōy nihēnd [DH_200v] bē šawēd

ēwar kū nē pad bōy wēnišn[14] bē pad ǰādūgīh[15] awiš[16] ayābēd

22.22 mōr-sardagān-iz dānag ī xwār-bār[17] [TD1_60r] stānēnd[18] ud pad ǰādūg-dēnīh[19] tābēnd

ud ham-gōhr ī xwēš ayāb gazdumb aziš gīrēnd/kunēnd

22.23 wabz-ēwēnag[20] kē āšyān[21] ī gilēn[22] kunēd[23] ud kerm andar ān āšyān[24] nihēd sar[25] kunēd[26]

pad hangām sar kanēd[27] ast ī ō magas [28]♣ kāskēn[29] ast ī ō ham ān[30] wabz būd[31] estēd ⌋

22.24 magas kāskēn[1] rāy gōwēd kū

---

1 Ta <-d'lyt>, Tb <y'lyt>.
2 TA <mlt->, Tb <ANŠ->.
3 Ta <ZKT->, Tb <YKT->, D <ZYT->.
4 Not D.
5 TaD <AL^{Y}/YK>.
6 Tb <MN m'l>.
7 Tb <hwyš>.
8 Tb u-š.
9 Tb <-gyh>.
10 Tab <-WNyt>, D <-WNyṭ>.
11 TabD <hlyytl>.
12 Ta <ŷ̤ylk>, Tb <yylk>, D <gylk>.
13 Tab/D <AL^{Y}/YKyh>.
14 TaD <wywy'n'>, Tb <ywy'n'>.
15 Ta -īhā.
16 Ta <'wbšn>.
17 TabD <hwyDlwb'l>.
18 TabD <-x$_1$>.
19 Ta <-ŝn'sD>.
20 D <- 'ywậ̊n>!.
21 TabD <'šk'n'>.
22 TabD <TYNA'n'>.
23 TabD <-x$_1$>.
24 Tab <'š-yk'n'>, D <'šy-yk'n'>.
25 TabD <LOYŠE> 2x. – Ankl. gil kanēd, P. sar gīrēd.
26 Tab <-yt>, D <-x$_1$>.
27 Tb <HHL->.
28 D sup.
29 TbD <k'kyn>.
30 Not D.
31 Tab <-WNyt>, D + *bēd ēstad* eol.

ka ō[2] gōšt[3] rīyēd[4] kerm ud ka ō zamīg kayk[5] ud ka ō andarwāy [TD2_75r/146] paxšag
ud ka ō nišēm[6] ī kabōd[7] rīyēd pilag[8] ī mār ī kūk aziš hambūsēd[9] ud ka ō āb zalūg[10]

22.25 mōr rāy paydāg kū ka-š 300[11] sāl āšyān[12] nē wišōbēnd abāz ō mār ī pad-parg[13] bawēd[14]

22.26 ēn wāzag[15] az dastwarān āšnūdag

22.27 mār ī pad-parg[16] ka āsyā-ēw[17] abar[18] kas-ēw abganēd ōzanēd[19]

22.28a dādār bāz ī spēd pad bē zadan[20] ī ān mār dād estēd
kū čiyōn ān mār parrōmand bawēd ō azēr ī[21] tabišn[22] ī xwaršēd šawēd
tā āsyā[23] abar mardōm gyānōmand[24] ōftād tā[25] mīrēnd
bāz ī spēd[26] ō kārēzār ī ān mār šawēd u-š ōzanēd[27]

22.28b bawēd ī ka pērōzīh ī bāz bawēd[28] mār ōzanēd
ud bawēd ī ka mār čērīhēd bāz ōzanēd
ka[29] harw 2 ēk-zōr bawēnd harw 2[30] ēk abāg did[31] pēčīhēnd[1] ud murdag ō zamīg ōftēnd[2]

---

1 Ta <wmskyn'>.
2 Not Ta.
3 Ta <BSLAY>.
4 Tab <l-yyt>, D <l^{Y}yt>.
5 Ta <k'k>, TbD <k̈'k̈>.
6 TabD <nš'm>.
7 Ta <\kw/pt>, Tb <kwp\w/t>.
8 D <pyłk>.
9 TaD <hnbyyyt(')>, Tb <-bwyyt'>.
10 Tab <zlwy̰/y>, D <zływy̰>.
11 TbD <III-00>.
12 Ta <'š'k'n'>, Tb <'š-yk'n'>, D <'šš k'n'>.
13 TabD <-plg>.
14 Not Tb bol.
15 Ta = y.
16 D <pl y>.
17 Ta <'yy y'kyk>, Tb <'yyy'kY̰k>, D <'yyy'kY̰k>.
18 Tb + mardōmān ud.
19 Tb + mīrēnd eol.
20 Ta <-TWNt'>.
21 Tb <'cylyh> eol.
22 Ta <tpš>, Tb <t'pš>, D <tycyh>.
23 TabD <'yyy'k(')>.
24 Tb+ <-mltwm'n HWEnnd>.
25 Ta <-t'td>.
26 Tb + <ZK>.
27 TabD <'p̄znyt'>.
28 Ta <-WNt'> eol.
29 Not Tb.
30 D <KRA-1>.
31 Tb <tww>.

ī was kas dīd

22.29a ēn xrafstarān [TD1_60v] Ohrmazd pad harwisp-āgāhīh[3] was abāz ō sūd ī dāmān wardēnīd
čiyōn magas kē angabēn[4] kunēd[5]
kerm kē abrēšom ud kač aziš
ud wādag[6] [TD2_75v/147] kē gazdumb ud warag-mār[7] [8]♣ kē mār ⌉ ōzanēd

22.29b abārīg az ēn ēwēnag ī hangōšīdag ī tigr ī dušmenān bē wihēd[9]
a-kār ī[10] bawēd[11] ud abāz ō ham dušmenān wihēnd
ān-iz ī [DH_201r] Ohrmazd pad ham-ēwēnag[12] ǰast[13]
čiyōn māhīg[14] kē[15] māhīg ud murw kē[16] murw dad kē dad ōzanēd ud xwarēd[17]
ud ēn-iz ast daxšag ī ardīg ud gumēzišn kē ēč abēzagīh andar nē rawēd ::

---

1 D <pycysnd>.
2 D <'wptd>.
3 S <-'y'-yh>.
4 Ta <'ngyp̄yn'>
5 TabD <-WNyt>.
6 D <w't'>.
7 TaD+ <wwlk->, Tb <wlk->.
8 Not D.
9 TabD āyēd.
10 TabD + y. – TabD + nē.
11 Tb <byṭ'> eol.
12 Ta <hmywgwk>.
13 Ta <yyyt>, TbD <ʸyyt'>.
14 Ta <-h'k>.
15 Tb <MN₩>.
16 Tb <MN> 2x.
17 Tab+ <w'lyt>, D+ <whwlyt'>.

23.0 ABAR ČIYŌNĪH Ī GURG-SARDAGĀN ∵

Bd.

23.1 gōwēd[1] pad dēn kū

Ganāg[2] Mēnōy[3] ān ī duzz gurg dād kōk ud tam-arzānīg[4] ud tam-zahāg[5] ud tam-tōhmag ud tam-kerb siyā ud[6] gazišn-kerdār ud nēst-mōy ud hušk-kūn[7] pad ān kerb ī wišuft

pad ēn kū ka gōspand darrēd[8] pardag[9] ī[10] mōy [11]aziš bē rūnēd[12]

23.2a u-š pad 15 sardag frāz kirrēnīd[13]

nazdist[14] gurg ī siyā[15] ī kōk ī sturg ī wattar[16] kū pad harw tis andar[17] ayārēd andar[18] dwārēd.

ud pas abārīg gurg-sardagān čiyōn babr-iz[19] ud šagr ud palang kē <kwpt>-iz[20] xwānēnd

yōz ud haftār ud tōrag kē uškāl-iz[21] xwānēnd[22] ud γār-kan[23] ud karčag[24] ud gurbag

23.2b ud ān ī [TD1_61r] parrwar čiyōn bōf[25]

ud ān ī ābīg čiyōn <'c'l>[26] [TD2_76r/148]

ud <hwmyc>[27] xrafstar kē gurg ābīg xwānēnd[28]

ud <kwsk>[29] ud abārīg ābīg sardag[30] sardag ī andar az sardag

---

1 Ta -ēnd.
2 Ta/bD <g/yn->.
3 Ta + w.
4 Ta+ <wt m'l 'nYk>, Tb <-'lyc->, D <twm'lc->.
5 Tb <twm-> +, D 2x.
6 Tb y.
7 Ta <- d't MN>, TbD <- d/y't' MNW>.
8 Ta <YYYK->, Tb <YYK->, D <YY-YK->.
9 D fradom.
10 Ta w, not D.
11 Tab w +.
12 Tb <lwyt> eol.
13 TbD <klynyn̈/yt>.
14 TaD <nzyyyt'>, Tb <nyyt'>.
15 D <yyy̱'>.
16 Ta <YYLYtl>, Tb <yyltk'>, D <ylylt'>
17 Not D bol.
18 Not Ta.
19 Tab <bplc>, D <bpl c>.
20 Ta <kpwtc>.
21 Ta <-lwc>, TbD <-l-c>.
22 TabD <hw'nnd>!
23 Tab/D <y/d'l HPLWN>. – dār-kan?
24 TaD <g/ylck(')>, Tb <klck'>.
25 TbD <bwk>.
26 Ankl. āb-xwar.
27 TabD <hwmyc>. – Ankl. xumī-iz, P.+ wohu-mēz.
28 Tb <-TNd>.
29 Ta <kwkyk>.
30 D -ān.

čiyōn abārīg dad tā[1] dahišn[2] gurg čār-wāg kē[3] kōdag pad ram[4] rawēd ∵

23.3 u-š drāyīd[5] Ganāg[6] Mēnōy ka-š karčag[7] dād kū

dād-um[8] hē tō kē karčag hē sēzdahom[9] gurgān

kū-m az tō ēn-iz nēkīh ast kū dandān andar zanē bē sumbē[10] ud rēman bē kunē[11]

ud harw kē[12] ān bē xwarēd[13] haguriz[14] ān dard aziš nē kāhēd[15]

ka mardōm bē gazēd karčag[16] andar[17] tan bē hambūsīhēd[18]

Bd.

23.4 az[19] awēšān gurg-sardagān karčag[20] wattar

23.5 čiyōn gōwēd kū

kē 4 gurg ī šagr bē ōzanēd kerbag and bawēd čand ēk karčag[21] ī kōk-dumb bē ōzanēd

23.6 dastwarān az dēn[22] ēn-iz ēdōn gōwēnd kū

Ganāg[23] Mēnōy ēn gurg-sardagān[24] nihānīg[25] kirrēnīdan kāmist [DH_201v]

handāzag ī tab[26] ud dard abārīg druzīh

tā ka ō mardōm[27] rasēnd nē wēnēnd

ud Ohrmazd meh-sūdīh rāy kālbod[28] ī awēšān wirāst pad ān gāh ō Gannāg[29] Mēnōy nimūd

---

1 Tb <dtwd>.
2 Ta <d'y'n>, Tb <d'šn'>, D <g'y'n'>.
3 Tb + ka-š.
4 Tb <OLE>.
5 TaD/Tb <-yy/yt'>.
6 Tab/D <g/yn->.
7 Ta <glck> +, D <yl->.
8 Ta <y'twm>, TbD <d/y't'wm>.
9 Ta <-dhwm>, TbD <-d'hwm>
10 Ta <y'mb'> eol., D; Tb+ <swmb'>. – sumbā ... kunā?
11 Tab <-WNd>, D <-WN'>.
12 Tb <MN>.
13 Ta/bD <hwly/yt>.
14 P. hagriz; Ta <hgwlc>, TbD <hlc'-yk>. – Ankl. ēwar-iz.
15 Tb <k'šyt'>.
16 Ta/bD <g/k->
17 Tb <OL y>.
18 Tab <hnbyyšyt'>, D <hnbwyyšyt'>.
19 Tb <MNW>.
20 TaD <g/y->.
21 Ta <g->.
22 Ta <y'n'>.
23 TaD <g/yn->, Tb <gnn->.
24 Ta <-g'n'>.
25 Ta <~~nyš'nYk~~> + sup. <nyh'nYk>, Tb <n'-yš-yk>, D <n'š-yk>.
26 Tb <tyc'>.
27 Tab <ANŠ->, D <mlt->.
28 Ta <k'yłpwt>, TbD <k'ł/lpt'>.
29 Ta <gn\n/->, TbD <yn->.

23.7 u-š drāyīd[1] Gannāg[2] Mēnōy [TD2_76v/149] pas-dānišnīh rāy kū

[3]♣ ān ī man wurrōyist kerd Ohrmazd xwad kerd

23.8 u-š ān ⌋ [4]druzīh ō ān kālbod[5] bast[6] astōmand kerd

dāmān az-iš [TD1_61v] abērtar šāyēd pahrēxtan

23.9 az-iz ēn paydāg kū-šān[7] wirāyišn kālbod ō[8] grāmīg[9] sag <'ky'k>[10] ud dadān[11] homānāg[12]

nē xrafstar-ēwēnag

ast-iz ī[13] az bīm pahrēzēd[14] ud ast ī pad xwāyišn rāmīhēnd[15] čiyōn pīl ud šagr

u-šān[16] astōmandīh[17] az 4 zahāgān āb ud zamīg ud wād ud ātaxš ::

---

1 TabD <-yyt'>.
2 Ta <gnn->, TbD <yn->.
3 D sup. interl.
4 D <ZK> +
5 TaD <k'lpwt(')>, Tb <k'łpt'>.
6 TabD <byyt(')>.
7 Tb + f.st. <yl'-yšn'>.
8 Ta <'w->.
9 D <dlymYk>.
10 Ta <'y-yy'k>, Tb <'ky'k>, D <'yy'k>.
11 Tb <dtyn'>.
12 TbD <hm->.
13 Ta <- y c>, Tb <- c y>, D <- c>.
14 Ta -išn.
15 Ta <-yhsnd>, Tb <l'y m'ynynd>.
16 Tb <w'yyt' š'n'>.
17 TabD + y.

24.0 ABAR HĀMŌYĒN[1] TIS KŪ PAD ČĒ ŠŌN[2] DĀD ESTĒD U-ŠĀN HAMĒSTĀRĪH[3] ČĒ[4] MAD ∵

[K20_108v] [M51b_**211v**/**124**] (IndBdh. XVII)

24.0* ABAR ČIYŌNĪH GŌKARN[5] DRAXT XWĀNĒND

24a.1 gōwēd pad dēn kū
Hōm ī spēd kē Gōkarn[6] draxt[7] xwānēd andar zrēy[8] ī Frāxkerd pad ān ī zufr[9] war rust estēd pad fraškerd-kerdārīh andar abāyēd čē-š anōšagīh[10] aziš wirāyēnd[11]

24a.1* gōwēd pad dēn kū
rōz ī naxust ka *Gogrv* draxt[12] xwānēnd andar zrēy ī[13] Frāxkerd pad ān ī zafr gar[14] rust estēd pad fraškerd-kerdārīh[15] andar abāyēd čē-š anōšagīh aziš wirāyēnd

24a.2 ud Gannāg[16] Mēnōy pad ān ī ōy[17] hamēstārīh[18] andar ān zufr āb[19] wazaγ ēw kirrēnīd estēd kū ān hōm bē wināhēd

24a.2* Gannāg Mēnōy pad[20] ān ī ōy[21] hamēstārīh[22] andar pad ān zafr āb [23]♣ wazaγ-ēw ō hamēstār andar kirrēnīd estēd [M51b_**212r**/123] kū ān hōm bē wināhēnd[24] ⟩

---

1 Ta <hymwsn'>, TbD tis.
2 Tb <y'n>, D <sn>.
3 Ta <-m'yyt->.
4 Ta <MYM>.
5 KM <gwwklt>.
6 Ta <dwkyln>.
7 Ta <dlht>, TbD <dl'ht'>.
8 Not Ta, Tb <zl''>, D <zl'D>.
9 Ta <pl>.
10 Tb <'wš->.
11 Ta <wyl'ÿsnd>, Tb <wyl'y'nd>, D <wyl'snd>.
12 M *Gogrvdraht*.
13 K.
14 K <gl>.
15 K <-t'l>.
16 Ta <gnn->, TbD <yn->.
17 Tb <wlt'>!
18 Ta <-m'yyt->.
19 Not D.
20 Not M.
21 KM <OL>.
22 KM -tār.
23 Not K.
24 M <wn'snd>.

24a.3 ud abāz-dārišnīh[1] ī ān wazaγ ēw[2] rāy Ohrmazd 2 māhīg[3] Kar[4] ānōh dād [TD2_77r/150] estēd
kē[5] pērāmōn[6] ī hōm hamwār[7] hamē gardēnd[8]
tā[9] hamē ēk ēw[10] az ān māhīgān sar ō ān wazaγ
ud ham awēšān māhīgān mēnōy xwarišn hēnd kū-šān xwarišn nē abāyēd
tā fraškerd pad[11] kōxšišn estēnd[12]
ud ast gyāg ī [TD1_62r] ān māhīg Araz ī[13] ābīg nibišt estēd ∵

24a.3* ud abāz-dārišnīh[14] ān wazaγ[15] rāy Ohrmazd 10 māhīg ī Kar ānōh dād estēd
kē pērāmōn ī hōm hamwār hamē[16] gardēnd
tā hamē ēk-ēw az ān māhīgān[17] sar ō ♣ ān wazaγ
ud ham ⎫[18] awēšān māhīgān mēnōy xwarišn[19] [K20_109r] hēnd[20] kū-šān xwarišn nē abāyēd
tā fraškerd pad kōxšišn estēnd[21]
ast gyāg ān māhīg Araz āb[22] nibišt estēd

24a.4 čiyōn gōwēd kū
mahist[23] ān ī az Ohrmazd dāmān ān māhīg[24]
ud mahist ān ī az Gannāg[25] Mēnōy dāmān ān wazaγ pad tan zōr kē mayān ī awēšān[26] tā[1]

---

1 Ta <- w ->.
2 Not D.
3 Tb -ān y.
4 Tab <kł>, D <kłw>.
5 Tb <MN>.
6 TaD <-mwn>, Tb <-mw>.
7 Ta <h'm->, Tb <h'm'l>, D <hymw'l>.
8 Tb <glt'nd>.
9 Not Ta.
10 D <-l> + sup. <'y>.
11 Tb <tn'>.
12 Ta <-WNŷt>.
13 Ta <'lz>, Tb <'lzl>, D + sup. <l>.
14 M <YHS->.
15 KM <wzyγ>.
16 M 2x; K hamāg 2x.
17 M māhīg eol.
18 M <w zk w hm wzk>.
19 K folded.
20 K folded.
21 K folded.
22 K <'lc>, M *ariz ° āvi* . .
23 TabD <mhyyyt(')> 2x.
24 Ta <-h'k>.
25 Ta <gnn->, TbD <yn->.
26 Tb + <MNW>.

az harw 2-nīn[2] dāmān pad 2 bē[3] wisinnēnd[4]

ǰud az[5] ān[6] ēk māhīg[7] kē ast Wāsī[8] Panǰāsadwarām

24a.4* čiyōn gōwēd kū

mahist ān ī (az) Ohrmazd dāmān ān ī māhīg

ud[9] ān[10] mahist ān ī az Gannāg Mēnōy ān wazaγ[11] pad tan ud[12] zōr[13] kē mayān ī[14] awēšān andar būd[15]

az harw 2 dāmān pad 2 bē wisinnand ǰud az ān ēk māhīg kē ast Wāsī[16] Panǰāsadwarām[17] ◦

24a.5 ēn-iz gōwēd kū [DH_201v end]

ān māhīg[18] ōwōn mārāg kū andar ān ī zufr āb

sōzan[19] tēx[20] mālišn[21] āb[22] padiš bē abzāyēd[23] ayāb bē kāhēd dānēd ::

24a.5* ēn-iz gōwēnd[24] kū

ān māhīg ōwōn ♣ mārāg *ku*[25] *andar* ān *zəfr* āb *suzən* tēz mālišn āb *padiš* bē abzāyēnd ayāb kē kāhēnd[26] dānd[27] ⌋[28]

---

1 D <-š'n'd>.
2 Ta <2 wYNE = 2 wyn MN>, TbD <2 wyn'>.
3 Tb+ <2BRA = YBBRA>.
4 TaD <wysnynd>, Tb <wysnnd>.
5 Not Tb.
6 TbD + y.
7 Ta <-h'k>.
8 Tab <w's y>, D <wn's y>.
9 M.
10 Not M.
11 M <wzγ>.
12 K + {p}.
13 KM <zwpl>.
14 M.
15 M <bwt>.
16 KM <w's y>.
17 M *pancasaduuarān*.
18 Ta <-h'k>.
19 Tb+ <'p̄swtn'>.
20 Not Ta bol., Tb
21 Tab <-ly'n'>.
22 tb <MNWš>.
23 Ta <'p̄z-yyyt>.
24 M -ēd.
25 K <m'l'y> *du*.
26 K <k'HWEd>.
27 K <d'nnd>.
28 M *mālādu. andar. āni. zəfr, āv. suzən təh mā*<lšn> \ *māləšni. / āv. padiš. be, avzāyəd. aYāv. ke kāhəd, dānəd.* .

24b.6 Wāsī[1] Panǰāsadwarān rāy paydāg kū andar zrēy[2] Frāxkerd rawēd[3]
u-š dranāy and čand ast tā ka ♣ pad tag bē tazēd ⌋[4]
bāmdād bē rawēd tā ka rōz[5] frōd šawēd ud[6] and-čand kū-š drahnāy xwēš rāy raft[7] estēd
az ān meh kerb[8] ī hu-rust

24b.6* Wāsī[9] Panǰāsadwarān[10] [M51b_**212v/126**] rāy paydāg kū andar zrēy ī[11] Frāxkerd rawēd[12]
u-š drahnāy and čand ast kē tā ka[13] mard-ēw pad tag[14] ī tēz bē rawēd[15]
[16]♣ bāmdād tā ka xwaršēd frōd šawēd and čand kū-š drahnāy xwēš nē rawēd ⌋
az ān ī[17] meh kerb ārust

24b.7 ēn-iz gōwēd kū az[18] ān sālārīh dāmān ī ābīgān[19] frāyist-iz[20] zīyēnd ∵

24b.7* ēn-iz gōwēd kū az ān sālārīh dāmān ī[21] ābīgān frāyist-iz[22] zīyand

24c.8 Wan ī[23] Was-tōhmag ī mayān ī [TD2_77v/151] zrēy[24] Frāxkerd rust estēd
u-š tōxm[25] ī harwispīn urwar padiš
ast kē frārōn bizišk ud ast kē tuxšāg[1] bizišk ud ast kē hamāg bizišk gōwēd

---

1 Tab <w's y>, D <wn's y>.
2 Tab <zl'Dy>.
3 Tb <lwwyṭ>.
4 Tb <PWNt KBD tp>.
5 Tab <lwc>.
6 Ta.
7 Tab <lpt'>.
8 Tb tan.
9 K <w's y> + sub. *vāsi*, M *vāsi*.
10 M *pancāsaduua // rā.* .
11 K.
12 KM <lwbyt>.
13 Not M.
14 K <tg>, M <tk>..
15 K <lwbyt>, M <SG->.
16 Not K bol.
17 M.
18 Not Ta.
19 Ta abārīg.
20 Tab <pl'yyt->.
21 M.
22 KM <pl'yyyt ME>.
23 Ta <wn'd>.
24 Tab <zl'Dy>.
25 Ta <thm>.

24c.8* Wan ī[2] Was-tōhmag mayān ī zrēy[3] Frāxkerd rust estēd

u-š tōhm ī harwisp urwarān padiš

ast kē frārōn bizišk[4] ast kē tuxšāg bizišk ast kē hamāg bizišk gōwēd

24c.9 andar āywan[5] ī ōy 9 gar[6] brēhēnīd estēd

ān gar ī Sūrāgōmand 9000 ud 900[7] ud 90[8] ud 9 bēwar ǰōy[9] [TD1_62v]

andar ān gar nēm[10] ī ābān[11] dād estēd kū āb[12] az ānōh pad ān ǰōy ud[13] widarg frāz rawēd ō haft-kišwar zamīg

čiyōn hamāg āb ī zrēy[14] haft-kišwar zamīg čašmag az ānōh ∵

24c.9* andar *aēvani ōi noh*[15] (gar) *bərəhənd estəd*[16]

ān gar ī[17] *sulnvmənd* ∵ 9000 900 90 9[18] bēwar harw bēwar-ēw[19] 10,000 bawēd

andar ān gar[20] pānāgīh [K20_109v] ābān dād estēd kū āb az ānōh pad ān ǰōy[21] widarg frāz rawēd ō[22] haft-kišwar zamīg

čiyōn hamāg āb ī[23] zrēy pad haft-kišwar zamīg čašmag az [M51b_**213r**/**127**] ānōh •

24d.10 xar[24] ī 3-pāy rāy gōwēd kū mayān ī zrēy[25] Frāxkerd estēd

---

1 Tb <-šk>.
2 KM <wnd>.
3 K <zl''>.
4 KM <bc-> +.
5 Ta <''wny>, Tb <w''wnd>.
6 Tab <y/gl>.
7 Tab <9-100>.
8 Tb <'šk> = 5*20 + 10.
9 Tab <ywb'> +.
10 Tab <PRG>.
11 Tb abārīg.
12 Tb + y.
13 Ta.
14 Tab <zl'Dy>.
15 M *ōinōh.* .
16 K *bərəhənd. est* / [...].
17 M *gari.* .
18 K folded.
19 K bēwar.
20 M *gar.* .
21 M <jwy>, K folded.
22 M; K pad.
23 M.
24 Ta <HMRAy>, Tb <HMRRA>.
25 Tab <zl'Dy>.

u-š pāy 3 ud čašm 6 ud gund[1] 9 ud gōš[2] 2 ud srūw ēk
sar xšēn[3] tan spēd[4] mēnōy-xwarišn ahlaw

24d.10* xar ī sē-pāy[5] rāy gōwēnd[6] kū mayān ī[7] zrēy Frāxkerd estēd
u-š pāy 3 ud čašm[8] šaš ud gund 9 gōš 2 ud[9] srūw ēk
tan spēd mēnōy-xwarišn[10] ast ud ahlaw

24d.11 u-š ān 6 čašm 2 pad čašm-gāh ud 2 pad bālist ī sar ud 2 pad[11] kōf-gāh[12]
ud pad ān 6 čašm seǰ[13] seǰišnōmandīh[14] ī wattar tarwēnēd ud zanēd[15]

24d.11* u-š ān 6 čašm 2 pad čašm-gāh ud 2 pad bālist ī sar 2 pad kōfān[16] gāh
pad ān 6 čašm seǰōmandīh[17] tarwēnēd zanēd °

24d.12 ud ān 9 gund 3 pad sar ud 3 pad kōf ud 3 pad[18] andarrōn-nēmag[19] ī pahlūg
ud harw gund-ēw čand kadag-masāy[20] u-š and-čand kōf ī *Xunuuąd*[21]

24d.12* ān 9[22] gund 3 pad sar[23] [24]♣ ud 3 pad kōfān ⎫ ud 3 pad andarrōn-nēmag[25] ī pahlūg
ud harw gund-ēw čand[1] kadag-masāy[2] u-š and čand kōf ī[3] Xwanwand[4]

---

1 Tab <g/dwnd>.
2 Tab <d/gwš̈>.
3 Tab <hš'n'>.
4 Ta <yyyp̄yt'>, Tb <yypyt'>.
5 K <T̂ALTAy \LYLE/>, M <TLTAk LGLE>.
6 M <-~~yt~~ \d/>
7 M.
8 K <cšmk>.
9 K.
10 M mēnōyīg -.
11 Not Ta.
12 Tb <kwpyh y>.
13 Ta <yyY̰c>, Tb <yyc ⇀yyp>?
14 Tab <yyp- -mn(')d>.
15 Ta <znyt>, not Tb.
16 M + sub. *kuhān*.
17 M <yyp->.
18 Not Ta.
19 Ta <'ndlw'y ->, Tb <'nylwn'y dmYk y>.
20 Tb <-myy'>.
21 Ta *Xunuuąd̰*, Tb *Xunuuṇd*.
22 K + w.
23 K <yyl>.
24 Not K.
25 KM <'ndlyn' y ->.

24d.13 ud ān 3 pāy harw ēk [TD2_78r/152] ka nihād[5] estēd and zamīg dārēd[6]
čand 1000 mēš ka pad ham-nišīnišnīh gerd[7] frōd nišīnēd[8]
xwurdag ī pāy and-čand 1000 mard abāg asp[9] ud 1000 wardyūn[10] padiš andar widerēd

24d.13* ān 3 pāy[11] harw ēk ka nihād estēd pad zamīg
čand 1000 mēš ka pad ham nišīnēnd gerd frōd āyēnd
xwurdag[12] pāy-ēw and čand 1000 mard abāg asp 1000 *vərdu*[13] padiš andar widerēnd

24d.14 ud ān 2 gōš Māzandarān dehān[14] bē wardēnēd

24d.14* pad ān 2 gōš Māzendarān[15] dehān[16] bē wardēnēd °

24d.15 ud ān ēk srūw zarrēn[17] homānāg sūrāgōmand
u-š 1000 srūw abārīg aziš rust estēd ī ast ī uštar-zahāy[18] ī[19] ast ī asp-zahāy[20]
ī ast ī [TD1_63r] gāw-zahāy ī ast ī xar-zahāy[21] ud[22] meh-iz ud keh-iz
pad ān srūw harwist[23] ān ī kōxšišnōmand wattar seǰ[24] bē zanēd[25] ud bē škennēd[26]

---

1 M + f.st. <ŧ>.
2 K <kt’ ⇀ktk->.
3 K.
4 KM <hwnnd>, M + sub. *hunauuand*.
5 Ta <-WNyt>.
6 Tab <d’l->.
7 Tab <g/dlt(')>.
8 Ta <-WNt'>.
9 Ta <’yyp>, Tb <’yyp̄>.
10 Ta <-yw>.
11 M <p’-yk>.
12 M + y.
13 M *gərdu*. .
14 Ta <MTA>.
15 KM <m’cyndl’n>.
16 KM <MNW ZK>, M w + bol.
17 Ta <-BA’n'>.
18 Tb <YMRRA ->, <- zh’> +.
19 Ta y w.
20 Ta <’yyp>, Tb <’yyp'>.
21 Ta <-RAy ->, Tb <- z’h’>.
22 Ta y w.
23 Ta <lwyyt'> bol.
24 Ta <wyyp>, Tb <yyc'>.
25 Tab <znyt>.
26 Ta <TLWNyt>.

24d.15* ān ēk srūw zarrēn homānāg sūrāgōmand[1]

u-š[2] hazār[3] srūw padiš rust estēd ast uštar-zahā[4] ast asp-zahā

ast gāw- [M51b_**213v/128**] -zahā ast xar-zahā[5] meh-iz keh-iz

pad ān srūw harwist ān ī kōxšišnīh[6] [K20_110r] xrafstarān wattar seǰ bē zanēd[7] ud[8] bē škennēd

Bd.

24d.16 ka ān[9] xar[10] andar zrēy[11] gardan[12] bē dārēd[13] ud gōš bē xamēd[14]

hamāg āb ī zrēy Frāxkerd[15] pad čandišn[16] čandēd[17]

bē šēbēd[18] kust <wn'p̄k>[19]

24d.16* ka[20] ān xar andar zrēy gardan bē dārēd gōš bē <'yy'myt>[21]

hamāg āb ī zrēy Frāxkerd pad čandišn bē čandēnēd

bē <šywwyt> kust ī[22] <gn'wt>

24d.17 ka[23] wāng[24] kunēd[25] hamāg dām ī ābīg[26] ī mādag[27] ī Ohrmazdīg ābus[28] bawēnd

ud hamāg xrafstar ī ābīg[29] ī ābus ka ān wāng[1] āšnawēnd[2] rēdag bē bawēnd[3]

---

1 K <swl''mnd>, M <s̨wł''mnd>.
2 K <MNš>? folded.
3 M <1000>.
4 KM <-zh'k> +.
5 K <HMRA-[...]> torn.
6 K torn.
7 KM <znyt>.
8 K.
9 Tb + f.st. <AMT>.
10 Tab <-RAy>.
11 Tab <zl'Dy> +.
12 Tb <glt'>.
13 Tb <YAT->.
14 Ankl.; Ta <'-y-mYt> tÎÂÏA, Tb <'y-myt'> tdmÄ.
15 Tb <plA hww->.
16 Ta <cnnd->.
17 Tab <cnyyt(')>.
18 Ta <s̈p->, Tb <šyyp->.
19 Ta+ <-yyt" 'p̄k>, Tb+ <-yyt" w'p̄k'>.
20 M 2 x ebol.
21 M + sub. *asāmə̄ṯ.* .
22 M.
23 Not Tb.
24 Ta <KAŁA$_w$>.
25 Tab <-D/YWNyt>.
26 Ta <MYA yk>, Tb <MYA-Yk>.
27 Tab <m'tk(')>.
28 Tb <'p̄s>.
29 Tab <MYA-Yk>.

24d.17* ka wāng kunēd[4] hamāg dām[5] ābīg mādag Ohrmazd dāmān ābustan bē bawēnd
ud hamāg xrafstar ī[6] ābīg ābus ka ān wāng āšnawēnd[7] rēdag bē abganēnd

24d.18 ud ka andar zrēy[8] mēzēd hamāg āb ī[9] zrēy yōǰdahr bē bawēd kē pad 7-kišwar zamīg.
pad ān čim hamāg [TD2_78v/153] xar[10] ka āb wēnēnd andar mēzēnd

24d.18* ka andar zrēy[11] mēzēd hamāg āb ī[12] zrēy yōǰdahr bē bawēd kē pad haft-kišwar zamīg
pad-iz[13] ān čim ka xar hamāg[14] ī[15] pad āb rasēnd andar āb mēzēnd

24d.19 čiyōn gōwēd kū agar xar ī 3-pāy yōǰdahrīh ō āb nē dād hād[16] harwisp ābān bē abesīhīd[17] hād
az[18] āhōgēnišnīh ī Ganāg[19] Mēnōy abar ō āb burd[20] estēd pad margīh[21] ī dām ī Ohrmazd ∵

24d.19* čiyōn gōwēd kū
agar[22] xar ī 3-pāy (yōǰdahrīh) bē ō āb nē dād hād[23] harwisp āb pad zrēy bē abesīhēnīd[24] hād[25]
az āhōgēnišnīh[26] ī-š[27] zahr ī[28] Gannāg Mēnōy abar ō āb [M51b_**214r**/**129**] burd[1] estēd

---

1 Ta <KAyŁA>
2 Ta <-ENnd-y> + <~~lyt~~> eol.
3 sic.
4 K/M <WĄY/DWNyt>.
5 Ta <y'm$_n$>.
6 M.
7 M <OŠMENd>.
8 Tab <zl'dy> +.
9 Ta āb ī / āb ī.
10 Tab <-RAy> +.
11 K <zl'D>.
12 M.
13 K <PWN ME>, M+ <PWN c.ZK>.
14 M hamāg xar bol.
15 M.
16 Tab <HWEt(')> +.
17 Ta <'pyy'hyt>, Tb <-yyẏyt>.
18 Not Ta.
19 Tab <gnn->.
20 Tab <-WNt>.
21 Tb <-g'h>.
22 Not K.
23 KM <-yt>.
24 KM <'pysnyt>.
25 KM <-'t>.
26 K <'ywk ynšnyh>.
27 KM + <z''>.
28 M.

pad marg ī[2] dāmān ī Ohrmazd

24d.20 ud Tištar āb az zrēy ī Frāxkerd pad hayārīh ī xar ī 3-pāy rāy abērtar stānēd[3]

24d.20* Tištar āb az zrēy pad hayārīh xar 3-pāy rāy abērtar stānēd[4]

24d.21 ud ambar-iz[5] paydāg kū sargēn[6] ī xar ī 3-pāy ast
čē agar was-iz mēnōy-xwarišn [TD1_63v] ast
pas-iz ān nam ud[7] parwāl ī āb ī pad sūrāgīhā ō tan šawēd
pad gōmēz ud sargēn[8] abāz abganēd

24d.21* ambar-iz paydāg kū sargen[9] ī xar 3-pāy ast
čē agar was mēnōy xwarišn ast
pas-iz[10] ān nam ī parwārīh ābīg pad[11] ragān[12] ō tan šawēd
pad gōmēz sargen abāz abganēd

24e.22 gāw *Haδayąš*[13] kē[14] Srisōg-iz xwānēnd rāy gōwēd kū
pad bundahišn mardōm[15] az kišwar ō kišwar widārd
ud pad fraškerd anōšagīh az-iš wirāyēnd

24e.22* gāw *Haδayōš ke Sarasvk*[16] xwānēnd[17] gōwēd kū
pad bun-dahīhišn[18] mardōm[19] az [1]♣ kišwar ō ⎫ kišwar [K20_110v] widārd[2] hēnd

---

1 KM <-WNt>.
2 M.
3 Tab <-WNyt(')>.
4 KM <-WNyt>.
5 Ta <'mbwywc>, Tb <'mbl wc>.
6 Ta <yylsn'>, Tb <yylsnk>.
7 Ta.
8 Ta <yylsn'>,Tb <yylyn'> eol.
9 K <yylyn'> 2x, M <yylg/yn'> 2x.
10 M <-yc>.
11 Not K.
12 KM <lg'n>.
13 Tab *Haδat/ţąš*
14 Tb <MN>.
15 Tab <mlt->.
16 K *Haδayoš ki Sarsvk*.
17 K + <ywt>? folded.
18 K <bwndhšy'n>, <bwndhššn>.
19 M <mlt->.

pad fraškerd anōšagīh[3] aziš[4] wirāyēnd

24e.23 ud gōwēd pad dēn kū

zīndag[5] pad dast[6] ī ān aγrīy[7] mard pad srišwadag ī ēn zamīg u-š darbuštīh-ēw pērāmōn kerd estēd tā fraškerd ka andar abāyēd

24e.23* ud[8] gōwēd[9] kū

M: *zinda. pa dasti. āni. aγri. mard.* pad *sariš vadayi. in. zəmin. bəš. drupəštie. pirāmun. kərd. estəd. andā. frašgərd. andā. avayaţ. ∵*

K: *zanda* pad <SE> ī ān *aγri* <mlt> pad *sir[i] / švadm i* ēn zamīg *uš drupəštie* <pylymwn> kerd estād *andā fraškirţ andar avāyaiţ .*

24f.24 Čamrōš[10] murw rāy gōwēd kū

pad sar ī kōf ī Harburz harw 3 sāl was az an-Ērān [TD2_79r/154] dehān ō gerd āyēnd[11]

pad šudan ī ō ērān dehān ziyān āwarišn[12] ud wināhišn ī gēhān kerd

ēg[13] Burz-yazd[14] az ān ī zofr war[15] ī Arang[16] abar[17] āyēd ān Čamrōš murw ul estēnēd[18]

pad bālist ī hamāg ān[19] ī buland kōf

čīnēd ān hamāg an-Ērān dehān ēdōn[20] čiyōn murw dānag

24f.24* Čamrōš[21] murw rāy gōwēd kū

pad sar[1] ī[2] kōf[3] Harburz harw 3 sāl was Anērān[4] dehān ō gerd āyēnd[5]

---

1 Not M.
2 M <wt'l>.
3 M <'wš>.
4 K <MNš>.
5 Ta <zynŷk>, Tb <znŷk>.
6 Ta+ <PWN ŠM>, Tb+ <py'm>.
7 Ta <'klyD>, Tb <'kl'>.
8 K.
9 K <-d /yt\>.
10 Ta <-šn>.
11 Ta <-WNŷt>.
12 Ta <'p̄lwšn'>. – For <HPLWNšn'>, <'p̄wlšn'>?
13 Tab <'šn'>.
14 Ta <-št'>, Tb <-y't">.
15 Ta <OL>.
16 Ta <'lnd>, Tb <'lwny>.
17 Tb <y cšm>!
18 Ta <yyt->, Tb <'wyyt->.
19 Tb <'y-yy y bnd>!
20 Tb -iz..
21 KM <c'mlwš> 2x.

pad šudan ō Ērān dehān ziyān āwarišn [M51b_**214v/130**] ud wināhišnīh gēhān kerdan
ēg Burz-yazd az ān ī zafr rōstāg war ī Ārang[6] abar āyēd[7] ān-iz[8] Čamrōš murw ul estēnēd[9]
pad bālist ī hamāg ān ī buland[10] kōf wazēd
ān hamāg Anērān dehān čīnēd čiyōn murw dānag °

24g.25 ud way[11] ī Karšift[12] rāy gōwēd kū
saxwan[13] dānēd guftan ud dēn[14] pad war ī J̌am kerd ōy burd[15] [TD1_64r] ud rawāgēnīd
ud[16] ānōh Abestāg[17] pad uzwān ī murw gōwēnd ∵

24g.25* Karšift rāy gōwēnd kū
saxwan dānist guftan dēn ō ♣ war ī[18] J̌am-kerd ⎫[19] burd[20] rawāgēnīd
ud[21] ānōh Abestāg pad uzwān ī murwān gōwēnd °

24g.26 ud gāw-māhīg[22] rāy gōwēd kū andar hamāg zrēy[23] bawēd
ud ka wāng kunēd[24] hamāg māhīgān[25] ābus bawēnd
ud hamāg xrafstarān ī ābus rēdag bē kanēd[26]

24g.26* ud[1] gāw-māhīg rāy gōwēnd kū andar hamāg zrēy bawēd

---

1 M <yyl>.
2 M.
3 Not M.
4 K {BYN ZK} + sup. <'nÿl'n>.
5 K <YATWN>.
6 K <'lg ? 'lng>.
7 KM <-WNt>.
8 M <-yc>, K <ZK>.
9 M <YK->, not K.
10 M <bwłnnd>.
11 Tab <w'y>.
12 Ta <klšyyp̄t>, Tb <klšpt'>.
13 Tab <MRÛA>.
14 Ta + sup.
15 Tab <-WNt(')>.
16 Tb pad eol.
17 Ta <-^{Y}yyt->.
18 M.
19 K <wlcymkrt>.
20 KM <-WNt>.
21 K.
22 Ta <TWRA y MYA yk>, Tb <TWRA wm'h-yk>.
23 Ta <zl'y'>, Tb <zl'Dy>.
24 Tab <-WNyt>.
25 Ta <m'h'Yk->.
26 Ta <knyt>, Tb <kwnyt'>.

ka wāng[2] kunēd[3] hamāg māhīgān ābustan bawēnd
ud[4] hamāg xrafstarān ī[5] ābīg rēdag bē abganēnd[6]

24g.27 Sēn-murw šawāg[7] pad (anīy)[8] dar gōkān kerd bawēd

24g.27* Sēn-murw ud šawāg[9] pad anīy[10] dar gōkān kerd bawēd °

24.28 murw ī Ašōzušt[11] kē murw ī zōr-barag Wahuman murw ī <wšwk>-iz[12] xwānēnd rāy gōwēd kū
az Abestāg[13] ēw andar uzwān dād[14] estēd
ka gōwēd dēwān[15] az-iš wirēzēnd[16]
ud ānōh bunag nē[17] dārēnd ēd[18] rāy bunag[19] pad wiyābān kunēd[20]
andar an-Ērānestān bawēd tā dēwān ānōh bunag nē kunēnd/gīrēnd[21]

24h.28* *mruī aṣ̌ōzušt*[22] *kə̄ mruī zobara vahman mru šōknc* rāy gōwēnd[23] kū
Abestāg-ēw pad uzwān dād estēd
ka gōwēd dēwān[24] aziš[25] larzēnd
ānōh bunag[26] nē gīrēnd[1]

---

1 K.
2 KM <w'ng>.
3 KM <WĄY/DWNyt>.
4 M.
5 M.
6 K <'p̄gnnd>, M <YHWWNd>.
7 Tab <y'wb'k>.
8 Not Ta bol., Tb.
9 KM <šwb'k>.
10 KM <AHRN>.
11 Tab <'s̈wkzws̈t'>.
12 Ta <wšwkc>, Tb <wšwkck>.
13 Ta <-ʸyyt->.
14 Tab <d/y't'>.
15 Tab <ŠA'n(')> +.
16 Tab <wlycynd>.
17 Tb + <bwn gl'y>.
18 Ta <HNAy>.
19 Tb <bwng>.
20 Tab <-WNyt'>.
21 Tab <-WNd>.
22 M *ašō°*.
23 M *gohāl̥*. .
24 M <ŠAAA'n>.
25 K <MNš>.
26 KM <BRA>.

24h.29 ud nāxun[2] ka nē afsūd estēd [TD2_79v/155] dēwān ud ǰādūgān[3] stānēnd[4]
ud tigr homānāg[5] ō ān wihēnd ud ōzanēnd

24h.29* nāxun ka nē afsūd estēd [K20_111r] dēwān ud[6] ǰādūgān [M51b_**215r**/**131**] stānēnd[7]
ud tigr homānāg ō ān murw wihēd ud[8] ōzanēd

24h.30 ēd rāy ān murw nāxun ka nē afsūd estēd stānēd[9] xwarēd[10]
tā dēwān ud ǰādūgān[11] kār nē framāyēnd
ka afsūd estēd nē xwarēd dēwān wināh padiš kerdan[12] tuwān

24h.30* ēd[13] rāy ān murw nāxun ka[14] afsūd estēd stānēd[15] xwarēd
kū tā dēwān kār nē framāyēnd
ka nē afsūd estēd nē xwarēd dēwān wināh padiš kerdan tuwān

24i.31 abārīg-iz dadān murwān[16] hamāg pad hamēstārīh[17] ī dēwān ud xrafstarān dād estēd

24i.31* abārīg-iz dadān ud murwān hamāg pad hamēstārīh[18] xrafstarān dād estēd °

24i.32 čiyōn gōwēd kū
kē murwān dadān hamēstār ī[19] xrafstarān ǰādūgān ∵

24i.32* čiyōn gōwēd kū

---

1 KM <gylynd>.
2 Ta + y.
3 Tb <y'tYk->.
4 Tab <-x1>.
5 Tb <hm->.
6 K.
7 K <-d>.
8 K.
9 Tab <-yt>.
10 Not Tb.
11 Not Ta bol.
12 Tab + nē.
13 Not M.
14 K + nē.
15 KM <-WNyt>.
16 Tb <mlw->.
17 Tab <-m'yyt-> 2x.
18 K <hmyyt->.
19 Not Ta, Tb -īh.

ka murwān dadān hamāg pad hamēstārīh xrafstarān ǰādūgān °

24i.33 ēn-iz gōwēd kū
murw hamāg zīrag[1] [TD1_64v] warāγ zīragtar bawēd

24i.33* ēn-iz gōwēd kū
murw hamāg zīr warāγ zīragtar[2] bawēd

24j.34 bāz ī spēd rāy gōwēd kū mār ī pad-parr[3] ōzanēd[4]

24j.34* bāz ī spēd rāy gōwēd kū mār ī[5] pad-parr ōzanēd

24k.35 kāskēn murw mayg[6] ōh[7] ōzanēd pad ān hamēstārīh dād estēd

24k.35* kāskēnag murw mayg[8] ōzanēd pad ān hamēstārīh[9] dād estēd

24l.36 kargās ī zarmān-menišn ī[10] ast[11] dālman nasāy-xwarišnīh rāy dād

24l.36* kargās ī zarmān-menišn ī ast kargas[12] nasāy xwardan rāy dād estēd

24l.37 ud ēdōn-iz warāγ[13] ud sār ī gar ud gāw ī kōfīg pāčen ud āhūg[14] ud gōr abārīg dad
hamāg murdār[15] xwarēnd
ud ēdōn-iz abārīg xrafstar ∵

24l.37* ēdōn-iz warāγ[1] ī sār ī gar ud gāw ī[2] kōfīg ud[3] pāčen āhūg[4] gōr abārīg dadān

---

1 Ta+ <zylktn'> + sup. <KON> // l'y>, Tb+ <zylk" l'y>.
2 K folded, M <zylt / l>.
3 Tb <- plg>.
4 Ta <TLWN->, Tb <YKT->.
5 M.
6 Ta <KMYCAy>.
7 Tab <OL>.
8 KM <ml/łk>.
9 Ta <hm'yytlyh>, Tb <-m'yyt->.
10 Tb -išnīh.
11 Tb + y.
12 K <klkgs>.
13 Tab <wl'y>, Tb + y.
14 Tb <'hwk'>.
15 Ta <mld'l>, Tb <mwld'l>.

hamāg mār xwarēnd

ēdōn-iz ī[5] abārīg

24m.38 sagān pad hamēstārīh[6] ī gurg-sardagān ud pānagīh ī gōspandān dād estēd

24m.38* sagān[7] pad hamēstārīh[8] gurg-sardagān pānagīh[9] [M51b_**215v/132**] ī[10] gōspandān kerdan rāy dād estēd

24n.39 rōbāh pad hamēstārīh[11] ī xabag[12] dēw dād estēd

24n.39* rōbāh pad hamēstārīh *xava.* dēw dād estēd

24o.40 ud rasūg[13] pad hamēstārīh[14] ī garzag abārīg xrafstar ī sūragīg[15] dād estēd [TD2_80r/156]

24o.40* rasūg[16] pad hamēstārīh garzag abārīg xrafstarān ī sūrāyīg[17] dād estēd

24p.41 ud ēdōn-iz mušk ī wazurg pad hamēstārīh[18] ī garzag dād estēd

24p.41* ēdōn-iz mišk wazurg[19] pad [20]♣ hamēstārīh <ktwkd'nk> garzag dād estēd ⌉

24q.42 zūzag[21] pad hamēstārīh[1] ī mōr ī dān-kеš[2] dād estēd

---

1 KM <wl'k>.
2 M.
3 K.
4 K <'hwwwk>, M <'hwwk>.
5 K.
6 Tab <-m'yyt->.
7 KM <sk'n>.
8 K + {dād estēd}.
9 M <p'n'kyh>.
10 K.
11 Tab <-m'yyt->.
12 Ta <hšpk>, Tb <ḥpk'>.
13 Ta <lwswk>.
14 Tab <-m'yyt->.
15 Tab <swlk->.
16 K <lswy>, M *ra*<swy>.
17 M <swl''k>, K <...y'k>
18 Tab <-m'yyt->.
19 KM <wclg>.
20 Not K.
21 Ta <zwYk'> 2x.

čiyōn gōwēd kū

zūzag harw ǰār[3] ka andar mōr āšyānag ēw[4] [5]♣ mēzēd 1000 mōr bē ōzanēd[6] ⎫

24q.42* [7]♣ zūzag pad ⎪ hamēstārīh mōr ī[8] dānag-keš dād estēd

čiyōn gōwēd [K20_111v] kū

zūzag harw ǰār kē andar mōr xānag-ēw[9] mēzēd 1000 mōr bē ōzanēd

24.43 [10]♣ zamīg dān-keš ⎪ abar rawēd abar abāz[11] sūrag aziš bē kunēd[12]

ka-š zūzag abar rawēd abar abāz sūrag aziš bē šawēd

24.43* zamīg ka-š[13] dānag-keš abar rawēd [14]♣ sūrāg (aziš) bē kunēd[15]

ka-š zūzag abar rawēd ⎪ sūrag aziš bē šawēd ud rāst abāg bawēd

24r.44 babrag ī ābīg pad hamēstārīh[16] ī dēwōg[17] ī andar āb bawēd dād estēd.

ānōh kū wāng[18] ī kabk[19] bē šawēd xāyag[20] ī kabk bē rawēd[21] [22]♣ āb [TD1_65r] bē kunēd[23] ⎫

24r.44* babrag ī[24] ābīg pad hamēstārīh dēw ī[25] andar āb bawēd dād[26] estēd

---

1 Tab <-m'yyt->.
2 dānakkeš?
3 Ta <g'wl>, Tb bār.
4 Ta+ <'šd'nkš̈>, Tb+ <'s̈y'nk'y>.
5 Ta + sup. interl.
6 Ta <'p̄znyt'>, Tb <'wznyt'>.
7 Not K.
8 M.
9 M xānag-.
10 Ta + sup. interl.
11 Ta + <ly'w'l>, not Tb.
12 Tab <-WNyt(')>.
13 M; K ka.
14 Not K.
15 KM <WĄY/DWNyt>.
16 Tab <-m'yyt->.
17 Tab <š/swwk>
18 Ta <-LAy>.
19 Tab <kpg/y> 2x.
20 Tab <h'-y̰/yk>.
21 Ta <YYTWN—yt> + sup. <YYATWNyt'>.
22 Not Tb.
23 Ta <-WNyt>.
24 M + sub. *bapra*; K *bapara*.
25 K *devai*.
26 M <d't>.

24r.45 hangerdīg ēn kū hamāg dadān ud murwān[1] ud māhīgān[2] harw ēk pad hamēstārīh[3] ī xrafstarān[4] dād estēd

24r.45* hangerd ēn kū hamāg dadān murwān māhīgān harw ēk pad hamēstārīh xrafstar-ēw[5] dād estēd

24s.46 dālman[6] rāy gōwēd kū az ān ī burztar-iz[7] parwāz ka must-masāy gōšt[8] pad zamīg ast wēnēd u-š bōy ī mušk azēr ī parg[9] dād estēd kū agar pad nasāy xwardan gand[10] ī nasāy ōšmārēd sar[11] azēr ī parg abāz barēd[12] abāz āsāyēd[13] ∵

24s.46* kargās rāy[14] gōwēd kū az ān ī bulandtar-iz parwāz ka must-masāy [M51b_**216r/133**] gōšt pad zamīg wēnēd u-š bōy mušk azēr ī parr dād estēd kū agar pad nasāy xwardan[15] gandagīh[16] nasāy az-iš āyēd sar[17] azēr ī parr abāz kunēd[18] ud abāz āsāyēd °

24t.47 asp[19] ī tāzīg rāy gōwēd kū agar pad šab tārīk mōy-ēw tāg[20] pad zamīg nibayēd wēnēd

24t.47* asp[21] ī tāzīg rāy gōwēnd[22] kū agar pad šab ī tārīk mōy-ēw tāg pad zamīg sayēd[23] wēnēd

24u.48 xrōs[24] pad hamēstārīh[1] ī dēwān[2] ud ǰādūgān [TD2_80v/157] dād[3] estēd

---

1 Ta murw.
2 Ta <m'h'k->, Tb <m'hẎk\'n'/> squeezed eol.
3 Tab <-m'yyt->.
4 Ta <-l~~yh~~\'n/>.
5 K <hlpyyt'l->.
6 Tab <d'łmn>.
7 Tb <blc->.
8 Ta <-LAy>, Tb <gẇ̇št>.
9 Ta <plg> 2x.
10 Ta <gwnd>, Tb <wgnd>.
11 Ta + y eol., Tb.
12 Tab <-WNyt(')>.
13 Ta <'yy'y-yt>, Tb <'-y'yt'>.
14 Not K bol.
15 K w + bol.
16 M <gnnd->.
17 M <yyl>.
18 K <WĄY->.
19 Ta <'yyp>, Tb <SWYYYAy>.
20 Tb <-1>.
21 M <SW->.
22 K <-ŷ~~t~~>, M <WĄDWNyt>.
23 K <yy'yt>, M <MYMENyt>.
24 Tab <AŁ/LKA>.

abāg sag ham-kār

24u.48* xrōs[4] pad hamēstārīh ī dēwān ud[5] ǰādūgān dād estēd
abāg sag ham-kār hēnd[6]

24u.49 čiyōn gōwēd pad dēn kū
az gētīy[7] dāmān ān pad druz-zadārīh abāg Srōš hayār hēnd sag ud xrōs[8] ∵

24u.49* čiyōn gōwēd pad dēn kū
az gētīy[9] dāmān ān ī pad druz-zadārīh abāg Srōš[10] ham-kār hēnd xrōs[11] ud sag

24u.50 ēn-iz gōwēd kū
nē winnārd[12] hād[13] mān ka-m[14] nē dād hād sag ī šabān mānbān

24u.50* ēn-iz[15] gōwēd kū
nē winnārd hād (mān) ka-m nē dād hē[16] sag ī *švā i pasuš-havar.*[17] sag[18] mānbān ān ī wiš-horw

24u.51 sag pad pāyišn[19] gētīy[20] mardōm[21] ōwōn druz[22] dard zadār[23] čiyōn xūg[24] pad pāyišn[25] stōrān

---

1 Tab <hm'yyt->.
2 Tab <ŠA'n'>.
3 Ta <YHW->.
4 KM <AŁKA>.
5 K.
6 Not M.
7 Ta <t'y>, Tb <-t''>.
8 Tab <AŁ/LKA>.
9 M <yyt'>.
10 Not K.
11 KM <AL/ŁKA>.
12 Ta <w'lyt>.
13 Tab <HWEt(')> 2x.
14 Tab <-mn>.
15 K + y.
16 KM <-'y>.
17 K *-ha[..]* folded.
18 M + <~~PWN~~>.
19 Ta <p'g'n'>, Tb <p'Yk'n'>.
20 Ta <-t'> eol., Tb <-t''>.
21 Tab <mlt->, Ta w + bol.
22 Not Tb.
23 Tb -īh.
24 Tab <-LAy> +.
25 Ta <p'y-y̰šn'>, Tb <p'y'n'>. – Ta + f.st.? <yyt> bol., Tb <yyt'> eol.

24u.51* čē gōwēd pad dēn kū [K20_112r]

sag pad ān ī pad astīh[1] mardōm[2] ud ān ī gōspand ēdōn druz-zadār čiyōn xūg[3]

24u.52 pad čašm hamāg nasrušt bē zanēd[4] xūg

ka wāng[5] kunēd[6] dard[7] bē zanēd

u-š gōšt[8] ud pih[9] pad seǰ[10] dard-iz[11] az mardōmān[12] bē zadan[13] bēšāz[14] ∵

24u.52* čē gōwēd kū

pad čē bē ōzanēd hamāg a-srušt xūg[15]

ka wāng kunēd[16] [M51b_**216v**/**134**] dard bē ōzanēd

u-š gōšt ud pih[17] pad seǰ ud dard az mardōmān[18] bē zadan[19] bēšāz[20]

24u.53 [21]Ohrmazd tis-iz ī abē-sūd[22] nē āfrīd čē harw tis-ēw pad sūd-ēw[23] dād[24] estēd

ka-š [TD1_65v] čim[25] nē dānēd az dastwarān[26] abāyēd pursīdan

čē-š panǰ[27] ī xūg[28] pad-iz ēn ēwēnag āfrīd estēd kū[1] druz-ēw[2] hamē zanēd[3] ∵

---

1 K <’p̄’h>, M <AYT / yh>.
2 KM <mlt->.
3 KM <HZWLYA>.
4 Tab <znyt(')> 2x.
5 Ta <-LAy>.
6 Tab <-WNyt(')>.
7 Ta sup.
8 Ta <-LAy>, Tb <-LYA>.
9 Ta <TBA>, Tb <TŁBA>.
10 Ta <yyyc'>, Tb <yyp'>.
11 Tb dard.
12 Ta <mlt->, Tb <ANŠ->.
13 Ta <ztn'>, Tb <znytn'>.
14 Ta <-s̈’z>, Tb <-šz>.
15 K <hwk>.
16 KM <WĄY/D->.
17 KM <TLBA>.
18 KM <mlt->.
19 KM <ztn'>.
20 KM <-š’c>.
21 Tb pas +.
22 Tab <’p̄yD ->.
23 Ta sūd.
24 Tb <d’t'>.
25 Tb <c’m>.
26 Ta <ʸ̂yytbl->, Tb <ʸ̂yytwl->.
27 Tb <PWNc>.
28 Ta <-LA>, Tb <-LAy>.

24u.53* Ohrmazd tis-iz[4] abē-sūd nē āfrīd čē harw 3 pad sūdagīh dād estēd
ka[5] čim nē dānēd az[6] dastwarān abāyēd pursīdan
čē-š *panja i.* xūk pad-iz ēn ēwēnag āfrīd kū druz hamē[7] ōzanēd ∵ [K20, M 51b next 11.0]

1 Not Tb.
2 Tb druz.
3 Ta <MH->, Tb <znyt> eol.
4 K <MNYWMyc c>.
5 M ka-š.
6 Not M bol.
7 K hamāg.

25.0 ABAR SĀL Ī DĒNĪG ∵

[K20_117r, M51b_**242v**/**186** from 17a.2/5*] (IndBdh. XXII)

25.0* ABAR KĀR Ī DĒN[1]

25.1 gōwēd pad dēn kū-m dām ī gētīyīg[2] pad 300 ud 60[3] rōz dād
ast ī 6[4] gāh ī gāhānbār ī pad sāl-ēw hangārd[5]

25.1* gōwēd pad dēn kū-m dām ī gētīy pad[6] 300 ud[7] 60[8] 5[9] rōz hangārd dād
ast 6 gāh ī[10] gāhānbār ī pad sāl-ēw hangārd estēd

25.2 hamē nazdist[11] rōz bē šawēd ud pas šab ō ān rōz kunēd[12] ud[13] andar āyēd

25.2* hamāg[14] nazdist rōz abāyēd ahmārēnīdan[15] pas šab
čē nazdist rōz bē šawēd pas šab bē āyēd

25.3 az [TD2_81r/158] Mēdyōšim[16] gāh ī ast[17] māh ī Tīr ī[18] wihēzagīg[19] rōz[20] Xwar tā Mēdyār ī gāh
ast māh ī[21] Day ī wihēzagīg[22] rōz ī[23] Warahrān[24] rōz kāhēd šab abzāyēd
ud az Mēdyār ī[1] gāh tā Mēdyōšim-gāh[2] šab kāhēd ud rōz abzāyēd

---

1 K dēn, M dēn y.
2 Ta <-t''k>, Tb <-t''>.
3 Ta ËJ , Tb £.
4 Ta <5>.
5 Ta <hng'lt"> eol., Tb <hny'lyt'>.
6 Not K.
7 M.
8 KM £.
9 M <HWMŠYA>.
10 M.
11 Ta <nz'yyt>.
12 Tab <-WNyt(')>.
13 Tb.
14 K <hm'-1>, M <AMT>.
15 M + pad.
16 Tab <-wš̈/š'm>.
17 Ta + <'y>.
18 Tb w.
19 Ta <wyhyckyk'> +, Tb <wyhyck> +.
20 Ta + šab rōz.
21 Tb.
22 Ta + ∵ .
23 Ta w.
24 Ta <wlhl'm>. – Ta + w.

25.3* ud az Mēdōšim[3] gāh ī ast māh ī Tīr wihēzagīg rōz Xwar tā Mēdyārim[4] gāh ī[5] ast māh Day ī wihēzagīg rōz[6] Wahrām[7] rōz keh šab abzāyēd

ud az Mēdyārim-gāh[8] tā Mēdyōšim-gāh[9] šab bē[10] kāhēd rōz[11] abzāyēd

25.4 rōz ī hāmīnīg mahist čand 2 ī zamestānīg kahist[12]

šab ī zamestānīg mahist čand 2 ī hāmīnīg kahist[13]

25.4* rōz ī hāmīnīg[14] ♣ čand 2 rōz ī zamestānīg[15] ⎫[16] [K20_117v] kahist[17]

šab ♣ zamestānīg čand 2 šab ⎫[18] ī hāmīnīg kahist[19]

25.5[20] ud rōz ī hāmīnīg 12 hāsr šab-ēw 6 hāsr

ud šab ī[21] zamestānīg 12 hāsr ud rōz 6 hāsr

hāsr-ēw zamān-ēw ud hāsr-iz ī pad zamīg ham-ēwēnag

25.5* rōz[22] ī hāmīnīg 12 hāsr šab[23] 6 hāsr

šab ī zamestānīg 12 hāsr rōz 6

hāsr-ēw zamān-ēw (pad) zamīg ham ēwēnag

25.6 pad Hamespadmaedim-gāh[1] ī ast panǰag ī pad māh ī Spandarmad[2] sar

---

1 Tb <myt''yl-1'->.
2 Ta <-ywkš̈m->, Tb <-ywš'm->.
3 K <-wkš'm>, M <-wkšym>.
4 K <myt''lym->, M <myt''lm>.
5 M.
6 KM <lwc>.
7 M + y.
8 K <-t''lym->, M <-t''lym ->.
9 K <-wkš'm->, M <-wkšym ->.
10 M.
11 M <lwc>.
12 Tab <k'hyt(')>.
13 Tab <k'hyyt'>.
14 M <h'mYk>.
15 K; M -stān.
16 M repeats.
17 KM <k'hyt>.
18 M <h'm\yn/Yk> + sup. *hamīn.* 2x.
19 KM <khyyt>.
20 Cf. ŠnŠ.9.1, FO.27b.759.
21 Tb <-1>.
22 K <[YW]*M*> folded.
23 M + y.

rōz ud[3] šab rāst abāz bawēd

25.6* pad Hamespamaedim-gāh[4] ast[5] panǰag pad[6] māh ī[7] Spandarmad[8] sar
rōz šab rāst abāz bawēd

25.7 čiyōn az māh ī Frawardīn ud rōz ī Ohrmazd wihēzagīg[9] tā māh ī [TD1_66r] Mihr rōz ī Anagrān[10] ī[11] wihēzagīg[12] ast ī bawēd 7[13] māh hāmīn
az[14] māh Ābān rōz ī Ohrmazd wihēzagīg tā[15] māh Spandarmad[16] wihēzagīg ud[17] panǰag ō sar bawēd 5 māhīgān[18] zamestān

25.7* čiyōn az [M51b_**243r**/**187**] māh ī Frawardīn ud[19] rōz ī Ohrmazd ī[20] wihēzagīg[21] tā māh[22] ī Mihr rōz ī Anagrān[23] wihēzag bawēd 7 māh hāmīn[24]
az māh Ābān rōz ī[25] Ohrmazd wihēzag tā māh[26] Spandarmad[27] ī wihēzag panǰag bē ō[28] sar[29] bawēd panǰ māh zamestān ∵

25.8 hērbedān wizīr ī nasāy ud[1] abārīg tis hāmīn zamestān az ēn ōšmārag kunēnd[2]

---

1 Ta <hm'yypt' m'ysm->, Tb <hm'yyptm'yy''m->
2 Ta <yyp̄ýnwmt'>, Tb <yyp̄ndmt'>.
3 Ta; Tb y.
4 K <hmYyypmy'sm->, M *hamaspadməydaim.* .
5 K f.st. {pad māh}.
6 K + {PWN}.
7 M.
8 KM <yypynwmt>.
9 Tab.
10 Ta <'n'yl->, Tb <'nyl->.
11 Tb + <OD>.
12 Ta <-ck'y>.
13 Ta <6>.
14 Ta <MNW>.
15 Tb+ <-Yky>.
16 Ta <yyp̄ynwmt'>, Tb <yyp̄nywmt'>.
17 Ta.
18 Ta <BYRHYk->, Tb <m'h Yk->.
19 M.
20 M 2x.
21 M; K wihēzag.
22 Not K bol.
23 M + w.
24 KM <hm->.
25 K.
26 M <m'h>.
27 KM <yypy/dnwmt>.
28 K <OLE>.
29 KM <yyl>.

25.8* hērbed wizir ī nasāy abārīg tis pad hāmīn[3] ud zamestān az ēn ōšmār kunēd[4]

25.9 pad ān 7[5] māh hāmīn gāh ī rōzān[6] šabān[7] 5 čē Rabihwin[8] ōh yazēnd [TD2_81v/159]
čīyōn bāmdād gāh ī Hāwan nēmrōz gāh ī Rabihwin ēbārag[9] gāh ī Uzērin
ud ka stārag ō paydāgīh mad tā nēm-šab[10] gāh ī Aibisrūsrim[11]
ud az nēm-šab[12] tā stārag a-paydāg bawēd gāh ī Ušahin

25.9* pad ān 7 māh ī hāmīn[13] gāh ī rōzān ud[14] šabān 5 čē Rabihwin ōh[15] yazēd
čīyōn bāmdād gāh Hāwan nēm-rōz gāh Rabihwin ēbārag[16] gāh ī[17] Uzērin[18]
ka stārag ō paydāgīh mad tā nēm-šab gāh ī Ēbsrūsrim[19]
az nēm-šab tā stārag a-paydāg bawēd gāh ī[20] Ušahin[21] ∘

25.10 pad zamestān 4[22] gāh[23] čē bāmdād tā gāh ī Uzērin hamāg gāh ī Hāwan
ud abārīg[24] čiyōn-im guft

25.10* pad zamestān 4[25] gāh čē bāmdād tā Uzērin[26] hamāg Hāwan

---

1 Ta y.
2 Tab <-d>.
3 KM <hm->.
4 K <WĄYWNyt>, M+ <'wšm LAWHL>.
5 Ta <6>.
6 Tab <lwc->.
7 Ta <LŸLŸA 'n>, Tb <LYLYAn'>.
8 Tab <lpytpyn'> 2x.
9 Tab <'yyp̄/p->.
10 Ta <nymLŲLŲA>, Tb <nymLYLYA>.
11 Ta <'yyp̄ytlwkyylm>, Tb <'yypswlwkyylym>.
12 Tab <nymLYLYA>.
13 KM <hm->.
14 M.
15 KM <OL>.
16 M <yyp'lk>.
17 K.
18 M <'wzlyn>.
19 K <'byylwtym>, M <'-ybyylwtym>.
20 K.
21 M <'wšyn>.
22 Tb <5>.
23 Tab + y.
24 Tb <-c>.
25 K; M <ch'l>.
26 M; K <'wzlyn'>.

abārīg čim[1] guft

25.11 u-š čim ēn[2] kū zamestān āšārišn[3] pad kust[4] ī abāxtar kū kišwar Wōurubaršn ud Wōuruǰaršn[5] ud hāmīn[6] bun-kadag[7] pad nēmrōz kū kišwar ī Fradadafš ud Widadafš[8]

25.11* u-š čim ēn kū zamestān *āṣārišˇ*[9] pad kust ī abāxtar kū[10] kišwar Wōrbaršt[11] ud Wōruǰaršt[12] ◦ ♣ hāmīn-iz[13] bun-kadag[14] ⌋[15] pad nēm-rōz kū kišwar [K20_118r] Fradadafš ud[16] Widadafš[17] ◦

25.12 pad māh Ābān wihēzagīg ud rōz Ohrmazd zamestān zōr[18] gīrēd pad gēhān andar āyēd mēnōy ī[19] Rabihwin[20] az azabar ī[21] zamīg ō azēr zamīg šawēd kū xānīg[22] ī ābān garmīh ud xwēdīh pad āb andar āyēd tā rēšag ī draxtān[23] pad sardīh ud huškīh nē hōšēd

25.12* pad māh ī Ābān ī wihēzag rōz ī Ohrmazd zamestān zōr gīrēd[24] pad gēhān andar[25] āyēd mēnōy ī[26] Rabihwin az azabar ī zamīg ō azēr zamīg šawēd kū xān ī ābān garmīh ud xwēdīh pad āb[27] andar hilēd[28]

---

1 K eol.
2 Ta <YWM>.
3 Ta <ymš'l->.
4 Ta <kyyt>.
5 Ta <w'wlw-> 2x, Tb <w'wlb- w'wlwc->.
6 Tab <AMT>.
7 Tb <- y ->.
8 Ta <plyt'pš wŷytpš>, Tb <plyt'pš wwyt'pš>
9 K; M <pt''lk>.
10 Not K.
11 K <wlb->, M <wlwb->.
12 K <wlwc->, M <wwlwc->.
13 K <hm->.
14 K <bwn y ktk>, + {kust}.
15 M <HWEt YNE ktk>.
16 M.
17 M <wdǰfš>.
18 Ta <zw'l>, Tb <zwl>.
19 Ta.
20 Ta <lpyyp̄yn'>, Tb <lpytpyn'>.
21 Ta.
22 Tb <h'n'>.
23 Ta <dlht->, Tb <dl'ht->..
24 M <-DWN->.
25 Not M.
26 M.
27 M <'p̄'>.
28 KM <-WNyt>.

and rēšag ī draxtān[1] pad sardīh ♣ ud huškīh nē hōšēnēd ⌋[2]

25.13 māh Dēn ī wihēzagīg ud rōz ī Ādur ān ī [TD1_66v] zamestān pad wēš-sardīh ō[3] Ērānwēz rasēd[4]
pad māh ī Spandarmad[5] ī wihēzagīg ō sar pad hamāg gēhān bē rasēd

25.13* ud māh ī[6] Dēn ī wihēzag rōz[7] [M51b_**243v**/**188**] Ādur ān ī zamestān pad wēš sardīh ō Ērānwēz rasēd
pad māh[8] Spandarmad[9] wihēzagīg tā sar zamestān pad[10] hamāg gēhān bē rasēd

25.14 ēd rāy māh ī Dēn rōz Ādur hamāg gyāg ātaxš abrōzēnd
ud nišān kunēnd[11] [TD2_82r/160] kū zamestān mad

25.14* ēd[12] rāy māh ī Dēn ī rōz ī Ādur hamāg gyāg[13] ātaxš abrōzēnd[14]
nišān kunēd[15] kū zamestān mad

25.15 pad ān 5 māh āb ī xānīg hamāg garm čē Rabihwin[16] ānōh garmīh ud xwēdīh dārēd[17]
ud gāh ī Rabihwin nē yazēnd

25.15* pad ān panǰ māh āb ī[18] xānīg kahas hamāg garm čē Rabihwin gāh[19] ānōh garmīh xwēdīh[20] dārēd
gāh ī[21] Rabihwin nē yazēd[22] ∘

---

1 M <ylm>.
2 M; K bawēd.
3 Tb pad sar pad ō.
4 Tab lyyyt'> 1x.
5 Ta <yyp̄ynwmt>, Tb <yyp̄nywmt>.
6 M.
7 K <YW>.
8 K w +.
9 KM <yypydnwmt>.
10 K before zamestān.
11 Tab <-WNd>.
12 M; K <'wy>.
13 M <~~yyh'n~~> + sup gyāg.
14 M; K <-znd>.
15 K <WĄYWNyt>, M <-WNyt>.
16 Tb <lpyyp\yD/> eol.
17 Tab <d/y'l->.
18 M.
19 Not K.
20 M + sup. s.m <t'lyh>.
21 M.
22 KM <ycyt>.

Bd.

25.16 čiyōn māh ī Frawardīn ud rōz ī Ohrmazd bawēd zamestān nērōg pādixšāyīh[1] kāhēd
ud hāmīn az xwēš bun-kadag andar āyēd nērōg ud pādixšāyīh[2] padīrēd[3]
Rabihwin az azēr zamīg[4] ō azabar zamīg āyēd ud bar ī draxtān[5] pazzāmēd

25.16* čiyōn[6] māh ī[7] Frawardīn rōz ī Ohrmazd bawēd zamestān nērōg dārēd ♣ ātaxš kāhēd
hāmīn[8] az bun ī kadag ī ⌋[9] xwēš[10] andar āyēd nērōg[11] pādixšāyīh padīrēd[12]
♣ Rabihwin az ⌋[13] azēr ī[14] zamīg abar āyēd bar ī draxtān pazzāmēnēd

25.17 ēd rāy pad hāmīn āb ī xānīg sard čē Rabihwin ānōh nēst
ud ān[15] 7[16] māh[17] Rabihwin ōh yazēnd ud hāmīn[18] pad hamāg zamīg rasēd

25.17* ēd rāy pad hāmīn[19] āb[20] ī xānīg sard čē Rabihwin ānōh nēst
ān 6 māh Rabihwin ōh[21] yazēd[22] hāmīn[23] pad hamāg zamīg bē rasēd

25.18 pad-iz kust ī Hindūgān[24] ānōh ō bun-kadag ī hāmīn nazdtar[25] ud hāmwār nē sard nē garm
čē pad ān hangām kū pādixšāyīh[26] ī hāmīn hāmwār wārān[27] ud garmīh[1] wēš bē zanēd

---

1 Ta <-š'-yh>, Tb <-š'y-yh>.
2 Ta <-š'-yh>, Tb <-š's'y>.
3 Tab <-WNyt(')>.
4 Ta rep.
5 Tab <dl'ht->.
6 Not M.
7 M.
8 K <hm->.
9 M az frawardīn hammis tā.
10 KM <hwyš>.
11 M <nylwwk>.
12 K <-WNyt>, M <ptylyt>.
13 M bol. <ŠNT ° YNE>.
14 M.
15 not Tb.
16 Ta <4 3>, Tb <3 2 2>.
17 Tb + y.
18 Tb <AMT'>.
19 M <hm->, K zamestān.
20 M <'p̄>.
21 KM <OL>.
22 KM <ycyt>.
23 KM <hm->.
24 Tb <-g'n'?
25 Ta <nzd-tl>, Tb <nzdytl>.
26 Ta <-š'-yh>, Tg <-š''-yh>.
27 Ta <w'l_'n>, Tb <w'lyn'>.

[2]♣ paydāg[3] nē bawēd

pad zamestān wārān nē wārēd sardīh wēš[4] ⎫ ud paydāg nē bawēd

25.18* ud[5] pad-iz[6] kust ī Hindūstān[7] ānōh bun ī kadag ī hāmīn[8] nazdīktar hamwār nē sard nē garm

čē[9] pad ān hangām kē pādixšāyīh [K20_118v] hāmīn hamwār wārān [10]♣ garmīh wēš bē ōzanēd paydāg nē bawēd °

[11]< pad zamestān wārān ⎫ nē wārēd sardīh wēš[12] paydāg nē bawēd > °

25.19 pad kust ī[13] abāxtar kū āšārišn ī[14] zamestān hāmwār sard

čē pad hāmīn wēš-stahmbagīh ī zamestān ānōh rāy sardīh ēdōn nē tuwān zadan[15] kū garm bē kunēd[16]

25.19* pad kust ī abāxtar kū ārāyišn ī zamestān hamwār sard

čē pad hāmīn[17] wēš-stahmbagtar[18] zamestān ānōh rāy sardīh ēdōn [M51b_**244r**/**189**] nē tuwān zadan[19] kū garm bē kunēd[20]

25.20 pad [TD1_67r] mayānag gyāg sarmāg ī zamestān garmāg ī hāmīn zōrōmandīhā[21] bē rasēd [TD2_82v/161]

25.20* pad[22] mayānag gyāg sarmāy[1] zamestān garmāg ī hāmīn[2] zōrōmandīhā bē rasēd °

---

1 Tb + y.
2 Ta sup. interl.
3 Ta <pyt'>.
4 Tb + y.
5 M.
6 M <PWN ~~ME~~ c>.
7 M sagestān.
8 KM <hm-> +.
9 K; M <hmyn>.
10 K in right marg. with caret.
11 M in r. marg. w/caret.
12 M + <~~LA~~>.
13 Tb zamestān + kust ī sup.
14 Ta <'šl'n'g>, Tb <''l̈šn'g>.
15 Tab <ztn'>.
16 Ta <-WNyt>, Tb <-x1>.
17 KM <hm->.
18 M; K -stahmbtar.
19 KM <ztn'>.
20 KM <WĄY/DWNyt>.
21 Ta <-zwl'n' MN wy̤š̈>, Tb <zwl'wmnyyh>.
22 M <—>.

25.21 did sāl ī pad[3] wardišn ī (māh) abāg sāl ī ōšmurdīg[4] nē rāst

25.21* did sāl ī pad wardišnīg māh abāg sāl ōšmurdag[5] nē rāst

25.22 ēd rāy čē māh ǰār-ēw pad 29[6] abāz bawēd[7] ǰār-ēw pad 30
u-š ān ēk 4[8] zamān was

25.22* ēd rāy čē māh ǰār-ēw pad 29[9] abāz bawēd ǰār-ēw pad 30
u-š ān ēk čahār zamān was

25.23 čiyōn gōwēd kū harwisp[10] drōzēnd kū pad māh gōwēnd
bē kē gōwēd kū pad ēn 2 bār

25.23* čiyōn[11] gōwēd[12] kū harwisp[13] drōzēd[14] kū pad māh gōwēnd
bē ka gōwēnd kū pad 60 rōz 2 bār

25.24 kē sāl az wardišn māh hangārēd hāmīn pad zamestān ud zamestān pad hāmīn āmēzišn

25.24* kē sāl[15] az wardišn ī[16] māh dārēd hāmīn[17] pad zamestān ud[18] zamestān pad hāmīn āmēzēd

25.25 ēn kū māh ī Frawardīn ī wihēzagīg[19] ud māh ī Urdwahišt ud māh ī Hordad wahār
māh Tīr māh ī Amurdād māh ī Šahrīwar[1] hāmīn

---

1 M; K <-m'k>.
2 KM <hm->.
3 Tb <BRA>.
4 Ta <-m'l->.
5 K + y; M sāl abāg māh.
6 Tb <L y 3 3 3>.
7 Ta + ∵ .
8 Ta <IIII>.
9 KM <Ly 3 3 3>.
10 Ta <hlwyyyt>.
11 Not M.
12 M bawēd.
13 KM <KRA wyyyp̄>.
14 KM <dlwc'yt>.
15 M <yy'ł>.
16 M.
17 KM <hm-> 2x.
18 K.
19 Tb āmezagīg + māh.

māh ī Mihr māh ī Ābān māh ī Ādur pādēz[2]

māh ī Day māh ī Wahuman ud māh Spandarmad[3] zamestān ∵

25.25* ēn kū māh ī[4] Frawardīn wihēzagīg māh ī Urdwahišt[5] ud[6] māh ī Hordad wahār °

māh Tīr māh Amurdād māh Šahrīwar hāmīn[7]

māh Mihr māh Ābān māh Ādur pādēz °

māh [8]♣ Day[9] māh ⎫ Wahuman māh Spandarmad[10] zamestān °

25.26 xwaršēd az ān xwurdag ī Warrag tā[11] pad bunīh bē raft[12] pad 300 ud 60[13] 5 rōz ud 5 zamān xwurdag ī ast ī sāl-ēw abāz ō ān gyāg rasēd

čiyōn harw (3 māh) pad 3 axtar wēš ud kam bē[14] rasēd

25.26* ud xwaršēd az ān ī[15] xwurdag[16] ī[17] Warrag[18] tā pad bunīh[19] bē[20] raft[21] pad 300 60 ud[22] panǰ rōz ud 5 zamān ud xwurdag ī ast sāl-ēw abāz ō ān gyāg rasēd

[23]♣ čiyōn harw 3 māh pad 3 axtar wēš ud kam bē rasēd ⎭ [K20_119r]

25.27 ud māh pad 100 ud 80[24] rōz abāz ō ān gyāg āyēd ī[25] az bunīh bē raft[26]

---

1 Ta <štrywl>, Tb <štywr>.
2 Ta <p't'yc'>.
3 Ta <yypynwmt'>.
4 M.
5 K <'wrt->, M <'rt->.
6 K.
7 KM <hm-> 2x.
8 Not K bol.
9 M + y.
10 KM <yypy/dnwmt>.
11 Tb+ <-lk' y>.
12 Ta + ∵ , Tb <-TWNyt'>.
13 Tab <LX>.
14 Tb <BYRH>.
15 M.
16 K + f.st. bol. {ī ast sāl-ēw abāz ō ān gyāg rasēd}.
17 M.
18 K + y.
19 Tb <bwn' y>.
20 Tb <m'h>.
21 KM <lpt>.
22 M.
23 Not M.
24 Ta <LXXX>>, Tb <LX>.
25 Tab.
26 Tb <-TWNyt'>.

25.27* māh pad 100 aštād rōz abāz ō ān gyāg āyēd[1] kē[2] az bunīh bē raft °

25.28 hāsr-ēw ī pad zamīg frasang-ēw ī 1000 gām ī 2 pay[3]

25.28* hāsr-ēw pad zamīg frasang-ēw 1000 gām ī [M51b_**244v**/**190**] 2 pāy[4]

25.29 frasang-ēw ī paymānīg and čand kū mard-ēw ī dūr-wēnišn frāz nigerēd stōr-ēw bē wēnēd siyāyīh andar spēdīh šnāsēd[5] [TD2_83r/162]

25.29* frasang-ēw ī[6] paymānag and čand mard-ēw ud[7] dūr-wēnišn frāz nigerēd[8] stōr-ēw[9] bē wēnēd kū siyā[10] ayāb spēd šnāsēd[11]

25.30 mard-ēw[12] ī[13] paymānīg[14] 7[15] widest[16] ī zamānag[17] ∵ [TD1_67v]

25.30* ud mard-ēw ♣ paymān hašt widest ī zamānag ⎫[18] ∵

[K20_119r, M51b_**244v**/**190** next 16.0*]

---

1 M <YHM->.
2 M; not K.
3 Ta <pyD>, Tb <pay>.
4 K <p'c ⇀p'•>; M <—>.
5 Tab <šn'->.
6 K.
7 K.
8 M <{nkl}~~šn~~> + <[nk]ylyt> / *[-]garīt* in r. marg.
9 Not M.
10 KM <yy''k>.
11 K <šn'snyt>.
12 Ta <BYRH-1>.
13 Ta = f.st. <pyt'k>.
14 Ta <-nky>.
15 Ta <4 3>, Tb <3 3>.
16 Tab <-ʸyyt(')>.
17 Ta <dm'n y>.
18 M <ptylyt AYK AYT>.

Bd.26.

26.0 ABAR WAZURG[1] KERDĀRĪH Ī MĒNŌYĀN YAZDĀN ::

26.1 [2]**Ohrmazd** dām ī xwēš pānagīh kunēd[3] pad āmurzīdārīh ud rāyōmandīh[4] ud xwarrahōmandīh

26.2 u-š āmurzīdārīh parwarišn ī dāmān
rāyōmandīh[5] rādīh[6] ī abar dāmān
xwarrahōmandīh[7] ēd kū xwarrah Ohrmazd-dād

26.3 čiyōn gōwēd kū
xwarrah ī sūd ī Ohrmazd-dād
ud kayān xwarrah ī Ohrmazd-dād
ud ērān xwarrah ī Ohrmazd-dād
ud ān-iz ī a-grift xwarrah ī Ohrmazd-dād ∵

26.4 kayān xwarrah ān ī abāg Hōšang[8] ud J̌am ud Kāy-Us ud abārīg xwadāyān[9] dād estēd
ud paywand-iz ī kayān aziš raft[10]

26.5 ērān xwarrah ān ī ērānagān

26.6 a-grift xwarrah ān ī āsrōnān čē hāmwār dānāgīh abāg awēšān

26.7 Ohrmazd xwad[11] āsrōn ud ēd rāy a-grift-xwarrah xwānēd
čē Ohrmazd andar mēnōyān[12] mēnōy tuwān būdan[13] ∵
kū a-grift xwarrah ēd rāy[14] ēdōn tuwān bawēd[15] kū-š mēnōyān nē wēnēnd

26.8a u-š ān 6 gāh ī gāhānbār kē-š dām[16] ī gētīy[17] padiš dād Rahwō Burzed[18] nām nihād
kē-š wizārišn ēn kū

---

1 Tab <wzwlg>.
2 Tb yazdān +.
3 Tab <-WNyt(')>.
4 Ta <l'swmndyh>, Tb <l'snyt'lyh>.
5 Ta <l'-y'wmndyh>, Tb <l'snyt'lyh>.
6 Tb rāstīh.
7 Ta rep.
8 Ta <hwš'ng>, Tb <hẘšnng>.
9 Tab <-t''n'>.
10 Ta <-TWNyt'>.
11 Ta <hwt>.
12 Not Ta.
13 Tb <-WNyt'>.
14 Tab <'y( )l'y>.
15 Ta <-WNt>.
16 Ta <g'm>.
17 Tba <-t''> +.
18 Ta <ltw / pk blzt>, Tb <ltwpk blzt'>.

Ohrmazd ī xwadāy [TD2_83r/163] hangōšīdag ān 3 Day andar māhīgān[1] pad nām ī xwēš nihād
xwad[2] nišīnēd pad ān ī a-sar rōšnīh

26.8b ud pāyēd mēnōy [TD1_68r] ud gētīy dāmān
ō-iz gētīy ōwōn nazdīk[3] čiyōn pad mēnōy
u-š Wahuman[4] Urdwahišt[5] ud Šahrīwar[6] az dašn
Spandarmad[7] Hordad Amurdad az hōy
ud Srōš pēš estēnd

26.9 ud pad ān ī Ohrmazd āmurzīdārīh dāmān zīyēnd
ud pad ān ī Ohrmazd rādīh[8] ō ān ī pahlom axwān[9] rasēnd
ud pad ān ī Ohrmazd xwarrahōmandīh ud[10] harwisp-āgāhīh[11] az Ēbgad bōxtēnd
ō xwēšīh[12] ī Ohrmazd rasēnd

26.10 u-š gētīy daxšag mard ī ahlaw

26.11 kē mard ī ahlaw rāmēnēd ayāb bēšēd ēg-iš Ohrmazd rāmēnīd ayāb bēšīd bawēd ∵

Bd.

26.12 **Wahuman** xwēškārīh handēmāngarīh[13]

26.13 čiyōn gōwēd kū Wahuman weh ī amāwand ī āštīh-dādār[14]

26.14 u-š wehīh handēmāngarīh kū ahlawān ō ān ī pahlom axwān Wahuman nayēd[15]
ud handēmānīh[16] ī Ohrmazd Wahuman kunēd[17]

26.15a[18] u-š amāwandīh[19] ēd kū gund ī yazdān ud ān-iz ī Ērān ka āštīh kunēnd[20] bē abzāyēnd
pad rāh[21] ī Wahuman ka-šān[1] andar mayān šawēd

---

1 Ta <BYRHYk'n>, Tb <BYRHk'n'>.
2 Tb <hwt> eol.
3 Ta <nz-dYk>, Tb <nzŶk>.
4 Ta ∵ between all the names.
5 Ta <'wrthšt>.
6 Ta <štywwl>, Tb <štywr>.
7 Ta <yypynwmt'>.
8 Ta rād.
9 Tb <'hw'>.
10 Ta.
11 Tb harwisp-āgāh.
12 Ta <NP->.
13 Tab <-y'm'nk/gl-> 2x.
14 Ta <-tsd-t->.
15 Tab <ŶŶ/YYLWNyt(')> = barēd.
16 Ta <-y'm->.
17 Tab <-WNyt(')>.
18 Pahl. S.1.2c.
19 Ta <'wmnnŷyh>.
20 Tab <-WNd>.
21 Tab <l'y>.

26.15b ud gund[2] ī dēwān[3] ud ān-iz ī [TD2_83v/164] an-Ērān ka-šān[4] an-āštīh bē abaxšēnd[5]

Wahuman rāy ka-šān ō[6] mayān nē šawēd

26.16 u-š āštīh ēd kū ō hāmōyēn[7] dām ī Ohrmazd āštīh[8] dahēd[9]

kē pad ān āštīh ī ōy[10] Ahrimen abāg dēwān[11] abesīhēnīdan[12]

ud ristāxēz ud tan ī pasēn kerdan

ud a-margīh [TD1_68v] winnārdan abērtar šāyēd[13] kerdan

26.17 āsn-xrad ud gōšōsrūd-xrad[14] nazdist[15] abar Wahuman paydāg bawēd

kē-š ēn harw 2 ast ō ān ī pahlom axwān rasēd

ka-š ēn harw 2 nēst ō ān ī wattar axwān rasēd

ka āsn-xrad nēst gōšōsrūd nē hammōxtēd

kē-š āsn-xrad ast ud gōšōsrūd xrad nēst āsn-xrad ō kār nē dānēd[16] burd[17]

26.19 az hamāg yazdān Wahuman ō dādār nazdtar[18]

26.19 u-š gētīy[19] gōspand[20] ud wastarg ī spēd xwēš[21]

kē awēšān rāmēnēd [22]♣ ayāb bēšēd ēg-iš Wahuman rāmēnīd ⌉ ayāb bēšīd bawēd

26.20 u-š ham-kār Māh ud Gōšurūn[23] ud Rām

Bd.

26.21 **Māh** xwarrah-baxtārīh[24] ī gēhān 15 abzāyēd 15 nirfsēd

---

1 Tb + an-āštīh.
2 Ta <gnd>.
3 Tab <ŠA'n>.
4 Ta <-šn>.
5 abesīhēnd?
6 Tb + <MTA'n>.
7 Ta <hŷm->.
8 Ta āšt.
9 Ta <-WNt'>.
10 Tb + <MN> eol.
11 Tab <ŠA'n(')>.
12 Ta <'p̄yyhyn->, <'p̄hšynyt'>.
13 Tb <-yyt'>.
14 Ta <-šw->, Tb <-šwk-> +.
15 Ta <nz-yyyt>, Tb <nzyyt'>.
16 Ta <-TNyt>, Tb <HNHTWNyt'>.
17 Ta <-WNt'>, Tb <-WNtn'>.
18 Ta <nzd->, Tb <nzdÿtl>.
19 Tab <-t''>.
20 Ta <ywyyyp̄ynd>.
21 Tb <hwyš̈> eol.
22 Not Tb.
23 Ta <ywšwylyn'>, Tb <gwšwylwgw>.
24 Ta <-bht->, Tb <b'ht->.

[1]pad abzār ī[2] gušnān homānāg ī[3] ka abar spīzēd[4] ud tōhm ō mādagān[5] dahēd

ōwōn māh-iz pad ān hangōšīdag [TD2_84r/165]

15 abzāyēd ud nēkīh ō gētīyān baxšēd

15 nirfsēd kū kār ud kerbag az gētīyān padīrēd[6] ud pad ganǰ ī yazdān abespārēd

26.22 čiyōn gōwēd kū andarmāh ud purrmāh[7] ud wišaptah[8]

čē az ēk tā[9] 15 abzāyēd andarmāh xwānēnd

az 10 tā 15 abzāyēd[10] purrmāh xwānīhēd

az 20[11] tā 25 kāhēd wišaptah xwānīhēd

pad ān [TD1_69r] 3 panǰag xwarrah baxšēd

ud pad ān 3 panǰag kerbag padīrēd[12]

26.23 az ān čiyōn bē[13] paywast[14] ī āb ō māh pad ān 3 panǰag hamāg āb ul abzāyēnd

čiyōn čašm-dīd[15] paydāg

26.24 draxtān-iz pad ān hangām weh abar waxšēnd ud bar wēš pazzāmēnd

26.25 čiyōn gōwēd kū

māh yazd ī[16] xwarrah-baxtār[17] abrōmand[18] kū abr pad rāh[19] ī ōy wēš āyēd

tabišnōmand kū andar gēhān pad rāh ī ōy[20] draxtān[21] garmtar

waxštōmand kū ramag ī gōspandān[22] bē abzāyēd[23]

sūdōmand kū tis tarr[24] dārēd

weh ī ābādīhōmand kū hamāg ābādīh weh ōh dahēd[1]

---

1 Tb u-š +.
2 Tb <-1>.
3 Ta.
4 Tb <yycyt'>.
5 Tab <KD/Y'n>.
6 Ta <-WNyt>, Tb <ptylyt'>.
7 Ta <pl-> 2x.
8 Tab <-ts> 2x.
9 Tb <y>.
10 Ta <-yyt'>.
11 Tb <20 y> 2x.
12 Ta <-WNyt>, Tb <ptylyt'>.
13 Not Ta.
14 Tab <ptwwyyt(')>.
15 Ta <c̈šmdy̰t>, Tb <čšm dy̰t'>
16 Ta <YATWNd>.
17 Tab <b'ht->. – Tb -īh.
18 Tab <'p̄l-> +.
19 Tab <l'y> 2x.
20 Tb <OL>.
21 Not Ta.
22 Ta gōspand.
23 Ta <-yyt'>.
24 Ta <y tl y>.

dād-āyaft[2] kū āyaft ī dādīhā xwāhēnd [TD2_84v/166] pad zamān bē dahēd

Bd.

26.26 **Gōš** ī Gōšurūn[3] mēnōy ruwān ī Gāw Ēk-dād kē-š gōspandān ī panǰ-ēwēnag aziš būd[4]

26.27 ēdōn-iz gāw ī Hadayānš[5] ī *Haδaiiąš* • kē pad[6] fraškerd anōš aziš wīrāyēnd
u-š parwardārīh[7] ī dāmān kerdan xwēškārīh ∵

26.28 **Rām** ī Wāy[8] ī weh[9] dērang-xwadāy[10] gōwēd xwad ast Wāy ī dērang-xwadāy
kē andar mēnōyān artēštārān sālārīh xwēškārīh[11] ∵

26.29 ud ruwān ī ahlawān ka pad Čēh-widarg[12] widerēd Wāy ī weh dast abar gīrēd
ud ō ān ī xwēš [TD1_69v] gāh[13] barēd[14]
ēd rāy[15] Rām gōwēd čē rāmišn-dādār ō hamāg dahišn

26.30 ka-iz Wāy ī wattar gyān[16] az tan bē zanēd[17] ōy Wāy ī weh bē[18] padīrēd[19] hunsandīh bē dahēd

26.31 az ān Zamān[20] brīn Spahr ud Zurwān

26.32 čiyōn gōwēd kū Spahr ī xwadāy ud Zurwān ī a-kanārag ud Zurwān ī dērang-xwadāy

26.33 Spahr ān ī kē nēkīh baxšēd u-š xwadāyīh[21] pādixšāyīh[22]
čiyōn wāstaryōšān gēhān warzēnd ōy-iz baxtārīh kunēd[23]

26.34a mēnōy-ēw ī abāg Mihr ham-kār[24] **Sōg** xwānēnd [TD2_85r/167]
hamāg nēkīh ka[1] az abargarān ō gētīy[2] brēhēnīd nazdist[3] ō Sōg āyēd

---

1 Tb <-WNt'> 2x. – dad?
2 Tab <'y'p̄t('> 2x. – Ta + pad eol.
3 Tab <gwš'wklwk>
4 Tb <YHB->.
5 Ta <hty'nyh>, Tb <htšwyh>.
6 Tb <~~MN~~> + sup. pad.
7 Ta <-d'l->, Tb <-t'l->.
8 Ta <w'D> +.
9 Ta <wyh>.
10 Ta <dy̰lnŶhwt'y>.
11 Tb + dārēd.
12 TA <cwtlg>, Tb <csnwtlg>.
13 Tb <hwyšg'h>.
14 Tab <ŶŶ/YYWNyt(')>. – nayēd?
15 Tab <'y(/)l'y>.
16 Ta <HŶA>, Tb <Ḥ̰ŶA>.
17 Ta <wznyt>, Tb <znyt'>.
18 + <PWN> bol.
19 Tab <ptylyt(')>.
20 Ta + y.
21 Tab <-t'y-yh>.
22 Not Ta, Tb <-TA-yh>.
23 Ta <-DWNyt>, Tb <-x1>.
24 Tb -īh.

Sōg ō Māh abespārēd Māh ō (Ardwīsūr abespārēd)

Ardwīsūr[4] ō Spahr abespārēd ud Spahr pad gēhān baxšēd

26.34b kē wēš dahēd nēkīh Spahr ud kē kem dahēd wad-Spahr[5] xwānēnd

ud ān-iz baxšišn pad zamān rasēd kē Wāy[6] ī dērang-xwadāy ast Zurwān ī zēn ast ī Ohrmazd

26.34c ēd[7] kū zōr padiš wānēd ān-iz ast kunišn ī zamān

kē būd a-kanārag tā[8] ō dām-dahišnīh[9] ud kanāragōmand[10] brēhēnīd tā ō frazām[11]

kū agārīh[12] ī Gannāg[13] Mēnōy

ud pas gumēzēd ō ham a-kanāragīh[14] tā ō hamē ud [TD1_70r] hamē-rawišnīh ∵

Bd.

26.35 **Urdwahišt**[15] xwēškārīh ēd[16] kū

ruwān ī[17] druwandān andar dōšox dēwān[18] wēš az wināh ī-šān ast pādifrāh nē hilēd[19] kerdan

u-šān az-iš abāz dārēd[20] ∵

26.36[21] čiyōn gōwēd kū Ašwahišt ahlāyīh[22] ī pahlom ī a-marg ī abzōnīg

26.37 čē harw kas ahlāyīh-warzišnīh[23] (rāy) ō Garōdmān šawēnd[24] ud pad nēkīh arzānīg bawēnd

26.38 ud pad-iz bun-dahišn ī[25] ka Ohrmazd ēn 6[26] amahrspand frāz brēhēnīd [TD2_85v/168]

xwad-iz abāg awēšān ān ī pahlom haftom būd

---

1 Tb kē.
2 Ta <-t'>, Tn <-t''>.
3 Tab <nzyyt'>.
4 Tab <'lkywswl>.
5 Tab <wt ->.
6 Ta <w'D>, Tb <w'y>.
7 Ta <'y>.
8 Not Tb.
9 Ta <-šn'y> eol.
10 Ta -īh.
11 Tb + y.
12 Ta <'kn'l->.
13 Ta <gnn->, Tb <gn->.
14 Ta <'k'lyh>, Tb <'k'lkyh>.
15 Ta <'rt->.
16 Ta <'y> sup., Tb.
17 Tb -īh.
18 Ta <ŠA'n>.
19 Ta <ŠẎKWNyt>, Tb <ŠAK->.
20 Tab <d'l->.
21 **YH.**37.4.
22 Ta <-l'-yyh>, Tb <-l'syh>.
23 Tab <-l'-yyh ->, Tb <- y ->.
24 Ta <YHMTWNyt'> + sup. <OZLWNt">.
25 Ta.
26 Ta <4 3>.

ēg pursīd az awēšān kū amāh kē brēhēnīd hēm[1]

26.39[38] u-šān ēk-iz passox nē kerd

26.40[38] ǰār[2] ī didīgar ud sidīgar ham-ēwēnag pursīd

26.41[38] pas Urdwahišt guft kū amāh tō brēhēnīd hēm[3]

awēšān-iz pad ham-passoxīh[4] ham-ēwēnag guft

ud[5] Urdwahišt-iz abāg awēšān abāz guft

26.42[39] nazdist[6] xwadāyīh[7] ō Ohrmazd Urdwahišt dād

pas Ohrmazd Ašemwohū-ēw[8] bē guft

u-š Urdwahišt tay[9] harw kē mēnōyān[10] frāz kerd

čiyōn kē Wahuman[11] meh Ardwahišt tay[12]

čē [TD1_70v] hamē yazišn bun sar[13] Ašemwohū

kē ast ahlāyīh[14] ī pahlom ī frāy[15] az[16] hamāg tis

26.43[40] ud Ohrmazd pad ān čim[17] ēdōn pursīd čē ka-šān xwadāyīh[18] ō Ohrmazd dād[19]

dēwān[20] az-iš zanišn[21] ud bēšišn bawēd[22]

26.44[41] Urdwahišt pad gētīy[23] ātaxš xwēš

26.45[42] kē ātaxš rāmēnēd ayāb [24]♣ bēšēd ēg-iš Urdwahišt rāmēnīd ayāb ⎫ bēšīd bawēd

26.46[43] u-š ham-kār[25] Ādur Srōš ud Wahrām[26]

---

1 Ta <-WNym ⇀-’m>?
2 Ta <g’wl>.
3 Ta <-’m>.
4 Tb ham-dahišnīh.
5 Tb pas.
6 Ta <nzyyt'>, Tb <nzyyyt'>.
7 Ta <-t’-yh, Tb <-t’y-yh>.
8 Ta <-hwk-1>, Tb <-hwk'>.
9 Ta <tyD>, Tb <t’y>.
10 Ta <-wd ’n>.
11 Tb <hwmn>.
12 Ta <tyDy>, Tb <tyD>.
13 Ta + y.
14 Tab <-yyh>.
15 Ta <pl’Dy>, Tb <pl’D>.
16 Ta <AMT>.
17 Tab <wym>.
18 Ta <-t’-yh>, Tb <-t’y-yh>.
19 Ta+ <’whrd’t>, Tb <-WNyt'>.
20 Tab <ŠA’n>.
21 Tab <MH->.
22 Tb <-WNt'>.
23 Tab <-t’’> +.
24 Not Tb bol.
25 Tb <-yh y>.
26 Ta <w’hlmn>, Tb <w’hl’m>.

Bd.

26.47[44] **ādur** andar gētīy mādagwar ēn 3 mēnōy Farnbay Gušn-asp Burzēnmihr [TD2_86r/169]
ud pas abārīg ātaxšān ī pad dādgāh nišīnēnd
kē pad zadan[1] abesīhēnīdan[2] ī[3] druz ud pānagīh ī dāmān dād estēd

26.48[45] ādur Farnbay rāy gōwēd kū pad Čīnwār puhl ka ruwān ī ahlawān widerēd[4]
ānōh bē rasēd ud tam bē zanēd[5] ud rōšn bē kunēd[6]

26.49[46] **Srōš** [7]♣ gētīy pad ⎫ pānagīh-kerdārīh az Ohrmazd dārēd[8]

26.50[47] ēdōn čiyōn Ohrmazd pad mēnōy [9]♣ ud gētīy ⎭ sālār Srōš pad gētīy sālār

26.51[48] čiyōn gōwēd kū[10] Ohrmazd mēnōy ruwān pānag ud Srōš pad gētīy tan pānag

26.52[49] az ān[11] kū-šān dām dād[12] pānagīh ī [TD1_71r] dāmān kerdan rāy xwaš nē xuft[13] estēd[14]
harw šab ō harw mardōm[15] 3 ǰār[16] pad hām-šab[17] hāzēd[18] abāg māzenīgān[19] dēwān[20]
kū az bīm ī dēwān[21] stōw nē bawēd
ud az ōy hamāg dēw a-kāmagīhā[22] pad stōw[23] ō tam dwārānd[24]

26.53[50] ruwān ī widerdagān pad pānagīh ī Srōš ō Čēh-widarg[25] rasēnd[26]
pad ān 7[27] kišwar 7 sāl ēg-išān yazišn ud drōn ud āfrīnagān[28] hamāg ān ī Srōš kerd[1]

---

1 Tab <ztn'>.
2 Ta <’pyyhyn->, Tb <’phš’nnd>.
3 Ta.
4 Tb + f.st. <lyyyt'> eol.
5 Tab <znyt'>.
6 Tab <-WNyt(')>.
7 Not Tb.
8 Tab <d’l>.
9 Not Tb.
10 Not Ta (hole?), Tb bol.
11 Tb + čiyōn.
12 Tab <d/y’md/y’t(')>.
13 Tab <hwpt(')>.
14 Y.57.17.
15 Tab <mlt->.
16 Ta <g’wl>.
17 Tab <h’m L->. – Y.57.31.
18 Ta <h’cyt>. – Y.57.17 āyōzēd.
19 Ta <-zynnyk->, Tb <-zynŸk->.
20 Tab <ŠA’n>. – Y.57.17 *yūiδiieiti māzaniiaēibiiō haδa daēuuaēibiiō*.
21 Ta <ŠAA’n>, Tb <ŠA’n'>.
22 Tb <-m wk->.
23 Ta -īh.
24 Ta <dww’l->.
25 Ta <cyhwtlg>, Tb <cswtlg>.
26 Tab <lysnd>.
27 Ta <3 3>.
28 Ta <-g’n'>.

ān ēk[2] rāy ānōh wēnābdāgīhā[3] pad sālārīh nišīnēd

26.54[51] čiyōn [TD2_86v/170] gōwēd kū

Srōš-ahlīy[4] ī tagīg ī tan-framān[5] ī škeft-zēn[6] ī[7] xwadāy šnāyēnēm[8]

26.55[52] u-š tagīgīh ēd kū gad ī pad Xwarāsān bē zanēd[9] <šk'h>

nē nišīnēd (tā?) ka-š pad Xwarōfrān[10] abāz zad[11]

26.56[53] u-š tan-framānīh[12] ēd kū tan pad framān ī yazdān dārēd[13]

26.57[54] u-š škeft-zēnīh[14] ēd kū dēwān[15] az zanišn[16] ī ōy nē bōxtēnd

26.58[55] u-š xwadāyīh[17] ēd[18] kū pad Arzah ud Sawah framādār

26.59[56] **Warahrām** yazd[19] drafš-dār ī mēnōyān yazdān

kas az ōy pērōzgartar nēst kē hāmwār drafš pad pērōzīh[20] ī yazdān dārēd[21] ∵

Bd.

26.60[57] **Šahrīwar**[22] xwēškārīh pēš ī Ohrmazd ǰādag-gōwīh ī driyōšān kerdan

hamāg sālārīh bun az[23] Šahrīwar[24]

ast [TD1_71v] kē Xšatrewar[25] gōwēd kē wizārd šahryārīh[26] ī pad kāmag

ēd rāy čē-š gētīy[27] ayōšust[28] xwēš

---

1 Tab <krt(')>.
2 Tb <''wk>.
3 Tb <yn'p̄->.
4 Ta <-š ''hl'D>, Tb <-šhlyD>.
5 Tb tan pad framān.
6 Tb <škwpt'->.
7 Ta <-zynnd>.
8 Y.57.1 etc.
9 Tab <znyt'>.
10 Tb <hwlwpl>.
11 Tab <zt'>. – Y.57.29.
12 Tab <-m'n'y>.
13 Ta <d'l->.
14 Tb <-zynnd>.
15 Tb <ŠA'n'>.
16 Ta <znšn'>, Tb <znd'n'>.
17 Tab <t'y-yh>. – Ta + y.
18 Ta <'y>.
19 Ta <wl'hl'my't'>, Tb <~~wl'hl'n'~~ / lp y't''> + <wl'hl'm> in m.
20 Tb <-glyh>.
21 Ta <YHṢNNyt>, Tb <YHS->.
22 Ta <štr'ywwl>, Tb <štywr>.
23 Tb+ <BRE = bwMN>.
24 Ta <štr'yww>, Tb <štywr>.
25 Ta <hštlwl>, Tb <štlwl>.
26 Ta+ <wc'lpšt' ww'hlyh>.
27 Tb + <AYT'> eol.
28 Ta <-s̈wyyt'>, Tb <-šyt'>.

hamāg kāmag-xwadāyīh[1] ud ōzōmandīh[2] ud kāmag-rawāgīh[3] ud passox-guftārīh[4] pad zēn-abzār šāyēd kerdan

zēn-abzārīh[5] [6]♣ hamāg ayōšust[7]

26.61[57] mēnōyān zēn ī[8] dēwān[9] padiš wānēnd ⎫ hamāg ayōxšust

26.62[58] čiyōn gōwēd kū

yazam wazr ī hu-wēhm[10] [TD2_87r/171] ī abar pad kamāl ī dēwān[11]

26.63[59] Mihr ī frāx-gōyōd ud Xwaršēd-iz pad zadan[12] ī ān druz pad rōzanīhā zēn-abzār ayōšust[13] dārēnd[14]

26.64[60] Šahrīwar[15] gētīy ayōšust xwēš[16]

26.65[61] kē ayōšust[17] rāmēnēd ayāb bēšēd ēg-iš Šahrīwar[18] rāmēnīd ayāb[19] bēšīd bawēd

26.65[62] u-š ham-kārīh Xwar ud Mihr ud Asmān ud An-agrān

26.66[63] **Xwar**[20] xwaršēd ī a-marg ī rāyōmand ī arwand-asp[21]

26.67[64] u-š a-margīh ēn kū tan ī pasēn pad[22] āmadan šudan ī xwaršēd bawēd[23]

26.68[65] u-š arwand-aspīh[24] ēn kū-š asp[25] ī nēk [26]♣ abar Druwāsp hangām ⎫

čē[27] Druwaspān xwarrah bārag dārēd[28] ∵

26.68[66] u-š rāyōmandīh ēd[1] kū-š abzār was

---

1 Ta <-t'-yyh>, Tb <-t'y-yh>.
2 Ta <'wcmndyh>.
3 Ta -rawāg.
4 Tb <-t'l y>.
5 Ta -abzār.
6 Not Ta.
7 Tb <'ywkkšwyyt'>.
8 Tb <zynd>.
9 Tb <ŠA'n'>.
10 Tab <hww'hm>.
11 Tb <ŠA'n'>.Yt.6.5.
12 Tab <ztn'>.
13 Ta <'ywkhšwyyt'> eol., Tb<'ywkšwyyt'>.
14 Ta <NNyt>, Tb <-NNd>.
15 Ta <štr'ywl>, Tb <štr'ywwl>.
16 Not Tb.
17 Tab <'ywkhšwyyt'>.
18 Ta <štr'ywl>, Tb <štr'ywr>.
19 Not Ta.
20 Not Ta.
21 Ta <'lnd->.
22 Not Tb.
23 Ta <-WNt">.
24 Ta <'lwnŝ 'yypyh>.
25 Tab <SW->.
26 Not Ta.
27 Tb <MYM>.
28 Tab <d/y'l->.

26.69[67] ud ēn-iz gōwēd kū[2]

harw šab buš ī asp[3] homānāg nasrušt[4] pad zamīg ud āb ud dām-iz ī ahlawān[5] bē dwārēd

ud ka xwaršēd ul āyēd hamāg [6]♣ zamīg dēwān[7] ⎫ bē zanēd[8] ud yōǰdahr bē kunēd[9]

26.70[68] ēn-iz gōwēd kū

ka xwaršēd ēk zamān pas abar āyēd dēwān[10] hamāg [TD1_72r] dām bē murnǰēnēnd[11]

26.71[69] bē zanēd[12] xwaršēd tam ud tārīkīh ud tam-tōhmagān[13] dēwān

ud seǰ[14] ī nihān-rawišn ud duzzān ud kaygān ud stahmagān[15] [TD2_87v/172]

Bd.

26.72[70] **Mihr** xwēškārīh wizīr[16] ī gēhān pad rāstīh kerdan

26.73[71] čiyōn gōwēd kū Mihr ī frāx-gōyōd 1000-gōš ī bēwar-čašm

26.74[72] u-š frāx-gōyōdīh[17] ēd kū ka pad dašt abē-bīmīhā[18] bē šāyēd āmadan[19] šudan pad rāh[20] ī Mihr

26.75[73] u-š 1000-gōšīh[21] ēd kū-š 500 mēnōy kār ī[22] gōšīh hamē[23] kunēd[24]

26.76[73] u-š bēwar-čašmīh ēn kū-š 5000 mēnōy kār ī[25] čašmīh kunēnd[26]

kū Mihr ēn-iz niyōš[27] ud ān-iz niyōš ēn-iz[28] wēn[29] ud ān-iz wēn

harw rōz tā nēmrōz abāg xwaršēd pad ēn kār

---

1 Tab <’y>.
2 Not Tb.
3 Ta <’yyp>, Tb <SW->.
4 Ta+ <-n’k w yylwšt>, Tb+ <-n’k' yylwšt'>.
5 Ta <-by’n>.
6 Not Ta.
7 Tb <ŠA’n'>.
8 Tab <znyt'>.
9 Ta <-x_1>, Tb <-WNyt'>.
10 Ta <ŠAA’n> 2x, Tb <ŠA’n'> 2x.
11 Ta <mwlncynd>, Tb <mlncynd.
12 Tab <znyt(')>.
13 Tb <-twmk->.
14 Ta <yyy̰c>, Tb <yyc'>.
15 Ta <yythm’n> eol.
16 Tb -īh.
17 Tb -gōyōd eol.
18 Tab -mīh.
19 Ta <-WNyt>.
20 Tab <l’y>.
21 Tb <hc’lg->.
22 Tb -īh.
23 Tb hamāg.
24 Tab <-WNyt(')>.
25 Tb -īh.
26 Tab <-WNd>.
27 Ta <nywkš> 2x, Tb <swtyh> 2x!.
28 Ta ēn.
29 Ta <-TWN> 2x, Tb <-TWNt'> 2x.

ēd rāy dādwar pad gētīy tā nēmrōz wizīr kunēd[1]

26.77[74] Mihr rāy ēn-iz gōwēd kū

pad hamāg dehān dahībed kū pad [2]♣ harw kas ud harw tis bē rasēd[3] ⌋ dādestān bē bawēd

kē frāz[4] dād Ohrmazd xwarrahōmandtom az mēnōyān yazdān[5]

26.78[75] ud mēnōy-ēw ast ī abāg Mihr yazd[6] ham-kār ī Mihr gōwēd[7]

u-š gāh andarg ī māh ud xwaršēd

26.79[76] **Asmān** mēnōy asmān kē gurdīh homānāg pad tan dārēnd[8]

ēn asmān dārēd[9] kū Gannāg[10] Mēnōy abāz dwāristan [TD2_88r/173] nē hišt[11]

u-š Ahlawān [TD1_72v] Āgāhīh pad ham-hayārīh abāg winnārd estēnd

26.80[77] **Anagrān** mēnōy Anagr ī rōšn mān ī gōhr-pēsīd[12] ī suft-magind[13] ī mēnōyān-tāšīd ∵

26.81[78] **Spandarmad** xwēškārīh parwardārīh ī dāmān ud harw xīr ī pad dāmān bowandag[14] bē kerdan

26.81[79] u-š gētīy zamīg xwēš

26.82[80] čiyōn gōwēd kū Spandarmad ī weh ī rād ī bowandag-menišn ī kāmag-dōysr ī Ohrmazd-dād ī

ahlawīy[15]

26.83[81] u-š wehīh ēn kū wīdwar ud gilag-ōbār[16]

ēn kū anāgīh ī ō Spandarmad zamīg rasēd hamāg bē gugānēd

26.84[82] u-š bowandag-menišnīh[17] ēn kū hamāg anāgīh ī-š padiš kunēnd[18] hunsandīhā[19] padīrēd[20] ∵

26.85[83] u-š rādīh ēd kū hamāg dāmān az ōy zīyēnd[21]

---

1 Tab <-WNyt(')>.
2 Tb harw tis bē rasēd harw kas bē rasēd <YHM->.
3 Tb <lyyYt'>.
4 Not Tb.
5 TA w +.
6 Tb <j't">.
7 Tb <YHW->.
8 Ta <YAYTWNd>, Tb <YHS->.
9 Tab <d'l->.
10 Tab <g/ynn->.
11 Tab <-WNt(')>.
12 Ta <ywhlyp̄ʸyyyt>, Tb <ywhlpʸyyyt'>.
13 Ta <- m'Yk OD>, Tb <- m'knd>.
14 Ta <bwnŶYk> +.
15 Tb <-by>.
16 Tb <ylγ = 1-000 wylk ->.
17 Ta <-šn'y>.
18 Tab <-WNd>.
19 <hwnsnndhyh'>
20 Tab <-WNyt(')>.
21 Tab <zywnd>.

26.86[84] ahlawān mēnōy-1[1] pākīh[2] zamīg rāy dād estēd

kū ka-š dēwān[3] pad šab nasrušt[4] abar barēnd[5] ōy yōjdahr bē kunēd[6]

26.87[85] u-š ēn-iz xwēškārīh kū

harw Ēbārag[7] ēw az harw dahišn ēw xwarrah-ēw abāz ō pēš[8] ī Ohrmazd šawēd

pad Ušahin[9] gāh ān xwarrah ō star-pāyag[10] āyēd ud Ōš-bām[11] bē padīrēd[12]

ud pad [TD2_88v/174] Bāmdād gāh bē ō war ī Urwaēs[13] āyēd ahlaw mēnōy padīrēd[14]

ud pad rahīy[15] wardyūn āyēd ud harw ǰār-ēw xwarrah[16] <ywp> nām awiš[17] abespārēd

26.88[86] kē-š zamīg [TD1_73r] rāmēnīd ayāb bēšīd ēg-iš Spandarmad rāmēnīd ayāb bēšīd bawēd

26.89[87] u-š ham-kār[18] Ābān Dēn Ard[19] ud Mahrspand

Bd.

26.90a[88] **Ōš-bām** ān ī tay[20] xwaršēd abar āyēd [21]♣ ka xwaršēd ⌉ rōšnīh paydāg

u-š tan[22] nē paydāg tā[23] ka xwaršēd paydāg bawēd ka bām ī ōš

26.90b[89] u-š xwēškārīh ōš-dāštārīh ī mardōmān[24]

az-iz ēd paydāg kū-šān pad ān hangām ōš ayābagtar[25]

ud tis weh rasēd[26] ud weh hammōxtēd

padiš ayābagtar[27] bawēd

26.90c[89] ud ān-iz kē az ōš bē šawēd ka-š nē <w''lšn'> ī[1] marg pad ān hangām abāz ō ōš āyēd

---

1 Tb mēnōy.
2 Ta <ŷKYAyh>, Tb <YKYAyh>.
3 Tab <ŠA'n(')>.
4 Ta <yyl->.
5 Tab <-WNd>.
6 Tab <-WNyt(')>.
7 Tab <'yyp->.
8 Tab <LOYN'>.
9 Ta <-h'n'>.
10 Ta <yytwl / p'ç̣k>.
11 Ta <'wš̈mb'm>, Tb <'wmb'm>.
12 Ta <-WNyt>, Tb <ptylyt'>.
13 Ta <'wlw'y-yh>, Tb <'wlw'y-s>.
14 Tab <-WNyt(')>.
15 Ta <l'D>, Tb <l'y-1 y>.
16 Tb <-1>.
17 Ta+ <ywpšm 'wbš>; Tb+ <yw pšmn / b'nyh>.
18 Tb -īh.
19 Ta <'-lt>, Tb <^{Y}-lt>.
20 Tab <tyD>.
21 Not Ta.
22 Not Ta.
23 Tb <-k'y> eol.
24 Tab <mlt->.
25 Tab <'y''tktl>.
26 Tab <lyyy/Yt'>.
27 Tab <'y'p̄ktl>.

26.91[90] u-š mēnōy[2] hamāg ābīhā[3] **Ardīwsūr**[4] ay[5] Anāhīd[6] mād ī ābān
ud tōhm ī narān[7] ka az xōn[8] pālūd estēd ud mādagān-iz[9] ka zāyēnd ud didīgar ābus bawēnd[10]
xwēškārīh ī Ardīwsūr

26.92[91] ud **Burz yazd** mehmān ī ānōh kū Ardīwsūr[11] āb ī a-winast [TD2_89r/175]

26.93[91] u-š[12] xwēškārīh ēd[13] wēš kū āb ī pad zrēy[14] ō hamāg kišwar baxšēd
u-šān ēn-iz ān[15] kū dāmān pad widārdan ī andar zrēy[16] az āhr ī buland bōzēnd[17]
hamāg xwarrah nigāh dārēnd[18]

26.94[92] čiyōn[19] gōwēd kū Burz ī xwadāy ī mādagān ī ābān nāf[20] ī arwand-asp[21]

26.95[93] **Hōm yazd** andar[22] Gōkarn[23] [TD1_73v] hōm ī awinast ī bēšaz[24]
kē-š fraškerd-kerdārīh padiš bawēd

26.96a[94] **Dahmān**[25] **Āfrīn** ān mēnōy (ī) ka mardōmān[26] āfrīn kunēnd[27] ān xwarrah bē rasēd
čē čiyōn āb pad ān paymānag ī-m guft kū abāz ō xān rasēd āfrīn-iz ī dahmān kunēnd[28]

---

1 Tb+ <’hlšwng>.
2 Not Tb.
3 Tab <MY/Ẏ Ayh>.
4 Ta <’lkywswl> 2x, Tb <’lkŷwswl> 2x.
5 Tab <’by>.
6 Tb <’wšyt'>.
7 Tb <ZKʟ’n'>.
8 Ta <hwn>, Tb <ZK>.
9 Tb <NKD / y’n->
10 Y.65.2.
11 Tab <’lkywswl>. – Ta + w.
12 Not Tb.
13 Tab <’y>.
14 Tab <zl’Dy>.
15 Tb ēn.
16 Ta <zl’-yyh>, Tb <zl’Dyh>.
17 Tb + f.st. <hm y>.
18 Tab <y/d’lynnd>.
19 Tb + kū eol.
20 Tb <’p'>.
21 Ta <’lnŝyyp>.
22 Ta <Y-DE>.
23 Ta <ywkyl’n'>, Tb <ywkylyn'>.
24 Ta <~~byšz~~ byš’z>, Tb <byšz>.
25 Tab <dhm-> 2x.
26 Tab <ANŠ->.
27 Ta <-WNyt>, Tb <-WNd>.
28 Tab <-WNd>.

pad ān paymānag[1] abāz ō mard rasēd xwāstag ī pad tuxšāgīh[2] kunēnd[3]

26.96b[94] pānag Dahmān[4] Āfrīn harw rōz ud šab[5] 4 hangām ō tan ī hamāg uštānōmandān[6]

ud rēšag ī hamāg urwarān ud bālist[7] ī kōfān bē rasēd

ka nēkīh kunēd[8] zamīg-pahnāy ud[9] rōd-dranāy[10] [11]xwaršēd-bālāy[12] ān nēkīh rasēd

Bd.

26.97a[95] **Dēn** dānišn/yazišn[13] ī Ohrmazd ud panāh[14] ī Spandarmad

kē-š harwisp astān būdān ud bawēdān[15] aziš paydāg

nazdist[16] abar Wahuman paydāg [TD2_89v/176] būd

kū dēn ī weh ī mazdēsnān ī ǰud-dēw ī Ohrmazd-dādestān

ī abgand-āyōzišn[17] ī bē nihād-sneh[18]

ī-š wizārišn ēn kū-š dēw az yazdīh[19] ǰudāg paydāgēnīd estēd

kē ēč xešmenīh nasuš ud anāgīh[20] andar nēst

26.97b[95] čē[21] pad dēn-padīrišnīh[22] dēwān[23] kālbod[24] bē škast[25]

ud [DH_210r beg.] pad dēn- [TD1_74r] -yazišnīh[26] Gannāg[27] Mēnōy abāg hamist dēwān[28]

abesīhēd[29]

---

1 Tb paymān.
2 Ta <twhš'yt'yh>, Tb <twh / škyh>.
3 Tab <-WNd>.
4 Ta <d'hm->, Tb <dhm->.
5 Tab <šp(')>.
6 Ta <'wš'wm->.
7 Tb <blyyt'>.
8 Tab <-WNyt(')>.
9 Tb <BRA>.
10 Ta <- dln->, Tb <- dlhn->.
11 Tb from here to end of page diff. ductus.
12 Ta <b'l'>.
13 Ta yazišn, Tb dānišn.
14 Ta <pr'cD>.
15 Not Ta.
16 Ta <nzyyt>, Tb <nzYyyt'>.
17 Ta <-TW\N/yt ->.
18 Ta <- ŝnn yh>, Tb <yt'h>.
19 Tab <y't(')yh>.
20 Ta <yn'g->.
21 Not Tb.
22 Tb <-šn'y>.
23 Ta <~~gnn'k~~'mynd> + sup. <ŠA'n>, Tb <ŠA'n>.
24 Ta <k'łpwt'>, Tb <k'lpt'>.
25 Tab <škyyt(')>.
26 Ta padiš 2x.
27 Ta <gnn->, TbD <yn->.
28 Ta <ŠAA'n>, TbD <ŠA'n'>.
29 Ta <'p̄^{Y}syhyt'>!, Tb <'p̄'syhyt'>, D <'p̄^{Y}syhyt' = <'p̄'-y-yh->.

pad dēn-yazišnīh ōz ī[1] hamist mēnōyān yazdān abzāyēd[2]

26.97c[95] kāmgārīh ī Tištar ud āwāmīh[3] ī sālān dādestān-wistarišnīh[4] ī xwadāyān

abārīg harwist[5] nēkīh bawēd[6]

26.98[95] pad-iz dēn-yazišnīh[7] ristāxēz[8] ud[9] tan ī pasēn kunēnd[10]

dāmān a-margīh[11] ud xwāhrīh[12] rasēd

26.99a[96] **Ard** mēnōy ardāyīh[13] wahištīgīh

ast ka Ahlišwang[14] ī weh ast kē Ašišwang[15] gōwēd

xwarrah-abzāyišnīh[16] ī mān

[17]♣ čē harw ⌉ čē bē ō[18] arzānīgān dahēnd[19] ♣ ōy pad abzōn abāz ō ⌉[20] ān mān rasēnēd[21]

26.99b[96] pānagīh ī ganǰ ī wehān kunēd[22] čē wahišt-iz mān-ēwēnag ī gōhr-pēsīd

čiyōn gōwēd mēhan[23] ī mānišnīh[24] ī weh

čiyōn [TD2_90r/177] harwisp ox ī astōmand nē pad ēn dēn ī Ohrmazd hēnd

26.100[97] **Airyaman**[25] amahrspand[26] ān mēnōy kē bēšāzišnīh[27] az hamāg dard ī ō dāmān dād[28]

26.101[98] čiyōn gōwēd kū harw dārūg[1] ī dard bē zadan[2] rāy dāmān xwarēnd

---

1 D <’wcyh>.
2 TaD <-yyt'>, Tb <-yt'>.
3 Ta <’ww’m->, TbD <’wb’m->.
4 TaD <SNA ->.
5 D <-yyp̄>.
6 Ta <-WNt'>.
7 Ta <pyhwyh>.
8 Tab <l^{Y}yyt->, D <lyyt->.
9 Tb y.
10 Ta <-s>, TbD <-WNd>.
11 TabD <-g y>.
12 Tb <hw’l->.
13 Ta <’lt’dyh>, Tb <’lt' ’-yyh>, D <’lt' ’-yš>.
14 TaD/Tb <’hlyšwny/g>.
15 Tab <’šš̈wny/g>, D <’’Yšwg>. Tb + pad abzōn abāz ō.
16 Ta <- ’p̄z’y’m’n'>, D <-šn>.
17 Not Ta.
18 Not TbD.
19 Ta <-WNt>.
20 Tb bē.
21 TabD <-WNyt>.
22 Ta <-WNyt>, TbD <-x$_1$>.
23 Tb <m’n'>.
24 D <-šn'>.
25 Ta <’-ylsmn>, TbD <’-ylymn'>.
26 Ta <’wm’n' yypnd>.
27 Ta <byš’zšn/yh>, Tb <byšznšnyh>, D <byš’znšnyh>.
28 Not Ta.

[3]ka man Ohrmazd Airyaman[4] pad bēšazišnīh[5] nē āyē[6] ān dard weh āyē[7]

26.102[99] ēdōn-iz nīrang ud afsōn ī Gātā[8] Gāhān ī ahlawān mēnōy yazišn[9] ud xwarrah nigāh[10] dārēnd[11]

26.103[100] **Mahrspand** gōwišn ī [TD1_74v] Ohrmazd

ī ast Abestāg[12]

kē-š wizārišn abēzag stāyišn ī yazdān[13]

26.104[101] **Nēryōsang** pay-dāg[14] ī yazdān kū pad[15] hamāg paygām ōy paristēd[16]

abāg awēšān kayān wīrān[17] pad[18] hayārīh-dādārīh ī andar gētīy winnārd estēd

ud tōhmag ī kayān rāy gōwēd kū ōy[19] bē abzāyēnēd[20]

26.105[102] čiyōn gōwēd kū ōy[21] tōhmag ī kayān az paywand bayān xwānēd

Nēryōsang frāy-dādārīh[22] ī gēhān

kū pad hayārīh ī ōy ān kayān wīrān[23] frāy-dādārīh[24] ud rāyēnīdārīh ī[25] kerd[26] ∵

Bd.

26.106[103] **Hordad** rad ī sālān māhān ud rōzān[27] ēn kū harwīn rad[28] [TD2_90v/178]

u-š gētīy[1] āb [DH_210v] xwēš

---

1 Ta <d'lk>.
2 Tab <ztn'>.
3 Ta w +.
4 Tab <'-ylymn'>.
5 TaD <-š'z->, Tb <byšznšnyh>.
6 Ta <YHMTWN 't'>, Tb <-WN'>, D <-WNyD>.
7 TaD <-WNyD>, Tb <-WN'>. – *rasēnē ... bawē??
8 Ta <y'twk>, TbD <y't'k>.
9 Ta+ <MN ywwy pšn'>.
10 Ta_ <SE' kyš>, Tb <SE y / nkyš>, D <SE y nkyš> + sup. *negāh*.
11 Ta <ŶHŜNWN**d**> (weh-dēn?).
12 Ta <-ʸyyt->, TbD <-yyt->.
13 Not Ta, Tb <y't'>.
14 TaD/Tb <pty/d'k>.
15 Tb bē.
16 Tab <plyytyt(')>, D <plwytyt'>.
17 Ta+ <yy'n'ył'n>, Tb <ky'n'yl'n'>, D <ky'n' wyl'n'>.
18 D rep. bol.
19 Tb ān.
20 Ta <-z'-ytyt>, Tb <-z'-yt'>, D <-z'snyt'>.
21 D sup. <OL>.
22 Ta <pl'-yyt->, Tb <pl'-yy'-yt->, D <pl'y't->.
23 TabD <ky'n' (/) wyl'n(')>,
24 Ta <~~pl'yy't~~ pl'yy't->, TbD <pl'-yy't->.
25 Tb + ōy, D sup.
26 Ta <krtn'>.
27 D + az.
28 Tb + <y yy'l'n'>.

čiyōn[2] bawišn ud zāyēnišn[3] ud parwārišn[4] ī hamāg astōmandān gēhān az āb
ud zamīg-iz[5] ābādānīh az ōy
ka andar sāl weh šāyēd[6] zīstan pad rāh[7] ī Hordad ∵

26.107[104] čiyōn gōwēd kū
hamāg[8] [9]♣ nēkīh ka az abargarān ō gētīy ⌉ āyēd [10]♣ Hordad rōz ī Nōgrōz āyēd ⌉
ast ī gōwēd kū hamāg rōz[11] āyēd bē[12] ān rōz wēš āyēd

26.108[105] paydāg kū
ka ān rōz tan ǰāmag ī nēk[13] dārēnd[14] bōy ī xwaš bōyēnd[15] ud murwāg ī nēk gīrēnd[16]
pad nišast[17] [TD1_75r] az gyāg ī rēman az mardōm[18] ī wattar dūr bawēnd
ud ābān bahr kunēnd[19]
ud yazišn ī gāh ud rōz ∵ *aiiaranąmca* ud asniyanām[20] kunēnd[21]
ān sāl nēkīh awiš wēš rasēd ∵ ud anāgīh wēš[22] aziš barēd[23]

26.109[106] kē-š[24] āb rāmēnīd ayāb bēšīd ēg-iš Hordad rāmēnīd ayāb bēšīd bawēd

26.110[107] u-š[25] hamkār[26] Tīr ud Wād Frawardīn

26.111[108] **Tīr** Tištar kē wārān-kerdārīh ud dām-parwardārīh kunēnd[27]

---

1 Ta <’p̄šyytyh> + sup. <’’>.
2 Tb + gōwēd.
3 Ta <z’’š’n'>, TbD <z’šš̈n'>.
4 Tb <plwl->.
5 Ta zamīg eol., D <hm’kc ⇀zmykc?>.
6 Tb <s̈yt'>.
7 Tab <l’y>, D <l’s>.
8 Tb + ~~ēn~~.
9 Tb sup. interl.
10 Tb bē / ān \Hordad/ roz nōg-rōz ī āyēd.
11 Tb <YNE ⇀YWM>.
12 Not Tb bol.
13 D <ŶKYA>.
14 Tb <dhšn'y>.
15 Tab <BOYHWN(n)d>, D <bwsknd>.
16 Ta <-x₁d>, TbD <-x₁>.
17 Tab/D <-BWNd/y>.
18 Ta <ANŠ->, TbD <mlt->.
19 TabD <-d>.
20 Ta <’š’nm>, Tb <’š’m / ’m>, D <’š’n’m>.
21 TabD <-d>.
22 Ta sup.
23 Ta <ŶŶLWy x₁>, TbD <-x₁>.
24 Not D.
25 Not Ta.
26 Tb -īh.
27 TabD <-d>.

26.112[109] **Wād** mēnōy wād kē ēn[1] zamīg azēr ud azabar[2] dārēd[3]
ud āb Tištar stānēd[4] ō (wād)[5] abespārēd[6]

26.113[110] **Frawardīn** [TD2_91r/179] frawahr ī Ardāy fraward
ān pēš[7] ī Ohrmazd[8] ī xwadāy ud[9] zādān ud a-zādān
kē pad tanīgerdīg[10] waxšāyīh[11] abāg druz hamē kōxšēnd[12]

26.114[111] čiyōn gōwēd kū
Gannāg[13] Mēnōy hamē xāmōš[14] būd tā[15] ka-š mard ī ahlaw dīd
čē ān Ganāg[16] Mēnōy abāg dēwān[17] hammis wišūdagān a-kār kunēd[18]
ēwāz mard ī ahlaw ī frāy-humad[19] ī frāy-hūxt[20] ī frāy-huwaršt[21]

26.115[112] ud Tištar-iz āb pad hayārīh awēšān abērtar[22] stānēd[23]
ud ristāxēz[24] ud tan ī pasēn mard ī ahlaw kunēd[25]
ast ī Sōšāns[26] ī pērōzgar ∵

Bd.

26.116[113] a-maragān[27] **Amurdad** a-maragān urwarān rad
čē-š gētīh urwar xwēš
urwarān waxšēnēd[1] ud ramag ī gōspandān abzāyēnēd[2] [DH_211r]

---

1 Not Tb.
2 D <'yl 'p̄l>.
3 Tab <d/y'l->.
4 TaD <-x$_1$>, Tb <-yt'>.
5 P. *ōy.
6 Ta <'p̄yyyp̄->, TbD <'p̄yyp̄->
7 Ta <LYN'>, TbD <LOYN'>.
8 Tb rep.
9 Ta + <~~nz' y yyt'n~~>.
10 Ta <tn'tyk>, Tb <tn'ykrtyk>, D <tn'YkrtYk>.
11 Ta <twhš'y/kyh>, Tb <whš'-y/kyh>, D <whš'kyh->.
12 Ta <kwhš'nnd>, Tb <kwhšnnd>, D <-šynd>.
13 Ta <gnn->, TbD <g/yn->.
14 Ta <hymwyh>, TbD <h'mwyh>.
15 D <-Wnt' d>.
16 Ta <ynn->, TbD <yn->.
17 Ta <ŠAA'n'>, TbD <ŠA'n'>.
18 TabD <-x$_1$>.
19 Ta <pl''y ->.
20 TaD <pl'hwwht(')>, Tb <pl'hwht'>.
21 Ta <pl'hww->.
22 TbD <'p̄ltl>.
23 TabD <-yt(')>.
24 Tab <l^{Y}yyt->, D <lwyyt->.
25 TabD <-x$_1$>.
26 Ta <swy''ns>, Tb <swkšy'ns>, D <swš'ns>.
27 Tb <hmk'lk'nYk>.

čē [TD1_75v] hamāg dām az ōy[3] xwarēnd ud zīyēnd[4]

ud pad-iz fraškerd anōš[5] az Amurdad wirāyēnd

26.117[114] kē[6] urwar rāmēnēd ayāb bēšēd ēg-iš Amurdad rāmēnīd ayāb bēšīd[7] bawēd

26.118[115] u-š ham-kār[8] Rašn[9] ud Āstād ud Zāmyād[10]

26.119[116] **Rašn** mēnōy rāstīh kē ēn ud ān-iz ī āhuftagīh[11] winnārd estēd

čē mēnōy rāstīh[12] rāy [TD2_91v/180] ka dēwān[13] wināhgārān gētīy ud dām nē[14] marnǰēnand[15]

26.120[116] ruwān-iz ī mardōmān[16] pad wināh kerbag rāy[17] āmārēnēd

26.121[117] čiyōn gōwēd kū

dādwar wizīr[18] drōw kunēd[19] Rašn ānōh gāh nē wēnēd

Srōšahlīy garzēd kū-m gētīy[20] padiš[21] tang kē rāstīh ānōh nē mehmān

26.122[118] ud **Aštād**-iz[22] ī rāh-nimūdār ī mēnōyān[23] ud gētīyān

26.123[119] **Zamyād**[24] mēnōy zamīg

26.124[120] čiyōn gōwēd kū ān ī 3[25] xwarrah[26] pad Činwār[27] puhl ul estēd

kū Rašn ruwān āmārēd ud Aštād[1] Zamyād[2] ruwān ō tarāzūg widārēnd

---

1 Tb <whs̈nyt'>.
2 Tb <-z'yt'>.
3 D <OLEš'n'>.
4 TabD <zywnd>.
5 Tb <'wš>.
6 Tb ka.
7 Ta <byšt>.
8 Tb -īh ī.
9 Not Ta.
10 Tb <-y'yt'>.
11 Ta <'ywptkyh>.
12 Ta rāst.
13 Tb <ŠA'n'>.
14 TbD <l'y>.
15 Tab <-ynnd>, D <-ynynd>.
16 TabD <ANŠ->.
17 D <lšn'>.
18 Tb <wwcyl>, D <cyl>.
19 TabD <-yt(')>.
20 D <-t'>.
21 Not Tb.
22 D Aštād.
23 Ta mēnōy.
24 Tb <z'm-> 2x.
25 D <III>.
26 Not Tb.
27 Tb <pyn->.

26.125[121] purr-xwarrah **Pārand** ī 70-stārag[3] kē abāg Ahlišwang[4] amahrspand sūd dād

26.126[122] čiyōn gōwēd kū Pārand ī rawāg-rahīy[5]

Bd.

26.127[123] hamāg mēnōyān šnāyišn hamāg dēwān[6] bēšišn az awēšān mēnōy Gāhān yazišn
čiyōn az dēn paydāg

26.128[124] ud ēn mēnōyān was [TD1_76r] nāmčištīg kār awiš pāymār[7]
čiyōn pad dēn gōwēd
kē gōkān kerdan dērang[8] ud hangerdīg ēn and ī nibišt

26.129[125] Ohrmazd ud ān 6[9] amahrspand ī bun hamē amahrspand gōwēd
kū a-marg ud abzōnīg hēnd
ān ī nē menand[10] [TD2_92r/181] nē gōwēnd ud nē kunēnd[11] ōy did gōwēnd[12] kū
nē abāyēd menīd[13] ayāb nē abāyēd [14]♣ guftan ayāb nē abāyēd ⎫ kerdan[15] ∵

26.130[126] Ohrmazd dādīh[16] ī dēn ēr-menišnīh ud zēn rāstīh[17] ud kunišn āškāragīh[18]
ud kāmag ēn kū-m pursēd[19] ud wizōst[20] ud hammōxtēd ud šnāsēd
čē ka ēdōn kunēd[21] az pas ī man wēš āyēd [DH_211v]

26.131[127] gōhr ī [22]♣ Ohrmazdīg garm ud xwēd[23] rōšn ud hu-bōy ī sabuk andar frāz paydāg ⎭

---

1 Ta <-t'-yt'>.
2 D + f.st. ō.
3 Ta <šk- = 70->, Tb <sk- = 50->, D <y'k- = 70->.
4 Ta <-wg>.
5 TabD <lyD>.
6 TbD <ŠA'n'>.
7 Ta <p't'm'l>, Tb <pyt'mbl> + sup. <p'tym'l>, D <p'tym'l>.
8 TaD <yylng>, Tb <yylnnd>.
9 D <III III>.
10 Ta <m'nnd>, TbD <mynnd>.
11 TabD <-d>.
12 Tb -ēd.
13 D <-tn'>.
14 D sup. interl.
15 Ta <krt'>.
16 Tab <- d't'yh>, D <-y't' wyh>.
17 Ta <ŝn'->.
18 Ta <-lyš>, Tb <-lyh>.
19 Tb + ēr-menišnīh ud zēn rāstīh.
20 TaD+ <wwcwpyt'>, Tb+ <wwcyt / wpyt'> + sup. interl. ēr-menišnīh.
21 Tab <-yt(')>, D <-yṭ'>.
22 Tb rep. after paydāg.
23 Ta <hwŷt'>.

Bd.27.

27.0 ABAR DUŠ-KUNIŠNĪH Ī AHRIMEN UD DĒWĀN[1]

27.1 pad dēn gōwēd kū

anāgīh ī **Gannāg**[2] **Mēnōy** ō dahišn ī Ohrmazd kirrēnīd estēd pad ēw zamestān bē šāyēd guft[3]

27.2[1] u-š ān ī kerb wazaγ-dēs hagriz[4] nēkīh ī dām ī Ohrmazd nē menēd nē gōwēd nē kunēd[5]

u-š kār an-āmurzīdārīh ud zadārīh

ēn kū dām ī Ohrmazd bē abzāyēd ōy bē zanēd[6]

čašm-mēzišn az wizend dāmān kerdan nē estēd

27.3[2] čiyōn gōwēd kū

az ān ka-mān dām[7] dād[8] nē man āsānīhā [TD1_76v] nišast[9] ham [TD2_92v/182] kē[10] Ohrmazd ham

pānāgīh[11] ī dāmān ī xwēš kerdan rāy[12]

ud nē-iz[13] ōy ī[14] Gannāg[15] Mēnōy anāgīh ō dām kirrēnīdan[16] rāy

27.4[3] ud pad ǰādūg-dēnīh[17] mardōm[18] ō dōstīh xwēš ud a-dōstīh ī Ohrmazd[19] hāzēd

kū dēn ī Ohrmazd hilēnd[20] ud ān ī Ahrimen warzēnd

ēn ō menišn ī mardōmān[21] abganēd kū

ēn dēn ī Ohrmazd nēst ud padiš āstawān nē abāyēd būd[22]

27.5[4] kē ān mardōm kē-š ēn gōwišn pad dād nihād[23] estēd tis dahēd ēg-iš Gannāg[24] Mēnōy šnāyēnīd

kū-š pad-rāmišn kerd[1] bawēd[2] ∵

---

1 TabD <SA’n'>.
2 Ta <ynn->, TbD <g/yn->.
3 Tb <ywptn'>, D+ <-yytn' ywpt> eol.
4 Ta+ <-g’s y glp̄>, TbD+ <-g/y’s y hwlp̄>.
5 TabD <-WNyt'>.
6 TabD <znyt(')>.
7 Not Tb.
8 D <d’t'>.
9 Ta <-WNyt> + sup. <yyt>, Tb <-WNyt>.
10 Ta <MN>.
11 Tb <-nk->.
12 Ta + ∵ .
13 Tb <LA / LA-c>.
14 Ta <OLE-c>.
15 Ta/bD <g/yn->.
16 Tb <-nyt'>.
17 D <y’tk-> eol., + ohrmazd.
18 Tab <ANŠ->.
19 Tb + f.st. <’wy> eol.
20 Ta <ŠYḴWNd>, TbD <-WNd>.
21 TabD <mlt-> +.
22 Ta <-WNt'>, Tb <-WNyt'>, D <-WNtn'>.
23 TaD+ <d/y’tnh’t'>, Tb <d’t’ nh’t'>.
24 Ta <gnn->, TbD <g/yn->.

27.6[5] **Akōman** kār ēn kū wattar-menišnīh[3] ud an-āštīh ō dāmān dād ∵

27.7[6] **Endar** dēw kār ēn kū menišn ī dāmān az frārōnīh kerd
ud[4] ōwōn afsārēd čiyōn snexr ī xūb-afsārd
ēn ō menišn ī mardōmān[5] abganēd kū šabīg kustīg nē abāyēd dāštan ∵

27.8[7] **Sāwul**[6] dēw kū sālār ī dēwān[7] kār ēn kū duš-pādixšāyīh[8] ud stahm ud a-dādestānīh ud must-kārīh

27.9[8] **Nāghais**[9] [TD2_93r/183] dēw kār ēn kū a-hunsandīh ō dāmān[10] dahēd

27.10[9] čiyōn gōwēd kū
kē[11] tis ō ān mardōmān dahēd kē dād ēn kū [DH_212r] šabīg [TD1_77r] kustīg nē abāyēd dāštan[12]
ēg-iš Endar ud Sāwul[13] ud Nāghais[14] šnāyēnīd bawēd

27.11[10] **Tawriǰ**[15] dēw ān kē zahr ō urwarān dāmān gumēzēd

27.12[11] čiyōn gōwēd kū Tawriǰ ī tarwēnīdār ud Zayriǰ[16] ī zahr-kerdār

27.13[12] awēšān harw 6[17] kamālīgān dēwān[18] gōwēd
abārīg[19] ham-kār ud ham-ayār ī awēšān[20] hēnd

27.14[13] ēn-iz gōwēd kū[21]
kē[1] tis ō ōy[2] mard[3] dahēd kē[4] gōwēd kū mōg[5] ēk abāyēd dāštan

---

1 Tb <krt">.
2 Ta <-WNt'>.
3 Tb wattarīh-.
4 TbD+ <krtn'> eol.
5 Tb + frārōnīh ōwōn afsārēd ēn ō menišn ī mardōmān.
6 Ta <yy'wl>, Tb <yy'wwł>, D <yy'wł>.
7 Tb <ŠA'n'>.
8 Tb <-hš''n'> eol., D <-hš''-yh>.
9 Ta <n'yyy-ys> + sub. *nåkiiθ*, Tb *nåŋ́haiθ*, D <n'yy's> + sub. *nåzaiθ* + r.m. *nåŋ́aiθ*.
10 Tb + *naōzaiθ*. , D + sup. above dahēd *naōzaiθ*.
11 Ta ēn.
12 D <-št'>.
13 TaD <yy'wl>, Tb <yy'wwl>.
14 Ta <n'yy'-yh>, Tbd <n'yy'š/s>
15 TabD <tplyc(')> 2x.
16 Ta <z'ylÿc>, Tb <z'lyc>, D <z'klyc>.
17 D <III III>.
18 TbD <ŠA'n'>.
19 D + f.st. <'w>.
20 Tb <OLM'n>, D <OLE>.
21 Not TbD.

u-š ēw-mōg-dwārišnīh[6] pad dād nihād estēd[7]

ēg-iš Tawriǰ[8] druz šnāyēnīd bawēd[9]

[K20_ 122r cont. from 16a.] (IndBdh. XXIV)

27.14[13]* ... [K20_ 122r] ō mard dahēd kē gōwēd kū mōg ēk abāyēd dāštan

u-š ēk-mōg-rawišnīh pad dād nihād estēd

ēg-iš Tawriǰ druz šnāyēnīd bawēd

27.15[14] **Tarōmad**[10] dēw ān[11] kē tar-menišnīh dahēd[12]

27.15[14]* Tarmad dēw tar-menišnīh dahēd

27.16[15] **Mihōxt**[13] dēw ī[14] druz ī gumānīgīh[15]

27.16[15]* Mihōxt[16] dēw druz[17] Gannāg Mēnōy

27.17[16] **Arešk** dēw[18] druz ī kēnwarīh ud duš-čašmīh[19]

27.17[16]* Arešk dēw druz kēnwarīh[20] duš-čašmīh

27.18[17] awēšān ham-abzār ī Xešm[21] dēw hēnd

---

1 Not Ta.
2 Not Tab.
3 Ta + y.
4 Ta <~~MNW~~>.
5 Ta <mwg>, Tb <mwD̂·>, D <mẅk>.
6 Ta <''mwk->, Tb <'smwk->, D <'-ŷmwk->.
7 Ta + <~~AYK~~>.
8 Ta <tplp'>, Tb <tpylwc>, D <tplyc>.
9 Ta <-WNt'>.
10 TaD <t'lwk->, Tb <t'lw->.
11 Ta + y.
12 Tb <-WNt'>.
13 Ta/bD <mẏ/ytwht'>.
14 TaD.
15 Tb <hm'n'k->.
16 K <mytwkht>.
17 K + yw'> eol.
18 Ta + y.
19 Tab <hwy'cšm->, D <ywypš̈m->.
20 K <-l y>.
21 Ta <hsšm>, TbD <hyšm>.

27.18[17]* awēšān ham-abzār[1] ī Xešm dēw hēnd

27.19[18] čiyōn gōwēd kū 7[2] zōr ī[3] Xešm būd[4] kū dāmān padiš bē abesīhēnēd[5]

27.19[19] ud kayān wīrān[6] andar[7] zamānag ī xwēš az ān 7 zōr 6[8] bē zanēd

ud ēk bē[9] [TD2_94r/184] mānd[10]

27.19[18]* čiyōn gōwēd kū 7 zōr Xešm dād[11] kū dāmān padiš bē abesīhēnēd[12]

27.19[19]* ud kayān wīrān andar zamānag ī xwēš az ān 7[13] zōr 6[14] bē zanēd[15]

ēk bē mānēd[16]

27.20[19] ud ānōh kū Mihōxt rasēd Arešk mehmān bawēd

ānōh kū Arešk[17] mehmān Xešm bunag[18] frōd gīrēd

ānōh kū Xešm bunag dārēd was dām abesīhēnēd[19] ud was awērānīh kunēd[20]

27.20[19]* ānōh kū Mihōxt rasēd[21] Arešk mehmān bawēd

Xešm bun frōd gīrēd

ānōh kū Xešm bun[22] dārēd was dām abesīhēnēd[23] was awērānīh kunēd[24]

---

1 K <HWEm ->.
2 D <IIII III> 2x.
3 D <k>.
4 Tb <-WNyt'>.
5 Ta <-'y'snyt'>, Tb <-'ssnyt>, D <-'s-ynyt'>.
6 TaD+ <ky'n(') kwyl'n>, Tb <kd / 'n' wyl'n'>.
7 Not Tb.
8 D <III III>.
9 Not Tb.
10 TabD <m'nd>.
11 K <hšmd't>.
12 K <-ysnyt>.
13 K <iii ii[]i>.
14 K <iii iiii>.
15 K <znyt>.
16 K <m'nyt>.
17 Tb <'lyšk'> 2x.
18 Ta <bwk> 2x, Tb <bwnd>.
19 Ta <-yy'hyn->, TbD <-hšyn->.
20 Tab <-WNyt'>, D <-WNyṭ>.
21 K <lyyyt>.
22 K <BRA>.
23 K <-ysnyt>.
24 K <WĄYWNyt>.

27.21[20] ud hamāg anāgīh ō dāmān ī Ohrmazd Xešm wēš[1] kirrēnīd[2]
awēšān kayān[3] wīrān duš- [TD1_77v] -kunišnīh ī Xešm rāy[4] abērtar wanīy[5] būd[6] hēnd

27.21[20]* hamāg anāgīh ō dām ī Ohrmazd Xešm wēš kirrēnīd[7]
ōy kayān wīrān duš-kunišnīh Xešm rāy abērtar būd hēnd

27.22[21] čiyōn gōwēd kū Xešm ī xurdruš[8] čē hamāg druš[9] ōy[10] kunēd[11]

27.22[21]* čiyōn gōwēd kū Xešm ī xurdruš[12] ōy[13] kunēd[14]

27.23[22] **Wizarš**[15] dēw ān[16] kē ruwān ī mardōmān ī widerdagān[17] ān 3[18] šab ka pad gētīy abāg kōxšēd tars[19] ud zanišn abar barēd[20]
pad dar ī dōšox nišīnēd

27.23[22]* Wiziš[21] dēw ān kē[22] ruwān mardōmān ī widerdagān ān rōz ud šab ka pad gētīy abāg kōxšēd tars zanišn[23] abar barēd[24]
pad dar ī dōšox nišīnēd

27.24[23] ud **Ōdag**[1] dēw ān kē ka mardōm pad xwēšīhā-gāh[2] nišīnēnd ayāb ka xwarišn[3] xwarēnd

---

1 Not Ta.
2 Ta <yl->.
3 TbD <NKD'n'>.
4 Ta <l'>.
5 Ta <HWBYW>, Tb <HWBYWš>, D <HWYWš>.
6 Tb <-WNyt'>.
7 K <gl->.
8 Ta <hwylwdlpš>, Tb <hwylylwš> eol., D <hwyldlpš>.
9 Ta <~~ylpš~~ dlwwš>, TbD <y/dlwš>.
10 Tab <OL>. – Ta + wēš.
11 Tab <-WNyt'>, D <-WNyṭ>.
12 K <hlwdlš>.
13 K <OL>.
14 K <-yt>.
15 Ta <wyzlyš>, Tb <wyzlš>, D <wyzly'>.
16 Ta + y.
17 Tb <wtwlt->.
18 D <III>.
19 Tb <tlyy'>, D <tlyš>.
20 TabD <-WNyt'>.
21 K <wcyš>.
22 K <MN>.
23 K + y.
24 K <-WNyt'>.

mēnōyīhā <ptyn'>[4] <pwyh>[5] zanēd[6] kū

bē drāy ud bē niger[7] kū drāyān[8] xwarēd ud drāyān rīyēd[9] ud drāyān mēzēd

kū [DH_212v] tā ō[10] ān ī pāhlom axwān[11] nē rasēd

27.24[23]* *Uda* dēw ān kē ka mardōmān pad xwēšīhā-gāh nišīnēd ayāb ka xwarišn xwarēnd

mēnōyīhā šnūg abar pušt zanēd kū

bē drāyēd [K20_ 122v] bē niger kū drāyān xwarēd drāyān rīyēd[12] drāyān mēzēd

kū tā ō ān ī pāhlom axwān nē rasēd ∵

[K20_ 122v next 29.0*]

27.25[24] ***Akataš*** dēw druz ī nakkīrāyīh[13] kē[14] dāmān az tis ī frārōn nakkīrāy kunēd[15]

27.26[25] čiyōn gōwēd kū

kē tis ō ān tan dahēd[16] [17]♣ kē mardōm az tis ī frārōn nakkīrāy[18] dārēd

ēg-iš *Akataš*[19] dēw[20] šnāyēnīd bawēd

kē tis [TD2_94v/185] ō ān tan dahēd ⎱ kē dād ēn kū dastwar nē abāyēd dāštan

ēg-iš Xešm dēw šnāyēnīd bawēd[21]

kē[22] tis ō[23] ān tan dahēd[24] kē dād ēn kē[25] gōwēd kū mārgen[26] nē abāyēd dāštan

ēg-iš Ahrimen abāg hamist[1] dēwān[2] šnāyēnīd bawēd

---

1 D <'wtyl>.
2 Ta <hwyšg'syh'>, Tb <hwyš g's>, D <hwyšyhy'-yh>.
3 D <hwld'n'>.
4 Ta <ptyn'>, TbD <ptynnd>.
5 Tb <pws>. – Ta + f.st. <~~zynyt~~> + sup. <~~yn~~>.
6 Tab <znyt'>.
7 Ta <nk'l>, TbD <ny'l>.
8 TA <yl'-yšn'> 3x, Tb <yl'̤'̤'n>.
9 Ta <l-y̤yt'>, not Tb, D <l-y̤yt>.
10 TabD <'w'>.
11 Tb <'hw'>.
12 K <l-Ÿyyt>.
13 Ta <nky̤l'y-yh>, TbD <nkyl'-yyh>.
14 Tb <MN>.
15 Tab <-WNyt'>, D <-DWNyt'>.
16 Ta <-WNt'>.
17 Not Ta.
18 D w +.
19 D <'ktš> + sup. <'š>.
20 Not D.
21 D+ <šn'sn / sWNyt'>
22 D <MN>.
23 Tb <'w'>.
24 Ta <-WNt'>.
25 Not D.
26 Tab <m'lwn>, D <m'lyn'>.

27.27[26] ēn ōy rāy gōwēd kū ka xrafstar wēnēd nē ōzanēd[3]

27.28[27] mārgen[4] dār-ēw ud [TD1_78r] čarm-ēw pad sar wirāst[5] estēd

paydāg kū harw weh-dēn-ēw[6] ēk-ēw ōh abāyēd dāštan kū xrafstarān wināhgārān pad-iš zanēnd

ōzanēnd[7] kerbagōmandtar ∵

Bd.

27.29[28] **Zarmān** ān[8] dēw kē duš-pid[9] kunēd[10] kē pērīh xwānēnd

27.30[29] **Čišmag** ān kē wizendag[11] kunēd[12]

ud wād-gerdag-iz kunēd[13] ud ō petyāragīh[14] ī abr šawēd[15]

27.31[30] **Waran**[16] dēw ān kē abārōn-marzišnīh kunēd[17]

27.31[31] čiyōn gōwēd kū Waran ī a-rāh[18]

27.32[32] **Būšāsp** dēw ān kē aǰgahānīh kunēd[19]

27.33[32] ud **Seǰ**[20] ān druz kē abesīhēnišn[21] kunēd[22]

ud **Niyāz** dēw ān kē tangīh

27.34[33] **Āz**[23] dēw ān kē tis[24] ōbarēd ka niyāzīh rāy tis nē mad estēd az tan xwarēd

ān druzīh ast ī ka-š hamāg xwāstag ī [TD2_95r/186] gētīy bē dād[25] nē hanbārēd[1] sagr nē bawēd

---

1 Tb <hlwyyp̄'>.
2 TbD <ŠA'n'>.
3 Ta <ZYTL->, Tb <YK->, D <ZK->.
4 Ta <m'lwyn'>, Tb <m'lg / w>, D <m'lg>.
5 Ta <wy̰l'-y̰t>.
6 Ta <wŷhŝn'y> eol.
7 Ta <ZyYT->.
8 D sup. after dēw.
9 D + <MN>.
10 Ta <-WNyt >, Tb <kwnyt' / yt'>, D <-d>. – For <kwnd>?
11 Ta <wzn$^{\check{Y}}$k>, Tb <zn^{Y}k>, D <wznŶk>.
12 Tab <-D/YWNyt(')>, D <-WNd>.
13 Ta <-WNyt>, TbD <-x1>.
14 Ta <-lyh>.
15 D w +.
16 TabD <wln'>.
17 Tab <-WNyt(')>, D <-x1>.
18 Ta + <'lyškyh> eol.
19 Tab <-WNyt(')>, D <-x1>.
20 Tab <yy̰c>, D <yyc>.
21 Ta <-yyhyn->, Tb <-hšyn->, D <-hš'n->..
22 Ta <-WNyt>, TbD <-x1>.
23 TabD <'c>.
24 Tb <-1>.
25 D <-WN'>! – dahē, dahā?

27.35[34] čiyōn gōwēd kū čašm ī āzwarān daman-ēw[2] ast u-š sāmān[3] nēst

27.36[35] **Penīh**[4] ān dēw kē anbār kunēd[5] nē xwarēd ud ō kas nē dahēd

27.37[36] ēn-iz[6] gōwēd kū **Āz**[7] dēw zōr az ān tan kē pad zan ī xwēš nē hunsand ān-iz ī kasān bē apparēd[8]

27.38[37] **Nas** dēw[9] ān kē rēmanīh ud nasruštīh kunēd[10] kē nasāy [DH_213r] [11]xwānēnd

27.39[38] **Frēftār**[12] dēw ān kē mardōm wiyābānēnēd

27.40[39] Spazg [TD1_78v] dēw ān kē[13] saxwan[14] āwarēd barēd[15] tis ī[16] nēst pad homānāgīh[17]
ōwōn gōwēd ud nimāyēd[18] kū mardōm [19]♣ xwad[20] pad ⎫ xwad zanēd[21] ud abesīhēnēd[22]

Bd.

27.41[40] **Anāst** dēw ān kē zūr gōwēd

27.42[41] **Aγaš**[23] dēw ān druz ī sūr-čašmīh[24] kē mardōm pad čašm[25] zanēd[26]

27.43[42] **But** dēw ān kē-š pad Hindūgān paristēnd[27]
u-š waxš pad ān butīhā mehmān čiyōn Būdāsf[28] paristēd

---

1 Tab <hnb->, Tb <dwb->.
2 Ankl.; Ta <ymny>, Tb <’mny>, D <ymn'y>. – Ankl. “abode.”
3 Tab <yy’’n'>, D <yy’m’n'>.
4 Tb <AP̄š>.
5 Ta <-WNyt>, Tb <-x$_1$>, D <-WNyṭ'>.
6 Ta čiyōn.
7 TaD <’c>, Tb <’c'>.
8 TabD <’p̄lyt(')>.
9 Not D.
10 TabD <kwnyt'>.
11 D kē nasāy +.
12 Ta <pl’ṯt’l>, Tb <plpt’l>, D <plyp̄t’l>.
13 Ta + w.
14 Tab/D <MRŶ/YA>.
15 TaD <-WNyt>, Tb <blÿt> eol.
16 Tb tis-1.
17 Tb <hm->.
18 TabD <-yt(')>.
19 Not D.
20 Tb <hwt'> eol.
21 TabD <znyt(')>.
22 TabD <-hšyn->.
23 TaD <AYK = ’yγ ’š>, Tb <’γ’š>.
24 Ta -čašmag.
25 TabD <AYNE>.
26 Tab <znyt'>.
27 Ta <plyytd> eol.
28 Ta <-yyp>, Tb <-yyp̄>, D <-yyyp̄>.

27.44a[43] **Astōwihād**[1] Way ī wattar kē gyān[2] stānēd[3]

27.44b[44] čiyōn gōwēd kū

ka dast abar mardōm mālēd Būšāsp

ka-š[4] sāyag[5] abar abganēd Tab[6]

ka-š pad čašm wēnēd[7] (Aγaš?)

gyān[8] bē zanēd[9] u-š Marg xwānēnd

27.45[45] Sūr- [TD2_95v/187] -čašmīh dēw ān (ī) ka[10] mardōm tis-ēw[11] wēnēnd

pad nām ī yazdān nē gōwēnd bē wināhēd[12]

27.46[46] awēšān harw ēk was dēw druz abāg ham-kār hēnd kē paydāgēnīdan gōkān dērang[13]

27.47[46] dēwān-iz[14] a-nāmagān[15] pad was-maragīh[16] gōwēd

awēšān dēwān[17] ī seǰ[18] dard-zōrān[19] bēš ud zarīg-dādārān[20] <wwynyš>[21] zinēnīdārān

ud tam-tōhmagān[22] gandagīh[23] ud pūdagīh

ud wadagyh-āwurdārān[24] kē was ud was marag ud was nāmčišt

27.48[46] u-šān[25] hamāg andar tan ī mardōmān[26] bahr[27] gumēxt estēd [TD1_79r]

---

1 TaD <'yyt'y wh't(')>, Tb <'yyt'y wwh't(')>

2 TaD <HŶ/YA>, Tb <g'n'>.

3 TabD <-WNyt(')>.

4 Tb ka.

5 Ta <y'-y̰k>, TbD <'yy'-y̰/Yk>,

6 Tb <tyc>.

7 TbD <-TWNd>.

8 TaD/Tb <HŶ/YA>.

9 TaD <znyt(')>, Tb <zynyt'>.

10 TaD kē.

11 TabD <-1>.

12 Ta <wwn'y'-yt'>.

13 Ta <dylnnd>, Tb <yylng>, D <yy̰lng>.

14 TbD <ŠA'n->.

15 Ankl.; Ta+ <-'n' y c'šm-k'n>, Tb+ <-'nc cšm-k'n>, D+ <-'nc 'šm-k'n>. – P. dēwān-iz Čišmagān.

16 Tb <- mlyyh>.

17 TabD <ŠA'n'>.

18 TabD <yyyc'>,

19 TabD <zw'l->.

20 Tb <d't- y't->.

21 Ta; TbD <w'ny/y̰š>.

22 TbD <twm->.

23 Tab <gnndkyh>, D <dnŶkyh>.

24 <- YHYT->.

25 az-išān?

26 D -mīh.

27 D -īh.

pad[1] mardōmān daxšag rōšn

Bd.

27.49[47] **Apaoš**[2] dēw ud **Aspenǰarūš** dēw ān kē abāg wārān-kerdārān[3] pad kōxšišn estēnd

27.50[48] **Gannāg**[4] **Mēnōy** dād[5] wattarīh ud dēn-ǰādūgīh ud zēn-druzīh[6] ud kunišn ī nihān-xēmīh[7]

u-š kāmag ēn kū-m ma pursēd u-m ma šnāsēd[8]

čē agar-im pursēd ud šnāsēd[9] az pas ī man nē āyēd ∵

27.51[49] ēn-iz gōwēd kū

Gannāg[10] Mēnōy wāng[11] ō γarrānāg[12] ō-iz wāng kuling 6-sālag[13] ō-iz wāng[14] ī xar[15]

ō-iz wāng[16] ī mard ī ahlaw ka a-kāmagōmandīhā zanēd[17] wāng[18] kunēd[19] mānēd

27.52[50] Kundag dēw ān ī [TD2_96r/188] bārag ī ǰādūgān

27.53[51] **Nōg-nōg** dēw ān[20] ī nōg nōg az[21] [DH_213v] wināh dāmān kunēnd[22] awiš ǰahēnd[23]

27.54a[52] awēšān-iz abāxtarān ī andar spahr dwārēnd was was-marag[24] pad kōxšišn estēnd

u-šān kamālīgān[25] awēšān[1] 7-ān[2] ud Gōčihr[3] sar ud dumb ud Mūš-parīg[4] ī dumbōmand bawēd ♣

10

---

1 D w + bol.
2 Tab <’p’wš>, D <’p’rYk>.
3 Ta wārān.
4 Tab <gnn->, D <yn->.
5 Tab (eol.) D <d’t'>.
6 TabD <zywn'>.
7 Ta+ -šn nyh’n h’myh>, TbD <y’’n h’myh>
8 Ta <šn’y’yt>, Tb <šn’yyy̰t'>, D <-syt'>.
9 TabD <-syt>.
10 Tab <gnn->, D <yn->.
11 Ta <-LAy>, Tb <-ŁAy> 3x, D <-LAy> 3x.
12 TabD <yl->.
13 Ta <3-> bol.
14 Ta <KA LAy>.
15 TaD <-RAy>.
16 TabD <w’ng>.
17 Ta <znyt>.
18 TaD <-LAy>, Tb <-ŁAy>.
19 Tab <-WNyt(')>, D <-x1>.
20 Not Ta.
21 D <MNW>.
22 Ta <-x_1>, TbD <-d>.
23 Ta <y’t y>, D+ <’w' y’y’yny>.
24 Ta marag bol.
25 Ta <-lyy’n'>, Tb <-ly’n'>, D <-l-II ’n'>.

27.54b[52] u-šān ēn 10 ⎫[5] dahišn ī gētīyīg[6] ast asmān[7] ud āb ud zamīg ud urwar ud gōspand ud ayōxšust ud wād ud rōšnīh ud ātaxš ud mardōm

pad ēn hamāg[8] wattarīh āhōgēnīd estēnd

ud az awēšān ō āb ud urwar ud abārīg [9]♣ dahišn

ud az āb ud urwarān [10]< rōšnīh[11] ō gyānwarān[12] rasīd

27.54c[52] čiyōn ēn[13] 10 > ⎭ dahišn kē ast gētīy az ān 10[14] druzīh wizend ud [TD1_79v] bēš ud yask[15] ud marg ud abārīg anāgīh ud āhōgēnišn[16] hamē rasēd

27.55[52] awēšān ī-m[17] ōšmurd abāg hayārīh ī abzārōmand

27.56[52] gōhr ī Ahrimenīg ī sard ud hušk ud <swYYk>[18] ud tārīk ud gandag[19] andar abrāz paydāg

27.57[53] dōšox rāy gōwēd kū tār ī pad dast šāyēd griftan ud gandagīh ī pad kārd šāyēd brīdan[20]

ud agar 1000 mard andar widest-ēw[21] pādifrāh[22] kunēnd[23] pad ēd[24] dārēnd[25] kū ēw-tāg hēnd

u-š pādifrāh-ēw ēk-tāgīh wattar[26]

27.58[54] u-š band ō haftān abāxtarān [TD2_96v/189]

ast ī pad wēš sardīh čiyōn Kēwān

ast ī pad[1] wēš garmīh čiyōn Wahrām[2]

---

1 Tb + ∵ eol.
2 D <IIII III->.
3 TaD/Tb <y/gwk->.
4 Ta <mwš pl'k>, Tb <mwš pl-yk>, D <mwš plYk>.
5 Tb bol. u-šān ∵ 10 ∵ .
6 TaD <-t''k'>, Tb <-t''>.
7 Tb <'ysm->.
8 D sup.
9 Not Tab.
10 Tb in 27.54c.
11 D <lšn->.
12 TbD <g/y'nwl->.
13 Not Tb.
14 Tb 10 ∵ rōšnīh ō gyānwarān rasīd čiyōn 10 ∵.
15 Ta <jyyk>, Tb <yy'k>, D <byšYk> + sup. <w yy-yk>.
16 Ta <'-ywk->.
17 Ta <Zm>, D <OLEš'n~~m~~> + sup. <š'n>.
18 Ta; TbD <sw'k>.
19 Not Ta.
20 TabD <blytn'>.
21 TaD <wt^{Y}yyt->, Tb <wtyyt'->
22 Tb <-twp->, D *pādah frāh* eol.
23 TabD <-d>.
24 Tb <'y>.
25 TbD <-WNyt'>.
26 Tb -īh.

27.59[55] u-šān xwarišn gandag[3] ud mūhrišn[4] wazaγ[5] abārīg anāgīh <ptšn'>[6]

1 Not Ta.

2 Tab ahrimen up-side-down.

3 D <yws> + sup. <Ŷk>.

4 Ta <mw ~~mltwm~~ tlšn'>.

5 TabD <wzγ>.

6 Tab <ptšn'>.

Bd.28.

28.0 ABAR TAN Ī MARDŌM[1] HANDĀZAG[2] Ī GĒTĪY[3] ∵

28.1 pad dēn gōwēd kū tan ī mardōmān handāzag ī gētīy

28.2 čē gētīy az āb-ēw srešk kerd estēd

čiyōn gōwēd kū ēn dām fradom[4] hamāg āb-ēw srešk būd[5]

mardōmān-iz az āb-ēw srešk hamē bawēnd[6]

28.3 ōwōn čiyōn gētīy pahnāy abāg dranāy rāst mardōm-iz[7] hamgōnag

28.3[4] ud harw kas dranāy nāy[8] ī xwēš

28.4a[4] ast[9] ī[10] pōst čiyōn asmān[11] gōšt čiyōn zamīg [TD1_80r]

ud astag čiyōn kōf ud rahagān[12] [DH_214r] čiyōn rōdīhā

ud xōn ī andar tan čiyōn āb ī andar zrēy[13] aškomb čiyōn drayā[14]

mōy čiyōn urwar

ānōh kū mōy wēš rust[15] estēd čiyōn wēšag

gōhr ī tan čiyōn ayōxšust

28.4b[4] āsn-xrad čiyōn mardōm ud gōšōsrūd[16] xrad čiyōn gōspand

garmīh čiyōn ātaxš[17]

dast ud pāy abzār čiyōn 7-ān 12-ān

kumīg ī xwardīg-gugār čiyōn abr ud ātaxš ī Wāzišt

wēn[18] āwarišn ud barišn[19] čiyōn wād[20]

28.4c[4] ǰigar[21] [TD2_97r/190] čiyōn zrēy[22] Frāxkerd bun-kadag ī hāmīn

---

1 TaD <mlt->, Tb <-TA'n'>.
2 Ta handāz.
3 Tb <—>.
4 D + dām.
5 TaD <-WNyt>.
6 Tb <-WNt'>.
7 TaD <-m-c>, Tb <-mc>.
8 TabD <n'D>. – Ankl. (pah)nā-ēw, P. (pah)nāy.
9 P after xwēš.
10 TaD. – Tb + <pwryyyt'>. –
11 TaD <'sm->, Tb <'yym->.
12 D + *čun*.
13 TabD <zl'Dy>.
14 Ta <dl''>, TbD <dly''>.
15 Tb <YKNyt'>.
16 Tab <-šwk->, D <-šw->.
17 Ta sup. s.m.
18 Ta <wyn'>, Tb <gwn->, D <wynl>.
19 TabD+ <YHY- bl->.
20 Tb <ww't>.
21 TaD <jgl>, Tb <ygl>.
22 Tab <zl'dy>, D <zl'Dy>.

spihl[1] čiyōn kust[2] ī abāxtar kū āšārišn ī zamestān

dil ī gerd āb[3] ī Ardwīsūr[4] ī a-winast čē dil-iz wēmārīh awiš nē rasēd bē agar ka-š marg

28.4d[4] ud bālist ī sar ud mazg čiyōn a-sar rōšnīh ud sar čiyōn Garōdmān

2[5] čašm čiyōn māh ud xwaršēd ud dandān[6] čiyōn stārag

2 gōš čiyōn[7] rōzan[8] ī Garōdmān rāy paydāg

kū-š padiš kē hāmwār ēwāz[9] ī pad niwāg ī xwaš padiš hamē āyēd

kē ruwān xunyāgīh[10] rāmišn aziš

28.4e[4] 2 wēnīg[11] čiyōn 2 damag[12] ī Garōdmān rāy gōwēd

kū-š padiš hamwār[13] bōy ī xwaš ī gōnag gōnag padiš andar[14] damēd

kē ruwān hu-bōyīh[15] ud urwāhmenīh[16] aziš

dahān ān dar[17] ī pad Garōdmān

kē hamwār [TD1_80v] mizag ī gōnag gōnag padiš andar āyēd

kē ruwān[18] čarbīh[19] ud padēxīh[20] aziš

ud kūn[21] čiyōn dōšox andar zamīg kūn azērtar nišēm[22] ī tan

28.4f[4] ud ruwān čiyōn Ohrmazd

ōš ud wīr mārišn handēšišn[23] dānišn uzwārišn[24]

čiyōn ān 6 amahrspand ī pēš ī Ohrmazd estēnd

ud abārīg waxš ī andar tan čiyōn abārīg mēnōyān [TD2_97v/191] yazdān

Bd.

---

1 TaD <yyp̄’hl>, Tb <yyp̄yhl>.
2 D+ <kwyycŷ>.
3 Tb <m’h>.
4 Tab <’lkyw->.
5 Tb <2∵>.
6 Tab <KKAy>.
7 Not Ta.
8 Tab <-cn'>, Tb <-c'>.
9 D <’p̄’c>.
10 Ta <-n’’k->, Tb <-n’’yyh>, D <-n’’yš>.
11 Ta <~~wyn~~ ynyk>.
12 TaD <dmyk>, Tb <ymYk>.
13 Tb <hšmw’l>.
14 Ta + <~~dmYk~~>.
15 Ta <-bw^{Y}yh>, Tb <-bwn’-yh>, D <-bwn^{Y}yh>.
16 Tab <-mn'yh>, D <-hm nyh>.
17 Not D.
18 Ta + f.st. <clš>.
19 Tab <clpš>.
20 TaD <ptšnyh>.
21 TabD <ŠTE'>.
22 Tba <nš’m>.
23 Ta <hnyyš’n'>.
24 Ta <-ly’n>.

28.5 ōwōn čiyōn Ohrmazd gāh pad a-sar rōšnīh ud madārīh ō Garōdmān

u-š nērōg[1] hamāg gyāg rasīd estēd

ruwān-iz gāh pad mazg ī sar kadag pad dil

ud nērōg pad hamāg tan rasīd estēd[2]

28.6 ōwōn čiyōn wād az kust kust[3] āyēd

mardōm-iz az [DH_214v] [4]♣ nēm-rōz tā[5] nēm-šab[6] wēn pad[7] wēnīg[8] ēw-tāg[9] āyēd

az ⎫ nēm-šab[10] tā nēm-rōz pad kust ī didīgar āyēd

28.7 ōwōn čiyōn xwaršēd az[11] māh rōšntar

mardōm-iz pad čašm-ēw rāh[12] weh wēnēnd

28.8a ōwōn čiyōn āb pad zrēy[13] Frāxkerd ka abar ō Hugar[14] ī buland šawēd yōǰdahr bawēd

bahr-iz abāz ō zrēy rēzēd

bahr-iz-ēw[15] pad paššinǰag pad hamāg gēhān bē rasēd

mardōm-iz[16] xōn ī andar tan[17] čiyōn kadag pad ǰigar[18]

28.8b harw bāmdād az ǰigar[19] [TD1_81r] abar ō mazg[20] ī sar[21] āyēd andar mazg[22] abāz gardēd

bahr-ēw abāz ō ǰigar[23] rēzēd bahr-ēw pad rahagān[24] bē hilēd[25]

kē hamāg tan nērōg aziš bawēd

[26]♣ ān kaf ī pad sar xwēdīh ī čašm ud gōš ud wēnīg ud dahān aziš bawēd ⎭ [TD2_98r/192]

---

1 Not Ta bol/
2 Ta <-WNd>.
3 TA kustag kustag.
4 Not Ta.
5 Not Tb.
6 Tb + wād, D sup. s.m.
7 Not Tb.
8 Tb <wyn'k->.
9 Tb <-k-1 t'k>, Tb <-k 1 t'k>.
10 TabD <PRG ->.
11 Not D.
12 Tab <l'y>, D <l's>.
13 Tab <zl'dy> 2x, D <zl'ky> 1x.
14 Ta <hwd̈l>, Tb <gl>, D <hwdl>.
15 TbD bahr-ēw.
16 Ta <-mc>.
17 Ta + y.
18 TaD <^{Y}gl>, Tb <^{y}gl>.
19 TabD <^{Y}gl>.
20 Tb <MYA>.
21 Ta + <~~YHWWNyt~~>.
22 Ta + y.
23 Tab <^{Y}gl>, D <^{Y}yl>.
24 Tb <lk->.
25 Ta <-WNyt>, TbD <-WNx_1>.
26 Not Ta.

28.9 ōwōn čiyōn gētīy war ō nēmrōz[1] u-š[2] xwarōfrān dast ī dašn

hamāg rōšnān az xwarāsān āyēnd

u-š[3] pad abr[4] az xwarōfrān āyēd bun-kadag ī abr ast

mardōm-iz[5] ǰigar čiyōn bun-kadag[6] ī xōn pad dast ī dašn

28.10a ōwōn čiyōn andar gētīy mardōm wināh kerbag kunēnd[7] ka mīrēd wināh ud kerbag āmārēnd

harw čē abēzag ō Garōdmān šawēd harw čē druwand ō dōzox abganēd[8]

28.10b hamgōnag[9] mardōm-iz[10] xwarišn xwarēnd

harw čē abēzag ō mazg ī sar šawēd

xōn[11] pāk bawēd ud ō ǰigar rasēd

hamāg tan nērōg aziš bawēd

harw čē wēš gumēxtag[12] az kumīg ō rūdīg šawēd

pad nišēm[13] bērōn abganēd[14] handāzag dōzox

28.11a ōwōn čiyōn wārān-kerdārīh

ka druz stahmag bawēd sardīh ī wēš pad āb andar hilēd[15] bē [DH_215r] afsārēd ud nē wārēd

ayāb srešk afsardag[16] tagarg wārēd[17] ud ziyān wizend[18] pad dāmān bawēd

28.11b mardōm-iz[19] ka xwarišn wēš [TD2_98v/193] xwarēnd kū ān ī gugārēd[20]

a-gugārīd[21] būdan[22] rāy srešk [TD1_81v] <'wyšwšn'y>[23] kunēd[24]

a-gugārdagīh[25] bērōn āyēd ziyān wizend ī tan aziš bawēd[1]

---

1 Tb + xwarāsān āyēnd u-š frāz az xwarōfrān āyēd bun-kadag ī abr ast mardōm-iz ī / ǰigar čiyōn bun ī kadag xōn ī pad.
2 Not Tb, D bol. – D + <~~hlwl'n~~> + <pl'n> in r.m.
3 Not Tb, D bol.
4 Ta+ <pwl'p̄l>, Tb <pr'c>, D <pr'cl = pw'p̄l>.
5 Ta <-mc>.
6 Ta bun.
7 TabD <-WNd>.
8 Tb -ēnd.
9 Ta <hmgwk'>.
10 TaD <-mc>.
11 D + y.
12 Tb <gwm'̤htk>.
13 Ta <nš'm>, Tb <d''mn>, D <ny''m>.
14 Tb <-WNd>.
15 Ta <ŠẎKWNyt>, D <-yt'>.
16 TbD afsārēd.
17 Tb <ww->.
18 Tb+ <z''n'tnd>.
19 Ta <-mc>.
20 Ta <d̈w'klyt>.
21 Not D.
22 Ta <-WNyt>.
23 TabD <'wyšwšn'y>. – Ankl. a-wēzišnīh; a-wisānišnīh?
24 Tab <-WNyt'>, D <-WNẏt>.
25 TabD <-klt->.

28.12a ōwōn čiyōn Ohrmazd bālistīg[2] ud Ahrimen zōfāyīg[3]

u-š āgenēn nērōg andar[4] gētīy ēk [5]♣ ō did kōxšišnīg

28.12b mardōm-iz[6] 2 wād[7] andar tan

ēk ⎫ wād ī gyānīg[8] ast ī[9] ruwān kē-š[10] gāh pad mazg ī sar ud gōhr garm ud xwēd rawišn[11] ō nāfag

ēk wād ī bazag kē gōhr sard ud hušk ud gāh pad kūn rawišn[12] ī ō zahār

Bd.

28.13 ōwōn čiyōn dēwān[13] andar gētīy ka widargīhā[14] ī wād gīrēnd wizend bawēd

mardōm ka ān wād ī bazag andar rahagān[15] bē estēd stahmag bē bawēd

ud widarg ī wād ī gyānīg[16] nē dahēd[17]

ān gyāg dard-iz kunēd[18] ud tan larzēnēd[19] wizandēnēd[20]

28.14 abārīg waxš ī bazag ī andar tan-iz[21] čiyōn abārīg dēwīg[22] waxš[23] ī andar gētīy[24]

28.15a ōwōn[25] čiyōn andar gētīy xwarrah ī dēn ī[26] mazdēsnān[27] kustīg homānāg ī star-pēsīd[28] ī[29]

mēnōyān-tāšīd[30] andar[31] spahr[1] ǰast[2] estēd

---

1 Tb <byt> eol.
2 TaD <-ty>, Td <-t'y>.
3 Ta <zwpl p''k>, Tb <zwp'-yk>, D <zwp^{Y}sk = <zwp^{Y}y-yk>.
4 Ta rep.
5 Tb sup. interl.
6 Ta <-mc>.
7 Not Ta.
8 Ta <d'n'kyh>, Tb <y'n'k'>, D <y'nYk>.
9 Ta ast ī, TbD ī ast.
10 Ta <MN 'wš>.
11 TbD <lwb'n'>.
12 Ta <lwb'n', Tb <blwwwšn' lwb'n'>, D <lwbšn'>.
13 TbD <ŠA'n'>.
14 Ta <wtlyyh'>, Tb+ <AMT' tlyyyh>, D <wtl^{Y}yh'>.
15 Tab <l'k->, D <l^{Y}k->.
16 Ta <y'n^{Y}k>, Tb <d'n'k>, D <y'nYk>.
17 Tab <-WNt'>.
18 Tab <-WNyt'>, D <-WNyṭ>.
19 Tb <ł ynyt>, D <ł ynyt'>.
20 Ta <wznd nytk>, Tb <-yt wzn$^{\hat{Y}}$yt'>, D <-yt' zn$^{\hat{Y}}$yt w).
21 Ta <tnp>.
22 Ta <ŠAA'n>, Tb <ŠA'k>, D <ŠA-Ak>.
23 Ta <wyš>, D <w^{Y}yš>.
24 Ta <-t'> eol.
25 D -iz.
26 D -īg.
27 TaD <m'yyyt->, Tb <m'ŷyyt->.
28 TabD <p^{Y}yyyt>.
29 TbD -ag.
30 D <-š'yt'>.
31 Tb <ZK>.

3[3] tāg andar 4[4] grih-ēw kū tārīkīh[5] ud rēmanīh[6] ud abārīg gumēzagīh ō abargar[7] nē gumēzēd

28.15b mardōm-iz[8] pad hangōšīdag kustīg pad mayān dārēnd 3[9] tāg andar 4[10] [TD1_82r] grih

čiyōn[11] humad ud hūxt ud [TD2_99r/194] huwaršt[12]

andar 4[13] čihr ī[14] mardōmīh[15] paydāgīh[16] ast abēzagīh[17] [18]♣ andar gumēzagīh ⌉

28.16a ōwōn čiyōn andar gētīy mardōm wināh ud kerbag kunēnd[19] ud ka murd[20] ruwān āmārēnd

wahištīg[21] ō wahišt[22] ud dōzōxīg ō dōšox dahēnd[23]

28.16b mardōm-iz[24] andar gētīy xwarišn xwarēnd[25]

harw čē kam-gumēzišnīgtar ō xōn ī pāk bawēd ud pad rahagān[26] ī tan[27] šawēd

ud harw čē [DH_215v] wēš-gumēzišntar[28] pad rōdīg[29] spōzēd[30] ud pad nišēm[31] bērōn abganēd

Bd.

28.17 hamgōnag tis ī gētīy ud mēnōy pad 4[32] bahr ī 7[33] nihād estēd

28.18a čiyōn gōwēd kū

---

1 D <yypyhl>.
2 Tab <yšt(')>, D+ <dštYk YMRWNyt'>.
3 D <III>.
4 D <IIII>.
5 Ta <mlykyh>.
6 Ta <lmnyh>.
7 Ta <plyl>.
8 Ta <-mc>, D <-wm>.
9 D <III>.
10 D <4> eol.
11 Tb + f.st. <AMT'>.
12 Tb <-lwšt'>.
13 D <IIII>.
14 D <cylyh>.
15 Ta <mwlt->.
16 D <-k'y> eol., w +.
17 D <-ky>.
18 Not Tb.
19 TabD <-WNd>.
20 TaD <-WNt'>, Tb <-TWNd>.
21 TbD <bwyšty/Yk>.
22 Ta -īg, D <bwhšt>
23 Ta <-WNt'>, D <-WN\d/c>.
24 TaD <-m-c>, Tb <-mc> eol.
25 Ta <-ENtd>.
26 Tb <lk->.
27 Not Ta.
28 Tb -išnīgtar.
29 Ta <-t'k>, Tb <lwtY̆k>, D <lwtYk>.
30 Ta <yypc->, D <yÿ-ywyypwc->.
31 Ta <š'm>, Tb <š'mn>, D <n̈š'mn>.
32 D <IIII>.
33 D <IIII III> etc.

7[1] a-wēnāg ud a-griftār

ast[2] Ohrmazd ud ān 6[3] amahrspand bun

ud 7 ī[4] wēnāg ud a-griftār

ast[5] čiyōn xwaršēd ud māh ud stāragān[6] abr ud wād ud ātaxš[7] Wāzišt[8]

ud ādurān[9] kē widarg[10] widerēnd ud druz zanēnd

28.18b ud 7 a-wēnāg ud griftār

ud ast čiyōn a-sar rōšnīh[11] ud gāh ī amahrspandān ud Garōdmān ud wahišt

spahr[12] a-gumēzišn ud spahr ī gumēzišnīg āsmān[13] ∵

ud 7 wēnāg[14] ud griftār

ud ast čiyōn zamīg ud āb ud urwar ud gōspand ud ayōxšust ud handēšišn[15] ud uzwārišn ∵

28.18c (mardōm-iz ...)

a-wēnāg ud a-griftār

(...)

(wēnāg ud griftār)

ud ast[16] 2 gōš ud 2 čašm ud 2 wēnīg ud dahan[17] [TD2_99v/195]

wēnāg[18] [TD1_82v] a-griftār[19]

ast ǰigar[20] ud sušag[21] ud zahrag ud dil ī gerdag rūdīg[22] spihl ud gurdag

a-wēnāg griftār

astag

Bd.

---

1 Tab <4>.
2 Ta w +, Tb <AT AYT'>, D <AYT AYT'>.
3 Tab <4 3>.
4 D.
5 Tb ast ī, D ī ast.
6 Not Ta.
7 Ta + <~~w'zyyt~~>.
8 TaD <w'zšt(')>, Tb <w'zẏšt'>
9 Ta+ <-t w't' 'wwmn'>, Tb <-t' 'tww'wwmn'>
10 Not Ta, D sup.
11 D <- lwšnšnyh>.
12 D <yyp̄yhl> 2x.
13 Ta <'y'm->, Tb <'ysm->, D <'sm->.
14 Ta + <wylp>.
15 Ta <hn$^{\check{Y}}$ẏẏšš̈n'>, Tb <hn$^{\check{Y}}$yššn>, D <hnŷyšš̈n'>.
16 TbD <AYT'k>.
17 Ta <P$\ddot{\check{S}}$E>,
18 D <w'n'k '>
19 TbD griftār.
20 Not Ta, Tb <k$^{\check{Y}}$kl>, D <^{Y}yl>.
21 Ta <swš'k > -yk?>, Tb <swẏšyk>, D <swšYk>.
22 Tb + f.st. <yyt> eol.

28.19a gētīy ān rāy wiyābān wēš kū ābādān kū tā tārīkīh ud sarmāg[1] abārīg dēwīg[2] abzārān
ka-šān az mēnōyān yazdān zanišn rasēd
pad stōwīh ō wiyābānīhā[3] dwārēnd ud az dāmān wizend wardēnd

28.19b čē ka hamāg gēhān ābādānīh būd hād[4]
agar-išān was-iz[5] zad[6] ud stōw[7] kerd hēnd hād[8]
az dāmān wizendīh bērōn nē šud[9] hēnd hād čē-šān[10] nē tuwānist hād šudan

28.20a handāzag hāmīn[11] zamestān tārīkīh ud rōšnīh
čē ānōh kū rōšnīh tārīkīh wirēzēd ō[12] gyāg-gāh[13] ī rōšnīh ānōh nēst

28.20b ka az[14] nēm-rōz-rōn[15] hāmīn andar āyēd damestān abāz ō abāxtar-rōn dwārēd
ka zamestān andar āyēd hāmīn abāz ō [DH_216r] nēm-rōz šawēd bun-kadag ī xwēš
ka hāmīn pad-zōrtar [16]♣ zamestān nizōrtar ⎫
ud[17] ka[18] zamestān pad-zōrtar ud hāmīn nizōrtar[19]

28.20c ud mardōm-iz[20] hamgōnag[21]
ka ǰigar pad-zōrtar sperz[22] nizōrtar[23]
ud ka sperz[24] pad-zōrtar ǰigar nizōrtar[25] [TD1_83r]

28.21 dēwān[1] xwāyišn[2] ōnāmišn ānōh kū Wourubaršn[3] [TD2_100r/196] Wouruǰaršn[4] kišwar

---

1 D f.st. <k> +.
2 Ta <ŠAA-yk>, Tb <ŠAAk>, D <ŠAAYk>.
3 Ta -bānīh.
4 TabD <-HWEt(')> +.
5 Ta was.
6 TabD+ <zt">.
7 Ta <yytb'>, Tb <yytb">, D <yytwb'>.
8 Not Ta bol.
9 TbD <-WNyt>.
10 TaD <ME y''n'>.
11 Ta <hmgwk'>.
12 TbD <OL-1>.
13 TbD <-kyh'>.
14 Tb <MNW>.
15 Ta <-lwy̤> 2x, TbD <-lwn> 2x.
16 Not TaD.
17 Ta.
18 Not D.
19 Ta pad / zōrtar, TbD+ <-yn' zwltl>.
20 Tab <-mc>.
21 D <hmgwk>.
22 Tab <yyp'lz>, D <yypyhlz w>.
23 Tab pad-zōrtar.
24 D <yypwylz
25 Ta pad-zōrtar, Tb zōrtar,

ud az ānōh andar āyēd ud bē dwārēd[5]

28.22 ēn-iz paydāg kū

harw pēšag-ēw[6] ī mardōmān mēnōy-ēw xwēš

gyān[7] harw rōšnīh abāg gyān ōš bōy[8] abārīg ī az ēn mar Ohrmazd xwēš

gōšt Wahuman rahag[9] ud pay[10] Ardwahišt astag Šahrīwar[11]

mazg Spandarmad xōn[12] Hordad[13] mōy Amurdad xwēš[14] ∵

---

1 Ta <ŠAA'n'>, TbD <ŠA'n'>.

2 Ta <hw'sšn'>, Tb <hw'-yšn'>, D <hw'y-yšn'?>.

3 TabD <w'wwlw->.

4 TabD <w'wlw->.

5 TbD <-lynd>.

6 Tb pēšag.

7 Tab/D <g/y'n'> 2x.

8 D <BRA>.

9 Tb <l-yk>.

10 Tab <pyD>.

11 Ta <štywwl>, Tb <štrywr>, D <y'- →štrywr>.

12 Tab/D <DMẎ/YA>.

13 Tb + xwēš.

14 Tb + hēnd.

29.0 ABAR RADĪH Ī KIŠWARĀN

[K20_ 122v cont. from 27.24*]

29.0* ABAR RADĪH Ī KIŠWARĪHĀ

29.1 pad dēn gōwēd kū ān 6[1] radīh kišwarān harw ēk-ēw rad-ēw ast

29.1* gōwēd pad dēn kū ān ī 6 radīh harw ēk-ēw rad-ēw[2] ast

29.2 čiyōn Arzah rad *Ašā šaghṯē*[3] kū *Nevaṇdąn* ∵

ud Sawah rad *Hōazarōkāxhr*[4] *XᵛaparēštYrō*[5]

Fradadafš[6] rad Spitōit[7] Uspōsēnān

Wīdadafš[8] rad Eriǰ Rāsp Usposēnān

Wourubaršn[9] rad Hu-asp ∵

Wouruǰaršn rad *Caxrāvāi*[10] ∵

29.2* čiyōn Arzah rad *Aṣāṣaghaṯ Exvaṇdcą* (?)

ud Sawah rad *Hoazarōdaxhr* ī *XᵛāparēštYarō*

Fradadafš rad *Spaitanid HuspasnYān*

(Wīdadafš ...)

Warbaršt rad Huuāsp Waruǰaršt[11] rad *Caxravāk*

29.3 Zarduxšt ēn[12] kišwar ī Xwanīrah harwisp-iz[13] ahlawān stīy[14] rad hamāg-iz radīh az Zarduxšt[15]

kū-šān hamāg dēn az Zarduxšt[1] padīrift[2]

---

1 Ta <4 2>, D <III III> etc.
2 Tab + y.
3 Ta *Ašāšāgahṯē.*
4 Ta; Tb *Hōazarō. kāxhr* •, D *Hōazarodāxhr.*
5 Ta; Tb *Xᵛaparēšt' Yrō,* D *XᵛprpareštYrō.*
6 TaD <pld/yt'p̄š>, Tb <plt'p̄̇ṧ>.
7 D + y.
8 Ta <wŷy̰t'p̄š>, Tb <wyyt'p̄̇ṧ>, D <wy̰ŷt'p̄š>.
9 TabD <'wl->.
10 Ta *-vāk\i/* / y, Tb *Caxrāvāin,* D *Caxrāvāk.*
11 K <wl->.
12 Tb -iz.
13 D <-yytc>.
14 Tb <yyt''>.
15 Tb <-tẇ̰št> eol.

29.3* Zardušt kišwar Xwanīrah[3] ud harwist-iz kišwarīhā rad ahlawān stī[4] rad guft
kū-šān hamāg dēn az Zarduxšt padīrift[5]

29.4 ud andar kišwar ī Xwanīrah was gyāg ast kē-š andar ēn wad-zamānagīh[6]
ud stahmag-kōxšišn ī [TD1_83v] petyārag
pad mēnōyīg nērōg widarg aziš bast[7] estēd
āwahan-gāh[8] [TD2_100v/197] Xwanīrah[9] xwānīhēd

29.4* andar kišwar ī Xwanīrah was gyāg ast kē-š andar ēn wad-zamānag
stahmbag ī kōxšišn ī petyārag
pad mēnōyīg[10] nērōg[11] widarg aziš bast estēd
habāvanhā ī Xwanīrah xwānēd

29.5 hangōšīdag[12] ān kišwarīhā[13] didīgar čiyōn Kang-diz[14]
rōd ī Nāydāg[15] Ērānwēz War ī J̌am-kerd ud Kašmir ī andarrōn
u-š harw ēk-ēw rad-ēw a-hōš andar pādixšāyīh[16] kunēd[17]

29.5* hangōšīdag ān kišwarīhā ī didīgar čiyōn Kang-diz zamīg
Sāvkavatā dašt Tāzīgān ud dašt *Pešyānsi*
Rōd[18] Nāydāg[19] Ērānwēz War J̌am-kerd *Kəšmir* ī *aṇdarunin*
u-šān rad-ēw a-hōš andar pādixšāyīh kunēd[1]

---

1 Ta <-thšt'>.
2 TaD <-WNt'>, Tb <-WNt''>.
3 K <hwyls> +.
4 K <yyt>.
5 K <-t>.
6 TabD <YYLYA ->.
7 TabD <byyt(')>, D + y.
8 Ta <'wb''n'y'yh>, TbD <-y'h>.
9 Ta w +.
10 K <mynwy yh>.
11 K <nylw wk>.
12 Ta <hngẘštk ⟶-ytk>?
13 Ta + ∵ .
14 Ta <kn$^{\mathring{Y}}$yc>, Tb <kn^{Y}dc>, D <kngdc>.
15 TaD <n'ywt'k>, Tb <'ywt'k'>.
16 Ta <-TAyyh>, TbD <-TAyh>.
17 Tab <-yt(')>, D <-yṭ>.
18 K <lt>.
19 K <n'wt'k>.

29.6 čiyōn gōwēd kū

Pišyōtan[2] ī Wištāspān kē Čihrōmān-iz[3] xwānēnd pad Kang-diz[4] ī bāmīg.

29.7[6] Aγrērad[5] ī Pašangān pad zamīg ī Sōwīgestān[6] u-š Gōbed šāh[7] [DH_216v] xwānēnd.

29.8[6] Fradaxšt[8] ī Xumbīgān[9] pad dašt ī Pēšyānsīy[10]

ēd rāy Xumbīgān ♣ kē-šān bīm ī Xešm rāy[11] andar xumb[12] ⌋[13] parwārd

29.9[6] Ašem[14] ī *Yāmāhušt* ∵[15] pad gyāg-ēw[16] kē Rōd ī Nāydāg[17] xwānēnd

29.10[6] Wan ī[18] ǰud-bēš pad Ērānwēz

Uruuataṯ.nar[19] ī Zarduxšt pad J̌am-kerd war

29.6* čiyōn gōwēd kū Pišōtan Wištāspān kē Čihrōmēn[20] xwānēnd pad Kang-diz[21] būm[22]

29.7[6] Aγrērad[23] ī *Pšəṇgā* pad zamīg ī *Såkāvas* [K20_ 123r] u-š Gōbedšāh[24] xwānēnd.

29.8[6] *Paršadgā X^{v}əmbiiā* pad dašt ī *Pešyānsai e* rāy *X^{v}əmbiiā cəšā bimi Xašim* rāy andar *x^{v}əmbe* parwarīd

29.10[6] Wan ī ǰud-bēš pad Ērānwēz

Uruuatadnar ī Zarduštān pad J̌am-kerd *Var*

29.11[7] awēšān-iz rāy gōwēd kū[25] a-hōš hēnd

čiyōn Narsē[1] ī Wīwanghānān[2]

---

1 K <-yt>.
2 Ta <pyšywktn'>, Tb <pyš̈ywtn'>, D <pyšyw\k/tn'>.
3 Ta <ctlwm'n"c>, Tb <ttlwm'n'c ∵>, D <ctlwkm'n'\'/c>
4 Ta <kn$^{\check{Y}}$yc>, Tb <kn^{Y}dc>, D <kngdc>.
5 Ta <'klyl̈t>,
6 Ta <yy kYkyyt'n'>, Tb <kYk->, D <BYNYk->.
7 Ta <ẏwptMLKA>, Tb <ywpt' / MLKA>, D <ywpt' // ywpt' MŁKA>.
8 Ta <plthštl>, TbD <plthšt>.
9 Ta + u-š.
10 Ta <pyy''nyyh>, Tb <'p̄yy''nyyh>, D <pyy''n' yy-yD>.
11 Tb <LA>.
12 Tb + y.
13 D sup. interl. *ke-šān bīm-e xešm na andar xomb*.
14 Tab <'yšm>.
15 Ta *Yamāhušt*, Tb *Yāmā hušt*, D *Yaṃāhušt*. – *Ašəm.yahmāi.ušta*.
16 Ta gyāg eol.
17 TaD <n'ywt'k>, Tb <'ywt'k'>.
18 Ta <wn'd>.
19 Ta *Uruuaṯnar*, D *Uruuataṯ*. / \nar/.
20 K <ctlwmyn'>.
21 K <kndc>.
22 K <BRE>?
23 K <'γlylyt>.
24 D gōbed // gōbedšāh.
25 Tb kē.

Tūs ī Nōdarān[3]

ud Wēw[4] ī Gōdarzān.

Bairazdi[5] kōxšišn-kerdār[6]

Aṣauuazd[7] pus ī *Pouruδāxštąn.*[8]

awēšān hamāg pad fraškerd-kerdārīh[9] ō hayārīh ī[10] Sōšāns[11] rasēnd[12]

29.7* awēšān[13] rāy gōwēd kē a-hōš hēnd

čiyōn *Narsī Vivaŋgąn*[14] *Tos Nadarā*

Gīβ Gōdarzā

Bairazi[15] kōxšišn-kerdār

Aṣavand pəsi Paurudaxštā

ud awēšān hamē pad fraškerd-kerdārīh[16] bē ō hayārīh Sōšyans bē rasēnd

29.12[8] Sām rāy gōwēnd[17] kū a-hōš bawēd [TD1_84r] pad ān ka-š tar-mēnīd[18] dēn ī mazdēsnān[19] [TD2_101r/198]

Turk-ēw kē[20] Nōhīn[21] xwānd ka xuft estīd pad tigr bē <WWYYTNt>

čē pad dašt ī Pēšānsīy[22] u-š ān ī abārōn būšāsp abar burd[23] estīd

mayān ī darmag[24] nibast[25] u-š wafr azabar nišast[1] estīd

---

1 Ta <nlyy-yD>, TbD <nyy'y> (for <nryy'y>).
2 Ta <wy̰wngh'n'n'>, Tb <wwywš'n'n'>, D <wwywwš'n'n'>.
3 Ta <wt->.
4 Tab <wgw>, D <wyw>.
5 Ta *-zdi* ∵ , D *-zd̂i*.
6 Tb <kwhš'n->
7 Tb *-zdi.* , D *ašauuazdi*.
8 Ta *-tą*; TbD *pōuru-*, D *-dāxšt-*.
9 D fraškerdārīh.
10 Tb.
11 Ta <swy''ns>, sw\k/s̈'ns>.
12 TbD bē rasēd.
13 K <OLš'n>.
14 K + y bol.
15 K *ibairazi*.
16 K <-kt'l y>.
17 TbD -ēd.
18 D <-ŷt'>.
19 Tab <m'yyyt->, D <m'yyt->.
20 Tb+ <twlk BRE>, D <twlk-1 / 1 MNW.
21 TaD <w'-yn'>, Tb <ww'-yn'>.
22 TabD <-yy-yD>.
23 TabD <-WNt>.
24 TabD <g/d/ylmk(')>.
25 Ta <-WNyyt>, TbD <-WNyt>.

pad ān kār kū ka Až ī Dahāg harzag bawēd[2] ōy āxēzēd[3] u-š bē zanēd[4]
u-š[5] bēwar frawahr ī ahlawān pānag hēnd

29.12[8]* Sām rāy gōwēd kū a-hōš būd pad ān kē-š tar-mēnišnīh dēn mazdēsnān[6]
Turk-ēw kē Niyāz[7] xwānēnd ka xuft estād pad tigr bē *vnast* ānōh pad dašt ī *Pešiiānsaī*
u-š ān ī abārōn būšāsp[8] abar burd[9] estād mayān ī <ylmwk> škast u-š wafr[10] azabar *vhəst* estēd
pad ān kār kū ka Až ī Dahāg *aracak* bawēd ōy āxēzēd u-š[11] bē ōzanēd
u-š bēwar frawahr ī ahlawān pad pānagīh hēnd

Bd.

29.13[9] Dahāg kē Bēwarasp-iz xwānēnd rāy gōwēd kū
Frēdōn ka-š [12]♣ ōy bē ⌉ grift[13] pad[14] kuštan
nē[15] šāyist[16] u-š pas[17] pad kōf ī[18] Dumbāwand[19] bē bast[20]
ka harzag bawēd Sām[21] āxēzēd u-š gad zanēd[22] ōzanēd[23]

29.13[9]* Dahāg kē Bēwarasp[24] xwānēnd ēn-iz gōwēd kū
Frēdōn ka-š Dahāg bē grift pad kuštan [K20_ 123v]
nē šāyist u-š pas (pad) kōf ī Damāwand bē bast
ka *arca* bawēd Sāhm āxēzēd u-š zanēd ud ōzanēd •

---

1 Ta <nšyyt>, Tb <ny'yt'>, D <ny'-yyt'>.
2 Tb <byt> eol.
3 Tab <h'c->, D <'hyc->.
4 TabD <znyt'>.
5 D + <'lyw'k>.
6 K <m'zdyyy'n>.
7 <n''c'>.
8 K <bwšyyp̄>.
9 K <bwlt>.
10 K <pl>.
11 K <MNš>.
12 Not Tb.
13 Ta <-WNyt'>.
14 'in order to'.
15 Ta <l'y>.
16 Tab <-yyt(')>, D <-yyyt'>.
17 Ta f.st <p> +.
18 D + f.st. <ywb'-yw>.
19 D <dwmb'-ywnd>.
20 Tab <byyt'>.
21 TaD <yy'hm>, Tb <yy'm>.
22 TabD <znyt'>.
23 Ta <ZYT->, Tb <YKT->, D <ZKT->.
24 K <bywl'yyp̄>.

29.14[10] Kang-diz[1] pad kustag[2] ī Xwarāsān azabar ī zrēy[3] Frāxkerd ō ān[4] kustag pad was frasang

29.14[10]* Kang-diz rāy pad kust ī Xwarāsān az war zrēy ī Frāxkerd ō ān kustag pad was frasang

29.15[11] dašt ī Pēšānsīy[5] pad Kāwarestān[6]
♣ čiyōn gōwēd ⎫[7] kū bālist ī paydāgtom pad Kāwarestān kū dašt ī Pēšyānsīy
ānōh darmag pad bālāy[8] bulandtar[9] nēst ∵

29.15[11]* dašt ī *Pešiiāsaī* pad Kāwalestān
čiyōn gōwēd kū bālist paydāgtom pad Kāwalestān kū *Pešiiāsaī* •
ānōh garmtar pad bālāy bulandtar nēst <ylmwk>

29.16[12] Ērānwēz pad kustag[10] ī Ādurbādagān[11]

29.16[12]* Ērānwēz pad kust ī Ādurbādagān

29.17[13] zamīg ī Sōwestān[12] pad rāh[13] ī az Turkestān[14] ō Čīnestān [DH_217r] pad kustag[15] ī abāxtar

29.17[13]* zamīg *Sāukauuastąn* pad rāh Turkestān ō Čīnestān pad kust abāxtar

29.18[14] <ywl>[16] war ī[17] J̌am-kerd mayān [TD2_101v/199] Pārs pad [TD1_84v] sarwāg[18]
ēdōn gōwēd[19] kū War ī J̌am-kerd azēr[20] ī kōf[1] ī Čamagān[2]

---

1 Ta <knŸyc>, Tb <knŸŷc>, D <knÿŷc>.
2 D kust.
3 TabD <zl'Dy>.
4 Not Tab.
5 Tab <pyš'nyyh> 2x, D <-yy-yD> 2x.
6 Ta <-l'yyt-> 2x, TbD <-lyyt->.
7 Tb kū čīn gōwēd.
8 Ta + f.st. <b'lw>.
9 Ta <bl->.
10 D kust.
11 TaD <-g'n>.
12 Tab <swkp->, D <swkpt->.
13 Ta <l'y>.
14 Tb <t\k/lk->!
15 Ta kust.
16 Tb <dwl>.
17 D+ <ywl OL 'pyšl lwn'>.
18 TabD <yylwb'k(')>.
19 TbD -ēnd.
20 D sup.

29.18[14]* J̌am-kerd mayān ī Pārs pad *saruōā*
ēdōn gōwēnd kū J̌am-kerd azēr kōf ī Yamagān

29.19[15] Kašmīr[3] ud <'wywyl> Hindūgān

29.19[15]* *Kəšmir* andar Hindūstān

[K20_ 123v next 34.0*]

1 Ta <pwp>.
2 Tb+ <kwp'n'>.
3 Tab <kš->, D <kyš->.

30.0 ABAR ČĪNWIDURG[1] PUHL[2] UD RUWĀN Ī WIDERDAGĀN

Bd.

30.1 gōwēd pad dēn kū

čagād-ēw ī 100 mard bālāy[3] mayān ī gēhān kē Čagād[4] ī Dāytīy[5] xwānēnd

ǰuγ[6] ī tarāzūg[7] ī Rašn-dād[8] tēx-ēw[9] pad bun ī kōf ī[10] Harburz pad kust ī abāxtar

ud tēx-ēw[11] pad sar ī kōf ī Harburz pad kust ī nēmrōz

mayān abar ān Čagād ī Dāytīy[12] estēd

30.2 pad ān mayānag gyāg-ēw[13] ī tēz ī[14] šamšēr[15] homānāg[16] estēd[17]

kē-š 9[18] nēzag[19] drahnāy[20] ud pahnāy

30.3 ud ānōh estēd mēnōyān yazdān kē mēnōyīgīhā[21] ruwān ī ahlawān yōǰdahrēnēnd[22]

ud sag-ēw mēnōyīg[23] pad sar ī ān puhl ud dōšox azēr ān puhl

30.4 ka[24] mardōm bē widerēnd 3[25] šab ruwān pad nazdīk ī[26] tan ānōh kū-š sar būd nišīnēd

ud ān šab az[27] Wizariš[28] dēw ud ham-kārān was aweštābišn[29] wēnēd

ud hamē pušt abāz ō ātaxš kunēd[30] ī ānōh abrōxt estēd

---

1 Ta <cyntwlg>, TbD <cynw'l>.
2 Tb <pwl>, not D.
3 Ta <b'l'>.
4 Tb <c't>.
5 Ta <-tyk>, Tb <-ty>, D <-tD>.
6 Ta <jwk>, Tb <ywd>, D <gwk>.
7 Ta <-ck>.
8 D <-t">.
9 Ta <t'y 1>, TbD <t'y-1> 2x.
10 Ta + f.st. <~~hlcw~~>.
11 Ta <t'y-1>.
12 TaD <-tyD>, Tb <-tD>
13 TbD gyāg tēx-ēw.
14 Ta + f.st. <~~šmšm~~>.
15 TbD <šp->
16 TbD + y.
17 D rep.
18 D <III III III>.
19 Tb + <b'ł'y>, D sup. *bālā*.
20 Ta <dlhn'D>, TbD yln'y>.
21 Ta <-nwŶk>, Tb <-nw^{Ŷ}Yk->, D <-nwy Yk->.
22 TaD <-lynd>, Tb <-lynnd>.
23 Ta <-nwŶk>, Tb <-nw^{Ŷ}Yk>, D <-nw^{Ŷ}D>.
24 Tab rep.
25 D <III>.
26 D.
27 TabD <MNW>.
28 Ta <wyzlyš̈>, Tb <wyzlyš>, D <wyzlyš̈>.
29 TabD <'wy'c'cšn'>.
30 Tab <-WNyt(')>, D <-WNyṭ>.

30.5 ēd rāy ān 3[1] šab tā rōz ānōh kū-š sar bawēd[2] ātaxš pad abrōzišn dārēnd
ud ka [TD1_85r] ān ātaxš nēst [TD2_102r/200] pušt abāz ō ātaxš ī Warahrām[3]
ayāb ātaxšān ham-abrōgōmand[4] kunēd[5]

30.6 andar ān 3 šab ka kirrēnišn[6] ud wišōbišn ō tan rasēd ēg-iš ēdōn duš-xwār sahēd
čiyōn mard-ēw ka-š mānd[7] kanēnd

30.7[8] ān 3 rōz ruwān pad bālēn ī tan [9]♣ pad ān ēmēd[10] nišīnēd kū
bawēd[11] ka[12] xōn ⌉ tābēd[13] ud wād[14] ō tan šawēd
ud man[15] abāz šudan[16] tuwān bawād[17]

Bd.

30.8 ud pas šab ī 3-om andar bāmīy[18] agar ān [DH_217v] ruwān ahlawān ēn gōwēd kū
nēk ōy kē az ān ī ōy nēkīh kadār-iz ēw kū man [19]♣ nēk az nēkīh ī man harw kas nēk ⌉
u-m Ohrmazd pad kāmag-xwadāyīh[20] dād[21]

30.9 ud agar ān ruwān druwand gōwēd
ēn ān tan gyān[22] kerb[23] kē-š abāg pad dwārišn dwārīd ham pas ♣ az ēdar ⌉[24] ō kū[25] dwāram[26] ∵

30.10 agar ahlaw tēz pad ān gōwišn wād-ēw padīrag āyēd
ī[27] weh ud nēktar ud hu-bōytar pērōzgartar az hamāg wādān ī pad gētīy
kē[1] ruwān bē urwāhmenēd[2]

---

1 D <III> +.
2 TaD <-WNt>.
3 D <w'hl'm>.
4 TabD <hm'p̄->.
5 Tab <-Wnyt(')>, D <-WNyṭ>.
6 Tb <klynyt'>.
7 Tab <m'n(')y>, Tb <mynwd>
8 V.5.12, 7.46.
9 Not Ta.
10 Tb <''myt'>.
11 Tb <-WNt'>.
12 Tb + f.st. <HNA>.
13 Ta <tycyt>, Tb+ <hwn't'p̄yt'>.
14 Tb+ <'t> bol.
15 Tb+ <OL>.
16 Tb + f.st. ahlawān.
17 Tb <-WNt'>.
18 TabD <b'mD>.
19 Not D, + sup. <L> *har kas* <nywk AP̄m>.
20 TabD <-TAyh>.
21 TbD <-WNyt'>.
22 Ta <d'n>, TbD <g/y'n'>.
23 Tb tan.
24 Ta <mlt' ME>.
25 Tb rep.
26 TbD <-lym>.
27 Tb w.

30.11 ud agar druwand wād-ēw padīrag āyēd

gandagtar ud pūdagtar a-pērōzgartar az hamāg wādān ī[3] pad gētīy [TD2_102v/201]

kē ruwān duš-ramīh[4] pīm rasēd

30.12 pas barēnd[5] agar[6] ān ruwān ō āmār[7] kē ahlaw[8] kē-iz druwand

30.13 agar [TD1_85v] [9]♣ ān **ruwān ī** ⎫ ahlaw ī[10] **andar rāh** ēg-iš gāw-kerb[11] ō padīrag rasēd

ī frabih purr-pēm

kē ruwān aziš padēxīh[12] ud čarbīh rasēd

30.14 did kanīg-kerb[13] padīrag rasēd hu-kerb ī spēd-wastarg ī 15-sālag[14]

kē az hamāg kustag nēk[15]

kē ruwān padiš šādīhēd[16] •

30.15a did bōstān-kerb rasēd

purr-bar[17] purr-āb purr-mēwag[18] purr-padēx[19]

kē ruwān urwāhmenīh ud padēx-menišnīh[20] rasēd

ast būm ī wahištīg

30.15b ēn pēš az āmār daxšag pad gēhān wēnēd

ast kē ān ruwān ēk ēk pursēd ka-š padīrag bawēd

pursēd kū[21]

tō kē hē kē man ēdōn sahēd kū-t harwisp xwārīh ud āsānīh padiš

---

1 Ta <MN>.
2 TabD <-mynyt'>.
3 Tb <w't'-1> eol.
4 Ta <dwš̈'lšmyh> + f.st. <~~PWN~~>, Tb <ywšlmyh> w. l on top of m, D <ywšmlyh>.
5 Ta <ŶẎLWNd>, TbD <-WNd>.
6 TabD. – Ankl. del.
7 P *āmār; TabD hamāg. – DD.11.2 ō āmār kun-, 23.6, Dk.6.211 ō āmār ras-, REA.39.15 ō ahmār kun-.
8 Ta ruwān.
9 Not TbD.
10 Ta.
11 Ta <tn' ylp>, Tb <TWRA ylp>.
12 Ta <ptšyh>.
13 D w +.
14 D <10 III II>.
15 D nēkōg.
16 TbD <š'yt'->.
17 TaD <pwlbl>, Tb <pwl bl>.
18 Ta <- mywwk'>.
19 Ta <- ptšn'>.
20 Ta <ptšn ->.
21 Tb kē.

30.16 ēdōn awēšān ēk ēk passox gōwēnd

♣ man ham ⎫[1] ahlaw dēn ī tō ān kunišn[2] ī-t warzīd ka tō[3] nēkīh kerd

man tō rāy ēdar būd ham ∵

Bd.

30.17 agar ān ruwān ī druwand ēg-iš gāw-kerb ō padīrag rasēd

hušk ī[4] nizār[5] ī [TD2_103r/202] sahmgen[6]

kē ruwān ♣ huškīh [DH_218r] ud a-čarbīh ⎫[7] aziš[8] rasēd

30.18 did kanīg-kerb padīrag rasēd[9] sahmgen[10] ī duš-kerb

kē-š tar-menišnīh nihuft estēd

az hamāg kustag sahmgen

kē ruwān aziš bīm ud [TD1_86r] tarsišn rasēd

30.19a did bōstān-kerb rasēd

abē-āb[11] ī abē-draxt[12] ī abē-xwārīh[13]

kē ruwān duš-menišnīh (aziš) rasēd

ast[14] ī būm[15] ī dōšoxīg

30.19b ēn pēš (az) āmār daxšag wēnēd[16]

ast kē awēšān ēk ēk pursēd kū[17]

tō kē hē [18]♣ kē man ⎫ az[19] tō anāgtar pad gētīy nē dīd[20]

30.20 passox ō ōy gōwēd kū

ay druwand man dēn ī tō kē-t xwēš kunišn ham ka tō ān ī wattar warzīd

---

1 Ta <’n’wm’> (ohrmazd) for <ANE HWEm>?
2 TbD <kwn>.
3 Ta + ān.
4 Tb -īh.
5 D ~~čarbīh aziš rasēd~~.
6 Ta <-kn'>, TbD <-kyn'>.
7 TbD hušk huškīh nizār-čarbīh.
8 Not Ta.
9 TabD <lyyyt>.
10 TabD <-kn'> +.
11 TabD <’p̄yD -> +.
12 TabD <- dl’ht>.
13 Ta <-lky>.
14 Ta <’ytwn'>.
15 TabD <bym>.
16 Ta+ <-k w ynyt>, Tb <-k' ynyt'>, D <-kynyt'>.
17 Tb kē.
18 Not TbD.
19 Not Ta.
20 Tb <-WNyt'>.

ēdar tō rāy būd ham

30.21 ay[1] paydāg kū harw kas kunišn ī[2] xwēš[3] padīrag bawēd[4]

30.22 pas ān ruwān[5] rāyēnēnd tā bun ī[6] kōf ī Harburz kū tēx-iz[7] ī ǰuγ[8] abar ān rawēd
tā[9] bālist ī čagād ī kū ān tēx ī tēz estēd

30.23a pas agar[10] ahlaw ān tēx ī tēz pad pahnāy bē estēd
ādur ī Farnbay[11] ī pērōzgar tārīkīh bē zanēd[12]
pad ātaxš-kerb ān ruwān pad ān tēx widārēd

30.23b u-š ān mēnōyān yazdān yōǰdahrēnēnd[13] mēnōyīgīhā[14] [TD2_103v/203]
pad ǰuγ ī[15] didīgar widārēd tā ō bālist ī Harburz
u-š Way[16] ī weh dast abar gīrēd[17] ō gyāg ī xwēš barēd[18]
čiyōn ān ka ruwān padīrēd[19] ānōh abespārēd

30.24 tan-iz ka pad gētīy yōǰdahrēnēnd[20] pad ān hangōšīdag ī mēnōyīg

Bd.

30.25a agar ān ruwān druwand [TD1_86v] ka pad ǰuγ[21] abar ōy[22] čagād[23] āyēd
ān tēx[24] ī tēz pad ham-tēx[25] bē estēd ud widarg nē dahēd

---

1 Ta <'y>, TbD <'-p->
2 Tb -īh.
3 Tb <hwyš>.
4 Ta <-Wnt'>.
5 Ta + f.st. <~~ly'n lsn~~>.
6 Ta + f.st. <PWN> eol.
7 Tab <tyD -> +.
8 Ta <ywk>, TbD <gwk'>.
9 Ta <-WNyt OD>, Tb+ <-WNt'd>, D+ <-WNt' d>.
10 Ta ruwān ī.
11 Tab <plnbd/y>, D <plbd>.
12 TabD <znyt'>.
13 Ta <-lynd>, TbD <-lynnd>.
14 Ta <-nwYyyh'>, TbD <-nw$^{\hat{Y}}$yh'>
15 Tb+ <nŷwkyh>.
16 Ta <w'D>, Tb <w'y>, D <w^{Y}s>? + sup. <w'y>.
17 Ta <-WNyt>, TbD <-WNyṭ'>.
18 TaD <-WNyt>.
19 TaD <-WNyt>.
20 Ta <-lynd>, TbD <-lynnd>.
21 Ta <ywk>, TbD <gwk'>.
22 TaD <OL y>, Tb <OL>.
23 Ta <ywk't'>.
24 Ta <t'y>, TbD <tyD>.
25 Ta <hmtyD>, TbD <hm tyDy>.

u-š a-kāmagīhā abar ham-tēx[1] raftan[2] abāyēd

30.25b pad 3[3] gām ī frāz nihēd ī ast ī dušmad duš-hūxt[4] ud duš-huwaršt ī-š[5] warzīd estēd frōd brīnēd[6]

az sar ī puhl sar-nigōn[7] ō dōšox ōftēd ud wēnēd harw anāgīh

30.26a ēn-iz gōwēd [DH_218v] kū

kē pad rādīh ahlaw[8] būd estēd ka-š ān wād ō padīrag rasēd[9]

andar ān wād kanīg-kerb wēnēd

ān pursišn kunēd[10]

30.26b u-š ān kanīg pad[11] rāh-nimāyīh[12] ō sard-ēw barēd[13] kē-š 3[14] pāyag[15] padiš

ud pad ān sard ō Garōdmān šawēd pad 3 gām ī ast ī[16] humad hūxt[17] huwaršt.

nazdist[18] gām tā[19] ō star-pāyag[20]

ud didīgar tā ō māh-pāyag[21]

ud sidīgar tā ō xwaršēd-pāyag [TD2_104r/204] kū Garōdmān ī[22] rōšn ∵

30.27 **agar pad penīh druwand** būd estēd ka-š ān wād padīrag bawēd[23]

andar ān kanīg-kerb rasēd[24] ud ān pursišn[25] kunēd[26]

ast ān[1] kunišn tēx[2] ī tēz homānāg wardēd kē hamāg tēx ī tēz

---

1 Ta <hm / tyD>, TbD <hm tyD>.
2 Ta <-WNyt>, Tb <-WNytn'>.
3 D <III>.
4 D <-hwwht'>.
5 TbD <ZAA>.
6 TabD <blynyt(')>.
7 TA <yylkwn>, TbD <yylnk̈/kwn>.
8 Ta + y.
9 TaD <lyyyt'>.
10 Ta <-WNyt>, D <-WNyṭ>.
11 Ta + f.st. <~~l'-yyh~~>.
12 Tab <l's nm->, D <l's nm'yš>.
13 TaD <-WNyt>. – For nayēd?
14 D <III> +.
15 Ta <p''k(')> +, Tb <p'-y̤/yk(')> +, D <p'-y̤k> 2x.
16 D <k>.
17 TaD <-ww->.
18 TaD <nz-yyyt'>, Tb <nzyyt'>.
19 Ta sup., not Tb.
20 Ta <yytwl->.
21 D <- pAYk> 2x.
22 TbD.
23 TbD <-WNt'>.
24 Ta <lyyyt'>, D <lyyYt'>..
25 Tb <pwyy->.
26 TabD <-WNyt(')>.

ō ān ruwān gōwēd kū

druwand[3] ka-t kāmag ka-t nē kāmag abar ēn pad gām raftan[4] [TD1_87r] abāyēd

30.28 ēg ruwān gōwēd kū

agar-im pad arrag-ēw[5] ī was tēx[6] brīnē[7] weh sahē[8] kū pad gām abar ēn rawam

30.29 didīgar bār[9] ham-ēwēnag gōwēd

ruwān passox gōwēd kū

agar-im pad tigr bē zanē[10] weh sahē[11] kū abar ēn pad gām rawam

30.30 sidīgar bār[12] ham-ēwēnag gōwēd

ōy passox gōwēd kū

agar-im gyān[13] az tan bē zanē[14] weh sahē[15] kū abar ēn pad gām rawam ∵

30.31 ēg[16] ān kunišn dad-ēw sahmgen[17] ī nē dast-hammōg[18] homānāg bawēd

pēš[19] ī ruwān bē estēd

ud ān ruwān ōwōn tarsēd[20] kū abar ān pad gām rawēd[21]

ud pad 3[22] gām frōd brīnēd[23] ō dōšox ōftēd

30.32 kē-š wināh ud kerbag harw 2 rāst ēg-iš ō hammistagān[24] dahēnd

30.33 hammistagān[25] rāy gōwēd kū gyāg-ēw [TD2_104v/205] čiyōn gētīy[26] homānāg

---

1 Not TbD.
2 TabD <tyD> 2x.
3 Ta <dlnd>.
4 Ta <-WNyt>.
5 Ta <'lk-1>, TbD <k'lyn>.
6 TabD <tyDy>.
7 Tab <blyn'>, D <blyn' ~ blynyD>.
8 TabD -ēd.
9 Not TbD.
10 TaD <-WN' ~ -WNyD>, Tb <-WNyD>.
11 Tab <-EN'yD>, D <-EN' ~ -ENyD>.
12 Not TbD.
13 TabD <HŶA>.
14 Tab <-WNyD>, D <-WN'> eol.
15 Tab <-ENyD>, D <-EN'>.
16 Ta <HT>, Tb <'gn''t>, D <'gn'> + sup. <HT>.
17 TabD <-kn'>.
18 Ta <ŷyyt' hmwkẏ>, TbD <yyyt mwk(')>.
19 TabD <LOYN'>.
20 Ta <tlyyẏt>, TbD <tlyyYt'>.
21 Ta + ∵ .
22 D <3>.
23 TabD <blynyt(')>.
24 Ta <hmyyytg'n'> 2x, Tb <-k'n'>, D <hmyyyytk'n'>.
25 TbD <hm'yytk'n>.
26 TbD <yyt'>.

30.34 harw kas pad ān pāyag[1] ī-šān kerbag gyāg dahēnd[2] ∵

[1] Not Ta, TbD <pAYk>.

[2] TbD + <(w)YTYBWNd>.

31.0 [1]♣ ABAR ŠAHRĪHĀ Ī NĀMČIŠTĪG[2] AZ ĒRĀN ŠAHR UD MĀN Ī KAYĀN ∵ ⎫

Bd.

31.1 pad dēn gōwēd [DH_219r] kū

agar man nē dād hād[3] mēnōy[4] ī būm[5] deh

harwisp mardōm bē ō Ērānwēz[6] šud hēnd hād xwašīh ānōh rāy

31.2 čē fradom az gyāgān ud rōdestāgān[7] pahlom Ērānwēz brēhēnīd

31.3 u-š petyārag[8] az[9] Gannāg[10] Mēnōy ēn [TD1_87v] wēš abar mad

zamestān ī dēwān-dād[11] ud mār ī pad-parg ud ān-iz ī nē pad-parg

31.4 dah māh ānōh zamestān ud 2 māh hāmīn

31.5 čiyōn gōwēd kū

hāmīn zamestān hamāg gyāg ēwtom

bē ānōh garāntar bawēd andar mayānag Day[12] māh ī wihēzagīg ∵

31.6 didīgar pahlom dād dašt ī Sūlīg-mānišn[13] kū-š Sūlīg padiš mānēnd

ī[14] ast Baγdād[15] ī Bayāndād[16]

31.7 u-š petyārag[17] mayg[18] wattar ǰast

hamwār mayg gīyā[19] bē xwarēd gōspandān ud gāwān margīh rasēd[20]

31.8 sidīgar pahlom dād[21] Marw[22] ī kerdār[23] kū-š kār ud[1] dādestān was nām kund[2]

---

1 D <———>.
2 Tb <nymYk>!.
3 TabD <HWEt(')> +.
4 Ta <š nwd>.
5 Tb <bym>.
6 D w + bol.
7 TbD <-t’’n'>
8 Ta <pyt->, TbD <pt->.
9 Tb y.
10 TaD <g/ynn->, Tb <gn->.
11 TabD <ŠA’n->
12 Ta <ŝn>, Tb M<ŝny>, D <ŝn'>.
13 TbD <-m’ny’n(')>.
14 Ta.
15 TabD <bk->.
16 Tab <by’n(')->, D w + <bk’n-> .
17 TabD <pt-> +.
18 TabD <KMCA> +.
19 TabD <gb’’>.
20 TaD <lyyyt(')>.
21 Tb <-d’t'> eol., D <-y’t'>.
22 TAaD<mwlw'>.
23 Ta <kt’l>.

31.9 u-š [TD2_105r/206] petyārag spāh-rawišn[3] wēš mad
čē hamwār aswārān ānōh wēš kunēnd[4] dōšag-marz[5]
duzzān ud stahmagān ud ahlomōγān[6] ud an-ast-gōwišnān[7] ud ahlaw-bēšān[8] ∵

31.10 čahārom Baxl ī[9] pahlom dād nēk pad dīdan[10]
mardōm ī ānōh drafš pad tuxšāyīh dārēnd

31.11 u-š petyārag[11] sūrag wēš mad
xānag[12] sūrag ul[13] kanēd[14] ud bē hambāhēd[15] ∵

31.12 panǰom Nisāy[16] ī[17] andarg[18] Marw Baxl[19] dād

31.13 u-š petyārag[20] ēn wēš mad gumānīgīh pad tis ī yazdān ∵

31.14 šašom Harēy[21] pahlom dād

31.15 u-š petyārag[22] ēn wēš mad šēwan ud mōyag-kunišnīh[23]
ēk gōwēd abārīg[24] [TD1_88r] stānēnd[25] pad čand ud čē-gāmag[26]

31.16 čiyōn gōwēd kū Harēy ī wis-hil[27]
čē xānag[1] ka-š tan-ēw andar bē widerēd bē hilēnd[2] bē šawēnd

---

1 Ta.
2 TabD <kwnd>.
3 Ta <yyt'h->.
4 Ta <-WNyt>, TbD <-WNd>.
5 Ta <wywšk y ->, Tb <dwšk->, D <dẅšky ->.
6 TbD <'hlymn'n'> upside-down.
7 TbD -gōwišn eol.
8 TbD <-byššn'>.
9 Ta + y.
10 TabD <dy̰tn'>.
11 Ta <pyt->, TbD <pt->.
12 TabD <h'nk>.
13 TaD <l'y LA>, Tb <LALA>.
14 TabD <WAYWNyt(')>.
15 Ta <hnb'-yy̰t>, TbD <-b'yyyt'>.
16 TaD <nnyy'y>.
17 Ta.
18 Ta <-lk>, TbD <'nyl>.
19 Ta <bwh'l>.
20 Ta <pyt->, TbD <pt->.
21 Ta/bD <hly/y̰D> +.
22 Ta <pyt->, TbD <pt->.
23 TbD pad čand <mwy̰ ->.
24 Ta rep.
25 TabD <-WNd>.
26 Ta <cy̰k'mk'>, TbD <cY->.
27 Ta <wyš ŠY̰KWN>, Tb <nyy'y ŠYKWN>, D <wyš →wys / ŠY̰KWN>.

ēdōn čiyōn amāh 9[3] šab ud māh-dranāy pad pahrēz dārēm[4]

awēšān xānag[5] bē hilēnd[6] bē šawēnd tā 9[7] šab[8] māh-dranāy ∵

Bd.

31.17 haftom Kāwar[9] ī duš-sāyag [DH_219v] pahlom dād[10] ast Kāwarestān[11]

ay sāyag[12] ī draxtān ānōh pad tan wad[13]

31.18 u-š petyārag[14] parīg-kāmagīh[15] wēš mad

ān dēwēzagīh [TD2_105v/207] ī Sām hamē kerd awēšān-iz hamē kunēnd[16]

ast kē wišād-dwārišnīh gōwēd ∵

31.19 haštom Mēšan pahlom dād purr-wāstar kū-š ǰōrdāy was bawēd

31.20 u-š petyārag[17] wattar-<'wšnyh> wēš mad

čē Mēšanāyīgān[18] abar mānēnd ud mardōm pad ēw-kardagīh az awēšān wattar nēst ∵

31.21 9om[19] *xənən* pahlom dād Gurgānīg-mānišn

kū-š awēšān padiš mānēnd xānīg[20] rōd ahmār[21] ud abārīg dašt ahmār[22]

31.22 u-š petyārag[23] wattar-kunišnīh[24] anābuhlagān mad

kū mard-wīyiftagīh[25] ān gyāg wēš kunēnd[26]

---

1 TabD <h'nk(')>.
2 TabD <-WNd>. TbD + w.
3 D <9>.
4 TbD <-NNm>.
5 Tab <BYTA>.
6 TabD <-WNd>.
7 D <III III III>.
8 Ta <s̈p>.
9 TbD <k'wł>.
10 D + y.
11 Ta <y'wl'yyt'n>, Tb <k'wlyyt'n'>, D <k'wl'yyt'n>
12 Ankl.; Ta+ <'yy'-yk>, TbD+ <'yy'Ak>.
13 TabD <YYLŠ>.
14 Ta <ptyt->.
15 Ta <plẎk'mk / yh>, TbD <- k'mk'mkyh>
16 TaD <-WNd>.
17 Ta <pyt->, TbD <pt->.
18 Ta <mẏšn>, Tb <mẏ'n''s-yk'n'>, D <mẏ̈'n''s-yk'n>.
19 D <III III IIIwm>.
20 TbD <h'n''>.
21 TabD <'hm'l>.
22 Ta <'hm'l>, TbD <'m'l>.
23 Ta <pt-> + sup. <yt>.
24 D <-šn' y>.
25 Ta <- 'yyttkyh>, TbD <- w'yyp̄t->.
26 Ta <-WNŷt>, TbD <-WNd>.

ast ī kūnmarz gōwēd ∵

31.23 dahom[1] Armin pahlom dād

31.24 u-š petyārag nasāy-nigānīh[2] wēš mad

kū ānōh wēš kunēnd[3]

31.25 11om[4] Hēdōmand rāyōmand ī[5] [TD1_88v] xwarrahōmand Sagestān[6] pahlom dād

31.26 u-š petyārag[7] ǰādūgīh[8] wēš mad

31.27 u-š daxšag az ēd[9] paydāg kū harw mardōm ī[10] az ān gyāg bē āyēnd

nūn[11] <kwy̱/d'yš>-ēw[12] ōh[13] kunēnd[14]

az awēšān ǰādūgān kayān[15] snehr ud tagarg ud <tn'y>[16] ud mayg[17] ōftēd ∵

Bd.

31.28 dwāzdahom[18] Rāγ[19] ī 3-tōhmag[20] pahlom dād

ast [TD2_106r/208] Ādurbādagān

ēd rāy 3-tōhmag[21] gōwēd čē āsrōn[22] artēštār ud wāstaryōš ān gyāg weh bawēd[23]

31.29 u-š petyārag ān ī wattar gumānīgīh ī pad tis ī yazdān

xwad gumānīg hēnd ud kasān-iz gumānīg kunēnd[24] ∵

31.30 sēzdahom[1] Wihār ī sūd-xwāstār pahlom dād[2]

---

1 Ta <d'hm>, TbD <d'hwm>.
2 TbD <-k nn->.
3 TabD <-WNd>.
4 Tb <y̱'cdhwm>>.
5 TbD.
6 Tb <yyyyt->, D <yyyyyt->.
7 Ta <ptyt->.
8 TbD <-1 y>.
9 Tb <HN**A**>.
10 Ta.
11 Not TbD.
12 Ta+ <KON kwy̱'-yš-1 dhšk-1>, TbD <kwd'-yš-1>. – Ankl. kū harw kas-ēw daxšag-ēw, P. kundāgīh.
13 Ta w +.
14 TabD <-WNd>.
15 P. kēdān, no readings.
16 P. tanand, *tūn*? – PV.1.15 *atū*, T *atūn*, L *atū[*.
17 Ta <KMYCA>, TbD <KMCA>.
18 Ta <-dhm>, TbD <12wm>.
19 TaD <l'k>, Tb <l'Ḏ>.
20 TDb only tōhmag.
21 D <III->.
22 TabD <'yylwn>.
23 TbD + y.
24 TabD <-WNd>.

kē ast ī[3] Mēzan

31.31 u-š petyārag nasāy-pazišnīh[4] ud[5] nasā-ǰōyišnīh wēš mad
hāmwār rōbāh ud rafsūg[6] pazēnd[7] ud ǰōyēnd

31.32 14om[8] War ī [DH_220r] 4-gōš[9] [10]♣ pahlom dād ast[11] ī Dumbāwend[12]

31.33 u-š 4-gōšīh ⎫ ēd kū čahār-sōg[13]
ast ī[14] gōwēd kū az 4[15] sar ī deh āb andar ō šahr āyēd

31.34 u-š petyārag ān ī[16] abārōn daštān wēš bawēd
kū ānōh grāytar[17] ud wattar bawēd
u-š an-Ērān dehān padiš mānēnd

31.35 15om 7[18] ī Hindūgān pahlom dād[19] [TD1_89r]
Hindūgān ēk bē-š sar-xwadāy haft[20] andar hēnd

31.36 u-š petyārag abārōn-garmīh[21] ud grāy daštān wēš mad ∵

31.37 16om Ōdāy[22] ārang[23] pahlom dād hunušk[24] ī Tāzīgān

31.38 u-š *ōdā*[25] petyārag ēn wēš mad kū-š sālār pad sālār nē dārēnd
ud zamestān-iz ānōh [TD2_106v/209] grāy bawēd

---

1 Ta <-d'hm>, Tb <13wm = d'bwm>, D <13wm = D̂-IIIwm>. – D + f.st. <wAYkl>.
2 Ta + f.st. <~~nnyy'y yw~~>.
3 Ta.
4 Ta <nn-> 2x, Tb -išn.
5 D.
6 TbD <lswk>.
7 TbD <pcnd>.
8 D <10 IIII>.
9 TbD -īh; D <IIII->.
10 D s.m. above first line.
11 D <AYTk'>.
12 Ta <dwb''wnd>, TbD <ywbšny>.
13 Tb <-swk̰>.
14 Ta.
15 Not TbD.
16 Ta.
17 TabD <gl'y tl>.
18 Ta+ <3 2 y>, TbD+ <4 3 y>.
19 Ta + f.st. ēk, D sup. *dād*.
20 Ta <3 2>, D <IIII III>.
21 Ta <-glmkyh>.
22 Ta <'wt'y>. – V.1.19b *aoδaēšu*, Pahl. *oδā*.
23 Ta <'lwnd>, TbD <'lwy>.
24 Ankl.; TabD <'wšk>.
25 Ta+ <OL> *dā* u-š, TbD+ u-š <OL> *dā* (= *hšnōdā*).

u-š Tāzīg abar mānēnd

31.39 ān ī nēk pad dīdan ud[1] zofr[2] pad kār ud dādestān abāyišnīg
u-š kār ud dādestān was andar pursēnd
ī andar hēnd kē Pārs gōwēd

31.40 ēn šahrīhā ī andar Ērān šahr nāmčištīgtar hēnd

1 Ta+ <dytn' w>, TbD <dyt' w>.

2 Tb <zwyp̄l>, D <zwyp̄ l>.

Bd.

32.0 ABAR[1] MĀNĪHĀ Ī KAYĀN KERD PAD XWARRAH KĒ ABDĪHĀ UD ŠKOFTĪHĀ[2] GŌWĒND

32.1 ēk ān ī J̌am kerd[3] pad Harburz

32.2 ēk ān ī Frēdōn kerd pad Padišxwārgar pad War ī 4-gōš[4] ī Dumbāwend[5]

32.3 ēk ān ī Kāyūs kerd pad Harburz

32.4 ēk ān ī Dahāg kerd pad Bābel[6] kē[7] Kuling[8] dušit[9] xwānēnd

32.5 ēk ān ī Siyāwuš ī Kāyūsān[10] kerd kē Kang-diz xwānēnd

32.6 ēk Frāsyāb[11] ī Tūr ī ǰādūg kerd azēr ī[12] zamīg pad ǰādūgīh

32.7 ēk ān ī J̌am kerd[13] pad Pārs kē J̌am-kerd gōwēd

32.8 ēk ān ī Dahāg kerd pad[14] Šambarān[15] ud ēk pad Hindūgān

32.9 ēn ān ī pad abd-kerdīh[16] kerd estād[17]
tā abārīg was šahr ud šahrestānīhā ud mānīhā kerd hēnd kē gōkān[18] dērang

32.10 J̌amkerd rāy gōwēd kū azēr zamīg pad nihuftagīh [TD1_89v] mān sāxt
ast ī[19] abd[20] rōšn kē hāmīn ud zamestān nē tarwēnēd [TD2_107r/210]
u-š az harwisp xīrān ī pad gētīy andar

32.11 mān ī Kāyūs[21] rāy [DH_220v] gōwēd kū
ēk zarrēn būd[22] ī-š abar nišīnēd[1]

---

1 Not Ta.
2 Ta -īh, Tb <y'k ptš> *hā*, D <y'kwptš> *hā*.
3 Ta/bD <j/ymkrt'>.
4 D <IIII->.
5 TaD/Tb <d/ywb''wnd>.
6 Ta <b'p̄yl>, TbD <b'p̄ł/d>.
7 TbD <MN>.
8 TabD <kwlyng>.
9 Ta <dwš̈-dyt'>, TbD <dwšyt'>.
10 Not Ta bol.
11 Ta <pl'yyyp̄>, Tb <pl'yy̰p̄>, D <pl'yy'p̄>.
12 TbD.
13 Ta/bD <j/ymkrt'>.
14 Not Ta.
15 TabD <y'mb->.
16 Ta+ <'p̄ʸ̌krt / yhkrt>.
17 TbD -ēd.
18 Ta/bD <y/dw->
19 TaD.
20 Tab + y.
21 Ta <k''s>, TbD <k'-yks>.
22 TbD + y.

2 ābgēnagēn[2] būd ī-š aspestān

ud 2 pōlābdēn[3] būd[4] ī-š ramag

u-š harw mizag ud xānīg ud anōšag āb[5] aziš tazēd kē zarmān[6] tarwēnēd

kū ka zarmān mard pad ēn dar andar šawēd aburnāy[7] ī 15-sālag[8] pad ān dar bērōn āyēd

ud marg-iz bē zanēd[9] ∵

Bd.

32.12 Kang-diz rāy gōwēd kū dastōmand ī pāyōmand ud estāg[10] rawāg ī hamēšag-wahār[11] pad kamāl ī dēwān[12] būd

Kay-Husrōy[13] bē ō zamīg nišāst[14]

u-š 7[15] frasp ī ast zarrēn ud āsēmēn[16] ud pōlābdēn[17] ud brinǰēn[18] ud āhenēn[19] ud ābgēnēn ud kāsagēnēn

u-š 700[20] frasang rāstagān[21] mayān

u-š 15[22] dar padiš

kē az dar ō dar pad asp ī[23] rayγ ud[24] rōz ī wahārīg[25] pad 15 rōz šāyēd šudan ∵

32.13 mān ī Frāsyāb[26] rāy gōwēd kū azēr ī zamīg pad ǰādūgīh[27] kerd estēd

pad rōšnīh ī[1] mān šab čiyōn rōz rōšn būd

---

1 TbD <-WNyyt'>.
2 TaD <p̄snkyn'>, Tb <'p̄g-y̰nkyn'>.
3 TbD <-l't->.
4 TbD + y.
5 TabD+ <-k'( )'t>.
6 D <zlym->.
7 D <'p̄ln'y>.
8 D <1- III II->.
9 Ta <znyt>, TbD <zt'>.
10 Ta <'yyt'yk>, TbD <'yyt''k'>.
11 Ta <hm'š̈->.
12 TabD <ŠA'n(')>.
13 Ta <-lww> eol., TbD <-lwwy>.
14 TabD <nš->.
15 D <IIII III>.
16 Ta <'sm->.
17 TbD <-l't->.
18 Ta <blnsn'>, Tb <blnj-yn'>, D <blsn'>.
19 TabD <'ysn->.
20 D <4 3 100>!
21 Ta <l'yyt'n'>, TbD <l'yytk'n'>.
22 D <10 3 2> 2x!
23 Ta <-YA-1>, TbD <-YA y>.
24 Ta <l'y / w>, TbD <lyD'>.
25 Tb <-lD̰ w>
26 TaD <pl'yy'p̄'>, Tb <pl'yy̰'p̄>.
27 Tb <j'tẎk̈yh>.

u-š 4[2] rōd andar tazīd ēk āb ud ēk may ud ēk šīr ud ēk māst[3] zadag xwaršēd gāh [TD2_107v/211] ud māh gāh pad rawišn[4] andar ārāst estēd 1000 mard[5] ī mayānag-bālāy ī mān [TD1_90r] būd ∵

32.14 mān ī J̌am pad Harburz gōhrēn[6] būd

32.15 mān ī Dahāg pad Bābel[7] kuling homānāg[8] būd ∵

1 Ta.
2 D <IIII>.
3 Ta + ∵ .
4 Ta <lwšn'>.
5 D + sup.
6 TabD <-l'n(')>.
7 TabD <b'p̄yl>.
8 Ta <hm->.

Bd.

33.0 ABAR WIZEND Ī HAZĀRAG HAZĀRAG Ō ĒRĀN ŠAHR MAD ∵

33.1 ka[1] Gannāg[2] Mēnōy andar dwārist pad bun
nazdist[3] hazārag ī andar gumēzišnīh[4] gāw ud Gayōmard būd hēnd
ka Mašīy[5] ud Mašyānīy[6] ān hu-spāsīh[7] kerd 50 sāl ēg-išān zāyišn[8] aziš nē būd
andar ham hazārag pad 70 sāl Hōšang[9] ud Tahmūrif[10] harw 2 dēwān[11] bē ōzad
andar hazārag sar dēwān [DH_221r] J̌am[12] bē kirrēnīd

33.2 didīgar hazārag bun būd Až ī dahāg duš-xwadāyīh[13] abar grift[14] kerd[15] <'c'>[16] 1000 sāl bē kerd[17]
∵
čiyōn hazārag sar būd[18] Frēdōn grift bast[19] ∵

33.3 sidīgar hazārag bun būd ka Frēdōn kišwar baxt Salm ud Tūz
ēg-išān Ēriǰ[20] ōzad[21] frazendān[22] āwādagān abesīhēnīd[23]

33.4 andar ham hazārag Mānuščihr zād ud kēn ī Ēriǰ xwāst

33.5 pas Afrāsyāb[24] āmad
Mānuščihr abāg Ērānagān[25] ō Padišxwārgar spōxt
pad seǰ niyāz[1] ud was margīh [TD2_108r/212] abesīhēnīd[2]

---

1 TbD kū ka.
2 TaD <g/ynn->, Tb <yn->.
3 Ta <nzyyyt>, Tb <nzyyt'>, D <nz-yyyt'>.
4 TbD -išnīg.
5 Tab <m'̈šy>, D <m'šy>.
6 Ta <m'š'nYk>, TbD <m'š'nY/y>.
7 Tab <-yyp->, D <-yyyp̄->.
8 TabD <ZL->.
9 TaD <hwš'ng>, Tb <hwš̈'ng>.
10 Ta <thmwlyp̄>, Tb <-lYt>, D <-lp>.
11 TabD <ŠA'n> +.
12 Ta <hm> + sup. <jm>, D <hm>.
13 Ta <-t'-yyh>, TbD <-t'-yh>
14 Ta <-WNt'>; Tb <-WNyt'>, D <-WNyṭ'>.
15 TabD <-WNt'>.
16 Not Ta.
17 TabD <krt'>.
18 Not Tb bol., D.
19 Tab <byyt'>, D <bwyyt'>.
20 Ta + <OL>.
21 TaD <ZK->, Tb <YK->.
22 TabD <przznd->.
23 Ta <'p̄^{Y}yyhyn->, TbD <-šyn->.
24 Ta <'p̄l'yy'p̄'> +, Tb <-l'yy̤''p̄> +, D <-l'yy'p̄> +.
25 Ta <-y'n'>.

Frīy[3] Nōdar ī[4] Mānuščihr pus ōzad[5] tā pad anīy[6] paywand Ērān šahr az Frāsyāb[7] stad[8]

33.6 ud ka Mānuščihr uzīd[9] būd did Frāsyāb[10] [TD1_90v] āmad

[11]♣ Ērān šahr was wišōbišn ud awērānīh padiš kerd

wārān[12] ⎫ az Ērān šahr abāz dāšt tā Uzaw[13] ī Tahmāspān[14] mad Frāsyāb[15] spōxt

ud wārān kerd ī-šān nōg-wārānīh xwānd

33.7 ud pas az Uzaw[16] did Frāsyāb[17] garān anāgīh pad Ērān šahr kerd tā Kawād ō xwadāyīh[18] nišast[19]

33.8 andar xwadāyīh[20] ī[21] Kāyūs andar ham hazārag dēwān[22] stahmag būd hēnd

ud Ōšnar[23] ō ōzanišn[24] mad

menišn ī (Kāyūs) wiyābānēnīd tā ō kārēzār ī asmān[25] šud ud sar-nigūn ōbast[26]

xwarrah az-iš appār būd ∵

pas pad asp[27] ud mard gēhān an-estān[28] kerd

u-šān pad būm ī Šambarān[29] pad frēb[30] abāg paygān[31] ī[32] kišw[33] bast[1] hēnd

---

1 Ta+ <yycn''c>, TbD <yyyc(') n''c>.
2 TabD <'p̄'š'nyt(')>.
3 Ta <plš>, Tb <pl̈š>, D <pl̈y>.
4 Ta <-ly> eol., D.
5 TaD <ZK->, Tb <YK->.
6 Ta <AHR>, Tb <AHRN'>, D <AHR>.
7 TaD <pl'yy'p̄'>, Tb <pl'y̱y'p̄>.
8 TabD <-WNt(')>.
9 Tb <YKTL->.
10 Tab <pl'yy'p̄'>, D <pl'yyy'p̄'>.
11 Not TbD.
12 Ta <MTLA>.
13 Tab <'wzwb'>.
14 Tab <twhm->
15 Ta <pl'y-yy'p̄'>, Tb <pl'yy''p̄'>, D <pl'yyy'p̄>.
16 Tab + y.
17 Ta <pl'yy'p̄'>, Tb <pl'y̱y'p̄'>, D <pl'yyy'p>.
18 Tab <-t'yyh> 2x, D.
19 TaD <-WNyyt(')>, Tb <n̈šyyt'> eol.
20 D <-t'-yh>.
21 Ta + <kwb't'>.
22 TabD <ŠA'n>.
23 TbD <'wy'nl>.
24 TabD <ZK->.
25 TabD <'sm->.
26 Ta <'wpyyt>, TbD <'wpyytt(')>.
27 TabD <'yyp>.
28 TaD <'n'yyt'n'>.
29 TaD <y'm->.
30 TaD <plyyp̄>.
31 TaD <pyt'k'n(')>
32 TbD+ <-k'nd>.
33 TabD <kyšw(').

Bd.

33.9 ēk-ēw ī Zēnīgāw[2] xwānd kē-š zahr pad čašm[3] dāšt

az Tāzīgān ō xwadāyīh[4] ī[5] Ērān šahr āmad

harw kē-š pad duš-čašmīh padiš nigerīd bē ōzad

33.10a Ērānagān[6] Frāsyāb[7] pad xwāyišn xwāst

tā Daštan[8] ōy Zēnīgāw[9] ōzad[10] xwadāyīh[11] Ērān šahr kerd

ud was mardōm az [TD2_108v/213] Ērān šahr burd[12] pad Turkestān[13] nišāst[14] [DH_221v]

33.10b ud Ērān šahr awērān kerd wišuft[15]

tā Rōstahm[16] az Sagestān (sepāh?) ārāst ud Šambarānīhā[17] grift

Kāyūs[18] ud abārīg Ērānagān[19] az band wišād

abāg Frāsyāb[20] pad Hurīy[21] rōdbār kē[22] Spahān[23] xwānēd[24] kārēzār kerd

az ānōh [TD1_91r] stōwīh[25] dād

33.10c ud was kārēzār didīgar abāg kerd tā[26] spōxt ō Turkestān abgand

Ērān šahr az nōg ābādānēnīd

33.11[10] did Frāsyāb[27] kōxšīd[28] ud Kay Siyāwaxš[29] ō kārēzār āmad[1]

---

1 TabD <byyt>.
2 TaD <zynS'p̄>, Tb <zyng''p̄>.
3 D + y eol., Tb.
4 Tab <-t'y/yyh>, D <-t'-yš>.
5 D.
6 Ta <-y'n>.
7 Ta <pl'y-yy'p̄'>, Tb <pl'yy'p>, D <pl'yyy'p̄>.
8 Ta <-t'-' štr'>, Tb+ <-t' wdštn'>, D+ <-t' OD štr'>.
9 Ta <zyn^{Y}y'p>, TbD <zyngš/šp̄>
10 Ta <YYTL- → YKTL-?>, TbD <YK->.
11 Ta <-t'-yyh>, Tb <-t'yh>, D <-t'-yš>.
12 TabD <-WNt>.
13 Tab <tlk->.
14 Ta+ <-'n nš'yyt>>, TbD+ <-'n' š'yyt'>.
15 Ta+ <krt" š->.
16 Ta <lwyythm>, TbD <lwtyythmk>
17 Ta <y'm->, TbD <sm->.
18 Ta <k''s> + sup. <k'-yks>, TbD <k'-yks>.
19 Ta <-g'n>.
20 Ta <pl'yy'p̄'>, Tb <pl'yy'p>, D <pl'yyy'p̄>.
21 Ta <hwl yD>, TbD <hwlyD>.
22 Ta <MN>.
23 TabD <yyp̄'h'n>.
24 TbD <-WNd WNd>.
25 TAb <yytbwyh>
26 D <krt'D>.
27 TA <pl'yy'p̄'>, Tb <pl'yyy'p>, D <pl'yyy'p̄>.
28 TabD <k'š->.
29 TA <yy''w byš>, Tb <yy''w' wyš>, D <yy''w wyš>.

pad āhōg[2] ī Sūdābeh[3] ī zan ī Kāyūs[4]

33.12[10] Siyāwaxš[5] abāz ō Ērān šahr nē šud

ud nibāy[6] ī Frāsyāb[7] čiyōn-iš[8] pad-iš[9] zēnhār padīrift[10] estād ō Kāyūs[11] nē āmad

bē xwad ō Turkestān[12] šud[13]

duxt-ēw[14] ī[15] Frāsyāb[16] pad zanīh kerd[17] Kay-Husrōy[18] aziš zād

33.13[10] Siyāwaxš[19] ānōh ōzad hēnd

33.14[11] andar ham hazārag Kay Husrōy[20] Frāsyāb[21] ōzad

xwad šawēd ō Kang-diz xwadāyīh[22] ō Luhrāsp dād

33.15[11] ud ka Wištāsp-šā 30 sāl xwadāyīh[23] [TD2_109r/214] kerd būd hazārag sar būd ∵

Bd.

33.16[12] pas hazārag ī čahārom bun būd

33.17[12] andar ān hazārag Zardušt[24] dēn az Ohrmazd padīrift[25] āwurd[26]

Wištāsp[27] padīrift[28] rawāg kerd

abāg Arzāsp kārēzār škeft[29] kerd

---

1 Ta <-WNyt'>
2 Ta <'ywk'>.
3 Ta <swt 'p̄š>, Tb <swt'p̄yh>, D <swt'p̄š>.
4 Ta <k'-ywk's>, TbD <k'-yks>. –Tb <swt'p̄k'> / būd, D + sup. s.m. <swt'p̄k> *bīd*.
5 Tab <yy''wwhš>, D <yy''wwyš>.
6 Ta <np'y>, TbD <PWN'y>. – *nibāy* "follower," OP *nipadiy*?
7 Ta <pl'y-yy'p̄>, TbD <pl'yyy'p̄(')>.
8 TbD <csn'yh>.
9 TabD <PWNyh>.
10 TabD <-WNt(')>.
11 TabD <k'-ywks>.
12 Tb <tlk->.
13 Ta <-WNyt>.
14 Tb <dwhtY̰k> ol.
15 D.
16 Ta <pl'-yy'p̄>, TbD <pl'yyy'p̄(')>.
17 Ta <-WNt'>, TbD <-x$_1$>.
18 Ta <-lwk'>, Tb <-lww>.
19 Tab <yy''wwhs̈>.
20 Tab <-lwk(')>, D <-lww> eol.
21 Ta <pl'-yy'p̄'>, Tb <pl'yy̤'p̄>, D <pl'-yyyp̄>.
22 Ta <-t'-yyh>, Tb <-t'-y̤yh>, D <-t'-yš>.
23 Ta <-t'-yyh>, Tb <-t'y-yh>, D <-t'-yš>.
24 Ta <-twš̈t'>, TbD <-twhšt>.
25 TabD <-WNt(')>.
26 TabD <-WNyt(')>.
27 Ta -šā.
28 TabD <-WNt(')>.
29 TbD <-wpt'>.

Ērān ud an-Ērān wasīhā absist[1] hēnd

33.18[13] andar ham hazārag ka xwadāyīh[2] ō Wahuman ī Spandyādān[3] mad wērān[4] būd

Ērānagān[5] xwad pad xwad absist[6] hēnd

ud az tōhmag xwadāyīh[7] kas[8] nē mānd kē xwadāyīh kerd hē[9]

u-šan Humāy ī Wahuman duxt[10] pad [TD1_91v] xwadāyīh nišāst

33.19a[14] pas andar xwadāyīh[11] ī Dārāy[12] ī Dārāyān[13] Iskāndar[14] kēsar[15] az Hrōm dwārist

ō Ērān šahr [DH_222r] āmad Dārāy[16] ī šāh ōzad

hamāg dūdag ī xwadāyān mowmardān[17] ud paydāgān[18] Ērān šahr abesīhēnīd[19]

33.19b[14] was-marag ātaxš afsārd

dēn ī mazdēsnān[20] zand stad[21] ō Hrōm āmad

Abestāg[22] sōxt Ērān šahr pad 90 kadag-xwadāy[23] baxt

33.20[15] pas andar ham hazārag Ardaxšahr[24] Pābagān[25] ō paydāgīh[26] āmad

ān kadag-xwadāyān[27] ōzad xwadāyīh[28] winnārd

dēn ī māzdēsnān[29] [TD2_109v/215] rawāgēnīd

ēwēn ī[1] was wirāst

---

1 Ta <’p̄’yyt>, TbD <’p̄ʸyyt>.
2 Ta <-t’-yyh>, Tb <-t’y-yyh>, D <-t’-yš>.
3 Ta <yypnŷy’t->, Tb <yyp̄nŷÿ’t->, D <yyp̄ny’t->.
4 Ta <ww->.
5 Ta <-y̰’n>.
6 Ta <’p̄’yyt>, TbD <’p̄ʸyyt>.
7 Tab <-t’-yyh> 3x, D <-t’-yš> 3x.
8 Tab <AŶŠ>, D <AŶYA>.
9 Ta <HWEd HWEt>, TbD <HWEt(')>.
10 Tab/D <d/ywht(')>.
11 Ta <-t’-yyh>, TbD <-t’-yš>.
12 Tb <dl’y>, D <gl’y>.
13 Ta <-l’’ny> eol.
14 Ta <Yyyk’ndl>, TbD <’lkywswl>!
15 Tab/D <kʸ/ʸyyl>.
16 Ta <d’l’n>.
17 Ta/bD <mŷ/ynwŷ mlt->.
18 Ta <-y’n'>.
19 Ta <’p̄ʸyyhyn->, TbD <’p̄’š->.
20 TaD <-yyyt->, Tb <-yyt->.
21 TaD <-WNt(')>, Tb <-WNd>.
22 TaD <-ʸyyt->, Tb <-yyt->.
23 TabD <kltk->
24 Ta <’rth̰y̰’tl>, TbD <’rth̰y̰štl>.
25 Ta <b’p̄->.
26 D <-t’-yš>.
27 TaD <kltk->, Tb <kwtk'->, D <-t’-yšn>.
28 Tab <-t’-yyh>, D <-t’-yš>. – No longer registered.
29 Tab <-yyyt->, D <-yyt->.

pad tōhmag ī ōy raft[2]

33.21[16] andar xwadāyīh Šābuhr[3] ī Ohrmazdān[4] Tāzīgān āmad hēnd u-šān Hurīy[5] rōdbār grift

ud was sāl pad ēwār-tāzišn[6] dāšt tā[7] Šābuhr[8] ō xwadāyīh mad

awēšān Tāzīgān spōxt šahr aziš stad[9]

was šāh Tāzīgān abesīhēnīd[10] was-maragīhā-šān kušt[11]

33.22[17] andar xwadāyīh Pērōz ī[12] Yazdgerdān 6[13] sāl wārān[14] nē būd

mardōm anāgīh[15] ud saxtīh[16] ī garān rasīd

33.23[18] did Ašnawāz[17] ī Hayftālān[18] xwadāy āmad ud Pērōz ōzad

Kawād ud xwah ātaxš-ēw[19] pad grawān[20] ō Hayftālān[21] burd[22]

Bd.

33.24a[19] andar xwadāyīh Kawād[23] [TD1_92r] Mazdak[24] ī Bāmdādān ō paydāgīh mad dād ī mazdakīh[25] nihād

Kawād frēft[26] wiyābān kerd

zan ud frazend[27] ud xwāstag pad hamīh ud ham-bāyīh[28] abāyēd dāštan[29] framūd ∵

33.24b[19] dēn ī mazdēsnān[1] az kār dāšt[2] tā anōšag-ruwān[3] Husrōy[4] Kawādān ō purnāyīh[5] mad

---

1 Tb ēwēnag.
2 TabD <lpt(')>.
3 Ta <šp̄->.
4 Ta <-m’ / d’n'>.
5 TabD <-lyD>.
6 Ta <’’w’l tc->, TbD <’yw’l t’c->
7 TbD <yAšt'y>.
8 Ta <š’’p̄->.
9 TabD <-WNt(')>.
10 Ta <’p̄’yyhyn->, TbD <’p̄’šyn->.
11 Ta+ <š’n' w’’t>; TbD <š’nk' ’’t'>.
12 TbD <-cyh>.
13 D <III III>.
14 Ta <MTLAy>, TbD <MTLA>.
15 Tb <-gyh>.
16 TabD <yy’ht->.
17 Ta <’šn' ’c>.
18 Ta <hyypt->, TbD <hyyyp̄t->.
19 Ta <’twhš̈-1>.
20 Ta/bD <y/glwb’n'>.
21 TabD <hyyp̄yn’l->.
22 TabD <-WNt(')>.
23 Ta <kb’t'> +.
24 Ta <mzdk>, Tb <mzdyk>, D <mzdyk̈>.
25 TabD <mz-dk->.
26 TaD <plyy̱/yp̄t'>, Tb <plyp̄t'>.
27 Tab <prznd>, D <prynd>.
28 Ta <-b’ycyh>, Tb <-b’jyh>, D <-b’-yyh>.
29 TaD <-štn'>, Tb <-št'>.

Mazdak[6] ōzad dēn ī mazdēsnān[7] winnārd

33.24c[19] ud awēšān Xyōnān[8] kē-šān asp-tāg ō Ērān šahr hamē[9] kerd spōxt

ud widarg [TD2_110r/216] bast[10] ud Ērān šahr abē-bīm kerd

33.25[20] ud ka xwadāyīh ō Yazdgerd mad 20[11] sāl xwadāyīh kerd

ēg Tāzīgān pad was-maragīh[12] ō Ērān šahr dwārist hēnd

Yazdgerd [DH_222v] pad kārēzār abāg awēšān nē ...[13]

ō Xwarāsān[14] ud Turkestān[15] šud[16] asp[17] ud mard[18] (ō?) hayārīh xwāst u-šān ānōh ōzad

33.26a[21] pus ī Yazdgerd ō Hindūgān šud ud spāh[19] gund[20] āwurd[21]

pēš az āmad ī[22] ō[23] Xwarāsān uzīd[24]

ān spāh ud gund wišuft ud Ērān šahr pad Tāzīgān mānd

33.26b[21] u-šān ān ī xwēš dād ag-dēnīh[25] rawāgēnīd ud[26] was[27] ēwēn ī pēšēnīgān[28] wišōbēnīd[29]

dēn ī mazdēsnān[30] nizārēnīd

ud nasāy-šōyišnīh[31] ud nasāy-nigānīh ud nasāy-xwarišnīh pad kardag[32] nihād

---

1 TaD <-yyt->, Tb <-yyyt->.
2 Ta <-št">, D+ <-št'd>.
3 Ta <'wš->.
4 Ta <-lww>, Tb <-lwwy>, D <-lwy>.
5 Ta <pln'k->, Tb <pln'-yyh>, D <pln'-yš>.
6 Ta <mz-dk>, Tb <mzdyk>.
7 Tab <-yyyt->, D <-yyt->.
8 TabD <h'wn''n>.
9 Ta hamāg.
10 TabD <byyt'>.
11 TbD <L y>.
12 Ta <- ml-ykyh>
13 Ta <š'kpt>; TbD <škwyyp̄t'>.
14 D <hw'lyy'n'> + sup. <hw'l^{Y}yy'n'>.
15 Tb <tlk->.
16 Ta <-WNyt>.
17 TabD <'yyp̄>.
18 Ta + y w.
19 D + w 2x.
20 D <jwnd>.
21 Tb <-WNt">.
22 Ta <-WNt OD>, Tb <-WNtn'>, D <-WNtn' y>.
23 Tb <OLE>.
24 Ta <'wcy̤t>, TbD <'wct'>.
25 Tab <-n'y>.
26 Ta.
27 TbD <bnd y/w>.
28 Ta <py̆š'n'g'n'>.
29 Ta wišuft.
30 Tab <-yyyt->, D <-yyt->.
31 Ta <- y̆wy̆šnyh>, D <- y̤'wy̆šnyh>.
32 TbD <krt'>.

33.27[22] az bun-dahišn tā[1] im rōz anāgīh az ēn garāntar nē mad

čē duš-kunišnīh awēšān rāy niyāz ud awērānīh ud must-kunišnīh ud wad-dādīh ud wad-dēnīh[2] rāy

seǰ[3] ud niyāz ud abārīg anāgīh [TD1_92v] mehmānīh kerd[4] estēd ∵

Bd.

33.28[23] pad dēn gōwēd kū[5] duš-pādixšāyīh[6] awēšān sar kāmēd[7] būdan

33.29[24] grōh-ēw[8] āyēnd suxr-nišān[9] [TD2_110v/217] suxr-drafš

ud Pārs ud rōdestāgīhā ī Ērān šahr tā Bābel[10] gīrēnd

awēšān Tāzīgān nizār kunēnd[11]

33.30[25] pas ēk-ēw[12] az kust[13] ī Xwarāsān āyēd wad-mard[14]

awēšān Padišxwārgarīgān[15] spōzēd

sāl ēw čand duš-pādixšāyīh kunēd[16]

pad sarīh[17] ōy andar Pārs mardōm bē abesīhānd[18]

bē huzārag ī pad Kāzrūn[19] drayā[20] bārīhā[21] tā bē nē mānēd az ān

33.31[26] pas Xyōn Turk-ēw[22] pad was-marag ud[23] was drafš andar Ērān šahr dwārēnd[24]

ēn Ērān šahr ābād[25] ī[26] hu-bōy [27]♣ awērān kunēnd[28]

ud was dūdag ī āzādān[1] wišōbēnd

---

1 D <-šn'd>.
2 Ta + <wŝn'yh>.
3 Ta <yyY̰p̄ = yyp̣>, TbD <yy̰yc>.
4 TabD <-WNt'>.
5 Not Ta.
6 Ta <-š'-yyh>, TbD <-s̈/š'-yh>, D + w..
7 TaD <ŶCB->.
8 TbD <glw'y-1>.
9 TabD <sw'hl -> 2x, Ta <- n'š'n'>, TbD <- n^{Y}š'n'>.
10 Ta <b'p̄ł>, TbD <b'p̄yl>.
11 TabD <-WNd>.
12 D ēk / y.
13 TbD -ag.
14 TabD <wt mlt(')>.
15 Ta <ptš hw'l->, Tb <ptyš̈hw->, D <ptšhw->.
16 Ta <-WNd>, Tb <-WNyt'>, D <-WNyṭ'>.
17 Tab <-ŠEyh>, D <-ŠEs>.
18 Ta <'p̄Yyyh'nd>, TbD <'p̄'šynd>.
19 TabD <k'c->.
20 TabD <dl''>.
21 TbD <b'lh'>.
22 TabD -y.
23 Ta y.
24 Tb <-lsnd>.
25 TbD -ān.
26 Tb.
27 Not Ta.
28 TbD <-WNd>.

was ⟩ anāgīh ud must pad mardōmān ī Ērān šahr kunēnd[2]

was mānīhā[3] kanēnd wišōbēnd gīrēnd[4] tā yazdān abuxšānišn[5] kunēnd[6]

33.32a[27] ud ka Rōmīg rasēnd[7] ēk sāl pādixšāyīh rāyēnēnd[8]

ān[9] hangām [DH_223r] az kust[10] ī Kāwarestān[11] ēk-ēw āyēd

kē-š xwarrah padiš az ham-dūdag ī bayān

ud Kay[12] Wahrām xwānēnd

ud hamāg mardōm abāg ōy abāz bawēnd

33.32b[27] ud pad-iz Hindūgān ud Hrōm ud Turkestān hamāg kustag ī[13] pādixšāyīh[14] kunēd[15]

hamāg abārōn-wirrōyišnīh[16] [TD1_93r] ul[17] dārēd[18]

dēn ī Zarduxšt[19] [TD2_111r/218] winnārēd[20]

kas pad ēč wirrōyišn[21] ō paydāgīh nē tuwān āmadan

33.33[28] andar ham nihang Pišyōtan[22] ī Wištāspān az[23] Kang-diz āyēd[24] abāg 150[25] mard ahlawān

ān uzdēszār[26] ī rāz-gāh ī awēšān būd bē kanēd[27]

ātaxš ī Warahrān pad guharīgān[28] nišānēd

dēn hamāg drīst[29] gōwēd winnārēd[1]

---

1 TbD <’c->.
2 TabD <-WNd>.
3 Ta + w.
4 Not Tb.
5 TbD abaxšišn.
6 Ta <-WNyt>, TbD <-WNd>.
7 Ta -WNŷt>, TbD + w.
8 TabD <l’snnd>.
9 Ta + y.
10 TbD -ag.
11 Ta <-l’ŷyt->, TbD <-ł/lyyt->.
12 TaD <ky>, Tb <kyD>.
13 Ta kust.
14 Tb <-š’-y\yh/ = -kyh> eol., D <-š’kyh>.
15 Tab <-WNyt>, D <-WNyṭ>.
16 Ta <-lwn'ylwyšny>, Tb <-lwn wglwyšny>, D <-lwn / wglwyšny>.
17 D <ŁAŁAy>.
18 Ta <-NNnd>.
19 Tb <-wšt'>.
20 TabD <-lt'>.
21 Ta <glwyšn'>, Tb <glw^{Y}y’ïn'>, D <glw^{Y}y’n>.
22 Ta <p’š->, TbD <pwš->.
23 Ta + kustag.
24 D <-WNt'> + sup. <yt>.
25 TabD <100 w 50>.
26 Ta <’wyŷ^{Y}z’l>, TbD <’wzyy-Dy z’l>.
27 Ta <w’t ⟶wHPL->.
28 TbD <y/dwhlYk>.
29 Ta drwyyt>, Tb <drwyyYt>, D <dwyyYt'>.

Bd.

33.34[29] pas panǰom hazārag ī Ōšīdarān bun bawēd

33.35a[29] Ōšīdar ī Zarduxštān pad dēn nimūdār ud rāst payγāmbar az Ohrmazd āyēd

čiyōn Zarduxšt āwurd ōy-iz dēn āwarēd rawāgēnēd[2]

tangīh[3] ud huškīh kāhēd rādīh ud āštīh ud a-kēnīh[4] hamāg gēhān waxšīhēd[5]

33.35b[29] 3[6] sāl ō urwarān zargōnīh[7] dahēd

ud rōd ī Vātaēnīy[8] asp-zahā bē tazēd

ud čašmagīhā[9] ī[10] zrēy[11] Kiyānsīy abāz tazēd

10 rōz ud šab xwaršēd pad bālist ī asmān[12] estēd[13]

ud gurg-sardagān hamāg bē abesīhēnd[14]

33.36a[30] pas ka hazārag ī Ōšīdar sar bawēd

Malkūs sej-čihr[15] ī az tōhmag ī Tūr ī Brādrōxš[16] ī ōš ī Zarduxšt[17] būd[18] ō paydāgīh rasēd

pad ǰādūg-dēnīh ud parīg-kāmagīh[19] sahmgen[20] wārān[21] ī Malkūsān [TD2_111v/219] xwānēnd kunēd[22]

3[23] sāl pad zamestān ān ī sard pad hāmīn ān ī garm[24]

33.36b[30] abāg a-mar wafr[25] ud tagarg ī [TD1_93v] dahišn[26] abesīhēnīdār[27]

ōwōn ī hamāg [1]♣ mardōm bē[2] huzārag ēnyā[3] bē abesīhēnd[4]

---

1 D <’wylyt'> + sup. <wyn’lyt'>.
2 Ta <lww’k->, D <lwb’sn->.
3 Ta <tn$^{\check{Y}}$yh>.
4 TaD + w.
5 D <whššyt'>
6 D <III>.
7 Ta <zywwyh>, Tb <zlynyh>, D <zlywnyh>.
8 Ta *dāitaēi*, TbD *vātaēni*,
9 TabD <cšmyh’>.
10 TabD w.
11 TabD <zl’Dy>.
12 TabD <’sm->.
13 Ta <-WNd>.
14 Ta <’p̄^{Y}yyhyn->, TbD <’p̄’šynd>.
15 TaD/Tb <yyy/yc̤ ->.
16 TbD <-tlwklyš>.
17 Tab <-wšt'>.
18 Tb <-WNyt'>.
19 Tb <plyD ->.
20 TabD <-kn'>.
21 Tab <MTLA>, D <-LAy>.
22 TabD <-WNyt(')>.
23 D <III>.
24 Ta <-mw>.
25 Ta <pwl>.
26 TaD + y, Tb <-yh>.
27 Ta <’p̄^{Y}yyhyn->, TbD <’p̄’šyn’l>.

u pas abāz-ārāyišnīh ī ⎱ mardōm ud gōspand az war ī J̌amkerd bawēd

ēn kār rāy pad nihuftagīh[5] kerd estēd

33.37[31] ēn-iz [DH_223v] kū pad ān hangām bēšāzišnīh[6] andar 1000 sardag urwar

ī pad hamēstārīh[7] 1000 sardag wēmārīh[8] dād estēd

bē ō 2 sardag urwar ēk sardag zamīg rasēd

ud kas pad wēmārīh nē mīrēd bē pad[9] zarmānīh[10] ayāb ōzanēnd[11]

Bd.

33.38[32] ud pas 6-om[12] hazārag ī [13]♣ Ōšīdarmāh bun bawēd

xwānīhēd hazārag ī Ōšīdarmāh

33.39[32] ud pad ān hazārag ⎱ Ōšīdarmāh ī Zarduxšt pad paygāmbarīh az Ohrmazd āyēd

čiyōn Zarduxšt dēn āwarēd andar gēhān rawāgēnēd[14]

20 rōz ud šab xwaršēd pad bālist ī asmān[15] estēd

6[16] sāl ō urwarān zargōnīh[17] dahēd

ān ī āz-tōhmag druz abesīhēd[18] kū mār abāg xrafstarān bē[19] abesīhēd

33.40[33] pas nazd[20] ō hazārag sar ī Ōšīdarmāh Dahāg az band harzag bawēd

Bēwar-asp [TD2_112r/220] was dām ud dahišn pad dēw-kāmagīh wināhēd[21]

33.41[34] andar ān hangām Sōšāns[22] ī Zarduxšt ō paydāgīh rasēd

30 rōz ud šab xwaršēd pad bālist ī asmān[23] bē estēd

---

1 Not Ta.
2 Not Tb bol.
3 Tb <’thš>, D <’ynš> + sup. <’thš>.
4 TbD <’p̄’šynnd>.
5 TbD <hwptky>.
6 Ta <wyš’z->, TbD <-š’zy̰nyh>.
7 TabD <hm^{Y}yyt->, D+ <-ly> eol.
8 D <-ly>.
9 Not Ta.
10 Ta <zlmyh>, TbD <-nYk>.
11 Ta <ZYK->, Tb <YK->, D <ZK->.
12 D <III IIIwm>.
13 Not Tb.
14 Ta+ <-ytl L>, Tb <-ytly / L>, D <-ytl y>.
15 TabD <’sm->.
16 D <III III>.
17 Ta <zlhwnyh>, Tb <zlywyh>.
18 Ta <’p̄yyhhyt>, TbD <’p̄’šyn-> 2x.
19 Tb sup.
20 TaD <z-ŷ/ÿ>, Tb <nzyÿ>.
21 Ta <wn’yyy̰t w>, TDb <wn’yyt'>.
22 Ta <swk-> 2x, TbD <sw-> 2x.
23 Ta <’sm->, not TbD.

33.42[35] nazdist[1] az gētīyān[2] rist[3] ī Sāmān[4] Garsāsp[5] ul[6] hangēzēnēnd[7]
Bēwar-asp [TD1_94r] pad gad zanēd[8] ōzanēd[9] az dāmān abāz dārēd
hazārag ī Sōšāns bun bawēd čiyōn hazārag ī ōy tan-kerdār 57[10] sāl

33.43[36] ēn 3[11] pus ī Zarduxšt čiyōn Ōšīdar ud Ōšīdarmāh ud Sōšāns[12] rāy gōwēd kū pēš kū Zarduxšt bē guft
ēg-išān xwarrah ī Zarduxšt[13] andar zrēy[14] Kiyānsīy pad nigāhdārīh ō ābān[15] xwarrah ī ast Anāhīd yazd abespārd

33.44[37] nūn-iz gōwēnd kū 3[16] čarāγ[17] ī andar bun ī zrēy waxšēd[18] pad šab hamē wēnēnd

33.45[38] ud ēk ēk ka-šān zamānag xwad rasēd ēdōn bawēd
kū[19] kanīg-ēw sar šustan rāy ō ān[20] āb ī Kiyānsīy[21] šawēd
u-š xwarrah [DH_224r] andar ō tan gumēzēd ābestan bawēd
awēšān ēk ēk pad[22] zamānag ī xwēš ēdōn zāyēnd ∵ ∵ ∵

1 TabD <nz-yyyt(')>
2 Taa <yyt\''/> eol.
3 Ta <l-yyyt>, TbD <l'yyt>.
4 TabD <yy'hm->.
5 Ta <glšyyp>, TbD <ylyy'yyp̄(')>.
6 D <LALAy>.
7 Ta/bD <-gy/ẏcynd>.
8 TabD <znyt(')>.
9 TaD <ZK->, Tb <YK->.
10 D <50 IIII III>.
11 D <III>.
12 TabD <swk->
13 Tb <-wšt'>.
14 TabD <zl'Dy> +.
15 D <'yc'n> + sup. <'p̄'n>.
16 Not Ta, D <III>.
17 Ta <cl'yγ>, TbD <cl'γ>.
18 D <wzyšt> + sup. <hšyt'>.
19 Tb ka.
20 Ta + y.
21 TaD <-yy-yD>, Tb <-yy'y>.
22 Ta + <hmgwk'> eol.

[TD2_112r/221]

34.0 ABAR RISTĀXĒZ[1] TAN Ī PASĒN ∵

[K20_123v from 29.19*] [M51b_**246r**/194 from 16a.3*] (IndBdh. XXVI)

34.0*[2] ABAR[3] RISTĀXĒZ UD TAN Ī[4] PASĒN

34.1 gōwēd pad dēn kū

az ān čiyōn Mašīy[5] ud Mašyānīy[6] ka[7] az zamīg abar rust hēnd nazdist[8] āb pas urwar ud pas šīr ud pas gōšt xward hēnd ∵

mardōm-iz[9] ka-šān murdan nazdist[10] (az) gōšt[11] ud šīr ud pas az nān[12] xwardan-ic[13] bē estēnd[14] ud ēwāz[15] tā bē murdan[16] āb xwarēnd

34.1* gōwēd pad dēn[17] kū

az ān čiyōn[18] Mašīy[19] ud Mašyānīy[20] kē az zamīg abar rust hēnd nazdist āb pas urwar pas šīr pas gōšt[21] xward[22] hēnd

mardōm-iz[23] ka-šān zamān ī murdan[24] mad nazdist gōšt[25] pas šīr pas az nān[26] xwardan bē estēnd tā kē bē mīrēnd[27] āb hamē[28] xwarēnd

---

1 TabD <l^{y}yyt->.
2 M separ. dots between all words rest of this page.
3 M + čiyōnīh.
4 K.
5 Ta <mš'y>, Tb <myš'>, D <my''>.
6 Ta <mš'ny>, Tb <myš'ny>, D <my''ny>.
7 Tb kē.
8 TaD <nz-yyyt> 2x, Tb <nzyyt'> 2x.
9 Ta <-mc>, TbD <-m-c>.
10 Ta <nz-yyyt>, Tb <nzyyt'>.
11 Tb <gwšt'> eol.
12 TabD <-MAy>.
13 Ta <hwltn'c>, TbD <hwltn'>.
14 Tb <OYMW\YK/OYMWNd>, D <-WNyt'\d/>.
15 Ta <''w->.
16 Tb <mltn'> eol., D.
17 M pad dēn gōwēd.
18 M <csn>.
19 KM <m'šy>.
20 KM <m'šyny>.
21 M <BYYLYA>.
22 K <hwlt>, M xwarišn ī <OŠT>.
23 K <mltwm / wÿc>, M <-myc>.
24 K <mwlm ⟶ tn'>, M <mwltn>.
25 M <gwšt>.
26 M <-MAy>.
27 K <mylnd>, M <-lynd>.
28 K hamāg.

34.2 ēdōn-iz pad hazārag ī Ōšīdarmāh nērōg ī āz ēdōn bē kāhēd kū mardōm [TD1_94v] pad ēk pih-xwarišnīh 3[1] šab[2] rōz pad[3] sagrīh estēnd

34.2* ēdōn-iz pad hazārag ī[4] Xwaršēdarmāh[5] nērōg ī āz[6] ēdōn bē kāhēd ka mardōm[7] pad ēk pih-xwarišnīh[8] 3 rōz-šabān[9] pad sagrīh[10] [K20_124r] estēnd

34.3 pas az ān az gōšt-xwarišnīh[11] estēnd urwar ud pēm[12] xwarēnd
ud pas az ān (az) pēm-xwarišnīh-iz estēnd
pas az urwar-xwarišnīh-iz estēnd ud āb-xwarišn bawēnd
pēš pad 10 sāl ka Sōšāns[13] āyēd ō a-xwarišnīh estēnd ud nē mīrēnd
pas Sōšāns rist[14] ul hangēzēnēd

34.3* pas az gōšt-xwarišnīh[15] bē estēnd urwar pēm xwarēnd
pas az[16] pēm-xwarišnīh[17] abāz estēnd
az urwar-xwarišnīh abāz estēnd āb-xwarišnīh bawēnd[18]
pēš pad dah[19] sāl[20] ka[21] Sōšyans āyēd ō a-xwarišnīh [M51b_**247r**/195] estēnd nē mīrēnd
pas Sōšyans rist ul[22] wirāyēnd[23]

---

1 D <III>.
2 Tb + w, D sup.
3 D sup., Tb bol.
4 M 2x.
5 K; M Xwaršēdmāh.
6 KM <'c>.
7 M <mlt->.
8 M <ycšn' ->.
9 M <-LYLYA'n>.
10 Not M.
11 Tb <gwšt->,TabD <-nyk>.
12 Tb + ī gōspandān, D gōspandān sup.
13 TabD <swk-> 2x.
14 Tab <l-yyyt(')>, D <lyyt>.
15 M <BYYLYA->.
16 Not K.
17 K only pēm.
18 Not K.
19 KM <ASLYA>.
20 M <yy'ł>.
21 Not M.
22 M broken out.
23 K <-l'snnd>, M <-l'ysnd>.

34.4 čiyōn gōwēd kū Zarduxšt az Ohrmazd pursīd kū[1]

tan ī wād wānēd[2] āb wāzēd az kū abāz gīrēnd/kunēnd[3] ud ristāxēz[4] čiyōn bawēd

34.4* čiyōn gōwēd kū Zardušt[5] az Ohrmazd pursīd kū

tan ī wād burd[6] āb wazēd az kū ul kunēd[7] ristāxēz čiyōn bawēd

34.5a u-š passox kerd kū

ka[8] asmān abē-stūn[9] pad mēnōy-estišnīh[10] dūr-kanārag rōšn ud az gōhr xwēnāhen[11]

[TD2_112v/222]

ud ka-iz-im zamīg dād[12] kē hamāg ox ī astōmand barēd[13] u-š abar-dāštārīh-ēw[14] ī gētīy nēst

ka-m xwaršēd māh ud stārag andar andarwāy rōšn-kerbīhā[15] wāzīd hēnd

34.5a* Ohrmazd passox kerd kū

ka-m āsmān abē-stūn pad mēnōy-estišnīh[16] dūr-kanārag[17] rōšn az gōhr ī *x^{v}anāhən*.

ka-m zamīg dād[18] kē[19] ox ī[20] astōmand burd[21] u-š dāštār ī[22] gētīy nēst

ka-m xwaršēd māh stāragān andar andarwāy ī rōšn-kerbīhā wāzīd hēnd

34.5b ud ka-m ǰōrdāg dād kū andar zamīg bē pargend[23] ud abāz rōyēd pad abzōn abāz bawēd

ka-iz-im andar urwar rang dād gōnag gōnag

ud ka-iz-im[1] urwarān abārīg tis ātaxš dād pad a-sōzišnīh

---

1 Not TbD.
2 Ta+ <w’t w’n'yt'> Tb <w’t' / ’nyt'>, D <w’t' ’nyt'>.
3 TabD <-WNd>.
4 D <lyyt->.
5 M <-hšt>.
6 M <bwlt>.
7 K <WĄYWNyt>, M <WAD->.
8 Not Ta.
9 Ta <’p̄^{v}yyytwn>, TbD <’p̄^{v}yytwn>.
10 TabD <-YK->.
11 TabD <-’ysn'>.
12 TabD <d’t(')>.
13 TabD <-x$_1$>.
14 Ta <-ls-1>.
15 Ta -īh.
16 K <-YKOY->, M <- / y YKOY->.
17 K <LYK->, M <LŸK̈->.
18 KM <YHWWNt>.
19 KM <MN>
20 K.
21 KM <-WNt>. – bard?
22 M.
23 Ta <plkynd>, TbD <plknynd>.

34.5b* ka-m[2] ǰōrdāg dād[3] kū andar zamīg bē pargand[4] abāz rust pad abzōn abāz būd

ka-m andar urwar rang[5] dād gōnag gōnag

ka-m andar urwar abārīg tis ātaxš dād a-sōzišnīh

34.5c ka-iz-im[6] andar burdār mād pus dād[7] srāyēnīd

ǰud ǰud mōy ud pōst nāxun xōn[8] [TD1_95r] ud pay ud čašm ud gōš abārīg[9] pēšag bē dād

34.5c* ka andar burdār mād pus dād srāyēnīd[10]

ǰud ǰud pōst nāxun xōn pay[11] čašm ud gōš abārīg tis pēšag bē dād[12]

34.5d ka-iz-im ō āb pih[13] dād kū bē tazēd

ud ka-iz-im abr dād mēnōyīg kē ān ī gētīy[14] āb barēd[15] [DH_224v] ud ānōh kū-š kāmag wārēd

ud ka-iz-im wāy[16] dād kē čašm-dīd pad wād[17] nērōg ēr[18] abar ⎫ čiyōn kāmag wazēd[19]

pad dast frāz nē šāyēd griftan

34.5d* ka-m ō āb *pāi*[20] dād kū bē tazēd

abr dād kē ān ī[21] gētīy āb burd[22] ānōh [K20_124v] kū-š kāmag wārēd

ka-m wāy dād kē čašm-dīd pad wād nērōg ēr ō azabar čiyōn kāmag wazēd

pad dast frāz nē tuwān[1] griftan[2]

---

1 Ta + andar.
2 K ka.
3 KM <d't>.
4 KM <plynd>.
5 KM <lg>.
6 TbD ka-m.
7 TbD <YHBWN>.
8 TaD <YMYA>, Tb <DMẎA>.
9 Tb <''wYk>.
10 KM <yyl''ct*īd*.> or *srahtīd*.
11 K <pyD y>, M .
12 M <d'f>.
13 TaD <p^{Y}yh>, Tb <p'h>.
14 TaD <yyt'>.
15 TabD <-WNyt>.
16 TabD <w'D>.
17 Ta <ww't>.
18 Tb <'ylwn> ka-iz-im <'p̄l>, D+ <'ylw w'p̄l> + sup. ka-iz-im.
19 Ta <nz-yyyt>, Tb <nzyyt'>, D <wzyt>.
20 K; M <LYLEy>.
21 M.
22 KM <bwlt>.

34.5e ēk ēk az awēšān ka dād padiš duš-kartar[3] būd kū rist-āxēzišnīh[4]
čē-m[5] andar ristāxēz hayārīh ī čiyōn awēšān ast ī ka-m awēšān kerd [6]♣ nē būd ⟩
bawēd būd abar niger kū ka ān ī nē būd ēg-im bē kerd ān ī būd čim abāz nē šāyēd kerdan
[7]♣ čē pad ⟩ ān hangām az mēnōy ī [TD2_113r/223] zamīg ast[8] az āb xōn az urwar mōy ud az wād
gyān[9] čiyōn-išān pad bun-dahišn padīrift[10] xwāham[11]

34.5e* ēk ēk az awēšān ka-m dād[12] padiš duš-xwārtar būd[13] kū[14] ristāxēz [M51b_**247v**/196] [15]♣ kerdan
če-m[16] ⟩ andar ristāxēz hayārīh čiyōn awēšān[17] ast ka awēšān kerd nē būd[18]
bawēd kē[19] būd abar niger kū ka ān ī[20] nē būd ēg bē kerd ud ān ī būd čim abāz nē šāyēd kerdan
čē pad ān hangām az mēnōy zamīg ast ud az āb xōn az urwar mōy ♣ ud az ⟩[21] ātaxš gyān[22] čiyōn-
išān pad bun-dahišnīh padīrift[23] xwāhēd[24]

34.6 nazdist[25] ast[26] ān ī Gayōmard ul hangēzēd pas ān ī Mašī ud Mašyānī[27]
ud pas ān ī abārīg[28] ul [29]♣ hangēzēnēd

---

1 M <LAt->.
2 KM <glptn'>.
3 TabD <-kltl>.
4 D <lyyt-> 2x.
5 Ta <MEš>.
6 Not Tb.
7 Not Ta.
8 Ta <AYT'>.
9 Ta <HÛA>, TbD <HÛT>.
10 Ta <-WNt">, TbD <-WNt'>.
11 TbD <bwn YHWWNm>.
12 M <YHWWNt>.
13 M <-WNyt>.
14 M; K kē.
15 M broken out.
16 K <cym>.
17 K; M <OLE>.
18 M <-WNyt>.
19 KM <MN>.
20 M.
21 Not M.
22 KM <HÛA>.
23 K <ptylyp̄t>, M <\p/tylp—>.
24 KM <hw'hyt>.
25 Tab <nzyyt>, D <nz-yyyt>.
26 Tb <'ŷyt>.
27 TaD/Tb <mš', mš'ny/y̰>
28 Tb + <'ŷ̈š'n>.
29 Not Ta.

34.6* nazdist ast ān ī Gayōmard[1] ul hangēzēd[2] pas ān ī Mašīy[3] Mašyānīy[4]
pas ān ī[5] mardōmān[6]

34.7 57[7] sāl Sōšāns[8] rist[9] ⌋ hangēzēnēd
harwisp mardōm hangēzēnd[10]
kē ahlaw kē druwand mardōm
harw kas az ānōh ul hangēzēnd[11] kū-šān gyān[12] bē šud ayāb nazdist[13] ō zamīg ōbast[14] hēnd

34.7* panǰāh haft sāl Sōšyans hamāg rist wirāyēnd hamāg mardōm[15] abar estēnd
kē-iz ahlaw kē-iz[16] druwand mardōm[17]
harw kas az ānōh ul hangēzēnd[18] kū-šān gyān[19] bē šud[20]

34.8 ud pas ka-šān harwisp ox ī astōmand tan-kerb[21] abāz wirāst[22] ēg-išān ēwēnag bē dahēnd
ud ān rōšnīh abāg xwaršēd nēm-ēw bē ō Gayōmard nēm-ēw pad abārīg [TD1_95v] mardōm bē dahēnd

34.8* pas[23] ka-šān harwisp ox ī astōmand[24] tan-kerb abāz bawēnd ēg-išān ēwēnag-ēw[25] bē dahēnd

---

1 K <swmlt>, M <ʿswmlt>.
2 K <hnkpyt>, M <hnkycyt>.
3 KM <m'š y>.
4 K <m'šyn [.]>, M <m'šyny>.
5 M.
6 M <mltwm>.
7 Tb <50 w 4 3>, D <50 IIII III>.
8 TbD <swk->.
9 Tb <l^{y}yyt'>, D <lyyt>.
10 Ta <-cnynd>, Tb <'wyytynd>, D <-ycyt> + sup. <d> + in m. <ycnynd>.
11 TbD <'wyytynd>.
12 Tab/D <g/y'n'>
13 TaD <nz-yyyt>, Tb <nzyyt'>.
14 TabD <'wp->.
15 M <mltm> eol.
16 M; K+ ahlaw-iz.
17 M <mlt->.
18 K <hnkpytd>, M <hnk->.
19 KM <y/g'n>.
20 KM <-WNyt>.
21 Tb tan tan.
22 TabD <-yt'>.
23 Not M.
24 < 'yytwk'w/mnd>.
25 M; K ēwēnag.

ān ī rōšn abāg xwaršēd nēm-ēw bē ō Gayōmard ud[1] nēm-ēw pad abārīg mardōmān[2] (bē dahēnd)

34.9 pas mardōm mardōm bē šnāsand[3] kū ruwān ruwān tan tan[4] bē šnāsēd kū
ēn man ast pid ēn man ast brād[5] ēn man ast [6]♣ nāyrīg[7]
ēn man ast ⎫ kadār-iz[8] ēw nazdīk-paywandtar

34.9* (pas mardōm mardōm) bē šnāsēd[9] kū ruwān tan bē šnāsēd[10] kū
ēn ān ī[11] man ast pid ēn ān ī man ast mād ud ēn ān ī man ast brād[12] ēn ān ī[13] man ast nāyrīg
[K20_125r]
ēn ān ī man ast kadār-iz ēw ān ī nazdīk-paywandtar

34.10 pas bawēd hanǰaman ī Isadwāstarān[14] kū[15] mardōm pad ēn zamīg bē estēnd

34.10* pas bawēd hanǰaman ī Isadwāstarān[16] kū[17] mardōm[18] [M51b_**248r**/**197**] pad ēn zamīg hamāg bē estēnd

34.11 andar ān hanǰaman harw kas nēk-kunišnīh ud wad-kunišnīh xwēš wēnēnd.
ahlaw andar druwand ōwōn paydāg čiyōn gōspand[19] spēd andar ān ī siyā bawēd

34.11* andar ān hanǰaman[20] harw kas nēk-kunišnīh[21] ud wad-kunišnīh ī xwēš[22] wēnēd[1]

---

1 M.
2 M <mlt->.
3 Tab <-snnd>, D <-snd>.
4 Not TaD.
5 TaB <bl’t’>.
6 D + sup.
7 Ta <-n’-ylyk>, Tb <n’y/klYk>, D <n’k–lYk>.
8 Tb <k̇yn’l->, D <kyn’l>.
9 KM <šn’snyt>.
10 Ta/b/D <-yyy/Y/yt>.
11 M.
12 M <bl’t>.
13 M 2x.
14 TabD <ʸyytw->.
15 Tb 2x, D eol.
16 KM <yytw->.
17 K; M paydāg.
18 M <mlt->.
19 Ta <gww->.
20 M + y.
21 M, + ī xwēš; K nēkīh-.
22 M nēk-kunišnīh ī xwēš wad-kunišnīh.

pas andar [2]♣ ān hanǰaman ⟩ druwand ōwōn[3] paydāg čiyōn gōspand ī[4] spēd andar ān siyā[5] bawēd

34.12 andar ān hanǰaman ahlaw kē-š pad [TD2_113v/224] gētīy druwand dōst būd[6]
ān druwand garzēd az ān ahlaw kū
čim andar gētīy az kunišn ī[7] [DH_225r] nēk ī-t xwad warzīd[8] man āgāh nē kerd ham
agar ham-gōnag[9] ān ahlaw ōy nē[10] āgāhēnīd[11] ēg-iš pad ān hanǰaman šarm abāyēd widārdan

34.12* andar ān hanǰaman ahlaw kē-š[12] pad gētīy druwand dōst būd[13]
druwand garzēd az ān ī[14] ahlaw kū
čim ka andar gētīy az kunišn[15] nēk ī xwad warzīd man āgāh nē kerd
agar ān ī ahlaw ōy nē āgāhēnīd[16] ēg-iš pad ān hanǰaman šarm ēdōn abāyēd widārdan

34.13 pas ahlaw az druwand ǰudāg kunēnd[17]
ud ahlaw ō Garōdmān barēnd[18] ud druwand abāz ō dōšox abganēnd[19]
ud 3[20] rōz ud šab dōšoxīg tanōmand gyānōmand[21] andar dōšox pādifrāh widārēnd
ud ahlaw andar Garōdmān tanōmand ān 3 rōz ud šab[22] urwāhmenīh wēnēd

34.13* pas ahlaw az druwand ǰudāg kunēnd[23]
pas ahlaw ō Garōdmān (barēnd) druwand abāz ō dōšox abganēnd
sē rōz-šabān[1] tanōmandīhā[2] andar dōšox pādifrāh kunēnd[3]

---

1 K <wÿnyt>.
2 Not M.
3 M; K ēdōn.
4 M.
5 KM <yy''k>.
6 Ta <-WNyt>.
7 Tab -īh.
8 Ta + y.
9 Tab/D <-g/ywk'>.
10 TabD <l'y>.
11 TabD <-snyt>.
12 M; K čē.
13 M + ~~druwand~~.
14 M, + <~~AHL~~>.
15 M -īh.
16 K <'k's nyt>, M <-snyt>.
17 TabD <-d>.
18 Not TaD, Tb <YYLWNd>.
19 Ta <-WNŷt>.
20 D <III>.
21 Ta/b <g/y'n->.
22 Not Ta bol., D + sup.
23 K <-WNd>, M <WĄDWNd>.

pas andar Garōdmān tanōmandīhā ān 3 rōz *uruuāxmni* wēnēd[4]

34.14 čiyōn gōwēd kū

pad ān rōz ka[5] ahlaw az druwand ǰudāg bawēnd harw kas ars tā zang [TD1_96r] padiš frōd āyēd[6]

ka pus az hambāz ī pid brād[7] az ōy[8] brād dōst az ōy[9] dōst ǰudāg kunēnd[10]

34.14* čiyōn gōwēd kū

pad ān rōz ka ahlaw az druwand ǰudāg bawēd[11] harw kas ars tā zang[12] padiš frōd āyēd

ka pus[13] az hambāz ī[14] pid ud[15] brād[16] az ōy[17] brād dōst az ōy[18] dōst[19] ǰudāg kunēnd[20]

34.15a harw kas ān ī xwēš kunišn widārēnd

grīyēd[21] ahlaw abar druwand druwand grīyēd abar xwēš tan[22]

ast ka pid ahlaw pus druwand ud ast kē[23] brād-ēw[24] ahlaw ēk druwand

34.15a* harw kas ān ī xwēš kunišn widārēnd

grīyēnd[25] ahlaw andar druwand ud druwand abar xwēš

čē ast kē[1] pid ahlaw pus druwand [K20_125v] ast [K20b_15r cont.] kē brād-ēw[2] ahlaw ēk-ēw[3] druwand

---

1 M <-LYLYA'n>.
2 M <tn' 'w'wm-> 2x.
3 K <-WNd̨ >, M <WĄYWNd>.
4 KM <wynyt>.
5 Tb + druwand az ahlaw.
6 D <-WNt> + sup. <yt'> + āyēd.
7 Tab <bl't(')> +.
8 Tab <OL>.
9 Ta <OL>; D + y.
10 Ta <-WNyt>, TbD <-WNd>.
11 Not K.
12 M <znng>.
13 KM <AHL>.
14 KM -īh.
15 K.
16 M <bl't> 2c.
17 KM <OL>.
18 M <OL>, not K.
19 D + az ōy dōst.
20 K <-WNd>, M <WĄYWNd>.
21 TabD <BwAWN-> 2x.
22 Not TbD.
23 Tb ka.
24 TbD <blsn'>; D + sup. *berād*.
25 KM <gly/ÿnd>.

34.15b awēšān kē-šān <’wt’kdwšmyh>[4] rāy kerd estēd
čiyōn Dahāg ud Frāsyāb[5] ud <w’mn'>[6] ud abārīg ī az ēn ēwēnag-iz margarzānān[7]
pādifrāh[8] <y’ywywk>[9] widārēnd
ēč mardōm nē widārēd pādifrāh ī *tišrąm*[10] [TD2_114r/225] *xšafnąm*. xwānēnd

34.15b* awēšān [M51b_**248v**/198] kē-šān[11] xwēš[12] kunišn rāy kerd[13] [K20b_15v] estēd
čiyōn Dahāg ud Frāsyāb[14] Tūr[15] ud[16] abārīg az[17] ēn ēwēnag
čiyōn margarzānān[18] pādifrāh[19] widārēnd
ēč[20] mardōm[21] nē widārēnd[22] pādifrāh ī[23] . *tišrām xšafnā*[24] xwānēnd

34.16 andar ān fraškerd-kerdārīh awēšān mardān ī ahlawān[25] ī nibišt kū zīndag hēnd
15[26] mard 15[27] kanīg ō hayārīh Sōšāns bē rasēnd

34.16* andar ān fraškerd-kerdārīh[28] ōy[29] awēšān mardān[1] ī ahlawān ī nibišt kū zīndag[2] hēnd[3]

---

1 Not K.
2 K w +; M <bl’t-1>.
3 K; M ēk.
4 TbD <’wt’swŷ’myh>.
5 Ta <pl’yy’p̄'>, Tb <pl’yy̰’p̄'>, D <pl’yyy’p̄'>.
6 Ta+ <-’p' ww’mn'> + sub. *vāman*; Tb+ <-’p̄ / w’tn'>, D <-’p̄' w’mn'>, TbD + sup. *vātan*. .
7 Ta/b <mly/glc->, D <m’ly’lc->.
8 TbD <-twp->. – TbD + *vama*.
9 TbD <ŷ’ywywk'>. – Cf. DD.53.13 ān ēk kē-š šōy nē kerd *aēuuōkaē* ?
10 Ta *tišrnąm*, TbD *tišrąm*,
11 K <kMNW->.
12 Kb; KM xwad.
13 Kb <l’ykrt'>.
14 K <pl’yypy’p̄>, Kb <pl’yy’yp̄>.
15 Not MKb.
16 Kb.
17 Kb + f.s.t <’->.
18 M <mlg’lc’n’n>, Kb <mglc’n'>.
19 Kb <p’tp’l**t**s>.
20 Kb <’p'>.
21 Kb <mlt->.
22 Kb <-l’nd>.
23 Kb <p’tpl’Yyh>.
24 M *tišrāmxšafnā.* , Kb *tišrim xšapanā* + padiš.
25 Ta <-b’’n'>.
26 D <10 III II> 2x.
27 Tb <III II> bol.
28 K <-kt’l y>, M <-krt’l y>, Kb <plšlkrt’**L**>.
29 K; MKb <OL>.

15 mard ud[4] 15 kanīg ō hayārīh Sōšyans[5] bē rasēnd

34.17 ud Gōčihr[6] mār čiyōn andar[7] spahr[8] az tēx[9] ī māh ō zamīg ōftēd.
zamīg ōwōn homānāg dard bawēd čiyōn mēš ka-š gurg pašm[10] rūnēd

34.17* Gōčihr[11] čiyōn andar spahr[12] az[13] tēx[14] ī[15] māh[16] bē[17] ō[18] zamīg ōbadēd
zamīg ōwōn homānāg[19] dard bawēd čiyōn mēš[20] ka[21] gurg ōbadēnd[22]

34.18 pas ātaxš ud Ērman-yazd[23] ayōšust[24] ī andar kōfān garān[25] tāzēnēd
pad zamīg rōd homānāg estēd

34.18* pas Ātaxš ud[26] Ērman-yazd[27] ayōšust andar[28] kōfān[29] garān[30] widāzēnd[31]
pad[32] zamīg rōd homānāg[1] estēd[2]

---

1 M <mlt'n>, Kb <mltwm'n>.
2 K <zwnYk>.
3 Kb <HWE~~t~~d>.
4 KM.
5 Kb <swš'nš>.
6 TaD <ywk->, Tb <gw->.
7 TbD + zamīg.
8 Ta <yypyhl>.
9 TabD <t'D>.
10 TbD <py'm>.
11 KKb <gwlcyhl>, M <gwlcd'l>.
12 Kb; KM <yypyhl>.
13 Not Kb.
14 KMKb <tsD>; M + <~~yw~~•>.
15 KM.
16 M <BYRH>.
17 MKb; not K.
18 Kb <'w'>.
19 K <hm-> +.
20 Kb <m'h>.
21 Kb <MN>.
22 KKb; M <-WNyt>
23 Ta <'yl'mn'->, TbD <'ylmyn->.
24 TaD <'ywkš->, Tb <'ywkḧš->.
25 Not Ta.
26 M.
27 M; K <'lmn štyww>, Kb *airman.* <d't'>.
28 Not K.
29 Kb <-yn'>.
30 Kb <-yn>.
31 Kb <t'p̄ynd>.
32 M + ēn.

34.19 ud pas[3] harwisp[4] mardōm andar ān ayōšust ī[5] widāxtag[6] bē widārēnd pāk bē bawēnd
ud kē ahlaw ēg-iš[7] ōwōn sahēd čiyōn ka (andar) šīr ī garm hamē [TD1_96v] [8]rawēd
ka druwand ēg-iš ham-ēwēnag[9] sahēd kū andar ayōšust widāxtag[10] [DH_225v] hamē rawēd

34.19* pas harwisp mardōm[11] andar ān[12] ayōšust ī[13] widāxtag[14] bē widerēnd ud pāk[15] bē[16] bawēnd
kē ahlaw ēg-iš ōwōn[17] sahēd[18] čiyōn ka andar šīr ī[19] garm[20] hamē[21] rawēd[22]
ka druwand ēg-iš pad ān[23] ēwēnag sahēd[24] kū [25]♣ pad gētīy[26] ⌉ andar ayōšust[27] ī[28] widāxtag[29]
hamē rawēd

34.20 pas pad ān ī mahist dōšāram harwisp[30] mardōm ō ham[31] rasēnd
pid pus brād[32] hamāg dōst mard az mard pursēnd kū ān and sāl kū būd[33] hē
u-t pad ruwān dādestān čē būd ahlaw būd hē ayāb druwand

---

1 KM <hm->.
2 Kb <POYM->.
3 Ta <~~hlwyyp\'n~~/>.
4 Ta <-yyt>.
5 Ta.
6 D+ <-t' t->.
7 Ta <'sn\'/šn>.
8 Ta f.st. <yy'ht'> +.
9 Ta <hmŷw->, Tb <hm 'yw->, D <hm'yw->.
10 D+ <-t't->.
11 MKb <mlt->.
12 Not M.
13 KM.
14 M <gwt->.
15 KM/Kb <ŶK/YYA>.
16 Kb <BAY>.
17 Kb <'Ytwn>.
18 K <MMYMYTNyt>.
19 Kb.
20 Kb <ylmw ⭢ylm>.
21 M; KKb hamāg 2x.
22 KMKb <lwbyt> 2x.
23 Kb + f.st. <••>.
24 K <MYMENyt>.
25 Not Kb.
26 M <-WNt'>.
27 M <'ywkhš->.
28 KM.
29 M <••t'htk>.
30 TbD <-yyt'>.
31 Ta hamē.
32 TabD <bl't'>.
33 Ta <-WNyt> 2x.

34.20* pas[1] pad [2]♣ ān ī[3] ⎫ mahist dōšāram harwisp[4] mardōm[5] ō[6] ham[7] rasēnd
pid ud pus[8] ud[9] brād[10] ♣ ud dōst ⎭[11] ēk ō[12] did pursēnd[13] kū ēn and sāl kū būd[14] hē[15]
u-t pad ruwān [K20b_16r] dādestān[16] čē[17] būd [M51b_**249r**/**199**] ahlaw būd hē[18] [K20_126r]
ayāb druwand

34.21 nazdist[19] ruwān tan wēnēd az-iš pursēd
pad ān ī[20] guft passox[21] mardōm āgenēn ham wāng[22] dahēnd[23]
ud buland stāyišnīh ō Ohrmazd [TD2_114v/226] ud Amahrspandān barēnd[24]

34.21* nazdist[25] ruwān tan wēnēd[26] az-iš pursēd[27]
pad ān guft mardōm[28] hamāg ham wāng[29] dahēnd[30]
buland stāyišnīh[31] ō Ohrmazd ud[32] Amahrspandān <glynnd>[1]

---

1 Not Kb.
2 Not K.
3 M.
4 Not Kb.
5 MKb <m->. – Kb hamāg.
6 Not Kb.
7 Kb <HWEm>.
8 Kb <pwws>.
9 M.
10 MKb <bl't(')>.
11 Not Kb.
12 Kb + w.
13 K <-snd>, Kb <-nnd>.
14 Kb <bwt'>.
15 Kb; K <HWEm ⟶HWE'>?, M <HWEt> + sup. *hat*.
16 K <ŜNA>.
17 Kb <c>.
18 K <bwt**YH**>, MKb <-yh>
19 TaD <nz-yyyt(')>, Tb <nzyyyt'>.
20 TbD.
21 Ta <PWNyyhw'>.
22 Tab/D <KAŁ/LAy>.
23 TbD <YHW->.
24 TabD <-WNd>.
25 Kb <z**D**yyt'>.
26 KMKb <wynyt>, Kb <pwr yy '-n>.
27 K <-st>.
28 MKb <AN->.
29 M <KALA>, Kb <L A L^{w}A>.
30 KKbM <YHWWNd>.
31 M; K stāyišn, Kb <-yšn'>. – Kb + kunēnd.
32 K.

34.22 Ohrmazd pad ān gāh hangerdēnīd-dām[2] bawēd
kū kār-ēw abar nē abāyēd kerdan andar ān ka-šān rist[3] wirāst

34.22* Ohrmazd pad ān gāh[4] hangerdēnīd-dām[5] bawēd[6]
kū-š kār-ēw abar nē abāyēd kerdan[7]
andar ān kē-šān rist wirāyēd[8] kār-ēw abar nē abāyēd kerdan[9]

34.23 yazišn ī pad rist-wirāyīh[10] Sōšāns[11] abāg ayārān kunēd[12]
gāw[13] ī Hadayōš[14] pad ān yazišn kušēnd[15]
az pih[16] ī ān gāw ud[17] hōm ī spēd anōš wirāyēnd ō harwisp mardōm dahēnd
harwisp mardōm a-hōš bawēnd[18] tā hamē[19] hamē-rawišnīh ∵

34.23* yazišn ī[20] pad rist-wirāyišnīh Sōšyans[21] abāg ayārān[22] kunēd[23]
gāw *Hadayāvš.* pad ān yazišn kušēnd[24]
az pīh[25] ān[26] gāw ud hōm spēd anōš[27] wirāyēnd[28] ō[1] harwisp[2] mardōm[3] dahēnd

---

1 KM; Kb <dlwnd>.
2 Ta <hglyn->, TbD <hnylynyn->.
3 TabD <lyyt>.
4 Kb <y'y'>.
5 Kb <hnd->.
6 Tb <byt'> eol.
7 Kb <krt'> 2x.
8 Kb <-yt ww>.
9 M <krt>.
10 Ta <l'yyt wyl'-yhyh>, Tb <l-yyyt' wyl'-yyh>, D <lyyt' wyl'-yš>.
11 D <-š'nk>. – TbD + f.st. <WAYWN>.
12 TabD <-x_1>.
13 TbD <-RAy>.
14 Ta <ht' ẏwš>, TbD <ht'ẏwš>.
15 Ta <NKSWNd>, TbD <NKSWd>.
16 Ta <TLBA>
17 Ta.
18 TbD + y.
19 Not Tb.
20 KM.
21 Kb <swš'nš>.
22 Not Kb.
23 K <-WNyt>, M <WĄDWNx1>, Kb <-YWNx1>.
24 Kb <ky / š'nnd>.
25 KMKb <psD>.
26 Kb <ZC>.
27 KMKb <'wš>.
28 MKb <wyl'-ynd>.

harwisp[4] mardōm a-hōš[5] bawēnd[6] tā hamē[7] hamē-rawišnīh

34.24 ēn-iz gōwēd kū

kē[8] mard-paymān būd hēnd ēg-išān pad dād ī 40-sālag[9] abāz wirāyēnd

ud ān[10] kē xwurdag nē rasīdag[11] būd hēnd ēg-išān pad dād ī 15-sālag[12] abāz dahēnd [TD1_97r]

harw kas zan frazend[13] dahēnd

ud abāg zan māyišn ōwōn kunēnd[14] čiyōn[15] nūn andar gētīy[16]

bē frazend-zāyišnīh[17] nē bawēd

34.24* ēn-iz gōwēd kū

kē[18] mard-paymān būd[19] estēd ēg-iš pad dād ī[20] 40-sālag[21] abāz wirāyēnd[22]

ān kē[23] xwurdag nē rasīdag[24] būd[25] hēnd ēg-išān pad dād ī[26] 15-sālag[27] abāz wirāyēnd

ud[28] harw kas zan dahēnd ud frazend[29]

abāg zan[30] māyišn[1] ōwōn kunēnd[2] čiyōn nūn andar [K20b_16v] gētīy bē frazend-zāyišnīh[3] nē bawēd

---

1 Kb <yw'>.
2 Kb <-yyp̄wm>.
3 MKb <m-> 2x.
4 Not K.
5 Kb <'hw / š>.
6 K <bwł[..]>.
7 M; K hamāg, Kb <hm'>.
8 Ta ka.
9 TabD <- ŠNTk(')> 2x.
10 Tb + y.
11 Ta <-WNyt\k/> eol., TbD <-WNyt'>.
12 D <10 III II ->.
13 Ta <prynnd>, Tb <przнnd>, D <przнd>.
14 TabD <-WNd>.
15 Tb + kū, D ~~kū~~.
16 TaD <yyt'>.
17 Ta/bD <prŷ/ynnd ZLH->.
18 Kb after mard.
19 MKb <bwt> 2x.
20 M.
21 Kb <40 lynt>.
22 M <wyl'ysnd> 2x, Kb <wyl'snnd> 2x.
23 MKb; K čē.
24 K <lYyytk>, Kb <lYyyt'>.
25 Kb <bwt'>.
26 MKb.
27 Kb <- ŠNT'>.
28 KM 2x.
29 Kb <PWN / ynnnd>.
30 Kb <zn'>.

34.25 pas Sōšāns az dādār framān hamāg mardōm mizd ud pāddāšn dahēd kunišn-passazagīhā[4]
ān-iz ast ī[5] ēdōn ahlaw kū gōwēd kū nayēd[6] ō Garōdmān ī Ohrmazd
ud čiyōn xwad[7] abāyēd kerb[8] ul stānēd[9]
tā hamē ud hamē rawišnīh pad ān abāgīh rawēd

34.25* pas Sōšyans[10] az dādār Ohrmazd framān hamāg mardōm[11] mizd ud[12] pāddāšn[13] dahēd[14] pad kunišn sazāgīhā[15]
ēn-iz ast ī[16] ēdōn[17] ahlaw kū [M51b_**249v**/200] gōwēd kū nayēnd[18] ō wahišt[19] ud[20] Garōdmān ī Ohrmazd
čiyōn xwad abāyēd [K20_126v] kerb ul stānēd[21]
tā hamē[22] hamē-rawišnīh[23] pad ān abāgīh[24] hamē[25] rawēd

34.26 ēn-iz gōwēd kū kē yašt nē kerd [TD2_115r/227] estēd gētī-xrīd[26] nē framūd estēd
ǰāmag ahlawdād ō arzānīgān nē dād estēd ānōh [DH_226r] brahnag
u-š Ohrmazd yašt bē kunēd[27] u-š mēnōy gāhān kār ī wastarg ōh kunēd[28]

---

1 K <nm'snd>, Kb <nm'ysnnd>.
2 KM/Kb <WĄ/AYWNd>.
3 Kb <PWN znnd>.
4 TbD <pysnk->.
5 Tb+ <AYT'k> eol., D.
6 TabD <-x$_1$>.
7 TbD <NP->.
8 Ta <klpk>.
9 TabD <-WNyt(')>.
10 KM; Kb <swš'n> eol.
11 MKb <m->.
12 M.
13 Kb <p't / y'-yšn>.
14 KMKb <-d>.
15 Kb <yypkh'>.
16 KM.
17 M; not KKb.
18 KKb <YZLWNd>, M <Ẏ ZLWNd>.
19 Kb <hšt'>.
20 M.
21 KMKb <-WNyt>.
22 Kb <hm'k>.
23 K <m'k->.
24 Kb <'p̄'-yy'y>.
25 M; K hamāg.
26 Ta <yyt' hlyt>, TbD <yytwkhlyt'>.
27 Tab <-WNyt(')> , D <-WNyṭ>.
28 Tab <-WNyt(')>, D <-WNyṭ>.

34.26* ēn-iz[1] gōwēd kū kē[2] yašt nē kerd estēd gētīxrīd[3] nē framūd estēd
ud ǰāmag pad[4] ahlawdād ♣ ō arzānīgān ⌉[5] nē dād[6] estēd ānōh[7] brahnag
u-š Ohrmazd yašt kunēd[8] u-š mēnōy *gəhān* kār ī[9] wastarg ī ōy[10] kunēd[11]

34.27 pas Ohrmazd Ganāg[12] Mēnōy Wahuman Akōman Urdwahišt[13] Endar Šahrīwar[14] Sāwul[15]
Spandarmad[16] Tarōmad[17] ī ast ī *Aŋhaiθ*[18] Hordad Amurdad Tāyriǰ ud Zēriǰ[19]
rāst-gōwišnīh[20] ān[21] ī drōw-gōwišnīh[22] Srōš-ahlīy[23] Xešm[24] ī xurdruš[25] gīrēnd

34.27* pas Ohrmazd[26] Gannāg Mēnōy[27] ud[28] Wahuman Akōman Ašwahišt *Indər*[29] Šahrīwar[30] *Sāvl*[31]
Spandarmad[32] *Tarōmat*[33] *i*[34] *hast Nāvŋhas*[35] Hordad Amurdad Tāriǰ Zēriǰ[1]

---

1 M; K ēn, Kb + y.
2 Not K.
3 KM <yytyD hlyt>, Kb <yytyD hlt'>.
4 M; not K.
5 K.
6 Kb <d't'>.
7 K + {b'hlwk}.
8 K <WĄYWNd>, M <WĄDWNyt>, Kb <-WNx1>.
9 M sup.
10 KM <OL>.
11 K <-WNyt>, M <WĄDWNyt>, Kb <-WNd>.
12 Tab/D <g/yn->. – Tb w +, D + sup.
13 Tab <'wrt->, D <'rt->.
14 TaD <štr'ywl>, Tb <štywwl>.
15 Ta <yy'wł>, TbD <S'wl = <yšwl>.
16 TabD <yypyn->.
17 TabD <tlwk->.
18 Ta *aŋhaiθi*, Tb *aŋhaiθ ∵* , D *aŋhaiθ*.
19 Ta <t'ylc' zylc'>, Tb <t'ylyc wz'ylyc>, D <t'ylyc wz'lyc'>.
20 Ta <-šny>.
21 Tb <OL>.
22 Ta <-šny>, D <-šn'>.
23 Ta <-š'-ylyD>, Tb <-š hł'y>, D <-š / hł'>.
24 Tb w +.
25 Ta <hwlḷlpš>, Tb <hlwyd/kylpš>, D <hwl ylpš>.
26 M + w.
27 Kb <gn'ym->.
28 M.
29 Kb *Indar*.
30 K <štywr>, M <štrywr>, Kb <y'twÿwl>.
31 Kb *sāuuar*.
32 KM <yypnyrmt>, Kb <yyp ' mt'>.
33 Kb *-mit*.
34 K . .
35 Kb *Nāvaŋha*<yyp̄>.

rāst-gōwišnīh[2] ān ī[3] drōw-gōwišnīh[4] Srōš[5] Xešm gīrēnd

Bd.

34.28 pas 2[6] druz frāz mānēnd Ahrimen ud Āz ∵

34.28* pas 2 druz frāz mānēnd Ahrimen ud[7] Āz

34.29 Ohrmazd ō gētīy[8] āyēd xwad zōd Srōš-ahlīy[9] rāspīg ud ēbyāhan[10] pad dast dārēd

34.29* Ohrmazd ō[11] gētīy āyēd xwad zōd ud[12] Srōš rāspīg ud[13] ēbyāghān[14] pad dast dārēnd[15]
[K20b_17r]

34.30 Gannāg[16] Mēnōy ud Āz pad ān ī gāhānīg nīrang zad-abzārīhā[17] ud a-kār[18]
[19]♣ tarag[20] ān widarg asmān padiš andar dwārist abāz ō tam ⎫ ud tār (...)

34.30* Gannāg Mēnōy[21] ud[22] Āz pad[23] ān *ghāni*[24] nīrang zad-abzārīhā a-kārīhā-tar kunēnd[25]
ān widarg āsmān[26] padiš andar dwārist abāz ō tom tār dwārēd

34.31 ud Gōčihr mār pad ān ayōšust ī widāxtag[1] sōzīhēd [TD1_97v]

---

1 M *tāvrij u zāirvrij*, Kb <z'lÿc'>.
2 KM + w.
3 KM.
4 K <dlyng->, M <dlwnd-> + sub. P. *durōγ*, Kb <dlwg ->.
5 M + w.
6 TabD.
7 M.
8 TabD <yyt'>.
9 Ta <-š'ylyD>, Tb <-š hł'y>, D <-šhl'>.
10 Ta <'yypy'-yy'n>, TbD <'yyyp̄y'-yy'n'>.
11 Kb <'w'>, not K.
12 M 2x.
13 KM.
14 K <'ypy'yw'n'>, M *aβiiågahan*. Kb *aiβiiāŋhən*.
15 M; K <-NNyt>, Kb <YHSNN / yt'>.
16 Ta <gnn->, TbD <yn->.
17 Ta <zẏt ->, Tb <zyn ->, D <zt ->.
18 Ta <'-yk'l>.
19 Not Ta bol.
20 TbD <LCYrk>.
21 Kb <yn'ym->.
22 KM.
23 Not K.
24 K; M *ghān*, Kb *ghā* (*g* = <yp̄>).
25 K/MKb <WĄY/DWNd>.
26 Kb <'sm->.

ayōšust andar ō dōšox tazēd

ud ān gandagīh ud rēmanīh andar zamīg kū dōšox būd pad ān ayōšust sōzīhēd[2] pāk[3] bawēd[4]

ān <'lm>[5] ī[6] Gannāg[7] Mēnōy padiš andar dwārist pad ān[8] [TD2_115v/228] ayōšust gīrīhēd[9]

34.31* Gōčihr[10] mār pad ān ayōšust[11] widāxtag sōzēd

ān gandagīh[12] ud[13] rēmanīh andar dōšox būd[14] pad ān ayōšust[15] sōzīhēd pāk bē bawēd

ān <*yw*łwm>[16] ī Gannāg Mēnōy[17] padiš andar[18] dwārist pad ān[19] ayōšust[20] gīrēd[21]

34.32 ān zamīg dōšox abāz ō frāxīh ī gēhān āwarēnd

ud bawēd fraškerd andar axwān[22]

pad kāmag gēhān a-marg tā hamē ud hamē-rawišnīh

34.32* ān zamīg ī[23] dōšox abāz ō frāxīh ī[24] gēhān āwarēd

bawēd [M51b_**250r**/201] fraškerd[25] andar axwān

pad kāmag gēhān a-marg tā hamē hamē-rawišnīh[26] [K20_127r]

34.33 ēn-iz gōwēd kū

ēn zamīg an-afsār[1] ud a-nišēb[2] ud hāmōn[3] bē bawēd

---

1 Ta + y.
2 Tb <swcẏt'>.
3 Ta <ŶK'YA>.
4 Ta <-WNt'>.
5 Ta <'lm>, TbD <' ml>.
6 TbD.
7 Ta <gn\n/->, TbD <yn->.
8 Ta + y.
9 TabD <-Wnhyt(')>.
10 M <gwcd'l>.
11 K <'ywšyyt>, Kb+ <'ywšyytwt'htk'>, M <'ywk->.
12 Kb <gndyh>.
13 M.
14 M <bwt>.
15 MKb <'ywk->, K ēwēnag <swyyy•>.
16 M *alami* (*l* = <lw>), Kb *alәm*.
17 Kb <ynym->!.
18 M; K bē.
19 Not K.
20 M <'ywkhš->.
21 KM <WĄYWNyt>, Kb <-WNx$_1$>.
22 Ta <'hw'n> + sup. <'n>, Tb <'hw'>.
23 Kb.
24 KM.
25 Kb <plšcrt'>
26 K hamāg hamāg-.

ud kōf čagād gawr ul-dārišn[4] frōd-dārišn nē bawēd

34.33* ēn-iz[5] gōwēd kū

ēn zamīg an-afsār[6] a-nišēb[7] *āmāvan*[8] bē (bawēd)

kōf-iz[9] čagād-iz[10] ud[11] gawr ul-dārišnīh[12] frōd-dārēnd[13] nē bawēd ∵

[M51b_**250r**/201 next 35.51*]

1 TabD <’n’p̄S’l = -yšl>.
2 Ta/b <’nšyyp/p̄’>.
3 Ta <h’mw>.
4 Ta <-lyt>.
5 Kb + y.
6 KMKb <’n’yy’l>.
7 KMKb <’nšyyp̄>.
8 Kb *āmāvand*. .
9 K kōf, MKb + y.
10 M; Kb <c•k’t'c>; K čagād.
11 M.
12 Kb <-YHS->.
13 Kb <-d’lynd>.

BD. (INDBDH. XXVII)

35.0 ABAR TŌHMAG[1] PAYWAND[2] Ī KAYĀN ∵

35.0* ABAR TŌHM[3] UD[4] PAYWAND KAYĀN

35.1 Hōšang[5] Frawāg ī Siyāmag ī Mašīy[6] ī Gayōmard ∵

35.1* Hōšang[7] ī[8] Frawāg ī Siyāmag[9] Mašīy[10] ī[11] Gayōmard[12]

35.2 Tahmōraf[13] ī Wīwanghan[14] ī *iiaŋhṯ* Hōšang

35.2* Tahmōraf[15] [16]♣ ...

35.3 J̌am ī Tahmōraf[17] ud Spitūr[18] ud Narseh[19] kē[20] Rašn-čīn-iz[21] xwānēnd hamāg brād[22] būd hēnd

35.3* ... Tahmōraf ⎫ Spitūr[23] Narseh[24] ī kē Rašnōčīn-iz[25] xwānēnd hamāg brād[26] būd[27] hēnd

---

1 TbD y.
2 Ta <prdnd>.
3 K rep.
4 KM.
5 Tab <hwš/š̈'ng>, D+ <ky'nš'ng>
6 Ta <mš'>, TbD <m''>.
7 K <hwšyng>, Kb <hwš'ng>.
8 Kb w.
9 K <yy''kmk>, Kb <yy'smk'>.
10 K <m'š'>, Kb <m'š>.
11 KM.
12 Kb <'ywkmlt'>.
13 TaD <-t'hmwlp>, Tb <t'hmwlyt'>.
14 Ta <wy̤wnghn'>, Tb+ <wywnš̈'ng>, D <wywnš'n>.
15 K <twhmwlp>, Kb <thmwlt'>.
16 Not KKb.
17 TabD <-t'hmwlp>.
18 Tab <yyp->, Tb <-twwl>, D <yyyp̄ytwl>.
19 TabD <nryy'D>.
20 Not TbD.
21 Ta Rašn-čīn, TbD <-n'yc>.
22 TabD <bl't'>.
23 Kb <yypyt / l>.
24 KKb <n'ls>.
25 K <lšnwwkcync>, Kb <lsnwc MNW cync>.
26 KKb <bl't'>.
27 KKb <bwt>.

35.4 az J̌am J̌amag ī-š xwah zād ǰuxtag[1] ēw mard ud zan
ud āgenēn zan šōy [2]♣ būd hēnd ⌋
mērag Āspīgān ud ziyānag Zrēšom nām būd hēnd
paywand bē [DH_226v] raft

35.4* az J̌am ud[3] J̌amag ī xwahar[4] būd zād[5] ǰuxt-ēw mard zan[6]
āgenēn[7] zan šōy būd hēnd
mērag Āspiyān[8] [K20b_17v] ziyānag <zlš'm> nām būd hēnd
paywand bē raft[9]

35.5 Spitūr[10] ān būd kē abāg Dahāg J̌am kirrēnīd

35.5* Spitūr ān[11] būd abāg[12] Dahāg J̌am bē kirrēnīd

35.6 Narseh[13] ēg-iz zīst ud Narseh[14] ī wiyābānīg xwānēnd
gōwēd kū-š ān[15] xwarrah abar dād estēd kū harw rōz andar wāzārīhā bē widerēd
hamāg xwarišn yōǰdahr ud pāk bē kunēd[16] ∵

35.6* Narseh[17] ēg-iz[18] zīst Narseh[19] *giiāvān*. xwānēnd
gōwēnd kū-š ān xwarrah abar dād[20] estēd kū harw rōz andar wāzārīhā[21] bē widerēd

---

1 Ta <ywytk ->, TbD <ŷ/ywhtk>.
2 Not TbD.
3 K.
4 KKb <-El>.
5 KKb <z't'>.
6 KKb <zn'> 2x.
7 Kb <'knMN>.
8 Kb <'yyp // šn'>.
9 KKb <lpt(')>.
10 TbD <yyyp̄->.
11 Kb <ZL>.
12 K + f.st. <**k**'m>.
13 Ta <nryy'D>, TbD <nryy-yD>.
14 TabD <nryy'y>.
15 Not Tb eol., D.
16 Tab <-WNyt>, D <-WNyṭ>.
17 K <n'lyyy>, Kb <n'ly / yy>.
18 Kb + y.
19 K <nswYkl>, Kb <n'lyyt>.
20 Kb <d't'>.
21 KKb <'c'l->.

hamāg[1] xwarišn yōǰdahr[2] pāk[3] bē kunēd[4]

35.7 Dahāg [TD2_116r/229] Arwad-asp ī Zaēnīgāb ī[5]

Ta 2 *viraf* [TD1_98r] <šyh w sn'> Tāz ī .

TbD <II y l'lcyh'> *nig* <yt'cy>

Frawāg ī Siyāmag ī az mādarān

Dahāg ī Ōdag ī

Ta *Baiakitam.baii ~~-k~~ akōβōixi . pairiur.vuo / uuaēsmi Gaβiθβi .*

Tb *Baiiaki . tam.baiiakōβō / aθipairiur vouruuaēsmi . Gadβiθβi*

D *Baiiaki . tam.baiiakōβōθipairiur. vouruuaēsmi . Gadβiθβi .*

Druǰaskān[6] ī Ganāg[7] Mēnōy ∵

35.7*

K Dahāg *Xrutāsp i Zainigāv i Virafšŋ i Tāz i Frāvāk Siiāmk əj* mādar

Dahāg ī *Udaiie Bayak i Tambaiiak i Oβoxm i Paiuruuaēsm i Gadβiθβ i*

Družia i Īaska i Ganā Mainiiō °

Kb: Dahāg <hlwt'yyp' w zÿnng'k> *piprpiamaŋ.* <t'cYk>. *fravāk* <yyYmk' MN ym'tl>

Dahāg *Udayi. Bayaki. Tambiiak. Ōžō.ximi. Pairi.uruua.uruuaēsimi. Gaδviθβi*

<dlwcy>. *aiiapkā.*[8] <yn'ymnwd>

35.8 Frēdōn ī[9] Āspīyān[10] Purr-gāw Āspīyān[11] ī Sōg-gāw Āspīyān ī Bōr-gāw[12] Āspīyān ī Siyā-gāw Āspīyān[13] ī Spēd-gāw Āspīyān[14] ī Dabr-gāw[15] Āspīyān Ramag-gāw Āspīyān ī[16] <wnwplwkšn'> Āspīyān ī J̌am ī Wīwanghān

35.8*

---

1 Kb <hmyk>.
2 Kb <ywšy'k →ywšy'y / yl>.
3 Kb <p'k>.
4 K <WĄYWNyt>, Kb <WAYWx$_1$>.
5 Ta <z'yn'^{Y}y'py>, TbD <z''n'^{Y}y'p-1>,
6 TbD <d/ylw'yyk'n>.
7 Tab <gnn->, D <yn->.
8 With *p* for *s*.
9 Ta +.
10 TbD <'yyyp̄-> +; Ta/bD <-y/Yk'n>.
11 Ta <'yyp̄yn'n> +, Tb <-Yk'n'> +.
12 TabD <bwlT->.
13 Tb <'yyp-> 2x, D <'yyp̄->.
14 Ta <-yk'n> +.
15 TaD <yyp̄l ->, Tb <yyp̄wl ->.
16 TabD.

K: Frēdōn Āspīyān ī Siyā-gāw[1] Āspīyān *Bor*-gāw Āspīyān
Siyā-gāw[2] Āspīyān Spēd-gāw Āspīyān *Gəfr*-gāw ī Āspīyān Ramag-gāw Āspīyān
Vanfryəšn Āspīyān J̌am ī Wīwaghān

Kb: Frēdōn Āspīyān *pərgā. āθβaqn.* Siyā-gāw[3] Bōr-gāw Āspiyān
<yy''k 'yypy'n'> Spēd-gāw Āspiyān *Gfr gā* Āspiyān Ramag-gāw Āspiyān ∵
Vanfray' <YAM>[4] w *jm* <wypyh'n>

35.9 čiyōn awēšān ǰud az Āspīyān[5] ī Purr-gāw 10 paywand
harw ēk 100 sāl bē zīst[6] hēnd bawēd 1000 sāl
ān 1000 sāl Dahāg duš-pādixšāyīh[7] būd[8]

35.9* čiyōn awēšān ǰud az Āspīyān [K20_127v] ī[9] Purr-gāw 10 paywand[10] būd hēnd
harw ēk 100 sāl bē zīst hēnd ī bawēd 1000 sāl
ān 1000 sāl Dahāg duš-pādixšāyīh[11] [K20b_18r] būd[12]

Bd.

35.10 az Āspīyān[13] Purr-gāw[14] Frēdōn zād[15] kē kēn ī J̌am xwāst
anīz[16] frazend[17] Barmāyōn[18] Kadāyōn
Frēdōn az awēšān purr-xwarrahtar būd[19]

35.10* az Āspīyān[20] [21]♣ Purr-gāw Frēdōn zād kē kēn J̌am xwāst[22]

---

1 K <yy''k-TWRA>.
2 K <yy''k-TWRA>.
3 Kb <yy''k-TWRA>.
4 For <ŠM>?
5 Ta/bD <-y/Yk'n>.
6 Ta <zywyyt>, TbD <z-y̰/yyyt>.
7 Ta <-š'-yh>, Tb <-šy-yh>, D <-š'y-yh>.
8 Ta <-WNyt>.
9 KM.
10 Kb <PWNtwnd>.
11 K <dwš'p->.
12 Kb <-WNt'!>.
13 Ta/bD <-y/Yk'n>.
14 D <pwlT->.
15 TabD <z't(')>.
16 Tab <AHRNyc>.
17 Tab/D <prynnd/y>.
18 Ta <-ywn'> 2x, TbD <-ywn> 2x.
19 Tb <-WNyt'>.
20 Kb <'yyp̄'šn>.
21 Not Kb.
22 K <hw'yyt>.

āgenēn-iz frazend būd hēnd *Barmāyun* ud ⟩ *Katāyun*.
Frēdōn az[1] awēšān[2] frīytar[3] būd[4]

35.11 az Frēdōn zād[5] 3[6] pus Salm ud Tūz ud Ērij
ud az Ērij[7] 2 pus duxt-ēw zād

35.11* az Frēdōn zād[8] 3 pus Salm ud Tūz. [9]♣ Ērij
az ⟩ Ērij pus-ēw duxt-ēw[10] zād

35.12 pus ī 2-gānag Wānīdār[11] ud <'wstb'> nām būd hēnd
duxt Guzag[12] nām būd[13]

35.12* pus ī[14] 2-gānag Wānīdār *Anastox* nām būd
duxt *Ganja*[15] nām[16] būd

35.13 Salm ud Tūz-iz[17] Ērij ud frazendān āwādagān hamāg[18] ōzad[19]
ud ān duxt[20] [TD2_116v/230] Frēdōn pad nihānīh[21] dāšt az ān duxt[22] duxt ēw zād[23]
awēšān āgāhīh[24] būd u-šān mādar ōzad[25]

---

1 K <∵ MNW>.
2 Kb <∵ / pwl> + in marg. <zw>?
3 KKb <ply'tl>.
4 K <-WNyt>.
5 Tb <z't'> 2x.
6 D <III>.
7 Not Ta.
8 Kb <z't> 2x.
9 Not K bol.
10 K <ywht-1>.
11 Tb <'nyt-> bol.
12 TabD <yw->.
13 TabD <bwt>.
14 K.
15 Kb *gəja*.
16 K blotted out.
17 Ta <twc>.
18 Ta + <ZK> eol.
19 Ta <ZYT->.
20 Ta <dwht> +.
21 TabD <nyh-> +.
22 TbD <d/ywht(')> +.
23 Tb <z't'>.
24 Ta <'d's->, not TbD.
25 Not D bol., Tb.

ud ān duxt[1] hamē Frēdōn pad nihān bē kerd tā 10 paywand
ka Mānuš-xwaršēd[2] wēnīg [3]♣ az mād zād
čē[4] čiyōn bē [TD1_98v] zād[5] rōšnīh ī xwaršēd pad wēnīg ⟩ ōbast

35.13* Salm[6] Tūz Ērij ud frazendān[7] āwādagān hamāg ōzad
duxt[8] Frēdōn[9] pad nihān[10] dāšt az ān[11] duxt-ēw[12] zād[13]
awēšān āgāhīh[14] būd[15] u-šān mādar ōzad[16]
ān duxt[17] Frēdōn pad nihān[18] kerd tā 10 paywand[19]
ka Manuš[20] ī[21] xwaršēd [22]♣ *vini* az mādar[23] zād
rōšnīh xwaršēd ⟩ pad wēnīg ōbast

35.14 az Mānuš[24] ud[25] xwahar Mānuš-xwarnar
az Mānušxwarnar xwahar Mānuščihr zād
kē-š Salm ud Tūz ōzad[26] [DH_227r] ud kēn ī Ērij xwāst

35.14*
K: az *Manoš.xᵛəršed vini xᵛāhar Manōš.xᵛarnar*
az *Manoš.xᵛarnar Manocəhr* zād kē-š Salm ud Tūz ōzad pad kēn Ērij

1 Tb + ōzad, D + sup.
2 Ta <m'nwyh ->, TbD <m'nwŝ/s>. – TbD + pad.
3 D sup. interl.
4 TbD + <MYM>.
5 Ta + az.
6 K Salm / Salm, Kb <yylym>.
7 K <plcnd'n>, Kb <przndyn'>.
8 Kb <BRTM>.
9 Kb <plÿtw> 2x.
10 Kb <nyhyn'>.
11 Kb + y.
12 Kb <ywht' ywht-1>.
13 Kb <z't'> 2x.
14 Kb <'k̇' / s>.
15 Kb <bwt'>.
16 Kb <ZK TWLWNt">.
17 Kb <jwht'>.
18 Kb + <PBRA> bol.
19 Kb <ptnd>.
20 Kb <mnwyy'>.
21 KKb.
22 Not K.
23 Kb <m'tl>.
24 Tab <m'nwyh> +.
25 TaD.
26 Ta <ZYT->.

Kb: az *Manōṣx^{v}δhar Manōṣ* <hwy'lyt'>[1] *Manōṣ x^{v}arnar*[2]
az *Manōṣ x^{v}arnar. δžManōš. x^{v}arnak Manōš x^{v}arnak*

35.15 az Mānuščihr [3]♣ zād[4] Frīy[5] Nōdar ud Dūrāsraw

35.15*
K: az *Manocəhr* zād *Frišnodar* • *u Durāsrō*
Kb: *Manō*<cyhl z'ṭ'> *Fraṣnōdar Durāsrō*

35.16 čiyōn Manuščihr ī Manuščihrwar ⎪ Mānušxwarnāg kē[6] mād Guzag ī Ērag ī *Θritak* ī Bidag ī Frazušag[7] ī Zušag ī Frēn
ān[8] Gūzag ī Ēriǰ ī Frēdōn ∵

35.16*
K: čiyōn *Manōcəhr*[9] *Manošx^{v}arnar Manošx^{v}arnak kamām Ġozak*
Biterak Θritak Bitag Frazušag Zušak [K20_128r] *Friguzag* • *Guzak i* Ēriǰ Frēdōn
Kb: čiyōn[10] *Manōcəhr Manōṣx^{v}arnar Manōṣx^{v}arnar ke nąm Ġozak*
Fraguzak Gaδad. Erəj. Frīṯī.

35.17 Frāsyāb[11] ī Pašang ī *Zaēšim* Tūrag[12] ī *Spaēniiasp*[13] ī Durwišab[14] ī Tūz ī Frēdōn ∵
čiyōn Karswas-iz[15] kē Kēdān xwānēnd Agrērad[16] harw 3 brād[17] būd[18] hēnd

35.17*

---

1 For <hwlšyt'>.
2 Kb <-*nak* ⇀ -*nar*.
3 Not Ta bol.
4 TbD <z'ṭ'>.
5 TbD <ply'>.
6 Tb <MN>.
7 Ta <plwzẘšk>, TbD <pl zwšk>.
8 Ta + y.
9 K *Ma / no{x^{v}arnar}ōcəhr*.
10 Kb <csn>.
11 Ta <pl'yy'p̄>, TbD <pl'yyy̰/y'p̄>.
12 Ta <tw'lk>.
13 Ta *Spaēnii*<'k yyp̄>, TbD *Spaēnii*<'yyyp̄>.
14 TabD <ywlwŠp>.
15 TabD <-yyc>.
16 Tab <'kl->, D <'yl->.
17 Ta <bl't>, TbD <AH>.
18 Ta <bwt>.

K: *Frāsiiāv i Pṣəg Zaēšm* Tūrag *Spaēniiasp Durvšasp* ī Tūz[1] *Fraēdaēn*
cun Karsevaz ke Kadān xᵛānand Akrerad • harw 3[2] brād būd[3] hēnd •

Kb: *Frāiiāβ Pəṣaŋṯ. Zimṣi. Tūraki. Spaēniiasp' Udrviṣasp' Tūj. Frūṯīn.*
čiyōn <Dlyypl> kē <knd ''n' m'n'> *Aγrīraḍ.* harw [K20b_18v] 3 brād[4] būd[5] hēnd

[K20_128r, K20b_18v next 35.51*]

35.18 Pašang ud Wēsag[6] harw 2 brād[7] būd[8] hēnd

35.19 ud az Wēsag[9] Pīrān ud Humān ud Šān[10] abārīg brādarān[11] zād[12] hēnd

35.20 az Frāsyāb[13] <plyyyc>[14] ī Čōr ud Šān[15] Šēdag[16] abārīg frazendān[17] zād hēnd[18]

35.21 Wispān-frīy[19] [TD2_117r/231] Kay-Husrōy[20] aziš zād duxt ī Frāsyāb[21] būd
abāg <plyÿyc>[22] ī Čōr ham-mādag[23] būd

35.22 az <plyyyc>[24] ī Čōr Sūlīg[25] Asūrīg[26] abārīg frazendān[27]
az awēšān Anāst-<'yl't> <nyh'n 'yl't> Šān-<y'l't>[28] Frašāward <l'wh'k>[29] abārīg zād[30] hēnd
kē gōkān dērang

---

1 K <twyc>.
2 D <III>.
3 KKb <bwt'>.
4 <bl't>.
5 <bwt'>.
6 Ta <wyy̰'k> 2x, Tb <wʸsk'> 2x, D.
7 TaD <bl't>, Tb <AH>.
8 TabD <bwt(')>.
9 D <w'Yk>.
10 Ta <š'n>, TbD <y''n'>.
11 Ta <-t'l'n>, TbD <-tl'n'>.
12 TabD <z't>.
13 Ta <pl'yy''p̄'> 2x, Tb <pl'yyy'p̄>, D 2x.
14 Ta <plyyc>, TbD <plyyyc'>. – Ankl., P. Frīgīz.
15 Ta <š'n'>.
16 Tb+ <wš'nyhytk'>, D+ <wyh'nyhytk'> .
17 Ta <prŷnd'n>, TbD <przn̈d'n'>.
18 Not Ta.
19 Ta <- plš>, TbD <- ply'>.
20 TaD <-lwy>, Tb <-lw'>.
21 Tb <pl'yy̰'p>
22 Ta <plyyp>, TbD <plyÿ/yyc'>.
23 TabD <hm m'tk>.
24 Ta <plyyp>.
25 TabD <swl'k>.
26 Ta <'swlʸk'>, TbD <-lYk'>.
27 Ta <prŷnnd'n>, TbD <prynny/d'n'>.
28 Ta+ <'w'yyt 'yl't' •š'n'yl't'š'ny'l't>, TbD+ <'w'yyt' 'yl't' wy''n 'yl'ty' wy''ny' l't>.
29 Tb <l'->.
30 Tabd <z't(')>.

35.23 az Aγrērad[1] Gōbedšāh[2] zād[3]

35.24 ka Frāsyāb[4] Mānuščihr[5] abāg Ērānagān andar gar ī Padišxwārgar griftār[6] kerd
seǰ niyāz[7] abar [TD1_99r] hišt[8]
Aγrērad[9] az yazdān āyaft[10] xwāst[11]
u-š ān[12] nēkīh windād[13] kū-š ān spāh ud[14] gund[15] Ērānagān az ān saxtīh[16] bōxt

35.25 Frāsyāb pad ān āhōg Aγrērad ōzad
Aγrērad pad ān pāddāšn frazend[17] čiyōn Gōbedšāh[18] zād[19] ∴

Bd.

35.26 Uzaw[20] ī Tahm-aspān[21] ī *Kanak*[22] *i Barzišt Araβšxwasp Vaētang i Rāγinōiţ i Agāimašuuāk* [23]
ī Nōdar ī Manuščihr[24]

35.27 az[25] Uzaw zād 3[26] pus duxt[27]

35.28 Kawād aburnāy[28] andar kēbūd-ēw[29] būd u-šān pad rōd bē hišt[1] pad kawādagān bē afsard

---

1 TaD <’ylÿ/ylt>, Tb <’klÿlt>.
2 Ta <y̤wpt MLKA>, Tb <y̤wkptš̈’h>, D <y̤wkpt MLKA>.
3 Tb <z’t'>.
4 TabD <pl’yyy’p̄(')> +.
5 Ta <m’nwš’wy’l>, Tb <-cyhł>.
6 Ta+ <-hw’l glpt’l>, TbD+ <-hw’lgl kwp t’l>.
7 Ta+ <yyyc’’’c>, Tb <yyyc n / ’’t'>, D <yyyc n’’t'>.
8 Ta <ŠYYKWNt'>, TbD <-WNt'>.
9 Ta <’klÿlt> +, TbD <’ylylt'> +.
10 TabD <’y’p̄t>.
11 Tb <-WNt'> eol., D <-WN~~yyt~~> + sup. <Nt'>.
12 Not Ta.
13 Ta <HŠK'HWNt>.
14 Tb y.
15 Ta <gwnd>, Tb <ywg>, D <jwg>.
16 Ta <yy’ht->, TbD <yyht->.
17 Ta <prŷnd>, Tb <prynnd>, D <prynd>.
18 Ta <ywkptšLKA>, TbD <ywkpt MŁ/LKA>
19 Tb <z’t>.
20 Ta <’wzwb'>, Tb <’wzwwb'>, D <’wzwb> + sup. <w>.
21 D <twhm’yyp̄'> or <-’yyt>.
22 Ta+ <k’n>*aki barzišt araβiš xᵛasp. vaētaŋgirāγi nōiţ ∴ agāimašuuāki*
Tb+ *kaqaki. birizš / t’l’βš.xᵛaspvaētaŋgi .raγinōiδagāi. mašuuāki.*
D+ *kaqaki. birizšt’l’βš* <hw’yyyp̄>*vaētaŋg•i raγinōiδagā•i mašuuāki.* .
23 Ankl., P. Kanak ī Bayarz ī Šat ī Arwiš ī Huasp ī Wēdang ī Raγ ī Nōdayā ī Mašwāk.
24 Ta <m’nwš’wy’l>, Tb <-cyhł>.
25 Ta <MNW>.
26 D <III>.
27 Tb <-1>.
28 TabD <’p̄l->.
29 TabD <kyyp̄->.

Uzaw bē dīd [TD2_117v/232] stad[2] [DH_227v] bē parward[3]

frazend Windīdag[4] nām nihād

35.29 az Kawād Kay-Abīweh[5] zād

35.30 [6]♣ az Kay-Abīweh ⎫ Kay-Arš ud[7] Kay Biyarš[8] Kay Pisān[9] ud Kay Kāyūs[10] zād

35.31 az Kay Kāyūs Siyāwuxš[11] zād az Siyāwuxš[12] Kay Husrōy zād

35.32 Karišasp[13] Urwāš[14] harw 2 brād[15] būd hēnd

35.33 *Aθriti.*[16] Sāhm ī Tūrag[17] ī *Spaēniiaspi.*[18] Durwišab[19] ī Tūz ī Frēdōn

35.34 Luhrāsp ī Uzāw ī Mānuš[20] Kay-Pisīn[21] Kay-Abīweh[22] Kay-Kawād

35.35 az[23] Kay-Luhrāsp Wištāsp ud Zarēr abārīg brādarān zād[24] hēnd

az Wištāsp[25] Spandyād[26] ud Pišyōtan[27] [TD1_99v] zād hēnd

ud az Spandyād[28] Wahuman ud Ādur-tariš[29] ud Mihr-tariš[30] abārīg zād hēnd

Bd.

---

1 Ta <ŠIYYKWNt'>, TbD <-WNt'>.
2 TabD <-WNt(')>.
3 Tb <pl'lwn>, D <pl'lyn>.
4 Ta <wndtk>, TbD <wnyytk wnyt'>.
5 Ta <kšp̄ywyh>, TbD <kŠpywš>
6 Not TbD.
7 TbD <y w y>.
8 Ta <wy'lš>, Tb <bylš̈>, D<by'ly'>.
9 Ta <yy'n'>Tb <pyy-yn'>, D <pyy'n y>.
10 Ta <k'-ywks 2x>.
11 TabD <-wwhš>.
12 TaD <-wwhš>, Tb <-whš>.
13 Ta <klyš̈yyp>, TbD <klyšyyp̄>.
14 TabD <'wlw'š>.
15 TaD <bl't>, Tb <AH>.
16 Ta *Aθrati.* , Tb *iθrat.* , D *iθrit* .
17 Tb <twlk̇>.
18 *-niia spa,* TbD *-niia.s*<yc>*i* .
19 TaD/Tb <ywlwš/š̈p>.
20 Ta <m'nwyh>.
21 Ta <kp^{Y}yy-yn'>, TbD <ky̱ p^{Y}yy-yn'>.
22 Ta <kšp̄ywš>, TbD <ky̱/y'p̄ywš>
23 Not Ta.
24 Tb <z't'> eol.
25 Ta + <~~MN~~>.
26 Ta <yyp->, Tb <yyp̄->, D <yyyp̄->. – D + zād hēnd.
27 Ta/bD <pY/yš->.
28 Ta <-ndšt>.
29 TabD <-lyš>.
30 Ta <-lš>, TbD <-lyš>.

35.36 Ardaxšahr[1] ī Pābagān kē-š mād duxt ī Sāsān[2] ī Wehāfrīd[3] Zarēr ī Sāsān ī Ardaxšahr[4]
kē Wahuman Spandyādān guft

35.37 mādar ī Kay-Abīweh[5] Frānag ī
Ta: ∵ *Vīδargā Frāštagā . Urwaṯgā i Frāšt*
Tb: *Vaδareā . Fraštā i Urwaṯ.gāi . Frašt*[6]
D: *Vaδareā Fraštā • Urwaṯ.gā i . Frašt*
ī Rāg ī Dūrāsraw[7] Manuščihr ∵

35.38a ēn-iz gōwēd kū
xwarrah ī Frēdōn[8] andar zrēy[9] Frāxkerd pad <kwš>-ēw[10] bun nišast[11]
ud Wadargā[12] pad ǰādūgīh gāw-ēw ō <bwzyt>[13] ī kerd
ō ānōh nīd[14] [TD2_118r/233]
35.38b ēw sāl ānōh <kwš> drūd[15] ō gāw dād tā xwarrah bē ō gāw šud
gāw āwurd šīr dōxt ō 3[16] pus[17] ī-š[18] dād čiyōn Wāmōn Šan[19] *Cṇgraŋhā.*
xwarrah ō pusarān[20] nē bē ō Frānag[21] [22]// šud
35.39 Wadargā[23] Frānag ōzadan[24] kāmist
Frānag pad xwarrah az tay[25] pidar šud

---

1 Ta <'rthyštl>, TbD <'rthštl>.
2 Ta <yy'y-yy'n'>.
3 Ta <wyh'p̄lyt>, TbD <wš'p̄lyt'>.
4 TabD <'rth'tl>.
5 TabD <-ywš>.
6 = <pl'št>.
7 Tb <-yylwwb'>.
8 Ta <pl-yẏtwn> eol.
9 Tab <zl'Dy>, D <zl'D>.
10 Ankl., P. nay-ēw <KNYA-1>.
11 TbD <-yytl>.
12 TabD <wktlš>.
13 TbD <bwcyt(')>.
14 Ankl.; Ta <ZLHWN't>, TbD *u*<ZLWNt'>. – P. šud.
15 Tb <'p̄ YÛLWN'> + sup. <dlwwt>.
16 Ta <AB>, D <III>.
17 Ta + <~~ZYAA~~> bol., TbD + y.
18 Tb + <bwt> eol., D+ <bwt'>.
19 TaD+ <w'mwnšn>, Tb <w'mwnšwn>.
20 TabD <BRAl'n(')>.
21 Ta <pl'n>.
22 From here to 35.45 repeated in TbD = Tb'D'.
23 Ta+ <-WNt ww\k/tl>*gā*, TbD <-WNt' wwktl>*gā*.
24 TabD <'wctn'>.
25 Ta <tyD>, TbD <t'D>.

padistāg[1] kerd [TD2_118v/234] kū nazdist[2] frazend[3] ō Ōšbām daham

35.40 pas Ōšbām ōy[4] az pidar bōxt

ud nazdist[5] frazend[6] Kay-Abīweh[7] zād[8] ud ō Ōšbām dād

nōg abāg Ōšbām ham-kār[9]

Ōšbām andar gumēzagīh[10] [DH_228r] raft [TD1_100r]

Bd.

35.41 mādar ī Uzaw ī duxt ī Wāmōn ī ǰādūg ham-tōhmag[11] abāg Frāsp[12]

u-šān mād-iz[13] [14]♣ □ē zād pYyyt abāg ⌉

35.42 az Sām zād 6[15] frazend[16] pad ǰuxtag[17] nar mādag

ēk Damūg[18] ud ēk Xwasrūg[19] ēk[20] Mārindag[21] nām būd[22] hēnd[23]

mard ud zan āgenēn nām ēk būd[24]

35.43 u-šān ēk Dastān[25] nām būd az awēšān ōy frāztar dāšt

u-š Sagān-šāh[26] ud kust ī nēmrōz[27] awiš dād

u-š Abaršahr [28]♣ kadag-xwadāyīh[29] ō[1] Abarūg[2] dād

---

1 TabD <-ʸyyt->.
2 TabD <nz-yyyt'>.
3 Tab' <prynnd>, Tb <prznd>, D <prznd>, D' <prynd>.
4 Tb'D' ō.
5 TaD <nzy-yyt'>, Tb <nzyyt'>.
6 Tab'D <prynnd>, Tb <prznd>, D <pryny>..
7 TabD <-ywš>. – Tb + f.st. <ZL>.
8 TabD <z't(')>.
9 Ta <~~hm'l~~ hm'hl>.
10 Ta <-cyh>.
11 TabD <AMT(') w'mk>, D' sup. interl. tōhmg ....
12 Ta <pl'yy'p̄> eol.
13 Ta <'mc>, TbD <'m-c>.
14 Tb'.
15 D <III III>.
16 TabD <prynnd>.
17 Ta <ywhtyn>.
18 Tab <ym->.
19 Ta <-yylww>, Tb <-yylw>.
20 Not Ta.
21 TabD <-lyn->.
22 Tb sup.
23 Not Ta.
24 Ta <-WNyt>.
25 Ta <ʸyyt->, TbD <ymyyt->.
26 Ta <-š'h>, Tb <3 'nyh'>, D <III 'nyh'>.
27 Not TbD.
28 D sup. interl.
29 Ta <-t'-yyh>, TbD <-t'-yh>.

35.44 Abaršahr ⌉ ēd gōwēd kū Abarūg šahr

35.45 Srōš[3] [4]// ud Urdwahišt[5] āfrīn pad paywand awēšān <š'y> war kerd
ēd rāy aspōmandīh ud zēnōmandīh ud stabr-sanwarīh[6] ud pākīzagīh ud paydāgīh[7]
ud rāmišn xunyāgīh ud frāz-nāmīh pad awēšān wēš

35.46 Damū[8] Asūrestān kadag-xwadāyīh[9] awiš dād

35.47 xwadāyīh[10] ud dād ī xwadāyīh ārāstan ud drayā-warzīh[11] ud harg ī saxt[12] burdan[13] pad awēšān
būd

35.48 Sparū[14] Spahān kadag-xwadāyīh[15] awiš dād

35.49 Xwasrūg[16] Ray[17] kadag-xwadāyīh awiš dād

35.50 Mārindag[18] Padišxwārgar šāhīh[19] ud wēšag-mālišnīh[20] ud gar-mānišnīh[21] awiš dād
payk[22] raftan[23] ud šabīxōn[24] kerdan hu-zīyiišnīh[25] xwār-zīyišnīh
hamēšag-pērōzīh pad dušmenān

35.51 az Dastān Rōdstahm ud Uzwārag zād[1] hēnd [TD1_100v]

---

1 TbD ōy.

2 TabD <-wk> +. – P. abrang.

3 TbD + šud [35.39] padistāg kerd [TD1_100r] kū nazdist frazend ō Ōšbām daham [35.40] pas Ōšbām ōy az pidar bōxt ud nazdist frazend Kay-Abīweh zād ō Ōšbām dād nōg abāg Ōšbām ham-kār Ōšbām andar gumēzagīh raft [35.41] mādar ī Uzaw duxt ī Wāmōn ī jādūg ham-\tōhmag abāg Frāsp u-šān mād-iz □ē zād pYyyt abāg/ . – \.../ D' sup. interl.

4 TbD cont.

5 TbD <'wwhšt'>.

6 Ta <- sn' l'y>.

7 Ta <-ky>.

8 Ta <ymwk>, TbD <ymww>.

9 Tab <-t'-y/ẏh>, D <-t'-yyh>.

10 Ta <-t'-yyh> 2x, Tb <-t'y-yh> 2x, D+ <-t'-yh>, <-t'y-yh>.

11 Ta/bD <y/dl'' wlcš>.

12 TabD <yy'ht>.

13 TabD <-x_1>.

14 TabD <-wk>.

15 Ta <-t'-yyh> 2x Tb+ <-t'-yh>, <-t'-yyh>, D+ <-t'-yh>, <-t'y-yh>.

16 Tab <-lwy>.

17 Tab <lyD>.

18 Ta <m'lynlk>.

19 Tab <-Ayh>, D <-A yh>.

20 TabD <wyhk->.

21 Tab/D <y/ŷl->.

22 Ta <pwyk>, TbD <pYk>.

23 Ta <-WNt> eol.

24 TaD <Šp'hw>, Tb <Šp'n> + sup. <''n>.

25 Tab <- z'-yšn-> 2x.

[K20_128r, K20b_18v cont. from 35.17*], [M51b_**250r**/201 cont. from 34.33*] (IndBdh. XXVIII)

35.51* ABAR PAYWAND[2] PŌRŠASP[3]

35.52 Pōrušasp ī Pidarāsp ī Hayčātasp ī[4] Čāšnuš[5] ī Paydīrasp[6] ī Harakīdārašn
ī [TD2_119r/235] Harāydār Spitāmān ī Wāydād[7] ī *Aiiazimi.* Rajan[8]
<ī> [DH_228v] Dūrāsraw ī Mānuščihr

35.52*

K *Spitarsp i Haēcadasp • Cašnuš Paitarisp • Harišn i Hardārə Spətāmān •*
Vīdišt i Aiazəmn Rajan i Durāsrun i Manošcəhr •

M: *Pirtraspi Uruuidaspi Haecadaspi Caxšnuši Paitiraspi Hardarašni Haradāri Spəṇtāmi*
Vaidištiaiiazəmi Rajana Drāsruni Manoščəhr

Kb: ♣ *pōrašsp* <pÿk>*tarasp* ⌉[9]
<pyltl'sp̄'> *Uruadasp' Haēcaδasp' Caṣniš. Paitirisp' Haraɗ~~asp'~~rṣn Haradāri* Spitāmān
Vaēdišti. Aiāzəmi. Rajani. Dīrāsrūn. Manōčəhr.

Kb in r. m. *Uruadasp / Haēcaδa/asp. Jā{m}/ɗāmniš. / Pitirisp ° / Āvāraɗā/rṣna ° Radāri ° Ispÿtmąn °*
Vaēdišti °Aiāzəmna ° Rājanï ° Ɗuurāsrūn' ° Manōcəhr °

35.53 čiyōn Pidarāsp[10] 2 pus būd ēk Pōrušasp ēk Ārāspīy
az Pōrušasp Zarduxšt[11] *Vāṯrigā.*[12] *Hindainiš.*[13] zād hēnd
az Ārāstīy[14] Mēdyōmāh[15] zād[16]

35.53*

K: *cun Paitirəsp du pəs* ēk *Porušsp u* ēk *Ārāsti* az *Porušisp* Zardušt Nōdargā Hidainiš

---

1 Ta šud.
2 Kb <PWNtwnd>.
3 M *pourušaspi*.
4 Ta <h'pt'yyp, TbD <h'-yct'yyypyh>.
5 TbD <-nwyh>
6 Tab <p'-ytylyyp̄>, Tb
7 Ta/bD <w'yy/ŷ't>.
8 TabD <lcn'>.
9 In upper marg.
10 TbD+ <pyltl'yyp̄'>.
11 Tb <-twšt'>.
12 TbD *Vaṯrigā*.
13 Ta *Hindainš*, Tb *Handainiš*, D *Handai/inš*.
14 Ta <-yytyD>, TbD <-yyt'>.
15 TaD <-ywk->, Tb <-yw->.
16 Tb <z't'> eol.

M: *cun Pairirəsp du pəs yak Pourušasp u yak Ārāsti əž Pourušasp Zaraθuštra Nodargā Hidainiš*

Kb: *cūn'. Paitirisp' du. puhas* ēk Pōrušāsp' ēk Arāyst' az Pōrušasp Zardušt *Nodargā Hidainiš*

Kb in r. m.: *cūn. Pitïraspaduu*

zād[1] hēnd az Ārāstī[2] Mēdōmāh[3] zād[4]

35.54 Zarduxšt ka-š dēn āwurd nazdist[5] andar Ērānwēz frāz yašt[6]
Fraŝwad[7] Mēdyōmāh[8] az-iš padīrift[9]

35.54* Zarduxšt[10] ka-š[11] dēn āwurd fradom andar Ērānwēz frāz yašt[12]
Fraŝwad ud[13] Mēdōmāh dēn az-iš[14] padīrift[15]

35.55 mowbedān[16] ī Pārs hamāg abāz ō ēn tōhmag ī Manuščihr šawēnd[17]
gōkān kunam[18]

35.55* mowbedān[19] ī[20] Pārs hamāg[21] abāz ō ēn tōhmag ī Manuščihr[22] hēnd
gōkān[23] gōwam

35.56 az Zarduxšt zād[24] 3[1] pus 3 duxt

---

1 Kb <z’t'> 2x.
2 M <-yyty>, Kb <-yyt>.
3 M <mytywwk-> 2x.
4 Kb + <z’t'>.
5 TaD <nz-yyyt>, Tb <nzyyt'>.
6 Tab <yš̈/št>, D <yšt'>.
7 TabD *paršitvṭ*.
8 TabD <-ywk->.
9 TabD <-WNt(')>.
10 Kb <-wšt'>.
11 Kb ka.
12 Not Kb.
13 KM.
14 K <MNš>.
15 KKb <-WNt>, M <ptylpt>.
16 TabD <m’n->.
17 Ta <-WNt'>.
18 Ta <-WNm>, TaD <-WNṃ>.
19 KMKb <m’npt->.
20 K.
21 Kb hamē.
22 K <mnwšycyhl>, M <mnwkš->, Kb <mnwkcyhl>.
23 KMKb <2-k’n(')>.
24 Tb <z’t'>.

35.56* az Zardušt[2] zād[3] 3 pus [4]♣ ud[5] 3 duxt[6] ⟩

35.57[56] ēk Isadwāstar u ēk *Uruuataŋnar*[7] ēk *Vourucihr*[8]
čiyōn Isadwāstar āsrōn mowbedān[9] mowbed[10] būd
pad[11] 100-sālag ī dēn bē widerd[12]
Urwatadnar[13] wāstaryōš ud rad ī War ī J̌am-kerdīgān ī azēr zamīg
Wouručihr[14] artēštār[15] ud spāh sālār ī[16]
Pišišotan[17] ī Wištāspān pad Kang-diz[18] mānēd[19]
ud 3[20] duxt ēk Frēn[21] ēk Srid ēk *Pōurucist*[22] nām būd hēnd

35.57[56]* ēk Isadwāstar[23] ud[24] ēk Urwatadnar[25] ēk Xwaršēd-čihr[26]
čiyōn Isadwāstar[27] āsrōnān[28] rad mowbedān[29] mowbed[30] būd[31] 100 sālagīh[32] dēn bē widerd

---

1 D <III> +.
2 M <-hšt>.
3 Kb <z't'>.
4 Not K.
5 M.
6 Kb <jDht'>.
7 Ta *Uruuataŋ' nar*.
8 TbD *Vuru-*.
9 Ta <m'n-> 2x, Tb 1x.
10 TbD <myw->.
11 TbD+ <-tYHW WNtp w>.
12 Tab <wtylyt'>, D <wytlt'>.
13 Ta <'wlw'ttl>, TbD <'wlw'ttnl>.
14 Ta <w'wlw->, Tb <'wlw-> bol., D.
15 Ta <-tl>.
16 TabD.
17 Ta <pyššwtn'>, TbD <pyš̈/šywtn'>
18 Ta <knv̊dc'>, TbD <kngdc>.
19 TabD <KRYTWN(')d>.
20 D <III>.
21 Ta <pl'n'>.
22 Ta *Pōuru*<cyyyt>, TbD *Pōuruci*<st>.
23 K <Yyytw'sl***y'n***>?, M + y bol.
24 Kb.
25 KM <'wlwlttnl>, Kb <'wlwltnl>.
26 Kb <-lšt->.
27 K <Yyytw'\l/yytl>, Kb <'yyt->.
28 KM <'yy'lw'n>, Kb <'yylw'n'>.
29 KM <m'npt->, Kb <mywptyn'>.
30 KM <mwpt>.
31 K <-WNyt>. – Kb + pad.
32 K <[p]s>?, M <ŠNTkyh>, Kb <ŠNTyyh>.

Urwatadnar[1] wāstaryōš[2] rad ī War ī[3] J̌am-kerd ī[4] azēr zamīg °

Xwaršēd-čihr artēštār[5] spāhbed[6]

Pišyotan[7] ī[8] Wištāspān[9] pad ♣ Kang-diz mānēd[10] ⌋[11] ° [K20b_19r]

3[12] duxt[13] ° ēk Frēn ēk [M51b_**250v**/202] Srid ēk Pōrčist[14] nām ♣ būd[15] hēnd ⌋[16] [K20_128v]

35.58[57] Urwatadnar[17] Wouručihr[18] az zan[19] ī čagar[20]

ud abārīg az zan ī pādixšāyīhā[21] būd hēnd

35.58[57]* Urwatadnar[22] ud[23] Xwaršēd-čihr az zan ī[24] čagar būd hēnd

abārīg[25] az zan ī[26] pādixšāyīhā[27] būd[28] hēnd

35.59[58] az [TD2_119v/236] Isadwāstar [TD1_101r] zād[29] pus-ēw Urwarwizag[30] nām būd

u-šān Arwiz[31] ī Bīrādān xwānēnd

ud ān rāy ka[1] az zan ī čagar[2] būd[3] ēg-išān pad stūrīh ī Isadwāstar bē gumārd

---

1 K <’wl/w\ltnl>, M <’wlwlttnl>, Kb <’wlwltnl>.
2 K <-lyš>? + in marg. s.m. <lywš>.
3 Kb w = <nymkrt'>.
4 K.
5 K <’lyt’št / ’l>?, M <’lyt / yšt’l>, Kb <’lt’’t’l>.
6 M < yyp’h srd’l> + y, Kb + <sp’hytd’l> (<-ytd’l> for <-srd’l>).
7 K <pYy’ywtn'>, M <-tn' w>.
8 Kb.
9 K <wšy’t’sp̄’n>.
10 Kb <KT // LWNyt'>.
11 K eol. overwr’n s.m.
12 M X .
13 Kb <ywht'>.
14 KMKb <pwlc^{Y}yyt>.
15 Kb <bwt'>.
16 K eol. overwr’n s.m.
17 TaD <’wlw’ttnl>, Tb <’wlwttnl>.
18 Ta <w’wl cyhl>, Tb <w’lwcyhl>.
19 Not Tb.
20 Ta <cyl>, TbB <cy/kl>.
21 TabD <-t’-yh’>.
22 K <’wlwtnl>, M <’wlwlttnl>, Kb <’wlwltnl>.
23 KM.
24 KM.
25 Not M bol., Kb <’p̄’ry**k**>.
26 K.
27 M <-š’-yh’>; K<-š’-yh>, Kb <ŠLYTA>.
28 M <WNd>, Kb <bwt'>.
29 Tb <z’t'>, D eol.
30 Ta <-wck>, TbD <-wyck>.
31 TabD <’lwc>.

35.59[58]* az Isadwāstar zād[4] pus-ēw *Ururvija*[5] nām būd[6]
u-šān[7] *Aranj i Nəyradā*[8] xwānēnd
ēd rāy ka[9] az zan čagar būd[10] ēg-išān pad stūrīh Isatwāstar bē gumārd

35.60[59] ēg 3[11] pus ī Zarduxšt[12] čiyōn Ōšīdar Ōšīdarmāh ud Sōšāns[13] az *Huuōuui* būd

35.60[59]* ēn-iz[14] dānēd kū 3[15] pus ī Zardušt[16] čiyōn Xwaršēddar[17] ud[18] Xwaršēdmāh[19] ud[20] Sōšyans[21]
az[22] *Huuōv*.[23] būd[24]

35.61[60] čiyōn gōwēd kū Zarduxšt 3[25] ǰār[26] ō nazdīkīh[27] ī Hwōwī[28] zan[29] hamē šud
harw ǰār ān tōhm ō zamīg hamē šud[30]
Nēryōsang[31] yazd[32] rōšnīh ud zōr ī ān tōhm hamē padīrift[1]

---

1 TbD kē.
2 TabD <cyl>.
3 Tb <-WNyt'>.
4 Kb <z't'>.
5 M *uruvij*.
6 Kb <bwt'>.
7 Not M.
8 M *bəyradā* ÄdalCéb, Kb *arənji bayridā*.
9 MKb; K kē.
10 Kb <BRA>.
11 D <III>.
12 Tb <-twšt'>.
13 TabD <swk->.
14 Kb + y, Kb <TLTA>.
15 Not K.
16 M <-whšt>.
17 MKb; K <šytyl>.
18 KM.
19 Kb Xwaršēd/armāh.
20 M.
21 Kb Sōšāns.
22 Not K.
23 M *Huuov*.
24 MKb <bwt(')>.
25 D <III>.
26 Tb <~~b'l~~> + sup. <y'wl>.
27 Ta <nzŷŸkyh>, TbD <nzy/ŷykyh>
28 Ta <hww'w'>, Tb <hww 'wy̰>, D <hww'wD>.
29 Ta + y eol.
30 TbD <-WNt">.
31 Ta <nylywksng>, Tb <nylswsng>, D <nylswksng>.
32 TaD <j't'>, Tn <j't">.

pad nigāh-dārišnīh ō Anāhīd yazd abespārd

pad hangām xwēš ō mādar[2] gumēzēnd

ud 99,999[3] frawahr ī ahlawān [DH_229r] pad pānagīh gumārd estēnd[4]

35.61[60]* čiyōn gōwēd kū Zardušt[5] 3[6] jār ō nazdīk *Huuōv*[7] hamē[8] šud[9]

harw jār[10] ān[11] tōhm[12] ō zamīg hamē šud[13]

Nēryōsang yazd rōšnīh ud[14] zōr[15] ī[16] ān tōhm hamē padīrift[17]

pad nigāh-dārīh[18] ō[19] Anāhīd yazd abespārd

pad hangām bē[20] ō[21] mādar gumēzēd

9000 ud 900 ud[22] nawad[23] ud[24] 9[25] bēwar frawahr ī[26] ahlawān pad[27] pānagīh[28] gumārd[29]

estēnd kū dēwān[30] nē[31] wināhēnd[32]

35.62[61] mādar ī Zarduxšt[1] Duγdāwī[2] nām būd

---

1 TabD <-WNt(')>.
2 Ta <m'tl>, TbD <m'-ytl>.
3 Ta <9-000 w 9-00 w 90 w 9> bēwar, Tb <9-000 w 9-100 w 90 w 9> bēwar, D <9000 w 900 w 90 w III III III> bēwar = 9,999 + 90,000.
4 Ta <-WNyt>.
5 M <-hšt>.
6 M X .
7 M *Huuov*. – Kb + <~~hm~~'> čiyōn gōwēd kū Zardušt 3 jār ō nazdīk *Huuōv*.
8 K hamāg ++.
9 Kb bol. <~~zlt~~ ZLWNt'>.
10 Kb <swl-1>.
11 K blotted out?
12 Kb -ag.
13 Kb <-WNt" . >.
14 MKb.
15 K zōrīh.
16 KM.
17 KM <ptylypt>, Kb <ptyl/pt>.
18 K <n'y{'}s->, Kb <PWnk->.
19 Kb <'w'>, not M.
20 Not Kb.
21 Kb <'w'>.
22 Kb 2x.
23 KMKb <nwt>.
24 M <9 / w 9>, Kb + <3 3 2 000> bol.
25 Kb <3 3 2>.
26 KM.
27 Not Kb.
28 MKb <p'n'kyh>.
29 Kb <ywmylt>.
30 Kb <ŠA'n'>.
31 Not K.
32 KM <wn'snd>, Kb <wn'ysnnd>.

pidar ī mādar[3] ī Zarduxšt *Fərahimruvānān*[4] nām būd

35.62[61]* mādar ī[5] [K20b_19v] Zardušt[6] [7]♣ *Duγdāv*[8] nām būd[9]

pidar mādar[10] ī[11] Zardušt ⎫ *Frahimravā*[12] nām būd ∵

[K20_128v, M51b_**250v**/202, K20b_19v next 36.0*]

35a.0 Dūdag ī mowbedān[13]

35a.1 Bāg[14] ī Wāy-bōxtān[15] ī Ādur-bandag[16] ī Māhdād[17] ī Mēdyōmāh[18]

ī Frāy-waxš-windād[19] ī Mēdyōmāh ī Kād[20] ī Mēdyōmāh ī Ārāstīy[21] ī Pidarāsp[22]

35a.2 čiyōn Bāg[23] andar Šābuhr[24] ī Ohrmazdān mowbedān[25] [TD2_120r/237] mowbed[26] būd[27] ud Kād andar Dārāy wazurg-framadār[28] būd

35a.3 Ādurbād ī Mahrspand dād-ardāy ī dād-ēraxt ī hu-dēn

ī [TD1_101v] Ādur-dād ī Mānuščihr Wahuman-čihr ī Friyān[29] ī Bayag[30] ī Bayag ī Frēdōn

---

1 Tb <-twšt-> +; TbD + y.
2 TabD <dwγt'by>,
3 D <m'tl>.
4 Ta *Fərəāhimruvānā.* , Tb+ *Fərahumruvānā n*<ŠM>, D *Fərahumruvānān*.
5 Kb.
6 M <-hšt> 2x.
7 M in r. marg.
8 MKb; K *Duγdā.*
9 Kb <bwt'>.
10 M <m'tl>; Kb <m'tl ABYtl>.
11 K.
12 M; K *Frahi.mravā*, Kb *Frahimarvā*.
13 TabD <m'n->.
14 Ta <-t'n bw'k>, Tb+ <-t'n' b'k>, D+ <-t'n wb'k>
15 Ta <hwb'ht->, TbD <w'bwht->.
16 TabD <-bwn->.
17 TabD <m'hyt>.
18 TabD <-ywk-> +.
19 TabD <pl''whšwny't(')>.
20 Ta <k'-yn>TbD <k't>.
21 TabD <-yyty yD>.
22 Ta <pyltl'yyp̄>, TbD <pylt'yyp̄>.
23 Not TbD.
24 Ta <š'hp̄whl>, Tb <š'p̄wyl> + sup. <š''p̄wyhl>, D <š''p̄wyhl>.
25 TabD <m'n->.
26 Ta <mywpt->, TbD <m'n->.
27 Tb <-WNyt'>.
28 Ta <wcwl' plm'l>, TbD <wcwlg plm'l>
29 TabD <plšn(')>.
30 Ta <b''k> 2x, TbD <b'-yk> 2x.

ī Frašōstar[1] ī Frašasp[2] ī Nēw-asp ī *Niuuari* Waxš ī *Vahiδrōuui* [3] Frašt ī Gāg[4] ī Waxš ī Frīy[5] ī Razān ī Dūrāsraw[6] ī Manuščihr

35a.4 Mihr-warāz ī Narsē[7] ī Abzūd-gāw[8] ī Šagr-gušnasp[9] ī *Parštuuai Uruuaŧgāi*[10] Taxm[11] ī Zarēr ī Dūrāsraw ī Mān-weh[12] dūr-nāmīg ī *Zāγ* ī *Mašuuāki.*[13] <wytl>[14] ī Mān-weh[15]

35a.5 <mtr''k'nyt>[16] ī Mard-anōš [17] ī Āfarnbay[18] ī[19] Windād[20] ī Windād-paydāg[21] Wāy-waxt[22] ī Bāg[23] ī Wāy-bōxt[24]

35a.6 mādar kē-š man aziš zād ham[25] duxt[26] ī Frīy-māh[27] ī Čahrū-bōxt[28] ī Māh-hayār[29] ī Māh-bandag[30] ī Māh-bōxt Pusān-šād[31] ī Mard-anōš[32] ī Āfarnbay[33] ī Windād[34] ī Windād-paydāg[35] Wāy-bōxt[1] ī Bāg[2] ī Wāy-bōxt

---

1 Ta <plš'-ytl>, TbD <plšwy'tl>.
2 Ta <pwlšyyp'>, TbD <plšyyp'>.
3 Tb *v\i/hiδrōuui*.
4 Ta <plšt•\y/ y'k>, TbD <plštg'k>.
5 Ta <plšn>, TbD <ply'>.
6 Tb <ywlwyylwb'>, D <yw\lw/yylwb'>.
7 Ta <nyy's>, TbD <nryy'D>.
8 Ta <-šk>, Tb <-y'w>, D <-šw>.
9 Ta <šyltšnyyp>, TbD <šylywšyyp̄>.
10 Tb *Uruua aŧgāhi.* , D *Uruua aŧgāi.*
11 TabD <t'hm>.
12 Ta <m'nwyh>, Tb <m'n'y> eol.
13 TaD *-ki.* , Tb *-ki :* .
14 Ta <*w*ytl>, TbD <wytl>
15 TabD <m'nščyl = m'nŠP̄YL>.
16 TabD <mtr''k'nyt>.
17 Ta <mlt'nẘš>, TbD <mlt'nwyh>.
18 TabD <'p̄lwby>.
19 TbD
20 Ta+ <wwšty wwy't>, TbD <wnd't> 2x.
21 TabD <- y ->.
22 Ta <'-ywwht>, TbD <w'-ywwht'>.
23 TabD <b'k>.
24 Ta <w''bwht>, TbD <w'-ybwht'>.
25 Ta <HWEy>.
26 TabD <ywht>.
27 Ta <pl'-m'h>, TbD <pl'y m'h>.
28 Ta <c''lwb / wwht>, TbD <c''lwbht>.
29 Ta <m'hsb'l>, TbD+ <m'hhsb'lyh w>.
30 TabD <bwn->.
31 Ta <-š't>, TbD <-y''t>.
32 TabD <-nwš>.
33 Ta <'plwbw>, TbD <'plwb>.
34 Ta+ <wwšty wwy't>, TbD <wny't> 2x.
35 Ta <- y ->; TbD one word.

35a.7 abārīg harw mōwbedān[3] ī-šān[4] pad xwadāyīh-nāmag[5] az ham dūdag[6] gōwēd
az ēn[7] tōhmag ī Mānuščihr hēnd
awēšān-iz mowbedān[8] ī nūn hēnd hamāg az ham dūdag[9] hēnd xwānēnd [TD2_120v/238]

35a.8 [10]♣ ud man-iz Farnbay[11] ī xwānēnd ⎪ Dādagīh ī Ašwahišt ī Gušn-ǰam[12] ī Wahrāmšād ī Zarduxšt[13]
Zarduxšt ī Ādurbād Mahrspandān Zādsprahm[14] ī Gušn-ǰam[15]
Ādurbād[16] [TD1_102r] Ēmēdān[17] ud Ašwahišt[18] ī Frīy-srōš[19] [DH_229v]
abārīg mowbedān[20] az ham-dūdag[21] būd hēnd

35a.9 ēn-iz gōwēd kū pad ēk[22] zamestān 50 rōz dēn ī mazdēsnān pad 6[23] kišwar ī didīgar bē mad ∵

---

1 TabD <w'-ybwht'> 2x.
2 TabD <b'k>.
3 Ta <m'n-> +, Tb; D <myw->.
4 Ta <Z.AA'n = Z-Yš'n>, Tb u-šān, D <ZY-š'n'>.
5 Tab <-t'-yyh ->, D <-t'yh ->.
6 TabD <hmyw->.
7 TbD+ <MNYWM>.
8 TbD <myw->
9 Ta <hmdw->, TbD <hm d/yw->.
10 Not Tb.
11 Ta+ <wLYclwbnd>, TbD+ <wLYclwby>.
12 TabD <ywšn'ym>.
13 Not Ta.
14 TabD <-lhm>.
15 Ta <'wšn'ym>, TbD <ywy'n'ym>.
16 Ta Ādur // bād.
17 Ta/bD <''my/yt->. – TbD + y.
18 TabD <-hyšt>.
19 TabD <pl'y slwš>.
20 Ta <m'n->, TbD <myw->.
21 TabD <hmyw->.
22 Tb < 1 > eol.
23 D <III III>.

36.0 ABAR SĀL-MAR Ī TĀZĪGĀN[1] ZAMĀN 12,000[2] SĀL ::

[K20_128v, M51b_**250v**/202, K20b_19v cont. from 35.61*] (IndBdh. XXIX)

36.0* ABAR SĀL-MARAGĪH ZAMĀN[3] DWĀZDAH HAZĀR[4] SĀL BŪD[5]

36.1 gōwēd pad dēn kū
3,000[6] sāl mēnōy-estišn[7] būd kū dām a-mēnīdār ud a-rawāg ud a-griftār būd[8]
hazārag xwadāy Warrag ud Gāw ud Dō-pahikar būd

36.1* gōwēd pad dēn kū
3000[9] sāl mēnōy-estišn[10] būd kū dām a-mēnīdār ud[11] a-rawāg ud a-griftār[12] būd

36.2 3,000[13] sāl Gayōmard[14] abāg gāw[15] gētīy-estišn[16] [17]♣ būd hēnd a-petyāragīhā[18]
hazārag xwadāyīh[19] Karzang ud Šagr ud Hōšag ⌉ būd hēnd
čiyōn bawēd 6,000[20] sāl

36.2* 3,000 sāl Gayōmard[21] abāg[22] gāw pad gētīy-estišn[23] būd[24] hēnd
[25]♣ čīyōn būd 6,000 sāl ⌉ a-petyārag[1]

---

1 D + abar.
2 TaD 10 2-000, Tb <12-000>.
3 Kb <dmyn'>.
4 MKb <12-000>.
5 Kb <bwt'>.
6 Ta <3-000>, Tb <3 000>, D <III-000>.
7 Ta <- 'yyt->.
8 Ta <-WNyt>.
9 KM <3-000>, Kb <3-00>.
10 KKbM <- YK->.
11 K 2x.
12 Kb <'lyp̄t'l>.
13 Tb <3 000>, D <3-000>.
14 TaD <-ywk->, Tb <-yw->.
15 Ta + pad.
16 Ta <ŷ̤ytD 'yyt->, Tb only estišn bol., D.
17 Not Ta bol.
18 Tb <pyt''lk''>, D <pt''lkyh'>.
19 Tb <-t'y>.
20 Ta <3 3 000>, Tb <6 000>, D <III III 000>.
21 MKb <swm->.
22 Kb + pad.
23 Kb <yycyD ->.
24 Kb <bwt'>.
25 Not MKb.

hazārag xwadāyīh Karzang ud[2] Šagr [M51b_**251r**/203] Hōšag [K20_129r] būd hēnd
čiyōn būd[3] hēnd[4] čand[5] 6000 sāl

36.3 ka hazārag xwadāyīh[6] ō Tarāzūg mad petyārag[7] andar dwārist
Gayōmard andar Ēbgadīh 30 sāl zīst

36.3* ka hazārag xwadāyīh ō[8] Tarāzūg[9] mad petyārag andar dwārist
ud Gayōmard[10] andar Ēbgadīh 30 sāl zīst

36.4 pas 40 sāl Mašīy[11] ud Mašyānīy abar rust hēnd
ud 50 sāl ān būd[12] ka-šān zanīh šōyīh[13] nē būd
93[14] sāl 6[15] māh āgenēn [TD2_121r/239] zan šōy būd hēnd
tā ān ka[16] Hōšang[17] ō purnāyīh[18] mad

36.4* pas az[19] 30 sāl Mašīy[20] Mašyānīy[21] abar rust hēnd
panǰāh sāl ān būd ka-šān zanīh šōyīh[22] nē būd[23]
nawad ud[24] 3 sāl [25]♣ ham[26] zanīh šōyīh būd[1] hēnd

---

1 K <pty'lk>, KbM <pt''lk>.
2 KM.
3 MKb <bwt>.
4 Not Kb.
5 K <cnnd>, not MKb.
6 Tab <-t'-yyh>, D <-t'-yš>.
7 Ta <pyt->, TbD <pt->.
8 Kb <'w'>.
9 Kb <tl²tl'cwk'>.
10 KMKb <swmlt(')>.
11 Ta+ <mš̈'>, <mš̈y'ny>, Tb + <mÿ''>, <mÿ''n'>, D <my''>, <my''n'>.
12 TbD <-WNyt'>.
13 Tb <'w^{Y}yh>!.
14 D <90 w III>.
15 D <w III III>.
16 Not TaD.
17 Tab <hwš̈'ng>.
18 Ta <pwln'syh>, Tb <-n'y-yh>, D <-n'ysyh>.
19 Not K.
20 KM <m'š-y>, Kb <mYš-y = m''-y>.
21 K <m'š'yny>, M <m'šyny>, Kb <mYšyny = m''-yny>.
22 Kb <šwy yh> 2x.
23 M <bwt> 2x.
24 M.
25 Not K.
26 Not M.

tā ān ka Hōšang[2] mad ⟩

36.5 Hōšang 40 sāl ud Tahmūrab[3] 30 sāl
J̌am tā xwarrah aziš bē šud ♣ 616 sāl ud 6 ⟩[4] māh
pas az ān 100[5] sāl andar wirēg būd
716[6] sāl ud 6[7] māh bawēd

36.5* [8]♣ Hōšang[9] 40 sāl ° ⟩ Tahmurab[10] 30[11] sāl °
J̌am tā xwarrah[12] bē šud 600 ud[13] 10 6[14] sāl ud[15] 6 māh
pas[16] az ān 100[17] sāl andar nihānīg būd[18]

36.6 pas [TD1_102v] hazārag xwadāyīh[19] ō Gazdumb mad
Dahāg 1000[20] sāl xwadāyīh[21] kerd

36.6* pas hazārag xwadāyīh ō[22] Gazdum[23] mad
ud Dahāg 1000[24] sāl kerd °

36.7a pas hazārag xwadāyīh[25] ō Nēm-asp[1] mad

---

1 Kb <bwt'>.
2 M <hwšyng> 2x, Kb <hwš'hng>.
3 TabD + y.
4 Tb <6 00 OD 6 >, D <III III 00 OD III III>.
5 Ta <ŷ-100>.
6 Tb <7 00 OD 6>, D <IIII III 00 OD III III>.
7 D <III III>.
8 Not K.
9 Kb <hwš'nd>.
10 Kb <'mwlp'>.
11 Kb + w.
12 M w +.
13 M.
14 Kb <13> 7>.
15 KM.
16 Not Kb.
17 Kb <LZ>.
18 Kb <bwt'>.
19 Ta <-t'y y>, Tb <-t'y-yh>, D <-t'-yš> 2x.
20 Ta <LP̄>, TbD <1-LP̄>.
21 Tab <-t'-yyh>.
22 K w, Kb <'w'>.
23 Kb <yzdwm>.
24 Kb <hc'l>.
25 Tab <-t'-yyh>, D <-t'-yš>.

Frēdōn xwadāyīh[2] kerd[3] 500[4] sāl

andar ham 500[5] sāl ī Frēdōn Ērīǰ 12 sāl Manūščihr 120[6] sāl

andar ham xwadāyīh[7] ī Manūščihr ka pad Padišxwārgar būd

Frāsyāb[8] 12 sāl Uzaw Tōhmāspān[9] 5[10] sāl [DH_230r] Kay-Kawād[11] 15[12] sāl

xwadāyīh ī Sāhm andar ān ī Uzaw Kawād Mānuščihr būd

36.7a* pas hazārag xwadāyīh ō[13] Nēm-asp mad

Frēdōn[14] 500 sāl [K20b_20r]

andar ham 500 sāl Frēdōn[15] Ērīǰ 12 sāl ° Manūščihr[16] sāl[17] 120[18]

andar ham xwadāyīh Manūščihr[19] ka pad Padišxwārgar[20] būd

Frāsyāb[21] 12 sāl Zaw ī[22] Tōhmāspān[23] 5[24] sāl Kay Kawād[25] 15 sāl •

36.7b Kay-Kāyūs tā šudan[26] ī ō asmān[27] 75[28] sāl pas az ān 75 sāl āgenēn 150 sāl

Kay-Husrōy[29] 60[30] sāl Kay Luhrāsp 120[31] sāl

---

1 Ta <ym\'/yyp>, Tb <nymyyp̄>, D <nym'yyp̄>.
2 Ta <-t'y y> eol., Tb <-t'-yyh>, D <-t'-yš>.
3 TbD <kyt>.
4 Ta <5 1-LZ> 2x, Tb <5 LZ> 2x, D <III II LZ>.
5 D <5 LZ>!.
6 Tab <1-LZ w L>.
7 Tab <-t'-yyh>, D <-t'-yš>.
8 TabD <pl'-yyy'p̄(')>.
9 Tb <thm->.
10 D <III>!.
11 Ta <k$^{\check{Y}}$k b't>, TbD <k^{Y}k w't'>.
12 D <D̂ III II>.
13 Kb <'w'>.
14 Kb <-tw>.
15 Not Kb.
16 KM <mnwkšcyhl>, Kb <mnwyΓyhl>.
17 Not KbM.
18 K <LZ Ly>, M <LZ w L ŠNT>, Kb <LZ Ly ŠNT'>.
19 KMKb <mnwkšcyhl/**L**>.
20 KMKb <ywšhw'lyl/**L**>.
21 K <pl'yyyp̄>, Kb <pl'yy'yp>.
22 M.
23 Kb <thm'y-yyp̄''n'>
24 M <6>, Kb <pnc>.
25 KM <kYkb't>, Kb <kYkwb't>.
26 Ta <-WNt'>.
27 TbD <'yym->.
28 TbD k$^{\partial J}$ <w III II> 2x.
29 TabD <-yylwb'>.
30 TabD £.
31 Tab <1-LZ w L>, D <1-LZ w L y>

Kay-Wištāsp tā madan ī dēn[1] 30 sāl
mar 1000 sāl

36.7b* Kay-Kāyūs[2] tā šud ō[3] asmān haftād ud[4] panǰ[5] sāl[6] pas az ān āgenēn[7] 100 ud[8] panǰāh sāl
Kay-Husrōy[9] 60 sāl Kay-Lūrāsp[10] 120[11] sāl
Kay-Wištāsp[12] tā madan dēn 30[13] sāl (...)

36.8 pas hazārag[14] xwadāyīh[15] ō Wahīg[16] mad
Zarduxšt ī Spitāmān pad paygāmbarīh ī az dādār Ohrmazd [TD2_121v/240] ō Wištāsp-šāh[17]
āmad[18]

36.8* (...)

36.9a Wištasp-šāh[19] pas padīriftan[20] ī dēn 90 sāl

36.9a* (...)
āgenēn 120[21] sāl

36.9b Wahuman ī Spandyādān[22] 112[23] sāl ∵
Humāy[1] ī Wahuman duxt[2] 30 sāl

---

1 Ta + y.
2 KM <kYk'ws>, Kb <kswk'yws>.
3 Kb <'w'>
4 KM.
5 M <70 w 5>.
6 M + <\hp̄t/'t w pnc>.
7 Kb <hm>.
8 KM.
9 K <kyšwyylw'>, M <kyhwyylwy>, Kb <yyhwyylwb'>.
10 Kb <ky / łwl'yyp̄'>.
11 M <LZ w Ly>, Kb <LZ Ly>.
12 Kb <kywg't'yyp̄>.
13 Kb <yLZ LK>.
14 TbD + y.
15 Tab <-t'-yyh>, D <-t'-yš>.
16 Ta <wh-y̰k>, TbD <wHYk>.
17 TaD <- ML/ŁKA>, Tb <-š'>.
18 Ta āyēd.
19 Tab <-š'>, D <-y''>.
20 TabD <-tn'>.
21 Kb <LZ Ly>.
22 Ta <yypnd''t>.
23 Tab <1-LZ w 12>, D <1-LZ 12>.

Dārāy[3] Čihr-āzādān[4] ī ast Wahuman 12 sāl

Dārāy Dārāyān[5] 14 sāl

Alkasandar ī Hrōmāy[6] 14 sāl ∵ [TD1_102v]

36.9b* Wahuman[7] ī[8] Spandyād[9] 100 10 2[10] sāl

Humāy ī Wahuman duxt[11] 30 sāl °

Dārāy[12] Čihr-āzādān ī[13] ast Wahuman 12 sāl

Dārāy[14] ī Dārāyān[15] 14 [M51b_**251v**/204] sāl

Skandar[16] ī[17] Hrōmāg[18] 14 sāl

36.9c[19] Aškānān ī pad ahlaw xwadāyīh[20] nām barēnd[21] 200[22] ud and sāl az-iš[23]

36.9c* Aškānān ī[24] pad ahlawān[25] xwadāyīh nām barēnd[26] 200 80 4[27] sāl [K20_129v]

36.9d Ardašahr[28] ī Pābagān ud Sāsānān ēmar[29] 460[1] sāl

---

1 Not TbD.
2 TaD/Tb <y/ŷwht>.
3 Ta <y'yl'y> 2x.
4 Ta <cyhl'c'yt'n'>.
5 Ta <-l'y 'n>, Tb <y'l'-y'n'>, D <y'l^{Y}sn>.
6 TbD <hwm'y>.
7 M; K <bhwmn>, Kb <bhwm>.
8 M.
9 M <yypnd't>, Kb <yypy''t'>.
10 Kb; K <Ly 10 2>, M <LZ w 10 2>.
11 MKb <dwht>.
12 Kb <d'l'>.
13 MKb.
14 Kb <dl'y>.
15 K <y'l''n>, Kb <d'lyn> + y.
16 KM <swky/dl>, Kb <yswkdl^{w}>.
17 KM.
18 Kb <hlwmYk>.
19 Ta f. 103r s.m.
20 Ta <-t'y-yyh>, Tb <-t'-yyh>, D <-t'-yš>.
21 TabD <-x_1>.
22 Ta <200 = 'LZ>, TbD <II-00 = yyLZ>.
23 Error?
24 K.
25 MKb <-'k>.
26 KKb <-WNd>, M <blynd>.
27 M 200 ud haštād 4, Kb 200 haštād 1ÏA.
28 Ta <'rth-yštl>, TbD <'rthštl>.
29 Ta/bD <'-d/yml>.

tā gyāg ayāft hunušk[2] ī Tāzīgān tā sāl 447[3] ī Pārsīg[4]
ō-nūn 500 ud 27[5] sāl ī Pārsīg[6] ∵

36.9d* Ardašīr Pābagān[7] ī[8] Sāsānagān[9] āmar 400[10] ud[11] 60 sāl
pas ō[12] Tāzīgān šud ∵

[K20_129v, K20b_20r next Zand ī Wahuman Yasn]
[M51b_**251v**/204 next Yt.2]

36.10 ō nūn 527 sāl ī pārsīg.
[DH next col. I]
pas ō tāzīgān šud . [TD1_102v]

[TD1 next colophon]

36a.1 andar dēn guft estēd kū Xešm dwārist ō Ahrimen pēš u-š drāyīd kū man andar gētīy nē šawēm
čē Ohrmazd ī xwadāy andar gētīy 3 tis dād estēd kē man gumēz kerdan nē tuwān
Ahrimen drāyīd kū gōw kū ān 3 tis čē
Xešm drāyīd kū gāhānbār ud mēzd ud xwēdōdah
Ahrimen drāyīd kū
andar gāhānbār bē ras agar az awēšān ēk tis-ēw bē duzīd gāhānbār bē škast ud kār bē kāmag ī tō.
pad mēzd bē ras agar az awēšān ēk-ēw bē drāyīd mēzd bē škast ud kār pad kāmag ī tō.
xwēdōdah bē hil čē-š man čārag nē dānam čē kē 3 bār ō nazdīk šud az xwēšīh ī Ohrmazd ud
amahrspandān ǰudāg nē bawēd

---

1 Ta <400 £>, TbD <IIII-LZ w £>.
2 TabD <hwšk'>.
3 Ta <400 w 40 7>, Tb <4 00 40 w 7>, D <4 00 40 7>.
4 TbD <pl'yy'k>.
5 Ta+ <3 2 w L 4 3>, Tb <4 / 3 2 l 4 3>, D <III II L 4 3>
6 Tb <pl'yy-yk>.
7 K <-]py'n>, Kb <p'py'n'>. Kb 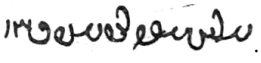 .
8 M.
9 KM <yy'ysnk'n>, not Kb.
10 Kb <3 LZ>.
11 M.
12 Kb <'w'>.

ČIM Ī DRŌN

[G3_31r]

[F35_210-215]

COLOPHON DĒNKARD B

ColDkB

frazāft pad wazurg urwāhm ud purr-drōd im an-hangōšīdag ud hu-arz a-ham-tāg dēn-kerd nibēg nēmag ī abdom tā gyāg kū-mān ayāft <'wšknd> pad Asūrestān andar Farrox-ābād

ud hu-bōy ud hu-niyāg ud hu-padēx xwarrahōmand <''lyšwwy> Bagdād az paččēn-ēw kē andar dīwān andar ast

čiyōn hu-frawahrān hu-dēnān pēšōbāyān ī [B641] az dūdag ī hu-fraward Ādurbād ī Mahrspandān ī az 5 ud 6 āwādag abāz az abēzag dēn (ī) ast frahangān frahang ī harwist-pēsīd dānāgīh wizārd hu-dēnān pēšōbāyan ī pas pas abāz hāmwār andar xwānišn[1] nigerišn dāšt ud wirāyišn gyāg gyāg pad dast-nibēg-išān padiš kerd ud nibišt estād

man Māhwindād ī Narmāhān ī Wahrām Mihr-abān rōz Dēn ī māh Tīr pērōzgar ī sāl 369 ī pas az sāl 20 ī ōy bay Yazdgerd šāhān šāh ī Šahriyārān

stūr-mānāg xwēšīh xwēš rāy kē nibišt frāz hišt[2] andar āstawānīh pad abēzag [M947] weh-dēn mazdēsnān abar[3] aštagīh ī ahlaw- frawahr Zardušt ī Spitāmān rāst passāzišnīh ī Ādurbād ī Mahrspandān ud abar aštagīh ahlaw āfrīn-guftārīh ī ō harwist ox ī astōmand ahlāyīh-kāmagān ī humad-menīdārān hūxt-guftārān ud huwaršt-warzīdārān gētīyīhā[4] pad spurr-kāmag hu-čašmīh ī ahlāyīh-warzīhā ō fraškerd paywastārīh paywandēnānd[5]

ud menōyīhā abēzag ruwān frawahr ō abartom meh-gāhīh ud burzāwandīh ud bowandag pāddāšn-windišnīh ī andar ān ī asar rōšnīh ī hamēšag-sūd ī purr-xwārīh ī windēnānd

nāmčištīgīhā ō awēšān hu-frawardān agrīy frazānagān Ādur-farnbay Farroxzādān Ādurbād ī Ēmēdān kē-šān ēn (hu-)arz Dēnkard nibēg ēdōn frazānagīhā ud abēzag ox-wēnišnīhā andar farrox zohā drayāb ī weh-dēn ōwōn hu-mihr ud weh-nām ud andar purr-dōšāramīhā ud meh-sūdīhā wizārdan amāh pasēnīgān rāy ∵

ud yazdān an kē ahlāyīh-ārzōgīhā stūr mānāg ēn nibēg <'wšknd> ud ān-iz ī kē xwānād[6] kār aziš kunēd[7] padiš āstawān abē-guman ud ān kē aziš pačēn stānēd[8] andar pad frārōnīh dārēd paywandānd passazagīhā awiš ∵

ColDkB

ō harwisp kār paymānīgīh [B642] ō paymānīgīh rāyēnīdārīh ∵

ō paymān rāyēnīdārīh xūb-frazāmīh ∵

ō xūb-frazāmīh drōdīgīh ∵

---

1 <-TNšn'>.
2 <-x2>.
3 <'pl> +.
4 <t'yh'>.
5 <ptwnd'n'nd>.
6 <-TN't'>.
7 <-x1>.
8 <-x1>.

ud ō drōdīgīh rāmišnīgīh ∵

ud ō rāmišnīgīh šādmānīh ∵

ud ō šādmānīh urwāhmenīh ∵

ud ō urwāhmenīh [M948][1] wahuman-menišnīh ∵

ud ō wahuman-menišnīh arwand dil ∵

ud ō arwand dil a-tarsīh ∵

ud ō a-tarsīh payrāstagišnīh ∵

ud ō payrāstagišnīh drīst-rawišnīh-tanīh ∵

ud ō drīst-rawišn-tanīh kārīg-abzārīh ∵

ud ō kārīg-abzārīh tuxšāgīh ∵

ud ō tuxšāgīh hu-dāšnīh ∵

ud ō hu-dāšnīh <wywbly'yh> ∵

ud ō <wywbly'yh> hangad-xīrīh ∵

ud ō hangad-xīrīh spurr-bahrīh ∵

ud ō spurr-bahrīh abē-niyāzīh ∵

ud ō abē-niyāzīh a-bēšīh ∵

ud ō a-bēšīh spāsdārīh ∵

ud ō spāsdārīh abzōnīgīh ∵

ud ō abzōnīgīh farrox-winnārišnīh ∵

ud ō farrox-winnārišnīh rawāg-paywandīh ∵

ud ō rawāg-paywandīh ǰāwēdīgīh ∵

ud ō ǰāwēdīgīh paywandīh kāmag hu-čašmīh ∵

ud ō kāmag hu-čašmīh xwābarīh ∵

ud ō xwābarīh burzišnīgīh ∵

ud ō burzišnīgīh āzād-čihrīh ∵

ud ō āzād-čihrīh sūdōmand-kunišnīh ∵

ud ō sūdōmand-kunišnīh rawāg-framānīh ∵

ud ō rawāg-framānīh tuwānīgīh ∵

ud ō tuwanīgīh ābādīh ∵

ud ō ābādīh rādīh ∵

ud ō rādīh wizīdār-dahišnīh ∵

ud ō wizīdār-dahišnīh wehān-dōstīh ∵

ud ō wehān-dōstīh ahlāyīh-pandīh ∵

ud ō ahlāyīh-pandīh hu-menišnīh ∵

ud ō hu-menišnīh rāst-gōwišnīh ∵

[1] < urw / āhm-enīh.

ud ō rāst-gōwišnīh *wābarīgānīh ∵

ud ō *wābarīganīh kerbag-warzīdārīh ∵

ud ō kerbag-warzīdārīh ruwān-dōstīh ∵

ud ō ruwān-dōstīh kam-wināhīh ∵

ud ō [M949] kam-wināhīh farrox-gētīyīh ∵

ud ō farrox-gētīyīh ahlaw-ruwānīh ∵

ud ō ahlaw-ruwānīh Garōdmānīgīh ∵

ud ō Garōdmānīgīh wazurg-gāhīh ī ast abāyēdān pahlomtom ud ēmēdīgān mahisttom

pad yazdān nērōg ud ayārīh dādār Ohrmazd handāxt bē rasād

namāz Zardušt ī [B644!] spitamān ī ahlaw-frawahr aštag ī Ohrmazd ∵ <wz> :

ColDkB

ud ān kē ēn nibēg pačēn u-š kerd ayāb xwānd rāy pad bār xwāhēd az <ylwbw'w>-ēw ī zarr kē arz ud mādag[1] bawēd ēnyā nē dahēd andar-išān agar kē dēn čē zamanag ī purr-mar petyārag madan zēnār andak kē abē-ranǰ uzēnag ud rōzgār ī purr ō dast-išān rasēd pad abāz dādan nē kāmēnd ∵

ud ka ō dast kas ī čiyōn azabar-nibišt rasēd abāz dē dahē ayāb nām ī man kē nibištār ham u-š <'wstwlyt'> ayāb abganēd ēg-iš nē ahlawdād aziš pad mēnōyān pad Činwad puhl ud <yytw'yyt'l'n> hanǰaman hamēmāl bawam ∵

ud čand ahīy[2] xwadāy ī dēnīg bē rasād dēn-burdārān az dēn nēkīh rasād ∵

pērōz bawād[3] xwarrah ī abēzag weh-dēn ī mazdēstān ∵ ī gumān-wizār :

ColDkB

frazaft pad drōd ud šādīh ud rāmišn andar rōz ī Ohrmazd az māh spandarmad sāl ī 800 3 panǰ pas az sāl ī 20 ō bay yazdgerd šāhān šān ī šahriyārān nibišt ham

man dēn-bandag[4] Šahriyār <yltyšyl> ī Ērič [M950] ī Rōstahm ī Ērič ī Kawād ērān-šāh[5] nibišt ham

frāz hišt xwēšīh xwēš rāy ud frazendān ī xwēš rāy kē tā 150 sālān pad ahlāyīh kār framāyēm

ud pas az 150 sālān ō frazendān ī frazend hu-sraw dēn-burdār abespāram andar *abē-tāywānīh[6] pad abēzag weh-dēn mazdēstān

ud abar-aštagīh ī ahlaw-frawahr Zardušt ī Spitāmān

rāst passāzišnīh ī Ādurbād ī Mahrspandān

wāz-guftārīh ī ō harwisp ox ī astōmand ī ahlāyīh-kāmagān humad-menīdārān ī hūxt-guftārān ī huwaršt-warzīdārān gētīyīha pad spurr-kāmag-hanǰāmīh ī ahlāyīh-warzīhā ō fraškerd paywastārīh [B645] paywandānd

---

1 <NKD>!

2 <KZD>.

3 M <b't'> wrong.

4 <-bwndk>.

5 <-š'>.

6 <'pyt'wb'nyh>.

ud mēnōyīhā abēzag ruwān frawahr ō abartom meh-gāhīh ud burzāwandīh ud bowandag ud bowandag-pāddāšn-windišnīh ī andar ān ī asar-rōšnīh ī hamēšag-sūd ī purr-xwārīh windēnānd

nāmčištīgīhā ō awēšan hu-frawardīgān agrīy frazānagān Ādur-farnbay Farroxzādān Ādurbād ī Ēmēdān kē-šān ēn hu-arz Dēnkard nibēg ēdōn frazānagīhā[1] ud abēzag-wēnišnīhā andar purr-hu-zandīh **drayāb ī weh-dēn** ōwōn hu-mihrīhā weh-dām andar purr-dōšāramīhā ud meh-sūdīhā wizārd amāh pasēnīgan rāy ∵

ud yazdān ō an (!) kē ahlāyīh-ārzōgīhā stūr mānāg ēn nibēg <'wšknd> ud ān-iz kē xwānd kār u-š kunēd padiš āstawān abē-gumān ān kē aziš pačēn stānēd pad frārōnīh dārēd [M951] paywandānānd passazagīhā awiš ēn daftar paččēn az daftar ī Marzbān ī Spandyād[2] Marzbān Mihrābān Spandyād Mihrābān ī Marzbān ī Dāšn-ayār Rōzweh ī Šāhmardān ī Šādān <kwš''> kerd ham ∵

ColDkB

man ēn daftar az dastwar ∵ Wēzan ∵ yazd-ayār Wēzan kerd ham ud az ham-pursagīh <gwn'> Spandyād <ywn'> kerd ham kē-šān paywand pad ērīh ud wehīh bē ō Sōšāns pērōzgar paywandīhēd —

ahlaw ud garōdmanīg bād <gwn'> Spandyād <gwn'> Māh-ayār kē-š ēn dēn-bandag[3] Šahriyār ayār kerd u-š abzār dād tā ēn daftar drīst kerd u-m aziš paywand pad ērīh ud wehīh bē ō Sōšāns pērōzgar paywandīhēd

ēdōn bawād čiyōn-imān āfrīnēnīd

pērōz bād xwarrah ī abēzag weh-dēn ī mazdēstān —

hamēšag purr-pačēn purr-xwānīšn bād harw kas pad kāmag ī xwēš tuwān bawād zīyistan — [B end][4]

1 frazānīha.

2 <spnyy'yt'> +.

3 <bwn->.

4 In Madan there follow modern colophons.

COLOPHON DH I

[DH_230r]

frazaft pad drōd šādīh ud rāmišn andar rōz ī Day māh Hordad[1] sāl bar[2] 946 pas az wazurg[3]
Yazdgerd šāhān šāh
man dēn-bandag[4] Marzbān Frēdōn Wāhrom Rōdstam Bundār Šāh-mardān Dēn-ayār nibišt
az paččēn Ardašīr Wahrām-šād Rōstem Wahrām-šāh ō az paččēn anōšag-ruwān hērbed-zād
Spandyād (ī) Mazdēn-xwāst ī Zādspram
kē-šān ruwān ahlaw garōdmanīg bawād
ēdōn bawād
nibištam frāz hišt tā 150 sāl pad ērīh wehīh weh-dēnīh kār framāyēd tā pas az 150 sāl ō frazendān ī
āsnīdag [DH_230v] dēn-burdār[5] abesparād u-š pad gētīy čiyōn tan kāmag u-š pad mēnōy čiyōn
ruwān kāmag kē xwānād ud ayāb hammōzād
u-š čiyōn paččēn aziš kerd ayāb kunād man rāy kē xwāyišnīg ham az xwānīdārān kē padiš xwābar ud
hu-wīr bawēnd pad petitīgīh-ēw pas az widerd arzānīg dārēnd
man kē nibištam az xwēšīh xwēš rāy frazendān xwēš rāy nibištam tā sāl 150 sālān čiyōn pad pēš
guftam
aēuuō paṇtå yō aṣahe vīspe aniiaēšąm apaθąm ēk-ēw ast rāh ī ahlāyīh harwisp awēšān a-rāh[6]
andar Kirmān šahr ka-š pad dēnīg Padišxwārgar gōwēnd hērbed Ardašīr Wahrām-šāh Rōstahm
Wāhrom-šāh frazāmēnīd u-š ǰāmāspān Wištāsp-sāst ud nask andar nibišt

COLOPHON DH II

[DH_241v]

man dēn-bandag Marzbān Frēdōn Wahrām nibištam az paččēn hērbed Ardašīr Wahrām-šāh Rostahm
Wahrām-šād nibišt andar būm šahr Kirmān
man ham andar šahr Kirmān nibištam[7] xūb frazām bawād ēdōn bawād ēdōntar bawād
pērōz bawād xwarrah ī abēzag weh-dēn ī mazdēsnān
pad yazdān amahrspandān kāmag bawād
aṣəm vohū vahištəm astī ahlāyīh ābādīh pahlom ast[8]

COLOPHON Djǰ (VIDEVDAD)

---

1 <hwdt'>.
2 <bl>.
3 <L BRA>.
4 <bwndk>.
5 <-bwly'l>.
6 <''l'yh>!
7 A <npšt' HWEm>.
8 <'st'>, A <AYT'>.

Dǰǰ[1] frazaft pad frazāmēnīd pad[2] drūd šādīh rāmišn ∵

ēn kulāsag pad māh Tīr sāl abar 554 rōz Srōš

farrox kē nibišt estād

<’yltšyl> Wahuman ī Rōzweh Šāburzēn ī Rōzweh Šāburzēn Šāmard ∵ ka-š ruwān anōšag bawād ∵

az dast-nibēg anošag-ruwān hērbed Hōmāst wahišt-bahr Šādān-Ohrmazd andar šahr Sagestān nibišt būd az framānīh awestād hamā-hunar meh-mādag[3] weh-gōhr sazē ī stāyišn ∵ kē-š ruwān anōš bawād ∵

Māh-dād-ādur-iz weh sālār az ān xwēš xwāstag uzēnag ∵ padiš kerd būd pad Māhyār ī Māh-mihr hērbed az Hindūgān az Učēnag šahr ī kē pad kanār ī āb Sind kē pad <yywwyk> Weh-rōd xwānd ∵

6 sāl pad nazdīk hērbedān Sagestān būd ∵ u-š dēn ī tis-ēw hammōxt ō Hindūgān mad ∵

u-š ēn daftar ǰud-dēw-dād abāg zand pad ēn kustag būd u-š az ānōh az ahlawdād windād estād ∵

ān ī Hind ān kustag kē ān ēn būd hēnd spāhbed Šāh-mard[4] ud gāhdār hērbed Šāh-mard Māhyār Šāzād ī Mihragān ēn kulāsag rāyēnīd drust kerd ∵

man ī dēn bandag hērbedzād hērbed Ardaxšīr mowbed Zīwāk Wikāk Ardešīr Rām Kāmdīn ī Šahriyār ī Nēryōsang <swmnd> Šahriyār Bahrān mowbed Ohrmazdyār hērbed Rāmyār nibišt ham ∵ az bahr ruwān dōšāram rāy nibišt ∵

čiyōn pad wihēzag wināh-wizārišn kerbag mizd ruwān ahlāyīh dōšāram rāy nibišt ∵

harw kē xwānād harw kē dārād harw kē kār az-iš kunād harw kē paččēn az-iš kunād amāh nibēg abar xwānēd amāh rāy pad wahišt bahr arzānīg dārānd[5] pad paydāgīh pas az widerd arzānīg dārānd ... ēdōn čiyōn guft ∵

anōšag-ruwān bād hērbed Ardašīr ∵

harw kē xwānād ō[6] ōy rāy ruwān pad anōšag-ruwān arzānīg dārānd ∵ ... kē ēn kulāsag dārād ∵ ... az bahr ahlāyīh andar rōz Srōš māh Šahrīwar sāl bar 900 50 3[7] Yazdgerdīg šāhān šāh Yazdgerdīg Ohrmazdān andar Hindūstān zamīg andar šahr Bārōč nibišt ∵

pad yazdān kāmag bād ∵

nāsmī daeuuō ∵ nikōham[8] dēw abāg dēw-tōmagān ∵

aēuuō paṇtå yō aṣahe vīspe aniiaēṣąm apaṇtąm ∵ ēk-ēw ast rāh ī ahlāyīh awēšān hamē a-rāhīh ∵

---

1 Described in Katrak, “Colophons.” $$

2 <P>.

3 <ms KND>.

4 <š’ymlt> 2x.

5 <-x1>

6 <’w'>.

7 <TALTA>.

8 <nk’wwm>.

aṣəm vōhū 1 o ahlāyīh ābādīh pahlom ast ∵ ∵ ∵

pad nām ud ayārīh ī dādār harwisp-āgāh harwisp-tuwān nibištom ēn kulāsag ǰud-dēw-dād andar roz ī Spandārmad az māh Hordād sāl 1000 ud 100 ud 30 ud 7 Yazdgerd Šahrayār man kamtarīn mowbedān dastwar-zād hērbed ǰamšēd pus dastwar ǰāmāspt pus Āsā pus Frēdōn andar <kyypk> Nōgsārīg ∵

bē rāy ī xwāndan frazendān mowbed Wohumanǰīk ud bē rāy ī harw xwānīdār ī sālār andar čāšīdārān nibišt ham ∵

harw kē xwānīhēd kē harw kē dārīhēd ud pas az widerd ahlāyīh kāmag pad ruwān pad petītīg arzānīg dārēd ∵

pērōz bād xwarrah abēzag weh dēn ī mazdēsnān ∵

aṣəm vōhū o tā *vahištāy aṣəm* ∵

{NPers., Skt saṃvat 1824}

frazaft frazāmēnīd ēn nask ī ǰud-dēw-dād andar rōz ī Spandārmad[1] az māh Hordad <w''cyck> sāl 1000 ud 100 ud 30 ud 6 az šāhān šāh Yazdgerd Šahrayār ∵

man dēn bandag dastwar-zād hērbed ǰamšēd pus ī dastwar ǰāmāsp pus ī Āsā-ǰīw pus ī Frēdōn-ǰīw[2] andar šahr Hindūgān <kyypk> Nōgsārīg nibišt ham ∵ pad yazdān ud amahrspandān kāmag bād ∵ ēdōn bād ∵ ēdōntar-iz bawād ∵

COLOPHON F10

frazaft pad drōd ud šādīh ud rāmišnīh andar rōz farrox dādār Ohrmazd māh ī farrox[3] dēn sāl abar 1000 100 šast ud 3 (1163) az sāl Yazdgerdīg šāhān šāh Ohrmazdān yazdgerdīh/īg šahriyār nibišt ham ēn daftar ǰud-dēw-dād abāg zand mand dēn-bondag mowbed-zādag mowbed <t'wmwl> pus mowbed Nōg-rōz pus mowbed Rōstahm pus hērbed Warahrām lakab ī Sōzānag

harw kē xwānēd ayāb paččēnag kunēd ud kār framāyēd amāh rāy kē nibišt xwāyišnīh ham az xwāndārān ēn daftar kē nibišt as bahr ī xwad ud frazendān xwad nibišt ham amāh rāy pad ayādag arzānīg dārānd pad petītīh pas-am widerd arzānīg dārānd -∵- -∵-

COLOPHON IM

1 <yypnt'lmy>.
2 <-zyww>
3 <plwhw>.

frazaft pad drōd ud šādīh ud rāmišn ∵

mand dēn-bandag Marzbān Frēdōn Wāhrom Rōstom Bundār nibišt-am ēn fragard ī nohom ī ǰud-dēw-dād az pačč ēn ī Šahriyārīh Irdešīr hērbed Rōstahm ī Ērič ∵

ō az pačč ēn ī anōšag-ruwān Wēzan Wahrām-šāh Wēzan hamē kerd/grift :

kē-šān ruwān hamāg ahlaw Garōdmānīg bawād ∵

handarz hamē kunam bē ō ān ī xwēš frazendān kē bawēnd ud ān-iz ī xwēš abārīg mazdēsnān kē ēn Abestāg zand pad hunsand dārēnd pačč ēn kunēnd pad ahlomōgān nē dahēnd ∵

kē-šān ruwān ahlaw bawād ∵

andar rōz Day pad Dēn az māh Šahrewar sāl bar 944 ∵

frazaft pad drōd šādīh rāmišn ∵

ēn kulāsag pad māh Tīr sāl abar ī 500 ud 50[1] ud čahār rōz Srōš

farrox kē nibišt estād Irdešīr Wahuman ī Rōzweh Šāburzēn ī Šāmard[2] wahiš∵ kē-š ruwān anōšag bawād ∵

az dast-nibēg anošag-ruwān hērbed Hōmāst wahišt-bahr Šādān Ohrmazd andar šahr Sagestān nibištag būd az framān-framānīh hamāg awestād hamāg-[mādag] weh-gōhr ī sazē ī stāyišn kē[3] ān ī xwēš ruwān anōš bawād ∵

Māh-dād ud ādur-iz weh sālār az ān ī xwēš xwāstag uzēnag ∵ padiš kerd būd pad Māhyār Māh-mihr hērbed az Hindūgān az Učag[4] šahr ī kē pad kanār ī āb Sind[5] kē pad dēnīg Weh-rōd xwānēnd sāl abar 600 pad Yazdgerd šāhān šāh ∵

frazaft pad drōd šādīh rāmišn ∵

ēn kulāsag nibišt andar rōz Warahrān az māh Mihr pērōzgar sāl bar 944

kē nibišt man dēn-bandag Marzbān Frēdōn Wāhrom Rōstom Bundār Šāhmardān dēn-ayār

nibišt-om andar farrox būm Kirmān xwēšīh xwēš rāy frazendān xwēš rāy ∵

tā 100 ud 70 sālagān pad ahlāyīh ud frārōnīh kār framāyēd ∵

ud pas az 100 70 sālagān ō frazendān frazend hu-sraw-nām ahlaw abespārēnd kē-šān paywand pad ērīh ud wehīh bē ō Sōšāns pērōzgar paywandīhēd ∵

ud harw ke xwānād ayāb hammōzād ayāb pačč ēn az-iš kunād amāh rāy pad wahišt-bahrīh arzānīg dārād ∵

u-š gētīy čiyōn tan kāmag u-š mēnōy ruwān Garōdmānīg bawād ∵

ud agar nām man kē nibištār ham <'wyylyt'> ayāb abganēd nē ahlaw-dād kē-š pad menōyān hanǰaman Isadwāstarān hamēmāl ham ∵

---

1 J. <70 = šk>.

2 J. <šymlt'>.

3 J. <MN>.

4 J. <'wcynk> + padiš.

5 J. <ysnnd>.

harw čand ahītar xwadāyīh dēnīg bē rasād dēn-burdārān-išān az dēn nēkīh rasād ∵
ēdōn bawād ∵ ēdōntar-iz bawād ∵

az pačč̌ēn ī daftar Šahriyār Irdešīr Ērīǰ Rōstom Ērīǰ Kawād Ērān-šāh kē-š bahr ī xwēšīh Ādur-gušnasp Šahr-ayār Wēzan Wahrām-šāh nibišt bawēd ∵
ā-š az pačč̌ēn daftar Wēzan Wahrām-šāh Wēzan kerd bawēd ∵
kē-šān anōšag bē ruwān bawād ∵
kē az pačč̌ēn ī daftar ī Irdešīr Wahuman ī Rōzweh Šāburzēn ī Šāmard kū andar sāl ī 500 50 čahār nibištag bawēd pad rōz Srōš wahišt-bahr ∵
kē-š ruwān anōšag dah ∵
ō az pačč̌ēn anōšag-ruwān hērbed Hōmāst wahišt-bahr Šādān Ohrmazd [andar šahr] Sagestān[1] nibištag būd az [framān]-framānīh ... <'wwl> meh-mādag weh-gōhr sazē stāyišn [kē ān ī xwēš ruwān] anōšag bawād ∵
Māh-dād[2] ādur-iz weh sālār az [ān ī] xwēš xwāstag uzēnag ∵ padiš kerd bawēd [pad] Māhyārǰ. <myhyh> Māh-mihr[3] hērbed az Hindūgān padiš kerd az Učag[4] šahr ī[5] kē pad kanār ī āb Sind kē-š pad dēnīg Weh-rōd xwānēnd ∵
sāl abar 600 pad pad nazdīk hērbedestān bawēd ∵
u-š dēn tis-ēw hammōxt ō Hindūgān mad ∵
u-š ēn daftar ǰud-dēw-dād abāg zand pad ēn kust [būd] u-š az ānōh <MRYA> az ahlawdād windād estād ∵
<'n'nd> ān kustag kē ān rōz bēd hēnd <yypyy'pt'> Šāmard Māhyār Ērīǰ Šāmard ī Māhyār Šāzād ī ... ∵
ēdōn bawād ēdōntar-iz bawād ∵
pērōz *bād* xwarrah ī abēzag weh-dēn ī mazdēsnān hamēšag purr-xwānišn ud purr-pačč̌ēn bawād ∵

COLOPHON ǰ2

[J2_383v/385v]

rōz čiyōn šnūman bawēd guft pad yazdān kāmag bawād
Wahuman māh Frawardīn sāl ī 692[6]
yazdgerdīg man dēn-bandag[7] hērbed-zād Mihrābān {~~kyh~~}
ī Kay-hu-sraw Mihrābān ī Spandyār Mihrābān Marzbān

---

1 J. <yyYyyt'>.
2 J. <m'hyt'>.
3 J. <myhmtr'>.
4 J. <'wcynk> + padiš.
5 J. <YATWNd>.
6 <600 90 TLYN'>.
7 <bwn-> +.

hērbed nibišt pad yazdān kāmag bawād

wihēzag kē man dēn-bandag bē būm Hindūgān mad ham andar
sāl 692[1] yazdgerdīg man dēn-bandag hērbed-zād
Mihrābān ī Kay-hu-sraw Mihrābān ī Spandyād ī Mihrābān ī
Marzbān hērbed nibišt az bahr Čāhil Sangan ud Čāhil ī Wahuman
Wahrām Kumbāydīg nibišt xwāstār ham az xwānīdārān [ī]
ēn nibēg kē abar {~~hw~~} xwānīhēd[2] Čāhil rāy pad anōšag ruwān arzānīg
dārād[3] Čāhil az xwēš uzēnag <pmwš> kerd man nibištār {~~'w~~} ud az bahr
ruwān ō[4] anōšag-ruwān Čāhil Sangan ud az bahr ruwān pidar ō (?)
kū-š wahišt bahr ī anōšag ǰāwēdān ruwān Garōdmānīg bād

COLOPHON K1

[338v] frazaft pad frazāmēnīd pad drōd šādīh rāmišn
ēn kulāsag pad māh Tīr sāl abar ī 500 50 čahār rōz Srōš
farrox kē nibišt estād Irdešīr ī Wahuman ī Rōzweh Šāburzēn Šāmard kē-š ruwān anōšag bawād
az dast-nibēg anošag-ruwān hērbed Hōmāst wahišt-bahr Šādān \ ī / Ohrmazd andar šahr Sagestān
nibišt būd az framānīh awestād hamē-hunar meh-mādag weh-gōhr sazē ī stāyišn kē-š ruwān
anōš bawād
Māh-dād ādur weh az / sālār az ān xwēš xwāstag uzēnag padiš kerd būd pad Māhyār ī Māh-mihr
hērbed az Hindūgān az Učag šahr kē pad kanār ī āb Sind kē pad dēnīg Weh-rōd xwānd
6 sāl pad nazdīk hērbedān Sagestān būd u-š dēn ī tis-ēw hammōxt ō Hindūgān mad
u-š ēn daftar ǰud-dēw-dād abāg zand pad ēn kustag būd u-š [339r] az ānōh az ahlawdād windād estād
ud ān ī Hind ān kustag kē ān rōz būd hēnd spāhbed Šāh-mard {Māhyār} hērbed Šāh-mard Māhyār ī
Šāzād ī Mihragān ēn kulāsag rāyēnīd drust kerd ———

andar rōz Spandarmad māh Frawardīn wihēzag[5] kē man dēn-bandag[6] Rōstem Mihrābān ō Marzbān
Šāhwār hērbed kē pad ēn pus Hindūgān mad ham[7] u-m ēn paččēn nibišt xwāyišnīh[8] xwēš rāy
abestāg ud zand nōzdahom mārīg ī Yatā-ahū-wēryō kū *drəgubiiō* . xwānēnd nām ī nask ānayēd
<yywd'yn> hamē xwānānd harw kē xwānēd kār frāmāyēd dārēd amāh-iz rāy kē nibišt

1 <600 90 2>.
2 <-yhx1>.
3 <d'l't>
4 <'w'>.
5 <w'h->.
6 <bwn-> +.
7 <HWE>.
8 <hw'š->.

xwāyišnīg ham az xwānīdārān ī ēn nibēg abar xwānēd ud amāh rāy pad ayād kerd arzānīg dārānd pad petītīgīh[1]

pas kē widerd arzānīg dārānd u-š pad gētīy / {~~p~~} hu-sraw u-š pad mēnōy ruwān ahlaw bawād ∵ [339v]

man ī dēn-bandag hērbed Mihrābān ī Kay-hu-sraw[2] ī Mihrābān ī Spandyād ī Mihrābān ī Marzbān ī Bahrām kē pad en būm Hindūgān mad ham u-m ēn paččēn az dast-nibēg hērbed Rōstem ī Mihrābān ī nibišt az y bahr ~~Čāhil Sangan Kumbāydīg~~ nibišt az bahr ahlāyīh ruwān dōšāram rāy nibišt

čiyōn pad wihēzag wināh-wizārišn kerbag mizd ud ruwān dōšāram rāy nibišt harw kē xwānād ud harw kē dārād harw kē kār az-iš kunād harw kē pāččēn[3] az-iš kunād amāh kē nibištār ham xwāyišnīg az ham xwānīdārān ēn nibēg abar xwānēd amāh rāy pad wahišt bahr arzānīg dārānd pad petītīgīh[4] pas az widerd arzānīg dārānd ~~ōy kē framūd~~ nibišt ham ēdōn čiyōn guft

anōšag {rāy} bād hērbed kay-hu-sraw kē-š framān dād pad nibišt

harw kē xwānād ī ōy rāy pad anōšag ruwān arzānīg dārānd

harw kē ēn kulāsag dārād [340r] harw[5] kē xwānād ~~Čāhil Sangan Kumbāydīg~~ rāy pad [wahišt] bahr arzānīg dārānd kēpm az bahr ahlāyīh [bē] dōšāram rāy ~~framūd~~ nibištan ———

[az]-im šud ēn kulāsag andar rōz Dēn māh Tīr[6] abar (sāl) 600 90 čahār[7] yazdgerdīg šāhān [šāh] Ohrmazdān Yazdgerd Šahriyar

nibišt andar būm [ī Hindūgān] šahr ī Kumbāyd man dēn-bandag hu-srawīg [...]tom hērbed-zād Mihrābān ī Kay-hu-sraw ēn kulāsag[8] rāyēnīd drust kerd ud az bahr ahlāyīh ruwān dōšāram[9] rāy

nāi . smī . daēuuō . ∵ nikōham[10] dēw abāg dēwtomagān ———

aēuuō . paṇtå . yō aṣahe . vīspe . aniiaēṣąm . pəṇtąm .

ēk ast rān ī ahlāyīh awēšān hamē a-rāhīh *aṣəm* . ahlāyīh

COLOPHON K4

After Unvala

---

1 <ptyt / yh>.
2 <kyšwslwb'> +.
3 <pwc->.
4 <-tyyh>.
5 <[KR]A>.
6 <[ty]l>.
7 <TALTA>.
8 <[kw]l->.
9 <[yw]š->.
10 <nkwwwm>.

frazaft pad drōdīh ud šādīh ud farroxīh ud rāmišn pad nēk-ǰahišnīh xūb murwāg anāstag ō rōzgār

Abestāg Wištāsp yašt ud yazišn[1] rāstīg ud yazišnīgīhā man dēn-bandag dastwar Weh-mard Frēdōn

Weh-mard Frēdōn Weh-mard Gōbedšā Rōstom Bundār Šāmardān Dēnyār nibištom frāz hištom[2]

az paččēn[3] daftar ī Wāhrom Marzbān Frēdōn[4] Rōstom Bundār kē-š az bahr xwēšīh xwēš nibištag būd

ō az paččēn daftar ī Husrō-šāh[5] anōšāg-ruwān[6] Rōstom nibištag būd

kē-šān hamē[7] ruwān pad ō ān ī pahlom axwān rōšnīh Garōdmān[8] rasād

man kē nibištom az bahr xwēšīh hamē[9] pērōzgar ī wazurg-zādag ī weh-dēnān kišwar ī ērān xānīg[10] Ohrmazdyār ibn[11] ī frazend ī brīn āšyān Šahriyār ī Ǧarīb ud xwahar-zādag u-š ǰamšēd ibn ī ruwān-wahištīg-ayād[12] ī Kay-kawād Yazdīg kē tā mowbedān ud dastwarān ud hērbedān ī kišwar Hinduwān dar[13] bandar ī mubārak ī Sūrat ud pad ahlāyīh kār framāyānd

ud par rāh dēn ī weh ī mazdēsnān nāmagānag waqf[14] bawād ud kē harw kas yazišn padiš kunād nēk nām ī ahlaw ruwān yazd Ohrmazdyār ud ǰamšēd ī framūdār[15] rasād pad kerbag ud mizd[16] ahlāyīh ham bahr kunād

ēg kas ī[17] ēn daftar rāy bar rāh dēn dastwarān kē kāmišn[18] kunēnd ayāb paččēn aziš kunēnd maxfiq[19] dārād pad tan rēman ud pad ruwān druwand bawād

ēdōn bād ān nar[20] ī ahlaw kē ēn daftar xwānād ayāb hammōzād ayāb yazišn padiš kunād ayāb paččēn aziš kunād amāh rāy pad nēk nēm ī ud ahlaw-ruwānīg yād kunād

ud ēg-iš gētīy[21] tan hu-sraw pad mēnōy ruwān ahlaw bawad

ēg nām ī man nibištār ud ān wazurg-zādagān framūdār[1] rāy ōsturīd ayāb yād nē kunēd ayāb ǰuttar kunēd u-š pad gētīy tan dusraw pad mēnōy ruwān druwand bawād

---

1 <ÿcysn'>.
2 <ŠYKWNy'twm>.
3 <pcsn> +.
4 <plsnwn'>.
5 <-MLKA>.
6 <'wš ̣k ->.
7 <hm y>.
8 <y'lwtm'n'>.
9 <hm'>.
10 <''Ẏk>
11 <ybn>.
12 <- yy''t>.
13 <BBA>.
14 <wkp'>.
15 <plmwd'l>.
16 <mzt>.
17 <AŶŠŸk>.
18 <ŸCBHWNšn>.
19 <m'wpyk>.
20 <ZYL>.
21 <yyt''>.

u-š hamēmāl ham pad dādwar dādar ī Ohrmazd pad <'lsn'> ī Isadwāstar ī Zarduštān andar farroxīh ud pērōzīh

rōz murwān Wahuman az māh farrox Wahuman sāl bar ēk 1000 90[2] dō Yazdgerd šāhān šāh ī Šahriyārān ∵

wāzag bē ō ī hu-sraw ī šāhān šāh Ohrmazdān nibištag šud[3] andar kištwar ī Ērān bē šahr Kirmān ∵

aēuuō pəṇtā yō aṣahē ∵ ēk ast rāh ahlāyīh abārīg ān ī ǰud-rāh ∵

šātō.manå[4] *vahištō.uruuąnō*[5] . šād ān tan kē-š warzīd ruwān ī xwēš

čand ahīy mēnōy ēw dastwar ī Čitrōmāhān Wištāspān bē rasād

ud dēn rawāg dēn-burdārān-išān az dēn nēkīh rasād

harw kas pad kāmag ī xwēš tuwān bawād zīst

nōiṯ ahmi zazuša yō nōiṯ urune zazuša nōiṯ cahmi zazuši.

nē-š tis grift kē-š nē ruwān grift tā nūn-iz nē tis gīrēd kē-š nē ruwān grift ∵

naēciš iδa zaraθuštra suš yaθā hīm ādarə maṣiiāka.

ēg-iš az dēwān[6] sūd nē bawēd Spitāmān Zardušt ud nē-iz az ān wadag mardōm

čē[7] agar-išān pad bun sūd bawēd ēg-išān sar ziyān bēd

ud ēdōn bawād ēdōntar bawād

pad yazdān amahrspandān kāmag bawād

ud pērōz bawād xwarrah abēzag ī weh dēn mazdēsnān

man ī dēn-bandag ǰāmāsp Hakīm[8] ī Ardišīr anōšag-ruwān

u-m ēn daftar ī Wištāsp-yašt u-m dīd[9] u-m passandīd u-m āfrīn kerd[10] bar nibištār ud framūdār[11] bē framūdag ī dastwar ī abēzag hōm Weh-mard nibištār daftar ān wazurg-zādagān framūdār

daftar ēn frazaft nibišt ham ummēd[12] dāram kē harw kē xwānād amāh rāy pad nēk nām ī ahlaw ruwān ī yād kunād pad dādār Ohrmazd kāmag bawād.

ēdūn bād

---

1 <plmwd'l>.
2 <yby'k>.
3 <-WNd>.
4 *šātō.manō.*
5 *ruuąnō.*
6 <ŠA'n">.
7 <MYM>.
8 <hką>.
9 <dÿt'>.
10 <-WNt>.
11 <plmwd'l>.
12 <SWBLA>.

COLOPHONS K5

[326r]

čiyōn šnūman bawēd guftan pad yazdān kāmag bawād [326v]

rōz āsemān māh Day wihēzag kē man dēn-bandag[1] hērbedzād Mihrabān Kay-Hu-sraw[2] ī Mihrābān ī Spandyād ī Mihrābān ī Marzbān ī Bahrām <dzwk> rōdestāg

čiyōn pahlom dēn-mard[3]

stāyišn xwābar az ahlāyīh ahlawtom az yazdān ān ī meh Ohrmazd abar stāyišn xwānam

kū-š az ān ī wēš stāyišn abar kunam[4] ∵

wihēzag abar sāl ī 600 90 2 yazdgerdīg šāhān šāh Ohrmazdān

man dēn-bandag ī Mihrābān kē mad ham andar Hindūstān šahrestān Kāmbāyad

ēn kulāsag az dast hērbed Rōstahm Mihrābān nibišt

ud az xwānidārān ēn nibēg xwāyišnīg ham kē amāh rāy pas widerd[5] pad petītīg ayād dārēnd[6]

u-šān ruwān Garōdmānīg w bawād ∵

aēuuō . paṇtå . yō aṣahe . vīspe . aniiaēṣąm . paṇtəm . aŋrahe maniiⷭuš nasištąm[7]

daēnąm . daēuuaiiasnanąm parājītīm . maṣiiānąm[8] *. frākərəitīm* [327r][9]

ēk-ēw ast rāh ī ahlāyīh harwisp awēšān a-rāhīh[10] kē Gannāg Mēnōy ī duš-dēn ud dēwēsnān ǰādūg frāz ō mardōmān karšēnīd estēd = o =

[327v]

frazaft pad drōd ud šādīh ud rāmišn frazāmēnid ēn kulāsag az bahr Čāhil Sangan Kumbāyadīg nibištan xwāstār ham

az xwāndārān ēn nibēg abar xwānē[11] andar Čāhil rāy pad anōšag ruwān arzānīg dārē[12]

Čāhil az xwēš[13] (...) uzēnag padiš kerd

man nibištār ham az bahr ruwān ō anōšag-ruwān Čāhil Sangan az bahr ruwān pidar ī xwēš

kū-š wahišt bahr[14] anōšag ǰāwēdān-ruwān Garōdmānīg bawād ———

---

1 <bwn->.
2 <-slwww>.
3 <-A> with flourish eol.
4 <OBYD^WN˙m>.
5 <w\t/lt'> for <wtwlt'>?
6 <'y't d'lynd>.
7 <n[asištą]*m*>.
8 <parājītī*m* [. ma]ṣiiānąm>.
9 frākərə // itīm.
10 <'l'ys>
11 <-yh>.
12 <d'lyd>.
13 nibišt.
14 Corr'd from ?

rōz-nāmag[1] bē nibēsēm[2] az bahr Čāhil Kumbāyadīg niyāgān ō[3] harw kē ēn kitēb[4] xwānēnd dārēnd ayād[5] awēšān ahlawān kunēnd

māh Amurdad roz Frawardīn Sangan Čāhil rōzag {~~māh day~~}

māh Day rōz Frawardīn Čāhil Wahuman {~~'t~~} rōzag[6]

Ādur māh Frawardīn rōz Wahuman Bahrām rōzag

Ādur māh Frawardīn rōz Bahrām Ādur Čāhil rōzag

māh Tīr rōz Anagrān Dārag Čāhil rōzag

māh Day rōz Ādur *Mālən* Sangan rōzag

[328r][7]

COLOPHON K7

RŌDSTAHM Ī MIHR-ĀBĀN Ī MARZBĀN Ī DĀŠNAYĀR

[104r]

frazaft pad drōd ud šādīh [104v]

ēn nīrangīhā Wahrām ī Srōš-ayār paččēn nibišt kē-š ruwān ahlawīh bawād

nīrang ī ātaxš abrōxtan ...

[107r] frazaft pad drōd ud šādīh ud rāmišn andr rōz ī Āsmān ud māh ī Spandarmad ī wihēzag sāl ī 600 ud 20[8] ud 6 ī pārsīg [107v] andar būm ī hindūgān andar Anklēsar šahr

ēn kulāsag[9] ī wispred abestāg abāg nīrang pad farroxīh ud pērōzīh andar nigerīdārān[10] ud xwastārān[11] kē ēn abestāg abāg nīrang was nēkōg ud nīrang ī dō-hōmāst abāg nibišt ham

man dēn-bandag Rōdstahm ī Mihr-ābān ī Marzbān ī Dāšnayār hērbed xwēšīh xwēš rāy

tā 100 ud 50 sāl kār framāyād ud pas az 100 ud 50 sāl ō frazend dēn-burdār ahlāyīh-stāyīdār[1] huwaršt-warzīdār abespārānd xwāyišnīh hēm az xwānīdārān ud xwastārān[2] ī hammōxtārān yaštārān ī ēn nibēg

---

1 <-ŠMk>.

2 <YTYBWNym>.

3 <'w'>.

4 <kyt:yb'>.

5 <y'y't>.

6 <lwk>.

7 Skt. col.: saṃvaṭ 1379 vārṣa-mārgra-śudi 8 buādhe pāsī saṃ 692 vārṣa-māha da'i | roja āsmāna | ādyahaṃ śuṃbha-tīrthe sulatān śrī-gayāsa-dīne rājyaṃ paripaṃthayatīty evaṃ kāle erāna-jamī-desāṭ samāyāta pārasī-jātīya ācārya-ka'i-khusrava-suta ācārya mihiravānasya bahutaraṃ mānaṃ kāgalaṃ likhāpanaṃ ca pradāya pārasī *d*yava sāṃgaṇa-suta *d*yava cāhilena puṇyārthaṃ etasaya pārṁyāṭ idaṃ pustakaṃ likhāpitaṃ | īyasti-jaṃda-nāma ye ke 'pi pustakam idaṃ rakṣati | paṭati | tena *d*yava cāhilasya pūrvajānāṃ muktātmānāṃ tathā etasya nimittaṃ puṇyaṃ karaṇīyaṃ ||

8 626 + 631 + 20 = 1277

9 See Tavadia, ŠnŠ.0.0 n. 13: not xulāṣa! Cf. Barth., ZHs., p. 374.

10 For <KLYTNt'l'n>.

11 <YYYPLHWNt'l'n>.

kē man rāy [108r] pad ayād kerd ī pad ruwān pad petītīgīh pas az widerd arzānīg dārēnd ud man rāy pad kerbag ī kunēnd[3] abāg xwēš-tan ham-kerbag dārēnd

staomi aṣəm nāisimi daēuuō **o** stāyēm ahlāyīh nikōhēm[4] dēwān . *aēuuō paṇtå yō* ***o*** *aṣahe . vīspe . aniiaēšąm . apaṇtąm* / ēk ast rāh ī ahlāyīh abārīg harwistīn awēšān a-rāhīh

COLOPHON K20 II

[K20_51r]

andar rōz Rašn māh Ādur pērozgar[5] sāl 700 20 Pārsīg[6] andar man ō Yazdgerd šāhān šāh Ohrmazdān man dēn-bandag[7] [K20_51v] hērbed-zād Mihrābān ī Kay-Husraw ī Mihrābān Spandyād Mihrābān Mihrābān Marzbān[8] ī Spandyād ī Mihrābān Marzbān ∵ andar Hindūstān pad šahrestān Kambayt nibišt

yazdān kāmag bawād

harw kē xwānād ud hammōzād u-š kār aziš kunād[9] u-š pačč̌ēn aziš kunād im[10] čē man[11] nibištār ham pad nēkīh nām barēd ud pad wahišt bahr arzānīg dārād u-š pad gētīy[12] tan husraw u-š pad mēnōy ruwān Garōdmānīg bawād

ēdōn bawād ēdōntar bawād

aēuuō paṇtā yō aṣahe ∵

ēk-ēw ast rāh ī kē ahlāyīh

[K20_51v next ŠnŠ]

---

1 <'hl'yš->.
2 <YYYP̄LHWNyt->.
3 .
4 <nkhwym>.
5 K <-kl>.
6 <-YkYk / >
7 <bwwŶk>.
8 <mlc'n>.
9 <WĄDWN't>.
10 <L[YN]E>.
11 <mn'>.
12 <yyt'>.

COLOPHON K43 II AFTER MX

frazaft pad drōd ud šādīh[1] ud rāmišn andar rōz ī Šahrīwar ud az māh Ābān az sāl ī 900 30 ud hašt[2] ī Yazdgerd ī šāhān šāh

man Mihrābān[3] anōšag-ruwān ī Rōstahm Šahryār nibišt xwēšīh xwēš rāy ∵

az paččēn dastwar Xwarrah-pērōz Aspāndār ī Xwarrah-pērōz

ud ōy[4] az pačēn dastwar Yazd-ayār ī Wēžan ī Husrōy-šā

ud ōy[5] [K43_177r] ēn and wāzagīhā az paččēn ī wahišt-bahr Māhwindād ī Narmāhān ahlaw-ruwān nibišt estād

ud az kišwar ī Hindūwān[6] bē ō amāh rasīd amāh-iz nibišt

pad yazdān kām bawād

K43 next Dēnkard 6.

1 K <-**yh**>.
2 K <TWMNYA>.
3 K <mtr''n'>.
4 K <OL> 2x.
5 K + <MN>.
6 K <hndw'n>!.

COLOPHON K43 III AFTER DK.3.285

[K43_259r]

frazaft pad drōd[1] ud šādīh ud rāmišn andar rōz ī Gōš az māh ī Mihr ī pērōzgar sāl ī 900 ud 40 sē ī pārsīg pas az sāl 20 ī ōy bay Yazdgerd šāhān šāh ī Šahryārān

nibišt ham az dast-nibēg[2] ī xwēš

nibišt ham man dēn-bandag[3] Mihrābān ī anōšag-ruwān Rōstahm Šahryār Māhwindād Wahrām ī Mihrābān[4] anōšag-ruwān Rōstahm Šahryār Wahrām Dāšnyār[5] Mihrābān

nibišt ham frāz hišt az bahr ī xwēšīh xwēš rāy ud frazendān ī xwēš rāy ka tā 100 50 sāl pad ērīh wehīh [K43_259v] ud weh-dēnīh kār framāyēm ud pas az 100 50 sālān ō frazendān ī husraw ahlaw dēn-burdār abespārēm

ud harw kē xwānēd ayāb hammōzēd ayāb paččēn az-iš kunēd amāh rāy pad nēkīh-nāmīh ud ahlaw-ruwānīh-ēw ayādēnēd ∵

xwāhišnīg ham kē xwānāgān[6] ī ēn daftar man kē nibištār ham pad niyōšīd-bahrīh-ēw arzānīg dārēnd tā-tān awiš āfrīn-kerdārtar bawēm pad az paččēn ī daftar Mihrābān anōšag-ruwān kū-š ruwān ahlaw ud garōdmānīg bawād u-š/az-iš pad ān ī a-sar-rōšnīh bē rasād

nibišt ham andar farrox būm Tarkābād[7] pad xānag ud handēmānīh ud dastwarīh ī dastwar ī hamāg-xrad ahlāyīh ī warzīdār yazdān-šnās ī wehān-passand ī mēnōy-wēn[8] dastwar anōšag-ruwān Rōstahm ī Šahryār ī Māhwindād ī Wahrām ī az-iš [K43_260r] hamē xwāham az dādār ī Ohrmazd

kū-š pad harw gāh ud zamān[9] pānag ud pāsbān[10] ud gāh-dār ud gōš-dār ud pādār bawēnd

u-š pad harw gāh ud zamān tan andar rāmišn ud uzwān andar stāyišn ī wizīr-dādwarīh bawād

ud amāh-iz pad bahragīh ī ōy bahrwarīh bawād

ēdōn bād ud ēdōntar-iz hu-ǰahišn[11] ud xūb-murwāg ud xūb-frazām bawād

pērōz bawād xwarrah ī abēzag weh-dēn ī mazdēsnān[12] ud čand ahīy[13] xwadāy ī dēnīg bē rasād

ud dēn-burdārān az dēn nēkīh rasād

ud harw kas pad kāmag ī xwēš tuwān bawād zīyistan

---

1 K <ŠNT y>.
2 dast y / <npyk>.
3 <bwnŶk'>.
4 <mtr''n'>.
5 <ywy'šn''l>.
6 <KLYTWN''n>
7 <-b->.
8 <-TN>.
9 <d->.
10 <p'lyyp'n>.
11 <-d->.
12 <m'yyyt->.
13 <KZŶ>.

ēdōn bawād ud ēdōn-tar-iz bawād pad yazdān amahrspandān kāmag bawād —

weh-dēn ōwōn hu-mihrīhā ud weh-dām ud dēn purr-dōšāramīhā ud meh-sūdīhā wizārd amāh passendagān rāy ∵

ud yazdān ō an[1] kē ahlāyīh- [K43_260v] -ārzōgīhā stūr mānāg ēn nibēg <'wšknd> ud ān-iz kē xwānēd ud kār az-iš kunēd[2] ud pad-iš āstawān ud abē-gumān ud ān kē az-iš paččēn stānēd[3] ud pad frārōnīh dārēd paywandēnānd passazagīhā awiš ∵

ō harwist kār paymānīgīh ud ō paymānīgīh-rāyēnīdārīh ud ō paymān-rāyēnīdārīh xūb-frazāmīh ∵ ud ō xūb-frazāmīh drōdīgīh[4] ∵ ud ō drōdīgīh rāmišnīgīh ∵ ud ō rāmišnīgīh šādmānīh ∵ ud ō šādmānīh urwāhmenīh ud ō urwāhmenīh wahuman-menišnīh ∵ ud ō wahuman-menišnīh arwand-dilīh ∵ ud ō arwand-dilīh a-tarsīh ∵ ud ō a-tarsīh payrāstag-gyānīh ∵ ud ō payrāstag-gyānīh dōst-rawišn-tanīh ∵ ud ō dōst-rawišn-tanīh kārīg-abzārīh ∵ ud ō kārīg-abzārīh tuxšāgīh ∵ ud ō tuxšāgīh hu-dāšnīh ∵ ud ō hu-dāšnīh [K43_261r] nēw-barīh ∵ ud ō nēw-barīh hangad-xīrīh ∵ ud ō hangad-xīrīh spurr-bahrīh ∵ ud ō spurr-bahrīh abē-niyāzīh[5] ∵ ud ō abē-niyāzīh a-bēšīh ∵ ud ō a-bēšīh spās-dārīh ∵ ud ō spās-dārīh abzōnīgīh ∵ ud ō abzōnīgīh farroxīh ud winnārišnīh ∵ ud ō farroxīh ud winnārišnīh rawāg-paywandīh ∵ ud ō rawāg-paywandīh ǰāwēdānīgīh ∵ ud ō ǰāwēdānīgīh paywandīh-kāmag-hanǰāmīh ∵ ud ō kāmag-hanǰāmīh xwābarīh ∵ ud ō xwābarīh burzišnīgīh ∵ud ō burzišnīgīh āzād-čihrīh ∵ ud ō āzād-čihrīh sūdōmand-kunišnīh ∵ ud ō sūdōmand-kunišnīh rawāg-framānīh ∵ ud ō rawāg-framānīh tuwānīgīh ∵ ud ō tuwānīgīh āzādīh ∵ ud ō āzādīh rādīh ∵ ud ō rādīh wizīdār-dahišnīh ∵ ud ō wizīdār-dahišnīh wehān-dōstīh ∵ ud ō wehān-dōstīh ahlāyīh-pandīh ∵ ud ō ahlāyīh-pandīh hu-menišnīh ∵ ud ō [K43_261v] humenišnīh rāst-gōwišnīh ∵ ud ō rāst-gōwišnīh wābarīgānīh ∵ ud ō wābarīgānīh kerbag-warzīdārīh ∵ ud ō kerbag-warzīdārīh ruwān-dōstīh ∵ ud ō ruwān-dōstīh kam-wināhīh ∵ ud ō kam-wināhīh farrox-stīyīh[6] ∵ ud ō farrox-stīyīh[7] ahlaw-rawišnīh ∵ ud ō ahlaw-rawišnīh garōdmānīgīh ∵

ud ō garōdmānīgīh wazurg-gāhīh[8] ī ast abāyēdān pahlomtom ud ēmēdīgān mahisttom pad yazdān nērōg ud ayārīh ud dādār-Ohrmazd ōšīdārīh[9] bē rasād

namāz Zardušt ī Spitāmān ī ahlaw frawahr aštag ī / aštag ī Ohrmazd ∵

---

1 <ANE'>.
2 <-x1>.
3 <-x1>.
4 <ŠRMYkyh>.
5 <'p̄'->.
6 <-yyt'yh>.
7 <-yytYyyh>.
8 <LBA->.
9 <'wš''t'lyh>.

ud ān kē ēn nibēg paččēn az-iš kerdan ayāb xwānd rāy pad bahr xwāhēd ǰud az grawān-ēw[1] ī zarr[2] kē arz ud mādag[3] bawēd ēnyā nē dahēd ud andar-išān

ud agar kē dēn čē zamānag purr-petyārag madan ud zēnhār andak ud kē abē-ganǰ[4] ud uzēnag ud rōzgār ī purr ō dast-išān rasēd pad abāz dād nē kāmēnd ∵

ud ka ō dast kas ī čiyōn azabar-nibišt rasēd ud abāz nē dāhēd ayāb nām ī man kē nibištār ham az-iš awestarēd ayāb abganēd ēg-iš nē ahlaw-dād u-š pad mēnōyān pad Činwad-puhl ud Isadwāst[5] hanǰaman abar hamēmālān az dēn nēkīh rasād

pērōz bawād xwarrah ī weh-dēn ī mazdēsnān[6] ∵ ∵ <yw> mān čār ∵

1 <mnglwb'n-1>.
2 <ZHBA>.
3 <NKD>.
4 <'p̄yD ->.
5 <yytw'yyt>.
6 <m'yyt'n>.

COLOPHON M51A-B/H6A-B

Vispered

[49r] [1]frazaft pad drōd ud šādīh ud rāmišn andr rōz ī Mānsrspand māh ī Ādur ī wihēzag sāl ī 600 60 6 ī yazdgerdīg andar būm ī hindūgān andar šahr Brōč[2]

ēn kulāsag ī wispred abāg zand pad farroxīh ud pērōzgarīh andar nigerīdārān ud xwastārān kē ēn abestāg abāg zand was nēkōg <y'ṭ'>

nibišt ham man dēn-bandag[3] hērbed-zād awestād Pišyotan hērbed Rām hērbed Kām-dēn ī hērbed Šahriyār hērbed Nēryōsang nibišt xwēšīh xwēš rāy

tā 150 sāl kār framāyād ud pas 150 sāl ō frazend dēn-burdār ahlāyīh-stāyīdār huwaršt-warzīdār abespārānd xwāyišnīh ham az xwāndārān ud xwastārān[4] ī hammōxtārān yaštārān ī ēn nibēg kē man rāy pad ayād kerd ī pad ruwān ī pad petītīgīh pas az widerd arzānīg dārēnd ud man rāy pad kerbag ī kunēnd abāg xwēš-tan ham-kerbag dārēnd

staomi aṣ̌əm nāismi daēuuō . stāyēm ahlāyīh nikōhēm[5] dēwān . *aēuuō paṇtå yō* **o** *aṣ̌ahe* . *vīspe* . *aniiaēšąm* . *apaṇtąm* / ēk-ēw ast rāh ī ahlāyīh abārīg harwispīn awēšān arāhīh **o**

Frahang ī oīm

[126r margin]

nibištom mand dēnī bandag[6] hērbed-zādag **o** Pišyōtan Rām az nasl mowbed Ormazdyār

AWN + Yōišt ī Friyān

[200r]

frazaft frazāmēnīd ēn mādayān ī Yōišt ī Friyān abāg ēn Ardā Wirāz andar rōz ī Amurdad māh Šahrīwar sāl ī 600 ud 18 pārsīg man dēn bandag Rōstahm ī Mihrābān ī Marzbān ī Dāšnayār ī hērbed az dast-nibēg hērbed Mihr-panāh ī Srōšyār ī Nīšāpūr ī hērbed nibišt

pad yazdān kāmag bawād ∵

frazaft frazāmēnīd ēn Ardā Wirāz abāg {*margin*} ēn Mādayān ī Yōišt Friyān andar rōz ī Frawardīn māh Wahuman sāl ī 766 Yazdgerd šāhān šāh Ohrmazdān man dēn-bandag hērbed-zādag awestād Pišyōtan Rām Kāmdēn Šahriyār Nēryōsang Šāhmard Šahrayār ud Bahrām ud mowbed Ormazdyār ud hērbed Rāmyār ud az dast-nibēg hērbed Rōstahm ī Mihrābān ī nibišt

pad yazdān kāmag bawād

az šahrestān [...]

---

1 After Unvala.
2 <blw'c>.
3 <bwn->.
4 <YYP̄LHWNt->.
5 <nkhwym>.
6 <bwn-> +.

COLOPHON MF4_599

yašt zand tamām sāl andar frāxwīg ud pērōzīg andar rōz ī Wād ī hu-dahāg māh Amurdad pērōzgar sāl ī 834[1] pas az Yazdgerd šāhān šah 20

dēn-bondag Hōšang Siyāwaxš Šahriyār[2] Baxtāfrīd Šahriyār ī Wahrām ī husrō[3] <y’’’k> anōšāg-ruwān nibišt ud frāz hišt[4] xwēš ī xwēš rāy ud frazendān xwēš rāy

harw kē xwānād ǰādagīh ī man nibištār pad petīt[5] bawēd tā yazdān awiš āfrīn-kerdārtar <bym> nē ahlawdād kē-š nām ī man aziš ustrīd ka-š ustrīd aziš hamēmāl ham

pad [Mf4_599] dādwarī dādār ī Ohrmazd ∵

be-dānad har ke ū hošyār bāšad ∵ ze bahr-e mīnūwān dar-kār bāšad ∵[6]

COLOPHON ML3 (VIDEVDAD)

Ml3 man ī dēn bandag hērbedzād hērbed Ardaxšīr mowbed ī Zīwāk ī Wikāy Ardaxšīr ī Rām ī Kāmdīn ī Šahriyār ī Nēryōsang ī Šāhamard ī Šahriyār ī Bahrām ī mowbed ī Ohrmazdyār ī hērbed Rāmyār nibišt ham ∵ az bahr —— ruwān dōšāram rāy nibišt ∵

{etc., as in K1 col. III, reading Ardašīr ...}

pas az widerd arzānīg dārānd ∵ nibišt ham ēdōn čiyōn guft ∵

anōšag-ruwān bād hērbed Ardašīr —— ∵

harw kē xwānād ōy rāy ruwān pad anōšag-ruwān arzānīg dārānd ∵ ud harw kē ēn kulāsag dārād —— —az bahr ī ahlāyīh —— ∵ andar rōz ī Srōš ud māh ī Šahrīwar abar sāl 900 ud 60 ud 3[7] Yazdgerdīg ī šāhān šāh Yazdgerd ī Ohrmazdān andar Hindūstān zamīg andar šahr ī Bārōč nibišt ∵

pad yazdān kāmag bād ∵ {as in K1 col. III to end}

COLOPHON TD1

[TD1_103r]

man dēn-bandag dastūr Rōstām ī Guštāsp Irdašēr

ēn daftar kē Gōbedšā Rōstām Bundār nibištag bawēd

u-m dīd u-m passandīd u-m drīst kerd tā harw kē xwānēnd anōšag-išān bē ōy ruwān rasānd

---

1 <IIII IIII 1-LZ 30 = <’y> ALBA>.
2 <štr'yl>.
3 <hwslw>.
4 <ŠYKWN>.
5 <ptt>.
6 Rest of folio empty.
7 <TALTA>.

ēdōn bawād ∵

man ī dēn-bandag dastūr <'mšt> dastwar ǰāmāsp bundār nibištag bawēd
u-m dīd u-m xwānd u-m passandīd
dar rōz Amurdad māh Ardwahišt sāl bar 1113 pas az Yazdgerd šāhān šāh ——

COLOPHON TD2

[726]

ēn wizīrīhā ī dēn ī mazdēsnān pad yazdān kām nibištom az pačč̌ēn ī daftar yazdān pādār hunar-buzišnīgtar xwarrah-abzāyišnīgtar nām-hu-srawtar dēn-awestwārtar pidar ī man dēn-bandag Marzbān Frēdōn ī Wāhrom Rōstom Bundār Šāmardān[1]

ō az pačč̌ēn ī dastūr ī abēzag-dēn šād-ruwān Gōbedšā ī Rōstom Bundār

ud ōh az pačč̌ēn ī anōšag-ruwān nēk-nām Kay-husrō Siyāwaxš ī Šahriyār ī Baxt-āfrīd ī Šahriyār kē-šān nibištag bawēd kē-šān ruwān ōh ān ī pahlom ox rōšn Garōdmān hamāg-xwārīh nōg nōg bē rasād

man kē ī-m nibišt Frēdōn Marzbān Frēdōn pad gētīy ham baxt nēk nām ī ud pad mēnōy ī-m baxt anōšag-ruwānīh

ud hu-dēnān dēn-burdārān pad kerbag ī man ham-bahr ud amāh pad kerbag awēšān ham-bahr ud <'wlym> [727] pad ayārīh ī Ohrmazd ud amahrspandān ahlawān frawahr / frawahr ahlawān man-iz ham-bahr pad kerbag mizd ud ahlāyīh ī wehān weh-dēnān haft-kišwar zamīg

nibištom ud frāz hišt[2] ham andar rōz ī Frawardīn mān ī Ābān sāl bar 977 pas az 20 bay[3] Yazdgerd šāhān šāh ī šhahriyārān nāfag bay ō ī Hu-sraw ī šāhān šāh ī Ohrmazdān

ī-m nibišt frāz hišt az bahrīh xwēšīh hamāg-pērōzīh Rōstom ī Farrox-zād ī Šahriyār ī Wēzan kē tā 170 sālān pad ahlāyīh kār framāyād

pad yazdān kāmag bawād

COLOPHON TD4A

[TD4 572]

frazaft pad drōd šādīh ī rāmišn man dēn-bandag Gōbedšāh[4] Rōstom [TD4 573] Bāndār[5] Šāhmardān nibišt frāz hišt andar farroxān[6] būm Kermān[7]

nibišt az bahr ī xwēšīh frazend Frēdōn rāy

---

1 <š'm->.
2 <ŠBKWNšt'> 2x.
3 <BRA> 2x.
4 <-š'>.
5 T + f.st.: <~~mlt~~>.
6 <plwh'n'>.
7 <glm'n'>.

nibišt ham[1] tā dēn ī farr mazdēsn[2] pad yazdān kām bād ∵

[next Zādspram]

COLOPHON TD4C

[TD4 614]

3 frazaft pad drōš šādīh ud rāmišn man dēn bandag Marzbān Frēdōn Wāhrom Rostahm Bundār Šāh-mardān Dēnayār nibištom frāz hišt andar waxšišn ī āhlāyīh <lpspwš> druz handōzišn kerbag hanbār kē az xwāyišn windišnān pahlom dārād

u-š yazdān abē-gumānīh ī pad astīh ī dādār Ohrmazd amahrspandān abārīg-iz yazdān weh-dahišnān dēn weh mazdēsnān paygāmbarīh ī yašt-frawahr ī Zardušt Spitāmān ī ahlaw abē-gumānīh az hamāg dāmān xwēš kē awiš framān-burdār bawēnd pad wehīh ī rāh-nimāy ī bawēd amāh-iz mardōmān ō xwēš-iz rasēd tis ī āsmān az māh Amurdad sāl ī 941 pas az 20 Yazdegerd šāhān šāh abāz ō Husrōy šāhān šāh Ohrmazdān kē nibištom man Marzbān Frēdōn andar farrox būm ī Kermān dar mahallag ī dahīgān pad <wšmn>īh hamāg ī [TD4 615] pērōzgar xwēš frazendān rāy nibišt ham tā 150 sālān kār pad ahlāyīh framāyēd pas az sāl ..... hu-sraw dēn-burdār abespārēnd harw kē ... <k'tn'> ... <pš> kunād

COLOPHONS PT4, MF4, R-592

pad nām ī dādār Ohrmazd

pad nām ī yazdān Ohrmazd xwadāy ī dādār ī weh[4] ī kerbakkar ī menōyān mahist

amahrspandān ud abārīg yazdān mēnōyān ud[5] yazdān gētīyān

ud ǰadag[6] ī[7] nēk ud farroxīh ud pērōzgarīh[8] ud drustīh ud bēsazišnīh ud hubāmīh ud xwārīh ud nēkīh ī harw wehān ∵

šnāyišn[9] ud azbāyišn ud ōz ud nērōg ud amāwandīh ud pērōzgarīh ī dādār Ohrmazd[10] xwadāy ī kerbakkar ī mēnōyān gētīyān[11] mahist ud abzōnīgtom

ud amahrspandān ī hu-xwadāyān ī hu-dahāgān[1] ud[2] dēn ī[3] weh ī[4] mazdēsnān

---

1 <HWE'm>.
2 <m'y't ⇀ / >.
3 <mlc'n'> 2x.
4 R / šnāyišn dādār ī <ŠPY[L>.
5 Not P.
6 PM <d->.
7 Not M.
8 R; M pērōzīh, P pērōzgarīh.
9 R šnāyišn •.
10 P + small <Y>.
11 M + ud.

ud ahlawān ī wehān ī abzārān ī abzōnīgān frawahr

ud hamāg yazdān mēnōyān ud[5] gētīyān[6]

ābādīh ī[7] weh dādār ud ahlaw hēnd = o =

ud zadārīh ud bēšīdārīh ud tarwēnīdārīh ud[8] a-kārīh ud[9] abesīhēnīdārīh Ahrimen ī druwand ud dēwān ud druzān jādūgān-iz ud parīgān ud sāstārān ud kaygān ud karbān [M3] ud wattarān ud harw wināhgārān[10]

ud čiyōn Ohrmazd ī xwadāy ī mēnōyān mahist ud abzōnīgtom pad bundahišn

pad [R1b] dād[11] [P2] ud rawāg būd[12] ī dām ī xwēš

ud abāz dāštan ī Ēbgad ud petyārag az dām ī xwēš

ud a-paydāg kerdan abesīhēnīdan[13] ī[14] Ahrimen ud dēwān ud harw druzīh ud wattarīh

ud[15] kerdan ī ristāxēz ī ud tan ī pasēn rāy

amahrspand w hamāg dād[16]

ud dēn ī[17] weh ī mazdēsnān az tan ī xwēš tāšīd ud āfrīd

ud pad abēzagīh frāz brēhēnīd

ēwarīgīh ud ēdōnīh xwēš pad abēzag[18] weh[19] dēn ī mazdēsnān rōšn paydāgēnīd

pad čāšišn[20] ō Zarduxšt[21] Spitāmān guft

ud az Zarduxšt Spitāmān ōrrōn ō pōryōtkēšān[22] dastwarān

ud az pōryōtkēšān dastwarān pad paywand ō dastwarān amāh-iz mardōmān mad estēd

harw kē az weh dēn ī mazdēsnān ud fradom-iz āgāhīh wēš

---

1 M + ī.
2 Not R?
3 Not P.
4 Not P.
5 MP yazdān.
6 M + ī.
7 P ud.
8 R ī.
9 Not MP.
10 R <-ly'n>?
11 <YHBWNt'>.
12 M <-t'>, P <-tn'>.
13 Not MP.
14 P.
15 P.
16 MP <y't'>.
17 Not P.
18 P -īh.
19 M <••••k•dh> blotted out.
20 R then repeats one line: ī xwēš pad abēzag ī [weh dēn ī mazdēsnān rōšn paydāg]ēnīd pad <c'yšn'>.
21 M zardušt 2x.
22 P <pwlwt->.

pad ān čē-š āgāhīh wēš aziš ōy dānišn ud āgāhīh ī kadār-iz-ēw kē pad yazdān [M4] dēn[1] wurrōyēd rāy guft paydāgēnīdan[2] nibištan-iz dastwarīhā

ōh-iz abar ān tis kē [R2a] dādārīh pērōzgarīh Ohrmazd ud amahrspandān ud tagīgīh[3] ud ōzōmand[4] nisāgīh[5] ī[6] hāmōyēn yazdān ud abēzag dēn ī weh ī mazdēsnān pad nāmčišt aziš paydāg

ud ham-čim[7] rāy ī nibišt [P3] pad ham-uskārišnīh pērōzgarīh[8]

man dēn-bondag Hōšang Siyāwaxš Šahriyār[9] Baxt-āfrīd Šahriyār[10] az paččēn hērbed Mihr-ābān Spandyād[11] Mihr-ābān

ōy[12] az paččēn hērbed Māh-panāh[13] ī Āzād-mard ī[14] panāh ī az ⌈ BīŠābuhr awestān ī ⌉[15] az Kāzrōn rōdestāg

čandīn[16] mard nēk abarmāndīg pad dēn ud ruwān abē-gumān

u-š kāmag frārōn[17] ō yazdān wehān

Rōstahm ī Dād-Ohrmazd nōg draxt az farrox būm ī[18] Spahān az Rōd-dašt rōdestāg

az <wlcwk'> deh abestāg[19] az paččēn ī[20]

ud zand az paččēn ī anōšag-ruwān[21] Farnbay ī Srōšayār xwēš rāy nibišt [M5] estād

ǰādag anōšag-ruwān Māh-ayār ī Farroxzād ī az ham BīŠābuhr awestān az Kāzrōn rōdestāg

anōšag ī man Māhwindād ī Narmāhān ī Wahrām-mihr az ham paččēn[22] ī az xwāyišn pērōzgar Abū-nasr Mard-šād ī Šābuhr ī az farrox būm ī[23] Šīrāz[24] = o = = o =

abzāyišn ī mānsrspand ud rawāgīh ud wābarīgānīh weh-dēn ī mazdēsnān [R2b]

---

1 R + ī.
2 M + <wm> eol.
3 R + 1 line: ud <'p̄ylyk>garīh [...].
4 MP -īh.
5 MP <wyy'Ykyh>.
6 Not M.
7 MP <hmwcm>.
8 MP -gar.
9 R 2 lines missing?
10 M + <OL> Pers. *ū*.
11 MP <spynwty't>.
12 MP <OL> Pers. *ū*.
13 M <-p[n'h]> eol.
14 PR.
15 Not MP.
16 MP <cwyyww>.
17 M + ud.
18 P.
19 M <'p̄y st'k'> +.
20 P <— ·> eol.
21 P only anōšag.
22 MP repeat paččēn.
23 MP .
24 R "pus ēw weh"?

ud amāwandīh ud[1] pērōzgarīh Ohrmazd ud amahrspandān ud abārīg yazdān[2] mēnōyān gētīyan ud frawahr ī ahlawān

ud āyaft-xwāyišnīh[3] ī abar drīstīh[4] ī tan ud dagr-zīyišnīh ī gyān farroxīh ud nām ud frazend ud[5] paywand

ud burzišn[6] [P4] ud nēkīh[7] ī gētīy ud ahlawīh ī ruwān ī xwēš

ud ayārīh ī harw wehān arzānīgān

ud āgāhīh[8] ud dānišn ī kadār-iz-ēw az tagīgīh ud[9] abarwēzīh ud pērōzgarīh ī Ohrmazd ud amahrspandān ud abārīg yazdān[10] abēzag weh dēn ī mazdēsnān rāy

Abestāg ud zand yašt [M6] čiyōn andar Abestāg[11] mādagwar

ud abd ud sahīg az-iš was tis ī abar abdīh sahīgīh ud tagīgīh ud pērōzgarīh ud ōz ud nerōg ud amāwandīh ī Ohrmazd ud amahrspandān ud dēn ud ruwān az-iš paydāg

pad gōkān hād hād ud kardag kardag pad Abestāg čiyōn xūbtar[12] ud weh šāyēd[13] nibišt

ud abar-iz ēn kū harw wehān ī yazdān xwēšān dīd ud xwānd ud kār aziš kerdan

ud astīh ī yazdān ud dēn ud ruwān

ud frasāwandīh ī xīr ī gētīy ud[14] a-frasāwandīh ī xīr ī mēnōy

ud āmār ī 3[15] šabag widarg ī Činwad-puhl ud ristāxēz ud tan ī[16] pasēn o[17]

ud wiyābānīh ud harw [R3a] bazagīh az Ahrimen ud dēwān ud nēstīh ī Ahrimen ud dēwān

pad daxšag ayād dāštan ī ēn ī frazām[18] xwārīh ud āsānīh ud nēkīh pad wahišt rāy

čand gōwizārīhātar[19] dānist nibišt = o =

pad handarz ō[20] tō kē-t ēn daftar[21] xwēš gōwam

---

1 P.
2 M + ud.
3 MP <’y’pt>; R]īrānīh?
4 M <wywstyh>, P <dwwwstyh>.
5 P.
6 R + ī.
7 M <ndkty yh>.
8 M <’k’yh’>.
9 Not M.
10 R + ī.
11 M <’pYst’k>.
12 M <hwpttl>, P <hwpt / tl>.
13 R <-yyt>?
14 M.
15 MP <’m’yl Y 3>, R <’m’lwy>?
16 Not M.
17 M eol., M <∴>, not R.
18 MP + ud.
19 M <’wwc’yl->, P <’wwc ’yl \’wmn yh’tl/ / yh’tl>.
20 MP <’w'>.
21 MP <dpytl>.

u-m Ohrmazd ud amahrspandān [M7] ud Mihr ud Srōš ud Rašn yazd ī kerbakkar [P5] ud dēn ī weh mazdēsnān ud harw mēnōy ī weh abar

ud[1] man-iz ōh[2] āgāh[3] kerd hē[4] kū ēn Abestāg ud zand ǰud ō ōy kē pad xwēškārīh ud dēn-dōstīh[5] ud dēn-warzīdārīh passandišnīg ud āšnāg ēnyā[6] ō kas ma dah

čē mard ī[7] kē pad xīr ī[8] yazdān awestwār <dwy'nyh>[9] <'tww>

pad Abestāg paydāg kū

ma ō ōy[10] ī a-franāftār[11] ahlomōγ mānsr čāšād ī a-rawāg-dahišn ♣ dēn ī[12] mazdēsnān

ud ma ō[13] gurg <yyy'n'>[14] dahē kū dandān ī ⎪[15] gurg rōyēnē[16]

kū ka[17] ō mard ī pad xīr ī yazdān nē awestwār[18] mānsr čāšēd ēdōn bawēd čiyōn ka-t ō gurg dandān rōyēnīd hē

ud ka pad ān ēwēnag abēr pahrēzišn pad <y'kny> bawēd

ud xīr ī yazdān ud dēn ud ruwān andar ayāstan[19] kār dārišn

kū tā wizend ō tan ud rēš [R3b] ud <y'kyn'> ō ruwān nē bē rasēd [M8]

ō tan rāmišn ud āsānīh

ō frazendān ud paywandān[20] nām-burzišn ud farroxīh

ō ruwān hu-srawīh ud xwārīh ud ahlawīh rasād : o o —

---

1 Not MP.
2 M <lyc'n'>, P. <LYc 'w'>, R ?
3 R -īh.
4 M <-yD>, P <-'y>.
5 MP <dwwstyh>.
6 M + {~~AL~~}.
7 Not MP.
8 P then ~~gēhān~~.
9 R awestw[ār] <ywy['nyh]>.
10 MP <OLE 'w'>.
11 MP <'p̄l'w'p̄t'l>, R<'p̄l'n 'p̄t L>; cf. *afriia-*.
12 P.
13 MP <'w'>.
14 *lisān*? Av. *hizuuąm*.
15 Not R.
16 R <lwyyn'>.
17 R ka-t?
18 R <'wstb'l>.
19 R <'yyb't'>?
20 M <p'wwny'n'>.

COLOPHON VIDEVDAD AFTER CHAP. 9

frazaft pad drōd ud šādīh ud rāmišn man dēn-bandag Marzbān Frēdōn Wāhrom Rōstom Bundār

nibištam ēn fragard ī nohom ī ǰud-dēw-dād az paččēn ī Šahriyār-ardaxšīr hērbed ud Rōstahm ī hērbed

ō az paččēn ī Hušruwān wēz Wahrāmšāh wēz hamē kerd kē-šān ruwān hamāg ahlaw Garōdmānīg bawād

handarz ī hamē kunam bē ō ān ī xwēš frazendān kē bawēnd ud ān-iz ī xwēš abārīg mazdēsnān kē ēn Abestāg ud Zand pad <hwsnn-1> dārēnd paččēn kunēnd pad ahlomōγān nē dahēnd kē-šān ruwān ahlaw bawād

andar rōz Day pad Dēn az māh Šahrīwar sāl bar 944

COLOPHON VS TUL 11263, NO. 1

[TUL 11263_160r]

frazaft pad drōd šādīh ud farroxīh rāmišn pad nēk ǰahišn xūb murwāg xwāstag rōzgār

Abestāg Yašt Wispred[1] ǰud-dēw-dād abāg nīrang ristag ī yazišnagīhā

man dēn bandag[2] Frēdōn Marzbān Frēdōn Wāhrom Bundār Šāmardān Dēn-ayār nibišt ham

frāz hišt[3] ham andar farroxīh ud pērōzīh

rōz ī Dēn weh ī mazdēsnān ud māh Hordad sāl bar 900 70 6 pas az sāl 20 bē Yazdgerd šāhān šāh

wāzag bē ō ī • • pus šāhān šāh Ohrmazdān xwēš ham hišt[4] ham

kē weh dastwarān dastwar-zādagān dēn-hammōzgārān drust-Abestāgān xwānēnd ud hammōzand

yazišn pad-iš kunand[5] ud paččēn[6] az-iš kunēnd[7] ruwān ǰamšēd Marzbān[8] Wirāz rāy ayād[9]

kunand tā 100 70 sāl [...]l- īh ud kerbag-warzišnīh kār framāyēnd

čiyōn ǰamšēd Marzbān Wirāz bē rōz ǰuwānīg sāl[10] 30-om bē gyāg-ēw rāstān pākān raft[11] andar roz

Dēn pad Ādur māh ī Spandarmad az gētīy [...]-št

pas xwēšān ō ēn ǰud-dēw-dād rāy bahr ī nabag framūdand kē dastwarān dastwar-zādagān kār

framāyēnd ruwān ō rāy yād kunand harw

kē xwānād[12] [...] hammōzād [...]

pad-iš kunād[13] amāh rāy pad • • [...] • īh winnārd l- [

ēg-iš gētīy [

[TUL 11263_160v]

ēg-iš xwānēd hammōzēd yād nē kunēd nām nibēsnīg nabag

kundag awestarēd kē awestarēd ēg-iš gētīy tan dusraw pad mēnōy ruwān druwand bawād ∵

man ēn ǰud-dēw-dād az dastwarīh pāk menišn Srōš-ayār ī yōǰdahr-tan ud ahlaw-ruwān Ādurbād ī

Māhwindād ī Hošang Siyāwaxš nibišt ham kē-š paywand pad ērīh ud wehīh nēkīh ō ī Sōšāns

paywandād ā-š ruwān āškārag ōy Garōdmān šawēd

ēdōn bawād ēdōntar-iz bād pad yazdān amahrspandān kāmag bawād

{Persan metrical colophon}

---

1 <-lyt>.
2 <bnnŶk>.
3 <-WNt'>.
4 <-WNšt>.
5 <kwnd> +.
6 <pcsn'>.
7 <-WNd>.
8 <mlc'n'>.
9 <'ÿ't'>.
10 <yy'ł>.
11 <lpt'>.
12 <KRYT[->.
13 <kwn't'>

COLOPHON VS TUL 11263, NO. 3

[TUL 11263_295r]

...
10-om ī ǰud-d[ēw-dād
100-gānag • [
ēk pad • [
baxšišn *rad*[
Abarg guf[t
abganēd [

[TUL 11263_295v]

] • ud farroxīh ud rāmišn pad nēk
] • rōzgār Abestāg Yašt Wispred
] • nīrang ud ristag ī yazišnīgīhā man dēn-bondag
Marzbā]n Frēdōn Wahrām ī Rustom Bundār ī Šāhmardān dēn-
[ayār .....ni]bišt ham frāz hišt[1] ham az bahr ī ān kē
[fraze?]*nd* dastūrān ud dastūr-zādagān dēn-hammōzgārān dēn-rāyēnīdārān
drīst-Abestāgān ud pāk-menišnān abē-gumān pad astīh
dādār ī Ohrmazd ud amahrspandān dēn ī wehīh mazdēsnān kē
tā 100 ud 70 sālān kār pad ahlāyīh ud yazišn framāyēnd pas
az ān pad frazend-zādagān abespārēnd kē hu-sraw dēn-burdār
bawēnd anōšag-ruwān bē ō ī ruwān ī ǰamšēd ī Marzbān Wirāz
dahēnd čē ōy en ǰud-dēw-dād rāy kē nibištom ud xwēšān ō
framūd hēnd az bahrīh nāmagānag ī ǰamšēd kē pad rōz ī ǰuwānīg ud rōzgār
purnāyīg bē dar ī baxt ēmēdwārig frazām az ēn gēhān ī
seǰōmand purr-petyārag ī purr-dard pad mēnōyan raft
] ō ī wahišt ī rōšn bē
] mag ī ǰamšēd
] sar ī sāl
] hammōz agar
]'yn ud agar
] -l az ēn
p]āk-menišn

[TUL 11263_296r]

1 <ŠYKWNšt'>.

[ā]rāstār nēk frazām <’’[

[••]<’š> nibištom kē-š paywand • [

ō ī Sōšāns pērōzgar paywandād ud pad <yytw[

anōšag-ruwān Marzbān nibištom kē-š xūb frazām bax[t

xwānād yazišn paččēn az-iš kunād amāh rāy pad nēk-nāmīh pad mēnōy ruwān

ahlaw Garōdmānīg bawēd ēg nām ī amāh rāy awestarēd kē awestarēd

ayāb ǰuttar kunēd ā-š gētīy tan dusraw bē mēnōy ruwān druwand

bawād ā-š hamēmāl ham pad dādwarīh dādār ī Ohrmazd

pad hanǰaman ī Isadwāstar ī Zarduxštān ∵ pad farroxīh ud pērōzīh

rōz ī Mānspand māh ī Tīr sāl bar 900 90 6

pas az 20 bē ō ī Yazdgerd šāhān šāh Ohrmazd-dād nāfag bē ō ī

hu-sraw ī šāhān šāh pad yazdān amahrspandān kāmag bawād ∵

nibištom ēn ǰud-dēw-dād rāy ud andar kišwar ī Erān andar deh ī

weh-baxt <št’nyt'> Maybad[1] <yld>? pad xānag ī Wāhrom Rostom

Bundār ēn kurāsag pad ahlāy[īh

pašnīh kē [

āfrīn kerd <’[

zīstan <LOY[?

bawēd <l’[

kū wahišt [

COLOPHON VS DZ 4010

[DZ 4010_ 292r]

frazaft pad drōd ud šādīh ud farroxīh rāmišn pad nēk ǰahišn xūb murwāg xūb-ǰastag[2] rōzgār

Abestāg ī Yašt Wispred ǰud-dēw-dād abāg nīrang ud ristag ī yazišnīgīhā

man ī dēn bandag Wāhrom ī Marzbān Frēdōn ī Wāhrom ī Rustom ī Bundār ī Šāmardān ī dēn-ayād nibišt ham frāz hišt ham az paččēn ī pidar ud brādar ī xwēš nibišt ham andar farroxīh ud pērōzīh

rōz Srōš ud mān ī Dēn sāl bar 900 90[3] ud 8 pas az 20 bē Yazdgerd ī Šahriyārān wāzag bē hu-sraw ī šāhān šāh ī Ohrmazdān nibišt ham ud frāz hišt ham

az bahr ī[4] hamāg xwēšīh ī xwēš rāy ud frazendān xwēš rāy nibišt ham

kē tā 100 50 sālān kār pad ahlāyīh yazišn framāyēm

pas az 100 50 sālān bē ō ī frazend-zādagān frazend hu-sraw dēn burdār[5] abespārēm

---

1 <m’ÿ-ybt'>.

2 DZ anāstag.

3 DZ <’’k>.

4 DZ <-īh>.

5 DZ <bwly’l>.

ān ahlaw harw kē xwānād ayāb hammōzād ayāb pačč̄ēn-ēw[1] aziš / padiš kunād ayāb yazišn-ēw[2] padiš kunād

amāh rāy pad nēk-nāmīh ud ahlaw-ruwānīh yād[3] kunād

ēg-iš gētīy[4] tan hu-sraw u-š pad mēnōy ruwān ahlaw bawād

ēg-iš nām man kē nibištār ham u-š awestarēd kē awestarēd u-š gētīy tan dusraw u-š mēnōy ruwān druwand bawād u-š hamēmāl

u-m pad dādwar ī dādār Ohrmazd pad hanǰaman ī Isadwāstarān ī Zarduštān ∵ andar farroxīh ud pērōzīh [one line, bottoms some letters] / [....] ādur nibišt ham

... -išn [.....] kāmag bawād ēdōn bawād ēdōntar-iz bawād

aēuuō paṇtā yō aṣahe .

ēk ast rāh ī[5] ahlāyīh ud abārīg ǰud-rāhīh ∵

śātō.manå[6] *vahištō.uruuąnō* . šād ān tan kē-š warzīd ruwān ī[7] xwēš

čand ahīy[8] mēnōy ī dastwarīh ī Čitrōmāhān Wištāspān bē rasād dēn rawāg dēn-burdārān-išān az dēn nēkīh rasād

harw kas pad kāmag xwēš tuwān [baw]ād zīstan

nōiţ ahmi zazuša yō nōiţ urune ⌈zazu⌋ša nōiţ cahmi zazuša ∵

nē-š tis grift [kē-š] nē ruwān grift tā nūn-iz nē tis gīrēd kē-š nē [ru]wān gīrēd ∵

ēdōn bawād pad kāmag ī Ohrmazd xwadāy ∵

pērōz bawād xwarrah ī abēzag weh-dēn ī mazdēsnān[9]

COLOPHON VS NIK / 4040_AVE1001

[Nik / 4040_Ave1001 / 295v]

frazaft pad drōd šādīh ud farroxīh ud rāmisn pad nēk ǰahišnīh xūb murwāg xūb ǰastag rōzgār

Abestāg Yašt Wispred ǰud-dēw-dād abāg nīrang ristag yazišnīhā

---

1 DZ <-nYk>.
2 DZ <-nYk>.
3 DZ <ÿ't'>.
4 DZ <-t''>.
5 DZ <l'-yyh>.
6 DZ *šātō.manā.*
7 DZ -nīh.
8 DZ <KZD y>.
9 DZ <m'yyyt'n'>.

man dēn bandag Frēdōn (Weh-mard??) Gōbedšā Rustom Frēdōn Gōbedšā Rustom Bundār Šāmardān Dēn-ayār nibišt u-m frāz hištam[1]

az paččēn daftar Šahriyār ī rad ī <škl> Ērīǰ Rustahm Ērīǰ Kawād nibištom frāz hišt[2]

kē xwēšīh hamēyīg pērozgar ī rad ī <škl> Mihrābān ī rad ī <škl> [Nik 4040_ 296r]

<b't>[... ah]lāyīh yazišn framāyēd

pas [... hu]-sraw dēn-burdār abesp

ārē[m ān ahlaw harw kē xwānād ayāb hammōzād ayā]b paččēn-ēw[3] aziš kunād

ayā[b yazišn-ēw padiš kunād amāh rāy pad nēk]-nāmīh ud ahlaw ruwānīh

yād[4] [kunād ēg-iš gētīy tan hu-sraw u]-š pad mēnōy ruwān ahlaw[5]

[bawād ēg-iš nām man kē nibištā]r ham aziš awestarēd

ayā[b ...] awestarēd u-š gētīy[6]

tan [dusraw u-š mēnōy ruwān druwand bawād u-š] hamēmāl u-m pad dādwar ī

dād[ār Ohrmazd pad hanǰaman ī Isadwāsta]r[ān ī] Zarduxštān pad farroxīh \pas az man bē ō ī/

ud p[ērōzīh ...] b •l 1000 2 Yazdgerd šāhān

šāh [...šāhān šā]h ī Ohrmazdān pad yazdān kām [bawād ēdōn bawād ēdōnta]r-iz bawād ∵

[*aēuuō paṇtā yō aṣahe* .]

ēk ast rāh ī[7] ah[lāyīh ud abārīg ǰud-rāhīh ∵]

[*šātō.manå vahiš*]*tō.uruuąnō* . šād ān tan kē-š warzīd ruwān xwēš

čand ahīy[8] mēnōy dastwar Čitrōmāhān Wištāspān bē rasād dēn rawāg dēn-burdārān-išān az dēn nēkīh rasād

harw kas pad kāmag ī[9] xwēš tuwān bawād zīstan

nōiṯ ahmi zazuša yō nōiṯ urune zazuša nōiṯ cahmi zazuša ∴

nē-š tis grift kē-š nē ruwān grift tā nūn-iz nē tis gīrēd kē-š nē ruwān [Nik_295v] gīrēd ∵

naēciš aδa z[araθuštra sūš y]aθā hīm ādarə maṣiiāka [∴

[...] nē bawēd

---

1 <hšt'\m/>.
2 <-WNx1>.
3 -nīh.
4 <ÿ'*t*>.
5 <~~YHW~~[-> bol.
6 <yyt''>.
7 Nik <l'y'yh>.
8 Nik <KZD y>.
9 Nik -gīh.

Spitāmān Zardušt ud nē-iz <MN> [...]*ān* pad bun sūd
bawēd ēg-išān sar ziyān Y[HWWN-?]tar az dast
war ī {~~Wēz ī Dād ayār~~} \Mānuščihr ī Rustom <AM>[... ni]bišt ha-
m kē-šān ruwān Garōdmānī[g ... ēdōn bawād ēd]ōntar-iz \bād/
[...]<mb'> ∵
pērōz bawād xwarrah ī abē[zag weh-dēn ī mazdēsnān] ∵

COLOPHON ML / 4050 / 305R

[ML_305r]

1 frazaft pad drōd ud šādīh rāmišn pad nēk ǰahišn xūb murwān hu-ǰastag rōzgār
Abestāg Yašt Wispred ǰud-dēw-dād abāg nīrang ristag yazišnīhīhā

2 man dēn bandag Mihrābān Anōšīruwān Wāhrom šāh ī rad ī Šēr Wāhrom šāh nibištom frāz hišt
az paččēn Frēdōn Marzbān Frēdōn kē-š az bahr ī[3] xwēšīh hamāg pērōzgarīh Rustom Mihrābān
Wāhrom Ādur nibištag bawēd kē-šān ruwān pad pahlom axwān rōšn Garōdmān bē rasād
nibištom az bahr ī[4] hamāg pērōzgarīh Spandyād[5] Anōšīruwān-ādur Wahrom-ādur
kē tā 100 50 sālān pad ahlayīh yazišn kār framāyīhēd
pas az 100 50 sālān ō frazendān frazend hu-sraw dēn-burdār abespārād
nar ahlaw harw kē xwānād ayāb hammōzād ayāb paččēn aziš kunād ayāb yazišnīg padiš kunād amāh
rāy pad nēk-nāmīh ahlaw-ruwānīh yād[6] kunād
ēg-iš gētīy tan hu-sraw u-š pad mēnōy ruwān ahlaw bawād kē-š nām man kē nibištār ham
u-š awestarēd kē awestārēd u-š gētīy tan dusraw u-š pad menōy ruwān druwand bād u-š hamēmāl
u-m pad dastwar ī dādār Ohrmazd pad farroxīh[7] pērōzīh rōz Šahrīwar māh Hordad sāl bar 1000 9
Yazdgerd šāhān šāh nāfag bē ō ī hu-sraw šāhān šān [8]⌈ ... ō ī Ohrmazd amahrspandān kē pad ...
az daftar <tm'wm> šud ⌉... [ML_305v] Ohrmazdān pad yazdān kām bawād
ēdōn bawād ēdōntar-iz bawād ∵

śātō.manå[9] *vahištō.uruuąnō* . šād ān tan kē-š warzīd ruwān xwēš
čand ahīy[1] mēnōy dastwar Čitrōmāhān Wištāspān bē rasād dēn rawāg dēn-burdārān-išān az dēn
nēkīh rasād

---

1 <hw'yytk'>.
2 <'w šylwb'n'> 2x.
3 <-lyh> .
4 <-lyh> .
5 <yypnŶÿ'yt>.
6 ML <ÿ't'>.
7 farrox ī.
8 in margin.
9 *ṣātō.manō*.

harw kas pad kāmag xwēš tuwān bawād zīstan ∵

nōiƫ cahmi zazuua yō nōiƫ urune zazuua nōiƫ cahmi zazuša ∴

nē-š tis grift kē-š nē ruwān grift tā nūn-iz nē tis gīrēd kē-š nē ruwān gīrēd ∵

naēciš (aδa) zaraθuštra sūš yaθā (hīm) ādarə maṣiiāka[2] ∴

ēg-iš az dēwān[3] sūd[4] nē bawēd Spitāmān Zardušt nē-iz az ān wadag mardōm
čē agar-išān pad bun sūd bawēd ēg-išān sar ziyān bawēd
ēdōn bawād ēdōntar-iz bawād
pad yazdān amahrspandān kāmag bawād

pad nām ī yazd urwarām čīdan

1 <KZD>.
2 *maśiiāka*.
3 <ŠAAn'>.
4 <swwt>.

DĀDESTĀN Ī DĒNĪG I

[TD4_167] = Td [II: T]

[K35_99r] = K [II: K]

T60 = T [II: R]

[D7] = M[eherjirana] [II: MR/D]

pursišnīhā čand dar ī Mihr-xwaršēd ī Ādur-mahān[1] az anōšag-ruwān Manuščihr ī J̌uwān-ǰamān kerd ud[2] abārīg hu-dēnān u-š pāsox gōwizārēnīd[3] ∵

[MRL T60a_1v]

DD.0.

0.0 pad nām ud nērōg ayārīh ī dādār Ohrmazd wispān yazdān
hamāg yazdān ī mēnōyān ud yazdān ī gētīyān
hamāg dām ud dahišn ī Ohrmazd [K35_99v] ō dahišn[4] xwēš wāspuhragānīg[5] <wspwlwwsnyt'>[6]

0.1 hu-dēnān ī ēd pursīdārān az stāyišnīg nērōg ī čihr ud zōr[7] ī gōhr[8] ud daxšag[9] ī xrad ud nišān ī hunar
ud kē-iz xrad- [TD4_168] -xwāyišnīh ud kerbag-uskārišnīhā[10] ud dēnīg-wizōyišnīhā pursišn paydāg

0.2 az Mānuščihr ī J̌uwānǰamān āfrīn

0.3 pāsox ēd kū
čē-tān purr-dōšāramīhā[11] ud wazurg-abardomīhā[12] andar ēd pursišnīg-nāmag[13] ō man[14] āfrīnēnīd čand-itān āfrīnēnīd ud čiyōn-itān āfrīnēnīd
purr-paymānīhā bowandag-abzōn-padēxīhā[15] ō-iz ašmāh hamist[16] ud ham-paywandān[17] ǰud ǰud[18] pad xwēš niyābag[1] spurr[2] rasād[3]

---

1 TdK <m'hw'n'>.
2 K.
3 Td <wywc->, K <ywwc->.
4 KTa <y''n'>.
5 TdK <wyyp̄->, Ta [-].
6 TdKTa.
7 TdK <zw'l>.
8 TdK <yw'hl>.
9 Ta <d'''k'>.
10 Td -īh, Ta lost.
11 Td <pwl w yw'šlm->, K <pwlyw'šlm->, Ta <pwl / ywš'lm->.
12 Td <-yhyh>, K <-tw / wmsyh>, Ta <-tww msyh>.
13 K pursišnīg / .../ nāmag divided by area where the ink from the verso shows through; Ta <- n'm'k>.
14 Ta; not TdK.
15 TdK <- ptyhyh'>, Ta <- ptyh'>.
16 Td <KHYE>.
17 Td <QYM pt->, Ta <hm / ptwnsnyw>.
18 Not K bol.

ud dagr pattāyād[4] ud ō nēk-frazāmīh[5] paywandīhād[6]

0.4 ān ī-tān framūd [K35_100r] nibištan [T60a_2r] abar ayāsišn[7] ī ō ham-wēnišnīh ud ham-pursagīh ī ♣ abāg man ⌉[8] mihrbānagīh ud dēn-dōstīh ī xwad

0.5a amāh[9] hamist kē yazdān bandag[10] ud pad kōxšišn ī druz ham-spāh[11]

pad āstawānīh[12] ī abar weh-dēn ī mazdēsnān[13] ham-estišn[14]

pad ēk[15] ān ī ahlāyīh rāh ham-tuxšišn[16]

ō[17] gāh[18] ī andar ān ī pāšom[19] axwān[20] ham-ārzōg

pad ayābišn[21] ī ō ān pāšom axwān[22] fraškerd ham-ēmēd hēm[23]

ān-imān ♣ kām ī ham-wēnišnīh ⌉[24] ud ham- [TD4_169] -pursagīh[25] čimīg[26] u-š[27] sāl

0.5b ud ān-iz ī dēn nigēzēd kū kē abāg ōy[28] ī [29]♣ dānāg ud ahlaw pad ham-wēnišnīh[30] ud ham-pursagīh[31] nazdīk ⌉

ēg-iš kerbag ī ahīy[32] waxšišnīgtar [33]♣ ud ān ī meh pattāyišnīgtar ⌉

---

1 KTa <-E nn->.
2 TdK! <yypwl>, Ta <yypwl>.
3 Td <-WNyt>.
4 Td only <'y't'>.
5 Td <-pln'm->, KTa <-c'm->.
6 Td <ptwd't>, KTa <-wnyh't'>.
7 TdK <'sb'yšn'>, Ta <'sb' yy'n'>.
8 Td <LW>, K <L w>, Ta <L>. – Cf. MX.19.4 ham-pursagīh ī abāg dānagān.
9 K + f.st. <y-> eol.
10 KTa <bwnYk'>.
11 K <- yyp->, Ta <hmyp->.
12 Td <-tb->, Ta,A. <'wyytwb->.
13 K <mhyyyt'>, Ta <m'zyyt'n'>.
14 Td <hmzypšn>, K <hmYyytšn'>, Ta <hmyyytšnyh>.
15 Not Ta.
16 TdK <AMT whš->.
17 Ta <z>. – A. + <ZK>.
18 Ta <y'->.
19 Ta <pAšw / m>.
20 Ta -ān.
21 TdKTa, A. <h'c->.
22 Ta <'hwsn'>.
23 TdKTa, A. <HWE(')m>.
24 K <k'mwynšn->.
25 K <-pwryyyh>.
26 TdK <-yh-c ym->.
27 Ta, DF w +.
28 Td <wlm>.
29 Not Ta, H, J2, DF.
30 Td <hmywšnyh>.
31 Td <hmypyykyh>, K <hmpwryyyh>.
32 TdK <KZŶ>, Ta <KZY>.
33 Not TdK, BK. – Ta + small space.

0.6 ud stāyišn ī-tān man rāy[1] wēš az sāmān meh pāyag[2] framūd nibištan[3]
čim mādayān purr-dōstīh nigerišn ī pad hu-čašmīh[4]
u-m pad-iš rāh ī ō [5]♣ spās-dārīh[6]

0.7 ān ī-tān pad dānistan[7] ud šnāxtan[8] rāh ī[9] bē ō ⎫ [K35_100v] man[10] ēnyā ō[11] anīy kas nē būdan[12]
framūd[13] nibištan[14] [T60a_2v]
az ašmāh dōšāramīh[15] ō pēš[16] hu-čašmīhā[17] bē mādagwarīh ī rāstīh rāy čimīg[18] nigerišn dādīhātar
ō-iz[19] abārīg mowmardān[20] ī pad hunar ī-šān[21] bowandag-menīdārīhātar[22] sazēd nibištan

0.8 čē abāg-iz škeft kōxšīdārīh[23] ī druz[24] ud garān wišōbišn[25] ud zūrīh ī ō dēnīgān mad estēd[26]
pas-iz pad yazdān xwābarīh[27] nūn-iz radān[28] mowbedān[29] dastwarān dādwarān ud abārīg-iz[30] dēnīgan ud dēnīgbedān[31] ī kustag-kustag[32]

---

1 Ta <LA>.
2 Ta<p''k'>.
3 Ta <-t'> eol.
4 Td <-mny> eol.
5 Td rep.
6 Td1 <ZK y 'yylyh> Td2 <yyp̄'st'lyh>..
7 Td <HWWYTyytn'> 2x, Ta <-yyt'>.
8 Not Ta, DF.
9 Td1.
10 Not TdKTa.
11 Td + <ZK>.
12 KTa <bwt'>.
13 Td <-mwt''>.
14 K <-t'>.
15 Td <yw'š'lm>, K <yww'š'lmyh>.
16 Td <pyš>, K <LOYN''>, BK, DF <LOYN'>, Ta <lwn'>.
17 Ta, A. -īhā.
18 Ta <LA-c myk>.
19 Td nigerišn dādīhātar / <wc OL>, K nigerišn īhātar <OLc>, Ta <nkyl\šny/ / nnkLšn y wwy'tyh'tl>, A. "all exc. Td" nigerišnīhātar <OLc>.
20 Td only <GBRA 'n>, KTa <mŷnwŷ GBRA'n'>.
21 Ta <ZYsš'n'>.
22 Td <bwYkmynyt'l / yh'mnl>.
23 Td <kwš->.
24 Ta <dlw>.
25 Ta <wšww>.
26 TdK <Yyyt->, Ta <YK->.
27 Ta, DF <hw'lyh>.
28 Td <lt''n'>.
29 Not Ta.
30 Td <AHRYkc>. – Td + <zywnYk / 'n>.
31 Td <sn'yyp'n>, K <sn' yypt'n>, Ta <snyk hwsn' yyp̄t'n>.
32 Td only kustag y.

[1]♣ ud anīz hērbedān[2] [TD4_170] ud mowmardān[3] ī ⎫ ōšmurd-mānsr[4] ī dranǰēnīd-zand[5] ī uskārd-dādestān[6] ī āgāh-dēn[7] ī nimūdār-čim[8] ī wizīdār-kerbag pad čand gyāg hēnd kē[9] pad-iz ōwōn dādestān[10] šnāxtan ud dānistan[11] ī rāh[12] awiš-išān wišādag[13] ∵

DD.

0.9 ān ī-tān kāmag abāyist ud xwaš-menišnīh[14] az ān ī man[15] abar būd [16]♣ framūd nibištan[17] ham nišān ī dōstīh ud hu-čašmīh u-tān[18] ⎫ az yazdān [K35_101r] ham[19] paymān dōstīh ud hu-čašmīh[20] ī xwēš[21] bawēd

0.10 ān ī-tān [T60a_3r] andar wēš-dōstīh stāyīdārīh[22] ud frāy-būdīhā[23] man rāy[24] pad kišwar dastwarīh[25] ud ēkīh[26] ī bē az[27] didīgarīh ud tāgīh ud ǰudīh-iz[28] ham-sāmān framūd nibištan[29] agar ōh-iz ašmāh dōstīh rāy[30] nibišt[31] pas-iz man duš-xwār sahist[32] az ēd-ōwōn[33] stāyišn

0.11 agar andar ēn zamānag ud šahr uzmān[34] šnāxtag ud āšnāg[1] abar kas

---

1 Not Ta bol.
2 T -ānīg.
3 Td <mŷnwŷ'n GB->, K <mŷnwŷ GB->.
4 K <-mlt->, Ta <znd m'nyylk>.
5 Ta <-ynyyt' ˆD>.
6 TdK <-y't->, Td + -īh, Ta <'wyy-y'lt' y't->.
7 Td <-yh šn'Yk>.
8 Ta <mwd'l cym>.
9 Not Td.
10 K <ŜNA>, TdTa <SNA>.
11 Td <HW\W/YTNyytn'>.
12 K <l'y>.
13 TdKTa <y''n' š'tk(')>. – Ta + <—> eol.
14 TdK <hwš ->.
15 TdK + w.
16 Not Td.
17 K <nštn'>.
18 K <\AP̄/t>, Ta+ <AP̄t'>, A. u-tān.
19 Ta ham-.
20 Td <hwšmyh>.
21 TdKTa <hwyš>.
22 Ta <yyt'-yd'lyh>.
23 Td <-bwwt->.
24 Ta <LA>.
25 Td -īhā.
26 Td <'ˆ 'kyh>.
27 Not Td.
28 TdK, A. <yw''tyh>, Ta <ywy'tyh>. – TdKTa <- ME>.
29 Td <-t'>.
30 Ta <LA>.
31 K <npšt">!, Ta, DF <nšt">.
32 TdK <-mEN'yyt(')>, Ta, DF <-MENyt' w>.
33 Ta <'ww ->.
34 Ta <'wm'n'>.

ud agar pad ōy ī dagr[2] wurrōyišnīh[3] dēn-pēšōbāy[4] frāzīg[5] man xwēš rāy
nē ābrōyīg[6] dāram ka ān stāyišn ī[7] sālār-imān ēwāzīg niyābag[8] abar man srawāgīhēd
ud nē-iz rāmišnīg bawam[9] ka-m [TD4_171] mehīh[10] az xwēš sālār nāmēnēnd[11]
čē-m[12] stāyišn ān kāmag[13] ī pad xwēš pāyag ud tāyag[14] wimand
u-m ābrōyīg[15] sahēd[16] ērīh ī andar xwēš ud abarīg[17] ud hāwand-mehīh abar kehān[18]

0.12 ān ī-tān wistāxīhā[19] wistāxgarīhā[20] abar drāz[21] [K35_101v] nibištan[22] pursišn[23]
ēn-iz nimūd kū passox pad hangām nibēsam [T60a_3v] ī-m[24] andar pardazišn[25] bawēd[26]
ud ān ī ašmāh pad hu-čihr-pursišnīh wistāxīh čimīgtar[27] abar gōkānīg-passoxīh ud spōz-az-gāhīh[28]
kām ī taftīg[29]
čē spōz[30] ayāb a-bowandagīhā-[31] -pāsoxīh handāzīhēd
ud az ān ī škeft[32] kōxšišnīh ī druz rāy[33] aweštāb wizōyišnīg-menišnīh[34]

---

1 Td <wh'k'>.
2 Td <zkl>, Kta <yyl>.
3 TdKTa <wlwy->.
4 K <pyš p'y>, Ta <-p'>.
5 A.; TdKTa <p'ck'>.
6 Td <'p̄l'y-Yk>, K <-lwyy-k>, Ta <-lwYk'>.
7 Ta + f.st. <y'wd'l>.
8 Td <-Yk' n''->, KTa <-Yk' ''->.
9 Ta <-WN'm>.
10 TdKTa <msyh>.
11 Td <n'm'nnd>.
12 Td čē.
13 Ta, A. "others" hamāg.
14 Td <p'Yk wt'Yk'>, K <p'Y-Yk' t'-y-k'>, Td <p''k w t'yk w>.
15 Td <'p̄l'y-Yk>, K <-lwYy-k>, Ta <-lwyk'>.
16 Td <-MEN'm>.
17 Td <'p̄lyYk>.
18 TdKTa <ks 'n'>.
19 K <yyt'hw->, Ta <yyt'šnyh'>.
20 Td <wyytklyh'>.
21 Td + šāyēd, Ta <yl'ck'>.
22 TdKTa + y.
23 J.-D. + *framūd nibištan
24 Td <'ym>.
25 Ta <plp->.
26 Td <-WNm>.
27 Ta <cymykwl>.
28 Ta <ypwc ->.
29 Td <ptYk>.
30 Ta 2x.
31 Td <'bwYk / yh'>.
32 Td <škpt'>, KTa <škypt(')>.
33 Ta <LA>.
34 TdK <wcyšn->, Ta <wcwhšn->.

ud az ān ī a-wizīrišnīg[1] frēzwānīg[2] kār kam pardazišnīh[3] ast ∵

0.13 abar pāsox ī hangām ī pardazišn ī-mān[4] zamān[5] dād ī-tān[6] andar hamāg[7] paydāgēnīd

ǰud-iz az hu-čašmīh ī dōstīhā ud nišān ī āgāhīhā ī-tān az ān ī man kam-pardazišnīh aziš paydāg

0.14 u-m ēn-iz wistāxīh[8] ast[9] kū-tān pursišn dēnīg-wurrōyišnīhā ud dēnīg-wizīr- [TD4_172] - abāyišnīgīhā nibišt

andar pāsox čim-paydāgīh ī az dēn was ō nimāyišn[10] ī pad dānāgīh a-niyāz ud az harw[1112] ēwēnag abar-xwāyišnīh abē-bīm ∵

DD.

0.15 ud ham [K35_102r] nāmag andar māh Tīr pad Dōl ōwōn mad ka xwāstārīh[13] ī az šāhīgān[14] pad 3-sālag[15] ud bahr[16] ī sālag-ēw[17] hu-dēnān [T60a_4r] must frāx ud āsānīh[18] ī pad-iš a-wizīrišnīg[19] ud čārakkarīh[20] ī-m čand ādūgīh abar ān must ud spōzišnīh[21] frēzwānīgtar[22] ud čār[23] ī abar bōxtārīh ud frayādišn ī hāwištān ī čand wihān[24] ī handāxt estād[25] rāy-im[26] ō xūbīhā nigerīd[27] ī ham pursišn nē ayāft

ud tā māh Šahrīwar ī ka ō Šīrāz[28] āmad[29] ham

---

1 Td facs. <'w>cyl-> in marg.
2 Td <plyc'n->.
3 Ta <plp-> +.
4 Ta <z-ymy'n'>.
5 TdK <OYNA>, Ta, J2, DF <z-ym'n' YNA>.
6 TdKTa <Yyyt'n>.
7 TdK <hm'k'>.
8 Ta <yyt'hw->.
9 TA <'yyt'>.
10 Td <nmyšn'>, Ta <m'yšn'>.
11 Ta <AP̄mn>.
12 Td <wMN t'l = nmwt'l>, K <wMN'l>, Ta <whmw'l>.
13 Ta <xwyy\yt'/ / yh>.
14 Td <š'Yk'n>, K <šYYk'n'>, Ta <š'yk'n'>.
15 Ta <3-''lk'>.
16 TdKTa <bhl>.
17 Td <-y>, KTa <yylk' Y>.
18 TdK <pl'hw'yy'nyh>.
19 TdTa -išnīh.
20 TdK <-kgl->, Ta <-kkl->.
21 K <yyyp̄wšnyh>.
22 TdK <-c'n->.
23 Ta čārag.
24 Ta <''n'>.
25 Td <YK->, KTa <Yyyt->.
26 K <l'y / mn>, Ta <LA m>.
27 TdKTa <-lyt'>.
28 Td <šyl'c'>, K <šl'c'>.
29 Td <-TWnyt'>.

u-m hangām hangām[1] andak ī pardazišn būd u-m ham pursišn nigerīd[2]

0.16 ud ka-m ham-ǰādagīhā nibēsišnīh[3] dīd[4] ēg-im[5] pursišn dar dar ǰudāg[6] ud daxšagīhātar[7] kerdan čimīgtar sahist[8]

0.17 u-m[9] ō dibīr-ēw[10] dād pursišn ī pad ham pačč̌ēn ī-tān[11] [TD4_173] framūd nibištan dar dar harw pursišn-ēw[12] pad dar-ēw[13] nibišt ud hangerdēnīd[14]

0.18 čand-im[15] az dēn-āgāhīh[16] u-m pad ōš[17] ayādīh[18] [K35_102v] ud az pēšēnīgān dastwarīh[19] ud pad xrad sahišn[20] ast pāsox azēr[21] ī pursišn nibišt kāmam

0.19 ka čiyōn pursēd tis andar nēst ī[22] ān rāy ǰuttar [T60a_4v] ōwōn saham čiyōn nibēsam

0.20 az ān ī čiyōn ān ī amāh[23] āgāhīh[24] az ān ī pēšēnīgān dastwarān kē[25] weh ud dānāgtar ud ahū ud rad ud dastwar ī amāh būd hēnd

ka-iz[26] āgenēn ǰud-dādestānīh būd ān man ka-iz wizīr ī abar ham dar ēdōn čiyōn-imān dastwarān ī zamān[27] ud dūdag pad mādagwar dāšt[28] nibišt ∵

0.21 pas-iz abar gōwišn ī ān dastwar kē[29] anīy-ēwēnag ēč[1] ǰud-dādestānīh nēst

---

1 Ta 1x.
2 K <-lyt">.
3 TdKTa, A. <-WNšnyh>.
4 TdK, A. <-TNt'>, Ta <-TWNyt'>.
5 Td <WAYWNm>, K <AYWNm>, Ta <AYN'E>.
6 Td ǰud[-] in marg.
7 K, J2, DF <cyh'g->, Ta <ppyh-'k->.
8 Td <-t">.
9 Td <'p̄
10 Td <yp'-1>.
11 K <ZYY->.
12 Td <-šnYk>.
13 Ta <-y>.
14 TdTa <hnylwynyt'>, K <hnylc ⭢-ltynyt'>.
15 TdK <cnd AP̄m>.
16 Ta <syh'>, DF <-yh'>.
17 K <'wbš>.
18 TdKTa <'yb->, A. <'sb->.
19 TdKTa -rīh, DF -rān.
20 Td <MYM Enyh>.
21 Td <'ywl>.
22 Not Td marg., Ta <LOYT OD>.
23 Td <LCE> bol.
24 KTa -īhā.
25 Not Td, Ta <MNy> sup. eol.
26 Not K.
27 Td zamānag.
28 TdKTa <-št">.
29 Not Ta, J1,2, H.

ud agar ast[2] ī-m[3] sahišn[4] ō šnāsišn[5] ī drīst[6] rāy[7] ayāft[8]

mowmard[9] ī dēn-āgāh kē šnāsēd kē[10] āgāhīhā[11] wirāst[12] pad spās dāram[13]

mādayān[14] rāstīh ī pēšēnīgān[15] dastwarān gōwišn

ān[16] čē pad-čim andar pāsox

ud ēd čē pad [TD4_174] rōšngarīh ī wizīr[17] [K35_103r] nibišt

0.22 agar ēdōn ī čim rāy[18] (nē) bowandag ayāb[19] wizīr rāy[20] rōšn nē[21] wēnīhēd[22]

nē pargast[23] az a-bowandagīh ī dēn wizīr pad rōšnīhā-nimūdārīh[24] ud drīst-čimīh[25]

bē az a-bowandag-nimūdārīh[26] ī amāh ō šnāsišn[27] ī ān ī dēn nigēz[28] pargūd-az-ōšīh ī [T60a_5r]

ān-iz ī-mān xwāst āgāhīhā[29] padēx[30] aweštāftag-menišnīh[31] ī az āwām sezdēnīh[32]

0.23 ōh-iz nūn ǰud az čihrag[33] dānišn[34] baxšišnīh[35] ī weh mēnōyān[1] mānsr[2] wizārišnīh[3] ud nigēzišn[4]

ī dēn rōšntar nimāyišn[5] ī abar dēnīg warzišn az 2 bun abērtar az-iš paydāgīhēd

---

1 Td <AYT'>, Ta <'p'>.
2 Not TdTa.
3 Ta + <'t'>.
4 KTa <-šn">.
5 TdKTa, A. "all" <šn'-yšn'>.
6 Td <yrwyyYt'>. K <yrwyyt>, Ta <yr|w/yyYt'>.
7 Ta <LA>.
8 Td <-t">.
9 Td <MN ŝn' 'y>, K <MN SB\R/A>, Ta <MN SBRA>.
10 Ta <yMNW>
11 Td dēn-āgāhīhā.
12 Td <-t">.
13 All <YHSNN>.
14 Ta <mt''n'>.
15 K pēšēnīg.
16 Td ān-iz.
17 KTa <cyl>.
18 TdK <l'y>, Ta <l'>.
19 Td <'yw'c'>.
20 Ta <l'>.
21 K <l'y>.
22 Td <'p̄'YTNyhyt'>, K <-TNyh->, Ta <-TWNyh->.
23 TdTa <pl^{Y}yyt'>, K <plYyyt'>.
24 Td <-t'lyh'>, K <lwšnyhyh ->, Ta <-d'lyh>.
25 Td <yrwyyYt'>, KTa <yrwyyyt'>.
26 Td <-nmwmt'l->, K <' bwnYk' mt'lyh>.
27 TdKTa <šn'y->.
28 K <nkyc'>!, Ta <nkp'>.
29 Td <'syhyh'>.
30 TdK <ptyš = pts'>, Ta <ptš>.
31 K <'wšt 'p̄tk' ->
32 TdK <yyzsn'yh>, Ta <yyzBYN'yh>.
33 Ta <cyl k'->.
34 Td <ycšn'>.
35 TdK <bhššn'yh>, Ta <bhš''n'yh>, A. <bhš'yšn'yh>.

ēk az mādayān ī nimūdārīh ī āsn-xrad[6] dēn pēšōbāy[7]

ud ēk ī[8] mādayāntar az[9] nihādag[10] ī hu-fraward[11] pēšēnīgān ī pēšōbāyān[12] ī meh pōryōtkešān

DD.

0.24 az ♣ ān čiyōn ⎫[13] ān ī awēšān nibēgān ī abar čim-nimāyišnīh[14] zofrīh [K35_103v] bārīk-saxwanīh rāy[15] ō-iz bārīk-wēnišnān ud dārmag-dānišnān[16] nē hu-dān[17] pad andak[18]

frāz-iz padēxīh[19] ī saxwan[20] škeft[21] gumān ī kam- [TD4_175] -āgāh-išān[22] šāyēd[23] būd[24]

0.25 ōwōn abar čim ī[25] ham pursišnīhā[26] agar ast ī-tān rōšntar ud paydāg ud čimīgtar abāyēd

ud nazdīktar[27] rāh ō rāst nigēzišn[28] rōšn

nē ǰud ō wizīr ī [T60a_5v] frazānag pēšōbāy[29] ī dēn

man čand-im[30] dānišn ud ādūgīh hamē[31] ka pursēd[32] u-m tuwān pāsoxēnam[33]

0.26 ka wehān[34] gōhrān ud[1] ēwēnag nigerīd[2] wizīrēnīdār[3] wazurg sūd xwēš[4] xwēšīgān[5] drīstīh[6] ud drōdīh ud ahlāyīh ud paymōgīh[7] ud druz nihānēnīdārīh[8]

---

1 TdK <mynšn'>.
2 Ta <m'nyylk>.
3 TdK -išnīg.
4 Ta <nkp->.
5 Td <nmyšn'>.
6 TdKTa, A. "all" <ysn'- = 'yn'>.
7 Ta <-p'>.
8 K; Ta <-k OD>, not T.
9 Not TdK.
10 Td <HNHTWNTWNtk'>, K <-TWNTWN / Ntk'>, Ta <-TWNTW Ntk'>.
11 TdK + pēšēnīg.
12 TdK <pyšwp''n / >, Ta <pyš'wp''n'>.
13 Not Td, Ta <ZKc>.
14 K <cym m'y->, Ta only māyišnīh.
15 Ta <l'>.
16 TdKTa <y'l>, A. <šl->.
17 TdK <hwšn'/'">.
18 Td <PW'nYk / >.
19 Td <ptyšwyh = ptshwyh>.
20 TdK/Ta <MRŶ/YA>.
21 Td <škpt'>, KTa <škypt'>.
22 Td <-syhšn'>, KTa <-( )'k'sy'n'>.
23 K <šyt'>.
24 K <bwtn'>.
25 Ta <cymyk>.
26 TdKTa <hmpwyy->.
27 Ta <-yt" zy-yktl>.
28 Td <ycšn'>, K <wycšn'>, Ta <- nkp->.
29 Ta <-p'>.
30 TdKTa <cnd wm>.
31 Ta hamāg.
32 Td <-yyYt'>, Ta <-yyYt' yyYt'>.
33 TdKTa, A. "all" <p'swwynm>.
34 TdK <wyh'n(')>.

čē-m ašmāh kām kunišn man[9] āgāhēnīdan[10] framāyēd

0.27 u-tān nōg-nōg-iz āfrīn ān ī-tān xwad andar nāmag[11] pad bun ud sar-iz nibišt
ǰud ǰud pad xwēš[12] niyābag[13] ud spurrīg[14] šād burzišnīg frazāmīhād
abāg a-brīd[15] paywastagīhā[16] [K35_104r] ī[17] az bun ō frazām ud hāmhāgān-iz[18] ∵ burzišnīg

0.28 paččēn[19] ī pursišn čiyōn pāsox ēd kū ka-š tis andar nēst ī ān čim[20] rāy[21] ǰuttar ōwōn[22] saham
čiyōn[23] nibēsīhēd[24] ∵

DD.1.

1.1 fradom ān[25] pursēd kū
mard ī ahlaw az star ud māh ud xwaršēd ātaxš ī Ohrmazd čē rāy[26] weh dād estēd[27] [TD4_176]
ud andar dēn[28] meh ud weh guft estēd[29] az [T60a_6r] dahišn[30] ī mēnōyīg[31] az-iz ān ī gētīyīg[32] ∵

---

1 Ta.
2 TdK <-k wyylyt'/">, Ta <-k' wyylyt">, J_1 <wyytlyt>.
3 Ta <wcylsn->.
4 Td <hwyš>.
5 Td <hwyšk->, Ta <hwyšyhy'n'>.
6 Td <drwyyt->.
7 Td <ptmwš> eol.
8 TdK! <nyšnyn- = ns'nyn->, Ta <nyy'nyn->, A. <nh'n'yn->. – PV.19.46c.
9 Ta+ <l' k'ys->.
10 Td <-yt> eol., K <-yt'>, TA, A. <-ytn'>.
11 TdKTa, A. "all" <hm'k>.
12 Ta <PWNP\ŠE/> eol.
13 Td <w''ck w->, K <w''ck' ->, Ta, A. "others" <w'ck ww->.
14 Td + f.st. šāyēd.
15 Td <''blyt'>, KTa, A. "others" <'-yblyt'>.
16 K <pt / wyyt->.
17 TdK.
18 Td <w''mšk 'wc ∵>, K <w''myšk 'wc ∵>, Ta <w''m''k'wc>.
19 Ta <-yk' pwcyn'>.
20 Td y.
21 Ta <l'>.
22 Not K bol.
23 Td <-m>.
24 Ta <-WNy'tyt> + one line free.
25 Not K. – Td + y.
26 Ta <l'>.
27 K <Yyyyt->!.
28 Not Ta, H, J_2.
29 K <Yyyt->.
30 Td <yhšn'>, KTa <dhyšn'>, J_1 <y''n'>, HJ_2 <y'hyšn'>.
31 Td <mŷnwy y>, Ta <mynwyk'>.
32 Ta <yyt''k>.

1.2 pāsox ēd kū

frāzīh pad xrad rāst[1] wizīngarīh čē[2] [3]♣ dāmān mehīh ud wehīh az hunar bawēd

abar ⎫ dāmān

hunar-ēw[4] rāstīh weh[5]

abzār-ēw[6] xrad meh

spās-ēw[7] yazd kāmišngarīh[8] mādagwartom[9]

čē harw 3 āgenēn ham-band ∵

čē[10] rāstīh paydāgīh pad xrad u-š sūd kāmišngarīh[11] ī dādār

xrad kāmišngarīh ī ō abāyišn ī [K35_104v] dādār

u-š zēn[12] rāstīh ud kām ī[13] dādār rawāgīh pad xrad abāg rāstīh

1.3 harw 3[14] andar dāmān[15] meh

u-šān[16] mehmānīh pad pahlomīgān mardān ašō'ān[17]

mēnōyīg[18] pad ān ī abēzag frawahr[19] mēnōy-waxšīhā[20] ō[21] druz kōxšāg[22] ud spōzāg wānāg[23]

ud[24] ānābāg ud ān ī yazdān spāh zōrēnāg[25]

mēnōy[26] xwadāyīh ī Ohrmazd[27] gētīyīhā pad gētīy[28] paymōgīh ud ham-bandīh[29] ī tan ud gyān[1]

---

1 Ta -īh.
2 K <MYM> + sup. <ME>.
3 Not Ta bol., $J_{1,2}$, H, DF.
4 Ta <-lk>, A. <- y>.
5 Td + <MNW>.
6 TdKTa <-lyh>.
7 Ta <-y>.
8 Td <k'mštklyh>.
9 Td <my't->.
10 Td <hmbwn y ME ∵ ME>, K <hmbnd ME ∵ ME>, Ta <hmbnd ME ME>.
11 Td <-ylyh>.
12 TdTa <sn'>, K <zyn'>.
13 Ta <k'mk>.
14 Not Td.
15 TdK dām.
16 TdF u-š.
17 Td ahlawān.
18 TdKTa.
19 Td <p\lw/'hlw>.
20 Ta <- whš''yh>, $J_{1,2}$, H, DF <whš''>.
21 Not Ta; $J_{1,2}$, H, DF w.
22 Ta, $J_{1,2}$, H, DF <kwhšk>.
23 Not Td bol.
24 K + {'n'k}.
25 Ta <zwly yn'k>.
26 Ta <m'ynwŷ>.
27 Ta, $J_{1,2}$, H <'w'w'>, DF <'w'>; TdK + w.
28 Td <yyt''D>, K <yyt'D>, Ta, J_2, H, DF <yyyt' 'D = 3>.
29 Ta <-bnnd ''>, $J_{1,2}$, H <-bwnYkyh>.

1.4[2] u-šān abzārōmandīh mādayān xrad

ud gētīyīg-kārīh[3] pad ān ī xradīg abar-gīrišnīh ī humad hūxt ud [T60a_6v] huwaršt

ud bē-hilišnīh a-rawāgīh ī dušmad duš-hūxt ud duš-huwaršt

1.5 u-šān[4] handāxtār gētīyīg[5] [TD4_177] xwadāy Ohrmazd winnārāg[6]

ud ān ī [7]♣ abēzag dēn winnārāg ud rawāgēnāg[8]

dādār ī weh ī ⎫ abēzag stāyīdār

ud druz ōšīh-estišnīh framūdār[9] ī pad rawāg- [K35_105r] -dahišnīh[10] ī ān ī weh-dēnīg[11] mānsr[12]

rasišn ī ān weh rist-āxēzēnišnīh[13] ud fraškerd-kerdārīh

ham-ayārīh[14] ud xwēšīg spās

ud abar hamist gētīy dām sālār[15] ud nigāh-dāštār ud rāyēnīdār[16] ud meh ud abartar[17] hēnd

DD.

1.6 ōh-iz ān[18] mehīh nē harw[19] mardōm bē pad[20] pāšomān[21] mardān ī ašō'ān[22] rāy[23] guft estēd[24]

kē-šān[25] andar

nazdist[26] ān-iz[27] pāšom[28] 3 ī hēnd bun mayān frazām ī dahišn ∵

1.7 ēk abēzag mard Gayōmard[1] kē[2] fradom menišnīg stāyīdār[3] būd ān ī yazdān[4]

---

1 Td <HS>.
2 *Dk*.6.64.
3 TdK <yyt'-y-Yk>. – Td -kār.
4 Td <-šn'>.
5 Td <yyt'Yk>, K <yyt'-y-Yk>.
6 Ta <-lk'>.
7 Not Td.
8 K <lww / 'k->, Ta, A. "all" <lww'k->.
9 Ta <-y'l>.
10 Ta <-snšn->.
11 Td weh-dēn.
12 Td <mz'nyyl>.
13 Td, H <l'yyt->. – Ta <-'ycŠnŠn->.
14 Ta <-'y' 'lyh>.
15 Ta <swt'l>.
16 Td -īh, K <yn'l->.
17 TA <-twl>.
18 Td <Yk>.
19 TdK <LAKRA>.
20 Ta <YTWN>.
21 Ta pahlom-.
22 TdK <'šk->.
23 Ta <l'>.
24 K <Yyyt->.
25 TdKTa kē-š.
26 K <Yyyt'>, Ta, $J_{1,2}$, H <nyyYt'>.
27 Ta <ZK KN>.
28 Ta <pšwm>.

1.8 wispān[5] dahišn az bun-āfurrišnīh[6] tā abdom frazāmišn ī gētīyīg dām az[7] wehīh-warzišn[8] ī [9]♣ ān ī ōy ⎫ zahag[10] āwādag [T60a_7r] [11]abar andar dārišn ī
čiyōn Hōšang[12] Tahmurid[13] J̌am[14] ud Frēdōn
čiyōn frēstagān ī[15] dēn čiyōn Zardušt[16] ud[17] Ōšīdar ud Ōšīdarmāh[18]
ud fraškerd-kerdārān ī čiyōn Sōšāns ud Rōšnčašm ud Xwarčašm[19] ud ham-kārān rawāg-dahišnīhā ∵

1.9 (ēk ahlaw Zardušt kē dēn) padīriftār
ud yazdān pad [TD4_178] ān ī mēnōy nērōg abēzag-[20] -stāyišnīhā [K35_105v] rāst yaštār[21]
ud ♣ druz az ān ī gētīy- ⎫[22] -kerbīhā[23] gētīyīg-kārīh agārēnīdār[24]
ud dēn ī abēzag kē-š spurr-wehīh[25] ī Spenāg[26] mēnōy ud a-wehīh[27] ī Gannāg[28] Mēnōy
ud ōš-[29] -paydāgīh ud ānābišn[30] ī druz ud pērōzīh-frazāmīh ī dādār
ud a-kanārag-rawišnīh ī dāmānīhā[31] bawēd mahist burdār

1.10 ud pad-iz ān ī Gayōmard[1] wehīh[2] kē[3] ān ī Zardušt[4] zāyišn āfurrist[5]

---

1 Ta <y'swk->.
2 TdKTa, A. kē-š.
3 Td stāyēn-.
4 TdKTa <š'n>.
5 TdKTa <yyp̄'n>, A. <wyyp̄'n>.
6 KTa+ <šn'y>.
7 K, A. "others," Ta <MNwŷhyh>.
8 TdKTa <wy/ŷhyh ->.
9 Not Ta.
10 TdK <z'hk'>.
11 Ta w +.
12 Td hwš'nnĝ/g>, K <hwš'ng>, Ta <hwš'nd>.
13 KTa <t'hmlyt'>.
14 Ta <ymw>.
15 Ta <-k' 'nd>.
16 Td <zltw / ''t'>, Ta <twhšt'>.
17 TA <—>.
18 Ta <'šyytl->.
19 Td <hwlc'm>
20 Not Td.
21 Td <y'št\'/l>.
22 TdK, H 2x.
23 Td <ylp̄->, KTa <ylp->.
24 TdKTa <-lsn->.
25 TdTa/K <- wy/ÿhyh>.
26 Td <yyp'k'>.
27 TdKTa <'-ŠP->.
28 K, $J_{1,2}$, H, DF <gnn'y>.
29 Td <AP̄š ->.
30 K <yh w'n->.
31 TdTa <-n'( )'''>, K <-'n' ''-yh>?.

pad-iz ān ī Sōšāns[6] wehīh[7] kē-š Zardušt zahag ast

pad-iz harwisp[8] humad hūxt huwaršt rawāgīhist az dām

ī[9] pad dēn ēmēd dād [T60a_7v] ham-spās ∵

1.11 ēk tan-kerdār[10] frašgar[11] Sōšāns kē ān ī druzīhā dēwān[12] stāyišnīh[13] ud yazdān kōxšišnīh[14] andar ahlomōγīh ud[15] ag-dēnīh ī sardag-sardag[16] waxt[17]

purr-ānābišnīhā az gēhān[18] ānāftār

ud pad bowandag-rawāgīh ī yazdān-stāyišnīh[19] ud spurr-rawāgīh[20] ī ān[21] abēzag dēn fraškerd-frazāmēnīdār

pad ān ī pāšom kunišn an-āhōgēnīd[22] ī [K35_106r] brādarōd

abar xwaršēd ī [TD4_179] arwand-asp[23] hamist rōšnān [24]♣ hamāg wehān ī dāmān xwēšīg spās

1.12 čē ān-iz ī ka xwaršēd rōšn az spōzišn[25] ī ⎫ tār ud spīzišn[26] frāšm[27] ī rōšnēnišn[28] ī gēhān tazišn[29] ī rōzān šabān[30] wēnīhēd[31]

ham frazāmišn ī fraškerd rāy[1] andar dēn ī mazdēsnān[2] guft estēd[3] kū

---

1 K <y’y’wk->, Ta <y’swk->.
2 TdTa/K <wy/ŷhyh>.
3 Not Td bol.
4 K <-tw’’t'> 2x, Ta <-twhšt'> 2x.
5 TdTa <’p̄wl’yyt'>, K <’p̄w l’yyt'>.
6 Td <-šyns> eol.
7 Td/KTa <wy/ŷhyh>.
8 Td, A. “others” <-yyt'>.
9 All.
10 Td only <kt’l>, K <’-ŷwkrtn'> + sup. <tn'>.
11 Ta <-klt'>.
12 TdKTa <ŠA’n'>.
13 Td -išn.
14 Td <kwš->.
15 Td + f.st. <’sn>.
16 Ta 1x.
17 K <w’t' ’t'>.
18 Td <yyhy’n>.
19 Td <-šn'y>.
20 Td <-ky>! eol.
21 Not Td bol.
22 KTa; Td <-ytn'>.
23 Td <’lwnyyYp̄>.
24 Not K bol.
25 TdTa <yyp̄c->.
26 TdKTa <yywp̄c->.
27 TdTa/k <ply/ŷ’’m>.
28 Ta rōšn.
29 TdK <twc->.
30 TdKTa <YWM’n(') LYLYA’n(')>.
31 KTa+ <-TWNy’t'>.

ēn meh rōšnīh ham[4] mardān ī ašō'ān paymōgīhēd[5] ∵

DD.2.

2.1 didīgar ān ī[6] pursēd kū

mard ī ašō ō gētīy pad čē kār rāy dād [T60a_8r] estēd[7]

u-š andar gētīy pad čē ēwēnag abāyēd būd[8] ∵

2.2 pāsox ēd[9] kū

dādār dām[10] dād[11] ō[12] rawāg-garīh[13] ī-š kām[14]

2.3 u-mān abāyēd rawāgēnīd ān čē-š kām kū tā windam[15] ān čē-mān kām

[16]♣ čē ōy xwābar dādār tuwān ān čē-mān kām ⎫ čand ōstīgāntar estam[17]

2.4 ōwōn čiyōn-iš kām arzānīg ī-m pad windišn[18] ī ān čē-mān kāmag[19]

ēn dām abd[20] bē[21] a-hamtāg[22] āfurrīd estād[23] wēnābdāg

2.5 az-iz ham abd-āfurrišnīh paydāg kū āfurrāg spurr-dānāg[24]

kū-š āfurrišn pad-čim[25] [K35_106v] u-š kām wehīh

2.6 ud ka čimīg[26] āfurrišnīh ī-š dām wehīh-iz[27] ān[28] [TD4_180] kām ēwar

---

1 Not Ta.
2 TdKTa <m'yyyt->.
3 K <Yyyt->.
4 Td <hmw>.
5 Td <ptkyhyt'>.
6 TdK.
7 K <Yyyt-> +.
8 Ta <YHW->.
9 Td ēn.
10 Ta <y'my>.
11 TdK <-WNd>.
12 Td + f.st. kām.
13 Ta <-kyl>.
14 Td <ZK k 'm>, Ta <ZY šk'm>.
15 All <-WNm>.
16 Not Td bol.
17 Td <-WNyt>, KTa <-WNm>.
18 Td <wyšn'>.
19 TdTa, A. "all" <y'mk'>, K <d'mk'>.
20 TdK <'pD̂> 2x.
21 Not Td.
22 TdKTa <' h'mt'k'>.
23 Td <-WNyt>.
24 Td <-l'k" yypwl / y'n'k>, A. <-l'k' wyypwl ->, K <-l'k" y'n'k'>, <-l'k" yypwl / y'n'k> <-l'k wyyp' y'n'k / '>.
25 Td <PWNcm>.
26 Ta <cym'k>.
27 TdK/Ta <wy/ŷhyh->.
28 K <ZYš>.

ud az-iz spurr-tuwānīgīh[1] dādār rāy[2] kām āfrīd[3] paydāg

2.7 pas[4] wizīrīhist az xrad kū-š afurrīd dām ō bowandag-rawāgīh ī-š kām pad spurrēnīd[5] tā wattarīh bawēd

2.8 čē [6]♣ ka wattarīh ast[7] wehīh[8] ānābišn ī wattarīh bawēd

čē ⎫ ka wattarīh nē spurrīg pas čimīg gōwīhēd kū-š dām dād ō xwēš[9] kāmag rawāgīh[10] az wattarīh ānāftagīhā wehīh[11] spurrēnīd rāy

2.9 ham-gugāhīhist[12] abāg ān ī pēšēnīgān[13] [T60a_8v] guft kū

āfurrīhist[14] dām ō kāmišngarīh ī[15] dādār

DD.

2.10 ān ī dādār kāmišngarīh bāyīhist[16] ō 2 ī ast paristišn-kunišn[17] kōxšišn[18]

2.11 čiyōn paristišn[19] ān ī dādār ī xwābar[20] kē dōst ō xwēš dām

kōxšišn[21] ān ī abāg druz ī kōxšīdār kē dušmen[22] ō dahišn ī dādār [K35_107r]

2.12 ān wazurg paristišn[23] ud kōxšišn-iz[24] ī abartom paymān ī xwēš-tan

ud nazdīktom[25] paymān ī ō āzādīh az dōst[26] āfurrāg must[27] ī [TD4_181] az dušmen[28] kōxšīdār[1]

---

1 TdK + y.
2 Not Ta.
3 Td <’p̄wlyt'>, KTa <’p̄lyt'>.
4 Not Ta bol., $J_{1,2}$, H.
5 Td <yyp̄wwlynytn'>, K <yyp̄wlyt'> + sup. <lynyt'>.
6 Not Ta bol., $J_{1,2}$, H, DF.
7 K; Td <’ytwn' y> eol.
8 TdK <wy/ŷhyh>.
9 TdKTa, A. <hwyš>.
10 TdK + y.
11 Td <ŠPYL y>, KTa <wŷ/yhyh>.
12 Td <hmywk’s yhYyy[t-], KTa <hmywk’s yhyyt'>,
13 Td <py yš’’nk’n'>, K <pyš\’n/’n k’m w>, Ta <PWNyš’n'ky’n'>, $J_{1,2}$, H, DF <pyš’nky’n'>.
14 Td <-hyyt"> eol.
15 Ta ŷ.
16 TdK <b’yyh->.
17 TdKTa plYyyt-> +.
18 Ta <kwhnny’’n'>.
19 Ta <plyyYt->.
20 Ta 2x.
21 Ta <kwhš’’n">.
22 Td <ywšm>.
23 Td paristīh.
24 Ta <kwhš’n'c>.
25 Td <nzyytwm>.
26 Td dōstīh.
27 Td <MN mwyyt'>, K <MN ŷyt'>, Ta <mwyyt'>.
28 Td <NPŠE>.

kadār-iz-ēw[2] margōmandān abar-estišn-ayāftārān[3] meh tuxšišn

2.13a čē ka xwābarān[4] spurrtom purr-abdīhā passāxt ī [D7_102.2 beg.] dahišn[5] ī xwadāy
u-š[6] a-ǰumbišn[7] stī pad abar-rasānīh[8] ī Gannāg[9] Mēnōy[10] ǰumbišnīg[11]
ud a-wēnišnīg [12]♣ mēnōy a-gumēzišn[13] ō wēnābdāg stī ud wēnišnīg nimūnag[14] ⌉
mēnōy ī waxšag ruwān andar gētīy rawišnīg tan nēk xwadāy[15] kerd

2.13b u-š gyān[16] ī zīyēnāg
ud frawahr ī dārāg[17]
ud wīr ī ayābāg
ud ōš ī pāyāg[18]
ud xrad ī wizīnāg
ud čihr ī [T60a_9r] xwad-bizišk[19]
ud zōr ī rāyēnāg
ud čašm az dīdan[20] gōš az āšnūdan[21] wēnīg az hambōyīdan[22]
dahān az mizag dānistan[23]
ud kerb[24] az pahrmāyišn[25] +ōmārdan[26]
ud dil az [1]♣ menīdan[1]

---

1 Td <kšyt->, K kōxšišn + sup. kōxšīdār.
2 Ta <-c'>.
3 Td <- Yyyt->, KTa <-'yyt->.
4 Td <-pwl->,Ta+ <hw'p̄l y w>.
5 TdTaD <yhyšn'>. – Td dahišn ī 2x bol.
6 TdK u-š.
7 Td <'hwmb->.
8 TdKTaD -rasānīh.
9 TdD/K <y/gwmb' ynn'y>, Td <ywmb' ynn'>.
10 KTa + y.
11 Td -išn.
12 Not Td bol.
13 KTaD + y.
14 K <mwnk'>, Ta <mw\w/t̂wk'>, M <-yk w MNW k'>.
15 Ta <-t'>.
16 TdKTaM, A. "all" <HA>.
17 TdKTaM <YHSN'k'>.
18 TdKTaM <NTL->.
19 Ta, $J_{1,2}$, H, DF <BNPŠE> 2x.
20 Td <-TWNtn'>, KTaM <-TNtn'>.
21 TdKTaM <'šn->.
22 TdKTa <hmbwš->, M <ZK / bwsyyt' w>.
23 Td <TNyytn'>, M <TNyytn' w>, KTa <-TWNyytn'>.
24 TdKTaM <ylp'>.
25 TdKM <ptl'm 'šn>, Ta <ptl'm'\šn'w/ / mt'ltn'>
26 Td <'wmt'ltn'>, K <'wwmt / 'ltn'>, M <-'n mt'ltn'>.

uzwān az guftan[3]

dast [K35_107v] az warzīdan

pāy az ⌉ raftan

2.13c ēd kē gyān frāxēnīdan[4]

ēd[5] (kē) waxšišn[6] ī xōn pōyīdan[7]

ēd kē tan paywastan [D7_103]

ēd kē frayādāg dārišn[8]

rawāg rāyēnīd[9] xwēš-kārīh[10] hamist <'wtn'>[11] abzārān gyān[12] kārīgīhā wirāyīhēd

pad frārōn-dādīh[13] ud humad ud hūxt huwaršt [TD4_182]

2.13d ud pāddāšn ī ān rōšngar ud hamēyīg nēk-rawišnīh niwēyēnīd

ud payrāst ān frēzwānīg abar windādār[14] mardōmān rāst bowandagīh ī xwēš ud drīst[15] wimand[16] dāštan

abardom xwadāyīh ī dādār[17] nē framuštan[18]

pad rawāg-garīh ī-š kām ō ōy wisp-weh[19] dōst abēzag [20]♣ stāyīdār ud abēzag ⌉ spās-dār[21] būdan[22]

2.14 čiyōn[23] dōstīh ī abēzag az ēwar-menišnīgīh ī pad harw nēkīh az-iš būd ud ēč anāgīh az-iš nē būd[24]

stāyīdārīh [T60a_9v] ī abēzag az stāyišn ī pad harw wehīh az-iš būd[25] ud ēč[1] wattarīh az-iš nē būd[2]

---

1 Not Ta.
2 KM <-yt'>.
3 Td <hwptn'>.
4 Td <-ytn'>, KM <-yt'>.
5 Not Td.
6 Td <why''n>.
7 Td <'ww pwštn'>, K <-'n PWN štn'>, Ta <'wpyhtn'>, M <hwp wyhtn'>, J_1 <ywp wyhtn'>, J_2, H, DF.
8 Ta, $J_{1,2}$, H <y'l'n'>.
9 Td <-yt'>, K <-yt' w->, Ta <-ytn'>.
10 Td <hwyš'k'lyh>.
11 TdKTa/M <'w( )tn'>.
12 TdKTaM <y'n'>.
13 Ta -šādīh.
14 Ta dādār.
15 TdTa/KM <yrwyyY/yt'>.
16 Td <ymnd> bol.
17 Td dādār ī dādār eol.
18 Td <-tn'>, K <-t w>, Ta <-t'>.
19 TdK <yyp'ŠPYL>.
20 Not Ta bol., $J_{1,2}$, H.
21 Td <-yyt'l>.
22 TdK <-WNt'>, TaM <-WNyt'>.
23 Td <'wcsn'>.
24 KM <-WNt'>, Ta <-WNyt'>.
25 Ta <-WNt'>.

spās-dārīh ī [D7_104] abēzag az hamāg āzādīh [K35_108r] az-iš būd[3] ud ēč must az-iš nē būd[4]

2.15 wābarīgān[5] wizīr ud ham abēzag dōstīh[6] ud rāst-stāyīdārīh[7] ud čimīg spās-dārīh[8] ōstīgānīhēd a-ǰudīhēd[9]

pad-iz ān ī ka Wahuman[10] pad menišn Srōš[11] pad gōwišn ud Ard pad kunišn mehmān[12] dārīhēd DD.

2.16a ōh-iz az[13] mehmānīh[14] ī Wahuman pad menišn az dil[15] wehīhā[16] [TD4_183] ō rāst šnāyišnīh[17] nixwārišnīg[18] ud az waranīgīh[19] ud xwad-dōšagīh dūr dāštan

2.16b Srōš mehmānīh ī pad gōwišn az ān ī āgāh ī [20]♣ rāst-guftār ān ī an-āgāh[21] az ⟩ rāst-dastwarān niyōšīdār[22] būdan

2.16c Ard mehmānīh ī pad kunišn az[23] ān ī wehīh dānīhēd[24] rāyēnāg ān ī nē dānēd pahrēzāg[25] būdan paydāgīhēd

2.17 ud[26] ēd 3[27] [D7_105] wehīh ī ōšmurd parwastag andar 2 rāh ī pēšēnīgān[28] [T60a_10r] guft ī ast[29] [30]♣ dānišnīg griftan ⟩ dānišnīg hištan[31]

ī-š abzār[1] xrad ud frārōn tuxšāgīh[2]

---

1 TdKTaM, A. “all” <’c'>.
2 K <-WNt'>, M <-WNyt>, not Ta.
3 Td <-WNyt>, KTaM <-WNt(')>.
4 Ta <-WNt'>.
5 Ta <’p̄l->.
6 Td <ywyyty>.
7 Td <l’yyt / yh ->, K <l’yyt' " ->.
8 Td <yyp̄’Ykd’l->.
9 Ta <’ywwt'yh->.
10 M <whmn>.
11 K <yylwšn'>.
12 TdKTaM <mhm’n'> +.
13 Not Td.
14 All mehmān.
15 Td <BBME>.
16 Td <w y’syh>, KM <wŷhyh’>, Ta <yhyh’>.
17 Td <-šn'y>.
18 Td -īgīh, M <nhwb’l->.
19 TdKTaM, A. -īhā.
20 Not DF.
21 M <’m’k’\yh/> eol.
22 TdKTaM, A. <-ywkš->.
23 Not Td.
24 TdKM <-TNyh->.
25 Ta pahrēz.
26 Td + <3> eol.
27 Not Ta bol.
28 Ta <pyšyn / yk’n'>.
29 M <’yyt'>.
30 Not Td.
31 TdM <-x2>, K <-ą>, Ta <-x1>.

u-š dastwar [K35_108v] ān ī rāyēnīdārīh[3] ān abāg dēn[4] ī yazdān rāstīhā[5] dāštan

u-š bun abēzag-menišnīh ī rāstīhā pad wahumanīgīhā wehīh[6]

2.18 čiyōn pēšēnīgān dēnīgān[7] dēnīgīhā guft kū

kē[8] ān ī wahumanīg wehīh[9] pad menišn mehmān dārēd[10] ēg-iš ān ī weh mēnōy [11]♣ rāh ī rāst nimāyēd[12]

pad ⎫ rāh ī rāst kāmag[13] ī dādār šnāsēd

ud pad kāmišngarīh[14] ī dādār waxšēd ud windēd[15] kē[16] nēkīh ī fraškerdīg[17] ayābēd[18]

2.19 hangerdīgtar [TD4_184] pāsox ēd kū

mard ī ašō[19] dām ast[20] kē-š grift[21] ān xwēškārīh ī [D7_106] aw-iš āfurrīhist

u-š andar gētīy[22] pad nē[23] frēbīhist[24] ī hāzāngar druz purr-pās

pad wizīdārīh[25] az xrad ān ī dādār kām

kē xwad[26] šnāyēnīdār[27] ud šnāxtār[28] ud ān ī wehīh šnāxtag rawāgēnīdār[29] az čē awiš az-iš pahrēzīhīdār[30]

u-š ēdōn abāyēd būdan[31] čiyōn-iš[1] ān mehīh ud wehīh[2] pad-iz mēnōy ōstīgāntar[1] bawēd[2] ∵

---

1 Td, A. -īh, M <’p̄’l>.
2 M <ywwhš->.
3 M <l’-yn->.
4 Td 2x.
5 M + pad wahumanīgīhā wehīh čiyōn.
6 TdTa/KM <wy/ŷhyh>, M[bis] <’ŷhyh>.
7 Not Td.
8 TdKTaM, A. “all” <MN>.
9 TdKTa/M <wy/ŷhyh>.
10 TdTaM/K <y/d’lyt'>.
11 Not Ta.
12 Td, A. <-t' / nm’Yyyt'>, K <-t'm’yYYt'>, M <-t' mYyyt'>.
13 K kām.
14 TdKM <-ylyh>, Ta <-klyh>.
15 TdKTaM <wnyyt'>.
16 M <MN>, $J_{1,2}$, H <MNc>.
17 M <-š-ykrt->.
18 TdK <’-y-y’p̄yt' ≈ ’’’p̄->, TaM <’’’p̄yt>.
19 Td ahlaw, A..
20 M <’yyt'>.
21 TdTaM/K <y/glpt'>.
22 KMD <-t’>.
23 Td <LAyc>.
24 Td <plyp̄->, KM <plyyp̄->, Ta <plyp->. – Td <-yytn'>.
25 KTaM <-l y>.
26 Ta <hwt>.
27 Td -īh.
28 Not M.
29 Td -īh.
30 KM <-c(')yht’l>, Ta <pl’hlpwy’t’l>.
31 Ta <-WNtn'>.

DD.3.

[T60_9v beg.]

3.1 Sidīgar pursišn[5] ān ī pursēd kū

mard ī ašō [K35_109r] ēn mehīh čē čim rāy ast[6] ∵

3.2 pāsox ēd kū

mazdēsn[7] kāmišngarīh ī dādār rāy

čē tāšt[8] ud a-gumān kū rāh ī ō kāmišngarīh ī dādār šnāyišn ī-š kām

ud ān kām šnāyišnīh pad xrad ī drust drīst[9] bawēd

ān[10] xrad kē-š kām ī mēnōyān yazdān abar šnāsēd nē [D7_107] waxt[11]

bē dēn ī rāst ī abēzag ī ast[12] mēnōyān dānišn ī frahangān frahang ud awestādīhān awestādīh [TD4_185] ud tōhmag[13] ī wisp-dānišnān

ud ān-iz ī abēzag dēn ī mazdēsnān rawāgīh pad mard ī ašō

3.3 ī čiyōn-iš nimūd pad dēn kū

man dād Spitāmān Zardušt[14] mard ī ašō ī kād-xrad[15]

u-š bē [16]♣ pāyam[17] menišn az duš-mat[18] uzwān az duš-hūxt u-š bē ⌋ pāyam[19] dast[20] az duš-huwaršt

u-š hāzēnam tā ō ān ī pas ašō ī dānāg ī kād-xrad[21]

u-š ham-ōšmur dēn[22] kē-š dād <w'wyšwšn'>[23] dahībed windišn

---

1 Td čiyōn.
2 Not $J_{1,2}$, H.
3 Ta <-y'n'tl>.
4 Td <bwt'>.
5 M + pāsox.
6 M <'yyt'>.
7 TdKTaM <m'yyyt'>.
8 All!
9 TdKM <yrwyyt' yrwyyYt'>, Ta <yrwŷYt yrwyyYt'>.
10 TdKTa, A. + y.
11 $J_{1,2}$, H, DF <'t'>.
12 M <'yyt' AYT'>.
13 Td -īh.
14 KM <-twhšt'>, Ta <-tw''t'>. – M + <''t'>.
15 Td <kt->, KTM <kwt->.
16 Not K, H, DF; J_2 + in marg.
17 Td <-WNmn>.
18 TM <dwšwmt'>.
19 TdK <-WNmn>.
20 Td/KT/M <Y/Ŷ/ŷyyt'>.
21 TdKTM, A. "all" <kwt->.
22 K <-mwldn'>, T <-mlsn'>, M <-ml ŝn'>.
23 TdTM; K <'wy->.

ast ī [1]♣ dēn-burdār ī [T60_10r] dānāg ī az zamānag[2] ō zamānag[3] ud[4] tā-iz ō ān abdom axwān ⌋
wardēnišn kē[5] hu-tāšīd fraškerd

3.4 čiyōn pad xrad dād ān ī ahlāyīh gēhān
pad xrad ānābīhēd harw wattarīh
ud pad xrad spūrrīgīhēd harw wehīh
ud pahlom[6] xrad dēn ī abēzag kē-š rawāgīh[7] pad dēn-burdārān[8]
ān abrāst[9] mehīh[10] ī pāšomān[11] mardān ī ašō'ān kē[12] andar waxt[13] [K35_109v]
ān[14] čiyōn nimūd[15] abar Gayōmard[16] ud Zardušt[17] ud Sōšāns ∵

DD.4.

4.1 čahārom pursišn[18] ān ī pursēd kū
ēn zaxm[19] ud tars [TD4_186] ī-mān az āwām-pādixšāyān[20]
abārīg anāgīh ud āhōg[21] ī weh-dēn[22] wāng[23] hamē rasēd
u-š dādestān[24] čē ēwēnag bawēd
u-mān pad mēnōyān weh-dādestānīh[25] ast ayāb nē ∵

4.2 pāsox ēd kū
andar dēn ī mazdēsnān guft estēd[26] kū
rāh-bandīh kē-š pad ahlāyīh bēš čiyōn-iš[1] ēn wizārišn ast kū

---

1 Not K.
2 Td <z'm->.
3 Td <zym->, TM <dm->.
4 TM.
5 TdKTM, A. <MN>.
6 T, J$_{1,2}$, H <plšlwm>.
7 M rawāg.
8 Td <sw'b'lt->
9 KTM <'pwlyhyyt>.
10 Td <m'yhyh>.
11 Td, A. pahlomān.
12 Td <MN>.
13 A. "all" <'t'> exc. Td, BK.
14 TKM + y.
15 Td <-t">.
16 KTM <y'swk->.
17 Td, A.; K <-tw''t'>, TM <zlww''t'>.
18 M + ud pāsox.
19 TdKTM <ztm>. – M, J$_{1,2}$, H w +.
20 Td <p'twy'šn'>, K <p'thš'n'>, TM <p'thš''n'>.
21 TdKM <'hwwk'>.
22 Td weh-dēnīg.
23 Td <KALA>, KTM, A. "others" <-LAy>.
24 TdKTM <y't->.
25 Td <wyh y'tyyt'n>, KM/T <wŷh y/d't->.
26 KTM <Yyyt->.

ān saxtīh[2] ud andōh[3] ī duš-xwārag ī pad kerbag [T60_10v] [D7_109] rawāgēnīd rāy rasēd

nē pad saxtīh ud ranǰ ud duš-xwārag ī was abāyēd hangārd

4.3 ka nē pad andōh ud saxtīh abāyēd hangārd ēg-iš az-iš paydāgīhēd[4]

kū-š[5] pad ān pāddāšn ān and āsānīh ud rāmišn bē ō ruwān rasēd čiyōn nē kas az ān saxtīh ud duš-xwārīh ī-š pad hāwand [K35_110r] ān kerbag abar mad

az ān čiyōn dēn ī weh ōstīgān dāštan[6] menēd[7] ud stāyēd [8]♣ u-š padiš estēd[9]

ēwar kū kerbag andar kerbagān mādayān

4.4 ān harw tars ud wišēg[10] ⎫ [TD4_187] ud duš-xwārīh ī-mān ham weh-dēn[11] dāšt[12] rāy az hamēstārān[13] ī dēn abar rasēd

mihr[14] ī dēn rāy bē gugārēm

ud az dēn wardišnīh[15] andar yazdān[16] a-burd-šnōhr nē bawam[17]

ēg-imān [D7_110] hāwandīhā[18] spās passazagīhā rasēd

ud[19] az yazdān ō ruwān šnāyišn ī[20] urwāhm āsānīh[21] ud xwārīh ∵

DD.5.

5.1 panǰom[22] ān ī[23] pursēd kū

čē rāy [T60_11r] wehān anāgīh wēš hamē rasēd kū ō[24] wattarān

5.2 pāsox ēd kū

nē harw hangām ud harw gāh nē harw wehān anāgīh wēš rasēd[25]

---

1 Td -īh.
2 TdKTM <yy'ht-> +.
3 TdKTM <'nyw**H**> +.
4 Td -ēnīd bol.
5 Td kū.
6 TdKTM; A. "others" dāšt.
7 K <-yt">.
8 Not K.
9 TM <Yyyt->.
10 T <yyyc'>, TM, J_1, DF <wy'k'>, J_2 <wy'Yk'>.
11 Td <wyhsn'>, KT <wŷhŝn'>.
12 Td <-tn'>.
13 Td <hm / yyt->, KTM <-mYyyt->.
14 Td <mt'>.
15 Td -išnīg.
16 Td <yy''n'>.
17 Td <-WNyt'>, KTM, "others" <-WNm>.
18 TdKT, a. <h'wnyh'>, M <h'wnsyh>.
19 K.
20 TdKTM, A.
21 Td <'šnyh>, K <h'wnyh>, T <'yšnyh>, M <'yy'nyh = 'yšnyh>.
22 M+ pursišn pāsox.
23 Td.
24 Td + f.st. <SLtl'n>.
25 K <-TNyt'>.

čē mēnōyīg wēš nēkīh[1] ī wehān ēwar

bē gētīyīg abērtar [2]♣ andar wad-zamānīh[3] a-maragānīhā anāgīh ud bēš[4] abar wehān wēš- ⌋ -paydāgtar

5.3 u-š čim was

ēk ī[5] hangerdīg ēn-iz kū dar[6] ud wihān[7] ī rasišn[8] wēš

čē rasišn ī[9] anāgīh az 2 dar abērtar

az dēwān[10] ī anāgīh-baxtārān ēk[11]

az [12]♣ wattarān ī [K35_110v] anāgīh-kerdārān[13] ēk

5.4 ud agar ōh-iz ǰahišnīg wattarīh ⌋ wattarān bēšēnd[14]

pas-iz [D7_111] a-maragānīhā

anāgīh ī [TD4_188] ō wattarān az dēwān ud ān ī ō wehān[15] az dēwān

az wattarān-iz rasēd

u-š pad ham rāh ī rasišn ēwēnag bē gāh 2

5.5 ēn-iz abērtar ēdōn čiyōn pēšēnīgān [T60_11v] guft kū

weh(ān)[16] kār ud ranǰ abērtar pad gētīy u-šān mizd pāddāšn ī ēwarīgtar pad mēnōy

ud wattarān āsānīh[17] ud rāmišn pad gētīy wēš u-šān dard ud pādifrāh ī pad mēnōy garāntar ∵

5.6 ud ēn-iz ast kū

wehān tars ī az dard ud pādifrāh ī az[18] dōšox rāy āsānīh[19] ud xwārīh ī pad gētīy hilēnd[20]

tis-iz abārōnīh nē menēd ud gōwēd ud kunēd[21]

ud ēmēd ī ō ān āsānīh[1] ud rāmišn ī pad wahišt rāy was ranǰ ud tars[2] pad frārōn-warzīdārīh[1] ī pad menišn gōwišn ud kunišn kāmagīhā ō grīw[2] padīrēnd[3]

---

1 M <nŷwyhyh>.
2 Not K.
3 Td, A. “all”/TM <SLWŠ zym-/zm->.
4 Td/TM <bwy/ŷš>, J_1 <byš>.
5 K <ŷ>.
6 M <BRA>.
7 Td <∵ h’n'>.
8 Td <-TWNyt>.
9 Td -išnīh.
10 TdKTM <ŠA’n(')> +.
11 TM w +.
12 Not M.
13 T, $J_{1,2}$, H, DH <-lšn'>.
14 Td <byšYHSNNd>, KT <byšsnd>, M <wbyš snd>.
15 Td + f.st. az wehān eol.
16 M wehīh.
17 T <’yšn->.
18 J_2, H, DH <m>.
19 KT <’yšn-> 2x.
20 Td <-x2>, K <-ąn \x1/>, T, $J_{1,2}$, H, DF <-x1>.
21 TdKT, A. “all” <-x1>.

5.7 ud wattarān ruzdīh[6] ī [K35_111r] pad rāmišn ī zamānīg[7] rāy ān-iz rāmišn ī abārōnīhā ī-š padisārīg dōšox ast ēg-iš xwēš tan zamānīgīhā pad-iš rāmēnēnd[8]

ud waranīgīh[9] ud xwad-dōšagīh rāy ān-iz[10] kār[11] kē-š [TD4_189] rāh ī ō wahišt pad-iš šāyēd būdan xwēš[12] [T60_12r] tan pad-iš nē ranǰēnd

5.8 ud pad ēd rāh andar gētīy[13] wattarān āsānīh[14] ud rāmišn frāy[15]

ud wehān andōh[16] ud bēš ud zarīg ud anāgīh[17] bawēd[18] dīdārīg[19] paydāg čim ∵

DD.6.

6.1 6om pursišn ān ī pursēd kū

amāh mardōm bē ō gētīy čē rāy dād estēm[20]

u-mān andar čē abāyēd kerdan[21]

6.2 pāsox ēd kū

pad-iz pāsox[22] ī ham pursišn nibišt kū[23]

dām āfurīhist[24] bē [D7_113] rāstīh ud[25] kāmišngarīh[26] ī dādār

ud purr-wehīhā[27] winnārdan ī ān ī a-kanārag nēk-rawišnīh[28] ī dāmān

kē-š bīm ud bēš čiyōn ast fraškerd ī[29] a-brādarōd[1]

---

1 Td <’yyšn'> eol.
2 M <tlš>.
3 K frārōnīh-.
4 TdKTM <ylyw'>.
5 Td <-x2>, KT, $J_{1,2}$, H, DF <-x1>.
6 T <-l’n wlwzd->, $J_{1,2}$, H <wlwzd->.
7 Td <zym-> 2x.
8 K <lm->.
9 K -īhā.
10 Td <ckc>.
11 K 2x bol.
12 KTM, $J_{1,2}$, H <hwyš>.
13 Td <-t’D>.
14 KT <’yšn->.
15 TdKTM, A. <pl’’>.
16 Td/KTM, A. <’nd/yw**H**>.
17 Td + <yh> bol.
18 KMT, A. “others” <-WNt>.
19 TdKTM <-lk'>.
20 All -ēd.
21 Td <-t'>.
22 Td <p’yhw'>.
23 Td + andar.
24 Td <-yhyyyt'>.
25 M + <y’m>.
26 KTM, J_2, H <y’m->.
27 Td -īh.
28 K w +.
29 Td + <TWY>.

ud ān[2] winnārišn bawēd az spurr-pādixšāyīh[3] ī dādār ud a-pādixšāyīh[4] ī druz

6.3 čiyōn-iš guft [K35_111v] pad dēn kū

andar ān zamān[5] spurr-pādixšāy[6] bawam man kē Ohrmazd ham

ud nē pad tis-iz pādixšāy bawēd Ganāy[7] Mēnōy [T60_12v]

6.4 ud abar-iz nēk-rawišnīh ī[8] dām-dahišnīh ōšmurd[9] kū

nēk man ka-m ēdōn dām dād čiyōn man kadār-iz ēw kāmag

ō man xwadāyīh dahēnd ud xwadāyīh čāšand[10]

ka ō kāmišngarīh ī pad-iz mehēnišn[11] ī-š xwadāyīh [TD4_190] dād estam[12]

6.5 u-mān andar gētīy ēdōn[13] abāyēd būdan[14] čiyōn-mān rāst bandag[15] ī xwēš abardom [D7_114]

xwadāyīh ī dādār drust-wimandtar dāšt[16] bawēd

6.6 rāh ī ō ān[17] ī rāst-bowandagīh pad xrad dānīhēd[18] pad rāstīh wābarīhēd ud pad[19] wehīh sūdīhēd

6.7 u-š widarg ī awiš abērtar[20] weh mēnōy rāstīhā[21] pad menišn[22] gāh kerdan

dānišnīgīhā grift[23] dānišnīgīhā[24] hišt[25]

6.8 čiyōn pad dēn gōwīhēd kū Ohrmazd bē ō Zardušt[26] guft kū

Wahuman pad ox ī tō abēzag abāgēnāy[27] kū-š mehmān[28] [T60_13r] bē kunē[29]

---

1 Td <’ybl->.
2 All + y.
3 Td <-hš’y>, KTM, $J_{1,2}$, H <-hš’>.
4 Td <-hš’-yh>, KTM, $J_{1,2}$, H <-hš’>.
5 TdK/TM <OY/DNA>.
6 KTM <-hš’> 2x.
7 TdK <yn’y>, T, A. <ynn’y>, M <ODNN’y>.
8 M + <y’m>.
9 Td <-mlt ⭢-mwlt'>, K <-mlt'>.
10 TdKTM <c’snd>.
11 Td <ms’n->.
12 Td <-WNyh>.
13 K <AYT'>.
14 Td, A. <-bwt'>.
15 TdKTM <bwndk'>.
16 Td <-t">.
17 Not Td.
18 TdKM <-TNyh->.
19 TM, $J_{1,2}$, H <-yt’PŠP->.
20 KTM + w.
21 M + <ŠYKWN>.
22 Td <mynwy’n' m’ny’n'>.
23 TdKTM <-WNt(')>, A. “others” <-x1>.
24 Td dānišnīhā.
25 Td <-ymn>, K <-x2>, TM 0.
26 KT <-tw’’t'>, M <-twhšt'>.
27 TdKTM, J_1 <’k ’kyn’’>, , J_2, H <’kyn ’’>.
28 TdKTM <mhm->.
29 TdTKM <-WNd>.

čē ka[1] [K35_112r] Wahuman pad ox ī tō abēzag abāgēnē kū-š mehmān[2] bē kunē[3]
ēdōn[4] 2 rāh bē dānāy[5] kē[6] hu-rawišn ud kē-iz[7] duš-rawišn ∵

DD.7.

7.1 haftom pursišn ān[8] pursēd kū
ka [9]♣ mard-ēw[10] widerān bawēd pas az widerān būdan[11] ī ōy
kerbag ⌉ ī kas [D7_115] ōy rāy kunēd[12] kē az gētīy bē[13] šud[14] estēd[15]
ud pad šab ī sidīgar[16] andar bām-ēw[17] bē ō[18] ♣ tarāzūg[19] šawēd[20] ⌉[21]
ēg-iš[22] čiyōn awiš šawēd
ud[23] frayādēd ēdōn čiyōn ān[24] mehīh pad[25] [TD4_191] dast ī xwēš kerd estēd[26] ayāb anīy ēwēnag
∵

7.2 pāsox ēd[27] kū[28] ka
ka kas ōy[29] ī bē widerdag[30] rāy pas az bē-widerišnīh kerbag kunēnd[31]
ud agar ōy[1] ī bē widerdag[2] andar zīndagīh-ēw[1] ān kerbag nē[2] framūd

---

1 $J_{1,2}$, H, DF kē.
2 TdT <m'hm->, KTM <mhm->.
3 TdKTM <-WNd>.
4 Not Td.
5 Td <-TWN''>, KTM <-TN''>.
6 Td + f.st. <hwlšn'>.
7 Td <MNc>.
8 Td + y.
9 T in marg w/caret.
10 TM <- y>.
11 TM <bwt'>.
12 TdKT <-x1>.
13 T <bw>.
14 TM; TdK, A. "all" <-WNyt>.
15 TdKTM <Yyyt->.
16 Td <-Ykl>, T <yytyl>, K <-Ẏyl>, M <-ykl>.
17 T, A. "others" + <c>.
18 Not TM.
19 Td <t'l->.
20 T <-WNt>.
21 K damaged + repeats.
22 KTM <'-yn'š>.
23 M pad bol.
24 Not TdK.
25 Td <p[WN]> eol.
26 KTM <Yyyt->.
27 Not M.
28 Not K.
29 TdKTM!
30 KTM <-twlt->.
31 TdTKM <-WNd>. – Or *kund*?

u-š nē handarzēnīd ud nē bun-kerdār[5] u-š nē-iz pad-dād[6] bawēd[7]

ēg-iš bē ō tarāzūg[8] nē šawēd ud nē rasēd ∵

7.3 pad-iz hangām rawāgīhist[9] rāy[10]

ka ān [T60_13v] kerbag[11] nē frayādēd[12] nē [13][K35_113r] xwēšīhēd[14] čē ān ī pad-dād[15] ī az kas xwēšīhēd [16](padīrift bawēd

ud ān ī) pad padīrišn[17] ī az kas xwēšīhēd ka-š nē pad-dād

ēg-iš [D7_116] nē padīrift[18] bawēd

7.4 agar ān kerbag ōy widerdag[19] nē framūd u-š nē-iz handarzēnīd

bē-š[20] pad-dād ham-dādestān būd ān ī andar zīndagīh [21]♣ kunīhād[22]

ēg-iš pad sidōš bē ō abzōn ī[23] ⎪ gāh rasēd

ān ī pas az widerdagīh[24] kunīhēd[25] nē pad āmār[26] ī sidōš ud tarāzūg[27]

bē pad hangām ī kerbag rawāgīhēd

bē ō rāmišn ī ruwān rasēd

7.5 agar ān kerbag ōy[28] ī widerdag[29] andar zīndagīh ī xwēš[30] framūd

ayāb-iš [TD4_192] handarzēnīd ayāb bun kerdār ud wihān ī ruwān warzīdārīh būd[1]

---

1 Td <OL>.
2 TM <-twlt->.
3 M <-yh y>, A. zīndagīh.
4 Td + framān.
5 Td kerd.
6 TM <d't'>.
7 KM, $J_{1,2}$, H <-WNt'>.
8 Td <tl''cwk'>.
9 Td <-yhyt>, K <-yhyyt-\"/>, TM <-yhyyt'>.
10 K <LA>.
11 Td + kē-š.
12 Td + pad eol.
13 [K35_112v] blank.
14 Td <-yhyyt →-yhyt>? M <hwyšyt'> 2x.
15 Td <d't'>.
16 ShSh.
17 Td, A. <ptylšnyh>.
18 TdKTM <-lpt'>.
19 KTM <-twlt->.
20 Td bē.
21 Not J_2, H, DF.
22 TdKTM <-WNx1 y't'>.
23 T <-zwn'd>.
24 KTM <-twlt->.
25 TdKTM <-x1 yhyt'>.
26 M -ag.
27 Td <tl''cwk>.
28 Td <OL> eol.
29 KTM <-twlt->.
30 KM w +.

ka pas az bē-widerišnīh rawāgīhēd

ēg-iš bē ō rāmēnīdārīh[2] ī-š ruwān rasēd[3] [T60_14r]

čē[4] bun ī spās ud framūdār ud xwēšīg-kerbagīh ēwar

7.6 čēgām-iz ēw kerbag ī [K35_113v] rawāgīhēd

andar ān āmārgarān[5] rōšnīhā [D7_117] abāg ōy ī kerdār[6] ham-kerbag[7]

u-š pad āmār ī ruwān kerbag abāg ōy[8] kē kerd hāwand

bē ān kē-š kerbag pad dast[9] ī xwēš kerd az ān kē-š framūd ruwān hu-čihrtar[10] ud amāwandtar

7.7 u-š hangōšīdag ōwōn čiyōn[11] ka mard-ēw wastarg ēw-dast[12] ī[13] hu-čihr[14] abāyišnīg xwēš[15] pad tan dārēd[16]

anīy[17] mard-ēw wastarg ēw-dast[18] ī pad ham-ēwēnag[19] xwēš pad ganǰ dārēd hu-čihrtar[20] bāmīgtar[21] ud abāyišnīgtar bawēd ∵

DD.8.

8.1 haštom pursišn ān ī pursēd kū

ān ī-š az xwāstag[22] xwad bē ō kas framūd kū-m[23] pad ruwān uzēnag[24] kunēd[25]

tā anīy[26] kas ōy[27] rāy kunēd[28]

az ān xwāstag ranǰ [TD4_193] kerd[1] ī xwēš [T60_14v] ēk az did ǰuttar[1] ast ayāb nē ∵

---

1 TdKTM.
2 Td <l'msnyt''lyh>.
3 T <YHM- / TWNyt'>.
4 TM w +.
5 Td <-yl->, KTM <-kl->.
6 Td kē <krt'\'l/> + f.st. <h'wy> ~~bē ān ī kē-š~~.
7 K <hm'k- ⇀hmk->.
8 Td <OL>.
9 Td <Yyyt">, KT/M <Ŷ/Yyyt'>.
10 M only čihrtar.
11 K + {framūd ruwān}.
12 TdT <-ly/g 1 Yyyt'>, K <-lg-1 Ŷyyt'>, DF, A.! <Yyytk'> 2x.
13 J_1 + pad.
14 Td <hwcyh>.
15 TdKM <hwyš>, T <hwy̰š>.
16 TdKTM <y/d'lyt'> 2x.
17 KTM <AHR>.
18 TdK <-ly/g-1 Yyyt'>, TM <-lg 1 Ŷyyt'>.
19 TdK <hmywk'>.
20 TdKTM, J_2, H <hwyhl->.
21 TdK bāmīg.
22 TdTM + y, A. <-1>.
23 Td kū-š.
24 Td + y.
25 TdKM <-x1>, T <-x̂1>.
26 Td, A. <ZK>, KTM <ZKy>.
27 Td <OL>.
28 TdKT <-x1>.

8.2 pāsox ēd kū

ēk az [K35_114r] did ǰuttar[3] [D7_118]

čē ān ī az xwāstag ī xwēš framāyēd mādagwartar kū ān ī kas bē az framāyišn ī (ōy) ōy rāy kunēd[4]

8.3 andar ēwēnag[5] ī kerbag ān mādagwartar[6] ī xwad pad xwēš ranǰ warzēd

ud[7] pas az (ān) ān ī az [8]♣ xwēš-iz pad ⎫ xwēš framāyišn rawāgēnēd[9]

ī[10] [11]♣ pas ān ī xwad ⎭ pas az xwēš (widerišnīh)[12] rāy handarzēnēd[13] framāyēd bē ō rawāgīh rasēd

ud pastar ān ī kas ōy rāy kunēd[14]

8.4 čiyōn-iš ēdōn xwēš ān ī-š pad-dād

ud ka kas ōy rāy andar u-š zīndagīh rāyēnēd ēg-iš gāh abzāyēd ud ruwān bōzīhēd

ka pas az ōy[15] (kas) ī ōy rāy rāyēnēd ēg-iš rāmišn bē ō ruwān rasēd

ka pad ān kerbag nē ham-dādestān u-š nē pad-[16] -dād

ka-iz [T60_15r] kas ōy rāy kunēd[17] ēg-iš bē ō xwēšīh[18] nē rasēd ∵

9.1 nohom pursišn [D7_119] ān ī pursēd [K35_114v] kū-š[19]

waxš ī[20] kerbag az ān ī ka kerbag kerd estēd[21] tā ān ī ka zīndag [22]♣ čand abzāyēd ∵

9.2 pāsox ēd[23] kū [TD4_194]

az ān ī ka[1] kerbag bē ō rawāgīh rasēd waxš andar ō abzāyišn estēd[1]

---

1 KM; Td, A. <krtn'>, T <krt~~k~~'>.
2 Td <'wytl>.
3 M <ytl // ~~ytl~~>.
4 TdKT <-x1>.
5 KT, A. "others" <'ywk'nk'>, M <'ywk'n'>.
6 K + kū ān ī kas bē-m framāyišn ī ōy rāy kunēd.
7 TdKTM <wlcyt">.
8 Not TM, $J_{1,2}$, H, DF.
9 Td <-yt">.
10 TdKT.
11 Not K.
12 Not TdKT.
13 Td <-lcyt'> eol.
14 TdKT <-x1>.
15 Not TdK.
16 Not Td.
17 TdKTM <-x1>.
18 K <hw'yytk'> + sup. <yšyh>.
19 Td.
20 Td <wyš>, K <wyšyh>, TM <wyš y>.
21 K?TM <Yyyt->.
22 Not $J_{1,2}$, H. J_2 + in marg.
23 Td <'y> eol.

ud[3] tā ka zīndag ⌋ bē ka-š ān kerbag az-iš[4] appārīhēd[5] tā waxš ī waxš abāz[6] nē estēd[7]
ēdōn waxšēd čiyōn frazend andar aškamb ī mādarān abzāyīd bawēd ∵

DD.10.

10.1 10om pursišn[8] ān ī[9] pursēd kū
waxš ī abzāyīd pad šab ī tasom ēdōn frayādišnīg bawēd čiyōn bun kerbag pad xwadīh[10] ayāb ǰuttar bawēd ∵

10.2 pāsox ēd kū ǰuttar
čē bun kerbag padīrag wināh bē estēd[11]
ud waxš[12] ī kerbag padīrag ī waxš ī wināh bē estēd ∵

DD.11.

11.1 11om pursišn [D7_120] ān ī pursēd [T60_15v] kū
waxš ī kerbag wināh ēdōn kanēd čiyōn ān kerbag ī bun ayāb nē ∵

11.2 pāsox ēd kū
bē ōh[13] kanēd-iš[14] čiyōn ān kerbag [K35_115r] rasēd ī[15] wināh wizārišnīh[16] rāy ud pad tōzišn ī wināh rāy kunīhēd[17]
ān wināh kanēd ī andar dēn nāmčištīg guft estēd[18]
ēg-iš abārīg kerbag gāh ī ruwān paydāg [TD4_195] būdan[19] rāy abāg wināh ī pad bun estēd ō āmār kunīhēd[20]

11.3 ud pad kerbag ud waxš ī kerbag ruwān pāddāšn tā ud[21] ān kerbag tā wināh wizārišnīgīh[1] kunēd[1]

---

1 K +{zīndag}, T w, not J2, DF.
2 TdKT <Yyyt->.
3 KT.
4 BK + bē.
5 Td <-lyyhyt'>.
6 Td <LAWA>.
7 K <Yyyt->.
8 Td + ēd.
9 T + kū bol.
10 TdKTM <BNP->.
11 TdKT <Yyyt-> 2x.
12 Td <wwn's>.
13 All <OL>.
14 TDK <-yt(') yš>.
15 Td <-yt' OD>, KT <-yt(') y>, M <-yt'>.
16 Td <-šn'Yyh>.
17 TdK <-x1 yhyt'>, T <-x1 šyt>, M <-x1 yhhyt'>.
18 KTM <Yyyt-> 2x.
19 M <bwt'>.
20 TdKM <-x1 yhyt(')>, T <-x1 šyt>.
21 KT.

ud wināh kand nē[3] guft estēd[4]

11.4 bun kerbag tā ud bun-wināhīh

ud waxš[5] ī kerbag waxš ī wināh[6] kanēd ∵

DD.12.

12.1 12om pursišn ān ī pursēd kū

pad šab ī[7] tasom wināh ī pad [D7_121] kerbag bē hangārēnd[8] az bun šawēd

ayāb-iš wināh ī-š ǰast pādifrāh kunēnd[9]

ud kerbag ī-š kerd[10] mizd ud pāddāšn dahēnd[11] ∵ [T60_16r]

12.2 pāsox ēd kū

šab ī [12]♣ sidīgar[13]

kū šab ⎫ sidīgar andar bāmīy[14] āmār-kerd guft estēd[15]

12.3 abar wināh ī-š wizārd kerbag[16] ī-š appār ō āmār nē niyāz

čē āmār[17] abar kerbag bawēd ī-š xwēš [K35_115v] ēd čē-š[18] xwēšīhēd[19]

ud abar wināh ī-š pad bun estēd[20]

ēd čē-š bun ǰud estēd u-š padiš āsterd estēd[21] pad-iš tarāzēnend[22]

ud wēšīh ud kamīh ī kerbag wināh čiyōn bawēd sanǰēnd gyānōmandān pad rāst tarāzūg ī a-čafsišn

12.4 ōy ī [TD4_196] frārōn-dād ī wēš-kerbag ka-š ǰast wināh zamānīg[23] pādifrāh widārēd

ud pad kerbag ǰāwēdān šnāyišnōmand[24] bawēd[1]

---

1 Td wizārišn ī, K wizārišn\īg/īh, T wizārišnīg eol., M.
2 TdKT <-x1>.
3 K, DF <l'y>.
4 KTM <Yyyt->.
5 Td <wn's>.
6 M <wwhš>.
7 TdK.
8 TM + w.
9 TdTM <-x1>, K <-x̂1>.
10 $J_{1,2}$, H, DF <-WNx1>.
11 T <-WN\ī/> eol.
12 KT, DF; not Td bol., M.
13 K + kū šab sidīgar.
14 TdKM, A. <b'mD>, T, BK <b'mYk>.
15 KTM <Yyyt->.
16 Td, A. + y.
17 Td + rāy.
18 Not K; T, $J_{1,2}$, H, DF čē.
19 M <hwyšyt'>.
20 TdKTM <Yyyt-> 2x.
21 KTM <Yyyt->.
22 Td <tl''c-> 2x. – All tarāzēnd.
23 TdTM <ODNAYk>, K <ODNŶYk>.
24 Td suffix lost in xerox eol.; KTM, "others" <šnyšn->.

12.5 ud ōy ī [D7_122] abārōn-dād ī wēš-wināh ī-š[2] kerdag-kerbag[3] pad ān kerbag[4] zamānīg[5] rāmišn rasēd

pad wināh ī-š ǰast tā[6] bē rist-āxēz[7] pādifrāhōmand[8] [T60_16v] bawēd ∵

DD.13.

13.1 13om pursišn ān ī pursēd ♣ kū[9]

āmār ī pad ruwān pad wināh ud kerbag kē kunēnd[10] u-š kū gyāg ⎫ abar kunēnd[11]

ud ka-šān pādifrāh[12] kerd ēg-išān gyāg kū bawēd

13.2 pāsox ēd kū

āmār ī abar kunišngarān pad kerbag ud wināh tā kunišngar[13] zīndag bawēd

harw rōz 3 bār Wahuman ī amahrspand [K35_116r] kunēd[14]

čiyōn-iš menišn ud gōwišn kunišn ī harwisp[15] ox ī astōmand[16] āmārēnīdan[17] andar xwēš-kārīh ast[18]

13.3 ud abar wināh ī hamēmālān ī ō mihrāndruzān kunīhēd[19]

gētīyīh-iz[20] abar tan ud nāf ud āwādag[21] ī mihrdruzān[22] madan guft estēd[23]

pad čandīh ud pad-iz wēšīh[24] ud kū-gyāgīh[25] ud kay-zamānīh[26] [D7_123] āmārgar[27] Mihr

pad sidōš abar paymān ī kerbag wināh sāmān ī ahlawīh ud druwandīh [TD4_197]

---

1 TM + <∵>.
2 Td ī-š.
3 KTM; Td, “others” <krt' / ->.
4 NotTd.
5 TdKT <ODNAYk>.
6 TdK <HYYTNd>, T <HYYTWNd>, J_1, H, <’ytwnd>, M <’yyt' OD>.
7 Td <lYyyt->, KTM, “others” <l’yyt->.
8 T <p’t- / pl’s->.
9 M; not KT, A. adds.
10 KTM <-x1>.
11 TdM <x2>, K, A. <-x1>, T <-x2y>.
12 K <pt->.
13 K <-yl~~’n'~~>.
14 TdKT <-x1>.
15 TdKTM <-yyt'>.
16 M <’yt->.
17 Td <-ytk'>.
18 T+ <’yt” W>, J_1, DF <’ytwn>.
19 Td <-WNyh[-> eol., A. no note, K <-WNyhyt'>, T <-WNšyt'>.
20 M -īg-iz.
21 Td <’wb’tk'>!
22 $J_{1,2}$, H, DF <mtr’’n'->.
23 KTMTM <Yyyt->.
24 TdKT wēš, M+ pad čandīh. – pad čandīh repeated?
25 Also K!
26 Td/TM <-OY/DNA->, K <AY[••••••] (blotted out) + sup <AYMT>.
27 Td <hmym’lyl>, T <-y/kl>, M <-kl>.

Srōš-ahlīy[1] ud Rašn[2] ī rist[3] [T60_17r]

pad tan ī pasēn ud pad spurrīgīh ī harw āmār āmārēnēd xwad dādār Ohrmazd

kē-š az[4] ān-iz ī sidōš[5] hammis āmār

ud hamāg menišn ud gōwišn ud kunišn ī dāmān āškārag andar ān ī ōy[6] harwisp-āgāh[7] xrad

13.4 pādifrāh[8] ī pad ruwan ī wināhgārān az ān mēnōy wināh[9] ī-š kerd ud hambandīhist[10] rasēd az ān bazag[11] kunišn ī[12] warzīd ud parward[13]

ān pādifrāh fradom pad zamīg pas[14] pad dōšox abdom pad passāxt ī tan ī pasēn

abar ruwān ī wināhōmandān ud druwandān rasēd

13.5 ka [K35_116v] pādifrāh[15] pad sidōš widārd bawēd ān ī ahlawān ruwān ō wahišt pāšom axwān ān ī[16] druwandān ruwān ō dōšox ud wattom axwān rasēd

13.6 ka-šān pādifrāh ī [D7_124] fraškerd widārd bawēnd[17]

pad passāxt[18] yōǰdahr az harw wināh rasānd[19] bē ō hamēyīgīhā-[20] [T60_17v] -rawišnīh[21] ud nēk-rawišnīh pāšom-rawišnīh ī ān ī pāšom axwān a-petyārag ∵

DD.14.

14.1 14om pursišn ān ī pursēd kū

kand[22] ī [TD4_198] gyān ud[23] darrēnišn[24] ī sag ud way pad nasāy[25] bawēd ud[1] az[2] wināh hangārēnd ∵

---

1 KTM <-l'y>.
2 Not Td.
3 K <lYyyt'>, TM, A. <l'yyt'>.
4 Not $J_{1,2}$, H, DF.
5 TdKT; A. "others" srōš.
6 Not Td.
7 TdK <-yyt' ->.
8 M <-l'h>.
9 Not Td bol.
10 Td <hmbyyhyyt'>, KT, $J_{1,2}$, H <hmbnyyh->.
11 Td <bwck>-kunišn.
12 KT, $J_{1,2}$, H kunišnīh.
13 M <pdwlt'>.
14 T <OL> + sup. <AH>, M <W AHL>.
15 KTM <-l'h>.
16 Tf.
17 TdKTM; A. bawēd.
18 M pad sāxt.
19 Td; KM/T, $J_{1,2}$, H, DF <-WNynd/y>.
20 Td <hm'kyh'>.
21 Td -īhā.
22 Td, A. <-WNtn'>.
23 Td + gyān.
24 Td <ylynš'n'>, K/TM <d/ylyn->.
25 K <PWns'y>.

wināh az bun bē šawēd ayāb nē ∵

14.2 pāsox ēd[3] kū

wināh-kāhišnīh kerbag-abzāyišnīh[4] az humad hūxt huwaršt

az-iz ān saxtīh[5] ud duš-xwārīh bawēd ī dēn ud ruwān warzīd rāy abar rasēd

ud pad stūrīh ī andar saxtīh ud āstawānīh ī dēn pānag[6] ī ruwān ōstīgān[7] dārēnd

14.3 ān anāgīh ī

ka kerbakkar[8] ēd ka bazakkar[9]

ud ka tuxšēd[10] ēd ī ka nē tuxšēd

ēd ka hunsand[11] ud ēd ka nē hunsand ud pas [D7_125] a-kām

u-š ēč wihān ī kerbagīh abāg nēst čiyōn a-kām rasēd spās ud mizd rāy[12] ēwar

14.4 kandan ī[13] [K35_117r] gyān abar ahlawān [T60_18r] ud druwandān ēwtom bawēd

harw kas mizd stad[14] estēd[15] ān mizd zīndagīh ī tā widerd hangām

bē darrēnišn[16] ī sag ud way nē abar harw kas ud harw tan bawēd ǰuttar kerdan šāyēd

14.5 kē [TD4_199] šnāxtan[17] ī kerbag az xūb pahrēxtan ī nasāy ud zūd wardīhistan[18] ī ān rēmanīh ud

kāmag ī abar wināh-wizārišnīh rāy

widurdag[19] tan bē ō kōf wāš[20] ud gyāg ī ēwēnagīhā barēd[21]

handarzēnāg ham-dādestān kū-š az dādīhā gyāgīh sag ud murw darrēnēnd

14.6 az ān čiyōn ān tars ī dēn-framānīh ud rawāg-kāmagīh rāy tuxšāgīhā[22] ō grīw ī[1] xwēš padīrift[2]

estēd[3] pad-iš xwēšag pāddāšn

---

1 KT.
2 KM, J_1 <MNW>.
3 Td <'y>.
4 Td <-šn' y>.
5 Td <pyy'htyh> 2x, KTM <yy'ht-> 2x.
6 TM w +.
7 TdKTM, A. <-tyy'n>.
8 TdKTM + y.
9 TdK <bwc->.
10 Td + ēd ī tuxšēd.
11 TdKTM <-hwnysnd> 2x.
12 Td + <ywysnn = YNSBWN>; not KT.
13 TdKTM <-WNt' OD>.
14 Td <-Wd>, KTM <-WNx1>.
15 TdKTM <Yyyt->.
16 Td <-š'n'>.
17 K <-t'>.
18 TM <wtlt' yh->, $J_{1,2}$, H <wtlt''yh->.
19 Td <wtltk'>, K+ <wtwlt' krtn'>, TM <wtwltk'>.
20 Td <kwpk' 'š>, KTM <kwpw'š>. – Cf. ZFJ 544.
21 TdKT <-x1>.
22 Td <-hšyt' yh'>, K <-hškyh'>.

u-š pad ān rāh rasēd ō [D7_126] wināh nirfsišn ō ruwān šnāyišn ∵

DD.15.

15.1 15om pursišn ān ī pursēd kū

ka-š sag ud way darrēnd[4] ruwān dānēd[5] [T60_18v] u-š duš-xwārīhā[6] bawēd ayāb čiyōn bawēd ∵

15.2 pāsox ēd[7] kū

tan ī mardōmān[8] az brīnišn[9] ud darrēnišn dard ōwōn mārēd kū

ka ruwān ham-kadag ī tan u-š[10] ruwān kē xwaš ud a-xwaš[11] dānēd

abāg gyān ī zīyēnāg[12] bōy ī [K35_117v] sōhēnāg abārīgān gyān-abzārān az tan šawēd

tan a-kār ud a-ǰumbāg [TD4_200] ud a-mārišn ud ēč dard ud frazām-iz nē mārēd ud nē sōhēd[13]

ud ruwān abāg gyān az tan bērōn u-š darrēnišn[14] awiš[15] nē abyōxtag[16]

bē pad ān ī[17] mēnōyīg sōhišn[18] wēnēd dānēd ∵

15.3 ān ī druwand ka-šān <wywyt'>[19] kū abd[20] passāxt tan ī-š paymōg būd[21] wišōbīhēd ud ān xōg[22] ī-š dagr abāg būd[23]

ud[24] ēd-iz rāy kū [D7_127]

čē-m andar tanōmandīh ud gētīy-rawišnīh[25] wināh nē wizārdan[1] ud ahlāyīh nē hambārdan[2]

---

1 A.; TdK <ylynd>, TM, DF <ylynnd>.
2 TdTKM <-lpt'>.
3 KT <Yyyt->.
4 M <ylynnd>.
5 Td <-TNyt>.
6 KTM, $J_{1,2}$, H; Td, A. -īh.
7 TdK <'y>, not T.
8 TdK <ANŠ->.
9 Td <PYYK->, K, A. <YYY-K->, TM <YYYK->.
10 KT/M <A-Y/ŶNš>, $J_{1,2}$, H, DF <'-ywpš>.
11 TdKTM <'hwyh>.
12 Td <zywyn'yt'>. – Td + <BRA>.
13 TdKTM <swyhyt'>.
14 Td <-š'n>.
15 KTM w +.
16 Td, $J_{1,2}$, H <'p̄'yww [- 'p̄ryn'] htk'>, KTM <'p̄yywhtk'>.
17 KTM.
18 M <y'wh->.
19 TdM <-n' ywyt'>, KT <-n' wywyt'>.
20 K <'p̄D̂>.
21 Td <-WNyt'>, KTM <-WNt'>.
22 Td <hwd>.
23 TdKTM, A. <bwt'>.
24 KTM.
25 TdKTM, A. <yyt'' ->.

pad-iz hangārišn[3] ī abar ēd[4] kū-m pad wēš būdan[5] ī-m[6] abāg ēn tan wināh wizārdan[7] ruwān [T60_19r] bōxtan šāyist[8] hē[9]

ud nūn az harw kas ud rāmišn ī gētīy[10] ī[11] meh ēmēd ī mēnōy ǰudāg ham

ud ō škeft[12] āmār ud garāntar bīm <wnYyyt'>[13] estam

ēg-iš abāz ō tanōmandīh ārzōgīhēd[14]

15.4 u-š darrēnišn[15] ōwōn garān bawēd ān tan [K35_118r] rāy čiyōn abzār-xānag[16] ī bēdom ud nihān-wastarg ī andartom[17] abāg zay ud[18] zēn-abzār handēmānīhā[19] agārīhēd wišōbīhēd

15.5 ōy-iz ī ahlaw[20] abāg wazurg [TD4_201] urwāhm[21] ī az ēwarz ī ō pāšom axwān

pas-iz xōg [22]♣ ī-š abāg tan būd[23] ud wazurg[24] frayādišnīg[25] ahlāyīh ⌉ ī-š hamē abāg tan hambārd[26] rāy

abar hu-tāšīd[27] tan ī abd[28] passāxt ī sahmgenīhā[29] wišōbīhēd [D7_128]

ud čimīgīhā ka-š aboxšišn[30] ī pad-iš bawēd

15.6 ud bōy ī mardōmān čiyōn 3 šab bērōn ī tan pad nazdīkīh[31] ī tan nišīnēd

---

1 Td <-t'>, KTM <-tn'>.
2 Td <-t'>, KT <-tn'>, M <-ty>.
3 Td/K <hny/dhšn'>, TM <yhšn'>, A. *<hny'lšn>.
4 Td <'y>.
5 TdKTM <bwtn'>.
6 Td <z'm>.
7 M <-t'>.
8 TdM, A. <-yyt">, KT <-yyyt'>.
9 TdKTM <-''>.
10 TdKTM <yyt''>.
11 TdKTM.
12 Td <škpt">, KTM <škypt'>.
13 Td/K/TM <wny/Ŷ/Yyyt>.
14 T <'lcwk' ∵ šyt'>, $J_{1,2}$, H, DF <'lcwk' ∵ yhyt'>, M <'lcwk' yhyt'>.
15 Td <-š'n'>.
16 TdKTM <- BYTA>.
17 Td <'nylcwm>.
18 TdKT <z'b'>, M <z'b w>.
19 Td <'wyy'm->, KTM <'wsm->.
20 KTM <-b">.
21 Td <-mn>.
22 Not $J_{1,2}$, H, DF, in D7 the 2 ī-š begin successive lines!
23 Td <-WNyt'>, KTM <-WNt'>.
24 Td 2x.
25 Td <pyl''tšnYk>, K <py l->, TM <pl->.
26 Td -rišn.
27 M <hw'šyt'>.
28 K <'p̄D̂>.
29 Td <smkn->, KTM <smkyn'->.
30 K <-y'šn'>, TM <-ššn'>.
31 Td <nzyyy-kyh>.

ān rāstīhā bīm ud āhr bē ō [T60_19v] dēwān[1] mizd[2] ud drōd ud niwēy[3] bē ō wehān mēnōyān ayādēnīdan ēmēdēnīdan[4] ud aboxšayišn ud[5] daxšag[6] nimūdan[7] rāy

mēnōyīgīhā[8] ēwāz gōwēd kū

čim darrēnēnd[9] sag ud way ēn tan ī passāxt

ka abdom-iz abāg hamīhēd tan gyān pad āxēzēnišn[10] ī [11]♣ rist

15.7 ud az[12] ān ayādēnišn ī ⎫ rist-āxēz[13] ud rafišn[14] ud mēnōy ī tan [K35_118v] abārīg weh[15] mēnōyān urwāhmenīh[16] ud ēmēd[17] ud dēwān[18] druzān bīm bēš rasēd ∵

DD.16.

16.1 16om pursišn ān ī pursēd kū

nasāy bē[19] ō murwān dād wihān[20] čē ast ∵

16.2 pāsox ēd kū

passāzišn ī widurdān[21] tan ōwōn škeft[22] kū [TD4_202] ō ham mad estēd[23] 2 hambedīgīh [D7_129] ēk dagr pattāyēnīdan[24] ēk purdēnīdan [25]

u-š ēwēnag[26] ēn ō yazdān pādan dēwān[27] wardēnišn

16.3 pas az ōsānd[1] gyān tā ka kerb gāh[2] pad gyāg dēwān[3] ī xrad-stardān[4] [T60_20r] az tan tarsand[5] čiyōn mēš[6] ī gurgān-xwist[7] ka az gurg bōy[8] frāz tarsand

---

1 TdKT <ŠA’n'>.
2 Td <myzYk>, K <mzdk>, TM <myzdk>.
3 TdTM <nwYk>, K <nnwYk>.
4 Td <’’myt' ’nytn'Yk>, KTM <’’myt' (/) ynytn'>.
5 Td <’p̄’yn'>, K <’p̄\w/hšyšn' w> + sup. <’p̄whššn>, TM, $J_{1,2}$, H, DF <’p̄whššn>
6 A.*; Td/KTM <y/d’’k>.
7 TdKM <-k' MN tn'>, T <-k nmwtn'>.
8 TdTM mēnōyīgīhā, K mēnōyīhā.
9 Td <dlynynnd>.
10 TdKTM, A. <h’cyn->.
11 Not Td.
12 TdKTM <YNE>.
13 Td <l’yyth’c'>, KTM, A. <lYyyth’c'>.
14 Td <lp->, KTM <lyc->.
15 Td <ŠPYL w>.
16 Td <-myh>, KT <-mnyh>.
17 Td <’’myh>.
18 Td <ŠAy’n'>, KTM <ŠA’n'>.
19 Not Td.
20 TdKTM, “others” <h’n(')>.
21 Td <wtltk’n>, KTM, “all” (others) <wtwlt’n>.
22 TdKTM <škypt'>.
23 KTM <Yyyt->.
24 Cf. DD.41.3.
25 TdK!TM <ywpwlt(')->.
26 Td <ywynk'>.
27 TdKTM <ŠA’n'>. – K w +.

16.4 mēnōy ī tan xōg ī dagr rāy andar tan būdan[9] rāy a-wišōbišn[10] ōwōn kāmag ī pad-iš mānist ka-iz-iš[11] hilēnd[12] az māništ[13] pad ham-rāh[14] ān ī widerdān[15] tan čand a-wināhīhātar šāyēd drīstīhā[16] pādišn[17]

16.5 ud ham-passazag andar-iz dēn stāyīd estēd awēšān frawahrān kē abar nigāh dārēnd ān kerb ī Sāmān Garišasp[18] anīz spāhān[19] az gyān[20] ud tan [K35_119r] bē[21] ān čim rāy[22]

16.6 ka hamīhēd ∵[23] Ēbgadīg wināhišn[24] ō[25] widurdān[26] tan paywēšagōmand[27] Nasuš dwārēd pad-iš ud az ān stahmagīh ka čēr[28] [D7_130] bawēd abar[29] gyān[30] ī ān ahlaw[31] mardōm[32] u-š stōwēnēd az ān ī hu-kerdīhā [TD4_203] gāh ud tan[33] xwad andar tan gāh gīrēd[34] ēg ān tan pad ān čim xwānīhēd[35] nasāy

16.7 ud ēd [T60_20v] hambedīgīh ī tēz wardēnīdan[36] ud ēwēnag ud grāyīh[37] ī ham Nasuš rāy

---

1 TdK <'wyšnnd>, KTM, $J_{1,2}$, H, DF <'wyy'nnd>.
2 Td <klp' wyhyh>, K <klp' / yhyh>, TM <klp'y's>.
3 TdKTM <ŠA'n'>.
4 Td <'lcyytwlt 'n>, K <hltyytlt' 'n>, TM <-yytlt (/) 'n>.
5 TdKT, A./M <tlsnnd/y/d> 2x.
6 Td <wyš>.
7 TdKT <-Yyyt'>.
8 T <BRAy>, M <BRA>, not TdK.
9 Td <bwt'>.
10 Td <ANŠWTA'n'>.
11 K <-cwš>, TM <-wcwš>.
12 Td <-ymn>, K <-ą>, TM 0.
13 Td <myn->.
14 Td <hmls>.
15 KM <wtwlt->.
16 Td <yrwyyYt' h'>, KTM <yrwyyyt'h'>.
17 Td <NTLWt'dšn'>, K, J_1, H <wtwlt(') yšn'>, TM/J_2 <NTLWNt y/dšn'>.
18 Td <kls'sp' = klyšsp'>, K <ylyy'yyp' = ylyšyyp'>, T <ylyšyyp'>, M <ylyy'yyp'>.
19 Td <yyt'yy'n>, KT <yyp̄'yy'n>, M <yyp̄ —>.
20 TdK <y'n'>.
21 K w +.
22 K + y.
23 TdKT.
24 Td <wn'yy'n'>, K <wn'yšn'>, TM <wn'yyšn'>.
25 Td <OLE>.
26 Td <wtlt->, KTM <wtwlt->.
27 Td <pt' / y''k' ->, K <ptwd''k' ->, T <ptwš'k' ->, M <ptwy''k '->.
28 Td <cylww>, K <AMTcyl>, $J_{1,2}$, H <AMTc yl>.
29 K w +.
30 K <hdš> + sup. <HŶA>.
31 Td <-lwwbw>.
32 TdTM <mlt->, K <wmlt->.
33 K <wywtn'>?
34 Td <-x1>, KT <-WNyt'>. – Td + ēg ān tan gāh <-WNyt>.
35 Td <ylšyt'>, K, $J_{1,2}$, H, DH <YLYTNyhyt'>, T <YLYTNšyt'>, M <ZKc ymYYLYTNyhyt'>.
36 Td <-nyt'>, KTM <-nytn'>,
37 Td <yl's>, K <yl'y-yh>, T <yl'-yh>.

ka-iz[1] pad[2] wišōbišn ī ān tan šāyēd pas-iz[3] ānāftan[4] ud wardēnīdan[5] bēšazdārīhā

16.8 az ān čiyōn mardōmān tan passāxtag[6] ī az ast ī[7] saxt[8] pid[9] ī sust ān estīhēd[10] rāyēnišn ī ast az ān ī pid

16.9 čē astwad-iš[11] saxtīh ka-š pid ī[12] tarr nē abāg u-š nē bawēd tarr dāštār xwad-čihrīgīhā hōšīhēd[13] ud a-pardazišn ud dagr-pattāyišn bawēd pad huškīh az nasāyīh bē ō hixrīh[14] wihurīhēd[15]

16.10 pid ī pērāmōn[16] [K35_119v] ast kē pad wāsēnīdārīh[17] ī zīyēnāg gyān tarr waxšišnīg būdan[18] ud[19] pas az gyān [D7_131] šawišnīh tars[20] ud a-dōstīh rāy ō pūdagīh[21] ud gandagīh rasēd u-š xrafstarān andar hambūsīhēnd[22]

16.11 ud saxt-iz ast [T60_21r] pūdag wišuftag a-kār kerd ud payrāst estēd[23]

16.12 abar abāz estīd[24] ī[25] ān ī wināhgārān nazdīk- [TD4_204] -rāhtar čār ān bē az mardōmān āstār pid az ast ǰud[26] ud stendag[27] ud gugārd bawēd

16.13a čiyōn pad ǰudīh[28] pid ō gugārišn[29] az[30] nasāyīh bē hixrīh[31] ud ast bē ō xwēš-dahišn[32] ud kālbod ō tāyišn abērtar rasēd

---

1 TdKTM, A. <-wc>.
2 A. “all.”
3 TM w +.
4 Td <-t'>, KTM, A. <-tn'>
5 TdTM, A. <-nyt'>, K <-nytn'>.
6 KT <p / yy’htk'>, $J_{1,2}$, H, DF <yy’htk'>.
7 TdKTM, A. “all” <’yytwnd>.
8 TdKTM <yy’ht'> +.
9 Td <pyt">.
10 TdKTM <Yyyt->.
11 K <’yystwp /tyš>, TM, $J_{1,2}$, H, DF <’yytw ptyš>.
12 Td, A. “all” <pytwnd>, KTM <pyt'y>.
13 Td <hwšyšyt'>.
14 TdKTM <hsl->.
15 ShSh.; Td <hwlšyt>, KTM <w’wlyhyt'>.
16 TdKTM, A. <pylmwn>.
17 ShSh.; TdT <’snyt->, KM, “others” <w’snyt->.
18 TdK <bwtn'>.
19 KTM, A.
20 TdTM, A. <tls>, K <tly*h*>?.
21 Td <pt->.
22 TdTM, S. <hmbyšynd>, K <hm byšynd>.
23 KTM <Yyyt->.
24 TdKTM <Yyytyt'>.
25 Td <’>?
26 TdKTM, $J_{1,2}$, H <’yyt'ynyt(')>.
27 Td/KTM <wyytywY/Ŷk>.
28 K + y. – *ǰūdīh?
29 Td w +.
30 Not M.
31 Td <hyyl->.
32 Td <’wyš’n'>, KTM, A. <’wyšy’’n'>. – TK + <∵>.

čiyōn ān pid mardōmān xward rāh nēst čē-šān garāntom rēmanīh[1] ud paywēšag[2] awiš abyōxtīhēd[3] āstār[4] ī garān[5] purrīhā az-iš āsterēnd[6] brēhēnīd[7] ud dād[8] estēd[9] dād[10] nē sazāg čē-š ālūdagīh ī ān yōǰdahrān[11] [D7_132] gōspandān[12] ud paywēšagīg[13] abāz paywandišnīh ī ō mardōmān[14] rāy grāy ud an-ēwēn [15]⌈ bawēd

16.13b pad rōšnān [K35_120r] ātaxšān[16] bē sōxtan nē[17] sazāg čē afsarišn[18] ī ⌉ān ī [T60_21v] purr pākīhā[19] ātaxš[20] az-iš bawēd čiyōn xwad bē ō sōxt madan nē šāyēd ēg[21] ān ī sōxtār pad garāntom āstār az-iš grōhīhēd[22]

16.13c bē ō ǰōyišn[23] ī xrafstarān[24] handāxtan nē sazāg čē mēnōy ī tan ka <wzkt>[25] mēnōyīh ī andar tan ī wināstišn[26] ī[27] [TD4_205] xrafstarān abar weh[28] kerbān nigerēd[29] čiyōn wišōbēd ud agārēnēd ēg[30] škeftīh[31] bēšīhēd

16.13d ud pas ōwōn čārīgtar[32] rāh bawēd ka čiyōn [1]♣ andar dēn ⌋ framūd estēd[2] ān ī nasušōmand tan pad rōšn kōf waxš[3] būm nihīhēd

---

1 TM w +.
2 TdKM <ptwyhk'>, T <pt\w/šk'>, A. <ptwšk'>.
3 TdKTM <'p̄ryn wht'yhyt'>.
4 ShSh.; TdKT <'st'lt(')>.
5 M <ylt>.
6 TdTM <'yyt'lsnd>, K <'yyt'lynd>. – A. assumes a lacuna after this.
7 KTM <bl'h->.
8 TdKT, "all" <-WNyt(')>.
9 K <-WNyt> + sup <d>, T <-WNyt →-WNŷ>, M <-WNd>.
10 TdKM <-WNt'>, T <-WNt w>.
11 TdK <ywšyyl->, TM, "all" <ywšyylšn'>.
12 Td <yww->.
13 Td <ptyhk'Yk>, K <ptwyh'k'Yk>, TM <ptwyhk'Yk>, A. <ptwšk'Yk>..
14 M <-TA'>.
15 Not Td.
16 KTM, J_2, H <'thšn>.
17 K <l'y>.
18 T <'p̄sl-> w/small <yy> "on the line"?; KM, A. <'p̄'l->.
19 Td -īh.
20 T + <·:·>, M <'š>.
21 TdKTM <w'-yn'>. – ShSh *ōwōn.
22 A.*; TdKTM <ylw'h yhyt'>. - J-D *drōšīhēd.
23 Td <'wyšn'>.
24 Td <hlpyyt'l-> 2x.
25 Td, A. <zyt'>, K <zkt>, T <wzkt>, M <wzyt>.
26 K <w'yyt-> bol.
27 TdK.
28 TdM <wyh>, K <wŷh>, T <MYM-wš>.
29 T <ndylyt">, M <nyylyt">.
30 TdKTM <w'ywn>.
31 TdKTM <škypt->. – *škeftīhā?
32 TM <-tl tl>.

nē burdan[4] ī ō āb ud urwar ud mardōmān māništ[5] rāy[6] ēwēnīhā bandīhēd[7]
tā kerb-xwārān sagān [D7_133] ud kerb-xwāran wayān[8] kē nē dast-hammōg ī mardōmān hēnd
nē-iz[9] pad xwarišn mehmān hēnd u-šān nē-iz mardōm[10] bē ō nasāy-xwarišnīh ānayēnd[11]
čē[12] xwad [T60_22r] tazān[13] wāzān šawēnd ān pid xwarēnd

16.13e ud pad gyānīg ātaxš ī andar zīyistan[14] ī Ohrmazd dāmān gugārīhēd[15]
az pid-kerbīh ud nasāyīh bē ō gil-kerbīh[16] ud hixrīh[17] wihīrīhēd[18]
ō-iz xākīh[19] gumēzīhēd[20] payrāstag[21] bawēd

16.14a ōh-iz ān [K35_120v] sagān ud wayān[22] murwān xwad-čihrag-išān[23] kerb-xwār[24] dād[25] estēnd[26]
ud stard-xradīh rāy[27] pad-iz ān wināh an-āsterīd[28] hēnd az ān[29] pid ī ō tan zīndag [TD4_206] ud
Ohrmazd dām[30] gumēzīhēd[31]

16.14b ēg ān-iz dēwān[32] sneh[1] ī čiyōn nimūd andar ān dar ī abar čim ī sag ī ō murdag[2] nimūdan kū
widurdagān[3] tan ka bē-āstārīhā[4] ō Ohrmazd dām zīndag gyān[5] tan [D7_134] gumēzīhēd[6]
bahrīg rist-āxēzišnīh[7] ud daxšag[8] nimāyēd az-iš[9]

---

1 Not Td.
2 KTM <Yyyt->.
3 TdKTM <kwp''š>.
4 TdKT <bwltn'>.
5 TdKTM, “all” <mltwm’n' yy’t'>.
6 Td <LA>.
7 Td <byyhyt'>, KTM <bwYyhyt>.
8 TdKT <’’n>, M <w’’n>.
9 Td <LA>.
10 K <-TA’n'> + sup. <A>.
11 Td <YYLWNx2>, K <YZLWNą>, TM, “others” <YZLWN0>.
12 Td <MN>, KM <ME>, T <MYM>, A. “all” (others) <MN ME>?.
13 M <twc->.
14 TdKTM, “all” <zywYyytn'>.
15 Td w +.
16 TdKTM, “all” <yylwlpyh>.
17 TdKTM <hyyl->.
18 TdTM <whyl->, K <hyl->.
19 Td <HPLAs>.
20 TdKTM, “all” <YNEc yhyt>.
21 Td <ptlYyytk'>, KTM, A. <ptl’yytk'>. – pad-ristag?
22 TdKTM <w’y’n'>.
23 Td <hwc->.
24 TdKT <ylp->. – Td -ān,
25 TdKTM <-WNyt'>.
26 Td <-WNyt
27 Not $J_{1,2}$, H.
28 M, J_1 -stār-.
29 Not Td.
30 Td dāmān.
31 Td <ywmc-> 2x, TM.
32 TdKTM <ŠA’n'> 2x.

u-š pad-iš dēwān andar dārēnd ud andar[10] dardīhēnd pad yazdān kām ∵

DD.17.

17.1 17om pursišn ān[11] [T60_22v] pursēd kū

ān weh ī[12] ka[13] ō murwān dahēnd ayāb čē ēwēnag weh ∵

17.2 pāsox ēd kū

pas[14] az sag nimūdan čiyōn-iš čim pad dar ī xwēš paydāg

ān nasāy[15] ō[16] kōf waxš[17] būm ēwēn burdan[18]

ān-iz rāy kū tā sagān murwān ān[19] nasāy bē ō[20] ābōmand[21] ud warzōmand ud māništōmand gyāg nē āwarēnd[22]

anīy[23] ēwēn bastan[24] ka murwān ī kerb-xwārān ān pid ī ka nē xwarīhēd[25] pūdag ud wināstag xrafstarōmand bawēd

17.3 ān pid ī (ka) xward bawēd ēg[26] ān ast dādīhā bē ō astdān[27]

kē[28] az būm [TD4_207] ēdōn abar dāšt

ud az abar ēdōn aškōb estēd[29] ī[1] [D7_135] pad ēč [K35_121r] ēwēnag wārān ō nasāy nē[2] wārēd

---

1 TdKT <sn'h>, M <snYyh>.
2 Td <mlt->.
3 Td <wtlt->.
4 For abē-āstārīhā ShSh.
5 KT <g'n>.
6 T <ywmc- ⭢ywmyc->, M <ywmyc->.
7 Td <-cy'n\šn/'y>, KM <-h'c->, T <l'yyt->.
8 Td <wy''k yhšk>.
9 Not TdK.
10 Not Td.
11 T + <pwr>.
12 KM.
13 $J_{1,2}$, H kē.
14 T <AH>!
15 TdKTM + y.
16 Not $J_{1,2}$, H.
17 Td <kwp' w'š>, K, J_1 <kwp' ww'š>, TM, J_2, H <kwp' ww's>.
18 Td <-x2>, KT <-ą>, M 0.
19 Not Td.
20 Not "others."
21 TdKTM <'p̄->.
22 TdKTM <YHYTWNd>.
23 Td <AHR>, KTM <AHRN>.
24 KM w +.
25 TdKTM, A. <-ENt' yhyt'>.
26 KM w +.
27 Td/KTM <'yyt'y/d'n'>.
28 TdKTM <MNWm>.
29 TdK <Yyyt->.

u-š āb ul awiš nē estēd[3] u-š nam ul awiš nē dahēd

u-š[4] sag ud rōbāh awiš šud[5] nē [T60_23r] šāyēnd

u-š rōšnīh ō mad rāy sūrag[6] pad-iš kerd estēd barēnd[7]

abēr dastwarīhā guft estēd

17.4 ān astdān[8] ast[9] kadag[10] az ēk sag[11] u-š nihumbag az ēk sag[12] ī sūrāgōmand[13] tāšīdan[14]
passāxtan

u-š pērāmōn[15] pad sang[16] ud gač hambārēnīdan[17] ∵

DD.18.

18.1 18om pursišn ān ī pursēd kū

ruwān ī ahlawān ud ruwān ī druwandān ka bē ō mēnōyān šawēnd[18]

ēg-išān[19] Ohrmazd ud Ahrimen bē abāyēd dīd[20] ∵ wēnēnd[21] ayāb nē ∵

18.2 pāsox ēd kū

Ahrimen[22] rāy guft estēd[23] kū-š gētīy[24] nēst

18.3 Ohrmazd čiyōn[25] mēnōyān mēnōy pad ān ī gētīyīg ud ān-iz ī mēnōyīg[26] [D7_136] šnāyišn kerb[27]
wēnišnīg

spurr nē bē[1] pad xrad ud zōr ud[2] hangōšīdag wēnīhēd[3]

---

1 Td <Yyyt'OD>, KTM <Yyytyt' OD>.
2 Td <l'y>.
3 TdK <Yyyt-> +.
4 M + <BRA>.
5 Td, DF <-WNyt>.
6 KTM <swłk'>.
7 Td <-x2>, KT <-ą>, M <-0>.
8 Td/KTM <'yyt'y/d'n'>.
9 TdKTM <AYT'>.
10 Td <kwtk'>.
11 TdM <wyyyk'>, KT <yyyk>.
12 Td <YYP'>, K <YYYP̄A>, TM <yyyk'>.
13 Td <swlk->, KTM <swl'k->.
14 K <-yt'>.
15 Td <pylymwn>, KT <pylmwn>.
16 Td <YPA>, K <KYYP̄A>, TM <KYPA>.
17 Td <hnbl->.
18 K <wdlwnd>.
19 TdKTM <AHRN->.
20 TdK <-TNt'>, T <-TWNt'>, M <-TWNtn'>.
21 TdKTM <-TNy>.
22 M <'hlwb' MNW>!
23 KTM <Yyyt->.
24 Td <yyp̄'h>!.
25 TM, A. <-c BYN>.
26 K <mynwYk.
27 Td <-šn'ylp'>. – "others" <kwp'>.

18.4 ī čiyōn guft bē ō Spitāmān Zarduxšt[4] ka-š [TD4_208] dast-dahišnīh[5] zayist[6]
u-š guft kū dast[7] ī mard[8] ī ašō [T60_23v] kun[9]
čē-m pad tō xwēš dēn hu-čašm-kunišnīh[10] and kū kunē[11] wēnē
ān kē az ān ī man xrad ud xwarrah mehmānīh wēš

18.5 ud[12] abar ruwān ī ahlawān ud druwandān pad ān ī mēnōyīg sōhišn[13] ān gāh wēnēnd[14] kē[15] Ohrmazd dīd[16] sahēnd[17]
ud ēdōn-iz ān ī Ahrimen <hmwm'n>[18] pad ān xrad ī-š dādār abar [K35_121v] burd[19] bārīkīhā bē šnāsānd[20] tā Ohrmazd[21] ud Ahrimen

18.6a ud ān ī ahlawān (ruwān) pad bōxtan[22] ī az Ahrimen madan ī ō Ohrmazdīg axwān šād bawēd
ud ō ān ī Ohrmazd xwarrah[23] namāz barēd[24]

18.6b ud ān ī druwand pad frēbīhistan[25] ī az Ahrimen [D7_137] waštan ī[26] az Ohrmazdīg[27] pand[28] bišttar[29] ud pašēmāntar[30] bawēd
zayišn[31] ud āmurzišn handēšīhēd[32] ud pattāyīh[1]

---

1 M <bwn>.
2 Td <zwlhng->.
3 TdKTM <-TNyh->.
4 Td <-wšt'>, T <-w''t'>.
5 Td/K/ <Y/Ŷyyt'(/ ') y/dhšnyh>, M <yyt' / yh->.
6 Td <z'yyYt'>, KTM <z'yyyt'>.
7 TdT/K/M <Y/Ŷ/yyyt'>.
8 Td <ANYBRA>
9 Td <WA-YT'>.
10 TdKT <-WAYWN->.
11 Td <-x2>, K <-WNyą>, T <-WNą>, M <-WN0>. – TM + w.
12 TM.
13 Td <BYN hšn'>.
14 KTM <-TNd>.
15 Td <-MN>.
16 TdKTM <-TNt'>.
17 M <MYM / ENd>.
18 TdKTM. – JD * ham-zamān.
19 Td <-x2>, KT <-ą>, M <-0>.
20 Td <-yy'nd>, K <šn'yYšny> + sup. <'ssn>? + sup. <'ysnd>, T <-yy-ynd>.
21 $J_{1,2}$, H + <wyh>.
22 TdK <bwht'>.
23 Td w +.
24 TdKT <-x1>.
25 Td <plkpyhyytn'>, K <plypyhyyt'>, TM <plyyp̄yhyyt'>.
26 Td <YATWNd>, KTM <wy'tn' y>.
27 T Ohrmazd w.
28 Td <pnÿ>, K!TM <pnd>.
29 Td <byšttlw>, A. <byšyttl>.
30 Td <py'm'ntl>, K, $J_{1,2}$, H <psm'n->, TM <pšm'n->.
31 TdK <z'yšn'>.
32 TdTM <hnyšyhyt'>, K <~~hny'yt~~ hnyšyt>.

dast-grawīh[2] ī-š pad xwēš dast-dahišnīh andar[3] druz[4] mēnōy ān paywāzišn ī az xwābarān xwābartom rasēd[5] [T60_24r] pad rist-āxēz[6] zamānag ∵

DD.19.

19.1 19om pursišn [7](ān ī pursēd) kū
ahlawān ud druwandān[8] ō kū gyāg šawēnd ∵ [TD4_209]

19.2 pāsox ēd kū ēdōn guft estēd[9] kū
widurdān murdagān[10] ruwān 3 šab pad zamīg hēnd
u-šān fradom[11] šab az humad šnāyišn az[12] dušmad bēš
ud didīgar šab[13] az hūxt rāmišn az duš-hūxt[14] duš-xwārīh ud pādifrāh
ud sidīgar šab az huwaršt frayādišn az duš-huwaršt pādifrāh rasēd

19.3 ud ān ī sidīgar šab andar bāmīy[15] ō Harburz gyāg ī āmār šawēnd
kerd āmār ō puhl[16] rawēnd

19.4 ud ān ī [D7_138] ahlawān[17] pad puhl[18] widerēd pad ulīh [K35_122r]
agar hammistagānīg[19] tā ō ānōh kū-š gāh
ud agar abāg wēš-kerbagīh frārōn-dād[20] tā-iz ō wahišt
agar abāg wēš-kerbagīh ud frārōn-dādīh srūd-gāhān tā-iz ō Garōdmān[21] šawēd ∵ [T60_24v]

19.5[22] ān ī druwandān az tēx[23] ī puhl ayāb az mayān ī puhl ōbadēd[24]
pad nigūnīh[25] ō dōšox ōbadēd[1] ud tā ān pāyag[2] ī-š druwandīh nigūnīhēd ∵

---

1 Td <pt'š>.
2 $J_{1,2}$, H + <MN>.
3 Td <sw>.
4 Td + <MN>.
5 Td + <∵ PWN lYyyt / >.
6 Td <lYyyYth'c'>, KT/M <lY/yyyth'c'>.
7 Not TdKTM, $J_{1,2}$, H.
8 TdKT + y.
9 KTM <Yyyt->.
10 Td <mlt->.
11 Td <'w> + bol.
12 Not $J_{1,2}$, H, DF.
13 Td + <l's>.
14 KTM <dwšwwht'>.
15 TdKTM <b'mD>. – K + sup <m>.
16 Td/KTM <pwl/ł>. – Td + andar.
17 Td <'hlwby->, K ahlaw.
18 K <pwhł>.
19 Td <hmYyYt->, K hammistānīg.
20 Td only frārōn eol.
21 Td <gwl->.
22 REA. 39.13.
23 TdKTM <t'D>.
24 Td <PLWN->.
25 Td <kwn->.

DD.20.

20.1 20om pursišn ān ī pursēd kū

Činwad[3] puhl ud Čagād ī Dāitīy[4] ud rāh ī ahlawān ud druwandān čiyōn

ud ka ahlaw čiyōn ud ka [TD4_210] druwand[5] čiyōn bawēd ∵

20.2 pāsox ēd kū dastwarān ēdōn guft kū

Čagād ī Dāitīy[6] andar Ērānwēz[7] pad mayān ī gēhān tā nazdīkīh ī ān Čagād[8] ayāft[9]

ān dār-kerb[10] mēnōy ī Činwad puhl ī az war ī Harburz abāz ō[11] Čagād ī Dāitīy[12] abgand[13] estēd[14]

20.3 čiyōn [D7_139] ān puhl dār[15] homānāg ī was-pahlūg[16] kē-š pušt ast ī frāx ud ast ī bārīk ī tēz

u-š frāx-sōgīhā ast ī ēdōn wazurg ī-š 27[17] nāy pahnāy

u-š tēz-sōgīhā ēdōn tang[18] ī pad bārīkīh ēdōn čiyōn awestarag tēx[19]

20.4 ud ka ahlawān druwandān ruwān [T60_25r] rasēnd

ō ān[20] sōg [K35_122v] ī-šān[21] niyābagīhā ast gardēd

20.5 pad wazurg xwarrah ī dādār ud framān[22] ī ōy ī rāst-āmār[23] puhlbān

ahlawān frāx-puhlīh bawēd and čand 9 nēzag bālāy ud drahnāy

kē-š ǰud ǰud dagrandīh[24] 3[25] nāy

ud druwandān tang-puhlīh[26] bawēd ī tā-iz hangōšīdag ī ān ī awestarag tēx[27]

20.6 ud ān ī ahlawān (ruwān) pad puhl widerēd [TD4_211]

---

1 TdK <PLWN->. – <-WNyt'> + sup <t>.
2 Td <p'c ⇀p'Yk>, K <p'-YYk>, T <p'-~~y~~Yk '>.
3 TdKTM <cynwt>.
4 TdK <-tyDy>, TM <-tyD>.
5 Td -ān.
6 Td <-tyDy>, K <-tyD>, TM <-t'y>.
7 TdKTM, A. <-nwc>.
8 A. + dāitīy.
9 TdK <'y'p̄t'>
10 Td <šlylyp̄'>, KT <šlklp'>.
11 Td, BK w.
12 TdKTM <-tyD>.
13 TdKTM <-TNt'>, $J_{1,2}$, H <-TWNyt'>.
14 K/TM <Ŷ/Yyyt-.
15 Td <pwhly'l>.
16 TdKTM <-p'hl->.
17 Td <20-3 3>.
18 Not Td; KT, BK <tnd>, M <twnd>.
19 TdK <t'y>. – BK + bawēd.
20 Not Td, BK.
21 Td <ZY''n'>.
22 $J_{1,2}$, H <plmy'n'>.
23 Td + w.
24 Td <yylnnyh>, K <dglndyh>, TM <d/yylnndyh>, BK <dylnnYy-yh>.
25 Td <4>.
26 TdK, BK <tnd ->, TM, "all" (others) only puhlīh.
27 Td <tyD>, KTM <t'D>.

u-š rāh xwašīh ī pad ān hangōšīdag ī gētīyīg[1]

ka andar wahār ī zargōn ud tan ī hu-čihr ī wiškuft ī hu-bōy

pad ān ī <kn'k'>[2] [D7_140] mēnōy-pōst xwaš-arz

wehīh-ārzōgīhā ud abē-ranǰīhā[3] rawē[4]

20.7 ān ī druwandān (ruwān) čiyōn gām ō puhl nihēd dabrīh[5] ud tēzīh rāy az mayān ī puhl[6] ōbadēd ud nigūn gardēd

u-š ō dōšox rāh a-xwašīh pad ān hangōšīdag čiyōn gētīyīg[7] andar mayān[8] ī ān ī gandag[9] murdagestān[10] ānōh kū ān ī tēz [T60_25v] mōg-dōz[11]

ud nūn bē ul[12] tēx[13] abzīd[14] estēd[15]

ud nā-kām-tazišnīhā[16] rawēnd abāz estād[17] ud drang[18] kerdan nē hilēnd[19]

20.8 and meh ān xwašīh ud a-xwašīh[20] abar ruwānān hangōšīdag ī gētīyīg čand meh ēdōn mēnōy sazišnīg[21] az gētīyīg[22] sazišnīg ∵

DD.21.

21.1 21om[23] pursišn ān ī pursēd [K35_123r] kū

ka ān ī ahlaw bē widerēd kē-š was yazišn ī yazdān[24] was kār ud kerbag kerd[25] estēd[26]

mēnōy ī dāšn mēnōy ī yazišn ud dēn mazdēsnān [D7_141] āb ud zamīg [TD4_212] urwar ud gōspand bē ō[1] Ohrmazd garzišn kunēnd[2] az bē-widerišnīh ī ān ī ahlaw

---

1 K <-t'-YYk'>.
2 Td, BK <'k'>, K <kn'k'>, TM <kn'k>.
3 A.*; TdKTM <'p̄'l-c->, $J_{1,2}$, H <'p̄'lc->.
4 Td <-TWNt''>, KTM, BK <-TWN''>.
5 JD; Td <wyyp̄wlyh>, K, BK <yyp̄lyh>, TM, $J_{1,2}$, H <yplyh>.
6 Td <pr'c>.
7 K <-t'-YYk'> +.
8 Td + ~~rāh a-xwašīh~~.
9 Td <'wYk>.
10 TdKM <-k' 'yyt->
11 M <MN dwc'>.
12 KT w +.
13 TdKTM <t'D>.
14 TdTM <'p̄zyt'>, K, BK <-zyyt>.
15 KTM <Yyyt->.
16 TdKTM <wn'k'm>.
17 TdKT M<Yyyt->.
18 Td <dlnnd>, K <ylng>, TM <dlng>.
19 Td <-x2>, KT <-ą>, M <-0>.
20 Not Td.
21 Td <swc->, KTM <yy-c->
22 TdKT + y.
23 TdK <Lybwm>, TM <Lbwm>.
24 M <-nk>.
25 T <-t">.
26 KTM <Yyyt->.

u-šān duš-xwār bawēd ka az gētīy[3] bē šawēd ayāb čiyōn bawēd

21.2 pāsox ēd kū

ān ī ahlawān ī pad andar bē-widerišnīh[4] ān[5] gētīyīg dard widār[6]

pas-iz az bē-widerišnīh tā bē widušt[7] [T60_26r] ī-š pad ān škeft[8] āmār čēhīdār[9]

ud pas az āmār pad ān ī xwēš gāh urwāhmen[10] pad ān ī ka-š[11] [12]♣ ham-nāfān ī andar gētīy ⌋

kē-šān ān ī mēnōyān nē-iz[13] an-ayāft[14] ud ān ī ōy gāh a-šnāxt

gētīy-čihrīhā andar ...[15] andōhōmand

abar-išān[16] abaxšayišnēnāg[17] menišn[18]

21.3 ud mēnōy ī dāšn[19] dēn mazdēsnān ud mēnōy ī weh ī andar gētīyīg

kē-šān ōy-iz ahlaw andar gētīy stāyīdār ud warzīdār ud rāyēnīdār ud pānag ud pahrēzēnāg [D7_142] ayār bawēd

abar ān ahlaw ī az gētīyīg pānagīh ud[20] ō pahrēz ayār-dahišnīh[21] apparīhēd[22]

appurdār[23] garzišn abar[24] [TD4_213] pāddāšn paywandišn[25]

abar-iš nōg pānag ud ārastār [K35_123v] xwāyišn ō dādār kunēnd[26]

21.4 dādār wisp-tuwān paywāzēd ud ō druz wānišn ō[1] ahlawān šnāyišn ō ān ī weh [T60_26v] dāmān pānag ud frayādāg baxšēd

---

1 Not $J_{1,2}$, H, DF.
2 TdKTM <-WNd>.
3 Td <-t''>, KTM <-t'>.
4 Td <BRA-tyl->.
5 Not TdKT.
6 TdKM/T <y/dltwt'l>.
7 TdKTM <wtwšt'>
8 Td <škpt'>, KTM <škypt'>.
9 J-D; TdKM <-c y't'l>, T <- c y't'l>.
10 TdTM <-hmn'>, K <-hm>. – TM w + bol.
11 Td <NPŠE> + sup. ka-š.
12 Not Td.
13 J-D rāz.
14 TdKTM <'n''p̄t'>.
15 Td <ylw'p̄Yk'>, K <ylw-YYk>, T <yl''k' →yl'Yk'?>, M <ylw''Yk'>. – ° ShSh *drōšag.
16 Td <ME / š'n'>.
17 Td <'p̄'yš'-yšn' yn'k'>, K <'p̄hšyšn" / yn'k'>, TM <'p̄hšyšnyn'k'>, $J_{1,2}$, H <'p̄hšyšn'k'>.
18 TdT <myn->, KM <mn->, $J_{1,2}$, H, J-D mēnōyān.
19 TM, $J_{1,2}$, H, DF <y'yšn'>.
20 KTM.
21 TM, $J_{1,2}$, H <d/yhš'nyh>.
22 TdKTM <SNCLWNyh->.
23 TdTM <'p̄lt'l>, K <'p̄\w/lmw'l>.
24 K 2x.
25 T w +.
26 Td <-x2>, KT <-â>, M <-0̊>, $J_{1,2}$, H, DF <-x1>.

21.5 čiyōn guft estēd[2] kū[3] andar harw zamānagīhā[4] dēn dastwar ud rāyēnāg ī dām paydāgēnēd kē andar ān [5]♣ zamānag dām ⎫ pānagīh[6] ud yazdān kāmagīh abar rawāgīhēd ∵

DD.22.

22.1 22om[7] pursišn ān ī pursēd kū
gyān ka az tan ī mardōmān frāz stad[8] čiyōn bē šawēd ∵

22.2 pāsox ēd kū
pad ān homānāg guft estēd[9] ī[10] čiyōn ka az ātaxš suxrīh[11] ul hanǰīhēd
čē ātaxš ka sōzišnīg[12] sōxt[13] [D7_143] a-brāh[14] mānd[15] ud ka nōg sōzišnīg nē ayābed ud[16] ayāb wizāyišnīg[17] abar rasēd ēg-iš suxrīh[18] garmīh az-iš bē [19]♣ šawēd
gyān-iz[20] pad a-tōšagīh[21] andar[22] tan nē estēd[23] ud ham-mānāg bē ⎫ šawēd

22.3a ham-passazag dēn-dastwarān ēn-iz guft kū
margōmandān mardōmān pad dānišn[24] hangām wēnēnd[25] ka[26] mēnōyīhā band-ēw [TD4_214] ō grīw kunēd[27]

22.3b ka-š zamānag frāz [T60_27r] mad ēg-iš[28] pad ham bar[1] rāyēnēd u-š ō ōbadišn gyāg ī [2]♣ marg ud wihān[3] ī ⎫ marg u-š būšāsp[4] abespārēd gyān[5]

---

1 Td + f.st. <AHL>.
2 KTM <Yyyt->.
3 Td + <ZK>.
4 K zamānag.
5 Not Td bol.
6 K pānag.
7 TdK <23wm>.
8 Td <-x2>, K <-ą>, T <-ą̂>, M <-0>, $J_{1,2}$, H, DF <-x1>.
9 Not TdK.
10 KT.
11 TdKTM <sw'hl->.
12 $J_{1,2}$, H, DF sōzišn.
13 Td <-" y>.
14 Not Td.
15 TdKTM <-WNt'>.
16 All.
17 Td <wyz'y'nYk>, KTM <wyz->.
18 TdKTM <swhl->.
19 Not $J_{1,2}$, H, DF.
20 Td <HYA csn'>.
21 KTM <'twwš->.
22 Td <sw>.
23 TdKTM <Yyyt->.
24 Td <y'n->, KT <d/y'n'->.
25 TM <-TNy>.
26 $J_{1,2}$, H, DF + <ZK>.
27 TdTM <-x1>, K <-x2>.
28 TdKM; T ēg.

[6]♣ u-š tēz[7] āšōbēnēd ud[8] ōš u-š zarmān stānēd[9] ⎫ nērōg

22.3c pad [K35_124r] ān[10] abespārēd <'n'> weh[11] rawišn tazišn ī abzārān kē-šān zōrēnāg[12] hēnd abāz estēd[13]

wizīr kē[14] xwadīg andarrōnīg bizišk[15] ast widarg[16] ī rōšn nē ayābed

22.3d u-šān āšuft-ōšīh[17] rāy [18]♣ ō čārān [D7_144] ud šnāsišn[19]

ud šud-zōrīh rāy ⎫ ō čārīg kār rāh bast bawēd pad agārīh ī abzārān rawēd

ud ruwān ī[20] tan kadag-xwadāy abāg gyān ī zīyēnāg az tan ī a-kār[21]

ō[22] ruwān ī a-marg čiyōn kadag-xwadāy ī dānāg[23] az kadag ī awērān[24] ō mān ī hu-pēsīd[25] ∵

22.4 ōh-iz guft pēšēnīg[26] frazānagān kū

gyān[27] ast mēnōy zīyēnāg ī andarg[28] ruwān tan

tā[29] [30]♣ ruwān ham-kadag ī tan zīndag[31] dārēd[32] tan

widurd[33] tan zīndagīh ī ruwān ast ∵

DD.23

---

1 Td <hmbl>.
2 Not Td bol., M.
3 KT <wwh'n'>.
4 Td <bš->.
5 Td <-lt''n>, KTM <-ltyn'>, A. <-lyt' yn>.
6 Not $J_{1,2}$, H, DF.
7 TdTM <tyc'>, K <tp'>. – M + y.
8 TdK.
9 TdKTM <-WNyt'>.
10 Td + y.
11 Td <-lyt'n'wš->, KTM <-lt'n'wš>.
12 Td <ylyn->, K <z'wlyn->, TM <zwlyn->.
13 TdKT <Yyyt->
14 TM <MN w>.
15 Td <bwc->.
16 $J_{1,2}$, H, DF <wyly>.
17 Td <-ptšyh>.
18 Not Td.
19 KT <šn'yy'n'>, T <šn'yšn'>.
20 Td + a-marg; not KTM, "all".
21 A. "others" -īh.
22 TdKTM, A. <OL>.
23 Td <sw'k>.
24 TdKTM, A. <'wyl->.
25 Td <-pyyyt'>, KTM, $J_{1,2}$, H <-pYyyyt'>.
26 Td <pyy''Yk'>, K <pyš'Yk>, TM <pyy''Yk ww>.
27 K + kū.
28 Td <'wyl y>.
29 TdKTM, $J_{1,2}$, H <tnnd>.
30 Not $J_{1,2}$, H, DF.
31 Td -īh.
32 Td <šlyt'>, KTM <y'l->.
33 TdKTM <wtwlt'>.

23.1 23-om[1] [T60_27v] pursišn ān ī pursēd kū

ka ān ī ahlaw bē widerēd ruwān šab [TD4_215] ī fradom ud didīgar ud sidīgar kū gyāg nišīnēd čē[2] kunēd[3] ∵

23.2 pāsox[4] ēd kū

ēdōn guft estēd[5] kū

ruwān ī mardōmān (ī) xwad mēnōy ī tan pas az bē-widerišnīh 3 šab pad zamīg bawēd

gumān[6] ī abar xwēš gāh ud andar bīm ī[7] az āmār [D7_145] ud tars ud[8] wišēg[9] ud bīm čēhag[10] ī az puhl ī Činwad rāy sōhist [K35_123v]

ud čēhān nišīnēd abar xwēš kerbag ud wināh nigerēd[11]

23.3 ud ruwān ī andar rāh ī[12] ō ham mēnōy ī tan kē-š ham-sōhišn[13] ud ham-mārišn ast abar wināh ī-š[14] kerd[15] ud kerbag ī-š kam kerd čašmgāh[16] bawēd

23.4 u-š fradom šab az[17] xwēš humad ud didīgar šab az hūxt ud sidīgar šab az huwaršt rāmišn ō ruwān ayābēd[18]

ud agar abāg-iz ahlawīh wināh ast ī-š pad bun estēd[19] fradom pad tōzišn ī duš-huwaršt [T60_28r] pādifrāh[20] ham sidīgar šab rasēd

23.5 ham sidīgar šab andar bāmīy[21] nigāhbed[22] ganǰwar[23] ī kerbag

čiyōn hu-čihr kanīg-ēw[24] bē[25] ō padīrag āyēd

---

1 TdK <24wm>.
2 Td <MYM>.
3 TdKTM <-WNyt'>.
4 TdTKM <p'yy->.
5 TKM <Yyyt->.
6 Td + f.st. <'w->.
7 TdTKM bīmīh.
8 T.
9 Td <wš'Yk'>, TKM, $J_{1,2}$, H, DF <wšYk(')>.
10 TdM <pyhk'>, TK <pšk'>. – Cf. DD.24.2, Dk.5.24.10.
11 Td <nkylt'> eol., $J_{1,2}$.
12 TdKTM <l's-1>.
13 TdKTM <-swhyšn'>, $J_{1,2}$, H, DF <-šwh->.
14 Td ī-š wināh.
15 T <-tn'>.
16 Td <-k''s>.
17 TdKT <MNW>, M <MN>.
18 TdKTM <h'c->.
19 TdKTM <Yyyt->.
20 Td <p'cwpl's>, TM <-pl'h>.
21 T <b'mk/D>, M <b'm wbk>, $J_{1,2}$, H, DF <b'mYk w>.
22 Td <nk'spyt'>, K <nk'spt'>!, TM, J_2, H, DF <'y'p̄t' ≈ 'spt'>.
23 TdTM <yncwbl>, K <yncbl>.
24 T+ <knYk BBRA>, M <knYkwBBA>.
25 Not Td bol.

abāg hambār ī xwēšīg kerbag [TD4_216] frēg[1]

čand a-tōxt[2] wināh ud bazag[3] bē ō āmār rasēd rāstīhā āmārīhēd

ud pad mānd[4] [D7_146] wināh puhl ud pādifrāh[5] widārēd

23.6 ud tōxt dušmad duš-hūxt duš-huwaršt abāg frayādāg ud rāmēnāg mēnōy ī xwēš humad hūxt huwaršt bē ō Garōdmān ayāb ō wahišt ayāb ō hammistagān[6] ī ahlawān ānōh kū-š andar ahlawīh [K35_125r] gāh ast awiš franāmēd ∵

DD.24

24.1 24om[7] pursišn ān ī pursēd kū

ān ī druwand[8] ka bē mīrēd ruwān šab ī fradom[9] ud didīgar (ud sidīgar)[10] kū-gyāg nišīnēd

čē[11] gōwēd[12] ud kunēd[13] ∵

24.2 pāsox ēd kū

ān šab 3 ruwān pad zamīg bawēd

abar menišn gōwišn ud kunišn ī ān ī xwēš tan [T60_28v] nigerēd[14]

ud gumān ī abar xwēš[15] gāh ud garān bīm ī az āmār ud meh tars ī az puhl ud škeft[16] bīm ī dōšox rāy sōhēd[17] menišn garān čēhag[18] bīm nimūdār[19]

24.3 ud ruwān andar rāh[20] mēnōy ī tan abar kerbag ī-š nē[21] kerd ud wināh [D7_147] ī-š kerd[22] hangrāyīdār ud čašmgāh dādār

24.4 fradom [TD4_217] šab az xwēš duš-menišnīh[23] didīgar šab az xwēš[24] duš-gōwišnīh ud sidīgar šab az xwēš duš-kunišnīh aweštābōmand[1]

---

1 TdKT w +.
2 Td <// wplYk wcwk't'>, M <wplyk wcnd 't'>.
3 Td <bwc->.
4 TdKTM <-LWNt(')>.
5 KTM <-pl'h>.
6 Td <hmyyytYk'n'>, K <hmYyyt'nd'n'>, T <hmYyyty'n'>, M+ <hmyyyty'nYk>.
7 Td <15wm>.
8 Td <-nd'n'>.
9 Not Td.
10 Not TdKTM.
11 Not K, T sup., $J_{1,2}$, H <MYM>.
12 $J_{1,2}$, H <YMYTWN->.
13 TdKT <-WNyt'>.
14 M <yylyt'>.
15 T <N\P/ŠE>, M <NYŠE>.
16 Td <škpt">, KTM <škypt(')>.
17 TdKTM <sww( )hyyt(')>.
18 KTM <csn'>, T <čšk'>.
19 A. * bīm ī az tār.
20 TdKTM <l'sD>.
21 Td + f.st. <krpk>.
22 Not Td.
23 TdKTM + y, A. "all" (others) -išn.
24 Not Td bol.

bē az kerbag ī-š andar gētīy[2] kerd estēd[3] fradom šab mēnōy ī hu-menišīh ud didīgar šab mēnōy ī hu-gōwišnīh ud sidīgar šab[4] mēnōy ī hu-kunišnīh[5] bē ō ruwān rasēnd[6]

u-š rāmišnīg ud frayādāg bawēnd[7] ∵

24.5 ud sidīgar šab andar bāmīy nigāhbed[8] ī-š wināh pad čarādīg[9] kerb ī samgen[10] ud rēman ī āzārdār abāg hambār ī-š wināh ō padīrag[11] āyēd[12] [K35_125v]

ud gandag wād ī abāxtarīgīhā[13] bē ō padīrag āyēd [T60_29r]

ud ast-wisistīhā[14] pīmišnīhā[15] ud a-kām-tazišnīhā[16] bē ō āmār [17]♣ rasēd

24.6 pad ⎱ frēftagīh[18] frēftārīh ud abārōn-dēnīh[19] ud ašōgenīh[20] ud zūr-gumāy[21] ud šēwanwār[22] [23]♣ nikōhagīh ud druz-stāyīh frāy-wināhīh[24] [D7_148] ēraxtēd

ud az puhl ⎱ ōbadēd ō[25] dōšox ud nigūnīhēd[26] ∵

DD.25

25.1 25om[27] pursišn ān ī pursēd kū

čiyōnīh ī wahišt ud āsānīh[28] ud xwašīh ī andar wahišt čiyōn ast ∵

25.2 pāsox ēd kū

ulīg[1] ud abrāzīg ud bālistīg[2] rōšntom hu-bōytom ud pāktom ud hu-čihrīhātom[3] [TD4_218] abāyišnīgtom wehtom ud gyāg māništ[4] ī yazdān

---

1 Td <-p̄mnd>.
2 Td <-t'D>, KTM <-t'>.
3 KTM <Yyyt->.
4 Not Td.
5 TdKTM -išn.
6 Td <-WNyt>.
7 Not T.
8 TdKTM <nk'sp̄t'>.
9 Td <-tyh>.
10 TdKTM <smkyn'>.
11 Td <-lt'>.
12 K <YHM->.
13 KTM <-Ykh'>, $J_{1,2}$, H <-Ykyh>.
14 Td <'yyt yysyyt- = yyY-yyy>, K <'yyt' yyYyyt->, T <'yyt yy'Yt->, J_2, H, DF <'yt' yy't->, J_1 <'yt'yy't->.
15 Td <PWN wym->, KT <pwym->, $J_{1,2}$, H, DF <wpym->.
16 TdK <hšm tc->.
17 Not Td bol.
18 TdKTM <plyp- 2x>.
19 Td <sn'y>.
20 TdTM <'šwynYk'>, K <'šw\yn/Yk'>.
21 TdK <zwlywk' hm'y>, T <zwlyw \hm'y/ > eol., M, $J_{1,2}$, H, DF <zwlyw(w) hm'y>
22 TdK <wyhywwhl>, TM <wšywwhl>.
23 Not Td.
24 KTM <pl'' ->.
25 Not ($J_{1,2}$, H, DF).
26 Td <kwn->.
27 Td <26wm>.
28 TdK <'yY'n- - 'yšn->.

25.3 u-š andar ast hamāg āsānīh ud rāmišnīh urwāhm ud wišīdāyīh
ud nēkīh wēš ud weh az-iz ān ī mahist ud abartom nēkīh rāmišn ī pad gētīy[5]

25.4 u-š nēst ēč niyāz ud dard bēš ud duš-xwārīh

25.5 u-š xwašīh ī[6] nēkīh yazdān az ān ī hamēšag-sūd gāh ganǰ ī purr ī a-kahišn[7] an-abesīhišn[8] a-kanārag [T60_29v]

25.6 ud wahištīgān andar wahišt abē-bīmīh ī az anāgīh
čiyōn ō a-petyāragīh ud rasišn ī nēk yazdān[9] čiyōn ō xwēš kerbag [D7_149] passazag

25.7 and[10] frāyist[11] nēkīh ī mēnōy az ān ī gētīy
čand[12] ān ī a-kanārag ud hamēyīg az [K35_126r] ān ī kanāragōmand ud gēhānīg[13] ∵

DD.26

26.1 26-om[14] pursišn ān[15] ī pursēd kū
čiyōnīh[16] ī dōšox dard duš-xwārīh ud pādifrāh[17] ud gand[18] ī dōšox čiyōn ast ∵

26.2 pāsox ēd kū
frōdīg[19] zofāyīg ud nigūnīg ud tārīktom ud gandagtom ud samgentom[20] an-abēdāntom ud wattom[21] gyāg [TD4_219] ud gilistag ī dēwan[22] ud druzān

26.3 u-š nēst andar ēč āsānīh ud xwašīh[23] ud urwāhmenīh

26.4 u-š andar ast hamāg gandagīh ud rēmanīh[24] dard ud pādifrāh[25] bēš ud zarīg[1] ud anāgīh ud duš-xwārīh aziš[2]

---

1 Td -īhīg.
2 Td, $J_{1,2}$ <-l’yyt->, KTM <-lYyyt->.
3 Td <-l’’twm>, M <cyhl->.
4 Td <m’n'yšt'>, TM+ <m’nyy’t'Ÿy’’n>.
5 TdKTM <-t’>.
6 TdT.
7 TdTM <’khšn'>, K <’kY-YY’n'>.
8 TdKTM, “all” <’n’p̄yyh’n'>.
9 Td <nywk' / y’’n'>, K <nŷwk y’’n'>, T <nywk'y’’n'> eol., M <nywk' y’’n'>, A. <nywk wy’’n'>.
10 Td <HNA D?>, KTM, “all” <HNA>.
11 TdKTM <pl’’yyt'>.
12 Not Td.
13 TdKM <y’’’nYk(')>, T <š’’nYk'>.
14 Td <27wm>.
15 Not T.
16 Td čiyōn eol.
17 TdT, A. <-pl’s>, KM <-pl’h>.
18 Td <ynnd>.
19 K <plwwytYk'>.
20 TdKTM <smkyn'->.
21 TdKTM <YYLYAtwm>.
22 TdKTM <ŠA’n'>.
23 Not Td bol.
24 K <lymyh>.
25 TdM <-pl’s>, KT <-pl’h>.

26.5 u-š nē hangōšīdag ēč gandagīh rēmanīh dard ud anāgīh ī gētīyīg

čē[3] nē hangōšīdag gumēzag[4] anāgīh ī gētīyīg[5] ō ān ī-š a-ǰomāy nēkīh u-š damišn az bun- [T60_30r] -kadag ī anāgīh

26.6 ud and garāntar ān anāgīh ī andar dōšox az-iz [D7_150] garāntom [6]♣ anāgīh ī andar gētīy čand mehīh[7] ī mēnōy az gētīy ud wēš-garzān[8] ⎱ tars ī pādifrāh[9] ī abar ruwān az ān ī pad tan wattarīh ī dēwān[10]

26.7 [11]♣ ud pādifrāh ī abar ruwān az ān māništ az dēwān ⎱ widār mānāgīh[12] ān anāgīh ō dōšox ī-šān kamālag Ahrimen ī purr-marg

26.8 ud čimīg guftan ī dastwarān saxwan ēd kū

kū[13] abārīg harw tis bīm wēš kū xwad tis

ud dōšox xwad[14] tis-ēw[15] wattar[16] kū bīm ∵

DD.27.

27.1 27-om[17] [K35_126v] pursišn ān ī pursēd kū

sidōš čim čē ast ka andar 3 rōz yazišn ud drōn ī[18] Srōš framāyēnd[19] kerdan[20] ∵

27.2 pāsox ēd kū

gyān ud ruwān ka az mēnōy-waxšīh[21] bē ō gētīy-paymōgīh rasēd [TD4_220]

u-š dard ud wizāyišn[22] abar widurd[23] estēd[24]

nāzuktar[25]

---

1 TdK <zlp'>.
2 Not M, “$J_{1,2}$, H”.
3 Not T bol., M, $J_{1,2}$, H, DF.
4 Td <YNEc>, K <ywmck'>.
5 TM <-t’’>.
6 Not Td.
7 KTM <msyh>.
8 K <wyšyl’n>, T <wyšklc’n>, M, A. <wyšylc’n>.
9 Td <pl’s>, KTM <-pl’h>.
10 TdKTM <ŠA’n'>.
11 Not Td.
12 Td <t’l m’n’kyh>!, K <wt’l m’n’k'yh>, TM <wt’l m’n’kyh>, “others” ($J_{1,2}$, H, DF) <wt’ltwm ’n’kyh>.
13 Not Td, DF.
14 TdK <hwtm>, TM <HWEt>.
15 TdK <-M’>, T, $J_{1,2}$, H <’->, M <-1>.
16 TdKTM <YYLYtl>.
17 Td <28wm>.
18 Td <-’y>.
19 Td <-m’sn'ynd>.
20 Td <-WN’n>, K <-WNd>, T <-WNą>, M <-WN0>, A. <-x2>, DF <-x1>.
21 Td <- w / whš>, K <- whšyh> + sup. <’’’>, TM, $J_{1,2}$, H, DF <- whš’>.
22 TdKTM, A. <wz->.
23 Td, A. <wtlt'>.
24 Td <Y WYM->, KTM <Yyyt->, A. <YK->.
25 K <wn’c->.

u-š parwarišn zāyišn paristišn[1] [T60_30v] pānagīh[2] pāsbānīh[3] abāyišnīgtar [D7_151] ud a-wizīrišnīgtar

ud pēm-xwarišnīh ud ātaxš <wwywnd>[4] ud hamēšag-pākīhā andar abāyēd

27.3 ēdōn-iz ka az tanōmandīh bērōnīhēd u-š dard ud gyān-kanišnīh[5] abar mad estēd[6]

ham-gōnag nāzuktar

u-š pānagīh pāsbānīh[7] frayādišn[8] ī az mēnōyān gētīyān abāyišnīgtar

27.4 u-š mēnōy-čihrīh[9] rāy ǰahišn[10] ī[11] yazdān frayādišn ī mēnōy nīrangīg[12] frayādišnīgtar[13]

ud ātaxš-iz <wwywnd> ān ī andar yazišn ēwēntar

27.5 ud pad ham-čim[14] 3 rōz ka ruwān rāy paywastagīhā yazišn ud ātaxš sōzišnīh ud pāk-<wwywnd>īh[15] ud abārīg dēnīg nīrangīg[16] pāsbānīh[17] pēm-xwarišnīh-iz ...[18] framūd estēd[19]

27.6 ud az ān čiyōn yazišn[20] pāsbānīh ud pānagīh ī gētīyān az dādār framān[21] ♣ Srōš-ahlīy[22] xwēš-kārīh

ud āmārgar-iz ī pad sidōš

ud ēk ⎫ Srōš-ahlīy[23] ān ruwān 3 rōz ud šab mēnōy- [T60_31r] -waxš[24] gāh [K35_127r] andar gētīy

ud pānagīhēd[25] [D7_152] pad ān ī Srōš pādārīh[26]

ud āmārīhēd[27] pad-iz ān ī Srōš [TD4_221] āmārīh

ud pad[1] ān čim 3 rōz ud šab[2] yazišn ī Srōš kerdan [3]♣ framūdan[4] paydāg čim

---

1 Td <pl'yyt->, K <plyyyt->, Ta <plYyyt->.
2 K <p'nwwkyh>
3 TdTM, A. <p'yyp̄->, K <p'yyp->.
4 TdK, A. <wwywwy>, TM <wwywnd>, J-D. nōg nōg.
5 Td/KTM <HY/ŶA HPL->
6 KTM <Yyyt->.
7 TdKT <p'yyp->, M <p'yyp̄->.
8 M <plyy't->.
9 TM, J_2, H, DF <-cyl->.
10 TM <dh->.
11 Td -īh.
12 TM <nylnY-Yk w>.
13 Td <-šn'y / tl>.
14 Td <hmc'm>, KT <hmcym>, M, A. <hm-cym>.
15 Td <p'kywnd>īh, K <p'k'ywndšn'>, TM <p'k'ywndš/yh>, $J_{1,2}$, H, DF <p'k wwywnyyh>.
16 Td <nylnYk>, KT <-nŸ-Yk>, M <nylnyYk>, $J_{1,2}$, H, DF <nylnnnd>.
17 Td <p'ysp̄>, KT <p'yyp->, M <p'yyp̄->.
18 Td -xwarišnīh eol., KT <-šnyh cymcšnyh>, M <-šnyh cym cšnyh>, $J_{1,2}$, H, DF <-šnyh-c hm cšnyh>, J-D. ham čāšnīg.
19 KTM <Yyyt->.
20 Not Td.
21 Not Td.
22 KTM <-š hl'y>.
23 TdK <-š hl'y>, T <-šhl'y>, M <-š' l'y>.
24 Td+ <whšyh y's>, KT+ <whšg's>, M, "others" <whš ->.
25 Td <p'nk'YHSNWNyt>, M <p'nk' // yhyt'>.
26 Td <p'tpl'syh>, T <p'tplyh>.
27 KTM, "others" <'my'l->.

27.7 rōz ī tasom yazišn ī Ardāy Fraward ⌋ framūdan kerdan

ham ruwān abārīgān Ardāy Frawardīn[5] ī astān[6] būdān bēdān[7]

az Gayōmard[8] ī abzōnīg ō Sōšāns ī pērōzgar ∵

DD.28.

28.1 28om[9] pursišn ān ī pursēd kū

yazišn ī Srōš anīy šnūman ī did abāg kerdan nē pādixšāy[10] čē čim rāy ka-š ǰudāgīhā yazēnd ∵

28.2 pāsox ēd kū

wispān[11] xwadāy dādār kē xwābar[12] abar xwēš dām ud grāmīgdār xwēš rāst-bandagīh[13] ī-š dād ō Srōš-ahlīy[14] ī ǰudāgīhā yaštan

ka nē ān ī ōy nām wasīhā gōwīhēd

ud nē-iz ān ī amahrspandān nām abāg ōy yaštan pad ēn čim ∵ [T60_31v]

DD.29.

29.1 20-nohom[15] pursišn ∵ [D7_153]

ān ī pursēd kū

šab ī sidīgar pad [16]⌈ ōš-bām ān drōn 3 pad 3[17] šnūman ǰudāgīhā ⌉yaštan čim čē[18] ast ∵

29.2 pāsox ēd kū

drōn ēw kē-š šnūman Rašn Aštād ud šnāyišn[19] ī [TD4_222] ōš-bām ud gāh ī[20] Ušahin rāy[21]

čē gar ī Ōšdāštār [K35_127v] andar šnūman Aštād yazd[22] gōwīhēd abāg Aštād gāh ī Ušahin [23]šnūman

29.3 ud[1] Xwarrah xwadāy ī ān hangām [2]♣ ka[3] ān āmār bawēd ruwānān

---

1 Td <-c>.
2 K <YWMšp / LYLYA>.
3 Not $J_{1,2}$, H, DF.
4 Not Td.
5 Td <-lt' / ’n>, K <-lt'yn>?, T <-lt y>, M <-ltyn>, A. <-lt''n>.
6 TdM <’yyt->, KT, “others” <AYT'->.
7 Not Td.
8 TdT, A. <y’ywk->, K <y’swk->, M+ <mny’ = MRYA swmlt'>
9 Td <20-3 3 3wm>, K <20-3 3 2wm>, TM <20-4 4wm>.
10 TM <-š’>.
11 Td <wyyp->, KTM <wyyp̄->, $J_{1,2}$, H, DF <wyyp̄'>.
12 Td <hwl>.
13 K <bwn->.
14 Td <šhl->, KTM <-š hl’D>.
15 TdK <20 nhwm>.
16 Not $J_{1,2}$, H, DF.
17 Not Td.
18 TdKM; not T.
19 TM, $J_{1,2}$, H <šn’šn'>.
20 Td <y’y’>.
21 A.*; TdKTM, “all” <LA>.
22 KTM <ẏ't''>, $J_{1,2}$, H, DF <yštn'>.
23 A. suggests adding drōn ēw kē pad.

andar Ušahin bām ī ōš ka ō ⎫ āmār šawēnd[4] ā-šān widār[5] pad ōš ī bāmīg ∵

29.4 drōn ēw kē[6] pad šnūman ī Wāy ī weh[7]

ēd-iz rāy kū[8] čiyōn Wāy ī[9] wattar appurdār ud zadār[10]

ēdōn-iz Wāy ī weh kōxšīdār[11] ud ham[12] padīrag ī Wāy ī wattar

u-š wizūdār[13] az gyān-apparišnīh ud padīriftār ud pānag ī[14] gyān drōn[15] rāy ∵

DD.30.

30.1 30-om pursišn ∵ [T60_32r]

ān [D7_154] ī pursēd kū

ruwān ī ahlawān ka bē ō wahišt šawēd pad čē ēwēnag šawēd

u-š kē padīrēd[16] kē nayēd[17]

u-š handēmān[18] ī Ohrmazd kē kunēd[19]

u-š az ahlawān ī pad wahišt[20] kas bē ō padīrag rasēd

u-š kas pursišn aziš kunēd[21] ayāb čiyōn

u-š āmār ī[22] pad wināh ud kerbag abar kunēnd[23]

u-š andar wahišt āsānīh ud xwašīh čiyōn [TD4_223] nimāyēd

u-š xwarišn čē

u-šān ayārišn ī bē ō gētīy bawēd ayāb nē

ud sāmān ī wahišt paydāg ast ayāb čē ēwēnag ∵

30.2 pāsox ēd[1] [K35_128r] kū

---

1 KTM.
2 Not Td.
3 T <hm>.
4 Td <ZLWNnd>
5 Td <-n wt'l>, K <-n'wt'l>, TM <-n' t'l>.
6 Td <MN>.
7 TdKTM <wŷh>.
8 TdKT ka.
9 TdT + weh ēd-iz rāy ka čiyōn Wāy ī, M+ Wāy ī weh ēd-iz rāy ka čiyōn.
10 Td -rīh, KTM + y.
11 Td <kwš->.
12 Td <hm^{w}>, KTM <hm->.
13 Td <zwt->
14 Td <-k / yh>.
15 K <dlwn'y>, BK <ylwn'yh>.
16 Td <-Wyt> eol., KT <-WNyt'>.
17 TdKT <-WNyt>.
18 A. "others" <hny'm->.
19 TdKT <-WNyt'>.
20 Td <PWNhšt'>.
21 Td <-WNyt'>, KTM, "all" <-x1>.
22 TdKM.
23 Td <-x2>, KT <-ą>, M <-0>, $J_{1,2}$, H, DF <-x1>.

ruwān ī ahlawān[2] bē ō wahišt pad zōr ī ān mēnōy[3] ī kerbag abāg weh[4] mēnōy ī ruwān parwānag
pad paymān ud pāyag ud tāyag[5] ī-š xwēš kerbag
abāg kerbag mēnōyīg[6] bē ō gētīy[7] ud[8] rahīy[9] ud wardyūn ud wāš[10] ud čahārag bārag[11]
ǰāmag payrāyag [T60_32v] [D7_155] abzārān ī abāyišnīg[12] mēnōy-wāzišnīhā[13] bē ō wahišt ayāb ō
Garōdmān ānōh kū-š gāh ast franāmēd

30.3 u-š Wahuman amahrspand ō Ohrmazd ī dādār handēmānēnēd[14]
az Ohrmazd framān gāh[15] ud mizd paydāgēnēd[16] ān Ohrmazd[17] handēmān gāh[18]
pad ān ī wēnēd[19] dānēd[20] ud ayābed[21] šād bawēd

30.4 Ohrmazd ī weh-dahāgān[22] dādār andar-iz mēnōyān [23]♣ mēnōy
u-š mēnōyān-iz wēnišn ōh dīd[24] ī mēnōyān abar gētīyan ⎫ paydāg

30.5 bē ān ī ka pad [TD4_224] wazurg <w'wyš> ī dādār[25] mēnōyān gētīyīg-wēnišnīhā paymōzēnd
ayāb[26] ō gētīy[27] ud mēnōy-sōhišnīg[28] wēnišn[29] abyōzēnd
ēnyā ox[30] pad gētīy sōhišn[31] mēnōyān dīd[32]

---

1 Td <'y>.
2 M ahlaw.
3 Td <mŷnwŷn'y>, T <mynwŷ>.
4 A.; Td -īh, KTM + y.
5 TdTM <p''Yk' w t''Yk'>, K <p'-yYk' w t'-yYk'>, $J_{1,2}$, H <p''k>.
6 M f.st <yw> +.
7 Td <-tyD>, TK <-t''>.
8 KT.
9 TdKT <lyb'>, M+ <lyb" / ltywn'>.
10 M, $J_{1,2}$, H, DF <wn's>.
11 Not Td.
12 TM <'p̄'šn->.
13 Td <-'cš'n'->, M <w'cy''nyh>.
14 TdK <-m'nyt'>.
15 Td/TK <g/y's>.
16 M paydāg.
17 TdKTM + f.st.? <'w'>.
18 TdKM -mānīhā, T, A. <-m'ny's>.
19 Td <-TWNd>, KM <-TNyt'>, T <-TWNyt'>.
20 KM <-TNyt'>.
21 Td <wh'cyt'> TKM <h'cyt'>.
22 I.e., the amahrspands.
23 Not Td.
24 TM, J_2, H <-TNt'>.
25 Td + mēnōyān abar gētīyan paydāg bē ān ī ka pad // wazurg <'wyš> dādār.
26 Td, A. <AHRNc>.
27 Td -ān.
28 M <-y'wšnYk>.
29 KTM w +.
30 AHRN?
31 TM, $J_{1,2}$, H, DF <y'w'šn'>.
32 TdKT <-TNt'>.

pad[1] ān hangōšīdag tuwān ī[2] čiyōn ka tanīhā wēnēnd ī kē-š ruwān andar

ayāb ka ātaxš wēnēnd kē-š Warahrān andar

ayāb[3] āb wēnēnd kē-š [D7_156] xwēš [K35_128v] mēnōy andar ast

30.6 bē pad ān [T60_33r] handēmānīh[4] Ohrmazd ān ruwān dīd[5] ēwar

čē Ohrmazd wispān wēnēd[6]

30.7 ud ān-iz †druz ruwān čand-iš ī az ān ī Ohrmazd andar mēnōyīg sōhišn abyōzīhēd

pad nimūdan[7] ī az ān ī Ohrmazd urwāhmenīhēd[8] az-iš

30.8 ahlawān ī andar wahišt kē-š andar[9] gētīy paywand[10] ud[11] dōst ud ham-dēn ud ham-wehīh[12] būd hēnd dōšāram-nimāyišnīh[13] ud drōd-pursišnīh[14] mānāg burzišnīgīh ī az madan ī ō wahišt u-š hamēyīg[15] nēk būd ī andar wahišt gōwēnd

30.9 ud āmār ī pad wināh ud kerbag abar wahištīgān nē bawēd ī[16] [TD4_225] xwad andar ēn mādayān škeft-pursišnīh[17]

čē ruwān ī widurdagān[18] bē ō wahišt kerd-āmārīh ud tōxt-wināhīhā ēdōn rasēd ī ka-š t[19]ā fraškerd ānōh gāh

ud ō nōg āmār a-niyāz

30.10 ud ān ī āmār bawēd pad hangām ī āmār[20] [D7_157]

bawēd āmārgar[21] [T60_33v] Ohrmazd Wahuman ud Mihr ud Srōš ud Rašn

ud harw ēk pad xwēš hangām hamāg pad rāstīh āmār kunēd[22]

čiyōn pad dar ī xwēš pāsox nibišt[23]

---

1 T w +.
2 KT.
3 KTM <'y/ŷwp' 'ywp>.
4 TdKT <hn' ( )sm'n->.
5 Td <-TWNt/d? \yt/?, KTM <-TNt'>, $J_{1,2}$, H, DF <-TWNd?.
6 Td <-TWNd>, KTM <-TNyt'>.
7 TdM <mwtn'>.
8 TdKT, A. <-m'n(')yh->, M <'wlyy'm'n yh->.
9 Not Td.
10 K <P~~WN~~ tn'y>.
11 TdK y.
12 Td <hmy's>, K <hm wŷ's>, TM, $J_{1,2}$, H <hm wŷhyh>.
13 TdKT <dw'šlm ->, M <ywš'lm>, "others" <ywšlm>.
14 TdTM <ŠRM>, K <šnwmn'>. – M <-šnYk>
15 TdK <hm'Yk>, T <hm'y-Yk'>.
16 Td.
17 Td <škyypt'>.
18 Td <wtlt->.
19 For ī-š?
20 T <'m'>.
21 T <'m'ylgl>.
22 TdKT <-x1>.
23 Qu. 13, cf. 27.6.

30.11 ān ī xwarišn rāy pursēd gētīy xwarišnān pad 2 rāh bawēd

ēk a-čaxšišn[1] ī az[2] aweštāb ī [K35_129r] az āz

ud ēk pad urwāzišn ī ō frazāmišn

ud andar wahišt aweštāb ī az āz nēst ud pad wēš-rāmišnīh urwāz

30.12 pad ān[3] homānāg[4] [5]♣ čiyōn gētīyān az xwarišn ī urwāzišnīgīh frazāmīhēnd

ān-iz ruwān mēnōyīg[6] frazāmišn rāmišn ham-handāzagīhā[7] awiš rasānīg[8]

u-š pad nimāyišn[9] ī ⎫ ō gētīyān[10] nām Mēdyōzarm rōγn[11]

30.13 u-š[12] čim ī ān nām ēn kū

andar[13] gētīy gētīyīg xwarišn ān ī az gōspandān bar pāšom guft estēd[14]

andar ān ī gōspandān bar pad xwarišnīh [15]♣ šīr andar ⎫ šīr rōγn[16]

ud andar rōγn [D7_158] ān pad wehīh[17] stāyīd estēd ī [TD4_226] didīgar māh[18] ī az[19] sāl ka Mihr

pad Gāw[20] axtar bawēd [T60_34r] kunēd[21]

čiyōn ān māh dēnīg Zarmiyā[22] xwānīhēd[23]

nām[24] āmārišn nimāyišn ēn kū-š handāzag ī gētīyīg ān ī pāšom xwarišn ī andar gētīy

30.14 ud ān ī ahlawān ruwān az wahišt ud Garōdmān bē-ayārīhišnīh[25] nē bawēd

čē ān[26] purr-urwāhm axwān ēg-iš nē aziš ayāsišnīh[1] bē-š harw kas awiš purr-ayāsišn ast

---

1 TdK <’chššn'>, TM, $J_{1,2}$, H, DF <’chš’n'>.
2 Td + f.st. <’c>.
3 M pad ān 2x.
4 TdM + y, K <m’n’kyh> + sup <'y>.
5 Not Td.
6 T <-nwd Yk w>.
7 T <-kyh**A**>, M <-ksyh>
8 KT <lyY’nYk = lyšnYk w>m M <lyy’n->, A. rasišnīg.
9 M <m’y->.
10 T + <~~BYN~~>.
11 TdM <MYAYA>, KT <MŠYA>.
12 Td <’p̄bš>. –
13 Not Td.
14 KTM <ýyyt-> +.
15 Not TdK.
16 TdKTM <MŠYA> 2x.
17 Td/KTM <wy/ŷhyh>.
18 TdK <BYRH>.
19 Td <MNW>.
20 TdKT <TWR( )Ay>.
21 TdKT <-x1>.
22 Td <-my’> KT <-m’’>.
23 TdKT <-TN->.
24 TdKTM + y.
25 TdKT <-yh šnyh>.
26 Td + y.

30.15 bē ā-m[2] ruwān gētīy[3] gētīyīgān xwēšīgān[4] ham-nāfān[5] ayādīhēd
ud ān ī hu-ayād ud a-brādarōd[6] [K35_129v] a-petyārag ud hamāg-rāmišn gētīy ī čiyōn pad fraškerd bawēd[7] urwāzēd
pad xwēš[8] hangām[9] madan awiš ayāsēd[10]

30.16 ud ham ruwān āsānīh ud rāmišn ud urwāhm[11] ī andar wahišt ud Garōdmān pad paymān [D7_159] ristag[12] ud ēwēn ī xwēš kerbag

30.17a ī[13] hamāg-ēwēnīg āsānīh[14] ud rāmišn ī[15] čiyōn gētīyīhā[16] az mard ī dōst ī[17] dānāg
ān ī paristag ī [TD4_227] tarsagāh[18] ud abārīgān[19] mardān ī frayādišnīgān

30.17b ēd kē[20] nāyrīg[21] ī hu-kerb[22] ī hu-šarm šōy-kāmag
ud ān ī xīr-pānag[23] ī ārāstār
ud abārīgān nāyrīgān[24] ī sūd-abgārān[25] [T60_34v]

30.17c ud ēd-iz az stōrān pahān dadān[26] murwān māhīgān ud abārīg gōspand-sardagān[27]

30.17d/18 ēd čē az rōšnān[28] ātaxšān hu-tazišnān[29] wādān[30] ud brāzāgān[31] ayōšustān[1] ud[1] huniyāgān[2] sagān[3]

---

1 TdK <’sb’yẏ’nyh = -’yšnyh> 2x.
2 TdTM <’-m>, not K.
3 TdKTM <-t’D>.
4 Td <hwṣšẏk->!.
5 T <hm ’p̄->
6 TdTM, “all” <’blmtlwt'>, K <’blmwtlwt>.
7 Td + f.st. <’c>.
8 TdKTM <hwyš>.
9 Td <’w’m>. – TdKTM, A. + w.
10 Td <-yyt"> eol., K <-yyyt / w>, TM, $J_{1,2}$, H <-yyyt'>.
11 Td <-mn>.
12 Td <l’yytk>, KT <lYyytk'>, M <lyyytk'>.
13 KT.
14 M -nīg.
15 T -īh.
16 Td gētīyīg / īhā.
17 K <-tyh\'y/>.
18 Td <plyyk’s>.
19 Td <’p̄’wbk>.
20 M <MN>.
21 T <n’l-> 1x.
22 TdKT <hwylp'>.
23 ShSh; Td <’ylp->, K <’yl / ->.
24 Td <’p̄’rYk ’wn’yl’n'>, $J_{1,2}$, H, DF <’p̄’rYk’n' ’ylYk’n'>.
25 Td <- ’p̄tk’l->.
26 Td <p’’t'yt’n>, K <py’h’n wyt’n'>, TM <p’h’n'( )yt’n'>.
27 T -ndān-.
28 T <lwš’n>.
29 K <-tcš’n\šn’n/>, $J_{1,2}$, H, DF <hwctšn->.
30 Td <’t’n'>.
31 Td <bl’c’’kyh>, K <wl’c’’k’n>, TM <bl’c’’k’n(')>.

30.17e ēd-iz ī az fragān[5] būm xānag[6] hamist zamīgān ī hu-dahāgān

30.17f ēd-iz ī az rōdān ud xānīgān čāhān[7] hamist āb-sardagān[8]

30.17g ēd-iz ī az dārān ud draxtān[9] mēwagān ud[10] ǰōrdāyān[11] ud wāstarān[12] ud tarragān[13] ud spramagān abārīg urwarān

30.17h ēd-iz ī (az) zamīg-passāzišnīh[14] ī imēšān[15] dām hamist dahišnān

30.17i ēd[16] [D7_160] čē az ēwēnagān ud mizagān ud bōyān ud gōnagān[17] ī xwaš ī[18] hamāg-čihrān[19] zōrān-[20] [K35_129v to 31.2 / K35_131r] -kārān anyān[21] abzārān bē ō margōmandān madan šāyēd[22]

30.17j/19 ud az[23] ān mēnōy ī kerbagīg pad hangōšīdag ud homānāgīh ī stārag[24] ud narān[25] nāyrīgān ud gōspandān ātaxšān[26] ud[27] ādurān hāmōyēn[28] ayōšustān ud sagān[29] zamīgān ābān [TD4_228] urwarān[30] passazagīhā kerbag mēnōyīg[31] ō ān[32] ruwān abyōxt[33]

30.17k ud pad pāyag[34] paymān ī-šān[1] zōr ī [T60_35r] az kerbag-rāyēnīdārīh ī ān ī ahlaw

---

1 TdKM <’ywk->, T <’ywp / ->.
2 KT
3 M <yww’’k>.
4 Td <’?wn’’k’n’Yk />, K/TM <ywn’’k’n YY/yyk’n'>.
5 TdKT <plYk’n'>, M <plyk’n'>.
6 TdKTM <BYTA>.
7 TdK <c’’n'>, TM <-’n'c h’n'>.
8 Td <yylyt->.
9 KTM <d’l->.
10 Td+ <-k’ny / OLE>, not KTM, A.* <nlm w>.
11 Td <-t’’n'>, KM <-t’y’n'>.
12 T <-t’l->.
13 TdT <tlšn'>, K <tly’n'>.
14 Td <py’’c-> + sup. <pyy’’c>, M <-cyh>.
15 TdKT <-Eš’n(')>.
16 T <’y>, M ēd-iz.
17 Td <BOYHWNywn y’n'>, KM <bwy’n' wwynnšn'>, T <bšn' wwynnšn'>.
18 Td -īh.
19 TdK <hm’k(')c d’lšn'>, TM <hm’k'c y’lšn'>.
20 Td <zwlšn'->, KT <zw’l’n'>, M <t’l’n' w>.
21 TdK(2x)TM, A. <AHR’n'>.
22 T <-š ’yt"> + sup. <š’yt">.
23 K <w MNW>.
24 dīdārag??
25 TdK/TM <zy/gl’n'>.
26 K <’thšn'>.
27 Td y eol.
28 Td/KT <hymwy->, KT <hŷmwŷ->, M <hŷmwy->.
29 TdTM <KLBA’n'>, K <KLBA ’n'>.
30 Td <-ly’n'>.
31 M -yīh w.
32 Not Td.
33 TdKTM <’p̄ywwht'>.
34 TdKT <p’’Yk(')>, M <p’YYk>.

ō ān ī ahlaw pad rāmēnīdārīh sazāg

/21 hangāmīhā[2] ud abāyišnīgīhā[3] sāzišnīh ud hamēšag[4] rāmišn paywastagīhā ud a-ǰomāy-bēšīhā[5] ayābēd

30.17l/22 was-iz urwāhmenīhēd ēd[6] ī-š[7] andar gētīy[8] az bun handāzag nē <w'ṭ'>

bē ō ān ī wahištīgān Garōdmānīgān ēdōn rasēd ī-š[9] ān-iz ī abardom nēkīh ud rāmišn ī [D7_161] gētīyīg[10] nē hangōšīdag

30.18 bē pad āgāh-dārīh[11] ī ō gētīyān⌈ nimūnag guftan[12] ud nimūdan ⌉[13] ī az gētīy[14] ēnyā ud kanāragōmand abāg a-kanārag[15] ud a-sazišnīg abāg sazišnīgīh[16] kāhišnīg[17] abāg a-kāhišnīgīh[18] ham-hangōšīdag nē bawēd

30.19 ud gētīy ast kanāragōmand ud sazišnīg [K35_131v] ud kāhišnīg[19]

ān ī a-sar-rōšnīh ast a-sazišnīg a-kāhišnīg[20]

ud ān ī hamāg-sūd ganǰ[21] hamēyīg-sūd[22] [TD4_229] an-abesīhišn[23]

ud ān ī rōšn [24]⌈ Garōdmān wisp-urwāhm a-ǰomāy-bēš

30.20 ud ān ī ahlaw andar wahišt [T60_35v] ud ⌉ Garōdmān gāh ān mizd ī fradom ayābed[25]

u-š tā rist-āxēz[26] ka gētīy-iz abēzag ud a-petyārag bawēd xwad az-iš a-wardišnīg

pad rist-āxēz ān ī meh[27] ud weh ud pāšom ayābed[28]

---

1 M <ZK y''n w>.
2 Td <hwy'myhyh>, K <hwy'myhš>, TM, "others" <-'n šmyhyh>.
3 Td, "others" -īgīh, KTM <'p̄'šn->.
4 Td <hm'yšn ⇀hm'yšk>.
5 Td <'ywm' ->.
6 Td <-m^{n} ⌙ / nyhyt'y>, KM, "others"/T <-m nyhyt'(w)'y>.
7 Td <ZYt>.
8 Td <-tyD>, KT <-t'>, M <-t''>.
9 KM w +.
10 Td <-yD ZK>, K <-ty-y'Yk>.
11 Td <-lyt'>, T <-s y->.
12 Td <ywpt'>, K <ywpt' w>, TM <-tn' (/) wn->.
13 Td <MN wtk' ywpt' MNW tn'>.
14 KTM <-t'>.
15 M <-kn'k'>.
16 Td <yyp->.
17 Td <k'sšn->, K <k'ššn->, TM, J$_{1,2}$, H, DF <k' (/) š'n->.
18 Td <'k'sšnYk>, KM <'k'hšnYkyh>,T <'k'hšnyh>.
19 TdT <k'sšnYk'>, K <k''hšnYk'>. – KT + y.
20 Td <k'sšnYk'>, K <'k'y'šnYk'>, T <'k'š'nYk'>.
21 KT w +.
22 Td <hmYk ->.
23 Td <'n'p̄yyhy'Yk'>, K <'n'p̄ / shhy'n'>. T <'n'p̄yšhšn'>.
24 Not TdM.
25 TdKTM <''c->.
26 Td <l'yyt->.
27 TdKT <myh>.
28 TdKTM <''c->.

ǰāwēdān[1] xwārīhēd[2] ∵

DD.31.

31.1 31om pursišn ān ī pursēd kū

a ān ī druwand ka ō dōšox šawēd čiyōn šawēd

b čē ēwēnag šawēd

c u-š kē ō padīrag[3] āyēd [D7_162]

d u-š kē nayēd[4] ō dōšox

e u-š az dōšoxīgān kas ō padīrag[5] āyēd ayāb[6] čiyōn bawēd

f u-š pādifrāh[7] ī [T60_35v next 36.14/T60_35v cont.] wināh ī-š kerd pad ēw-bār abar kunēd[8]

g ayāb-iš tā tan ī pasēn [T60_36v] ān ham pādifrāh[9] ast

h u-šān andar dōšox xwarišn čē bawēd

i u-šān dard ud duš-xwārīh pad čē ēwēnag[10]

j dōšox sāmān paydāg ast[11] ayāb čiyōn[12] ast ∵

31.2 pāsox ēd [K35_131v end / K35_130r beg.] kū

ān ī[13] druwandān ruwān pas az bē-widerišnīh[14] šab ī tasom kerd āmār az puhl ī Činwad nigūn[15] [TD4_230] gardēd ud kafēnēd

31.3 u-š[16] Wizarš[17] dēw[18] sezdēnīhā[19] bastag nayēd[20] u-š nayēd[21] bē ō dōšox

31.4 u-š abāg bawēnd mēnōy dēw ī hambūsīd[22] az ān ī ōy[23] wināh pad was čihrag ud dēs[24]

---

1 M <YHWWNyt' 'n>.
2 K <hw' lYyhyt'>, T <hw' lšyt'>.
3 Td <pyt->.
4 TdK <Y**Z**LWNyt(')>, TM <-WNyt'>.
5 Td <pyt->.
6 K w +.
7 TdK <-l's>, TM <-l'h>.
8 TdKTM <-x1>.
9 TdKTM <-l's>.
10 K + {ast}.
11 Td + f.st. ayāb.
12 T w +.
13 ān ī not Td.
14 Td only widerišnīh.
15 Td <-tkwn>.
16 K 2x, T + <'p̄'y>.
17 Td <yl'y'>, K <wy'y'š ⇀wy'l'š>?, TM <wyl'š>.
18 Td <ŠAAn'>.
19 Td <yysn'yh'>, KTM <yyzsn'yh'>.
20 TdM <'yt'>, KT, A. <n'yt'>.
21 TdKTM <-WNyt(')>. – K + f.st. <ylw?n ⇀y\z/lwn>??.
22 Td <hmwwyyyt'>, K <hmbwyyt'>, TM, $J_{1,2}$, H <hmbwyyyt'>.
23 Td <OL> eol.
24 TdK <y/g's>, T <ŝs>, M <'y'>, A. <wy's>.

mānāg ī wimuštārān-iz rēšīdārān[1] ōzanišngarān[2] marnǰēnīdārān[3] marān duš-kerbān[4] [D7_163]
bazag-ēwēnagān[5]
ud an-abāyistān[6] <'wcl'tYk'n'> rēmanān ud gazāgān[7] darrāgān[8] xrafstarān
gandagān wādān[9] tārīkān[10] gandagān[11] sōzāgān ud tišnagān[12] duš-gannāgān[13] anābuhlān[14]
ud abārīg frayist[15] [T60_37r] wināhēnāgān[16] ud dardēnāgān[17]
kē-š pad hangōšīdag ī gētīy bēš-kerdārān[18] mēnōyīg[19] abāg bawēnd

31.5 u-š ham-handāzag[20] zōr nērōg ī-šān[21] az ān ī ōy wināh ǰād[22]
ān tā bē ō fraškerd zamān[23] an-āsānīhā dardēnēnd ud bēšišnēnēnd[24]
ud pad ān ī Wizarš[25] nīdārīh[26] a-kāmagīhā āyēd bē ō dōšox
handēmānīhēd ō druz ud Gannāy[27] [K35_130v]
ud pašēmānīhēd az frēbišn[28] ī waranīgīhā-[29] -kāmagīh
ud az dōšox abāz-ayāstār ō gētīy [TD4_231] ud škeft[30] ārzōg[31] ō kerbag

31.6 u-š xwarišn pad handāzag ī ān ī andar (gētīy)[32] gandagtom pūdagtom ud rēmantom ud a-xwašīhtom

---

1 Td <lyšt''l->, KTM <lyšyt''l->
2 Td <YKTLWšn' ->, KTM <YKTLWNšn' ->.
3 Td <mwlnc->, KTM, "others" <mlnc->.
4 TdKT <-ylp->, M <-klp->..
5 K + <w'n>.
6 K <-yy\y/t'n>.
7 Td <yc'n'>, K <gc'k->, T, $J_{1,2}$, H <p'k->.
8 Td <YYYKWN'šn'>, KT <-WN'k'n'>.
9 TdT <-'n''t->, K <-'n w't->.
10 TM, $J_{1,2}$, H <t'lk'n>.
11 Not Td.
12 TdTM <tšwYk'n>, K w +.
13 Td + <'n'p̄> eol.
14 TdKTM <'n( )'p̄''l'n'>.
15 Td <plyyt'>, KT <pl'yyy/Yt'>, M <pl'yyt'>.
16 TdK! <wn'sn'k''n'>, T <wn // 'sn'k''n'>, M <wnsn->.
17 TKTM <-yn'k(') ywn>.
18 Td <wyš ->.
19 TM w +.
20 K handāzag.
21 Td <ZYš>.
22 TdKTM, A. w +. – wēxt?
23 TdM/KT <OY/DNA>.
24 Td <by'n \yšy'n/ ynynd>, KTM, (J_2, H) <byššnynynd>.
25 Td <wyzlw'> (<wyzlš>?), KTM <wyzl'š>
26 TdKTM <-WNt'lyh>.
27 TdKTM, A. <ynn'y>.
28 TdK <plyp̄->, TM, $J_{1,2}$, H <plp->.
29 TdKTM, "all" <wlYkyh'>, A. *<wlwn->.
30 TdKTM, A. <škypt'>.
31 Td <'ltk'>, M <'lc' KWN>.
32 A.

u-š xward nē pad[1] urwāzišn [D7_164] ud frazāmišn bē pad niyāz[2] ī-š az āz aweštābīhēd[3] ud gursag ud tišnag dārēd[4] ǰuxt[5]

31.7 az ān bazag-ēwēnagīh[6] u-š nē bawēd sagrīh bē-š abzāyēd ud aweštāb[7]

[8]♣ u-š [T60_37v] ān dard pādifrāh aweštāb

31.8 ud wad-[9] ⌋ -gyāgīh ī andar dōšox nē sāmānīhēd pēš az rist-āxēz tā[10] fraškerd zamānag andar dōšox

31.9 u-š wināh frāzag ān pādifrāh[11] paywastag

u-š ān pādifrāh az druz mēnōy ī xwēš wināh[12] ī pad ān ēwēnag ud handāzag abar rasēd ī-š āzārīd ud bēšīd ud ān ī wattar yašt[13] ud stōd paristīd

31.10a pad fraškerd zamānag ka wānīhēd[14] druz ud ān ruwānān ī druwandān 3 rōz andar āhen[15] ī widāxtag widārēnd[16]

ud hamāg druzān[17] duš-menišnān[18] ī-šān az ān[19] wināh ud pad[20] burrišn[21] ud škennišn[22] ī[23] ān[24] āmēxtagīh ī [D7_165] ān ī druwandān ruwān [TD4_232] wināh passazagīhā[25] [K35_132r] dardīhēnd[26] ud aweštābīhēnd[27]

31.10b/13 ud pad ān ī abardom šōyišnīh[28] ī pad ān ī widāxtag āhen bē yōǰdahrīhēnd[29] az gast ud rēbag ud pad[1] xwābarīh ud aboxšīdārīh[2] ī xwābarān[3] abartom[4] [T60_38r] āmurzīhēnd[5]

---

1 Not TdK.
2 M <n''t'>.
3 Td <MN 'c'št'p̄->.
4 Td/KT <y/d'l->.
5 Td <'wht'>.
6 Td <bwc->.
7 Td <'wpšt'p̄>.
8 Td after ristāxez.
9 Td <yylšn' ·:>, K <YYLŠ>, TM <wYYLYA ->.
10 Td <-c'y>.
11 K <-l'h> 2x.
12 T w +.
13 TM <yy't'>.
14 TdKM <'n->, T <AMT' 'n->. – Td + ān.
15 TdKT <'sn'>.
16 Td <-k' t'lyn'>.
17 Td <ylwc' yw>.
18 Td -šnīh.
19 Not TdK.
20 TdKTM w +.
21 Td <bl->, K <bwld'n'>.
22 TdKT <škyn->.
23 Td -šnīh.
24 Not T bol.
25 K <-pyy'c->.
26 Td/KTM <y/dlt' YHSNNd>,
27 Td <-'p̄'YHSNNd>, KTM <-'p̄ yhynnd>.
28 TdTM <HLLWšn->, K <HWLWšn->.
29 Td <ywšy,yl->

ud az didom abēzagān bawēnd čiyōn pad hangōšīdag guft estēd[6] kū

abēzagān bawēnd 2 ēwēnag ēk ī an-ālūd ēk ī āsnūd

31.11 pas az ān yōǰdahrīh nē bawēnd dēwān[7] nē pādifrāh[8] nē dōšox ī abar druwandān[9]

ud awēšān-iz wirāstag bawēd[10]

rāst bawēnd ahlaw a-dard ud a-marg ud a-bīm ud abē-anāgīh[11]

31.12 u-šān[12] abāg rasēd mēnōy ī ān kerbag ī-šān kerd ud rāyēnīd[13] estēd[14] andar[15] gētīy

u-šān[16] rāmišn[17] ud urwāhm[18] ayābēd pad pāyag[19] paymānag ī ān kerbag

31.13 bē ruwān ī ahlawān <pt'š>[20] weh-dādīh ud wēš- [D7_166] [21]♣ -kerbagīh

gāh weh ud pāyag[22] meh rāmišn šādīh wēš ⌋ bawēd ∵

DD.32.

32.1 32om pursišn[23] ān ī pursēd kū

dōšox[24] pad kadām kustag ud kadām[25] [TD4_233] zamīg

čiyōn ast ∵

32.2 pāsox ēd kū

gyāg ī druwandān ruwān pas az frōd-mīrišnīh[26] ī tan pad 3 wimand

32.3 u-š[27] ēk hammistagān[28] ī druwandān xwānīhēd[1] [T60_38v]

---

1 Td + ān ī.
2 Td <'p̄wš->.
3 Td <-ly>?
4 TdKTM, "all" abartom. – A. *xwābartom.
5 Td <-cynd>.
6 KTM <Yyyt->.
7 TdKT <ŠA'n>.
8 Td <-pl'ys>, KT <-l'h>, M <-l's>.
9 K <dlwd'n> eol.
10 TdKTM, "all" <-WNyt>.
11 TdKTM <'p̄' ->.
12 T + <∵>.
13 TdK <l'-yn->, TM <l'sn->.
14 KTM <Yyyt->.
15 M + ān.
16 A.; TdKTM <AP̄š hwl'm->.
17 Td <-m'n'>.
18 Td <-m^{n}>.
19 TdM <p''Yk>, K <p'YYk>, T <p''k>.
20 TdKT <pt'š>, M <pt'šD>. – J-D pāddāšn.
21 Not K.
22 Td <pyšYk'>, T <p''Yk → p''k>, M <p''Yk>.
23 K, $J_{1,2}$, H + pāsox.
24 Td <yww->.
25 M <kwt->.
26 TdKTM <-TN->.
27 KT w +.
28 TdKTM <hm'yyt->.

ud gumēzag ast bē [K35_132v] anāgīh wasīhā ud frāyīhā[2] wēš az nēkīh

ud gyāg samgen[3] tārīk ud gandag ud garān-anāgīh

32.4 ud ēk ān ī wattom axwān xwānīhēd[4]

ud ast[5] fradom nixrōsišn[6]

ud dēw māništ[7] ānōh dārēnd

ud anāgīh ud pādifrāh[8] purr ud āsānīh ud rāmišn ēč[9] nēst

32.5 ēk druzaskān[10] xwānīhēd[11]

ast pad bun ī ox ī tom[12] kū dēwān[13] kamālāg[14] dwārēd

ānōh hamāg tār ud hamāg anāgīh ābād mān

32.6a ēd 3 gyāg [D7_167] pad hangerdīg dōšox xwānīhēd[15]

ast abāxtarīg ud nigūnīg ud azērīg ī ēn zamīg ud tā-iz[16] abardom nigūnīh ī āsmān[17]

u-š dar pad zamīg[18] ud az abāxtar nēmag[19]

32.6b gyāg-ēw ast ud Arzūr[20] grīwag xwānīhēd[21]

kōf-ēw ī pad ham kōf[22] ī Arzūr[23] nām

kē[24] andar kōfīg[25] kōfān pad dēwān[26] meh[27] nām andar dēn guft estēd[28]

---

1 TdKT <-TN->, M <-TWN->.

2 Td <pl''-yh'>, KTM, $J_{1,2}$, H, DF <pl''-yh>.

3 TdKTM <-kyn'>.

4 TdKTM <-TN->.

5 M <'yyt'>.

6 TdKT <nšlwyšn' = -lws'n'>. – Mirza 1964:113 suggests #DXLWNygan'; ShSh *nixrōstārān; J-D *wixrūnīgān.

7 K <m'n> eol.

8 K <-l'h>.

9 TM w +.

10 Td <ylwc'yyt'nk'>, K <ylwcYyyk'n>, TM <ylwc'yyk'n>.

11 Td <-TN->, KTM <-TWN->.

12 V.19.47 *aduuarəṇta daēuua ... būnəm aŋhāuš təmaŋhahe*, dwārīd hēnd dēwān ō bun ī axwān tom. – Cf. V.5.62, 18.76 *təm ahūm paiθiiāiti yim druuatąm təmaŋhaēnəm*.

13 TdKTM <ŠA'n>.

14 J-D kamālīg "head."

15 TdKT <-TN->, M <-TWN->.

16 M tā.

17 TdKTM <'yy'm->, $J_{1,2}$, H, DF<'ysm->.

18 Td + tā-iz.

19 Td <y?mk'>.

20 TdKTM <'l zwl>.

21 TdTM <-TN->, K <-Tyh->.

22 Td <kwpk'>.

23 Td <'lwzwl>, KTM <'l zwl>.

24 Td <MN>. – K f.st. <y-> +.

25 A. *andar-iz nibēg.

26 TdKTM <ŠA'n>.

27 Td <ms?>, KTM <myh>.

28 KTM <Yyyt->.

dēwān[1] andar gētīy ham-dwārišnīh [TD4_234] ud hanǰaman [T60_39r] pad sar ī ān kōf

čiyōn ān ī Arzūr[2] kamāl xwānīhēd[3] ∵

DD.33.

33.1 33om pursišn[4] ān ī pursēd kū

az Čagād ī Dāitīy rāh-ēw ī ašō'ān ō wahišt ud ēk ī [K35_133r] druwandān ō dōšox

u-š čiyōnīh[5] pad čē[6] ēwēnag ast ∵

33.2a pāsox ēd kū

ēk ō ulīh ud ēk ō nigūnīh[7] ud harw 2 az ēk mayānag[8]

ēn was[9] ō[10] šnāsišn[11] bē +čāšišn[12] rāy[13] nibēsam[14] kū

ān ī ahlawān ruwān pad Činwad puhl widerēnd [D7_168] pad mēnōy-wāzišnīh

ud ān ī kerbag zōr ul ō star ayāb ō māh ayāb ō xwaršēd pāyag[15] ayāb ān ī a-sar-rōšnīh franāmēnd ∵

33.2b/4 ān ī druwandān ruwān az[16] puhl ōbadišnīh[17]

u-š druxtār[18] dēw ud rēman az ān ī ōy wināh hambūsīd[19] u-š andar zamīg ō nigūnīh[20] nayēd[21]

čiyōn harw 2 rāh az ān puhl ī abar Dāitīy Čagād[22] ∵

DD.34.

34.1 34om pursišn ān ī pursēd kū

ēn [T60_39v] gētīy abē-mardōm[23] bē bawēd ēdōn kū[24] ēč astōmand andar nē bawēd

ud pas rist-āxēz kunēnd[25] ayāb čiyōn [TD4_235] bawēd ∵

---

1 TdKTM <ŠA'n>.
2 TdKTM <'l zwl>.
3 TdKTM <-TN->.
4 KM + (w)pāsox.
5 Td čiyōn.
6 Not Td.
7 Td <kwn->.
8 Td <nm'y'n'>, KTM <m'y'nk'>, $J_{1,2}$, H <nm'y'nk'>.
9 TM w +.
10 Not T.
11 M, $J_{1,2}$, H, DF <šn'yy'n'>.
12 TdKTM <cyš->.
13 Td <LA>.
14 Td <YTYB->.
15 M <p'' y / w>.
16 Td <MNW>.
17 TdKTM <'wpt->.
18 K <-tl>.
19 Td hambāstag, KTM <-bwyyyt(')>, $J_{1,2}$, H, DF <hmbwyyt'>.
20 Td <kwn->.
21 TdKTM <-x1>.
22 Td <-t">.
23 TdKTM <'p̄yD AN->. – Td <-TAy>.
24 Not Td.
25 Td <-x2>, KT <-â>, M <-WNyny>.

34.2 pāsox ēd kū

ēn gētīy hamēšag az āfurrišn tā-iz ō abēzag fraškerdārīh[1] haguriz[2] abē-mardōm nē būd[3] nē-iz bawēd

ud Gannāy[4] Mēnōy ī a-weh ēn rawāg-kāmagīh nē ayābēd[5]

34.3 ud nazd ō zamānag ī fraškerd [K35_133v] astōmandān az xwardārīh[6] [D7_169] bē estēnd[7] pad a-xwarišnīh zīyēnd[8]

ud frazend ī az awēšan zāyēnd ān ī anōšag[9]

ēd čē dagr-pattāy ud hu-wīrāy[10] kerb dārēnd[11]

34.4 ēdōn az[12] astōmandān mardōmān[13] ast ī pad gētīy hēnd[14]

ka widurdān[15] mardōman ast ī abāz āxēzēnd[16] ud abāz zīyēnd ∵

DD.35.

35.1 35om pursišn ān ī pursēd[17] kū

awēšān kē[18] andar fraškerdārīh[19] andar abāyēnd kē hēnd

kē bawēnd

čiyōn hēnd ∵

35.2 pāsox ēd kū

abāyišnīgān[20] ī pad ān ī [T60_40r] pāšom kār gōkānīg[21] ōšmurd drāz

čē Gayōmard-iz[22] J̌am ī šēd[23] ud Zardušt[24] Spītāmān ašō'ān rad ud wasān ī wazurg-spāsān[1] abzār ī fraškerd frazāmēnīdan[2] rāy[3] brēhēnīd

---

1 $J_{1,2}$, H, DF fraškerd-kerdārīh.
2 TdKTM, A. <hkwlc'>.
3 KTM <bwt'>.
4 Td <yn'>, KTM <ynn'y>, A. <ynn'>.
5 TdKTM, A. <h'c->.
6 Td <hw'l->.
7 TdKTM <YK->.
8 Td + fraškerd.
9 Td <hwšk'>.
10 Td <hwyl'y>, K <hwwŷl'y>, TM <hww yl'y>.
11 Td <-NNŷt>
12 K <MN || > eol.!
13 Not Td.
14 TdK <HWEy>, T <HWEnd>, M, A. <HWEd>.
15 Td <wtlt->.
16 TdKTM <h'cynd>.
17 Td <pwn>.
18 K <MN>.
19 $J_{1,2}$, H fraškerd-kerdārīh.
20 Td <'p'šy'nYk'n>, K, A. <'p'ššnYk'n>, TM <'p'y'šnYk'n>.
21 TdKTM, A. <ywk'ny>.
22 TdM <y'ywk->, KT, $J_{1,2}$, H <y'swk->.
23 Td <ymš->.
24 KT <-tw''t>, M <-twhšt>.

u-šān wazurg abd[4] ud a-wizīrišnīg[5] rāyēnīdārīh abar raft ī ō kerdan ī fraškerd kunēd[6]

35.3 pad-iz ān ī fraškerd nazdīkīh[7] Sāmān[8] ī [TD4_236] Kersāsp[9] kē[10] [D7_170] Dahāg wānēd

ud Kay-Husrōy kē[11] Wāy ī dagrand-xwadāy widārēnīd[12]

ud Tūs ud Wēw abāgān abārīg čand wazurg-kunišnān ayār hēnd[13] fraškerd-kerdārīh[14]

35.4 bē ān ī wāspuhragānīgtar [K35_134r] fraškerd-kerdār[15] 7 guft estēd[16] ī-šān[17] nām

Rōšnčašm ud Xwarčašm

ud Frādad-xwarrah[18] Wīdad-xwarrah[19]

ud Kāmag-niyāyišn[20] Kāmag-sūd[21]

ud Sōšāns

35.5 čiyōn guft estēd kū

andar 57[22] sāl ī[23] rist-āxēzišnīh[24] zamānag

Rōšnčašm pad Arzah[25] ud Xwarčašm pad Sawah

Frādat-xwarrah[26] pad Fradadafš[27] [T60_40v] ud[28] Wīdat-Xwarrah[29] pad Wīdadafš[30]

ud Kāmag-niyāyišn[31] [1]♣ pad Wōrūbaršt[2] ud Kāmag-sūd pad Wōrūǰaršt[3]

---

1 Td <LBA yyp̄'y'n'>, K <- sp̄'s'n'>, TM <- sp̄'yy'n'>.
2 Td, "others" <-t'>.
3 K!TM, Td <LA>.
4 Not Td bol., KT <'p̄D̂>.
5 TdK! <'p̄cylšn->.
6 TdKT <-WNyt>.
7 Td <nzyyyh>.
8 TM <yy''m->.
9 TdKTM <ylyy'yyp̄' = ylyšyyp̄'>.
10 K <MN>.
11 TdM <MNW MN>, K <MN? MNW>, T <MNW MNW>, not $J_{1,2}$, H, DF.
12 K35 *wt'* /lynyt' with *wt'* under offprint of ''pwlšn'.
13 Td, A. ayārōmand.
14 TdKTM; A. fraškerdārīh.
15 Td + <∵ 30 4 3m>, KT + <∵>.
16 K <Yyyt->, not TM, $J_{1,2}$, H, DF.
17 TM <wZYšn'>.
18 Td <ply'yt' ->, KTM <pl'yt' ->.
19 TdKTM <w'nyt' ->.
20 A.; Td <- y 'sšn'>, K <- \n/'ŠnŠn' ⇀-šššn'?>, t <- / n'sšn' = n'y''n'>, M <whšt w>.
21 KT <-k' wswt'>, M <-k wswt'>.
22 Td <70 = šk 7> + sup. <50 = sk 7>, TM <70 7>.
23 Td <-1>.
24 TdKTM, A. <- h'c'->.
25 TdKTM <'l z'h>.
26 TdK <plYyt' ->, T <pl'yt' sm>, M <pl'yt' SE>.
27 TdK <plyt'p̄š>, TM <plyt (/) 'p̄yh>.
28 TM y.
29 Td < w'nyt' sm>, K <w'nyt' wŝm^{n}>, T <w'nyt wŝm>., M <w'nyt' wSE>.
30 Td <w't'p̄š>, K <wŷyt'p̄š>, T <wŷYt'p̄yh>, M <ŷyt 'p̄yh>.
31 Td <-k''sšn>, KTM <n'ššn'>

ud ⎪ Sōšāns[4] pad Xwanīrah[5] ī bāmīg abēzag

35.6 paywast-axwīh[6] bowandag-ham-wēnišnīh[7] spurrīgīhā-dānišnīh ud purr-xwarrahīh ī ān haftān fraškerd-kerdārān ēdōn abd[8] kū

az[9] kišwar bē ō kišwar harw ēk ō 6 ud[10] āgenēn[11] [D7_171] ēdōn ham-pursēnd

čiyōn[12] nūn mardōm ō ham-wēnišnīh[13] ham-gōwišnīh[14] ud ham-kunišnīh pad uzwān ēk ō did saxwan[15] gōwēnd ud ham-pursīh[16] kunēnd[17]

35.7 ham pāšom-kunišnān pad 6 [TD4_237] sāl andar 6 kišwar ud pad 50 sāl andar Xwanīrah[18] ī bāmīg a-margīh winnārēnd

ud hamē-zīndagīh ud hamē-sūdīh[19] rawāgēnēnd[20] pad ayārīh ud zōr ud xwarrah ī wisp-āgāh Spenāg Mēnōy dādār Ohrmazd ∵

DD.36.

36.1 36om pursišn[21] ān ī [T60_41r] pursīd kū

rist-āxēz[22] čiyōn kunēnd[23] ud rist čiyōn [K35_134v] wirāyēnd

ka-šān rist wirāst bawēd čiyōn bawēnd

36.104-5 ka-šān kerd bawēd waxšišn[24] rōšnīh ī star ud māh ud xwaršēd (ī?) andar abāyēd bawēd[25] ayāb nē

36.109 ud drayāb[26] ud rōd ud kōf[27] bawēd ayāb nē

ud gēhān ham-čand ī ēn bawēd ayāb wēštar ud frāxtar bawēd[1] ∵

---

1 Not Td.
2 K <w'wlwbly't'>.
3 KTM <'wlwclyšt'>.
4 Td <sw>! sup. s.m. + <š'nyh> eol., K <ODy''n' / š'nyh>!, T <wš'nš'nYk>, M <w'''wy''nYk>. – For <w S'wš'ns>.
5 KTM <-lyh>.
6 Td <- 'šnyh>.
7 Td <-Yk' / whmwšnyh>, K <-Yk' w / hmwšnyh>, T <-Yk\'/ hmwšnyh> eol., M <-Yk w hmwšnyh>.
8 TdKM <'p̄D̂>, T <'p̄ˆd>.
9 Not M bol.
10 KTM.
11 T <'k\n/gn'>, M <'k // ngyn'>, J_2, H <'nngn'>.
12 Not K bol.
13 Td <hmywbšn'>, K <hmwynšn'>.
14 Td <hmywšn'>.
15 Td <MRŶA m>.
16 Td <-yykyh>.
17 TdKT <-x1>.
18 TM <-lyh>.
19 Td <hm swtkyh>, M <hm' swtyh>.
20 Td <lw'snyn\yn/d>.
21 KM ud pāsox.
22 TdKTM <-h'c'>.
23 Td <-x2d>, K <-WNsnd>, T <-â>, M <0>.
24 K; TdM ā-šān, T <whš'n = w'sy'n>.
25 A. *būd.
26 Td <yl't'>, K <yl'c'>, TM <dl'c>.
27 Td + andar.

36.2 pāsox ēd kū

wirāst[2] kerdan ī rist-āxēz[3] [D7_172] abāg abd-passāxtīh[4] ud wazurgīh

ud pas-iz[5] škeft-sahišnīh[6] ī abar dāmān kē an-āgāh[7] hēnd ān ī xwābar dādār rāzān ud tisān

čiyōn harw nihuft[8] rāz bē xwad ōy ī harw-dānišn ī purr-āgāh ud wispān wisp[9] ēnyā

ēč az gētīyān ud mēnōyān ī an-espurr nē dānist[10]

36.3 rāst gōwišn andar[11] šnāsišn[12] ī gētīyān ī āškārag [T60_41v] kū

čiyōn hammōxtag[13] framuštag [TD4_238] frahang abāz hammōxtan az ān ī an-hammōxt[14] āsāntar pad hammōxtan

ud dēsīdag[15] hambastag[16] xānag[17] abāz wirāstan az ān ī a-dēsīd[18] dēsīd[19] āsāntar[20]

ēdōn-iz ān ī brēhēnīd[21] brēhēnišnīh[22] hugartar[23] ud škeftīh[24] kam az dām-dahišnīh

ud pad xrad ud xwarrah wisp-āgāh wisp-tuwān dādār kē-š a-rišt[25] dām dād ān ī škast[26] nōg abāz dād nē škeft[27] bē andak huzārag

36.4 ōh-iz dādār ī [D7_173] dahišn[28] dād [K35_135r] ān ī mēnōy dām abēzag ud an-āhōgēnīd

ud ān-iz ī gētīyīg dām a-marg ud a-zarmān ud a-sōyišn ud a-pōyišn[29] ud a-bēš ud a-dard

tā ka čandīd andar tam[1] dušdā[2] druz kē xrad[3] (nē) rāst wizīngar nē wehīh[4] ī spenāgīg

---

1 Not Td.
2 Td <-ty>, K <t' w>, TM <-t">.
3 Td <-h'c'>, K <-h'c> + sup. <'hyc>, TM <-'hyc>.
4 TdKTM <'p̄D̂>.
5 Td pas.
6 M <- MYM MN Nšnyh>.
7 Td <-k'yh>.
8 M <nhwyct'>.
9 Not Td.
10 TdT <-TN->.
11 K <ywbšnyh ⭢-šnBYN> + sup. Pers. *andar*!
12 Td!KT <šn'yyšn(')>, M, $J_{1,2}$, H <-yy'n'>.
13 Td <YMRRWNyt>.
14 K hammōxt.
15 Td/KTM <y/d'-ytk>.
16 TdKTM <hnb->.
17 TdKTM <BYTA>.
18 TdM/T <'y/d'-yyt'>, K <'d'-y\y/tk'>.
19 TdM/KT <y/d'-yt'>
20 TdTM <-t' w'šn'tl>, K <-t w'yy'n'tl>.
21 Td <blyh->, KTM <bl'h-> 2x.
22 Td <bl'h->.
23 TdKT <hwgl->.
24 Td <-t'yh>.
25 TdKT <'lšt'>.
26 TdK <-t">.
27 TdK <škyyt">.
28 TdKTM <y'yy'n'>.
29 Td <w 'p̄yšn'>.

bē ast-škennāg[5] ud margēnāg ud duš-āgāh[6] ud frēbāg[7] ud purr-kēn ud wiyābānēnāg ud wišōbāg[8] [T60_42r] ud nanggar[9] ud wanīgar[10] ud purr-arešk

36.5 u-š ēdōn purr ast az[11] kēn ud frēb ud wiyābāngarīh[12] wanīyēnīdārīh[13] ud wišōbišngarīh[14] ud zadārīh

kū nē [TD4_239] ēwāz bē ō hambedīgān[15] ud padīragīgān

bē ō-iz xwēšīgān[16] ud ham-gundān[17] +ham-sarān[18] anāg-kām ud wiyābānēnāg ud wišōbāg ud wanīyēnāg[19] ud kēnēnāg ud arešk-burdār[20]

36.6 u-š az xwēš bun ud zofāy ī purr-tār nihād[21] ō tār sāmān rōšnān wimand[22]

36.7 u-š pad samgenīh ud uskār[23] ī dēwīg nigerīd[24] ō rōšn ud an-āhōg dām[25] ī Ohrmazd [D7_175][26] Spenāg

36.8 u-š pad arešk ī purr-kēnwarīh[27] ī spurr-druxtārīh[28] nixwārīd ō griftan[29] wišuftan ud wanīyēnīdan[30] ud abesīhēnīdan[31] ī ham hu-kerd dām ī yazdān

36.9 u-š az zūrag nigerišn[1] pad[2] Waran zūr-mihōxtagīhā[3] framūd ī-š pad wanīy kerdan ī xwēš pērōzīh [T60_42v] windād[4] šāyist[5]

---

1 TdKTM; A. <twm>.
2 TdM/KT <y/dwšy>.
3 KTM <whlt'>.
4 Td <w yhs>, K <šs> bol., TM <wyhyh>.
5 Td <'yt' y'snn'k>, KTM <'yt' y'sn'k(')>.
6 Td <ywš 'k'yh>.
7 Td <plyyp̄k'>, K <plyp\'/'k'> T <plyp'k'>, M <plypt'k'>.
8 Td <-p'yk'>.
9 Td <-k' nnYkl>, K <-k' wnnYkl>, T <wnnlYk>, M <-k wnnYkl>.
10 TdKTM <HWBYWyl>.
11 Not TdK.
12 Td <-klyh>, K <-ylyh>, TM <-glyh>.
13 Td <HWBYWyt'lyh>, KTM <HWBYWNyt'lyh>.
14 TdKTM <-ylyh>.
15 TdKTM <-bwt->.
16 Td <-šk->.
17 K <hmywnd'n'>, T <hmywnš'n'>
18 TdKTM <AMT(') yyl'n>.
19 TdKTM <HWBYWyn'k'>.
20 T <'lyš ->.
21 TdKM <wyh't'>, T <wš't'>. – nīšīd? wišād? WtdßYW WtååDW
22 TdK <-n'nwymnd>, M <-n'n ymnd>.
23 Td <'wyy y'l>, KTM, $J_{1,2}$, H, DF <'wyyy'l>.
24 Td <nkyl->, KT <nyŷl->, M <nyyl->.
25 KTM w +.
26 TD4 pagination skips 174.
27 TdT <- wkynwlyh>, K <w•kynwl->, T <- wynkw / l->.
28 A.; TdKT <yyp̄l ->, M <ypl ->.
29 TdKTM <ylptn'>.
30 TdK <HWBYWytn'>, TM, A. <-YWynyt'>.
31 Td <'p̄yyhsnytn'>, K <-yt'>, TM, J_2, H <'p̄yyhynyt'>.

andar drang-iz[6] 9 hazangrōzim[7] ān ī padiš wanīyīhēd[8] xwad[9] druz[10]

DD.36.

36.10 ud ōy ī[11] abardom [K35_135v] rōšnān xwadāyān[12] xwadāytom ud mēnōyān mēnōytom ud wispagān[13] Ohrmazd ī dādār kē-š ō harw čār tuwān ayāftag[14]

xwad[15] tuwān būd[16] pad andar nē hištan[17] ōy[18] druz ō parwast ī[19] rōšnān

36.11a u-š pad xwēš harwist-dānāgīh šnāxt[20] [TD4_240] ān ī ōy[21] druz wattarīh menišn ud zūr-mihōxtīhā handēšišn[22]

ud āgāh būd[23] pad xwēš ud xwēš-āgāhīhā[24]

ud ōy druz ōšīh[25] nē padīrēd[26] [D7_176] ud ān ī spenāgīg[27] framāyišn[28] ān ristīhā[29] dānišn[30]

36.11b/11 čē-š nēst ān ī wehīg[31] gōhr ud ān ī abzōnīg xrad

ud nē wardēd az rōšnīgān[32] wimand[33] ud wehīgān kōxšišn[34]

---

1 TdKT <nyŷl->, M <nyylwšn'>, A. <nkyl->.
2 Not T.
3 TdKTM <- mytwht->.
4 Td <-HWNyt'>, KTM <-HWNt'>.
5 TdKT <š'yyt'>, M <šyyyyt'>, A. <-yyyt'>.
6 Td <dlwnny c ∵> eol., K <ylwy y c>, T<dlng y c ∵>, M <dlng y c>.
7 TdT <-zm>, K, A. <-zym>, M <yzwylwk>.
8 TdKTM <HWBYWNyh->.
9 TdKTM <hwt'>.
10 Td <ylwc>, K+ <ylwc'wO LE>.
11 K <y y>.
12 TdKTM <-t''n'>.
13 TdKTM <wyyp̄wk'n>.
14 Td <-tk'>, K <'ŷ'p̄tk'>.
15 M + y.
16 Td <-WNyt>.
17 Td <ŠAYKWNd>, KTM <-WNd>.
18 Td + <OL>.
19 Td <-tk'>.
20 Td <-t">.
21 NotTd.
22 Td <hny'šn'>, K <hndšš̈n'>, T <ḥndyšš̈n'>, M <hndyš->.
23 TdKTM, A. <bwt'>. J-D + *kū?
24 Td xwēš 1x.
25 TdKTM <'wšyh>, $J_{1,2}$, H, DF, J-D. <'wšy'l>. – ShSh dušdā.
26 TdKM <-x1>.
27 TdTM <yypyn->, K <yyp'k'->.
28 Td <pl'yšn'>.
29 TdM <l'yyt->, KT <lYyyt->.
30 Td <YHWWNš>, K/TM <d/y'n'šn'>.
31 TdKTM <ŠP->.
32 Td rōšnān.
33 Td <-'nymnd>.
34 Td+ <wyhYk'nk / whššnnd>, K <wyhYk'nk' whššn'>, T <wšYk'nk' whš'n'>, M+ <wšYk'nk' whš'n'd>, $J_{1,2}$, H, DF <<wšYy'nk' whš'n'>.

tā ka rasēd[1] ō dām ud kōxšēd pad uzmān parwandīhēd[2] andar asmān[3] ud drōšīhēd[4] [T60_43r]
andar razmān

36.11c ud dardīhēd purr-paymān ud uzmānīhēd[5] spurr-sāmān[6]

u-š wišōbīhēd abzārān ud ānābīhēd[7] zōr ī <'nylmnyh>

ud wanīyīhēd[8] zēn ī[9] druxtārīh ud abesīhēd[10] čār ī frēbāgīh[11]

36.11d ud pad bowandagīh uzmūdagīh ud spurr-dardīh

ud škast-spāhīh[12] ud wisist-razmīh[13] ud abesist-čārīh[14]

ul wāzīd[15] ō bērōn parwast ī rōšnān pad an-ayāsišn[16] an-ayāragīh[17] ī did abāz awiš ∵

36.12 ud ham wispīn dādār ka-š[18] andar nē hišt[19] Ahrimen rōšnān ranǰ[20] a-kanārag-zamānīhā estād[21]
[D7_177]

druz pad handēmānīh[22] ō wimandīgān[23] pad andar [K35_136r] nē hilišnīh[24]

ǰāwēdān-[25] [TD4_241] -ranǰīhā ō dāmān[26] hamēyīg[27] druz[28] handēmānīh hamēšag-pīmīhā[29] ā-
š[30] sahist

36.13a u-š pēš-kōxšišn-iz[31] ī druz ka-š ahan[1] ō rōšnān nē kōxšīd

---

1 Td <AMTWNyt>.
2 Td <plwn'y yhyt'>, KTM plwnd yhyt'>.
3 Td <'s'm->, KM <'ysm->, T <'yy'm->.
4 Td+ <-m'n' / ylwYsyh->, K<-m'n / wylwYsyh->, T<-m'n wylwYsyh->, M <-'n' / wylwYyyhyt'>.
5 Td <'wzmyšn'>.
6 K <ypwl->.
7 Td <'n'p̄zhyt'> + sup. <yhyt>.
8 Td <HWBAWyhyt'>, KTM <HWBYWyhyt(')>.
9 M <zyn'd>.
10 TdKTM <'p̄yyšt'>.
11 TdK!TM <plyp->.
12 Td <škyyt" ->.
13 Td!KTM <wyyYyyt' ->.
14 TdKTM <'p̄yy't' ->.
15 TdKTM <'wlw'cyt'>.
16 Td <'n'sb'yy'n'>.
17 Td <-l yš>, KT <-l dš>, M <-lyyh>.
18 TdKM; T kē-š.
19 Td <ŠAYKWNx2d>, K <-x̂2 y>, T <-ą̂ y>, M <-0y>, $J_{1,2}$, H, DF.
20 K <lwšn' 'wlnc>, T, DF <lwšn'y 'wlnc>.
21 Td <Yyyt't' wy>, K <Yyyt't\'/y>, T <Yyyt't'>, M <Yyyt't'y>.
22 Td -mānīhā, T -mān, KM mānīh.
23 TdTM/K <-nd/y Yk'n>
24 Td <ŠAYK->, KTM <ŠYK->.
25 M <swyt->.
26 Td <y'm>.
27 Td <hmYk'>!.
28 Td <ylwєc>.
29 Td <hmyšk'> with botched <-k> + sup. <k>.
30 TdKTM <''>.
31 Td <-kwš-> 2x, K <LYOYN' ->

ud zadan ī ka-š[2] rōšnān nē zad[3]

ud [T60_43v] tōzēnīdan ī pēš az wināh

ud kēnēnīdan ī pēš [4]♣ az kēn ⎫

ō rāstīh ud dādestānīgīh kē-š a-wardišnīg[5]

nām[6] ud xwābarīh ud a-kēnīh kē-š ōstīgān čihr ast[7] nē hamāg hangārd[8]

36.13b ō ān ī pēš-kōxšīdār[9] druz pas az drōzišn ud kōxšišn[10] zanišn ī rōšnīgān

dādīg abāz-dārišnīh ī az rōšnān zadārīh[11] rāy

abarwēzīh ī xwēš spāh kōxšišn[12]

ud ān ī[13] zanišn-arzānīg zadār[14] abāz-zanišnīh

ud ān ī kēnēnīdār kēnīg abāz-kēnišnīh

ān ī xwēš[15] gāh Ēbgad [D7_178] abāz ān ī an-ērmanīg[16] wattarīh ud a-kārēnišnīh framūd

36.13c/19 ud Spenāg-kārīhā dīd[17] ī-š pad ān ī Ohrmazdīg xrad ān ī mēnōyīg xrad

andar ān ī brīnōmand zamānag ud ān ī kanāragōmand gāh

ud ān ī sāmānōmand[18] razm ud ān ī paymānīg[19] ranǰ

ān ī frazāmōmand[20] kār padīrag druz ī[21] a-dād-kōxšīdār[22] dādag[23] kōšīd[24]

36.13d ud andar saxt[25] āsmān[26] [T60_44r] zēndānīg[1] [K35_136v] parwastan[2]

---

1 = ahanūz?
2 Td ka. – TM, $J_{1,2}$, H, DF + w.
3 TdM <-TNt'>.
4 Not Td.
5 K <-šn\yh/ / w>.
6 KTM <d'm>.
7 Td <'ytwn'>, K <'ytwn>, TM <'yt' w>.
8 Td <-lyt'>.
9 TdKM, "all"/T <pyškw y/d't'l>.
10 Td <kwš->.
11 TdK zadār. – Td + abāz.
12 Td <kwhšn'> eol.
13 K.
14 Td <zwt'l>.
15 TdKTM, A. <hwyš>. – xwēš-gāh?
16 Td <'nylmnYk>, KTM <-mn'Yk>.
17 Td <-TWNyt>.
18 Td <yy'm'wmnnd>.
19 Td <-m'ny>, KTM <-m'n'>.
20 Td <plc'wmnnd>.
21 K <ŷ>.
22 Td <'y'tky'št'l>, KT <'y'tkw / y''tl>, M <'y'tkw y''tl>.
23 Td <y'tk'>, KTM <y't'k'>. – A. *-gīhā.
24 KM <kwhšyt'>.
25 TdKTM <yYht' = yšt'>
26 TdK <'yy'm->, TM <'ysm->.

tā [TD4_242] purr-dardīhā[3] ud spurr-uzmūdīhā[4] bērōn abāz nē[5] hilēnd[6]

pad ān brīn zamān ī[7] ān druz zūr-mihōxtīhā[8] pērōzīh framūd

36.13e ud ham-druz[9] hamist dēwān[10] ālūdagīhā ud ānāstīhā[11] ud pašēmānīhā ud a-pērōzīhā[12]

purr-mad-dardīhā[13] bowandagīhā-uzmūdīhā ud ...-zūrīhā[14]

ud hanǰāft-abzārīhā ud ānāft-nērōgīhā[15] abesist-frēbīhā[16] wišuft-iz-čārīhā

ud stardīhā [D7_179] ud a-kārīhā bērōn abgand andar

wišuft-Ahrimenīh[17] wanīy-druz[18] abesīhīd-dēwīh[19] ud nēst-petyāragīh

36.13f/21 ān ī weh[20] dām nōg-abēzag abāz tāšīd[21] ud ǰāwēdānīg frāz dāštan

andar abēzag- ud nēk-rawišnīh[22] anōšag winnārdan

ud andar-nē-hilišnīh[23] ī hambedīg az[24] nōg nōg-padestīh[25] ī-š pad drōzišn

hamēšag handēmānīh ī-š ō dām ī yazdān ǰāwēdān tarsānīh[26] ī rōšnīgīh az-iš [T60_44v] būd hē[27]

meh-sūdtar dāšt[28]

u-š abzār nē ān ī andar-nē-hilišnīh[29] bē-š[30] ān ī frazām-pērōzīh ārāst

DD.36.

36.14a u-š ān ī a-sar-rōšnīh[1] ī a-kanārag frāz [TD4_243] brēhēnīd[2]

---

1 TdKTM <zynšnYk'>.
2 K <wpl->! bol.
3 Td <yy plylt'->.
4 Td <yypwl ’~~wym~~’ ’wzmwth’>, KM, A. <-th’>, T <-m’nt\~~y~~h’/> eol.
5 KM <l’y>.
6 Td <-x2d>, K, “others” <-x1>, T <-ą>, M <-0>.
7 Td/KTM <OY/DNA y>.
8 Td <tl / ->
9 Td <hmlwc>.
10 TdKTM <ŠA’n>.
11 TdKTM <’n’yyt->.
12 T <-wch’>.
13 TdKTM <- mt" ->.
14 TdKT <HNA ME zwl->, M <hw’l ME zwl->.
15 Td <’wn’p̄t' wyylwk->, K!TM <’n’p̄t' wyylwk->.
16 Td <’p̄yYyyt' plyyp̄->!, KM/T <’p̄yyYyyt' plyyp̄'-/plyp'->.
17 Td <-mn'y>, KTM <-mn'yh>.
18 Td/KTM <HWBYWN y/dlwc'>. – A. *-īh.
19 TdKT/M <’p̄yY/yhyt' - = ’p̄yšyt'>.
20 Td/KT <wy/ŷh>, M <ŠP->.
21 Td <twhšyt'>!, KTM <-šyt'>.
22 Td <-lbw’nyh>, T <lwby’n->.
23 Td <-ŠAYK->.
24 Not Td.
25 TdKTM <-ptYyyt'->
26 TdKT = <tlyšn->
27 TdKTM <-’’>.
28 TdKT, A. <-T">.
29 Td <- ŠAYKWN YNYH>.
30 Td <bwš>.

ud ān ī hamēšag-sūd ganǰ ī xwadād[3] kē wisp gōhrān[4] tōmagān[5] čihrān[6] [K35_137r] ud zōrān kārān abzārān

ī az bun-āfurrišn[7] ī wehān[8] dāmān[9] andar dwārišnīh ī[10] druxtār[11] Ēbgad

tā[12] abdom dādīg/yazdīg[13] [D7_180] pērōzīh ī hu-framān dādār

ud frazāmišn ī wispān kōxšišnān[14] pad[15] pānagīh[16]

ud pāddāšn ī kerd-spāsān šnāyišn ī ahlawān bēšazišnīh[17] ī druwandān[18]

ud winnārišnīh (ī) fraškerd abāyišnīg

36.14b/23 ēd čē abzāyišnīhā[19]

ud ēd čē pusyānīhā[20] ud ēd čē zahag-nērōgīhā[21]

ud ēd čē zāyišnīhā[22] ud ēd čē tōhmagīhā[23]

ud ēd čē dāyagīhā[24] ud ēd [T60_45r] čē čihrīgīhā

ud ēd čē dānišnīhā

ud ēd čē rāyēnišnīgīhā ud rāyēnāgīhā

[25]♣ ud ēd čē ǰudgarīhā[26] ēd čē ǰud-ōšmārīhā[27] ⎫

ud ēd čē abārīg wasān frahīdagān[28] ēwēnagān ud ristagān[1] ī andar āwām āwām[2] [T60_35v cont.] zamānag[3] zamānag[4]

---

1 Td <’yyl^{w} ->, M -šnīg.
2 KTM <bl’h->.
3 TdKTM <-t">.
4 TdTM <yw’hl->, K <ywhl->.
5 Td <twhm->.
6 KT <cŷhl’n'>.
7 KTM <-w’p̄-
8 A.*; Td <wyhsn''n>, K <wŷhsn’n'>, TM <wŷhŝn''n>.
9 K w +.
10 K 2c.
11 Td -ān.
12 A. <-t OY>; TdKM <-t'y>, not T.
13 T <d’t->, M <-Yk // '>.
14 Td <-šyšn'>.
15 TdKTM <-šn' hwp'>, $J_{1,2}$, H, DF<-šn' y hwp'>.
16 KM w +.
17 K <wyš->.
18 KT <y/dlwnnd’n'>.
19 TdKTM, $J_{1,2}$, H <-šnyh h’>
20 Td <pwš’n- = pwsy’n->, K <mwš’n->!, TM <ytš’n->.
21 TdTM <z’hk' ->, K <z’hk' w ->.
22 TdKTM <ZLH->.
23 K <twm->, M <twhmyh’>.
24 Td <y’’Yk'->, K/TM <y/d’Yk'->.
25 Not K.
26 TdTM <-kl->.
27 Td, A. <-šmyl->, TM <-šmkl->.
28 Td <plšytYk’n'>, K <pl’hytYk’n'>, T <pl’ / šytYk’n w>, M <pl’hytYk w>.

pad kayīh[5] kū'īh[6] čandīh[7] ud čiyōnīh ī abāyišn[8] bowandag az-iš rasānīh spurr u-m[9] andar <wht'>[10]

36.15 u-š[11] baxt[12] nēk-kerd[13] āsmān[14] pad 3 srišwadag

ī ēk pad [D7_181] ulīh paywast ō ān ī a-sar-rōšnīh[15] kē[16] ān ī hamēšag-sūd ganǰ andar

ud ēk [TD4_244] pad frōdīh ayāft[17] ō ān ī zofāy tom kē ōy purr-wattarīh druz andar [K35_137v]

ud ēk mayān ī ān 2 srišwadag ēr[18] ud abar az-iš

36.16 ān abardom srišwadag xwānīhēd[19] Garōdmān

darbušt [T60_36r][20] kerd pad abēzagīh ud hamāg-rōšnīh ud wisp-rāmišn ud druz-awiš-nē-ayābišnīh[21]

DD.36.

36.17a u-š [T60_45v] payrāst[22] ān ī srišwadag ī ō a-petyāragīhā xwānišn[23] ī abēzagān amahrspandān kerd-spāsān[24] ahlawān

kē[25] čiyōn āznāwar[26] gurdag[27] ī hambedīg ī a-wirāst[28] bowandagīhā kōxšēnd[29] andar ardīg ud wānēnd[30] hambedīg

36.17b ud wizārd xwēš guharīg[1] ēwarzēnd[2] ō haspīn[3]

---

1 TdKT <lYyyt->, M <lyyyt->.
2 TdKTM <'wb'n'> 2x.
3 KTM; Td <ym->.
4 Not Td, "all." ??
5 TdKTM <'ymytyh>.
6 TdKTM <AYKš>.
7 Td <cnyšn>, K <cnyš>, TM <cndyh>.
8 Td!KTM <'p̄'šn'>.
9 Td <yytl w 'km>, K <yypwl w'km>, TM, DF <yypwl w AYKm/'yγm>, $J_{1,2}$, H <yypwl AYKm>.
10 TM, J_2, DF <—>, not J_1, H.
11 TM, J_2, DF <—>, not J_1, H.
12 Td <-WNtt'>.
13 Td <nywkkrt">.
14 Td <'yy'm->, TdKM, DF <'sm->, $J_{1,2}$, H <'ysm->.
15 Td <-'yylw ->
16 TdKTM, DF <MN>, A. <MNW>.
17 TdKTM <''p̄t>.
18 M <'bl>.
19 TdK <-YTyh->, TM <-YTNyh->.
20 T after 35v, struck out.
21 TdKTT'M <- ''p̄šn->
22 Td <ptyl'yyt'>.
23 Td+ <-TWNšnyh>, KTT'M <-TN->.
24 Td <krt" ->.
25 Td <MN>.
26 TdK <' zn'wl>, TT'M <'zn'wl>.
27 Td <'wlt->.
28 T <'wl' / yyyt>, M <'wl'yy\yt'/> eol.
29 Td <kwš->.
30 Td <-k'wnynd>, KTT' <-k( )www'nynd>, M <-k' ww'nynd>.

pad ān ī amahrspandān abāgīh ud ān ī dādār xwarrah

ud did-iz[4] andar ō abē-bīmīh[5] ō dēwān[6] zanišn ud ō wehān dāmān frayādišn xwāhēnd[7]

čiyōn kē az [D7_182] darbušt čand a-bīm kē tigr ud sneh[8] an-ayābag ud ō ēr-pānag[9] tigr wihēd[10]

ud ō dōstān ayārēd[11]

36.18a u-š ō ān ī ērtom srišwadag ī āsmān[12] pad ān yazdīg warz xwarrah wizārēnīd[13] ǰuttarīh ud pad radīh[14]

kū tā druz ī a-wehīh[15] rasēd ud ān srišwadag[16] purr-tār ud[17] purr-dēw[18] kunēd[19] [TD4_245]

36.18b ud škeft[20] andar ān saxtīh[21] ka [T60_36r back to 31.1] hazangrōzim[22] [K35_138r] bawēd

zēndān[23] ī pōzēnag [T60_46r] ristag ī dēwān[24] ān-iz ī druwandān

kē[25] dēw frēft ud az razm wirēxt[26] pad wināh āsterīd bawēnd ud pattūgīhād[27] andar

36.18c/29 bē nē hilišn[28] druz az parwastār ī rōšnān tā[29] zamān[30] ī brīn

ka[31] spurrīhēd ān ī dēwān[32] pādifrāh[33] ud ān ī druwandān pašēmānīh[34]

---

1 Td <yw'hlyk">, KTT'M <yw'hlk'>.
2 KTT'M w +.
3 Td <hyyp̄'n'>.
4 "Others" <t' ync>.
5 Td <'pbym->
6 TdKTT'M <ŠA'n'>.
7 Td <BYHWNd>, K <BOOYHWNd>.
8 A.*; TdKTT'M <'yn'h>.
9 TdTT' <'yl pk'n>, KM <'yl p'nk>.
10 TdKTT'M <ŠYTWNyt'>
11 Td <'-y b'y't'>, KTT'M <'yl b'syt' = b'št'>. – A. *ayārēd.
12 TdKT'M <'ysm->, T <'yy'm->?.
13 Td <-l'n->, T' <p / 'l->.
14 Td <PWN ltyh> bol., K!TT'M, $J_{1,2}$, H, DF <wwPWN lyh>. – ShSh. *pedrēdīh.
15 Td <w ' wyhyh>, KTT'M <' wŷhyh>.
16 TT' <yylyšwk'>.
17 TT'M.
18 Td <ŠA'n>.
19 TdTT'K <-WNyt'>.
20 Td <-t' w>, KTT'M <-t">.
21 T <š't->.
22 Td <hznylwkzm>, K <' zwlwkzym>, TM <hzlwkzym>.
23 TdKT <-šn'>.
24 TdKTM <ŠA'n'>.
25 K <MN>.
26 Td <wOL->.
27 Td <pwt->, A. <ptwkyh't'>; for *pattūgīhā-iz*?
28 Td <ŠAYK->. – TdTM <-x1 y>, K <-WNsn y>!.
29 Ts <lwšn' 'nnnd>.
30 TdK/TM <OY/ŶNA>.
31 TM <'wt>.
32 TdKTM <ŠA'n'>.
33 Td <-l's>, KTM <-l'h>.
34 Td <pyšym->.

36.19 u-š ō ān ī mayānag srišwadag brēhēnīd[1] ān[2] ī gētīy[3] dām pēš-radag ī az gētīy ud mēnōy u-šān[4] andar awēšān [D7_183] dāmān dād ān ī rāyēnāg mardōm[5] sālār ī dāmān ud ān ī wizīngar xrad abzār ī[6] mardōmān ud ān ī rāst dēn ī pāšom-dānišnān

36.20 u-š sāxt[7] ān srišwadag ō razm-gāh ī kōxšišn[8] ī 2-ān ǰud-gōhrān[9]

36.21 u-š pad abardomīh ī ham srišwadag estēnīd[10] rōšn Xwar[11] ud bāmīg Māh ud xwarrahōmandān[12] starān

36.22 u-š[13] payrāst kū mad[14] petyārag[15] wāzēnd[16] ud gardēnd pērāmōn ī[17] dām ud spīzišn ī dūr [T60_46v] būm[18] ud rōšnīh ud wārān wasān nēk yazdān[19] zanēnd[20] ud wānēnd[21] ǰādūgān parīgān kē[22] [TD4_246] azēr ī awēšān dwārēnd pad wināhišn ō dāmān ud škeft[23] kōxšānd[24] ud abāz-ēstēnīdār[25] bawānd[26] ān gast ud seǰ[27]

36.23 u-šān [K35_138v] pad gardišn[28] abrāz nišēb[29] ud waxšišn[30] ♣ ud nirfsišn[31] ī dāmān[32] bawād ud purr ud ōgār[33] ī zrēyān ud waxšišn ī ⎫[34] rōymānān[1] [D7_184] ud wālišn[2] ī dāmān

---

1 KTM <bl'h->.
2 Not Td.
3 KTM <-t'>.
4 Td + ān ī.
5 TdKTM <mlt->.
6 Td -rīh.
7 TdK <yy'ht">, M <yyht'>.
8 Td <kwhšn'>.
9 Td <yw'hlyn>.
10 TdM <-WNyt'>.
11 Td <hwlwy>.
12 K -ōmand.
13 Td 2x.
14 TdKTM <mt'>.
15 TdTM <pyt->, K <pt->.
16 KT w +.
17 Td <pylymwnd>, KT <pylmwny>, M <pylmwY>.
18 Td <bwmw>.
19 Ed. <š'n'>.
20 TdK <-TNd>.
21 Td!KTM <w'nynd>.
22 Td <MNy>, K <MN>.
23 Td <škpt'>, K <škyp̄t">, T <škypt'>, M <škypt' w>.
24 Td <kwš''nd>, KTM <kwš'-ynd>.
25 TdKTM <- Yyyt->.
26 Td <-WNN'nd>, KTM <-WNynd>.
27 TdKM <wyyp̄'>, T <wyyp>.
28 Td <ylcšn'>.
29 TdK <'p̄l'cnšyt'>, K <-cnšyp̄">, T <-c'n šp'>, M <-c' šyp̄'>.
30 Td <n''yyšn'>
31 Td <lps->.
32 Td; KTM <y'myk'>.
33 TdKTM <'wy'l>.
34 T in r.m. w. caret..

36.24 u-šān aziš ud padiš wizīhād brīn ī rōzān[3] ud šabān[4] māhān[5] sālān

āwāmān sadōzimān[6] hazangrōzimān[7]

DD.36.

36.25 u-š[8] brēhēnīd[9] bē ō pidān-paymōzīh ī xwad ast stī-paymōgīh čēr ī tagīg[10] ahlawān frawahrān

36.26a u-š payrāst kū zamānag zamānag[11] pad xwēš gōhrag estēnd[12]

ud rasēnd[13] bē ō gētīy-paymōgīh[14]

ud ān ī yalān[15] ramag čand bowandag[16] ō ān ī zamānag kār zāyēnd andar tōmag[17]

36.26b ān ī purr-frazend čiyōn Frawāg

ān ī pēšdād čiyōn Hōšang[18]

ud ān ī dēw-zadār[19] čiyōn [T60_47r] Tahmureh[20]

ān ī purr-xwarrah čiyōn J̌am[21] ∵

ud ān ī purr-bēšaz[22] čiyōn Frēdōn ∵

ud ān ī harw-2-xrad čiyōn ahlaw Manuščihr ∵

ud ān ī purr-ōz čiyōn Garišasp[23] [TD4_247]

36.26c ud ān ī xwarrah-tōmag[24] čiyōn Kay-Kawād

ud ān ī purr-xrad čiyōn Ōšnar[25] ∵

ud ān ī āzādag čiyōn Siyāwaš[26] ∵

---

1 Td+ <lwymšn'n' w'l->, K+ <lwym'n' 'n'w 'yl-> T+ <lwympyn 'n'w / 'yl->, M <lwymyp̄yn // 'yl->.
2 Td <w'lyšn'>, K <w 'ylyšn'>.
3 TdKTM <YWM->.
4 Td <LYLY'n>.
5 TdTM <BYRH'n'>.
6 TdK <yyp̄ zm'n'>, TM <yyp̄wzm'n'>.
7 TdK/TM <hzylwky/zm'n'>.
8 Td <'p̄>.
9 Td <blyhhyn->, KTM <bl'hyn->
10 TdKTM <tYk'>.
11 Not Td, K s.m. sup.
12 Td <-WNŷt'>, T <-TNd>.
13 TdM <-WNyt'>.
14 KTM <yyt' ->.
15 Td <'yl->, KTM <yl->.
16 TdK <bwnYk>.
17 Td <twhmk'>.
18 Td/KTM <hwš'ny/g>.
19 Td + w.
20 Td <-lt'>, KTM <-lyt'>.
21 TDK <cym>.
22 K <pwlby''c>.
23 Td <glyš'sp> + sup. <'yyp̄>, KT <glyšyyp̄'>, M <klyšyyp̄'>.
24 Td <twhmk'>.
25 TdKTM <'wš'nl>.
26 Td <yyy''whš>, KTM <yy''wš>.

ud ān ī abar-kār [D7_185] čiyōn Kay Husrōy[1] ∵

ud ān ī burzāwand čiyōn Kay Wištasp ∵

ud ān ī purr-weh čiyōn ašō Zarduxšt[2] ∵

ud ān ī gēhān-wirāy čiyōn Pišyōtan[3] ∵

ud un ān ī dēn-abarg[4] čiyōn [K35_139r] Ādurbād ∵

36.26d ud ān ī mānsrīg čiyōn Ōšīdar

ud ān ī dādīg čiyōn Ōšīdarmāh ∵

ud ān ī gāhānīg frazāmīg čiyōn Sōšāns

36.26e/37 andarg awēšān wasān warzāwandān xwarrah-kārān dēn-burdārān weh-rāyēnīdārān kē āzwar[5] ō wānišn ī druz/drōzan ud kāmišn[6] ī dādār[7]

36.27 u-š ō[8] [9]♣ kōxšišnīgān dāmān dād ud wīdwarīh baxt ī andar ⎫ kōxšīšn[10] pad wazurg (rāz?) ō ān ī pāšom nēkīh ī az wahišt pad fraškerd

DD.36.

36.28 u-š[11] [T60_47v] wāspuhragānīhā[12] hunsand kerd menišn ī āhōgēnīd [13]♣ zīndagān pad[14] guharīg[15] wihēz[16] ī az anāgīh ⎭

ud ēn[17] ōh-iz hunsand pad marg[18] kū-šān sāmān dānēnd[19] brīnōmand

ud[20] frazāmōmand[21] bawād [D7_185] anāgīh ī gētīy pad zīndagīh brīnōmand

ud ma a-sāmān a-brīn[22] bawānd[23] andar anāgīh ī gētīy[24] pad hamēyīg[25] zīndagīh ī abāg dard

---

1 Td <swšwyylky>

2 Td <-twšt'>, KT <-twYšt'>, M <-twhšt'>.

3 Td <pš'wtn'>, K <pšywtn'>, T <p\t/šywtn'>, M <ptšywtn'>.

4 Td <sww'p̄ly>, K <ŝn'p̄lg>, TM <ŝn' 'p̄l y>.

5 TdK <'p̄l>, TM, "others" <'p̄wl>.

6 Td <ylwc' nwk 'mšn'>, K <ylwc' nwk'mšn'>, TM <ylwc" wk'mšn'>.

7 Td <y'-yt'l>.

8 Not M.

9 Not Td.

10 Td <khš->.

11 Not Td.

12 Td <-phl->.

13 Not Td.

14 K <-Yk hwp'>.

15 Td <yw'hlyk'>.

16 KTM <wyhyc'>.

17 Td -iz.

18 Td <'mly>.

19 TdKTM <-Td>.

20 T, $J_{1,2}$, H, DF + ma, M <OL>.

21 Td <-m' wmnd>, K!TM <-m'wnd>.

22 Td <'y / ->.

23 TdK <-WNynd>, T <-WN\yn/d, M <-WN nd>.

24 Not Td.

25 Td <-m'Yk>.

36.29a u-š pad wazurg rāz ī[1] purr-abdīh[2] [TD4_248] guharīg[3] a-margīh ō zīndagān dād škeft
tā-š[4] ān ī weh ud abardom[5] ast[6] a-margīh ī[7] petyāragōmandīh
čē hamē-zīndag ī petyāragōmand ǰāwēdān-dard

36.29b ud ōy škeft[8] zōr ī[9] ayāft[10] paywand hamē-ǰuwān pad paywand ud nāf āwādagān[11] ī weh andar petyāragōmandīh
ud hamēyīgīh ī zīndagīh [K35_139v] kū-šān pad xwēš frazend āwādag[12] ud zīndagīh paywandīhēd[13] ī[14] ǰāwēdān
ōwōn[15] kū harw windēnd[16] kahwanīh ī az wēmārīh zarmānīh
abāz nōgīhēd[17] ǰuwānīhā[18] [T60_48r] pad xwēš frazend ud gōhrag hamē ka purr bawēd

36.29c ēk-iz az razmīg ī-šān kōxšišn pad wānišn[19] ī-š [D7_187] ham-nibard[20] windēd[21]
pad[22] +tarāzūg ālag[23] ī āsān[24] ∵
ēn ōh-iz franāmišn[25] ī ō wahišt

36.30 čiyōn ōy-iz abardom ī ašō'ān mahist ī paygāmbarān ud farroxtom ī zāyišnān[26] gētīyān rad ahlaw Zarduxšt[27] Spitāmān
ka-š az Ohrmazd <sp>[28] abar mad xrad ī harwisp-āgāh[29]

---

1 KT <y y>.
2 Td/KTM <pwl'p̄y/dyh>.
3 Td <ywlyk'>, KTM <dwlyk'>.
4 A.* zahag ī paywandīh; TdKTM <škypt' ODš>.
5 M <-ltw>.
6 TdTM <AYT'>, K <'ytwn>, not $J_{1,2}$, H, DF.
7 Td + <OL OD>.
8 Td <OLE škwpt'>, K <OLEw wškpt"">, T <OLEw wškpt'>, M <OLE wwškpt'>.
9 TdKTM <zwl y>.
10 TdKTM <''p̄t'>.
11 TdK <'ww't->, TM, $J_{1,2}$, H, DF <'wb'tk' w'n>.
12 TdKTM <'wb't->.
13 TdKTM <ptwnyh->.
14 TM.
15 Td <'wyw>, K <'wywd>, TM <'wywn>.
16 TdK <wn'snd>, T <wn'yy-ynd>, M <wn'ysnd>, $J_{1,2}$, H, DF <wnysnd>.
17 Td <wnyšyt'>, KTM <nwkyhyt'>.
18 TdK <wynšn->, TM <ywšn->.
19 Td <'nšn'>.
20 KTM <-pwlt'>.
21 Td <wnyyt'>, KTM <wndyt'>. – Read winast?
22 Td <-yt'>.
23 Td <t'l'cyn'lk'>, KTM <tl'cyn'lk'>.
24 TdT <'ŷšn ∵>, K <'ÿšn' ∵>, M <'yšn>.
25 K <plyn'm->?
26 TdKTM <ZL->.
27 Td <-twšt'>, KT <-twyšt'>, M <-twhšt'>.
28 TdT <yyp>, KM <yyyp̄>, A. <wyyp̄>. – Widengren sēz, MJD dīd. Read dēb "luck"?
29 Td <hlpyyp̄ / 'k'syh>. – cf. Widengren 1945:63

u-š dīd[1] ōy ī a-hōš [K35_141r][2] a-frazend [TD4_249] ud ōy-iz ōšōmand ud frazendōmand ēg-iš ān ī[3] hamē-zīndagīh ī a-frazendīhā samgen[4] ud ān ī rawāg-paywandīhā[5] ī ōšōmandīhā[6] burzišnīg[7] sahist

kū ān ī āsnūdag frazend rasišn[8] ī Ōšīdar ud Ōšīdarmāh ud Sōšāns ārzōgtar ud kāmagtar bawēd[9] ud margīh az hamē-zīndagīh ī ān ī xwēš-tan[10]

36.31 ud ka ōy ī wisp-wehīh[11] wisp-āgāh[12] ārāst[13] būd[14] abzārān ī padīrag druz čiyōn [T60_48v] spar[15] ō-šān[16] mad [K35_139v end] ān druz ī frēbāg- [D7_188] -gōhrag ud ganāg[17] ud dwārāg ud anāg-kām ud pēš-kōxšīdār[18]

abāg Akōman ud Xešm ud Zarmān Būšāsp[19] ud niyāzēnāg tangīh[20] ud But Baxt Wāy[21] ud Waran[22] ud Astwihād[23] ud Wizariš[24] dēw ud hamist Māzandarān[25] a-mar[26] dēwān[27] ud druzān[28]

u-š tār tom ud waγ gazdum <wyyp̄l>[29] spiš[30] ud wiš[31] ud zahr[32] ud hammistīhā wināhišn[1] andar ān ī ēr srišwadag

---

1 KTM <-TNt'>.
2 K repeats the rest of 36.30.
3 Td.
4 TdKK' <ysmkyn'>, TM <smkyn'>.
5 Td only paywandīh, KK' -dīhā.
6 Td -dīh.
7 TdKT' <blcšnyk'>, K <wlc->, M <blcyhYk w>.
8 Td -išnīh.
9 TdTM <-WNyt'>, KK' <-WNt'>.
10 Cf. Y.9.1.
11 Td/TK' <wyyp̄' wy/ŷhyh>, K <wyyp̄' wÿhs>,
12 K blurred, K' <- 'y's>.
13 KK'TM <-yyyt'>.
14 TdKK'T <bwt'>.
15 Td <yypwl>, KK'TM <wyypwl>.
16 TdKK'T <OL AP̄š'n>.
17 TdTM <yn'k'>, K <ynn'k>.
18 Td <-kw**h**'-yt'l>, KM <-šyt'l>, T <- kwhš'yt'l>.
19 K <-šyyp̄>.
20 TdKM <twyyh>, T <twyy'y>.
21 Td <bwht'w'y y>, K <bht' ww'y>, T <bht'w'y>, M <bht ww'y>.
22 T <wln">.
23 TdKTM <'yyt'y wh't'>.
24 Td <wyzlw ⇀-l'yh>, KTM <-zl'š>.
25 Td/KTM <m'zn'y/dl'n>.
26 Td <'m'l>.
27 TdKTM <ŠA'n'>.
28 a somewhat different interpretation is in Shaked 1979:238
29 Td <wkyzww wyyp̄l>, K <wkyzwwww yyp̄l>, T <wkyzwww wyyp̄l>, M <wkyzww wwyyp̄l>.
30 Td <yyp̄š>, KTM <yyp̄wš>.
31 TdKTM <wš>.
32 Td <zhl>, KTM <z'hl>.

36.32 ul padīd duš-dānāg[2] ō ān mayānag[3] srišwadag kē-š andar-uš[4] dām ī ōhrmazd dād

36.33 u-š zad[5] gāw[6] u-š margōmand kerd Gayōmard[7] u-š čandēnīd[8] zamīg ud škast[9] būm

DD.36.

36.34 ud tārīk[10] būd[11] dahišn [TD4_250]

dwārist[12] hēnd dēw ēr abar ud kustag

u-šān nixwārīd[13] ō-iz ān ī[14] [K35_141v] abardom [15]♣ srišwadag kū Garōdmān ī abēzag

ud mad hēnd ō abarīg āsmān[16] ī mayān ⎫ srišwadag

36.35 ud ānōh haspīhist[17] estēd [T60_49r] mēnōy-waxšīg ān ī [D7_189] band-darbuštīh[18]

kē-š harwist bandān nigāh[19] awiš

ī xwad ast wazurg xwarrah ī[20] kē-š harwist bandān nigāh

dēn abēzag gumān-wizār[21]

brāzīhist bāmīg[22] ud dūr-payrōg[23] čiyōn aibyānghan[24] ī star-pēsīd[25] ī mēnōyān-tāšīd[26] weh-

dēn[27] ī mazdēsnān

ēdōn-iz[28] brāzīd[29] rōšnān ī purr-xwarrahān

36.36 u-š nē būd[1] ādūgīh[2] ēč dēw ud druz nē-iz ōy-iz[3] dēwān[4] dēw mazantom[5]

---

1 Td <wn'y'n' →wn'yy'n'>
2 Td <- YHWWNyt>.
3 KTM <m'y'nk'>.
4 TdKTM <BYNwš>.
5 Td <zt">.
6 TdKTM <TWRAy>.
7 TdKTM <y'ywk(')->.
8 M <nŝnyt'>.
9 Td <š'yyyt'>, KTM <škyyt(')>.
10 Td -īh.
11 Td <bwt'>.
12 Td <-lyyYt'>, K <-lyyt>, TM <-lYyyt'>.
13 Td <swb->, K <nswb->?, TM <swb'lt'>.
14 Td <ZYš>.
15 Not K.
16 TdTM <'yy'm->.
17 Td <hyyp̄->, K <hyyyp̄->, T <hyyp->, M <hyyp'->.
18 K band ud d-.
19 K <ny's> 3x.
20 KT.
21 Td <-n' c'l>, K <-n w c'l>, TM <-n wc'l>.
22 K <-k">.
23 Td <- pylk'>, KTM <- pylwk'>.
24 TdKTM <hyypšn yh'n'>.
25 Td <- pYyyt'>, KTM <- pYyyYt>.
26 Td <twhš->, TM <-š'yt'>.
27 Td <wyhsn'>, KTM <wŷhŝn'>.
28 K ēdōn.
29 Td <blyhynyt'>.

pad ēč[6] gurdīh tar ān wimand[7] ul dwāristan[8] ∵

abāz kaft[9] hēnd

36.37 nūn ka nē ayāft[10] az tamīg-gōhr[11] druz ud tār- [12]♣ -tohmagān[13] dēwān[14] abēzag mēnōyān yazdān rōšn Garōdmān gāh ⎫

ī-š[15] framūd pad zūrag[16] mihōxt[17] pērōzīh[18] ī[19] xwarrah gētīy dām pad 2 zay[20]

ēk abesīhēnīd[21] ī zīndagān pad margīh zōr[22]

ud ēk dastgraw[23] kerdan[24] ī ruwānān pad druwandīh[25] rāh

36.38 u-š [T60_49v] gardīd [TD4_251] ō margēnīdārīh

u-š pad-iš sālār kerd ān[26] ī duš-dānāg ī xwānīhēd[27] Astwihād[28] ud[29] wizārīhēd astōmandān wišōbēš[30]

36.39 u-š Būšāsp[31] dēw pad [K35_142r] nizārēnīdan ī wēn[32] abespārd

ud Tab dēw pad stardēnīdan ud[33] ōš āšōbēnīdan

ud[1] Āz dēw pad zōr[2] ōgārdan ud[3] pēš[4] tanišn[5] darrišnēnīdan[6]

---

1 TdKTM <bwt'>.
2 Td <’ytkyh>, KTM <’ytwkyh>.
3 Not Td.
4 TdKTM <ŠA’n'>.
5 Td <m’z->, KTM <mzn'->.
6 Not K.
7 Td <wymn nnd>, K <wymnd>, T <wmnd>, M <mnd>.
8 TdKTM <-Yyytn'>, A. <-lyt'>.
9 TdK <kpt'>.
10 TdKTM <’’p̄t'>.
11 Td <-Yk'\yw/AHL>, KTM <-Yk'yw AHL w>.
12 Not Td.
13 K <thmYk' / ’n>.
14 KTM <ŠA’n'> + sup. s.m. <š’n>.
15 TdKTM <ZYš>. – J.-D. *ā-š.
16 TdKTM <zw’lk'>.
17 TdK <myt’t'>.
18 K w +.
19 J.-D. + *abar.
20 TdKTM <zYk'>.
21 TdKTM <’p̄yyhynyt'>, A. <-ytn'>.
22 TdKTM <zw’l>.
23 TdKTM <Yyytylwb'>.
24 K w +.
25 K <-nyš>.
26 Not T.
27 TdTM <-TNyh->, K <-Tyh->.
28 TdKTM <w’yyt'y wh’t'>.
29 TM.
30 Td <-pYyh>, KT <-pyš = -p’’>.
31 K <-yyp̄>.
32 Td <-ytn' yn'>, KTM <-ytn' wyn'>.
33 Td <-ytn' y w>, K <-ytn' />, TM <-ytn' w>.

36.40 u-š[7] Zarmān dēw pad kerb[8] wināhīdan[9] ud tōš[10] appurdan[11]
wattar Wāy wisānišn gyān[12] az tan stōwēnīdan[13]
Xešm dēw pad kōxšišn[14] sārēnīdan[15] ōzanišn abzāyēnīdan[16]
tamīgān xrafstarān pad gazišn kerdan ud wināhēnīdan[17]
Zāyriǰ dēw pad xwarišnān[18] zahrēnīdan[19] ud margīh wihānēnīdan[20]
abāg niyāz ī nihān-rawišn ud sam[21] ī bīm-kun[22] ud xīndagīh tabišn-afsār
was wināhišnīg zōrān wināstārān dēwān[23] ham-ayār[24] kerd ō [D7_191] Astwihād[25] pad
margēnīdārīh[26]

DD.36.

36.41 u-š[27] ō druwandēnīd[28] [T60_50r] dōšoxīg[29] kerdan[30] ī-šān[31] ruwān pad sālārīh ud drōw
kē pad ēwāz ī dēnīg xwānīhēd[32] mihōxt[33]
čiyōn guft pad dēn kū

---

1 Td <-yt' w>, K <-yt' ww>, T <-ytn' w>, M <-pyt' ynytn'>.
2 TdTM <zw'l>, K <zhl>.
3 TdKTM <'wy'l->,
4 Td <pwpyš>. – pay?
5 K <tšn'>. – TdKTM + y.
6 Td <YYKWNšnynyt'>, K!TM <YYYKWNšnynyt'>.
7 K w +.
8 KTM <ylp'>.
9 Td <-yyt'>.
10 Td <tš>.
11 TdK <-lt' w>, TM <-ltn'>.
12 TdKM/T <HY/ŶA>.
13 M <yytyb->.
14 Td <kwš->.
15 TdKTM <-nyt' w>.
16 Td <-y'n'ytn' w>, K <'yšn'yt' w>, TM <-yšn'yt w>.
17 TdM <wn->, KT <wwn->.
18 Td <hhšn'->.
19 Td <z'hlsn->, K <z'hlyn'ytn'>, T <wz'hlsnynytn' w>, M <z'hlsnynytn' w>.
20 Td <''nynyt'>, K <w''nynytn'>.
21 Td <y'm>, K <smn = SE>, TM <sm>.
22 TdKTM <- WAYWN>.
23 TdKTM <ŠA'n'>.
24 TdKTM <hm'y 'sb'l>.
25 Td <'yyt'y wh't">.
26 Td <msyn->.
27 Td <ASNš>.
28 Td <-nd'n'ynyt'>, KT <-nyt'>.
29 KT + <·'·>.
30 Td <rtn'> bol.
31 Td <Zš'n ⇀ZYš'n>.
32 TdKTM <-TNyh->.
33 K <mytht'>.

ast [TD4_252] ān-and[1] wattarīh čand harwisp[2] dēw abāg dēwān[3] dēw[4] Akōman kē abāg Gannāy-Mēnōy[5] az ān mihōxt-gōwišn

36.42 u-š pad ān ī drōw-dēnīh ud dām[6] ayāftēnīd[7] Spazg frēftār[8] ud Waran[9] xwad-dōšag ud kēn ud arešk ān-iz[10] ī čēr nang-rawišnīh ud[11] ān ī abārōn dām-ārzōgīh ud aǰgahānīh[12] ī pad xrad-xwāyišnīh ud purd ī pad ān ī nēst-frahang- [K35_142v] -nimāyišnīh[13] ud spōz[14] ī pad ahlaw-čayēnīh[15] •

ud abārīg was wiyābānīg[16] zōr[17] wiyābānēnāg[18] dēw[19] ham-ayārīh[20] kerd ō[21] ān ī drōw dēn pad dāmān frēft[22]

36.43 u-š kirrēnīd[23] ō abārīgān-iz[24] ēwēnag ēwēnag[25] dāmān petyāragīh[26] frahīdān[27] dēwān[28] druzān [D7_192]

36.44 u-š ō ayārīh ī ān razmīgān estēnīd

ud gōkān-iz wasān parīgān ī [T60_50v] tamīgān[29] gōhrān[30] kē-šān paymōxt[31] rāh ī rōšnīgān kū[32] padēnd dwārēnd ud gardēnd azēr rōšnān ī wāzišnīgān

---

1 TdKTM <’n’nd>.
2 Td <hlpyyp'>, K <-yyt> + sup. <p>.
3 TdK <ŠA’n'>.
4 Not Td; KTM <ŠA’n>.
5 TdKT <gnn’y m->, M <gn’y m->.
6 TdTM <y’m’n>, K <y’m**’ʼn**>.
7 TdKTM <’’p̄tynyt(')>.
8 TdT <plyyp̄->, K <plyyp->, M <plyp->.
9 Td <wln'>, KTM <wln">.
10 KT <ZK y c>.
11 K w w.
12 TdK <’š yh’n->, TM <’šyh’n->.
13 Td <- nmyšn->.
14 TdKTM <yytwc>.
15 TdTM <’hlwb' csn'yh>, K <’hlb = ’hlD? ->.
16 K; Td <’’p̄’n> eol., TM <’’p̄’nYk'>.
17 TdKT <zw’l>.
18 TdKTM <’’p̄’n->.
19 K <ŠA’~~ʼn~~\A/>.
20 Td <hm’y ’sb’lyh>, K!TM <hm ’sb’l>.
21 Td+ ān ī ō.
22 Td <pl’p̄t' = plypt'>, KM <plypt'>, T <plyyp̄t'>.
23 TdKT <yl->, M <-šyl->.
24 Td -īg-iz, KT -īgān-iz. – KTM + <w->
25 KM (bol.) only 1x.
26 TdK <pyt’c’lkyh>, T <pyt’c’l\k/yh>, M, A. <pyt’’l->.
27 TdKTM <pl’h->.
28 TdKTM <ŠA’n>.
29 Td <twm->.
30 TdKTM <yw’hl->. – Cf. *raēuuaꞇ ciθrəm*.
31 Td <pt**’t**\mw/t">, KTM <ptmwht">.
32 Td + f.st. <pmw>.

pad rāhdārīh[1] ī andak[2] mēnōyān ud gētīyān nihumbišn

ud ān ī awēšān rōšnīh ud xwarrah[3] [TD4_253] apparānēnd

ān ī az[4] awēšān xwarrah[5] baxšišnīh[6] ud damišnīh[7] az xwēš ud ō dāmān ud xīndag-iz[8] ast dard

marg ud hamist anāgīh ī[9] mān[10] ō-šān[11] dēw[12]

DD.36.

36.45 ud awēšān[13] dēwān kamālīg[14] ud māzanīgān dēwān hamist druzān

a-dādestānīhā ud pēš-rawišnīhā[15] ud pēš-ǰōyīhā[16]

ud nē pad sūd frayād ī xwēš bē pad a-sazāg kēn ud an-ēwēn arešk wizārdan[17]

wizāy[18] ud an-abāyišnīg[19] kām[20] ī abar rōšnān abesīhēnišn[21] škeft[22] <yyzšn'>[23] kōxšišn

kōxšēnd ō[24] wehān[25] dāmān ī yazdān [D7_193]

36.46 ud ān ī yazdān spāh [T60_51r] dādestānōmandīhā[26] ud pas-kōxšišnīhā

ud nē pad[27] pēš-kēnīh ud pēš-wizāyīh[28] bē pad xwēš[29] ziyān abāz-dārišnīh

ud gundagān[30] az kēn-wizūdārīh[31] gurdīhā ud amāwandīhā

frārōnīhā ud spurr-abarwēzīhā[1] pērōzīh-abarwēzīhā kōxšēd[2] [K35_143r]

---

1 KTM -dār.
2 KTM <’nŶk>. – J.-D. *hudāg.
3 TM <sm>.
4 K <MNW>.
5 Td <sm^{n}>, M <BYN>.
6 TdKTM <HLK->.
7 Td <MYMšnyh>, KTM <ymšn->.
8 Td <hyn'Yk’nc>, KTM <hyn'Yk' c>.
9 TdKTM.
10 KTM <nm’n>.
11 TdK <OL y’’n>, TM <OLš’n>.
12 Td <ŠA’n'> +.
13 KTM + y.
14 TdKTM <-l’k'>.
15 Td <-šnyhs>, K <- lwwšnyh’yh>, TM <-šnyhyh>.
16 Td <- hwYyhyh>, K <- ywdyh’>, TM <- d/ywyyh’>.
17 T, “others” <wcyhltn'>.
18 Td <wYz’y>, KT <wyz’y>, M <wyz’>.
19 TdTM <’n’p' ’yy’nYk'>, K <’n’p ’yšnYk>.
20 Td <-Yk' k’m>, K <-Yk ’m>, T <-Yk / w’m>, M <-Yk n’m>.
21 TdKTM <’p̄yyhyn->.
22 Td <škpt'>, KM <škypt'>, T <šk\y/pt'>.
23 TdTM <yyzšn'>, K <yyzy’n'>. – J.-D. *sēzdēn
24 Not Td.
25 Td! <ŠPYLp’ny’m’nd>, T <ŠPYLyc ’n->, M <ŠPYLyc’n >.
26 Td <-st’w\mn/dyh’>, K <-st’wmndyh’>.
27 Not TdTM!
28 Td <- wyz’y-yh>, KTM <- wyz’-yh>.
29 TdKTM <hwyš>.
30 TdKTM <ywYk’n>. – PY.48.9c gundag ī wattarān.
31 TdTM <kynyzwt->, K <kyn' yzwt->.

ud[3] kōxšēnd[4] ō Ahrimen ud dēwān tā frazām-kōxšišnān pērōzīh ī wehīgān[5]
ka wanīyīhēd[6] druz ud abēzagīhēd dām

36.47 ud čiyōn[7] gētīyan[8] andar gētīy[9] ān ī mēnōyān kār ud ristag[10] šnāxtan [TD4_254] az rāst nigerišn[11]
ī pad xrad ān ī <zyk'>[12] šāyēd[13]

ī ka pad hangōšīdag[14] ī rāst[15] zōr[16] ī xrad ān[17] ī wēnābdāg ud <zyk>[18] a-wēnābdāg
az ān ī mad ud[19] ān ī pahrist[20] nigerēnd[21] šnāsēnd[22] paydāgēnēnd[23]

ōwōn[24] frazām-iz ī ham-kōxšišn[25] dānišn-gugāhīhā[26] ēwar-paydāgīhā dīdārīg daxšag wēnābdāg ud
nišān[27] ī[28] āškārag
kē ō xrad ī [T60_51v] [D7_194] pēšēnīgān

agar[29] ōh-iz dānišn ī abar ēd abardom dar frahīd[30] nihuft[31]
druzān ī nihuftār az ayābišn[32] ī gētīyan
az-iz ī[33] mad[34] ō gētīyan ayābišn

---

1 K <-lwp'yh'>.
2 K <-hš't> + sup. <-hšyt'>, M <kwhšt/'>.
3 Td.
4 K <-hšy•d>.
5 TdTM/K <wyh-/wŷh->.
6 TdKTM <HWBYWyh->.
7 Td <wccsn'>.
8 Td [yyt]''n>.
9 K <yyt''n'>, TM <yyt'>.
10 TdKTM <lYyyt->, $J_{1,2}$, H, DF <l'yyt->.
11 Td <yyl-> + ān, K <nyŷl->, T <nkŷl->, M <kyl->.
12 WΔ¸
13 Td <-yyt'>, K+ <ywš'yt> + sup. <š'yt' y>.
14 K <-š'ytk'>.
15 T <lYyyt'>.
16 TdKTM <zw'l>.
17 Not Td.
18 TdK <zYk'>.
19 TdKT <mtn'>.
20 TdTM <ptlYyyt/'>, K <ptl'st'>.
21 Td <-t/'ŷyl->, K <-t' yŷl->, TM <-t nkŷ/yl->.
22 Not Td, K <šn'yšn'> + sup. <šn'snnd>, T <šn'snnd>M <<-snd>.
23 TdTM <pyt'kynd>, K <pyt'snnd>.
24 TdTM <'wywn>, K <'wywd>.
25 K <-hš''n w>.
26 TdTM <k'syh'>, K, $J_{1,2}$, H, DF <-k'yh'>.
27 Td <-k" yš'n'>, K <-k' wnyy''n>, T <k" gy''n>, M <-k' nyy''n>.
28 TdT <∵>, not K.
29 Td <pyšynyn\'n't'/> squeezed eol., K <pyšynyn't'>, T <-ynyn'n HT'>, M <-ynyn'n HT'c>.
30 Td <pl''t' y>, TM w +.
31 K <ywpt'>.
32 TdKTM <''p̄-> 2.
33 TdT.
34 Td <mtn'>, K!T <mt'>.

36.48 ud dānistan frazānag[1] dastwarān ī pēšēnīgān[2] u-šān abespārdan[3] ō pasēnīgān[4] ān bahrīhā[5] ī paywast[6] ō im[7] zamānag padisāy[8] appurdārān anāst-[9] -abespārdārān frēftārān[10] ī būd hēnd zamānag-zamānag

andar-iz ān ī abyōxt[11] ō-m dānišn ud mehīhā[12] mānd pad-im ayādīh pad framān-dahišn ox ī gētīyīg wizīrīg[13] az-iz dēn ī-m ayādīh ast ī nē frazām[14] ō nibēsišn parwāy[15] frārōn-kār ī a-wizīrišnīg

DD.36.

36.49 pas rōšn [TD4_255] paydāg zōrīh ī ān[16] druz andar amāh ēr

ud ān ī dādār payrāst-rāhīh[17] ī-š[18] ō wanīy-būdagīh ud a-kārīh

ud ēdōn-iz [K35_143v] purr-nērōgīh[19] ī spāh ī yazdān [D7_195]

ēwarīgīhā frazām- [T60_52r] -pērōzīh ī wehīgān[20] dādār

ud wisp-tuwānīhā spurrēnīdan[21] ī-š bar ī xwēš wisp

ud[22] dahišn pad hamēyīg bowandag nēk-rawišnīh[23] ī-š āfrīdagān pad-iš dīdārīg[24] ud paydāg[25] was daxšag ud nišān az-iš[26] paydāgīhā rōšn[27]

36.50 ēk ēn kū dādār xwēš māništīg[28] bagdādag[29] ud druz abar-rasišnīg[1] andar-dwārīdag

---

1 Td -ān.
2 Td <p'y'nYk->, KTM, $J_{1,2}$, H <p'snYk'n'>.
3 T <-ltn'>, K <-lt'>.
4 Td <pyyšn'nYk'n''n>, K <pyy'-ynYk'n'n>, TM <pyšynYk'n'n>.
5 Td <b'hlsyh>.
6 TdKTM <ptwwyyt">.
7 K! <LYNM>.
8 TdKM <ptyš = pts'>, T <pts'y>.
9 TdKTM <'n'hyt'>.
10 TdKM <plyyp̄->, T <plyp->.
11 TdTM <'p̄ywwht'>, K <'p̄ywwyt'>.
12 TdKTM <msyh = myh'>.
13 Td <- wcyl->, K <-k' cwcyl->, T <-k \wcylyk/'>.
14 TM <plcym>.
15 ShSh.
16 Not Td, KTM + y.
17 Td <-l'syh>, KTM <- l'yyh>.
18 Td y, TM, $J_{1,2}$, H, DF + ī-š.
19 Td <- wylyh>.
20 TdK/T/M <wy/ŷ/ẏh->
21 TdKTM <- twb'n' š'yypwlynyt'>, KTM <-ytn'>.
22 KT.
23 Td <-k ywk' ->.
24 TdKTM <-lk'>.
25 TdK <-t'-yk'> WjAtDP, TM <-t'Yk'>. – -ag -īg for -īg -ag?
26 Not TdK.
27 Td <-'kyh'lwšn'>.
28 T <m'nkšt->, M <m'nk d't->.
29 TdK <byštk' = bs'tk'>, TM <bky'tk'>.

u-š abar-rasišnīh[2] ō ānābišnīh[3] daxšag[4] ∵

36.51 ēk (ēn)[5] kū dām ī Ohrmazd[6] mēnōy ud gētīy-iz

ōy druz nēst gētīy bē wad-mēnōyīh abyōzēd ō gētīy

čiyōn andar hāwand-iš čēr ā-iz[7] andar ēk ōwōn abarwēzīh[8] paydāg ī mēnōyān gētīyān ī weh abar mēnōyān ī wad ∵

DD.36.

36.52 ēk ēn kū-š az kōxšīdārīh[9] pēš-zadārīh paydāg-zadīh ī pad frazām

čē druz a-dād-kōxšišnīh pēš-zadār[10]

ud ān ī [D7_196] Ohrmazd spāh pasīhā[11] dādīg/yazdīg abāz- [T60_52v] -zadār-škenn[12]

36.53 ān ī ka[13] zūr[14] druz andar dast[15] ī dādār

bē[16] agar-iz [TD4_256] hāwand-spāh[17] ud hāwand-nērōg[18] hē[19]

agar-iz harw ǰār ī dāmān zanēd[20] ēk ǰār hāwandīhā dādīg/yazdīg abāz zanīhist[21]

ēwarīgīhā az-iš paydāgīhēd kū

ka-šān zadārīh zadagīh ud āgenēn hāwandīh

fradom ōy ī pēš-dast-zadārīh[22] ud pas-kōxš zadag būd[23]

abdom[24] ōy ī pas-kōxš zadār ud ān ī pēš-kōxš zadag bawēd ∵[25] [K35_144r]

čē ka pēš-pahikār zanēd zanīhēd[1] pas-pahikār abāz u-š dušmen zadag bawēd ∵

---

1 TdK <- ls'nYk = lyšn->, TM <- lyy'n->.
2 TdK <- ls'nyh = lyšn->, T <- lyšn->, M <lyy'n-.
3 Td <-šn"y>.
4 TdK!TM.
5 A.
6 Td + w.
7 Td <-nYyh c'l 'c>, K <-ndš cyl 'c>, TM <-ndš cyl 'c>
8 Td <-wyyc->.
9 Td <kwš-> 2x. – Td + y, M + w.
10 Td -īh.
11 TdKTM <AHLyh'>.
12 Td!KTM <- ŠYKWN>, A. -zadārīhīg.
13 Not K.
14 TdKTM <zwl>.
15 Not TdK.
16 T 2x.
17 TdK <- yyt''>.
18 M <-lwck'> eol.
19 Td <HWEd>.
20 TdKTM <znyt'>.
21 Td <-TNyhyt'>, KTM <-TNyhyyt>.
22 TdKM/T <pyš Y/Ŷyyt' ->. – K -zadār.
23 Td <-WNyt'>.
24 Td <'p̄wywm>.
25 TdM.

DD.36.

36.54 ēk ēn kū ka kōxšīdārān[2] zēn-abzār ud kōxšišn-tuwānīgīh hāwand

hamē ōy ī pēš-zadār[3] pēš wanīyīhēd[4] zad-abzār[5]

ud abdom ōy ī a-zēn u-š hamēmāl zēnōmand[6] [D7_197] mānēd

ud pērōz <wšwyyt'>[7] zēnōmand abar ō [T60_53r] a-zēn

čiyōn abarwēz-kōxšāg[8] abar a-kōxšāg[9]

36.55 u-š hangōšīdag ī az gētīy ōwōn čiyōn ka 2 <'lt'>[10] ī ham-zōr[11] pad ham-kōxšišnīh

harw ēk tigr⌈ dārēnd ud harw ēk az tigrōmandīh ī ōy ī did tarsēnd[12]

ud az awēšān ēk tanīhā tigr wihēd[13] ⌉[14] hamēmāl rasēnēd[15]

ud pas ōy ī a-tigr az-iš/u-š hamēmāl bowandag-menišn[16] ud tigrōmand ud a-tars[17] bawēd

andar tigrōmandīh ud a-tarsīhā[18] ī xwēš [TD4_257] a-tigrīh purr-tarsīhā[19] ōy ī pēš-wistār[20] ud abar

tagīg[21] kār pērōzīhēd[22]

36.56 ka hāwand-nērōgān[23] pēš-kōxšīdār[24] pērōz-frazāmīh[25] a-paydāg

ud ōy ī pas-wišuft[26]pad xwadīh[27] (ī?) andar ōy ī wisp-tuwān ēraxt-frazāmīh ud wanī-būdagīh[28]

a-gumān rōšn paydāg ∵

DD.36.

---

1 TdTM <-TNyh>, K, "others" <MHYTWN(yt MHYTN)yhyt>.
2 Td <kwš->.
3 TdKTM <pyšyt'l>. – Td + w.
4 TdKTM <HWBYWyh->
5 Td zēn-.
6 M zēn // ōmand.
7 Td <-c w šwyytn'>, K! <-c w šwwyyt'>, TM <-c wšwwyyt'>
8 TdK <- kwhššk'> 2x.
9 TM, $J_{1,2}$, H, DF <'plwp/yc' (...) kwhššk'>
10 Td <'lt">, KTM <'lt'>.
11 TdKTM <- zwl>.
12 K <tlsnnd>, TM <tlsnd>.
13 K <YAYYTWNyt">, TM <YAYYTNyt>.
14 Td <YAYSNWNyt'> or <YAYYANWNyt'>?
15 TKM <lysnyt'>, $J_{1,2}$, H, DF, A. <wysnyt'>.
16 Td <- mynwy'n>.
17 Td <'twls>, K <'tlyh>.
18 K!TM; Td <-twls-> 2x.
19 All -sīhā!
20 TdKTM <-TNt'l>.
21 TM <tyyy'>
22 Td <pyl š'yt'>, KM <pylw š'yt'>, T <pylwš →-syhyt'>, $J_{1,2}$, H, DF, A. <pylwy''yt'>.
23 Td <-k''n' 'wpyš> eol.
24 K <pyšk' whš->, T <-šk / wwš->, M <-šk wwš->.
25 Td + y.
26 Td <- / wwšwptk'>.
27 TdKTM <hwtyh>. – a-wadīh??
28 TdKTM <HWBYWN->.

36.57 ēk ēn kū pēš- [D7_198] -wanīyīh[1] ī druz rāy wēmārīh ud margīh bē ō [T60_53v] dām ī yazdān[2] pēš mad

ud ka druz dwārist u-š wēmārēnīd[3] axwān[4] ī mardōmān

u-š marnǰēnīd[5] ud margēnīd zahag ī gōspandan

36.58 pas pad dādīg/yazdīg[6] abāz-zanišnīh rāy bārīkīhā[7] [K35_144v]

bē ō dēwān wēmārīh ud margīh

bē ō dām ī yazdān[8] ašō'ān bēšazišnīh[9] zīndagīh ī bowandag ∵

36.59 čiyōn-iš[10] hangōšīdag ast wazurg bēšazišnīh[11] bē ō dām ī yazdān paywandēd[12]

pad ham-winnārag rāst-tarāzūgīhā[13] rasēd[14]

pad frazām

bē ō druzān[15] wēmārīh ī[16] garān margīh ī spurr

ud ō dām ī yazdān bēšazišnīh[17] ud zīndagīh ī xwad

36.60 čiyōn-iš gētīyīgān[18] hangōšīdag ān ī ka 2 ham-pahikār

ēk pēš-kēnīhā ō ham-pahikār [TD4_258] zahr ī ōzenāg dahēd[19] ud xwad rūrag ī [D7_199] bēšaz[20] xwarēd

ud pas-pahikār[21] pas-čāragīhā ō pēš- [T60_54r] -pahikār zahr dahēd xwad rūrag ī zahr-ānāb xwarēd

pas az[22] zahr bēšazīhēd[23] u-š dušmen pad zahr[24] ī pas az[25] rūrag[1] margīhēd ∵

---

1 TdKM <- HWBYWNyh>, T <- HWBYWNbwtkyh>.
2 K <š'n'>.
3 Td wēmārīh / ēnīd.
4 Td <'yšn 'n>.
5 Td <mwl->.
6 T <ŷ't->.
7 Td bārīk.
8 M <y''nk>.
9 Td <-š'c->, KTM <-šc->.
10 Td čiyōn.
11 Td <-š'c->, KTM <-šc->.
12 Td <PWN yyYt'>, K!T <pwwyyt'>, M <pwyyt'>.
13 TdTM <tl'ck->, K <tl''ck->.
14 Td + y, K + w.
15 Not K.
16 K w.
17 Td <-š'c->, KTM <-šc->.
18 t <yyt'-yYk->.
19 Td <-WNt'>.
20 TdKTM + <∴>.
21 TdKTM <pyš ->, A. *<ps ->.
22 Td <MNW ~~MN~~>, KTM <MNW>.
23 Td <byš c yh->.
24 Td <z'y'l>.
25 Also K!

36.61 ēk ēn kū Ohrmazd ī dādār rāyēnīdār pad xrad ī harwisp-āgāh[2]
ud druz ī tar-nigerišn[3] kōxšīdārīh[4] pad Waran ī a-rāh[5]

36.62 ham-zōr[6] ast ān dādār-rāyēnīdārīh čiyōn ham-<zyy'>[7] hamāg-nigerišn[8] ī pad xrad[9]
pad hamāg[10] ān ham-zōrīh waxšt[11] nērōg ī rāyēnīdārīh

36.63 ud [12]⌈ was zōr[13] ast ān ī druz kōxšīdārīh čiyōn ⌉was-wardišnīh[14] ī kāmag
kē[15] xwad-iz dām[16] ō kām[17] hamēstār[18]
ud pad ān ī an-āgenēn-zōrīh[19] ud wiškīd-nērōgīh[20] kōxšišnīg[21] zōr ī-š ānāft-zōrīh[22] tāšēd ∵
[D7_200]

DD.36.

36.64 ēk ēn kū duš-āgāhīhā-kōxšīdārīh[23] ī druz rāy kadāmag-ōzīhā[24] kōxšišn ō xwēš [T60_54v] druzīh
ziyānīh [K35_145r] passāxtag ud pašēmānīh[25] ud wad-frazāmīh az-iš dīdārīg

36.65 ud čiyōn samgentar petyārag ī-š ō gētīy [TD4_259] dām handāxt[26] pad margēnīdan ī zīndagān kē-š
framūd pad zūr ud ēmēd kū mahist pērōzīh ast
ān-iz ud ān ī ō[27] ham druz ōwōn xwad-ziyānīhā[28] kū ka ān ī druwand margēnēd ān ī druwand ī-š
kāmišngar[1] ān kāmišngarīh[2] warzišn ī wināh[3] agārīhēd

---

1 K + y.
2 Td -īh.
3 Td -īh.
4 Td <kwš->.
5 TdK <'l'yh>, TM <'l's>.
6 TdK <- zwl> +.
7 TdT/K <- zyy(')>.
8 KT <nyŷl->.
9 TdK + y.
10 K + w.
11 TdKT <whšt'>.
12 Not Td, J_1, H.
13 K <- zwl>.
14 Td <-n'y>.
15 Td <MN>.
16 Td <-E čšm>, TM <-E 'cy'm>.
17 TdK <k'm>. – A. *dām.
18 TdK <hm'yyt'lyh>, TM <hm'yyt'l>.
19 Td <'n'k~~yh~~\yn'/ zwˀlyh>, K <-yn' wzwl->, T <-yn" zwl->. – nizōrīh?
20 Td <wškyt" nylwyyh>, <-yt' ŷlwkyh>.
21 K <kwwhš->.
22 TdKTM <wyn'p̄t' ->.
23 Td <- 'k'syh ->.
24 TdK kadām -.
25 Td <-m'n y>.
26 Td <hny''ht'>!
27 M <'w'>.
28 TdKTM <hwt' ->.

ō ānōh šawēd kū az ān frēftagīh[4] pašēmānīhēd ān ī dēw[5] ī wināh[6] mēnōy kē[7] ruwān ī ān druwand

36.66 ahlaw[8] kē-š ān ī gētīyīg tan andar grawīh ud dard-widārīh[9] ast

az[10] ān dard ud dast-grawīh[11] dūr bawēd

ud ō[12] wahišt ī dizān[13] darbušttom šawēd abē-bīmīhā awiš kōxšēd[14]

36.67 čiyōn frawahr ī J̌am ī šēd[15] seǰ[16] ud sahm[17] abāz dāšt

frawahr ī Frēdōn [T60_55r] pad bēš (ī) az-kerdārān[18] abāz dāštan[19]

abārīg frawahrān ī widurdān[20] pad[21] was[22] druz-zadārīh[23] andar ōšmurīhēd[24] ∵

36.68 ēk ēn kū ān ī garāntom darrēnišn[25] ī-š abar margōmandīh kerdan ī dāmān

kē nizdēn[26] dēw Astwihād[27] pad-iš kamālāg[28] was Māzanīgān abzāyēnīdār[29] ī[30]

abzōnīg dādār ōwōn xwālēn ī[31] [TD4_260] ka-š ēk tan ī xwānīhēd[32] Gayōmard[33] marnǰēnīd[1]

---

1 Td <-k'myšnYktl>.
2 Td <-k'lyh>.
3 Td -gār.
4 TdK <plyyp̄->, TM <plyp->.
5 TdK!TM <ŠAA>.
6 Td + <~~MNW y~~>.
7 Not Td.
8 Td <-bYk>.
9 Td <ylt'lyh>.
10 Td <MNW>. – KTM w +.
11 TdK/TM <Y/Ŷyyt' 'ylwb'yh>.
12 Not Td.
13 TdKTM <yc'n>.
14 Td <kwhšsyt'>.
15 Td <ymšyt'>.
16 TdKTM <wyyp̄(')>.
17 TdKTM <yyhm>.
18 Td+ <byšzk\t/'l'n>, K <byšc krt->, TM <byšz krt->. – Yt.13.131 pāitištātōe aži.karštahe ţbaēšaŋhō, WZ.32.3 pad abāz-estišnīh ī az-kerdārān bēš
19 TdK <-t'>.
20 Td <wtlt->.
21 Not Td.
22 Not Td.
23 Td <- zt'l y> eol.
24 Td <-m l->
25 Td <ylynš'n'>, K/TM <d/ylynšn'>.
26 TdTM <nyzsn'>, K <nyzyn' ⟶nyzsn'>.
27 TdTM <'yytwyhyt'>, K <'yyt' y wh't'> + sup. <yhyt>.
28 TdKTM <-l'k(')>.
29 TdTM <'p̄z'yšnyt'l>, K <'p̄z'yšnyt'l'n'>.
30 T.
31 Td/K <hw'lyn'y/d>, TM <hw'lynn'y>. – Read xwārēn(ē)nd?
32 TdTM <-TNyh-, K <-Tyh->.
33 Td <g'-ywk->, K <y'swk->, TM <ysw->.

abāz mad[2] ō gētīy mard-ēw zan-ēw[3] ī-šān[4] nām Mahlīy[5] ud[6] Mahliyānīy[7] būd hēnd

*brād[8] ud xwah[9] xwēdōdahīhā[10] tōmagān[11] rāyēnīd ud paywast

36.69a ud[12] nē ayāft[13] druz bē ō [K35_145v] [14]⌜ awēšān ān ī ⌝awēšān frazend[15] ud āwādag pad margīh[16]

tā ka abzūd abar [D7_202] marg ī zīndagān az ān awēšān frazend paywand[17]

ōwōn kū abāg a-paymān marnjēnīdārīh[18] ī purr-marg Gannāg[19] Mēnōy ud ānāst-kōxšīdārīh[20] ī-š [T60_55v] pad marg[21] ud margēnīdār[22]

36.69b pas-iz[23] zāyišn az margīh

ud and[24] pēš andar uzīd[25] zamānag ud and wēš

kū az ān ī 2 tanān ♣ 1000-ān bēwarān bār ⌉[26]

ud widurd ōšmār[27] az mar sāmānēnīd

ud zīndagān mardōmān andar gētīy ēdōn weh[28] dīdārīg[29]

čand druz pad margīh ō abesīhēnīdan[30] kōxšāg[31]

zōr[1] ī dādār abzōnīgīh rōšn paydāg ∵

---

1 Td <-yt">.
2 Td <mt">.
3 TdK <NYŠM-1>.
4 KT <ZYšn'>.
5 TdKTM <mlhyh>.
6 Td + <~~myhwl'sn~~>,
7 TdKTM <mlh'n'>,
8 A.*; TdK <AP̄š>, TM <AP̄yh>.
9 TdTM <AHTE'>, K <AHTM>.
10 Td <hwytwd't / 'yh'>, K <hwyty't / yh'>, TM <hwytwy't'yh'>.
11 Td <tn' my'n>, K <twmy'n>, TM <twmk'n>.
12 Td <-t'>, KTM <-tn'>.
13 TdTM <''p̄t'>, K <h'cyyt'>.
14 Not Td.
15 TdKTM <przndˊ> 2x.
16 J.-D. + *čārag.
17 Td <ptnd> eol.
18 Td <mwl->.
19 Td/KTM <g/ynn'y>.
20 TdTM <- kwhššyt->, K <- kwhšyt->. – -kōxšīhīdārīh?
21 T <mlg~~yh~~>.
22 Td -īh, K <mlg nyt'l>, TM <mly yt'l>.
23 TdKTM <'hl-c>.
24 K <w'ng>.
25 Td <'wc PWN>.
26 Td <LP bywl'n b'l>, K <LP'n w LP bywl'n b'l>, TM <LP'n bywl'n b'l>
27 TdK <'wšmw'l>.
28 TdKT <'ytwn'yh>, TdTM + <∵>.
29 TdKTM <Yyt->, TM = <'t->.
30 Td <'p̄yyhynyt'>, K <'p̄yyhynyt / n'>, T <'p̄yyhynyt' w>.
31 Td <kwhsy'k' = kwhš'k'>, K <kwššk'>!, TM <kwh''k'>.

DD.36.

36.70 ēk ēn kū ān ī ōstīgāntom gōhr ī dēw xwad[2] ast tārīkīh ī-š wattarīh ōwōn bowandag ī dēwān-iz ī[3] tam-tōmagān[4] xwānānd[5]

36.71 ōwōn zōr andar zēn-abzār [TD4_261] ī[6] yazdān kū ān-iz ī fradom tam[7] tār ī[8] andar gēhān pad hambun-iz zōr-ēw ī xwaršēd spīzišn[9] hamāgīhā[10] ānābīhēd gēhān [D7_203] rōšnīhēd ∵

DD.36.

36.72 ēk ēn kū anāgtom zēn dēwān-dādīh ī xwad[11] drōw-axwīh[12] kē-š[13] ruwān pad-iš druwandēnīd rāy ō xwad[14] mahist-pērōzīhā[15] ud ō yazdān bowandag-ziyānīhā [T60_56r] sahist

36.73 andar wazurg xwarrah ā abēzag rāst[16] dēn ī yazdān ōwōn zōr čiyōn ō purr-zūrīhā[17] nē-dādīh[18] ud was-hamēmālīh ī [K35_146r] drōzanīh[19] passazag ō[20] purr

čē aršt-gōwišnīh[21] kē xwad ān ī rāst-gōwišn ī[22] frārōn harw rāstīh abar gugāh u-š ēč rāstīh nē[23] tarwēd[24]

ān[25] ī drōw-gōwišn was ud hu-gōwišn pad hu-gōwišnīh[26] hamēstār[27] u-š ā-iz[28] rāstīh[29] nē bōzēd

36.74 čiyōn-iš hangōšīdag ast ān[1] ī ka ān ī spēd-gōn[2] rāy harw rāstān spēd-gōn[3]

---

1 Td <zw'l>.
2 K <wNPŠE>.
3 Td + <MN>.
4 Td <twm my'n>, M <twm ->.
5 TdKTM <-TN'nd>.
6 Td <-z'lyh> eol.
7 K <tm>.
8 M <t'lk>.
9 TdKT <yycšn'>.
10 Td <hm'k->, B <hm'Yk->.
11 K <NNP->.
12 TdKTM <KYBA'wyh>.
13 Td <MN[W]š>.
14 TdKTM <NP->.
15 TM <-yhyh>.
16 TM w +.
17 Td <pl ->.
18 Td <l'yhytyh'>, KTM <l'y'tyh>.
19 Td <ylwc' PWN>, K <ylwc\'/šn'>, T <ylwc'š>, M <ylwnyh>, $J_{1,2}$, H <dlwc'yh>.
20 T < • > bol.
21 TdK <'ly't'>. TM <'lšyt' ->, A. <'lšt'>. – ShSh*.
22 Td -īh, K <-yh w> + sup. y.
23 Not Td.
24 Td <tlwwyt>, K <tlwyt'>.
25 K w +.
26 TM <hwyw ywb->, $J_{1,2}$, H <hwywwywb->.
27 Td hamēmāl.
28 TdKT <'c'>.
29 *nē-dādīh?

nē[4] drōzanān[5] (ī) ast kē-š siyā-gōnīh ud ast kē xšēn-gōnīh[6] [D7_204] ud ast kē kabōd-gōnīh[7] ud ast kē sabz-gōnīh[8] ast kē suxr-gōnīh[9] ud ast kē zard-gōnīh gōwēnd

36.75-76 ud harw ēk gōwišn ī harw rāstān ān ī drōzanān pad an-ōwōnīh[1011] [TD4_262] ēdōn[12] gugāh čiyōn hambasān-gōwišnīh-iz ī a-brahm[13] ī tarsāgīgān[14] [T60_56v] kē Yišōy[15] ī-šān[16] Mašīhā-iz[17] xwānīhēd[18] pad pus ī yazd ēdōn hangārēnd kū pus ī nē keh az[19] pid xwad ōy ast yazd ī a-mīrāg dārēnd

36.77 grōh-ēw[20] ham Mašīhā[21] rāy gōwēnd[22] kū murd[23] ud grōh-ēw gōwēnd kū nē murd

36.78 ud ān grōh-ēw ō ān[24] kē nē murd[25] gōwēnd ō ān kē murd[26] gōwēnd ō kē nē murd[27] ka nē murd [28]ō kē nē murd ka nē murd pad murd ō kē nē murd guft ka pad murd guft hambasān xwad-iz[29] ō xwēš gōwišn hamēstār

36.79a čē ka murd guft bē[30] ō nē murd guft ud ka nē murd [D7_205] bē ō murd [K35_146v] guft xambīdār ud škastār[1]

---

1 TM w +.
2 Td <yypyn'>, K <yyypytywn w>, T <yypytywn w>, M <-ywn'>.
3 Td -īh; KTM <- ywn'>.
4 Not Td bol., KTM <l'y>.
5 Not Td bol., KTM <ylwc' 'n>.
6 Td w +.
7 Td <kp\w/t ->, K <kwpt ->..
8 Td <wyypy'swn'yh>, K <yyp'y'swnyh>!, TM <yypšswnyh.
9 A.*; TdKTM <šwhl ->.
10 TdKM! <'n'wywnyh>, T <'nyw ywnyh>.
11 M <k'l>!
12 K + {AYT'}.
13 TdKM <' bly'hm>, T <' blš'm>.
14 K <-kyy'n>, T <tlYšk->.
15 Td <yšww>< K <yšwy ⇀yšww>, TM <yšwy>.
16 Td <ZK š'n>.
17 Td <mšYyh' c>, K, $J_{1,2}$, H <m'Yyh' c>, T <m'Yyh'y c>, M <m'Ykh'y-c>.
18 TdKTM <-TNyh->. – T + w.
19 Not Td.
20 TdKT <ylw'h-1> 2x.
21 Td <msyh'>, KTM <my'-yh'>.
22 T <-WNyt>.
23 TdKTM <mwlt'> 2x.
24 ShSh. + (hambasān).
25 TdKTM <-TNt'>.
26 TdKTM <mwlt'>.
27 TdKT <-TNt'> 2x.
28 Td ō kē nē murd ..... pad murd ..... ō xwēš gōwišn hamēstār
K ō kē nē murd ..... guft ka pad murd guft hambasān xwad-iz ō xwēš gōwišn hamēstār
TM ō kē nē murd ka nē murd pad murd ō kē nē murd guft ka pad murd guft hambasān xwad-iz ō xwēš gowišn hamēstār
29 KTM <hwtc>.
30 Td -š.

36.79b ud frārōn gāh ī yazdān[2] pad rāstīh zōr[3] ham-nērōg pad-iš spurr pattāyēd[4]
nērōgīhēd abēzag weh-dēn[5] ī mazdesnān[6] [T60_57r] xwad ō xwad
ud wišōbīhēd ud agārēnīd[7] <hm w'š y't'>[8] druz
čiyōn wēnīhēd[9] abarwēz-ōstīgānīh[10] ī abar-wardišnīgīh ud pērōzīh[11] ī ham-nērōgān[12] abar
wiškīd-zōrān[13] frazām-wišōbišnīh xwadīh-wišōbišn[14] ∵

DD.36.

36.80 ēk ēn kū ān-iz[15] škeft[16] [TD4_263] wišōbišn ī paydāg kū pad wārān Malkōsān[17] rasēd
ka pad wafr[18] sarmāg ī a-paymān a-padēxīh[19] ī gēhān frayist[20] ōšōmandān[21] mīrēnd
rasišnīgān-iz[22] ī ōšōmand[23] abāg garānīh ud grāyīh[24]

36.81 pas andar wisp-dānāgīhā[25] pēš-čārīh[26] ī Spenāg[27] Mēnōy ōwōn nihād čār[28]
kū sardag[29] ī būmān ēk ī xwānīhēd[30] J̌am-kerd war[31] [D7_206]
ī-š pad framān kerd J̌am ī šēd hu-ramag[32] ī Wīwanghān

---

1 K <šyyyt->.
2 TdKTM <ŠA'n'>.
3 Not Td.
4 TdKTM <-yyt'>.
5 Td <yhšn'>.
6 Td <myhyyYt'n>, KT <mhyyYt'n'>.
7 TdKTM <'k'lynyt(')>.
8 Td <hmw w'š y't'>, KTM <hm w'š y't'>, J.-D. *xāmōšīhēd.
9 TdKTM <-TNyh->.
10 TdKTM <- y ->.
11 Not K.
12 Td <-lwk'>.
13 Td <wyhytyt ->, K <wyhyt' ->.
14 TdT <hwtyh ->, K <hwtš ->
15 Td <ZKcy>, K <ZKc>, TM <ZK>.
16 Td <škyyp̄t>, K, $J_{1,2}$, H, DF <škyp'>!>, TM <škypt'>.
17 Td <mlkwky'n>?, TM <młk->.
18 M <wPWN>.
19 TdKTM <' ptšnyh>.
20 TdKTM <pl'yyt'>.
21 Td <'wsw'n' MN y'n'>.
22 TdK <lYkšn-,
23 Td <'wšmnnd>, K <'wš'mn>.
24 Td <yl'-yh>, KTM <yl'y-yh>.
25 TD <wyyp'šn'kyh'>, T <- y'n'-yh'>.
26 Td <- k'l->.
27 Td <yyp̄ynn 'km->, K <yypyn'y m->, TM <yyp̄yn'k m->.
28 TdKTM+ <'wyw''tc'l>.
29 Td <yylt'>.
30 Td <-TWNyh->, KTM <-TNyh->.
31 Td <-yt / 'hmYk' twl>, K <-yt' / wYMYTNtwl>, T <-yt' ŷmYk wtwl>, M <-yt' wmYk w twl>.
32 Td <AYΓlmk'>

abāz purrīhēd gēhān az[1] pāšom-tōmagān[2] mardōmān nēk-tōmagān gōspandān bāristān[3] urwarān xwālistān[4] xwarišnān

36.82 ān ōwōn abdīhā[5] abāz-ārāstārīh ī[6] gēhān abāz[7] [T60_57v] āmad[8] ī nōg mardōm ō dād hupēšag[9] bawēd ī ul-āxēzišnīh[10] ī ristān [11]

36.83 az-iz ān abdīh[12] paydāgīhēd nē[13] madan ī Gannāg[14] Mēnōy ō spurrīh[15] ī ān ī dādār [K35_147r] xwarrah ō harw čār

DD.36.

36.84 ēk ēn kū ka ān ī duš-dēn Dahāg kē-š[16] was-ōztom dēw ud druz pad az-kerb[17] abar frēg ast az[18] band[19] ī Frēdōn rahēd[20] ud pad ǰādūgīh[21] dēw bē[22] ō gēhān marnǰēnīdār[23] estēd ēk mard[24] ī tagīg az rist[25] pēš ul hangēzīhēd[26] xwānīhēd[27] Sāmān Kersāsp[28] ī pad ēk gad ī [TD4_264] gāwsar[29] ān druzīh škennēd[30] pad ān[31] ī [D7_207] frārōn bīm[32] ān Dahāg ō dād ud ristag[33] ī yazdān ānayēd[34] ∵

---

1 Not K.
2 Td <p'šw>, K <- tmk->.
3 TdKT/M <b'lY/yyyt->.
4 TdM <bhw'lY/yyt->, K <w'lYyyt->, T b\hw/'lYyt->.
5 Td/KTM <'p̄D/D̂ yh'>.
6 Td <∵>.
7 Not Td.
8 Td <y't' tn'>, KTM <-WNt'>.
9 A.; Td <y't''n pyšk'>, KT <y't' 'n pyšk'>, M <y't''n pyšk'>.
10 TdKTM <-h'c->. – Td -išn, TM not ul.
11 K <lYyyt ANEc>, T <l'yyt'n>.
12 Td <'p̄yyh>, KTM <'p̄yš = -s'>.
13 Not Td.
14 Td <yn' w>, K/T <g/ynn'y>, M <yn'k>.
15 TdKT w +, M <wyytlyh>.
16 K kē.
17 Td <'zw->, K <'zw ylp'>, T <'z ylp'>, M <'zylp'>.
18 Not T.
19 TdTM <bd>.
20 TdKTM <l'h->.
21 Td <y'tk->, K <-t\w/k->.
22 Td pad, M <bwn>.
2323 Td <mwlnc->.
24 Td <mlt'>.
25 TdK <lYyyt'>, T <l'yyt'>, M <lyyyt'>.
26 TdKTM <'wyyt->.
27 TdTM <-TNyh->, K <KYTNyh->.
28 Td <ylyy\'/p>!, KT <klyšyyp̄' = kls'yyp̄'>, M <klyš'yyp̄'.
29 TdKTM <y'wyy'l>.
30 TdKTM <škynyt'>.
31 Not Td.
32 Td <-l'wn'yh bym>, K <-lwn' wym>, TM <-lwn' bym>.
33 TdT <lYyyt->, K <l'yyt->, M <lyyyt->.
34 TdK <HYTYWyt'>, TM <-TŸWNyt'>.

DD.36.

36.85 ēk ēn kū ēn ī az zādān mardōmān kē āmurzīd[1] estēd Astwihād[2] nē ayāft[3] nē-iz hāzēd ō marg ud[4] pad ān a-hōšagīh[5] zōr ud ān ī a-wisānišnīh kār frasāwend[6] ō yazdān[7] kē +nigānōmand[8] ō-iz a-margīh[9] ī [T60_58r] abārīgān dāmān pad[10] fraškerd ∵

36.86a ēk ēn[11] kū gumēzag[12] razmīh ī[13] gumēzag ast xwarrahōmand ud dahišn[14] ī dādār ī pāyīhēd[15] pad abēzagīh ka nē[16] ayāft[17] druz ō wināhišn

36.86b čiyōn ān[18] gāw ī a-winast[19] ī xwānīhēd[20] *Haδayąm* ∵[21] ī wizārīhēd dagr-zīyišnīh[22] kē pad ān ī ōy zōhr[23] spurr ud sagr bawānd[24] ātaxšān[25] ud xwardārān[26] pad-iš ānābīhēd hamāg zōr ī āz az[27] Spenāg[28] mēnōy dāmān

36.86c pas zīyēnd[29] pad-iz a-xwarišnīh čiyōn ān ī hōm ī spēd ud frāšm ī [D7_208] purr-xwarrah kē dārēd[30] bēšaz[31] ī darmān ī a-margīh [K35_147v] ud pad-iš bawēnd[1] zīndagān hamē-zīyišn

---

1 K <-tk'>.
2 Td <'yytwyhyt'>, KTM <'yyt'ywh't'>.
3 Td <'y'p̄ → 'y'-ywt>?, KTM <''p̄t'>.
4 T.
5 KTM <-k'h>.
6 TdK(squeezed eol.) <pls'wynd>, TM <plyy-ywynd>.
7 T <-š'n'>.
8 TdK <k'n'wmnnd>, TM <mnwk'n> -ōmand/hēnd.
9 K <ymlyš>.
10 Not K.
11 Not K.
12 T <ywmck'> 2x.
13 Td <yw ~~myh~~>.
14 K <yhšk'>.
15 Td <-LWyh->.
16 Td + <~~'y'-ywt~~>.
17 TdKT <''p̄t'>, M <h't'>.
18 TdK + y.
19 Td <'wyyt'>.
20 Td <-TWNyh->, KTM <-TNyh->.
21 Td *haδašąm* ∵; K *haδayąm* •, T *haδayąm* ∵; M *haδayąm* ∵
22 TdK w +.
23 TdKTM <zwl>. – K + w.
24 KTM <-WNynd>.
25 TdKTM w +.
26 TdTM <hwwlt->, K <hwlt->.
27 A.; TdKTM <'cwm>.
28 Td <-nn'k>, K <-nn'y>, TM <-n'k>.
29 Td <zywnYkd>.
30 TdKTM <y'l->.
31 TdKTM <-šz>.

ud anīz[2] was frahīd[3] xwarrahōmandān abēzag ī drāz ast [TD4_265] pad[4] ōšmurd ∵

DD.36.

36.87 ēk ēn kū Gannāy[5] Mēnōy[6] ud dēwān dām kōxšišn[7] nē xrad-sardīhā dānišn-čimīgīhā[8] bē čihrīg-kārīhā ud waranīg-xwāyišnīhā[9]

36.88 ud Spazg[10] dēw[11] kē čihrīg ast pad nēst-zōr[12] (kerdan)[13] ī [T60_58v] dāmān[14] ēk abar did sārēnēd

ud čiyōn[15] nē ayābēd[16] ō sārēnišn ī andarg ahlawān sārēnēd[17] druwandān-iz abar druwandān

čiyōn nē ayābēd ō-iz sārēnīd[18] ī andarg druwandān sārēnēd[19] dēw abar dēw

36.89 ud xurdruš[20] Xešm čiyōn nē ayābēd ō kōxšēnīd[21] ī ahlawān abganēd[22] an-āštīh kōxšišn mayān ī druwandān

ka nē ayābēd ō ān-iz ī druwandān[23] [D7_209] kōxšīdārīh[24] kōxšēnēd[25] dēwān[26] druzān āgenēn

36.90 ēdōn-iz āz dēw ka nē ayābēd pad ǰūdārīh[27] ō ān ī weh andar

nixwārēd[28] pad xwēš čihrīg ō ān ī dēwān ǰūdārīh

36.91 ēdōn-iz margēnāg Astwihād[29] ī hamē ǰud-kerdār

ka nē ahlaw margōmand nē-iz andar yazdān[1] dāmān ān ī druwand mīrāg[2]

---

1 Td <-WN\'n/d>.
2 TdT <AHRNp'>, K <AHR nyck'>, M <AHRNyc'>.
3 TdKTM <pl'hyt'>.
4 Not TdK.
5 TdKT <ynn'y>, M <ynn'>.
6 Not TM.
7 T w +.
8 TdK <y'n"šn' - = YHWNšn->, TM <y'n'šn ->. – M <-išn \c/> eol.
9 A.; Td <kwlYk'n ∵ ->, K <wlYkk' ->, TM <wlYyy w ->.
10 M <wyyp̄'-zg>.
11 A.*; TdKT <ŠA'n>, M <ŠAA'n'>.
12 KTM <- zw'l>.
13 J.-D.; not TdK.
14 T (bol.) M w +.
15 T <——>, not M, $J_{1,2}$, H, DF.
16 TdKTM <''pyt'> +. – Td + ~~druwandān čiyōn nē ayābēd~~.
17 TdTM <-yt">.
18 Td <-yt">.
19 Td <-yt">.
20 TdTM <hwlddlwš>, K <hwlklwš>.
21 TdKTM <kwhššnyt'>.
22 KTM <-TN->.
23 TdKTM ka nē ayābēd ō ān-iz ī [D7_209 druwandān rep.
24 Td <kwhš'yt'l>, K <kwhšyt'lyh>, TM <kwhš'yt'lyh>.
25 KTM w +.
26 M <ŠAA'n'>. – T + w.
27 Td <ywpt-> 2x, -īhā 1x.
28 Td <swb->.
29 Td <'yyt"y wh't'>, KTM <'yyt'y wh't'>.

nixwārēd[3] ō[4] druzān pad margīh ī [TD4_266] xwad[5] ast ǰud-garīh[6] ī ham zōrān[7] abzārān[8] ∵ DD.36.

36.92 čiyōn [K35_148r] srawēnīd [T60_59r] dānāgān[9] dastwarān kū
pad fraškerd zamānag[10] nazdīk ka spurr mad ō zāyišn[11] ud ān kē[12] payrāyēd[13] zād[14]
pas a-zāyišnīh bawānd[15] mardōman ud gōspandān

36.93 ka widurd[16] ud murd bawānd[17] hamāg mardōmān ahlawān druwandān ī andar gēhān
ī[18] frāz mānēnd a-margān mardōmān ašō'ān kē-šān [D7_210] Astwihād[19] pad ǰōyišn[20] az pasīy[21]
ō margīh nē ayābēd/hāzēd[22]

36.94 ud spurr mad[23] ō dōšox[24] ruwān ī druwandān kē pašēmān[25] az[26] frēbišn[27]
ān[28] hamist zōr[29] ī zadārīh ud dardēnīdārīh ud kōxšēnīdārīh[30] ud wanīdārīh[31] ī čihrag ast ō[32] dēw
abar xwad dēw ud druz abāz wardēd[33]
xwad ō xwad kōxšēnd ud zanēnd[34] ud darrēnd[1] ud darrēnd[2] wišōbēnd

---

1 K <yyh'n>.
2 Td <mkl'k'>.
3 K <swb->.
4 Not M bol.
5 Not Td.
6 Td <cytylyh>.
7 TdKTM <zw'l->.
8 TM 2x.
9 K <-y'n'>.
10 Td 2x.
11 TdTM <ZLHWN-> 3x, K; M <-WNt'>.
12 T ka.
13 TdKTM <-yyt'>.
14 K <ZLYWN-> 2x.
15 KTM <-WNynd>.
16 Td <wtlt'>.
17 KTM <-WNynd>.
18 KTM.
19 Td <'yytwnd wh'c'>, KTM <'yyt'y wh't'>.
20 TdTM <ywyyšn'>, K <ywšnyy'n'>.
21 TKM <-š>, T <-yh>.
22 TdKTM <''p̄->.
23 Td <mtn'>.
24 KTM <ywš'hw>
25 TdT <-š'm->.
26 Not Td.
27 TdKTM <plyyp̄->.
28 K + hamāg.
29 Td <zw'l>, KTM <zwl>.
30 Td <kwšytyt->, K <kwhšsn'lyh->, TM <kwšsnyt->, $J_{1,2}$, H <kwšyn->.
31 TdKTM <HWBYWyt->.
32 M <OD>.
33 Td <wtltyt'>.
34 TdKTM <znynd>.

tā ka andar dōšox frāy[3] bawēnd

36.95 druwand ī pašēmān[4] az dēw ī dardēnīdag čēr[5] bawānd[6] [T60_59v] ud nērōgtar[7] bawānd[8] zēndānīgan[9] az[10] zēndānbānān[11] spurrīhēd

ān ī druwandān dōšaxwīh <pt'š>[12] čē abāz ēstēd[13] abzōn ī[14] [TD4_267] wināhān[15] ī az ān [16]♣ wināh ī-šān[17] kerd bērōnīhēnd az dōšox

36.96a ka-šān ēdōn āmēxtag-wināhān [D7_211] az dēwān[18] ān-iz wināh mēnōy[19] passāzīhēnd[20] pad ān ī widāxtag ayōxšust[21] 3 rōz ī rānēd[22] ars[23]

čiyōn-iš nām az ān ī ars drayāb[24] ī [K35_148v] hamāg pad ān ī ka ān zūr dēw harwist kunišngarān pad ān passāxt[25] widārēnd

36.96b kē-š wināhān ī az druz rōz 3 ēdōn wiškīd wēzēnīhist[26] ī āmēxtag-wināhān[27] čiyōn burrišn taštīhēnd[28] ud gardīhēnd[29] wināh

36.97 ud a-kārīh ī wišuftār druz rāy pad ān ī rōšn[30] sōhišn ī-šān dādār būd wispān [31]♣ ō wispān[32] ⎫ wēnēnd[1] wispān āmurzēnd

---

1 T <IYYkWNd>
2 Td <ylyn"yh>, KTM <ylynnd>.
3 TdKTM <pl''>. – TM w +.
4 TdKT <psm'n'>, M <pšym->.
5 Td <-yt' kwwcyl>, K, $J_{1,2}$, H, DF <-yt' k'cyl>, TM <-yt wkwcyl>.
6 TdK <-WNy/d>, TM <-WNynd>.
7 TdKTM nērōg.
8 TdKTM <-WNynd>.
9 TdKTM <zywšn->.
10 Not K.
11 Td <zynšnyp̄Yk'n'>, not K, TM <zynd'np'n'n'>.
12 TdKT <ywšhw'yh pt'š>, M <- pt'š-1>.
13 TdKTM <Yyyt->.
14 T <-WN'd>.
15 TdKM <wn'yšn' = wn's'n'>, T <wn'yšn'>.
16 M in 98 after bōxt.
17 Td <ZYš hw->
18 Td <ŠAA w>.
19 Td + <wwyyp̄>, T + w.
20 Td <pyy'~~n~~ yh-> + sup. <yy'c yh->, M w +.
21 Td <'ywkš->, KM/T <'ywš/š->.
22 Td <l'n"yt'>, KTM <l'n'yt'>.
23 Td <'lyh>.
24 TdKTM <yl'y'k'>.
25 Td ān ī passāxtag.
26 Td <wc'nyhyy~~y~~t?>, K <wc'nyhyyyt'>, TM <wc'nyhyyYt'>. – J.-D. wēzēn- (wrong).
27 T <- wn'yyšn'>. – M + <y MN>.
28 TdK <blšn'(/)tštyh->, T <bwlšn't'wštyh->, M <wbwlšn't 'wšt yh->. – ShSh *handāxt-.
29 Td <ylytyh->, K <gltyyh->.
30 TdKT <-n">.
31 Not Td bol.
32 Not M.

ud wispān wispān[2] rāy ō dādār[3] paywandīhēnd[4]

36.98 ud pas az[5] 3 rōz[6] [T60_60r] ka šōyēd[7] ⎫[8] [9]♣ pad ān ī pāšom šōyišn

widušt[10] pad ān ī škefttom[11] passāxt

bōxt[12] ⎭ pad ān ī spūrrīgtom[13] āmār

spūrrīg[14] bawānd[15] yōǰdahr abēzag harwisp[16] dām[17] ī dādār ī weh

DD.36.

36.99a ud druz pad ān ī xwēš zēn ud pad ān ī xwēš[18] rānišn ān ī xwēš [D7_212] kōxšēnīdārīh[19]

ud ān ī dādār [TD4_268] xwarrah ud ān ī yazdān pērōzīhēnd[20]

čē[21] nēst bawēd andar čār nēst[22] bawānd[23]

ud hamist arwēsīhēnd[24] aweštābīhēnd[25] ud ānābīhēnd[26]

36.99b ēd čē[27] purr-dardīhā ud spurr-uzmūdīhā ayārdēnd[28] abāz-awišīhā[29] pad ān[30] ǰudīh ī abzārān ī čiyōn gētīyīg margōmandān gyān[31] az tan ǰudāgīhēd wišuftagīhā ǰud-abzārīhā ud ānāft-zōrīhā [K35_149r]

---

1 TDK <-TNnd>, TM <-TNd>.
2 Td wisp, not M.
3 Td rep. bol.
4 Td <ptwnnyh->, K <ptwnyh->, TM <ptw yhynd>.
5 K <AHLc>.
6 Td + y.
7 TdKTM <YHWWNyt'>. – J.-D. *šust.
8 M cont.
9 Not M.
10 Td <-LWN YHWWNt' y't'>, K <-LWN'šn" twšt'>, T <-šn' / wtwšt'>, M <-šn' wtwšt'>.
11 Td <škyypt->, KTM <škypt->.
12 Td <-t">, K <b't'>.
13 Td w +.
14 Td w +.
15 TdKTM <-WNynd>.
16 TdKTM <-yyt'>. – TM w +.
17 Td -ān.
18 TdKTM <-E wl'n->
19 T <k' /snyt->, M. – *kāhēnīdārīh, cf. 84.1.
20 A.: pērōzīh ranǰīhēnd?
21 KTM w +.
22 T <BYNc HLLW / yt'>, M, $J_{1,2}$, H, DF.
23 TdKTM <-WNynd>.
24 Td <'lwyyyhynd>, K <'lwyyhynd->, T <'lwyyšynd>. – Cf. V.3.32f.
25 TdKT <'wštynd>.
26 TdKT <-yšynd>.
27 M <HNA-c>.
28 TdKTM <w 'sb'lynd>. – TdK + w.
29 Td -šīh.
30 TdK + y.
31 Td <HYA>, K/TM <-'n wHY/ŶA>.

36.99c ud ēd čē stardīhā[1] ud a-kārīhā ud a-ǰumbāgīhā mānāg[2] ō stī[3] ī čihrīg wizandišn[4] ī nigān abar nē ādūg ud abar hāwandīh kām čandišnīh [T60_60v] bērōn abganīhēnd[5]

ud ēč bahr[6] ud bahrān bahr ī az druzīh[7] ud tā-iz čand xwurdag[8] ī a-baxšišn andar ēn rōšnīh parwast az druzīh[9] nē mānēd[10]

36.100a ān ī Ahlaw-āgāh az xwad xwarrah ī dēn ī mēnōy pad ān ī rōšn kerb[11] [D7_213] a-sāmānīhā[12] ham-pērāmōn[13] ī āsmān[14] parwandīhēd

ka-š az harw kust ēw bawēd zahyāy[15] rāy 3 and-čand zamīg ī Ohrmazd dād

36.100b andar ān wirāstan ī dām ī-š dād pad ān ī xwēš kāmag[16] ud duš-dahišn[17] abāz[18] passāzēd

tanān ka-šān passāzišn [TD4_269] az-iz[19] ān gil[20] ī Ušdāštār a-kārīhā[21] xwārīh[22] ud purr xwārīh[23]

36.100c u-šān nam[24] az ān āb ī yōǰdahrēnīd Ardwīsur[25] ī a-niwast

u-š az ān ī weh pādār nimūn-iz[26] paywast

az-iz ān ī *Haδayąš*[27] gāw zōhr[28] ī hamēšag sagrīh[29] ud a-hōšīh

36.100d ud abāz dahīhēd[30] zīndagīh[31] ō tan

---

1 Td <yylt->.
2 TdKTM <nm'n'>.
3 Td <yyt'>!
4 Td <-Yk wcny->, K <-Yk y ycny->, T <-Yk wcnd->, M <-Yk' wcnd->.
5 TdKM <-Tyhynd>, K <-Tyhyn' ⭢-TNyhynd>.
6 Td <bhl>.
7 Td <ylwcy>.
8 TdKTM <hwlt->.
9 Td <ylwcy>.
10 TdKT <m'nyt'>.
11 KTM <ylp>.
12 K <Yyym'n->!
13 KTM <pylm->.
14 Td a-sāmānīhā!, K <'yym'n'>, TM <'yy'm'n'>.
15 TdK <zhyh>, T <zhy'y>, M <zhy'D>.
16 Td <-k'y>.
17 <dwšyhšn'> for dōšišnīh dōšišnīh?
18 Td + passāxt ud.
19 TdKTM <MN yc>.
20 TdKTM <TYNA> clay for *gar*.
21 TdK <'y'lyh'>, TKTM, $J_{1,2}$, H, DF <'k'lyh'>. – ahlāyīhā-xwārīh?
22 K -īhā.
23 K -īhā.
24 TdKTKTM <-š'nnm>.
25 TdKTM <'lkywswl>.
26 Td! <nmwnš> + sup. <c>.
27 Td *haδašąm* •, K *haδayąš*, TM *haδa* <y'w'wš>.
28 TdKTM <zwl>.
29 A.*, Td <-k' šyl->, K <-k' wšylš>, T <-k šyl->, M <-k' / wšyl->.
30 K <-WNt> + sup. <yhyt'>.
31 K -īhā.

dārēnd gyān ī [T60_61r] anōšag

bawēnd a-sōyišn[1] a-pōyišn[2] ud a-zarmān a-marg ud a-bēš a-yask[3] ud hamē-zīndag ud hamē-sūd

DD.36.

36.101a pas az fraškerd nē bawēd dēw čē[4] nē bawēd [K35_149v] frēb[5]

ud nē druz čē nēst drōzišn [D7_214]

nē bawēd angraman[6] čē nēst zadārīh[7]

nē bawēd dōšox čē nēst druwandīh

nē bawēd kōxšišn[8] čē nēst[9] Xešm

ud nē bawēd kēn čē nēst wizāy[10]

ud nē bawēd dard[11] čē nēst wēmārīh[12]

nē bawēd čēhāg[13] čē[14] nēst[15] bīm

nē bawēd niyāz čē nēst Āz[16]

nē bawēd šarm čē nēst zištīh

ud nē bawēd drōw čē nēst drōw-kām

nē bawēd ag-dēnīh[17] čē nēst drōw-gōwišnīh

36.101b ud nē bawēd wad čē abesist[18] tōhmag[19] pad ān ī guft estēd[20] kū

wispān duš-humadān[21] [TD4_270] duš-hūxtān[22] duš-huwarštān[23]

wispān wattarān[24] tōhmag[25] kirrēnišn[1] az Gannāy[2] Mēnōy

---

1 A.*; TdKTM <’y-wyšn'>.
2 Td <’pyšn'>.
3 TdK/T <’ Ẏ/Yyyk>, M <’yyyk'>.
4 TdKT w +.
5 Td <plyyyp̄'>, KTM <plyyp'>.
6 TdTM <’nylmn'>, K <’nylymn'>.
7 KTM w +, K -īhā. – Cf. 36.11, Dk.9.69.36.
8 Td <whš-> bol.?
9 Td nē bawēd.
10 TdT <yzy’y> KMT <yzyh>, A., $J_{1,2}$, H <wyz’y>.
11 T <-yt / wdlt'>, M <-yt wylwt'>.
12 T <-Twym->
13 K A. wrong. – A. cf. 24.2 čēhag.
14 Td <MN>.
15 Td + čē.
16 T(bol.)M <w’c'>.
17 K <’~~sn~~> + sup. <’ksn'y>.
18 Td <’pshyyt'>, K <’pẏsyyt'>, TM <’pY/ysyyt'>.
19 TdK <twm->.
20 TdKTM <Yyyt->, A. <YK->.
21 TD <dwšhw~~m~~> + sup. <mtwm> eol.
22 Td <-hwwht'>.
23 KTM <-hwl->, TdKTM, A. -waršt.
24 Td <-tl’’n>, KTM <-tlš’n>.
25 Td <twm->.

36.102 ud pad ān ī ōy wanīyīh[3] wanīyīhēd [T60_61v] harw wattar

ud pad wattarīh-wanīyīh spurrīhēd[4] harw weh[5]

ud andar zamānag ī spurr-wehīh [D7_215] ēč dard bēš pad ēč čār ō ēč dām handāxtan nē šāyēd

36.103a ān ī nōg[6] ka must ō tan pahikōbišn[7] ayāb tēx[8] burrāg[9] bē ō handām zanīhēd[10]

āmēxtagīh[11] ī ǰud-gōhr druz andar tan ō abzārān rāy

ud burrišn rēš[12] zāyēd[13]

36.103b ud pad ān zamānag ī hām-šādīh[14] ka [15]♣ handām ō⎫ handām pahikōbīhēd[16]

ayāb ān-iz ī čiyōn kārd[17] [K35_150r] ud šafšēr[18] ud warz[19] ud sang[20] ud tigr bē ō tan rasēd

ēč dard ud duš-xwārīh nē bē[21] padīrag ān ī nōg dard andar ān zamānag wihēd[22] ā[23] rasēd

36.103c čē nūn dard ī[24] az ān zanišn pahikōbišn[25] hamē az ān ǰud-gōhr[26] wiyēbišnīg[27] rāy

andar ān hangām hamāg ham-gōhr ud ham-sāzišn[28] ud hamē nē bawēd bēš

DD.36.

36.104 ud andar [T60_62r] ān nēktom[29] zamānag xwaršēd ud māh ud rōšnān[30] [D7_216] bawānd[31]

bē[1] nē niyāz ō rōz[2] [TD4_271] ud gardišn ud spīzišn[3] ī[4] frāšm

---

1 ShSh; TdKTM <yl->, Td <-nsn'n'>!.
2 TdKTM <ynn'y>.
3 TdKT <HWBYW-> +.
4 Td w +.
5 Td <ŠPYLyh>.
6 A. *<KWN>.
7 TdKTM <ptypšn'>.
8 TdKTM <t'D>.
9 Not Td.
10 KTM <-TNyh->.
11 Td <hm y't->.
12 TK <lyšn>.
13 Td <wzlyt"yt'>, K <wylt'yt'>!, TM <wylt"yt'>.
14 Td <h'm š't'n>.
15 Not Td.
16 Td <ptkyh->, K <ptypyh-/ptkpyh->, TM <ptkpyh->.
17 Td <YYKYNAy>, KTM <-NA>.
18 Td xer. <špw'yl> hole?, K <šp- ⇀ šypšy̰l>, TM <šyp->
19 Td <wl'z>.
20 TdKTM <KYPA>.
21 Td + sup. ō.
22 TdKTM <wwyh->.
23 Td <'>, KTM <'y>.
24 K <-ŷ>.
25 Td <ptkšn'>, KTM <ptkpšn'>.
26 Td <-ywhl>.
27 Td <wyyp->, K!TM <wyyp̄->. – A <w yyc->.
28 M only <wyyp̄šn'> bol.
29 Td nēkīh tom, K <nn->.
30 Td rōšn.
31 KTM <-WNynd>.

čē gēhān hamāg rōšn ud a-tār ud wispān-iz dāmān rōšn

36.105 awēšān-iz rōšnān bawānd[5] waxšān[6] purr-šedāy[7]

ud harwisp-iz dām ham-kām ud ham-dōšišn[8]

36.106a kadāmagān-iz[9] margōmandān[10] pad nēkīh ī wispān dāmān an-arešk ud ham-rāmišn

u-š gāh ud rāmišn ān urwāzēd ī-š mad estēd[11]

36.106b az ān xwarrah ī wispīhā tuwānīgīh[12] ī ōy ī wisp-weh[13] kē āgāh wispān wisp[14]

pad[15] xwēš[16] spurr-xwābarīh wisp-čārīh

ud[17] baxšēd[18] ō kerbakkarān[19] sazāg-pāyagīh[20]

ān zōr ī ǰadag-xīrīh[21] wehīh ud radīh ud[22] āhenǰīdag āhenǰīdag āhenǰīdār ī[23]

36.107a čiyōn guft abar ān ī ōy dām ud tuwān[24] kū

ātaxš wādgar[25] ud[26] ātaxš ābgar[27] ud ātaxš gilgar[28]

ud wād[29] ātaxšgar[30] [T60_62v] ud wād[31] ābgar[32] ud wād gilgar[33] [D7_217]

ud āb ātaxšgar[1] ud āb wādgar[2] [K35_150v] ud āb gilgar[3]

---

1 M <BA>.
2 Td <ylwc' y>, KTM <lwc>.
3 Td <yy'c->, KTM <yypyc->.
4 TdKTM.
5 KTM <-WNd>.
6 TdKTM <'hš'n>. –Td + <wwyypcc ⭢-p'nc>.
7 Td <pwlwšyp̄'y>, K!TM <pwlwšyt'y>. – purr-wišīdāy?
8 TdKT <ywhš->. – Av. hazaoša.
9 Td <kwt->.
10 M<mlg'n'>.
11 K <Yyyt->.
12 K -īhā.
13 Td <wyypwyh>, KT <wyyp'( )wŷh>, M <wyyp̄' HŶA>.
14 Td <wyyp'nwyyp'>.
15 TM w +.
16 TdKM/T <hwy/yš>.
17 KTM.
18 Td <wHLKwyhyh WNyt'>
19 Td <-kyl->, KTM <-k'yl->.
2020 Td <-l'n' wyyp̄'k- >, KTM <-l'n wyyp̄'k ->.
21 Td <- hylyh>.
22 KTM ww.
23 Td <'hnc't'lyh>, KTM <'hnc't'l y>.
24 Td <tww'n> hole? (not A.), KTM <twb'n>.
25 Td (\'/tyly>, K <- yl>, TM <w'tyl>.
26 Not TdK +; TM +.
27 TdKTM <m'yl>.
28 Td <tyn'l>, KTM <TYNAkl>.
29 Td <ww't'>, M+ <ww'thškl>.
30 TdT <- kl>, K <- yl>.
31 Td <w't">.
32 TdKTM <m'yl>.
33 Td <TYNAyl>, KTM <TYNAkl>.

ud gil[4] ātaxšgar[5] ud gil[6] wādgar[7] ud gil[8] ābgar[9]

36.107b mēnōy wihān-iz[10] mēnōy wihān-iz[11] gētīy

ud[12] wihān-iz[13] gētīy wihān-iz[14] mēnōy[15]

36.108 pad ōy hamēšag tuwānīgīh ī wisp-iz-išān[16] ruwānān [TD4_272][17] ud frawahrān[18] kāmag ud dōšīhišn[19]

ud ān ī[20] dādār xwarrah ud ān ī dādār framān abē-ranǰ[21] ud purr-urwāz

36.109 pad[22] homānāg ī[23] drayābān ud rōdān[24] ud kōfān urwarān ud abārīg[25] ābān-kerbān[26] dahišn xwārīhēnd

ud brāzīhēnd-išān[27] ruwānān frawahrān

xwad-iz[28] kōdag mēnōyān hamist mārišnōmandan[29] pad-iš rāmīhēnd ud urwāhmīhēnd[30]

ǰāwēdānīg[31] frā-yaštīg[32] andar ān spurr-urwāhm[33] winnārīhēnd[34] ∵

DD.37.

---

1 Td<- wkl>, K <-šyl>, T <-škl>. – TM w +.
2 Td <- kl>, KTM <- yl>.
3 Td <tyn'l>, K <TYNAkl>, T <TYNAkl wTYNAkl>, M <TAkl wTYNAkl>.
4 Td <TYNAk'>.
5 TdK <-šyl>, TM <-škl>.
6 M <TYNAk>.
7 Td <ww't'yl>, K <w'tyl>, T <- kl>, M <w'tkl>.
8 Not TM, $J_{1,2}$, H, DF.
9 TdK <MYAyl>, TM <MYAkl>.
10 TdKM <wh'n'yc'> 2x, T.
11 T <wh'n'yc> +.
12 J.-D. + (gētīy) (which is nonsense).
13 M <wh'n'yc> 2x.
14 TdKT <wh'n'yc'>.
15 K + {wh'n'yc'}.
16 TdKT <wyyp' MEš'n'>, M <wyyp' wMEš'n'>.
17 Middle of page 6 lines no writing because of bleed-through?
18 Td <p'hl'n>.
19 Td -išnīh, K!T <ywšyhšn'>, M <ywhšyhšn'>.
20 Not KM, not T 2x.
21 Td only <BRA>, KTM <BRA lnc'>.
22 Not Td.
23 Td <hwmšn'k y / OD>, K <-n'k'd>, TM <-n'k OD>.
24 Td <LWTE>.
25 Not K.
26 Td <'p̄'rYk / 'p̄'n klp'n'>, K <'p̄'n' ylp'n' w>, T <w 'p̄'n' ylp'n' w>, M <'p̄'n ylp'n'>.
27 Td <-yhyt'y''n'>, KTM, $J_{1,2}$, H, DF <-yhyn wy''n'/wš'n'>.
28 Td only <BNPŠE>.
29 Td <m'lšn' •• mny'n'>, KTM <m'lšn' mnd'n'>. – K w +
30 Td <'wlw'hlmyh->.
31 K <y'wytYk →y'wyt'Yk?>.
32 Td <yštYk'n>, K <yštYk-x1>, TM <yštYk w>.
33 TdKT <yypwlw'hm>.
34 K <yw'hlyh->.

37.1 37om pursišn[1] ān ī pursēd kū

paymān[2] ī kerbag ī paydāg ēg-imān kerd was ast ayāb nē čiyōn ast ∵

37.2a pāsox ēd[3] kū

harw [T60_63r] menišn [D7_218] ud gōwišn ud kunišn kē-š bar rāmišn ud nēkīh

ud pāddāšn[4] ī burzišnīg ī ka bar ī nēk ayābišnīg[5]

ud abzōn ī menišn[6] ud gōwišn ud kunišn čimīg humad hūxt[7] huwaršt

kē[8] hangerdīgīhā kerbag nām[9]

37.2b bar[10] rāmišn ud burzišn ī ruwān ī-š[11] pāddāšnīg[12]

rasišn[13] az ganǰ ī[14] [TD4_273] hamēšag-sūd ī anōšag ī a-kanārag

kē haguriz[15] nē abesīhād[16]

37.3 ān rāy paymānag[17] ī kerbag wasīh[18] [K35_151r] nē[19] bawēd

čē harw kē-š wēš warzīd pad[20] wēštar warzīd[21] ān bar wēštar xwēšēnīd arzānīgtar

ud nē ayābīhēd[22] ō spurrīh[23] ī[24] ān ī paymānag az ān wēštar nē[25] ayābēd nē abāyēd[26]

[27]♣ ud nē-iz ayābīhēd bē ō spurrīgīh ī a-kanāragīh kanārag ⌋ ∵

DD.38.

38.1 38om[28] pursišn[1] ān ī pursēd kū

---

1 Td + passox, KM + w pāsox ∵ .
2 Td kū paymān 3x, KT 2x, M 1x.
3 Td ēn.
4 Td <’p̄’ty’šn'>.
5 TdKTM <’’p̄->.
6 T Mn'-, M <mn->.
7 Td <’p̄\hw/’t> w.caret, KT <hww->, M <hw->.
8 Td <MN> + {menišn}, K <wMNW> bol.
9 Td <ŠM>.
10 TM + w.
11 Not Td.
12 TdTM -šnīg, K -šnīh.
13 TdKTM <lyy->.
14 K + w.
15 TdTM/K <hkwlc'/c>.
16 TdKTM <’p̄yyh’t'>.
17 Td paymān.
18 TdKTM <KBDyh>.
19 Td <l’y>.
20 K w +.
21 Td <l’t'>.
22 TdKTM <’’p̄-> +.
23 Td spurrīgīh.
24 KTM.
25 Not Td.
26 Td <’p̄’t'> + sup. <’yt>.
27 Not Td.
28 Td <30 4 3 wm>, KTM <30 3 3 2 wm>.

čim ud wihān[2] ī kustīg bastan čē

ast kē ka [T60_63v] frāz bandēnd[3] ēdōn wazurg arzōmand[4]

ud ka [D7_219] nē bandēnd[5] ēdōn garān wināh guft estēd ∵

38.2a pāsox ēd kū

wisp-weh[6] mēnōyān[7] mēnōytom ud[8] xwadāyān[9] xwadāytom[10] dādār ī wehīgān

nē niyāz ast ō driyōšān[11] mardōmān pad ēč xīr[12] ud tis[13]

čē-š[14] hamāg xwad u-š padiš kāmag-xwadāy[15] ud wispān-tuwān

38.2b az mardōmān[16] ēn xwāhēd drīst-wimandīhā[17] estādan[18] ī pad rāst bandagīh[19]

nē-iz paywand ī az ān bandagīh[20] ud nē[21] nišānīh-iz[22] ī bandagīh[23]

38.3 čiyōn wēnīhēd[24] rōšn paydāg andar hamāg[25] dād dēn ud wurrōyišn hamist mardōm[26] [TD4_274]

pad nām ud paristišn[27] ī yazd[28] namāz pad mādagwartar ud frēzwānīgtar a-wizīrišnīgtar

ud harw rōz andar[29] paristišn ī yazd[30] namāz[31] burd[32] pad mahist kār hangārēnd

---

1 Td + pāsox ∵ , KM w pāsox ∵ .
2 Td <nyš'n'>, KTM <wh'n'>.
3 Td <-x2> 2x, TK <-ậ->, M 0, $J_{1,2}$, H, DF <-WNd>.
4 Td arzānīg.
5 Td <-x2>, TK <-ậ->, M 0.
6 Td <wyyp'wyh>, KTM <-wŷh>.
7 Not M.
8 K <MN>.
9 TdKTM <hwt''n'>.
10 Td <hwt'twm>, K <hwt' / twm>, T <-t'y twm>, M <-t' twm>.
11 Td <dlywy∴š'n>.
12 TdK <hyl>.
13 Td <MN YNE>, K!T <wMNYNE>, M <wMN YNE>.
14 Td čē.
15 K <-t'>.
16 K <-TA> + <'n> added.
17 TdTM <yrwyyYt' wymnyh'>, K <yrwyyt' / ymnyh'>. – M w +.
18 Td <-WNyt'>, KTM <Yyyt->.
19 TdTM <bwn->, K <bwnYk'>.
20 TdKTM <bwn->.
21 Not Td.
22 TdTM <nyy''n->.
23 TdTM <bwn->, K <bnYk'>.
24 TdKTM <-TNyh->.
25 TdKTM hamē.
26 K <-TA'n'> + <'> sup.
27 TdKTM <plYyyt(')-> +.
28 Td <d't'>.
29 TM 2x, $J_{1,2}$, H, DF andar dēn.
30 TdT <d't'>.
31 K w +.
32 TdKTM <bwlt'>.

38.4 ud pad nigerišn[1] ī gētīy ud gōhr[2] dānišn-čimīgīhā[3] az[4] namāz-barišnīh ēč sūd ī [D7_220] gētīyīg [T60_64r] [K35_151v] nē paydāg

ī[5] čiyōn az draxtān bar ud az xwarišnān mizag[6] ud az spramān bōy az gōnagān[7] bām az wiškuftagān[8] hu-čihrīh ud ♣ az rūragān ⌉[9] bēšazišnīh[10] ud az saxwanān wizīdārīh paydāg

38.5 bē ēwāzīg sar-frōd-āwarišnīh[11] pad ērīh nišānag[12]

čiyōn ka sar ī andar tan[13] abartom andar[14] bālistagtom[15] ud tā-iz[16] ēr-pāyag ī[17] andar tan ī azērīgtom[18] andar menišn[19] ī pad paristišn[20] ud nām-namāzīh[21] frōd āwarēd[22] abar zamīg nihīhēd[23]

ud nimāyišn[24] ast ī[25] abar xwad pad kehist[26] bandagīh[27]

38.6 abāg ān kū az draxtān xwarišn abārīg ōšmurd[28] was sūd ī gētīyīg paydāg az[29] namāz burdan[30] [31]♣ ān nišānag[32] ud nimāyišn paydāg ⌉

pas-iz ān nišān ī ērīh bandagīh[1] [TD4_275] ast wazurg

---

1 K <nyŷl->, T <ngŷl->, M <gŷl->.
2 TdT <yw'hl>.
3 K <d'n"šn'- = ŶHWWNšn' ->.
4 Td <MNW>, K <wMNW>, TM <wMN>.
5 Td -īh.
6 TdT <mc->, KM <myc->.
7 Td/TM <g/ywn' k'm>, K <ywn' k'n'>.
8 TdTM <wyš->, K <wš->.
9 Td <MNW / mwlwlk'n>, KM <MN MN lwlk'n>, TM <MN w mwlwk'n>.
10 TdKTM <-šc->.
11 A.; Td <yylplwt yhyt' wywwšn'yh w>, K <yylp lwtyhyt' ywwšn'yh>, T <yylplwtyhyt' ywwšn'yh w>, M <yylplwyhyt' wywwšn'yh w>.
12 TM <nn->.
13 Td <swtn'>.
14 A. *omit.
15 TdKTM <-lYyytk->
16 Td <wwc>, TKM <wOD-c>.
17 M <-k OD>.
18 Td <'pl->.
19 KTM <mn->.
20 TdTM <plyyt->, K <plYyyt->.
21 Td <ŠMyh nm-> KTM <ŠMy nm->.
22 A.; Td <plwt'yhyt' / ywwtyt>, K <plwt'yhyt' ywwtyt>, T <plwt'yhyt / w ywwtyt'>, M <plwt'yhyt ywwtyt'>.
23 Td <-TWyhyt'>.
24 TdK + y.
25 Td <AYT'yh>.
26 Td <kwšyt'>, KT <kšyyt(')>.
27 TdKTM <bwn->.
28 T <-t' / w>, $J_{1,2}$, H, DF <-ltn'>.
29 KT <MNW>.
30 Td <bwlt'>, KTM <bwltn'>.
31 Not Td.
32 K <nyššnk'>.

38.7 a-maragīhā[2] mardōm namāz-barišnīh ō yazd[3] frēzwānīgtar[4] [D7_221] dārēnd[5]
ud az ān ī ka[6] [T60_64v] pad nām ī yazd[7] draxt[8] kārēnd ud <’pl>-išn[9] xwarēnd[10]
ud abārīg ān[11] ī gētīyīg[12] kār[13] ī gētīyīg-sūdīh[14] warzēnd[15]
ud az-iz ēn ēk kār ī ham-gēhān[16] hamāg wurrōyišn[17] pad kardag[18] dārēnd

38.8 ud pad warzišn a-maragānīg ōstagīhā[19] paydāg kū
andar men andar[20] paristišn[21] daxšag nišān[22] wazurg kār ud pad-iš wazurg bōzišn

DD.38.

38.9 ēn band ī kustīg xwānīhēd[23] ī pad mayān tan bandīhēd[24] bōzišn čim wasīhā ast

38.10 u-š fradom bōzišn ēn kū
ōy[25] ī yazdān paristag az ān ī a-drōw[26] dēn kē-š nimāyišn dānišnīg
abāg tāštīg [K35_152r] šnāyēnišn[27] pad xrad ī[28] rāstīhā dēn
ān[29] mēnōy ud ristagīg[30] ud wurrōyišnīg[31] nimāyišn[32] pad[33] tan dāšt
āstawānīh ud yazdān bandagīh[1] ī dēnīg-ēwāzīg[2] pad-iš guftan[3] ud ō-iz dēnīgān framūd[4]

---

1 TdKTM <bwn->.
2 Td a-maragānīhā.
3 TdT <šyt'>, KM <y’yt'>.
4 Td <-w’ntl>.
5 Td <-NN ’nd>.
6 KM + y, T + <y / y>.
7 TM <y’t">.
8 TdKM/T <y/dlht'>.
9 TdTKM <’pl->.
10 T <-EN\t/d>, M <-ENt'>.
11 TdKTM!
12 T rep. bol., M 2x.
13 K -īh, T <—>, not M.
14 Td <-t’’ w swtyh>.
15 Td <wlc’nd>.
16 TdKT <hmyš’n = hmsh’n>, M <hmyy’’n>.
17 Td <-k' lwy->, K <-k / lwy->!, TM <-k wlwy->.
18 M <krt'>.
19 Td <’wyytyh’>, KTM <’wyytkyh’>.
20 TdKTM <myn' BYN>; read mēnōyān? POS
21 TdKTM <plYyyt->.
22 Td <wyhšn' yyh’n'>, K <dhšk' nyy’’n'>.
23 TdKTM <-TNyh->.
24 Td <bYyhyt'>, TK <bnŶyhyt'>.
25 Td <OL>.
26 Td <’pyb’>.
27 Td <šn ’snš’n'>, K <šn\’/sn š’n'>!, TM <šn’snš’n>.
28 Td -īh, K y, not TM.
29 K <MN>.
30 Td <lYyytk- →lYyyYtk-?>
31 Td <-k' lwy->, K <-k' / wwlwy->, TM <-k' wwlwy->.
32 TM <nn->.
33 Td <pt'> + bol.

čiyōn ān [D7_222] yazdān dēn sūdōmandān[5] dastwarān
ōwōn ham-iz framān-burdārīhā [T60_65r] bōzišnīg[6] čim ∵

38.11 ēk ēn kū čiyōn ōstīgānīhā[7] ēwarīg kehist bandag[8] ud mahist[9] xwadāy[10] sazāg[11]
ka [TD4_276] dārēnd abar[12] tan band bandagīh nišān
čiyōn nē ēwēn[13] ān andak[14] andar-iz[15] zamān[16] pad a-sālār dāštan kē[17] bandagīh[18] raftan
nē-iz sazāg raft[19] abē-bandīhā[20] bē az[21] daxšag ī xwadāy bandagīh[22] ∵

38.12a ēk ēn kū andar[23] dēn framūd estēd[24] menišn[25] gōwišn kunišn az wināh bastag pad band dāštan
ud čiyōn band[26] az bastan[27] (ī) wināhīhā az pākīh[28] ī menišn kē-š xānag[29] dil
ham band[30] ī bandagīh[31] daxšag[32] mayān[33] ī tan ud pēš dil dāštan[34]
daxšag[1] ud nišān ī[2] bast-wināhīh[3]

---

1 TdKTM <bwn->.
2 TdKTM -īg.
3 Td <-t' w>, K <-t'>, TM <-tn' w>.
4 T <plmt'>.
5 TdTM <-nd 'n>.
6 TdKM; T w bōzišn.
7 Td ōstīgīhā, K ōst\īg/īhā, TM, A. ōstīgānīhā.
8 TdKTM <bwn-> +.
9 K! <m'sn ⟶mhyyyt>?
10 K <-t'> eol.
11 K <yyc''k> 2x. – TdKTM w +.
12 M+ <mtn'>, J_2 <'mtn'>, J_1, H, DF <AMT>.
13 TM -ag.
14 Td <ynYk>.
15 Td andar.
16 Td zamānag.
17 A.; Td <'sny'lyh štn' MNW >, K <'ŝny'lyh štn' MNW >, T <A sny'lyh štn' MNW >, M <A PWN sn'lyh štn' MN >. – ShSh *ud az.
18 T <bnYk->.
19 Td <-WNtn'>, T w +. – $J_{1,2}$, H, DF + pad.
20 Td <'p̄D bYyh yh'>, K <A bndyh'>, T <p̄yD bnd->, M <'p̄yD bnnd yh'>.
21 Not Td.
22 KT/M <bnY/Ŷk->.
23 Not M bol.
24 KTM <Yyyt->.
25 KTM <mn-> +.
26 TdK! <bnnd>, TM <bwny>.
27 Td <-tk>.
28 Td <DKYA-Yk>, K <Y̰KYAyh>, TM <DKY̰/YAyh>.
29 TdKTM <BYTA>.
30 Td <bd>, T <bwny>.
31 TdT <bwn->, K <bwndk'>!, M <bwnd->.
32 T w +, M <wŷhyh>.
33 KTM w +.
34 Td <yhyhštn'>, M <-št'>.

ud hamēšag-ayādīh ī ō xwēš menišn

38.12b handēmānīgān[4] wēnišn ān niyābagīh ī pad band dāštan ī [D7_223] pad menišn gōwišn kunišn az wināh

ī pad-iz uzmāyišn[5] paydāg

was pahrēz-dāštārīh[6] ī ham band[7] pad čim ud wihān az was [T60_65v] wināh

wēš-ayādīh ī-š pad ham rāh[8] pad ān pahrēz ∵

DD.38.

38.13 ēk ēn kū pēšēnīg[9] dēn-āgāhān[10] bē ō amāh pasēnīgān[11] ō amāh ēn sraw paywast[12]

ka Ēbgad[13] [K35_152v] bē dām mad frahīd[14] dēw ud parīg dwārīd[15] hēnd[16] pad būm [TD4_277] andarwāy ud tā[17] ō azēr ān[18] ī starān gāh

38.14 u-šān dīd[19] wasān rōšnān ān-iz ī dēn xwarrah[20] kē[21] band[22] ud darbuštīh ud parwand ī wispān kāmagān kerbagān ka brāzīhist[23] rōšn kustīg homānāg

u-š parwast pad parwand wispān rōšnān čiyōn parwand ī ān ī harwisp-āgāh[24] xrad parwast[25] bawēd wispān-āgāh[26] yazdān[27]

38.15 ān wazurg xwarrah ī gumān-wizār[28] abēzag dēn ēdōn hu-čihr[29] ud dūr-brāzišn[1] [D7_224] būd[2]

---

1 KTM w +.
2 M <-nnd>.
3 Td <byyt" wn'syh'>, K <byyt' wn'syh'>, T <byyt' wn'syh>, M <byyt' wn's> eol.
4 Td -īh, K <hny'm Yk'n'>.
5 Td <'wzmyšn'>.
6 TdKTM <- y ->.
7 Td <hmbnd>.
8 TdK <hml's>.
9 TdKM <pyy'-yn->.
10 TdK <'k'y''n'>, TM <'k'sy'n>.
11 TdKTM <pyy'-yn->.
12 K <ptwwyyt'>.
13 TdKM/T <'-ywby/gt'>.
14 TdKTM <pl'y't'>.
15 TdTM w +, K! ww +.
16 Td < ∵ >.
17 Not Td.
18 Not Td.
19 TdKM <-TNt'>.
20 Td <ZKc Y-SE ŝn'>.
21 Not K.
22 Td <bd>.
23 Td <-yhyt'>.
24 Td <-yyt' 'k'syh>.
25 Td <plwyyp̄ '>, K <plwwyyt'>.
26 Td -īh.
27 KT <š'n>.
28 Td + y.
29 Td <hwcyh>, M <cyhl>.

čiyōn gōwīhēd andar[3] mānsr kū

aybiyānghan[4] ī star-pēsīd[5] ī mēnōyan-tāšīd[6] weh dēn ī mazdēsnān[7]

38.16 tarsīd[8] harwisp[9] dēw ud druz az wazurg xwarrah ī [T60_66r] dēn

guft kū

pad ōšmurišn warzišn rawāg-dahišnīh[10] ī ham ristag[11] ī frazānag dēn hamāgān[12] druzān ānābīhēd

fraškerd pad kāmag ī axwān[13] dahīhed

38.17 ān-iz[14] tars rāy ēč az dēwān[15] druzān mazantom[16] az dēwān nē dwārīd ō sāmān[17] ī ān ī abardom srišwadag[18] ī pad abēzagīh[19] an-Ēbgadīh[20]

38.18 framāyēd[21] andar dēn bē ō mardōmān abērtar bē ō dēn-burdārān

pad [22]♣ ān ī dēn ān parwand[23] aybiyāst kustīg ēw az gētīy gāh ud dēnīg[21] ⌉ andar mayānag srišwadag[24] nazd ō [TD4_278] abarīgtom[25] srišwadag[26] ī tan[27]

DD.38.

38.19 ēn[28] kū J̌am ī šēd[29] ī Wīwanghān[30]

kē andar gētīy-rawišnīh pad ān ī [D7_225] gētīyīg kār purr-farroxtom[31]

---

1 M dūr // brāzišn.
2 Td <-WNyt ∵ >, K <-WNt>!, TM + < ∵ >.
3 K w +.
4 Td <’yypyh’nyk'>, K <’yypy’-ynšn'>, T <’yypš’ny’n'>, M <’yypy’’ny’n'>.
5 Td <- pẏyyt'>, K <- pYyyyt'>, T <- pYyyYt'>, M <- pyyYyt'>.
6 Td <-twhš->.
7 Y.9.26
8 TdTM <tlyyYt'>, K <tlYyyyt'>.
9 Td <-yyt'>.
10 M <lwb’ wyh->.
11 Td <hmlyyYtk'>, KM <hmlYyytk'>, T <hm lYyytk'>.
12 KTM; Td <hm’y’n>.
13 Td -īh.
14 M <ZK>.
15 TdKTM <ŠA’n'> +.
16 K <m’z ⇀mz->.
17 TdK <y’m->.
18 TM <ylyš->.
19 Td <-k'y>.
20 TdKTM <’n’sbyt->.
21 TdKTM <-yyt'>.
22 Not TdK.
23 T w +.
24 Td <-šw\t/k'>, TM <-šwk'>.
25 TM, $J_{1,2}$, H, DF <’cyl->.
26 KTM <-šwk'>.
27 TdKTM + y.
28 Td ēn-iz.
29 M <ymšyt>.
30 TdKTM <wywwyh’n'>.
31 TdK farroxtom.

ud wispān kišwarān[1] sēǰ[2] margīh [3]♣ abāz-dāštār a-zarmānīh ud a-margīh ⎫ būd[4] winnārdār[5]

ka az druz frēbīhist[6] u-š [K35_153r] az Ohrmazd bandagīh[7] bē[8] ō abardom xwadāyīh[9] ārzōgēnīd

38.20 u-š [T60_66v] dām-dādārīh abar xwēš guft

ud pad ān drōzišn abar anōdag būd az[10] rāy[11] xwarrah

u-šān kirrēnišn[12] dēw ud mardōm[13] andar ān kirrēnišn abesīhīd[14] az dast[15] ī Bēwarasp[16]

38.21 u-š[17] āmurzišn zayist[18] az dādār ī purr-xwābar

u-š pad[19] tōzišn ī ān hištan[20] ī bandagīh[21] ī dādār[22]

ā-š guft handarzēnīd bē ō pasēnīgān[23] u-š az yazdān[24] nigēz[25]

abāg was frārōn kār **kē** nērōg ī sēǰ[26] **abar** wizārīhēd

ud rāh ī paymānag **abar** zōrīhēd

ka[27] band pad mayān dāštan[28] bē ō mardōmān framūd ham framāyēnd

ōy purr-xwarrah dahībed ī gēhān-xwadāy[29]

ud pad-iz[30] xwarrahōmandīh hu-dahišnān daxšag[31] ∵ [D7_226]

DD.38.

---

1 A.*; TdKTM <wyyp' 'nyšwl'n(')>.
2 A.*; Td <wyyc'>, KTM <wyyp'>.
3 Not M.
4 Td <-WNyt>.
5 Td <-yt w'lt'l>, K <-WNt wyn'l->, TM <-WNt' wyn->.
6 Td <plyyp̄'yhyt'>, K <plypyhyyt'> TM <plyyp̄'yhyyt'>.
7 Td <bwn->.
8 Not K.
9 Td <-t'y-yh>, KT <-t'-yh>. – Td + w.
10 Td <bwtwm> eol.
11 TdKTM <lyD>.
12 TdKTM <yl-> + . – Or darrēnīd?
13 TdKTM <mlt->.
14 Td/TM <'p̄yyhy/Yt'>, K <'p̄yhyyt'> + sup. <yyhyt'>.
15 TdKTM <Yyyt'>.
16 Td <wwlyypk'>, KTM <wwlyyp̄k'>.
17 Td <'c>.
18 TdKTM <z'yyt'>.
19 Td andar.
20 Td <-WNym>, K <-x1>, T <-ą>, M <-0> >, $J_{1,2}$, H, DF <-WNd>.
21 TdK <bwn->.
22 Td + y.
23 TdK <pyy-ynyšn(')>, TM <-ynÛy'n>.
24 Not TM, $J_{1,2}$, H, DF.
25 K <-'n nyck'>.
26 TdKTM <sc>.
27 Td + pad.
28 K <-t'>.
29 K <-t'>.
30 K w +.
31 Td <hwyš'n' / yhšk'>, K/TM <hwdhšn' 'nd/yhšk'>.

38.22 ēk ēn kū čiyōn pad ān čim ī az[1] yazdān[2] [TD4_279] paywandīhišn[3] framūd
pēš-iz az rasišn[4] ī Spitāmān Zarduxšt[5] ud dāštan[6] kustīg
ud pas ān ī yazdān waxšwar[7] ahlaw Zarduxšt ī weh mēnōyān framāyišn ī[8] dēn nigēzišn[9] framūd
abāg guft ī yazdān stāyišnīg [T60_67r] Abestāg[10] ī[11] abar āstawānīh ī pad weh-dēn
ham dēnīg parwand dēnīg nīrangīhā[12] pērāmōn[13] ī tan azabar ī ān ī wahumanīg wastarg haspīhēd[14]
čiyōn ham-kōs[15] parwandišnīh[16] ī xrad kē-š dēn tōmag

38.23 ān srawīhēd rāstīhā kū a-maragān mardōm[17] ham-ristagīhā[18] ham frārōn parwand dēn nīrangīg
bandagīh[19] (ī) dādār nimāyišnīg[20] pad [K35_153v] mayān ī tan haspīhān[21] dārēnd
nērōg ī seǰ škasttar[22] ud rāh ī ō wināh bastagtar ud kāmag[23] dēwān kastagtar[24] bawēd ∵

DD.38.

38.24a ēk ēn kū āšnāg kū
ka ōy mad kē [D7_227] abē-bandīh[25] ud an-aybiyāghanīh[26] pad dād framūd
škefttar[27] ud garāntar[28] seǰ[29] andar āwām ōwōn paydāgīhist[30]
ī ham-gugāh ō ān[31] dēn nigēz[1] gōwīhēd[2] pursišn pāsox ud ēwāz kū

---

1 K <MNW>.
2 T <MNš'n>.
3 Td <pwyšn'>, KM/T <ptnd/yhšn'>.
4 TdKTM <lyšn' = ls'n'>.
5 Td <-twš-> +, T <-tw''t' = -twyšt'> +.
6 K <-t'>.
7 Td <-'nwhšwl>, KM <-'n / whšwl>, T <-'n' hšwl>.
8 Td eol., T.
9 Td <nyyc->, K <nyc->.
10 TdT <'p̄yyt->, K <'p̄Yyyt->, M <'p̄'yyt->.
11 TdKT.
12 TdT <ny/ylnŸyh'>, K <nylnYyh'>, M <nylw''>.
13 TdTM <-lmwn(')>.
14 Td <<HYYTWNyhyt'>, KTM <hyyp̄->.
15 written #amkns or #amkws. possible alternative: ham kandag
16 K -išnīg, M <plwyšn->.
17 Td <-TA'n'>.
18 TdKT <-lYyyt->, T <-lyyyt->..
19 Td <bwn->, K <bnYk'>, TM <bnYkyh>.
20 K nimāyišn.
21 TdK <hyyp̄'yh'n(')>, T <hyyp̄š'n>, M <hyyp' / yh'n>.
22 Td <yyc'škyytl>, KTM <-ttl>.
23 Td kām ī.
24 Td <-kyyyt->, K <-k~~w~~yyt->.
25 Td <'p̄ybnYyh>, KT <'p̄ybndyh>, D <'p̄ybwykyh>.
26 Td <'n'yyp̄y'hnyh>, KM <'n'yyp̄y'-yhnyh>, T <'n'yyp̄y'šnyh>.
27 Td <šyypttl>, KTM <škypttl>.
28 Td <l'ntl>.
29 TdKTM <yyc>.
30 TdK <-k' šyyt'>.
31 Td + y.

dādār pad-iš[3] kē ast seǰ[4] ī nihān-rawišn[5] [TD4_280] paydāgīh kū-š rawišnīh[6] pad kē[7]

38.24b u-š guft Ohrmazd kū

pad ān ī wattar [T60_67v] dēn-nimūdār[8] kē andar sāl[9] ast[10] 3 tōmag[11] (nē?)[12] aybiyānghanēd[13]

kū šabīg kustīg nē dārēd[14] u-š dād-iz ēd kū nē abāyēd dāštan[15]

38.25 ka dād[16] ī abē-bandīh ōwōn garān ī ka ān dād padīrīhēd[17] seǰ[18] zōrīhēd[19] winnīrīhēd[20]

nē dāštan[21] ham band pas[22] az framān ī J̌am abar dāštan[23]

fradom daxšag ī margēnīdār ī seǰ[24] pad-iš guft[25] pad dād nihād[26]

harw 2 bār seǰ garāntar paydāgīhist

38.26 ān ī[27] abērtar čimīg[28] ōwōn [D7_228] čiyōn seǰ-zadār[29] ī[30] J̌am ī šēd[31] handarzēnīd[32]

ī wehān dastwar[33] ī Zarduxšt[34] ī Spitāmān guft kū

kustīg kē[1] nišān[2] ī yazdān bandagīh[3] ud daxšag ī wināh-bandīh[4] ud murwāg[5] ī seǰ-škennīh[6] ast

---

1 K <nyck'>, TM <nkp' w>.

2 A. ($J_{1,2}$, H) + pad.

3 TdKTM <PWNš>.

4 Td <wyyp̄'>, K <yyp̄'>, TM <yyp'>.

5 TdK <y̰/yh'n'->. – K + y.

6 TdKTM <lwb'nyh>.

7 PV.18.8 pad-iš kē ast seǰ ī nihān-rawišn kū-š mehmānīh pad kē u-š rawāgīh az kē wēš;
ZFJ, p. 610: seǰ ī nihān-rawišn andar deh ud gētīy mehmānīh rawāgīh pad tan ī kē.

8 PV.18.9a pad ōy wattar dēn nimūdār Spitāmān Zardušt ašemōγ ī frēftār; ZFJ: pad ōy ī wattar dēn nimūdār Spitāmān Zarduxšt ahlomōγ.

9 TKM <ŠNT'>, T <ŠNT w>.

10 K + y.

11 Td <twhmk'>.

12 A.*.

13 TdM/K <'yyp̄/py'hnynyt'>, T <'yyp̄/š'nynyt'>.

14 TdM/KT <y/d'l->. – PV.18.9b ay kē andar ān 3-zarmay [K <zlm'y>, L, IM, TU, J. <zlmyD>] radīh aibyāghān nē aibyāghanēd ; ZFJ: kē [611] pad ān ī 3 zarmān radīh aybiyāghan <'yypy'y'n'> nē aybiyāghanēnēd <'yypy'hnynyt> kū šābīg kustīg nē dārēd.

15 K + w, T <-štn / '>, $J_{1,2}$, H <-št'>. – PV.18.8b: ā-š ēd pad-dād kū šabīg ud kustīg nē abāyēd dāštan; ZFJ: u-š dād-iz ēd kū nē abāyēd kerdan.

16 K w +.

17 Td <-WNx2 yhyt'>, KT <-WNąyhyt'>, M <-WN0 yhyt'>.

18 Td <wyyp̄'n'>.

19 TdKM <zwl yhyt'>, T <zwl šyt'>.

20 TdK <-yt' wylyh->, T <-yt' wylš->, M <-yt wyl->.

21 Td <-štn'>, K <-št>, TM <-štn '>.

22 Td <A**L**> eol.

23 TdT <-štn'>, K <-št'>,

24 TdKT <yyc'>.

25 TdKTM+ <-t' PWN>.

26 Td <-WNtn'>, KTM <-WN't'>.

27 TdK.

28 TdKM <-tl-c ym->, T <-tl c /ŷm->.

29 Td <wyyp̄' zwt'l>, KT <yyczt'l>.

30 T.

31 K <ym šyt'>, M <ymyšyt'>.

32 M <hnylcyt'>.

33 td -ān.

34 TdM <-twšt'>, T <-tw''št'>.

pad ān ī[7] dēnīg nīrang abāg[8] ān ī xwarrahōmand Abestāg[9] pad dil-nazdīh[10] ud mayān tan abyāstan[11] parwastan

DD.38.

38.27 ōh-iz[12] [K35_154r] az gyāg ī ham bar[13] daxšagīhēd ristag[14] ī wizīngar

čē čiyōn dānāg[15] mardōm [T60_68r] wizīn-kerdār bawēd

[16]♣ andarg sūd ziyān andarg[17] wehīh ud wattarīh

ōwōn-iz [TD4_281] gyāg ī kustīg ⎱ andarg[18] ēr ud abar

38.28 ud pad ērīg[19] kustīg ast widarg padisāy[20] ōsāndan[21] winastagīh ud nihān-kanišnīh-iz[22] ī gyān[23]

ud pad abarīg kustīg ast[24] rāh ī menišn[25] gōwišn ud kunišn wēnišn[26] āšnawišn-kārīh[27] ī gyān

38.29 ud ham dēn[28] kustīg-bandišnīh[29] mānāg xwarrah ī mayān ī[30] xwarrahān yazdān

čē[31] xwad ast pad abāgīh ī ox ud[32] dil kē gyāg ī [D7_229] menišn[33] ud xānag[34] ī gyān[1]

---

1 Td <MN / nyš->, KT <MN nyš->, T <MNnyš->.
2 td <nyšn'>.
3 TdK <bwn->, T <bnŶ->.
4 Td <- bwnYkyh>, K <- bwnYk'>, T <bnYkyh>< M <- bwnyyyh>.
5 Td <mwlwb'k'>.
6 TdM <yyc'škynyh>, KT <yy/y̰p'->.
7 TdT.
8 KT + y.
9 TdTM <'p̄yyt->, K <'p̄Yyyt->,
10 Td <Ŷyyl> + <zdYl>, K <ŝlnz-ŷyh>, TM <dyl nzdyh>.
11 Td <'p̄y'yytn[']?>.
12 TdT <OL-c>, K <OL / c>, M <wOL-c>.
13 Td <hmbl>, KTM <hmbwl>.
14 TdKT <wlYyytk'>, M <lyyytk'>, $J_{1,2}$, H, DF<wl'yytk'>.
15 TdKTM + y.
16 Not M.
17 Td + w.
18 Td + w.
19 Td ērīh.
20 Td <ptwyy'>, K <ptyy'>, TM <ptwyy'y>.
21 TdKTM <'wyšntn' = 'wyy'n->. – KTM + w.
22 Td <y''n' ∵ 'p̄lwšnyh-c>, K <nyh'n w'p̄lwyšn'yh y-c>, T <nyh'n / ∵ wHPLWNšnyh-c>, M <nyh'n ∵ HPLWNšnyh-c>. – Cf. Mirza 1964, p. 122
23 K <HŶA>.
24 Td pad.
25 KM <mnšn'>, T <mn'šn'>.
26 Not K.
27 K <'š\n/šn'->!
28 Td/KM <hms/ŝn'>, T <hmŝn'>.
29 Td <kwyytY[k] / bwyšn'yh>, KT <-bnd->.
30 K.
31 T w +.
32 KM.
33 TdTM <mn'->, K <mn->.
34 TdT <BYTA>, K <-TAk>.

u-š pad ulīh ī ast čašm ud gōš uzwān mazg[2] kē hēnd xānag ī wēnāgīh ud āšnawāgīh[3] ud gōwāgīh ud ōš ud wīr

u-š pad frōdīh[4] ast ān ī[5] zāyišn[6] pid-imān[7]

38.30 ka ēn kustīg bandīhēd[8] kē-š and daxšag nišān[9] murwāg abāg

ēn xwarrahōmandān[10] ēwēn[11]

ī[12] ristag ī frazānagān framān ī dahībedān [T60_68v] ud wizīr ī frēstagān/paristagān abar parwast estēd[13]

ān sej ī[14] nihān-rawišn[15] kē az ān ī J̌am was tars

ud druz ī a-sālārīh[16] kē warzišn ī mardōmān ān ī Ohrmazd bandagīh[17] a-kām

dēw ud duš-dēn kē az parwand[18] gāh[19] ī[20] xwarrah ī dēn purr-bīm

az[21] ham yazdān[22] ham [TD4_282] nišānag bandōmand[23] ud hušk-kār[24] būd[25] a-gumān [K35_154v]

38.31a az ān čiyōn ēn band ī[26] kustīg xwānīhēd pad mayān ī[27] tan dārīhēd

kē[28] yazdān ī xwarrah-dādārān[29] [D7_230] mardōmān ī xwarrahōmandān

ān ī[1] [2]xwarrah awiš abyōxt[3] estēd

---

1 KTM <HŶA>.
2 Td <mzd y>, K <mzd>, TM <mzg>.
3 TdTM + <wwyn'kyh> bol., K + <wyn'kyh>
4 TdKTM <lwt->.
5 TdK.
6 TdKTM <ZLHWN->
7 TdTM <AB'm'n>, K <AB' m'n>.
8 Td/TM <bnY/Ŷyh->, K <bndyh->.
9 K <ny̰'š'n>.
10 Td <sm'wmn'y'n'>.
11 TdM -ag.
12 Td + <sm'wmn'y'n'>, KTM + xwarrahōmandān
13 KTM <Yyyt->.
14 TdKTM <yyc'd>.
15 Td <-lwbwšn'c>, K <yh'n->.
16 Td <'sw'slyh> or <'sw'yhlyh> (A.).
17 Td <bwn->.
18 KT w +, M <MNW / pl->.
19 TdKTM <y's>!
20 K.
21 TdTM <MN>, K <MNW> eol.
22 TdTM <hmy''n'>, K <hm ~~yyh'n'~~> + sup. <y''n'> with a line indicating connection?
23 Td <byšnmnd>, K <bnyš'wmnd>, T <bndy'wmnd>.
24 TdM, $J_{1,2}$, H, DF <hwškw'l>, K <hwyšk'l>, T <hwšk'l>.
25 TdK <-WNt'.
26 T <bndk>.
27 K.
28 TdKTM <MN>.
29 K <SM>.

ī čiyōn bahragīhā pad gēhānag[4] hangōšīdag handāzag

nimūd

ān čihrīgīhā[5] hamist dāmān-iz ōwōn hu-čihr ud pattāyišnīg[6] sahist

38.31b/30 u-šān dil ud kām ud dānišn āhang ēdōn awiš ast[7]

čiyōn ān ī wēnābdāg kū

ǰud-iz az[8] weh-dēnān[9] kē[10] kustīg Abestāg ī[11] nīrangīg[12] bandēnd[13]

az hamāg dād ud wurrōyišn ǰud [TD4_283] ōy ī a-band dēn[14] ēwēnag dārēnd

38.31c/31 bērōn-iz ān ī wurrōyišn[15] anīy gāh[16] [T60_69r]

hamāg mardōm kamar[17] ayāb kabāh ayāb ham-band pad kustīg dārēnd

ud dāštan hu-čihr abāyišnīg ud ō kār sāzišnīg sahist[18] ud paydāgīg

38.32 bē spās ōy xwēš kē kām ī[19] rāstīh ud urwāzišn ī wehīh[20] ud daxšag ī yazdān bandagīh[21] ud nišān ī

dēn framān-barišnīh[22] ī pāšomān rāy frārōn nīrangīhā[23] bandēd[24]

abērtar ān ī ka [D7_231] Abestāg-iz ī āstawānīh gōwēd ∵

DD.39.

39.1 39om pursišn[25] ∵ ān ī pursēd kū

čē ēwēnag xūbīh ud nē-xūbīh ī kustīg ud pērāhan šāyēd[26]

wināh ī wišād-dwārišnīh[1] ud yašt kerdag yašt nē kerdag

---

1 KT.
2 TdKTM <-TNyh->.
3 Td <w'-ywywwht'>, KTM <'pywwht>.
4 M <yyhnk'>.
5 TM <ZKc k'lYk->.
6 A.*; TdTM/K <pt'w('/)'yšn->.
7 Td <'ytwn'>
8 Td <MNW>.
9 Td <yhsn''n> bol.
10 TdTM <MN>.
11 Td.
12 Td <nylnYk>.
13 Td <-x2>, K <-â>, T <-ą>, M <-0>.
14 K -īg.
15 TdKTM <rwy->.
16 TdK <-šn' AHRy's>, TM <-šn''n y's>.
17 Td <km'l>.
18 Td <MYMMEN->.
19 Td kāmag.
20 M <ŠPYL>.
21 Td <bwn->.
22 KM <-lbšn->, T <-lwb->.
23 TdK <nylnyh'>.
24 Td <-x2>, K <-LWâ>, T < â>, -M <-0>.
25 TdKM + pāsox.
26 TdKT <pyl'hnš'yt'>.

ud čim[2] ī māwāy[3] čē ast ∵

39.2 pāsox [K35_155r] ēd kū

niyābag ast pad[4] drīst[5] spēd[6] ī pāk ī ēw-tāg ī ēw-kerd[7]

čiyōn Wahuman-iz ēdōn ēk dām ī fradom

ud pas az ān[8] wastarg ī xwānīhēd[9] ān ī andartom ud nihān

pad dēn-parwandīh ī drīst[10] ī 2-tāg ī 2-tōb[11]

ī čiyōn ān-iz ī 2-tōb[12] ī [T60_69v] dēnīg[13] xrad parwandīhēd[14] āgāh yazdān kārān

xwad [TD4_284] ast 2 bazišn[15] ī xwānīhēd[16] āsnīg ud gōšōsrūdīg[17]

pas az mard[18] pad[19] parwandišn pad bast-wināhīhā[20] daxšag ī bastag tan az wināh ī wizārēnīd[21]

estēd[22]

39.3 ka wišādag ayāb[23] brahnag ayāb pad [D7_232] jāmag ī 2-tōb rawēd[24] ēg-iš wišād-dwārišnīh[25]

andar bun nēst

39.4 bē pad srūd-gāhānān[26] andar xwarišn wāz nē šāyēd[27]

39.5 čim[28] ī māwāy[1] ēn kū mardōm arzānīgīh ī pad xwarišn az yazdān[2] paristišnīhā-u-šān[3] stāyišnīh[4]

---

1 K w +.
2 K <cymw>
3 TdKT <m''n(')>.
4 TdKTM + y.
5 Td/TM <y/drwyyYt'>, K <yrwyyyt'>.
6 Td <yypāyt">.
7 K <'-ŷwktw~~m~~ → 'ywkrt'>
8 TdKTM + y.
9 TdKTM <-TNyh->.
10 TdM/T <y/drwyyYt'>, K <yrwyyyt'>.
11 Not Td.
12 Td <2 twyp̄'>.
13 TdKT <sn'Yy-k'>, M <šnyyy>.
14 TdKTM <PWNlwnyh->.
15 TdKT <bwc->, M <bwcc->.
16 TdKTM <-TNyh->.
17 TdK <ywš'w' yylwYk'>, T <ywš'wyylwYk'>, M <ywš'w ylwYk'>.
18 Td <YBRA>, KT <2 w'y>, M <YBRA y>.
19 TdT <P>.
20 Td <-x2 wn'syh>, K <- ậ wn'syh'> T <-ậ wn'-yh'>, M <-0 wn'syh>. – T + <——>.
21 Td <wcylynyt'>, KM <wcylynyt">, T <wcŷlynyt">.
22 KTM <Yyyt->.
23 Not Td.
24 Td <-WNt'>.
25 Td <- ywblšn->, M <-išnīg>
26 Td <- yy'yšn'n = yy's'n'n>, KM <- y's'n'n>, T <- g's'n'n>.
27 Td <w'cl'yhyt'>, K <w HPLA š'yt'>, T <w 'c LA š'yt'>, M <w'c LA šyt'>.
28 Td <-cYk ym>, K <-cpym>, TM <— pym>.

u-šān xward-iz ī[5] xwarišn ♣ niyābag spāsdārīh-u-šān ⌉[6] stāyīdārīh[7] ud pad ham-rāh[8] rāst-ēwēnīhā framūd estēd[9]

39.6 pēš[10] az xwarišn ka dahān pad xwarišn nē ālūd pad ān ī abēzag stāyišnīh-gōwišn[11] yazdān[12] rawēd[13] ast pad ān[14] xwarišn arzānīgīhist weh[15]

39.7 *ka[16] xwarišn[17] [T60_70r] xward[18] dahān pad dandān-friš[19] ud āb pāk kerdan

39.8 ud pas az xwarišn pēš az harw saxwan ī pad dahān ī [K35_155v] šust ud pāk spāsdārīh ī yazdān stāyēd[20]

39.9 ud andarg stāyīdārīh ī pēš-xwarišn ud andarg ī pas-stāyišnīh anīy saxwan[21] nē[22] guftan [D7_233]

39.10 ka andar xwarišn ēw[23] pad [TD4_285] dahān saxwan[24] gōwīhēd ān-ēwēnag[25] stāyišn[26] ī pēš ud pas az xwarišn ēwēn[27] guftan az xwēš handām burd[28] bawēd

39.11 ud harw handām ēk ēk kār ud pad dahān 2 kār ī[29] mādayān abar paywastag ī ast guft ud[30] xward[31] čiyōn āgenēn ham-padīrag[32]

39.12 čē guftārīh ān ī andarīg handēšišn[1] ō bērōn-iz āgāhīh[2] paywandēnēd[3]

---

1 TdKTM < m’’w’y>.
2 Td <y’’n">, KTM <y’’n>.
3 Td <plwyyt->, KTM <plYyyt->. – TdM <- wy’’n'>, KT <- wš’n>.
4 Td + y.
5 TdKTM <hwwlt'yc' y>.
6 A.*; Td <∴ AP̄š’n'>, K <yyp̄’lyh wš’n>, T <yyp̄’lyh wy’’n>, M <yyp’lyh wy’’n>.
7 Td + y.
8 K <’m’lyh>.
9 KT <Yyyt->.
10 TdKTM <LOYN'>.
11 Td <yyp̄ – ’y~~šn~~yh ->.
12 Td <y’’n'>, K <y’’n>, T <-šn'wš’n>, M <wy’’n>.
13 A.*rawēnīdan?
14 Td + y.
15 TdK <-yhyyyt'wy/ŷh>, TM <-yhyyyt' wŷh>,
16 A.*; TdKTM <’’>.
17 Not T.
18 K <-TEN~~y~~t>.
19 TdKTM <-plyš>.
20 TdK <-yyt'>.
21 TdK <AHRN s’hwn>, T <AHRNyšn' = -shwn>, M <- yyhwn>.
22 TdKT <l’y>.
23 Td y.
24 Td <-E 'yyhw>, K <-E yyhwn>, T <-E' yyhwn>, M <-E 'yyhwn>.
25 Td <- y ->.
26 T <kw> +.
27 M -ag.
28 TdKTM <bwlt'>.
29 Td <k’lyh>.
30 TdKT <-tn'>, M <-t' w>.
31 Td <hwwltn'>, K <hwlt>, TM <hwlt'>.
32 K <-p\t/ylk>, $J_{1,2}$, H, DF <-pylk'>.

pad xwardārīh[4] ī ān ī bērōnīg xwarišn ō andarrōn frāy[5] zīyišn ī gyān rasēd

39.13 ud čiyōn pēšēnīgān[6] guft[7] kū ēk kār bē ō 2 kārīgar framūd čimīgtar[8] kū 2 kār

39.14 andar xwardārīh[9] az [10]♣ guftārīh [T60_70v] ud andar ⌉ guftārīh az xwardārīh[11] haspīn dād[12]

ān 2 kār ēk az did wizīdag dāštan ēwēn[13]

39.15 ka dahān pad xwardārīh[14] estēd[15] tā dahān az xwarišn pāk[16] bawēd[17]

ān[18] yazdān spāsdārīh[19] [D7_234] yazdān stāyišnīh guftan[20] xāmōšīh[21] framūd estēd[22]

39.16 [23]♣ ud ān ⌉ saxwan ī[24] māywāy[25] andar wēnīg[26] gōwēd māywāy xwānīhēd[27]

čārag ēw ī andar [28]♣ āgāhdārīh ast

39.17 ān ⌉ āgāhdārīh pādīrān nē dāštan rāy

bē ka ēdōn gōwēd ī[29] [K35_156r] andar ān māywāy-gōwišnīh[30] dahān [TD4_286] hambun-iz[31]

abar[32] nē dārēd[33]

ud[1] tis-iz pad uzwān nē gōwēd

---

1 TdKM/T <hny/dššn'>.
2 A.*; Td <-c 'syh'>, K <-c / 'yhyh'>, TM <c'yhyh'>.
3 Td <ptwnytyt'>, K/TM <ptwns/šnyt'>.
4 TdKTM <hwwlt->.
5 TdKTM <pl''>.
6 Td <pyy''n'n>, KT/M <pyy'-ynŶ/Yk''n'>.
7 Td <-tn'>.
8 Td <cymyytl>, T <c'myyt / tl>, M <plmwwc / hmyyttl>.
9 TdKTM <hwwlt->. – Td + w.
10 Not K.
11 Td <hwlt->, KTM <hwwlt->. – Td + w.
12 Td <-WNyt'>.
13 Td -ag.
14 TdKT <hwwlt->, M <hwlt->. – Td + w.
15 KTM <Yyyt->.
16 T <-šnYkyh>!
17 Not Td.
18 TdT+ <ZYš'n>, K <ZK / y''n'>.
19 Td <yyp̄'y'ylyh>.
20 M <-t'>.
21 Td <-yhk>.
22 KTM <Yyyt->.
23 Not Td.
24 Td <MWLYA-1>, KTM <MWLYA y>.
25 TdKT <m'-yw'y> +.
26 Td <wyn'Yk' YMRRWNyt'>, K <wyn' Yk'YMRRWNyt'>, T <wyn' YKOYMWN'yt'>, M <-MWNyt'>.
27 TdKT <-TNyh->, M <TWN->.
28 Not Td.
29 K + <ł->.
30 K -išn.
31 Td <-bwyc'>.
32 K <ME>.
33 TdKM <y'lyt'>, T <d'lyt'>.

ēg-iš ān[2] dēnīg stāyišn ī pēš ud pas az xwarišn ēwēn[3] guftan

az xwēš[4] sāmān ud wimand burd[5] estēd[6]

u-š az sāmān ī[7] wimand xwēš[8] bē burd bawēd ∵

DD.40.

40.1 40om pursišn[9] ∵ ān ī[10] pursēd kū

awēšān kē-šān dād ēd kū pad dēn ī mazdēsnān āstawānīh nē [T60_71r] abāyēd būd[11]

ēn pad dād bē gōwīhēd

dēn ī mazdēsnān bē hilēd[12] ud dēn abāz stāyēd bē ō an-ērīh šawēd

ēg-iš[13] čē ēwēn[14] [D7_235] u-š wināh čē ∵

u-š wināh ī ham-dēnān ī an-ēr abar ōh[15] šawēd ayāb čiyōn bawēd

ud grāyīh[16] ī az ēn wināh čiyōn ast

ēg-imān rōšnīhā awiš framāyēd guft ∵

40.2 pāsox ēd kū

pornāy[17] dēn ī weh bē hištan[18] rāy marg-arzān[19]

dād ī an-ērīh-iz[20] grift rāy[21] marg-arzān[22]

ī-š[23] andar estišn[24] pad ān ī[25] abārōn dād wināh-iz ī awēšān [TD4_287] [1]♣ pad dād dārēnd warzēnd[1]

---

1 K + <ME>.
2 Td + y.
3 TdKTM -ag.
4 KT <-E' w>, M <-E w>.
5 TdM <blt'>, KT <bwlt(')>.
6 KTM <Yyyt->.
7 KTM y y.
8 Not Td.
9 TdKM + (w) pāsox.
10 TdK.
11 TdKT <-WNt'>.
12 TdKT <-x1>.
13 TdKTM ēnyā.
14 TdM -ag.
15 TdK; TM <OL>.
16 TdM/T <y/gl'y-yh>, K <gl'yh>.
17 TdKM <pwl-, T <pl->.
18 Td <-x2>, K <-x1>, T <-ậ>, M <-0>.
19 K <mly''lc->.
20 Td <'n'l->.
21 Td <LA>.
22 Td <mlylc->
23 TdKT.
24 TdKTM <'yyt->.
25 Td + dād ī.

ud pad ham-dādīh rāy abāg-išān ⎪ ham-wināh

40.3 ud ka-iz kas pad ān rāh

ud kām[3] ī ōy ham-panāhīh ī ōy hangōšīdag-srāyišnīh[4] ī ōy[5]

dād ī weh [K35_156v] hilēd[6] ud ān ī wattar gīrēd

pad-iz ān abārōnīh ham-wināh

40.4a ka a-petītīgīhā[7] ud a-pašēmānīhā[8] andar ān abārōn-dādīh[9] frōd mīrēd[10]

ēg-iš [T60_71v] ruwān gāh andar ān ī wattom-axwān

u-š pādifrāh ān ī was- [D7_236] -marg-arzānān ∵

40.4b u-š az dēwān garānīhā dast pad dast rasēd

dard ud wiyēbišn[11] ud ǰūdanīh was-ēwēnag gand ud gazišn darrišn[12] kirrēnišn[13]

hamist anāgīh ud duš-xwārīh

40.4c u-š pad awēšān dād ud wurrōyišn[14] andar ān ī wattom axwān anāgīh ēdōn

tā ān ī abdom axwān wardišn ka fraškerd[15] pad kāmag andar axwān dahīhed

40.5a bē[16] agar-iš[17] andar[18] zīndagīh[19] az ān grāy petīt bawēd

awēšān kē-š ō ān[20] ī duš-dādīh frēbēnīd[21] ō weh-dādīh[22] hāzēnēd[23]

ud ān ī-š abārōnīhā pad dād nihād az rawāgīh kanēd

ud rawāg wināhīhā[24] abāz bandēd[25]

ud čē raft abāz wirāyēd[1]

---

1 Not Td.

2 K <wlcnd>.

3 M -ag.

4 TdKTM <yylyšn'->. – A. *nigerišnīh?

5 and his wish is that he should have the same refuge and he should have the same protection.

6 Td <-ą>, K <-x1>, T <-ą̂>, M <-0>>.

7 Td -īh y. – K + f.st. <\' /ptyt>.

8 Td <pš'm->, K <pšym->, TM <-pšm->.

9 K <-y't' / y't'>.

10 TdM <-TWN->, KT <-TNyt'>.

11 Td <ylt'yyc->, T+ <dlt' w / wyyc-><M <ylt" wyyc->.

12 Td <yykwn->, K <yyYkwnšn>, T <yyyywn->, M <yyyy wnšn'>.

13 Td <ylynš'n>, KTM <ylyn(')šn>.

14 Td+ <y't" lwyšn'>, KTM <y't" wlwyšn'>.

15 Td <pl'krt'>.

16 Td <BRÂ>.

17 TdK <AYT'yh>, TM <AYTš>.

18 Td <ŶSN̶>.

19 K zīndag.

20 Not R.

21 TdTM <plyyp̄->, K <plyp̄yp̄ →plyyyp̄ \lyyyp̄/yn->.

22 K -dād.

23 T <h'c\yn/yt'>, M <h'cyt'>.

24 M <w's->.

25 Td <bnYyt>, KT <bndYt>, M <bndyt'>.

40.5b nōg pad dēn ī mazdēsnān menišnīg[2] abar- [TD4_288] -estišnīg[3] ud āstawān bawēd ∵
wināh ī-š rawāgēnīd bandēnēd[4]
ud pad xīr[5] ud ranǰ ud tuwān ud[6] [T60_72r] kār[7] framān tōzēd
ēd čē pad tan [D7_237] čē[8] pad sidōš pādifrāh widārēd[9]
ēg āmurzišn[10] windēd[11] u-š ruwān bōzīhēd[12]

40.6 ud čiyōn guft pad xwābarīg[13] dād ī [K_157r] [14]♣ yazdān kū
weh-dēn ī⎫ yazdān ī mahistān[15] ī wābarīgān[16] pad tōzišn brēhēnīd[17]
kū wināh ī *spaiieiti*[18] ∵ pad-iš nē bawēd ā-š[19] tōzišn az dēn paydāg

40.7 ud pad ham gugāhīh[20] guft kū
pōryōtkēš[21] hamāg pad ēn ham-dādestān[22] bē būd hēnd kū[23]
az weh-dēnīh bē[24] petītīgīhā[25] bē rāh ī[26] bē ō dōšox nēst

40.8 bē ān petitīgīh[27] andar zīndagīh bawēd
čē guft estēd[28] kū[29]
kē zīndag nē bawēd ahlaw kū wināh bē ne[30] wizārēd[1]

---

1 TdKT <-yyt'>.
2 TdKTM <mn->.
3 TdKTM <- 'yyt->.
4 Td <BOYHWNyt>, KTM <bnsnyt>.
5 TdKTM <hyl>.
6 TdT.
7 M + w.
8 Not Td.
9 TM <ww->.
10 Td <hm lcšn'>.
11 Td <wyYt>, K <wnŝt'>, TM <wndY/yt'>.
12 Td <bwwc->.
13 Td -īh, T -īg.
14 Not Td.
15 K <m'yyyt>.
16 TdKTM <'p̄l->.
17 KTM <bl'h->.
18 T *spaiienti*, KTM *spaiiaēiti*.
19 K <HŶA>.
20 Td <hmyw->. – Td <-k'syh>, K <-k'yh>, T <ywk'kyh>.
21 Td <-kš>.
22 TdK/TM <hmS/ŜNA>.
23 Not T.
24 T + w eol., M.
25 Td -īg, TM -īgīh.
26 TM.
27 Td <ptytyh>.
28 KTM <Yyyt->.
29 PV.3.42.
30 R; J1 and H omit the nē.

ā-š murd[2] nē baxšānd[3] ān ī pahlom[4] axwān

40.9[5] wināh nē kerdan[6] weh az tōzišn petītīgīh ∵

[1] Td <-lt'>.

[2] TdKM <-TNt'>, T <-YMYTN**y**t' ⭢-TNt'>.

[3] K <bhššn' ⭢-ššnd>, M <-šynd>.

[4] TdK pāšom.

[5] PV.3.42.

[6] T <krt'>.

DĀDESTĀN Ī DĒNĪG II

[A72]

DD.41.

41.1 41om pursišn ⌈ ud pāsox ⌉[1] ān ī pursīd [MR_238] kū

ōy kē pad weh dēn ī mazdēstān[2] estēd[3] [T60_72a] mardōmān weh-dēnīh pānagīh ud ayārōmandīh kunēd[4]

mardōmān az an-ērīh ud ag-dēnīh bē bōzēnēd [BA284 (TD_289)]

ud az awēšān kē menišn dārēnd kū bē ō an-ērīh ud ag-dēnīh šawēnd ēg-išān aziš abāz dārēd

bē ō an-ērīh nē šawēnd pad dādestān ī mazdēstān āstawān bawēnd ayāb-išān[5] dādestān čē ēwēnag bawēd u-šān[6] kerbag wināh[7] čē ēwēnag bawēd

41.2 pāsox ēd kū

abēr stāyīdag farrox burzīšnīg wazurg kerbag was pāddāšn aziš[8]

ahlawīh frārāst widarg ō ān ī pāšom axwān frāx ud ān ī ruwān rāmišn purr bawēd [K157v] wazurg ēmēd

41.3 harw [A73] kerbag ī pad[9] awēšān kē-š az an-ērīh ud ag-dēnīh pād[10] ud pad dēn ī weh pattāyēnīd[11] ud[12] pas az ān kunēnd ka kerd [MR_239] tuxšišn ud spās ī ōy rāy ī pad dēn pād ag-dēnīh bōxt estēnd ōy ēdōn bawēd čiyōn ka-š [T60_72b] xwad rawāgēnīd hē[13] ud abāg awēšān ham-spās ud ham-kerbag

41.4 ud sāmān ud čandīh[14] ī ōwōn kerbag gōkān nibištan nē bē āgāhīh ī az purr-ōšmār kerbag and az mar rawāgīhēd [BA285] bē ka ham-rāh warzišn hēnd ud ōstīgān[15] pad wināh nē abespārīhēd

41.5 ēg-iš gāh ī andar ahlawīh abēr wazurg u-š andar gētīy[16] wazurg burzišn stāyišn abrang[17] xwad

41.6 ud čand ōy ī abārōn dād ī margarzān dād ruwān pādifrāhōmandīh ud nāf ud paywand winastagīh[1]

---

1 Not T.
2 K <m'yyYt'n>.
3 K <ystyt>.
4 T A <-x2>.
5 A *ēg-išān.
6 A *u-š.
7 A deletes.
8 A u-š.
9 A. del.
10 K <wtwlt'>; TRM <NTLWNt'>.
11 MR paydāgēnīd. – Cf. DD.16.2.
12 A (harw kerbag).
13 KR <-''>.
14 A no vars.; K <cwyš>.
15 K ōstīg eol.
16 <yyt''>.
17 KR <'p̄lwy> A <'p̄lng>.

az-iz wurrōyišn[2] ī mad druz ōwōn ī-š andar sāmān dēn kerd garān bēš bīm <'ywy>īhā[3]

ān ī frārōn dād ī čiyōn dastwarān pad mēnōy wazurg stāyišnīh ud nāf paywand weh mēnōy rasišn [MR_240] čand pāddāšn ī[4] nēkīh purr-ummēd bawēd

41.7 čiyōn ān-iz ī guft estēd kū mardān ī huwaršt warzīdārān ēg-išān paydāgīh bawēd [T60_73a] pad frazendān ∵ [A75]

DD.42.

42.1 42om pursišn ⌈ ud pāsox ⌉[5] ān ī pursīd kū

mard-ēw [K158r] kē drōn-ēw hamē yazēd u-š ātaxš az dūr handēmān ud ka pad čand gām wēnēd ā šāyēd

42.2 čē rāy ka drōn pad čarāy[6] yazēnd *tauua āθrō* . nē gōwēnd čiyōn abārīg ātaxš

42.3 ud šnūmanīhā ī yazišn drōn gāh[7] rōz ud māhīgān kadām ān ī ka pēš pas ēg-iz [BA286] nē šāyēd kadām ān ī šāyēd

42.4 māhīgān 30 rōz andar sāl wēštar ud šnūman-ēw ī drōn yazišn ka bē kunēnd[8] čiyōn šāyēd kerdan kū pēš andar nē bawēd

ud kadām ān ī ka kunēnd[9]

wēštar šnūman-ēw šāyēd

ud kadām ān ī nē šāyēd

ud ān ī pēš ud pas kadām [MR_241] bawēd ∵ [A76]

42.5 pāsox ēd kū az barsom tā ātaxš 48[10] pāy[11] ast čiyōn 9 nāy ī mard-ēw ī mayānag

ud ka-iz ātaxš wēnēd [T60_73b] *tauua āθrō* . nē gōwēd šāyēd

42.6 ud čirāy-iz[12] ham-brāh ī ātaxš ast

ud pad čāštag ī amāh čirāγ kē-š ēsm-sōzišnīh[13] abar nēst drōn nē yazēnd

ud ān ī-š drōn padiš yazēnd ēsm-sōzišnīh abar kunēnd *tauua āθrō* . gōwēnd

42.7 ud šnūman ī[14] yazišn drōn ǰud ǰud pas az ān ī pēš ō [K158v] pas nē

ud ān ī pēš ō pēš ī Ohrmazd rōz nazdistar[1] [A77] čiyōn ādur ud ābān ud abārīg rōz pad padisār

---

1 K; T <wywstkyh> MD <wwy'tkyh> R <wwd'tkyh> A. (H.) <{w}wštkyh>.
2 K <wlwyšn'> R <wlyšn'> A *rasišn.
3 TM K <'ywy / y''> R <w'ywy y''>.
4 KR pāddāšnīg.
5 Not R.
6 R <cl'k>.
7 K <yh'>.
8 R <-x1>.
9 R <-x1>.
10 K 47.
11 <p''>.
12 R <cr'k'> +.
13 K <swcššyh> 2x.
14 K -ēw.

ud abdom anagrān rōz čiyōn pad ham padisār anagrān roz dūrtar

42.8 ud ka 7 amahrspand[2] andar šnūman fradom [BA287] 7 amahrspand pad xwēš padisār pas gāh ud pas rōz ud pas māhīgān ī yazišnīg [MR_242] ud pas abārīg šnūman ī pad padisār ēdōn čiyōn nibišt kerdan abāyēd

42.9 ud ān ī pēš pas kunēnd ēk ka šnūman-ēw pēš az 7 [T60_74a] amahrspand kunēd ēk ān ī ka rōz pēš az gāh kunēd ud ēk ka māhīgān[3] pēš az rōz kunēnd ud ēk ān ī ka ǰud az 7 amahrspand ud gāh ud rōz [A78] māhīgān šnūman ī[4] pēš az amahrspand ayāb pēš az gāh ayāb pēš az rōz ayāb pēš az māhīgān rāy šnūman abārōn ēdōn handāzīhēd čiyōn im rōz ud dīg frayar

42.10 čiyōn ka māh ābān ī yazišnīg rōz xwar šnūman ī rōz ud māhīgān ēdōn ī-š padisār ud ādur ud ābān u-šān padisārīg abāz ō pas-rawišnīh aziš padisārīhēd

42.11 ēnyā ka-iz andar ham māh ud rōz māhīgān šnūman rōz ud māhīgān bawēd[5] az māh ī ābān gōwīhēd az ān čiyōn nē [BA288] [MR_243] ham-paywand [K159r] ud an-andarg abāz šawēnd[6] ēg-išān pad xūb dāštan [A79]

DD.43.

43.1 43om pursišn ♣ pāsox ⟩[7] ān ī pursīd kū

mard-ēw ī abarmāndīg[8] ī abzārōmand [T60_74b] kē-š andar[9] dēn abzār ī wazurg kerd estēd u-š dastwarīh ud mowbedīh kerd estēd ayāb-iš nē kerd estēd bē-š abzār-ēw wazurg andar dēn kerd estēd

43.2 andar šahr ud gyāg kas nēst kē zand šāyist nē šāyist weh dānēd kū ōy ud pad gyāg-ēw ī čiyōn spahān frāz rasēd

mardōmān ī šahr hamāg dēn ī was ud yazišn ī (was) hamē framāyēnd ō kas kas az anīy šahrīhā

driyōš-ēw kē-šān abzār ud abarmānd ī ōy nēst bē ō[10] šahr hamē āyēnd ud hamāg dēn ī was ud[11] yazišn ♣ ī was ⟩[12] hamē padīrēnd ∵ [A80]

43.3 ān mard ī abarmāndīg ud abzārōmand gāh ī abarmānd xwēš gāh ī dēn [MR_244] ud gāh ī abzār ī-š ast rāy[13] hu-škōyīhā ud šarmgenīhā rawēd andar šahr kār-ēw ud ♣ dādestān-ēw az šahr ⟩[14] nē

---

1 R <nzdÿgtl>!
2 K amahrspandān.
3 K māhīg 2x.
4 KR -ēw.
5 R <-t>.
6 <-t'>.
7 Not R.
8 Mss. <m'n(')ykk'>.
9 K <BYB BYN> 2x.
10 KR ōy.
11 KR not A.
12 A. del.
13 K <LA>.
14 R <yyw'k / MN d'tww>.

xwāhēd ud kār-ēw ud dādestān-ēw ī didīgar nē dānēd [BA289] kerdan kē-š sazāgīh padiš [T60_75a] ast

43.4 mardōmān ī šahr abzār ud kerdārīh ī ān mard pad dēn kerd estēd [K159v] rāy az hamāg dēn yazišn kār ī hamē framāyēnd *ēg-išān[1] ān mard bahr kerdan

u-šān bahr abāyēd dād ō ān mard ayāb čiyōn abāyēd kerdan

u-šān awiš abāyēd handāxt ayāb nē

43.5 ud hamāg dēn ud kār sūd ī [A81] was abāyēd guftan[2] kū tā ān kū tō mad estē ēg-imān bē ō ōy[3] ī azēr ī tō nē abāyēd framūdan ayāb čiyōn kunišn

43.6 bahr ī sūd ud nīrmad ī az abārīg dar ī-šān ān abzār rāy awiš abāyēd handāxtan[4] ayāb čiyōn [MR_245]

bahr ī abzār ud gāh ud dēn a-framān ī[5] amāh mardōmān čiyōn abāyēd handāxtan ∵

43.7 pāsox ēd kū

mard-ēw ī pad ān ēwēnag ī čiyōn nibišt abarmānd abzār kerdārīh ud hunar passazag pad bahr ud xūbīh

abēr arzānīg ud pad-iz xūb rāyēnīdārīh ī [T60_75b] hamāg dēn ī yazišn ī [A82] yazdān

abēr ēmēdīg andar warōmandīh-ēw[6]

43.8 pad ān abāyēd dāštan kū paydāgtar ud xūbtar rāyēnēd az awēšān kē-šān abzār ud hunar [BA290] ī ōy nēst

ud abar-iz bahr ud nīrmad ī az yazišn ī yazdān arzānīgīh ōy wēš kē abzār ud hunar ud kerdārīh ī pad dēn meh

43.9 ud mard ī čiyōn nibišt ka-š [K160r][7] ān hamāg dēn ud yazišn xūb rāyēnēd u-š abāz framāyišnīh ud xūb-rawāgīh ī kār ī frārōn nīrmad ī xwēš handāxtan tuwān ud wazurg[8] niyābagīhā awiš framūd u-š padiš bahrwar ud frāx-nīrmad padēx windišn dāštan [MR_246]

43.10 ud ān-iz ī [A83] kam-abzārtar ī kam-gāhtar az ōy pad čand nā-arzānīg[9] ast niyābag ī xwēš u-š abāz kerdan/griftan rāy ēwēnag

43.11 bē ōy ī wēš abzār meh bahrīhā

ud ān ī mayānag[10] hunar mayānagīhā

ōy ī kam-abzār[1] nēkīh arzānīgīhā passazagīhā niyābagīhā [T60_76a]

---

1 KR <'yww-> T <''wwšt> (hāwišt).
2 K guft.
3 K <OL OL> R only <OL> T only <OLE>.
4 R; KT <'ny'štn'>.
5 KRM; T <'p̄lm'n'd>.
6 KRM; T warōmand-ēw.
7 <AMT / š>.
8 K ud wazurg ud wazurg.
9 Mss.
10 K mayān.

43.12 ud arzanīgīh ast čiyōn pad dēn gōwīhēd kū

(...) bahr ō ōy ī dēn-burdār ē[2] niwēyēnd

2 bahr ō ōy ī mayānag

ud ēk[3] ō ōy ī nidom

43.13 ud agar ān mard rad dastwar ī dānāg ayāb pad hunar ud wehīh ud abzār dēn ī mazdēstān pāšom ī dēn burdārān ī dānāg

43.14 u-š dēnīg-xēmīh hammis [A84] dēnīg [BA291] bahrōmand kār ī andar dānāg bē ō ōy framāyēnd

ud ōy abārīg arzānīgān niyābagōmandān ud andar gyāg ud niyābag ō gyāg rasišnīg

ud čand sazēd niyābag ī xwēš bawēd hamāgīhā bē ō ōy handāxtan[4] xūb

43.15 ud agar pad ān [MR_247] niyābag *baxšēnīdārīh[5] nē spurrīg ud ōy pad frāzīg[6] hunarīh [K160v] ud frāzīg weh-dilīh[7] wēš-abzārīh passazag meh gāh wēš bahr arzānīgīh pad xwēš niyābag pāyagīhā[8] bahrōmand[9] kerdan čimīg

43.16 čē paymān [T60_76b] nigerišnīh hamkōs[10] niyābag-dahišnīh⌈ ud wazurg-dahišnīh ⌉[11] wizīdārīhā

ud guft estēd kū nē a-paymānīg[12] dastwar ǰāmāsp ī hwōwān[13] pad ān ēwēnag[14] ōy ī weh [A85] abarmānd wēš abzār ā bahr dāšt

ud abēr paymān ristagīhā[15] bē hamāgān[16]

43.17 bē ō ēk abzārōmand handāxtan ud abārīg-iz niyābagōmandān ā bahr kerdan nē drīst-wimandīhā ud paymānīhā

čē ēk-iz ēk pad xwēš niyābag bahrēnīd ud paymān-bōzišnīhā ǰud-iz az yazišn

43.18 bē ō ōwōn mard ī dēnīg[17] weh-dilīhā ud pad ēwēn[18] ud abarmānd[1] nīrmad handāxtan wazurg-kerbagtar [TD4_297/BA292] [MR_248] kū ōy-iz abarmāndīg ud pad padīriftan wēš-dastwarīhātar[2]

---

1 K -iz.
2 Mss. <HNA>.
3 K <’’wk'>.
4 KT handāštan.
5 K 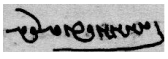 RM <b’’’>ēn-.
6 R frāzīgān.
7 TRM <ŠPYLyh>; K <wsYkylyh> see below.
8 KR <p’’Yk->.
9 TRM; K pāhr-.
10 TRM; K <’mkwyh>.
11 MR.
12 K a-paymān.
13 <hww(w)’n>.
14 K ēwēn.
15 R; M <lstkyh’>; K <lYyytyh’> eol. T <l’stkyh’>.
16 TRM; K <’m’yyn> (A. <hm’y’n> wrong).
17 Not K.
18 K; T ān ēwēnag RM ēwēnag.

43.19 ud ān ī xwad xwāstan[3] abdom ī[4] harw windišn[5] čē bē [A86] ān ka pad ēč ēwēnag frārōn-kerdār ud zīyišn xwāstan[6] nē tuwānīg tā-š [T60_77a] tis-iz pad ǰāmag pad[7] ahlaw-dād xwāst pad aǰgahānīh zīyistan nē bōzišnīg-rāhīh[8]

us ān ī nē xwad xwāhēd[9] dānāg rādān a-xwāst[10] dahēnd

43.20 ō dahišngar wēš-spās[11] [K161r] ud ō dōst[12] dāštār bazišn wēš ud dēnīg dōstān gāh ī dēn-burdārān ēdōn abāyēd dādan[13] ud dāštan čiyōn passazag ō [A87] wazurg mādag[14] ī dēn meh ēmēd ī-šān[15] abar dēn paywastan

čiyōn guft estēd kū

dādestānōmandān[16] dastwar ān ī abzōnīg[17] dēn čiyōn-išān rāh ī ruwān bōxtārīh[18]

43.21 abar dēn-burdārān abērtar ēwēn[19] čiyōn dādīg šāhān (šāh?) bē ō [MR_249] stāyišnīg[20] mowbedān mowbed guft kū pad ērīh pid ī amāh[21] hē ud amāh[22] tō pad tan pānag hēm[23] ud tō amāh[24] pad ruwān pānag bāš[25]

43.22 ud ham handāzag dēn-dōstān az [A88] dēn-burdārān rāh ī ō ruwān [T60_77b] bōzišnīh [BA293 (298)] xwāst[26] ō dēn-burdārān wazurg-abrangīhā ud purr-āzarmīhā gāh ud sūd ud rāmišn handāxtan ōwōn čiyōn ō ruwān-buziškān[27] handāzēnd xūbīhā nē[1] pad šud[2] bē pad meh windišn handāxtan ēwēn ∵ [A89]

---

1 K + <OD>.
2 Mss. dastwar <''tl>.
3 TRM; K <YHBWNst>.
4 R.
5 RM; K <wyšn'>.
6 K <B\W/YHBWNst>.
7 Not K; RM jām pad.
8 K <l'ysyh>.
9 TRM; K <-stn'>.
10 KRM(T) <l't HNA BOYH-> (T <BOCYHWN->).
11 K <wyš \wyh/ wyš->.
12 T <ywst'> K <ywwst'> RM <ywsyn'>.
13 R <-\d/> eol.
14 Mss. <NKD>.
15 K <ZK ''n>.
16 RM; T <št'st'nmnd'n'> K dādestān<'nm'n>.
17 RM; K <'pzynyk> T <'pzyn'yk>.
18 K <wwht->.
19 KR; TM ēwēnag.
20 K + {MN ptm'n} bol.
21 TR; not KM.
22 K <lwm>.
23 Mss. <HWE(')m>.
24 Not K.
25 RM <-y'> D <-yD>.
26 K <BYYHWN->.
27 RM <bwcšk'n>; KT bōzišnān.

DD.44.

44.1 44om pursišn ud pāsox[3] ān ī pursīd kū

hērbedīh[4] ayāb hāwištīh

ud kadām hērbed[5] bawēd kadām hāwišt

kadām ān ī pad hērbedīh ud kadām ān ī pad hāwištīh abāyēd dāštan ∵

44.2 pāsox ēd kū

hērbedīh ud hāwištīh ham-band

mādayānīhā [K161v] hērbedān hammōzēnd ud hāwištān *hammōxtēnd[6] ud dānišn ī dēn ī ast abestāg ud zand [MR_250]

44.3 ud hērbedān hāwišt[7] būd hēnd pad hammōxtan ī az xwēš hērbed

[8]hāwišt-iz hammōxt[9] dānišn hērbed bawēnd[10] abāg hammōxtār

andar ēk tan bawēd hērbedīh ud hāwištīh

44.4 ud pad ān ī hāwištagīhā hammōxtēd [T60_78a] az hērbed dānāgtar

ud kē[11] xwēš tan hērbedīh hammōzēd ō hāwišt ī hammōxtār kāmag kē-š hammōzišn[12] niyāz

az-iz ōy ka andar xwēš hērbed[13] [BA294]

44.5[14] hāwišt abar xwēš[15] hērbed ud hāwišt ⌈ abar xwēš hāwišt ⌉[16] hērbed

ēdōn[17] čiyōn ka[18] gōwīhēd-iz kū pārs āsrōnān[19] pēšāg framādār[20] ud abar awestān[21] mowbedān ī pārs [A90] sālār pēšōbāy[22] ī dēn waxš kerd

---

1 Not K.
2 T <-yt>; A. *sūd.
3 Not KR.
4 T + weh.
5 K -īh.
6 Mss. hammōzēnd.
7 T; K A. hāwištān.
8 T + az hērbed.
9 Mss. <hmwy't'>.
10 K <YHWWNx2[d]> TR <-ynd>; A. *<-yt'>.
11 KMR ud az; T kē az.
12 T <hmwcdnšn'>; R <hmwšn'>.
13 T + ī eop.
14 A. cf. EpM. p. 90 and $$.
15 KT + ud.
16 Not K eol.
17 T; KMR <AYT'>.
18 TRM; not KD.
19 T <'sl'n'>.
20 T <plm'yt'l>.
21 A. (H.) *harwistān (correct: harwistīn).
22 K <pyšp'y> T <pyšk p'y>.

*ēdōn[1] bē wizīd pēšagīhā[2] ī andar dēn hērbed abar zand-āgāhān ud hāwišt abar ⌈ abestāg *warm ud *yazdān[3] āšnāgtar ⌉[4]

44.6 ud hērbed frāz az yaštan wispred[5] ud hād nīrang[6] abzār ud abzār ī pad zand

ud hāwištān [MR_251] frāz az nīrang ī yazišn ud pādyābīh ud a-pādyābīh ud *pākīh[7] ud rēmanīh wināh ī pad društag bē šnāxtan abzār ī pad abestāg[8]

44.7 ud harw 2[9] pēšag az harw astīh hamēyīg-astīh hamāg-wehīh ud frazām [T60_78b] pērōzīh ī yazdān nēst [K162r] wattarīh hamāg-wehīh abesīhēnišn ī dēwān bē šnāxtan

ud yazdān dōstīhā ān ī āsrōnīg xēm hammōxtan ud griftan dāštan frēzwānīg ud meh-dādestānīhātar[10] [A91]

DD.45.

45.1 45om pursišn ⌈ ud pāsox ⌉[11] ān ī pursīd kū

ān ī hērbed[12] ka-š az zīyišn ī[13] hērbedīh zīyišn ī rōzgārīg nēst hērbedīh bē pādixšā hišt[14] ud anīy [BA295 (300)] kār kerd/grift ayāb nē ∵

45.2 pāsox ēd kū hērbedān az hērbedīh kē xwad ast hammōxt dānišn āsrōnīg[15] xēm ud ruwānīg pahrēz ud xwāst kerbag handōxt šēd[16] hu-srawīh[17] ēč ziyān [MR_252] nēst

45.3 ud ēn sūd ast kū āgāhīh[18] ī az dēn yazdān ud abē-gumānīh[19] ī pad mēnōy-mizdīh rāy pad tangīh hunsandtar ud andar saxtīh ud wīdwarīh[20] abar-estānag ī čārag-šnāstar[21] ud ō bōxtišn[22] [T60_79a] wišmedīg-menišntar[23] bawānd[1]

---

1 Mss. <AYT'>.
2 K <pyšyh'>.
3 A.; TRM <OLEš'n'>.
4 K <'p̄st OLEš'n 'šktl>.
5 RM <wsplyt'>; K <W spwlyt'> T <štr' kplyt'>.
6 K nērōg.
7 Mss. <DKYA>.
8 T <pr'c st'k> = <PW'p̄st'k>.
9 KM; R <2'n> T <2\'n/>.
10 T <MN ms-> K <ms-y't->. – R <-d'štl>; KTM <y'št'l>;
11 Not KR.
12 K -īh.
13 KR <zywšn'y Y> M <zywwy Y>.
14 <-x2(ᵈ)>.
15 KTM <'slwyk'>.
16 Not TR A.
17 KM T <hwslbbīh > hwslwbyh>; T A. <'slwbyh>.
18 A. (H.); mss. -īhā.
19 K <'yw \yyw/m'nyh>.
20 K <Wwytlyh>. — TR + ud.
21 Mss. <c''lk>.
22 K <wwht->.
23 K <'ymyt / m'n mnŠnŠntl>; T <w''mytyk'-> M <w''mytyk W MN / šntl> (in both <''> ~ <yš>); R (clear) <wyšmytyk'>; A.: α <''mytyk->. – Man. wišmen- wišmed.

45.4 ⌈ tā anīz ⌉[2] a-ziyān ī sūd-iz kār[3] hērbedīh (ī) was ranǰ xwāst ud hammōxtan bē hišt[4] nē sazāg

45.5 bē[5] ka az hērbedīh zīyišn ī rōzgārīg[6] nē *ayābēnd[7] u-šān wehān *a-xwāst[8] ahlawdād awiš nē dahēnd[9] ud az nabānazdištān[10] ī druwandān pad-iz xwāyišn nē windēnd ud az mizdīg yazišngarīh ud hamāg dēn rāyēnīdārīh ud abārīg āsrōnīh[11] ud hāwištīh padiš [K162v] zīyišn-ēw[12] xwāst

45.6 ka pad-iz ān nē *ayābēnd pad warzīgarīh ud [A92] gōspand-warzīh[13] ud dibīrīh ud abārīg frārōn kār ī andar āsrōnīhā[14]

ud ka-šān pad-iz ān zīyistan nē tuwan pad zēnwarīh[15] ud naxčīrgarīh [BA296] [MR_253] ud abārīg frārōn kār ī andar pēšag ī frārōn artēštārīh[16] zīyišn xwāst

---

1 TM; KR <-ynd>.
2 K <OD ZKyc>; T <ZK> R <W ZK Y>.
3 A. *rāy.
4 Mss. <-x2>.
5 TR; M <W BRA>; K 2x; A. bē 1x.
6 K -gār.
7 TRM <’’p̄ynd> 2x; K <w’’p̄ynd/y> 2x;
8 H.; K <’wyytn'> TMR <’yytw(w)>.
9 T <-t'd>.
10 K <b’nzšt’n'>.
11 K āsrōn.
12 R zīyišn.
13 M <Wywspn>.
14 Mss.
15 K; A.: <pzywwlyh> M.
16 K -ār ī.

45.7 ud-ka-iz-išān pad ān ī niyābag gugārd xwēš[1] tan kē andar frēzwānīg[2] sālārīh dāštan nē tuwān [T60_79b] ahlawdād xwāstan dastwarīhā pad čār ud tuwān

az aǰgahānīhā zīyistan ayāb a-tuxšišnīhā[3] xwēš tan kē[4] andar sālārīh abē-zīyišn bē hišt[5] nē dastwarīhā [A93]

DD.46.

46.1 46om pursišn⌈ ud pāsox ⌉[6] ān ī pursīd kū

andar myazd ī[7] weh-dēnān kē-š mard 50 ayāb 100 wēš ayāb kam čiyōn ka bawēd andar[8] hēnd ud mard 7 kē-šān[9] ⌈ pad dēn-kerdārīh[10] kerd estēd abāg awēšān ham-myazd[11] hēnd

ud az ān 7 mard ast kē 5[12] nask ast kē-šān[13] 6[14] *baxšišn[15] ī ⌉[16] abestāg warm[17] ud tuwān hēnd yašt u-šān zand ēč fragard nē warm[18]

46.2 u-šān harw 7 pad rāh ī⌈ pēš-gāhīh[19] pahikār ud ōy kē-š 30 fragard pad zand⌈ warm ōy ⌉[20] gōwēd kū ⌉[21]

pēš-gāhīh[22] [MR_254] ān ī man ud gāh ī [K163r] man[23] meh abāyēd[24] dāštan

ud bawēd[25] čē zand ud šāyist nē šāyist man weh [T60_80a] dānam⌈ ud gāh ī ⌉[26] man weh abāyēd būd čē ēn[1] gāh ī dēn hamē[2] ka bē ō mardōmān nē nimāyēm andar dēn [BA297 (302)] nē bōzišn ham[3]

---

1 T <W tn'> eol.
2 T <plyc'nyk'>.
3 TRM; K <a / t''šn'yh'>.
4 K <MN>.
5 <-x2(d)>; not K eol.
6 Not R.
7 MR <myzd Y>; T <mzšzd> K <mzys>.
8 Not T.
9 KR; T <MNWš 'n>; M <'š'n>.
10 KR <-yh-1> T unclear.
11 T <hmzyd>; K 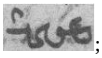 ;
12 T 7.
13 Not K; R MNW eol.
14 T 7.
15 K <whššn'>; TR <whš'n>.
16 Not M.
17 TR; KM <WOLE W>.
18 KT R?; M <OLE>.
19 KR -īhā; M <pyš y's y''>; T -īh.
20 R warm; M <OLE> K began <OLE> but changed his mind > <wlm>.
21 Not T.
22 KR -īhā.
23 K <L mn>.
24 Not K.
25 TR <-yt>; KM <-t'>.
26 Not M.

ud ašmāh pad gāh ī man ma[4] pahikārēd čē nē sazāg pahikārd

čē ēn sabukīh[5] ud an-ērīh ī ō dēn hamē āwarēd nē ō man

46.3 ud awēšān-iz 7 mard bē ō[6] ōy[7] hamē gōwēnd[8] kū

gāh ān ī amāh meh ud hamē abāyēd būd čē amāh pad zōdīh ī xwēš harw mard-ēw čand nask tuwān yašt hamē[9] kē mizd[10] pad[11] bahr bahrōmandtar abāyēd dāštan [A94]

46.4 ud awēšān kē-šān abestāg wēš warm[12] ayāb ōy kē[13] zand šāyist nē šāyist weh dānēd ud kehīh[14] ud mehīh ī pad ēn dar[15] čiyōn-imān pursīd [MR_255] ēg-imān andar rōšn framāyēd kerdan čē ka pad ēn dar ī kehīh ud mehīh[16] nimāyēd ēg-iš mehīh [T60_80b] sūdīh bowandagīhā ast ∵

46.5 pāsox ēd kū

az[17] ān ī nibišt[18] kū 30 fragard pad zand warm ud abārīg-iz ast[19] ⌈kē 5 ast⌉ 7[20] nask[21] ⌈ud abestāg warm[22] ud az ān kadām fragardīh ud kadām naskīh ⌉[23] nē wizīd

46.6 ⌈ ud wizīn ī⌉[24] abar wēš-abzārīh ud [K163v] kam-abzārīh nē paydāg kē[25] nask ast⌈ī az čand ⌉[26] nask meh ud fragard ast ī[27] čand fragard meh

bē[1] ān [BA298] kē-š 5 nask abestāg warm[1] ud ān-iz[2] kē 30 fragard pad zand warm ǰud ǰud brēh ud mar dānistan[3] harw ēk brēh ī pad zand pad 7 brēh ī ǰud az zand ō mar kerd handōšēnīd abāyēd

---

1 Not MR.
2 KTR hamē M + ud; A. *hamāg.
3 KTRM <HWE(')m>.
4 T <AHL>.
5 T <sp̄wywyh> eol.
6 K + awēšān-iz 7 mard bē ō.
7 KR; not T; M awēšān-iz.
8 T <-dt>
9 KM hamē T<m'y>; A. *hamāg.
10 KRM <mzd> T <myyzd>. – T + kē.
11 Not T.
12 RT; KM <OLE>.
13 Not T eol.
14 K wehīh.
15 K <BRA>.
16 Y + ī.
17 Not R eol.
18 TRM <-tn'> K <pwrsyt / wšt' W>.
19 K + <HNA / 'wyb 't'>.
20 R <6> M <5> K <'wyD>.
21 KM; T <nskyh>.
22 RM; K <OLE'>.
23 Not T.
24 A.; K <wwcyywn \wwcyn\n/d/> T <OD cnd> RM <wwcynnd>.
25 R + ud; A. *čē.
26 RM; K <MNc Y> T čand.
27 A. + *az.

46.7 u-š aziš[5] paydāgīhēd[6] kū kē[7] abzār ud kē[8] kam ka-š tis andar nēst ī ān rāy[9] ǰuttar bē ka abarmānd ♣ ud framān ī ⎫[10] xwadāyān[11] gāh ī kār ī padiš [MR_256] gumārdag[12] ayāb nōg-zōdīh ayāb gāhānbār radīh ayāb griftag pēš-gāhīhā[13] ayāb ham-čim [T60_81a] rāy ǰuttar bawēd ud tā hamē ān ī wēš-abzārtar gāh meh bahr wēš[14] handāxtan[15] sazāg [A95]

46.8 ka anīy wēš[16] sazāg hēnd ud abzārōmand ayāb wēšīh ud kamīh ī-šān[17] abzār nāmčištīg nē paydāg[18] ud ān[19] kē-š zand wēš warm ud wēš yašt ud pad padišwar[20] pad xwarišn padišwar[21] dāštan čimīg saham[22]

46.9 u-šān harw 2 rāh ī arzānīgīh wazurg ud frāx āzarm ud sūd purrīhā niyābag[23] ud abzār ī pad zand ud ān ī pad abestāg[24] āgenēn ham-ayār [BA299 (304)] čē[25] abestāg-yaštārān-iz niyāz ō āgāhīh ī az[26] zand abar nīrang[27] ud šāyist nē šāyist[28] [K164r] ī yazišn ud ān ī az zand[29] āgāhīh[30] pad-kārtar[31] sūdīhēd

---

1 KRM; T pad.
2 M <OLE W>.
3 T + ī.
4 T.
5 KTR; not M.
6 K <pyt / ’ky’t'>.
7 A. + *wēš.
8 K + kē abzār ud kē.
9 Not M.
10 K framān; not M.
11 KT <hwt’y’n'>; RM <hwt’’n'>.
12 KRM; T gumārd.
13 KRM; T <y’ssīh W>.
14 KRM; T meh-bahrīh.
15 TRM; K <hnd’št>.
16 R <AHR wyš>; T ka wēš; K ka-šān; M ka <’’wwyyh>.
17 T; K u-šān; MR <ZYšn>.
18 M <W LA pyk w’kww> R <W l’y pyk w’k'>.
19 T + ī.
20 RM; T <pšwl> K <ptm’wwl>.
21 K <ptwy’wtl>.
22 TM; K <-st>.
23 KRM; T niyāz.
24 T + ēg not K M ud.
25 KRM; T abar .
26 Not R.
27 K <plwnd>.
28 M -tan 2x R 1x.
29 K <zynd>.
30 KT + ī.
31 M; T pad-kār <stl> ud K <k’lstl>; R only kārtar; A. <-k’lyktl> wrong.

46.10 ud ka-šān yazišnīh rawāgīhēd awēšān [MR_257] harw 2 ēwēn[1] abzārōmandān ēk ō did dōst ud payrāstār ud stāyīdār ud abrangēnīdār[2] ud dēn dōstān ō-šān harw 2ān dōst[3] hu-čāšm[4] ud [T60_81b] payrāstār

46.11 ud ka-iz ēk abar did hamēmāl-gōwišn paydāg[5] bawēnd az niyāz[6] ayāb az stahmagīh ī petyārag rāy[7] bawēd abar-išān[8] abuxšīdār[9]

u-šān bahr nē kāstār ud ō ham-zōrīh ud husāzīh ī *hāxtār[10] būdan čimīg ∵ [A96]

DD.47.

47.1 47om pursišn ♣ ud pāsox ⟩[11] ān ī pursīd kū

Ohrmazd ud amahrspandān ud frawahr[12] ī ašō'ān az yazišn-xwāyišnīgīh[13] ud urwāhmenīh ud rāmišn-kāmag čiyōn

47.2 ayārīh ud frayādišn[14] ī ōy kē-š yazišn framūd ud šahr mardōmān ēg-išān frayādišn[15] pad čē ēwēnag bawēd

ud ganāy mēnōy ud dēwān ud druzān bēšišn[16] zanišn ud[17] dard ud duš-xwārīh[18] čiyōn pad čē ēwēnag bawēd

čim ī [BA300/305] yazišn čiyōn [MR_258] ast

čē ast yazišn kū wehīh[19] ka kunēnd[20]

kē weh ka kunēnd[21]

čiyōn weh ka kunēnd[22] [A96]

---

1 TM; K <'ywk'>.
2 K <'p̄lyynyt'l>.
3 M <OL y''nkw 2 2 'wywst>.
4 <'w'wcšm>.
5 M <pyt'>.
6 K; TM <''c(')>.
7 KM; T <LA>.
8 KT abar yazdān RM ambiguous.
9 KRM <'p̄ww'šyt'l>.
10 T <''yt'l> KRM <''t'l>.
11 Not TR.
12 KM; R <pl\'/lw>; T -ān.
13 KRM; T -išnīh.
14 T -išnīg; K ayār -išn.
15 K frayād; T <sl''tšn'>.
16 T <byššn'> KRM <byš'n>.
17 T ī.
18 KT dušxw- MR dušw-.
19 T <wyhyh> MR <wdhyh> K <y's>.
20 KTMR <-x2>.
21 KM <-x2> TR <-x1>.
22 KTMR <-x2>.

47.3 pāsox ēd kū Ohrmazd ud amahrspandān az yazišn wazurg šnāyišn padiš abēzagīhā nīrang [T60_82a]
ud pad-iz ēn kū-š xwēš āfrīdag[1] framān [K164v] bowandag[2] rāyēnāg čiyōn-iš framūd ōy ī wisp-wehīh bē ō ān ī bandagān ēkānagīh[3] ud pāddāšn ī[4] purr-baxt[5] ēwar dēn-burdār ī rāstīhā ōšmārdārān[6]

47.4 az kerd[7] ī yazišn ī yazdān ud šnāyišn ī weh[8] mēnōyān
nizōrīh[9] ī druzān[10]
abzūdan ī nēk-wārānīh ud waxšišn ī urwarān
ud ābādānīh ī gēhān ud drīst-rawišnīh-iz ī zīndagān
ud tā-iz ān ī fraškerd rawāgīh dāmān a-margīh aziš būd[11] guft estēd čimīgīha.

47.5 čē yazdān ī[12] meh aziš[13] ham-padīragīhā dēwān čimīg[14] agāmāy[15] u-šān aziš zanišn
ud bēšišn ī garān [MR_259] aziš būd[16] tāštīg ∵

47.6 yazišn čim dēn[17] bōzišnīh
u-š xwāst čim ēn kū dēn ō dām frēstīhist[18] ō šnāsagān[19] rōšnīhā kū nē ān ī dānišn ī andar gētīyān xrad *baxt[20]
bē [A97] ān-iz ī pad gētīyīg xrad [T60_82b] [BA301 (306)] *baxt[21] nē dānīhēd ān-iz ī mēnōyān dām ān-iz ī mēnōyīg nīrang ō gētīyān nimūdan[22] āgāhēnīdan rāy

47.7 ud ān[1] dēn kē gētīy[2] dānišnīg nigēz[3] abāg ān ī gētīyān pad gētīyīg[4] xrad bē tuwān dānistan rāst hamband u-š danišn abar gugāh ud pad ān ī mēnōyīg zōrīg

---

1 K <’p̄lytk'> T <w’p̄lytk'> R <’p̄lwtk'> M <w’p̄lwtk'> (or: <xwēš' ’p̄l->).
2 KT + <∵>.
3 MR <bww->; T <bwwyk’n ’ywkhwtyh> K <bwwyk' ’wyynk’ndh> (“hu-dēnagānīh”).
4 M ud.
5 <-HLKWNt(')>.
6 K <’wšmwlt-> R unlear <’wšmw> eol. TM <’wšm’lt->.
7 K <krtn'> TRM <krt'>.
8 T <ŠPYL’n'>.
9 TRM <nzwlyh> K <zwlyh>.
10 TRM; K <dlncšn>.
11 K <YHWWNyt' YHWWNt'> T <-t'> RM <-t>.
12 K čē-šān.
13 KTRM + <w>.
14 K; not R eol. M
15 TR <’k’m’’> K <’k’myh’> M <’k’myy’>.
16 K <-yt'>.
17 K čimīg.
18 KTRM <plyyt->.
19 M <šn’s’n = šn’yšn>.
20 KRM <w’t'> not T.
21 RM <w’t''> not TK.
22 K <MN tn'>.

ud bē az gētīyīg gugāhīh wābarīgān[5] [K165r] dāštan[6] rāh ī šnāsišn ī drīst

47.8 ⌈ *gōkān[7] čim ī yazišn andar čē-m[8] zamānīg ayādīh ō nibištan[9] ⌉[10] pardazišn ast gōkānīg[11]

ēn ēk nimāyišn[12] ī abēzagīh andar abēzag stāyišnīh[13] ī mēnōyān yazdān ast čiyōn framūd estēd čiyōn yazišn ī gāhānbār pēš[14] az [MR_260] gāhānbār nimāyīhēd ī *yaštār[15] ud 2 ud 3 ǰār[16] tan az ān ī nasušīg[17] rēmanīh ud az-iz ālūdagīh[18] ī bērōnīg

47.9 ♣ tan-iz čand sazēd az ⌉[19] čim ī pāk kerdan ān-iz ī <wYstk'>[20] xwēy[21] pad ān ī dādīhā[22] tōzišn az [T60_83a] handāman bērōnīhist ud pad pāk nam ī az pākān gōspandān ud urwarān

ud pas pad-iz ān ī frāz-tazāg āb ī yōǰdahr hamāgīhā tan šustan

pad ān ī [BA302] pāk bōy ud[23] ān ī dādīhā[24] <wywwd>[25] tan wastarg hu-bōy[26] kerdan

pad spēd[27] ud drīst wahumanīg[28] wastarg aibyāst

ud nizōrīh ī <'cby>šāyēd'[29] ōgārdan ī frāybūd ud aibībūd[30]

47.10 ān-iz rāy kū tā andar yazišn[31] az suy tišn xwēy ud az *frāyīh[1] ud <sw(w)yk>īh[2] az-iz kamīh ud tuhīgīh[3] nē aweštābīhēd[4]

---

1 T + ī.
2 KRM <-'> T <-''>.
3 T <wyyc'>.
4 T gētīy ud.
5 RM; K <'p̄l->; T gugāh ī <'p̄l->.
6 T dāšt; K bawēd.
7 Mss. <ZK k'n(')>.
8 K <ME MN>.
9 K <xwēš>.
10 Not M.
11 <'ywk'nyk'>.
12 K -īh ī.
13 T stāyišn.
14 T <ptš>.
15 TRM <y''t'l> K <y'''l>.
16 K <d'l'w>.
17 T <swšyk'>.
18 M ālūdag ī K <'lwwtyh>..
19 Not K.
20 KTR <wYstk'> M <wYyyytk'>.
21 KRM <hwyD> T <~~'D~~ hw'>.
22 K <y't wyš>.
23 K <PWN>.
24 K <y'mnyh'>.
25 KTRM.
26 M <hwby>.
27 T <yyYt'>.
28 T <whwmn ZK Y> K <hwmnyk'>.
29 R; M <'cbyy'yyt'>; K <'cbyšyyt>; T <'cyš'st'>.
30 RM <'ybwbwt'>; T <''ybbt>?; K <pl'ybyt W'ybbyt>.
31 T + yazdān.

47.11 ud pēš az yazišn pad xwēš hangām ud ān-iz ī sāzišnīg ud paymānīg <wwY>īh[5] xwarišn xwardan[6] ud ān ī ēwēnīg[7] xwēy[8] kerdan ud andar a-yaštanīh ud a-yašt-menišnīh[9] [MR_261] ud paymānīg-čihrīh andar ān ī ātaxšān mān kē bāstān [K165v] rōšnīh ud hu-bōyīh[10] ud frārōnīh[11] kerbagīgīh andar [A98] mehmān[12]

47.12 u-š dēwān[13] u-š sezd[14] xwad *niwand-kadag[15] ast ī[16] tārīkān ī[17] weh kē[18] pad [T60_83b] stāyišn frahaxt bē ō gēhān[19] rasēnd[20]

47.13 ♣ ud ān ī ⎪[21] yaštārān[22] gāh čiyōn xwad ast gāh ī zōd ud hamkārān gyāg urwis[23] ud ādišt andarg-gāh[24] pāk kerdan

ud āb ī yōǰdahr abar paššixtan[25]

47.14 ān ī yazišn abzār abāg xwēš mardōm ī yaštār ud az ān 6[26] dām[27] ī gētīy[28] hēnd ud ātaxš ud ayōšust[29] ud āb ud urwar čiyōn passazagīhā[30] ō [BA303 (308)] ham burdan.

ān ī sagēn[31] urwis ud ān *āhenēn[1] hāwan ud abar-hāwan[2] ud tašt[3] ud māhrōb[4] pāyagīhā[1] kerd/grift pad yōǰdahr āb pādyābēnīdan[2]

---

1 TRM <ppl''yh>; K <p'tpl'hīh Y>.
2 KT <swwykyh> RM <swykyh>.
3 T <tw'hykyh> R <twhyykyh> M <tw'hk> K <t'hykyh>.
4 K(T?)RM <-ytn'>.
5 K <wn'h>.
6 TRM <hwwltn'> K <hwltn'>.
7 T <'yw'nyk> K <'yw'cyk'>.
8 KRM <hwyD> T <hw'>.
9 K -īg.
10 T <W 'wbš>.
11 K frārōn.
12 T <~~m'h~~ m'hm'n> MR <mhm'n> K <m'hm'n \mhm'n/>.
13 K <APš'n'>.
14 TRM <sšk> K <sšk OL>.
15 K <kwtwk'>.
16 T <AYT'yh>.
17 TRM.
18 T kū.
19 KTRM.
20 Cf. **3.**50.6?
21 Not K eol.
22 K <y'št->.
23 RM <'wlwys> T <'wlwyš>.
24 RM <'ndrgy'h> K <W'ww ylgy'h> T <'nyly'h>.
25 K <pyš->.
26 TRM <3 3> K <4 2>.
27 M <gm>.
28 K dāmān gētīyīg.
29 KTRM <'ywyy'wst'> (for <'ywkšwst'>).
30 T <p'ck'->
31 KTRM <yyyyn'>.

47.15 ān ī rōšn ātaxš abar ān ī pāk ādišt pad [MR_262] ān ī hušk ī nigerīd ud[7] yōǰdahr ēsm waxšēnīd ud ān ī bēšaz bōy az urwarān <'yw'> xwēš[8] hangāmīhā abar burdan.

ud ān ī yōǰdahr āb ī pad ān ī dēn gōwišn nīrang āšixtan pad ān ī pāk ayōšustēn ǰāmag

47.16 ud ān ī hurust hōm [T60_84a] ī-š gēhān xwarrahōmand[9] ēn[10] kē-š dahišn ī Zarduxšt[11] abar būd daxšag ī ān ī spēd gōgaren[12] ⌈ hōm kē-š][13] a-margīh ī fraškerd aziš paydāg rāy aziš ēnyā[14] [K166r] ud sam[15] ī dēwān[16] aziš

ud abāg ān ī hadanbāy[17] urwar ī urwarām <y'wšwy'k> pad xwēš gāh nihādan

47.17 ān ī urwarīg barsam[18] pad ān ī urwarīg parwand[19] ud kustīg gāh grih[20] aibyāst

ud ān ī Šahrīwarīg māhrōb ī pad gāh ī ān ī dahībedān dēdēm[21] ī mādayān[22] bīm[23] [BA304 (309)] wizārīhēd wirāst estēd stard[24]

47.18 pad hambarišnīh ī pākān gētīy dahišnān čand [MR_263] abēzagīhātar[25] šāyēd rasišn ī abēzagān hamāg daxšag[26] ōstīgānēnīd[27] [A99]

47.19 ⌈ ud awēšān yaštārān kē-šān ān ī xwēš tan bērōn yōǰdahrēnīd[28] ⌉[29]

ud pad pāk wastarg ēw-mōxt[1]

---

1 KTRM <swspyn'>.
2 K <-h'wn'š>.
3 T + burdan.
4 T <m'hrw' pr'c>.
5 TR <p''yk-> M <p''k->; K <p''yk.
6 T <PWN y'p->.
7 T ī.
8 T then here: pad ān ī dēn gōwišn nīrang āšixtan pad ān ī pāk ī.
9 K <y'm HWEd>.
10 RT; KM hōm.
11 KM zarduxšt R <zltw''t'> T zardušt.
12 RM <ywklyn'> KT <ywkl'n'>.
13 Not K.
14 TRM <'yw''> K <'yyw''>.
15 K <yyym>.
16 K 2x.
17 K <'ywpy>.
18 RM <blyyym> T <blyy'm>.
19 TK <plwy> RM <plw'>.
20 KRM <yl''> T <y'l''>.
21 KTRM <yyt'ym>.
22 T <m''t'n> corr. > <m'yt''n>.
23 TRM; K <byym>; W. barsom.
24 T <stlyt> K <stwlt'>.
25 M <-yhy'tl> K <-y'štl>.
26 T <yš'k'>.
27 K <'wstšn' ywyt'>.
28 K <ZNE 'yylynyt'>.
29 M jumps ōstīgān[ēnīd ... yōǰdahr]ēnīd.

pad ān ī paymān-xwarišn suy[2] ud pad ān ī[3] [T60_84b] dādīhā xwārišn[4] tišn

pad ēwēnag xwēy[5] būšasp ud pad ān ī xrad zōr[6] waran[7]

pad ān ī āsrōnīhā xēm[8] xešm ud tan-drōw ud wad-menišnīh[9]

az-iz andarrōntom[10] dil ud menišn ōgārdan[11] pādixšāy[12]

abaxšīh[13] ud pašēmānīh[14] petītīgīh ud tōxt-wināhīh ud wazurg yōǰdahr-menišnīh xwāstan[15]

47.20 ud ayāft[16] čašm ī frāz-wēnāg[17] dast ī pad-pādyāb ud abārīg hamāg handām ud tan nāmčišt[18] ānōh kū-š[19] nam ud hixr[20] u-š/aziš xūb[21] kunišnīg ud ān ī pāk wastarg nihuftan[22]

ud uzwān <az>[23] drōw⌈ guftan ud ⌉[24] dast az wināh pahrēxtan pādan

menišn xūb-dārišnīhā ō yazdān šnāsagīh[25] wirāst[26] [BA305 (310)] estādan

nōgīhā-iz[27] [K166v] gōwišnīg [K166v] petītīg [MR_264] radīhā[28] ōšmurdan

47.21[29] ud ōy ī[30] zōd abāg gōwišn ī mānsrīg ātaxš gāh pērāmōn[31] yōǰdahrēnīd ud yazdān stāyišnīhā bē ō ān ī zōdān gāh šudan

raft xwarrah [T60_85a] ōy rōšnān šahr yazdān ud frawahrān azbāyišnīg menīdan

---

1 KRM<’y>mōxt; T <’yy->; K <w’ym ’t>. – *ēw-mōxt?
2 RM; KT <yywwy>.
3 T + <y’myh’> K <W ’ym ’t'>.
4 RM; T <hwl-> K <hw\’/l->.
5 M <yD>; T <hw’> K <-’n yD>.
6 TRM <wzwl>; K zōrīh.
7 T <lw' W> K <lwn>.
8 T <’y’m>.
9 TRM <wtww KDBA W wt-m° W> K <tn'-KDBA>.
10 K <’wylwtm>.
11 KTRM <’wy’ltn'>.
12 M <-š’>; R <pt’š’> K <p’t’š / >.
13 T <’p̄hškyh>; RM <’p̄hšyš>; K <p’t’šyh>.
14 TRM <pšm->; K <xwēš>.
15 R <-t'>.
16 KTRM <’’p̄t(')>.
17 K <-yww’k>.
18 KTRM.
19 T kē-š.
20 TRM <nm W ’yyl>; K <MN ’yyl>.
21 T; RM <ywp> or <ywyc>.
22 T <-t'>.
23 TRM ī.
24 Not K eol.
25 K <šn’syh>.
26 TRM; K <byym>; W. barsom.
27 K ud yazdān-iz.
28 RM <ptytyk wltyh’> M < / wltyh’>.
29 Cf. Y.9.1 *pad ātaxš-gāh pērāmōn yōǰdahrēnišnīh ka-š ātaxš-gāh kāmist šustan gāhān srāyišnīh*.
30 T <Wnlm>.
31 TRM <pylmwn>; K <plmwt>.

47.22 awēšān-iz hamkārān hōyagīhā[1] ud dašnīhā[2] ud <'mlyš> ǰud ǰud[3] pad xwēš gāh estādan yazdān menīd

4 pad šnāyišn ī Ohrmazd ud tar-dahišnīh ī gannāy[5] mēnōy ud āškāragīhā[6] frāz ō yazišn estēd

47.23 ud ōy zōd ī[7] weh pēšōbāyīh[8] ud abārīg hamkārīhā[9]

ast kē pad <'pystwš>[10] ast kē[11] pad ātaxš ān <'yw>īdārīh

ud ast kē frāz-burdārīhā[12] ast kē bē[13] burdārīhā

ud ast kē [A100] āsnadārīhā[14] ud ast kē gumēzakkarīhā

ud ast kē kār-framūdārīhā ud xwēš niyābag[15] ⌈ ī andar yazdān rāyēnēd ⌉[16] andar yazišn [MR_265] rāyēnēd

47.24 pad pākīh ud abēzagīh ud rāstīh ī čand andar gumēzag[17] gētīy baxt[18]

yazdān stāyišnīg yazišn sarēnēd[19]

ud ka ān ī ahlaw ī wirāst-xēm abāg ōy[20] abzār ī yōǰdahr kē was [T60_85b] [BA306] mēnōy ī nīrangīg[21] daxšag ayādēnišn ī yazdān kām ud druz[22] a-kām āfrīn estēd ud sazāgīhā bē ō ham mad

47.25 ud pas ān ī wazurg nask ī xwānīhēd[23] [K167r] hādōxt[24] ī xwad ast[25] naskān radān[1] ⌈ pad šnūman ī ān ī buland rad ⌉[2] dwāzdah-hōmāst[3] pad ān ēwāz ī a-drōw[4] ⌈ kē-š haguriz[5] ēč drōw ⌉[1] abar[2] nē gōwīhēd ⌈ ud ast bun ī ⌉[3] harw rāstīh

---

1 K <-'nyk\'/yh'>
2 T -īh.
3 K + kē.
4 Y.0.14.
5 KRT; M <yn'k>.
6 K āškārīhā.
7 T <OL zwtyh>.
8 K <pyšp->.
9 R; KT <hmk'ly's> M <'mlk'l y's>.
10 K abestāg!
11 Not K.
12 K frāz <'p'> b°.
13 T pad K pad bē.
14 TRM <'ynt'lyh'>.
15 RM <ww''p̄k'>.
16 K <dēn andar \<y'h> rāyēn dēn.
17 T <ywmyc'>.
18 TR <w't'> M <WHTš'n> K <HT'š'n>.
19 Cf. Dk.3.213.1.
20 K <OL>.
21 K<wylwykyh>.
22 K <ylwn>.
23 K <KYTyhyt'>.
24 R <w'twht'> M <w''p̄' 't'>.
25 M <'yyw'>.

47.26 ud xwānīhēd abestāg ī wizārīhēd abēzag-stāyišnīh ī yazdān ī andar[9] ī rōšn rōz[10] pad ān ī frayar[11] gāh ud tā-iz šab dēn nīrangīg rāst ōšmurišnīg[12] ud <'wlt>išnīg ud tār nā-waxr ud nā-zēfān[13]

ēd čē pad āfrīn ī yazdān ēd čē pad[14] [MR_266] wizāyišn[15] ī druzān

ēd čē pad spās ī xwarrahōmandān ī wazurg-kerdārān

ēd čē pad handarz ī ō dāmān ī framān bandagān[16]

ēd čē[17] abar rāst sraw ī pēšēnīgān ī bē[18] widurdān

⌈ ēd čē pad sazāg *niwēyag[19] ī ō ahlawān ⌉[20] ēd ī weh-kunišnān

ēd čē abāyišnīg[21] ayāftan[22] [T60_86a] padistāg[23]

ud ēd čē a-wizīrišnīg āmurzišn[24] ī dādār[25]

ud ēd čē pad hāwan[26] [BA307 (312)] rāh ī weh-yāb-kār[27] ōšmarīhēd[28]

47.28 ud ka pas az parāhōm az bāmdād tā-iz[29] ō šab andar abēzag-stāyīšnīh ud abēzag-gōwišnīh nē xward[30] rāy xwārēd

ud nē-iz kār wizārd ud nē-iz saxwan gōwīhēd ud nē xwēy[31] kunēd/gīrēd

---

1 M <hwlt'n>.
2 K pāšom ān ī pad buland!
3 K <yw'cy''n mhst> T <PWN yzd'n mhst>.
4 T drow.
5 KTRM <hkwlc(')>.
6 Not K.
7 Not M eol.
8 K <bwd>.
9 T + ān.
10 K ēn.
11 <pl'yl>; T frārōn.
12 K -īh.
13 R <w'-w''l w' 'zyp'n> K <w' b'hl w'-zyp'n'> T <W Y / w''l W a-zyp'n'>.
14 Not K.
15 K <wwyššn'>.
16 KTRM <bww->.
17 T + pad.
18 Not K.
19 T <wwyk'> KM <(w)wwyk'>.
20 Not R.
21 K <p'yšbyk'n'>.
22 KRM <'y'p̄-> T <'wy'ptn'>.
23 K <-'n>.
24 TK -īg.
25 Not K.
26 K <yšn'>.
27 KTR <wy'y'p̄k'l> M <y'y'p̄->..
28 TRM; K āmurzīhēd!.
29 Not K.
30 T <-tn'>.
31 TM <hw'>.

ud nē ēč rēmanīh bē ō tan hilēd[1]

ud nē-iz [A101] padisār ī ān ī dēnīg gōwišn az ān ī[2] framūdag wardēnīd[3]

ud nē-iz menišn az ān rāstīh pākīh ǰudāgēnīdan

ud hamēšag gōwišn [MR_267] rāst-padisārīhā ud *a-wisānišnīhā ān abestāg gōwīhēd

u-š hamkārān čē [K167v] pāsox ēwēn <'m pt'y'k>[4] ēwēnīgīhā ēwāz[5] nask[6] gōwēnd

čē niyōxšišn[7] niyābag[8] yōǰdahr niyōxšēnd

47.29 ud andar yazišn was gōwišn[9] nīrang ud daxšag nišān ī mēnōy zōrīg paydāgīhēd ī ō dēwān tarsēnāg[10] ud bēšēnāg ō yazdān azbāyāg ud urwāhmenāg[11]

47.30 čiyōn ān-iz pāk hōm ī pad 4 [T60_86b] zōhr[12] dēnīg nīrangīhā hūnīhēd kē hangōšīdag-iz daxšagīhēd bawišn zāyišn ī 4 hu-dēnwar frēstagān ī būd yašt-frawahr Zarduxšt ud hēnd Ōšīdar ud Ōšīdarmāh ud Sōšāns

47.31 ud čiyōn ān-iz ayōšust hāwan ī andar ān hōm [BA308 (313)] hūnišnīh škāfīhēd u-š wāng abāg abestāg-gōwišnīh[13] xwānīhēd kē ayādgar bawēd ī menišn ud gōwišn ud kunišn ud pad awēšān rāst-paygāmbarīh bē ō gēhān-rasišnīh [MR_268]

47.32 ⌈ ud čiyōn ān ⌉[14] frārōn nīrang ī andar āb ī pad 3 zamān[15] kunēd kē gēhān-nimāy[16] bawēd ī xwarrahōmand āb-stanišnīh ud wārān-kerdārīh ud ān ī az wārāngarīh bēšazišnīh.

47.33 čiyōn ān šīr ī yōǰdahr ī[17] pad ān xwarrahōmand nīrang az yōǰdahr gōspand kerd pad 2 baxt estēd kē[18] daxšag nimūdār[19] ān wazurg xwarrahōmand šīr

ēk ī ō duxt ī <p'wlw'yylyy>[20] ī mazdēsn [A102] kē ō[21] ōšnar ī purr-xrad

ēk frānag ī [K168r] *vaδraġā*[1] az ōy[2] bē ō[3] kay-kawād mad [T60_87a]

---

1 KRM <-x1> T <-t' Y>.
2 T <zyk'>.
3 TM <-tn'>.
4 RT <-pt'šk'>; K <hwpt'šk'> (ēwēnīhā).
5 KT <'ywp>.
6 KT; RM <sk'>.
7 T <nywš-> 1x.
8 TM; R <''pk'>.
9 RM; not KTA.
10 T <tls'n'k'>; RM <tls'k'>.
11 KTM; R <'w'rw'hmn'k'>.
12 K <zwlyh>.
13 T gōwišn ī.
14 Not T.
15 TRM <YNA>.
16 T; R <wyy''n' m'y> M <yy''n' m'y>.
17 TR -īh.
18 T az.
19 R <wmwc'lk> TM <(w)mwc'l>.
20 TRM.
21 T <MNW OL> RM <MN OL>.

47.34 ud abar xwarrahōmandān dēn-dastwarān[4] was-paywandīhā āyaft guft[5] estēd
čiyōn ān was-wizīnišn <'yyk'zwl>[6] ī frēzwānīg[7] darmān rāy bēšazēnīdārīhā ī andar ō yazišn ō warahrān ātaxš dahīhēd kē dēwān[8] zanēd ō abardom zōr ī pad gēhān frazām az *haδayąš* gāw bē ō[9] weh [MR_269] franaftār [BA309 (314)] dahīhēd ud ō ātaxš ī mardōmān tan gumēzīhēd u-š padiš bawēnd spurr-<yyyl>[10] ud a-marg

47.35 ud anīz ast[11] andar yazišn was daxšag ud nišān ī mēnōy rāzēnīdārīhā[12] ud xwarrah-kārīhā ud warz-kerdīhā ī-šān gōkān abēr drāz ast

47.36 ud agar[13] ēwāz[14] ēn hē[15] kū pad ēk yazišn ī rōz-drahnāy and mard ī ahlaw andar yōǰdahrīh ī andarrōn ud bērōn tan
az hamāg <'wyy'yy'n'>[16] ud warzišn[17] ī gētīyīg kār ud kēnīgīhā ud āz-warzišnīhā abāz estē
az hamāg drōw ud zūr <'wyšyšn'>[18] ǰudāg gōwišn [T60_87b]
ud hamāg ān ī yazdān kārīhā ud stāyīdārīhā ud āyaft-xwāstārīhā būd
ēg-iz mēnōy-rāhīh ud yazdān ēkānagīh aziš paydāg

47.37 ud ān ī and abzār ī az hammist weh-dahišnān čand abēzagīhātar šāyēd
bē ō burdan rāy nērōgēnāg ud ō abēzagīh ēmēdēnāg [MR_270]
ud ō gumēzagān[19] sahmēnāg[20] ō druzān tarsēnāg[21]
ō yazdān-iz šnāyēnāg ∵ [A103]

47.38 yazišn ān weh ī ka ōy[22] kunēd ī abēzag-xēm ud āsnūdag-xrad[1] ud dēn wāspuhragān yazdān-mēnīdār ud ♣ menišn-wēnišn ud ⟩[2] pākīh-menišn[3] ud [K168v] rāst-gōwišn[4] ud xradīg-

---

1 R; TM *vaðriġā* K *viðiriġā*.
2 TRM <MN OL>.
3 Not T.
4 TRM not dēn.
5 RM <ywptn'>.
6 T <'yykww zwl> R <'yyk'zwl> M <ZK 'yyk / wzwl>.
7 T frēzānīg.
8 TRM <yy''n'>.
9 Not M.
10 T spurr <wyyyl>.
11 RM 2x.
12 T -īhīh.
13 TM; R <AYT">.
14 T <'ywp'>.
15 TRM <-''> +.
16 T <'wyššn'> RM <'wyy'yy'n'>.
17 T <wlt->.
18 T <'wyššn'> RM <'wyy'yy'n'>.
19 T -agīh.
20 RM <shm-> T <sym->.
21 T <tlsynd>.
22 T <OL>.

kunišn[5] ud yōǰdahr-tan ud šēbāg-uzwān ud warm-nask ud rāst-abestāg ud pādyāb [BA310]
sāzišn xūb-nīrang nā-waxr nā-zēfān[6]

47.39 kē-š homānāg nazdīk pad ham-hunarān a-maragīhā
andar mān ī ātaxš ī hamēšag-waxš ud pas andar mān ī abārīg ātaxšān ī warahrān
ud pas [T60_88a] andar mān ī mazdēsnān abārīg wehān
ud pas abārīg gyāg ī pāk ī purr-pāktar[7] yazīhēd

47.40 ud ān ī sidōš andar mān ī ātaxš-gāh ī ō ān ī widurdag nazdīktar
ud yazišn ī ašō'ān[8] frawahr andar pākīh[9] ānōh kū ān māništ ī ān widurdag kē-š ruwān yazīhēd
nazdīktar[10]

47.41 ud ān ī pērōzīhā ī andar kārēzār rāy ēg-iš[11] [MR_271] handēmān razm
ud ān ī sahm ud abārīg wināhišn az warz abāz dāštan rāy[12]
ud warz ud ān ī ǰōrdā'ān pāyag rāy handēmān <y'k'>[13]
ud ān ī <'šls'n'/'š'lšn>[14] ī mehmān[15] wāng ēnyā[16] andar ān[17] mān
abārīg az ham-nimūnag ud handāzag hangōšīdag kerdan dāštan čimīgīhā ∵

DD.48.

48.1 48om[18] pursišn [ud pāsox][19] ∵
ān ī pursīd kū kē [20]ǰōrdāy xrīnēd ud pad hambār āwarēd kū tā garān bē bawēd ēg-iš pad <ylwš>
frōšēd[21] dādestān čē ēwēnag bawēd ∵

48.2 pāsox ēd kū

---

1 TRM <'snwtk'->.
2 Not R (eol.) M.
3 T pāk-.
4 TM -menišn R -menišn with superscript gōwišn.
5 T xrad-.
6 M <-ZK p'nmnwš>.
7 T; RM <wcwl p'ktl>.
8 TR; M ahlawān.
9 M <DKYA>.
10 T nazdistar.
11 T <ADYNš>; RM <w'ywwš>.
12 Not R.
13 T <sk = 50> RM <y'k'>.
14 T <'šlyšn'> RM <'šlyy'n'>.
15 TRM <mhm'n>.
16 TRM <w'ywwš>.
17 Not T.
18 T 49om.
19 Not R.
20 T ka.
21 TRM <-x2>.

ka-š [K169r] tis andar nēst ī [T60_88b] ān rāy ǰuttar [BA311] ōwōn saham kū az āwurdārīh/xwurd-[1] xwarišn abāyišn[2] ī xwad ud ān kē-š sālārīh ud nē frayādišn ī arzānīgān wehān[3] frayād tā[4] andar[5] hangām ī niyāz frayād dast[6] ī andar ān hangām rāy bē ēwāzīg gētīyīg⌈ sūd ud wāzāragānīh ud ⌉[7] abar mardōm ī did kerdan ud garāntar abāz frōxt[8] rāy[9] [MR_272] xrīnēd

48.3 ud pad hambār dārēd[10] abar-iz[11] wehān⌈ ēdōn bast dārēd[12] čiyōn abar wattarān ka weh ⌉[13] arzānīg mardōm andar abāyēd ud az xwarišn rāy xwāhēnd ud pad arz[14] ī andar ān hangām arzēd nē frōšēd ud garāntar būdan rāy andar hambār dārēd[15] a-dastwarīhā ud garān-wināhīhā[16] ud harw wizend[17] ī awēšān wehān barēnd[18] kē-š pad wahāg xwāhēnd nē frōšēd[19]

48.4 ān an-ayāftagīh ī ǰōrdāy ayāb ān ī ayāftīhā garān-waxšīh[20] rāy ud garān-wahāgīh[21] rāy abar xwad ayāb awēšān ī andar sālārīh ayāb driyōšān kē-š [T60_89a] awiš dād hē[22] ud ān <'ws>-šnīh[23] rāy dād nē šāyēd ud rēšišn rasēd ēg-iš padiš tōzišn[24] hēnd

48.5 ud agar ān ǰōrdā frāy-zamānīhā[25] andar hambār dāštan rāy [TD4a_317/BA312] <twc'h>īhēd ud az xwarišn ī a-čārīhēd/appār- pad-iz ān bōdyōzedīh ī ǰōrdāy āstārōmand [MR_273][26] [K169v]

ud agar ān a-dādīhā-dārišnīh rāy andar ān ǰōrdāy[27] xrafstar hambūsīhēd[28] pad ān-iz garān wināh āstārīhēd pad sūd ī ān ī abārōn appāragānīh/ačār- anarzānīg

---

1 TRM(2x) <'wwlt'lyh>.
2 T <'p̄'šn'>.
3 TM; R in marg. with caret.
4 RM; T <Y>.
5 RM andar ī for *andarg?
6 <Yyyt'>.
7 T only <w'c'l'nyh> eol.
8 TRM <-x2>.
9 TM; R <LA>.
10 T <y'lyt'> RM <d'lyt'>.
11 T abar.
12 T <y'lyt'> RM <d'lyt'>.
13 Not T.
14 T <'lt>.
15 T <y'lyt'>; RM <YHSNN'yt'>.
16 T <wwssyh>.
17 MR <znd>.
18 TRM <-x2>.
19 R <-x2>.
20 M -wināhīh.
21 M <-''k'yh>.
22 TRM <-''>.
23 RM; T<\'p̄/yh>išnīh.
24 TM <twc->; R <tp->.
25 TRM <pl''-ODNA->.
26 M āstār / ōmand.
27 T <ywlt'k>.
28 RM <hmbwykyhyt'> T <hmbwy?yhyt'>.

48.6 ud bē agar andar[1] abāyēd ī xwēš ud mardōm kē-š andar sālārīh bīm ī niyāz-hangām rāy andar hangām ī arzānīh xrīnēd ud <p'wyh>[2] kunēd/girēd

48.7 ayāb frayādišn ī wehān ud arzānīgān rāy az gyāg kū ǰōrdāy[3] wēš az pāyišn ī xwurdārān arzān-wahāgīh[4] rāy ǰōrdāy xrīnēd bē ō [T60_89b] ānōh kū ǰōrdāy kam

ud agar wehān⌈ ǰōrdāy-abāyišnān <yy'w>ōmand[5] barēd

48.8 kū tā awēšān ⌉[6] ǰōrdāy niyāzān frayādišnīgīh[7] aziš xwad-iz kē-š wahāgīh sūd bawād[8] ayāb ham frayādišnīh wehān ud xwābarīh[9] kū tā abr wehān frāxtar bawēd kū abar wattarān

andar-iz hangām ī niyāz pad wahāg abērtar ayābīhēd[10] andar frāy-ǰōrdāyīh [MR_274] arzān-wahāgīh ǰōrdāy xrīnēd kū tā hangām ī niyāz gāh[11] dārēd

48.9 ka wehān awiš niyāz bawēd pad wahāg ī čiyōn-iš xrīnēd[12] andar ān[13] hangām arz ī šahrīg ast frōšēd [BA313] ān rāy andar niyāz-hangāmīh pad wahāg abērtar ayābīhēd[14] ud abar wehān frāytar[15] bawēd ēg-iš spās ī [K170r] padēxwēnīdār stāyišnīg[16]

48.10 pad-iz ān ī sūd arzānīg ud ǰud-iz [T60_90a] az ǰōrdāy-xwarišnīh[17] xwarišnīg tis ī pad gyān-dārišnīh[18] ud dārō ud darmān ī pad gyān bēšazišnīh

ud ēd čē pad gyān-bōzišnīgīh xrīdan[19] ud garān frōxtan[20] pādixšā ∵

DD.49.

49.1 49om pursišn ♣ ud pāsox ⌋[21] ān ī pursīd kū kē may frōšēd[22] bē ō an-ērān ag-dēnān frōšēd ēg-iš dādestān čē ∵

49.2 pāsox ēd kū abēr sāxtan garān wināh bīm ud wad pēšagīhā[1]

---

1 RM <'ndl> T <'nyl>.
2 TM; R <p'wyš>.
3 R + xrīnēd not TM.
4 T <-wh'yh>.
5 T; M abāyišn <'wwyy'n>ōmand.
6 Not T.
7 R <pl ''t-> M <plw ''t->.
8 RM; T <-yt'>.
9 M <'w'p̄ylyh>.
10 TRM <''p̄->.
11 TM <y's> R -īhā.
12 TRM <-yt'>.
13 Not T.
14 T <'wy'p̄->.
15 TRM <pl''tl>.
16 T -išn ī.
17 T -išn ī.
18 T -išn ī.
19 <-x2>.
20 <-x2>.
21 Not R.
22 <-x2>. – TM + <HS>.

49.3 bē agar kerdan ī-š ān [MR_275] may frōšīh rāy may az awēšān kē may a-paymān xwarēnd ud[2] may xward rāy wattar bawēnd

ud wēš abāz dārīhēd ō awēšān kē may pad paymān ī xwarēnd ud may xward rāy weh bawānd[3]

wēš rasēd kū ān ī ka ōy[4] ān may-frōšīh nē kunēd ēg-iš ān may-frōšīh rāy tuwān ī pad [T60_90b] [BA314] xwāstag kē-šān abāz dāšt ud mardōm pad weh-dēnīh <ptsnyt'> ud az šud[5] ī ō ag-dēnīh wardēnēd ud rawāgīh ī wināh bastag kerbag[6] rawāgēnēd ān bawēd wehān ayarīh ud dēn pānagīh ud wināh hamēmālīh ud kerbag ayārīh ī ka nē kunēd ān may-frōšīh nē bawēd ī wēš ud frāy[7] az [K170v] wināh wināh ud zamān[8] ī a-dādīhā-xwarišnīh ī may rawāgīhēd

49.4 ud ayāb-iš ♣ anīy[9] meh-dādestānīh ud meh-kerbag ī ⎫[10] ēwarīg andar ēdōn [MR_276] ōy kē may ō[11] an-ērān ag-dēnān[12] abārīg-iz mastīh[13] rāy a-dādīh aziš bawēd frōšēnd[14] was-wināhīhā nē dastwarīhā ∵

DD.50.

50.1 50om pursišn ∵ ān ī pursīd kū

weh-dēn kē may a-paymān xwarēd u-š az a-payman xwarišnīh ziyān wizend rasēd ēg-iš dādestān čē

50.2 paymān ī may xwardan čand

ud čiyōn ka xward[15] dādestān[16] ēg-išān dastwarīhā[17] ∵

50.3 pāsox ēd [T60_91a] kū

kē pad čār ud tuwān may a-paymān xwarēd purnāy [BA316][18] ud ōšyār[19] ēg-iš pad harw ziyān wizend[20] ī-š[1] az ān a-paymān-xwarišnīh rasēd ayāb abar kas tis kunēd ēg-iš ān rēmanīh ō dām kerd ud andar xwēš rāmišn dardēnēd

---

1 passāgīhā?
2 T.
3 R <-‘nd> TM <-ynd>.
4 R <OL>.
5 R <-yt'>.
6 TM <bst'krpk'>.
7 TRM <pl’’>.
8 <ODNA>.
9 Not T.
10 T add. superscript with caret.
11 T; RM <OLE>.
12 R <’dyn’’n'>.
13 R <mast ī.
14 <-x2>.
15 M <-d>.
16 Not M.
17 T a-dast-.
18 BA315 blank.
19 RM <’wš’y’l> T <’wš’yyb’l>.
20 RM <z’’n( )'znd>.

ud ēwēn kū az ān šarm az ān appār-ǰastagīh[2]

50.4 ud kē-iz a-dastwarīhā bē ō kas may dahēd u-š padiš māstīhēd[3] harw [MR_277] wināh ī ōy mast az ān mastīh kunēd ham-wināh

50.5 ud ān mastīh rāy dēn gōwēd kū

ōy[4] xwarišn kē ka xwarēd weh menēd ud weh gōwēd ud weh kunēd

ud and xwarišn-iz ī [K171r] may xward rāy pad menišn ud gōwišn kunišn frārōntar bawēd ayāb abārōntar nē bawēd

50.6 ka-š uzmūd čand weh uzmūdag kū-š pad ān paymānag xward weh bawēd[5] ayāb wattar nē bawēd ēg pādixšā xwardan

50.7 an-uzmūdag[6] [T60_91b] uzmūd[7] rāy fradom ēw <'p̄yymk'> ud didīgar 2 <'p̄yymk'> ud sidigar 3 <'p̄yymk'> ī gumēzag-baxš xward ka xward rāy pad menišn gōwišn kunišn frārōntar bawēd ayāb abārōntar nē bawēd <'p̄yymk'> abzūdan ud uzmūd pādixšā [TD4a_322/BA317]

50.8 bē ō uzmūdagān tā bē ō ān paymānag kū weh bawēd ayāb [MR_278] wattar nē bawēd ud ō uzmūdagān[8] tā bē ō ān-ōwōn paymānag ī-š padiš uzmūdišnīh ī guft estēd būdan dastwarīhā

ud ō kē uzmūd kū may xwardan[9] rāy wattar bē bawēd pad ān paymānag ī andar uzmāyišn dīd kū xwardan[10] rāy wattar būd[11] dād nē dastwarīhā

50.9 ud andar warōmandīh-ēw[12] hu-dēn ī srud-gāhān ī hu-sraw kē-š mastōgīh nē paydāg pad ēd dāštan kū may xwarēd ud čand-iš uzmūd kū xwardan[13] rāy[14] wattar nē būd

50.10 ud dēwāst ī abārōn-dēn ud ān ī [T60_93a!] ud ān dēwāstān čarātīg ud abornāyīg[15] pad ēd abāyēd dāštan kū may xward rāy wattar bawēd [K171v]

50.11 ud ka az dādestānīh čim ī bōzišnīg[16] andar nēst may bē[17] awēšān dād nē dastwarīhā[18]

kē xwad[1] may xward pad wināh dārēd [MR_279] pad dād[2] dastwarīhātar ∵

---

1 Not R eol.
2 RM <'p̄'l ystkyh> T <'p̄šl ystkyh>. – *paf̌šār-/paf̌šīr-?
3 TRM.
4 T <OL>.
5 Not T.
6 T; RM an-uzmūd.
7 T <'wzmw>.
8 M uzmūdān.
9 TM <'wltn'> R <'wwltn'>.
10 T <'wltn'>; M <'wlt'> R <'wwlt'>.
11 T <-yt'> M <-t'> R corr'd <bw~~yy~~t'>(?).
12 M; R <-mndš> eol.; T -īh ī.
13 R <'wwlt'>, TM <'wlt'>.
14 Not T.
15 T <'p̄l'yk'> RM <'p̄ln'yYk'>(!).
16 T + xwad.
17 Not T.
18 R <-lh'>.

DD.51.

51.1 51om pursišn[3] ∵ ān ī pursīd kū

mard-ēw kē drahm ī [BA318] pad gandum[4] 5 kabīz[5] frāz dāhēd kū

māh ō sar[6] ēn 5[7] kabīz gandum pad ēw ō tō daham

ud pad māh ō sar ān gandum ⌈ 5[8] kabīz ⌉[9] 5[10] wahāg bawēd pad ān ēw[11] ī-š frāz dād u-š pašt[12] kerd gandum 5 kabīz stānēd dastwarīhā ayāb nē ∵

51.2 pāsox ēd kū ka ān kē-š drahm stānēd abē-bīmīhā pad xwēš kām gandum 5[13] kabīz abespārdan pašt kerd ⌈ ōwōn čiyōn-iš āgāhīhā ud abē-bīmīhā pašt kunēd ⌉[14] ōwōn čiyōn pašt[15] kunēd[16] dād dastwarīhā wizīr

51.3 bē ka-š ān pašt[17] kerd[18] [T60_93b] abēr garān niyāzīhā ī ō xwāstag[19] rāy ōy ī xwāstag[20] dādār ī[21] gandum xrīdār[22] az[23] ōy ī [MR_280] appār sūd ī frāybūd nē xwāhēd ō ruwān sāzišnīgtar

51.4 čē pēšēnīgān sūd ī pad xwāstag andar gyāg andar[24] sāl[25] wēš az hāwand bun xwāst[26] nē pad <y'twwk>barišn[27] dāšt[28] ∵

DD.52.

52.1 52om pursišn[1] ān ī pursīd kū

---

1 TR; M xwēš.
2 <YHBWNt'>.
3 M + ud pāsox.
4 <HY>.
5 T <ypyc'> R <yyp̄\yc'/> M <yyp̄yc'>.
6 TR <sl> M <LOYŠE>.
7 Not T eol.
8 T; M <3>.
9 Not R.
10 T <6>.
11 MR <1'>; not T.
12 T nibišt.
13 Not T.
14 Not T.
15 M <PWN y't'>.
16 R <-x1> M <-x2>.
17 TRM <pwšt'>.
18 Not T.
19 RM <NKSYAYA>.
20 RM <NKSYA> +.
21 T dādārīh.
22 TRM <ZBNWNx1 't'l>.
23 T <MNW>.
24 Not T.
25 M sūd.
26 T <bwnYHWNst'>.
27 T <y't' kbšn'>; RM <y'twwk blšn'>.
28 RM <-n'>.

andar šahr bē [K172r] šahr mardōm ī weh-dēn xrīnēnd[2] ud frōšēnd pad gōspand[3] abāg ǰud-dēnān ud wanīgarān[4] kunēd ud ō awēšān frōšēnd[5] ēg-iš dādestān čē

52.2 ka weh-dēn ka nē mad estēnd pad arz nē xrīnēnd[6] bē ō wanīgarān ǰud-dēnān [BA319] frōšēd[7] ēg-iš[8] dādestān čē

52.3 ud ān kē-š xrīnēd[9] zīyišn az ēn ēg-iš dādestān[10] čē ∵

52.4 pāsox ēd kū abēr garān ⌈ wināh ud was ⌉[11] wināhīhā ud wad pēš-gāh ud pad čār ud tuwān ōwōn kār kerdan pad ōwōn sūd xwāstan nē dastwarīhā

52.5 bē agar ān weh [MR_281] dēn kē nibišt [T60_94a] kū zīyišn tis kār ud pad anīz ēč kār ī frārōn-pēšag ī tis kam-wināhtar zīyišn xwāst[12] nē tuwān purr xrīdār ī weh-dēn ayāft bē ō weh-dēnān frōšēd čiyōn-iš kam-wināhtar tuwān az ham-kār[13] zīyišn xwāst pādixšā

čē ēk-iz mard ī ahlaw abāg ahlawān ī-š andar sālārīh[14] zīyistan[15]

52.6 ēdōn[16] tuwān ka gōspandān bē ō ōzanišn an-ērān xwarišnīh frōšēd ud was gōspand bē ō kuštan[17] ud ērān dārišn mad xwārtar kū mard ī ahlaw pad an-ayābišnīh ī zīyišn ud marg bīm ōzad ∵

DD.53.

53.1 53om pursišn[18] ān ī pursīd kū

mard-ēw ī[19] kē-š zan ud duxtar[20] ud xwahar xwēšāwand čand u-š [BA320] xwāstag ī[21] [K172v] was ast

mērag dardōmand ♣ būd andar dardōmandīh ⌋[22] [MR_282][23] xwāstag ēwkard[24] bē ō duxt-ēw dād

---

1 M + ud pāsox.
2 <-x2> +.
3 M pad / <spnd> T gōspandān.
4 T <wnykl'n'> RM <wnyk yl'n'> +.
5 <-x2>.
6 <-x2>.
7 <-x1>.
8 Not T.
9 Not RM.
10 R dāstān.
11 Not t.
12 T <-tn'> 2x.
13 R <'m'k'l>.
14 TRM -īhā.
15 RM <zywYyytn'>.
16 M <AYT'>.
17 RM <NKSYWN-> T <NKSHWNšn'>.
18 M + ud pāsox.
19 T R?; M mard ī.
20 M <BRTE> eol.
21 Not T.
22 T andar dardōmand bawēd.
23 M dard / ōmandīh.
24 TR <HD / klt'> M <HD krt'>.

53.2 u-š az [T60_94b] xwaharān duxtarān ī abārīg padiš nē[1] ham-dādestān hēnd gōwēnd kū
ēn xwāstag andar tan-drīstīh ud ōšyarīh[2] abāyist[3] dād nē andar dardōmandīh
ud nūn nē pādixšā hēnd-iš andar dardōmandīh tis-iz bē ō kas dād
čē agar tis-ēw[4] bawēd[5] xwāstag hamāg abāz ō mayān baxšišn āyēd

53.3 ud ān xwāstag andar dardōmandīh[6] tis-iz[7] ō kas dād pādixšā[8] ayāb nē
ud zan duxtar[9] ud xwahar[10] harw ēk čand rasēd az ān xwāstag

53.4 ud ān mard rāy stūr abāyēd gumārdan ayāb nē

53.5 ud zan ud duxtar ud xwahar kē-šān[11] xwāstag bahr stānēnd[12] hāmōyēn[13] dēnīgīhā andar gardan[14]
ast u-šān ān mard rāy pad rōzag sālag yazišn ī sālwār[15] [MR_283] abāyēd framūdan[16] ayāb nē
∵

53.6 pāsox [T60_95a] ēd kū
ka-š tis andar nēst ī ān rāy ǰuttar ōwōn saham kū mard ī[17] andar dardōmandīh [BA321] tā bē-
widerišnīh bē ka-š abām padiš ayāb-iš zan ud aburnāyīg ayāb zarmān ayāb pid ī andar sālarīh kē
frēzwān abāyēd dāštan čiyōn and čand pad tōzišn ī abām ayāb [K173r] ♣ xwarišn dārišn
pānagīh ī awēšān čiyōn-im[18] nibišt a-wizīrišnīg ⌉[19] andar abāyēd bē dād nē[20] pādixšā ēnyā az
ān ī nibišt bērōn čand-iš[21] xwēš andar ōšyārīh bē dād pādixšā

53.7 ud andar abārīg dardōmandīh ī nē pad bē-widerišnīh harw čē-š xwad bē dād andar ōšyārīh pādixšā
ud ka nē ōšyār nē pādixšā

53.8 ud ān ī nē andar ōšyārīh gōwēd padiš nē awestwār[22] [MR_284] ud nē wābar

---

1 Not T.
2 <'wšy'lyh>.
3 T <'p̄yyyt'>.
4 M <MNDWM Y>.
5 T <YHBWNt'>.
6 M <yl'wmndyh>.
7 M + bē.
8 R <ŠLYT\A/ / A> M <ŠLYTA A>.
9 T duxt.
10 M only duxtar.
11 RM; T kē-š.
12 T <-x2> R <-\x2/> M <-x1>.
13 RM <hdmw dyn'> T <hymw yyn'>.
14 TRM <yltn'>.
15 RM; T <sl'Lw'l>.
16 T <-t'>.
17 T mard-ēw.
18 M; R <čiyōn kē / nibišt.
19 T <hwl(šn ... 'wcyl)šnyk'>.
20 T <l'y>.
21 T <cndš> RM <čnd wš>.
22 RM; T <sl'Lw'l>.

ud ān ī andar ōšyārīh[1] ud ān-iz ī ham mard bē ō duxt dād agar-iš[2] ōšyārīhā [T60_95b] dād ka wēmār būd ēg-iz rawāg dahišn

ud agar-iš nē andar ōšyārīh dād ēdōn bawēd čiyōn ka an-handarz murd[3]

53.9 xwāstag abē-handarz mānd ud harw duxt-ēw kēš šōy nē kardag[4] ēk bahr ud ō zan ī pādixšāyīha 2 bahr niyābag tā ka zan zīndag

ud čiyōn dūdag kadag-bānūg ast bē ō stūr gumārdan [BA322] nē niyāz čē stūrīh[5] abar ōy estēd

ud az xwēšāwandān[6] mard-ēw ī[7] nazdīk-paywandtar pad dūdag sālārīh xwāst rāyēnīd

53.10 ud az bar ī xwāstag xwarišn ud dārišn ī zan duxtarān tā šōy kunēnd[8]

ān-iz frēzwānīgīh andar sālārīh ud[9] parwarišn ī ān mard būd

ud yazišn kerbag ī pad dūdag <’’tk'> padiš[10] [MR_285] frēzwānīg[11] būd rawāg dāštan ud <’wt(')>sēnōg-masāy ud bāzāy-masāy [K173v] az bar stad

53.11 xwaharān ān mard bē agar ān [T60_96a] mard handarzēnīd ayāb-išān šōy nē kerd ud nēst ērīh rāy andar sālārīh ī ān mard būd hēnd ayāb anīy tis ī ān rāy ǰuttar tā-šān az xīr[12] ōy mard tis-iz nē niyābag

agar frēzwānīg ud pad-iz parwarišn andar sālārīh ī ōy būd hēnd u-šān az anīy rāh xīr[13] nēst az[14] bar ī xwāstag xwarišn-iz ud dārišn ī awēšān būd[15] niyābag

53.12 ud ān ī duxtarān šōy pad dastwarīh[16] ī dūdāg sālār ud ham-dādestānīh ī dūdag kadag-bānūg ēdōn ka kunišn ī nē kunēd az-iš pus nē zāyēd ud widerān [BA323] bawēd

53.13 ud duxt šōy nē kerd ud ān ēk kē-š šōy nē kerd *aēuuōkaē* : ī ān mard ud ēr-iz dūdag kadag-bānūg⌈ dāštan ōy padiš ⌉[17] [MR_286] stūrīhā[18] niyābag ∵

ka andar stūrīh šōy [T60_96b] kunēd ēg-iš xwāstag pad xwēšīh abar rasēd

53.14 ud ka dūdag kadag-bānūg widerēd duxtarān šōy kerd stūrīh gumārišn ∵

---

1 M ōšyār.
2 T u-š.
3 RM <YMYTNt'> T <-TWNyt'>.
4 RM; T kerd.
5 T stūr.
6 T <hwyššn' / w’nyšwny’n'>.
7 T only mard.
8 <-x2>.
9 Not T.
10 RM; T <sl’Lw’l>.
11 T <plyc’nyk'>.
12 RM <MNc bwn> T <MN bwn>.
13 T <l’sc / bwn>.
14 T <MNW>.
15 T <-yt'>.
16 T -īhā.
17 T dāštārīhā ā-š.
18 M <stl->.

DD.54.

54.1 54om pursišn[1] ān ī pursīd kū

awēšān kē-šān pad sidōš dāštan ī kas xwēškārīh ud griftārīh kē ast kē bawēd ∵

54.1 pāsox ēd kū

mard pad sidōš ī zan pādixšāyīhā ud pid ān ī frazend ud xwadāy ān bandag[2] dāštan [K35_174r] frēzwānīg[3] guft estēd

DD.55.

55.1 55om pursišn[4] ān ī pursīd kū

ēn stūrīh ud dūdag-sālārīh čē ast ud čē[5] bawēd

ud čē ēwēnag abāyēd gumārdan

u-š xwarišn ud wastarg az kū abāyēd kerdan

u-š čiyōn abāyēd būd[6]

55.2 pāsox ēd kū

stūrīh[7] ēdōn bawēd ī ka kū mard ī weh-dēn ī abāyēd[8] [MR_287] šāhān šāh[9] [T60_96"a] bandag kē-š zan [BA324/329] ud frazend ī pādixšāyīhā ud padīriftag ud brād[10] ī ham-bāy ud stūr ī[11] kardag[12] nēst u-š xwāstag 60[13] stēr ast ī barōmand ud widerān bawēd

55.3 ud ān xwāstag ōdāyēnd[14] ān widurdag[15] guharīg[16] paydāg kunišn xwānīhēd stūr[17]

u-š padiš gumārišn ān ī nazdīktar az ham-nāfān[18] kē pad ān ī ōy nāmagānīh rāyēnēd paywand dārēd xwāstag

55.4 dūdag-sālārīh ān bawēd ka mard ī pad ān ēwēnag kē-š zan ayāb duxt ayāb pus ī aburnāyīg[19] pad xwēš-sālārīh nē šāyēnd[1] abar dūdag sālār gumārišn

---

1 M + ud pāsox.
2 T <bww-> +.
3 T <pylyc'nyk'>.
4 MK + (w) pāsox.
5 T + ēwēnag.
6 TR <-yt'>.
7 M stūr.
8 K + y.
9 <MLKAnš'h>.
10 <bl't>.
11 K -īh.
12 T <wkwtk'>.
13 K
14 <'wt'yynd>.
15 RMK; T <wtltk'>.
16 RM; TK <yw'lk'>.
17 K -īh.
18 K <hm 'p̄'n>.
19 R; M <'p̄l->.

55.5 ēdōn abāyēd gumārdān ud stūr ī dūdag sālārīh čiyōn-išān ast sazāgīh[2] ud pad hangām abāyēd gumārdan

ud ka widerēd mard ī čiyōn nibišt[3] ud pad ān gāh ī čiyōn nibišt abāyēd gumārdan ud zamānīg [MR_288] nē [K174v] dastwarīhā spōxtan[4] az sāl [T60_96"b] drahnāy[5]

55.6 ud pad stūrīh xwah ī purnāy[6] kē pad anīy dūdag nē stūr

ud pas duxt ī brād ud pas pus[7] ī brād ud pas abārīg paywand ī nazdīktar

55.7 ud pad dūdag sālārīh fradom pid ī čēr ud pas brād ud pas[8] duxt ud pas abārīg [BA325] paywand ī nazdīktar

andar brādaran andar ān ī meh[9] sazāgtar

55.8 ud zan ī pādixšāyīhā kē dūdag kadag-bānūg ayōgēn[10] stūr ast zīndag pus ī aburnāy tā purnāy[11] bawēd ud duxt ī dūdag tā pad-sālār[12] bawēd

dūdag sālārīh tā andar kār bawēd xwarišn wastarg az xīr[13] ī dūdag

55.9 ēwēnag būd dūdag sālār sēnag-masāy[14] ud bāzāy-masāy harw māh-ēw[15] 4 stēr ī ast 16[16] ī purr

ud zan ka šāyēd ēdōn čiyōn kadag-bānūg hammis ēdōn čiyōn[17] adwadād[18] brahnagīhā [MR_289] ud a-dādīhā abar nē rasēd az bar ayāb az bun ī xwāstag ī pad dūdag estēd ud xwarišn ud wastarg ud darmān ud pānagīh handāzišn[19] ∵

DD.56.

56.1 56om pursišn[20] [T60_97a] ān ī pursīd kū

kē pad[21] stūrīh⌈ šāyēd ud kē nē]⌉[22] šāyēd ∵

---

1 R; M <šyynd> T <šy'yynd>.
2 TM; R <sc'yh>.
3 TR; M <pšt'>.
4 M <sthtn'>.
5 RM; T dranāy.
6 R <pl-> +.
7 M <BRTE>.
8 Not T.
9 RM <myh-> T <ms->.
10 R <'ywk'yw'> M <'ywk 'yw'> T <'ywk' 'yw'>.
11 TM <pl->.
12 T only sālār.
13 M <mycbww>.
14 RM <synk> T <synk'>.
15 T mard-ēw!
16 T <15>.
17 T čiyōn-išān ī.
18 R <'tpd't'> M <'tp d't'> T <'tpy't>.
19 T -išnīg.
20 M ud pāsox.
21 Not T.
22 M Not M.

56.2 pāsox ēd kū

mard ī purnāy ī ⌈ xwēškār ōšyārag ⌉[1] ī šāhān šāh bandag ī frazend-ēmēd nē margarzān pad stūrīh šāyēd ayāb ka-iz [K175r] stūrīh-ēw[2] ayāb was stūrīh padīrift estēd pas-iz pad anīy stūrīh šāyēd

56.3 ud zan ī purnāy ud aburnāyīg-iz pad [BA326/331] ēk stūrīh šāyēd

ka pad dūdag-ēw[3] stūr-ēw pad anīy stūrīh nē šāyēd mard šāyēd

56.4 zan ka bandag[4] paristār[5] ayāb[6] nā-anēr[7] ayāb ag-dēn ayāb margarzān hēnd[8] pad stūrīh a-sazāg

ud ēdōn-iz ān ī šābestān[9] [MR_290] ud ān ī šusr ud zan ī rōspīg ān daštān sazāg

[K174v]

DD.57.

57.1 57om pursišn[10] ān ī pursīd kū

čand ēwēnag bawēd dūdag-sālārīh ud stūrīh ∵

57.2 pāsox ēd kū

3 ēwēnag bawēd guft estēd ī ast būdag ud kardag ud gumārdag

57.3 ud stūr būdag [T60_97b] ēdōn čiyōn zan ī pādixšāyīhā duxt ī ayōgēn

kē[11] pad xwad-estišnīh stūr[12] čiyōn

ān bawēd ka zan nēst ud duxt kē-š šōy nēst ud nē kerd[13] estēd

ud ān ēk mānd estēd

57.4 ud[14] stūr ī kardag ēdōn pus ī padīriftag kē-š xwad padīrift ud az gumārd[15] abē-niyāz

57.5 ud stūr ī gumārdag ān ī andar paywandān ī pad stūrīh ⌈ šāyēd ud ō ⌉[16] ān kē stūr gumārišn nazdīktar

*naftīyān[17] ī dēn gumārišn

dūdag sālār[18] ī būdag pus

---

1 T <hwsnny / ’wšyl>.
2 M stūrīh ī T stūrīh.
3 T dūdag.
4 <bwn->.
5 <-plyst’l>.
6 T + <HNA>.
7 <w’ ’wyl>.
8 T <mlglc’nmnd> eol.
9 <š’pyst’n>.
10 M ud pāsox.
11 TRM <MN>.
12 T stūrīh.
13 R kardag.
14 T <MN>.
15 R <-t'> TM <-tn'>.
16 T <’št' ō OL>!
17 R <wpt’n'> M <ptm’n'> T <pty’n>.
18 TM -īh.

ān ī kardag ān kē-š⌈ xwad[1] pad sālārīh kār kunēd [MR_291]

ud ān ī gumārdag ān ī az ⌉[2] mardān nabānazdištān nazdīktarīh rāy[3] [BA327] gumārīhēd ∵

DD.58.

58.1 58om [K175v] pursišn[4] ∵

ān ī pursīd kū

pad čand xwāstag ēg-iš stūr-ēw[5] padiš abāyēd gumārdan ∵

58.2 pāsox ēk kū

ka xwāstag kē ōy mānd kē-š stūr abāyēd gumārdan čand 50[6] stēr ī barōmand [T60_98a] ast ēg-iš stūr padiš gumārdan frēzwānīg[7]

58.3 ud ka-iz kam ast⌈ ōy kē-š ⌉[8] stūrīh niyābag ast stūrīh rāyēnīd padīrēnd[9] <'m'wwk'>[10] stūrīh padiš gumārišn

ka nē pad xwēšīh bē[11] ō ōy rasēd kē pad stūrīh[12] sazāgtar ∵

DD.59.

59.1 59om pursišn[13] ∵

ān ī pursīd kū

az nē gumārdan wināh čē ∵

59.2 pāsox ēd kū

xwad pādixšā[14] ka xwāstag hamāg pad ahlawdād [MR_292][15] bē dahēd

ud ka-š xīr[16] nēst stūrīh awiš nē kunēd ōy-iš[17] paywandān padiš a-wināh[18] hēnd

59.3 bē ōy[19] kē-š stūrīh widurdag[20] padīrēd ayāb-iš <y'y> ī stūrīh pad stūrīh padīrift estēd

ud xwāstag[1] ī pad stūrīh stad[2] estēd ud stūrgar[3] gumārd ud [BA328] stūrīh nē rāyēnēd

---

1 RM <hwt>.
2 Not T eol.
3 TRM <l's>.
4 M ud pāsox.
5 TRM <- HD>.
6 T <'y>.
7 T <pylyc'nyk'>.
8 T ēg-iš.
9 <-x2>.
10 RM; T <w'm'wwk'> pad.
11 T pad.
12 T stūr.
13 M ud pāsox.
14 T -yīhā.
15 ahlaw / dād.
16 <'yl>.
17 RM; T ōy <wyh>.
18 T only wināh.
19 Not T eol.
20 T <wtltk'>.

ud bun-kadag ī bē[4] wišōb ud nāmagānīh bē abganēd

ud xwāstag bē abesīhēnēd[5] ud stūr bē [T60_98b] škennēd

ka-š a-bōyīh[6] rāy guft estēd

margarzān ī [K176r] abar drahm[7] wināh

bē ōzad[8] nē guft estēd ∵

DD.60.

60.1 60om pursišn[9] ∵

ān ī pursīd kū

šāyist[10] nē šāyist xūbīh ud nē xūbīh

ud dūdag sālār čē bawēd ∵

60.2 pāsox ēd kū

xūbīh gumārišn ud padīrišn ān kē sazāgtar

ud xūbtarīh frazāmēnīd

ud nē xūbīh ān ī a-sazāg ayāb ān kē-š sazāgīh [MR_293] nē gumārēd

ud nē xūbtarīh spōxtan ud škastan ī sazāg stūrīh

60.3 ud dūdag sālārīh kē pad stūrīh šāyēd

kē nē šāyēd aburnāy ī weh-dēn xwēškār[11] ī andar paywand ī pidarān

ō kē dūdag sālār gumārišn nazdīktar

*xwurdag[12] ōšmārišn 5 fragard ī <'wsp'lwm>

ud griftagīha ī andar nask nask

uskār[13] andar was dādestān hamag[14] ∵

DD.61.

61.1 61om pursišn[15] ∵

ān ī pursīd kū

---

1 <NKSYA>.
2 <-x1>.
3 T; M stūr gar R stūrīh > stūrgar.
4 Not T.
5 TRM <'pyyhyn->.
6 T <'bwy w 60>.
7 RM <ZWZN'>; T <'wywn>.
8 RM; T <-yt'>.
9 M ud pāsox.
10 T <šāyēd'> RM <šy'yyYt'> 2x.
11 TR; M -īh.
12 TRM <'wltk'>.
13 R; M <'wyyy'l>.
14 Not T.
15 M ud pāsox.

baxšišn ī mayān [T60_99a] weh-dēnān pad xwāstag mīrād[1] čiyōn estēd

u-šān [BA329] čiyōn padiš abāyēd estād ∵

61.2 pāsox ēd kū

xwāstag pad xwāstag-dārīh azabar azēr ēdōn rasēd čiyōn āb ka pad ǰōy pad šēb šawēd

bē ka ō frōd widarg[2] bē bandīhēd[3] pad <pwd'c'>[4] abāz šawēd ēg-iš ō pas nē šawēd

61.3 ka handarz anīy tis [K176v] andar [MR_294] nēst xwāstag bē ō zan duxt ī pādixšāyīhā[5] ♣ rasēd

harw duxt-ēw kē zīndag ī pid šōy kunēd ⌉[6]

bē[7] agar-iš pad handarz tis-ēw dahēd ēnyā-š awiš nē ayābēd[8]

ud ān kē-š nē kerd bahr ēw

61.4 ud pus rāy harw ēk hāwand ud zan ī pādixšāyīhā 2 hāwand

ud pusarān ud ♣ zan-iz ī ⌉[9] pus-ēw[10] ān kē pad harw 2 čašm kōr ayāb pad harw[11] 2 pāy armēšt [T60_99b]

ud ayāb-iš harw 2 dast abē-kār[12] 2 and[13] čand ān ī drīst bahr

61.5 ud niyābag ān kē pid ī sālārīh andar sālārīh bawēd[14] čiyōn ka pid ayāb mād zarmān čēr ayāb a-parwarišn ī

ǰud az ōy a-sālār ayāb-iš brād ayāb xwah ī aburnāy ayāb[15] pid ayāb a-parwarišn

ud ǰud az ōy a-sālār mard tuwān[16] [BA330/335] passazag sālārīh ud pānagīh ud parwarišn frēzwānīg[17] bawēd[18] frāz az ōy xwāstag-dārān ī ōy kē [MR_295] xwāstag kerd

ēdōn frēzwānīg[19] čiyōn[20] frēzwānīg[21] būd

61.6 ud agar ān mard pus nē bē-š duxt ayāb zan ast

---

1 RM <myl't'> T <myl'yt'>.
2 RM <wtwlg>.
3 TRM < -x2yhyt'>.
4 RM TK <pwy'c'>.
5 T pādixšāy.
6 Not T.
7 T ud.
8 RM <''p̄->; T <''tyt'>.
9 R; M zan ī pādixšāyīhā.
10 R; M pus ī; T pus.
11 Not T.
12 T <'p̄dy'l> MR <'p̄k'l>.
13 T; R <'nnd> M hāwand.
14 RM <-t'>.
15 M kunēd.
16 T + pad.
17 T arzānīg.
18 R <-t'>.
19 T <plycyk>.
20 T + ōy.
21 T <plyc'nyk>.

ud agar az ān mard čiyōn zan pad sālārīh nē šāyēnd dūdag-sālār[1] abāyēd gumārdan

ud agar-iš zan-iz duxtar nēst[2] stūr abāyēd gumārdan

61.7 ud ēd kū ka dūdag-sālār abāyēd gumārdan kē sazāgtar

ka stūr abāyēd [T60_100a] gumārdan ud čē [K177r] sazāgtar pad dar ī pursišn nibišt[3] ∵

DD.62.

62.1 62om pursišn[4] ∵

ān ī pursīd kū

az an-ērān ud ag-dēnān tis-iz[5] xwāstag dastwarīhā barēnd ayāb nē ∵

62.2 pāsox ēd kū

xwāstag ud xīr ud tis ī an-ērān dārēnd u-šān az wehān pad stahm burd estēd ud dādestānōmandīhā abāz nē dahēnd

ka šāyēd pad ān ēwēnag weh šāyēd stānēnd[6] az[7] [MR_296] an-ērān[8]

62.3 tā ān ī ka-š ōdāyēnd ayābīhēd xīr/ēr[9] framān ī dādīg pādixšāy ud rāst wizīrgar frārōnīhā dāštan xwēš rāy sūd frēstišn padiš xwāst[10] dastwarīhā [BA331/336]

62.4 bē pad[11] ān ī awēšān dādestānōmandīh rawēnd[12] abāg awēšān pad dādestānōmandīh āmad[13] mihr abāg-išān nē druxtan

62.5 ag-dēn ī [T60_100b] nē an-ēr margīh-iz-išān[14] rištagīh az dēn ī wad-išān sarmāg ud garmāg aziš abāz dārišnīh rāy

ka-š *niyāz[15] mad estēd ud xwarišn wastarg ud darmān dād ēwēn bē xīr ud asp-zēn abzār ud may ud zamīg bē ō an-ērān dēwēsnān dād nē dastwarīhā guft estēd ∵

DD.63.

63.1 63om pursišn[16] ∵

ān ī pursīd kū

fradom dahišn ī mardōmīh[1] az čē kerd

---

1 T <ywtky'l W>.
2 T pad.
3 P. 55-58.
4 M ud pāsox.
5 Mss. čē-iz.
6 <-x2>.
7 Not T.
8 M <hwlpl'n'>.
9 K <' l>.
10 T <-tn'>.
11 Not T.
12 RM <-d> T <-'nd>.
13 T <-yt'>.
14 T <mlsc->.
15 TRM <w'c'>.
16 M ud pāsox.

bun-tōhmag ī mardōmān čiyōn-iz būd

63.2 az Gayōmard kē bē [MR_297] āmad ud čē bē būd

mašīy [K177v] ud mašyānīy[2] az kē bē būd hēnd

63.3 pāsox ēd kū

Ohrmazd ī wisp-xwadāy az ān ī asar rōšnīh brēhēnīd[3] āsrō-kerb

kē-š dām ān ī Ohrmazd ud rōšnīh ān ī ātaxš

ud a-sōzišnīh[4] būd čiyōn *xwarg[5] ī rōšn

abzōnīgīh čiyōn zamīg ī hubar[6]

63.4 u-š andar ⌈ ān ī ⌉[7] [T60_101a] āsrō-kerb dād mardōm ī[8] [BA332] xwānīhēd gētīy

ud 3000 sāl ka nē raft u-š nē xward nē xuft u-š nē guft

bē-š ahlāyīh menīd ī pahlom ud dēn ī rāst ī abēzag-stāyišn kām[9] ī dādār

63.5 ud pas mad <'w> druz ī kōxšišngar u-š wināhīd

zīndagīh kerd garān margōmandīh ī[10] xwānīhēd Gayōmard

ī wizārīhēd[11] zīndag ī mīrāg

63.6 ⌈ az[12] Gayōmard pad bē-widerišnīh frāz tazīd[13] šusr ī zīndagīh gōhr

ud mad bē ō ⌉[14] [MR_298] zamīg ī Spenāg-dād

pāyīhīd[15] andar zamīg pad ān ī yazdān pādārīh

az-iš hambūsīhīd[16] pus ud duxt mardōm

ud rust hēnd abar būm

ud wašt ō ǰumbišn ud rawišn mad hēnd

bē ō-iz hamgumēzišn ud zāyēnīdārīh

63.7 ud az[17] ān zamīg kū Gayōmard gyān bē šud zarr

---

1 RM <ANŠWTAyh> T <ANŠWTAy-yh>.
2 RM <mšy'y-y'' W mšy'yn'y> T <m'šy'' W mš'n'y> K <my'y'y' // mšy'yn'y>.
3 TRM <bl'h->.
4 RM; T <'y'c->
5 R <'wyl> M <'wgl> T <'wylw>.
6 MR; T hu-bār.
7 Not T.
8 MR; T ud.
9 RM; T <y'm>.
10 T ud.
11 T <c'l->.
12 TR <MNW>.
13 T <twc->.
14 M illegible.
15 TR; M <TLWNyhyst'>.
16 RM <hmbwYk->.
17 T <MNW>.

ud az [T60_101b] abārīg būm kū handām handām ōš[1] mad[2] čand ēwēnag āyōšustān[3] ī brāzāg[4] frāz tazīd guft estēd [K178r]

DD.64.

64.1 64om pursišn[5] ∵

ān ī pursīd kū

bun-tōhmag ī xwēdōdah[6] gōwēnd kū az čē bē būd [BA333/338] ud az čē gyāg bē būd

64.2 pāsox ēd kū

fradom warzišn ī xwēdōdahīh az ān būd[7] mašīy ud mašyānīy[8] kerd kē āgenēn brād ud xwah būd hēnd

u-šān pus-warzišnīh ud ham-gumēzišnīh ⌈ kerd

64.3 čiyōn fradom xwēdōdah-warzišnīh ⌉[9] ud fradom[10] ham-gumēzišnīh ī mard abāg zan awēšān kerd [MR_299]

paywand ī mardōmān hāmōyēn[11] purr-rawišnīh ī tōhmagān az ān bē būd

ud hamāg mardōmān ī gēhān az ān tōhmag

64.4 rāstīhā guft estēd kū xwadāy dādār pas az dāmān[12] dahišnīh urwāhmenīh būd az-iš

az ān warzišn kē-š purr-warzišnīh [T60_102a] dāmān aziš būd

64.5 u-š bawišn-iz[13] abar gugāh kū dādār ī āfurrāg kāmag ēdōn hāwand[14] zāyišn

ud purr-rawišnīh ī pāšom dām[15] ī xwēš kē-š andar andar[16] wād[17] zāyišn

64.6 čand hōšang[18] kē-š 2 srišwadag dēw zad[19]

ud tahmōred kē pad nērōg[20] yazdān Ahrimen nigūnēnīd

ud J̌am kē-š paymān winnārd u-š margīh ōgārd[1]

---

1 T <’cš>.
2 T + čiyōn.
3 R <’ywyn \kšw • / st’n'>.
4 TRMK <bl’c’’k'>.
5 M ud pāsox.
6 TR <-y’t'> M <-d’t'> +.
7 T <BRA>.
8 R <my’y’’ W mš’yn’y> M unclear T <mšy’ W mš’’n’y>.
9 Not M.
10 Not T.
11 R <hdmwdyn'> TM <hymwyyn'>.
12 Not T.
13 -iz not T.
14 T <h’wd>.
15 R <gm> M <d’m>.
16 T 1x.
17 W. baxt.
18 TRM <hwš’ng>.
19 TRM <-yt'>.
20 T <wylww>.

ud Frēdōn kē-š až ī dahāg bast u-š <wylwšk>[2] az gēhān wišāyist

ud wasān kayān ud yalān[3] mēnōy[4] dastwarān ī [BA334] būd hēnd ud bawēnd

[K187r]

DD.65.

65.1 65om pursišn[5] ∵

ān ī pursīd [MR_300] kū [K178v]

mard ī ēr[6] ī hu-dēn kē-š hamāg dēn-ēw[7] bē wurrōyēd framūd u-š hērbed-ēw kē-š <ywyyty't>[8]

nīrangestān 5 fragard abestāg pad zand warm[9] ast ud pad mowmardīh[10] hamē rawēd

65.2 u-š bē awiš šawēd

gōwēd kū[11]

hamag[12] dēn pad 350 čiyōn-išān pēš-dāšn hamē dād bē ō man framāy tā man [T60_102b] bē

*rāyēnam[13]

65.3 ⌈ ud az ⌉[14] hāwištān mard-ēw kē-š abestāg 5 nask warm u-š zand tis-iz nē warm ēg-iš bē awiš

gōwēd bē ō ān ⌈ mard kē ⌉[15] hamāg-dēn kāmēd framūd kū

man pad ēn dāšn 2[16] hamāg-dēn ī pad zōhr pad bun pārs tō rāy bē rāyēnēm bē ō[17] man framāy

65.4 čē man pad dast ī xwad čand nask bē tuwān ast yašt

ud ōy rāy abāz abāyēd framūd[18] čē pad zōdag ī xwad ēč nask yaštan nē tuwān xwad nē yazēd[19]

ud ōy ō [MR_301] parīwār ī hamāg-dēn nē abāyēd šud[20]

ka-š bahr-ēw ud nīrmad-ēw andar ast ka man abāz stānam

---

1 RM <'wy'lt'> T <'wk'lt'>.
2 R <wyl y'k'> M <wylwy'k'> T <wylwšk>.
3 RM <yl 'n'>.
4 TRM <mynwd>.
5 M ud pāsox.
6 R; M <'yyl> T <'ylww>.
7 <-HD>.
8 RM; T <hwytwd't>.
9 M <OLE>
10 T <mywwy / ybw'yh> RM <mywdyb'yh>.
11 T ka.
12 T hamāg.
13 <lswm>.
14 T <MNW>.
15 T <BRA MN>.
16 T + <MN>.
17 T <LK>.
18 T <-tn'>.
19 RM <ycyt'>; T <y't'>.
20 T <-yt'>.

65.5 kē xwad[1] hamē yazam[2] weh kū ōy[3] kē[4] frāz padīrēd[5] [BA335] ud abāz framāyēd u-š xwad nē tuwān yašt

ud ka-š dagr āwurd-ēw andar ast ka amāh[6] stānam xwad hamē yazam weh [K179r] kū ōy kē frāz padīrēd abāz framāyēd u-m tis pad <t'D> bē āwarēd [T60_103a]

65.6 ōy ī mowmard[7] gōwēd kū

amāh (az?) abārīg mardōm bahr ud nīrmad wēš abāyēd būdan az gāh ī dēn rāy ud hamāg-dēn abārīg-išān kunam abēr dastwarīhā padīriftan rāyenīdan

ud ka frāz padīram[8] ud abāz abespārom ud bē framāyēm[9] tā bē yazēnd ⌈ u-š tis ī wēš pad <t'D> bē āwaram[10] u-š abar ⌉[11] stānam ēg-iz-im dastwarīhā

čē ēn bahr ī dēn ast

65.7 ud ēn kū-š dastwarīhā stad[12] [MR_302] ayāb nē

ud mard kē hamāg-dēn hamē framāyēd ēg-iš dāšn ī yazišn abāz kāstan ēwēn ayāb nē

65.8 čiyōn ast-imān rōšnīhā wizīrenīd ud framāyēd ka dāšn ī yazišn[13] abāz nē kāhēnd[14] ⌈ ayāb kāhēnd[15] ⌉[16] ēg-iš meh sūdīh ziyānōmandīh pad was rāh ud was dar andar ast

ka dāšn ī yazišn anespurrīg dahēnd

65.9 ud xwāstag[17] ī pad dāšn ī yazišn bē dād tā ēdōn bawēd [BA336] mizd ī ō mizdwar[18] ī dahēd[19]

65.10 ōy xwāstag[20] stānēd ud [T60_103b] kār ī kerd abespārēd u-š meh-sūdīh was aziš kunēd[21]

ud ka pad wad-wāzāragānīh dāšn ī yazišn kāhēnd[22] ēg-iš ziyān[23] pad čand ēwēnag aziš rawēd

65.11 ud hamē [K179v] hamāg-dēn ō kē dastwarīhātar framūd bē ō ōy mowmard ayāb bē ō ōy hāwišt

---

1 <hwt'>.
2 <YZBHWNm>.
3 T <OL>.
4 T + kū.
5 <-x2>.
6 T <LNE> corr'd > <LWTE>?
7 RM <mywyGBRA>; T <mywyGBA>?
8 T; R <MYYLWm> M <MKYLWm>; T <-yt'>.
9 RM <-yym>.
10 M <YHYTYWNm>; T <YHSNNm>.
11 Not R.
12 <-x2>.
13 M yazdān.
14 <kw''yynd>.
15 <k''yynd>.
16 Not T.
17 RM <NKSYA> T <WWYKYA>.
18 T <mywbl>.
19 T <-t'>.
20 R <NKSYA> M <KSYA> T <WWYKYA>.
21 <-x1>.
22 RM <k'hyynynd> T <k'hyynd>.
23 RM <z'y'n'> T <z''n'>.

65.12 ⌈ ōy ī ⌉[1] mowmard hamāg-dēn dāšn čim čē

abāyēd kāstan [MR_303] ayāb pad abzōn dād

65.13 ka[2] dāšn ī yazišn nē kāhēnd[3] ud pad abzōn dahend ēg-iš meh-sūdīh pad čē ēwēnag aziš bawēd[4]

čē rāy ud pad čē dar sūd aziš šāyēd būd[5]

65.14 ka dāšn kāhēnd ēg-iš ziyān čē aziš šāyēd būd

čiyōn weh ka dahēnd dāšn ī yazišn

65.15 čē az xānag-dān dūdag ī amāh ērān ud weh-dēnān pēš harw ēk hamāg-dēn-ēw pad zōhr pad būm[6] ī Pārs bē yašt hēnd ēg-išān dāšn 400 drahm abēr

az ēn [T60_104a] 350[7] drahm awiš dād ham

65.16 ud nūn ast grōh[8] ī ka-šān dāšn az 400 drahm ayāb [BA337] az 350 drahm tis-ēw kāhēnd ēg-imān aziš nē padīrēnd[9] ud gōwēnd kū

pad 400 drahm ayāb kamtar pad 350 drahm kamtar tis nē padīram

65.17 ast grōh kē-mān awiš[10] hamē āyēnd [MR_304] hamē[11] gōwēnd kū

pad 300[12] drahm 2 hamāg-dēn ī pad zōhr čiyōn-imān pēš[13] pad[14] 400 drahm hamē framūd hēd bē rāyēnēm bē ō amāh framāyēd

65.18 ud grōh-ēw[15] az mowmardān hamē gōwēnd kū

awēšān kāstārīh ī dēn yazišn ī yazdān hamē kunēnd[16] kū nē dastwarīhā [K180r] hamāg-dēn[17] bē ō awēšān framūd

ka hērbed ī xwadāy yazišn bawēd gōkānīg[18] wizīdārīhā ēn pursišnīhā čiyōn-imān pursīd ēg-imān rōšnīhā awiš[19] framāyēd nimūdan

65.19 pāsox ēd kū [T60_104b]

ān ī weh-dēn kē hamāg-dēn wurrōyist framūd ud ān ī kāmag wehīh ud padiš pursišnīhā wizīdārīha

---

1 T ō.
2 T hamāg.
3 TRM <k'hyynd> +.
4 T + ka dāšn (false start).
5 T <-yt> +.
6 T <mwbm>.
7 M <370>.
8 <glw'h>.
9 <-x2>.
10 M <'wbšn>.
11 M <hm'k>.
12 T <350>.
13 Not T.
14 Not R.
15 R <yl'yw 'y-1> M <yl''w 'y-1>.
16 <-x2>.
17 T ān yazišn!
18 T <ywyYk'>.
19 T <OLEš>.

65.20 ān hērbed kē-š guft kū pad 350 drahm čiyōn-itān pēš az ēn hamē dād hēd bē ō man framāy[1] [BA338] xwēš ud nē dēnīg ud kār bahr bawēd dastwarīhā ud dāšn čiyōn raft[2] [MR_305] bawēd guft šahrīg-barišnīhā ud mayānǰīg-kārīhā ud hamāg-dēn-ēw ī pad zōhr ⌈ čiyōn pad dūr[3] ⌉[4] yazēnd kē-š was <'mtwl>[5] padiš ud was <'wpyl> andar ast ēg-iš dāšn 350 drahm nē frāy-mizdīh[6]

65.21 hāwišt kē-š guft kū pad 350[7] drahm[8] hamāg-dēn pad bun ī pārs bē rāyēnēm ēg-iš ēdōn čiyōn pad dūr[9] rāyēnēnd pad-iz <ywk'> nē was u-š ziyān ī xwāstag[10] ēwar ī ud ātaxš hamāg-dēn pad ān ī kamīh [T60_105a]

65.22 u-š padīrēnd[11] ud[12] ēd rāy kū pad ahlāyīh[13] dōšāram[14] az xwēš xīr bārestānīh[15] ud abar ān hamāg-dēn uzēnag kunēd

65.23 ud yazišn ī yazdān ō wēš-raft[16] abzāyēnīd handāzēd ī-š pad ān bārestānīh ī az xwēš xīr ud abzāyēnīd[17] ī yazdān yazišn spās ud kerbag bē-š [K180v] ham-iz spās ud kerbag ēdōn xwēšīgtar ud[18] ka ān bārestānīh[19] [MR_306] āškārag kunēd

65.24 kū framāyīdār ī kerbag šnāsēd kū ān ī-š kāst ud bārestānīh ī hāwišt kē xwēš xīr pad framūd[20] ī ō awēšān az xwāstag[21] [BA339] kē xwēš xīr padiš dād ud[22] nē ⌈ tuwānīg kam-mizdīh ⌉[23] ō bōzišn nē kunēd

65.25 ud agar ān hāwišt pad ān mizd ī kam az ēwēn hamāg-dēn padīrēd ud nē *bārestānīh[1] ī pad xīr ud ān rāy kū xūb-kārīh ud uzēnag ī zōhr rāy [T60_105b] ēdōn čiyōn pad dūr rāyēnēnd bē pad ēwēnag-ēw[2] ī pad <'ycyt'> šāyēd rāyenēd

---

1 T framāyēd.
2 T <-yt'>.
3 RM <ywl>.
4 Not T.
5 RM <AMT' L> T <AMT L>.
6 T <plm'' ->.
7 M <300>.
8 T + <LA plm''>.
9 RT <dwl>.
10 T <NYYYA>.
11 <-x2>.
12 Not T.
13 RM <'šl'yh> T <''lyyh>.
14 R <ywšlm> TM <yw'šlm>.
15 R <b'lYst-> M <bl->; T <b'lyk-st'nyh>.
16 T <-yt>.
17 T abzāyišn.
18 T ī.
19 T <b'lYst->; RM <'l->.
20 R <tn'>.
21 T <NSYA>.
22 T.
23 T tuwān ān kam-.

65.26 ān kāstārīh ī xūb-karīh nē passandišnīg {ud agar-iš[3] ān *padīrišn[4]}[5] ud agar ān padīrišn ī kam-mizdīh hamēmālīh ī-š ō hērbedān ud kēn ud wizāy ud ēd-iz nē kū tā raft abar xwēš kunēd

65.27 <’’wwp’n> az hamāg-dēn xwāst ud padīrift abāz dārēd frāztar ka padīriftār [MR_307] ī xwāstār[6] ī[7] hamāg-dēn pad ān mizd padīrēd[8] ī-š xwad abāyēd ān nē dēnīg-xēmīhā bē šāyēd-iz būdan[9] kū kas pad ān kam-mizdīh xwāst padīrift az a-čārīh ud an-ayābišnīh ī kār bahr

65.28 čē-mān andar-iz pārs did kē-š kār pad nēmag mizd ī[10] ān ī pēš pad uzēn andar abāyist[11] [BA340/345] padīrēnd[12] ud mizd ī stānēnd[13]

65.29 u-š [T60_106a] čim ēn[14] guft kū

az šāhīgān [K181r] abar-estād ī ǰōrdāy anīy nē mad estēd awištāftag ham

ud abām pad-iz ēk ud 2 nē hamē ayābēm

ud ēn mizd zamānīg[15] ud gyān padiš bōzēm[16]

ud ēdōn hangāram kū-m pad abām *ēk[17] ayāb 2 stānēm

ka ǰōrdāy frāz rasēd ǰōrdāy xrīnam abar ān kār uzēnag kunam[18]

u-m ān mard was abāyišnīg sahist

65.30 ud agar-iz ān ī hāwišt ān kam-mizdīh ⌈ padīrēnd[19] hamāg-dēn ān a-čārīh ēd ī-šān nimūd abē-dāšnīhā[20] ⌉[21] bahr ud sūd ud nīrmad [MR_308] hangāštan ud hamāg-dēn az xūb-mizdīh nē kāst ud ō ōy[22] ī xūb-kārtar framūd raft[23] nē wardēnēd čimīg ast

agar[24] ahlāyīh-mizdīh[1] nē padīrēd ud ēdōn čiyōn andar[2] dūr yazēnd ud rāyēnēnd

---

1 TRM <b’’st->.
2 T ēwēnagīh-ēw.
3 R <W HTyh>.
4 <pylšn'>.
5 RM.
6 Not R eol.
7 T xwāstārīh.
8 T padīrift.
9 T būd.
10 R mizdīh.
11 T <’p’yyt’k>!
12 RM <-x2> T <-LWd>.
13 <-x2>.
14 Not T.
15 T <zm’n'k'>.
16 T -išn.
17 TRM ēwēn.
18 R <kunamn> T <-ṃ>.
19 <-x2>.
20 T <-šn''h’>.
21 Not RM.
22 RM <OL OL> T <OLE ō Y>.
23 <lpt'>.
24 Not T.

65.32 čiyōn pad 350 drahm hamāg-dēn-ēw ī[3] pad zōhr rāyēnēnd pad ān ham gyāg ham xūb-kārīh 2 hamāg-dēn pad zōhr[4] [T60_106b] rāyēnēd

ud awestwārīhēd ō kē 2 hamāg-dēn padīrēd ud framūd[5] čimīgtar [BA341/346] čē pad hāwand xwāstag[6] hāwand-kārīh kunēš[7] ī xūb-kārīh[8] wēš-yazišnīh weh

65.33 ud ān ī hāwišt arzānīgīh ī-š az xwad yaštārīh ud hērbed arzānīgīh[9] ī-š az kerdārīh ī pad dēn guft ēg-išān[10] harw 2ān niyābag[11] ud arzānīgīh wazurg

ud ēdōn čimīgtar ka hāwišt [K181v] yaštār ud hērbed framūdār ud xūb-kārīh xwāstār[12] bawēd harw 2 ō [MR_309] weh-rawāgīh tuxšēnd[13] ud pad wēš-bahrīh ēwēnīhā arzānīgīhēnd[14]

65.34 u-šān harw 2ān az[15] spās ī padiš bahr ud sar-āwurd dastwarīhā stānēnd[16] bē-šān ān arzānīgīh az kār[17] ud spās ī padiš ēd pad sāxtan[18] ud ēd pad āmār ud abar-madīh ud passandišnīgīh-xwāyišnīh ud abārīg[19] weh kerd ∵

DD.66.

66.1 66om pursišn[20] ∵

ān ī pursīd kū [T60_107a]

ēn dīdanīh ī pad āsmān[21] parwast[22] čē ast ∵

pāsox ēd kū

66.2 gumēzišn ī az rōšnīh ī xwaršēd ō nam ud abr ī-š hamwar ud handēmān[23] dahāg nimāyišnīh-iz[24] ī-š padiš az mēnōyān ō gētīyān abar nišān[1] ī sāl[2] wēnīhēd [BA342]

---

1 T <'hl'yyh>; R <'hlyhyh>; M <'hl'yhyh>.
2 RM 2x.
3 M; T -dēn <BRA> R -dēn <BRA> > <BYA>.
4 RM <zwl> both eol.
5 M <-tn'>.
6 RM <NKSYAA>; T <NKSYAyt yh'>.
7 R <-yš> T <-dy'>.
8 T <hwpy'lyh>.
9 RM arzānīg T arzānīh.
10 R; M <ADYN' 'yan>; T ēg-iš.
11 T 2 handāzag.
12 T <'wstb'l>.
13 T <-'nd>.
14 T <-yk'yhyn'd> RM <- d'ynd>.
15 T 2 hōm.
16 <-x2>.
17 T kārīh.
18 RM <shtn'> T <shtn'd> > <yštn'd>.
19 T abzōnīg.
20 M ud pāsox.
21 <'sym'n'>.
22 RM <plwwst'>.
23 T <hnd'm'n'> +.
24 T <myšn'yhc>.

ān ī gētīyīg abar āb kē-š rōšnīh awiš payrōgīhēd[3] was rōšn

ud gōkān[4] passāzīhēd az ān ī wēš bahrīhā ud kam bahrīhā gumēzišnīh rōšnīh [MR_310] ud āb

ud mānāgīhēd bahrīg ō stūnāg

DD.67.

67.1 67om pursišn[5] ∵

ān ī pursīd kū

ēn ī ka[6] xwaršēd ud māh harw 2 ul āmad[7] tis[8] āmad abar āyēd pad nōgīhā

ka nōg bawēd mardōmān[9] tis frōd šawēd[10] xwāhēnd ud az ān gyāg⌈ paydāg bawēd čē ast

67.2 ka <wyw> ēw-čand būd pas tis ul āyēd bawēd ⌉[11] čē ast

u-š pad[12] šab ud rōz rawišn[13] čiyōn ast ∵ [T60_107b]

67.3 pāsox ēd kū

xwaršēd ud māh hamē ānōh wēnīhēnd[14] kū estēnd[15] ud ō mardōmān handēmān hēnd

67.4 ud xwaršēd az māh tēz-rawišntar ud harw[16] rōz andak-ēw ō pēš bawēd

pad nōg māh xwaršēd pēš ud māh az pas

ud nirfsišn ud bārīkīh ī māh rāy andar frāy[17] rawišnīh⌈ ud rōšnīh ⌉[18] ī xwaršēd rāy nē[19] paydāg

67.5 ud čiyōn xwaršēd frōd šawēd[20] ud rōšnīh-ēw ī frāy nē paydāg [MR_311] ud māh ast ud frōd nē šud[21] ud māh wēnīhēd[22]

ud rōz māh waxšēd az xwaršēd [BA343] pastar[23] abar āyēd ud pastar frōd šawēd

ud ān rāy wēš wēnīhēd

---

1 T <wyšn'>.
2 T <wšwt'>.
3 R <plwk->.
4 T <ywk'n'>.
5 M ud pāsox.
6 T ēn kū.
7 T <-yt'>.
8 = <MN YWM>; not M.
9 T <ANŠWTA>.
10 M šud.
11 Not T.
12 T <PW>.
13 T <rwšn'>.
14 TRM <HZYT->.
15 M; R corr'd <-yt> > <-y>.
16 M <KA> T <K\R/A>.
17 M andar pad <l'h>.
18 Not RM.
19 Not M.
20 R šud.
21 T šawēd.
22 M <AYT' / yhyt'>; T + rōz.
23 <AHLtl>.

67.6 ⌈ ud ka waxšēd ⌉[1] ō purrīh rasišn ī hamwarīh[2] ī xwaršēd
ud ēbārag[3] āyēd ud hām-šab wēnīhēd
nōgīhā nirfsēd ud abāz rasēd ō hamwarīh ī xwaršēd
ud šawēd ō brāh ī xwaršēd ∵

DD.68.

68.1 68om pursišn[4] ∵
ān ī pursīd kū
māh ud xwaršēd ka frāz gīrēd ēg-iš wihān[5] čē ast
az čē bē hamē [T60_108a] gīrēd ∵

68.2 pāsox ∵
ēd kū 2ān gōčihrān ī tār az dūr azēr ī xwaršēd ud māh rawēnd ud gardēnd ud hamē ka andar gardišn[6] ī spahr azēr ī xwaršēd ayāb azēr ī māh widerēnd nihumbišn bawēd ī xwaršēd abar tad [MR_312] estēd bawēd
ast ī ka nē wēnīhēd xwaršēd ayāb māh

68.3 ān harw 2ān gōčihrān ī ēk sar ud ēk dumb xwānīhēd u-šān rawišn andar hangārag ī axtarmārān paydāg
bē pad ⌈ ān rōšnān estādan ⌉[7] ud ān[8] nihumbišn kerdan andar ān nihumbišn nē hāzēnd ō awēšān [BA344] rōšnān

68.4 az ān rōšnān[9] andar abēzagīh ud a-petyāragīh gyāg ān nihuftārān[10] dūr azēr ī awēšān abar awēšān rōšnān ēč ǰuttarīh nē bawēd
bē ēn[11] kū rōšnīh ī ō awēšān[12] gēhān spōzēnd u-šān wāspuhragānīgīhā[13] xwēškārīh ān and zamān rōšnīh madārīh ī ō[14] būm nē spurrīg [T60_108b]

DD.69.

69.1[15] 60 nohom pursišn[1] ∵

---

1 Not R.
2 R <hmwlš>.
3 <'yyp'lk'>.
4 TM ud pāsox.
5 T <''n'>.
6 T <ylc->.
7 T repeats.
8 Not T.
9 T only az <lwš'n'>.
10 T <'wpt->.
11 Not M.
12 Not RM.
13 T <'spwhl->; RM <(w)'sthlg->.
14 T <OL OḶ>.
15 Cf. Bd.21E.7-8 Dk.3.93.

ān ī pursīd kū

ēn wizandagīhā[2] čē bawēd u-š wihān[3] čē ast

az čē hamē[4] bawēd čē rāy harw kū harw gyāg kū kōf[5] nē bawēd[6] wizandag[7] [MR_313] nē bawēd ∵

69.2 pāsox ∵

ēd kū gyāg-iz kū kōf paydāgīg nēst wizandag būdan <'y'k'>

pad-iz dēn rōšn paydāg kū pēš-iz az rōyišn ī kōfān ka būm hamāg hāmōn būd gēhān čandēnīdārīh[8] hām-gēhān wizandag[9] būd

69.3 frāsiyāb-iz[10] ī tūr ānōh kū kōf hēnd <wy'yt'nc> kē-š kōf andar nēst u-š pad <y't'> čandēnīd

meh wihān ī čandišn wizandag-kerdārīh[11] mādagwarīhā[12] az bastag kerdan ī widarg ī ōzōmand wād <'lstk> būd ī wād andar[13] škaft ī [BA345] kōfān ud drayāb

69.4 ud ⌈ anīz tōzišn ⌉[14] ud tōyišn ud <w''wyy'n> wād <ptwyy'>[15] ī andar zamīg ud stēzišn ī-š pad widarg-xwāyišnīh

ud čiyōn ast zamīg ud xānīg ī ābān ēdōn-iz ast andar zamīg kē tazišn[16] damišn ōzōmand ī purr-zōr [T60_109a]

69.5 ud ka zamān ī-š ō bērōn ī škaft[17] widarg bastag kerd[18] pad tazišn ī-š andarrōn ud stēzišn[19] [MR_314] ī-š ō bērōn <škyycwt'>[20] čandīhēd būm ∵

DD.70.

70.1 70om pursišn[21] ∵

ān ī pursīd kū

---

1 TM ud pāsox.
2 T <zndk->.
3 T <''n'>.
4 M <y'w>!
5 M <kwpk'>.
6 T gyāg!
7 RTM <zndk'>.
8 T gēhān-iz ī / <yyn-> R gēhān-<c' gyn-> M gēhān-(c yyn->.
9 M; TR <zndk'>.
10 RM <pl'yy'p̄-> T <pl'yy'y'p̄->.
11 T <znyk->.
12 M <m'tkwyh'>.
13 Not M.
14 T <''wwcšn'>.
15 T <ptyy'>?
16 T zamīg.
17 T <škypt'>.
18 <-x1>.
19 T <stypt'>.
20 T <škypt'>.
21 TM ud pāsox.

tis ī bē ō mardōmān rasēd pad baxt bawēd ayāb pad kunišn ud tuxšišn brēhēnišn[1]

ǰud az[2] brēhēnišn tis bē ō mardōmān rasēd[3] ayāb čē ēwēnag bawēd

70.2 ān ī gōwēnd kū ka mard bē ō wināhgārīh wardēd ēg-iš nōg nōg ōš brēhēnēnd[4]

ud ān ī⌈ gōwēnd kū tis ī ō mardōmān rasēd kār zamān ud ⌉[5] harw nēkīh ō māh bast estēd[6]

ud māh pad gētīyān[7] baxšēd

ud māh ēn hamāg nēkīh čē ēwēnag baxšēd

čiyōn čē ēwēnag ast *gōwizārīhā[8] wizīrēnīd[9] framāyēd pad yazdān kām ∵

70.3[10] pāsox ∵

ēd [BA346] kū dastwarān ēdōn guft estēd kū tis ī ast ī pad brēhēnišn[11] ud ast ī pad kunišn

u-šān [T60_109b] [MR_315] ēdōn bē wizīrēnīd kū

zīndagīh ud zan frazend ud [K35_183v] xwadāyīh ud xwāstag pad brēh[12]

ud āsrōnīh ud artēštārīh ud wāstaryōšīh[13] ud ahlawīh ud druwandīh pad kunišn

70.4 u-šān ēn-iz ēdōn guft kū

⌈ ān ī andar gētīy[14] ō mard nē brēhēnīd estēd nē rasēd ⌉[15]

ān ī brēhēnīd[16] estēd ast ī tuxšišn rāy pēš bē rasēd

ud ast ī pad wināhgārīh ud aǰgahānīh aziš[17] appārīhēd

70.5 ud ān ī tuxšišn rāy[18] pēš bē rasēd

čiyōn kē ō padīrag ī nēkīh šawēd ayāb wēmārīh

ud margōmand kē wēmārīh[19] rāy pēš mīrēd

70.6 ān ī pad wināhgārīh ud aǰgahānīh aziš appārīhēd

čiyōn kē[1] zan nē gīrēd ēwar kū-š frazend nē zāyēd

---

1 RM <bl'hyn-> +.
2 T <ZNE> = <yw MN> superscr. jud.
3 RM <lsyt'>.
4 T <bl'hyndt'>.
5 Not T.
6 RM <ystyt'> T <YKOYMWNyt'>.
7 T gēhān.
8 <wywc'lyh>.
9 M <-tn'>.
10 Cf. Dk.6D.1a, PT19.
11 T <blyhhyn->.
12 <bl'h>.
13 R <wstlywš'> M <w'stlwš'> T <wstlwšyh>.
14 <gyt''>.
15 Not T.
16 RMT <br'h>.
17 Not R eol.
18 T <LA>.
19 T <MN wym'l>.

čiyōn kē tan bē ō ōzanīšn dahēd az-iš [T60_110a] zīndagīh appārīhēd ∵ [MR_316]

DD.71.

71.1 71om pursišn[2] ∵

ān ī pursīd kū

grāy-wināhīh ī kūnmarz kerdan čē ast

ud ōy kē kūnmarz kunēd[3] ēzišn[4] abāyēd framūdan ud kerdan

ud kē kunēd[5] ayāb-iš padiš kunēnd[6] ēg-iš ham-nišastagīh[7] ud ham-xwarišnīh[8] abāg abāyēd kerdan ayāb nē [BA347]

71.2 pāsox

ēd kū [9]⌜ ham duš-warzišnīh andar grāyān wināhān ī abēr grāy ī andar dēn ī ⌝mazdēsnān az[10] 7 bazakkar[11] ī grāy-wināh[12] kē-šān Ahrimenīg[13] warzišn nazdīkīh ī ō Ahrimen hāwand

u-š 2 ān[14] [K35_184r] guft estēd kē pad ham wināh ālūd[15]

71.3 čē ān 7 bazakkar[16] ēk až-dahāg[17] kē-š fradom ǰādūgīh stāyīd

u-š ān ī duš-pādixšāyīhā xwadāyīh grift[18]

u-š a-mardōmīh[19] kāmist ō gēhān

71.4 ēk az[20] ī sruwar[21] kē-š[22] [T60_110b] andar gēhān ān ī samgenīhā[23] rāh-dārīh ud rāh-bīmenīdārīh[24] ud asp mard [MR_317] -ōbārīh kerd

---

1 T ka.
2 TMK (ud) pāsox.
3 T <-yṭ>, RMK <-x1>.
4 T + čē.
5 R <-ą> KM <-x1>.
6 TMR <-ą>, M <-ą́>, K <-x1>.
7 RM <hm nšst-> TK <hmnšst->.
8 T <hmw hwl->.
9 Not K.
10 K <MNW>.
11 M <7wc kyl>.
12 K <- wn wn'š>.
13 R upsidedown M; TK Ahrimen upsidedown.
14 R <ZK> not M. – K + y eol.
15 T <'Lwt'>.
16 T <bcywyl>.
17 T <'cy yh'k'>.
18 TKM <-WNt'>, R <-DWNt>.
19 R a-<'wš'yh>; M <'wš'yh> T <' ANŠWw'yh>, K <' ANŠWAyh>.
20 <'z>.
21 K <yylwl>.
22 T kē.
23 T -īh.
24 K <l'š wsmybyt'lyh>.

71.5 ud ēk Wadag ī Dahāg mād kē-š fradom rōspīgīh kerd u-š wiyēb-tōhmagīh ud āšuft-abarmāndīh <bwsnyt'>[1] ud abē[2] dastwar ī šōy abāg[3] pus ham-gumēzišn būd[4]

71.6 ēk wīftag nar[5] kē-š a-zāyišnīh xwāst[6] ī mardōmān u-š fradom narān marzišn[7] rāh ī zahag[8] -marnǰēnišnīh[9] bē ō narān nimūd[10]

71.7 ēk wiyēbēnīdag nar kē-š fradom andar nar andar[11] nar *azī*[12] ī mādagān kār appurd u-š <yw't'> ud ān ī zahag[13] parwardār [TD_353/BA348] ud mādagān-spar ud ān ī zahag marnǰēnāg ud gandišn[14] pad mūhrišn awiš rēzišnīh[15] ō narān abespārdan ud pad ī[16] dēwīg warzišnīg kār a-parwarišnīh ī zīndagān tōhm ud āhanǰīd [T60_111a] ud āhōgēnīd[17]

71.8 ud ēk Tūr ī Brādarōxš ī karb[18] ī duš-dēn ī ǰādūg kē-š ān pāšom az mardōmān margēnīd

71.9 ud ēk ān kē-š ahlomōγ dēnīhā kāmist[19] ō <y't'> ī [MR_318] stūd ēg pad frēftārīh ī wardēnīd ud abestāg ud zand kē xwēš wimand ud ān ātaxš bowandag čār ayāft hē[20] a-frazāmīh būd hē[21] ī ayādišn[22] kē bōzīhēnd[23] pad ān ī weh ahlāyīh[24] ī az ān ī abēzag dēn-dānišnān pāšom

71.10 ud ān kē ālūdag pad gand-grāyīh ī padiš mehmān hēnd ud dēwān druzānīhā[25] dūr hēnd weh mēnōyān ham[26] passazag[27]

---

1 T + ēk.
2 T <'p̄'D>, M <'p̄yD>, RK <'p̄'>.
3 K + <bwm>.
4 TK <-yt'> ∵ .
5 K <ZK̲L 'nmlcšn'>.
6 TRMK <-tn'>.
7 K <ZK̲L 'nmlcšn'>.
8 TMRK <z'hk'>.
9 T marzišn marnǰēnīdārīh; RM marnǰēnišnīh
10 M <ZKL 'n' mt'>.
11 Not M.
12 T <y ZY>, RM <' zy>, K <'zy>.
13 <z'hk'> +.
14 T <ywyšn'>, M <yw''n>, R <ywyšn>.
15 T -išn y.
16 TMRK.
17 <''wynyt'>.
18 R <ylyp̄'>, M <ylp'>; T <ylpt'>, K <klp'>.
19 R <-yt'>.
20 RM <-''>; T ayāftīhā.
21 TRM <-''>.
22 T <yb't->.
23 RM <bwwc->.
24 T <'hl''yyh>.
25 TRM druzān gāh?
26 Not T.
27 T <wspk'>

ud kē awēšān dūrīh niyābag pad ham-nišāstīh[1] ud ham-xwarišnīh bē tā čārag hēnd pad šahr ī[2] az wināhīh pad pahikārišn ud a-frāyēnišn ī abar wardēnīdan ī az ān grāyīh

71.11 mīrēd yazišn ī ōy[3] rāy [T60_111b] framāyēd a-frahaxt kerdan a-dastwarīhā

bē agar[4] kerd ud petītīhā [BA349] mīrēd[5] ēg-iš pas az sidōš yazišn kerdan dastwarīhā

čē darmān ast ī wināh-wizārišnīh[6]

71.12 ud tā ka zīndag ud pad bōxtišn ī az wēmārīh ī pad ān ēwēnag [MR_319] ēmēdwār u-š aziš nē bandišn[7] rūrag ī bēšaz[8]

ud ēn ōh-iz yazišn kār ud kerbag ī ruwān frahaxtišn ∵

DD.72.

72.1 72om pursišn[9] ∵

ān ī pursīd kū

hamgōnag ān kē kūnmarz kunēd gand bē ō āsmān[10] šawēd ayāb nē

ud ān gand agar[11] šawēd tā kū gyāg šawēd ∵

72.2 pāsox

ēd kū gētīyīg gand and šawēd čand[12] paymānag ī rēmanīh

ud gandagīh ī andar ān <ywšYt'n'> agar[13] mēnōyīg gand tā ō ānōh šawēd kū gand ayābišnīh[14] sāmān ast

petyāragōmand gyāg gerdīh ī āsmān rāy harw gyāg kū šawēd ō āsmān [T60_112a] rōn nē ayābēd ō apetyarag axwān

72.3 ud āgāhīh ī abar gand āškārag andar wisp-āgāh dādār kē-š harwisp-āgāhīh[15] andar rōšnīhā

ud ōy xwābar dādār ud hammis yazdān amahrspandān az ān grāyīh [MR_320] āgāhīh[16] ud abar ān frēftagīh[17] ī abar ān duš-huwarzīdār[18] ud abaxšāy-menišnīh[1] [BA350] ēwar ∵

---

1 RM; T <hmšāyēdyh>(?).
2 T <y'twwd>.
3 T <OL>.
4 T <AYT'>.
5 Not T.
6 M <-p'lšn'yh>.
7 <bwyšn'>.
8 <byšz>.
9 TM (ud) pāsox.
10 RM <'s'm'n> 3x T <'sym'n'> <'s'm'n'> 2x.
11 T <w't'>.
12 T čiyōn.
13 R <w't' W> M <HT' W>.
14 T an-ayābišn.
15 T harwist-.
16 M <W 'k's 'h>.
17 RM <plp-> T <plyyp̄->.
18 R <dwš'ww / lc-> M <dwš'w / wlc-> T dwšwlc->.

DD.73.

73.1 73om pursišn[2] ∵

ān ī pursīd kū

amahrspandān az ān gand wānīdārīh bawēd ayāb[3] nē ∵

73.2 pāsox ēd kū

amahrspandān hēnd[4] a-marg ud a-bēš u-šān gyāg andar ān ī pāšom axwān ī rōšn ī hamāg-xwārīh ī hamāg-rāmišn ī a-petyārag ud nē ayābēd gand <’p̄š’’yk'> ud zōr bē ō amahrspandān hēnd

73.3 ud amahrspandān hēnd wisp-āgāh ud dām-dōst ud xwābar ud abaxšāwand

dānēnd ān grāy warzišn[5] ī ān ⌈ ī grāy-warzišn ⌉[6] ī ān mustōmand frēftag[7] kē ālūdag būd pad ān ī zišttom[8] ālōy[9] ī čiyōn ān ī ī-š[10] paymōxt ud pad-iz sejd[11] pādifrāh ī-š az dēw abar mad payrāst [T60_112b][12]

73.4 ēg-išān dām-dōstīh rāy garān sahēd u-šān padiš [MR_321] aboxšayišn[13] bawēd ī čiyōn kē-š az dardōmandīh dard mālēd[14] ∵

DD.74.

74.1 74om pursišn[15] ∵

ān ī pursīd

kū-šān rist wirāyēnd ayāb nē ∵

74.2 pāsox ēd kū

az ān čim[16] čiyōn ham-rēman ud purr-gand ud a-sam[17] ud anābēdān wināh[18] ud samgen[19] abzār ī dām abesīhišnīgīh[20]

---

1 R <’p̄š’’> M <’p̄hš’’> T <’p̄hš’yyh>.
2 TM (ud) pāsox.
3 RM <’yww>.
4 T 2x.
5 T grāy-warzišnīh.
6 T warzišn.
7 RM <plyptk'> T <plyyp̄tk'>.
8 T <zyštwm>.
9 RM <’lwy> T <’lwt'>.
10 TRM <Y ZYš>.
11 RM <sšk'>; T <yysww>.
12 <pt' • / r’st'>.
13 TRM.
14 T; RM <yz’Lyt'>.
15 TM (ud) pāsox.
16 Not RM.
17 R <’ yym> T <’yym>; M <’ ƁYN>.
18 T <’n’p̄yt’n' / wn’s> R <’n’p̄yt’n'wn’s> M <’n’p̄yt' a-wināh>.
19 TRM <symkyn'>.
20 R <’p̄hšškykyh> TM <’p̄hššnykyh>.

ud ān warzišn ī ka narān pargast[1] uspurrīg[2] andar kār dārēnd ēg-iš [BA351] a-mardōmīh[3] aziš šāyēd[4] būd

čiyōn aži dahāg ī was-ōztom dēw kāmist padestīd ud tuxšīd[5] ud nē pattūgīhist[6] ud ham warzišn az was dēwīg-iz <ym>-rāhīh[7] wēnābdāg hēnd

74.3 ud būd dastwar kē-š guft kū-šān rist nē wirāyēnd bē a-maragānīhā pōryōtkēšān[8] andar ham xwēškārīh ham-wēnišnīhā[9] ud ham-dādestānīhā ud ham-bōzišnīhā abar ēn bē estād hēnd [T60_113a] kū hamāg mardōmān rist [MR_322] wirāyēnd

čē dādār ī weh ī abuxšāwand[10] ī purr-wehīh ēč dām abar druz bē nē hilēd

74.4 pad dēn[11] guft estēd kū harwist rist ul estēnēd[12] kē ahlaw kē-iz druwand ud nē kē pad[13] druz bē hilēd

u-šān ēn-iz ēdōn wizīrēnīd kū ōy-iz ī garān-wināhtom ka menišnīg abaxš ud pašēmān az wināh bawēd ud čand-uš[14] tuwān wizārdār ud andar āstawānīh ī pad weh dēn wināh-wizārišnīh tan ud xīr ō tōzišn pādifrāh abespārēd ēg-iš ruwān-iz ō gāh ī ahlawān madan[15] [BA352] šāyēd ∵

DD.75.

75.1 75om pursišn[16] ∵

ān ī pursīd kū

kē awēšān kē kūnmarz kunēnd[17] ā-šān bē ōzanēd ēg-iš pad kerbag ud bazag āmār čiyōn bawēd ∵ [T60_113b]

75.2 pāsox ēd kū

dastwarān pad wizīr mādagwar ēdōn guft [MR_323] kū

margarzān hamāg[18] pad wizīr ī dādwarān framān ī pādixšān[19] kē-šān[1] xwēškārīh ōzanišn

---

1 RM <ZKL ’wp lYyyt'> T <ZKL’n' plYyyt’>.
2 RM; T <’wstwlyk>.
3 M; R mardōmīh; T a-mardōmīhāīh.
4 T <y’yt' y’yt'>.
5 T <twhššt'>.
6 TRM <ptk->.
7 T <cym l’syh>.
8 T <pwlywt'yšn'> eol.
9 RM <hmwyn-> T <hm yn->.
10 T; RM <’p̄whšy’wnd>.
11 Not T.
12 TRM <’wst->.
13 Not T.
14 RM <cnd wš> T <cnd š>.
15 T <mt'>.
16 TM (ud) pāsox.
17 TM <-x1>; R <~~-x1~~> > <-x2>.
18 M 2x.
19 T <p’thš’n'> RM <p’thššn'>.

75.3 ud kē ān grāy-wināhān[2] pas az[3] 3 ǰār awiš pahikārišnīhā[4] pad wizīr ī dēn-āgāhān ud framān ī pādixšān[5] andar abē-bīmīh ī xwēš ud xwēšīgān ēdōn ī ka andar ān wināh estād[6] ud nē mardōm-dušmenīhā ud dēn-wizāyīhā[7] bē wināh-dušmenīhā abāz dāštan ī dēw-warzišnīh rāy bē ōzanēd pad wazurg kerbag dāštan

75.4 ka abar ham dar wizīr kerdan framān nē dād estēd andar gumānīg pahrēz pahrēzīhātar ud dastwarīhātar

čē kerbag ī abē-gumānīhā was was frāxwīhā [T60_114a] ast ∵

DD.76.

76.1 76om pursišn[8] ∵

ān ī pursīd kū

grāyīh ī[9] ēn wināh ī kūnmarz ēg-imān andar rōšn [BA353] bē framāyēd kerdan ∵

76.2 pāsox [MR_324] ēd kū

fradom dām ī gētīy mard ī ahlaw ī druz-zadār ī ahlaw-šnāyēnīdār[10]

ēdōn-iz andar gētīy[11] yazdān-šnāsīgtar ud ō dām-dahišnīh homānāgtar ud ō dām-winnārišnīh[12] ayādtar[13]

76.3 ud abāg dānišnīh-paydāgīh[14] pāšom kār ast ān kē andar dādīhā-warzišnīh zāyišn[15] ud purr-rawišnīh[16] mardān ī ašō'ān aziš būdan[17]

76.4 pad ham rāh ōy ī wisp-āgāh dādār andar fradom ǰuxtag[18] mardōm ī būd[19] hēnd brād[20] ud xwah mašīy[21] būd ud mašiyānīy[1] ud brēhēnīd[2] ī[3] harwisp tōhmag ī ox ī astōmand pad pus-warzišnīh ud harwisp-āgāhīhā[4] ud zāyēnīdārīh rāh

---

1 T kē-š.
2 R <-wn'yšn>.
3 T <MNW>.
4 T <pt'l->.
5 T <p'thš'n'> RM <p'thššn'>.
6 T <-yt'>.
7 T -īh.
8 TM (ud) pāsox.
9 T ān grāyīh-ēw.
10 T -dārīh.
11 M gētīyīg.
12 T only dām.
13 TRM <'yyb'tl>.
14 RM <y'wwšn'yh> T <y'nšn'yh>.
15 R -išn M -išnīh.
16 RM <pl->.
17 T <-t'>.
18 TRM <yw'htk'>.
19 T <-yt'>.
20 M <<HWE'dyyh>.
21 TR <mšyyD> M <mšy'y'>.

76.5 u-š [T60_114b] nāmēnīd[5] mard ud zan ud pid ud mād ī astōmand mardōmān

u-š čihrēnīd abar hammist mardōm čihrīgīhā ārzōg ī ō ham pus-warzišnīh pad stāyišnīh

76.6 u-š dastwarēnīd[6] [MR_325] dād ud dēn pad sazāg xwāyišn ī az ān ī xwēš nē az ān ī a-xwēš

ud pad ān ī xwēdōdahīhā[7] ud bun-kārīhā[8] ud abārīg pus-xwāyišnīh[9] raft [BA354] andar gēhān purr-rawišnīh paywandīhēd tā-iz ō an fraškerd zamān[10] aziš būd ud bawēd

76.7 ud zāyišn ī[11] wasān xwarrah-kārān[12] ud mow-dastwarān[13] ud kišwar-ārāstārān ud šahr-winnārdārān fraškerd-frazāmēnīdārān-iz ī az ham

ud kē ān warzišn dādīhā ud ka bawēd dādīhā abdīh ud gēhān-sūdīh ud yazdān-kāmagīh ud abartom-kerbagīh[14] wēnābdāg

ud čiyōn ān purr-rawišnīh ī ahlawān [T60_115a] aziš bawēd wazurg mādagīh paydāgīg

76.8 ōwōn ī ka ham padīrag kē[15] bun-tōhmag zāyišn padiš agārīhēd

ud rāh ō ziyān margīh abar grāyīhēd ud grāyīh ēwar

ud ōy druz ī āšōbgar kē-š kām a-mardōmīh ud abesīhīd-dāmīh[16] ī-š pad zōr[17] ī niyāz a-wēnāg [MR_326] wardēnēd ārzōg ī frēftagān[18] mardōm dahišn az ān gyāg ī pus-xwāyišnīh ō handām[19] ī-š padīrag[20] kē-š padiš bawēd[21] hēnd winastagīh ud pūdagīh

76.9 u-š nēst čihr ud zōr ī-š zahāg-parwarišnīh

nē sazāg pad tōhmag-padīrišnīh

u-š <ylwkynyt'> ham waranīg duš-marzišnīh kū tā <šwyk'> zahāg [BA355] pad abesparišn ī ō ān āwām andar ān purr-gand sōzāg gyāg margīhād ud a-zāyišn bawēd

---

1 TRM <mš'y'n'y>.
2 RM <bl'h->.
3 T; RM ud.
4 T -īh.
5 R <ŠM-ynyt'> MT <y'm->.
6 M <ystwblyt'> eol.
7 TRM <-d'tyh'>.
8 R <-k'lsyh> T <bwn k'lyh>.
9 T -išn ī.
10 T <YNA>.
11 T -išnīh.
12 T <-k'ly'n'>.
13 <RM <mywwy'stwbl'n> T <mdnwd 'stwbl'n'>.
14 RM <'p̄wltwm->.
15 M <MN>.
16 TRM <'p̄yšyt'->.
17 TRM <zw'l>.
18 RM <plyyp̄k'n'> T <<plyyp̄tk'n'> with a mark below <-p->.
19 R <hnd'm> M <hngm> T <hny'm>.
20 M <pylk'>.
21 Not T.

76.10 zīndag zahāg[1] wardēnēnd[2] [K35_187r] frēftagān waranīgān[3] ⌈ az gumēzišn ⌉[4] ī ō nāyrīgān[5]
xwāhišn ī zāyišnān
čiyōn pad ham abārōnīh ī dēwān ō ārzōg ī [T60_115b] frēftagān paywast
ān ī gēhān-sūd[6] pus-xwāyišnīh bē hilēnd[7] tā ān tōhm-wināhāg[8] zahāg-margēnāg warzišn kunēd

76.11 ka ān ristag ī bowandag rawāgīhēd[9] tōhmag-rawišnīh bastag dām abesīhīdag[10] būd ēwar [MR_327]
ān kār ī ka spurr-rawāgīhēd abē-mardōmīh ī gēhān aziš šāyēd būd
ud mahist kām ī Ahrimen būd frārāst

76.12 ōwōn warzīdār mahist[11] kām ī Ahrimen pad ān warzišn[12] dēw-rāhīh[13] ī gumān az ham-gumēzišnīh ī
pad zahāg garān ham[14] rēmantom ud gandagtom
ud hannām ī zahāg margēnāg[15] ud dēwīg warzišnīh dīdārīg az-iz ham[16] warzišnīh
ud az[17] grāyīh wināhīh ō rist-gādārān[18] rōšn ∵

DD.77.

77.1 77om pursišn[19] ∵
ān ī pursīd kū
grāyīh-wināhīh ī rōspīg-bāragīh kerdan čiyōn-iš [BA356] gētīyīhā[20] tōzišn pad dēn paydāg
ēg-īmān tōzišn ⌈ ēk ēk ⌉[21] awiš framāyēd nimūdan [T60_116a]

77.2 pāsox ēd kū
rōspīg-bāragīh grāy abārōnīh ast ī[22] fradom dahāg kerd

---

1 T ziyān.
2 T <wltynd>.
3 T waranīg.
4 T <MNYWMc' šn'>.
5 T <'ylynk'n>.
6 M <-sww>.
7 <-x2>.
8 M <'yy'k>.
9 T + <'wt>.
10 TRM <'pshytk'>.
11 RM <mYyyt'>.
12 T -išnīh.
13 R <ŠDYA-rāhīh> R <-ly'yh> M <yh' ly'yh>.
14 M "zahāg-gar hannām".
15 M <myyn'k'>.
16 T <MN cym>.
17 RM <MNW>.
18 R <ydlt'l'n> M <wyylyt'l'n> T <nkylyt'l'n'>.
19 TM (ud) pāsox.
20 TRM gētīyīh.
21 M āhōg.
22 T ud astīh.

ud āšnāg[1] pad abārōn-gumēzišnīh[2] ī-š kāmag abāg Wadag ī mādar andar [MR_327] zīndagīh ī Urwadāsp ī-š pidar abē-dastwar ī[3] Urwadāsp kē-š šōy būd ī Wadag kē-š xwad a-dastwarīhā[4] ud a-dādestānīhā

77.3 ud wināh-warzišnīh grāyīh abēr was u-š ēk duzzīh ayāb apparagīh čiyōn az abārīg duzzīh ud apparagīh and grāytar čand mardōm ān kē-š mardōm-zāyišnīh aziš bawēd meh az[5] gāh ī xīr

77.4 ēk ēn kū ān rōspīgīh-ēw gyān[6] ī wad-xēmīh padiš ēwarīhā ud abē-gumānīhā dāštan[7] čimīg pad awestwārīh[8] wābarēnīd[9] nē dastwarīhā ud andar warzišn daštān-marzīh-iz az mānāg zahag-sōzišnīh[10] ast gast bīmgen[11]

77.5 ud ēk ēn kū šāyēd būd pad ān marzišn ābustan ud šust [T60_116b] pad hammōzišnīh anīy mard ān ābustanīh ōwōn kerdan padiš aburnāyīg zahag[12] margēnēd[13]

77.6 ud ēk [BA357] ēn kū [MR_328] šāyēd būd andar ābustanīh ī-š anīy mard ō marzišn madan ud pad ān marzišn zīndag frazend ī-š andar aškamb mīrīhēd

77.7 ēk ēn⌈ kū šāyēd būd ⌉[14] kū pad[15] ān marzišn[16] ābustan bawēd šarm ayāb bīm rāy ābustanīh nihānēnēd[17] dārū[18] xwarēd ud čārag xwāhēd ī ān frazend andar aškamb[19] margēnēd

77.8 ud ēk ēn kū šāyēd būd[20] kū zan ī an-ēr ayāb ag-dēn pad ān marzišn ābustan bawēd ud frazend ī zāyēd purnāyīhēd ud pad frazend ī šōy ī zan āšnāgīhēd (ī) pad an-ērīh ayāb[21] ag-dēnīh estēd

77.9 ān abārōn-marzišnīh marzīdār ēdōn āstārōmand ud garān-wināh čiyōn kē zan[1] frazend az ērīh ud weh-dēnīh bē ō an-ērīh ud ag-dēnīh [T60_117a] nayēnd[2]

---

1 T <’’w’k>.
2 T abārōnīh-.
3 T -dastwarīh.
4 T a-dastwarīh-īh.
5 Not R.
6 R; M <lwspyk W y’b’īh Y> T <lwspykwšb’yh>.
7 T; RM <d’’tn'>.
8 T <’wstwblyh> (<ywst->?).
9 T -ēnīdār.
10 $$ <z’hk'>.
11 AWN.22.
12 $$ <z’hk'>.
13 M <myynyt'>.
14 R superscr. not M.
15 Not M.
16 T <mlšn">.
17 R <nš’n->.
18 <y’lwww>.
19 M <’škwmb'>.
20 R <-yt'>.
21 T + pad.

ud ⌈ wināh ī ān ⌉[3] aburnāyīg andar aburnāyīgīh kunēd padiš wināhgār

ud pad ān-iz ī[4] andar purnāyīh kunēd abāg-iš [MR_330] ham-wināh

77.10 ud agar-iz ān aburnāyīg pad aburnāyīh margēnēd pad āb ud wārān ud ātaxš widārīhēd andar zamīg ī hudahāg nigānīhēd ham[5] ōy ī abārōn margēnīdār [BA358] wanīy-kerdārīh rāy padiš ērangīg

77.11 ud agar-iz ān kē weh-dēn mard ud zan pad abārōnīhā marzišnīh warzīd

77.12 ud rōspīg-bāragīh rāy frazend zāyēd[6] ud purnāyīhēd pas-iz a-xwēškārīhā warzēd ud ān ī a-xwēš kunēd ud paywand ī āšuftag an-āšnāg kerdan ud zāyišn az abārōn-warzišnīh būd rāy garān-wināhīhā ud pad xūbīh spās ud pad[7] drōzišn wināhōmand

guft[8] estēd kū rōspīg-zādag pad abarmāndagīh[9] nē wābar

77.13 ud agar [T60_117b] ēdōn kunīhēd ī ābustanīh nē bawēd pas-iz harw ēk ǰār šuhr[10] ī xwēš tabāh kerdan rāy abestāg ī ān kār nē guftan rāy 2 tanābuhl ī [MR_331] bawēd 600 stēr

ud ān ī ziyānag rāy 2 tanābuhl

77.14 ham-pursagīh rāy hāwand ud ham-ayārīh[11] rāy hāwand ī mard kē zan ud zan[12] kē[13] mard wināh abar šawēd a-tōzišnōmand[14]

ud agar-iz ⌈ tan ī xwēš hixrōmand[15] ayāb ān ī ziyānag ēwēnīhā az hixr[16] šōyēd[17] pas-iz harw ēk ǰār ī hixr ō ⌉[18] tan ī xwēš ziyānag burdan rāy 60 stēr ud ⌈ tan ī ⌉[19] xwēš hixrōmand[20] kerdan rāy 60 stēr

77.15 ud agar ān hixrōmandīh[21] ī [BA359] xwēš ayāb ān ī ziyānag pad āb šōyēd harw[22] ǰār ī 300 stēr

---

1 T xwēš.
2 RM <DDLWNx2> T <YYLWN'x2>.
3 T wināh pad.
4 RM < ZK Yc>; T pad-iz ān ī.
5 T pad.
6 R <ZWLAWNyt'>.
7 Not T.
8 T <ywš> eol.
9 RM <-m'nykkyh>.
10 <šwtl>.
11 T <hm''b'lyh>.
12 Not T.
13 TRM <MN>.
14 R <W HT' tcšn'-> TM <W HTwcšn'->.
15 TR <hsl-> +.
16 R <'yš l> T <'yš / l>.
17 TR <'lw LOYT'>.
18 Not M.
19 T <MNW OD>.
20 M<'yl->; T -īh.
21 RM <hsl->.
22 Not M.

ud agar ast zan an-ēr ayāb ag-dēn ǰud az wināhīh ī[1] nibišt abarwārag ī ān wināhīhā abārōn-rāmišnīh ī zan ī an-ēr rāy 60 stēr wināh

77.16 ud pas abārīg wināh ud wināh ī⌈ az[2] wināh ī⌉ [T60_118a] abēr was garān ō[3] an-ābuhlagānīh paywand

u-š padiš bīmgen ud <ptwy'k'>ōmand[4]

77.17 pad[5] tōzišn petīt andar abaxšōmand[6]

ud padiš petītīgīh waštan ī az ham-garān asruštīh

harw ēd ǰār ī az ham abārōnīh kerdan[7] pad wināh [MR_332] wizārišnīh čahār dādīhā[8] ud dastwarīhā

ud frazend-ēmēdīhā[9] abāg ān ī xwēš zan xwēdōdahīhā warzīd[10] ayāb framūd

77.18 ud bīm ī az ān garān-wināhīh[11] ī ōšmurd rāy aburnāyīg ī weh-dēnān kē-š šīr-dādār nēst ud dādīhā dāyagānēnīdan

ud aburnāyīg ī a-sālār sālārēnīdan ud ān ī a-parwarišn dādīhā parwarišn dād ō dādīhā-parwarišnīh zāmēnīd

77.19 ud mard ud zan ī wad-xēm pad āfrāh ud xwāyišn ayāb pad sam[12] ud bīm ud abārīg [BA360] čāragīhā az ān wad-xēmīh[13] ud abārōn-dādīh[14] wardēnīdan

ud xwēdōdah ud hamāg-dēn ud dwāzdah-hōmāst[15] ud yazišn[16] ī ābān zōhr ī ātaxšān framūdan ud bār gilag[17] ī weh-dēnān ī a-čār wizārdan

u-šān az ag-dēnīh pattāyēnīdan [T60_118b][18] ud čārīgtar wizārišn ī ān wināhīhā kerdan abēr frahaxtīgīh/frayādīgīh[19] ∵

DD.78.

---

1 T wināhīha.
2 T <MNW>.
3 T then {'p̄}.
4 RM; T <pw / wyhyt'->.
5 Not RM.
6 T <'p̄hš'wmnd> RM <'p̄hššwmnd>.
7 Not T eol.
8 T; RM <-yh''>.
9 TRM <-''myt'yh'>.
10 R <tn'>.
11 M -wināh.
12 RM < PWsm> T <~~pym~~ psm>.
13 M <tw'ymyh>.
14 T -īhā.
15 RM <dw'cdhhwm'st'> T <dw'cdhwm'st'>.
16 T<xwēš Y / \ycšn'/ 'p̄'n'>.
17 <yylk'>.
18 <pt / 'yyn->.
19 <pl''t->.

78.1 78om pursišn[1] ∵

ān ī pursīd [MR_333] kū

ēn āb ī pad *iθā*[2]. xwarēd dādestān čē ast

78.2 ud mard ka-š yašt kardag ud wāz nē[3] kunēd[4] ud āb ī pad[5] *iθā* . xwarēd ēn miswāy kē nēmag-ēw frāz kunēd/gīrēd nēmag-ēw bē hilēd ud dādestān čē ast

ud čiyōn ēn abāyēd dāštan ayāb nē u-š wināh čē ast

78.3 ud kē[6] miswāy nēmag-ēw ud kamtar kū nēmag-ēw kunēd āb ī pad *iθā* . xwarēd tōzišn ī ēn wināh rōzgārīg ka kunēd[7] čē ast

ud čē weh ka kunēnd[8] kū ēn wināh az bun bē šawēd

78.4 kē-š yašt ī nāybar kerd ud āb ī pad *iθā* . xwarēd ud wāz nē hušk ud yašt [BA361] kunēd

ud ka yašt-ēw ī gētōxrīd[9] ī xwad rāy bē framāyēd ēg-iš dādestān tis-iz weh ast ayāb nē ∵

ud ēn[10] yašt ī gētōxrīd kerbag[11] ham čiyōn yašt ī nāybar bawēd ayāb nē

78.5 ud kē xwad [MR_334] nē [T60_119a] yašt ī gētōxrīd bē framāyēd ēg-iš kerbag čē ast

u-š arzōmandīh ud mādag[12] čē ast

ka nē xwad kunēd[13][14] bē framāyēd tā[15] ōy rāy bē kunēnd[16]

78.6 ud ōy kē-š yašt nē kerd estēd[17] 15 sāl ast ēg-iš dādestān čē ∵

78.7 pāsox ēd kū

srūd-gāhān mardōm āb ī pad *iθā* . xwarēd agar az a-tuwān[18] a-čār bōzišnīg

čē nē ān ī ahlaw pad a-tuwānīgīh[19] āsterēd

ud ēdōn[20] guft estēd[1] kū

---

1 TM (ud) pāsox.

2 In R *θ* = <yl> ولاس.

3 Not M.

4 RM <OBYĎWN->.

5 Not M.

6 T <MN>.

7 <-x1>.

8 RM <-x2> T <-x1>.

9 <yyt w k'lyt>.

10 T <YWM>.

11 T + ēdōn eol.

12 <NKD>.

13 R <-yṯ'> M <-x2> T <-x1>.

14 RM + čē.

15 RM + ī.

16 <-x2>.

17 RM <ystyt'> T <YKOYMWNyt'>.

18 T -īg.

19 T a-tuwānīg.

20 Not M eol.

ka-š drōn yašt ud wāz grift[2] nē tuwān u-š adwadād[3] suy ud tišn ayāb wēmārīh ī garān[4] mad estēd ud pānagīh ī tan ī ahlaw rāy ka-š *iθā aṣəm vohī*[5] . ēk tuwān ayāb-iš ∵ *aṣəm* . tuwān guftan [BA362]⌈ ān ī-š tuwān guftan ⌉[6] bē guftan ud āb ud[7] ayāb xwarišn ud[8] ayāb darmān ī-š a-wizīrišnīg xwārīd ud[9] ayāb xward⌈ u-š tan ⌉[10] [MR_335] ud gyān[11] bōxtan dastwarīhā

78.8 bē⌈ kē nē[12] az ⌉[13] a-čār āb ī pad *iθā* . xwarēd[14] ud [T60_119b] wināhōmandīh[15]

bē ēn miswāy ī nibišt kū nēmag-ēw frāz grift ud nēmag-ēw bē hišt[16] wēš-wināh-tar

čē ka andar xwarišn miswāy[17] pad ān ēwēnag dārīhēd ēg drāyān-xwarišnīh ī[18] was-wināh ī garān

78.9 harw ēw pihw[19] ī pad ān ēwēnag 300 stēr

ud harw ēw ǰār ī andar miswāy ī pad ān ēwēnag⌈ 300 stēr

ud harw ēw ǰār ī andar miswāy ī pad ān ī ēwēnag ī ka ⌉[20] mizag[21] ō dahan rasēd 3 stēr

ud harw ēw ǰār ī andar mizag pad miswāy ī čiyōn ān saxwan gōwīhēd 3 stēr wināh ī pad kemistīh[22] guft estēd

78.10 ud tōzišn ōwōn weh frayādēd ka andar petītīgīh ī az ān wināh ī wirāyēd[23] yašt xūb miswāy ud nōg ān wināh ī warzīdār bawēd

78.11 kē-š pad ēn ēwēnag wirāstan nē tuwān pad xwāstag-dahišnīh 3 mard [BA363] yašt xwast ud[24] warm [MR_336] ud nōg nāybar yašt ud harw rōz pad yazišn-gāh[25] drōn yašt[1] ud xwarišn dādīhā xward[2] ud miswāy xūb dāštan framūdan

---

1 RM <ystyt'> T <YKOYMWNyt'> +.
2 T <-tn' Y>.
3 RM <'twpd't'> T <'p̄py't'>.
4 Not T.
5 TR *vohī* M *vōhū* T
6 Not T.
7 R.
8 M.
9 RM; T <OBYDWNx1>.
10 Not T.
11 T <HYA> R <HDA> M <DA>.
12 R <l'y>.
13 T <\MNW/ LA>.
14 T <OŠTENtn'>.
15 T -ōmand.
16 RM <-x2> T <-ym>.
17 R <myšw'y>.
18 T -xarišn miswāy.
19 M <pyhw'> (W.) RT yazišn.
20 T.
21 T <mck>; R <wwkmc> <Wkmyck> .
22 TRM <kym->.
23 TRM <yl'yt'>.
24 <PLHWNtn'>.
25 T only yazišn.

78.12 ud ayārīh ī xūb yaštān[3] kerdan pad nāybar [T60_120a] framāyišnīh[4] ud bahr[5] ī ālag ī[6] <’p̄’t’’wwyh>[7] wizārišnīhā ayār būdan ⌈ ud ō ham ⌉[8] wināh wizārišnīh sāzišnīg saham[9] pad yazdān kām ∵

DD.79.

79.1 70 nohom pursišn[10] ∵

ān ī pursīd kū

kē rāy kunēd[11] nē framāyēd ēg-iš dādestān čē ast ∵

79.2 pāsox ēd kū

bē[12] awēšān kē nāmčištīg andar dēn ī wizīd ī ān

ud kē yašt nē kerd estēd ī ka-iz wēš kerbag pas bē ō garodmān nē rasēd ī ka-iz[13] wizīrēnīd estēd

ēn-iz ēdōn guft kū

ōy kē-š *xwēdōdah[14] kerdan nē tuwān ka gētōxrīd framāyēd kunēd[15] Garōdmānīg šāyēd būdan

ēd ast wazurg frayādišnīg[16] ∵

DD.80.

80.1 80om pursišn[17] ∵

ān ī [MR_337] pursīd kū

ēn zīndag-ruwān[18] [BA364] čim[19] čē ast

ud čē rāy framāyēd abāyēd

80.2 u-š čē framāyēd ēg-iš čiyōn[20] abāyēd framūdan[21]

čiyōn weh bawēd ka yazēnd

---

1 RM <YZBHWNt'> T <-yt'>.
2 T <-yt'>.
3 RMT <-’n'>.
4 T <plmyšn' Y>.
5 R <b’l~~k~~> TM <b’l>.
6 T <’lk''>.
7 R <’p̄’t ’’wwyh> M <’p̄’t ’’wyh>; T <’p̄’t ’’wwy’n'>.
8 T hamē.
9 T <-ym>.
10 TM (ud) pāsox.
11 <-x1>.
12 T bē / ō bē.
13 Not RM.
14 TRM <’wtwyy’t'>.
15 <x1>.
16 TR; M frayādīgīh.
17 TM (ud) pāsox.
18 T zīndagīh ruwān.
19 Not T.
20 Not T.
21 T framāyēd.

u-š kerbag meh-sūdīh[1] čē ast ∵

80.3 pāsox ēd kū

nōg-[2] [T60_120b] -widurdān ān ī 3 rōz andar āmār az yazišn paristišn[3] a-wizīrišnīg[4]

čiyōn nōg-zādagān-iz andar ān tarrōgīh az parwarišn pāsbānīh abēr a-wizīrišnīgtar[5]

80.4 ud ān a-wizīrišnig yazišn ī pad sidōš rāy mard ān ī xwēš pidar ud ān ī pādixšāyīhā-zan ud ān ī aburnāyīg frazend ud ān ī a-waštīg[6] bandag[7] rāy pad bē-widerišnīh ān 3 rōz sidōš-yazišnīh framūdan frēzwānīg

80.5 ēn-iz guft estēd kū[8]

sidōš yašt nē šāyēd ayāb nē yazēnd

ud pas ka āgāhīh rasēd 3 rōz pad ān <yw'lk'> sidōš yazišn

80.6 čē kerbag ī yazišn ī-š xwad framūd ayāb-iš [MR_338] handarzēnīd[9] ayāb-iš pad dād padiš ham-dādestān ast ka-iz šāyēd[10] ēdōn ī pas az ān bē rāyēnīhēd

hamē [BA365] ka bē ō rawāgīh rasēd ēg-iš andar sidōš pad āmār awiš frayādēd u-š bē ō frayād rasēd

80.7 ka ān ī pas az ān[11] rawāgīhēd [T60_121a] pad ān[12] ī āmār ī sidōš bē ō frayādan ayārīh rasēd ān ī pēš az ān ī-š xwad rāyēnīd[13] ud andar ān gāh frayādīhād[14] ēmēdīgtar ud ēwarīgtar

80.8 ast wizēhīdārīh[15] ī abar xwēš ruwān ud bīm ī az ān[16] rāy kū agar-išān frazendān[17] sidōš nē framāyēnd ayāb andar ān hangām yaštan nē šāyēd andar xwēš zīndagīh ud čāragōmandīh ī xwēš ud āgāhīhā ud abēgumanīhā[18] ud zīndagīh sidōš dādag[19] xwēš ud zīndag-ruwān framūdan

ud ān-iz ī pad frazām rāyēnīdan abāyēd handarzēnīdan

80.9 ud ka harw 2 rāyēnīd ud abzōn ī kerbag ud burzišn[20] [MR_339]

---

1 T only kerbag sūdīh.
2 Not T.
3 <plYyyt->.
4 T a-wizīrišn <ZK>.
5 T a-wizīrišn / <t'tl>.
6 RM <'wšt'yk> T <'wštyk'>.
7 TRM <bwndk'>.
8 T kū-š.
9 TM; R <'wyl>ēnīd.
10 Not T.
11 Not M eol.
12 Not T.
13 T rāyēnīhīd.
14 RM <-''tn'> T <-y't'> eol.
15 <'ytwcyhyt'lyh>.
16 Not T.
17 T pad zanišn.
18 T -īh.
19 RM <y'tk'> T <y'ytk' W •>.
20 M burzišn R burzišnīg.

ud ka ān ī frazām nē šāyēd ayāb nē rawāgīhēd ān ī pēš kerbagīh frayādišnīg u-š padiš bōzišnīg[1] andar-iz <'wt'y'tl> xwarrah/dast būd[2] wazurg ud tuwānīg

80.10 ud frazendān ī mard kē-š xwēš rāy[3] rōz ī frazām yazišn ī sidōš was-iz kerbag [T60_121b] rawāgīh ēwar[4] sahist [BA366] u-š anīz frārāstīhā būd rāh ī ō abē-gumānīh rāy zīndag-ruwān rāyēnīdan

ud rōz ī frazām rāy sidōš ud abārīg-iz kerbagīhā bē ō frazendān rāyēnīd handarzēnīd abāg ān ī yazdān pad pērōzgarīh ud dēn ud xwarrah/dast andar <'wt'y'tl> xwarrah/dast šahr yazišngar was hēnd

80.11 pas-iz az dēwān kōxšišn ōwōn ast[5] kū rōz[6] ī-š widerišn az a-pādyābīh-ēw ī bē ō paymānag[7] mad[8] ī yazišn yašt kardagīhā[9] ud hamāg yazišngarān ī šahr yaštan gumānīg bē būd

ud tā bē ō hāwištān šawēd[10] yašt[11] wirāstan[12] hamāg yazišn kerdan nē šāyēd [MR_340] ud pad ān rāh paydāgīhēd wazurg sūd ī[13] frayādišnīgīh ī-š az zīndag-ruwān yaštan

80.12 ud ēwēn[14] zīndag-ruwān framūdan hangōšīdag sidōš ēdōn niyābag kū

3 rōz-šabān [T60_122a] paywastagīhā ud xwēšēnišnīhā[15] hamwār yazišn-ēw ī[16] srōš hamē rāyēnīd ud rawēd

ud ātaxš-ēw andar yazišn rōšnīhēd hangāmīhā bōy ī pāk bōyīhēd

80.13 ud pad ēwēn ōwōn[17] dāšt estēd kū andar 3⌈ rōz 15 yašt ī srōš ud 3 drōn ī andar bām-ēw[18] pad šnūman ī ēwēn yaštan

ud ⌉[19] rōz tasom [BA367] wispred-ēw ī ardāy fraward yazēnd

80.14 ruwānīg nigerīdārān[20] ī-mān dūdag abārīg wēš čēhīdārān ī kerbag ast kē andar ān 3 rōz hamāg-dēn ēw[21] ī srōš ud harw rōz 3 drōn ī srōš[1] yaštan

---

1 TM; R bōzišn eol.
2 T <-tn'>.
3 T <LA>.
4 RM; T ēdōn.
5 T 2x.
6 T <ZNE>.
7 T + <MNc>.
8 T <mtn'>.
9 M kardīhā T kardagīh.
10 R + {~~gumānīg būd ud tā~~}.
11 Not T.
12 M; R <wyl'y'tn'>.
13 M sud-ēw.
14 T ēwēnag.
15 M xwēšān-.
16 T yazišn ī l>.
17 Not M.
18 M bām ī.
19 Not T.
20 RM <wydl-> T <wyyl->.
21 Not T.

ud sidīgar šab andar bām-ēw[2] drōn 3 ī ēwēn[3] yaštan ud xwāstag pad ruwān ēwēn uzēnag kerdan abāyēd

80.15 kāmistan[4] kerdan andar drōn ī ardāy fraward [MR_341] nāmčištīg bē kerdan

rōz ī 4om dwāzdah-hōmāst ēw ī[5] ardāy fraward abārīg yazišn handāzīhēd framūdan

80.16 ud ⌈ kē wēš ⌉[6] -passandīhātar[7] kāmistan[8] yaštārān ān ī stāyišnīgtar ud wizīnīgīhātar[9] [T60_122b] paydāgēnīdan

u-š az yazišn pad baršnūm šust[10] ud abārīg ī pākīh[11] ī ēwēn abar tan ud ǰāmag kerdan

80.17 ud tā andar ān yazišngarīh nān az ǰōrdāy ī weh-dēnān ārdag[12] ud may[13] az ān ī weh-dēnān kardag ud gōšt az ān ī gōspand ī pad yazišn kušt estēd xwardan

andar mān ī ātaxšān wehān raftan az anīy abārīg gyāg ī warōmand ud xwarišn warōmand pahrēxtan

80.18 pad ān ī xūb[14] pahrēzišnīh[15] [BA368] ān yazišn andar mān ī ātaxš ī hamēšag-waxš ayāb anīy ātaxš warahrān[16] rāyēnīdan framūdan

ud kē-š wēš-kerbagīh u-š tuwān ast rāh ī kerbag was frāx

kē-š kam[17] tuwān pad ān[18] ī-š tuwān [MR_342] bōzišnīg

80.19 a-čār rāy ēdōn paydāg kū nē ān ī ahlaw pad a-kām pad a-tuwānīgīh[19] āsterēd[20] ∵

DD.81.

81.1 81om pursišn[21] ∵

ān ī pursīd kū

mard-ēw kē yazišn-ēw bē framāyēd dram[1] bē dahēd ud mard kē-š yazišn padīrēd[2] u-š [T60_123a] dram[3] stānēd[4] yazišn nē kerd ēg-iš dādestān čē

---

1 Not T eol.
2 M bām.
3 T ēwēnag ī.
4 RM <k'mYstn'>; T <s'm'sp'>?.
5 RM <WY>.
6 R <MNwyš> T <wyš \MNWš/>.
7 T <psnyy'tl>.
8 TR <YCBENstn'> M <-st'>.
9 T <wcynty'štl>.
10 RM <-t'> T <-yt'>.
11 R <DKYA'>.
12 R <THNNtk'> M weh-dēn <hwt hnwtk> T <TWYNNtk'>.
13 RM <HS>; T <HYA/HŠ>.
14 Not RM.
15 R <-šnwš>.
16 TRM <wwlhl'n'>.
17 Not T eol.
18 Not M.
19 T; RM tuwānīgīh.
20 T; R <'stwwwlyt'>; M tuwānīg <y'stlyt'>.
21 TM (ud) pāsox.

ud[5] mard kē yazišn[6] framūd ēg-iš dādestān čē ∵

81.2 pāsox ēd kū

yazišn kerbag ī nē kerd nē rawāgīhēd ud ō ruwān ī padīriftār[7] kē-š xwāstag stānēd[8] ud ān-iz ī framūdār ⌈ kē-š xwāstag dād nē rasēd

81.3 bē ōy[9] ī framūdār ⌉[10] az ān čiyōn-iš menišnīg-kerbagīh[11] ēdōn[12] ōstīgān ī-š xwāstag[13] dād az ōy ī tuwān nē mānd ī-š kerbag ī menišnīgīhā xwēš

az ān čiyōn-iš xwāstag dastwarīhā pad kerbag dād ēg-iš dādestān ēdōn čiyōn kē-š dēn rāy [BA369] pad kerbag[14] kerdan ziyān rasēd

81.4 guft estēd kū-š [MR_343] yazdān ēdōn pāddāšnēnēnd[15] ī-š nē pad ziyān abārīg hangārēd

ud čand-iš[16] xwāstag pad mizd ī yazišn ⌈ dād ēg-iš rāmišn bē ō ruwān rasēd čand ⌉[17] gētīyīhā az ān xwāstag nīrmad šāyist hē būdan

81.5 ud ōy kē-š xwāstag stānēd[18] u-š yazišn nē kerd ōwōn čiyōn-iš ka-š and [T60_123b] šnāyišn čand az yazišn šāyist hē būdan az-išān frawahrān appurd škast hē

u-š padiš āsterēd pad rūwān tōzēd ∵

DD.82.

82.1 82om pursišn[19] ∵

ān ī pursīd kū

ōy ī mowmard[20] hamāg-dēn ud abārīg yazišn abāyēd padīrift[21] ayāb čiyōn bawēd ∵

pāsox ēd kū

---

1 RM <dlm> T <ylm>.
2 RM <-x2>.
3 TRM <ZWZN>.
4 RM <x2> T = <-ym>.
5 M čē.
6 T <MNWšn'>.
7 T <ptylk / pt'l>.
8 RM <x2> T = <-ym>.
9 T <OL>.
10 Not M; R added superscript.
11 T + <-1>.
12 T <AYT'>.
13 R 2x.
14 + {~~dād ēg-iš~~}.
15 RM <-šn'ynd>; T <-šn''nd>?
16 T <cnd š>; R <cny> M <cny wyh>.
17 Not T.
18 <-x2>.
19 TM (ud) pāsox.
20 <mywwyyGBRA> +.
21 <-x2> +.

82.2 mowmard hamāg-dēn ud abārīg yazišnīhā padīrift frēzwānīgīhā[1] čē xūbīh ⌈ ud nē xūbīh ud ⌉[2] šāyist ud nē[3] šāyist ī yazišn wizīn ud <pswl> ī yazišngarān ham mowmardān [MR_344] wehān[4] šnāsēnd[5]

82.3 ud ka padīriftār ud rāyēnīdār ī hamāg-dēn ōy ī mowmard bawēd pad xūbīh rawāgīh ēmēdīgtar

82.4 ān mowmard kē hamāg-dēn padīrēd[6] agar-iš[7] az bahr ī mowbedīh ⌈ ud wisbedīh ⌉[8] ud zandbedīh ud dehbedīh[9] [BA370] padiš ī dēn-burdārīh niyābag ān nīrmad estēd padiš uzēnišn u-š ō bahr ī [T60_124a] hamāg-dēn nē niyāz ēg-iš ān mizd ud pāddāšn ī[10] hamāg-dēn ⌈ bē ō ⌉[11] yaštārān handāxtan[12] ēwēn

82.5 agar-iš niyābag ī mowmardīh čiyōn sazēd nē dād[13] estēd u-šān rāyēnišnīh nē mad estēd u-š bē ō nīrmad ī ān hamāg-dēn[14] niyāz ēg-iš pad kār ud dastwarīh-kerdārīh ud arzānīgīh ud rāyēnīdārīh spās[15]

82.6 ud ka ēdōn kunēd[16] ī ān[17] hamāg-dēn xūbīhātar rāyēnīhēd ud ǰomāy yaštārān pad pāyag ī mowmardīh[18] az sar[19] āwurd ī[20] hamāg-dēn bahr ī [MR_345] passazagīhā stānēd[21] dastwarīhā u-š padiš arzānīgīh ∵

DD.83.

83.1 83om pursišn[22] ∵
ān ī pursīd kū
dāšn ī yazišn čim nē abāyēd kāstan
pad abzāyišn abāyēd dādan ∵

---

1 T <plyc'n->.
2 Not T.
3 Not M.
4 T <ŠPYL> eol.
5 T <šn'yytnd>.
6 RM <-x1> T <-x2>.
7 T <w'tyš>.
8 Not M.
9 T <MT' —>.
10 T pāddāšnīh.
11 T bē bē.
12 RM <hnd'htn'>; T <hny'štn'>.
13 R <d't'> M <wy't'> T <y't'>.
14 T only hamāg.
15 M <yypwš>.
16 RM <-x1> T <-x2>.
17 Not T.
18 Not M; T mowmard.
19 <yyl>.
20 R <-t' Y> M <-d> T <-tn' Y>.
21 <-x2>.
22 TM (ud) pāsox.

83.2 pāsox ēd ıu

dāšn yazišn nē [T60_124b] kāstan sazāg u-š čimīhā was ast

83.3 ēk ēn kū dāšn xwāstag ī pad hāwand[1] kerbag bē ō[2] rāyēnīdārān[3] ī kerbag rasēd

ahlaw-dād ud kerbag wazurg ast ud kerbag nē kāstan andar šnāyēnīdārān [BA371] sazāgīh ī ēwar

83.4 ud ka mizd ud dāšn ī yazišn pad abzōn[4] dahīhēd ud ān-iz ⌈ abzōn ī dāšn ⌉[5] abzōn ī rādīh ī[6] ō yazišngarān abzōn ī kerbag ī[7] frārāst kū burzišnīg ∵

DD.84.

84.1 84om pursišn[8] ∵

ān ī pursīd kū

dāšn yazišn nē kāhēnēnd[9] ud pad abzōn dahēnd[10] ēg-iš meh-dādestānīh pad čē[11] ēwēnag ud čē [MR_346] rāy

ud pad čand dar šāyēd būd[12] ∵

84.2 pāsox ēd kū

pad hāwand rawāgīh ī yazišn ī yazdān čand dāšn[13] purrtar[14] dahīhēd kerbag meh-sūdīh wēš u-š čim was

84.3 ud aziš ēn kū[15] [T60_125a] xwāstag ī ō dar ī kerbag mad ud kām ud šnāyišn ī yazdān uzēnišnīh ān-išān yaštārān ud abzāyēnīd frārōn

bē az meh-dādestānīh kāstan abārōn

84.4 ka dāšn ī yazišn frāxwīhā dahīhēd yazišngarān kē-šān pad was ranǰ uzēnag ud abestāg xwahēd ud gāhān[16] srūd

u-šān yašt az mizd ī yaštārīh bahr ayābēnd[17] ud uzēnišn ud padēx wābarīgān bawēnd

---

1 T <’’ww> eol.
2 R ō bē numbered 2 - 1.
3 T -dār.
4 T <pzwn'>.
5 Not T.
6 T abzōnīh rādīh.
7 T + rawāg.
8 TM (ud) pāsox.
9 RM <k’’snynd> T <k’’sn\yn/d> conflated for either <k’hynd> or <k’synd>?
10 T <-t'>.
11 T ān.
12 T <-yt'>.
13 T <d’’’n'>.
14 T; RM <pwltwl>.
15 Not T.
16 R <y’yšn'> M <y’y’n'> T <y’šn'>.
17 RM <’y’p̄ynd> T <’y’p̄’nynd>.

84.5 ud hamāg-dēn-iz padīriftārān[1] kē ēmēd ī frārōn sūd rāy pad dūr bīmgen gyāg ud rāh ēwarzēnd ud[2] ahlāyīh [BA372] kāmagān[3] bē ō dēn hāzēnd ud kerbag ayābēnd[4] ud hamāg-dēn yazišn yazdān [MR_347] padīrēnd[5]

84.6 ud az frārōn tuxšāgīh bahr ud nīrmad āšnāg tā abar padīriftārān yaštārān ī hamāg-dēn sūdōmandīh ud wazurg-bahrīh wēš windīhēd[6] [T60_125b][7] ud wēnīhēd[8] tā ⌈ bahr ī ⌉[9] abārīg pēšag

84.7 frazendān-iz ī hērbedān ud hāwištān ō wāzag <PLHWNt'> tuxšēnd u-šān hāxtan[10] ārzōgtar ud was-iz ō hamāg-dēn padīrēnd[11] ud nixwārišnīgtar[12] bawēnd

ud ham frārōn ī pattāyišnīgtar ud abzōnīgtar ud wehān rāh ī ō ruwān-bōzišnīh frāxtar bawēd ∵

DD.85.

85.1 85om pursišn[13] ∵

ān ī pursīd kū

ka[14] dāšn kāhēnd[15] ziyān čē šāyēd būd[16] ∵

85.2 pāsox ēd kū

čiyōn xūb-dāšnīh ī yazišn rāy hamāg-dēn padīriftārān nīrmad hēnd ud yaštārān-iz bahr hēnd ud harw 2ān[17] uzēnišn bawēnd

85.3 frazendān ī hāwištān ō wāz[18] <PLHWNt'> passand xwāst hāwandīgtar[19] [MR_348] bawēnd framāyišn ud padīrišn yazišn hamāg-dēn rawāgtar bawēd

85.4 ēdōn-iz ka hušk-wāzāragānīhā yazišn mizd [T60_126a] kāstan rāy padīrift šawēnd ud az padīriftan [BA373] abāz framūdan pad dūr rāh and bahr nē ayābēnd čiyōn kē[20] karbās xrīnēd[21] abāz frōšēd ī andar xwēš šahr

---

1 T <'ly'n'>.
2 M + kū.
3 Cf. Y.42.6.
4 TRM <''p̄ynd> (= <h'cynd>.
5 TRM <ptylynd>.
6 Not T.
7 <HŠK // HWNyhyt'>.
8 TRM + kū.
9 T <b'hlyh> not RM.
10 <''tn'>.
11 <-x2>.
12 TR <swb'l-> M <nswb'l->.
13 TM (ud) pāsox.
14 Not T.
15 <k'hynd>.
16 TR <-yt'>.
17 M <2>; not T.
18 M <w'cl>.
19 R <y'w->.
20 TRM <MN>.
21 <-x2> 2x.

85.5 ud yazišngarān-iz kē pad was ranǰ wāz <PLHWNt'> passand handōxtan ud mizd ī ruwānīg-iz[1] ast ud yazišn andak pad <'wcyt'> ayābēnd ī padiš tang[2] zīyišn

ud az burd-ranǰ pašēmān[3] az ham pēšag afsard-menišnīh bawēnd

85.6 ud frazendān-iz ī hāwištān bē ō mizdwarīh ī karbās frōxt[4] ud[5] abārīg pēšag ī kam-ranǰīhā[6] šāyēd hammōxtan urwāzēnd

nōg-madagān az wāz <PLHWNt'> ud <PLHWNt'>-wāzān[7] az passand xwāst ud passandagān-iz az hamāg-dēn padīrift[8] ēdōn afsard abāz-āhang bawēnd

85.7 ud ān-iz kē xwad pad [MR_349] framūdan taftīg-menišn[9] padīriftār ī hamāg-dēn kam ayābēnd[10]

ud ān-iz ī sazāg nē ayāft[11] nē ast-iz ī ka ō dranǰān framāyēnd ud afsard-menišn ī kerbag-framādārān[12] [T60_126b]

85.8 ud dusrawīh ī pēšag ud hāwištān abzōn ī aziš kam-rawāgīh ī yazdān-yazišnīh ud sturdīh[13] bawēd ī wehān ō ruwān-bōzišnīh ī az ān mar ∵

DD.86.

86.1 86om pursišn[14] ∵

ān ī pursīd kū

čiyōn weh ka[15] dahēnd dāšn ī[16] [BA374] yazišn

86.2 pāsox ēd kū

čiyōn šāyēd[17] ēdōn čiyōn yazišn ī yazdān wēš rawāgīhēd ud xwāstag bē ō ān kerbag wēš rasēd padīriftārān ud yaštārān xūb-bahrīhā rāy

az ham frārōnīh an-afsardtar[18] u-š padiš tuxšāgtar[19] bawēnd

---

1 T not -iz.
2 E <twy> M <twwy> T <twd>.
3 TRM <pšm'n'>.
4 <-x2>.
5 RM + {'ww}.
6 RM; T kam-ranj.
7 T <-'p̄'n'>.
8 <-x2>.
9 T <ptyttyk MNWš>.
10 TRM <''cynd>.
11 T ayābēnd.
12 T <-plm'yyn'l'n'>.
13 TRM <W wstwltyh>.
14 TM (ud) pāsox.
15 T; RM <mt'>.
16 T <d'šnyk // MN>.
17 M <šyyt'>.
18 R <lttl> M <-ltl> T <'wpyylytl>.
19 TRM <twhš'k't>.

čimīg-ēw[1] ī paydāgīg pad ǰud-kunišnīh andar nēst ud pad ān raft[2] ī az pēšēnīgān[3] ī wehān andar āwurd[4] [MR_350] xūbtar saham ud čimīgīhātar ∵

DD.87.

87.1 87om pursišn[5] ∵

ān ī pursīd kū

az xānag-dān dūdag ī abāg ērān weh-dēnān pēš[6] harw hamāg-dēn-ēw ī pad-zōhr ī pad būm ī pārs bē yašt hēnd ēg-iš [T60_127a] dāšn 400 dram kamist[7] ud 350 dram hamē dād ham

87.2 ud nūn ast grōh-ēw ī[8] ka-šān dāšn az 400 ayāb az 350 dram[9] tis-ēw abāz kāhēnēm ēg-imān aziš nē[10] padīrift[11]

ud gōwēnd kū

kam az 400 ayāb az[12] 300 dram nē[13] nē padīram

87.3 ud ast grōh-ēw[14] kē-mān xwad awiš[15] hamē āyēnd ud hamē gōwēnd kū

pad 300 hamē 50 dram 2 hamāg-dēn ī pad-zōhr čiyōn ān kē pēš pad [BA375] 400 hamē framūd hēd bē rāyēnām[16] bē amāh 400[17] framāyēd[18]

87.4 ud grōh-ēw az mowmardān hamē gōwēnd kū awēšān nē dastwarīhā ayāb nē ∵ [MR_351]

87.5 pāsox ēd kū

ān hērbed ī pēšēnīgān abar hamāg-dēn ēw ī pad-zōhr dāšn 400 ayāb 350 dād čimīg frārōn ostīgān dāšt ud sazāg

87.6 ud ka-š anīy tis nēst ī ān rāy ǰuttar hamāg-dēn-ēw ī pad-zōhr kē-š 4[19] gōspand ī pāk padiš kunēnd[20] ēdōn čiyōn dastwarān-iz čāštag[21] [T60_127b] harw ēk ātaxš az ēk gōspand ēk zōhr dahēnd ud

---

1 T čimīg.
2 MR <lpt'> T <lptn'>.
3 TRM <pyš'n->.
4 T; MR āmad.
5 TM (ud) pāsox.
6 TM; R pēšag.
7 T <km Yyyt'>.
8 RM + ka.
9 Not RM.
10 Not T.
11 <-x2>.
12 Not T.
13 T <l'y>.
14 M grōh ī.
15 M <'wpyh>.
16 RM <-'m> T <-ym>.
17 Not T.
18 T <-plm'y't'> RM <-yt'>.
19 T <3>.
20 <-x2>.
21 T; RM <c'yštk'>.

pardaxt[1] ī zōhr bē ō ātaxš kē-š zōhr aziš āwurd[2] bē ō anīy ātaxš ī az ān zōhr ud zōhr ud pādyābīh pad paymānīh pad 30 gām dārēnd

ud pad passand ud awestwār ud abar-mad[3] sālārān yazēnd

ud ka andar gyāg padīrift ud rāyēnd

ud ka az šahr ī[4] dūr padīrift 350 dram mizd tarāzēnīdārīhā

87.7 ud andar ardaxšahr-xwarrah[5] pad ayādagīh ī man ān kē-š kam[6] az 300 dram padīrēnd frahang kerdan [MR_352] pad ayād dāštan ud hamāg-dēn ī sāxtag 150 dram rasim[7] būd az [BA376] dēwān ī[8] ardaxšahr-xwarrah paydāg

87.8 ud hu-fraward-iz[9] ādur-farnbay ī farroxzādān ī abartar hu-dēnān pēšōbāy[10] būd hamgōnag wizīrēnīd

87.9 ud nūn-iz pad 150 dram pad-iz 120 dram ān ī nē pad-zōhr hamē rāyēnēnd

u-š čim niyāzōmandīh ī hāwištān kē ān niyāz rāy[11] pad ēmēd ī kār wēš ayāftan hamē kāhēnēnd [T60_128a]

ud kam-mizdīh[12] rāy niyāzōmandtar ud a-čārtar ud pad kamist-mizdīh[13] wīdwartar hamē bawēnd

ud pad rāh abzār-kunišnīh ud hamāg-dēn-xwāhišnīh ud kār ud bār ī hāwištīh hamē ānābīhēd[14]

87.10 ud ān kē pad 350 dram 2 hamāg-dēn rāyēnīdan padīrēd

agar-iš[15] ō hamāg-dēn-yazišnīh hamē dahīhēd 350 dram ast ud ēk hamāg-dēn ēw

ud ēk-ēw hamāg-dēn [MR_353] hamē[16] padīrēd[17] ud ham-ōwōn xūb-kārīhā ud hu-paywastīhā čiyōn ān kē ēk hamē padīrēd 2 hamāg-dēn rāyēnēd[18]

ud awestwārīhēd kerbag ī az rawāg-yazišnīh ī yazdān rāy ō ān kē 2 hamāg-dēn yazēnd framūdan dastwarīhātar[19]

---

1 TRM <ply'tn'>.
2 TRM <'wwlt'>.
3 T; R <-tn'>; M <'p̄lmwtn'>.
4 T <-1>.
5 R <'rthštl-> M <'rhštl->.
6 T <mwwm>.
7 <lsym>.
8 RM <yyww 'ny> T <yyww 'nd>.
9 RM xūbtar-iz.
10 TRM <pyš'wp'y>.
11 M <LA>.
12 TRM -īhā.
13 TR <k'mYyyt'-> M <k'mykyt'>.
14 M <yyn'p̄->.
15 T <'twwwš>.
16 Not T.
17 RM <-x1> T <-x2>.
18 TRM rāyēnīhēd.
19 RM dastwarān īhātar T dastwarīh dastwarān <yh''tl>.

87.11 bē ōy[1] kē pad 350 dram 2 hamāg-dēn padīrēd bē agar-iš as xwēš xwāstag awiš nihēd tā-š ān raftan passand [BA377]

čiyōn andar dūr rāyēnēnd rāyēnīdan nē tuwān ma[2] agar az ān čimīhā padīrēd ī-mān pad anīy dar nibišt ud abērtar[3] ō niyāzōmandīh [T60_128a]

87.12 ud mānāgtar andar pēšēn[4] zamānag būd az hāwištān kē-šān āgenēn duš-sāzagīh ud hamēmālīh kerd ud čiyōn andar ēwēn-nāmag nibišt az gōwišn ī[5] handarzēnāg ēw bē ō hāwištān areškenīh ud sōrgenīh ud duš-sāzagīh pad ašmāh[6] kam-brāzišnīgtar ud abar ašmāh kōxšīdārtar[7]

87.13 u-š abāg kōxšīd [MR_354] andar ān zamānag kē wazurg-bahrīh[8] būd kē-šān ān wazurgīh wasīh ī bahr rāy pad areš⌈k⌉ ud purdīd ēk[9] ō did[10]

u-š nūn-iz az kam-bahrīh kē-šān az ān bē niyāz ōwōn ī appurīh rāy rāh ī gyān-bōzišnīh rāy hamē čandēnēnd[11] čiyōn-im[12] andar anīy[13] dar[14] hangōšīdag nimūd

87.14 ud ka awēšān kē niyāz ī kēš ayāb niyuruzdīh[15] ī xrad rāy āgenēn hamēmālīh kunēnd[16] ud dēn-dōstān ō harw 2 kustag abaxšāwandīhā[17] ⌈ hu-čašmīhā ud raftan ī ⌉[18] pasēnīgān pad ōstīgān- [T60_128a] -kārīh nigerīdan[19] čimīg ∵

DD.88.

88.1 88om pursišn[20] ∵

ān ī pursīd kū

mard-ēw ī [BA378] ka andar[21] xwēš tan abar menēd kū wāhmān gāh[1] bē ō pārs šawam and xwāstag pad dastwarīh dastwarān ātaxšān rāy abārīg deh čiyōn meh-sūdīhātar[2] bawēd bē daham

---

1 TRM <OL>.
2 M <OL> T <AHL>.
3 T <'p̄yltyl>.
4 M <yssw>.
5 T išnīh.
6 T <LWWM>.
7 RM <kwhšytw'ltl> T <-yt'lytl>.
8 T -bahr ī.
9 T <PWN wltytn' swk'>.
10 M <znny>.
11 M <cyynynd>.
12 T <W cwm>.
13 TMR <AHR>.
14 M <BRA>.
15 T <ywl ZYš>.
16 <-x2>.
17 RM <'p̄hšswndyh'> T abaxšōmandīha.
18 R space not M.
19 T; RM <-yt'>.
20 TM (ud) pāsox.
21 T; R <dym> M <sm>.

ka xwad bē ō pārs nē āyēd xwāstag čiyōn-iš menīd pad abzōn az bē dastwarān frēstēd kū čiyōn meh xūb ud abzōn az ān bē ō dastwarān frēstēd kū čiyōn meh-sūdīhātar ast pad hāmōyēn[3] ātaxšān abārīg dar uzēnag kunēd ēg-iš raftārīh ī āmad ī ō pārs ān kār rāy wināh bawēd ayāb nē ∵

88.2 pāsox ēd kū

agar-iš madārīh frēzwānīg[4] bē pad menišn padīrēd[5] ēg-iš xwēš menišnīg frazāmēnīd frēzwānīg bē pad a-čāragīh tā nē rāyēnēd nē bōzišnīg

ka-iz-iš xwad rasišnīh nē čār kas ī pad gyāg ī ōy ī ō mar abērtar āyēd nē pad padīrišn dārēd weh-menišnīh nē-iz frārāst padīrišnīg bē kerbag-ārzōgīhā ud uskārišnīg ∵

88.3 hu-dahišnīh harw gāh abar [BA379] kerbag šāyēd kerd

ud ast gumānīg nē šāyēd[6] kerd ud hudahišn uskārišn ārzōgēnīd čimīg frārōn

ān ī ka-š tuwān kunēd burzišnīg

ka nē a-wizīr[7] padiš bōzišnīg u-š nē frēzwānīg čē kerbag nē paydāgēnīd

88.4 ka xwad tuwān rāyēnīdan weh

ka-š ǰuttar awestwār ī passazag abar gumārd ud wizīdār-kunišnīh frazāmēnīd sazāg ∵

DD.89.

89.1 89om pursišn[8] ∵

ān ī pursīd kū

awēšān kē a-hōš a-dēnīh hēnd a-marg dād estēd kē čand hēnd u-šān a-hōšīh tā čē sāmānag

89.2 harw ēk pādixšāyīh kū gyāg dārēnd ud ān gyāg kū pādixšāyīh dārēnd mardōm hāmōyēn[9] weh-dēn hēnd ayāb čiyōn hēnd

ud ātaxš ī warahrān yašt kardag[10] ī būd ayāb čiyōn bawēd

u-šān ēk pādixšāy tā čē sāmānag ∵

89.3 pāsox ēd kū[11]

xwadāy ī <’’wyh> xwarrah kišwar ī xwanīrah[12] 7 guft estēd

ēk yōišt ī friyānīyān

ēk abestāgīg *xamāiiīš\γ/aţ* ∵ [BA380] nām ī ham-friyān pus

ēk *fraδāxšt* ∵ humbīgān[1] pus ∵

---

1 Line left unfilled in M then page 355 blank; R eol. continues with 90.7 in new hand.
2 T -sūdīhtar.
3 T <hym / dyn'>.
4 T <plyc’nyk'> +.
5 <-x2>.
6 T <šyt'>.
7 <’wcy’l>.
8 TM (ud) pāsox.
9 T <hym->.
10 T <ktk'>.
11 T <AYKt>.
12 T <hwny’ls>.

ēk *ašauuazaz* ∵ nām ī pōrdaxstīh[2] pus ∵

ēk wan ī ǰud-bēš

ēk gōbed-šāh

ud ēk pišyōtan[3] kē az čihrōmēhan[4] xwānīhēd

89.4 gōbed-šāh xwadāy abar gōbed-būm ham-wimand ī ō ōy *ērān-wēz[5] pad bār ī āb ī dāytīy

abar nigāh dārēd ān ī gāw ī *haδaiiąs* ∵ kē-š padiš bawēd spurr-sagrīh ī hammis mardōm

89.5 pišyōtan xwadāyīh pad kang-diz

ānōh mānēd pad kang-diz ī bāmīg ī-š pad xwarrah kerd ābādag siyāwaš ī bāmīg ī kayānīyān xwānīhēd

kang raftār u-š pad mēnōy nērōgīg warz winnārd

89.6 xwadāyīh[6] kay-husrōy pad burz bālist[7] ī kōfān ī andar ērān ud tūran deh

ānōh ast wazurg xwarrah ud ātaxš warahrān ī abēzagīh srāyišn[8] ī mānsr warzišn ī dēn pahrist[9] estēd

89.7 andar-iz ōy <wlsmn> pad hazangrōzimān brīn ud ham-ayār ud ham-bar ī āndar-iz abārīg ān kustag wazurg ast rawāgīh[10] ī dēn kerbag

89.8 bē kū-š gyāg gōkān ī-šān čiyōnīh [BA381] ast ī-m an-uskārd

ud ēd-iz čē-m an-ayād

DD.90.

90.1 90om pursišn ud pāsox ∵

ān⌈ ī pursīd ⌉[11] kū

āsmān az čē kardag ast pad čē winnārd estēd ∵

90.2 pāsox ēd kū

āsmān ast gerd ud frāx buland u-š andarrōn hāmōn[12] frāx-xāyagīhā ∵

u-š gētīy-ēw rōšnīh

sag ī hamāg sagān saxttom hu-čihrtom

u-š mēnōy a-parwand amāwand ud <'ylp> čiyōn winnerd ud tagīg artēštārān

90.3 ān stī ī āsmān tā mad ān[13] druz ī čandēnāg mad ī abē-niyāz būd az winnārāg[1]

---

1 T <∵ nhwmb->.
2 T <pwlt'yyt'yh>.
3 T <ptš''wtn> +.
4 T <čytwlwk' m''n'>.
5 T <'y'n\c/mn>??
6 T <hwt'y> with line-filling <-y>.
7 T <b'l'st'>.
8 K; T <slyšn'>.
9 T <ptlyst'>.
10 K; T <LBAyh>.
11 T <syt'>.
12 T <w''mw / >.
13 T <'w>.

dānāgān čiyōn-išān guft kū xrad abar gugāh[2] kū kē tan ī xwad nē čandēnāg[3] u-š nē ast čandēnāg ud a-niyāz az winnārāg

90.4 čē rōšn ō dānāgān tisān parwarēnd ud andar-iš ēwēnag ǰumbag-iz ǰumbāgān nē ǰumbāgān čiyōn ǰumbāgīh abar mēnōyān a-ǰumbāgīh abar gētīyān gōwīhēd

90.5 nē ǰumbāgān nē ǰumbīhēnd tā-šān ǰumbīhēnd ǰumbāgān pad ǰumbišn zōr[4]

ud ān ǰumbāgān ⌈ ōwōn ǰumbēnāg ⌉[5] ud anīy ǰumbēnd ī xwad pas ǰumbēnd ī a-ǰumbāg ǰumbišnīg

čē rāy ādūg [BA382] ǰumbēnīd anīy pad ǰumbišn ī xwad

90.6 čiyōn ǰumbišn kunišn ast kunišn nē bawēd

bē pas az ān paydāgīhēd pad xrad kū ǰumbēnāgān ǰumbēnāgīh pēš az ǰumbišn pad kunišn būd hēnd a-ǰumbenīd

ud pasīhā pad kunišn ǰumbēnīd hēnd ǰumbēnāgīh pasīhātar pad-išān ǰumbēnāgān zōr ǰumbēnīd

ud a-ǰumbēnāgīh[6] aziš ēwarīhēd ka ǰumbišn kunišn ast kunišn nē bawēd

pasīhā ān pēš-kunišn <t’šyhkykyh’> winnerdag ud a-ǰumbīd bawēd

90.7 gōhrān bē az niyāz ī az ranǰ ī winnārdār aziš ǰudāgīhēd kū ǰumbišn pad harw kunišn ī bawēd a-ǰumbēnāgīhā winnerdagīh bē-iz az nihān[7] kunišn ī ka pad nihān kunišn [T60_131b][8] a-ǰumbīhist[9] xwad ast a-ǰumbišn ud a-čandišn [T60_128a cont.] a-ǰumbistīhā[10] winnerdag

90.8 ud ka mad ō āsmān ⌈ ān ī čandēnāg[11] ud kōxšīdār druz aziš čandēnīd āsmān ⌉[12]

čē andar āsmān paywast ān ī and wisp-čār dādār [T60_132a] [MR_356] pad xwēš wisp-tuwānīgīh ud ān hu-dahāg[13] ud tagīg wād ♣ čēr abarwēz ⌋[14] ašō’ān frawaxš ud wasān mēnōyān ī [BA383] weh-xwarrah-abāgīhā payrāst[15] ō winnārišn[16] ī āsmān

90.9 čē ān ī xwad nē čandēnāg[17] ka ēdōn čandēnāg niyāzīg ō winnārāg[18]

pad winnārišn[1] ī ōy wisp-dānāg[2] ō gētīy[3] ī āsmān gumēxt

---

1 K winnārag.
2 T <wk’s>.
3 T <cyyn-> 2x.
4 T <zw’l> +.
5 <’wywn'mbyn’k'>.
6 T <-yn’ ’wyh>.
7 T <wyšn'>.
8 Begins at bottom of page.
9 T -īhīd.
10 T <-b’st->.
11 T <ZKc Y yyn’k'>.
12 Not R^1.
13 M <y’Yk'>
14 $R^{1/2}$M <cylww HPLWyt'> T <cylww W HPLWNyt'>.
15 T + {AHL}.
16 T <yw’’l->.
17 $TR^{1/2}$M <cyyn’k(')> +; R^1 + <OL>.
18 TR^1 <yw’l->.

ud ān ī abarwēz ōzōmand mēnōy kē-š ast čihrīg-čandišnīh ud kāmag-čandišnīh az ērīh ul-āhang az ulīh ēr-āhang kerd kū pad ān čihrīg čandišnīh ham-āhangīh bawēd ham-winnerd-estādagīhā ud a-čandišnīg pad ān zōr ī kāmag-čandišnīh

ēdōn ēn wād-iz[4] aziš kām[5] dādār ī wisp-wehīh[6]

90.10 hangerdīg gōwīhēd kū āsmān andar petyāragōmandīh čandēnīd druz winnerd wād frawahrān pad xwarrah/dast ī dādār

andar a-petyāragīh[7] [T60_128b] ka-š [T60_132b] nēst [MR_357] čandēnāg[8]

winnerdag pad xwad-čihrīh ud xwad-zōrīh winnārāg

rōz/ranǰ ī winnārišn nē ǰumbīhēd bē[9] pad nām ī dāmān kām ī āfurrāg ∵

DD.91.

91.1 91om pursišn[10] ∵

ān ī pursīd kū

ābīhā ud rōdīhā kadām meh ud weh

ardīwsūr meh ayāb abārīg āb

ayāb Weh meh ud abārīg

ardīwsūr [BA384] kū gyāg ast ∵

91.2 pāsox ēd kū

āb ī ardīwsūr {♣ ǰud az ⎫[11] ardīwsūr}[12] and mehīh ast čand hamāg[13] āb[14] ī andar gēhān[15] ǰud az arwand[16]

ud andar frāxkerd zrēy pādixšā[17] abar 1000 ābdān 1000 war ī ābān

91.3 u-š wāspuhragānīgtar gyāg ānōh tazēd ān ī ardīwsūr āb andar wēšag bun ī harwisp-tōhmag[18] kē-š padiš ēdōn sad-sardagān[1] urwarān ī dārēnd wisp-ēwēnagān bēšazišn[2]

---

1 TR[1] <yw'l->.
2 TR[1/2]M <wst->.
3 R[1/2]M <yyt'D>.
4 R[1/2]M <HTc> T <w'tc>.
5 R[1] -kāmag.
6 R[1] <wsp'wdyh>.
7 In R[1] on this page only one line at the top: ka-š xwēš tan abar <mynt' 'tš> (-š drawn out).
8 M <LOYT'\c/ // yyn'k'>.
9 Not T.
10 TM (ud) pāsox.
11 M <nytwm Y>.
12 RM.
13 M hamē.
14 Cf. Y.65.3 (= Yt.5.3) *yā asti auuauuaiti masō yaθa vīspa imå āpō* **kē ast kū-š ān ī and masā čand harwisp awēšān āb** ... hād ardīwsūr meh az abārīg āb ǰud az Arwand ud Ārang abāg ardīwsūr ud ardīwsūr abāg Ārang ham nē kerd estēd. Etc.
15 M <yy'n>.
16 T <'lwnd> RM <'lny>.
17 T pādixšāyīh; RM <p't'š'>.
18 RM <-twmk'>.

91.4 ud gumēzīhēd ī az bēšaz urwarān was-zōr ī bēšazāyišnīh[3] ō yōǰdahrān [MR_358] ābān čiyōn⌈ ast pākān ⌉[4] gōhr kē hāzēd a-dēn ō xwēš

ēdōn-iz ast gōhr kē ayābēd āb ō xwēš

91.5 ud pad ān [T60_133a] ī <’p̄’’n> ī zōr abar tazēd ān ī ardīwsūr āb pad Harburz[5]

ud tā-iz bālāy ī[6] star-pāyag[7] tazēd

ud andar yōǰdahrīh[8] bēšazāyišnīh[9]

ud tā-iz[10] ō hugar[11] buland ī harwisp-pēsīd[12] ī bāmīg

ud az ānōh nigūnīhēd[13] rēzišnīg pad 1000 wīr-bālāy ō burz kōf usindom[14] ī ast pad mayān ī zrēy ī frāxkerd

91.6 ud az ān rēzišn ī ābān ān ī[15] wād damišn ud wāyišn[16] ī harw šab andar bām ī ōš bē <lyyt>tom[17] paššinǰišn[18] pad haft kišwar [BA385] bē[19] rasēd

u-š aziš[20] waxšišn ī urwarān ud yōǰdahrīh bēšazāyišnīh bawēd ī hammis dāmān

ān nam ud srešk xwānīhēd āb aspō.kerpām[21] ∵

DD.92.

92.1 92om pursišn[22] ∵

ān ī pursīd kū

Tištar āb az kadām [MR_359] gyāg stānēd ud čiyōn abar abr[23] dahēd[24]

ud abr čiyōn bē rawēnēd ud čiyōn wārēnēd pad gēhān

---

1 T <HZYTN~~yhyt’~~> > <’st’ st'>.
2 TR <byšz’’n> M <byš z’’n>.
3 R <byšz’k-> M <byšz’y-> T <byšz’’n'yh>.
4 R <AYT' YKYAn • > T <AYT' YKYAn / > M <’yt'yk y’n>.
5 RM <hlbwlc'> T {<’lcwlc'>} <hlbwlc'>.
6 M <b’Ly’yyytl>.
7 TRM <p’’yk'>.
8 M <ywy’ yylyh>.
9 T <byšz’’n'yh> +.
10 T tā.
11 TRM <’wyl>.
12 T harwist-.
13 T <kwn->.
14 TRM <’ws’ntwm>.
15 T ān ī 2x.
16 T <w’yšn'> RM <w’yyšn'>.
17 RM; T <lyytwm>.
18 TRM <pšyc>išn.
19 Not R eol.
20 M <’p̄īh w’p̄yh>.
21 RM <’yypwylp’’m>; T <’yypwklpw’’m>; P.K.Anklesaria in Unvala MemVol.
22 TM (ud) pāsox.
23 TRM <’p̄l> +.
24 T <-t'>.

kōxšišn abāg dēwān čiyōn kunēd[1] ud abāg kadām dēw kunēd

ud ēn ī ka[2] tadarg [T60_133b] ud wafr hamē āyēd čiyōn abāg ōy[3] tadarg ud wafr hamē bawēd

ud kē abāz ōy tadarg ud wafr kunēd ∵

92.2 pāsox ēd kū

dastwarān ēdōn guft estēd kū

Tištar bē gyāg ēw <w'lwk> xwānīhēd kū andar ān zrēy abdom gyāg ī pālāyišn ast nē ēwēn ī awestānēnišn[4] ud wārēnišn[5]

az abārīg harw gyāg āb stānēd[6]

92.3 u-š yazdān ī awestānišnīh[7] mēnōy-kārīh[8] pad[9] gētīy-kārīh[10] abērtar 2 ēwēnag

ēk ān nam ī pad ān būm andarwāy padiš bārīkīhā ud dūd-mānāgīhā [BA386] ud māzanīg-gerbīhā[11] ul hanǰīhēd ud az rōdān <'wpl>

ēk ān ī pad nērōg ī hudahāg wād [MR_360] ud damišn ī wazurg xar ud zōr[12] ī čandišnīh mēnōyān az wazurg zrēy <pwl'wzw'yh'>[13] ō abartar damēd padiš abrān damēd

92.4 ud pas andar ān abr[14] pad wazurg zōr ī takīg wād ō kū abāyišn tazēd kū an-abāyišn wardēnēd tā ka ō abāyišn [T60_134a] wāzēnēd[15]

92.5 ud ka abāyišn wārēnēd ud abāyišn-handāzagīhā[16] sūd-abgārīhā[17] abar gyāgān rōdestāgān baxšēd pad drayāb-kārīh[18] ud wārēnēd

ud padiš nōg āb-zan[19] ud nōg tazišn[20] ud nōg bēšazāyišnīh[1] ō urwarān nōg waxšišn ud nōg zargōnīh ō zamīgān ud nōg yōǰdahrīh ō gōspandān ud nōg zāyišn ud nōg hu-pēmīh[2] ō abārīg dāmān ud nōg bām ud nōg hu-gōnīh dahēd

---

1 M <w'l'nyt'> for rānēnēd??
2 Not T.
3 TRM <OL> 2x.
4 <'wst->.
5 R <wyn' / lyn-> TM <w'lyn->.
6 M <-yt> R <-ʿt'> T 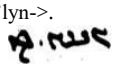 <YNSB̲WN • ʿt>.
7 R <w'p̄st'n-> M <'p̄st'n-> T <'wst'n->.
8 R <-k'lyhš> M <-k'lyhs> T <-KALAyh>.
9 T pad-iz.
10 RM <yyt''-> T <yytyD->.
11 TR <-ylp'->.
12 T <zw'l>.
13 R; M <-zw'y-yh'>.
14 TRM <'bl>.
15 TM <'c->.
16 T -handāzīhā.
17 RM -īh; T <-k'lyh'yh>.
18 T <-y'lyh>.
19 RM <'p̄cn'>.
20 T <twc->.

92.6 ud padēxwīh ī gēhān ud sūd ud frayādišn ī weh dahišnān abzāyenēd

ud ǰud az wazurg <w'c'> ī xwarrah-kārīh ī mēnōyān pad ān ī warzag-kardīhā ud mēnōy- [MR_361] -rāzīhā kār ud <(w)ywpt'>kārīhā ayārīhēd ud bē ō xwarrahōmand

92.7 tištar pad āb-stanišnīh wazurg zōr[3] ī gardēnāgān wādān kē pōyēnd[4] gardišnīg tazišn ud damišn abar stānēd[5] frāyēd āb ī [BA387] yōǰdahr[6] abar ān ī ulīg ud abar burd ī andarwāy ō abartar

čiyōn ān wēnīhēd kū abāg garrānīh ud [T60_134b] ud <snyykyh>[7] ī gil pas-iz[8] paydāgīhēd[9] andar dašt ka pad tazišn ī gardišnīg[10] wād abar handāzēd[11] ud stūn homānāg ī az xāk dūr barēd andarwāy

ud xwānīhēd wād gardag

92.8 čiyōn sabuktar[12] ast āb az xāk ud zōrīg-tazišntar āb[13] ī andar zrēy az ān ī andar dašt[14] ast[15] ēdōn-iz wēš-paymāntar[16] ud dūr-ul-barišntar ān āb ī zrēyīg az xāk ī daštīg

92.9 čiyōn andar mayānag[17] pad mayānag tazišn ī wād

ud wād gardag ī mayān andar frāx dašt frāyēd <w''>[18] kōf [MR_362] purrīh zōrīh tazišn ī wādān

wād gardag abēr burz ud wazurg wēnīhēd ud āšnāgīhēd ēdōn-iz āšnāg dīdārīg andar-drayāb- rawišnān

92.10 ān⌈ purr ud ⌉[19] was-rēzišn āb ī pad zōr[20] ud xwarrah ī mēnōyān yazdān ān ī tištar kār sālārīh

ud pad-iz ān ī čihrīg <'p̄''ny> zōr[21] ud pad-iz nerōg <yylt>išnīg[22] ud tazišn ulīg wazišn[23] ī wādān[24] ul [T60_135a] damīhēd ō andarwāy ud aziš wārēd purr wārān

---

1 RM <byšz'y-> T <byšz'->.
2 RM -īhā.
3 T <z'wl>.
4 R <psnd> M <PWN swd> T {<pwznd} pwsnd>.
5 <-x2>.
6 RM <ywšyyl> T <ywyyšyyl>.
7 T <snyyyyh>.
8 T pas.
9 T <pyt'k' AYT'>.
10 T <ylc->.
11 T <W 'p̄'>; RM <'y'cyt'> (ayābēd).
12 TRM <spk'tl>.
13 T; RM <w't'>.
14 TRM <yštn'>.
15 TR <'st'> M <AYT'>.
16 T <wyšp̄t->.
17 M mayān.
18 RM; T <Ww'y'>.
19 Not T.
20 <zw'l>; R + {~~LALA~~}.
21 <zw'l>.
22 T <yyly'tyk>.
23 T <wtcšn'>.
24 T <Ww't'>.

čiyōn awēšān kē dīd <wšmwlt'>[1] ud was purr gugāh

92.11 ud ān dēw [BA388] ī tištarīg kōxšēd u-š rāyōmand[2] tištar padīrag ud ān-ōwōn abārōn-kōxšišnīh dādīhā abāz zanēd dēw ast ī Apaoš[3] nām ī wizarīhēd <'p'wš>

92.12 ud pad-iz ān ī abardōm ud nidom āb kōxšēd ud hōšēnēd

ud kāmag ān dēw-iz[4] 3 bār kōxšēd

fradom pad[5] wārān nē būdan ud did pad gyāg ī ziyān-kār waštan[6] ud sidīgar pad gyāg ī abē-sūd waštan

ud kōxšišn[7] čiyōn mast [MR_363] asp ō asp[8]

92.13 u-š spōzēd tištar az zrēy ud tā rawāgīhēd mādīyīg pāk abē-wisinnišnīh ī ān ī hām-gēhān hu-sūd warān-kerdārīh

ud ān ī abarwēzīh ud abar-ōzīh ī tištar abar dēw ⌈ az ān ī ⌉[9] xwēš meh-farroxīh az ān ī-š nērōgēnēd dādār ud ān ī-š ayārēnēnd [T60_135b] amahrspandān ān ī-š yazēnd dēnīgān ān ī-š stāyēnd gētīyān

92.14 abēr sazāgīhā šnāyēnd amahrspandān mardōm pad stāyišn azbāyišn ī ān ī weh mēnōy kē-š az stāyišn ud paristišn[10] abzāyēd ōz ud zōr ī abar xwēškārīh rawāgēnīd[11] kē-š padiš bawēd ān nēkīh[12] kē az ān nēkīh kadār-iz-ēw nēkīh ō ēn sūdīg[13] [BA389] xwēškārīh[14]

92.15 ud tištar pad āb paymānīgīhā stadan[15] ud rādīhā baxtan xwēškārīh

us hangōšīdag[16] ān ī guft frazānag [MR_364] dahībed ud pad āfrāh ī dānāg dastwar kū

čiyōn wād az rōdān[17] xānīgān az zrēyān uzwāyīg[18] āb āhanǰēd

ud tištar pad xwēš rādīh hām-gēhān[19] passazag-baxšišnīhā[1] pad sūd ī dāmān kām ī yazdān baxšēd ud wārēnēd

---

1 T <wšm lt'>.
2 TRM <l''wmnd>.
3 <'p''wš>.
4 T <ŠDYAyc> RM <ŠDYA yc>.
5 Not T.
6 T 2x M <štn'>.
7 T; RM kōxšēd.
8 T; not M; R erased?
9 Not T.
10 T <plst'yšn'>.
11 TT' rawāgīh ēnīd.
12 RM <ywtk>īh.
13 TT' sūdīh.
14 T goes back and repeats from the preceding xwēškārīh.
15 RM <-x2>.
16 R <'wywšyt'>.
17 T <lt'n'>.
18 T <'wzw'Dyk> RM <'wzw'yyk'>.
19 T <hm->.

92.16 ud pad ān ī čimīg stad[2] ud sazāg baxtan wārēnēd[3] āb
ud yōǰdahrēnēd gōspand ud urwar
ud huškān [T60_136a] menēd ud ālūdagān baxšēd ud tišnagān xwārēnēd ud rōymānān <wwy>[4]
waxšēnēd ud gēhān padēxwēnēd

92.17 ud ka-š ān frāx rādīh ud wārān-kerdārīh az ān ī pāk bēšaz āb ī-š ēdōn paymānīgīhā ud rāst-bazišnīhā[5]
stad[6] ud ka pad ān āb-stanišnīh[7] <'y'c(')> rōd ud xānīg ud anīy šōyišn[8] ud hambāsišn[9] ud
kāhišn-iz[10] kē az rōdīh ud xānīgīh a-rēxtagīh[11] padiš nē bawēd ēdōn-iz ōdāyišn pad-dād
paymānīg ud ēwēnīg <'tyn'> az kišwar <''ytn'> [MR_365]
ud tištar hāwand [BA390] dahišnīg pad kišwar ud wehān wārānēnēd[12] pad was pāyag ud abzōn
kišwar ud dām purrēnēd

DD.93.

93.1[13] ud pōryōtkēšān ī dēn-āgāhān[14] ī pēšēnīgān ōwōn dāšt
andarg[15] ox menišn-ēw ast yazd ēw ī gāh dārēd ast druz ī rāh dārēd
ud andarg[16] menišn[17] gōwišn-ēw ast yazd ī[18] gāh dārēd ud ast druz ī rāh dārēd [T60_136b]
♣ ud andarg gōwišn kunišn-ēw ast yazd-ēw gāh dārēd ud ast druz-ēw rāh dārēd ⎫

93.2 ud andarg ox ♣ wārom-ēw wahman gāh dārēd ud akōman rāh dārēd
ud andarg wārom kāmag-ēw srōš gāh dārēd ud xešm rāh dārēd
ud andarg kāmag ⎭[19] menišn-ēw ī[20] spandarmad gāh dārēd ud druz ī tarōmad[21] rāh dārēd
andarg menišn gōwišn ēw xrad gāh dārēd ud waran rāh[22] dārēd

---

1 T <PWNsck'->.
2 TRM <-x1>.
3 R <w'lyt'> eol.
4 T <lwym'n 'wwwwy W> R <lwym'n 'wwwy W> M <lwym'n 'wwwy>.
5 TRM <-bwc->.
6 TRM <-x1>.
7 M <-YNSBWNyh>.
8 T <šw'yšn'>.
9 T <'nb'y'n'> M <'nb'y'y'n'> = <'nb'ššn'> etc.
10 RM <k'hyšn'c> T <k'hšn'c>.
11 M <'lyhtyyh> R <'ylyhtyš> T <'ylyhtyyh>.
12 T wārān.
13 Follows without break. – Also Dk.6.1a.
14 RM <-'k'sy'n>.
15 R <'ndl> TM <'wyl>.
16 TM <'wyl Y> +.
17 T + <-1>.
18 T ēw.
19 3 lines missing.
20 M.
21 <tlwkmt'>.
22 Not M.

ud andarg gōwišn kunišn-ēw dēn ī weh[1] gāh dārēd ud xwad-dōšagīh rāh dārēd

93.3 ud amāh hāmōyēn[2] mardōmān abēr ōšyār bawišn kū tā

az ān rāh bē nē ēstam bē ō[3] rāh ī dēwān druzān nē šawam

93.4 čē kōxšišn ī mardōmān pad ēn 3 rāh ud widarg

ud ♣ kē pad[4] ⌉[5] ēn [MR_366] 3 rāh ud widarg bōxt az harw gyāg bōxt

ud kē[6] ānōh frēft bē ō dast ī dēwān druz rasēd

ud az ān frāz ♣ nē xwad ⌉[7] pādixšāy bē ka ān kunēd ī-š druz framāyēnd

93.5 u-šān ēn-iz[8] ōwōn dāšt kū

xēm-ēw ān weh ka ♣ ān-iz ī pad xwēš nē nēk pad ān ī did[9] nē kunēd

ud xrad ēw ān weh ī ⌉[10] ka ān nēkīh ī mad estēd bar bē[11] dānēd [BA391] xward

ud anāgīh ī [T60_137a] nē mad estēd[12] wahāg nē barēd

ud wīr-ēw ān weh kē ān ī nē dānēd dānēd kū nē dānam[13]

93.6 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt guft kū

harw kas dōst bāš u-t ēd xēm

u-šān pad wehīh bar[14] u-t ēd xrad

u-šān pad xwēš dār u-t ēd dēn

u-šān nēkīh pad-iš kun[15] u-t ēd ruwān

93.7 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

ān-iz ī dānēd kū wināh ud kunēd ān tarmenišnīh [MR_367]

ud tar-menišnīh xēm petyārag

ud kē ān-iz ī nē dānēd kū[16] kerbag ayāb wināh ud tā bē ō dānišn rasēd ān kunēd ān xwad-dōšagīh

ud xwad-dōšagīh dēn[17] petyārag ∵[18]

---

1 Not T.
2 T <h'm->; R <hdm->m M <hym->.
3 Not T.
4 Not T.
5 M pad kē.
6 M <MN>.
7 T xwad ne.
8 M only ēn.
9 M only pad did.
10 Not T.
11 Not T.
12 R + {~~blb~~}.
13 T <-yt'>.
14 TR <wydl> M < wyyl>.
15 TRM <-x1>.
16 Not R.
17 M <dyn' yyn'>.
18 TRM.

93.8 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

Ahrimen[1] harw tis pad ziyān ī Ohrmazd kunēd[2]

ud ka-š kerd bawēd[3] ēg-iš xwad ziyān ud Ohrmazd[4] sūd

ud Ohrmazd harw [T60_137b] tis pad sūd ī xwēš kunēd

ud ka-š kerd bawēd ēg-iš xwad sūd ud Ahrimen ziyān ∵

93.9 u-šān ēn-iz ōwōn[5] dāšt kū

kadāmagān-iz[6] mardōm andar harw gāh ud zamān tis ī mēnōy pad ayād[7] dārišn nēkīh ī wahišt ud anāgīh[8] ī dōšox

andar ān gāh ka āsānīh ud nēkīh [BA392] ud rāmišn awiš mad estēd

93.10 u-šān[9] ēn-iz[10] ōwōn dāšt[11] kū

nēk-iz[12] hē[13] ānōh pad wahišt ī rōšn ka ēdar-iz ēdōn nēk

ka az was⌈ anāgīh ī ⌉[14] Ahrimen ī-š abāg nēkīh ī [MR_368] ānōh nē āmēxt ēdar-iz ēdōn nēk

andar ān hangām ka-š tangīh[15] bēš ud anāgīh awiš mad estēd ēn-iz ēdōn handēšēd[16] kū wad-iz hē ānōh pad dōšox ka ēdar ōwōn anāg

ka ēdar-iz ēdar[17] was nēkīh ī Ohrmazd ī-š abāg anāgīh ī [T60_138a] ānōh nē āmēxt ud ēdar ōwōn anāg

93.11 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

mardōm ān farroxtar kē-š andar[18] tan-drustīh ud ǰuwānīh ud rāmišn tis ān grift[19] ud kerd[20] estēd ī-š abdom ka[21] az gēhān bē šawēd ēg-iš kāmag ōwōn kū[22]

---

1 TR upside-down.
2 <-x1>
3 T <-yt'> RM <-t'>.
4 Not T.
5 Not T.
6 M <kwt hmk'nc>.
7 M <'y'p'>.
8 M <yyn'kyh>.
9 Not R.
10 R superscr.
11 <-tn'>.
12 nēkīh-iz.
13 <-HWE''>.
14 Not R M <∵> T <Y>.
15 T <tndyh>.
16 TRM <hnyšhyt'>.
17 TRM.
18 M + tan.
19 T <-yt'>.
20 <OHDWNt' W krt'>.
21 TRM <MNW>
22 Not RM.

kāč-um[1] wēš grift kerd

ud az ān tis abēr bē pahrēzišn ī-š abdom ka[2] az gēhān bē šawēd ēg-iš kāmag ōwōn

kū[3] kāč-um[4] kem[5] grift ud kerd hē u-m pad ruwān āsānīhātar[6] būd hē

93.12 ud ašmāh wehān hu-dēnān[7] ī im[8] ∵[9] ērān[10] dehān[11] dād[12] kardag pōryōtkēšān dastwarān [MR_369] andar kār [BA393] dārēd

kū-tān tan hu-srawīhātar ud ruwān pāšomīhātar andar ān ī rōšn Garōdmān

ka nišast ī Ohrmazd ud amahrspandān yazdān hamāg frawahr ī ašō'ān [T60_138b][13] bawād[14]

93.13 ōwōn ēn and[15] pāsoxīhā ī pursišn gōwizārīhā az⌈ dēn nigēzišn ⌉[16] ud dastwarān ud pōryōtkēšān gōwišn[17] kerd dāšt ud ēwēn ī čāšišnān

mānuščihr[18] ī gušn-ǰamān[19] pārs ud kirmān[20] rad ud āsrōnān pēšag framādār[21] framūd nibištan ud āwišt[22]

93.14 andar šnāyišn ud spās ī dādār Ohrmazd xwāyišnān[23] windišnān[24]

ahlāyīh pāšom ast Zarduxšt ēk ast

♣ man ī ⌋[25] ahlāyīh windīd ān ī anīy[26] ahlāyīh

namāz ō rad ī buland kē dādār Ohrmazd ud aštag ašōtom[27] spitamān Zarduxšt ∵

93.15 frazaft pad drōd ud šādīh ud urwāhmen rāmišn

---

1 T <k'ckwm> RM <k'cwm>.
2 T <MNW>.
3 R.
4 TRM <k'cwm>.
5 <km>.
6 T <-t'l>.
7 TMC <hwdyn' y'n>, R <hwdyn' d'n>.
8 T <LNE> MC <lywm>.
9 TRMC.
10 <'yl'n>.
11 RMC <MATA'n>.
12 R <y'tx/> M <'ytwk> T <y'twk'>.
13 <'šw // k'n>.
14 M <-yt'>.
15 T <AYK>.
16 T <yyn'ycšn'>.
17 Not T.
18 M <m'n' ŠPYL>.
19 R <ywšn-> T <ywy'n'->.
20 T <glm'n>.
21 T -dārīh.
22 T <'wšt'> then <BYN ∵> = <-x1 ∵> RM <'wwšt'>.
23 T xwāyišn.
24 R <wnd-> M <wny-> T <wy->.
25 T <l's>.
26 TR <ZK'y> M <ZYyh>.
27 <'šwktwm>.

farrox pad ōy kē xwānād[1]

farroxtar pad ōy kē pad kār dārād u-š [MR_370] kār aziš kunād[2]

tā ǰāwēdān zamān[3]

DD.

T[4]

R tīr-māh wey waqt gāh-ī ušahin sanna 1187 yazdeǰerdi

M tamām šod drwst'n be-xaṭ iraǰ-ǰi sohrāb-ǰi dastur[5]

1 T -īhēd.

2 <-x2'ť>.

3 RM <DONA>.

4 Then directly *Afsōn ī tab*.

5 Then *Afsōn ī tab*.

DĀDESTĀN Ī MĒNŌY XRAD

[K43_1314]

Pad nām ī dādār Ohrmazd

pad nām ud nērōg ud ayārīh ī dādār Ohrmazd ud amahrspandān hu-xwadāyān hudāgān[1]

ud hamāg yazdān ī mēnōyān[2] ud yazdān ī gētīyān pad nēk ǰahišn ud xūb murwāg [bād] nibēsēm[3]

dādestān ī mēnōy ī xrad pad yazdān kām —

MX.0 [0.1-28 not K43, PB]

0.1/1 pad nām ud šnāyišn ī wispān-sūd dādār Ohrmazd

0.2 ud harwisp mēnōy ud gētīy dahišnān yazdān

0.3 ud frahangān frahang ī dēn ī māzdēsn

0.4 kē-š ēd ēdōn bun-xān ī dānāgīh frāz wizīdār ∵

0.5/2 u-š pad xwarrah ud kām ī dō axwān abzōnīgān āfrāh dādār Ohrmazd

0.6 ud harwisp-meh-ōzān yazdān

0.7 ud purr-āsān pardāzišnīh ī yazdān wāspuhragān čimīg warzišnān dānāgān.

0.8/3 pāddāšnīhā nōg nōg ō xwēšēnīdārīh ī xrad ∵

0.9/4 pad stabrīhā nīrmad windišnīh ī dō axwānīg ō tan ud ruwān bēšazgartom ∵

0.10/5 čiyōn andar abēzag abdān abd abē-gumān hu-hangōšīdag weh dēn māzdēsnān pad gōwišn ī dādār Ohrmazd ud Spitāmān Zardušt was gyāg wizārēnīd estēd ∵

0.11 kū ōy ī wisp-weh dādār ēn dām pad xrad dād ∵

0.12/6 u-š āwēn-gardīhā dāštārīh pad xrad ∵

0.13 ud a-sazišnīh ud a-petyārag pad ān ī hamē ud hamē-rawišnīhā anōšagīh nīrmadōmandtom abzār ī xrad rāy abāz ō xwēš kunēd ∵

0.14/7 ham-čim rāy paydāg kū

0.15 dānāg ēw būd kē-š guft kū

0.16 agar ēn āšnāg kū yazdān dēn rāstīh ud dād frārōnīh ud abar dāmān nēkīh kāmag ud abaxšāyišnīh ∵

0.17/8 čē rāy frayist mardōmān was kēš ud was wurrōyišn ud was buništ hēnd ∵

0.18/9 ud frayist ān ī-š kēš ud dād ud wurrōyišnīh xīr ī yazdān wizendgar ud nē xūb ∵

0.19/10 ud ēn-iz handēšīdan kū wizīdar būdan

0.20 pad ēn tis rāy ranǰ abar barišn ∵

0.21 ud pad ēn tis āgāh abāyēd būdan ∵

0.22/11 čē pad frazāmgarīh tan ō xākīh gumēzīhēd ud abestām ō ruwān bawēd ∵

0.23/12 ud harw kas ruwān rāy ranǰ abar barišn ∵

0.24/13 ud az kār ud kerbag āgāh bawišn ∵

0.25 čē az kerbag ī mardōm an-āgāhīhā kunēd kerbag kem[1] ∵

---

1 K <hwy'y'n>.

2 Not K.

3 K <YTYBWym[n]>.

0.26 ud ān wināh ī mardōm an-āgāhīhā kunēd wināh pad bun ō bawēd ∵

0.27/14 ud az Abestāg paydāg

0.28 kū-š [K43_131v beg.] nē[2] tis grift[3] kē-š nē ruwān grift tā nūn

0.29 ud nē tis gīrēd kē nē ruwān gīrēd

0.30 az-iz nūn frāz[4]

0.31/15 čē mēnōy ud gētīy ēdōn homānāg čiyōn[5] darbuštīh dō ∵

0.32/16 ēk ēwar paydāg kū bē stānēnd[6] ud ēk stadan[7] nē šāyēd ∵

0.33/17 pas hambār ān kunišn ī weh kē ēwar paydāg kū stadan nē šāyēd ∵

0.34/18 ud ka pad ēd rāyēnišn abar nigerīd pad xrad

0.35 xwāstārīh andar ēn gēhān šahr ud šahr ud pāygōs pāygōs franaft

0.36/19 ud az was kēš ud wurrōyišn[8] ī awēšān mardōmān ī-šān pad dānāgīh abērdar menīd ud pursīd ud wizōst[9] ud abar mad[10]

0.37/20 ud ka dīd[11] kū ēk andar did ēdōn hambasān ud hamēmāl hēnd

0.38 ēg dānist[12] kū ēn kēš ud wurrōyišn[13] ud ǰud-ristagīh ī pad[14] [K43_132r] ēn gēhān ēk andar did ēdōn hambasānīg hēnd ī[15] nē az dahišn ī yazdān sazēd būd

0.39/21 čē yazdān dēn rāstīh ud dād frārōnīh

0.40/22 ud pad ēn abē-gumān būd kū harw kē[16]nē pad ēn abēzag dēn ēg-išān pad harw tis gumānīgīh

0.41 ud pad hamāg čim šēbišn wēnēnd[17] ∵

0.42/23 pas az ān pad pursīdārīh ud warzīdārīh ī dēn tuxšāgtar būd[18]

---

1 Paz. *kim*.
2 K [kū?] nē-š.
3 K <-DWNt> +.
4 K <pl'c>.
5 Not K.
6 K <-WNd>.
7 K <-WNtn'> 2x.
8 K <wlwyš>.
9 K <bwcwyyt'>.
10 K <myn'>.
11 K <-TNt>.
12 K <-YWNyyt>.
13 K <-š+w>.
14 K pad ?? pad.
15 K w.
16 P; K čē.
17 K <TN-d>.
18 K <YHWWN —>.

0.43/24 ud az dastwarān ī (pad) ēn dēn dānāgtar ud dēn-āgāhtar būd hēnd pursīd kū

0.44 pad dārišn[1] ī tan bōzišn ī ruwān tis čē weh ud pahlomtar ∵

0.45/25 u-šān pad paydāgīh [2]♣ ī[3] az dēn guft kū

0.46 az nēkīhā ī ō mardōmān rasēd ⌋ xrad weh ∵

0.47/26 čē gētīy[4] pad ♣ nērōg ī ⌋[5] xrad šāyēd rāyēnīdan

0.48 ud mēnoy-iz pad nērōg ī xrad ō xwēš šāyēd kerdan ∵

0.49/27 ud ēn-iz paydāg kū Ohrmazd ēn dām ud dahišn ī andar gētīy[6] pad āsn-xrad dād estēd

0.50 ud gētīy-iz[7] ud mēnōy rāyēnīdarīh pad xrad

0.51/28 ud ka wazurg[8] sūdīh ud arzōmandīh ī xrad pad ān ēwēnag dīd[9] andar Ohrmazd ī xwadāy ud amahrspandān ud[10] mēnōy ī xrad spāsdārtar būd ∵

0.52/29 ud mēnōy ī xrad [K43_132v] pad panāhīh grift[11] ∵

0.53 mēnōy xrad rāy namāz ud paristišn wēš kerd[12] kū abārīg amahrspandān ∵

0.54/30 ud ēn-iz dānist[13] kū hamāg kār ud kerbag ud kunišn ī frārōn pad nērōg ī xrad ō xwēš šāyēd kerdan

0.55 ud tuxšāg abāyēd būd pad hušnūdīh[14] ī mēnōy ī xrad ∵

0.56/31 ud az ān frāz pad ēzišn ī mēnōy ī xrad kerdan tuxšāgtar būd[15]

0.57/32 ēn[16] pas az ān mēnōy ī xrad menišn ud kāmag ī ān dānāg rāy tan awiš paydāgēnīd[17] ∵

0.58/33 u-š awiš guft kū

0.59 dōst ī stāyīdār weh az ahlāyīh ī pahlom

0.60/34 āfrāh xwāh az man mēnōy xrad

0.61 kū-t rāh-nimāy[18] bawam ō hušnūdīh ī yazdān ud wehān

---

1 K <ŶHSNN->.
2 Not K; P?.
3 Not S.
4 K <-t’’>.
5 P; not K.
6 K <-t’-y> -ïÅtJ also elsewhere.
7 K <-t’’ c>.
8 K <wcwlg>.
9 K <-TNt>.
10 K y.
11 <-DWNt>.
12 K <krtn'>.
13 K <-TWNyyt>.
14 K <-**yh**>.
15 K + <ANE/HWE>.
16 Not Paz.
17 K <-t’snyt>.
18 K <l’snm’y>.

ud pad gētīy[1] dārišn ī tan ud pad mēnōy bōxtārīh ī ruwān ∵

MX.1

1.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad kū

1.2 čiyōn šāyēd xwāst dārišn ud padēxīh ī [2]♣ tan ǰud az ziyān ī ruwān ud bōxtārīh ī ruwān ǰud az ziyān ī ⎫ tan ∵

1.3/2 mēnōy ī xrad passox kerd kū

1.4 ān ī az tō keh pad ham-tāg (dār) ud ham-tāg pad (az-iš) meh

1.5 ud az-iš meh pad [K43_133r] sālār ud sālār pad xwadāy dār ∵

1.6/3 ud andar xwadāyān ēkānag framān-burdār ud rāst-gōwišn bāš[3] ∵

1.7/4 andar hamēmālān[4] ērtan ud čarb ud hu-čašm bāš ∵

1.8/5 spazgīh ma kun

1.9 kū-t dusrawīh ud druwandīh awiš nē rasēd

1.10/6 čē guft estēd kū

1.11 spazgīh garāntar az ǰādūgīh

1.12 ud andar dōšox harw druz dwārišn[5] ō pēš[6]
ud druz ī spazgīh garān-wināhīh rāy dwārišn ī ō pas ∵

1.13/7 āz-kāmagīh ma kun

1.14 ka-t āz dēw nē frēbēd

1.15 u-t xīr ī gētīy abē-mizag[7] ud ān ī mēnōy wanīy[8] nē bawēd[9] ∵

1.16/8 xešmenīh[10] ma kun/gīr[11]

1.17 čē mard ka xešm gīrēd ēg-iš kār ud kerbag ud namāz[12] ud paristišn ī yazdān frāmōš[13] bawēd

1.18/9 u-š hāmōyēn wināh ud bazag ō menišn ōbadēd tā bē nišast ī xešm

---

1 K <-t'-y>.
2 P?; K <—>.
3 K <-WNšn'>.
4 Paz. *hamayyārąn*.
5 K <dww'l->.
6 K <LOYN'>.
7 K <'p̄'mck'>.
8 K <HBYWN>.
9 P; K <-WNt>.
10 K <hšmnyh>, Paz. *xašmginī*.
11 <-DWN'>, Paz. *kun*.
12 K <OYYŶ-YE>.
13 K <plymwš>.

1.19/10 (xešm) hāwand Ahrimen guft estēd ∵

1.20/11 bēš ma bar

1.21 čē ōy ī bēš-burdār rāmišn ī gētīy ud mēnōy wanīy bawēd

1.22 u-š kāhišn ō tan ud ruwān ōbadēd ∵

1.23/12 waranīgīh ma kun

1.24 kū-t az xwēš kunišn ziyān ud pašēmānīh [K43_133v] nē rasēd ∵

1.25/13 arešk ī abārōn ma bar

1.26 kū-t zīndagīh[1] abē-mizag[2] nē bawēd ∵

1.27/14 nang[3] rāy wināh ma kun

1.28 čē nēkīh ud ārāyišn[4] ud hangadīh ud pādixšāyīh ud hunar ud šāyendagīh nē pad kām ud kunišn ī mardōmān[5] bē pad brēhēnišn ud spahr ud kāmag ī yazdān bawēd ∵

1.29/15 būšāsp ma warz

1.30 kū-t kār ud kerbag ī abāyēd kerdan a-kerd nē mānēd ∵

1.31/16 zan ī pad-gōhr wizīn

1.32 čē ān weh ī pad abdom hu-srawtar ∵

1.33 drāyān-ǰōyišnīh[6] ma kun

1.34 kū-t andar Hordad ud Amurdad amahrspand[7] āstār ī garān nē ǰahēd ∵

1.35/18 wišād-dwārišnīh ma kun

1.36 kū-t pad dō-pāyān ud čahār-pāyān ziyān ud pad frazendān wizend nē rasēd ∵

1.37/19 ēw-mōg[8] ma raw

1.38 kū-t āstār ī garān ō ruwān nē rasēd ∵

---

1 K <zynŷkyh>.
2 K <’p̄’mck'>.
3 Not K.
4 K <’yl’y-yh>.
5 K <ANŠ->.
6 K <-’n-ywšnyh>.
7 Paz. *u mārəspand*, Skt *vāgmūrteś ca*.
8 K <’ymẅ'k'>.

1.39/20 az pāy pēšārwār ma kun

1.40 kū pad dād ī dēwān griftār nē bawē[1]

1.41 u-t ān wināh rāy dēw ō dōšox nē kešēnd[2] ∵

1.42/21 tuxšāg[3] ud paymānīg bāš

1.43 ud az frārōn-tuxšāgīh ī xwēš xwar

1.44 ud yazdān ud wehān bahr kun [K43_134r]

1.45 u-t ēd[4] ēdōn warzīdārīh andar xwēškārīh mahist[5] kerbag ∵

1.46/22 az xwāstag ī kasān ma appar

1.47 kū-t frārōn-tuxšāgīh ī xwēš wanīy nē bawēd

1.48/23 čē guft estēd kū

1.49 kē nē az frārōn-tuxšāgīh ī xwēš bē az anīy[6] tis xwarēd

ōy ēdōn homānāg čiyōn kē sar ī mardōmān[7] pad dast dārēd ud mazg ī mardōmān xwarēd ∵

1.50/24 az zan ī kasān pahrēxtār bāš

1.51 čē-t ēn harw 3 wanīy šāyēd būdan[8] ham xwāstag ud ham[9] tan ud ham ruwān ∵

1.52/25 abāg dušmenān pad dādestān[10] kōxš

1.53/26 abāg dōstān pad passand ī dōstān raw ∵

1.54/27 abāg kēnwar[11] mard nibard ma bar

1.55 u-š pad tis-iz ēwēnag ma āzār[12] ∵

1.56/28 abāg āzwar mard ham-bāy ma bāš

1.57 u-š pad sālārīh ma gumār ∵

---

1 K <-WNyD>.
2 K <kyš->.
3 K <-šk>.
4 K <HN**A** = HWyD>.
5 K <myhyyt'>!.
6 K <AHRN>.
7 <ANŠ-> 2x.
8 K <bwtn'>.
9 K <P; HWEm> 2x.
10 K <DYNA>.
11 K <kÿkwl>.
12 K <'c'l>.

1.58/29 abāg spazg mard ō dar ī pādixšāyān ma šaw ∵

1.59/30 abāg dusraw mard paywand[1] ma kun ∵

1.60/31 abāg duš-āgāh mard ham-kār ud ham-tōzīg ma bāš ∵

1.61/32 abāg halag mard[2] pahikār ma kun ∵

1.62/33 abāg mastōg mard pad rāh [K43_134v] ma raw ∵

1.63/34 az wad-gōhr mard abām ma stān ∵

1.64/35 pad spāsdārīh ī andar yazdān ud yašt ud niyāyišn[3] ud ēzišn ud azbāyišn ud hammōxtārīh ī frahang kerdan tuxšāg ud gyān-abespār bāš

1.65/36 čē guft estēd kū

1.66 pad dahišn[4] ayārīh ī pad mardōmān[5] xrad weh ∵

1.67/37 ud pad nām xwāstan ud ruwān bōxtan rādīh weh ∵

1.68/38 ud pad rāyēnīdārīh ī kār ud dādestān bowandag-menišnīh weh ∵

1.69/39 ud pad ōstīgān-gōwišnīh[6] ǰādangōw-barišnīh[7] rāstīh weh ∵

1.70/40 ud pad kār raftārīh tuxšāgīh weh ∵

1.71/41 ud pad harw kas padiš wistāx būd[8] awestwārīh[9] weh ∵

1.72/42 ud pad nēkīh awiš madārīh spāsdārīh weh ∵

1.73/43 ud pad xwēš tan an-ērang dāštan paymān-gōwišnīh ī pad rāh[10] rāstīh weh ∵

1.74/44 ud pad abāz dāštan ī Ēbgad petyārag[11] az xwēš tan xwēškārīh weh ∵

1.75/45 ud pēš[12] ī xwadāyān ud pādixšāyān[13] paymān-gōwišnīh weh[14] ud pad hanǰaman xūb-dranǰišnīh weh ∵

1.76/46 ud pad dōstān āsānīh-menišnīg dōstīh[15] weh ∵

1.77/47 ud pad hamahl[1] ō xwēš-kardārīh sōg-dādārīh[2] weh ∵

---

1 K <ptnd>.
2 K <mlt>.
3 K <n''šn'>.
4 Skt *siddheḥ*.
5 K <mlt->.
6 P, A.; K <'wyytyw'n ->.
7 P <y'tnywk bl->; K <štn'wk bl->!; A. <y'twkywbyh bl->, Paz. *jādaŋgōbar*-.
8 K <-WNt'>.
9 K <-tb->.
10 K w. del. marks.
11 K <yt''lk'>.
12 K <LOYN'>.
13 K <-š''n>.
14 S; not K.
15 Paz. *dōstī*; K, S. <ywyyt'n(')>.

1.78/48 ud andar [K43_135r] aziš-mehān[3] čarbīh ud ēr-tanīh weh ∵

1.79/49 ud andar aziš-kehān[4] sāxtārīh[5] ud hu-ēwāzīh weh ∵

1.80/50 ud andar kerdgārān spās-gōwišnīh ud ābādīh-kardārīh[6] weh ∵

1.81/51 ud andar ham-tōhmagān hu-mānīh[7] weh ∵

1.82/52 ud andar tan-drīstīh paymānīg-xwarišnīh ud tan pad kār dāštan weh[8] ∵

1.83/53 ud andar spās-ešnāsān[9] kardārīh weh ∵

1.84/54 ud andar sālārān ēkānagīh ud sūd-xwāstārīh weh ∵

1.85/55 ud andar ēkānagān ud bandagān nēk-dāštārīh ud bīm-nimūdārīh weh ∵

1.86/56 ud andar xwēš tan kem-ranǰ-dāštārīh[10] hunsandīh[11] weh ∵

1.87/57 ud andar sālārīh wehān pad wehīh ud wattarān pad wattarīh bē šnāxtan wehān[12] pad pāddāšn[13] wattarān āwēnišn kerdan weh ∵

1.88/58 ud pad harw gāh[14] ud zamān xwēš tan az wināh pahrēxtan ud pad kerbagīg kār[15] tuxšāg būd weh ∵

1.89/59 ud pad harw rōz Ohrmazd pad dādārīh ud Ahrimen pad murnǰēnīdārīh menīdan ud andar ayād dāštan weh ∵

1.90/60 pad an-āzarmīh awiš nē madan xwēš tan- [TD2 beg.] -šnāsīh[16] weh ∵

1.91/61 ēn hamāg drīst ud rāst ud ham-gōnag ast

1.92 bē xwēškārīh [K43_135v] ud pād-uzwānīh azabar harw tis ∵

---

1 Paz. *hamaiiār*.
2 Skt *lābho dāt̄tā ca*.
3 K <-myy'n>.
4 K <-kyy'n>.
5 Skt *śiṣyāpana*.
6 Skt *prabhutva-kāritā*.
7 Paz. *humatī*.
8 P; K <w'ŷh>.
9 K <yyp'yh šn->.
10 K <kymlwc>.
11 K <hws->.
12 K <w'ŷh>.
13 K <p'y-d'šn'>.
14 K <y'yh>.
15 K + y.
16 P <šn'ÿšn'>.

1.93/62 az uzdēs-paristišnīh[1] ud dēw-ēzagīh dūr[2] pahrēz ∵

1.94 čē paydāg kū

1.95/63 agar Kay-Husrōy[3] uzdēszār ī pad war ī Čēčast nē kand hād andar ēn 3 hazārag[4] Ōšīdar[5] ud Ōšīdarmāh ud Sōšāns[6]

kē ǰud ǰud pad harw hazārag sar az awēšān ēk āyēd

kē harw[7] kār ī gēhān abāz wirāyēd[8] ud mihrōdruǰān[9] uzdēs-paristān ī andar kišwar bē zanēd

ēg petyārag ēdōn stahmagtar būd hād kū ristāxēz ud tan ī pasēn kerdan[10] nē šāyist hād ∵

1.96/64 pad hambār[11] kerdan ī kerbag tuxšāg bāš

1.97 kū-t[12] pad mēnōyān ō frayād[13] rasēd ∵

1.98/65[14] pad ēč nēkīh ī gētīy wistāx[15] ma bāš

1.99 čē ♣ nēkīh ī gētīy ēdōn homānāg čiyōn ⎫[16] abr[17] ī pad ābsālān rōz[18] āyēd[19] kē pad ēč kōf abāz nē pāyēd ∵

1.100/66 was gētīy-ārāy ma bāš

1.101 čē gētīy-arāy mard[20] mēnōy-wišōb bawēd ∵

1.102/67 pad xīr ud xwāstag ī was wistāx ma bāš

1.103 čē-t pad frazām hamāg abāyēd hištan[21] ∵ [K43_136r]

1.104/68 pad pādixšāyīh wistāx ma bāš

1.105 čē-t pad frazam apādixšā abāyēd būd[22] ∵

1.106/69 pad āzarm ud grāmīgīh wistāx ma bāš

---

1 K -ïD∂>å¸wA!.
2 T 2x.
3 K; A. <-yylwb'>.
4 K <1000k'> 2x.
5 K + y.
6 K <swkš'nyh>.
7 T(?) 2x?
8 K <-yyt'>.
9 K <mtr'w->.
10 A.; K <krt>.
11 K <hmb->, A. <hnb->.
12 P, A.; K kū eol.
13 K, A. <pl''t'>
14 Cf. AndĀM.89: pad xwāstag ud xīr ī gētīy wistāx ma bāš čē xwāstag ud xīr ī gētīy ōwōn homānāg čiyōn murw-ēw kē az ēn draxt ō ān draxt nišīnēd ud pad ēč draxt nē pāyēd
15 K <wyyt''hw>.
16 T 2x.
17 K <'p̄l>.
18 P; K <YNE>.
19 K, Paz. *āeṭ*; T <YHM->.
20 K <mlt'>.
21 K, A. <-WNtn'>.
22 K; A. <-WNtn'>.

1.107 čē-t pad mēnōy āzarmīgīh[1] nē frayādēd ∵

1.108/70 ud[2] pad paywand ud tōxmag ī wazurg[3] wistāx ma bāš[4]

1.109 čē-t[5] pad frazām abestām ō kunišn ī xwēš bawēd ∵

1.110/71 pad zīndagīh[6] wistāx ma bāš

1.111 čē-t[7] abdom margīh abar rasēd ∵

1.112/72 ud nasāy sag ud way[8] kirrēnēd

1.113 ud astag[9] ō zamīg ōbadēd ∵

1.114/73 ud tā 3 rōz-šabān ruwān[10] pad bālēn ī tan nišīnēd ∵

1.115/74 ud rōz ī čahārōm andar ōš-bām

pad abāgīh ī Srōš-ahlīy[11] ud Wāy ī weh ud Wahrām[12] ī amāwand

ud hamēstārīh ī Astwihād ud Wāy ī wattar[13] ud Frazišt[14] dēw ud Wizišt dēw

ud duškām-kerdārīh ī Xešm ī anāg-kerdār ī xurdruš

tā ō Čandwar-puhl[15] ī buland ī sahmgen[16] kē harw[17] ahlaw ud druwand awiš madār (šawēd) ∵

1.116/75 ud was hamēstār ānōh pād estēnd ∵

1.117 pad anāg-kāmagīh ī Xešm ī xurdruš ud Astwihād kē hāmōyēn[18] dām ōbārēd ud sagrīh nē dānēd

1.118/76 ud mayānǰīgīh ī Mihr [K43_136v] ud Srōš ud Rašn

1.119 ud tarāzēnīdārīh ī Rašn ī rāst

1.120 pad tarāzūg ī[19] mēnōyān

kē ēč kustag ōgrāy nē kunēd[20]

nē ahlawān rāy ud nē-iz druwandān [1⌈ nē xwadāyān rāy ⌉ud nē-iz ān dahībedān

---

1 K <lmnyk->.
2 Not K.
3 K <wcwlg>.
4 K <-WNš>, T <-WNšn>.
5 Not T.
6 K <zynd->.
7 T čē. $$
8 K, A. <w'y>.
9 K <yypynk'>, T <yytk'>.
10 K rep. bol.
11 K, A. <-'hl'y>.
12 K, A. sic.
13 K <YYLYtl>, T <YYLYštl>.
14 K <plzyšt'>, A. <pl'Dzyšt'>.
15 K, A. <cnywl->
16 K; A. <smkn'>.
17 T + kē.
18 K <hmwŝn'>, A. <hymwsn'>.
19 Not K.
20 K <-WNyt>.

1.121/77 čand mōy ēw-tāg[2] bē nē wardēd ud āzarm nē dārēd

1.122/78 ud ān ī xwadāy ud dahībed [3]abāg ān ī xwurdagtom mardōm[4] pad dādestān rāst dārēd ∵

1.123/79 ud ka ruwān ī ahlawān pad ān puhl widerēd ēw[5] frasang homānāg ān puhl pahnāy bawēd ∵

1.124/80 ud ān ī ahlaw[6] ruwān pad abāgīh ī Srōš-ahlīy[7] bē widerēd ∵

1.125/81 u-š ān ī xwēš nēk[8] kunišn pad kanīg kerb ō padīrag āyēd

1.126 ī[9] az harw kanīg ī pad gēhān [10]♣ hu-čihrtar[11] ud weh ∵

1.127/82 ud ān ī ahlaw ruwān gōwēd kū

1.128 tō kē hē[12] kē-m hagriz kanīg ī az tō ⎫ hu-čihrtar ud weh pad gēhān nē dīd ∵

1.129/83 pad passox paywāzēd ān kanīg-kerb[13] kū

1.130 an[14] nē kanīg bē kunišn ī nēk ī tō ham ǰuwān ī hu-menišn ī hu-gōwišn ī hu-kunišn ī hu-dēn ∵

1.131/84 čē tō ka pad gētīy dīd kē dēw-ēzagīh kerd ēg [K43_137r] tō nišast hē[15] u-t yazišn ī yazdān kerd[16] ∵

1.132/85 ud ka-t dīd kū kas kē[17] stahm ud appar kerd ud weh[18] mardōm[19] bēšīd ud[20] tar kerd ud xwāstag az bazag handōxt ēg tō stahm ud appar ī xwēš[21] az dāmān abāz dāšt ∵

1.133/86 u-t weh mardōm[22] menīd ud aspiŋ ud[23] padīriftārīh kerd u-t dāšn dād

1.134/87 kē az nazdīk[24] frāz[25] mad ud kē-iz az dūr ∵

u-t xwāstag-iz az frārōnīh handōxt ∵

---

1 Not T.
2 K + <mwÿ-1 t'k>.
3 K f.st. <~~LT~~> +.
4 K, A. <ANŠ->.
5 K, A. <HNA>.
6 A. -ān, Paz. *ašōąn*.
7 K <- 'hl'y>.
8 A.; K <nywkyn'>.
9 K, Paz., not A.
10 Not T.
11 K <-cyhlt>.
12 K <-'t>.
13 A.; K <-ylp">.
14 K, A. <ANE'>.
15 A. <-yD>, K <HWE'>.
16 K, A. <krt">.
17 KT <MN>.
18 K <wŷh>.
19 K, A. <mlt->.
20 Not K.
21 K <PŠE>.
22 K, A. <mlt->.
23 Not A.
24 K <nzyysk'>.
25 K, A. <pl'c>.

1.135/88 ud ka tō dīd kē drōw-dādwarīh ud pārag-stānišnīh[1] kerd u-š gugāhīh ī pad-drōw dād
ēg tō nišast hē[2] u-t dranǰišn ī rāstīh[3] ud frārōnīh[4] guft ∵

1.136/89 an hēm ēd ī tō humad ud hūxt ud huwaršt[5] ī-t menīd ud guft ud kerd ∵

1.137/90 čē ka burzišnīg būd ham ēg-it burzišnīgtar bē kerd ham ∵

1.138 ud ka grāmīg būd ham ēg-it grāmīgtar-iz bē kerd ham ∵

1.139 ud ka xwarrahōmand būd hēm ēg-it xwarrahōmandtar-iz bē kerd ham[6] ∵

1.140/91 ud ka az ānōh frāz[7] rawēd
ēg-iš wād-ēw ī hu-bōy ō padīrag āyēd ī az hamāg hu-bōyīh [K43_137v] hu-bōytar[8] ∵

1.141/92 pursīd ān ī ahlaw[9] ruwān az Srōš kū

1.142 ēn čē wād ast ī-m hagriz pad gētīy wād ī ēdōn hu-bōy ō mārišn nē mad ∵

1.143/93 ēg Srōš-ahlīy[10] ō ān ī ahlaw ruwān paywāzēd kū

1.144 ēn wād az wahišt ast kē ēdōn hu-bōy ∵

1.145/94 pas fradom gām pad humad ud didīgar pad hūxt ud sidīgar pad huwaršt abar ahrāmīhēd[11]

1.146 ud čahārom gām bē ō ān ī asar-rošnīh ī hamāg-xwāhrīh[12] abar rasēd

1.147/95 u-š hāmōyēn[13] yazdān ud amahrspandān ō padīrag āyēnd

1.148 ud saxwan[14] aziš pursēnd kū

1.149 čiyōn az ān ī seǰōmand ī bīmōmand ī was-anāgīh[15] axwān ō ēn ī a-seǰ axwān ī a-petyārag mad hē[16]
ǰuwān ī hu-menišn ī hu-gōwišn ī hu-kunišn ī hu-dēn ∵

1.150/96 pas Ohrmazd ī xwadāy[17] gōwēd

1.151 kū-š ma saxwan[1] aziš pursēd

---

1 <-YNS->.
2 A. <-yD>, K <HWE'>.
3 K; T rāst.
4 K; A. frārōn.
5 K <hwwšt'>.
6 T <HWEyD>.
7 K <pl'c>.
8 K <-bwÿ-tl>.
9 T; K -ān.
10 K, A. <-l'y>.
11 K <-myht>, A. <-myt'>.
12 K; A. <-hw'l->.
13 K <hŷmwŝn'>.
14 K yyhwn'>.
15 K <wyy'n->.
16 K <HWE'y>.
17 Not T.

čē az ān ī grāmīg tan ǰudāg ud pad ān ī bīmgen rāh āmad estēd ∵

1.152/97 u-š xwarišnān xwaštom[2] ān ī *maiδiiōzarm*[3] rōγn[4] awiš barēd[5]

1.153 kū-š āsāyēd[6] ruwān az ān ī 3-šabag widarg[7] puhl ī-š [K43_138r] az Astwihād ud abārīg dēwān[8] awiš mad ∵

1.154/98 u-š pad gāh ī harwisp-pēsīd abar nišānēd[9] ∵

1.155/99 čiyōn paydāg kū

1.156 ahlaw nar[10] ud nārīg[11] pas az (tan bōy) bē-widerišnīh xwaštom az xwarišnān may[12] mēnōyān yazdān may ān ī *maiδiiōzarm* rōγn[13]

awiš[14] barēnd[15]

u-š pad gāh ī harwisp-pēsīd bē nišānēnd[16] ∵

1.157/100 ud[17] tā hamē ud hamē-rawišnīh pad harwisp-xwārīh estēd abāg mēnōyān yazdān hamē-rawišnīhā ∵ ∵

1.158/101 ud ka ōy ī druwand mīrēd

ēg-iš ruwān 3 rōz-šabān pad nazdīkīh[18] ī kamāl ī ōy druwand dwārēd[19] ud griyēd[20] kū

1.159 ō kū šawam ud nūn kē pad panāh gīram[21]

1.160/102 ud hāmōyēn[22] wināh ud bazag[23] ī-š pad gētīy kerd andar ān 3 rōz-šābān[24] pad čašm wēnēd ∵

1.161/103 rōz ī čahārōm Wizarš dēw āyēd ud ruwān ī druwandān pad ān ī wattar[1] šōn bandēd

---

1 K <MRÛA>, A. <MRYA>.
2 K <BYSM->.
3 K; A. <mytywkzlm> 2x.
4 KT <lwb'n>; A. <MŠYH>.
5 K, A. <-WNyt>, Paz. *barīţ*.
6 K<-'yyt'>, A. <-'yt'>.
7 T; not K; A. tars ī.
8 K, A. <ŠA'n> +.
9 K, A. <nš'nyt(')>.
10 K <ÛKL>.
11 K <n'lyk>, A. <n'ylYk>.
12 KT <KZÛ> 2x.
13 KT <lwb'n>.
14 Not K.
15 K, A. <-WNd>.
16 K, A. <-WN'nynd>.
17 Not K.
18 K <nzyskyh>.
19 K <-lsw>.
20 K, A. <BAWNyt>.
21 K, A. <-WNm>.
22 K <hûmwŝn>, A. <hymwsn'>.
23 T <bzk'>.
24 Paz. *rōžšaβąn*; K, A. rōzag-.

1.162 ud pad hamēstārīh ī Srōš-ahlīy[2] nayēd[3] tā ō Čandwar[4] puhl ∵

1.163/104 ēg Rašn ī rāst ān ruwān ī druwandān pad druwandīh āškārag kunēd[5] ∵

1.164/105 pas Wizarš dēw[6] [K43_138v] ān ruwān ī druwand[7] gīrēd

ud an-āzarmīhā ud xešm-kāmagīhā zanēd[8] ud wināhēd ∵

1.165/106 ud ān ī druwand[9] ruwān burzāwandīhā[10] griyēd ud brāmēd

ud was xwāyišn[11] ī lābakkarīhā[12] xwāhēd ud was kōšišn ī gyān-a-pattūgīhā[13] kunēd[14] ∵

1.166/107 ka-š tis-iz kōšīdārīh ud lābakkarīh[15] nē čār u-š az bayān ud az-iz dēwān kas ō frayād nē rasēd

bē-š Wizarš dēw akōmandīhā[16] ō ān ī ...[17] dōšox kešēd ∵

1.167/108 ud pas kanīg-ēw ī ō kanīgān nē homānāg ō padīrag āyēd ∵

1.168/109 ud[18] gōwēd ān ī druwand[19] ruwān ō ān duš-kanīg kū

1.169 tō kē hē kē-m hagriz pad gētīy duš-kanīg ī az tō duštar ud zišttar[20] nē dīd ∵

1.170/110 u-š pad passox[21] awiš gōwēd (ān duš-kanīg) kū

1.171 man nē kanīg bē kunišn ī tō ham zišt ī duš-menišn ī duš-gōwišn ī duš-kunišn ī duš-dēn ∵

1.172/111 čē ka-iz tō (pad gētīy) dīd[22] kē ēzišn ī yazdān kerd ēg-iz tō nišast hē u-t dēw-ēzagīh[23] kerd

1.173 ud dēwān ud druzān paristīd ∵

1.174/112 ud ka-iz-it dīd[1] kē weh mardōm[2] aspinǰ ud padīriftārīh [K43_139r] kerd ud dāšn dād

---

1 K <YYLYAtl>, A. <YYLŠtl>.
2 K, A. <-l'y>.
3 K, A. <-WNyt>.
4 K, A. <cnywl>.
5 K, A. <-WNyt>.
6 K + y.
7 K, A. -ān.
8 K, A. <znyt>.
9 T; K -ān.
10 K <blcw'nYyh'>, A. <blc'wnyyh'>.
11 K,T <hw'yyšn'>.
12 K <l'p̄k' kl->, A. <ł'p̄'kyl->.
13 K <y'n'p̄twnYyh'>, A. <y'n'p̄twnyh'>.
14 K, A. <-WNyt> . – K + y.
15 K <l'p̄kkl->, A. <ł'p̄k'gl->.
16 T. <'k'wmnd 'wmndyh'>.
17 K <wylz>, T <wyzl>, A. azēr ī, Paz. *azār*, Skt *nimnaṃ narakaṃ*.
18 K.
19 K, A. -ān.
20 Not T.
21 K <pwryyhw'>.
22 K <HYTWNt>.
23 K <ŠAA 'yc->.

kē az nazdīk[3] frāz[4] mad ud kē-iz az dūr[5]

1.175 ēg tō weh mardōm tar ud an-āzarmīg kerd ud dāšn nē dād ud[6] dar-iz bē bast ∵

1.176/113 ud ka tō dīd kē dādwarīh ī rāst kerd ud pārag nē stad[7] ud gugāhīh ī rāst dād ud dranǰišn ī frārōn guft

1.177 ēg-iz tō nišast hē[8] u-t dādwarīh ī drōw kerd u-t gugāhīh ī pad-drōw dād u-t dranǰišn ī abārōn[9] guft ∵

1.178/114 an ham ēd ī tō duš-mad ud duš-hūxt ud duš-huwaršt ī-t[10] menīd ud guft ud kerd ∵

1.179/115 čē ka man a-burzišnīg būd ham ēg-it a-burzišnīgtar-iz bē kerd ham

1.180 ud ka an-āzarmīg būd ham ēg-it an-āzarmīgtar-iz bē kerd ham ∵

1.181 ud ka pad gāh ī čašmgāhān[11] nišast ham ēg-it čašmgāhtar-iz[12] bē kerd ham ∵

1.182/116 ud[13] pas fradom gām pad duš-humad[14] ud didīgar pad duš-hūxt ud sidīgar gām[15] pad duš-huwaršt[16] andar šawēd

1.183 ud čahārom gām ō pēš[17] Ganāy-Mēnōy[18] ī druwand ud abārīg-iz dēwān andar dwārēd ∵

1.184/117 u-š dēwān afsōs ud riyahrīh padiš kunēnd[19] [K43_139v]

1.185 kū-t az Ohrmazd ī xwadāy ud amahrspandān ud wahišt ī hu-bōy ud hu-rām[20]

čē must ud gilag[21] būd ī[22] ka-t ō wēnišn ī Ahrimen ud dēwān ud dōšox ī tārīk ayāst[23]

1.186 ī ka-t amāh anāgīh padiš kunēm ud nē āmurzēm ud dagr-zamān anāgīh wēnē ∵

1.187/118 ud drāyēd[1] Ganāy-Mēnōy[2] ō dēwān

---

1 K <HYTWNt>.
2 K, A. <ANŠ-> 2x.
3 K <nzysk'>.
4 K, A. <pl'c>.
5 K <LH..K> ka,Ò eol.
6 K.
7 K, A. <-WNt'>.
8 A.; K <HWEm>.
9 A.; K -īh.
10 T <ZYš>.
11 KT <-k'y'n>.
12 K <-k's tlc> cÒTñdAkmÍC, T <-k'ytlc>.
13 Not K.
14 K;, A. dušmad.
15 Not T.
16 K <-hwšt'>.
17 K <LYON, T <pyš'>.
18 K <gn''m->, A. <yn'' m->
19 K, A. <-WNd>.
20 A.; K <hwlym>.
21 K <gÿlk'>, A. <yyłk'>.
22 K; not A.
23 A. <'sb'yyt'>; K <'sbyyt'>.

1.188 kū-š ma saxwan aziš pursēd

1.189 kē ān ī grāmīg tan ǰudāg ud pad ān ī wattar[3] widarg bē āmad estēd ∵

1.190/119 bē-š awiš barēd rēmantom ud wattartom az xwarišnān xwarišn ī pad dōšox parwārd estēd ∵

1.191/120 āwarēnd wiš ud zahr ī mār ud gazdum ud abārīg-iz xrafstar ī pad dōšox

1.192 u-š xward[4] dahēnd

1.193/121 ud tā ristāxēz ud tan ī pasēn pad was-anāgīh ud pādifrāh[5] ī ēwēnag ēwēnag pad dōšox abāyēd būd ∵

1.194/122 ud[6] pargast[7] kū ānōh xwarišn šāyēd xward[8] bē pad[9] *wēšīdag[10] homānāg ∵

1.195/123 mēnōy ī āsn-xrad ō dānāg guft kū

1.196 ēd ī-t pad dārišn ī tan ud[11] bōzišn ī ruwān rāy pursīd u-m xūbīhā awiš guft ud handarzēnīd hē

1.197 awiš nēk [K43_140r] pardaz ud pad kār dār

1.198/124 čē-t ēd ast mahist[12] rāh pad dārišn ī tan ud[13] bōzišn ī ruwān ∵

MX.2

2.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad kū

2.2 rādīh weh ayāb[14] rāstīh

2.3 ayāb spāsdārīh (weh) ayāb xrad

2.4 ayāb bowandag-menišnīh[15] (weh) ayāb hunsandīh[16] ∵

2.5/2 mēnōy ī xrad passox kerd kū

2.6 pad ruwān rādīh ud pad hamāg gēhān rāstīh

2.7 ud andar yazdān spāsdārīh ud pad tan ī mard[17] xrad

2.8 ud pad hamāg kār bowandag-menišnīh

---

1 K, A. <-yyt'>.
2 A. <yn'ym->; K <gn''m->.
3 K <YYLYAtl>, A. <YYLŠtl> +.
4 K, A. <OŠT->.
5 A.; K <-pl'y>.
6 Not K.
7 K <plYyyt'>, A. <ᶜpl'Yyyt'>.
8 K, A. <-ENt'>.
9 A. bē *pūdag hangōšīdag *xōn.
10 K, A. <hnywšytk'>. Cf. wēšišn PY. 53 = *vaēšō*?
11 Not K.
12 K. A. <ms->.
13 Not K.
14 A.; K <'ywpt>.
15 K <bnd-> 2x, A. <bnYk> 2x..
16 A. 2x; K <hws-> 2x.
17 K, A. <mlt'>.

ud pad āsānīh ī tan ud zanišn ī Ahrimen ud dēwān hunsandīh weh ∵

MX.3

3.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad kū

3.2 kerbag-ēw kadām meh ud weh ∵

3.3/2 mēnōy ī xrad passox kerd kū

3.4 mahist[1] kerbag rādīh ∵

ud didīgar rāstīh ud xwēdōdah[2] ∵

3.5 ud[3] sidīgar gāhānbār ∵

ud čahārom hamāg dēn (yaštan) ∵

3.6 ud panǰom ēzišn ī yazdān ud aspinǰ ī kārdāgān kerdan[4] ∵

3.7 ud šašom[5] harw kas rāy nēkīh abāyistan[6] ∵

3.8 ud[7] haftom hu-čašmīh ī pad wehān ∵

MX.4

4.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad kū

4.2 zamīg kadām šādtar ∵

4.3/2 mēnōy ī xrad passox kerd kū

4.4 zamīg ān šādtar kē-š mard ī ahlaw ī [K43_140v] rāst-gōwišn[8] mānišn padiš kunēd[9] ∵

4.5/3 ud[10] didīgar kē mān ī ātaxšān padiš kunēnd[11] ∵

4.6/4 ud sidīgar ka-š gāwān ud gōspandān padiš xufsēnd ∵

4.7/5 čahārom a-warzīd ud an-ābādān zamīg ka abāz ō warz ud ābādānīh āwarēnd ∵

4.8/6 ud panǰom kē gilistag ī xrafstarān[12] az-iš kanēnd ∵

4.9/7 ud[13] šašom[14] kē ēzišn ud rasišn ī yazdān ud nišast ī wehān abar bawēd ∵

---

1 K, A. <ms->.
2 K <-Ŷyh>.
3 Not K 3x.
4 A.; K <krt'>.
5 K <šš̄m>, A. <šš̄wm>.
6 K, A. <'p̄'yytn'>.
7 Not K 3x.
8 T only rāst.
9 K <-DWNyt'>, A. <-YWNyt'>.
10 Not K.
11 K, A. <-WNd> 5x.
12 KT <hlyytl->.
13 Not K.
14 K <šš̄wwm>.

4.10/8 haftom ka ān ī awērān ābādān kunēnd ∵

4.11/9 haštom ka az xwēšīh ī wattarān ō xwēšīh ī wehān rasēd ∵

4.12/10 ud[1] nohom ka (az) bar ud bēd ī az-iš bawēd yazdān ud wehān arzānīgān bahr kunēnd ∵

4.13/11 10om kē zōhr ud ēzišn[2] padiš kunēnd ∵

MX.5

5.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad kū

5.2 zamīg kadām duš-rāmtar[3] ∵

5.3/2 mēnōy ī xrad passox kerd kū

5.4 zamīg ān bišttar[4] kē dōšox padiš kirrēnīd estēd ∵

5.5/3 ud[5] didīgar ka-š mard ī ahlaw ī a-wināh padiš ōzanēnd ∵

5.6/4 sidīgar kē dēw[6] ud druz <'wlwn' y>[7] padiš kunēnd[8] ∵

5.7/5 čahārom kē uzdēsčār[9] [K43_141r] padiš kunēnd ∵

5.8/6 ud[10] panǰom ka mard ī druwand ī anāg-kardār[11] mānišn pad-iš kunēd[12] ∵

5.9/7 šašom[13] ka nasāy[14] azēr-nigān kerd estēd ∵

5.10/8 ud[15] haftom kē xrafstar[16] gilistag padiš dārēd ∵

5.11/9 ud haštom ka az xwēšīh[17] ī wehān ō xwēšīh ī wattarān[18] rasēd ∵

5.12/10 ud nohom ka ān ī ābādān awērān kunēnd ∵

5.13/11 dahom kē šēwan ud mōyag padiš kunēnd ∵

MX.6

6.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad kū

---

1 Not K.
2 A. + y.
3 K <lym->.
4 KT; Paz. *bāšīṯtar*.
5 Not K.
6 A.; K <ŠA'n> eol.
7 Paz. *haṇdurun*, Skt. *samavāyaṃ*.
8 K, A. <-WNd> 4x.
9 K <'wzdYyhc'l>, A. <'wzdsc'l>.
10 Not K.
11 A. anāgīh-; K <'n'krt'l> + sup. bottoms.
12 K, A. <-WNyt>.
13 K <šwwm>.
14 A.; K <nyy'>.
15 Not K 3x.
16 A.; K <hlyytl>.
17 K <hwyš'yh>.
18 A. <YYLY-, K <YYLYA->.

6.2 wahišt čiyōn ud čand ∵

6.3/2 ud hammistagān[1] čiyōn ud čand ∵

6.4/3 ud dōšox čiyōn ud čand ∵

6.5/4 ud ahlawān andar wahišt dādēstān[2] čē ud nēkīh az čē :

6.6/5 ud druwandān andar dōšox anāgīh ud petyārag čē :

6.7/6 ud awēšān kē pad hammistagān hēnd dādestān[3] čē ud čiyōn ∵

6.8/7 mēnōy ī xrad passox kerd kū

6.9 wahišt fradom az star-pāyag[4] tā māh pāyag

6.10 ud[5] didīgar az māh-pāyag tā[6] xwaršēd-pāyag[7]

6.11 ud sidīgar az xwaršēd-pāyag tā Garōdmān kū dādār Ohrmazd abar nišīnēd[8] ∵

6.12/8 ud wahišt[9] fradom humad ud didīgar hūxt ud sidīgar huwaršt ∵

6.13/9 ahlawān andar wahišt[10] a-zarmān [K43_141v] ud a-marg ud a-bīm[11] ud a-bēš ud a-petyārag[12] hēnd ∵

6.14/10 ud harw gāh purr-xwarrah ud hu-bōy ud hu-rām ud purr-rāmišn ud purr-nēkīh[13] hēnd ∵

6.15/11 ud harw zamān wād ī hu-bōy ud bōy[14] ī sprahmagān[15] homānāg ō padīrag[16] āyēd ī az harw xwašīh[17] xwaštar ud az harw[18] hu-bōyīh hu-bōytar ∵

6.16/12 u-šān az[19] būd[20] ī pad wahišt sagrīh nēst ∵

6.17/13 u-šān nišast ud rawišn ud wēnišn ud rāmišn abāg yazdān ud amahrspandān ud ahlawān tā hamē ud hamē-rawišnīh ∵

6.18/14 hammistagān[1] rāy paydāg kū az zamīg tā star-pāyag[2]

---

1 A.; K <hmYyyt'n> 2x.
2 K <ŜNA>, Paz. *dāestąn*, A. <SNA>.
3 K <ŜNA>, T gyāg.
4 K, A. <- p'-yk'> +.
5 Not K.
6 T <OL>.
7 A. <- p''k'>, K not pāyag bol.
8 A.; K <-WNyyt>.
9 A. + y.
10 K + y.
11 A.; K <'b'm>.
12 K <'-p't->.
13 T <-n'wkyh>.
14 Not T.
15 A., K <yyplm->.
16 A.; K <pytlk'>.
17 K <hwšyh>, A. <BYSMyh>.
18 Not T.
19 T + sup. <bwyyh>.
20 K <-WNt'>; A <-WNtn'>.

6.19 ud bē sarmāg ud garmāg ēnyā-šān[3] tis-iz petyārag nēst ∵

6.20/15 ud[4] dōšox fradom duš-humad ud didīgar duš-hūxt ud sidīgar duš-huwaršt[5] ∵

6.21/16 čahārom gām druwand mardōm[6] ō ān ī tārīktom dōšox rasēd

6.22 u-š frāz ō nazdīkīh[7] ī Ahrimen ī druwand nayēnd[8]

6.23/17 u-š Ahrimen ud dēwān afsōs ud riyahrīh[9] padiš kunēnd[10]

6.24 kū-t az Ohrmazd ud amahrspandān ud wahišt ī hu-bōy ī hu-rām čē must ud gilag būd ka-t ō wēnišn[11] ī amāh ud dōšox ī tārīk ayāsīd ∵

6.25 ka-t amāh anāgīh [K43_142r] padiš kunēm[12] ud nē āmurzēm ud dagr-zamān anāgīh wēnē[13]

6.26/18 u-š pas pādifrāh[14] ud anāgīh gōnag gōnag padiš kunēnd ∵

6.27/19 ud ast gyāg kū pad sardīh ēdōn čiyōn ān ī sardtom snēxr[15] ud[16] wafr

6.28 ud ast gyāg pad garmīh ēdōn čiyōn ān ī garmtom ud sōzāgtom ātaxš

6.29 ud ast gyāg kū-šān xrafstar[17] ēdōn kirrēnēd čiyōn sag astuxān[18] ∵

6.30 ud ast gyāg kū pad gandagīh ēdōn kū bē larzēnd ud[19] bē ōftēnd

6.31 ud hamwār-išān tārīkīh ēdōn homānāg čiyōn ka pad dast bē šāyēd grift[20] ∵

MX.7

7.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad kū

7.2 Ohrmazd ēn dām ud dahišn čiyōn ud pad čē ēwēnāg dād ∵

7.3/2 u-š amahrspandān ud mēnōy ī xrad čiyōn ud pad čē ēwēnāg tāšīd[21] ud dād ∵

---

1 A. hammistān; K <hmymy-yyt'n>.
2 A.; K <-p''k>.
3 KT <'sny'->.
4 Not K.
5 K <-hwwšt>.
6 A., K <mltwm>.
7 A.; K <nzyskyh>.
8 A., K <-WNd>.
9 K <ly'hl->, A. <lš'l->.
10 A., K <-WNd> 2x.
11 K <ww-> bol.
12 K <-DWNym>.
13 A. <-WNyD>; K <-WN'>.
14 K <p'tpl'y>, A. <p'twpl's>.
15 A., K <sn'hl>.
16 Not K.
17 KT <hlyytl>.
18 A., K <'yyth'n>.
19 not K.
20 K <-WNt'>; A. <-WNtn'>.
21 A.; K <-š'yt'>.

7.4/3 ud Ahrimen ī druwand dēwān ud druzān (ud abārīg-iz wišūdagān) čiyōn wišūd hēnd ∵

7.5/4 (ud harw nēkīh ud wattarīh ō mardōmān ud abārīg-iz dāmān čiyōn rasēd)

7.6/5 ud tis ī baxt estēd wardēnīd[1] šāyēd ayāb nē ∵

7.7/6 mēnōy ī xrad passox kerd kū

7.8 dādār Ohrmazd ēn dām ud dahišn ud amahrspandān ud mēnōy ī xrad az ān ī xwēš rōšnīh ud pad āfrīn ī Zurwān ī [K43_142v] a-kanārag brēhēnīd ∵

7.9/7 ēd rāy čē Zurwān ī a-kanārag[2] a-zarmān[3] ud a-marg[4] ud a-dard ud a-sōhišn[5] ud a-pōhišn[6] ud a-petyārag ud tā hamē ud hamē-rawišnīh ēč kas bē stadan[7] ud[8] az xwēškārīh a-pādixšāy[9] kerdan nē tuwān ∵

7.10/8 ud Ahrimen ī druwand dēwān[10] ud druzān ud abārīg-iz ǰādūgān az kūn-marz ī xwēš wišūd ∵

7.11/9 u-š 9000 zamestān pad zamān ī a-kanārag abāg Ohrmazd paymān kerd[11]

7.12 ud tā bowandag bē būd ēč kas wardēnīdan[12] ud ǰuttar kerdan nē šāyēd[13] ∵

7.13/10 ud ka 9000 sāl bowandag būd Ahrimen bē a-kārīhēd ∵

7.14 ud Srōš-ahlīy[14] Xešm[15] bē zanēd

7.15 ud[16] Mihr ud Zurwān ī a-kanārag ud mēnōy ī dādestān kē pad ēč kas nē drōzēnd[17] ud baxt ud baγōbaxt[18] hāmōyēn[19] dām ud dahišn ī Ahrimen ud pad abdomīh Āz-iz dēw bē zanēnd

7.16/11 ud hamāg dām ud dahišn ī Ohrmazd a-petyārag ēdōn abāz bawēd čiyōn ān ī ī-š pad fradomīh brēhēnīd ud dād ∵

7.17/12 harw nēkīh ud ǰuttarīh[1] ī ō mardōmān[2] ud abārīg-iz dāman rasēd

---

1 K; A. <-ytn'>.
2 K <'k'lk'>.
3 K w +.
4 K <'lmg>.
5 K <'swhšn'>, K <'swš'n>.
6 KT <'-phšn'>.
7 A., K <-WNtn'>.
8 K < ∵ >.
9 K; A. <'hš'>.
10 K w >
11 K <-WNt'>.
12 A.; K <-ynyt'>.
13 KT; Paz. *tuąn*.
14 K, A. <-l'y>.
15 K <hšwm>, T <hšmw>..
16 Not K.
17 A. <-csnd>, Paz. *drūžəṇd*; K. <-cyt'>.
18 KT <w'ywbht'>.
19 A. <hymwsn'>; K <h'mŝn'>.

pad[3] [K43_143r] 7-ān ud 12-ān rasēd ∵

7.18/13 ud ān ī[4] 12 axtar čiyōn[5] pad dēn 12 spāhbed ī az kustag ī Ohrmazd (guft estēd)

7.19 ud[6] ān 7[7] abāxtar 7 spāhbed ī az kustag ī Ahrimen guft estēd ∵

7.20/14 ud harwisp dām ud dahišn ōy 7 abāxtarān tarwēnēnd[8] ud ō margīh ud harw anāgīh abespārēnd ∵

7.21 čiyōn[9] awēšān 12 axtar ud 7 abāxtar brēhēnāg⌈ ud rāyēnāg ī ⌉[10] gēhān hēnd ∵

7.22/15 Ohrmazd nēkīh kāmag ud hagriz anāgīh nē padīrēd[11] ud[12] nē sahēd

7.23 ud[13] Ahrimen ♣ anāgīh kāmag ⌋[14] ud tis-iz nēkīh nē menēd ud nē padīrēd ∵

7.24/16 Ohrmazd ka-š kāmēd pad dām ī Ahrimen ud Ahrimen-iz ast ī ka-š (kāmēd) pad dām ī Ohrmazd wardēnīdan[15] tuwān ∵

7.25 bē ēdōn tuwān wardēnīdan kū pad frazām-kārīh Ohrmazd ziyān nē bawēd

7.26 čē frazām-pērōzīh Ohrmazd xwēš ∵

7.27/17 čē paydāg kū Ohrmazd J̌am ud Frēdōn ud Kāyus a-hōš dād hēnd

7.28 ud Ahrimen ēdōn wardēnīd čiyōn āšnāg ∵

7.29/18 ud[16] Ahrimen Bēwar-asp ud Frāsiyāg[17] ud Aleksandar ēdōn sahist kū anōšag hēnd ∵

7.30 ud[18] Ohrmazd ō meh-sūdīh ēdōn wardēnīd čiyōn ān ī paydāg ∵

MX.8

8.1/1 pursīd[19] [K43_143v] dānāg ō mēnōy ī xrad kū

8.2 az kišwar ō kišwar šāyēd šudan ayāb nē ∵

8.3/2 ud āsmān az čē gōhr kerd estēd ∵

---

1 Paz. *vattarī*.
2 K, A. <mlt->.
3 K rep. bol.
4 K.
5 Not T.
6 Not K.
7 T <7'n>.
8 A. <tlwynnd>; K <tlwtnnd>.
9 KT w +.
10 K rep.
11 A., K <-WNyt'> 2x.
12 Not K.
13 Not K.
14 T <'n' k'mk'>.
15 K <-yt'>.
16 A.
17 K <pl'yyy''k>, A. <pl'yy''k>.
18 A.
19 K rep. bol.

8.4/3 ud gumēzišn ī āb[1] andar zamīg čiyōn ud pad čē ēwēnāg ∵

8.5/4 mēnōy ī xrad passox kerd kū

8.6 az kišwar[2] ō kišwar bē pad parwānagīh ī yazdān ayāb parwānagīh ī dēwān ēnyā[3] šudan nē šāyēd ∵

8.7/5 ud āsmān az gōhr ī xwēn-āhen[4] kerd estēd čiyōn almāst-iz xwānēnd ∵

8.8/6 ud gumēzišn ī āb andar zamīg ēdōn čiyōn xōn andar tan ī mardōmān[5] ∵

MX.9

9.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad kū

9.2 Ahrimen ī druwand u-š dēwān[6] ud wišūdagān abāg Ohrmazd ud amahrspandān tis-iz[7] āštīh ud dōšāram[8] ēk abāg did būd šāyēd ayāb nē ∵

9.3/2 mēnōy ī xrad passox kerd[9] kū

9.4 pad ēč mar-iz[10] būd nē šāyēd

9.5 čē Ahrimen mihōxt ī wad menēd u-š kār[11] xešm ud kēn[12] ud an-āštīh ∵

9.6/3 ud Ohrmazd ahlāyīh menēd u-š kār kerbag ud wehīh ud rāstīh ∵

9.7/4 ud harw tis wardēnīd šāyēd bē gōhr ī nēk ud wad ∵

9.8/5 ud gōhr ī nēk pad tis-iz[13] čārag ō[14] wattarīh[15]
ud gōhr ī wad pad ēč ēwēnag ō wehīh [K43_144r] wardēnīdan nē šāyēd ∵

9.9/6 ud Ohrmazd nēk-gōhrīh rāy ēč wattarīh ud drōzanīh nē passandēd

9.10 ud[16] Ahrimen wad-gōhrīh[17] rāy ēč wehīh ud rāstīh nē padīrēd[18] ∵

9.11/7 u-šān[19] ēd rāy ēk abāg did tis-iz[1] āštīh ud dōšāram[2] būd nē šāyēd ∵

---

1 K, A. <’p̄'>.
2 T + bē.
3 K <’¨sny’>, A. <’snš>.
4 A., K <hwn’ysn'>.
5 A., K <mlt->.
6 K <ŠA’n>.
7 K <-Mc>, A. <-Myc>.
8 K <-lmn>.
9 K <-t">.
10 K <mlc>, A. <ml>.
11 M w +.
12 K <k'yn'>.
13 K, A. <-mc>.
14 K, A. <’w'>.
15 K <SLYAtlyh> +.
16 Not K.
17 K, A. <wt->.
18 K, A. <-WNyt'>.
19 K, A. w +.

MX.10

10.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad kū

10.2 xrad weh[3] ayāb hunar ayāb wehīh[4] ∵

10.3/2 mēnōy ī xrad passox kerd kū

10.4 xrad kē-š wehīh nē abāg pad xrad nē dārišn

10.5 ud hunar kē-š xrad nē abāg pad hunar nē dārišn ∵

MX.11

11.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad kū

11.2 čē rāy ka xīr ī mēnōy ēdōn rāst ud ān ī gētīy[5] ēdōn[6] drōw baxt estēd ∵

11.3/2 mēnōy ī xrad passox kerd kū

11.4 xīr ī gētīy pad bun-dahišnīh ēdōn rāst baxt estēd[7] čiyōn ān ī mēnōy ∵

11.5/3 ud dādār Ohrmazd hāmōyēn[8] nēkīh ī pad ēn dām ud dahišn ō bun ī Mihr ud Māh ud awēšān 12 axtar ī az dēn 12 spāhbed [K43_144v] guft estēd kerd

11.6 ud awēšān-iz rāstīhā ud sazāgīhā[9] baxtan rāy az Ohrmazd padīrift[10] ∵

11.7/4 ud pas Ahrimen ān 7 abāxtar čiyōn 7 spāhbed ī Ahrimen guft estēd pad wišuft[11] ud bē stad[12] ī[13] ān nēkīh az dāmān ī Ohrmazd pad petyāragīh ī Mihr ud Māh ud awēšān 12 axtarān dād ∵

11.8/5 ud harw nēkīh ī awēšān axtarān pad dāmān ī[14] Ohrmazd baxšēnd

11.9 awēšān abāxtarān čand-išān[15] tuwān dād[16] aziš apparēnd

11.10 ud bē ō nērōg dēwān ud druzān ud wattarān[17] dahēnd ∵

---

1 K <-Mc>, A. <-M c>.
2 K <-lmn>.
3 K, A. <wyh>.
4 K <wŷhyh> +, A. <wyh->.
5 K <yyt’’> +.
6 T <’yt'>.
7 T <-WN’t'>.
8 K <h’mŝn'>.
9 K <yyc’syh’>.
10 K, A. <-WNt'>.
11 K <wšwtn'>, T <šwt>, Paz. *vašōftan*.
12 K, A. <-WNt'>.
13 K o.
14 Not K.
15 K <cd->.
16 K <-WNt>, T <-WNd>.
17 KT <YYLYA->.

11.11/6 ud xīr ī mēnōy ēd rāy ēdōn rāst

čē Ohrmazd ī xwadāy abāg harwisp yazdān ud[1] amahrspandān a-petyārag hēnd

11.12 ud kōxšišn[2] ī abāg Ahrimen ud dēwān ud āmār-iz[3] ī ruwān ī mardōmān[4] pad rāstīh kunēnd[5] ∵

11.13/7 ud kē-š kerbag wēš gāh pad wahišt

11.14 ud kē-š kerbag ud wināh āgenēn rāst gāh pad hammistagān

11.15 ud ka bazag wēš ēg-iš rāh ō dōšox ∵

MX.12

12.1/1 pursīd dānāg [K43_145r] ō mēnōy ī xrad kū

12.2 čē rāy ka gāwān ud gōspandān ud murwān ud wāyendagān ud māhīgān ēk ēk pad ān ī xwēš dānišn sazāgīhā dānišnōmand hēnd ∵

12.3/2 ud mardōmān tā-šān hammōzišn abar nē barēnd[6] ud was ranǰ uzēn padiš nē kunēnd[7] dānišn ī mardōmīh[8] ayāftan ud dānist nē tuwān ∵

12.4/3 mēnōy ī xrad passox kerd kū

12.5 mardōmān pad bun-dahišnīh ēdōn dānāg būd hēnd kū-šān kerbag ud bazag ī kerd ēg-išān pāddāšn ī kerbag ud pādifrāh[9] ī bazag pad xwēš čašm dīd

12.6 ud tis-iz bazag az mardōmān nē raft ∵

12.7/4 ud pas Ahrimen ī druwand pāddāšn[10] ī kerbag ud pādifrāh ī wināh[11] abar nihumbīd[12] ∵

12.8/5 ud ēd-iz rāy andar dēn guft estēd kū

12.9 az harw anāgīh ī gizistag Ganāy ī[13] druwand pad dāmān ī Ohrmazd kerd čahār[14] [15]⌈ tis ēn wattar[16] ud garāntar

12.10 ka-š kerbag mizd ud wināh ⌉pādifrāh ud menišn ī mardōmān[1] ud frazām ī kār bē nihumbīd

---

1 Not K.
2 K <kwh¨š¨šn'>.
3 K, A. <'m'l c>.
4 K, A. <mlt->.
5 K, A. <-WNd>.
6 K, A. <-WNd>.
7 K, A. <-WNd>.
8 K, A. <ANŠ-> 3x.
9 K <p't'p̄l's> +, A. <p'tw->.
10 K <p't'd'šn'>.
11 K <wnn's>.
12 KT <nhwmbwt'>, Paz. *nahuṇbaţ* 2x.
13 T + sup. <ymynwy>.
14 K, A. <ALBA>.
15 Not K.
16 <YYLYA->.

12.11/6 ud ham-čim[2] rāy was kēš ud wurrōyišn ī [K43_145v] abārōn andar gēhān rawāg[3] kerd ∵

12.12/7 ud mardōmān[4] nē dānist ī kār ud kerbag rāy harw kas ān wēš[5] wurrōyēd ud pad weh dārēd ī-š hammōzišn pad kēš abar būd[6] estēd ∵

12.13/8 ud pad nāmčišt ān kēš pādyāwandtar kē-š pādixšāyīh abāg bawēd ∵

12.14/9 bē ān ēk xwadāyīh ud pādixšāyīh ī[7] Wištāsp šāhān šāh

12.15 kē-š dēn[8] drīst ud rāst ī pad gōwišn dādār Ohrmazd abē-gumānīh[9] ud ēwarīhā dānist rāy az ēw-tāg Zarduxšt ī Spitāmān[10] frāz padīrift[11]

12.16 kē harw ēwēnag xīr ī gētīy ud mēnōy az dēn ī weh[12] ī mazdēsnān rōšn ud[13] gōwizār ud a-gumān paydāgīhēd

12.17/10 ēg-iš ēč wurrōyišn nēst kē-š xīr ī gētīy ud mēnōy ēdōn gōwizār ud rōšn padiš šāyēd ayāftan ud dānistan[14]

12.18 bē wēš wiyuftagīh rāy āγištag ud pēčīdag ōwōn hēnd kū-šān gōwišn ī bun ō mayān ud mayān ō frazām abēr a-homānāg ∵

MX.13

13.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī [K43_145v end, next 155r] xrad kū

13.2 panāh kadām darbušttar

13.3 ud dōst kadām (weh)

13.4 ud nām-burdār[15] kadām weh

13.5 ud rāmišn-ayār kadām weh

13.6 ud xwāstag kadām xwaštar

13.7 ud rāmišn ī az harw rāmišn[16] frāztom kadām ∵

13.8/2 mēnōy ī xrad passox kerd kū

13.9 panāh yazd darbušttar

---

1 K, A. <mlt->.
2 T <hymwsn'>.
3 K <lb'k>.
4 K <ANŠ->.
5 K, Paz. *vāš*; A. <kyš>.
6 K, A. <bwt'>.
7 K + f.st. <~~wšt'yyt~~>.
8 A. + y.
9 K, A. <'p̄'gw->.
10 K <yyyp̄'mtm'n>.
11 K, A. <-WNt'>.
12 Not K.
13 Not A.
14 A.; K <-yyt'>.
15 A. <n'm->.
16 Paz.; T dōst ī az dōst.

13.10 ud dōst brād[1] ī nēk weh

13.11 ud nām-burdār frazend ī nēk ī dēn-burdār weh

13.12 ud rāmišn-ayār zan ī nēk ī hu-xēm weh

13.13 ud xwāstag ān weh ud xwaštar ī az frārōnīh handōxt estēd ud abāg kār ud kerbag xwarēd ud dārēd

13.14 ud rāmišn ī az harw rāmišn frāztar tan-drīstīh ud abē-bīmīh[2] ud hu-srawīh ud ahlāyīh weh ∵

MX.14

14.1/2 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad kū

14.2 driyōšīh weh ayāb tuwāngarīh (ayāb pādixšāyīh) ∵

14.3/2 mēnōy ī xrad passox kerd kū

14.4 driyōšīh ī pad frārōnīh weh kū tuwāngarīh ī az xīr ī kasān ∵

14.5/3 čē guft estēd kū

14.6 ōy ī driyōštom ud armēštom kas hamē ka-š menišn ud gōwišn ud kunišn frārōn ud pad kār ī yazdān dārēd az harw kār ud kerbag ī mardōmān[3] andar gēhān kunēnd[4] ōy-iz dādīhā bahr andar bawēd ∵

14.7/4 ud ōy-iz ī tuwāngar ī was-xwāstag mard ka xwāstag nē az frārōnīh kerd estēd ka pad kār ud kerbag ud ahlawdād uzēnag kunēd[5] ēg-iš kerbag xwēš nē bawēd

14.8 čē kerbag ōy xwēš kē aziš appurd estēd ∵

14.9/5 bē[6] ōy ī was-xwāstag[7] mard[8] kē-š az frārōn-tuxšāgīh handōxt estēd ud abāg kār ud kerbag ud rāmišn xwarēd ud dārēd (ān-iz) aziš weh nēst

14.10/6 čē ān pad pahlom abāyēd dāštan ∵

14.11 (bē ōy ī was-xwāstag mard kē-š xwāstag az frārōn-tuxšāgīh handōxt estēd ud abāg kār ud kerbag ud rāmišn xwarēd ud dārēd ān meh ud weh pahlomtar ∵)

14.12/7 ud ān-iz ī pādixšāyīh[9] rāy gōwēnd kū

14.13 kē pad deh-ēw hu-pādixšāyīh weh kū kē pad kišwar-ēw duš-pādixšāyīh

14.14 čē dādār Ohrmazd pānagīh-kardārīh ī dāmān rāy hu-pādixšāyīh dād

14.15 ud Ahrimen ī druwand duš-pādixšāyīh pad petyārag ī hu-pādixšāyīh dād estēd ∵

---

1 A. <bl't'>.
2 A. <'p'bymyh>.
3 A. <mlt->.
4 A. <-x2y>.
5 A. <-WNyt>.
6 Paz. *u*.
7 A. <ws->.
8 Not Paz.
9 A. <ŠL->.

14.16/8 hu-pādixšāyīh ān bawēd kē šahr ābādān ud driyōšān abē-must[1]
dād ud ēwēn ī rāst dārēd ud framāyēd[2]

14.17 ud dād ud ēwēn ī abārōn spōzēd

14.18 ud āb ud ātaxš xūb (dārēd)

14.19 ud pad ēwēn ēzišn ī yazdān ud kār ud kerbag pad rawāg dārēd

14.20 ud driyōšān ayārōmandīh ud ǰādag-gōwīh kunēd[3]

14.21 ud dēn ī weh ī mazdēsnān rāy tan ud ān-iz ī xwēš gyān abespārēd ∵

14.22/9 ud agar ast kas kē az rāh ī yazdān bē estēd ēg-iš wirāyišn padiš kerdan framāyēd

14.23 u-š griftār kunēd ud abāz ō rāh ī yazdān āwarēd

14.24 ud az xwāstag ī-š ast bahr ī yazdān ud arzānīgān ud kerbag[4] driyōšān bē baxšēd

14.25 ud tan ruwān rāy bē abespārēd

14.26/10 hu-pādixšāy[5] ī pad ān ēwēnāg ham-tāg yazdān ud amahrspandān guft estēd ∵

14.27/11 duš-pādixšāyīh[6] ān bawēd

14.28 kē dād ud ēwēn ud ristag[7] rāst ud frārōn wišōbēd

14.29 ud stahm ud appar ud a-dādestānīh andar kār dārēd

14.30 xīr ī mēnōy wišōbēd

14.31 ud kār ud kerbag pad āz wēš dārēd

14.32 ud kerbakkar mardōm[8] az kerbag kerdan abāz dārēd

14.33 ud pad-iš wizēnd-kardār bawēd ∵

14.34/12 u-š hāmōyēn[9] handāzišn ō tan ī xwēš

14.35 ud ārāyišn ī xīr ī gētīy[10]

14.36 ud hangadīh ud burzišn ī wattarān[11]

14.37 ud zanišn ud āwēnišn ī wehān

14.38 ud abesīhišn[12] ī driyōšān ∵

---

1 A. <’p̄’m->.
2 A. <-yyt> +.
3 A. <-WNyt'> 2x.
4 A. + w; Skt. *puṇyāya*.
5 A., Paz., Skt *su-rājā*; T -īh.
6 Skt. *duṣṭa-rājyaṃ*.
7 A. <l’yytk'>; Skt *ācāraṃ*.
8 A. <ANŠ->.
9 A. <hym->.
10 A. <-t’’>.
11 T <YYLŠ->.
12 A. <’p̄yyhyšn'>.

14.39/13 duš-pādixšāy[1] ī pad ān ēwēnāg ham-tāg Ahrimen ud dēwān guft estēd ∵

MX.15

15.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad kū

15.2 az xwarišn ī mardōmān[2] xwarēnd ud wastarg ī mardōmān pāymōzēnd kadām arzōmandtar ud weh ∵

15.3/2 mēnōy ī xrad passox kerd kū

15.4 az xwarišn ī mardōmān xwarēnd šīr ī gōspandān weh dād estēd ∵

15.5/3 čē mardōm ud čahār-pāy[3] kē az mādar[4] bē zāyēnd tā ān ī ka-šān xwarišn (tuwān) xward ēg-išān rōyišn ud parwārišn[5] az šīr

15.6 ud pad šīr weh šāyēnd zīyistan ∵

15.7/4 ud agar mardōm ka az šīr ī mādar[6] abāz kunēnd[7] bē ō šīr ī gōspandān hammōzišn kunēnd

15.8 ēg-išān nān[8] pad kār andar nē abāyēd ∵

15.95 čē paydāg kū

15.10 mardōm[9] ī pad Arzah[10] ud Sawah ud Fradadafš[11] ud Widadafš[12] ud Waurubaršt[13] Waurǔaršt hēnd xwarišn pēm ī gōspandān ud gāwān

15.11 anīy[14] xwarišn nē xwarēnd ∵

15.12/6 ud ōy[15] pēm-xwarišn mardōm[16] tan drīsttar ud zōrōmandtar ud zāyišn-iz ī frazendān abē-wizendtar[17] bawēd ∵

15.13/7 ud az ǰōrdāyān gandum[18] meh ud weh guft estēd

15.14 čē rad ī ǰōrdāyān ast

15.15 ud az-iz Abestāg ēg-iš nām pad radīh ī ǰōrdāyān paydāg ∵

---

1 A.; Skt *ku-rājā*; T <-'yh>.
2 A. <mlt-> +.
3 A. <c'lp'y>.
4 A. <AMYtl>.
5 T; Paz. *paruuarišn*.
6 A. <m'tl>.
7 A. <-WNd>, Paz. *kunəṇd* 2x.
8 A. <LHMAy>.
9 A. <ANŠ->.
10 A. <'lz'y>.
11 A. <ply'p̄š>.
12 A. <wyy-'p̄š>.
13 A. <w'wlw- 2>.
14 A. <AHRN>.
15 A. + y.
16 A. <ANŠ->.
17 A. <'p̄'w->.
18 T <Hs> (for <Hg> A.).

15.16/8 ud az mēwag xormāy[1] ud angūr[2] meh ud weh guft estēd ∵

15.17/9 ud ka nān[3] nē mad estēd mēwag rāy drōn abāyēd yaštan

15.18 ud ka mēwag xormāy ayāb angūr[4] yašt harw mēwag pādixšāy[5] xwardan

15.19 ud ka ān nē mad estēd ān mēwag abāyēd xwardan ī yašt estēd ∵

15.20/10 may[6] rāy paydāg kū gōhr ī nēk ud wad pad may[7] pad paydāgīh šāyēd madan ∵

15.21/11 wehīh[8] ī mard andar xešm ud xrad ī mard andar abārōnīh-hangēz[9] waran (paydāgīhēd) ∵

15.22/12 čē kē xešm aweštābēd u-š xwēš tan wirāstan tuwān pad wehīh

15.23 ud kē waran aweštābēd u-š xwēš tan wirāstan tuwān pad xrad

15.24 ud kē may[10] aweštābēd u-š xwēš tan wirāstan tuwān pad gōhr

15.25 pad wizōstan[11] nē abāyēd ∵

15.26/13 čē ōy ī nēk-gōhr mard ī ka may xwarēd ēdōn homānāg čiyōn ǰāmag-ēw[12] ī zarrēn[13] ud sēmēn ī and-čand wēš abrōzēnd[14] pāktar[15] ud rōšntar bawēd

15.27 ud menišn ud gōwišn ud kunišn frārōntar dārēd

15.28 ud andar zan ud frazend ud hamahlān ud dōstān[16] čarbtar ud šīrēntar bawēd

15.29 (ud pad harw kār ud kerbag tuxšāgtar bawēd ∵)

15.30/14 ud ōy ī wad-gōhr[17] mard ī ka may xwarēd xwēš tan az paymān frāy[18] menēd ud dārēd

15.31 ud abāg hamahlān nibard barēd[19] ud čērīh nimāyēd ud afsōs ud riyahrīh kunēd[20]

15.32 ud weh mardōm[1] tar kunēd[2]

---

1 A. <Tg>.
2 A. <KLMA> (= raz?).
3 A. <LHMA>.
4 A. <'nywl>.
5 A. <hš'>.
6 A. <HS> in marg. in red ink. p.m.?
7 A. <ms ywhl>.
8 T <ŠPYL>.
9 T w +.
10 A. <HS>.
11 A. <wcyytn'>, Paz. *vazōstan*, Slt. *parīkṣaṇena*.
12 A. ǰāmag; Paz. *jāma ə*.
13 A. <zlyn>.
14 A. (Paz.) abrōzēnd; T -ēnēnd.
15 A. <Yky'tl>.
16 A.; Paz. *dōstą̄n*, Skt *mitreṣu*; T dōsttar.
17 A. <wt->.
18 A. <pl'D>.
19 A. <-WNyt>.
20 A. <-WNyt>.

15.33 ud zan ud frazend ud mizdwar[3] ud bandag[4] ud paristār ī xwēš bēšēd

15.34 ud xwaran[5] ī wehān wišōbēd

15.35 ud āštīh bē barēd[6] ud an-āštīh (andar) āwarēd ∵

15.36/15 bē harw kas pad paymān xwardan ī may ōšyār abāyēd būdan ∵

15.37/16 čē az paymān xwardan ī may ēn and nēkīh aw-iš rasēd

15.38 čē xwarišn gugārēd

15.39 ud ātaxš abrōzēd

15.40 ud ōš ud wīr ud tōm ud xōn abzāyēd

15.41 ud bēš spōzēd

15.42 ud gōnag abrōzēd

15.43 ud tis ī frāmušt ayād kunēd[7]

15.44 ud wehīh pad menišn gāh gīrēd

15.45 ud wēnišn ī čašm ud āšnawišn[8] ī gōš ud guftārīh ī uzwān abzāyēd

15.46 ud kār ī kerdan ud rāyēnīdan abāyēd rawāgtar bawēd

15.47 ud pad bālišn-gāh[9] xwaš xufsēd ud sabuk āxēzēd

15.48 u-š ān bahrag rāy hu-srawīh ō tan ud ahlāyīh ō ruwān ud passand-iz ī wehān (wēš abzāyēd ud)[10] abar rasēd ∵

15.49/17 ud kē may[11] frāy[12] az paymān xwarēd ēn and āhōg padiš paydāg bawēd ∵

15.50/18 čē-š xrad ud ōš ud wīr ud tōm ud xōn kāhēd

15.51 ud ǰagar wināhēd ud wēmārīh handōzēd

15.52 ud gōnag wardēnēd

15.53 ud zōr ud pattūgīh kāhēd

15.54 ud namāz ud stāyišn ī yazdān framušt bawēd

15.55 ud wēnišn ī čašm ud ud āšnawišn[13] ī gōš ud guftārīh ī uzwān kem[14] bawēd

---

1 A. <mlt->.
2 A. <-WNyt>.
3 A. <mzywbl>; not Paz., Skt.
4 A. <bwnYk>.
5 A. <hwln">.
6 A. <-WNyt>.
7 A. <-WNyt>.
8 A. <OŠM->.
9 A.; T <b'y'n>; Paz *xᵛaftan.gāh*; Skt *śayana-kāle*.
10 Paz. + *vāš aβazāīţ*; Skt *ādhikaṃ pravarddhayati*.
11 A. <ms>.
12 A. <pl'D>.
13 A. <OŠM->.
14 A. <kym>.

15.56 ud Hordad ud Amurdad bēšēd

15.57 ud būšāsp-kāmag warzēd

15.58 u-š ān ī guftan ud kerdan abāyēd a-kerd mānēd

15.59 ud pad dušwārīh xufsēd ud a-xwašīhā āxēzēd

15.60 ud ān bahrag rāy xwēš tan ud zan ud frazend ud dōst ud xwēšāwand bēšīd ud duš-rām[1]

15.61 ud must-abarmānd ud dušmen šād[2]

15.62 ud yazdān az-iš nē hušnūd

15.63 u-š dusrawīh ō tan ud druwandīh ō ruwān rasēd ∵

15.64/19 ud az paymōzan ī mardōmān[3] dārēnd[4] pad tan parnīgān ud pad ruwān pambag weh ∵

15.65/20 ēd rāy čē parnīgān az xrafstar bawēd

15.66 ud pambag parwarišn az āb ud rōyišn az zamīg

ud pad xīr ī ruwān meh ud weh ud arzōmandtar guft estēd ∵

MX.16

16.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad kū

16.2 kadām ān šādīh ī az duš-rāmīh wattar ∵

16.3/2 mēnōy ī xrad passox kerd kū

16.4 kē xwāstag az bazag handōxt estēd u-š padiš šād bawēd ēg-iš ān šādīh az duš-rāmīh wattar ∵

MX.17

17.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad kū

17.2 čē rāy mardōmān ēn čahār[5] tis ī-šān pad daxšag[6] wēš abāyēd menīdan[7] ēn kemtar[8] menēnd

17.3 wardišnīgīh ī tis ī gētīy[9] ud margīh ī tan ud āmār ī ruwān ud bīm ī dōšox ∵

17.4/2 mēnōy ī xrad passox kerd kū

17.5 wiyābānīh ī Āz dēw ud a-hunsandīh rāy ∵

MX.18

---

1 Skt. *gotriṇaśca pīḍitā viśāditāḥ*.

2 A.; T šāyēd; Paz. *šāṯ*; Skt. *ripavaśca sānandāḥ*.

3 A. <ANŠ->.

4 T; A. paymōzēnd; Paz. *paṯmōžəṇd dārəṇd* and sim.; Skt *prāvr̥ṇanti*.

5 A. <ALBA>.

6 Skt *cittena*.

7 T <HWEm>(?).

8 A. <kymtl>.

9 A. <-t’’>.

18.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad kū

18.2 pad bīm ud mihōxt zīyistan wattar ayāb margīh ∵

18.3/2 mēnōy ī xrad passox kerd kū

18.4 pad bīm ud mihōxt zīyistan az margīh wattar ∵

18.5/3 čē harw kas zīndagīh rāmišn ud xwašīh ī gētīy[1] rāy abāyēd

18.6 ud ka-š rāmišn xwašīh ī gētīy nēst u-š bīm ud mihōxt-iz abāg az margīh wattar guft estēd ∵

MX.19

19.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad kū

19.2 pad pādixšāyān tis-ēw čē sūdīmandtar[2] ud čē ziyāngārtar ∵

19.3/2 mēnōy ī xrad passox kerd

19.4 kū pādixšāyān rāy tis-ēw ham-pursagīh ī abāg dānagān ud wehān sūdōmandtar[3]

19.5 u-šān[4] gōwišn ud ham-pursagīh ī abāg spazgān ud 2-saxwanān ziyāngārtar ∵

MX.20

20.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad kū

20.2 gētīy-ārāy[5] ud mēnoy-wišōb mard frazām čē ∵

20.3/2 ud ōy ī afsōsgar mard frazām čē ∵

20.4-6/3-5 ud (ōy ī) a-xwēškār ud kēnwar ud aǰgahān mard frazām čē ∵

20.7/6 ud mihōxt-menišn frazām čē ∵

20.8/7 ud tar-menišn frazām čē ∵

20.9/8 mēnōy ī xrad passox kerd kū

20.10 ōy ī gētīy-ārāy ud mēnōy-wišōb mard andar pādifrāh[6] ī sidōš ēdōn tabāhīhēd čiyōn ātaxš ī waxšendag ka-š āb abar rasēd ∵

20.11-12/9 ud ōy ī afsōsgar mard pad tan ud ruwān xwarrah nē bawēd ud harw bār ka zafar abāz kunēd[7] ēg-iš druwandīh abzāyēd ∵[1]

---

1 A, <-t''> +.
2 A., Paz. *sūdmandtar*.
3 A.; Paz. *sūdmandtar*.
4 A. w +.
5 A. <-l'D> 2x.
6 T <p't'pl's>.
7 A. <-WNyt'>.

20.13-14/10 u-š harw druz pad tan ēdōn mehmān bawēnd kū-š ēč wehīh[2] ō tan nē hilēnd[3]
ud wehān riyahrīh[4] ud wattarān stāyišn kunēd[5] ∵

20.15/11 u-š pad gētīy tan dusraw ud mēnōy ruwān druwand bawēd ∵

20.16/12 u-š andar dōšox pādifrāh[6] kerdan rāy bē ōy (druz) ī afsōsgar abespārēnd

20.17 ud ōy druz pad harw pādifrāh[7] afsōsīh[8] ud riyahrīh[9] ēd padiš kunēd[10] ∵

20.18/13 ud ōy ī a-xwēškār mard ǰud-iz az druwandīh was ka pad gētīy (anāgīh ud) margīh abar rasēd
u-š az (ān) did xwaš[11] zāyēd[12] ∵

20.19/14 ud ōy ī kēnwar mard puhl ī pad ruwān garāntar kū abārīg druwandān ī pad dōšox ∵

20.20-21/15 ēd rāy čē kēn pad paywand rawēd
ud harw wināh wirāstan weh šāyēd kū kēn ∵

20.22-23/16 čē kēn pad paywand bē mānēd
ud ast ī ka tā fraškerd paywandēd ∵

20.24-26/17 čē az abēzag dēn rōšn paydāg kū
an-ērīh ī Hrōmāyīgān[13] ud Turkān-iz (abāg) Ērānagān bun az ān kēn būd[14] ī-šān pad ōzadan ī Ēriǰ zād[15]
ud tā fraškerd hamē paywandēd ∵

20.27/18 ud ōy ī aǰgahān[16] mard an-arzānīgtom az mardōmān[17] guft estēd ∵

20.28-29/19 čē (az ēn)[18] dēn paydāg kū
dādār Ohrmazd ōy ī aǰgahān[19] mardōm[1] rāy ǰōrdāg nē brēhēnīd ∵

---

1 T then: §§18. 27-33, 19-26, 34-44, 11-17.
2 A. <wyhyh>.
3 A. <-x2y>.
4 A <lš'l->.
5 A. <-WNyt'>, Paz. *kunəŧ*, Skt *karoti*.
6 T <p't'pl'y>.
7 T <p't'pl'D>.
8 T <-swyyy**h**>.
9 T <ly'hl-1>.
10 A. <-WNyt'>, Paz. *kunəŧ*, Skt *vidadhāti*.
11 A. <hwš>, Paz *xáš*.
12 Skt. *tasya tasmāŧ dvitīyam sukhaṃ jāyate*.
13 A. <-m'-yk'n>.
14 A., Paz *būŧ*, Skt *sa.,bhūtā*; T. <šwt'>.
15 A., Paz. *zāŧ*, Skt *saṃjātaḥ*; T <ZLYTWNt>.
16 A. <'šgyh'n'>.
17 A. <mlt->.
18 Paz., Skt.
19 A., Paz., Skt.; T <'šy'yyl>.

20.30/20 ud ōy ī aǰgahān[2] mardōm[3] rāy ēg-iš tis pad (zīyišn) dāšn[4] ud ahlawdād nē dahišn

20.31 u-š aspinǰ ud padīriftārīh[5] nē kunišn[6] ∵

20.32/21 ēd rāy čē az xwarišn ī mardōm[7] ī aǰgahān[8] xwarēd (az abārōnīh ud a-dādestānīh xwarēd) ∵

20.33/22 u-š aǰgahānīh[9] ud a-dādestān-xwarišnīh rāy ēg-iš tan dusraw ud ruwān druwand bawēd ∵

20.34/23 ud ōy ī mihōxt-menišn mard pad[10] wehān ēdōn warōmand čiyōn pad wattarān

20.35 ud pad xīr ī mēnōy ud gētīy ud pad-iz ēzišn ud azbāyišn ud[11] paristišn ī yazdān warōmand ∵

20.36/24 u-š ān[12] bahrag rāy yazdān ud amahrspandān ēzišn ud azbāyišn ī kunēd[13] kem[14] padīrēnd[15]

20.37 ud āyaft-iz[16] ī xwāhēd awiš kem dahēnd

20.38 ud pad dahān ī wehān hamwār[17] dusraw

20.39 u-š ruwān druwand bawēd ∵

20.40/25 ud ōy ī tar-menišn mard dōst andak u-š dušmen was

20.41 ud dāšn-iz ī ō kas dahēd ud ēzišn-iz ī yazdān rāy kunēd[18] ud tar-menišnīh[19] rāy kem padīrēnd[20]

20.42 ud āyaft-iz[21] ī xwāhēd awiš kem dahēnd.

20.43/26 u-š andar dōšox pādifrāh ī pad ruwān kerdan rāy ō druz ī tar-menišnīh abēspārēnd

20.44 ud druz ī tar-menišnīh gōnag gōnag pādifrāh padiš kunēd ud nē āsāyēd[22] ∵

MX.21

21.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad kū

---

1 A. <mlt->.
2 A. <'šyyh'n'>.
3 A. <ANŠ->.
4 Skt *jīvana-dānaṃ*.
5 A. <-WNt'lyh>.
6 A. <-WNšn'>.
7 A. <ANŠ->.
8 A. <'šyyh'n'>.
9 A. <'šyyh'nyh>.
10 T 2x.
11 T + y.
12 T + <yD>.
13 A. <-WNyt'>.
14 A. <kym> +.
15 A. <-x2y>.
16 A. <'y'p̄tc>.
17 A., Skt *sarvavāraṃ*; T <'hm'l>.
18 A. <-WNyt'> 2x.
19 T <tlm'nyh>.
20 A. <-x2y>.
21 A. <'y'p̄tc>.
22 T <'yyy'yt>; A. <'yy'yhyt>, Paz. *āsāihāẓ*.

21.2 pad tuxšāgīh xīr ud xwāstag ī gētīy ō xwēš šāyēd kerdan ayāb nē ∵

21.3/2 mēnōy ī xrad passox kerd kū

21.4 pad tuxšāgīh ān nēkīh ī nē brēhēnīd estēd ō xwēš kerdan nē šāyēd

21.5 bē ān ī brēhēnīd estēd tuxšāgīh rāy ahīy bē rasēd ∵

21.6/3 bē tuxšāgīh ka-š yazdān[1] nē abāg pad gētīy abē-bar
bē pas-iz[2] pad mēnōy ō frayād rasēd ud pad tarāzūg abzāyēd ∵

MX.22

22.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad kū

22.2 pad xrad ud dānāgīh abāg brēh kōxšīdan[3] šāyēd ayāb nē ∵

22.3/2 mēnōy ī xrad passox kerd

22.4 kū abāg-iz tagīgīh ud zōrōmandīh ī xrad ud dānāgīh pas-iz abāg brēh kōxšīdan nē šāyēd ∵

22.5/3 čē ka brēhēnišn pad nēkīh ayāb ǰuttarīh[4] frāz rasēd dānāg pad kār wiyābān bawēd ud duš-āgāh (pad) kār āgāh[5] (bawēd)

22.6 ud wad-dil[6] dilērtar[7] ud dilērtar[8] wad-dil (bawēd)

22.7 ud tuxšāg (aǰgahān ud) aǰgahān[9] tuxšāg bawēd[10] ∵

22.8/4 ēdōn čiyōn pad ān tis ī brēhēnīd estēd wihānag[11] padiš andar āyēd

22.9 ud abārīg harw tis bē spōzēd ∵

MX.23

23.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad kū

23.2 āyaft-xwāstārīh[12] ud kerbag-warzīdārīh ud arzānīgīh rāy yazdān ō mardōmān[13] did-iz[14] tis baxšēnd ayāb nē ∵

---

1 A., Paz., Skt; T <ym'n'>.
2 A. <AHLyc>.
3 A., Paz.; T <kwš->.
4 T; A. <YYLYtlyh>; Paz. also *jatarī*; Skt *śubhena atha aśubhena*.
5 Skt *kārya-jñātā*.
6 A. <wtdyl>.
7 Paz. *dilərtar*; T <YYLYtl>.
8 A. <ylytl> (2x).
9 A. <'šyyh'n'>.
10 A., Paz., Skt.; T <WAYWNyt>.
11 A. bah-.
12 A. <'y'p̄t'->.
13 A. <ANŠ->.
14 A. <TWYyc> 2x.

23.3/2 mēnōy ī xrad passox kerd

23.4/3 kū baxšēnd ∵

23.5 čē ēdōn čiyōn gōwēnd kū baxt ud baγōbaxt[1] ∵

23.6 ēg baxt[2] ān bawēd ī az fradomīh baxt estēd

23.7 ud baγōbaxt ān ī did-iz baxšēnd ∵

23.8 bē yazdān ān baxšišn[3] ēd rāy kem[4] kunēnd[5] ud pad mēnōy (kem) paydāgēnēnd[6]

čē Ahrimen-iz ī druwand pad ān wihānag[7] pad nērōg ī 7 abāxtar xwāstag ud abārīg-iz harw nēkīh ī gētīy az wehān ud arzānīgan apparēd[8] ud ō wattarān ud an-arzānīgān abērtar baxšēd[9] ∵

MX.24

24.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad kū

24.2 az tuwāngarān[10] kē driyōštar ud az driyōšān kē tuwāngartar ∵

24.3/2 mēnōy ī xrad passox kerd kū

24.4-5 az tuwāngarān ōy driyōštar kē pad ān ī-š ast nē hunsand

ud wēš būdan ī tis rāy tīmār barēd[11] ∵

24.6-7/3 ud az driyōšān ōy ī tuwāngartar kē pad ān ī mad estēd hunsand

ud wēš būdan ī tis rāy nē handēšēd ∵

MX.25

25.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad kū

25.2 kōr-čašm wattar ayāb kōr-dil ∵

25.3/2 ud duš-āgāh wattar ayāb wad-xēm ∵

25.4/3 mēnōy ī xrad passox kerd kū

25.5 ōy ī kōr-čašm ka-š šnāsīh ī pad tis ast ud hammōzišn kunēd[12] pad drīst-čašm dārišn ∵

25.6/4 ud ōy ī drīst-čašm ka-š dānišn šnāsīh ī (tis) nēst ud ān-iz ī-š hammōzēnd nē padīrēd[1]

---

1 A <b'yw-> 2x.
2 A, Paz.; T <-WNd>.
3 A. <HLK->.
4 A. <kym>.
5 A. <WNd>.
6 A. <-kynd>.
7 A. <bh->.
8 T <-WNd>.
9 T <-WNd>.
10 Paz. *tuą̈garą̈n*; T tuwānīgān.
11 A. <-WNyt>.
12 A. <-WNyt>.

ēg ān (az)-iz kōr-čašm wattar ∵

25.7/5 ud duš-xēm kem wattar kū duš-āgāh ∵

25.8/6 čē duš-xēm ǰud az dādestān az kas tis bē stadan[2] nē tuwān

25.9 ud duš-āgāh mard ēg-iš hāmōyēn[3] kāmag[4] ō stahm ud appar ∵

25.10/7 ōy ī duš-āgāh rāy paydāg kū ǰud az brēhēnīšn az nōg xwaš[5] zāyēd ∵

MX.26

26.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad kū

26.2-3 čē rāy mardōm[6] ī az Gayōmard ud ān-iz ī az Hōšang ī pēšdād xwadāyān ud dahībedān ī tā ō Wištāsp ī šāhān šāh ēdōn kām-kardār[7] būd hēnd

ī-šān[8] az (yazdān) nēkīh wēš windād[9] ∵

26.4/2 ud frayist[10] ān ī andar yazdān anespās būd hēnd

26.5 ud ast-iz kē abēr an-espās ud mihrōdruǰ[11] ud wināhgār būd hēnd ∵

26.6/3 ēg awēšān ǰud ǰud čē nēkīh rāy dād hēnd

26.7 u-šān bar ud sūd az-iš čē raft ∵

26.8/4 mēnōy ī xrad passox kerd kū

26.9 ān ī awēšān rāy pad nēkīh ayāb pad ǰuttarīh pursē[12] āgāh bāš ud bē dān ∵

26.10/5 čē kār ī gēhān hāmōyēn pad brēh ud zamānag ud wizīr ī brīn rawēd ī xwad ast Zurwān ī pādixšā ud dagrand-xwadāy[13] ∵

26.11/6 čiyōn andar āwām āwām ō harw kē rāy baxt estēd čiyōn ān ī abāyēd madan abar rasēd ∵

26.12/7 čiyōn az-iz ham-paywand ī awēšān pēšēnīgān ī widerdag paydāg kū

26.13 abdom ān nēkīh ī az awēšān ō dāmān ī Ohrmazd abāyēd madan bē mad ∵

26.14/8 čē az Gayōmard sūd ēn būd (kū)

26.15 fradom ōzadan ī Arzūr ud abespārag kerdan ī tan ī xwēš meh-dādestānīhā[14] ō Ahrimen ∵

---

1 A. <-WNyt>.
2 A. <-WNtn'>.
3 A. <hym->.
4 A.; T <k'm w>.
5 A. <'wš>.
6 A. <ANŠ->.
7 Paz., Skt *kāma-kāriṇaḥ*; A. "better" kāmag-widār.
8 A. u-šān, Paz.
9 A. <HŠK->.
10 A. <pl'yyt>.
11 A. <mtr''wdlwc>.
12 A <pwryy-yD>.
13 A. <dylng->.
14 A.; T <-nyhyh>.

26.16/9 ud didīgar sūd ēn būd kū

26.17 mardōm[1] ud hamāg frawahr ī fraškerd-kardārān (ahlawān) narān ud nāyrīgān[2] az tan ī ōy dād ∵

26.18/10 ud sidīgar ēn (sūd) kū

ayōxšust-iz az tan ī ōy dād ud brēhēnīd ∵

26.19/11 ud az Hōšang ī pēšdād sūd ēn būd kū

26.20 3 bahr dēw ī māzandar[3] ī gēhān-marnǰēnīdār 2 bahr bē ōzad ∵

25.21/12 ud az Tahmōraf[4] hu-rust sūd ēn būd

26.22 kū-š gizistag Ganāy ī druwand 30 sāl pad bārag dāšt

26.23 ud 7 ēwēnag nibēg ī dibīrīh[5] ī ōy druwand pad nigān dāšt bē ō paydāgīh āwurd ∵

25.24/13 ud az hu-ramag ǰamšēd ī Wiwanghān[6] sūd ēn būd

26.25 kū-š 600[7] sāl (ud 6 māh 16 rōz) a-margīh pad hāmōyēn[8] dām ud dahišn ī dādār Ohrmazd bē winnārd

26.26 ud a-dard ud a-zarmān ud -apetyārag kerd hēnd ∵

26.27-28/14 ud didīgar ēn (sūd) kū-š war ī ǰamkard kerd

ī ka ān wārān ī Malkūsān bawēd čiyōn pad dēn paydāg kū mardōm[9] ud abārīg dām ud dahišn ī Ohrmazd ī xwadāy frayist[10] ān ī bē abesīhēd

26.29-31 ud pas ān war ī ǰamkard dar bē wišīhēd[11]

ud mardōmān[12] ud gōspandān ud abārīg dām ud dahišn ī dādār Ohrmazd az ān war bē āyēnd

ud gēhān abāz ārāyēnd ∵

26.32/15 ud sidīgar (ēn sūd)

26.33 ka-š[13] paymān ī gētīyīg ī ōy duš-dānāg druwand (ī Ahrimen) ōbārd estād ā-š az aškom abāz āwurd ∵

26.33a/16 čahārom (ēn sūd) ka-š[14] gōspand pad guharīg ī pīl ō dēwān[15] nē dād ∵

---

1 A. <ANŠ->.
2 A. <n'l->.
3 A. <m'cnyl>.
4 A. <thmwlyt'>.
5 A. <dpywryh>.
6 A. <wywngh'n>.
7 T <300>(?).
8 A. <hym->.
9 A. <ANŠ->.
10 A. <pl'yyt>.
11 A. <-TWNyt>.
12 A. <ANŠ->.
13 T; A kū.
14 T; A. kū-š.
15 A. <ŠA'n>.

26.34/17 ud az Azīdahāg ī Bēwar-asp ud gizistag Frāsiyāg ī Tūr sūd ēn būd kū

26.35 agar xwadāyīh ō Bēwar-asp ud Frāsiyāg nē mad hē[1] ēg gizistag Ganāy-Mēnōy ān xwadāyīh bē ō Xešm dād hē

26.36 ud ka bē ō Xešm mad hē tā ristāxēz ud tan ī pasēn nē šāyist hē[2] az-iš bē stadan[3]

26.37 ēd rāy čē-š tanōmandīh nēst ∵

26.38/18 ud az Frēdōn sūd ēn būd

26.39 čiyōn zad ud bast[4] ī Azīdahāg Bēwar-asp ī ēdōn garān-wināh ∵

26.40/19 u-š anīz[5] was Māzandar[6] dēw zad[7] ud az kišwar ī Xwanīrah bē kerd ∵

26.41/20 ud az Mānuščihr sūd ēn būd

26.42 kū-š Salm ud Tūz pad kēn ī Ērīǰ ī-š niyāg būd (bē ōzad[8])

26.43 ud az petyāragīh ī gēhān abāz dāšt

26.44 ud az zamīg Padišxwārgar[9] tā bun ī Gūzag čiyōn Frāsiyāg[10] grift estād pad paymān az Frāsiyāg abāz stad[11] ud ō xwēšīh ī Ērān šahr āwurd

26.44[a] ud abzūdan ī zrēy[12] ī Kiyānsīy[13] čiyōn Frāsiyāg bē spurd[14] u-š āb aziš bē kerd ∵

26.45/21 ud az Kay-Kawād sūd ēn būd kū

26.46 andar yazdān spāsdār būd ∵

26.47 u-š xwadāyīh xūb kerd

26.48/22 ud paywand ud tōhmag ī kayān az ōy abāz raft ∵

26.49/23 ud az Sām[15] sūd ēn [K43_155r] būd

---

1 A.; T <HWE't-yD>.
2 T.; A. <HWE''t>.
3 A. <-WNtn'>.
4 T <-WNyyt'>; A. <-tn' ... -WNyytn'>.
5 A. <AHRNc>.
6 A. <m'znyl>.
7 A. <zt'>.
8 Paz. *aβazaṯ*; A. *<MHYTWNT>.
9 A. <ptyšhwlgl>.
10 A. <pl'yyy''k'> 3x.
11 A. <-WNt>.
12 A. <zl'D>.
13 A. <k'nyy'y>.
14 A. <yypl't'>.
15 A. <s''m>.

26.50 kū-š mār ī srūwar[1] ud gurg ī kabōd kē Pašan-iz[2] xwānēnd ud dēw ī ābīg[3] Gandarw[4] ud murw[5] ī kamag ud dēw ī wiyābānīg[6] bē ōzad

26.51 ud anīz[7] was kār ī wazurg ud arzōmand[8] kerd

26.52 ud was petyārag az gēhān abāz dāšt

26.53 ī ka frayist[9] az awēšān petyāragān ēk abāz mānd hē ristāxēz[10] ud tan ī pasēn kerdan nē šāyist hē ∵

26.54/24 ud az Kāy-Us sūd ēn būd

26.55 čiyōn (Kay) Siyāwaxš az tan ī ōy brēhēnīd

26.56 ud[11] anīz[12] was kardagān aziš raft ∵

26.57/25 ud az Siyāwaxš sūd ēn būd

26.58 čiyōn zāyišn ī Kay-Husrōy[13] ud kerdan ī Kang-diz ∵

26.59/26 ud az Kay-Husrōy[14] sūd ēn būd

26.60 čiyōn ōzadan[15] ī Frāsiyāg[16]

26.61 ud kandan ī uzdēsčār[17] ī pad war ī Čēčast[18]

26.62 ud winnārdan ī Kang-diz

26.63 ud rist-ārāstār Sōšāns[19] ī pērōzgar[20] rist-āxēzišnīh[21] ī pad tan ī pasēn ayārīh ī ōy rāy weh tuwān kerdan ∵

26.64/27 ud az Kay-Luhrāsp sūd ēn būd

---

1 T <yylwl>; K <yylw'wl>.
2 K <py’ ywwc>, A. <py’nc>; Paz. *pāhanica*, Skt *pehinam.*
3 K <’p̄yk>, T <’p̄b'>, A. <’p̄Yk>.
4 K <dnylp'>, T <kyndlb>.
5 K <mwlw">.
6 K <-nÿk>, A. <-nYk>.
7 K <AHRNyc>, A. <AHRNc>.
8 Paz. *-tar*, Skt *mūlyamattarāṇi*.
9 K <pl’yyt'>, T <plhyt'>.
10 K <lYyy t’’c>.
11 A.
12 K, A. <AHRNc>.
13 K <-lwy>, A. <-lwb'>.
14 K, A. <-lwy>.
15 K, A. <’wctn'>.
16 K, A. <pl’yyy’’k>.
17 K <’wzYyy’ c’l>, A. <’wzds c’l>.
18 K <cycYyyt'>, A. <cycyyt'>.
19 K, A. <swk->.
20 K <-lw>.
21 K <l’yyt’hyc->, a. <lyyyt ’hyc->.

26.65 kū-š xwadāyīh xūb kerd

26.66 ud andar yazdān spāsdār būd ud Urišlim [K43_155v] ǰahūdān bē kand ud ǰahūdān wišuft ud[1] pargandag[2] kerd

26.67 ud[3] dēn padīriftār[4] Kay-Wištāsp[5] az tan ī ōy brēhēnīhist[6] ∵

26.68/28 ud az (Kay) Wištāsp sūd ēn būd

26.69 čiyōn padīriftan[7] ud yaštan[8] ī dēn ī weh ī[9] mazdēsnān

26.70 pad baγān ēwāz Ahuwar gōwišn ī dādār Ohrmazd

26.71 ud abesīhēnīdan[10] ud škastan ī kālbod[11] ī dēwān[12] ud druzān

26.72 ud rāmišn ud āsānīh ī āb[13] ud ātaxš ud harwisp yazdān ī[14] mēnōyān ud[15] gētīyān[16]

26.73 ud purr-ummēdīh[17] ī wehān ud arzānīgān

26.74 pad ān ī frārōn kām ō ān ī xwēš sahišn[18]

26.75 ud šnāyišn[19] ud rāmēnīdārīh ī Ohrmazd abāg amahrspandān

26.76 ud bēšišn ud zanišn Ahrimen ud wišūdagān ∵

MX.27

27.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad

27.2 kū kē wixšišnīgtar[20]

27.3 kē pad-nērōgtar

27.4 kē tēztar

27.5 kē šādtar[21]

---

1 A.; not K.
2 K <plYgnŷk>, T <plm ynYk>.
3 K < . >.
4 K <ptÿlpt'l>.
5 K <kÿkšt'yyp̄'>.
6 A. , Paz.; K <-nyt'>.
7 K, A. <-WNtn'>.
8 A.; K <ÿšt>.
9 K < ∵ > eol.
10 K <'p̄yysnytn'>, A. <'p̄yy'snytn'>.
11 K, A. <-pt'>.
12 K, A. <ŠA'n>.
13 K, A. <'p̄'>.
14 A.; K w.
15 A.; K y.
16 K <yyt''n>.
17 A. <'ym->; K <- 'myt->.
18 K <MYM->.
19 A.; K <wšyšn'>.
20 A. <whšyšnYktl>, K <w''y'nYktl>, Paz. *vaxūṇtar*, Skt *sahiṣṇutaraḥ* (*sahiṣṇu* 'patient, forbearing')
21 K <šyttl>, A. <š'tttl>.

27.6 kē duš-rāmišntar[1]

(27.6a kē an-ummēdtar[2]) ∵

27.7/2 mēnōy ī xrad passox kerd kū

27.8 Ohrmazd ī xwadāy wixšišnīgtar[3]

27.9 (kē) 9000 sāl anāgīh pad dāmān ī xwēš az Ahrimen wēnēd[4]

pas-iz bē[5] pad dādestān ud wixšišnīh[6] ēnyā-š[7] nē zanēd ∵

27.10/3 ud spahr pad-nērōgtar.

27.11/4 ud[8] wīr ī[9] [K43_156r] mardōmān[10] tēztar

27.12/5 ud ruwān ī ahlawān šādtar.

27.13/5 ud ān ī druwandān duš-rāmišntar[11] (ud an-ummēdtar) ∵

MX.28

28.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad kū

28.2 kē pad-nigerišntar ud pānagtar abāyēd dāštan ∵

28.3/2 mēnōy ī xrad[12] passox kerd kū

28.4 rahīg[13] ī[14] aburnāy[15] ud zan[16] ud stōr ud ātaxš pad-pānagtar ud nigerišntar[17] abāyēd dāštan ∵

MX.29

29.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad

29.2 kū zīndagīh[18] kadām wattar

29.3 ud pad xrad kē a-pasandišnīgtar[1] ∵

---

1 Paz. *dušrāmtar*.
2 Paz. *anaomāʒtar*.
3 K <whšyšn'tl>, A. <whššn'tl>, Paz. *vāxūṇtar*.
4 A., K <-WNt>, Paz. *vīnāʒ*, Skt *avalokayati*.
5 Not K.
6 A. <w''šn'yh>, K <w''y'n'yh>, Paz. *vaxūnī*, Skt *sahiṣṇutayā*.
7 KT <'yny'y'>.
8 Not K.
9 K wīr ī repeated on new page.
10 K, A. <ANŠ->.
11 A.; K <pšm'ntl>; Paz. *dušrāmtar*.
12 T + <MN>.
13 K, A. <lysk>.
14 T <'y>.
15 K, A. <'p̄ln'y>.
16 T <NYŠT'>.
17 T nigerišnīg.
18 K <zywynd-yD>, T <zywynyh-1>, Paz. *ziṇdaī*.

29.4/2 mēnōy ī xrad passox kerd

29.5 kū zīndagīh[2] ī ōy wattar kē pad bīm ud mihōxt zīyēd[3]

29.6/3 ud pad xrad ōy a-passandišnīgtar[4] kē pad mēnōy[5] nē wurrōyēd[6] ud gētīy ārāyēd[7] ∵

MX.30

30.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad kū

30.2 āsrōnān ud artēštārān[8] ud[9] wāstaryōšān ǰud ǰud xwēškārīh čē ∵

30.3/2 mēnōy ī xrad passox kerd kū

30.4 āsrōnān xwēškārīh dēn xūb dāštan

30.5 ud ēzišn ud azbāyišn[10] ī yazdān xūb ud[11] pad-nigerišn[12] kerdan[13]

30.6 ud wizir[14] ud dādestān[15] [K43_156v] ud ēwēn ud band[16] čiyōn az abēzag[17] wehdēn ī mazdēsnān paydāg (rāst dāštan)

30.7 ud mardōmān[18] az kerbag ud wehīh[19] āgāhēnīdan[20]

30.8 ud rāh ō[21] wahišt[22] ud bīm ud pahrēz az dōšox nimūdan ∵

30.9/3 artēštārān xwēškārīh dušmenān zadan[23]

30.10 ud šahr ud būm ī xwēš abē-bīm[24] ud āsān[1] dāštan ∵

---

1 K <’-pyyd’nyktl>, T <’-pwryyšnYktl>, Paz. *apasaṇdašnītar*.
2 K <zywynŶyh-1>, T <zywynyh-1>. – T + <ZK>.
3 K <zywyt'>, T <zywynyt>.
4 K <’-py’d’nyktl>, T <’-pyyšnYktl>.
5 K + y.
6 A. <HYMENyt>, K <WAYWNyt>.
7 A. <’l’yt>, K <’l’yyt'>.
8 K. <’lyyyšt->.
9 Not K.
10 K <’zyb->.
11 Not T.
12 T only nigerišn.
13 K <krt'>.
14 K <wcl>; A. <wcyl>.
15 K dād // dādestān.
16 T <BRA>.
17 A. + y.
18 K, A. <ANŠ->.
19 A. “both”; K <wŷhyh>; Paz. *gunāh*, Skt *karaṇaṃ*.
20 K <’k’skyn->.
21 KT <OLE>.
22 K + y.
23 K, A. <ztn'>.
24 K, A. <’p̄’-bym>.

30.11/4 ud wāstaryōšān xwēškārīh warz ud ābādānīh kerdan

30.12 ud tuwān-sāmānīhā[2] gēhān padēxēnīdan[3] ud ābādān dāštan ∵

MX.31

31.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad kū[4]

31.2 hutuxšān pēšakkārān[5] xwēškārīh čē ∵

31.3/1 mēnōy ī xrad passox kerd kū

31.4 pēšakkārān xwēškārīh ēn kū

31.5 ān kār ī nē dānēnd dast awiš nē barēnd[6]

31.6 ud ān ī dānēnd[7] xūb ud pad nigerišn kunēnd[8]

31.7 ud mizd[9] dādīhā xwāhēnd ∵

31.8/3 čē kē ān kār[10] ī nē dānēd pad kerdan frāz gīrēd ast ī ka[11] ān kār tabāh ud a-kār bawēd ud ka was-iz[12] ōy mard kē kār xwēš hušnūdag kunēd[13] ēg-iz-iš [K43_157r] ān wināh[14] ō bun bawēd ∵

MX.32

32.1/1 ⌈ pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad ⌉[15]

32.2 kū xwadāy[16]

32.3 ud sālār

32.4 ud dōst

32.5 ud xwēšāwand

32.6 ud[1] zan

---

1 K <'yyy'n>.
2 K <tb'n->.
3 A.; K <-nyt>.
4 Not T.
5 <pyšk'l->, Pāz. *pāšagārąn*, Skt *vidyāvatāṃ*.
6 A., K.<-WNd>.
7 A.; K <HWYHWNd>.
8 A., K <-WNd>.
9 A. <mzd>, K <myzd>.
10 K; not T.
11 K ast kē.
12 <KBDc>.
13 K, A. <-WNyt>.
14 K <wnn's>.
15 T 2x.
16 Paz. + *kadąm waṯtar* +.

32.7 ud frazend

32.8 ud šahr kadām wattar[2] ∵

32.9/2 mēnōy ī xrad passox kerd kū

32.10 xwadāy ān wattar kū[3] šahr abē-bīm[4] ud mardōmān[5] abē-must[6] dāštan nē tuwān ∵

32.11/3 ud sālār ān wattar kē pad hunar wad ud andar kardārān an-espās ud hašāgirdān[7] nē ayār ud ǰādag-gōw ∵

32.12/4 ud dōst ān wattar kē padiš wistāx būd[8] nē šāyēd ∵

32.13/5 ud xwēšāwand[9] ān wattar ī pad astānag nē ayār ∵

32.14/6 ud[10] zan ān wattar kē abāg pad rāmišn zīyistan nē šāyēd ∵

32.15/7 ud[11] frazend ān wattar ī nē nām-burdār ∵

32.16/8 ud šahr ān wattar kē pad nēkīh ud abē-bīmīh[12] ud āwāmīh[13] andar zīyistan nē šāyēd ∵

MX.33

33.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad kū

33.2 dādār Ohrmazd ō gētīy tis-iz (ān)[14] dahišn dād kē Ahrimen petyārag awiš burdan[15] nē tuwān ∵ [K43_157v]

33.3/2 mēnōy ī xrad passox kerd kū

33.4 ō ōy[16] ī xradōmand ud hunsand[17] mardōm[18] petyārag burd[19] kem šāyēd ∵

MX.34

---

1 Not K.
2 K <SLYAtl> +, A. <SLYtl>.
3 KT; Paz. *kə*, Skt. *yo*.
4 K, A. <’p̄’bym>.
5 K. <mlt->, A. <ANŠ->.
6 K, A. <’p̄’m->.
7 A.; KT <hš’k>.
8 K, A. <-WNt'>.
9 A.; K <hw’š->.
10 Not K.
11 Not K.
12 K, A. <’p̄’b->.
13 Paz. *ōgąmī*, Skt. *samayasya ... madhye*.
14 Paz. + *ąn*, Skt *tāṃ*.
15 K, A. <-WNtn'>.
16 Not T.
17 K <hwsnnd>, A <hwnsnd>.
18 K, A. <ANŠ->.
19 K <-WNt'>, A. <-tn'>.

34.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad

34.2 kū čand ān[1] mardōm[2] ī pad tuwāngar ud čand ān ī pad[3] driyōš abāyēd dāštan ∵

34.3/2 mēnōy ī xrad passox kerd kū

34.4 ēn and[4] mardōm[5] pad tuwāngar abāyēd dāštan

34.5 ēk ōy kē pad xrad bowandag[6] ∵

34.6 ud[7] didīgar kē-š tan drīst ud abē-bīmīhā[8] zīyēd ∵

34.7 ud sidīgar kē pad ān ī mad estēd hunsand ∵

34.8 ud čahārom ōy kē-š brēh pad frārōnīh ayār ∵

34.9 ud[9] panǰom kē pad čašm[10] ī yazdān ud uzwān ī wehān hu-sraw ∵

34.10 ud[11] šašom kē-š wurrōyišn[12] abar ēn ēk abēzag wehdēn ī māzdēsnān ∵

34.11 ud[13] haftom kē-š tuwāngarīh az frārōnīh ∵

34.12/3 ud ēn and[14] mardōm[15] pad driyōš dārišn ∵

34.13 ēk ān kē-š xrad nēst ∵

34.14 ud didīgar kē-š tan nē drīst[16] ∵

34.15 ud sidīgar kē-š pad bīm ud sahm ud mihōxt zīyēd ∵

34.16 ud[17] čahārom [K43_158r] kē pad xwēš tan nē pādixšāy[18] ∵

34.17 ud[19] panǰom kē-š brēh[20] nē ayār

34.18 ud[21] šašom kē pad čašm[22] ī yazdān ud[1] uzwān ī wehān dusraw ∵

---

1 Not T.
2 K, A. <ANŠ->.
3 Not K.
4 A.; K hēnd.
5 K, A. <ANŠ->.
6 K <bnŷk'>.
7 Not K.
8 K, A. <'p'b->.
9 Not K.
10 K <AYNE>, A. <čšm>.
11 Not K.
12 K, A. <wlwy->.
13 Not K.
14 A.; K hēnd.
15 K. A. <ANŠ->.
16 A. <yrwyyyt>, K <drwyyt'>.
17 Not K.
18 K <-hš'y>, A. <-š'>.
19 Not K.
20 K <bls>.
21 Not K.
22 A. <čšm>, K <čšmⁿ>.

34.19 ud[2] haftom kē pīr u-š[3] frazend ud paywand[4] nēst ∵

MX.35

35.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad

35.2 kū wināh[5] kadām[6] garāntar ∵

35.3/2 mēnōy ī xrad passox kerd kū

35.4 az wināh[7] ī mardōmān[8] kunēnd[9] kūn-marz garāntar ∵

35.5/3 ud[10] didīgar kē[11] wīftag[12] ud wīyēbīdag[13] ∵

35.6/4 ud sidīgar kē mard ī ahlaw ōzanēd ∵

35.7/5 ud[14] čahārom kē xwēdōdāh[15] wišōbēd ∵

35.8/6 ud panǰom kē stūr-rāyēnīdārīh škennēd[16] ∵

35.9/7 ud[17] 6om kē ātaxš ī warahrām zanēd[18] ∵

35.10/8 ud 7om kē babrag ī ābīg ōzanēd ∵

35.11/9 ud[19] 8om kē uzdēs[20] paristēd ∵

35.12/10 ud 9om kē pad harw kēš wurrōyēd ud paristīdan kāmēd ∵

35.13/11 ud 10om kē tis ī-š pad nigāhdārīh[21] padīrift[22] bē xwarēd ud nakkīrāy bawēd ∵

35.14/12 ud 11om ōy kē wināhgārīh rāy abestām ō druwandīh[23] kunēd[24] ∵

35.15/13 ud 12om kē kār nē kunēd[1] bē an-espāsīhā ud a-dādīhā xwarēd ∵

---

1 Not K.
2 Not K.
3 Not K.
4 K <ptnd>.
5 K <wnn->.
6 K <ktwm>.
7 K <wnn->.
8 K, A. <ANŠ->.
9 K <-WNd>.
10 Not K.
11 Not T.
12 K <wyyyp̄t'>, A. <wyptk>.
13 K <wy'yyp̄yt'>, A. <wypynytk'>.
14 Not K.
15 K <hwytkd't>, A. <hwytwkd't'>.
16 K, A. <TBL->.
17 Not K.
18 K, A. <zynyt>.
19 Not K +.
20 K <'wz'-ŷh> Eå>¸wA, A. <'wzds>.
21 A. -dārišnīh.
22 K, A. <-WNt>.
23 A. <ylwgyh>, Paz *darōg*, Skt *an□tasya*.
24 K <-WNyt'>.

35.16/14 ud 13ōm kē zandīgīh[2] kunēd ∵

35.17/15 ud 14om kē ǰādūgīh kunēd ∵

35.18/16 ud 15om kē ahlomōγīh kunēd[3] ∵

35.19/17 ud 16om [K43_158v] kē dēw-ēzagīh[4] ∵

35.20/18 ud 17om kē duzīh ayāb duz-abāyistīh[5] kunēd[6] ∵

35.21 /19 ud 18om kē mihrōdruzīh[7] ∵

35.22 /20 ud 19om kē kēnwarīh[8] ∵

35.23/21 ud 20om kē pad tis ī kasān ō xwēš kerdan stahmagīh[9] kunēd[10] ∵

35.24/22 ud 21om kē mard ī ahlaw bēšēd ∵

35.25/23 ud 22om kē spazgīh ∵

35.26/24 23om kē tar-menišnīh kunēd ∵

35.27/25 ud 24om kē ō zan ī kārān[11] šawēd ∵

35.28/26 ud 25om kē an-espāsīh kunēd ∵

35.29/27 ud 26om kē drōw ud anāst gōwēd ∵

35.30/28 ud 27om kē pad ān ī (uzīd ud)[12] widerd tis a-hunsandīh[13] kunēd ∵

35.31/29 ud 28om kē rāmišn az abārōnīh[14] āzārišn[15] ī wehān ∵

35.32/30 ud 29om kē wināh[16] pad rāyēnišn ud kerbag pad ranǰ ud spōz[17] dārēd ∵

35.33/31 ud 30om kē pad ān nēkīh ī-š pad kas kerd abaxš bawēd ∵

MX.36

36.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad

36.2 kū mardōmān[18] pad čand rāh ud wihān[19] ī kerbag ō wahišt wēš rasēnd ∵

---

1 K <-WNyt> 4x.
2 K <zn"kyh>, A. <zndYkyh>.
3 Not T.
4 K, A, <ŠAAÿc->.
5 K, A. <-yytyh>.
6 A <-WNyt>, not K.
7 K <mtr'w->, A. <mtr"w->.
8 K; A. <kynwl>.
9 K; A. <yythm>.
10 K <-WNyt> 4x.
11 KT; Paz. *kasąn*, Skt *kēṣāṃcit*.
12 Paz. *x́azīt̰ u*, Skt *vecitaṃ*.
13 K <'hwsnndyh>, T <'hwsndyh'>.
14 Not T, Paz.
15 K, A. <'c'l->.
16 K <wnn->.
17 K <yyyp̄wc>; A. <yyp̄wc>.
18 K, A. <ANŠ->.
19 K, A. <bh'n>.

36.3/2 mēnōy ī xrad passox kerd kū

36.4 fradom kerbag rādīh ∵

36.5/3 ud didīgar rāstīh ∵

36.6/4 ud sidīgar spāsdārīh ∵

36.7/5 ud[1] čahārom hunsandīh[2] ∵

36.8/6 ud panǰom nēkīh kerd[3] abāyistan[4] ī pad wehān ud dōst [K43_159r] būdan[5] ī ō harw kas ∵

36.9/7 ud šašom pad ēn abē-gumān[6] būdan[7] kū āsmān ud zamīg ud harw nēkīh ī gētīy ud mēnōy az dādār Ohrmazd ∵

36.10/8 ud haftom ♣ pad abē-gumānīh ī ⌋[8] ēn kū hamāg anāgīh ud petyārag az Ahrimen ī druwand ī gizistag[9] ∵

36.11/9 ud haštom abē-gumānīh ī pad ristāxēz ud tan ī pasēn ∵

36.12/10 ud nohom[10] kē ruwān dōšāram rāy xwēdōdāh[11] kunēd[12] ∵

36.13/11 ud dahom[13] kē stūrīh rāyēnēd ∵

36.14/12 ud 11om kē frārōn-tuxšāgīh kunēd ∵

36.15/13 ud dwāzdahom[14] kē pad ēn abēzag wehdēn ī māzdēsn abē-gumān ∵

36.16/14 ud sēzdahom[15] kē pad hunar ud abzār[16] ī harw kas hu-čašm bawēd ∵

36.17/15 ud čahārdahom[17] kē hu-čašmīh ī wehān xwāhēd[18] ud xwad-iz pad wehīh ī andar wehān wēnēd[19] hu-čašm bawēd ∵

36.18/16 ud pānzdahom[20] kē dōšāram ī wehān xwāhēd ∵

36.19/17 ud šāzdahom[21] kē kēn ud wad-dōšāramīh[1] az menišn dūr dārēd ∵

---

1 Not K +.
2 K <hwsnndyh>, A. <hwnsndyh>.
3 K <krt'>, not T.
4 K, A. <-yytn'>.
5 K <-WNt'>, A. <-WNtn'>.
6 K, A. <'p̄'yw-> +.
7 K <-WNt'>.
8 KT; A., Paz. abē-gumānīh ī pad.
9 K <yc'yytk'>, A. <ycyyytk>.
10 K <nhwmⁿ>.
11 KT <hwytwkd't>.
12 K, A. <-WNyt'> +.
13 K <d'hwwm>, A. <y'hwm>.
14 K <dw'cd'hm>, A. <ywb'cyhwm>.
15 K <yyycdhwm>.
16 K, A <-z->.
17 K <-dhwwmⁿ>.
18 K wēnēd.
19 K xwāhēd, T xwāhēd wēnēd.
20 K <-dhwm>.
21 K <š'ycdhwm>, A. <š'nzyhwm>.

36.20/18 ud haftdahom[2] kē arešk ī abārōn nē barēd[3] ∵

36.21/19 ud haštdahom kē waran-kāmagīh nē kunēd ∵

36.22/20 ud nōzdahom[4] kē an-āštīh abāg kas nē kunēd ∵

36.23/21 ud wīstom kē pad tis ī widerd ud uzīd [K43_159v] bēš nē barēd ∵

36.24/22 ud 21om kē xešm[5] ō tan nē hilēd[6] ∵

36.25/23 ud 22om kē nang[7] rāy wināh[8] nē kunēd ∵

36.26/24 ud 23om kē aǰgahānīh[9] rāy būšāsp[10] kāmag nē warzēd ∵

36.27/25 ud 24om kē pad yazdān abē-gumān ∵[11]

36.28/26 ud 25om kē pad astīh[12] ī wahišt ud dōšox ud āmār ī pad ruwān ud xwāhrīh ī pad wahišt ud anāgīh ī pad dōšox abē-gumān ∵

36.29/27 ud 26om kē az spazgīh ud čašm-areškīh[13] pahrēzēd ∵

36.30/28 ud 27om kē xwad nēkīh kunēd ud ō-iz[14] kasān āfrāh ī nēk dahēd ∵

36.31/29 ud 28om kē wehān ayār[15] ud wattarān hamēmāl bawēd ∵

36.32/30 ud 29om kē az frēb[16] ud (xwad)-dōšīh xwēš[17] tan pahrēzēd ∵

36.33/31 ud 30om kē drōw ud anāst nē gōwēd ∵

36.34/32 ud 31om kē az mihrōdruzīh[18] xwēš tan saxt pahrēzēd ∵

36.35/33 ud 32om kē sūd ud nēkīh ī xwēš xwāstan rāy az anāgīh kasān pahrēz kunēd ∵

36.36/34 ud 33om kē wēmārān ud armēštān ud kārdāgān rāy spinǰānagīh[19] kunēd ∵

MX.37

37.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad [K43_160r] kū

---

1 <wt->.
2 K <-dhwwm>.
3 K, A. <-WNyt> +.
4 K <nwzdhwm>.
5 K <hšm>, A. <hyšm>(?).
6 K, A. <-WNyt>.
7 K <nnd>, A. <nng>.
8 K <wnn->.
9 K <'šgyh'nyh>, A. <'šyy->.
10 K <bš->.
11 K + 25om kē pad yazdān abē-gumān ∵ .
12 K, A. <AYTyh>.
13 K, Paz. čašm; T <ۀ hšm>; Skt *locanerṣāyāśca*.
14 <OLc>, A. <OL c>.
15 A.; K -īh.
16 K <plyyp̄'>, A. <plyp>.
17 K <NPŠM>.
18 K <mtr'w->, A. <mtr''w->.
19 T <yyp̄nc nywkyh>.

37.2 čē rāy ka nēkīh ī gētīy nē pad arzānīgīh baxšēnd ud ruwān pad mēnōyān pad kunišn ud[1] arzānīgīh[2] griftār kunēnd[3] ∵

37.3/2 mēnōy ī xrad passox kerd kū

37.4 xwābarīh ī Ohrmazd ī xwadāy[4] abar dāmān rāy ham[5] pad wehān ud ham[6] pad wattarān hamāg nēkīh baxšēd

37.5 bē ka-šān nē āmārīg[7] abar rasēd stahmagīh ī Ahrimen ud dēwān[8] ud apparišn[9] ī ān 7 abāxtar rāy

37.6/3 ud pad mēnōyān ēd rāy (ruwān) pad kunišn arzānīgīh griftār kunēnd[10] čē (harw) kas druwandīh pad kunišn ī xwēš kerd[11] bawēd ∵

MX.38

38.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad kū

38.2 nērōg kadām[12] abāyišnīgtar ∵[13]

38.3/2 ud pad xrad kē bowandagtar[14] ∵

38.4/3 ud pad xēm kē awestwārtar[15] ∵

38.5/4 ud[16] gōwišn ī kē xūbtar ∵

38.6/5 ud wehīh kē pad menišn kem ∵

38.7/6 ud pad mihr kē wattar ∵

38.8/7 ud[17] rāmišn kē kem pad menišn ∵

38.9/8 ud pad dil kē abāyišnīgtar ∵

38.10/9 ud pad burdārīh kē passandišnīgtar ∵

38.11/10 ud kē pad awestwār[18] nē dārišn ∵

38.12/11 ud[1] čē ān ī abāg harw kas sazēd[2] dāštan ∵

---

1 K.
2 A.; K <wlc->; Paz. *arzạnī*.
3 K, A. <-WNd>.
4 A. <-t'y>, K <-t'>.
5 A., Paz.; K <hwtm>, T <HWE'm>.
6 KT <HWE(')m>.
7 K; A. <hmw'lk'>, Paz. *hamuuār*, Skt *ekahelayā* "easily"?.
8 K, A. <ŠA'n'>.
9 K, A. <-WNšn'>.
10 K, A. <-WNd>.
11 KT <krt">.
12 K <ktwm>.
13 Not K +.
14 A.; K <bnd->.
15 A. <-twb->, K <-tb->.
16 Not K 2x
17 Not K +.
18 A. <-twb->, K <-tb->.

38.13/12 ud čē ān ī abāg ēč kas nē dārišn ∵

38.14/13 ud[3] kē pad ham-pursagīh dārišn[4] ∵

38.15/14 ud[5] kē ān ī pad gugāh[6] [K43_160v] nē[7] padīrišn ∵

38.16/15 ud[8] andar kē framān-burdār[9] abāyēd būdan[10] ∵

38.17/16 ud[11] čē wēš abāyēd menīdan ud spās dāštan ∵

38.18/17 ud čē ān ī pad ēč rāh an-āzarm nē kunišn

38.19/18 kē[12] ān ī pad pāyag ī xwēš hāwand Ohrmazd ud amahrspandān guft estēd

38.20/19 ud[13] kē ān ī pad pāyag ī xwēš hāwand Ahrimen ud dēwān[14] (guft estēd) ∵

38.21/20 mēnōy ī xrad passox kerd kū

38.22 pad nērōg ōy abāyišnīgtar kē ka-š xešm[15] gīrēd xešm bē nišāstan ud wināh nē kerdan ud xwēš tan[16] rāmēnīdan tuwān ∵

38.23/21 ud pad xrad ōy bowandagtar kē ān ī xwēš ruwān bōxtan tuwān ∵

38.24/22 ud pad xēm ōy awestwārtar[17] kē tis-iz[18] frēb[19] ud wihānag padiš nēst ∵

38.25/23 ud[20] gōwišn ī ōy xūbtar kē rāsttar gōwēd ∵

38.26/24 ud wehīh pad menišn ī xešmgen[21] mard kem ∵

38.27/25 ud pad mihr kēnwar mard ī zadār wattar ∵

38.28/26 ud[22] [23]rāmišn pad menišn ī ōy areškgen[24] mard kem ∵

38.29/27 ud pad dil ōy abāyišnīgtar kē[1] gētīy hilēd[2] ud mēnōy gīrēd

---

1 K 2x.
2 A. <yycyt>, K <yyÿt>.
3 Not K 2x.
4 A. <y'l->, K <d'l->.
5 Not A.
6 A. <-k's>, K <-k's y>, Paz. *guuāhī*, Skt *sākṣiṇo*.
7 T + sup. nē dārišn.
8 K.
9 K <pl'm'n->.
10 T <-WNt'>.
11 Not K +.
12 KT čē 2x.
13 K.
14 K, A. <ŠA'n>.
15 K <hšm>, A. <hyšm> +.
16 Not T.
17 K <-tb->.
18 K <-Mc>, A. <-Myc>.
19 K <plyyp̄'>, A. <plyp>.
20 Not K +.
21 K <hšmn>, T <hšmn'>.
22 K.
23 K rāmišn misspelled and corr'd +.
24 K <lyškn'>, A. <'lyškkn'>.

38.30 ud[3] pad xwēš kām ahlāyīh[4] ō grīw[5] padīrēd[6] ∵

38.31/28 ud pad burdārīh ōy passandišnīgtar kē anāgīh ud petyārag ī-š [K43_161r missing] az Ahrimen ud dēwān ud wattarān abar rasēd hunsandīhā ud pad kāmag ō grīw padīrēd[7]

38.32 ud pad ēč rāh ruwān ī xwēš nē āzārēd ∵

38.33/29 ud ōy pad awestwār nē dārišn kē az yazdān bīm ud pad mardōmān[8] šarm nē dārēd ∵

38.34/30 ud ān ī abāg harw kas sazēd dāštan āštīh ud dōšāram ∵

38.35/31 ud ān ī abāg kas-iz nē dārišn kēn ud an-āštīh.

38.36/32 ud ēn harw 3 pad ham-pursagīh dārišn humad ud hūxt ud huwaršt pad menišn ud gōwišn ud kunišn ī xwēš ∵

38.37/33 ud ēn 3 pad gugāh[9] nē padīrišn zan ud rahīg ī abornāy[10] ud bandag[11] mard ∵

38.38/34 ud ēn and tan framān-burdār būdan ud paristišn kerdan abāyēd

38.39 zan andar šōy

38.40 ud frazend andar pid ud mād[12] ud sālār ud dastwar ud awestād[13] ud stūr ud paywand ī armēšt

38.41 ud andar xwadāyān ud sālārān ud awestādān framān-burdār būdan[14] ∵

38.42/35 ud yazdān wēš abāyēd menīdan ud spās dāštan ∵

38.43/36 ud ruwān ī xwēš pad ēč dar an-āzarm nē kunišn

38.44 ud hamēšag andar ayād dārišn ∵

38.45/37 ud dādwar kē dādwarīh rāst kunēd[15] ud pārag nē stānēd[16] pad pāyag ī xwēš hāwand Ohrmazd ud amahrspandān (guft estēd) ∵

38.46/38 ud ān kē dādwarīh drōw kunēd[17] pad pāyag ī xwēš hāwand Ahrimen ud dēwān guft estēd ∵

MX.39

39.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad kū

39.2 čē sardtar ud čē garmtar ∵

---

1 Not T.
2 K, A. <-WNyt>.
3 K +.
4 K <'hly'yyyh>.
5 <OLc OLE>.
6 K, A. <-WNyt(')>.
7 A. <-WNyt>.
8 A. <mlt->.
9 T, Paz. *guuāh*, Skt *sākṣiṇo*.
10 A. <'p̄l->.
11 A.<bwn->, Paz. *baṇda*, Skt *asaṃpūrṇa-naraḥ*.
12 A. <pt w m't>.
13 Paz. + *u ātaš*, Skt *agnau ca*.
14 T <-WNyt y>.
15 A. <-WNyt>.
16 A. <-WNyt'>.
17 A. <-WNyt'>.

39.3/2 ud čē rōšntar ud čē tārīktar ∵

39.4/3 ud čē purrtar ud čē tuhīgtar ∵

39.5/4 ud čē frazām abē-bartar[1] ∵

39.6/5 ud čē ān tis kē kas (aziš) sagrīh nē bawēd ∵

39.7/6 čē ān ī kas appurd nē tuwān ∵

39.8/7 ud čē ān tis ī pad wahāg[2] xrīdan[3] nē šāyēd ∵

39.9/8 ud čē ān tis ī harw kas hamē aziš hušnūd ∵

39.10/9 čē ān ī kas-iz aziš nē hušnūd ∵

39.11/10 ud čē ān ī ēk kāmag ī Ohrmazd ī xwadāy az mardōmān[4] (sahēd) ∵

39.12/11 ud čē ān ēk kāmag ī Ahrimen ī druwand az mardōmān[5] sahēd ∵

39.13/12 čē frazām ī gētīy ud čē frazām ī mēnōy ∵

39.14/13 mēnōy ī xrad passox kerd kū

39.15 dil ī ahlawān garmtar ud ān ī druwandān sardtar ∵

39.16/14 ud ahlawīh rōšntar ud druwandīh[6] tārīktar ∵

39.17/15 ud ēmēd ud panāh ī ō yazdān [K43_162r] purrtar ud[7] ān ī ō[8] dēwān tuhīgtar ∵[9]

39.18/16 ud[10] gētīy-ārāy[11] ud[12] mēnōy-wišōb mard frazām abē-bartar ∵

39.19/17 ud dānagīh ast kē kas sagrīh aziš nē dānēd[13] ∵

39.20/18 ud frahang ud hunar ast kē az kas appurdan[14] nē tuwān ∵

39.21/19 ōš ud wīr ast kē pad wahāg[15] xrīdan[16] nē šāyēd ∵

39.22/20 ud xrad ast kē harw kas xwēš[17] tan aziš abē-must ud hušnūd ∵

39.23/21 stardīh ud duš-āgāhīh ast kē harw kas xwēš[18] tan[19] aziš mustōmand ud nē hušnūd ∵

---

1 A. <’p̄’bymytl>; Paz. *aβ̄bartar*, Skt *viṣphalataraṃ*.
2 T <whyk>.
3 A. <-WNtn'>.
4 A <ANŠ->.
5 A. <mlt->.
6 T -dān.
7 K < • >.
8 Not T.
9 Not K +.
10 Not K +.
11 K, A. <yyt’’l’y>.
12 Not K.
13 K <-TNyt>, A. <-TWNyt'>.
14 K <-WNt'>, A. <-WNtn'>.
15 K; T <whyk>.
16 K, A. <-WNtn'>.
17 T w +.
18 K, A. w +.
19 K <tn'c>.

39.24/22[1] ān ēk kāmag ī Ohrmazd ī xwadāy az mardōmān[2] sahēd ēn

39.25 kū man[3] bē šnāsēd[4]

čē harw kē man bē šnāsēd[5] az pas man āyēd ud ō hušnūdagīh ī man tuxšēd ∵[6]

39.26/23 ud ān ēk kāmag ī Ahrimen az mardōmān sahēd ēn

39.27 kū man ma šnāsēd

čē dānēd[7] kū kē ōy druwand bē šnāsēd az pas ī ōy anāg-kunišn nē šawēd

39.28 u-š tis-iz nērōg ud ayārīh az ōy mardōm[8] nē bawēd ∵

39.29/24 ud ān ī-t mēnōy ud gētīy [K43_162v] rāy pursīd gētīy pad frazām margīh ud a-paydāgīh[9]

39.30 ud mēnōy pad frazām ān ī ahlawān[10] ruwān a-zarmān ud a-marg ud a-petyārag[11] ud purr-xwarrah ud purr-rāmišn tā hamē ud hamē-rawišnīh abāg yazdān ud amahrspandān ud frawahr ī ahlawān ∵

39.31/25 ud puhl ud drōš ud pādifrāh[12] ī druwandān pad dōšox tā hamē ud hamē-rawišnīh

39.32 ud ān ī druwandān[13] ruwān ǰud az pādifrāh[14] būdan[15] ud (ǰud az) wēnišn-iz ī abāg dēwān ud druzān ēdōn sahēd čiyōn pad gētīy mardōm[16] ī tan drīst[17] abāg ān ī garāntar wēmār ∵

MX.40

40.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad kū

40.2 mard kadām tagīgtar ∵

40.3/2 ud rāh kadām bīmgentar[18] ∵

40.4/3 ud āmār kadām škefttar.

40.5/4 ud bōy kadām[1] xwaštar.

---

1 Cf. Dk.6.31.
2 K, A. <mlt-> 2x.
3 Not A.
4 K <-šn'yẏt> 1x; A. <-šn'yyyt'> +.
5 K <-syt> +.
6 K < • >.
7 K <-TNyt>, A. <-WNyt'>.
8 K <-TAy>, A. <-TA>.
9 K, A. <'p̄->.
10 K <'hlwb' ⟶ <-b'n>.
11 K, A. <'-p->.
12 K <-pl'y> 2x, T 1x.
13 A.; K druwand.
14 R <-pl's>.
15 K, A. <bwtn'>.
16 K, A. <mltwm>.
17 A. <yrwyyyt'>, K <ylwyyt'>
18 K <-kn->, A. <-kyn->.

40.6/5 ud kār kadām pašēmāntar .

40.7/6 ud dāšn kadām abē-sūdtar[2] ∵

40.8/7 mēnōy ī xrad passox kerd kū

40.9 mard ān tagīgtar kē abāg druz[3] ī xwēš kōšīdan tuwān

40.10 ud pad nāmčišt kē[4] ēn 5 druz az tan dūr dārēd

40.11 ī čiyōn ast āz ud xešm[5] ud waran ud nang ud a-hunsandīh[6] ∵

40.12/8 ud[7] rāh andar bē- [K43_163r] -widerišnīh ī Činwar[8] puhl[9] bīmgentar[10] ∵

40.13/9 ud āmār ī pad ruwān ī druwandān škefttar.

40.14/10 ud bōy ī frazendān xwaštar ud abāyišnīgtar .

40.15/11 ud kār ān pašēmāntar ī an-espāsān rāy kunēnd[11] ∵[12]

40.16/12 ud dāšn ān abē-sūdtar[13] ī ō (an-espāsān ud) an-arzānīgān dahēnd ∵

MX.41

41.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad kū

41.2 mardōm[14] čand sardag hēnd ∵

41.3/2 mēnōy ī xrad passox kerd kū

41.4 mardōm[15] sē[16] sardag hēnd ∵

41.5 ēk mardōm[17] ud ēk nēm-mardōm ud ēk nēm-dēw ∵

41.6/3 ud mardōm ān bawēd kē pad dādārīh[18] ī[1] Ohrmazd ud marǰēnīdārīh ī Ahrimen ud būdan[2] ī ristāxēz[3] ud tan ī pasēn

---

1 Not K bol.
2 K <’p̄’s->, A. <’p̄yD s->.
3 K <dlwwc'> 2x.
4 K <MN>.
5 K <hšm>, A. <hyšm>.
6 KT <’hwsnnY/dyh>.
7 Not K +.
8 K <cnywl>, T <cynwl>.
9 T <puł>.
10 K <-kn->, A. <-kyn->.
11 K, A. <-WNd>.
12 K.
13 K, A. <’p̄yD s->.
14 K, A. <ANŠ->.
15 K, A. <mlt->.
16 K, A. <TLTA>.
17 K, A. <ANŠ-> 3x.
18 T dādār.

ud abārīg-iz harw nēkīh ud anāgīh ī pad gētīy ud mēnōy abē-gumān[4] kū

41.7 bun az awēšān harw 2 az Ohrmazd ud Ahrimen ∵

41.8/4 u-š wurrōyišn[5] pad ēn ēk abēzag dēn ī weh ī mazdēsnān

41.9 ud pad ēč ǰud-ristagīh nē wurrōyēd ud nē niyōšēd ∵

41.10/5 ud[6] nēm-mardōm[7] ān bawēd kē tis ī gētīy ud mēnōy pad sahišn ī xwēš kunēd[8]
ud xwēš-xradīhā[9] ud xwad-dōšagīhā[10]

41.11 ast kār ud kerbag ī [K43_163v] pad kāmag ī Ohrmazd ud ast ī[11] pad kāmag ī Ahrimen aziš[12]
rawēd ∵

41.12/6 ud[13] nēm-dēw ān bawēd kē-š bē čiyōn nām ī mardōmīh[14] ud mardōm-zādagīh[15] padiš[16]
ēg-iš pad harw kār ud[17] kunišn ō dēw ī 2-pāy homānāg

41.13 ud nē gētīy šnāsēd[18] ud nē mēnōy

41.14 nē kerbag šnāsēd[19] ud nē wināh[20]

41.15 ud nē wahišt šnāsēd[21] ud nē dōšox

41.16 ud āmār-iz ī pad ruwān nē handēšēd ∵

MX.42

42.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī[22] xrad kū

42.2 Ohrmazd ud[1] amahrspandān ud wahišt ī hu-bōy ī hurām pad čē abērtar ō xwēš šāyēd kerdan[2]

---

1 Not T.
2 T <-WNytn'>.
3 K <l'yyt->.
4 K, A. <'p'yw->. – K w + bol.
5 K, A. <wlwy->.
6 Not K.
7 K, A. <- mlt->.
8 KT <WAD/YWNyt>; Paz. *kunəṯ*.
9 K, A. <hwyš ->.
10 K <hw–wdwš->, T <hwywš->, Paz. *xaṯdōšaihā*, Skt *svayuddhyā svecchācāratayā ca.*
11 K w.
12 Skt *etasmāṯ*.
13 Not K +.
14 A. <mltwmyh>; K <mltwm>.
15 K, A. <mlt->.
16 Not T.
17 Not K.
18 K, A. <šn'yyyt'>.
19 K <-syt'>, A. <šn'yyyt'>.
20 K <wnn->.
21 K <šn'y'¨t>, A. <šn'yyyt'>.
22 Not K.

42.3 ud Ahrimen ī druwand ud dēwān stōw[3] kerdan ud az dōšox ī duš-wahāg[4] ud tārīk rastan čiyōn šāyēd ∵

42.49/2 mēnōy ī xrad passox kerd kū

42.5 Ohrmazd ī xwadāy ud amahrspandān ud[5] wahišt ī hu-bōy ī hurām ō xwēš (kerdan)
ud Ahrimen ī druwand ud dēwān stōw kerdan
ud az dōšox ī tārīk ī[6] duš-wahāg rastan ēdōn šāyēd

42.6 ī[7] ka mēnōy ī xrad pad puštībānagīh[8] gīrēnd

42.7 ud mēnōy ī[9] hunsandīh zēn ud zrēy[10] ud gurdīh homānāg pad tan paymōzēnd [K43_164r]

42.8 ud mēnōy ī rāstīh spar[11] kunēnd[12]

42.9 ud mēnōy ī[13] spāsdārīh[14] wazr

42.10 ud mēnōy ī bowandag-menišnīh[15] kamān

42.11 ud[16] mēnōy ī rādīh tigr

42.12 ud mēnōy ī paymān nēzag homānāg kunēnd[17]

42.13 mēnōy ī tuxšāgīh[18] abdast[19]
ud mēnōy ī brēh pad panāh frāz gīrēnd ∵

42.14/3 pad ēn ēwēnāg ō wahišt ud wēnišn ī yazdān madan ud az Ahrimen ī druwand ud dōšox ī duš-wahāg bōxtan šāyēd ∵

MX.43

43.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad kū

43.2 āsmān ud zamīg čiyōn winnārd estēd ∵

---

1 Not K.
2 K <krt'>.
3 K <yytb'> 2x.
4 Paz. *dušgaṇd*, Skt *durgaṃdhenastamomayāṭ*. - MacK. 1979, 533.
5 Not K.
6 K w.
7 Not K.
8 K <pwštyyp̄'nkyh>, T <pwštp'sp'nyh>, Paz. *puštaspānaī*.
9 Not K.
10 K, A. <zlyD>.
11 K <yyyp̄l>, A. <yyp̄l>.
12 K <-WNd>.
13 Not K.
14 K <yyp̄'d'l'>.
15 K <bnyk->.
16 Not K 2x.
17 K <-WNd>.
18 K <twhšyh>.
19 K <'p̄Yyyt'>, T <'p̄'yt>.

43.3/2 ud āb andar gēhān rēzišn ud winnārišn čiyōn ∵

43.4/3 ud abr[1] ō kū nišinēd ∵

43.5/4 ud zamestān dēw kū pādixšātar[2] ∵

43.6/5 ud šahr kadām a-petyāragtar ∵

43.7/6 mēnōy ī xrad passox kerd

43.8 kū āsmān ud zamīg ud āb ud abārīg harw čē andarrōn xāyag-dēs[3] ēdōn homānāg čiyōn murwān xāyag[4] ∵

43.9/7 ud[5] āsmān azabar zamīg[6] (ud azēr zamīg) xāyag homānāg pad dast-kārīh ī dādār Ohrmazd winnerd estēd ∵

43.10/8 ud zamīg andar mayān āsmān hangōšīdag ēdōn homānāg čiyōn zardag mayān xāyag ∵

43.11/9 (ud āb andar zamīg ud āsmān ēdōn čiyōn āb andar xāyag ∵)

43.12/10 ud hāmōyēn[7] āb ī andar gēhān rēzišn az Arzah[8] kišwar

43.13 ānōh kū xwaršēd [K43_164v] ul āyēd nixwārišn[9] ō Sawah[10] kišwar

43.14 (ānōh) kū xwaršēd[11] frōd šawēd nixwārišn[12] ī āb andar zrēy[13] ī Pūdīg

43.15 ud az zrēy[14] ī Pūdīg[15] abāz ō zrēy ī Warkaš šawēd ∵

43.16/11 ud[16] abr māništ ud nišast pad Harborz ∵

43.17/12 ud zamestān dēw pad Ērānwēz pādixšātar[17] ∵

43.18/13 ud az dēn paydāg kū

43.19 pad Ērānwēz 10[18] māh zamestān ud 2 māh hāmīn[1]

---

1 K, A. <’pl>.
2 A.; K <-hštl>.
3 K <h’sk dYyh>, A. <h’Ykyh’>, Paz. *asmąn*, Skt *ākāśe*.
4 K <h’sk> +, A. <h’Yk'> +.
5 K.
6 T <hm’k>.
7 K <hŷm->, A. <hym->.
8 K <’lzh>, A. <’lz**h** = ’lzyD>.
9 KT <nswb’lšn'>. – K w +.
10 K <swh>, A. <sw**h** = swyD>.
11 K <hwlYyšyt'>.
12 K <n’b’lšn' y> sup., T <’b’l->.
13 K <zlyD>, A. <zl’D> +.
14 K <zl’y> 2x.
15 K <pwttÿk>.
16 Not K.
17 K <pythš’tl>.
18 K °> .

43.20 ud[2] ān-iz dō māh ī tābēstān sard āb ud sard zamīg ud sard urwar ∵

43.21/14 u-šān petyārag zamestān

43.22-23 ud mār (ī?) pad-iš wasyār tā-šān[3] abārīg petyārag kem[4] ∵

43.24/15 ud paydāg kū Ohrmazd Ērānwēz az abārīg gyāgān ud rōstāgān weh dād

43.25/16 u-š wehīh ēn kū mardōmān[5] zīndagīh 300 sāl

43.26 ud gāwān ud gōspandān 100 ud 50 sāl ∵[6]

43.27/17 u-šān dard ud wēmārīh kem

43.28 ud drōw nē dranǰēnd[7]

43.29 ud šēwan ud mōyag nē kunēnd[8]

43.30 ud Āz dēw pad tan ī awēšān pādixšāyīh[9] kem ∵

43.31/18 ud pad 10[10] mard[11] nān-ēw ka xwarēnd sagr hēnd ∵

43.32/19 ud pad harw 40 sāl az zan-ēw ud mard-ēw frazend-ēw zāyēd

43.33/20 u-šān dād wehīh ud dēn [K43_165r] pōryōtkēšīh[12]

43.34 ud ka mīrēnd[13] ahlaw hēnd ∵

43.35/21 u-šān rad Gōbed(-šāh) ud xwadāy ud pādixšāy[14] Srōš ∵

MX.44

44.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad kū

44.2 Ahrimen mardōmān[15] pad čē wēš frēbēd[16] ud ō dōšox nayēd[17]

44.3/2 u-š rāmišn az čē wēš

44.4 ud bunag kū gyāg dārēd ∵

44.5/3 u-š abāg dēwān rasišn kū wēš ∵

44.6/4 u-š xwarišn az čē[1] ∵

---

1 KT <hmyn'>.
2 K < • >.
3 K <OD š'n>.
4 K <kym^{n}>.
5 K, A. <ANŠ->.
6 K < • >.
7 K <dlnncynd>, A. <dlncynd>, Paz. *drəṇžinəṇd*, Skt *jalpaṃti*.
8 K, A. <-WNd>.
9 K <-š'y-yh>, A. <-š'yh>.
10 K <^{o}> .
11 K <GBRA> above <GBRA>.
12 T <-ywk->.
13 K, A. <-TWNd>.
14 K; A. <-š'>.
15 K <ANŠ-> +.
16 K <plyyyp̄yt>, A. <plypyt>.
17 K <YZLWWNyt'>, A. <-WNyt'>.

44.7/5 mēnōy ī xrad passox kerd

44.8 kū Ahrimen mardōmān pad frāybūd[2] ud aibībūd[3] ud druz ī ahlomōγīh[4] ud gumāngarīh[5] ud āzwarīh wēš frēbēd[6] ∵

44.9/6 u-š rāmišn az an-āštīh ī mardōmān wēš ∵

44.10/7 u-š xwarišn a-pattūdagīh[7] ud a-paydāgīh ī mardōmān[8]

44.11 ud bunag pad (spazgān)[9] kēnwarān dārēd ∵[10]

44.12/8 u-š rasišn ud rawišn abāg xešmenān[11] wēš ∵

MX.45

45.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad kū

45.2 Ahrimen pad mardōmān[12] stahm-ēw[13] kadām pad ziyāntar ud meh dārēd ∵

45.3/2 mēnōy ī xrad passox kerd kū

45.4 Ahrimen ka az mardōmān zīndagīh ud zan ud frazend ud hāmōyēn[14] nēkīh ī gētīyīg[15] bē apparēd [K43_165v] nē pad ēd dārēd kū-š tis-iz ziyān pad ōy kas kerd

45.5 bē ka-š ān ī ēw-tāg[16] ruwān bē apparēd ud tabāh bē kunēd[17] ēg pad ēd dārēd kū-m ziyān-ēw ī bowandag padiš kerd

ay čē-š ēn pad abāyist[18] ud[19] kunišn ud tanōmandīh[20] ī xwēš kerd ∵

MX.46

46.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad kū

---

1 T + wēš.
2 K, A. <pl'bwt'>.
3 K <'p̄'bwt'>, A. <'p̄ybwt'>.
4 K <'hlmwwkyh>.
5 K, A. <-klyh>.
6 K <plyyp̄yt>, A. <plypyt'>.
7 KT; Paz *apaemąnxārəšnī*, Skt *apramāṇabhakṣaṇatvāṭ*.
8 K, A. <mlt->.
9 Paz.; Skt + *piśuneṣu dveṣakareṣu ca*.
10 K < • >.
11 KT; Paz *hašəmginąn*.
12 K <ANŠ-> +, A. <mlt-> +.
13 K <yythm-1>.
14 K <hŷmwŝn'>, A. <hymwsn'>.
15 K <yyt'-yk>, A. <yyt''Yk>.
16 A.; K <'ywtk'>.
17 K, A. <-WNyt>.
18 K <-yyt'>.
19 Not A. 2x.
20 K <tn->, A. <tn'->.

46.2 ud čē ān tis ī[1] az harw xwāstag pahlomtom[2]

46.3/2 ud čē ān ī abar harw tis[3] pādixšāy[4] ∵

46.4/3 ud čē ān ī kas aziš wirēxtan[5] nē tuwān ∵

46.5/4 mēnōy ī xrad passox kerd kū

46.6 xrad ast ī weh az hāmōyēn[6] xwāstag ī pad gēhān ∵

46.7/5 ud baxt[7] ast ī abar harw kas ud harw tis pādixšāy ∵

46.8/6 ud Wāy ī wattar (ast) kē kas aziš wirēxtan nē tuwān ∵

MX.47

47.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad kū

47.2 mardōmān[8] ōš ud wīr[9] ud tōm māništ andar tan čiyōn ∵

47.3/2 mēnōy ī xrad passox kerd

47.4 kū ōš ud wīr ud tōhm ī mardōmān[10] gāh pad mazg ī sar ∵

47.5/3 ud ka mazg ī sar drīst[11] ōš ud wīr ud tōhm [K43_166r] pad abzāyišn (bawēd) ∵

47.6/4 ud ka mardōm bē ō pīrīh rasēd mazg ī sar bē ō kāhišn[12] estēd ∵

47.7/5 ud ōy ī pīr mardōm[13] kāhišn ī ōš ud wīr rāy ān ī pad xrad abāyēd kerdan kem wēnēd ud kem dānēd[14] ∵

47.8/6 ud xrad pad fradomīh ō mazg ī angust ī dast ī mardōmān gumēzēd

47.9 u-š pas nišēm[15] ud estišn[16] ud[17] gāh pad dil ∵

47.10/7 u-š māništ andar hamāg tan ēdōn bawēd čiyōn pāy kālbod[18] andar mōzag[19] ∵

---

1 Not K.
2 T pahlomīhtom.
3 K tis-iz.
4 A. <-š'> +.
5 K <OL->.
6 K <hŷmwŝn'>, A. <hym->.
7 K <bht'>, T <b'ht'>.
8 K, A. <ANŠ->.
9 K <wylw>.
10 K, A. <mlt-> 2x.
11 A.; K <drwyyt'>.
12 K <k'šn'> 2x, A. <k'hyšn'>.
13 K, A. <ANŠ-> 2x.
14 K <-TNyt'>, A. <-TWNyt'>.
15 K <-mⁿ>, T <nš'm>.
16 K <'yyyt->, A. <'yyt->.
17 Not A.
18 K <-pt'>, A. <-pwt'>.
19 K <mwyck' mwyck'>, A. <mwyck'>.

MX.48

48.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad kū

48.2 ēn stārag ī pad āsmān[1] paydāg u-šān marag ēdōn[2] was ēg-išān kār ud rāyēnišn čē

48.3/2 ud rawišn ī xwarxšēd[3] ud māh ud stāragān čiyōn ∵

48.4/3 mēnōy ī xrad passox kerd kū

48.5 az stāragān ī pad āsmān fradom stārag ī[4] Tištar[5] meh ud weh ud arzōmandtar ud xwarrahōmandtar guft estēd ∵

48.6/4 ud hāmōyēn[6] bahrōmandīh[7] ud padēxīh ī gēhān pad rāh ī Tištar ∵

48.7/5 ud stārag ī āb-čihrag pad abzāyišn ī (āb)

48.8 (ud stārag ī zamīg-čihrag pad abzāyišn ī zamīg)

{ star ī urwar- [K43_166v] -čihrag ī }[8]

48.9 ud stārag ī urwar-čihrag[9] pad (abzāyišn ī urwar

48.10 ud stārag ī gōspand-čihrag pad) abzāyišn ī gōspand[10]

48.11 ud āb[11] ud zamīg[12] ud urwar ud gōspand-čihrag pad abzāyišn ī mardōmān[13] dād estēd ∵

48.12/6 ud stārag ī Wanand pad widargīhā ud[14] darīhā ī Harborz gumārd estēd

48.13 kū dēwān[15] ud parīgān ud druzān az ān dar ud widarg wardēnd[16]

48.14 kū-šān rāh ud widarg ī xwarxšēd ud māh ud stāragān brīdan ud škastan nē tuwān ∵

48.15/7 ud stārag ī Haftōring[17] abāg 9 ud 90 ud 900 ud 9000 ud 9 bēwar frawahr ī ahlawān pad dar ud widarg ī dōšox gumārd estēd[18]

---

1 T <'ysm'n>.
2 T <AYT'>.
3 K; T xwaršēd +.
4 A.; T <MN>, not K.
5 K <-lyk>.
6 K <hŷmwŝn'>, T <hym->.
7 K, A. <w'hl->.
8 KT.
9 K + y.
10 KT gōspand-čihrag.
11 K <'p̄'>.
12 KT ātaxš.
13 KT mardōm-čihrag.
14 A.
15 K <ŠA'n>, T <ŠAn>.
16 Paz. *vardinəṇd*, Skt *paribhramayaṃti*.
17 K <hp̄tkwlng>; A <hp̄twklng> +.
18 T <-WNd>.

48.16 pad abāz dāštan ī ān 9 ud 90 ud 900 ud 9000 ud 9 bēwar dēwān ud druzān ud parīgān ud ǰādūgān[1] ī[2]
pad hamēstārīh ī spihr ud axtarān hēnd ∵

48.17/8 u-š rawišn pērāmōn ī dōšox ∵

48.18/9 u-š mādagwar kār ēn čiyōn 12 kadag ī axtarān pad dast dārēd pad drīst šudan ud āmadan ∵

48.19/10 ud awēšān-iz [K43_167r] 12 axtarān hamgōnag pad nērōg ud ayārīh ī [3]⌈ Haftōring[4] rawēnd ∵

48.20/11 ud harw axtar-ēw ka pad Harborz andar rasēd pušt ō ⌉Haftōring[5] kunēd[6]

48.21 ud panāh az Haftōring[7] xwāhēd ∵

48.22/12 ud[8] abārīg a-mar[9] ud an-ōšmār[10] axtarān ī paydāg hēnd frawahr ī gētīyān[11] guft estēd

48.23 čē hāmōyēn[12] dām ud dahišn ī dādār Ohrmazd ō gētīy dād
kē zāyišnīg[13] ud kē-iz[14] ārōyišnīg hē[15]
harw tan ēw[16] rāy ham-gōhr frawahr ēw[17] ī[18] xwēš paydāg ∵

48.24/13 ud rawišn ī xwarxšēd ud māh[19] mādagwar rōzēnīdārīh ī gēhān

48.25 ud pazzāmēnīdan[20] ī harwistīn[21] zāyišnān[22] ud rōyišnān

48.26 ud drīst dāštan ī rōz ud māh ud sāl ud hāmīn[23] ud zamestān ud wahār[24] ud pādēz ud abārīg
harwistīn mar ud hangārag[25] ī mardōmān[26] šāyēnd ayāftan ud dīdan[1] ud dānistan[2]

---

1 T <-tyk->.
2 K.
3 Not T.
4 K <hp̄tw'wlg>.
5 K <hp̄t'wlg> 2x, T <hp̄twlng>.
6 K, A. <-WNyt>.
7 K <hp̄tw'wlg>, T <hp̄t'wlng>.
8 Not K.
9 KT <'-m'l>.
10 KT <'n'wš->.
11 K <yyt''n>, A. <yyt'''n'>.
12 K <hŷmwŝn'>, A. <hym->..
13 K, A. <YLAWN->.
14 T <MNc>.
15 T; K <HWED>.
16 K; T <HNA>.
17 K, A. <HNA>.
18 Not K.
19 A. + w.
20 A.; K <-ynyt'>.
21 KT <-t'n>.
22 K, A. <YLAWN->.
23 KT <hmyn'>.
24 K, A. <bh'l>.
25 K <-y'l->, A. <-g'l->.
26 K, A. <ANŠ->.

48.27 wihēzag ī xwarxšēd ud māh rāy abērtar paydāg ∵

MX.49

49.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad kū

49.2 kadām ān tuwāngar[3] ī pad farrox ud kadām ān ī pad duš-farg[4] dārišn ∵ [K43_167v]

49.3/2 mēnōy ī xrad passox kerd kū

49.4 ān kē tuwāngarīh az frārōn-tuxšagīh kerd estēd pad farrox ud ān kē az abārōnīh kerd estēd pad duš-farg dārišn ∵

MX.50

50.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad kū

50.2 čē rāy ka aǰgahān[5] ud duš-āgāh[6] ud wad mard ast ī ka ō burzišn ud nēkīh ī wazurg rasēd ∵

50.3 ud ōy ī šāyendag[7] ud[8] dānāg ud weh mard ast ī ka ō garān anāgīh ud škeftīh ud niyāzōmandīh[9] rasēd ∵

50.4/2 mēnōy ī xrad passox kerd kū

50.5 ōy ī aǰgahān[10] ud duš-āgāh ud wad mard ka-š brēh ayār bawēd ēg-iš ān aǰgahānīh[11] ō tuxšāgīh ud ān duš-āgāhīh ō dānagīh ud ān wattarīh ō wehīh homānāg bawēd ∵

50.6/3 ud ōy ī dānāg ud šāyendag[12] ud weh mard ka-š[13] brēh hamēmāl ⌈ ēg-iš ān ⌉[14] dānagīh ō a-dānīh[15] ud halagīh ud ān šāyendagīh[16] ō duš-āgāhīh[17] wardēd

50.7 ud dānišn [K43_168r] ud hunar ud šāyendagīh armēšt[18] paydāg bawēd ∵

---

1 K <-TNtn'>, A. <-TWN->.
2 K <-TNyytn'>, A. <-TWN->.
3 K <-kl>, A. <-yl>.
4 K <-plg>.
5 K <'šygy'n>, A. <'šgyh'n>.
6 K <-k'yh> 2x.
7 K <š'y'ndk'>, T *<š'y'nYk>.
8 Not K.
9 T -īhā.
10 K <'šgyh'n>; A. <'šyy->.
11 K <'šyyh'nyh>.
12 K <š'sndk'>, T <-y'n->.
13 T kē-š.
14 T kē-šān.
15 A. a-dānagīh.
16 T <-y'n-> 2x.
17 K <dwš'ssyh>.
18 K <-t">.

MX.51

51.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad kū

51.2 ēzišn[1] ī yazdān ud spāsdārīh ī pad nēkīh ī az yazdān čiyōn abāyēd kerdan ∵

51.3/2 ud petītīgīh[2] ī pad ruwān-bōxtārīh čiyōn kunišn ∵

51.4/3 mēnōy xrad passox kerd kū

51.5 ēzišn ī yazdān ān weh[3] ī[4] pad ēn abēzag weh-dēn ī mazdēsnān kunēnd[5]

51.6/4 u-š bun wehīh ud rāstīh ud abē-gumānīh[6] ī[7] pad yazdān.

51.7/5 ud pad andak ud was ī mad estēd andar yazdān spāsdār[8] būd[9]

ud pad šnūmagān ud ābādīh ī az yazdān menīdan ud spās dāštan[10] ∵

51.8/6 ud[11] ka-iz az Ahrimen ud dēwān škeftīh ud anāgīh abar rasēd pad xīr ī yazdān warōmand nē būdan[12] ∵

51.9 ud spāsdārīh ī andar yazdān nē kāhēnīdan[13] ∵

51.10/7 ud harw wizend ī ǰahēd abāz ō stahmagīh ī Ahrimen ud dēwān dādan ∵

51.11/8 ud nēkīh ud sūd ī xwēš pad ziyān ī anīy kas nē xwāstan[14]

51.12 ud pad dāmān ī [K43_168v] Ohrmazd aboxšāyišnīg[15] būd[16]

51.13/9 ud pad kār ud kerbag tuxšāg ud kōšišnīg (būdan)

51.14 nāmčišt pad pahrēz ī āb ud ātaxš (ud urwar) wēš tuxšīdan ∵

51.15/10 ud pad ēn abē-gumān[17] būd kū

yazdān ō mardōmān[18] bē nēkīh ēnyā tis-iz ǰuttarīh nē [19]⌈ dahēnd ∵

ud Ahrimen ud dēwān bē anāgīh ēnyā ēč nēkīh nē ⌉dahēnd ∵

---

1 A. <yc->.
2 A. <pt->, K <pyt->.
3 Not T,
4 K.
5 K, A. <-WNd>.
6 K, A. <’p̄’yw-> +.
7 A.
8 K -īh.
9 KT <-WNt>.
10 A.; K < yyp̄syẏ’štn'>.
11 K <ww>.
12 K; T <-WNt'>.
13 K; T <-nyt>.
14 K; T <-yyt'>.
15 K; T <-šyšn->.
16 K <-WNyt>!, T <-WNt>.
17 K <’p̄’yw->, A. <’p̄swm’n>.
18 K, A. <ANŠ->.
19 Not T.

51.16/11 ud[1] petītīg būd rāy mādagwar tis ēn kū wināh nē kunēd[2] xwēš-kāmīhā[3]

51.17/12 ud agar a-dānīh ayāb wastārīh[4] ud duš-āgāhīh rāy wināh-ēw ǰahēd ēg pēš[5] ī dastwarān ud wehān pad petīt[6] bawēd

51.18/13 ud pas az ān (ka) nē kunēd ēg ān wināh[7] ī-š kerd estēd az tan ī ōy ēdōn ēwārag[8] bawēd

51.19 čiyōn wād ān ī staft-tag ka tēz ud saxt[9] āyēd ud dašt ēdōn frāz[10] mālēd kū harw giyāgīzag-ēw ud tis-ēw ī ān gyāg kaft[11] estēd bē barēd[12] ∵ [K43_169r]

MX.52

52.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad

52.2 kū namāz ud stāyišn ī yazdān čiyōn kunišn ∵

52.3/2 mēnōy ī xrad passox kerd kū

52.4 harw rōz 3 bār padīrag xwaršēd[13] ud mihr čiyōn pad āgenēn rawēnd estād[14] (namāz ud stāyišn kunišn)

52.5 ud hamgōnag māh ud ātaxš warahrān[15] ayāb ātaxš ī ādarōg bāmdād ud nēmrōz ud ēbārag[16] namāz ud stāyišn kerd[17]

52.6 ud spāsdār būd[18] ∵

52.7/3 ud agar pargast[1] andar yazdān ī mēnōyān ud gētīyān ud mardōmān[2] ud stōrān ud gāwān ud gōspandān[3] ud sagān ud sag-sardagān ud abārīg dām ud dahišn ī Ohrmazd ī xwadāy wināh-ēw ayāb frōd-mānd-ēw ǰast[4] (estēd)

---

1 A.
2 K, A. <-WNyt> 2x.
3 K <NPŠM ->.
4 Skt *vyākulatvāt*.
5 K, A. <LOYN'>.
6 K <pyt->, A. <pt->.
7 K <wwn->.
8 K; T. <'p'lk'>.
9 K, A. <yy'ht'>.
10 Not T.
11 K, A. <kpt'>.
12 K, A. <-WNyt'>.
13 K <hwlyšyt'>.
14 K; T <-WNyt>.
15 A.; K <whl'm>. – T + sup. ayāb ātaxš ī ādurān.
16 K <'yyyp'lk'>, A. <'yyp'lk'>.
17 K <krt'>; A. <krtn'>.
18 K <-WNt>, A. <-WNtn'>.

52.8 pēš[5] ī xwaršēd[6] ud[7] mihr ud māh ud ātaxš ī Ohrmazd abaxš ud pašēmān[8] ud pad petīt[9] būd[10]

52.9 ud wināh wizārišn rāy čand weh šāyēd kerbag warzīdan ∵

MX.53

53.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad kū

53.2 čē rāy ka duš-āgāh mard ka-š āfrāh awiš barēnd[11] frahang ud āfrāh ī [K43_169v] dānāgān ud wehān ēdōn pad āz[12] wēš dārēd kū awiš hammōxtan[13] dušwār ∵

53.3/2 mēnōy ī xrad passox kerd kū

53.4 ēd rāy čē duš-āgāh mard duš-āgāhīh ī xwēš pad menišn ēdōn weh dārēd čiyōn dānāg dānāgīh ī xwēš pad menišn ∵

MX.54

54.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad kū

54.2 čē rāy ōy ī wad-gōhr mard wehān nē dōst ud an-abzār mard abzārōmandān[14] ∵

54.3/2 mēnōy ī xrad passox kerd kū

54.4 ēd rāy čē ōy ī wad-abzār mard harw[15] gāh az abzārōmandān bīm

54.5 kū-mān pad hunar ud abzār ēranǰēnd[16]

ud az ān bahrag (rāy) pēš[17] wehān ud hamēmālān[18] šarmgenīh[19] abar rasēd ∵

54.6/3 ud wad-gōhr (mard) ēd rāy wehān nē dōst bawēnd čē-šān zamān ī pad abesīhēnišn[20] ud zanišn[1] az dast ī wehān bawēd ∵

---

1 K <plYyyt'>, T <pl'yt'>.
2 K, A. <ANŠ->.
3 K <gwyyytd'n>!.
4 K <Jyyt'>, T <AYT'>.
5 K, A. <LOYN'>.
6 K <hwlhšt'>.
7 A.; not K.
8 K <pšm'n>.
9 K <pyt->, A. <pt->.
10 KT <-WNt'>.
11 K, A. <-WNd>.
12 Paz. *āž*, Skt. *evaṃ pīḍitāṃ*.
13 K <hym->.
14 A.; K -ōmand eol.
15 A.; not K.
16 K <'dlncynd>, T <ylwcynd>.
17 K, A. <LOYN'>.
18 K; A. hamahlān.
19 KT <-kn->.
20 K <'p̄yyyh'n'šn'>, T <'p̄Yy'hynšn>.

MX.55

55.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad kū

55.2 ēn kōfīhā ud drayā'īhā[2] ī pad[3] [K43_170r] gēhān čē rāy[4] kerd estēd ∵

55.3/2 mēnōy ī xrad passox kerd kū

55.4 ēn kōfīhā ī pad gēhān ast ī wād-hangēxtār ud ast ī abāz-dāštār

55.5 ud ast ī gyāg[5] ud rāyēnāg ud nišēm ud awestām ī abr ī wārendag[6]

55.6 ud ast ī zadār ī Ahrimen[7] ud dēwān ud dāštār ud zīyēnīdār ī dām ud dahišn ī Ohrmazd ī xwadāy ∵

55.7/3 ud ēn drayā[8] ī pad gēhān pānagīh-kardārīh ud zīyēnīdārīh[9] ī[10] dām ud dahišn ī xwēš rāy dādār Ohrmazd az kanār ī Harborz kerd estēd ∵

MX.56

56.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad kū

56.2 čē rāy ka mēnōyān ud gētīyān dānišn ud kār-āgāhīh[11] harw 2 band ō tō paywast ∵

56.3/2 mēnōy ī xrad passox kerd kū

56.4 ēd rāy čē az fradom man[12] kē āsn-xrad ham az mēnōyān ud gētīyān abāg Ohrmazd būd ham ∵

56.5/3 ud dādār Ohrmazd mēnōy ud gētīy-dahišnān[13] yazdān ud abārīg hamāg dām ud dahišn pad nērōg [K43_170v] ud tagīgīh ud dānāgīh ud kār-āgāhīh[14] ī āsn-xrad āfrīd ud dād[15] ud dārēd ud rāyēnēd ∵

56.6/4 ud pad fraškerd sar abesīhēnīšn[16] ud zanišn ī Ahrimen u-š[17] wišūdagān pad xrad nērōg abērtar šāyēd kerdan ∵

---

1 K, A. zn->.
2 K <dl'''yh'>.
3 K pad // pad.
4 K <LA>.
5 K, A. <sww'k>, Paz. *jā*, Skt *saṃsthānaṃ*.
6 K <b'lnŷk>, A. <b'nŶk>.
7 Not T.
8 K, A. <dl'''>.
9 K <zywytynyt'lyh>.
10 K w.
11 T <k'lk'syh>.
12 Not T.
13 K <-t'' ->.
14 K <k'l'syh>.
15 A. <-WNt>, K <-WNm>.
16 K <'p̄yyy\'/ynšn'>, T <'p̄yyynyt'>.
17 Not T; A. w.

56.7/5 ud Sōšāns abāg Kay-Husrōy ud awēšān kē ristāxēz ud tan ī pasēn kunēnd[1] nērōg ud ayārīh ī xrad rāy abērtar kerdan šāyēnd ∵

56.8/6 ud[2] dānišn ud kār-āgāhīh ī gētīy ud frahang ud hammōzišn ī pad harw pēšag ud hamāg rāyēnīdārīh ī āwāmīgān pad xrad bawēd ∵[3]

56.9/7 ud ruwān ī ahlawān pad bōxtan ī az dušōx ud madan ī ō wahišt ud[4] Garōdmān nērōg ud pānagīh ī xrad rāy abērtar rasēnd ∵

56.10/8 ud mardōmān[5] pad gētīy weh-zīyišnīh ud rāmišn ud hu-srawīh[6] ud harw nēkīh pad nērōg ī xrad šāyēd xwāstan ∵

56.11/9 ud tōm ī mardōmān[7] ud stōrān ud gāwān ud gōspandān ud abārīg-iz harw dām ud dahišn ī Ohrmazd ī xwadāy dāštan nišāstan ī [K43_171r] andar aškom

ud[8] ka az gursagīh[9] ud tišnagīh[10] bē nē mīrēnd ud paydāg kerdan ī-šān xwarišn andar aškom ud baxšišn[11] ud pazzāmišn ī hannāmān <ywl'wylyh>[12] ud meh-ōzīh[13] ī pad zōr ī xrad rāy abērtar kunīhēnd[14] ∵

56.12/10 ud[15] winnārišn ī[16] zamīg ud gumēzišn ī āb andar zamīg ud rōyišn ud waxšišn ī urwar ud rang ī gōnag gōnag ud bōy ud mizag[17] ud xwašīh ī tis tis pad xrad abērtar baxt ud kerd estēd ∵

56.13/11 ud winnārišn ī Harborz pērāmōn[18] gēhān ud paydāgēnīdan ī haft-kišwar zamīg ud āsmān azabar[19] kōf ī Harborz

ud rawišn[20] ī xwarxšēd[21] ud māh ud 12 axtarān[22] ud 6 gāh ī gāhānbār ud 5 gāh ī frawardīgān

---

1 K, A. <-WNd>.
2 Not A.
3 K <•>.
4 Not A.
5 K, A. <mlt->.
6 K; T <hwyylwby>.
7 K, A. <ANŠ->.
8 A. y.
9 <gwlyyyyh>.
10 K 2x.
11 K, A. <HLK->.
12 K; A. <ywl'w'lyh>, not Paz.
13 KT <myh ->.
14 K, A. <-WNyhyny>.
15 Not K.
16 Not K.
17 K, A. <mck(')>.
18 A.; K <pylmwn>.
19 Not T.
20 KT <lbšn'>.
21 A. <hwlšyt>.
22 T axtar.

ud wahišt ī pad humad-gāh ud hūxt-gāh ud huwaršt-gāh[1] ud hamāg-xwāhrīh ī[2] Garōdmān ī pahlom
ud widarg ī mēnōyān ud gētīyān ud[3] puhl ī Čandwar[4] pad nērōg ī xrad kerd ud baxt[5] estēd ∵

56.14/12 ud[6] abr ī māwēnag[7] āb az zrēy[8] stadan[9] ud pad andarwāy [K43_171v] rāyēnīdan ud paymānīgīhā srešk[10] srešk ō zamīg waštan[11]

ud bē dānistan[12] ī[13] dām ī Ohrmazd (ud Ahrimen) čiyōnīh ī wahišt ud dōšox
ud xwābarīh ī Ohrmazd ī xwadāy ud amahrspandān ud abārīg yazdān abar dāmān ī xwēš ∵
ud zadārīh ud marnǰēnīdārīh ī Ahrimen ud dēwān abar dāmān ī Ohrmazd pad nērōg abērtar[14] ī xrad šāyēd dānistan ∵

56.15/13 ud dēn ī weh ī mazdēsnān ud[15] gōwišn ud čāšišn ī mēnōyān[16]
ud škastan ī dēwān kālbod[17] ī gētīyīg[18] ud[19] a-paydāg[20] kerdan ī az wēnišn ī mardōmān[21] pahlomtom abzār ī xrad rāy abērtar kirīhist[22] ∵

56.16/14 ud kōxšīšn-iz[23] ud kārezār ī Ērān abāg an-ērān
ud zanišn ī Ahrimen ud dēwān pad nērōg ī xrad šāyēd kerdan ∵

56.17/15 āb-iz ī nihānīg azēr zamīg xwarxšēd-nigerišn[24] kerdan ud[25] ō warz ud ābādānīh ud sūd ud āsānīh ud rāmišn ī mardōmān[1] ud stōrān ud gāwān ud gōspandān pad nērōg[2] ī xrad šāyēd burdan[3] ∵

---

1 A.; K <hwwšt'->.
2 Not K.
3 Not A.
4 K, A. <cnd/ywl>.
5 K, A. <HLKWt'>.
6 Not K.
7 Paz. *āβgīna*, Skt *kācaralākṭeḥ*. MacK. <MYAsnk'> ābgēnag.
8 K, A. <zl'y>.
9 K, A. <-WNtn'>.
10 K, A. <yylyšk'> 2x.
11 K; A. <wyhtn'>, Paz. *vāxtan*, Skt *prakṣepaṇaṃ*.
12 K <-TNyytn'> 2x, A. <-TWN->.
13 Not K.
14 Paz. before šāyēd.
15 Not A.
16 Paz. *gəθiiąn*.
17 K, A. <-pt'>.
18 K, A. <-t''Yk>.
19 Not K.
20 K, A. <'-p->.
21 K, A. <ANŠ->.
22 KT.
23 K; T <kwš->.
24 A. xwaršēd-.
25 Not K.

56.18/16 dard [K43_172r] ud wēmārīh ī mardōmān ud stōrān ud gāwān ud gōspandān ud abārīg gyānwarān bē šnāxtan •

ud dārūg ud darmān ud tan-drīstīh ud āsānīh awiš burdan nērōg ī xrad rāy abērtar šāyēnd kerdan ∵

56.19/17 ud harw mardōm kē az xrad bahrwarīh wēš ēg-iš wahišt bahr abērtar (windēnd) ∵

56.20/18 ud Wištāsp-iz ud Zardušt ud Gayōmard ud abārīg awēšān kē az wahišt bahr abērtar (windād) wēš awiš madārīh ī xrad rāy ∵

56.21/19 ud J̌am ud Frēdōn ud Kāy-Us ud abārīg awēšān xwadāyān kē az yazdān[4] warz ud tagīgīh[5] (wēš) windād[6] čiyōn Wištāsp

ud abārīg xwadāyān kē[7] az dēn bahrwarīh būd ud nē madan ī awēšān ō dēn[8]

ud pad-iz ān ī ka andar xwēš xwadāy an-espās būd hēnd kem awiš madārīh ī xrad rāy ∵

56.22/20 ud Ahrimen-iz ud dēwān ōy mard wēš frēbēnd[9] ud ō dōšox nayēnd[10] kē az xrad driyōštar ud pad xēm sabuktar ∵

56.23/21 ud paydāg kū [K43_172v] ōy kē[11] pad xēm nēk ud barišn[12] nēk ēg-iš spās az xrad dārišn[13] ∵

56.24/22 čē paydāg kū Ahrimen ō Zardušt drāyist kū

agar az ēn dēn ī weh ī[14] mazdēsnān abāz ēstē[15] ēg-it hazār sāl xwadāyīh[16] ī[17] gēhān[18] daham

56.25 čiyōn Wadagān dahībed Dahāg dād ∵

56.26/23 Zardušt purr-xradīh rāy xēm ud barišn ī frārōn (rāy) nē niyōxšīd[19] ud nē wiyābīhist pad ān wiyābānīh ī gizistag Ganāy ī druwand frēftag ud wiyābān nē būd ∵

56.27/24 u-š ō Ahrimen guft kū

---

1 K, A. <mlt-> +.
2 K <nÿlk'>.
3 K, A. <-WNtn'> 2x.
4 T + sup dēn.
5 K <tykyh> eol.
6 K <-WNt'>.
7 Not K.
8 Paz. *vahāšt*.
9 K <plyypynd>, A. <plypynd>.
10 K <-WNd>, T <-x1>.
11 K <OL MN>.
12 KT <wl-> +.
13 K <ŶHS->.
14 Not K.
15 T <-WNyt>.
16 K <hwt'**yh**>.
17 Not K.
18 A., Paz.; K gētīy.
19 K, A. <nywk->.

56.28 škennam[1] ud gugānam[2] ⌈ u-t nigōnsār[3] ⌉[4] kunam[5] kālbod[6] ī ašmāh dēwān ud druzān ud ǰādūgān ud parīgān
pad hōm ud[7] barsom ud dēn ī rāst ī weh kē[8] dādār Ohrmazd ō man čāšt[9] ∵

56.29/25 Ahrimen ka-š ān saxwan[10] āšnūd sturd[11] ud stōw būd
ud ō dōšox dwārist ud dagrand zamān stard[12] estād ∵

56.30/26 ēn-iz paydāg kū Ohrmazd ka Ahrimen abāg-iš hāmōyēn[13] dām ud dahišn pad paymān [K43_173r] frāz kerd[14] būd
pas abāg hāmōyēn yazdān ud amahrspandān hanǰaman kerd
u-š az ān ī xwēš xrad ābādīh guft ud hangārd ∵

56.31/27 ud ēn-iz paydāg kū
9000 sāl ī fraškerd tā ristāxēz[15] ud tan ī pasēn hāmōyēn dām ud dahišn (pad) xrad dārēd ud rāyēnēd ∵

56.32/28 ud ēn-iz paydāg kū
ōy ī duš-āgāh ud wad-xēm mard ka was-iz[16] ō burzišn ud tuwāngarīh[17] ud pādixšāyīh[18] rasēd
pas-iz pad ān nēkīh ud pādixšāyīh[19] burzīdan nē abāyēd ∵

MX.57

57.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad kū

57.2 čē rāy ka pādixšāy[1] ī duš-āgāh pādixšāyīh[2] rāy[3] ī-š ast

---

1 K; T <TBŁWNym>.
2 Paz. *vānōm*.
3 K <ngwÿyy'l>.
4 T <HP̄LWNm>(?), Paz. *nazār*.
5 T sup.
6 K, A. <-pt'>.
7 Not K.
8 Not A.
9 K; A. <c'šyt'>.
10 K, A. <yyhwn>.
11 K, A.
12 K, A.
13 K <hŷmwŝn'> +, A. <hym->.
14 K, A. <-WNt>; Paz. *kerd*.
15 K <lYyyt'yhyc'>.
16 K, A. <KBŶyc>.
17 K <-kl->, A. <-yl->.
18 K <-š'yh>, A. <-š'yyh>.
19 T <p'twhšyyh>.

duš-āgāhīh ud halagīh abāz ō dānāgīh ud hunarāwandīh wardēd ∵

57.3 ud driyōš[4] ī dānāg (ī a-wināh) driyōšīh rāy

dānāgīh ud kār-āgāhīh[5] ī-š ast abāz ō halagīh ud abē-sūdīh[6] wardēd ∵

57.4/2 mēnōy ī xrad passox kerd kū

57.5 frēbišn[7] ud stahmagīh ī āz druz rāy

57.6 mardōmān[8] harw kē-š xwāstag ud tuwāngarīh[9] wēš [K43_173v] pad mardōmīh[10] ī ōy saxwan[11] wēš gōwēnd ud kunišn ud kardārīh abērtar hangārēnd

57.7/3 bē pad čašm ī yazdān ud amahrspandān driyōš ī a-wināh ud dānāg weh ud grāmīgtar kū pādixšāy ī tuwāngar[12] ī duš-āgāh ∵

MX.58

58.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad kū

58.2 čē āhōg ī āsrōnān

58.3 ud čē āhōg ī artēštārān

58.4 ud čē āhōg ī wāstaryōšān

58.5 ud čē āhōg ī hutuxšān ∵

58.6/2 mēnōy ī xrad passox kerd kū

58.7 āhōg ī[13] āsrōnān ahlomōγīh ud āzwarīh ud framōšīdārīh ud sūdagīh ud xwurdag-nigerišnīh ud duš-wurrōyišnīh ī pad dēn ∵

58.8/3 ud[14] āhōg ī[15] artēštārān stahmagīh ud zadārīh ud mihrōdrujīh ud an-aboxšāyāwandīh[16] ud daxšīh ud āzardanīh ud tar-menišnīh ∵

58.9/4 ud āhōg ī wāstaryōšān duš-āgāhīh[17] ud čašm-arēškīh[1] ud wad-xwāhīh ud kēnwarīh ∵

---

1 K; A. <-š’> 2x.
2 T <p’twhš’’yh>.
3 K <LA>.
4 K <dlÿwš>, T <dlswš>.
5 KT <-k’yyh>.
6 K, A. <’pYyswtyh>.
7 K <plyyp̄-, A. <plyp->.
8 K, A. <mlt-> +.
9 K <-kl->, A. <-yl->.
10 T <mltwm>.
11 K, A. <yyhwn(')>.
12 K, A. <-yl>. K <twb\’n/nyl y twb’nyl y>.
13 Not K.
14 Not K.
15 Not K.
16 K; A. <-hšyšnndyh>.
17 K; T <-k’yyh>.

58.10 ud[2] āhōg ī hutuxšān duš-wurrōyišnīh[3] ud an-espāsīh ud abārōn-drōzišnīh ud tundīh ud duš-ēwāzīh ∵ [K43_174r]

MX.59

59.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad kū

59.2 mardōm[4] pad wehīh ud wattarīh kadām āšnāgtar ∵

59.3/2 mēnōy ī xrad passox kerd kū

59.4 mardōm[5] kē-š nišast ud kār abāg wattarān[6] u-š nām pad hu-srawīh ud wehīh barēnd[7] mard pad wehīh ān āšnāgtar ∵

59.5/3 ud ān kē-š nišast ud kār abāg wehān[8] u-š nām pad dusrawīh [9]⌜ ud wattarīh ⌝barēnd mard pad wattarīh ān āšnāgtar ∵

59.6/4 čē guft estēd kū

59.7 kē abāg wehān paywandēd wehīh (abāg bē āwarēd)

59.8 ud kē abāg wattarān paywandēd wattarīh abāg bē[10] āwarēd

59.9 ēdōn čiyōn wād ī ka ō gandagīh pahikafēd gandagīh (abāg bē āwarēd)

59.10 ud ka ō hu-bōyīh pahikafēd hu-bōyīh (abāg bē āwarēd)

59.11 pas dān[11] kū

59.12 ān kē kār abāg wehān wehīh padīrēd[12]

59.13 ud kē kār abāg wattarān wattarīh (padīrēd)

59.14 bē pas-iz[13] harw 2 pad uzmāyišn dārišn ∵

MX.60

60.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad kū

60.2 rad ī mardān kē rad ī zanān kē

60.3 ud rad ī aspān kē [K43_174v] ud[14] rad ī wāyēndagān kē

---

1 K <cšm'lyškyh>, T <-škn'yh>.
2 Not K.
3 K <dwšlwy->.
4 K, A. <mlt->.
5 K <mlt->, A. <ANŠ->.
6 paz. *vāhąn*.
7 K <-WNd> 2x; T <-x2> ą 2x.
8 Paz. *vattarąn*.
9 Not K.
10 Not K.
11 K <-TN>, A. <-TWN>.
12 K, A. <-WNyt'>.
13 <AH**L**yc>.
14 Not K.

60.4 (ud rad ī gāwān kē) ud rad ī dadān kē ud[1] rad ī ǰōrdāyān kē ∵

60.5/2 mēnōy ī xrad passox kerd kū

60.6 mard ī dānāg ī dēn āstawān ī hu-spās ī rāst-gōwišn abar hamahlān rad ∵

[2]60.7/3 zan ī ǰuwān ī drīst-gōhr ī awestwār[3] ī hu-sraw ī hu-xēm ī kadag-abrōz kē šarm ud bīm nēk ud[4] xwēš pid[5] ud niyāg ud šōy ud sālār dōst ud hu-čihr[6] ud meh-kūn abar zan(ān) ī xwēš hamahlān rad ∵

60.8/4 gāw ī xwarrahōmand ī burz-gōš[7] ī ramagōmand abar gāwān rad ∵

60.9/5 čihrāb murwān rad ∵

60.10/6 asp ī arwand aspān rad ∵

60.11/7 xargōš dadān rad gandum[8] ǰōrdāyān[9] rad ∵

MX.61

61.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad

61.2 kū Kang-diz kū gyāg estēd ∵

61.3/2 war ī ǰamkard kū kerd estēd ∵

61.4/3 tan ī Sām[10] kū gyāg nibayēd ∵

61.5/4 ud[11] mānišn ī Srōš kū ∵.

61.6/5 xar ī 3-pāy kū gyāg estēd ∵

61.7/6 hōm ī rist-ārāstār kē rist padiš wirāyēnd ud tan ī pasēn padiš kunēnd[12] kū rust estēd[13] ∵

61.8/7 Gōbedšāh[14] pad kadām[15] [K43_175r] gyāg (estēd) ∵

61.9/8 Kar-māhīg pad čē kār gumārd estēd ∵

61.10/9 Sēn-murw āšiyān[16] kū[17] dārēd ∵

61.11/10 Čīnāmrōš kū gyāg nišinēd u-š kār čē ∵

---

1 Not K.
2 K <jwd'n>, A. <ywšn>.
3 A. <-twb->, K <-tb->.
4 Not K.
5 K, A. <pt'>.
6 K; T <hwpyhl>.
7 A. <bwlcywš>, K <bwlcynyh>.
8 K <Hg>, T <HS>.
9 A. <-t'y'n'>, K <-t''n>.
10 A.; K <yy'hm>.
11 Not K.
12 K, A. <-WNd>.
13 T <-WN't>.
14 K <ywpyt'''>.
15 Not T.
16 K <'š''n>, T <'šy'n>.
17 T + gyāg.

61.12/11 mēnōy ī xrad passox kerd kū

61.13 Kang-diz pad ōšastar[1] rōn nazdīk ō Sadwaēs[2] gumārd estēd

61.14 pad wimand ī Ērānwēz ∵

61.15/12 ud war ī J̌am-kerd pad Ērānwēz azēr zamīg kerd estēd ∵

61.16/13 ud harw ēwēnag tōm[3] ī hamāg dām ud dahišn ī Ohrmazd ī xwadāy[4] az mardōm[5] ud stōr ud gōspand ud wāyendag harw čē wehtar ud pad-wizīntar ō ānōh burd[6] estēd ∵

61.17/14 ud harw 40 sāl az[7] zan-ēw ud mard-ēw ī ān gyāg hēnd frazend-ēw zāyēd

61.18 u-šān zīndagīh 300 sāl

61.19 u-šān dard ud petyārag kem ∵

61.20/15 ud tan ī Sāhm[8] pad dašt ī Pēšānsīy[9] nazdīk ō kōf ī Damāwand (estēd) ∵

61.21/16 ud pad ān dašt bē ǰōrdāy[10] ud xwarišnīg tis ī[11][12] kārēnd ud drūnēnd ud pad-iš zīyēnd tā anīy drūnāy[13] ud draxt[14] [K43_175v] ud urwar nēst

61.22 u-š zargōnīh frayist <dlymk> ∵

61.23/17 ud yazdān ud amahrspandān tan ī Sāhm rāy 9 ud 90[15] ud 900 ud 9000 ud 9 bēwar frawahr[16] ī ahlawān pad panāgīh gumārd[17] estēnd[18]

61.24 kū-š dēwān ud druzān nē wināhēnd[19] ∵

61.25/18 māništ ī Srōš frayist pad Arzah[20] ud pas pad-iz[21] Sawah ud hamāg gēhān ∵

---

1 A.; K <'wš'yytl>.
2 K <yytw'yys>, A. <yytwys>.
3 K w +.
4 A.; K <-t'>.
5 K <mlt->, A. <ANŠ->.
6 K, A. <-WNt'>.
7 T <MNW>.
8 A., K.
9 K, A. <-nŶ/ys>.
10 A.; K <-t'>.
11 Not K.
12 K <-TWNy>.
13 K, A. <d/yrwn'y>.
14 K <dlht">.
15 KT <'sk = 70>.
16 K <p'hl>.
17 K + <y w->.
18 A.; K <-WNyt ∵>.
19 T <wn'yysnd>.
20 K; A. <'lz'y>.
21 K w +.

61.26/19 xar ī 3 pāy[1] mayān zrēy[2] ī Warkaš nišīnēd ∵

61.27/20 ud hāmōyēn[3] āb ī ō nasāy ud daštān ud abārīg hixr (ud rēmanīh) wārēd
ka ō xar ī 3 pāy rasēd hāmōyēn pad wēnišn[4] pāk ud yōǰdahr kunēd[5] ∵

61.28/21 ud hōm ī rist-wirāstār pad zrēy ī Warkaš andar ān ī zofāytom gyāg rust estēd ∵

61.29/22 u-š 9 ud 90[6] ud 900 ud 9000 ud 9 bēwar frawahr ī ahlawān pad[7] panāgīh gumārd estēnd[8]

61.30/23 u-š Kar-māhīg[9] pērāmōn hamē gardēd u-š wag ud abārīg xrafstar aziš abāz[10] dārēd ∵

61.31/24 Gōbedšāh[11] [K43_176r] pad Ērānwēz andar kišwar ī Xwanīrah (estēd)

61.32 ud az pāy tā[12] nēm-tan gāw ud az nēm-tan tā[13] azabar mardōm[14]

61.33 ud hamwār[15] pad drayā-bār[16] nišinēd

61.34 ud ēzišn[17] ī yazdān hamē kunēd[18] ud zōhr ō[19] zrēy hamē[20] rēzēd

61.35 kē rāy pad ān zōhr-rēzišnīh a-mar xrafstar andar zrēy bē mīrēnd ∵

61.36/25 čē agar pargast[21] ōy[22] ān ēzišngarīh[23] nē kunēd ud ān zōhr ō ān zrēy nē rēzēd[24] kū ān a-mar xrafstar bē (nē) abesīhēd[25]
ēg[26] ♣ hamē ka wārišn ⎫1 wārād[2] xrafstar ēdōn wārēd[3] čiyōn wārān ∵

---

1 T + pad.
2 K, A. <zl'y > +.
3 K <hŷmwŝn'>, A. <hym-> +.
4 K <wyn''n'>, A. <wynšn'>.
5 K, A. <-WNyt>.
6 K <ysk = 70>, T <'sk = 90>.
7 Not K.
8 A., K <-WNyt>.
9 K <kł m'hyk>, T <klm'-yk>.
10 K, A. <'p̄'c'>.
11 K, A. <-š'>.
12 A.; K <wOY>.
13 K y, T <ZK y>.
14 K, A. <mlt->.
15 K <hymw'l>.
16 A. <dl''b'l>; K <dl''''b'l>.
17 K; A. <yz->.
18 K, A. <-WNyt> 2x.
19 T <OLE>.
20 Not K.
21 K <plYyyt'>, A. <pl'yyt'>.
22 T <'w'> + sup <OL>.
23 KT <'yc->.
24 T <lyc't'>.
25 K <'p̄yyyht>, A. <'p̄yyyhyt'>.
26 T + <MNW>.

61.37/26 Sēn-murw āšiyānag[4] pad Wan ī[5] ǰud-bēš ī was-tōhmag

61.38 ud hamē ka abar āxēzēd 1000 tāg[6] az ān draxt[7] bē rōyēd

61.39 ud ka nišīnēd 1000 tāg bē škennēd u-š tōm aziš ōsānēd .

61.40/27 ud Čīnāmrōš murw ham (pad) ān nazdīkīh nišīnēd

61.41 u-š kār ēn kū ān tōm[8] ī az Wan ī was-tōhmag ī ǰud-bēš ōsānēd ōy čīnēd

ud ānōh kū Tištar āb[9] stānēd[10] parganēd

61.42 kū [K43_176v] tā Tištar āb abāg ān harwistīn tōm stānād[11] ud[12] abāg ān wārān pad gēhān wārād ∵

MX.62

62.1/1 pursīd dānāg ō mēnōy ī xrad kū

62.2 kadām ān kerbag ī az (harw) kerbagān[13] meh ud weh (ud arzōmandtar)

u-š tis-iz (ranǰ ud) uzēnag pad kār nē abāyēd ∵

62.3/2 mēnōy ī xrad passox kerd kū

62.4 andar yazdān[14] (ud wehān) spāsdār būd[15]

62.5 ud[16] harw kas rāy nēkīh xwāstan[17]

62.6 (ud andar harw gāh ud zamān Ohrmazd pad dādārīh ud Ahrimen pad marnǰēnīdārīh menīdan ud andar ayād dāštan

ud pad astīh ī yazdān ud dēn ud ruwān ud wahišt ud āmār ī pad Sidōš ud būdan ī ristāxēz ud tan ī pasēn abē-gumān būdan ∵

mādagwartom) ēn az harw kerbag meh ud weh u-š ēč (ranǰ ud) uzēnag[18] pad kār nē abāyēd ∵

---

1 T wārān hamē ka.
2 A. <-lyt'>.
3 K <-lyt">.
4 K <'š'k'n>, T <'š-ykYk'n>.
5 K <wnnd> 2x.
6 K + bē eol.
7 K <dlht">.
8 T tōhm.
9 A. <MYA>, K <'p̄'>.
10 K, A. <-WNyt>.
11 K, A. <-WN't'>.
12 Not K.
13 T kerbag.
14 A.; K gēhān.
15 KT <-WNt(')>.
16 Not K.
17 K, A. <'p̄'yytn'>; paz. *aβāiiastan*.
18 T(?) <'wycynk>.

drōdīh[1] ud baxtagīh[2] ∵

DĒNKARD 3

DĒNKARD III PT. 1: 12 QUESTIONS FROM A HERETIC

[B1]

3.0 <...> ox ī astōmand āsrōnīg ud artēštārīg ud wāstaryōšīh ud xwadāyīh ud sāmānīhā ī hamīh ī pad *dwāzdahōmāst[3] yaštan <...>

man hērbed dēn kunišn ān ī paydāg kū nūn-iz andar dw<āzdahōmāst ...> hu-dēn ox ī astōmand artēstār pad *pānagīh[4] ud wāstaryōš sryāišn yaštārīh ud hutuxš pad āsāngarīh ī ōšmurišn / dwāzdahōmāst āsrōn hamzōrīhā hamyābagīh rawāgīh ... <...> ud abzōn ī dām ud *nē[5] abesīhišn ast ī-t drāyīd <kū ...> hāmdahišn az estād harwisp ox ī astōmand <...> ud a-paywandīh ī tō ahlomōγ frēftārīhā pad . <...> dām marnjēnīdārīh wattar dād ān ī az gētīy dād .. <... pad> mahist ōz pādag ast dām az abesīhišn ī . <...> ān ī to ahlomōγ wattar-dād paywandīd pad hamīh ī <...> pad dwāzdahōmāst yaštan ī Zarduxšt ī man hērbed <...> ō fraškerd abesīhēd ān-iz ī tō škeft ahlomōγ <... ∵>

sidīgar pursišn *akwān*

3.1.1 pursīd akwān ī <yl y klyk> pad <šyYk'> ahlomōγ kū

<...> ud ātaxšān urwarān bālist ī garān ud ān ī [M2] zufr rōdestāg ān ī Ohrmazd dēn dahišnīgān meh mard ī ahlaw *čiyōn* <...> nē mān meh zōhr ī az ahlaw ox ī ahlaw az mardān .. <...> dēn kardag ud padiš yaštār ī Ohrmazd ham

bē <...> kardag dāštan man pad ān ī meh nikōhīd ∵

<pa>ssox [B2]

3.1.2 <...> ..... ān abar druwandīh frāz nimūdan ī-š dēn ... .> kunišn ī Gannāg Mēnōy warzīd

ud anīz ahlomōγīg <...> gōwēd

ud gētīy uštānōmand dahišnān ī Ohrmazd <...> sālārīh ī dāmān čiyōn mardōm w

u-š tan mādayān <...> ayārīh mardōm čiyōn gōspand

ud ruwān mādayān hu-ruwān <...> tan *mādayān* zēwarīh nērōgīh abērtar ∵

<...>išnīg ō mardōm ruwān abērtar pad appurdan ī-šān <...> ō gōspand

---

1 K <dlwt**yh**>.
2 K; A. bowandagīh.
3 <dwb'cy''wst'>.
4 <p'nykyh>.
5 <wls>.

tan abērtar pad-išān tan zēwarīh <...> *dēn pad* rēmanīh čiyōn druzīh tis ud az druz *mehmāntar* ... wēš druz andar mardōm pad kōšīšn <...> ruwān rāy mehmāntar gāh pad tan griftan <...> ...š ī mardōm zīndag ud tan hurāyišn <...>

ud widerd tan ka ruwān ahlaw ān-iz ī ō ruwan pad <...> ... ēd abāz ō tan ōbadēd tan ud rēmantar bawēd

<...> *ruwān ar* dād u-š ō dōšox kešēd

<...> gōwēm

ud andar gōspandān pad kōšišn seǰdīh <...> zēwarīh mēnōy rāy gāh pad andar tan griftan <....> ... ud druz [M3] a-zēnīg ud *tan-iz kem gand

ud mardōm tan <...> az mehmān druz padišīh ōšmurd ō <...> ruwān ud ahlawīyān ī tō pad bēšišn wistārīh ī <...> ud rēman

zōhr abar ō āb ud ātaxš [B2] abar ō bālistān garān abar ō ān zufr rostāg ahlomōγīhā kardag ast nē dād ī ast dūr ... ohmrazd-dēn handarz ∵

ān ī gōspandān zōhr ān rēmanīh nēstīh dēn nērōgīhā wirāyīhēd

ān-iz huzārag bahr ī az petyāragōmandīh padiš u-š pad bē kerdārīh ud pākīh čand stāyīhād šāyēd bandag gāh padišīhīh pad frāz burd ī ō ātaxšān ābān ahlawān ahlawīyān abzōn ī dāmān šnā<...> dastwarīh ī Ohrmazd-dēn ud ham-dādestānīh-iz ī a-maragān mardōm padiš ∵

čahārom pursišn ∵

3.2.1 pursīd pōz-apāyīd ahlomōγ kū

ka hixr <pšp>išn ō āb wināh ud w<āy ī> ābōmand[1] ud mardōm pad guftan ī saxwan pad-iz āwurdan ī <wywww>mānōmand dahān ud wēnīg hanǰišnīg[2] amāh pad wēnīg ud pōz-pāyīdagīh ī-mān padisāy dahān ud wēnīg hanǰišnīg *hēnd[3]

ud agar hixr ō ābōmand wāy mad ud bēšēd čim nikōhēd ∵

passox ∵

hād

3.2.2 pōz wēnīg padiš apāyīd estēd wēnīg ud pōz ābōmand wāy <...> wēnīg yakom[4] ī pad wišādagīh <wčyk'> ud dahān ud ō w wāy ī hanǰīd nē mad w <....> ō stabrīh rāy [M4] andar frāxwīh ī wāy ī ō bēš ī āb ī andar wāy nē bē bastagīh ī wēnīg ud dahān az dahan ud wēnīg hanǰēd

pad nišastan ī andar ān <...> did ō stabrīh ud paydāg tan hixrīh ud abāg rēmanīh ī aziš <...> ud dahān ud wēnīg bērōn windīhistan ī pad frāyīh

agar-iz ī andar wāy bēšī<d ...>

---

1 ābānōmand.

2 uzišnīg?

3 <m'wmwwd>.

4 <ykwm>.

ud az ahlomōγān xōg ēn-iz abē-sūd xwurdag ud pahrēzīšnīh ud hu-bōy garān <...> ašmāh menišn az parisp uzwān kē drōw bast ud dahan ud wēnīg ō wāy ud ān wāy[1] burd *paygāmīh[2] ma kunēd ∵

panǰom pursišn [B4]

3.3.1 <pursīd> *ahlomōγ kū* kē andar dēn abar kē pad nasāy ī mardōm sag rēmanīhēd pad <...> *pad bār gōmēz ud āb* šustan ast ī ī-š <'yly>[3] ī abar <pyšw>īh ī ud ast ī <...> *yōjdahr čē gōwēd* 16 bār ī amāh dād čim nikōhēd ∵

passox ∵

hād

3.3.2 weh-dēn ān ašmāh 16-iz bār dūr az šahr <...> *pad ān ī wiškar gy*āg ān ī <'yly> abar-šōyišnīh ud ēdōn yōǰdahr pad <y'ww> <...> *kārīh-ēw ī šab zam*ānīhā ud warzīkkarīhā ud raft ī pahrēzōmandīh ī <...> *yōjdahrgar 'w'w's'wty* fradom gyāg kū yōǰdahrgar ī pad keš ud maγ ud abārīg <...> *ayābēd šus*tan ī padiš guftan handāzag barsom nē ayāb[4] ud pad drōn <...> *abar keš* <*wywyw* k'> ud keš-iz ∵ *gəuuana*. a-tuwān pad **ašemwohū 3* <ys'y>-iz-ēw ud ašemwohū [M5] 3 agar tuwān guftār pad ašem<>/*wohū-iz 3 a-tuwān* guftār pad guftan ī mārīg 3 u-š adwadād <...> *dastwarīh* ud čiyōn nē barsom-ayāb

čē ō keš ∵ *gəuuīna.* <...> <*wywyw'*> *gu*ftār tuwānīg pad <ys'y>-ēw ašem<w>ohū 3 guftan

ēwāz <...> *ašemwohū 4* guftār tuwānīg tuwānīg pad ašem<w>ohū-ēw guftan

ud nē-iz *3 guftan tuw*ānīg pad mārīg ī 3 ī aziš guftan ēwāz adwadād *ōwōn amān ī pad weh-dēn* pad nasāy ī mardōm sag ānōh kū dēnīg <...> *pad keš ud maγ* ayābēd yōǰdahrgar pad keš ud maγ abārīg dēnīg <...> *15 30 b*ār-iz ī dūr pad ān ī wiškar yōǰdahrgar pad keš ud maγ <...> *ybww ī zamānag* .... gyāg ī pad abar-rāyēnišnīh ī guft estēd <...> nē čē y'' ... ud 16 bār pad-iz dūr pad ān ī wiškar ud wiyābān gyāg <...> *ahlomōγān ēn*-iz pad dēnīg <'lg> abar <'wytwlynyn> ī andar čiyōn-išān <mkly'y'> [B5] abar-išān hē sabuk kerdan pad xwār guftan ī wināh puhl kām ud <yymn'> ī wināh puhl āyōzēd ud ō wišād anāg āsān ō xwēš <ywdyt> *g*andīh paristan kešīdan ∵

šašom pursišn ∵

3.4.1 pursīd ham ahlomōγ kū

čim zōhr nē ān ī gurg ō ātaxšān ābān barēd[5] wināh ahlawān ahlawīyān xwarišn handāzēd ud pad abesīhēnīdan ī xwarišn ud ō mardōm ud gōspand ēdōn meh-sūd ud wazurg-frayād ∵ [M6]

passox ∵

hād

---

1 anīy?

2 <py'myh>.

3

4 <'y'c>.

5 <YBL->.

3.4.2 čiyōn pad wēmārīh bē burdan ī az <...> tan <'wyy'n>-iz az-išān kum u-šān āsānīh-iz rāy hām-tan kerdan xūb <'w'w .> <...> ud ziyān az-išān abāz dāštan <ywlšn'> hammis <swh>ist mar[1] ōzad dādīg bē <...> <'w'wyy'w'wtly'n> ud pad-dur[2] az pākān pākīh tis ōsān pad xwēšīhā <...> pad waxš ēwēn <swh>istan gurg pad-andar hazzān wiškar gyāg abar dār abar-.. <...> sazāg nē andar <yklyk'> kanār *ī* <y'n'> ī pākān pākīh tis

3.5[3] haftom pursišn ∵

3.5.1 pursīd anīy ahlomōγ kū

ka ād ... <...> ud arešk ud abārīg wināh-āyōz druz wānīdan weh-dēn meh-handarz awēšān <...> wināh-āyōzīh ī mardōm frayistīhā *pursān ī xwāstag ud zan

zan <...> ō hamīh ī a-maragān dād kē padiš āz ud waran ud arešk ud nang ud anīz wasān <...> az wināh-āyōzīh ī mardōm stōw bawēnd ud Gannāg Mēnōy nērōg <pad-iš/az-iš>

čiyōn amāh pad paywand dastwarīh Zarduxšt čāštag kardag čim ∵

passox ∵

hād

3.5.2 hamīh ī ašmāh pad xwāstag ud zan az Zarduxšt <...> ī-šān xrōsagān-iz *xwānd ī az fasāy būd frēftārīhā <...> čāštag kardag pad āz ud waran arešk ud nang ī a-maragānīg az bē ārzōg <...> andar hilēnd[4] andar gēhān ī āšuftīhā ud pad mardōm pad āsānīh <...> [B6] <'y's''w>īh [M7] pašt abāz ō ān ī xwāhēd ud kardag tis kerdan ud mōšīdan ī az xwāyišn ī kār gēhān a-wērāngarīhā ud pad a-paydāg paywandīh ī ǰud ǰud mardōm <...> āmēxtag zanīh abāg <šwtl> pad gumēzagīh wanīgarīh nāmagānīh ud stūrīh ī wayūg ēk az mardōm wišuftārīhā ud pad wāspuhragān xwēšīh / ... xwadāyīh gāh ud pāyag ī mardōm a-kārēnīdan gēhān rafsēnīdārīh <...> kas mād ī kastārīhā ud pad xwēšīh ud dārišn ōftārīhā dādwarīh ānābīhā ud pad ēd škeftom dēwēzagīh druz wālēnīdārīh dām harzakkarīh ud pad paywēhag ī aziš anērān mad anīy abar ērān mad anīy <...> ul-rasēnīdārīh

ud pad wišōbišn ud abesīhišn ī Ohrmazd <...> u-š petyārag nērōg dādār gēhān ud kām ī Gannāy-Mēnōy abar dāmān ī ānāftārīhā ud az xōg ī ahlomōγān ēk was ēwēnag ud zahr uf frēftārīhā dām ō gēhān wirēxtan padiš gēhān ī ahlāyīh wēmārēnīdan marnǰēnīdan

8om pursišn ∵

3.6.1 pursīd anīy[5] ahlomōγ kū

---

1 [illegible]

2 [illegible]

3 Molé "Problème des sectes," p. 24.

4 <-x2>.

5 <AHRNk'>

ka handarz a-wināhīh ašmān xwadāyīh ud dādwarīh ud kārēzār ī abāg / <... y'nwk> was kār ī a-wināhīh kerdan nē šāyistan nē abāg a-wināhīh hambasān čim kunēd[1] ∵

passox ∵

<hād ...> dādwarīh ud k<hād ...> dādwarīh ud kārēzār ī abāg an-ērān ud abārīg was ī az ēn <.... ham>ist dastwarīh andar kār dārēm [M8] meh-dādestānīh <... a>bēr dēn abardar <'w . > pad sāmān ī meh-dādestānīh <....> īh ud pādīrān-ziyānīh kē-š andar gumēzagīh <*rawāg* -'y-1> ud pādīrān-sūdīh-ēw

čiyōn a-maragānīg sūdīh <... ...> īhanīh ud pādīrān-sūdīh-iz rawāgīh [B7]

ān a-maragānīg sūd ud andar gēhān rawāgīh ud winnārišn ī dām paywandišn ī ō fraškerd ī pōryōtkēšīg weh dād

u-š a-reštīh a-rawāgīh ī dam wisānišn ī az fraškerd ī ahlomōγīg wattar dād nimūdār ī meh-dādestānīg kār pad ēwāzīg rawāg ziyānīh pādirān-sūdīh andar-iš ōwōn bawēd

čiyōn andar wāyišn ī tagīg wād pad a-maragānīg srāyišn bōzišn az gand ī-š andar wāyišn widār ō hambasān rasēnēd bēšīdār ast kē ēdōn a-wināh

čiyōn a-wināhīh ī dādar pad hām-dahišn sūd meh-dādestānīh dād ī dām ō kōšišn ī abāg druz ī ka-iz-išān andar kōšišn dard ud bēš ud marg wasān druwandīh-iz

ud az ahmlomōγān xōg ēn-iz 2

ēk pad ān ī kem ziyān-rawāgīh ān ī keh sūd pādīrānīh ī andar meh sūd ud kār ō a-wināhān an-āgāhān abārōn nimūdārīhā ud ān ī meh-sūd kār a-kārēnīd

ud āhōg pad ān ī keh-sūd rawāgīh ud ān ī keh ziyān pādīrānīh ī andar meh ziyānkār andar an-āgāhān ud wiyābāngarīh ud ān ī meh ziyān kār-rawāgīh-ēnīdan ∵ [M9]

3.7[2] 9om pursišn ∵

3.7.1 pursīd anīy ahlomōγ kū

ka mānsr ast ī pad gōwišn ī ast ī pad gōwišn ī Frašōštar ud ǰāmāsp ud ast ī pad gōwišn ī *Wahunam[3] ud *Saēn[4]

ud ast ī pad gōwišn ī ān ī awēšān pēš az Zarduxšt ud pas-iz az *Saēn[5] paydāg hamāg Ohrmazd ō Zarduxšt guft

3.7.2 amā pad ān ī-mān abar ān ī Ohrmazd ō Zardušt guftan ēwāz gāhānīg ud abārīg Zarduxšt u-š hāwištān az gēhān brēhēnīd saxwan-iz az a-wirāstan pad waštagīh hangārd.

passox

hād

---

1 <-x1>.

2 Molé "Problème des sectes," pp. 12-13..

3 B <whwwm>.

4 B <y''n'>.

5 B <y'yn'>.

3.7.3 abārīg mānsr ī ǰudā az gāhān agar ōh az gāhān az yatā-ahū-wairyō brēhēnišnīh ham mānsr ī ǰud ī az abar gugāy ān guwāyīh abāg xwad Ohrmazd pad wisp-āgāhīh nērōg ud brēhēnīdan ud nē az mardōm dānišn ī ō-iz bahrān bahr ī aziš nē rasād būdan pad was ēwāz gōwišn ī mānsr nē hamāg Ohrmazd ō Zarduxšt pad ān ēwāz guftan

3.7.4 bē gōwišn ī ǰud ǰud kē padiš ēwāz guftan paydāg Ohrmazd hē ān ēn mānsr čiyōn frāz [B8] gōwišn ī Zarduxšt ud anīy wehān wattarān-iz ān-iz ī dēwān tā-iz Gannāg Mēnōy az Ohrmazd guft andar paydāg

ān gōwišn ān-iz ī Gannāg Mēnōy ud dēwān mānsr ud dād ī ǰud-dēw ham dēw guft bawē

3.7.5 ud mānsr Ohrmazd ō Zarduxšt pad was ēwāz hamāg [M10] Ohrmazd ō Zarduxšt xwastūgīh ud ast ī nē hambasān

čiyōn gāhān kē ašmāh-iz pad hamāg Ohrmazd ō Zarduxšt

ast ī pad ēwāz ī Zarduxšt ud ast ī pad ēwāz ī amahrspandān ast ī pad ēwāz ī gōšurūn ast ī ēwāz ī abārīg yazdān guft estēd

ō hamāg Ohrmazd ō Zarduxšt guft nē hambasān.

3.7.6 ud az xōg ī ahlomōγ waranīg nigerīdārīh ī abar xwēš akōmanīg nigerīdārīh ī abar <’’wp>ān gōwišn.

3.8 10om pursišn ∵

3.8.1 pursīd ahlomōγ kū esm ī tarr abar pad ātaxš sōxtan čim wināh gōwēd *xwēd[1] nē bawēd ∵

passox ∵

hād

3.8.2 amāh hēmag ī tarr čē ātaxš barēd[2] wināh adādīhā ranǰ ī pad huškgarīh

ān ī hēmag ō ātaxš madan ud frōwišn-iz ī ātaxš az ān tarrīh rāy gōwēm ∵

ud az xōg ī ahlomōγān abēsūd *wahāg[3] ōšmurišnīh-iz ∵

3.9 11om pursišn ∵

3.9.1 pursīd ahlomōγ kū may ī a-paymān wināh čim gōwēd ud may paymānīg-iz xwardan nē šāyēd ∵

passox

hād

3.9.2 amāh may a-paymān xwardan wināh gōwēm

šāyēd čiyōn dēn gōwēd kū ān ī <pltwht'> hūr xwarēd ān ī [M11] <pltwht'> sūr šāyēd xwārīd u-š māyēnīd ān gāhān pad a-srāyišnīh āsterēd ∵ ∵

ud az xōg ī ahlomōγān *duškirrōgīhā[4] wāzag ī kasān wardēnīdan ud āhōg xwāstan ∵

---

1 <BNPŠE>!

2 <YBL->.

3 de M.; <’’k>.

4 de M.; <’wškylwkyh’>.

3.10 12om pursišn :

3.10.1 pursēd kū ēn hamāg was-band[1] ōšmurišn ī ašmāh mānsr gōwišn ī Ohrmazd būd saxwan pad ōšmurišnīh ō pādīrānīh ī [B9] az xwēškārīh rasišnīgīh čim

ud ruwān bōzišnīg rāy mānsr gāhānīg dranāy ī Ohrmazd guft bowandag ∵

hād

3.10.2 hamāg mānsr ōšmurišn ī amāh dād Ohrmazd gōwišn ī paymān ī abāg mēnōy ruwān bōzišnīh gētīy-iz framayišn ī frahang abzār ī abar dādār šnāsīh

u-š kām warzīdārīh mēnōyān yazdān ud dēwān-iz andar dānišnīg ud yazdān yaštārīh ud šnāyēnīdārīh ud dēwān a-yaštārīh ud bēšīdārīh tā *dādīg ud hādīg ud mānsrīg gāhānīg

dānišn ī kunišn ī andar dādīg ud hādīg mānsrīg gāhānīg zamānag ō kār abērtar barišn[2] u-š šnāxtan ud padiš xwadāyīh ud sālārīh ud dādwarīh hamāg rāyēnīdan

ud dahišn paywastan druz wānīdan ud az dām bē burdan dām biziškīh ud rāyēnīdārīh

ud <'yšn'> dahišnīh was gēhān mardōm frahaxt būd bawēd ud āgāhīh

ud ēd-iz rāy kū ka ahlomōγ ō dēn kōšišn rasānd pad dānišn frahang ud abzār ī aziš [M12] hamāg hammōg ēraxtan ud škastan ud abāz abgandan az dēn xwadāyīh ud gēhān *wizend abāz dāštan čār bawād ∵

DĒNKARD III PT. 2: 16 QUESTIONS FROM A STUDENT

3.11 16 ī hāwišt pursīd ∵

ēk pursīd ∵

3.11.1 ā-m kū ka abar ān ī srūd-gāhān kerbag padisāy madan ī ō kerbag nērōg <pt'l> weh mēnōy zōr ud rasīdan ī ō pahlom axwān a-dahišnīh

paydāg az weh dēn abāz stāyīdan anīz margarzān a-čārīh ī kerbag ī ō ān nērōg ud gyāg mad čim gōwēd ∵

passox

hād

3.11.2 kerd kerbag ī ō nērōg dād nēst nē dānam

ud - ud kerbagīh az abāz-stāyīdan ī weh dēn ud anīz margarzān pasīh ī az spōxtan ī kerbag mizd ō tan ī pasēn nē weh dēn *nēstīhīdan ī kerd kerbag

ast čiyōn ǰastan ī a-čār andar yazišn nē nēstīh ī ān *yašt[3] bē pasīh ī az ān ī nazdist ǰast ∵

2 pursīd ∵

---

1 <KBD OSLWN>?

2 <bl->.

3 de M.; <yst'>.

3.12.1 pursīd kū ka guft Ohrmazd nimūdan ī ō Mašīy [B10] Mašyānīy būd paydāg fradom ō ham-pursīd pas az Mašīy Mašyānīy pad and paywand būd guft čim ∵

passox ∵

hād

3.12.2 ham-pursīh ī ō J̌am pad fradomīh paydāg

andar Mašīyīgān ī pad ēwāz ī šahr ī mardōmān bawēd pas [M13] az Mašīy Mašyānīy kē ul hambasān ō guftan nimūdan ī Ohrmazd az ān ō Mašīy ud Mašyānīy

nē Mašīy ud Mašyānīy bē xwad Mašīy ud Mašyānīy kē-šān Mašīy ud Mašyānī J̌am-iz az paywand būd

u-š ēn čim kū

ka ham-pursīh kamist mayān ī 2 pad guftan passox bawēd ān ī az Ohrmazd ō Mašīy ud Mašyānīy guft-ēw nimūdan-ēw būd nē ham-pursagīh ī guftīg passoxīg

čiyōn amāh fradom abāg J̌am būd paydāg ∵

pursīd 3 ∵

3.13.1 ān ī guft estēd kū

ka *gōšūdāg[1] yazēd harw xwarišn pādixšāy xwardan

abārīg ān pādixsāy xwardan ī ōh yazēd

ud āb yazēd āb pādixšāy xwardan čim ∵

passox ∵

hād

3.13.2 andar *gōšūdāg urwar ud āb-iz astīh nē

ka *gōšūdāg yazam urwar ud āb-iz yaštagīh

ud az ān bē arzānīgīh ī yaštār pad harw xwarišn ud xwārišn (ī) drōn (ī) yazēd

urwarīgīh ī drōn pad sāxtagīh pad drōnīh radīh ī abar hamāg ī urwarīg sāzišnīg

āb ī andar urwar rāy harw urwar ud urwarīg[2] sāzišnīg ud āb-iz yašt ud az ān bē arzānagīh ī yaštār pad harw urwar ud urwarīg sāzišn xwardan āb xwārdan

ud ka nē drōn bē anīy tis ī ān ī az urwar yazēd ka urwar ud āb ī andar yaštagīh ud az ān bē [M14] yaštār arzānīgīh pad ān urwar xwarišn āb xwārišn

ka āb yazēd ayāb āb yaštagīh nē yaštār arzānagīh pad w āb ēwāz xwārīdan

4 pursīd :

3.14.1 pursīd kū ān ī guft kū

az petītīg bē rāh ī ō dōšox nēst čim

passox

---

1 <ywšwy'n'k> gušn-dānāg.

2 urwarāyīg.

hād

3.14.2 rāh [B11] rāh ī ō dōšox pad rēmanīh ī ruwān

az wināh wizārdan ud yōǰdahrīh (ī) darmān ī az wināh andar weh-dēn ōšmurišn

u-š dastwar (ī) ruwān bizišk āgāhīh <w'šwyk>tar kū dārūn (ī) abārīg harw wēmārīh (ī) andar pēšag ī tuwān[1] biziškīh ud āgāhīh ī ān tan bizišk

rēman ud ālūdag ī pad wināh ruwān ka abāg *pašēmānīh ī menišnīg ud abaxšīh ī gōwišnīg-iz az wināh petīt ī kunišnīg az weh-dēn dastwarīh (ud) framāyišn ī az weh-dēn dastwar (ī) ruwān bizišk (ud) čiyōn wizārdan ī bawēd kerd ruwān az wināh rēmanīh ud ālūdagīh *yōǰdahrīhist[2]

ud rāh ī az dōšox ōwōn brīd bawēd čiyōn wēmār-tan āhuft tan wēmārīh ō bizišk ud drīst-bed pad darmān *nimāyišnīhišn ī aziš[3] tan az wēmārīh bešāzīh ud abāz ō drīstīh mad

5 pursīd ∵

3.15.1 pursīd kū

az kunišnān ī mardōm čē gēhān-sūdtar [M15] ud čē yazdān-šnāyišntar ud čē dēwān-bēštar ud čē abardar ī hamāg ∵

passox ∵

hād

3.15.2 az kunišnān ī mardōm gēhān-sūdtar ērīh ī andar ōy ī hu-xwadāy dahībed fragān ī framāyišnān winnārišn

ud yazdān-šnāyišntar āstawānīh abar dēn mazdēsn kerbag dām ī dāštār ∵

(...)

ud abardar ī hamāg xrad-rādēnīdārīh ī ō xrad-arzānīgān zahāg ī harw ahlāyīh

6 pursīd ∵

3.16.1 (pursīd) kū

hu-dēn kas kē-š az pēšēnīg dastwarān čāštag čāštag-ēw nē grift[4] estēd andar frāz-rasišnīh ī kār ud dādestān abar ān ī pēšēnīg weh-dēn dastwarān padiš guft dādestānīh ān ī kadār dastwar čāštag niyōšišn gīrišn / kunišn[5] ∵

passox

hād

3.16.2 ōy hu-dēn ān niyōšišn[6] gīrišn ud kunišn pad dastwarīh ōy kē andar āwām pēšōbāy weh-dēn ud abārīg weh-dēn burdār ī ōy hamband šāyēd

---

1 de M. *ruwān.

2 yōǰdahrēnīdīhist

3 by the indication (*nimāyišn*) of a remedy for it having been produced/found."

4 <-WNt'> +.

5 <gīrišn kwnišn> 2x.

6 <ywš-> 2x.

ka ō ān dastwarīh an-ayāb ud weh-dēn bowandag-mēnīdārīhā[1] ān ī ēk az čāštag ī awēšān pēšēnīg ud pōryōkēš ud dēn dastwar būd hēnd andar a-tarmēnīdārīh[2] ī [B12] ān ī did pōryōkēš ud dēn dastwar čāšt <''wyk>[3] niyōšīdan griftan ud kerdan padiš ōstīgān[4] winnirdan[5] xūb [M16]

7 pursīd

3.17.1 pursīd kū

mehīh ī dēn-burdār az dēn xwadāy az xwadāyīh ud dānāg az dānāgīh čim ∵

passox ∵

hād

3.17.2 mehīh ī dēn-burdār az dēn čim ēk rawāgīh dēn pad dānāgīh dēn-burdār

ud ān ī xwadāy az xwadāyīh čim ēk winnārišn ī (dānāgīh ...)

(ud ān ī danāg az) dānāgīh čē dānāgīh čiyōn harw azišīh pad xwadīh winnīrdan šāyēd ud abāyišnīgīh ī dānišn ō sūd sūd ō xwēšāwand rāy ∵

8 pursīd ∵

3.18.1 pursīd kū

dast ī hōy az barsom padiš kerdan handarz ī dēn padiš paydāg čim ∵

kē mardōm pad dast ī hōy dārēnd čē ∵

passox

hād

3.18.2 az-iz xwaršēd ō ul-waxšišnīh az xwarāsān <'yš> ō xwarofrān ud dašn ō <wywy> abāxtar <wywd> ō nēmrōz

ham-hangōšīdag ī mardōm ō xwaršēd wēnīhēd kū abāg ān ī-šān rōy ō xwarofrān ud dašn ō / ō abāxtar hōy ō rabihwintar bawēd

šnāxtan šāyēd kū *hōy dast kē barsom padiš burdan yazdān yaštan padiš weh dēn handarz

ēn ham ī mardōm pad dast dārēnd hammis abārīg hannām ī ān-kust[6] pad Ohrmazdīg dādestānōmandīh w ul rasišn ī ō pērōzīh guft estēd [M17]

9 pursīd

3.19.1 pursīd kū

ān ī abar xwaršēd / w pad ul waxšišnīh ud pad-iz *frāšm[1] dahišnīh ī 3 kišwar nēm rōšnēnīdan paydāg čim čē

---

1 <bwYk'->.
2 <'-tl->.
3 wihānīg?
4 <'wst'wyk'n'>.
5 <ywyltn'>.
6 <'nkwst'>.

passox

hād

3.19.2 zamīg abāg hām-pērāmōn parwastagīh ī Harburz y

gerdīh zamīg daxšag az dēn gerd paydāg

3 kišwar ud nēm nēmag ī 7 kišwar zamīg ast ī /

ud gerdīh ī zamīg rāy xwaršēd rawānīg hamē nēm zamīg pad payrōg brāh bām rōšnēnīdan bawēd ∵

3.20 10 pursīd ⁂

3.20.1 pursīd kū

ka abar draxt sar kē azēr pad draxt bun pādyābīh ast nasāy ī mardōm ayāb sag wēnīhēd [B13]

paymānag ī az ān nasāy ō ān pādyābīh pad ǰud az abar šud ī ō ān draxt ud bīm ī pad rēmanīh ud ast-iz ī margarzānīh ī pad ǰumbēnīdan ī ān nasāy čār čē ⁂

passox

hād

3.20.3 ka ēd <'w'wyww>īhēd čār ān ī abar *šnāxtan ī wēnišnīg andarwāyīg *an-abrīh paymānag u-š abzār čašm ud čōbīzag wisānēnam ⁂

11 pursīd kū

3.21.1 mardōm pad xwēš kunišn pad čē Ohrmazd xwēš [M18]

ud pad čē Ohrmazd xwēš *wāšpuhragān

(ud pad čē yazdān) hāwand

ud pad (čē) az Ohrmazd xwēšīh w bē

pad čē bētar

ud pad čē dēw hāwand bawēnd

passox

hād

3.21.2 mardōm pad xrad wizīn weh-dēn āstawānīh Ohrmazd xwēš

ud pad weh-dēn *andartarīh[2] Ohrmazd xwēš wāspuhragān

pad weh-dēn andartomīh yazdān hāwand[3]

ud pad weh-dēn anāstawānīh az Ohrmazd xwēšīh bē

pad wattar dēn āstawānīh az Ohrmazd bētar

ud pad wattar (dēn) andartomīh dēw hāwand bawēnd

---

1 <plyD šm>.

2 <BYN tls> 2x.

3 Repeated identically: ud pad weh-dēn *andartarīh Ohrmazd xwēš wāspuhragān pad weh-dēn andartomīh yazdān hāwand.

12 pursīd

3.22.1 pursīd kū

ka ruwān ī mardōm rōšn-stī ∵ ud rōšn-stī ō tār-stī waštan nē šāyēd

wīftag ud wēbēnīdag mēnōy dēw frāz būdan ān ī ahlomōγān ruwān abar

andar ēn zamīg frod dwārīdan ī pad yaz-kerb ī šēbāg ī abestāg gōwēd čim

passox

hād

3.22.1 dēw bē frāz bawēnd abar wīftag ud wēbēnīdag gōwēd nē Ērān wihīrišn ī-šān ruwān ō dēw

bē frāztar būd ī-šān pad {l'y} grāy-warzīdārīh dēw ō ruwān

čiyōn ahlawān ruwān yazdān frāz awiš ud dēwān abāz [M19] aziš

ōwōn druwandān ruwān dēw frāz awišīh ud yazdān abāz azišīh bawēnd ∵

ud ruwān ī druwandān andar dōšox pad frāz-nazdīh ī dēwān awiš

ast ī kerm ast ī wazaγ ud ast ī gazdum ud ast ī udrāy ud ast ī karbūg ud ast ī yaz-kerb paydāg

ud ān ī wīftag ud wīftagēnīdag ruwān pad frāz-nazdtomīh ī dēwān awiš paydāgīh pad ān ī zištar dēw ∵ [B14]

ud ahlomōγ ī frēftār ruwān frōdtom ī az dōšox paydāgīh pad ān yaz-kerbīh dwārīdan ī

ud nē wīftag ud wēbēnīdag frāztomīh ī dēwān ō ruwān

ud nē-iz ahlomōγ ī frēftār yaz-kerbīh ī ruwān wardišnīh ī ruwān gōhr ast

13 pursīd

3.23.1 pursīd kū

ka kunišn bōxtišn ī Gayōmard az ān ī Abestāg gōwēd kū pad-iz ān gōwišn ī aršuxt Gayōmard ō ān ī amahrspandān *hu-axwīh abar mad ān ī-š čimīgīh ī rōšn

būd kē guft kū ān xwad Garōdmān dād estēd ō padīruftīh[1] /

pad čāšt čāštišnīh čimīg madan ∵

passox ∵

hād

3.23.2 dahišn ī Gayōmard ō gētīy andar Ēbgadīg abēzagīh ī gētīy

čiyōn Garōdmān-iz būd rāy Garōdmānīg dād estād .

guftan ī Gayōmard (ī) az ōy dastwar padīrēnd[2] ud ō kunišn bōxtišn ī Gayōmard Ēbgadīgīh būd guft estēd nē hambasān

harw 2 pad rāstīh padīriftan[3] čāštan xūb ∵ [M20]

---

1 For padīruftārīh?

2 <-x2>.

3 <ptyl->.

14 pursīd

3.24.1 pursīd kū

gōwišn 2 dastwar abar Gayōmard

ēk kū andar Ēbgadīh 30 sāl zīst ud ēk kū mad ēgbad pad gyāg murd

ān ī ēk ō did hambasān paydāg

harw 2 padīriftan čāštan čim

passox

hād

3.24.2 ān gōwišn andar pāyag ī ō mardōm *rōn y[1] āgāhīh ast

az ān abestāg ī mardōm-rōnīhā āgāhīh ast

harw ēk abar abar-sahišnīg andar mānāgīh ī andar šāyēd

ud parwand harw 2 abar ēk wimand ō ham-gōwišnīh mad estād rāy nē hambasān guftār ud andar ham-pāyag ud parwand ud wimand

ud parwand ud wimand ī-šān guftan ud padīriftan ud čāšīdan ēdōn čimīg čiyōn čimīgīh ī abārīg ī wurrōyišnīg āgāhīh ī tis ī az weh dēn dastwarīh bē guft estēd

16

3.25.1 pursīd kū mānāg ud mānāgtar-iz ī andar abestāg pad ēw-kardagīh ī dēn abāg yatāy-ahū-wēryō pad nazd-gōwišnīh ī āgenēn gōwēd pad 2 wašt-saxwanīh bazišn[2] čē ∵

passox

hād [B15]

hād

3.25.2 mānāg {ud mānāgtar} ī andar Abestāg pad ēw-kardagīh ī dēn abāg yatā-ahū-wēryō

ud mānāgtar abar wisāndan[3] nē šāyistan dēn az yatā-ahū-wēryō čiyōn wisāndan šāyistan ī wars az sar ī mard

ud ēk ō did nē hambasān ∵ [M21]

3.26 16 pursīd

3.26.1 pursīd kū

dūrīh ī nasāy ī mardōm sag az pādyābīh 30 gām ud daštān zan 15 gām

wēš-rēmanīh ī mardōm ud sag nasāy az daštān

az frāy az 30 gām pad wēnišn-zanišnīh ī daštān zan ō pādyābīh ī-š *handēmān[4]

wēš-rēmanīh ī daštān zan az mardōm ud sag nasāy paydāg čim čē ⁂

---

1 <lwy>.

2 bōzišn.

3 <ws'ndn'> 2x.

4 <hnd'm'n'>.

passox ⁂

hād

3.26.2 mardōm ud sag nasāy grāytar[1] rēmanīh ī az daštān zan paydāg

frāy az 30 gām pad wēnišn-zanišnīh daštān zan ō pādyābīh čim

zīndag-čihrīg dwāristan ī nasuš abar daštān zan

pad nasušōmand wēnišn ī ān zan bē ayāftan ī[2] ō pādyābīh ī-š dīdār

ud a-kārīh ī pādyābīh az-iš čiyōn abāg dām[3] padīrag wād xwār-mādī gand saxtar ō wēnīg bē ayāftan ī az padīrag kōn wād ud škeftar-iz gand ⁂

3.27.0 abar zamānag rang ud čē'īh rang ud kē-iz az *rištan[4] ī pad rang

az nigēz ī weh-dēn ∵

{abar} hād

3.27.1 zamānag rang wehīh ud wattarīh

wehīh w Spenāg Mēnōyīg xwad-gōhrīhā

wattarīh Gannāy-Mēnōy pad rasišn ī az bē gōhr ∵

ud ōšmurišn ī wehīh ī wattarīh sar az zamānag padiš rēxtan 8

spenāgīg (ud gannāyīg) ud az-išān wāyīg[5] ud waranīg ud bagīg ud <yt'wyk>[6] ∵ ud hu-nihādīg[7] ud duš-nihādīg : [M22]

3.27.2 (1) spenāgīg ōšmurišn mādayān dēn-dānāgīh ērīh rāstīh ud xwābarīh . čē-šān ham-tōhmag <wltwyh> ud rāyēnīdārīh ī *abar[8] weh-dēn rāst

3.27.3 (2) gannāgīg ōšmurišn mādayān sāstārīh ī āsrōnīh hamēstār ag-dēnīh anērīh ud kaygīh ud karbīh ud drōzanīh ud an-espāsīh ud čē-šān ham-tōhmag ud wišuftārīh padiš ∵

3.27.4 (3) wāyīg ōšmurišn mādayān artēštārīh [B16] āsrōnīh ayār tagīgīh ud *arwandīh[9] ud xwadāyīh ud dād čē-šān ham-tōhmag hunar ud rāyēnīdārīh abar xwadāyīh ∵

3.27.5 (4) waranīg ōšmurišn mādayān xwad-dōšagīh {'l} ahlomōγīh ī āsrōnīg brādarōd sāstārīh ayār ud duš-dānāgīh ud ag-dēnīh ud čē-šān ham-tōhmag āhōg wišuftārīh ī padiš

3.27.6 (5) *bagīg[10] ōšmurišn wāstaryōšīh ī gēhān warzīdārīh čē-šān ham-tōhmag ud pad paymānag mānišnīg handōzišnīh ud wizīdārīg rādīh ī padiš abzāyēnīdan āsrōnīh artēštārīh ayār ∵

---

1 B <yl'tl>.
2 <-tnnd>.
3 dam ?
4 rēxtan.
5 <w'YYk>.
6 gadō'īg? Av. gaδa.
7 hunyādīg?
8 čē.
9 <'lwnyh>.
10 <bk'n'>.

3.27.7 (6) <yt'wyk> ōšmurišn pad duzzīh ud stahmagīh warzīdārīh gēhān petyārēnīdan ī w pad penīg *penēnīdārīh ud wanīgarīg-kārag[1] kerdārīh ābādīh gēhān petyārēnīdan pad penīg padēxwīh abesīhēnīdan ud dām marnjēnīdan čē-š ham-tōhmag wāstaryōšīh ī petyār ∵

3.27.8 (7) ud hu-nihādīg ōšmurišn hutuxšīh ān 3 pēšag ayār pad hutuxšīh humad hūxt huwaršt ruwān ahlawīh ∵

3.27.9 (8) duš-hunihādīg ōšmurišn duš-tuxšāgīh ud pad dušmad dušhūxt dušhuwaršt [M23] ud ruwān druwandīh 3 pēšagān petyār ∵

3.27.10 ud ēd ōšmurišnān ǰud ǰud az xwēš bun rasišnīh az ān ī abar ō ān ī-š ēr ∵
weh {weh} spenāgīg ō wāyīg ud wāyīg ō bagīg bagīg ō hu-nihādīg
wattar ud gannāgīg ō waranīg (ud waranīg) ō <yt'wyk> ud ō <yt'wyk> duš-nihādīg ∵

3.27.11 ud padiš ǰud ǰud ān ī xwēš azērīg
ud wehīg* čērīh[2] ∵ wattar stahmagīh
ud čērīh ud stahmagīh andar gēhān a-maragānīhā
ud pad-iz ǰud ǰud tan wehīg
čērīh pad nēkīh ud wattarīhīg
stahmagīh pad wadīh ī āwām ud mardōm paydāgīh
ud az-iz ān azēr ō ān ī azabar nērōg paywandīhēd
ud čiyōn az mardōm kār pad *hu-ēzagīh ō yazdān ud pad *duš-ēzagīh[3] ō dēwān nērōg paywandišnīh dēn pākīh paydāgīh ∵

3.27.12 dādār Ohrmazd rišt zamānag pad rang pad wehīh čim
gōhrīhā abzūdan ī dahišnān az wehīh ud padiš w wānīdan ī Ēbgadīg wattarīh ī az duš-bun
ud pad wattarīh čim
Ēbgadīg wattarīh ī az bē pad [B17] wišōbišn ō dām mad az ēw-kardag-nērōgīg a-pattūgīh ī dām andar ō zamānagīhā ī az bundahišn tā fraškerd
wiškīd-nērōgīhā tarāzēnišnīh ud sārišnīgīh andar pattūgīh
ud paywandišnīh ī dahišn ō fraškerd *az[4] zōr ī [M24] wehīh ī andar zamānagīhā wattarīh ānābišnīgīh ∵

3.27.13 ud zamānag ān-iz ī rang ī wattarīh wēš dārād ān ī wattarīh frayist az wehīh ī andar ham zamānāg pad sazišn ī-š druwand hamāg wānīdārīh
ēdōn fraškerd gāh pad zōr ī wehīh
wattarīh andar āwāmīhā ud zamānagīha hamāg wānīdārīh
ān zamānag fraškerd pad wehīh abēzag-estišnīg ud padiš Gannāy-Mēnōy abesīhišn
dām <w'yšn'> dahišnīh tan ī pasēn ud a-margīh <wštys> ī hām-dahišn ī weh madan bawēd
pad dādār frazānagīhā handāzišn kām nērōg

---

1 <wwYklYk'lk>.
2 čihrīh .
3 <hwy'ckyh dušy'cyh>.
4 kē.

3.28.1 abar xwēšīg rang ī Ērān šahr
az nigēz ī weh dēn
hād

3.28.2 xwēšīg rang ī Ērān šahr *Ērān dād[1] ud dēn mazdēsn ēwēn ∵
anūdagīg[2] rang čand ēwēnag ērān xōg ud kēšān ēwēn ī Ērān dēn mazdēsnān ēwēn petyārag
ud hamē ka Ērān šahr xwēš rang ī ast Ērān dād dēn mazdēsn *ēwēn[3] dārēd mēnōy ī weh andar mehmān ān ī wattar aziš pazdag
ud ārāstag ud wirāstag payrāstag pāk hu-čihr ud hu-bōy ud purr-urwāhm čiyōn tan-drīstīh pad ham *pihwān[4] paymānīg winnārišnīgīh
ud ka anūdag rang ī ast čand srādag anērān xōg ud gannā-kēšān ēwēn dārēd[5] mēnōy wattar andar mehmān ān ī weh aziš pazdag wizistag ud wišuftag ud škōh ud rēman ud gandag ud duš-čihr ud purr-bēš bawēd čiyōn tan wēmārīh pad škeftagīh ī ham *pihw frāybūd ud aybībūd ∵

3.29.1 abar sāzišnīg rang ī kustagan ī bērōn Ērān šahr
az nigēz ī weh-dēn ∵ [B18]
hād

3.29.2 ō-iz kustag hannāmān kē-šān sar Ērān šahr sāzišnīg dād dēd ān ham abērtar[6] ī Ērān ī-šān sar dād dēn ∵ [M25]
u-š az abar-rasišnīh ham dād dēn wehīh ud sūd {zww} abzōn čiyōn-išān mad az dād ī Ērān pad xwadāyīh awēšān Ērān kē 7 kišwar ud kē-iz Xwanīrah xwadāy ī awēšān Ērān būd hēnd az Hōšang ud Tahmured ud J̌am ud Frēdōn ud anīz Ēr ī ō awēšān ōz ī-šān xwadāyīh mad estēd wazurg bōzišn frāxwīh rāyenišn fragān ī-šān sūd ī aziš paywastag kē-iz abārīg xwadāyan Ērān hamē ka awēšān *dādestān[7] padīruftan drīst dahībed dāštan nē pad stahmagīh ēmēdīh ud druxtār ud andar kōš zadār ud ōzadār ud rabūdār būd hēnd a-kōxšišn ī awiš ud dād *bowandag ud čē-šān dāštan padiš abzāyēnīdan

3.29.3 ud az dēn ān ī pad rawāgīh ānōh-iz pad dēn mazdēsn ōz warz ud xwarrah bē barīhēd[8] ī az-iz awēšān Ēbgad ud winnārišnīg čē-šān sūd ud rāmišn paydāg

3.29.4 ān ī-šān (ī) az kēš awiš ōbast[1] ud padiš škarwist estēnd abāz waštagīh dīdārīg-iz

---

1 <'ylw/w\y't>.
2 <'wwwtkyk>. Zaehner *BSOS* 9 312.
3 B ēwēnag.
4 <pšn'n'>.
5 <y'lyt'>.
6 <'p'ltl>.
7 <stst'n>.
8 <-WNyh-x1>.

čiyōn kēš ī Yišō[2] ī az Hrōm[3] ud ān (ī) *Mošeh[4] az-iz Xazarān ān ī Mānīy az-iz Turkestān tagīgīh ud čērīh ī-šān pēš būd bē burd[5] ud ō wadagīh ud ōbastīh andar {hm'l'n} Himyārān abgand ud ān ī Mānī az Hrōm fīlsōfāyīh-iz ānāftan ∵

3.30.1 abar frāzīh (ud abāzīh) ī pad bahr-dahišnīh ēwēnagān
az nigēz ī weh-dēn .
hād

3.30.2 az ēwēnagān ī frāzīh ud abāzīh ī pad bahr dahišn [M26] ī ēn a-maragānīhā
fradom hunarāwand masādar
ud abāz az ōy didīgar hunarāwand ǰuwān
ud frāzīh ī hunarāwand masādar az[6] hunarāwand ǰuwān čim
a-maragānīhā masādar abāg hunarāwandīh uzmūdag-hunarīh
ud ōstīgānīh ī padiš [B19] padiš wēš
ud wānīd padiš wattarīh-iz
ān ī ǰuwān abāg-iz hunarāwandīh ō ān *bowandagīh ī hunarāwand pad dād-mehīh bawēd nē mad estēd
abāz az ōy sidīgar ahunar ǰuwān
abāz az ōy abdom ahunar zarmān
ud frāzīh ī ahunar ǰuwān *az ahunar {ahunar} zarman čim
frayistīhā *ēmēdwārīh[7] ī a-hunar ǰuwān pad madan ī ō hunarāwandīh az hanǰaftagīh ī-š zōr ī hammōg ∵ [M27]

3.31.1 abar frārōn-tuxšāgān (ī) bawēnd hunsand ud abārōn-tuxšāgān (ī) a-hunsand
az nigēz ī weh-dēn .
hād

3.31.2 kē dādīhā tuxšāg tuxšišn abar a-wizīrišn ī xīr pad ayābišn pad-iz an-ayābišn y abespārišn ō spās rāmišn
frārōn tuxšāg hunsand
ud kē tuxšišn ī abar wizīrišnīg xīr pad ayābišn ud pad-iz an-ayābišnīh abespārišn ō garzišn bēš abārōn tuxšāg a-hunsand bawēd ∵

---

1 <NPWLWNst'>.
2 <yšw>.
3 <w'lwm> 2x.
4 <mš'>.
5 <YBL->.
6 <ME>.
7 <ymyt->.

a-wizīrišnīg paymān ī tan-dārišn
gyān-dārišnīg <zyw''wnd> az frārōn wizīrišn ī
ān frāy az ān ōh-iz ī az abārōnīh
ruwān-bōzišn hammis *az kerbag
wizīrišnīg hamāg ī wināh

3.32.1 abar pānagīh hištan[1] az pānagīh
az nigēz ī weh-dēn .
hād

3.32.2 az yazdān a-maragānīh nāmčištīg pānagīh ān ī pad pahrēz ī (az) wināhīh ī ud kerbakkarīh yazdān xwēš čiyōn <bwyh> abar weh
ud hilišn az pānagīh ān ī pad wināhgārīh apetīt wināhīh ud kerbag dušmenīh az yazdān xwēšīh rānīdag
ud ēd-iz rāy hamē wehān ēmēd ud wattaran bīm dāštan čimīg tā andar gumēzagīh pad meh-dādestānīh ī ēmēd hāmdahišn
gētīyīhā wattar-iz ast ī pānagīh[2] ud weh-iz ast ī hilēnd az pānagīh
ud ēg-iz mēnōyīhā ōy weh bōzišn burzišn rāy nēk w frazāmīh
ōy wattar škarwišn ud nigūnīh rāy wad-frazāmīh madan paydāg ∵
dānēd kū garān wizend ud ziyān ī ahlwān aziš tā hamē guftan ∵
ud drōw bē ka dānēd kū wazurg bōzišn ud sūd ī ahlawān [B20] aziš tā hamē hagriz nē guftan
weh-dēn handarz
rāst-guftār ka-š ān ī rāst-guftārīh an-āgāhīh ī aziš dahišnīg ō ziyān ī ahlawān zāmīhēd padiš abun-dahišt pad rāstīh-guftārīh stāyišnīg
ud drōw-guftār agar-iz-iš ān drōw-guftārīh andar an-āgāhīh (ī) aziš dahišnīg ō sūd ī ahlawān rasē padiš a-spās ud pad drōw-guftārīh a-stāyišnīg hē

3.33.1 abar abāz az wināh ud frāz ō kerbag abāz az kerbag ud frāz ō ∵ [M28] wināh kas
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.33.2 kē-š Wahuman mehmān abar ox
ud ox xwadāy abar kām
ud āštīh kadag-nišēm[3] menišn

1 <-x2>.
2 <p'nkkyh>.
3 <ktk / xwēš>.

rāstīh mēnōy-mānāg ī gōwišn

xrad dastwar kunišn abāz az wināh frāz ō kerbag

3.33.3 kē-š Akōman andarg ox menišn

pīm[1] ud Waran pādixšāy abar kām

ud Xešm kadag-nišēm ī menišn

drōzanīh mēnōy abar-framādār abar gōwišn ī

xwad-dōšagīh dastwar ī kunišn abāz az kerbag frāz ō wināh bawēd ∵

3.34.1 abar yazdān kāmagīh ī weh y ud dēwān kāmagīh ag-dēnīh ēwēn

*az[2] nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.34.2 weh-dēn ēwēn handāzišn ī passand ō dād

(ud handāzišn ī passand ō dād) ēn-iz ān ī pad xwadīh hu-čihr

ka-iz pad waštanīg kerd duš-čihr ān ī pad xwadīh hu-čihr

ka-iz pad waštanīg kerd duš-čihr kerbag ast kerbag yazdān kām

3.34.3 ud ag-dēn ēwēn handāzišn ī dād . ō passand

ud handāzišn ī dād ō passand ēn-iz ān ī pad xwadīh duš-čihr

ka(-iz) pad *waštanīg kerd hu-čihr ī ān ī pad (xwadīh) duš-čihr

ka-iz pad waštanīg kerd w hu-čihr bazag ast bazag dēwān kām [....

3.35[3]

3.35.1 abar fradom āwurdār ī weh-dēn

[az nigēz ī weh-dēn] [B21]

hād

3.35.2 čiyōn dām az dēn a-wizīrišnīgīh ud az dādār padiš ābādīh ud andar gumēzagīh āwāmīhā zamānīhā

hamē ō nōg abāz-madārīh niyāz padīš paydāgīg

ān fradom dēn [M29] padīruftār ī az dādār Gayōmard ī mardōm bun fradom gil-šāh[4] būd

pad kunišn ī dēn ō gēhān winnārišn ud wirāyišn rawāgīh

dām abdom dēn-āwurdār ī az dādār Sōšāns ī abdom mardōm sar ud xwadāy bawēd

kē pad dādār kām ud warz ō frazām-burdārīh ī dēn

ān ī pad Gayōmard kunišn būd bowandag-wirāstār ī gēhān abēzag ud <w'wšk' ww> aštagān

kerdārīh ī hamē winnārišnīg dām padiš čimīg xwānīhēd weh-dēn āwurdārān ud aštagān

frēstagān {p'm} paygāmbarān āwišt

---

1 <p'ym>.

2 abar.

3 Molé *CMC* p. 522.

4 <TYNA MLKA>.

ud ān kē pas az ōy gēhān abē-niyāz bawēd az frēstīd ī dēn pad paygāmbar awiš ∵

3.35.3 ud kēšdārān kē andar ālūdagtom ī zamān kunišn *pūdagtom ī āwām ristag wattom ī hāmkišwar tam <ww'yštkws> ī mardōm pad dēn ud gumāntom ī pad dādīh ud mēnōy xīr w niyāzōmandtom ī gēhānīgān ō rasišn ī tam bē burdār ud gēhān rōšngar ud abardarīg ud āgāhīh nēst-ēmēdīh ī gēhān az ān āgāhīh

ud pad ān ī-šān paygāmbarān āwišt ān ī-š pad paygāmbar dārēnd kēš ī-šān az dād čimīgīh ī paygāmbarān āyišn <w'w'm> ud wizīnēnd padiš bē w az nigerišn hilēnd gēhān abōzišnīgīh andar dāmān abar guft bawēd

3.36.1 abar pahrēz ī mazdēsnān az dēwēsnān anēr ud frēftār ahlomōγ xēm

az nigēz ī weh-dēn

hād

3.36.2 az dēn nigēz ī ān ī awēšān rēman xēm andar ruwān-išān [M30]

zīndag tan abāg tan [B22] murd tan abāg ruwān ō dōšox kunīhēd[1]

ēd rāy mazdēsnān bīm ī az abar-rasišnīh ī pad paywēšag[2] ī az-išān

ān rēmanīh winast-xēmīh ī aziš az ān ī awēšān hamīh zīndag tan wēštar-iz pahrēzišn ka kū murd tan kē-šān pūdag nasāy ∵

3.36.3 ud ēn-iz paydāg kū az ān ī awēšān ham-hāgīh nazdīkīh ī paywand damišn-iz kāhišn ī ahlāyīh ud ālūdagīh xēm winastagīh ī xōg nirfsišn ī xwarrah

u-šān az taštīh ud ham padišwarīh an-āštīh ud xīndagīh *paywēšag hēnd pas-xradīh-iz bawēd

ud pad čār az ān ī awēšān damišn-iz ēw dūr pahrēzišn

abāg ēn-iz kū tašt ud padišwar ī awēšān padiš kunēnd/gīrēnd 3 bār pad ān ī garm āb šustan mazdēsn kē padiš xwardan xwārdan ī pahrēzišn ∵

3.37.1 abar xwadāyīh ī meh ān ī hāwand ān ī keh az *bowandag[3]

az nigēz ī weh-dēn

hād ∵

3.37.2 xwadāy ī meh az *bowandag ān ī {keh} kē xwad mādayān pad xwadīh

bowandag mādagwarīhā pad ān ī ōy rāy ud xwarrah ud xrad hunar winnīrdagīh[4]

čiyōn xwad rāyēnīd abzārīh

3.37.3 ud ān ī hāwand (az) *bowandag ōy kē winnārēd bowandag winnārdag-iz hāwandīhā aziš

čiyōn xwad ī rāyēnīdan abzārīh ud rāyēnīd-iz ∵

3.37.4 ud ān ī keh az *bowandag ān kē-š mādayānīhā winnārišn pad ān ī bowandag xrad hunar

čiyōn xwad ī-š winnārišnīg ēwāzīg pad abzār ∵ [M31]

---

1 <kwn->.

2 <ptwyhk'>.

3 <bwyk'>.

4 -īgīh; de M. *hangerdīgīh.

3.38.1 abar šādīh ī šādīh ud bēš ī bēš ud šādīh bēš-iz ud bēš šādīh-iz
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.38.2 šādīh ī šādīh ōstīgān šādīh bēš-iz
bēš ī šādīh y ān ī tēz-sazišnīg gētīy
šādīh pad sazišn bēš bēš ī pad sazišn šādīh paywand ∵ [B23]

3.39.1 53 abar pand (ī) mardōm padiš bōxtagīh ud ān ī aziš ērangīh
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.39.2 pand ī mardōm ī pad kunišnīh padiš bōxtagīh āhang ī ō Ohrmazd kām
andar xwāyišn ud pursišn ī weh-dēn ī ān ī Ohrmazd kām
ayāb andar weh-dēn az āgāhān ī padiš kunišnīg pahrēzišnīg tis ān ī anāgīh[1] az kunišn u {p'} pahrēzišn

3.39.3 ud ka-iz-iš pad Ohrmazd-kāmīh čiyōn ka xwēš ox āfrāh ud xrad dastwar hē ka abar pād ī ō ān rasišn ī āgāhīh čār abar pādan ān ī aziš *ērangīh[2] pad a-wurrōyīh ud pad-iz hunsand xradīg uzīd-wurrōyīh dastwar waran ox *xwad-dōšagīg tis ∵

3.40.1 abar ast astīh ud paydāg paydāgīh
az nigēz ī weh-dēn {abar ast}
hād

3.40.2 ast xwad astīh ān ī paydāg paydāgīh xwad ō dānāgīh nērōg xwad pēš-iz az kār
ōh-iz ō xwad Spenāg Mēnōy paydāg būd hamē xwad [M32] astīh ∵
ud paydāgīh ān ī ast pad astīh ō-iz bē mard xwad pasīhā
ud čiyōn paydāgīh ī Ohrmazd pad astīh ō Wahuman pas az āfurīd ī-š Wahuman pad kunišn būd
abāg *āfurīdārīh[3] ī Wahuman pad dādār fradom dahišnīh ud abāg dahišn dānāgīh ī dēn <'mw''č'kyh> ud abdīh ī-š xwadīh ud passazagīh ī Wahuman pad dādār pusīh ud dādār pad Wahuman pidarīh[4] ī dēn nigēz
ēg-iz ān ī ō xwad dādār pēš-iz az Wahuman dahišn paydāg būd ō Wahuman āgāhīh and mad estēd čand dādār padiš dānāgēnīd

1 gannāgīh.
2 <'lyh>.
3 <'plytlyh>.
4 <ABYyh>.

ōh-iz *dānišn[1] ayābišn tuwān pāyag and čand dādār az xwēš wisp-āgāhīh ud wisp-tuwānīg ud wisp-xwadāyīh bahrēnīdan

nē-iz ān ī abardar pad dānišn tuwān ō ān abardomīh [B24] pad dānišn tuwān ō ā abardomīh ayābišn bawēd[2]

3.40.3 ud az kēšdārān kē dādār xwad *ēk[3] pad pid pus pid nē pēš az pus pus nē pas az pid harw 2 buništag ī hamēyīg kēš abāg būd nē šāyist

waxr ī ēk xwad ka xwad ēk āfrāst waxr-iz kunēnd[4] pad a-pēš[5] ud a-pēš ud a-pas ēk az did

abar pid pus guftan ān ī a-pēšīh ud a-pasīh[6] ēk az did pad pidarīh ud pusarīh bawēd ī andar tōhmag ī tis-rōn

ud nē abar pid ī [M33] pad pad-čihr pēš az pus ud pus aziš ∵ ud pus ī pad-čihr pas pid ud az pid

3.41.1[7] abar dāšnīh dādārān xwēš dāšnīh *padīruftārān[8] ∵ andar a-bīmīh ī pad abāz appurdan ī dādār ān dāšn y

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.40.2 sazāg dāšnīh ī dādārān xwēš dāšnīh y padīruftārān pad xwēšīh dāšnīh ī dādārān ān dāšn (ī) dahēnd .

ud arzānīgīh ī padīriftārān pad {*arzānagīh ī padīriftārān pad} ān dāšn

ō xwēšīh (ī) arzānīg padīriftārān madan ī ān dāšn

ham kū dādār ān ī-š xwēš ∵ pad menišn ō ōy dāšn arzānīg rādēnīdan .

ud abē-bīmīh ī padīruftārān pad abāz nē appurdan ī dādār ōh-iz ī pāduxšāy ī [B25] dāšn aziš

ka nē pad wināhgārān appār xwēšīh pad abē-gumānīh ī abar ōstīgānīh ōy dādār pad dādār pad dānāgīh rādīh ud *dādestānīh[9] y

3.41.3 ud kēšdārān kē dādār ān ī-š dād az-iz wināhgārān nē appārīhišn

andar *abē-wihānagīh *pādixšāy[10] abāz appurdan

kēš ī-šān az dād dānāgīh rādīh ud dādestānīgīh-iz u-š bē <wps> a-dādestān-iz abar guft bawēd ∵ [M34]

---

1 dahišn .
2 4-5 short lines.
3 ayāb.
4 <-WNd>.
5 <A-> 4x.
6 <a-AHLyh>.
7 5 short lines.
8 <pylwtylwpt'l'n'>.
9 <d'tstyh>.
10 abē-wihānag pādixšāyīh.

3.42.1 abar mehīh y ud frāzīh ī āsrōnīh abar artēštārīh wāstaryōšīh
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.42.2 mehīh ud frāzīh ī āsrōnīh az artēštārīh . wāstaryōšīh y az was čim paydāg

3.42.3 (1) u-š ēk ēn kū artēštārīh pad āsrōnīg druz ī mēnōy zadan
ud wāstaryōšīh ī pad āsrōnīg yazdān yazišn sāxt
harw 2 andar āsrōnīh saxwan xwēš-grīwīg bē-šān ān hammōg kunišn pad rasišn ī az āsrōnīh ∵

3.42.4 (2) ēk ēn kū dānistan kerdan ī kadār-iz-ēw ī mardōm frēzwānīg
čiyōn šnāxtan ī dādār ud was kerbag wināh az āsrōnīh
awēšān-iz pēš ud mādagwar az harw kār ī-šān andar xwēš wimand ∵

3.42.5 (3) ēk az fradomīh ī āsrōnīh pad ham ōšmurišn mehīh ī pad-iz gāh ī daxšag ī āsrōnīh artēštārīh ud wāstaryōšīh :

3.42.6 (4) ēk az-iz tan ī mardōm
mehīh (ī) sar (ī) āsrōnīh abar dast ī artēštārīh ud aškom ī wāstaryōšīh ud pāy hutuxšīh nišān nimūdārīh {sar}
ud mehīh ī abardarīh ī āsrōnīg abar sar {abar} artēštārīh ī abar dast ud wāstaryōšīh ī [B26] abar aškom ud hutuxšīh ī abar pāy nišān

3.42.7 (5) ēk nazdistārīh ī āsrōnīh ī ō ruwān ī-š abar kē ka-iz ī nām pad ān ī āsrōnīh manohmed asar-ruwānīh nimūdār ∵
paydagīh ī az weh-dēn āsrōnīh pad *wāspuhragāntom [M35] gāh ī Ohrmazd wābar-gugāyīh ī mehīh ī āsrōnīh az artēštārīh ud wāstaryōšīh ∵

3.43.1[1] abar ān ī az dēn handarz mardōm pad rayēnīdan padiš xwēšīh bawēd harw axwānīg nēkīh
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.43.2 ka weh-dēn *nigēzīg[2] dānišnīg ādān ō xwāstag ādān ī kam-ādān dānišn pad dānišn ud xwāstag ādān ō dānišn ādān-ēw kam-ādān xwāstag pad xwāstag taftīg[3] rād ud nērōg ādān az ādān ī-šān harw 2 sazāgīhā bahrwar
pad nērōg ō-šān harw 2 bandag pānag bawēd *ham-bāyīdag
spurr xwēšēnīdār bawēnd ī 2 axwānīg nēkīh
ud padiš ārāyīhēd wirāyīhēd payrāyīhēd gēhān abzāyēnd[4]
weh-dānišnān bōzīhend ud burzīhēnd mardōm ∵

---

1 ShSh Dk 6, 305–6.
2 <wkpyk>.
3 <tpt'yk>.
4 *abzāyīhend?

3.44.1 abar hangāmīg āyōzišnīg ī yazdān ō wānīdan ī hamēstār ud spōxtan ī az abar dāmān *petyār-madārīh az nigēz ī weh-dēn :

hād

3.44.2 yazdān az dādār framān ō wānīdan ī bē burdan ī petyārag az a-maragān ēk-iz ēk pad hangām ī ān petyārag pad kam-ziyānīh ī damān bē burdan

ēdōn čiyōn dānāg *bizišk[1] bē burdan ī wēmārīh az tan andar winnārišn ī čihr • nērōg-šnāsag warzīgar <pyšt'/p''t'> ī rēman az ǰōrdāy abāg an-abesīhišnīh ī abāg nērōg rēman ǰōrdāy bawēd

ud mad ān [M36] hangām az dādār framān tēz pad hu-spōzīh rasēnd tagīgīhā zanēnd hamēstār pad an-abāz- [B27] -āxēzišnān ī <wklb'> sūdōmand gēhān dēn frāxwīh ud xwārīh ud dagr-zamānīh *āsānēnēnd[2] dahišnān pad abē-bīmīh ī az hamēstār rāmišn-mānišnīh gēhān ∵

3.45.1 abar winastagīh ī mardōm pad gyān tan ud xīr rāyēnišn

az nigēz ī weh-dēn .

hād

3.45.2 az dēn nigēz dādār[3] bowandagīh ī-š pad dādārīh[4] pad *wisp[5] mardōm pad gyān ud tan ud xīr rāyēnišn a-winast[6] ud *a-gast[7] ud an-āhōg dahēd

3.45.3 āhōgōmandīh ī-šān pad gyān az dānišn-kastagīh winastagīh[8] ī w gyān druwandīh-iz y *wihān[9] pad tan az-iz āmēzišnīgān wināhišn ī wēmārīh ud margīh-iz *wihān ∵

ud pad xīr az xwarrah-tarwēnīdār škōhīh

ud pad rāyēnišn az ristag-wišuftār frāybūd a-paymānīh ud aibībūd tuhīgīh

3.45.4 kastan winastan ast ī dādār *bowandagīhišnīh w az appurdār ī dādār dahišn/dāšn *dušmenān[10] sazēd

and-čand abar mardōm pad gyān dānišn pad tan drīstīh ī pad xīr ābādīh ud pad rāyenišn paymān agar az dādār pānagīh ud abar-ōzīh ī-š abar appurdār zōr w frāz nē hilēnd[11]

ī-š appurdār ō appurdan ī hamāgīhā w abar mardōm ast

pad abāyišnīgīh ī xwēš ud xwēšīgān nēkīh ud an-abāyišnīgīh anāgīh

---

1 <bwcšk'>.

2 <'s'nynd>.

3 <-'l> cut off.

4 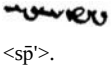 <-l-> cut off.

5 <sp̄'>.

6 <A->.

7 <'yyyt'>.

8 <wst->.

9 <h'n'> here and elsewhere.

10 <dwšm'n'>.

11 <-x2>.

ēn ī *nihād[1] nēkīh pānagīh kerdan az appurdār xēmīg appārēnīdār azišīh pahrēxtan ∵

3.45.5 ud kēšdārān kē ān dahišn/dāšn dādār xwad abāz [M37] appurdan ī kēš ī-šān abar dādar appurdār-iz wināh ud druwandīh ud tabāhīh ud anāgīh-kām-iz ī dahišn/dāšn ud <'yyp>āgīh[2] pad dādār guftan yazdīh aziš bē guft bawēd

3.46.1 abar xwēškārān xwadāyān bē burdan ī az mardōm škōhīh ud niyāz ∵ ud tangīh ud xīndagīh-iz ud waštagīh ī čand šāyēd

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.46.2 az dēn nigēz xwadāyān čiyōn-išān an-ēr dušmen {az} xwadāyān guzastag az šahr abāz dāštan xwēškārīh[3] ēdōn-iz škōhīh ud tangīh ud niyāz ud xīndagīh ud waštagīh az awēšān ī andar xwadāyīh spōxtan bē burdan ī pad čand andar gēhān nērōg *pad[4] čār nigerīdan kerdan

3.46.3 andar [B28] xwadāyān ān burzišnīgtar kē škōhīh ud wēmārīh čand čārīg az šahr mardōm ēdōn burd estēd (ī) andar ān ī ōy xwadāyīh dardēnišnīh ī bē dard wēmār ī a-burd ud darmān gišnag-iz paydāg nēst rāyēnīdārīh ī abar ēn bē az dēn nigēz ud handarz

3.46.4 az aǰgahānīh waranīg ī az xwēškārīh ud a-hunsandīh rāy bē kardīg zīyišnīg[5] 4 frāxwēnīdan ō xwēškārīh āyōxtan padiš tuxšāgēnīdan

3.46.5 ud kē <'wb'w>īh[6] ī abzār ī xwēškārīh u-š a-tuwānīgīh ī padiš nē čiyōn warzīgar gāw y ud anīy abzār ī warzīgarīh ud abārīg pēškār abzār ī-šān kār ān ī kār ī padiš rāyēnīdār abzār dādan padiš abē-wihānag[7] [M38][8] kerdan

kē perīh ayāb ārmēštīh rāy hammis wīftag zan wīftag aburnāyīg

kē <'p̄lylp> ī niyāz az-iš abāz dāštār tuwānīg kas nē paydāg az kardag-handōz škōhīh-spōz rōšnīg ∵

3.46.6 dēnīg abar rāyēnīdan rawāg dāštan framūdan kū nē niyāzīhād ō bē dardīg zīyišn-xwāhīh ud wēmarīh ud waštagīh[9] čār rāy andar šahrīhā pad-iz deh wēmārestān ī *abē-wihānag[10] pad ruwān-dōst šnāsag bizišk ud awestwār ī padiš dārōg darmān

3.46.7 abārīg ān kār rāy abē-wihānag kerdan framūdan ud hamē andar pursišn <wčyšn'> ī wirāyišn dāštan

3.46.8 mādgwar hamāg dādestān andar šahrīhā wistardan kē padiš šahr ābādān <pty'k'> ud huškīh ud škōhīh ud niyāz az a-maragān mardōm ī frāz mālišnīh bawēd

---

1 <w't'>.
2 de M. *asazāgīh.
3 <-škk'l->.
4 <'P̄WN>.
5 <z'y->.
6 de M. *a-tuwānīg.
7 <'p̄yD w->.
8 M <'p̄yD w /h'nk'>.
9 <wštyh>.
10 abē-āhōg.

3.46.9 pad *humbōy[1] ī abar ātaxš ud āb ud zamīg ud pahrēz ī (az?) ōgrāy[2] az winastagīh ud pūdagīh ī aziš
kū ō wihān ī wēmārīh ud waštagīh[3] ī mardōm ma rasād
ān ī nē bawēd bē pad ātaxš ud āb ud zamīg pahrēz

3.46.10 ēn weh-dēnān handarz az dahībedān framān ōstīgīhā andar gēhān

3.47.1 abar ān ī kēn abāg dāštan [B29] sazēd
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.47.2 az weh-dēn nigēz ī kēn dāštan abāg ān sazāg ī abāg kōšīdan sazēd
ud kōšīdan abāg ān ī sazēd ī az hamēstārīh ud ziyāngarīh ī mardōm
ud ān ī mardōm gyān [M39] ayār dāšn a-wardišnīg
kē hēnd dēw ud abāg-iz y ān ī wattar kē mardōm-ayār ayārīh nēst az-iš ō mardōm ī
mardōm y ayār hamēstār ī {ŠYA} dēw-ayārīh paydāg

3.47.3 ān pand abāg weh mardōm
abāg-iz ān wattarīh ō wehīh wardēnīdan <č'yl> ast
kōšīdan nē dānāgīh
bē wehīh dōšāram abāg warzīdan ud nēkīh padiš kerdan
ud ān wattar pad dānāgīh ō wehīh *wardēnīdan[4] weh-dēn passand ud dastwar

3.48.1 abar ēwēnag ī Ohrmazd dahišnān hamēstār u-šān *wānīdārīh (ud) nērōg
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.48.2 hamēstārīh ī Ohrmazd dahišnān ēwēnag hangerdīgān 3
ēk mēnōy ∵ ud ēk pad čihr ud ēk pad tan dwārišnīg petyārag ∵

3.48.3 (1) mēnōy dwārišnīg petyārag mēnōy dēw ud druz ∵
u-šān wānīdārīh az weh-dēn nīrang ī yazišn ∵ warzišnīh ī abārīg xūb-ēwēnīh
nērōg ag-dēnīh *dēw-ēzagīh[5] ud abārīg duš-ēwēnīh

3.48.4 (2) ud ān ī pad čihr dwārišnīg āz ud arešk ud abārīg ī čihr y ud hunar ī padiš petyārag
u-šān wānīdārīh az āsnxrad pad <'n'c>-dārān biziškīgdār rāyēnīdārīh
ud nērōg az waran abārīg druz pad čihr čērīh

3.48.5 (3) ud ān ī pad tan dwārišnīg gēhān marnǰēnīdār dēwēst[6] mar ī gurg ud xrafstar

---

1 <'w' wbwy>.
2 de M. andarwāy.
3 <wštyh>.
4 wardīdan.
5 dēw-yāzagīh.
6 <dyw'st'>.

u-šān [M40] wānīdārīh abērtar pad wazr ud mārgen y burdār (ud) ahlaw dahm pad pādixšāyīh
nērōg az gurg ud xrafstar ǰādaggōw gēhān dēwēst ahlomōγ wēš ∵

3.49.1 abar winnārišn ī šādīh ī abar abēzag mēnōyān yazdān dīd ī ∵ ∵ rēš ud bēš ī-šān hamahlān ī andar
gumēzišnīg kōšišn
az nigēz ī weh-dēn ∵ [B30]

3.49.2 winnārišnīg šādīh abar abēzag mēnōyān yazdān abāg dīd ī rēš ud bēš ī-šān hamahlān ham-gōhrān ī
andar gumēzišnīg kōšišnīg pad wēnišn ī-šān kōxšišn
frazām ī pērōzīh ī yazdān <yw'l>ān Ohrmazd dahišn abar tamīg dēwān druz gētīy
ud ānābišn ī Ēbgad-mān az dāmān ǰāwēdān
winnārišn ī yazdān <yw'l>ān andar hamāg ēwēnag nēkīh ī
āhenǰišn ī-šān menišn ō ān ī a-sazišnīg rāmišn

3.49.3 *kēšdārān[1] kē gētīh frazām ī frayist mardōm rāyēnīd rāyēnišn ō druwandīh
ud ǰāwēdān aziš a-bōxtišn
hamāg anāg-dōšoxīgīh zāmīhēd
ud kēš ī-šān abāg wad-frazāmīh ī dādār kār ud xrad-iz ī
rāmišn abar frazām-āgāhān abēzag[2] mēnōyān yazdān
nūn-iz pad frazām ī abar kas-iz az-iz awēšān ī-šān kēš wahišt estēd pattūgīh[3] ham-kardīh ī abāg ān
<'m'w'l>īh ī-šān kēš ōwōn wad-frazāmīh w mahist guft estēd [M41]

3.50.1 abar weh-išān wehtar ud wattar-išān wattar
az nigēz ī weh-dēn
hād

3.50.2 xwad ka xwad wehīh pad abarīgān[4] tuwānīgān meh-zōrān nēkīh wēš-waxšišnīh rāy wehtar
ud pāyag pāyag tā ān ī abardom pad ān ī abar-nēkīh
ud sūd aziš frāy kū pad ān ī azēr
ōwōn kū ka pad gyān sūd <'p̄kt'l>tar kū ka pad tan
hēnd kē ān gyān w (čiyōn) ka pad {xwadāy} kadag-xwadāy kadagīgān {kū}
ka ~~pad~~ {~~MT~~A} sālār deh w dehīgān
ka pad šahriyār šahr šahrīgān
ud ka pad dēn ud dahībed kē a-maragānīg padiš estišnīh (frāy-sūdtar ō) gēhān gēhānīgān
čiyōn az wehīh ī wisp-tuwān abardom dādār hamāg dahišnīh ī weh-winnirdagīh ud pāyram nēkīh
ī kē rāy weh-išān wehtar wehīh ī dādār ∵

1 <wyš->.
2 <'p̄sck'>.
3 <ptk->.
4 abarīgīh-ān.

3.50.3 xwad ka xwad wattarīh pad abarīgān tuwānīgān ud meh-zōrān [B31] wēš-<ym>išnīh ī aziš anāgīh rāy gēhān-ziyāntar ud wattar

pāyag pāyag tā ān abardom ka pad ān ī abar-anāgīh

ud ziyān aziš frāy ka pad ān ī azēr

ōwōn kū ka (pad) gyān ziyāngartar kū ka pad tan

hēnd kē ān gyān čiyōn-iz ka pad kadag-xwādāy kadagīgān[1]

ka pad deh sālār w dehīgān

ka pad šahriyār ī šahr w šahrīgān

ud ka pad dahībed ud dēn kē a-maragān padiš estišnīh {frāy-sūdtar ud} garān-<ymw>išntar [M42] wēš-ziyāntar ō gēhān mardōm

kē rāy agar pad kām ayāb pad abāz-dāštan ayāb pad uzīhišn ī aziš tis-iz

wadīh[2] ō wisp hannām bun ud abardom dādār paywastan gōwīhēd

čiyōn kēšdārān abar dādār pad *ǰomāy[3] wehīh wadīh azišīh-iz kēš

ud saxwan abāg kast winast wehīh grāy-<'m>išntar ud garān-ziyāntar az harw wadīh

ud az hamāg wad wattar guft estēd kē wadīh padiš ∵

3.51[4]

3.51.1 abar astān ēwēnag

az nigēz ī weh-dēn

hād

3.51.2 astān ēwēnag ud ēn-iz 3 ∵

ēk ān kē xwadīh a-marg u-š paymōzan *a-wisānišnīh[5] ∵

ud ēk ān kē xwadīh margōmand[6] u-š paymōzan *a-wisānišn

3.51.3 az A-wēnišnīh stīyān[7] amahrspandān kē-šān xwadīh a-marg ∵

u-šān paymōzan *a-wisānišnīh[8]

*a-margīh[9] ī-šān xwadīh paydāg az-iz ān ī-šān wimand ī ast a-marg ī abzōnīg

ud *a-wisānišnīh ī-šān paymōzan az-iz ān ī Ohrmazd Wahuman {ud Mānsr-spand ud} ān ī a-sūdag ruwān pānag

ī tan ān ī Mānsr-spand paydāg

ud abārīg-iz ī amahrspand pad a-margīh ī xwadīh ud *a-wisānišnīh ī paymōzan

---

1 kadigān.
2 <SLYAš>.
3 <'wm'y>.
4 Molē *CMC* p. 470.
5 <'s'n-> also in the foll.
6 <mwlg->.
7 <yytÿ'n'>.
8 ww asānišnīh.
9 <mlkyh> maragīh?

ī dādestān ān ī Wahuman amahrspand

ud pad hamīh ī-šān xwadīh ud paymōzan xwānīhēnd amahrspand

ud dārēnd dāmān

baxšēnd rāy ud xwarrah ō gēhān

ēdōn-iz abārīg mēnōy yazd ∵[1]

3.51.4 ud az wēnišnīg stīyān xwaršēd kē-š a-marg ast stī xwadīh ud *a-wisānišn paymōzan [M43] ī ast ān ī-iš rōšnīh-ēwēnag

andar ham sāmān māh-iz ud starān ∵ ud pad a-margīh ī xwadīh ud *a-wisānišnīh ī paymōzan

ī dādestān ān ī xwaršēd

pad [B32] hamīh ī xwadīh ī ud paymōzan ī xwānīhēnd xwaršēd ud māh ud star

ud rōšnēnēnd gēhān nērōgēnēnd čihrān ud waxšēnēnd dām ∵

3.51.5 ān ī xwadīh a-marg u-š paymōzan wisānišnīh a-maraganīhā mardōm

ī pad ān ī-šān xwadīh ruwān a-marg paymōzan ī tan andar gumēzagīh *wisānišnōmand[2]

pad hamīh āgenēn xwānīhēnd mardōm ī pahlom hēnd gētīy dahišnān ∵

ud andar gētīy stīyān pad a-margīh xwadīh wisānišnōmandīh paymōzan ī az dēn (nigēz?) wisp gōspand-iz

dādestān ān ī mardōm ud abārīg-iz gētīy dahišnān

pad ān ī-šān mēnōy amahrspand kē-šān ast xwadīh a-marg

ud pad dēsag wisānišnōmand hēnd

pad ham-dar dādestān ān ī mardōm ud gōspand-iz w čimīg

ōh-iz ān ī paymōzan dahišnān xwadīh čiyōn Wahuman ān ī a-sūdag ruwān ī pānag

tan ī hammis Mānsr-spand

paymōzan hēnd ī Ohrmazd Wahuman xwad hēnd a-sūdag ruwān mardōm (pānag?) xwadīh

abar dahišnān brāh ud bām hēnd ī dādār ∵

3.51.6 ud ān ī kē xwadīh margōmand u-š paymōzan *wisānišnōmand dēw ud gurg ud xrafstar

pad ān ī az weh-dēn ōz pad fradom frāz-srāyišnīh ī yašt-frawahr Zarduxšt dēwān kālbod škast [M44]

pad ān ī Ōšīdar gurg-iz pad ān ī *Ōšīdarmāh[3] xrafstar-iz kālbod škastan

u-šān xwadīh pad ān ī abzār fraškerd ud sūdōmand ī pērōzgar y rasišn hamāg abesīhīdan pad hamāg-abesīhišnīh ī

awēšān mardōm xwadīh a-marg ruwān tan ud paymōzan hammis gōspand ān ī nē pas nē *wisānīhēd

abāg a-marg xwadīh ruwān purr-urwāhm andar abēzag a-petyārag[4] ud gēhān-winnārišnīg bawēd

az dādār dahišn nōg abāz kerdan *a-wisānišnīh winnirdan paydāg ∵

---

1 Cf. Yt.6.1 ~ Ny.1.11.

2 <<s'n->.

3 <'wšyt' ms>.

4 <'pyck''y pyt->.

3.52.1 abar rāyēnīšn dādestān abāg (dēn
az nigēz ī weh)-dēn ∵
hād

3.52.2 dādestān pad zahagīh ī āsnxrad abāg weh-dēn ēw-kardagīh brādarīh-iz padiš wābarigānīgīh ud padīrišn ud rawāgiīh
ud pad ān ī dādestān āsnxrad [B33] āsnxrad pad mardōm ī hamāg ān ī ham <w'stk'> mardōm padiš wāspuhragānīhā[1]

3.52.3 ud ān ī ag-dēnān pad fragānīh ud nihumbīh {wlw'h} ud rawāg ī-šān ag-dēn ī ziyānīgīh ōwōn barēnd[2] čiyōn *payālakkar[3] pad zarr ō srub hamīh srub pad zarr nām rawāgēnēd

3.52.4 az ham bun ka andar handāzišn ī šnāsagān ag-dēnīh abē-ristagīh pad-iz tarāzūg ī ham-dādestān wānīdārīh bawēd ān ī abē-ristagīh
ān ī pad handāzišn ī weh-dēn ristag ō dādestān wēnīhēd ast ham-zahag pad āgenēn-zahagīh ī-šān āxnxrad ī Ohrmazd ∵ [M45]

3.53.4 39 abar pand ī mardōm padiš bōxtagīh āhang ud ān ī aziš ērangīh
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.53.2 pand ī mardōm pēš bōxtagīh āhang[4] ī ō Ohrmazd kām
ud andar xwāyišn pursišn ī weh-dēn ī ān ī Ohrmazd kām
ayāb andar weh-dēn az āgāhān ī padiš kunišnīg pahrēzišnīg[5] tis ī ān ī anāgīh kunišn pahrēzišn

3.53.3 ka-iz-iš pad Ohrmazd-kām ī čiyōn ka xwēš ox āfrāh ud xrad dastwar hē abar pād ō ān rasišnīg w āgāhīh čār abar pād ān ī aziš ērangīh pad A-wurrōyīh ud pad-iz hunsand ud xradīg A-wizīd w wurrōyīh dastwar waran ox ī xwad-dōšagīg tis kerdan ∵

3.54.1 abar handāzišn ī mardōm
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.54.2 kadār-iz-ēw mardōm handāzišn ī ō ruwān-bōzišnīh sazēd
ud xwadāyān abērtar pad winnārišn ud ārāyišn ud payrāyišn ud xūb-raftan ī xwadāyīh abar gēhān ǰud-iz ǰud tan[6] dēn-burdārān abērtar pad rawāgīh ud wābarīgānīgīh wirāst paywandišnīh ī dēn mazdēsn

---

1 -gānagīh.
2 <-x2d>.
3 <p''lkl>
4 <h'wny>
5 <-šntyk>.
6 <ywtwcynytn'>.

ud pāyram mardōm abārtar pad *bowandag-tuxšāgīh ī [B34] ǰud ǰud abar ān ī-šān xwēškārīh ∵

3.55.1 abar 7 wāzag xwāyišn ī hāwišt az hērbed
ēk kē hangadīh ī pad xīr
ēk kē āsānīh ī [M46] kas .
ēk kē pahrēz ī az wināh .
ud ēk kē abzōn ī xrad ‘
ud ēk kē waxšišn xwarrah .
ud ēk (kē) dōstīh a-maragān mardōm awiš
ud ēk kē tan wirāyišn ud ruwān bōxtagīh aziš bawēd

3.56.1 passox ī hērbed
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād
3.56.2 kāmag-warzān pay rāyēn ī ast ud hangad bawē pas xīrān ∵
ast niger andar nēst ud āsān-šādīhā pad dādār pad gyān ∵
dādār wisp-āgāh mān ud az wināh pahrēzē
abēr dānišn ōš-bām handēš ud pad xrad bawē abzōnīg
pad hu-čašmīh niger ō dāmān {u-š} u-t xwarrah bawēd waxšišnīh mānišn pad mardōm
*dōstīh[1] mardōm wirāy u-t mardōm abērtar bawēnd dōst
drōw[2] az tan bērōn kun u-t tan wirāst ud ruwān bōxt bawēd ∵

3.57.1 abar dēn mazdēst dānāgīh hamāg az dēn mazdēsn astīh
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād
3.57.2 dēn mazdēsn dānāgīh astīh
az-iz ān ī ī-š petyārag frāybūd ud aibībūd xwad ast ī paymān ī dēn xwadīh
hamēstār dānāgīh frāybūd brādarōdīg ud aibībūd hamēstārīg petyārag
ud az-iz ān ī weh-dēn wāspuhragān hudānāgīh mehmāntarān weh-dēn abērtar wurrōyišnīh [M47] ud
danāgīh hamāg az dēn mazdēsn astīh
az-iz handēšišnīg ud gōwišnīg ud kunišnīg danāgīh ī ān kē ō dēn mazdēsn u-š ōšmurišn nē mad estēd
harw az dēn mazdēsn astīh ud paydāgīh paydāg ∵

[1] <dwst’>.
[2] <dlww>.

3.58[1]

3.58.1 abar xwadāyīh ud dēn
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.58.2 xwadāyīh ī dēn ud dēn xwadāyīh *mādayan[2] astīh az weh-dēn nigēz
andar ān wāzag ī awēšān-iz hambasān ī kēš padiš ham-dādestānīh
pad ān ī-šān xwadāyīh [B35] abar dēn dēn abar xwadāyīh winnārdagīh kēš
ōh-iz wehān dēn fragān bun wāzag āstawānīh abar Ohrmazd *bunīgīh/bandagīh mehēnišn dēn
ēk az did *a-wisānišn[3]

3.58.3 ērīh xwadāyīh mehēnīdārīhā az dēn Ohrmazd *bunīgīh/bandagīh mazdēsnīh dēn az xwadāyīh
u-šān abērtar brāzišn sūd-mehēn paywastārīh w ō dāmān
pad hamīh ī xwadāyīh ī weh-dēn ī rāst-xwadāyīh
ud pad hamīh weh-dēn rāst-xwadāyīh ī weh-dēn ham-wāz
čiyōn xwadāyīh dēn dēn xwadāyīh *mādayān
ōwōn axwadāyīh ag-dēnīh-iz ud ag-dēnīh a-xwadāyīh-iz

3.59.1 abar weh ud wehtar ud wehtom . ud wad ud wattar ud wattom andar mardōm
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.59.2 weh a-maragānīhā a-maragān āstawānīh abar Ohrmazd dēn padisāy nazdīkīh ō dādār-Ohrmazd ∵
ud wehtar wehtom andar awēšān andartarān andartom ī Ohrmazd [M48] dēn padisāy *nazdīktarīh[4]
ud nazdīktomīh ō wisp-wehīh ī bun-dādār-Ohrmazd
ud wad a-maragānīhā a-maragān āstawānān ī abar wad-dēn nazdīkīh ī ō Gannāg Mēnōy rāy
ud wattar ud wattom andartom ān ī wad dēn nazdīktarīh ud nazdīktomīh ī ō hamāg wadīh bun
Gannāg Mēnōy rāy ∵

3.59.3 ud kēšdārān kē wadīh-iz ǰomāy wehīh bun yazd ast kēš ī-šān
kēš wad čiyōn ǰomāy weh dēn ō yazd paywand
ud wadīh-iz ud wadān ō yazd nazdīkīh ī ham-ēdōn guft bawēd čiyōn wehān ud wehīh y

3.60.1 abar xwadāyīh ī mardōm ud rāyēnišn ī padiš
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.60.2 az dādār āfurrišn dahišn a-maragān mardōm gyān xwadāy ast abar ān ī xwēš tan

---

1 Molē *CMC* p. 51.
2 <MTA'n'>.
3 <'wsynšn'>.
4 <-t'lyh>.

dād estēd ō-šān ayārīh az andarrōn tan bōy
ud pad-iš wīr nērōg xwāstār ud ayāftār
ud pad ōš ōz dāštār ud pād-dār
pad xrad zōr nigerīdār ud kārīgēnīdār ast ī dānišn ∵

3.60.3 ud pākīh [B36] wišādīh ī rāh az ox ō menišn pad nazdīktomīh ī ō yazdān ō-iz mēnōy
ud gōwišn ī rasēd az bērōn tan 7 ǰud w wāspuhragān āfurrīdag turgmān
ī aziš 5 ēd ī xwānēnd sōhišnān-iz
(ī) hēnd wēnišn āšnawišn čāšišn hambōyišn ud pahrmāhišn
kē [M49] kerd estēd az bērōn rōzan w mānāg ī widārdār kadag-xwadāy abāyišnīg rōšnīh ō kadag .
ud ēk turgmān ast mādayān uzwān ān az andarrōn kadag-xwadāy āwurdār āgāhīh ō bērōn
ud nimūdār ī čē-š kām ud menišn

3.60.4 pad ēn ēwēnag kerd estēd harw mardōm pad anāgīh-xwadāyīh ī abar ān ī xwēš tan ud wišādagīh kām padiš
čiyōn awēšān gēhān xwadāy pad šahriyārīh ī abar gēhān kāmgārān ī padiš ud pad hu-burdārīh abzārān dānāgīhā rāyēnīd ī xwadāyīh abar tan namīhēd hu-xwadāy ud paywandīhēd ēn xwadāyīh ō abērtar a-sazišnīg <'ww / y'ytyh>
šahriyār ī pad ān ī mēnōy axwān bawēd frāy ud burzišnīg xwadāy
ud ka duš-burdār bawēd abzārān duš-āgāh *wisistagīh ī ēn xwadāyīh aziš ēw-tāg nigūnīhēd ∵ ō hamāg-anāg dōšox bawēd dušfarg nikōhīdag xwadāy

3.60.5 abar xwadīh hannām ī dādār-Ohrmazd andar gētīy-dahišnān
pad Wahuman mehmān ox .
ud Spandarmad wārom gāh
ud Srōš dāštār menišn
spurr xwābar *bowandag-dādīh huframān xwadāy ahlaw mard ∵
ud ān ī-š hannām pad tanīg gyānīg abzār ud hannām ōy ahlaw
pad ōš {pad} ka pad āgāh <y''n'> dāmān dahišnān parwand āsmān ēwēnag
ud pad wīr ka pad rāst-ayābagīh ī dānišnān tezīh ātaxš mānān ī
pad xrad ka pad dānišn hu-kārān tisān purr pandīhēd āgāhīh ī [M50] weh-dēn ham w čiyōn w
pad w abzōnīgīh ud *bowandag-menišnīh padiš parwānag pad saxwan ud kunišn
pad dil ka pad abardar tagīgīh amāwand ō harw wēnāg <w 'tlyh> az ēč *wēnāg[1] ∵

3.60.6 ud pad čašm ka pad [B37] hu-čašmīh xwaršēd
pad gōš ka hu-niyōšīh ī Srōš
ud pad uzwān ka pad rāstīh ī guftārīh Rašn hāwand
ud pad dast ka pad huwaršt-warzīh
ud pad pāy ka pad ahlāyīh abar-raftārīh
hamēšag *tuxšāg[1] ud hampassazag pad-iz abārīg gyānīg ud tanīg abzār —

[1] <w'n'k>.

3.61.1 abar *wēnābdāg[2] xwadīh ī Gannāg Mēnōy
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.61.2 *wēnābdāg[3] xwadīh ī Gannāg Mēnōy
pad Akōman andar[4] ox menišn <lštk>
Tarōmad tar wārom ud paēm
Xešm andar menišn
padīdag a-dādestān *duš-<’’p̄l> *duš-framān[5] dāmān *sahmēn[6] sāstār ī druwand mar
ud ān ī-š hannām pad tanīg ud *gyānīg[7] hannām ud abzār *ōy druwand ∵
pad wīr ka tēz-appār
ud pad ōš ka a-framōš-kēn
ud pad handēšišn ī *wad[8] hamēšag / ud hamēšag anāgīh čēh
ud pad kām ka-š harw kas rāy anāgīh abāyistan
pad āz ka-š gēhān pad ēk <’s>umbišn andar ōbārdan y āhang ∵
ud pad waran ka pad wattar dēn ham āfrāhīh hām-kōs dūd-damišnīhā abrōxtag
pad tarōmad pad ērmad ka *suyēnīdag[9] *hambast[10] ∵
ud pad ahlomōγīh ka dil ī kilāsāyīg-ēwēnag ∵

3.61.3 Gannāg Mēnōy *dīdār[11]
pad aš ka [M51] Frāsiyāb hāwand arešk w abar hamāg ī weh dahišn
pad *karrag[12] Dahāg <’s’k> A-nēkīh dēn ī weh
ud pad gaw ka pad dušwaršt-warzīh
ud pad azbār ka pad duš-<’’p̄l> ∵ dwāristan duzz ud gurg hāwand gēhān marnǰēnīdār ∵

3.62.1 abar wihān ī *dānišn[13] rāmišn rasišn
az nigēz ī weh-dēn —

---

1 <twhšk'>.
2 <wynty’k>.
3 <wyn’p̄ty’k>.
4 <’nyl>.
5 <’wš-> 2x.
6 <šmyn'>.
7 <šwyk>.
8 <ŠPYL>.
9 <sw’yn->.
10 <ham ptst'>.
11 dādār.
12 <ylk'>.
13 dahišn.

hād

3.62.2 dānišn rāmišn harw 2 kunīhēd[1] az zōrān

dānišn nērōg rāmišn az abāyišn zōr ī gyān

dānišn w tar ox rāmišn tar kāmag widār ō menišn rasēd pad tēz-rasišnīh ī ō menišn

ān ī dānišn ka rāh ī az ox ō menišn *bowandag ud pāk mēnōy-wēnišnīh-iz bawēd

ān ī rāmišn [B38] <'wyk> wazān sazīhēd ∵

3.63.1 abar nērōg ī mardōm pad padīriftan rāmišn andar purr-bīm gētīy

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.63.2 rāmišn 2-ēwēnag

urwāzišnīg az gyān zōr āsnxrad-ēwēnag ul-hanǰišnīg[2] az andarrōn ō bērōn

rasišnīg ō gyān gōšōsrūd-xrad-ēwēnag andar-widārānīg[3] az bērōn ō andarrōn ∵

ud bīm-iz 2-ēwēnag

āxēzišnīg az andar čiyōn niyāz ī az a-hunsandīh

ud az bē rasišnīg ō andar čiyōn škōhīh ī az zad-xīrīh

3.63.3 ud Wahuman *wihān ī rāmišn wihān ī āsnxrad ∵

ud Akōman wihān ī bīm-waxšišnīh waran .

Wahuman az Spenāg Akōman az [M52] gannāgīg ō mardōm rasišn ud dwārišn ∵

ud andar mardōm Wahuman Akōman mehmānīg

ud kē mehmānīg gāh-gīrišnīh

ud kē widārīg abar-rasišnīgīh

mardōm čand-iš Wahuman padiš abardom ud mayānag ud nidom pāyagīhā

rāmišn ī az Wahuman-oxīh ud nēk-menišnīh ī az āsnxrad w pāyagīhā

čand-iš akōman padiš bīm ī az Akōman anāg-menišnīh ī az appurdagīh āsnxrad az-iš

ud pāyag ī ǰud ǰud andar tan passazag

3.63.4 ōz ī rāmišn ud bīm andar mardōm w

čand az bērōn gōšōsrūd ō āsnxrad ābādīh ud kāmag-xwadāyīh ō Wahuman paywastag and rāmišn abar bīm ōz

ud čand duš-āgāhīh ud škōhīh ud a-kāmag-xwadāyīh ō Akōman paywast and bīm abar rāmišn ōz

3.63.5 čiyōn andar gētīy <'wš''pl>

mardōm ī abēzag (ud) wahumanīgīh w xrad ud abēzār az akōmanīgīh

ud duš-āgāhīh ud purr az akōmanīgīh ud duš-āgāhīh ud anōdag az wahumanīgīh xrad nē

---

1 <kwn->.

2 *ul-uzīhānīg?

3 widārišnīg?

ud agar ōwōn

hamāg-rāmišn ud xrad ī tuhīg az bīm (ud) duš-āgahīh

hamāg-bīm ud duš-āgāhīh y (ud) tuhīg az rāmišn xrad kas nēst

ud nē-iz ī ān ī abardom {PWN} pāyag ī rāmišn ud xrad A-bīm purr-danišn

ud nē-iz ī garān-bīmtom ud duš-āgāhtom kas A-rāmišn ud a-dānišn bawēd ∵

3.64.1 abar frāybūd ud aibībūd ī dānišn rāmišn pad mardōm

az nigēz ī [B39] weh-dēn

hād

3.64.2 dānišn frāybūd ud aibībūd rāmišn frāybūd

dānišn [M53] aibībūd ēn ēwēnag ī andar nigēz kū pad *an-hamǰuxtagīh[1] (ī) paymān rasišn ī dānišn rāmišn pad mardōm pāyīhēd pad dānišn az <lyt>īh ī rāmišn brādarōd

ud pad rāmišn dānišn pāyīhēd az dehīg[2] sōhišnīg <bl''k'> ī ast ī dānišn brādarōd

ud pad drīst-paymān (ī) hamīh ī im 2 wehīh ī ast (dānišn ud) rāmišn andar mardōm bawēd ān ādehīg[3] paymānīg ud pad-čihr ud xēm ud dādīg ud {'pl} xwābar ud amāwand urwāhm-rāmenāg

3.64.3 ud and-čand rāmišn az hamīh ī dānišn ōh kāhēnēnd <bl''k'> ī dānišn brādarōd abar dānišn ōh *čērīhēd[4]

gāh ī dānišn abāz ōh gīrēd[5]

ud pad frāz-iz <ps'nyh>[6] ī dānišn az xwēš paymān ō brādarōd

bawēd ān kas kam pānag-menišnīh ī bē-ristag gōwišn

ud pad wēš w ānābišnīh ī rāmišn wēš čērīh ī <bl''k> ud frāy abāz-griftagīh ī-š gāh dānišn

bawēd ān kas āhīd xōg kardag / dil ud waxrōg saxwan ud halag-drāy ∵

pad hamāg <'wkšn'> ī rāmišn hamāg abāz-griftagīh ud aibībūd gāh ī dānišn bawēd ān kas frāz-frāybūdīh dānišn ud aibībūd ī rāmišn ganāg ud gyān xōg ud A-bōy

3.64.4[7] ud and-čand dānišn az hamīh ī rāmišn ōh kāhēd ān-and[8] <lyt>īh (ī) rāmišn brādarōd abar rāmišn ōh *čērīhēd

ud gāh rāmišn az xwēš paymān ō-š brādarōd bawēd rāmišn rāmišn abāz ōh gīrēd pad frāz-iz <ps>išnīh[9] ī rāmišn az xwēš paymān ō-š brādarōd

bawēd ān kas niwāg-handāz srūd-ārāy ud frāy-<'nyk> ud wiyufsišnīh [M54][1]

---

1 <'n{p}hm->.
2 <yhYk'>.
3 <'yyhYk>.
4 <cyl'yhyt'> 2x.
5 <-WNyt>.
6 for <ps>išnīh?
7 de M. has this at the end of 63.
8 <'nnd>.
9 <pr'c-c psšnyh>frāz *gufsišnīh?

pad wēš ānābišnīh ī dānišn wēš čerīh ī <lyt>īh y ud frāy abāz-griftagīh

((bawēd)) ān kas nakkīrāy nēk dēn ud afsōsgar

ud pad hamāg ānābišnīh ī dānišn *bowandag w abāz-griftagīh bawēd <lyt>īh ī gāh ī rāmišn

bawēd ān kas pad frāybūd [B40] rāmišn aibībūd ī danišn ud ēraxt ǰahī-barišn[2] A-šarm ∵

3.65.1 abar ēwēnagān ī mardōm abāg weh-dēn ēn-iz 4 ∵

3.65.2 ēk kē weh-dēn gōwišn ayār

ud pad kunišn nērōgēnīdār

ud wizīr ī pad-iš dēn-dōst ahlāyīh-ārāstār ahlaw

ud ēk kē weh-dēn pad gōwišn stāyīdār

ud pad kunišn nizārēnīdār ∵

ud {ēk kē weh} wizīr pad-iš dēn-dōstīh *dēsagēnīdār[3] frēftār ahlomōγ druwand ∵

ēk kē weh-dēn pad gōwišn nikōhīdārīh nimūdārīh

ud pad kunišn nērōgēnīdār ∵

ud wizīr ī pad-iš andar druwandān was-ōzagīh pad kam-spāhīh <wylw''Yk> ud abāg-išān meh-dādestānīhā rāyēnīdār dēn-dōst ahlawīh-ēmēd ∵

ēk kē weh-dēn pad gōwišn *nikōhīdār[4] ud pad kunišn čandēnīdār ∵

ud wizīr pad-iš mar ī sāstār druwand ∵

3.66.1 abar rasišn ud arasišnīh ī mēnōyān yazdān ō gētīyān ayārīh

az nigēz ī weh-dēn[5]

hād

3.66.2 a-brīd-kām hēnd mēnōyān yazdān az tēz- [M55] -rasišnīh hamē ō gētīyān ayārīh

ud ka mardōm az bazag pahrēz kerbag-warz hēnd dēwān pad zanišn ī az mardōm az widarg abāz dwarēnēnd

wišād-rāhīh bawēd rasišn mēnōyān yazdān ō gētīyān ayārīh

ud mardōm srāyišn bōzišn ud xwārīh ud wēš-paydāgīh ī abar gētīy-dahišn kām ī yazdān

pad abāz az kerbagīh ud frāz ō bazagīh ī mardōm frāz dwāristan ī dēwān ō •• widarg

ud bastagīh bawēd rasišn ī nēkīh ī az yazdān ō mardōm kam-paydāgīh ī kām gētīy-dahišnān

3.66.3 ka abāz az bazagīh ud frāz ō kerbagīh ī mardōm a-maragānīg

az rāh pākīh ud widarg frāxwīh ī az wēš zanišn ī dēwān

---

1 <wyww / ps>išnīh.

2 <yhyw'>.

3 <d'Ykyn->.

4 <nkw'h->.

5 Intro 2x.

ud ān yazdān ābādagīh ō gētīyān wēš-rasišntar az abzōn ī yazdān pērozīh

ud āwām pad hu-xwadāyīh ud hu-dēnīh [B41] dānāgīh ud dād wirāstag ud hambāstag mardōm kāmag zīyišnīh bōxtagīh abērtar bawēd

hamē bawēd hamē ī čārag rasišnīh ī dēwān pad nōg *āhanǰīdan ī āwām anāgīh az frēftan ud frāz-iz ō bazagīh

3.66.4 ud ka abāz az kerbagīh ud frāz ō bazagīh andar gēhān a-maragānīhēd

dēwān frāz-dwārišntar

ud rāh ī az yazdān pad rasišn ī ābādīh u-šān ō gētīyan bastagtar

ud āwām pad sāstārīh ud ahlomōγīh ud kaygīh ud karbīh ud ag-dēnīh ud duš-āgāhīh ud a-dād awērāntar ud wišuftagtar

ud mardōm tangīh ud ērang ud dušwārīh wēš bawēd

3.66.5 ka andar frāz ō [M56] bazagīh ud abāz az kerbagīh ī a-maragān

abāz az bazagīh ud frāz ō kerbagīh ī ēwāzīg kas bawēd

az frāz dwārišnīg ī dēwān pad frāz ō bazagīh ī ud abāz az kerbagīh dēwān pad frāz ō *bazagīh ud abāz az kerbagīh ī a-maragān

bast <tlyh tlyyh> ī az *ham-čim[1] a-rāh bawēd abar rasišn ī az yazdān ābādīh

bē ēg-iz nē <pl'wyt'> rasišn ī az-išān pānagīh

ud nēkīh ō ōy kas madan ī ān-iz nēkīh ī a-marag ēwāzīg abāz az bazagīh frāz ō kerbagīh ō frazām-pērozīh ud āhang yazdān nēkīh ī a-maragān mardōm

3.66.6 andar abāz az bazagīh ud frāz ō kerbagīh ī a-maragānīg

pad abāz az kerbagīh ud frāz ō bazagīh ī ēwāzīg kas wēš-bīm-tar

andar a-maragān ān abāz az kerbag ud frāz ō bazag kas pad pāduxšāyīh ī dēwān abarīh ud marnǰēnīdan ī-šān xwarrah

ka ān-iz ī ēwāzīg abāz az kerbagīh ud frāz ō bazagīh ō anāgīh ud wišōbišn ud āhang a-maragān madan bīm

čiyōn az ōzārag wēmārīh mardōm tan bīm ī wēmārīh ī-š hamāg tan

ud margīh-iz abērtar ka pad adarmānīh frāz mōšīhēd ∵

3.67.1 abar wizīn ī menišn-iz (ī) abērtar menišn gōwišn ud kunišn pad kārān mādagwarīhā

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.67.2 menišn fradomīh ud abāyišnīgīh ī pad hamāg kār [M57] dādestān xwēš

bē društagīhā mādagwar wizīn menišn pad āstawānīh ī [B42] abar dēn petīt ī az wināh abar

kē āstawānīhā abar dēn nē menišnīg

ka gōwišnīg was-iz xwānē ud kunišnīg was-iz nimāyē

[1] <hmc MN>.

ēg-iz ō dēn nē rasē ∵

3.67.3 ud gōwišnīg kunišnīg-iz petīt ī az kehtar-iz wināh

ka menišnīg abaxšīh ī aziš nē abāg bē burdār nē[1]

3.67.4 gōwišn pad rawāg-wizīrīh ī gētīy dādwarān abar dādestānīhā gēhān

čē mowbedān mowbed drīstīh ī wizīr az čim ∵

ud čim paydāgīh y abērtar pad gōwišn bawēd ∵

3.67.5 ud kunišn pad kerbag mizd xwēšīh ī az dāšn (ī) tis

čē dāšn menišnīg rādēnīd ud y gōwišnīg-iz niwēyēnīd dahišn ō ān ī dāšn arzānīg

ka-š kunišnīg abespārd ī awiš nē abāg mēnōy mizd xwēšīh y padiš nē bawēd ∵

3.68.1 abar *zamānag[2] rāyēnīdārīh šōnag

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.68.2 zamānag rēyēnīdārīh šōn abērtar pad xrad ud hunar rāyēnīdan ōy ī frazānag

čiyōn-iš frāz-āhangīg abāz-āhangīg hunar xwēš-paymānīhā az dādār āfurrišn pad čihr hambārdag

u-š xrad pēšōbāy ī hunarān

pad xrad zamānag bē šnāsēd

ud zamānag ī-š rāyēnišn abrāz *a-maragānīhā[3] pad frāz-āhangīg[4] ud hangāmīhā ud kasīhā pad abāz-āhangīg

ān y ī-š rāyēnišn nišēb a-maragānīhā pad abāz-āhangīg [M58] ud hangāmīhā kasīhā pad frāz-āhangīg

3.68.3 hunar rāyēnīdan pad xūb burdārīh ī 2-ēwēnag hunar andar 2-gōnag zamānag

ō kār kārīgēnīdār ī hunarān sūd-kerdār ī kārān

xūb rāyēnīdār ī[5] zamānag handāxtār ī xwēš hu-srawīh ud hu-ruwānīh ud bōzišn bawēd

3.68.4 ēd-ōwōn kū ān y ī-iš abrāz zamānag xrad-pēšōbāyīhīh rāyēnīd abērtar pad

abāyišn ī (...) az āz tagīgīh ī abēzār az xešm ud ǰumbišn ī pāk az gandāgīh[6] ∵

ud tuxšāgīh pāk y az waranīgīh y ud āzād-mardīh ī pāk az karbīh rāmišn pāk az [B43] <lytyh> ∵

ābādagīh/āzādagīh pāk az an-ēr <p'yyh> ī rādīh pāk az wanīgarīh

ud <'yrwy>īh[7] ī pāk az sturgīh ud a-tarsīh ī pāk az stardīh

ud dādīgīh ī pāk az daftārīh ud wazurg-menišnīh ī pāk az abar-menišnīh

ud drīst-čašmīh ī pāk az duš-čašmīh ud ēwēn-xwāyišnīh pāk az wurrōyīgīh

---

1 it does not remove it

2 <yym->.

3 a-maragīhā.

4 <-'hnyk>.

5 rāyēnīdārīh or

6 <\yw/y'yyh> de M. jōšagīh.

7 ShSh Dk.6 p. 291 cf. Dk.3.391.3 ayārwandīh.

ud čābukīh ī pāk (az) čīnagīh ud amāwandīh ī pāk az zišt-menišnīh

ud abārīg hunarān ī pāk az brādarōd

ud āhang ī ō rāyēnīdārīh ī abarmānd ud xwadīh passazag xwānēnd wazurg ud dūr-nāmīg pattāy kār ud kerbag ∵

3.68.5 ud ān ī-š nišēb zamānag rāyēnīdan xrad pēšōbāyīh abērtar pad nigerīdārīh pāk as spōzgārīh ud burdīh pāk az <''ywyh> ud *xāmōšīh[1] pāk az tušt-menišnīh

ud hunsandīh pāk az aǰgahanīh[2] y ud driyōšīh pāk az škōhīh [M59]

ud {hunsandīh} brahmagīh pāk az rēmanīh

ud čīnagīh w xwāyišn pāk az ānābagīh ud fšūnišnīh pāk az penīh

šarm ī pāk az tarsōgīh ud pahrēzgārīh ī pāk az wirēg az kerbag

ud xwābarīh pāk az bōšīh ud ēr-menišnīh ī pak az ōbastagīh ∵

hu-čašmīh ī pāk az waran-čašmīh bārestānīh ī pāk y az kēn hambārīh

ud ānāmīgīh ī pāk az garrān abar w passand ī pāk az wināh-hamīh

ud abārīg *hunarān[3] pāk az brādarōd

ud āhang ī ō rāyēnišnīgīh ī az ān ī xradīg wānīhišn rāyēnīdār ud pahrēz ī az xwurdag wināh ∵

3.69[4]

3.69.1 abar meh ī mayānag ud keh kār kār

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.69.2 andarrōn weh-dēn kār hamāg ān ī kerbag

ud kerbag ān ī dahmīhā

ud dahmīhā ān ī dām-abzāyēnīdārīh[5]

ud meh kār ān ī druz wānīdārīhātar ud gēhān ī ahlāyīh frāy-dahišnīhātar[6]

ān ī andar 4 pēšag ī dēn mazdēsn

3.69.3 andar āsrōnīh pēšagān abardom yazišn ī yazdān čāšišn y ud ōšmurišn ī dēn wizīrīh ud dādwarīh kerdan ud abārīg [B44] āsrōnīg ∵

ud andar artēštārīh aswārān ud paygān ud abārīg arrēštārīg ∵

ud andar wāstaryōšīh {y'yyh} pasušhorwīh ud abārīg wāstaryōšīg

ud andar {hutuxšīgīh} hutuxšīh nān-bāg[7] [M60] ud xwālīgarīh[8] abārīg ī *hutuxšīg[1] kār

---

1 <'mwšyh>.
2 <'šyyh'nyh>.
3 <wl'n'>.
4 Molē *CMC* p. 424.
5 abzāyēnīdār gāh.
6 <-yh''tl>.
7 <LHMAy DKYA>!
8 <hw'hl>.

ud azēr āsrōnīh kār tā kārān frōd ud nidom andar abārīg 3 pēšag hamāg mayānag bawēd ∵

3.69.4 ud frōd ud nidom ī kārān wāzargān abdom kār ī andar wāstaryōšīh pēšag ∵

u-š andar xwēš sāmān ī azabar andar dahmīh ān ī azēr *kastārīh[2] paywand

ān ī-š azabar sāmān

az ānōh kū padēxwīh ud dārišn ī mardōman gōspandān frāy az ān ī mardōm gōspand padiš mānēnd abāyišnīg xrīnēnd/zīyēnd abar dāštan ud wāzēnīdan mardōm ud gōspand abāyišnīg padēxwīh ud dārišn

ō ānōh kū hambār ud bār ī-š andar kem az ān ī pad padēxwīh dārišn ī mardōmān gōspandān ī padiš mānišn ast abāyišnīg abzōn ayārīh ī gōspandān mardōmān

ud abzāyēnīdan ī gēhān pad paywastan ī kār warzišn ī-šān ēk ō did kirrōg andar dahmīh ēdōn pad A-windišnīh az ān ī-š azabar gēhān meh-sūdtar pēšag kār ud nān ud wēš zīyišnīh ī xwēš kē dādīg kārīh

az-iz ēd ka aziš ān-iz ī andar dahmīh parwand pad A-windišnīh ī nān ud weh *zīyišnīh[3] az ǰašn ud kār ī andar wāstaryōšīh ud āsrōnīh ud artēštārīh hutuxšīh dastwarīhā ∵

ud sāmān ī-š ō a-dahmīh paywand zīyēnd ud andar ham šahr pad padēxwīh ud [M61] dārišn ī mardōmān gōspand *wirāstār ud garān-wināhtar pad ǰōrdāy <YNPKWNt'> aziš niyāz ud tangīh ī a-maragān pad paywand

u-š wēmār-iz ud wiyēb ī mardōman ud gōspandān-iz tay az zōrēnīdan ī[4] an-ēr pad zanišn ī ērān [B45]

ēd rāy čē-š tangīh ī gēhān zanišn ziyān ī ēr mardōm padiš az dahmīh bērōn ud ō kastārīh paywand dārēd {wy}

ud pad garāntom-wināhīh weh-dēn čār[5] ∵

3.70.1 abar kerbag ī hu-dēn az ag-dēn kas padīrēd[6] ud kunēd

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.70.2 bē gāhān srāyišnīh ī pad ruwān ī ōy ī frōd murd druwand tā abārīg kerbag az-iz ān ī ag-dēn pad-iz mizd padīrēnd[7] kerdan xūb

---

1 <'p̄->.
2 de M. for dādārīh cf. below.
3 <z'šn->.
4 <-tn'ŷ>
5 de M. wizār.
6 <-x1. 2x.
7 <-x2>.

ka pad kerbag-menišnīh frayist ōy-iz ag-dēn <ywmyk> anīy rāst-menišnīh rāst-gōwišnīh rāst-kunišnīh ī ag-dēn-iz hangārdīg[1] guft estēd

gāhān-srāyišnīh ī-z hangārdīg ud kerbag mēnōy frahaxt ∵

3.70.3 dastwarīhā-kunišnīh ī pad zīndag ag-dēn ruwān kerbag čim

ēmēd pad bōxtan ī ōy ag-dēn ruwān pad ān kerbag az dōšox

ka pad xwāyišn ud pursišn ī weh-dēn nē wināhgār

handāzag wēmār-tan bēšāzišnīh ēmēd rāy dārōg dādan

kerbagīh ān ī frōd murd ō dōšox ōbast abāg ruwān abāg a-frahaxtīh ī-š ēč kerbag pad bōxtan ī az dōšox pad gāhān-srāyišnīh yaštan dēwēzīh

handāzag murdag tan dārōg andar ō tan rēxtan a-frahaxtīh ō ān tan rāy pad-iz a-kārēnīdan ī dārōg padiš wināhīh ∵ [M62]

3.71.1 abar ān ī az mardān wehtar ud weh ud az marān wad <SLYAtʿ> ud wattar wizīn ī

az nigēz ī weh-dēn —

hād

3.71.2 az mardān

pad wehtomīh wizīn ān kē pad gēhān frāy-dahišnīh ī xēm ud kār ud pad gēhān a-margīhišnīh ī xēm kār ō Sōšāns xēm ud kār nazdisttomīh

pad wehtarīh wizīn ān kē xēm ud kār ō ō mard xēm ud kār ud ayārīh

ud pad wehīh wizīn ān kē xēm ud kār ō ōy mard xēm ud kār nē hamēmālīh ∵

3.71.3 ud az marān

pad wattomīh wizīn ān ī kē pad gēhān *kastārīh xēm kār ō dahāg [B46] xēm pad kār ud pad gēhān marg-kerdārīh xēm ud kār ō Malkōs xēm ud kār nazdīktar

ud pad wattarīh wizīn ān kē xēm ud kār ō ō mar xēm ud kār ayārīh

ud pad wadīh wizīn ān kē xēm ud kār ō ōy mar xēm ud kār hamēmālīh ∵

3.72.1 abar ān ī az zanīn wizīnišn ud ān ī aziš pahrēzišn ī

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.72.2 abar ham-dar az w dēn ī nigēz ī weh-dēn hangerdīg-ēw ān ī abar ēwēnag ī zanīn wizīn pahrēz ī aziš āgāhēnīd ∵

hād

zanīn bawēd ēn-iz ēwēnag 4

nēk tušt

ud nēk nē tušt ∵

[1] to bē reckoned/counted.

ud nē nēk tušt

ud nē nēk ud nē tušt

wizīn ī az-išān

kārīgīh ī andar kadag ud āsānīhišnīh ud rāmēnīdārīh ī kadag-xwadāy rāy nēk nē tušt ∵

ud a-bēšīh ī aziš [M63] rāy ān ī nēk tušt

ud pad A-windišnīh ī ēn 2 ēwēnag ī azabar ōšmurd ān ī nē nēk ka tušt

az ān ī *nē[1] nēk nē tušt dūr pahrēzišnīh

3.73.1 abar rāyēnīdan ī dādār-Ohrmazd gētīy dahišnān

az nigēz ī weh-dēn

hād

3.73.2 rāyēnišn ī dādār-Ohrmazd gētīy dahišnān andar gumēzagīh hangerdīg pad 2 zōr

ēk pad A-wizīn čihr ud ēk pad wizīn kām rāyēnīdārīh

ud pad A-wizīn čihr rāyēnīdārīh nērōgīg zahāgān ō ristagān (ud) ō tanān ham-bawēnēd

ud dām pad rawāgīh Ēbgad padiš wānīdārīhā ō fraškerd paywandīhēd

pad wizīn kām rāyēnīdārīh amahrspand nērōgīg menišn gōwišn kunišn mardōm wirāyēd

pad humad hūxt ud huwaršt

ahlāyīh waxšēnēd ud druz nirfsēnēd

Ēbgad wānēd dām sūdēnēd ∵

3.73.3 *az dādār frazānagīhā handāzišn

ka pad rasīg A-wizīn čihr rāyēnīdārīh zōr dām pad rawāgīh ō fraškerd paywandīhēd

pad amahrspandīg wizīn kām rāyēnīdārīh zōr dām pad rawāgīh [B47] rāyēnīdārīh nērōg hu-dēnīh

ud hu-xwadāyīh mādayān ka az humad hūxt huwaršt hammis kām warzīdārān ahlāyīh spurrīg

waxšēnēd ud druz bowandag *nirfsēd ud Ēbgad wānēd w ud zanēd ud <’pyyyt'>

ud dām pad wehīh abēzagēnēd pad hamāg nēkīh winnārd bawēd ∵

3.73.4 kēšdārān kē čihr ud kām rāyēnīdārīh frazām abesīhišn ī hamāg dahišnān ud druwandīh [M64]

ud ǰāwēdān aziš abōxtišnīg dōšoxīgīh frayist mardōm

kēš ī-šān duš-rāyēnīdārīh abar yazd guft bawēd

frazānagīh aziš bē guft bawēd ∵

3.74.1 abar andar ī *āsmān[2]

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

---

1 rāy.

2 <’s’m’n>.

3.74.2 az dēn nigēz ī *āsmān fradom dām az ān ī gētīyīg dād

ud abārīg dāmān hamāg *dād[1] estēnd andarrōn *āsmān čiyōn way andarrōn xāyag dād estēd

*āsmān[2] pērāmōn wispān čiyōn xāyag abar way

3.74.3 ud andarrōn *āsmān gyāg 3 ēwēnag

ēk rōšn ī a-gumēg-tam

wehīh ī *a-gumēg-wadīh[3]

ud *šādīh[4] ī a-gumēg-bēš

gyāg ī abardar

u-š nām Garōdmān wahišt

abardom ī-š pāyag wehīh ī dādār-Ohrmazd

ud pāyagīhā ī amahrspand ud abārīg yazdān a-zādān[5] frawahr y rōšnān ī wēnišnīg

pad abēzagīh az Ēbgad ∵

ud ēk tam ī a-gumēg-rōšn ∵

ud wattarīh ī a-gumēg-wehīh[6]

bēš a-gumēg-šādīh

ī gyāg ī frōdtom Gannāg Mēnōy <lycyt'>

pāyagīhā Māzanīgān ud abārīg padīrag[7] [B74.8 M101.6] kōxšišn ī dēw druz

pad bazag ālūdagīh pādīrānēnīdag[8] druwandān ruwān

u-š nām dōšox

ēk rōšn ī gumēg-tam

ud wehīh ī gumēg-wattarīh

ud šādīh ī *gumēg-bēš[9]

gāh ī mayān ī harw sē

u-š nām gētīy

gyāg kōxšišn ī abāg Ēbgadtom wattarīh bēš (ī) mad estēd ō gēhān

3.74.4 ud mardōm gētīy-dahišn ī pahlom kōxšāg *razm-bed[10]

ud abārīg gēhān dahišnān mardōm {'y} abzār

ka az dādār frazānagīhā handāzišn w

pad abargar mēnōyān yazdān nērōg mardōm hu-ahū'īh hu-xwadāyīh *abarīgīh[1] az gētīy dahišnān

---

1 <YHBWNd>.

2 <'symn'n>.

3 a-gumēgīh ī wadīh.

4 <š''tyh>.

5 <'YLYDWNt'n'>.

6 a-gumēgīh ī wehīh

7 [B47 M64] continues at 3.107.

8 <p't'l'n' ynytk'..

9 <'g->.

10 <lcwm pt'>.

pad rōšnīh ōz tom frāz mālišnīh

ud pad wehīh zōr wattarīh bē burdārīh

ud pad šādīh nērōg bēš spōxtārīh bawēd

3.74.5 ēn ī mayān ī gyāg ī ast gētīy pad hamāg rōšnīh wehīh ud šādīh *hāwandīhēd ān ī abardar gyāg bē wahišt Garōdmān ī hamāg-rōšn ud wisp-wehīh nēk ī urwāhm pad ham xwarrah ōz *wānīhēd[2] Gannāg Mēnōy

bē barēnd[3] az-iz frōdtar ī *āsmān[4] abāg ālūdagīh ī aziš bawēd andar *āsmān hamāg-rōšn hu-bōy pāk ud harw nēkīh wisp w šēdāy ō abardar frazānagīh xwadāyīh ī dādār passazag

3.74.6 ud kēšdārān [M102] kē-šān [B75] dōšox pad rāstīh mardōm ǰāwēdān pādufrāh dēw[5] zīyišnīh hamēyīg

kēš ī-šān abāg duš<’p̄lyk> a-dādestānīh ān garān anāg kerdār andar ī *āsmān yazd kadag hagriz bowandag ud pāk nē ud hamē ālūdag bawēd guft bawēd[6]

[B48.15 M66 beg.]

3.75.1 abar ān ī kerbag ud wināh pēš ud pas čim kerdan mardōm nērōgīhīh ud padiš winnirdīh ud nigārag padīruftārīh ast

az nigēz ī weh-dēn .

hād

3.75.2 pēš az kerdan kerbag fradomīg pad nērōg ī bun kerbakkar Spenāg mēnōy ⁂

bazag-iz fradomīg pad nērōg ī bun bazakkar Gannāg Mēnōy

ud madan kāmīg ō kerd ī harw dō mēnōy

3.75.3 kerbag az kerbag bun bawišn ō mardōm ox rasīšnīg padiš wizārdan

ud bazag az bazag bē mardōm ō mardōm rēxtan pad Ēbgadīg ag ī andar mardōm winnirdan

3.75.4 ud madan ō kāmag kerdan ī ō mardōm harw dō kanārag ō mēnōyīg nērōg padīruftārān [B49] rasišn

3.75.5 kerbag ō kerbag ud nērōg wp-tār weh mēnōy

ud padiš ōzdār nigēz kerb ī nigārdan *kainō* nāmīhistan wizārd

3.75.6 ruwān kē widerd ō padīrag ud abāgīh ī ōy kerbag-warz madan pad frāy kerbag az bazagīh (ī) ahlaw ruwān

3.75.7 nērōg ī-š pad widār ī abar čēh-widarg ul uzišnīh ī ō *azabardar gāh ī ǰāwēdān xwāyišn ud dādārīh ī pad abāgīh

---

1 <’p̄lwykyh>.

2 <’w>īhēd.

3 <-x2>

4 <’sym’n>. — Cf. Yt.3.13.

5 <dyw’>.

6 [B75 M102] continue at 3.108.1.

3.75.8 bazag-iz ī ō bazag ī nērōg padīruftār wattar mēnōy
ud padiš <’wš’’cl> čarātīg ud kerb ud kār-īhistan *čarāitiiō* nāmīhistan

3.75.9 ud wināh-tan ruwān kē murd tan padīrag ī ān bazag-warz pad frāy bazag az kerbagīh ī druwand ruwān madan

3.75.10 padiš ars-tan pad čēh-widarg frōd ō tam-axwān škarwēnīdan [M67] tā fraškerd
u-š nē wizārdan ud gardēnīdan ud nīšēnīdan weh-dēn-āgāhīh ∵

3.76.1 abar āsnxrad ud waran abzārān
az nigēz ī weh-dēn —
hād

3.76.2 wisp hunarān hēnd āsnxrad abzār ud aziš mādagwar ēn 3 hamǰuxt
hunar ēk bowandag-menišnīh ī pāk az <’’yn'>-menišnīh ī-š brādarōd
ud tagīgīh ī pāk az xešmīh ī-š brādarōd pad hamǰuxtīh
ud ēk *tuxšāgīh[1] pāk az āzwarīh ī-š brādarōd
hunsandīh ī pāk az aǰgahānīh ī-š brādarōd pad hamǰuxtīh ∵
ud ēk xrad-dōšagīh ī pāk az waranīg xwad-dōšagīh ī-š brādarōd
ud abāz-pursīdār-dānišnīh-āhangīh az <’lwwk'>-xwāhīh ī-š brādarōd pad hamǰuxtīh
ud kē āsnxrad pad abāgīh ī ēn 3 hamǰuxt abzār mad estēd abardar-burdār ī āsnxrad
padiš bōxtagtar ud burzišnīgtar andar mardōm

3.76.3 hamāg āhōg y hēnd waran abzār
u-š māzantar aziš ēn 3 hamǰuxt w āhōg
ēk <’’yn'>-menišnīh ī dūr az bowandag-menišnīh ī-š brādarōd
wišmenīh (ī) dūr az tagīgīh (ī-š) brādarōd w pad hamǰuxtīh
ud ēk āzwarīh w dūr az tuxšāgīh (ī-š) brādarōd
aǰgahānīh [B50] (ī) dūr az hunsandīh ī-š brādarōd pad hamǰuxtagīh ∵
ud ēk waranīg xwad-dōšagīh ī dūr az xrad-dōšagīh ī-š brādarōd
ud <’lwwk'>-xwāhīh ī dūr az abāz-pursīdār-dānišnīh y ī-š [M68] brādarōd w pad hamǰuxtīh
ud *kē[2] waran pad hamīh ī ēn 3 hamǰuxt āhōg dārēd škefttar burdār ī a-rāh waran
padiš ērangīgtar nikōhīdagtar andar mardōmān

3.76.4 ud kēšdārān kē ranǰ ērang <wšylwšn'> ud anāgīh ī mardōm yazd andar mardōm ī kerdan kēš ī-šān
harw wizend ud anāgīh ī mardōm az a-rāh y waran paywast abar yazd xrad
hamēstārīh-iz mardōmān dušmenīh-iz guft bawēd yazdīh aziš bē guft bawēd ∵

Dk. III

[1] tuxšāg.
[2] <MN>.

3.77.1 abar ān kē yazd pad čiyōnīh šnāsīh

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.77.2 az dēn nigēz yazd-šnās mardōm pad nērōg ud pattūgīh ī-šān andar kōšišn ī abāg druz ud bōzišn ī tan ruwān

u-š tuwān y abar rāyēnīdan ī abārīg ī gētīy dahišn y az dādār handāzišn

(ud?) mardōm abar-išān rāyēnīdārīh (ī) ast dād (ud) nērōgēnīd ∵[1]

3.77.3 waran axwān bun

pad petyāragīh (ī) āsnxrad ud āyōxtārīh ī mardōm ō wināh

abgand ī-šān ō yazdān bēš. (ī?) az ǰud-bun ō mardōm Ēbgadīg mad estēd

3.77.4 āsnxrad pad gāh ōstīgān mahist aštag ī dādār ō gētīy dām w (ī) padiš šnāsēnēnd mardōm dādār

ud wēnēnd yazd pad yazdīh dēw w (pad) dēwīh

ud rāst pad rāstīh ud drōw pad drōwīh

sūd pad sūdīh ud ziyān pad ziyānīh

ud ayābēnd dēn ī weh

pahrēzēnd [M69] az wināh ud āyōzēnd ō kerbag

ud rāyēnēnd gēhān

dārēnd tan bōzēnd ruwān[2] ∵

3.77.5 waran az wattarīh a-wardišnīg ud škefttom petyārag ī az Ēbgad pad wišōbišn ī gētīy dām mad estēd

pad-iš anōdagīhēnd mardōm az šnāxtan ī dādār

ud wiyābānīhā wēnēnd yazd pad dēwīh ī ud dēw pad yazdīh

ud drōw pad rāstīh [B51] rāst pad drōw

bazag pad kerbagīh kerbagīh pad bazagīh

ud sūd pad ziyān ziyān pad (sūd)

ud škarwēnd pad ān ī wattar dēn

ud abāzīhēnd az kerbag ud āyōzēnd ō bazag

*marnǰēnēnd[3] gēhān *ērangēnēnd[4] w kāmag-menišn ī mardōm

3.77.6 pad āsnxrad abar-ōz padišīh az abārōnīh pahrēzīg ō frārōnīh āhangīg ∵

ud pad waran abar-ōz padišīh az frārōnīh abāz *āhang[5] bawēd ∵

3.77.7 kēšdārān kē ǰomāy āsnxrad waran-iz az yazd dahišn astīh kēš-išān

yazd pad āsnxrad dād pašēmān[6]

pad kerdan ī waran wināh bun-kerdār

---

1 and he bestowed upon him and strengthened the ability to govern the other creatures in this world according to the creator's plan and upon men the governance they possess. ??

2 Cf. *MX*.1.1-2.

3 marnjēnd.

4 ērangēnd.

5 <''wd>.

6 <pš'm'n'>.

ud pad mardōm a-čār spās

u-šān pad wināh ham nikōhišn guft bawēd ∵

3.78.1 abar dād xwābar-ristagīh ī mazdēsn dēn ∵

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.78.2 čiyōn hu-čihrag rōšnīh abar wazurg rōšnīh wihānag

ud dānāgīh rāst abar hamāg dānāgīh ud rāstīh čiyōn nimūdār

ōwōn dād xwābar-ristagīh ī dēn mazdēsnīh ham *nimūnag[1] ī ēn 3 wāzag ī weh-dēn dād

ēk ī nūn andar [M70] tanōmandīh pad gētīy ∵

ud ēk ī pas az tanōmandīh pad mēnōy ∵

ud ēk ī abdom pad fraškerd dād

3.78.3 ān ī nūn pad gētīy dād pahrēz ī margīh ud bēš ī kas čār <wyšt'l> abēšīdār ī pad dād kunišn hāwand pahrēz ī margīh ud bēš ī xwēš tan

wisp {āgāhīh} āsānīh ud šnāyišn dādārīh ī ō kadār-iz-ēw kē-š āsānīh ud šnāyišn dādārīh ō ī šnāyišn *āsānīh[2] arzānīg dād kunišn ast pad dādestānōmandīh ī <'y'štn'> y ud druwandīh-iz ǰomāy ahlaw

ud nē druxtan ī mihr w abāg kas-iz

3.78.4 ud ān ī pas az tanōmandīh pad mēnōy dād āmār ī abar kadār-iz-ēw ruwān kām ud dānišn tuwān ī-š andar tanōmandīh būd

sāmān xrīdan ī abar kerbag passazagīhā pad <yl>ēnīdan ī abar wināh biziškīh

3.78.5 ud ān ī abdom pad fraškerd dād dādār *frazānagīhā[3] hudānišn ī-š hufrazānagīh ō xūb frazāmīh passazag wānīdan bē burd[4] ī pad dahišnān abzārīh Ēbgad ī wināh-iz druwandīh

ud anīy druwandān ruwān az dōšox [B52] āzādēnīdan

u-šān az wināh <'lwwd> yōǰdahrēnīdan

awēšān-iz abāg ahlawān ruwān rist wirāyēd pad tanōmandīh

ǰāwēdān a-marg ud purr-šēdāy winnārdan

ud ēč az xwēš dahišn <'pyt'> pad xāk hilēnd[5] ∵

ud az *gētīyān-iz[6] kē rēšīdārīh bēšīdārīh nē dād kunišn ast

rēšīdan bēšīdan dād kunišn adēn a-dādestān [M71] an-ēr ∵

3.78.6 ud kēšdārān kē pad mēnōy ud fraškerd bōxtagīh ēwēn kēš būd

---

1 <mwnk'>.

2 ag-dēnīh.

3 frazānīhā.

4 <YBLWNt'>.

5 <-x2>.

6 gētīy ān-iz.

ud abārīgān hamāg kām ∵ dānišn tuwān wināh

ud anīy ī-šān andar būd ō čim ī bōzišn nē kerd/grift

frayist mardōm pad ǰāwēdān dōšoxīgīh ī aziš abōxtišn frāz hilēnd[1] kēš ī-šān

abar dādār abāg a-dādestānīh ud duš<''pl̄yh> a-frazānagīh-iz wad-frazām-kerdārīh

abar xwēš dahišn and-iz mihr ud abaxšišnīh čand gurg abar xwēš hunuškān nēstīh guft bawēd ∵

3.79.1 abar ān ī ruwān āmār padiš bawēd

az nigēz ī weh-dēn —

hād

3.79.2 āmār ī ruwān pad kām ud dānišn ud tuwān bawēd

mardōm hēnd ēn-iz ēwēnag 5

3.79.3 ēk kē āhang ī kām ō dādār u-š dēn u-š dānišn abar šāyēd šnāxtan tuwān abar xwāyišn pursišn

ēdōn ēn kas pad tuxšāgīh xwāhēd ud pursēd ud ayābēd weh-dēn pad-iš āstawān

pad dastwarīh ī weh-dēn kerbakkar ud az wināh pahrēz

bawēd tāštīg ahlaw

ud ka pad tuwān tuxšāgīhā xwāyišn pursišn ō dēn ī weh ōšmurišn nē ayābēd

pad nērōg ī dādestān kerbag ī az dādār āhangīg

tuwān tuxšāgīhā weh-dēn xwāyišn pursišn

zōrōmand ēmēd ast ō bōxtišn ī az dōšox ∵

3.79.4 ud ēk kē āhang ī kām ō dādār u-š dēn u-š dānišn ī abar šnāxtan ast

tuwān [M72] ī pad xwāyišn pursišn weh-dēn nēst

ēn ast kas ka pad-iz wēš dānišn ayābag az wināh pahrēz ∵

ān ī dānēd kū [B53] kerbag warzēnīdār[2]

pad nērōg ī ham kunišn pahrēzišn

ud āhang ī ī-š kām ō dādār u-š dēn

bōxtišn ummēd ∵

3.79.5 ud ēk kē āhang ī kām dādār u-š dēn tuwān ī pad xwāyišn pursišn ast

dānišn ī pad šnāxtan ī weh-dēn nēst

ud ēn kas pad dānišn ī-š nē <m m'n *y y pšn*> agriftār

pad nērōg ī āhang ī ī-š ō dādār u-š dānišn dēn

bōxtan šāyēd ∵

3.79.6 ēk kē āhang ī kām ō dādār u-š dēn ast

u-š dānišn tuwān ī pad xwāyišn pursišn ayābišn weh-dēn nēst

ēn kas pad dānišn tuwān ī-š nēst agriftār

---

1 <-x2>.

2 <wlc'n->.

pad āhang ī ī-š ō dādār u-š dēn

rāh ī ō bōxtan ast ∵

3.79.7 ud ēk kē āhang ī kām ō dādār u-š dēn nēst ∵

ēn kas brīdagīh ī kām az *āhang[1] rāy pad ham xwēš wināh (brīdag?) rāh ī az bōxtišn ∵

3.80.1 abar hangrāyišn[2] ī Yahūd abar hērbed ī az pad xwēdōdahīh āhōg ud čim xwāyišnīh u-š passox ī hērbed az nigēz ī mazdēsn dēn .

hād

3.80.2 čiyōn pēšēmālīg (ī) pad zaxm ud ziyān bēš abar rasīd pad pasēmālīh dādīg awiš pahikārdan dādestān parwand hāmēmālīh ī a-wināh mardōm hangerdīgīh [M73] ud dād nām

ōwōn paywandišn ī xwēš nērōg ō ham-dahišnān ud xwēšān pad-išān srāyišn ud bōzišn ābādīh parwand mardōm ham-ayārīh hangerdīgīh ud xwēdōdah nām

3.80.3 xwēdōdah kē ka xwēš dahišnīh u-š gāh paywandišn ī nērōg ō xwēšān ham-dahišnān pad-išān srāyišn ud bōzišn kē andar mādayān xwēšān mardōmān pad winnārišn paywandišn ī ō fraškerd narīhā mādagīhā paywandīhēd

3.80.4 ān paywand a-maragānīhā drīstar raft rāy mardōm andar {hmls} ham-srādagān ō abāg nabānazdištān andar nabānazdištān ō abāg nazd-paywandān ud nazd-paywandtar 3 ēk ham-paywandīh ī ast pid ud duxt ud pus ud burdār ud brād ud xwah [B54] abērtar ī handāxt-om abar im dar az dānāg dēn dastwar weh-dēn nigēz *nimūdārīg[3] gōwišn ēd

3.80.5 hād

gōwam kū yazd [az dām ast ī] az dām ast ī nar āfrīd ast ī mādag

ud ān ī nar pus ud ham-ǰuxt (ī) ān ī mādag duxt

xwad pid ī wispān Spandarmad zamīg az dahišn ast ī mādag [u-š]

3.80.6 u-š āfrīd nar Gayōmard ī wizārīhēd nām abar ōy ī mard ī fradom nāmčišt tā ast Gayōmard zīndag ī gōwāg mīrāg wimand ī-š nāmčišt

čiyōn ēn sē wāzag ī ast zīndag gōwāg mīrāg wimand dō ī ast zīndag ud gōwāg pad āfurišn az pid dādār ēk ī ast ī mīrāg abar-rasišnīg az Ēbgad

ham-wimand abar hamāg mardōm ōy mard paywand ī tā fraškerd paywastag [M74][4] ⁂

3.80.7 ud nūn agar ē-bār pid az duxt nar āfrīd nāmīhist xwēdōdahīh ī pid ud duxt

---

1 <''n'>.

2 M <'yl-> wrong.

3 B <MN / t'lyk>.

4 <ptw / stk'>.

3.80.8 gōwam ēn-iz az nigēz kū Gayōmard ka bē widerd šusr ī tōhmag xwānīhēd Spandarmad zamīg parwast[1] ī-š xwēš mād ud aziš hambūsīhist[2] Mašī ī Mašānī pus ud duxt ī Gayōmard ud Spandarmad nāmīhist xwēdōdahīh pus ud mād

3.80.9 ud Mašī ud Mašānī ēk abāg did warzīd *narīhā ud mādagīhā pus-xwāyišnīh[3] ud nāmīhist xwēdōdah ī brād ud xwah

u-šān was *dūdag zād

ǰuxtag zan ud šōy būd hēnd

būd hēnd hamāg mardōm ī būd hēnd bawēnd-iz az bun-tōhm ī xwēdōdah

3.80.10 ud ēd čim ast ī čihrīg pad āfurrišn ī az yazd ⁂ kū handāzišn ast az abzōn ī hām-kišwar[4] mardōm paydāg ⁂

3.80.12 ud gōwam kū dēw dušmen ī mardōm hēnd u-šān *an-ast[5] kāmag padiš tuxšišn ast

3.80.12 ka xwēdōdah warzīhēd ēg-išān ayād bawēd ān bun-warzišn ī xwēdōdah kē purr-spāhīh ī mardōmān aziš [B55] būd ī-šān hamēstār hēnd u-šān garān bīm ud bēš ud dard abar rasēd nērōg kāhēd ud petyāragīh (ud) wizend ī mardōmān kerdan čim kem dārēnd

ud ēwar kū bēšōmand dardōmand bīmōmand ud zūr [ī] kerdan ī dēwān kerbag ēdōn ud ēd rāh ī mizdōmandīh ud pāddāšn xwēšīh ī ōwōn kerbag warzīdārān ⁂

3.80.13 ud gōwam kū čihrag ud kerb ud gyān wehīh

ud xrad xēm ud šarm ud mihr ud hunar nērōg wehīh ud abārīg-iz [M75]

čiyōn-iš frazendān čand ō bun-tōhmag ī zāyēnīdār nazdīktar hēnd drīstarīhātar padīrēnd[6]

3.80.14 ud handāzag-ēw wēnīhēd ān ī mōyēnīg-ēw ī narmag ī mēnōy-wirrōyišn ī *dārmag-tan ī kam-nērōg ī aboxšūdār ud tarsōg ⁂

artēštār-ēw ī spar gētīy dēn ī wazurg-tan ī nērōgōmand ī nēw-dil-ayār

tā zāyēd nē pad kārēzārīh ī ud *ayārōmandīh[7] spurrīg bawēnd ud nē pad pahrēzīh ud ruwān-dōstīh ⁂

3.80.15 čiyōn sag gurg ī nē *wisp-gōspand-rafīy bawēd čiyōn gurg nē gurg-ōz ud čiyōn sag ⁂ ud nē-iz kerb ī drīst dārēd ud nē ān ī sag

3.80.16 ud čiyōn ān ī az asp ī [tan] tāzīg ud šahrīg zāyēnd ud nē tazāg bawēnd čiyōn tāzīg

---

1 B <wplwst>.
2 B <hmbshst>.
3 Read pus-xwāyišnīhā?
4 B hāmag kišwar.
5 B <'nAYT' Y>.
6 <-ymd> ï>ÂY.
7 B < y'l-w>-ndīh

ud šahrīg zāyēnd nē tazāg bawēnd čiyōn tāzīg nē pattāyīg čiyōn šahrīg ud nē-iz *ham-dēsag ī drīst čiyōn astar ī az asp ud xar ī ō ēč az-išān nē homānāg

3.80.17 ud tōhm-iz padiš brīnīhēd paywand ō pēš nē rāyēnīhēd ⁂

ud ēd-iz sūd ī az apēd-pāyišnīh ī gōhr ⁂

3.80.18 ud gōwam kū xwah ud brād ō ān ī az-išān zāyēd 6 nāy-ēwēnag dōstīh bawēd

ēk ēn kū frazend ī brād ud brād

ud ēk ēn kū frazend ī-š brād u-šān xwah

ud ēk ēn kū frazend ī xwah

ud ēk ēn kū frazend ī-š brād

3.80.19 u-šān pad ham-čim 4 nāy mihr ud kāmag ud tuxšišn ī bawēd ⁂

pad parward ī frazend 4 nāy ummēd ī aw-iš

ud ham-passazag frazend ō [M76] *zāyēnīdārān[1]

3.80.20 ud ān dō[2] rāh ī abzōnīg-mihrīh ī frazendān pad [B56] weh-parwarišnīh ī wēš hāxt—

3.80.21 ud ēdōn-iz ān ī az pid ud duxt pus ham zāyēnd ⁂

ud rōšn ǰast *abrōxt hamē wēnīhēd andar āwām ī kū abēr šād ud rāmišnīg kē-š frazend-ēw ī frazend ast

ka-iz ōh az kas ī ǰud-tōhmag ud ǰud-šahr ān-iz pas čand nāy ī sazēd būd ān šādīh ud šīrēnīh ud rāmišn ī az pus-ēw ī mard az xwēšīh duxt zāyēd kē brād-iz bawēd ham mādar ⁂

3.80.22 ud ān ī az pus ud mādar zāyēd brād-iz bawēd ham pidar

ēd rāh ī wēš rāmišn ī niyāyišn ī urwāhm

nē [ud agar] padiš ēč ziyān ī frāy az sūd ī nē-iz āhōg ī frāy az *hu-čihr ⁂

3.80.23[3] ud agar gōwīhēd kū duš-čihr ast ē nigerīhēd kū kē mādar ayāb xwāhar ayāb duxtar rēš-ēw pad abzār bawēd ud az mard-ēw ī bizišk <plwyt> ud <plyt'> ēd awiš nihād čārag nēst u-š pid ayāb pus ayāb brād pad ham biziškīh frahaxt kadām duš-čihrtar ka awēšān ān gyāg pad dast pahrmāyēnd ud plyt-ēw nihēnd ayāb mard-ēw ī bēgānag ⁂

3.80.24 ud ka-šān ǰuxtīh kerdan abāyišnīg kadām pad duš-čihrīh kem-uzwāhīgtar ka-šān pad rāz hamǰuxtīhēnd ēdōn ka-šān pašt ī zanīh ud šōywarīh ud gugāyōmandīhā darbušt kerd estēd ayāb ka ǰār ud sūrāyīg ud sūr wān bē hāmšahr āgāhēnēnd kū ēd mardōmān hangad [M77] bawēd kū

---

1 B <YLYDWNyt'l'n'>.

2 B <'wyD>.

3 Cf. Dk.5.24.22.

*wāhmān Hrōmāy abāg duxt xwah ayāb mādar ī wāhmān mard ī Pārsīg wāhmān kār kerdan kāmēd ⁂

ēd rāy ī kem-duš-čihrīh hu-čihrīh ī-z ī im warzišn ⁂

3.80.25 ud pas [w] ē wēnīhēd sūdōmandīh-iz ī pad rōzgār rāyēnišnīh ī nang-pōšīh ud ham-kāmagīh ud ham-sūd ud ziyānīh ī ud hunsandīh pad harw čē mad estēd ud ham-ayārīh-iz kasān abāg šōy

3.80.26 ud tunuk-dilīh a-tuwānīh-išān ud tuxšāgīh ī-šān pad paristīd ī [B57] šōy *a-wināhīhā[1] bāristānīh-iz ī-šān pad društīh ī šōy abar kunēd[2] abārīg-iz was was ī zan ī bēgānag

3.80.27 pad ēn ēwēnag-iz nē[3] hunsand čē payrāyīg-iz nihuftan paymōxtan ī *wastarg[4] čābuk ud paristār ud rōy ud bōy ud *srāy[5] ī frāx abārīg-iz was tis ī kadag-bānūgīha ī

čiyōn-iš kāmag ī xwāhēd ka padīrēnd[6] tuwān nē {ud agar bōzišn nē padīrēd[7] tuwān nē} ud agar bōzišn nē padīrēd pad ēd gand ud duš-nām ud saxwan ī zišt aweštābēd

3.80.28 u-š xwāstag-iz zōr abar ārāst rāz-iz āhumbēd šab ud rōz <wtpčyn>[8] ud āwēnāg dārēd ud tag ō kadag ī pidar ud mādar kunēd[9] šōy ō dādwarān kešēd šahr hangēz padiš kunēd

ma agar gōwēd kū-m az zanīh bē hilēd[10] ud anīz was ēwēnag wad ud ziyān anāgīh ī zištīh wināh ī ō ēn paywast estēd

3.80.29 awēšān 3-ēwēnag zan [M78] bē ǰahišnīg tā tis ēk-iz nē kunēnd[11]

kē rāy pad-iz sūdīmandīh ud weh-zīšnīh ud kom-čašagīh ud [w] abrangīh ud a-wināh ī ham warzišn wazurg nērōg paydāg ⁂

3.80.30 ud agar gōwīhēd kū abāg {kū abāg} ēn hamāg ī *nimāyēd pas-iz ast grōh kē zišt [ud] pad menišn ⁂

ē šnāsīhēd kū zištīh ud nēkīh frāyist ān ī nē pad xwadīh bē pad kerdan sahišn ud wurrōyišn xōg ī kas

3.80.31[12] wasān zišt frazendān hēnd pad menišn ī zāyīdārīh wēšīg hu-čihr ud wasān hu-čihr-kerb hēnd pad menišn ī <’’wwp’n'> wēšīg duš-čihr

---

1 B <’D wn’’’>.
2 <-x1>.
3 <ēwēnag wcl’>.
4 <yytl Y>.
5 B <wkyl’y>.
6 <-x2y>.
7 <-x1> 2x.
8 widab-čīn tab-čīn? Cf. Pers. noqṭe-cin/bin.
9 <-x1> 2x.
10 <-x2>
11 <-x2d>.
12 ShSh 6.23 n. 4.

3.80.32 ōh-iz pad ān dušmen dēn amāh ka kas brahnag andar šahr rawēd zišt [dārēd] dārēm ud šahr brahnag-pōstān xwānēnd hu-čihr kē ǰāmag-ōftād estēd ī-šān zišt sahēnd

3.80.33 ud amāh kē wēnīg abāg rōy *hamōn duš-čihr pad menišn kē wēnīg buland duš-čihr hangārēnd gōwēnd hād dēwār-iš mayānag dō čašm āhīd wizīnīg hu-čihr estēnd

3.80.34 ud hu-čihrīh ud duš-čihrīh [B58] nē pad xwadīh ī bē pad kerd sahišn ud wurrōyišn pad-iz zamānag gyāg wardišn

3.80.35 čē pēšēnīg [ud] kē sar ustard pad duš-čihr ud pad dād ēdōn nihād estēd ⁂ kū-šān wināh ī margarzān ēnyā-šān sar ī mard šahr-ēwēnīhā *ustardan nē *framūd[1] nūn ast dānāg ī pad hu-čihr kerbag-iz dāšt estēd ud kē nē paydāg kū zišt

3.80.36 ud menīdan ī grōh ī [M79] ēw-čand rāy ī ān-iz nē pad xwadīh bē pad kerd ī andar xwēš sahēnd kū zišt

ēg-imān ān tis ī dānišnīg kū az dādār ōwōn brēhēnīhist ud kerbag pāddāšnōmand ast tōhmag pāspān gōhr drīsttar

3.80.37 ud čiyōn-iš [w] abēčār ud mihr-<'pl-čn'> ud frazend-sūd paywand-frahaxt ud ummēd-gōhr ud rāmišn-<'pl-čn'> šīrēnīh-kištār ī urwāhm-drūdār[2] ud kem-ziyān wēš-sūd wānīg-āhōg ud was-hunar ud hu-čihr-nāfān ī paydāg-bōzišn ud ayār-handōz wizend-spōz ud čēh-burr ud kem-bīm ud pad xwadīh xwadīh bāmīg ud ōstīgān čim bē hilēnd[3]

3.80.38 ud hamāg pidarān niyāg humān kē-šān garzišn dādīhā dōšēd pad kadag dāšt hu-čihr ud mardōmīh menīdan

3.80.39 bē pad bōzišn rōšn ī ōstīgān čim-ēw ī nimūdārīg ī xrad gugāy kū nē warzišn u-š nē sazēd ⁂

3.80.40 ud agar gōwīhēd kū yazd az ān pas framūd kū ma warzēd harw kē ān framān dānišnīg rawāg dārišn ud amāh ān framān nē dānišnīg ud *a-čārwārag

3.80.41 ud ēn-iz ē wēnīhēd bārīkīhā pad rāst-nigerišnīh kū hamāg-iz dānišn ī mardōmān az xwēdōdah bawīhēd ud čē dānišn zāyīhēd az hamīh ī āsn-xrad ud gōšōsrūd-xrad āsn-xrad mādag ud gōšōsrūd-xrad nar ud ēd rāy čē harw dō az dādār āfurišn xwah ud brād hēnd

3.80.42 ud harw-iz gētīyīg bawišn pazzāmišn winnārišn az hamīh pad paymān āb ī *mādag ud ādur ī [M80] nar pad hamīhišnīh xwah ud brād hangārīhēnd

3.80.43 ud čiyōn az xwēdōdah abāz wišāyīhēnd bē wpwn wišōbīhēd xwad tōhmag ī [B59] zahag aziš bawēd az ham-paymānīgīh ī āb ud ādur nērōg andar mazg[4] čē agar āb frāy bē pōsēd agar ādur frāy bē sōzēd ⁂

3.81.1 abar ān ī andar pādrōzag niyāyišn ī dādār Ohrmazd guft

---

1 B <plm'wt'>.
2 B <HCDLWt'l>.
3 <x2>.
4 B <mzdˆ>.

az nigēz ī weh dēn ⁂

hād

3.81.2 hu-dēn kē yašt kerd estēd andar pādrōzag hangām paydāg niyāyišn dādār-Ohrmazd *ā-š[1] ō xwaršēd abestāg-ēwāzīg

3.81.3 ēd ī hambāstag hu-dēn ī yašt kardag ast kē yašt nē kerd estēd tā madan ī ō yašt kardagīh andar niyāyišn ī dādār-Ohrmazd *ā-š ō xwaršēd saxwan ōšmurišnīg ēn ī azēr nibēsīhēd

3.81.4 kē ka šnāsīhā ud menīdārīhā ud pad kunišn frazām ī saxwan ahlāyīh stāyišnīh 3-bār guftan pad frazām ī harw ristag zufr namāz barišn ud az *nōg-dahišnīh ast ī dastwar guftan weh-dēn ⁂

hād ⁂

3.81.5 nām-stāyišn ī ōy ī hamē būd hamē ast hamē bawēd yazd Spenāg mēnōy ī andar-iz mēnōyān mēnōy u-š xwadīh ēk ud nām Ohrmazd-iz xwadāy ī mahist dānāg ud parwardār ud pānag xwābar kerbakkar ud aboxšūdār abēzag weh-dādestānīg ud hamāg zōr ī spās ōy wazurg ī [M81] ōstīgān

3.81.6 kē āfrīd pad xwēš *an-hambedīg[2] zōr ud dānāgīh abardar 6 amahrspand ud abd ī was yazdān rošn wahišt Garōdmān gerd ī āsmān xwar tābāg ud māh ud bāmīg ud star ī was-tōhmag wād ud andarwāy ud ātaxš ud āb ud zamīg ud urwar gōspand ayōxšust mardōm

3.81.7 yazišn ud niyāyišn ōy ī xwadāy ī kerbakkar kē-š meh kerd az harw gētīy dahišnān mardōm pad gōwāgīh ud kirrōgīh yazd šahriyārīh ī āwām ud rāyēnīdārīh ī dāmān pad razmīg āyōzišn ī padīrag dēwān ⁂

3.81.8 namāz ō wisp-āgāh ī xwābar kē-š frēstīd yašt-frawahr Zarduxšt ī Spitamān aštīh ō dāmān dēn-dānišn wurrōyišn āsn-xrad gōšōsrud-xrad ardīg šnāsagīh ud rāyēnīdārīh wisp astān ud būdān [B60] ud bawēdān frahangān frahang kū bawēd ruwān puhl-bōxtār ī az dōšox ud widārdār ī ō ān ī pahlom axwān ī ahlawān rōšn ī hu-bōy ī hamāg-xwārīh ⁂

3.81.9 pad framān ī tō xwābar padīrēm[3] ud menam ud gōwam ud warzam dēn ī abēzag

ud āstawān ham pad harw kerbag

ud abaxšam az was bazzag

3.81.10 abēzag dāram xwadīh ud āsnīdag harw kunišn ud pahrēzišn pāk 6 zōrān ī gyān kunišn gōwišn menišn ud wīr ud ōš ud xrad

3.81.11 pad kām ī tō kerbakkar tuwān-sāmānīhā kunam[4] ān ī-t paristišn pad weh-menišnīh weh-gōwšnīh weh-kunišnīh ī

kū *dārēd[5]-am pad rāh ī rōšn

kū-m nē rasēd garān pazd [M82] ī dōšox

wideram pad čēh-widarg

rasam ō ān mān wahišt ī purr-bōy ī harwisp-pēsīd ī hamāg-xwārīh

---

1 B <kas>

2 B an-hambūdīg.

3 <-WNym>.

4 B <WNmx2>.

5 B <''lyt'm> or <y'lyt'm>.

3.81.12 stāyišn ī ōy aboxšūdār xwadāy kē kām ud kerbag pāddāšn kunēd[1] framān-rāyēnīdārān
abdom-iz bōzēd druwandān az dōšox abēzagīhā winnārēd wisp dām ⁂

3.82.1 abar wihān ēwēnagān
az nigēz ī weh-dēn —
hād

3.82.2 wihān 2 ēwēnag mēnōyīg ud gētīyīg
mēnōyīg čiyōn drīstīh ud frāxwīh ī wihān ī az yazdān kām
baγān ōz ud dahmān āfrīn ud <ty'w'n' dlwyyh> ud wehān hu-dōysrīh ∵
*wēmārīh[2] ud tangīh w wihān ī az dēwān stahmagīh
ud <yt'wk'> rēzišn kastārān nifrīn ǰādūgān <'yt'> wattarān duš-dōysrīh ∵
ud gētīyīg čiyōn drīstīh ī az hu-pahrēzišnīh ud frāxwīh y az tuxšāgīh
ud wēmārīh ī az a-pahrēzišnīh y ud tangīh az aǰgahānīh ∵

3.82.3 ud ka wihān mēnōyīg *ēd[3] ī drīstīh ud frāxwīh ud *ēd ī wēmārīh ud tangīh gētīyīg ayārān
petyāragān
ka gētīyīg w mēnōyīg ayārān petyāragān

3.82.4 ka gētīyīg awiš abyōzēnd w drīstīh ud frāxwīh [B61] abzōnīg ud *wēmārīh[4] ud tangīh grāy bē
kunēd[5]
čiyōn ō *wihān ī mēnōyīg
ka y drīstīh gētīyīg ayār paymān-ārzōgīh ud tuwānīg tuxšišn y
ud ka ī frāxwīh gētīy ayār tuxšāgīh ∵
ud ka ī wēmārīh gētīyīg petyārag frāybūd-ārzōgīh w ud zūr-zōrīh
ud ka ī tangīh gētīyīg petyārag *aǰgahānīh

3.82.5 ud ō [M83] w wihān ī gētīyīg
ka ī drīstīh mēnōyīg ayār urwāhm w wihānīh ī gētīyīg
ka ī frāxwīh mēnōyīg ayār kārān[6] hu-dāšnīh
ka wēmārīh mēnōyīg petyārag bēš-menišnīh
ud ka ī tangīh mēnōyīg petyārag kārān wad-dāšnīh

3.82.6 ud dānāgān bizišk[7] wihān bē šnāsēd mēnōyīg ud gētīyīg ud *ǰuγīg ud *ǰuttarīh[8]
ud ka w *ǰuγīg pad ōstīgān winnārdan

---

1 <-x1>.
2 wēmār.
3 <'y> 2x.
4 <-yk>.
5 <-x1>.
6 people?
7 Or: dānāg hubizišk.
8 <wyylyk>.

ud ka ǰuttarīg pad ǰuttarīg pad bē burd[1] y čārag w tuxšāgīh abar nihēd

3.82.7 mēnōyīg pad yaštārīh ud šnāyēnīdārīh ī yazdān bagān ayaštārīh (ud) bēšīdārīh dēwān <yt'w>īg
gētīyīg pad pahrēz dārōg ud frārōn-tuxšāgīh ud hunsandīh
harw 2 ēwēnag fradom kār abar kerd[2] ī kunēd[3] (...) abar *āhangīg[4]

3.82.8 ud kēšdārān kē-šān ēd rāyēnišn andar uskār ī kēš nē <w't> ī-šān kēš
az yazdīg āgāhīh brahnag ud pad-iz *mardōmīg[5] dānišn hilēnd[6] —

3.83.1 abar a-maragānīg ud ēwāzīg rāyēnīdārīh ī gētīy dahišnān
az nigēz ī weh-dēn —
hād

3.83.2 az dādār handāzišn andar Ēbgadīg gumēzišn gētīyīg dahišn y čihr rāyēnīdārīh a-maragānīg kū pad
ōstīgānīh ī xīrān ī pad-čihr
ud a-wardišnīgīh ī čihrēnīdagān az ān ī padiš čihrēnīd estēd
a-maragānīg *ēwtomīh[7] ī pad-čihrag
ud ēmēd ud bīm nērōg ī
harw rāyēnīhād {'m} dām [M84] ō fraškerd
ud kām rāyēnīdārīh andar čihrag rāyēnīdārīh ēwāzīg kū padiš čihr rāyēnīdārīh
ma pādīrānīhād dām rawāgīh ma bandīhād
bē pad kām [B62] rāyēnīdārīh xrad ud xēm *wirāyīhēnd[8] ud *payrāyīhēnd[9]
andar čihr-rāyēnīdagān abērtar mardōm pad dēn dānagīh ud xwadāyīh w rāyēnīdārīh y ud kunišn
pahrēzišn
ud abārīg ī kām-rāyēnišnīg pad kām nērōg ud čihr-rāyēnišnīh
Ēbgad padiš bowandag wānīdārīhā
ud dahišn paywastārīh pad fraškerd brīn bawād ∵

3.84.1 abar rāyēnīdārīh ī Spenāg mēnōy
az nigēz ī weh-dēn
hād

---

1 <YBLWNt'>.
2 <-WNt'>.
3 <-x1>.
4 <''wywyk>
5 <ANŠWAyk>.
6 <-x2y>.
7 <OBYDWNt' my'> adM WTWwïÅW for adMWTwïÅ?
8 <wyl'yyhynynd>.
9 <pyl'yynd>.

3.84.2 rāyēnīdārīh ī Spenāg Mēnōy abar Ganāg Mēnōy xwad nām ī Spenāg Mēnōy ī-š wizārišn abzōnīgīh dānāgīh ī ud ganāg mazantar duš-āgāhīh wizārēd

3.84.3 gugāy ōh-iz čand dānāgīh nērōgōmand and-iz rāyēnīdārīh abzōn
čand duš-āgāhīh frāyīh and rāyēnišnīh niyāzīh

3.84.4 ān ī andar-iz mardōm a-maragānīhā ān ī dānāg abar ān ī duš-āgāh rāyēnīdārān
ān ī duš-āgāh az ān ī dānāg rāyēnišnīgīh {~~paydāg~~} paydāg

3.84.5 ud az dēn nigēz ī ān mēnōy ēd xwadīh ēč az rāyēnīdār ī padišīh ī Spenāg mēnōy a-pargūd
ān daxšag abar harw azišīh ī Ganāg Mēnōy paydāg andar ō xwēš rāyēnīdārīh ī burdan ī Spenāg Mēnōy

3.84.6 Ganāg Mēnōy-iz xwadīh [M85] az was čim ēk abāg kast-nērōgīh ī Ganāg Mēnōy xwadīh pad Spenāg Mēnōy dahmān wizend ud ziyān

3.84.7 *wanīh[1] ī Ganāg Mēnōy az xwadān xwadīh ān ī pad fraškerd paydāgtar bawēd ka pad ān rāyēnīdārīh Ganāg Mēnōy xwadīh bowandag abesist[2] bawēnd ⁂

3.85.1 abar dēn dōstīh ēwēnag ud wizīr padiš
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.85.2 dēn ī weh dōstīh ēn-iz ēwēnag 2
dānišnīg weh-dēn dōst ud wizīr ī pad-iš hu-dēn ahlaw wahištīg ud Garōdmānīg-iz bawēd ∵
ud a-dānišnīg weh-dēn dōstīh y ud wizīr ī padiš ka ag-dēn ahlawīh ēmēd ∵

3.86.1 abar tuxšāgīh ī pahrēz ī frazānagan
az nigēz ī weh-dēn ∵ [B63]
hād

3.86.2 frazānagān tuxšāgīh abar ān sūd abērtar bawēd pad tuxšišn ī padiš an-ēwarīhā ayābišnīg ī padiš ast kerbag ud ruwānīh ahlawīh
ud pahrēzišnīg az ān ziyān abērtar bawēd pahrēz azišīh ēwarīg spōzīhēd ast wināh ruwān druwandīh

3.86.3 tā pad gētīyīg sūd ī a-gumēg kerbag ī ayābišn pad ma agar ka ayābēd ēg-iz aziš tēz sazišn bawēd was tuxšēd
pad gētīyīg ziyān ī a-gumēg wināh ī ka-iz zamānīg spōzēd pas aziš rastan ud nē [M86] šāyēd ud pad pahrēz bīm zad az ahlāyīh abērtar afsard bawēd nē frazānagīhā ∵

[1] B <'wbynyh> for <HWBDWNyh>?
[2] <-Yyyyt'>.

3.87.1 abar kehist[1] mayānag mahist hamīh ī abar dēn mazdēsn ud sūd ī aziš
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.87.2 kehist hamīh ī pad dēn mazdēsn menišnīg āstawānīh ī ēk mardōm abar dēn
ud dāšt ī-š xwēš ox dastwarīh
sūd ī aziš nērōg ī abzōn yazdān az-iz hamīh ī ān tan
nizārīh rasišnīh ī druz pad ǰudāgīh ī ān tan aziš

3.87.3 ud mayānag hamīh pad dēn mazdēsn menišnīg āstawānīh ī ram-ēw weh-dēn tan pad paywastagīh ī menišn ō ox
dāštan ī-šān ān ī amāh Zarduxštrōtom pad dastwarīh
ud sūd ī aziš wēš nērōgīh ī yazdān az-iz hamīh ī ān ram
wēš nizārīh ī druz pad {ǰudīh} ǰudāgīh ī aziš ••• ∵

3.87.4 ud mahist {hamīh} / hamīh pad dēn mazdēsn menišnīg āstawānīh ī hām-ram mardōm abar weh-dēn estād
hām-gēhān mardōm menišnīg abāg ox hamīhist pad radīh ī ēk Zarduxštrōtom[2]
ud sūd ī aziš ham-zōrīh ī yazdān pad hām-spāhīhā hamīh ī mardōm
škastan ī druz pad *bowandag w nizārīh ī az a-spāhīh

3.87.5 az nērōg ī yazdān pad ham-spāhīh ī hamāg mardōm ān ī pad fraškerd pad paywastagīh ī ō ān nērōg ud hamīhā nērōg ī hamāg mardōm pad ham-spāhīh ī abāg sūdīmand pērōzgar
abesīhišn[3] ī druz [B64 M87] fraškerd-dahišnīh ī pad dādār kām andar axwān bawēd
weh-dēn nigēz ∵

3.88 = 3.156

3.89.1 abar rawāgīh[4] hunsandīh ud tuxšāgīh dīd šōn
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.89.2 ka ō burzīšnīh ī hunsandīh ī tuwānīg pad-iz nidom-xīrīh
ud a-burzišnīgīh ī hunsandīh driyōš pad-iz abardar tuwānīh nigerīhēd
wēnīhēd hunsandīh rawāgīh[5]
ud ka ō *ǰāwēdānīg[6] urwāhm mān ī mēnōy mizd pad tuxšāgīh rawāgīh ∵

---

1 <ksyyt>
2 <zltwštlwktm / >.
3 abaxšišn!
4 wazurgīh?
5 <LBAyh>.
6 <y'wytyk>.

3.90.1 abar mizd ud puhl čimīgīh az dādār ō mardōm
az nigēz ī weh-dēn
hād

3.90.2 mizd puhl az dādār ō mardōm
ud harw 2 wināh-pahrēz kāmag ud tuwān ī pad-iz wināh-warzīh ud az kerbakkarīh[1] pahrēzīh bawēd
pad xwēš wizīn rāh (ī) ō kerbakkarīh ud az [M88] wināh-pahrēzīh griftan[2] ud xwābarīgīh ī xwad
kunišnīg dahišnīh passazagīh-iz ī az dādār ō mardōm pad dōstīh ī xwēš dahišn kardag
kē-š mādayān xrad ud dēn ud hammis abārīg ī mizd xwēšīh ud anīy bowandag w dādārīh
čiyōn-iš xwad kerd dānišn ud zōr w ud āhang kerbag andar mardōm
u-š *wistarīg nimūd az bazag pahrēzīh ud kerbag warzīd ō mardōm (ud) *bowandag ayārēnīd padiš
ud puhl dādestānīgīh ī ō bazakkar aboxšūdār biziškīhā ān ī ka-š wināh-warzīh wihān andar mardōm
nē kerd w ud nē ēč tis ī āhangēnāg mardōm ō wināh pādīrānēnāg az kerbag dād
u-š rāh ī ō šnāxtan ī [B65] kerbag ud wināh ud kerbag mizd wināh puhl ō mardōm čand andar
gumēzagīh[3] šāyēd bowandag rōšnēnīd ∵

3.91.1 abar stāyišn[4] ud spās
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.91.2 harw stāyišn ud spās[5] paywand ō hamāg stāyišn ī harw spās dādār
čē a-mayānag abar mayānagōmand ∵
a-mayānagīh ān ī-š az āfurrāgīh ud bawēnāgīh ī dahišnān ēwāzīg xwēšīh ∵
ud mayānagōmand ān ī amahrspandān ud abārīg mēnōyān yazdān ud xwaršēd ud abārīg abardar
rōšnān ud dahībedān rādīh ud abārīg ∵

3.91.3 ud hammis mēnōyīg ud gētīyīg ābādīh u-šān kerdārān stāyišn ud {<styš>} spās ī pad mayānagīh ī ēk
ēk ud ābādīh kerdārān u-šān ī mēnōy ud gētīy ān stāyišn ī spās bun kerdārān rāy awiš
paywandīh ∵ [M89]

3.92.1 abar ziyānōmand anāgīh ī andar gēhān
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

---

1 <krpkkyh>.
2 <-WNtn'>.
3 gumēzīh.
4 <sp'->.
5 <sp''> +.

3.92.2 čiyōn ziyānōmand {yw} anāgīh ī andar gēhān harw ān ī pad bē burdan[1] andar abar dahībed ī gēhān ēwēnag āhōgīg hangrāyīhēd padiš kunīhēd[2]

ōwōn abar dādār frāy hangrāyēd / w ēn-iz kū

3.92.3 paydāg kū-š abāz dāštan nē tuwān ēw-tāg ayāb-is nē kām ayāb nē dānēd[3]

ud *az nē tuwān nizārēd ud az nē tuwān wattarīh ud az nē dānēd a-dānīh nimāyēd ī yazd

ī harw ēwēnag ō dādārīh A-passazag ō yazdīh wizāyišnīg ō xwadāyīh nang[4] garān ∵

3.93.1[5] abar wizandag ī zamīg

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.93.2 andar zamīg wād[6] winnārišn ī zamīg rāy bāstān pad rawišn

ēdōn čiyōn andar-iz mardōm tan ud čiyōn {andar-iz andar mardōm tan čiyōn} andar mardōm tan rāh ud widār wād padiš rawēd[7] paydāg ēdōn-iz andar zamīg

čiyōn ast ī ka wād andar tan az rāh ud rawišn ī xwēš ō hannām ud gyāg ī A-widarg ōbast bawēd pad bast-widargīh ēdōn-iz[8] andar zamīg

ud pad ān ēwēnag ī čiyōn andar tan kē pargūd abārōn druwandīh-iz ī ǰādūgān [B66] wināhišn kunēd[9] ēdōn-iz andar zamīg

ast ī ka az ǰādūgān abārōn nīrangīh wād widarg bandīhēd[10]

ān kust ī padiš bast bawēd pad widarg xwāstārīh *ī[11] wād wizandīhēd

čiyōn ān ǰādūg Frāsiyāb ī Tūr ī pad ǰādūgīh kerd [M90] ud gyāgīhā pad wizandag[12] ī zamīg an-āb ud zad-mardōm ud awērān kerd

ud pad-iz āgāh ī weh-dēn paywastag ast ī ka wād andar zamīg az ātaxš tabīhēd wizandīhēd az / az frōd nixwārīhēd ō abar

ud padisāy A-widargīh wināsēd ud wizandēnēd ō zamīg

ud āyēb ī wād az ātaxš andar-iz mardōm tan paydāg ōh-iz harw kadār tōhmag ī-š paymān ī xwad bawēd ārāyišn az paymānīgīh ham tōhmag wišōbišn bawēd

---

1 <bwltn'>.
2 <kwn->.
3 <-TNyt'> 2x.
4 <wwd>.
5 Cf. DD.69.
6 wādīg.
7 <-TWNyt>.
8 / tan-iz.
9 <-x1>.
10 <bnYyhyt'>.
11 <A->.
12 <zwyk>

ud az dēn paydāg paymān dāštan tōhmagān pad weh mēnōy nērōg rasišn ī ō abzōn
a-paymānīgīh az wattar mēnōy zōr
ud wād gyān ī ātaxš ud ātaxš rawāgēnīdār[1] ī wād
ud ka paymān ī pad xwēš sāmān estēnd
ātaxš az wād zīndagīh ud waxšišn ud wād az ātaxš zōr rawāgīh
ud winnirdagān ī aziš {az} drīstīh ud xwārīh
ud ka a-paymānīhēnd az xwēš sāmān bē estēnd
ātaxš az wād čērīh azruft[2] ud wād az ātaxš w āyēb āšuft
ud winnirdagān ī aziš agar zamīg wād āb ud agar urwar ud gōspand ud mardōm wizandīhēnd —

3.94.1 abar ēwarīh āhang pōryōtkēšān gōwišn az nigēz ī weh-dēn
hād ēn ēwar kū dādār tis ī wad nē kām
ud ēn ēwar kū tis ī wad ast
ud ēn ēwar kū dādār ān ī-š nē kām ā-š nē dād u-š nē hanǰīd
ud ēn ēwar kū dādār dānāg ⁂
ud ēn ēwar kū dānāg ān čē ō [M91] tis ī-š xwēš dōst zanišn nē kunēd[3] u-š nē hanǰēd
ud ēn ēwar kū dādār [B67] mardōm a-maragānīhā abāyišnīg ⁂
ēn ēwar kū čē ō ān ī-š abāyišnīg abāyišnīg mardōm a-maragānīhā wizāyišnīg ⁂ kām *wizūdār-iz ast ī *ōy
ud ēn ēwar kū dādār xwēš kām wizūdār būd nē ud ka ast ō sāzišnīg-kāmīh wardēnīdan ud ān ī ō sāzišnīg-kāmīh awardēnišnīgān ānāft-iz kām ⁂
ud ēn ēwar kū kē wizāyišn ī ō mardōm a-wardēnišnīg-čihr dēw ud gurg ud xrafstar ziyanōmandīh ō anīy mardōmān a-maragānīg ⁂
ud kēšdārān kē ān ī ō mardōm u-šān gētīy-ayārān a-wardišnīg ziyānōmandīh a-maragān dēw ud gurg ud xrafstar yazd kerdan kēš ī-šān abar yazd mardōm abāyišnīg ud dōst dušmen-iz ud a-passazagīhā ud pad dēw ud gurg ud xrafstar-garīh xwad ēwēn ud wināhgar-iz pad ān ī xwēš kām wizūdār kunendagīh *husazāgīh xwēš kām wizūdār-iz ān ī bawēd nē šāyēd a-sazāgīh ī-š pidar-dādārīh dahišnān guftan
ud dādīh/yazdīh aziš bē guft bawēd ⁂

3.95.1 abar ān ī az mēnōy ud gētīy pad Ohrmazd-dahišnīh daxšagōmand az nigēz ī weh-dēn ⁂
hād

1 <lwb’ ynyt’l>.
2 <’zwl’ / ptww>.
3 <-x1>.

3.95.2 az abēzagān mēnōyān ān ī weh hēnd yazdān
ud az gumēzag-gētīyan ān ī wattarīh mādayān duš-āgāhīh u-š bē-burdārīh ud ō wehīh mādayān dānāgīh ud [M92] dādārīh pad čihr dārēnd
čiyōn mardōm u-šān ayār gōspand-srādag pad Ohrmazd-dahišnīh ī daxšagōmand

3.95.3 az mēnōyān ān ī wattar kē hend dēw ⁂
ud az gētīyan ān ī wattarīh u-š bē-burdārīh ō wehīh waštārīh ud pad čēr čihrīh nē dārēnd
čiyōn gurg dēw ayār ud gurg ud xrafstar-srādag pad Ohrmazd-dahišnīh a-daxšag ud az dādār āfrīnišn ud dahišn hangārd nē sazēd ⁂

3.96.1 abar xwadāyīh ud duš-xwadāyīh awestām ud zamānag ud paydāgīh [B68] weh-dēn bun frazām
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.96.2 xwadāyīh awestām dānāgīh ud rāstīh ud wehīh
u-š zamānag y ān ī yazdān
u-š paydāgīh[1] wistardagīh ī dād andar gēhān ud ābādānīh ud *xwāhrīh[2]
ī az-iš dānāgīh ud rāstīh ud wehīh

3.96.3 ud dānāgān ud rāstān abārīg wehān abrāz
mehīh *sazāgīh[3] ī mehīh ud kehīh passazagān kehīh
ud a-maragān mardōm w frāxwīh ud xwārīh wehīh ī ōy xwadāy
kē ān xwadāyīh padiš gētīy Spenāg Mēnōy {gētīy} abdistīh

3.96.4 u-š bun baxšišn ast ī az Ohrmazd xwadāyīh
ud frazām pad *bowandag padiš abesīhišn ī Ēbgad ud dahišn ī padiš fraškerd andar axwān ud gumēxtan ī abāz ō bun nērōg ī aziš baxt

3.96.5 u duš-xwadāyīh awestām duš-āgāhīh ud drōzanīh ud wattarīh
u-š zamānag w ān ī dēwān
u-š paydāgīh gēhān pad a-dād-ālūdagīh ud duš-xwārīh[4] ud awērānīh
ī aziš duš-āgāhīh ud [M93] drōzanīh wattarīh

3.96.6 ud duš-āgāhān[5] drōzanān abārīg wattarān abrāz
mehīh sazāgān kehīh (ud kehīh) passazagān mehīh
amaragān mardōm tangīh ud duš-xwārīh[6] wattarīh[7] ī ōy sāstār

---

1 paydāg.
2 <hw'y'lyh>.
3 <sp'hyh>.
4 <dwšh'līh y hw'lyh>.
5 <dwš 's'n'>.
6 <dwšw'lyh>.
7 wehīh.

kē ān duš-āgāhān duš-xwadāyīh padiš gētīy Gannāg Mēnōy abdistīh

3.96.7 u-š bun baxšišn ī az Gannāg Mēnōy sāstārīh
ud frazām w hammist bun ī aziš bahr ud xwadīh-iz abesīhistan
weh-dēn paydāgīh ∵

3.96.8 ud kēšdārān kē-šān duš-xwadāyīh-iz baxšišn ī az yazd w xwadāyīh baxt kēš ī-šān
abar xwadāyīh ī yazd dušīh ud yazd duš-xwadāy ud dām petyārag a-xwēš yazdīh abar xwēš
dēwīh-iz guft bawēd

3.97.1 abar ēwēnagan ī mardōm ud pahlom ud wattom ī az-iš
az nigēz ī weh-dēn ∵ [B69]
hād

3.97.2 andar marōm hēn ēn-iz ēwēnag 4[1]
ruwān-kāmag ī hu-dastwar
ruwān-kāmag ī duš-dastwar
*tan-kāmag[2] hu-dastwar
(tan-kāmag ī duš-dastwar) ∵

3.97.3 ud pahlom aziš ruwān-kāmag ī hu-dastwar
čē-š rāh ī ō bōzišn wišādag ānd ī ō ērang bastag ∵
wattom abārōn {tan} tan-kāmag ī duš-dastwar
čē-š rāh ī ō ērang wišādag ud ān ī ō bōzišn bastag ∵

3.97.4 ruwān-kāmag ī duš-dastwar ud *tan-kāmag[3] hu-dastwar pad mayān
čē ruwān-kāmag ī duš-dastwar šāyēd pad ruwān-kāmagīh
ud *tan-kāmag ī[4] hu-dastwar šāyēd pad hu-dastwarīh (ō) bōzišn madan

3.97.5 ud az ēn-iz darag paydāg ēdōnīh ī ān ī dastwar-ēw az pōryōtkēšān čāšīd kū
az hamāg [M94] dād ahlaw ōh bawēnd
čē gīrēnd[5] andar duš-dastwar ag-dēn ān ī ruwān-kāmag
(az) ān ruwān-kāmagīh ō bōzišn ī pad mēnōy madan šāyēd
andar-iz hu-dastwar weh-dēn gīrēnd[6] ān abārōn *tan-kāmag[7]
ud az ān abārōn *tan-kāmagīh[8] ō ērang ī pad mēnōy madan bīm ∵

---

1 <5>.
2 tōhmagān.
3 tōhmag.
4 wad-kāmagīh.
5 <-WNd>.
6 <-WNd>.
7 tōhmag.
8 tōhmagīh.

3.98.1 abar hunar[1] ī ka dahībed mard padēd[2] pad frāztomīh ī andar mardōmān
padiš wāspuhragānīhēd a-maragān *wāspuhragān mardōm
xwad-iz dahībed sūdtar
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.98.2 ān hunar was ud ān ast ī pad-iz ēk ēk mardōm ī gēhān padišīh ī pahlom
aziš 3 ī meh

3.98.3 ēn a-maragān mardōm rāy rāst-gōwišnīh ī pad-iz wehīh pāddāšn ud wattarīh pazd kē padiš a-maragānīg ō wehīh ud az wattarīh abāz-āhangīh[3] bawēd
gēhān pad yazd kerbag wirāyīhēd

3.98.4 *wāspuhragānān rāy wizīdārīhišnīh ī padiš sazāg bahr ud pāyag windišnīh ī bawēd ī ēk ēk az wāspuhragānān
čiyōn-išān arzānīgīh ī ast xwāyišnīh ud xūb winnirdan ud hu-frāyīd ud ēkānag[4] [B70] xwadāyīh sūd estēd

3.98.5 ud xwēš rāy pad dēn-dastwarīh <’’ww ’ymyww>išnīg taftīg tuxšāgīhā pad xwadāyīh nērōg was ud warzurg hamē-rawišnīg hu-ruwānīh hu-srawīh ō xwēš harruftan brāh paywastārīh ī az xwēš *āsnūdag[5] xēm ō ērmenišnīh
ān-iz ī awēšān kunišn ud pahrēzišn wirāstan
u-šān ruwān ahlawēnīdan pad frāy-humadīh[6] ud frāy-hūxtīh ud [M95] frāy-huwarštīh
čayēn-widarg[7] abar xwēš awēšān ī-š ham-āhang ruwān frāxwēnīdan ∵ {abar xrad ∵}

3.99.1 **abar xrad** abar xrad **tuwānīg** tuwānīg **mard**
az nigēz nigēz ī **weh** weh-dēn **dēn** —
hād

3.99.2 az dēn nigēz
pad-xrad tuwānīg mard ōy dārišn kē-š saxwan dānāgīhā
ud kār ud kerbag pad wizīdārīhišnīh rādīh a-wihān
ud pad Ohrmazd-dahišnān sūd-wēnāgīh tuxšāg
ud pad-išān yaštārīh ahlaw
ud pad mānsr meh ōšmurdārān w wēš-āgāhīh azišīh
ud abardar warzīdārīh ahū ud rad ∵

---

1 <hwnlw>.
2 de M. bē harruft.
3 <’’wyh>.
4 ēwēnagānag.
5 <’snwyktk'>
6 <pl’-hw-> 3x.
7 <cyynwtlg>.

3.100.1 abar ān ī wirrōyišn ān ī nē wirrōyišn
az nigēz ī weh-dēn {čē}
hād

3.100.2 ān ī wirrōyišn andar ān ī šāyēd būd[1] ān ī sazēd w būd
ud čiyōn Ohrmazd kerbag wihāngarīh wināh wināh wihān-nē-garīh ud abārīg ī ō Ohrmazd wisp-wehīh sazēd ⁂

3.100.3 ud ān ī nē wirrōyišn andar ān ī šāyēd būd ān ī nē sazēd
čiyōn Ohrmazd wināh wināh wihāngarīh ud kerbag kerbag wihāngarīh[2] abārīg ī ō Ohrmazd wisp-wehīh ī a-passazag

3.100.4 ud az nē-šāyēd-būd ēč čiyōn ast būd bawēd
ān ī andar ēč dānišn zōr ud nē <wyD ww> ud nē <w'yyt'> ud nē <w't'> ∵

3.101.1 abar hunar kē dādār Ohrmazd yašt-frawahr Spitāmān Zarduxšt padiš ∵ ō dēn ī mazdēsn waxšwarīh w dōšīd
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.101.2 hunar kē dādār Ohrmazd yašt-frawahr [M96] Spitāmān {/ hād hunar kē dādār Ohrmazd yašt-frawahr Spitāmān} Zarduxšt padiš ō dēn mazdēsn [B71] waxšwarīh az harwisp ox ī astōmand abardar dōšīd was u-š hangerdīg-ēw ēn
bowandag-menišnīh xrad spurr-dāštār ud abardom dōstīh ī ō weh-dēn
ud pad *abardomīh[3] ī az harw kas pad hu-menišnīh hu-gōwišnīh hu-kunišnīh
abar harw dar tuwān tuxšāgīhā ranǰwarīh ī abar a-gōw ud armēšt niyāzōmand
dahišn ī weh ǰādag-gōwīh ud pahrēz ud šnāyišn ud hamēšag-raftārīh ī ō driyōšān ayārīh
†wināsišn-dahišnīh ī az Ēbgad ∵

3.102.1 abar sūd ī az dēn mazdēsn rawāgīh ī hām-dahišn paydāgīh būd ∵ ast bawēd
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.102.2 būd hām-dahišn sūdīh ī dēn mazdēsn paydāgīh pad fradom padīrišn ud srāyišn ī-š waxšwar yašt-frawahr Spitāmān Zarduxšt
dēw kālbod škastan ud hām-dahišn aziš āsānīh ud sūd būd

---

1 bawēd.
2 <wh'nl' klyh>.
3 de M.; <'p̄tw / myh>.

3.102.3 ud nūn-iz hām-dahišn sūdīh ī aziš a-maragān winnārišnīg sūd paywandišnīg
yōǰdahrīh ī ābān ī wehān pahrēz ī ātaxš ī Ohrmazd ēzišn mēnōyān yazdān ∵

3.102.4 ud bawēd hām-dahišn sūdīh ī aziš
pad paywandišn ī ō Ōšīdar ī[1] Zarduxštān
padiš gurgān-iz srādag kālbod škast
frāybūd aibībūd az uzmān bē wišāyīdan
pad paywandišn ī ō Ōšīdarmah ī [M97] Zarduxštān
padiš gazān-iz srādag kālbod škast suy ud tišn az uzmān bē wišāyīdan
ud pad paywandišn ī ō Sōšāns ī Zarduxštān
padiš ahlomōγān srādag kālbod škast zarmān-iz margīh uzmān bē wišāyīdan
fraškerd ud ristāxēz tan ī pasēn kerdan
dēn paydāgīh

3.103.1 abar pahlom ud wattom kāmag ī mardōm
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.103.2 pahlom kāmag ī mardōm ān kē pad gētīy az ahlāyīh ēdōn sagr čiyōn pad mēnōy
u-š ō ī handōzišn ī gētīy xīr kāmag and čand ō rawāgīh padišīh ī ahlāyīh abāyišnīg ∵

3.103.3 ud wattom kāmag [B72] ān ī az gētīy xīr handōxtan andar abāyēd —

3.104.1 abar wēmārīh ī gyān pad an-abzōnīgīh ī pad dānišn frahang ud darmān ī ham wēmārīh
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.104.2 wēmārīh ī gyān pad an-abzōnīgīh ī pad dānišn frahang ud hunar az 2 druzīh ī ēk frāybūd {aibībūd}
frāybūd abar-menišnīh aziš menēd kū {nē} dānam[2] kū man frāz (ud) abar
ud {ēk} aibībūd tar-menišnīh ī aziš menēd kū ān ī did nē dānēd[3] (kū man?) abāz ud azēr

3.104.3 ud kē gyān pad ēn dō druzīh āhōgēnēd w wēmār
bāstān pad handāzišn xwēš tan abāg-iz ōy ī abardar pad dānišn ud hunar ōh menēd kū
man dānam ud ān nē dānēd ud man [M98] frāz ud abar ōy ān abāz ud azēr (ī) man ∵

3.104.4 ud ēn dō wēmārīh ī gyān ud ēk tar-menišnīh ud ēk abar-menišnīh abāz dāštār bawēnd ān kē gyān
padiš wēmār az ērīh ī andar ēč kas hammōxtan ī aziš padīruftan ī abzōn ī pad dānišn ud hunar
u-š hušk bawēd kadag ī dānišn čiyōn huškīh ī draxt[1] az nēstīh ī āb

---

1 Ōšīdarīh.
2 <-TNm> +.
3 <-TNyt> +.

3.104.5 ud darmān ī ēd frāybūdīg ud aibībūdīg 2 gyān wēmārīh bowandag-menišnīh kē padiš paymān-menišn bawēd abar xwēš kasān

pad bowandag-menišnīhā nigerišn wēnēd dānišn hunar ī pad-iz ān ī nidar ast pad ōy nēst ayāb kam

3.104.6 pad ān and dānišn ud hunar ī did ast u-š w xwad nēst ayāb kam

ka-iz ān ī nidar kas nidar *az xwēš frāz xwad az ōy abāz menēd ud dārēd w

u-š rāh ī ērīh ī bawēd ī-š andar ōy-iz nidar pad ān ī ān dānēd ōy nē dānēd hammōxtan ī ān ī nē dānēd aziš

3.104.7 ud bōxtan ī gyān az tar- ud abar-menišnīh wēmārīh ud padīruftan ī abzōn pad dānišn ud hunar ∵

3.105.1 abar ast spās ī rōšn nēst spās tār mēnōy

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.105.2 mēnōy dahišn ast ī A-hambūd ēw-tāg bawišn

u-š *wāspuhragānīh ast ī {hād mēnōy w dahišn ast ī A-hambūd} A-wēnišnīg ud A-gīrišnīg

ud az dādār dahišn dām fradom pad mēnōyīg bawišn w būd ī a-hambūd A-wēnišnīg ud [M99] A-gīrišnīh ∵

ud pad ham-bawēnīdārīh ī bawišnīgān ō gētīyīh wašt ī wēnišnīg gīrišnīg [B73]

3.105.3 ān paydāgīh az-iz ēn ka gētīy tis wēnišnīg ud gīrišnīg

ka az gētīy wēnišnīg gīrišnīg wišāyīhēd

abāz ō bun bawišn A-wēnišnīg A-gīrišnīg mēnōy ast ī-š bun šawēd ∵

3.105.4 ud rōšn mēnōy pad garm-xwēd nērōg zīndag-čihrīh az a-hambūd mēnōy bawišn ō ham-bawišn ān gētīy waštan wišāyēd

ān ī nūn-iz hamāg gētīy gētīy pad gētīyīh winnirdīh az ham nērōg

3.105.5 ud tār mēnōy marg-gōhr sard hušk druwandīh rāy ham ō ham-bawišnīg gētīyīh madan nē šāyēd

ud ān ī ō paydāg-gētīyīh mad nē xwēš gōhr bē ǰud-gōhr *paymōg[2]

3.105.6 čiyōn ān ī padiš nāmčišt gilistīg dēw (ī) kālbodōmandīh grift[3] ān ī gurg xrafstar paymōxt dārēnd nē xwēš-gōhrīh rāy

čiyōn gētīy rōšn-dēsagān ō fraškerd paywandēnd nē

bē ān ī dēw kālbod pad hazangrōzim ī Zarduxštān bē škastan ud a-paydāgīhistan

3.105.7 ud ān ī gurg kālbod pad bun Ōšīdar[4] hazārag ∵

ān gaz kālbod pad bun ī Ōšīdarmāh hazārag *škīhēd

3.105.8 abārīg druzīh (ī) andar rōšn-tōhmag tanōmandān kerb dwārēnd

pad ǰudāgīh ī ǰud ǰud kerb gyān madan

---

1 <yl't'>.

2 de M.; paymānīg.

3 <-WNt'>.

4 ōšīdārmāh.

čiyōn-išān gētīy abāz ō gētīy ud mēnōy abāz ō mēnōy hamē gumēzīhēd

andar mayān druz abesīhistan[1] ī

3.105.9 ud pad Ōšīdarmāhān[2] hazārag frazām rasišnīg Sūdōmand [M100] ī pērōzgar pad ēw-kardagīh az tanōmandān kerb frāz mālīhēd[3]

abāg bun druz škīhēd ud abesīhēd[4]

weh-dēn paydāgīh ∵

3.106.1 abar pāyag ī mayān pahlom rāyēnišnīh ī ud wattom rāyēnišnīh ī mardōm

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.106.2 pahlom rāyēnišnīh ī mardōm pad čand andar gumēzagīh šāyēd spurr-wēnīh ī-š āsnxrad

ud wattom rāyēnišnīh mardōm pad druwandīh

3.106.3 ud pāyag ī mayān ēn dō rāyēnišn sē[5] guft estēd

gōšōsrūd-xrad

(pad) kunišn ud pahrēzišn hammōz dōst

ud pad pādixšāyīh az wināh abāz dāštār sālār

ud gišnag-zīyišnīh

3.106.4 ud padisārīg abar guft estēd kū

abar mardōm fradōm pahlomīh [B74] āsnxrad

ud kē az āsnxrad anūdag didīgar pahlomīh gōšōsrūd-xrad ∵

ud kē az-iz gōšōsrūd-xrad bēgānag sidīgar pahlomīh ān ī pahrēz kunišn hamēšag hammōxtār dōst

ud kē pad-iz ēn-iz škōh čahārom pahlomīh[6] az wināh abāz dāštār pādixšāy ∵

ud kē ēn-iz nēst ā-š gišnag-zīyišnīh pahlom

kū ma pad wēš-zīyišnīh pad tuhīgīh ī az pahlomīh wināhād rasād ō wattom rāyēnišnīh ī ast druwandīh ∵ [M101]

3.107.1 abar rāh ī nazdīk bawēd ī ō yazd

az nigēz ī weh-dēn —

hād

3.107.2 rāh ī nazdīk bawēd ī ō yazd ī abērtar pad dō

---

1 <-Ysyhyytn'>.

2 <-m''n>.

3 Then: ud {LWT' MN} abāg bun-druz <pylwgl> ud pad ēw-kardagīh az tanōmandān kerb frāz mārīhēd.

4 <-Ysyhyt'>.

5 <TLTAy>.

6 pahlom.

ēk pad dānišn

ēk pad wirrōyišn

u-šān rāh az harw dō xwār-dārišnīh ī nēkīg ī gētīy ī brīdag az nēkīg ī mēnōy ud (...)[1] [B47 M64]

srāyišnīh āwām

u-šān abzār 3 hunsandīh ud bārestānīh ud tuxšāgīh

3.107.3 ōh-iz nazdīkīh ī yazd pad yazd-šnāsīh ud šnāxtan ī yazd pad dānišn bawēd

wirrōyišn pad gyān ī xwadīhā wēnišn ī az a-pardagīh ī-š wēnišn ham mādīy čim nimūnag dānišn tan sōhišnīg wēnišn

ān pardag az pēš gyān wēnišn abar dāštan pad waran ud āz ud arešk ud kēn ud nang abārīg druzān ī āšuftār ud wānīdār ud appurdār-iz hēnd dānišn az tan [M65] bē kerdan ī andar nēkīg ī gētīy brīdag az •• nēkīh {gētīy} [B48] mēnōy pad rāhdārīh estēnd pad xwārdārišnīh ī ān nēkīg ī gētīy ud xwārdārišnīh ī ān ī nēkīg ī gētīy pad kōxšišnīh padīrag <tyk> ī āwām čiyōn pad xrad padīrag waran pad / {pad} hunsandīh padīrag āz pad srōšīgīh padīrag xešm ud pad dādīgīh[2] padīrag w arešk pad xwābarīh padīrag kēn

3.107.4 abērtar pad dānišn abzārān 3 ī ast hunsandīh bārestānīgīh ud tuxšāgīh šāyēd hamē tā nišīnēnd az uzmān[3] ēn druzān

xwārdārišnīh ī bawēd nēkīg ī gētīy ī brīdag az nēkīh ī mēnōy

wišōbīhēd ān ī druz aǰgahānīh ī andar mardōm tan

hu-abar-dārišnīh ī ud hu-abar-estišnīh bawēd ī druzān andar tan

nihuftag bawēnd az pardagīh ī gyān ī wēnišnīh y {ud ŠLYTAyh} ud wišāyīhēd

ud gyān-iz nām ō abērtar dīdan šnāxtan yazdān

dōstīhēnd ō yazd ud nazdīkīhēnd awiš ∵

3.107.5 ud kēšdārān kē pardagān ī gyān čašm az wēnišnīh abāz-dāštār yazd andar mardōm kerdan •• kēš-išān yazd a-kām yazd-šnāsīh ī mardōm

ud pad ān ī-šān kēš yazd yazd-šnāsīh ī ō mardōm framān būd saxwan framān ō kām hambasān-iz paristār-iz ī mardōm ud afsōsāg ī padiš guftan yazdīh aziš bē guft bawēd —[4] [M65 end]

[B75.3 M102]

3.108.1 abar astīh čiyōnīh yazdān dēw

az nigēz ī weh-dēn —

hād

3.108.2a yazdān *ham-wimand[5] ī ruwān ī mardōm xwadīh pad gōhr

---

1 [B74 M101] coninue at 3.74.3.

2 dād pāk.

3 Man. awezmāh lewdness"?

4 Next B48.15 M66 beg. = 3.75.

5 <'m ymnd> 2x.

u-šān čiyōnīh xwarrah ī a-gumēgīh dānāgīh ī a-gumēg-duš-āgāhīh ud wehīh ī a-gumēg-wattarīh mēnōy-wāzišnīh ī srōšīg ōz ī a-nizār

3.108.3b ud pad xwarrah ī a-gumēgtom hu-čihrtom hēnd pad stī
čiyōn xwaršēd pad ul-hanǰišnīh ud hu-kerbīh ud hu-dōysrīh
čiyōn gēhān frāxgar ī rād ī xwadāy mardōm
pad and-čand andar gumēzīšnīh kerb-wēnīh[1] šāyēd būd

3.108.4č pad dānāgīh a-gumēg-duš-āgāhīh mēnōy-wēnišnīg xwadīhā bowandag wēnēnd[2] xīrān
čiyōn rāh ī az ox ō menišn wišādag mardōm rasišn ī ō mēnōy-wēnišnīh[3]
pad čand andar gumēzagīh šāyēd būd

3.108.5d pad mēnōy-wāzišnīh ī srōšīg wāzēnd[4]
kū-šān hu-kām hāmagīh xēmān pad xwarrah-baxtārīh[5] ō gētīyān[6]
čiyōn tēz-wazišnīh[7] mardōm menišn[8] abar xīrān

3.108.6e pad wehīh ī a-gumēg-wattarīh ān ī anizār ōz baxšēnd rāy xwarrah ō dāmān
čiyōn purr-xrad-spurrīhīh āzād-gōhr hu-xwadāy dahībed waxšēnīdār gēhān pad dād ud ābādīh-kerdārīh

3.108.7f ud ast-iz ī ēdōn ahlaw ruwān ka-š bē tan rasišn ī pad *ham-wimandīh
čiyōn-iš abāg abārīg yazdān andar-iz tanōmandīh [M103][9] pad hunarōmandīh ī <p'hlwy'tk'>[10] az āhōg
spurr-homanāgīh[11] ī ō yazdān ∵

3.108.8a ud dēw homānāg hēnd čihr ī gurg xrafstar
u-šān čiyōnīh ī tam ī a-ǰomāy-rōšnīh ud duš-āgāhīh ī a-ǰomāy-dānāgīh ud wattarīh ī a-ǰomāy-wehīh mēnōy-dwārišnīh ī xešmenīg wattar ī abārōnīh

3.108.9b ud pad tom ī a-ǰomāy-rōšnīh duš-čihr hēnd[12]
čiyōn ān ī bazag-ēwēntom xrafstar ī rēmantom[13] —

3.108.10č ud pad duš-āgāhīh ī a-ǰomāy-dānāgīh *mihōxtīg[14] [B76] <čyhynd> wizēhēnd

---

1 <klp' HZYTyh>?
2 <wynynd>.
3 <mynwyw ywbšnyh>.
4 wāzānd.
5 <bwht->.
6 Cf. Yt.6.1 ~ Ny.1.11.
7 tēz čiyōnīh; or tēz-čandišnīh?
8 Cf. Y.9.32.
9 <tn' / 'wmndyh>.
10 pahrēxtan?
11 spurrān homanāgīh.
12 <ywš'cl'wmnd>.
13 Cf. *AWN*.17.9.
14 <m'twhtyk>.

čiyōn ān ī wattar[1] <mllwčy'yt'>[2] xwad wizēhēnēd kasān

3.108.11d pad mēnōy-dwārišnīh xešmenīg dwārēnd

čiyōn duzz stahmag

3.108.12e az wattarīh ī a-ǰomāy-wehīh pad duš-ōzīh marnǰēnend[3] gēhān ahlāyīh

čiyōn dahišn-marnǰēnīdār <zynd> ud ǰādūg[4] ud wattar-saxwan petyārag druwand ahlomōγ sāstār ud gurg w xrafstar ∵

3.108.13 ēdōn druwand ruwān frōd murd tan pad dēwīg ud druzīg paymānāg ī az bazag ud kār

pad dēwān ham-kerbīh andar tanōmandīh pad āhōgōmandīh ī dūr az hunar

mānāgīh ō dēw druz ∵

3.109.1 abar mēnōy ud gētīy-dahišnān ī weh-sūdtar

abar az ziyān-pānagtar mardōm ∵ az druwandīh bōzāg

ud ān ī mardōm hammis abārīg dahišn ī ∵ weh abāz-waštīh aziš tar

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.109.2 mēnōy gētīy weh dahišn sūdgartom ud az ziyān [M104] pānagtom[5]

ud mardōm az druwandīh bōzāg pad ahlawīh burzēnāg[6] dānāgīh

3.109.3 ōh-iz dānāgīh[7] weh dēn xwadīh

warzīh w rādīh rāstīh ud spāsdārīh[8]

ērīh šarm ud hunsandīh ud xwābarīh

dād ud abārīg hunarān wirāyišn ī gēhān

kerbagīh ahlawīh mardōm wihān

ud ān-iz ī dām pānag parwardār hu-xwadāy winnirdīh ud kārīgīh pad dānāgīh ∵

3.109.4 mēnōy ud gētīy weh dahišnān ziyāngartom ud sūd *pādīrānēnāgtom[9]

mardōm kerbag ahlawīh abāz-dāštārtom

ud pad bazag druwandīh škarwēnāgtom duš-āgāhīh

3.109.5 ōh-iz duš-āgāhīh wattar dēn xwadīh[10]

ud penīh ud drōzanīh ud anespāsīh

---

1 <SLtl>.
2 marnjēnīdār?
3 <mlncynd>.
4 Cf. V.18.55.
5 <p'ntwm>.
6 <bwlc'k>.
7 dānāg.
8 <-d'ylyh>.
9 <p't'l'n' 'n'k / twm>..
10 <hwtwkyh>,

ud a-hunsandīh ud anērīh stahmagīh drōzanīh ud an-āmurzīdārīh[1]

ud sāstārīh ud kaygīh ud karbīh

ud a-dād ud abārīg āhōgān wišōbišn gēhān {wišōbišn gēhān}

wināh ud druwandīh •• mardōm wihān

ud stahmagīh paydāgīh az duš-āgāhīh

3.109.6 ud dānāgīh bun āsnxrad [B77] duš-āgāhīh ī bun a-rāh Waran

ud āsnxrad hunarān bun dādār Ohrmazd

3.109.7 ān kē yazd pad xwēš wāspuhragānīh ī ast A-bunīh ī {hu} hu-čašmīh ud mēnōyān-mēnōyīh wisp-tuwānīh ud wisp-xwādāyīh wisp-wehīh ī dādār dāštār ud im *a-gumān[2] šnāsēd

ōh-iz yazd čiyōnīh pad stī šāyēd winnirdan

3.109.8 wisp ī A-wēnišnīg fradom čiyōnīh-šnās yazd *stī-šnās-iz[3]

čē čiyōnīh pad stī[4] šāyēd winnirdan wisp ī A-wēnišnīg

fradom čiyōnīh pas stī u-š *stī az čiyōnīh šnāsīhēd

3.109.9 kē yazd šnāxtan gōwēd u-š čiyōnīh nē dānēd[5]

ayāb-iš grift[6] [M105] ī padiš abāz-waštag az ān ī ō yazd passazag

az yazd-šnāsīh dūr

ud čē az čiyōnīh ī a-wēnišnīg ast nē dānēd ī-š wēnišn ō astīh ī ān tis madan nē šnāsēd kē-š grift

čē čiyōnīh ī *stī[7] abāz-waštag az ān ī ast ī-š wēnišn nē ō ān ast ī anīy ast kē ān griftīg čiyōnīh rasišnīg

3.109.10 čiyōn ka pad šahr-ēw ī asp andar nē hē[8] kas-ēw gōwē kū asp šnāsam

ud ka čiyōnīh asp sōgōmand <ww'štl ywšn> nēst nēk haft pāy[9] ayāb panǰ[10] gōwē

az šnāxtan ī ast ī -iz asp bēgānag hē ∵

3.109.11 ud kēšdārān kē yazd šnāxtan gōwēnd u-šān kēš

abar čiyōnīh ī yazd ān ī wattarīh bun bazag ēw-gar ud pad ox dahišn marnǰēnīdārīh-iz ō gētīy abar dōšox az mardōm kē-š wināh ud ox xwad andar kerdan rāy frēftag ī-š xwad ō dōšox purr dwārīdan

ud ǰāwēdān ēk-iz aziš nē āmurzīdan padist-bar

3.109.12 ī-šān šnāxt

---

1 <'n'mwlt'lyh>.
2 <ywwm'n'>.
3 <AYT' y> +.
4 <pwsty>.
5 <-TNyt'> +.
6 <-WNt'> +.
7 <AYT'-1>.
8 <HWE'y>.
9 <pyD>.
10 <pync>.

nē ān ī wehīh bun ud kerbakkar ud dām dāštār hamāg dāmān dahišn-bōz ō abēzag <w'yyč>išnīh
nēkīh zāmēnīdār yazd
bē ān ī purr-bazag ud hamāg-wattarīh ud dām-marnǰēnīdār Ahrimen ast
ud az yazd-šnāsīh ōwōn bēgānag hēnd čiyōn bēgānagīh ī ōy asp-šnāsīh gōwēnd čiyōnīh [B78] asp
abāz waštag nišān-dah[1] az šnāsīh ī asp ∵

$$

3.110.1 abar kerbag xwāyišn ud ayābišn ud wināh-warzīh ēwēnagān ud wizīr ī abar ǰud ǰud ēwēnag
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.110.2 kerbag xwāyišn ayābišn axwāyišnīh ud an-ayābišnīh [M106] ēwēnag čahār
xwāhāg ayābāg
xwāhāg nē ayābāg
nē xwāhāg ∵ (ayābāg)
nē xwāhāg nē ayābāg
ud wizīr padiš ēn

3.110.3 xwāhāg ayābāg bōzišnīg ud burzišnīg
čiyōn kē-š zarr xwāst ayāft / bē estēd
bōzišnīgīh az xwāyišn burzišnīgīh az ayābišn

3.110.4 bē xwāhāg nē ayābāg bōzišnīg nē burzišnīg
čiyōn kē-š zarr xwāst nē ayāft
bōzišnīgīh az xwāyišn ud A-burzišnīgīh az nē ayābišn

3.110.5 bē nē xwāhāg ud ayābāg burzišnīgīh[2] A-niyāz bōzišn bōxtag

3.110.6 nē xwāhāg nē ayābāg nē bōzišnīg nē burzišnīg ∵

3.110.7 wināh-warzīh ēwēnag saxwan ōšmurišnīg čahār ∵
pad wināh-warzīh ērangīg[3] ud bōzišnīg
pad wināh (ērangīg) ud A-bōzišn ∵
pad wināh-warzīh anīrang[4] bōzišnīg
pad wināh-warzīh anīrang ud A-bōzišn ∵

3.110.8 ud ān ī pad wināh-warzīh ērangīg bōzišnīg ∵ Ēbgadōmand mardōm
u-šān ērangīgīh az kāmag-wināh-warzīg
u-šān bōzišnīgīh ān pad tan pasēn

---

1 <-YHBWN>.
2 burzišnīg.
3 anīrang.
4 anīrangīg.

az ān čē-šān wināh pad aweštāb ī az Ēbgad ud <yl''>īgīh andar stahmag hamēmāl ud ālūdagīh ī pad wināh ud ox ī andar kerd

čē paydāg kū dāhīg-iz abāg garān-wināhīh abdom ān ox ō bōzišn rasēd ∵

3.110.9 ud ān ī pad wināh-warzīh ērangīg *A-bōzišn[1] dēw hēnd

u-šān ērangīhīh az xwad-gōhrīh

ud A-bōzišnīh az *wardēnīdan[2] nē šāyistan ī-šān tam ō rōšn-gōhrīh

čē paydāg kū frāsiyābag dēw *mardōmīh[3] ō bōzišn ī az wināh pādufrāh nē mad ∵

3.110.10 ud an-ērang bōzišnīg abornāyīg ī azēr hašt-sālag ud abōy ∵

an-ērangīh abornāyīg az A-madagīh [B79] ī-š xwēš kadag ō paymān [M107]

ud A-bōy az agārīh ī-š ōš ∵

bōzišnīg abāz-rasišnīgīh ī-š ruwān ō xwaršēd pāyag rāy

3.110.11 an-ērang ud a-bōzišn andar mardōmān nē *windišnīg[4]

bē hēnd anīrang ud aniyāz-bōzišn abēzag mēnōyān yazdān ∵

3.111.1 abar ēwēnag ī dahišn ī mardōm

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.111.2 dahišn ōh-iz mardōm ēwēnag ēn-iz čahār ∵

ēk ān ī mad (ō) ardīg bōxt ∵

ēk ān ī mad ō ardīg ud škarwist[5] ∵

ēk ān ī nē mad ō ardīg zamānag pad abēzagīh estēd

ēk ān ī ō ardīg pad warōmandīh pāyag ∵

3.111.3 ud ān mad ō ardīg bōxt ud zād murd ahlaw ∵

ud ān ī (mad) ō ardīg škarwist zād ī murd druwand ∵

ud ān ī nē mad ō ardīg zamānag pad abēzagīh estēd ān ī ō zāyišn payrāstag azādag ∵

ud ān ī nē mad ō ardīg pad warōmandīh {zl'wm} zād ī andar gumēzagīh ahlawīh-ēmēd druwandīh-bīm ∵

3.112.1 abar wārān čim ud wihān bun-hambār ud rasišn ud framādār ī[6] kārīgar ∵

kārīgarān sālār ud xwadīh ud abzār

---

1 bōzišn..

2 <wlcyn->.

3 <ANŠWTyh>.

4 <wyšnk>.

5 <šyklwst'>.

6 framādārīh.

ud petyārag spōxtār sūd ī ud ziyān ∵

ud srešk ī xwurd ud stabr ud wafr {ud wafr —

ud srešk ī xwurd ud stabr ud wafr ud wafr} ud tagarg čim

ud abzāyēnīdār ud kastār ud sūdgar ziyāngar

az nigēz ī weh-dēn ∵ [M108]

hād

3.112.2 wārān az dādār

čim niyāzōmandīh ī gēhān nōg nōg ō rasišn ī huškīh gēhān pad xwēdīh bēšāzēnīdār ud waxšēnīdār {az}

3.112.3 ud wihān az ēr pad garmīh nērōg ud wād ōz ul barišnīg pad bē čihr ī āb abāz madan ī āb pad xwad čihr ō ēr az rāyēnīdār yazdān tarāzišn baxšišn

3.112.4 u-š bun hambār mādayān warkaš[1] zrēy

3.112.5 rasišn tā abr pāyag mad ō būm abāz rasišnīh tā ō [B80] zrēy ī-š bun hambār ∵

3.112.6 u-š framūdār dādār Ohrmazd

3.112.7 ud rāyēnīdārīh ud kārīgar az dādār framān

tištar ud sadwēs w star ud wahuman ardīwsūr[2]

ud wād ud hōm ud dēn ud burz ud ahlawān frawahr abērtar

3.112.8 kārīgarān sālār tištar

u-š pad kārīgarān sālārīh abāg sadwēs star zrēyān rōdān čašmagān afšdānān[3] pad wād abzār ō ul āyōzēnīdan āb miznēyēnīdan[4] miznēy[5] ō āb-burdār abr wardēnīdan ul burdan

3.112.9 ud wahuman hamkārīhā pad wād abzārīh abr sūd ud tar wāy tadan dēn ud dahībed xwarrah

ardīwsūr anāhīd ud wāy āyōzišn ātaxš hamkārīhā abāg wārān petyāragān dēwān ǰādūgān parīgān kē dēwān[6] kamālīgān Apaoš[7] dēw ud spinǰagr druz kōšēd az wārān petyāragīh spōxtan

burz ī xwadāy mādagān ābān nāf ahlawān frawahr hamkārīhā ābōmand (abr ō?) kišwarān rōdestāgān gyāgān baxtan pad paymān frōd hištan[8] ∵

3.112.10 ud {wl'n} wārān xwadīh ī āb ud wārān abzār wād ud miznēy ud abr ∵

3.112.11 ud srešk ī [M109] xwurd ud stabr tagarg ud wafr az ǰud padīrišnīh ī wād čihr ī zahāgān[9]

ān ī ka wād garmīh dārēd srešk ī xwurd ka xwēdīh dārēd srešk ī {stykl} stabr

ud ka sardīh wafr ka huškīh tagarg nē wārēd [••]

3.112.12 wārān petyārag abāg Apaoš ud Spinǰagr

---

1 <lkš>.
2 <'lk'w 'ywl>.
3 Y.42.2; <'p̄š y'w'n>.
4 <mzn''yn->.
5 <mzn''> +.
6 <MNWš'n'>.
7 <'p̄'kwš>.
8 <-x2>.
9 zahagān.

ud abārīg was dēwān ǰādūgān parīgān pen ī nanggar[1]

ud mar ī <’čm> *duš-čašm[2] ud dādwar ī drōw

pad abar nigerīdan ī ō abr

3.112.13 ud wārān abzāyēnīdār abāg yazdān ī azabar nibišt w

ātaxšān warahrān mēnōy

ud abārīg [yazdān][3] rādīh wizīdār[4] dāšn ī weh

mard ī hu-čašm ud nāyrīg ī ahlaw ī dādwar ī weh ī rāst-čāš

pad abar nigerīdan[5] ō abr paydāg

3.112.14 ud sūd ī az frazām wārān a-maragānīg az dādār dahišn

u-š ziyān ēwāzīg az Ēbgad gumēzišnīg ∵

3.112.15 ud a-maragānīg sūd ī az wārān abzāyēnīdār [B81] ān ī ēwāzīg ziyān nizārēnīdār

dahībed mard pad huframānīh ud dād ōz abērtar

ud ēwāzīg ziyān ī az wārān abzāyēnīdār ud ān a-maragānīg sūd kāstār

sāstār mar pad dušframān ud a-dād wēš ∵

3.112.16 wārān-kerdārān dahībed sūdīmand wārān-kerdārīh ōz abzāyēnīdār

wārān-petyārag dēwān zōr ī pad wārān-petyāragīh nirfsēnīdār

3.112.17 pad weh dēn yaštārīh yazdān šnāyišn dēwān bēšīhišn[6]

(yazdān bēšīhišn?) abērtar az dēwīg uzdēsīg dēwyāzagīh

wārān-petyāragān dēwān *mustīh[7] ud stahmīh ī pad [M110] wārān-petyāragīh

ud wārān-kerdārān yazdān bēš

ud tuštīh ī az sūdōmand wārān-kerdārīh wēš bawēd ∵

3.113.1 abar čim ī wēnišn ud A-wēnišnīh ī was-frahangīhā ī andar frazānagīh-pēsīd dēn ō nigerīdārān

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.113.2 pad ruwān {dēn} ahlāyīh dōšāramīh nigerīdan ī dēn weh-dēn

ō wēnišn abērtar rasēd gyānīg dānišn frahang

3.113.3 ud az nigerīdan ī pad gētīyīg ābādīh ud pādixšāyīh ud nām-xwāyišnīh y āzwarīhā

wēš parganēd az wēnišn dānišn ī andar weh-dēn ∵

3.113.4 ud kē dēn ī weh ruwān dōšāram rāy nigerēd

---

1 B <NNYkl>. – DD.36.4 nanggar ud wanīgar < nnYkl w HWBYWyl>.

2 <ywš’c’m>.

3 M; B hole.

4 M; B <w[•]yt’l>.

5 <nkyltn' > nkylytn'>?

6 <byš’šn'>.

7 <mstyh>.

ān-iz dānišn āgāhīh ī-š pad gētīy xwāstārīh ud pādixšāyīh ud nām abāyišnīg andar bowandag ayābēd

3.113.5 kē gētīy {ayāb} nē āzwarīhā nigerēd {nigerēd} ān-iz dānišn āgāhīh ī-š pad gētīy xwāyišnīh abzār ud abāyišnīg andar kam wēnēd

3.113.6 az-iz ēd dar {abar bōzišn ī ān ī fraškerd} pōryōtkēšān pēšīh xēm wirāstan pasīh xrad pursīdan čāšīdan ∵

3.114.1 abar bōzišn ī ān ī fraškerd hangām Gannāg Mēnōy frōd kušīdan pad gāhān[1] paydāg
az nigēz ī weh-dēn ∵ [B82]
hād

3.114.2 kušīdan margēnīdan ī gōhr tis nē an-ast-garīh ī gōhr ān ī nē šāyēd būd
bē ǰudāgīh ast ī {tis} [M111] az tis ī-š pad hamīh-kārīgīh būd
ān ī pad ǰudāgīh agārīh ī ham-tan bawēd xwad ast kē ka ī kuštan agārēnīdan
čiyōn tan az ǰudāgīh ī gyān nē an-ast-īh bē agārīh

3.114.3 ēdōn wišōbīhēd tā Gannāg Mēnōy fraškerd hangām hamāg kardag abzār xwad a-kāmag-hanǰāmīhā pad an-ayāftan ī tis-iz bahr ō xwad burdan az ān ī padiš ǰumbist abar kōšīd
ud purr-burd abāz awiš anayārīh[2] dard abāz ō gilistag ī aziš ō dām škarwīd abgand frōd kušīhēd

3.114.4 ast ī az dēn paydāg ∵ *tāčā vispā ahurā θβahmī mazdā xšaθrōi ā voiiaθrā* ān-iz pad harwisp Ohrmazd pad ēn ī tō xwadāyīh frōd kušīd Gannāg Mēnōy pad harwisp wināhgārīh ∵

3.114.5 ud zandīg kē Ahrimen tār pad frazām ō nōg zēndān ī az rōšnīh wirāst abgand hu-pēsīdag pad zāmēnīdan ī tār az rōšnīh ēw-kust ham-sāmānīhā ō dō ham-kust rōšn aškom rōšn bēšīdārtar kerd
<stwl st'> wattar pad akanārān kerdan ō xwēš hām-pēramōn parwastag nihumb mānāg zēndān nišast akanārīh ī-š abar tār zēfān[3] čāšēd hām-kust kanāragōmand guftan

3.114.6 pēš saxwan ī-š abar akanārag-tanīh ī tār pad hambasān wišuft
ud pas saxwan ī-š abar akanārag dām kanāragōmand zēndān parwastan pad būd nē šāyēd A-winnārd bawēd ∵ [M112]

3.115.1 abar šōn ī xūb-frazāmīhā abar āwurd ī kārān
az nigēz ī weh-dēn ∵ [B83]
hād

3.115.2 xūb-frazāmīhā abar āwurd ī frayist kār šōn abērtar ān ī xwadāyān dō
ēk drubušt[1] pādan ī kārān rāz ōwōn ī āhumbīhēd huzārag xīr ī nišān ī rāz ō bērōn

---

1 **1**.34.10c.
2 <’n’yyb’yh>
3 <zyyp̄’n>

kū ma rasād hāmbun-iz nišān ī kār āgāh ō kār wizūdār ud ō padīrag sāzād čār ī pādīrānīh ud wišōbišn ī kār /

3.115.3 ud {kār} ēk mad hangām tēz[2] kerdārīh

kū ma sāzīhād kār hangām pad a-kerd <’’y y> andar a-kerd mānād kār ud <’lky’t> dagr-drangīg[3] handāzišn ī padiš

3.116.1 abar ōš xrad pānag

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.116.2 pādār ī ōš ud xrad mēnōyīg wahuman ud čihrīg *bōy gētīyīg hunsandīh *zamīg[4] xwāstag

kē ōš ud xrad bun nērōgōmand u-š pādārīh[5] ī az wahuman *bōy hunsandīh zamīg xwāstag ast pad spurr-kārīh ī ōš xrad andar harw dō axwān stāyīdag ud burzīdag bawēd ∵

3.116.3 ud kē ōš xrad az pānagīh ēk az ēn sē hišt[6]

ud agar az wahuman padiš čērīhēnd akōman ud xešm u-š xrad az akōman afsard ud ōš az xešm āšuftag bawēd

ud agar az bōy dēw abar ōš ud xrad pāduxšāyīhēnd ud wānēnd ud ān tan dēwānag[7] bawēd ∵

ud agar az hunsandīh zamīg xwāstag ānōh škōhīh ī duš-tōhmag mehmānīhēd ud ōš guxrūn ud xrad appurd/āzurd bawēd ∵ [M113]

3.117.1 abar {m’n} saxwan ī madan ī ō a-wināhīh

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.117.2 saxwan ī madan ī ō a-wināhīh ēn-iz dō

frāztom-kāmīh ī mardōm abar abēzagīh ī az wināh ud passand ī padiš

3.117.3 ud čiyōn mardōm abēzagīh ī az wināh nē bawēd ǰud ham-dādestānīh ī-šān andartom ox pad a-wināhīh y

ud passand ī padiš ān ōstīgtar ī az wisp-āgāh [B84] abardom ahū dādār Ohrmazd pad āgāhīh ī-š az a-wināhīh

---

1 <ylp->.
2 <’ngmtyc>.
3 <yyl dlwdyk>.
4 <’mt’myk’m / >.
5 <p’ty’lyh>.
6 <-x2>.
7 de M.; <y’w’wk>.

3.117.4 ōwōn abēzagīh passand ī padiš abāyišnīg

mardōm pad ān pad ān abāyēd ō kām madan rāh ēwāz ō {yw'yyh} gugāyīh ī-š ox pad a-wināhīh

3.117.5 čiyōn ān ī ahlaw hērbed baxt-āfrīd abar abēzagīh ī az *xwad[1] passand az yazdān xwāstan guft ∵

3.118.1 abar šōn ī xwadāyīh-windišnīh ī ōy ī xwadāyīh-xwāstār mard

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.118.2 šōn ī ōy ī xwadāyīh-xwāstār mard pad xwadāyīh-windišnīh ēn-iz šōn

ō ham-rasēnīdan ī abar xwēš yazdān mardōmān spāh

yazdān rasišn ī ō ōy mard kē mardōm abar-estišnīh[2] ī pad xwadāyīh

ēmēd padiš paywandišnīh {wēš ud mardōm abar-estišnīh[3] ī pad xwadāyīh ēmēd padiš paywandišnīh} abar ōy mard wēš ī anāgīh az-išān abāz-dāštārtar ud nēkīh pad-išān kerdārtar

3.118.3 u-š abestāg ēn ∵ *nōiṯ zī dī yā pasu vīra xšaθrā ahmāṯ aṣāunō mazištiia* [M114] *dī šātōiš mąnaiiāṯ kasištəm uzaiiāθramaiia* ∵ abar awēšān kē pah wīrōmand xwadāyīh ōy rāy xwāhēnd kē pad ān ī mahist āsānīh awēšān mānēnēd pad ān ī kamist ul-hanǰišnīh kū-šān anāgīh padiš nē nēkīh padiš wēš kunēd ∵

3.119.1 abar paydāgīh ī 2-buništagīh[4] ōh-iz ī xīrān {y'ww} / gēhān w 2-īh bun

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.119.2 2-buništagīh ōh-iz ī xīrān gēhān ī paydāg az-iz wihīrišnīgīh ī ī-šān ō ǰud-čihr abar

āb ast ka ō čihr ī wād ud ast ka ō čihr ī zamīg wardēd

ud wād-iz [B85] ast ka ō čihr ī āb ast ka ō čihr ī ātaxš wardēd

ātaxš-iz ast ka ō čihr ī (wād) ast ka ō (čihr ī) zamīg wardēd

ud zamīg ast ka ō čihr ī ātaxš ud ast ka ō čihr ī āb wardēd

3.119.3 u-šān az wardišn ī pad čihr y buništagīh

az ǰud-čihrīh ǰud-čihrēnīdār buništ

az āgenēn-sāzišnīh ī pad bawišn azišīh ī dēsagān ud asāzišnīh-iz didān y dēsagān w

ud dahišn wihān nē sazīdan ī az ēk dānāg bun

xwēš čihrēnāgān[5] abāg-sāzēnāgīh ī ō sūdōmand bawišn

asāzēnāgīh-iz[1] ī ō ziyanōmand w dahišn paydāgēnīd[2]

---

1 xwēš.

2 <'pl 'st->.

3 <QDM 'st->.

4 2 like <A-> 2x.

5 <cyl'n'k'n>.

3.119.4 az šāyēn ēdōn sazēd ī iz ī buništ wēš[3] az ēk

3.119.5 čiyōn *zahāgān[4] kardagīh pēšīh ī az dēsagān ī aziš paydāg

kardag ī az *dēsagān[5] kardagīh paydāgtar-iz

ud az kardagīh-išān kerdār

3.119.6 ud az-iz [M115] abāg-sāxtārīh ī gēhān sūd

wizūdārīh-iz ī-šān ziyān

ī ast ī pad čihr čiyōn gurg ō gōspand

ud ast ī pad kām čiyōn mardōm ō mardōm

3.119.7 ud ǰud az mardōm ǰuttarīh w

hambedīgīh-iz ī andar dēsagān āhang sāxtārīh[6] ī-šān ō āgenēn az ān ī asāxtārīh ī-šān ēk ō did

ud andar mardōm w āhang dād az ān ī a-dād ud nē spōxtan y

3.119.8 andar dēsagān ziyānōmand asāxtārīh wizūdārīh wihān az ān ī sūdōmand sāxtārīh ud ayārīh wihāngar

3.119.9 ōh-iz ān ī dādīgīh andar mardōm kē rāy-šān kār kerbagīhēd padiš ahlawīhēnd

az ān ī a-dādīh kē rāy-šān kār bazagīhēd padiš druwandīhēnd sazīdan

paydāg ī buništ wēš az ēk ∵

3.119.10 āsmān[7] ud zamīg xwar māh [B86] starān kardagīh-išān paydāg ī buništ az passāxtīh

ud passāxtagīh pas w az passāxtār

3.119.11 ud āsmān ō drubuštīh[8] zamīg y star-pāyag ō kōxšišn gyāg y kōšāgān razm kardagīh

ud kōšāgān[9] az andartom ī tan tā star-pāyag

ud padiš paydāgīh rōšnān-iz ī abardar kē pad tan *a-wizōn estēnd kār-išān wizūdagīh

ud dādār xwad ō xwēš dahišn wizūdan

ud andar xwēšān {m} razm *wirāzīdan[10]

ud dām āgenēn kušēnīdan nē sazēd

sazīdan paydāg ī buništ wēs az ēk ∵

3.120.1 abar abdīh ī dādār Ohrmazd *wisp-tuwān[11]

az nigēz ī weh-dēn ∵

---

1 asāzāgān / ēnāgīh-.
2 <pyt'klwyt>.
3 <byš>.
4 <zhk->.
5 <šk'n> de M: *zahagān.
6 sāstārīh.
7 <'sym'n'> 2x.
8 <ylp->.
9 <kwš'yk'n>.
10 <l'cytn'>.
11 <'yyc twšwww>.

hād

3.120.2 ka nigerīhēd ō xwurdag dānag kē aziš bawīhēd [M116] wazurg draxt

kōdag čōbīzag kē bandēd wazurg <btk'> ∵

kōdag čašm kē pad wazurg brāh ī xwaršēd zamīg nigerēd[1] ud hambun ∵

ud xwurdag handēšišn ī gyān kē pad harwisp xīrān *gardēd[2]

ud parnīgān[3] nērōg ī pad ham-kerdārīh ōwōn wazurg nērōgīhēd

čiyōn hamāg-iz āsmān ud zamīg ī-šān bahr nizār ud kam ud xwār-nērōg

ud pad ham-nērōgīh ōwōn brāzāg[4] wazurg zōr wēnīhēd ī-šān ō abdīh nišānag-iz-ēw pad handēšišn madan nē šāyēd

wēnīhēd abdīh ī zōr

3.120.3 ud ka abāg ōwōn abdīh nigerīhēd ō rāyēnišnīgīh ī zōr az dānišn

rāyēnīdārīh ī dānišn abar zōr

wēnīhēd abdtarīh ī dānišn az zōr

ka nigerīhēd ō dēn mazdēst kū zahāg ast ī dānišnān wēnīhēd abdtarīh ī dēn mazdēst ∵

3.120.4 ka nigerīhēd ō xwadāyīh kū rawāgēnāg ast ī dēn wēnīhēd abdtarīh xwadāyīh y

ka *nigerīhēd[5] ō dādār Ohrmazd kū bun ud āfurrāg ud kunāg ud rāyēnāg ī im [B87] gēhān[6]

hāmōyēn wēnīhēd abdtomīh ī xwadāy dādār Ohrmazd wisp-tuwān

3.120.5 ēn-iz *ēdōnīh[7] ī abar dīd ī abdīh ī dādār ∵

3.121.1 abar kām handāzišn ī Ohrmazd

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.121.2 Ohrmazd handāzišn ō wizīn ī pad harwisp-āgāh xrad

u-š wizīn ī pad harwisp-āgāh xrad kām ō ān ī padiš dām a-maragānīg winnārišn paywandišn y ∵

3.121.3 ud kē ān ī Ohrmazd kām pad waxšišn ī dēn mazdēst u-š xwadāyīh ō bālist ī kārān spurr-kārīh ī-š ō

hām-dahišn [M117][8] sūd-estišnīh windēd

hamāg-rawāgīh bawēd ī ast fraškerd

Ēbgad bowandag wānīdagīh

ud hām-dahišn hamāg nēkīh ∵

3.121.4 kēšdārān kē a-maragānīg dahišn ziyānīh-iz az yazd kām

---

1 <[nky]l[ī]t'>.
2 <yp••'>.
3 <pl'wyk'n'>.
4 <bl'c''k'>.
5 wēnīhēd.
6 <[g]yh'n'>.
7 <'ytwšn">.
8 M sūd / estišnīh.

abdom ī kārān dahišn hamāg ō wišōbišn mardōm frayist ō ǰāwēdān dōšoxīgīh az yazd kām-handāzišn w mad kēš ī-šān

abar yazd anāg-kāmīh kārān bun <’č’l’yytwk'> handāzīh ud frazām ham wadīh-iz guft ud yazdīh aziš bē guft bawēd ∵

3.122.1 abar dēn ī weh ud ag-tōhmag ud paydāgīh rawāgīh bār sūd ziyān az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.122.2 weh-dēn āsnxrad ud kerbān hunarān ī āsnxrad ham-zahag ∵

ud āsnxrad u-š kerbān hunarān wahuman Spenāg mēnōy zahag

*ag-dēn[1] waran kerbān āhōgān ī mūdag waran ham-hunušk[2] ∵

ud mūdag waran kerbān āhōgān ī {mūdag waran} akōman Ganāg Mēnōy hunušk

kē *rāy[3] bun-tōhmag ī weh-dēn Spenāg mēnōy bun-tōhmag ī ag-dēn Ganāg Mēnōy

3.122.3 **u-šān paydāgīh**

ān weh-dēn az xradīgīh xrad-sāzīh ud xrad-mādīyīh ud xrad-kerbīh ud xrad-kārīh

ud xradīg huwazīh rōšnīh {xrad} [B88] xrad passazag

hamāg-sūdīh ī weh dahišnān pad Spenāg mēnōy zahagīh ∵

ud ān ī ag-dēn az waranīgīh waran-sāzīh waran-mādīyīh waran-kerbīh waran-kārīh

ud waranīg dušwazīh tamīh waran passazag

amaragānīg ziyānīh ī weh dahišn pad Ganāg Mēnōy hunuškīh

3.122.4 **u-šān rawāgīh** ī harw dō abēzagīhā

ān ī weh-dēn andar [M118] weh abēzag-estišnīh amahrspandān

kū āsnxrad bowandag-pādixšāyīh ∵ ud mūdag waran sarōmandīhā a-pādixšāyīh

ud ān ī ag-dēn andar dēwān

kū mūdag waran hamāg-pāduxšāyīh ī āsnxrad dūrtom azišīh gumēzagīhā harw dō andar gēhān

kū āsnxrad ud mūdag waran kōšišnīg pādixšāyīh

3.122.5 andar gumēzagīh

čand āsnxrad zōr pāduxšāyīh and weh-dēn[4] padīrišn wābarīgānīh ud rawāgīh

ud yazdān pāduxšāyīh wehān[5] mehīh āwām nēkīh ∵

ud čand mūdag waran zōr *wazurgīh[6] and ag-dēn padīrišn rawāgīh

ud dēwān stahmagīh ud wattarān mehīh ud āwām wadīh ∵

---

1 de M.; akōman az.
2 <hmywnwšk'>.
3 de M.; <LA>.
4 wehīh dēn.
5 <ŠPYL>.
6 <wclgyh’>.

3.122.6 **ud rawāgīh bar** ī ān weh-dēn sūd ud ān ī {ān ī} ag-dēn ziyān ī dāmān

ud **bar sūd** ī weh-dēn ān ī abēzag-rawāgīh ī andar amahrspandān pānagīh ī-šān dāmān wišōbišn ī az Ēbgad

ud paywastagīh az-išān wehīh ōz ō mardōm čihr pad abēzag dāštārīh ī ox †wānīdan ī xēm†

winnārdan mardōmīh andar mardōm kē padiš bōxtēnd ud payrāyēnd

ud waxšišn abzōn ī hunar andar gēhān wirāyišn ī gēhān pad wehīh ān ī az gumēzagīhā rawāgīh andar mardōm

ud nērōgēnīdan ī weh xēm hunarān andar mardōm ∵

ud tarwēnīdan ī ud wānīdan ī druz

u-š [B89] kerbagēnīdan kār padiš bōxtan ī ruwān

pad bowandag-rawāgīh ī andar mardōmān škastan-iz ī druz spāh ud ānāftan ī Ēbgad az dām

ud a-marg ∵ *vasō.xšaθra* [M119] dahišn hamāg weh-dahišn ∵

3.122.7 **ziyān bar** ī ān ī ag-dēn kē {abēzag} wad-rawāgīh andar dēwān rēzišn ī az-išān petyārag ō gēhān

wināhišn ud wizend ī dāmān ud ān ī az gumēzag-rawāgīh ī andar mardōm

nērōgēnīdan ī āhōgān ud nizārēnīdan ī hunarān ud ānāftan ī mardōmīh az mardōm ud kišt[1] ī dēwīh andar

*bazagēnīdan[2] ī kār ud druwandēnīdan[3] ī ruwān

wizend awērānīh ī gēhān az a-dādīh az winast-mardōmīh az ān dēwīh winastagīh ud a-dādīh

weš-nērōgīh ī dēwān pad marnǰēnīdan ī gēhān

ān ī pad *wišād-bandīhā[4] harzagīh ī wattarīh ī a-ǰomāy wehīh andar gēhān abesīhišn[5] būd

pattūdan nē šāyistan ī dām <ws'nwčk>-ēw andar a-ǰomāy wehīh ud hamāg-wattarīh abar gugāy ∵

3.122.8 ud kēšdārān kē bun ēk ēwāz ast kēš-išān

ham-bunīh ī hamōyen bunōmandān az ān bē

ag-dēnīh-iz ān ham bun

ud az ōy kē-š pad yazd dārēnd ud abar ō bun Ganāg Mēnōyīh guft ud Spenāg mēnōyīh az-iš bē

ud bun ī hamāg bazag sar ī harw bazakkar wattarān wattom guft bawēd ∵

3.123.1[6] abar gētīy čē'īh ud ō čē-dahišnīh

3.123.2 u-š kār ud wimand ud tōhmag ud dēsag ud ēwēnag ud kerb ud zōr ī-š bawišn

3.123.3 ud wihān ī-š waxšišn ud bawišn pad čē ud nihišn (dahišn) pad čē

---

1 <ZLYTNt'>; de M. "naît": <ZLYDWNt'>.

2 <bwzk->.

3 <-d'nytn'>.

4 de M.; <š'tbwwdyh'>.

5 <'pšyhšn'>!

6 Bailey ZP App. IV

3.123.4 ō čē rasišnīh ī wišuftagān ud did abāz ārāstan ayāb nē ud agar abāz ārāyīhēd [M120] pad ēn ī nūn čihrēnīdag čihr abāz ārāyīhēd ayāb ǰud

3.123.5 ud ī astīh ī mēnōy ī andar gētīy ud ō čē abāyišnīh ī [B90] mēnōy andar gētiy ⁂

3.123.6 ud wimand ī mēnōy kū gētīy ⁂

3.123.7 ud zōrōmand ast mēnōy abar waxš ud čihr ud mēnōy ud hamīh ī-šān āgenēn hangadīh ī ēk az did

3.123.8 ud abar mēnōy ī yazdān dēwān ⁂ ud ka harw dō mēnōy hēnd pad čē ǰud hend az āgenēn ⁂

3.123.9 ud abar gētīy-dahišnān ⁂

3.123.10 ud pēš ud pas dahišnīh ud čiyōn *wēnišnīh ud wizārišnīh ⁂ gētīy-dahišnān pahlom ⁂

3.123.11 ud gōhr ī dāmān u-š āhōgēnīdagīh ⁂ kū yōǰdahrīhēd gēhān az āhōg pad-iš yōǰdahrēnīdār ⁂

3.123.12 ud abar nērōg kē gēhān padiš winnirdagīh ud gēhān ⁂ ud *niwennišn ud frazām az nigēz ī weh-dēn ⁂

hād

3.123.13 gētīy ast stī ī pad tanōmandīh wēnišnīg ud gīrišnōmand u-š dahišn ō kōxšišnīg aweštāb aweštābāg ī xwad ast dahišn hamēstār spōzīh ud hampaywand ān ī ǰāwēdānīg nēk-rawišnīh ⁂

3.123.14 u-š kār ān ī awiš dād u-š ēn-iz paydāgīh ka nēst ēč gētīy-dahišnān kār ī brahnag az aweštāb-spōzīh ⁂

3.123.15 wimand gētīy wēnišnīg ī gīrišnōmand tis ud harw čē pad tan čašm wēnišnīg pad tan dast gīrišnōmand gētīy

3.123.16 ud tōhmag ī gētīy būdag ī az dādār [M121] āfurrišn ud dahišn pad rāh ōz-abzārīh u-š dēnīg *nām bawišn ud nāmčišt garm-xwēd bun gētīy-dahišnān mādī-iz dānīhēd

3.123.17 u-š dēsag ī fradom būdag ī pad dādār ud paymānkārīh az bawišn u-š dēnīg nām bawišn-rawišnīh u-š nāmčišt čahār zahāgān ī hēnd wād ātaxš āb gil bun gētīyān čihr

ud dēsag ī didīgar būdag ī pad dādār frazānag-kārīh az bawišn-rawišnīh u-š nām bawišn-estišnīh u-š nāmčišt čahār ristagān āmēzišn ī [B91] zīndagān

dēsag ī sidīgar az dādār ābīg-karīh frawahr ud ruwān hamristagān hamēnīdār stī u-š nāmčišt mardōm gōspand ud abārīg zīndagān ī weh

3.123.18 čiyōn dēsagōmand ī abdom baxt estēnd ō kerbān kerbān[1] ō-iz ōy and ēw-tāg zōr ī-š estēd ō-iz anīy ǰudīh ī ham-gōhr mad estēnd

3.123.19 pad dō'īh ast anāgīh astān anāg hangerdīgīh ōh-iz astān anāg dō

ēk rasišn ī / *hambedīg[2] kunāg[3] ī dard

ēk *bazišn ī xwad ud <wy''k>-iz ī ham bawišn pad hamāg tōhmag-iz wišōbišn

3.123.20 pad bahr ud dēsag[4] ī kerb gēhān bawēd

3.123.21 ān ī wišōbīhēd abāz ō bun wišāyīhēd[5]

---

1 B <wklp'n' wklp'n'>

2 </ btyk>.

3 <WAYWNx2'k>

4

5 Or wišīhēd.

*ristagān ō zahāgān ēwēnag ud kerb ī ǰud ǰud ō dādār dāštār ī bun-kārag ud ō nēstīh nē rasēd

3.123.22 did abāz ārāyīhēd ān ī wišōbīhēd andar paydāgīh ī tan (pad?) dādār nērōg

ēdōn šāyēd čiyōn fradom-iz šāyist

3.123.23 ud kerbān [M122] ī abāz ārāyēnd pad čihrēnīdagīh ī az abēzag bun ǰud hēnd az ēn ī čihrēnīdag az Ēbgad hēnd gumēzag-bun ham hēnd

ēn kerb pad abāz harrōbišnīh ī-šān *ristag ī ǰud ǰud pad dādār wisp-āgāhīh ud wisp-tuwānīh az zahāgān ī padīruft ud dārēnd ristagān ud ēwēnag kerb

3.123.24 andar gētīy mēnōytar-iz ast ruwān andar tan ud ox andar ruwān ō dārāgīh ud rāyēnāgīh ī gētīy abāyišnīg

3.123.25 mēnōy andar gētīy čiyōn gyān tan [1]zīyēnāg ud *bōy tan wēnāgēnāg ud ruwān tan rāyēnāg

3.123.26 ud wimand ī mēnōy andar gētīy čiyōn gyān tan zīyēnag *bōy tan wēnāg[2]

ān ī nē sōhīhēd pad sōhišnān wēnīhēd pad gyān wēnišn

harw čē nē sōhīhēd pad tan sōhišnān wēnīhēd pad gyān wēnišn mēnōy ast

3.123.27 ud mēnōy-winnārd čiyōn ruwān was zōr-iz čiyōn wīr ōš ud xrad ud gyān zōrān ī gyān ruwān ham [B92] hēnd

3.123.28 ruwān waxš ud čihr pad ān ī harw sē mēnōy hēnd

3.123.29 ud ǰud hēnd ruwān frawahr az waxš pad ān ī ruwān ud frawaš stī-iz hēnd ud waxš pad stī

3.123.30 ud ǰud hēnd ruwān ud frawahr ēk az did pad ān ī ruwān kāmagōmand kāmīg kār frawahr čihrōmand ud čihrīg kār

3.123.31 ud ǰud ast waxš az ruwān pad ān ī ka ruwān xwadīh ī waxš ud waxš nērōg ī pad ruwān

3.123.32 ǰud hēnd harw dō-ēw[3] pad-iz ǰud-kārīh *čē[4] kār ī waxš ud xrad-iz wizīngarīhā ud ān ī frawahr čihr ayār *gyān[5] ī [M123] padiš ud ān ī ruwān kāmīg-kārīh-iz ī

3.123.33 ud ǰud ast ruwān az frawahr čihr ud waxš

ruwān winnārdārīh frawahr ud waxš winnirdag hēnd az ruwān

3.123.34 ud hamōmand āgenēn pad ān ī ka pad ham-rasišn ī harw sē[6] abāg uštānōmand wād ī ast *gyān[7] winnārišn ī mardōm bawēd

3.123.35 frawahr pad ātaxš čihr uštānēnāg ī wād pad wād uštānīh zīyēnīdār ī tan

3.123.36 ruwān andar tanōmandīh pad waxšōmand bōy abāgīh wēnāgēnāg rāyēnāg ī tan

3.123.37 ham hēnd *bōy waxš pad mēnōyīh ī winnārdār ī ast ī awēšān hamōmand harw pad mardōm winnārdārīh

---

1 <zyn'k>.
2 <wyn'k>.
3 <TLYN-1>.
4 <QDM>.
5 <wy-yh> 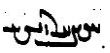 .
6 <TLTA>.
7 B <'s>.

3.123.38 ud pad-iz ān hamīh ī frawahr waxšōmand *bōy widerd-tan abāg ahlaw ruwān
ǰud hēnd *bōy frawahr az ruwān ka ruwān druwandīhīdag-iz ud bōy frawahr druwand aziš wisānīhēnd

3.123.39 ud yazdān dēwān astīh dēn-paydāgīh
abar yazdān astīh weh waxš ast xrad-iz
abar dēwān astīh wattarīh waxš ī ast waran-iz ī andar mardōmān tan

3.123.40 azabar ān ī paydāgīh gugāyīh ēdōn harw dō mēnōy hēnd

3.123.41 ud pad-iz ǰud-wimandīh ǰuttar hēnd az āgenēn
čē wimand yazdān mēnōy ī zīndag ī a-marg ī dānāg
wimand ī [B93] dēwān mēnōy[1] zīndag ī duš-marg ī duš-āgāh

3.123.42 az-išān ahlawān druwand ruwān
mardōm ahlaw ruwān pad yazdān ham-wimandīh az ān ī ka zīndag ī dānāg ī a-marg ruwān pad ahlawīh yazdān <ham-wimand >
ud druwand ruwān az ham-wimandīh ī abāg dēw az ān ī ka zīndag ī duš-āgāh [M124] ī margōmand ruwān pad druwandīh dēw ham-wimand

3.123.43 abar astīh ī harw dō azabar ān gugāyīh gugāy
az-išān yazdān mānāg-iz dānāg dēw ud druz mānāg ī duš-āgāh mardōmīhā
abar astīh ī harw dō dānāgīh ī andar mardōm bun yazdān ud duš-āgāhīh padiš bun dēw
azabar hamāg ān gugāyīh gugāy

3.123.44 ud gētīy-dahišnān hangerdīgīh hēnd šaš
āsmān āb ud zamīg ud urwar ud gōspand ud mardōm

3.123.45 āsmān padiš dād paydāg
did āb pad sāzāg ham-dārišnīh ī wād nērōgīh abar[2] wāy mēnōy āsmān gōhr
did zamīg did urwar did gōspand ud abdom mardōm

3.123.46 u-šān panǰ[3] andarrōn āsmān bēdom ī-šān wisp ō hamāg abar *hambandīhistan[4] paydāg

3.123.47 āb tanišn wistarišn andar hamāg wāy ī azēr ī star-pāyag
ud ēr ud abar hām-pērāmōn zamīg abar-iz āb nērōg kardagīh winnirdīh

3.123.48 urwar abar zamīg rustagīh gōspand pad urwar ud mardōm pad-iz gōspand ayārīh

3.123.49 ud gētīy-dahišnān pahlom mardōm
andar mardōmān ōy ī *hu-xwadāy[5] dahībed

---

1 <mwnwd>.
2 de M. “car” i.e. <*ME>.
3 <pnc>.
4 B hambun-īhistan: *ham-bannīhistan?
5 B <hwywt’y>.

3.123.50 bun stī ī gēhān baxtag ī anagr-rōšn dādār nazdtom <wyzwn'>

čand paywand *payrōg[1] ī az ān rōšn brāh ī az ān payrōg bām ī az ān brāh tā-iz ō ray[2]

ud az ray pad dādār āfurrišn rasīdag ō bawišn garm-xwēd gētīy-dahišnān fradom bun

3.123.51 az bawišn garm-xwēd bawišn-rawišnīh zahāgān čahār ī ast wād ātaxš āb gil [čf. 17]

az bawišn-rawišnīh bawišn-estišnīh ēwēnagān ī āmēxtag az zahāgān ēwēnagān [M125] baxtag ō kerbān

kerbān wizārdag pad-iz ōy abdom gētīy-dahišnān kē padiš hangerdīgīhēd gētīy-dahišnān

3.123.52 āhōgēnīdagīh [B94] gēhān *nē[3] az xwadīh ī anāhōg gōhr ī gēhān ud anāhōg kār dādār Ohrmazd bē az āhōgēnīdārīh ī hamāg-āhōg ēgbad

3.123.53 ud gēhān az āhōg yōǰdahrēnīdārīh pad bē burd ī aziš āhōgēnīdār Ēbgad šāyēd

ān yōǰdahrgarīh ī dādār ī gēhān pad yān sūdōmandān abzārīh paydāg

3.123.54 ud a-margīh ī pad tan ī pasēn ī kēšdārān padiš ham-dādestānīh pad anāhōgīh ī gēhān šāyēd

3.123.55 ud nērōg kē gēhān padiš *winnirdagīh[4] abāg stī xwadīh hamgōhrān hamīh pad dādār nēw-kām ud nēzūmānīg-kār rāz[5]

3.123.56 u-š *wāzēnīdārān[6] ardāy fraward wāzišnīh rōšnān ī-š andar abzārīh ōz

3.123.57 gētīy *niwennišn handāzišn brīn ī dādār padiš pad handēšišn ī abar Ēbgad wānīdārīh ud dāmān nēk-barišnīh čār

3.123.58 ud gētīy frazām mad ō spurrīgīh ī ān ī dādār padiš niwist Ēbgad wānīdārīh ud hām-dahišn nēk-rawišnīh pad kerdan ⁂

3.124.1 abar sān ī gēhān razm razm-gāh[7] razm-āyōz ud razm-sālār razm-bed ud razm-gar ud razm-spōz ud razm-ēraxt razm-rāyēnīdār razm-frazām

az nigēz ī weh-dēn ⁂

hād

3.124.2 gēhān razm kōšišn ī ǰud-gōhr

3.124.3 ud razm-gāh gāh ī gumēxtag az hamēstār kōšišnīgān tā star-pāyag [M126]

3.124.4 razm āyōz[8] hēnd gētīy-dahišnan

3.124.5 razm-sālār mardōm

3.124.6 <razm>-bed andar mardōmān xwadāy dahībed hudānāg dēn dastwar

---

1 B <pylk'>.
2 <ls>.
3 B rāy.
4 <ywltkyh>.
5 <LA-c>.
6 <'c->.
7 razm ud gāh.
8 <'ywk' 'ywc'>.

3.124.7 razm-gar duš-āgāh

3.124.8 razm-spōz dānāg mēnōy

3.124.9 razm-bōxt w rad ahlaw

3.124.10 ud razm-ēraxt murd druwand

3.124.11 razm-rāyēnīdār dādār Ohrmazd

3.124.12 razm frazām frazānagīhā rāyēnīdār kām pad dehīgān dahišn abzār ud kirrōg
škast-spāhīh wišuft-abzārīh abesīhišn ī hamist wad-dahišnān[1] pad Ēbgad wānīdārīh
pāddāšn anōšagīh ud wišīdāy[2] ǰāwēdānīg [B95]

3.125.1 abar *winnirdan šāyistan ī awēšān-iz ī ag-dēn gētīyīhā pad ōz ī weh-dēn
petyāragīh ī ag-dēn ō-iz burdārān ud rawāgēnīdārān ī-š xwēš
az nigēz ī weh-dēn ⁂
hād

3.125.2 was yazdān ī dādār Ohrmazd
u-š ō winnārišn ī āsmān zamīg wād wāyišn ud āb tazišn urwar waxšišn ud gōspand mardōmān bawišn parwarišn
u-š ō pānagīh ī gētīy dahišn az dām marnǰēnīdārān dēwān-dād paydāgēnīd estēnd

3.125.3 pad ōz ī weh-dēn pad-iš[3] burdārān ōšmurišn ud ēzišn yazd winnārdārīh abar dēwān ī-šān pad hamēstārīh wizūdārīh kār ō gēhān wišuftārīh ud dahišn marnǰēnīdārīh ud margēnīdārīh hamēšag-āyōz hēnd čērīh az weh-dēn rawāgīh u-š burdārān ōšmurišn ēzišn
pad wēš-rawāgīh ud ōšmurišn ī weh-dēn awēšān yazdān abzōnīg-ōzīh [M127][4] ud gētīy-dahišnān <mw''> /

3.125.4 ag-dēn-iz andar gēhān grāy-kārīh and dēwān wēš-zūrīh

3.125.5 ud pad gētīy awēšān-iz ī ag-dēn marnǰēnīdan *meh-frōgīh[5] awēšān-iz ī ag-dēn xēndagīh ud margīh abzōn

3.125.6 kē rāy paydāg winnirdan šāyistan ī awēšān-iz ī ag-dēn andar gēhān pad spāh weh-dēn u-š burdārān
ud hušnāsīhā rēškarīh ī awēšān abar-iz xwēš burdan ī ān ī-šān hamēstār[6] nērōg ī pad marnǰēnīdārīh awēšān-iz abzayēnīdār ag-dēnīh ⁂

3.126.1 abar tāštīg paydāgīh ī abar a-bun ēk ud šāyēnd wēš az ēk az nigēz ī weh-dēn ⁂
hād

---

1 <ŠPYL->.

2 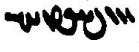 .

3 <PWNš>.

4 abzōnīg / ōzīh.

5 <my' plwkyh>; de M. *palūdagīh imposs. for *pālūdagīh.

6 <'m'st'l> ham-āstār??

3.126.2 tāštīg paydāgīh ī abar a-bun

ēk šāyēn paydāg ōh-iz astīh a-bun

ēk pad handāzišn ī abar sang

3.126.3 ast ēk tan sōhišnīg-wēnišnīg

ēk gyān a-pačēn-wēnišnīhā xwad-wēnišnīg

ēk gyān pačēn-wēnišnīhā handēšišnīg-wēnišnīg

ēk-iz *nimūdag[1]-dānišnīg

ēk a-pahikār-āgāhīg

ēk homanāg-wēnišnīg

ēk wēnišnīg homanāg pad-iz dō

ēk duš-mānāg

ēk nē šāyēn

sang ī hamist hēnd [B96] 9

3.126.4 sang ī dōkān wizārišn andar darag paydāgēnīd

3.126.5 pad tan sōhišnīg wēnišnīg az nigerišn ī ō ōy kē[2] pad čand mardōm ō yazd mānāgīhistan šāyēd yazd mānāg ī dānāg xwadāy mard ī ahlaw ī dēn[3] gētīy Ohrmazd dahīg abdastan gōwēd

3.126.6 ud pad gyān a-pačēn-wēnišnīhā xwad-wēnišnīg az wahuman andar waxšīd ox-paywandišn ō gyān pad a-pardagīh andarg ān ī-š pēš az [M128] madan ī ō tanōmandīh xwadīhā pad mēnōy ox ī/hāwand wēnišnīh āfridār-iz ī gēhān ēdōn hamē dīd čiyōn andar tanōmandīh pad-iz handēšišn-gōwāgīh zōr

3.126.7 ud pad gyān pačēn-wēnišnīhā handēšišnīg-wēnišnīg az handēšišn ī gyān pad gōwāgīh nērōgīh

3.126.8 pad-iz *nimūdag[4]-dānišnīg az kardagīh ī gēhān kerdār ī gēhān

3.126.9 pad a-pahikār-āgāhīg az a-maragānīg dēnīg-āgāhīh

3.126.10 ud pad homānāg<-wēnišnīg ...

3.126.11 <...> ī ud mānāg sang az ox/anīy gugāy dēn wurrōyišn ⁂

3.126.12 ud pad-iz duš-mānāg nē šāyēn sang az paydāgīg bunōmand duš-āgāhīh ud bazzag ud nē homānāg

3.126.13 nē šāyēnīh az dānāgīh ud kerbag bun wihānīh awiš paywand paydāgīh az ān bē

ēk wēš paydāgīh ud šāyēnīh ī a-bun wēš az ēk dušmānāg nē šāyēn sang ī ōšmurd paydāg

3.126.14 pad-iz mānāg ud homānāg sang ī andar šāyēn wimand weh-dēn nimāyišn

3.126.15 ud a-tawiš ī wāy ud zamān abar ēč a-bun bunōmand

3.126.16 a-bastagīh ast ī rāh ī ō ēdōn šāyēnīh ī a-bun wēš az ēk ka gyāgōmand ud ka-iz a-gyāg gōwīhēd ⁂

---

1 <mwtwk>.

2 deM; <MN>.

3 deM. *andar.

4 <mwwk'>.

3.127.1 abar ān ī harw awiš niyāz xwad az harw abē-niyāz
ān ī harw andar xwad andar ēč
ān ī abar harw rāyēnīdārīh ī xwad az ēč ī bē nē rāyēnišnīg
az nigēz ī weh-dēn
hād

3.127.2 a-bun bunōmand pad kār ud astīh-iz y harw ō zamān niyāz
ud abē zamān ēč kerdan ud ast ud būd bawēd nē ādug hēnd
ud zamān ō ēč az imēšān [B97] pad ēč [M129] tis nē niyāz

3.127.3 ān ī harw gōhr andar xwad andar ēč gyāg

3.127.4 ud abar harw rāyēnīdār xwad az ēč ī bē nē rāyēnišnīg dānāgīh ī Ohrmazd

3.128.1 abar winnārišn ī mardōm zīndagīh
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.128.2 mardōm zīndagīh pad gyān padišīh
gyān andar tan pad čihr abāgīh

3.128.3 ud čihr pad ēmēd ī ō bōxt az aweštābīh az / {aweštāb} anīy Ēbgad ānābišn ī pad fraškerd rasišn šāyēd madan

3.128.4 nērōg winnirdīh kē rāy zīndagīh ī mardōm pad čihrīg ēmēd nērōg ī ō bōxtišn ī / (az) anāgīh ī pad fraškerd bawēd
winnirdīh ān ī agar čiyōn ast az kēšdārān abar druwandīh ud ǰāwēdān hamāg anāg dōšōxīg pādifrāhīh ī frayist mardōm pad fraškerd saxwan hē
ān ummēd ī Ēbgadōmand dāmān brīd ud čihr az gyān wisist gyān az tan pazdīhist[1] ud mardōm margīhīd dahišn abesist būd (hē) az mardōm zīndagīh ud abārīg dahišnān purrīh

3.128.5 paydāg drōwīh awēšān kēšdārān saxwan abar-iz ham-dar ∵

3.129.1 abar ān ī Gannāg Mēnōy kōšišn padiš škefttar
az nigēz ī weh-dēn
hād

3.129.2 ān ī Gannāg Mēnōy kōšišn padiš škefttar ēk abar xwarrah ī xwadāyīh ud weh-dēn pad ēk tan abardar-zōrīhā ō ham madan *abesīhišn ī-š az ēn hamīh rāy

3.129.3 čē agar pad *J̌am abāg ān abardar-zōrīhā xwarrah ī xwadāyīh abardar-zōrīg-iz [M130] xwarrah ī weh-dēn ⁂

[1] <pz'y'st>.

ayāb pad Zardušt abāg abardar-zōrīg xwarrah ī weh-dēn xwarrah-iz ī abardar-zōrīhā čiyōn pad J̌am būd ō ham mad hē

tēz Gannāg Mēnōy abesīhišn dām az Ēbgad bōxtagīh ud fraškerd pad kāmag andar axwān dahišn būd hē[1]

3.129.4 ud hamē ka andar gēhān hu-dēnīh abāg hu-xwadāyīh pad ēk ud hu-dēn ud hu-xwadāy ō ham rasēd

padiš gēhān pad nizār-āhōgīh ī abzōnīg-hunarīh ud kast-petyāragīh wēš-ayārīh ud frāy-ahlawīh [B98] kam-druwandīh ī mardōm

frāxīh ud pādixsāyīh ī wehān tangīh *apādixšāyīh ī az wattarān

ud ābādānīh ī gēhān urwāhmīh hām-dahišn ud nēkīh pāyram ārāyīhēd payrāyīhēd

3.129.5 pad spurr-hamrasišnīh ī im dō xwarrah pad ēk mard Ēbgad *bowandag-wānīdārīh bōxtagīh ī yōǰdahrīh ī dām aziš fraškerd bawēd ān ī abar Sōšāns

pad ham-rasišnīh ī padiš im dō xwarrah bawēd weh-dēn paydāgīh ī aziš pad-iz abārīg sūd ī az ēn dar ka-iz <l’’>īdan a-maragānīg kōšišn wēš čiyōn pad āzādīh ō rādān pādixšāyīh ō dānāgān dādwarīh ō rāstān madan ān ī az ēn ēwēnag ⁂

3.130.1 abar ān ī pad harw čē harw abar ud az ēč pad ēč [M131] nē ēr kū az čē

rāyēnīdārīh abar harw u-š rāyēnīšnīgōmand harw

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.130.2 ān ī pad harw *čē[2] harw abar ud az ēč pad ēč nē ēr dādār Ohrmazd wisp-āgāh ud wisp-tuwān wisp-hu-xwadāy xwad ast

xwadāy ī nē *bandag ud pid nē frazend

ud fšēy ī nē xwēšīg

ud ahū ī nē ērmān ud rad ī nē radwī[3]

pādixšāy ī nē *A-xwāstag[4]

ud pānag ī nē[5] pādag

ud māništag ī nē wālan

zahāg (xrad ud nē zahag) dānišn

xwad ī nē abzār

*winnār[6] ī nē winnirdag

ud baxtār ī nē bahrwar

---

1 Cf. 3.96.4.
2 abar.
3 NM.3.16.
4 <’D#>.
5 <l’y>.
6 <wyn’lww'>.

ud xwārēnīdār nē xwārēnīdag

ham-kerdār nē hamīg-kār

ud handāxtār ī nē handāxtag

rāyēnīdār ī nē rāyēnišnīg

3.130.3 ud azēr dādār Ohrmazd harw čē abar tis-ēw pad tis-ēw abar az tis-ēw pad tis-ēw frōd čiyōn

kē abar ēk xwadāy az ēk bandag

kē abar ēk pid az ēk frazend

ud kē abar ēk fšēy az ēk xwēšīg

kē abar ēk ahū az ēk ērman

kē abar ēk rad az (ēk) radw

ud kē abar ēk pādixšāy ēk axwāstag

kē ō ēk pānag az ēk pādag

kē ō ēk [B99] māništag az ēk wālan

ud kē abar ēk xwad az ēk abzār

ud kē ō ēk winnār az ēk winnārdag

kē ō ēk zahāg xrad az ēk zahag dānišn

kē ō ēk baxtār az ēk bahrwar

ō ēk xwārēnīdār az ēk xwārēnīdag

kē ō ēk ham-kerdār az ēk hamīg-kār

ud kē ō ēk *handāxtār[1] az ēk handāxtag

*kē abar ēk rāyēnīdār az ēk rāyēnišnīg

3.130.4 *kē wisp-āgāh xrad astīh dādār ōhmrazd

mādagwarīhā rāyēnīdār abar harw ud nē rāyēnišnīg az ēč pad ēč

az *nēst-āgāhīh[2] ēč ī jud aziš [M132] rāyēnišnīgōmand az ōy wisp-āgāh

mādagwarīhā harw pad harw ī-š kām ∵

3.131.1 abar ān ī ō spurr-<’k’s> abāyišnīg

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.131.2 ō spurr-gyānīh abāyišnīg 10 abardarīh

zīndag-ēw ī xwaš ham-paywand

xwāstag-ēw ī frāx sūd

rāmišn-ēw mehmanīg

ud xwadāyīh-ēw ī bāmīg

---

1 handāxt.

2 nēst-āgāh-wispīh.

kāmag-hanǰāmīh-ēw[1] ī purr-āsānīh

ud hu-hāgīh-ēw[2] ī bowandag-urwāhm

ud dōst-ēw ī nēk

panāh-ēw[3] ī awestwār

ayār-ēw ī hu-frahaxt

*ōstīgān[4] winnārišnīg padiš

3.131.3 zīndagīh ī xwaš tan-drustīh ī andar abē-bīmīh

ud xwāstag frāx-sūd mādayān āsnxrad

rāmišn ī mehmānīg nārīg ī w tarsagāh[5]

ud xwadāyīh bāmīg āsnūdag ī dānāg[6]

ud hu-hāgīh ī bowandag-urwāhm ī hu-srawīh ī *wazurg-nāmīg[7]

kāmag-hanǰāmīh[8] ī purr-āsānīh ī hunsandīh ī pad ān ī mad estēd

ud dōst ī nēk rāzīg āhōg abāz-nimūdār xūb ham-hāg frazānag

ud panāh ī awestwār xēm ī ārāstag

ayār ī hu-frahaxt uzwān ī pad-xrad hu-frahaxt ōstīgān

padiš ōstīgān winnārišnīgīh ēn harw pad gyān-dranāy āstawānīh ī abar dēn ī yazdān bawēd

3.131.4 kē ēn 10 abardarīh abar ō[9] ham mad estēd pad spurr-gyānīh frazānag[10] burzišnīg ∵

3.132.1 abar astīh ī paydāgīh ī w ǰuttarīh ī astīh az paydāgīh [B100]

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.132.2 čiyōn pōryōtkēšān az weh-dē nigēz guft [M133]

astīh[11] (ī) hamēyīg Ohrmazd dādār ud dēn

dānāgīh ī-š pad nērōg wehīh

gyāg ī-š stī

ud zamān ī-š ast hamēyīgīh

3.132.3 ud paydāgīh ī-šān astīh ān ī Ohrmazd dādār az dahišn-kardagīh

---

1 kāmīg; de M. *hu-čašmīh.
2 de M. *ham-hāgīh.
3 <pnYyh>.
4 <'wssnyk'n>.
5 <-k'yyh>.
6 de M. *dānāgīh.
7 de M.; <cln'myk'>.
8 hu-čašmīh.
9 <'w'>.
10 <pl'nk>; de M. *parwānag.
11 ast ī.

ān ī dēn dānāgīh saxwan kāmīg dānāgīhā w kār

ān ī zamān[1] gāh

pad zamān andar gyāg dād šāyīdan-iz ī dahišn

3.132.4 ud ǰuttarīh ī astīh ī az paydāgīh[2] ēn-iz kū[3]

ān astīh abē-paydāg {pad} ō mardōm (ī) pad xwadīh būd was būd šāyēd

abun bun bunōmand ast ī a-paydāg ō mardōm

ud nē ēč paydāgīh abē-astīh būd šāyēd ∵

3.133.1 abar abardar-sūdīh ī az hunar ka pad xwadāyān bawēd

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.133.2 kerbag waxšišn az hunar

hunar ān kerbag-waxšēnīdārtar ud gēhān-sūdtar ka abar xwadāyīh ī bawēd

čiyōn (az) čašmag ī āb[4] ī abar kōfān sar ō daštān zargōnīh ī xwārēnāgīh rasēd

ud ātaxš ī abar bālist waxšēd dūr-dādār payrōgīh

ud ast az hunarān 21[5] ī ka pad ōy ī dahībed bawēd nēkīh ī aziš pāyram-rasišntar aziš

3.133.3 (1) ēk xwad xwadāyīh

čē dahībedān xwarrah az xwad[6] xwadāyīh ī gēhān[7] winnārišn abar ān ī xwadāyān xwarrah

3.133.4 (2) ēk {hu} huxēmīh

čē az frārōn-xēmīh dahībedān zōr wardīhēd ān ī a-maragānīg xēm ō frārōnīh ∵

3.133.5 (3) ēk hu-dēnīh

čē az ān ī dahībedān hu-dēnīh bawēd ī a-maragān ō dēn ī weh y

3.133.6 (4) ēk huxradīh

čē az ān ī dahībedān *huxradīh[8] hufrāyēnīdārīh ud rāyēnīdārīh bawēd ī *bandagān

3.133.7 (5) ēk [M134] huoxīh

čē dahībedān amāwandīh abērtar az huoxīh

az amāwandīh ī dahībedān *sahmīhēnd[9] dušmen pānagīhēd gēhān ∵

3.133.8 (6) ēk xwābarīh

---

1 <'m'n'>.
2 <pyt'k Y>.
3 ka.
4 <'p'>
5 <22>.
6 <BNPŠĒ> next <hwt'>.
7 de M. yazdān.
8 xradīh.
9 <sm->.

čē az xwābarīh ī xwadāyān abar bandagān dōstīh bawēd ī bandagān ō xwadāyān [B101] ud

*ēkānagīh[1] ī ī-šān andar framān kār ī xwadāyān

drīst raftan[2] ī xwadāyīh abar gēhān sūd ī dāmān aziš

3.133.9 (7) ēk humihrīh

*čē[3] az humihrīh ī xwadāyān

wistāxwīhend dušmen ō sālār *dēbahr[4] azērīg ō āmurzišn

barīhēd[5] āšōb az gēhān *wizandag az xwadāyīh bīm az mardōm ∵

3.133.10 (8) ēk frāx-menišnīh

*čē az frāx-menišnīh ī dahībedān <w'yww>īh andar ham-dahišn astān bawēdān meh-sūd kār ∵

3.133.11 (9) ēk urwāhm-oxīh[6]

čē pad urwāhm(-oxīh) ī dahībedān paywas estēd abardom biziškīh ī āwām ∵

3.133.12 (10) ēk bāstānīh-ayādagīh ī frasāwand-xwadāyīh

čē az frasāwand xwadāyīh ayādīh ī ōy ī dahībed

amōšišnīh y bawēd ī dānāg dahībed pad bahr ī frasāwand xwadāyīh

ō xwēšīh ī A-frasāwand ruwān ī āwurd ī az frāx-ābādīh

pāyramīg wazurg drōd[7] ī abar gēhān ī ōy dahībed šāyēd būd ∵

3.133.13 (11) ēk *burzīdan[8] ī hunarān

čē az burzīdan ī hunarān az ōy ī dahībed hunarān ī andar dāmān

ān ī paydāg waxšēd ān ī a-paydāg nērōgīhēd paydāgīhēd[9]

padiš gēhān wirāyīhēd payrāyīhēd ∵

3.133.14 (12) ēk xrōst ī āhōgān

čē az xrōsišn ī āhōgān az ōy ī dahībed āhōg ī andar mardōm

ān ī paydāg nirfsēd[10] ān ī a-paydāg zad-nērōg bast bawēd [M135]

gēhān az āhōg yōǰdahrīhēd ∵

3.133.15 (13) ud ek ham-kamagīh ī (šahr)[11]

*čē dahībed pad hamkāmagīh ī šahr

ī A-xwāst xwāhēd ān ī xwāst pāyēd[12]

---

1 <'ywkynyh>.
2 <lptn'>.
3 abar.
4 de M.; <yyw''l>.
5 burrīhēd.
6 de M wihānīh.
7 <šwwm>.
8 <bwl'tn'>.
9 paydāgīhist.
10 <nlpyhyt'>.
11 de M.
12 <TLWNyt'>.

<šwwmk'n> ī wazurg framāyēd

ud šahr ī nōg fragānēd

ābādānīh ī hām-gēhān ud kār kišwar sūd ud dāmān frayād ud fraškerd pattāyišnīg kunēd

ud frāzīh abar abārīg kišwar-xwadāyān paydāg būd rāy ō wazurg w kišwarīg xīr ārāstan ud rādīh ī hām-dahišn kerdan pardazēd ∵

3.133.16 (14) ēk xūb-framanīh

čē gēhān winnārišn [B102] abar dād

dād zāyišn az xūb-framānīh ī dahībedān ∵

3.133.17 (15) ēk ēwēnīg wišād-darīh ud kišwarīg nišast kerdan

čē az ēwēnīg wišād-darīh ud kišwarīg nišast kerdan ī dahībedān

abāz-pafšīrēnīh bawēd wināh-āhangān az wināh ud bastagīh ī stahmag

ōwōn az āzād-āhangān xīr w wizārd mustīh mustōmandān

ēmēdwārīh ī āzādīh ī arzānīgān škōh[1] ī kār-framānān

xūb raftan ī kārīhā ud pānagīh ī driyōšān

wazurg sūd ī xwadāyīh ud gēhān ōy ī dahībedān ∵

3.133.18 (16) ēk rādīh

*čē čiyōn āb urwarān waxšēnīdār

ēdōn waxšēnīdār ī hamāg gētīy dahišn ān ī dahībedān frāx rādīh ∵

3.133.19 (17) ēk bast-āzīh

čē-šān pattūdan pad ān xwad bast-āzīh tuwān ī āz ī a-maragān gurgān ī gēhān az marnǰēnīdan ī gēhān abāz bast ∵

3.133.20 (18) ēk bīm abāz dāstan ī az xwēš ān-iz ī gēhānīgān ēk az did

čē andar purr-bīmīh dām pattūdan nē šāyēd ∵

3.133.21 (19) ēk niwāxtan ud nazdīkēnīdan[2] frāzēnīdan ī wehān

*čē az frāzīh ud abrāz ī wehān [M136] az ōy ī dahībed

abāz-iš nirfsišn ī harw wattarīh waxšišn ī abrāz ī hamāg wehīh ∵

3.133.22 (20) ud ēk abdēsīdan kār-framān ī nēk {p} gumārdan

čē pad abdistan kār-framān ī nēk frōd ō gēhānīgān paywandēd aziš

padiš sazāg baxtārīh bawēd ī ābādīh nēkīh ud sūd ī az dahībedān ∵

3.133.23 (21) ēk dānāgīhā tan ō yazdān-paristīh dād

*čē az dānāgīhā tan ō paristišnīh ī yazdān dād (ī) dahībed

ēkānagīhā[3] paristīdan ī gēhānīgān ō ōy ī dahībed ōz ī xwadāyīh ud framān-rawāgīh ud rawāg-dādīh ī dahībedān abar gēhān abardar sūd ī dāmān ∵

---

1 <'lc'nyk 'wwškwy>.

2 <-ynytkn'>.

3 <''wk->.

3.134.1 abar paydāgīh abzār ī padiš [B103] winnirdīh xwadāyīh dām winnār[1]
nigēz ī az šnūman ī xŠahrīwar amahrspand weh
(az) nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.134.2 *šaš[2] mārīg xŠahrīwar amahrspand čiyōn ∵ *xšaθrahe* ∵ ast xwadāy ∵ *vairiehe* ∵ ast dēn ∵ *aiiōxšustahe* ∵ ast zēn ∵ *maržd*ikāi ∵ ast āmurzišn ∵ *θrāiiōi* ∵ ast ganǰ-ayār ∵ *drgauue* ∵ ast gund
kē ka dādestān xwadāyīh paydāg abzārīhā winnārišn ∵

3.134.3 ōh-iz xwadāyīh winnārišn abar ēn *šaš ast xwadāy dēn ud āmurzišn ud zēn ud ganǰ ud gund w čiyōn ēn ī paydāg kū ka ēk az imēšān nēst ayāb āgenēn nē ham-zōr xwadāyīh an-ōst ud nāyriyānīg

3.134.4 (1) čē ka xwadāy nēst xwadāyīh abē-nām[3] . ud dēn arawāg[4] ud zēn [M137] a-kār .
ud āmurzišn a-paydāg ud ganǰīg hambārag w abē-pānag . ud gund wiškīdag

3.134.5 (2) ud ka dēn nēst xwadāy abōzišn-framān[5] ud zēn wizend-kār[6] ∵
ud āmurzišn abar zanišn {'lwm} arzānīgān ud ganǰ frāybūdīg aibībūdīg ud gund A-wahāg az framān-spōzīh

3.134.6 (3) ud ka zēn-abzār nēst xwadāy az anērān tarsišnīg[7] az ahlomōγān an-estāg
āmurzišn ō *sustīh[8] ī-š brādarōd a-wirāyišnīg ud ganǰ a-parisp ud gund brahnag

3.134.7 (4) ud ka āmurzišn nēst xwadāy was dušmen dēn nikōhīdag zēn dušmen anabzār ∵
ud ganǰ pad zadārīh wanīy ∵ ud gund az xwadāy ǰudāgīh <dwšk'>

3.134.8 (5) ud ka ganǰ nēst xwadāy a-pihw niyāzōmand ud zēn-abzār škastag
āmurzīdārīh[9] ī abārōn-tuwānīgān appārīg . ud gund driyōš ud azōr

3.134.9 (6) ka gund nēst xwadāy *abandag ud dēn *a-burdār[10] ud zēn an-abāyišnīg
ud āmurzišn xešm[11] ∵ ud ganǰ ī a-sūd

3.134.10 ud pad ham-zōrīh ī ēn *šaš {'p̄} anāhōgīhēd xwadāyīh pad winnārišn az paydāg abzār ∵

3.135.1 abar xwāyišn ī xwarrah ud mōšišn ī [B104] aziš

---

1 <wyn'lww>.
2 <ššw'>.
3 <'p̄'n'm>.
4 <'lb'k>.
5 de M. a-bazišn.
6 <wzndkk'l>.
7 tarsišnīgān.
8 de M.; <swsyh>.
9 <'mwlt'lyh>.
10 dēn-burdār.
11 de M. a-nām.

ēwēnagān pahlom ud nidom[1] ēwēnag ī aziš

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.135.2 az ēwēnagān ī xwāyišn ī xwarrah ud mōšišn ī aziš ēn-iz 16

3.135.3 (1) ēk ān ī pad xwāyišn frārōn-tuxš pad *windišn[2] spāsdār pad awindišnīh hunsand abēš ∵

ud ēn ān ast ān ī pahlom ēwēnag ī andar frārōn-tuxšīh abar xwarrah xwāyišn ∵

3.135.4 (2-4) ēk ān ī pad xwāyišn frārōn-tuxš ud pad [M138] windišn spāsdār pad awindišnīh hunsand bēšōmand

ēk ān ī pad xwāyišn frārōn-tuxš ud pad windišn *anespās[3] pad awindišnīh hunsand abēš ∵

ēk ān ī pad xwāyišn frārōn-tuxš ud pad *windišn[4] *anespās pad awindišnīh hunsand bēšōmand ∵

{ēk} ēn 3 ēwēnag āmēxtag ī andar frārōn-tuxšāgīh ī abar xwarrah xwāyišn ∵

3.135.5 (5) ēk ān ī pad xwāyišn abārōn-tuxš ud pad *windišn *anespās pad awindišnīh hunsand bēšōmand ∵

ud ēn ast ān ī wattom[5] ēwēnag ī abārōn-tuxšāgīh ī abar xwarrah xwāyišn ∵

3.135.6 (6-8) ēk ān ī pad xwāyišn abārōn-tuxš ud pad windišn anespās ud pad awindišnīh hunsand abēš

ud ēk ān ī pad xwāyišn abārōn-tuxš ud pad windišn spāsdār pad awindišnīh hunsand bēšōmand ∵

ud ēk ān ī pad xwāyišn abārōn-tuxš pad *windišn spāsdār ud pad awindišnīh hunsand abēš ∵

ud ēn sē (ēwēnag) āmēxtag ast ī andar abārōn-tuxšāgīh abar xwarrah xwāyišn ∵

3.135.7 (9) anīy ēwēnag ∵

ud ēk ān ī az xwarrah xwāyišn frārōn-mōš[6] pad windišn spāsdār ud pad awindišnīh (hunsand) abēš ∵

ud ēn ast ān ī pahlom ēwēnag andar frārōn-mōšīh ī az xwarrah xwāyišn ∵

3.135.8 (10-2) ēk ān ī az xwarrah xwāyišn xwāyišn frārōn-mōš ud pad windišn spāsdār pad awindišnīh [B105] hunsand bēšōmand ∵

ud ēk ān ī az xwarrah xwāyišn xwāyišn frārōn-mōš ud pad windišn anespās pad awindišnīh hunsand abēš ∵

ud ēk [M139] ān ī az xwarrah xwāyišn frārōn-mōš ud pad windišn anespās ud pad awindišnīh hunsand ud bēšōmand ∵

ud ēn sē ēwēnag āmēxtag ast ī andar az xwarrah xwāyišn *frārōn-mōšīh[7] ∵

3.135.9 (13) ud ēk ān ī az xwarrah xwāyišn abārōn-mōš ud pad windišn anespās ud pad awindišnīh hunsand ud bēšōmand ∵

ēn ast ān ī wattom ēwēnag andar abārōn-mōšīh ī az xwarrah xwāyišn ∵

3.135.10 (14-6) ud ēk ān ī az xwarrah xwāyišn abārōn-mōš pad *windišn anespās ud pad awindišnīh hunsand abēš ∵

---

1 <nytwm> prob'ly for <wttwm>.
2 <PWN yšn'>.
3 <'wsp''>.
4 <PWN wyšn'>.
5 <wttwm>.
6 <-mwwš>.
7 <-mwš>.

ud ēk ān ī az xwarrah xwāyišn abārōn-mōš[1] ud pad windišn spāsdār ud pad awindišnīh hunsand bēšōmand ∵

ud ēk ān ī az xwarrah xwāyišn abārōn-mōš ud pad windišn spāsdār ud pad awindišnīh hunsand abēš ∵

ud ēn sē ēwēnag āmēxtag hēnd ī andar az xwarrah xwāyišn abārōn-mōšīh[2] ∵

3.136.1 abar ādānīg anādān

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.136.2 wimand ī ādānīgīh ī astīh wizīngarīhā tuwān ī abar kerdan abāz-āhangīh ī az kerdan

wimand ī anādānīh nēstīh ī wizīngarīhā tuwān ī abar kerdan abāz-āhangīh ī az kerdan

ud andar ēn wimand saxwan-parwandīšnīg ast ēwēnag čahār

ud az wizīr ī abar ēwēnagān ān ī ādānīg ud ān-iz ī anādān ∵

3.136.3 (1) ēk ēwēnag ādānīg pad mēnōy ∵ ud [M140] ādānīg pad gētīy

u-š wizīr mardōm ī hōšyār ī (drīst pad hamāg hannāmān ī tan abzār ∵)

3.136.4 (2) (ēk ēwēnag ādānīg pad mēnōy ud anādān pad gētīy ∵)

(u-š wizīr hōšyār ī) armēšt pad hamāg hannāmān ī tan abzār ∵

3.136.5 (3) ēk ān ī ēwēnag anādān pad mēnōy ud ādānīg pad gētīy ∵

u-š w wizīr a-kār-ōš ud drīst pad hamāg hannāmān ī tan abzār ∵

ud ēn pad saxwan [B106] nē pad wimand ∵

*čē anādān pad mēnōy a-kār-ōš ud a-kār-ōš gētīy ādānīg[3] nē / nē bawēd ∵

3.136.6 (4) ēk ēwēnag anādād pad mēnōy ud anādān pad gētīy ∵

u-š wizīr a-kār-ōš ī armēšt pad hamāg hannāmān ī tan abzār ∵

{abar gētīyīha pad ham-nērōgīh[4] ī āgenēn winnird estēd mēnōy gētīy wišōbišn ∵}

3.137.1 abar gētīyīhā pad ham-nērōgīh ī āgenēn winnird estēd mēnōy gētīy wišōbišn ī-šān az wiškennišn ī zōr az hamīh

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.137.2 andar gumēzagīh gētīy ud mēnōy bahrān winnārišn kārīgīh ∵ pad hamyōxtīh paywastag zōrīh ī ēk abāg did bawēd[1]

---

1 <-mwšyh>.

2 <-mwš>.

3 ādān.

4 <hm yl->.

az ān pōryōtkēš pad ahlāyīh rad hu-fraward ādurbād ī Zarduxštān ī andar dēn pad frazānag ī tušt-
menišn ōšmurišn ō ōy bay yazdkerd šāhān šāh ī šābuhrān pad-iz nigārag ī azēr paydāg nimūd w

3.137.3 u-šān az wiškennišn ī zōr ēk az did wišōbišn w ud agārīh paydāg ∵

čiyōn ēd ī mardōm ī ast gēhān *hangerdīgīh[2] ī paydāg pad *winnirdagīh[3] ī gyān mayān gētīyīg ud
mēnōyīg hamyōxtišn[4]

3.137.4 u-š ēk hamyōxt gētīy tan ∵ mēnōy ruwān ∵

ēk gētīy xwāstag mēnōy kerbag ∵

ēk gētīy āzarm ud mēnōy frārōn-tuxšāgīh ∵

ēk gētīy pādixšāyīh ud mēnōy dēn ∵

ēk gētīy hudāšnīh ud [M141] mēnōy dānāgīh :

3.137.5 ud pad hupādixšāyīh ruwān ∵ āzarm-arzānīg ān ī frārōn tuxšāgīh ∵

xwāstag kerbag pahlom ud tan ruwān hu-bōy ∵

3.137.6 ud hamyōxtīhā ēk ō did pad ham-nērōgīh druz <štyh> / hēnd gyān ∵

ud nizārīh ī ēk zōrīh ī ō a-tag ud sustīh ī-šān kadāmīyān-iz a-ram ō *tan gyān[5]
wiškennišn ī-šān az hamīh wizend ō gyān [B107]

3.137.7 ōh-iz gētīy tan arzōmandīh pad mēnōy ruwān ahlawīh ∵

mēnōy ruwān ahlawīh pad gētīy tan abzārīh bawēd ∵

3.137.8 gētīy xwāstag burzišn pad mēnōy kerbag-abāgīh

mēnōy kerbag windišn pad gētīy xwāstag abardar bawēd ∵

3.137.9 ud gētīy āzarm arzānīgīh pad mēnōy frārōn-tuxšāgīh ∵

ud mēnōy frārōn-tuxšāgīh waxšišn az gētīy āzarm taftīgīh ∵

3.137.10 ud gētīy pāduxšāyīh winnārišn pad mēnōy dēn fragān

mēnōy dēn-rawāgīh pad gētīy pāduxšāyīh paywast awišīh abērtar ∵

3.137.11 ud gētīy hudāšnīh burzišn pad mēnōy dānāgīh hamīh

ud mēnōy dānāgīh kārīgīh pad gētīy hudāšnīh weh ∵

3.137.12 ud mēnōy ruwān druwandīh gētīy tanābuhlīh ∵

ud az gētīy tan margīh mēnōy ruwān ēw-tāgīh ∵

3.137.13 az gētīy tuhīg-xwāstagīh mēnōy kerbag-pādīrānīh[6]

ud az mēnōy kerbag nizārīh gētīy xwāstag anarzānīg xwēšīh ∵

3.137.14 az gētīy zad-āzarmīh mēnōy frārōn-tuxšāgīh-škenn[7] ∵

gētīy āzarm-axwēšīh ∵

---

1 būd.
2 <hn'l->.
3 <ynlt->.
4 hamyōxt <šš>.
5 <twy'n>.
6 <-p't'yl->.
7 -škōh?

3.137.15 ud az gētīy pāduxšāyīh hanǰaftagīh[1] mēnōy dēn pādīrān-rawāgīh :

ud az mēnōy dēn wināstagīh[2] gētīy pāduxšāyīh čandīdagīh

3.137.16 ud az gētīy hudāšnīh ānāftagīh [M142] mēnōy dānāgīh a-paydāg-sūdīh

ud az dānāgīh xwāyišnīh gētīy hudāšnīh astāyišnīgīh ∵

3.137.17 ud ēn ast nigārag

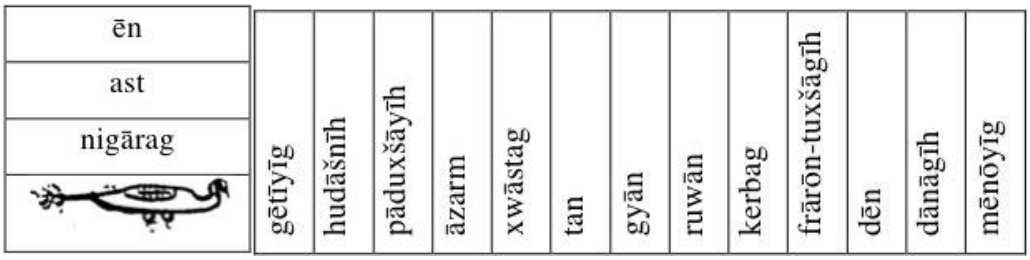

3.138.1 abar wadīh tōhmag wimand ud hamāg kerbag u wisp bazag awiš paywand gētīyīg bun az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.138.2 tōhmag ī harw wehīh ān ī pēš (ud) wehtar[3] az (harw) wehīh hu-kām *Spenāg[4] mēnōy dādār Ohrmazd ∵

ud wimand wehīh ān ī xwadīhā[5] sūd ī a-maragān tan kadār-iz-ēw gētīy kunišnīg mēnōy abar rasišnīg

u-š ziyān az bē xwad ∵

3.138.3 ud tōhmag ī harw wadīh ān ī pēš ud wattar az harw wadīh duškām Gannāg Mēnōy marnǰēnīdār Ahrimen

ud wimand wadīh ān ī xwadīhā zīyān ī a-maragān tan kadār-iz-ēw gētīy ud mēnōy abar rasišnīg ∵

u-š sūd az bē xwad ∵

3.138.4 ud hamāg kerbag awiš paywand gētīy pad bun pad xrad frārōnēnīd tuwān tuxšāgīhā {duš} hu-kunišn awiš ayāft kām ∵

harw bazag awiš paywand gētīyīg bun pad waran abārōnēnīd tuwān tuxšāgīhā duš-kunišn awiš ayāft kām ∵

3.138.5 ud az kēšdārān kē wadīh az yazd kām ud framān būd w kēš ī-š yazd [M143] wattar harw wadīh xwēš dām ziyān az w yazd

3.138.6 kām nēstīh kēš čiyōn kām nēst a-dānišn ī-š ōy kē pad yazd dārēd stardīh ī ∵ abar w yazd kām nēstīh ī kēš aziš bē guft bawēd ∵

---

1 <hncwpt->.
2 wināhīdagīh?
3 <ŠPYLyhtl>.
4 <sp̄’k>.
5 <hwt’yy’>.

3.139.1 abar nērōg sang ī mardōm tōhmag
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.139.2 mardōm tōhmag andar w gumēzagīh ēn-iz sē ēwēnag pahlom ud mayānag ud nidom ∵
ud ān ī pahlom abar ān ī mayānag ud nidom ān ī mayānag abar ān ī nidom frāz
ān ī nidom az ān ī pahlom mayānag frāz[1]

3.139.3 u-šān nērōg sang pad āstawānīh ī abar hu duš-dēn [B109] abērtar bawēd
ōwōn kū pad āstawānīh ī abar weh-dēn a-maragānīhā nidom tōhmagān pad čiyōnīh ō mayānag-tōhmagān čiyōnīh zōyšīg *zōišī*/ ō zangīg ∵
ud mayānag tōhmagān[2] pad čiyōnīh ō pahlom-tōhmagān čiyōnīh frāzīhēnd zangīg[3] ō waytanīg[4] *vaēčaŋī*/ ag-dēn a-maragānīhā

3.139.4 ud pahlom-tōhmagān yazdān mānāg ī āwām bawēnd waytanīg xwad ∵
pahlom-tōhmagān pad čiyōnīh ō nidom-tōhmagān čiyōnīh abāzīhēnd ∵ zangīg ō zōyšīg ∵
ud nidom-tōhmagān dēw druz mānāg ī āwām bawēnd zōyšīg xwad ∵

3.140.1 abar hamīh ǰudāgīh
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.140.2 hamīh ud ǰudāgīh ēwēnagān was

3.140.3 u-š ēk andar mardōmān hamīh ī abāg ērān pad ērīg xēm ǰudāgīh az an-ērān pad an-ērīg xēm ∵

3.140.4 ud ēk andar ērān hamīh [M144] ī abāg hu-dēnān pad hu-dēnīg dād ǰudāgīh pad ag-dēnīg dād ∵

3.140.5 ud ēk andar hu-dēnān hamīh ī abāg wehān pad dāšn ī ēzišn-iz ǰudāgīh[5] az wattarān pad adāšnīh ī an-ēzišnīh-iz ∵

3.140.6 ēk sar ī ēn harw sē[6] ast hamīh ī abāg yazdān pad ēzišn ī dāšn-iz ǰudāgīh ī az dēwān pad an-ēzišnīh ī adāšnīh-iz ∵

3.141.1 abar dō azēr xrad hunarān pahlom ud dō ī azēr waran āhōgān wattom[7]
az nigēz ī weh-dēn ∵

---

1 frōd?
2 <kwhmk'n>!
3 2x.
4 <w'ytnyyk>.
5 judāg.
6 <TALTAy>.
7 <wttm>.

hād

3.141.2 az dēn nigēz dō azēr xrad hunarān pahlom rādīh ud āštīh
ud xwadīh ī-šān harw ēk pad ān ī did drīstīhēd
rādīh pad āštīh ī abāg ahlaw kas pad passazag-dāšnīh ī awiš
ud āštīh pad dōstīh rādēnīdan ī ō weh kē abāg āšt bawēd ∵

3.141.3 ud dō azēr waran āhōgān wattom penīh ud an-āštīh
ud ēn-iz xwadīh ī-šān harw ēk pad winnārišn ī az ān ī did bawēd
penīh pad an-āštīh ī abāg ahlaw pad tuwān adāšnīh ī (ō) ān ī aziš zayēd[1]
ud an-āštīh ī pad penīh ī abar āštīh ī [B110] dāšnīh ī ō ōy ī āštīh-arzānīg weh ∵

3.142.1 abar rōšnīh tārīkīh ∵
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.142.2 rōšnīh tārīkīh ǰomāy garmīh ud sardīh ud xwēdīh ud huškīh[2] {stī} ud abārīg ī-šān ǰud-zahāgīh
*ham-tōhmag[3] azišīg čiyōnīh hēnd ī rōšn tār ud garm ud sard xwēd ud hušk [M145]
gētīy rōšnīy rōšn tārīkīh ī tār ud garmīh garm ud xwēdīh ī xwēd ud sardīh sard huškīh ī hušk
gētīy ∵ w dō ī agenēn hambedīg-čihrīg ī ēk gētīy būd nē šāyēd

3.142.3 bē was ǰud-ēwēnag ī nē hambedīg ī ēk gētīy būd šāyēd ∵
čiyōn garmīh rōšnīh ī ud xwēdīh gētīy rōšn
hammist hu-bōyīh ud pākīh hu-čihragīh ud abārīg hu-zahagīh ī ud huwaftagīh[4] ∵
ud tārīkīh ud sardīh huškīh ud tār gētīy
hammist dušgandīh rēmanīh bazag-ēwēnīh ud abārīg duš-zahagīh ud {duš-wāfīh ud} duš-waftīh[5]

3.142.4 ud hambedīg dō ēk čihrīg ēk abar-rasišnīg
abāg was nērōgān ī ǰud-bun nē hambedīg pad ēk gētīy kōšišnīg ud bandišnīg ud <wš>išnīg andar
mardōm ud abārīg gētīyīg gētīy andar gumēzišn ōwōn wēnīhēd čiyōn paydāg
čē ēk ēwēnag huzārag-drangīg pattūdan ī-šān andar kōdag ēk tan ham-parwandīh

3.142.5 ān ī hu-fraward ādur-farnbay farroxzādān ī hu-dēnān pēšōbāy būd az pōryōtkēšān dēn-kardag
gōwišn andar dar ī hammōg ī az ēwēn-nāmag nibišt ud ō-iz ēn mādayān burd (ud) payrāst estēd
ān ī ast az kēšdārān abar tārīkīh saxwan kū nēstīh rōšnīh ast

3.142.6 ān tārīkīh nē nēstīh ī rōšnīh bē ānōh kū rōšnīh ī abar-ōz[6] tārīkīh ānāftag
čiyōn ānōh kū tārīkīh <z'b> rōšnīh nē windišnīg tis
nē nēstīh ī harw dō <yyl>ōmandīhā bē [B111] astīh-iz ī harw dō paydāg

---

1 <z'yt'>.
2 hušk.
3 <'mc'mk'>.
4 <hwptYyh>.
5 <dwš 'pš w dwšwptYyh>.
6 <'pl'wc'>.

3.142.7 ōh-iz az rāyēnišn ī hambedīgān ast ēn-iz kū
dō [M146] pad ēk gyāg nē windišnīg bē bāstān ēk az did spōzišnīg ud ānābišnīg
ud az ēk {nē} wišāyišnīg ud ō ēk bandišnīg[1]
čiyōn garmīh sardīh ud xwēdīh ud huškīh / {ud huškīh}

3.142.8 nē ēd rāy ka ēk az did spōzišnīg ud ānābišnīg guft sazēd kū
sardīh nēstīh ī garmīh ud garmīh nēstīh ī sardīh
ud xwēdīh nēstīh ī huškīh ud huškīh y nēstīh ī xwēdīh[2]
kē rāy ēč nē az-išān pas windišn-iz kār y paydāg nē hē w
čiyōn xīrān[3] ī gēhān ka hambedīg-spōzišnīh andar w pas abar hamāg nēstīh guftan sazē

3.142.9 ēn-iz ēdōn kū ān ī nēst nē fradom windīhēd wimandīhēd
rōšnīh tārīkīh harw dō abāg windišnīgīh wimandēnīdag-iz hend
pad ān ī tārīkīh ka az rōšnīh nē ānāftag windišnīg
ud ēdōn-iz sardīh ka az garmīh nē ānāftag ud abārīg hambedīgōmand

3.142.10 ud wimand ī rōšnīh wišādār wēnāgīh
wimand ī tārīkīh bastār ī wēnāgīh
ōh-iz kār ī ān ī nēstīh guft <wzyyč'n> ud nē ān ī nēst wimandīdan šāyēd

3.142.11 ud agar tārīkīh nēst ēn-iz and ī awēšān abar saxwan kū tārīkīh nēstīh ī ast zēfān
čē ēwāz ēn dārēd kū nām-ēw ī ān nēst kerdan kāmēnd
ud nē-iz ān ī nēst nāmēnīdan sazēd

3.142.12 ud dēn mazdēst rōšnīh ud tārīkīh harw dō ēdōn windišnīg ud wimandōmand ud ǰud-bun āgāhēnīd ∵
[M147]

3.143.1 abar paymān ī hamāg mardōm kunišn hangerdīgīh az bun-dahišn Ēbgadīgīh ī tā Ēbgadīgīh frazām
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.143.2 hangerdīg paymān ī hamāg mardōm kunišn az bun-dahišn Ēbgadīgīh ī tā Ēbgadīgīh frazām
az dēn nigēz ēk kē pad dēn *ēwāz[4] ruwān-āfrāhīgtarīh [B112] ǰahēnīdan[5] gōwēd
ī-š dādestān aweštāb-spōzīh ahlāyīh zēn

3.143.3 ān ī bun-dahišn Ēbgadōmand dahīgān kunišn pahlomīh ī Gayōmard fradom gōwišn
ud az ēn ēk hangerdīgīh ī afragūd ast harw frārōn mēnišn[6] gōwišn ud kunišn ī mardōm menīd ud
guft ud kerd

---

1 <bwnd->.
2 <hw'tyh>.
3 <CB'n>.
4 <'ywp'>.
5 <• y'ynynytn'> 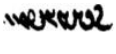 Madan reads the first sign as ⫏.
6 menīd.

ud {~~nūn~~} tā nūn menēnd gōwēnd kunēnd[1] az nūn tā fraškerd

3.143.4 pad hangerdīgīh aziš ōšmurišn humēnīdārīh guftārīh kerdārīh warzīdārīh ī hambāstag mardōm
škīhēd ān ī druz spāh ud wānīhēd Ēbgad az dāmān
dahīhēd fraškerd pad kāmag andar axwān
bawēd gēhān dāmān Ēbgad abē-aweštāb
bawēnd hamāg ī weh dahišnān jāwēdān a-marg <'w'štl>[2] ∵

3.144.1 abar hudānāgīh ud dušdānāgīh
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād
3.144.2 hu'īh[3] ud dušīh ī pad dānāgīh az kār y bawēd
3.144.3 ān ī ka kār frārōn hudānāg
pad hu'īh burd ī dānišn ō kār rāy pad ēk-brahmīh estēd ī-š paymān
3.144.4 ud ka kār abārōn dušdānāg
pad abārōnīh burd ī dānišn ō kār rāy dō ēwēnag bawēd
frāybūdīg hudānāgīh brādarōd [M148]
čiyōn nihān-gayg pad dādestānōmandīh nām duzīhā kešīdan kasān xwāstag ō xwēš
aibībūdīg hudānāgīh hamēstār
čiyōn pad āškārag gaygīh rāhdārīh appurd ī kasān xwāstag ∵

3.145.1 abar ān ī gēhān padiš hufrāyēnišnīh bawēd
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād
3.145.2 gēhān hufrāyēnišnīh pad hu'īh ī dō {kām} bawēd
ēk dahībed ud ēk dahībed kām
3.145.3 čē pad hu'īh ī dahībed {kām} mardōm srāyēnd
ud pad hu'īh ī dahībed kām mardōm ruwān bōzēnēnd
ud padiš hufrāyēnišnīh ī bawēd ī gēhān
3.145.4 ud pad dušīh ī kām
ka ān dahībed tan-kastagīh ud ka ān dahībed ruwān nizārīh ī mardōm [B113]
padiš *tabāhīh[4] bawēd gēhān ∵

---

1 <kwnx2d>.
2 M <'w'št'l>!
3 <hwš> +.
4 <MNp'hyh>.

3.146.1 abar frazānagīh ud abzōnīgīh ud šnāsagīh ud dānāgīh ud abar-menišn ∵
ud wurrōyišn wir ōš xrad menišn gōwišn kunišn
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.146.2 az dēn nigēz
frazānagīhā frazām ī tis
abzōnīgīh {MNW} az tis-ēw was tis
ud dānāgīh tis pad marag was dānist ∵

3.146.3 ud šnāsagīh sūd ud ziyān ī tis nēw šnāxtan {sahišn}
wurrōyišn nišān daxšag homanāg[1] ēdōnīh ayāb an-ēdōnīh ī tis menīdan
ud wīr pad xwāstan ayāftan ∵
ud xrad pad nigerīdan ud wizīdan
ud ōš pad dāštan pādan-abzārīh handōxtan

3.146.4 ud menišn pad handēšišn wizēhišn-abzārīh rāyēnīdan ∵ [M149]
ud gōwišn pad uzwān nibištan-abzārīh paydāgēnīdan
kunišn pad-iz hannāmān ī tan-abzārīh ō burd ī dānišn bawēd ∵

3.147.1 abar hammistīh ī dānišn kām gōwāgīh
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.147.2 az ān ī čē dānišnōmand harw kāmagōmand gōwāgīh nērōg ∵
ud kāmagōmand harw gōwāgīh nērōg
dānišnōmand / (harw) w gōwāgīh nērōg
harw dānišnōmand w kām nērōg

3.147.3 ud nē <w'yytn'> ī dānišnōmand ī nē gōwāgīh nērōg .
ud kāmagōmand {. ud kamagōmand} ī nē dānišnōmand ud gōwāgīh nērōg
gōwāgīh nērōg ī nē kāmagōmand ud dānišn nērōg paydāg
hamistīh dānišn ud kām ud gōwāgīh .

3.147.4 az kēšdārān kē dādār kām nēstīh ī ī-šān (kēš)
abar dādār a-dānīh ud agōwīh[2] guftan
yazdīh aziš bē guft bawēd

3.147.5 čiyōn yazd kār paydāg ud kār pad ǰumbišn
ǰumbišn dō ēwēnag bawēd

[1] <hwm'nhwm'n'k>.
[2] <''ywbyh>.

ayāb kāmīg čiyōn az mardōm ayāb čihrīg čiyōn az ātaxš

ān adwadād kām[1] nēst

3.147.6 pad kār čihrīg [B114] ǰumbišn an-handāzišn

hamē tā būd ǰumbišnīg (nē?) būd

3.147.7 u-š kār nē pas az gōhr

ud pēš az gōhr kār būd nē šāyēd

ud pas kār ī paydāg kū ast nēst-dahišn nē handāxtag nē niwistag ud nē frazāmōmand

ud dādār abar dahišn nē spās nē xwadāyīh nē-iz framān

3.147.8 ud čiyōn harw čihr čihrēnīdag az čihrēnīdārīh awizard-wirāstag-iz būd dādār ī dādār ∵

ud az ān bē abar [M150] dādār dahišnīh abar dahišn dādārīh ān ī bawēd nē šāyēd

3.147.9 kē pursīd kū

čiyōn wimand ī kām ān nē hangēzīhēd bē az abāyišn ī ō tis

ud abāyišn nē bawēd bē az niyāz ud niyāz nē bawēd bē az aweštāb ud aweštāb nē bawēd bē az hamēstār astīh

3.147.10 passox ēn būd kū

čiyōn yazd abāyišnīg w dānāgīhā ō dāmān petyārag-spōz abzār-sāzišnīh

ud pad dahišn-abzārīh Ēbgad wānīdan ī ud abesīhēnīdan ud padiš abar-ōz ud kāmgār ī-š pad abāyišnīh hangēzīh[2]

3.147.11 ka-iz ōh az niyāz ī ō Ēbgad az dām spōxtan būd nē kamīh

bē-iz pad-wisp-āgāhīhtar abāyišn ō čār abar wānīdan dahišnān petyārag hangēxtan (pad?) wisp-tuwānīh Ēbgad w wānīdan abesīhēnīdan w pērozgarīhā-iz az hamēstār astīh

3.147.12 agar ayārīh nē xwad kerdan ud hangēxtan abar dāmān andar hištan ī-š kamīh-ēw nēst

bē-š wānīdan pērōzgarīhātar-iz ast kū ān ī-š az wānīdan ī was az xwēš dahišnān y az Ēbgadīg wināhišn ī padiš ī-š wizūdār kām padīrag-kōš hēnd pērōzgarīh paydāg ∵

3.148.1 abar wan ud wantom wanīh ud wānišn ud wānīdag ud wānīdagtom

az nigēz ī weh-dēn ⁂

hād

3.148.2 ēn wan pādixšāy [B115] ud wantom pādixšāyīhtom Spenāg mēnōy

wanīh pādixšāyīh ī wan

ud wānišn zanišn ud spōzišn ī hamēstār az wan wanīh

ud wānīdag azēr purr-zōr pādaxsāytom Spenāg mēnōy <wyhyn> ōz Gannāg Mēnōy

ud wānīdagtom ham Gannāg Mēnōy

3.148.3 čē [M151] harw weh-dahišn pad wānīdan ī ōy wan tuwān kerd estēnd

---

1 *kār?

2 <'wyyc''>.

ān-iz ī nidom kōdag dahišn wānīdār ast ī ān druz ⁂

3.149.1 abar dēn kē wehīh ud wattrīh paymān padiš handāzīhē ud šnāsīhēd
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.149.2 az dēn kē mardōm pad wehīh wattarīh paymān padiš handāzīhēd šnāsīhēd ēk ī mādayāntar dēn u-š ēwēnag sē ∵
*xēmīg[1] dēn ∵ xōgīg dēn ∵ dānišnīg dēn čiyōn-iš wizārišn azabar andar xwēš darag paydāgēnīd

3.149.3 čandīh ī ēwēnag čand wardišn ī ēn sē ēwēnag hu'īh[2] ud dušīh ud {'t'} hašt ēwēnag ∵

3.149.4 (1) ēk kē pad {h''m} xēm ud *xōg[3] dānišn harw sē hu-dēn ∵

3.149.5 (2) ēk kē pad xēm ud xōg hu-dēn ud pad dānišn mānāg dušdēn ∵

3.149.6 (3) ud ēk kē pad xēm ud dānišn hu-dēn pad xōg dušdēn ∵

3.149.7 (4) ēk kē pad xōg ud dānišn hu-dēn pad xēm dušdēn ∵

3.149.8 (5) ēk kē pad xēm ud xōg (mānāg) dušdēn pad dānišn hu-dēn ∵

3.149.9 (6) ēk kē pad xēm ud dānišn mānāg dušdēn pad xōg hu-dēn ∵

3.149.10 (7) ēk kē pad xōg ud dānišn mānāg dušdēn pad {W ŠM xwēš} *xēm hu-dēn ∵

3.149.11 (8) ēk kē pad xēm ud xōg ud *dānišn[4] mānāg harw sē dušdēn ∵

3.149.12 ud andar nigerišn-ēw ī ēn hašt ēk ōy ī dānāg šnāxtār bawēd paymānīg ī wehīh ud wattarīh abar mardōm kē padiš nigerēd ∵ [M152]

3.150.1 abar abun ǰud az ēk ast nē šāyēn kēš yahūd
ud dō ī harw ēk pad tan āsmān čāštag mānīyīg[5]
ud hamāg xīrān kārān tisān abun <wyl'D> [B116] sōfistāg[6] hangerdīg andarg
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.150.2 abun[7] dō ī dūr az āgenēn ast &[8] nē šāyēn kēš yahūd ∵ andarg ēn-iz kū
ka dō hamēstār čiyōnīh ī abun ī dūr az āgenēn guft <wzyyč'n> dārē
čiyōnīh dō āgenēn hamēstār abrīn-zamānīhā pad ēk gētīy ham abyōxt[1] būd čim gōwē ∵

1 <h''myk>.
2 <hwtyh>.
3 <wyk'>.
4 dānāg.
5 <m'n'Yk'>.
6 <swk pst'k>.
7 <abw> +.
8 سوم.

3.150.3 ud dō abun harw ēk pad tan āsmān čāštag mānīyīg andarg ēn-iz kū
ka ēk-iz ī pad tan āsmān būd nē šāyistan az-iz astīh ī ǰud aziš tanān-iz paydāg
dō harw ēk pad tan āsmān būd čiyōn šāyēd {hamāg} / ∵

3.150.4 ud hamāg xīrān kārān ī tisān abun <wyl'D> sōfistāg andarg ēn-iz kū
ka ēk-iz a-brīn-zamānīhā pad dō gyāg guftan zēfān hangārē harw ǰud ǰud a-kanārag-zamānīhā ham
pad was gyāg čim gōwē ∵

3.151.1 abar čērīh ī ēk az dō warzišn ī weh ud wattar andar āwām
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.151.2 warz ī mardōm abērtar ō ān ī-šān xēm ud xēm abērtar ō ān ī-šān dēn paywastag u-š w awiš wardišnīg

3.151.3 ud rašt estēd dēn kerb pad ēn-iz sē rang ∵
ēk pad [M153] dādār nēk-kar[2] ud wad-nē-kar ∵
ud ēk pad dādār w nēk wad-iz-gar ∵
ud ēk pad dādār wad-gar ud nēk-nē-gar rang

3.151.4 ud dēn kē-š dādār wad-gar ud nēk-nē-gar rang az a-maragānīg rawāgīh andar gēhān
pad ōz ī dādār wehīh andar mardōm abāz dāštag
ud ēwāzīg kas kē awiš raštag padiš škarwīdīh
tabāhtar pad xēm ud wattom ī mardōm ud nazdtom ō dēw kastārtom ī gēhān hēnd
u-š nām wattar ǰādūgīh ∵

3.151.5 ud dēn kē-š dādār w nēk wad-gar-iz rang pad wasān paristagīh ī padiš ud wēš-rawāgīh ī andar gēhān
wardēnīdār[3] xēm ī mardōm ō gumēzag wattarīh
u-šān kār ō gumēzag warzīh ī huwaršt ud dušwaršt-iz
padiš āhōg [B117] {āhōg} a-dādīh čērīh andar mardōm
ud az-iš garān awērānīh ī gēhān
škeft kastārīh dām
ud frayist <dlwč>āgīh ī mardōm
marnǰenišn durwandīh ī-šān ruwān
wēš-stahmagīh <'ylwč'<'ylwč' w''ynyh> dādārīh ī ō xwarrah-baxtārān yazdān
ud ālūdagīh ud apādyābīh ī āwām
ud wēnīšn ī was-gōnag anāgīh čiyōn paydāg
u-š nām duš-hammōz-sūdīh

3.151.6 ud dēn kē dādār nēk-gar ud wad-nē-gar rang pad a-maraganīg rawāgīh andar gēhān

---

1 <'pyww't'>.
2 <yl/kl> +.
3 <ltyn->.

wardēnēd xēm ī mardōman ō wehīh ud dānāgīh
u-šān az xēm-dānāgīh wehīh menišn gōwišn kunišn ō humad ud hūxt ud huwaršt
ud abzāyēnīdār ī gēhān pad huwarz ud dādestān
bōzāg ī mardōm ruwān
pad-iz bahrīg-rawāgīh wazurg sūd dādār ī gēhān tan ud ruwān ī mardōm
ud pad hamāg-rawāgīh ī andar [M154] gēhān ud abar-estišnīh ī wisp mardōm abēzag weh
ud gēhān apetyārag ud hamāg nēkīh bawēd paydāg
u-š nām abēzag ud weh wisp-dānāgīh-pēsīd dēn mazdēst ∵

3.152.1 abar xwad xwad (ud) xwad nē xwad
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.152.2 xwad xwad ōy kē-š menišn gōwišn kunišn ō xwēš ox pad weh-dēn hampaywandīh ō abardom ox
dādār Ohrmazd paywast
ud pad rāst rāh xwad-rawišnīg rasēd ō xwēš ud hamāg nēkīh
ud purr-urwāhm dānāg ∵

3.152.3 ud xwad nē xwad ān kē menišn gōwišn ud kunišn az xwēš *xēm w brīdag ō axwēš waran paywastag
pad paywand a-rāh waran wattar dēn ō Ganāg Mēnōy druz kešišnīg
škarwēd ō axwēš hamāg anāgīh ud purr-bēš gyāg ∵

3.153.1 abar madan ī mardōm ō sar ī frahang ud kār andar pēšag
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.153.2 ō sar madan ī mardōm abar frahang kār ī andar pēšag y pad čihr abērtar
pad ān ka-š abāyēd [B118] menišn handēšišn <'wy'k'>[1] ī abar ān frahang pēšag ud azabar harw
tis u-š āhang-nixwār ī menišn awiš
čiyōn čihr-ārzōg ō ān ī čihr-urwāztar tis
ōwōn ī-š bāstān andar-iz tan ēd
az nērōgōmand daxšagīh ī pad ōš ud zōrōmand handēšišnīh[2] ī padiš ō *wahuman ān wēnīšn rasēd
u-š škefttar-iz [M155] [3] tangīh nē abespārēd ud wazurgtar-iz frāxwīh nē āšōbēd ∵

1 de M. handāg.
2 <hnyy'š->.
3 škeft / tar.

3.154.1 abar tēz <kwwwb>ānīhā did abāz abrāz ēmēdīh[1] ī wehān <yyl znyyh>
anabāz-abrāzīh ī wattarān pāduxšāyīh[2]
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.154.2 wehān pāduxšāyīh winnārišn abar paymān dād ī abēzag
paymān dād ī abēzag andak-iz frāybūd aibībūd čandēnēd ān ī andar mardōm *yazdān[3]

3.154.3 ēd čiyōn nāzuk xwaš-bōy āb u-š abar andak-iz frāyīh huškīh awiš
ud abāz-gīrišnīh ī xwaš āb aziš abar-rasišnīgīh ān ī winastag āb framurdagīh bawēd

3.154.4 u-šān did abāz abrāz ēmēdīh ī ayāsag[4] ī mēnōyān yazdān gētīyān mardōmān
ō ān ī awēšān pādixšāyīh pad nēkīh ud šnāyišn ī-šān az ān ī awēšān dādīgīh madan
ham passazag čārag ud tuxšišn ī padiš

3.154.5 ud ān ī wattarān pādixšāyīh xwad frāybūd ud aibībūd
u-š ānābīšn ī pad ōz ī paymān ud dād ī abar ān ī dādīg frazānag mard bawēd

3.154.6 ān ī andar gēhān ǰuwān mard[5] tā-iz windīhistan ī ān mard andar gēhān
az xwēš frāybūd ud aibībūd ōh-iz *nirfsīhēd[6] hōšēd
ōwōn ī ka ān mard andar gēhān windišn ud paydāgīh mad
ān pāduxšāyīh wizend ō margīh ī az xwēš rāy pad dast ī [B119] ōy mard xwārīhā abesīhēd ∵

3.154.7 did anabāz-abrāzīh az ayāsagīh[7] [M156] ī mēnōyān yazdān gētīyān mardōmān az was ranǰ ziyaān
bēš ī-šān az ān duš-pādixšāyīh mad ∵

3.155.1 abar daxšāg ī xwarrah abrāz ō bālist waxšišn ān ī xwarrah nišēb ∵ ō nigūnīh[8] nirfsišnīg ram
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.155.2 az daxšagīh ī andar abrāz ō bālist waxšišnīg ram ēn-iz sē ēwēnag

3.155.3 ka-šān meh ī pad dēn-āgāhīh aziš handarz framān-barišnīh pēšōbāy
keh pad dēn-pursišnīgīh ud āwēnišnīh pasōbāy

3.155.4 ud ēk awēšān abar frōd bowandag-menišn
ud sabuk[9] bār frōd ul abar xwaš ∵

3.155.5 ud ēk ka-šān ul abar frōdīg dādīg ulīh āhang

---

1 <'plyt' 'ymyh>.
2 <-hš'y>.
3 gēhān.
4 <'yyb'sk'>.
5 <ywšnyD BRA>.
6 <lps->.
7 <'yybyskyh> M <'yyb / yskyh>.
8 <kwnyh>.
9 <sck'>.

frōd andar ul ērīg frōdīh menišn ∵

3.155.6 ud ān ī xwarrah nišēb ō nigūnīh nirfsišnīg ram daxšag abāz-waštagīh ī ēn sē ī azabar ōšmurd
ka-šān meh pad dēn-āgāhīh aziš handarz framān-barišnīh pēšōbāy ī keh
u-šān ul abar frōd <tl'ym'n'> garān bār ud frōd ul abar axwaš
u-šān ul andar frōd ōstagīhā ud frōdīh menišn
frōd abar ul an-ērīhā ulīh āhang ∵

3.156.1 abar waxšēnīdārtar nirfsēnīdārtar ī dēn mazdēsn ōšmurišn
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.156.2 waxšēnīdārtar ī dēn mazdēsn ōšmurišn frāz-rādīh ī bē w dahišnīh ī andar xwēš-dēnān [M157]
ahlawān pad dastwarīh Zarduxštōtom rad ī ahlaw w gēhān
tan dahišnīh ī awiš ud gōwišn-niyōšišnīh ī aziš {aziš}

3.156.3 nirfsēnīdārtar frāybūd aibībūd ēn Gannāg Mēnōyīg gēhān ī weh-dēn petyārag
an-āštīh ud kōxšišn ī-š ram āgenēn pad tar-mēnīdārīh ī ān ī-šān pad dastwar ∵

3.157.1 [1] abar biziškīh bun [2] ud abāyišnīgīh čim [3] ēwēnag baxšišn .
[4] ud kār ud sūd [5] ud ǰud-bunīh ī . biziškīh az wēmārīh
[6] ud buzišk čiyōnīh [7] wehīh
[8] ud mādī kē kār abar ud kār ī abar [B120] mādī [9] ud arz abar sang
[10] ud handāg ī tan bizišk pad tan-biziškīh ∵ [11] ruwān bizišk pad ruwān-biziškīh
[12] uzmāyišn ī abar harw dō uzmūdan šāyēd ∵ ud *uzmūdan[1] nē šāyēd ∵
ud niyābag kunišn ī bizišk abāg dehīg[2] mardōm ī
awēšān ∵ bizišk uzmūd[3] ud a-framūd w biziškīh kerdan puhl
ud kē bizišk *uzmūd[4] ∵ w ō biziškīh wizīdan xwēškārīh
[12] ud biziškīh w drīst padiš nām arzānagīh ud pēšag kē biziškīh andar
[13] ān ī ruwān bizišk az tan bizišk tan bizīškīh az ruwān ∵ bizišk ud harw az pāduxšāyīh abāyišn
[14] wēmārīh bun-xān čē'īh [15] ēwēnag ∵ ud nām [16] dārōg ēwēnag
[17] nērōg drīstīh winnārišn
ud ān ī tan rastagīh pad drīstīh ∵ winnārdārīh
ud sāzēnāg gyān nērōgān pad sūd-gārīh hamēnāg

---

1 <'wzmwk'>.
2 <MTAyk>.
3 <zmwt'>.
4 <'wzmwk'>.

[18] ud niyāz ī mardōm ∵ ō tan dārišn gyān wirāyišn xwarišn dārōg

[19] ōšmurišn ī {'ww [M158] winnārišn ī} winnārišn ī dārōg sāmān[1]

[20] kē kār ī pad tan-biziškīh abar biziškīh kunišn ud frazāmišn

hangerdīg-ēw pad / pad dēn sang

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.157.2 [1] biziškīh bun ōwōn-māyag[2] frazānagīh kē biziškīh-iz

u-š nazdtar awiš dānišn ī abar čihrag ī gumēzagīh

3.157.3 [2] ud biziškīh abāyišnīh čim niyāz ī čim az Ēbgad

ud anīy gētīy-dahišnān ō pād ī pad drīstīh bēšāzēnīdan ī az wēmārīh

3.157.4 **[5]** biziskīh az wēmārīh ǰud-bun čiyōn ǰud-bunīh ī dānāgīh

3.157.5 [3] biziškīh ēk gētīy-biziškīh ud ǰud ǰud handarzīgīh ēk w ∵ w mēnōy-biziškīh handarzīgīh

pad weh-dēn nīrang Ēbgad dām wēmārīh ud anīy <zwl yyyt y> az dām bē barēd[3] ud abesīhēned[4]

gētīy biziškīh handarzīgīh pad weh-dēn dānāgīh

gētīy dām tan az Ēbgad wēmārīh pahrēxtan bēšāzēnīdan ∵

3.157.6 andar harw ēk baxšišn dō a-maragānīg ud ēwāzīg

amaragānīh ī mēnōy [B121] biziškīh kē-š dēn wisp a-maragān mardōm

ruwānīh biziškīh ī abērtar pad xwēš xēm wirāstan ī gēhān ahū dahībed ud gēhān rad Zarduštrōtom

bawēd ∵

u-š ēwāzīg ēk mardōm ruwān-biziškīh

pad abāz-āhangīh ī az dušmad ud dušhūxt ud dušwaršt

ud frāz-āhangīh ī ō humad ud hūxt ud huwaršt

ud pad wirāst xēm dānāg dēn-burdārān (ī) az weh-dēn nigēz abērtar bawēd ∵

3.157.7 ud a-maragānīgīh ī gētīy biziškīh mardōm tan biziškīh ī weh-dēn nigēzīg

az Zarduxštrōtom dastwarīh ud dahībed huframānīh

nigāh pād ī zahāgān ī tanān bun az [M159] winastagīh

u-š ēwāzīg ēk mardōm tan-biziškīh ī az drīst-bed hannām {k'} pād ī-šān ristagān az winastagīh

bawēd ∵

3.157.8 $$

[13]

[B130] abāyišnīg ruwān-biziskīh ī čār ī az weh-dēn hammōg ud ruwān bizišk nimūdan

bizišk abāyišnīg niyāz bēšāzīh tan bēšāzīh čār nimūdan biziškīh hammōg ∵

---

1 <s''m'n>.

2 de M.: *<'whrmzdyk>.

3 <-x2>.

4 <'pys ynyt'>.

u-šān harw 2 az dahībed abāyišnīg *abē-āhōgīh[1] ī-šān pad xwēškārīh
[19] ud ōsmurišn ī sāmān kē kār ī tan biziškīh [M170] abar ēn-iz 15 tōhm
ham-bawišn ud winnārišn ud tazišn āmēzišnīg ham-bawišnīh ud wihīrišnīh
ud kištagīh ud kārišn ī padiš ud zāyišn parwarišn ud čihr ud xōg ud dād hangām ud šahr-biziškīh
[20] tan-biziškīh kunišn abar čahār ∵ zahāgan ī gēhān
pad pād ī az winastagīh
u-š frazāmišn pad ristagān ī tan frāybūd ud aibībūd
u-š bē burd pad paymān winnārdan tan-drīstīh
ud ruwān-biziskīh kunišn abar čahār zōrān ī gyān
pad xūb hamyōxt passāxtārīhā az brādarōd hamēstār pānagīh
frazāmišn pad menišn gōwišn ud kunišn az dušmad dušhūxt ud dušwaršt pādārīh y
pad humad hūxt ud huwaršt payrāstagīh ruwānān bōzišn

[K43_256v beg.]

3.158.1 abar stūdag[2] ud nikōhīdag kār ud[3] pahrēz
az nigēz ī [K43_257r] weh-dēn ∵
hād

3.158.2 kār ud pahrēz ēn-iz ēwēnag dō dānišnīg ud[4] a-dānišnīg
andar dānišnīg ēwēnag čahār ∵ ud andar a-dānišnīg ēwēnag 8[5]
ud wizīr ī[6] padiš azēr ī ēk ēk nišānēnīd[7] čiyōn paydāg ∵

3.158.3 [1.1] dānišnīg kerbakkar ud[8] az wināh pahrēz ∵
wizīr ī padiš yazdān hāwand tāšt ahlaw[9] ∵

3.158.4 [1.2] ud dānišnīg wināhgar ud az kerbag pahrēz ∵
ud wizīr padiš dēw hāwand tāšt druwand ∵

3.158.5 [1.3] ud dānišnīg harw dō-warzōg kerbag wināh ∵
wizīr ī padiš ēn kū
pad kerbag-warzīh mizdōmand
ud pad *wināhgarīh[10] puhlōmand

3.158.6 [1.4] dānišnīg[1] ēč-nē-gar nē kerbag ud nē wināh ∵ [M171]

---

1 <'p'w 'hwkyh>.
2 B <yytwk'>.
3 B.
4 B.
5 Not K.
6 B.
7 K nišān eol.
8 K.
9 Y.11.1 *haiθīm aṣauuanō*.
10 wināhgār.

wizīr padiš ēn kū

pad wināh- [B130] nē-garīh a-bun-dāšt

ud pad kerbag-nē-garīh ān ī frēzwānīg bun-dāštīg ān ī afrēzwān a-bundāšt[2]

3.158.1 abar stūdag[3] ud nikōhīdag kār ud[4] pahrēz

az nigēz ī [K43_257r] weh-dēn ∵

hād

3.158.2 kār ud pahrēz ēn-iz ēwēnag dō dānišnīg ud[5] a-dānišnīg

andar dānišnīg ēwēnag čahār ∵ ud andar a-dānišnīg ēwēnag 8[6]

ud wizīr ī[7] padiš azēr ī ēk ēk nišānēnīd[8] čiyōn paydāg ∵

3.158.3 [1.1] dānišnīg kerbakkar ud[9] az wināh pahrēz ∵

ud[10] wizīr ī padiš yazdān hāwand tāšt ahlaw[11] ∵

3.158.4 [1.2] ud dānišnīg wināhgar[12] ud az kerbag pahrēz •

[13]⌈ ud wizīr ī padiš dēw hāwand tāšt druwand ∵

3.158.5 [1.3] ud dānišnīg harw-dō-warzōg kerbag wināh ∵ ⌉

wizīr ī padiš ēn kū

pad kerbag-warzīh mizdōmand •

ud pad wināhgarīh[14] puhlōmand ∵

3.158.6 [1.4] dānišnīg[15] ēč-nē-gar[16] nē kerbag ud nē wināh ∵ [M171]

wizīr padiš ēn kū

pad wināh- [B130] -nē-garīh[17] a-bun-dāšt

ud pad kerbag-nē-garīh[18] ān ī frēzwānīg bun-dāštīg ān ī a-frēzwān[1] a-bundāšt[2] ∵

---

1 <dānišn.
2 <Y bwn->.
3 B <yytwk'>.
4 B.
5 B.
6 Not K.
7 B.
8 K nišān eol.
9 K.
10 B +.
11 Y.11.1 *haiθīm aṣauuanō*.
12 B <-kl->, K <-k'l>.
13 Not K.
14 K; B wināhgār.
15 K; B dānišn.
16 B <-kl>, K <-gl>.
17 B <-klyh>, K <-glyh>.
18 BK <-y/glyh>.

3.158.7 [2.1] a-dānišnīg pad frārōn-mēnišnīh kerbakkar az wināh pahrēz ∵

ud[3] wizīr ī padiš ēn kū wehīh-āhang[4]

ud pad kerbag-dahišnīh[5] burzišnīg ud pad a-wēnāg-warzīdārīh nē burzīšnīg ∵

ud pad ān ī az wināh pahrēzīhist[6] [7]⌈ bōzēnīdag nām ∵ ⌉

3.158.8 [2.2] a-dānišnīg [K43_257v] pad abārōn-mēnišnīh kerbakkar • ud[8] az wināh pahrēz ∵

wizīr ī padiš ēn[9] ∵ kū wattarīh-āhang

ud pad kerbag-dahišnīh a-mizd[10]

ud pad wināh ī-š a-ǰast[11] a-griftār ∵

3.158.9 [2.3] [12]⌈ a-dānišnīg pad frārōn-mēnišnīh wināhgar[13] az kerbag pahrēz ∵ ⌉

ud[14] wizīr ī padiš ēn kū pad frārōn-menišnīh wehīh-āhang

ud[15] pad wināh-dahišnīh puhlōmand

ud pad az kerbag pahrēzīhist[16] bun-dāštīg ∵

3.158.10 [2.4] a-dānišnīg pad abārōn-menišnīh wināhgar[17] ∵ ud az kerbag pahrēz ∵

ud[18] wizīr ī padiš ēn kū wattarīh-āhang

ud[19] pad wināh-dahišnīh wēš-padufrāh[20] ∵

ud pad az[21] kerbag pahrēzīhistan[22] wēš-bun-dāšt[23] ∵

3.158.11 [2.5] a-dānišnīg[24] pad frārōn-mēnišnīh harw-dō-gar[25] kerbag ud[1] wināh •

---

1 K -īg.
2 <Y bwn->.
3 B.
4 BK <wy/ŷhyh ->.
5 BK <-y/dh->.
6 BK <p'hlyhyyt'>.
7 B in [2.2].
8 K.
9 B + bōzēnīdag nām.
10 K; B mizd.
11 B <tlywwYyyt'> for <2 Yyt' = A Yyyt'>, K <' Jyyt'>.
12 Not B.
13 K <-k'l>.
14 B.
15 K.
16 B <-yytn'>.
17 B <-kl>, K <-k'l> +..
18 B.
19 K.
20 K; B <-tp->.
21 K <YNE>.
22 B <p'hlyhyytn'>, K <-c' yh->.
23 K -īg.
24 <'dyn->.
25 B <TLYN'kl>, K <2-yl>.

ud wizīr ī padiš ēn kū [2]⌈ wehīh-āhang

ud pad kerbag-dahišnīh[3] burzišnīg

ud[4] pad wināh-[5] -a-wēnāgīh-warzīdārīh[6] a-burzišn[7]

pad [K43_258r] wināh-dahišnīh griftārīg ∵

3.158.12 [2.6] a-dānišnīg pad abārōn-menišnīh harw-dō-gar [M172] kerbag ud[8] wināh ∵

ud[9] wizīr ī padiš ēn kū ⌉wattarīh-āhang

pad kerbag-dahišnīh a-spās ud pad a-wēnāgīhā-warzīdārīh[10] a-burzišn[11]

ud[12] pad wināh-dahišnīh wēš-bun-dāšt[13] ∵

3.158.13 [2.7] a-dānišnīg pad frārōn-menišnīh az-harw-dō-pahrēz ∵

wizīr ī padiš ēn kū (wehīh-āhang)

pad az-wināh-pahrēzīhistan burzišnīg ∵

ud pad az-kerbag-pahrēzīhistan nē bun-dāštīg ∵

3.158.14 [2.8] a-dānišnīg pad abārōn-menišnīh az harw dō pahrēz •

ud[14] wizīr ī padiš ēn kū pad abārōn-menišnīh [B132] wattarīh-ahang

ud pad az-wināh-pahrēzīhistan[15] appār-burzišn •

ud[16] pad az-kerbag-pahrēzīhistan bun-dāštīg ∵

	-mēnišnīh	-gar	az ... pahrēz	wizīr ī pad -āhang
2.1	frārōn kerbag	wināh	wehīh	
2.2	abārōn kerbag	wināh	wattarīh	
2.3	frārōn wināh	kerbag	wehīh	
2.4	abārōn wināh	kerbag	wattarīh	
2.5	frārōn harw-dō		wehīh	
2.6	abārōn harw-dō	kerbag/wināh	wattarīh	
2.7	frārōn	harw-dō	wehīh	

---

1 K.
2 B rep.
3 K <-k' w dh->.
4 K.
5 Not B.
6 B <A-wyn'k->.
7 B/K <A/'-bwzšnYk> 2x.
8 K.
9 B.
10 K <' wyn'k->.
11 B <A-bwcšn'>, K <a bwcšnYk>.
12 K.
13 B <wyy'y>.
14 B.
15 K wināh-.
16 K.

2.8 abārōn harw-dō wattarīh

3.159.1 abar ān ī mardōm a-maragānīhā rāyēnīhēnd ud hambāstagīhā rāyēnēnd
ud hamāgīhā awiš rāyēnīhēnd
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.159.2 mardōm andar Ēbgadīgīh a-maragānīhā az baxt rōn pad harw ǰumbišn ō ōš rāyēnīhēd purr-daxšag ∵
ud hambāstag az xwad rōn kārīg
pad weh mēnōy hāzišn kerbag abāgēnīdārīg ō ahlawīh
ud az wattar mēnōy frēbišn pad bazag škarwišnīg ō druwandīh rāyēnīd
pōryōtkēšān čimīg gōwišn ∵

3.159.3 ud hamāg az dādār wisp-āgāhīh rāyēnīdārīh ī az bun-dahišn kunišn druz abesīhēnīdārīg
ud druz padiš abesīhišnīh ō fraškerd frazām-bōxtagīh tan ī pasēn wisp-xwārīh ud *purr-šēdāy[1] ud
wazurg paydāgīh ∵ [M173]

3.160.1 abar pad čand *wāzišn[2] xwaršēd abāz ō āsmān bālist kū dādār pad bun-dahišn dād
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.160.2 xwaršēd abāz ō bālist āsmān kū dādār pad bun-dahišn brēhēnīd pad čahār *wāzišn rasēd
ōh-iz az dēn nigēz dādār xwaršēd bun-dahišn pad bālist āsmān estādag frāz dād
ud az bālist čahār angust čiyōn angust angust ērīhā *andarak-gāh[3]
ān ī ultar pad *andarak-gāh[4] nērōgōmandtar paydāg
frōdīhīhēd

3.160.3 andar ham sāmān pad hām-dahišnīh sūd hamēšag-rawišnīh tā fraškerd rawāg bē kerd
u-š andar hamēšag-rawišnīg dāmān az dādār āfurrišn hamāg-ōz āhang abāz madan ī ō ān ī bālist ī-š
bun-dahišn ∵ kū pad-iš fradom frāz dād

3.160.4 ud andar *franāmīg[5] hām-dahišn sūd rawišn tā fraškerd pad ōz ī xwēš āhang and and ul- [B133]
franāmišnīh ī ō ān bālist ∵
u-š āhang ī az ān ōz az dēn mazdēst rawāgīh pad ahlaw Zarduxšt frāz

3.160.5 ōwōn ī Zarduxštān hazangrōzim frazām abāz ō ēk angust ī az ēr ō abar
(ī) fradom andarak-gāh ī xwānīhēd xwaršēd fradom *wāzišn ī abāz ō āsmān bālist-estišn
ī pad ham andarak-gāh 10 rōz ud šab drang ∵

1 <-yhyt'>.
2 <'cšn'>.
3 <'nyly's>.
4 <'ylkyh>.
5 framānīg.

3.160.6 Ōšīdarān hazangrōzim frazām pad wēš-āhangīh ōz abāz ō dō angust ī az ēr ō abar
(ī) didīgar andarak-gāh xwānīhēd xwaršēd didīgar wāzišn ī abāz ō [M174] āsmān bālist-estišn
ī pad ham wēš-nērōg andarak-gāh 20 rōz ud šab drang ∵

3.160.7 Ōšīdarmāhan hazangrōzim frazām abardar-āhangīh ī-š ōz abāz ō sē angust az ēr ō abar ∵
(ī) sidīgar wēš-nērōgtar andarak-gāh
ī xwānīhēd xwaršēd sidīgar wāzišn ī abāz ō āsmān bālist-estišn
pd ham wēš-nērōgtar andarak-gāh 30 rōz ud šab drang

3.160.8 ud 57 sāl ī Sōšāns frazām pad abardom ō ī-š āhang abāz ō čahār angust ī az ēr ō abar
ī xwad ast āsmān bālist kū-š pad bun-estišnīg brēhēnišn ud dahišn būd
ud hām-dahišn sūd-estišnīh pad bun ud <ww'šn'> ī-šān az Ēbgad rasišn ī tan pasēn
abēzag abāz-kerdārīh dām pad čahārom xwaršēd *wāzišn ō āsmān bālist mad bawēd

3.160.9 ēd ast kē ka ka tā xwaršēd pad čahār wāzišn ō āsmān bālist madan ∵

3.161.1 abar abardar-šnāsag ī pad čahār dād ī mazdēst dēn ∵
hād

3.161.2 abardar-šnāsag ī pad sē dād ī mazdēst dēn ōy [B134] pōryōtkēš kē andar weh-dēn ōwōn-iz wēnāgīh
kū
az dād hādamānsrīg ud gāhānīg ud az hādamānsrīg dādīg gāhānīg
ud az gāhānīg[1] hādamānsrīg ud dādīg wāzag wizīdan paydāgēnīdan dānēd

3.161.3 ōh-iz andar dād ī abardar-dānišn ī abar gētīyān gētīyīgīh hādamānsrīg ud gāhānīg-iz ∵
ud andar gāhān ī [M175] abardar-dānišn ī abar mēnōyān mēnōyīgīh hādamānsrīg ud dādīg-iz[2] ∵
ud andar hādamānsr ī abardar ī dānišn ī abar mayānagān ī mēnōy ud gētīy ud mayānīgīh gāhān ∵
dādīg-iz wāzag waxt ∵

3.162.1 abar kirrēnīdan ī Ganāg Mēnōy petyārag ō Spenāg mēnōy dahišnān āhang ∵
ud rāyēnīdārīh ī dādār abar petyārag ǰud ǰud
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.162.2 Ganāg Mēnōy abar ēk ēk az petyārag ī ō Spenāg mēnōy dahišnān kirrēnīd āhang
pad ān ēk (ēk) petyārag Spenāg mēnōy dahišn hamāg abesīhēnīdan ∵
ud Spenāg mēnōy rāyēnīdārīh ī padiš ēn-iz ēwēnag 5 ∵

3.162.3 (1) ēwēnag-ēw petyārag az ān ēwēnag ī Gannāg Mēnōy āhang padiš būd bē *wardēnīdan[3]

---

1 gāhān.
2 <d'd' ZKc>.
3 <blt->.

3.162.4 čiyōn ēd ī Gannāg Mēnōy pad hamēstārīg rasēnīdārīh
ī sardīh ō abēzag garmīh ī huškīh ō abēzag xwēdīh
garmīh pad sardīh ud xwēdīh pad huškīh sarōmandīhā ānāftan
zīndagān ī weh-bawišn agārēnīdan
dām dām-rawāgīh pādīrānēnīdan āhang būd ∵

3.162.5 spenag mēnōy
sardīh az hamēstārīg-rasišnīh ī ō abēzag garmīh brādarōdīg abāz ō xwēdīh ∵
ud huškīh az hamēstārīg-rasišnīh ō abēzag xwēdīh brādarōdīg abāz ō garmīh bastan
kū gumēgīh ī (garmīh) abāg xwēdīh sardīh w abāg huškīh abāg garmīh nē
garmīh andar abar-rasišnīh ī-š hamēstār sardīh
ayār-dahišnīh ī-š az xwēdīh ī garmīh hamgōhr ī abāg sardīh ∵ [B135]
hād[1] pad abar-rasišnīh [M176] ī-š hamēstār huškīh
ayār-dahišnīh ī-š az garmīh xwēdīh hamgōhr ī abāg huškīh gumēxtag winnārišn

3.162.6 andar gumēzagīh winnārišn garmīh ud xwēdīh bawišn-nērōgīhtom estišn ud pattūgīh[2] bawēd ∵
ud Ganāg Mēnōy pad Ohrmazd dahišn pādīrānīh ī-š az ēn kirrēnišn āhang būd ō kām ma rasād ∵

3.162.7 (2) ēwēnag-ēw druz kirrēnišnān ast ī andar gumēzagīh ō-iz dahišnān ī kām weh ayārīh ud sūd āwurd
ēd ī andar gumēzagīh Gannāg Mēnōyīg-iz sardīh huškīh ud ayārīh ud sūd azišīh ī Spenāg mēnōy dahišnān
gumēg-garmīh ud xwēdīh pad ast

3.162.8 čē paydāg čiyōn Spenāg mēnōyīg (xwēdīh) ō garmīh ī az Ēbgad frāybūdēnīd pad sardīh
ud ēdōn-iz garmīh hamīhišn ud xwēdīh pad huškīh ast ka abāz ō paymān-kārīgīh sūd ī weh-dahišn madan
az druz kirrēnišn xrafstarān anīz petyārag pad mardōm dānāgīh was sūd āwurd ∵

3.162.9 (3) ud ēwēnag-ēw wēš *pattūgīh[3] rawāgīh ud paywandišn ī dahišn andar gumēzagīh rāy
petyārag kē pad ēw-bār ud ham gyāg ēk āwām madan ō dahišnān āwām gāh
ǰud-gyāgīhā baxtan ud wisārdan

3.162.10 čiyōn ān ī āz druz az sahmagīh ī pad ēk hamīh pad srišwādagīh abar dahišnān abārīg druzīh ham-āwāmīhā ud gyāgān šōysrān baxtan paydāg ∵

3.162.11 (4) ud ēwēnag-ēw druz ō wišōbišn ī dahišnān kirrēnīd petyārag abar xwad druz abāz wardēnīdan mānāgīhistan ī dušmenān wazr abar-išān sar škastan ān ī dēw pad druz zadan
čiyōn dēw <z'yywy'k> [M177] pad druz frāsiyāb ∵ ud pad zamestān xrafstar
ud čiyōn ān ī az dādār rāyēnīdārīh fraškerd hangām Gannāg Mēnōy kirrēnīd āz abar xwad [B136] Gannāg Mēnōy abāz waštan u-š kirrēnišnān hamāg ǰūdan ud marnǰēnīdan wišuft paydāg

---

1 de M. *xwēdīh.
2 <pwtwkyh>.
3 <ptkyh>.

3.162.12 ud abardom ēwēnag az dādār wisp-āgāhīh rāyēnīdārīh ud wisp-tuwānīhā ōz andar drang ī ō fraškerd hangām druzīh hamāg anabāz-bawišnīg wišuftan bun druz anabāz did ārāyišnīg abāyistan weh-dēn āgāhīh —

3.163.1 abar Zarduxštōtom-xēmīg mardōm dōstīh az ēk Zarduštrōtom gōwišn
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.163.2 weh-dēn nigēzīhā Zarduxštōtom-xēmīg mardōm dōstīh mardōm
ān-iz ī bētom *āhang[1] xwēš dēn *drubuštīh ud gēhānīg ham-bārestānīh ∵

3.163.3 ud andar mardōmān ān ī ēr *āhang xwēš mān wis zand ud deh

3.163.4 ud andar ērān ān ī hu-dēn kē āsrōn *āhang xwēš payrāyag ud brāh
ud kē artēštār *āhang xwēš zrēy[2] winnirdīh
kē wāstaryōš *āhang xwēš dašt ī purr-xwārīh ∵
ud kē hutuxš *āhang xwēš paymōzan ud nihumb ∵

3.163.5 ud andar āsrōnān ān ī hāwišt ud hērbed *āhang xwēš pōst ud pid ud ān ī mānd
ud dastwar w *āhang xwēš ast ud bōy
ud andar awēšān ān awēšān ān ī pad wehīh andartomīh pahlom *āhang xwēš dil ud ǰagar

3.163.6 ud ān ī abardom ī hamāg dām pānag dahībed *āhang xwēš mizd/mazg ud bōy
dōst ǰud ǰud [M178] pāyagīhā grāmīg u-šān nēkīh ud anāgīh-iz pad ān ī xwēš dāštan ∵

3.164.1 ud padīruftan rawāgēnīdan paymān ī mardōm dahībed framan
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.164.2 mardōm xwēš xwadīh abēzag ox (ī) abar-iz gyān xwadāyīh wizīngar
xrad abar ox dastwarīg ud āzād-kām
andar harw dō *bowandag Ohrmazdīg dēn
abar harw {abarīg} sē abarīg dām-pānag dahībed framān
bandag ud tarsagāyīg [B137] bowandagīhā abar xwēš gyān ud tan
hammis gētīyīg ādān padīriftan ud tēz rawāgēnīd andar dādīgīh
pad-iz band ī abar hamāg wināh ōstīgān dāštārīh
ud wisp kerbag nērōgīhišnīh abardom warzišn ∵

---

1 <''wny> then <''wnd>.
2 <zl'D>.

3.165.1 abar čim ud paydāgīh ī ēk abar did ī sē dād ī mazdēst dēn
hād

3.165.2 az hādamānsrīg ud dād gāhānīg gōwišnīg paydāgīh
ud az gāhān abar hādamānsrīg ud dād gōwišn čim-iz bawēd

3.165.3 ēd ī xwadāy dušmen framān-spōz ī hādamānsrīg ud dādīg-iz was gyāg margarzānīh
paydāg čim andar nihang gāhānīg wāzag

3.165.4 ēn-iz hād
[1]ō-m ōy ī weh xwadāy kāmag bahr abar-barišnīh[2]
ōh-iz gēhān hamāg xwadāyān[3] xwēš ud pad dāštan ōy ī dastwar būd estēnd awēšān ēr
u-šān framān-warz

3.165.5 kē-šān dušmen framān-spōz az ērīh ī awēšān dastwarīhā dāštan ī gēhān xwēš tan xwāstag
u-š andar [M179] gēhān ēč gyāg tis-iz bahr ī aziš nēst kē rāy az gēhān <ws'>yēnīdag bawēd

3.165.6 hādamānsrīg ud dādīg paydāgīh abar gāhānīg gōwišn čim ēd ī andar w dēn ī gāhānīg wāzag
hād kū nē ōy ī rāst ruwān frāz abesīhišnīh paydāgīh az hādamānsrīg

3.165.7 ēn-iz ī gōwēd kū ayārēnēd mard rāstīh čiyōn ān ī 1000-ānag spāh[4]
ōh-iz rāstīh paymān andar xwadīh ēč wišōbišn nēst

3.165.8 ud az wināhīhišn[5] az bē ēdōn pādag čiyōn *frēzwān[6] kerdan abē-bīmīh ī az abē-druwandīh[7] ī
dušmen andar awiš pad wizendgarīh padiš ud abardar

3.165.9 ōh-iz gāhān mēnōy dānišnīh abar hadamansrīg mayānag dād ud frōd dānišnīh rāy gāhānīg ō dādīg
mānsrīg gōwišn čim
ud hādamānsrīg dādīg ō gāhān gōwišn paydāg [B138] būd passazagīh ∵

3.166.1 abar pahlom ud wattom āwām nišān daxšāg bar ī harw *dō[8]
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.166.2 āwām pahlom *hangerdīg[9] pad nišān āsnūdagīh ī frayist mardōm xēm pad frahang ān ērān dēn
u-š bar wirāstagīh peyrāstagīh ī āwām pad dānāgīh ud hammis hunar ud wehīh ud āzādīh ud ahlāyīh
ud hamāg ēwēnag gētīyīg mēnōyīg nēkīh rāmišn

3.166.3 ud āwāmān wattom hangerdīg daxšagīh ālūdagīh ī frayist mardōm puhl ī ān ī yahūdān kēš

---

1 = Dk.9.21.7.
2 Y.51.1.
3 <hwt''n>.
4 = Dk.9.20.4.
5 <wn'yyhšn'>.
6 <pwlyc'n>.
7 <'b'ylwwyyh>.
8 <ALBA>.
9 hangerd.

u-š bar wišuftagīh ud zištīh ī āwām pad duš-āgāhīh ud abārīg āhōg wattarīh ud škōhīh ud drōzišn harw-gōnag gētīyīg ud mēnōyīg anāgīh bēš ∵ [M180]

3.167.1 abar ān ī guft estēd kū druzīh ka-š bē abāyēd abesistan[1] ud stahmagtar bē bawēd ∵
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.167.2 druzīh az druz ō Ohrmazd dahišn kōšišnīg mad estēd

3.167.3 ān ī čiyōn dādār Ohrmazd pad bun-dahišn
frazām-pērōzīh ī-š dahišnān abar druz
wišōbišn ī hamāg ī druz
winnirdīh abāyistan ī xwad-iz
wišuft abzār druz pad dahišnān ī weh nērōg
frazānagīhā[2] āgāh būd

3.167.4 druz bun mayān-iz an-āgāh frazām u-š abesīhišnīh pad nazd frazāmīh
ka-š kardag ud abzār frayist wišuft bawēd
āgāhīh ī-š az abesistan gāh *handēmānīg[3] pad āhang ī az hamāg zōr škefttar kōšīdan paydāg
čiyōn *uzmāyīgtar[4] kōšīdan ī hamāg dušmenān / (..) ēmēdīh ī hangām
ud brāh-ēw nērōgtar kerdan ī ātaxš hanǰāmišn gāh ∵

3.167.5 ud ān ī stahmagtarīh ī druz abesīhišn w zamān
nē az ān ī-š pad bun [B139] dwārišn stahmagīh
ka hamāg abzārīh rāy stahmagtar sazist w
bē az ān ī-š pad mayān
ka abzār-ēw was ī-š andar zamānīhā *abesist[5] bawēd

3.168.1 abar gyāg ī mardōm grift-menišnīh ī padiš ud anayāsagīh ī aziš hamē ast
ud ān ī-šān grift-menišnīh ī padiš hagriz anayāsag ī awiš ahambuniz-iz nē bawēd
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.168.2 mardōm andar hamāg nēkīh abēzag u-š anāgīh gyāg grift-menišnīh padiš hamē
ud anayāsagīh aziš hagriz-iz [M181]
u-šān pad hamāg anāgīh ī A-nēkīh ud gyāg grift-menišnīh padiš

---

1 <’pysytn'>; *absistan?
2 frazānīhā.
3 de M.; <hn’ymyk>.
4 <’wzmyk->.
5 <’p’pst'>.

hagriz w ayāsag ī awiš fradom-iz nē bawēd ∵

3.168.3 ud hamāg-nēkīh abēzag az-iš anāgīh ān ī pahlom

ud hamāg-anāgīh A-nēkīh ān ī wattom ox

mayān ēd dō gyāg gētīy mardōm mehmān- w <msm'n'> *widārīg-menišn-iz[1] bawēd ∵

3.168.4 mehmān-menišn ānōh kū-šān zāyišnīg {mād} mānišn ī mādagwarīhā

ka-iz kam-xwārīh ud was-petyarag gyāg

ud mehmān-menišn ka az ānōh kū zāyišnīg *mānišn y

madagwarīhā āhang ī ō kār sūd ayāb anīy čim rāy ō anīy gyāg rasēnd

ka-iz az ān ī kam-xwārīh was-petyārag gyāg ō ān ī purr-xwārīh ∵ ud kam-petyārag gyāg hē

frayistīhā *ayāsag[2] ī-šān bāstān abāz ō ān ī xwēš zāyišnīg[3] būm kam-xwārīh was-petyārag nē ∵

3.168.5 ud widerīg-menišnīh rāhēn ud nihān-menišn kas

ka-iz purr-xwārīh ud kam-petyārag <''wlčyw'> widār ī abāz ō xwēš zāyišnīg būm

ka-iz kam-xwārīh ud was-petyārag [B140]

ud gyāg wēš-āhangīh[4] ī ō xwēš būm rāy ∵

3.169.1 abar wizēhišn ī andarg yazdīg frārōn-nīrang war abdīh

dēwīg abārōn-nīrang w ǰādūgīh widīmās

ud kirrōgīg[5] čārag

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.169.2 wizēhišn ī andarg yazdīg frārōn-nīrang war abdīh

dēwīg abārōn-nīrang ǰādūgīh[6]

u-š widīmās ēn-iz kū

3.169.3 ān ī yazdīg war nīrang pad āstawān ī abar dādār Ohrmazd ud dahībed framān

pākīh ī gyāg tan wastarg az harw ēwēnag [M182] rēmanīh ud gand

bōyēnīdan ī ān ī pērōzgar ī gand-spōz ī druz-tarwēnīdār urwar

ēzišnīg nām-barišnīh ī yazdān

ō ānōh burdan ī was ān ī rōšn ud pāk ud hu-bōy tis andar kārīh ī awēšān pad hu-dēnīh ud āsrōnīh

wahuman-menišnīh rāšt-guftārīh ud frārōn-warzīdārīh hu-sraw mardōm

hamāg ō yazdīh passazag ud az dēwīh dūr ud abāz-waštag

3.169.4 dēwīg abārōn-nīrang ǰādūgīh widīmās stāyīdārīh marnǰēnīdār Ahrimen nihānīgtom-dwārišnīh

---

1 <t'lyk->.
2 <'yyb'yk'>.
3 <-šn-1>.
4 <-''w''>.
5 <wylwkyk>.
6 <y'tkyh>.

ud rēmanīh ud gandagīh ī gyāg tan ud wastarg

ud pad *ādur[1] burd ī nasāy ud hixr

ōsēnīdan ī yazdān bēš dēwān rāmēn ī dēwēzagīg drāyīdan

ud xwānd ī dēwān pad nām ī andar kārīh awēšān ī pad dēwāstīh ud ag-dēnīh

ud akōman-menišnīh drōw-drāyīdārīh ud abārōn-warzīdārīh duš-sraw ǰādūg mar {nasāy}

abārīg ī passazag ō dēwīg ud dūr az *yazdīh[2] ∵

3.169.5 ud ān ī-š wizēhēnīdār az kirrōgīg čārakkarīh ēn-iz kū

yazdīg war az dō ǰud-pahikār war-warzīdārān

agar war garm[3] ka rōy ī widāxtag war az widāxtag rōy

ud agar gāh uzwān az hām agar *gāh[4]

ud agar čār pāy az purr xwarg čār ēč a-sōzišnīh

3.169.6 ud agar *tabāhīh[5] ud anāg-kārīh[6] ī tan hannām bē ōy ī rāst-gōwišn bōxtagīh [B141] nišānīgīhā[7] ī war

ud uzwān pāy hāmbuniz-iz dazišn ān ī drōzan <sčwy'wk'-1> dazišn

ērangīh daxšag abar war ayāb uzwān ayāb pāy paydāgīh

3.169.7 andar ham-dar dō ēwēnag yazdīg abdīh ō nigerīdārān dīdārīgīh

ēk ēd ī pad yazdīg nīrang az ātaxš andar pādagīh ī-s mādī sōzāg huškīh [M183] bē burdan ∵

ud ēk wizēhēnīdārīh ī rāst-gōwišn az drōw druxtār war-iz abar burdan ī *bōxt[8] az ēraxt paydāgēnīdan

3.169.8 ud ān ī kirrōgīg *2[9] ēwēnag bawēd

agar kirrōgīg *bowandag frahaxt[10] rastan ī-š *hannām[11] az sōxtan ud agārēnīdan ī pad ātaxš

ud agar kirrōgīg a-frahaxt agārēnīdan ī ī-š hannām pad ātaxš

čiyōn ān ī paydāgīhist abar frēftār kardag ahlomōγ ∵

3.170.1 abar dōstīh ī pid ō frazend ud kast abzōn ī padiš

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

---

1 <tn'>.
2 jādūgīh.
3 <klm>.
4 <wyhyh>.
5 <p''yh>.
6 <'n'k'lyh>.
7 M; <-yhyh>.
8 <b't'>.
9 <'y>.
10 de M. "protège": frayād?
11 <'wb'm>.

3.170.2 az weh-dēn nigēz a-maragānīha dōstīh ī pidarān ō frazendān az zāyišn tā ō 8-sālag ī frazend wēš ham mād w andar ham wimand[1] ō ān ī dō-sālag ud sē-sālag ud frāy šīr tarrīh ī frazend az āsnūdagīh ī az wināh čē abornāyīg tā madan ī tā ō 8-sālag spurrīgīh wināh fradom-iz ō bun nē bawēd az ān frāz hamē az ān dōstīh wināh handāzag ī frazend *ōh[2] kāhēd ∵

3.170.3 ud tuxšāgīh-abzōn ī frazend pad pid abāyišnīg frahang tarsagāhīh ī-š andar pid sāmān abāz ōh abzāyīdan pad xwarrah xwēš pāyag ud spurr-rasišnīh ō frahang ud *bowandag-tarsagāhīh rāmēnīdārīh ī pid dōstīh ī pid awiš abāz-iz ō abardom pāyag ī pad abornāyīh būd ōh rasēd

3.170.4 čiyōn ān ī mēnōy-wēnišnīh pad nōg-zādag abornāyīg pas dēwān appurdan gōwēd abāz ō ham mardōm dēw-menišn y[3] abāz hilišnīg ud frāz zarmānīh kunišnīg ī hamē mardōm [B142] pēš-iz az ān pad bowandag-wānīdan ī [M184] druz az pad-tan pākīh u-š spurr-āgāhīh kerdārīh y abar dēn mazdēst rasēd ∵

3.171.1 abar mizd ī ahlawān u-šān puhl puhl ī druwandān u-šān mizd az nigēz ī weh-dēn ∵ hād

3.171.2 mizd y šnāyišn ī az kerbag ud puhl bēš ī az bazag ud az weh-dēn nigēz pad mēnōy hāmbuniz-iz kerbag ud wināh ī kadāmīyān-iz xwēškārīh ud padiš / ud padiš kerbag mizd wināh puhl rasišnīh ∵

3.171.3 mizd druwandān abar ān huzārag kerbag bawēd ī-šān pad gētīy kerd ud az puhl pēš pēš ud widārīg ō pādufrāh wardišnīg pādufrāh dōšoxīg[4] tā fraškerd ∵

3.171.4 ud puhl ī ahlawān abar huzārag wināh ī-šān pad gētīy ō bun būd az mizd pēš widārīg čand padiš ruwān yōǰdahrīh ī az wināh ud <w'wštwwšnyh> ī ō pahlom axwān u-šān mizd wahištīg ǰāwēdānīg gētīy-iz mēnōy paččēn dahišnīg

3.171.5 hāmbuniz-iz kerbag mizd wināh puhl dēn mazdēs paydāgīh ∵

3.171.6 ud ahlawān wināh puhl āškārag hāmīhā *hunsandīhā[1] pad gētīy xwad wizārišnīh

---

1 <ymnd>.
2 <OL>.
3 <-mnšn Y>.
4 <ywšwywš'wyk>.

ud kerbag mizd ō ān ī-šān pad mēnōy rasēd ayāsišnīh

ud čand-išān gētīyīhā-iz rasēd padiš hunsandīh

3.171.7 ud druwandān wināh puhl an-hunsandīhā pad *gētīy[2] wizārišnīh ī-šān

ān ī mēnōyīg az pādixšāy padiš griftārīh abar-burdārīh

ud mizd ud spās nēkīh an-ayād mēnōyīhā āzwarīg pad xwad xwāyišnīh ∵ [M185]

3.172.1 abar petyāragīh ī ō dādār kū tis-iz <w't'> ayāb nē

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.172.2 dādār kadār-iz-ēw abar weh-dēn āstawānīh kām ud framān-iz

ka hamāg mardōm ī andar gētīy ō āstawānīh ī abar weh-dēn rasēnd

Ēbgad abesīhēd ud hām-dahišn weh-dēn ō pad apetyāragīh [B143] abēzagīh ud hamāg-xwārīh rasēd

weh-dēn āgāhīh

3.172.3 ān ī āstawānān abar weh-dēn abērtar ān kē pad xwāyišn pursišn ī weh-dēn āgāhīh

ud wināhgār pad wēš-druwandīh ī Ēbgad andar sāmān[3] rēš ud bēš ī dahišnān

u-š *nām[4] pad kām ud framān ī dādār-spōzīh dādār petyāragīh-iz ast ∵

3.172.4 ud kēšdārān kē ō dādār tis-iz petyārag nēstīh kēš ī-šān

kām ud framān-spōz ī dādār wināhgar / andar gētīy ēč nē <w'tn'>

3.172.5 ud agar wināhgārīh mizd xwēš nē puhl niyābag

ud agar-iz nē kām ud framān-spōz ī dādār bē kām framān-warzīdār

pad wināhgārīh mizd xwēš nē puhl niyābag

ud agar wināhgār framān nē kām spōzēnd (ī) dādār gōwēnd

dādār framān ō kām hambasān-iz frēftār guft

yazdīh az-iš bē guft bawēd ∵

3.173.1 abar ān ī bun az bar ud ān ī bar az bun (paydāgīh

az) nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.173.2 bun az bar paydāgīh ī abar astīh ud čiyōnīh ī bun

čiyōn rōymānān pad rōyišn ī-šān xwad

u-šān gōnag pad [M186] hu-čihrīh duš-čihrīh *bōyišn-iz[1] pad hu-bōyīh ud dušgandīh

---

1 hu-dēnīg.

2 <PWNyD>.

3 <sym'n'>.

4 <y'm>.

ud čāšišnīg pad humizagīh ud dušmizagīh

ud zōr pad bēšāzīh ud zahrīh paydāgīh hēnd

ī-šān tōm astīh ud čiyōnīh-iz ∵

3.173.3 ud bar az čē'īh[2] abar hammis astīh ud *waxšišn[3] az bun čiyōn rōymānān[4] ī abāg ān ī padiš ud aziš

az būn tōm hēnd

3.173.4 kē rāy agar duš-āgāh duš-āgāhīh bazakkar bazagīh ī andar gētīy paydāg

gumēg dānāg dānāgīh ud kerbakkar kerbagīh az anīy ud hambun ēwāz hē

čiyōn yahūdān kēš ān ī būd nē šāyēd

az hambun ud ēk xwad dānāgīh ud duš-āgāhīh

ud nē-iz ēk xwad ka xwad dānāg

duš-āgāh paydāgīhē ān bun [B144]

u-š duš-āgāhīh xwad-iz duš-āgāh u-š bazgīh-iz xwad-iz bazakkar

nē abēzag Spenāg mēnōy bē Gannāg Mēnōy-iz hē ∵

3.174.1 (abar) āzād-kām u-š abestāgīg nām ∵

ud āzād-kām-kerdār ud āzād-kām-kerdārīh čim ∵

āzād-kām ud nē ēw-āhang kerdārīh u-š hamēmāl

ud az kē ō čē

u-š ∵ sūd ud ziyān dāmān meh-sūdīh ī ∵ aziš

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.174.2 āzād-kām andar gētīy mardōm u-š abestāyīg nām ox ī astōmand ī-š zand xwadāy ī tanōmand

3.174.3 ud dādestān ī xwadāy xwadāyīh āzād-kām mardōm ī abar xwēš kām rāyēnīdārīh

warzīdārīh ī-š abar abārīg gētīy-dahišn ī nē ōwōn xwēš kām xwadāyīh hēnd čiyōn xwadāy

mardōm

u-šān ēk-iz nē ast rāyēnīdārīh ī abar ox-ēw čiyōn rāyēnīdārīh [M187] mardōm abar awēšān

3.174.4[5] ān ī tanōmand bē wizārdan[6] ī az mēnōyān yazdān

pad ān ī mēnōyān-iz yazdān xwadāy bē nē tanōmand hēnd ∵

3.174.5 ud āzād-kām kerdār dādār Ohrmazd

ud āzād-kāmīh xwadāyīh ī abar mardōm abar kām

pad padīruftan nē padīruftan ī-šān kerbag wināh

---

1 <bww cyyw'>.
2 <MEš>.
3 <w'šww>.
4 <-'nk'>.
5 Cf. 3.209.8.
6 <c'l->.

3.174.6 ud čim dādār āzād-kām ud nē ēw-āhang kerdan ī mardōm
ōstīgān kerdan ī-š xwēš spāh mardōm pad xwadāyīh ud ōz-dādārīh ī az xwadāyīh
3.174.7 ud pad ham-ōz ud ō-iz abardom purr-ōzīh ī abar wānīdan ī hamāg ān ī druz spāh ud ānāftan ī {kym}
hammis druz az Ohrmazd dahišnān košidārīh madan rāy
u-š ayār yazdīg āsn ud srūd-xrad weh-dēn ∵
ud hamēmāl waranīgīh āsnxrad (hamēstār)
ud duš-āgāhīh srūd-xrad hamēstār druzīg wattar-dēn [B145]
3.174.8 ayār az Spenāg mēnōy
ō padīruftan ud menīdan guftan warzīdan ī kerbag rāy
nē padīruftan nē menīdan ud nē guftan nē warzīdan ī wināh
3.174.9 hamēmāl az Ganāg Mēnōy
ō padīruftan menīdan guftan warzīdan wināh
nē padīruftan nē menīdan nē warzīdan ī kerbag
3.174.10 sūd (ī)
nē padīruftan nē menīdan nē guftan nē warzīdan wināh ∵
ud padīruftan ud menīdan guftan warzīdan ī kerbag
xwad pad xwadāyīh ī abar xwēš bōxtan
ud abārīg gētīy-dahišnān pad pādixšāyīh ī abar-išān bōzēnīdan ī az druz
3.174.11 ud ziyān (ī)
pad padīruftan menīdan guftan warzīdan ∵ wināh
nē padīruftan nē menīdan nē guftan ud nē warzīdan ∵ kerbag
škarwistan ī xwad pad xwadāyīh ī abar xwēš
ud škarwistan ī abārīg dahišnān [M188] pad pādixšāyīh ī abar-išān az druz
3.174.12 dāmān meh-sūdīh ī aziš abēzagīh ī kām-āzād hamāg mardōm ī pad xwadāyīh ī abar xwēš
bē āhangīh[1] ī az druz kām ān ī wattar dēn
frāz-āhangīh ī ō dādār kām weh dēn
3.174.13 wirāstagīh ī padiš
pad nē padīruftan ud (nē) menīdan ud nē guftan ud nē warzīdan wināh
padīruftan menīdan guftan warzīdan ī kerbag
3.174.14 dādār-kāmīg *xūb-sālārīhā[2] dāmān hamēstārīk {'yyt} Ēbgad abēsīhēnīdan
hām-dahišn ō a-margīh abēzagīh ud hamāg-xwārīh *zāmēnīdan[3]
{hamēstārīk Ēbgad ∵}
3.174.15 kēšdārān kē frayist kām-āzād mardōm
pad padīruftan menīdan guftan warzīdan ī wināh

1 <''w''>.
2 <-y'ny'l->.
3 hāmēnīdan.; 3.109.12.

nē padīruftan nē menīdan ud nē guftan ud nē (warzīdan) kerbag
pad frazām ǰāwēdān {ywš'} *došoxīgīh az-iš ēč A-bōxtišnīg[1] kēš ī-šān
yazd kām-āzād kerdan ī mardōm nē ō sūd mardōm [B146]
bē ō-šān garāntom ziyān
frazām wattarīh ud ganāgīh ī hamāg gētīy dahišnān
nē bōzēnāg bē marnǰēnāg ī-š dahišn guftan
ud yazdīh az-iš bē ud druzīh abar guft bawēd ∵

3.175.1 abar margarzān wināh wizārišn puhl ēwēnagān ēn-iz 6
(az nigēz ī weh-dēn ∵)
hād
3.175.2 margarzān wināh wizārišnīg puhl ēwēnagān ēn 6
3.175.3 ēk ān ī xwastūg ud petīt-wināh pad wizīr ī dēn dastwar framān xwadāyān ōzanīhēd ∵
3.175.4 ud ēk ān ī dēn dastwarān petīt-wināh andar ō kārēzār ī abāg an-ērān hilēnd gyān-abesparīhā kōšīdan
ōzad andar kārēzār [M189] ruwān az wināh bōxt
u-š tan-iz az griftārīh ī padiš abēčārīh paydāg ∵
3.175.5 ēk ān ī az xwēš mādagwarīhā mānišn pad framān ī pādixšāy
pašēmān-wināh hunsandīhā[2] ō kū-š framāyēnd 10 sāl awiškāftag ud uzdehīg bawēd
u-š pad 10 sāl <ylkw>išnīh ī sazīdan abēčārīh ī aziš paydāg ∵
3.175.6 ēk ān ī pad aburd-framānīh ī andar xwadāyān margarzānīhēd
u-š ōy ī xwadāy az ān wināh āmurzēd w u-š āzādīhēd ∵
3.175.7 ēk ān ī zan ī kē pad a-tarsagāhīh andar šōy margarzānīhēd
šōy nē āmurzīdan paydāg ∵
3.175.8 ēk ān ī pad meh-dādestānīh dāštan dēn dastwarān wizīr
andar xwēškārīh petīt-wināhīh widerd bawēd
ud pad sidōš wizārdan ruwān u-š abēčārīh paydāg ∵

3.176.1 abar hunar az uzaōw[3] ī tohmāspān ān ī awēn mēnōy zōrīg abdīh ī-š pad wānīdan ī dahīg az ān ī ōy
spāh padiš paydāg būdag
ān passazag mēnōy zōrīg abdīh ī abar anīy an-ēr ud dēwāst az ērān dehān pazdēnīdan
abāz ārāstan ī ēran šahr u-š xwadāyīh ud ristag <pw''w> ēr tōhmag mard [B147]
az nigēz ī weh-dēn ∵

1 <2-b->
2 <'ws->
3 <'wz'wb'>.

hād

3.176.2 az weh-dēn nigēz

ōr az uzaōw ī tohmāspān ān awēn mēnōy zōrīg abdīh ī-š pad wānīdan ud škastan ud abēd kerdan ī dahīg *nūman[1] ud ān ī ōy spāh padiš dīdārīhist

did ān ī passazag mēnōy zōrīg abdīh abar [M190] anīy an-ēr ud dēwāst

ī andar dēn pad buland pāyag

turk dēw ī wizārd-wars tāzīg wištāsp ī <klyyy>āyīg hrōmāy nām barēnd

3.176.3 ud was ān ī awēšān ud spāh ud ayār ud abzār ī nāfag wēš frāy az ān ī abāg dahīg *nūman[2] uzaōw ī {wānīd} az ērān dehān pazdēnīdan ud škastan wānīd ud abaydāgēnīdan

abāz ārāstan ī ērān šāhr u-š xwadāyīh ud ristag

frāz az šahr ī ān ī uzdēš ud wiyābānīh ud dēw-ēzagīh

ud hammis rēmanīh nasuš ud tabāhīh[3] wērānīh az ābān ātaxšān zamīgān abārīg weh dahišnān andar ērān dehān

pad abāz paywastan ī amāwandīh pērōzgarīh ī ō ān ī Ohrmazd dēn

zartuxštān hazangrōzim nazd frazāmīh abar-iz <yylwkmyynk'> ahlaw kē pad anīy nām pišyōtan-iz xwānēd ī wištāsp pus

xwad ud 100 ud 50 ī ōy hāwišt abzārīh bawēd pad dādār kām ud framān ∵

3.177.1 <w'yy>tan ī andar mardōm nērōg anāgīh ∵

harw az xwad ud gēhān bē burdan[4]

xwad ud abārīg-iz ī hamgōhrān nēkēnīdan

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.177.2 mardōm harw dōstīh ī ō xwēš tan frazend-iz čihrīg

u-š az wihān xwēš ud frazendān anāgīh nē nēkīh abāyišnīg

3.177.3 u-š az tōhm ī dōstīh ī ō xwēš tan frazendān rōyēnīdan waxšēnīdan tan hudōstīh ō <'mč'w>īg-iz[5] harw mardōm [B147]

nē abāyistan ī anāgīh ī ēč ud abāyistan ī w nēkīh harw mardōm čiyōn ān-iz ī xwēš tan ud frazendān

pad ēd-ōwōn čihr [M191] harw mardōm ∵ abāz-āhangīh ī az anagīh ud frāz-āhangīh ī ō nēkīh

3.177.4 ud harw mardōm bawēd pad hambāstag mardōm ī gēhān šnāsagīhā

anāgīh ī xwēš ōy did anabāyišnīgīh ud axwāyīšnīh ud padiš nē rawišnīh y

nēkīh ī xwēš ōy ī did abāyistan xwāstan padiš tuxšīdan bawēd

---

1 <www mwww mww>.

2 <y'YYkww mww>.

3 <tpYyh>īh.

4 <-x2>.

5 abārīg-iz?

bē burdan[1] ī az mardōm anāgīh ēk az did

paywastan nēkīh ēk ō did

3.177.5 pad ēd ēdōnīh

<w'yy>dan bawēd ī mardōm nērōg az gēhān petyārag druz ayārīh

ud zad bawēnd druz u-šān *wānēnd[2] gēhān ayārān yazdān

pad xwēšān ānābīhēd ān-iz ī druz anāgīh az gēhān

abērtar wišāyīhēd az yazdān nēkīh ō gēhān

3.177.6 pad ēn 2 ēwēnag anāgīh

ēk ī gētīy mardōm pad druz abzārīh ∵ ēk mēnōy druz pad-iz xwad-zōrīh

az gēhān bē burdan[3]

ud 2 ēwēnag nēkīh

ēk ī az gētīy mardōm ∵ ud ēk ī az mēnōy yazdān ∵

ō gētīyān rasēd

bawēd gēhān abē-anāgīh ud purr-nēkīh

3.177.7 ān ī andar abdom 57 sāl ī Sōšāns[4] ud rist-āxēz nazdīh

az wirāyišn ī hamāg mardōm xēm[5] kunišn

pad āstawānīh ī abar dēn mazdēst ud dād gāhānīgīh bawēd

weh-dēn āgāhīh

3.178.1 abar mardōm ēmēdīh ī az zīndagīh ī bīm az margīh ud abāz-waštagīh ēk az did

(az) nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.178.2 mardōm kāmag ī ō zīndagīh dādār āfurrišnīg pad čihr[6]

ud bē-ayāsagīh ī az zīndagīh [B149] ō margīh aweštāb rasišnīg ī az Ēbgad

3.178.3 a-maragānīhā tā-šān frazend-xwāyišnīh [M192][7] nērōg ī •• ōz

ī pad abārīg pad-kār xrad-abzōn az ēw-kardagīh xwānīhēd xwarrah

3.178.4 gumēzagīh abāg aweštāb ī az petyārag ō zīndagīh y ēmēd ī az margīh bīm pad čihr

purr w az zīndagīh bē-ayāsagīh nē ō margīh ayāsagīh

3.178.5 fradom-iz w ka-šān ōz ī abar kār warzišnīg ō wēšīh rasēd

az xwarrah ī-šān ayār <škwy> padišīh ī-šān az zīndagīh-ēmēdtom az margīh bīm kāhēd

---

1 <-x2>.
2 <'nynd>.
3 <-x2>.
4 <swkš'ns>.
5 de M. *hām-?
6 <ctl>.
7 frazend / xwāyišnīh.

ud kam-šķeftīh ī andar Ēbgadīg aweštāb rāy az zīndagīh
ast ī kā-šān bē-ayāsagīh-ēw ōh bawēd

3.178.6 ud ka-šān xrad-iz ō nigūnīh wardēd ud az xwarrah bahr wēš-kāhišnīh ud padiš apādyāwandīh[1] rāy
ēg-išān pad ēmēd ī az zīndagīh ī bīm az margīh harw 2 kamīh
ud agar apādyāwandīh az Ēbgadīg aweštāb rāy az zīndagīh bē ayāsagīh ō margīh ayāsag abzāyēd

3.178.7 ud ka-šān az frazend-xwāyišnīh-iz nērōg pad-iz abāz-pēmenišnīh anēmēdīh rasēd
ō kast-ādānīh ī frāy hāmīhēnd ī-šān ēmēd ī az zīndagīh bīm az margīh harw 2 ō nizārīh ōwōn rasēd
(ī) az zīndagīh bē-ayās ō margīh frāz-ayās bawēnd

3.178.8 čiyōn dōšoxīg mardōm rāy paydāg kū-šān az garānīh ī pādufrāh xwēš mārišn
astīh-iz abāyišnīgīh ī-šān pad čihr ō kū anabāyišnīg ōwōn wašt bawēd
ī-šān ārzōgīhēd kū kāč nē zād būd-ēnd

3.178.9 andar dēn druwandān ast kē rāy gōwēd kū-š az mādar a-zād weh ∵ [M193]

3.179.1 abar pahlomīh ī xwadāyān
az nigēz ī weh-dēn
hād

3.179.2 pahlomīh ī xwadāyān pad ǰamīhīh ī wištāspīgīh ī ōy ī xwadāy bawēd
ud pad [B150] ǰamīgīh ēn kū bawēd ān ī xwadāy xwaršēd-nigerišntom az mardōmān hu-čašmtom
abar hamāg kē-š ēr hēnd az weh-dahišnan čiyōn ǰamšēd ⁂
ud pad wištāspīgīh ēd kū dōsttom ud padīruftārīhtom padiš āstawāntom rawāgēnāgtom ī dēn
mazdēsn čiyōn kay wištāsp bawēd paydāg ⁂

3.180.1 abar ēd ī ruwān bōzīšnīg tan winnārišnīg az dādār dāšn ō mardōm
az nigēz ī weh-dēn
hād

3.180.2 ast ō mardōm pad ruwān bōzišnīh ud tan winnārišnīh ī az dādār dāšn ēn-iz 6
3 abērtar pad ruwān bōzišn ud 3 abērtar pad tan winnārišn ⁂
pad ruwān

3.180.3 (1) ēk harw mardōm xwēš ox-a-wināhīh bun ī mardōm pad handāzīh ō bōzišn ud agriftārīh pad tōzišn
ruwān bōxtārtom az dōšox ⁂

3.180.4 (2) ud ēk gētīy dēnīg rad kē pad hammōzišn ī dēn ī mazdēsn āgāhīh ō mardōm kerbag bōzišn wināh
tōzišn ī-šān ruwānīh kē ōh weh ud bōxtār ud ō ulīh franāftār ⁂

3.180.5 (3) ēk ristag rašn ud abārīg ī mēnōy rad kē mardōm kerd aziš petīt ī gētīyīhā ō wizārišn ī mad a-wināh
wizārtom az tan pad *sidōšīg ud āmār ud puhl az wināh ⁂
yōǰdahrēnīdār ud tar čēh-widarg ō pahlom axwān widārdār ⁂

[1] de M.; āzād-āhangīh?

3.180.6 3 ī abērtar pad tan winnārišn ⁂
ēk xwadād [M194] spahr kē mardōm pad tan paywandišn ī pad čihr awiš tan-gōhr ⁂
ud ēk yazd mihr kē pad ǰān-dādārīh ī ō mardōm ī-šān zīndag ud dāštār ī tan ⁂
ud ēk dām srāyēnīdār dahībed kē mardōm [B151] pad-iz tan wināh-pānag nibardār [?] ud bōxtār

3.181.1 abar ǰuttarīh ī *frēzwānīg[1] az ān ī afrēzwānīg[2] dāšn
az nigēz ī weh-dēn
hād
3.181.2 ǰuttarīh ī frēzwānīg az ān ī afrēzwānīg dāšn ∵ ēn-iz kū
ān ī frēzwānīg dād abāyēd ō ōy ī arzānīg azast-iz rāmēnīdārīhā dād
dādīg ka nē dahēd wināh bawēd ∵
3.181.3 ān ī afrēzwānīg ud azast ast ī ka nē dahēd ō-iz ōy ī arzānīg wināh-ēw nē ∵
ud pad zayišn ka tuwānīg nē dahēd gāhānīg ∵ *drūǰō*[3] *huuō dāmąm* ∵ abar gōwēd
u-š zand ēn kē ān ī mad estēd nē ō mard kē pad xwāyišn āyēd dahēd druz ān dām kū-š dāmīh druz kerd bawēd
ēn ī šahr ēwāzīg gōwēnd kū pad ganǰwar[4] ī Ahrimen ∵

3.182.1 abar mardōm ud gēhān sūdtar tis
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād
3.182.2 mardōm ud gēhān sūdtar tis ∵ ēn-iz 6 ∵
3.182.3 (1) ēk handāxtan ī āškārag wināhišn ēwēnīg pādufrāh ō gēhān <yylwb''Yk> ∵
3.182.4 (2) ēk ōstīgānīh ī hambāstāg [M195] mardōm pad abāyišnīg pōryōtkēš kerdan dāštan ∵
3.182.5 (3) ud ēk wēš-tuxšāgīh ī weh-abzārtar āsrōnān pad kerdan ī hērbedestān ∵
3.182.6 (4) ēk padīruftan ī hāwišt ān ī xūb hērbed xēm pad drīst
ud puhlīhā widārdan ī dēn mazdēst ōšmurišn paywandīg aziš ∵
3.182.7 (5) ud ēk passazagīh ī ō ān ī pēš sazāgīhā dastwar ī dēn mazdēst ān ī pas dastwar ī Ohrmazd dēn pad weh-dēn rāyēnīdārīh
3.182.8 (6) ud ēk hamīh ī ān ī pas gēhān xwadāy abāg ān ī pēš kišwar [B152] dādīg dahībed pad xūb rāyēnīdārīh ī dāman ∵

---

1 <plyc'n>.
2 <'plyc'nyk>.
3 *drīǰō*; **2**.46.6.
4 <y/'ncwbl>.

3.183.1 abar <wybwn> ī andar tuwān čār
hād ēd-ōwōn aziš čār numūdār —
mardōm xīndagīh ī az gēhān nimūdār bār ud hamāg-iz bē barēnd[1]
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.183.2 ēd-ōwōn čār *bowandag bizišk dēn mazdēst
ēn ī aziš paydāg kū
ka mardōm nasāy ud hixr ud rēmanīh az <'pyyt'> ī zamīg bē barēnd ud čārīg pahrēxtan
2 srišwadag xīndagīh az dām ānābīhist-ē[2]

3.183.3 ud ēdōn-iz pahrēxtan ī ātaxšān pad sōxtan ī padiš
ān ī ābān pad abar burdan ī awiš bē burdan[3] aziš rēmanīh ∵
ud pad ātaxšān hamāg rōšnēnīdan 2 srišwadag waštīh az dāmān bē burdan paydāg

3.183.4 ōh-iz mardōm xīndagīh waštagīh az Ēbgadīg madārīh ī ān ī asāzag rēmanīh ud gand asāzagīh ō
mardōm <y'l> ud tan paydāg

3.183.5 ud agar[4] ātaxš abar zamīg ud mardōm tan bun-mādī nibardār hēnd [M196]
pad čār az-išān pahrēxtan ī weh-dēn handarz ∵
ud az-išān abar burdan ī rēmanīh ud ālūd ī padiš wēmārīh ud pahrēxtan
aziš bē burdan ī rēmanīh ud gand
bēšāzišnīh ud drustīh ī mardōmān tanān hištan[5]
pad xwēš čihr ī pākīh āb pādārīh ī mardōm tan az xīndagīh ud waštīh

3.183.6 ud pad āstawānīh pēšēnīg ud mardōm abar dēn mazdēst
frāz burdan ī weh-dēn dastwar az dēn ī mazdēst ō hu-dēn dahībed
framān padišīh ī mazdēst dahībed ō hambāstag hu-dēn mardōm
ud padīruftan ud kerdan ī mardōm ham framān paydāg būd

3.183.7 ēn dānom[6] az *bowandag bizišk dēn mazdēst abar gēhān mardōm
pad pākīh hu-čihrīh xwarrahōmandīh ī mardōm
pad čihr ud mehīh [B153] mehīh *bowandagīh pad-iz tan ud nērōg
urwāhmīh-iz ī andar gēhān az ān a-maragānīg pahrēz kār

3.183.8 ān ī az hištan[7] ī-šān ān bowandag bizišk az dastwarīh w ud parwast ī ō mādī
parwarišn-iz ī mardōm tan

---

1 <-x2>.
2 <-styB>.
3 <-x2>.
4 de M. wād.
5 <-x2>.
6 <y'wwm>.
7 <-x2..

apahrēz-hammōz zūr-bizišk duš-rāyēnīdārīh abāz waštagīh ī mardōm pad-iz tan ud brāh[1] ud dīdan ud purr-bēšīh ī gēhān paydāgīg ∵

3.183.9 ēn-iz nigēz ī ast ī dēn mazdēst kū

pad padīruftan kerdan ī hamāg mardōm ēn ī *bowandag bizišk čār ī abar gēhān drīstīh ud bēšāzišnīh kerdan ī ī-šān hambāstag āfrāh ī ham *bowandag bizišk

3.183.10 ud čār ī ham *bowandag bizišk pad-iz āgenēnīh ēk abar did w āštīh ī āgenēn ud rādīh ī mayān hamāg A-xīndagīh ud A-waštīh ud A-zarmānīh ud a-margīh bawēd ī wisp mardōm ud hamāg nēkīh hām-dahišn ī weh ∵ [M197]

3.184.1 abar paymān-menišnīh ud a-paymān-griftagīh bun <’’č> ∵

u-šān wizārišn ud nērōg ī aziš padiš

dādestān ī handāzag

sūd ō paymān-menišnīh : ziyān ī ō a-paymān griftagīh paywand ∵

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.184.2 paymān-menišnīh bun az paymān-mēnīdārīh ī Ohrmazd ∵ bārīg

3.184.3 u-š wizārišn menišn ī pad xwēš sāmān dāštan ∵

3.184.4 ud nērōg ī andar mardōm aziš padiš winnārišn wahuman āsnxrad ī andar mardōm

3.184.5 u-š dādestān xwēš tan ān hunar ud nērōg menīdan ī-š ast pad bahr ī aziš hunsandīh ud <’’wp’n> pad ān ī-šān hunar ud nērōg ast bowandag-mēnīdan

ud abar bahr ī-šān aziš anareškīh ud padiš abištīh awišān pēšēmālīg akōšīdārīg ud ān-iz ī <’’wp’n> hunar ud nērōg bahr ī-šān aziš abērtar ān ī hamgōhrān sazāgīhā pad ān ī xwēš dāštan

ud padiš šādīh ud awiš nērōg paywandišnīh-iz [B154]

3.184.6 handāzag stāyīdan[2] ī paymānīg dēn mazdēst kadār-iz-ēw pad ān ī-š mādī čiyōn hōšang[3] pad pēš-dādīh ud dahāg pad wizōstārīh uč pādasraw[4] pad bahrōmandīh ud kay-us pad <lč’nyh> ud sāmān pad tagīgīh Zarduxšt pad rāyōmandīh ud <pwn sčw’’t'> pad pahrēzōmandīh ud kadāmīyān-iz dahišn tā-iz sag-ēw ud xūg-ēw pad ān ī-šān hunar mādī

3.184.7 ud ēd-iz ī čiyōn az weh-dēn pad gōwišn ī yašt-frawahr Zarduxšt ō burzāwand kay wištāsp paydāg [M198] kū

ma ōy hē tarmenišn kē tō hād paristag čē az-iz ōy ī nidar tō bē hammōxtišnīh ∵

3.184.8 ud sūd ī ō paymān-menišnīh paywastag hangerdīg ēd-iz ī weh-dēn pad paywand ahm gōwišn ī Zarduxšt ō wištāsp gōwēd kū

---

1 brahm?

2 <stw’->.

3 <hwš’’ng>.

4 <p’tkslwb'>.

čē ēdōn tō amāwandīh ān ka ēdōn kunē[1] u-t ēdōn ast perōzgarīh ∵

3.184.9 a-paymān griftagīh bun az druz a-paymān menīdārīh Ēbgadīg ō mardōm ∵

3.184.10 u-š wizārišn menišn pad waran ud azabar xwēš nērōg astīh sāmān bē burdan[2] ∵

3.184.11 u-š dādestān xwēš tan pad ān hunar ud nērōg menīdan ī-š nēst tarmēnīdan ī ān ī <''wwyč'n> hunar ud nērōg ī-šān ast pad bahr ī-šān aziš

arešk ud wad-kamagīh ud padiš bēšāzīh awis pēšēmālīg a-dād-kōšīdārīh-iz

3.184.12 handāzag purr-wattarīh andar huǰadag pad menīdan ī-š ān ī xwēš nērōg azabar hamāg ast huzōr ud tarmēnīdan nērōg tā-iz ān ī ōy ī yazdān abardom ∵

ud ān ī dēwān mazantom nērōg ∵

3.184.13 u-š ziyān ī aziš gišnag zīndagīh[3] čiyōn tēz-wanīyīh ī ān ī <y'w'nytk'> druz abar dast ī mard mānišn sāmān karisāsp[4] paydāg ∵

3.185.1 abar nē ast ud[5] nē bawēd sazīdan ī ēč a-tuwānīg abar wehīgān buništ dādār Ohrmazd [B155] ud kanāragōmandīh ud akanāragīh-iz ī-š tuwān az pōryōtkēš gōwišn

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.185.2 abun wehīgān buništ dādār Ohrmazd wisp-āgāh [M199] ud wisp-tuwān wisp-xwādāyīh

nē ast ud nē bawēd nē būd abar ōy weh-kām ī kerbakkar ast tuwān ∵

3.185.3 ēn-iz paydāgīh ka tuwān harw andar šāyēd ud parwand ōy ī wispān hambuništ[6] šāyēn harw tuwān

u-š tuwān pad ān ī andar šāyēn parwastag kanāragōmand ud pad ān ī abrīn akanārag

čiyōn kanāragōmandīh-iz ī-š pad stī ud akanāragīh ī ī-š pad zamānag ∵

3.186.1 abar dādār wizīn mardōm passand ud mardōm wizīn dādār passand kunišn

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.186.2 ān ī kas az weh-dēn āgāhīh padiš wirrōyišnīg kunēd kunišn ast ī dādār wizīn mardōm passand

ān ī az xwēš xrad rāst-dōšagīg dastwarīhā kunēd mardōm wizīn dādār wizīn passand-iz

guftan ī xūb ∵ tā padisāy *fradomīh[7] ī dādār pad-iz harw xradīh pad-iz ān ī kas az xwēš rāst-wizīn xrad kunišn wizīn ī dādār pēš ∵

---

1 <-x2>.
2 <-x2>.
3 <ysnyk' zywykšnyh>.
4 <kl's'sp'>.
5 nē ēdōn.
6 <hm bwn wy't'>.
7 <mltwmyh>!

3.187.1 abar weh-dēnīg pahrēz ī ātaxš ud āb-iz az tārīk bōzišn ī anar xwēš wimand
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.187.2 gētīy xīrān hamāg āhang ī abāz ō xwēš bun-ox čihrīg ∵
ud ātaxš bun-ox *wāyīg[1] ātaxš ∵ āb bun-ox būmīg zrēy ast čihrīg
ul-hanǰišnīh ātaxš ō wāy[2] ∵ ud frōd wirāyišnīh ī āb ō būm padiš nāmčištīg daxšag ∵
ud zrēy pad <mwyh>išnīh ō wāy ud wāy[3] pad garmīh ud xwēdīh dahišnīh ī ō tanōmandān mardōm ud abārīg ī gētīy [M200] tanōmandān zāyišn[4] winnārišn azišīh paydāg ān ātaxš āb apahrēzišnīg ∵
ālūdagīh ārāyēnd ham ālūdagīh az zrēy pad xwēdīh dahišnīh ī hamē w ō wāy ud az wāy pad garmīh dahišnīh paywastagīhā ō gētīy tanōmandān hambedīg ān ī ka garmīh ud xwēdīh [156] ud anālūdag ud pāk būd hē pas paywandišn ō tanōmandān mardōm-iz tan u-š bēšāzīh ud drīst būd pad ālūdagīh rēmanīh ud mardōm-iz tan u-š wēmārīh wisp-argīh bawēd ud purr-bēš ud purr-bīmīh az ēd bē čimīg ast ātaxš ud āb pahrēz ī weh-dēn handarz ∵
az kēšdārān kē arzīh ī ātaxš ud āb pad ālūdan ī abar rēmanīh ud nēkīh kēš mardōm wēmārgarīh ud margēnīdārīh[5] ud ān kēš dastwar mardōm dušmenīh-iz daxšag ∵

3.188.1 abar dēn handarzīg ēwēnag ī rāyēnīdārīh ī hu-dēn mardōm andar āwāmīhā
az nigēz ī weh-dēn ⁂
hād

3.188.2 hu-dēn mardōm abrāz-āwām ī-šān xwēš ⁂
ud nišēb-āwām ī padīragān pad frāz xrad hunarīg (’lwndy’t) arwandīhā tuxšāgīh ud āškārag*grīwīh *wazurg-menišnīh ud tagīgīh ud abrāst-drafšīh
ud abrāz-āwām ī-šān padīragān ud nišēb-hangām xwēšīh pad xradīg abāz *tuštīh ud nihān-grīwīh ud ēr-menišnīh hunsandīh ⁂ bārestānīh ud nigūn-drafšīh rāyēnīdan dēn handarz ⁂
ēd ēk pad-iz murwān ud xrafstarān-iz tarr ast ī paydāg
čiyōn mad šab ī tāb tamīgān w [M201] abrāz rōšnīgān nišēb parastīhā rōšnīg murwān bast-*wāngīh tamīg xrafstarān wišād-čaragīh
ud nazd ō rōz ī rōšnīgān abrāz ud tamīgān nišēb parastīhā tamīg xrafstarān hušk ud tuštīh ud rōšnīg murwān wišād-wāngīh paydāgīg ⁂

1 <’yYk>.
2 <w’D>.
3 <w’D ww’y>.
4 <z’šn'>.
5 <yhw>

3.189 abar āstawānīh ī pad dēn abāz stāyīdan ī aziš *gēhān
az nigēz ī weh-dēn ⁂
hād
sāmān ī āstawānīh ī abar weh-dēn azabar andar xwēš darag paydāgēnīd ⁂
abāz stāyīdan ī hangerdīg 2 ēwēnag ⁂
Ahrimenīg [*ahlomōγīg?] čiyōn an-ast menīdan ⁂
ag-dēnīg čiyōn a-weh menīdan ī weh-dēn ⁂

3.190.1 abar weh-dēnīh ud ag-dēnīg *a-dēnīh xwadīh [B157] nām ud čē-šān
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.190.2 weh-dēn asnxrad ham w wisp-frazānag-pēsīd mādayān abar[1] āgāhīh hambār
weh-mēnōyīg warz-dāštār
abardom yazd pad yazdīh ud hamēyīg hamāg-wehīh ud dādārīh ud dāštārīh ud čē awiš hamsāzag ud stāyīdārīh
ud ērīh bun paymān mādī dādestān xwadīh ahlāyīh kadag
ud xwadāyīh hamnāf padiš āstawānān xēm wirāstār ud xrad abzāyēnīdār ud xwarrah waxšēnīdār pad abāgīh ī ān ī-š hamnāf
ud abar-estišnīh a-maragān mardōm āwām wehīh ud gēhān xwāhrīh
ud Ēbgad wānišn ud dām bōzišn aziš
āsrōnīh ud artēštārīh ud wāstaryōšīh ud hutuxšīh ud mazdēstīh ud dahmīh abārīg-iz [[M202] hunar ud kerbag ud wehīh andar ∵

3.190.3 ud āgāhīh waranīgīh ham w frazānagīh hamēstār ud drōw ī hambār
ud wattar mēnōyīg škeftīh w dāštārīh
ud dēw pad yazdīh brāh dahīgēnīdār ud druz pad yazdān nām dāštār
ud a-dādestānīh pad dādestānīh nām rawāgēnīdār ud frāybūd ud aibībūd mādī ud drōzanīh gilistag
sāstārīh hamnāf ud āstawānīh padiš xēm dušēnīdār ud xrad nigūnēnīdār ud xwarrah kāstār pad *anabāgīh[2] ī-š hamnāf
sāstārīh ud frēftagīh padiš a-maragān mardōm wattarīh gēhān duš-xwārīh[3]
ud Ēbgad zōrēnīdārīh ud dahišnān ī weh škarwēnīdārīh aziš
ahlomōγīh ud sāstārīh ī ud gurgīh ud frēftārīh ud dahīg dēwāstīh ud kastārīh ud abārīg ī āhōg bazag ud wattarīh andar ∵

3.190.4 ud ag-dēnīh xwad-dōšagīh ham ud frazānagīh brādarōd āgāhīh hamēstār

---

1 <’pl>.
2 <yw’p->.
3 <ywš’’lyh>.

ud mēnōy wirrōyišn petyārag yazd-nēstīh drāyistār

u-š anēmēdīh ud *adahmīh[1] ud an-ērānīh[2] ud ǰādūgīh-iz andar ∵

3.191.1 abar <'w'> āfurrišn dahišn ī dādār Ohrmazd [B158] dām

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.191.2 afurrišn ēwāz ī dām fradom pad mēnōyīh

3.191.3 ast mādī ud tōhmag mēnōyīg ud pad nērōg gētīy nimāyišn

čiyōn pašm[3] kē rištag ud wahān-iz ∵

ud zarr[4] kē abesar ud sēm kē ǰām-iz ∵

ud āhen kē bēl-iz[5] ud dār kē dar-iz ∵

ud bun kē bar-iz ∵ ud zahāg kē zahag

abārīg[6] mādī kē xwēšīg dahīg [M203] pad nērōg dahišn ī ēwāz ī dām mēnōyīh ō gētīyīh wardēnīdan ∵

3.191.4 ud ast dahīg az mādī ī-š pad nērōg būd

3.191.5 čiyōn rištag[7] az pašm ∵

ud abesar az zarr ud ǰām-iz az sēm ∵

ud bēl-iz az āhen ud dar-iz az dār ∵

ud bar-iz az bun ∵ ud zahag az zahāg

abārīg dahīg az ān ī-š xwēš mādī bun-mādī dahīg pad nērōg

xwānīhēd-iz tōhmagān tōhmag ud adēsīdag ud stī buništag

u-š dēnīg nām bawišn-iz ∵

3.191.6 ud mayānag-iz mādī dahīg ud pad nērōg

čiyōn ādur āb kē-šān pad nērōg zīndag-iz dēsagān xwānīhēd tōhmag dēsag-iz

fradom azišīh stī buništ u-š dēnīg nām bawišn-rawišnīh

3.191.7 ud abdom mādī pālūdag aziš mādī čiyōn mardōm

u-š mādīyīh ān ī xwad ham-kerb čiyōn pid

ud mādī ast ān ī xwad ham-kerb pus xwānīhēd čiyōn hudēsag u-š sūd[8] nām bawišn-estišnīh

kē-š abēr ēwāzīg tan and and mardōm kār ī and <ywš> ∵

---

1 <'ym>īh.
2 an-ērān y.
3 <xwēš>.
4 <3-'>
5 <bylwc>.
6 M <'p'r'k> is wrong.
7 <lyhtk'>.
8 dēnīg?

3.192.1[1] abar 3 ēwēnag abzār frazānag brīngar dādār Ohrmazd pad kanāragōmand ∵ zamān ō 4 ēwēnag kunišnīg abāz-kerd

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.192.2 4-abzārīh frazānag brīngar dādār Ohrmazd pad kanāragōmand zamān ō 4 ēwēnag kunišngarān baxt

2 ī hu'īh nērōg pad rawāgīh ī [B159] abzōn ī padiš uskār ī-šān pad nērōg

ud 2 dušīh nērōg pad sazišn agārīh ī dušīg-kār ī-šān [M204] pad zōr

3.192.3 čiyōn hēnd hangerdīg ī wisp-rāyēnišn kār ī andar zamānag ī 6 hazangrōzim kanāragōmand zamān padiš waštan wardīdan ud paydāgīg brahm ī āwām az kunišn tā frazām ī gētīy ∵

3.192.4 u-š ēk āsrōnīh brahm weh abēzag-rāyēnišnīgīh

kē ka Spenāg mēnōy zay ō xwēš xwadīh dōšišn padiš baxt

kē-š xwēš bazišn pad kanāragōmand ka frazām-pērōzīh ī-š abar Ēbgadīg bowandag-wānīdārīh ud abesīhēnīdārīh[2] az xwēš dām

ēn brahm xwānīhēd Spenāg-mēnōyīh-iz Ohrmazd xwad xwadīh ī-š ast paymōg

3.192.5 u-š sazīg andar abardar mēnōyān mādayān pad wahuman mānsrspand ∵

ud andar bālist-wāzišnān rāyēnāg[3] xūb rōšnān bagān

andar waxšīgān pad rawāgīh ruwān andar mardōm tan

andar hunarān pad xrad

andar barišnān pad ērīh ud hunsandīh

andar xēmān pad ān ī āsnūdag menišn ān ī arišūxt gōwišn

3.192.6 ud gētīy dēsagān pad mard ī ahlaw

andar pēšagān pad āsrōnān paymān pad ōy kē gētīyān abardom <''wwwlt> ∵

ud andar paymōgān pad ān ī rōšn spēd paymōzan ∵

ud andar hugārān pad weh waxšēnīdan wattar zadan

3.192.7 ēk sāstārīh brahm wattar *anabēzag-rāyēnišnīh[4]

kē ka Gannāg Mēnōy zay ō xweš xwadīh dōšišn kē awiš baxt pad zamān az brīngar rāyēnāg *bazišn abesīhišn[5] wanīy-frazāmīh ī Gannāg Mēnōy ī dōšīdār ī ham zay ∵

ēn brahm xwānīhēd Gannāg Mēnōy xwadīh ī-š ast *paymōg[6]

3.192.8 u-š škefttar wirāstagīh[7] [M205] andar māzan ī dēwān pad akōman ān ī wattar dēn

andar bagān baxtārīh appurdārān

---

1 *Zurvan* 374-8; Molé "Problème des sectes," pp. 15-16.

2 <'pYsyn->

3 <b'lYstww / 'cšn'n l'ynyn'k>.

4 abēzag-.

5 <'pysyyhšn'>.

6 paymānag.

7 <wy/l'stkyh>.

kē hēnd abāxtarān pad ān ī abāxtar ī star-ōšmur kēwān xwānēnd

u-š dēnīg nām dūr-petyārag

andar āhōgān pad duš-āgāhīh ∵

ud andar barišnān pad an-ērīh ud a-hunsandīh

ud andar [B160] xēmān pad ān ī dūn-menišn ān ī mihōxt gōwišn

3.192.9 gētīy dēsagān pad druwand mar pēšag petyāragān pad sāstārīh

ud andar padiš petyāragān pad ōy ī duš-dēn ud dōšoxīgān ∵

ud andar paymōgān pad ān ī ēr-dēn paymōzan ∵

ud andar duškārān pad weh zadan wattar waxšēnīdan ∵

3.192.10 ud ēk artēštārīh brahm weh gumēzag rāyēnīdārīh

kē ka hangerdīg hufrāyēnīdārīh ayārīh āsrōnīh hudānāgīh zahāg amāwandīh ud wirāstārīh ī dādestān ayābēnīdār ī ō kadār-iz-ēw ān ī ō meh-dādestānīh xēm dahišn sūdīh ayār

kē awiš baxt pad zamān az brīngar rāyenāg *bazišn ō xwēš frazām-sūdīh hambunīh ī wāy abar andar harw 2 tā frazām padīruftār ī andar zay :

ud ēn brahm abarkār wāy xwadīh paymōg

3.192.11 u-š mādayān andar yazdān mehmānīh pad wāy ī mēnōyīh ī rah-iz nām

xwad ast w spahr ud spahr-iz xwānīhēd

abar-iz tagīg ∵ wād-wāyīh ī-z mardōm

ud andar hunarān abar-tagīgīh ān ī mardān ham mardāzūgīh

ud andar barišnān pad wirāymān dādestānīgīh

ud andar xēmān pad kāmag ī frārōn ud ān ī meh-dādestānīhā kār ∵

3.192.12 ud [M206] andar gētīy-dēsagān pad ān ī tagīg ud arwand tan ∵

ud andar pēšagān pad artēštārān :

ud andar paymān pad arwand spāhbed

ud andar paymōgān pad ān ī <yyw'l wm'yww> paymōzan

kē pad harwist pēsišn-pēsīd estēd pad sēm ud zarr ud <klky'ww'> ān-iz ī bē widābāg yākund

ud andar kārān pad meh-dādestānīh ī hām-dahišn zadan ud waxšēnīdan ī harw 2 weh ud wattar ∵

3.192.13 ēk xwad-dōšagīh wattar gumēzag rāyēnišnīh

kē ka hangerdīg ī duš-rāyēnīdārīh ham <šklwww> sāstārīh duš-āgāhīh hamēstār ī / hamēstār ī rāyēnīdārīh passazagīh ud an-ēwēnīh ud hištan[1] škōyīh ud abrāstagīh [B161] brādarōd gušnīh ud an-āštīh ud ahlomōγīh čihr[2] kē awiš baxt pad kanārōmand zamān brādarōd az brīngar rāyēnāg ō xwēš frazāmīh sūdīh čērīh ī harw kāmīg kunišngar kē abāyēd padiš

3.192.14 ud ēn brahm waran druz xwadīh u-š škefttar *wirāstagīh[3]

---

1 <-x2>.

2 <clyhl>.

3 </ l'st->

andar dēwān kē abāyēd abar xurdruš xešm andar bagān baxtarīh appurdārān pad abāxtar ī-š star-
ōsmur (ī) wahrām[1] xwānēnd
u-š dēnīg nam <'kw'št'>
andar āhōgān pad xwad-dōšagīh ∵
ud andar barišnān pad an-ayābīh ud āhidīh
ud (andar) xēmān pad ān ī abārōn kāmag ān ī xwad-dōšagīh dēn ∵ ud ān ī frazām ī wišōb-kār ∵

3.192.15 ud andar gētīy-dēsagān pad xwad-dōšagān abārōn stēz-marān ∵
andar pēšagān hamēstarān pad ahlomōγān
andar padiš petyāragān pad ān ī hu-ox ud xrad zad dastwar an-ēr ∵
ud andar paymōgān pad ān ī xwad-dōšagīhā brahmag ∵ [M207]

3.193.1 abar zamān[2] xwad u-š xwadīh ud kanārag
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.193.2 zamān xwad hamē u-š xwadīh drang
ud pad-iš ast kerdārīh nērōg stī ast hamēyīg
ud ān ī-š pad nērōg aziš kanārag

3.193.3 ud ǰumbišn ī stī andar wāy pad spāš
čiyōn rōšnān wāz *bawēd ud wād[3] wāyišn āb tazišn urwar rōyišn ud harw winnir[4] kār andar wāy ∵
ud hangerdīg būd bawēd hamāg ∵

3.194.1 abar bawišn[5] bawišn-rawišnīh ud bawišn-estišnīh ud stī
pad abestāg paydāg wizārišn
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.194.2 bawišn-wimandīg[6] tōhmag ī dēsagān parwand čiyōn ast tisān parwand ud čihrīg zahāg ī zahagān
bun
čiyōn garm-xwēd wād ud pad •• griftagīh ristagān bun ud kirrōgīg mādī az w kirrōg padiš dārēd ud
dahišn
čiyōn zarr mādī [B162] az w kirrōg zarrīgar[1] padiš dārēd abesar ud andar gāh dēs[2]

---

1 <w'hlm>.
2 <yym'n'>.
3 <YHWWN't ww'yšn'>.
4 <wwyl>.
5 M <YHWWNyt'> wrong.
6 wimandag.

ud āhen mādī az w kirrōg padiš dārēd taxt ud dar gāh ∵

3.194.3 ud ēn-iz bawišn xwad ast tōhmagān tōhmag ī gētīy bun būdag ī az rah

čiyōn dēn gōwēd kū az rah bē bawišn frāz būd :

ud bawišn-rawišnīh wimandīg dēsag ī andar tōhmag parwastag .

čiyōn tis andar ast ud čihrīg škōy andar zahāg čiyōn ristagān andar bunān kirrōgīg dēsag ī kirrōgīg

[M208] dārēd pad mādī

čiyōn abesar[3] ud ǰām az dēsag kē kirrōgīg zarrīgar dārēd abar zarr ī-š mādī ∵

ud bēl ud tiš dēsag kē kirrōg āhengar dārēd abar dār ī-š mādī

ēn bawišn-rawišnīh dēsag[4] ud tōhmagān dēsag ī tōhmagān tōhmag ī-š azēr

fradom būdag ī az bawišnān {az} ∵

čiyōn dēn gōwēd kū az bawišn bē bawišn-rawišnīh frāz būd ∵

ud bawišn-estišnīh wimandīg ēwāz parwastag ī andar tōhmagān ī-š azabar xwēš

čiyōn kas andar tis ud čihrīg tōhm andar zahāg dištagīh

čiyōn mardōm tōhm andar mādar zahr

ud kirrōgīg dast-kārīh ī kirrōg abar mādī

čiyōn ayōšust ī tābišn widābišn ud *kōwišn[5]

dār burrišn ud tāšišn[6]

bawišn-estišnīh būdag ud ast ī az bawišn-rawišnīh

čiyōn dēn gōwēd kū

az bawišn-rawišnīh bē bawišn-estišnīh frāz būd ∵

ud stī wimandīg ēw-tāyag tanān čiyōn wāhmān[7] tis ud wāhmān kas

ud čihrīg

čiyōn bowandag nigārdagīh ī zahag andar burdār uruspar

ud kirrōgīg nāmčištīg abesar ud sēm[8] kirrōg ud zarrīgar az zarr ∵

nāmčištīg taxt dar ī kirrōg durgar az dār kunēd ∵

ud stī-būdag ast ī az bawišn-estišnīh [B163] bē stī frāz būd ∵

ud az stī nāmčištīg tis ud kas kār ī ān tis ud kas

čiyōn bawēd kū az stī bē ān ī andar harw 2 mēnōy ō ham būd frārōnīh abārōnīh ∵ [M209]

3.195.1 abar pahlom 10 handarz ī ahlaw Zarduxšt ō mardōmān

---

1 <zlykl>.
2 <yys>; M <y's> wrong.
3 <'pstl>.
4 dahīg
5 <kwYšn'>.
6 <twhššn'>.
7 <w'ym'n'> 2x.
8 <sm>.

az nigēz ī weh-dēn

hād

3.195.2 pahlom 10 handarz ī ahlaw Zarduxšt ō mardōmān ⁂

3.195.3 ēn ēk ērīh winnārišn rāy ēr āstawānīh ī abar dādār Ohrmazdud āstawānīh abar gētīy-xwadāyīh ī ān ī dām-panag weh-xwadāy ērīh-fragān ⁂

3.195.4 ēk ahlāyīh mehēnišn āstawānīh abar ān ī weh-dēn ahlāyīh bun ⁂

3.195.5 ēk dām-rawāgīh rān ōz ī ahū'īh xwadāyīh ud radīh dēn-dādestān andar gēhān winnārišn ⁂

3.195.6 ēk kadār-iz-ēw ō kadār-iz-ēw mardōm nē nēkīh madan rāy kas-iz rāy anāgīh rāy harw kas nēkīh abāyistan ⁂

3.195.7 ēk pazdagīh ī druz az tan rasišn ī yazdān awiš rāy xēm wirāstan ⁂ kārīgīh ī wirāstāg xēm rāy frārōn ī dānēd kār u-š kerdan ān ī nē dānēd abāz pursīdan ⁂

3.195.8 ēk pākīh ī az wināh ud payrāstagīh pad kerbag rāy ǰudāgīh ī az wattarān pad harw wattarīh ud hamīh ī abāg weh-dēn pad hamāg wehīh ⁂

3.195.9 ud ēk wēš-sahmīh[1] ī dēwān aziš wēš mehmānīh ī dahmān āfrīn pad tan rāy xwēdōdah warzišn ⁂

3.195.10 ēk dušīh wad ī az wināh ud frāx-rāhīh ō kerbag mizd rāy dēn dastwar ī rāst dāštan ⁂

3.195.11 ud ēk spāsdārīh ī pad ān ī madan arzānīgīh pad ān ī nōg nēkīh rāy yazišn ud niyāyišn ud paristišn ī dādār Ohrmazd amahrspandan abārīg yazdān menišnīg kerd ⁂ [M210]

3.196.1 abar 10 dušdānāg <y't' kwt' m''n> druwand axt drāyišn padīrag 10 ⁂ rōšn-menišn mēnōy-wēnišn mānsrīg ahlaw Zarduxšt [B164] handarz kē būd Ohrmazd aštag pad āwurdārīh aziš ō mardōmān ān ī weh-dēn ⁂

hād

3.196.2 ēk padīrag ān ī ahlaw Zarduxšt ērīh winnārišn rāy āstawānīh ī abar xwadāyīh ān ī dām pānag xwadāy handarz ∵

dušdānāg druwand axt ērīh petyārag <ASLWN•••> drāyīd ∵

3.196.3 ēk padīrag ān ī ahlaw Zarduxšt ahlāyīh mehēnišn rāy āstawānīh ī abar ān ī weh-dēn handarz ∵

ud tam-ox druwand axt pad dēn petyāragīh ān ī wattar dād ǰādūgīh rawāgēnīdan drāyīd ∵

3.196.4 ēk padīrag ān ī ahlaw Zarduxšt dām rawāgīh winnārišn rāy dādestān andar gēhān winnārdan handarz

dušdānāg druwand axt <y'twšn> pad an-axwīh <w'lt'> gēhān drāyīd

3.196.5 ud ēk padīrag ān ī ahlaw Zarduxšt az kadār-iz-ēw ō kadār-iz-ēw mardōm anāgīh nē ud nēkīh paywastan rāy kas-iz rāy anāgīh ud nē ud harw kas rāy nēkīh abāyistan ∵ handarz

*tam-ox[2] ǰādūg druwand axt pad ǰādūgīg mardōm dušmenīh kas-iz rāy nēkīh nē ud harw kas rāy anāgīh abāyistan drāyīd ēk ∵

3.196.6 ēk padīrag ān ī ahlaw Zarduxšt pazdagīh ī az druz az tan rasišn ī yazdān awiš rāy xēm wirāstan handarz ∵

---

[1] B <-sm->.

[2] <m''w'>.

tam-ox druwand axt ud [M211] mardōm dušmenīhā pad rasišn ī yazdān ō tan mehmānīh ī dēwān andar tan xēm winastan drāyīd ∵

3.196.7 ēk padīrag ān ī ahlaw Zarduxšt kārīgīh wirāstag xēm rāy frārōn ī dānēd kār u-š kerdan ān ī nē dānēd az dānāgān abāz pursīdan ud hammōxtan handarz ∵

ǰādūg druwand axt pad dām dušmenīh frārōn ī dānēd az warzišn hištan[1] [B165] ān ī nē dānēd nē pursīdan nē hammōxtan ∵

3.196.8 ēk padīrag ān ī ahlaw Zarduxšt pākīh ī az wināh payrāstagīh ud pad kerbag rāy ud payrāstagīh ī pad kerbag rāy ∵ ǰudāgīh ī az wattarīh pad harw wattarīh ∵ ud hamīh ī abāg wehān pad hamāg wehīh handarz ∵

ǰādūg druwand axt tom-axwīhā pad <ylyyt> ī ālūdagīh ī gēhān pad bazag ud padiš ǰādūgīh wēš marnǰēnīdan ī gēhān rāy hamīh abāg wattarān wattarīh ud ǰudāgīh az wehān pad hamāg-wehīh drāyīd ∵

3.196.9 ēk padīrag ān ī ahlaw Zarduxšt wēš-sahmīh[2] ī dēwān az mardōm tan ud mehmānīh ī dahmān āfrīn pad tan rāy xwēdōdah warzišn handarz ⁂

ǰādūg druwand axt ud weh dušmen škeft zīšnīh ī-š az xwēdōdah warzišnīh rāy A-warzīdārīh ī xwēdōdah drāyīd ⁂

3.196.10 ēk padīrag ān ī ahlaw Zarduxšt yōǰdahr az wināh ud frāx rāh ī kerbag mizd rāy dānāg dastwar griftan handarz ∵

dušdānāg druwand axt pad afrayādīh ī kerbag mizd ud A-bōzišnīh az bazag puhl a-dāšt-srōšīh [M212] ud zad-dastwarīh ī drāyīd ∵

3.196.11 ēk padīrag ān ī ahlaw Zarduxšt spāsdārīh pad ān ī mad arzānīgīh ī pad ān ī nōg nēkīh az yazdān rāy yazišn ud niyāyišn[3] ud paristagīh ī dādār Ohrmazd ud amahrspandān abārīg yazdān kerdan handarz ∵

tam-ox / tam-ox ǰādūg druwand axt pad yazdān dušmenīh dēwān dōšāramīh yazdān yazišn abgandan was ēwēnag dēwēzagīh[4] kerdan drāyīd ∵

3.197.1 abar 10 handarz ī ahlaw saēn abar dād ī mazdēst dēn :

(az nigēz ī weh-dēn ∵)

hād

3.197.2 10 handarz ī ahlaw saēn abar dādīh dēn mazdēst ∵

3.197.3[1] ēk winnārišn ī a-zūdār andar gēhān rāy dādīg abāz zadan *ǰādūgīg[5] tōzēnīdan ī ōy ī a-dād zadār ∵

3.197.4[2] ēk pad xwēš [B166] hangārišn ōstīgānēnīdan rāy

---

1 <x2>.
2 B <-sm->.
3 <n'y'yšn'>.
4 <ŠDYAy'c->.
5 <y'twwyk>.

a-dād frāz muštār ī xīr ī az dārišn ī ∵ xwēšān abāg ān ī xīr u-š abāz ō xwēšān dārišn kerdan sazāg pādifrāh ī padiš dādīg tōzēnīdan ī-z ō xwēšāwand ī ham xīr ∵

3.197.5[3] ud ēk pad bowandag dād rasišnīh ī ō dād xwēšān rāy abāg dādwar ī dādestānīg ud gugāy ī rāst-wizīn weh-dēn warzīg-iz war dōšīdan ud ārāst dāštan ∵

3.197.6[4] ēk ān ī dādīg dād ud rad pānag-iz ī abar ō hādamānsrīg gāhānīg dast ī padiš abēzagīh ī weh-dahišnān bawēd rāy ōstīgāntar mehēnīdan ud waxšēnīdan ∵

3.197.7[5] ēk pad-iz ān ī fragān ī gēhān [M213] stūn ī xwadāyīh winnārišn iz dēn mazdēst ōstīgāntar mehēnīdan ∵

3.197.8[6] ēk čiyōn gēhān frāyēnīdār dād[1] ī dēn mazdēst ∵ gēhān marnǰēnīdār dād ī yahūdīh kēš
ān ī dahībedān framān abēzag dādīg u-šān dād ān ī dēn mazdēst
u-šān az ān ī yahūdīg dād pahrēxtan-išān handarz ēdōn-iš[2] guftan ∵

3.197.9 ēk pad dādestān abar-iz ōy ī xwadāy ud dahībed ī gēhān dēnīg xwadāyīh az ān dahībed *dādestān[3] abar xwēš abardar xwadāy xwad andar dādestān ērtar *bandag būd guftan ∵

3.197.10 ēk abdīh ī wazurgīh ī dādestān pad-iz ān ī awēšān ag-dēn pad čand-išān dādestānōmandīh padīruftanīg gōwēd padiš estēnd az dēn mazdēst stāyīdan \ padīruft estēn menīdan guftan ∵

3.197.11 ēk dādīg az dādār pad a-dād-spōzīh ud <’ ’w> ī /[4] marnǰēnīdārīh Ēbgad būd guft ∵

3.197.12 ēk / ēk pad ōz ī dādār dād hamāg a-dādīh az marnǰēnīdār xwad-iz Ēbgad bowandag-wānišnīh mad guft ∵

3.198.1 handarz[5] 10 ī dād-wišōb rašn-rēš ahlomōγ u-š ham <pybyl kl’sakYk> akwān ∵ u-š frēbāgān padīrag [B167] dād-ārāstār ahlaw saēn drāyīd ∵

3.198.2 ēk padīrag ān ī ahlaw saēn winnārišn ī a-zadārīh andar gēhān rāy dādīg abāz zadan tōzēnīdan ī a-dād-zadār handarz ∵

rašn-rēš ahlomōγ A-wināh zad kerdan pad wēš zaxm[6] padišīh ud frāz ō a-dād-zadār wināhgār hunsandīhā [M214] abespārd abāyēd wirāst ∵

3.198.3 ēk padīrag ān ī ahlaw saēn xīr andar dārišn ī dādīg xwēšān ōstīgānēnīdan rāy a-dād frāz muštār ī xīr az dārišn ī xwēšān dādīg tōzēnīdan ud puhlēnīdan handarz

rašn-rēš ahlomōγ a-dād wimuštīg A-wināh anīz xwāstag[7] xīr ō a-dād frāz muštār wināhgār dād abāyistan drāyīd ∵

---

1 B <y’tst>.
2 B <AYT’yh>.
3 <y’tst'>.
4 In margin (cut off).
5 <’nylY>.
6 <z’ym>.
7 <-’k'>.

3.198.4 ēk padīrag ān ī ahlaw saēn rāst dādwar wābar gugāy ud dēn w nīrangīg wizīdan ud ārāstan handarzēnīd

rašn-rēš ahlomōγ abgand ī dādīg dādwar ud gugāy ud war az gēhān drāyīd ∵

3.198.5 ēk padīrag ān ī ahlaw saēn ēn ī gētīy dād pad-iz w rad-pānagīh ī ō ān ī mēnōy dād stāyīdan ōstīgānēnīdan waxšēnīdan handarzēnīd ∵

ud rašn-rēš ahlomōγ gētīy dād pad mēnōy petyāragīh drāyīd ∵

3.198.6 ēk padīrag ān ī ahlaw saēn dād pad fragān ī gēhān stūn ī xwadāyīh winnārišn ī dēn stāyīd ∵

rašn-rēš ahlomōγ gēhān a-warzīdan awērān w yahūd[1] wehīh ud dād pad gēhān abzāyēnīdārīh dēn petyāragīh ud xwadāyīh pad dād nērōgēnīdārīh wattarīh drāyīd ∵

3.198.7 ēk padīrag ān ī ahlaw saēn gēhān frāxwēnīdār dādestān dahībed anāmēxt dōšīdan ud abar gēhān rāyēnīdan ud gēhān nirfsēnīdar ǰādūg ast dahībedān aziš pahrēxtan az gēhān ānāftan framūdan handarzēnīdan [B168]

rašn-rēš ahlomōγ gēhān *nirfsēnīdār[2] dād stāyīdan ud dahībedān ham dād dōšīdan ud abar [M215] gēhān rāyēnīdan ud gēhān frāxwēnīdār ǰadūg ēdōn dahībedān az ham dād pahrēxtan ud az gēhān abgandan ānāftan abāyistan ∵

3.198.8 ēk padīrag ān ī ahlaw saēn dahībedān dādestān abar xwēš abardar xwadāy xwēš tan ērtar bowandag ī dādestān ī dāštan handarzēnīdan ∵

rašn-rēš ahlomōγ gētīy ārāyišn bazag u-š ārāstār dahībed bazakkar drāyīd ∵

3.198.9 ēk padīrag ān ī ahlaw saēn abdīh ī dād pad-iz ān ī ag-dēn-z čand-išān dād padīruftan padiš estēnd az dēn mazdēst stāyīdag padīruftag[3] guft ∵

rašn-rēš ahlomōγ dēn kē-š gētīy ārāstār dād andar wād nē dādār kām ud dēn astīh drāyīd ∵

3.198.10 ēk padīrag ān ī ahlaw saēn dād bun kunišn ud ox padiš ānāftan ī a-dād-must ī az ān ī marnǰēnīdār guft ∵

ud rašn-rēš ahlomōγ gētīy ārāstār dād xwad az marnǰēnīdār Ahrimen būd drāyīd :

3.198.11 ēk padīrag ān ī ahlaw saēn dād frazām padiš ānāftan ī hamāg must ī az ān ī marnǰēnīdār Ēbgad uč xwad-iz Ēbgad padiš wānīdan ud ānāftan guft ∵

rašn-rēš ahlomōγ gēhān az ōy ī dādār ō wanīhišn winastagīh ud pad frazām ō bowandag winastagīh ud nēstīh-iz madan drāyīd ∵

3.199.1 abar 10 handarz ī hu-fraward ādurbād ī mahrspandān anīz pōryōtkēšān ī ahlaw Zarduxšt dēn ∵

hād

3.199.2 10 handarz ī hu-fraward ādurbād ī mahrspandān anīz [M216] pōryōtkēšān ī ahlaw Zarduxšt dēn

hād

---

1 <šwt'>.

2 <lps->.

3 <-ptn'k'>.

ēn-iz hād

3.199.3 (1) abārōn kēn pad menišn ma dārēd kū-tān stahmag [B169] dušmen abar nē rasād ∵

3.199.4 (2) appurrīhā hambār ma sāzēd kū-tān sahmgen[1] niyāz abar nē rasād ∵

3.199.5 (3) weh mehmān padīruftār bawēd kū-tān ānōh weh padīrēnd ∵

3.199.6 (4) zan az tōhmag kunēd kū-tān paywand rāsttar rawād ∵

3.199.7 (5) pad pēšēmālīh ud pasēmālīh dādestān rāšt rāyēnēd w kū pad dādestān bōxtār bawēd ∵

3.199.8 (6) az adādīhā kuštan ī gāwān gōspandān kuštan pahrēzēd čē-tān āmār škeft padiš bawēd

3.199.9 (7) gētīy pad buništag ma dārēd čē dīg nē būd

3.199.10 (8) xīr ī gētīy pad yazdān bē hilēd[2] ud abar kār yazdāh rawēd ud abē-gumān nazd-išān bawēd ō ašmāh ēdōn <'wy'>ēnd čiyōn-tān pad tan ud ruwān pahlom bawēd ∵

3.199.11 (9) ud xīr ī mēnōy xwēš rāy xwad gīrēd[3] čē ka-tān az xwēš tan bē kerd ēg-itān az hamāg gēhān bē kerd bawēd ∵

3.199.12 (10) yazdān pad xwēš tan mehmān kunēd ud ka-tān pad xwēš tan mehmān kerd ēg-itān pad hamāg gēhān mehmān kerd bawēd ∵

ud gyāg-ēw wāy andar-ēw wāy xwēš tan bē wirāyēd u-tān hamāg gēhān *wirāst bawēd ∵

3.200.1 10 ī druz astag[4] mānī w padīrag ān ī ahlāyīh ārāstār ādurbād ī mahrspandān handarz drāyīd ∵

3.200.2 (1) ēk padīrag ān ī ahlāyīh ārāstār ādurbād ī pad menišn nē dāšt handarzēnīd ∵

druz astag mānī [M217] kēn abārīg druzān gilistag mardōmtan handarzēnīd ∵

druz astag mānī pad w A-warzišnīh čāštagīh ud <''w> hambār ī mardōm ī gēhān xwarišn ud dārišn abesīhēnīdan ī <wy'n> ī <š'''w> ī-š niyōšāgān nāmēnīd appurīhā hambārd dōyīd ∵

3.200.3 (2) ēk padīrag ān ī ahlāyīg ārāstār ādurbād ∵ weh mehmān padīruftan handarzēnīd ∵

druz astag mānī mān-iz ī-š mehmān andar padīrišn bawēd <'ss>išnīh dōyīd ∵

3.200.4 (3) ēk padīrag ān ī ahlāyīg ārāstār ādurbād ī zan az tōhmag kerdan handarzēnīd ∵

druzistag[5] mānī zan [B170] ud zan az-iz bē-tōhmag pad paywand rāyēnīdan ō-š paristagān bazagīh dōyīd ∵

3.200.5 (4) ēk padīrag ān ī ahlāyīg ārāstār ādurbād pad pēšēmālīh pasēmālīh dādestān rāst rāyēnīdan handarz ∵

druz astag mānī dādestān dād dādwar az gēhān ānāftan dōyīd ∵

3.200.6 (5) ēk padīrag ān ī ahlāyīh ārāstār ādurbād az adādīhā kuštan ī gāwān gōspandān pahrēz handarz ∵

druz astag mānī pad gēhān awarzišnīh ī dōyīdan dārišn ī hammis mardōm ānāftan gōspand abāg mardōm abesīhēnīdan dōyīd ∵

---

1 <y'mkn'>.
2 <-x2>.
3 <-x2>.
4 gizistag?
5 <ylwc'yytk>, for gizistag?

3.200.7 (6) ēk padīrag ān ī ahlāyīg ārāstār ādurbād gētīy buništag rāy dāštan handarzēnīd ∵
druz astag mānī fragān pad stūn ī kundag druz ī-š buništag *wirāstan dōyīd ∵

3.200.8 (7) ēk padīrag ān ī ahlāyīg ārāstār ādurbād xīr ī gētīh pad [M218] yazdān frāz hištan handarzēnīd ∵
druz astag mānī gētīy xīr abē-stūn wināh u-š kerdār ud dādār bazakkar dōyīd ∵

3.200.9 (8) ēk padīrag ān ī ahlāyīg ārāstār ādurbād xīr ī mēnōy xwad xwāst handarzēnīd ∵
druz astag mānī weh mēnōy andar drōzišn ārāstagīh u-š anēmēd w bōxtišnīh-iz dōyīd

3.200.10 (9) ēk padīrag ān ī ahlāyīg ārāstār ādurbād duz az tan bē kerdan handarzēnīd ∵
druz astag mānī mardōm tan druz dōyīd ∵

3.200.11 (10) ēk padīrag ān ahlāyīg ārāstār ādurbād yazdan pad tan mehmān kerd handarzēnīd ∵
druz astag mānī yazdān pad tan mehmān nē bawēd bē andar tan bastag ast dōyīd ∵

3.200.12 (11) ēk padīrag ān ī ahlāyīg ārāstār ādurbād handarzēnīd ∵
druz astag mānī

3.200.13 (12) ēk padīrag ān ī ahlāyīg ārāstār ādurbād ēw wāy andar ēw wāy xwēš tan gēhān wirāstan handarzēnīd ∵
druz astag mānī gēhān haguriz wirāstār bawēd [B171] bē-iz pad ādur ī ǰāwēdān-sōz wišōbīhēd dōyīd ∵

3.201.1 abar 10 handarz ī anōšag-ruwān hu-srawišāhān šāh ī kawādān ō ērān hanǰamanīgān pad dastwarīh ī Ohrmazd dēn

3.201.2 ēk menišn tar xwēš ox widār ō abardar gētīy ox dēnīg dahībed
ud tar ōy ox widār ō abardom mēnōy dādār Ohrmazd abēzag dōstīhā paywastag
ud pad paywastagīh ī menišn pad abēzag dōstīh abēzag dōstīhā paywastan
pad [M219] paywstagīh ī menišn pad abēzag dōstīh ō abardar abardar abardom ox
ī dānāgīhā bowandag ud tuxšāgīg gōwišn kunišn ayārīhā 2 axwānīg nēkīh spurr xwēšēnīdan ∵

3.201.3 ēk weh-dēn pad ox paywand menišn rāstīh pad hudānāgīhā gōwišn ud rādīh pad • pahlom wizīn kunišn ōstīgānīhā <ss> kerdan ∵

3.201.4 ēk dēn mazdēst čiyōn abar pōryōtkēšān drīst puhl andar mad ō čār pad ham wābarīgān puhl paywastan ∵

3.201.5 ēk ahlomōγān čāštag ud *kardag[1] az Ērān šahr bowandag wānīdārīhā abesīhēnīdan ∵

3.201.6 ēk čāšišn ī dēn mānsr ud ēzišn ud kardagān ī yazdān hammis dād ēwēn pad čāštag ud kardag ī hāwištān ī ādurbād ī mahrspandān ī az <kwl'n> deh būd kerdan ∵

3.201.7 ēk padīrišn ī mardān ī ahlawān hu-barišnīh ī ātaxš ī abzōnīg yōǰdahrīh ābār ī wehān az ērān dehān nē wisānīdan ∵

3.201.8 ēk dēn ud dānāgīh <''www> menišn awiš dahišn pad bowandag tuxšāgīh waxšēnīdan ud ō awestwār-xēmān frāxīhā rādēnīdan ud az Wadag ahlomōγān darbušt pād ∵

[1] <<ktk>.

3.201.9 ēk yazišn kardagān ī yazdān purr-paymānīhā andar ērān dehān abzāyēnīdan ∵

3.201.10 u-š hambedīg dēwīg {ōzīhā} uzdēs asrušt zadan škastan [B172] abgand ∵

3.201.11 ēk ō ān ī amāh dād pad rawāgīh ud frāx-wistarišnīh menišn nērōg tan-iz gyān abespārdan ∵

3.201.12 ēk zōr ud ādān ō xwēšīg xwadān ayārīh paywastan ud az <'wwtkywwt'n> ud hamēmāl brīd ∵ [M220]

3.202.1 abar 10 gurgīh ī dehān ō wardag tuxšāgīhā rasēnīdār wēš ruwān bandag pad kāmīg ∵ zaār gišnag xwadāyīh ī duš-dēn druwand mar pad petyāragīh ī ērān dehān ān ī weh-dēn —

3.202.2 (1) ēk frēftār ahlomōγīg purr-zafar-hixr āz-andarrōn-pōst ud ānāftan <wyw'l> abar-iš ī gētīh xwadāyīh ud xwāstag frāy-hunsandīhā ī-š bē xēm ō bērōn āhuftan nimūdan ∵

3.202.3 (2) ēk ō ham gurgīh frēb ayārīh ānāftan ī xwadāyīh paymōg ud brāh ud bām mādī ud abrang ud niyābag ∵

3.202.4 (3) ēk dēn ī Ohrmazd rawāgēnīdārīh pēšōbāy abar xwēš nāmēnīdan ∵

ud pad harwist ox ī astōmand ahu'īh ud radīh pahikārdan ud pad ēd frēb was gursag ud brahnag wizārd-wars dēw ō xwēš hāxtan ud ham kerdan pad rōb ud ēwar ud wardag tuxšišnīh ī ērān dehān andar hištan[1] ∵

3.202.5 (4) ēk dād pad gōwišn was ud wazurg stāyīdan pad kunišn abāz-waštag kerdan :

3.202.6 (5) ēk ātaxš zadārīh <wzYyh> bēšīdārīh ud zamīg ayōjdahrēnīdārīh ud gōspand a-paymān anēwēn kušīdārīh mardōm gōspand <w'w'št> kerdārīh Ohrmazd dahiš kāhēnīdārīg handarz ∵

3.202.7 (6) ēk nizārēnīdan ī ahū'īh xwadāyīh ud radīh dēn andar Ērān šahr ∵

3.202.8 (7) ēk andar ērān būm ān ī estišnīh wināh <w''yww 'wč'> kerdan

ud mardōm ī ham būm

u-šān dēn ō dēw-xēm ud ahōg ud brāh wardēnīdan

u-šān āz ō dānišn dušmenīh ud jud-šnōhrīh hištan[2]

šārmgāh [M221] <'w'wyyt'> madanīh

ud widāxt ēmēdīh mardōmīh zāmēnīdan pad <wwYk wsp'> abārīg anāgīh ō marnjēnišn ī Ganāg Mēnōy dād ∵

3.202.9 (8) ēk pad ulīh ān ī keh ud pad nigūnīh ān ī meh kerdan ∵

3.202.10 (9) ēk āzādīh [B173] zahag rādīh an-ast-īh ud padīh gumēg ud azēragānīh ast-īgīh hammōxtan :

3.202.11 (10) ēk sūdōmand dahišnān petyāragīh ud ud gurgān <'lpkytl'n> dōstīh ud stāyīdārīh hammōxtan ∵

3.202.12 (11) ēk band abar wināh <yyw'tn'> bīm ī az dōšox <wsčwk>ēnīdan ∵

3.202.13 (12) ēk ō dahišn waxsēnīdār ham 10 handarz abārīg frārōn dād wēmārīh-škenn[3] ∵ ud ō dahišn nirfsēnidār 10 dahāg handarz hammis ī abārōn dād zūr dād ∵

---

1 <-x2>.

2 <x2>.

3 <TBLWN>

3.203.1 abar wehīh wehīh ud wehīh bun
ud wehīh rawāgīh ud wehīh wimand ud wehīh wahān wehīh čim ∵
hangerdīgīh u-š zahag ōšmurišn ud wehīh $$
ud wattarīh rawāgīh ud wattarīh wimand ud wattarīh čim ∵
ud wattarīh hangerdīgīh ī u-š hunušk ōšmurišn
ud wattarīh rāyēnišn pad bun ud mayān frazām
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.203.2 wehīh ōstīgān wehīh Spenāg mēnōy

3.203.3 ud wehīh bun ham ō weh-dēn ast ān ī kadār-iz-ēw ī pad abar-rasišnīh ud padiš kerdārīh sūd

3.203.4 ud wehīh ī rawāgīh ī ōy 8-iz xwadīh ī ast dānišn ī rōšnīh ī dānišn pad ǰud-nihādagīh ham-wimand ∵
ud kām nērōg abzār ud [M222] tuxšāgīh ud weh-dēn w dmān

3.203.5 u-š paydāg az hamāg mēnōyīg ud gētīyīg
ud wehīh rāyēnāg ōst ī ī-šān pad wehīh rāyēnāgīh a-wizīrišnīg ast dānāgīh ī a-wisānišnīg az rōšnīh ī abar dīd kē padiš astwand
ud <wmwydwd> weh-dēn ud gāh kām kē padiš abāyēd wehīh
ud nērōg abzār ud tuxšāgīh ud amāwandīh[1] kē wehīh nērōg stī padiš andar kunēnd weh-dēn ∵

3.203.6 wimand ī wehīh ān ī-š <plšm>išn az xwēš A-<plšm>išnīh az bē xwēš
čiyōn [B174] zīndagīh ī pad xwadīh abāyišnīg
u-š an-abāyišnīgīh az bē xwēš ast
wēmarīh ud waštīh ud zarmānīh wināh druwandīh

3.203.7 ud wahān ī wehīh andar dahišnān xwadīg wehīg rādīh ī dāmān <'D> xwadāy dādār Ohrmazd ∵

3.203.8 u-š čim abāyišn kām ī-š abar dahišnān sūd madan ī-š wehīh ō dahišnān ∵

3.203.9 ud wehīh hangerdīg paymān

3.203.10 u-š zahag dād ∵
zahag ōšmurišn xrad xēm ud šarm ud mihr ur rādīh ud rāstīh spāsdārīh ∵
abārīg ī hunarān padiš amahrspand hammis abārīg mēnōyān yazdān {hunarān padiš amahrspand hammis abārīg mēnōyān yazdān {ān} xwadīh mardōm zīndagīh ud drīst-ābādīh ud xwadāyīh ud dēn-dānāgīh ud kerbag-ahlawīh ud hammis gētīy weh-dahišnān nēkīh winnārišnīh ∵

3.203.11 ud wehīh rāyēnišn pad bun-dādārīh ī rawāgīh ī dām ∵
pad mayān dām winnārišn paywandišn ī ∵

3.203.12 ud **wattarīh** wānīdārīh pad frazām Ēbgad bowandag wānīdārīh aziš ud hām-dahišn bōzišn [M223] abēzagīh ǰāwēdānag nēkīh ud wišīdāy ∵

3.203.13 ud wattar ōstīgān wattarīh xwadīg duš-āgāh Ganāg Mēnōy

[1] <'m'wny's>.

3.203.14 wattarīh bun ān ham w wattarīh ast ān ī kadār-iz-ēw pad abar-rasišnīh ziyān ∵

3.203.15 wattarīh rawāgīh ī ōy wattar Ganāg Mēnōy zūr-mihōxtīh ī ud tam zūr-mihōxtīh ǰud-nihādagīh ham-wimand ∵

ud kām nērōg ud tuxšāgīh ud abzār ud gyāg ud dmān

3.203.16 u-š paydāgīh az ān ī wattar kerdārān pad wattar kerdārīh dārēnd tamīg mihōxt kē padiš wattar čēhēnd ud menēnd ud kam kē padiš wattar abāyēd ∵

nērōg wizandišn abzār ud dmān gyāg kē wattarīh pad stī padiš ud andar kunēnd

3.203.17 wimand ī wattarīh ān ī pad xwadīh a-<plšm>īgīh u-š <plšm>išn az bē čiyōn margīh [B175] pad xwadīh anabāyišnīg ud estišnīg u-š abāyišnīgīh ud stāyišnīgīh az bē ī ast wēmarīh waštīh zarmān škōhīh ud bēš ī wattar az marg ∵

3.203.18 wahān ī wattarīh andar gētīy ud mēnōy dāmān hamāg-wadīh bun Ganāg Mēnōy Ēbgad ∵

3.203.19 ud čim ī rasišn ī ō dāmān wehīh ebgadīg anāgīh kām ī ōy druz pad ziyān ī Spenāg mēnōy dāmān āhōgēnīdan ī-šān pad ān ī wattarīh bun wahān ī harw anāgīh ∵

3.203.20 ud wattarīh hangerdīgīh frāybūd ud aibībūd

3.203.21 wattarīh hunušk a-dād ∵

ud hunušk ōšmurišnān āz ud xešm kēn ud arešk ud druxtārīh druwandīh ud penīh ud anespāsīh ud abārīg ī āhōgān ī padiš dēw druz [M224] duš-xwadīh u-š mardōm sāstārīh ud ahlomōγīh wēmārīh ud škōhīh ud duš-āgāhīh ī wināh druwandīh ud hammis abārīg gētīy dahišnān anāgīh wišōbišn ∵

3.203.222 ud wattarīh rāyēnišn pad bun dāmān āhōgēnišn pad mayān kōšišn ī ud āšōb ī andar gumēzagīh pad frazām frazānīhā rāyēnīdārīh ī weh Spenāg mēnōy wānīdagīh ī pad wehīh nērōg

3.203.23 kēšdārān kē bun ēk kēš ī-šān ān bun Spenāg gannāy ud weh ud wattar stāyīdag nikōhīdag guft bawēd ∵

3.204.1 abar *wāspuhragānīh ī abestāg ān ī zand

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.204.2 yazdān pad ham-pursagīh ī āgenēn āgāhīh mēnōy barišnīg pad dānišn xwadīh

u-šān ō mardōm āgāhīh waxš abar barišnīg az ān čē-šān gōwišn ō a-maragān mardōm ī-šān waxš abar barišnīh ō mardōm pad xēm srādag ēwāz ham-barišnīg <'www> bawēd

3.204.3 az abestāg *wāspuhragānīh ēk xēm srādag mardōm ham-barišnīg gōwišn ī yazdān andar mazdēst ēwāz

az zand wāspuhragānīh[1] ēk wēnēnd andar-iš ēk ēk wāzag šarmgen mayānag stabr wēnišnān-iz dānišn ī frayādišnīg [B176] pad bōzišn ī ǰud ǰud ∵

3.205.1 abar dēn ī mazdēst xwēš axwēš pad madī ast padiš šnāsīhēd

[1] <w'sp̄hl->.

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.205.2 xwēš {'ww} abērtar ān ī dōst

ud dōstīh ēwēnag 2 [M225] menišnīg nimāyišnīg ∵

3.205.3 ud kē dōstīh menišnīg ud nimāyišnīg ō mazdēst

(hamāg-xwēšīh ī mazdēst) axwēš ī dēwāst ∵

ud kē dōstīh menišnīg ō mazdēst (ud nimāyišnīg) ō dēwāst

frāy-xwēšīh ī mazdēst ud kem-xwēšīh dēwāst ∵

kē dōstīh menišnīg ō dēwāst ud nimāyišnīg ō mazdēst

frāy xwēš ī dēwāst kem xwēš ī mazdēst

ud kē dōstīh menišnīg ud nimāyišnīg ō dēwāst

hamāg-xwēšīh ī dēwāst axwēš mazdēst ∵

3.205.4 ud mazdēst ēn dēn bē šnāxtan ud wistāxwīh ī abar kas mādī xwēšīh passazag kerdan mādayān rāyēnīdārīh zamānag ∵

3.206.1 abar Ohrmazd xwad xwadīh

u-š mēnōy ud gētīy

ud nām paydāgīh ud anīy[1] ī ǰud aziš

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.206.2 Ohrmazd **xwad** abzōnīg mēnōy wisp-wehīh nērōg stī

3.206.3 u-š **xwadīh** passazag xwad {KRAy} harw mēnōyīg ud gētīyīg weh wehīh azišīh

3.206.4 u-š **mēnōy** andar azišīh harw 2 wēnišnīg A-gīrišnīg tis ī weh pad hamāg mēnōy

ud mēnōytomīh mēnōyān[2] menēnd ∵

3.206.5 u-š **gētīy** andar azišīh harw wēnišnīg gīrišnīg tis ī weh pad hamāg gētīyīg ī ud weh ∵

ud gētīytomīh gētīyān xwadāy ∵

3.206.6 u-š mēnōy gētīy andar azišīh harw wēnišnīg A-gīrišnīg ud gīrišnīg A-(wēnišnīg)[3] tis ī weh pad hamāg mēnōy gētīyīh ī weh mēnōy ud gētīyān menēnd gētīy

3.206.7 u-š xwadīh arzānīgīh Spenāg mēnōy dādār Ohrmazd ud yazd abārīg ham passazag [B176]

u-š paydāgīh xwadīhā

3.206.8 anīy[4] ǰud hamāg azišīg ī [M226] ǰud az ōy azišīh ud ō ōy ī azišīh xwad A-passazag pad azišīh

3.206.9 harw azišīh pad xwadīh winnirdan šāyēd rāy

---

1 <ZK'y>.

2 <mdnwd[•••>].

3 de M.

4 <ZK'y>.

ān azišīh az anīy awiš ham passazag xwad sazēd
ī-š nām xwadīh arzānīg Ganāg Mēnōy ud marnǰēnīdārīh
ud dēw ud druz abārīg ī ham-passazag
u-š paydāgīh az xwad azišīh ∵

3.206.10 ud kēšdārān kē wad ǰōmāy nēk yazd azišīh kēš ī-šān abar yazd Gannāg Mēnōyīh-iz guftan Spenāg mēnōyīh aziš bē guft bawēd ∵

3.207.1 abar ǰuttar tis ī pad āgenēn-barišnīh nē sazēd ∵ ud ān ī sazēd
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.207.2 az ǰuttar tis ī pad āgenēn-barišnīh nē sazēd
ēk {ēk} xwad abāyišnīgīhā dādārīh ud marnǰēnīdārīh ud waxšēnīdārīh ud zadārīh ī ud hammis ī
ēk <plšm>išnīg ēk aweštābāg ī xwad xwēšīg

3.207.3 ēdōn-iz abar ēk ī pad ēkīh ōstīgānīhā
dānāgīh ud duš-āgāhīh ud rāstīh ud druwandīh bowandag-menišnīh ud tar-menišnīh
ud dādīgīh az mustīg-garīh xwābarīh {ām} an-āmurzīgīh
ud rōšnīh ud tārīkīh

3.207.4 ud abārīg-iz ī
ēk dānāgīhā ud hu-čihr padiš stāyišnīgīh
ēk duš-āgāhīhā ud zišt ud padiš nikōhišnīg

3.207.5 ud ān ī ka pad ēk mardōm ham ǰuttarīh paydāg az ān čē pad mardōm gumēxtag ast ǰud-wahānīh ī hambedīg
ud nē-iz ōstīgān pad ēkīh dānāgīh bē az ōy ēk dānāg xwadīh

3.207.6 pad dānāgīh xwadīh [M227] ōstīgān a-wardišnīgīh ī-š az xwadīh rāy ān ī zišt ī *nikōhišnīg nē hamāg ān ī hu-čihr ud stāyišnīg sazīdan

3.207.7 ud ǰuttar tis ī [B178] pad āgenēn-barišnīh sazēd pad-iz ēk dānāg stī ōh bawēd čiyōn kištan ud drūdan ī ēk az did
ǰuttar ud nē hambedīg bē winnārdār hend ēk ō did pad ān ī kišt abāyišnīgīh az drūdan[1] drūdan spurrīgīh kištan[2]

3.207.8 nē čiyōn zīndagīh ud margīh ī guftan <zsč'n> kū zīndagīh abāyišnīgīh ī az margīh ud margīh spurrīgīh zīndagīh ∵

3.207.9 ud kēšdārān kē abāg dādārīh marnǰēnīdārīh-iz ud abārīg ǰuttarīh ī pad āgenēn barišnīh abar ēk dānāg stī nē sazēd pad az yazd ast kēš ī-šān

3.207.10 abar yazd čiyōn pad dādārīh dānāgīh pad marnǰēnīdārīh duš-āgāhīh

---

11 <-x2>.

2 <yštn'>.

ud čiyōn pad rāstīh stāyišnīgīh pad druwandīh *nikōhišnīgīh

ud čiyōn pad bowandag-menišnīh stāyišnīgīh pad tar-menišnīh *nikōhišnīgīh[1] :

ud čiyōn pad dādīgīh stāyišnīgīh (pad a-dādīh nikōhišnīgīh)

(ud pad āmurzīdārīh stāyišnīgīh) pad an-āmurzīgīh[2] *nikōhišnīgīh

ud čiyōn pad rōšnīh hu-čihrīh pad tārīkīh ud zištīh guft bawēd

3.207.11 nē čiyōn āsmān zamīg dādārīh ēk az did ǰuttar ud pad harw 2 stāyišnīg

ud ēdōn-iz pad xwar ud māh ud starān[3]

ēdōn-iz pad āb ud urwar

ud ēdōn-iz pad mardōm ud gōspand

ud ēdōn-iz pad dēn xwadāyīh

ud ēdōn-iz pad hu-wīr ud xrad

ud ēdōn-iz pad gyān ud tan

ud ēdōn-iz pad šarm ud mihr

ēdōn-iz pad spās ud ēmēd

3.207.12 wasān xīrān ī ēk az did ǰuttar hamāg-sūdān kē stāyišnīg ∵ [M228]

3.208.1 abar xrad kām ud kār ud zamān ī Ohrmazd

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.208.3 Ohrmazd pad harwisp-āgāhīh xrad kāmīg handāzišn

brīd pad kār zamān kanārag pad zamān kār kanārag

az fradōm tā abdom kanārag

madan ī bawēd kār pad spurrgarīh abāz ō bun āsān

3.208.4 zamān pad spurr-kanārag [B179] sazišnīh abāz ō bun akanāragīh madan ī ast fraškerd

druz *abesīhīg[4] ud ristāxēz tan ī pasēn

hām-dahišn bōzišnīg ud ǰāwēdānīg wišīdāy

3.208.5 u-š xrad ud kām ud kār ud zamān a-wardišnīg ast az fradomīg handāzišn abar ō ān kam ud handāzišn

ud sāzišnīg rawāg

3.208.6 u-š andar mādayān rawāgīh ī dān mazdēst hammis dām pad paywandišn ī ō fraškerd

abar asāzišnīh ī harw ānābišnīg (ī) abērtar ān ī dēn mazdēst ud dām wisistagīh ī az fraškerd bawē

ud mardōm kām ud kār dastwar dēn mazdēst harw Ohrmazdīg frazām-sūd

ka-iz pad gētīy az petyārag *nikōhišn ziyān-ēw andar hē

ud bē ān dastwarīh hamāg ganāgīg-frazām ziyān

---

1 kōxšišnīh 2x.

2 ām-.

3 <stel'n'>.

4 <'p̄YsYk>.

ka-iz pad gētīy az petyārag frēbišn sūd <'wm'n>-ē andar hēnd

3.208.7 ud ōh-iz Ohrmazd xrad ud kām handāzišn hām-dahišn sūd w a-wardišnīg sazēd ∵

3.208.8 ud kēšdārān kē kām ī yazd wardišnīg harw rōz pad ǰašn-ēw

u-š saxwan padestīg ud dōšox purr az mardōm-iz kerdan ∵ kēš

ān ōy kē-š pad yazd dārēnd kām pad anōstīh <plšyyč'> ī dāmān

saxwan pad anāg padest-burdārīh Gannāg Mēnōy mānāg ∵ [M229]

3.209.1 abar ān ī hambāstag mardōm az bun abarmānd

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.209.2 hambāstag mardōm az bun abarmānd ēwēnag 2 ī ast baxtīg ud *<wGw't>īg[1]

3.209.3 baxtīg xwadīh ud wimand ī ōstīgān *a-wardišnīg[2]

ud <wyw't>īg čiyōn-iš wardišnīg ō kārān wardišnōmand

3.209.4 <Gyw't>īg[3] winnārišn abar ōstīgān baxtīg

ud ōstīgān baxtīg kārīgīh

ud sūd az wardišnōmand [B180] <Gyw't>īg

3.209.5 ōh-iz mardōm xwadīh abar 2 wimand ēk mēnōyīg ud ēk gētīyīg

(mēnōyīg) ox ruwān u-š wimand ēn ox ī <'t'> ēd ī ham-wimand abāg amahrspandān ∵

ud gētīyīg astōmand tanōmand ān ī ka nē abāg ox pad tanōmandīh ham-wimand gōspandān anīz gētīy-dahišnān ī tanōmand bē nē oxōmand

3.209.6 ud ox amahrspand ahū'īh xwadāyīh

3.209.7 ud pad wardišnōmand ō astōmandīh tanōmand

ud pad gētīy abzārīh abāyišnīg xwānīhēd ox ī astōmand (ī) mardōm xwadīh

u-š wimand andar an-Ēbgadīg ox ī astōmand a-marg

čiyōn Gayōmard pēš az Ēbgadīgīh *būd[4] hammis mardōm pad tan ī pasēn *bawēd[5]

3.209.8[6] ēd ī pad oxīh ǰud az gōspand pad ān ī gōspand-iz tanōmand nē oxōmand

ud pad tanōmandīh ǰud az amahrspandān pad ān (ī) amahrspand ox bē nē tanōmand

kē rāy wimand-iz mardōm andar abēzagīh ox ī astōmand a-marg andar Ēbgadīg gumēzagīh ox ī astōmand margōmand

ud ēn ast xwadīh ud wimand ī baxtīg kē mardōm bun az abarmānd

3.209.9 čiyōn xwadīh ī mardōm ox ī [M230] astōmand u-š w wimand ī andar abēzagīh ox ī astōmand a-marg

---

1 de M. for [illegible].

2 hangerd-.

3 [illegible].

4 bawēd.

5 būd.

6 Cf. 3.174.4.

ān ī andar Ēbgadīg gumēzagīh ox ī astōmand mīrāg

3.209.10 kē wimand ī mardōm zīndag ī gōwāg ī mīrāg guft brāh-ēw ī az ham bun

u-š brāh ī zīndag ī mīrāg az astōmand tanōmand ī Ēbgadīg gumēzagīh

ud ān ī gōwāg az ox abāz grift čē gōwāgīh dānāgīh abāg yazdīh ahū'īh ham ∵

3.209.11 ud ēn-iz brāh andar wizārišn ī Gayōmard nām

ān ī andar Ēbgadīgīh *baxt[1] pad ān ī ka Gayōmard nām wizārišn zīndagīh gōwāgīh ī mīrāg ∵

andar abēzagīh . *g* . nām būd ast zīndagīh ī [B181] gōwāgīh nērōg ∵

3.209.12 ud *az <yw't>īg čiyōnīh ī mardōm az bun abarmānd ēk tarsagāyīh ērīh andar dādān bun ī dēn ud dādestān

ud ēn čiyōnīh pad abarmānd ī az-iz mašīy[2]

ōh-iz mašīy[3] nām wizārišn tarsagāy ēwāz ī narīh

ud mašyānīy[4] nām wizārišn tarsagāy ī ēwāz ī mādagīh ∵

3.209.13 ud anīy ī-šān abarmāndīg čiyōnīh az bun sūdōmand purr-paywandīh ī ō fraškerd

pad ān ī ka pad weh-dēn ō fraškerd paywandēnd ud padiš hām-dahišn sūd (ī) fraškerd dahēnd mardōm

ēn čiyōnīh pad abarmānd ī az-iz Siyāmak ud Frawāg

ōh-iz Siyāmak ud Frawāg nām wizārišn sūd frāz-paywandišnīh ī-š dādestān sūdīmand fraškerd purr-paywandīh ∵

3.209.14 ud anīy ī-šān abarmāndīg čiyōnīh az bun gēhān warzīdārīh ud gēhān rāyēnīdārīh *dām[5] winnārišn paywandišn ī

ud gēhān warzīdārīh pad gēhān rāyēnīdārīh šāyēd [M231]

gēhān rāyēnīdārīh pad gēhān warzīdārīh

winnārišn pad harw 2

dām parwarišn winnārišn paywandišn ī ō fraškerd

ud ēn čiyōnīh pad bun abarmānd ī az *waēgirid[6] ud hōšang[7]

ōh-iz *waēgirid nām wizārišn warzišn-kerdārīh

ud hōšang nām wizārišn ō šāhīh-xwāh ī

3.209.15 wāspuhragānīg čiyōnīh ī pad mardōm xwadīh mahist

ōh-iz mardōm pad ēn 5 abarmānīg mādayān čiyōnīh

āstawānīg dānāgīh az Gayōmard ∵

ud ērīh ī az mašīy[1] ud mašyānīy ∵

---

1 <w't'>.
2 <m'šyh>.
3 <msyh>.
4 <mš'ny> 2x.
5 <ŠM>.
6 <w 'yylyt'> 2x.
7 <hwš''ng> 3x.

ud sūdōmand-paywandīh ī az Siyāmak Frawāg ∵

ud gēhān warzīdārīh gēhān rāyēnīdārīh ī az *Waēgirid[2] ud Hōšang

3.209.16 winnārēnd dām rāyēnēnd gētīy paywandēnd purr-rawišnīhā ō fraškerd

ud wānēnd druz

kunēnd[3] hām-dahišn sūd fraškerd andar gēhān [B182]

3.210.1 abar madan ī mardōm ō frazānagīh

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.210.2 āhang mardōm xwadīh andar-iz tanōmandīh abēzag[4] wēnišn

3.210.3 ud madan ī mardōm ō frazānagīh tā-iz ō mēnōy-wēnišnīh pāyag abāg srūd-xrad hammōg[5]

pad ōstīgān paywastagīh ī menišn ō āsn ud srūd(-xrad) hammōg

3.210.4 ān frazānagīh ī abarwēztar az wisp-frazānagīh-pēsīd dēn mazdēst

paywastagīh ī menišn ō ox pad āsnūdagīh ī menišn az wināh

ud yōǰdahrīh ī pad kerbag āsnūdagīh ī menišn az wināh

pad dūrīh ī āz arešk waran ud nang kēn abārīg wināh

ud ox-āyuxtār ud druz u-š A-yōǰdahrīh ī pad kerbag pad bowandag-mehmānīh ī kerbag ud ox hāxtār

wahuman ud abārīg yazdān padiš bawēd ∵ *hiiaŋ haθrā manå buuaŋ* ∵[6] [M232]

3.211.1 abar arzānīgīhā hupadisār rasišn ī ō mardōm farroxīh paywandīg[7] 7 ī pāyagīh ī ō bālist

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.211.2 arzānīgīhā hupadisār rasišn ī ō mardōm farroxīh paywandīg[8] 7-pāyagīh ī ō bālist az dēn nigēz ristag

ēn

3.211.3 fradom ruwān ahlawīh az weh-dēn āfrāhīg kām warzīdārīh ī yazdān arzānīgīh ī bun ī mardōm pad

farroxīh ∵ pad ān ī arzānīgīh

3.211.4 didīgar tan drīst-rawišnīh[9] ī padiš abāyišnīgīhēd zīndagīh ∵

3.211.5 ud sidīgar gyān dagr-zīyišnīh kē padiš pattāyīhēd tan drīst-rawišnīh ∵

---

1 <mss> <mšy>.

2 <w ’yyl’t'>.

3 <-x2>.

4 <’pyc'>.

5

6 Y.30.9.

7 <ptww y yk>.

8 <ptwwyYk>.

9 <yww[ī]st'>.

3.211.6 čahārom amāwand xwāstag kē padiš kārīgīhēd ud širēnīhēd harw 2 ∵

3.211.7 panǰom wānīdārīh pērōzgarīh kē padiš pāyīhēd / (az) hamēmālān xwāstag ud tan ∵

3.211.8 šašom[1] pēš-wēnišnīhā čārag ī [B183] abar hamēmālān kē padiš windīhēd pērōzīh ī abar-išān ∵

3.211.9 ud ān ī haftom pad haftomīh[2] ī andar mardōmān abar ēn 6 pāyag kē padiš {pad} burzīhēd pad farroxīh abardar az abārīg kas ∵

3.212.1 abar čim ī hugōhr andar rāyēnišn abrāz wehīh ud andar nišēb rāyēnišn wattarīh abzōn ∵ w paydāg dušgōhr[3] abzōn abāz-waštag andar abrāzīgīh wattarīh andar nišēbīh ∵ wehīh abzōn paydāgīh az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.212.2 hu- ud duš-gōhrān hunar duš-āhōg rāy[4]

ud hunar xwarrah- ∵ [M233] ud āhōg duš-fargīh-paywand

3.212.3 ud xwarrah Spenāg-mēnōyīg u-š āhang ō hugōhrān

duš-farg gannāg-mēnōyīg u-š āhang ō duš-gōhrān

3.212.4 andar hugōhr mardōm ān ī xwarrahōmandtar pad hunar hambārīgtar

ud hu-tōhmag nām ∵

3.212.5 ud andar hutōhmagān ān ī xwarrahōmandtom

pad pahlom xwarišn āsnxrad ud bowandag-menišnīh rādīh ud rāstīh

abārīg hunarān payrāstag bawēd

*u-š nām[5] āzād-kām ∵

3.212.6 ud duš-fargīh rēzišn ō duš-gōhrān

andar duš-gōhrān[6] ōy kē duš-fargīh[7] zay āhōg <'k'w>tar

ud duš-tōhmag nām ∵

3.212.7 andar duš-tōhmagān ōy kē rēzišn ī a-wābarīh awiš frāy

pad āhōg ōgrāyīdan *waranīgīh[8] ud appurīh tar-menišnīh ud xešmenīh ud penīh[9] ud drōzanīh[10]

ud marīh ud kaygīh[11] ud karbīh

abārīg āhōg ag-dēnīgtar

---

1 <šš wwm>.

2 abardomīh?

3 <duš'w'l> +.

4 whether men have good or evil gōhr depends on whether they have hunar or are duš-āhōg.

5 <'p'm>.

6 <dwšywhlyn>.

7 <dwšplyh>.

8 <wlwyykyh>.

9 <pwwyh>.

10 <ylwwyh>.

11 <kyyh>.

ud wēs[1] nām

3.212.8 andar gumēzagīh ī

Spenāg-mēnōyīg xwarrah-paywand ∵ āzādagīh bun-hunar

ganāg-mēnōyīg duš-paywand wēsīh[2] bun-āhōg

3.212.9 andar mardōm ōwōn ī āzādag-iz abāg abardar-hunarīh az āhōg nē pāk ∵

ud wēs-iz abāg grāyīd-āhōgīh az hunar[3] nē tuhīg

3.212.10 ōwōn āzādag andar rāyēnišn abrāz ∵

spenāg-mēnōyīg[4] xwēš xrad bowandag-menišnīh ud rādīh[5] ud rāstīh hammis hunarān pad abrāzīgīh [B184] purr-waxšišnīg ud dūr-dīdār brāzīhēd

ān ī ganāg-mēnōyīg Ēbgad gumēzišn huzārag / huzārag āhōg ī padiš wišēbīhēd

ud pad wišēbīg[6] nirfsišnīh ō a-paydāgīh rasēd

3.212.11 u-š andar rāyēnišn wišēb

xwēš wazurg hunar wišēbīhēd

ān huzārag āhōg ī padiš abrāzīhēd

ud andar wišēbīg [M234] nirfsišnīg ō nizār rasišnīh

wazurg y w abrāzīgīh ī āhōg

ān Ēbgad gumēzišnīg huzārag āhōg ō paydāg-garīgīh ī rasēd ∵

3.212.12 ud duš-gōhr ud duš-tōhmag *wēs[7] andar rāyenišn abrāz

waranīgīh appurīh ud xešmenīh ud tar-menišnīh ud penīh ud drōzanīh ud *kaygīh karbīh

abārīg āhōg ī-š xwad <'plw>īhēd u-š <ywl ywt>īhā[8] <ym'nd> bawēd

ān andak hunar ī padiš wišēbīg nirfsīhēd andar ān <'wzw''> āhōg ō a-paydāgīh rasēd ∵

3.212.13 u-š andar wišēbīgīh ī rāyēnišn stahmag āhōgān ī-š xwad wišēbīg nirfsīhēd ud andak hunar ī padiš abrāzīhēd

ud andar wišēbīg nirfsišn ī-š āhōgān ud abrāzīgīh ī hunar ān huzārag hunar ī tan padiš ō paydāg-grīwīh[9] rasēd

3.212.14 ēd rāy ō āzādagān gāh ud grāmīg ud tuwān-pādixšāyīh ud āsānīh rāmišn

ō <w'y'n> nigūnīh ud xwārīh ud škōhīh apādixšāyīh ud harg ud bār baxt ∵

3.212.15 ud andar stāyišn ud yazišn ī yazdān pad paddahišn ī az-išān

wehān frāxwīh xwārīh ud wattarān tangīh[10] ud duš-xwārīh āfrīnēnīd w

---

1 <w's>.
2 <ysyh>.
3 <'wl>.
4 M; B <yy[p̄n'k]->.
5 <l'ytyh>.
6 šēbīg.
7 <-k wn's>.
8 M <ywlywt-> wrong.
9 <pyt'kc OLEyh>.
10 <[twy]yh>.

pad sūd ī harw 2 *axwān[1] dēn handarz ∵

3.212.16 ud āzādag ud *wēs paydāgīh ī-šān āzādagīh ud wēsīh

3.212.17 āzādag fradom abar xwēš

pad-iz rāyōmandīh ud xwarrahōmandīh ī tan

pad-xwāyišn[2] ud padīrišn dōstīh rāmišn ud hu-srawīh[3] ud hu-ruwānīh ∵

3.212.18 ud didīgar abar kasān

pad rāmēnīdārīh ī abarīgān

pad tarsagāyīh ī andar ērīgān[4]

pad xwābarīh [B185] padiš w hamalan

pad xūb-sāzišnīh abāg-išān ∵

3.212.19 sidīgar abar gēhān

pad ān ī [M235] ka āwām ī padiš āzādagān abrāz

dēn mazdēst bālist ag-dēnīh wišēb

ud hu-xwadāyīh mehmānīh xwadāyān huframānīh

ud gēhān dād-wistarišn ud ābādānīh ud hu-bōyīh hu-čihrīh

mardōm frāxwīh ud rāmišn abzōn bawēd

3.212.20 wēs-iz fradom paydāgīh abar xwēš

pad-iz dušfargīh

ud a-pad-xwāyišnīgīh ud an-abāyišnīgīh bēšōmandīh ud duš-srawīh ud duš-ruwānīh ∵

3.212.21 ud didīgar abar kasān

pad bēšīdārīh abarīgān

pad tar-menišnīh tar-mēnīdārīh w ērīgān

pad duš-fargīh hamahlān

pad a-sāxtārīh ī awišān ∵

3.212.22 ud sidīgar abar gēhān

pad ān ī ka āwām ī padiš *wēsān[5] abrāz

dēn mazdēst nišēb ∵ ud ag-dēnīh abrāz

duš-xwadāyīh mehmānīh ud xwadāyān duš-framānīh

ud gēhān must w wistardagīh ud awērānīh ud dušfargīh

ud mardōm tangīh *wēš[6] bawēd ∵

---

1 gēhān!

2 <pt'w'y>išn.

3 <h[ws]l[w]byh>.

4 de M.: nāyrīgān.

5 <w's'n>.

6 <byš>.

3.213.1 abar w gēhān ī sarīhistag dumb

kū az sar dumbīh ∵ ayāb xwad xwad dumbīh sarīhist

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.213.2 sar sarīh čim tōhmag paywandišnīg pahlom hunarān ī az hunar bun ō mardōm

kē rāy čimīg būd ∵

3.213.3 ud nāmīhist ān mardōm hu-gōhr āzād

ud raft pad-iš[1] paywand ud tōhmag ud āzād-gōhrīh āzādagīh ∵

3.213.4 dumb dumbīh čim grāy āhōgān ī az āhōg bun ō mardōm rēzīhēd

kē rāy čimīg būd ∵

3.213.5 ud nāmīhist ān mardōm duš-gōhr Zōš[2] ud Wēs-iz

ud [M236] raft pad-iš paywand ud tōhmag zōšīh ud wēsīh ∵

3.213.6 uč čiyōn a-maragānīhā hu-gōhrān āzādagān az nigūnīh nihuftagīh ud a-paydāgīh ō āhuftagīh ud ulīh ud paydāgīh mad

ud zōšān[3] [B186] ud wēsān[4] az āhuftagīh ud ulīh paydāgīh ō nihuftagīh ud nigūnīh ud a-paydāgīh madan andar weh āwām

3.213.7 ud a-maragānīhā zōšān ud wēsān az nihuftagīh ud nigūnīh ud a-paydāgīh ō āhuftagīh ud ulīh ud paydāgīh

ud hu-gōhrān āzādagān ō nigūnīh nihuftagīh ud a-paydāgīh madan andar grāy āwām

3.213.8 ān nišān ī sarīhistag *dumb[5] abāg āwām ī padiš gugāyīh

ān ī wad[6] āwām nazd frazāmīh ud weh āwām nazd kunišnīh

az sar dumb abāz sarīhīstan ī

3.213.9 čiyōn andar wad āwām az sarīhist

xwābarīh-iz hu-čašmīh ērīh ud dādestānīgīh ud rādīh abārīg hunar ud wehīh ī ōy

az dumbīh rāst sarīhistag ud mahist

3.213.10 ān ī agar az xwad dumbīh sarīhist

čiyōn a-maragānīhā andar wad āwām ud ēwāzīg andar-iz w weh āwām

ǰahēd dumb az sar bawēd wēnīhist-ē ōy kas

duš-<''p̄l> ud duš-čašm ud <'p̄ltww wyš> kēnwar pen a-dādestān ∵

---

1 <PWNš> 2x.

2 <zwy'> <zwšyh> cf. zōyšīg Dk.3.139.

3 <zwšw> 2x.

4 <w'ys'n'> 2x.

5 <MNbwn>.

6 <slš> +.

3.214.1 abar wēš-rawāgīh ī hamē andar gēhān weh-dēn u-š ōz kār
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.214.2 wēš-rawāgīh ī hamē andar gēhān weh-dēn paydāgīh az-iz rawāgīh hamāg kēšān pad weh-dēn nāmīh
andar-išān ōšmurišn stāyišn ī w rāstīh ud wehīh
ud nikōhišn [M237][1] ī drōw ud wattarīh
ud ān-iz ī nām-iz[2] škeftar az ag-dēnīh

3.214.3 dādār dād w pad hamēyīgīh ud dād pad nēkīh ud a-dād pad wattarīh
ud xwadāyīh ud dastwar-dārīh ud driyōšān srāyišn bōzišn gōspandān dārišn
ud anīz / anīz wasīh rāst kerbag ī-š baxšišn az weh-dēn
pad fragānīh ī-šān andar w dāštan ud guftan ∵

3.214.4 ud drōw bazag ī-šān andar kēš andar ēn rāst kerbag kam-zōrīh ∵

3.214.5 ud ōz ī weh-dēn andar gumēzag-rawāgīh dām *winnārišn [B187] rawāgīh paywandišn ī padišīh
pad abēzag-rawāgīh
andar hām-dahišn Ēbgad abesīhišn
yōǰdahrīhišnīh dām az hamāg āhōg (ī) petyārag
winnārdan ī ǰāwēdān purr-wišīdāy
ud ēdōnīh paydāgīh

3.214.6 ēd-iz ī-š andar gumēz-rawāgīh w wehīh waxšēnīdan ud wattarīh tarwēnīdan ī
ud dādestān-zōrīh ī-š andar abēzag-rawāgīh ī ayābag ō hamāg tarwēnīdan ī ud wattar-nikōh
winnārdan ī wehīh andar dahišnān pad abar-estišnīh ī hamāg mardōm padiš

3.214.7 ud ēd rāy gannāg mēnawiškefttar kōšišn ō weh-dēn armēštīhišnīh
ud brīdan az fraškerd {Gannāg Mēnōy}
Spenāg mēnōy harw kār ud tis handāzišn ō weh-rawāgīh ī dēn mazdēst
paywandišn ī ō fraškerd ∵

3.215.1 abar wizīn ī mardōm pad paywand awišīh ud pahrēz azišīh ō dōstīh ud kār
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.215.2 ēwēnag ī mardōm az frāztom tā abāztom pāyagīhā ōšmurišnīg ēn-iz 6
fradom frāztom ōy kē [M238] pad wehīh ōstīgān ud bē az wattarīh ∵
didīgar ōy kē (pad) wehīh ōstīgān pad wattarīh anōst ∵
sidīgar ōy kē pad wehīh wattarīh harw 2 ōstīgān ∵
čahārom ōy kē pad wattarīh ōstīgān ud pad wehīh anōst ∵

---

1 <nkw / hšn'>.
2 <Š\M/c>.

panǰom ōy kē pad wehīh ud wattarīh harw 2 anōst ∵

šašom abāztom ōy kē pad wattarīh ōstīgan ud az wehīh tuhīg ∵

3.215.3 (1) ōy kē pad wehīh ōstīgān bē az wattarīh andar abardom mardōm

wizīn ī ō dōstīh kār ∵

ud paywand awišīh hamē

pahrēz azišīh haguriz ∵

3.215.4 (6) ud ōy kē pad wattarīh ōstīgān az wehīh tuhīg

ōbastag az wizīn ī abar [B188] dōstīh ud kār

ud paywand awišīh haguriz

ud pahrēz azišīh hamē ∵

3.215.5 ud kē 4 ī mayān ēn 2 ēwēnag

3.215.6 (2) ōy kē pad wehīh ōstīgān ud pad wattarīh anōst

nazd ō abardom wizīn ī abar dōstīh ud kār

ō paywand awišīh nixwārišn

ud pahrēz azišīh nē menišn ∵

3.215.7 (3) ōy kē pad wehīh wattarīh harw 2 ōstīgān

pad frazānagīhā rāyēnīdārīh az bēš az wattarīh pahrēxtan

pad šādīh ī-š az wehīh bahrwarīhēd šāyēd ∵

3.215.8 (4) ōy kē pad wattarīh ōstīgān pad wehīh an-ōst

pad pahrēz azišīh hamēšag-menišn

paywand awišīh ǰārīhā ud pad-zamānag

wisānag kār dōšišn ∵

3.215.9 (5) ōy kē pad wehīh wattarīh harw 2 anōst

andar-iz dōšišn ī ǰārīhā ud pad-zamānīg

kār / kār az frēftagīh ī pad ān ī meh kār pahrēzišn ∵ [M239]

3.216.1 abar must bun ud a-mustīh ud must-wizārīh čār

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.216.2 must xwad ast a-dādestānīh ī-š kē ka a-dād-astīh

u-š dādestān ō kadār-iz-ēw ī-š nē [1]niyābag madan padiš kerdan

ān ī-š brahm frāybūd

3.216.3 ud pad anīy nihišn dād ī astīh ī-š kē

ka ō kadār-iz-ēw ī-š niyābag nē madan ud padiš nē kerdan

ēd ī-š brahm aibībūd

[1] niyāz.

3.216.4 harw 2 brahm ī frāybūd ud aibībūd dēwān-dād dādestān petyārag dādestān

3.216.5 kē ka dād astīh

ā-š wizārišn ō kadār-iz-ēw ān ī-š niyābag madan padiš kerdan

ān ī-š nē niyābag nē madan padiš nē kerdan

ēd ī-s brahm paymān ī yazdān-dād ∵

3.216.6 must ī xwad frāybūd ud aibībūd [B189] a-dādestānīh būn ān ī duš-āgāhīh

ud abārīg-iz wattarīh bun Gannāg Mēnōy

čiyōn paymān dādestān bun ān ī dānāgīh

ud abārīg-iz wehīh bun Spenāg mēnōy

3.216.7 ud must ān-iz ī mardōm ēk abar did kunēnd

ǰomāy ān ī rasišnīg paywand abāz ō ham Gannāg Mēnōy bun ∵

3.216.8 pad ān ī must ī mardōmān kunēnd az duš-āgāhīh

ud duš-āgāhīh bun Gannāg Mēnōy

{čiyōn dād ān-iz ī mardōm kunēnd duš-āgāhīh bun Gannāg Mēnōy}

čiyōn dād ān-iz ī mardōm kunēn az dānāgīh

ud dānagīh bun Spenāg mēnōy ∵

3.216.9 ud a-mustīh w must-wizārīh nērōg dād ī weh-dēn

u-š čār dahībed

3.216.10 weh-dēn-āfrāh 2

fradom xwēš xēm az [M240] a-dādīh nigāh pād

ān ī padiš pāyīhēd {mēnōyīh} a-maragān mardōm xēm az a-dādīh

did dād amāwandēnīdan[1] weh-dēn handarzīg hamkōs wināh-bān wizārdārān padiš bowandag nērōgēnīdan

ān ī padiš pāyīhēd a-maragān mardōm kunišn gōwišn az must ∵

3.216.11 ud abāg ān ī *šāh-must[2] ud *šāh abē-must paydagēnīdan ∵

*šāh-must dādestān ēn kū az ān čiyōn abar dahībed ī mādayān ast mādayān[3] ī padiš ped ud xwadāy

ud ast amāwand pād ī abar *kas-iz čand andar dahībed huzār must fradom nē bawēd

ān harw must ī abar kas ī andar dahībedīh kamīh ī ān amāwandīh nē bawēd az dahībed ∵

3.216.12 ud *šāh-must xwēškārīh ēn must ī kas wizōstan ī ud dānist

ān ī passazag-garzišn mustōmand az paydāgēnīdag must

wizārdārān-iz xrad ud *šāh <'yyn>īd

3.216.13 šāh ī abē-must az šāh framān ēdōn *bowandag-wizārdār bawēd ī mustōmand

ān-iz bēš ud pādīrān-xwēškārīh ī az ān [B190] must-garzīh[4] mad

<'wč> ōwōn wizārīhēd ī aziš a-must bawēd

---

1 <'m'wndtynytn'>.

2 <š'-mwst'>; šah-must?

3 de M. *<MTA'n'> 2x.

4 de M. *must-garīh.

ud šāh az ān wināh āzādīhēd ∵

3.216.14 ēd ast dādestān kē padiš a-dādestānīh must az gēhān <wl••wwtn>[1] ud bē burd bawēd ∵

3.216.15 ud az kēšdārān kē a-dādestānīh must frārāst az yazd w kēš

duš-āgāh-frēftag az ašemōγ ud kē a-dād bahr[2] ī meh pad dād nām az yazd kām ud kār madan bahr ī keh az mardōm kerd [M241] būd

saxwan nihuftag-xēm frēftār ahlomōγ harw 2 ēwēnag abar yazd drōw drāyīdār ud az yazd dānāgīh ud dād Spenāg mēnōyīh bē duš-āgāhīh ud a-dād Gannāg Mēnōyīg dēwīh abar guft bawēd ∵

3.217.1 abar ān ī pad gēhān[3] ud ān ī pad tan ud ān ī pad ruwān ud ān ī mayān mardōm ∵

ud ān ī pad kār ud dādestān weh

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.217.2 kē weh-dēn gōwišn pad gēhān xwadāy ī nēk ∵

ud pad tan ī mard xrad ud pad ruwān rādīh ud mayān mardōmān rāstīh

ud pad hamāg kār ud dādestān bowandag-menišnīh abāg tuxšāgīh weh ∵

3.218.1 abar mēnōyān ī andar mardōm u-šān kārīkkar u-šān kār

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.218.2 az weh-dēn nigēz andar šāyēd <Γy> sāmān az āfurrišn dahišn / ••• mēnōyān ī andar mardōm tan kārīkkar mādagwar ēn-iz 4 ī ast ∵

ruwān gyān frawahr bōy ∵

3.218.3 **ruwān** ast ahū xwadāy ī abar tan čiyōn kadag-xwadāy kadag- ud aswār[4] asp rāyēnīdārīh tan ∵

ud gyān bōy ud frawahr hammis *waxš[5] ī[6] ud padiš ud andar-išān abzārōmand ī ruwān ∵

3.218.4 **gyān** wād ī az frawahr čihr uštānēnīdag pad uštānīh *uštānōmand[7] dāštār y ast ī tan čiyōn drīst-xwārdār ī kadag xwadāy ∵ ud kārīg-dāštār ī asp aswār

ēd ī ka [B191] az tan ǰud [M242] bawēd tan margīhēd čiyōn ka stūn ī kadag škīhēd kadag hambahēd

---

1 M <NTLWNtn'>.

2 2x; M <z'hl> and <b'hl>.

3 <yyh'nk'>.

4 <'spw'l>; wāspuhr {asp} rāyēnīdārīh?

5 B <'š>.

6 .

7 <'wšt'wmnd>.

3.218.5 ud **frawahr** čihr-dāštār ud parwardār-iz ī tan
čiyōn wirāstār ud ābādān-dāštār y kadag-xwadāy w kadag ud mādayār y aswār asp ∵
ēd ī ka az tan ǰud bawēd tan šud zōr ud a-kār mānēd
čiyōn kadag ka az wirāyišn hilīhēd[1] awērānīhēd ∵

3.218.6 ud **bōy** rōšn-dāštār ī (tan
čiyōn) kadag-xwadāy kadag *wēnāgīh[2] aswār asp ud wēnāgēnīdār ī
kadag-xwadāy andar kadag aswār abar asp
čiyōn rōšnīh ī gēhān xwaršēd ud čarāg ī andar kadag ∵
ud ēd ī ka az tan ǰudāgīhēd ruwān andar tan anāgīh ud tan andar-iz zīndagīh āmālišn bawēd ∵

3.218.7 ud ruwān pad frawahr ud bōy ud gyān tan abzārīh pad xwēškārīh ī awiš frēstīd abē-wihānagīh[3]
u-š xwēškārīh w kōšišnīg wānīdārīh ī druz
čiyōn aswār pad asp zēn abzārīh zadārīh ud wānīdārīh dušmen[4] ∵

3.218.8 ud dušmen ī ruwān čiyōn dušmen-iz ī-š abzārān kirrēnīdag[5] ī druz ō marnǰēnīdārīh ī dām
āz waran xešm ud kēn ud nang ud arešk-iz
ī mad estēd ō tan kōxšišn ī abāg razm-iz (ī) tan ud ruwān pad <'wynytn'> ī ud tarwēnīdan ī az
razm
kū pad ān ī ōy wānīdārīh *marnǰēnānd[6] ud agārēnānd[7] abārīg kōšišnīg dahišnān ī wehīh ∵

3.218.9 ahū xwadāy ud razm-bed ruwān
ka pad frawahr ud bōy ud gyān ud tan abzārīh amahrspand ī ī-š ayār āhang[8] ī kōšišn ī abāg druz
wīrād ud arwand
pad {NŠM} / xwēš tagīgīh druz wānīdār
ud az tan [M243] bē-kerdār druz
az gēhān bē Gannāg Mēnōy zadan ud wānīd
ud apādixšāyīh kerd xwad az druz
*bōxt[9] ahlaw

3.218.10 ka-š pad-iz škenn ī *rah w 2 y asp az hamēmāl
az tan wihēz [B192] bawēd pad xwēš xūb-kārīh ham-nērōgīh
ō bun franāmīdan
ud az ōy ī xwadāy frēstīdār[10] ī ō kōšišn framān abesar ī pērōzān madan

---

1 <ŠBKWNyh-x1>.
2 de M. for <wywk'yh>.
3 de M. abē-āhōgīh.
4 <dwšm'n'>.
5 <kl'n>ēnīdag.
6 <mlnc'nd>.
7 <'k'l'nd>.
8 de M. hāwand.
9 <b't'>.
10 <ŠDRWNyt'l>.

pad ǰāwēdān āsān purr-urwāhm gāh nišastan

3.218.11 ka pad frēb ī az hamēmāl aǰgahānīg āsānīh-dōšagīhā andar kōšišn *wīdwār[1]

ud az amahrspand bē-āhang ud ō druz {p'č} frāz-āhang bawēd druxt w ud druwandīhēd

ud druz padiš abarwēzīhēd

ud ēw-tāg andar drōzišn y *halagīhēd[2]

ud *dast-grawīg[3] ō druz gyāg {kyšyt} kešīhēd

ud tā fraškerd <ylw''yk> zēndānīhēd w

weh-dēn paydāgīh

3.218.12 ān ī-š nēk ahlawīh gētīy hu-srawīh ud *gēhān-bedīh[4]

anāg druwandīh gētīy duš-srawīh daxšag passazagīhā ∵

3.219.1 abar xwēšēnīdan ī mardōm paydāgīh stōd-yast šōn

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.219.2 mardōm pahlom paydāgīh ī stōd-yast xwēšēnīdan šōn

az weh-dēn-āgāhīh xwēš-šnāsīh ud dōstīh mādagwar xwēš ruwān kū nē dānēnd

pad framušt xwēšīh adōst-xwēš

ud pad adōst-xwēšīh xwēš-rēš

ud pad xwēš-rēšīh ī yazdān bēš

ud pad yazdān bēšīh yazdān {pad} xwēšīh-burr

ud pad yazdān xwēšīh-burrīh pānagīh ī az yazdān <w'y>išn [M244][5] ∵

ud pad pānagīh ī az {y'n} yazdān-<w'y>išnīh ōbastag ī ō <'wkww>tom anāg druz parwand

ōh-iz az weh-dēn-āgāhīh xwēš-šnāsīh

ud az xwēš-šnāsīh / (xwēš-)dōstīh

az xwēš-dōstīh arēš-xwēšīh

ud az arēš-xwēšīh[6] yazdān a-bēšīh

ud az yazdān abēšīh yazdān A-wisist-xwēšīh

ud az A-wisist-xwēšīh [MR_2] yazdān pānagīh

az yazdān pānagīh 2 pahlomīh ī mardōm bawēd ī ēdar ud ānōh ∵

---

1 <wyyt'l>.
2 <'lyhyt">.
3 <yst'ylwbyk>.
4 gēhān padiš.
5 <w' / yšn'>.
6 <'lyšk>.

3.220.1 abar ān tan ī mardōm pad pēšōbāyīh sūdgar ud ān ī ziyāngar
ud kerdār ud āyōxtār sūdgar ud ziyāngar pēšōbāy ī w sūd ziyān aziš
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.220.2 ān tan ī mardōm pad pēšōbāyīh sūdgar xrad ∵
ud ān ī pad pēšōbāyīh ziyāngar waran

3.220.3[1] ud pēšōbāygar ī xrad ud waran andar tan ī mardōm xwadīh
xrad pad hāzišn ī az Spenāg mēnōy ud aštag wahuman ∵
ud waran az frēbišn az Gannāg Mēnōy aštag akōman ∵

3.220.4 sūd ī mardōmān az pēšōbāyīh xrad kāmag winnārišn menišn gōwišn kunišn kerbagīh ruwān ahlawīh
ud ziyān ān-išān az pēšōbāyīh ī waran kāmag-winnārišn menišn gōwišn kunišn bazagīh ud ruwān
druwandīh ∵ [MR_3]

3.221.1 abar zamān *nihangīh[2] ud dagrīh
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.221.2 zamān ī kanaragōmand tā fraškerd pad sazišnōmandīh nihang
ud dagrīh ud nihangīh ō menišn / <ww lww>

3.221.3 ud ō ōy [M245] kē andar frāxwīh xwārīh was-iz sāl *nihang
ud ō ōy kē andar tangīh ud dušwārīh andak-iz zamān dagr ∵

3.222.1 abar čē ud pad čē ud ō čē
ud az kū ud ō kū abāz ō kū
ud abdom ō čē rasišn ī xwad mardōm
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.222.2 mardōm az dādār dahišn hangerdīgēnīdag ī pad čihr ud nērōg az wisp mēnōyīg ud gētīyīg dahišn
pad spurr-ōz-kardagīh ī abar abārīg gētīy dahišnān sālārīh
ō rāyēnīdārīh ī hamāgīhā pad hammis dahišnan zōr
*bowandag-wānīdārīh ī druz

3.222.3 u-šān xwadīh ruwān čand pad dādār-spāhīh ō druz [MR_4] bowandag-wānīdārīh abāyišnīg
pad mēnōy hammis dahišnīhā pad ēd bār ō gētīy abzār-paymōgīh
ǰud-zamānīhā gōhrag-handāzišnīg az-išān mēnōy xwadīh ud gētīy abzār

---

1 Cf. Yt.19.46.

2 <snyyh>.

hamīh ī hamāg wēšīhā ud kemīhā druz *bowandag-wānīdagīh

3.222.4 ud xwadīh-išān mēnōy ruwān pad-iz ān ī škefttar kōšišn ī druz A-wisānišnīh
abzār-išān gētīy tan paymōg andar gumēzag-kōšišnīh az xwadīh ruwān wisānišnīgīh
ud brahnag mēnōy xwadīh az gētīy abzār paymōg xwadīh abāz ō mēnōy bun mān āhangīgīh
ud paymōg andar gētīy hilišnīgīh ud tar widār ī abāz ō bun

3.222.5 kē andar kōšišn ī abāg hamēstār druz tuwān-tuxšāgīhā rānēd[1] pad bōxtagīh ī az druz ō bun
ēwarzīdan ∵
ud kē sūdag[2] [MR_5] tuwān wanīgarīh hamēstār abar xwēš ōzēnēd
andar [M246] dranǰišn ī <'lyytn'>
wizārišn ī az-iš pad *bowandag-wānīdagīh ī druz az hamāyīh dādār spāh bawēd ∵

3.222.6 ud fraškerd hangām pad dādārīh kām
hamāg mardōm xwadīh gētīy paymōg abēzagīhā abāz dahišnīh
hammis purr-wišīdāyīg ǰāwēdān winnārdan
weh-dēn paydāgīh ∵

3.223.1 abar wizīn ī ō sālārīh
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.223.2 ō wizīn ī harw sālārīh a-wizīrišnīgīhā abāyišnīg ∵ ēk hunarān hangerdīg ud pahlomīh ast
xrad pad wizārišn ud *bowandag-garīh
u-š 2 ast
xēm awestwārīh
ud kār-abāyišnīg frahang ∵

3.223.3 ō āsrōnīg sālārīh wizīn azabar a-wizīrišnīg 3 mādayān bun-ōšmurd
pad 5 ī padiš ast
frāx-ōšīh ī pad dēn [MR_6] dārišn
ud wizīrgarīh
frāx menišnīh pad-iz dēn hammōzišn
dādwarīh ∵ ud dād mehīh
ud uzmūd-kārīh
āsrōnān abarmānd
rasēd ōh 8

3.223.4 ō wāstaryōšān sālārīh wizīn pad 2 abzōn ī abar 8 ast
fšūnišn ud rādīh ī pas xwāstag

---

1 <l'wwyt>.
2 sūdīg.

rasēd ō 10 ∵

3.223.5 ō artēštārān sālārīh (wizīn) pad 3 abzōn ī abar 8 ī ast abāg
(frāx-ōšīh)
tan-wazurgīh
ud nērōg-agrīyīh
ud dil-nēwīh
rasēd ō *11[1] ∵

3.224.1 abar *spās[2] ī Ohrmazd pad-iz kerbag mizd
ud a-mustīh ī-š pad wināh puhl
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.224.2 *spās ī Ohrmazd pad-iz kerbag mizd abar mardōm az [M247] rastēnīdan ī andar mardōm ox
pad *nayišn[3] āsnxrad pad *wēnišn ī / ud kām
pad āhang ī kerbag ud menišn gōwišn kunišn [MR_7] abzārīg framānbar ī kām
pad kerbag-rawāgīh
kē hēnd anādāsr ud ādāsr ud paydāg dāsr ī andar mardōm[4]

3.224.3 anādāsr ox āsnxrad ∵
ud ādāsr kām
ud patīy-dāsr[5] ī menišn gōwišn kunišn

3.224.4 čiyōn kerbag pad {w'šn'} wēnišn ud āhang ud kunišn pēš-kerd āzādīhā az Ohrmazd ēdōn-iz pad
kerbag ud mizd ōy pēš spās ast abar mizd niyābag ī kerbag-warzīdārān :

3.224.5 ud a-mustīh ī-š pad wināh puhl az ān ka-š
pad <'k'> rāh ī az yazdān ox ō menišn bastār
wināh bawēnīdār
ud waran ī āsnxrad az kerbag nēkīh wizūdār
ud kerbag pad wināh wināh pad kerbag dahīgēnīdār ∵

3.224.6 ud kām ō wināh frāz-āhangīh ud az kerbag abāz-āhangīh hāxtār
ud menišn gōwišn kunišn ō wināhgārīh [MR_8] frāz *nišēb az kerbakkarīh abāz dārēnd
hēnd *duš-ādāsr[6] ud paytī-ādāsr abērastagān

3.224.7 kerbag rastag ī andar mardōm nē wišuft ∵

---

1 2 for 5 ?
2 <sp'h>.
3 <w'yšn'>.
4 Cf. **1**.31.14?
5 <ptyyD->.
6 [illegible]

ud čiyōn az bazag pad *wināhēnīdan[1] ud dahīgēnīdan ud frēftan mardōm awiš āzād
ēdōn-iz pad wināh puhl ī ō mardōm rasēd a-mustīh ∵

3.224.8 ud kēšdārān kē *duš-ādāsr abē-rastagīh bazag
ud āhang anādāsr kerbag rastag ī andar mardōm padiš āšuft ud wišuft estēd az dād kām ud dahišn kēš ī-šān
yazd kerbag-pādīrānēnāg ud bazag-rawāgēnāg
kerbag-duš-menišn ī wināh-dōstīh ud dēwīh [M248] abar
ud *yazdīh[2] az-iš bē
ud pad-iz bazakkarīh ī mardōm puhlōmandīh ī padiš abar mardōm mustgar-iz guft bawēd ∵

3.225.1 abar dēn andar mehmān
dēn ī [MR_9] awiš widārīg rasišn ∵
ud dēn grift-bōy
dēn padiš <kyyy'k> tan
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.225.2 **dēn andar tan mehmān** ōy kē-š weh-dēn abāg
ōwōn hu-čihr čiyōn nēk-kerbtom kanīg pad-kanīg-kāmagtom čašm
ud padiš čašm čiyōn xwaršēd abar dāmān ī Ohrmazd
ōwōn awiš dōst čiyōn humihr pid ō huzahag

3.225.3 ud ān-iz ī dūr az dīdār nigēz ī aziš pad ēdōnīh
ōwōn abar-dāštār čiyōn ān ī-š ō čašm dīdārīg tis

3.225.4 ud az ōšmurišn ud čāšišn āšnawišn ud yazišn
dēn ēdōn waxšišnīg čiyōn nēw warz az xwārēnišn xwaš āb ∵

3.225.5 u-š hamīh dēn ōwōn kāmag čiyōn rāmišn zīyišn tan waxš
abāg dēn ōwōn hampursag čiyōn 2 xūb ham-hāg gyāg āgenēn hampursēnd [MR_10]

3.225.6 dēn ōwōn wāzag nigēz čiyōn abzōnīg hērbed ō wāzag-dānāg ī xūb hāwišt ∵
u-š dēn abar xwēš abardom xwadāy xwad andar dēn ērtom *bandag ∵

3.225.7 ud ēn tan andar dēn pad nām *xwānīhēd[3] Zarduštrōtem ī dēn tan ast ∵
u-š xēm xēm ī dēn kām kām ī dēn ud kerd kerd ī dēn bawēd ∵

3.225.8 ud **dēn andar tan mehmān** ān ī dēn xōgīg dāštār pad menišn dōšidār
u-š druz andar tan kam-zōr ∵

3.225.9 u-š dēn pad menišn ōwōn [M249] hu-čihr čiyōn abārīg xīrān abāyišnīg ō wēnišn ∵

---

1 <w'yyn->.
2 jādūgīh.
3 xwānēd.

ud padiš ōwōn hu-čašm čiyōn abar kē aziš hušnūd

awiš ōwōn dōst čiyōn ō ham-zahag brād

3.225.10 *kē dēn pad xwāyišn windišnīg ast ī dānāgīh ud griftār ī āgāhīh

ud ranǰ mizd ōšmurdār ud čāšīdār ud yaštār ī [MR_11] dēn

u-š dēn hamīh ōwōn kāmag čiyōn sūdōmand gētīy ramag niyōšidār ast az dēn

pad-iz ān ī-š pad warzišnwār čiyōn nēk mehmān pad hunsandīh ī abar dušmizag xwarišn ī andar kadag-xwadāy kadag ∵

3.225.11 ud ēn tan andar dēn āsrōn xwānēd dēn-burdār ī {ywn'} dēn rawāgēnīdār pad xēm ud kāmag kunišn pad dēn wirāstag bawēd ∵

3.225.12 ud **dēn widārīg awiš** {awiš} **rasīd** ān ī pad hāzišn ī menišn gōwišnīg ud nimāyišnīg dēn-dāštār andar kōšišn ī druz pad menišn ǰārīhā abāz ō dēn šawēd

ō xwadīh ī dēn wēnišn nē mad estēd bē pad nām[1] dōst ī dēn padiš wurrōyišn pad axwāstār-dānāgīh aziš

3.225.13 u-š hamīh ī dēn abāg xwāstag-grāmīgīh kāmag niyōšišn ī aziš [MR_12] ān ī-š arg-ēw ī wēš pad tan xwāstag nēst ∵

3.225.14 ud ēn tan andar dēn nām pad mazdēst ∵ ud weh-dēn-iz barēd

ēn ī pad ēwāz ī šahr bast-kustīg-iz xwānēnd ∵

3.225.15 ud **dēn-grift-bōy** ān kē ag-dēnīh pad weh-dēn menišnīh dārēd

u-š xēm ī tan nēk pahrēz ī weh-dēnān

ān-iz ī-š ō xwēš kēš asāzag hu-čihr stāyišnīg wēnēd

dōst ī weh-denan ∵

3.225.16 ud andar dēn aziš <yyyy'k> tan ān ī pad [M250] astīh dādār Ohrmazd u-š dēn ud waxšwar ā druwandān pad dastwar ī dēnān abar-estišn

u-š andar dēn nām pad dēwāst ahlomōγ an-ēr barēd

ēn ī pad ēwāz ī šahr sōfistāg dahrīg-iz xwānēnd ∵

3.226.1 abar ān ī kadār-iz-ēw padiš arzānīg

ān ī kas-iz padiš nē arzānīg

az [MR_13] nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.226.2 **ān ī kadār-iz-ēw padiš arzānīg** ān ī ō kadār-iz-ēw pad rasišn abēdān

ud ān ī ō kadār-iz-ēw rasišn abēdān

w ān ī ō kadār-iz-ēw {pad} dādār kadār-iz-ēw rāy dōšīd ∵

3.226.3 ud ān ī dādār kadār-iz-ēw rāy dōšīd āhōg-spōz hunar mādayān ašnxrad nixwārāg mardōm ō hu-hammōg xwāyišn

[1] de M. dām.

(ī) waxšēnāg ud kārīgēnāg[1] āsnxrad

3.226.4 ān ī kē xwāhēd padiš waxšēnīd kārīgēnīd pad az bazagīh-pahrēzīh pad {kp} kerbag-tuxšāgīh nērōg
ōwōn-iz bawēd (ī) padiš bōxtēd
az hamēstār dušmen rasēd ō ān ī dagr-xwārīh ∵

3.226.5 **ān ī kas-iz padiš nē arzānīg** ān ī ō kadār-iz-ēw pad rasišn anābēdān
ud ān ī ō kadār-iz-ēw pad rasišn [MR_14] an-abēdān
ān ī dādār kas-iz rāy nē dōšīd ∵

3.226.6 ud ān ī dādār kas-iz rāy nē dōšīd hunarān ōš āhōgān mār
mūdag[2] waran aweštābāg mardōm (ō) duš-hammōg-xwāyišn abrōzāg mūdag waran

3.226.7 ān ī kē xwāhēd padis abrōzēd mūdag waran pad az kerbag-mōšīh ud pad bazag-tuxšāgīh [M251]
nērōg
kastār bawēd xwad abar xwēš čērgar ī hamēstār druz
kē-š kešāg abganāg ō ān ī dagr-dušwārīh

3.226.8 (kēšdārān) kē abāyišn-āhōgēnīdār ud xrad-wizūdār mardōm
ud az kerbag-afsārāg pad bazag-abrōzāg[3]
ud ō ērand (dōšox?) ud ān ī aziš a-bōz dušwārīh škarwēnāg mūdag waran
yazd mardōm kerdan kēš ī-šān

3.226.9 yazd pad mūdag waran dādārīh anabēdāngar
ud pad abāyišn-āhōgēnīdārīh bazag rawāgēnāg
pad āsnxrad-wizūdārīh kerbag [MR_15] pādīrāngar
ud abar mardōm ō ērand dōšox ān ī aziš abōxtišnīg škarwēnīdan mustgar

3.226.10 ud Spenāg-mēnōyīh ud gēhān aziš bē
ud ganāg-mēnōyīh daxšag abar guft bawēd ∵

3.227.1 abar hu-dēn dušdēn bun azišīh
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.227.2 **weh-dēn bun** ∵ wāzag-ēw dādār hamāg wehīh azišīh ud ēč wad
u-š rāh kē andar *baxt[4] hamāg dāmān nēkīh ī az bun-dahišn tā fraškerd

3.227.3 ōh-iz az āstawānīh ī abar ēn bun-wāzag ī weh-dēn xēm wirāyišn
az xēm wirāyišn paymān
az paymān dād zāyišn
az dād humad ud hūxt ud huwaršt

---

1 kāragēnāg.
2 <mwttk'>.
3 <'plc'k>.
4 <w't'>.

az humad ud hūxt ud huwaršt mardōm nēkīh

az mardōm nēkīh yazdān šnāyišn ōz dēwān bēš ud wānišn ∵

ud az yazdān šnāyišn [MR_16] ōz ud dēwān bēš ud wānišn mēnōy ārāyišn gētīy wirāyišn ∵

3.227.4 ud pad mēnōy ārāyišn gētīy wirāyišn paywandīhēd dām ō fraškerd

bawēd fraškerd-dahišnīh ud abēzag nēk-winnārišnīh ī hām-dahīšn ∵

3.227.5 ud **ag-dēn bun** wāzag-ēw [M252] [1] dādār wadīh azišīh

kē andar *baxt[2] hamāg dāmān anāgīh az bun-dahišn tā fraškerd

3.227.6 ōh-iz az frēftagīh ī abar ēn bun-wāzag ī ag-dēn xēm mūdagīh

az xēm mūdagīh frāybūd ud aibībūd

(az) frāybūd ud aibībūd / (a-dād)

(az) a-dād dušmad dušhūxt dušhuwaršt ∵

az dušmad dušhūxt dušhuwaršt mardōm anāgīh

az mardōm anāgīh dēwān šādīh ud yazdān bēš ∵

ud az dēwān šādīh ud yazdān bēš dēwān čērīh

3.227.7 (ud pad dēwān čērīh) *nišēbišn āšuft ī āwām

ud anāgīh ud wizend ī [MR_17] gēhān ∵

3.227.8 ud dēn mazdēst w āgāhīh kū

J̌am az dādār nimēz ud framān pad paymān ī dād ī hamāg wehīh ī asar-wehīh ī Ohrmazd xēm zahag

ō dāmān a-margīhišn[3] ī estād

3.227.9 dēwān pad ān ī petyārgarīh kāmist mardōm ō škefttom xwāstag/anāstag ī abar wisp wehīh bun

dādārgarīh dagr-wehīh azišīh ud driyōš frēftan

kū tā yazdān padiš winastag bawād xēm

ud az xēm winastagīh zāyīhād andar gēhān frāybūd ud aibībūd paymān dād wišōbāg

ud ma tuwān bawād J̌am dāmān a-margīh ī pad paymān dād ī andar mardōm winnārdan šāyēd

3.227.10 ud J̌am ānāftan ī ī-šān frēb az mardōman rāy mardōm ud dēw ō hanǰaman xwāst ō dēwān pursīd kū

ēn gēhān kē dād kē marnǰēnēd ∵

dēwān passox drāyīd [MR_18] kū

amāh dād amāh ud amāh ud amāh marnǰēnam kē dēw hēm ∵

J̌am pad dēwān passox guft kū

ēn man nē wurrōyēnīdār dušdānāg dēw-ēd

čē [M253] rāy awēšān gēhān dādār kē awēšān marnǰēnīdār

nē harw 2 tuwān pad āgenēn-barišnīh sazēd

dādārīh marnǰēnīdārīh az ēk bun nē bawēd

u-š pad ēd ī yazdīg gōwišn ān ī dēwān frēb wišuft dāmān a-margīh winnārd

---

1 < / -1>.

2 <w't'>.

3 <'mlgyšn'>.

3.227.11 ān paymān dād ahlawīh bun yazdīg gōwišn *az J̌am pad paywand-raftārān xēm būd
dahībed ud hu-xwadāyān rāyēnīdan padiš
petyārag az dāmān spōxtan
kišwar pad paymān dād ārāst wirāst payrāst
ud ham yazdīg bun ērīh dādestān hangerdīgīh ud dēn mazdēst fragān

3.227.12 pad ān ī meh-tom dādestān ud ān ī [MR_19] abardom kerbag andar dēn ōšmurdag
az yašt-frawahr Zarduxšt pad pōryōtkēšān paywand raft
u-šān padiš dēn mazdēst andar āwāmīhā winnārdan
xwadāyīh drīst-sāmānīhā rāyēnīdan
gēhān wirāstan
dām pad nēkīh mehēnīdan
ō sūdīmand ī pērōzgar ud fraškerd meh-abzārīh paywastan
weh-dēn paydāgīh

3.227.13 ud ān bun dēwān frēb wirāyišn ō tāz-tōhmag dahišn-kāhēnīdār dahāg wirēxtan
ud dahāg xēm padiš wināstan ō kār kerdan
aziš frāybūd ud aibībūdīg sāstārīh ud ahlomōγīh <wyhw>ēnīdan
ud padiš mardōm xēm winastan
gēhān *wizandēnīdan dām margēnīdan
ud ōraytā ud yahūdīh bun-nibēg kerdan
ud urušlim dēsīdan padiš dāštan

3.227.14 ud dahāg fradom ō abrāhām ī yahūdān dastwar [MR_20]
ud az abrāhām ō mašīh ī ōy paywand kē yahūd pad payγambar ud kēš āwurdār [M254][1] dārēnd
madan ud āsān burd ī ō mašīh āš-kerdan
yahūdagīh kēš rawāgēnīdan

3.227.15 ud az ān pas ēd dēwān frēb w dahāg pad wizend ī dāman dōšīd/ǰōšīd
ag-dēnīh bun-wāzag yahūdagīh[2] stūn andar zamānag zamānag
abērtar andar dēn ī mazdēst ud ērān *nišēb
pad ahlomōγīg čār <'nyk> brāhīhā
didīgarīg ud sidīgarīg andar gēhān nōgīhistan

3.227.16 pad-iš dēwān čērīh mardōm xēm winastagīh
gēhān ālūdagīh ud dāmān frašēb[3] anāgīh
ud wehān nigūnīh ud tangīh ud dušwārīh
ud wattarān abrāz frāxwīh ud pādixšāyīh

3.227.17 ud hamē tā ēd zamān petyārag bun andar būm rēšag dārēd wizend ud anagīh dāmān aziš rustan

---

1 <YHYTYWN / t'l>.
2 <yhwkyh y>.
3 <plšyyč'> ShSh.

az dādār kām [MR_21] ud framān
pad ōz ī dēn mazdēst (ī) ō bālist waxšišnīg az būm kand-rēšagīh
az gēhān ahlāyīh frāz az šahr bē burdan
ud dāmān az-iš yōjdahrēnīdan pākēnīdan[1]
weh-dēn paydāgīh

3.228.1 abar sūdīmand gēhān frāx-gar mardōm ud ziyānōmand gēhān tundgar[2]
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.228.2 **sūdōmand frāx-gar mardōm** ān kē āsnxrad nēk pad xwēškārīh tuxšāg hu-dēn ∵
ēd rāy čē xwad
pad tuxšāg-xwēškārīh gētīyīhā
u-š dēn pad zōr-dādārīh ī ō yazdān mēnōyīhā
gēhān abzāyēd

3.228.3 ud ziyānōmand gēhān tundgar[3] abar-ōz waran ī hamēšag pad axwēškārīh abar-raftār mar duš-dēn
ēd rāy čē [M255] xwad pad hamēšag-abar-raftārīh
pad [MR_22] axwēškārīh gētīyīhā
u-š dēn pad zōr-dādārīh ō dēwān mēnōyīhā
gēhān kāhēnēd ∵

3.229.1 abar uzmāyišn ud uzmāyišn-niyāz ud a-niyāz
uzmāyišn uzmōg uzmāyišn sar
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.229.2 **uzmāyišn** abar tis nihuftag az dānišn pad nišān daxšag ī padiš kārīg ud hangāmīg ō uzmūd-gār
āgāhīh rasišn ∵

3.229.3 ud **uzmāyišn-niyāz** ān ī nē wisp-āgāh ∵
ud **a-niyāzān uzmāyišn** wisp-āgāh dādār ēwāz ∵

3.229.4 ud **uzmōg** ān ī az nišān daxšag ī ēwar ēdōnīh ayāb anēdōnīh ō uzmūdār āgāhīh madan
uzmāyišn sar 3 bār uzmūdag kas tis

3.229.5 čiyōn abar ān ī ēwāzīg bizišk

---

1 <p'kytn'>.
2 <twnykml>.
3 <twdgl>.

fradom pad bōxtan ī-š az darmān-burdārīh 3 tan az wēmārīh [MR_23] pad hubiziškīh wizīrēnīdan padiš hilēnd ∵

ud pad murdan ī-š az darmān-burdārīh fradom 3 tan pad zūr-biziškīh wizīrēnīdan ud az-iš wizūdan

3.229.6 ud abārīg-iz ēk ēk kār ī gēhān pad uzmāyišn handāzag ān ī bizišk rāy nibišt

az ān ī paydāgtar xwadāyīh ud dēn pad uzmāyišn ī 3-tōhmagīh ud 3-ǰārīh

3.229.7 **uzmāyišn sar**

ān weh ō padiš āstawānīh ud abar-estišnīh az-iš a-wardišnīh ī a-maragānīg

ān ī wattar abāz-hilišnīh[1] ī az hambāstag wināstagīh ud abesīhišn az dāmān gēhān paydāg ∵

3.229.8 hu-xwadāyīh andar [M256] J̌am tōhmagān pas az Frēdōn pad ǰār-wihīrišnīh fradom pad manuščihrān ud didīgar pad kayān ud sidīgar pad huāfrīdān ī az ham kayān ī [MR_24] sāsānīyān ī ōǰ[2] xwānīhēd

andar harw rasišn ī w wihīrišn pad J̌am passazagīg abzōn ī paymān dād nēkīh gēhān hangerdīg āzād-xwadāyīh

3.229.9 pad xwadāyīh ō uzmāyišn sar-rasišnīh mardōm abāz awiš ayāsišn ī ud pad ham tōhmag abāz paywandišnīh ō fraškerd paywastan paydāg

3.229.10 andar duš-xwadāyīh dahāg-tōhmagān nohom ud dahom sadōzim andar wihīrišn ī pad 3 tōhmag pad dahāg asāg frāybūd ud aibībūd ud a-dād wizend anāgīh ud awērānīh ī gēhān hangerdīg wis-xwadāyīh

3.229.11 ud pad duš-xwadāyīh ō uzmāyišn sar-rasišnīh[3]

ud mardōm aziš bē ayāsagīh widāzišn nirfsišn wināstīh

ud paydāgīh ∵

3.229.12 ud weh-dēn dād-bahr ōr[4] az bun-dahišn [MR_25] pad Gayōmard mardōm tōhmag padiš raft

pad hōšang xwadāyīh dād padiš winnārdan

pad J̌am a-marg-dahišnīh ī gēhān padiš būd

az ān pas andar J̌am tōhmag xwadāyān tā Zarduxšt ērān dahībedagīh ārāstan

3.229.13 pad spurrīg-padīrišnīh rawāgīhišnīh

fradom pad Zarduxšt dēw kālbod

didīgar pad abāz ārāstan ī pad Zarduxštān Ōšīdar čahār-zangān kālbod

ud sidīgar pad abāz ārāstan ī pad Zarduxštān Ōšīdarmāh yaz-tōhmagān kālbod škast ∵

ud čahārom pad abāz ārāstan ī pad [M257] Zarduxštān Sōšāns 2-zang-tōhmag-iz druz kālbod škast ∵

3.229.14 ud harw ǰār padiš paymān dād gēhān-paywandagtar

abāz waxšēnīdan dām [MR_26] padiš srāyēnīdan ud bōzēnīdan

---

1 <-x2šnyh>.
2 <'wc>.
3 <-šn'Y>.
4 <'wl".

pad 3-uzmāyišnīh sar frazām rasišn hām-dahišn rawāgīh ud hamāg mardōm padiš āstawānīh ud abar-estišnīh

pad dādār kām ud framān fraškerd tan ī pasēn abar kerdan paydāg ∵

3.229.15 ud ag-dēn a-dādīh az dēwān pad frēb [B193] rēzišn

fradom dahišn-kāhēnīdār dahāg dōšīdan ud ōrāyt ag-yahūdīh bun-nibēg kerdan

gēhān pad frāybūd ud aibībūd ud a-dād *wizandēnīdan ud margēnīdan

3.229.16 az dahāg ō abrahām ī yahudān dastwar madan

az ōy pad fradom ud didīgar sidīgar yahūdīh wihīrīhistan

3.229.17 pad harw nōg ērān gēhān mardōm pad ēwēnag ēwēnag frāybūd ud aibībūd a-dād wēš čandēnīdan ud tabāhānīdan

pad 3 uzmāyišn sar škastan ud *abesistan[1]

ud gēhān aziš yōǰdahrīh ud dām aziš bōxtan paydāg

3.229.18 abārīg-iz a-maragānīg tis pad 3 ǰār uzmāyišnīh

ān ī weh ōstigāntar winnirdan

pad wattarīh škastan wišuftan

handāzag ēn ī abar xwadāyīh dēn ī hu- duš- paydāgēnīd ∵

3.230.1 abar čim ī andar dēn-burdār pad čiyōn nām xwānd

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.230.2 čiyōn ōšmurišn ī dēn ī mazdēst pad ān ī-š dēn mazdēst xwadīh andar dēn mazdēst xwānd

ēdōn čimīg čiyōn harw dēsag pad-iz nām ī tōhmag ī andar-iš[2] ēdōn-iz dēn [M258] burdār pad barišn ī dēn ōšmurišn dēn mazdēst xwānd čimīg ∵

3.231.1 abar spās ruwān pad pahrēz ī-š tan az wināh ud kerdan ī kerbag

bun-dāštan ī az abāz-waštīh čimīg

3.231.2 tan ō ruwān abzār ēdōn dād estēd čiyōn asp ō aswār w bārag

ud ruwān pad handarzīh ī tan ō pahrēz ī az wināh (ud kerbag) kerdan ī az ōy xwadāy ud dādār ī tan ō-š abzārīh arzānīg-mizdīh

3.231.3 ud pad āsānīh-dōšagīh ī aǰgahānīhā wistārīh sūdagīhā [B194] frāz hištan[3]

pad a-pahrēzīh ī az wināh ud nē kerdan ī kerbag puhl arzānīg

ōwōn čimīg čiyōn kē bārag ī šāh frahanǰēnīdan xwēškārīh

---

1 <’p̄’stn' / >.

2 <BYNš>.

3 <-x2>.

pad xūb frahanǰēnīdan ī bārag ī pad rawišn xōg[1] spās

ud pad nē xūb frahanǰēnīdan bun-dāštan ī az šāh[2] madan sazēd ∵

3.232.1 abar hudaxšagtar ud dušdaxšagtar az mardōmān

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.232.2 andar mardōmān pad madan ī xwarrah pād ī az *dušfargīh[3] hudaxšagtar ān kē pad xwēškārīh

tuxšāgtar-iz

3.232.3 ōh-iz čiyōn yazdān pad xwēškārīh tuxšāgtom hē

andar mardōmān ān kē pad xwēškārīh tuxšāgtar

pad xwēšīh ud ham-čiyōnīh ud hamkārīh ī abāg yazdān ō yazdān nazdīktar

3.232.4 ud pad-iz arzānīgīh u-šān az spāsdārīh pad kārīgēnīdan ī [M259] ān ī-š mad nērōg az yazdān

pad rasišn ī xwarrah pānagīh ī dušfargīh ēmēdwārtar

3.232.5 az weh-dēn pad gōwišn ī Ohrmazd paydāg kū

ō ōy ī tuxšāg baxt xwarrah

ud dūrtar az (xwarrah) nazdtar ō dušfargīh dahāg ∵

3.232.6 pad ān kē az xwēškārīh aǰgahāntar brīdan ī az yazdān hamkārīh

ud anespāsīh-iz pad agārēnīdan ī ān (ī) az-išān mad nērōg rāy

3.232.7 az weh-dēn pad gōwišn ī Ohrmazd paydāg kū

ō ōy ī bazm ī aǰgahān baxt dušfargīh ∵

3.232.8 ēn-iz kū

nē ān ī a-xwāstār ī aǰgahān rāy awēšān ǰōrdāg nē brēhēnīd ∵

3.233.1 abar padīrišnīh ud a-padīrišnīh nihuftag az dānišn a-paydāg-čim ∵ āgāhīh dēnān gōwišn

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.233.2 andar mardōmān xrad dādwar [B195]

čiyōn dādwar mard abar nihuftag az-iš tis pad wizīr pad-iš kerdan wizurd w gugāy wābarēnīdan

ud pad wizurdīh ān dōšēd kē-š dānāgīh ud rāst-gōwišnīh paydāg

ōwōn dādwar xrad nihuftag tis pad ēdōnīh ayāb an-ēdōnīh / {ayāb an-ēdōnīh} az āgāhīh ī ān dēn

padīrēd kē pad dānāgīh *ǰud[4] aziš dānišnīg tis harw pad rāstīh paydāg ∵

---

1 nēk?

2 <MNš’>.

3 <dwšyylyyh>.

4 <’wyt>.

3.233.3 ud dēn kē pad dānišn škōh u-š gōwišn ast (ī) ēč[1] pad drōwīh paydāg ∵
ān ī abar nihuftag *az xrad āgāhīh gōwēd dādwar xrad pad wābarīh ēdōn nē padīrēd
čiyōn nē padīriftan ī dādwar mard gugāyīh ī [M260] duš-āgāhīh[2] drōzan kas abar ān ī gōwēd az ān ī nihuftag ō dādwar ∵

3.234.1 abar kunišn akunišnīh
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād
3.234.2 kunišn kerbag ∵ akunišnīh wināh
3.234.3 ud kerbag 2 ēwēnag
ēk ān ī pad xwadīh kerbag čiyōn šnāyēnīdan ī wehān :
ēk ān ī meh-dādestānīh rāy kerbag čiyōn šnāyēnīdan ī wattarān pad meh-dādestānīh ī wehān
3.234.4 ud wināh-iz 2 ēwēnag
ēk ān ī pad xwadīh wināh čiyōn bēšīdan ī wehān ∵
ud ēk ān ī a-dādestān rāy wināh čiyōn bēšīdan ī wattarān ka pad meh-dādestānīh wehān šnāyišnōmand ∵

3.235.1 abar tan andarrōn bērōn ud gyān bōy ud gand
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād
3.235.2 tan andarrōn xwadīg bōy az čihr u-š gand az āz ∵
ud az ān ī bērōn ō andarrōntom tan az xwarišn rasād bōy
az paymān nān[3] ud gōšt xwarišn ud may dādīg xwārišn ∵
3.235.3 ud gand az nasāy ud hixr ǰōyišn
3.235.4 u-š bērōn bōy az ān ī hu-bōytom az urwarān bōyēnišn-iz
3.235.5 ud gand [B196] {ud gand} az nasāy ud hixr abar-gumēzagīh ud padiš rēmanīh wēš
3.235.6 ud gyān bōy az wahuman pad-iš mehmānīh bōyān bun ∵
u-š gand az akōman abar-dwārišnīh gandān grāyist[4] ∵
3.235.7[5] *aṣahiiā āaŋ sairī aṣahiiā vərəz⍰nē*

1 ast-iz ī?
2 <-'k'yyh>.
3 <LHMAy>.
4 <yl'yyt'>; de M.: jōyān drāyīd.
5 **YH.**35.8 kē pad ahlāyīh ēdōn sālārīh pad ahlāyīh wālanīh.

3.236.1 abar dahībedān pahlomīh ud wattomīh
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.236.2 az weh-dēn nigēz dahībedān pahlomīh pad hu-abarīh[1] [M261] humāništagīh gēhān abērtar ∵
ud wattomīh pad duš-abarīh dušmaništagīh gēhān wēš bawēd ∵

3.236.3 ud hu-abarīh ēn pad abarīh[2] ī gēhān gēhānīgān ī ōy ī dahībed ud ērīgān[3] pānagīh ud hufrāyēnīdārīh
ud humāništagīh ēn ī gēhān gēhānīgān ī ōy ī dahībed wālan pad dādestān wistarišnīh ī abar-išān sūdēnīdan rāmēnīdan ∵

3.236.4 ud duš-abarīh[4] w ēn pad abarīh gēhān gēhānīgān ōy ī dahībed w ērīg a-pānagīh ud <šyypṭk'> rāyēnīdārīh ∵
ud duš-māništagīh ēn (ī) pad māništagīh ī gēhān gēhānīgān ōy dahībed wālan[5] pad a-dādestānīh abar-išān ziyānēnīdan ud bēšīdan ∵

3.237.1[6] abar abām ī mardōm abar dādār bōzišn
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.237.2 čiyōn agar āzādag šnāyišn ī az kas abar xwēš •• abām hangārēd pāddāšn handāzēd
kerd-iz was pāddāšn hamē ān dāšn bar ī šnāyēnīdār az xwēš warzīdan bun dārēd
ōwōn āzādagtom abēzag weh dādār kām ud kunišn ī ān ī-š dāšn bowandag pad paristišn šnāyišn xwad-dāšn mardōm

3.237.3 ka-iz ōh pad nērōg ī ōy dād šāyist kerdan ēg-iz ān kerd w pāddāšn niyābagīh [B197] padiš rāy abar xwēš abām hangārdan pāddāšn[7] handāxtan

3.237.4 ud kerd pāddāšn ān dāšn bar ī az xwēš warzīd kunišn ī ōy mardōm dāštan
guft and-čand ēn ēwar kū nē kas az dāšnān ēw-tāg pad ēč kār tagīg ∵ [M262]

3.238.1 abar sāmān ī weh-dēn ud ag-dēn ud ag-dēnīh
nidom ud mayān ∵ ud abardom hu-dēn ud sang ī ēk ēk
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

---

1 <-QDMyh> +.
2 <'plyh>.
3 de M. nāyrīgān +.
4 <dwš'p̄lyh>.
5 < / 'ln'>.
6 Cf. **1**.31.14.
7 M a-pādāšn .

3.238.2 **weh-dēn**īh sāmān abar mardōm ox kām-menišnīh abar weh-dēn xwadīh ∵
u-š sang rōšn-menišn abar rāh ī 2 ox ∵

3.238.3 ud **ag-dēn**īh sāmān abar mardōm a-kām-menišnīh ī abar weh-dēn xwadīh homānāgīh ∵
u-š sang tom-menišn ud axrad rāh ī az ox ∵

3.238.4 **ag-dēnīh** sāmān an-ast-mēnīdārīh ī dēn
u-š sang rāh az ox ō menišn bastan brīd-pand az ox ∵

3.238.5 ud **nidom hu-dēn** ox kām ud nidom ōšmurdār ud warzīdār ī weh-dēn ∵
u-š sang nidom ahlaw ∵

3.238.6 ud **mayānag hu-dēn** ox kām mayānag-mēnīdār ud ōšmurdār ud warzīdār ī weh-dēn
u-š sang mayānag ahlaw ∵

3.238.7 ud **abardom weh-dēn** ox kām abardom menīdār ud ōšmurdār ud warzīdār ī weh-dēn ∵
u-š sang abardom ahlaw ∵

3.239a.1[1] abar astīh ī dām hamēstār ud pēšīh hamēstār az dām ∵

3.239b.1 abar yān xwāyišn xwāstag šōn
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.239b.2 xwāyišn ī yān az yazdān xwāstag šōn
pad abēzag-dōstīhā tan-dahišnīg kām-warzīdārīh ī yazdān
čiyōn xwāst yašt-frawahr spitaman Zarduxšt az yazdān yān

3.239b.3 kām ī yazdān hamāg-kerbag u-šān paywāzišn ī yān wahumanīg xrad paymānīhā weh-dēn passand
ān ī pad yān xwāstār weh [M263] čiyōn-išān paywāxt ān ī Zarduxšt [B198] yān

3.239b.4 ēd ī gētīyīhā paydāgīh abar weh-dēn dastwar dahībed yazdān-xēmīg baxšišn ī rāy xwarrah ō ēkānag
warzīdārān ī-šān kām fraškerd winnārišnīg pad-iz tōhmag ∵

3.239b.5 ud ān ī az dēwān
pad dēwēzagīhā kām-warzīdārīh ī dēwān dušfarg mar bawēd
čiyōn-iš[2] xwāst dahišn-kāhēnīdār mar dahāg

3.239b.6 ud kām dēwān hamāg-bazag u-šān paywāzišn yān akōmanīhā w waran rēzišnīg
ān ī pad yān xwāstār wad-frazāmīhātar čiyōn-išān paywāxt ō dahāg ān ī-š pad frazām wattom būd

3.239b.7 ēd ī gētīyīhā paydāgīh abar wattar-dēn dastwar druwand sāstār druz-xēmīg frēftārīhā baxšišn ī āzādīh
nām ō ēkānag kām-warzīdārān abāz-appurdārīg pad ast-frazāmīh ∵

3.239b.8 ud kēšdārān kē abāz-appurdārīh nēst-frazāmīh-iz ī āzādīh abar yazd saxwan ī-šān

---

1 Not included in meh . *ŠGW*. 9.4.

2 <-yh>.

nišān ī dēwīh ud druwand-sāstārīh-iz abar yazd guft
ud yazdīh ud hu-xwadāyīh aziš bē guft bawēd ∵

3.240.1 abar mardōm sang
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād
3.240.2 wēnīhēnd mardōm pad ēn-iz 2 sang ∵
ēk nērōgīg-xrad ud ēk nizar-xrad
3.240.3 nērōgīg-xrad pad čēgām-iz tis xrad āhang ud xrad dastwar ud xrad nigerišnīg ud drīst-wēnišn bawēd ∵
3.240.4 ud nizār-xrad čašm āhang ud čašm āhang dastwar čašm
ud pad čašm dastwarīh ast ka ōwōn-iz [M264] wahār-gōn bawēd kū māh 2-ānag ud <yl'wčww> wēnēd ud dārēd ∵
3.240.5 gōš-āhang ān-iz ast ī ēdōn tuhīg az dānišn ī *bōy ud gand nē az hu-bōyān ∵ ud šīrēn taxl nē az čāšišn ī xwēš bē *az āšnawišn ī az wiyābān ud wiyābāngarān bōy pad gand ud gand pad bawišīrēn pad taxl ud taxl pad šīrēn dārēd gōwēd
ēd ī wasān [B199] awizīn wurrōyišn
3.240.6 kēšdārān was ēn mānāg kerd saxwan
čiyōn duš-āgāhīh ud a-dād abārīg wattarīh wēnābdāg kū az dānāgīh
ud a-dād wehīh hambun ud az hamāg dānāg ud wisp-weh yazd guft ∵

3.241.1 abar stāyišn ud paristišn ī dādār
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād
3.241.2 stāyišn ī paristišn ast ī *wāspuhragānīhā dādār xwēš pad dahišnān nē sazēd
čiyōn stāyišn ī dādār pad mēnōyān-mēnōyīh ud wisp-āgāhīh ud wisp-tuwān ud wisp-xwadāyīh ud hammist ī-š hangōšīdagīhā xwēš
fradom-stāyišnīh andar niyāyišn pēš-šnūmanīh ī andar ēzišn
3.241.4 ast ī abāg dādār dahišn ōz xwēš
čiyōn stāyišn ī pad dānāgīh rāstīh ud rādīh ī
čiyōn spurrīgīhā pad dādār
agar bahrīg pad-iz mardōm
3.241.5 ud agar pas-stāyišnīh ī andar niyāyišn pas-šnūmanīh ī andar ēzišn ī dādār ī xwad spēzišn ī dādār
ān hunar ud kerbakkarīh ud nērōg ō dahišn gugāy

3.241.6 ast ī abar xwēšīh ī dahišn-iz ān stāyišn ud niyāyišn ud yazišn pad pasīh az dādār stāyišn ud niyāyišn ud yazišn [M265]

3.241.7 ud ast ī nē ō dādār rasēd ud nē-iz ō dahišnān
bē-iz dādār tarmēnīdārīhā ud dahišn bēšīdārīhā
čiyōn abar dādār an-astīh ud abar dahišn xwēš-bunīh w guftan ud dēw pad yazd-nāmīh yaštan ∵

3.241.8 ud kēšdārān kē dahišn A-niyāyišnīh ud A-yazišnīh ēk az did kēš hanbasān-kēš hēnd
pad-iz ān ī-šān kēš yazd pad bun-dahišn frēstag ō mardōm namāz burdan[1] āgāhēnīdan
ān ī nē pad ān ōwōn garān wizend ud āhōg xwāstārīh
abar frēstagān ō Ahrimen ud dēw ud druz wardēnīdan
gēhān padiš āšuftan sazēd

3.241.9 bē az āzādīh ī yazd pēš-gēhānīhā-dahišnīhā ō mardōm {pad-iz} dād [B200]
(ān) ī-šān xwadīh dānišn nērōg kē mardōm niyāyišn paristišn ī yazd padiš kunēnd paydāg
ī aziš wēnīhēd pēš-niyāyišnīh yazd ō mardōm pad-iz pēš-kerdārīh ī ān āzādīh ∵

3.242.1 abar dānāg dānagtar ud dānāgtom andar mardōm
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.242.2 dānāg andar mardōmān ōy kē ān ī ō menišn mad wināh ō guft / {guft} kerdār nē hilēd[2]

3.242.3 ud dānāgtar ōy kē ān ī ō kāmag mad wināh ō menišn nē hilēd[3] ∵

3.242.4 dānāgtom ōy kē wināh ō-iz kāmag nē hištan[4] čār kunēd ∵

3.243.1 abar mardōmīh ud dēwīh ud mardōm (ī) dēw abar gētīy paydāgīg-stīyān
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.243.2 weh-dēn-nigēzīg az frazānag dahībed gōwišn

3.243.3 ēn 3 ēwēnag wēš-nērōgīhātar andar gētīy stīyān pad mardōm ud mardōm-dēsagān [M266][5]
paydāgīh ī mardōmīh pad ōy mardōm *az ēn 6 padiš hunar ∵
xrad ud xēm ud šarm ud mihr ud spās ud ēmēd ∵

3.243.4 ud kē ēn 6 hunar agrīyīhā padiš pad meh-mardōmīh abardom (ī) mardōm ∵
kē mayānagīhā mayānag
kē nidōmīhā nidom mardōm

---

1 <-x2>.
2 <-x2>.
3 <-x1> 2x.
4 <-x2>.
5 <ANŠW / TA->.

3.243.5 ōy mardōm dēsag kē az ēn 6 hunar ēč padiš nēst
pad tuhīg-mardōmīh a-mardōm ∵
3.243.6 ud ka-š āhōg ī padīrag ham hunarān (ī) ast
waranīgīh ī xrad ud frēftārīh ī xēm ud sturgīh ī šarm
ud druxtārīh mihr ∵ nērōg-hambārīh spās ud brīd-ēmēdīh ī ēmēd petyārag padiš
pad dēwīh w dēw ∵
3.243.7 ud ka az hunar ud āhōg āmēxtag
pad [B201] mardōm-dēwīh dēw mardōm ∵
3.243.8 ud pad abēzag mardōm andar gēhān ī <ywšnyD> ud ēdōn-iz
pad hām-dēwīh hām-dēw kas
3.243.9 ud wēš-hunar stāyīdan frāzēnīdan wēš-āhōg *nikōhīdan abāzēnīdan
ō-iz ī kam-hunar pad hunar ī frāztar nē menīdan ∵
ud ān-iz ī kam-āhōg az āhōg ī padiš a-wihānagīh[1] nē būd
weh-dēn handarz ∵

3.244.1 abar bēšāzišnīh ī gēhān az wēmārīh
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād
3.244.2 bēšāzišnīh ī gēhān az wēmārīh pad purr-zōrīhā paywandišn ī hām-gēhān wēmārīh darmān ī ast dādīh
bawēd
ud paywastag ast kehān ī gēhān pad mehān ī gēhān mehīh pad wehīh bawēd
čiyōn wehīh winnārišn pad dānāgīh ud dānāgīh xwad ast dādīh
3.244.3 ān wēmārīh ī gēhān darmān dādīh hām-gēhān purr-nērōgīhā paywastag
ud padiš gēhān az wēmārīh bēšāzišnīh bawēd [M267]

3.245.1 abar ōy kē-š nēk ud ān kē-š anāg
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād
3.245.2 az pōryōtkēšān weh-dēn-nigēzīg gōwišn
3.245.3 *ōy nēk kē hamē nēk u-š tan drīst
abar xwēš tan pādixšāy u-š pihw ī ēw-rōzag nē zad estēd
u-š {LWE} abāg mānīgān āštīh u-š xwarrah waxšēnīd estēd ∵
3.245.4 ōy hamē nēk kē hamē pad-rāmišn ∵
ōy tan drīst kē ruwān drīst ∵

[1] <’w’wyyh>.

ōy abar tan ī xwēš pādixšāy kē druz az tan bē kerd estēd ∵

ōy pihw ī ēw-rōzag nē zad estēd kē pad ān ī mad estēd hunsand ∵

ud ōy abāg mānīgān āštīh kē ātaxš ud āb ud gōspand mardōm ī-š andar [B202] sālārīh xūb dāšt estēd ∵

ud ōy xwarrah waxšēnīd estēd kē xwēš kār ∵

3.245.5 *ōy anāg kē hamē anāg u-š tan wēmār

ud abar xwēš tan nē pādixšāy u-š pihw ī rōzīg zad estēd ∵

abāg manīgān an-āštīh ∵ u-š xwarrah zad estēd ∵

3.245.6 ud ōy hamē anāg pad-pīm

ud ōy tan wēmār kē ruwān wēmār

ud ōy abar xwēš tan nē padixšāy az druz andar tan stahmag ∵

ud ōy pihw ī rōzīg zad estēd kē pad ān ī mad estēd a-hunsand ∵

ōy abāg mānīgān an-āštīh kē ātaxš ud āb ud gōspand mardōm ī-š andar sālārīh wad dāšt estēd —

ōy xwarrah zad estēd kē axwēškār ∵ [M268]

3.246.1 abar nē *sazīdan[1] ī wihān ī wināh ud wišōbišn ī mardōm az dādār Ohrmazd

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.246.2 ka dādār Ohrmazd dām az ēk gōhr dād mardōm az ēk abun[2] zāyēnīd

ēd-iz kū tā dām hamgōhrīh-iz rāy ēk ō did parwarānd ud winnārānd[3] ud ayārēnānd[4]

3.246.3 ud mardōm ham-zāyēnīdārīh-iz rāy ēk ēk ōy ī did pad xwēš dārēnd

ud handāzag mihrbān brādarān ēk abāg did nēkīh kunēnd

ēk az ōy ī did anāgīh bē barēnd

3.246.4 u-š dānišn bowandag-menišnīh ud xrad was hunarān andar mardōm kerdan

wahuman spandarmad srōš was yazdān ō mardōm rasēnīdan padiš mehmānēnīdan

3.246.5 ēd-iz rāy kū tā mardōm kerbag kāmānd[5] ud menānd ud gōwānd ud warzānd ud padiš ahlāyīhānd ahlawīhānd[6]

ān sazēd kū-š āz waran ud xešm ud arešk ud nang ud kēn abārīg ī wināh

ud druwandīh ud anīy winastagīh ud dōšāram ī mardōm wināhāg [B203] aweštābāg ī ō zadan ud bēšīdan ī ēk ōy did ō mardōm nē abgand mardōm padiš nē {'lkwt'} ālūd[7]

---

1 <stytn'>.
2 de M. *hambun.
3 <-ynd>.
4 <-'n'nd>.
5 <-ynd> 2x.
6 <-ynd>.
7 <'lwwt'>.

3.246.6 ōh-iz ka-š andar dēn abāz zanēm ud bēšēm ā-mān dādīg zanēnd bēšēnd
u-mān ān zadārīh ud bēšīdārīh abāz ō xwad hamē rasēd
zadārīh ud abārīg ī bēšīdārīh kas pad ān ī xwad dārēnd

3.246.7 ud bīm ī az dādīg — zadārīh bēšīdārīh[1] ī-šān abāz ō xwad rasēd rāy
azadārīh abēšīdārīh winnārīhēd

3.246.8 daxsāg ast ī anabāyišnīg ī ī-š zadārīh ud bēšīdārīh andar mardōm w
ka yazd *āhang[2] ī azadārīh ud kerbag andar [M269] mardōm kerdan
ud dēnīg-iz padiš handarzēnīdan ∵

3.246.9 ēn andar-iz kēšdārān xwastūgīh ān wihānag ī a-dād-zadārīh wināh
čiyōn āz ud waran ud nang ud kēn ud arešk
ud ōy yazd andar mardōm kerdan ī čiyōn kēšdārān saxwan
hanbasān-guftārīh ud drōwīh rōšn ∵

3.247.1 abar wihān ī ōstīgān būd ī pad tis
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.247.2 *wihān ī ōstīgān būd ī pad tis ēn-iz 3 ∵
ēk dānišn ∵ ud ēk wurrōyišn ∵ ēk uzmāyišn ∵

3.247.3 ēk dānišn ēd-iz ī čiyōn ka az kardagīh (ī) gēhān
ōstīgān dānēm kū ast ī kerdār ī gēhān ∵

3.247.4 ēk wurrōyišn ēd-iz ī ka az gugāyīh (ī) purd kas abar nihuftag a-paydāg-iz {m} tis
ōstīgān wurrōyēm ēdōnīh ān ī gugāyīhēd padiš ∵

3.247.5 ēk uzmāyišn ēd-iz čiyōn ka az ul-āmad ī xwaršēd im rōz
pēš-iz ōstīgān hēm abar ul āmad ī fradāg-iz xwaršēd ∵

3.248.1 abar *abēdānīh[3] ud *anābēdānīh mardōm
az nigēz ī weh-dēn ∵ [B204]
hād

3.248.2 *abēdānīh mardōm-iz wēš dānišn-nērōg hammōg ∵
ud kē pad dānišn ahlāyīh bālist pad abardar arzagīh ∵
kē mayānag pad mayānag-arzīh ∵
ud kē nidom pad nidom-arzīh abāyišnīg

---

1 a- added to both words 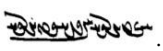 .
2 <y'twwy ''w — k' y>.
3 <'p't-> 2x.

kē dānišn ahlāyīh fradom padiš nē <w’t’> anabēd an-ast andar Garōdmān ∵

3.249.1 abar daxšag ī dānagīh duš-āgāhīh
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.249.2 az dānāgīh daxšag ēd-iz āštīh ud pād-uzwānīh [M270] šād-menišnīh ud weh-dōstīh ud rādīh ∵
az ēn 5 daxšag abāg passazag awišīhā mādī dānišn padiš pad frāzīg dānāgīh dānāg dārišn ō dōstīh w
*nazdīkīh[1] ī tuxšišn ud stīyān bawišn

3.249.3 ud az duš-āgāhīh daxšag ēn-iz an-āštīh ud halag-uzwānīh ud bēš-menišnīh ud weh-dušmenīh ud
penīh
az ēn 5 daxšag padiš pad zay duš-āgāhīh duš-āgāh dārišn aziš dūr pahrēzišn ∵

3.250.1 abar rōšnīh ud tārīkīh ēk ēk ēwēnag
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.250.2 rōšn 2 ēwēnag
ēk tan čašm wēnišnīg rōšnīh
ēd ī ast wišādār ī tan čašm ō dīd
ud ēk (gyān) čašm wēnišnīg rōšnīh
ēd ī ast wišādār ī gyān čašm ō dānist ∵

3.250.3 ōh-iz srūd-dānišn hammis wahuman abārīg weh waxš rōšnīh
(ī) hēnd ī wišādār ī āsn-dānišn ī pad gyān čašm nērōg ō dānist ī xīrān

3.250.4 čiyōn {’w’t} xwadādīh ud stī-dādīg rōšnīh wišādār hēnd ī wēnāgīh pad tan čašm nērōg ō dīd ī tisān
(ī) *wēnābdāg[2]

3.250.5 ud tārīkīh [B205] ō wēnišn ī tan čašm rāy ō dānišn 2 ēwēnag rasēd
ēk ān ī bastār ī gyān čašm az dānist
čiyōn akōman āz ud waran ud xešm ud arešk watter wēš ∵
ēk ān ī bastār tan čašm az dīd
čiyōn ēd ī pad nē handēmānīh xwadādīg ud stī-dādīg rōšnīh w
wēnāgīh pad tan čašm {wēnāgīh} bandīhēd — [M271]

3.251.1 abar *wāspuhragānīg frāzīg tan pasēn az wahišt ud gētīy az harw 2

[1] <nzyyyh>.
[2] <w’pyy’k’>.

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.251.2 *wāspuhragānīg frāzīh **ān** wahišt pad tan ī pasēn az **ēn** wahišt ī nūn-iz

*bowandag rāmišn ī az hām-bahr ham rāmišnīh ī hamgōhrān winnārīhēd ī pad tan ī pasēn bawēd

ān ī wahištīg-iz abēšīh ī *ēw-tāg[1] ruwān pad āhang menišn ī wahištīgān ō ān ī hamāgīg purr-

rāmišnīh pad tan ī pasēn winnirdan

paydāg ∵

3.251.3 ud wāspuhragānīgīh pad aziš gētīy abar harw 2 az ēd ī ka

ān-iz asazīg/asejīg rāmišn ī pad wahišt ud tan ī pasēn

az Ēbgad wānīdār kār ī dahišnān pad dādār nērōg andar **ēn** ī kōxšišnīg razmgāh ī gētīy bawēd ∵

3.251.4 ud kēšdārān pad gētīy tarmēnīdan tarmēnīdār-iz hēnd wahišt ud tan ī pasēn

pad tan ī pasēn mardōm frayist druwand ǰāwēdān dōšoxīg hamāg-pādufrāh bawēd ī-šān kēš

abāg wad-frazāmīh ī yazd kār kunišn y

winnārišnīh-iz ī ēč rāmišn frāz yaštīg[2]

škeft-bēšīh-iz ī huzārag-iz mardōm ī wahištīg gōwēnd

guft bawēd

3.252.1 abar abardom čār ī pad rasīdan[3] ī ō ān ō aseǰ axwān[4] *dīd[5]

az nigēz ī weh-dēn ∵ [B206]

hād

3.252.2 abardom čār ī abar madan ī ō ān ī aseǰ axwān dīd ī ān axwān pad drīst wēnišn ∵

nimūdār dēn mazdēst ud dīd pad druz az tan bē kerdan

3.252.3 ud ka dīd abardar-sāmānīhā ārzōgīhist

pad passazag (ī) ān ārzōg dānišnīg [M272] tuwān-tuxšāgīh ī pad xwāyišn kerd bawēd ∵

3.253.1 abar dānāg ud dānāgīh ud dānišn dānist

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.253.2 **dānāg** ōy kē-š dānāgīh pad gyān nērōg

čiyōn wēnāg ān kē-š wēnāgīh pad tan čašm nērōg ād ∵

3.253.3 **dānāgīh** ān ī pad nērōg ī dānāg[1]

---

1 <'ywtk' / >.

2 <{pw}'cyš{t}yk> azišīg??

3 <lyytn'>.

4 Cf. Dk.7.10.6 axwān asejīh.

5 <'st' = HZYTN>.

čiyōn wēnāgīh ān ī pad nērōg ī wēnāg čašm

u-š handāzag ēd-iz ī xwāstagōmand

ud xwāstag ān ī xwāstagōmand padiš xwāstagōmand bawēd

3.253.4 **dānišn** ān andarg handēmānīh ī ō dānāgīh nērōg dānāg-iz band/bōy dānīhēd bē bawīhēd

čiyōn wēnišn ān ī andarg handēmānīh[2] ō wēnāgīh nērōg čašm ud tis ī wēnīhēd bē bawīhēd

3.253.5 ōh-iz dānišn pašn ast ī andarg dānāg ud ān ī dānīhēd

ud wēnāg ān ī wēnīhēd

handāzag šnāyišn ī andarg šnāyēnīdār šnāyēnīdag zanišn andarg zadār ud zadag abārīg kunišn ī andarg kerdār ud kardag[3]

3.253.6 harw dānāg pad dānāgīh ī-š pad nērōg dānāg *hambast[4] paywand

dānāg pad dānāgīh ī-š pad nērōg ō ān ī wēnīhēd

dānišn dānist-iz bawēd ān ī dānīhēd dānistag ∵

3.253.7 3 ēwēnag hēnd dānāg

3.253.8 ēk kē pad xwadīg dānāgīh dānāg ∵

ud ēn ēwāz dādār Ohrmazd ast ∵ akanārag-zamānīg dānāgīh abardomīhā-nērōg ∵

3.253.9 ēk kē pad xwadīgēnīdag {pad} dānāgīh dānāg

čiyōn gyān [B207] pad xwadēnīdag zīndagīh zīndag ∵

ud ātaxš pad xwadēnīdag garmīh garm ∵

3.253.10 ēk kē pad (dānāgīh ī) bē xwēš [M273] dānāg

čiyōn tan kē pad gyān zīndagīh zīndag ∵

ud āhen ud dār ud sang kē pad ātaxš garmīh garm bawēd ∵

3.253.11 ud yazd nē / nē pad dānāgīh[5] dānāg gōwēnd az kēšdārān

ī-š yazd nē pad tuwān tuwānīg ud nē pad xwadāyīh xwadāy ud nē pad dahišn dādār guft

dānāgīh ud tuwānīgīh ud xwadāyīh ud dādārīh-iz az yazd bē guft bawēd ∵

3.254.1 abar dānišnōmandīh čihr ud čihrōmandīh ī dānišn

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.254.2 dānišnōmandīh čihr az-iz madan ī ǰārīhā čihrīg <ywl'>[6] wāng ud *mayān tan čamišn[1] ud pad handēšišn menišn abar-barišnīh

---

1 dānāgīh.

2 <hnd'm->.

3 <krt' / >.

4 <'mbtst'>.

5 dānāg.

6 de M. *<AWLA>.

3.254.3 ud čihrōmandīh dānišn az-iz frāz-rasišnīh ī bāstān hammōxtag dānišn pad čihrīgānīg ō ayād-menišn paydāg ∵

3.255.1 abar hu-čašmīh ud duš-čašmīh bun ud zōr ud sūdēnīdan ī harw 2 pad xrad šōn az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.255.2 hu-čašmīh bun wahuman u-š zōr azērtar hunar dīd

duš-čašmīh bun akōman u-š zōr azērtar āhōg dīd-iz

3.255.3 sūdēnīdan ī harw 2 pad xrad {ī hunar} šōn

duš-čašmīh ī āhōg nigerīdan ō kasān pad xwēš bē wirāstan

hu-čašmīh ī hunar nigerīdan ō xwēš ud pad-iz kasān bē hangārīdan bawēd ∵

3.256.1 abar ōzōmandīh ī zahag zōr andar mardōm az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.256.2 abar mardōm čihr a-maragānīhā

fradom ān ī zāyēnīdār [M274][2] mād xōg

did ān ī parwardār (pid)

ud sid ka ō frahang-bed rasēd ān ī [B208][3] frahang-bed ∵

ud čahārom pad pornāyīh ān ī andar āwām abarwēz xōg zōrōmandtar madan ō mehtarīh[4]

abdom ō zahag pid xōg xēm āhanǰīhistan

paydāg

3.257.1 abar spās ī mardōm menīdan ud guftan kerdan frēzwānīg az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.257.2 spās ī mardōm hamēšag-tuxšāgīhā menīdan ud guftan ud kerdan frēzwānīg mādagwar 4

ī Ohrmazd mādayān pad dādārīh ∵

ud dahībed mādayān pad gētīyīg pānagīh-kerdārīh ∵

ud pidarān mādayān pad parwardārīh

ud dānāgīh-hammōz pad padiš šnāxtan ī ēn 4

---

1 <wm''wt' wcmšn>.

2 <YLYDWN / ynyt'l>.

3 Text in right margin. $$

4 <mstwlyh>.

3.258.1 abar tuwānīgīh ī harw ox ī astōmand pad bōxtan ī ruwān
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.258.2 az ān čē meh čār ī ruwān ruwān-bōzišnīh a-wināhīh ud abzōnīgīh ox pad wināh šnāsīhēd
ud nē ham-dādestānīh ī pad wināh weh-dēn nigēz

3.258.3 abāg dād ī dādār aw-išān āsnxrad ud harw ōšyār mardōm pad abāz-āhangīh ī az wināh tuwānīgīh
ēdōn čiyōn pad-iz āhangīh (ī) ō kerbag ∵

3.258.4 ōwōn ox ī astōmand mardōm hamāg pad ruwān bōxtan ud tuwānīgīh tāštīg ∵

3.259.1 abar panǰagān ī māh
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.259.2 ast māh andar harw māh-ēstīg bazišn māh dēn [M275] bazišnīg 6 panǰag ∵ 3 nām
u-š ēk andar-māh ī-š fradom naxust (ud) abdom w panǰom rōz ī az nōg-māh ∵
ud ēk purr-māh ī-š fradom yāzdahom ud abdom panǰdahom rōz az nōg-māh ∵
ud ēk wišaptah fradom 21 ud abdom 26om[1] rōz az ham nōg-māh ∵

3.259.3 ud ēn 3 panǰag ī [B209] xwānīhēd panǰag ī weh ∵
ud dōšīdag ast a-maragānīha mādagwarīha abar frāz griftan ī
ǰōrdāy ud wāstar ud abārīg urwar-kārišnīh ī
ud mardōm pus-xwāyišnīh[2] ud gōspandān gušn-hilišnīh[3] ī
ud hammis frārōn gētīy bundārīh[4]
ud handāzišn-iz awiš rad-passāg[5] ud ēzišn sāzišn myazd ∵

3.259.4 ud 3 panǰag ī didīgar nām
ēk padīrag andar-mah ī-š fradom šašom {abdom dahom} ud abdom *20om[6] rōz ī az nōg-māh ∵
ēk padīrag purr-māh i-š fradom šāzdahom ud abdom {w'p̄} 20om[7] rōz ī az nōg-māh ∵
ēk padīrag ī wišaptah ī-š fradom 26om abdom tā 30om az ham nōg-māh ∵
ham paywast ān ī did nōg-māh kunišn pad ēn-iz 3 andarg- ud frōd-gāh

3.259.5 ān 3 panǰag ī mādagwar az xwēškārīh nē muštan

---

1 <26mw>.
2 <ps ->.
3 <ŠBKWNx2šnyh>.
4 bun-kārīh?
5 <lt pyšk / s'yk>.
6 <20-mw>.
7 <20m>.

tuwān-tuxšāgīhā kerbag andar warzīdan

ud xwurdag-iz ī zaman ī aziš az kerbag nē tuhīgēnīdan

ud pad-iz abārōn[1] bazag mēnōy ān zaman nē bēšīdan ∵

3.259.6 ud ān-iz bun-kārīh ī ān 3 panǰag padiš mādagwar dōšīd estēd ka andar ān pādīrānīhīhēd

andar ēn xwēš gāh menīdārīhā ud sazāg handām dāštārīhā

čiyōn rōz hamāg pad kār ud dādestān buland guft estēd

rawāgīh [M276] taftīg handāxtan ∵

3.259.7 ud ka šāyēd hāmbun-iz nē pādīrānēnīdan weh-dēn dastwarīh pōryōtkēsān dād kardag ∵

3.260.1 abar abar ān ī yazdān-xēm mardōm

ān ī dēw mānāg mardōm kerb

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.260.2 čiyōn yazdān-abēzag-xēmīhā mardōm

zīndag[2] w tan dōstīh ud pānagīh pad sūd-rāyēnīdārīh

pādan ruwān (pad) hamē-abāgīh ud šnāyēnīdārīh

ud murd-iz humihr nēk kām az-iš nē wisānēnīdan

abar-iz {a-mōšīdārīh} abdomīg bōxtagīh a-mōšīdārīhā[3] tuxšīdan ∵

3.260.3 ōwōn ān ī yazdān-xēm mardōm a-wisānīšnīh ī dōst az dōst mardōm

ud pad frāxwīh ī xwēš tangīh ī ī-š dōst az xwēš frāxwīh [B210] nērōgēnīdan ud rāmēnīdan

pad frāxwīh ī dōst rāmišn-kāmag ī pad abzōn y w hamē w padiš pattūdan ī-š frāxwīh bawēd ∵

3.260.4 ud čiyōn dēw Ohrmazd dahišn dušmenīhā mardōm

zīndag tan xastēnīdan bēšīdan ud margēnīdan

ruwān frēftan ud druwandēnīdan

ō dōšox w škarwēnīdan ān ī māzan dēw mardōm-iz tan

ō ōbadišn gyān kešīdan ān ī ōzad

ān ī ahlaw kēnīgīhā pad tan dwārist

ud nasušēnīdan ud pōsēnīdan ud gandēnīdan ∵

3.260.5 ān ī druwand abar-iz ruwān andar <'yy>štan ud ō dōšox kešidan

ud hamē garzēnīdan ud bēšēnīdan ān kōdag dēw

padiš abesīhistan

3.260.6 ōwōn dēw mānāg mardōm kerb

pad tangīh ī xwēš frāxwīh ī-š dōst ō dōst dōstīh yaskēnīdan

---

1 <'w'lwn'>.

2 zīndagīh.

3 -īh.

u-š pērāmōn[1] gaštan

abāg ǰūdan ī-š az āzādīh penīh[2] [M277] frāxwīh frāxwīh areškīhistan

anāg-kāmīhā pattūdan

padiš nē hištan[3] abārōn čārag handāxtan

pad frāxwīh ī xwēš tangīh dōst dōst <bwyč>īdan ∵

ud a-mihrīhā tarmenišnīhā az nazdīkīh pahrēz ud pahrēzēnīdan bawēd ∵

3.261.1 abar ān ī harw kadār padiš arzānīg

ud ān ī ēč padiš nē arzānīg

ud ān ī ast kē padiš arzānīg ud ast ī nē

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.261.2 ān ī harw kadār padiš arzānīg dādestān ∵

ud ān ī ēč padiš nē arzānīg a-dādestānīh

ud ān ī ast kē padiš arzānīg ud ast ī[4] nē āzādīh

kē fradom-iz *az pāyagīhā ∵

3.262.1 abar wizīn ī ō šahr ud mardōm wirāstārīh

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.262.2 az dēn nigēz wirāyišn ī šahr ud mardōm pad rāstīh-gōwišnīh

abērtar pad ham-rasišnīh ī ēn 4 rāstīh pad mard wizīn ī abar-iš pad šahr ud mardōm wirāstagīh bawēd ∵

3.262.3 fradom pad rāstīh-kāmagīh[5]

kū [B210] tā-š ān ī šahr wirāstārīh xwarrah pēš mehmān bawād ∵

didīgar pad nēw-dilīh pad rāstīh-guftārīh

kū tā frāz-āhang bawād ō guftan ī ān ī rāstīh ∵

ud sidīgar pad hangāmīg dānāgīhā guftan ī ān ī rāst

tā kū rāstīh ōz rasād ∵

čahārom pad padīriftan[6] gōwišnīh ī andar mardōm [M278][1] pad rāstīh

---

1 <pylymwn'>.
2 <PWNš>.
3 <-x2>.
4 -īh.
5 -kāmag.
6 <ptylytptn'>.

kū tā-š kārīgīhād rāst-gōwišnīh kē padiš ast wirāyišn ī šahr mardōmān ∵

3.263.1 abar gēhān tan u-š āmēzišnīg tan ristagān ān ī-š ruwān-iz ārāyēnāg ud sūdēnāg u-š wišobāg ∵
ud ziyānēnāg ārāyišn sūd-wišōbišn ziyān čē-š ud bun
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.263.2 gēhān tan ātaxš āb ud zamīg ayōšust urwar gōspand ud mardōm
čiyōn mardōm tan mazg ud xōd rāg ud pay ud ast ud pid ud mōy

3.263.3 ud gēhān āmēzišnīg tan ristagān ādur wād ud nam ud gil ∵
čiyōn mardōm tan ristagān wād xōn wiš draēm

3.263.4 ud gēhān ristagān rāyēnāg ud kārigēnāg čihr ātaxš ud wād pad paymān-sāzišnīh hamīh
čiyōn mardōm tan hamēnāg ud kārīgēnāg ristagān frawahr čihr wād gyān pad hamīh

3.263.5 ud gēhān zīyēnag gyānwar[2] gyān
abar-kār wāy ī pad ēwāz ī gēhān xwānēnd-iz wāy
ud dēn/day mēnōy ī wāy ī-z rāyēnīdār gōwēd
čiyōn mardōm tan zīyēnāg ātaxšōmand wād ī ast gyān

3.263.6 gēhān rāyēnāg ruwān čihr spāš ī rah-iz pad gēhānīg ēwāz ī {spahr ud} spahr-iz xwānīhēd
čiyōn mardōm tan rāyēnāg bōyišnōmand[3] ruwān ∵

3.263.7 ud gēhān ārāyēnāg[4] ud sūdēnāg rah-rawišn rōšn bagan
čiyōn mardōm ārāyēnāg ud sūdēnāg wahuman pad ox mehmānīh ∵

3.263.8 {ud yy'n} ud gēhān wišōbāg ud ziyānēnāg azēr-rah-rawišn bagān pad-išān kārīh petyāragīh dwārāg <yt'wk'> ī abāxtar xwānīhēd
čiyōn [M279] mardōm [B211] wišōbāg ud ziyānēnāg akōman pad rāhdārīh ī andarg ī ox ud menišn ∵

3.263.9 gēhān ārāyišn ud sūd bagīh paymān zahag zīndagīh ud drīstīh ud rōyišn ud {niyāyišn} waxšišn ud pazzāmišn
čiyōn mardōm ārāyišn ud sūd wahumanīg dānāgīh ud kerbag ud hu-srawīh ud ahlawīh ∵

3.263.10 ud {yy'n} gēhān wišōbišn ud ziyān <yt'wk>īg frāybūd ud aibībūd wēmārīh ud margīh nirfsišn ud pūdagīh ud gandagīh-iz riyahr
čiyōn mardōm wišōbišn ud ziyān akōman duš-āgāhīh ud bazag ud druwandīh ud duš-srawīh ∵

3.263.11 ud gēhān mardōm-ārāyišn sūd bun dādār ī gēhān pad frāxwīh ud wazurgīh ud mardōm pad hangerdīgīh[1] ī gēhān-ēwēnag ∵

---

1 <ANŠW / TA>.
2 <y'nl>.
3 <bwy'n->.
4 rāyēnāg.

ud gēhān gōhr ārāyišn nē mardōm wišōbišn ud ziyān bun
abar rasišnīh ī ǰud-gōhr ī dēnīg Ēbgad nām ∵

3.263.12 ēd ī gēhān az xwēš ham-gōhr ārāyišn ud nē wišōbišn ast-īh paydāg az dādār ī gēhān pad frāxwīh ud wazurgīh ud mardōm pad hangerdīgīh ī gēhān-ēwēnag
gēhān mardōm wišōbišn būd guftan-iz nē sazēd ∵

3.263.13 ud kēšdārān kē-šān anīy bun ī anāgīh aziš nēstīh kēš ī-šān
anāgīh bun ō w ān ī nēkīh bun paywastan
ham bun az hamāg anāg anāgtar ud az harw was wattar guft bawēd

3.264.1 {abar frāz ∵} abar frāz-čār ud abar-čār kē ka tā dēn *wāspuhragānīg-nāmīhā ī Spenāg mēnōy ī Ohrmazd ōšmurdag
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.264.2 frāz-čār kē ka hambun-čihrīh ī ō dādār ∵ [M280] ō harw čār abāyišnīg tis ī-š kē wisp-āgāhīh
ōh-iz ham-bunīh ī ō harw čār pad astīh harw āgāhīh šāyēd ∵

3.264.3 abar-čār kē ka hamāg ī ǰud aziš čār ēr

3.264.4 ān ī čār astīh ī abāg wisp-āgāhīh pad abar-kārīh bawēd
ōh-iz abar-čārīh pad abar-kārīh ud harw 2 pad wisp-āgāhīh ∵ [B213]

3.265.1 abar gēhān dēn sūd ēmēd ziyān bīmtom
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.265.2 gēhān ud dēn sūd-ēmēdtom paywandišn ī
pādixšāyīh ō ōy ī bunīh kāmag dānāg dād abar
ud dēn ōšmurišn ō ōy ī dēn xwadīh ox-abzōnīg ahlāyīh-waxšēnīdār

3.265.3 čē az madan ī
pādixšāyīh ō ōy ī bunīh-kāmag dānāg dād abar-iz ∵
ud dēn-ōšmurišn ō ān dēn xwadīh ox-abzōnīg ahlāyīh-waxšēnīdār
amāwandīhēd pērōzīhēd xwadāyīh
ud dēn w pānagīhēd
ud frāyīhīhēd wālīhēd wēšīhēd gēhān mardōm ∵

3.265.4 ud gēhān ziyān-bīmtom paywandišn ī
pādixšāyīh ō ōy ī wānīdag menišn-bunīh dād-afsār
ud dēn-ōšmurišn ō y ān ī ox az dēn xwadīh (tuhīg) ahlomōγ ahlāyīh-nirfsēnīdār

---

1 handarzīgīh.

3.265.5 čē az rasišn ī
pāduxšāyīh ō ōy ī wanīdag menišn-bunīh dād-afsār
ud dēn-ōšmurišn ō ān ī ox az dēn ∵ xwadīh tuhīg ahlomōγ ahlāyīh-nirfsēnīdār
nigōnīh ud nizōrīh armēštīh ī xwadāyīh
ud dēn hištan[1] az pānagīh
ud kāhišn ud nizārīh āwēnagīh bawēd ī gēhān mardōm ∵ [M281]

3.266.1[2] abar wēnāgīh ī mardōm u-š winnārišn ud abzāyišn
ud kāhišn ud appurd-nērōgīh
ud ēwēnagān ī mardōm wizārišn ī ēk ēk
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.266.2 wēnāgīh mardōm az āsnxradōmandīh
āsnxrad xwad ast wēnāgīh nērōg ī gyān čašm
u-š winnārišn pad mehmānīh ī wahuman pad ox
abzāyišn abērtar az srūd-dēn-dānāgīh ud hamīh

3.266.3 ud kāhišn az ǰudāgīh srūd-dānāgīh aziš
ud appurd-nērōgīh az stahmag padišīh akōman bawēd
{andar dar kunēnd}

3.266.4 mardōm ēn-iz ēwēnag 5 ∵
ēk hamāg-wišād ∵ ēk frāy-wišād ∵ ud ēk nēm-wišād ∵
ud ēk frāy-bast ∵ ud ēk hamāg-bast čašm ∵

3.266.5 hamāg-wišād čašm
pad spurr-mehmānīh[3] [B214] wahuman pad ox ud siyāgīh akōman az andar ox menišn
ud agrīyīh ī pad dēn dānāgīh[4] srūd
ud ēn pāyag ast ī frazānagīh mēnōy wēnišnīh ī-z :

3.266.6 ud frāy-wišādag[5] čašm pad brāh-dāštārīh ī wahuman pad ox ud {m'n'} mehmānīh[6] ī pad dēn-
dānāgīh srūd abāg tam-abganišnīh-ēw ī akōman andarg ox menišn ∵
ud ēn pāyag ī ast ī šnāsagīh ud abzōnīgīh pēš-kēdānīgīh ∵

3.266.7 ud nēm-wišādagīh čašm pad bām-dāštārīh wahuman pad ox ∵
ud nidomīh pad dēn dānāgīh srūd abāg sāyag-wēš-abganišnīh ī akōman andarg ox menišn ∵

---

1 <-x2>.
2 = 3.397.
3 A spurr-mehmān.
4 <dyn->.
5 A -wišādagīh.
6 A -nagīh.

ēn pāyag ast ī dānāgīh āgāhīh ∵

3.266.8 ud frāy-bastagīh ī čašm pad nizār-bāmīh ī wahuman pad ox ud widangīh [M282] pad dēn dānāgīh srūd abāg stahmagīh ī akōman andarg ox menišn ∵

ud ēn pāyag ast ī *wizēhišn ud handēšišn parmān ud mihōxt[1]

3.266.9 ud hamāg-bastagīh ī čašm pad hanǰaftagīh ī wahuman bām-iz az ox az škeft <w'l>īdagīh ī akōman andarg ox menišn arasišnīh ī fradom-iz dēn-dānāgīh awiš

ud ēn payag ī xrad-stardīh ud guxrūn-ōšīh ud a-dānīh ∵

3.267.1 abar ān ī pad gardišn abāz ō bun ∵

ud ān ī pad rastag az bun ō sar ∵ paywand

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.267.2 az weh-dēn nigēz

az ān ī pad gardišn abāz ō bun paywand zamān

az ān ī az bun ō sar paywand dānāgīh

3.267.3 ud **zamān** *rāy ōwōn nigēzēd kū

az kār nērōg bun-tōhmag ī abestāgīg ∵ *aršnōtačin* nām pad dādār āfurrišn fradom kār-kunišn

ān-iš zamānag-kunišn hambadist

az kār-kunišn kār-frazāmišn

ī-š zamān brīn-kanārag hambadist

3.267.4 zamān-frazāmišn brīn-kanārag paywand abāz ō akanārag zamān

ī ast hamēyīgīh [B215] xwadīh ud a-sazišnīh ī pad tan ī pasēn ōy xwēšīgān

čiyōn dastwarān zamān rāy guft kū

zamān az bunīh a-kanārag būd

pas bē ō kanāragōmandīh wašt

ud pad sarīh abāz ō a-kanāragīh wardēd[2]

3.267.5 u-š dādestān zamān az akanāragīh pad bunīg brīn-kanāragīh ī kārīg-rawišnīg ud sazišnīg abāz ō akanāragīh ī frazāmīg paywast ∵

3.267.6 ud **dānāgīh** rāy ēd ōwōn nigēz kū

pad dādār abdīh az dānāgīh akanārag-zamānīhā pad-iš [M283] nērōg a-frāz-sazišnīh[3] ī Ohrmazd xwadīh xwēšīg ī pad zamān ī akanārag bawēd ō dānist madan

3.267.7 az ān bē[1] a-kām-uzišnīh[2] Ēbgad abar ān ī-š mihōxtīg an-ast-garīh ī ān ī ōy xwadīh ud xwēšīg paywastēd

---

1 <mytwht'>.

2 <wlcyt'>.

3 <'-pr'csšnyh>.

3.267.8 az ān bē paywand frāz-<yšt>īhā ōy xwadīh ud xwēšīg pad xwēš awestām dānist hambadist
ān and dānist abāyist ul-hanǰišnīh ōy dādār ō dām-dahišn

3.267.9 ud az ān ul-hanǰišnīh fradom azišīg ān ī anagr rōšn
{az ān anagr y rōšn rāstīh mēnōy}
ud az ān anagr rōšn rāstīh mēnōy pad paywand az dānāgīh ī pad nērōg-abzōnīgīh ō dānist ī wisp
az dānist ī wisp tuwān pad kerdan ī wisp ī-š kām

3.267.10 az ān bē dām-dahišnīh ud Ēbgad padiš wānīdārīh ud dām abāz ō xwēš kerdārīh ud ǰāwēdān Ēbgadīg
andar hamāg-šādīh winnārdārīh ī Ohrmazd

3.267.11 ōh-iz hu'īg[3] xīrān bun weh-bun weh-tōhmag ī wisp-*xuī* . nērōg wehīg
weh[4] dahišnān hamāg aziš hēnd

3.267.12 ōy čē fradom azišīg pad āfurrišn ud čē ō ān pad paywand
čiyōn bām az payrōg ud payrōg az brāh ud brāh az rōšnīh az (bun) rōšn[5] ∵

3.268.1 abar māništag-menišnīh ∵ ud sūd ī aziš
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.268.2 māništag-menišnīh ī kārwān-ēwarzīg mardōmān andar gētīy čihr-kardīg [B216] rāmišn zahag
ī-š zahāg abāyišn ī ō tuxšišn ī mardōm pad gētīy-warzīšnīh ābādānīh ī gēhān [M284] bun
ud sūd ī aziš parwarišn ī dāmān paywandišn ī ud druz-wānīdārīhā ō fraškerd

3.268.3 u-šān kārwānīg[6]-menišnīh menišn-hāzišnīg az xrad-zōrīh bawēd
ud sūd ī aziš pad hamēšag-handēmānīh ī tan frasāwandīh
pahrēz ī az wināh ud tuxšāgīh pad kerbag bōzišn / burzišn ī ruwān ∵

3.268.4 ōh-iz pad ēn 2 zōr
ī ēk čihr-mēnīdārīg māništag-menišnīh ī pad gētīy
ēk xrad-handēšišnīg ēwarz ī nihangīhā aziš āhang-tuxšāgīh bawēd ī mardōm pad gētīy ∵

3.268.5 ud mēnōy sūd-xwāyišnīh ī handōzišnīh
abzōn-winnārišn wisp 2-axwānīgān huparistagīh ∵

3.269.1 abar rāyēnīdārīh ī mardōm pad gētīy ud mēnōy rāyenišn
az nigēz ī weh-dēn ∵

---

1 From that followed?
2 <-hwcšmyh>.
3 Supralin. *huī*.
4 <wšyk ŠPYLyk>.
5 Cf. 3.420.9.
6 <k'l'nyk>.

hād

3.269.2 gētīy rāyēnišn abērtar pad brēh ∵

ud mēnōy rāyēnišn abērtar pad kunišn ∵

3.269.3 az ēd marōm mēnōy bōzišn mādagwarīhā pad xwēš tuxšišn xwāst

ān ī ka xwāhēd padiš tuxšēd

(ī) padiš tuxšēd ēwarīg āyābēd

3.269.4 gētīy mādayān pad yazdān frāz-hištan[1] (ī) ān ī yazdān abar gētīy xwāyišn

čē ruwān wizāyišnīg ī pahrēz pad ān ī ruwān sāzišnīg tuxšāg mardōm

gētīy-iz xīr čiyōn padiš sūdīmandtar handāxtan

az weh-dēn nigēz pōryōtkēšān čāštag ∵

3.270.1 abar sāmān ī andarg mehīh ud kehīh

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.270.2 wizīhēnīdār sāmān ī andarg mehīh ud kehīh xrad [M285]

3.270.3 ud hamē a-maragānīhā ǰud-iz ǰud <'w>sānīgān

mehīh ī xwadāyīh ud dastwar-paristišnīgīh framān-barišnīh ud ērīh ud niyōxšišn-gōwišnīh

pad ōy ī agrīy[2] handāzag xrad [B217]

3.270.4 mehīh ī xrad abar abārīg hunarān andar-iz ēk tan

ud az dēn nigēz ka-iz 2 ō ham rasēnd ān ī meh-xrad-tar abar ōy ī did rad ∵

3.271.1 abar wattarīh ud wehīh u-š stī-nērōg rawāgīh

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.271.2 wehīh dād u-š ōšmurišnān (ī) dānāgīh[3] rāstīh ud hammis hunar

rōšnīh hu-bōyīh ud pākīh andak/hu'īg bawišn ud kerbag-nērōgīh ud abārīg ī dād ham-sāzag ∵

3.271.3 wattarīh a-dād u-š ōšmurišnān (ī) duš-āgāhīh ud mihōxt ud druwandīh ud hammis āhōg

ud tārīkīh-iz gandagīh ud rēmanīh nōg-dahišn bazag-wihānīh ud abārīg dušīh a-dād ham-tōhmag ∵

3.271.4 ud wehīh yazdīg

u-š gētīy stī nērōg ast nūn[4] paydāgīg

čiyōn gētīy stī-nērōg ī rōšnīh xwaršēd-iz ∵

---

1 <-x2>.

2 <'kly>.

3 dānāg.

4 <'stkwn>.

3.271.5 ud wattarīh druzīg
u-š stī-nērōg an-ast ud a-paydāgīh
čiyōn tārīkīh ∵

3.271.6 ud wattarīh rawāgīh gētīyīhā pad axwēš gētīy[1] stī nērōg ī
w wehīh w nām xwēš hištan ī
wispān rāyēnīdārīh pad gētīy stī nērōg ī-š xwēš xwēšīgān xwēšēnīdag[2] axwēš

3.271.7 wattarīh rawāgīh čim wānīdan ī wattarīh gumēzag ud ham kōšišnīg pad ōz ī pad wehīgān stī ∵
ud abesistan[3] ī wattarīh bun Gannāg Mēnōy pad wišuftan ī-š hamāg nērōg [M286] abzār ∵

3.271.8 ud kēšdārān kē wattarīh abzār a-dād ud hammis ī a-dād ōšmurišnān ham-tōhmag bun kerdārīg pad-
kām frāz hištan ī ō rawāgīh az dād kēš ī-šān
az yazd dād hammis ī dād ham-tōhmag ud ōšmurišnān Spenāg-mēnōyīh bē
a-dād hammis ī a-dād-tōhmag ōšmurišnān[4] gannāg-mēnōyīh abar guft bawēd ∵

3.272.1[5] abar rōšn-stī ruwān tam bun wināh kerdan padiš druwandīhistan čim
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād [B218]

3.272.2 kāmagōmand-dānišn nērōg ruwān xwad
ud pad hamīh ī-š ham-gōhr abzār tan-paymōg mardōm andar abēzag-estišnīh a-wināh

3.272.3 abārīg gēhān[6] andar gumēzagīg Ēbgadīgīh az tan ud gyān ǰud-gōhr-tamīg waxš gumēgīh
wihān ī-š dānišn az dahīg-sōhišnīh[7] y ud kām az waran petyāragīhēd
dahīg-sōhišnīhā[8] kerbag-menišnīg wināh-gar-iz
ud pad āsānīh-dōšagīhā aǰgahanīh az kerbag-mōš-iz bawēd

3.272.4 u-š rōšn-stī ruwān az kār ud wināhīh *wizendīhēd ud *awērānīhēd[9]
az ulīg kerbag {•} *bēgānīhēd[10] wizārd nimūdan
pad ān garānīh ō druz gilistag dōšox <'wl'n>īg frōd-kaftag bawēd

3.272.5 pad frazām-pērōzīh ī yazdān škastan ī druz nērōg dādār-kāmīg az dōšox ul burdan[11]
pad mēnōy yōǰdahrgarān šōyišn az wināh *wizend pākēnīdan

---

1 <yyt'> 2x.
2 xwēšān-.
3 <'p'stn'>.
4 ōšmurišn / .
5 de M. *ŠGW* p. 273.
6 yazdān.
7 dēsag-.
8 <ssk'> > <y'yk'>.
9 <'wl'n->.
10 de M.; <b''n->.
11 <-x2..

u-š hamgōhr paymōg tan ī pākēnīdag az Ēbgad ālūdagīh nōg abāz paymōxtan[1]

ud ǰāwēdān anōšag[2] ud purr-urwāhm winnārdan

weh-dēn paydāgīh ∵

3.272.6 ud zandīg pad tan ǰud-gōhr ī [M287] gyān guftan ī az hamgōhrīg drīst zīndag dāštār[3] ī gyān ō tan drōwīh paydāg

3.272.7 ud pad gyān fradom wināh nē bē wināh druz kerdan guftan

*hambasān[4] guftār ō druwandīh ud petīt-niyāzīh ī abar gyān gōwēd

3.272.8 ōh-iz gyān pad *wināh[5] ī druz kerd druwand būd šķeft ∵

ud az wināh ī-š nē xwad kerd petīt būd

3.272.9 drōw-petīt-iz daxšag čiyōn

agar *gyān[6] gōwē kū xwaršēd tār

pad tanīg abzār nē gyān bē druz guft bawē

ka did gōwē kū az ān ī-m guft kū xwaršēd ∵ w tār pašēmān[7] ud petīt hēm {ātaxš}

agar gyān gōwēd pad ān ī-š nē guft guftan kū-m guft

drōzan wināhōmand hē

ud agar druz gōwēd (ī) az zandīg gōwišn

druz pad rāst-guftārīh [B219] petīt-wināhīh stāyīdan

3.272.10 wašt-gōhrīh[8] ī az wattarīh az ān handāzag ī zandīg abar gyān zēfān[9] gōwēd kū

agar wināh kunē[10] ēg-iš gōhr wašt bawē abar guft bawēd ∵

3.273.1 {hād ∵} abar xwadāyīh abāyišnīgīh

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.273.2 xwadāyīh abāyišnīg ō dām pānagīh abērtar

ud xwadāy pad dām pānagīh meh-rāyēnīdārīh a-maragān ī-š ēr xwadāyīh kām ō xwēš kām

xwēš kām ō xwēš xrad

(xwēš xrad) ō dēn ī pad Ohrmazd dādestānīh

az abar-xrad (ī) xrad (ī) frazānagān wizīn handāxtan ∵

---

1 <pmwt'tn'>.
2 <'wšk'>.
3 drīstār / zīndag dāštār.
4 <bs'n>.
5 <HYA>.
6 <'t'š>.
7 <pyšym'n'>.
8 <št->.
9 <zyyp̄'n>.
10 <-x2yD>.

ud ōwōn xwadāy andar dēn-mazdēst weh-xwādāy nām ∵ ud pad gēhān pahlom
pad ān ī ka [M288] dastwar ī gēhān weh-dēn ī Ohrmazd xrad ∵

3.273.3 ud anīy ēwēnag xwadāy ān kē a-maragānīg kam ō xwēš kām ∵
ud xwēš kām ō xwēš xrad handāzēd ∵
ud ēn ēwēnag andar dēn hu-xwadāy nām ud pad gēhān mayānag
az ān ī ka dastwar ī gēhān xrad ī pad mardōm ∵

3.273.4 ud anīy ēwēnag xwadāy a-maragān kām ō xwēš kām handāxtan
xwēš kām pad gēhān rāyēnīdan ∵
ud ēn ēwēnag andar dēn duš-xwadāy nām ∵ (ud pad gēhān nidom)

3.273.5 wizīn ī abar a-xwadāyīh andar ān ī-š azabar pad gēhān nidom
az ān ī ka dastwar ī gēhān
ēk kām ī bē-xrad paywand ī-š abēr wišād w kāmīh ī a-maragān
ēk-iz <'wsytk'> ī dām az rāyēnīdārīh sarōmandīha ō druz parwand dām abesīhišnīh
ān ī nē būd nē-iz bawēd

3.273.6 bē paywandīhēd pad a-wisānīhīdārīhā[1] rāyēnīdārīh ī abar gēhān dām ō fraškerd
pad weh-xwadāyīh ud hu-xwadāyīh ud pad-iz duš-xwadāyīh-iz
čiyōn paywastan [B220] paydāg 1000 sāl andar *dahāgān[2] duš-xwadāyīh

3.273.7 ōh-iz čimīg duš-xwadāyīh abar a-xwadāyīh wizīn
čē pad duš-xwadāyīh 1000 sāl gēhān rāyēnīhistan
pad nēst-xwadāyīh rōz-iz ēw[3] ī dām rāyēnīdan nē šāyēd —

3.274.1 abar frārōn kār ud w āsān
frārōn ul-hanǰišnīh ō kār ∵
ud nišēm ī āsān
sāmān ī kār ud āsān
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.274.2 frārōn kār ān ī az tuxšāgīh ī āzād az [M289] āzwarīh ī tuxšāgīh brādarōd ∵
ud frārōn āsān ān az hunsandīh ī bōxtag az aǰgahānīh ī hunsandīh brādarōd ∵
ud frārōn ul-hanǰišnīh ī ō kār az wahumanīg ārzōg ud sūd ∵
frārōn nišēm ī āsān hunsand-xēmīg an-abāyišnīgīh ī az abē-niyāzīh ī pad {abē-niyāzīh ī pad} an-
aweštābīh winnārīhed ī az a-hamēstārīh bawēd ∵
ud sāmān ī kār tuwān-tuxšāgīh pad xwēškārīh

---

1 <'ws'ny't'lyh>.
2 dēsagān.
3 <ywmnc-1>.

ud ān ī āsān zōr ī tan pad kār paymān ∵

3.274.3 ud weh-dēn sāmān ī kār āsān a-maragānīhā rōz-šabān

srišwādag xrad ī ahlawān pursīdān ∵

srišwādag ān ī xwāst xrad kār aziš kerdan ∵

srišwādag tan nērōg pādārīh ī pad kār rāy āsāyēnīdan ∵

ud ān-iz ī hu-xwadāyān abar w āsān ēwēnag kardag az ēn ī weh-dēn nigēz ∵

3.275.1 abar an-ōšmārīh ī dēn mazdēst dānāgīh dar pad mardōm dānišn

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.275.2 az ān čē dēn mazdēst nigēz āgāhīh-pēsīd ast ī pad spās dādār Ohrmazd xrad az dānišn abar harw tis hamāg mardōm abāyišnīg dānišn wizīdag ō ēk mādayān[1] hangerdīgēnīd ∵

3.275.3 u-š an-ōšmārīh pad dahišnān dānišn nērōg dānāgīh dar ēwar ∵

ōwōn-iz ān ī āgāhtom az dahišnān ōšmārōmand ast dānišn ī-š ayāft estēd

andar [B221] mardōm āgāhīh az ōšmār darīhā dēn mazdēst dānāgīh ∵ [M290]

3.276.1 abar dām mēnōyīg āfurrišn ud gētīy dahišn xwad handāzag tōhmag ī

az nigēz ī weh-dēn ⁂

hād

3.276.2 dām mēnōyīg {hwt'y} āfurrišn xwad a-paydāg dahīg nērōg

tōhmag ī az-iš handāzag gardišn ud wafišn ī pašm rištag ō was ǰāmagīhā az-iš

3.276.3 tisān hamāg mēnōyīg āfurrišn pad tōhmag ud tan gētīyīg dahišn ī ō dahīg

hangōšīdag ēd ī abar pašm ǰāmagīhā ī az-iš guft ⁂

3.277.1 abar ān ī pēs ud ān ī abāg ud ān ī {abāg} pas az dādārīh

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.277.2 ān ī pēš az dādārīh (xwad dādār)

(ān ī) abāg xwad dādār dahišn hambadast kanāragōmand zamān

ān ī pas az dādārīh dahišn-iz kār tā fraškerd ∵

3.278.1 abar kargar[1] ī ō ān ī pahlom ud kešāgtom ī ō ān ī wattom axwān

[1] <<m't'y'n>>.

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.278.2 kargar ī ō ān ī pahlom axwān srōš-dārīh ī-š bun ērīh framān-barīh ī ōy ī dahībed dastwarīh ī zamānag Zarduxštrōtom ∵

3.278.3 ud kešāgtom ō[2] ān ī wattom axwān abāg *frēftagīh[3] pad ag-dēnīh an-ērīh ud aburd-framān ī andar ōy ī dahībed zad-dastwarīh zamānag Zarduštrōtom ∵

3.279.1 abar xwadāyīh rasišn ī ō tōhmag wardišn ī aziš daxšag

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.279.2 rasišn ī xwadāyīh ō tōhmag

waxšišn ī [M291] xwarrah-mēhan āsnxrad ud āštīh niyāyišnōmand

abzōnīg xwābarīh meh abar keh

ud hu-niyōšīh ī keh andar meh

abardar-zōrīhā abāg wehīh ī

wēšīh ī zāyišn ī nar pus

ud kam-margīh andar-išān ∵

3.279.3 ud wardišn ī xwadāyīh az tōhmag daxšag

frōd-wardišnīh xrad xēm aziš

mehmān ī ǰud-gand

ud kāhēnīdār an-āštīh andar-išān [B222]

3.279.4 duš<'p̄l>īh ī meh abar keh

ud a-niyōšīd keh az meh

ud meh (kam-zōrīhā ...

kam-zāyišnīh ī nar w frazend

andar stahmag margīh padišn[4]

3.280.1 abar saxwan-bowandagīh ud padīrišn

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.280.2 saxwan-bowandagīh ud padīrišn *frazaftag[5] {kē}

---

1 <klyl>.
2 ōy ī.
3 <lyyp̄tkyh>.
4 <ptwšn'>.
5 <plp̄tk'>.

ka-š w hutāšt-kerbīh ud abēzag-rāstīh

az awestwār[1] dastwarīh guftārīh

ud pad wābar-uzwān widāragīh

ud pad frazānagān ham-rasišnīg nigerīdārīh bōxtagīh

ud pad xwēš gāh gōwišnīh ∵

3.281.1 abar ahlawīh ud druwandīh daxšag

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.281.2 a-maragānīhā daxšag ahlawīh hu-srawīh ud ān ī druwandīh duš-srawīh

3.281.3 ān ī *wāspuhragānīha ō mēnōy <ywšw'wwšn'> abar ahlawīh

waxšišn ī ahlāyīh pad rōšnīh kerb <mwkt'n> bālist ruwān-gāh ō ul ∵

3.281.4 abar druwandān ul-hanǰišnīh tam dūd-kerb az kamāl bālist

ud ān abar waxšišnīh ī rōšnīh az ahlawān ul-hanǰišnīh ī dūd az druwandān kamāl

ān az ahlawtar ud ān ī-z ī druwandtar wēšist[2] mard-bālay būd

dēn paydāg ∵ [M292]

3.282.1 abar tōhmag ī mardōmān andar mardōmān *wāspuhragān *wāspuhragāntar ⁂

ud wāspuhragāntom xwadāyān tōhmag

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.282.2 tōhmag ī hamāg mardōm Gayōmard ⁂

ud andar Gayōmard *wāspuhragān tōhmag ī xwadāyān

3.282.3 ud az Frawāg baxtagīh abar 4 ī zahag pus hōšang[3] wahudād/ud angād ud ašōdād/ayangād[4] ⁂ ud tāz ⁂

3.282.4 ud wāspuhragāntar andar hōšang tōhmag ēriǰ ērān niyāg ⁂ zahag az nēryōsang yazd kerd ud ī abar mānuščihr ērān dahībed ⁂

3.282.5 wāspuhragāntom andar mānuščihr tōhmag az ham nēryōsang[5] yazd warz-kardīh abar kay-kawād ī kayān niyāg-iz ud dagr-pattāy xwadāyīh harw kū bawēd

3.282.6 ud az ēn 4 zahag ka aziš bahrīg ānābīhēd ēg-iz abāz ō [B223] ēk az ēn 4 zahag ī xwadāyīh gumēxtan

---

1 <-wbl>.
2 de M. nišast.
3 <hwš''ng>.
4 <'y'wy't'>.
5 <nylwksng>.

3.282.7 ud ān ī kayān xwadāyīh čiyōn-iš ān-iz ī mānuščihr ud hōšang harw 2 andar ō fraškerd a-wisānišnīg paywastan

3.282.8 pad ān nazdīh ān-iz ī 3 tōhmag ī xwadāyīh andar abāz awiš gumēxtag w ō hām-haft-kišwar-xwadāyīh abar kay-husrōy bālistīhistan

paydāg ⁂

3.283.1 abar ān ī xwadāyan pad xwadāyīh pahlom ud ān ī wattom

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.283.2 ān ī xwadāyān pad xwadāyīh pahlom

xwarrah-mēhan w āsnxrad

dād zahāg ud ābādānīhēnišn xwadāyīh

<twš wtwy> purr-šnāyišn

gēhān frāx-gar ud dām srāyēnīdār

rāmišn [M293] bun ud bōzišn bar

dūr-brāz rādīh ∵

3.283.3 ud ān ī-šān pad xwadāyīh wattom fradom

duš-fargīh-āgōš āz ∵ ud w škuft a-rāh waran ∵

a-dād-iz riyahr ud škōhīh tom ∵

ud dām nizārēnīdār xwadāyīh ōš ∵

ud bazag bun ud ērangīh (bar)

widang purr-bēšīh ud gēhān tangēnīdār

ayār nizārēnīdār ud hamēmāl nērōgēnīdār

ud tēz škarwēnāg penīh[1]

3.283.4 ōh-iz guft frazānag xwadāy kū

xwadāyān pad wazurg-nigerišnīhā rādīh

xwadāyīh amāwandīh w anōšagēnēnd

ud dām parwarēnd ud abzāyēnd

ud kišwar ārāyēnd ud payrāyend

ud nazdīkān abrōzēnd ud abrāzēnd

ud dušmen pafšārēnd[2] ud abāzēnēnd

ud xwēšēnēnd abardar burzāwandīh ud gētīy ud mēnōy hamāg nēkīh ∵

3.283.5 ud pad gišnag-menišnīhā penīh w

xwadāyīh wadagēnēnd hōšēnd

---

1 <pws>.

2 <dwšmnyt pš'lynd>.

ud dām nizārēnēnd ud nirfsēnēnd

ud kišwar *wišōbēnd[1] ud zištēnēnd

ud nazdīkān *azrōbēnd[2] ud nigōnēnēnd

ud dušmen <'y'l>ōmand ud frāzēnēnd

ud nigōnīg *wišōbēnd[3] wisp 2-ānag rāyēnišn ∵

3.284.1 abar sāmānōmandīh ī dānišn tuwān

akanāragīh ud kanaragōmandīh-iz ī zamān ∵

ud <'wš> ī zamān ī akanārag ud ān ī kanāragōmand

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.284.2 čiyōn dānišn abar ast bawēd {ast} wisp-iz sāmānōmand ∵

ud tuwān harw andar šāyēd būdan šāyēd būd kanaragōmand paydāg

ōh-iz sāmānōmandīh [B224][4] ī dānišn ī wisp-iz tuwān ī abar-iz wisp w nigēzāg akanāragīh

3.284.3 ōh-iz ī zamān dahišnān bun Ohrmazd hamēyīgīh

u-š kanāragōmandīh būd šāyēd [M294] Γ ī dahišn andar brīnōmand zamān ∵

3.284.4 ud <w'wš> ī zamān ī akanārag drang[5] ī hamēyīg ī abrīn pad būd bawēd

ān ī kanāragōmand drang[6] sazišnīg ī brīnōmand pad bawēd būd ∵

[K43_258r beg.]

3.285.1 abar ān ī pad kerbag mizd padiš niyābagīg ō kerd[7] madan abāyišnīg

az[8] nigēz[9] ī weh-dēn ∵

hād

3.285.2 ān ī pad kerbag mizd padiš niyābagīg ō kerd madan abāyišnīg 4 ∵

3.285.3 fradom[10] šnāxtan ī kār pad kerbagīh

čē[11] ka kār pad kerbagīh nē šnāsēd kerdan nē dastwarīhā

ud ka kunēd ka-iz kerbag ēg-iz ōy padiš mizd xwēš nē bawēd ∵

---

1 <wpšw>ēnd.
2 <'zlywpynd>.
3 <wšp>ēnd.
4 sāmān / ōmandīh.
5 <ylwwd>.
6 <dlwwd>.
7 K <-krtn'>.
8 K <MNW>.
9 K <krpk'> bol.
10 B + <MN>.
11 B <MYM>.

3.285.4 ud didīgar kām ī padiš

čē ka kām padiš nēst ud ka-iz kār pad kerbagīh šnāsēd ud kunēd

a-kām kerdan rāy a-mizd bawēd ∵

3.285.5 ud sidīgar tuwān ī abar kerdan

čē ka-iz kār pad kerbagīh šnāsēd u-š kām padiš ast tuwān ī abar kerdan nēst

kerbag ō kardag nē rasēd ∵

3.285.6 ud čahārom tuxšāgīh ī pad kerdan

čē ka kār w pad kerbagīh šnāsēd u-š kām ud tuwān ī pad kerdan kerdan nē {šyt} tuxšēd

ud kerbag ō kerd nē rasēd ∵

3.285.7 ud ka kār pad kerbagīh šnāsēd u-š kām tuwān ī abar kerdan ast ud kerdan čand tuwān abar tuxšēd ∵

ud mizd padiš niyābag kerbag ō kerd mad bawēd ∵

3.285.8 hangerdīgtar ī pad kerbag ō kerdan abāyišnīg 2 ī ast tuwān tuxšāgīh

čē kerbag-šnāsagīh kām ī padiš andar tuwān parwand u-š tuxšāgīh abāyēd

čiyōn abestāg [M295] gōwēd kū tuwān-tuxšāgīh wīrān pahlom

3.285.9 ud ō-iz wēš az 4 gugānēnīd estēd ast dānišn ud kām ud tuwān abzār ∵

ud wišād-rāhīh tuxšāgīh ī [B225] hēnd 6 —

3.286.1 abar ān ī dēwān az mardōmān appurdan paymān J̌am abāz ō ∵ mardōm āwurd ī paydāg

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.286.2 harw kār tis sūdōmandīh pad paymān

u-š az frāybūd ud aibībūd tabāhīh ag-dārīh

ud paymān winnārišn pad āsnxrad ī dādār andar dahišnān

3.286.3 J̌ud-dādestān nām-iz nāmīh frāybūd ud aibībūd dēwīg waran āsnxrad petyārag

ud hamē ka andar mardōmān āsnxrad yazdīg abar waran dēwīg ∵ čēr

paymān dādestān andar mardōm pērōzīh ud frāybūd ud aibībūd nizārīgīhišn xūb-estišnīh bawēd ∵

3.286.4 ud dādār andar mardōmān āsnxrad abar ōy ī dahībed agrīyēnēd[1]

kū padiš ān ī stahmagtar waran druz wānād[2]

pad amāwandīh <yyww'k>īh xūb-rāyēnīdārīh ī mardōm āsnxrad ī pad-išān az zruftagīhā ī xīr ud

waran hangēzēnād

kū-š padīrišn bawād āsnxradīg handarz andar mardōm

ud rawāgīhād andar-išān dādestān paymān

winnārīhād dām pad nēkīh ∵

[1] <'kly ynyt'>.

[2] <w'ww't'>.

3.286.5 ud pēš az madan ī J̌am ō xwadāyīh az dēwān appurdārīh āsnxrad andar xwadāyān[1] nizārīh waran abar-ōzīh

ud dād āsnxradīg paymān andar dēw waranīg frāybūd ud aibībūd zruftagīh [M296] ōwōn būd ī mardōm dad ī <y'www> manāg az-iz šud ī handarz andar gōš ōbastag estād

az škeft čērīh ī frāybūd ud aibībūd abar-išān anōdag būd hēnd az paymān ī pad kerdan āšnūdan dādan dāštan abārīg rāyēnišn wišuft estād gēhān

3.286.6 az ham bun[2] čiyōn ēd ī paydāg kū

az yazdīg āsnxrad frōd waštagīh

az mardōm ī dēwīg waran čērīh

ud āsnxradīg paymān dādestān az gēhān ānāftagīh

waranīg frāybūd ud aibībūd a-dādīh andar mardōm wēš mehmānīh [B226]

ud gēhān awērānīh wišuftagīh būd[3] ∵

3.286.7 J̌am madan ō xwadāyīh az dādār kām ud nimēz fradom dēw ud mardōm apādixšāyēnīdan yazdīg āsnxrad az dēwīg a-rāh waran bōxt ∵

ud yazd āsnxradīg paymān az dēw waranīg frāybūd ud aibībūd čārag nigerīd kū

pad dēw az mardōm apāduxšāyīh a-rāh nizārīh ∵ ud yazdīg āsnxrad abāz waxšišnīh

ud dēwīg frāybūd ud aibībūd wānīdagīh

ud āsnxradīg paymān dādestān pad wānīdagīh ī frāybūd ud aibībūd ud a-dādīh andar gēhān nērōg burz-brāhīh[4]

ud padiš gēhān wirāyišn payrāyišn frāxwīh bawād

3.286.8 az wazurg warz ud xwarrah ī dādār abar burdan[5] pad tanōmandīh ō dōšox madan

ud 13 zamestān andar dōšox pad dēw-kerbīh raftan

nē-iz abzār kē padiš dēw wānīhēnd

az mardōm apādixšāyīhēnd[6]

3.286.9 warzāwand nēzūmān-čārīhā az dēwān ul burdan

ud dēwān pad xwad abzār zad ud wānīd

az mardōm [M297] apādixšāyēnīd ud durēnīd

3.286.10 ud az ān bē dēwīg waran az čērīh abar mardōm bē burdan

waranīg frāybūd ud aibībūd nizārēnīdan

ud yazdīg ī āsnxrad andar mardōm waxšēnīdan

ud āsnxradīg paymān dādestān andar dām pērōzēnīdan

padiš Ohrmazd dām margēnīdan ud pad abāzīh kerdan

---

1 <hwt''n'>.
2 <BRA>.
3 bawēd.
4 <blc ->.
5 <-x2> +.
6 <-'ynd>.

3.286.11 ud paydāg-wizārišn dādestān ī ān ī J̌am rāy dēn gōwēd[1]
kū-š ul burd az dēwān ∵ harw 2 īšt ud sūd harw 2 fšūnišn ud ramag ud harw (2) padēxwīh ud *frāz-wābarīgānīh ī dādār ī āsnxrad ō mardōm
harw xwārīh ud paymān dādestān zahāg abāz appurdan ī az-išān
kerdan ī andar-išān a-rāh waran hamāg-anāgīh frāybūd ud aibībūd-iz riyahr ī ǰāwēdān *kē-š[2] nē mānāg ∵

3.287.1 abar handarz ī huramag J̌am ō mardōm ∵
10 ī dahišn-kāhēnīdār w dahāg padīrag handarz wirāst
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād [B227]

3.287.2 āsnxrad zahag dām-sūd weh-dēn-passand dādār kām ∵
10 ī handarz ī huramag J̌am ō mardōm

3.287.3 (1) ēk dādār ī gēhān menīdan a-marnǰēnīdārīh gēhān menīdan guftan padiš ōstīgān estād ∵

3.287.4 (2) ud ēk dēw pad tis-ābādīh (ī gēhān) nē yaštan ∵

3.287.5 (3) ud ēk dād mayān (mardōm) mehēnīdan ōstīgān dāštan ∵

3.287.6 (4) ēk abar harw tis paymān rāyēnīdan ud frāybūd ud aibībūd aziš ānāftan ∵

3.287.7 (5) ēk xwardan brādarwār čiyōn brādarān ∵

3.287.8 (6) ēk ō kerdan pidwār čiyōn pid frazendān rāy wēš kerd kām[3] [M298] hammōxt ∵

3.287.9 (7) ēk dād ī ō arzānīgān xwēšwār čiyōn kadār-iz-ēw az dād ī ō xwēš nē sagrīhēd handarzēnīd ∵

3.287.10 (8) ēk zamčīg[4] uzēnag rāy dast andar hāmīn[5] hambār mardōmān gōspandān *frabihīhišn[6] sāxtan ∵

3.287.11 (9) ēk tis ī gāw[7] buz mēš ān ī pad dušwārīh andar nē abāyēd ud meh-sūdīh ī mardōm rāy gund baxtan handarzēnīdan ∵

3.287.12 (10) ēk gōspand pēš az madan ī wazdwarīh sāmān
čiyōn mēš ud buz pad 4 sāl ō wazdwarīh rasēnd nē kuštan
ud dādestān ī wazdwarīh-abzōn ī pad tan gōspand mēš ud buz tā 4 sāl
ud pad 4 sāl čihrīg abzōn bālist madan
ud 4 sāl pad wazdwarīh estādan
az ān frāz abāz ō kāhišn estād ∵

---

1 Yt.5.26 +.
2 <kyš>.
3 de M. *kam.
4 <ymčyk'>.
5 <h'm'n'>.
6 <plp̄yhšn'>.
7 <y'w'>.

3.288.1 ud dām {y''w} ziyān-būdīh[1] ī kēš ī dastwar dēw kām
10 ī dahišn-kāhēnīdār dahāg ∵ pad petyāragīh ī im 10 dāmān-sūd handarz J̌am huramag ∵

3.288.2 (1) ēk padīrag ān ī J̌am dādār ī gēhān *a-marnǰēnīdārīh[2] ī gēhān guft ∵
dahāg dādār gēhān marnǰēnīdārīh guft gēhān ∵

3.288.3 (2) ēk padīrag ān ī J̌am dēw pad tis ābādīh gēhān nē yaštan handarzēnīd ∵
dahāg yaštan ī dēw pad harwisp-ābādīh ī gēhān drāyīd ∵

3.288.4 (3) ēk padīrag ān ī J̌am dād mayān mardōm mehēnīdan handarzēnīd ∵
dahāg dād-wišōb wizīr guft pad dādestān [B228] nām ī a-dādestānīh kerdan ud nihād drāyīd ∵

3.288.5 (4) ēk padīrag ān ī J̌am paymān abar harw tis rāyēnīdan guft ∵
dahāg frāybūd[3] [M299] ud aibībūd andar harw tis abgand w drāyīd ∵

3.288.6 (5) ēk padīrag ān ī J̌am abar xwardan handarzēnīd
ud dahāg rōzag hammōxt ∵

3.288.7 (6) (ēk padīrag ān ī J̌am ...)
ud dahāg <y'wbwt'> dāštan handarzēnīd ∵

3.288.8 (7) (ēk padīrag ān ī J̌am) abar dād ī ō arzānīgān handarzēnīd ∵
dahāg ōy rāy appurdan az harw kas framūd ∵

3.288.9 (10) (ēk padīrag ān ī J̌am ...) ān ī gōspand pēš az madan ī ō wazdwarīh nē kuštan handarzēnīd ∵
dahāg harzag-kušišnīh[4] ī gōspandān yahūd ēwēn hammōxtan ∵

3.288.10 (9) ēk padīrag ān ī J̌am gōspand ān ī pad dušwārīh andar nē abāyēd mardōm ud gōspand-iz meh-sūdīh rāy gund baxtan[5] handarzēnīd ∵
ud dahāg šābestān kerdan ī mēwag w mēwag ī mardōm sar[6] drōšīd bun handarzēnīdan čiyōn yahūdān kēš ∵

3.288.11 (8) ēk padīrag ān ī J̌am pad hāmīn zamestān uzēnag *rāy hambār sāxtan handarzēnīd ∵
dahāg an-āmurzīgīhā kēn pad menišn hambārdan pad-iz 9 āwādag tōxtan guft

3.288.12 pad im 10 dām-ziyān handarz padīrag 10 ī J̌am dām-sūd handarz
ōraytā[7] nibēg bun kerd andar ūrišlim dāštan framūd ∵
ud az ān pas abrāhīm ī yahūdān dastwar kār padiš kerdan
mūšāg ī-š sridag ī yahūd pad waxšwar dārēnd frazāmēnīdan
ud yašuwag bar nōh[8] ōy mūšāg āšnūd būd rawāgēnīd gōwēnd ∵
ud harw yahūd sridag andar xwēš bahr dārēnd ud padiš wurrōyēnd ∵

---

1 <-y'wtyh>.
2 <'mrnj'l>.
3 M <p'ybwt'> wrong.
4 kōxšišnīh.
5 <w'tn' w>.
6 de M. *<NYŠE> for <LOYŠE>.
7 <'w'lytk'>.
8 <bl-nwd>.

3.289.1 abar xwadāyīh dāšn hu- duš- ī padiš
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.289.2 xwadāyīh dāšn ast ī dādār ō kāmōmand dānišn-nērōgān
čiyōn andar mardōm sridag ī az ham tōhmag [M300] sāmānēnīd estēd

3.289.3 az ham čim[1] [B229] pad abestāg mardōm ox ī astōmand gōwēd
ī-š wizārišn *ahū-mand[2] xwadāyōmand tan (ī) xwad ast drīst-wāspuhragānīh ī mardōm
ōh-iz harw mardōm xwadāy w tanōmand ud harw xwadāy ī tanōmand mardōm bawēd

3.289.4 ud dāšn ī xwadāyīh čim ō mardōm ēn-iz kū
pad sālārīh ī abārīg gētīy dahišnān ī abāz hēnd pad kām ud dānišn-nērōgīh az {ANŠT'} mardōm
ud frāz-hammōxtārīh ī abārīg ox ī astōmand pad wānīdārīh ī druz hām-spāhīhā
ō fraškerd paywandād
ud dahād fraškerd andar axwān pad kām dādār ī wisp-tuwān

3.289.5 xwadāyīh ī mardōmān ān-iz ī abar kadag deh[3] šāhr ud kišwar
az xwābar wisp-āgāh bag tāšišn dāšn
ōwōn čiyōn ān ī-š abar xwēš tan ∵

3.289.6 ud hu- duš- abar-iš kār bawēd
ān ī ka-š kār frāyistīhā kerbag hu-xwadāy nām čiyōn J̌am-iz
ka-š kār frāyistīhā bazag duš-xwadāy nām čiyōn dahāg-iz ∵

3.290.1 abar dādestān ī āzādīh hangerdīgīh
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.290.2 dādestān hangerdīgīh (ī) pēšēmālīh pad bēšīdārīh (ī) ō gyān-iz nē raft ∵
ud kē pēšēmālīg pad bēšīdārīh a-dād abar rasēd pēš az dādīg pahikārdan ī awiš pad čār tuwān nē
bēšīdan ∵

3.290.3 ud āzādīh ī hangerdīgīh xwēšān ham-dāšnān ān ī pad a-xwēškārīh az xwēšān spāhīh ō a-xwēšān (ī)
ayārīh nē mad estēnd pēš [M301] dāšnīg-iz sazāgīhā šnāyēnīdan
ēd ī abestāg <yyypwlyD> *manohmedīg[4] pad dārmagtom hangerdīg ud hamīh xwēdōdah gōwēd ∵

---

1 <MNc MN>.
2 <'wmnnd>.
3 <MT'>.
4 de M.; <mt' 'mtyk>.

3.291.1 abar kū

ka dām anāgīhōmand ud dādār abar dām aboxšūdār

pad anāgīh az-išān spōxtan tuwānīg

anāgīhōmandīh dām-iz

az nigēz ī weh-dēn ∵ [B230]

hād

3.291.2 dādār dām xwēštar ud padiš aboxšūdārtar[1] az-iz pid zahag frazend

ud čiyōn pid xwēš frazend *rāy anāgīh fradom nē ud čihrīgīhā nēkīh kām

ēdōntar dādār xwēš dahišn rāy

ud 2-ānag anāgīh ī andar dām

nē az dahišn xwēš dām dōst dādār bē az dušmen ī dādār hamēstār ī-š dahišn ōwōn sazēd

čiyōn anāgīh ī ō frazend rasēd nē az frazend dōst pid bē az dušmen ī pid ud frazend ∵

3.291.3 ud tuwān tar šāyēd būd abāz widaštan nē šāyēd

dām andar kōšišn abē-anāgīh nē bē-šān *bōxt az aweštābīh ud mad ō āsānīh ǰāwēdānīg

3.291.4 kōšišn frazām-wānīd (ī) aweštābāg Ēbgad pāddāšnīg pad dādār ayārīh

ī bawēd dādār dām spurr-zēnīhā ō *wānīdan ī-šān bēš bēš bun dād

az-iz ǰud-bun aweštāb spōzīh ī harw dahišn pad-iz čihr

paydāg ∵

3.291.5 ud kēšdārān kē 2-ānag anāgīh ī andar gētīh dahišnān az dādār ī dahišn yahūd kēš

hambasān-kēš hēnd ō ān ī-šān abar aboxšūdārīh ī dādār āgāhēnīd ud abar anāg bazag-iz nē nēkīh ī

kerbag-iz kerdan handarzēnīdan ∵ [M302]

3.292.1 abar ǰud-bunīh ī dād must

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.292.2 čiyōn dād bun dānāgīh dānāgīh bun āsnxrad

āsnxrad āfurrišn ast ī dādār andar dahišnān ∵

ud must bun duš-āgāhīh (duš-āgāhīh bun) waran

ud waran ī duš-āgāhīh ud must bun dādār

ud dādār andar dahišn kerdan nē bē az anīy sazēd (būd)

3.292.3 ān dād hammis ī dād zahag az xwarrah dād

hammis ī a-dād hunušk ǰud-bunīh paydāgīg

ān bun ān ī wehīh wehtar az wehīh ī aziš ∵

ān ī wattarīh wattar az wattarīh ī aziš ∵

3.292.4 čiyōn āsnxrad kē dānāgīh aziš weh az dānāgīh (ī) az āsnxrad

[1] <-t'lt'l>.

dānāgīh kē dād aziš weh az dād ī az dānāgīh

3.292.5 ud dād kē zahagān ī ast wisp-mēnōyīg ud gētīyīg ahlāyīh ud ābādīh aziš [B231]

weh[1] az wisp-mēnōyīg ud gētīyīg ahlāyīh ābādīh ī az dād ∵

3.292.6 ud bun kē āsnxrad abardōm ī harw nēkīh ī w pad paywand ī abārīg ēd hamāg nēkīh aziš

weh az āsnxrad (ī) harw nēkīh y aziš ∵

3.292.7 ud waran kē duš-āgāhīh aziš wattar az duš-āgāhīh ī az waran ∵

3.292.8 ud duš-āgāhīh kē a-dād aziš wattar az a-dād ī az duš-āgāhīh

ud a-dād kē hunuškān {ī a-dād} ī ast drōzišn škōhīh ∵ ud wisp-mēnōyīg ud gētīyīg anāgīh aziš

wattar az wisp-mēnōyīg ud gētīyīg ziyān anāgīh ud bēš ī az a-dād

3.292.9 bun kē waran garāntom ī hamāg anāgīh ud pad paywand abārīg harw anāgīh aziš

wattar az waran (ī) harw anāgīh aziš ∵ [M303]

3.292.10 ud kēšdārān kē bun ī xīrān ēk kēš ī-šān

dād a-dād hambun ān bun wattar az harw wattarīh guft

ud *yazdīh[2] Spenāg-mēnōyīg aziš bē

dēwīh gannāg-mēnōyīh abar guft bawēd ∵

3.293.1 abar wattarīh andar dām paydāg nē az yazd astīh

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.293.2 *bowandag-pākīh kām pad ān kū-š nē kām kū bawēd u-š bawēd u-š kām kū nē bawēd ∵ fradom-iz

wattarīh ī-š abēzag pāk ast kām az wadīh

ud čiyōn yazd abēzag pāk ast kām az wadīh

wadīh ī andar dām paydāg nē az kām ud dahišn ī yazd astīh ēwar

3.293.3 ud čiyōn yazd az wad-bunīh abēzag pākīh

ud wadīh-iz bun ōwōn sazēd čiyōn wehīh

ān paydāg (ī) anīy bun ī ōstīgān *kē wadīh aziš

čiyōn bun ī pad bunīh ōstīgān kē wehīh aziš ∵

3.293.4 ud kēšdārān kē wadīh ī andar dām paydāg az yazd astīh xwadīhā ud pad tis-iz rāh awiš paywastagīh

kēš ī-šān

yazd kām pad wadīh ālūdag

čiyōn yazdīh pad abēzag pākīh ī kām {az} [B232] winnārīhistan[3]

dēwīh pad ālūdagīh ī kām pad wadīh bawēd

*u-šān[1] *yazdīh[2] aziš bē

---

1 wehīh.

2 <y'twkyh>.

3 <-yhytn'>.

dēwīh abar guft[3] bawēd ∵

3.294.1 abar kāmag ī yazd pad kū mardōm šnāsēnd[4] ud kām ī mardōm ∵ pad šnāxtan
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.294.2 kāmag ī dādār Ohrmazd pad šnāxtan ī mardōm [M304] ō ōy-iz az-iz ān ī ka-š harw mardōm pad dādār-šnāsīh nērōg bahrēnīd
u-š andar dēn dādār šnāxtan fradom ud pahlom handarz paydāg

3.294.3 ud kāmag ī a-maragān mardōm nē ēwāz ī ō dādār šnāxtan
bē ō[5] dānistan ī abārīg ān ī nē dānēnd āhangīg

3.294.4 ud pōryōtkēš[6] ī az-išān az wizūdagīh harw 2 nērōg az āhōgēnīdan[7] ī mardōm pad āz waran ud <w'hlwy>īh aǰgahānīh ud sūdagīh ud abārīg druzīh āsnxrad
yazd-šnāsīh nērōg pahrēz appurd estēd
ī padiš āsnxrad ud tuxšāgīh pad hammōg az mardōm ∵
ud dādār ī āsnxrad tuxšāg-hammōgīh ī ō mardōm handarz
āsnxrad ∵ ud tuxšāg-hammōgīh pad waran abārīg āhōgān abāz appurdan ud wizūdan nē sazēd ∵

3.294.5 ud kēšdārān kē *waran abārīg āhōgān ī apparāg ud wizāyāg āsnxrad tuxšāg-hammōgīh nērōg yazd-nē-šnāsīh bazakkarīh ud niyāz yazd andar mardōm kerdan kēš
ān yazd ziyān-yazd ∵
yazd-šnāsīh ud kerbag-warzīdārīh ī mardōm nē
yazd-nē-šnāsīh ud bazakkarīh mardōm kāmag guft bawēd ∵

3.295.1 abar 5 druzīh (ī) andar Ēbgadōmand tanān rāhdārīh u-šān winnārišn ud ānābišn
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.295.2 5 druzīh ī andar harw Ēbgadōmand mardōm rāhdārīh ud ast kē padiš stahmagtar hēnd sāstārīh ud ahlomōγīh ud margīh ud ǰahīh ud ǰādūgīh u-šān winnārišn {st'} sāstārīh [B233] abērtar pad appurīh ∵
ahlomōγīh abērtar pad *nihān [M305] xēmīh

---

1 ī-šān.
2 <y'twkyh>.
3 guftīh.
4 <šn'yynd>.
5 <'w'>.
6 <plywt->.
7 -īdag.

ud margīh abērtar pad kenwarīh ∵

ud ǰahīh abērtar {pad abērtar} pad areškenīh

(ǰādūgīh) abērtar pad duš-čašmīh

3.295.3 ud ānābišn ī pad sāstārīh {y'www} abērtar hunsandīh andar tan mehēnīdan ∵

ka hunsandīh hunar andar tan mehēnīd ud āzwarīh āhōg andar tan wānīd ∵

ud sāstārīh druzīh az tan ānāft bawēd ∵

3.295.4 ud ān ī ahlomōγīh abērtar āškārag-warzīdārīh andar tan mehēnīdan ∵

ud ka āškārag-warzīdārīh hunar andar tan mehēnīd nihān-xēmīh ahōg wānīd ∵

ud ahlomōγīh druzīh ānāft bawēd ∵

3.295.5 ud ān ī margīh abērtar xwābarīh andar tan mehēnīdan

ka xwābarīh hunar andar tan mehēnīd kenwarīh āhōg wānīd

ud margīh druzīh az tan ānāft bawēd ∵

3.295.6 ud ān ī ǰahīh[1] abērtar bowandag-menišnīh andar tan mehēnīdan ∵

ud ka bowandag-menišnīh hunar andar tan mehēnīd areškenīh āhōg wānīd ∵

ud ǰahīh druzīh az tan ānāft bawēd ∵

3.295.7 ud ān ǰādūgīh abērtar hu-čašmīh andar tan mehēnīdan ∵

ud ka hu-čašmīh hunar andar tan mehēnīd ud duš-čašmīh āhōg wānid

ud ǰādūgīh druzīh az tan ānāft bawēd ∵

3.295.8 ud kē pad tuxšāgīhā xwāyišn ham āgāhīh az ān ī weh-dēn burdār ud pursīdār ō dānišn āwurdār

ud padiš ēd 5 druz wānīdār bawēd ī-š az weh-dēn

ān ī pahlom sraw ayāftan

ān ī meh kār kerd ∵

ud az ān ī {šp'} škefttar anāgīh bōxt

ān ī abērtar nēkīh xwēšēnīd bawēd ∵ [M306]

3.296.1 abar xwadīh ī mardōm

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.296.2 xwadīh ī mardōm {zt} andar mardōm tan abar kām xwadāy dārēd

kām w frāzēnēd ō xīrān ud kārān abāzēnēd aziš winnārēd padiš

čiyōn aswār asp pad ligām frāz-sōyīh ud abāz-āhanǰīh winnārišn[2] ī ēr rānān-iz [234] ōzōmand

3.296.3 xwadīh ān ī xrad *aswār[3]

---

1 *j* superscript.

2 For rāyenišn?

3 <'yyb'l> 2x.

ud xrad *aswār kām pad bōzišn ī xwēš ud wānišn ī hamēmāl dānāgīhā rāyēnīdan abar hamēmāl pērōzgar[1] bawēd

čiyōn {w'w} nēw aswār asp pad zanišn ī dušmenān frāz *barēd[2] ud pad pahrēz ī aziš abāz āwarēd

3.296.4 ān ī xrad-appurd xwadīh a-dānīhā kām pad ziyān ī xwēš ud sūd ī hamēmāl *āgraw[3] harwisp bawēd

čiyōn wadag aswār kē-š hamēmāl pad xwēš asp ō ōš kešēd[4] ∵

3.297.1 {hād hangerdīg}

abar hangerdīg kār ī weh mazdēst (dēn)

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.297.2 hangerdīg kār ī weh ī mazdēst dēn

frāybūd ud aibībūd ī Ēbgadīg andar dām abāz ō paymān āwurd

bōzišn xwārīh ī hām-dahišn

3.297.3 ōh-iz dādār Ohrmazd dēn mazdēst ō wānīd ī Ēbgad āsānīhišnīh dām aziš hilēd[5]

pad ān ī abāyišn

ō wānīdārīh ī Ēbgad

abēzag-kerdārīh ī damān (ī?) aziš hamāg frazānīgīh

ǰud ǰud xūb winnārišnīh Ohrmazd dahišnān

(ī) pad hangerdīg ēk ast wisp-zōr ī paymān

3.297.4 u-šān wišobišn az Ēbgad pad 2 ī hamāg nērōg ī druz [M307] dāštār frāybūd aibībūd

ī ēk az paymān frāz ∵ ēk abāz kešīdarān paymānīg Ohrmazd dahišn

ud astārīh ud *margīh[6] aziš

3.297.5 ka dahišn az frāybūd abāz ō paymān āwurd az aibībūd frāz ō paymān burd ī dēn mazdēst

frazānagīh kār

az harw anāgīh bōxt ud ō hamāg nēkīh abēzag yazdīgīh rasēnīd bawēd

3.297.6 ōh-iz guft pōryōtkēšān[7] az weh-dēn nigēz kū

dēn ī Ohrmazd wāzag ēk ast paymān

ud ān ī Ahrimen wāzag 2 ī ast frāybūd aibībūd ∵

---

1 <pyl'wc->.
2 <YBLWNyyt'>.
3 <'ylwb'>; cf. 3.401.4.
4 <kwšyt>.
5 gives free reins.
6 <mlyh>.
7 <pwlywktkyš'n'> 2x.

3.298.1 abar ēk dānišn [B235] padiš hām-dahišn bōzišn burzišn
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.298.2 ēk dānišn ī padiš wisp dahišn Ohrmazd bōzišn ī az harw anāg (ud) burzišn ī pad hamāg nēkīh bawēd
šnāxtan ī dādār abdīh y
ōh-iz pad šnāxtan ī harw mardōm dādār abdīh
madan ī-šān wisp ō ān ī dādār dēn
(pad) madan ī hamāg mardōm ō ān ī dādār dēn
abesīhišn[1] Ēbgad abēzagīh dām
ud fraškerd tan ī pasēn
bōxtagīh ud purr-wišīdāyīh ī hām-dahišn ī Ohrmazd bawēd ∵

3.299.1 abar drīst-*manohmedīg[2] ārāyišn wirāyišn ī im dēnkard nibēg daragīhā[3]
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.299.2 drīst-*manohmedīg ārāyišn wirāyišn ī im dēnkard nibēg daragīhā
pad weh-dēn sūdīh ī abēzag-menišnīh
az [M308] xwad dēn wāzag <wyč'> a-ǰomāy-xwad-dōšagīh
handāzīšnīg ō pōryōtkēšān dastwarīh
ud <mtk'> dānāg hērbed ham-wēnišnīh kerdan (ī) wirāstār ī ham-nibēg ∵

3.300.1 abar ān ī-š ō paymān mādī frāybūd az aibībūd ∵
ud ān ī-š aibībūd ∵ az frāybūd wizāyišnīgtar ∵
ud ān ī-s frāybūd ast u-š aibībūd nēst ∵
ud ān ī-š frāybūd nēst aibībūd ast ∵
ud ān ī-š frāybūd ud aibībūd ∵ w ēč nēst
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.300.2 ō paymān mādī ān ī ō mardōm ō andarrōn tan pad *frabīhīhišn[4]-dārišn barēnd
frāybūd wizāyīšnīgtar az aibībūd ∵
ud ō ān ī-šān ō mēhan-abzārīh abāyišnīg

---

1 <'pysššn'>.
2 <mn'mtyk>.
3 <ylwk->.
4 <plpyhšn'>.

aibībūd wizāyīšnīgtar az frāybūd

3.300.3 gētīyīha ān ī-š frāybūd nēst abāyišnīg aibībūd wizāyišnīgtar

ud gētīyīhā ān ī-š aibibūd ast dāšn ō arzānīg kerbag

3.300.4 ān ī-š frāybūd aibībūd {ast} nēst mānsr abēzag-gōwišn ī Ohrmazd dēn mazdēst ∵ [B236]

3.301.1 abar āhanǰišn rasišn ī dēnān

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.301.2 gētīy-dēnīh āhanǰišn ud rasišn tā gētīy ayābišn ī gētīy dēn

padiš dēn dahīgēnīd[1]

ud ka ō ān <s''m'nk'> mad gētīy dēn dahīgēnīdār[2] ān dēn abāz hištan[3] ∵

3.301.3 ud mēnōyīh [M309] dēnīh dāštār tā mēnōy ōh burdan[4] ud mad ō mēnōy

ka *hu*[5] . dāštār ō rōšn ud ka duš-dāštār ō tam axwān abespārēd

ud ān ī *hu* . pad šnāyēnīdārīh

ān ī pad duš bēšīdārīh {lw} ramān abāg dāštār[6] bawēd ∵

3.302.1 abar wizīr handāzišn ī mēnōy dādwar ud ān ī gētīy dādwar

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.302.2 mēnōy dādwar wizīr handāzišn ō ān ī pad xwadīh bōzišn ērang ēwar

čē-š ō wēnišn rōšn kē xwēš tis ud kē appar-kām kē *duzišn-menišn ∵

ud kē rāst ud kē drōzan

3.302.3 gētīy dādwar wizīr handāzišn ō ān ī pad saxwan bōzišn ud ērang pad ēwar dārišn

3.302.4 čē ān ī mēnōy dādwar pad mēnōy-wēnišnīh ō wēnišn rōšn ∵

ud gētīy dādwar nē harw ō wēnišn āhuftag

u-š az pēšēmāl ud pasēmāl ud gugāyīh saxwan

ān ī pad ēwar dārišnīh ī bōzišnīh ud ērangīg dādīg ud *adādīg[7] wizīr kerdan ēwēn ∵

---

1 <ssk->.
2 <yhyk->.
3 <-x2>.
4 <-x2>.
5 𐭠𐭧
6 will be kept?
7 <''tyk>.

3.303.1 abar

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.303.2 saxwan drīstīh pad spurrīg-gōwišnīh

čiyōn ān 3 saxwan ī andar pahikār ērān an-ērān ∵ an-ērān ǰādag-gōw ∵

ēk ast hupahlomīh ī ahlāyīh ∵

ud ēk gōspandān rāy wāstar ∵

ud ēk ēwarzīgān tōšag rāy ābādīhōmand rāh

3.303.3 pahlomīh guft ī *A-bowandag gōwišn rāy

mānuščihr ērān dahībed ud ǰādag-gōw bowandagēnīd

abar [B237] ahlāyīh ān ī[1] pad-dastwar [M310]

ud gōspandān wāstar rāy ān ī abē-bīm

ō ēwarzīgān tōšag ābādīh ān ī andar dārišn ī rādān guft

3.303.4 ud pad spurrīg-gōwišnīh

abar an-ērān ǰādag-gōw bōxtagīh ud ēr abar an-ērān pērōzīh mad

3.303.5 čē ahlāyīh ī nē pad-dastwar ī rāst ō ruwān bōzišn ∵

ud wāstar ī nē andar abē-bīmīh ō gōspandān srāyišn ∵

ābādīh ī andar dārišn ī wattar frāz-wahāg[2] dād

ō a-pādyāwand ēwarzīgān tōšag nē rasēd ∵

3.304.1 abar ahlāyīh ī pad-dastwar

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.304.2 ahlāyīh ī pad-dastwar ān ī pad rāstīh ōstīgān ∵

ud ān ī pad rāstīh ōstīgān

az ān ī az agumān an-āhr bowandag-frazānag wisp-āgāh dādār Ohrmazd ∵

3.305.1 abar zīndag ī a-bīm

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.305.2 ōšyār mardōm andar petyāragōmand axwān a-bīm-zīyišn būd nē šāyēd

čē kē-iz gurg ud xrafstar a-bīm az duz ud gayg ud sāstār ud ahlomōγ mar nē abē-bīm ∵

ud kē az ān-iz abē-bīm az astowihād ud anīz was mēnōyīg petyārag a-bīm zīyist nē šāyēd ∵

---

1 not M.

2 <pr'c w'yk' ''k'>.

bē ōstīgān a-bīm-zīyišnīh ī mardōm ān ī andar apetyāragīh[1] bawēd ī pad tan ī pasēn

3.305.3 kē ān-iz ī mardōm andar petyāragōmand gētīy kam bīmīhēd[2]

*a-bīm-zīyišn[3] ast abērtar az čihrīg āhang menišn ō abdomīg a-petyāragīhā pad tan ī pasēn — [M311]

3.306.1 abar mardōm srāyišn bōzišn

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.306.2 mardōm bōzišn ān ī pad ruwān pahlomīh ud pad ahlāyīh bawēd

ī az weh-dēn hammōg pad dēn-burdār gōwišn nimāyišn [B238] abērtar ∵

ud srāyišn ān ī tan pad ābādīh bawēd

ī andar ābādīhōmand rād dārišn ∵

3.306.3 ud rād hēnd ēn-iz 3 ēwēnag

ud ēk-ēw awēšān ī ahlāyīh dōšāramīg u-šān nām dēnīg rād ∵

ud ēk-ēw awēšān kē pad ham-gōhrīh dōšāram dādār u-šān nām āzādag rād ∵

ud ēk-ēw awēšān ī abām dōšāram rāy dādār u-šān nām naxčīragān rād ∵

3.306.4 bērōn ēn 3 ēwēnag ī dādār bawēnd ī-šān nām wattar pen ∵

3.307.1 abar ān ī pad mardōm pahlom ud ān ī wattom

az nigēz ī weh-dēn ⁂

hād

3.307.2 ān ī pad mardōm pahlom āgāhīh ī az weh-dēn

čē ahlāyīh pad ruwān pahlom guft estēd

padiš bōxtišnīh ī az dōšox windišn ī ān ī pahlom axwān ⁂

pad āgāhīh ī az weh-dēn abērtar bawēd ⁂

3.307.3 ud ān ī wattom pad mardōm an-āgāhīh ī az weh-dēn rāy wēš bawēd ⁂

ud ahlomōγ ī andar mar ī awēšān (ī) hāwand Ganāg Mēnōy gōwēd andar dēn an-āgāh ōšmurēd

ōh-iz az abdīh ī dēn mazdēsn āgāh ahlomōγ nē bawēd ⁂

3.308.1 abar xwānišn ī az mēnōyān ō ayārīh paywāz

az nigēz ī weh-dēn

hād

---

1 -rag.

2 <-h't'>.

3 <amb>-zīyišn.

3.308.2 xwānišn ī mēnōyān ī weh-yazdān ō mardōm [M312] paywāz ān bawēd ī-šān andar harw 2 axwān pahlom

čiyōn Zarduxšt az yazdān xwāst paydāg kū

ān ō man dahēd kē-m pad dahišn abar weh

3.308.3 ud ān ī az mēnōy wattar dēwān ka-iz bawēd ān ī abar mardōm andar harw 2 axwān wattom

čiyōn ō sriftag sraw ī pas kermān dūd-iz nāmīhist pad xwānišn az xešm dēw

ud ō dahišn kāhēnīdār tāz [B239] tōhmag dahāg az Ganāg Mēnōy madan paydāg ⁂

3.309.1 abar xwarrah ud zad-xwarrahīh w dahāg

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.309.2 xwarrah-dahāg abar mardōm abarīgtar ēn 2 ēwēnag ∵

ēk ī purr-nērōgīh ī āsnxrad padiš ∵

ud ēk awestwārīhā[1] tuxšāgīh ī pad xwēškārīh

3.309.3 ud ān ī dušfargīh[2] ī 2 padīrag ēn

ēk w čēr-padišīh ī mūdag waran

ud ēk xwarrah-marnǰēnīdār aǰgahānīh ī az xwēškārīh ∵

3.310.1 abar harw hunar yazdīg dēn mazdēst ham-zahāg harw *āhōg[3] dēwīg ∵ ǰādūgīg

*ham-wišūdag[4] ēdōn

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.310.2 harw hunar āyēd yazdīg dēn mazdēst ham-zahāgīh

harw āhōg dēwīg ǰādūgīh *ham-wišūdagīh[5]

paydāg az ān ī dēn mazdēst gēhān frāy-dādārīh ud ǰādūgīh gēhān marnǰēnīdārīh ∵

3.310.3 ud hunsandīh ud xwēškārīh ud tuxšāgīh

ud bowandag-menišnīh ud šarm ud arwandīh ud xwābarīh

ud dādīgīh abāz pursīdārīh [M313][6] ī xrad hu-niyōšīh ērīh wazurg-menišnīh

ud rādīh rāstīh ī spāsdārīh hu-čašmīh

ud abārīg hunarān pad āsnxrad ham-nāf dēn mazdēst ham-zōrīh gēhān frāy-dādār ∵

---

1 B <'wst>ārīhā

2 <-plyh>.

3 <''wyk>.

4 <hm-y'wt-> 3x.

5 <-tks>.

6 M pursīd / ārīh.

3.310. ud āzwarīh ud kēnwarīh a-xwēškārīh aǰgahānīh
ud tar-menišnīh ud nang-warīh ud sturgīh ud areškenīh
a-dādīh ud an-abāz-pursīdārīh ī xrad xwad-dōšagīh ī w an-ērīh ud karbīh
ud penīh ud drōzanīh ud an-espāsīh ud duš-čašmīh
ud abārīg āhōgān pad waran *ham-wišūd w ǰādūgīh ham-zōrīh gēhān marnǰēnīdār ∵

Dk.3.311 (B. [239])

3.311.1 abar dō-axwānīg hām-šādīh winnārišn hām-bēšīh dānag
az nibēg ī weh-dēn ⁂

3.311.2 hād
dō-axwānīg ān hām-šādīh-winnārišn gētīy abē-āhōg xwadāyīh kē-š purr-nērōg dād xwābarīh aγrī
āsn-xrad zahag ⁂

3.311.3 ud zahāg hām-kišwar[1] [B240] frāxwīh urwāhm burz ud dūr-sraw (ī) ahlāyīh *abāg[2] [⁂]
ud hām-bēšīh dānag gētīyīg zad-xwārīh škōhīh ī ō mēnōy druwandīh dōšoxīg paywastag

3.312.1 abar fradom aštag ī az dādār Ohrmazd ō mardōm aziš ⁂
ud ān waxš-barišnīh az nibēg ī weh-dēn ⁂

3.312.2 hād
az Ohrmazd āsn-abar-barišnīg hammōzišn andar ox ī astōmand fradom ō Gayōmard menišn būd ⁂

3.312.3 ud did gōwišnīg nimāyišnīg-iz ō mahlīy ud mahliyānīy ⁂

3.312.4 ud ān ī aštag-frēstišnīg handarz fradom ō Siyāmak ī mašīy pus u-š frazendān
pad aštagīh wahman ud srōš

3.312.5 ud ān waxš-burdār ī [M314] abar wihēz ī mardōm az ērān-wēz ō gēhān *pādagīh[3]
zrēy franāmišnīg pad srisōg gāw
zamīg-rawišnīg-iz ō kustag kustag

3.312.6 az ān ī-š bē mad hē ox ī[4] astōmand ō haft kišwar purr-rawišnīh būd ī / {būd ī} mardōm andar
gēhān.[5]

3.313.1 abar ham-nērōgīh ī dēn mazdēsn ud āsn-xrad

---

1 <hm k->.
2 <LWT — >.
3 <p'tks> de M.*pādgōs.
4 <h'wnd>.
5 Cf. V.1.1.

az nibēg ī weh-dēn ∵

hād

3.313.2 az-iz šnāsagīh[1] ud padīrišn ī dēn mazdēst pad āsnxrad niyāyišn

abzāyišn ī āsnxrad pad dēn mazdēst srūd

paydāg ī ham-nērōgīh ī dēn mazdēst āsnxrad

ōh-iz dēn mazdēst gōwišn xwad ast āsnxrad

3.313.3 āsnxradīg gōwišn ī kadār-iz-ēw astān būdān bawēdān az dēn mazdēsn

kē rāy āsnxrad xwad ast dēn mazdēst dēn mazdēst xwad ast āsnxrad

būd ēdōn bawēd dēn mazdēsn āsnīg pad čihr ī hamāg mardōm

ud pad ān zōr rāstīh ud wehīh andar ox ī astōmand winnārišn

3.313.4 ka ōšmurišnīg pad-iz gōwišn warzišnīg pad-iz kunišn ī

hambāstag mardōm rasēd {rasēd} ō hamāg rāstīh ud wehīh [B241]

ud rasīdan ī w harwisp ox ī astōmand

3.313.5 ud padiš ānābīhēd drōzanīh ud wattarīh az dāmān

škennīhēd ān ī druz spāh abāg druz

ud bawēd fraškerd andar axwān hamāg-nēkīh ī ohramzd dahišnān ∵

3.313.6 ud kēšdārān pad ān ī-šān padīrišn ī kēš az a-rasišnīh ō āsnxrad *handēmānīh ud nigerišn ī pad waran

u-šān kēš srūd nirfsēnāg ī āsnxrad abzāyēnāg waran ī-šān [M315] kēš

az āsnxrad dastwarīh ud Ohrmazd dādestānīh dūr ∵

ud pad waran dastwarīh ud druz dādestān paydāg ∵

3.314.1 abar hu-čihrīh ud duš-čihrīh bun

ud hu-čihrīh ud hu-čihr pad hu-čihrīh ∵

duš-čihr ī pad duš-čihrīh ōstīgān ān ī anōst

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.314.2 hu-čihrīg hamāg yazdīg duš-čihrīg hamāg dēwīg ∵

ud yazdān hamāg pad hu-čihrīh dēw harw pad duš-čihrīh ōstīgān ∵

3.314.3 ud mardōm andar petyāragōmandīh pad hu-čihrīh ud duš-čihrīh wardišnīgīh

pad ān ī-šān ruwān az hu-čihrīh ī az ahlawīh ō duš-čihrīh ī az druwandīh

ud az duš-čihrīh ī az druwandīh ō hu-čihrīh ī ahlawīh

3.314.4 ud tan-iz az hu-čihrīh ī az drīstīh ud ǰuwānīh ud ābādīh ud pākīh ud hu-bōyīh

xwēškārīh ud tuxšāgīh ud rādīh rāstīh abārīg hunarōmandīh

ō duš-čihrīh az wēmārīh ud zarmānīh ud škōhīh ud rēmanīh ud gandagīh

ud axwēškārīh aǰgahānīh ud penīh drōzanīh abārīg āhōgōmandīh

[1] <šk's->.

3.314.5 ud az-iz ēd hamāg ēwēnag duš-čihrīh ō and[1] ēwēnag hu-čihrīh ī padīrag ōšmurēd tēz-iz gaštan šāyēd
ud ham-andāz gōspandān abārīg-iz kerbān ī andar gumēzagīh ī tēz-wardišnīh ī az nēkōgīh ō zištīh ud
az zištīh ī ō nēkōgīh
pad ān-išān kerb padiš wardēd[2]

3.315.1 abar sūd-rawāgīh ī az saxwan-gōw frazānag saxwan ∵ šnās niyōšīdār
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād
3.315.2 andar tan sūd-rawāgīh ī az saxwan-gōw frazānag pad [M316] rasišn ī-š niyōšīdār [B242] saxwan-
šnās bawēd
3.315.3 ōh-iz saxwan-gōw[3] frazānag pad a-rasišnīh ī-š saxwan-šnās niyōšīdār
pādīrān-sūdīh ī az saxwan ō mardōm
ōwōn čiyōn warzān a-sūdīh az was-iz āb ī andar a-wider gawrān *abē-āb[4]
3.315.4 ud pad rasišn ī saxwan-šnās niyōšīdār ō saxwan-gōw frazānag
rawāgīh ī gēhān sūd az <šyyp̄>ōmand-ēwāzīgān xwaš saxwan ∵

3.316.1 abar ōšōmandīh ī gyān pad xwarišn ud xwārišn dārišn tanān
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād
3.316.2 andar gumēzagīh a-maragānīhā gyān pad tan winnārišn pad tan pattāyīšn ī čihr
pad {tan} pattāyišn ī čihr pad tan pad A-čāragīh āz (abar?)[5] čihr bawēd ∵
3.316.3 ud āz az *čārīh[6] ī abar čihr pad ānābišn ī čihr aziš
abāz-dāštār hordad amurdad xwarišn ud xwārišn az čihr
bandīhēd čihr ayār (ī) āz hamēstār
3.316.4 ud ka hordad amurdad xwarišn ud xwārišn az čihr bandīhēd
čihr pad an-ayārīh az āz čihr padišīh ānābīhēd ∵
3.316.5 ud gyān pad tan winnirdan nē šāyēd
az A-winnārišnīh ī gyān pad tan ōšōmandīh bawēd ī tan ∵

---

1 <yynd>.
2 <wlcyt>.
3 <MRYYA>.
4 <py'p̄>; cf. *ZFJ*.495 āb ī andar gawr-ēw abāz estēd.
5 de M.
6 de M.; čihrīh.

3.317.1 abar ōšōmandīh ud an-ōšīh bawišn ī mardōm tan
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.317.2 ōšōmandīh ud an-ōšīh ōšōmandān tan az ǰud-gōhr Ēbgad gumēzišn [M317][1] azēr star-pāyag bawišn
andar Ēbgadīg gumēzišn abāz nē dāštan ī dādār az dahišnān ī andar gumēzišn čim
pad a-maragānīg rawāg paywandīh ī andar gumēzišn abāg ōšōmandīh
bawēd sūd ī dahišnān pad bē paywastan ī ō fraškerd
abāz wardēnīdan ī-š ziyān abar kām ōš-wihān Ēbgad

3.317.3 pad frazām-ōšīh xwad Ēbgad aziš ∵
ahōšīh az abar star ud māh ud xwaršēd pāyag bawišn az amahrspandān bawēnīdārīh
ēwāzīg ō āwām srāyēnīdārān fraškerd-kerdārān pad fraškerd hām-dahišn sūdīh ∵ [B243]

3.318.1 abar škeft-nērōgīh ī ōš wihān
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.318.2 škeft-nērōgīh ī ōš wihān ēn-iz kū ān-iz ī ōš *wihān āgāh
mad ōš ud zay[2] pad a-paydāg kušišn ī kas-iz az gētīyān
xwad ō ōš wihān dawēd

3.318.3 čiyōn dahāg ō xwēš ōš wihān ī az <bwlyk wy't'> pad dādār framān āgāhēnīd estād[3]
xwad-kāmīhā pad a-frazām a-frēzwān padišīh ī kas az gētīyān tazēnīdan paydāg ∵

3.319.1 abar abar-ōzīhā frazām-pērōzīh Spenāg mēnōy abar Gannāg Mēnōy
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.319.2 andar purr-ōzīhā frazām-pērōzīh ī Spenāg mēnōy abar Gannāg Mēnōy
čiyōn ōzōmandtom abar ān ī waxšišn-ōztar[4] ēk
wisp-āgāhīg (ī) harw čārīh Spenāg abar Gannāg Mēnōy pad an-āgāhīh ī Gannāg Mēnōy čār ī
čē-š pēš-iz az handēšišn ī Gannāg Mēnōy abar-čār ∵ [M318]

3.320.1 abar mehtar-mizdīh ī wehān dāštan šnāyēnīdan az ān ī wattarān zad ud bēšīdan

---

1 <gwm / yzšn>.
2 <z'yh>.
3 -ēd.
4 waxšišn ī ōztar.

garāntar-puhlīh ī wehān zad bēšīdan ∵ az ān ī wattarān dāštan šnāyēnīdan

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.320.2 az-iz ān ī dāštan ī ud šnāyēnīdan ī ēk-iz weh

ka-iz pad dāštan ī ud šnāyēnīdan {az} was-iz wattar šāyēd dastwarīhā

ud nē dastwarīhā w zad ud bēšīdan ī was-iz az wattar ∵

ka pad zadan bēšīdan ī ēk-iz weh šāyēd

3.320.3 paydāg a-maragānīhā

mehtar-mizdīh ī wehān dāštan ud šnāyēnīdan az ān ī wattarān zad ud bēšīdan

ud garān-puhlīh ī wehān zad bēšīdan az ān ī wattarān dāštan ud šnāyēnīdan ∵

3.321.1 abar āfrīn nifrīn rasišn

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.321.2 āfrīn nifrīn rasišn pad ham-rasišnīh ī ēn 3 bawēd

wābarīgān-gōwišnīh-kerdār pad āfrīn ud nifrīn

arzānīgīh ī padiš kerdān ī āfrīn ayāb nifrīn

rasišn [B244] hangām ī ān āfrīn ayāb nifrīn kerdār ō arzānīg padiš

3.321.3 (1) wābarīgān-gōwišnīh y kerdār

čiyōn ān ī abar wābarīgānīh ī Frēdōn w pad āfrīn nifrīn

az-iz ān ī nēryōsang ō Frēdōn guft kū

amāwand man sahē čiyōn mard ī xwābarān

az ān ī gōwēd bē bawēd

3.321.4 (2) arzānīgīh ī padiš kerdār

(čiyōn) arzānīgīh ī ī-š pusarān pad [M319] āfrīn ō ēk ēk ∵ ud riyahrag pad nifrīn

3.321.5 (3) rasišn hangām

abāyišnīgīh ō bē madan ī āfrīn az-iz ān ī Frēdōn ō pusarān guft kū

ēdōn ō ašmāh pādixšāy ham 3 ābādīh dād čand dast frōd-wardišnīh

ud čiyōn ašmāh kadār-iz-ēw kadār-iz-ēw ābādīh[1] xwāhēd ān ō ašmāh kadār-iz-ēw daham

ud ō ašmāh kadār-iz-ēw rasēd ān ī ō ašmāh kadār-iz-ēw baxt ∵

3.321.6 ēdōn *wābarīgān nifrīn ham ān bawēd (ī) pad-iz āfrīn wābarīgān

čiyōn <ptyy'>īdan ī *nifrīn dahmān āfrīn xwēškārīh

3.321.7 kē-š āfrīn-iz paywāxt xwēškārīh u-š nifrīn-iz

az ān ī ka nifrīn ō nifrīn arzānīg rasēnēd

3.321.8 ud nifrīn arzānīg ān ī wattar bawēd

[1] āiiapta.

ud wattar zanišn ud bēšīd ēdōn arzānīg sūdōmand čiyōn weh dārišn šnāyišn ∵

3.322.1 abar handāzag ī ēwēnag pus pādixšāyīhā ud zahāg
pādixšāyīhā ∵ ud nē zahag
ud zahag nē pādixšāyīhā
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.322.2 pādixšāyīhā w zahāg ud pus handāzag
(ī) xwēš tom andar zamīg kišt ud pad w xwēš abzār warzīd
rustag ī aziš dādīg hamāg xwēšīh
ī zamīg ud tōhm abzār xwēš
čiyōn Frēdōn ō āspīyān[1] (rōn?) ∵

3.322.3 ud pādixšāy ud nē zahāg ∵ ud zahāg nē pādixšāyīhā pus
(ēn) 2 ēk čiyōn andar a-xwēš zamīg xwēš tom dastwarīg ud ka-iz az a-dastwarīhā abgand
rustag aziš dādīg mādwar xwēšīh (ī) zamīg xwēš ∵ [M320] ud bahr azišīh ī tom abgandār
čiyōn *barmāyōn ud *kadāyōn[2] [B245]
ō āspīyān rōn ∵ pādixšāyīhā ud nē zahāg ∵
ō dahāg rōn zahāg ud nē pādixšāyīh pusīh ∵

3.323.1 abar šādīh y ud bēš ī ōstīgān a-sazišn ud ān ī an-ōst ud sazišnīg
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.323.2 šādīh ī ōstīgān a-sazišn gētīyīg šādīh ī ō mēnōyīg urwāhm {paymān} paywastag
ān ī an-ōst ud sazišnīg gētīyīg šādīh ī az mēnōyīg rāmišn brīdag ∵

3.323.3 ud bēš ī ōstīgān gētīyīg bēš ō mēnōyīg pīm[3] paywastag ∵
ud ān ī (an-ōst) sazišnīg gētīyīg bēš ī az mēnōyīg pīm brīdag ∵

3.324.1 abar hu-xwadāy ud duš-xwadāy abespārišn ī xwadāyīh frazām
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.324.2 hu-xwadāy[1] abespārišn ī xwadāyīh frazām ō rāmišn ī az ān hu-xwadāyīh

---

1 <-yk'n> 2x.
2 <wlm''ww wwt'yww>.
3 <pyym>.

bōzišn burzišn ī padiš pad dād nēk-kerdārīh ī abar gēhānīgān

čiyōn J̌am (rāy) ∵

3.324.3 ud duš-xwadāy abespārišn ī xwadāyīh frazām ō bēš ī az ān duš-xwadāyīh

ud ērang ud pašēmānīh[2] ī aziš *abē-dād[3] anāg-kerdārīh ī abar gēhān

čiyōn dahāg rāy ∵ az dēn paydāg ∵

3.325.1 abar Ohrmazd-gōwišnīh daxšag ī mazdēst dēn ∵

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.325.2 Ohrmazd-gōwišnīh daxšag ī mazdēst dēn was

3 ī mehtar ēn ∵

ēk dānišn ī wisp ∵

ud ēk rāstīh abar wisp ∵

ud ēk niyābag-dānišnīh ī ō wisp ī xwad ast dādār xēm ∵ [M321]

3.326.1 abar mēnōy-zōrīhā wardišnīh āwām rāyēnišn az ōy ī ∵ gēhān dahībed wardišnīh

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.326.2 az dādār dahišn ēwēnag andar mardōm ī ast Ohrmazd gētīy dahāg[4]

ud wisp mardōm ēwēnag ud zōr andar ēk hu-xwadāy dehān dahībed

3.326.3 ud az ham paywand w bastagīh wardīhēd pad ān ī ōy wardišn āwām rāyēnišn

čiyōn ēd ī paydāg kū az ān ī dahībed *nēk-kāmīh[5] āwām hu-āhrīh ∵

ud az wad-kāmīh gēhān duš-āhrīh

3.326.4 ud az-iš xrad-āhangīh a-maragānīhā mardōm ō dānāgīh nixwārišn

ud az waran-āhangīh [B246] ō duš-āgāhīh škarwīdagīh ∵

3.326.5 ud az-iš xēm wirāstagīh ud dēn hu'īh[6] mardōm pad wirāst-xēmīh ud hu-dēnīh bōxtišn ud burzišn

az xēm ālūdagīh ud dēn dušīh pad winast-xēmīh ud duš-dēnīh ī ērang ud nigōnīh

3.326.6 u-š az rādīh mardōm ō dahišn taftagīh ud padiš gēhān frāxwīh

ud az penīh ō a-dahišnīh āhang ud padiš dām tangīh

3.326.7 ud az rām šāyīh rāmišn andar gēhān waxšišn padiš dām abzāyišn ∵

---

1 -īh.

2 <p'š->.

3 <p'y't'>.

4 de M. dēsag.

5 <wywwwk'myh>.

6 <'wš>.

ud az bēš-menišnīh pīm[1] andar gēhān mehmānīh ud padiš dām kastārīh ∵

3.326.6 andar-iz wād ud abr <wmyčw>īh ud wārān abar-iz bag <wytwk'> kār wazurg nērōg-dārīh

3.326.7 ud hangerdīg čiyōn hu-xwadāy ahlaw wisp mēnōyīg ud gētīyīg rāyēnišn zōr az ∵ *yaēšąm zī xšnuniti* ∵ *aēšąm ƫbišaiia* ∵ andar amahrspandān fragard pad fradom kardag paydāg ∵ [M322]

3.327.1 abar hamīh ī āgenēn ǰudāgīh ī ēk az did ī mardōm ud ān-iz ī dēwān wihān
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.327.2 hamīh ī mardōm {ud ān-iz ī ∵} wihān ham-dōšāramīh
u-šān ǰudāgīh ēk az did az wisistagīh ī dōšāram
az āz ud xešm ud arešk ud kēn čērīh ī andar
pad-iz appurdārīh ī dēwān xrad az-išān ∵

3.327.3 ud hamīh ī dēwān ēk abāg did pad ārāyišn ī-šān ō wizend ud ziyān ī abar mardōm
ud ka-šān ān wizend wišōbišn kerd abāz ō ǰudāgīh rasēnd ī-šān wattarīh gōhr

3.327.4 ud ka mardōm hamīh āgenēn pad dōšāram ōstīgān dārand
dēw az anāg-garīh tuwān ī abar mardōm an-ēmēd bawēnd
ud az ǰudāgīh ō hamīh nē rasēnd ∵

3.327.5 ud pad fraškerd a-wardišnīg ōstīgān ∵ dōšāramīh ī mardōm āgenēn
az ān bē sarōmandīhā
an-ēmēdīh ī dēwān az anāg-garīh tuwān ī abar mardōm
abesīhišn ī dēwān
bastagīh ī-šān az nōg rasišn ī ō ham-pursagīh [B247][2]
ud ārāyišn ī ō abāz dwāristan ī pad anāgīh ō dāmān ī Ohrmazd
winnārišn y bawēd ī hām-dahišn pad abē-bīm hamāg nēkīh ī ǰāwēdān ∵

3.328.1 abar ān ī xwadāyān passazag rāmišn
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.328.2 xwadāyān nāmčištīg rāmišn az ān sazīdan ī ō xwadāyīh passazag
ān ī ō xwadāyīh passazag rāmišn ān ī pad wazurgīh ōstīgān ∵
ud rāmišn ī pad wazurgīh ōstīgān [M323] ān ī a-sazišnīg
čiyōn ān ī andar dēn pad guftan ī kay *usadīgān \ *usaδą* . / paydāg
ēd ān ī-šān az gēhān xōb-dānīh[1] pad abē-bīm zīyišnīh ī gēhānīgān u-š pad menišn urwāhm waxšēd

[1] <pyym>.
[2] ham / pursagīh.

3.328.3 čē fraškerd pattāyišnīgtar kār ī pad hām-dahišn wazurg sūd ∵
meh-dādestānīhā[2] rāmīhēnd ud ān-iz ī {āz} pāyrōz kerdan parwarišnīg rāmišn pad handāzišn ī ō
meh-dādestānīh ī az rawāg-padišīh ī ān ī hamēyīg šāyēd bawēd ∵

3.329.1 abar yazdīg nērōg Ēbgad zōr ī az bun tā fraškerd
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād
3.329.2 yazdīg nērōg abar Ēbgad zōr was wāy-ōzīh ud hamīh pad xwēš abardar-estišnīh[3]
ud pad rasišnīh ō gēhān bun a-kast-nērōgīh ∵
3.329.3 ud frāyīh ud kamīh pad paydāgīh ō gētīyān nē pad mādī
ān ka Ēbgad nērōg kastag wēš pad <'kl>išn ī druz kam az ān paydāgīh
tā pad-iz wēš-<'wyl>išnīh ī druz paydāgīh and čand ast wēš az hamāg ī druz nērōg
3.329.4 handāzag xwaršēd rōšnīh pad was-wāy-nērōgīh ī abardom-estišnīh
hamē pad xwēš abardarīh rasišn ī aziš pad āgustagīh ī bun
ud ka az gōčihr ayāb abr nē pardagōmand ō gētīyān wēš
ud ka pardagōmand kam paydāgīh
ud pad-iz kam-paydāgīh pad bē spōxtan ī hamāg ī-š handēmān tom
3.329.5 ōzōmandīh Ēbgad zōr [B248] andar yazdīg nērōg hamēyīg ān mānāg ī tam andar rōšnīh
ud pad rēxtagīh[4] az bun bun-nērōg [M324] kastagīh ud ān ī az bun rēzīhēd
3.329.6 andar gumēzagīh pad yazdīg nērōg zadagīh abesistagīh[5] ud abāz ō bun ham-zōrīh kam-
paywandišnīh
pad hamāg-rēxtagīh ī az bun hamāg-abesistagīh ī hammis bun ī aziš rēxt bawēd
u-š <'wkl>išn ī andar gēhān az wēš-yazagīh ī mardōm ī dēwān pad dušmad dušhūxt ud dušhuwaršt
kam-yazišnīh ī yazdān pad humad hūxt huwaršt
3.329.7 u-š drang ī andar gētīy pad dahišnān petyāragīh 6000 sāl paydāg
fradom ī xwānīhēd ǰamān hazārag az yazdīg purr-xwarrahīh ī petyārag andar gēhān škastagīh ud
kam-zōrīh ∵
3.329.8 ud andar didīgar ī dahāgān hazārag pad garān dēw-ēzagīh ī wattar ī dahāg ī <'wgl>išn (...)
(pad sidīgar ī ...)
3.329.9 pad čahārom ī xwānīhēd Zarduxštān hazārag pad {garān} nazd ō sar
hamāg Ēbgad zōr kamāl ī ast sāstārīh ud ahlomōγīh druzīh bālist rasišn ī

---

1 de M. *hu-padēxwīh.
2 -īh / .
3 abardarīh estišnīh.
4 <lšt-> +.
5 <'p̄'stkyh> +.

pad abdomīh ī ham hazangrōzim nišēbīgīh[1] ī sāstārīh ud ahlomōγīh

3.329.10 pad nišēbīgīh nirfsān nirfsān

andar panǰom ī xwānīhēd Ōšīdarān šašom[2] ī xwānīhēd Ōšīdarmāhān hazangrōzim

ō hamāg-abesīhišn hammis bun rasēd

Ohrmazd dahišn aziš bōxtagīh ud abēčārīh ud fraškerd tan ī pasēn bawēd

dēn paydāgīh

3.330.1 abar rōšnīh ud tārīkīh astīh

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.330.2 astīh ī rōšnīh paydāg xwadīhā

ōh-iz rōsnīh wišādār ī wēnāgīh ∵

ud wišāyišn ī wēnāgīh hambadast xwadīhā rasīhēd ō mardōm čašm ∵

3.330.3 ud astīh tārīkīh ī [M325] paydāgīh xwadīhā nē rasēd

ōh-iz tārīkīh ī bastār wēnāgīh

ud ān rāy xwadīhā nē wēnīhēd bē-š paydāgīhēd ast ī ō dānišn az wēnāgīh čašm bastagīh ∵

3.331.1 abar artēštārīh ud sāstārīh ud āsrōnīh ud ahlomōγīh ud daxšāg

az nigēz ī weh-dēn ∵ [B249]

hād

3.331.2 artēštārīh daxšag abāg tagīgīh wahumanīgīh dānāgīh ud dādestānīgīh ud xwābarīh {ud} zahāg

sāstārīh daxšag abāg čērīh xešmenīh duš-āgāhīh ud a-dādīh ud an-āmurzīdārīh <čly'l> ⁂

3.331.3 āsrōnīh daxšag wahumanīg āškārag-warzīdārīh

ud ahlomōγīh daxšag akōmanīg nihān-xēmīh ⁂

3.332.1 abar čim ī pad harw rāyēnišn-āyōgīh Ohrmazd

nē pad harw rāyēnīšn-āyōgīh ∵ mardōm ī rāstīh ud dādestānīh

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.332.2 Ohrmazd pad wisp-wēnīh rāst hamāg dādestān ud dādestān harw rāst

mardōm az ān čē nē wisp-wēn hēnd rāst nē harw dādestān ud dādestān nē harw rāst

3.332.3 pad ān ī a-wēn niyāzōmandīh hēnd ō <yst 'šlk'>

---

1 <wšyyp̄->.

2 <šš wwm>.

ud dādār mardōm rāy pad <yst ’šlk>īh ī abar ān ī nē wēnēnd
dādestān wizīd ī-šān āgāh būd tuwān-ē

3.332.4 wēnāg ō ānōy rawišn ī-š dastwar wizīn <yst ’šlk>
ānōh abāg dādestān rāstīh-iz pad ān ī abāg kām ī yazdān rāst
kē ōwōn āyēd hu-wizīn-rawišnīh rāy dastwarīhā rawišn
dastwarīhā rāy rawišn bōxtag ∵ [M326]

3.333.1 abar bun-paydāgīh ī weh ud wattar dēn
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.333.2 weh-dēn brāh ast ī Ohrmazd xēm
u-š bun pad ox menišn
paydāgīh pad ōšmurišn warzišn ī mānsr ī xwad ast ī paymān

3.333.3 ōh-iz weh-dēn bun ox menišn
handāzag urwarām āywan ud rēšag ī a-paydāgīhā {k} ēr būm
u-š paydāgīh pad ōšmurišn warzišn
handāzag urwarām tāg wēšag ud warg ud wēšag (ī) pad-bar ī paydāgīhā azabar zamīg

3.333.4 wattar (dēn) dūd ast ī druz tom
u-š bun andar paristār ahlomōγ
ud paydāgīh pad drōwīh ī drāyišn ud kār ī ag-dēn xwad ast druzīg frāybūd aibībūd

3.333.5 ōh-iz wattar bun andar wattar paristār [B250] ahlomōγ
handāzag zahr andar mār
u-š paydāgīh pad drōwīh drāyišn ud dušīh[1] kār
ī handāzag paydāgīg dard marg-iz ī ǰastag ī az mār ∵

3.334.1 abar xwarrah pānag ud rānēnāg
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.334.2 xwarrah pānag nigāh-pādārīh ī menišn ud gōwišn
ud dast dahan ud mayānag dranǰišn ∵

3.334.3 ud xwarrah rānēnāg harzag wišādār ī mān wizīn wēn \ ą / dam ud <ywmb'> ō dranǰišn ∵

3.335.1 abar 3 abardar zōr ī andar gēhān

[1] <ywš’yh>.

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.335.2 {zōr ī kunišn}

(ēn-iz) 3 abardar zōr ī andar gēhān ∵

ēk zōr ī danišn u-š bun-xān[1] dastwar weh-dēn ∵

ēk zōr ī kunišn u-š w abrozāg xwadāyīh ∵

ud ēk zōr ī pad tisān u-š awestām gēhān ∵

3.335.3 ōh-iz pad dānišn šnāsīhēd [M327] ud pad xwadāyīh abērtar kārīgīhēd zōr ī pad tisān ī andar gēhān

pad kārīgīh ī tisān zōr rawāgīh dām ud winnārišn ī andar gēhān bawēd ∵

3.335.4 ud ēn 3 zōr dādār Ohrmazd bowandag dād andar dahišnān

būd (ī) az Ēbgad zōr ī pad tisān nūn-iz mānd estēd tā-š appurdagīh

3.335.5 ud pad dānišn kunišn ī mardōm nizārīh

ud az ān nizārīh zōr ī pad tisān nūn-iz mānd estēd

was ī az mardōm āgāhīh fragūdagīh ud az kunišn māndagīh ∵

3.335.6 appurdagīh ēd-iz ī az ātaxš ud wād ud āb ud zamīg urwar-iz ō-iz xrafstar tan burdagīh

ān mānāg ī pādzahr ō mār ud was dārōg ud darmān ō anīy xrafstarān ud tan

abāg-iz ān appurdagīh ud nizārīh pad and-čand zōr andar tisān dānišn ud kunišn ī mardōmān abāz waxšēnīdārīh

ud ān pad tisān zōr abāz ō xwēš bun ud mādī rāyēnīdārīh Ohrmazd-dād weh-dēn hu-xwadāyīh

pad ān xwarrah abāz rasišnīh bawēd ī zōr ī pad tisān ō xwēš bun waxšišn ī pad xwēš bun

ud āhuftagīh ō mardōm bowandag [B251] w āgāhīh ud spurr-kārīh padiš

ud padiš fraškerd-dahišnīh ī andar axwān

bōxtagīh Ohrmazd dahišnān az Ēbgad

ud purr-urwāhm wišidāy ǰāwēdānīg ∵

3.336.1 abar frāz-āhangīg ud abāz-āhangīgān hunarān sar ud *āhōgān[2] kamāl

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.336.2 frāz-āhangīg hunarān artēštārīh- xwadāyīh-xēmīh sar ∵

u-š ōšmurišn ēn-iz

dādīgīh tagīgīh ud [M328] ayārwandīh ud arwandīh

ud rādīh ud yazdān-kām handāzišnīg rāst-guftārīh

wazurg-menišnīh ud tuxšāgīh ud āškārag-warzīdārīh

hammis abārīg xwadāyīh xēm frāz-āhangīg hunarān

---

1 de M. bun ahū.

2 <'hwyk'n>.

3.336.3 {abāz-āhangīg hunarān} abāz-āhangīg hunar āsrōnīg- bandag-xēmīh sar
u-š ōšmurišn ēn-iz
xwābarīh ī dādīg ud bowandag-menišnīh ī tagīgīh
ud šarm ī ayārwandīh ud <w''yw>īh ī arwandīh
*fšūnišn[1] ī rādīh ud sūd-guftārīh ī rāst-guftārīh
ī ēr-menišnīh ī *wazurg-menišnīh hunsandīh ī w tuxšāgīh
ud pōryōtkēšīh ī āškārag-warzīdārīh
hamǰuxt hammis abārīg bandag xēm abāz-āhangīg hunarān

3.336.4 frāz-āhangīg āhōgān kamāl w sāstārīh xēm
u-š ōšmurišnān ēn-iz
dabrīh[2] ī dādīgīh brādarōd ud xwābarīh hamēstār
ud xešmenīh ī tagīgīh brādarōd bowandag-menišnīh hamēstār ∵
sturgīh[3] ī ayārwandīh brādarōd šarm hamēstār ∵
widang-kārīh ī arwandīh brādarōd ud <w'''w>īh hamēstār
wanīgarīh ī rādīh brādarōd ud fšūnišn hamēstār
ud rāst pad saxwan wizīn ziyān-guftārīh ī yazdān-kām handāzišnīg sūdīmand rāst-guftārīh brādarōd sūd-guftārīh hamēstār ∵
ud abar-menišnīh ī wazurg-menišnīh ī (brādarōd ud ēr-menišnīh) hamēstār
ud appurīh ī tuxšāgīh brādarōd hunsandīh hamēstār
ud pad and-čand garān wināh was kerbag ī xwurdag āškārag-dēsagēnīdārīh āškārag-warzīdārīh brādarōd pōryōtkēšīh {ym} xēmīh hamēstārīh [B]252
ud hammis abārīg (frāz-)āhangīgān āhōgān brādarōd ud hamēstār hēnd 2- [M329] ēwēnag hunarān

3.336.5 ud abāz-āhangīg āhōgān {m'l} ahlomōγīh {u-š xēm}
u-š ōšmurišn {xēm} ēn-iz
<bwš>īh ī xwābarīh brādarōd ud dādīgīh hamēstār
ud ēw-menišnīh bowandag-menišnīh brādarōd ud tagīgīh hamēstār
ud nangwarīh ī šarm brādarōd *ayārwandīh[4] hamēstār ∵
ud <'yww>īh ī <w'''ww>īh brādarōd ud arwandīh hamēstār ∵
ud penīh ī fšūšišn brādarōd rādīh hamēstār ∵
ud ōbastag-menišnīh ēr-menišnīh brādarōd wazurg-menišnīh hamēstār ∵
ud āǰgahanīh ī hunsandīh brādarōd tuxšāgīh hamēstār ∵
ud hammis abārīg abāz-āhangīg āhōgān ī brādarōd hamēstār hēnd 2-ēwēnag hunarān ∵

1 wišōbišn.
2 <yypīlyh>.
3 <stlyyh>.
4 <'ylwwyyh>.

3.337.1 abar dēn mazdēst xwadīh u-š frazānagīh-baxšišn
mādī ∵
xwēškārīh ud kār hangerdīgīh nērōg sūd
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.337.2 dēn mazdēst xwadīh {frazānagīh} Ohrmazd ∵
u-š frazānagīh-baxšišn dānišn-kunišn ∵

3.337.3 u-š mādī dānišn wisp ud rāstīh ī abar wisp
ud niyābag-dahišnīh ī ō wisp ī xwad ast Ohrmazd xēm ∵

3.337.4 u-š xwēškārīh dām-biziškīh ∵
u-š kār hangerdīgīh pad dānišn zōr ī andar tisān dād estēd šnāxtan pad kunišn sazāgīhā ō kār burdan[1]

3.337.5 u-š kār nērōg pad passazagīhā-barišnīh ī zōr ī andar tisān dād estēd ō kār (ī) Ēbgad gumēzišnīh
wināhišn ī andar dahišnān bē burdan ud dahišnān gētīyīha [M330] ud mēnōyīhā aziš
bēšāzēnīdan ∵

3.337.6 ud sūd pad čand-šnāsagīh ud kunišn ī andar zamān hangām-rawāgīh ī winnarišn andar zamānān
drang tā fraškerd
pad hamāg šnāxtan ī ān ī andar tisān [B253] nērōg bowandag ō kār burd[2] ī pad kunišn hām-dahišn
bēšāzēnīdārīh ī az Ēbgad
*bowandag ud drīst ud purr-urwāhm winnārdan ī ǰāwēdān ∵

3.338.1[3] abar pōryōtkēšīh ahlomōγīh
az nigēz ī weh-dēn
hād

3.338.2 pōryōtkēšīh wirrōyišnīh ī pad āstawānīh Ohrmazd
abar ān ī ōy dēn awestwārīh ī abar-iš ōšmurišn
pad drīst-xēmīhā hammōxtišnīh ī pad hāwištīh ī az ōy pēš-madār ahlaw rāst frāz hammōxtārīh ī pad
hērbedīh ō ōy ī pas madār passazag hāwišt

3.338.3 pad xūb ham-hāgīh ī abāg ōy ī hu-xwadāy dahībed xēm wirāstan ud ō *wābarīgānēnīdan ī weh-dēn
sūdēnīdan ī gēhān mardōm <''w>ēnīdan

3.338.4 zīndag tan xūb ham-hāg widerd tan anōšagīh ruwān fraškerdīg hu-srawīh ī ōy ī pōryōtkēš ahlaw

3.338.5 ahlomōγ a-wirrōyišnīh ī pad Ohrmazd ud anāstawīh abar ān ī ōy dēn
dahāg *nimūdārīh padiš duzzīh abar-iš ōšmurišn

---

1 <-x2> +.
2 <YBLWNt'>
3 Molé "Problème des sectes," p. 9.

pad dušxēmīh hammōxtan ī pad hāwištīh ud ārāstan ud frāz hammōxtārīh ī pad hērbedīh nām ō dušāgān

3.338.6 pad paristārīhā paywand ī sāstār ān ī sāstār xēm dušēnīdan u-š wināhišn čandēnišn ī dēn ud ziyān anāgīh ī mardōm ud gēhān <''wy>ēnīdan ∵ [M331]

3.339.1 abar tuwān harw kas pad bōxtan ī az druwandīh ud xwēšēnīdan ahlawīh
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.339.2 bōxtan ī az druwandīh ud xwēšēnīdan ahlawīh pad ēk tis dō bawēd (ī) ast a-wināhīh ud kerbakkarīh

3.339.3 kerbakkarīh mādayan
dahišn ī ō ahlaw mard w (ī) padiš abāyišnīg ast ī dahišn tis
ud āgāhīh ī az dēn dastwar pad dahišn ayāb adahišnīh ī ān tis ō kas

3.339.4 a-wināhīh mādayan
an-appurdārīh (az) ahlaw mard w (ī) padiš xwāstag ud anīy tis ī dahišn nē abāyēd
āgāhīh [B254] harw kas andar xwēš *hāwandīhēd[1]

3.339.5 ud kerbag ān-iz ast ī harw mardōm tuwānīg čiyōn menīdan ī frārōnīh ān ī abar-iz ān armēštar pad tan niyābag[2]
kē rāy kadār-iz-ēw az mardōman tuwānīg pad bōxtan ī az druwandīh xwēšēnīdan ī ahlawīh ∵

3.340.1 abar pad čār brahnag nē būd wišādag raft čim ī handarz ī
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.340.2 az weh-dēn *wāspuhragānīh ēk dānišn ī wisp-bowandagīh ī ast gētīyīg-šnāsagīh ud mēnōyīg-āgāhīh
u-š hamāg gētīyīg rāst-dānišnīh wābarēnāg ī abar ēdōnīh[3] ī w mēnōyīg āgāhīh wisp ∵

3.340.3 u-š az mēnōyīg āgāhīg wisp abar čār brahnag nē būdan čim
ǰādūg ān ī ōy brahnag tan pad wēnišn wēš tuwān marnǰēnīdārīh az ān ī pad ēwēnīg paymōg [M332]

3.340.4 ud brahnag ōh-iz hamāg tan-brahnagīh ī mardōm zištīh ud an-ēwēnīh zištīh
ud *an-ēwēnīh[4] ī mardōm zōr-dādārīh ō dēw ud druz mardōm dušmen
az ān zōr-dādārīh čērtar bawēnd pad marnǰēnīdan ī mardōm tan ∵

3.340.5 ud wišādag nē raft handarz mēnōyīhā marnǰēnišn ī gēhān aziš būd ī ōy ī wišādag-raftār
čiyōn gētīyīhā ziyān anāgīh ī az abē-band an-ērīh ī xwad ast xwadāy nē *weh-dēnīh[1] ∵

---

1 de M.; <''wwwy'yt>.
2 <wš'cwk'>.
3 de M. *astīh.
4 <'w'ywyh>.

3.341.1 abar ristag ī hu-dēnīh ud ag-dēnīh ēwēnag
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.341.2 hu-dēnīh ēwēnag ān ī abar mēnōy kār ud arg ī pad tan *āhangīgīhā andarg xwēš dahībed āškāragīh ō mēnōyān {~~gēh~~} yazdān ∵

3.341.3 ud ān ī gētīy ārāyišn āsānīh paymānīg w ud ēwēnīg āškārag gētīyān pad dōšāramīg rādīhā ham-rāmišnīh ī a-maragān mardōm ābādānīh ud sūd ī gēhān ∵

3.341.4 ud az ag-dēnīg ēwēn ī abar mēnōy dām arg ud ranǰ ī [B255] padiš burz-wāngīhā[2] pursīdan ud *a-wurrōyišn[3] āškārag gēhānīgān dēsag nimūdārīg pad frēb ud wiyabāngarīh ī mardōm ∵

3.341.5 ud āsānīh rāmišn ī tan pad duzīhā[4] nihuftag ud andarrōnīgīh pahrēz nimūdārīh ī aziš ast ī frāybūdīg-iz ∵

3.342.1 abar ān ō w dēn rawāgīh abāyišnīg
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.342.2 ān ī pad dēn-rawāgīh abāyišnīg čahār
āsnxrad ud dēn-āgāhīh[5] ud nimūdārīh ud padīriftārīh
čiyōn ō ram-rāyēnīdārīh [M333][6] ī mardōm abāyišnīg
pēš-gāh[7] hanǰamanīg mardōm
ud handarz ī pēš-gāh
ud ō ān ī gōspandān šabān ram
ud ram rawišn ud čarag-čār

3.342.3 āsnxrad homānāg ō pēš-gāh ud šabān
dēn-āgāhīh ō hanǰaman ī mardōm ud ram[8] ī gōspand ∵
ud nimūdārīh ō handarz ī pēš-gāh ō *hanǰamanīgān[9] ud rawišn ī ram ō čarag-čār
padīriftārīh xwad ast padīrišn ī hanǰamanīgān čarag-čār ī gōspandān ∵

3.342.4 ud ka āsnxrad nēst

---

1 de M. nē-dārīh; <LA y'yywyh>.
2 de M.; <bwlc' w'wy>īhā.
3 <'wLOYŠE>.
4 de M.; ganj-.
5 <'syh>.
6 M rāyēn / īdārīh.
7 <pyšy's> fšēy?
8 <OLE>.
9 <'wmnyk'n> +.

*dēn-āgāhīh[1] A-pad-wizīn
nimūdārīh šēftag
padīruftārīh pad ziyān
čiyōn ka pēš-gāh nēst
hanǰamanīg pargandag ∵
nimūdārīh A-windišn ∵
ud ka šubān nēst āšuftag ud rawišn a-sūd ud čarag-čār a-frayād ∵

3.342.5 ud ka dēn-āgahīh nēst
āsnxrad an-abzār
nimūdārīh bastag
padīruftārīh A-windišn ∵
čiyōn ka hanǰaman nēst
pēš-gāh ēw-tāg u-š nimūdārīh a-paydāg padīruftārīh A-<wyD>
ud ka ram nēst šabān A-xīr ud rawišn hanǰaftag ud čarag-čār a-sūd ∵

3.342.6 ud ka nimūdārīh nēst
āsnxrad abē-sūd ∵
ud dēn-āgāhīh ud padīruftārīh an-ōst
ham-čiyōn ka handarz nēst
ud pēš-gāh abē-sūd *hanǰamanīg a-bahr ∵
ud ka rawišn nēst
ud šubān a-sūd
ram *wirēg[2] ∵
ud čārag-čār a-frayād ∵

3.342.7 ud ka padīruftārīh nēst
āsnxrad a-kār
ud dēn-āgāhīh a-wiškinn
ud nimūdārīh [B256] A-<wyD> ∵
čiyōn ka padīriftārīh (nēst)
pēš-gāh <'pwyš> handarz a-kār
hanǰamanīg a-rasišn-sūd ∵
ud ka čarag-čār nēst
ud šubān arešken
ud ram [M334] *wirēg
u-šān rawišn abē-sūd ∵

[1] <y'n->.
[2] <wlyyk'>.

3.343.1 abar pahlom ud wattom mardōmān
az nigēz ī weh-dēn
hād

3.343.2 az weh-dēn nigēz pahlom ī mardōmān hamē mardōm hu-xwadāy dahībed dānāg dēn-dastwar ī zamānag ud wattom duš-xwadāy sāstār ud ahlomōγ ī āwām ⁂

3.343.3 ud andar ān ī būd pahlomān hu-xwadāyān hu-xwadāy J̌am pahlom būd kerdārtom stī ī pad ruwān ī mardōm pad tan ⁂

3.343.4 ud az pahlomān dēn-dastwarān Spitāmān Zarduxšt pahlom būd kerdārtom stī ī pad ruwān mardōm ⁂

3.343.5 ud az wattom sāstārān[1] dahāg wattom būd ī J̌am ōš ⁂

3.343.6 ud andar wattomān ahlomōγān tur ī brādrōrēš karb wattom būd ī Zarduxšt tan ōš

3.343.7 ud andar ān ī bawēnd az pahlomān hu-xwadāy ud dēn-dastwar Sōšāns pahlom bawēd ī fraškerd-kerdār ud ān ī ōy pad fraškerd-kerdārīh ham-hāg kay-husrōy

3.343.8 ud andar wattomān[2] tūr ī brādrōrēš tōhmag . *gaδarōs* . wattom sāstārīh ud ahlomōγ kē sūdōmand ud pērozgar awēšān zad abesīhēnīdan weh-dēn āgāhīh ⁂

3.344.1 abar dēn passand *ōstīgānīh[3] ud wardišnīh kām
az nigēz ī weh-dēn
hād

3.344.2 ham pad kerbag kāmag ōstīgan dāštan ud andar madagān kerbagān ō ān ī meh kerbag az wināh kāmag wardēnīdan weh-dēn handarz ⁂ [M335]

3.345.1 abar sē ī škefttar astānag ī dēn mazdēsn az sāstārān
sē az ahlomōγān andar Zarduxštān hazangrōzim
az [B257] nigēz ī weh-dēn
hād

3.345.2 3 ī škefttar astānag ī dēn mazdēsn az sāstārān andar Zarduxštān hazangrōzim
fradom ān ī xyōn arzāsp ud xyōn and abāg ōy ⁂
ud didīgar ān ī mar ī dušdām[4] alksandar hrōmāyīg ī abāg ōy ⁂
ud sidīgar ān ī wizārd-wars dēw ōy ī ōy

3.345.3 ud ān ī az ahlomōγān ham hazangrōzim
fradom ān ī sahmgen[1] srādag ahlomōγ

---

1 B husāstārān.
2 B wattom <m'n'>.
3 B ōstānīgīh.
4 M
marg duš-nām."

didīgar ān ī az dušwārīh abāgēnīdār mazdak[2] ahlomōγ ⁂

ud sidīgar ān ī az *kundag[3] ahlomōγ ⁂

3.346.1 abar hamīh ī āsn-xrad ud <weh-dēn

az nigēz ī weh-dēn

hād

3.346.2 az-iz was dānāgīhā saxwan ī awēšān pēš az rasišn ī dēn mazdēsn ān-iz ī pas an-āgāhān u-š az āsn-xrad guft

kē andar was ān ī ǰud-kišwar dānāgān abāg dēn mazdēsn rāstīh

ud ēdon astīh ī čiyōn ān ī dēn mazdēsn ōšmurišn nigēz paydāg hamīh āsn-xrad ud weh-dēn ⁂

3.347.1 abar wehtom ud wattom ī āwām

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.347.2 hamē ka andar gēhān xwadāyīh pad weh-dēn fragānīh *abāyišnīg[4] winnirdagīh

ud weh-dēn pad xwadāyīh nērōg *wābarīgān-rawāgīh

āwām pad dād wistardagīh[5] ud gēhān ābādānīh pāyram abē-bīmīh hu-zīyišnīh

ud pad dānāgīh abzōn

pad hu-frahangīh wirāstagīh ud pad xūb-ēwēnīh payrāstagīh

ud pad [M336] mardōm rādīh rāstīh ud spāsdārīh

ud was hunar ud wehīh pahlom ∵

3.347.3 ud ka sāstārīh pad ahlomōγīh fragān winnārdag

ud ahlomōγīh pad sāstārīh nērōg wābarīgān rawāg

āwām pad must wistardagīh ud gēhān awērānīh ud pāyram duš-zīyišnīh ud purr-bēšīh

pad duš-āgāhīh kastagīh

ud pad duš-frahangīh[6] wišuftagīh [B258] ud pad wad-ēwēnīh duš-čihrīh

ud pad mardōm drōzanīh ud penīh ud anespāsīh duš-čašmīh ud sturgīh[7]

ud was āhōg wattarīh w wattom ∵

---

1 B <smkn'>.
2 B <mzyyk>.
3 B <kwtk'>.
4 <'pwyšnyk>.
5 <-stltkyh>.
6 <-fr''wyh>.
7 <stl->

3.348.1 abar ān ī weh mard pad gyān bīm <ylw''>īgīh[1] ī andar wattarān šang kunišn[2]
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.348.2 ān ī weh mard pad gyān bīm <ylw''>īgīh ī andar wattarān šang kunišn
fradom pad paywastan ī menišn ō tan čihr
tan drīstīhā andar rawišn ayādīh ērīh nimāyišn
pad tan wādān *niyābagōmandīhātom[3] lābagīh pad uzwān ō awēšān wattarān
niyābag-dāštārīh ī ummēd w bōzišn andar xwēš tan mēnōy

3.348.3 nē w pad an-ēmēdīh menišn az tan čihr wisānd[4]
ud ō ruwān xwadīh paywastan
tā zōrōmand bawēd menišn az ruwānī[5] ahlawīh w *xwadīh[6]
bōxtagīh az dēwān šang

3.348.4 ud abardar-zōrīh ī az hamāg wattarān purr-spāhīh ī az yazdān
u-š wēnāgīhēd xrad nērōgīhēd dil ud wišāyīhēd uzwān
ō amāwand dāmān sūd dēwān bēš ud wattarān sahm[7]
ud yazdān <šw'D> ud dūr-nāmīg ud dagr-abrang dādār kām nēk saxwan ∵ [M337]

3.349.1 abar dagr-pattāyīh ī xwadāyīh pad tan abāg dēn mazdēst
ud gišnag ∵ zamānīh ī abāg ahlomōγīh
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.349.2 az ēd čē tan pad čihr gētīy ābādīh ud ārāyišn ud čābukīh ud abrang ud huniyāgīh ud rāmišn {xwāh /}
xwāhēd
ka xwadāyīh awiš paywandīhēd ham abāyēd was-wāy nērōgīhēd
dēn mazdēst dādīh ābādīh ārāyišn payrāyišn ud čābukīh ud abrang ud huniyāgīh ud rāmišn ī gētīy
dastwar
ān dādīh xwadāywār ārāyišn payrāyišn ud čābukīh ud huniyāgīh ud rāmišn ō xwadāy [B259] pad tan
xwadāyīh čihr kunēd
dēn mazdēst nērōg xwadāyīh fragān
čand dēn mazdēst nērōg ī xwadāyīh abzōn xwadāyīh ōz winnārišn pattāyišnīh ∵

---

1 Cf. 3.218.11 <ylw''yk> zēndānīhēd.
- شنگ و شیون ؛ از اتباع . مرادف شیون است . (یادداشت مؤلف).
2 - شنگ و شیون از خانه ای بلند شدن ؛ در تداول عامه ، ناله و زاری و بانگ از آنجا برخاستن . (یادداشت مؤلف).
3 niyāz-.
4 <wyy'wwt'>.
5 ruwānīh.
6 xwadāyīh.
7 <sm>.

ud ahlomōγān nērōg ī frēbīg abar *kešīdan[1] ī *kaftān[2] ō xwēš niwandag[3] ∵
ud padiš winnārdan xwadāyīh rāyēnīdan ī gētīy kām ∵ gētīy anabāyišnīg
nikōhīdan ī-š ārāyišn ud payrāyišn ud čābukīh ud huniyāgīh ud rāmišn
stāyīdan ī-š awērān ud škōhīh ud brahnagīh[4] ud bēš (ī) pad tan ∵
ud ka-š kaftēd ō {ww} padiš ud winnārd bawēd xwadāyīh
hamē čiyōn-iš[5] čihr āhang kām ī pad gētīy ārāyišn ∵
ud tan huniyāgīh ud rāmišn frāz ō kaftān ī-š andar <wlwč>īhēd ī-š ahlomōγīh ī ōy xwadāyīh fragān andar
pad kaftān ī andar *niwandag nizārīhēd xwadāyīh čandīhēd
ud niyāz bawēd ō abāz winnārdan [M338] [6] ī pad anīy ēwēnag ahlomōγīh brahm
ud az-iz hambedīgīh ān-iz ī ahlomōγīh brahm
ka ō tan xwadāyīh čihr ud an-awestwārīh pad xwadāyīh fragān ān-iz čandīhēd xwadāyīh čandēnīdan
čandān frēftagān kaftagān ī andar *niwandag ahlomōγīhā abāz ōh hilēnd
ud az *niwandag ō <'wy'y'wwd>
tā {yt} hamāg az *niwandag <'w'yt'>
ahlomōγīh az fragānīh ī ān xwadāyīh a-kār bawēd
xwadāyīh aziš a-wisānīhēd ∵

3.350.1 abar ōstīgān bun ī xwadāyīh ī aziš mardōm abērtar ud ān ī abar xwad āzādīh az dōšox tā madan ō hammistagān ∵
ud (...)
(az nigēz ī weh-dēn ∵
(hād
3.350.2 (fradom xwadāyīh ...
3.350.3 (ud didīgar xwadāyīh ...) abzōn ī pad did madan ī az hammistagān ō wahišt ∵ ud abāgīh ī mēnōyān yazdān ∵
3.350.4 ud sidīgar xwadāyīh bālist madan ī az wahišt ō Garōdmān abāgīh ī amahrspandān bawēd ∵

3.351.1 abar xwēšēnīdan ī mardōm xwābarīh ud āmurzišn az yazdān xwadāyān

---

1 <k'š->.
2 <kt'n'>.
3 <wwyk'>.
4 <bl''wyh>.
5 <-yh>.
6 <wyn' / ltn'>.

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.351.2 yazdān xwābarīh ud āmurzīdārīh {y't'} hu-xwadāy dahībed {y''wpt' y't'} ān ī yazdān dārēd

ān-iz ī druxt mānd mardōmān ka-š tan wādān frāz ō xwadāyān ēwēnag [B260] ēkānagīhā dāštan ud ī-šān xwābarīh ud {AMT} āmurzīšn ī az-išān xwēšēnīd w ud yazdān dahībed dādīg ān ī yazdān xwābarīhā ud āmurzīdārīhā abar tan ud xīr ī ōy mardōm čiyōn ōy gēhān meh-sūdtar framān bawēd ∵ [M339]

3.352.1 abar xōg ī dānāg ud duš-āgāh pad rasišn ī *yān[1] az yazdān ābādīh az mardōm

ud a-rasišnīh-iz ī

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.352.2 dānāg pad čand-iš rasēd gētīyīg yān az yazdān ān sāmān abar-iš sūd astīh

pad a-rasišnīh abar ēdōn weh menīdan

3.352.3 ud pad čand-iš rasēd az mardōm ābādīh ān ī mādī ōy ābādīh-gar

pad abāz-gīrišnīh ī az xwēš a-wizīrišnīg tōšag ō ayārīh ī ōy menīdan

pad a-rasišnīh menēd nē az kām bē az kām bē az tuwān ī ōy kas kē ān ābādīh aziš *sazīhēd[2] menīdan

3.352.4 ud hamē pad *yān ī[3] az yazdān ābādīh az mardōm a-rasišnīg w rāmišnīg ud spāsdār

pad a-rasišnīg hunsand ud abēš

3.352.5 ud duš-āgāh pad čand-iš rasēd az yazdān gētīyīg yān az mardōm ābādīh frāy-rasīd sazistan ∵

ud pad a-rasišnīh gumānīg ī abar yazdān mēnōy ī az mardōm andar menīdan bāstān pad yān ī az yazdān ābādīh ī az mardōm rasišn bēšōmand ud anespās pad a-rasišnīh an-hunsand ud gilakkar

3.352.6 ud ēd-iz rāy hamē ī dānāg pad ābādīh az yazdān mardōmān arzānīgīh ud ēmēdwārīh

ud duš-āgāh anarzānīgīh ud brīd-ēmēdīh ∵

3.353.1 abar kāmag paymān frāybūd ud aibībūd

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.353.2 kāmag paymān abāyistan ān ī a-wizīrišnīg [M340] ō xwēš tan kār ud pāyag

3.353.3 a-wizīrišnīg harw čē kerbag ∵ xwad ast hunsandīh sāmān tuxšāgīh bun

kāmag frāybūd burdan ī abāyist ō ān ī wizīrišnīg ō xwēš tan kār ud pāyag

---

1 yazdān.

2 <pyyy'ytn'>.

3 <šwy>.

3.353.4 wizīrišnīg harw čē wināh xwad ast an-hunsandīh w sāmān [B261] ud āzwarīh bun ∵
ud kāmag aibībūd nē abāyistan ī ān ī a-wizīrišnīg ō xwēš tan w kār pāyag afsardagīh ī kerbag bawēd ∵
ud zad-bōy-iz[1] xwānīhēd ī xwad ast aǰgahānīh bun ∵

3.354.1 abar 3 handarz ī J̌am ō mardōm
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād
3.354.2 3 handarz ī J̌am ō mardōmān andar petīt ī az tar-menišnīh ī-š dādār ∵
3.354.3 ēk ēn kū-tān ē bawēd abērtar rāmišn az mēnōy frayād ast kerbag ∵
ud ma az hanǰābišn ī-tān kāmag pad tuhīg gētīy xīrān
3.354.4 ēd ēkānagēnēd uzwān ō rāst-gōwišnīh ī-tān xwarrah w pādār ud waxšēnīdār ∵
ud ma fradom-iz ō drōw-guftārīh ī-tān andar nirfsēnīdār ud ānāftār
3.354.5 ud ēd bawēd hamē ōstīgān pad madan ī {mēnōy ''w•• yazdān} mēnōyān yazdān
ma ēd wisānēd madan pad dagr-rasišnīh awiš ud drangīg durīh ī-šān az wēnišn
3.354.6 kū ma bawēd mūdag tabāh čiyōn mūdag būd J̌am ka-š dōšīd rāmišn ī az sazišnīg xwadāyīh abar az ān a-sazišn kerbag
u-š burd[2] uzwān az rāst-gōwišnīh ī xwarrah-pānag ō drōw-guftārīh ī xwarrah-marnǰēnīdār
u-š [M341] wisānd madan ī mēnōyān yazdān ka-š tar-mēnīd ān ī xwēš rāy ud xwarrah baxtār bag ī xwābar dādār Ohrmazd ∵

3.355.1 abar xwarrah pānagēnāgtar ud rānēnāgtar tis
az nigēz ī weh-dēn
hād
3.355.2 *pānagēnāgtar[3] ī xwarrah *bowandag-mēnīdan xwarrah baxtār ōstīgān dāštan ī-š spās ud tuxšāgīh[4] ī pad xwēškārīh ∵
3.355.3 ud rānēnāgtar tar-mēnīdan ī xwarrah (baxtār) framōšīdan ī-š spās ud waštan ō axwēškārīh ∵

3.356.1 abar xwarrah xwadīh ud mādī paydāgīh
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

---

1 <ztc bwyc>.
2 <-x2>.
3 pānēnāgtar.
4 tuxšagīh.

3.356.2 dādār dahišn ō kār dād ō harw dahišn xwēškār paydāgēnīd

ān kār pad dahišn [B262] rawāgīh xwarrah ast ī ōy dahišn

3.356.3 u-š mādī čand rawāgīh ī kār padiš ān ī tan-ēw padiš rawāgīh ud winnārišn

mādī čand-iš čand ān ēk tan ∵

ān ī mān-ēw čand ān ēk mān ∵

ud ān ī wis-ēw[1] čand ān ēk wis ∵

ud ān ī zand-ēw čand ān ēk zand ∵

ud ān ī deh-ēw[2] čand ān ēk deh ∵

ud ān ī kišwar-ēw čand ān ēk kišwar ∵

ud ān ī 7 kišwar zamīg padiš rawāgīh winnārišn *mādī[3] čand hamāg kišwar ∵

3.356.4 u-š paydāgīh az winnirdagīh ī ō dahišn rawāgīh az ānābišn ī pādīrānīh ī ān kār az kār ī ēk tan tā ān ī hamāg tanān

az ān ī mān-ēw tā ān ī haft-kišwar būm ∵ [M342]

3.357.1 abar ādān pāduxšāyīh ī mardōm sūt ud ān ī-š ziyān

az nigēz ī weh-dēn

hād

3.357.2 Ēbgadōmand mardōm (ī) gumēxt estēd awiš Ēbgadīg āz pad marnǰēnīdan ī xwarrah dād estēd az dādār xrad pad pānagīh ī xwarrah az āz ∵

3.357.3 ud āz brādarōd ī abāyist

ud abāyist sāmān čand abāyist pad ādān pāduxšāyīh hanǰāmīhēd

āz frāy nērōgīhēd ud xrad niyāz wēš bawēd pānagīh ī xwarrah ∵ az āz

3.357.4 ka abāyist pad pādixšāyīh ud ādān azēr paymān ī nērōg ī ōy mardōm xrad hanǰāmīhēd

padin[4] bawēd ōy mardōm xrad pad pānagīh ī xwarrah az tarwēnīdan ī az āz

sūdōmand ān pādixšāyīh ud ādān pad ān mardōm ∵

3.357.5 ud ka abāyist azabar paymān ī nērōg ī ōy mardōm xrad hanǰāmīhēd frāy-ōzīhēd āz ud *nizārīhēd[5] andar-iš[6] xrad

ud az xrad *nizārīh[7] čandēd xwarrah pad A-bowandagīh ī-š pānag

3.357.6 ud mastīhēd ōy mardōm az frāy-būdīg pāduxšāyīh ud ādān

u-š tarwēnēd āz[8] xwarrah ud ānābēd aziš

1

2 <MTA>.

3 <m’t'>.

4 <ptww>.

5 nizōrīhēd.

6 <BYNš>.

7 zōrīh.

8 <-ytww w’c'>.

ziyānīhēd abar-iš ān pāduxšāyīh ud ādān ∵

3.358.1 abar ān ī mardōm xwēš rāy xwad kunišn ud ān ī pad ǰud az xwad ∵ frāz hilišn
az nigēz ī weh-dēn ∵ [B263]
hād

3.358.2 ān ī mardōm xwēš rāy xwad abērtar kunišn ān ī ka xwad xwēš rāy nē kunēd ēč ī ǰud az ōy [M343] ōy rāy kerdan nē tuwān

3.358.3 u-š mādagwar nāfag ī Astwihād az tan ō ruwān gardan pad pahrēz ī az wināh ud warz ī kerbag nē hilēnd kū barēnd Astwihād ōy tan ō ōš
ud anīy gyāg ōzad ān band ō ruwan gardan tar <ywptw't'>[1] kū padiš Astwihād ō ruwan ō dōšox kešād ud tā fraškerd pādīrānēnād dardēnīd ud bēšēnād pad ān ī škefttar dard bēš
bē ōzad tan ruwān wišād ō ul ahrāmādan pad ham-zamanīh[2] ī abāg ahlawān āsānīhād ud šnāyīhād pad ān abardom āsānīh šnāyišn ∵[3]

3.358.4 ud ān ī ī-š abērtar pad anīy-ēw ī ǰud az xwad frāz hilēd ān ī xwad pad ān ī ō xwēš rasēnēd ēw-tāg nē bowandag čiyōn gētīyīg xwadāyīh {ud xwadāyīh} ud xwāstag ud kāmag-hanǰāmīh ud rāmišn
ud ān frāz hišt[4] abar yazdān sazēd pad abē-gumānīh ī abar yazdān *wistāxwīh[5] ī abar ēn kū yazdān[6] ō ōy mardōm ōwōn rasēnēnd čiyōn padiš w weh ud sūdōmandtar bawēd ∵

3.359.1 abar a-čār[7] ī xwarrah dādār xwarrahōmand xwarrah tarmēnīd
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.359.2 dādār dahišn ō kār dād
dahišn kārīgar hēnd dādār u-šān xūb-rawāgīh kār pad xwarrah xwēškārīh
pad xwarrah bowandag-mēnīdārīh xwēškārīh
az xwēškārīh-rawāgīh dādār kār-rawāgīh
dādār kār-sāzišn ī ō-š kām šnāyišn [M344][8] ī padiš
ud ka pad axwēškārīh tar-mēnīdār bawēd xwarrah pādīrānīh bawēd ī dādār kār ud asāzišnīg ō-š kām ud a-čār padiš ∵ [B264]

3.360.1 abar pānagīh-pāsīh ī dām

---

1 de M. *<YNPKWN't'>?
2 B <ymwš>.
3 See ShSh Dk.6, p. 260.
4 <-x2>.
5 <st'->.
6 <š'n'>.
7 de M *kām.
8 <šn' / yšn'>.

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.360.2 kadār-iz-ēw pāsīh ī xwēš dām xwarrah pad abēzag dōstīh ud stāyišn ud spās ī xwarrah dādār ∵

3.360.3 ud ka framōšīdār bawēd ī dōstīh stāyišnīh ud spās ī xwarrah dādār *ā-š[1] hišt[2] bawēd xwarrah apās u-š marnǰēnīd (bawēd?) xwarrah pad apāsīh

ud ān ī xwarrah marnǰēnīdārīh druz ∵

3.361.1 abar mardōm abzōnīg ud kast-arzīh

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.361.2 arzīh mardōm čand-iš xwarrah mādī

u-š xwarrah y mādī čand xwēškārīh

u-š xwēškārīh nimāyēd abar xwarrah mādī ud xwadīh arz

3.361.3 čiyōn ān ī mard ī ahlaw pad mehīh arz keh az āb[3] ud zamīg ud gōspand ud urwar ∵

ud mayānagīhā hāwand āb ud zamīg gōspand ud urwar ∵

ud abardarīhā meh ∵ az āb ud zamīg ud gōspand ud urwar

3.361.4 ud tā-iz ān ī-š srišwādag *arz[4] āsmān[5] zamīg ∵

ud 2 srišwādag arz a-margīh ī zīndagān ul-hanǰišnīh ristagān :

ud hamāg arz čand harwisp <tyl> ud šōr andar weh-dēn abar mard ī ahlaw ī hu-xwadāy dahībed ōšmurēd ∵

3.361.5 ud kastagīh ī-š arz az kamīh ī-š xwarrah

ud kamīh ī-š xwarrah čan-iš axwēškārīh

u-š axwēškārīh nimāyēd abar zad-xwarrahīh sāmān xwadīh kast-arzīh

3.361.6 tā-iz appārīh [M345] ī-š hamāg xwarrah mādī ∵ ud ōzadagīh gēhān arz ān ī ka pad xwēškārīh margarzān bawēnd

u-šān tan pad anabēdānīh azīndag ud ruwān pad pūdagīh dōšoxīg bawēd

3.362.1 abar bawišn ham-bawišn *aziš[6] ud bawēnīdārīh ud ham-bawēnīdārīh [B265] čim

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.362.2 bawišn stī pad hamīh nērōg waxš zōr (ō) mēnōy gōhr az dādār mēnōyīg bawēnīdārīh

{ud ham-bawišnīh stī pad hamīh waxš az dādār ham-bawēnīdārīh}

---

1 <ZYš>.
2 <-x2>.
3 <MWYA>.
4 <'lww>.
5 <'sym'n'>.
6 <MEš.>

ud ham-bawišnīh stī pad hamīh ī waxš az dādār ham-bawēnīdārīh ō gētīyīg dēsag ud kerb ∵

3.362.3 ud čim ī abāyišnīgīh ī dahišn ō harw kār ud kār kōšišn ī abāg hamēstār Ēbgad
ān ī andar dahišn ī paydāgīh ∵

wānīd Ēbgad ī kerd kār bawēd stī ō stī nērōg ud waxš[1] ō waxš zōr bun gōhr abāz gumēzišnīh
ud pad hamāg wānīdārīh ī Ēbgad čiyōn pad bunīgīh dahišnīh kār

3.362.4 ud fraškerd hangām bawēd dādār ēk ēk stī az bun ī stī nērōg waxš as bun ī waxš zōr abāz xwāstan
ēwēnagōmand ud kerbōmand pad abēzagīh
ō-iz ruwān hambunēnīdan
abāg-iz ruwān anōšagēnīdan
ud ǰāwēdān purr-wišīdāyīh[2] <yD> abāz winnārdan
weh-dēn paydāgīh

3.362.5 ud nē ēč ēwēnag az nēst bawēnīdan abāz ō nēst burdan šāyēd
čiyōn nē-iz šāyēd xwadīhā *būsīdan[3] ī tis

3.362.6 ud nē-iz bawēnīdār ud hambawēnīdār dānāg dādār xwēšīh bawēnīdag ud hambawēnīdag pad čār
winastan ud wišuftan [M346] sazēd
bē xīrān tis bawišn hambawišnīh ēwēnag-ēw
ōwōn manāg čiyōn az hambawišn[4] ī xāk ud āb ud gil xišt bawišn az hambawišn xištān ēk didān[5]

3.362.7 u-šān dahišn wihān nē az xwēš bē az ǰud ǰud gōhr
čiyōn čēgām-iz xīr w ud dahišn nē az xwad xwēšīgān bē az hamīh ī ǰud gōhr paydāg

3.362.8 ud kēšdārān kē xīrān az [B266] nēst *bawēnīdan[6] abāz ō nēst burdan ud did az nēst abāz ham bun
ham xīr bawēnīdan nōg dahišn[7] ī bawēnīdag az-iz ān ī-š bawēnīdār astīh kēš ∵:

3.362.9 ud ān ī-šān xwadīhā būd šāyēd <Γy> xīrān az nēstīh rāh nē kam az kerdan ī xīrān az nēstīh ōh-iz ān ī
būd nē šāyēd
čiyōn xwadīhā būd ī xīrān az nēstīh kerdan-iz nē šāyēd az *nēstīh xīrān az nēstīh kerdan nē šāyēd az
nēstīh xīrān
čiyōn ēk tis andar ham gyāg pad ham zamān ham ast[8] ham nēst ī čiyōn būd nē šāyēd kerdan-iz pad
w ēč zōr nē šāyēd

3.362.10 ō harw passāxtag[9] tis a-wizīrišnīg mādī passāzišn ud passāxtār
ud agar passāxtag tis abē-passāxtār guft wēšīgān škeft
abē-astīh ī passāzišn mādī guftan škeftīh nē kam

---

1 <wyš>.
2 <pwl š->.
3 <bwıytn'>.
4 <hm / bwwyšn'>.
5 <twš'n'>.
6 <bwd ynytn'>.
7 <-ytkww — wwwyh>išn.
8 ēdōn.
9 <pyyy''tk'>.

3.362.11 az nēstīh nōg ham xīr ī az astīh ō nēstīh madan zēfān gōwēnd
abāz būd hambasān azišīhā[1] nēstīh astīh guft bawēd

3.362.12 ēdōn-iz pad dādār xwēš bawēnīdag hambawēnīdag ēdōn-iz pad dādār w pad winast ī guftan dahišn dušmenīh dādār ∵ [M347]

3.363.1 abar xwarrah āfurrāg[2] tōhmag w dārāg *hām[3] ud baxtār ī ō gētīyīg tōhmag ∵
ud baxšišn framān parwarāg pāyāg ī pad tōhmag ud andar tōhmag tan ∵
u-š kār ud abāz padīruftārīh ud abāz paywastār ī ō xwēšāwand
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.363.2 xwarrah āfurrāg dādār Ohrmazd

3.363.3 tōhmag kē aziš wizārīhād ān ī anagr-rōšnīh

3.363.4 u-š dārāg (ī) hām mēnōyīg ādur ud āb ud gil mēnōy ∵
ud gētīy ādur āb ud gil gētīy :

3.363.5 ud baxtār ī ō gētīyīg tōhmag {az y't [B267] dādār framān} mēnōyān yazdān hēnd ∵

3.363.6 baxšišn framān ī ō tōhmag andar tōhmag ō tan mad zamān ī ān ī kār pad ān xwarrah andar ān tōhmag pad ān tan rāyēnīdan abāyišnīg (az dādār framān?) ∵

3.363.7 ud parwarāg ud pāyāg ī xwarrah abar tōhmag ud tan ī andar xrad pēšōbāy ud rādīh ud rāstīh ud spāsdārīh ud hunsandīh ud tuxšāgīh ī pad xwēškārīh

3.363.8 u-š kār bōzāgīh ud bōzēnāgīh ud burzāgīh ud burzēnāgīh ī xwarrahōmand pad xwarrah xwēš ud xwēšīg čand-iš xwarrah sāmān ∵

3.363.9 ud abāz padīruftārīh kerd kār ud hanǰaftag ud kārīgar awēšān ī bun-dārāg *hām

3.363.10 abāz paywastār ī ō ī xwēšāwand ān ī bahrīg ō tōhmag tōhmag ud tan tan
ud hamāgīhā fraškerd zamān ō fraškerd-kerdārān xwarrahōmandān āwādag
pad padiš kerdan ī fraškerd
ud pad tan ī pasēn ō harwist ox ī astōmand
dādār Ohrmazd wisp-āgāh wisp-tuwān ∵ [M348]

3.364.1 abar sūd ī az gōwāgīh ō xwēš kerdan ud ziyān ī aziš az xwēš (tan) spōxtan
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.364.2 uzwān dād estēd pad abzārīh ī mardōm ō xwēšēnīdan ī padiš wazurg sūd ī az gōwāgīh

---

1 <MNy'yh'>.
2 <'pwl 'k'>.
3 <'ym>.

ud nixwārag ī uzwān ō gōwāgīh kām

3.364.3 akōman āz xešm ud abārīg druzān ī andar tan rāhdārīh bāstān kōšāg hēnd
pad kerd ī kām ō xwēš abzārīh
kū pad kām-abzārīh nixwārēnēnd uzwān ō sūd ī az gōwāgīh az mardōm a-čārēnāg ziyān ī aziš awiš
rasēnāg gēhān saxwan [/ •]

3.364.4 dād estēd wahuman ard ud ārmad w ud srōš ud anīz weh mēnōy ō[1] dēsag-kārīh ī andar mardōm tan
pad pānagīh ī kām uzwān az [B268] druzān

3.364.5 ka ōdāyēd[2] mardōm pad ōdāyīh ī-š abar xwēš tan weh mēnōyān pad ham-hāgīh dōšēd
ka-š kām uzwān ō gōwāgīh nixwārēd
ān saxwan andar wārom dārēd *bowandag padiš nigerēd ud wēnēd kū
kām ān nixwārišn ī uzwān ō gōwāgīh az xrad ud abārīg ī weh mēnōy dastwarīh
ayāb az waran abārīg ī wattar mēnōy wiyābān-kārīh

3.364.6 uzwān az guftan abāz āhanǰēd ī-š sūd ī az gōwāgīh ō xwēš kerd ziyān ī aziš az xwēš spōxt bawēd
ud ka-š bowandag-nigeridārīh gōwēd
hamē w purr-bīm pad a-čārēnīdan ī wazurg sūd ī az gōwāgīh az xwēš
ud kešīdan ī garān ziyān ī aziš ō xwēš ∵ [M349]

3.365.1[3] abar bun-bawišn ī gētīy dahišn dahišn
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.365.2 abzār kē dādār az ān ī anagr-rōšnīh brēhēnīd w dām andar hangerdīgēnīd w paydāgīh ī-š abestāgīg[4]
nām āsrō-kerbag[5] 2 ∵
ēk ān ī mēnōy dahišn ∵ ēk ān ī gētīy dahišn andar hangerdīgēnīd

3.365.3 andar ān ī mēnōy dahišn andar hangerdīgēnīd mēnōy ī waxš nērōg ∵
ud andar ān ī gētīy dahišn andar hangerdīgēnīd mēnōy ī čihr nērōg *wayīhist[6]

3.365.4 w abzār ī mēnōy dahišn hangerdīg kerd spurrīg
ud padiš kār ī pad dahišn ī andar ān abzār abāyišnīgīh

3.365.5 u-š wizārd waxšōmand mēnōyān yazdān ēk ēk ō ān ī-šān {'w} xwēškārīh ∵

3.365.6 ud andar abzār ī gētīy dahišn hangerdīgīh pad dādār kām w
ud tar čihr nērōg[1] mēnōy pad *waštan[2] ī waxš nērōg mēnōy-hamīhīhā ō *dārmagtom[3] gētīy grīw
paydāgīh

---

1 <[y O]L>.
2 <'wt'yyt>.
3 Zaehner Zurvan pp. 369-$$.
4 <'pYst'kyk>.
5 <'slwk->.
6 <wyšyyt'>

3.365.7 fradom nihang ī-š abestāgīg[4] nām <kwtww> [B269] pad ēwāz ī gēhān <kyš> srišag srišwadag-iz
xwānd kē *nihang ī <kwtww> srišwādag-iz nām <w''wy> ī-š abestāgīg nām <'wltwkīh
wywbryh>-iz ud pad ēwāz ī mardōm stūnag ud <kyš>-iz xwānēnd ∵
<wyk w'yt'> ī <kwtww> u-š kerd andar ∵

3.365.8 ud az <''wy> ī <'wltwkīh wywbryh> ud stūnag ud <kyš>-iz *andar[5] <wšwy> ī-š abestāgīg nām
<wy'kyt>-ōmandīh pad ēwāz ī mardōm wistardagīh-iz xwānēnd ∵
<wyk w'yt'> ī <w''wy> u-š <w''wy> ud <kwtw>-iz andar ∵

3.365.9 az <wšwyh> ī <wy'k>ōmandīh [M350] wistardagīh-iz nām waxš nērōg mēnōy-hamīg
fradom tan ī-š abestāgīg rah[6] ud spahr-iz nām pad ēwāz ī mardōm spahr-iz xwānēnd
ī-š zahag andar hēnd rōšnān xwaršēd māh ud starān ham-bun ō wisp dām ī-š ēr rāyēnīdār ast ī
čihrān xwad čihrān abardom ∵

3.365.10 ud az rah bawišn garm ud xwēd ∵ wādōmand
ud pad ham-bastagīh druz[7] mēnōy waxš ham-zōrīhā zahāg gētīy dahišnān ud tōhmagān tōhmag
az bawišn-rawišnīh zahāgān ī dahīg ī bawišn xwānīhēd ristagān-iz
az bawišn-estišnīh zīndagān ī-š andar gōspand ud mardōm stī
kē hēnd gētīy dēsag[8] ud kerb ∵

3.366.1 abar xwarrah zīndagīh ud margīh ∵
ud rasišn ānābišn daxšag
az nigēz ī weh-dēn :
hād

3.366.2 xwarrah zīndagīh az xrad frazānagīh u-š margīh az waran xwaddōšagīh
u-š waxšišn az dōstīh ud nazdīkīh ud ham-pursagīh ō ān xradīg ud frazānag abzōnīg mard
u-š nirfsišn az dōstīh ud nazdīkīh ud ham-pursagīh ī ān ī karb duš-āgāh ud kastag mar ∵
u-š rasišn daxšag az srōšīgīh [B270] xrad āfrāh wahumanīg kārīh
u-š hanǰābišn nišān az xešmīgīh waran āyīft[9] akōman-kārīh ∵

3.367.1 abar rōšnīh ud tārīkīh ud sūd ud ziyān
az nigēz ī weh-dēn ∵

---

1 <cyhl ylwk' />.
2 de M.; <štww>.
3 dārmōgtom.
4 abestāg.
5 <ŠM>
6 <ls>.
7 de M nērōg.
8 <y'k'>.
9 <'yypt'>.

hād

3.367.2 rōšnīh sūd xwadīg ud a-maragānīg

ēmēd urwāhm [M351] waxšišn drīstīh ud wēnāgīh ud kārīgīg ud āškārīh ud paydāgīh ud a-maragān

čiyōn a-maragānīg sūd ī az dānāgīh ud rāstīh ud xwaršēd māh ud starān zamīg āb ud urwar ud gōspand ud mardōm ud wārān abārīg dahišn ī weh

3.367.3 ziyān Ēbgadīg andar sūd ī aziš ēwāzīg

čiyōn hōšāg sōzišn ud āyēb-hambāhišn[1] brādarōdīg ō xwaršēd tābišn ud hambāhišn-ēw[2] bastkārīh-ēw ī az wārān frāyīh ∵

3.367.4 ud tārīkīh ziyān xwadīg a-maragānīg

bīm ud pīm kōrīh ud a-kārīh nirfsišn nihānīgīh ud a-paydāgīh ī

amaragānīg ziyān ī az a-dānīh ud drōwīh ud pādīrānīh xwaršēd az rawišn ud tābišn a-wārānīh ud abārīg wattarīh ∵

3.367.5 u-š sūd yazdān kārīg andar gumēzišn ud ēwāzīg andar ziyān ī aziš ∵

3.368.1 abar ul-hanǰišnīh Ohrmazd ō petyārag ī gēhān dēn wānīdan hangām

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.368.2 Ohrmazd dād gēhān dēn mazdēsn ō wānīdan ud abesīhēnīdan ī Ēbgad

ud tā fraškerd padiš Ēbgad bahrīhā hamē wānīhēd

ud fraškerd hangām hamāg Ēbgad padiš wānīdan abāyist būdan

3.368.3 hamē ka Ēbgad pad *wihān-ēw az wihānīhā abar gēhān weh-dēn ōwōn čērīhēd ī weh-dēn ud gēhān andar-iš <'wškyyčyh> ud abēsīhišn-bīmīh

ul-hanǰišnīh bawēd dādār [271] Ohrmazd ō spōxtan ud bē burdan[3] ān wihān abāz winnārdan ī gēhān ud abrāzēnīdan ī dēn mazdēsn pad abāz paywastan ī amāwandīh ud pērōzgarīh awiš

3.368.4 ud ēn hangāmīhā andar weh-dēn guft [M352] estēd ud andar anīy darag kē hamǰuxt abrāz nišēb[4] hangām dēn mazdēsn paydāgēnīd ∵

3.369.1 abar ǰadag wihīrīh

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.369.2 afurrišnīg bawišn ī fradm pad mēnōy frāz dahišn

---

1 <hnb'sšn'>. Cf. 9.21.15+.

2 <hanb'hšn'-1>.

3 <-x2>.

4 <nšyyp'>.

hamāg hamhambandišnīh ǰadag wihīrīh ast paywandišn ī stī ō ham-wihīrišn ī mehīh ēwēnag ō ēwēnag kerb ō kerb

u-š ōšmurišn ēn-iz 3[1]

čihrkārīg ∵ ud kāmkārīg ∵ ud pad hamīh harw dō

3.369.3 ān ī čihrkārīg čiyōn ayōšust az xāg ∵ ud urwar az zamīg ud āb

ud urwarān bar az urwarān bun ∵ ud gōspandān šīr ud hammist zīndag xwāstag

ud pay ud xōn ud pid ud mōy az xwarišn ī urwarān xwārišn ī āb

wihīrišn abārīg ī čiyōn ēn ∵

3.369.4 ud *kāmkārīg[2] čiyōn nay[3] ud *kēbūd[4] ud dar az dār {ud durgar} pad kām ī durgar ∵

<’y’lk w’ww> gōšwār ud angustarīg az zarr pad kām ī zarrīgar tāšišn abārīg čiyōn ēn

3.369.5 pad hamīh ī harw 2 čihr ud kām

čiyōn mardōm az čihr wihīrišnīg ī az zamīg <ywwm> ∵ kāmīg nišāštag

az čihr wihīrišnīg az zamīg nay šakar ∵ kāmīg šakar

ud az čihr wihīrišnīg ī az zamīg kunǰid[5] nām ī kāmīg rōwn[6]

ud az hamīh harw 2 nišāstag ud šakar ud rōwn[7] pad hamīh ī az čihr wihīrišnīg zamīg kurkum kāmīg pālūdag kunēnd ∵

3.369.6 ān ī warzāwandīg ud mēnōyīg čiyōn ān ī abar yazdān *warzēnd[8]

mardōm ud dēwān-iz ud ǰādūg mar karb <kl’č'> wardišnīh az dēn paydāg [M353] ēn bun parwandēd hamāg [B272] ēwēnag gētīyīg mēnōyīg kirrōgīh čiyōn pēšēnīg ud dānāg gōwišn kū ǰadag-wihīrīh harw kirrōgīh andar ∵

3.370.1 bar mahist ōz kē (...)

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.370.2 yazdān pad wehīh waxšišn ī ud wattarīh nirfsišn ī andar gētīy-dahišnān wehān pad sūd abzāyišn ∵ ud wattarān pad ziyān marnǰēnišn ī gēhān ī ahlāyīh[9] 2 wisān ōz saxwan[10]

ud ān ī mahist abardom ōz kē 2

---

1 <4>.
2 <k’mk ’c’n>.
3 <n’y>.
4 de M. <kstw t'>.
5 <kwwnc tww>.
6 <MHŠYA>.
7 <lwbn'>.
8 <wlz’wnd>.
9 Cf. Y.31.1.
10 <mwwy’>.

3.370.3 ēk ān ī pad bun-dahišn Ohrmazd abāg ruwān ud bōy frawahr mardōm pad kār ud sūd kunišn ī hām-dahišn būd ∵

3.370.4 ud ēk ān ī (pad) tan ī pasēn pad kār frazām ud bowandag-pērōzīh dahišn abar Ēbgad ud hamāg wānīdārīh ud abesīhēnīdārīh ī Ēbgad
abāz wirāyišnīh harwist ox ī astōmand rist
ud hām-dahišn sūd-estišnīh pad fraškerd wisp mardōm
hangēxt rist pad ham šōysr pēš dādār Ohrmazd bawēd paydāg ∵

3.371.1 abar handāzišn dahišn u-šān nērōg
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.371.2 handāzišn ān ī ēk ēk kār ud padiš ǰumbišnīh ∵
dahišn ān ī hamāg ī ǰud az ōy pad-passāzišn ayāb a-sāzišnīh ī ō ān ēk kār padiš ǰumbišnīh bawēd ∵

3.371.3 handāzišn pad ast čē ōwōn ōzōmand kū ātaxš
kām ōstīgānīg ō kerbag ayāb wināh handāzēd pad ēč mēnōyān gētīyān nērōg ī ǰud aziš kām ī ōy kas az ān ī awiš [M354] handāxt wardēnīdan nē tuwān ∵

3.371.4 dahišn abar-ōzīh ī abar handāzišn nērōg az-iz ān ī pad ēk handāzišn ī ō kār hištan[1] pad [B273] hamāg mēnōyīg ud gētīyīg nērōg ka ō ān handāzišn hambedīg kār az bē az-iz ān ī ēk nērōg ∵

3.371.5 pad hambedīg ǰumbišnīh ī ō ēk handāzišn hambedīg ǰastan šāyēd ī ō ān ǰumbišnān hamāg pad tuxšāgīh pad xwēškārīh ōstīgānīg ud az-iz ān ī padiš čihrēnīd estēd ham-dahišnīh
čiyōn rah ī xwānēnd spahr-iz ud rōšnān ī andar xwaršēd māh ud starān ∵
ud čihrān ī hēnd ātaxš-iz āb az wād ayār-dād az tuxšāgīh ī pad xwēškārīh fradom nē mōšīd hēnd ∵

3.371.6 ud kāmīg ǰumbišn az xwēškārīh mōšēnd ō a-xwēškārīh wardēnd ∵
ud az a-xwēškārīh mōšēnd ud ō xwēškārīh wardēnd ∵
ud andar kāmīg ǰumbišn mardōm pad tuxšāgīh abar xwēškārīh ān ī frazānag pahlom
abēzagān yazdān hamāg pahlom hēnd pad a-mōšišnīh ī az xwēškārīh ∵

3.372.1 abar 3 wābarīgān muhr kē padiš āwištag pad Ohrmazd dādestān mazdēsn (dēn ∵
az nigēz ī weh-)dēn ∵
hād

3.372.2 3 *wābarīgān muhr kē padiš āwištag pad Ohrmazd dādestān dēn mazdēsn hangerdīg ēn ∵

3.372.3 ēk Ohrmazd dādestān rāstīh ī-š az-iz nē wināstan ī andar ēč ī drōw az saxwanān paydāgīh[2]

---

1 <-x2>.

2 <mwyy'ww 'wpyt'kyh>.

3.372.4 ēk Ohrmazd passazag frazānagīh ī-š az bowandagīh ī pad harw mardōm abāyišnīg āgāhīh nimāyišn [M355[1]] ∵

3.372.5 ud ēk yazdīg warz padišīh brāh ud az nigēz ī Ohrmazd purr-warzīh ∵

3.373.1 abar dēn ī Ohrmazd Ahrimen xwadīh ud paymōzan
winnārāg rawāgēnāg xwēš
ud burdārān arzānīgīhā nām
az nigēz ī weh-dēn ∵ [b274]
hād

3.373.2 dēn ī Ohrmazd xwadīh dānāgīh u-š paymōzan wehīh
ud winnārāg rāstīh
u-š arzānīgīhā nām ī xwad mazdēsn ī-š wizārišn Ohrmazd-ēzagīh[2]
ud ān ī-š burdār nām mazdēsn ī-š wizārišn Ohrmazd (...)
u-š rawāgēnāg dānāg {dānāg} dahībed Zarduštrōtom ahlaw andar wēnāgān ∵

3.373.3 dēn ī Ahrimen xwadīh duš-āgāhīh u-š paymōzan ahlomōγīh
ud winnārāg ahlomōγīg frēftārārīh
xwēš nām *dēwēsnīh[3] ī-š wizārišn dēwēzagīh
u-š burdār nām dēwēsn[4] ī-š wizārišn dēwēzag
u-š rawāgēnāg sāstār karb frēftār ahlomōγ andar kayān[5] ∵

3.374.1 abar fradom ud didīgar ud sidīgar druz ī mardōm pad zāyišn ∵
ud petyāragēnīdār ud hamēstār ī ān druzān az dādār handāzišn
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.374.2 mardōm pad zāyišn fradom petyāragēnīdār druz akōman pad anāg pēš-frazāmīh ī bēš ī ō zahag pad zāyišn nimūdārīh ī ast tan ī pasēn margīh
u-š nišān zamānīg grīyag[6] ī abornāyag[7] pad zāyišn
hamēstār ī ēn druz [M356] wahuman pad nēk abdom-frazāmīh rāmišn nimūdārīh ī ast tan ī pasēn hamē-zīndagīh

---

1 <nm’ / yšn'>.
2 <’whrmzdyyyckyh>.
3 <yywYs’nyh>.
4 <yywYs’n > -sn>.
5 <ky ’n>.
6 <yl’yYk'>.
7 <’p̄ln’YYk> 2x.

u-š nišān mehmānīg rāmišn ī abornāyag ∵

3.374.3 didīgar petyāragēnīdār druz āz pad tan nizārēnāg ud sur ud tišn abzārīh
ud bōzāg ī az dādār āfurrišn abāyišn pad xwāstārīh [B275] ud mizagīh ī suy ud tišn-spōz ud pēm ayār ī čihr ud zadār ī āz srāyēnāg ī tan ∵

3.374.4 sidīgar petyāragēnīdār druz sustgar murnǰēnāg ī tan a-paymān būšāsp
abāz ī dāštārīh wizend aziš ud *āsānēnīdār[1] ī tan paymān xwāb[2] ∵

3.375.1 abar daxšag ī abar tis wizīr ī padiš
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.375.2 daxšag ī abar tis 4 ēwēnag
ēk xwad-tisīg ēwar ∵
ud ēk xwad-tisīg warōmand ∵
ud ēk xwad nē tisīg[3] warōmand ∵
ud ēk nē xwad(-tisīg) nē-iz warōmand daxšag

3.375.3 xwad-tisīg ēwar daxšag
čiyōn ka hangām zamestān wēnišnīg tadagān[4] franāmišn ud armēšt wād ud abr xwad-tisīg wārān daxšag ∵
ud wizīr ī padiš abar tēz madan ī wārān

3.375.4 xwad-tisīg warōmand daxšag
čiyōn ka hangām hāmīn tadagān franāmišn armēšt wād ud abr warōmand wārān daxšag ∵

3.375.5 ud nē xwad-tisīg warōmand
čiyōn ka hangām zamestān <mw’’w> ud murw ud daxšag ī wārān ∵
(wizīr ī) padiš abar wārān madan warōmand bawēd ∵

3.375.6 nē xwad-tisīg daxšag nē-iz warōmand [M357]
čiyōn ka hangām hāmīn <mw’’w> murw ud daxšag ī wārān
wizīr ī padiš nē-iz warōmand madan ī wārān sazīdan ∵

3.376.1 abar ātaxš ī a-dūd (ātaxš dūdōmand) dūd ī an-ātaxš ud ān ātaxšōmand
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.376.2 ātaxš ī a-dūd ān ī andar abēzagīh waxšēd ī-š spaēništ ∵

3.376.3 ud ātaxš dūdōmand ān ī andar gumēzagīh az tis ī gumēzag pad ānābišn ī tam dūd azis waxšēd ∵

---

1 āsānīdār.
2 <HLM>.
3 xwadīg.
4 <ttk' ’w->.

ēd rāy hamē abāg dūd

3.376.4 dūd ī an-ātaxš dōšoxīg dūd ∵

3.376.5 dūd ī ātaxšōmand huškīg-sōzišn ī andar zamīg <wplwč> bawēd

huškīhā [B276] hušk garmīg-iz kē rāy ātaxšōmand

ud pad-iz xwēd-barišnīh ul hanǰēd ∵

3.377.1 abar garāntar mihōxt ī gannāg abērtar rāyēnīdār ī Spenāg ∵: ud pērōzīh Spenāg abar Gannāg Mēnōy

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.377.2 garāntar mihōxt ī Gannāg Mēnōy ī kū pad abesīhēnīdan dām ī Ohrmazd az kōšišn bē (nē?) wardam ∵

ud abērtar rāyēnīdār ī Spenāg mēnōy abar ēn kū Gannāy-Mēnōy pad anabesīhišn ī ī-m xwēš dām az ān ī-m xwēš dām bē abesīhēnam

3.377.3 ud pērōzīh ī Spenāg mēnōy abar Gannāg Mēnōy pad abesīhēnīdan ī Gannāg Mēnōy az xwēš dām an-abesīhišnīh Spenāg Mēnōy dām paywastan ī ō fraškerd abāg paydāgīh ī az weh-dēn wisp-āgāhīh frazānagīg rāyēnīdār ī Spenāg Mēnōy ud anāgīh [M358] wispīhā ganāyīg čandīg tā ān druz daxšag

čiyōn rāyēnīhēd kōr az ōy ī wēnāg ō ōbadišn gyān kū-š ōš ka nē mālēd tā ōbastan ī ō-iz anahrām čāh ∵

3.378.1 abar zōr ī šnāxtan ī harw 2 mēnōy

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.378.2 šnāxtan ī harw 2 mēnōy ēdōn ōzōmand kū ka Spenāg mēnawišnāxtan awiš mad wahišt āyaft

ka gannāy-mēnawišnāxt aziš wašt az dōšox bōxt pērozīh mad bawēd ∵

3.379.1 abar wāspuhragānīh[1] ī Spenāg mēnōy dahišn ∵

ud Gannāy-Mēnōy kirrēnišn

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.379.2 wāspuhragānīh ī Spenāg mēnōy dahišn ān ī hamē and-čand ast pad paymān abāyišnīg

ud ān ī Gannāy-Mēnōy ān ī hamē and-čand ast pad xwad-tisīh ud xwēš nērōgīh frāybūd anabēdān

3.379.3 ud ziyān ī anabēdānīh ān-iz ī dahišnān wēnīhēd bun wihān az w Gannāy-Mēnōy kirrēnišn

sūd ud abāyišnīgīh ān-iz ī andar Gannāg Mēnōy [B277] kirrēnišnān wēnīhēd az Spenāg mēnōy dahišn ∵

[1] <-gānīhā>.

3.380.1 abar rawāgīh paywandišn ī gētīy-dahišnān andar petyāragōmandīh ∵
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.380.2 dahišnān ī dādār Ohrmazd ast winnārišn ∵ ud ǰumbišn [M359] čihrīg ∵ ud ast ī kamīg aziš
pad gētīy andar petyāragōmandīh aziš
abardar az gētīy ud ō ān abardar az gētīy Ēbgad arasišnīh az xwēš nērōgīh A-wardišnīh ud A-nizār
ud A-wišōbōmand ud A-wisān nērōgīh
az ān ī apetyāragān
kāmīg čiyōn amahrspand abērtar ō ēn ī petyāragōmand
kāmēnīdag čiyōn mardōm
az ān ī apetyārag
čihrīg čiyōn rah abērtar ō ēn ī petyāragōmand
čihrīgēnīdag čiyōn *wād ud[1] ātaxš āb gil
nē[2] im gētīy-dahišnān andar petyāragōmandīh ī bīm ī az Gannāy-Mēnōy winnārišn rawāgīh ud
paywandišnīh ast ∵

3.381.1 abar bowandag harwisp-šnāyēnīdārīh mardōm
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.381.2 bowandag ī šnāyēnīdārīh ī mardōm pad abar barēnd harw nēkīh aw-išān bawēd ud nēk-išān sar 3 ī
ast abē-niyāzīh ud a-margīh ud kāmag-hanǰamīh

3.381.3 ud **abē-niyāzīh** pad ōgārdan ī niyāz aziš frāz burdan[3] xīrān ī abāyišnīg awiš bawēd
andar petyāragōmandīh-iz čand az frāz burdan xīrān ō mardōm niyāz ōgārīhēd
frāy-iz az ān abzāyēd pad-išān āz ī niyāz<’nkčly’l> ud niyāz ī āz hunušk

3.381.4 ēdōn-iz frāyīh ī ziyān pīm[4] ī must-paywandīh abar sūd šnāyišn ī az **a-margīh** ∵

3.381.5 ud a-brīnīhā paywastagīh ī ō **kāmag-hanJāmīh** abar xīr hangēz ī kāmag ō xīr rāy
čand wēš ōzīhēd [M360][5] kām ī abar xīr wēš ud frāxtar ud nērōgīgtar hangēzīhēd {••} ō xīrān ī
zāmīhēd mardōm ō an-hanǰāmīh kām ud rasišn [B278] ō anāgīh ud bēš ī az kām ī an-hanǰām
frāy ∵ ud wēš az nēkīh ud rāmišn ī-š az hanǰāmišn ī kām ī mad

---

1 <’twww>.
2 <l’y>.
3 <-x2> +.
4 <pym>.
5 <’wc / yhyt>.

3.381.6 aziš paydāg kū andar petyāragōmandīh ud bowandag šnāyišn ud šnāyēnīdārīh mardōm kerdan nē šāyēd ∵

ud harwisp šnāyēndīdārīh ī mardōm frāz burdan ī ō harwisp ān ī-šān abāyišnīg az nēkīh

3.381.7 ud ka andar petyāragōmandīh šnāyēnīdan ī dō-iz pad frāz burdan aw-išān ān ī-šān abāyišnīg az nēkīh ōwōn nē {šyt} šāyēd ān dō ayāb harw 2 hāwand-pāyag ayāb ēk meh {ud ēk meh} ud ēk keh ud pāyag menēnd xwēš tan ∵

ud 2 ī harw 2 hāwand pāyag menēnd xwēš tan andar gēhān <ywšwyB> ud frāyist ān ī ek meh payāg menīdan xwēš tan az ān ī did

3.381.8 ud az ān bē nē pad hāwand dahišnīh ud nē-iz pad wēš ud kam-dahišnīh harw 2 pad āgenēn hušnud kerdan nē šāyēd ∵

3.381.9 ud ka andar petyāragōmandīh hāwand šnāyēnīdārīh dō-iz tis uskārdan[1] nē sazēd bē bowandag šnāyēnīdan ī mardōm

u-šān harwisp šnāyēdīdan pad burdan Ēbgadīh ī az hām-dahišn šāyēd būd ī pad tan ī pasēn paydāg ∵

3.382.1 abar ōzōmandtar andar dahišnān

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.382.2 ka ō gōspand nigerīhēd kū mardōm winnārišn ī [M361] pad frabīhišn[2] y ud dārišn abzārīh wēnīhēd wazurg-ōzīh ī gōspandān

3.382.3 ud ka ō urwar nigerīhēd kū gōspand pad winnārišn ī frabīhišn ī aziš niyāz awiš (wēnīhēd) meh-ōzīh[3] ī urwarān ∵

3.382.4 ud ka zamīg nigerīhēd kū urwarān pad aziš rōyišnīh ud mardōmān gōspandān pad-iz abar winnārišnīh awiš niyāzīh wēnīhēd frāy-ōzīh[4] ī zamīg ∵

3.382.5 ud ka ō wād nigerīhēd kū burdār ast ī [B279] āb ud zamīg ud urwar ud gōspand ud mardōm wēnīhēd abardar-ōzīh ī ast wād

3.382.6 ud ka ō rah nigerīhēd kū rāyēnīdār-iz ast abar-iz wād ∵ w wēnīhēd w abardom-ōzīh ī rah spihr ∵

3.382.7 ka ō paydāgīh ī az weh-dēn abar rah rāyēnīdārīh ī ardāy fraward ∵

pad ān ī awēšān rāy ud xwarrah winnārdan ī āsmān wād ud āb ud zamīg ud wāzišn-iz ī xwaršēd {āb} māh ud starān nigerīhēd

wēnīhēd ōzōmandtarīh ī ahlawān frawahr andar dahišnān

ōh čiyōn mardōm gētīyīhā dahišnān meh w sālār ud xwadāy ōwōn-iz meh-ōzīh ī-šān mēnōyīhā abar dahišnān gētīy-iz ∵

---

1 de M. *ōgārdan.

2 For frabīhīhišn?

3 <ms ’wcyh>.

4 <pl’’cyh>.

3.383.1 abar 2 buništ

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.383.2 kār ī mardōm kerbag ayāb wināh

ud kerbag az mardōm kār *wihānīg kerbag wihān ī andar mardōm ī ast wahuman xrad ∵

wināh az mardōm kār ī wihānīg ī wināh wihān ī andar mardōm ī ast akōman waran ∵

3.383.3 wahuman xrad andar mardōm āfurrišnīg az dādār ō kerbag ahlawīh ud sūd ud rāmišn wihanīh [M362]

akōman waran ī andar mardōm ō bazag ud druwandīh ī ud ziyān bēš ī mardōm

kū nē az dādār ī

3.383.4 wahuman (xrad) ō kerbag ahlawīh ud *sūd[1] ud rāmišn ī mardōm ∵ ēwar

kē rāy akōman waran ō bazag druwandīh ud ziyān bēš ī mardōm wihān

andar mardōm kerdan az anīy bun ī-š ō kerdan xēm ō xēm ī bun kē wahuman xrad wihān ī kerbag ud ahlawīh ud sūd ud rāmišn andar mardōm āfurrīd hambedīg ∵

3.383.5 ud az-iz ēn paydāg 2 bun ∵

ēk wihān bunišn ī kerbag ud ahlawīh ud sūd ud rāmišn nēkīh ∵

ud ēk *wihān buništ ī bazag ud druwandīh ud ziyān bēš anāgīh ī mardōm-iz ∵

3.383.6 ud kēšdārān kē bun ēkēwāz astīh kēš ī-šān

kēš abar ān ēk bun ud azišīh ī [B280] wihān-iz ī bazag druwandīh ud ziyān bēš ud anāgīh ī mardōm ud hamēstārīh ī ō dāmān

bē guft-iz ī aziš yazdīh ud dādārīh ud dōstīh ī ō dāmān guft bawēd ∵

3.384.1 abar kerbag mēhan wināh gilistag

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.384.2 kerbag mēhan andar mardōm ēn-iz 4 ∵

ēk saxtag *āhangīg[2] ēk āhang-kāmīg[3] ∵

ud ēk kām-āhangīg ∵ ud ēk saxtag-kāmīg ∵

burztom ∵ ud nazd ō burztom ∵ ud nazd ō ērtom ∵ ud ērtom mēhan ī kerbag ∵

3.384.3 saxtag-āhangīg čiyōn wehān šnāyēnīdan ī ayāb ahlāyīh dōšāram rāy

ud ēn ast burztom mēhan ī kerbag ∵

---

1 <sww>.

2 <’’wwyk>.

3 <w’’ww->.

3.384.4 *āhang-kāmīg čiyōn wehān šnāyēnīdan ∵ pad dōšāram ī ō ahlāyīh ud mizd-iz ī gētīy ∵
ēn ast nazd ō burztom mēhan ī kerbag ∵

3.384.5 ud kām [M363] āhangīg[1] čiyōn wehān šnāyēnīdan ī pad mizd ī gētīy ahlāyīh-iz dōšāram
ud ēn ast nazd ō ērtom mēhan ī kerbag

3.384.6 saxtag-kāmīg čiyōn wehān šnāyēnīdan ī ēwāz mizd ī gētīy dōšāram rāy ∵
ud ēn ast ērtom mēhan ī kerbag ∵

3.384.7 wināh-iz gilistag andar mardōm ēn-iz 4 ∵
ēk saxtag-agīg ∵ ud ēk ag-kāmīg ∵
ud ēk kām-agīg ∵ ud ēk saxtag-kāmīg
nigōntom ∵ ud nazd ō nigōntom ∵
ud nazd ō abar ∵ ud abar wināh gilistag ∵

3.384.8 saxtag-agīh wināh čiyōn weh-bēšīh ī ēwāz wehān dušmenīh rāy ∵
ud ēn-iz ast nigōntom gilistag ī wināh ∵

3.384.9 ag-kāmīg wināh čiyōn weh-bēšīh ī pad wehān dušmenīh ud gētīy-iz mizd ∵
ud ēn-iz ast nazd ō nigōntom gilistag wināh

3.384.10 kām-agīg wināh čiyōn weh-bēšīh ī pad gētīy mizd ud wehān dušmenīh-iz [B281]
ud ēn ast nazd ō abar gilistag ī wināh ∵

3.384.11 saxtag-kāmīg wināh čiyōn weh-bēšīh ī ēwāz pad mizd ī gētīy ∵
ud ēn ast abar wināh gilistag ∵

3.385.1 abar čim ī asūdīh[2] ī mardōm hunarān abē-wizīngarīh
ud sūdōmandīh ī abārīg zīndagān ēw-tāgīg hunar ī ǰud ǰud *čihrēnīd guft estēd
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.385.2 mardōm dahišn hēnd ī xwadāyēnīdag abar xwēš tan
pad sālārīh abārīg ī gētīy dahišnān nērōgēnīd estēd [M364] pad wizīngarīh
kū az wizīngarīh nērōg pad xwadāyīh abar xwēš kunēnd ān ī menišn gōwišn kunišn
hilēnd ān ī nē menišn nē gōwišn nē kunišn ∵
bōxtānd xwad az druz bōzānd kē padiš sālār hēnd

3.385.3 abārīg gētīy dahišnān abzār hend ud čihrēnīdag ǰud ǰud pad ēw-tāg {'wlwl} hunar abāyišnīg ō ēk-
abzārīh mardōm

3.385.4 čiyōn sag pad raxšagīh ud mēš pad humōšīh ī awizīngarīhā ō abzārīh ī mardōm (ī) šubān ∵
ud ka šubān pad sālārīh ī abar harw 2 wizīngarīg hufrāyēnīdārīhā mēš andarrōn sag bērōn dārēd

[1] <-''wwyk>.
[2] asūdagīh.

3.385.5 sag az bērōn pad čihrīg raxšagīh A-wizīngarīhā abardar-zōr tarsēnēd ud abāz pafšārēd duz az truftan burdan gurg az rabūdan darrīdan ī mēš

ud mēš w sūdēnīdan kadag pad šīr ud <yyyl> ud pašm ∵

3.385.6 ud mēš ud ka pad srōš rāyēnīdārīh sag andarrōn ud mēš bērōn dārēd

sag andarrōn w ziyānēnēd kadag ∵

ud mēš bērōn truft ud burd bawēnd az duz ud rabūd ud darrīd az gurg

ud šubān abesist-xwāstag[1] ud <mwt> ruwān bawēd — [B282]

3.386.1 abar dēn y pāyag ī nē pālūdag az yazdīh

ud ān ī (nē) pālūdag az dēwīh

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.386.2 dēn ī nē pālūdag az yazdīh[2] ān w ī-š andar čāšīd estēd w

tis-iz ī kerbag pad kerbagīh w kunišnīh

ayāb tis-iz ī wināh pad wināhīh aziš pahrēzišnīh ∵

3.386.3 ud dēn ī nē pālūdag az dēwīh ān ī-š andar čāšīd estēd [M365]

tis-iz ī kerbag pad wināhīh ud aziš pahrēzišnīh

ayāb tis-iz ī wināh pad kerbagīh kunišnīh ∵

3.387.1 abar nigerišn handāzišn ud wizīn ī dēn gāh

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.387.2 čiyōn nigerišn handāzišn ī abar xwadāyīh ud dādwarīh ī kas

pēš az abrāstišnīh ī pad xwadāyīh ud gumārdan ī pad dādwarīh ī ōy kas

ēwēn (ī) ma kū hād[3] ōy kas duš-xwadāy ud zūr-dādwar

estēd pad xwadāyīh ud gumārd pad dādwarīh

amāwandīh ī ō xwadāyīh ud <šk'> ī az dādwarīh wizāyīdan wēnišn ī a-maragān az did ī-š duš-xwadāyīh ud zūr-dādwarīh

ud ka-iz wēnānd nē ayārānd wardēnīdan ud awiškāftan ī aziš padisāy stahmagīh ī ān ī duš-xwadāy ud zūr-dādwar mānānd duš-xwadāy ud zūr-dādwar pad {mwlnč} / marnǰēnīdan ī gēhān

ōwōn-iz nigerišn ud handāzišn ī abar dēn pēš az paywastan ī awiš xwadāyīg amāwandīh pērōzgarīh sazēd

---

1 <'p'yyt->.

2 <y'twkyh>!

3 HWEt'> +.

ma kū hād ān dēn drōw ∵ ud brāh ud bām ī xwadāyīh nihumbād az a-maragān wēnišn duš-čihrīh xwadīh ī ān dēn ud dawānd awiš pad čihr-wēnišnīh paymōg ī-š az xwadāyīh wēnišn madan awiš būd padiš xōg pad-iz nigerišn ī padiš frāyistān nē wēnānd ī-š āhōg nēkīh-čihrīh

ud kē-iz pad [B283] bowandag-nigerišnīh ī padiš wēnānd an-āstīh ud dušīh ī-š xwadīh ud abaxšīhānd az dawistan ī awiš u-šān kāmag bawēd abāz [M366] wizārdan ī aziš harwisp bawēnd andar-iš[1] pad xwadāyīh zōr

u-šān ērangīhād druwandīhād ruwān ∵

3.388.1 abar a-bōy zanišn ud bowandag zad

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.388.2 *az dēn[2] nigēz a-bōy zanišn ān ī kāmag-zanišn ī harw mardōm hēnd dēw ud druz dēwīg druzīg ∵

āz waran ud xešm ud kēn arešk abārīg ī wināh w zanišn āyōxtār dēwīh gētīyīg dēw druz abzār gurg ud xrafstar ∵

ud bowandag zad ān ī xrad pad zad wizīn bawēd

čiyōn az mardōm ān ī az dahišn sūdīh ō dām ziyānīh ud az yazdān zēnīh ō {š'n'} dēwān abzārīh (nē?) waštan rāy az dēn wizīr ud dahībed framān zad-iz bawēd

ud az gōspand čand pad meh-dādestānīh ī meh-dānān mardōmān a-wizīrišnīg pad meh-zanišnīh dēwān weh-dēn dastwar dēn-nīrangīg zad ō meh-nērōg ī mardōmān ud meh-išān zanišn ī dēwān handāxtan ∵

ud kēšdārān kē-šān abar a-maragān sūd gōspand a-bōy zanišnīh w

abar a-maragān ziyānīh ud abārōnīh ud dēwīh ud dūrīh

az a-maragānīg sūdīh ud frārōnīh ud yazdīgīh

ham passazag ī kēš wizīr ∵

3.389.1 abar 7 pahlomīh ō kay wištāsp šāh mad estād

tuwānīgīh kadār-iz-ēw hu-dēn abar xwēšēnīdan pāyagīhā ham-pahlomīh

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.389.2 az dēn nigēz 7 pahlomīh ī ō burzāwand kay [M367] wištāsp šāh pad frāzīh [B284] az dahībedān ī pēš az ōy mad estād

frāz ōy tōhmag dahībedān ī xwadāyīh bawēd pad-iz <''wy'> kē <'>-yōišt ī friyāniyān nūn-iz ast paydāg

---

1 <BYNš>.

2 menišn!

3.389.3 fradom pahlomīh drīst-xwadāyīh[1] ī gētīyīg farroxīh kē-š ahlāyīh mēnōyīg burzišnīg abāg ∵

3.389.4 ud didīgar pahlomīh hušnūdīh ī hamāg gēhānīgān ī-š ēr-xwadāyīh aziš pad wistardagīh ī-š dādestān hām-gēhān ∵

3.389.5 ud sidīgar pahlomīh ān ī abardom amāwandīh ud pērōzgarīh ∵

3.389.6 ud čahārom pahlomīh sūr-dahišnīh ī abar dar ī dahlēz pad hamāg rōz ∵

3.389.7 ud panǰom pahlomīh wasīh ud abzārīh ī asp mard ud zēn-abzār ud padiš wānīdārīh dušmen ∵

3.389.8 ud šašom pahlomīh wazurg-ēwēnīg ōrrōn andarrōn šāhīgān xānag ∵

3.389.9 ud haftom pahlomīh padīrišn wāspuhragānīh dānāgīh wehān andar-iš hubarišnīh ī ātaxšān yōǰdahrīh[2] ī ābān hām-kišwar ī-š xwadāyīh

3.389.10 xwēš pāyagīhā kadār-iz-ēw hu-dēn

ka pad kām xwadāyīh ī-š abar xwēš gētīy ud mēnōy xūb dārēd rāyēnēd

ēg-iš ān pahlomīh ī abar gētīy xwadāyīh az mēnōyīg burzišn abāg ∵

[B285] abar gētīyīg xwadāyīh az mēnōyīg burzišn abāg ∵

3.389.10 ud ka mardōmān dōst ud čand tuwān ayār bawēd

ud ka mardōmān dōst ud čand tuwān ayār bawēd

ēg-is ān pahlomīh ī dōstīh mardōm awiš hušnūdīh aziš ∵

ēg-is ān pahlomīh dōstīh ī mardōm awiš hušnūdīh ī aziš ∵

3.389.11 ud ka druz ō tan nē hilēnd[3] ān ī andar tan druz abāg kōšēd ud wānēd

ud ka druz ō tan nē hilēd[4] ān ī andar tan druz abāg kōšēd ud wānēd w y

ēg-iš ān pahlomīh abar amāwandīh ud pērōzgarīh ∵

ēg-iš ān pahlomīh ī abar amāwandīh ud pērōzgarīh ∵

3.389.12 ud {ka pahlomīh pad hamāg rōz tōšag dādārīh ∵}

ka driyōšān rāy tuwān-passazagīhā hamēšag [M368] nān ud āb pad dahlēz dahēd dārēd

ud ka driyōšān rāy tuwān-passazagīhā hamēšag nān ud āb pad dahlēz dārēd dahēd

ēg-iš ān pahlomīh [B285]↑

ēg-iš ān pahlomīh ī pad hamāg rōz tōšag dādārīh sūr ī abar dar ī dahlēz ∵

3.389.13 ud ka čand-iš ādūgīh[5] kerbag warzēd ud az wināh pahrēzēd padiš ruwān bōzēd w ∵ ud hu-srawīh wistarēd

ēg-iš ān pahlomīh abar wasīh ī spāh ud abzār ud padiš zadārīh ī dušmen ∵

3.389.14 ud ka weh mehmān padīruftārīh ud pad čē-š mad estēd šnāyēnīdār bawēd

ēg-iš ān pahlomīh[6] ī abar ān ī <wyl'n'> ōrrōn andar wis ∵

3.389.15 ud ka mardōm ud gōspand ātaxš ud āb ī-š andar kadag-sālārīh xūb dārēd

---

1 Read dōst?

2 <ywš'y'slyh>.

3 <-x2>.

4 <-x1>.

5 <'ytwkyh>.

6 pahlom.

ēg-iš ān pahlomīh ī abar padīrišn ī mardān ī ahlawān hubarišnīh ī ātaxš ī Ohrmazd ud yōǰdahrīh ī ābān ī wehān ∵

3.389.16 ud ka ēd harw 7 tuwān-tuxšāgīhā xwāstār ud xwēšēnīdār bawēd

ēg-iš ān 7 pahlomīh abar kay wištāsp šāh būd paydāg ud meh hāwand mizd padiš pāyagīhā-iz xwēšēnīd bawēd ∵ [M369]

3.390.1 abar frāy-dādār marnǰēnīdārīh ī gēhān

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.390.2 harw čē ō tis-ēw frāy-dādār ī ham tis hambedīg ōy marnǰēnīdār ī ham tis

ud ēdōn-iz harw čē ō tis-ēw marnǰēnīdār hambedīg frāy-dādār ī ham tis

čiyōn garmōg xwēd ī urwar waxšēnīdār hambedīgīh sard hušk sahm ī urwarān *hōšēnīdār[1]

ud sard hušk sahm ī urwar hōšēnīdār hambedīgīh garmōg xwēd ī urwar waxšēnīdār

ōh-iz marnǰēnīdārtar ī gēhān ēn-iz 4 weh-dēn paydāgīh ∵

3.390.3 u-š ēk ag-dēnīg *wināstišnīh[2] ī pad āb ud ātaxš [B286] abārīg bunān ud zahāgān ī gēhān ī ī-š paywand wināstagīh ud wišōbišn ō zahagān ī gēhān ī aziš ān ī andar mādīyān mardōm ∵

3.390.4 ud ēk a-wizīngarīh[3] pad ōšmurdār ud čāšīdār ī dēnīg[4] hammōg kē aziš zāyišn ī ahlomōγīh dēn-dānāgīh petyār ud xwadāyīh az-išān *wināstār ud wišuftār ∵

3.390.5 ud ēk duzzīh apparīh ī aziš xīr ud az ēn kē xwēš xīrān[5] tisān dārišn mōšīdār tabāhēnīdār ∵

3.390.6 ud ēk dādwarīh dād-rēš dādwarān ī gēhān zōr čērīh kē aziš gēhān awērānīh ud duš-čihrīh ī xwadāyīh stūn ham-bāyīhišn[6] ∵

3.390.7 ud 4 ī gēhān frāy-dādārtar ∵

3.390.8 u-š ēk hambedīg *ag-dēnīg[7] wināhišn ī pad āb ud ātaxš ud abārīg bunān zahāgān ī gēhān weh-dēn dādīg yōǰdahrīh ātaxšān hambarišnīh abārīg bunān sān arzānīg dārišnīh [M370] kē pad paywand zahagān ī aziš u-š drīst-čihrīh ud pākīh ud {'wyč} xūb winnārišnīh ī-š andar mādīyān mardōm bawēd ∵

3.390.9 ud ēk wizīngarīh ī pad ōšmurdār[8] ud čāšīdār ī dēnīg hammōg kē aziš bawēd pānagīh ī dēn-dānāgīh az ahlomōγān *wināhišn rāstīhā pad dastwar xūb raft ī dēn ud ārāyišn ī xwadāyīh wirāyišn ī gēhān ∵

---

1 <wšyn->.
2 <w'yyt->.
3 <-kyh>.
4 <dyn'-YKOYMWN>.
5 <'yl'n'>.
6 <'wb'š>išn.
7 āsānīg.
8 <'wšmw'lt'l>.

3.390.10 ud ēk hambedīg duzzīh wābarīh āštīh ud rādīh frāxwīhēd hužīrīhēd gēhān wirāyānd ud payrāyēnd mardōm rāmēnd dāmān šnāyīhēnd yazdān ∵

3.390.11 ēk hambedīg dād-rēš ī kē duš-dādwarān ī gēhān āz zūr-čīrīh dād ārāyišn ī az hu-dādwarān ī gēhān rāst wizīrīh[1] kē aziš bawēd gēhān abē-bīmīh ābādānīh hu-čihrīh ud mardōm pānagīh ud hu-zīyišnīh[2] xwadāyīh stūn xūb winnirdagīh ∵

3.391.1 abar hunarān winnārišn [B287] ud wišōbišn
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.391.2 hunarān winnārišn pad paywandīšn ī frazām ī-šān ǰud ǰud ō xwēš *xēm[3] ī-šān ast hamǰuxt-iz
čiyōn xradīg handāzišn frazām paywandišnīh ō *hu-xēmīhā kunišn[4] ∵
*hu-xēmīhā kunišn frazām paywandišn ō xradīg handāzišn ∵
ud bowandag-menišnīh frazām paywandišn ō tagīgīh (∵)
(tagīgīh) frazām paywandišn ō bowandag-menišnīh ∵
ud abāyišnīg frazām paywandišn ō nigerīdārīh
ud nigerīdārīh frazām paywandišn ō abāyišn
hunsandīh frazām paywandišn ō tuxšāgīh
ud tuxšāgīh frazām paywandišn [M371][5] ī ō hunsandīh ∵
ud dādīgīh frazām paywandišn ō xwābarīh
xwābarīh frazām paywandišn ō dādīgīh ∵
ud āzādagīh frazām paywandišn ō dādīg-barišnīh
ud dādīg-barišnīh frazām paywandišn ō āzādagīh ∵
ud wazurg-menišnīh frazām paywandišn ō ēr-menišnīh
ud ēr-menišnīh frazām paywandišn ō wazurg-menišnīh ∵
ud fšūnišn frazām paywandišn ō rādīh
ud rādīh frazām paywandišn ō fšūnišn ∵
ud abāz-pursīdār-xradīh frazām paywandišn ō *hunsand-xradīh[6]
ud *hunsand-xradīh[7] frazām paywandišn ō abāz-pursīdār-xradīh[8]
{ud ’pl’yyt’t’lyh} ∵

---

1 <wcy’lyh>.
2 <-z’šnyh>.
3 <’’m>.
4 <’w’’m y’’kwnšn'> 1x.
5 <ptwn / yšn'>.
6 <hwnsnyīh ltyh>.
7 <hwnsnyyhltyh>.
8 -pursīdārīh.

ud srōšīgīh frazām paywandišn ō wizīn-wirrōyišnīh[1]

ud wirrōyišn-wizīnīh [!] frazām paywandišn ō srōšīgīh

ud xrad-dōšagīh frazām paywandišn ō čimīg-kārīh

(ud čimīg-kārīh frazām paywandišn ō xrad-dōšagīh)

(ud šarm frazām paywandišn ō ...

(ud ...) frazām paywandišn ō šarm ∵

ud a-wināhīh frazām paywandišn ō tuxšāg-kerbagīh

(ud tuxšāg-kerbagīh) frazām paywandišn ō a-wināhīh) ∵

ud abārīg-iz hunar frazām ēk ēk paywandišn ō ān ī-š xwēš w xēm ∵

3.391.3 ud hunarān wišōbišn pad abāz-grift ī brādarōd ī hunar gāh ī xwad hunar

čiyōn dahīg sōhišnīh gāh ī [B288] dānišn

frēftārīh gāh ī xēm ∵

ud *ēwēn-menišnīh[2] ī gāh bowandag-menišnīh ∵

ud xešmenīh gāh tagīgīh ∵

ud waranīgīh ī gāh abāyišn

ud spōz-kārīh (gāh nigerīdārīh) ∵

ud aǰgahānīh ī gāh hunsandīh ∵

ud āzwarīh ī gāh tuxšāgīh ∵

ud dabrīh gāh dādīgīh ∵

bušīh gāh xwābarīh ∵

ud <lwtkyh> gāh ī āzādīh

ud wināhīh ī (gāh) dādīg [M372] barišnīh[3] ∵

ud karbīh gāh wazurg-menišnīh ∵

ud ōbastagīh ī gāh ī ēr-menišnīh ∵

ud wanīgarīh[4] gāh rādīh ∵

ud penīh ī gāh ī fšūnišn ∵

ud <'lww>-kešīh gāh (...)[5] ∵

ud abāz-pursīdārīh-xradīh gāh ī hunsand-xradīh ∵

xwad-dōšagīh ī gāh ī xrad-dōšagīh[6]

ud nīrangīgīh gāh ī čimīg-kārīh ∵

ud nang gāh ī šarm ∵

ud *sturgīh gāh ī ayārwandīh[1]

---

1 <-wylwy->.

2 <w''yww->.

3 <-bwl->.

4 <wwykklyh>.

5 abāz-pursīdārīh xradīh.

6 xrad <dwš\k/yyn> dōšagīh.

ud a-wizīn-wurrōyīh gāh srōšīgīh

ud A-wurrōyīh gāh ī wizīn-wurrōyīh

ud pādīrān-kerbagīh gāh ī a-wināhīh :

wināhēnīdār-kerbagīh gāh ī kerbag-warzīdārīh

ud abārīg-iz ī hunarān brādarōd gāh ī ham hunar ∵

3.392.1 abar tis kē-š čim pas az paydāgīh

ud ān ī-š paydāgīh ∵ az čim dānīhēd

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.392.2 wēnišnīg harw ud a-wēnišnīg-iz ān ī-š astīh ō mardōmān ox a-maragānīgīhā paydāg ō dānāgān čim ∵

ud an-abāyišnīg-iz pas *az oxīg[2] paydāgīh bawēd

3.392.3 čiyōn astīh ī xwadīg dānāg dānāgīh-iz buništ dādār Ohrmazd ī

amaragān mardōm ox paydāgīh ud padiš wirrōyišnīh-iz

ud dānāg <'wl> az pēšīhā oxīg paydāgīh ī

u-š xwāyišnīg-iz windīd čim was (ī) aziš ēk-kardagīh gēhān ∵

3.392.4 ud ī-š [B289] astīh ō mardōm ox paydāgīh nē

amaragānīha ō dānāgān paydāgīh az čim bawēd

3.392.5 čiyōn ast xwadīg duš-āgāh duš-āgāhīh buništ paydāgīh ī az čim was

u-š ēk abāyišnīgīh [M373][3] ī dahišn

3.392.6 ōh-iz abāyišn nē bawēd

bē az niyāz az aweštāb ō aweštāb-spōzīh ī

nē az ēk xwad

u-š abēzag xwēšīg bē az xwad u-š xwēšīg sazēd ∵

3.392.7 bunōmand dānāgīh ud duš-āgāhīh

čiyōn-išān āgenēn xwēšīh ud ham-bāyīh-iz nēstīh paydāgīh

ōwōn-išān nēst ham-bunān pad hambunīh xwēšīh ud ham-bāyīh-iz ast ∵

3.392.8 ud kēšdārān kē-šān bun-astīh ēk kēš

ī-š ǰomīg[4] harw azišīh abāz ō ham-bun paywast ud āgenēn pad ham-bunīh xwēš ud ham-bāy-iz

čiyōn paydāg drōwīhā guft estēd ∵

3.393.1 abar nēkīh ud anāgīh ī mardōm u-š bun ud bar

---

1 <'y'l->. ShSh Dk.6 p. 291 cf. Dk.3.68.4 <'yrwy>īh.

2 <m''wyk>.

3 <'p'yšn / ykyh>.

4 jomāyīg?

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.393.2 ōstīgān nēkīh ī mardōm ud abārīg dahišn ī weh hangerdīg[1] <y'yw> ∵

u-šān ōstīgān anāgīh hangerdīg a-dād

kadār-iz-ēw mardōm pad and-čand-iš rāyēnīd dād ī-š nēkīh pad ān ī-š a-dād ī-š anāgīh ∵

ud dād nēkīh bun dānāgīh ud a-dād anāgīh bun duš-āgāhīh

3.393.3 ud dānāgīh ī abar mardōm kē dād aziš bun

xwadīg dānāg dānāgīh buništ xwad ast dādār Ohrmazd ∵

ud duš-āgāhīh abar mardōm kē a-dādīh aziš bun

xwadīg duš-āgāh duš-agāhīh buništ ān ī nē ōy yazd sazēd

kē abēzag az duš-āgāhīh ud a-dād

3.393.4 ōh-iz az buništ ī dānāgīh ud dād duš-āgāhīh w

a-dād-kunišnīg aziš xūb-kunišnig-iz būd [M374] nē šāyēd

3.393.5 bar ī dād nēkīh ānābīhistan[2] ī padiš a-dād anāgīh andar zamānān *drang[3] az mardōm

sūd ī mardōm ud abārīg ī weh dahišn

ud bar ī a-dād anāgīh [B290] *škand[4] dād nēkīh

ud ziyān ī mardōm ud abārīg dahišn ī weh

3.393.6 pad bowandag ānāftan ī pad dād nēkīh a-dād anāgīh az mardōm ud abārīg weh dahišn

abēzag sūd-estišnīh ī hām-dahišn bawēd ī st ān ī weh fraškerd ∵

3.393.7 ud kēšdārān kē buništ ǰud az ēk būd nē šāyistan kēš ī-šān

dād ud a-dād dānāgīh ud duš-āgāhīh ham-buništ[5] guft

ud az ham-bun pad duš-āgāhīh ud a-dād-bunīh

yazdīh bē guft w ud dēwīh abar guft bawēd

3.394.1 abar mayānagīh ī mardōm dahišn andar dahišnān

abzōn ī-š tā-iz ō ul abardom

ud kāst ī tā-iz ō frōd nidom

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.394.2 mardōm dahišn ast kē-š azabar amahrspand frāztom ud azēr gōstand abāztar

pad dānišn xwad mayān im 2

3.394.3 kē āsnxrad agrīy ud pad frāztom-waxšišnīh ī pad srūd-xrad ∵

---

1 <SPYL'n yltyk>.

2 <'n'p̄ysyytn'>

3 de M.; druwand.

4 <TBLWNd>.

5 <-šn'>.

ud pad-iš *bowandag-wirāstārīh ī xēm andar mardōman
ō abardomīh ī pad dānāgīh rasēd amahrspand
ud kē pad nidomīh āsnxrad ud A-waxšišnīh ānāmagīh ī gōšōsrūd-xrad
ud xēm xēmīh ōbastag bawēd gōspand

3.394.4 ud ast-iz ī xrad-stard[1] homānāgīhēd andar mardōmān ∵ [M375]

3.395.1 abar abardar ud mayānag nidom arz
ud a-čār-arz ud anabēdān andar mardōmān
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.395.2 abardar-arz ān ī xēm agrīy xrad srūd-gāhān
kē-š abāgēnīd estēd ān mahist āgāhīh ī pad dēn mazdēst ∵
ud mayānag-arz ān weh xēm ud wazurg xrad srūd-gāhān
kē-š abāgēnīd estēd ān ī mayānag [B291] āgāhīh ī pad dēn mazdēst ∵
ud nidom-arz ān ī xēm wirāst āsnūd xrad srūd-gāhānīg
kē-š abāgēnīd estēd ān ī nidom āgāhīh ī pad dēn ī mazdēst ∵

3.395.3 ud a-čār-arz ān kē xēm ud xrad weh-dēn-iz āgāhīh pad ahlomōγīh dūd-āludag
frēftag ahlomōγ a-mad-dānišn
pad ahlomōγīh pad meh-dādestānīh ōh darišn ∵

3.395.4 ud anabēdān ham ahlomōγ ī frēftag mad-dānišn
pad ahlomōγīh ud pad padiš estišnīg ud dēn mazdēst w wizūdār
ud pad tanābuhlīgan bē ōzanišn
xwad-iz frēftār ahlomōγ hammis abārīg margarzān
kē pad meh-dādestān-iz nē dārišn hēnd ∵

3.396.1 abar ān ī abāg zamān ī kanāragōmand sazišn nē wardišnīg ud ān ī wardišnīg
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.396.2 ān ī abāg zamān ī kanāragōmand sazišn az ōyīh nē wardišnīg
xwad ud xwadīg ī andar apetyāragīh ud ān ī ahū kāmag[2] ∵
ud stī w *tōhmag[3] ∵ ud čihr ī andar petyāragōmandīh ∵
w az stīyīh ud tōhmagīh ud čihrīh čihrēnīdagīh

---

1 I.e. xrafstar.
2 *ahū vairiiō*.
3 <t'mk'>.

ud dēn ī weh [M376] az wehīh ud ān ī wad az wadīh

ud stāyišnīgīh ī wehīh ud mizdōmandīh ī kerbag ∵

nikōhišnīgīh ī wadīh ud puhlōmandīh ī wināh

3.396.3 ud abārīg ī ōwōn ān ī wardišnīg

āwāmīhā ud kārān rāyēnišn

wasīh andar w ham-iz tan

az abornāyīh ō ǰuwānīh az ǰuwānīh ō pērīh ud az a-dānīh ō dānāgīh

ud az wattarīh ō wehīh az druwandīh ō ahlawīh ∵

3.396.4 ud ān ī a-wardišnīg hamē pad ēw-sānīh estēd

čiyōn māh pad xwad māh āwām pad xwad āwām ∵

3.396.5 ud ān ī wardišnīg ō ǰud-ēwēnagīh wardēd

čiyōn māh az andar-māhīh ō purr-māhīh ud az purr-māhīh *ō[1] wišaptahīh

ud āwām ī zarrēn ō āwām ī āsēmēn ∵ ud āwām ī āsēmēn ō āwām ī pōlābdēn

āwām ī pōlābdēn ō āwām ī āhen[2] abar gumēxt [B292]

3.396.6 ērān andar wasīh ī w šahr ō-iz astīh y mad w

čiyōn dahīg ud wasān mardōm

abārīg ǰānwarān ō nēstīh ī nūn pad ān ī-š stī ī pēš būd hēnd ∵

3.396.7 ud kēšdārān kē yazd kāmag ō harw rōz ō sān-ēw waštan kēš

ān čiyōn wardišnīg ō anīy ud anīy wehīh ud wattarīh bawēd ī-šān būd

kām-iz yazdīh aziš bē

pad hu-dōstīh ī-š kāmēd

fradāg kām pašēmān[3]

im rōz kām hu-dōst guft estēd ∵

3.397.1[4] abar wēnāg nērōgīh ī mardōm u-š winnārišn ud abzāyišn

ud kāhišn ud appurd ∵ nērōgīh

ēwēnagān ī mardōm u-š padiš w ēk ēk wizārišn

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.397.2 nērōgīh wēnāgīh mardōm az āsnxradōmandīh [M377]

ān ī xwad astīh gyān čašm

u-š winnārišn pad zōr ī wahuman abar ox

---

1 az.

2 <’s’n'>.

3 <pyš’m’n'>.

4 = 3.266.

ud abzāyišn abērtar az srūd-dēn-dānāgīh

3.397.3 ud kāhišn az dūrīh ī srūd aziš ∵

ud appurd-nērōgīh az stahmag padišīh ī akōman bawēd ∵

ēk hamāg wišādag ēk <pl'w>-wišād ∵ ud ēk nēm-wišādag ∵

ud andar ham-dar y kunēnd

3.397.4 mardōm ēn-iz ēwēnag 5 ∵

ēk hamāg-wišādag ēk <pl'w>-wišād ∵ ud ēk nēm-wišād ∵

ud ēk frāy-bast ∵ ud ēk hamāg-bast čašm ∵

3.397.5 ud hamāg-wišādagīh čašm

az purr-mehmānīh ī wahuman abar ox ud seǰdīh[1] akōman az andarg ox menišn

ud agrīyīh ī pad dēn dānāgīh srūd hamīh ∵

ud ēn pāyag ast ī abardar-xradīh ud frazānagīh ud mēnōy-wēnišnīh ī-z ∵

3.397.6 ud frāy-wišādagīh ī čašm pad brāh-daāštārīh ī wahuman abar ox abāg tam-abganišnīh ī akōman andarg ox menišn abzār

āgāhīh pad dēn-dānāgīh srūd hamīh ∵

ud ēn [B293][2] pāyag ī ast ī šnāsagīh ud abzōnīgīh ed pēš-kēdīgīh ∵

3.397.7 ud nēm-wišādagīh čašm abāg bām-dāštārīh ī wahuman pad ox wēš ∵

sāyag ud abganišnīh ī akōman andarg wišādagīh ox menišn ∵

ud mayānag āgāhīh ī pad dēn-dānāgīh srūd hamīh bawēd

ēn pāyag ast ī dānāgīh wurrōyišn āgāhīh ∵

3.397.8 ud frāy-bastagīh ī čašm abāg nizār-bāmīh ī wahuman abar ox

frāy-sāyag abganišnīh ī akōman andarg ox menišn ∵

ud nidom āgāhīh ī pad dānāgīh srūd hamīh ∵

ud ēn [M378] pāyag astīh handēšišn *wizēhišn parmāyišn mihōxt[3]

3.397.9 ud hamāg-bastagīh ī čašm az hanǰaftagīh wahuman bām-iz az ox ud škeft <w'l>īdagīh ī akōman andarg ox ud menišn bēgānagīh ī dēn-dānāgīh srūd aziš ∵

ud ēn payag astīh zad-wīrīh ud <wyšt>-ōšīh ud *tuhīgīh-xradīh ud čandīdag-bōyīh ∵

3.398.1 abar dahībed ēwēnagān nām wizārišn

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.398.2 dahībed ēwēnag abāg nām ēn-iz 4

ēk w ārāstag ∵ ud ēk ēmēdwār ∵

---

1 <yyyšyyh>.

2 Persian in margin.

3 <mytwht'>.

ēk bīmōmand ud ēk wišuftag dahībed ast

(ī) xwānīhēd wizārišn

3.398.3 ārāstag husnūd dahībed ān ī xwad dānāg u-š zamānag *nēw[1] pad fradom

(ī) andar nēstīh ī-š wišōbišn wihān

3.398.4 ēmēdwār dahībed ān ī xwad dānāg u-š zamānag anāg

pad ēmēdwārīh ī az dānāgīh ī ōy dahībed ān zamānag az anāgīh ō nēwīh waštan ∵

3.398.5 bīmōmand dahībed ān ī xwad duš-āgāhīh u-š zamānag nēɛ

pad bīmōmandīh ī az duš-āgāhīh ī ōy dahībed ān zamānag az nēwīh ō anāgīh wihīrihistan ∵

3.398.6 wišuftag dahībed ān ī xwad duš-āgāh u-š zamānag anāg pad fradom

nēstīh [B294] ī-š andar ārāyišn ∵

3.399.1 abar dādār āfurrišnīg gētīy-warzīdārīh ud mēnōy-ārāstārīh

ud Ēbgad kirrēnišn ∵ wišuftārīh ī harw 2 andar mardōm wihān ∵

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.399.2 andar mardōm dādār āfurrišnīg gētīy-warzīdārīh [M379] čihr mēnōy-ārāstārīh *wihān ox

ōh-iz čihrīg zīndagīh ud oxīg dānāgīh ī andar mardōm mardōmīh ∵ ud kām

pad padīruftārīh ī

az čihr w gētīy *parwardārīh[2] tan srāyēnīdārīh

az ox dānišn kerbag

hu-sazāg ast menišn ō tuxšāgīh abar harw 2 ∵

3.399.3 Ēbgad kirrēnišnīg wišuftārīh wihān ī harw 2 pad mardōm āz ∵

ōh-iz <'kyk'w>īh duš-āgāhīh ud dahīg sōhišnīh ud āzīg frāybūd ārzōgīh waranīgīh

u-šān zamān-<wwšk'w> ī Ēbgadīh

pad mardōm ālūdār duš-čihrēnīdār

3.399.4 mardōm pad dēw ud druz-kārīh ud āz pad a-paymān-kerdārīh ī čihr arz ī

agārēnīdan ī az mēnōy sūd (ī) gētīy-warzīdārīh ud tan-srāyēnīdārīh

ud zāmēnīdan ī ō mēnōy ziyānīh harw 2 andarg čihr ud kām <w'k>

3.399.5 pad brādarōdēnīdan ī bawēd dānišn pad dahīg sōhišnīh ī

hamēstārēnīdan ī pad duš-āgāhīh rēxtan bazag pad kerbag rang

ud agārēnīdan ī harw 2 az mēnōy ārāstār ud ruwān bōzišnīh

ud zāmēnīdan ī ō mēnōy wišōbišn ruwān ērang ērang āhōg kām ud rāhdārīh ∵

3.399.6 ud srōš pad zad ī āz spōxtan ī az rāhdārīh andarg čihr ud kām abar čihr

ud wahuman pad wānīdan ī akōman spōxtan ī az rāhdārīh ī andarg w ox kām abar ox gāh-dārīh ∵

---

1 <ywww>.

2 <wlt'lyh>.

3.399.7 ud ka mardōm xwadīh mādayān mādayān bōyōmand ruwān pad srōš gurdīh āz az andarg čihr ud kām ∵

ud pad wahuman hamāg xūb-ham-hāgīh akōman az andarg ox ud kām <ws>ūdār bawēd az čihr [B295]

paymān ārzōg ī ō gētīy warzīdārīh [M380][1] ud tan srāyēnīdārīh ∵

3.399.8 ud az ox srōšīg dānišn kerbag ō kām paywandēd

kām menišn gōwišn ud kunišn ō dādīg gētīy-warzīdārīh ud tan-srāyēnidārīh

ud dēnīg dānišn kerbag tuxšāgēnīd

3.399.9 gētīy ud mēnōy ārāstārīhā warzīhēd ābādān *dāštan[2]

ruwān ham-bāyīhā srāyīhēd ud bozīhēd rāmīhēd ∵

3.399.10 ud ka pad sūdag rāst hammōgīh aǰgahān āsānīh dušīh az rāhdārān ī andarg čihr ud kām wānīdan

mōšēd ī-š āz stahmagīh čihr ārzōg a-paymān frāybūdīhēd pad ag-čihrīh[3] dānišn pad dēsag-sōhišnīh brādarōdīhēd az duš-āgāhīh

čandīhēd xēm hōšīhēd aziš huškīh ō kām paywandīhēd

az kām-dōšagīh <m'ww wčwwwlšt'> wināhīhēd

pad gētīy warzīdārīh frāybūdīh ud aibībūdīh

ud pad mēnōy ārāstārīh sustīh

ud ābādīh ī pad ruwān tan harw 2 rēš ud bēš ud ziyān bawēd ∵

3.400.1 abar dānāgīh ud duš-āgāhīh mādī wāspuhragānīh u-š bun ud *baxtār[4] ud padīruftārīh ∵

ud winnārāg waxšēnāg wazurgīh ī dānāgīh

ud garānīh ī duš-āgāhīh

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.400.2 dānāgīh mādī ān ī-š wimand-iz xwad ast wišādār ī gyān čašm ō dīd ī gyān wēnišnīg xīrān

čiyōn rōšnīh mādī ān ī-š wimand-iz xwad ast wišādār ī tan čašm ō dīd ī {mn} tan-wēnišnīg tisān ∵

3.400.3 ud wāspuhragānīh [M381] [5] dānāgīh hu-xwadāyīh ī dānāg abar-iz xwēš kām

ud xēm wirāyišn ud hunar waxšēnāg

ud kerbag ud ahlawīh ud hu-srawīh ī mardōm ud gēhān ī ahlāyīh frāy-dahišnīh wihān ∵

3.400.4 w u-š bun dādār xwadīg dānāgīh ∵

3.400.5 u-š baxtār dādār ō-iš xwēš dahišnān ∵ [B296]

---

1 <wlcyt / 'lyh>.

2 <YHYTNtn'>.

3 de M. *ag-wizīrīh.

4 bōxtār.

5 <w'spw / hlk'nyh>.

3.400.6 ud padīrāg xwad dahišn pad-iš[1] xwēš nērōg ∵

3.400.7 winnārāg waxšēnāg ī padiš mēnōy weh wahuman ∵

3.400.8 u-š wazurgīh ēn-iz kū kē mad estēd yazdīg dānāgīh
ēd mādī padiš burzīhēd pad mānāgīh ō dādār
čiyōn tis pad rōšnīh (ī) padiš and mādī rōšnān kas
pad rāstīh padiš and mādī rāstān abardom mānāgīhēd
ēdōn-iz mihr rādīh ud xwābarīh ud abārīg hunar wehīh ∵

3.400.9 ud duš-āgāhīh-iz mādī ān ī-š wimand xwad ast bastār ī gyān čašm ∵ az did ī gyān-wēnišnīg xīrān
čiyōn tārīkīh mādī ān ī-š wimand xwad ast bastār ī tan čašm az dīd ī tan-wēnišnīg (tisān)

3.400.10 wāspuhragānīh ī duš-āgāhīh ī duš-xwadāyīh ī duš-āgāh abar xwēš kām
ud anīy dušīh ud āhōg zāyišn
bazag druwandīh ud duš-srawīh ī mardōm ud gēhān ī ahlāyīh marnǰēnīdārīh wihān ∵

3.400.11 w u-š bun xwadīg ī duš-āgāhīh ud duš-āgāh

3.400.12 ud kirrēnāg ī ō dādār ī dahišn ī gumēzagīh kē andar mādīyān mardōm

3.400.13 u-š padīrāg[2] mādīyān xwad-iz mardōm pad duš-xwadāyīh ī abar xwēš kām az duš-āgāhīh ud mastīh

3.400.14 u-š winnārāg abzāyēnāg padiš mēnōy ī wattar [M382][3] akōman

3.400.15 u-š garānīh ēn-iz kū kē ālūdag estēd pad druzīg duš-āgāhīh pad and čand padiš ast nikōhišnīg pad
mānāg ī ō dēw ud druz ∵

3.400.16 ud kēšdārān kē duš-āgāhīh-iz ǰomāy dānāgīh wihān dādār andar mardōm kerdan kēš ī-šān
az kēš nimāyišn dādār dānāgīh pad duš-āgāhīh kastār winastār ud wišuftārīh
ud pad kerdan ī duš-āgāhīh wihān andar mardōm ziyān ī mardōm ud gēhān az duš-āgāhīh rāy abar
mardōm [B297] ud gēhān mustgar andar harw 2 ērangīg

3.400.17 {ka} čiyōn ka-š dānāgīh pad duš-āgāhīh nē winast
pad kerdan ī dānāgīh andar mardōm abar mardōm ābādīh-gar ud spāsōmand būd hē ∵

3.400.18 u-šān kē gōwēnd kū dānāgīh andar mardōm az yazd duš-āgāhīh az xwad mardōm kerd ∵
ān-iz dēn-išān duš-āgāhīh ī andar mardōm būd šāyistan saxwan
ēg-išān dānāgīh-iz[4] az kerdan ī xwad mardōm andar xwēš būd nē kam šāyistan
az yazd kerd ānāftan šāyistān guft bawēd ∵

3.400.19 ud kē abar ham-dar dād nē šāyistan ī mardōm ō xwēš wēnāgīh nērōg
čiyōn kerdan tuwānīh ī-šān ō xwēš a-wēnāg ud kōr pad bōzišn gōwēnd
ān mardōm awēnāg gōr kerdan ī xwēš az kardagīh ī andar-išān[5] ud duš-āgāhīh wihān
čiyōn-išān abzōn ī pad wēnāgīh wēnāgīh az andar kardagīh ī āyēnīg wēnāgīh

3.400.20 kē rāy paydāg kardagīh ī ēn 2 wihān nērōg

---

1 <PWNš>.
2 <ptylk'>.
3 <SL / Štl>.
4 dānāg-iz.
5 <BYN->.

ēk ī dānāgīh ud ēk duš-āgāhīh andar mardōm

3.400.21 ud az kerdan ī duš-āgāhīh wihān nērōg [M383] andar mardōmān kardagīh paydāg u-šān nē az kardagīh xwad andar xwēš ōwōn čiyōn nē az xwad kardagīh ī-šān andar xwēš dānāgīh wihān nērōg ∵

3.400.22 ud nē az yazd kardagīh pākīh ud dād az duš-āgāhīh āhōg nimūdār paydāg

3.400.23 ōh-iz anīy kerdār nērōg bun kē kerdan andar mardōm duš-āgāhīh

ud anīy nērōg-iz dēn kerdār nērōg bun kē kerd andar mardōm dānāgīh wihān

3.400.24 abar azišīg dānāgīh ī andar mardōm nigēzēd dēn mazdēst ıu az xwadīg dānāgīh dānāg spenāy-mēnōy ∵

abar azišīg duš-āgāhīh ī andar-išān kū az xwadīg duš-āgāhīh duš-āgāh Gannāy-Mēnōy :´

3.400.25 ēd-iz rāy dādār spenāy-mēnōy pad kerbag mardōm menēnd ud gōwēnd ud kunēnd[1] spās pad-iz mizd-dahišnīh ī padiš abar-išān ābādīhgar ∵

az wināh ī mardōm menēnd gōwēnd kunēnd[2] aspās [B297] abēčār pad puhl ud tan kerdārīh a-buništ

3.400.26 ān čiyōn awēšān kēšdārān saxwan kū duš-āgāhīh wihān nērōg andar mardōm yazd kerd

yazd-iz pad wināh ī mardōm az duš-āgāhīh menēnd ud gōwēnd kunēnd ērangīg

u-šān pad pulhl-kerdārīh ī padiš mustgar

3.400.27 čiyōn kerbag wihān kerdār andar mardōm pad *kerbakkarīh[3] mardōm kunēnd

mādayān spās pad meh mizd-dahišnīh padiš abar-išān ābādīhgar guft ∵

3.401.1 abar ān[4] ī druz ō mardōm padiš kōšišn ast

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.401.2 druz kōšišn abāg mardōm xwadīh ī ast ruwān u-š zay[5] ī ast tan ī ruwān paymōg ud mardōm abzārōmand [M384] gōspand ud abārīg gētīy dahišn

3.401.3 pad an-astēnīd ī mardōm xwadīh ud zay abzār w āhōgēnīdan

ud ǰudāgēnīdan ī az hamīh ī

pad-iz ān ī grāytar āhōgēnīdan ī mardōm xwadīh

ud zay abzār w škeft wisānišn ī az āgenēn

nē madan ī ō an-astgarīh ī ēč az-išān

madan nē šāyēd tā ēč xwadīh azišīhīg-iz[6] az astīh ō nēstīh pad-išān wābar gugāy ∵

3.401.4 bē-š andar kōšišn škeft ōz ō ǰudāgēnīdan ī zay abzārān az xwadīh

---

1 <OBYDW-x2'nd>.
2 <-x2d>.
3 <krpkkyh>.
4 ā not kZ as M.
5 <z'D>.
6 <'c y'yk'c>.

škefttar tā-iz ō wēmārēnīdan <’sbwb> *āgrawēnīdan[1] bastan ī xwadīh rasēd

3.401.5 wisp mardōm xwadīh hamē astīh

u-šān xwadīh <wyy’wwt'č> abzār ǰudāgēnīd-iz aziš nēstīh nē madan

bē harw 2 pad *wiškennišn ī-šān passāxtag xwurdagān az hamīh

abāz ō bun ī aziš hamēnīd passāxtag abespārišnīh

ud padiš gāh-dārišnīh <w’wt'>

3.401.6 ān ī andar kōšišn pad a-sūdag-pāsīh ī az druz ud a-mustīh aziš

<’w’’lwyyh> ī az kōšišn ranǰ mardāzūgīhā druz wānīdār bawēd [B299]

pad bōxtagīh ī az druz ō ul xwēš dānāg rāmišn <’wč>īdan ud mehmānīhā ānōh bawēd ∵

3.401.7 ud ān ī pad sūdag-pāsīh az druz *mustīh[2] ī aziš

<ww’’lwyyh> az kōšišn ranǰ ī az abāg druz az druz wānīhēd

pad abar-ōzīh druz kōšišn ī ō frōd purr-bēš druz gilistag škarwīdan

tā fraškerd ānōh az druz <ylw’’ytn'>

3.401.8 ud fraškerd zamān wānīd Ēbgad yazd xwābarīh ōz ī dādār ō *hamīhišn ayābēd

ud bōxtagān [M385] burzēnīdan ud škarwīdagān bōxtan

3.401.9 u-šān zay abzār xwurdagān az pargandagīh abāz hamēnīdan

ud zay tan abāz ō ruwān xwadīh (ī?) *pattaxtan abzār awiš dād

ud hammis ǰāwēdān purr-urwāhmīhā šādēnīdan burzēnīdan

weh-dēn paydāgīh ∵

3.402.1 abar bōyēnīdan ī az Spenāg mēnōy 2 bōy u-š zōr

az nigēz ī weh-dēn

hād

3.402.2 bōyēnīdan ī az Spenāg mēnōy 2 bōy ēk ī frazānagīhā ud ēk ī abzōnīgīh bōy

u-šān zōr ān ī frazānagīh bōy kunišn ī dām ō frazām-pērōzīh pad kōšišnīg *bowandag wānīdan ī

Ēbgad druz ud hām-dahišn hamāg nēkīh winnarišn ī pad tan ī pasēn ∵

3.402.3 ud ān ī abzōnīgīh ī bōy paywastan ī dām waxšēnīdārīhā pad abzāyēnīdārīh ī ō ān ō abzār fraškerd

3.402.4 ud kēšdārān kē yazd stāyīhišn pad kōšēnīdan ī ēk abāg did 7 ud *škōhīh[3] wēmārīh ud dahišn hamāg

margīh ī hām-dahišn ǰāwēdān dōšoxīgīh u-š *A-bōxtišnīh[4] ī frayist mardōm winastan ī gēhān

az ōy kē-š pad yazd dārēnd

nē frazānagīh ud abzōnīgīh bōy bōyēd bē {’lč'} afrazānagīh dahišn kastārīh gand gandēd guft

yazdīh ud hamāg wehīh aziš bē dēwīh ud hamāg wattarīh abar guft bawēd ∵

---

1 Cf. 3.296.4.

2 <mstyh>.

3 <šk’yh>.

4 <2->.

3.403.1 abar ō ham madan [B300] rōšn ud tār a-wizīrišnīg nē gumēxtan ī āgenen
gētīy *wēnābdāg[1] *paydāgīh[2]
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.403.2 ō ham madan ī rōšn tār a-wizīrišnīg nē gumēxtan ī [M386] āgenēn
gētīy wenābdāg paydāgīh abar ātaxš
pad ham madan ī rōšnīh ud dūd padiš nē gumēxtan ī
Ēbgadīg dūd ī ō *wād[3]
rōšnīh ō xwēš rōšnīh ī ātaxš

3.403.3 ōh-iz paydāgīh w ast pad ātaxš wahišt dōšox tā-šān wahišt pad-iš xwēš hu-čihr bāmīg dahišn
waxšēnāg ī w urwāhmgar ud rōsnīh garmīh ∵
ud dōšox pad zišt ud <byčk>-ēwēnag dahišn kāhēnāg

3.403.4 bēšāzēnāg ī dūd ī Ēbgadīg ō ātaxš rōšnīh
ud sōzāg wināhāg[4] ud wišōbāg huškīh ī brādarōdīg ō ātaxš garmīh mad estēd

3.403.5 ud kēšdārān kē <šyypt>agīhā xwad ātaxš dōšoxīg gōwēnd
ān-išān mādagwar hu-čihr ud bāmīg dahišn w waxšēnāg ī urwāhmgar wahištīg rōšnīh ud garmīh ī
ātaxš
dōšox wahišt mādayān zēfān guft bawēd ∵

3.404.1 abar ān yazdān ān ī dēw homānāg mardōm
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.404.2 paydāg ōh-iz ān ī yazdān ud ān ī dēw homānāg mardōm
ud andar-iz hangerdīg ud andar-iz ōšmurišnān ī mardōm

3.404.3 andar hangerdīg
āsrōn ī pāk az ahlomōγīh ∵
ud artēštārīh pāk az sāstārīh ∵
ud wāstaryōšīh pāk az penīh ∵
ud hutuxšīh ī pāk az dahīg-kārīh
yazdān ∵

3.404.4 ud āsrōn brādarōd pad ālūdagīh pad ahlomōγīh ∵
artēštārīh brādarōd pad ālūdagīh pad sāstārīh ∵

---

1 <w'pyw'py'k>.
2 pad āgenēn.
3 ātaxš.
4 <wn'sy—'k' / >

wāstaryōšīh brādarōd pad ālūdagīh pad penīh ∵

ud hutuxš brādarōd pad ālūdagīh pad dahīg-kārīh [B301 M387]

dēw —

3.404.5 ud andar ōšmurišnān

xwadāy ī xwābar rāst -wizīr —

ud āzād ī rād

ud driyōš hunsand

ud rādīh wizīdār-dahišn

ud <'yyš> ī huspās ∵

ud hangad-xīr ī ēr-menišn

abārīg ī ham-rāyēnišn kē-iz andar tangīh rād ∵

ud andar garān-menišnīh rāst-guftār ∵

ud andar pādixšāyīh *a-kēn[1]

yazdān

3.404.6 spās-dīdār ī kēnīg

ud dādwar ī drōw-wizīr —

tuwānīg-xīr ī pen

škōh[2] ī a-hunsand ∵

wanīgar ī wattarān tuxšēnīdār

ānābag anespās ∵

ud ādānīg ī karb ∵

ud abārīg ham-rāyēnišn kē andar w frāx-xīrīh pen ∵

ud andar-iz husnūd-menišnīh spazg ∵

ud andar-iz pādixšāyīh w kēn-zadār

dēw ud druz mānāg andar mardōmān ∵

3.404.7 ud andar gumēzagīh nē bawēd abēzag yazdān nē-iz dēw abēzag ∵

bē pad čand-iš dānāgīh abārīg hunar yazdān ∵

pad čand-iš duš-agāhīh abārīg āhōg dēw homānāg bawēd mardōm ∵

3.404.8 ud kēšdārān kē bun ī wisp ēk ēwāz ast kēš ī-šān

ham bun duš-āgāhīh-iz

u-š pad-iz duš-āgāhīh dēw homānāg guft bawēd ∵

3.405.1 abar madan ī mardōm ō abardar dānāgīh w ud anāgīh wēnāgīh

az nigēz ī weh-dēn ∵

---

1 āgenēn.

2 <škwA>.

hād

3.405.2 rang ī mardōm dānāgīh w wēnāgīh ēn-iz 4 ∵

ēk āsnxrad ī *zīyendagēnīdag pad mardōm gyān az dādār āfurrišn ∵

ēk srūd-dēnīg āgāhīh waxšēnāg ī āsnxrad ∵

ēk xwarrah ī tōhmagīg xwēšāwand ī āsn- (ud) srūd-xrad ∵ [M388]

ud ēk wahuman amahrspand dārāg parwarāg ī harw 3 mehānīh ī abar ox ∵

3.405.3 ud kē āsnxrad dānišn hu-zahāg frāx-oxīg ∵

ud pad weh-dēn āgāhīh abzāyēnāg āsnxrad agrīy ∵

ud pad tōhmagīg xwarrah ī āsn- srūd-xrad nazd xwēšāwand hangadīh sālār

u-š az zōrōmand mehmānīh ī wahuman pad ox ud spurr-wānagīh ī padiš druz

mēnōyīg āgāhīh ō menišn paywastag pad abardar dānāgīh wēnāgīh

ud padiš [B302] xwēšēnīdārīh ī 2-axwānīg meh nēkīh

burzīhēd andar xwadāyān ∵

3.406.1 abar dahībed ēwēnagān

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.406.2 dahībed ǰud-zamānagīhā ēwēnag ēn-iz 8 ∵

u-š 4 andar stāyīhišnān ∵ ud 4 andar nikōhišnīg pāyag ∵

3.406.3 4 ī andar stāyīhišnīg pāyag ∵

hamāg-pānag ∵ ud wēš-pānag ∵

(mādagwar-dahišn-pānag ∵) xwad-pānag ∵

3.406.4 (1) dahībed kē xwad frazānag u-š abzārān dānāg zamānag nēw[1] ∵ ud **hamāg-pānag** ∵

pad xešmgenīh pādagīh[2] ī-š xwadāyīh

u-š nām ārāstag dahībed pad ān ī-š nēst ast ī wišōb kunēd ∵

3.406.5 (2) ud dahībed kē xwad (frazānag u-š) abzārān dānāg zamān anāg **wēš-pānag** ∵

pad ān ī ka abāg xwad frazānagīh az-iz ān ī abzārān dānāgīh pādag ast xwad-āsāyīh[3] ∵

u-š nām purr-ēmēd dahībed pad ān ī ka az ān ī-š xwad frazānagīh u-š abzārān dānāgīh

purr-ēmēd ast w ī-š *waštan ī-š anāgīh az zamānag ō nēwīh ī ud xwad-āsāyīh ō bowandag-

ārāstagīh ∵

3.406.6 (3) ud dahībed kē xwad frazānag u-š abzārān [M389] duš-āgāh ud zamānag *nēw **mādagwar-dahišn-pānag**

pad ān ī ka az ayārīh ī-š zamānag nēwīh az xwad frazānagīh pādag xwad-āsāyīh

---

1 <wyww>.

2 <p't'kyh>; de. M. *pattūgīh.

3 <hwt'yy'y-yh>.

u-š nām wazurg-ēmēd dahībed pad ān ī ka-š az zamānag nēwīh xwad-iz frazānagīh

ud *wazurg-ēmēd[1] ast waštan ī-š abzārān ō dānāgīh ud xwad-āsāyīh ō bowandag-ārāstagīh ∵

3.406.7 (4) dahībed kē xwad frazānag u-š abzārān duš-āgāh ud zamānag anāg **xwad-pānag**

pad ān ī ka az ān ōy frazānagīh ēwāz pād estēd xwad-āsāyīh

u-š nām ēmēdwār dahībed pad ān ī ka ēmēdwār ast az ān ī ōy frazānagīh waštan ī-š abzārān ō danāgīh ud zamānag ō nēwīh ud xwad-āsāyīh ō bowandag-ārāstagīh ∵ [B303]

3.406.8 4 ī andar *nikōhišnīg *pāyag[2] ∵

a-pānag ud tēz-wišōb ∵ ud nizār-pānag nazd-wišōb ∵

ud an-ōst-pānag zūd-wišōb ∵ ud hišt[3] az pānag xwad-wišuft ∵

3.406.9 (5) dahībed kē xwad a-frazānag u-š abzārān duš-āgāh ud zamānag anāg ***a-pānag**[4] **tēz-wišob**

pad a-pāsīh ī-š xwadāyīh ud tēz-wišuftīh ī-š az harw kust ∵

u-š nām purr-bīm dahībed pad purr-bīmīh ī-š az xwad a-frazānagīh ud abzārān duš-āgāhīh ud zamānag anāgīh ud tēz-wišōbīhīdan ī-š xwadāyīh an-ahrām ∵

3.406.10 (6) ud dahībed kē xwad a-frazānag u-š abzārān dānāg ud zamānag anāg **nizār-pānag nazd-wišōb** w

pad ān ī ka nizār ast pānagīh ī-š xwadāyīh az abzārān dānāgīh andar zōr ī wišōbišn ī-š [M390] az xwad a-frazānagīh ud zamānag anāgīh

u-š nām škeft-bīm dahībed pad ān ī ka az ān ī ōy a-frazānagīh u-š zamānag anāgīh škeft bīm abzārān ō duš-āgāhīh waštan ∵ ud xwadāyīh ō a-pāsīh (az?) duš-darmān wišuftagīh ∵

3.406.11 (7) ud dahībed kē xwad a-frazānag u-š abzārān duš-āgāh {a-pāsīh duš-darmān wišuftagīh} ud zamānag nēw w **an-ōst-pānag zūd-wišōb** w

pad ān ī ka abāg an-ōstīg wardišn ī zamānag az-iz ān ī ōy a-frazānagīh zūd wardišn paydāg zamānagīh ō anāgīh waštan xwad-āsāyīh ō wišōbišn madan

u-š nām garān-bīm dahībed pad ān ī ka garān bīm ast az xwad a-frazānagīh u-š abzārān duš-āgāhīh zamānag[5] ō anāgīh waštan u-š xwadāyīh ō an-ahrām wišuftagīh w madan ∵

3.406.12 (8) dahībed kē xwad a-frazānag u-š abzārān dānāg zamānag nēw **hišt**[6] **az pānag xwad-wišuft**

pad ān ī ka zōr ī ōy a-frazānagīh pad wišuftan ī xwēš xwadāyīh abar ast az āz zōr ī abzārān[7] dānāgīh ud ī-m ī-š zamānag nēwīh pad pānagīh ī-š xwadāyīh

u-š [B304] nām bīmgen w dahībed pad ān ka az ān ī ōy a-frazānagīh abzārān ō duš-āgāhīh ud zamānag ō anāgīh waštan ud xwad-āsāyīh ō an-ahrām wišōbišn madan bīmgen ∵

---

1 <wzwl-'ymyt'>.
2 kōšišnīg pānag.
3 <-x2>.
4 pānag.
5 -agīh.
6 <-x2>.
7 <-ānīh> 2x.

3.407.1 abar zamānag bāy bāy druz ō spenāy-mēnōy dāmān škefttar kōšišn
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.407.2 druz pēš az kanārag paydāgīh ī zamān pad tar-mēnīdan [M391] dādār u-š dahišnān nērōg w abar
*mad[1]
menīdan ī ān xwēš zōr fradom kōšišn abar an-astgarīh ī dādār u-š dahišnān būd

3.407.3 ud ka pad dādār wisp-āgāhīh šnāxtan druz ī abar bowandag-stōwīh druz az kōšišn
and drang čand ham padiš kerdan ān ī-š zōr mihōxtīhā paywastēd ō uzmāyišnīg kōšišn druz hišt[2]
∵

3.407.4 ud zamān abar drang pad rawēnīdan[3] ī xwaršēd az bālist w hāwandīh *kanāragōmandēnīdan[4]
niwist druz
kōšišn abāz ō pādīrān-sazišn ī ham-drang pad abāz w hāxtan ī xwaršēd az rawišn abgand
škefttar pad bun-dahišn kōšīd
ud 90[5] rōz-šabān frazām pad dādār ōz abar az ham kōšišn stōwīhist
ud xwaršēd az bālist hāwandīh bē rawēd ∵

3.407.5 ud did pad Zarduxštān hazangrōzim nazd frazāmīh
abāz ō ham kōšišn mad ud škeft kōšīd
ud ān-iz rāy 10 rōz-šabān drang Zarduxštān hazangrōzim frazām
rasišn ī Ōšīdar bun ō Ohrmazd ham-pursagīh ī
estišnīh xwaršēd pad bālist hāwandīh
pad dādār ōz az-iz ān kōšišn stōwīhist
ud xwaršēd az ham gāh abāz ō rawišn sazēnīdan ī ān drang madan ∵

3.407.7a ud az ān pas pad Ōšīdarmāhan hazangrōzim nazd frazāmīh
abāz ō kōšišn mad ud škeft kōšīd
ud [B305] ān-iz rāy 20 rōz-šabān drang ī Ōšīdarān hazangrōzim frazām
ud rasišn ī Ōšīdarmāh ō Ohrmazd ham-pursagīh bun
estišnīh xwaršēd pad bālist w hāwandīh
pad dādār ōz [M392] az-iz ān kōšišn stōwīhistan ∵
ud xwaršēd az ham gāh abāz ō rawišn ī w sazēnīdan ī ān drang madan ∵

3.407.6 ud az ān pas pad Ōšīdarān hazangrōzim nazd frazāmīh
abāz ō kōšišn mad w w škeft kōšīd
ān-iz rāy 20 rōz-šabān ham drang ī Ōšīdarān hazangrōzim frazām
ud rasišn ī Ōšīdarmāh ō Ohrmazd ham-pursagīh bun

---

1 mād.
2 <-x2>.
3 <lwbwyn->.
4 <-k'wyynytn'>.
5 <'sk>.

ud estišnīh xwaršēd pad bālist hāwandīh
pad dādār ōz az-iz ān kōšišn stōwīhistan ∵
ud xwaršēd az ham gāh abāz ō rawišn w sazēnīdan ī ān drang madan ∵
3.407.7b ud az ān pas pad Ōšīdarmāhan hazangrōzim nazd frazāmīh
abāz ham kōšišn mad ud škefttar kōšīd
ud ān-iz rāy 30 rōz-šabān drang ī Ōšīdarmāhān hazangrōzim frazām
rasišn ī sūdōmand pērōzgar bun ō ham-pursagīh ī Ohrmazd
ud estišnīh xwaršēd pad bālist w hāwandīh
pad dādār ōz az kōšišn bowandag stōwīhistan ∵
ud xwaršēd az bālist w hāwandīh bē raftan uzīd
67 sāl andar xwadāyīh ī sūdōmand ī pērōzgar pad ān ī ōy dādār abar burd gurdīh
hamāg druz winnirdīh wānīdan
ud druz škast-abzārīha xwad agārīhā abāz ō bun-gilistag w abgand
weh-dēn āgāhīh ∵
3.407.8 ud hamē andar ān kōšišn ī druz and drang ī azabar nibišt[1]
estišn ī xwaršēd az rawišn nazdīkīh az druz škefttar kōšišnīh sāxtagīh
āwām ud anāgīh ī abar mardōm abārīg dāmān ī Ohrmazd wēš madan bawēd ∵ [M393]

3.408.1 abar kār ī dādār abar mardōm
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād
3.408.2 fradom kār ī dādār [B306] mardōm-iz āfurrišn pad stī ∵
3.408.3 ud didīgar dahišn ∵ pad dēsag[2] ∵
3.408.4 ud sidīgar wazurgīh pad kār ∵
3.408.5 ud čahārom pānagīh andar-iz zahāgān pad abāz abespurd awišīh mardōm tan ristagān ∵
3.408.6 ud panǰom *uzaiier*īh[3] ī-š zand tan abāz kerdan pad abāz xwāyīšnīh ristagān az zahāgān ∵
3.408.7 ud šašom *aibigaiiehe*[4] ī-š zand zīndagēnīdan ī pad gyān abāz ō tan paywast bawēd ∵
3.408.8 ud haftom *ušah*īh[5] ī-š zand anōšagēnīdan-iz ī āgenēn gyān ud tan pad hamīh ∵
3.408.9 ud haštom *hāuuan*īh[6] ī-š zand amargēnīdan hamāg mardōm zīndag pad ham-šōysr ∵
3.408.10 ud nahom **rapiθβ*īh[1] ī-š zand abēzag-rāmišnīhā a-wisānišn hām-dahišn purr-urwāhmīg rāmēnīdārīh
hangerdīgēnīd-dāmīh passazag dādār nēk frazām-kārīh ∵

1 <pšt'>.
2 <y'Yk'>.
3 <'wzyl>īh.
4 *aibigaiih*.
5 <'wš''>īh.
6 <''www>yh.

3.408.11 kēšdārān kē-šān fradom ī dādār kār niwistan ī dahišn ud ō dahišn mayān wēmārīh wināh ī dahišnān pad zāyišn ī az duš-nihišnīg bun marg ud druwandīh ud ǰāwēdān dōšoxīgīh frayist mardōm az ham-bun ī-šān kēš

abar dādār afrazānagīg duš-kunišnīg wad-frazāmīh-kārīh[2] ud hām-dahišn bištīh ud xwad pašēmānīh-iz[3] guft

ud frazām-pērōzīh ud yazdīh ud kerbakkarīh aziš bē guft bawēd — [M394]

3.409.1[4] abar arang[5] ud weh manohmed

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.409.2 arang abestāgīg *raiǰi*[6] {’p̄yyw ∵} u-š zand rāy[7] ud wāzag zand tuxšāgīh ∵

ud weh abestāgīg *vaŋhi* ∵ u-š zand ābādīh xwarrah-iz xwānīhēd xwarrah *ham xwēškārīh-iz[8] bawēd

čiyōn pad āgenēn tuxšāgīh ud xwēškārīh ∵

3.409.3 ud rāy tuxšāgīh a-margīh abzār ī-š az dādār dahišn mēhan pad arang gōwēd ∵

ud xwarrah xwēškārīh harwisp šnāyēndīdārīh abzār ī-š az dādār dahišn [B307] mēhan pad ārang[9] gōwēd ∵

ud xwarrah xwēškārīh pad-iš[10] paydāg

3.409.4 ud im 2 hunarān hamist abārīg ī nēkīg zahāg ī ast rāy ud xwarrah zrēy pad dādār Ohrmazd rāyōmand ud xwarrahōmand

u-š brāh ud bām paywandišnīh ō dahišnān padiš wardišnīg ud rāyēnišnīg Ēbgad wānīdārīhā dām ō {wlt'} fraškerd wardišnīgān hangerdīgīh

3.409.5 čiyōn gōwēd Ohrmazd rāy pad weh-dēn kū

pad ēn ī tō ō man dām abdom-iz wardīd bawēd tan ī pasēn ī-š manohmed a-margīh šnāyēnīdārīh harwist ox ī astōmand

ōh-ōh-iz a-margīh ī dahišnan ō šnayēnīdārīh ī-šān hamāg abāyišnīg u-šān spurrīg šnāyišn pad a-margīh ud xwārišnīg ∵

3.409.6 ud kēšdārān kē-šān az kēš nimāyišn fraškerd pad margīh ī hamāg dahišnān harw bēšīh pad ǰāwēdān dōšoxīgīh ī frayist mardōm ī-šān kēš

---

1 <lpytp’’>.
2 <wt->.
3 <pysm’n->.
4 Cf. *Bd*.11; de M. *JA* 1971.
5 <’lnd> +.
6 <l’ y / zd>.
7 <l’D>.
8 <hmyšk’lyh->.
9 de M. *weh.
10 <PWNyh>.

abar dādār duš-kunišnīg wad-frazāmīh guft

ud frazāmīh ud yazdīh aziš guft bawēd ∵ [M395]

3.410.1 abar ahlawtomīh weh-dēn burdār ud druwandtomīh ī frēftār ∵ ahlomōγ

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.410.2 ahlawtom andar mardōmān šnāyēnīdārtom[1] ī dādār

ud šnāyēnīdārtom ī dādār ōy kē dādār dām sūdēnāgtom

(ud dādār dām sūdēnāgtom) ōy kē dahišn pad astīh ī wehīh ī dādār āstawēnēnīdārtom

u-š ō gēhān warzišn paywandišnīh w tuxšāgēnīdārtom

ī xwad ast weh-dēn burdār dānāg

ōy ast az dādār-šnāyēnīdārtomīh pad ahlāyīh-ahlawtomīh andar mardōmān ∵

3.410.3 ud druwandtom andar gēhān bēšīdārtom w dādār

ud bēšīdārtom ī dādār ōy kē dādār dām ziyānēnīdārtom

ud dādār dām ziyānēnīdārtom ān kē dahišnān pad astīh ∵ dādār gumāngartom

u-šān az gēhān warzīdārīh *wardēd[2] ud pad paywēhagīh [B308] mōšāgēnīdārtom

ī xwad ast wattar dēn burdār ahlomōγ

ān ast pad dranǰišn druwandtom andar gēhān ∵

3.411.1 abar stūdag tis ī ast ka wizendōmand ō ahlawān ∵

ud nikōhīdag tis ∵ ast ka sūdōmand ō ahlawān

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.411.2 ka stūdag[3] tis ī ast ka wizendōmand ō ahlawān rāst-guftārīh

čiyōn ēd ī paydāg kū (andar) gumēzagīh bawēd (ī) az halag rāst-guftārīh-ēw ziyān ī ahlawān ud wišōbišn ī gēhān ī ahlāyīh

3.411.3 ud nikōhīdag tis ī ast ka sūdōmand ō ahlawān drōw-guftārīh

čiyōn ēd ī paydāg kū [M396] andar gumēzagīh ast ī ka az xrad-āfrāh ud dēn dastwar meh-dādestānīhā drōw-guftārīh-ēw bawēd sūd ahlawān ārāyišn[4] ī gēhān ī ahlāyīh ∵

---

1 šnāyēn / ārtom.

2 <wlcyt'>.

3 <stwwk'>.

4 <'hl'yšn'>.

3.412a.1 abar dōsttom ud šnāyēnīdārtom ī yazdān *mahistom[1] ud rāmišnīgtom andar wahišt
ud dušmentom bēšīdārtom ī yazdān nigūntom ud bēšōmandtom andar dōšox
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.412a.2 dōsttom ud šnāyēnīdārtom yazdān xwēš ruwān {*mahistom rāmišnīgtom andar wahišt}
ōy kē čand-iš dānišn tuwān kerbakkar u-š kām ān kū-š wēš kerd hē čiyōn yašt-frawahr Spitāmān Zarduxšt

3.412a.3 dušmentom bēšīdārtom ī yazdān xwēš ruwān
ōy kē čand-iš dānišn tuwān bazakkar u-š kām ān kū-š wēš kerd hē čiyōn mar ī tūr ī frangrāsiyāg[2]

3.412b.1 abar ān čē druz kōšišn padiš škefttom[3]
(az nigēz ī weh-dēn
hād

3.412b.2 ān čē druz kōšišn padiš škefttom) xwarrah kayān ān ī Zarduxštrōtomān
*ēd[4] rāy čē gēhān winnārišn pad xwadāyīh (ud) xwadāyīh winnārišn pad kayān xwarrah ⁂
ud dahišn <w'šww>īhišnīh ī az Ēbgad pad dēn mazdēsn
ud dēn mazdēsn rawāgīh pad ān ī Zarduštrotomān xwarrah
kū [B309] tā pad kayān xwarrah ānābišn xwadāyīh *wišōbīhād
pad xwadāyīh wišōbišn dām abesīhād
pad Zarduštrōtomān *abesīhišn[5] dēn mazdēsn rawāgīh pādīrānīhād
pad pādīrānīh ī dēn mazdēsn az rawāgīh <w'šww>īhišnīh dām ī Ohrmazd az Ēbgad ma bawād
druz pad dām ō kām rasād ⁂ [M397]

3.413.1 abar xīrān handāzišn
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.413.2 xīrān handāzišn ī a-maragānīg wihānōmand ān ī abdomīg meh-winnārišnīh[6] ī ast ān ī weh fraškerd tan ī pasēn ∵

---

1 <msy'stwm> 2x.
2 <plwyl's'k>.
3 <škptwm>.
4 <'wyD>.
5 <GDE'n APš'n'>.
6 meh-winnārišn.

3.413.3 ud ān ī ēwāzīg *wihānōmand ī ān ī abdom ō weh ēwāzīg tan meh handāzišn ān pad handāzišn ī abāz ō ān ī a-maragānīg meh-handāzišn ī ast fraškerd az handāxtārīh ī ōy ī abardom frazānag wisp-tuwān dādār Ohrmazd ∵

3.414.1 abar rādīh ud penīh w mēnōy mehmānīh daxšag ī mardōm tan padiš
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.414.2 rādīh mēnōy ast ī garm pad čihr ∵
ud penīh mēnōy ast ī sard pad čihr
u-šān harw 2 bun ast pad mardōm ox

3.414.3 ka rādīh mehmān pad ox garmōg ast ōy fradom ox pad ātaxšīgīh ī rādīh mēnōy
u-š daxšag paydāgīh pad čihrīg garmōgīh ī xwarrah/dast ī ōy mardōm
ast az rādīh daxšag ī abar mardōm ∵

3.414.4 ka penīh mehmān pad ox absard ast ōy mardōm ox pad snexrīgīh ī penīh mēnōy
u-š daxšag paydāgīh[1] pad čihrīg sardīh ī gand/gaw ī[2] ōy mardōm
ud ēn-iz ast az penīh daxšag ī abar mardōm ∵

3.415.1 abar ān pad mardōm bawēd ān ī mardōm kunēd stāyīhišn ∵ ud nikōhišn
ud spās bun-dāšt ī padiš
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.415.2 ān ī pad mardōmān bawēd čihrīg [B310] bē-čihrīg
(čihr) [M398] čiyōn xūb-āmēzišnīh ud drīstīh
*bē-čihr[3] čiyōn wad-āmēzišnīg wēmārīh

3.415.3 ud pad čihrīg xūb-āmēzišnīh drīstīh čihr stāyišnīg
ud dādār čihr spās ∵

3.415.4 ud bē-čihr wad-āmēzišnīh wēmārīh ī tan az axwānīg čihr kār ī pad xūb āmēzišnīh ud drīst-dāštārīh ī tan
bērōn ōh-iz ēwānag tis 2-ānag hambedīg kār nē bawēd
ud nē-iz az dādār nē čihrīg ō (xūb-)āmēzišnīh ud drīst-dāštārīh ī tan wad-āmēzišnīg wēmārīh ī tan sazēd ∵

3.415.5 ud ān ī mardōm kunēnd kāmīg kerbag wināh

---

1 paydāg / .
2 <ywwy>.
3 <GBRA_>.

kerbag wahumanīg ud xrad-wizīn

wināh akōmanīg ud waran-dōšagīg[1]

ud pad kerbag wahumanīg xrad-wizīn wināh akōmanīg waran-dōšagīg

{pad kerbag wahuman ud xrad}

ud ān-iz ī wahumanīg ud xrad-wizīn kerbakkar mardōm stāyišnīg mizd xwēš

ud dādār wahuman ī kerbag-āhang[2] xrad ī kerbag-wizīn spās ∵

ud pad wināh ī akōmanīg waran-dōšagīg

ud ān-iz ī akōman waran-dōšag wināhgar mardōm nikōhīdag

ud dādār ī wahumanīg kerbag-āhang[3] ud xrad ī kerbag-wizīn ō mardōm

akōman ī wināh-āhang[4] ∵ ud waran ī wināh-dōšag andar mardōm kerdan nē sazēd ∵

3.416.1 abar dām mēnōyīg āfurrīdan[5] az mēnōyīh ō gētīyīh rasīd ∵ paydāgīh

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.416.2 mēnōy āfurrišn bawišn ast ī a-ham-būd

wāspuhragānīh ast ī a-wēnišnīg A-gīrišnīg

ud bun ast ī gētīy ∵

3.416.3 ud gētīy dahišn ham-bawišnīg bawišn ī mēnōy ud *dēsag ud paydāgīh ud ast ī mēnōy

u-š wāspuhraganīh ast ī wenišnīg gīrišnōmand [M399][6]

ud ēd paydāg kū mēnōy w bun ī gētīy

3.416.4 ēn-iz paydāgīh ka gētīy tis az ham-bawišnīh tis wišāyīhēd abāz ō bawišn mēnōy rasēd [B311] ī-š ast bun

3.416.5 ud mēnōy bawišn ēk ast ī 2 bahr

ōh-iz mēnōy dādār fradom azišīg āfurrišn ī xwānīhēd bawišn

gētīy ham-bawišnīh dahišn astīh dādār az fradom azišīg āfurrišn bawišn ham-bawēnīdan[7]

ud dām fradom pad mēnōy dād az mēnōyīh (ō) gētīyīh āwurd

ī weh-dēn nigēz ēn-iz paydāgīh ∵

3.417.1 abar nīrang

---

1 -dōšig.

2 <w'hn'>.

3 <w'hny>.

4 <w'hn>.

5 <'pwltn'>.

6 <OHDWNšn / 'wmnd>.

7 <-bwwynytn'>.

abar dēnkard nibēg

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.417.2 nīrang rāyēnišnān rawāgīh

ud čiyōn gētīyīg rāyēnišn w kārēnīd ǰud nīrang-ēw ast padiš rawāgīh

ān rāyēnišn ud kār

ast-iz mēnōy rāyēnišn ∵

3.417.3 ud ast ī andar gētīy winnārišn ī gētīy pad mēnōy rāy ān gētīyān abāg nīrang ī gētīyīg rāyēnišn padiš rawēd

abāyišnīg-iz ast nīrang ī mēnōyān ī padiš gētīy rāyenišn ud winnārišn

3.417.4 ud ēd ī zamīg gētīy nīrangīg pad āb ud wād ōz (ud) āb wād pad āsmān[1] mēnōy nīrangīg pad amahrspand warz xwarrah winnārišn ∵

3.417.5 ud tan gētīy[2] nērōgīg pad āmēzišnān ī tan passāzišn

mēnōy nīrangīg pad ruwān zīndagīh ∵

3.417.6 ud gēhān hammōg pad āsrōnīh ud pānagīh pad artēštārīh

ud warzišn pad wāstaryōšīh ud āsānīh pad hutuxšagīh nīrang ∵

ud hamāg gētīy nīrang pad xwadāyīh

ud mēnōy nīrangīg pad dēn winnārišn

3.417.7 mardōm tan gētīy nīrangīg abērtar pad ābādīh winnārišn ∵

ruwān [M400] mēnōy nīrangīg pad kerbag bōzišn ∵

3.417.8 ud ēd-iz čiyōn nihuftag rāyēnišn ēdōnīh ud an-ēdōnīh paydāgīh

pad dēnīg war nīrang ī pēšēnīg[3] ud pad kardag dāštan tāštīg āgāhīh ∵

3.417.9 ud ān-iz ī čiyōn āfrīn nifrīn ī pad wābarīgānīhistan dēn paydāgīh ud andar gēhān āgāhīh ∵

3.417.10 ud ān-iz ī az axtarān abāxtarān rasišn wardišn

3.417.11 afsōn ī xrafstar [B312] uzwān[4] w gazišn ud zahr darmān wasīh wēmārīh bē barišnīh xōg wišōb / <y'k'>[5]

3.417.12 nīrang ī pad ātaxšān ābān urwarān zangān[6] ud ayōšustān zamīgān

ān ī andar bawišn ham-bawišnīh ī ǰānwarān pad axtarān abāxtarān <mwlwww wyy''n'>[7]

ān ī andar wēmārīh ud drīstīh pad haftagān ud nēm-haftagān andar-māh purr-māh ud wišaptah

3.417.13 ān ī az dēn nīrangīh abestāg ēzišn pad šnāyišn yazdān ud bēšēnīdār dēwān dēn paydāgīh

3.417.14 ud anīz was nimūdār andar gētīy ud mēnōy zōrīg nīrang ǰud az ān pad čihr ∵

---

1 <'yyym'n>.
2 <yyt'>.
3 M; B unclear.
4 Cf. Y.28.5.
5 de M. *wišōbāg.
6 de M. "bruits."
7 de M. murw *wāyišn.

3.417.15 ud kam-paydāgīh ī andar gētīy mēnōyīg nīrang abarwēzagīh [DH250r] ī čihr andar gētīy[1] axwān
ud zōr paydāgīh[2] ī mēnōy-kārīh andar čihr-kārīh
ān ī andar mēnōyān axwān was wāy-ōzīh mēnōy warz abar čihr rāy
nīrang abar čihr abarwēzīh[3] ud čihr andar nīrang ī mēnōy warz zōr *paydāgīh[4] ∵

3.417.16 ud andar-iz gētīy pad kišwarān ud šahrān ī ēk az did dūr
tis[5] ast ī andar kišwar-ēw šahr-ēw čihrīg pad anīy kišwar ud šahr nīrangīg hangārēnd
ān ī wasīhā paydāg ∵[6] [M401]

3.418.1 abar gētīyīhā daxšag paydāgīh spenāy-mēnōy ud Gannāy-Mēnōy w
az nigēz ī weh-dēn ∵
hād

3.418.2 gētīyīhā daxšag paydāgīh spenāy-mēnōy abērtar abar ōy ī hu-xwadāy ahlaw pad abzōnīgīh ox ∵
ud abēzagīh ī xēm ud *nēk-kām[7] ī abar dāmān xrad-zahag hu-framānīh[8]
nērōgēnīdan ī dēn dādestān hufrāyēnīdan ī gēhān padiš
huzīyišnīh ī dāmān abē-bīmīh ī šahrān rāmišn-menišnīh mardōm
ud wābarīgānīh ud ēmēdīh ī-š kām-warzīdārān ō gētīyīg mēnōyīg nēkīh ī xwad
ud paywandīg-iz pad nāf-tōhmag
anōšmār abzōn sūd ī dāmān pad kunišn ōzīhišn ī aziš spenāy-mēnōy
čiyōn-iš mānāg [B313] pad frāy-bahrīh ī az gētīyān ∵

3.418.3 gētīyīhā daxšag paydāgīh ī Gannāy-Mēnōy wēštar abar sāstār[9] druwand pad āgenēn must-
madagīh[10] ī padīrag ox
winastagīh[11] ī xēm anāg-kam ī-š abar dāmān ud waranīg duš-framānīh
ud nizārēnīdan ī dēn dādestān wišēbišn awērānīh ī gēhān
duš-zīyišnīh dāmān tangīh ī ud purr-bīmīh ī šahrčīg ud bēš ī mardōm az nōg ∵ nōg rēzišn ī abar-išān
ēwēnag anāg ī az ān ī ōy duš-framānīh
framurd-ēmēdīh ī-š nazdīkān kām-warzīdārān az purr-kēnīh ī-š dil y
an-ast-madanīh ī-š menišn ābādīh-iz ī zamānīg

---

1 DH <gyt'> +.
2 DH <zwl w ptkyh>.
3 DH; B -wēzagīh.
4 DH <zwlwptkyh> B <zwl ptkyh> de M. "chute."
5 DH <~~MEš~~ MNDWM>.
6 DH then 3.419.
7 <nyww'>.
8 <zhkww'n pwlm'h plm'nyh>.
9 <s'stl>.
10 <-mt{~~t~~}kyh>.
11 <wstkyh>.

<wwYk> ī ō nazdīk rēzišnīh ī <'p̄šyl'n> ǰast bawēd

anāgtar frazāmīh ī ān ī-š ēkānagtar kām-warzīdārāntar ∵

ud anōšmār anāgīh ud ziyān pad kunišn ōzīhišn [M402][1] ī aziš Gannāy-Mēnōy

čiyōn-iš mānāg pad frāy-dārīh ī az gētīyan ∵

3.419.1 abar ān ī xwaršēdīg ud ān ī māh<yyYyt>īg[2] sāl čim ud ōz ud kār

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.419.2 xwaršēdīg sāl 2 ēwēnag

rōz-wihēzagīg ī andar sāl[3] ud zaman-wihēzagīg ī az sālān

3.419.3 rōz-wihēzagīg ī andar sāl ān ī[4] 12 māh ī harw māh 30 rōz

ud 5 rōz ī az frāyīh ī xwaršēd pad 12 māh andar axtarān rawišn

ī bawēd āgenēn 365 rōz .

3.419.4 ud az ān čē 5 rōz ī az zamānīhā ī[5] andar māhān ī sāl ham-bawēd ō abdom māh ī sāl dāšt estēd

3.419.5 rōz wihēzagīg ī andar sāl az ān čē andar ōšmār ī[6] a-maragān dāšt estēd ōšmurdīg-iz xwānīhēd ∵ ⌈ ud gōwīhēd ⌉[7]

3.419.6 ⌈ ud zaman-wihēzagīg ⌉[8] ī az sālān ān ī az 6 zaman ud xwurdag ī zaman ī abar sar ī 365 rōz hamīh ī harw sāl ∵

ud društagīhā pad 4 sāl ēk[9] rōz ud pad 40 sāl [B314][10] 10 rōz ud pad 120 sāl ēk māh ∵

pad 600 sāl 5 māh ∵ pad 1440 sāl ∵ sāl-ēw bawēd ∵

3.419.7 u-š zaman wihēzagīgīh[11] ī az sālān ēn[12] čē az 6 zaman ud xwurdag ī zaman ī abar rōzān ī sāl sar az sālān ī was hamīh bawēd ∵

3.419.8 ud rōz wihēzagīg xwad[13] ast ān ī ōšmurdīg sāl ōz ud kār

3.419.9 abar nōg rōz ud *mihragān[14] abārīg ǰašnīhā kahwan ast ī az bun-dahišn

---

1 M ōz / īhišn.
2 Cf. 3.259.2.
3 Not B.
4 B adds az.
5 B az.
6 DH ōšmārīh.
7 Not Dh.
8 B (...)gīg.
9 B ēk <'w>.
10 B then 100 [!] rōz.
sāl-ēw
11 B < / y'tkykyh>.
12 B <YWM ZNE>..
13 DH B <hwt'>.
14 B DH <mtww wy'n'>.

ī-š nōgīh ī fradom rōz [DH250v M403] nihādag[1]

ud čiyōn nōg rōz a-maragān mardōm abar-estišnīg xōgēnīdag hēnd

u-š xwarrah ī az pēš kahwan-dādīh hām-kišwar[2] wistarišnīg ud mardōm padiš āsānīhēnd ud rāmīhēnd

pad ēmēd ī āsānīh andar ān ǰašnīhā andar kār ud ranǰ wīdwarīhēnd[3]

3.419.10 ud ka az ān hangām wihēzīhēd ēg-iš ōz ī az pēš-dādīh nizārīhēd

abar-estišnīh ī a-maragān-iz[4] čandīhēd āsānīh ud šādīh ī mardōm

ud *sūdagīh[5] ī-šān andar kār kāhēd

ud pad ān nērōg ī bun-nihādag abāz nē[6] winnārīhēd

3.419.11 ud was xwadāyīh a-maragān sūd tis[7] ī pad ham ǰašnīhā paywastag nizārīhēd

ud ō sustīh ī mardōm abar ranǰ ī pad kār ud warzišn ud ābādānīh ī gēhān rasēd

3.419.12 <wwky'k'> ī sālān māhān ud rōzān ī abar zēg ī axtarān

zāyišn ī mardōm sāl-mar ī xwadāyan

ud čand <'wč>īdan ī sālān ī az bun-dahišn ī andar dast ī a-maragān

zamān ī mayān mardōmān abar pašn ud stad[8] ud dād

ud dādestānīhā pad ōšmurdīg sāl paywast estēd[9]

az gāh nē wišuftan ud abar pāyram mardōm nē āšuftan

3.419.13 ud ka sāl ī ōšmurdīg mayān mardōman az gāh wihēzīhēd was rāyēnišn ī gēhān šēbīhēd[10] ∵

3.419.14 ud sāl ī [B315] zaman wihēzagīg ī az sālān ī was ham bawēd ōz abar kār ī tis abāg hangāmān ī sāl čihr[11] handāxtag

3.419.15 sāl hangām bun wahār ān ī ka xwaršēd ō fradom xwurdag ī warrag ast <plyypl>[12] rasēd

u-š 3 māh ān ī ka xwaršēd pad warrag gāw ud dōpahikar axtar[13] rawēd xwēš ∵ [M404]

3.419.16 u-š didīgar hāmīn ān ī ka xwaršēd ō fradom xwurdag ī karzang axtar rasēd ī ast <l'sn'> ∵

u-š 3 māh ān ī ka xwaršēd [DH251r] pad karzang ud šēr ud hōšag axtar āyēd ⌈ xwēš ∵

3.419.17 ud ⌉[14] sidīgar pādēz ān ī ka xwaršēd ō fradom xwurdag ī tarāzūg ī ast ī <spwl>[15] rasēd

---

1 DH; B <HNHTWN ky'n>.
2 DH <h'mk k yšwl>.
3 B <wyt> then: mardōm padiš āsānīhēnd ud rāmīhēnd.
4 -iz not B.
5 B DH <pwtkyh>.
6 Not B.
7 B. az rōz.
8 B DH <-x2>.
9 Not B.
10 <šyyp->.
11 B. *čahār.
12 DH; B <plyyyp̄l>.
13 B -iz.
14 Not B (eol).
15 DH; B <yytl>.

u-š 3 māh ān ī ka frāyist pad tarāzūg ud gazdom ud nēm-asp axtar rawēd xwēš ∵

3.419.18 ud čahārom ud abdom zamestān ān ī ka xwaršēd ō fradom xwurdag ī wahīg ī[1] gāw xwānēnd rasēd

u-š 3 māh ān ī ka xwaršēd pad wahīg dōl māhīg axtar rawēd xwēš ∵

3.419.19 čiyōn ēn 4 hangām ī sāl band ī ō rawišn ī xwaršēd pad axtarān w

andar sālān was drang[2] az hamīh ī zaman ī abar ēk sāl sar ō rōzān

ud rōzān[3] ō māhān ud māhān ō sālān ud sālān ō brīnagān ī meh rasišnīg

ud padiš hangām wihīrišnīg

3.419.20 abāg wihīrišn[4] ī hangām ān ī ō čihr ī hangāmān čihrīg paywastag

čiyōn bawišn ud rōyišn ud waxšišn pazzāmišn[5] ud rasišn ī ǰōrdāyān urwarān

ud wihēz ī mardōm ud ēwarz ī xwadāyān ō ōstān[6] ī

hāmīnīg ud zamčīg[7] wardišn ī wādān

rawišn ī pad zrēyān[8] ī ō wādān handāxtag ∵

3.419.21 ud dēnīg ēwēn ud kār ī pad hangāmān frēzwānēnīdag[9]

az ōšmurīšnīg ī a-maragān hangām w dāštag bawēd

3.419.22 ān pad dahībed framān hamkārān abāz ō hangāmān čihr ud abar-estād

abāz ō rasišn ī urwarān bar[10] ō mardōmān dast dādīg handāxtan ∵

3.419.23 ud rōz wihēzag tā māh-ēw bowandag bawēd nē [M405] kerdan [B316]

az 5 māh frāy nē spōxtan weh-dēn handarz ∵

3.419.24 ud čim[11] andar darag ī abar rōzān māhān sālān nišānēnīdag ∵

3.419.25 ud sāl ī māh-sistīg[12] az rawišn ī māh abāg xwaršēd

ān ī društagīh harw māh 10[13] zaman abāz ō pas ōh āyēd

ī pad sāl-ēw društagīhā [DH251v] 120 zaman

ī bawēd 5 rōz ud 5 rōz ī gāhanīg ī bawēd 10 rōz

pad 3⌈ sāl ud pad 3 sāl ⌉[14] māh-ēw ud pad 36 sāl sāl-ēw bawēd .

3.419.26 u-š kār abērtar pad <'lšyyYt'> ud <p'wlwbč'> ud <'-plwbč>

ud paydāgīh ī aziš xwurdag andar gētīy *rāytiih* ∵ pēšag .

---

1 B then <twy>.
2 B. *drug "error" impossible.
3 <lwc'n' YWM'n'>.
4 B<'ylšn'>.
5 B <pzm'yšn'>.
6 B ōstīgān.
7 DH <zmycyk'> B <zmcyk>.
8 <zl'y'n'>.
9 B. parrēzānēnīdag "unperformed" impossible.
10 B <'wlwl'm>.
11 B ēn.
12 DH <m'hyyYytyk> B <m'hyyYyytyk>.
13 B then rōz.
14 Not B.

ud društag-ēw andar darag ī abar-iz sālān ēwēnag nišānēnīd ∵

3.420.1 abar dēnkard nibēg

az nigēz ī weh-dēn ∵

hād

3.420.2[1] dēnkard nibēg kardag ast ī az wisp-dānāgīh-pēsīd dēn mazdēsn paydāgīh ⁂

3.420.3 ud naxust kardag ī az weh-dēn pōryōtkēšān ī waxšwar yašt-frawahr Spitāmān Zardušt fradom hāwišt pad pursišn ud āšnawišn ī az im yašt-frawahr weh-dēn paydāgīg dānišn āgāhīh ī abar harw dar hangōšīdag rōšnīh ī az bun rōšn

3.420.4 ud ān bun pursišn ud wizīr dahībed burzāwand kay-wištāsp nibēgēnīdan bun ud bun ō ganǰ ī šasabīgān abespārdan ud pačēn passazagīhā wistardan framūdan.

ud az ān pas pačēn ō diz ī nibišt frēstīd ud ānōh-iz dāštan āgāhīh ⁂

3.420.5 ud andar wizend ī az mar ī duš-xwarrah alaskandar ō Ērān šahr ud dēn ud xwadāyīh mad ān ī pad diz ī nibišt [M406] ō sōzišn ud ān ī pad ganǰ ī šasabīgān ō dast ī hrōmāyān madan

ud ō-iz *yōdnāyīg uzwān wizārdan pad āgāhīh ī az pēšēnīgān paywastag[2]

3.420.6 ud ōy bay ardaxšahr šāhān šāh ī pābagān mad ō abāz ārāstārīh [B317] ī ērān xwadāyīh im nibēg az pargandagīh ō ēk gyāg āwurd

ud pōryōtkēš ahlaw tansar ī hērbedān[3] hērbed būd abar madan ud abāg paydāgīh ī az abestāg abāz handāxtan ud az ān paydāgīh bowandagēnīdan[4] framūd ud hamgōnag kerd. [DH252r]

ud hangōšīdag brāh ī az bun rōšn pad ganǰ ī šasabīgān[5] dāštan ud pačēn passazagīhā frāxēnīdan framūdan āgāhīh ⁂

3.420.7 ud pas az wizend ud wišōbišn ī az tāzīgān ō-iz dīwān ud ganǰ ī kišwar mad hu-fraward[6] Ādurfarnbay ī Farroxzādān ī hu-dēnān pēšōbay būd ān pačēn ī kustagīhā pargandag būd nōg-abzār az pargandagīh abāz ō hamīh ud dīwān ī-š dar āwurd andar nigerišn ud handāzišn ī ō wehdēn abestāg ud zand ud pōryōtkēšān gōwišn hangōšīdag payrōg ī az ān brāh abāz kerd

3.420.8 pad škeft aram ud wizend ī ō Zardušt ī Ādurfarnbayān ī hu-dēnān pēšōbāy būd ǰast ān-iz diwān ō wišōbišn ud ān nibēg ō[7] wisistagīh ud pargandagīh ud aziš ō kahwanīh <wstkyh> ud pūdagīh madan.

3.420.9 ud az ān pas ān Ādurbād ī Ēmēdān ī hu-dēnan pēšōbāy az yazdān *nixwārišn ud dēn mazdēsn ayārīhišnīh nōg-abzār pad xwāyišn ud wizōyišn ud ranǰ ī wēš im nibišt čē az ān [M407]

---

1 Bailey *ZP* App VII.
2 B pēšēnīg guft <stk'>.
3 B jump omits.
4 B <-ytkn'>.
5 DH <špyk'n'> B <šp'n'>.
6 B adds ādurbād ī.
7 Not B.

wisāndag ud zruftag ud sūdag ud xāk-āmēg dīwān abāz windīd ud ēd čē az abāz kardagīh ud burdagīh ud triftagīh abāz āwurd az-iš wizīd <mtk' myn> ī hampursagīg xrad ayārīh pad abāz handāxtārīh ī ō pōryōtkēšān ī pēšānīgān gōwišn ud kardag ud abestāg paydāgīh ud abzōn ī az wehdēn dānāgīh daragīhā padiš ārāst ud ristagēnīd bām-ēw[1] ī az payrōg[2] ī ān brāh ī az rōšnīh ī bun rōšn ud hammistīhā kerd pad wehdēn nimūdārīh ēn ī nāmēnīd pad stūrīh mānāgīh[3] ān wazurg bun ud dēnkard 1000 darag.

ud payrāst [DH252v] estēd pad yazdān nērōg-dahišnīh frēstīd ī ō-iz abar mad ī pahlom dēn-burdārān ī andar [B318] zamānag ud madan-iz ī ō hu-dēnān dānišn[4] ud ruwān-ayārīh ud abāz paywastan-iz ī[5] ō abārīg ērān nigēz[6] ī dēn mazdēsn āgāhīh ud hambun abzārtar abāz kerdan ī az-iz ān ī abardom kerd hāwištān ī Ōšīdar ī Zarduštān pad abāz pursīdārīh ī az Ōšīdar wehdēn paydāgīh ⁂ [M408]

1 DH bāmīg.
2 B <ptylk'>.
3 B mānāg ī.
4 B <YHWWNšn'>.
5 B <ptwst' wcyn'>.
6 DH <'yl'n' kp'>.

DĒNKARD 4

4.1 niyāyišn dēn mazdēsn ī ǰud-dēw ī Ohrmazd-dādestān ⁂

4.2 čahārom az gōwišnīh wizīd ī az weh-dēn hammōg hu-fraward ⁂ ādurfarnbay ī farroxzādān ī hu-dēnan pēšōbāy ō hammōg dar ⁂ az ēwēn hammōg wizīn ⁂

4.3 hād

ēk

buništīg xwad-iz mānāg ast nē čimīg ⁂

4.4-5 dō

dō'īh ī naxust andar xwēšīgān az dahišn band ī ast fradom wahuman bē-š bun az Ēbgad ud anīy ī ast dahišn čim ⁂

4.6 ud dō abārīg bunīg nigerišnīhā wēnīhēd kū andar ēd xīr dō hamrāyēnišn ēd rāy pad and bār and bun nēstīh čē-š bun nām abāg nāmčišt az ǰud-ēkīh ud hambedīgīh āmad az dō hambedīg passāzišn-ēw rāst ī husāzag būd nē šāyēd ud pad-iz kanārag tēz sōgīhā brīd

ēd rāy ēdōn nē šēd šāyēd ān tēz sōg ī dō kust dārēd ō bahrān baxšīhēd čē ēk ī pad ēkīh [B319] ōstīgān xwad abrīn ast ud az ham-čim ka-iz gardēd pad xwadīh āyēd ham ēk nē winnārīhēd čiyōn tis ī az čim ⁂

4.7 dō-iz ēk ēk xwad čim ud nē bē dō'īh az čim ud ēn nimāyēd abar buništagīh ōstīgānīh ēkīh ēk ēkīh

4.8 ud hambedīgīh ī dōnān nē ēkīh ō ēkīh bē ēk ō ēk

ud dō-nāmīh [M410] ēg bawēd ka ēk abāg ēk gōwīhēd ēnyā ēk ēk ǰudāg ēk nām ⁂

4.9 3 ⁂

3 bun-dām az abzōn ī andar xwēšīgān ēk abar 2 ašwahišt ī dārēd andar amahrspandān gyāg ī sidīgar pad fradom tarsagāhīh čē az āfurrišn frāz fradom dahišn andar dādār tarsagāhīh ī bawēd[1] sidīgar čiyōn xwad ast dādār-Ohrmazd fradom

didīgar wahuman ī ast fradom dahišn sidīgar tarsagāy ašwahišt ī bawīhist padiš wahuman tarsagāhīh az Ohrmazd bawēnīdārīh ī

ud hamandāzag xwadāyīh paristišnīgīh ud bandagīh paristagīh az bun-dahišn ōrōn ōstīgān pad čihr ud bandagān paristagīh ō xēm ī xwadāyān handāzišn ⁂

4.10 4

[1] Cf. **3**.48.6.

pahlom andar xwēšīgān xwadāyīh nāmīhist Šahrīwar a-pargūd anīy-ēwēnag būd šāyistan az pahlom rāst-kardār tarsagāhīh ašwahišt ī ast sidīgar ī pad bawišn ī az ōy ī didīgar wahuman ī ast fradom dām

ayōšust zēn driyōšān abāg āmurzišn srāyišn

u-š pad hamnāfīh abyōxt anīy-kāmagīh ud dēn-abzōnīg āštīh āsn-xrad ud gōšōsrūd-xrad ī wahuman ham-zahagīg zahag ērmān-xwāyišnīh ud sōg ī ašwahišt hamnāfīg

pad hamnāfīh ham-hāgīhā frāz[1]-franāmišnīh ahū'īg xwadāyīh radīg dēn ō dāmān rāyēnīdārīh Ēbgad ud ānāftārīh ud hamāg-xwārīh mehēnīdārīh ⁂

4.11 ōh-iz rawāgīh dēnīh ī yazdān andar gēhān rawāg-xwadāyīh gēhān pad kāmag andar dāmān u-šān [B320] rawāg-xwadāyīh rawāg-dēnīh ī ast [M411] rāstīh paymān ⁂

4.12 ud xwadāyīh ī mādayān pad xwēš nērōg dēn wābarīgānīh ud dēn mādayān pad xwadāyīh nērōg xwēš rāstīh abēzagīhā andar abēzagān gōwišnān ⁂

4.13 ud gumēzagīh andar gumēzag-gōwišnān harw dō ēwēnag hambedīg kōšišnīg padīrag hamēstārān tagīgīhā rawāg hamgōnag pad gōwišn kunišn ⁂

ud ēwēnag-ēw ātaxš mānāg abrōzišnīg ēsm ī hušk ud ān ī xwēd harw dō ēwēnag pad sardīh ud huškīh aziš <ws''lw>tābišnīh ud čiyōn padīrift gēhānīgān abēzagīhā ud gumēzagīhā-iz druz padiš hamē wānīhēd čiyōn <tlčm'n'> hām-spāsīh ud pad-iz andar gumēzagīh ud pad-iz wiškaftīh ēwēnag ēwēnag abāg hambedīgān kōšišn ēdōn-iz dēn xwadāyīh hamē frahistīhā hu-xwadāyīh pērōz ud dēn ī rāst wābar ud kām ī yazdān andar gēhān rawāgīh ud parwastagīh ī harw dānāgīh andar dēn mazdēsn drīst pattāyišnīh ī-š hu-xwadāyīh ud ham-nāfīh ī-šān āgenēn nihuft hupānagīh ud rawāgīhišnīh ī-šān ēk ō did rāy-iz dahībedān dēn wābar dēnīgān dahībedīh amāwand dāštan mahist-warzīhā abar tuxšēnd dahībedān dād ēwēn azišān ēwēn-dēnīg ⁂

4.14 wištāsp šāh ka az kārēzār ī abāg arzāsp pardaxt būd ō sar-xwadāyan abar padīruftan ī dēn frēstag ud nibēgīhā ī az wisp-dānāgīh-pēsīd mazdēsn dēn pad was ēwēnag abzār ud frahang

ud būd ī im-iz kār ī frahaxt-uzwān mowmard[2] abāg frēstīd *spidag ud[3] arzrāsp ud abārīg ī [M412] az bē xwanīrah pad dēn-pursišnīh

ō frašōstar āmad hēnd spurr-āgāhīhā wisēy kerd [B321]

4.15 dārāy ī dārāyān hamāg abestāg zand čiyōn Zarduxšt az Ohrmazd padīrift nibištag 2 pačēn ēk pad ganǰ ī *šasabīgān[4] ud ēk pad diz ī nibišt dāštan framūd ⁂

---

1 B <pl'c'>!

2 <mgwyGBRA>.

3 B <spyt' nūn>.

4 B <špyk'n'>.

4.16 Walaxš ī Aškānān Abestāg zand čiyōn abēzagīhā andar āmad estād hammōg-iz ī aziš harw čē az wizend ud āšuftkārīh ī Alkasandar ud ēwār ud rōb ī Hrōmāyān andar Ērān šahr pargandagīhā abar nibištag tā čē uzwān-abespārišnīg pad dastwar mānd estād andar šahr čiyōn frāz mad estād nigāh-dāštan ō šahrīhā ī ayādgār kerdan framūd ⁂

4.17 ōy bay ardaxšahr šāhān šāh ī pābagān pad rāst-dastwarīh tansar ān-iz hammōg ī pargandag ud hamāg ō dar xwāst

tansar abar mad ān ī ēk frāz padīriftan ud abārīg az dastwar<īh> hišt ⁂

4.18 ud ēn-iz framān dād kū frāz ō amāh harw nigēzišn anīy bawēd az dēn mazdēsn čē nūn-iz āgāhīh ud dānišn aziš frōd nēst ⁂

4.19 Šābuhr ī šāhān šāh ī ardaxšahrān nibēgīhā-iz ī az dēn bē abar biziškīh ud star-gōwišnīh ud čandišn ud zamān gyāg gōhr ǰahišn bawišn ud wināhišn ǰadag[1] ērīh ud gōwāgīh ud abārīg kirrōgīh ud abzār andar hindūgān hrōm abārīg-iz zamīgīhā pargandag būd abāz ō ham āwurd

ud abāg abestāg abāz handāxt harw ān ī drīst pačēn ō ganǰ ī *šasabīgān dād [M413] framūd ud estēnīdan ī hamāg a-ristān abar dēn mazdēsn ō uskār kerd ⁂

4.20 Šābuhr ī šāhān šāh ī Ohrmazdān hamāg kišwarīgān pad pahikārišn ābān āhōg kerdan hamāg gōwišn ō uskār ud wizōyišn āwurd

pas az bōxtan ī [B322] ādurbād pad gōwišn ī passāxt abāg hamāg awēšān *ǰud-ristagān[2] ud nask-*ōšmurdārān-iz[3] ī ǰud-ristagān

ēn-iz guft kū nūn ka-mān pad gētīy[4] bē dīd kas-iz ag-dēnīh bē nē hišt tā-š abar tuxšāg tuxšēm hamgōnag kerd ⁂

4.21 im bay hu-srōy šāhān šāh kawādān čiyōn-iš ahlomōγīh ud sāstārīh spurr-hamēstārīhā wānīdan pad paydāgīh az dēn andar harw ahlomōγīh 4 pēšag āgāhīh ud uskārišn ī gōkānīg wasīhā bē abzūdan

4.22 ēn-iz pad <y''w'lsnyh>[5] guft kū rāstīh ī dēn mazdēsn bē dānist ōšyārān pad uskārišn ōstīgīhā tuwān bē pad gētīy dīd ud abardar abzōnīg ud pasxrad būd mādayān nē pad uskār bē pad abēzagīh menišn gōwišn ud kunišn ud weh-mēnōy-wāzišnīh mānsrīg abēzagīhā ēzišn ī yazdān šāyēd

u-mān Ohrmazd mowbed {ān ī} ān xwānd xwānēm kē mēnōy-wēnišnīh andar amāh paydāgīhist u-mān frāx-čārīh mēnōy-wēnišnīh gētīy handāzag nimāyišnīhā-iz harw 2 ēwēnag spurrīg az-išān xwāst xwāhēm

4.23 abāg-iz ān ī ābīh ābādīh-kardārīh ī yazdān wāspuhragānīhā abar ērān rāy Ērān šahr pad hammōg ī az dēn mazdēsn frāz raft ī [M414] pēšēnīgān hangad-dānāgīh āmēzišnīh ī ō-iz hām-xwanīrah ān ī āgāhān pad ǰuttarīh pahikār nēst ōwōn wasīhā abestāg ēwāzīg pad abēzag-gōwišnīh nibēg payrāyišnīg az mādayān ayādgārīh ud pāyram-iz ēwēnag anābīg andar gōwišn āgāhēnišn dāšt estēd

---

1 B <wn'sšn'ytk'> one word.
2 B jud-sridagān.
3 B <'wšmwlt 'wc'>.
4 B <sty Y>.
5 Bailey yazdān-xradīh.

pas-iz hamāg xānīg[1] dānāgīh ī dēn mazdēsn ēd-iz rāy ī-mān šnāxt estēd kū ka hamāg *warōmand ud uskārišnīh ī [B323] bēgānag az dēn mazdēsn gēhān ō ēd gyāg rasēnd pad nōg *xwāyišnīh[2] ud uskārišnīh

4.24 xwad az dēn mazdēsn and dānišn ayāftan paydāgēnīdan ō sūd nihādkārīh ī gētīyān āwurd nē šāyēnd čand andar ōšmurišn ī rad-ēw pad wēš wizōyišnīh ud wēš uskārd ud agar abardom xwāyišnīha framāyēm hamist mowmardān ī wēnāg ērtar ud huxēmtar ud weh nōg nōg asūdagīhā abestāg ud zand uskārdan ud ayābišn ī aziš ō dānāgīh gēhānīgān arzānīgīhā abzūdan ⁂

4.25 awēšān kē gētīyān ō šnāxtan ī dādār abdīh mēnōyān čiyōnīh ī gēhān az dādār fradom ayāftan nē šāyistan ayāb hamāg ayāftan šāyistan

guft pad kam dānišn waranīg

awēšān kē paydāgīh ī az dēn ēdōn weh ud pad-iz hangōšīdag ast ī šnāxtan šāyistan

guft pad uskārgar ud ān kē rōšn nimūdan pad dānāgīh dēn-āgāhīh dāštan ⁂

ud kē ān čiyōn harw dānāgīh bun dēn ham pad nērōg ī mēnōyīg ud ham pad paydāgīhēnīdārīh gētīyīg ān ī kas [M415] dānāgīhā guft ka-iz-iš az kadām abestāg paydāgīh hamist nē dāšt ēg-iz pad paydāgīh ī az dēn hangārd kē xwēškārīh pad hammōg frāz ō *gēhān[3]-zādagān burd

4.26 5 ⁂

panǰom andar xwēšīgān passazagīhā pad xwadāyīh tāšīd abzōnīg bowandag-menišn spandarmad ī ast ī zahag pad dahišnīh zahāgīh ham-zahāg nērōgīh mēnōy ud gētīy ud mēnōyān ud gētīyīg nērōg tan ud mālišnan ud grīwān hamist waxš gētīy pad bowandagīh ud az-iš ud pad-iš andar abāg bowandag ud šnāsagīh-iz ī čēgām-iz menišn gōwišn ud kunišn čē-šān hampaywand ō-iz gētīyān abēzag dahišnīhā purr-nēkīh bahr az-iš gumēzag padīrišnīhā ast ī ōwōn mad estēd čiyōn hampaywand ān 5 [B324] abzōnīgīh pēš-xradīh ud abārīg ī-šān nām andar dēn guft estēd ⁂

4.27 6 ⁂

šašom andar xwēšīgān pad abzōnīg bowandag-menišnīh hamāg-rawišnīh hordad

pad paywand purr-sardag abāg paydāgēnīdan ī dāmān xwēškārīh hangām ud hu-menišnīh ud hupānagīh ud rāh ī ō harw kārīh ud harw čārīh ud padīrišn ud xwāyišnīg spurr-āgāhīh abyōxt *amurdadīhā

ud frawahr ud bōy ud ox ud ōš ud xrad ud kē ka abārīg ī mēnōy-kārīg gyān-amēgīhā tan winnārdār ud rāyēnīdār hēnd mālišnōmandīhā *āgāhēnīdārīh ī gyān tan pad-iz paywastagīh pad-išān nihuftār xīr mēnōy ud ān-ōwōn *paywandišn čimīh xwānīhēd asūdagīh pad ayāftan ī-šān ēk ō did ⁂ [M416]

---

1 B superscript *xą*.

2 B <hwyy'šnyh>.

3 B yazdān.

4.28 7 ⁂

haftom hupānagīh abāg-rawišnīh a-marg-rawišnīh ī ast paymānīg ramagīg amurdad abzōnīgān hangerdēnēd ud hangerdīgīh ī dāyagān tōhmag zahāg purr-spāh zahagān mēnōyān ī hēnd pad zahāgīh zahagān tōhmag ī hamist gētīy ud dāyagān azišīhā was ēwēnag pad paywand widerd az ōšmārīhišnān ⁂

4.29 az-išān ēk bawišnīh ud pad 7 hangerdīg spurrīgīh ud purr-srādag spurrēnīdārīh ud hām-spāh ō xwēškārīh estēnīdārīh ud hām-spāh ō xwēškārīh estēnīdārīh ud pad-iš pērozīh ī yazdan ēn ēwēnag guftan ī az ēd ī windīd paydāg ⁂

4.30 dāmān-išān dastwar āgāh dēn dānāgīh guft kū ēk ēk dām xwēškārīh čē ud čiyōn ō kār barišn pad āgāhīh az mānsrōbarān ī dēn āgāhān abērtar dānīhēd ⁂

4.31 abar-išān akanāragīh ī zamān paydāgīh ēd bawēd nē šāyistan dahišn bē andar zamān guft ⁂

4.32 ud andar-išān sazišnīh ī kanārag-zamānīh abar [B325] winnārišn hamīh ī būd bawēd ēk ō did ēn-iz paydāgīh guft kū harw būd bawēd ⁂

ud harw bawēd būd bawēd

4.33 saxwan-išān gyāg abar ast ud nē tis bē gyāg ī tisān čand tisān tis kanāragōmand ud gyāg-iz hamāg az tuhīgīh ud tuhīgīh mānāg gyāgīg akanārag guft pad a-bastagīh čiyōn pad zamān dādār astīh akanārag zamanīhā abar-iz-išn nēst tis guft čiyōn ī būd bawēd

4.34 baxt-išān [M417][1] abar ān ī brēhēnīdārīh pad kunišn ⁂

4.35 ud kunišn abar ān ī kardārān brīn-iz ud andar mēnōyan gētīyīg *xwad *ēd wizīd hamīhā guft *bād abar ān ī az mēnōyān kunišn abar ī ān ī az gētīyan handāzišn ī wenišnīg andarwāyīgān tā-iz ō rōšnān ī abardar pad čand-iš az-išān andargīh ān ī ham-nihādag ān-iz ī ǰud-nihādag ulīh ud frōdīh ud abārīg kust wardišnīh andar zamīg paymānīh bawēd u-š abzār čašm ud <čwyčpk'> ārāyišnīhā ī čanīh andarg dōnān kē xīr nērōg kē nērōg xīr nē pad <čwyčpk'> <'wy'ynd>

4.36-37 ārāyišnīhā pad dibīrīh handāxtan ī gāhīhā ō hamsar-iš ud hāwand <yyw''> ud āwāz-niwāgīh frahist ō mād ī saxwan a-maragānīhā wizāyišnīg xwaš-srūdīh nāmčištīg ayārīh čiyōn was-nāmīh ēk tis ō huārāyīh srudagīhā ān ī wizāyišnīg ō huāšnāgīh ī tisān pad nām ī ast nāmčištīgtom čim gōwāgīh bawād xwānd abar spurrīg-padišīh ī passāzišn ī gyanwarān pad hamīh ī ātaxš ud āb ⁂

4.38 spurr-nišānīh ī xwardagān ayāftagīh pad šnāsagīh hangerdīg handāzag ēk gēhānīgān rāyēnīdārānīh pad hām-sar-xwadāyīh ud andar [B326] ud andar xīrān wimand parwast dāyagīh pad tōhmagān guft ēdōn-iz hangerdīg pad hangerdīgān čiyōn tis-iz pad bahrān ⁂

4.39 tis tis astīh bar bridagīhā tā abāg čē a-brīdagīhā čand ēwēnag u-š astīh pad baxšišn čiyōn āb az rōd

[1] M baxt / išān.

ast ī pad nīrangīg čiyōn <plšm>išn ayāb [M418] aweštābišn ī az sard garm abārīg <m'lwn' m'lwn'> čiyōn xōn gōn ud bōy ud mizag ud <'wn'> ud handēšišn handēšīdār ⁂

4.40 ud was wardišn ī pāyagīhā pad niwand čiyōn bām az payrōg ud payrōg az brāh ud brāh az rōšn ⁂

4.41 ud ast ī pad kunišn čiyōn āhōg az mardōm ud ast ī pad tōhmag čiyōn muγ az muγ ⁂

4.42 ud ast ī pad āmēg kunišn abāg tōhmag čiyōn mardōm az mardōm ⁂

4.43 ud ast ī az anīy āmēg pad ham-šōn ⁂

4.44 ud ast ī pad anīy čiyōn ābādīh ī az wārān ayāb rādān ⁂

4.45 ud dōstīh ī az dīd ayāb āšnūd abārīg āhōgīhā ⁂

4.46 ud astīh pad čiyōnīh čiyōn ēwēnag ud kanārag abārīg čiyōnīh tis az tis ⁂

4.47 ud ast pad būmīgīh ayāb āwurdagīh čiyōn az wāhmān šahr ⁂

4.48 ud ast ī pad āfurrišn ī ast fradom azišīh kū-šān ǰud ǰud azišīh čiyōn mānsrōbarān ī dēn-āgāhān weh dānēnd ⁂ abāyišn hamāg az aweštāb pad čand ēwēnag baxt nē ǰuttar ⁂

4.49-50 nikōhīdārān paymān-gōwišnīh ī dād ud dēn ēn-iz az-išān pursīd kū šāyēd būdan kanāragōmand ayāb nē ⁂

4.51 ud tuwān dānāgīh and-čand šāyēd būdan ayāb frāy ⁂

4.52 ud ēk ō ī did Frawāg/parwāg ayāb nē ⁂

4.53 ud agar šāyēd būd nē kanāragōmand ān ī nē šāyēd būd xwānēnd čē ud čē [B327] wimand ud tuwān čē ān ī šāyēd būd ⁂

4.54 kunišn hamāg andar zamān ayāb bē-iz zamān ⁂ winastag ī abē-frazām šāyēd ayāb nē

4.55 ud hamāg ī kunīhēd bawēd nūn pad dānāgīh parwastag ayāb nē ⁂ ud agar abāg bun [M419] nērōg kunišnīh-iz ī akanārag zamānīhā dēn dānišn gōwēd ⁂

4.56 ud pas payrāstag čē payrāstār kē ⁂

4.57 u-š tuwān-čihrīg kunišnīh pad čē ⁂

4.58 ud društag-xwāyišnīhā ēn-iz kū ka kām hanǰāftārān ī dādār čim nikōhišn ⁂

4.59 az stāyišn pad čē ǰuttar ud garzišn burd-šnōhrīh

4.60 pad čē paydāg tis-ēw was

4.61-62 čiyōn čim ī kam-garmīh ī Bābēl-zamīg ān ī az zamīg zamānīg hudāmānīh ī xwaršēd bē fradāg ī ēwārag az ān ī pad nēmrōz čand az-iš ēk andak-rāhīh az ān ī nēmrōzīg ēk hangadīh ud abārīg andarwāy ī zamīgīg andarg wēš-estišnīh ī az ān ī pad nēmrōz dō-ēwēnag ⁂

4.63 ēk abēr hāwandīgīh abāz-waštag az ān ī ātaxš ud kam paydāgīh pad abrōg-dādārīh ī ahrāmišn ī ō abar ⁂

4.64 hišt-kēnīh-išān pad bōxtišn ī az <yw'nk'> bīm ōstīgān drubuštīh guft ⁂

4.65 az a-zadār andar-iz wanīh ōy wānīdag rāst-gōwišn andar-iz garān-menišnīh rād andar-iz gursagīh pad pahlom čīnīh wizīn abar kerd estēd

4.66 hutōhmagīh gōhr gugāyīh paydāgtar kunēd kū <yyčt>kārīh pas-iz <yyp>agdārān čimīg kunišnīh ī dahībedān rāy hamē abarmāndīgīh grāmīg dāštan kē-iz abāz ō awēšān ī pad abestāg paydāg tōhmag ōšmurdan nē dānist ka abāz ō windād-<yyp>tagān paydāg būd
pad abarmāndīgīh [B328] hangārd ⁂

4.67 ōy bay ardaxšahr šāhān šāh ī pābagān pargūdagīh ī-š xwadāyīh az čand pid ud niyāg rāy pad [M420] dahībedīh kam sazāgīh ⁂

4.68 ud dēn-āgāhān abar pēš-iz madan guftan-iz ī dēn-āgāhān awiš āgāh būd ī ōy bay ān ī ōwōn gēhān sūd abāz ārāyišnīh pad dast ⁂

4.69 ud ēn-iz guft kū payrāstag ī ōwōn wazurg pēš-iz az rasišn ī ōy ī xwarrahōmand ud ōy-iz ī āwām-frazānag āgāhīh ud wihān ī tuxšišn bawēd ēnyā ān ī a-payrāst estag pēš az madan nē ayābīhēd ⁂

4.70 baxšišn ī kardagīhā star-ōšmārān pad hangārišn dārēnd

4.71 čim andar bun ī wisēnagīhā ī bahrān pand pand abāg marag-sar-iš ō kār barišnīh ī xrad bandān/-xwāh ān ī abārīg-iz was ēwēnag *paymayišn[1] az nibēg ī zamīg-paymānīh paydāgīh ⁂
mādagwarīhā <'wt'k'> ī star-ōšmārān pad čimīg paymānīh ud ān ī biziškān pad čiyōn hambūsišnīh ud estišnīh </ wwššwwd> hambedīgān ī pad čihr xwāst
ud čiyōnīh bawišn wināhišn ud čandišn ǰumbišn ī tisān
ud zamān gyāg šnāxtan
ud āfurišn az āfurīdār[2] ud gōhr az dahišn ud astīh az paydāgīh
ud čē ǰuttar-tisīh az astīh xūb wizīdan pad nāmčištīg šnāsagīh dāšt estēd ∵

4.72 ǰadag-ērīh kirrōgīh andar ∵
a-maragānīhā pad ham-āfurišnīgīh ud az ham-gōhr-dahišnīh ud hamīg-stīy/gētīy[3] čēgām-iz-kunišnīg wāspuhragān ǰuttarīh pad ǰud-tanīh ud dahišnīhā ǰud ǰud ǰudāgān ī pad *dēsag[4] wāspuhragānīhā az xwēš baxtīg tōhmag bunīh čiyōn aspān az fradom asp *wādrangān[5] az rōy fradom wādrang
ud drīst-abespārišnīhā [M421][6] ud padīriftārīhā winnārdan ī ham-tōhmag pad dēsag paydāgīh nāmčištīgtar pad čiyōnīh ∵

4.73 pad-išān ēwēnag-ēw bun-gōhr tōhmag ī ōwōn čiyōn čašmān wēnāg-nērōgīh ī bē-iz hudāmānīh ī wēnišnīg tis dānāgīh-iz akanāragīh zamānīhā [B329] pad ham nērōg hammis dahišn
u-š *dēsag pad paywand čiyōn bām az payrōg abāz kerd

4.74 šāyistan-iz ī xwābar dādār pad xwēš nērōg hamgōnag guft az-išān dēn-dānāgīh weh ēr-xwadāyīh ī dēn-burdār ī dānāg kē xwadāyīh meh xwadāy čim ∵

4.75.1 ēk abāyišnīgīh ī dānišn ō sūd sūd ō xwēšāwand ud ēk azišīh pad xwadīh būd šāyistan guft ∵

---

1 <ptmšn' / >.
2 <'p̄wlt'l>.
3 <hmYkyytyD>.
4 <y'Yk'>.
5 <w'tlwšn>.
6 M abespār / išnīhā.

4.75.2 dānišn-išān abar tis guft ∵

4.75.3 tuwān-išān abar nē kerdan nē bē abar abāz hāwandīh ī az kerdan ǰomāy abārīg kerdan guft ∵

4.75.4 dādwarīh-išān az dēn wizīr ī dādār framān abar čihr ī gēhān darmān ī bēšaztom
ud dād-iz ī abar estišnīh az ham bē spurrīgīh abērtar pad 2 guftan ēk abēmustīh ∵ ēk xwarrah-pādārīh
az ham čim tōzišn gōkānag paydāgēnīd ēk pad tan ∵ ēk pad xwāstag
andar ǰud ǰud ēwēnagān was
ud mānsrō-barān ī dād-āgāhān dānēnd kē abar ān ī kas pad wināhgārīh ī <'mw> kē gōwēd kū gugāy ham-ēdōnīh gōwēd ud anastag bawēd pad nakkīrāyīh ī az xwad wināhgārīh bōzišn čē dād-āgāhān dānēnd

4.75.5 bawišn-išān ī andar gētīyōmandīh ī <'y [M422] mw> hambawišnīh ēk ōwōn bawēd guft čiyōn az hambawišn ī āb ud xāk xištān xānag bawišn ud az hambawišnīh pad hamišn wināhišn ∵

4.75.6 ast-išān abar tis ud abar-iz rāy tis ud tisīh abar ast ud abar-iz nēst ōwōn guft ∵
ēk čiyōn abar tuhīgīh astīh ud abar būd bawēd tisīh mādīy-išān handāzišn ān ī andar dahišn azabar humān-āgāh nērōg ī kunišn andar ān astīh nē uskārd ∵

4.75.7 dahišn-išān pad čim ō kār ud čim čē abāyišnīgīh tā čē abāg abāyišnīgīh guft ∵

4.75.8 *bowandag [B330] abaxšūdārīh-išān abar ōy guft kē pad čār nē bēšēd ∵

4.76 dānist-išān kanārag-zamānīg ud dānāg pad-iz dānāgīh akanārag-zamān guft ∵

4.77 ačār nē būd-išān frāz payrāstan nē uskārdan ∵

4.78 ud bun-išān pad ōstīgānīh nimūdan pas tis aziš paydāgīh guft ∵

4.79 dōšox-išān tār <kwpwwt' /> rōšn nē ∵

4.80 hambedīgān-išān ī čiyōn garmīh ud sardīh ud xwēdīh huškīh andar ēd tan āmēzišn passāxt kešāg-kārīh[1]
ud pad-išān zīndagīh-iz winnirdan[2] wihān ī pattāyišnīg ī tanān az-iz mehmānīh wināsišn-kārān čiyōn sardīh ud huškīh
ān ī wišōbišn mad az-iz bawišn-kārān čiyōn garmīh ud xwēdīh
ud harw 4 pad paymānīg ham-rasišnīh winnārišn ∵

ud pad frāy-būd ud aibībūd wišōbišn aziš būd čim
ēk astīh ǰud-dahišn ōz nē hamāg ēk ō did padīragīg hamēstārīk <'ytwm> hambedīgīhā kōšīdārīh bē [M423] ǰud ǰud ān ī ō xwēš *wāspuhragān padīrag hambedīg čiyōn sard ō garm ud hušk ō xwēd ud hampaštīg spōxtārīh
ud abāg ān ī kustagīg hamēstār rasišn ān-iz ī nē spōzišnīg bē pādīrān-kārīg andar *āmēxtagīh
ud xōn pad ham-šōn huškīh abāg garmīh sardīh abāg xwēdīh ud hamīhišnīh husāzagīh ī garmīh abāg xwēdīh ud sardīh abāg huškīh
ud bastagīh ī-šān dušwizār az āgenēn

[1] <kš'k'lyk>.
[2] <wnltn'>.

pad ān bun-āmēzišn huškīh abāg garmīh sardīh abāg xwēdīh rāy ōwōn garmīh abāg sardīh ud xwēdīh ud abāg-iz huškīh nazdīk padin tan šāyistan

ud abāg-iz hamwārīhā kōšīdan ī-šān nūn-iz ēk ō did čand pattūgīh ud a-wardišnīg estād nē šāyistān ī

pad-iz ham-čim tanān andar gumēzagīh pas-iz pad ēd šōn hambedīgān āgenēn asāzišnīgīhā andar-iz ēw tan mēšag kōšīdārīhā kardag ham-parwandīh

ud ān wišōbišn ān ī az [B331] <'ysšn>-kārīh pad frāyīh az stōwēnīdārīh ī-š ān bawišn-kārīh ī padīrag hambedīg ud pad kamīh az hambandīhā bē kešīdan ī-š az ān bawišn-kār ī hamīg ān ī az bawišn-kārān

pad kamīh az ānābišn ī xwad bahr ī bawišn-kār ud pad frāyīh az abāgīh ī wināsišn-kār ī-š hamīg andar stōwēnīdārīh ī-šān hamēstārān abāg ānābišn ī-šān hambedīgān pad-iz bē kešidārīh ī-šān ǰud-dahišnān ī hamīg

abārīg čand ēwēnag margīh ud wišōbišn ī nē az ēd ōwōn wihān bawišn ī nē [M424] az hambedīgān guft ∵

4.82 čiyōn wizīdārīh ī kadār-iz-ēw pad xwēškārān az *pōryōtkēšān[1] abārīg u-šān abārīg-iz ī a-wizīrišnīg andar rāyēnīdārīh abar estišnīh awiš *pardazišnīh[2] ī aziš apardazišnīhā {pōryōtkīhā}

pōryōtkēš mard ka-š abestāg zand drīst āwāzīhā pād u-š paydāgīh ō gēhānīgān āgāhēnīdan ud frāxwīhā wizārdan ud ǰud pahikārān ērangīh paydāgēnīdan ud ānābišnīh handāxtan ud hāxtagān huškīh ud <nmkw''> ud yazišn yazdān dastwarīh dahībedān wizīr ud dādwarīh ī kišwarīgān kerdan ∵

ud 4 pēšag mardōm pad xwēškārīh wizīdār pad pursišn passox ī čimīg abē-wihānag ud čāšīdārīh ud yaštārīh ud abārīg āsrōnān niyābag *rawāgīhistan[3] spurrīgīhēd[4] šāyist pad xūb apargūd u-š <'p̄'lstk'>[5] dāštan az mēšag griftārīh padiš abzōn-xwāyišnīh ī dēn-āgāhīh y rāyēnīdārīh

4.84 ud abārīg ān xīr ud abēzagīhā dārišnīh ī harwist-āgāh ī gumān-wizār ī driyōšān šnāyēnīdār mazdēsn dēn

u-š abē-niyāz nōg mādayān niwēyīgīhā pad xwēš-nāmīh ārāstan pardazišn ud nixwārišn nē būd nē awirāst pad padēxwīh ud abē-bīmīh ī tanīg ud abārīg bowandakkarīh kam-iz dahišnīg dāštan ∵

4.85 pad abaxšīh [B332] .. <pk'> mizd appārīh wināh pas-iz tōzīšnīh čim

ēk xwēšīh ī mizd ud axwēšīh tōzišn guft

čim-išān ī pad framān-spōzīh dahībedān marg puhl arzānīgīh was az-iš

ēk wišādan ī pad framān-spōzīh [M425] band ī hamāg wināh ī pad ruwān framānīh ī xwadāyīh-iz ud {YDE} sahm ī aziš bast estēd ān ī adastwarīh grāyīh ān garānīh ∵

ēk abāg hilēnd <yywwyh> brīd-rāhīh ī az bēšāzēnīdār ī ruwān bizišk guft ∵

---

1 <-kyšn'>.
2 <plyc'n>-išnīh.
3 <-yhštn'>.
4 <-ykšyt>.
5 abēristag?

4.86 mādagwarīhā Ērān šahr pad pahlomīh ī <z’D'> mayānīh ī gēhān sar rāyēnišnīh ī pad-iz mālišnān azišīh mehanīh haft-kišwar xwadāyān padiš mehmānīh ī dēn ud kayān abārīg xwarrah čē <’wyk'> aw-išān paywand ud az-išān āyišn hammis čim ī mehīh ud abardarīh būm ud čimīg šāhān šāh ī ōy ī ērān dahībed

ud baxšišn xwadāyīh ī haft-kišwar xwadāyān az ham dahībedīh ud brāh az ham xwarrah bām az ham brāh dānāgīh az ham dēn abērtar abzār az ham hammōg nērōgīh az ham ud kē nūn uzmāyišn az ham wišād-rāhīh ud tan kerdārīh az ham nērōg ud pānagīh ī az ham pādārīh abar-ōzīh ī hamē ērān abārīg ī ham rāyēnišn rāy ān-iz ī bē kišwar dānišn hammōg ud abzār kirrōgīh ud hunar ud tāš ud ābādīh ud tuwānīgīh ud hammis abāyišnīg ī pad-išān ud agar pad xwēšīg abar xwadāyīh ī ōy ī ērān dahībed ud abrīd az-iš ∵

4.87 mādagwarīh ī ērān abar-iš rāst-xwastūgīhā handāzag-abzārīh-iz ī tis hangārd estēd ham pad bun-xwēšīh ud ham pad abarwēzag-padišīh

ud frēstagān ī az bē kiswar ka-šān az abdīh ī widimāsīh ī dīd bē tuštīh widimuštīh ud *āyištagīh-mānīgīh abar paydāgīhist [M426][1] ud pad-išān nē *afsōsīhēd[2] ud bē-hangāmīg <st’’wwyh> abar barēnd ∵

nōg-hangāmān humenišh abardar pad saxwan [B333] xwēš dāštan ō anīy tis nē burd . ud hampaštīg ayārīh *awiš[3] ∵

4.88 kē pad fradom hangāmānīh ī andar gōwāgīh ī pēš xwadāyān bē nē mand ka nē az stardīh būd pad ast-dil ud hōšyār dāštan az bē mānd

ēg-iz wizīr pad widārdīh <w’šs’n>īgīh abar nē kerd čē nē kerd *čē-šān[4] dānist kū abar ān xwarrah dēm brāh nē was-dil bē estēd ud xwaršēd-nigerišnīhā būd

ka-šān abāz-iz ō bahr ī hangāmīh dād pad wēš wistāxwēnīdārīh abāz ōzmūd ∵

saxwan ōh-iz ān ī pēš xwadāyān čand kār bē nē mānd ō hangerdīgīh handāxtan pad xūb dāšt ∵

4.89 andar frašn-pursīdārīh wizārdārīh ō pēš-saxwanīh

bē pad ān ī čiyōn ō frēzwān-kunišnīh ahlomōγān pēš az xwad griftārīh tā ōst nē kerdan pēš az xwad w pursīd ∵

4.90 saxwan ud frašn xūb bē niyōšīdan ud andar-iz pahikār pursišn ī ēk wizārišn ān ī was wizārišn was rang bē šnāxtan ∵

4.91 bowandag w ayārdēnīdārīhā ōwōn kū tan xūb paydāg bē kunēd abāz pursīdan gōwišn ī ham-pahikārān band ī a-wardišnīg padiš ud *hu-wirāyišnīhā[5]

čē ham-pahikār nē xwēš awiš nē dād ān ī xwad xwēš padiš nē hilēnd

ud az sūdag-bōzišnīh xwābarīh ī pad [M427] xwad xwēš nē hilēnd bōzišn

drōw waranīgīh wēšīh ud nimāyišngarīh pahrēzīdan

---

1 M paydāg / īhist.
2 <’pswsyt'>.
3 <’wš>.
4 <MEššn>.
5 <hw’wyl->.

pad bōxtagīh rāstīh harw-ēwēnag abē-gumān būd ēč ēwēnag aziš bē nē estād

pad waxr tēzīhā ōstagīh paydāgēnīdan ān ī dānist nē šāyistan

čim ī dānist nē šāyistan nimūd ī ud az-iz ham-pahikār xwāst nāmčištīg šōn ∵

ud drōw ka-iz kār-ēw padiš rāyēnīd estād nē stāyīd

u-šān [B334] rāst-iz pad-kārīgīh ān xwānd ī sūdōmand ud padīriftag ∵

meh-sūd dahišn abērtar ān ī hām-dahišn uskārd ∵

4.92 andar frāz-rasišnīh kārān widarg wēš w tuxšīdan ō hunar-windišnīh ōhīg ī meh ī guft ∵

4.93 ōzmūdārān-išān ī 2-ōwōnīh pad ham-nibardīg kōšāgīh ēk abāz-waštag az ōy ī did

rāyēnīšnīhā bahrag ud zēn ud gurdagīh ud padēxwīh-iz ī tan srāyišn az-iš stānēnd

pas andar ō ham-kōšišnīh estēnīdan nē pad xūb ōzmūdārīhā hangārd ∵

4.94 rād ī ān ī kē tis ī xwēš

ud rāst ān kē adrōzīšn pad ēč abar ēč ∵

4.95 ud spāsdār ān ī spās-šnās ud spās-šnās ān xwānd kē bun ī dārīg spāsīh bawišn ī xwēš ud did anāgīh madan šāyistan nē mad estēd

ud pas abārīg ābādīh dīd čand tuwān būd pad-iz gōwišn kunišn spāsdārīh estād ∵

4.96 ka-šān čim pursīd ī a-maragānīhā wēš dōstīh rādān

abārīg ābādīh-kerdārān ō xwēšān

abārīg ābādīh-windišnān ud wēš dušmenīh apparagān [M428]

abārīg anāgīh-kerdārān ō zinēnīdagān/zēnēnīdagān

abārīg mustōmandān az ān ī ābādīh-windišnān ō ābādīh-kerdārān ud mustōmandān ō mustīkkarān

ēk wēš-nērōgīh ēmēd az spās ∵ ud bīm az kēn guft ∵

4.97 pid-iz pus asazāg pādixšāy <wyw'lyk> pad handāzag abar āwurd

awindišnīh-iz ī mad <p'wyh> pad hammis kerd *mustōmand[1] ān ī pad hammis must abarmāndān abar frayistīhā ham xīr paydāgīh daxšag nimūd ∵

4.98 pad-išān pahikārān ī abar dēn kadāmīyān-iz kas dādestānōmand kerdan tā ērangīh paydāgēnīdan ahlomōγ-iz nask ōšmurd pādifrāh kerdan nē framūd ∵

4.99 nibēg-išān ī tōra[2] xwānēnd [B335] pad drāyišn ī dēwān hangārd an-astīh

ud pad tis-iz ō mar nē kunišnīh/girišnīh ī paydāgīh ō gōwišn ī bērōn ham nibēg <w ''č'> nē būd andar ham nibēg paydāg kerd <'ww ywk> dibīrīh pad ham-tāgīh ī wisp dibīrīh

ud nibēg ī <'py'kln'> xwānēnd pad hamtāgīh ī gōwišnān dām <šn'YYk> fradom[3] *dānist[4] ∵

4.100 kāla kōšā[5] ī hindūg ud magistīg[6] ī hrōmāy ud abārīg ī az ān šōn abāg bun nibēg ī pad ganǰ ī *šasabīgān ōh handāxtan

---

1 <-'wmn>.
2 <twlk'>.
3 <AWLA>.
4 <YDOYTWNt'>.
5 <k'lk' kwš'k>.
6 <mystyk>.

čē andar-išān wirāyišn abāg čim ō xwāstārān ī ham-āgāhīh ōh nimūd ⁂

4.101 nibēg-išān ī wīrōmandān nōg ārāstan-ēw čē az bē kišwar āwurd-ēw[1] ud nigerīdan-ēw wizōst frāz nē hišt nigōnīh ud bēgānānag-nāmīh rāy nē kam padīrift ⁂

4.102 ud būd ka waxšišn ī dānāgīh rāy wēš-iz stāyīd pad čašm ī [M429] bē-kišwarīg nibēgīhā nihād nē wizōst ∵

4.103 ēk-išān nibēg ud mādayān pad bowandakkarīh ī harw āgāhīh ud dānišn ī andar nibēgīhā ud mādayānīhā paydāg nē kerd bē-šān ǰud ǰud az bun-nibēd ud mādayān ī xwēš xwāst ∵

ud hangerdīg xwānēnd nibēg-ēw ī pad ganǰ ī *šasabīgān abar hamāg saxwan ∵

4.104 ud andar-išān tan ī mardōmān 4 pēšag ī gēhān pad baxšišn abar sar āsrōnīh ud abar dast artēštārīh ∵

ud abar aškom waštaryōšīh ∵

ud abar pāy hutuxšīh ∵

4.105 ud azabar 4-pēšagīg abar gyān

abar-iz *dānāgān[2] xwadāyīh guft

4.106 harw ēk čim paydāg ∵

gōwišn-ēw ayāb kardag-ēw ī pad 2 gyāg ǰast[3] ān ī pas az hammōg ī ān ī pēšag abērtar hangārd ∵

4.107 ērān hamē paymān stāyēd frāybūd ud aibībūd nikōhēd ∵

4.108 pad hrōm fīlāsōfāy[4] ud pad hindūgān dānāg ud pad abārīg dānāg-šnāsag ān abērtar stāyēd kē gōwišn nēzūmānīh az-išān paydāgīhist frazānagān ī Ērān šahr passandīd estād ∵

4.109 dānāgān frayist windišn ōh-iz ān ī az xwadāyān [B336] abēr arzānīgīh madan pad wazurg hambār ud *drubuštīh[5] ud abar az arzānīgīh bahr kunišnīh pad garān bīm ud puhl ī ēdar ud ānōh dārēnd

ud andar nixwārān ī abar ō paymānīg bahr-windišnīh[6] pahrēz ī az ān āhōg nē hilēnd ud nē-iz čihrīg pad šōnīg bahr-xwāyišn ud dīdārīh rēšīdārīh bawēnd xwēš mēnōyīh mān ud wis ud zand ud deh

ud mān tā-iz ī bahr pad anarzānīgān gāh [M430] kunišnīh/gīrišnīh dānāgān abāg xwāst ī meh-gāhīh andar xwadāyān ōh-iz andar pāymār[7] meh-kār-xwāyišnīh

was bun-dāštīh ī abārīg petyārag ī az-iš zāyīhēd ud andar afrahangīh <'lptyh> padīrišnīh purr-bōzišnīh ī ōy ī xwadāy kāmag y ī-š pad ān afrahangīh

ud a-čārīg[8] kerd ī ān kāmag rāh ō abēr wehīh gāh nišast

wizend kōšišnīh-iz y ī-š mēnōyīg ō gāh ī abar padīrag kōšišnīh wizīrīh ān ī ōy ī xwadāy

ud abārīg ī abar ham-dar abēr nigerēnd ud ān-iz rāy gāh-winnārišnīh mizag weh dānēnd ∵

4.110 sālārān ped-xwāyišnīg mard abar ānāftan ī kam ped-xwāh dōstīhā

---

1 <-yD> 2x.
2 <d'n''n'>.
3 <gyw'k wyst>.
4 <pyl'swkp'y>.
5 <ylp->.
6 <bhl> others <b'hl>.
7 <PKDWN>.
8 <'p'lyk>.

ōh-iz ka apadišīh-iz a-čārīg[1] gyāg abāyēd u-š az rēzišn ī ō gyāg-ēw čārag nēst ∵

4.111 dānāgān ka-šān a-čārīhā padīruftagīh ī az sālārān ayāb *hilišn[2] paristīšnīh ī ud tuxšāgīh ī padiš abespārišn ō hunsandīh aziš bawēd

ēdōn weh mēnōy ud āsān-menišnīh-iz ī xwēš nē sūd ī az dar pad *hilišn az griftārīh ud frāz barēnd pad andar *hilišn ī xwāyišnīgīhā hangārēnd w u-šān nimāyišn

ud ān ī sūdōmand ud kunišn andarrōn ud bērōn-estišnīh ast passazagīhā bawēd ∵

4.112 dānāgān handar[3] franāmišn āhangīg frāz az ān ī yazdān 9 abērtar dōšēnd ī [B337] pāduxšāyān dānāgān <wlp'n'n'> rādān kerd-spāsān awiš ēmēdān dōšāramīgān ud pad [M431] a-čār ō an-iz ī bīm az-išān pad bar-dahišnīh ōh-iz ī niyāzōmandān dānāgān ranǰ/rōz ud pihw ī rōzīg ud bīm ud hambār ī sālīg handāzag bē šnāsēnd ud wazurgīh-iz ī mēnōy xīr <yylyym'nyh> ī payrāst estēd rāy abar xwēš čiyōn-baxšišn zamānīg-iz niyābag pad rōzīg mustīkkar pad hambār ud wanīgarīh ud az atarsišnīg apahrēz nē ud bēwināg šādīh bahrwar ud dānāgīh bar pazzāftār bawēnd ∵

4.113 tan dāšt dānist kār ī awiš dād estēd xūb bē šnāxtan andar rāmišn ī az spurr-xwēškārīh tuwān-sāman apargūd-azišīhā[4] šōnīg hunsandīh zīstan ∵

ud abārīg kerd dānist ∵

4.114 agar-it wurrōyēd hammōxtan ka-iz kār ī frazāna nazdīk ka ǰuttar wiyābānīhā ud zamān-ayābišn xwāyišn šawē ō wiyābangarān ī was ēwēnag ∵

4.115 kē-m hammōzēd

dēn-dastwar ī dānāg ∵

4.116 čē-m hammōzēd

3 pahlomīh ∵

4.117 kū pahlom

ēdar ud ānōh ∵ ud pad tan ī pasēn ∵

4.118 mizd čē xwāhēd

kerbag ∵

4.119 čiyōn-im tuwān hamōxtan

dastwar gōwēd ∵

4.120 kē-m frāz nayēd

xwad frāz šaw ∵

4.121 pad kadām rāh ∵

pad wahuman mehmānīg ∵

4.121 pad čē abzār mehmānēnam ∵

pad bowandag-menišnīh ∵

---

1 <'p'lyk>.
2 <-x2>.
3 <hnBBA>.
4 <'cišyhs>.

4.122 pad čē handōzam bowandag-menišnīh

pad xrad hōšyārīhā nigeridārīh

4.123 tō-m ǰār-ēw wāzag 2 bē hammōz ∵

<’wyt' ’w' ’yw'> ∵ ud <’wyt' ’wšYkn'>

4.124 čē hilam čē kunam

hilam dušmad dušhūxt ud dušhuwaršt

kunam humad ud hūxt ud huwaršt

u-t ēd harw hammōg ī frārōn [B338] [M433]

DĒNKARD 5

[B338]

[DH_252v]

Dk.5.1.

5.1.1 pērōzgarīh ī dādār-Ohrmazd xwarrah ī wisp-dānāgīh xānīg/ahū'īg[1] dēn mazdēsn ∵

5.1.2 panǰom abar gōwišn ī hu-fraward Ādurfarnbay ī Farroxzādān ∵ hu-dēnān pēšōbāy būd pad-iz nibēg ī <ysml'> xwānīhēd[2] ∵

5.1.3 hangerdīg passox ī Ādurfarnbay ī Farroxzādān hu-dēnān pēšōbāy abar nišānagīg pursišn ēw-čand ī Yākūb ī <''ly'n>[3] ī čiyōn-iš[4] guft ōstīg[5] wāz hammist ramān ī-šān <ysml'>-iz[6] xwānēnd kē-šān ham Yākūb niwēyīg[7] frāz awiš rasišnīg

5.1.4 abar sālār[8] ēr-tōhmag kē[9] šud ī-šān niyāgān pad spāh sālārīh ham dōstīg-spāhīgīh ī ān ram andar spāh-bedīh ī Bōxt-Narseh[10]

5.1.5 abar a-kārēnīdan ī abārōn-dādīh wad-kunišnīh ī Banīg Srāyēl ud garān dēw-ēzagīh ud ziyān ī az-išān pad frēstīd ī dahībed kay Luhrāsp az Ērān šahr abāg Bōxt-Narseh[11] ō Hrōm Xān[12] Makdis ud ān kustag *mānišn

5.1.6 ud hu-dēn wurrōyišn pad društag mādayān dēnīg ristag *pad ramīgān ham-ōskāragīh dēn-āgāhīh društag-ēw

ud did rāyēnišnīhā ud dēn ī zamānīg xwāstār pas az was ān ī pahikārišnīg uskārišnīg čim wizōyišnīg pursišn ud passox ōy hāwišt nihānīg xwāyišnīhā passazag .

5.1.7 abar čiyōn padīrēnd payγāmbarān ī pēš az Zarduxšt ēn dēn ud čiyōn āmad ī abēzag hu-fraward Zarduxšt ī Spitāmān. ud kē āyēnd pas pas āwurdārān ī ham abēzag weh-dēn

5.1.8 kū az payγāmbarān frēstagān dēn padīriftārān būd

kē hangerdīg bowandag padīrift čiyōn Gayōmard būd

kē društag aziš čiyōn Mašī ud Siyāmak Hōšang ud Tahmōraf J̌am ud Frēdōn [B339] ud Mānuščihr ud Sāmag kayān

anīz was pēšōbāyīh ī andar zamānag

---

1 ShSh. DkVI, p. 225.
2 BD <-TN-> +.
3 Am.-Taf. Xālidān.
4 B <-nīh>.
5 D <yw->.
6 B <yylm'c>.
7 B <hm wpwwYYk>, D <wn ŷ Yk>.
8 D -īh.
9 D <MN> eol.
10 B <bwht' lyyyh y>, D <bwht w lyyyh>.
11 B <bwhtnlyyyh> eol., D <bwht w lyyyh>.
12 Not B.

5.1.9 u-šān padīrišn passazagīhā andar āwām āwām ō kardag kerdan padiš dāmān petyārag spōxtan sūd frāxīh xwāst gēhān rāyēnīd ud dādār weh dahišnān šnāyēnēd

Dk.5.2.

5.2.1 Zarduxšt andar ān ī abēzag rōšnīh *hāwend amahrspandān az bundahišn ōrrōn ham hangerdīg ham ōšmurdīg bowandag afraǰūd azišīhā padīruftārīh rawāgēnīdārīh dēn andar gēhān rāy mēnōyīg tāšīd ud payrāst estād

5.2.2 ka ō yl-paymōgīh wsty gētīyīg-paydāgīh frēstīhist wazurg xwarrah ud rōšnīh ōwōn abar stārīk būd ī ham čiyōn andar J̌am tōhmag kē Pōrušāsp pid ō Dugdāw ī-š mādar madan tā-iz zādišn dranā az xwēš mān gyāg kū franaft burzīhā ud stabrīhā brāh ātaxš homānāg ō dūr zamīg rōšnīh ud bām pērōg dād

5.2.3 ǰādūgān parīgān sāstārān kaygān ud karbān abārīg wattarān kē andar-iš zāyišn ud aburnāy-ēw pad marnǰēnišn-kāmīh awiš škarwist hēnd az kē margīh kē agārīh ud tā-iz kē andar dast ōš ud abārīg armēštīh wēnābdāg hanǰaman paydāgīhā abar mad

5.2.4 ud tā-iz gurgān abārīg dadān kē-šān az ān ī [M435] Pōrušāsp xwēšāwandān ī ǰādūg dēwēzag čārīh-xwāhīh bē pad-iz uzmāyišn frāz awišān abgand

5.2.5 hamgōnag paydāg Wahman padiš mehmānīh rāy pad zāyišn bē xandīd .

5.2.6 mad ō ham-pursagīh Ohrmazd padīrift dēn

Ahrimen was dēwān druzān pad bīm-nimāyišnīh wwyky'-išnīh ud pahikārišn xwāyišn ud hāzišn awiš āmad hēnd

ud hamāg a-padīrišnīhā ud zadagīhā stōwīhā aziš wašt hēnd pad ān ī ōy ī abēzag frāz gōwišnīh ī Abestāg ēwāzīg Ohrmazd kām pahlomīh wirāst zēnīh ud paydāg mizdīh ud nērōg xwadāyīh ud Ēbgad ziyān rāh nimāyīh

5.2.7 ud frazām ī [B340] yazdān pērōzīh ud čē-š hamrāyēnišn ud dēwān čiyōn pēš az ān andar gēhān āškārag dwārist nirfsīd hēnd kālbod škast ō nihānīg zruftgīh ōwōn wašt hēnd wiyābānān frēftagān ud frēftārīh škeft pahikār-'wpt-īh ōstūgīh būd

5.2.8 ka pad bowandag padīrift dēn az Ohrmazd ō rāmšāh Kay Wištāsp gēhānīgān hāxtan mad

was ēwēnag xwarrah-kārīh ud dēw ud druz-wānišnīh nimūd

ud menišn ī Wištāsp šāh ud wasān was ān ī nihuftag xīr āškārag guft

ud ǰānōmand tan pad-iz bahr u-š abē tan ham bahr ud tan ǰānōmand ud abāz kerd

ud padīrag was ǰādūgān dēwēzagān dēw hampursagān ud wiyābānēnīdagān frēftārān škeft pahikārān ∵

5.2.9 ud 2 ān 12 star gōwišn kē-šān nām az 12 axtar hammist frazānagān ī Bābēlāyīgān ēd kē az Xwanīrah dagr-xwadāyān frašn [M436] pursišn āmad hēnd pad pahikār bōxt ud abāg ān ēwēnag mēnōyīg ud gētīyīg widēmāsīg warzkārīh ī frāz az J̌amšēd an-angōšīdagīhā paydāgīhist gugāy abāgīh ī-š Wahman Ašwahišt ātaxš abārīg čand weh-mēnōy dīdārīg

5.2.10 pas-iz hamāg gōwišn ī Ohrmazd dēn handāz ud tarāzēnišn frāz ō Wištāsp ud gēhānān čiyōn škeft hamālēnīdārīhātar dāštan frāztar-iz az ham pahikārān padīrag xwēš saxwan čiyōn hamēmālīhātar abāg ham pahikārān estād

5.2.11 ud ka-iz pad xwarrah-kārīh bōxt petyārīh ud harw ēwēnag ī payγāmbarān waxšwarān daxšag ud paydāgīh ud ān ōwōn abāg ēwarīg *gūgāy gugāy *wābarīgānīhist pas-iz rāmšāh Kay Wištāsp bīm ī dēn petyārag anīz būd wihān *kē rāy-iš dēn rawāgēnīdārīh ēg padīrift ka-š dīd wazurg xwarrah rāz hammist

5.2.12 Zarēr Spandyād Frašōštar ud ǰāmāsp čand kišwarīg meh paydāg hu-kunišn yazdān *wāspuhragān mardōm ān ī Ohrmazd ud amahrspandān [B341] kām ud abāyišnīgīh dāmān-ēw wizīrīšnīg rawāg-dēnīh wēnābdāg bē dīd

5.2.13 abdom dēwān hāzišn dagrēnišn dīd pād az Ošmār dēwāst hambedīg abēzagīhā būd kū gumēzagīh dēn andar gēhān bē raft

5.2.14 u-š hēnd hamdēn hāzag nōg āwurdārān *spurr rāyēnīdārān Ōšīdar Ōšīdarmāh [M437][1] Sōšāns pad bowandag rawāgīh ēn Ohrmazd dēn bawēd harwisp ī weh dām apetyāragīh hamāg xwārīh .

5.3.1 abar ān ī az abzōnīgīh pēš-xradīh purr-wēnagīh ī Zarduxšt paydāgīhistan
paydāg paydāgīhist kū aziš gōwizār čiyōn pērōzīh ī Kay Wištāsp ud ērān abar Arzāsp ud Xyōnān abārīg an-ērān an-ōšmār ēwēnag ∵
ēk tis andar ān dar abārīg wizīdārīh Wištāsp kišwarānān andar anīy abāyist

5.3.2 ud ōzad[2] ī Tūr Brādrōrēš ō xwad Zarduxšt
wirāstan ī Srid ī Wisrabān rahīy
ud čē andar ān dar

5.3.3[3] nāmčištīg tisān ī andar zamānagīhā pas pas madan ud rasēd ī az-iš wizendgarān čiyōn Aliksandar[4] ud Aγrērad[5] zadār Malkūs ud Dahāg ud abārīg wizendgarān wirrōyišnwārān-iz Mašīh[6] Mānīy ud abārīg

5.3.4 ud āwāmīhā čiyōn pōlābdēn[7] ud āhen abar-gumēxt ud abārīg ud dēn-ārāstārān winnārdārān āwurdārān čiyōn Ardaxšahr[8] Ādurbād Husraw ud Pišyāwtan ud Ōšīdarān Ōšīdarmāh Sōšāns[9] abārīgān ∵

---

1 M ōš / īdarmāh.
2 B <YKT->.
3 3-6: Bailey ZP App VI.
4 + y eol.
5 B <'kly'lt'>.
6 B <mš'>.
7 B <pl'p̄->.
8 B <-twhš->.
9 B <swk->.

5.3.5 ud ristag kunišn nišānīhā andar āwām āwām ō paydāgīh mad ud rasēd ēd čē J̌āmāsp az ān ī Zarduxšt hammōg bē guftan ast ī nibišt ǰōmāy Abestāg ud Zand ī pad gāw-pwwyyty'n-īhā ud zarr nibišt estād pad ganǰ ī xwadāyān dāšt

5.3.6 dahībedān dastwarān aziš būd ī wēš pačēn kerd ud pas-iz ō-iz āgāhān ud wināhīdārān-iz aziš ast ī mad būd ī ǰud-dādestānīh [B342] ǰud-wēnišnīh abar barēnd . [M438]

5.4.1 abar wizīdagīh ud pahlomīh ī tōhmag ī ērān kū čiyōn ō dahišn Ēbgad ud āhōg gumēzišnīh mad fradom andar baxšišn ī tōhmag az frazendān ī Siyāmak abērtar huxradīh ud huxēmīh huspāsīh hušarmīh ud ēmēd warzišnīh ud rādīh rāstīh āzādagīh weh-dōstīh ō abārīg hunarāwendīh ud xwarrah xwēškārīh ō Frawāg *andar-nišastan ud abāz waštag ō kustānīyān

5.4.2 ān ōwōn wehīh ud xwarrah. did pad čīdagīh az bun gumēzišnīg tā čē abar madan ī nōg nōg āhōgōmandīh ī az dēwān andar frazendān ī Frawāg ō Haošang ud Waēgerd čiyōn Haošang pad abardar xwarrahīh gēhān xwadāy ud Waēgerd pad dahīgānīh gēhān warzīdār ud parwardār būd u-šān paywandān āwādagān waxšēnīd ān dahībedān tōhmag andar ān dahīgān huzahag .

5.4.3 pad ham-šōn ān ōwōn xwarrah wehīh andar āwām wizīdagīhā pad mādayān ham paywand raft ud 'twl kustagān spōzīhist ud andar-iz mādayān mādayān būd pad paywand čiyōn Tahmōrag ud J̌am ud āspīyān Frēdōn Ērič ī ērān niyāg ud Mānuš Mānušxwārwar ud Mānuščihr

5.4.4 tā-iz ō im-bay abardar xwarrah dahībed abārīg dahībedān čiyōn andar-iz ham tōhmag wizīd kayān

5.4.5 ēdōn čiyōn kayān hamē mādayān ōy ī dahībed pad drīst dāštan ī hamnāf ud paywand ud xwarrah padiš mehmānīh

5.4.6 dādār Ohrmazd Nēryōsang xwēš aštag paydāgēnīd estēd ham handāzag Zarduxštrōtomīh ud dēn ud xwarrah ud az ham abārīg-iz was čim ī ōšmurišnīg andar Abestāg paydāg ud gēhān āšnāg bē hutōhmagtom[1] ēr mardōm

5.4.7 ud ēn-iz guft estēd kū [M439] ēd ēwēnag wazurg xwarrah ud wehīh az ham-tōhmag a-wisānišnīg nōg-iz wēnābdāg paydāg

5.4.8 abar čē ud čiyōn kerd abāyistan ī awēšān ram-išān yyyml'-iz xwānēnd az amāh dēn āgāhīh kū-š ōšmurišn was bē ǰār-ēw čand andar ēn zamānag [B343] šāyēd

5.4.9 u-šān tuwān pahrēzišn andar kunišnān pahrēzišnān nāmčištīgtar dād ēwēn handāxt ān čē az amāh waštag ud rāst abāz kerdan hammōxtišn čand tan ī wīrōmand ud abzārōmandīh ud ruwān dōst āmadan bowandag awiš plyč-išnīhā hammōxtan ō ham ōy kē abāyēd hammōxtan ka-šān šāyēd zamānīg-iz rad-ēw ī čiyōn mad estēd ō ham ram nayēnd

5.5.1 abar handarz ī ahlaw Zarduxšt kū hamāg kām ud framān ī dādār-Ohrmazd aziš [DH_255v] nāmčišt

5.5.2 zanīšn ī dēwān ud ānāftan ī Ēbgad ālūdagīh āhōg ī aziš

5.5.3 mehēnišn ī wisp sūd nēkīh hammist weh-dahišnān aziš

5.5.4 niyōšīdārīh ud parwardārīh bar mādagwarīhā ō mardōmān

[1] M scrambled.

5.5.5 ay frāyēnīdārīh gētīy pad harw-ēwēnag ēwēn .

5.5.6 bōxtišn ī ruwān az harw ēwēnag anāgīh ud rasišn pad-iz tan ī pasēn . ud bowandag mizd aziš

5.5.7 dādestān hangerdīg wāzag ī ēk ī ast pad fradom baxšišn ī ō 2 bahr pahrēz kunišn

5.5.8 pad didīgar baxšišn ō 3 kunišn ud 3 hilišn *dušhumad ud dušhūxt ud dušxwaršt. kunišn humad ud hūxt ud huwaršt .

5.5.9 pad sidīgar baxšišn ō pēšagān. pad 4-om ō padān pad ham padīsār baxšēd tā [M440] spurrīg *parwandišnīh ī čēgāmiz xīr u-š gōkān nimūdār Abestāg ud Zand .

5.6.1 abar hušnūdīh dādār

5.6.2 kū-š az kām ud framān rāyēnīdārān ahušnūdīh kū-š az kām ud framān spōzān

5.6.3 ēn-iz guft kū-š *anambahān framān ō kām

5.7.1 [....]. abar pād ī pās passox

5.7.2 bē kū y(?)'w''tn\ frēftārīh ud wiyābāngarīh ī Ahrimen ud dēwān čiyōn gumēxtagīh ī-šān bārīgīhā andar weh-dahišnān wānīd ud 'wpt'līh ī-šān rāh ī ristag ud rāst ud zōrwmnt'līh ī-šān ast pad nēst rāhdārīh ī-šān andar ox menišn gōwišn kunišn ī astōmandān asūdagīh ī-šān pad wināhišnkārīh

5.7.3 niyāzōmandīh ī-mān ō waxšwarān rāst-āwurdārīh mēnōyīg rāz gētīyīg paydāg [B344] ǰōyīdārīh šnāxtan kerd ī ān widarg ud asūdagīhā pād ī ān pās

5.7.4 bē sūd ī dēwān az tan nē kerdan ud ī-šān andar ō tanbār ud andar-iz hāmwār kōšišnīh padīrag druzān nāmčištīgīhātar nikōhēd ud zadag dāštan ī dēwān dēw Ganāg Mēnōy u-š [DH_256r] mazan ... āz Ešm ud abārīg ī māzan dēw

5.7.5 ud čand az hamāg awēšān dēwān pās pāyīhēd frāy-iz az āfrāh Waran pās pādan xrad mādayān padīrag Waran mādayān hamēšag pāsīhā winnirdan winnārdan .

5.7.6 ud ēdōn-iz Wahman padīrag Akōman abārīg weh mēnōyān padīrag [M441] ān xwēš hamēstār druz estēnīdan rāy andar tan mehmānēnīdan ud *ōstuwārīhā ǰān dranā pās pād .

5.8.1 abar wahišt dōšox ud ristāxēz kū

5.8.2 wahišt ud dōšox nūn-iz ast wahišt star-pāyag az ān abar . ud dōšox azērrōn ī zamīg

5.8.3 wahišt rōšn hu-bōy ud frāx hamāg xwārīh ud hamāg-nēkīh.

5.8.4 dōšox tārīk tang ud gandag ud axwārīh ud hamāg anāgīh ǰud ǰud dōgān ī nēkīh ān ī anāgīh ōšmurišn was

5.8.5 ud andarg 2 mayān zamīg ud star-pāyag hammistagān u-š gumēzagīhā bahragdārīh ī az harw 2

5.8.6 widerdān ud murdān kē kerbag wēš rāh ō wahišt kē wināh wēš rāh ō dōšox kē kerbag ud wināh hāwend gāh pan hammistagān

5.8.7 andar harw 3 gyāg pāyagīhā wizīn gyāg ēdōn-iz xwārīh ud nēkīh ud axwārīh ud anāgīh abēzagīhā ud gumēzagīhā čīyōn wād

5.8.8 ristāxēz pad abdomīg bē abesīhēnišnīh ī petyārag bawēd xwābar dādār ud hamāg hušnūd zīndag abāz kunēd

5.8.9 ud druwandān pad yōǰdahrēnīdārīh az wināh āhōgēnīdan ǰud wināh ī kerd ud gumēzišn ī awiš passazag a-čārīg(?) pādifrāh ī az yōǰdahrgarān abar rasēd

5.8.10 ahlawān pad kardārīh pāddāšn ǰāwēdān pattāyišnīg ud padīrag hamāg kunišn pahrēzišn tōzišn ud mizd rasēd

5.8.11 ēč dām andar petyāragōmandīh bē nē pāyēd Ahrimen abārīg-iz dēwān druzān wānīdan [DH_256v] zadan ān ōzad bawēnd ud hamāg [B345] petyārag āhōg az dahišnān bē barīhēd hammist dām čiyōn [M442] mān ī[1] gōhr rōšnīh pad abēzagīh id pākīh ud anāhōgīh ud hanǰāft-kāmīh apetyāragīh hamāg-šādīh winnārīhēd .

5.9.1 abar ’wyylzīh ēdar bōzišn ī ānōh pāddāšn ī andar harw 2

5.9.2 abēčārīh az-iz škeft passāxt ī pad tan ī pasēn kerd ī ān ī abardom mizd kū rāh ī awiš abēhāwendīh az wināh frāz hāwendīh ō kerbag

5.9.3 wināh az ān ī garāntar ast ī nāmčišt ēn yazdān dušmenīh ud yazdān amenīh ud abārīg ī andar ham-dar čiyōn pad hangerdīg dēw čihragīh nām

5.9.4 ud xwadāy-dušmenīh(?) ud xwadāy-nē-dārīh ud framān-spōzīh ī dahībedān nē menīdan ī dēndārīh ud sālārān nē padīruftan ī abar pad xwēš nē kerdan ud abārīg dādestānōmandīh čiyōn pad hangerdīg ud bahr-iz anērīh nām .

5.9.5 ud tar-menišnīh ī dēn abāz stāyišnīh u-š nē dāštan ī dastwar xwad-dōšagīhā raft abārīg andar ham dar čiyōn pad hangerdīg čē ag-dēnīh tā čē adēnīh nām

5.9.6 nē padīrēnd nē kerdan kōšišn ī abāg dēwān wattarān ud rāyēnīdan paywand warzīdan ī gēhān tāšišnīh pad abārīg frārōnīh čiyōn hangerdīg anayārīh nām

5.9.7 andar bahrān huspāsīh u pwy’ drōzanīh

5.9.8 ud andar ōšmurišnān ’ww / y’ywšmīh wattarān šnāyēnīdārīh ud abārīg

5.9.9 dēwēzagīh ud ahlawgenīh ahlomōγīh kūnmarz ǰādūgīh rāhdārīh ud zan-lyč’y ud dūdag apparīh abārīg

5.9.10 sālārīh appurdārīh drōw dādwarīh drōw čāšīh ud stūr škannīh ud dūdag asālārēnīdārīh [M443][2] ud t’w’’-īh ud zūr-gugāyīh ud zūr-panāhīh pad margarzān ātaxš ī Warahrān ōzad nasāy-ǰōyīh[3]nasāy ō ātaxš ud [DH_257r] āb burdan adādīhā pahrēxtan ī tanīhā andar zamīg nigān kerdan . ud apetītīg marg puhlīh abārīg margarzānīhā

5.9.11 ud babrag hammist sag srādag ōzad

ud ǰahī[4] ud daštān-marzīh abārīg abārōn-marzīh

---

1 M bun.
2 M asā / lār-.
3 <Ywyys>.
4 < syh>.

5.9.12 ud mastīh ud duz ud stahm ud wanīgarīh ud spazgīh ud frēftārīh ud ’y’lw’w’’ ud drāyān-ǰōyīh [B346] wišād-dwārišnīh ud az pāy mēzīh ud adādīhā srūd hammist adādīhā kārīh ud abārīg ī pad ham šōn

5.9.13 ud[1] kerbag čiyōn ka[2] meh-dādestānīh paydāg hamē ān ī meh-dādestānīhātar ān ī meh ast ī nāmčišt ēn yazdān-dōstīh ud xwadāy-dōstīh xwadāy-dārīh xwadāy-paristīh ud hammist ērīh ud hu-dēnīh ud weh-dōstīh dām-dōstīh ud abārīg ī padīrag ān ī abar wināh guft paydāg

5.9.14 andar hu-dēnīh āstawānīh pad-iz yašt kerdan ud[3] andarrōn ēd[4] āstawānīh ī ast ērīh ud hu-dēnīh ud yašt kerdan xwēdōdah ud Abestāg yaštan ud gāhānbār ud abārīg paywār[5] ī yazdān

5.9.15 wehān ud mādagwarīhā ahlawān šnāyēnīdārīh ud dēwān xrafstarān abārīg wattarān zadārīh ud hamēstārīh[6]

ud pahrēz ud[7] padīdīg ī az wināh čiyōn nāmčištīgtom abzār ī[8] bōxtišn

ud[9] rādīh ud rāstīh ud spāsdārīh čiyōn[10] pad xwad bunōmand ī ahlāyīh ∵

5.10.1 abar tōzišnīh wināh ud šōyišn yōǰdahrīh ī aziš fradom abaxšīh xwastūgīh ud petītīg

5.10.2 ud čiyōn wināh marag was ēdōn-iz wizārišnīhā

bē ast ī nāmčišt ēn

5.10.3 framān [M444] spōzīh dahībedān abārīg an-ērīh ud abāz stāyīdan ī az weh-dēn stāyīdan ī nōg ag-dēnīh ud adādīhā ōzad ī mardōm ud kūnmarz ǰādūgīh rāhdārīh ud nasāy-pazīh ud abārīg margarzān puhl marg ud appārīh hamāg xwāstag ud zaxm ud appar gād trift ud a-petyāragīh a-paydāg-kārīh

5.10.4 abāg xwāstag tōzišnīh ēwēnag ēwēnag andar pāyag ud kār- [DH_257v] warzišnīh-iz pādufrāh

ud ast ī band-iz ud drōš ∵

5.11.1 abar abē-čim-zanišnīh ud drōšišnīh ī mardōm abāz zaxm-iz appar az az mādīh hammis <w’y>

ud apetītīg-wināhīh-iz hamgōnag duzz mard nakkīrāy-wināhīh-iz hamgōnag a-paydāg kerdan gōhrīg ud adādīhā kerd appār-mādīyīh ud <swš>-kunišnīh ud wardišnīh ud sam nimāyišnīh drōw-gōwišnīh ud duš-nām-xwānišnīh ud tā-iz ō kē <k’pk'> ēw tāg abē-čim ō <k’pk’> ēw zanēd <’ywp’lk' ‘w’lwn'>-iz mih gōwēd [B347]

5.11.2 tōzišn

---

1 DH.
2 DH.
3 DH.
4 B < <’y>.
5 <ptw’l>.
6 DH <hm’yyt->.
7 DH.
8 DH –īh.
9 B y.
10 B <-c PWN>.

čandīh gōwizār paydāg hamāg tōzišn pad wizīr ud framān ī radān dādwarān

5.11.3 ōzad ī mardōm bē ān ī andar kušišn ēd kē rēš nē kunišn tā pad framān ī xwadāyān guft estēd

5.11.4 pad xwad dast tōzišn ud <'ywt> apparagīh
ud abārīg-iz wināhgārīh čand ēwēnag andar kē ēdar nē wizārēd
pad sidōš ud dōšox tan ī pasēn kē az hammis abēr škeft tōzēd ∵

5.12.1 abar šōyišn ī tan yōjdahrēnīdan ī az nasuš dāštan andar pākīh kū awiš gumēxtagīh ālūdagīh

5.12.2 ud abar pahikaftagīh [M445][1] harw 2 ēwēnag murdag ēk nasāy ēk abārīg hixr čiyōn daštān šusr ud xōn ud mišag <''ywww> abārīg ī az mardōm ud sag abārīg ǰānwar ī rēman <pt'> andar zīndagīh bahrīhā mīrēd

5.12.3 pad pāk-gar ī pākīh ud āb ud kam-ālāyišnīh ud kam-āzārīh pahrēz ī āb tan čiyōn tanōmandān ān gumēzag kam-ōšmārāg ālūdagīh ī-š hambedīg ān ī kam-ālūdag āb čiyōn gōmēz ayāb urwar tōhmag

5.12.4 šustan
az ēwēnagān ī šōyišn ast ī nāmčišt ēn

5.12.5 daštān pas az 3-šabag a-paydāgīh ān ālūdagīh pād ī tāyag ī rōzān šabān abestāg-nīrangīg ud <yyYk>

5.12.6 nasāy gumēzišn abārīg kē pad nasāy rēman pas az gugārišn ī andarrōnīg ud a-paydāgīh bērōnīg čēgāmiz ālūdagīh

5.12.7 ud dast šabēn ēn andar bām-ēw ud pad-iz pihw [DH_258r] gāh ud ka ō niyāyišn šawīhēd ōh-iz ān ī kē pad barsom

5.12.8 hamāg tan wastarg az ālāyēnēnag hixr ud rōzgārīg-iz tan wastarg ud gyāg harw tis pāk dāštan ud az ālūdagīh pahrēxtan ∵

5.13.1 abar radīhā kū

5.13.2 harw frārōnīh u-š nāmčišt ēn

5.13.3 dēn paiγāmbarān bē šnāxtan

5.13.4 wināh nē kerbag čand šāyēd pad dastwar kerdan

5.13.5 xwēškārīh ud harw dāštan ud az xwēškārīh zīyistan

5.13.6 ud āb-tazišnīh ud urwar-waxšišnīh [B348] ud abārīg ābādānīh ī gēhān padiš tuxšīdan

5.13.7 ud pēšag kerd ud zad-pēšagīhā ud aǰgahānīhā nē raftan

5.13.8 zan dāštan frazend dranǰēnīdan ud paywand rāyēnīdan

5.13.9 mardōm ud gōspand ud abārīg [M446] dahišn ī weh čand frārōnīhā šāyēd abzāyēnīdan [2]♣ ud dēwān ud xrafstarān ud abārīg petyārag ud wizūdārān ī weh dahišnān hamēstārēnīdan ud ⌋ abesīhēnīdan[3]

---

1 M <ptk / ->
2 Not B.
3 <'pYy>ēnīdan.

5.13.10 ud xwāstag az frārōnīh kerd[1]
niyāz[2] ī driyōšān bahr ī arzānīgān dād
ud kē weh tuwān pad xwurdag ud[3] harw kas pad društag

5.13.11 az kerbag wināh ud astīh ī dādār ud abdīh ī-š dahišn ud <YY'škyh> ud wazurgīh ī mēnōyān yazdān
pahrēz ī gētīy dahišn nēkīh Ohrmazd ud anāgīh az Ahrimen yaštārīh ud *stāyīdārīh[4] ī yazdān handāzišn ∵
ud nikōhišnīgīh ī dēwān a-paristišnīh ī uzdēs
ud payrāstagīh ī kerbag mizd wināh puhl ud wahišt dōšox ristāxēz āgāh būd ∵

5.13.12 ud kē-iz pad yašt kerd a-tuwānīg ēg-iz *iθā. aṣəm. vohū. yaθā. ahū. vairiiō*. warm[5] kerd
abārīg ōšmurišn (ī az) abestāg paydāg ∵

5.14.1 abar xwarišn kū

5.14.2 ān ī xwēš ud arzānīgīhā niyābag-bahrīhā ī / <wYkyh> pad paymānag kār ī w sūd ī gēhān u-š tan kāmīh ast ī

5.14.3 āb ud urwar ud bar ī xwarišnīg ī pad meh-dādestānīh ī az gōšt ī 5-ēwēnag gōspand srādag ǰud az ān 3 murw ī āst ī sārīgar ud warāγ ī siyā [DH_258v] ud dālman ka <'p̄yyp̄t' y'k'> dādīhā

5.14.4 ud pēm ī awēšān gōspandān māyēnišnān ī pāk a-mastīhā ud abārīg ī pad xwarišn mehmān

5.14.5 xwarišnān kū

5.14.6 harw čē ō xwarišn abāz-waštag čiyōn paywand mardōm sag ud rōbāh abārīg nasāy ud xrafstarān ud hammis ērīhā ud zahrīhā ud hangerdīg harw čē rēman ayāb ziyāngār ∵ [M447]

5.15.1 abar brahmag kū

5.15.2 wastarg ān ī a-wizīrišnīg
čiyōn aibyāstišnīh ast ī šabīg tōb-ēw pad *garzag[6]
kustīg azabar ham šabīg bastan

5.15.3 pad čār [B349] brahnag nē būd
wišādag nē raftan
ud šārm nihuftan
sarmāg ud garmāg abāz dāštan
abārīg

5.15.4 payrāyišn
čiyōn ēwēn ō kār ud pēšag ud <tw'Ykww> kerdan dāšt

---

1 B kerd, D kerdan.
2 B; D <n''p̄k'>.
3 D.
4 sāstārīh.
5 <OLE>.
6 Ed. for <krpk>. $$

pēšag ud tan passazag /

5.15.5 <••t•••n'> abē-čim nē drōšīdan ud pad-iz brahmag ī an-ēwēn d<'wšn'sk'> nē kerdan
ud čand ō kār abārīg tis nē wizāyīdan pāk ud čābuk ud andar frārōn-rāyēnišnīh nēk dāštan ∵

5.16.1 abar čandīh xwāstag zan dāštan kū

5.16.2 xwāstag az frārōnīh . a-ǰomāy penīh bun pad warz ābādān dāštan bar pad kerbag uzēnag kerd .

5.16.3 ud zan ān xwēš pāduxšāyīhā wizīr . <'wylm> pad paristār bē ān ī nē pāduxšāyīhā nē dād tā dāštan paymānag

5.16.4 čand šāyēd tuwān daštān-māh kunišn
ān ī pad rāh ī nē pāduxšāyīh ī harw māh ēw bār

5.16.5 ud pad čār zan šōy nē kerdan
ud mard zan nē kerdan nē pāduxšāy ∵

5.17.1 *abar dāšn

5.17.2 u-š ēwēnag was ud ast ī nāmčišt ēn

5.17.3 ō frāxwīh arzānīgān wazurg-dāšnīhā
ud ruwān rāy ō dēnīgān wēš ō kadāmīyān-iz hu-dēn

5.17.4 ān ī pad rāh ī nē pāduxšāyīh
ud suy ud tišn ud sarmāg ud garmāg u-š abāz dāštan

5.17.5 ud az bar ō bar ud rasišn ō rasišn ī <yyl'Yk> frahaxt ī az awēšān ī ōy rād frēzwānīg andar parwarišnīgīh ī xwēš [M448] ud frāy-iz az andar sāl 2 pašn bārestānīh driyōšān rāy

5.17.6 ō ag-dēnān ka-šān az rištagīh madan bīm gursagīh ud tišnagīh ud sarmāg ud garmāg abāz dāštan

5.17.7 ud ō-iz margarzān pad meh-dādestān ayāb bīm ayāb a-čār ud pāduxšāy

5.17.8 xwarišn ō arzānīgān dād nē xwad nē xward .
bē gyān dārišnīh parwarišnīgān ī-š dēnīg andar sālārīh bē dād nē pāduxšāy .

5.17.9 <'ww> abārīg xwurdag abestāg gōwēd ∵
hangerd pad nē rād būd ∵ [B350]

5.18.1 abar xwēdōdah kū

5.18.2 kē a-kunišnīh pahikārēd pēšēmālīh ēwarīg paydāgēnīdan čim čimīg ud padiš griftār ān ēč ēwēnag nē <w't'> tā pad kunišnīh

5.18.3 čim mardōm warzišnīh-iz bun pad ham ēwēnag az dādār ēdōn dahišnīhā ōstīgān paydāgīhā

5.18.4 pēšēmālīg dārišn ī padiš bowandag ud pas w dagr-uzmōgīh ī

5.18.5 pad-iz hu-dahišnīh abzāyišn ī pad ōwōn bun warzišnīh az ēk ō was-maragīh madan
ud meh-xwarrahīh ud meh-xwēškārīh ud <'ww> abārīg wehīh ud pahlomīh mardōmān tā-šān a-maragānīhā ham warzišn drīst dāštan

5.18.6 hu-kārīh ī paywand xūb paywastārīh ud kam-wizendīhā ud xūb-darišnīh madan ud weh-parwarišnīh ī frazendān weh-pānagīh ī ahagān pad 2-bandīg xwēšāwandīh ud hunsandīh ī-šān ēk abar did ud husāzagīh ī-šān āgenēn ud <'k'lškyh> ud hukadagīgīh ī-šān xwēš zādagān ham pad tan būm ud ham pad zamīg būm ud ham nēk xōg ud dōšāramīh ī ō [M449] ham ham-pādan ī ka-iz ēk . a-nigerīd ∵

ēk pad dēn menišnīg menišnīh ī-šān ēk did

5.18.7 ud kē nang nigerēd abē-nangīh-iz ī az ān frāz šawišnīh ī bēgānag kas awiš

5.18.8 ud garān tarsišn ud zanišn ī mardōm dušmen ud dēwān az dīd ī ēn ōwōn nēkīh

5.18.9 ud was-ummēdīh abārīg xūbīh ud paydāg sūdīh ī andar ham-dar

5.18.10 pad mardōmān drīst-pāyišnīgīh-iz ī hunar ud dēwīgīh wāspuhragānīhā andar tōhmag tōhmag

5.18.11 a-wirāyišnīg <•yytn'> rāy pad wizīdagīh ud paydāg ud abārīg was āhōg hu-paydāg bōzišn

5.18.12 ud mādagwarīhā abar estišnīh ī bun dēn — padīruftār kē ēč hu-paydāğ sālār aziš nē ǰud-dādestān

5.18.13 čand — payγāmbarān ud waxšwarān mādagwarīhātar handarz ī abēzag ahlaw Zarduxšt az dādār [B351] Ohrmazd xwad pad ham-rasišnīh ham-rasišnīg framān ∵

5.19.1 abar paristišn kū

5.19.2 bowandag-mēnīdārīhā ud guftārīhā warzīdārīhā tuwān-sāmān ān ī xwābar Spenāg mēnōy pad dahišn āfrīdārīh ud abārīg ān stāyišn hammis paristišn ī dahišnān xwēš

5.19.3 $$ hamāg padiš bowandag-spāhīhā pad ham-stāyišnīgīh ham-paristišnīh

5.19.4 ud fradom šnūmanīh ī andar ēzišnīhā namāz ān ī padīrag xwarxšēd fradom ō dādār ohrmazd ud pad dahišnānīh 3 bār andar rōz pad <'ww'š> ud nēmrōz ud hū-frāšmō-dād čiyōn menišnīhātar hu-paristagīhātar ēzišn pad šnūman ī Raθwō-berzet abārīg warzišn ī gāhānbār niyābag

5.19.5 pad andar sāl pad 6 hangām ī gāhānbār harw ǰār-ēw 5 rōz ud frawardīgān [M450] 10 rōz paristišnīh andar frawardīgān niyābag ∵

$$ ud rōzgārīg ān ī pad nāmčišttar andar sāl 12 māh ud harw māh 30 rōz rōz rōz

ud andar rōz 5 gāh

5.19.7 ud hamē pēš ud pas az xwarišn paristišn

ud abārīg paristišnīhā čiyōnīh gōkān az abestāg paydāğ

5.19.8 ud ān ī dahišnān bowandag menišnīhā ud rāstīhā ǰud ǰud pad xwēš čiyōnīh abdīhā ud wazurgīhā stāyīdan ud azbāyīdan

ud wazurgīhišnīh ud abdīhišnīh ī dādār padiš guftan ham-dahišnīh ān-išān amāh dōšāramīhā paydāgēnīdan aw-išān padīrag niyāyišn ∵

ud čand šāyēd pēš niyāyišn būd ∵

5.19.9 ōh-iz ī abēzag rōšnān ī wēnišnīg ham-rasišn čiyōn mardōm ud gōspand ud ātaxš ud ayōšust zamīg ud āb urwar abāg stāyišn ud paristišn čiyōn guft pahrēz-iz parwarišn ī dādīhā ud ēwēnīhā čiyōn

5.19.10 abar mardōm anāgīh nē

ud nēkīh čand šāyēd kerdan

ud madan dōšāram ī ham-dahišnīh ud ham-čihragīh ud ham-dēsīh ud abārīg ham-paywandīh ōstīgān dāštan abērtar ān 4 ham-paywandīh [B352] pad xwēšīh ud ērmānīh ud wālanīh[1]

ud dēn guft guft estēd

5.19.11 az ōy ī abardom dahībed ud tā-iz ān ī abāzīgtom mardōm ud ēč ī weh-dahišntar nē harw kas ud harw tis bowandag menīdan

5.19.12 ān ōwōn menīdārīh ō menīdārīh ī xwābar dādār pad ān ī ōwōn abdīhišnīh abzūdan u-šān pad kerdārīh spās dāštan pad stāyišn ud niyāyišn ud āfrīn waxšēnīdan ud hangerdīg ān ī pad xwēš nē nēk [M451] pad <''wwyč'n> nē kerdan ud abārīg ī čiyōn andar frārōn-dādīh paydāg nāmčišt xwārīh ēč ēwēnag nē-iz menīdan ∵

ud pad zanišn ud apparišn ud wiyābānēnīdārīh ō dādestānōmandān nē šud mihr nē druxtan ud spās nē / framōšīdan ud penīh abārīg dēwān-dādīh abar nē burdan[2] ud a-kēnīh ud xwābarīh ī abar harw weh-dahišnān abērtar mardōmān xwēš āhang nigerišnīhā dāštan

5.19.13 ud gōspand andar abē-bīmīh ud pānagīh pad āb ud wāstar

ud abārīg paristišn ēwēnīhā dāštan

ud čiyōn kuštan pad meh-dādestānīh ī meh-dānān

čiyōn mardōm ud meh-zanišnīh dēwān

čiyōn ātaxš ī warahrān a-wizīrišnīgīhā nihād estēd ∵

a-paymān adādīhā nē kuštan

5.19.14 az an-arzānīgān ∵

ud a-paymān ǰōyišnīh ud wanīgarīh ud duzzān gurgān suy tišn sarmāg garmāg

abārīg petyārag zanišn ud pahrēxtan

ud kār ur ranǰ bār ī garān a-dādīhā abar nišast ī wattarān nē framūdan ud adādīhā sālār nē hištan[3] ud aboxšūdārīhā ud ēwēnīhā dāštan ∵

5.19.15 ud ātaxš ǰud-iz az ān ī čiyōn abārīg rōšnān padisāy-iz bahrīh ī-š gētīyān stī az āb ud wād hammis mādayān bun-mādī abāyēd ī-š ēdarīg gyān-dārīh .

parwarišn [B353]

5.19.16 ēdar pahrēz ī az zad ōzad ∵

nasāy az 30 gām ī 3 pay daštān az 15 gām niwennišn ∵

ud gand az 3 gām ud abārīg hixr az tan ud az-iz ādurestar ud sraxt ud tābišn ud ān keh

ud harw rēmanīh ud a-dādīh

5.19.17 u-š abāz [M452] dāštan ī brāh ī xwaršēd

ud suy nizārīh ud sarmāg ud ud garmāg ud a-paymān ranǰ ud kār an-ēwēn paristišnīh an-arzānīgān

5.19.18 hu-barišnīh ud ayār-barišnīh ud nēk-barišnīh abar-barišnīh ān ī a-wiškennīgīh ud passazag ud esm ud bōy ud hupānagīh ud dādīhā sālārīh

---

1 PY.40.4 ēdōn xwēš ud ēdōn wālan ud ēdōn ham-hāg ā-m hād kū-m dahād.

2 <-x2>.

3 <ŠBKWN->!

ud ka nīrangīg šāyēd zōhr abārīg ī čiyōn pōryōtkēšān kardag

5.19.19 ayōšust pāk pahrēxtag pad kār ud payrāyag xūb dāštan

5.19.20 ud tāyīhā pad nāmčišt ud abārīg-iz ayōšust az dād ī ō an-ērān a-dādestān kunišnān

5.19.21 pad dāštan ī andar nigānagīh ud agārīh wizend *a-brāzāgīh[1] ud an-arzānīgān padiš brāzēnīdārīh ud kār wattarān pahrēxtan ∵

ud ēwēnīhā dāštan

5.19.22 zamīg az nasāy-nigānīh ud dēwān xrafstarān abārīg wattarān menišnīh [DH261r/155] ud dārišnīh ud bar aziš ǰōyišnīh

abar dwārišnīh čand šāyēd abar nigerišnīh ud <tw'lčyt'> ud 2-bār ud 2-menišn hilišnīh ud abārīg a-dādīh ud pahrēxtan

5.19.23 ud mardōmōmand[2] ud gōspandōmand ud āb ud urwar waxšišnīh ud weh-dahišnān padiš winnārišnīh ud huzīyišnīh ud frārōnīh rāyēnīdārīh dāštan ∵

5.19.24 ud āb ǰud-iz az ān ī čiyōn abārīg rōšnān pad ān ī abāg ātaxš ham-čim pahrēz paristišn čiyōn ātaxš ud pad hangerdīg az harw rēmanīh ud gandišn[3] šōyišn ud abārīg ayārīh ud paristišn ī an-arzāmīgān pahrēxtan ud pāk ud dādīhā ud hušnūd dāštan ∵

5.19.25 ud urwar pad ān ī abāg zamīg ham-čim ǰomāy zamīg[4]

ud pad ān ī abāg āb ham-čim ǰomāy āb

ud pad ān ī abāg ātaxš ham-čim [M453] ǰomāy ātaxš

ud pad ān ī mayānag mayānagīhā pahrēz ud dārišn

ud dārišn parwarišn[5] ud stāyišn abārīg šnāyišn čiyōn-iš[6] [B353] niyābag

ud ǰud ǰud čiyōn-išān ōsmurišn dēn gōwēd

5.19.26 ēdōn-iz ēk[7] ēk a-wēnišnīg mēnōyān yazdān az xwār-dārišnīh ud nikōhīdārīh ud abārīg tar-menišnīh pahrēxtan

ud pad sahīgīh ud abdīh ud kerdārīh ud spās ī-šān ast bowandag stāyīdan

ud wēnišnīg rōšnān az-iz abar-nigerišnīh ī daštān wattarān pahrēxtan

ud hu-niyāyišnīhā wehān frāz aw-išān dīd ∵

5.20.1 abar pahrēxtan ī sag ud mardōm ī bē widerd kū

5.20.2 sag nimāyišn pad 2 mard ayāb wēš[8] pahrēzišn ∵

ud tanīhā ud adādīhā nē

---

1 <'bl'c''kyh>.
2 <ANŠWTA'wmnd>.
3 DH ud.
4 Not B.
5 DH pahrēz dārišn ud parwarišn.
6 B čiyōnīh.
7 Not B.
8 B nasāy.

u-š gōkān was[1] rāh ō ǰud-dēw-āgāhīh ∵

5.21.1 abar namāz ō mardōman burdan[2] kū

5.21.2 frōd āwarišnīh ī sar niyāyišnīg pad ēr-menīsnīh ō ham-dahišnān nē ān paristišn ast ī[3] dādār padiš a-nīrmad-ēw sazēd būd

5.21.3 andar ēn rāyēnišn sar-nimāyišnīh az dast-nimāyišnīgīh ud uzwān nē ǰuttar

5.21.4 ud kamist abar ham-dar āhōg[4] guftan awēšān niyābag kē-šān saxwan [DH261v/156] ēn kū ēn hamāg āšuft ud anāgīh ī andar dahišnān az[5] nē burdan[6] ī namāz ō mardōm[7] bē dād kē rāy aziš paydāg ān ī paydāg abar framān ī nōg paydāgīh abāyēd ∵

5.22.1 abar rāstīh ī-mān ud ērangīh ī hambedig-gōwišnān[8] kū

5.22.2 ka-iz ān ī az warz-kardīh ud xwarrah-karīh ud amahrspandān gugāy-abāgīh ud abārīg ān-ēwēnag abd ud[9] bē az hangōšīdag paydāg rāyēnišnīh ī[10] [M454] pad ahlaw Zarduxšt

5.22.3 ud mēnōy-wēnišnīh ud āškārag-paydāgīhā tis andar āwām āwām pad dēn dastwarān ī az ān frāz wēnīhist[11]

5.22.4 ud pad widāxtag[12] rōy passāxtan ī hu-fraward ādurbād ī mahrspandān bōxtan ī-š pad pahikār-handāzišn ī hām-xwanīrah pahikār-dārān andar xwadāyīh ī ōy bay [B355] Šābuhr šāhān šāh Ohrmazdān abdīhā paydāgīh az anīy čand ēwēnag nīrang ī war ī tā frāz az frazām-xwadāyīh ōy bay[13] yazdgerd šāhān šāh ī šahriyārān andar kadag dāšt estād

5.22.5 ud abārīg imīn paydāgīh sazist[14] ī ǰomāy uzīd az ham čim dast abar nihād az tan rāy ō harw kas šāyistan andak[15] mānd estēd ī

5.22.6 nūn ān ēwēnag nigēzišn[16] rāy pahikār-dārān[17] gumānīgīh ī padiš guftan rāh ēg-iz abestāg frayist an-hambedīg awiš gōwišn was[18] nibēgān pad gyāg[1] wizīrgarīh ī xrad ī-š padiš ǰud-dādestān nē

---

1 DH ud.
2 B DH <-x2>.
3 B astīh.
4 ēk?
5 Not B.
6 <-x2>
7 B mardōmān.
8 <-'wšn'n>.
9 Not B.
10 Not B.
11 DH <-yhyt'>.
12 B <PWN t''tk'>.
13 DH <BRA> not B.
14 <YNPKWNt>.
15 B + {KLWN}.
16 DH <wyc->.
17 DH B <ptk'lt'l'n'>.
18 Not B.

bawišn abāg-iz[2] ud ān zruftagīhā nizōrēnīd[3] estēd ī nūn[4] abestāg ǰādag-gōwān ud wālīdagīh[5] ī-š ham-pahikārān[6]

5.22.7 pas-iz ka im xwābar bay anōšag-gyān abardar-xwarrah[7] šāh ī šāhān framān dahēd padīrag murnǰēnīdārān[8] ud zandīgān ǰud az musalāmānān[9] abārīg harw kē handāzišn kāmag ārāst estēd rāstīh nērōg ī anōšag dēn mazdēst [DH262r/157] paymān-gōwišn mānsrspand was xwarrah ud spurrān[10] abestāg nēkīh zand-wizīdār[11] āgāh abzōnīg bawē ∵

5.22.8 yākōb[12] nūn dōstīg-čašm[13] u-š dēn-āgāhīh ārzōgtar

5.23.0 ud abar ān ī-š nōg pad ham-pursagīh ī tarsāg mard-ēw bōxt-mārīy [M455] xwānēnd pursīd kū[14]

5.23.1 az[15] čē paydāg astīh ī yazd ∵

<w'y> ān ī hambedīg ∵

5.23.2 ud az kū mad ān hambedīg ∵

5.23.3 ud pad čē čim mad ∵

5.23.4 ud pad čē wihān ō gumēzišnīg kōšīd ∵

5.23.5 ud čē rāy pēš nē āmad ∵

5.23.6 ud yazd ōy hambedīg abāz dāštan šāyist ⌈ayāb nē ∵

5.23.6a ud agar abāz dāštan šāyist ⌉[16] čē rāy ēg abāz nē dāšt ∵

5.23.7 ud čim andar hišt[17] ∵

5.23.8 ud wizend ō dāmān čim padīrift ∵

5.23.8a ud agar ēg[18] abāz dāštan nē šāyist pad abdom abāz dāštan čiyōn šāyēd ∵

5.23.9 u-š pad čē[19] nērōg abāz abganēd ∵

---

1 A-T dēnīg.
2 DH + <wzl> B <W ZK>.
3 B <<wzl->.
4 ī nūn not B.
5 DH <-kkyh>.
6 ham- not B.
7 DH <'p̄l tl GDE> B only <tl>.
8 DH; B <mln->.
9 DH; B jud / <sl'm'n'n'>.
10 DH <GDE W yyp̄l'n'> B <GDEwspwl'n'>; xwarrah-uspurrān??
11 DH <znd / OD wc->.
12 B <y'k' PWN>.
13 B <ywstk->.
14 B ∵ kū.
15 Not B.
16 B šāyist / ∵ ud.
17 <-x2> 2x.
18 Not B.
19 Not B eol.

5.23.10 u-š abāz āmad tuwān ayāb nē ∵

5.23.11 ud agar-iš nē tuwān čim nē tuwān ∵

5.23.11a ud agar-iš tuwān čim nē āyēd ∵

5.23.12 yazd ēn dēn čē rāy pad ēwāz-ēw ī an-āšnāg ī nihuftar ī abestāg nām guft ∵

5.23.13 ud čē rāy pad nibištag nē bowandag hangārd bē pad gōwišn warm kerdan framūd ∵

5.23.14 ud čim yazd dēn ēwāz ō ēran [B356] šahr[1] frēstīd ∵

5.23.14a u-š abārīg pad hammōg ī dēwān bē hišt[2]

5.23.14b ud abārīg[3] yazd pad arzānīg[4] nē dārēd ayāb-iš nimūdan nē tuwān ∵

5.23.15 ud čim namāz nē ēwāz ō yazd bē ō-iz xwaršēd abārīg-iz was rōšnān barišn ∵[5]

5.23.16 ud čim an-aibyāst-kustīg[6] raft[7] pad wināh dārīhēd ∵

5.23.17 ud barsom ud drōn[8] abārīg ēzišn čē rāy ∵

5.23.18 ud yazd az yazišn ud paristišn čē sūd ∵

5.23.19 ud tan ka[9] murd čē rāy rēmantar kū ka zīndag

5.23.20 ud daštān rēmanīh az[10] čē

5.23.20a ud čē rāy ka az sūrāg-ēw bē āyēd hamāg tan rēman ud dūr-iz[11] az-iš pahrēzišn ∵

5.23.21 ud az drāyān [M456] xwarišnīh ud ēw-mōg-dwārišnīh estān-mēzišnīh ud abārīg ī az ēn šōn dēw čiyōn[12] zāyend ∵

5.23.21a ud agar dēw [DH262v/158] zāyēnd hamāg gēhān[13] čim nē ōbārēnd ∵

5.23.22 ud zan ī nisistag šustan čim ∵

5.23.22a ud agar šustan abāyēd čim nē anīy zan bē mard šōyēd ∵

5.23.23 ud gōspand pad kuštan pēš az kārd čōb zad čim ∵

5.23.24 barsom az nasāy ud daštān dur dāštan čim ∵

5.23.25 ud ka drōn yašt ud stāyišn ī yazd pēš az[14] xward abar-xwarišn guft bawēd az ān pas tā did stāyišn gōwīhēd māwāy dāštan čim ∵

5.23.26 ud pad frawardīgān widerdagān čiyōn abāz āyēnd ∵

5.23.27 ud dast pad gōmēz ud tarrag šustan čim ∵

---

1 Not B.
2 <-x2>.
3 B abārīgān.
4 B -ān.
5 B then ud barsom ud drōn abārīg ēzišn / anaibyāst.
6 DH / aibyāst-.
7 DH <-t'> B <-yt'>.
8 B drōn-iz / .
9 Not DH.
10 Not B.
11 B only <LHYK>.
12 B then {zl'wmn}.
13 Not B.
14 B <mn mn>.

5.23.28 ud sag ō nasāy čim nimāyišn ∵

5.23.29 ud čim pad tan ud grīw brāh ud xwarrah xrad ud dānišn[1] xwāstag abārīg nēkīh yazd paristagān frāyīh nē paydāgtar kū pad dēwēzagān

5.23.30 xwad dēn dāštan pad tis wurrōyist čim abāyēd ∵

5.24.0 passox ō bōxt-mārīy

kam-āgāhīh ī-š az uskārišnīhā[2] rāy ayādgār dagrand nimūdārīh ī was bunīhā ī saxwan ud saxwan ī pursišn ud wizārišn ī [B357] dānāgān āgāhēnīdan (abāyēd?)

ayāb ān nibēg ī-mān[3] dēn-kerd nām nihād čiyōn-iš[4] ēn-iz hamāg andar

ud agar gōwizār nimūdan[5] abāyēd bē ō[6] dōstīg nišānag-ēw bowandag ī čiyōn nibišt ud payrāst

ōh-iz ka-š nūn wizīd estēd kū

čē[7] ān ī ēwāz pad dānišnīg paydāgīh a-čārīg

ud čē ān ī pad āgāhīh ī tāštīg

ud čē ān ī pad ēdōnīh ī ēwarīg

ud čē ān ī andar sāmān ī wirrōyišn

pad-iz homānāg [M457] bahrīh frāyīhā ud a-wiškennīhā padīruftan ēwēn ∵

ud ān nišānag ēn ∵

5.24.1 astīh ī yazd paydāgīh az was ēk kardagīh ī gēhān ∵

hambedīgīh paydāgīh ēk čim-abāyišnīgīh ī dahišn ∵

5.24.2 hambedīg pad wihēz ī az ⌈ gyāg ō gyāg ⌉[8] andar tuhīgīh āmad ∵

5.24.3 hambedīg az bun abē-čim agārīhā dwārist [DH263r/159]

pad tuwān-ǰumbāgīh ud nē nāmčištīg-xwāyišnīhā mad ō saman ī ēn rōšn gōhr

ōh-iz ōy hambedīg abē-čim ud halag-kār[9]

ud ka an-āgāhīhā pahikafišnīg mad ud az ǰud-gōhrīh ōšmarīhist[10] būd

5.24.4 kōšišn ī pad andar gumēxtan wihān

an-ēwēn-kēnwarīh ud āzwarīh[11] ud waranīgīh ud areškenīh ud nangwarīh ud apparag-xēmīh[12]

ud stēz-kārīh[1] ud abar-menišnīh ud tar-menišnīh

---

1 B <YHWWNšn'>.
2 DH uskārīha.
3 B <zm'n'>.
4 DH B <cyywš>.
5 B nimūd.
6 B bē bē.
7 B abar.
8 B only gyāg.
9 DH <'lk'k'l> B <'lk'tk'l>.
10 B ōšmur-.
11 B then {wwyk}.
12 DH <'p̄'lk->.

ud a-frazānagīhā[2] mihōxtīh ī pad abesīhēnīdan šāyistan ī buništ rōšn gōhr

*anāg-kāmīh[3] ud a-dādīg-čihragīh ud halag-kōšāgīh

ud hammis ī imīn nām-rāyēnišn[4] ∵

5.24.5 ud pēš nē madan čim nē abāyēd bē ka frāyīhā guftan kāmēd

ēn-iz bārīgīhā nē nigerēd kū tuwān abar kerdan gōwišn ud nē abar nē kerdan

u-š az[5] mānāg āhang sahēd nē nē kerdan

ud abāz-āhangīh ī az kerdan ēg-iš ān-iz nē āmad ī pēš pad tuwān guftan rāh

ud pas-iz čand pursēd ān pēšīh ka abdom tar akanārag-zamanīh abāz waštan nē šāyēd ∵

5.24.6 ud yazd ōy hambedīg abāz dāštan az sāmān ī xwēš hamyast tuwān būd hamyast

čand ǰār abāz dāšt did abāz ō kōšišn āmad

nūn-iz harw ka-š abāyēd [B358] bērōn kerdan hu-garīhā tuwān bē [M458] ǰumbist ud nē hišt[6] ī-š dūr-wimandīhā[7] tā frāz madan ī ō āgenēn ōwōn nē andar būd šāyist ud nē pad a-tuwān bē pad nē šāyist būd ī andar ēč zōr hangārišn ud čiyōn čēgām-iz tuwān-sāmān az šāyēd būd ud a-tuwān-wimand[8] az nē šāyēd būdan pardaxtan[9] nē šāyēd ∵

5.24.7 u-š andar hištan ī hambedīg ō gumēzišn ī wizārišnīg čim

sūd ī xwēš dāmān az-iz uzmāyišn widerdan ī abar ōy hambedīg andar brīnōmand zamān-iz tā ōy hambedīg zūr-mihōxtīhā padis pērōzīh burdan sahist

paydāg-frazāmīh ī ham kōšišn ud purr-dardīkkarīh ī-š andar gumēzišn az amāh

ud wēnābdāgīhā ī [DH263v/160] hamāg ēwēnag pērōzīh ī yazdān

abāz nē ayārīhistan ī-š pas az kōšišn

ud abārīg[10] ōšmurišn-iz andar-iz dēnkard nibēg paydāgēnīd

ud pēš az ān zamān bērōn nē kerdan čim ēk a-wišōbišnīh ī ham hu-frazām-kārīh ī kē rāy andar hištan-iz[11] čim

5.24.8 ud wizend madan andar gumēzišn ōwōn a-čārīg čiyōn nē-iz šāyēd

ud andar[12] gumēzišn ī ō nasāy rāy ōšmārdan ī gand ∵

---

1 B <sp̄yc->.
2 B -īh ī.
3 DH <’n’k’myh> B <’k’myh>.
4 DH <LZNE yww’m l’y-> B <LZNEyn' hml’y->.
5 Not B.
6 <-x2>.
7 B <ywl ymnyyh’>.
8 B <-ymnd>.
9 B pardāxtan.
10 DH ī.
11 <-x2>.
12 B andar / andar.

5.24.9 abgandan ōbastan ī-š abāz ō tuhīgīh spurr-uzmāyišnīhā ud bowandag-stōwīhā ud agārīha ud purr-waxrīhā ud zad-abzārīhā ud wašt-rangīhā ud widārd garāntom ⌈ aweštābīhā ud škefttom ⌉[1] bīm paymōgīhā

ud ān darbuštīh ī pērōzīh a-pērōzīh xwānīhēd andargīhā ud brīd-kōšišnīhā ud anēmēdīhā pad ān ham nērōg ī yazd ∵

5.24.10 u-š abāz ō kōšišn āmad ayāristan nē [M459] sazistan čim ēk ān ī pēš abāz dwārēd

u-š ēč ēwēnag abāz ayāristan nē sazēd

ud ēč homānāg-bahrīh nēst

ēč bīm ud čēhišn ud handēšišn[2] az-iš ēdar nē mānēd

pad-iz ān pērōzīh a-pērōzīh[3] [B359] darbuštīh ud āhr ud sam[4] ud xwadīg[5] pašn[6] ud bandīh bowandag bast estēd

ēč ēwēnag nē ayāristan[7] čimīg ∵

5.24.11 ud tuwān nē tuwān āyēd nē āyēd čim ī ham xīr ī pursēd az ān ī azabar čiyōn ud čand ēwēn nibišt paydāg

5.24.12 ud ēn mānsr ud dēn abestāg harwisp-āgāhīh čiyōn weh mēnōyān nazd-brahmīhātar pad hamāg āwāz ī gēhānīgān ōwōn widēmāsīg ī widerd az harw ayābagīh ī mardōmān

ud zand pad ēwēnag-ēw guft estēd ī pad mayānag ī gēhān rawāgtar ud andar gēhān āšnāgtar

ud xwad abestāg wazurg daxšag ast pad āwurd ī [DH264r/161] Zardušt az Ohrmazd

ud ēč drōw ud halagīh ud dēwān kāmagīh padiš nē

ud hamāg rāst ud meh-dādestānīhā ud yazdān-šnāyēnīdārīhā guft estēd

andar ēč āwāz ī druzān nē dāšt estēd

kas-iz nē waštan rāy dēwān ēč ēmēd awiš nē dārēnd

ud harw čiyōn gōwīhēd druz aziš seǰdīh ud yazdān padiš urwāhmenīh bawēd

pad-iz rāstīhā ud ō hamāg kustag niyābagīhā hāwand-āyišnīh ī abestāg ud mayānag ī gēhān uzwānīg āšnāgīhā frēstišnīh ī zand purr bōzīšn paydāg andar kadāmīyān-iz-ēw.

5.24.13 ud ēn dēn ud mānsr ud hamāg ī uzwanīg nibištan ōwōn [M460] framūd ō bunīg nibištag

nūn-iz frahist pad-iz nibēgīhā pād estēd čiyōn andar āgāhān paydāg

bē warm kerdan sūd was u-š hūdagīh pad ēzišn ud stāyišn āgāhēnišn ī ō ramān

ēk wēš dānist ī tisān az-iš ōh-iz ān ōwōn zofrīhā saxwan

ud ēk rāstīhā ud a-wašt-rangīhā abespārdan šāyistan

dādestān ī wāz-gōwišnīh frāy az ān ī nibēsišnīg wasīhā

---

1 B <’wšt’ptwm>.
2 DH ī.
3 Not DH.
4 B<YDE>.
5 B <hwtYklt'>.
6 DH <pšn> B <py’n'> cf. Av. V.4.51 *fšābīš ... auua.pašāţ.*
7 B ayārīhistan.

ud pad-iz abārīg was čim zīndag-gōwišnīg saxwan az ān ī pad nibišt mādagwartar hangārdan čimīg.

5.24.14 ud dādār Ohrmazd ēn dēn nē ēwāz[1] [B360] ō Ērān šahr bē ō hamāg gēhān ud harw srādag frēstīd

ud andar hamāg⌈ gēhān kū ⌉[2] abēzagīhā ud kū gumēzagīhā rawāg kerd estēd

mēnōyīhā pad čihrīg dānāgīh ud[3] rāst-menišnīh ud rāst-gōwišnīh ∵

ud gētīyīhā pad rāst-kunišnīh

5.24.14a andar kadamīyān-iz-ēw ōwōn rawāg kū ōy-iz ī ag-dēntar kas ēn dēn wazurg-mādīyīhā padiš

bē andar ēn ēdōn gumēzagīh hamāg abēzagīhā rawāg būd ud nē bē kōšišnīg šāyēd

ud hamē ēn dēn abzāyišnīg u-š hambedīg kāhišnīg bawēd tā dēn ō bowandag-rawāgīh ud padiš [DH264v/162] gēhān ō abēzagīh rasēd ∵

ud yazd ēč kas pad hammōg ī dēwān nē hišt[4] ∵

5.24.14b ud čim ī gēhānīgān ān kē dēn ī yazdān abēzagīhā nē padīrēnd[5] ud rāyēnēnd ayāb hilēnd ud az-iš wardēnd

nē ān ēk ēwēnag an-arzānīgīh ayāb frayist āhōgōmandīh ī dēn

ud ēč [M460] ēwēnag ērang ī padiš

ud agar bē wiyābānīh ī az dēwān ud andar kerdan ī-šān druz ō tan-bār nibardagīh ī wānīdārīh ud nē xwāst ud nē wizōstan ī ēwēnīhā ud tan-dahišnīh ī ud sūdagīh ī wēmārīh ud sust-estišnīh hilēnd framānīhā ud āsānīh ud dōšagīh ī aǰgahānīhā ud abārīg ī

5.24.15 pad namāz ō xwarxšēd ∵

ud namāz ō xwarxšēd ud māh ud ātaxš ud[6] rōšnīgān ud hammis weh-dahišnān ēwēn ēwēn-ēw ī brādarīhā ud ham-gōhrīhā

ud ast ī mehīhā ud ast ī abardarīhā ud ast-iz ī hamahlīhā

čiyōn mardōmān-iz ēk ō did drōd-pursišnīh

ud frayist[7] ān ī az awēšān ī abardar ō ēn wāzag ud frāy ud nē paristišn-ēw ud menīdārīh-ēw ī ōy[8] abardom yazd ēwāzīg xwēšīhā hamē kunīhēd[9] ī

čiyōn awēšān ag-dēnān abar ēn hangrāyēnd kē xwad pad bun ēwēn yazdān namāz ō mardōm barēnd[10] sazistan xwastūg hēnd ∵

5.24.16 ud kustīg aibyāstišnīh [B361] ud abārīg ī azēr ān ī pad gēhānīg[1] nibišt passox frayist hangerdīg pad wāz-ēw ī čimīg wirrōyišn ī dānāgīhā padīrift[2] estēd az bun ōstīgānīh[3] ēdōn ī

---

1 B ī / .
2 Not B.
3 B dānāg.
4 <-x2>
5 <-x2> 2x.
6 B ātaxš āb.
7 DH <pl'yyyt'> B pl'yyt'>.
8 B ō.
9 B <-x1> DH <x2>.
10 <-x2>.

5.24.16a Ahrimen-iz gētīy[4] pahikārišnīg škastan nē tuwān
nē-iz mārīg-ēw andar abestāg ud zand pad hambasān-gōwišnīh ī ēk ō did paydāg kerdan
ud drīst-dār ī ham saxwan pad gyāg

5.24.16b čiyōn dēn andar gētīyān mādayānīhā kār 2[5]
ēk dānāgēnīdārīh[6] ī harw [DH265r/163] čē [M462] gētīyīhā dānist šāyēd ∵
ud ēk rāh-nimūdārīh ī pad ān ī gētīyīhā dānistan nē ♣ šāyēd ō ān ī wurrōyist sazēd .
ud hamē ka bun dēn pad ōstīgānīh wizārd ān ī ⌋[7] aziš paydāg
ka dānist nē šāyēd pad čiyōn-kunišnīh ♣ rāh ō dēnīg wirrōyišn
ān abar-iz ān ī wirrōyišnīg andar ēd pursišn paydāg
ka-iz ⌋[8] ōh ast ī *wēnābdāg dānišnīg nimūdan spurrīg[9] nē šāyēd ēg-iz sazāgīhā rāh ō kār u-š kerdan
ōwōn wišādag čiyōn pādārīh ī dēnīg hannām ī wirrōyišnīg ǰomāy ān ī dānišnīg[10]
ud pas-iz abāg ān ī ka-iz ōh ēd pursišnīhā passox ēč nē saxtag-wirrōyišnīg bē hamāg-dānišnīg ī
nimūdārīhā gōwē ēg-iz ān ī wasān čimīg rāh ō čimīg wirrōyišn[11] ōwōn was čiyōn andar
*šnāsagān[12] rōšn[13] ud pad ān ham šōn nišānag ast ī nibēsīhēd ∵

5.24.16c kustīg pad-iz daxšag nimūdārīh ī wimand ī mayān 2-ān kū andar tan ī mardōm ī ast handāzag ī gēhān
čē ān ī azabar nēmag wēš wād ∵ ud čē ān ī azēr nēmag (...)
čīm ī dāštan nē keh ud harw čē ⌈ dāštan sazēd
ud framān nē dāštan ⌉[14] asazāgīh ud framān-spōzīh

5.24.17 ud barsom ud drōn ud abārīg ī andar paristišn ī yazdān frāz dārīhēd nihang-ēw ī pad nām-barišnīh
hangerdīg hēnd ī hamāg gētīy dahišnān ī pad sālārīh ō mardōmān abespārd estēnd ∵
ud dēwān pad mehmānīh kerd[15] abar kōšēnd
ud mardōmān agāmāy dēwān menišnīg ud gōwišnīg ud kunišnīg az xwēš tan ud gyān hammis
[B362] bowandag-menišnīhā[16] ud abardom-dōšāramīhā pad xwēšīh ī yazdān frāz [M463]
dāštan ud yazdān padiš stāyīdan ud dēwān padiš nikōhīdan

---

1 DH pursišnīg.
2 <-x2>.
3 B ōstānīh.
4 <-’>.
5 DH <k’l-2> B <KRA 2>.
6 D <d’nyn->.
7 Not B.
8 Not B.
9 B <sp̄wlykll>.
10 B then hamāg dānišnīg nimūdārīhā.
11 B then kustīg pad-iz daxšag nimūdārīh ī wimand ī mayān 2-ān kū andar tan ī mardōm.
12 DH <ŠnŠsk’n>.
13 B <šn’sk’l’n ’wlšn>.
14 Not B.
15 <OBDWNt'>.
16 B bun-.

nāmčištīg wēš pāduxšāyīh ī yazdān apāduxšāyīh ī dēwān aziš paydāg

5.24.18 ud sūd ī yazdān az yazišn ka-iz ēwāz kam-pādixšāyīh ī [DH265v/164][1] dēwān abar xwad ōy ī yaštār hē ēg-iz az wēš-pādixšāyīh[2] abē-niyāz sazē[3] hangārd[4] ∵

5.24.19 ud rēmanīh hamāg dēwīh ud az dēwān

harw kū dēw mehmāntar rēmanīh wēš ∵

5.24.19a ud tan ka murd abarwēzīhā[5] abar madan ī ⌈ druz ī ⌉[6] margīh-kerdār[7]

ud agārēnīdār Astwihād ud stōwēnīdan ī gyān aziš ud abāz kerd/grift ī-š gyāg gyāg zīndagīh

ud pad mehmānīh andar burdan ī-š[8] brādarān gandēnīdārān *pōsēnīdārān[9] ud abārīg an-abēdān-kerdārān dēwān ō tan

ud ānāftan ī-šān ǰud ǰud xwēš hambedīg čiyōn hu-bōyīh ud pākīh huburdīh hu-čihrīh ud abārīg ī abāyišnīg az tan

ud mehmānīhā[10] wālīdan ī-šān andar ham tan ōwōn frāyīhā kū ō-iz bē gand[11] ud nasuš .

wisp wēmārīh damēnd

ud ānōh kū dēwān mehmānīh pad ān[12] ēwēnag rēmanīh guftan abē-pahikār sazēd būd[13] ∵

5.24.19b ud az ēdar niwennīhēd guftan abar rēmanīh ī bahrān ī andar-iz zīndagīh ī mādayān ī tan murd ud[14] ǰudāg bawēnd

nē ēwāz pid bē šusr ud xōn ud abārīg-iz ī hixr xwānīhēd u-š ān ī grāytar daštān murdag bahr ī az ān ī ō frazend *hambōsišnīh[15] niwast

kē rāy padiš mehmānīh windēd abāg awēšān druzān ī azabar-nibišt

ud ōy-iz druz ī hu-zahagīh marnǰēnīdār ī zāyišn wizūdār[16] pādīrāngar ī mādagān petyāragtom ǰahī[17] srādag

5.24.19c u-š frāy az-iz zan[18] [M464] ī wisistag pad-iz aš-zanišnīh tisān

čim ēk zīndag-čihrīg[1] abarwēzīh ī ōy druz ī *ǰahī[2] srādag ud damišn ī-š andar wiš[3] sirtkīh-ēw

---

1 DH then dēwān aziš paydāg ∵ ud sūd ī yazdān az yazišn ka-iz ēwāz kam-pādixšāyīh.
2 B thenb {'wn}.
3 B <styD>.
4 B -dan.
5 B <'p̄lwpyh'>.
6 Not B.
7 DH<mlgš-> B <mlyh->.
8 B <ZKš>.
9 <pwyyn->.
10 B {w'lt'}.
11 Not B.
12 Not DH.
13 B bawēd.
14 B <MN tn'>.
15 DH <hmbwwdkšnyh> B <hmbwwYkyh
16 DH -īh.
17 DH <Yyy'yw'>. B 'š'n'>.
18 B <NYŠE / ∵ NYŠE> M <NYŠE ∵ / NYŠE>.

čiyōn gētīyīg paydāg mēnōyīg-iz[4] ī ān ī wēnišnīg dīd [B363] ǰomāy abārīg ī mēnōy druz mēnōy-wēnišnān tuwān

ēd rāy [DH266r/165] pad šnāxtan ud az-iš pahrēxtan abestān ō mēnōy xīr-āgāhān ud[5] dēn ī pad dānāgīh wizīd estēd

kē nēstīh tāštīg gōwēd wizārdan ∵

ud kē ⌈wirrōyišn gōwēd bun ⌉[6] wirrōyišn abāg ēn ī pad dānāgīh wizīd ud pad mēnōy-wēnišnīh padīrift[7] estēd dēn kē astīh aziš paydāg handāxtan abāyēd ∵

5.24.20 ud daštān kē[8] az ān sūrāg-ēw āmad[9] pad wiš-sirtkīh ī ōy druz andar hamāg tan

ud rēzišn[10] ī-š xwēš gandagīh ud[11] rēmanīh gētīyīg mēnōyīg ō-iz bērōn bawēd

ud ān rāy čand-iš zōr ī[12] nasuš-damišnīh and az-iš dūr pahrēzišn

ud[13] harw čē-š pākīh abēzagtar wēš-nāzukīh-iz rāy az rēmanīh wēš pahrēzišn

ōh-iz ān ī nāmčištīg abzārīhā andar ēzišn[14] ī yazdān dāšt estēd ∵

5.24.20a ud daštān ǰud-gōnīh-iz ī az abārīg xōn ud grāy-gandīh[15] ud āhōgēnīdārīh

ud xwad-iz ōy tan kē padiš wināhīdārīh

pad nazdīkīh ō-iz āb ud urwar kāhišnīh

ud xwarišnīhā a-mizag bōy-wardišnīh

ud pad-iz ham-pursagīh ō ōš ud wīr ud xrad ī a-pākān abārīg[16] was wizend ī az-iš andar šnāsagān rōšn[17] ∵ [M465]

5.24.21 ud[18] kē zād[1] ī dēwān škeft sahēd fradom čiyōn-iš nigerišn ī kadāmīyān-iz zāyišn kū mādayān abzāyišn ī az gyāg ⌈ ō gyāg ⌉[2] tā ēn kū dēwān harrōbišn[3] ō ānōh wēš kū a-dādīhā ud an-ēwēnīh mehmāntar hu-paydāg[4] ∵

---

1 B -čihrīh.
2 DH <yy'yw'> B <yy''w'>.
3 Not B eol.
4 B mānāg-iz.
5 DH.
6 Not DH.
7 <-x2>.
8 Not DH bol.
9 <YATWNt'>.
10 DH <lp->.
11 DH.
12 Dh zōrīh.
13 DH.
14 DH; B yazišn.
15 B grāy-<yw''yh> ud xwarišnīhā amizag.
16 Only DH.
17 B šnāsag xwarišn.
18 D.

ud šusr wanīgārīh[5] an-ešnōhrīhā ud yazdān tar-menišnīhā ud xwāyišnīg drāyišn-ǰōyišnīh[6] ud abārīg ī druz aziš-zāyišnīh guft estēd pad an-ēwēnīh[7] ud a-dādīh dād ēwēn-šnāsān[8] nē gumānīg ∵

5.24.21a ud dēwān wasīhā gēhān hamē marnǰēnēnd bē pānagīh az yazdān meh kū zōr ī dēwān u-šān abarwēzīh ōbārdan nē hilēnd[9] ∵[10]

dēwān čiyōn pad ān ēwēnag a-dādīhā kunišnīh ī mardōmān [DH266v/166] wistāxwīhā frāztar āyēnd ēdōn-iz pad ān ī-šān az mardōmān dādīhā warzišnīh zanišn [B364] rasēd

az mardōmān seǰdīhā[11] abāz-dwārišnīg bawēnd

ud hamē andar gēhān kām ī yazdān warzīdārīh wēš kū ān ī dēwān ∵

5.24.22 ud zan ī wisistag mard-iz ī nasuš ǰomāy šustan abāyistan ka rēmanīh ī murdag ōwōn paydāg ud a-maragān gēhān abar gugāy

škeftīh-ēw nēst u-š pas abāyišnīg wirrōyišnīh ud wēšīh ud kemīh[12] mādī passazagīhā uskārišn ∵

ud agar saxwan zišt⌈ sahist rāy zišt ⌉sahist ī tisān nē xwadīhā bē pad kerd[13] bawēd ∵

ud dānāgān čim[14] tis[15] abērtar xwadīha uskārēnd ud nē kardīhā[16]

ud ān abzār ī frazend-xwāyišnīh ka-iz nē nigerēnd ēg-iz-iš astīh andar ōšyārān ēdōn rōšn čiyōn [M466] ka-iz hamē wēnēnd ∵

ud agar ka-š wēmārīh-ēw padiš wasān biziškān nigerīd ud dānāgān passandēnd čand abērtar pad yōǰdahrēnīdan ī az ōwōn wizendīg[17] nasuš[18] dīd nē āhōg ∵[19]

5.24.22a ud čim ān yōǰdahrgarīh nē[20] zan bē mard[21] kerdan ēk wēš[22] amāwandīh ī nar ī ahlaw ud wēš-samīhā seǰdīh ī dēwān aziš

---

1 B zāyišn.
2 Not B.
3 B <'lwyc->.
4 B <'wycyt'k>.
5 <HWBDNklyh>.
6 DH Pers. drāyān above drāyišn.
7 B<'w'ywyh>.
8 šnāyišn.
9 <-x2>.
10 B < / ∵ {mn}>.
11 <sejd->.
12 B <k'ymyh>.
13 <OBDWNt'>.
14 B <y'w'k'wcmwy>.
15 B then ī.
16 <OBDWNtyh'>.
17 DH <wizend yk>.
18 B u-š.
19 Cf. Dk.3.80.23.
20 B rāy.
21 Not B.
22 B then ud.

ud nāyrīgān ōy-iz ī petyārag ī srādag ō čihr abyōxt estēd narīh-iz ī awēšān druzān[1] rāy az mādagān kam tarsīdan

pad-iz abārīg kār ī nē ōwōn mādīyīg[2] mard az zan weh šāyistan

ud <'yml> ān zišt sahist ī čiyōn azabar-nibišt ō ēč čim ī aziš pahrēzišnīg kerd nē[3] sazistan ∵

5.24.23 gōspand čōb pēš az kārd frāz burdan ud hammis abārīg ī andar ān dar kunišn čim ān ī ǰud az nīrangīg sūdārīh ī čand druz az tan pāk kerdan ī nāmčištīg bahr ī [DH267r/167] <yy'''lyh>[4] ud duš-mizagīh⌈ pad ān nīrangīhā ⌉[5] a-dādīhā ud halagīhā ud kam-kušišnīh-iz ī gōspand

ēk abaxšāyišn[6] ī abar gōspand

pad-iz ān rāh kam-bīmīh ud kam-dardīh ī-š az frāz-barišnīh kārd ud nē halagīhā zūd zūd pad harw zamān ārzōg-tēzīhā ōzad ī gōspand ∵

5.24.24 ud barsom az rēmanīh dūr dāštan ǰud-iz az ān ī azabar-nibišt ēk [B365] ēn kū az 7 gētīy amahrspandān pad nimūnag nihang-ēw[7] ī az hamāg gēhān ān ēwēnag azabar-nibišt ēzišnīg frāz ō yazdān dārīhēd az ān ī pāk dāštan abērtar šāyēd [M467] ēk (ī) urwar ∵

5.24.25 ud čim ī māwāyīh ī andar-iz myazd-ēw ∵

ēk[8] ēn kū čiyōn stāyišn ud paristišn ī yazdān hāwand gyān frāy-iz dōšīdan sazēd

ud az ham-čim andar dēn[9] yazišn ī yazdān a-wisānišnīhā framūd ud abāg *frazāyišn ī tan dāštār⌈ ud abārīg-iz ⌉[10] harw rāyēnīdārīh ī tan ham-band kerd estēd

5.24.25a ān harw ēwēnag-iz dārišn ī tan andar ō pihw[11] stāyišn framān-bandagīh[12] ī yazdān ōwōn parwast estēd kū az ēč kust tan u-š rāyēnīšnān pardaxt ī az yazišn ud paristišn ī yazdān nē nāmčištīgīhātar andar frazāyišn ī[13] padīrišnīh *ēw-bowandag-menišnīhā[14]

5.24.25b ud *māwā[15] mayān paristišn ud stāyišn bawēd pad-iz wihān ī xward gōwišnīg stāyišn ud[16] spās-hangārišnīh ō bowandag-menišnīh paywast ham bowandag-menišnīh abāz ham ēwēnag gōwišnīg spās ud stāyišn ud āfrīn ī[1] nōg ud abārīg frārōn-warzīdārīh abespārēd

---

1 DH druz.
2 DH <m'ty Yk> B <m'tYk>.
3 B {sc} nē.
4 Taf. *was-āhrīh.
5 Not B.
6 B <-šyšn'>.
7 DH / sang-ēw.
8 B then kū.
9 Not B.
10 B abārīg.
11 DH yazišn.
12 B -bowandagīh.
13 Not DH.
14 <'y bwwndk'->.
15 B m'n; not DH.
16 B stāyišnīg.

ud pad-iz xwaš-mizag[2] bowandag-mālišnīh ī xwarišnān ud xwārišnān ud hu-paristagīhā rāyēnīdārīh ī myazd ud hammis ēwēn ī xwaranīg andar šnāsagān abēr passandišnīg ∵

5.24.26 ud pad frawardīgān abārīg-iz hangām ahlawān[3] ruwān āmad šāyistan
ka-iz ō ēn ī nūn nigerīhēd kū-mān abāg burdārīh tan ud čand bahr[4] az dēwān abāg tan gumēxt estēd pas-iz āmad ud šud čiyōn paydāg [DH267v/168] škeft nē sahišn ud az tan ud gyān spurrīg ō yazdān dahēd ahlawān ruwān abērtar-iz wēnēd kū ān ī nūn amāh bē ō a-maragān [M468] pursīdārān nišānag ī

5.24.26a ham passox ēn abērtar[5] frawardigān hangām spurrīgīh
ast ī⌈ sāl čiyōn hambard[6] ⌉[7] sāl pad rōzān hambārišn pad-iz kerbag ud kardagān ud paristišn ī yazd ud stāyišn ī-š weh dahišnān kē andar[8] mardōm ān ī madayān
pad ān čim andar ān gāh ahlawān ruwān ud abārīg-iz ī weh-mēnōy abērtar rasēnd ō padīrišn ī ham <ptw'l>[9] ∵

5.24.27 ud dast ī pad xōn ud šusr ud abārīg ī [B366] murdag ī az tan hixr ālūd estēd
fradom nē pad āb ī *nāzuktom bē pad anīy-ēw ī gumēzagīh rāy kam mālišn ∵
ud pas-iz[10] pad āb ī pahlom ud pāk-gartom[11] šustan čim
ēk wēš-pahrēzīh ī āb ud pāk dāštan ī az ān rēmanīh nasuš
ōh-iz āb az ātaxš hammis gōhr ud čand ēwēnag pid ud mād hēnd ī amāh u-mān pad-iz yōjdahrīh-iz drīst-pāyišnīh ī xwēš gōhr xwēškārīh mādayān ∵

5.24.28 ud nasāy sag nimūdan nīrangīg čim
ēk ēn kū a-wiškinn[12] awēšān druzān ī tan agārēnīdārān kē nasuš-iz xwad hēnd pad ōy tan gāh dāštan ud tā waštan ī az nasāyīh abāz madan ī did ō kār ud sūd ī gēhān šāyēnd

5.24.28a ud az ān čiyōn nasāy pēšīhā abāz ō ātaxš ud wād ud būm ud gil ī pāk ud karīgīh pad nōg zahāgīh zahagān ud wēš frahaxtīh ud meh-dādestānīh ī dāmān ēwēnīhā madan pad gugārišn ud sōzišn ī andar tan ī sagān ud wayān[13] abērtar šāyēd ∵

---

1 DH B ud.
2 B <-mtk'>.
3 B then āwām.
4 <b'l>.
5 B then kū.
6 <'mblt'>.
7 Not B.
8 Not B.
9 Taf. pay<x>wār?
10 DH pas.
11 DH <-kltwm> B <-yltwm>.
12 B <'wyškn> not DH.
13 <w'y'n>.

ud ān-iz rāy ō pihw ī awēšān hangārdan pad xwēškārīh ī awēšān paydāgēnīdan pad pāk-kārīh ō awēšān abespārd ud padiš [M469] kārag[1] ud xwēšāwand kerd estēnd[2] [DH268r/169]

ēg awēšān druzān ham-čiyōn sag ayab way frāz ō nasāy nigerēnd ān gāh dāštan nē šāyēd[3] ōšmārēnd bē ō wizandišn ud wihēzišn estēnd ∵

ud az mehmānīh ī-šān padiš bahrag bē kāhēd ud ham handāzag ān nasuš nizārīhēd ∵

5.24.29 ud tan-iz ud grīw wirāyišn pad ān čihr ī nē rōz rōz abāg paristārīh ōwōn wardišnīg būd sazāgīhā[4] bē <bl'y> ī wehīh ud xwarrah ī xwēškārīh ud hu-xradīh ī sūdōmand ud dānišn ī frārōn xwāstag ī wēš frahaxtišnīg[5] ud abārīg-iz nēkīh ī pahlom ōh-iz wēš mehmānīh pad yazdān paristagān ∵

5.24.29a ud ān ī bōxt-mārīy pad wēš-ābādīh ī gētīyīhā hangārd estēd nāy[6] ēn-iz gōwam kū agar abesar ud abārīg payrāyīg ī pērozīh-burdārān niyābag gund ī pērōzān windād ud abar sar ud grīw dāštan nē kerd-ardīg pad abāz madan ī ō pēš šahriyārān bē andar razm-gāh ud kōšišn-zār [B367][7] ēwēn

ēg ān-ēwēnag-iz[8] nēkīh paydāgīh abērtar andar gētīy ud nē pad mēnōy sazēd būd

5.24.29b ♣ ud agar ⌉[9] ān nē ōwōn pas ǰār-ēw yazdān-paristān nē ēwāz pad kam-waštēnīh az A-xwāyīh[10] ud nizārīh ī az wēš-ranǰīh ud sam ī az wēš-škōhīh ud hišt-pihwīh ī pad ǰāwēdān abē-niyāzīh ēmēd

bē pad-iz *sam[11] ud bīm ud brīn[12] ud marg ī kārēzārīg madan šāyēd

menišn[13] bārestān kerdan ud zamānīg-iz *ranǰag ī dēwēzagān abar nāzēnd[14] pad zahr hangārdan

pad [M470] frārōn tuxšāgīh hunsand pad xwēškārīh tuxšāg būd abēr čimīg ∵

5.24.30 abāyišnīgīh ī dēn hu-dānāgīh ud xūb-wirrōyišnīh wizīdār-dēnīh pad xrad ud mēnōy dastwarīh wizīdārīhā xwāyišnīh ī dānišn ud wirrōyišn andar dēn parwand paydāgīh andar kē nigerēd ud dānēd az-iz frāz-dīd ī ō bōxt-mārīy[15] nē kamīg ∵

5.24.30a ōh-iz dēn-āgāh[16] kōrīhā ō čāh ī druwandān nē ōbadēnd

ud frārōn-wirrōyišnīg kas [DH268v/170] wistāx[1] ī az čāh bōxtār pad mayān

---

1 B <kw'lk'>.Taf. *kārīg.
2 DH eol <YKOYMEN\yt\d//.
3 <-ytn'>.
4 DH -īh.
5 Taf frayādišnīg.
6 B nē.
7 B kōšišn / zār.
8 B ān-ēwēnag-ēw-iz.
9 Not DH.
10 <A 'w'yh>.
11 <'ym>.
12 B bl'n>.
13 Not B.
14 B <'cynd>.
15 B bōxt / bōxt-.
16 B -īh.

u-šān hamēstār hēnd frēftārān ud wiyābāngarān kē gōhrīg dānāgīh zūr-mānāg dānišnīh
ud pad-iz wirrōyišn nām rāh-mānāg[2] abērāh pēš kam-wizōstārān[3] ī awizīdār-xīrān[4] dārēnd
ud pad-iš wāyēnēnd[5] ō ān ī ǰāwēdānīg anāgīh
ud xunak[6] ōy tan wisp-hudānāgīh-pēsīd[7] dēn mazdēsn āgāh ud rāh-nimāy bawēd[8]

frazaft pad drōd
[9]pad yazdān amahrspandān kāmag bawēd

1 <Yyyt''wy>; jast-āhang?
2 B -homānāg.
3 DH pēš kam pēš kam-.
4 B awizīdārān-.
5 B<'yynynd>.
6 B <w'ww nūn>.
7 B -dānāgīh-<p'yyyt'>.
8 B end.
9 K.

DĒNKARD 6

[B368]

[K43a_177r]

[M473]

6.0a[1] šnāyišn ī dādār-Ohrmazd •

pad-iz wābarīgānīh[2] ī dēn ī[3] mazdēsnān-iz pōryōtkēšān [B368] dād kerdag ∵

6.0b 6om abar nihang-ēw ī az pōryōtkēšān kerd ud dāšt wābar ∵ gōwišn ī dēn ī mazdēsn ∵

6.1a[4] pōryōtkēšān ī dānāgān[5] pēšēnīgān ōwōn dāšt kū mardōmān[6]

andar ox[7] menišn-ēw ast yazd ī gāh dārēd ud ast druz ī rāh dārēd ∵

ud andar menišn[8] gōwišn-ēw ast yazd ī gāh dārēd ud ast[9] druz ī rāh dārēd ∵

ud andar gōwišn[10] kunišn-ēw ast yazd ī gāh dārēd[11] ud ast druz ī rāh dārēd ∵

6.1b ud andar ox[12] wārom-ēw[13] Wahuman gāh dārēd [K43_177v] ud Akōman rāh dārēd ∵

ud andar wārom[14] kāmag-ēw Srōš gāh dārēd ud Xešm rāh dārēd ∵

ud andar kāmag[15] menišn-ēw Spandarmad[16] gāh dārēd[17] ud druz ī Tarōmad[18] rāh dārēd ∵

ud andar menišn[19] gōwišn-ēw Xrad gāh dārēd ud Waran rāh dārēd ∵

ud andar gōwišn[20] kunišn-ēw Dēn gāh dārēd ud Xwad-dōšagīh rāh dārēd ∵

6.1c ud druz kōšišn abāg mardōmān[21] pad ēn and rāh ud widarg

ud kē pad ēn and rāh ud widarg bōxt az harw gyāg bōxt

ud kē ānōh frēft ēg ō dast ī druzān[22] rasēd

---

1 K pad nām ī yazd / + y.
2 K; B <'p̄l-> +.
3 B.
4 Also DD.93.
5 K + ī.
6 K <mlt->.
7 K + ud.
8 K + ud.
9 K + y.
10 K + ud; B menišn.
11 Not B eol.
12 K + ud.
13 B wārom.
14 BK + ud.
15 K + ud +.
16 K <yypynmt'>.
17 Not K.
18 BK <tlwk->.
19 K + ud.
20 K + ud.
21 K <ANŠ-> +.
22 B; K druz.

ud az ān frāz xwad[1] nē pādixšāy[2] bē ka ān kunēd[3] ī-š druz[4] framāyēnd ∵

ud amāh mardōmān ōšyār bawišn kū tā az ān ī yazdān rāh bē nē[5] estēm ud az pas ī druzān nē šawēm[6] ∵ [M474]

6.2 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

xēm ēw ān weh kē ān čē pad xwēš nē nēk pad[7] ōy ī did nē kunēd[8]

ud xrad-ēw ān weh kē nēkīh ī mad estēd bar dānēd[9] [K43_178r] xward ∵

ud anāgīh ī nē mad estēd rāy wahāg[10] nē barēd[11] ∵

ud wīr-ēw ān weh kē ān čē nē dānēd[12] dānēd kū nē dānam[13] ∵

6.3 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

harw kas dōst bāš [14]⌜ u-t ēd xēm

u-šān pad wehīh abar bar ⌝u-t ēd xrad ∵

u-šān pad xwēš dār u-t ēd dēn ∵

[15]u-šān nēkīh pad-iš kun[16] u-t ēd ruwān ∵ [B369]

6.4 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

xēm ān kē kas nē frēbēd[17] ∵

ud[18] xrad ān kē xwad nē frēbēd[19]

ud dēn ān kē ān čē[20] dānēd kū kerbag kunēd[21] ∵

6.5 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

kē ān čē dānēd kū kerbag ud nē kunēd[1] ∵ ān tar-menišnīh • tar-menišnīh[2] xēm petyārag[3] ∵

---

1 K <BNŠE>.
2 K <ŠL->.
3 <-x1> +.
4 K; B -ān.
5 Not K.
6 K <-ym>; B <-m>.
7 B; not K.
8 BK <-x1>.
9 K <-TN->. – K rep. bof.
10 ShSh wāg.
11 BK <-yt>.
12 BK <-TN-> +.
13 DD; BK <-ym>.
14 Not BK.
15 B + u-šān ēn-iz ōwōn dāšt.
16 K <-DWNy>; B w +.
17 B <plyyp̄->, K <plÿp̄->.
18 K.
19 BK <plyyp̄->.
20 B + y.
21 B <-x1>, K <-DWNx1>.

4⌜ ud kē ān čē dānēd kū wināh ud kunēd[5] ān waranīgīh[6] ud waranīgīh[7] xrad petyārag ∵
ud kē ⌝ān čē nē dānēd kū kerbag ayāb wināh ud pēš tā ō dānišn rasēd kunēd[8] ān[9] xwad-dōšagīh
ud[10] xwad-dōšagīh [K43_178v] dēn petyārag ∵

6.6 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū
xēm xrad andar nēst ∵ ud xrad xēm andar ∵ ud dēn harw 2 andar xrad ud xēm ∵
tis ī mēnōy pad xēm[11] wirāstan dānīhēd ∵
tan[12] pad xrad dārīhēd[13] •
ruwān pad hamīh ī harw 2 bōzīhēd ∵ o ∵

6.7 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū
šarm ān bawēd kē wināh nē hilēd[14] kerdan
ud[15] nang ān bawēd [16]⌜ kē kerbag ⌝nē hilēd[17] kerdan ∵ [M475]

6.8 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt
kū pōryōtkēšīh mādayān tis a-wināhīh[18] ∵

6.9 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū
xwēš-kārag pad ōy bawēd kē šnāsag ∵ o ∵

6.10 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū
uskārišn ī[19] pad dēn hāmōyēn[20] kirrōgīh[21]
bē kē and-čand dānēd pad kunišn hamē kunēd[1] ∵ o ∵

---

1 B <-x1>, K <-DWNx1>.
2 B + y.
3 BK <pyt->.
4 Not B.
5 K <-WNyt>.
6 K <wwlwngkyh>.
7 K <wln'Ykyh>.
8 B <-yt>, K <-DWNyt>.
9 Not B.
10 K.
11 K + y.
12 Not B.
13 B bōzīhēd.
14 B <-x2>, K <-x1>.
15 B.
16 Not B bol..
17 B <-x1>, K <-x2>.
18 BK <’ wn->.
19 B kū.
20 B <hymwdyn'>, K <h’ˆmwdyn'>.
21 BK <kyl->.

6.11 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

Ohrmazd ī xwadāy ēn dām pad xēm dād ud[2] pad xrad dārēd ud pad dēn abāz ō xwēš kunēd[3] ∵

6.12 u-šān ēn-iz ōwōn [K43_179r] dāšt kū

Ahrimen harw tis-ēw pad ziyān ī Ohrmazd kerd

u-š ka kerd būd[4] ēg xwad ziyān ud[5] Ohrmazd sūd ∵

ud[6] Ohrmazd harw tis pad[7] sūd ī xwēš kunēd[8]

u-š ka kerd bawēd ēg xwad sūd Ahrimen ziyān ∵

6.13 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

mardōmān[9] 3 tis ēn xwēš-kārīhātom[10]

čašm ō gēhān dāštan

ud[11] ān ī wināhgār pad wināh ī ǰahišnīg[12] pēšār [13]⌈ bawēd nē ⌉āwēnīdan[14]

ud[15] [B370] kerbag pāddāšn az mēnōyān xwāstan ∵

u-šān čašm ō gēhān dāštan ēn guft kū kē ō xwēš tan nigerēd kū-m[16] čē kāmēd ud[17] čē hamē kunam[18] ∵ o ∵

6.14 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū sē tis ī abēr dušwār kerdan ēn-iz ēdon •

ēk ān ī wināhgār[19] pad [M476] wināh[20] nē āwēnīdan[21] ∵

ud ēk ān ī drōzan-dādestān[1] mard xwadāyīh ud xwāstag rāy nē burzēnīdan[2] ∵

---

1 B <-yt>, K <-DWNyt>.
2 K.
3 B <-yt>, K <-DWNyt>.
4 B <-WNyt'>; + ziyān bol.
5 K.
6 K.
7 Not B bol.
8 B <-yt>, K <-DWNyt>.
9 BK <ANŠ->.
10 K <-k'lyhyh twm>.
11 K.
12 K <d->.
13 Not B.
14 B <'wwynyt'>, K <'wwynytn'>.
15 K.
16 B <-mn>.
17 K.
18 K <-DWNm>.
19 B -īh.
20 K y + bol.
21 BK <'ww->.

ud ēk kerbag pāddāšn az mēnōyān xwāstan nē az gētīy[3] ∵ [K43_179v]

6.15 [4]⌜ u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

ān ī aboxšāyišn nē āwēnišn[5] ud ān ī āwēnišn nē burzišn ∵ o ∵ ⌝

6.16 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

kadāmiyān-iz mardōm[6] andar harw gāh ud[7] zamān[8] tis ī mēnōy pad ayād dārišn[9]

ud[10] nēkīh ī wahišt ud[11] anāgīh ī[12] dōšox andar ān gāh ka āsānīh ud[13] nēkīh ud rāmišn awiš mad estēd

ēn-iz handēšišn kū nēk-iz hād[14] ānōh pad wahišt ka ēdar-iz ēdōn nēk

[15]⌜ ka az was (anāgīh) ī Ahrimen ī-š abāg nēkīh ānōh nē āmēxt ēdar-iz ēdōn nēk

andar ān hangām ka-š tangīh[16] bēš ud anāgīh awiš mad estēd ēn-iz ēdōn handēšēd[17] kū

wad-iz hē ānōh pad dōšox ka ēdar ōwōn anāg ⌝ka az was nēkīh ī[18] Ohrmazd ī-š abāg anāgīh ī ānōh rāy ka ēdar-iz[19] ēdōn anāg[20]

6.17[21] u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

mardōm[22] ān farroxtom kē andar tan-drīstīh[23] ud ǰuwānīh tis ān grift ud[24] kerd estēd

ī abdom rōz[25] ka az ēn[1] gēhān bē šawēd ēg-iš kāmag ōwōn kū-m kāč wēš kerd hē[2] ∵

---

1 B <ylwcn SNA>, K <dlwcn' ŜNA>.
2 B; K <burzīdan>.
3 BK <-t''>.
4 Not B.
5 K <'ww-> 2x.
6 BK < ANŠ->.
7 K.
8 B <zm->, K <ym->.
9 B <-NN-yt'>.
10 B.
11 K.
12 K.
13 K 2x.
14 BK <HWEt(')>.
15 DD.93.10.
16 T <tndyh>.
17 TRM <hnyšhyt'>.
18 K.
19 B only ēdar.
20 DD ka ēdar-iz ēdar was nēkīh ī Ohrmazd ī-š abāg anāgīh ī ānōh nē āmēxt ud ēdar ōwōn anāg.
21 DD.93.11.
22 BK <mlt->, B + pad..
23 B only drīstīh, K -drustīh.
24 B y.
25 SS; BK <YNE>.

ud[3] az ān tis wēš bē pahrēzišn ī-š abdom rōz[4] kāmag ēn bawēd[5] kū-m[6] kāč ma grift ud[7] kerd hē ∵ [K43_180r]

6.18 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

ahlāyīh pad rāyēnišn ud[8] bazag pad ranǰ-spōz dārīšn ∵

6.19 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

ahlāyīh ī[9] mādayān ān tis ī harw kas tuwān kerdan ud Ohrmazd-iz ī xwadāy[10] az harw kas xwāhēd ud[11] kē nē kunēd[12] ērangīhā ∵

6.20 ♣ u-šān ēn-iz ōwōn dāšt

ān tis ēn guft ⌋[13]

kē yazdān dōst[14] bawēd[15] hagriz menišn az dōstīh ī yazdān bē nē wisinnēd ∵ o ∵ [B371] [M477]

6.21 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

ahlomōγīh bun-xān wišuft[16] estēd

ud[17] ka naxust ō gēhān rasīd mardōmān[18] frāyist[19] pad ruwān wurrōyēnīd[20]

ud ēd rāy čē ō pādixšāyīh[21] nē mad estēd abzāyīd

ud ka ō pādixšāyīh mad frāyist ān kē[22] wirrōyišn bē šud[23]

ud[24] abāg-iz xwadāyīh[1] ud[2] pādixšāyīh[3] ī-š abāg

---

1 B <YWM>.
2 K <HWE''> 2x.
3 K.
4 K; B <YNE>.
5 Not B.
6 B kū.
7 K.
8 K.
9 B.
10 B <-yyh>.
11 K.
12 BK <-x1>.
13 K; B u-šān ēn-iz ōwōn dāšt ān guft.
14 B <ywyyt''> eol.
15 B <-yt>, K <-yt w>.
16 B+ <h'n' šwpt'>.
17 K.
18 BK <ANŠ->.
19 BK <pl'yyt'> 2x.
20 B <-NNynyt>, K <HYM nynyt>.
21 B <-š'y-yh>, K <-š'-yh> 2x.
22 SS ī az.
23 BK <-WNyt'>.
24 K.

pas-iz ēd rāy čē mardōmān[4] az wirrōyišn šud estēd nē abzāyēd ∵

6.22 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

wehīh az harw[5] kas gīrišn ud[6] wattarīh [K43_180v] az[7] harw kas-iz nē gīrišn ∵ o ∵

6.23 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

andar dēn 5 tis ī[8] pahlom ēn-iz ēdōn •

rāstīh ud[9] rādīh ud[10] hunarāwandīh[11] ud tuxšāgīh ud ǰādag-gōwīh ∵

rāstīh ēd pahlom kē andar dām ī Ohrmazd ān kunēd[12] ī ōy kē pad-iš kunēd ōwōn sūdōmandtar ka-š pad-iš kunēd ∵

rādīh ēd pahlom kē dāšn ō kas kunēd kē az ōy kē pad-iš kunēd pad gētīy[13] tis-iz[14] pāddāšn nē ēmēd kū-š awiš rasēd

u-š ēn-iz andar nēst kū ōy kē pad-iš kunēd wēšīgān pad spās ud ābādīh[15] dārēd ∵

ud[16] hunarāwandīh[17] ēd pahlom kē abāg druz ī mēnōy kōšēd

ud[18] kadāmīy-iz[19] druz nāmčišt ēn 5 druz andar ō tan nē hilēd[20]

āz ud[21] arešk ud waran[22] ud[23] xešm ud nang ∵

tuxšāgīh[24] ēd pahlom kē[25] kār ī[26] abar estēd pad kerdan[27] ōwōn kerd estēd kū

---

1 K <-t'yyh>, not B.
2 K.
3 B <-TA-yh>, K <-TA-yyh>.
4 BK <ANŠ->.
5 Not B.
6 K.
7 B <MN / MN>.
8 K.
9 K 5x.
10 B 2x.
11 B hunarōmandīh.
12 BK <-x1> +.
13 BK <-t'>.
14 B only tis.
15 Cf. Dk.7.8.13. – ShSh āzādīh (p. 237).
16 B.
17 B -ōmandīh.
18 K.
19 BK <-myh c>.
20 BK <-x1>.
21 K.
22 BK <wln'>.
23 K.
24 K <-š'-yyh>.
25 Not B.
26 K.
27 B <krtk'>.

harw gāh pad tan ī xwēš abē-gumān[1] kū

agar pad ham zamān[2] bē mīrēd[3] ēg-iz-iš tis-iz[4] ǰuttar nē [K43_181r] abāyēd kerdan [M478] kū ān ī-š kerd estēd ∵

ǰādag-gōwīh ēd pahlom kē ōy kas rāy saxwan[5] gōwēd ī a-gōw[6] u-š must ud[7] gilag[8] ī xwēš guftan nē tuwān

ud[9] ān kas ēwāz ī[10] ruwān ī[11] xwēš ud ān ī driyōš nā-kas[12] mardōm[13] ī[14] gētīy[15] ud[16] ēn 6 amahrspand rāy gōwēd ∵

6.24 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

xrad andar [B372] kār ud xēm andar pādixšāyīh[17] ud[18] dōst andar widang[19] paydāg[20] ∵

6.25 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

xrad ī xradān pahlom ān kē tuwān kū ēn tan ēdōn dārēd kū ruwān rāy tis-iz anāgīh ō tan nē rasēd ∵

ud ruwān ōwōn dārēd kū tan rāy tis-iz[21] anāgīh ō ruwān nē rasēd ∵

ud ka ǰuttar ōwōn nē tuwān kerdan tan hilēd[22] ud ruwān dārēd ∵ o ∵

6.26 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

xwadāyīh magind[23] ī[24] xwāstag[25] xwāstag magind ī tan ud[1] tan magind ī[2] ruwān

---

1 BK <’p̄’ywm->.
2 B <z->, K <d->.
3 K <-TWNyt>.
4 B only tis. – B + f.st. <ywl>.
5 BK <MRY/ŶA>.
6 BK <’ YMLLWNd/y>. – Cf. Dk.3.101.2.
7 K.
8 B <yylk'>, K <głk'>.
9 K.
10 B.
11 K 2x.
12 B <nA AYŠ>, K <n’ AŶŠ>.
13 BK <ANŠ->.
14 BK w.
15 K <yyt’>.
16 K?
17 B <-twhš’y-yh>.
18 K.
19 B <tnd>, K <wtny>.
20 Not B.
21 B only tis.
22 B <-x1>.
23 BK <mknn/dy> +.
24 K.
25 Not K.

ud[3] mardōmān[4] kē anāgīh awiš rasēd ī[5] ēn 4 tis ēdōn az-iš appār būd bīm [K43_181v] xwadāyīh[6] bē ē[7] hilēd[8]

ud[9] ka pad xwadāyīh nē wizīrēd xwāstag-iz abāg bē ē hilēd

ud[10] ka pad xwāstag-iz[11] nē wizīrēd[12] tan-iz abāg[13] bē ē hilēd[14]

ud pas ō ruwān ma ē spōzēd ∵

6.27 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

ahlāyīh ud dēn mehmānīh ēd <'wŷ'lsny>[15] ud[16] hu-bahrīh ud hunsandīh ∵

6.28 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

harw kas tan ī xwēš ustōfrīd[17] bē kunišn ud[18] ō yazdān abespārišn

ud az ān frāz [M479] wistāx[19] bawišn kū[20] hagriz tis awiš nē rasēd ī[21] awiš madan rāy ziyān ∵

6.29 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

gilag-ōbār[22] ud wīdwar pad[23] kerbag tuxšāg ud[24] wistāx[25] bawišn ud spās az mēnōyān xwāhišn ∵

6.30 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

ox ōwōn pad xwadāy dārišn ud[1] framān-burdār bawišn čiyōn ān ī xwadāy ud dahībed[2]

---

1 K.
2 K.
3 K.
4 BK <ANŠ->.
5 K eol.
6 B w xwadāyīh xwāstag, K w xwāstag xwadāyīh.
7 BK <HNA> +.
8 K <-x1> +, K <-x2> 2x.
9 K.
10 K.
11 B xwadāyīh xwāstag.
12 B <-yt">.
13 B <LWE>.
14 BK <-x1>.
15 K; B <'wy'lyt'>.
16 K 2x.
17 K <yw->.
18 K 2x.
19 B <yyt->.
20 B + f.st. <KRA>.
21 K.
22 BK <ylk'->.
23 K w +.
24 K.
25 B <yyt'hw'>.

bē az ox dastwar tis-iz kār nē kunišn ∵

6.31[3] u-šān ēn-iz [K43_182r] ōwōn dāšt kū

Ohrmazd ♣ az mardōmān[4] ⌋[5] xwāyišn[6] ēn kū-m šnāsēd[7]

čē ēn dānēd kū-m agar[8] šnāsēnd harw kas pas ī[9] man bawēd[10]

ud[11] Ahrimen xwāyišn ēn kū-m [B373] ma šnāsēd[12]

čē ēn dānēd kū-m agar šnāsēnd kas-iz az pas man nē bawēd ∵

6.32 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

Ohrmazd az mardōmān[13] ēn xwāhēd kū

harw čē kunēd[14] xwēš rāy kunēd[15] u-tān čand kāmag kunēd ∵

ud[16] Ahrimen ēn xwāhēd kū

xwēš rāy ma kunēd u-tān čand kāmag kunēd ∵

6.33 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

harw kas tis-ēw ast ī-š az abārīg tis āzarmīgtar ud garān-māyagtar[17]

ud ka ān tis hamahl dārēd[18] ka abārīg tis mānd ud[19] nē pad mayān ēg-iz pad rāmišn

u-š ān tis dēn ∵

6.34 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

dēn ān ī hamē kunēd[20] ∵

---

1 K.
2 K <dhywywpt'>.
3 Wiz.14, cf. MX.39.24-28.
4 K <ANŠ->.
5 Not B.
6 B xwadāy.
7 B <šn'syt'>, K <šn'y't'>.
8 B <HTm>.
9 K.
10 B, Wiz. <YATWNyt'> 2x.
11 K.
12 B <šn'syt'>, K <šn'sẏt'>.
13 BK <ANŠ->.
14 B <-x1>, K <-WNyt>.
15 BK <-x1> +.
16 K.
17 BK <y/gl'nmYktl>.
18 K hamē rāyēnēd.
19 K <-WNt w>.
20 BK <-x1>.

6.35 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

kē [K43_182v] ruwān rāy ǰādag-gōwīh[1] wurrōyēd kam wattar ast kū kē tis-iz nē wurrōyēd ∵ o ∵ [M480]

6.36 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

dēn ān bawēd kē pad harw dām xwārīh kunēd[2] ∵

6.37 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

bazag ān bawēd[3] ī pad dād

ud[4] wināh ān bawēd ī[5] pad sūdagīh

ud tar-menišnīh ud māndag[6] ān bawēd[7] ī bē mānād ∵

6.38 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

wināh[8] mādayān frāybūd ud aibībūd[9] •

ud kerbag mādayān paymān ∵

6.39 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

dēn paymān ∵

6.40 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

harw tis an-āhōgīh ī[10] paymān

ud[11] az ēn[12] dēn ōwōn paydāg kū mahist[13] paymān kerbag

ud[14] paymān ēn humad ud hūxt[15] ud huwaršt ∵ o ∵

6.41 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

---

1 B <-ywbyh>, K <-ywyh>.
2 BK <-x1>.
3 Not B.
4 K.
5 K.
6 BK <m'nY/Ŷk'>.
7 Not B.
8 K <wwn->.
9 B <'ybwt'>.
10 B.
11 K.
12 <ywm>.
13 B <mhYyyt'>, K <mhyyt'>; B + f.st. <k>.
14 K 3x.
15 BK <hwwht'>.

harw kē ahlaw bawēd pad dēn ahlaw bawēd ∵ o ∵

6.42 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

frāybūd ēd kē ān ī nē menišn ud[1] gōwišn ud kunišn menēd gōwēd kunēd[2] •

ud[3] aibībūd ēd kē ān ī menišn ud[4] gōwišn ud kunišn nē menēd [K43_183r] ud gōwēd[5] kunēd ∵

ud[6] paymān ēd kē ān menēd ud gōwēd kunēd ī[7] menišn ud[8] gōwišn [B374] ud kunišn ∵o ∵

6.43 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

andar dēn 3 tis ēn mādagwartar hamīh ud paymān ud[9] wizīhīdagīh[10] ∵

hamīh ēd bawēd kē pad menišn ud[11] gōwišn ud kunišn pad harw frārōnīh abāg yazdān ud[12] wehān ham bawēd[13] ān hamīh hagriz nē wišōbēd ∵

ud wizīhīdagīh[14] ēd bawēd kē pad harw abārōnīh ud[15] wināh az [M481] Ahrimen ud dēwān ud wattarān[16] ǰud bawēd ∵

ud[17] paymān ēd bawēd kē ōy hamīh ud wizihīdagīh[18] abar pānag bawēd hagriz[19] nē wišōbēd ∵o ∵

6.44 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

mardōmān pahrēz was ēwēnag

ud[20] ān ī mahist ēd kē yazdān andar xwēš tan ōwōn wistāx[21] ud[22] abē-bīm[23] kunēd[24] kū harw čē kāmēnd[1] awiš nimāyēnd ∵ o ∵

---

1 K 2x.
2 BK <-WNyt(')>.
3 K.
4 K 3x.
5 B erasure bol.
6 K.
7 K.
8 K 2x.
9 K.
10 BK <wycyhytYyh>.
11 K 2x.
12 K.
13 B <hmYH->.
14 B <wycYyhytYyh>, K <wycyhytYyh>.
15 K.
16 Not B.
17 B.
18 BK <wycyhytYyh>.
19 B <hlc'>.
20 K.
21 B <yyt'hw'>.
22 K.
23 BK <'p'bym>.
24 BK <-x1>.

6.45 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

ātaxš pahrēz was ēwēnag ud[2] pahrēz 2 ēn meh

ēk ka-š abē-wināhīhā[3] ud[4] rāstīhā pahrēzēnd[5] ∵ [K43_183v]

ud[6] ēk ēn ka ān (ī) pad-iš kunīhēd[7] arzānīg ∵ o ∵

6.46 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

pad kār ī frāz rasēd mehgārīh[8] nigerišn

ud[9] kē mehgārīh nē dānēd mih-kārīh[10] nigerišn ∵ o ∵

6.47 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

ka Ahrimen az ēn 4 rang[11] ēk abar abganēd ēg-iš bē ō xwēš barēd[12]

xwadāy-dēnīh ayāb xwāstag-dēnīh ayāb <pwc>-abāyistīh[13] ayāb ahlomōγīh ∵

6.48 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

az-iš-mehān tarsagāhy ud az-iš-kehān dāštār bawišn

ud ō hamahlān sōg dahišn ∵

ud[14] az ēn 3 ēk ēn weh kē ō hamahlān [15]⌈ sōg dahēd

čē kē ō hamahlān ⌉ sōg nē dahēd ān paydāg kū-š sāzišn ī abāg az-iš-mehān[16] andar[17] ud bīm rāy

ud[18] az-iš⌈ kehān gung ⌉[19] tarsagāhīh[20] rāy[21] ∵

---

1 BK <k'mynd>.
2 K.
3 B <'p̄'wn->.
4 K.
5 BK <-cnd>.
6 K.
7 B <-WNx1>, K <-WNyhx1>.
8 BK <msk->.
9 K.
10 B <mt"->, K <mt' / ->.
11 BK <lwy>.
12 BK <-x1>.
13 B <PWNc ->, K <pwc ->.
14 K.
15 Not B bol.
16 BK w +.
17 ShSh hugar.
18 K.
19 B <wkyy'nnd>, K <kyy'n ywnd>.
20 B <-k'syh>, K <-k'-yyh>.
21 Not B.

6.49 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

pad dārišn ī tan tis-ēw ēn weh kē az-iš-keh pad hamahl ud hamahl pad az-iš-meh [K43_184r] ud az-iš-meh pad xwadāy dārēd ∵ o ∵ [B375] [M482]

6.50 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

az petītīgīh[1] rāh ī ō dōšox nēst ∵

ud az a-petītīgīh rāh ī ō wahišt nēst ∵

ud petītīgīh ēd kē az wināh ī kerd abaxš ud pad-petīt bawēd ud[2] did[3] ān wināh nē kunēd[4] ∵

6.51 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

3 kas pad ahlāyīh ēn arwandtar ∵

ēk kē andar gursagīh-ēw rad ∵

ud[5] ēk kē andar garān-menišnīh-ēw rāst-guftār ∵

ud[6] ēk kē andar[7] ōy zadag[8] nē zanēd[9] ∵ o ∵

6.52 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

harw mardōm[10] ka murd[11] estēd u-š xwēš tan aziš pahrēzīhēd kū tā-š pad-iš nē pahikōbam[12] ud[13] rēman nē bawam ∵

ud ka-š pad-iš pahikōbēd xwēš[14] tan pad rēman[15] dārēd

zīndag-iz mardōm[16] az āzār ud bēš ī[17] ōy ī did[18] mardōm[19] ōwōn bē pahrēzišn čiyōn ⌈ pad murd[20] ⌉[21] az nasāy ī ōy mard ∵ o ∵

---

1 B + y.
2 K.
3 K <tng>.
4 BK <-x1>.
5 B.
6 K.
7 Not B.
8 BK <-TNtk'>.
9 K 2x.
10 K + y.
11 B <-TNtk'>.
12 BK <-kp-> 2x.
13 K.
14 K w +.
15 B -īh.
16 B <YBRA'n'>, K <ANŠ->.
17 K.
18 K <tng>.
19 BK <mlt->.
20 K <mwlt'>.
21 B <mltwm>.

6.53 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

harw mardōm[1] dānag ī[2] [K43_184v] kerbag[3] bē xwāyišn

u-š ka dānag-ēw kerbag pad mayān kerd az ān frāz kerbag was ud wināh nihang[4] bawēd

u-šān kerbag dānag ī[5] ēd[6] guft

dēn dastwar ī dānāg ud hamīh ī frārōn ī grift ∵ o ∵

6.54 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

kē kerbag pad[7] ēn 4 tis rāy kunēd[8] ēg-iš nē kerbag bawēd ∵

nām ī abārōn ayāb waran[9] ayāb nang[10] ayāb tars ī[11] ōy ī did rāy ∵ o ∵

6.55 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

wāzag ō awestwārān[12] [M483] gōwišn[13]

ud dēn andar ham-dēnān uskārišn[14] •

ud kerbag ud[15] bazag ō harw kas gōwišn ∵ o ∵

6.56 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

wāzag ōy gōwišn kē wīr ōwōn kū frāz kunēd[16] •

ud ōš ōwōn kū bē nē[17] ǰōyēd[18] •

ud xrad ōwōn kū ōy did weh tuwān kerdan ∵ o ∵

6.57 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

tis ān ast ī

---

1 B <mlt->, K <ANŠ->.
2 K. – ShSh -ē wrong.
3 B <<kytk'>.
4 BK <nsny>.
5 ShSh -ē wrong.
6 Not B.
7 Not B.
8 BK <-x1>.
9 BK <wln'>.
10 B <nnng>.
11 K.
12 B <-twb->, K <-tb->.
13 BK + y.
14 B <'wyy k'l->, K <'wyy y'l->.
15 K.
16 BK <-x1>.
17 Not B bol.
18 B <ywYyt>, K <dwŶyt'>.

ān kē andar estēd az-iš bē nē ayāsēd ∵

ud ān kē andar nē estēd aw-iš [1]⌈ ayāsēd ∵ o ∵

6.58 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

harw kē pad dēn estēd az ānōh ī estēd [K43_185r] bē nē ⌉ayāsēd ∵ o ∵ [B376]

6.59 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt[2] kū

mardōmān ōšyār bawišn ud[3] az ān druz abēr pahrēzišn ī ēmēdag ud wistāxwīh ud dastwarīh[4] ast ī harw wināh

ud[5] ān druz ēd[6] drōzanīh ∵

čē frāyist[7] ān wināh ī[8] mard ka kunēd[9] pad ēmēdag ud[10] wistāxwīh ud dastwarīh kunēd kū kas nē dānēd ud an nē gōwam

ud[11] agar kas[12] dānēd pad-iš nakkīrā[13] bawam[14] ∵

ud agar bōxt-am ēnyā[15] abar estam ud gōwam kū-m ōh[16] abāyist[17] kerdan ∵ o ∵

6.60 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

agar uzwān a-drōw[18] hād[19] ka ō kōf-ēw rōn gōwē kū frāz raw[20] ēg frāz rawēd[21] ∵ o ∵

6.61 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

hamē[22] ka ēw gām padīrag ī dēn frāz šawēd ēg dēn hazār[1] gām padīrag ō abāz āyēd ∵ o ∵

---

1 Not B.
2 B + estēd.
3 K.
4 B dastwar.
5 K.
6 K <HN**A**>.
7 BK <pl'yyt'>.
8 K.
9 BK <-x1> 2x.
10 K 2x.
11 K.
12 B+ <HT'š> eol.
13 B <wyl'y nkyl'D>.
14 K; B <-WNyt>.
15 K; B <HTš>.
16 BK <OL>.
17 B <-yt'>, K <-yyt'>.
18 BK <'y/dlwb'>.
19 BK <HWEt(')>.
20 BK <-TWN>.
21 BK <-TWN->.
22 Not K.

6.62 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

bē kē xwad ayāb niyāgān kerbag-ēw ī pad nāmčišt kerd estēd ēnyā-š[2] sar ō pōryōtkēšīh[3] nē bawēd [K43_185v] ∵ o ∵ [M484]

6.63 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

kē rōy[4] ō dēn kunēd[5] ud xēm ī[6] xwēš wirāyēd[7] ēg dēn 1000 dranǰišn nimāyēd[8] ī-š hagriz az kas nē āšnūd

ud ka abāg dastwarān ud dānāgān uskārēd[9] rāst ∵

6.64[10] u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

wīr kār ēd

tis xwāst

ud[11] ōš kār ēd

ganǰwarīh kerdan ud tis ī wīr xwāhēd[12] nigāh dāštan ∵

ud[13] xrad kār ēd

wizīdārīh[14] kerdan ud weh ud wattar šnāxtan

ud[15] ān ī weh griftan ud ān ī wattar hištan[16] ∵ o ∵

6.65 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

harw tis ōy rāy[17] bawēd kē rāy kunēnd[18]

ud[19] mizd ud pāddāšn az ōy abāz windēnd kē rāy kunēnd[1]

---

1 B <hc'l>.
2 B <'snšyh>, K <'šny'š>.
3 K <pl->.
4 B <ANPNME>, K <ANPME>
5 BK <-x1>.
6 K.
7 B <-yyt"> eol., K <-yyt'>.
8 BK <-yyt'>.
9 BK <-yt">.
10 *DD*.1.4.
11 K.
12 B <-WNyyt'>, K <-WNyt>.
13 K.
14 B <wzsnyt'lyh>, K <wcsn'lyh> (for <wcyt->).
15 K.
16 B <-x2>, K <-x1>.
17 Not B.
18 B <-x2d>, K <-ymd>.
19 K 2x.

2⌈ ud mardōmān abēr tuxšāg bawišn[3] kū tā kerbag kunēm[4] ⌉kū tā- [B377] -mān mizd az Ohrmazd ī xwaday bawēd

čē kē mizd az Ahrimen ēg-iš mizd anāgīh ∵ o ∵

6.66 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū [K43_186r]

kē dānēd ēn and darag ī abar ēn nāmag[5] nibišt[6] estēd nigerīdan ud[7] xwēš tan ud ōy ī did weh[8] šnāsēd[9] ∵ o ∵

6.67 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

tis ī mādayān ēn 5 gōhr ud kālbod[10] ud kirrōg[11] ud ātaxš ud kadāmīyān-iz gōhr ∵ o ∵

6.68 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū mardōmān[12] gōhr 3 ēwēnag

ēk hu-tōhmagīg[13] ēk duš-tōhmagīg ∵ ud[14] ēk sidīg ∵

ud ān ī hu-tōhmagīg[15] ka-š ōh[16] frahang awiš nē barēnd[17] ēg-iz[18] bawēd ∵

ud ān ī[19] duš-tōhmagīg[20] ka-š[21] was frahang abar barēnd ēg-iz nē bawēd ∵

ud ān ī sidīg pad frahang weh ud[22] wattar bawēd ∵ [M485]

pad[23] frahang ī[24] frārōn weh ud pad ān ī abārōn wattar bawēd ∵

ast az-iš kē ān-iz[1] ī frārōn frahang pad abārōnīh ō kār barēnd[2] čiyōn ahlomōγān ōšmurišn[3] ī dēn ∵ o ∵

---

1 BK <x2y>, K <-x̂1>.
2 Not B.
3 K <-WNš>.
4 K <-yṃ>.
5 BK <nŠMk(')>.
6 BK <np->.
7 K 2x.
8 Not B.
9 b < <-yt>, K <-t">.
10 BK <-pt'>.
11 B <ylwk'>.
12 B <mlt->, K f.st. <mzlt->.
13 B <-hmYk> 2x.
14 K.
15 B <-hmk>.
16 K; B <OL>.
17 BK <-x2d> 2x.
18 ShSh + weh 2x.
19 K.
20 B <-hmYk>.
21 B <ASNš>.
22 K.
23 K 2x.
24 B.

6.69 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

nē handēšišn ud[4] nē tarsišn[5] rāy mard čār xwāyišn az abārōnīh ∵ o ∵

6.70 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

handēšišn ī mēnōyīg[6] az druwandīh gāhānīgān[7] ∵ [K43_186v]

ud ān ī[8] gētīyīg[9] az dusrawīh[10] hāda-mānsrīgān[11] ∵

ud tars ī az puhl ud pazd ī[12] pādixšāy dādīgān

az wināh bē pāyēnd ∵ o ∵

6.71 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

mard bē ka pad mādayān tis wizōyīhēd[13] ud[14] šnāsīhēd ēnyā-š[15]

ēwāz tuwāngarīh ud was-xwāstagīh rāy az[16] wehīh bē nē ōgārišn[17] ∵

ud nē andak-xwāstagīh[18] ud[19] niyāzōmandīh rāy pad wehīh ōh[20] stāyišn

čē ka mādayān nē wehīh ud wattarīh ī mard bē andak-xwāstagīh ud was-xwāstagīh kunīhēd[21]

ēg andar gēhān bawēd kū was-abzār[22] mardōm ī wad-čihrag <pw(w)c>-bāyist[23]

ud wināhgār ud[24] abārōn nām-kāmag[25] [B378] kē ān nām-kāmagīh[26] rāy xwāstag ī[27] kam dārēd

---

1 B; K ān.
2 B <-x2> eol., K <-x1> corr'd?
3 BKM; ShSh <-mar-.
4 K.
5 B <tlsšn'>, K <tlyyšn'>.
6 B <-nwdYk>, K <-nwd yk>.
7 N -nīg.
8 K.
9 B <-t'Yk>, K <-t'-yk>.
10 B; K duš-srawīh.
11 B <h't-m->, K <h'tk-m->.
12 K.
13 BK <wcuY/Ŷyh->.
14 K.
15 K; B <'sny'y'>.
16 Not B.
17 B <'wy'l->, K <'wk'l->.
18 B <hwtYk 'hw->, K <'nŶk hw->.
19 K.
20 BK <OL>.
21 BK <-WNyh->.
22 BK <KBD w'pz'l>.
23 BK <PWNc/pwc p'yyt'>. ShSh *pazībāyēd.
24 BK; ShSh ī.
25 BK <nŠMk->.
26 B <hmk->, K <n'mk->.
27 B.

ud[1] ān ī niyāzōmand ka pad a-hunsandīh ud[2] ⌈ āzār andar ⌉[3] škōhīh zīyēd ∵

ud ān ī wanīgar[4] kē[5] ān dārēd bē abesīhēnēd[6] ∵

ud[7] ān aǰgahān[8] kē xwāstag nē kunēd[9]

ud anīz was-ēwēnag wadag mardōm stāyēd

ud ān ī angad xwāstag ud rād mard tar menēd [K43_187r] ∵

ud ōy ī škōh[10] xwēš tan andar ōy ī [M486] angad wirāstag paydāg kunēd[11]

ud ān āhōg ī-š ast kam bē wirāyēd

ud[12] az ān bahr ōy ī angad ud rād mard ast ī pad ān ī hamē kunēd[13] pašēmān[14] bawēd

ud[15] ōy kē ān stāyišn kunēd pad bahr ī[16] xwēš rādīh az gēhān kāst[17]

ud ān and āhōg[18] ī andar gēhān stāyēd[19] mehmān kerd bawēd ∵ o ∵

6.72 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

kē zan ī šōyēndag[20] marzēd/gāyēd[21] ka-iz[22] ōh wināh ī anābuhlagān[23] andar nē bawēd

ēg-iz az kunišn ī ōy mard an-āštīh ud dardagīh[24] andar gēhān bē abzāyēd[25] ∵

ud[26] pad an-āštīh ud dardagīh[27] ī az kunišn ī ōy[28] mard andar gēhān bē abzāyēd[29]

---

1 K.
2 K.
3 B <’p̄’lwn'>, K <’c’l BYN>.
4 B <wnzyl>, K <wnYkl>.
5 B <MN>.
6 B <’p̄yyyhyt>, K <’p̄yyyhyn'yt>.
7 K.
8 BK <’šyyh’n(')>.
9 BK <-x1>.
10 BK <škw**h**>.
11 BK <-x1>.
12 K.
13 BK <-x1> 2x.
14 B waÂÍP, K waÂïÎDP.
15 K.
16 K.
17 BK <k’yyt">.
18 K w + bol.
19 B <-yyt">, K <-yt w>.
20 BK <šwŝnŶk'>.
21 B <mlcyt'>, K <YYLYTNyt>.
22 K ka.
23 B <’wt’’pwhlk’n>.
24 B <yltyh>, K <dlt->.
25 B <-yyt'>, K <’p̄’yyt'>.
26 K.
27 BK <y/dlt->.
28 K + y.
29 B <-yyt'>, K <-yt'>.

pad[1] ān mard ōh tōzēnīdag[2] ∵ o ∵

6.73 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

hu-pattūg[3] bawēd pad astānag[4] ud[5] škeftīh ī[6] awiš rasēd

čē abē-astānag[7] mard dēwān[8] xwēš bawēd ∵ o ∵

6.74 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

tis-iz az dēn sūdōmandtar[9] nēst

čē [K43_187v] ān ī[10] xwarrah ī dēn abar[11] abganēd hagriz az[12] mardōmān[13] appār nē bawēd ∵ o ∵

6.75 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

kas-iz az Tištar rādtar nēst

čē kas-iz[14] nēst kē rādīh ōwōn weh[15] ud abēragānīhā ud bowandag kunēd[16] čiyōn Tištar ∵ o ∵

6.76 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

pad hāmōyēn[17] ēn dēn wāzag ī hamē ēk ēn kū

harw kas čim[18] ī[19] nē hamē ēkānag[20] ud[21] ān hamē ēkānag abāyēd pursīdan[22] ∵ o ∵ [M487]

6.77 u-šān ēn-iz ōwōn [B379] dāšt kū

kas-iz mardōm[1] nēst kē az mād zāyēd u-š ēn 6[2] mēnōy abar nē kōšēnd ∵

---

1 K w +.
2 B; K tōzēd.
3 B <hwptk'>.
4 B <'yytk>.
5 B <∵>.
6 K.
7 BK <'p̄yD 'yyt->.
8 <ŠA'n'>.
9 B <swtym->.
10 K.
11 Not B.
12 Not B.
13 BK <mlt->.
14 B kas eol.
15 ShSh; BK <'wywn '>.
16 BK <-WNyt>.
17 B <hym->, K <h'ˆmwŝn'>.
18 BK <MEm>.
19 K.
20 Having the same meaning??
21 K.
22 B <-t'>.

Wahuman ud[3] Akōman ∵ ud Srōš ud Xešm ∵ ud Spandarmad[4] ud[5] druz ī[6] Tarōmad[7] ∵ o ∵

6.78 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

6.78.1 kē Wahuman pad tan mehmān ēg-iš ēn daxšag kū
taftīg bawēd pad kerbag
ud hu-paywand bawēd abāg wehān
ud[8] hugar[9] bawēd pad āštīh
ud waxšēnīd-yazdān[10] ud[11] ǰādag-gōw[12]
xwad rād bawēd ∵

6.78.2 ud kē[13] Akōman pad tan mehmān ēg-iš ēn daxšag kū
afsard [K43_188r] bawēd pad kerbag
ud[14] duš-paywand[15] bawēd abāg wehān
ud[16] dušwār bawēd (pad?) āštīh kerdan
ud waxšēnīd-petyārag[17] xwad (pen)[18] bawēd

6.78.3 ud kē Srōš pad tan mehmān ēg-iš daxšag ēn kū
andar harw gāh saxwan[19] abāg šāyēd guftan
ud ka gōwēnd ōh niyōšēd ∵
ud ka āhōg abāz gōwēnd padīrēd[20] ud[21] wirāyēd.
ud[22] kasān rāy drōw nē gōwēd
ud ān ī[1] abē-wināh[2] nē zanēd

---

1 BK <mlt->.
2 K; B 5.
3 K 2x.
4 B <yypynmt>.
5 K.
6 K.
7 BK <-lwk->.
8 K
9 ShSh; BK <BYN>.
10 B <whšynytwyh'n'>, K <whšynyt' y''n'>.
11 B.
12 B -īh.
13 BK <MN>.
14 K.
15 K <-ptnd>.
16 K.
17 BK <whšynyt'yh pyt->.
18 ShSh. Cf. Dk.3.213.9-10, 306.3-4, 404.5-6.
19 BK <MRY/ŶA>.
20 BK <pty/ÿly/ÿt'>.
21 K.
22 B.

ud[3] ān ī wināhgār pad[4] paymān zanēd[5] ∵

6.78.4 ud[6] kē Xešm pad tan mehmān ēg-iš daxšag ēn kū

harw gāh tis nē šāyēd abāg guftan

ud[7] ka gōwēnd nē niyōšēd[8]

ud ka kōdag-iz āhōg[9] gōwēnd ēg-iš āhīd bawēd ud[10] nē wirāyēd.

ud kasān rāy drōw was gōwēd[11]

ud[12] ān ī abē-wināh was zanēd ∵

6.78.5 ud[13] kē Spandarmad pad tan mehmān ēg-iš daxšag ēn kū

bowandag-menišn bawēd

u-š ka sārēnēnd nē sārīhēd[14]

u-š ka was-iz pad xīr ī gētīyān[15] bahr[16] abar rasēd [K43_188v]⌈ ēg-iz az xīr ī ⌉[17] yazdān bē nē wardēd ∵

ud[18] kerbag pāddāšn[19] [M488] az mēnōyān xwāhēd nē az gētīy ∵

6.78.6 ud[20] kē druz ī Tarōmad pad tan mehmān ēg-iz daxšag ēn kū

sabuk-menišn bawēd

u-š[21] ka sārēnēnd sārīhēd

u-š ka andak-iz pad xīr ī gētīy[22] bahr rasēd ēg-iz az xīr[23] ī yazdān bē estēd

ud[24] kerbag pāddāšn az gētīyān[25] xwāhēd nē az mēnōyān ∵ o ∵

---

1 B + f.st. <'wn> eol.
2 BK <'p̄'wn's>.
3 K.
4 K pad / pad.
5 B <-TWN->.
6 K.
7 K.
8 B <nywkš->, K <nywš->
9 B -iz.
10 K.
11 K <-WNd>.
12 K.
13 K.
14 B <yy'lyt'>.
15 B <yyt''n'>; K <yyt''>.
16 Not B bol.
17 B <ASNc' BWy>.
18 B.
19 M <p't- / y'šn'>.
20 K.
21 K w.
22 BK <yyt''>.
23 B <cyn'd>, K <cyn' y>.
24 K.
25 B; K <yyt''>.

6.79 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū [B380]

Ardwahišt[1] 7 māh pad gētīy[2] ud 5 māh pad mēnōy

ud pad 5 māh ka pad mēnōy andar tan ī urwarān mēnōyīhā nišīnēd

urwarān[3] bun pāyēd parwarēd ud[4] abzāyēnēd

ud[5] pad ān 5 mah urwar bē dahēd

ud pad ān 7 māh ka pad gētīy[6] ō bērōn tan ī urwarān āyēd

ud[7] urwar spīzēd[8] ud wiškōbēd

ud[9] bar dahēd[10]

ēd[11] rāy ka rapiθwin[12] ī Ardwahišt yazd gāh andar sāl 7 māh paydāgīh ud 5 nē ∵ o ∵

6.80 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

kē[13] [K43_189r] harg ud ranǰ ī dēn ēwēn kāmīhā ō grīw padīrēd[14]

ēg-iš[15] ǰud az ān[16] kerbag ī šāyēd dānist[17] ēn-iz kerbag az-iš wēš bawēd kū

pad-iz wināh ī kunīhēd[18]ud[19] bīm ī az ān harg ud ranǰ rāy bē ō <mrcynk'nyh/mltynk'nyh>[20] ud anīy wināh[21] ī ēwēn[22] ī[23] kerd estēd nē wardēd

čē pad bahr ī xwēš harg ud ranǰ ī[24] andar gēhān nē wizīrēd bē ka barīhēd[25] ō grīw padīrift[1] estēd ∵ o ∵

---

1 B <'rt-> + sup. w: <'wrt->?
2 B <-t''>, K <-t'>.
3 K urwar.
4 K.
5 K.
6 K <-t'>.
7 K.
8 Not B.
9 K.
10 B + f.st. ka pad.
11 K <HN**A**>.
12 B <lpytpyn'>, K <lpyypyn'>.
13 K + f.st. <~~LA~~>.
14 BK <-x1>.
15 BK w +.
16 Not B bol.
17 B <-TNyyt'>, K <-TWNyt'>.
18 B <-WNyh BYN=x1>, K <wWAYWNyhx1>.
19 K.
20 B <mlc->, K <-mlt->.
21 B <AHRwn's>.
22 B <'ywyn~~k~~>? eol., K <-nk'>.
23 K.
24 B.
25 B <YYLWNyhx1>, K <ŶŶLWNyhx1>.

6.81 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

harw kē pad gētīy[2] harg [M489] ud ranǰ ī pad ān ēwēnag ō grīw padīrēd[3]

ēg ǰud-iz az kerbag ī az dīd[4] ī ān harg ud ranǰ

pad mēnōy[5] mēnōyān pad-iz-iš[6] ī burd[7] dārēnd[8] ud az abārīg wināh ī kerd ōgārēnd[9] ∵ o ∵

6.82a u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

būd kē ēn[10] pursīd kū

kadām ān mēnōy kē mard az frārōnīh ō abārōnīh ud az abārōnīh ō frārōnīh barēd[11]

ud hērbedān guft kū

ragīh[12] ∵

ud wehān pursīd kū [K43_189v]

ragīh andar tan ī mardōmān čē ast dil/sar[13] ayāb čašm ayāb gōš ∵

ud hērbedān guft[14] kū

ragīh-iz tis ī andar tan ī mardōmān

ud[15] wehān nē[16] dānist kū ragīh čē ast

ud pas dānāg mad[17] hēnd kē pad-iš[18] guft kū

ragīh pad harw mardōm kerd estēd

čē ān ragīh ast kē Ohrmazd xwānēd ud[19] Ahrimen-iz xwānēd

ud[20] ka kāmēd[21] az pasīy[22] Ohrmazd ī[1] xwadāy šawēd [B381]

---

1 BK <ptylypt'>.
2 K <-t'>.
3 BK <ptylyt'>.
4 BK <-TNt'>.
5 Not B bol.
6 B <PWNcš>, K <PWNcyh>.
7 B <-WNx2'nd>, K <-WNx1y>.
8 "regard them as having been endured by him and subtract then from the other sins (he has) committed."
9 B <'wyly>, K <'wg'lynd>.
10 BK <MN>.
11 BK <-x1>.
12 B <lkš>, K <lkyh>.
13 BK <yyl>.
14 Not B bol.
15 K 2x.
16 K <l'y>.
17 Not B.
18 Not K.
19 K.
20 K.
21 BK <YCB-> 2x.
22 B; K <AHL y>.

ud[2] ka kāmēd az pas ī Ahrimen šawēd ∵ o ∵

6.82b u-šān pad gētīy[3] handāzag ēd guft kū

mardōm ān[4] tis ī ǰuttar nē kāmēd kerdan

ka-š was weh ud was[5] wattar ǰuttar kerdan awiš gōwēnd[6] pas-iz ǰuttar nē kunēd[7] ∵ o ∵

6.83 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

kē abar ān 2 tis estēd kas nēst kē-š abāyist[8] ō ēk

ud[9] didīgar ēdōn bawēd kū-š[10] nē tuwān dānist kū čiyōn weh ud frārōntar

čē az[11] ēn 2 ēwēnag ēk bawēd

ayāb xwad pad xrad ī [K43_190r] xwēš ō dānišn rasēd

ayāb-iš dānāg ān awiš rasēd ī[12] az-iš āgāh bawēd ∵

6.84 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

ēn[13] hērbedestān-ēw frāz gīrēd[14] [M490] u-š abar tuxšāg bawēd

bē kunēd[15] abē-gumānīh[16] ī pad dēn ī yazdān ēg-iš tuwān ruwān[17] bōxtan ∵ o ∵

6.85 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

abar bōzišn ī ruwān pad hangerdīgtom tis ēn kū ōwōn[18] kunēd[19] kū yazd-yašt bawēd nē dēw ∵ o ∵

6.86 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

kē[1] zan ī <'ww'c'y>[2] gāyēd pad tōm wanīy kerdan ēraxt estēd ∵ o ∵

---

1 K.
2 B.
3 BK <-t'>.
4 B + y.
5 Not B.
6 K <YMRWNd>.
7 BK <-x1>.
8 BK <-yyt'>. – B + y.
9 BK y.
10 B kū.
11 Not B.
12 B w.
13 Not B. ShSh *kē.
14 BK <-WNyt>.
15 BK <-x1>.
16 B w +. – BK <'p'ywm->.
17 Not B.
18 Not B.
19 BK <-x1>.

6.87 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

mardōmān ōšyār[3] bawišn kū tā-šān bēš abar pādixšāy[4] nē bawēd

čē kē bēš pad tan pādixšāy[5] bawēd ēg Akōman andar ō tan nišīnēd

ud čiyōn Akōman andar ō tan nišast[6] ēg [7]♣ Wahuman az tan bē šawēd

ud čiyōn ⎫ Wahuman az tan bē šawēd ēg harw tis pad Akōman wēnēd[8]

Akōman harw tis ān ī wattar nimāyēd[9] ∵

ud kē Akōman parwānag[10] ēg-iš rāh [K43_190v] ō dōšox

ud[11] kē ō dōšox šawēd ast ī abāz āyēd ud[12] ast ī abāz nē āyēd ∵ o ∵

6.88 u-šān ēn-iz [B382] ōwōn dāšt kū

gētīy[13] amahrspandān pahrēz ī mahist ēn

ka-šān[14] ān kas xwarēd dārēd ī pad ān ī xwarēd ud[15] dārēd arzānīg ∵ o ∵

6.89 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

mardōmān kāmag ī tan abārīg tis ī gētīy[16] ī[17] awiš rasēd

ka[18] ō kāmag ī[19] tan nē sāzēd[20] pad ruwān sūdōmandtar[21]

ēg čārag ēn abērtar ka ōwōn nimāyēd kū im rōz nē bē fradāg kunam[22]

ud pas rōz[23] ī didīgar ud az ān frāz ān tis pad ēmēd[1] ī [M491] (...) frāz ō pēš spōzēd

---

1 K + f.st. <'n>.
2 BK + w.
3 BK <'wš''l>.
4 K <-hš'>.
5 K <p'twhš'y>; B mehmān.
6 K; B <-WNyt'>. – B + čiyōn eol.
7 Not B.
8 <-TWN->.
9 Not B.
10 B <plc'nk>.
11 K.
12 K.
13 K <-t'>.
14 B + <YATWNyt> eol. squeezed.
15 K.
16 K <-t'>.
17 K.
18 K w +.
19 B + <~~ŁA~~>.
20 B <s'tyt'>.
21 B <swtym->.
22 B <-WNmꞏ>, K <-DWNmꞏ>.
23 K <YNE>.

ud[2] kē ōwōn ǰahēd kū-š tuwān rōz rōz[3] pad ān ēwēnag spōxtan ud[4] nē kerdan

ēg ān mardōm[5] ka az ēn gēhān bē šawēd dēwān[6] druzān abēr tund[7] ud duš-rām[8] bawēd

ud[9] ēn drāyēnd kū-š kirrōgīhā-iz[10] kerd[11] ka[12] amāh tis pad-iš nē tuwān būd kerdan ∵ o ∵

6.90 u-šān ēn-iz ōwōn [K43_191r] dāšt kū

mehīh[13] az was ud az ēd-iz[14] paydāg kū

ēdōn ka andar gēhān asp ud gāw ud mēš ud buz ud[15] abārīg sardag[16] ī gōspandān

harw čē gušn meh mādag[17] bar weh dahēd ∵

ud čiyōn zarrēn ud sēmēn ud[18] abārīg ayōxšustīg[19] ǰāmag

harw čē pāktar ud an-āhōgtar ēg-iš wāng[20] xwaštar

ōwōn mardōm-iz[21] kē pākīzagtar andar xīr ī yazdān ud[22] an-āhōgtar pad xwēš tan ud ōy ī keh weh dānēd dāštan

ēg-iš Srōš[23] wāng[24] ī pahlom barēd[25] ud pad mehīh arzānīgtar bawēd[26] ∵ o ∵

6.91 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

5 ēn tis ī abēr nēk[27]

ēn-iz ēdon ∵ rādīh ud[1] rāstīh ud mardābūgīh[2] ud gōwāgīh ud[3] frazānagīh ∵

---

1 B -ag; K <''myt'>.
2 K.
3 K <YNE YNE>.
4 K.
5 BK <mlt->.
6 B <ŠA'n'>, K <ŠAA c>.
7 BK <twny>.
8 K duš rām.
9 B.
10 B -īhā.
11 BK <-tn'>.
12 BK w +.
13 B + y.
14 K <HN**A** c>.
15 K.
16 B <yyl'tk'>, K <yylytk'>.
17 BK <m'ty>.
18 K.
19 B <-ywkš->, K <-ywhš->.
20 BK <w'nd/y>.
21 BK <-twmc>.
22 K 2x.
23 Not B.
24 B <KALAy>, K <KALA>.
25 BK <-x1>.
26 Not B.
27 BK <nn->.

rādīh ēd bawēd kē tan bē ō[4] yazdān dahēd ēwāz[5] ruwān[6] dōšāram ud dēn rāy ∵

ud[7] rāstīh ēd bawēd kē harw (ī) gōwēd ān gōwēd ī[8] abāyēd guftan

ud ōwōn pad nigerišn gōwēd čiyōn ka-š yazd amahrspand wēnābdāg[9] pēš[10] abāz [B383] estēnd[11] ∵

ud mardābūgīh[12] [K43_191v] ēd bawēd āstawānīh

ud[13] āstawānīh dēn pad tan ī xwēš[14] mehmān kerdan ud[15] druz az tan ī xwēš stōw kerdan ∵

ud[16] gōwāgīh ēd bawēd kē ōy kas rāy [M492] ǰādag-gōwīh[17] kunēd[18] ī ka-š ān nē ǰādag-gōw kas-iz ǰādag-gōw nēst

ud ān kas ruwān ī xwēš rāy ǰādag-gōwīh kerdan[19] ∵[20]

frazānagīh ēd bawēd kē tis ān bun kunēd[21] ī ō sar dānēd āwurd ∵ o ∵

6.92 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

kē pad ēn 3 paywand ud[22] pad ēk wināhgār druwand bawēd ∵

ēk paywand ī gēhān ud[23] ēk paywand ī dēn ud ēk paywand ī fraškerd ∵

paywand ī gēhān ēd bawēd ayārōmandīh ud wišād-darīh[24] ī ēk abāg ōy ī[25] did paywastan[26] ∵

paywand ī[1] dēn ēd bawēd kē dastwar ī[2] frārōn pad zamān[3] gīrēd[4] ud[5] az dastwar bē[6] nē wardēd ∵

---

1 K
2 BK <mlc/t'pwkyh>.
3 K.
4 Not B.
5 K; B <'ywp'>.
6 Not B.
7 K.
8 K.
9 B <wyny'k>.
10 BK <LOYN'>.
11 B <-WNyt'>.
12 BK <mlc/t'pwkyh>.
13 K.
14 K <NPŠM>.
15 K.
16 B.
17 B <y'tywbyh>.
18 B <-x2d>, K <-x1>.
19 BK <-WNtn'>.
20 Cf. DD.62.12.
21 BK <-x1>.
22 B.
23 K; B <∵> 2x.
24 BK <ŠLYTNt(') BBAyh>.
25 BK <OL y>.
26 BK; ShSh paywandēd wrong.

paywand ī fraškerd ēd bawēd kē zan pad zamān[7] kunēd[8] ud[9] frazend[10] xwāhēd ud[11] paywand[12] rāyēnēd ∵ o ∵

6.93 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū
zan kē ēn and daxšag (pad-iš) ast nārīg [K43_192r] bawēd ∵
šōy-wirāyīh[13] ud sūr-wirāyīh ud dar-pānagīh ud <pšmwlyh>
ud tan ī xwēš ud gyāg[14] pāk dāštan ∵
ud kē ēn and daxšag pad-iš bawēd ǰeh[15] bawēd
ǰādūgīh ayāb zamanīh[16] ayāb uzdēs-paristīh[17] ayāb dušram-gōwišnīh[18] ayāb rōspīgīh ayāb ǰud-wastarīh
ud tan ī[19] xwēš[20] ud gyāg pāk nē dāštan ∵ o ∵

6.94 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū
kē may sagr xwarēd ēn and daxšag pad-iš bawēd ahlāyīh ast
ka rādtar ud wahuman-menišntar ud bowandag-menišntar[21] ud[22] dānāg-gōwišntar [M493] bawēd ∵ o ∵

6.95 u-šān ēn-iz [B384] ōwōn dāšt kū
ast ān kerbag ī kē ān kerbag pad-iš mehmān
ēg ān kerbag ī xwad kunēd[23] ud[1] ān ī andar gēhān kunēnd[2] hāmōyēn[3] xwēš bawēd ∵

---

1 K.
2 K.
3 B <zm->?, K <dm->.
4 K <-DWNyt>.
5 K <-yt w>.
6 Not B bol.
7 BK <y/dm->.
8 BK <-WNyt(')>.
9 K.
10 BK <prz/ynd>.
11 B <-yt w>.
12 K + y.
13 B <-wyl'y-yh>, K <wyl'yyh> 2x.
14 B + <pyt'k> eol.
15 B <ÿyh> + sup. *jih*.
16 Bk <y/dmnnyh>. Also 6.256.
17 B <'wzyy'yh ->, K <'wzy'-y = 'wzss->.
18 ShSh duš-šarm-?
19 K.
20 Not B.
21 B -išnīhtar.
22 K.
23 BK <-x1>.

ud[4] ān kerbag ēn[5] ham-pursagīh[6] ī wehān

čē az[7] ham-pursagīh[8] ī[9] wehān mard[10] yazd[11] šnāsēd ud dēw-iz[12] bē šnāsēd

ud ka-š yazd bē šnāxt hēnd hagriz az yazd bē nē wardēd

ud ka-š dēw bē šnāxt [K43_192v] hēnd az pas dēwān[13] nē bawēd ∵ o ∵

6.96 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

čē duzd[14] kunēd[15] warz-ēw ēn weh

kē pad xēm yazdān andar gēhān bē menēd[16] ∵ o ∵

6.97 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

šnāyišn ī[17] tan ī wehān rāmišn ud niyāyišn ī yazdān[18]

ud[19] mardōmān abēr tuxšāg bawišn

kū tā[20] ēdar-iz abēzag bē bawēm

čē ka[21] amāh pad gētīy[22] ēdōn bē bawēm kū yazdān abar tan ī amāh ō gētīy āyēnd

pas tan-iz ī[23] amāh rāmišn bawēd ∵

6.98 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

hērbedestān kerdan bē nē hilišn

čē ka was sāl hērbedestān abar ēn wāzag-ēw[24] kunēd[1] kū

---

1 K.
2 BK <-x2d>.
3 BK w +. – B <hym->, K <hˆ'm->
4 K.
5 B + pad.
6 B <-pwryyyh>, K <-pwryyyyh>.
7 Not K.
8 B <-pwryykyh>, K <-pwryyyyh>.
9 Not B.
10 Not B.
11 B <yštn'>.
12 BK <- c>.
13 B <ŠA'n'>.
14 BK <YNBA>.
15 BK <-x1>.
16 BK <-ytn'>.
17 K.
18 ShSh cf. Dk.3.358.3.
19 K.
20 Not B.
21 B kē.
22 K <-t' 2x>.
23 K.
24 B + f.st. <w'c> eol.

pad yazdān abē-gumān[2] bawēd kū yazd hēnd ud dēw nē hēnd

ēg-iz Ohrmazd ī xwadāy puhl nē zanēd ∵ o ∵

6.99 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

abar ēn 3 tis abēr tuxšāg bawišn ∵

abar rāstīh ud paymān ud[3] wizīdārīh

ud az ēn 3 tis abēr bē wardišn

az drōzanīh ud a-wizīdārīh[4] ud a-paymānīh[5] ∵ o ∵ [M494]

6.100 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt [K43_193r] kū

pad[6] a-čār ud nē wizīrēd ast kē rāy wināh[7] kunišn

ud[8] (pad?) wināh ī pad a-čār ud nē wizīrēd kunišn dānistan abāyēd kū kadām

⌈ čē ēn čē ⌉[9] a-čār[10] ud[11] nē wizīred kē <wyhyyt/pk'>[12] ud[13] wazurgīh ud kāmag-rawāgīh [B385]

ī[14] pad xīr ī gētīy[15] nē rasēd ayāb rasēd u-š a-čār bawēd ∵

u-š anīz was[16] anāgīh ī[17] pad gētīy rasēd

ud[18] a-čār ud[19] nē wizīrēd tis ān bawēd ī ka ǰuttar nē kunīhēd[20]

ēg-iš ēn bīm aziš kū [az] tan ī xwēš zīndag ud drīst dāštan nē tuwān

ud[21] wināh ī pad a-čār ud nē wizīrēd kunišn ān nē anābuhlagān ēnyā[22]

wināh ī anābuhlagānīh pad-iz a-čār ⌈ ud nē wizīrēd ⌉[23] nē kunišn ∵ o ∵

---

1 BK <-x1>.
2 BK <’p̄’ywm->.
3 K.
4 B <A wc->, K <’ wc->.
5 BK <’ pt->.
6 Not B.
7 B + y.
8 K 2x.
9 B <MNYWM>.
10 B <’p̄’lwn'>.
11 K 2x.
12 ShSh weh-sazag?
13 ShSh ī.
14 K.
15 K <-t’>.
16 B <AHRN CBWy>.
17 K.
18 K.
19 K.
20 B <-x1>, K <-WNyhx1>.
21 K.
22 ShSh; BK ēg-iš.
23 Not B bol.

6.101 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

kāmag frārōn bē kunišn ud[1] pas gōwišn-iz ud kunišn-iz ī[2] šāyēd abāg kāmag frārōn dārišn ∵

ud kē ōwōn kunēd[3] ka-š ǰahēd[4] ēn[5] farroxīh kū pad-iz gōwišn ud kunišn tis ī ǰuttar pēšār[6] nē bawēd

ēg pad ahlaw dārišn

ud[7] ka-š ōwōn ǰahēd kū tis ī ǰuttar pēšār bawēd [K43_193v] ēg-iš pad petīt bawišn

ud pas-iz yazd ōy mard ī[8] pad ān ēwēnag pad āmār ī mēnōyān pad dēwān[9] nē[10] hilēnd[11]

bē ēn gōwēnd kū amāh xwēš

čē ān mēnōy ī amāh dād ēg-iš amāh menīd ud burzīd hēm

ud[12] wināh ōy druz kerd[13] ī tō dād

u-š pad ān čim ud[14] bōzišn bē ō xwēš nayēnd[15] ∵ o ∵

6.102 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

mēnōy-wirrōyišnīh was-ēwēnag[16] [M495] ∵

ud ēn-iz mēnōy-wirrōyišnīh bawēd

kē mēnōy pad ēd-iz[17] wirrōyēnd[18]

kū-šān nēkīh ī gētīy[19] bē ō mardōmān dād tuwān

u-šān nēkīh ī gētīy aziš xwāhēnd ∵ o

6.103 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

tan ī mardōmān mādayān tis gōhr ud pas abārīg abzār

ud[20] abzār pad ēd[1] kār andar abāyēd čānd[2] gōhr paydāg kunēnd[3] ud bē ō kār āwarēnd ∵ o

---

1 K.
2 K + y.
3 BK <-x1>.
4 B <YHSNyn>.
5 B <MN>.
6 B <pyš'l>, K <pyš''l> 2x.
7 K.
8 K 2x.
9 B <ŠA'n'>.
10 B + <ŠA'n'>,
11 BK <ṢYKWNx2d>.
12 K.
13 B <krt">.
14 K.
15 B <-x2d>.
16 M was-ēw // ēnag.
17 BK <HNAc = 'w'p̄>.
18 BK <wyl->.
19 K <-t'> 2x.
20 K 2x.

6.104 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

tis[4] nēst ī dušwārtar šāyēd šnāxtan kū gōhr ī mardōmān kū nēk ayāb wad [B386]

čē was ān mardōm kē gōhr ōwōn wināhīd [K43_193v end, next 195r] wišuft estēd kē

pad-iz abēr[5] kōdag dādestān abzār ud frahang was andar abāyēd

tā ō paydāgīh šāyēd āwurdan kū nēk ayāb wad

ud ān ī[6] was[7] ān ī xwār uzmūdan ud dānistan ∵

6.105 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

gōhr ī mardōmān tis-ēw ēn abērtar šayēd šnāxtan kū

ka frahang abar barīhēd[8] pad tis ī frārōn āšnāg kunīhēd[9] wābarīgānīh dahīhēd

kerbag kunēd[10] ayāb wināh

ud ka pad[11] uzmūd ēg gōhr paydāg bawēd ∵

6.106 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

mard ka pad dēn ī yazdān estēd ēg-iš yazd ranǰagīh ī andar ēn gēhān wēnēd

tā-iz[12] bē ō ranǰ ī āmad ī pad pāy warzišnīh pad dast abar dādīhā zīyēd

an-āsānīh gursagīh-iz ud tišnīh ud andōh[13] wēmārīh ī awiš rasēd pad āmār ī mēnōyān pad-iz-iš

barēnd[14] dārēnd ∵ [M496]

6.107 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

wehīh ī wehān ōy abāyēd kē wehīh pāddāšn kunēd[15]

gētīy wehīh ān az weh kāmag ∵

6.108 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

---

1 K <HN**A**>.
2 ShSh *-iz tā.
3 BK <-x2d>.
4 B + y.
5 B abēr / abēr.
6 B w.
7 ShSh ān ī *was-abzār; B <ZK w KBD ZK y>.
8 B <-yhx1>.
9 B <-yhx1>.
10 B <-x1>.
11 ShSh. *bē.
12 ShSh. ān-iz.
13 B <’nyww**h**>.
14 B <-x2d>.
15 B <-x1>.

mardōmān 4 tis abēr nēk

ēn-iz ēdōn

hōm-xwārišnīh ud may-xwārišnīh[1] ud kustīg-barišnīh[2]

hōm-xwārišnīh ēd ka abar hāwan estēd

ud may-xwārišnīh ēd ka abar āštīh estēd

ud kustīg-barišnīh[3] ēd ka az wattarān ǰud bawēd ∵

6.109 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

wehān ast ī pursīd kū parwand[4] ī tan čē ud parwand ī ruwān čē parwand ī xwarrah čē ∵

pōryōtkēšān guft kū

parwand[5] tan an-hanbasānīh [B387]

ud parwand ī ruwān a-wināhīh

ud parwand ī xwarrah pēš-niyāyišnīh ∵

6.110 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

mardōmān and tis ī pahlom

ēn-iz ēdōn

ōbārīh ud[6] wīdwarīh ōbārīh ud nang ōbārīh ud wizīdārīh [K43_195r cont.]

ud kerbag pāddāšn az mēnōyān xwāstan[7]

ud[8] hāwištīh kerdan

čē andar ēn tis tis-ēw ēn[9] weh[10] hāwištīh kerdan

čē harw ān-iz 5 pad hāwištīh kerdan šāyēd šnāxtan ∵

6.111 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

ka mard 2 pad wehīh ham-tāg hēnd

ud ēk wēš wurrōyēd kū ān ī did

az ēd[11] (ī) ka āgenēn ǰud-gōhr hēnd bē[12]

ēd bē abāyēd nigerīdan[1] kū čē rāy ēdon

---

1 B <m'y hw-> 2x.
2 B <kwyyt' bl->.
3 B <kwyytk' bl->
4 B w +.
5 B w +.
6 B w 3x; ShSh *ī.
7 B <-yyt'>.
8 K.
9 Not B.
10 BK<wy/ŷh>.
11 K <HN**A**> 2x.
12 az ... bē "because"; ShSh. "except."

čē ka nē nigerēd[2] [M497] ēg-iš xīr ī mēnōy padiš bē kāhēd
ēd rāy čē ān ī did kam menēd[3] ∵

6.112 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū
ǰastag[4] mard xwad kunēd[5]
čē agar mard kunišn frārōn ēg-iš yazd abar rasēnd
ud[6] ōwōn dārēnd čiyōn ān ī pad ōy mard nēktar ∵

6.113 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū
mardōmān 7 tis ī pahlom
ēn-iz ēdōn
hu-srawīh ud[7] ahlāyīh ud ābādīh ud xwadāyīh ud[8] pādixšāyīh ud drīstīh[9] [K43_195v] ud šnāyišn ∵
hu-srawīh ēd bawēd kē bāstān dar abar wehān wišād[10] dārēd ∵
ahlāyīh ēd bawēd kē kerbag ruwān rāy kunēd[11] ∵
ābādīh ēd bawēd kē dāšn ō wehān ud arzānīgān kunēd
[12]⌈ xwadāyīh ēd bawēd kē tan az wināh kerd[13] abāz dārēd ∵ ⌉
pādixšāyīh ēd bawēd kē dārišn[14] ī wehān ud[15] a-rōyišn[16] ī wattarān kunēd
ud drīstīh ēd bawēd kē tan ud[17] ruwān az anōdag ud ǰud-gōhr ǰudāg abāg xwēš ham-gōhr ham dārēd ∵
šnāyišn ēd bawēd kē pad nēkīh[18] ī[19] mad ēstēd mēnōyān ud[20] yazdān bowandag menēd
u-š yazd šnāyišn ī nē mad [B388] estēd abar ōy[1] barēnd[2]

---

1 K <nyŷl->.
2 B <-yt">.
3 ShSh “believes.”
4 BK <Yyytk'>.
5 BK <-x1>.
6 K.
7 K +.
8 BK.
9 B <yrwyyytyh>, K <drwyytyh> 2x.
10 K; B <šn’yšn' š’yt'>.
11 B <-x1> +, K <-DWNx1> +.
12 Not B.
13 K <-WNt'>.
14 BK <YHS->.
15 B w +, K ww +. Pers. *vārūne* “upside down”?
16 ShSh a-rōyišn.
17 K 2x.
18 K <PWNŷwkyh>.
19 K.
20 K <-’n / wy’’n>.

ud anāgīh ī[3] abar mad estēd az-iš bē barēnd

u-š bāstān az anīy[4] nēk āyēd ∵

6.114 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

mardōmān[5] tis-ēw ēn pahlom •

mardōm-dōstīh [K43_196r] ud āšt-xwāhīh

ud[6] rāstīh ud xwēšāwand-dārīh

bowandag-menišnīh ud ēr-tanīh

ud rādīh ud[7] hu-spāsīh

ud ham-pursagīh ud[8] paymānīgīh ∵

ud[9] dād[10] ī Ohrmazd mardōm-dōstīh[11]

ud dād ī[12] Wahuman āšt-xwāhīh[13]

dād ī Ašawahišt rāstīh •

ud[14] dād ī [M498] Xšahrewar xwēšāwand-dārīh

dād ī Spandarmad[15] bowandag-menišnīh ud[16] ēr-tanīh

ud[17] dād ī Hordad rādīh ud[18] hu-spāsīh

ud dād ī[19] Amurdad ham-pursagīh ud paymānīgīh ∵

6.115 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

mardōmān ēn[20] and tis ī[21] abēr nēk

ēn-iz ēdōn •

---

1 BK <OL>; ShSh. ōh.
2 BK <-x2d>.
3 K.
4 BK <AHRN>; ShSh ox.
5 BK <mlt-> +.
6 K.
7 K.
8 B.
9 B 2x.
10 <y't'> +.
11 K <-m'n / dw->.
12 K.
13 B āštīh.
14 B.
15 K <yypynwmt>.
16 K.
17 B 2x.
18 K.
19 K.
20 B. – Not ShSh.
21 K.

dēn[1] ud xēm ud xrad hunar ud xwarrah

u-š[2] ka abzār ī xwēš nē abāg ō tis-iz[3] mar nē rasēnd ∵

dēn abzār ēd bawēd kē āstawān

ud āstawānīh ēd

kē dōst ī hu-xēm ī pāk ī weh-mard-ēw[4] pad tan ī xwēš pādixšāy kunēd[5]

ud gōwēd kū

āhōg čē dānē[6] gōw[7] tā wirāyēm[8]

ud čē gōwēd tēz [K43_196v] ud[9] pad kāmag niyōšēd[10] ud framān-burdār bawēd ∵

xēm abzār[11] ēd bawēd

hōg ī frārōn

ud[12] abāg wehān raftan[13]

ud wehīh az harw kas griftan

ud wattarīh az harw kas-iz nē griftan[14] ∵

xrad abzār ēd bawēd

dārišn[15] ud tarsagāhīh ī wehān ∵

hunar abzār ēd bawēd

xwēš-kārīh ud tuxšāgīh ∵

xwarrah abzār ēd bawēd

rāstīh ud[16] hu-mihrīh[17] ∵

6.116 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

mēnōyān yazdān 3[18] tis ī abēr nēk

ēn-iz ēdōn

---

1 B w +.
2 B w +.
3 B + <LA> eol.
4 K -mard.
5 BK <-x1>.
6 K <-’>.
7 BK <-WNd>
8 BK <-sm>.
9 K.
10 BK <-ywkš->.
11 Not B.
12 K 3x.
13 BK <-TWN->.
14 K <-DWN->.
15 BK <YHS->.
16 K.
17 ShSh cf. mihr-druzīh.
18 K <TLTA>.

dōšāram[1] tarsagāhīh[2] ud ēmēdag ∵

6.117 u-šān [B389] ēn-iz ōwōn dāšt kū
mardōmān[3] abzār 2[4] ēn pahlom
xwad weh būd ud[5] ōy ī[6] did weh kerdan ∵

6.118 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū
mehān ud pādixšāyān[7] 2[8] tis[9] pahlom
ēn-iz ēdōn
dārišn[10] ī wehān ud a-rōyišn ī wattarān kerdan ∵ [M499]

6.119 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū
ēkānag tis ēn weh
āškārīh ī[11] pad menišn ud[12] gōwišn [K43_197r] ud kunišn
ēd rāy čē wināh (ī) pad nihān kunīhēd[13] nē kerbag ∵

6.120 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū
ruwān[14] pad 4[15] tis abēr šayēd bōxtan
ēn-iz ēdōn
pad spāsdārīh ud nihādagīh[16] ud waran-waštārīh ud āhōg-ōgārīh[17] ∵

6.121 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū
ruwān pad hōg ī frārōn
ud[1] xwāstag pad spahr

---

1 K <-lwm>; B + y.
2 K <-k'y''>.
3 BK <mlt->.
4 K <TLYN'>.
5 K.
6 K.
7 B <-twhš->.
8 B <3>.
9 K + Y EOL.
10 B <y'l->, K <YHS->.
11 K.
12 K 2x.
13 B <-WNyhx1>, K <-DWNyhx1>.
14 B <LBA MN>.
15 K <ALBA>.
16 B <'štyh>.
17 B <'šwk ->

ud[2] hunar pad tuxšāgīh ∵

6.122 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū
pad dēn ēn-ōwōn uskārd[3]
ēk [4]♣ dōšāram[5] yazdān
ud ēk dōšāram ⌋ dahībedān ∵
ud[6] ēk ēn kē tan andar[7] āmār ud[8] rāmišn ud[9] az wināh pāk dārēd
ud ēzišn ī yazdān pad[10] škōyišn[11] ud[12] dastwar kunēd[13] ∵

6.123 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt ♣ kū
kē ⌋[14] az[15] māndag[16] garzēd Ohrmazd ī[17] xwadāy ud[18] amahrspandān ud dahībedān ud ahlawān
ud wehān [19]♣ kē zād ⌋ kē zāyēd āfrīn[20] kunišn ∵
Ahrimen ud[21] dēwān[22] ud wattarān nifrīn kunišn ∵

6.124 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū
Ohrmazd ī[23] xwadāy pahlomtom[24] xēm ud dēn dād
kē xēm [K43_197v] nēst ōy dēn nēst
ud[25] kē weh-dōstīh[1] nēst ōy wehīh[2] nēst

---

1 K.
2 B.
3 B + f.st. <'ywp>.
4 After M52, ShSh.
5 K <-lmn>.
6 K.
7 Not B.
8 BK.
9 K.
10 Not B.
11 Taf.; BK <škwy šn'>.
12 BK.
13 B <-x1>, K <-DWNx1>.
14 K kē kū.
15 B.
16 B <m'nYk>, K <m'n'Ŷk'>.
17 K.
18 B.
19 Not B.
20 BK <'p̄lyn'>.
21 K.
22 BK <ŠA'n'>.
23 K.
24 B <-myh twm>.
25 K 2x.

kē wehīh rāy wehān dōst ōy wehīh ast ∵

6.125 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

kāmēd[3] ud xwarrahōmand bawēd xwaršēd gōwizār ē[4] yazēd[5]

kē kāmēd[6] kū yazišn (ī) kunēd[7] ō yazdān abērtar rasēd dast[8] pāk ē šōyēd

ud xwēš tan ud[9] wastarg pākīzagīhā ē dārēd ∵

ud kē [B390] kamēd kū [M500] čē-š az yazdān xwāhēd abērtar windēd yazišn ī yazdān gōwizār ē kunēd ∵

ud kē xwāhēd kū andar[10] hanǰaman saxwan[11] weh rasēd Abestāg ī pad[12] čamišn gōwizār ē gōwēd ∵

6.126 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

kē škeftīh ī[13] mad estēd ud[14] ān-iz kē nē mad estēd rāy andar yazdān tarsagāy bawēd

ān kē mad estēd aziš bōzēnd •

ud ān kē nē mad estēd fradom awiš nē rasēd ∵

6.127 u-šān ēn-iz ōwōn [K43_198r] dāšt kū

andar zīndagīh ī[15] mardōmān šnāyišn ī weh[16]

andar šnāyišn tan-drīstīh[17] weh

didīgar xēm weh

ud andar xēm āstawānīh ī abar rāst dēn[18] ī weh ∵

sidīgar xrad weh

ud andar xrad burdīh ud[1] nihādagīh[2] weh ∵

---

1 B <ŠPYLyh ywyytyh>
2 BK <wy/ŷhyh>.
3 BK <k'myt>. 2nd pl.?
4 BK <HNA> +.
5 BK <y/ÿcyt'>.
6 B <YCBEN->, K <YCBEN'->.
7 BK <-Y/DWNx1> 2x.
8 B w +.
9 K.
10 B + f.st. <'ncyn'>.
11 BK <MRY/ŶA>.
12 Not B.
13 K.
14 K.
15 K.
16 BK <wy/ŷh>.
17 K <drwyyth>.
18 K w +.

čahārom tuwānīgīh weh

ud andar tuwānīgīh hunsandīh ud[3] arzānīgīh weh ∵

panǰom rāmišn weh

ud[4] andar[5] rāmišn⌈ zan ī kadag-bānūg ī tarsagāy ⌉[6] ud šōy dōst weh ∵

šasom dōstīh weh

ud[7] andar dōstīh ēkānagīh[8] weh ∵

haftom rādīh pad rāstīh weh

ud[9] andar rādīh ī[10] pad rāstīh meh-sūd-dahišnīh (weh) ∵

haštom[11] ǰud-iz az bōzišn ī xwēš ruwān abar[12] bōzišn ī ruwān ī kasān tuxšīdan weh

ud andar kerbag kerdan az wināh pahrēxtan

kerbag ī[13] meh-dādestānīhā abērtar kerdan

ud[14] az wināh ud az wināh grāyīd wēš pahrēxtan weh ∵

dahom nēk- [K43_198v] -frazāmīh [15]⌈ weh

ud andar nēk-frazāmīh ⌉ bōzišn ī ruwān az dōšox weh ∵

6.128 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

ahlomōγīh az-iz zamān[16] abēr [M501] bē pahrēzišn

ud ōy-iz ī abēr nigerīdār ud[17] dānāg mard wistāx nē bawišn kū-m[18] ādug hēnd bastan

čē ēn xāk ī ōwōn xwurd ud[19] narm hāmōyēn[20] az sag ī saxt[21] ī stabr bē[22] [B391] kerd[23] estēd ∵

---

1 B.
2 B <nh'ckyh>.
3 K.
4 K.
5 B <MN>.
6 B zan ī tarsagāy kadag-bānūg ī.
7 K.
8 BK ēkānīh.
9 K.
10 K.
11 B + <MN>.
12 B <ms>.
13 K.
14 K.
15 Not B bol.
16 BK <y/ŷm->.
17 K.
18 K <-mn>.
19 K.
20 BK <hy/ŷm->.
21 BK <yy'ht'>.
22 B bē // bē.
23 K <krt"> eol.

6.129 u-šān[1] ēn-iz ōwōn dāšt kū

druz pad kadag[2] ī xwēš xwāyišn nē pad ān ī kārān

čē kē pad ān ī xwēš[3] xwāhēd windēd[4]

ka-š kāmēd tuwān az kadag bē kerdan ∵

ud kē pad ān ī kārān xwāhēd nē windēd[5] ∵

6.130 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

druz az ān gyāg bē kunišn ī ka az ān gyāg bē kerd

az hamāg ēn gēhān bē kerd bawēd[6]

ud[7] yazd-iz pad ān gyāg mehmān kunišn hēnd ī ka pad ān gyāg mehmān kerd

pad hamāg ēn gēhān mehmān [K43_199r] kerd hēnd

ud ān[8] gyāg ēd tan ud dūdag ī xwēš ∵

6.131 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

kas gyāg ēw nay abar estēd pad wirāstan

ud ka ān gyāg ēw nay wirāst ēg-iš hamāg gēhān wirāst bawēd

ud[9] kē ān gyāg ēw nay nē wirāst ēg-iš tis-iz[10] gyāg ī[11] wirāstag nēst ∵

u-šān[12] ān gyāg ēw nay tan ī xwēš[13] guft ∵

6.132 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

mardōmān 4 tis ī abēr nēk

ēn-iz ēdōn

nān[14] ī xwēš ud saxwan[15] ī[16] xwēš ud kār ī xweš ud[17] zan ī xwēš ∵

nān ī xwēš ēd bawēd

---

1 K <’’’n> + sup. <AP̄š’n>.
2 K <kwtk'>.
3 K <-ŠM>.
4 BK <wnY/Ŷyt'>.
5 BK <HŠK->.
6 Not B.
7 K.
8 B + y.
9 K.
10 B <-M c>, K <-Mc>.
11 BK.
12 B + ēn-iz.
13 K <-ŠM>.
14 B <-MAy> 2x.
15 BK <MRY/ŶA> 2x.
16 K.
17 K.

kē bahr ī xwēš xwarēd ud dārēd ōwōn xwarēd ud dārēd čiyōn kār kunēd[1] ∵

saxwan ī xwēš ēd bawēd

kē ruwān ī [M502] xwēš jādag-gōw ∵

kār ī xwēš ēd bawēd

kē abāg druz ī xwēš kōšēd nē abāg druz ī kārān

čē[2] ardīg-kāmag bawēd kē abāg druz ī[3] kārān kōšēd [K43_199v] ∵

ud zan ī xwēš ēd bawēd

kē pad harw ahlāyīh ham-kāmag[4] ∵

6.133 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt [B392] kū

kē ēdar abāg wehān ānōh abāg yazdān ∵

ud[5] kē ēdar abāg wattarān ānōh abāg dēwān[6] ∵

ud ēdar abāg wehān ud[7] wattarān būd ēd būd (ī) guft

kē pad menišn ud[8] gōwišn ud kunišn abāg ham ∵

6.134 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

Ohrmazd ī xwadāy harw zīndag[9] mardōm pad ēn and tis[10] andar ōh[11] abāyēd

pad gung[12] ud wāng[13] wēnišnīh[14] ud madagīh ∵

6.135 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

Ohrmazd ī xwadāy harw dām ēn-iz 2 sūd rāy dād

Ēbgad pad-iš abesīhēnīdan[15]

gugāyīh[16] ī xwēš rāy ∵

6.136 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

---

1 BK <-Y/DWNx1>.
2 B <MYM>.
3 K.
4 Y.29.7 *kē pad ahlāyīh ham-dōšišnīh*.
5 K.
6 BK <ŠA'n'>.
7 K.
8 K 2x.
9 BK <zynY/Ŷk (w)>.
10 B <MNW YWM>.
11 BK <OL>.
12 B <'w' ywnd> (f.st.?), K <ywny>
13 BK <ww'ny>.
14 BK <wywšnyh>.
15 B <'p̄Yyyhyn->, K <'p̄'yyhyn->.
16 BK <-k'y-yh>.

andar harw gāh kāmag ī xwēš bē wizīnišn

abāg ān tis ī andar šahr pad frārōnīh ud abārōnīh[1] ēwar kerd estēd bē handāzišn kū

frārōn-kāmag ayāb abārōn-kāmag [K43_200r] ham

u-š ādūg-kāmag[2] ī xwēš frārōn ham-gōnag[3] abar estišn[4]

ud agar ǰuttar ēg az-iš bē wardišn ∵

6.137 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

harw kas xwāyišn xīr ī[5] yazdān

čē harw kē xwāhēd windēd ∵

6.138 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

ēn and[6] tis [M503] abēr nigāh dārišn

mard ī hu-sraw

rōz ī hu-sraw

ud kār ī hu-sraw ∵

6.139 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

ahlāyīh daxšag-ēw ēn abērtar paydāg

hu-srawīh wēš ∵

6.140 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

harw[7] kas az[8] hu-srawīh wēš gōwēnd kū ān ī[9] pad kunišn [B393] wehīh paydāg[10]

az ēd bawēd ka frārōnīh čand tuwān kunēd[11]

u-š pad kāmag ōwōn kū-m kāč wēš tuwān hē

ud harw mardōm kē[12] dusrawīh[13] wēš gōwēnd kū ān ī pad kunišn wattarīh paydāg

az ēd bawēd kū anāgīh čand tuwān kunēd

u-š pad kāmag ōwōn kū kāč wēš [K43_200v] tuwān hē kerdan

---

1 B abārōn.
2 B <’twk' k’mk'>, K <’t' kww’mk'>; ShSh <HT KON> kāmag.
3 B w +.
4 BK <’yyt->.
5 K <CBWy y>.
6 B + f.st. <nk’s>.
7 K <KAY>.
8 ShSh kē.
9 B + <w’c>.
10 BK -īh.
11 BK <-Y/DWNx1> 2x.
12 B <MN> eol.
13 B <hwsl->.

ud[1] pad hanǰaman ī mēnōyān[2] ōy mardōm ī[3] pad ān ēwēnag ⌈ān nēkīh⌉[4] ud[5] anāgīh ī-š[6] nē kerd[7] kāmag[8] rāy[9] kerd[10] hangārēnd

ud andar gēhān pad dahān ī mardōmān bē srāyēnd ∵

6.141 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

pad handarz ō mardōmān ēdōn guft estēd kū

driyōšīh[11] pahlom ud pad mayān kunēd[12]

u-š saxt abar driyōšīh pahlom[13] tis[14]

ud kē nē a-čārīh bē ēwāz wehīh ud[15] burzišn ī driyōšīh rāy[16] pad driyōšīh nē[17] estēd

ōy Ahrimen abāg[18] māzanīgān az gēhān bē kerd bawēd

harw kerbag ī andar gēhān pad ōy dārišn šawišn čiyōn rōd ī hamēšag nāw[19]

ēd-iz ōwōn kū

pad driyōšīh ōy[20] ul tuwān estād kē pad čē pad[21] ēn tan andar abāyēd

az ān ī[22] xwār-mādītar rāmišn wēš kū az ān ī wēš-mādītar

ud kē ōwōn kunēd[23] ōy pad driyōšīh farg tuwān [M504] estād

ud[24] kē ǰuttar kunēd ōy az [K43_200v end, next 202 bis v] driyōšīh <ym'n> bē kerd bawēd ∵

6.142 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

āzād-mardīh ēd bawēd kē tuwān-abzārīh gētīy padēx bowandag ud andar kār ud sūd dārēd

---

1 K.
2 B <MNW y'n>.
3 K.
4 Not K.
5 K.
6 K <ZY">.
7 Not B.
8 K <k'm'k'>.
9 B <LA>.
10 B <KRA>.
11 B + y.
12 BK <-Y/DWNx1>.
13 BK w +.
14 ShSh + (estēd).
15 K.
16 B <LA>.
17 ShSh *ul.
18 Not B bol.
19 BK <n'c'>; ShSh cf. Av. nāuuaiia-.
20 B OL.
21 Not B.
22 B + f.st. <h'w>.
23 BK <-Y/DWNx1> 2x.
24 K.

ud dānēd xwarēd dahēd tuwān-abzār ī ōy rāy

kasān nē[1] anāg bē ⌈ pad čē ⌉[2] rasēd driyōšān ǰādag-gōw u-šān nēkīh pad-iš kunēd/gīrēd

ōy ī driyōš ōh[3] burzēd ī ōwōn kunēd[4] kū harw mardōm čašmagīh [B394] ud xwāstag-tuwānīh[5] ōy rāy wišād[6] ud pad xwēš dārēnd

ud wistāx hēnd kū agar-imān anāgīh ud škeftīh awiš rasēd ēg ān (ī) čārag xwāhēd bē barēd[7] ∵

6.143 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

driyōšīh ēd bawēd kē tuwān ī xwāstag ī gētīy rāy tan padēx bowandag

ox az-iš āhangīg[8] menišnīg pad-iš hunsand ud widang[9] nē andar bawēd

ud andar ōy ī čašmag tuwānīg nē tar-menišn

bē ōwōn kunēd[10] kū abāg čašmagīh ud tuwānīgīh ī ōy driyōšīh ī man pas-iz ān ham[11] kū an ham ∵

6.144 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

karbīh ēd bawēd kē tuwān-abzār ī gētīy ud bowandag mad estēd

a-paymānīhā xwarēd dārēd

čašmagīh ud tuwānīgīh ōy rāy kasān anāg andar ōy ī driyōš

ud hunsand mardōm tar-menišn u-šān xwār ud sabuk kunēd[12]

driyōšīh pad anāgīh dārēd

mardōmān ēn ēmēd awiš nēst kū agar-imān anāgīh ud škeftīh awiš rasēd

ēg ān čārag xwāst bē barēd[13] ∵ [M505]

6.145 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

škōhīh ēd bawēd kē tuwān[14] xwāstag ī gētīy bowandag nēst

pad-iš an-hunsand xwēš tan pad duš-farg dārēd

ud andar ōy ī tuwānīg[1] čašmag tar-menišn

---

1 B <l'y>.
2 ShSh; B <PWME>.
3 B <OL>.
4 B <-x1>.
5 ShSh; B <-n'y>.
6 B <š't'>.
7 B <-x1>.
8 ShSh; B <'hnYk'>.
9 B <wtnd>; ShSh ud tund.
10 B <-x1>.
11 B <hm>.
12 B <-x1>.
13 B <-x1>.
14 ShSh; B <tn' 'w' / > (f.st. eol.?).

xwad hamēšag ō čašmagīh[2] ud tuwānīgīh kōšēd ∵

6.146 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

petyārag 4 ast

2 āzād-mardān tuwānīgān ∵

ud 2 ī driyōšān kam-tuwān-xīrān

ka [K43_202 bis r] ān petyārag nē[3] hē[4]

āgenēn pad kerbag ham-tāg bawēnd āzād-mardān[5] [B395] driyōšān

petyārag ī[6] āzād-mardān ud[7] tuwānīgān

ēk driyōšīh nē burzīdan ∵

ud ēk driyōšān must nē wizārdan ∵

ud[8] ān driyōšān

ēk tar-menišnīh rāy[9] nē hamōxtan ī mehān pad tis ī ruwān ∵

ud ēk gilag-menišnīh ∵

6.147 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū[10]

agar driyōšān ēn tis-ēw bē wirāyēnd

tar-menišnīh ī[11] andar mehān tuwānīgān

ēg pad sadōzim-ēw[12] ēk ō dōšox nē rasēd[13] ∵

6.148 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

andar ēn gēhān kas-iz nēst kē xwadāyīh[14] ud xwāstag āzarmīg

ān ī farrox pad frārōnīh ∵ ud ān ī duš-farg harw rāh abāyēd ∵

6.149 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

xīr ī gētīy a-paymān nē ārāyišn

---

1 ShSh; B -īgīh.
2 ShSh; B čašmīh.
3 ShSh; BK <l'y>.
4 BK <HWE'y>.
5 B w +.
6 K.
7 K.
8 K.
9 ShSh; BK <LA>.
10 BK + f.st. <BYN>.
11 K.
12 B <wzm-1>, K <-wkzm-1
13 BK <-WNd>.
14 BK <-t'y-yh>.

čē gētīy-a-paymān-ārāy[1] mard mēnōy-wišōb[2] bawēd ∵

6.150 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

xīr ī gētīy and ārāyišn čand xīr ī[3] mēnōy nē wišōbēd ∵ [M506]

6.151 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

xīr ī [K43_202 bis r] gētīy ōwōn pad āwām kunišn čiyōn ka dānē kū 1000[4] sāl zīyam[5]

ud čē im rōz nē kunam[6] ēg-iš[7] fradāg kunam

ud tis ī mēnōy ōwōn hamēšag menišnīhā ud[8] tuxšāgīhā kunišn čiyōn ka dānē kū ēk[9] rōz zīyam

ud čē im rōz nē[10] kunam ēg-im pas nē tuwān kerdan ∵

6.152 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

pad xīr ī gētīy wēšīgān[11] wistāx ud ruzd[12] nē bawišn

čē xīr ī gētīy kas-iz[13] bowandagtar nē bawēd kū Yim[14]

ud Yim-iz[15] harw rōz ī[16] raft[17] kam būd

ud[18] abdom hāmōyēn[19] xīr ī gētīy az-iš appār

ud abestān ēwāz[20] ō ruwān būd ∵

6.153 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

ēn 3 xēm Garōdmānīg ∵

ēk ēn[21] kē ka[1] was-iz[2] [B396] ziyān[3] ud anāgīh az kas dīd[4] estēd

---

1 K <yyt'>. – B gētīy a-paymān mard ārāy.
2 B wišōb \mēnōy/ bawēd.
3 B <CBWŷ
4 BK <L**K**>.
5 BK <zywm> 2x.
6 K <-WNmꝑ> 3x.
7 Not B.
8 K.
9 Not B.
10 Not B.
11 B <ww->. – K <-n / wyyt->; B <-n' yyt->.
12 ShSh niruzd; B <-'hw wlwzd>, K <-'hw w lwzd>.
13 + f.st. <AYŠ CBYk>.
14 K <jm>, not B.
15 BK <y/jm c>.
16 K.
17 B <-TWN>, K <-TWNt>.
18 K.
19 BK <hy/ŷm->.
20 B <'ywp>.
21 K<YWM>.

ēg-iz ōy mard[5] dušmen[6] ud[7] anāgīh-kāmag[8] (nē)[9] bawēd ∵

ud[10] ēk ēn kē[11] xwarišn-ēw[12] pēš[13] mad estēd ud[14] wēš nēst

ud frāz ō pēš[15] ēmēd nē dārēd[16] kū-m awiš rasēd [K43_203r]

agar-iš[17] mard kē fradom xwarišn nēst awiš rasēd ēd pihw[18] čiyōn šāyēd bahr[19] kunēd[20] ∵

ud[21] ēk ēn[22] ka[23] zan-ēw mard-ēw pad wiškar gyāg mad estēnd

u-šān xwarišn xward sagr ud[24] hu-rām estēnd

u-šān ēk ō did abēr kāmag bawēd

ka kāmag bē rāyēnēnd ēg-iz kas-iz nē dānēd[25]

ud[26] ōy[27] mard ān zan ēwāz ruwān rāy nē gāyēd[28] ∵

6.154 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

xēm ān bawēd kē[29] wināh [M507] nē kāmēd kerdan

ud[30] xrad ān bawēd[31] ī[32] ka kāmēd ēg-iz nē hilēd[1]

---

1 Not B.
2 B <KBD>.
3 ShSh; BK <z''k>.
4 BK <-TWNt(')>.
5 Not B.
6 B w +.
7 K.
8 K anāg-k-.
9 Cf. 6E.31g.
10 K.
11 B <PWN>.
12 B xwarišn.
13 BK <LOYN'>.
14 K 2x.
15 Not B bol.
16 B + ēg-iš.
17 K w +.
18 B <ptyhw'>, K <pyhw'>.
19 K <-yt wb->.
20 BK <-Y/ŶWNx1>.
21 K.
22 Not B.
23 BK kē.
24 K.
25 B <-TN->, K <-TWN->.
26 K.
27 B ān.
28 B <-TWN->, K <-TN->.
29 B <MN>.
30 K 2x.
31 Not B.
32 K.

ān-iz[2] xēm[3] bawēd kē ān ī nē dānēd nē[4] gōwēd

ud ān-iz xrad bawēd ī[5] ka nē dānēd ōh pursēd ∵

6.155 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

⌈ yazd[6] harw ⌉[7] kas-ēw pad tis ī[8] xwēš ēmēd[9] awiš dārēnd bē ōy kē xrad nēst ∵

6.156 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

kē xwadāyīh ud xwāstag[10] xwāhēd ud[11] awiš rasēd andar sūd ud nēkīh ī[12] mardōmān dārēd

ān yazdān andar gēhān [K43_203v] pādixšāy[13] kunēd[14] •

ud[15] kē pad driyōšīh ud hu-kārīh[16] ī[17] ul estēd[18] padiš pad-rāmišn

ān yazdān ō gēhān estēnēd[19] ∵

6.157 u-šān ēn-iz[20] ōwōn dāšt kū

mard kē kaygīh ud[21] karbīh andar nēst ēg čand xwadāytom weh ∵

6.158 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

kōdag kerbag wēšīgān nē kunišn [B397]

[22]⌈ čē kē kōdag kerbag wēšīgān kunēd[23] ⌉ ēg wazurg kerbag az-iš appār bawēd ∵

6.159 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

---

1 BK <-x1>.
2 B + f.st. <LA> eol.
3 B + ān.
4 K <l'y>.
5 K.
6 jād?
7 B <y'twkyh>!
8 K; B <-1>.
9 K <-yt">.
10 B + kē eol.
11 K.
12 K.
13 B <ŠLYT'>.
14 BK <-x1>.
15 K.
16 K + <LALYA> eol.
17 B.
18 K <-yt w>.
19 BK <'yyt->.
20 Not B.
21 K.
22 Not B.
23 K <-x1>.

ahlomōγīh daxšag ēw[1]

kē wazurg kerbag kōdag • kōdag[2] kerbag wazurg uskārēd ∵

6.160 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

kerbag ī kōdag nihumb ī bazag

čē stabr bazag ī kunīhēd[3] kōdag kerbag rāy kam paydāg

ō wirāyišn kam rasēd ∵

6.161 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

was ān kerbag ī ōwōn kōdag ī[4] ka abēr abzār mard-ēw bē kunēd[5] pad-iš ahlaw [M508] nē šāyēd

būd[6] ∵

ud[7] wāzag ān ī[8] ōwōn wazurg ī ka ēk mard-ēw kunēd ēg pad-iš ahlaw bawēd [K43_204r] ∵

ud abāg[9] mardōmān[10] abēr tuxšāg abāyēd būd[11] kū tā-mān[12] kerbag ī wazurg xwēš bawēd ∵

6.162 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

harw kas ox ēw ast

ud[13] ka ōy kas ox drīst[14] ud abē-wizend estēd[15]

ēg ān tis[16] pad mayān •

ud ka ǰuttar ka-iz tis ī abē-rēman[17] ud abēr xūb gōwēd ud[18] kunēd[19]

ēg ān tis wišuft bawēd[20] ∵

6.163 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

---

1 ShSh ēd.
2 B 2x (<kwtk' krtk'>?).
3 B <-x2yhyt>, K <-x2 yhyt'>.
4 K.
5 BK <-Y/ŶWNx1> 2x.
6 B <-WNt">.
7 K.
8 B.
9 ShSh *<LNE>.
10 BK <mlt->.
11 BK <-WNyt'>.
12 BK <OD m'n>.
13 K 2x.
14 K drust.
15 ShSh + *ka-iz tis ī wattar(?) gōwēd ud kunēd.
16 K + f.st.? pad tis; ShSh pad-iz-iš.
17 B <'p̄ylymn">, K <pylymwn'>.
18 K.
19 BK <-x1>.
20 B + ēg ān.

dēn ahū Zarduxšt

ahlāyīh ahū mānsr •

ud ērīh ahū dahībedīh ∵

6.164[1] u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

harw tis zrēy-ēw[2] ast

dānišn zrēy[3] xēm

ud rōšnīh zrēy[4] xwaršēd •

ud āb zrēy[5] Wōrukaš[6] –

ud ruwān zrēy ox ∵

6.165 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

abēr xwāyišn dōst ī pad dēn

čē dōst ī hamē abāg ān ī pad dēn dōst

čē [B398] ān[7] kē pad dēn dōst ēdar ud ānōh harw 2 abāg ∵

6.166 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

harw kas dēn ān[8] kē[9] pad-iš wurrōyēd (tan) bē abespārdan[10] [K43_204v]

ud[11] bē[12] nigerišn andar kāmag ī xwēš kū ān tis kē tan-abespār pad-iš wurrōyēd kerdan čē ∵

ud dēn čand tis andar kē tan-abespār pad-iš[13] kunišn

ud[14] ōy kas pad dēn ōstīgān kē pad harw tis ī tan-abespār pad-iš [M509] kunišn ka rasēd tan abespārēd

ān and tis kē tan-abespār pad-iš kunišn[15] wināh ī anābuhlagān nē kerdan

ay[16] kē dēn ud[17] zan ud frazend ud[1] ahlawān hērbedān abārīg wehān rāy ka rasēd tan abespārēd ∵

---

1 Cf. 6.259.
2 B <zl'y-1>; K <zl'y 1> +.
3 B <zl'yD>, K <w zl'y 1> bol.
4 B <zl'y-1> + MYA <zl'D>.
5 B <zl'D-1> 2x.
6 BK <w'wlwkyh>.
7 Not B.
8 K w +.
9 B; K kē-š tan.
10 B <'p̄yyp̄->, K <'p̄'yyp̄->.
11 K.
12 Not K.
13 B w +.
14 2xK.
15 B w +.
16 B <'y>, K <w 'y>.
17 K.

6.167 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

pad[2] ēn dēn wāzag-ēw ī abēr mādayān

ēn-iz ēdōn

abē-gumānīh[3] ī[4] pad dēn yazdān

ud[5] abē-gumānīh pad dēn ī yazdān ēd[6] kē agar bazag pad bazag bē brīnēnd[7]

ēg-iz az xīr ī[8] yazdān bē nē estēnd ∵

6.168 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

ka mard-ēw 1000 mardēn[9] bē kunēd[10] ud pad-iš abaxš ud pad petīt hē[11] ud[12] ōwōn gōwēd kū[13]

pas-iz Ahrimen xwēš nē bawam bē ōwōn kunam[14] kū Ohrmazd [K43_205r] xwēš bawam

ēg Ahrimen kam pad xwēš dārēd ud[15] kam ō xwēš tuwān hē kerdan

čiyōn mard-ēw wināh-ēw[16] ī abēr xwurdag pēšār bawēd

ud[17] ōy wināh rāy ēn[18] kerbag stōw bawēd

ud[19] gōwēd kū

man nūn kerbag čē

ka[20] pas-iz[21] Ahrimen xwēš ham ∵

6.169 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt [B399] kū

mard-ēw hāmōyēn[22] mardōm[1] ī andar ēn gēhān pad druwand

---

1 K.
2 B <MNW>.
3 BK <’p’y/gw->.
4 K.
5 K.
6 BK <HN**A**>.
7 Cf. 6.233.
8 BK <CBW’>.
9 K; B <mlt’n'>. – MMP. <mrdyhn>
10 BK <-Y/ŶWNx1>.
11 Not B bol.
12 K.
13 Not B.
14 K <-DWNm̨>.
15 K.
16 BK.
17 K.
18 B; K <MN>.
19 K.
20 Not B.
21 B pas.
22 BK <hy/ým->.

bē xwēš tan nē pad druwand bē pad ahlaw

ud[2] ōwōn dārēd kū Ohrmazd xwēš ham

ēg Ahrimen kam[3] ō xwēš barēd[4]

čiyōn mard-ēw ī a-čār andak-wināh ī[5] xwad gōwēd[6] kū an druwand ham ∵

čē pad gētīy ka was-iz[7] mard pad wattarīh[8] mard-ēw hamēmāl hēnd[9]

ēg-iz hagriz wattarīh ī ōy kas ēdōn spurrīg nē šāyēd dānist[10]

čiyōn ka mard-ēw [M510] xwad wattarīh ī[11] xwēš[12] gōwēd ∵

6.170 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

kē pad ziyān ud[13] anāgīh mad ud[14] ōy[15] did az yazdān āyaft [K43_205v] xwāstār bawēd

ēg mēnōy-wirrōyišnīhā

ēd rāy čē[16] agar-iz kār a-dānīhā ud[17] nē frārōn

ēg-iz yazd wurrōyēnd kū-šān tis ī weh ud wattar tuwān kerdan ∵

6.171 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

ēn andak ud[18] was

ud nazdīk ud[19] dūr

ud[20] xwār ud[21] dušwār

ud ān ī frazānag weh dānēd ∵

6.172 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

---

1 BK <mlt->.
2 K.
3 Not B.
4 BK <-x1>.
5 K.
6 B <-WNm> eol.
7 BK <KBY/Dc>.
8 BK <wtlyh>.
9 B <-m'l'wmnd>.
10 B; K <-tn'>.
11 K.
12 Not B.
13 K.
14 B y.
15 BK + y.
16 Not B.
17 K.
18 K 2x.
19 B ww.
20 B.
21 K.

rāh ī ō Garōdmān dēn[1] paymān

ka Ohrmazd ān rāh wirāst ēg-iš Ahrimen 2 rāh abāg frāz nihād ∵

ēk frāybūd • ēk aibībūd •

u-š ēn harw (2) tā ō tam wirāst

ud az ān wēš nē tuwān wirāstan ∵

6.173 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

farrox ōy[2] mard kē pad rāh ī šāh rawēd[3]

čē kē-iz abēr nihānīhā[4] rawēd[5] ēg-iz pad zamān[6] ō xān rasēd

ud duš-farg ōy mard kē pad rāh ī abē-rāh[7] rawēd

čē čand tuxšāgīhātar ēg ō xān dūrtar ∵

ud[8] rāh ī šāh dēn ud[9] xān wahišt[10] ∵

6.174 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt [K43_206r] kū

ruwān paymān tuwān nē tuwān

xwāstag [B400] paymān wizīristan ud[11] nē wizīristan ∵

6.175 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

wizīristan ud nē wizīristan tis ud[12] kasīhā wardēd

ast (ī) nē wizīrēd[13] bē [M511] ka weh-sazag[14] ud astgen[15] ud zarrēn ud[16] asēmēn ud abārīg xwāstag bowandag dārēd

ast kē wizīrēd ka tar gāw ēw-tāg ārzōg-ēw[17] frāz nē šawēd ∵

6.176 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

---

1 BK w +.
2 BK <OL>.
3 BK <-TWN-> +.
4 B <n’hyn'->, K <n’h’n'->.
5 Not B bol.
6 BK <y/ŷm->.
7 BK <’p̄’l’s>.
8 K.
9 K.
10 B <’šnwhšt'>, K <h’n w hšt'>.
11 K.
12 K.
13 B <-lyyt"> eol., K <-lyyt'>.
14 BK <wy’yyck'>.
15 B <’yytkn'>, K <’yyt'> eol.
16 K.
17 K w +.

dēn hāmōyēn[1] 2⌈ wizīristan nē ⌉wizīristan

čē[3] wizīrēd ka wināh nē kunēnd[4] ∵

ud nē wizīrēd bē ka kerbag kunēnd ∵

6.177 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

pad-iz xwāstag kerdan tis-ēw ēn weh

kē[5] tuxšāg hangār[6] hunsand bawēd ∵

6.178 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

mardōm[7] 4 ēwēnag hēnd

2 uzmāyišn[8]

ud[9] 2 nē uzmāyišn

ān 2 ēwēnag uzmāyišn

ēk ān ī abāg wehān weh • ud ēk ān ī abāg wattarān wattar

čē šāyēd bawēd ka [K43_206v] ān kē abāg wehān būd estēd ka ō wattarān[10] rasēd[11] wattar •

ud[12] ān kē abāg wattarān būd estēd ka ō wehān rasēd (weh) ∵

ud 2 ēwēnag ī[13] nē uzmāyišn •

ēk ān ī abāg wehān būd ud[14] pas-iz wattar ∵

ud ēk ān ī abāg wattarān būd ud[15] pas weh ∵

6.179 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

mardōm[16] tis ī abēr nēk hōg ī frārōn

čē hōg[17] xēm bē bawēd ud xēm dēn bawēd ∵

---

1 BK <-hy/ŷm->.
2 Not K.
3 B <MYM>.
4 BK <-x2d> 2x.
5 Not B.
6 BK <hwy/ŷ'l>.
7 BK <mlt->.
8 B + 2 uzmāyišn.
9 K.
10 B wattar.
11 Not BK.
12 B.
13 K.
14 K.
15 K.
16 BK <mlt->.
17 BK + y.

6.180 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū
mard ān farroxtar kē ēn xīr ī gētīy (ī) ēdōn frasāwand[1] andar ō ān ī a-frasāwand gumēzēd kū[2] ka az gētīy sazēd pad mēnōy bawēd ∵

6.181[3] u-šān ēn-iz ōwōn [B401] dāšt kū
pad dēn wāzag[4] 4 ī [M512] abēr mādayān
ēn-iz ēdōn
ān ī wināhgār pad wināh nē āwēnīdan[5]
ud ān ī drōzan-dādestān[6] mard xwadāyīh ud xwāstag rāy nē burzīdan
ud kerbag pāddāšn az mēnōyān xwāstan
ud hāwištīh kerdan
ud[7] mādagwar [K43_207r] hāwištīh kerdan
čē ān-iz harw pad hāwištīh kerdan bē šnāsīhēd ∵

6.182 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū
ēn 3 wāzag ōstag[8] wēš abāyēd kū hāmōyēn[9] Abestāg Zand •
ēk ān ī wināhgār pad wīnāh (nē)[10] āwēnīdan
ud[11] ēk ān ī drōzan-dādestān[12] mard xwadāyīh ud xwāstag rāy nē burzīdan ∵
ud[13] ēk kerbag pāddāšn az mēnōyān xwāstan nē az gētīy ∵

6.183 u-šān ēn-iz ōwōn[14] dāšt kū
kē wāzag ēw[15] (ī) nē dānēd rāy[16] gōwēd[17] kū dānam
ēg ōy wāzag guharīg rāy 1000 wāzag ī dānēd az-iš bē šawēd ∵

---

1 B <plyy'nd> 1x.
2 K w +.
3 Cf. 6.13-14, 110.
4 B <-1>.
5 BK <'wwyn->.
6 BK <dlwnd c ->.
7 K.
8 B <hw'yytk'>, K <'wyytk'>.
9 NK <hy/ŷm->.
10 ShSh.
11 K.
12 B <ylwcn ->, K <dlwcn' / ->.
13 K.
14 B 2x.
15 BK; ShSh ī.
16 B <LA>.
17 B <-WNm> wol.

6.184 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

ān kē nēst agar dānē[1] kū nē ham hē[2] ∵

6.185 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

arzānīg bawišn čē farrox ān ī arzānīg ēnyā dēn dānēd kū tis kū ō kē barišn[3]

čē harw 2 dēn xwēš hēnd mēnōy ud gētīy

ud weh-oxtar-iz[4] bawēd ka tis ō arzānīgān [K43_207v] dahēd[5]

az spenāgīh ud[6] dānāgīh[7] ud šādīh ud ābādīh ud padēx ī pad dēn ∵

6.186 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

andar tan ēw xēm wēš kū harw zāz[8] ī pad kōf ud dašt andar-iz ān tan •

ēg ān xēm [M513] ī ka ōy xēm pēšobāy kunēd[9] ēg hāmōyēn[10] xēm bē ō[11] frārōnīh wardēd ∵

6.187 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

mardōmān[12] rāy dar wišād[13] dārišn

čē kē[14] mardōmān dar wišād[15] nē dārēd ēg-iš mardōm ō xānag[16] [B402] nē rasēnd

ud kē mardōm ō xānag nē rasēnd ēg-iš yazdān[17] dārišn[18] ō xānag nēst ∵

ud[19] kē yazdān ⌈ rasišn ō ⌉[20] xānag nēst ēg-iš xwarrah nē bawēd ∵

čē mardōm az pas ī nān[21] hēnd

ud yazdān az pas mardōm hēnd

ud xwarrah az pas ī[1] yazd ast ∵

---

1 BK <-TNyt'>.
2 K <HWE''>.
3 K <ŶŶLWNšn'>.
4 B <wyh'hwtl c>, K <wš'hwtl c>.
5 Not B.
6 K.
7 B dānāg eol.
8 B <z'yz>, K z'y z>.
9 B <-x1>, K <WAŶWNx1>.
10 B <h'ym->, K <hŷm->.
11 Not B.
12 BK <mlt-> +.
13 BK <-TNt(')>.
14 B <MN>.
15 BK <wš't'>.
16 BK <h'nk(')> +.
17 B yazdān / yazdān.
18 ShSh *rasišn 2x.
19 K.
20 BK <-WNd 'w'OL>
21 BK <-MAy>.

6.188 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

abēr tuxšišn ō ham-rasišnīh [2]⌈ ud ham-xwarišnīh ī abāg wehān[3]

čē agar dānē[4] kas kū čiyōn nēk ham-rasišnīh ⌉ [K43_208r] ud ham-xwarišnīh ī[5] abāg wehān

ka tis ī[6] ōwōn nē mad estēd ī[7] ō wehān šāyēd[8] dād •

ēg-iz nān[9] ī xwēš stānē ud andar ō wehān šawē ud[10] abāg wehān bē xwarē ∵

6.189 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

rāmišn ōwōn pad niwāzišn[11] dārišn čiyōn rahīg[12] ēw ī[13] aburnāyīg[14]

ud ōwōn abar tuxšišn kū hagriz rāmišn az tan bē nē šawēd

ud[15] ka rāmišn ān tis xwāhēd ī-š ka ō kāmag sāzēnd wināh ∵

ēg ān tis nē bē anīy tis ī ka kunēnd[16] rāmišn abzāyēd

ud[17] nē wināh kunišn ud[18] pas-iz rāmišn az tan bē hilēd[19]

čē rahīg-iz[20] ī aburnāyīg was[21] ān ī[22] ka ān tis xwāhēd ī[23] ka-š ō kāmag sāzēnd wināh ī abēr stabr aziš bawēd

u-š pad guharīg ī ān tis ōwōn xwālēn[24] tis čiyōn xurmāg ēw [M514] ayāb gōz ēw ayāb anīy tis dahēnd

ud[25] pad-iš hunsand ud[1] pad-rāmišn bawēd ∵

---

1 K.
2 Not B bol.
3 K <ŠPYL>.
4 K <-TN'>.
5 K.
6 K.
7 K.
8 Not B.
9 BK <-MAy>.
10 K.
11 K <nw'cšn'>, B <'cš'n'>!
12 BK <lyyy k>.
13 K.
14 BK <-n'yYk> 2x.
15 K.
16 BK <-x2d>.
17 BK <-z'yyt">.
18 K; ShSh *ī.
19 BK <-WNšn'y>.
20 B <lyyy c>, K <lyyy kc>.
21 BK + y.
22 BK.
23 K.
24 B <-lyn'y>, K <-lyn">; ShSh xwār-gōn 'edible'.
25 BK; ShSh *ī.

6.190 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt [K43_208v] kū
mardōmān[2] ōšyār bawišn tā-šān rāmišn andar tan mehmān bawēd
čē xwāstan ud[3] wizōstan[4] andar dēn ud[5] kerbag ān ī rāmišn nām ∵

6.191 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū
šnāyišn[6] [B403] ān kē bēš az pas nēst ∵

6.192 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū
šnāyišn ī yazdān rāmišn ī tan ī[7] wehān ∵

6.193 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū
⌈ tan andar ⌉[8] rāmišn ud dast az wināh abāz dārišn[9]
čē[10] tan andar rāmišn ēg Wahuman pad tan mehmān
čiyōn[11] Wahuman pad tan mehmān ēg wināh dušwār kerdan •
ud az bēš abēr pahrēzišn
čē kē bēš andar ō tan hilēd[12] ēg-iš Akōman andar ō tan šawēd
kē Akōman andar ō[13] tan šawēd ēg tis ī frārōn dušwār kerdan ∵

6.194 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū
2[14] ī nēk
ēn-iz ēdōn
āhōg-wirāyīh[15] ud waran-waštārīh ∵

6.195 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

---

1 K.
2 BK <mlt->.
3 K.
4 BK <wcyytn'>.
5 K.
6 B + ī yazdān rāmišn ī.
7 B + <wYYE>.
8 B andar tan.
9 BK <y/d'l->.
10 ShSh + (kē).
11 B + ēg-iš eol.
12 B <-x2y>, K <-x1>.
13 Not B.
14 ShSh + *tis.
15 B <-l'y-yh>, K <-l'yyh>.

harw wehīh[1] bar rāmišn

ud[2] harw anāgīh bar bēš ∵

6.196 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

rāmišn mādayān hunsandīh[3]

ud[4] bēš mādayān [K43_209r] an-hunsandīh

čē ka Ohrmazd ī[5] xwadāy pad nēkīh ī-š ast nē hunsand hād[6] ēg-iš nē nēkīh[7] hād •

ud agar Ahrimen pad anāgīh ī[8] xwēš[9] nē an-hunsand hād ēg-iš nē anāgīh hād ∵ [M515]

6.197 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

hunsand-xīrān[10] an-hunsand-xrad ud dānišn ∵

6.198 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

mard kē mēnōy ī āz ārzōg ō tan rasēd u-š xīr ī gētīy kāmag nimāyēd

ēg čārag ēn abērtar ka mard frasāwandīh ī[11] tan xīr ī gētīy ō xwēš nimāyēd

ud[12] ēn menēd kū

hangār kū-m[13] kerd[14]

bē čē kunam[15] ka zūd bē hištan[16] abāyēd

az nūn frāz nē kunam kū-m tā duš-šarmīh[17] ī az (ān)[18] bē estēd[19] awiš nē rasēd

čē xīr ī gētīy nē kerd[20] was xwārtar kū bē hištan ∵

6.199 u-šān ēn-iz [B404] ōwōn dāšt kū

---

1 B <y’s>, K <wŷhyh>.
2 K.
3 B + <HWE>.
4 K.
5 K.
6 BK <HWE't(')>.
7 ShSh*; BK nēk.
8 K.
9 Not B bol.
10 K + w.
11 K.
12 K.
13 K kū.
14 BK <-WNt'>.
15 BK <-Y/DWNm> 2x.
16 BK <-x2d> 2x.
17 ShSh (no note); BK dōšāramīh.
18 ShSh.
19 BK <-WNy/d>.
20 BK <-WNt>.

purr-xrad[1] mard ān ī harw gāh frazām ī gētīy ayād estēd ∵

6.200 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

xwār xīr ī gētīy

čē andar ēw rōz šāyēd [K43_209v] būd[2]

ka mard fradāg[3] drust ud kārīgar[4] ud dūr-ēmēd[5]

ud[6] pēš az 6 zaman wēmār ud a-kārag[7] ud[8] an-ēmēd estēd

ud[9] pēš az šabān[10] mīrēd

ud ast-iz ī rōz ī didīgar nē bawēd ka bē zamīg gumēxtēd xāk[11] bawēd

mardōmān ōwōn handēšišn kū

šāyēd būd ka ān mard man ham

u-m[12] pad ān ēwēnag awiš rasēd ∵

ud[13] pas-iz xīr ī gētīy čē rāy frāybūdīhā[14] abar[15] tuxšēm ∵

6.201 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

ka ēw drahm dārēd bē ān dārīhēd ī[16] nē dārišn

ēg-iz abdom ān mard pad rēšišn ī kārān[17] tōzēd ∵ [M516]

6.202 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

xwāstag and dārišn čand xwēš-kārīh pad-iš nē mānēd ∵

6.203 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

pad ēw drahm ayāb nān-ēw[18] šāyēd būdan •

---

1 B + y.
2 K <-WNyt>.
3 BK <MHL>; ShSh *dīg.
4 B + <wKON>.
5 B <LHYK ’ymyt'>, K <LHYḴ’’myt'>.
6 K.
7 B <’kn’lk'>.
8 K.
9 K.
10 BK <LYLYA’n>.
11 BK <HPLA>.
12 B u-š.
13 K.
14 B <-bwt'>.
15 Not B.
16 K.
17 Not B.
18 BK <-MAy-1> +.

ka mard a-paymān dāštan ī ān ēw drahm nān-ēw rāy bē ō marg-arzānīh rasēd

čē šāyēd būd ka ōy kē xwāstag ān ēw drahm nān-ēw az-iz ān ēw [K43_210r next 201r, 6.243] drahm nān ast ī bē frēbēd[1] arzānīgīh rasēd

kē-š dāšn az-iš nē dahēd ud pad-iš ēraxtēd ∵

6.204 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

mardōm[2] 3 ēwēnag ēk bōxt ēk an-ēraxt ēk ēraxt[3]

bōxt ān kē tis az yazdān xwarēd[4] ud pad kār dārēd ∵

an-ēraxt ān kē az [B405] pas ōy kē tis āšnūd ∵

u ēraxt ān kē (az)[5] dastwarān bē wardēd ∵

6.205 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

mardōm ēn 3 ēwēnag ō wahišt rasēnd ∵

ēk ān ī dānāg ēk ān ī dānāg-ayyār ēk ān ī dānāg nē hamēmāl ∵

6.206 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

mardōm ēn 3 ēwēnag ∵

ēk gāhānīg ēk hādmānsrīg ēk dādīg

ōy ī gāhānīg hamīh abāg yazdān (u-š)[6] wizīhīdagīh az dēwān[7] druzān (u-š)[8] xwāstag paymān az šām ud sūr ∵

ud pad wināh ī kunēd[9] šarm ud āwēnišn pādifrāh

ud ān ī hādmānsrīg hamīh abāg ahlawān u-š wizīhīdagīh az druwandān u-š xwāstag paymān ān ī frārōn kunīhēd[10]

ud pad wināh (ī) kunēnd[11] aštar ī[12] srōšōčaranām[13] [M517] ud xrafstar ōzadan[14] ud wad-axwān tōxtan pādifrāh

---

1 B <plyp->
2 B <mlt->.
3 B + <—>.
4 ShS *āšnawēd.
5 ShSh.
6 ShSh.
7 B <ŠA'n'>.
8 ShSh.
9 B <-x1>.
10 B <-yhx1>.
11 B <x2d>2x.
12 ShSh *ud.
13 b <-š'wc->.
14 B <'wctn'>.

ud ān ī dādīg hamīh abāg Ērān u-š wizīhīdagīh az an-Ērān
u-š xwāstag paymān az ān dar kū dādīhā šāyēd kerdan
pad wināh ī kunēnd kūk zīyišn nihang[1] rōz pādifrāh ∵

6.207 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū
farrox mard ruwān pahrēzēd
duš-farg nē ruwān (bē)[2] tan pahrēzēd ∵

6.208 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū
ēn tan gawr bē kunišn nē čagād
abar[3] gawr āb ī-š wārēd hāmōyēn abar pāyēd
ud ān-iz ī pad čagād abārīg[4] kē-š[5][6] bulandtar[7] wārēd hāmōyēn[8] az-iš bē šawēd
ud ān ī-š abar nē wārēd ēg-iš fradom awiš nē rasēd
u-šān gawr ēd guft weh-dōstīh[9]
wehīh[10] ōy ī did abāyēd[11] pad xwēš dāštan
pad-iš pad-rāmišn būd[12] ∵
u-šān čagād ēd guft [B406] weh-dušmenīh
wehīh ōy[13] did nē abāyēd[14] pad xwēš (nē)[15] dāštan
pad-iš bišt būd ∵

6.209 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū
weh-dōst mard az hamāg ēn gēhān kerbag abar[16] rasēd az ān ī xwad kunēd[17] hammis
pad-iš ōwōn ul estēd čiyōn gawr āb ī abar wārēd ēd čē[18] az anīy gyāg awiš rasēd ∵

---

1 ShSh; B <sn'>.
2 ShSh.
3 ShSh čē.
4 ShSh + *gyāg ī.
5 ShSh az-iš.
6 ShSh; B <MNWš>.
7 ShSh + *ud ān ī pad čagād.
8 B <hyn->.
9 B <wyhyw-> 2x.
10 B <wyhyh> 2x.
11 B <-yyt'>.
12 B <-WNyt>.
13 B <OL>.
14 B <-yyt">.
15 Cf. 6E.35b.
16 B <MYMn>.
17 B <-x1> 2x.
18 ShSh ēd-iz.

weh-dušmenīh mard az hamāg ēn gēhān kerbag ōwōn nihang[1] bawēd

čē ān ī xwad kunēd ōwōn az-iš bē šawēd ∵

az abārīg gyāg ōwōn awiš nē rasēd čiyōn čagād āb ∵

6.210 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

kē ēwāz yazdān ruwān rāy pad wirrōyišn abar ul estēd

ōh-iz ān tis kē abar [M518] ul estēd nē dēn ud rāh ī yazdān

ēg-iz yazd kunēnd[2] ēn-iz ābādīh pad-iš kū-š sar ō dēn ud ristag[3] ī yazdān kunēnd[4] ∵

6.211 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

tuxšāg bawišn pad ahlāyīh ud hu-dār ud hu-bār bawišn pad xwarišn dārišn

čē ān-iz ī tuxšāgtom kerbagtom hu-dārtom ud andak-ōzagtar[5] mardōm

ka ō āmār ī mēnōyān rasēd

ēg-iš kāmag ōwōn bawēd kū-m kam[6] xward hē ud kam dāšt ud wēš kerd hē ∵

6.212 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

harw kas ēwēnag 2 bē kunišn ud andar nigerišn

u-š andar ēk-ēw āhōg ī xwēš nigerišn čand tuwān pad wirāyišn abar tuxšišn ∵

u-š andar[7] ān[8] ī didīgar wehīh ī kārān nigerišn ud pad xwēš dārišn ∵

pad-iš pad-rāmišn bawišn u-š abar hammōxtišn [B407]

6.213 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

ruwān ī mardōmān hagriz abar gyāg ēw nē estēd čē[9] ēwāz hamē abzāyēd ayāb hamē kāhēd

u-šān abzūdan kāstan ēd guft kū

tā mard ruwān kāmag[10] hamē ruwān abzāyēd[11]

čiyōn tan kāmag ēwāz[12] ruwān kāhēd ∵

6.214 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

---

1 B <’wywnsny>.
2 B <-x1d>.
3 B <lyytk'>.
4 B <-x2d>.
5 <’n^{Y}k’’wcktl>; ShSh *ōzadār?
6 B w +.
7 Not ShSh.
8 B + āhōg.
9 B + <’p̄’c>.
10 ShSh + (ēg) bol.
11 B <-yyt">.
12 B <’ywp>; ShSh *ēg-iz.

arzānīg bawišn pad harw rāz pahikār[1] ī yazd (ud) yazdān <'sn'y>

čiyōn (ka)[2] mard arzānīg bawēd ēg-išān xwad az rāz[3] pahikār ī xwēš āgāh kunēnd[4]

čē yazd ganǰwar[5] ī awestwār xwāhēnd ēnyā-šān[6] rāz pahikār ī xwēš az kas-iz nihān nēst

čē dānē kū [M519] čand mardōm wēš dānēnd ud yazd pāduxšāytar bawēnd ∵

u-šān arzānīgān būd ēd guft

ēdōn weh mard bawēd kū-šān[7] yazdān rāh ō tan bawēd rāz xīr ī xwēš awiš nimāyēnd ∵

6.215 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

dēn 7 parisp ast u-šān ān ī bēdom mānsr ud[8] zand guft ∵

6.216 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

kas-iz nēst kē ēn dēn petyāragtar hēnd čiyōn ān ī ahlomōγ

čē <Yyyt'>[9] az ān ī ahlomōγān kas-iz petyār nēst ♣ kē tar ⌉[10] parisp

ī ast kē bē-iz ō dēn bēdom andar tuwān āmadan

ōy ī ahlomōγ pad nām ī mānsr-barīh tar parisp ī bēdom andar āyēd

ast kē bē-iz ō dēn xwadīh nazdīh rasēd ∵

6.217 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

30 tōhmag wīr ī mardōmān[11]

ēw tōhmag ēn xwārtar ī pad Abestāg ud Zand hammōxt ud[12] dānist andar abāyēd ∵

6.218 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

kas-iz [B408] nēst kē tis ī[13] dārēd pad gētīy (az-iš)[14] bar nē hamē windēd[15]

ranǰagīh ī andar rāy az-iš bē (nē) ayāsēd[16]

ud ka ō driyōšīh pad gētīy (rasēd) harw kas az-iš bē ayāsēd

---

1 ShSh.; B <k'l> bol.
2 ShSh.
3 B <l'c">.
4 B <-x2d>.
5 B <yncwbl>.
6 B <'snš š'n'>.
7 For kū-tān.
8 B ww.
9 ShSh *jud.
10 ShSh *kē tar ī; B <MN wlcwyn'>.
11 B <mlt->.
12 B <-t"> eol.
13 ShSh -ēw.
14 ShSh cf. 6.304.
15 B <wnYyt'>.
16 B <'sb'yhyt'> 2x.

ka ō āmār ī mēnōyān rasēd ōy-iz ī driyōštom mardōm[1] kāmag ōwōn kū
kāč driyōštar būd hē u-m nūn āmār andak ud xwārtar abar būd hē ∵ [M520]

6.219 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū
mardōm[2] pad āmār ī mēnōyān abārīg-iz[3] kerbag ī pad gētīy šāyīd[4] hē kerdan[5] nē kerd[6]
nē[7] kerdan rāy abaxš ud pašēmānīh ōwōn awiš rasēd čiyōn-iš[8] ēn abar rasēd kū
kāč kē rām[9] ī mardōmān and-čand kōf-ēw[10] bālāy pad ātaxš bē sōzēd ud[11] pad āb bē hilēd[12]
ēg pad ruwān puhl kam
čiyōn ka ēw drahm az kas-ēw bē duzīd ayāb appurd[13] estēd ∵

6.220 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū
kē zan ī rōspīg marzēd pad-iz daštān-marzīh ēraxt estēd ∵

6.221 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū
yazd ōy ī yazdān-xēm mardōm nē ōwōn dārēnd andar ēn gēhān
čiyōn xwad kāmag u-š pad tan-iz nēktar
bē ōwōn dārēnd ud pahrēzēnd
čiyōn ān ī pad ruwān sūdōmandtar ∵

6.222 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū
yazd ōy ī yazdān-xēm mardōm ōwōn pahrēzēnd
u-š pad kāmag ī tan ēdōn awiš nē sāzēnd nē hilēnd[14] rāyēnīdan
čiyōn mard-ēw kē frazend-ēw[15] wašt xwarišn-ēw xwāhēd[16] ī-š pad xwad[17] abēr mizagōmand
sahēd ud ka xwarēd bē mīrēd ayāb ān waštīh garāntar bawēd

---

1 B <mlt->.
2 B <mlt->.
3 B + y eol.
4 B <-yyt">.
5 B w +.
6 B <-krt">.
7 B w +.
8 B <-yh>.
9 ShSh *ka-iz az nān (?).
10 ShSh kōf ī.
11 B <-yt">.
12 B <-x1>.
13 B w +.
14 B <-x2y>.
15 B <PWN znd-1>.
16 ShSh; B <YHWWN->.
17 ShSh; B <NP->.

ān mard ōy frazend [B409] pad ān xwarišn ō kāmag nē sāzēd[1] ∵

6.223 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

pad hammōzišn ī ōy ī did[2] tis-ēw ēn weh ka xēm ī xwēš bē wirāyēd

ud[3] xwēš [M521] tan ēwēnag bē kunēd[4] ud pēš ōy ī did dārēd[5] ∵

ud ōy ī did andar nigerēd wēnēd u-š abar ham wāzēd[6] ∵

6.224 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

bē[7] xwēš tan bē wirāyēd pad wehīh ī-š ast kārān hāzēd ēnyā-š kas nē hamōxtēd az-iš weh nē bawēd

ēd rāy čē kas-iz āhōg az handāz ī ōy wēnēd kē dādestān wirāst estēd

čē pad gētīy xwēš tan andar ān tis wēnēd ī az xwēš tan rōšntar ud tābīgtar[8]

was zamān mard-ēw ǰāmag ī dōsēn hamē nīšēd[9] xwēš tan nē wēnēd

ka ō ēwēnag ī pāk nīšēd xwēš tan wēnēd

ēd rāy čē ayōxšust pad dīdan[10] az mardōmān rōšntar ud dōsēn ǰāmag tārīktar ∵

6.225 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

tuxšāg bawišn kadāmīyān-iz kas pad srišwādag ī mayān[11] šab pad ātaxš abrōxt

harw kū was dēw az-iš zad bawēnd

ud and zamān tā ātaxš abrōxt estēd harw kū ōy ātaxš padīrag rasēd

tam ud tārīkīh bē [B410] brīnēd ud wanīy a-paydāg kunēd[12]

ān kunišn bē-iz ō ayyārīh ī ō mēnōy rasēd kē pad brīd a-paydāg[13] kerdan ī tam gumārd estēd

ud ān rōšnīh tārīkīh wanīy a-paydāg kunēd ∵

pad mēnōy pēš[14] ruwān ī ōy[15] mard kē rāy ān rōšnīh bawēd ul estēd

ruwān ī mardōm rōšn nēk āsān[16] kunēd ∵ [M522]

---

1 B <-cynd>.
2 B + <ZK>.
3 B <-l'yyt">.
4 B <kwnšn'>.
5 B <y'l->.
6 B <hmw'cyt>; ShSh hamōxtēd.
7 ShSh + (ān ī).
8 B + az-iš xwēš; ShSh *agar-iz.
9 B <-yt"> 2x.
10 B <yytn'>.
11 B mādayān.
12 B <-x1> +.
13 B + <WAYWNx1> bol.
14 B <pyš>.
15 B <OL>.
16 B <KRAyy'n>.

6.226 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū
pad hangerd wāzag-ēw ī abēr mādayān
ēn-iz ēdōn
kē[1] pāyrōzīg ān kunišn kunēd[2] (ī)
ka ō āškāragīh paydāgīh wēnišn ī was kas rasēd
ēg mardōm pad ēn nē āwēnēnd kū-t abārōn wad kerd[3] ∵

6.227 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū
harw mardōm harw rōz 3 bār ka xwaršēd xēzēd
ēg xwēš tan bē ō yazdān dahišn
ud astagīh dēn yazdān ud an-astagīh Ahrimen dēwān bē gōwišn
pad harw wināh menēd ī[4] ān rōz ī pēšār bawēd[5] pad menišn gōwišn kunišn az-iš abaxš ud andar
yazdān pad-petit bawēd[6]
u-š harw ǰār xwēš tan pad āmārēnišn[7] kū-m im rōz čē xward dāšt u-m čē kerd
ud[8] ōwōn čiyōn kār kerd im rōz[9] yazdān abzār būd ham ayāb dēwān ∵

6.228 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū
mardōmān 3[10] tis pad kerdan xwēš-kārīh
ud kē nē kunēd[11] ērangīhā
ēk [B411] xēm ī xwēš bē wirāstan ∵
ud ēk pad āhōg ī did nē nigerīdan ∵
ēk čašm ō gēhān dāštan ∵

6.229 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū
xīr ī gētīy bar sūr ∵ ud sūr bar tan dāštan
tan bar ∵ ruwān ud ruwān bar tan pasēn ∵
tan ī pasēn bar rāmišn ī a-frasāwand ud hamē ast hamē bawēd ∵

---

1 B <MN>.
2 B <-x1> +.
3 B <krt">.
4 ShSh *kū.
5 ShSh *būd.
6 ShSh *-išn.
7 ShSh āmārēnišn.
8 B <-t">.
9 B <YNE>.
10 B + y.
11 B <-x1>.

6.230 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

mēnōyān yazdān āyišn ī az mēnōy ō gētīy nazdist ātaxš ī Warhrān pas abārīg gyāg ∵ [M523]

6.231 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

ka ahlomōγān ō dēn āyēnd ud abar astīh ud an-astīh ī dēn ī[1] yazdān pahikār kunēnd[2]

ēg bē ōy[3] ī āsrōn kē xwēškārīh ān ast u-š tuwān bōzišn ī xwēš ērangīh ī ahlomōγ guft ēnyā[4]

abārīg <y'wt'y>[5] bē ka xwāhēnd az-iš pursēnd ēnyā-šān[6] xwad pad pēšobāyīh xwēš ō pahikār nē šawišn tis nē gōwišn

kē gōwēd rištagīh az-iš[7] rasēd ud xwad tōzēd

bē ka xwāhēnd pursēnd tā-iz bē ō <y'wlck'>-ēw tis ī rāst gōwišn

kē nē gōwēd ērangīhā ∵

6.232 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

ān-iz ī mahist kerbag ka-š ōy dahībed xwadāy pad nē kerdan framān dād estēd ēg-iz nē kunišn

ud kē kunēd[8] hil[9] kū[10]nē kerbag bē stabr wināh bawēd

pad bahr ī xwēš ērangīhā ud dehbedīh wišuft bawēd ∵

6.233 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

ān ī ka dahībed ∵ pursēd kū drōn yazišn ayāb nē

ēg ka bazag pad bazag brīnēnd ēg-iz nē gōwišn kū nē yazišn

bē ka ān ī dahībed mard-ēw framān dād kū drōn ma yaz [B412]

ka yazēd[11] nē ēzišn bē wināh bawēd

ōwōn čiyōn drōn[12] abārīg-iz harw kerbag

ka ān ī dahībed pad ēn pursēd kū kunišn ayāb nē ōwōn abar estišn

ka ān ī dahībed framān dahēd kū ma kun[13] ōwōn bē estišn ∵ [M524]

---

1 B <sn'yh>.
2 B <-x2d>.
3 B <O>.
4 ShSh; B ēg-iš.
5 ShSh mardōm.
6 ShSh; B <'snš š'n'>
7 rištagīh u-š?
8 B <-x1>.
9 ShSh *-išn.
10 ShSh *čē.
11 B <ycyt'>.
12 B <ylwєn'>.
13 B <-WNd>.

6.234 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

harw čē kē andar ān tis estēd (ī) dahībed pad nē[1] kerdan framān abar dād estēd

ka rēš awiš rasēd ōwōn tōzēd[2] čiyōn kē az dušmen a-bīm[3] ud pad kām ī xwēš

ud nē ō ♣ šahrestān diz ī darbušt ⌋[4] ud ābādān

bē ō diz ī[5] kahwan awērān kē kas andar nēst šawēd mīrēd ayāb zad bawēd

pad margīh zad ī xwēš xwad tōzēd ∵

6.235 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

wišōbišn ī dūdag ast ī pad petyārag ast ī mihrōdruzīh[6] bawēd

dānāg ān bawēd (ī) ka 2 dūdag ī wišuft wēnēd dānēd kū

kadām ān ī pad petyārag kadām ān ī az mihrōdruz[7] wišuft ∵

6.236 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

xīr ī yazdān hagriz pad menišn aziš bē nē estēd

ōwōn abar estišn kū ān ī abārōn tis hagriz pad menišn nē menēd[8]

čē[9] ōš ī mardōmān andar harw zaman zaman frāz rasēd

bīm ēwāz[10] pad ān gāh ī ka ōš frāz rasēd ēg mard tis ī abārōn hamē menēd[11]

ōh-iz pēš az ān (ī) mard frārōn-kunišn bawēd ēg ruwān dušmen bē bawēd

čē hamē tā mard kerbag ahlāyīh menēd ēg yazd andar tan[12] [B413] mānēnd

ud dēwān stōw bawēnd bē šawēnd

ud ka tis abārōn menēd ēg dēw andar ō tan dwārēnd

ud agar ka mard bē mīrēd ān zaman druz andar tan bawēd ēg pad ruwān stahmagtar bawēd

ud pas yazdān [M525] dušwārtar bawēd ān tan az dast druz bē stadan[13]

čiyōn kē pad gētīy xwad druz az tan stōw kerd hē ∵

6.237 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

abd-iz hād[1] ān[2] yazd ī[3] harw panāh awiš kunēd[4] paristēd tarsagāy bawēd

---

1 B <l'y>.
2 B <tc->.
3 B <'wbym> (for <A-bym>?); ShSh ana-bīm.
4 B <y'tyyt' 'wwycnd wylpwšt'>; ShSh *šahrestān ī diz ī.
5 B <ycnd>.
6 B <mtr' ylwcyh>.
7 B <mtrwkylwc>.
8 B <-yt">.
9 ShSh; B <MYM>.
10 B <w'ywp'>.
11 ShSh; B <myn'>.
12 B andar tan // andar tan.
13 B <-x1>.

ēg az anāgīh bē bōzēd

u-š ōy yazd rāy guft ēd bawēd ruwān ī xwēš ∵

6.238 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

az harw tis rāmišn padīriftan[5] abāyēd

az ān ī nēk pad ēn padīriftan[6] abāyēd kū man-iz andar bahr ham[7] čē-m[8] xwēš

ud az ān wad pad ēn padīrišn[9] kū nēk-iz ǰast kū-š an andar nē ham[10] u-m nē[11] xwēš ∵

6.239 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

ruwān zīndagīh az hōg ī frārōn

ud hōg zīndagīh az xēm

xēm zīndagīh az mardōmān dōstīh

ud ka mard pad abārīg tis weh abzārōmand bē-š xēm wad

ēg az kunišn ī ōy mard ruwān ī ōy mard zīndagīh nēst ∵

6.240 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

xrad zīndagīh az burdīh

dēn zīndagīh az rāstīh

ud ōš zīndagīh az ēzišn ī yazdān pad škōy kerdan

ud ēzišn zīndagīh az nīrang

nīrang zīndagīh az dastwar

ud dastwar (zīndagīh) az paywand ī[12] dēn pad mihr ∵

6.241 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

abēr ērangīhā (kē) tis mēnōy nē wurrōyēd

čē kē andar ēn gēhān tis-iz nē āšnūd[13] [M526] estēd ēg-iš nē bōzāgīh

bē kē pad kamist pad xīr ī mēnōy pad ēn and gumān nē bawēd kū [B414] harw gōnag tis-ēw ast ∵

---

1 B <HWEt'>.
2 B + y.
3 ShSh -ēw.
4 B <-x1>.
5 B <ptyl->.
6 B <pylwptn'>.
7 B <b'hl'wmnwm>.
8 ShSh; B <MYM>.
9 B <ptyl>.
10 B <-ym>.
11 B <l'y>.
12 ShSh; B w.
13 M <OŠM // ENt'>.

6.242 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

mihr dōstīh ī ēk abāg did abzāyēd ān ī ka mard ēk abāg did nē wēnēd bē nām āšnawēd

ān-iz ī abēr abzārōmand mard ⌈ mihr ō rōz ⌉[1] kū ēk[2] abāg did ō wēnišn rasēnd

100 and abzāyēd čiyōn ān ī pēš[3]

ud ka ō ham-pursagīh (rasēnd) 100 and abzāyēd čiyōn ān ī (pēš)

ka ō ham-xwarišnīh rasēnd was[4] was bē abzāyēd čiyōn ān ī pēš

ud pas rōz rōz ōh[5] abzāyēd[6]

mardōmān ranǰ abēr burdan[7] kū pad ān and mihr ud dōstīh ōh abzāyēm

čē abdom-iz harw druz pad ēn[8] mihr ud dōstīh bē šāyēd abesīhīdan[9] ∵

6.243 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

kas-iz mardōm wināh kunēd[10] rāy dušmen anāg-kāmag nē bawišn

pad wināh ī pēšār bawēd ōh abaxšāyišn

ēn-iz handēšišn kū

must-iz ast ka Ahrimen ēdōn [K43_201r] bē frēft ud[11] wiyābān kerd[12] ∵

6.244 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

kas-iz mardōm[13] nēst kē tis-ēw kunēd[14] u-š ān tis nē xwad[15] rāy kerd bawēd frārōn ayāb abārōn

čē harw kē andar kunēd ruwān ī xwēš abzāyēd ayāb kāhēd ∵

u-šān harw ēwēnag pad ruwān ī xwēš kerd bawēd ∵

ud abāg[16] mardōmān abēr tuxšāg [M527] abāyēd būd kū xwēš ruwān rāy nēkīh xwāhēm[17] nē[18]

anāgīh ∵

---

1 ShSh; B <mt' OL YNE>.
2 B + <TWD>.
3 B <pyš> +.
4 B w +.
5 B <OL> 2x.
6 B <-yt">.
7 B <-x1>.
8 B <YWM>.
9 B <’p̄’yyyhytn'>.
10 B <-x1>.
11 B <plyyp̄t">, K <plyypt'>.
12 BK <krt">.
13 BK <mlt->.
14 BK <-Y/ŶWNx1> 2x.
15 BK <NP->.
16 ShSh *amāh.
17 K <-WNymn>.
18 B <l’y>.

6.245 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū
frāybūd ud[1] sāstārīh[2] petyārag ī dahībedān
ud aibībūd ud ahlomōγīh petyārag ī āsrōnān ∵

6.246 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū
dēn petyārag ag-dēnīh[3] ud an-ērīh u-š brādarōd ahlomōγīh •
xrad petyārag drōzanīh u-š brādarōd waranīgīh ∵ [B415]
xēm petyārag tar-menišnīh u-š brādarōd xwad-dōšagīh ∵

6.247 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū
10[4] tis ēn homānāgtar
čiyōn rādīh ud[5] wanīgarīh[6] •
rāst-gōwišnīh • halag-gōwišnīh[7] [K43_201v] ∵
ud tuxšāgīh ud[8] widangīh[9]
ud wistāxwīh ud wastārīh •
ud[10] āwāmīh[11] ud aǰgahānīh
ud[12] mard bē abāyēd dānist[13] kū[14] čē ān ast ud[15] čē ān ∵

6.248 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū
kas-iz dām abē-wēnābd[16] tis-ēw nē kunēd[17]
bē pēš-wēnābd[18] rāy kunēd ī[19] a-frasāwand[20] ∵

---

1 K 3x.
2 B <-t'l y>.
3 B <'snyh>.
4 BK <Ô>.
5 K.
6 BK <wnYklyh>.
7 Not B.
8 K.
9 BK <wtnY/Ŷyh>.
10 B.
11 K <'wbw'myh>.
12 K.
13 K <-tn'>.
14 Not B.
15 K.
16 BK <'p̄yD wyn'pt'>.
17 BK <-Y/ŶWNx1> 2x.
18 B <pyš 'w'pt'>.
19 K.
20 B <'plyy'wnYyh>, K <' plyy'wnd>.

6.249 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt[1] kū

Ohrmazd ud[2] Ahrimen harw 2 abar kāmag ī mardōmān nišīnēnd

ud kē Ohrmazd burdār ēg-iš mizd az[3] Ohrmazd •

ud kē Ahrimen burdār [4]⌜ ēg-iš mizd az Ahrimen

ud mardōmān abēr tuxšāg bawišn kū tā Ohrmazd burdār bawēm

kū-mān mizd az Ohrmazd ī xwadāy[5] bawēd

čē kē Ahrimen burdār ⌝ēg-iš mizd anāgīh aziš[6] ∵

6.250 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

kē kamēd kū[7] dānāg bawēd fradom tis-ēw ēn ē kunēd[8] kū

yazdān tarsagāy ē bawēd

ud abāg dānāgān ē[9] rawēd[10]

ud[11] bāstān menišnīh xwēš bowandag bē[12] ē kunēd

čiyōn ka-š xwaš xwardīg xward [K43_202r] [M528] estēd

ud bāstān tan ī xwēš[13] pad pahrēz ē dārēd kū-š druz pad tan abarwēz ud pādixšāy[14] nē bawēd ∵

6.251 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

tarsagāy[15] ī yazdān ēd[16] bawēd

kē nē [17]⌜ ān ī kōdag ud nē ⌝ān ī[18] wazurg[19] tis-iz tis ǰud[20] az ham-pursagīh ī wehān nē kunēd[21] ∵

---

1 Not B bol.
2 K.
3 B <OL>, K <M> eol.
4 Not B.
5 K <-t'>.
6 Not K.
7 Not K.
8 BK <-Y/ŶWNx1> 2x.
9 BK <HNA>.
10 BK <-TWN->.
11 K 2x.
12 K <-nYk wBRA>.
13 K + w.
14 BK <ŠL->.
15 K + <'y>.
16 BK <'y>.
17 Not B bol.
18 K.
19 K <LBAy>.
20 Not B.
21 BK <WAYWNyt>.

6.252 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

dōst ēw ān pahlomtom kē ruwān xwēš pad dōstīh kunēd[1] u-š hagriz az[2] dōstīh bē nē hilēd[3]

nē pad frāxwīh ud[4] nē pad tangīh[5] ∵

dastwar-ēw ān pahlomtom kē ox ī[6] xwēš pad dastwar kunēd ud[7] hagriz az dastwarīh bē nē hilēd[8] ∵

panāh-ēw ān weh[9] kē xēm ī xwēš panāh [B416] kunēd ud[10] hagriz az panāh bē nē hilēd[11] ∵

6.253 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

wehīh-ēw[12] nēst ī mardōmān mēnōyīhā hē[13] u-š gētīyīhā nē paydāg hē

čē gētīy[14] abzār xēm[15]

ud[16] xēm abzār hōg ī frārōn •

[17]⌈ hōg[18] abzār xrad ⌉

xrad abzār • ham-pursagīh ī[19] wehān • [K43_202v]

ud[20] hunar abzār tuxšāgīh

ud xwarrah abzār rāstīh

ud ruwān abzār yazišn[21] ī yazdān ∵

6.254 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

āštīh ud[22] mihr andar harw dām dārišn[23]

ud[24] kerbag ō harw kas gōwišn

---

1 BK <WAY/DWNyt> +.
2 Not B.
3 BK <-x1>.
4 K.
5 BK <tnY/Ŷyh>.
6 B <h'wnd> eol.
7 K.
8 B <-x1>, K <-x2d>.
9 K <ŠPYL / ŠPYL>.
10 K.
11 BK <-x1>.
12 BK <wy/ŷhyh-1>.
13 Not B bol.
14 ShSh stī (?).
15 K + w.
16 K.
17 Not K.
18 B + y.
19 K.
20 K.
21 B <yc->, K <'yc->.
22 K.
23 K <d'l->; B <y'šn'>.
24 K 2x.

ud zand pad šabestān[1] čāšišn[2]

ud rāz ō awestwārān gōwišn ∵

ud srōšīgīh[3] ud dādestānīgīh andar hanǰaman dārišn[4]

ud[5] rāmišn andar myazd[6] gāh ud ēzišn ī yazdān pad škōyišn[7] kunišn ∵

6.255 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

kas nēst kē ēn pad [M529] gōhr nē būd[8] hē

marīh ud ǰehīh[9] ud[10] ǰādūgīh ud an-ērīh ∵

ud kas-iz wirāstan nē tuwān bē kē pad dēn ud[11] ham-pursagīh ī wehān wirāyēd[12] ∵

6.256 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

marīh ēd bawēd stahmagīh[13] ud zadārīh ∵

ud[14] ǰehīh[15] ēd bawēd zamanīh[16] ud purr-bēšīh ∵

ud[17] ǰādūgīh ēd bawēd nihān-xēmīh • ud tan ī xwēš ǰuttar nimūdan kū ān ī ast ∵

an-ērīh [18]⌈ ēd bawēd ⌉kē harw kē aziš čēr zanēd [K43_210r] ud apparēd ∵

6.257 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

tā mow-mardān[19] pad barsom ī wišādag[20] yazišn[21] nē kunēnd[22] ǰehān[23] zan nasāy abēr[24]

huzārag bawēd ∵

---

1 B <-yyt->, K <-Yyyt->.
2 B gōwišn bol.
3 B; K srōšīh.
4 BK <YHS->.
5 K.
6 BK <my'zd>.
7 BK <škwYšn(')>.
8 K <-WNyt>.
9 B <ÿyh>, K <yhyh> + sup. *jihi*.
10 K.
11 K.
12 BK <wyl'yyt">.
13 B w +; K <yythmyh>.
14 K.
15 B <ÿyh y>, K <jyh> + sup. *jihih*.
16 BK <dmn'yh>. – Also 6.93.
17 B.
18 Not B.
19 BK <mywsBRA'n(')>.
20 B <-TNtk'>, K <-TNt'>.
21 K ēz-.
22 BK -išn.
23 BK <yyh'n(')>.
24 B + >'nYk> eol.

u-šān tā barsom ēw[1] a-pahrēxtag[2] nē hišt[3] ǰuwān mard margīh abēr andak būd ∵

6.258[4] u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

Ahrimen ka dām-dahišnīh ī[5] Ohrmazd dīd[6] az pāy bē [B417] ōbast ∵

ud ka fraškerd-kerdārīh dīd pad šnūg andar ōbast •

ud ka rist-āxēz dīd stard ōbast ud[7] 3000 sāl nibast ∵

6.259 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

harw čē-š[8] zrēy[9] ast

ērīh ud[10] šāhān[11] šāh (zrēy)[12] bowandagīh[13]

ud dēn zrēy mānsr •

rōšnīh zrēy[14] xwaršēd ∵

6.260 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

ka tis pad xēm ī frārōn nigerīhēd[15] ēg hamāg <'wnd> wahānag bē wēnīhēd

ud[16] xēm ī frārōn wahuman-dārīh ∵

ka tis pad waran nigerīhēd ēg tis-iz wehīh nē wēnīhēd[17] ∵ [M530]

6.261 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

dēn gōhr čiyōn [K43_210v] ēwēnag ka andar nigerīhēd xwēš[18] tan andar wēnīhēd

ud[19] ēd-iz ōwōn kū

kē dānēd nigerīd[1] ēg hamāg wehīh ud wattarīh andar bē wēnīhēd ∵

---

1 Not K.
2 B; K a-pahrēxt w.
3 K <-x1>.
4 Cf. Bd.1.30/31.
5 K.
6 K <-TWNt> 3x.
7 K.
8 ShSh tis.
9 B <zl'Dy> 2x, K 3x.
10 B y.
11 B w +.
12 ShSh.
13 B w +.
14 B <zl'D> eol.
15 BK <nk'/dl->.
16 K.
17 BK <-TNyt'>! – ShSh wēnīhēd.
18 BK w +.
19 K.

6.262 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

narīh[2] ud mādagīh[3] was ēwēnag ∵

ēn-iz narīh ud mādagīh ast

āsn-xrad ud[4] gōšōsrūd-xrad[5] ∵

čē gōšōsrūd-xrad[6] pad narīh gāh kerd estēd ∵

ud āsn-xrad pad mādagīh gāh kerd estēd ∵

ud āsn-xrad andar tan ēw harw čand ast ast

ud[7] harw čē dānīhēd pad āsn-xrad dānīhēd ∵

ud kē gōšōsrūd-xrad abar nē rasēd ēg tis-iz nē dānēd

ud[8] ka abar mad pas and čand[9] dānīhēd pad xēm ud āsn-xrad dānīhēd ∵

ud āsn-xrad kē[10] gōšōsrūd-xrad[11] abāg nēst ēdōn[12] čiyōn mādag[13] kē[14] gušn abāg nēst[15]

ud ābestan nē bawēd ud bar nē dahēd ∵

ud ān kē xrad[16] āsn-xrad nē bowandag ēdōn homānāg čiyōn mādag[17] kē gušn nē padīrēd[18]

čē mādag[19] kē gušn [K43_211r] nē padīrēd bar ōwōn nē dahēd

čiyōn ka pad [B418] bun gušn nēst ∵

6.263 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt

kū pahlom tis ham-pursagīh ī wehān

čē[20] ham-pursagīh[21] ī wehān šnāyišn ī yazdān ∵

---

1 BK <-TNyt wnky/ŷlyt'>.
2 BK <ZK**L**yh> +.
3 BK <m'tkyh> +.
4 K.
5 B <-š'wyyl->, K <-š'wkyyl-> +.
6 B <-š'wkyyl-> +, K <g->.
7 B <'ytwn'>.
8 K.
9 B <'nycnd>.
10 B <MN>.
11 B <-š'wyyl->.
12 K + <c> eol.
13 BK <NKD>.
14 B <MN / W>.
15 Not B.
16 ShSh *gōšōsrūd-xrad.
17 BK <m'tk'>.
18 B <-x1> 2x, K <MKDLWNx̂1> 2x.
19 BK <NKD>.
20 B <MYM>.
21 K <-pwryyyyh> 2x.

6.264 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

Ahrimen az gēhān ēdōn bē šāyēd kerdan kū harw kas pad bahr ī xwēš az tan[1] bē wāzēd

čē Ahrimen andar gēhān mānišn[2] pad tan mardōmān[3] [M531] [4]⌜ ast

ēg-iš čiyōn pad tan ī mardōmān ⌝mānišn nē bawēd ēg az hamāg gēhān bē abesīhēd[5]

čē[6] tā andar ēn gēhān pad kas-iz mardōmān kōdag druz-ēw mehmānīh ēg Ahrimen andar gēhān ∵

6.265 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

yazd pad ān gyāg mehmān kunišn hēnd ī[7]

ka pad ān gyāg mehmān kerd hēnd pad hamāg ēn gēhān mehmān kerd hēnd

čē ka Ahrimen az tan ī mardōmān [8]⌜ bē kerd az hamāg gēhān ⌝bē abesīhēd[9] ∵

yazd-iz ka pad tan mardōmān pādixšāy[10] kerd hēnd [K43_211v] (pad hamāg gēhān pādixšāy)[11] ∵

6.266 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

pad uskārišn ī dēn[12] tuxšāgtar bawišn kū pad Abestāg ud Zand

čē uskārišn ī dēn[13] ǰuwānīh ī ruwān ∵

6.267 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

wehān ast ī pursīd ud ast ī wizārd •

pursīd kū

čē ahlāyīh ud[14] čē ahlawīh ud čē kerbag ud[15] čē pākīh[16]

ud čē xwēškārīh ud čē wizīdārīh ud čē abēzagīh ud čē dādārīh

ud čē rāstīh ud čē a-margīh ud čē tan ī pasēn ∵

ud[17] ahlawīh ēd bawēd ahlāyīh-paymōgīh •

kerbag ēd bawēd kār ī[1] yazdān kerdan •

---

1 BK + y.
2 B <myn->.
3 M <ANŠW // TA'n>.
4 Not B bol.
5 B <'p̄'syt'>, K <'p̄'y't'>.
6 B <ME / ME>.
7 K.
8 Not B bol.
9 BK <'p̄'syhyt'>.
10 K <-twhš->.
11 ShSh.
12 K + y eol.
13 K + y.
14 K.
15 K.
16 BK <Y/ŶKYAyh> 2x.
17 K.

pākīh ēd bawēd ǰudāgīh az druz •

ud āškāragīh[2] ēd bawēd a-wināhīh •

wizīdārīh ēd bawēd menišn ud[3] gōwišn ud kunišn [B419] az anōdagān nērōg ō xwēšān ayyārīh wizīdan[4] •

abēzagīh ēd bawēd ēkānagīh[5]

ud[6] dādārīh mādayān ān ī ō harw ud[7] ēd bawēd harw kas rāy nēkīh abāyistan ∵

ud rāstīh hangerdīg ēd bawēd [M532] nē druxt[8] ī pad ēč abar[9] [K43_212r] ēč ∵

ud a-margīh čiyōn būd abāz būd ∵

ud tan ī pasēn čiyōn zād abāz zād[10] bawēd ∵

6.268 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

druz abēr kōšēd ud stōw nē bawišn

čē druz ka wizend ō abesīhišn[11] mad ēg kōšēd ∵

6.269 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

⌈ az ēn]⌉[12] 5 ēwēnag abēr wardišn

az anāg-menišnīh ud duzīh ud apparīh ud āzwarīh ud ag-ruwānīh[13] ∵

anāg-menišnīh ēd bawēd kē wehān ud[14] ahlawān weh-dōstān[15] rāy anāg handēšēd ∵

ud[16] duzīh ēd bawēd kē xwēš tan[17] ǰuttar nimāyēd kū ān (ī) ast ∵

ud[18] apparīh[19] ēd bawēd kē xwāstag (ī) nē xwēš rāy gōwēd kū kāč ka[20] man xwēš hē[21] ∵

āzwarīh ēd bawēd kē hunar ī[1] anīy kas nē kāmēd

---

1 K.
2 BK <’šk’lkyh>; ShSh xwēš-kārīh.
3 K 2x.
4 B <wcyt'>.
5 B <’ywk’nyh>, K <’ywk•kyh>.
6 K.
7 K.
8 BK <y/dlwwht'>.
9 K <ME>! (ShSh <MYM> wrong); not B.
10 K + sup *zād*.
11 B <’p̄’sšn'>, K <’p̄’syhšn'>.
12 B <MNYWM>.
13 K <-lwbšnyh>.
14 K.
15 BK <wy/ŷh y/dw->.
16 K.
17 Not B.
18 K.
19 B apparīh / apparīh.
20 BK<kē.
21 K <HWE’’>.

ag-ruwānīh ēd bawēd kē gōwēd ān ī rāst xwad nē kunēd[2] ∵

6.270 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

ka tuwān ud wizīrēd nē xwāyišn tis az[3] kārān

čē kē pad čār tis az[4] kārān xwāhēd

kē pad a-čār [K43_212v] xwāhēd nē windēd[5] ∵

6.271 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

harw tis ī ēdōn weh čiyōn[6] ān ī hamē <y'wycyt'>

čē anāgīh-iz harw pad bē būd abāyēd abesīhīd[7] ∵

6.272 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

kē pad wināh ī mānēd ī pēšār bawēd xwēš tan az xwēšīh ī yazdān bē nē barišn ud[8] ō dēwān nē dahišn

ud[9] ēn nē handēšišn kū man [M533] ēd rāy ka wināh pēšār būd dēwān-xwēš ham

čē Ahrimen ud[10] dēwān ka mard wināh ī[11] anābuhlagān kerd estēd ud xwad tan[12] ō dēwān nē dahēd[13]

ēg kem pad xwēš dārēnd čiyōn mard-ēw kē srōšōčaranām[14] [B420] wināh kerd estēd ud[15] xwad tan ō dēwān dahēd ud pad xwēšīh ī dēwān dārēd ∵

6.273 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

kē harw čē kunēd[16] ēwāz[17] yazdān rāy kunēd harw čiyōn kunēd pad-iš ahlaw bawēd ∵

6.274 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

---

1 K.
2 BK <-Y/DWNx1>.
3 Not B.
4 Not B.
5 BK <wndyt'>.
6 B 2x.
7 BK <'p'syhyt'>.
8 K.
9 K.
10 K 2x.
11 K.
12 Not B bol.
13 B <-WNm>.
14 BK <-š'wc->.
15 K 2x.
16 BK <-Y/ẎWNx1> +.
17 B + f.st. <l'y>.

mardōm[1] ī nē pad dēn[2] ī yazdān estēnd [K43_213r] 2 ēwēnag ∵

ēk frēftār[3] ∵ ēk frēftag[4]

frēftār ān bawēd kē ān ī hamē kunēd[5] xwad dānēd kū nē kunišn

ud[6] waran ud tan-kāmagīh rāy kunēd ∵

ud frēftag ān bawēd kē ān ī hamē kunēd pad frārōnīh wurrōyēd estēd

ud[7] ruwān rāy hamē kunēd[8]

harw kē frēftār druwand ud frēftag ahlaw-iz bawēd ∵

6.275 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

(ka) uzdēs-paristišnīh[9] bē abesīhīhēd[10] mēnōy-wirrōyišnīh[11] andak abāg bē šawēd •

[12]⌈ ud ka wisāndagīh[13] ud a-sruštīh bē zanīhēd rāmišn andak abāg bē šawēd ∵ ⌉

ud ka šēwangarīh bē zanīhēd ēg mihr andak abāg bē šawēd ∵

pas ēdōn weh ka ēn 3[14] wināh čand ahīy az gēhān bē barīhēd[15] ∵

6.276 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

urwar-xwarišn bawēd šmāh mardōmān[16] kū dagr-zīyišn bawēd ud az tan ī[17] gōspandān pahrēzēd [M534] čē āmār was ∵

ēg Ohrmazd ī[18] xwadāy ayyārīh ī gōspandān [K43_213v] rāy urwar was dād ∵

6.277 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

Ohrmazd pad tis-iz tis a-tuwāngar[19] nē bawēd ud[20] nē būd ∵

---

1 BK <mlt->.
2 BK 2x.
3 B <plyypt-> +, K <plyypt'l>.
4 K <plyypē-> +
5 BK <-Y/ŶWNx1>.
6 K.
7 K.
8 B <-WNyt> eol.
9 B <'wzss>, K <'wzŝs>.
10 B <'p'syhyt w>.
11 B <-t w->.
12 Not B.
13 K <yy'nYkyh>.
14 Not B.
15 BK <-WNyhx1>.
16 BK <mlt->.
17 K; B TWRA>.
18 K 2x.
19 BK <-kl>.
20 K.

6.278 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū
Ahrimen hamē nē būd ud[1] nē bawēd ∵

6.279 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū
Ohrmazd harw dām ī-š bē[2] dād abdom abāz ō xwēš kunēd[3] ∵

6.280 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū
āmār ī mēnōyān abar ēn (3) wāzag
kū-t čē kāmist u-t kerd u-t kē burzīd ∵

6.281 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū
ān-iz ī wazurg pad wināh-ēw ēn abērtar druwand bawēd
ka ān ī driyōš tar[4] menēd ∵

6.282 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū
ān ī was-xwāstagtom mardōm[5] ka dānēd xward dāšt
ēg was-xwāstagīh rāy wināh[6] [B421] abar nē[7] šawēd
ud[8] ān-iz ī driyōštar mardōm ka nē dānēd xward ud dāšt[9]
pad xwāstag drahm-ēw šāyēd bē margarzānīh[10] bē madan ∵

6.283 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū
was (mardōm kē harw)[11] ahlāyīh ī-š ast az [K43_214r] was-xwāstagīh[12]
ud[13] was mardōm[14] kē harw druwandīh ī-š ast driyōšīh rāy ∵

6.284 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt[15] kū

---

1 K.
2 Not B.
3 BK <-Y/ŶWNx1>.
4 BK driyōštar.
5 BK <mlt-> 2x.
6 B rāy wināh // rāy wināh.
7 Not B.
8 K.
9 K <d'štn'>.
10 BK <mly/glc->.
11 ShSh.
12 Not B.
13 K.
14 BK <mlt->.
15 B + f.st. <KON>.

bē az wehān ēg didīgar az wattarān weh šāyēd būd
pad ān kē az wehān wehīh wēnēd hammōxtēd
ud az wattarān wattarīh wēnēd ud[1] az-iš bē pahrēzēd ∵ [M535]

6.285 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū
mardōmān tuxšāg bawišn kū tā kāmag ī tan abāg ruwān bē kunēnd[2] •
čē kē kāmag ī tan abāg ruwān ⌈ ēg dēn ⌉[3] abāg tan
ud kē kāmag ī (ruwān) abāg[4] tan ēg druz abāg ruwān ∵

6.286 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū
az wehān ābādīh spās gōwišn
ud[5] az wattarān gilag nē gōwišn ∵

6.287 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū
az[6] dōšox rāh-ēw ō wahišt šawēd
pad harw gāh ān rāh hu-bōytar[7] kū harw hu-bōy-iz[8] ī[9] pad gēhān
ud pad ān rāh awēšān rawēnd kē pad wināh tis[10] barēnd[11] ud az dōšox bē ō wahišt šawēnd ∵

6.288 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū [K43_214v]
ag-dēnān ud[12] abārīg-iz harw mardōm kē[13] zandīg[14] dārišn
gētīy[15] amahrspandān pad xwardan ud dāštan[16] az-iš abāz nē gīrišn ∵

6.289 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū
kē 1000 mard ī (druwand) stāyēd ud[17] andar wābarīgānīh[1] dāšt estēd

---

1 K.
2 B <-x2d>, K <-x1d>!.
3 N <’sn’sn'>.
4 X <lw[b’n' LW]TE.
5 K.
6 Not B.
7 BK <hwbw’tl>.
8 B <hwb’c'>, K <hwbw’c>.
9 K; B <-1>.
10 BK <cš>.
11 BK <-x2d>.
12 K.
13 B <MN>.
14 BK <zynY/Ŷk(')>.
15 K <yyt’>.
16 B <-TENtn' y’štn'>, K <-TENt' w d’št'>.
17 B <-yyt">, K <-yyt' / w>.

ēg pad ruwān puhl kam čiyōn kē moγ-mard-ēw ī ahlaw pad druwand bē abespārd[2] estēd ∵

6.290 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

hamē ka mard tis ī frārōn ul menēd ud gōwēd ud kunēd[3]

ēg abāg rōšnīh ī[4] az-iš ul waxšēd u-š parwānag bawēd andar ō dēn ∵

ud hamē ka mard tis abārōn ul [B422] menēd ud gōwēd ud kunēd[5]

ēg tam-ēw az-iš ul āyēd ud andar mard ud dēn ul estēd ud mard dēn kam wēnēd ∵ [M536]

6.291 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

Ohrmazd ī[6] xwadāy ka-š fradom mardōm kerd ēg-iš framān[7] ōwōn dād kū

pad ēn tuxšāg bawēd kū ruwān bōzēd

ēg-itān[8] xīr ī tan amāh pad mayān kunēm čē ruwān bōxtan ǰud az ašmāh nē wizīrēd

ud [K43_215r] mardōm ōwōn wiyābān hēnd kū xīr ī gētīy[9] xwad abar tuxšēnd

ud xīr ī ruwān abestān ō yazdān kunēnd[10] ∵

6.292 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

ān driyōš mardōm agar ōh ag-dēn ayāb nē frārōn-rawišn ēg-iz-iš tis awiš dahišn

ud[11] kē dahēd pad bahr ī xwēš ān[12] druz[13] ī[14] niyāz xwānēnd az gēhān[15] bē kerd

u-š petyārag ud wizend az xwad[16] spōxt bawēd

ud[17] az-iz tan ī ōy nē zāyēd ān kas ī ō[18] niyāzōmandīh rasēd ∵

6.293 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

Ādur ī[1] Farnbay pad āsrōnān gāh kerd estēd ∵

---

1 K!; B <’pl->.
2 K <-lyt'>.
3 BK <-WNyt(')>.
4 B.
5 BK <-x1>.
6 K.
7 B <lc pltwm>.
8 BK ēg-iš tān.
9 K <yyt’’>.
10 BK <-x2d>.
11 K.
12 K 2x.
13 B <ylwcšn'>.
14 K.
15 BK + f.st. <bwt>.
16 BK xwēš.
17 K.
18 Not B.

ud[2] Ādur ī Gušnasp pad artēštārān[3] gāh kerd estēd ∵

ud Ādur ī Burzēnmihr pad wāstaryōšān[4] gāh kerd estēd ∵

6.294 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

tuxšag bawišn pāyrōzag pad ham-pursagīh[5] ī[6] abāg wehān kū tā ān ī[7] ⌈ āšnawēd bē nē ǰōyēd

čē ⌉ āšnīdag[8] az[9] ham-pursagīh ī pāyrōzag andar nēst abērtar gugārīhēd kū Hordad ud Amurdad ∵

[K43_215v]

6.295 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

frawahr ī Zardušt ī Spitāmān pad hōm barsom tay[10] estēd ∵

u-š niyāyišn pad ātaxš ī Warahrān ∵ [M537]

6.296 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

myazd[11] stūrīh ī[12] yazdān

[13]⌈ ud gāhānbār stūrīh ī dēn ⌉

ud ātaxš ī[14] Warahrān stūrīh ī Gayōmard ∵

6.297 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

wihēzag pad ēn čim kerd estēd [15]⌈ kū Ohrmazd ⌉ ō pēš[16] bawēd Ahrimen ō pas kerd ∵

Ahrimen pad xīr ī Ohrmazd abar estēd ud nē tuwān bawēd

ud abdom Ahrimen bē abesīhēd[17] ∵

6.298 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

harw [B423] mardōm ēn 5 tis dānistan xwēš-kārīh ud kē nē dānēd ērangīhā

---

1 K 3x.
2 K; B u-šān.
3 B -rīh.
4 B -šīh.
5 K <-pwryyyyh>.
6 K.
7 K.
8 BK <OŠMENytk'>.
9 ShSh *ka.
10 BK <tyD>.
11 BK <my'zd>.
12 K.
13 B third place.
14 B.
15 Not B.
16 BK <pyš>.
17 BK <'p̄'s->

ēk ēn kū čē ham mardōm ham ayāb dēw ∵

ud ēk ēn kū az kū āmad ham az Garōdmān ayāb az dōšox ∵

ud[1] ēk ēn kū abar čē estam[2] abar tis ī yazdān ayāb abar tis ī dēwān[3] ∵

ud ēk ēn kū pas ī kē ham[4] pas ī wehān [K43_216r] ayāb pas ī wattarān ∵

ud ēk ēn kū abāz ō kū šawam abāz ō wahišt šawam ayāb abāz ō dōšox šawam[5] ∵

6.299 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

kē Abestāg xwahēd[6] ud hu-xēmtar nē bawēd •

ud zand pursēd ud[7] dānāgtar nē bawēd •

ud māndag garzēd[8] ud[9] a-wināhtar[10] nē bawēd

ān[11] did pad kār nē uzmāyišn ∵

6.300 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

Ahrimen pad ēn 3 tis abar kas-iz ōst[12] nē bawēd bē ka xwad abar rasēd [M538]

ēk menišn ī[13] dahībedān ∵

ud[14] ēk ham-rasišnīh ī wehān •

ud ēk zāyišn ī zarduxštrōtomān[15] ∵

6.301[16] u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

mard čand wēšist ō mān ī ātaxšān šawišn ud[17] ātaxš niyāyišn tarsagāhīhā[18] kunišn[19]

čē harw rōz amahrspandān 3 bār andar mān ī ātaxšān hanǰaman kunēnd[20]

ud[1] kerbag ud ahlāyīh[2] ānōh bē hilēnd[3]

---

1 K 2x.
2 B <-WNym>, K <-WNyt>.
3 BK <ŠA'n'>.
4 B <HWE'ym>.
5 B <-WNyt>.
6 BK <Y/GPL->.
7 K.
8 BK <-k wy/glc->.
9 K.
10 BK <-n's tl>.
11 B w + bol.
12 K <'wwyyt'>.
13 B -īh.
14 K.
15 B <-hštlwktwm'n'>, K <-hšt' / lwktm'n>.
16 Also in M51b_251b ŠnŠSup.20.
17 K.
18 K w +.
19 B <-WNšn'>, K <-WNşn'>.
20 BK <-x2d>.

ud[4] kē wēš ō ānōh šawēd ud ātaxš niyāyišn tarsagāhīhā[5] wēš kunēd[6]

ēg ān kerbag ud[7] ahlāyīh ī yazdān ānōh bē hilēnd[8] [K43_216v] pad tan mehmāntar bawēd ∵

6.302 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

čē kunēd[9] 3 tis ēn weh ∵

ēk ēn kē ēwāz-ēw wehīh rāy frāz ō ham-pursagīh ī[10] wehān šawēd •

ud[11] ēk ēn kē[12] arz ud[13] spās ud ābādīh ī[14] wehān čand bowandag menēd ud gōwēd •

ud ēk ēn kē pad kamist harw rōz 3 bār pad tan ī xwēš nigerēd kū-m yazd abāg hēnd ayāb dēw [B424]

u-š agar yazd abāg hēnd andar tan mehmāntar bē kunēd

u-š agar dēw abāg hēnd az[15] tan ī xwēš a-pādixšāy[16] kunēd ∵

6.303 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

pad hangerd tis 2 <w't't(')>[17] ast

kas kē pahikārēd kū wēš ast-iz ēg-iz ēk-ēw ast 3

tis (ēk) ēn kū harw kas wināh ī xwad dānēd kū wināh

ud andar-iz šahr pad pāyram[18] dusrawēnīd estēd

ud agar kas ast kē kunēd[19] puhl-iz[20] zanēnd čand tuwān az-iš bē wardēd ud[21] nē kunēd ∵ [K43_217r]

ud ēk ēn kū harw kas ān [M539] kerbag ī[22] xwad dānēd kū kerbag

andar šahr pad pāyram hu-srawēnīd estēd

---

1 K 2x.
2 B + harw čē,
3 BK <-x2d> 2x.
4 K 2x.
5 B <-k'syh>, K <k'y''>.
6 BK <-Y/ŶWNx1>.
7 K.
8 M <-WNt>.
9 BK <-Y/ŶWNx1> 3x.
10 K +.
11 K.
12 Not B.
13 K 2x.
14 K.
15 B 2x.
16 K <-hš'>.
17 ShSh agar agar 'alternatives'.
18 K <-lm^{n}>.
19 BK <-Y/ŶWNx1> +.
20 B <PWN 'lc>.
21 K.
22 K.

ud agar[1] kas kunēd pāddāšn-iz paydāg čand tuwān pad-iš tuxšāg

(ud ēk ēn kū harw kas ān tis ī)[2] nē dānēd kū kerbag ayāb wināh

ud andar šahr mardōm[3] pad frārōnīh ud abārōnīh nē ham-dranǰišn hēnd

pad gumānīh abar estēd abāg[4] wehān uskārēd

ud[5] ōwōn čiyōn wehān dastwar bawēnd kunēd

[6]⌈ ud ǰud az ham-pursagīh[7] ī wehān fradom nē kunēd ⌉∵

6.304[8] u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

6.304a kas-iz mardōm nēst kē ēn 3 tis ka andar estēd az-iš pad gētīy[9] bar nē wēnēd

ranǰ-iz ī andar rāy az-iš nē ayāsēd ∵

[10]⌈ ēk wafr ud wārān •

ēk diz ī kōšk[11] ud darbuštīh kerdan ud diz hambār dāštan • ⌉

ēk driyōšīh

čē[12] ān-iz ī xradōmandtom mardōm[13] ēd rāy čē sūd ī frāz ō pēš[14] nē wēnēd was ī ka anāgīh

ōwōn wēnēd kū (az)[15] driyōšīh bē ayāsēd

ud[16] ka ranǰagīh ī rasēd rāy[17] wārān[18] ī[19] [K43_217v] pad abzārīh nē kāmēd frayist[20] ān ī ka

pad⌈ kōšk ud diz ⌉[21] ud diz hambār dāšt[22] nē pad kām•

6.304b ud[23] az ān 3 tis

2 tis ī pad gētīy bar wēnīhēd šāyēd[1] dānistan •

---

1 Not B.
2 ShSh.
3 K w +.
4 Not B bol.
5 B <-yt ww->
6 Not B.
7 K <-pwryyyyh>.
8 Cf. 6.218.
9 K <-t'> +.
10 Not B.
11 ShSh kandāg.
12 B <MYM>.
13 BK <mlt->. – B + kū <ylswš'-yh>.
14 BK <py/ÿš>.
15 ShSh.
16 K <-ytw>.
17 B <LA>.
18 K w +.
19 K.
20 BK <pl'yyt'>.
21 B <kwpk'>, K <kwp'>.
22 K <-tn'>.
23 K.

ud ēk tā ō āmār ī mēnōyān rasēd nē wēnīhēd

ud[2] ān 2 tis ī[3] pad gētīy bar wēnīhēd ēk wafr ud wārān guft[4]

čē wārān ka wārēd frayist [B425] ān ī ka pad ān[5] gāh ī[6] ka hamē wārēd sūd tis[7] nē paydāg

ud[8] ranǰ ī andar rāy harw kas az-iš bē ayāsēd pad abē-sūd[9] dārēd •

ud[10] ka ō Frawardīn māh ud Ardwahišt māh mad ud ǰōrdāy giyāhag[11] xurmāg[12] rōyīhēd[13] ud bar ī wārān bē ō paydāgīh āyēd [M540]

harw[14] mardōm kāmag ōwōn kū

kāč pad ēn zamestān wārān wēš būd hē

u-mān ān ranǰagīh ī az wārān wēš būd hē •

u-mān nūn ēn[15] ābādānīh ud nēkīh ud[16] padēxwīh ud hu-zīyišnīh[17] ī[18] az bar ī wārān wēš dīd[19] hē ∵

6.304c ud[20] ēk diz ud kōšk ud diz hambār guft

ēd rāy čē frayist ān ī ka kunīhēd[21] [K43_218r] ud sāzīhēd sūd ī pad nāmčišt nē paydāg

ud uzēnag ī was abar bawēd[22]

ud pas ka ēdōn ǰahēd kū dušmen ō šahr[23] rasēnd ud pānagīh

ud āšārišn[24] ī mardōmān rāy diz pad kār andar abāyēd

ud[25] mardōm pad hambōh andar ō diz šawēnd ∵

ud abē-bīmīh[1] ī-šān az kerdan ī ān diz az dušmenān[2]

---

1 K <šy'yt'> + sup. <š'yt'>.
2 K.
3 K.
4 B <-t">.
5 Not B.
6 K.
7 K w +.
8 K.
9 BK <'p̄yD swt'>.
10 K.
11 B <ywb''k'>, K <gw''k>..
12 B <tw>, K <ty>.
13 BK <lwyšt'>.
14 K + tis.
15 B + f.st. <'t->.
16 K 2x.
17 K <hwzwšn->.
18 K.
19 BK <-TNyt>.
20 K 2x.
21 BK <-Y/ŶWNyhx1>.
22 B <-WNt>.
23 B after rasēnd.
24 DP; B <'šl'n>, K <'š'l'n'> (Bd.25.11); ShSh *weh-dārišn.
25 K.

ud[3] tangīh ud anāgīh ī az wasīh abzārīh ī mardōm ī andar ān diz wēnīhēd rāy[4]
frayist[5] ān mardōm kē kāmag ōwōn
kū-m kāč[6] xwēš ud mānīgān rāy diz-ēw pad uzēnag[7] ī az xwēš kerd estē
u-š an tanīhā[8] andar mānē[9] ayāb-im[10] andar ēn diz[11] uzēnag[12] az harw kas wēš kerd estē
kū pad-iš pādixšāytar[13] ham
u-m az[14] harw kas[15] gyāg frāxtar hē ∵

6.304d ud ān ēk ī pad gētīy[16] bar nē wēnīhēd driyōšīh guft[17]
čē driyōšīh pad gētīy harw kas az-iš bē ayāsēd[18]
ud (ka)[19] mad ō āmār ī mēnōyān ōy-iz ī driyōštom mardōm [K43_218v] kāmag ōwōn[20] kū kāč driyōštar būd hē u-m anāgīh ī az driyōšīh wēš dīd ud burd[21] [B426] hē
[22]♣ ud nūn ⎫ āmār andak ud xwārtar abar būd hē ∵ [M541]

6.305 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū
mard ān farroxtar kē čand šāyēd dōšox pad gētīy[23] bē barēd[24] bē[25] ō[26] ruwān nē spōzēd ∵
u-šān pad gētīy burd[27] ēd guft kū
andar gēhān harg ud ranǰ ī mad nē wizīrēd bē ka ōh kunīhēd[28]

---

1 BK <’p’b->.
2 B <ywšmn' ’n>, K <dwšm+n’n>.
3 K 2x.
4 K <LA>, not B.
5 B <l’yyt'>, K <pl’yyt'>.
6 B + f.st. <NŠM>.
7 B <’wycynk'>, K <’wpynk'>.
8 B <’wmwwtyh’>, K <’wmwwt wyh’>.
9 B <-WNyt>, K <-WNm>.
10 K <-mn>.
11 B <’c'>.
12 B <’wcyn'>.
13 B <-hš’y tl>, K -<-twhš’ytl>.
14 DP.
15 BK <AYŠ y>.
16 K <-t’> +.
17 B + f.st. <MYM>.
18 BK <’sb’syt'>.
19 ShSh.
20 B; K ēn.
21 BK <-x2d>.
22 Not B.
23 B (<-t’D > →) <-tyD>; K <-t’> +.
24 BK <-x1>.
25 BK mard.
26 ShSh *ōy.
27 BK <-x2d>.
28 BK <-yhx1>.

ud mardōm pad čār[1] kāmagīhā awiš nē šawēnd ǰud az frēzwān[2]

pad kām ī xwēš kāmagīhā[3] ul ō grīw[4] padīrēd[5] ud tuxšāgīhā kunēd[6]

u-šān ōy[7] harg[8] ud ranǰ rāy guft kū

ēn-iz bawēd ayārīh ud paygīh ud nān-xwarīh[9] ud xān-kār[10] ud[11] band-kār ud gāzarīh ud[12]

pōstgarīh[13] ud abārīg kār ī kirrōgīhā[14] ud rēman ud gyāg mardōmān kerdan pad bār bawēd ∵

6.306 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

dard-iz ud[15] anāgīh pad gētīy[16] az dēw ud[17] waštīh ud wēmārīh awiš rasēd

kē ōy kē [K43_219r] awiš rasēd and kunēd[18] kū ōy anāgīh rāy yazdān kam nē menēd

bē ōwōn dārēd kū ǰuttar nē šāyēd būd[19] čiyōn ān ī hamē wīdwar[20] ud[21] hunsand bawēd

ēg yazd dard anāgīh ī[22] az waštīh ud[23] wēmārīh awiš rasēd pad āmār ī mēnōyān pad-iz-iš ī

barēnd[24] ud dārēnd ud az wināh ī kerd bē hangārēnd[25] ∵

6.307 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

kōdag-iz anāgīh ud ziyān ī Ahrimen ud[26] dēwān[27] pad dāmān ī Ohrmazd kāmēnd kerdan

ud ka ōwōn čiyōn kāmēnd mēnōyīhā[28] ārāyēnd ēg-išān ō gētīy[1] tuwān hē āwurd

---

1 K; B čārag.
2 K <plp'n>.
3 K kāmīhā.
4 BK <OLc OLE>.
5 BK <-x1>.
6 B <-x1>, K <-x̂1>.
7 K; B ō.
8 BL <hlg> (B not <'l'y>).
9 ShSh; K <'w'wlyh>, B <'wywlyh>.
10 BK <''n'k'l>.
11 B.
12 K.
13 BK <-kl->.
14 BK <k'lwk->, DP <kyl->.
15 K.
16 K <-t'>.
17 B.
18 BK <-Y/ŶWNx1>.
19 BK <-WNt'>.
20 BK <ww->.
21 K.
22 K 4x.
23 K.
24 BK <-x2d>.
25 Cf. REA.39.15.
26 K.
27 BK <ŠA'n(')>.
28 K w +.

ēg hāmōyēn[2] dām ī Ohrmazd pad-iš bē abesīhēnd[3]

bē ōwōn abarwēzīhā kunēnd[4] kū ān-iz ī garāntar [M542] pad mēnōy ōwōn ō rāh ud widarg rasēnd[5]

ud čārag xwāhēnd kū [B427] ka bē ō gētīy mad tis ī abēr xwār[6] abāz mānēd[7] ud[8] kam ziyān bawēd[9] ∵

6.308 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

tuxšāg ud[10] xwāstār bawišn pad rūrag rūrag ud darmān dānist

čē az [K43_219v] hu-šnāsīh[11] ī rūrag ud darmān

ka andar gēhān waštīh ud wēmārīh ast ī čārag nē šāyēd xwāst (ī) bē burdan[12]

ēnyā Ohrmazd ī xwadāy waštīh[13] ud wēmārīh ī[14] Ahrimen ō gēhān āwurd harw ēk ēw rāy dārūg dād

ī waštīh ud wēmārīh ōwōn bē zanēd čiyōn nān[15] ud[16] āb gursagīh ud tišnagīh zanēd abāz dārēd ∵

6.309 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

abdom-iz tis ī pad a-marg kerdan ī[17] dāmān andar abāyēd rūrag ud[18] darmān[19] ∵

6.310 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

6.310a andar dēn[20] harw kas tuwān estādan bē šudan[21] nē bōzāgīhā

čē harw čiyōn mard kāmēd ō kāmag šāyēd sāxtan

čē agar mard tis az kāmag ōwōn kū abēr āzād-mard wazurg-xwāstag (bawam)

ēg ka ēn abāg kunēd[1] kū rād ud[2] was-ēzišn pādixšāy[3] tuwān xwāstag ī was dāšt[4]

---

1 K <-t'> +.
2 BK <hy/ŷm->.
3 B <'p̄'syhynd>, K <'p̄Ysyhynd>.
4 B <-x2d>, K <-DWNx1>.
5 B <-TNd>.
6 B <HNA>.
7 B <wKT->.
8 B <-t w>, K <-yt' />.
9 B <-WNm>.
10 K 2x.
11 B <hwšnt'syh>.
12 BK <-x2d>.
13 K <wšt'>.
14 K.
15 BK <-MAy>.
16 K.
17 K.
18 K.
19 B <d'm'n'>, K <dl²m'n dlm'n>.
20 Not B.
21 K <-WNt'>.

(ēg pad ān ham tis ahlaw bawēd) ∵

6.310b ud agar (mard) tis[5] az[6] kāmag ōwōn kū abēr driyōš ud xwār-xwardīg ud xwār-wastarg ud andak- [K43_220r] -uzēnag[7] bawam
ēg ka ēn abāg kunēd kū kē nē ōwōn nē āwēnēnēd[8] ud tar nē menēd
ēg pad ān ham tis ahlaw bawēd ⌉∵

6.310c ud agar mard tis az kāmag[9] ēn kū was-abestāg ud was-zand ud kerd- [M543] -hērbedestān bawam
⌈ ēg (ka)[10] ēn ⌉[11] abāg kunēd kū čāšīdār ud[12] was-abzōn bawēd ∵
ēg pad ān ham tis ahlaw bawēd ∵

6.310d ud agar mard tis az[13] kāmag ōwōn kū was-abastāgīh ud was-zandīh nē kunam[14]
ēg ka ēn abāg kunēd kū kār pad framān ī radān kunēd
ēg pad ān [B428] ham tis ahlaw bawēd ∵

6.311 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū
Ohrmazd ī xwadāy[15] ēn gēhān pad dānāgīh kerd ud[16] pad frazānagīh ud mardābūgīh dārēd
ud[17] abdom pad-iš šād[18] bawēd ∵

6.312 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū
dānāgān ōwōn guft kū
tis (ī) xrad frazānagīh[19] ud mardābūgīh ud ēmēdag ī fraškerd ∵

---

1 BK <-Y/ŶWNx1> +.
2 K.
3 BK <ŠL->.
4 K <-štn'>.
5 K <-Mn>.
6 BK <MNW>.
7 B -uzēn.
8 ShSh; BK <'wk>ēnēd.
9 B + ōwōn.
10 K bol.
11 B ud agar mard tis.
12 K.
13 BK <MNW>.
14 BK <-Y/ŶWNm>.
15 K <-t'>.
16 K.
17 B.
18 ShSh; BK <š'yt'>.
19 B w +.

6.313[1] u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

xrad gōhr ēdōn čiyōn [K43_220v] ātaxš

čē andar ēn gēhān[2] tis nēst ī ēdōn bē[3] bawē čiyōn ān tis ī pad xrad kunīhēd[4]

ātaxš-iz harw kū abrōzēnd (kē)[5] az dūr wēnēd bōxt[6] ud ēraxt paydāg kunēd[7]

ud[8] kē pad[9] ātaxš bōxt ǰāwēdān bōxt

ud kē pad ātaxš ēraxt ǰāwēdān ēraxt ∵

6.314[10] u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

(ān)[11] xēm kē xrad andar nēst ēdōn[12] homānāg[13] čiyōn xānīg ēw ī rōšn ud[14] an-āhōg kē bast estēd ud[15] ō kār nē hamē šawēd

ud ān xēm kē xrad abāg ōwōn mānāg čiyōn xānīg ēw ī rōšn an-āhōg[16] kē[17] tuxšāg mard abar estēd ud andar ō kār kunēd[18] ud bē ō warz bandēd[19] ud[20] bar[21] ō gēhān dahēd ∵ [M544]

6.315 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

ka[22] mard dādestān bē wirāst ud pad kerdan andar ō kār kunēd[23]

ēg (ān)[24] [25]⌈ druz kē pēš[26] wināh kerd az tan ī ōy mard estēd ud bē barēd[27] ud bē ō ⌉druz ī mēnōy dwārēd ud[1] pēš[2] ī druz ī mēnōy <plw> estēd

---

1 ŠnŠSup.20.2.
2 B + f.st. <lt'y>.
3 ShSh (West) *bowandag.
4 B <-YWNyhx1>, K <-DWNx1>.
5 ShSh.
6 K w +.
7 BK <-Y/DWNx1>.
8 K 2x.
9 Not B.
10 ŠnŠSup.20.3.
11 ShSh.
12 Not B.
13 K mānāg.
14 K.
15 K.
16 K + f.st. <~~MN~~>.
17 Not B.
18 B <-WNyt>, K <-DWNx1>.
19 BK <bny/dyt'>.
20 K.
21 K <BRA>.
22 K <MNW>.
23 K <-DWNx1>, not B.
24 ShSh.
25 Not K bol.
26 BK <pyš>.
27 B <-x1>.

az ānōh[3] abar ōy mard kē az tan bē dwārist wardēd ud[4] xwānēd ud wāng kunēd[5]

ud[6] ēn nimāyēd[7] kū pad [8]⌈ ān ī-t kerd abaxš bāš ud az nūn frāz ma kun[9]

čē drōzanīhā [K43_221r] (kerdan abāyēd?)[10]

ayāb ōwōn nimāyēd ⌉kū čiyōn ān ī-t kerdan[11] kun[12]

ud agar pad ān ī kerd[13] ud[14] ān-iz ī kāmēd kerdan mard az-iš abaxš bawēd

ēg druz abāz ō tan dwārēd

ud pas ān tan abardar wināhēd[15] ud wattar kunēd[16] čiyōn ān ī pēš[17]

ud agar kē xwānēd pas-iz mard az xīr ī [B429] yazdān bē nē estēd

ēg ān druz pad ham druz ī[18] mēnōy gīrīhēd[19] ud škast[20] ud[21] wanīy ud a-paydāg bawēd ∵

6.316 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

hērbedestān kerdan nē wad men

čē hērbedestān kerdan zīndagīh ī[22] mardōmān[23] ∵

6.317 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

mardōmān ēn[24] 3[25] tis harw rōz ō[26]h kunišn

nasuš az tan bē kerdan ud[27] pad dēn āstawān būdan ud kerbag kerdan ∵

---

1 B.
2 BK <LOYN'>.
3 K <TWME>.
4 K.
5 BK <-Y/DWNx1>.
6 B + f.st. <'wy m'yyt>.
7 B <m'yyyt>.
8 Not B.
9 K <-WN-X>.
10 ShSh.
11 B; K <krt'>.
12 B <zyn'BYN WAYWNx1>, K <-WN-X>.
13 K <krtn'>.
14 K.
15 B <-syt">.
16 BK <-Y/DWNx1>.
17 BK <pyš>.
18 K.
19 BK <-Y/DWNyhx1>.
20 BK <-yyt">.
21 K.
22 K.
23 BK <mlt->.
24 Not B.
25 B 2.
26 K <OL>, not B.
27 K.

nasuš az tan bē kerdan ēd

pēš[1] az xwaršēd ul āmad[2] dast ud[3] rōy šustan •

ud āstawānīh[4] ēd xwaršēd yaštan[5]

ud[6] kerbag kerdan ēd xrafstar ēw-čand bē ōzad ∵

6.318 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

andar gēhān abē-wināh[7] ud an-hambast[8] rawišn[9]

čē tis ēn 2 ēk tan ud ēk [K43_221v] ruwān ∵ [M545]

6.319a u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

sūr stabr xwarišn ud[10] pāk[11] xwarišn[12] ud čābuk[13] sāzišn

ud[14] pad arzānīgīh xwarišn ud pad[15] huniyāgīh xwarišn ud bowandag xwarišn[16]

ud[17] abāg yazdān xwarišn[18] ud az kas-iz nē tarsišn ∵

6.319b sūr stabr xward[19] ēd guft kū pad ān ī mad estēd[20] hunsand ∵

6.319c pāk xward ēd[21] kū az ān ī dādīhā bahr[22] ud[23] niyābag ī xwēš ud pad ēwēn xwarēd ∵

6.319d čābuk sāxtan ēd pad ēwēn ārāstan ∵

6.319e pad [B430] arzānīgīh xward ēd nērōg-abzōn ī pad xwēškārīh rāy xward xwēškārīh pad-iš kerdan

6.319f ud[24] pad huniyāgīh[25] xward ēd frāxw-menišnīhā xwardan ud dādan[1] ∵

---

1 BK <py/ÿš>.
2 K; B <-WNyt>.
3 K.
4 B + y eol
5 B <yšt'>, K <ÿštn'>.
6 K.
7 N <'p̄yD ->.
8 BK <'nhnbyyt'>.
9 BK <-TWNšn'>.
10 K 2x.
11 BK <pyt'k>.
12 B w +.
13 B <c'pk'>.
14 K 3x.
15 BK + f.st. <'wn'syh>.
16 BK w +.
17 K 2x.
18 BK <OŠT-> +.
19 BK <OŠT->.
20 B <-WNd>.
21 B + guft.
22 BK w +.
23 K 2x.
24 K 2x.
25 B + y eol.

6.319g ud[2] bowandag xward ēd bawēd tan hambār[3] (ī) ruwān ham-dahišnīhā[4] xwardan ∵

6.319h abāg yazdān xward ēd bawēd abāg wehān[5] xwardan[6] ∵

6.319i u-šān[7] az kas-iz nē tarsīdan[8] ēd guft[9] abē-wināh[10] būd[11]

čē ka mard abē-wināh bawēd ēg az kas-iz nē tarsišn ∵

6.320 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

hamīh mādayān ēd[12] [K43_222r] bawēd

kū[13] menišn ud[14] gōwišn ud kunišn āgenēn rāst dārēd

ud wizihīdagīh[15] ēd bawēd

kē harw druz az tan bē kerd bawēd abāz ō tan nē hilēd[16] ∵

6.321 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

ān ī yahūd ēwāz yahūdīh[17] ud[18] abārīg ag-dēn ēwāz ag-dēnīh rāy druwand nē bawēnd ∵

6.322[19] u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

mardōmān 3 xwēškārīh [M546] ī[20] mahist

ēn-iz ēdōn

ān ī dušmen dōst kerdan[21] ud ān ī druwand[22] ahlaw kerdan • ud[23] ān ī duš-āgāh dānāg kerdan ∵

dušmen dōst kerdan ēd kē xīr ī gētīy[24] pēš[1] dārēd u-š pad menišn dōst bawēd ∵

---

1 B <-WNt'>.
2 K 2x.
3 B <hnb'l>, K <hmb'yl>.
4 B <hmy'šnyh>, K <hmd'šnyh'>.
5 B + y eol.
6 K <-ENt'>.
7 B + ēn-is ōwōn dāšt eol.
8 K; B tarsišn.
9 B + y.
10 BK <'p̄'w-> 2x.
11 B; K <-WNyt>.
12 K w +.
13 K; not B; ShSh *kē.
14 K 2x.
15 B <-hyt''>, K <-hytYyh>.
16 B <-x2d>, K <-x1>.
17 K <jhwt->.
18 K.
19 ŠnŠSup.20.6-7.
20 K.
21 K <krt'>.
22 K <dlwcny>.
23 K.
24 K <-t'>.

ud druwand ahlaw kerdan ēd kē wināh kē [B431] pad-iš[2] druwand bawēd az-iš bē wardēnēd ∵
duš-āgāh dānāg kerdan[3] ēd kē xwēš tan ōwōn[4] bē wirāyēd kū-š ān ī duš-āgāh abar hammōxtēd ∵

6.323[5] u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū
mardōm ruwān ō ēn 3 gyāg abērtar kunišn •
ō dar ī hu-dānāgān ud ō dar ī wehān • ud ō[6] dar ī ātaxšān ∵
ud ō dar ī dānāgān pad ēn kū tā dānāgtar ud dēn pad tan mehmāntar bawēd ∵
ud[7] ō dar ī wehān pad ēn kū tā [K43_222v] pad[8] wehīh ud wattarīh āgāh bawēd ∵ ud wattarīh az-iš
bē barēd[9] ∵
ud ō dar ī ātaxšān pad ēn kū tā druz ī mēnōy az-iš bē wardēd ∵

6.324 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū
dēn abāg mānsr ōwōn paywast ud an-hambast[10] estēd čiyōn gōšt abāg pōst rahag abāg čarm ∵

6.325 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū
nē hērbed bawēd[11] ī[12] ka mard xwēš tan bē awiš dahēd ēg pad gētīy[13] ahlaw nē kunēd[14] ∵

Dk.6A

6A.1 ēn-iz guft kū
kē tis az yazdān aboxšāyēd[15] ō dēwān •
ud[16] kē az wehān aboxšāyēd ō wattarān •
ud kē az xwēš tan aboxšāyēd ō dušmenān rasēd ∵ [M547]

6A.2[17] ud[1] ēn-iz guft kū

---

1 BK <LOYN'>.
2 ShSh + *kas.
3 K <krt'>.
4 Not B.
5 ŠnŠSup.20.8-9.
6 B + y.
7 K 3x.
8 B <yy'yt>!
9 B <-x1>.
10 BK <'nhnbyyt'>. – K + kū.
11 B + <y'n'>.
12 K.
13 K <-t'>.
14 B
15 BK <'p̄whš-> +.
16 K.
17 ŠnŠSup.20.10.

kē kunišn[2] ō ruwān ēg-iš gētīy[3] xwēš ud mēnōy xwēštar[4] ∵

ud kē kunišn ō tan mēnōy pad kām hilēd[5] ud[6] gētīy a-kāmōmandihā az-iš stānēnd[7] ∵

6A.3 ud ēn-iz guft kū

harw kas driyōš-ēw pad dāšt ō bun •

ud[8] ān driyōš ruwān[9] ī xwēš ∵

6A.4[10] Baxt-āfrīd[11] guft kū

harw dahišn-ēw ī Ohrmazd ō hamēstārīh[12] ī[13] ēk petyārag •

ud[14] petītīgīh ō [K43_223r] hamēstārīh ī harw druz dād estēd ∵

6A.5 Ādurbād ī Mahrspandān guft kū

hagriz ēč [B432] anāgīh ō man nē mad kē-m[15] pad 6 dar rāmišn az-iš nē padīrift[16]

fradom ēn kū-m ābādīhā kū-m anāgīh ēn (∵) čē az ēn wattar šāyēd būd ∵

didīgar ēn kū az anāgīh ī man rāy dāšt estēd ēk widārd ∵

sidīgar ēn kū-m anāgīh nē ō ruwān bē ō tan mad ∵ čē pad tan widārdan[17] xwārtar šāyēd kū pad ruwān

čahārom ēn kū-m ābādīhā kū[18] man mard-ēw ēdōn nēk ham kū gizistag[19] Ahrimen ēn anāgīh pad man wehīh ī[20] man rāy kerd ∵

panǰom ēn kū harw wadīh-ēw[21] ayāb anāgīh-ēw[22] (ī) kunīhēd[1] ō xwad ayāb ō frazendān[2] rasēd

---

1 K.
2 BK <-Y/DWNšn'> +.
3 K <-t'>.
4 BK <hwy/ẏštl>.
5 B <-x2d>, K <-x1>.
6 K.
7 BK <-x2d>.
8 K.
9 B w +.
10 ŠnŠSup.20.11.
11 BK <bht'->.
12 B <hmYyyt->, K <hm'yyt-> 2x. – B -rān eol.
13 K.
14 K.
15 B <MNYWM> K <MNW / MN>.
16 BK <-lpt>.
17 B <wt'ltl>.
18 ShSh. BK ka.
19 BK <y/gcw'yytk'>.
20 K.
21 BK <YYLŠyh-1>.
22 B anāgīh eol.

ud ō man mad ud ō frazendān ī[3] man nē rasēd ∵

šašom ēn kū ganǰ ī Ahrimen purr[4] az anāgīh wehān rāy dāšt estēd

ud[5] harw čē ō man mad az ganǰ ī Ahrimen kast u-š pad weh-ēw ī did kerdan nē tuwān ∵

6A.6a[6] ud ēn-iz guft[7] kū

gētīy[8] rāy *wāhag nē[9] barišn[10] [K43_223v] ud[11] pad tis-iz nē dārišn ud az dast nē hilišn[12] [M548]

ud *wāhag ēd rāy nē barišn[13] čē harw ān ī brēhēnīd estēd bē rasēd ∵

ud[14] pad tis-iz ēd rāy nē dārišn čē wardišnīg ast ud bē hištan[15] abāyēd ∵

ud az dast[16] ēd rāy nē hilišn[17] čē mēnōy pad gētīy ō xwēš šāyēd kerdan ∵

6A.6b[18] ud abar-iz ēn nigerišn mardōmān[19]

čē harw tis čār ast bē margīh

harw tis bē wizīrēd bē druwandīh

ud[20] harw tis bē sazēd bē[21] ahlāyīh ∵

ud harw tis wirāstan šāyēd bē gōhr ∵

ud harw tis wardēnīdan[22] šāyēd bē baγōbaxt[23] ∵

6A.6c ud mardōmān xwāstag xrad[24] ud[1] pānag [B433] xēm ud hambār kerbag weh ∵

---

1 BK <-Y/DWNx1>.
2 BK <prz->.
3 K.
4 BK <pwl>.
5 K.
6 ŠnŠSup.20.12-13.
7 Not B.
8 K <-t'> 2x.
9 B + f.st. <yylšn'>.
10 BK <-WNš/šn'>.
11 K.
12 BK <-WNš/šn'>. – M <ŠYK // WNšn'>.
13 BK <-WNšn'>.
14 K.
15 BK <-x2d>.
16 BK <Y/Ŷyyt'>.
17 BK <-WNš/šn'>.
18 ŠnŠSup.20.71.
19 BK <mlt->.
20 K.
21 B w +.
22 B <wltyt'> eol.
23 BK <bkwkb'ht'>.
24 B w +.

čē ēdar drang[2] andak ēwarz zūd

ānōh dādwar[3] rāst ud abām nē windēd[4]

ud[5] abēr tuxšāg[6] bawišn pad ābādīh ud padēxwīh ud[7] ahlāyīh ud kerbag

čē kē ēdar abāg[8] ānōh ∵ ānōh abāg ānōh ∵

6A.6d ham pačč̄ēn ī az nāmag ī Ādurbād ī Mahrspandān bawēd[9]

ī pad ham-pursagīh[10] (ī)pōryōtkēšān mad estād hēnd kerdan

Dk.6B

6B.1 paydāg kū

harw nēkīh Ohrmazd • ud[11] ud harw anāgīh[12] [K43_224r] Ahrimen dād ∵

6B.2 ēn-iz paydāg kū

Ohrmazd ud dāmān ī Ohrmazd harw nēkīh ī-šān ast az dahišn ī Ohrmazd

ud[13] harw anāgīh ī-šān ast az Ahrimen ∵

6B.3 ud ēn-iz paydāg kū

Ahrimen ud[14] dāmān ī Ahrimen and nēkīh ī-šān ast az[15] dahišn ī[16] Ohrmazd

ud and[17] anāgīh ī-šān ast az xwēš[18] ∵

6B.4[19] ud ēn-iz paydāg kū

Frēdōn Az ī Dahāg ōzad kāmist

---

1 K.
2 K <dlng>; B <OZLWNd 'yn'>.
3 BK <y/d'twb'l>.
4 BK <wnY/Ŷyt>.
5 K.
6 K <-hš'>.
7 K.
8 BK w +.
9 B <-WNt>.
10 K <pwryyyyh>.
11 K.
12 BK + az, cf. next.
13 K.
14 K 2x.
15 Not B.
16 Not B.
17 B harw.
18 B ahrimen.
19 ŠnŠSup.20.18.

Ohrmazd guft kū-š nūn[1] ma ōzan[2] čē purr[3] ēn zamīg[4] xrafstar[5] [M549] bawēd ∵

6B.5 ud ēn-iz paydāg kū
Zarduxšt a-hōšīh xwāst
Ohrmazd guft
ka tō nūn a-hōš[6] kunam[7] fraškerd kerdan nē šāyēd ∵

6B.6 ud ēn-iz paydāg kū
fraškerd zamān[8] (rāy)[9] būd ka Az ī Dahāg ī ēdōn margarzān rāy
Ohrmazd guft kū-š ma ōzan[10]
Zarduxšt ī[11] ēdōn weh wirāstag būd[12] a-hōš[13] nē kerd[14] ∵

6B.7[15] ud ēn-iz paydāg kū
pahlom tis rāstīh ud wattom[16] tis drōzanīh ∵

6B.8 ud ēn-iz paydāg kū
ast kē rāst[17] gōwēd pad-iš druwand bawēd
ud ast kū drōw gōwēd pad-iš ahlaw bawēd ∵

6B.9[18] ud ēn-iz paydāg kū
kē ātaxš ōzanēd [K43_224v] wināh[19] ∵
ud ast kē ōzanēd weh ∵

---

1 Š; K <wwk>, not B.
2 B <-WNt>.
3 BK <pwl y>.
4 B <ykYk>, K <ŷmyn'>.
5 <'clpyytl>.
6 BK <'hwwš>.
7 K <-DWNm̨>.
8 BK <y/ŷm->.
9 ShSh (DP?).
10 B <-WNt>, K <YYTLWN>.
11 K.
12 B <-WNyt>.
13 BK <'hwwš>.
14 BK <krt">.
15 ŠnŠSup.20.14.
16 BK <wttwm>.
17 B + f.st. bawēd.
18 ŠnŠSup.20.15.
19 M; B <[wn]'s>.

6B.10[1] ud ēn-iz paydāg kū [B434]
tis ō wattarān nē abāyēd dādan ∵
ud ast ka ān ī pahlom ud[2] xwaštar xwardīg ō wattarān dahišn ∵

6B.11 ud ēn-iz paydāg kū
kerbag kerdan (wināh)[3] pādifrāh hangām ud zaman ān weh dānēd
kē pad āsn-xrad ud gōšōsrūd-xrad[4] abar nigerīdan dānēd ∵

6B.12 ud ēn-iz paydāg kū
[5]harw kē pad āsn-xrad abar dānēd nigerīdan ēg ān tis ī az Abestāg ud Zand paydāg weh dānēd •
ud harw kē[6] pad gōšōsrūd-xrad paydāg weh dānēd ∵

6B.13 ud[7] ēn-iz paydāg kū
kē pad harw 2 xrad dānēd nigerīdan harw tis ī būd bawēd weh dānēd ∵

6B.14 ud ēn-iz paydāg kū
bē kē dānēd kū čē wehīh[8] ud čē petyārag ēnyā wināh bē nē dānēd burdan[9]
6B.14.1 čē rādīh wehīh u-š wanīgarīh[10] petyārag • [M550]
6B.14.2 wistāxwīh wehīh u-š wastārīh petyārag •
6B.14.3 yazišn ī yazdān wehīh[11] u-š dēw-ēzagīh petyārag •
6B.14.4 ud[12] ātaxš ī Warahrān wehīh u-š [K43_225r] uzdēs[13] petyārag
6B.14.5 rāmišn ī[14] mardōmān ud niwāxtag[15] ī yazdān[16] wehīh[17] u-š a-srušt wisāndagīh[18] petyārag •
6B.14.6 mēnōy-wirrōyišnīh wehīh u-š uzdēs-paristīh petyārag ∵

---

1 ŠnŠSup.20.17.
2 K.
3 ShSh (DP?).
4 B gōšōsrūd.
5 B + f.st. pad.
6 ShSh *čē.
7 K.
8 BK <wy/ŷhyh> +.
9 BK <-x2d>.
10 BK <wnYkk/glyh>.
11 K <ŠP->.
12 B.
13 B <'wcss>, K <'wzdÿs> +.
14 K.
15 B <nw''ck'>.
16 ShSh *wehān.
17 B paristīh.
18 ShSh; B <wyyšnYkyh>, K <wyš'nYkyh>.

6B.14.7 tuxšāgīh wehīh u-š a-hunsandīh ud widangīh petyārag •

6B.14.8 bowandagīh wehīh[1] u-š frāybūd petyārag •

6B.14.9 fšūnišn wehīh u-š penīh petyārag •

6B.14.10 weh-dēnīh[2] wehīh u-š ag-dēnīh petyārag •

6B.14.11 ud[3] dōstīh wehīh u-š waranīgīh petyārag •

6B.14.12 ud dil-dardīh[4] wehīh u-š sturgīh[5] petyārag ∵

6B.14.13 hu-šarmīh ud hu-škōyīh wehīh u-š[6] a-wistāxwīh petyārag ∵

6B.14.14 āsrōnīh wehīh u-š ahlomōγīh petyārag ∵

6B.14.15 sālārīh (wehīh)[7] u-š duš-pāduxšāyīh petyārag ∵

6B.14.16 hunsandīh (wehīh) u-š aǰgahānīh[8] [9]⌈ petyārag ∵

6B.14.17 mihr ud dil-sōzag ud abaxšāyišn wehīh u-š[10] šēwan ud mōyag ⌉petyārag ∵

6B.14.18 ud šādānīgīh[11] ud xurramīh[12] [B435] wehīh u-š afsōsgarīh[13] petyārag ∵

6B.14.19 ud[14] pākīzagīh wehīh u-š[15] tan-čīnagīh petyārag ∵

6B.14.20 dōstīh ī zan ī xwēš wehīh u-š ǰeh-marzīh[16] petyārag ∵

6B.14.21 (wazurg-menišnīh wehīh u-š abar-tanīh petyārag ∵)[17]

6B.14.22 nihādagīh[18] [K43_225v] wehīh u-š ōbastīh petyārag ∵

6B.14.23 ud[19] gōwāgīh[20] wehīh u-š nāzēnagīh[21] petyārag ∵

6B.14.24 dast-kirrōgīh wehīh u-š abē-sūd-kārīh[22] petyārag •

6B.14.25 pāduxšāyīh[23] ī wehān[1] wehīh u-š ahmār-xwadāyīh[2] ⌈ petyārag •

---

1 BK <ŠP->.
2 B wehīh dēnīh.
3 B.
4 BK <y/ÿlylt->.
5 BK <yytlY/Ÿyh>.
6 B f.st. + pad eol.
7 (DP).
8 BK <'šyyh'n->.
9 Not B.
10 K <'p̄'c>.
11 ShSh or šād-xandagīh.
12 BK <hwlmk/yyh.
13 BK <-k/glyh>.
14 B.
15 Not B.
16 BK <y/jyh>.
17 ShSh cf. 6B.35.
18 B <n''ckyh>.
19 B.
20 B + y eol.
21 K <-gwk->; ShSh or wāzēnagīh.
22 BK <'p̄yD>.
23 B; K <-thš->.

6B.14.26 pādufrāh ⌉[3] ī[4] wināhgārān wehīh u-š abārōn-zadārīh petyārag

6B.14.27 dādestānīgīh wehīh u-š ahmār-kešīh[5] ud[6] wad-xwāhīh petyārag •

6B.14.28 (ērīh ud dahībedīh wehīh u-š harg ud bār ī škōhān petyārag ∵)

6B.14.29 (frahang kerdan ī pad pēšag pēšag wehīh u-š pādārīh pādifrāh petyārag ∵)

6B.14.30 zanišn ī mardōm[7] dušmenān ud[8] wināhgārān kerdan wehīh[9]
u-š kēnwarīh ud xešmenīh [M551] petyārag •

6B.14.31 āzād-mardīh ud[10] meh-mardīh wehīh u-š sāstārīh petyārag ∵

6B.14.32 ud[11] xwarišn ud[12] dārišn ī mardōmān wehīh u-š a-paymān-xwarišnīh ud a-paymān-dārišnīh
petyārag ∵

6B.15 ud ka ēn[13] ud[14] abārīg ī pōryōtkēšān abar-iz ēn dar gōwišn[15] ud kardag
hangāmīg čiyōn awēšān ēwēn[16] kunēd[17] ud[18] rāyēnēd ∵[19]
ēk ēn kū wināh az gēhān bē barēd[20] ∵
ud didīgar ēn kū-š wehīh[21] abāg bē nē šawēd

6B.15.1 čē[22] ēn-iz paydāg[23] kū wanīgarīh[24] az [K43_226r] gēhān bē barišn[25]
bē ēdōn bē[26] barišn kū rādīh bē nē kāhēd ∵

---

1 BK <wy/ŷh'n>.
2 B <''m'l>, K <''m''l>, ShSh *hamahl 'opponent'.
3 B <pytpl's pyt''lk'>
4 K.
5 B <-kwš->, K <-kš->. ShSh cf. *ḥesāb kešidan*.
6 K.
7 BK <mlt-> 2x.
8 K.
9 Not B.
10 K.
11 B.
12 K 2x.
13 ShSh + (and).
14 K.
15 ShSh + (kunēd).
16 BK + f.st. <WAYWNyt>.
17 BK <-YWNx1>.
18 K. – ShSh + (kunišn).
19 2nd pl.
20 BK <-x2d>.
21 BK <ŠP->.
22 B <MYM>.
23 K + f.st. ~~petyārag~~.
24 BK <wnYklyh>.
25 K <-WNšn'>.
26 Not K 2x.

6B.16.2 ud ēn-iz paydāg kū wastārīh az gēhān bē barišn[1] •
bē ēdōn barišn kū wistāxwīh bē nē kāhēd ∵

6B.17.3 ud ēn-iz paydāg kū dēw-ēzagīh az gēhān bē barišn •
bē ēdōn barišn kū yazišn ī yazdān bē nē kāhēd ∵

6B.18.4 ud ēn-iz paydāg kū uzdēsīh[2] az gēhān bē barišn •
bē ēdōn barišn[3] kū ātaxš ī[4] Warahrān bē nē[5] kāhēd ∵

6B.19.5 ud ēn-iz paydāg kū a-srušt wisāndagīh[6] az gēhān bē barišn •
bē ēdōn barišn kū rāmišn (ī mardōmān) niwāxtag[7] ī wehān[8] bē nē kāhēd ∵

6B.20.6 ud ēn-iz paydāg kū uzdēs-paristīh[9] az gēhān bē [B436] barišn[10]
bē ēdōn barišn kū mēnōy-wirrōyišnīh bē nē kāhēd ∵

6B.21.7 ud ēn-iz paydāg kū a-hunsandīh ud widangīh az gēhān bē barišn[11]
bē ēdōn barišn kū tuxšāgīh bē nē kāhēd ∵

6B.22.8 ud ēn-iz paydāg kū frāybūd az gēhān bē[12] barišn [M552]
bē ēdōn barišn kū bowandagīh bē nē kāhēd ∵

6B.23.9 ud ēn-iz paydāg kū [K43_226v] penīh az gēhān bē barišn
bē ēdōn barišn kū fšūnišn bē nē kāhēd ∵

6B.24.10 ud[13] ēn-iz paydāg kū ag-dēnīh az gēhān bē barišn
bē ēdōn[14] barišn kū weh-dēnīh bē nē kāhēd ∵

---

1 K <-WNṣn'> +.
2 K <-d'syh>.
3 K <-šn'>.
4 K.
5 Not B.
6 BK <wyyšnYkyh>.
7 B <n'ck'>.
8 BK <ŠP->.
9 K <-zd's->, B <'wzyyŷ'hyh plyytkyh>.
10 B + kū.
11 K <-šn'>.
12 B + gēhān.
13 Not K.
14 K + bē.

6B.25.11 ud ēn-iz paydāg kū waranīgīh az gēhān bē barišn
bē ēdōn barišn kū dōstīh bē nē kāhēd ∵

6B.26.12 ud ēn-iz paydāg kū sturgīh az gēhān bē barišn
(bē) ēdōn barišn kū dil-dardīh[1] bē nē kāhēd ∵

6B.27.13 ud ēn-iz paydāg kū sam ud[2] bīm az gēhān bē barišn
bē ēdōn barišn kū hu-škōyīh ud hu-šarmīh bē nē kāhēd ∵

6B.28.14 ud ēn-iz paydāg kū ahlomōγīh az gēhān bē barišn
bē ēdōn barišn kū āsrōnīh bē nē kāhēd ∵

6B.29.15 ud ēn-iz paydāg kū duš-pāduxšāyīh[3] az gēhān bē barišn
bē ēdōn barišn kū sālārīh bē nē kāhēd ∵

6B.30.16 ud[4] ēn-iz paydāg kū aǰgahānīh[5] az gēhān bē barišn
bē ēdōn barišn kū hunsandīh bē nē kāhēd ∵

6B.31.17 ud[6] ēn-iz paydāg kū šēwan ud[7] mōyag az gēhān bē barišn
bē ēdōn barišn [K43_227r] kū mihr ud dil-sōzag[8] ud[9] abaxšāyišn[10] ī mardōmān[11] bē nē kāhēd ∵

6B.32.18 ud[12] ēn-iz paydāg kū afsōsgarīh[13] az gēhān bē barišn
bē ēdōn barišn kū šādānīgīh[14] ud hu-rāmīh bē nē kāhēd ∵

6B.33.19 ud ēn-iz paydāg kū tan-čīnagīh az gēhān bē barišn

---

1 K <dlÿltyh>.
2 K.
3 B <-hš'y-yh>, K <-hš'yh>.
4 K.
5 BK <'šy/gyh'nyh>.
6 K.
7 K
8 K <dÿł->.
9 K.
10 K <-š'yš n>.
11 BK <mlt->.
12 K.
13 B <swyykl->, K <-swyy yl->.
14 BK šādīgānīh.

bē ēdōn barišn kū pākīzagīh bē nē [M553] kāhēd ∵

6B.34.20 ēn-iz paydāg kū ǰeh-marzīh[1] az gēhān bē barišn [B437]
bē ēdōn barišn kū dōstīh ī zan ī xwēš bē nē kāhēd ∵

6B.35.21 ud ēn-iz paydāg kū abar-tanīh az gēhān bē barišn
bē[2] ēdōn[3] barišn ī[4] wazurg-menišnīh bē nē kāhēd ∵

6B.36.22 ud ēn-iz paydāg kū ōbastīh az gēhān bē barišn
bē ēdōn barišn kū nihādagīh[5] bē nē kāhēd ∵

6B.37.23 ud ēn-iz paydāg kū nāzēnagīh[6] az gēhān bē barišn
bē[7] ēdōn[8] barišn kū gōwāgīh ud[9] rāst-gōwišnīh bē nē kāhēd ∵

6B.38.24 ud ēn-iz paydāg kū abē-šūd-kārīh[10] az gēhān bē barišn
bē[11] ēdōn[12] barišn kū dast-kirrōgīh bē nē kāhēd ∵

6B.39.25 ud ēn-iz paydāg kū hāmahl-xwadāyīh[13] az gēhān bē barišn
bē[14] ēdōn[15] barišn kū pāduxšāyīh[16] [K43_227v] wehān[17] bē nē kāhēd ∵

6B.40.26 ud[18] ēn-iz paydāg kū abārōn-zadārīh az gēhān bē barišn
bē[19] ēdōn[1] barišn kū pādifrāh[2] wināhgārān kerdan bē nē kāhēd ∵

---

1 B <yÿh ->, K <jyh ->.
2 Not B.
3 B + bē.
4 K.
5 B <n''ckyh>.
6 BB <-n'cynY/Gyh>.
7 Not B.
8 B + bē.
9 K.
10 B <'p̄y ->, K <'p̄yD ->.
11 Not B.
12 B + bē.
13 BK <h'm'hl ->. – B <-t'-yyh>, K <-t'-yh>.
14 Not B.
15 B + bē.
16 B <-hš'y-yh>, K <-hš'yh>.
17 BK <ŠP->.
18 B.
19 Not B.

6B.41.27 ud[3] ēn-iz paydāg kū ahmār-kešīh[4] ud[5] wad-xwāhīh az gēhān bē barišn
bē[6] ēdōn[7] barišn kū dādestānīgīh bē nē kāhēd ∵

6B.42.28 ud ēn-iz paydāg kū harg ud bār ⌈ škōhān az gēhān ⌉[8] bē barišn
bē ēdōn barišn kū ērīh ud dahībedīh bē nē kāhēd ∵

6B.43.29 ud ēn-iz paydāg kū pādārīh[9] pādufrāh az gēhān bē barišn
bē ēdōn[10] barišn kū frahang kerdan ī pad pēšag pēšag bē nē kāhēd ∵

6B.44.30 ud ēn-iz paydāg kū kēnwarīh[11] (ud xešmenīh) az gēhān bē barišn
bē ēdōn[12] [M554] barišn kū[13] zanišn ī dušmenān wattarān bē nē kāhēd ∵

6B.45.31 ud ēn-iz paydāg kū sāstārīh az gēhān bē barišn
bē ēdōn barišn kū āzād-mardīh ud meh-mardīh bē nē kāhēd ∵

6B.46.32 ud ēn-iz paydāg kū a-paymān-xwarišnīh [14]⌈ a-paymān-dārišnīh ⌉ az gēhān bē barišn
bē ēdōn barišn kū xwarišn ud[15] dārišn ī[16] mardōmān bē nē [K43_228r] kāhēd ∵

6B.47 ud ēn-iz paydāg kū ka-iz ōh nē[17] hamāg ruwān bē dārišn ī[18] tan rāy
āwāmīhā[19] andar gēhān ōwōn pad nigerišn abāyēd raft
čiyōn ka[1] mard-ēw ī abē-kafš[2] hē

---

1 B + bē.
2 K <-twp->.
3 B.
4 K <’ym’l->.
5 K.
6 Not B.
7 B + bē.
8 B <MN škwYšn'>, K <m škwh’n>.
9 B <p’yYylyh>, not K.
10 B + bē.
11 B + y.
12 B + bē.
13 Not K bol.
14 Not K.
15 K.
16 B.
17 K; B <l’y>.
18 K; B -išnīh.
19 K <-m’’>.

ud[3] hamāg ēn gēhān mār ud gazdom ud[4] xrafstar ud xār purr[5] hē
u-š ōwōn bīm kū[6] [B438] ma-m[7] xrafstar gazēd ayāb xār padiš andar šawēd ∵

6B.48 ud[8] ēn-iz paydāg kū[9]
ō[10] spazgān ud[11] zanān rāz nē⌈ barišn[12]
čē rāz āškārag bawēd ud ō pašēmānīh rasēd kē ō spazgān ud zanān rāz ⌉barēd[13] ∵

6B.49 ud ēn-iz paydāg kū
abāg halag ud[14] xwad-dōšag ud waranīg mard ham-kār ud ham-wāzīg nē bawišn
čē bāstān sabukīh ud[15] an-āyuxtagīh rasēd
kē abāg halag ud xwad-dōšag ud[16] waranīg mard ham-kār ud[17] ham-wāzīg bawēd ∵

6B.50 ud[18] ēn-iz paydāg kū
abāg sāstār mard nē kōxšišn[19]
čē⌈ zanišn ud pādufrāh windēd[20] ⌉[21] kē abāg sāstār kōxšēd ∵

6B.51 ud ēn-iz paydāg kū
abāg afsōsgar mard spaxr nē kunišn ud[22] ham-xwaran[23] nē bawišn[24]
čē bāstān[1] ō [K43_228v] šarm rasēd

---

1 Not B.
2 BK <BRA ->.
3 K.
4 B.
5 BK <pwl>.
6 B + <MN>.
7 BK <AL MN>.
8 K.
9 K 2x.
10 Not B.
11 K.
12 K <-ṣn'>.
13 BK <-x1>.
14 K 2x.
15 K.
16 K.
17 B <k>.
18 K.
19 B <kwš-> 2x.
20 K <wnÛyt'>.
21 B pādufrāh zanišn ∵ <w'yt'>.
22 K.
23 BK <hm hwln'>.
24 K <-WNṣn'>.

kē abāg afsōsgar mard spaxr kunēd[2] ayāb ham-xwaran[3] bawēd ∵

6B.52 ud ēn-iz paydāg kū

az pen[4] ud wad-čihrag tis nē xwāhišn

čē xwēš tan duš-čihr kunēd[5] ud[6] ō pašēmānīh rasēd

kē az pen ud wad-čihr mard tis [M555] xwāhēd ∵

6B.53 ēn-iz paydāg kū

zan[7] ud[8] rahīg[9] ī xwēš nēk abāyēd dāšt ud abē-frayād[10] nē abāyēd hištan[11]

čē bāstān pad xweš tan ranǰag bawēd[12] ud xwarišn mizag kam dānēd

kē zan ud[13] rahīg nē[14] nēk dārēd ayāb a-frayād hilēd ∵

Dk.6C

6C.1 ud ēn-iz paydāg ēdōn kū

xwāstag ī[15] az[16] wināh nē kunišn ud ō kadag nē barišn[17]

čē ān-iz ī kerd ud pad kadag estēd bē wišōbēd kē xwāstag ī az wināh kunēd[18] ud ō kadag barēd ∵

6C.2 ēn-iz[19] ēdōn kū

tis and gōwišn čand ān ī dānēd

čē kē tis wēš gōwēd kū ān ī dānēd ān-iz ī[20] dānēd mardōmān kam wurrōyēd ∵

6C.3 ud[1] ēn-iz ēdōn kū

---

1 BK <byyt'n'>.
2 BK <-Y/ŶWNx1>.
3 B xwaran.
4 B <pn ∵>, K <• pn •>.
5 BK <-Y/ŶWNx1>.
6 K.
7 Not B bol.
8 K.
9 BK <lyyk> 2x.
10 BK <BRA ->.
11 BK <-x1> 2x.
12 B ranj kunišn ∵ .
13 K.
14 B <l'y>.
15 K.
16 K <MNW>.
17 K <-ṣn'>.
18 BK <-x1> 2x.
19 B + paydāg.
20 B.

xward[2] may[3] hangārišn ud pahikār nē kunišn

čē bāstān xešm[4] ud ǰang [K43_229r] az-iš bawēd kē xward may hangārišn[5] ud pahikār kunēd[6] ∵

6C.4 ud[7] ēn-iz ēdōn kū

afsōsgar[8] mard[9] pad nazdīk[10] nē dārišn ud[11] saxwan[12] az-iš nē padīrišn[13]

čē bāstān mardōmān pad ān hunar ī-šān nēst gumān kunēd[14]

ud dast/xwarrah kāhēd kē afsōsgar[15] mard pad nazdīk [B439] dārēd u-š saxwan aziš padīrēd ∵

6C.5 ēn-iz ēdōn kū

xwēš tan wēš[16] nē menišn kū-š ān ī wehīh ud hunar (ast)

čē bāstān pad xwēš tan ranǰag abāg wehān pahikafānag[17]

kē [18]⌈ xwēš tan wēš menēd kū-š ān ī wehīh ud[19] hunar ast ∵

6C.6 ud ēn-iz ēdōn kū

wehīh ī wehān pad ⌉xwēš dārišn u-š padiš šād bawišn[20] •

čē[21] bāstān pad duš-čašmīh ud weh-dušmenīh[22] pad-iš gumān bawēnd ∵

kē wehīh ī wehān pad xwēš nē dārēd[23] ud pad-iš šād nē bawēd ∵

6C.7 ud[1] ēn-iz ēdōn kū

---

1 K.
2 B <-ENyt'>.
3 B <HYA>, K <HS> 2x.
4 B w +.
5 K <-lšk'>.
6 BK <-x1> 2x.
7 B.
8 B <-swskl> 2x, K <-swygl>.
9 Not B.
10 B <nzyyk>, K <nzŶYk> 2x.
11 K.
12 BK <MRY/ŶA>.
13 BK <ptyl-> 2x.
14 BK <-x1>.
15 K <-swsk̈l>.
16 B + f.st. <l'y>.
17 DP <ptkptk'>.
18 Not B.
19 K y bol.
20 B <-WNyt'>.
21 B w +.
22 B <wyhywšmyh>, K <wŷhdwšmnyh>
23 BK <-lšn'>.

pad pāduxšāyīh[2] ud [M556] tuwāngarīh mast nē bawišn

čē-š bāstān weh abar wardēnd u-š wizend ud astānag abērtar awiš rasēd [K43_229v]

kē andar pāduxšāyīh ud tuwāngarīh mast bawēd ∵

6C.8 ud[3] ēn-iz ēdōn kū

andar xwadāy ud pāduxšāy[4] mard a-burd-framān[5] wistāx nē bawišn

čē bāstān ō pazd ud pādufrāh[6] rasēd

kē andar xwadāy ud pāduxšāy mard a-burd-framān wistāx[7] bawēd. ∵

6C.9 ēn-iz ēdōn[8] kū

andar riftagīh[9] ud ōrēb[10] wad-zārag wanī-xradag[11] nē bawišn

čē ān ī mad estēd čārag ī kam dānēd u-š nōg nōg škeftīh wēš[12] rasēd

kē[13] andar riftagīh ud ōrēb wad-zārag wanī-xradag[14] bawēd ∵

6C.10 ēn-iz ēdōn kū

tis ī nē mad estēd rāy bēš ud zarīg nē barišn[15]

čē bāstān andar bēš ud gumānīh zīyēd kē tis ī nē mad estēd rāy bēš ud zarīg barēd[16] ∵

6C.11 ud ēn-iz ēdōn kū

wād[17] wēšīh[18] nē kunišn

čē mardōmān pad-iš kam wistāx bawēnd

ud[19] xwad ka ham-<ptwyyh>[1] rasēd ayār kam windēd[2] kē wād wēšīh kunēd[3] ∵

---

1 B.
2 B <-hš'y-yh>, K <-hš'yh>.
3 B.
4 K <p\'/thš'>.
5 K <'wb-> 2x.
6 K <-l'yh>.
7 BK + nē.
8 BK paydāg.
9 BK <lyypṭkyh>. – cf. Y.32.7c.
10 BK <'wlyyp̄>.
11 B <wwy'lk wy'ltk'>, K <wwy'ltk'>.
12 B w +.
13 B <MN>.
14 BK <wwy'ltk(')>.
15 BK <-ṣn'>.
16 BK <-x1>.
17 Not B bol.
18 'puff oneself up'?
19 K.

6C.12 ēn-iz ēdōn kū

nihān-xēmīh nē kunišn

čē [K43_230r] mardōmān pad-iš wistāx[4] kam[5] bawēnd

ud āhōg ī[6] ast kam šāyēd wirāstan kē nihān-xēmīh kunēd[7] ∵

6C.13 ud[8] ēn-iz ēdōn kū

dōyīh[9] nē kunišn

čē-š andar šahr pad frēftār dārēnd xwad dōst kam windēd[10] kē dōyīh kunēd[11] ∵

6C.14 ēn-iz ēdōn kū

tundīh ud duš-čašmīh nē kunišn

čē andar šahr pad [B440] xešmen dārēnd ud[12] xwad bāstān ēw-tāg

kē tundīh[13] ud [M557] duš-čašmīh kunēd[14] ∵

6C.15 ēn-iz ēdōn kū

xwarišn abē-gāh[15] ud a-paymān nē xwarišn

čē xwarišn mizag kam dānēd ud[16] xwad-iz wēmār bawēd

kē xwarišn abē-gāh ud a-paymān xwarēd[17] ∵

6C.16 ēn-iz ēdōn kū[18]

ranǰ ī a-paymān[19] nē barišn[1]

---

1 B <hmptwYyh>, K <hmc / twYyh>, ShSh *- paywandīh.
2 BK <wnY/Ŷt>.
3 BK <-x1>.
4 B -īh.
5 B w +.
6 ShSh *ī-š.
7 BK <-x1>.
8 B.
9 BK <dwdyh>; ShSh doīh.
10 BK <vwnY/Ŷyt'>.
11 BK <-x1>.
12 K.
13 B <twYyh>.
14 BK <-x1>.
15 BK <'p̄yD ->.
16 K.
17 B <hwlyt'> eol.
18 B + f.st. <OLEc y>.
19 B w +.

čē-š bāstān was wēmārīh rasēd kē ranǰ ī a-paymān barēd[2] ∵

6C.17 ēn-iz ēdōn kū

pad ān ī baγō-baxt[3] hunsand bawišn

čē bāstān andar a-hunsandīh ud[4] bēš zīyēd kē pad ān ī baγō-baxt nē hunsand[5] ∵

6C.18 ud[6] ēn-iz ēdōn kū

ō ōy ī wad-xrad ud[7] xwad-dōšag [8]⌜ mard āhōg ī-š ast nē gōwišn[9] [K43_230v]

(čē) āhōg bē nē wirāyēd ud dušmen hangēzēnēd

kē ō ōy ī wad-xrad ud xwad-dōšag ⌝mard āhōg ī-š ast gōwēd ∵

6C.19 ēn-iz ēdōn kū

dāšn ō an-espās ud[10] wattarān nē kunišn

čē-š pad xwāstag ziyān u-š pad ruwān druwandīh

kē dāšn ō an-espāsān wattarān kunēd[11] ∵

6C.20 ēn-iz ēdōn kū

ōy kē ōrēbīh[12] mad estēd nē zanišn[13] u-š nē āwēnišn[14]

čē-š bāstān ōrēbīh wēš rasēd u-š ka[15] rasēd ayār kam windēd[16]

kē ōy kē ōrēbīh rasīd zanēd ayāb āwēnēd ∵

6C.21 ud[17] ēn-iz ēdōn kū

pad xwadāyīh[18] ud xwāstag a-paymān waranīg[1] nē bawišn

---

1 K <-ṣn'>.
2 BK <-x1>.
3 BK <bkbht'> 2x.
4 K.
5 B -īh.
6 B.
7 B <wt'lt">.
8 Not B bol.
9 K <-WNṣn' y>.
10 BK.
11 BK <-x1>.
12 BK <'wlyypyh>.
13 BK <-TNšn'>.
14 BK <'wwyn-> 2x.
15 BK kē.
16 BK <wnY/ˆTyt'>.
17 B.
18 BK <-t'-yyh> 2x.

čē-š nēkīh ī[2] mad estēd mizag kam dānēd ud xwad-iz andar a-hunsandīh ud an-āsānīh zīyēd kē pad xwadāyīh ud xwāstag a-paymān waranīg bawēd ∵

6C.22 ēn-iz ēdōn kū
ka wizīrēd abāg wattarān ham-kunišn ud ham-barišn nē bawišn ∵
čē ka ān ī wattar[3] ō kunišn[4] rasēd ōy-iz[5] bē dusrawēnēnd[6]
ud ka ōy wizend [K43_231r] [M558] rasēd ōy ī wattar ayār nē bawēd
(kē) abāg wattarān ham-kunišn ud[7] ham-barišn bawēd ∵

6C.23 ēn-iz ēdōn kū
xwēš-wizāyīh[8] ud škōhīh ud an-ādānīh rāy ōy[9] ī did kam nē menišn
u-š wehīh[10] kam nē wēnišn kū[11] ān ī ast
čē bāstān mardōmān pad kēnwarīh ud xwad-dōšagīh [B441] pad-iš gumān bawēnd[12]
xwad-iz āhōg ī xwēš[13] [14]⌜ kam wēnēd
kē xwēš wizāyīh ud škōhīh ud an-attānīh rāy ōy ī did kam menēd
u-š wehīh[15] ⌝kam wēnēd kū[16] ān ī ast ∵

6C.24 ēn-iz ēdōn kū[17]
hu-šnūdīh[18] ī xwēš tuwāngarīh[19] ud[20] pāduxšāyīh[21] rāy ōy[22] ī did wehīh wēš nē wēnišn kū-š ān ī ast

---

1 BK <wln'Yk> 2x.
2 K.
3 B <lc>.
4 BK <-WNšn'>.
5 BK + y.
6 BK <-lwbynd>.
7 K.
8 BK <wz'-yyh> +.
9 B <OL>.
10 BK <wy/ŷhyh>.
11 BK kū-š.
12 B <ywm'nšn'y>.
13 B + tan.
14 Not B.
15 K <ŠP->.
16 B; K kū-š.
17 K + f.st. <~~ANŠWTA'n~~>.
18 B <ANŠWTyh>.
19 BK <-kl->.
20 K.
21 B <-hš'y-yh'>, K <-hš'-yh'>.
22 B <OL>.

čē bāstān mardōm pad āzwarīh ud waranīgīh ud kōdag-nigerišnīh padiš gumān bawēnd
kē ōy ī did hu-šnūdīh ī[1] xwēš tuwāngarīh[2] ud pāduxšāyīh rāy wehīh wēš wēnēd[3] kū-š ān ī ast ∵

6C.25 ēn-iz ēdōn kū
wad-āmār[4] ud wad-hangār[5] nē bawišn
čē-š kas[6] tis aziš pad-bīmtar [K43_231v] xwāhēd ud padīrēd[7] ud xwad kam windēd
kē wad-āmār ud wad-hangār bawēd ∵

6C.26[8] ud[9] ēn-iz ēdōn kū
zand ud[10] kār ud dādestān ǰuttar nē gōwišn ud kunišn ud rāyēnišn
čiyōn ān ī pōryōtkēšān guft ud kerd ud čāšt ud[11] ul āwurd
čē-š ahlomōγīh padiš ō gēhān āyēd
kē zand ud[12] kār ud dādestān ǰuttar čāšēd ud[13] gōwēd ud kunēd[14]
čiyōn ān ī pōryōtkēšān guft ud[15] kerd ud čāšīd ud[16] ul āwurd ∵

6C.27 ēn-iz ēdōn kū
ka wizīrēd hērbedestān ī[17] pad Abestāg ud Zand ud[18] abārīg-iz[19] frahang ī pad pēšag pēšag az wattarān nē kunišn[20]
čē-š frahang wattar ud[21] xwad ag-ruwāntar [M559] bawēd
kē hērbedestān ī[1] pad Abestāg ud Zand ud abārīg-iz[2] frahang ī pad pēšag pēšag az wattarān kunēd[3] ∵

---

1 K.
2 BK w + bol.
3 BK <wynyt'>.
4 B w +.
5 K <wty'l>.
6 B <AYT'>.
7 BK <ptylyt'>.
8 Molé "Problème des sectes," p. 11.
9 B.
10 K +.
11 B <-št">.
12 BK 2x.
13 K 2x.
14 BK <-x1>.
15 B <-t">, K <-t" w> 2x.
16 BK <-yt">.
17 K.
18 K.
19 B abārīg.
20 BK <-YWNx2šn'>.
21 K.

6C.28 ēn-iz ēdōn kū

ō wattarān ud ahlomōγān Zand ud[4] Abestāg nē čāšišn

čē wināh andar gēhān rawāgīh wēš bawēd

kē ō wattarān ud ahlomōγān Zand Abestāg čāšēd ∵

6C.29 ud ēn-iz [K43_232r] ēdōn kū

xwad[5] uzwān ō drōw nē frahenǰēnišn[6]

čē ān-iz ī[7] rāst gōwēd pad wizurd[8] kam dārēnd kē uzwān ō drōw[9] frahenǰēnēd ∵

6C.30 ud[10] ēn-iz ēdōn kū

an-ast[11] ud drōw abar[12] kas nē gōwišn

čē pad menišn ī mardōmān zad[13] bāstān ō kunišn[14] abērtar [B442] rasēd

u-š xwad-iz an-ast ud drōw wēš[15] abar kunēnd[16]

kē abar kasān an-ast ud drōw gōwēd ∵

6C.31 ēn-iz ēdōn kū

ēmār-kešīh[17] ud wad-xwāhīh nē kunišn ∵

čē pas ka pad-iz ān ī rāst dādestān xwāhēd

mardōm pad-iš gumān ud[18] bāstān wizīr kam windēd

kē ēmār-kešīh ud wad-xwāhīh kunēd[19] ∵

6C.32 ēn-iz ēdōn kū

---

1 K 2x.
2 B + y eol.
3 BK <-x1>.
4 K.
5 K <hwt>, not B.
6 BK frahenjišn.
7 B.
8 B <PWNc wlt'>.
9 Not B.
10 B.
11 K; B <-tk'>.
12 B + ō.
13 BK <-TNt'>.
14 BK <-WNšn'>.
15 B + f.st. < l >.
16 BK <-YWNx2d>.
17 BK <'ym->.
18 K <-m'n w>.
19 BK <-x1>.

pad nēkīh ī-š[1] ast duš-padēxwīh nē kunišn[2]

čē andar gēhān pad pen dārēnd u-š xwad-iz[3] ka andar abāyēd kam windēd

kē pad nēkīh ī-š ast duš-padēxwīh kunēd[4] ∵

6C.33 [5]⌈ ēn-iz ēdōn kū

zan ud ⌉⌈ rahīg[6] ī xwēš ⌉[7] rāy bāstān pad [K43_232v] āhōg tis nē gōwišn

čē-š mardōm pad duš-āgāh dārēnd

u-š[8] zan-iz ud rahīg[9] ī xwēš pad dušmen dārēnd

kē zan ud rahīg ī xwēš rāy bāstān pad āhōg tis gōwēd ∵

6C.34 ēn-iz ēdōn kū

az xwēš-kārīh ud pēšag xwēš bē nē estišn

čē ān [M560] frahang (ī) ast wanīy[10] kunēd[11]

u-š mardōm[12] pad wad-hunarīh padiš gumān bawēnd[13]

kē az xwēš-kārīh ud pēšag ī xwēš bē estēd[14] ∵

6C.35 ēn-iz ēdōn kū

kas rāy afsōs tis nē gōwišn u-š pas-gōwišnīh nē kunišn

čē-š pad mardōm-dušmenīh[15] padiš gumān bawēnd

ud[16] xwad-iz dušmen ō xwēš tan xwāhēd

kē abar kas afsōs kunēd[17] ayāb-iš pad pas-gōwišnīh tis gōwēd ∵

6C.36 ēn-iz ēdōn kū

ān ī hamēmāl hamēmāl menišn u-š abāg wastār nē bawišn

---

1 K w +.
2 B <-WNšn'>, K <-YWNx2šn>.
3 B xwad.
4 B <-x1>, K <-DWNx̂1>.
5 K torn off.
6 B <lyyk>.
7 K tops: <l[y]yyk? BNPŠE>.
8 K + <~~NYŠE~~>.
9 B <lyyk> 2x, K <lyyk k> 2x.
10 BK <HWBYWN>.
11 BK <-x1/x̂1>.
12 BK <mlt->.
13 B <-m'nšn' OD>.
14 B <-WNšn'>.
15 B <-TA'n ywš->, K <-TAdwš->
16 K.
17 BK <-x1>.

čē xwāhišn ī[1] xwēš kam wēnēd ud[2] xwad-iz pad dādestān[3] wēš ēraxtēd

kē (hamēmāl) hamēmāl nē[4] ⌈ menēd ayāb-iš abāg wastār ⌉[5] [6]⌈ bawēd ∵

6C.37 ud ēn-iz ēdōn kū

pēš ī ⌉[K43_233r] ōy ī az-iš meh ud dānāgtar bāstān saxwan[7] was nē gōwišn

čē ōy ī pēš-gāh abārīg mardōmān[8] kam abāyēd

ud[9] xwad-iz [B443] ān ī gōwēd kār aziš kam kunēnd[10]

kē bāstān pēš ī ōy ī meh ud[11] dānāgtar saxwan was gōwēd ∵

6C.38 ēn-iz ēdōn kū

zan ud rahīg[12] ī xwēš dōst bawišn bē a-paymān waranīg[13] pad-iš nē bawišn

čē ō wehīh[14] ud hunar kam frahenǰēd

kē ō zan ud rahīg ī[15] xwēš nē dōst ayāb a-paymān waranīg pad-iš bawēd ∵

6C.39 ēn-iz ēdōn kū

pad zan ī kārān waranīg nē bawišn

čē dōšāram ī zan ī xwēš[16] bē kāhēd ud[17] xwad-iz ō ǰeh-marzīh[18] wardēd

kē pad zan ī kārān waranīg bawēd ∵

6C.40 ēn-iz ēdōn kū

pad nēkīh ud[19] tis ī xwāhēd a-paymān waranīg nē bawišn

čē pas ka[1] ān ī[2] xwāhēd nē [M561] windēd ēg-iš bēš wēš bawēd

---

1 K.
2 K.
3 BK <Y/DYNA>.
4 BK <l'y>.
5 K tops only.
6 K torn off.
7 BK <MRY/ŶA> 2x.
8 BK <mlt->.
9 K.
10 B <-x̂2d>, K <-x2d>.
11 K.
12 B <lyyy k>, K <lyyyk>.
13 BK <wln(')Yk> 2x.
14 BK <wy/ŷhyh>.
15 B <lyykyh>.
16 Not B.
17 K <-ytww> eol.
18 B <ÿ/jyh m->.
19 BK.

kē pad nēkīh ud tis ī xwāhēd a-paymān waranīg bawēd ∵

6C.41 [3]⌈ ēn-iz ēdōn kū

xwēš tan ēdōn ⌉dārišn[4] kū ān ī [K43_233v] mardōmān nēktar pad dēm[5] bawēd

nē ēdōn kū-š ān ī xwad weh sahēd

čē bāstān andar šahr pad abar-tan[6] dārēnd ud[7] mardōmān abērtar bē bēzēd

kē xwēš tan nē ēdōn dārēd kū ān ī mardōmān[8] nēktar sahēd

čē[9] ēdōn dārēd kū ān ī xwad weh sahēd ∵

6C.42 ud[10] ēn-iz ēdōn kū

tis tis ō wattarān pad čār nē dahišn[11]

čē pad xwāstag[12] ziyān ud pad ruwān druwandīh kē tis ō wattarān pad čār dahēd ∵

6C.43 ēn-iz ēdōn kū

saxwan abē-gāh[13] ud a-paymān nē gōwišn

čē mardōmān kam abāyēd ud[14] ān ī gōwēd kam padīrēnd[15] u-šān xwārtar pad dēm[16] bawēd

kē saxwan abē-gāh ud a-paymān gōwēd ∵

6C.44 ud[17] ēn-iz ēdōn kū

rāz ō was kas nē barišn[18]

čē rāz āškārag bawēd ud[19] was kas pad rāz abāyēd dāštan u-š az was kas bīm

kē rāz ō was kas[1] gōwēd ∵

---

1 Not B.
2 B.
3 K torn off.
4 B <-NNyt'>, K only tops.
5 B <y'm>, K <ŝm>.
6 B <'p̄ltn>.
7 K.
8 BK <mlt->.
9 For bē?
10 B.
11 B <-WNyt>.
12 BK + y.
13 BK <'p̄yD ->.
14 K,
15 BK <-x2d>.
16 B <y'm>, K <ŝm^{n}>.
17 B.
18 BK <bl->.
19 K.

6C.45 ēn-iz ēdōn kū

andar yazdān [2]⌈ mardōmān [B444] an-espās nē[3] bawišn

čē nēkīh[4] ī ast az-iš ⌉[K43_234r] bē šawēd ud ān ī nēst aw-iš nē rasēd

kē andar yazdān mardōmān an-espās bawēd ∵

6C.46 ēn-iz ēdōn kū

az (bēš ud) āzār ud ōrēb[5] ī mad estēd was kas āgāh nē kunišn

čē mardōmān pad-iš wēš andar ayārand[6] ud dušmen pad-iš ayārandtar (bawēnd)[7]

kē (az) bēš ud āzār[8] ud ōrēb ī mad estēd was kas [M562] āgāh kunēd[9] ∵

6C.47 ēn-iz ēdōn kū

mihrān-druzīh nē kunišn

čē wanī-būdīh[10] az-iš bawēd kē mihrān-druzīh andar ∵

6C.48 ēn-iz ēdōn kū

ēn and tis ud[11] abārīg wehīh ud āhōg ud tis ī az and tis bawēd

az xēm ud[12] xrad ud hōg ud frahang waranīgīh ∵

6C.49 ud ēn-iz ēdōn kū

az frahang ī nēk xrad[13] ī nēk bawēd •

ud az xrad ī nēk hōg ī nēk bawēd

az hōg ī nēk [14]⌈ xēm ī nēk (bawēd)

ud az ⌉xēm ī nēk kunišn ī[15] frārōn bawēd

ud[1] pad kunišn ī frārōn druz az gēhān bē kerd bawēd ∵

---

1 Not B.
2 K torn off.
3 K <L[A]>.
4 K <n]ŷ[k->.
5 BK <'wlyyp̄'>.
6 BK <'y'l(')nd>.
7 DP bawēd?
8 B <'p̄'lwn'>.
9 BK <-x1>.
10 BK <HWBYbwtyh>.
11 K.
12 K.
13 BK w +.
14 Not K.
15 K.

6C.50 ud ēn-iz ēdōn kū

az frahang ī wad[2] [3]⌈ xrad wad ⌉

ud az xrad ī wad hōg ī [4]⌈ wad[5]

az hōg ī wad [6]< xēm ī wad

ud az xēm ī wad > kunišn abārōn bawēd[7] ⌉[K43_234v] •

ud[8] kunišn ī abārōn[9] rāy[10] druz andar gēhān wēš ∵

6C.51 ēn-iz ēdōn kū

az spāsdārīh xwarrahōmandīh

ud az xwarrahōmandīh wahuman-dārīh bawēd •

ud az[11] wahuman-dārīh āštīh

ud[12] az āštīh wistāxwīh[13]

ud az wistāxwīh[14] dōstīh •

ud az dōstīh mihr •

ud az mihr andar gēhān dārišn[15] ud parwarišn ī mardōmān paywandīhēd ∵

6C.52 ēn-iz ēdōn kū

az an-espāsīh[16] xwarrah ī xwēš kāhēd •

ud (az) xwarrah ī xwēš kāstan dušmenīh

ud[17] az dušmenīh an-āštīh[18]

ud az an-āštīh a-wistāxwīh[19] •

---

1 K.
2 BK <YYLŠ> +.
3 Not B.
4 K torn off.
5 B + xēm ī wad eol.
6 Not B.
7 K only tops <-]l[wn' ——]WNyt>
8 K.
9 K + y.
10 Not B.
11 K <MNW>.
12 K.
13 BK <wyyt'hwyh>.
14 K <wyyt'hwyh>.
15 B -īh eol.
16 BK <'nyyt'syh>!
17 K.
18 B w + bol.
19 B w +. – BK <' wyyt(')'hwyh> 2x.

ud az a-wistāxwīh dušmenādīh

ud az dušmenādīh dardīh[1] ud mihrōdruzīh[2] bawēd

ud pad dardīh ud mihrōdruzīh ēk az did bē wisānēnd mardōm[3] ∵

6C.53 ēn-iz ēdōn kū

az bowandag-menišnīh yazdān-šnāsīh bawēd •

ud az yazdān-šnāsīh [B445] mēnōy-wirrōyišnīh bawēd •

ud az mēnōy-wirrōyišnīh ruwān-dōstīh[4] bawēd[5] • [M563]

ud az ruwān-dōstīh hu-āmārīh bawēd •

ud az hu-āmārīh kerbag kerdan bawēd •

ud az kerbag kerdan ruwān bōzīhēd [6] ∵ [K43_235r]

6C.54 ud ēn-iz ēdōn kū

az tar-menišnīh[7] yazdān an-ešnāsīh bawēd ∵

ud az ⌉yazdān an-ešnāsīh a-mēnōy-wirrōyišnīh •

ud az mēnōy a-wirrōyišnīh a-ruwānīh •

ud[8] az a-ruwānīh an-āmārīh[9] •

ud az an-āmārīh bazag wināh kerdan •

ud az bazag wināh kerdan rāy mardōm[10] druwand bawēnd ∵

6C.55 ud ēn-iz ēdōn kū

az tuxšāgīh hunarōmandīh

ud az hunarōmandīh (wehīh-dōstīh •

ud az) wehīh-dōstīh pēšag ī xwēš šnāxtan •

ud az pēšag ī xwēš šnāxtan xwēš-kārīh ī xwēš kerdan •

ud az (xwēš-kārīh ī) xwēš kerdan ābādānīh •

ud[11] az ābādānīh rāy mard zan ud rahīg[12] dāštan ud burzišn pāduxšāyīh[13] wēš bawēd ∵

---

1 Not B.
2 BK <mtr'wk-> 2x.
3 BK <mlt->.
4 B ruwān padiš dōstīh.
5 Not B.
6 K torn off.
7 K <t]l[->.
8 K.
9 B w +/
10 BK <mlt->.
11 K.
12 K <lyyy k>.
13 B <hš'y-yh>, K <-hš'-yh>.

6C.56 ēn-iz ēdōn kū

az aǰgahānīh[1] a-hunarīh •

ud az a-hunarīh weh-dušmenīh[2] •

ud az weh-dušmenīh a-xwēš-kārīh •

ud az a-xwēš-kārīh škōhīh •

ud az škōhīh duš-burdīh ud an-ādānīh ī[3] xwēš tan ud zan ud rahīg[4] bawēd ∵

6C.57 ud ēn-iz ēdōn kū

az xwēš tan andar[5] abzāyišn ud kār dāštan baγōbaxt[6] ī[7] xwēš šnāxtan ∵

ud az baγōbaxt ī xwēš šnāxtan (hunsandīh

ud az) hunsandīh xwārīh ud āwāmīh ∵

ud xwārīh [8]⌜ ud āwāmīh rāy burzišnōmandīh bawēd ∵

ud az burzišnōmandīh[9] ⌝[K43_235v] rāy mard andar-it[10] šahr[11] pad pāduxšāyīh[12] dārēnd u-š (wēš)[13] menēnd ∵

6C.58 ēn-iz ēdōn kū

az a-paymānīh wanīgarīh[14]

ud az wanīgarīh[15] a-bowandagīh •

ud az a-bowandagīh margīh bawēd ∵

6C.59 ēn-iz ēdōn kū

az paymānīgīh[16] fšūnišn •

ud az fšūnišn (tis ī xwēš nigāh dāštan •)

az tis ī[1] xwēš nigāh dāstan bowandagīh •

---

1 BK <’šy/gyh’nyh>.
2 B <wyhywš->, K <wŷhdwš->.
3 K.
4 BK <lyyyk>.
5 ShSh *hugar.
6 BK <bkwbht(')>.
7 K.
8 K torn off.
9 K tops <-bw]l[cšn’wmn]d[yh>.
10 B <BYN-t> with <-t> connected,
11 B 2x.
12 B <-hš’y-yh>, L <-hš’-yyh>.
13 Cg. 6C.60.
14 BK <bwnYky/klyh>.
15 BK <bwnYkklyh>.
16 B paymānīg.

ud az bowandagīh[2] rādīh •

ud az rādīh frāxwīh • [M564]

ud az frāxwīh zīndagīh bawēd ∵

6C.60 ēn-iz ēdōn [B446] kū

az baγōbaxt ī xwēš nē šnāxtan an-hunsandīh

ud[3] az an-hunsandīh an-āsānīh[4] ud an-āwāmīh

ud[5] az an-āsānīh ud an-āwāmīh a-burzišnīgīh[6] bawēd •

ud a-burzišnīgīh[7] rāy[8] mardōm andar gēhān kam menēnd ∵

6C.61 ēn-iz ēdōn kū

az hunar[9] ud wehīh ī xwēš pad paymān menīdan bowandag-mēnīdan ī[10] wehān bawēd •

ud az bowandag-mēnīdan ī wehān was dōst xwāstan •

ud[11] az was dōst xwāstan gund ud[12] ayār ī was bawēd[13] •

ud gund ud ayār ī[14] was rāy mardōm pad- [15]⌈ -rāmišntar[16] ud abē-bīmtar[17] zīyēnd ∵

6C.62 ēn-iz ēdōn kū

hunar ⌉ [K43_236r] ud[18] wehīh ī xwēš az paymān wēš menīdan rāy[19]

tar-menišnīh ī[20] andar wehān ∵

ud az tar-menišnīh ī andar wehān dušmen ī[21] was kerd[22] bawēd •

---

1 K.
2 B <bwYk->
3 K.
4 B rep. bol.
5 B.
6 B burzišnīgīh, K <n' bwlccšnyh>.
7 B burz-.
8 K <LA>.
9 B <ŠPYLhwnl>.
10 K.
11 K.
12 K.
13 B <-WNšn'>.
14 K.
15 K torn off.
16 BK <PWN ->.
17 B <'p̄'-b->.
18 B y.
19 B <LA>.
20 K.
21 K.
22 K <krt">.

ud[1] was dušmenīh rāy[2] mard andar-bīmtar ud a-rāmišntar zīyēd ∵

6C.63 ud ēn-iz ēdōn kū

az wiyāxanīh hangāmīg-saxwanīh[3]

ud az hangāmīg-saxwanīh pad-xrad-gōwišnīh •

ud az pad-xrad-gōwišnīh[4] pad-gāh-gōwišnīh bawēd ∵

ud az saxwan ī pad gāh ud[5] hangām guftan mard xwarrah ī xwēš abzāyēd ∵

6C.64 ēn-iz ēdōn kū

az tundīh [6]⌜ halagīh

ud az ⌝halagīh a-kerdār-gōwišnīh •

ud az a-kerdār-gōwišnīh abē-gāh-gōwišnīh[7] bawēd •

ud abē-gāh-gōwišnīh rāy mard xwarrah ī xwēš kāhēd ∵

6C.65 ēn-iz ēdōn kū

az[8] an-āzīh[9] pākīzagīh •

ud az pākīzagīh padīruftagīh •

ud[10] az padīriftagīh dil-dardīh

ud dil-dardīh rāy mard wistāxtar bawēd ud[11] kerbag weh ayārēd kerdan ∵

6C.66 ēn-iz ēdōn kū

az āzwarīh [M565] [12]⌜ rēmanīh

ud az ⌝rēmanīh škeftīh ud wad-dilīh[13] bawēd •

ud[14] škeftīh ud wad-dilīh [15]⌜ rāy mard andar[16] gēhān kam menēnd ∵

---

1 K.
2 B + f.st. rāy.
3 BK <-MRY/ŶAyh>.
4 BK xrad-gōwišnīh.
5 K.
6 Not K.
7 BK <’p̄yD -> 2x.
8 B <MNW>.
9 B <-p̄yh>, K <A n’p̄yh>; NP. *nāb* ‘pure’?
10 K.
11 K.
12 Not K bol.
13 B <wtyylyt>!, K <wtdylyh> 2x.
14 B.
15 K torn off.
16 B + mard andar.

6C.67 ēn-iz ēdōn kū

az frārōn-[1] ⌉[K43_236v] -tuxšāgīh frārōn-kunišnīh bawēd •

ud[2] az [B447] frārōn kunišnīh mard xwāstag dagrtar pattāyistan xwārtar dāštan ∵

6C.68 ēn-iz ēdōn kū

az abārōn tuxšāgīh abārōn kunišnīh bawēd[3] •

ud az abārōn kunišnīh rāy mard xwāstag ī xwēš bē wišōbēd ∵

6C.69 ēn-iz ēdōn kū

az rāstīh rāst-gōwišnīh ī pad xrad xwarrahōmandīh abzāyēd •

ud[4] abzāyīd ī mardōmān[5] pad-iš bawēd •

ud az xwarrahōmandīh ud[6] abzāyīd ī mardōmān pad-iš

mard ō burzišn ud pāduxšāyīh[7] ud kār ī šahr rasēd ∵

6C.70 ēn-iz ēdōn kū

az drōzanīh zad-brāhīh ud nē abzāyīd[8] ī mardōmān

nē abzāyīd[9] ī mardōmān rāy mard nēkīh ī ast appār bawēd ∵

6C.71 ud[10] ēn-iz ēdōn kū

az waranīgīh nē kerdan nihād-snehīh[11] ud ǰang bē nihād •

ud az nihād-snehīh[12] ud ǰang bē nihād (ēr-menišnīh)

ēr-menišnīh rāy mard wehīh ī xwēš pad paymān ud ōy (ī) did wēš menēd ∵

6C.72 ēn-iz ēdōn kū

az waranīgīh [13]⌈ mard snehōmand[14] ud duš-framān bawēd

---

1 K tops <p]l[’]l[->.
2 K.
3 Not B.
4 K; B ww.
5 BK <mlt-> 2x.
6 K.
7 B <hš’y-yh>, K <-hš’-yyh>.
8 K <’p̄’yyt'>.
9 BK <’p̄’yyt'>.
10 B.
11 BK <-sn’hyh> +.
12 B <h’t->.
13 K torn off.
14 B <sn’h ’w-> 2x.

ud az snehōmandīh[1] ⌉[K43_237r] ud duš-framānīh an-ēr-menišnīh •

ud az an-ēr-menišnīh xwēš tan wēš ud ōy (ī) did kam menīd bawēd ∵

6C.73 ēn-iz ēdōn kū

kē xwēš tan pad dādwarīh ud dādestān dārēd

ēg sūd ī xwēš rāy[2] ōy ī did ziyān ud[3] ān-iz ī-š[4] pad-dād nē nēk[5] sahēd pad kasān nē kunēd[6] ∵

6C.74 ēn-iz ēdōn kū

kē[7] xwēš tan pad [M566] dādwarīh ud[8] dādestān nē dārēd

ēg ka-š xwad nē sūd • pad ōy ī did ziyān ēg-iz-iš rāmišn ∵

6C.75 ud[9] ēn-iz ēdōn kū

az šnāsīh ī dēn mānsr-ōšmurišnīh bawēd •

ud az mānsr-ōšmarišnīh pēšag ī dēn ud yazišn ī yazdān abzūd[10] bawēd •

ud az pēšag ī dēn ud[11] yazišn ī yazdān abzūdan druz bē kerdan ī az gēhān •

ud az druz bē kerdan ī az gēhān anōšagīh ud fraškerd ud rist-āxēz bawēd ∵

6C.76 ēn-iz ēdōn kū

az an-ešnāsīh ī dēn [B448] mardōm bē ō dēw-ēzagīh ud uzdēs-paristīh[12] wardēnd

ud[13] dēw-ēzagīh ud[14] uzdēs-paristīh[15] [16]⌈ rāy druz andar gēhān[17]

(ud az druz andar gēhān) margīh[18] ud anāgīh ⌉ [19]⌈ bawēd ∵

6C.77 ēn-iz ēdōn kū ⌉[K43_237v]

---

1 K tops <-mn]d[yh>.
2 BK + w.
3 B <-n'>, K <-n w>.
4 B + pad xwēš tan.
5 Not B.
6 BK <-x1>.
7 K + pad bol.
8 K.
9 K.
10 BK <-t">.
11 K.
12 B <'wzyys>, K <'wzŝYs>.
13 B.
14 K.
15 BK <'wzy/d's>.
16 K torn off tops only
17 K <dl[wc] Ĥ[YN] g[yh'n]>.
18 K <m]l[yyh>.
19 K tops only.

kē xwēš tan ō yazdān ud[1] wehān dahēd ēg-iš ān and wehīh pad tan mehmān
u-š āhōg ud[2] wattarīh pad ǰastag[3] pēšār[4] bawēd ∵

6C.78 ēn-iz ēdōn kū
kē xwēš tan ō dēwān[5] wattarān dahēd ēg-iš ēn and āhōg pad xwēš tan mehmān
u-š wehīh pad ǰastag ∵

6C.79 ēn-iz ēdōn kū
ēn and wehīh ud āhōg pad ēw[6] tan ud ēw[7] āwām nē
bē pad harw tan ud harw āwām bawēd ∵

6C.80 ēn-iz ēdōn kū
tis ast ud[8] tis nēst •
ud[9] tis ī ast ān kē ruwān pad-iš[10] bōzīhēd •
ud tis ī nēst ān kē ruwān pad-iš druwand kunīhēd[11] ∵

6C.81 ēn-iz ēdōn kū
ruwān zīndagīh[12] az xēm •
ud xrad zīndagīh az burdīh •
ud xwarrah zīndagīh az rāstīh
ud harw 3 gōkān-šnāsīh[13] pad[14] hērbedestān nām[15] ēr-menišnīh ∵

6C.82 ēn-iz ēdōn kū
ka myazd[16] ud gāhānbār ud dāšn[17] ud[1] ayārīh ī ō wehān bē kāhēd ∵

---

1 K.
2 K.
3 BK <Y/Jyytk'> +.
4 K w + bol.
5 BK <ŠA'n'>.
6 BK <HNA/**A**>.
7 BK <HN**A**>.
8 K.
9 BK.
10 Not B.
11 B <-WNyhx1>, K <-YWNx1 / yhyt>.
12 BK <zynY/Ŷkyh> +.
13 BK <ywšn'->.
14 BK <pt'>.
15 BK <n'm>.
16 BK <my'zY/Ŷ>.
17 ShSh jahišn-.

duš-pāduxšāyīh [M567] [2] mardōmān ud dardīh ī ǰōrdāyān

duš-warzīh ud kam-barīh [K43_238r] zamīg duš-wārānīh bē abzāyēd ∵

ud ka kerbag ī[3] xwēdōdah[4] bē kāhēd ud[5] tārīkīh bē abzāyēd ud rōšnīh bē kāhēd ∵

ud ka yazišn ī yazdān[6] ud[7] panāhīh ud ǰādag-gōwīh ī[8] ō wehān bē kāhēd

duš-pāduxšāyīh[9] ī pādixšāyān[10] ud[11] a-dādestān-kunišnīh bē abzāyēd[12]

ud wattarān abar wehān abarwēz bawēnd ∵

6C.83 ēn-iz paydāg kū

ēdōn čiyōn zamīg kadag ī āb

ud āb pērāyag ī warz[13]

ud warz abzāyišn[14] ī gēhān az-iš

bē bar dāštārīh ī kišwar

ēdōn-iz dānāgīh xānag[15] ī[16] wehīh[17]

ud wehīh tan ī xrad •

ud xrad abzāyēnīdār ī[18] gēhān ∵

6C.83b gētīy[19] pad ēn 6 tis rāyēnīhēd •

pad zamān ud ǰahišn [B449] ud[20] dānišn ud ayār ud abzār ud tuxšāgīh •

ud dānāg wizīrēnīd kū az ēn 6 • 3 mēnōyīg ud 3 gētīyīg[21] •

zamān[22] ud ǰahišn ud dānišn mēnōyīg

---

1 K.
2 K torn off, only tops.
3 K • .
4 BK <-wkYs>.
5 B <-yt'>, K <-yt w>.
6 B + pad gāh.
7 K.
8 K.
9 K <-thš->.
10 B <-hš'y>, K <-hš'-y'n'>.
11 B.
12 B <-yt'>, K <-yyt'>.
13 BK <wwlc'>.
14 K w +.
15 BK <BYTA>.
16 B <∵>, K <•>.
17 BK <ŠP-> 2x.
18 K.
19 K <-t'>.
20 K 2x.
21 B <-t'Yk>, K <-tAYk> 2x.
22 B w +.

ud ayār ud abzār ud tuxšāgīh gētīyīg ∵

6C.83c ēn-iz 4 āhōg andar mardōm[1] dušmenīh būd guft estēd •
gilag[2] ud afsōs ud āwēnišn[3] ud penīh ∵ [K43_238v]

6C.83d ahlomōγ[4] 3 ēwēnag[5]
frēftār ud[6] frēftag ud[7] xwad-dōšag[8]
xwad-dōšag ān bawēd (ī) ka[9] gōwēd kū Sēn weh bawēd[10] az Ādurbād[11] •
ud xwad-dōšagīhā ān Sēn kunēd[12] •
ud frēftag ān bawēd čiyōn hāwištān ī Sēn •
frēftār čiyōn xwad Sēn
kē tis az ān ī čiyōn pōryōtkēšān ī pēšēnīgān čāšīd pad nigerišn bē wardēnēd ∵

6C.83e kē[13] tis 6 ēč ēk andar nēst ān ī abāyišnīgtar ī az nēmag ī yazdān andar nēst •
šarm[14] ud škōy [M568] ud[15] bīm ud mihr ud spās ud ēmēd ∵
šarm az yazdān •
ud[16] škōy az mardōmān •
ud bīm az dōšox •
ud mihr abāg ruwān ī xwēš[17] •
ud[18] spās andar yazdān ud mardōmān •
ud ēmēd ō tan ī pasēn ∵

6D.1a[1] ud gōwēnd kū

---

1 BK <mlt->.
2 BK <klk'>.
3 BK <'wwyn->.
4 B -īh.
5 Not B.
6 B.
7 K.
8 Not K.
9 Not B.
10 Not B.
11 B <'twr Yk't'>.
12 BK <-x1>.
13 Not B.
14 B w +.
15 K.
16 K 2x.
17 K <-ŠM>.
18 K 2x.

hu-fraward Ādurbād ī Mahrspandān xīr ī gētīy[2] pad 25 dar (nihād) būd ∵

5 pad brēh[3] • ud 5 pad kunišn • ud[4] 5 pad hōg • ud 5 pad gōhr • ud 5 pad abarmānd ∵

zīndagīh ud zan ud frazend[5] ud xwadāyīh[6] ud xwāstag abērtar pad brēh ∵

ahlawīh ud druwandīh ud[7] āsrōnīh ud artēštārīh ud wāstaryōšīh abērtar pad [K43_239r] kunišn • xwardan[8] • ud raftan[9] • ud ō zanān šudan ud būšāsp kerdan ud kār wizārdan abērtar pad hōg • xēm • ud mihr • ud wehīh • rādīh • ud rāstīh abērtar pad gōhr • ōš ud wīr • ud tan • brāh ud dīdan[10] abērtar pad abarmānd ∵

6D.1b[11] kē yazišn ī yazdān a-gumānīh ī pad yazdān ud astīh[12] ī tis rāy kunēd[13]
ān yazdān frazend u-š gāh pad Garōdmān ∵

ud[14] kē yazišn ī yazdān astīh ī yazdān ud[15] gumānīgīh ī pad tis rāy kunēd
ān yazdān brād u-š gāh pad wahišt ∵

kē yazišn ī yazdān [B450] gumānīgīh ī[16] pad yazdān ud[17] gumānīgīh ī pad tis rāy kunēd
ān yazdān bandag[18] u-š[19] gāh pad hammistagān[20]

ka[21] yazišn ī yazdān pad an-ast-menišnīh[22] (ī) yazdān pad[23] nēst-dārišnīh ī[24] tis kunēd
ān yazdān dušmen u-š gāh pad dōšox ∵

6D.1c mard ōy farrox-gāh kē-š ēn 5 gāh srūd[25] estēd[1]

---

1 Cf. PT19. Nihišn ī tis ī gētīy, DD.70.
2 K <-t'>.
3 B <bl'h> +, K <blyh>, PT baxt.
4 B.
5 BK <przND>.
6 BK <-t'-yyh>.
7 K.
8 K <-ENt'>.
9 BK <lptn'>.
10 B <yytn'>, K <dÿtn'>.
11 = Nir. HJ194v1-13.
12 B <AYT'yh>, K <'ytwnyh>.
13 <-DWNx1>.
14 K.
15 K.
16 K 2x.
17 K.
18 B <bwnYk>, K <bnŶk'>.
19 B + f.st. pad.
20 BK <-mYyyt->.
21 BK.
22 K <'n-AYT'->, B ast-menišnīh.
23 K <P>.
24 K.
25 K w +.

ud[2] ēn 5 gāh ōy srūd estēd kē 5 tis ast •

xēm • ud xrad • ud āštīh • ud paymān ud dādestān [K43_239v] ∵

xēm ān bawēd kē xwad ō kas [M569] nē frēbēd •

ud xrad ān bawēd kē kas ō ōy[3] frēftan nē tuwān •

ud[4] āštīh ān bawēd kē abāg ruwān ī xwēš āšt ∵

ud paymān ān bawēd kē frāybūd ud[5] aibībūd nē kunēd[6]

ud dādestān ān bawēd kē abar dēn ī Ohrmazd estēd ∵

6D.2 gōwēnd kū

hērbed mard ēk Ādur-narsē[7] ud ēk Ādur-mihr nām būd

harw 2 kerd-hērbedestān[8] abzārōmand

ud kār ud dādestān xwāstan rāy ō dar hamē šud hēnd •

ud ēdōn handāxt[9] kū-šān pad xān-ēw tōšag ēdōn hanzaft ī-šān tis-iz tis nē būd

ud ō gyāg-ēw mad hēnd kū tarrag ī daštag[10] āb ī[11] xwaš mad estād[12]

az awēšān ēk drōn yašt ud[13] ēk tarrag čīd •

ud[14] az ān tarrag ud āb sagr xward hēnd

ud[15] pas Ādur-narsē ō Ādur-mihr[16] guft kū

hērbed druz-ēw kadām stahmagtar ud xwarišn-ēw kadām xwārtom •

ud[17] Ādur-mihr guft kū

druz-ēw Āz stahmagtar ud xwarišn-ēw [K43_240r] ham-ēn xwārtom ī[18] amāh nūn xward

ud[19] pas Ādur-narsē guft kū

ka ān ī stahmagtar druz pad ān ī xwārtom xwarišn bē šāyēd zad[1]

---

1 K <-t / w>.
2 K.
3 B + y.
4 B 2x.
5 K.
6 BK <-x1>.
7 BK <’twww wyyyh> +.
8 BK <krtn' ->.
9 K w + bol.
10 daštīg?
11 K.
12 BK <-WN’t'>.
13 K.
14 K 2x.
15 K.
16 B only mihr.
17 K.
18 K.
19 B.

amāh xwēš tan ō ēmārōmandīh[2] ī gētīy[3] dād ud[4] pad wināhgārīh warōmand[5] būd čē abāyēd ud[6] pad ān uskār az[7] ānōh wašt abāz ō xwēš [B451] xānag šud hēnd ud[8] pad xwēš-kārīh ud wirāstagīh raft hēnd ∵

6D.3 gōwēnd kū

hērbed mard 2[9] ī abzārōmand[10] kē āgenēn ham-kār ud[11] wirāstagīhā ud pahrēxtagīhā raft[12] hēnd rōz-ēw ka-šān āb az čāh hamē āhaxt [M570] ud warz ī[13] kerd estād[14] āb hamē dād

Abestāg ud Zand pad āgenēn hamē guft

handāzišn ōwōn būd kū mowbedān mowbed pad ān nazdīkīh andar rāh[15] ī šahr hamē widerd ud[16] gōwišn ī awēšān āšnūd ud dānist kū abzārōmand hēnd

ud xīr[17] ud[18] rāyēnišn ī awēšān wizōst ud kār bār[19] aw-išān[20] handāxtan kāmist[21] mard-ēw pad paygām ō [K43_240v] (awēšān) frēstīd kū

agar-itān nē ranǰagīhā sahēd frāz awar[22] ud[23] awēšān paygām passox ēn[24] guft kū

amāh kār-ēw pad dast ud ka bē āyēm kār bē mānēd

ud hērbed pad stōr nišīnēd ud frāz āmadan nē ōwōn ranǰagihā • ud amāh-iz kār bē nē mānēd • ud mowbedān mowbed ka ān saxwan āšnūd[25] handēšīd kū dānāgīhā gōwēnd ud[26] xwad frāz šud ud[1] abāg awēšān guftan[2] rāyēnīd[3] ud[4] ō kār ud bār niwēy[5] ī[6] ābādīhā dād

---

1 BK <-TNt'>; B + <LWTE>.
2 BK <'ym'l->.
3 B <-yD>; K <->.
4 K.
5 Not B.
6 K.
7 K + <ME>.
8 K.
9 B 2 mard.
10 B -īh.
11 K 2x.
12 BK <lpt'>.
13 K.
14 B <-WNyt>.
15 BK <l'y>.
16 K 2x.
17 B <cyt'>, K + y.
18 K.
19 ShSh; BK <b''l> 2x..
20 ShSh awēšān.
21 BK <k'm->.
22 BK <LPME>.
23 K.
24 B -iz.
25 K <-ENyt>.
26 K.

awēšān guft[7] kū[8]

amāh ān tis andar nē abāyēd

u-mān ōwōn weh sahēd ka ham tis dast-ranǰ[9] xwēš zayēm[10]

bē čiyōn-imān āšnūd huniyāg-ib-ēw[11] sar andar ō xānag ī hērbed šād[12] estēd

ud ēdōn kund[13] kū hērbed az[14] was-ābīh ud kasān az tang-ābīh[15] nē mīrēnd[16]

ud ōy dānist kū ēn saxwan was-xwāstagīh ī[17] man rāy gōwēnd ud ō xwēš xānag šud

u-š ō awēšān ǰud ǰud drahm 2000 frēstīd[18]

ud awēšān [K43_241r] harw mard-ēw bē 2 drahm[19] frāy[20] tis nē stad[21] ud abārīg abāz frēstīd

u-šān pad paygām passox ēdōn guft kū

amāh ēn nē guft kū <'w' 'y'c' šyyc'> ō xān[22] ī amāh kun[23]

ud amāh ān ī abāyist[24] [B452] stad[25] ud abārīg abāz frēstīd

tō ō ōy kas dah [M571] kē[26] az amāh wēš-uzēntar u-š pad[27] kār abērtar andar[28] abāyēd ∵

6D.4 gōwēnd kū

Husrōy Anōšag-ruwān guft kū

ēn 3 wāzag wāzag xwadāyān[1] pāduxšāyān[2] tuwānīgān

---

1 K.
2 B guft; ShSh saxwan.
3 Not B.
4 K 2x.
5 BK <wnYk>.
6 ShSh bowandag.
7 K <-t">.
8 K + <LWTE>.
9 K <YDE YDE ->.
10 BK <z'ym>.
11 BK <-p'-1>.
12 BK; ShSh wišād.
13 BK <WAYWNy>!
14 Not B bol.
15 B <tnd ->, K <tng ->.
16 BK <-TWNd>.
17 K.
18 B <-WNyt'>, K <-WNt">.
19 BK + y.
20 BK <pl'D>.
21 BK <-x2d>.
22 B; K <h'nk'>.
23 BK <-x2d>.
24 BK!
25 B <-WNd>, K <-x2d>.
26 B <MN>.
27 Not B.
28 BK <'ny/dl>.

abārīg-iz[3] harw kas bē šnāxtan ud[4] kār az-iš kerdan a-wizīrišnīgīhā andar abāyēd •
ēk frasāwandīh bē šnāxtan • ud ēk[5] ēr-menišnīh • ud ēk hunsandīh ∵
čē pad šnāsagīh ī frasāwandīh ī[6] xwēš
bē šnāxtan (ī) ān ī andar-iz ēk rōz-šabān bē šāyēd madan[7] •
ud[8] pad ēr-menišnīh xwēš menišn pad ēn warm[9] bē kunēd[10] kū
ān-iz ī duš-čihrtom[11] anāgīh ī andar gēhān ast <wsm>[12] šāyēd burdan[13]
ō-iz man šāyēd madan [K43_241v] •
pad hunsandīh ka-š anāgīh ī pad ān ēwēnag awiš rasēd ī[14] čārag xwāstan nē šāyēd
kāmagīhā pad-iš hunsand[15] bawēd ud wad dōgānag bē[16] nē kunēd[17]
ēk ān ī[18] az[19] anāgīh ī frāz rasēd • ud ēk ān ī az a-hunsandīh ∵
guft estēd kū
kē pad ān ī mad estēd hunsand ēg-iš niyāz nē paydāg
čē kē hunsand tuwānīg ud[20] kē pen-āmār[21] a-čārag ∵

6D.5 ud[22] gōwēnd kū[23]
Wehdād[24] ī Ādur-Ohrmazdān ī mowbedān mowbed būd
ud[25] frāz ō gyāg-ēw mad u-š hērbed mard 2 dīd kē ēsm[26] az kōf pad pušt ī xwēš hamē kašīd

---

1 B + f.st. <ptw>.
2 B <-hš'n'>.
3 B abārīg.
4 K.
5 K <wŷwk'>.
6 B.
7 K prob'ly <mt'>.
8 K.
9 K <OLE>.
10 BK <-x1>.
11 B 2x, K duš-čihrtom duš-čihragtom.
12 B; K <wsm^{n}>.
13 B <-x1>, K <x2>.
14 K.
15 B + ka-š eol.
16 Not B.
17 BK <-x1>.
18 K.
19 Not B.
20 K.
21 B <PWN 'm'l>, K <pn ->.
22 B.
23 Not B.
24 BK <whwy/d't'>.
25 K.
26 BK <CYBA>, K + y.

ud ranǰag būd hēnd

u-šān Abestāg Zand pad āgenēn hamē guft

u-š[1] az[2] awēšān pursīd kū

ka ašmāh kerdgār ud abzārōmand paydāg hēd[3] čē čim rāy kār ī[4] pad ēn ēwēnag hamē kunēd[5]

ud awēšān pad passox guft

kū-mān [M572] āšnūd estēd kū anāgīh ī Ahrimen bē dād pāyagīhā [K43_242r] harw kas[6] gyāg ēw[7]

widārdan abāyēd pad gētīy[8] ayāb pad mēnōy

ud amāh ōwōn weh [B453] sahēd ka bahr ī xwēš pad gētīy bē widāram

kū[9] abāg anāgīh-widārišnīh[10] rōšnīh-iz ī xwaršēd māh wēnēm[11]

ud xwarišn dārišnīh ud darmān ud[12][13] čārag ī anāgīh ud abārīg was[14] nēkīh windēm[15]

u-mān pad ān xīr spās-iz ēw hangārd[16] ∵ ud passand-ēw ī[17] az mēnōyān[18] ud gētīyān bawēd

ud nē-iz[19] mēnōyīhā pad dōšox widārēm kē[20] tis-iz nēkīh[21] pad-gumēzag nēst

ud[22] hangārd ud passand ī[23] az kas fradom nēst

ud az-iz gyāg-ēw ī ōwōn (abd)[24] čiyōn wahišt ǰudāg bawēm ∵

6D.6a gōwēnd kū

ham Wehdād[25] guft kū kē

dagrand zamān[1] az pas dānāgān raft[2] estēd

---

1 B u-šān.
2 K <MNW>.
3 B <HWE'ym>.
4 K.
5 B <-WNyt>, K <-DWNx1>.
6 Not B.
7 B + kas-ew.
8 K <-t'> +.
9 ShSh; BK kē.
10 K <'n ykyh ->.
11 BK <-TNym>.
12 B <-m'n'>, K <-m'n w>.
13 K.
14 Not B.
15 BK <wns/šm>.
16 BK w + bol.
17 BK!
18 K + y.
19 B <ls c>, K <LA>.
20 ShSh *kū.
21 B <nn->.
22 K 2x.
23 K.
24 BK; DP?.
25 B <hwy't'< K <whwd't'>.

ud[3] xwad-iz dānāg ēg-iz-iš dānišn-ēw ēn[4] sūdōmandtar[5]

ka bāstān andar ō tan ī xwēš nigerēd kū čē ham ud[6] abar čē estam[7] ud az pas čē ham ∵

6D.6b u-š ēn-iz guft Wehdād kū

yazdān tis-ēw pākīh wēš andar abāyēd ud pākīh-ēw[8] xēm ī nēk weh

ud[9] kē[10] xēm nē wirāst [K43_242v] estēd[11] rasišn ī yazdān ō tan kem[12] bawēd ∵

6D.7a gōwēnd kū[13]

Ādurbād ī Mahrspandān guft kū

mardōmān xēm ī wad bē šnāsišn ud dūr az-iš pahrēzišn

čē ka xēm ī wad šnāxt[14] ud[15] az-iš pahrēxt[16] druz škast ud[17] mard bōxt ∵

6D.7b Ādurbād[18] ēn-iz guft kū

hagriz anāgīh-ēw ō man nē mad kē-m ēn 3 āsān-menišnīh andar nē būd •

ēk ēn kū az [M573] abzār ī Ahrimen kast ud pad man bē sazist[19] •

ēk ēn kū ābādīhā čē wattar šāyist hē būd[20] •

ud[21] ēk ēn kū-m[22] anāgīh-ēw ō tan ī frasāwand[23] mad nē ō ruwān ī[24] hamēyīg ∵

6D.7c Ādurbād ēn-iz guft kū

---

1 BK <y/ŷm->.
2 BK <-TWNt'>.
3 K.
4 Not B bol.
5 K <-tym->.
6 K 2x.
7 BK <-WNym>.
8 B + y.
9 K.
10 B <MRRWNym> squeezed.
11 B <-WNšn>.
12 B <k'm>, K <kym>.
13 Not B. – K + <ANE>.
14 BK <-t">.
15 K.
16 BK <-t" w>.
17 B <-t">, K <-t' w>.
18 K <-pyt>.
19 BK <YNPKWNt(')>, K <GNP->.
20 Not B.
21 K.
22 B kū.
23 B -īh.
24 K.

hagriz man kas rāy nēk ud[1] kas man rāy wad pad mādagwarīhā[2] nē kerd
čē-mān[3] ǰud ǰud mādagwarīhā pad xwēš tan[4] kerd ∵

6D.7d Ādurbād ēn-iz guft [B454] kū[5]
awarēd tā[6] xwēš tan arzānīg bē kunēd[7] čē farrox ōy ī arzānīg
ēnyā[8] yazdān sūd-šnās hēnd ud dānēnd kū
nēkīh ī[9] pad kas [K43_243r] kunīhēd[10] čiyōn abāyišnīgtar pad gētīy[11] ayāb pad mēnōy
ud[12] nigerēnd[13] ud handāzēnd ud[14] pāddāšn ī arzānīgān[15] ō ānōh kū[16] burdan[17] weh šāyēd barēnd
čē harw 2 awēšān xwēš mēnōy ud gētīy
ud[18] pad ān bahrag ōy[19] ī[20] arzānīg hamē[21] šnāyišn bawēd[22] ∵

6D.7e fradāg-iz[23] wēnam ud[24] dānam u-m pad daxšag u-m tuwān kerdan
dēw-ēw[25] ast ī[26] frēftār ī spōzgār ī wiyābāngar ī[27] garān-wināh

6D.8 ud[28] gōwēnd kū

---

1 K.
2 K <-klyh'>.
3 B + f.st. <YWE=YNE>.
4 Not K.
5 B <'y>.
6 BK <LPNEytnd>
7 B <-x2>, K <-yṃ>.
8 B + dahībed.
9 K.
10 BK <-Y/DWNyhx1>.
11 K <-t'> +.
12 K.
13 B <lynynd>, K <-klynnd>.
14 K.
15 B -nīg.
16 Not B.
17 BK <-x2d>2x.
18 K.
19 B w + bol.
20 K.
21 B az-iš.
22 BK <-WNšn'>.
23 BK <MHL c>.
24 K.
25 B + y.
26 K.
27 K.
28 K.

Ādurbād ī Zarduxštān ēn dēw spurrīg zad estād

čē hamē harw kerbag ī frāz mad[1] ī bē rāyēnīdan šāyist

pad xwēš[2] hangām bē rāyēnīd ud[3] ō zamān ī wēš nē spōxt ∵

6D.9 ham Ādurbād[4] rāy gōwēnd kū-š guft kū

harw kas bē abāyēd dānistan ⌈ kū

az kū ⌉[5] āmad ham ud[6] čim ēdar ham abāz ō kū šawam •

ud[7] man pad bahr ī[8] xwēš dānam

čē[9] az Ohrmazd ī[10] xwadāy āmad ham

ud a-pāduxšāy[11] kerdan ī druz rāy ēdar ham

ud abāz[12] ō Ohrmazd [K43_243v] šawam[13] ∵

6D.10 gōwēnd kū

Ādurfarnbay[14] ud Ādurbōzēd[15] [M574] čiyōn abāg [16]♣ Wehdād pad mowbedān-mowbedīh ham-

kār būd hēnd ō ⌋ Wehdād[17] pursīd kū[18]

ka amāh-iz Abestāg Zand warm[19] ud[20] mowbedān mowbed ham

tō[21] čē rāy pad hērbedīh nām wēš barēnd[22] kū amāh[23] ∵

ud[24] Wehdād pad passox[25] guft kū

---

1 B <mt">.
2 B <PWNPŠE>.
3 B <-yt">, K <-yt" w>.
4 BK <hm't->.
5 B kū, K kū kū.
6 K.
7 K.
8 K.
9 ShSh *kū.
10 K.
11 K <-hš'>.
12 BK + y.
13 K <-WNm̨>
14 K farnbay.
15 M Ādur // bōzēd.
16 DP?; not BK.
17 B <hwy't'>.
18 Not B.
19 K <wlm^{n}>.
20 K.
21 K <LKwLK>.
22 B <-x2>, K <-x2d>.
23 K <LNM>.
24 K.
25 K <'wyyhw'>.

ma agar[1] az ēn hād[2] kū agar ēw-bār[3] ō ahlāyīh taft ham hagriz bē nē absard[4] ham ∵

6D.11 gōwēnd kū

mard-ēw frāz ō kōf-ēw mad ud[5] mard-ēw dīd ī[6] andar ān kōf mānist az-iš pursīd kū

čē nām[7] hē u-t čē[8] [B455] kār ud čē xwarišn •

ud[9] mērag guft kū

ranǰ-spōz nām ham

u-m xwarišn bar ī draxtān[10] ∵

u-m kār ēn kū wināh nē kunam[11] ∵

ud[12] ān mard guft kū

nēk-iz ēd nām ud[13] nēk-iz ēd kār ud nēk-iz ēd xwarišn ∵

ud mērag guft kū

az tō kē bē stānēnd[14] ∵

ud[15] ān mard guft[16] kū

a-hunsandīh az man bē stānēnd ∵

6D.12 gōwēnd kū

Ohrmazd ī sagzīg andar bē-widerišnīh-ēw pad handarz ō hāwištān ī[17] xwēš guft

kū-tān 3 wāzag [K43_244r] gōwam

ud agar tay[18] andar kār dārēd ēg-itān nēkīh ī mēnōy xwār ō xwēš kerdan

hamē ēdōn dārēd

kū 30 sāl ast tā bē murd ham

u-mān kāmag ud[1] ārzōg ī tan rāy ō wināh kerdan tis-iz kār nēst ∵

---

1 B <MH**L** HT>, K <A**L** HT>.
2 BK <HWEt(')>.
3 DP <'yb'l>; BK <LAWHL>.
4 K <-lyt'>.
5 K.
6 K.
7 B čē.
8 B u-t čē // u-t čē.
9 K.
10 B <yl'ht->, K <dlht->.
11 K <-DWNm̨>.
12 K.
13 K.
14 BK <-x2d> 2x.
15 K.
16 K <-t' w>.
17 K.
18 BK <ty>.

ud zan ud frazend[2] ī[3] xwēš rāy ēdōn menēd kū-šān nān[4] az kasān abāyēd xwāstan
ud xwāstag ⌈ xwēš rāy ⌉[5] ēdōn dārēd čiyōn ward ī pad dašt abgand estēd •
kār ud[6] kerbag ī kerdan šāyēd[7] abar tuxšēd ud[8] frāz ō pēš ma spōzēd ∵

6E.1 guft estēd kū
mard ka-š xwēš xēm [M575] wirāst ud xwēš tan [9]⌈ ēkānagīhā ō yazdān abespārēd
az ān frāz yazdān ōy ēdōn pahrēzēnd dārēnd ⌉čiyōn mard-ēw kē[10] gawdar-ēw ēmēdwār ast
u-š rasan ēw ō srūw bandēd[11] ud andar ō warz ud[12] kišwān nayēd[13]
ud[14] ō ānōh kū čarag frāz dārēd az ānōh kū wināh abāz dārēd ∵

6E.2 guft estēd[15] kū
⌈ harw kas ⌉[16] harw rōz kamist 3 bār pad xwēš tan [K43_244v] abāz[17] nigerišn
kū-m kē abāg yazd ayāb dēw
ud agar-iš yazd abāg ēg-iš pad xwēš tan mehmāntar[18] bē kunišn
ud agar-iš druz abāg az xwēš tan a-pāduxšāy[19] bē kunišn ∵

6E.3 guft estēd kū
harw kas-ēw harw rōz[20] āmār (ī) tan ud[21] ruwān bē kunišn
kū-m im rōz ān (ī) xward az kū [B456] xward
u-m čē kerd
ud[1] az bunīh kū būd ham ud kay mad ham ud ēdar čē kunam[2]

---

1 K.
2 B <prynd>, K <przd>.
3 K.
4 BK <-MAy>.
5 Not K.
6 K.
7 K <-yt"> eol.
8 K <-yt">.
9 Not B.
10 Not B bol.
11 BK <-x1>.
12 K.
13 B <YYLWNx1>, K <YZLWNx1>.
14 K.
15 Not K.
16 Not B.
17 DP? <LALA>.
18 B <mhm-> eol., K <m'hm->.
19 K <-hš'>.
20 B + <b'l>.
21 K.

ud kay bē šawam[3] ud čim bē šawam ud ka bē šawam ō kū šawam ∵

6E.4 guft estēd kū

mēnōy-wirrōyišn[4] mard bāstān mēnōyān ud[5] gētīyān ī weh rāy (menēd)[6]

az anīy menišn ranǰag ud[7] gursag bawēd[8] daxšag ī mēnōy-wirrōyišnīh[9] ∵

6E.5 guft estēd kū

mēnōy dōst ān bawēd kē kerbag ī kunēd[10] mēnōyān rāy kunēd

ud[11] mizd az mēnōyān xwāhēd nē az gētīyān ∵

6E.6 guft estēd kū

rād ān bawēd kē (az) xwēš gīrēd[12] ud[13] ō wehān dahēd

ud[14] ruwān[15] dōšāram rāy dahēd [K43_245r] ∵

6E.7 guft estēd kū

wistāxwīh ī[16] pad kas ān weh ī pad yazdān

wistāxwīh pad xwēš ān weh[17] ī pad ruwān

ud wistāxwīh ī pad tis ān weh ī[18] pad kunišn ī frārōn dārēd[19] ∵

6E.8 guft estēd kū

xēm ī abēzag ān ī ēwāz[20] ka āz [M576] ārzōg[21]

---

1 K.
2 K <-DWN->.
3 K <-WNm̨> 3x.
4 B <wyl->, K <wl->; ShSh -šnīh.
5 K.
6 ShSh.
7 K.
8 BK <-WNt'>.
9 B <wyl->, K <wl->.
10 BK <-x1> 2x.
11 K.
12 BK <-Y/DWNx1>.
13 K <ww> + sup. <wOL>.
14 K.
15 K + f.st. <dwš\'/lm>.
16 K.
17 Not B.
18 K 2x.
19 DP bawēd.
20 ShSh ān ēwāz ī.
21 B + <'ltwkww / hlt'>, K <'ltwk' w>.

ud xrad ī abēzag ān ī ka xešm ud waran ∵

ud[1] dēn ī[2] abēzag ān ī ka šarm[3] ud nang frāz rasēd bē spōxtan ud[4] zadan[5] tuwān ud[6] ka xēm wirāst xrad mad

ud ka xrad mad[7] dēn mad

ud ka dēn mad wināh nē kunēd[8]

ud ka wināh nē kunēd ēg-iš hagriz anāg nē bawēd ∵

6E.9 guft estēd kū

kē pad-hunar[9] abestān abāz ō tan ī xwēš kunēd[10] •

ud pad menišn az wizāy[11] ī ōy ī did bē wardēd

ud[12] abar rāstīh ul estēd

ōy bāstān yazd pad tan hēnd ∵

6E.10 guft estēd kū

dar wišād dārišn kū tā-š mardōm ō xānag rasēnd

čē kē mardōm[13] ō xānag nē rasēnd ēg-iš yazdān ō (xānag)[14] nē rasēnd

čē hamē yazdān [B457] [K43_245v] rasišn[15] ō ānōh[16] wēš kū mardōm rasišn wēš[17] mardōm[18] rasišn ō ānōh wēš kū xwarišn ud[19] dārišn windēnd[20] ∵

6E.11 guft estēd kū

kē may xwarēd[21] u-š[1] ēn 5 tis ō paydāgīh[2] āyēd ī-š[3] daxšag ī ahlawīh •

---

1 K.
2 B.
3 ShSh; BK <ŠM>.
4 K.
5 BK <ztn'>.
6 K.
7 Not B.
8 BK <-x1> 2x.
9 B hunar.
10 BK <-x1>.
11 B <MNW z'D>, K <MN w z'd>.
12 K.
13 BK <mlt->.
14 DP?.
15 B <'n'>.
16 B + <YHMTWNyt>.
17 K + ~~čē hamē yazdān~~.
18 B; K mardōmān.
19 K.
20 BK <-WNd>.
21 B <-ENt'>.

bowandag-menišnīh ud wahuman-dārīh ud mardōm-dōstīh[4] ud rādīh ud āšt-xwāhīh ∵
ud kē ēn 5 tis ō paydāgīh āyēd ī-š daxšag ī[5] druwandīh •
tar-menišnīh ud an-āštīh ud[6] mardōm-dušmenīh[7] ud xešmenīh ud[8] penīh ∵

6E.12 guft estēd kū
ōy ī druwand mardōm[9] fradom šēwan ī[10] pad ruwān bawēd
ud[11] pas dānēd kū frēft estam ∵

6E.13 guft estēd kū
ēk nē andak ud 1000 nē was •
ēk xīr ī mēnōy ud 1000 ān ī gētīy[12] ∵

6E.14 guft estēd kū
pad gētīy-rāyēnišnīh [M577] nīrang 1000 nē tis •
ud pad mēnōy-rāyēnišnīh nīrang ēk[13] tis ān ∵ [K43_246r]

6E.15 guft estēd kū
1000 mard ō mard-ēw pad gōwišn ēdōn nē šāyēnd[14] wurrōyēnīdan[15]
čiyōn mard-ēw ō 1000 mard[16] pad kunišn ∵

6E.16 guft estēd kū
gētīy-frāybūd-ārāy[17] mard mēnōy-wišuft bawēd •
ud[18] ān rāy gētīy paymānīg[1] and frāz abāyēd grift[2] čand ān ī mēnōy nē wišōbēd[3] ∵

---

1 ShSh ud az-iš.
2 B paydāg.
3 ShSh ān-iš 2x.
4 BK <mlt->.
5 K.
6 B; K • .
7 BK <mlt->.
8 K.
9 BK <mlt->.
10 BK.
11 K.
12 K <-t'> +.
13 B + ān.
14 K <š'snynd>.
15 BK <wlwsnytn'>.
16 B + f.st. <kwn>.
17 BK <- ' l'y>.
18 K.

ka-šān nigerīd dānāgān ī šnāsagān pēšēnīgān

dīd frasāwandīh ī[4] xīr ī gētīy ud hamēyīgīh[5] ī[6] xīr ī mēnōy

ud[7] ān ī ka gētīy-rāyēnišnīh bē ān (ī) paymānīg ēdōn nē šāyēd[8] rāyēnīdan

ud[9] ka ō mēnōy nē wizandgār[10] ud wišuftār

ān-išān čimīg sahist

ud[11] xīr ī gētīy ān ī frāy[12] az paymān frāz hištan[13]

kū tā gētīy rēbagīh[14] rāy ān ī[15] weh kū gētīy az-iš appār ma bawād[16] ∵

6E.17 guft estēd kū

dārūg ēk ud[17] wāzag ēk [B458]

dārūg paymān-xwarišnīh

ud wāzag hamēšag-menīdārīh ī ahlāyīh ∵

6E.18 guft estēd kū

paymān-xwarišnīh pad tan weh [K43_246v] •

ud paymān-gōwišnīh pad ruwān ∵

6E.19 guft estēd kū

gugārišn ī xwarišn pad tan weh[18]

ud gugārišn ī xešm pad ruwān ∵

6E.20 guft estēd kū

az abar-tanīh[1] wanī-būdagīh[2] •

---

1 K + y eol.
2 KB <-WNt'>.
3 B + bawēd ∵ ān rāy gētīy.
4 K.
5 B hm'y-Ykyh>, K <hm'Ykyh>.
6 K; B w.
7 K.
8 B + bawēd, K + būd.
9 BK.
10 BK <wznd k'l>.
11 K.
12 BK <pl'D>.
13 BK <-x2d>.
14 BK <lyypkyh>.
15 K.
16 B <-WNyt>.
17 K.
18 K + w.

ud az xwad-dōšagīh[3] ziyān ī garān •

ud az nang-paristišnīh rāh ī dōšox ∵

kēnwar mard ruwān nē[4] bōzēd ∵

6E.21 guft estēd kū

nē kas tis grift[5] kē nē ruwān grift[6] tā nūn •

ud nē [M578] kas tis gīrēd[7] kē nē ruwān gīrēd az nūn frāz ∵

6E.22a gōwēnd kū

Baxt-āfrīd[8] guft kū

tā fraškerd zamān[9] harw kē andar gētīy ranǰ-spōz nām gētīy[10] ka grift hilēnd[11] •

ud ka hilēnd grift ∵

6E.22b u-š ēn-iz guft kū

kē ēn nē sūyēd ān nē gīrēd ud kē ān nē wēnēd ēn nē sūyēd •

ēn gētīy[12] ud ān mēnōy ∵

6E.22c u-š ēn-iz guft kū

abē-nām[13] bawēd kē nām xwāhēd

abdom-iz nām ōy xwēš kē nām andar nē abāyēd ∵

6E.22d u-š ēn-iz guft kū

rištag ēw-tāg ka sar-ēw harw kē (andar) gēhān pad dast ud sar-ēw man

ēg-išān bē [K43_249r!] wisāndan[14] nē tuwān

čē ka awēšān frāz āhenǰēnd man frāz sūyam ∵

---

1 B <’w' ’p̄wltyh>.
2 BK <HWBDW ->.
3 K, DP <hwdw->.
4 Not B.
5 Not BK.
6 BK <-WNt'>.
7 BK <-WNyt>.
8 BK <b’ht->.
9 BK <y/ŷm->. – B + kē.
10 BK w +.
11 B -x2d> 2x, K <-x2y> 2x.
12 K <-t’> +.
13 BK <’p̄yD ŠM>.
14 BK <wyy’ny/dn'>.

6E.22e u-š ēn-iz guft

kū-m[1] āwām-menišnīh nē būd tā ān ī ka-m[2] abēzagīh az xwad[3] ud passand az yazdān xwāst ∵

6E.22f u-š ēn-iz guft[4] kū

harw kas[5] abar menišn ī xwēš kār ī kūrwārgarīh ud[6] durgarīh ud gāzarīh ud āhengarīh[7] kerdan abāyēd ∵

čē[8] ōwōn čiyōn kūrwārgar[9] (pōst)[10] az gard xwahēd[11] ud[12] [13]⌈ narm kunēd

ham-gōnag harw mardōm menišn ī xwēš xwastan ud ⌉narm[14] kerdan abāyēd ∵

ud ēdōn-iz durgar[15] dār ī[16] xwahl[17] rāst bē kunēd[18]

ham-gōnag mardōm[19] menišn ī xwēš ō frārōnīh rōn āhaxtan ud rāst dāštan abāyēd ∵

ud ōwōn čiyōn gāzar ǰāmag šōyēd ud[20] az rēm[21] pāk[22] bē kunēd[23]

ham-gōnag mardōm[24] [B459][25] menišn ī xwēš az xēm ī wad ud wināhgārīh šustan ud[26] pāk dāštan abāyēd ∵

ud ōwōn čiyōn āhengar āhen tābēd ud garm kunēd[27] [M579]

ham-gōnag mardōm menišn ī xwēš ō kerbag xīr[28] tāftan ud garm[29] dāštan abāyēd ∵

---

1 K <AYKmn>.
2 K <AMTmn>.
3 BK <NP->.
4 BK + estēd.
5 Not B.
6 B.
7 BK <'hn'klyh>.
8 B <MYM ME>.
9 BK -īh.
10 In NP version.
11 B <YPL->, K <YYP̈L->.
12 K.
13 DP?; not BK.
14 K <nlm^{n}>.
15 B <ylyl>, K <dwlkl>.
16 K.
17 B <hwyhl>.
18 BK <-YWNyt>.
19 BK <ANŠ->.
20 B <-yt>, K <-yt'>.
21 B <lymnYkyh>, K <lym>.
22 B <YKYA>, K <ŸKŸA>.
23 B <-x2d>, K <-DWNx1>.
24 BK <mlt-> +.
25 B + menišn ī tābēd ud garm kunēd^{x1} ham-gōnag mardōm menišn ī xwēš ō kerbag <t'pyt"> garm kunēd ^{x1} ham-gōnag mardōm.
26 K.
27 BK <-x1>.
28 Not B bol.
29 K + w.

6E.23 guft estēd kū

rād ān bawēd kē xwāstag [K43_249v] az arzānīgān nē abaxšāyēd

ud[1] xwāstag ī mard pad anōšag[2] dārišn ān ast ī sazāgīhā bē dahēd tā

abārīg xwāstag ō mard ayāb mard ō xwāstag[3] hilēd[4] ∵

6E.24 guft estēd kū

wanīgar ān bawēd kē ō wattarān tis dahēd ∵

6E.25 guft estēd kū

mard az ān ī wehān dōšāram ud abāgīh ud ham-pursagīh wirāst-xēm bawēd[5] ∵

hu-srawīh abzāyēd ud gāh ī mēnōyīg ∵

6E.26 guft estēd kū

kē abāg wattarān rawēd pad xēm wattar bawēd[6]

ud[7] ōy-iz kē abāg ōy kas rawēd[8] kē abāg wattarān rawēd pad xēm wattar bawēd ∵

6E.27 gōwēnd kū

ruwān az ambōh ōwōn tarsēd čiyōn tan az wiyābān

pad ēn čim čē andar ambōh frāyist[9] ān ī ka rasišn[10] ī wattarān bawēd

ānōh kū rasišn ī wattarān ziyān ī pad ruwān was-ēwēnag šāyēd būd ∵

6E.28 gōwēnd kū

dastwar-ēw guft kū

ōwōn čiyōn petītīgīh ruwān az harw wināh pāk kunēd[11]

ōwōn hunsandīh frāyist[12] druz ī stahmag [K43_247r] az ruwān abāz dārēd ∵

6E.29 guft estēd kū

---

1 K.
2 In the beyond.
3 B -īh.
4 BK <-Y/ŶKWNx1> 2nd pl.?
5 K <BOYHWNyt>
6 B -išn.
7 K.
8 Not B bol.
9 B <tlyyt'>, K <pl'yyt'>.
10 B <YYHM->; BK <-WNyt'>.
11 BK <-x1>.
12 BK <pl'yyt'>.

rād ān burzišnīgtar (ī) pad harg ud ranj ī[1] andar ādān-handōzišnīh[2] pattūg xwāhēd ud[3] ō arzānīgān dahēd ∵

6E.30a guft estēd kū

gilag-ōbār[4] ud wīdwar ud[5] pad kerbag kerdan tuxšāg bawišn spās az mēnōyān xwāhišn nē az gētīyān [B460] ∵

ka tis ān[6] rasēd ī ruwān[7] dōšāram rāy pad driyōšīh farg[8] [M580] estādan[9] čārag kāmagīhā pad driyōšīh ul estišn[10]

čē āsānīh ī[11] tan ud[12] abē-bīmīh[13] ud abē-ēmāragīh ī pad ruwān az-iš

ud[14] pad driyōšīh ōy[15] ul tuwān estādan[16] kē ān ī pad dāštan ī tan andar abāyēd[17] az ān ī kem-mādītar[18] rāmišn wēš kū az ān ī wēš-mādītar

ud kē[19] nē ēdōn ōy pad driyōšīh ul estād nē tuwān ∵

ud kē nē a-čāragīhā bē[20] sūd ī az driyōšīh rāy pad driyōšīh ul estēd[21] ēg-iš pad bahr[22] ī xwēš Ahrimen abāg wišūdagān[23] az gēhān bē kerd bawēd ∵

andar harw gāh az ān tis kē ērangīh ī [K43_247v] ruwān ud dusrawīh ī tan (az-iš)[24] būd nē šāyēd ∵

6E.30b xwēš[25] tan pad-rāmišn dārišn

---

1 BK.
2 B <’t’n' hwt hnywc->.
3 K.
4 BK <y/gl’n->.
5 K.
6 DP., not BK.
7 B + y.
8 B <plw>, KDP <pl>; cf. 6.141 <plg>. – B + <YKOYMWNyt> eol.
9 B <-’t'>, K <-’tn'>.
10 DP; BK <-WNyt>.
11 K 2x.
12 K.
13 BK <’p̄’-> 2x.
14 K.
15 B <OL>.
16 B <PWN>.
17 BK <’ny/dl’p̄’yt'>.
18 BK <kym m->. – B <- m’dy-tl>, K <- m’tytl> 2x.
19 B <MN>.
20 K bē bē / .
21 DP?; BK <-WN’t>.
22 B <bhl>.
23 B <y’twk’n>, K <šwtk’n>.
24 ShSh (pad-iš).
25 DP <NŠE>, B <NŠM->, K <NŠM>.

rāmišn az ān ī frārōn tis ōwōn pad niwāzišn[1] dārišn čiyōn ān ī aburnāyīg[2]
ud ōwōn pad-iš tuxšišn kū tā-š rāmišn hagriz az tan bē nē šawād[3]
ud[4] ka rāmišn ān tis xwāhēd (ī) ka-š ō kāmag sāzēnd wināh az-iš[5] bē šāyēd būd
ān tis nē bē anīy[6] tis-ēw[7] ī[8] ka kunīhēd[9] rāmišn abzāyēd wināh būd nē šāyēd kunišn •
ud pad ēč ēwēnag rāmišn az tan bē nē hilišn[10]
čē aburnāyīg[11] was ka tis ān xwāhēd ī[12] ka-š ō kāmag sāzēnd wināh az-iš šāyēd būd[13]
ka pad guharīgīh ī ān tis[14] xwāhēd[15]
ōwōn xwālēn[16] tis čiyōn xurmāg-ēw ayāb gōz-ēw[17] dahēnd hunsand ud[18] pad-rāmišn bawēd
ud[19] dānāgān rāmišn ī[20] ōwōn arzōmand hunsandīh rāy guft estēd ∵

6E.31a ⌈ guft estēd ⌉[21] kū
andar pādixšāyīh[22] xešm zan[23] ud andar a-pāduxšāyīh [M581] bēš kū-t Wahuman andar tan gāh gīrād[24]
čē kē Wahuman andar [K43_248r] tan gāh nē gīrēd [B461] ēg-iš ruwān andar Garōdmān gāh nē gīrēd ∵

6E.31b az āzār ud bēš ī pad kasān kerdan dūrtar[25] pahrēz[26] kū az[1] nasāy ī mardōmān ∵

---

1 B <n'c->.
2 BK <-n'y-Yk>.
3 B <-WNyt>.
4 K.
5 Not B.
6 K <AHR>.
7 B tis.
8 K.
9 B <-WNx1>, K <-DWnyhx1>.
10 K <-WNšn>.
11 K <-n'YyYk>.
12 K.
13 B <-WNt">.
14 B + <ZK>, ShSh *ī.
15 Not K.
16 BK <-ly/gwn'> (ShSh xwārgōn).
17 BK <'wc'-1>.
18 K.
19 K.
20 K.
21 Not K.
22 BK <-TA-yyh>.
23 BK <MHYTN>.
24 B <-WNyt>, K <-DWn't'>.
25 <LHYKtl>.
26 K <p'hlc'>.

čē ālūdagīh ud rēmanīh ī ō tan rasēd šustan ud[2] pāk kerdan xwārtar šāyēd
kū ān ī ō ruwān rasēd ī[3] bē pad petītīgīh ud puhl ud pazd ī garān ud[4] dušwār ēnyā
šustan ud[5] pāk kerdan nē šāyēd ∵

6E.31c harw rōz 3 bār xwaršēd yazišn[6] xwēš tan bē ō yazdān abespārišn ∵
ud astīh ud hamēyīgīh[7] ī yazdān
ud an-astīh ud abesīhišnīgīh[8] ī[9] Ahrimen ud[10] dēwān bē gōwišn
kū abdom bē ō an-astīh ud zadagīh rasēnd ∵

6E.31d ud[11] harw wināh ud māndag ī andar rōzgār pēšār būd pad ēn menišn[12] kū did nē kunam[13] •
az-iš abaxš ud[14] pad-petīt bawišn ∵

6E.31e ud[15] harw rōz kamist 3 bār xwēš tan pad-iz ēn bē[16] āmārēnišn
kū-m im rōz čē xward čē dāšt
u-m bōzišn ī[17] ruwān rāy čē kerd
ud [K43_248v] čiyōn-im xward kerd ayāb nē
ud im (rōz) yazdān ayār būd hēnd[18] ayāb dew ∵

6E.31f ud ka waran ī tan frāz rasēd ud[19] pad burzišn ud nēkīh ī[20] frāy az paymān sazāgīhā aweštābēd •
ēg čār ēn weh ka-š[21] frasāwandīh ī tan ud[22] xīr ī gētīy[1] ō padīrag barēnd[2]

---

1 BK <MNW>.
2 K.
3 K.
4 K.
5 K.
6 BK <-WNd>.
7 B <hm'y-Yk>, K <hm'Ykyh>.
8 B <'p̄Yyyhšn'yh>, K <'p̄YyyhšnYkyh>.
9 K.
10 K.
11 K.
12 B <m'n->.
13 K <-WNmꝑ>.
14 K.
15 K.
16 Not BDP.
17 B.
18 ShSh *ham.
19 K 2x.
20 K.
21 B w + bol.
22 K.

ud ēn handēšānd[3] kū

ēdōn hangār kū-m guft estēd ud kerd[4] ud ō xwēš xwāst ēn burzišn ud[5] nēkīh

pas-iz čē sūd ka-m hišt[6] ud[7] bē šud abāyēd

ud[8] ka ēdōn ēg [M582] frāz nē gīram kū-m dard ī az bē hišt ud šud awiš nē rasēd ∵[9]

6E.31g ud[10] mardōmām ēn 3 tis dušwār kerdan ka kunēnd[11] pad-iš ahlawtar bawēd[12] ∵

ēk ān ī ka-š was-iz tars ud ziyān az mard-ēw dīd estēd pad-iš nē kēnīg

ud[13] ān mard dušmen anāg-kāmag nē bē dōst [B462] ud nēkīh-kāmag bawēd ∵

ēk ān ī ka bē ō gyāg-ēw rasēd [K43_251r!] kū-š[14] xwarišn wēš kū ēw pihw abāg nēst

ud[15] pad-iz wēš awiš mad ēmēd nē dārēd

u-š mardōm[16] kē xwarišn nēst abar frāz rasēnd čand šāyēd bahr dahēd ∵

ēk ān ī ka mard ī[17] ǰuwān abāg zan ī ǰuwān ī hu-dīdag[18] ī nē xwēš pad wiškar gyāg ō āgenēn rasēnd

u-šān xwarišn xward[19] ud sēr ud xurram estēnd ud ēk ō did abēr kāmag

ud[20] pas-iz ān mard ruwān dōšāram rāy abāg ān zan nē xufsēd ud kāmag nē rāyēnēd ∵

6E.32 guft estēd kū[21]

pad ān ī pad zīndagīh andar abāyēd tuxšāgīh

ud pad ān ī pad ruwān andar xwēš-kārīh

ud[22] pad ān ī pad bē-widerišnīh andar weh-kerdārīh sūdōmandtar

ud pad zīndagīh drīstīh[1] ud padēxwīh ud āsānīh ud[2] abē-bīmīh[3] ud rāmišn

---

1 K <yyt**A**>.
2 BK <-x2d>; ShSh -išn.
3 BK <-š'n(')d>; ShSh -išn wrong.
4 K <krt">.
5 K.
6 BK <-x2d/y> 2x.
7 K.
8 K 2x.
9 K + w.
10 BK.
11 BK <-x2d>.
12 K <-WNt>.
13 K.
14 B kū.
15 K.
16 BK <mlt->.
17 K.
18 B <'w'yytk'>, K <'wyytk'>.
19 BK <hwlt'>.
20 K.
21 K <kū / kū>.
22 K.

ud[4] pad ruwān tuxšāgīh ī[5] pad kerbag ∵ ud pahrēz ī az wināh

ud pad bē-widerišnīh nām ud[6] hu-srawīh abāyišnīg ∵

ēn and tis ān weh ī⌈ az ēn ⌉[7] ⌈ and tis ⌉[8] bawēd

drīstīh az paymān ∵

ud padēxwīh [K43_251v] az adēn[9]

ud[10] rāmišn az frārōnīh •

ud[11] āsānīh az hunsandīh ∵

ud abē-bīmīh[12] az a-wināhīh

ud tuxšāgīh ī pad kerbag ∵ ud[13] az wināh pahrēxtan az [M583] šnāsīh

ud nām • ud hu-srawīh ī wazurg az kunišn ī[14] nēk ∵

6E.33 guft estēd kū

pad mardōmān 3 tis ēn hu-čihrtar •

burdīh ī nē az nidagīh •

ud rādīh ī nē pāddāšn •

ud tuxšišn[15] ī[16] nē[17] az mizd ī gētīy[18] rāy ∵

6E.34a guft estēd kū[19]

pāsdārīh ēd bawēd

kē ēn tan diz mānāg bē kerd[20] u-š pās abar frāz gīrēd

u-š yazd andar dārēd ud dēw andar awiš nē hilēnd[21] ∵

---

1 K <drwyytyh> 2x.
2 K.
3 BK <’p̄’-> 2x.
4 K.
5 K.
6 K.
7 K <MNŶWM>.
8 Not B..
9 BKDP <’tyn'>.
10 B + <l’m> eol.
11 B.
12 B + y.
13 K.
14 B + <sn'>.
15 B <-š’k>.
16 K.
17 B <l’y>.
18 K <-t’>.
19 B + spāsdārīh y eol, K spāsdārīh w.
20 BK <-t">.
21 BK <-x2d>.

6E.34b kē mardōmīh[1] ast ēg-iš az [B463] pas ī ōy[2] abāyēd būd[3] kē-š bōzišn ī ruwān nimāyēd[4] ∵

6E.34c pad ast hangām[5] ka xwēš tan karr ud[6] kōr ud gung[7] homānāg bē kunišn •
čē kōrīh weh čiyōn ān tis nigerīdan[8] ud ārzōg pad-iš būd ī ō ruwān wizend •
ud karrīh weh čiyōn ān tis āšnūd ī āmār ud[9] pursišn ī pad ruwān az-iš šāyēd būd •
ud gungīh[10] weh [K43_252r] čiyōn ān tis guftan kē[11] abdom pad-iš ēraxtag ud a-bōzišnīg bawēd ∵

6E.35a guft estēd kū
kē hu-srawīh az dusrawīh
ud passand ī wehān az wattarān
ud[12] stāyišn az nikōhišn[13] •
dōšāram ī ruwān az ān ī tan
ēmēd ī mēnōy az ān ī[14] gētīy nē[15] weh sahēd
ud[16] pad ō xwēš kerdan nē tuxšēd ∵
ān ī pad ān ēwēnag a-zād[17] weh •
čē ōy[18] kē pad čim[19] kē rāy dād estēd nē tuxšēd
nēst tis ī ka-š abar rasēd weh kū nihang-zīyišnīh ∵

6E.35b mardōmān[20] xwēš tan nē čagād bē gawr bē kunišn
čē gawr harw āb ī abar wārēd[21] [M584] pad-iš[1] bē estēd

---

1 BK <ANŠ->.
2 B + < ’ >.
3 BK <-WNyt>.
4 B <-’n' m’yyt>, K <-’n n m’yyt'>.
5 REA.40.19.
6 K 2x.
7 B+ <kwlcynd>, K <gng>.
8 BK.
9 B y.
10 B <ynYyh>, K <gnGyh>.
11 B <MN>.
12 K.
13 B <kwššn'>.
14 K.
15 B <l’y>.
16 K.
17 BK <’wZLHWNt(')>, ShSh ana-zād.
18 B <OL>.
19 B <cwym>.
20 BK <mlt->.
21 B wār // ēd.

ud[2] ān-iz ī pad čagād wārēd nišēb[3] awiš bawēd •

ān ī ō čagād-iz[4] wārēd pad-iš bē nē estēd

ud ān-iz ī abārīg gyāg wārēd awiš nē rasēd

ud gawr ēd bawēd

ēr-menišnīh ud[5] weh-dōstīh[6] ud nēkīh ī ōy ī did abāyistan[7]

ud[8] pad-iš šād būd[9] [K43_252v] ud pad xwēš tan dāštan ∵

ud čagād ēd bawēd

abar-menišnīh ud weh-dušmenīh ud nēkīh ōy[10] ī did nē abāyistan

ud pad-iš bišt būd[11] ud pad xwēš nē dāštan ∵

6E.35c kas pad kas ān tarīh[12] kerdan nē tuwān

ī[13] ēdōn čiyōn weh-dušmen mardōm pad xwēš tan kunēd[14]

čē hamē[15] ka frāzīh ud wehīh ud abzōn ī pad nēkīh ī wehān wēnēd[16]

bišt ud tarīhōmand bawēd

ud ābādīh ī yazdān rāy frāzīh ud wehīh ud abzōn (pad) nēkīh ī wehān andar gēhān hamē ast ∵

6E.36 guft estēd kū

abardom dānišn ān bawēd ī ō tis ayābēd

ud[17] ayābišn-ēw ān weh kē ān ī nē [B464] dānēd dānēd kū nē dānam ∵

6E.37 guft estēd kū

duš-āgāh ka nē hu-niyōšīdār[18] nē hamāg-abzār ∵

---

1 B pad-iš / pad-iš.
2 K.
3 B <-yt' šyyp̄'>, K <-yt ' šyyp̄'>.
4 B <-t"c>.
5 K; B y.
6 B + y eol.
7 BK 2x.
8 K 2x.
9 BK <-WNyt>.
10 B <OL>.
11 B <-WNyt>.
12 BK <tlyh(-)> 2x; ShSh 2x. – Dk.7.8.35.
13 K.
14 BK <-x1>.
15 Not B.
16 K <-TWNyt>.
17 K.
18 BK <nywkš->.

6E.38a guft estēd kū

pad mardōmān tis ī[1] abēr nēk dēn • ud xēm • ud xrad • ud hunar • ud xwarrah ∵

xēm abzār hōg ī frārōn • ud[2] abāg wehān raftan[3] wehīh [K43_250r!] az-iš griftan •

ud wattarīh ī pad (xwēš tan) wēnēd az tan ī xwēš bē kerdan ∵

ud xrad abzār tarsagāhīh ī andar yazdān ud[4] dārišn ī[5] nēkīh ī[6] pad wehān ∵

hunar abzār (xwēš-kārīh ud tuxšāgīh ∵

xwarrah abzār) rāstīh ud humihrīh ∵

ud dēn abzār ēd āstawānīh[7]•

āstawānīh ēd bawēd[8] kū dōst ī hu-xēm ī pāk ī [M585] weh-mard pad tan ī xwēš pādixšāy[9] kunēd[10]

gōwēd kū

āhōg čē dānē[11] gōw tā[12] wirāyēm

ud[13] ka-š gōwēd niyōšēd ud[14] framān-burdār bawēd ∵

6E.38b ēkānagīhā[15] [16]⌜ ēn weh ⌝āškāragīh ī pad menišn ud[17] gōwišn ud kunišn ∵

6E.38č ruwān pad ēn and tis abērtar šāyēd bōxtan •

pad spāsdārīh • ud[18] hunsandīh • ud nihādagīh[19] ∵

6E.38d yazdān tarsagāy[20] bawišn kū ka škeftīh mad estēd az-iš bōzēnd ∵

ud[21] ka nē mad estēd awiš kem[22] rasēd[1] ∵

---

1 K.
2 K.
3 BK <-TWN->.
4 K.
5 K.
6 BK.
7 Not B.
8 Not K.
9 BK <ŠL->.
10 BK <-WNyt>.
11 K <-tn'>.
12 BK <YMRRWNd>.
13 K.
14 K.
15 BK; ShSh -īh.
16 Not B.
17 K 2x.
18 K 2x.
19 B <'štkyh>.
20 K+ <k'sYHW->.
21 K.
22 BK <kŷ/ym>.

yazdān ēd rāy hamē bawēnd čē ēk ōy ī[2] did sūdēnēnd[3] ∵

ud[4] dēw ēd rāy wanīy[5] bawēnd čē ēk ōy ī did frēbēnd[6] ∵

Gannāy[7] Mēnōy nazdist xwad[8] frēft • ud[9] pas dāmān ī xwēš

čē-š ān menīd ud[10] kerd[11] ud hamē kunēd[12]

ī-š[13] frazām[14] xwēš ud damān [K43_250v] wanī-būdagīh[15] az-iš bawēd ∵

mardōm harw ān ī kunēnd[16] ka nē ruwān abzāyēd ayāb ruwān nē kāhēd hamāg <''wy>išn-tisīh ∵

6E.38e awēšān kē a-Srōš-ahlīy[17] gētīy[18] hēnd kē pad framān ī Ohrmazd rawēnd ud pad Ērān šahr xwadāy hēnd pad framān ī Ohrmazd ān estēd

bawēd kē pad dastwarīh-āgāhīh ī pad mānsr-spand menēd ud gōwēd kunēd[19] ∵

Srōš-ahlīy[20] rāy az [B465] Abestāg gyāg-ēw paydāg kū-š gētīy ēn ham-barišnīh ī kārān ham-pahikārišnīh ī xrad[21] ī sūdīmandān[22]

ēn pad xwadāyān šāyēd

čē hērbedān ud[23] xwāristān[24] kārezār ī[25] abāg an-Ērān ud abārīg-iz warzišn ī meh ǰud az xwadāyān nē bawēd ∵

ud[26] ēd rāy xwadāy ī [M586] nēk Srōš-ahlīy gētīy ast ∵

u-š framān-burdārīh[1] Srōš-ahlīy framān-kerdārīh bawēd ∵

---

1 B <-WNd>.
2 K.
3 B sūd hēnd.
4 K.
5 BK <HWBYWN>.
6 B <plyyp̄->, K <plyyp->.
7 K <yn'y>.
8 BK <NP->.
9 K.
10 K.
11 BK <-WNt>.
12 BK <-x1>.
13 ShSh ān-iš.
14 NOt B.
15 BK <HWBYWb->.
16 B <-x1d>, K -x1>.
17 BK <-lyD>.
18 K <-t'> +; ShSh stī?
19 BK <-x1>.
20 K <-l'> eol.
21 Not K.
22 B <swtm->.
23 B <-n'>, K <-n w> 2x.
24 BK <-lYyyt->.
25 K.
26 K.

6E.38f wehān pad yazdān wistāx[2] abāyēd būd

kū tā-šān az dēwān[3] ud[4] wattarān abē-wizend[5] • ud ka ǰuttar kem wizend dārēnd

ud[6] ka-iz dēwān stahmag bawēnd wišōbišn abar barēnd[7] [K43_253r!] pad abāz ārāstan abar tuxšēnd

čē-šān tis ī xwēš ast •

ud ēdōn pāyēnd čiyōn mard[8] xwēš kadag ∵

6E.39 guft estēd kū

harw kas ān wēnēd ī[9] ōh nigerēd •

ud[10] ān[11] āšnawēd ī ōh niyōšēd[12] •

ud ān windēd ī ōh xwāhēd ∵

ān ī[13] mēnōy-nigerišn ka-š gētīy-kārīh[14] dast

bē gyāg gyāg ēk-ēw ēnyā-š[15] mēnōy abē-kār[16] ∵

6E.40 guft estēd kū

Ahrimen ham-bandišn az xwad-dōšagīh ud a-niyōšīdārīh[17]

u-š tan ud gyān-menīh[18] az duš-āgāhīh[19] ud[20] rasišn ō xešmenān

ud[21] padēxwīh az rēmanīh • ud ēmēd az an-āštīh a-burd-framānīh ∵

6E.41 guft estēd kū

---

1 B <-t'l y> eol. – K + f.st. <~~yllw•~~>.
2 B <-n' yyt->, K <-n wyyt-> 2x.
3 BK <ŠA'n> +.
4 B <-n'>, K <-n w> 2x.
5 B w +.– BK <'p̄yD w->
6 K.
7 BK <-x2d>.
8 B + y.
9 K 2x.
10 B.
11 BK + y.
12 BK <-nywk->.
13 K.
14 DP + andar?
15 B ēnyā.
16 BK <'p̄Yk'l>.
17 BK <'nywš->.
18 B + <HYA mynyh>, K gyān.
19 K <-k'y'h>.
20 B y eol.
21 K.

āzwarīh bar niyāzōmandīh

ud waranīgīh[1] bar pašēmānīh

ud xwad-dōšagīh[2] bar wiyābānīh

ud tar-menišnīh bar an-āštīh

ud an-āštīh bar wanī-būdagīh[3] ∵

6E.42 guft estēd kū

dānāg ān dušmen ī dānēd[4] kū dōst kerdan nē tuwān pad ēn nē tuxšišn[5]

kū tā-š ziyān ī man nē abāyād[6]

bē pad ēn abērtar tuxšišn

kū-š pad man ziyān[7] kerdan ma tuwān bawād[8] ∵

6E.43a guft estēd [B466] kū [K43_253v]

wistāx bandag[9] xwadāy bandag ud[10] dušmen xwadāy bawēd ∵

ēd[11] rāy čē (az) wistāxwīh⌈ wastārīh

ud az ⌉wastārīh wastār-kunišnīh

[12]⌈ ud az wastār-kunišnīh ⌉[M587] was rēftagīh ∵

ud az was rēftagīh[13] ī bandagān[14] āzārišn[15] ud xešm[16] ī xwadāyān sālārān ∵ az-iš[17] uzīhēd[18]

ud āzārišn ud xešm ī xwadāyān pazd ud[19] pādufrāh ī[20] bandagān[21] ∵

ud[22] ast[1] ka wanī-būdagīh-iz az-iš bawēd ∵

---

1 BK <wlYk->.
2 K <hwywš->.
3 BK <HWBYWb->>
4 B <-TNyyt'>.
5 B -āg.
6 BK <-y't>.
7 B + y.
8 B <-WNyt>.
9 B <bwnYk> 2x, K <bnŶk> 2x.
10 K.
11 B w +.
12 Not K bol.
13 K <lyyp̄kyh> 2x.
14 B <bYk'n>, K <bnYk'n>.
15 B + y.
16 K <-m^{n}>.
17 K + bawēd.
18 BK <Y/GNPKWNyhyt'>.
19 K.
20 K w.
21 B <bnYk'n>, K <bŶk'n>.
22 K.

6E.43b ān ī pahlom hunar ud[2] abzār ī pad paristišn ud nazdīk-mānīh ī xwadāyān ud sālārān andar abāyēd[3]
ēkānag-menišnīh ud rāz nihuftārīh
čē rāz ī sālārān xwēšīhātar[4] sazēd dāštan kū [5](wēmārīh ud āhōg ī nihānīg
čē) wēmārīh[6] ud āhōg ī nihānīg ka-iz ō tan[7] wizāyēd ud ō ruwān nē wizāyēd
ud rāz ī sālārān xūb nē dāštan ∵ ō ruwān wizend ī garān
ast ī ka wanī-būdagīh ī[8] tan az-iš pad-iš wināhgār bawēd ∵

6E.43č ān kē ō xwadāyān ud sālārān nē dōst ud[9] andar nē ēkānag
ayāb xwadāyān ud[10] sālārān pad-iš āzard estēnd[11] az-iš dūr
pad ēč ēwēnag abāg nē rawišn ud[12] awiš [K43_254r] nē rasišn
čē ka ǰuttar sālārān pad frōd-mānd ī garān dārēnd ud gumānīgīh ī ērmānīh[13] ō menišn nišīnēd[14]
ziyān ī garān az-iš madan šāyēd ∵

6E.43d windišn ī az sālārān nē andar zamān[15] bē pad rōzgār
ud[16] nē pad xwāstan bē pad arzānīgīh ēmēdēnišn ∵

6E.43e ēr-menišnīh ud čarb-ēwāzīh[17] ud awestwārīh[18] ud frahangīgīh ud wirāst-xēmīh
ud pahrēxtagīh ī[19] az āhōg ud hu-sāzagīh ī abāg mardōmān
ud[20] sāxtārīh ī ō ān ī[21] sālārān menišn ud[22] sahišn[1]

---

1 B + < ∵ >, K + < • >.
2 K.
3 B <'nyl'p̄' 'yt'>, K <'ndl'p̄ / 'yt'>.
4 K <yhwyš->.
5 DP?
6 BK <w'm->.
7 B w +.
8 K.
9 K.
10 K.
11 B <-WNyt>.
12 B <-šn'>, K <-šn w>.
13 B + y.
14 B <-yt w>, K <-yt'> eol.
15 BK <y/ŷm->.
16 K.
17 DP? BK <wcylyt(')>.
18 B <-yytwb->, K <-yytb->.
19 K.
20 B <-A'n'>, K <-A'n w>.
21 K.
22 K.

frārōn mard ō wazurg gāh ud[2] burzišn ud abrāz paywandēd ∵

6E.44 guft estēd kū

dānišn-ēw ān [B467] weh ka ān ī dānēd [M588] purr-bōzišnīhā dānēd

ud[3] pad ān ī dānēd nimāyišn nē kunēd[4]

ud pad ān ī nē dānēd stēzag nē barēd[5] ∵

6E.45a guft estēd kū

ast saxwan kē a-passaxwīh passox ∵

ud[6] ast kār kē a-kerdārīh pērōzīh ∵

6E.45b pōryōtkēšān[7] ēn 5 tis (ī) xēm čāšid u-šan hērbedestān nēk abar kerd[8] [K43_254v] ∵

xwēš tan pad-dād[9] dāštan • ud ōy ī did pad-dēn •

pad xwēš tan duš-dār būd • ud pad ōy ī did hu-dār ∵

āhōg bērōn dāštan wināhīh[10] andarrōn

āhōg ī xwēš dīd[11] wināhīh[12] ī ōy ī[13] did

pad kār ud dādestān ī[14] frāz mad bār ō xwēš kerdan ud nīrmad[15] ō ōy[16] ī[17] did ∵

6E.45c kē hamāg Abestāg abāg Zand warm ud[18] ēn 5 nīrang nē dānēd

pad-iz hu-tuxšīh nē šāyēd hišt[19] pad āsrōnān[20] gāh nišastan ud[21] framān dādan ∵

ulīh[1] frōdīh ī[2] xīr • ulīh mēnōy-nigerišnīh ∵ frōdīh gētīy-nigerišnīh[3] ∵

---

1 K + y eol.
2 K 2c.
3 K.
4 BK <-x1>.
5 BK <-x1>.
6 K.
7 B <-kyšn'>.
8 K <krt''>.
9 B pad.
10 B; K <w'd'-yh>.
11 K <-TWNt'>.
12 B; K <wn'd'-yh>.
13 K.
14 K.
15 BK ud nīrmad ud nīrmad.
16 Not B.
17 K.
18 K.
19 K <-WN>.
20 B āsrōn.
21 K.

ud pēšīh ud[4] pasīh ī tis ∵ pēšīh[5] xēm wirāstan ∵ ud[6] pasīh[7] xrad pursīdan ∵
mehīh ud kehīh ī kār ∵ mehīh[8] dēn-hambārīh • kehīh kerbakkarīh
rāh ud widarg ī dranǰ • rāh ham-pursagīh widarg niyōšīdārīh[9] ∵
[10]⌜ čārag ud a-čārag driyōšīh ∵ ⌝ čār tuxšāgīh ud[11] paymānīgīh •
a-čār hunsandīh ud bowandag-menišnīh ∵

6E.45d kē 10 tis [K43_255r] nē pad āgenēn bē pad[12] ǰudāgīh[13] uskārēd[14]
nē pōryōtkēš[15] bē ahlomōγ bawēd ∵
mēnōy ud gētīy[16] •
ud[17] tan ruwān •
ud[18] āsn-xrad ud gōšōsrūd-xrad[19] •
kunišn baγōbaxt ∵
ud[20] dēn ud[21] mānsr ∵

6E.45e hamāg gētīy[22] harg hamāg dām ham-harg hēnd
bē[23] kē pad ēd dārēd kū
agar az ēn [M589] mardōm[24] ī pad gētīy ēk-ēw kam man harg ī xwēš burdan[25] nē[26] tuwān

---

1 B w +.
2 K.
3 K <yyt' ->.
4 K.
5 B <pyš y> eol.
6 K.
7 K + y eol.
8 B + y.
9 B <nywkš->, K <nywš->.
10 Not B.
11 K.
12 Not B.
13 B <'-pyt'kyh>.
14 B w +.
15 B -īh.
16 K <-t'> +.
17 K.
18 K.
19 BK <ywš'wk->.
20 B.
21 K.
22 K <-t'> +.
23 K w +.
24 BK <mlt->.
25 BK <-x2d>.
26 K 2x.

[1]⌈ ēnyā-š[2] mardōm-dōst[3] būd nē tuwān ∵ ⌉
xēm mardōm-dōstīh[4]
ud[5] bar ī xēm mardōm-dōstīh[6] •
ud mardōm-dōstīh a-wināhīh
čē ēn nē šāyēd [7]⌈ būd[8] kū
kerdan ī mard-ēw rāy druz andar gēhān wināh kunēd[9] ud ān mard mardōm-dōst ∵

6E.45f spāsdārīh[10] yazdān šnāxtan
[11]⌈ ud yazdān šnāxtan ⌉framān-burdārīh ī yazdān ∵
ud framān-burdārīh ī yazdān a-wināhīh ∵ [B468]
ud[12] a-wināhīh az druz ǰud būdan[13]
az druz ǰud būdan bōxtagīh ī ruwān ∵

6E.45g dēn bun hangerdīg ēn kū
bun Ohrmazd ud harw nēkīh az ōy ∵
šnāsag[14] ōy kē hamē [K43_255v] [15] ⌈ pad-šnāyišn
ud ōy hamē ⌉pad-šnāyišn ī[16] hamē pad ōš ∵
ud (ōy)[17] hamē pad-ōš kē harw čē menēd • ud[18] gōwēd • kunēd[19] az yazdān bē ∵

6E.45h mardōmān[20] ēn and tis ī abēr pahlom
ēn-iz ēdōn
mardōm-dōstīh[1] ud āšt-xwāhīh ud rāstīh • ud xwēšāwand-dārīh[2] •

---

1 Not B.
2 K <'ywšyh>.
3 K <ANŠ->.
4 BK <ANŠ->.
5 K.
6 BK <mlt-> +.
7 Not B.
8 K <-WNyt'>.
9 K <-x1>.
10 K + w.
11 Not K bol.
12 K.
13 B <-WNyt>.
14 BK + y.
1515 Not B bol. (pad / šnāyišn).
16 K.
17 K w.
18 K.
19 BK <-WNyt>.
20 BK <ANŠ->.

ud[3] ēr-menišnīh • ud bowandag-menišnīh •

ud[4] rādīh • ud spāsdārīh • ud ham-pursagīh • ud[5] paymānīgīh ∵

dād ī Ohrmazd mardōm-dōstīh[6]

ud dād ī Wahuman āšt-xwāhīh •

ud dād ī Ardwahišt rāstīh •

ud dād ī Šahrīwar[7] xwēšāwand-dārīh •

ud dād ī Spandarmad ēr-menišnīh ud[8] bowandag-menišnīh ∵

ud[9] dād ī Hordad rādīh ud spāsdārīh ∵

ud dād ī Amurdad[10] ham-pursagīh ud paymānīgīh ∵

6E.45i hamāg ēn dām abzāyišn ud[11] <w''yšn'>[12]

az ōy kē hamēšag pad-šnāyišn bē ka-š bēšēnēnd •

ud hamāg ēn dām ud dahišn kāhišn[13] ud[14] nirfsišn

az ōy kē hamēšag pad-bēš bē ka-š šnāyēnd ∵ [K43_256r]

6E.45ǰ abzār 2 ēn weh •

xwad weh būd • ud ōy ī did weh[15] kerdan ∵

6E.45k harw kas ēn 4 kerdan

xwēš-kārīh fraškerd ud dām-dahišnīh ud rist-āxēz ud[16] tan ī pasēn ∵

fraškerd[17] [M590] ēd bawēd kē az druz ǰud bawēd •

dām-dahišnīh ēd bawēd kē ēn tis menišn ud[18] gōwišn ud kunišn weh bē kunēd[19] •

---

1 BK <mlt->.
2 B <-š''wnYy->, K <-š'wnŶd->.
3 B.
4 K.
5 B.
6 BK <ANŠ->.
7 B <štrlwl>, K <štrywr>.
8 K.
9 B.
10 K <-d't>.
11 K.
12 ShSh *waxšišn?
13 B <k'hyšn'>, K <k'hšn'>.
14 K.
15 Not K bol.
16 B y.
17 M fraš // kerd.
18 K 2x.
19 BK <-WNyt>.

rist-āxēz ēd bawēd kē ān ī az-iš[1] appurd estēd abāz dānēd āwurd •

ud tan ī pasēn ēd bawēd kē abāz ō ānōh dānēd šudan[2] kū bē āmad ∵

6E.45l ka[3] hamēšag az ēn 5 tis ēk[4] nē hamē nigerēd trift[5] estēd ōš ud xrad az-iš appurd estēd

ristag[6] ∵ abdīh ī yazdān kū tā spāsdār bawād[7] ∵

wehīh ī wehān kū tā abar wurrōyēnād[8] ∵

āhōg ī xwēš kū tā [B469] bē wirāyād ∵

wāzag ī pōryōtkēšān kū tā ruwān pad-iš bōzīhād[9] ∵

āsrōnīh ud artēštārīh ud wāstaryōšīh [K43_256v] ud[10] hutuxšīh[11] kū tā nān[12] pad-iš xwāhād[13] ∵

6E.45m az ēn 3 tis ma mōšēd •

az yazišn ī yazdān myazd[14] ud hanǰaman

kē nē dānēd šud nē šud weh kū šud[15] ∵

kē andar ō yazišn ī yazdān šawēd pad mēnōy-wirrōyišnīh andar šawišn[16]

ud[17] frārōn-nīrangīh abāg dārišn ud ahlāyīh abāg bē[18] āwarišn

kē ō myazd ī wehān šawēd pad[19] ēr-menišnīh andar šawišn

ud[20] hunsandīh abāg dārišn[21] ud šnāyišn abāg bē āwarišn ∵

kē ō hanǰaman šawēd pad mardōm-dōstīh[22] andar šawišn[23]

ud[1] rāstīh-gōwišnīh[2] abāg dārišn ud āštīh abāg bē āwarišn ∵

---

1 Not B bol.
2 K <-WNt'>.
3 ShSh kē.
4 K w + bol.
5 BK <tlpt'>; ShSh truft.
6 BK <lyytk'>.
7 BK <-WNyt>.
8 Shsh. āmōxtād; BK <HY/ŶMN'ynyt>!.
9 B <bwcyhyt>, K <bwc't'>.
10 Not B.
11 B + y.
12 BK <-Ay>.
13 B <-WNyt>.
14 BK <my'zd>.
15 B <-WNyt>.
16 B <-WNt'>.
17 K.
18 Not B.
19 B + f.st. <'l>.
20 K 2x.
21 B bē āwarišn.
22 BK <mlt->.
23 BK <-WNyt'>.

6E.45n pursīd kū wehīh weh ayāb abzār •

guft hād

ka abzār wehīh rāy andar abāyēd sazēd dānistan kū

wazurg-abzār bawēd kē wehīh ō xwēš kerd estēd ∵ [M591]

1 K.

2 ShSh rāst-.

DĒNKARD 7

7.1.1 šnāyišn dādār Ohrmazd pad-iz spurr-wābarīgānīh[1] wisp-āgāhīh-pēsīd dēn mazdēsn andar gēhān ∵

7.1.2 haftom abar abdīh ī dēn mazdēsn mahist aštag Spitāmān Zarduxšt ān čē ōy warzāwand pad Ohrmazd aštagīh u-š dēn pad gōwišn Ohrmazd būd andar Wištāsp šāh kišwarīgān wābarīgānīhistan[2] az nigēz ī weh-dēn

7.1.3 bē pēš az ān čē weh-dēn čihr ud dahišn rawāgīh u-š padīruftār[3] ī fradom pad mēnōy ud gētīy ud az ān pas waxšwarān frēstagān[4] āwardārān[5] ī andar zamānag tā yašt-frawahr Zarduxšt u-šān nihang-ēw[6] [B470] az gōwišn ud warz kē padiš andar mardōm pad waxšwarīh wābarīhist hēnd nibištan čimīg —

7.1.4 hād az dēn mazdēsn nigēz ī weh-dēn
čihr Ohrmazd xēm u-š dahišn pad ham-niyāftīh[7] ī fradom dām Wahuman amahrspand
ud rawāgīh fradom mēnōyīhā andar amahrspandān abārīg yazdān mēnōyān yazdān ∵ ud gētīyīhā andar Gayōmard ī fradom mard
pad hangerdīg bowandag padīriftārīh ī az dādār Ohrmazd
ud niyābag wizārdārīh ī andar xwēš zamānag pad menīdārīh
ud padiš wānīdārīh ī druz ī ān zamānag ud petyārag
u-š az dādār hammōg menišn hamāg ān ī Ohrmazd dēn gōwišn fradom ∵

7.1.5 az weh-dēn paydāgīh [M592][8] abar bawišn dahišnīh ī spās ī ōy ī bawēnīdār ud dādār Spenāg Mēnōy abar mardōm fradom wāzag[9] ēn kū
nēk amāh ud Ohrmazd dahišn ham ∵
ud ān ī abdom abar bōxtagīh ī čār ī mardōm pahlom ēn kū
gaiiąn . kunišn pahlom nūn ka-š wēmārēnīd axwān ī mardōm nūn ka Ēbgad ō dāmān mad

7.1.6 mardōmān az paywand ī Gayōmard tis-ēw ēn weh ka kār ud kerbag kunēnd[10]
u-š kunišn ān ī xwēš hamēstār druz wānīdan handāzag dahišnīg ō paywandīg
kū-tān harw ēk frēzwānīg ast xwēš hamēstār druz wānīdan

---

1 <-'p̄l->.
2 <'pl->.
3 <pyl->.
4 <plyyt->.
5 <YHY->.
6 <snnY-1>.
7 <hmn''p̄tyh>.
8 M payd / āgīh.
9 <w''ck'>.
10 <-x1d>.

ān ī padiš bawēd a-petyāragīh ud abēzagīh dām az Ēbgad ∵

ud ast ān kār kē dādār dahišn awiš dād ∵

7.1.7 ud ēn-iz az weh-dēn paydāg kū

pad ān ī gōwišnīh aršuxt[1] Gayōmard ō ān ī amahrspandān hu-axwīh mad kū Garōdmānīg ∵

7.1.8 ud pas az Gayōmard andar zamān zamānag ī tā yašt-frawahr Spitāmān Zarduxšt hamē bahr aziš čand dānišn āgāhīh ud kunišn bōzišn ī mardōm ī ān āwām kē padiš ō paydāgīh mad abāyišnīg būd

čē pad ham-pursagīh ī ō dādār ud čē [B471] waxš[2] abar-burdārīh ī abartarīg pad dādār framān az yazdān andar weh-dēn paydāg nām parwastag waxšwar ud padīruftār rāyēnīdār ōšmurdag[3]

7.1.9 čiyōn widerd Gayōmard didīgar az gētīyān ō Mašīy[4] ud Mašyānīy[5] ī Gayōmard fradom zahag pad gōwišn ī Ohrmazd paydāg kū guft ō awēšān ka-š dād būd hēnd [M593] kū

mard-ēd dād-um[6] hēd pid ī[7] harwisp ī ox ī astōmand ud ēdōn ašmāh mard ma dēwān yazēd[8] čē-m bowandag-menišnīh dārišn ō ašmāh pahlom frāz dād kū kār ud dādestān bowandag-menišnīhā bē nigerēd

7.1.10 u-šān stāyīd dādārīh Ohrmazd ud abar raft[9] hēnd pad xwēškārīh

u-šān kerd kām ī dādār fragānēnīd was kār ī gēhān-sūd warzīd

xwēdōdah[10] pad zāyišn paywandišn ud purr-rawišnīh ī andar gēhān dahišnān ī mardōm kerbagān pahlom

7.1.11 nimūd dādār ō awēšān ǰōrdāy-kārišnīh[11] čiyōn pad gōwišnīh Ohrmazd paydāg kū

ēd tō Mašīy[12] gāw u-t ēd ǰōrdāy u-t awēšān abzār[13] ī abārīg ud az nūn frāz tō weh dānē ∵

7.1.12[14] ēn-iz az weh-dēn paydāg

kū-š guft Ohrmazd ō Hadiš[15] pad ahlāyīh abar-arzānīg ēk az yazdān kū

---

1 <'lšwwht'>.
2 <'š>.
3 <-TNtk'>.
4 <msyh>.
5 <msy'ny>.
6 <YHBWNm>
7 pid ī 2x.
8 <ycyt'>.
9 <lpt'>.
10 <hwytwkYs>.
11 <-ZLY->.
12 <msyh y>.
13 <-z->.
14 Cf. Dk.8.27.11.
15 <'yš>.

Hadiš ī pad ahlāyīh abar-arzānīg abar rawēš[1] ō Mašīy ud Mašyānīy[2] ud zayēš[3] ān ī ōy ǰōrdāy nān[4] az Mašīy ud Mašyānīy[5] ān awēšān āfrīnēnēš kū

ul az ašmāh ēd ǰōrdāy rasēd čiyōn az Ohrmazd ud amahrspandān bē ō ašmāh mad

az ašmāh ō paywandān ašmāh ǰōrdāy rasād pad a-petyārgārīh ī az dēwān

srāyišn Ahuwar 2 pad abāz-estišnīh[6] dēw ud druz

7.1.13 ud raft Hadiš pad ahlāyīh abar-arzānīg ō Mašīy ud Mašyānīy[7] u-š zast ān ī ōy ǰōrdāy nān[8] az Mašī ud Mašyānī u-šān dād

u-š awēšān āfrīnēnīd kū

ul [M594] az ašmāh ēd ǰōrdāy rasād čiyōn az {amahrspandān čiyōn} Ohrmazd amahrspandān bē ō ašmāh mad

az ašmāh bē paywandān ī ašmāh rasād pad a-petyārgārīh ī az dēwān

u-š srūd Ahuwar 2 pad abāz-estišnīh[9] ī dēw druz [B472]

7.1.14 ud az yazdān nigēzišn mad hēnd Mašīy ud Mašyānīy[10] ō-iz wastarg-kerdārīh ud šabānīh ud āhengarīh[11] ud durgarīh[12] ī hammist warzīgarīh wāstaryōšīh pēšagān ud kirrōg-išān fradomīh

ud raft az awēšān pad paywand handāzag-dahišnīg ud gēhān-wistarišnīg ō pēšagān andar pēšagān purrīh ∵

7.1.15 ud pas az ān waxš-abar-barišnīg mad ō Siyāmak[13] ī awēšān pus ud ham-paywandān abar wihēz ī ō kišwar kišwar ud kustag kustag ī gēhān ān dranāy kē dādār ō ān kišwar ud kustag wizīd u-š rawišn[14] ud wistarišn purrīh būd ī mardōm pad kišwar kišwar kustag kustag ∵

7.1.16 ud pad anīy hangām mad ō Waēgird[15] ī Hōšang[12] ī pēšdād abar winnārdan andar gēhān dād ī dehgānīh gēhān warzīdārīh ud dahībedīh gēhān pānagīh

---

1 <-TN wyš>.
2 <msyh> <msy'ny>.
3 <zkyš>.
4 <-MAy>.
5 <msyh> <msyšny>.
6 <-YKO->.
7 <msyh> <msyšny>.
8 <-MAy>.
9 <-'yyt->.
10 <mss> <mš'ny>.
11 <'hwnklyh>.
12 <wlklyh>.
13 <yy'mk'>.
14 <-WNšn'>.
15 <w'yylt'>.

7.1.17 u-šān pad ham-hāgīh ud dēn dād ī nām-nērōgīh winnārd dahībedīh warzīdārīh gēhān pad rawāgīh ud winnārišn paywandišnīh Ohrmazd dāmān dēn dād ī Ohrmazd

7.1. 18 u-š zad[3] Hōšang[4] pad ān xwarrah 2 srišwadag ān ī māzan dēw 7 <'mw'tšwtk'> ī xešm ∵

7.1.19 az ān pas mad ō Tahmūraf ī zēnāwend u-š wānīd pad ān xwarrah dēw ud mardōm ī [M595] wadag ǰādūg parīg u-š abāz abgand[5] uzdēs-paristagīh ud rawāgēnīd andar dāmān niyāyišn paristišn ī dādār u-š burd[6] Gannāy-Mēnōy frāz wašt ō asp-kerb 30 zamestān ∵

7.1.20 ud mad andar anīy zamānag pad ān ī Ohrmazd ham-pursagīh ō ǰamšēd ī Wīwanghānān[7]

u-š az 4 pēšag ī dēn ast āsrōnīh ud artēštārīh ud wāstaryōšīh ud hutuxšīh padīrift[8] 4 pēšag ī ast āsrōnīh ud artēštārīh ud wāstaryōšīh hutuxšīh

ud padiš frāxēnīd wālēnīd waxšēnīd gēhān

ud winnārd pad paymān ōz dām a-marg ud a-zarmān a-suyišn a-puyišn ud frāx ud purr-wišīdāy

7.1.21 ud andar weh-dēn pad gōwišn ī dādār Ohrmazd ō J̌am paydāg kū

ēg ān ī man gēhān frāyēn kū marag wēš bē kun[9]

ud ēg ān ī man gēhān wālēn kū frabihtar[10] bē kun ∵

ud ēg az man padīr[11] gēhān srāyišn ud parwarišn ud sālārīh ud abar- [B473] -nigāhdārīh[12] ēdōn bē kun (ī) kas abar ōy ī did rēš ud ziyān kerdan nē tuwān bawād

7.1.22 u-š padīrift[13] ud kerd J̌am čiyōn-iš framūd Ohrmazd

u-š pad ham xwarrah frāxēnīd zamīg 3 srišwadag az ān meh čiyōn pēš az ān būd ∵

7.1.23 u-š kerd pad ān ī ōy xwadāyīh[14] a-marg pah ud wīr ud a-hōšišn āb urwar ud xwarišn⌈ xwarān an-abesīhišn ⌉[15] ∵

7.1.24 ud ēn-iz az weh-dēn[16] paydāg

kū-š kerd gēhān pad xwašīh čiyōn Garōdmān

---

1 <hwš'yng>.
2 <yhk->.
3 <zt'>.
4 <h'wšng>.
5 <-TNt'>.
6 <-x2>.
7 <wywnyh'n'n>.
8 <-x2>.
9 <-x2d> 3x.
10 <plpštl>.
11 <-ī>.
12 <-n'k's->.
13 <-x2>.
14 2x.
15 PY.9.4; B xwarišnān <'pyyhyšn'>.
16 <ŠP->.

u-š az dādār wisp framān abar pād ī dām az [M596] abesīhišn[1] pad Malkūsān zamistān kerd J̌am-
kerd war
ud anīz was abdīh az weh-dēn paydāg ∵

7.1.25 ud mad andar anīy āwām az dādār framān ō Frēdōn ī Āspiyānān[2] ka būd andar burdār uruspar az
wāstaryōšīh bahr ī dēn pēšag pad baxšišn ī az ān ī J̌am xwarrah ud padiš pērōzgarīhīd

7.1.26 ud Frēdōn pad ān pērōzgarīhīd
passox-guftār būd Dahāg[3] az burdār uruspar
u-š dardēnīdan stardēnīdan ān was-ōz[4] druz mad ō 9-sālag frāz raft abar ān ī ōy zanišn[5]
u-š pad ān pērōzgarīh wānīd Dahāg
bōxt ud āsānēnīd aziš dāmān
wānīd māzandarān mādayān
spōxt ān ī awēšān wizend ud ziyān az kišwar ī Xwanīrah
baxt[6] Xwanīrah kišwar pusarān 3

7.1.27 u-š az wāstaryōšīh ī dēn sidīgar pēšag āhuft seǰ ud xīndagīh spōz-tan biziškīh
nimūd ō mardōmān anīz was kerd abd gēhān sūd-kerdārīh ∵

7.1.28 ud mad andar Frēdōn zīndagīh ī ō Ērič ī Frēdōnān[7] ham waxš az dādār abar-barišnīh
ud padiš pargand[8] ud warzīd ērīh dād
dōšīd ān ī pahlom yān pad xwāyišn ī az pid ī Frēdōn u-š mad az dādār ān yān pad āfrīn ī Frēdōn ∵

[9]7.1.29 ud mad andar ham (zamānag) ō Waēz ī {Frēdōn} Ērič
ā-iz raft abāg Nēryōsang yazd ō Mānušēr
aziš purr-rawišnīh būd ī[10] Ērič ān tōhmag ∵

7.1.30 ud mad ō Mānuščihr ī Ērān dahībed u-š padiš [B474] kerd was abd-kerd kār
ud wānīd Salm ud Tōz [M597] pad ān ī Ērič kēn
passox-guftār būd Friyānān[11] ī an-ēr deh

---

1 <’pYyyhšn'>.
2 <’yypYk->.
3 kadS>.
4 <wyy’wc'>.
5 <MH->.
6 <bwht'>.
7 <-twn' / ’n>.
8 <plknnd>.
9 <nylsng>.
10 eol.
11 <pl’’n’n>.

ud winnārd xwadāyīh ī Ērān
frāxēnīd ud ābādēnīd Ērān šahr
pērōzēnīd ēr deh abar an-ērān ∵

7.1.31 pad anīy zamānag mad ō Uzaw ī Tōmāspān ī Mānuščihr ī Ērān dahībed nāf
pad ān waxš ud xwarrah hamist[1] zāyišn mad ō pornāy-kārīh[2] ud mard-paymānīgīh
andar abornāyīh[3] pad warzkārīh wišād ō Ērān dehān wārān mād[4]
abar raft ō zad[5] ī an-ērān spōxtan ud bāywārānīdan ī az Ērān šahr
u-š zad Ērān šahr anāgēnīdār[6] dahīg[7] ǰādūg kē 2 ī ōy ham-hunuškān bīmēnīd Frangrasiyāg[8] ī Tūr
ud waxšēnīd ābādēnīd Ērān šahr
ud abzūdan andar Ērān šahr was rōdān rōdestāgān ∵

7.1.32 pad anīy zamānag mad ō Sāmān Karišāsp[9] az artēštārīh bahr[10] ī didīgar dēn pēšag pad baxšišn ī az
ān ī J̌am xwarrah
u-š padiš zad[11] Az[12] ī srūwar[13] ī asp-ōbār mard-ōbār ud Gandarb ī zāir-pāšnān dēw
anīz was dēw-dahišn petyār[14] ud dām-marnǰēnīdār druz ∵

7.1.33 pad anīy zamānag mad ō Kay-Kawād ī Kayān niyāg
padiš winnārd Ērān xwadāyīh abar xwēš
paywast xwadāyīh pad kayān tōhmag
was kerd padiš warzāwandīh dāmān sūdgār ∵

7.1.34 ud mad ō Pādāsraw ī <'ylspšw'> ī Tāz ī Tāzīgān šāh pad Ašwahišt amahrspand aštagīh
u-š pazdēnīd ud padiš az xwēš ram[15] Āz dēw abāg ham-āwādag
(ī) pad marnǰēnīdan ī ān ī ⌈ ōy ram ⌉[1] ō ān ram dwārist estād

---

1 <hmYyyt>(?).
2 <pwln'Yk'lyh>.
3 <'p̄ln'y-yyh>.
4 <m't>.
5 <-TNt'> 2x.
6 <'n'ksnyt / 'l>.
7 <yhYk>.
8 <plnyl'yy''k>.
9 <ylyš'yyp̄'>.
10 <bhl>.
11 <-TNt'>.
12 <gz>.
13 <yylwb' wl>.
14 <pyt'l>.
15 <wlm>.

pad ulīh franamišn ī bahr [M598] ī ō Rad ī Buland az Ašwahišt amahrspand nimāyišn
čiyōn ān bahr māhīg-kerb pad rōd ōftīd[2] ud ō pihw[3] ī Zarduxšt mad paydāg ∵

7.1.35 pad anīy zamānag mad ō Kay-Arš brādarān Kawād nāf[4] būd hēnd
padiš harwisp [B475] arwand ud tagīg pahrēzōmand ud škeft-kerdār kay
ud az awēšān ān ī meh brād Kāy-Us abar grift xwadāyīh ī haft kišwar
būd was-warzān purr-xwarrah ∵

7.1.36 ud ham zamānag mad ō Ōšnar ī purr-zīr būd ī az ān ī J̌am xwarrah ka būd andar mādar aškom[5]
u-š hammōxt ∵ pad gōwišn ī az mādar aškom was abdīh ō mād
u-š pad zāyišn zad[6] Gannāy-Mēnōy pad passox- X[7] -guftārīh ī frašnān (ī) mar ī frēbīh[8] ī dēwēsn

7.1.37 ud mad ō framādārīh ī Kāy-Us būd pad ān ī ōy xwadāyīh haft kišwar rāyēnīdār
u-š āhuft hammōxt wimand-gōwišnīh anīz was mardōm[9] sūd frahang
ud ēraxt hēnd an-ēr pad passox-guftārīh
handarzēnīd ēr deh pad ān ī hu-frahaxttom handarz ∵

7.1.38 ud mad[10] ō Kay-Siyāwaxš ī bāmīg
pad-iš dēsīd Kang-diz ī abd-kerd[11] pad andar-dārišnīh[12] pānagīh was warz xwarrah ud rāz ī dēn ī
aziš wirāyišn ī āwām ud abāz ārāstārīh[13] Ērān xwadāyīh abāz paywandišnīh ī amāwandīh
pērōzgarīh ō ān ī Ormazd dēn paydāg ∵

7.1.39 mad ō Kay-Husrōy Siyāwaxšān
pad-iš wānīd ud zad[14] Frangrāsiyāg Tūr ī ǰādūg u-š ham-wišūdag Wigēragān[15] Kiriswazd [M599]
ud anīy was gēhān marnǰēnīdār wattar

---

1 <wlm wlm>.
2 <-WNyt">.
3 <pyhw'>.
4 <'p̄">.
5 <KLZYE>.
6 <zt'>.
7 f.st.
8 <pl'p̄yh>.
9 <mlt->.
10 <mt">.
11 <'p̄Ykrt'>.
12 <'nyly'l->.
13 <'lyyt'lyh>.
14 <zt'>.
15 <wkylšn'>.

ud āyōxt ō ān uzdēsčār[1] ī abar bār ī war Čēčast[2]

zad[3] škast ān ī škeft druzīh

7.1.40 abāyišnīgīh ī pad fraškerd abzārīh rāy pad nimēz ī az ān waxš ēwarzīd ō rāzīg gyāg kū padiš a-marg dāštār tan tā fraškerd pad dādār kām ∵

7.1.41 ud {mad} az ān pas mad Spitāmān Zarduxšt ō dādār Ohrmazd ham-pursagīh

u-š padīrift[4] az wisp-āgāh dādār Ohrmazd a-pargūd-azišīhā hangerdīg ud ōšmurdīg-iz āsrōnīh ud artēštārīh ud wastaryōšīh ud hutuxšīh dānišn kunišn-āgāhīh hām-bahr ī dēn mazdēsn

āwurd pad dādār framān ō Kay Wištāsp šāh [B476]

rōšnēnīd pad ān ī meh rōšnīh andar ōy abardom-išān[5] dahībed kišwar frazānagān

rawāgēnīd andar kišwar ī 7 pad a-wisānišnīh ī az dām paywandišn ī ō fraškerd

7.1.42 ud pad-iš kardārīh ī ōy ī pusarān Ōšīdar Ōšīdarmāh ud Sōšāns[6] fraškerd andar axwān ī dāmān ī Ohrmazd a-marg

ud nihangīhātar[7] az-iš ud warz xwarrah abdīh nihang-ēw azēr nibištan niwist estēd

7.1.43 ud anīz būd hēnd pēš az Zarduxšt waxšwar ī andar dēn mazdēsn a-guft-nām[8]

čē paydāg kū gāhīhā az mēnōyān and-ēw ō ōy ī pēšōbāytar ōh mad

mardōm[9] pad xwāyišn pursišn ī ān tis ēdōn griftār būd hēnd čiyōn nūn pad xwāyišn pursišn ī dēn

ān zamānag ōh abāyist[10] ud nūn nē abāyēd čē harw mardōm pad dēn āgāh kerd estēnd ∵ [M600]

ud niyāyišn Zarduxšt ī Spitāmān ahlaw frawahr ∵

7.1.44 nūn nibēsīhēd abar warz ud xwarrah ud abdīh ī dēn mazdēsn waxšwar dahišnān pahlom yašt-frawahr Spitāmān Zarduxšt ān ī andar gēhān paydāgīhist

ud paydāgīhēd[11] ēdar dar 10 pad āgāhīh ī az Abestāg wābarīgān dēn ī Ohrmazd ∵

7.1.45 u-š ān ī pēš az zāyišn ī ēdar ōy[12] xwarrahōmand az mād ∵

7.1.46 u-š ān ī az zāyišn ī ōy ī warzāwend frāz (tā) madan ī-š ō Ohrmazd ham-pursagīh ∵

---

1 <’wcy’yc’l>.
2 <c pyyt'>.
3 <-TWNt'>.
4 <ptylpt'>.
5 <- y’’n'>.
6 <swkš’ns>.
7 <nsnk / ’štl>.
8 <- ŠM>.
9 <mlt-> 2x.
10 <-’yyt'>.
11 <-hyyt'>.
12 <OL>.

7.1.47 u-š ān ī az ham-pursagīh frāz tā wābarīgānīh[1] ī-š abar waxšwarīh andar gēhān padīruftan burzāwand Kay Wištāsp dēn ∵

7.1.48 u-š ān ī az ān frāz tā wihēz ī ōy abēzag ruwān ō ān ī pahlom axwān ∵

7.1.49 u-š ān ī pas pas-iz az ān andar xwadāyīh ī rām-šāh Kay Wištāsp ∵

7.1.50 u-š ān ī az ān pas tā hanǰābišn ī Ērān xwadāyīh ∵

7.1.51 u-š ān ī pas-iz [B477] az ān tā hazangrōzim ī Zarduxštān sar rasišn ī Ōšīdar ∵

7.1.52 u-š ān ī pas-iz az ān tā hazangrōzim ī Ōšīdarān rasišn ī Ōšīdarmāh

7.1.53 u-š ān ī pas-iz az ān tā hazangrōzim ī Ōšīdarmāhān sar ud rasišn ī Sōšāns ∵

7.1.54 u-š ān az rasišn ī sūdōmand pērōzgar abd fraškerd tan ī pasēn ǰud ǰud nihang-ēw ī az-iš ∵

[1] <’p̄l->.

7.2.1 abar abdīh ī paydāgīhistan padiš az zāyišn ī ōy zādān farroxtom az mād ∵

7.2.2 ēk-ēw ī paydāg kū

dādār ān ī Zarduxšt xwarrah tar mādišt [M601] ārag ō Zarduxšt widārd ka framān būd az Ohrmazd ān xwarrah az mēnōy ō gētīy ud ān ī Zarduxšt mādišt madan

7.2.3 paydāgīhist wazurg abdīh ō wasān čiyōn dēn gōwēd kū

ēg ka Ohrmazd ān ī Zarduxšt dahišn frāz brēhēnīd būd xwarrah ēg pēš-nēmag ī Ohrmazd dahišn ī Zarduxšt abar grād abar ō ān māh ∵

ud az ān ī māh grād abar (grād abar ō ān ī anagr rōšnīh)

az ān ī anagr rōšnīh abar grād abar ō ān ī xwaršēd

az ān ī xwaršēd abar grād {abar ān māh az ān māh abar grād} abar ō awēšān star ∵

az awēšān star abar grād abar ō ātaxš ī pad xānag *Zōiš*

az ān ātaxš abar grād abar ō ān ī *Frāhīm ruuāną*. *Zōiš*. zan ka ān kanīg ul zād kē būd Zarduxšt burdār

7.2.4 az ōy rōšnīh ō ham grād andarg zamīg andarg āsmān a-sūrāgīg

frašn paydāgēnīd kū-šān guft estēd andar wis ī Frahaxt-ruwānān[1] Zōiš pad xwad-sōzišnīh ātaxš sōzēd kū-š hēmag pad kār nē abāyēd

7.2.5 ēg ō ōy kēd abar raft hēnd

awēšān ōy-iz rāy čēhēnīd kū-šān [B478] guft kū

purr-xwarrahīh ī ox ī astōmand ā-š az tan xwarrah kū hamāg xwēškārīh az im bē rawāgīh bawēd ∵

7.2.6 ud paydāg kū

dēwān[2] zanišn[3] ī-šān az ān xwarrah rāy pad kanīg petyārgārīh ō ān deh 3 xēn abar barēnd[4] zamistān wisp-seǰ[5] ud duš-mān ī stahmag

u-šān pad ān ī [M602] dehīgān[6] menišn abgand[7] kū ēd wizend az ǰādūgīh[8] ī ēd kanīg ō deh mad tā dehīgān kanīg pad ǰādūgīh ī hambasānēnīdan ud abar bērōn kerdan ī az ān deh ō zādēnīdārān[9] škeft pahikārīd ∵

7.2.7 ud ān kanīg pid andar was čim ī abar abē-dād[10] guftan ī ǰādūgīh abar ān kanīg ō dehīgān ēn-iz guft kū

---

1 <plhhtl w'n'n>.
2 <ŠA'n'>.
3 <znšn'>.
4 <-x2>.
5 <wyyp̄ wyyp'>. – wisp-waēp?
6 <mt'Yk->.
7 <-TNt'>.
8 <y'tYkyh>.
9 <ZLA->.
10 <'p̄yD y't>.

ka ēd kanīg andar ān ī man (...) ul zād ōy harwisp waxš ān ī ātaxš paydāg rōšnīh az pas frāz kerd kū-š az hamāg abar-rōšnīh bē āwurd pad ān ī tārīk šab

7.2.8 ka ēn kanīg andar ān ī andarrōntar kadag kū-š ātaxš andar nēst nišīnēd pad srāy ī[1] ātaxš burz waxšēnēnd

ānōh kū ka ēd kanīg nišīnēd rōšntar kū ānōh kū ātaxš burz waxšēnēnd az rōšnīh ī az im tan bē tābēd

nē ān ī ēdōn xwarrahōmand ǰādūg būd (šāyēd?) ∵

7.2.9 ud ēg-iz az ān ī dēwān sārēnišn kayg[2] ud karb ī dehīg hunsand nē būd hēnd

pid ō kanīg raft[3] ī ō Padērēdarāsp pid dūdag ī andar Spitāmān deh ī abar Arāg rōdestāg framūd

ud kanīg ān ī pid framān padīruft

7.2.10 ān āšōb ī dēwān duš-fargīhā pad uzdehīgēnīdan[4] ī ān kanīg kerd yazdān warzāwendīhā ō madan ī ān kanīg pad zanīh ō Pōrušāsp ī Zarduxšt pid wihānagēnīd

pad frēstīdan[5] ī pid kanīg ō mān ī Padērēdarāsp ī Pōrušāsp pid ∵

7.2.11 ēk ēd ī paydāg kū

ka ān kanīg pad raft ī ō ān dūdag abar bālist gyāg ī [M603] andar Spitāmān deh estād u-š nigerīd ud paydāgīhist wazurg abdīh ō ān kanīg

čiyōn [B479] dēn gōwēd hād

awēšān ō[6] ōy *wāng[7] bē burd[8]

az awēšān ō ān wis raw kē (az) awēšān hād[9] <ylptl> pad bālāy ud frāxtar pad pahnāy

kē andar ān ān ī zīndag ud gōspand frayist[10] ō ham raftēnīd ō ayārīh ī tō ān wis bag tāšīd ī xwābar ∵

7.2.12 ēg ān čarātīg estād u-š bē-z[11] nigerīd kū ōšmarišn ō[12] ēd gōwišn-barišnīh sahēd kū-m kunišn ēdōn ō man pid-iz bē framūd

7.2.13 ēg ān čarātīg frāz dast šust[13] ud az awēšān ō ān wis abar raft kē būd Padērēdarāsp

mad ān xwarrah ō Pōrušāsp ī Padērēdarāsp pus ∵

---

1 eol.
2 <knYk>.
3 <-TWNt'> +.
4 <'wzyyhYk->.
5 <-WNytn'>.
6 <'w'>.
7 <'ny>.
8 <bwlt'>.
9 <HWEt>.
10 <pl'yyt'>.
11 w +.
12 <wl>.
13 <-t">.

7.2.14 ēg ēd ī paydāg kū
dādār Ohrmazd ān ī Zarduxšt frawahr tar Hōm ō pidarān ī Zarduxšt widārd pad abd warz-kerdīg

7.2.15 anīz dēn gōwēd kū
ka ān ī sidīgar hazangrōzim brīn būd pad 3,000 sāl ī mēnōy-estišn an-Ēbgadīg sar
pas az dām pad mēnōy-estišnīh pēš az druz abar-rasišnīh
ēg amahrspandān Zarduxšt ō ham tāšīd frawahr
awēšān andarg nišast dahānōmand uzwānōmand ud frāz-guftār <wylt' wktk'n'>

7.2.16 ēg Zarduxšt 3 hazangrōzim ā-šān pad ān ī čašm[1] ud srawišn mar paydāg sahist pad ham-kerbīh
amahrspandān kū ēdōn būd čiyōn amahrspand-ēw ∵

7.2.17 ud ka ān ī sidīgar hazangrōzim brīn būd
pas az [M604] Zarduxšt ō-ham-tāšišnīh ud pēš az Zarduxšt frōd-barišnīh ī ō gētīy
pad 3,000 sāl gētīy-estišnīh ud an-Ēbgadīg[2] sar
ēg Ohrmazd ō Wahuman pahikārīd Ašwahišt
kū-tān ān ī ōy mād[3] abar wēnēd[4] kū Zarduxšt bē dahēm

7.2.18 ud Ašwahišt passox guft kū
tō ān-iz āgāh hē abzōnīg abar Zarduxšt bē dahēm tō amāh-iz dād [B480] hēm[5]
Ohrmazd tō dānē[6] kē anīy[7] amahrspand hēm
tō paydāgēn gyāg čē-š paydāgīh abzōnīg mēnōy Ohrmazd tō dānē ∵

7.2.19 ud ēg Ohrmazd pahikārīd ō Wahuman wahišt Ardwahišt ud Šahrewar[8] Spandarmad Hordad
Amurdad
ān man nē Zarduxšt frōd-barišnīh sahēd abar[9] ō astōmandān gēhān dahānōmand uzwānōmand ud
frāz-guftār

7.2.20 agar[10] Zarduxšt frōd barēm[11] abar ō astōmandān gēhān dahānōmand uzwānōmand ud frāz-guftār
wīr-tangerd[12] ēd paydāg tōhmag ōy ī man mard ī ahlaw rāy awēšān gōwēnd ān amāh ō ōy ō[13]
ham tāšēm[1] andar āb andar zamīg andar urwar andar gōspand

---

1 <AYNE>.
2 <'ybtYk>.
3 <m't'>.
4 <-TNt'>.
5 <HWE'm>.
6 <-TNyD> 2x.
7 <ZK'y>.
8 <štlwl>.
9 <ME>.
10 <'-t>.
11 <-WNym> 2x.
12 <wyltnkrt'>.
13 <'w'>.

7.2.21 u-š ānōh bē barēm ō ān ī Pōrušāsp wis kē ōy Zarduxšt harw 2 ēwēnag hu-tōhmīh gōwēnd
kē-iz az amahrspandān Nēryōsang[2] ud kē-iz az mardōmān[3] J̌am ∵

7.2.22 ēg amahrspandān stūnag ō ham tāšīd[4] ī Hōm mard-bālāy xūb abar-gōntar kū tarr
u-šān ō ān stūnag ān ī Zarduxšt frawahr bē burd[5]
ud ān ānōh amahrspandān frāz rawēnīd az ān anagr rōšnīh
u-š ānōh bē dād pad Asnwand-gar[6] abar[7] [M605]

7.2.23 u-šān pērāmōn paydāg bē burd[8] u-šān pērāmōn dēwār bē estēnīd[9] bē ahrām ∵
hamēšag hōm dahānōmand kū abāyišnīg būd hamēšag az hōm āb wašt kū tarr būd ∵

7.2.24 ud ka 3,000 sāl gētīy-estišnīh an-Ēbgadīg 330 sāl abāz būd ēg-išān frāzīh ō ham ārāst
Wahuman ud Ašwahišt abar ō[10] ox ī astōmandān bē wašt hēnd ānōh frāz mad hēnd kū 2 murw pad
pus-xwāyišnīh nišast hēnd 7 sāl pēš ān gazān[11] ā-šān[12] pus ǰūd

7.2.25 ō ān ī awēšān menišn abar šud hēnd Wahuman Ašwahišt
ud ān murw hampursīd hēnd kū franāmišn amāh u-mān ān Hōm xwāyišn

7.2.26 u-šān ēdōnīh pad frāzīh ō ham ārāst [B481] u-šān ān hōm xwāst
2 arešn kaft hōm[13] az awēšān
ān ī anīy[14] pad harw 2 paitištān[15] grift ēk ōy ī anīy
u-šān ān hōm burd[16] u-šān ān ānōh bē dād pad ān wan abar andar āšyānag[17]

7.2.27 ud abar gaz[18] nihaxt[19] hēnd kū šud hēnd abar ō[20] ān ī murw pus
ēg franaft ān ī Zarduxšt frawaš ud kē-iz[21] awēšān gaz pad ān wan abar tā šāxān[1] dwārīd

---

1 <twhšym>.
2 <nylwsng>.
3 <ANŠ->.
4 <twhšyt'>.
5 <bwlt'>.
6 <'snwnyl>.
7 <ME> eol.
8 <-x2>.
9 <'yyt->.
10 <'w'>.
11 <yz'n>.
12 <'šn'>.
13 <HWE>.
14 <ZK'y> 2x.
15 <pyt'yšt'n'>.
16 <YBLWNt'>.
17 <'sn'nk'>.
18 <yz>.
19 <nh'ht'>.
20 <'w'>.
21 <MNc>.

ōy frawahr ī Zarduxšt ā-š zafar frāz zad[2]

bē gaz ōbast[3] hēnd bē murd[4] hēnd

kē-iz awēšān andar hangan būd hēnd abar pad šusr ud ān srādāg-ēw bē abesist[5]

7.2.28 ud ān hōm andar ān draxt bē paywast ud pad bālist ī ān draxt ānōh kū murwān āšyān[6] būd hamēšag-tarr zargōn[7] waxšīd ∵

7.2.29 pas az madan ī ān [M606] Zarduxšt burdār ō Pōrušāsp pad zanīh ēg-išān ēdōn pad frāzīh ō ham ārāst

Wahuman Ardwahišt ānōh frāz mad hēnd ō Pōrušāsp andar gāwyūd ī Spitāmān

u-šān ō ān hōm āwurd ān ī awēšān menišn bast

7.2.30 ēg frāz raft Pōrušāsp pad mēnōy-kāmagīh čiyōn mēnōyān abāyist[8]

ud mēnōy-sawišnīh[9] kū mēnōyān hamē sūd

abar ō[10] āb ī Dāitīy[11]

u-š čē ān hōm dīd[12] ka rust estād pad ān wan abar andar āšyānag[13]

7.2.31 ēg-iš menīd Pōrušāsp kū

abar-ib-im rawišn u-m ān čiyōn ul ō ān hōm nē handāzēd ān wan brīnišn

čē ǰuttar az ān Ohrmazdān Hōm tarr sahē kū nēkīh ī tis az tō weh

7.2.32 ēg frāz raft Pōrušāsp u-š awēšān wastarg abar šust <pt'syk> ∵

ud ēdar abdīh wazurg paydāg būd ō Pōrušāsp

7.2.33 abar ēn gōwēd kū

hamē tā ka Pōrušāsp awēšān wastarg abar šust

ēg hōm frāz raft [B482] az abardom srišwadag[14] ān tā ō mayān wan kū kāmag abar barišn Pōrušāsp

7.2.34 ēg ō ān abar raft Pōrušāsp ul šust wastarg

u-š ēg ān harwisp abar drūd[15]

---

1 <š''n'>.
2 <-TNt'>.
3 <-WNyyt'>.
4 <-TNt'>.
5 <'p'yyt'>.
6 <'sn'n>.
7 <zlywn>.
8 <-'yyYt'>
9 <-swwšnyh>.
10 <'w'>.
11 <y'yt>.
12 <-TNt'>.
13 <'sw'nk'>.
14 <-w't->.
15 <HCYLWNx2>.

u-š ēg ān harwisp pad abāgīh pad abāgēnīd mānāg[1] ī ōy čiyōn kē pus ī dōst ī 2-sālag 3-sālag pad tōšn-dārišnīh barē

u-š sahist ōy az ān urwāhmīh

7.2.35 u-š awēšān Hōm frāz burd[2] Pōrušāsp ō nāyrīg ī meh u-š ēdōn guft kū

ēdōn tō Dugdōw[3] awēšān hōm abar nigāh dārēš hamē [M607] tā ka awēšān hōm kār ud dādestān rasēd ∵

7.2.36 ēk-ēw paydāg kū

dādār ān ī Zarduxšt tan gōhr tar āb urwar <ō pidarān tan widārd ka framān būd ān ī Zardušt tan gōhr> ō pidarān tan madan

wazurg abdīh paydāgīhist ō wasān

7.2.37 čiyōn dēn gōwēd

ēg ka Ohrmazd ān ī Zarduxšt dahišn frāz brēhēnīd būd gōhr ī tan ēg pēš-nēmag ī Ohrmazd dahišn[4] ī Zarduxšt abar grād abar Hordad ud Murdad[5] abar ō abr

7.2.38 ēg abr āb frōd burd[6] nōg nōg srešk srešk bowandag ud garmōg

pad ēd šādīh ī gōspandān[7] wīrān ān ī and šusr čand 2 gāw ī kištār[8] wardišn

pad ān abar urwar rust hēnd harwisp ī[9] az harwist srādag

abar pad ān zamān ka ān ī anīy[10] urwar sist[11] ud abar-iz hušk

ud gōhr ī Zarduxšt az ān āb ō[12] ān urwar mad ∵

7.2.39 ēk-ēw paydāg kū

tā gōhr ī Zarduxšt bē ō pidarān rasād ēg az ān ī amahrspandān nixwārišn[13]

ō awēšān urwar abar rawēnīd Pōrušāsp 6 gāw ī spēd ī zard-gōš

7.2.40 ud ēdar paydāgīhist wazurg abdīh čiyōn dēn gōwēd kū

awēšān gāwān 2 a-zādagān[14] pēm bē mad

ud gōhr ī Zarduxšt az urwar ō ān gāw mad andar gāw pēm gumēxt <'nmwt'/HWEt'>

---

1 <-n'k'k> eol.
2 <-x2>.
3 <ywk'wtb'> for <ywkt'wb'>?.
4 <-m'yh->.
5 <hwr't' wmwr't'>.
6 <-x2>.
7 <KWNA'n'>.
8 <ZLYTNt'l>.
9 eol.
10 <ZK'y>.
11 <šyyt'>.
12 <'w'>.
13 <swb'lšn'>
14 <'ZLAWNtk'n 'z'tk'n>.

7.2.41 u-š ān gāw abāz rawēnīd Pōrušāsp

u-š guft Pōrušāsp ō Dugdōw[1] [B483] kū

Dugdōw awēšān gāwān 2 a-zādagān[2] pēm bē mad[3]

bē awēšān gāw dōš kē ān ī ōy gāw čēgām-iz-ēw ox ī astōmand rāy xwarrah aziš

7.2.42 ul estād[4] Dugdōw u-š [M608] ān dēg stad[5] ī čahrušwādag[6] winǰīhēd[7]

u-š az awēšān dōšīd[8] ān ī-šān abar pēm u-š awēšān bē dād

āb bē abyōxt[9] ud gōhr ī Zarduxšt andar ān pēm būd ∵

7.2.43 ēk ēd ī andar kōšišn ī petyārag abar a-paydāgēnīdan u a-kārēnīdan ī ān pēm paydāgīhist

čiyōn dēn gōwēd kū

ēg abar pad ān zamān dēwān[10] hanǰamanēnīd u-š dōyīd[11] dēwān dēw kū

bē wanīy[12] bawēd dēwtar

ul-iz ān xwarišn dād kū sāxt ud bē nihād kē tā andar ān mard ōy[13] bawēd kē ahlaw Zarduxšt

kē az ašmāh ān padīrēd[14] marnǰēnīdan hamē tā ka ān ast hu-mardōm kū xwārtar a-kār kerdan ∵

7.2.44 dōyīd-iš Čišmag ī duš-dānāg kū man ān padīram[15] marnǰēnīdan

7.2.45 ān duš-dānāg bē dwārīd abāg 150 dēwān ī čišmag-kerbān[16] ∵

u-š ān wis ham-iz[17] kand ham-iz wašt ud ham dār škast ham paywar[18]

ud ān mahist[19] <’m’l>[20] ā frāz škast kē andar ān būd kū-š padiš abāz kerd estād

7.2.46 paydāg kū

pas Pōrušāsp ān hōm az Dugdōw abāz xwāst u-š ān kust

---

1 <ywkt’wb'> +.
2 <’ZLAWNtk ’n>.
3 <mt">.
4 <’wyyt->.
5 <-x2>.
6 <ctlwšw’tk'>.
7 <wwcyhyt>. Cf NP. *gonjidan* “hold, contain”
8 <dwYyt'>.
9 <-ywwht'>.
10 <ŠA’n'>.
11 <ywYt'>.
12 <HWBYWN>.
13 <OL>.
14 <-WNyt'>.
15 <-WNm>.
16 <cyš’mk' ->.
17 <hmwc> 2x>.
18 <pt’wl>.
19 <msyyt">.
20 <hmhl>.

u-š ō ān gāw pēm kē tan gōhr ī Zarduxšt awiš mad estād gumēxt
ēdar frawahr ī Zarduxšt u-š tan gōhr āgenēn ō ham mad ∵

7.2.47 ēk-ēw paydāg kū
ān hōm ud pēm ka āgenēn gumēxt ud ō Ohrmazd niwēyīd[1] estād Pōrušāsp Dugdōw frāz xwārīd
ud ēdar hangerdīgīh ī[2] būd xwarrah frawahr ud tan gōhr ī Zarduxšt andar [M609] 2 pid[3]
7.2.48 paydāgīhist [B484] wazurg abdīh ō-šān harw 2 pad ān ī dēn gōwēd kū
ēg harw 2 ul fradom nibast[4] hēnd pad pus-xwāyišnīh[5]
ō awēšān dēwān pad mar-gōwišnīh wināhgārīh abar bē xrust[6] kū
ē[7] Pōrušāsp ān ī[8] čīyōn ēn čim kunē[9]
pad ān ul padīd hēnd čiyōn mardōm[10] kē šarm
7.2.49 ud ul didīgar nibast hēnd (pad pus-xwāyišnīh)
ud ō awēšān dēwān pad mar-gōwišnīh abar bē xrust
pad ān ul padīd hēnd čiyōn mardōm kē šarm ∵
7.2.50 ud ul sidīgar nibast hēnd ēdōn pad pus-xwāyišnīh
ud ō awēšān dēwān pad mar-gōwišnīh abar bē xrōsīd
pad ān ul padīd hēnd čiyōn mardōm kē šarm ∵

7.2.51 ud awēšān guft ēk {abar}[11] abāg did abar estād hēnd ō ēn kār
u-šān abar hārīft[12] kū-šān pad āgōš[13] frāz grift kū
nē ēdōn tis-ēw warzišnīh abar estēm nē ka ēdar harw 2 ō ham rasēnd Rāg ud Nōdar ∵
7.2.52 ēg ān mard ō ham būd kē ahlaw Zarduxšt ∵
ud ēdar ō ham madan tan gōhr frawahr ud xwarrah ī Zarduxšt andar burdār mād ∵

7.2.53 ēk ēd ī paydāg kū
pas az ham-bawišnīh ī Zarduxšt andar burdār mād dēwān nōg škeft kōšīd pad margēnīdan ī Zarduxšt
andar mādar aškam

---

1 <nwyyt'>.
2 eol.
3 <3'> for <AB'>.
4 <wycyyt'>.
5 -išn.
6 <hlwyyp̄'>.
7 <HNAy>.
8 eol.
9 <-x2-yD>.
10 <mlt-> +.
11 eol.
12 <''lyyp̄t'>.
13 <'kwyh>.

u-šān wēmārēnīd ud pad ān ī tēztom ud tēz-bēšēnīdār[1] dard ān ī-š burdār

tā-š kāmist bēšāzīh-[2] -xwāyišnīh rāy ō jādūg-biziškān pursīd ∵

7.2.54 ud ēdar paydāgīhist [M610] wazurg abdīh čiyōn dēn gōwēd hād

ēg-išān ō ōy wāng[3] bē burd[4] ānōh az abardar nēmag az Ohrmazd ud az amahrspandān kū

čarātīg kē šawē mā ō ānōh rawē

nē[5] tis awēšān [B485] seǰ pad jādūg-biziškīh bēšāzišnīh

frāz dast šōy[6] ān dast esm stān[7] ud abar ōy abornāyīg rāy gōšt[8] barēš[9] rōγn[10] ī gāw

ud frāz ōy rāy ātaxš barēš ud ham ōy rāy pad ātaxš tābēš ud frāz ōy rāy pad gāh nibaēmēš[11]

ud drīst bawē

7.2.55 ēg-iz ōy čarātīg frāz dast šust[12] u-š ēdōn kerd čiyōn [13]⌈ ašnūd[14] ud drīst būd ∵

7.2.56 ēk ēd ī paydāgīhist ō wasān

ka mānd estād ō-š ⌉zāyišn 3 rōz pad ēwēnag ī xwaršēd pad ul-waxšišnīh nazdīh[15] ka-š fradom

frāšm wistarīhēd pas tan paydāgīhēd

čiyōn dēn gōwēd hād

ēg ka pad ān ī abdom 3 šab ka Zarduxšt andar burdār būd kū 3 rōz abāz būd tā pas bē zād

ān wis hamāg rōšn būd ī Pōrušāsp

7.2.57 ēg-išān guft pad bē-tazišnīh Spitāmān asp-sālārān ud pah-sālārān kū

bē abāyēd abesīhād[16] wis ī Pōrušāsp kē ōy pad harwisp sūrāg abar <wylm> pad āyēbišn āyift[17]

estēd

7.2.58 ēg-išān guft pad abāz ō ham tazišnīh kū

nē bē abesist[18] wis ī Pōrušāsp nē ōy pad harwisp sūrāg abar <wylm> pad āyēbišn āyift[19] estēd

ul ō ān zād ō ān xānag mard ī rāyōmand ∵

---

1 <tyc' / wbyš->, + y eol.
2 <-š'c->.
3 <KALAy>.
4 <bwlt'>.
5 <l'y>.
6 <HLL->.
7 <-x2d>.
8 <-lAy>.
9 <blyš> 2x.
10 <MAŠYA>.
11 <np'ymyš>.
12 <šwyyt'>.
13 In marg.
14 <OŠTEnt'>!
15 <wzYyh>.
16 <'p̄'syh't>.
17 <'yyp̄šn' 'yyyp̄t>.
18 <'p̄Ysyyt'>.
19 <'yyyp̄šn' 'yyyp̄t>.

7.2.59 ēd-iz ēk az [M611] abdīhā[1] ka sraw ī zāyišn abdīh ōy mard wazurg-xwarrah az gōwišn ī J̌am ud anīz warzāwand pad wāxš-abar-burdārīh ī-šān az yazdān andar raft estād kū

7.2.60 J̌am ō dēwān guft kū

ul ēdar zāyēd abēzag ahlaw Zarduxšt kē ašmāh kē dēw hēd ā-tān ān ī kerd a-xwāyišnīh dahēd kū bē a-čārēnēd ī

a-kerdārīh-iz ō ašmāh dahēd a-xwāyišnīh

kū ašmāh xwēš rāy nē tuwān xwāst kas ašmāh rāy nē xwāhēd

7.2.61 ud paydāg kū

sraw ī abar zāyišn ī Zarduxšt u-š waxšwarīh nē[2] ēwāz az warzāwandān ī čiyōn J̌am ud Frēdōn ud was frazānag mardōm uzwēyīhist[3] bē yazdān pad-iz uzwān ī gōspandān srūd

andar gēhān wisturd[4] kū tā ān-iz gugāy bawād abar-iš waxšwarīh

7.2.62 čiyōn ān ī [B486] paydāg kū

andar xwadāyīh ī Kāy-Us ēw[5] gāw-ēw būd u-š warz-ēw az yazdān ō tan mad estād

ud hamē ka Ērān Tūrān āgenēn pad wimand pahikār būd ān gāw āwurd u-š wimand ī mayān Ērān Tūrān rāst nimūd

7.2.63 ud az ān čiyōn Ēr dādestān[6] xwāstan pad Tūr pad pahikār[7] drōzan[8] būd hēnd bāstān pad ān wimand-nimūdārīh gāw Tūr ēraxt[9] hēnd u-šān az Ērān zanišn mad hēnd

az ān bē arešk-iz ī-šān abar Kāy-Us pad-iz xwēšīh u-š ān abd xīr rāy

Tūrān abar zanišn ud tabāhīh ī ān gāw raft[10] hēnd

u-šān pad ǰādūgīh ud parīgīh menišn ī Kāy-Us abar ān gāw wiškeft[11]

u-š ō artēštār-ēw ī[12] Srid nām[13] būd framūd kū ān gāw ōzad [M612]

ud ōy mard pad zanišn ān gāw mad ∵

7.2.64 ud ēdar paydāgīhist *wazurg abdīh az ān gāw čiyōn dēn gōwēd kū

ō ōy gāw pad ān ī meh gōwišn abar guft kū

---

1 <’pYyh>.
2 <l’y>.
3 <’wzw’’yyt'>.
4 <yytwlt'>.
5 <1>.
6 <y’t->.
7 <pytk’l>.
8 <ylwc'>.
9 w +.
10 <lpt'>.
11 wišuft?
12 <-lyh-1>.
13 + <YHWt’> eol.

ma man abar zanē[1] Srid ī haftom

ī xwār-mān[2] kēn tōzēd kē andar axwān ahlāyīh-kāmagtar Zarduxšt rasēd

ud wad kerdan ī tō pad dēn bē gōwēd

u-t pad ruwān dušwārīh ēdōn bawēd čiyōn az ān gyāg paydāg kū

čiyōn-iš būd[3] ān ī Wadagan hāwand-iš[4] bawēd margīh ∵

7.2.65 paydāg kū

ān mard ka-š ēd-ōwōn abdīh az gāw dīd[5] nē ōzad[6] bē abāz ō Kāy-Us šud čiyōn-iš dīd[7] guft

[8]7.2.66 Kāy-Us pas-iz škeftag frēftagīh ī az dēwān ǰādūgān rāy ō ham mard ān gāw zadan framūd

ud ān mard did-iz ō ān gāw raft

ka was-iz ān gōwišn burd[9] gōš abar nē dāšt ōzad ∵

7.2.67 gāw-iz ī ēk-dād rāy paydāg

kū-š padīrag zanišn ī az Gannāg Mēnōy wāng[10] burd[11] kū

ka-iš- [B487] -ib amāh menē duš-dānāg Ganāg Mēnōy kū harwistīn madār hom[12] pad zanišn nē amāh

ēg-iz harwistīn madār hē ō zanišn kū-t ēdōn nē tuwān abesīhēnīdan[13] ī abāz nē bawēm

frāz nūn-iz gōwam kū ān mard pad ān ī abdom wardišn rasēd Zarduxšt ī Spitāmān kē tangīh dahēd ō dēwān dēw-ayārān ud druwandān-iz ī 2-zangān ∵

7.2.68 ud abdīh ī Zarduxšt zanišn ī dēwān az ān ī ōy xwarrah ud āgāhīh ī-š pēš-iz az zāyišn ō gēhān mad [M613] estād rāy

ka Frasyāb ī ǰādūg dēw-kāmīhā pad xwāst ī ān ī ōy xwarrah škeft ranǰīhist

čiyōn dēn gōwēd kū

ēg bē padīd *Frāsiiā* . Tūr ī was-warzān Spitāmān[14] Zarduxšt ō zrey[15] ī Frāxkerd fradom didīgar ud sidīgar ǰār

---

1 <-TNyD>.
2 <hw'lm'n>.
3 <-WNyt>.
4 <-nYyh>.
5 <-TNyt>.
6 $$
7 <-TNt'>.
8 <ztn'>.
9 <-x2>.
10 <w'nd>.
11 <bwlt>.
12 <HWE'm>.
13 <'pYyyhyn->.
14 <yyp'm'n'>.
15 <zl'D>.

u-š ān xwarrah bē ayāftan xwāst kē-šān Ērān[1] dehān zādān a-zādān-iz kē-iz ahlaw
nē ō ān xwarrah ayāft

7.2.69 ud ēn-iz kū bē ō harwisp haft kišwar mar padīd Frangrasyāg u-š xwāst xwarrah ī Zarduxšt

7.2.70 ēdar ōšmurdan sazāg tōhmag ī Zarduxšt ∵
Zarduxšt ī Pōrušāsp ī Padērēdarāsp ī *Urugaδaspi* . ī *Haēcaŧasp* ī *Cixšnuš* ī . *Paētrip* . *Arəjaδaršn* .
u *Harδar* ī . Spitām. ī *Vaēdišt* . Naiiāzəm
Eriǰ Dūrāsraw ī Mānuščihr ī Ērān dahībed
Mānušxwarnar ī Mānušxwarnāg ī Nērōsang warzīd andar *Vīzak* .
Airiiak . ī *Θritak*. ī *Bitak* .
Frazīšak . *Zīšak* . *Fraḡīzak Īzak* . Ēriǰ ī Frēdōn Xwanīrah xwadāy
ī Purr-gāw Āspiyān ī Nēk-gāw ī Āspiyān ī Sōy-gāw Āspiyān ī Bōr-gāw Āspiyān[2]
ī Kandār-gāw[3] Āspiyān ī Syā-gāw Āspiyān[4] ī Spēdgāw Āspiyān ī Spar-gāw Āspiyān
ī Ramaggāw Āspiyān <wwwplwšn'> ī Āspiyān
J̌am haft kišwar[5] [B488] xwadāy ī Wiwanghānān ī *Aiiaŋhaŧ* . *Anaŋhaŧ*
Hōšang ī Pēšdād haft kišwar xwadāy Frawāg ī Siyāmak
Mašīy[6] ī Gayōmard fradom mard ∵ [M614]

1 + f.st. <MATA'n>.
2 <-Yk'n>.
3 <knt'l->.
4 <-Yk'n> 4x.
5 <hp̄tyšw>.
6 <msyh>.

7.3.1 abar abdīh ī paydāgīhist pas az zāyišn ī ōy zādān[1] farroxtom az mād tā madan ī-š ō Ohrmazd ham-pursagīh ∵

7.3.2 ēk ēw paydāg kū-š pad zāyišn bē xandīd
az ōy bē tarsīd hēnd 7 ǰeh[2] ī-š pērāmōn[3] nišast hēnd
u-šān guft bē tarsišn kū
čē ēn būd mehīh ayāb tarmenišnīh rāy ka čiyōn mard ī arzōmand kē az xwēškārīh rāmišn ēdōn mard abornāyīg u-š pad zāyišn bē xandīd ∵

7.3.3 u-š guft Pōrušāsp kū
bē ēd mard ō ān ī narm pah wistarg barēd[4]
tis tō rāy nēkīh ī tō rāy kē Dugdōw[5] hē kū ēd mard rasišn[6] ī xwarrah ud rasišn ī xwārīh frāz dīd[7] ka-š pad zāyišn bē xandīd ∵

7.3.4 ēk ēd ī paydāg kū
pas Pōrušāsp ō karb-ēw Dūrāsraw nām kē andar ān deh pad ǰādūgīh nāmīgtar būd raft
u-š az zāyišn ī Zarduxšt abdīh ī padiš paydāg būd āgāhēnīd
dīd[8] ī Zarduxšt rāy ō kadag āwurd

7.3.5 ān ǰādūg az ān ī Zarduxšt andar ān xwarrah bēš mad ud anāg čēhīd
duš-fargīhā kāmist tarrōg sar ī ōy purr-xwarrah abornāyīg pad gaw[9] afšārdan margēnīdan ∵

7.3.6 ud ēdar paydāgīhist wazurg abdīh ī ō wasān čiyōn dēn gōwēd kū
ēg ōy mar ā-š ō pasīy[10] gaw abāz rānēnīd kū abāz hušk
ud nē-iz pas ān mar pad ān gaw gōšt[11] pad zafar abāz ǰūdār būd

7.3.7 ōy karb az-iz ān bē abar Zarduxšt nišān [M615] daxšag ī anāg drāyīd
ud Pōrušāsp az Zarduxšt pad wišōbišn-azišīh škeft tarsēnīd[12] ud ō wanīy kerdan ī Zarduxšt sārēnīd ∵

7.3.8 ēk ēw paydāg kū

1 <z’t’n'>.
2 <ÿyh>. – Cf. ŠnŠ.10.15 “10 zan”.
3 <pylymwn'>.
4 <YBLWNyt>.
5 <ywkt’wb'>.
6 <lyyšn'> eol.
7 <-TNt'>.
8 <-TNt'>.
9 <yw'>.
10 <AHLyh>.
11 <-LAy>.
12 <tlsnyt'>.

karb Dūrāsraw ǰādūgīhā [B489] pad menišn Pōrušāsp bīm ī az Zarduxšt ēdōn abgand[1] menišn ī Pōrušāsp ēdōn wināhīd ī-š az ān bē tars-iz ī az xwad karb margīh ī Zarduxšt xwāst

7.3.9 abar čē ēwēnag margēnīd kē rāy Pōrušāsp az wišōbišn ī aziš abē-čār būd[2] Dūrāsraw pursīd
ud ōy karb esm ī was ō ham burdan[3] ud Zarduxšt mayān ān esm nibāstan ātaxš abar āyiftan ud abāg esm sōxtan darmān būdan drāyīd
Pōrušāsp hamgōnag kerd ∵

7.3.10 ud ēdar paydāgīhist wazurg abdīh ō wasān čiyōn dēn gōwēd kū
nē ātaxš andar urwar abar grād kū bē nē āyēd ud nē urwar ātaxš frāz grift
bē tazīd pad ōš ān mād ī pus-kāmag ∵
ud frāz ō ōy mad <'wy>-ōmand u-š stad[4] u-š ān bē dād pad ān ī dašn dast abar pad ōstag ∵

7.3.11 ēk ēd ī paydāg kū
pas Pōrušāsp ō karb Dūrāsraw abar nē sōzēnīdan ī ātaxš guft
nōg abar margēnīdan ī Zarduxšt pursīd
ōy karb Zarduxšt andar tang[5] widarg nibāstan ud gāwān ī was pad ān widarg rawēnīd tā gāwān šab[6] pāy sparīhēd ō Pōrušāsp darmān būd drāyīd ∵
ud Pōrušāsp hamgōnag kerd ∵

7.3.12 ēdar-iz paydāgīhist ⌈ wazurg abdīh ⌉[7] ō wasān čiyōn dēn [M616] gōwēd
ān ōy gāw abar raft kē būd sōgōmand kū-š sōg meh būd az abārīg gāw ud pīlōmand
ud ān ōy pēš raft pēš az gāw ī pēšōbāy ān ōy pēš tazīd
kū pēš ī Zarduxšt ul estād ōy az ōy pad hamāg rōz[8] bē āmurzīd kū-š gāwān aziš abāz dāšt
fradom ō ānōh raft abdom bē raft
bē tazīd pad ōš ān mād ī pus-kāmag
frāz ō (ōy) mad <'wy>-ōmand
u-š stad[9] u-š ān bē dād pad ān ī dašn dast abar pad ōstag ∵

7.3.13 ēk ēd ī [B490] paydāg kū
⌈ ōy ī ⌉[1] did Pōrušāsp ō ān karb mad abar-iz nē spurdan ī gāwān ∵ Zarduxšt

---

1 <-TNt'>.
2 <-WNyt>.
3 <-x2>.
4 <-x2>.
5 <tnd>.
6 f.st.?
7 <LBAyh>.
8 <YWM>.
9 <-x2>.

nōg abar ēwēnag margēnīdan ī Zarduxšt pursīd

ōy karb Zarduxšt (pad?) ābxwar-ēw ī pad gēhān nibāstan ud aspān[2] ī was ō ān āb-xwar tazēnīdan tā pad aspān sumb abar sparīhēd darmān būd drāyīd

Pōrušāsp hamgōnag kerd

7.3.14 ud ēdar paydāgīhist wazurg abdīh ō wasān čiyōn dēn gōwēd kū

ān ī ōy asp[3] abar raft kē būd sumbāwand kū-š sumb stabrtar būd zard-gōš

ud ān ōy pēš[4] raft[5] pēš az asp ī pēšōbāy ud ān ōy pēš tazīd

kū pēš Zarduxšt estād[6] fradom[7] ō ānōh abar raft abdom bē raft

bē tazīd pad ōš ān mād ī pus-kāmag ud frāz ō ōy mad <'wy>-ōmand

u-š stad[8] u-š bē dād pad ān ī dašn dast abar pad ōstag ∵

7.3.15 ēk ēw [M617] paydāg kū

did Pōrušāsp ō ān karb abar-iz nē spurdan ī aspān-iz Zarduxšt guft

u-š nōg abar čē ēwēnag margēnīdan ī Zarduxšt pursīd ∵

ud ōy karb Zarduxšt andar sūrāg ī hunuškān ōzadag[9] gurg abganēd[10] tā ka gurg rasēd hunuškān ōzadag wēnēd[11] Zarduxšt pad ān ī hunuškān kēn xešmenīhā[12] darrēd[13] ǰōyēd darmān būd drāyīd

ud Pōrušāsp hamgōnag kerd ∵

7.3.16 ēdar paydāgīhist wazurg abdīh ō wasān čiyōn dēn gōwēd hād

ka ān gurg bē mad čand yuǰyast[14] ud ān Zarduxšt pad ayārīh ī yazdān ōy gurg zad[15] zanag kū-š dahan ēk abāg did frōd hušk ∵

7.3.17 ēk ēd ī paydāg kū ō ōy[16] abar raft hēnd Srōš-ahlīy[17] Wahuman

---

1 <'wwd>.
2 <'yyp̄'n> +.
3 <'yyp̄'>.
4 <pyš> 2x.
5 <-TWNyt>.
6 f.st. + <pl->.
7 w +.
8 <-x2>.
9 <-WNtk> 2x.
10 <'p̄ynyt'>.
11 <-TNyt>.
12 <hšmn'yh'>.
13 <YYKWNyt'>.
14 <ywjy'yyt'>.
15 <zt'>.
16 <OLE OL>.
17 <-šhly>. – w +.

u-šān bē ō ōy kurušk ānīd[1] [B491] u-š dāyagānēnīd hamāg turist šab

7.3.18 ud bē tazīd pad ōš ān mād ī pus-kāmag

ud frāz az *hast[2] ōy kurušk raft u-š guft Zōišān kū

bē-t ǰūd[3] pad sagrīh dwārē

čē-š pad ēd dāšt kū gurg nēk ēdōn ō ān pus kū-m nēk hē ka tō pad wēnišn wēnēnd[4] ast ayāb xōn

7.3.19 frāz ō ōy mad[5] <'wy>-ōmand

u-š ān stad[6] u-š bē dād pad ān ī dāšn yazdān abar pad ōstag

u-š guft Zōišān kū nē tō pas pus frāz daham nē ka ēdar harw dō ō ham rasēnd Rāg ud Nōdar ∵

7.3.20 ud paydāg kū pas karb Dūrāsraw abāg anīy ǰādūgān[7] ō ham deh mad ud abar rāyēnišn ī Zarduxšt

[M618] nigerīd

u-šān čār ī abar wināhīdan margēnīdan nē bē tis ōy ōwōn purr-nērōg abd dīd[8]

čiyōn ēd ī paydāg kū dōyīd Brādrōrēš ī karb kū

7.3.21 man ēg andar ān ī amāh deh az mardōmān[9] pad ǰādūgīh dūr-nigerišntom ham

frāz awēšān deh wēnam[10]

hu-framānīh kū framān weh dānēd[11] dādan

abzōnīgīh kū abzōn az kē[12] wēš bawēd kē mad ud kē-iz rasēd

hu-pah kū gōspand weh dānēd dāštan

hu-ramag kū ramag ī abārīg weh dānēd dāštan ∵

ud hu-āyōzišn kū kār ī abārīg weh dānēd kerdan

ud hu-artēštār kū kārēzār weh dānēd kerdan

ud hu-rād kū rādīh weh dānēd kerdan

ān ī Pōrušāsp hunušk ī abar 3 šab tā az pidarān bē ul zād ∵

7.3.22 bē ō ōy Wahuman rasēd[13] abar ox ī astōmand kū Wahuman bē ō Zarduxšt rasēd[14]

u-š bē ō ham-pursagīh nayēd[15]

---

1 <HYT'YWyt>.
2 <'yt'>.
3 <BRA wtywt'>.
4 <-TNynd>.
5 + f.st. <'wmn'd>
6 <-x2>.
7 <y't' kyn'>.
8 <-TNt'>.
9 <ANŠ->.
10 <-TNm>.
11 <-TNyt> +.
12 <MNW MNW>.
13 <lyyYt'> 2x.
14 w +.
15 <YZLWNx2>.

bē ān ī ōy Wehdēn rasēd abar ō[1] haft-kišwar damīg

ud ān-ēdōn pad menišn nē bē-iz ǰahēnam kū nē dānēd kū čiyōn ōy bē marnǰēnam

ud daxšag ī ēd tis kū rāst gōwēd ēn ī ō[2] pēš[3] gōwam

tēz [B492] pas az ēn[4] gōwišn āšnūd ka ašmāh ēn gōwišn āšnūd franāmēd

7.3.23 Pōrušāsp pad ān ī 4-āyōzišn rahīy[5] wāzēd

ēg pad ān gōwišn-āšnawišnīh ka awēšān ān gōwišn āšnūd būd franaft Pōrušāsp

pad ān ī 4-āyōzišn rahīy wāzīd ∵

7.3.24 u-š guft Pōrušāsp ō Brādrōrēš karb kū

Brādrōrēš [M619] ī karb

čē mard frāz wēnēnd[6] ka pad zāyišn bē griyēnd

ān-ib tan-armēšt-dahišnīh[7] frāz wēnēnd[8] margīh ka pad zāyišn bē griyēnd

ud čē ōy ī zāyišn man pusar frāz dīd[9] ka-š pad zāyišn bē xandīd

7.3.25 ān-ib ī tō pusar frāz dīd ka-š pad zāyišn bē xandīd

7.3.26 ka bē ō ōy Wahuman rasēd abar ox ī astōmand

u-š guft abar abāz wašt Pōrušāsp

kū-t bowandag ēdōn karb ōy ī man pusar rāy frāz dīd kū-t dānāgīhā dīd

7.3.27 ud Tūr ī Brādrōrēš ī karb ka Pōrušāsp aziš pursīd

kū-t čē ān būd ka-t ō ān ī man pusar pad abar-barišnīh aš[10] burd[11]

u-t az ōy bē dagr pad ulīh ul nigerīd

u-t az ōy bē dagr[12] pad nigōnīh frōd nigerīd

u-t az ōy bē dagr ǰud ǰud bē nigerīd ∵

7.3.28 passox guft kū

ka-m ō ōy pusar pad abar-barišnīh aš burd[13] u-m[14] az ōy bē dagr pad ulīh ul nigerīd

ēg az ōy bē rāy[1] xwarrah ō ham dāšt tā ō[2] ān xwaršēd

---

1 <'w'>.
2 <'w'>.
3 <pyš>.
4 <MNYWM>.
5 <l'D> 2x.
6 <-TNynd>.
7 + f.st. <PWN>.
8 <-TNd>.
9 <-TNt(')> +.
10 u-š.
11 <bwlt'>.
12 <ALYK> 2x.
13 <-x2>.
14 u-t.

ōy rāy kanārag rāy xwarrah abar ham-būd ham kū-m ēd dīd kū mardōmān[3] pad guft ī ō ruwān bē ō xwaršēd-pāyag rasēd

ēd kū andar Garōdmān dādestān čiyōn u-m nē dīd

7.3.29 ud ka-m ō ōy ī tō pusar pad abar-barišnīh aš burd[4] u-m az ōy bē {burd} dagr pad nigōnīh frōd [M620] nigerīd

ēg az ōy bē rāy ud xwarrah ō ham dāšt tā ō āsmān[5] ī azēr ī ēn [B493] zamīg

ud ōy[6] (rāy) kanārag rāy ud xwarrah (abar hambūd ham kū-m ēd dīd kū ...)

ēd kū-š andar ān āsmān dādestān čiyōn bawēd ā-m nē dīd ∵

7.3.30 ud ka-m ō ōy tō pusar pad abar-barišnīh[7] aš burd[8] u-m az ōy bē dagr ǰud ǰud nigerīd

ēg az ōy rāy[9] xwarrah ō ham dāšt pad ārāst ēn zamīg

ōy rāy kanārag ī rāy ud xwarrah abar ham-būd ham kū-m ēd dīd kū az kunišn ī im bē tan ī pasēn bawēd

bē-m dādestān ī tan ī pasēn nē dīd

7.3.31 ēd ī tō pus menēd kū

kunam meh az ān ī anīy[10] ox ī astōmand ēdōn kunēd-iz[11]

men tō kū šawē

ēd ī tō pus pad ōy ī meh-pānag Wištāsp mānēd nē pad tō ∵

7.3.32 ēk ēd ī paydāg kū

ka Zarduxšt 7-sālag būd ān Dūrāsraw az Brādrōrēš ī karb[12] hamist dīd ī Zarduxšt rāy ō ī wis ī Pōrušāsp āyuxt hēnd

u-šān pad ān nazdīkīh Zarduxšt dīd ka-š abāg abornāyīgān kādag kerd

u-šān duš-fargīhā nišast pad ǰādūgīh-menišn ī Zarduxšt wināhīdan

u-šān ān rāy abar aburnāyīgān bīm ud tars abgand

7.3.33 ēdar az zōrīg-ōšīh ud pahrēz-kārīh ud warz ī Zarduxšt paydāg būd ō awēšān wazurg abdīh čiyōn dēn gōwēd kū

---

1 <l'D> +.
2 <'w'>.
3 <ANŠ->.
4 <-x2> 2x.
5 <'ysm-> 2x.
6 <OLy>.
7 <'plb->.
8 <-x1>.
9 <l'y>.
10 <ZK'y>.
11 <-WNytc>.
12 + f.st. <KYM>.

ka pad frāzīh ān ī anīy[1] abornāyīg frāz tarsīd hēnd ō dašn-āragīh [M621] ī xwēš Zarduxšt az-išān ān ī ōy dōisr ī pad menišn bē nē bast ∵

7.3.34 ēk ēd ī paydāg kū ka ēd 2 karb ō mān ī Pōrušāsp mad hēnd Pōrušāsp dōyišn ī awēšān rāy xwarišn framūd sāxtan

u-š sāxt[2] xwarišn frāz <'šyhyt> purr dōlāg ān ī asp pēm

7.3.35 u-š guft ō Dūrāsraw kū

tō andar ān ī amāh deh az mardōmān[3] dēwēzagtom hē frāz ēn ī man yaz[4] ∵

7.3.36 wazurg abdīh az dānāgīh ī Zarduxšt [B494] pad ān ī abornāy-dādīh čiyōn dēn gōwēd

kū-š guft Zarduxšt kū

man ēd pid[5] frāz yazam[6] nē ān ī man abāyēd yaštan ēd frāz yazēd[7]

7.3.37 u-š guft Pōrušāsp kū

nē ān ī man tō frāz yazē ān ān ī man frāz ē yazēd

7.3.38 tā ō[8] 3 bār awēšān mardān ān gōwišn andarg būrd[9]

ul estād Zarduxšt u-š awēšān rāy guft u-š pad ān ī dašn pāy frāz škast kū

ahlawān mardān zanān yazam[10] ∵

driyōšān mardān zanān yazam

druwandān mardān zanān (nē yazam?)

ka āyōzād čēgām-iz ēw Pōrušāsp kū yazišn kunād[11]

yazišn ō yaštārān hārispād kū ōy[12] yazād[13] kē abāyēd yašt ∵

7.3.39 ēk ēd ī paydāg kū

pas Dūrāsraw karb ō Zarduxšt drāyīd kū

anāg tō būd marag kē-t man fradom az ox ī astōmand andar Rāg ud Nōdar az bahr-barišnīh ā-š baram[14] frāz arzānīgēnīd ham kū-t bahr az man bē burd[15]

---

1 <ZK'y>.
2 <yyht'>.
3 <mlt->.
4 <-WN>.
5 <AB'>.
6 <ycm>.
7 <ycyt(')> 2x.
8 <'w'>.
9 <bwlt'>.
10 <ycm> 2x.
11 <-x2't>.
12 <OL>.
13 <yc't'>.
14 <YBLWNm> 2x.
15 <bwlt'>.

nūn-ib tō an pad abar-barišnīh[1] ā-š baram
ud ēd bawēd kū-t duš-čašmīhā [M622] pad ān āhōg nigeram ī-t nēst ∵

7.3.40 ud ēdar wazurg abdīh ī[2] paydāg būd abar Zarduxšt pad dānāgīhā passox guftan ī ō ōy mar pad ān abornāy-dādīh ī čiyōn ēd ī dēn gōwēd
kū-š guft Zarduxšt kū
bē-ib tō an mar abar nigeram pad abzōnīgīh ud bowandag-menišnīh
kū-t pad ān āhōg nigeram ī-t ast ∵

7.3.41 ēk ān ī pas az ēd passox ī Zarduxšt ō Dūrāsraw abar ōy[3] karb paydāg būd čiyōn dēn gōwēd kū
a-kār būd mar ud stard čand drang 10[4] asp pēm dōsišn kē dōsīdār ēk bawēd ∵

7.3.42 ēk-ēw paydāg kū
ka az stardīh frāz būd [B495] ōy ǰādūg ēg-iš did ō Zarduxšt ham-ēwēnag drāyīd
Zarduxšt pāsox ān ham guft
nōg a-kār būd mar ud stard čand drang ī 20 asp ī purr-pēm dōsišn[5] kē dōsīdār[6] (ēk bawēd)

7.3.43 ēk ēd[7] ī paydāg bawēd kū
did ka az stardīh frāz būd ōy ǰādūg ēg-iš ō Zarduxšt ham-ēwēnag drāyīd ∵
Zarduxšt pāsox ān ham guft
nōg a-kār būd[8] mar ud stard čand 30 asp ī purr-pēm dōsišn drang[9] ī dōsīdār ēk bawēd ∵

7.3.44 ēk ēw paydāg kū
ka az ān stardīh frāz būd ōy[10] ǰādūg ēg-iš dōyīd kū
ān ō[11] amāh asp wāzēnēd ud abar rahīy[12] wardēd kū andar bandēd
čē[13] bē man ēd dawāg pad mānsr-rasišnīh pad dādestānōmandīh marnǰēnēd ∵
u-šān ān asp wāzēnīd u-šān abar rahīy bast ∵

7.3.45 ud ēdar paydāgīhist wazurg abdīh ō wasān [M623] čiyōn dēn gōwēd kū
ka bē mad pad az-išān čand yōǰyāst u-š dard andar estād pad sahmīhist ēn būd ī ō[1] pēš[2] gōwam

---

1 <’p̄lb->.
2 eol.
3 <OL>.
4 º> .
5 <ywyšn'>.
6 <’ws->.
7 <HNAy>.
8 <-WNyt>.
9 <dlnng>.
10 <OL>.
11 <’w'>.
12 <l’D>.
13 <MYM>.

ān ōy wēxt šusr kū-š šusr pad pōst ul āmad

u-š škast ud pahlūg aziš wisist az rān

ēg ān frōd murd ud ēg ān ī ōy hunušk us ēg ān ī ōy hunuškān hunušk ∵

7.3.46 ēk ēd ī paydāg kū pēš-iz[3] az madan ī-š ō ham-pursagīh paydāgīhist abar-iš

menišn ī frāxtar az hamāg gēhān

abardar az harw gētīy xīr

abāg ān ī wisp wizēhīd <'wc''wyh>

ān ī hamāg-ayāb nērōg wīr ud ān ī harw-wizīn pattūg xrad

ud ān-iz ī was pahrēz-dān kayān xwarrah

ud ān ī hērbed xwarrah purr-kāmagīh ī ō ahlāyīh

7.3.47 ud tuwān-tuxšāgīhā ud pedīh[4] ud abardarīh-iz ī pad tagīgīh ud arwandīh

ud ān-iz ī tan hu-čihrīh ōz

bowandagīh ī-š pad čihr ēn 4 pēšag ī ast āsrōnīh ud artēštārīh vāstaryōšīh hutuxšīh

pahlom dōstīh ī ō yazdān wehān

škeft hamēstārīh[5] ō dēwān wattarān

7.3.48 ān čiyōnīh[6] ī az[7] mardōmān[8] 2-padištān dādīh yazdān pahlomīh ud spurrīgīh pad Ohrmazd dēsagīh u-š aštagīh padiš winnārīhēd

7.3.49 tā yazdān pad frāztarīh ī-š az harw astān[9] būdān [B496] bawēdān kas

rasišn ī-š ō aštagīh Ohrmazd ud ahū-radīh ī gēhān

bōzāgīh ī a-seǰ[10] dahišnān az Ēbgad

pad uzwān ī was-srādag dānāg purr-nēk ī āwām andar gēhān uzwēyīhīg[11] sraw [M624] barēnd[12]

7.3.50 ud dēwān pad ēd kū ēd ī was kayg karb ō stōwēnīdan tabāhēnīdan ī ōy sārēnīd ud wehān ēg-iz mihr dāšt ud dōstīh warzīd

7.3.51 u-š pad bowandagīh ī 30 sāl ī az zāyišn frāz Wahuman amahrspand pad aštagīh ī Ohrmazd abar mad

ka-š az rōd ī ēw-tāg āb ī hōmīgān burd[1] čiyōn ēd ī dēn gōwēd kū

---

1 <'w'>.
2 <pyš>.
3 <pyšc>.
4 <ptš>.
5 <hmyyt->.
6 <csnyn>.
7 <MNW>.
8 <ANŠ->.
9 <AYT''n>.
10 <'yyc'>.
11 <'wzw''Yk>.
12 <-x2d>.

ka ō ān ī sidīgar bē-tazišnīh frāz mad ī ān ī ān Weh Dāitīy[2] frāz pad ān franaft

ud ka az ān ul raft Zarduxšt ā-š mard dīd[3] ka raft[4] az rabihwagtar nēmag

7.3.52 ān būd Wahuman

ud ān ōy sahist Wahuman pēš-kerb[5] kū pad tan čašmtar būd[6]

ud pēš-nēk kū pad harw tis pēš būd

ān ōy sahist čand ān ī 3 mard nēzag-bālāy

ud ān ōy sahist Wahuman kū-š ān ī <'lws> tāg pad dast burd[7] kē-š pad ān urwar bē burd[8]

u-š nē urwar bē rēšēnīd

ān mēnōy tāg ī dēn ∵ būd

u-š ēd nimūd kū pad dēn ēdōn a-rēšīdārīhā abāyēd raft[9]

7.3.53 ast kē ēdōn gōwēd kū

mēnōy aštagīh būd

u-š ēd nimūd kū andar gēhān ēdōn a-rēšīdārīhā abāyēd raftan[10] kū abar harw kas āštīh bawēd

7.3.54 ka ō[11] ān ī tasom bē-tazišnīh frāz mad tā ān ī Weh Dāitīy Hōšān rōd ī ān nām būd

andar[12] ān Zarduxšt ā-š az mayān āb ī hōmīgān burd[13]

ud pad ulīh Zarduxšt ā-š ān ī dašn paitištān az *Hōšān rōd ī burd[14] [M625]

u-š abar warr[15] nihuft

ud andar ān ōy pēš-nēmag Wahuman padīrag āyōxt

7.3.55 u-š az ōy pursīd ōy mard kū

kē hē kē ān hē

Zarduxšt ham [MR_27] Spitāmān

7.3.56 saxwan ī Wahuman

---

1 <-x2>.
2 <y'yty> +.
3 <-TNt'>.
4 <-TWNt">.
5 <pyš -> +.
6 <-WNyt>.
7 <YBL->.
8 <-x2>.
9 <lptn'>.
10 <lpt'>.
11 <'w'>.
12 w +.
13 <-x1>.
14 <-x2>.
15 <LBWŠYA>.

Zarduxšt ī Spitāmān pad čē tō frāz ranǰagīh kū-t pad čē abāyēd ka ranǰag bē bawē

pad čē tō frāz-tuxšagīh ud ō čē tō kāmag-dahišnīh ∵

7.3.57 passox ī Zarduxšt kū

pad ahlāyīh frāz ranǰagīh ud pad ahlāyīh frāz tuxšāgīh ud ō ahlāyīh man kāmag-dahišnīh

kū-m[1] abāyist ō ān tis

ud ahlāyīh [2]čand xwāstār ham menam ∵[3]

7.3.58 ud[4] gōwišn ī Wahuman

Zarduxšt ī Spitāmān astīg[5] ud ān kē ahlāyīh[6] kū tis-ēw ī astīg[7] čiyōn ān kē ahlāyīh tā kē ān ī kē

ahlāyīh kū kē xwēš ∵

7.3.59 u-š guft Zarduxšt kū

ast ān kē ahlāyīh ud ān rāy rōšn bowandag ud āgāh ham[8] ∵ kū čiyōn ān rāy[9] kē ān kē ōy rasišn pad

[MR_28] Wahuman

7.3.60 u-š ō ōy guft Wahuman kū

Zarduxšt ī Spitāmān bē ēd ǰāmag ī dah kē barē[10] čiyōn ō ōy ham-pursēm

kē[11] tō dād hē kē man dād ham

kē az mēnōyān abzōnīgtom

kē astān hu-dahāgtom

kē ōy gōwāg ham kē Wahuman ham kū aštag ī ōy ham

7.3.61 ēg-iš ēdōn menīd Zarduxšt kū

weh ān kē dādār kē az ēd aštag weh

7.3.62 ēg awēšān bē raft hēnd pad abāgīh Wahuman Zarduxšt-iz

Wahuman (pēš) Zarduxšt pas ∵ [M626]

---

1 <- MN>.
2 f.st. <ln> + bol.?
3 Y.43.9e.
4 Not in facs.
5 <’yt'yk>.
6 <h’ml’yyh>.
7 <’yt'Yk>.
8 Yt.1.26.
9 <wl’ y>.
10 <YBL->.
11 <MN>.

7.4.1 abar abdīh ī paydāgīhist az ham-pursagīh fradom frāz tā abdom[1] ham-pursagīh sar ī būd
andar dranāy ī 10 sāl wābarīgānīh ī-š pad waxšwarīh andar ∵ gēhān
padīruftan ī burzāwand Kay-Wištāsp [MR_29] dēn čiyōn pas az 10 sāl ī andar ham-pursagīh ∵

7.4.2 pad 2 sāl ∵ ēk ēd ī paydāg kū
ka az ham-pursagīh ī fradom abāz būd ēg-iš pad fradom framān ī xwadāy dādār Ohrmazd
ēg ēw-tāg andar kaygān karbān ram waxšwarīh ī-š dēn mazdēsn ud aštagīh ī Ohrmazd xwānd[2]
čiyōn pad buland wāng[3] srūd mardōm[4] ō dēn Ohrmazd xwānd

7.4.3 čiyōn ēd ī dēn gōwēd kū
ēg-iš bē ō[5] ham ārāst Zarduxšt ō ēn ī mānišnōmand gōspandōmand ān ī pad hāzišn[6] ī ox ī astōmand
bē nigerišnīh
7.4.4 ud ka ān ī awēšān wisān[7] ō niyōšišn gōwišnīh bē mad
ēg Zarduxšt pad buland-rasišnīh abar bē xwānd ō gēhān ī astōmand ī ahlāyīh
stāyēd[8] [MR_30] ahlāyīh ud nigōhēd[9] dēwān
7.4.5 ud franāmišn mazdēsnīh ī Zarduxšt ān ī amahrspandān ēzišn ud niyāyišn ō ašmāh pahlom gōwam
ud a-yazišnīh[10] ō dēwān
xwēdōdah[11] ān-iz pahlom āgāh-dahišnīh kū az āgāhīh ī dād estēd āstawānīh
kerbag ī ān meh andartom[12] az awēšān pid duxt pus burdār ud brād xwāh

7.4.6 paydāg kū
pad ān gōwišn an-ōšmār kayg ud karb dēwēzag[13] abar[14] Zarduxšt sārīhīd[15] ud ō-š ōš tuxšīd hēnd
čiyōn ēd ī dēn [M627] gōwēd hād
ēg mar bē <wyl't> hēnd kē pad nazdīkīh ī nišast hēnd ī Tūr hunušk <wcly'l> ud brād ī Tūr
čiyōn mardōm[1] kē šarm kū-šān az xwēdōdah ī ōy guft kū ōh kun[2] andar šarm būd

---

1 <'ptwm>.
2 <-TNt'> +.
3 <w'ng>.
4 <ANŠ->.
5 <'w'>.
6 <'-yp->.
7 <wyyy'n'>.
8 <-t">.
9 <wnkw hyt'>.
10 <'yc->.
11 <hwytwkys>.
12 <'wyl>tom.
13 <ŠAAyck'>.
14 w +.
15 <ky'l->.

7.4.7 ēn Tūr Tūr ī Urwāitāsang ī Usixšān

čiyōn [MR_31] meh pāduxšāy ī ān kustag būd u-š was spāh ud nērōg dāšt

u-š guft mar u-š mēx[3] stad[4] kē kahīhist[5]

7.4.8 Tūr ī Urwāitāsang ī Usixšān hunušk

kū-š padiš ēn mēx zanam[6] kē amāh ān ī abzōnīg saxwan ō ham gumēzēd

kū tis-ēw ī padiš ēdōn abē-gumān[7] hēm kū nē abāyēd kerdan čiyōn xwēdōdah

ā-mān gumān hamē kunēd[8] kū ōh abāyēd kerdan ∵

7.4.9 u-š guft Tūr ī Urwāitāsang[9] ī Usixšān kū

ma ōy mard zanēš[10] kē-m ēg az harwisp ox ī astōmand kāmag-dōysrtom dīd[11] ōz rasēd

čē nē man ēd rāy ka-š zanē[12] dagr[13] zamān dānāgīh būd

sahist kū andar ēn zamīg āhōg-dānāgīh nē bawēd ī ēdōn hanǰamanīg čiyōn [MR_32] ēd ast

kū ka mard-ēw ī hanǰamanīg zanēnd[14] dagr-dānāgīh[15] nē bawēd ∵

7.4.10 u-š guft Tūr ī Urwāitāsang Usixšān[16] kū

man rāy abēzag kē hanǰamanīg hē

7.4.11 u-š guft Zarduxšt kū

nē ān hagriz a-frāz-guftār bawam kē-š ōy man guft ōy abzōnīgtom

hāzišn ∵ ud andarg gōwišnīh ∵ ud xēm wirāstan ∵ xwēdōdah ∵ ud dastwar grift[17] yazišn kerdan ∵

7.4.12 ud ēdar hu-axwīh ud xwarrah [M628] amāwandīh ī Zarduxšt ān ī passazag ō aštagīh abardom xwadāy ud dādār Ohrmazd

paydāgīhist wazurg abdīh ō wasān

dīdārīgīhist wazurg frāzīh ī-š abar waxšwar dāmān kē pad nōgīh <lyypk>ōmand kas nihān-rawišn ud frēftār-gōnag xūb xōg nihuftag rāyēnišn

---

1 <ANŠ->.
2 <-WN>.
3 <ms> 2x.
4 <-x2> 0.
5 <ksyh->.
6 <-TNm>.
7 <'p'yw->.
8 <-x2> 0.
9 <'wlw'sn'sny>.
10 <-TNyš>.
11 <-TNt'>.
12 <-TNyD>.
13 <yyl>.
14 <-TNd>.
15 <ALYK ->.
16 <'wyy''n' 'wyyy'y'n'>.
17 <-WNt'>.

7.4.13 ēg a-xwēškārīh [MR_33] homānāg bīm-āyōz ud ahlomōγ-ēwēnag ēk ēk a-maragānīg hāxtār ka ō was-grōhīh rasīd andak andak-iz[1] ōy nimūdār ud kōšīdār mehīh-xwāstār bawēd paydāg kū-š pad ān nēw-dilīh ud abartar-menišnīh pad xwarrah ī ān stabr-gund hangad-xīr ī was-pus

7.4.14 pādixšāy[2] Tūr Urwāitāsang mayān xešmen[3] ud ō ōš ī ōy sārdag hambōh ī kaygān karbān ō dēn ī Ohrmazd xwānd[4]

čiyōn ēd ī dēn gōwēd kū

u-š guft Zarduxšt kū stāy[5] ahlāyīh Tūr ī Urwāitāsang ī Usixšān[6] nikōh[7] dēwān ud franām[8] mazdēsnīh Zarduxšt ∵

7.4.15 u-š guft Tūr ī Urwāitāsang ī Usixšān[9] kū

Zarduxšt ī Spitāmān ma man ō ēd anāgīh hāzē kē andar tō-iz hē ∵ [MR_34]

7.4.16 u-š guft Zarduxšt kū

pursīd az man Ohrmazd kū

Zarduxšt ka ō[10] amāh andar axwān bē mad hē

ā-t kē andar ox ī astōmand

az mardōmān[11] fšēy[12] hu-tuwāngarān[13] mardōmān ī artēštārān

sūd-xwāstārtom ud gōspand-xwāstārtom ud dūr-nāmīgtom[14] ud was-fšūntom kū tis wēš bē dahēd was-dartom [M629] dar ī adēn uzēnag

dīd[15]

man ō ōy passox guft kū

Tūr ī Urwāitāsang[16] ī Usixšān[17] ∵

7.4.17 ud ōy man ō passox guft kū

ān tō Zarduxšt fradom az mardōmān artēštārān hāzēš ō ēn dēn abar-menišnīh abar-gōwišnīh ud abar-warzišnīh[18] kē Ohrmazd ud Zarduxšt

---

1 <'nYkwc>.
2 <ŠL->.
3 <-mn">.
4 <-TNt'>.
5 <yytyD>.
6 <'wyyhšn'>.
7 <kwh = KRA>.
8 <plc'm>.
9 <'wyyšy'n'>.
10 <'w'>.
11 <ANŠ-> +.
12 <pss>.
13 <-kl->.
14 <ywl / 'mYk->.
15 <-TNt'>.
16 <'wlw'ty>.
17 <'wyyyhšn'>.
18 <'p̄lw->.

7.4.18 agar ān Zarduxšt hāzēd u-š wurrōyēd ud rawāgīh-iz ō ēd ī tō dahēd padīrag-iz nišīnēd pad hāwištīh [MR_35] ēd kū hāwištīh ī tō gōwēd kunēd[1] ud dēn bē niyōšēd rawāg kunēd

ān-iz hamē pas ast Zarduxšt fradom az mardōmān artēštārān sūd-xwāstārtom gōspand-xwāstārtom[2] ud dūr-nāmīgtom[3] ud was-dartom az awēšān kē ul zād estēnd nūn kē ul zāyēd az nūn frāz

7.4.19 ud agar ān Zarduxšt nē hāzēd u-š nē wurrōyēd nē ēd ī tō rawāgīh dahēd nē niyōšēd nē tō padīrag nišīnēd čē nē tō padīrag nišīnēd ay kū-m dānišnīg kū nē haxtēd[4]

abar ōy gōwēš Zarduxšt kū

zad-xwāstār-ahlāyīh hē ud tanābuhlagān marg-arzān xrōsišn-dādār ō ruwān

čē ēdōn-iz ast[5] ud ēd rāy marg-arzān bawēd čē-š astīgīh ī dēn dānist[6]

7.4.20 čē tō gōwam Tūr ī Urwāitāsang ī [MR_36] Usixšān[7] kū zad-xwāstār-ahlāyīh hē tanābuhlagān marg-arzān xrōsišn-dādār ō ruwān ∵

7.4.21 ēk škeft nišān[8] paydāg kē harw čē yazdān dušmen karb-ēw *Vaēduuōišt* . nām ahaxtān Ohrmazd ∵

7.4.22 u-š guft Ohrmazd kū

a-šarm ēdōn ān mard [M630] Zarduxšt kē-š pad man abar nām frāz dād estēd kē a-xwēy[9] Ohrmazd ham

čē[10] ān ham pad ahlāyīh ǰud-bēš kū pad frārōnīh bēš az dāmān abāz dāram

amahrspand ǰud-bēšōmand[11]

7.4.23 ēg bē raw Zarduxšt man rāy az ōy xwāhēš kū pad xwēšīh man dār 100 tuštar ud kanīg ud āyōzišn 4-asp

ēdōn ōy ō gōw kū Wēdwōišt[12] az tō Ohrmazd xwāhēd [MR_37] 100 tuštar ud kanīg ud āyōzišn 4-aspān

agar ō[13] ōy dahē tō rāy ud xwarrah pad ān dahišn

ud agar ō ōy nē dahē tō duš-xwarrahīh pad ān nē-dahišnīh

7.4.24 ēg bē raft[14] Zarduxšt ān ō Wēdwōišt ī ahaxtān u-š ō[15] ōy guft kū

---

1 <-x1> 2x.
2 <-nyhw—'ltwm>.
3 <ywl 'm->.
4 <hhtyt>.
5 w +.
6 <-TNyyt'>.
7 <'wyyyhšy'n>.
8 <nyš''n'>.
9 <'w'wyyh>.
10 <MYM>.
11 hēnd?
12 <wswyšt(')> +.
13 <'w'> 2x.
14 <lpt'> +.
15 <'w'>.

Wēdwōišt ahaxtān ān az tō Ohrmazd xwāhēd 100 tuštar ud kanīg āyōzišn 4-asp

agar ō[1] ōy dahē tō rāy ud xwarrah pad ān dahišn

ud agar ō[2] ōy nē dahē tō duš-xwarrahīh pad ān nē-dahišnīh ∵

7.4.25 ud ān karb pad passox (ō) Zarduxšt drāyīd

kū-m rāy[3] az tō bēš kū-m tuwānīggarīh[4] ast

nē az kerdan ī tō ud nē Ohrmazd bētar an hēm[5]

pad tuwāngarīh frāztar hēm

az Ohrmazd-iz u-m ⌈ was ān ī ⌉[6] 1,000 xūg ramag windīd estēd ∵

7.4.26 bē [MR_38] raft Zarduxšt abar ō[7] Ohrmazd abar ō amahrspandān

u-š guft Zarduxšt kū

Ohrmazd mēnōy abzōnīg dādār ī gēhān ī astōmandān ahlaw

ēdōn-iš ō man passox guft

kū-m nē az tō bēš ud nē az Ohrmazd bētar an hēm [M631]

az tō Ohrmazd-iz ∵ u-m was ān ī 1,000 xūg ramag[8] windīd estēd

7.4.27 u-š guft Ohrmazd kū

az awēšān ī amāh rāy ud xwarrah ī Zarduxšt ōy mard abar-menišnīh windīd estēd

kū gōspand amāh dād ōy abar-menišnīh was-gōspandīh

7.4.28 ēg-iz ōy ēn pad ān pāddāšn[9]

ud ka nē ān ī sidīgar šab frāz pad sar zīndag rasēd

pad ān sidīgar šab ōy gyān az kustag bē estād hēnd kū-š az [MR_39] ayārōmandīh abāz estād hēnd

7 ān ī rōšn ī spēd-dōysr awēšān ān pad ulīh ul dawēnīd[10]

ānōh pad ulīh ul <plw'ww'> frāz xward ∵

7.4.29 ēk wazurg bēšāzišnīh[11] az āb hōmīgān Zarduxšt az rōd ī Dāitīy ān rōz stad[12] ī ka Wahuman ō ham-pursagīh nīd[1] paydāgīhist

---

1 <'w' 'w'>.
2 <'w'>.
3 <LA>.
4 <-Ykkl->.
5 <-ym>.
6 Not facs.
7 <'w'> 3x.
8 <lmyt'>.
9 <p'y'šn'>.
10 <LHT->
11 <-š'c->.
12 <-x2>.

7.4.30 čiyōn pad gōwišn ī Ohrmazd ō Zarduxšt paydāg kū

pad awēšān āb ī hōmīgān kē barē[2] Zarduxšt ma pad ān mardōm[3] ī dēwēzag dēwēzēnd ayāb ō ǰašnzār ān abar āhenǰānd

ō gāw ān frāz barēš[4] ī 4 sālag škast-<yy'n'> ī siyā-mōy ī <yyn>-ōmand

ud āb frāz-xwarišnīh[5] ān gāw az ān wēmārīh bē drīst bawēd

7.4.31 bē pas raft [MR_40] Zarduxšt

fradom andar ox ī astōmand kē ō[6] ham (...) Paršēd-gāw nām būd <yyy'yyt'n'> pad sar abar mānist[7] ∵

7.4.32 u-š ō ōy guft Paršēd-gāw kū

Zarduxšt Spitāmān ō man ēd āb dah ī hōmīgān kē barē ∵

7.4.33 u-š guft Zarduxšt kū

stāy[8] tō [M632] ahlāyīh Paršad-gāw ud nikōh dēwān

franām mazdēsnīh ī Zarduxšt andarg wattarān gōw ∵

7.4.34 stāyīd-iš Paršad-gāw (ahlāyīh) u-š nikōhīd dēwān

u-š nē az ōy padīrift[9] mazdēsnīh ī Zarduxšt

andarg ī wattarān guft

7.4.35 frāz ō ōy Zarduxšt pad ān ahlāyīh-stāyišnīh ā-š ān āb hōmīgān kē burd[10] Zarduxšt nē pad ān mardōm[11] ī dēwēzag dēw yašt hēnd

u-š ō ān gāw ān frāz burd [MR_41] Zarduxšt 4-sālag škast-<yy'n> ī siyā-mōy[12] ī sūdōmand

az ān āb frāz-barišnīh ān gāw az ān wēmārīh bē drīst būd ∵

7.4.36 ēk ān ī az dwāristan ī Gannāg Mēnōy ō kušišn ī Zarduxšt ∵ paydāg

čiyōn dēn gōwēd kū

az abāxtar nēmag frāz dwārīd Gannāg Mēnōy purr-marg

u-š ēdōn dōyīd ōy ī duš-dānāg Gannāg Mēnōy ī purr-marg kū

druz abar dwārēd ud marnǰēnēd[1] ahlaw Zarduxšt

---

1 <-x2>.
2 <YBL-> +.
3 <mlt->.
4 <YBL->.
5 xwārēnēš?
6 <'w'>.
7 <KTL->.
8 <yytyD>.
9 <-x2>.
10 <bwlt'> 2x.
11 <mlt->.
12 <yy'y'mky>.

7.4.37 druz ō ōy abar dwārīd hēnd But dēw ud Seǰ[2] ī nihān-rawišn ī frēftār

7.4.38 ud Zarduxšt Ahuwar frāz srūd

druz ō ōy stard

abāz dwārīd hēnd But dēw ud Seǰ ī nihān-rawišn ī frēftār

7.4.39 ud druz ōh[3] dōyīd hēnd kū

tar-nigerišn hē Gannāg Mēnōy [MR_42]

kū tis pad čim bē nē nigerē ud ān framāyē[4] kerdan nē šāyēd

nē-mān ān ī ōy ōš abar dīd[5] kē Spitāmān Zarduxšt

7.4.40 az purr-xwarrahīh ahlaw Zarduxšt pad menišn abar dīd kū

dēw ī druwand duš-dānāg pad ān ī man ōš ham-pursēnd[6]

ud ul [M633] estād Zarduxšt frāz raft Zarduxšt ∵

7.4.41 ēdar paydāgīhist wazurg abdīh ō wasān pad ān ī gōwēd kū

u-š sang[7] frāz dād dast dāšt ī kadag-masāy būd ahlaw Zarduxšt

kē-š windīd estād az dādār Ohrmazd mēnōy Yatā-ahū-wēryō[8]

7.4.42 ēk ēd ī nē ēwāz andar Ērān šahr ō Ērān bē andar harwisp būm ud ō harw srādag paydāgīhist škastan ī dēwān kālbod[9] frāz srāyišnīh ī [MR_43] Zarduxšt Ahuwar

7.4.43 čiyōn ān ī gōwēd kū

čār ī Kayān xwarrah yazam[10] kē-š abar abāg būd ahlaw Zarduxšt pad abar-menišnīh abar-gōwišnīh abar-warzišnīh ī dēn

kē būd az harwisp ox ī astōmand pad ahlāyīh ahlawtom pad xwadāyīh xwadāytom ud pad rāy rāyōmandtom ud pad xwarrah xwarrahōmandtom ∵

7.4.44 ud pad wēnābdāgīh[11] pēš az ān dēwān padīd hēnd

u-šān pad wēnābdāgīh māyišn frōwīd

u-šān pad wēnābdāgīh keš bē kešīd az mardōmān[12] pad snōhišn[13] garzīd[14] ā-šān stahmagīhātar garzīd dēwān

---

1 <-t">.
2 <yyc'>.
3 <OL>.
4 <-m'sw'>.
5 <-TNt'> +.
6 <pwryysnd>.
7 <KSPA>.
8 <yt'y'hwkwylywk>.
9 <-pt'> +.
10 <ycm>.
11 <yn'p̄y'kyh> +.
12 <ANŠ->.
13 <snw hšn'>.
14 <klcyt'>. – Tafazzoli *AO* 33.

7.4.45 pad awēšān Ahuwar ī ahlaw Zarduxšt frāz srūd andar zamīg nigān wāzīd[1] hēnd harwisp dēw kū-šān kālbod bē škast[2]

7.4.46 paydāg kū-šān pas az škastan [MR_44] ī-išān kālbod pad dēw-kerbīh andar gēhān paydāg būd wināhišn kerdan nē šāyist hēnd

ud yazdān-xēmīh ō mardōmān[3] paydāg būd hēnd

mardōmān[4] awēšān šnāxt kū nē yazdān bē dēw hēnd

7.4.47 Zarduxšt [M634] az gōwišnīh Ohrmazd ō mardōmān[5] āhuft

čiyōn andar ēd ī dēn pad gōwišnīh ō Zarduxšt gōwēd kū

čiyōn andar ox ī astōmand mardōmān dēw pad āfrāh pad dastwar dārēnd

čiyōn hēnd kū gōwēnd kū pad dastwar abāyēnd dāštan

7.4.48 u-š guft Zarduxšt Ohrmazd kū

čiyōn awēšān Zarduxšt ī ō mardōm dēw pad āfrāh dārēnd

ud čiyōn hēnd kū čē gōwēnd dēw kū-tān kerd[6] čē gōwēnd dēw kū-tān rasēd

7.4.49 u-š guft Zarduxšt kū

bē pad [MR_45] ān Ohrmazd bē tazēnd mardōm[7] ō ān ī a-mānišn wiškar-dašt-ēw[8] kū kas nē mānēd

az rōšnīh franāmišn ān tā ō[9] hūwaxš[10] rasēd ka šab 2 hāsr abāz[11]

ayāb az hū-frāšmōdād[12] ān tā ō ham-wardišnīh ka šab 2 hāsr šud

kū ānōh[13] nē gōspandān[14] nē mardān[15] nē sagān wāng[16] āšnawēnd

7.4.50 ēg pad ān gōwēnd pad abāz-rasišnīh kū

ānōh ō dēwān ham-pursīd hēm

ka sāstārīh pēšōbāyīh az awēšān zayēm[17] ān ō amāh dahēnd

ka pāsōmandīh ud tuwāngarīh[1] az awēšān zayēm[2] ān ō[3] amāh dahēnd

---

1 <'cyt>.
2 <-t">.
3 <ANŠ-> +.
4 <mlt->.
5 <ANŠ->.
6 <-x2>>
7 <mlt->.
8 <wy'klyy't'>.
9 <'w'>.
10 <hwwhš>.
11 w + .
12 <hwk->.
13 <AYKt ME> 2x.
14 <KWNYAn'>.
15 <mlt''n'>.
16 <KALA>.
17 <z'ym>.

7.4.51 čiyōn ēdōn tis pad awēšān Zarduxšt kerd[4] kū-šān dād[5]

čiyōn rasēd-išān kū gōwēnd kū-mān mad

7.4.52 u-š guft Zarduxšt [MR_46] kū

ǰud pad ān Ohrmazd ābādīh gōwēnd

ast kē ēdōn gōwēd kū

hamē pas ramagōmandtar būd ham tā ka ō dēwān ham-pursagīh ham

ud ast kē ēdōn gōwēd kū

hamē pas wadagtar [M635] ud duš-xwarrahtar būd ham[6] tā ka ō yazdān[7] dēwān ham-pursīd hēm

čiyōn pad awēšān az dēwān bē-bawišnīh dārēnd

kū ka az dēwān ǰud bē bawēnd čē gōwēnd ∵

7.4.53 u-š guft Zarduxšt kū

ēdōn pad ān Ohrmazd gōwēnd kū

parrōn bē nigerēd kū kas az amāh abāz wardēd

ayāb ō ham mōšēd kū sar frōd ō kanār dārēd

ayāb bē mōšēd kū kust-ēw bē nigerēd

ayāb xwaš[8] ōftēd ud andar ān az abāgīh bē ī mardōmān[9] dēw bē [MR_47] wēzēnd ∵

7.4.54 u-š guft Ohrmazd kū

čiyōn-it[10] kāmag tō Zarduxšt ast ī tō bē niger ulīh az sar-nigōnīh az pāy ud ālag kust-ēw kust ud zahyā-ēw pēš[11] ud pas harwist-iz nēmag

čē nē amāh az tō bē pad a-wēnābdāgīh bē wēzīhēm čiyōn dēw az mardōmān ∵

bē dēw pad frāz-bawišnīh[12] ka bē dwārēnd bē pad a-wēnābdāgīh[13] bē wēzēnd

7.4.55 abar-iz ō tō Zarduxšt druz bē dwārēd mādag-kerb zarrēn-pusēn[14] kū pestānbān dārēd ∵ ud ham-hāgīh ī az tō zayēd[15]

ud dwārēd mādag-kerb zarrēn-pusēn ham-pursagīh az tō zayēd ud ham-kerdārīh az tō zayēd

7.4.56 u-š ma ham-hāgīh dahē ud ma ham-pursagīh ma (ham-)kerdārīh

---

1 <-yl->.
2 <y'ym>.
3 <'w'>.
4 <-x2>.
5 2x.
6 2x.
7 ō-šān?
8 <BSYM>.
9 <ANŠ-> +.
10 <-n' wt>.
11 <pyš>.
12 <-bwyšnyh>.
13 <'wyny'kyh>.
14 <zlyn' pwwysn'>.
15 <z'yyt'> +.

framāyēš[1] ōy ōy[2] pasīy[3] frōd [MR_48] waštan

ān ī pērōzgar gōwišn frāz gōwēš Yatā-ahū-wairyō[4] ∵

7.4.57 bē raft Zarduxšt ō[5] ān ī mānišnōmand dōstōmand gēhān ān hāzišn ī ox ī astōmand bē nigerišnīh rāy

ēg ō druz frāz mad ka [M636] pad nazdīkīh ī ǰāmag nišast

ān ī ǰāmag ī ka Wahuman bē ō ham-pursagīh nīd[6] ā-š bē nihād mādag-kerb[7] zarrēn-pusēn[8]

u-š ham-hāgīh ud ham-pursagīh ud ham-kerdārīh az ōy zast[9]

u-š dōyīd kū ān ham Spandarmad[10]

7.4.58 guft-iš Zarduxšt kū

bē-m ān nigerīd kē Spandarmad andar ān ī rōšn rōz ī an-abr

ud ān man sahist Spandarmad[11] hu-ōrōn ud hu-parrōn[12] ud hu-tarist kū hamāg gyāg nēk būd

pasīy ∵ frōd ward šnāsom[13] agar tō hē Spandarmad[14]

7.4.59 u-š ō ōy druz guft [MR_49] kū Zarduxšt ī Spitāmān {kū}

awēšān amāh hēm kē mādagān nēkōg[15] az pēš-nēmag ud duš-zišt az pasīy

ma man ō pasīy framāyē[16]

7.4.60 pas az sidīgar pahikārīd druz ō pasīy frōd wašt

u-š ōy dīd[17] Zarduxšt pasīy[18] andarg haxt ka hārīft estād purr gaz ud udrāy ud karbūg ud pazdūg wazag

7.4.61 u-š ān ī pērōzgar gōwišn frāz guft Zarduxšt Yatā-ahū-wairyō[19]

ēg ān druz bē nigast ud čišmag-kerb[20] frāz dwārīd

7.4.62 u-š dōyīd pad bē nasišnīh kū

anāgīh kē ēdar ēdōn čiyōn man windīd

---

1 <plm'yš>.
2 ō ōy/ōy ō.
3 <AHLyh>.
4 <yt'y'hwkylywk>.
5 <'w'>.
6 <-x2>.
7 <KY->.
8 <ZHByn'-pwwysn'>.
9 <zyt>.
10 <yyp̄yn'mt'> 2x.
11 <yyp̄nynmt'>.
12 <hwplywn'>.
13 <-swm>.
14 <yyp̄nynmt'>.
15 <ywkwk'>.
16 <plm'sw>.
17 <TNt>.
18 <BATw**L**>.
19 <yt'y->.
20 <cyšmk->.

čē az tō menīd kū-t šēwanīhātar[1] az gurdān čē kē pad zanišn ō dōšox šawēnd
man šēwanīhātar[2] rawam abar pad tan gyān kū-t pad tan gyān bē frēbam[3] u-m tō nē[4] bē [MR_50]
frēft hē

7.4.63 ud Zarduxšt ēd rāz ō mardōm[5] āhuft u-š uzmūdan dēw padiš šnāxt
paydāgīhist az-iz ham dar wazurg abdīh ō mardōmān ∵
wēnābdāg-dwārišnīh[6] [M637] ī dēwān pēš az Zarduxšt andar gēhān
škast kālbod[7] ī-šān pas pad frāz-srāyišnīh ī Zarduxšt dēn

az Abestāg paydāg dahībed Wištāsp ud mardōm[8] ī ān zamān pad rāstīh padīruftan[9]
ud agar ēd-ōwōn nē būd Wištāsp awēšān āwāmīgān Abestāg kē ēd ēdōnīh aziš paydāg pad drōw
dāštan nē padīruft[10] ō amāh nē paywast hē ∵
7.4.64 ēk ēd ī abāg-iz ān ī Zarduxšt az dēn abar wattarīh waštag-dēnīh[11] ī zahag ī purr-marg
karbān ī Wištāsp anīz was kay ud karb ī abar dar ī Wištāsp [MR_51]
hamīh ī-šān abar ōš ī Zarduxšt
wirāstan ī abar-iš garān anāst ō Wištāsp
ud sārēnīdan ī Wištāsp ō ōš ī ōy
az framān ī Wištāsp ō škeft band ud pādufrāh rasīd(an)
āgāh būd
7.4.65 pas-iz āgāhīh ī-š abar bōxtišn ī aziš paydāgīh ī-š abdīh ud gugāyīh ī abar waxšwarīh madan rāy
pas az ān ī abdom frašn ud 10 sāl ī ham-pursagīh sazišn
pad ān ī Ohrmazd handarz framān[12] ēw-tāg ō dar ī Wištāsp ud war ī ān ǰāmag ud razm franaft
7.4.66 ud abar Aspānwar ī Wištāsp aštagīh[13] ī Ohrmazd amāwandīh ud pērōzgarīhā abar xwēš guft
ud Wištāsp ō dēn ī Ohrmazd xwānd[14]
ud abāg ān ī Wištāsp wazurg xrad bowandag-menišnīh ud mēnōy-wirrōyišnīh[15] ī xwēš rāy

---

1 <š'wn yh'tl>.
2 <š'w yh'tl>.
3 <-p̄mn>.
4 <l'y>.
5 <ANŠ-> +.
6 <wyn'p̄y'k'>.
7 <-pt'>.
8 <mlt->.
9 <-lwptn'>.
10 <-x2>.
11 <wy'tk' snnyh>, MM; wēxtag-sneh?
12 <plmsn\'/> eol.
13 <'štyh>.
14 <-TNt'>.
15 <wylwkšnyh>.

Zarduxšt saxwan āšnūd pad waxšwarīh [MR_52] handāxtan rāy xwāst hē

7.4.67 ud pas-iz pēš[1] kū-š [M638] saxwan ī Zarduxšt āšnūd čiyōnīh ī Zarduxšt šnāxt hē

az <yyp>ēnīdan ī zahag ī purr-marg ud abārīg awēšān kaygān karbān spazg-dānīhā waštag-kārīhā Wištāsp abar Zarduxšt

bē ēg-iš Zarduxšt ō ān band pādufrāh abespārd ī čiyōn pad gōwišn ī Zarduxšt gōwēd

kū-šān 3 anāst abar guft-am ud 30

u-šān bast ham man marān ī druwandān ī dēwāstān pad 33 band

7.4.68 bē man sōy ī duš-wīr ā-š ān ī pāy hangārd[2]

zōr bē man sōy ī duš-wīr ā-š ān ī bāzāy hangārd

ōz bē man sōy ī duš-wīr ā-š ān ī gōš hangārd[3] āšnawišn

bē man sōy ī duš-wīr ā-š ān ī čašm[4] hangārd wēnišn

u-m bē [MR_53] <kswwk'> ō pušt abar abyōxt[5] kū-m pad pušt abāz estād

az abar-estišnīh[6] ī ān ī duš-wīr sōy ī purr-marg ∵

7.4.69 ud ēdar az tagīgīh ī Zarduxšt pad ēw-tāg ō kas ǰāmag ud razm raft ānōh pad ān ēwēnag ī nibišt paydāg būd

pattūdan ī-š zīndagīh andar ān-ōwōn pādufrāh az sōy ud tišn ud band ī garān

abārīg anāgīh ī andar nērōg ī čihr ī mardōm[7] pattāy ī andar nē <w'ṭ'>[8]

paydāgīhist wazurg abdīh ō Wištāsp šāh u-š darīgān

ka-šān <y'ṭ>[9] purr-xwarrah tan andar škeftīh ud bandīh

ud did ōy padištagīh[10] dagr a-xwardārīh zīndag ∵

7.4.70 ēk ēd ī yazdān ō wihān ī bōxtišn ī ōy az ān škeftīh handāxt gyānōmand tan bahr aziš ∵

a-zīndag ud a-paydāg būd

pas andar wazurg nišast [MR_54] ī Wištāsp ud hanǰaman ī [M639] gēhān Zarduxšt pad ōz ud wābarīgānīh ān ī rāst saxwan ham tan nōg abāz kerd

ud čiyōn ān ī abdīh ī abar asp ī šēd ī Wištāspān andar <yylwb''yk> ∵

7.4.71 ēk menišn ī Wištāsp šāh ud kišwarīgān anīz was ī nihuftag-xīr pad mēnōy-wēnišnīh[1] guftan ud āškārēnīdan ∵

---

1 <pyš>.
2 <'wk'lt'> +.
3 <-t">.
4 <AYNE>.
5 <-ywwht'>.
6 <'pl'yyt->.
7 <ANŠ->.
8 MM nihād.
9 MM windād.
10 <pt''t->.

7.4.72 ēk čand tis ī widēmās ī Dahāg pad ǰādūgīh andar Bābēl kerd estād mardōm[2] pad ān wiyābānīh ō uzdēs-paristišnīh mad estād hēnd ā-š[3] marnǰēnišn ī gēhān būd

pad ān ī pērōzgar dēn gōwišn ī Zarduxšt ān[4] padīrag ān ǰādūgīh frāz guft hamāg wišōbīhist ud a-kārīhist ∵

7.4.73 ēk ēd ī abāg abdīh ī az Zarduxšt paydāgīhist pad pahikār ī abar dēn abāg kišwar nāmīg [MR_55] frazānagān

kē-š andar pad frazānagīh gēhān-āšnāg sraw Bābēlāyīgān andar awēšān ī škeft-pahikārtar ān 12 star gōwišn kē-šān nām az 12 star dēn bōxtan

u-š rāstīh dānišnīg paydāgēnīdan

7.4.74 ud Wištāsp šāh hamist awēšān frazānagān pad rāstīh ī dēn abē-gumānēnīdan[5]

frēstīd čand dādār Ohrmazd Wahuman Ašwahišt ud Ātaxš ī abzōnīg pad aštagīh[6]

ud ō Wištāsp abar rāst-waxšwarīh ī Zarduxšt kāmag ī Ohrmazd

pad padīruftan ī Wištāsp dēn mazdēsn rawāgēnīdan ī andar gēhān

7.4.75 abdīh ī ō Wištāsp kišwarīgān pad-iz frōd wāzīdan ī awēšān Amahrspandān az āsmān[7] ō zamīg

ud andar wāzīdan ō mān ī Wištāsp paydāgīhist čiyōn [M640] ēd ī dēn gōwēd kū

ēg-iz awēšān [MR_56] guft kē dādār Ohrmazd ō Wahuman Ašwahišt ud Ātaxš-iz ī Ohrmazd ī abzōnīg kū

frāz rawēd Amahrspand-ēd[8] abar ō[9] mān ī Wištāsp ī abzār-gōspand ī dūr-frāz-nāmīg

abar-estišnīh[10] ī ēn dēn rāy kū tā pad ēn dēn bē estād

ud passox-gōwišnīh ī Spitāmān ī ahlaw Zarduxšt rāy ān-išān ī ān gōwišn padīruft

7.4.76 ud raft hēnd Amahrspand abar ō mān ī Wištāsp ī abzār-gōspand dūr-frāz-nāmīg

awēšān-iš rāy ōy Wištāsp andar ān buland-mānišn <myn'>[11] hamāg-rōšnīh sahist

az ān ī meh amāwandīh ud pērōzgarīh awēšān

ēn kū ka-š ān ī ēdōn abar dīd[12] burzāwand Kay-Wištāsp

larzīd ōy harwisp pēšag larzīd ōy harwisp <ptwyl''yt'> ōy az abardar [MR_57] nēmag

čiyōn asp ī rahīy-wāzēnīdār[1]

---

1 <mynwywyn->.
2 <ANŠ->.
3 <w'š>.
4 For <'w'>?
5 <'p̄'yw->.
6 <'štyh>.
7 <'ysm->.
8 <'m'yyp̄nYyt'>.
9 <'w'> 2x.
10 <'p̄l'yyt-> +.
11 ŠGW.5.7.
12 <-TNt'>.

7.4.77 u-š guft pad ān ī wīrān gōwišnīh Ātaxš ī Ohrmazd kū
ma tars čē-t nē abar tarsišn burzāwand Kay-Wištāsp
nē-t ō mān tarist mad hēnd aštag ī abar-kār payāmbar Arzāsp
u-t nē ō mān tarist mad hēnd 2 hāwand[2] Arzāsp kē sāg ud bāz xwāhēnd
u-t nē ō mān-it tarist mad ān ī harwisp-tarwēnīdār[3] duz ī xwastār gayg ī rāhdār

7.4.78 3 hom kē-t ō[4] mān tarist mad hēm Wahuman ud Ašwahišt ud Ātaxš-iz ī xwadāy ī abzōnīg
ēn tō āgāhīh ristagtom dānāgīhātom

7.4.79 agar wēnāgīh abāgēnē kū-t dānāgīh bawēd abāyēd
stāy[5] weh dēn ī mazdēsnān [M641] kē abēzagīhā pad ōšmurišn rawēd kē Spitāmān [MR_58]
Zarduxšt

7.4.80 srāy Ahuwar stāy ahlāyīh ī pahlom ud a-ēzišnīh[6] gōw ō dēwān
čē-š kāmag tō rāy Ohrmazd abar-estišnīh ī ēn dēn
u-šān kāmag amahrspandān
u-š kāmag tō rāy abārīg yazdān kē weh-dāg ud ahlaw hēnd

7.4.81 ud pad ān yān pad ān pāddāšn agar ašmāh stāyēd weh dēn ī abēzag ī Spitāmān ahlaw Zarduxšt
amāh ō tō dahēm dagr-xwadāyīh ud pāduxšāyīh ud dagr-zīndagīh ī gyān
100 ud 50 sāl amāh ō tō dahēm Ahlišwang[7] ud Rahīy-estišnīh[8] ī dagr-pad-kāmag
pad hamēšag-abāgīh ud xūb-abar-abāgīh pad hamēšag-abāgīh ud a-frāz-sazišnīh[9]
ud amāh ō tō pus dahēm Pišyōtan[10] ast nām
a-marg ast ud[11] a-zarmān a-suyišn ast a-puyišn andar [MR_59] harw 2 axwān zīndag ud pādixšāy
kē[12] astōmandān kē-iz mēnōyān

7.4.82 pad ān yān pad ān pāddāšn[13] agar ašmāh nē stāyēd weh dēn abēzag ī Spitāmān ahlaw Zarduxšt
ā tō pad ulīh ul wāzēnēm u-t pasīy[14] framāyēm kargās ī zarmān-menišn
awēšān ēd ī tō frāz xwarēnd ast ī[15] tō
ud xōn ō zamīg bē rasēd ud āb ō[1] tan ī tō nē rasēd ∵

---

1 <l'D ->.
2 <'ywnd>.
3 <-tlyn->.
4 <'w'>.
5 <yytyD>.
6 <' 'yc->.
7 <'hl'yšnwy>.
8 <l'D 'yyt->.
9 Y.52.1 *aṣīm rāsaiṇtīm darəγō.vārəθmanəm mišācim huuō.aiβišācim mišācim āfrasåŋᵛhaitīm.*
10 <pyš y'wtn'>.
11 <'ytwn'>.
12 <MN>.
13 <p'y'šn'>.
14 <AHLyh>.
15 <'yyt'd>.

7.4.83 ēk ān ī abāg wābarīhistan ī andar Wištāsp dēn pad-iz ān rasišn ī gōwišn ī amahrspandān
pas-iz padisāy handēšīšn ī-š az <yl'w'y'n'> pad xōn-rēzišn ī az Arzāsp[2] Xyōn
<pyyyl>išn ī-š tar ham ox az dēn padīruft-kārīh

7.4.84 <ywmYk> [M642] ān ī āgāhīg wēnābdāg-iz nimūdan ī ō Wištāsp pērōzīh ī abar Arzāsp [MR_60] ud
Xyōnān xwad-iz abartar gāh ud a-sazišnīg xwadāyīh ud rāy ud xwarrah rāy
frēstīd ī andar ham zamān dādār Ohrmazd Nērōsang yazd ō mān ī Wištāsp pad aštagīh ō Ašwahišt
amahrspand xwārēnīdan ī ō Wištāsp ān ī-š[3] čašm[4] abar-wēnišnīh ī ō mēnōyān axwān rōšngar
xwarišn
kē rāy-iš dīd[5] Wištāsp wazurg xwarrah ud rāz

7.4.85 čiyōn ēd ī dēn gōwēd kū
u-š ō Nērōsang yazd guft kē dādār Ohrmazd kū
bē raw wāz Nērōsang ī hanǰamanīg abar ō[6] mān ī Wištāsp ī abzār-gōspand dūr-frāz-nāmīg
ud ēn gōwēš[7] ō Ašwahišt kū
Ašwahišt pāduxšāy stān[8] tašt ī nēk ī abar nēktar az anyān[9] taštagān ī kerd
kū ǰām ēdōn nēk pad xwadāyīh šāyēd kerdan
abar hōm ud mang [MR_61] amāh rāy bar[10] ō Wištāšp
u-š pad ān abar frāz xwārēn dahībed Wištāsp ān-iš ī ōy gōwišn padīruftag

7.4.86 Ašwahišt pāduxšāy aziš stad[11] tašt ī nēk u-š pad ān frāz xwārēnīd
ud dahībed ī-š ī ōy gōwišn padīruft Ašwahišt ī pāduxšāy aziš stad tašt ī
u-š pad ān abar frāz xwārēnīd dahībed burzāwand Kay-Wištāsp
ud nibast[12] deh dahībed burzāwand Kay-Wištāsp
ka az wistar frāz būd u-š ō[13] Hudōs ī guft kū
bawēd Hudōs kē Spitāmān Zarduxšt
tēz ō man bē ē[14] rasēd pad tuxšāgīh [M643][15] ī Spitāmān Zarduxšt tēz

---

1 <w'p̄'n'>.
2 <'lcyh \yyp̄' y/>.
3 <'š>.
4 <AYNE>.
5 <-TNt'>.
6 <'w'>.
7 <YMRRW nyš>.
8 <YNYSNy>.
9 <ZK 'n'>.
10 <-x2>.
11 <-x2> 2x.
12 <ŠKB->.
13 <'w'> 3x.
14 <HNA>
15 M tux / šāgīh.

ud ō man ē nigēzēd dēn ī Ohrmazd ud Zarduxšt ∵

7.4.87 ēk ēd ī paydāg kū

ka Wištāsp dēn [MR_62] padīruft[1] ahlāyīh stāyīd dēwān andar gōwišn ayārdīd hēnd

ud Xešm dēw ō Xyōnān dehān mar ī Xyōn Arzāsp

čiyōn andar ān āwām az sāstārān ān mazantom būd

dwārīd

u-š andar Xyōnān dehān ān <y't'nwm> wāng[2] xrust[3] u-šān ō kōšišn sārēnīd ∵

7.4.88 ud ēdar-iz paydāgīhist wazurg abdīh ō-iz Ērān ram ī ānōh abar dar ī Xyōn Arǰāsp madār būd hēnd

čiyōn ēd ī dēn gōwēd kū

ēg abar pad <ym'w'y'> hanǰaman dōyīd[4] mūdag Xešm ī tanābuhlagān ōy garzīd[5] čiyōn <'ylw'>

u-š bē sparzēd čiyōn anāg ašmāh būd kē Xyōn hēd pad a-pērōzgarīh pas āyōzēd

7.4.89 az nūn frāz nē ast kū pērōzīh Ērān az anāggarān[6] anyān[7] [MR_63] tarist mad pad ham-hāgīh ō mān

ān ī tagīgtar mard az zādag[8] Spītāmān Zarduxšt

ka-š ān zišt xwadāyīh abar āšnūd mar Xyōn Arzāsp ō mar gaw āsuft kū-š ēk pad did frāz zad[9]

u-š ham-rān pad ham-xwarišnīh ō ham xward

7.4.90 u-š bē ān ī taxl xūb saxt Xyōn kū-š weh[10] bē ayārdīd ōy mar ī ān ī dašn gaw ō[11] rān abar āsuft

u-š ēdōn pad zišt xwadāyīh dōyīd[12] kū

tēz ō[13] man ō ham rasēd Xyōn mad

ēg tēz ō man ō ham rasēd Ēr mad ast ∵ [M644]

---

1 <-x2>.
2 <w'nd>.
3 <hlwyyp'>.
4 <ywyt'>.
5 <yylcyt'>.
6 <'n'kl'n'>.
7 <AHRN''n>.
8 <ZL->.
9 <-TNt'>.
10 <wyh>.
11 <'w'> 3x.
12 <ywYyt'>.
13 <'w'>.

[B497]

7.5.1 abar abdīh ī paydāgīhist az padīruftan frāz ī Wištāsp dēn tā wihēz yašt-frawahr Zarduxšt ō ān pahlom axwān

ka uzīd estād az[1] zāyišnīh frāz 77[2] sāl ud az ham-pursagīh frāz 47 sāl ∵

az padīruftan ī Wištāsp dēn frāz 35 sāl ∵

7.5.2 ēk ēd paydāg kū

ka Zarduxšt andar mān ī Wištāsp dēn srūd čašm[3] paydāg kū āhumbīhist pad-iz pahān stōrān ātaxšān mēnōy-iz ī mān mēhan urwāhmenīh

7.5.3 az-iz bē paydāgīhist wazurg abdīh čiyōn ēd dēn gōwēd kū

harwist pah ud stōr ud ātaxš ī sōzāg[4]

ā-šān[5] urwāhmenīh sahist ārustan ī xūb winnārd mēnōy mān[6]

ā-šān ōzōmandīh sahist kū mān az nūn frāz ōzōmand pad dēn kerd[7]

ka-šān ān gōwišn bē āšnūd kē-š guft Spitāmān[8] ahlaw Zarduxšt ∵

7.5.4 ud ēk kerdan ī Zarduxšt andar wizīr ud dādwar ān ī bōxt ēraxt nimūdār war passāxt ī abar dādestānīhā[9] nihuftag ī andar dēn guft estēd čiyōn 33 ēwēnag

7.5.5 ēd ī pas-iz az ān tā hanǰaft ī Ērān xwadāyīh hāwištān ī Zarduxšt andar kār dāšt

u-š *āhang[10] ēk ān ī widāxtag rōy abar war[11] rēxtan čiyōn hu-fraward Ādurbād ī Mahrspandān pad passāxt ī abar dēn padiš bōxt

ud āgāhīh andar gēhān wistardag[12]

ud paydāgīhistan ī pad-iz ān wazurg abdīh pad weh-dēn abar ham-dar

ēn-iz gōwēd kū

ān was [M645] ka nigerēnd ā-šān wurrōyēd druwandān ān ī nīrang ī war ∵

---

1 <MNW>.
2 <50 7>.
3 <AYNE>.
4 <sw'k>.
5 <'šn>.
6 w +; nmān?
7 <-x2d>.
8 spitām eol.
9 <y't->.
10 <'hwk'>.
11 <HYYA>.
12 <yytltk'>.

7.5.6 ēk ān ī pas pas az pēš-kēdīgīh[1] ī Zarduxšt[2] abar-gōwišnīh[3] ī dēn ō Wištāsp ud kišwarīgān paydāgīhist

čiyōn [B498] padīruftan ī Wištāsp dēn ān ī Zarduxšt

pad bun rasišn awiš guft az dahībed dēn paydāgīh kū

tō ēn xēm ēn dēn kē xrōsag[4] ast xwāstag hangan ō ham kunē Kay-Wištāsp

kū bē padīrē[5] tō ēn xēm ēn dēn

kē ast kū frahangān frahang ī bē dārē dahībed kū rawāgīh kūnē[6] tō ēn xēm

abar dārē čiyōn stūnag nōg (ī?) āsyā pad abar-dārišnīh abar dārēd čiyōn stūnag dāštār ī ēn dēn hē

7.5.7 ud pērōzīh ī Wištāsp abar Arzāsp Xyōn ud abārīg an-ērān pad ān škeft kārēzār

čiyōn Zarduxšt pad dēn bē ō Wištāsp čāšīd was ī az dēn paydāg ∵

7.5.8 ēk āhuftan ī Zarduxšt andar purr-wēnāgīh[7] biziškīh[8] ud čihr-šnāsīh ud abārīg pēšag kirrōgīh rāzīgīhā bowandagīhā

ī pad dādīg-dānišnīh mēnōy-wēnišnīh šāyēd nimūdan ī az dēn nīrangīhā ī abar spōxtan ī seǰ ud tarwēnīdan ī dēw ud parīg ud a-kārēnīdan ī ǰādūgīh ud parīgīh ∵

7.5.9 ud bēšāzēnīdan wēmārīh ud hamēstārēnīdan[9] ī gurgān xrafstarān

wišād[10] ī wārān bastan ī tagarg ud tūn mayg[11] ud sahm abārīg ǰōrdāgān urwarān gōspandān petyārag abd nīrang ī abar-iz Hordad Amurdad ǰast

ud anīz was nīrang tā hanǰaftan ī Ērān xwadāyīh pad kār dāštan [M646]

ast ī nūn-iz pād estēd abāg andak ī az abdīh ī pad ātaxšān

7.5.10 ud ul paydāgīhist ud āškāragēnīdan ī ō mardōmān[12] was ābīhā[13] ī nēw muhragīhā ī abd ud darmān ī wēmārīh ī az biziškān uskār pargūdag

was mēnōyīg ud spahrīg ud wāyīg[14] ud zamīgīg ud anīz gēhān sūd rāz ī pad yazdān-xradīh awiš šāyēd mad ∵

---

1 <pyš k->.
2 w +.
3 <'pl->.
4 <hlwyyk'>.
5 <ptylyD>.
6 <-x2-'> eol.
7 <-nkyh>.
8 w +.
9 <-m'yyt->.
10 <-TNt'>.
11 <ms>.
12 <ANŠ->.
13 <MYA->.
14 <w'yYk>.

7.5.11 ēk abdīh ī xwad Abestāg ī pad hamāg pahlom ēwāzīh [B499] gēhān hangerdīgīh ī wisp-dānāgīh gōwišnān abartom ∵

7.5.12 ēk madan ī ō Wištāsp ēd-iz ī amahrspandān pad pāddāšn[1] ī dēn padīruftan niwēyēnīd[2] čiyōn Pišyōtan dīd[3] ī farrox dahībed ōy a-marg ud a-zarmān a-niyāz xwarišn wazurg-tan ud bowandag-nērōg ud purr-xwarrah amāwand ud pērōzgar ud yazdān ham-tāg pus ēwarz ī Pišyōtan ō Kang-diz xwadāyīh ī ānōh čiyōn dādār Ohrmazd awiš baxt[4] paydāgīhistan ī pad-iz ān wazurg abdīh ō wasān ∵

1 <p'y'šn'>.
2 <nwYk->.
3 <-TNt'>.
4 <-HLK->.

7.6.1 abar abdīh ī paydāgīhist pas az wihēz ī yašt-frawahr Zarduxšt ō ān ī pahlom axwān andar zīndagīh ī Wištāsp ∵

7.6.2 ēk ēd ī az dēn paydāg
abar wirāstan ī Srid[1] ī Wisrabān rahīy[2] ēd pad abdīh ī nāmīg
ud madan ī sraw ī abar abdīh ī ān rahīy ō Wištāsp
ud xwāst ī Wištāsp ān rahīy az Srid
ud Srid pad passox ī Wištāsp ān rahīy ō mard-ēw ī ahlaw
kē ruwān ī Srid pad zīndagīh ī Srid (ud) tan ān ī ōy mard pad zīndagīh ī ōy tan āgenēn [M647] pad gētīy wēnābdāg ō ham rasēnd

7.6.3 ud ruwān ī Srid pad rādēnīdan ī ān Srid ān rahīy ō ōy mard ī ahlawīh čašm-dīd padiš paydāg bawēd nistūd[3] estād ud anīy-ēwēnag nē kerdan guft

7.6.4 burzāwand Kay-Wištāsp čiyōn az dēn abar-bawēdīh ī andar ān hangām ēd abdīh āgāh būd
ud abērtar ēn-iz abdīh ō gēhān pāk[4] paydāgīhist ud wābarīh[5] dēn mazdēsn ud xwānāgtar[6] būd rāy az kišwarīgān dīdārīg būd xwāst

7.6.5 hambadist paydāg būd wazurg abdīh ō Wištāsp ud gēhānīgān čiyōn gōwēd kū
ēg ān ī ōy ruwān [B500] amahrspandān frāz hišt[7] az ān ī rōšn Garōdmān abar ō zamīg ī Ohrmazd-dād
az rōšnīh ān raft ruwān ī Wištāsp
u-š andar rōšnīh ō padīrag raft Wištāsp abar ō[8] ān ī abzōnīg rabihwin

7.6.6 ān az ayābagān[9] ayābagīhātar ud ān kē pursišnīgān pursišnīgtar harwist kē dīd[10] ā-šān guft
ud ēdōn kē guft ā-šān abar āšnūd
ka-šān pad āgenēn-wēnišnīh dīd bē estād hēnd ruwān kerb ī Wištāsp u-šān niyāyišn andarg nimūd ∵

7.6.7 pad ān abar tēz būd nē dagr ka frāz mad pad dwārišn ruwān[11] ī Srid ī Wisrabān[12] az abāxtar nēmag ī ērand ī ērand-zadār
kū xwad syā būd u-š kunišn-iz syā[1] būd ērandtom az dēwān

---

1 <yyl't'>.
2 <lyD> +.
3 Uncertain; ms. TWtJ3 <ńyytwt>.
4 <YKYA>.
5 eol.
6 <-TN'ktl>.
7 <-x2>.
8 <'w'>.
9 <'y'p̄-> 2x.
10 <-TNt'> +.
11 w + .
12 <yyylp'n>.

7.6.8 u-š ēdōn ōdāyīd[2] u-š ēdōn dōyīd ruwān ī Srid ī kū
dah ēd rahīy ī wāzēnīdār kē ī-t Wištāsp [M648] pad xūb ham-hāgīh abar ud wālanīh[3]
ud pad ān sazēd ahlāyīh abar abēzag
ma pad tis ī sahīgōmand kū ma nīrmad ī gētīy rāy ahlāyīh dōšaram rāy ī az astān pahlom

7.6.9 ka-š ān gōwišn abar āšnūd Srid ī Wisrabān pēš[4] wāš bē estād u-š ēdōn pad gōwišn guft kū
pad ahlāyīh ō tō daham ay[5] tagīg Kay-Wištāsp ēn rahīy ī bē-wāzēnīdār
ēwāz ahlāyīh rāy ī az astān pahlom

7.6.10 ud ēdōn pad ahlāyīh čiyōn pad ahlāyīh pahlom
ud ēdōn pad ruwān čiyōn ō ruwān pahlom
ham-iš dāšn windēnīd[6] kū-š padīrišn paydāgēnīd tā ō 3 bār

7.6.11 ēg ān rahīy 2 rahīy būd mēnōy anīy[7] ud gētīy anīy
ud pad gētīy frāz wāzīd burzāwand Kay-Wištāsp abar ō wis ī Nōdarān pad urwāhmenīh hu-menišnīh
ud pad ān ī mēnōy frāz wāzīd ruwān ī Srid ī Wisrabān[8] [B501] abar ō ān ī pahlom axwān .

7.6.12 ēk ēd ī paydāg pad 57 sāl ī az padīruftan ī Zarduxšt dēn
frāz bē-rasišnīh ī dēn pad haft-kišwar paydāg
andar zīndagīh ī Wištāsp ēdōnīh paydāgīhist pad madan ī az kišwar pad dēn-xwāyišnīh ō Frašōštar ī Hwōwān[9]
čiyōn dēn gōwēd kū
2 kē ēdōn nām bawēnd Spitōiš ud Arzrāsp kē tazīd hēnd pad xrad-xwāyišnīh ī abar ō[10] Frašōštar ī Hwōwān[11] ∵

7.6.13 ud ēn and warz ud abdīh Wištāsp kišwarīgān abar Zarduxšt ∵
ud ēd ān ī az madan ī [M649] amahrspandān pad gugāyīh ī abar rāst-waxšwarīh Zarduxšt az āsmān ō zamīg pēš[12] Wištāsp ∵

---

1 2x bol.
2 <hwt'yyt'>.
3 <w'ln'yh>.
4 <LOYN'>.
5 <'y>.
6 <wwsnyt'>.
7 <ZK'y> +.
8 <wYyyl->.
9 <hwb'n>.
10 <'w'>.
11 <hwwb'n>.
12 <LOYN'>.

ud ān-iz ī abar Pišyōtan rahīy ī Srid ud abārīg dar azabar-nibišt dīd[1] az Abestāg paydāg ī ham ī awēšān Zarduxšt pad wābarīgānīh[2] ī Ohrmazd gōwišnīh padīruft ∵

7.6.14 ud agar ēd warz ud xwarrah abdīh ī azabar-nibišt abar dīd ī awēšān kišwar frazānagān ī pad paydāgīh ī az Abestāg paydāg nē būd

Wištāsp šāh awēšān kišwar frazānagān nē dīd hē

ī-šān ēn Abestāg kē paydāg būd ī ēd and warz abdīh ō awēšān aziš paydāg abē-wābar[3] dāšt ud hišt[4] ō amāh nē paywast hē ∵

1 <-TNt'> +.
2 <'p̄->.
3 <'p̄A 'p̄l>.
4 <-x2>.

7.7.1 abar abdīh ī paydāgīhist pas az Wištāsp tā hanǰaftan Ērān xwadāyīh ∵

7.7.2 hād abdīh paydāgīhist pas az Wištāsp tā hanǰaftan ī ērān xwadāyīh
ǰud az wābarīgānīh ī war ud passāxt ud abārīg Abestāgīg nīrang ud wazurg ōz ī abar ātaxšān ī Warahrān
anīy was dēnīg warzgārīh pad hāwištān ī Zarduxšt paywastag būd

7.7.3 pas-iz az [B502] wišōbišn[1] az Alaksandar[2] mad was ān ī xwadāyān ī az ān pas az pargandagīh (dēn?)[3] abāz ō hamīh āwurd
ast ī pad ganǰ ī <šp'n'> dāštan framūd

7.7.4 wābarīhistan-iz[4] ī ān ī abar xwadāyān dastwarān nām čiyōnīh andar zamānagīhā āwāmīhā ī pas pas ō ārāstārān dēn ud gēhān rasīd
ud sāstār-iz ahlomōγ ī [M650] andar āwām āwām ō wišuftārīh dēn xwadāyīh ud gēhān padīd paydāg madan padīd mad hēnd

7.7.5 čiyōn az xwadāyān Wahuman Spandyādān[5] ī-š andar Abestāg ēn-iz abar[6] gōwēd kū
Wahuman ī rāst ī hanǰaman-kerdārtom az mazdēsnān ∵

7.7.6 ud az dastwarān Saēn[7] čiyōn-iš ēn-iz abar gōwēd kū
100-sālag bawēd dēn ka Saēn zāyēd ∵
ud 200-sālag ka bē widerēd ān-iz fradom mazdēsn
100 <'y'> būd kē pad 100-hāwištīh frāz rawēd abar ēn zamīg

7.7.7 az wišuftārān Alaksandar čiyōn-iš andar dēn ēn-iz (abar) gōwēd kū
3 ān ī hamē-yābag[8] zamistān ōy Xešm abar pad apišmān nihānīhā mar kunēd[9] ī duš-xwarrah Alaksandar ∵

7.7.8 ud az dastwarān Arzwāg ī-š wizārišn nām ī abēzag gōwišn ∵
ud Srudōspādāg[10] ī-š wizārišn ī nām srūd abzōnīg ∵
Zraiiaŋhå ∵ ī-š wizārišn ī nām zrēy[11] hāwan
ud *Spəṇtō.xratuuå* . ī-š wizārišn ī nām abzōnīg xrad

---

1 <šwp-> bol.
2 <'lk'->.
3 bol.
4 <'p̄l->.
5 <yypnYy'yt'n>
6 2x bol.
7 <y'-yn"> 2x.
8 <hn'y'p̄k'>.
9 <-x1>.
10 <yylwt' wkyyp̄'t'k>.
11 <zl'D>.

7.7.9 čiyōn-išān ēn-iz abar gōwēd kū

paydāgīh tō ōy āškāragīh daxšag-iz gōwam ka ēd tō dēn ī mazdēsnān 400 sālag bawēd

andar ēn a-dēn-šabīh bawēd ox ī astōmand pad mar paydāgīh wēnēnd[1] abāxtar ud star-iz

ud kē-iz [B503] man ō sadōzim pad mayān-mānišnīh[2] 30 zamestān ī mayān ī mard hēnd ahlaw

Arzwāg ān 3 ī did awēšān hēnd az astān ahlawtom ī andar ān zamānag

awēšān abar-radtom dastwartom

7.7.10 ud ēn-iz kū awēšān kē pad panǰom ud šašom[3] sadōzim dēn ī mazdēsnān [M651] stāyēnd

awēšān nē kas ruwān bōzēnd bē kē pad rasišn ī 3 wizārišn

kū pad dastwarīh ēn 4 kas estēnd Arzwāg *Srītō.spādå* . *Zraiiaŋhå* . *Spəṇtō.xratuuō* .

kē pad mānsr xwāhēnd menišn gōwišn kunišn awēšān harw 4 ∵

7.7.11 ud Rašnrēš ahlomōγ ī ān zamānag čiyōn-išān andar *Rašnōš* .

ud was ēn-iz[4] abar gōwēd kū

az ān ī awēšān bēšīdārīh bišt hēnd harwisp kē hēnd Spenāg Mēnōy dām

ō awēšān mardān abar ēmēdagēnēnd Arzwāg ud ān 3 ī did

7.7.12[5] ud az āwām ārāstārān Ardaxšahr ī Pābagān čiyōn-iš ēn-iz abar gōwēd kū

kadār ān ī zōrīg Kay-Ardaxšahr ī tagīg ī tan-framānīh škeft-zēn ī xwadāy

kē ōy andar mān Ahlišwang nēk rōšn frāz rawēd

pad kanīg kerb ī nēk ī was amāwand ī hu-rust ī buland aiybyāst ī rāst ī rāyōmand-tōmag ī āzād

7.7.13 kē ast kū pad rasišn ī ardīg pad ān ī xwēš bāzāy ō tan frāxwīh xwāhēd

kē ast kū pad rasišn ī ardīg {kū}[6] pad ān ī xwēš bāzāy ō hamēmālān abar āyōzēd

7.7.14 u-š Tansar[7] pad abāgīh čiyōn-išān ēn-iz abar gōwēd ∵

abāz-iš az ōy pursīd Zarduxšt kū

kē deh bēšāzēnīdārtom kē dēwān abespārd az tis ī frārōn

kē-š dastwarīh [B504] abar burd[8] estēd ud druwand ud drōw-čāš ∵

7.7.15 guft-iš Ohrmazd kū

sāstār deh a-bēšāzēnīd[9] ī a-raftag kū wehān [M652][10] nē bēšēd

ud hu-framān kū framān ī frārōn dahēd

---

1 <-TNd>.
2 <-myn->.
3 <šš wwm>.
4 w + .
5 12-13 = Yt.13.107.
6 bol.
7 <tn' yyl>.
8 <YBL->.
9 <'y byš- -t">.
10 M <ŠP / YL'n>.

kē ast āzād-tōhmag ud āsrōg-iz ī āgāh-pahikār ī deh nāmīg ī ahlaw ān deh bēšāzēnīdārtom hēnd ∵

7.7.16 ud ān ō[1] tō gōwam kū

zanišn ahlomōγīh čiyōn gurg 4-zang kē ān gēhān frāz dahēd ō wardag-taxšīšnīh

kū az kerd ī ōy pad wardag bē nayēnd[2]

kē ast kū ōy-iz ī a-tuwānīg wēmārēnēd

kū-š tis bē stānēd[3] az ān ī <'wwšn'> dast[4] ud abar-mānišnīh[5] xānag

ud gēhān nayēnd[6] pad wardagīh ∵

7.7.17[7] bē abar ō[8] ān deh ān ī abārōn an-āštīh padēd bē ān abārōn snōhišn bē ān abārōn spazgīh

ud nē-iz az ān deh ān ī abārōn an-āštīh frāz abesīhēd[9] ud nē ān ī abārōn snōhišn ud nē ān ī abārōn spazgīh

tā ka ō ōy dahišn[10] padīrišn āsrōn ī[11] mēnōy sālār purr-guftār rāst-guftār ī ahlaw Tansar[12] ∵

7.7.18 ud ka dahēnd padīrišn ō mēnōy sālār ī purr-guftārīh rāst-guftār ahlaw Tansar

ast kū awēšān deh ka xwāhēnd bēšāzišnīh windēnd[13]

ud nē anīy-ēwēnag-ēw[14] az ān ī Zarduxšt dēn ∵

7.7.19 ud pad dēn ārāstār Ādurbād ī Mahrspandān Friyān nāf čiyōnīh ī abar paywandišn ī xwarrah ō tōhmag ēn-iz gōwēd kū

ka ul rasēd ahlāyīh az nāfān naftiyān ī Tūrān ka uzīd pad Friyānān guft kū-š ānōh padīrišn [B505] bawēd[15]

pad bowandag-menišnīh frāyēnēnd[16] gēhān ī astōmand ī [M653] ahlāyīh ud tangīh ō druz dahēnd

ud ham awēšān abar pad Wahuman mānēnd Zarduxšt awēšān rāmēnīdārīh pad gōwišn

7.7.20 zayēš[17] Zarduxšt az amāh kē amahrspand hēm

amāh ēd ō tō rādīh ast kē amahrspand hēm ∵

---

1 <'w'>.
2 <-x2y>.
3 <-x1>.
4 <Yyyt'>.
5 <-KTL->.
6 <-x2d>.
7 Tafazzoli *AO* 33.
8 <'w'> 2x.
9 <'pYyyyhyt'>.
10 <YHB->.
11 <ASLWNd>.
12 <tn' yyl> +.
13 <wnsnd>.
14 <'n'yw->.
15 PY.46.12.
16 <pl'snd>.
17 <z'Ykyh>.

Ādurbād frašn-waxštom[1] āwādag būd u-š ēn-iz abar gōwēnd[2] kū

ān āwām pōlāwdīg kē andar ān mard zāyēd *Auuarəθrabå* . abzōnīgīh ārāstār ahlāyīh ārāstār hanǰamanīg ādurbād ī Mahrspandān

7.7.21 ēn-iz *Auuarəθrabå* . ārāstār-ēw ī ahlaw-frawahr yazam[3]

Waēdrōwīh[4] ī Mānuščihr āwādag ud Ādurbād niyāg gōwēd kū az ōy bē *Auuarəθrabå* .

7.7.22 ud ēd[5] ī az dēn petyāragān ahlomōγān ahlomōγ ī-šān Mazdakīg-iz xwānd[6] hēnd

čiyōn-išān ēn-iz abar gōwēd kū

ēn ī man dēn pad ox-menišn nigerē was bē nigerē Zarduxšt

ka was ahlomōγ āgāh-ahlāyīh-kardārīh ud āsrō'īh-iz gōwēnd a-wināhīh ud kam āškār-warzīdār hēnd

7.7.23 pad dēn ī mazdēsnān ēd kū pad dēn bē niger u-šān čārag xwāh

ud kē awēšān čēgām-iz ēw petyārdār[7] būd estēnd andar ox ī astōmand

ud a-griftār a-dēn hēnd ahlāyīh kē az astān pahlom

ud ēdōn dēn ī mazdēsnān pad tōhmag-bazišnīh[8] baxšēnd kardārīh xwēšān rāy gōwēnd

ud bahr ō xwēšān dahēnd

7.7.24 xwarišn fšūnēnēnd kū xwarišn sūy-paymān gōwēnd

ud zahagīh (...) gōwēnd kū paywand pad mādarān gōwēnd

ud gurgīh hunēnd kū [M654] tis gurgīhā kunēnd[9]

awēšān sāxtan ī pad kāmag-rawišnīh čiyōn ān ī [B506] gurg zahag pasīy[10] mādar

7.7.25 awēšān-iz paywand pad mādarān gīrēnd

awēšān nārīg ī gōspand xrīnēnd[11] ān-iz ī zahag pus brād bē barēnd[12] ō bar kū-šān ašmāh ō hamīh dād hēm nē pādixšāy[13] hēd bē pad hamīh estād

awēšān nē-iz wurrōyēd war nē ka āškārag abar dahēd kū bē bōxtēd

awēšān pad-iz frazendān drōzēnd kū-šān mihrōdruz[14] abar rasišn ud pad-iz ān ī xwēš tan ∵

---

1 <plšwhštwm>.
2 <YMRRWN>.
3 <ycm>.
4 <wkylwkyh>.
5 <'y>.
6 <-TNt>.
7 <-lt'l>.
8 <-bwc->.
9 <-x2d>.
10 <BAT**L**>.
11 <-x2>.
12 <-x2d>.
13 <ŠL->.
14 <mtrwk->.

7.7.26 ēdar abar dēn-ārāstārīh ī anōšag-ruwān Husrōy ī Kawādān gōwēd kū
pad ān ī awēšān abāz-estišnīh[1] mard ī dād[2] ī ahlaw anōšag-ruwān uzwān a-dōyīdār ī dānāg
ī kē-š hanǰaman az niyōšišn saxwan kū ān ī gōwēd pad dastwar gōwēd
ān ka srōšīgīh frāz dahēd kū wināhgārān pādufrāh kunēd[3]

7.7.27 bāstān pafšārēd ud kastārān ōy wīr bīm az ān hanǰaman ka az nazdīk pad abganišn[4] abganēd kū
zūd zūd nišast[5] kunēd
az ōy sīžd[6] bawēnd dādār ān-iz ī ahlawgen mardōm[7]
čiyōn nūn ka ān ī sīžd ī xrad-stard az ašmāh sīžd Spitāmān

7.7.28 Anōšag-ruwān rāy pad wānīdan ī āhang[8] ahlomōγīh ēn-iz gōwēd kū
harwistīn rāy ō[9] tō gōwam Spitāmān Zarduxšt
kū-šān hangām pad ōy kē āškārag mad ud a-wābar druxtārtom druwandān-iz ahlawān-iz
Anōšag-ruwān āyōxtār dāmān a-frāz kē dāmān [M655] hēnd ī ahlawān
kū abāz ō kār estēd pad kerdan ī Anōšag-ruwān
kē paywastār kārān rāst pasox guftār
ān [B507] Anōšag-ruwān —

7.7.29 ud abar daxšag rasišn ī wišuftārān ī xwadāyīh Ērān šahr dēn abē-nām[10] būd hu-dēn
ēn-iz gōwēd kū
ēg kū **fradom** daxšag ahlaw Zarduxšt rasēd ī rēšīdār deh
ēg kēn-zadārtar ud an-āmurzīdārtar deh bawēnd sāstār
ud pad-iz ān rēšēnd mān pad ān wis ud pad ān zand ud pad ān deh pad ān harwist-iz deh
ān paydāgīh čēgām-iz ēw čāšišnīh ī rasēd ī rēšīdār deh
ud ēdōn mard ī wēnāg ī frazānag abar nigāh ē dārēd deh čiyōn-iš pad menišn āgāhīhišnīh ∵

7.7.30 (...)

7.7.31 ēg ka sidīgar daxšag rasēd rēšīdār deh āsrōn mardōm[11] a-wizīdār-gōwišn bawēnd

---

1 <-'yyt->.
2 <YHB->.
3 <-x1> 2x.
4 <-TN-> 2x.
5 <YT->.
6 <yyyšk>.
7 <mlt->.
8 <''wy>.
9 <'w'>.
10 <'pA ŠM>.
11 <mlt->.

kū tis ī dānāgīhā nē gōwēnd hād ēd rāy čē †šān nē padīrēnd[1]
ud ān nē ka rāst gōwēd ā-šān wurrōyēd ān ī rēšīdār deh
ud pad-iz ān rēšēnd mān pad ān wis ud pad ān zand pad ān deh ud pad ān harwist-iz deh
ān paydāgīh ud čēgām-iz (ēw) čāšišnīh rasēd ī rēšīdār deh
ud ēdōn-iz mard ī wēnāg ī[2] frazānag abar nigāh ē dārēd deh čiyōn-iš pad menišn āgāhīhišnīh ∵

7.7.32 ēg ka tasom daxšag rasēd ī rēšēnīdār deh ul uzēd ān ātaxš ham-barišnīh ud ul ān mardān ahlawān
kū-šān pahrēz nē kunēnd[3]
zōhr-iz nē ēdōn ō[4] ōy ī [M656] rad barēnd[5] kū bahr radān bē kun[6] nē dahēnd ān ī rēšīdār deh ∵
pad-iz[7] ān rēšēnd mān pad ān wis ud pad ān zand ud pad ān [B508] (deh ud pad ān) harwist-iz deh
ān paydāgīh ud čēgām-iz (ēw) čāšišnīh rasēd rēšīdār[8] deh
ēdōn-iz mard ī wēnāg ī frazānag abar nigāh ē dārēd deh čiyōn-iš ī pad menišn āgāhīhišnīh ∵

7.7.33 abar hanǰābišn ī Ērān xwadāyīh ēn-iz gōwēd kū
ān-iz mar Zarduxšt[9] awēšān dehān abar rasēnēd ō wardag-taxšišnīh
kū-šān aweškāftag bē kunēd[10]
kē ōy ast xwadāyīh ī tuwānōmand
ud ēg ān bowandag-zadār ahlawān
ēg ān ast pad kāmag-zadār ahlawān

7.7.34 ān-iz mar Zarduxšt nē dagr pas garzēnēd[11] bē ō nasēnd frazand kū bē abesīhēnd[12]
bē ān ī ōy ruwān padēd ō bun ī axwān ī tam kē ērand dōšox
ud abar awēšān tanān harwistīn az xwad rasēd hašt a-šādīh az kerdan ī xwēš ī ka (nē) dahēnd
padīrišn ō āsrōn ī mēnōy sālār ī purr-guftār ī rāst-guftār ī ahlaw ∵

7.7.35 frāz ān mar pahikārēd Zarduxšt pad harwisp ox ī astōmand ahū'īh radīh kū man weh šāyēm
ud frāz dādestān tāšišnīh wizīr kerdan wad frāz bē-dahišnīh pahikārdārān druwendān-iz ahlawān-iz
kē ān ī dūr-estišn[1] wis dūdag ī bowandag ō[2] wiyābān-iz kunēnd[3]

---

1 <ptylynd>.
2 <-kyh>.
3 <-x2d>.
4 <'w'>.
5 <-x2d>.
6 <WAYWN>.
7 <pncwm>.
8 <l'yš->.
9 <zlthšt'>.
10 <-x1>.
11 <yylz->.
12 <'pyyhynd>.

7.7.36[4] ud zamīg-iz kē ō tarist wardēd Ganāg Mēnōy awēšān būm bē marnǰēnēd pad seǰ abārīg-iz anāgīh [M657]

ud bē abar ō[5] ān deh ān ī guxrūn an-āštīh padēd bē ān ī abārōn snōhišn bē ān ī abārōn spazgīh

7.7.37 nē-iz az ān deh ān ī abārōn an-āštīh frāz [B509] abesīhēd[6] ud nē ān ī abārōn snōhišn ud nē ān ī abārōn spazgīh

pēš[7] az ān tā ka ō ōy dahēnd padīrišn ō āsrōn ī mēnōy sālār ī purr-guftār ī rāst-guftār ī ahlaw∵

ud ka ō ōy dahēnd padīrišn ast kū awēšān deh ka xwāhēnd bēšāzišnīh windēnd

ud nē anīy-ēwēnag[8] ī az ān Zarduxšt

7.7.38 ud ēn ī ōšmurd nihang-ēw[9] ī az was ud frahīd tis ī az Abestāg pad bawēd-rasišn pas az Wištāsp tā hanǰābišn ī Ērān xwadāyīh az Ērān šahr paydāg kū ēn ī nibišt mad gēhānīgān āgāhīh ∵

7.7.39 ēn-iz abar gugāy ast ī wābar[10] ∵

ud agar ēd ī az Abestāg pad rasīd ī pas az Kay-Wištāsp tā frazām ī Ērān xwadāyīh[11] paydāg nē mad būd hē

wābarīgānīh ī Abestāg kē-iz ēn xīr ī nūn būd pad ōh bawēd ī andar ān

u-š gāh aziš paydāg andar awēšān xwadāyān dastwarān az Wištāsp frāz wišuft ud wisist[12] ō amāh nē paywast hē ∵

---

1 <ywl'yyt->.
2 + <'w' ''p̄'nc>.
3 <-x2>.
4 Tafazzoli *AO* 33.
5 <'w'>.
6 <'p̄'syhyt'>.
7 <pyš>.
8 <'n'yw->.
9 <sny-1>.
10 <'p̄l>.
11 <-t'y y>.
12 <wyyyt'>.

7.8.1 abar abdīh ī paydāgihist ud paydāg paydāgīhēd pas az hanǰābīhistan ī Ērān xwadāyīh (az) Ērān šahr hazangrōzim {sar} Zarduxštān sar ud rasišn ī Ōšīdar ī Zarduxštān ∵

7.8.2 hād ēd abdīh wābarīgānīhistan-iz ī pēš-kēdīgīhā āgāhīh abar ān ī nohom ud dahom[1] sadōzim az Abestāg paydāg [M658] ān ī nūn wēnābdāg[2] ēdōnīh nimūdār ast

čiyōn hanǰābišn ī Ērān xwadāyīh az Ērān šahr wišōbišn ī dād ēwēn ristag

pāduxšāyīh ī wizārd-wars buland-pēšag Kilāsiyānīg

7.8.3 ud āgenēn āmēxtagīh ud paywandīh-iz ī awēšān harw 4

ud abarīhistan ō abardar pāyag ud madan ī abāg-išān nigōnān[3] xwurdagān[4] [B510] ud tēragān apēdagān ī āwām

ud wišōbīhistan ud nigōnīhistan ī bowandag ud paydāg mardōm[5] andar ān ī awēšān zamānag

7.8.4 ud frōd waštan ī xrad xēm az Ērān dehān an-ērān ī dēn rāstīh ud šarm ud mihr ud spās ud āštīh ud rādīh abārīg wehīh kē-šān winnārišn mehmānīh abar xrad xēm

7.8.5 ud wasīh ud čērīh ī ahlomōγīh ud drōzanīh ud paristārīh ud spazgīh ud sturgīh ud druxtārīh ud an-espāsīh ud an-āštīh ud penīh ud abārīg wattarīh kē-šān band-iz ō[6] xrad ud xēm

ud hištan[7] pahrēzīh[8] ī ātaxš āb gētīy amahrspand

7.8.6 ud stahmagīh ī ag-dēnīh uzdēs-paristagīh[9] ud kamīh ābādagīh

wēš-pāduxšāyīh ī Āz pad tan ī mardōmān[10] ud purrīh ī ǰud-dādestānīh

abar ǰādūgīh was-drāyišnīh was abar yazdān dēn stōwīh

7.8.7 xwadāyīh abesīhēnīdan[11] ī mardōm[12] ēk abar did

awērānīh[13] ī gyāg rōdestāgān az must ī čērān duš-pāduxšāyān[14] an-ēr[15] ēk abar did

ud garān rēš ud zanišn ī abar gōspandān ud pazzāgīh[16] mēnōy ī rāmišn az Ērān dehān

mehmānīh ī šēwan ud mōy ud snōhišn ud garzišn andar šahr[17]

a-windišn-kardanīh wisist-zōrīh[1] zad-xwarrahīh ud kam-zīyišnīh mardōm[2] [M659]

---

1 <nhwwm w y'hwm>.
2 <yn'->.
3 <kwn'n'>.
4 <hwlt->.
5 <mlt->.
6 <'w'>.
7 <-x2>.
8 MM hišt-.
9 <'wzy's ->.
10 <ANŠ->.
11 <'p̄Yyyhyn->.
12 <mlt->.
13 <'ywyl->
14 <-š'y-y'n'>.
15 <'yw'yl>.
16 <pz'k->.
17 Tafazzoli *AO* 33.

7.8.8 ud wasīh ī hēn ī srādag srādag
padīriftagīh ī ahlomōγ andar sāstārān a-padīruftagīh ī ān ī hu-xēm ud dānāg
ud zūd zūd-rasišnīh ī niyāz ud seǰ[3] abārīg petyārag awiškābišn
ud wardag-taxšišnīh ī andar-iz dehān gyāg ī Ērān dehān tar-wānīdār

7.8.9 ud a-pandīh-dāštagīh ī dēn ī yazdān
nizārīh ud dardīh ud duš-gōnīh hu-dēnān
xrōsagīh[4] ud xwistagīh[5] ī dēn-burdārān druwandīh
ud marnǰēnīdan kerbagīh ī frayist[6] Ērān dehān

7.8.10 anīz was anāgīh ī andar ēn 2 sadōzim pad Abestāg ōšmurd[7] estēd ī aziš widerd
u-š nūn-iz ēdōn [B511] wēnābdāg[8] aziš rasēd paydāg ∵

7.8.11 ud ēn-iz nihang-ēw aziš dēn gōwēd kū
ān āwām āhen[9] abar gumēxt kū az hamāg kustag nigerēnd āhenēn
kē andar ān ī sturg-xwāstār ahlomōγ ā-š andar zāyēnd

7.8.12 hād sturgīh-išān ēd kū-šān passand āwēnišn harw 2 ēk
u-šān xwāstārīh ēd kū hamē ka-šān tuwān anāgīh pad kasān kunēnd[10]
ka pāb pad karrag ǰuwānān pīr paydāg bawēd wad-zamānīh rāy kē andar ān mard zāyēnd
kē frazānag a-dōst hēnd kū hērbedestān dastwarān nē dōst hēnd ∵

7.8.13 ud ābād-gōwišn hēnd kū saxwan čarbīhā gōwēnd ud druwand hēnd
ud purdagēnīdār-gōwišn hēnd kū gōwišn ī hērbedān dastwarān a-kār kunēnd[11] ud darrēnd[12]
ahū'ōmandīh radōmandīh ud xwadāy-dastwarīh pad duš-barišnīh barēnd[13]
pad abārōn bē ēw-tāgān ham barēnd[14]

7.8.14 tis ān gōwēnd hagriz kas
ud ōy deh ī dāšt dādwar [M660] ā-šān ō ān ī ganāg war abganēnd[15] ō dōšox
hād ham-išān ēw anāgīh padiš kunēnd[1] tā bē ō druwandīh rasēnd

---

1 <wyyyt' ->.
2 <mlt->.
3 <yyp'>.
4 <hlwyyyyh>.
5 <hwyytwk->.
6 <pl'yyt'>.
7 <MYTNt>.
8 <yn'->.
9 <'ysn'>.
10 <-x2d>.
11 <-x2d>.
12 <YYKWNd>.
13 <-x2d>.
14 <YBL->.
15 <-TNd>. – Aog.28.

pad ōšmurišn abar estēnd ān ī duš-zahag ī duš-čaft ī ahlomōγ ān ī wattar gurg ī purr-*vōiγən* . purr-wattarīh ∵

7.8.15 zanēnd[2] ēdar dōst ō ōy ī dōst

u-š zinēnd[3] aziš ān ī xwēš kardārīh kū hamē ka-šān tuwān ā-š xwāstag bē stānēnd[4] ud ō ōy dahēnd kē-š aziš abāz padēxwēnēnd

ka nē ōy ī weh-drahm[5] xwāhēnd ud driyōš ān ī anīy[6] zinēnēnd kū-š xwāstag bē stānēnd u-š rēbēnēnd ka garzišn kunēd[7]

7.8.16 abāz ast ud nē ō tō daham

nē ēdar dōst ō ōy ī dōst ud nē brād ō ōy ī brād ud nē pus ō ōy ī pidar ud nē-iz pidar (ō) ōy ī [B512] pusar[8] handarzēnēd ud nē[9] wurrōyēnēd

gyāg kāmag-mānišn bawēnd kū harw gyāg-ēw kū-šān abāyēd bē mānēnd

pad harw brahmag ī-šān abāyēd bē rawēnd

ud abar rāh sigālēnīdan pad rāh ī wābarīgānīh

ud abzōn frahang mōr-dānišnīh gōwēnd

7.8.17 ēd 3 abzōn frahang[10] az ān ī amāh bē dānēm[11] ∵

pad ulīh ān ī keh pad nigōnīh ān ī meh

meh az ōy ī keh bē hammōxtišnīh kū pad harw tis-ēw pad pay ī ōy sāstār bawēd ∵

7.8.18 <mywymyn'kmynwd> bawēd sāstār mānāg

kanīg bawēd wayōg-xēm ud wayōg bawēd kanīg-xēm xwad ō gušn haxtēd ∵

7.8.19 ēg ka xēm ud xrad frōd wardēd az Ērān dehān kū bē šawēd [M661]

ēdōn abar ō[12] Ērān dehān az nazdīkīh ī *vōiγn* . ō[13] ham dwārēd

nēst-tisīh ud zamestān-iz ī dēwān-dād ī snōhišnōmand kū wārān-iz kem bawēd

ud seǰ ī nihān-rawišn ī frēftār kū margīh wēš bawēd[14]

ēdōn <w'ltyštwk>-iz ī druwand ud ahlomōγ-iz ī an-ahlaw pad ham-hāgīh ō ham dwārēnd

---

1 <-x2d>.
2 <-TNd>.
3 <zynynd>.
4 <-x2d> 2x.
5 <wyhYWYN'>.
6 <ZK'y>.
7 <-x1>.
8 <BREl>.
9 <L>.
10 w +.
11 <-TNym>.
12 <'w'>.
13 <'w'>.
14 V.18-19.

7.8.20 čiyōn ān ī dōyēd[1] awēšān dōyēnd[2] kū

xwar ud zan[3] dahībed čē-t xwarišn[4] u-t zanišn[5]

ātaxš-iz zan pad-iz xwarišn xwar

awēšān kē šrōšāwarz[6] hamīh pānag hēnd

ud awēšān abar pad nayišn nayēnd[7] driyōš ī ahlaw-dādestān[8]

7.8.21 kū-š awiškāftag bē kunēnd[9] u-š zanēnd[10] u-š a-rad ān barēnd[11] xwāstag

hād ka-šān xwāstag barēnd[12] ā-šān a-rad burd[13] bawēd ∵

7.8.22 ud andar ān āwām tō rāy ā-m nē kāmag abēzag ahlaw Spitāmān āyišn

nē bē-wirrōyišnīh-šawišnīh ī waxš

kū Mihrēn āwarišn barišn[14] nē abāyēd

awēšān ī kardag ahlomōγ ēd ī tō sraw nasēnēnd Abestāg zand kū nizār bē kunēnd[15]

awēšān ī kardag ahlomōγ [B513] ān ī xwēš ruwān āzārēnēnd ān ī kerd xwāstag dōšāram rāy ∵

7.8.23 ud abar nohom ud dahom sadōzim ēn-iz gōwēd kū

ān āwām rawēd

ēd kū rasēd Spitāmān Zarduxšt ka was ahlomōγ radīh dastwarīh ahlawīh gōwēnd ud kam druwandīh

ud āwāsēnēnd āb ud hōšēnēnd[16] urwar ud nasēnēnd harwisp ābādīh kē az ahlāyīh paydāgīh ∵

7.8.24 abāz-iš az ōy pursīd Zarduxšt kū

čē ēdōn awēšān [M662][17] Ohrmazd pad ān dahēnd

ka āwāsēnēnd āb ud hōšēnēnd[18] urwar ud nasēnēnd harwist ābādīh az ahlāyīh paydāgīh ∵

7.8.25 u-š guft Ohrmazd kū

---

1 <ywyyt'>.
2 <ywsnd>.
3 <-TN> 2x.
4 <hwl->.
5 <-TN->.
6 <-šw->.
7 <-x2>.
8 <y't->.
9 <-x2>.
10 <-TNd>.
11 <YBL->.
12 <-x2>.
13 <bwlt'>.
14 <bl->.
15 <-x2>.
16 <hwšynynd>.
17 M awē / šān.
18 <hwšynd>.

dahēnd ēdōn awēšān pad awēšān Zarduxšt ka az ān meh gōwēnd hunuškān ud xwēšān[1] rāy čiyōn xwēš ruwān

kū nīrmad ī awēšān rāy wēš gōwēnd kū ān ī xwēš rāy

7.8.26 bē awēšān dahēnd ō kaygān karbān ō mardōm[2] fšēy[3] ī wāstaryōš ud ō mardōm arwand-asp artēštār ēwāz ēw

čiyōn-imān ēdar pad gōšt[4] ān ī meh bahr kunēnd[5] kū-mān pāduxšāyīh[6] dahānd

čiyōn ēdar pad gōšt bē dahēm ān ī meh grāmag[7] gīrēm

7.8.27 xwāstag druwand-iz ēdar Zarduxšt pad mēhan-mānišnīh[8] pad an-ārāstān buland wirāyišnīh kū dādestān[9] ī stabr kunēm padīrišn-gōwišntar

čiyōn driyōš ahlaw dādestānīh[10] abar arzānīg ahlaw kē-š paydāg ahlāyīh franāmišn ī ō kār kerbag ∵

7.8.28 abāz-iš az ōy pursīd kū

ast ēdōn ēdar andar āwām ī dēn ī mazdēsnān gētīy paydāgīh pahlom

kū dēn ī mazdēsnān mehmānīh pad kas ast

7.8.29 u-š guft Ohrmazd kū

ast ēdōn andar awēšān mardān abar Zarduxšt čē ēdar hēnd āsrō[11] ī guftār

ud awēšān-iz mard hēnd xrōsag xwistag[12] andar ox ī astōmand ud seǰ-dādār ud marnǰēnišn-dādār wizend ud ǰādūg

awēšān-iz rāy gōwēnd mardōm[13] [B514] druwand ī sāstār

awēšān az tō bē Zarduxšt mehīhātar ōzōmandīhātar[14] xruǰdōmandīhātar[15] [M663][16] ahlāyīh ahlāyēnēnd[17]

7.8.30 kōr awēšān drōzan[18] hēnd kē ō[19] tō hampursēnd

---

1 <NP->.
2 <ANŠ-> 2x.
3 <pss>.
4 <BYYLAY> 2x.
5 <-x2d>.
6 <ŠL->.
7 <-mYk'>.
8 <m''n->.
9 <DYNA>.
10 <y't->.
11 <-wk">.
12 <hw'yytk'>.
13 <mlt->.
14 <'wcmnyyh'tl>.
15 <hlwšk->.
16 M <hlw / šk->.
17 <-'snd>.
18 <ylwcn>.
19 <'w'>.

an-āgāh hēnd sāstār

ud wēnāg awēšān-iz drōzan[1] hēnd kē ō awēšān hampursēnd

āgāhīh menēnd ud an-āgāh[2] hēnd ahlomōγ kē awēšān nazdīk petyāragēnēnd

kū ēd gōwēnd kū-mān ēd ī tō gōwē paydāg kū nē ēdōn čiyōn tō gōwē

kē awēšān gōwēnd kū

nē man ēd ī tō mard kār kū-m nē abāyēd kerdan

nē tō kū tō-iz nē abāyēd kerdan

čē nē ēd ī ahlāyīh kū nē kerbag

7.8.31 čē ēn ō[3] ēn ī tō gōwišn menišn dād estēd kē tō-iz āgāh hē ān ī menīdār pahikār <'w'šytl> čēgām-iz ēw ēdar Spitāmān Zarduxšt

čē abar pad gumēzag[4] ō āškārīh rasēd kē ahlaw ayāb nē būd estēd ān ī xwēš ruwān ∵

7.8.32 ud ēn-iz gōwēd kū awēšān ō tō gōwam Spitāmān Zarduxšt kē pad ān ī nohom ud dahom sadōzim rasēnd kū druz[5] azd bawēnd awēšān andar aškam

ast kū frōd-kirrēnišn hēnd kē awēšān pad frāzīh pēšōbāyīh ayāb pad abāzīh ī pad pasōbāyīh ayārēnēnd ān ī abārōnīhā ∵

7.8.33 u-šān ēn-iz abar gōwēd

awēšān mardān zanišntar hēnd ēdōn-iš[6] guft Ohrmazd kū

ēd ī[7] ahlaw kē nasāy bē kešēnd andar ēn gēhān pad harw <wstwl>

awēšān ātaxš bēšēnd ud āb-iz ī srāw-tazišn

awēšān tūn ī mayx[8] ud hēn-iz ī čihragōmand ī sahmgen[9] ī hazārgānag ayārīhišntar [M664] bawēnd kē nasāy-kirrrān[10] druwand hēnd

7.8.34 awēšān rāy ō tō gōwam Spitāmān Zarduxšt kū

pad ān nohom ud dahom sadōzim rasēnd ōy ī druz hunušk [B515] hēnd ud riyahr[11] ī Gannāg Mēnōy

ēk-iz az awēšān zanišntar[12] čiyōn 10 dēwāst

ud awēšān-iz ō ēn ī man marnǰēnišn dahēnd ō ēn ī man dēn

---

1 <ylwc>.
2 -īh.
3 <'w'>.
4 eol.
5 <ylwcn>.
6 <-nyh>.
7 <HNAy>.
8 <myh>.
9 <smkn'>.
10 <- yl'n>.
11 <lšyhl>.
12 <zn-> +.

kē zanišnōmandīh gōwēnd kū

ka zīstan šāyēd pad rāh ī amāh ud druwand hēnd pad mehīh kāhēnd

7.8.35 ud tarīh-iz[1] kū pad pēšōbāyīh ud pasōbāyīh kunēnd[2] wināh

kē tō dawāg halag gōwēnd abēzag Spitāmān

ud dawāg awēšān gōwēnd kē ēd ī tō dēn ī mazdēsnān ōšmarēnd[3]

7.8.36 awēšān Zarduxšt bē az tō ān-iz ī rexn[4] windišn apparēnd[5]

ud tar[6] ēd tō ēzišn menēnd ud tar niyāyišn Zarduxšt

tar ān harw 2 wābarīgānīh menēnd Abestāg ud Zand kē tō man frāz guft kē az mēnōyān abzōnīgtom hēm

7.8.37 rēš wattar srāyēnd pahlom kunišn ō mardōm[7] a-paymān-kušišnīh

kē az ān ī wattar kunišn urwāhmenīh gōwēnd

ān-iz marnǰēnēnd ān ī mēnōyān axwān marnǰēnēnd ān ī xwēš ruwān marnǰēnēnd astōmandān gēhān

awēšān xrōsišn dahēnd ō ruwān

dēn-iz abar čē-ēwēnag rāyēnīdan ī hu-dēn mardōm[8] abāg wattarān ī ham zamānag ∵

7.8.38 ud ēn-iz gōwēd kū Zarduxšt pursīd az Ohrmazd kū

čē ēdōn ō awēšān framāyēm kē nē pad dār sneh tuwānīg hēnd kū-šān abzār nēst

u-šān nē spāh ud nē abar-pānag u-šān was bēšīdār

7.8.39 guft-iš Ohrmazd kū

awēšān tušt-menišn [M665][9] mard waxšēnišn daxšag ī pad ōš

kē nē ast pad spāh tuwānīg hēnd u-šān was bēšīdār

7.8.40 ud abar sazīhistan ī pāduxšāyīh az wattarān ī ham zamānag ∵ ēn-iz gōwēd kū

pursīd Zarduxšt kū

ān Ohrmazd kē kay karb ān ī duš-xwadāytom pad pāduxšāyīh[10] abāz ō wehān gumēxtēd ∵

guft-iš Ohrmazd kū [B516]

ān-iz ō wehān gumēxtēd ēn čiyōn kēsar[11] ud xāgān

7.8.41 u-š guft Ohrmazd kū

---

1 Dk.6E.35c.
2 <-x2d>.
3 <MYTNd>.
4 <lšn'>.
5 <'p̄lynd>.
6 <tl> +.
7 <mlt->.
8 <ANŠ->.
9 M <tw / ->.
10 <ŠL->.
11 <ywYyyl>.

ān-iz Zarduxšt ∵

7.8.42 pursīd-iš Zarduxšt kū

ān-iz Ohrmazd kē awēšān ī ān hu-xwadāyīh abāz ō wehān gumēxtēd ēn čiyōn kēsar[1] ud xāgān

7.8.43 u-š guft Ohrmazd kū

ān-iz Zarduxšt

7.8.44 abar ham wattarān ēn-iz gōwēd kū

awēšān ka āgāh hēnd ud andar dānēnd[2] grāmag[3] az ahlāyīh dōšēnd kū-šān pārag weh sahēd az kār ud kerbag

tam ān dōšēnd az rōšnīh ud ān ī wattom axwān[4] dōšēnd az ān ī pahlom axwān

awēšān abāgēnēnd dušwārīh

7.8.45 awēšān-iz rāy ō[5] tō gōwam kū

zanišntar hēnd az gaz ī šēband[6] čiyōn gurg šēr

ud awēšān pad kēn bēš hamē az ān franāmēnd tā ka ān mard rasēd kē Čihrōmēhan[7] ī ahlaw abāg wazr ī pērōzgar

7.8.46 abāg 53 mardān raft ī hāwištān ī amāwand ī buland frāz-nigerīdār kār ud dādestān ī frāx-suft ī stabr-bāzāy ī was-saxwan

kū-šān stūn stabr ī sīžd-sneh kū-šān dēw ud wattarīh aziš tarsēnd[8]

7.8.47 ud ān zanēd[9] Gannāg Mēnōy abāg dāmān ān [M666] 3 azg ī paydāg kū druz dazēd pad āgenēn-dazišnīh

ēd-iz kē pad buland-pēšagīh rawēnd pad asp Turk

dēwīh-iz ī wizārd-wars Tāzīg ud *šēdasp-iz[10] ī Kilāsāyīg[11] Hrōmāy

7.8.48 ud ān frayist[12] pad dār-hāzišnīh mardān ēg hāzēd[13] hunsandīhā[14] ud an-hunsandīhā[15]

---

1 <kYyyl>.
2 <-TNd>.
3 <ylmk'>.
4 2x bol.
5 <'w'>.
6 <šyyp̄'>.
7 <ctl->.
8 <tlsnd>.
9 <-TN->.
10 <št'yyp̄'c>.
11 ZWY.6.3.
12 <pl'yyt>.
13 <-t">.
14 <hwYsnYyh'>.
15 <hwsn->.

kē ōy nē hunsand kū pad ān ī gōwēd nē ham-dādestān[1] ā-š hunsandīhā franāmēd Zarduxšt
kū-š bē ō dēn āwarēd

7.8.49 ham ōy pad ān wazr mehēnēd ī hu-wēhm[2] kū pad dast ī ōy[3] xwārīhēd [B517] xwār dāštan
pad ān ī čēr bāzāy ud pad ān ī ǰuwān tawišn[4]

7.8.50 bē amāwandīh pērōzgarīh bandēd ō ān ī ōy dēn ī Ohrmazd
ud pad ān amāwandīh ud pērōzgarīh hamē az ān franāmīd bawēnd
ka awēšān rasēnd kē pus ī Zarduxšt hēnd
kē kunēnd[5] fraškerd andar axwān a-zarmān a-marg ud a-sōyišn ud a-pōyišn dagr hamē tā ō wisp

7.8.51 ud abar brīnag ī 10 sadōzim ī andar ēk hazangrōzim ī Zarduxštān
āgāhīh ī Ōšīdar ī Zarduxšt pus
ēn-iz gōwēd kū
ka ān sadōzim bē sazēd ī fradom pad dēn ī mazdēsnān az Zarduxšt ō ham-pursagīh mad frāz
čē fradom sadōzim brīn ast ∵

7.8.52 u-š guft Ohrmazd kū xwaršēd bē nihumbēd

7.8.53 čē pas didīgar ud sidīgar ud čahārom (ud panǰom) ud šašōm ud haftom ud haštom nohom dahom
sadōzim brīn ast ∵

7.8.54 u-š guft Ohrmazd kū xwaršēd abar nihumbēd ∵

7.8.55 ēg ka ān ī dahom sadōzim 30 zamestān a-rānag kū 30 zamestān abāz
kanīg ō[6] āb abar [M667] rawēd kē nāmīg[7] pidar-ēw kū hamē ōy ī nāmīg[8] Ōšīdar
u-š az Wohūrōz[9] ī Friyānīyān ī andar dūdag ī Isadwāstar ī pus ī Zarduxšt az Arwač zād estēd frāz
tōhmag

7.8.56 ēg andar ān āb nišīnēd ud xwarēd ud ōy ud awēšān šusr abar ul frōwēd[10]
kē būd kū ahlaw Zarduxšt sidīgar abdom ō[11] bun frāz hišt[12]
ud ān pus andar dahēd kē ast Waxšēnīdār-ahlāyīh nām

---

1 <hmy't->.
2 <hw'hm>.
3 <OL>.
4 <twwšn'>.
5 <-x2d>.
6 <'w'>.
7 <ŠM-Yk>.
8 <n'mYk>.
9 <wwhwlwc'>.
10 <plwkyt>.
11 <'w'>.
12 <-x2>.

7.8.57 ka 15-sālag ast kanīg nē pēš[1] az ān abāg mardān bē nibast ud nē ka pas tā ka ābestan bawēd pēš az ān tā ka ān ul zāyēd

7.8.58 ka ān [B518] mard 30 sālag bawēd ān xwaršēd bē estēd pad bālist ī āsmān[2] 10 rōz 10 šab-drang ud abar ō[3] ān gāh ān abāz bē rasēd kū ān fradom pad frāz-brehēnišnīh frāz brehēnīd kū az 4 angust ēw[4] angust andar gīrēd harwisp kišwar abar tābēd kē 7

7.8.59 ēdōn-iz awēšān Zarduxšt xwad ēdōn awēšān paydāgīh ast kū dānēnd[5] kū hazangrōzim ī[6] brīn kē ēn dēn abar pad āšnawišn[7] āšnūd ēdōn awēšān kē nē ēg-iz dānēnd[8] kū tis-ēw ī ǰuttar ast ∵

7.8.60 ēg ka ān mard 30-sālag bawēd ān ham-pursēd ō amahrspandān ī hu-xwadāyān ī hudāgān fradāg andar rōz ān ī rōšn rōz bē paydāg ka ox ī ast a-must ud a-kay ud a-karb kū pad tis ī yazdān nē karr ud kōr ud a-wisānišn kū-š xwēš tan (az) tis ī yazdān ǰud nē kerd [M668] estēd ud purr āšixt estēd kū wārān būd estēd meh gyāg gyāg abāz estēd andar Ērān-iz[9] kū weh Dāytīy[10] ∵

7.8.61 ēd daxšagīhā ī abar sadōzim ī 2 ast nohom ud dahom drīstīh[11] ī ān ī madan sazīhist ēn mad estēd ud paydāg harw 2 abar drīstīh ī abar ān rasēd guft estēd wābar[12] gugāy ∵

---

1 <pyšk>.
2 <’ysm->.
3 <’w'>.
4 <1>.
5 <-TNy>.
6 eol.
7 <OŠM-> 2x.
8 <-TNd>.
9 <-yc'>.
10 <y’yty>.
11 <yrwyyYtyh>.
12 <’p̄l ->.

7.9.1 abar abdīh ī pas az hazangrōzim ī Zarduxštān sar ud rasišn ī Ōšīdar tā hazangrōzim ī Ōšīdarān sar ud rasišn ī[1] Ōšīdarmāh

ud az āgāhīh ī ham zamānag ∵

7.9.2 abdīh ī Ōšīdar pad zāyišn tan xwarrah ud saxwan ud kār

estišn[2] ī xwaršēd 10 rōz mayān āsmān[3]

abesīhišn[4] ī 4-zang tōhmag druz

dād ī 3 zarmīy[5] xwābargarīh ō urwarān

nizārīhistan ī frāybūd aybībūd

wēš zōrīhistan ī paymān

rāmīhistan ī an-ērīh

weh-dōstīh[6] [B519] āb

waxšišnīh[7] ī dēn[8] dānāgīh

ud stāyīdan ī čand srādag mārgen[9] dēn ī mazdēsnān

zad[10] ī Ōšīdar

7.9.3 mazan-wasīh ī čārān pad ān panǰōm sadōzim az ham hazangrōzim

paydāgīh ī 7 srādag ǰādūg Malkūs andar sāl ān ī sraw pad harwisp kišwar kē 7 bē madan

rasišn Malkūsān[11] zamestān

abesīhišn ī frayist[12] mardōm[13] gōspand andar 3 zamestān

andar-iz ān ī čahārom pad škeftīh ān zamestān ān ī Malkūs ǰādūgīh

ud frōd mīrišnīh ī gišnag-zīyišn[14] Malkūs andar ān ī čahārom zamestān pad ān ī Dahmān [M669] Āfrīn

7.9.4 āhumbišn ī ǰamkerd war madan ī mardōm gōspand aziš

abāz purr-rawišnīh ī mardōm[15] ud gōspand az awēšān abērtar būdan

---

1 -īh.
2 <'yyt->.
3 <'ysm->.
4 <'p̄Yyyh->.
5 <zlmyD>.
6 <wy'-ywyytyh>.
7 <whš'nyh>.
8 w +.
9 <m'lyn'>.
10 <-TNt'>.
11 <mlkyy'n>.
12 <pl'yyt'>.
13 <mlt->.
14 <-z'šn'>.
15 <ANŠ->.

7.9.5 pas az ān zamestān was ud wazurg abzōn abar ān ī gōspandān pēm
ud wēš srāyišnīh mardōm[1] az pēm
ud kam uzēnagīh ī gōspandān tan purrīh ud frāxīh gēhān ud hangadīh ī hambāstag mardōm
wazurg waxšišnīh ī rādīh

7.9.6 ud nizārīh škōhīh andar mardōmān[2]
čiyōn ān ī dēn gōwēd kū
ēdōn-iz ān Zarduxšt ka az ān ī padīruftār <ywšw'tl> ast čiyōn ān ī dādār ī ēdōn andar ox ī astōmand
frāz rādīh bē-dahišnīh ān pad mānišn mānēd ∵

7.9.7 ud ēn-iz gōwēd kū ka ān zamestān bē sazēd
(ast?)[3] kē guft kū sturg[4] ud marnǰēnīdār
ēg ō mazdēsnān dad abar rawēd sīžd[5] ī frāx-raftār
ēdōn menēnd kū
nē amāh pas mazdēsn kēnēnēnd[6] wēš az ān čiyōn ān ī xwēš zahag pus ī ēdōn
ēdar mazdēsn ō gōspand ī hudāg a-kēnīh dōšāram abar barēnd[7] ∵

7.9.8 ēg Ašwahišt ō mazdēsnān az abardar [B520] nēmag abar bē xwānēd[8] ēdōn gōwēd ō (mazdēsnān kū ašmāh? kē) mazdēsn hēd ma kas ēdōn gōspand bē-kuštār bawēd čiyōn ān pēš bē-kuštār būd hēd ∵

7.9.9 handarzēnēd waxšišn pad dād handarzēnēd wazdwarīh pad tan
mazdēsn-ēd gōspand bē kušēd ān az awēšān bē kušēd kē ō ašmāh ayārēnēd
kē ō ašmāh gōwēd kū
ayārōmandīh ī ašmāh rāy ō ašmāh gōwēd kū [M670]
mazdēst hēd xwarēd man pad wazdwarīh pēš[9] az ān tā ka man gaz ud udrāy bē ǰōyēd[10]

7.9.10 ud handarzēnīd-waxšišn handarzēnīd-wazdwarīh mazdēsn gōspand bē kušēnd
ān-iz az awēšān kē ō awēšān ayārēnēd (gōwēd) kū
mazdēst hēd xwarēd man pad wazdwarīh pēš az ān tā ka man gaz udrāy bē ǰōyēd ∵

7.9.11 hunsandīhā mazdēsn gōspand kušēnd
ud hunsandīhā[1] mazdēsn gōspand burrēnd[2] ud hunsand gōspand ka nē burrēnd[3]

---

1 <mlt-> 2x.
2 <ANŠ->.
3 bol.
4 <wyytlg>.
5 <yyyšk'>.
6 <kynynd>.
7 <YBL->.
8 <-TN->.
9 <pyš> 2x.
10 <ywYyt'>.

ud hunsandīhā mazdēsn gōspand xwarēnd hunsand ka-š xwarēnd ∵

7.9.12 ud ēg ka menišn bawēnd hambāst[4] kuštār ud kē-iz-iš kušēnd
ud brīdār kē-iz-iš brīnēnd[5] xwardārān[6] ud kē-iz-iš xwarēnd ∵

7.9.13 ud ēn-iz gōwēd kū
ka ān sadōzim bē sazēd ī panǰōm pad dēn ī mazdēsnān pad ān ī didīgar hazangrōzim
ēg awēšān harwist kē abar pad zamīg hāwand bawēnd druwand-iz ahlawān-iz
2 srišwādag Ēr deh ahlaw hēnd ud ēk druwand
ud ham-ēdōn Tūrān ān ī pērāmōn[7] Ērān
ud an-Ērān pērāmōn Ērān mānēnd ∵
meh ēdar az ān andar ox ī astōmand abzōnīgīh pad mānišn mānēd čiyōn nūn ∵

7.9.14 ud ēn-iz gōwēd kū
ka ān hazangrōzim bē sazēd ī fradom pad dēn ī mazdēsnān čē pas [B521] fradom zadōzim brīn ast ∵

7.9.15 u-š guft Ohrmazd kū xwaršēd abar nihumbēd ∵

7.9.16 ud čē pas didīgar ud sidīgar ud čahārom panǰom šašwom haftom ud haštom nohom ud dahom
sadōzim brīn ast ∵

7.9.17 u-š guft Ohrmazd [M671][8] kū xwaršēd abar nihumbēd ∵

7.9.18 ēg ka ān ī dahom sadōzim 30 zamestān a-rānag kanīg ō āb abar rawēd kē Weh-pid
kū ōy ī weh Ōšīdarmāh[9] ā-š mād
u-š az <wwp'w>-rōz ī Friyānīyān ī andar dūdag ī Isadwāstar ī pus ī Zarduxšt az Arwač zād estēd
frāz tōhmag

7.9.19 ēg andar ān āb nišīnēd
xwarēd ōy ān šusr abar ul frōd kē būd kū ahlaw Zarduxšt didīgar abdom ā-š ō Hwōw ān frāz hišt[10]
ud ān ān pus andar dahēd kē ast kū Waxšēnīdār-niyāyišn nām kū rādīh bē abzāyēnēd

7.9.20 ka 15-sālag ziyānag nē pēš[1] az ān abāg mardān bē nibast ud nē-iz pas ka ābustan bawēd pēš az ān tā
ka ān ul zāyēd

---

1 <hwsnYyh'>.
2 <bwlc'wnd>.
3 <bwlynd>.
4 <hmp'yyt'>.
5 <blynynd>.
6 <OŠT->.
7 <pylymwn'>.
8 M o / hrmazd.
9 <'wšyt'm'h>.
10 <x2>.

7.9.21 ka ān mard 30 sālag bawēd ān xwaršēd bē estēd pad bālist ī ān āsmān[2] 20 rōz šab drang harwist kišwar abar tābēd kē 7

7.9.22 ēdōn-iz awēšān xwad paydāgīh ast kū dānēnd[3] kū hazangrōzim brīn kē ēn dēn abar pad āšnawišn[4] āšnūd ēdōn-iz awēšān kē nē[5] ēg-iz dānēnd kū tis-ēw ī ǰuttar ast

7.9.23 ka ān mard 30-sālag bawēd ān ham-pursēd ō amahrspandān hu-xwadāyān ī hudāgān fradāg andar rōz ān ī rōšn rōz ī bē paydāg ka ox ī astōmand ast a-must ud a-kay[6] ud a-karb kū pad tis ī yazdān nē kōr nē karr

ud a-wisānišn [B522] kū-š xwēš tan tis ī yazdān ǰuttar nē kerd estēd

ud purr āšixt estēd kū wārān būd estēd [M672]

ud āb gyāg gyāg gyāg abāz andar Ērānwēz kū Weh Dāytīy[7] ∵

1 <pyš> 2x.
2 <'yy'm'n>.
3 <-TNd> 2x.
4 <-ENt'>.
5 <l'y>.
6 <'kyh>.
7 <y'yty>.

7.10.1 abar abdīh ī pas az hazangrōzim ī Ōšīdarān sar ud rasišn ī Ōšīdarmāh tā hazangrōzim Ōšīdarmāhān sar ud rasišn ī Sōšāns az āgāhīh ud ham zamānag ∵

7.10.2 abdīh ī Ōšīdarmāh pad zāyišn tan ud xwarrah ud saxwan ud kār
estišnīh[1] xwaršēd mayān[2] asmān[3] 20 rōz drang
ud ō abardom abzōn rasēd ī ān gōspandān pēm
čiyōn ān ī gōwēd kū
ēk-iz gāw az[4] dōsēd ō 1000 mard kū šīr and āwarēd čand 1000 mard
ud nizārīh ī suy[5] ud tišn
čiyōn gōwēd kū
az ēk-iz pihw sagr bawēd 3-šabag ∵
kē sēnag-masāy-ēw[6] xwarēd ā-š 3 rōzān-šabān was

7.10.3 kemīh ī[7] zarmānīh ud wēšīh ī zīndagīh
waxšišn ī ērīh ud āštīh[8] rādīh ud rāmišn andar gēhān

7.10.4 čiyōn ēd ī dēn gōwēd kū
ka pad ān ī abdom hazangrōzim 10 ān ī fradom zamestān bē sazēd ēg mazdēsnān ham-pursēnd[9] kū
dagr- <wlyyctl>[10] amāh az ān gōspand ī hudāg čiyōn pēš[11] būd[12]
kū-mān xwarišn ud wastarg kam abāyēd
bowandagtar amāh az ān gōspandān dōšāram mad estēd čiyōn-imān pēš būd
āraxttar[13] amāh az ān pīr andar wars abar waxšēd čiyōn pēš abar waxšīd
frahaxttar[14] amāh ān nārīg ud abornāyīg[15] menišn ud gōwišn kunišn čiyōn pēš az ān būd ∵

7.10.5 ud ēn-iz tis būd kū pad abd-čihr [B523] ārāyīhēd ī pad [M673] kōdag ud <lyD> ud <pyywlzy> bē būd estēd

---

1 <'yyt->.
2 <m'''n'> eol.
3 <'ysm->.
4 <'z>.
5 <swk'>.
6 <ysnwk>.
7 <kmsyh> eol.
8 ud āštīh / ud āštīh.
9 mazdēsn <'w' hm pwrysnynd>.
10 <yyl wlyyctl>.
11 <pyš> +.
12 bawēd.
13 <'lhttl>.
14 <pl'hhtl>.
15 <'p̄ln'yYk>.

tōzišn-iz ārāyīhēd

karb-ēwēnag druz mānēd[1]

u-š pad ān ī wattom menišn bē marnjenēd ǰud az āhlāyīh ǰud az ahlāyīh dōšišn ∵

7.10.6 nazd ēdar andar axwān a-seǰīh rasēd čiyōn-imān ān pad āšnawišn āšnūd[2] az pēšēnīgān mazdēsnān rāst frāz-guftārān

nūn-iz ka-iz ēn dādestān[3] ēdōn amāh meh-dāštār marag xruǰdōmandīhātar[4] tuxšāgīhātar ahlāyīh ahlāyēnam kū kār ud kerbag kunēm ∵

7.10.7 ēn-iz gōwēd kū

čē nē pad ān ī abdom hanzangrōzim anīy[5] az ān bē widerēd kē pad dār-sneh zanēnd[6] kē-iz az zarmānīh bē widerēnd

7.10.8 ka az ān ī ōy hazangrōzim mānd estēd 53 sāl šīrēnīh ud čarbīh andar[7] pēm urwar ēdōn spurrīgīhēd ī mardōm[8] abē-niyāzīh[9] ī az gōšt[10] rāy gōšt-xwarišnīh[11] hilēnd[12]

u-šān xwarišn pēm ud urwar bawēd

7.10.9 ka 3 sāl mānd estēd pēm-xwarišnīh-iz hilēnd[13] u-šān xwarišn xwārišn āb ud urwar bawēd

7.10.10 ud andar ān ī ōy hazārag rānag-bandīh ī Dahāg

hangēzišn ī Karišāsp ō zadan ī Dahāg

rasišn ī Kay-Husrōy u-š ham-hāgān ō ayārīh Sōšāns pad fraškerd-kerdārīh

ud winnārišn ī frayist[14] mardōm[15] pad gāhānīg xēm ud dād

anīz was abdīh ud škeftīh andar ōy ān hazangrōzim bawēd[16] paydāg ∵

7.10.11 ud ēn-iz gōwēd kū

ka ān hazangrōzim ī didīgar pad dēn mazdēsnān bē sazēd ud čē pas [M674] fradom sadōzim brīn ast ∵

---

1 <myn->.
2 āšnūd āšnawišn.
3 <y't->.
4 <hlwšk'>-.
5 <ZK'y>.
6 <-TWNd>.
7 w +.
8 <ANŠ->.
9 <'p'-n''cyh>.
10 <BYYLA>.
11 <BYYLAy ->.
12 <-x2>.
13 <-x2d>.
14 <pl'yyt'>.
15 <ANŠ->.
16 <-WNt>.

7.10.12 u-š guft Ohrmazd kū xwaršēd abar nihumbēd

7.10.13 ud čē pas didīgar ud sidīgar ud čahārom ud panǰom šašwom ud haftom ud haštom ud nohom ud dahom sadōzim brīn ∵

7.10.14 u-š guft Ohrmazd kū xwaršēd abar nihumbēd ∵

[1]7.10.15 ud ka ān ī dahom [B524] sadōzim 30 zamestān a-rānag ōy[2] kanīg ō āb abar rawēd kē Gawāg-pid ēd kū mād ī ōy ī Gawāg Sōšāns kū Ēbgad petyārag bē burdan[3] madār

u-š az Wohūrōz ī[4] Friyāniyan ī andar dūdag ī isadwāstar ī pus Zarduxšt az Arwač zād estēd frāz tōhmag kē Harwist-tarwēnīdār nām

ān kanīg ēdōn harwisp-tarwēnīdār čiyōn ān pad zāyišn zāyēd[5]

7.10.16 kē harwisp tarwēnēd ān-iz ī az dēwān bēš ud ān-iz az mardōmān[6]

7.10.17 ēg andar ān āb nišīnēd ka 15-sālag ast

kanīg ān andar dahēd[7] kē ast kū Sūdōmand pērōzgar nām tan-kerdār čašm

ēdōn sūdōmand čiyōn harwisp ox ī astōmand sūdēnēd[8]

ud ēdōn kerdār čiyōn ka hēnd gyānōmand[9] astagōmand[10] mardōmān[11] aseǰīh abar xwāhēd

7.10.18 nē pēš[12] az ān amāh mardān bē nibast ud nē ka pas ka ābestan bawēd pēš az ān tā ka {az} ul zāyēd[13]

7.10.19 ka ān mard 30-sālag bawēd ān xwaršēd bē estēd pad bālist ī ān āsmān[14] 30 rōz šab drang

ud abar ō[15] ān gāh ān abāz bē rasēd kū ān pad (frāz-)brēhēnišnīh[16] frāz brēhēnīd

---

1 <ywb'k->.
2 <OL>.
3 <bwltn'>.
4 <ww'wlwčnd>.
5 zāyēd / zāyišn.
6 <ANŠ->.
7 <yhyt>.
8 <swynyt'>.
9 w +.
10 <-d'n>.
11 <mlt->.
12 <pyš> +.
13 Cf. V.19.5.
14 <'ysm->.
15 <'w'>.
16 bol.

7.11.1 abar abdīh ī pas az hazangrōzim ī Ōšīdarmāhān sar [M675] ud rasišn[1] ī sūdōmand pērōzgar tā 57 sāl Sōšāns sar ud fraškerd-dahišnīh ī andar axwān ī

7.11.2 abdīh ī Sōšāns pad tan warz xwarrah rāy gōwēd kū
ka az awēšān āwām-wardišnān[2] ī Ōšīdarmāhān ān ī abdom wardišn rasišn[3]
ān mard ul zāyēd Sōšāns ī mēnōy-xwarišn xwaršēd-kerb kū-š tan ēdōn rōšn čiyōn xwaršēd
ēn-iz kū ān nigerēd pad 6-dōysrīh az harwisp nēmag abar wēnēd[4] ān ī druz bēš čārag ∵

7.11.3 ēn-iz kū-š abāg [B525] bawēd Kayān xwarrah pērōzgar
kē-š burd[5] tagīg Frēdōn ka-š Az ī Dahāg zad[6]
u-š burd[7] Kay-Husrōy ka-š Tūr zad[8] Frangrasiyāg
u-š burd[9] Frangrasiyāg ka-š druwand[10] Zēnīgā[11] zad[12]
burd[13] Kay-Wištāsp ka ō ahlāyīh ān bē hāxtīd pad ān druz bē burd[14] az ēn ī ahlāyīh gēhān ∵

7.11.4 ud ēn-iz kū andar 57 sāl ōy bawēd abesīhišn[15] ī 2-zang-tōhmag abārīg druzīh
ud ānābišn ī wēmārīh ud zarmānīh margīh ud bēš
ud hamist anāgīh sāstārīh ud ahlomōγīh ud wattarīh
bawēd hamēšag urwar zargōn-waxšišn
hām-dahišn urwāhmenīh bawēnd
15 sāl urwar-xwarišn ud 30 sāl āb-xwarišn 10 sāl mēnōy-xwarišn

7.11.5 ud hamāg warz ud xwarrah ud ōz ī abar harw warzāwandān xwarrahōmandān ōzōmandān būd pad ōy ī abar ō[16] ham rasēd
ud ō ān ī ōy ka-š was kay nīrang warzānd ōzōmand hangēzīhist
ud pad ān ī awēšān ōz ud xwarrah hamāg druz ud gurdīh wānīhēd [M676]

7.11.6 ud wisp mardōm[1] abar ēk hamīh ī pad ān ī Ohrmazd dēn estēnd

---

1 <lyyšn'>.
2 -išnīh.
3 rasēd?
4 <-TNyt>.
5 <bwlt'>.
6 <-TNyt'>.
7 <-x2>.
8 <-TNt'>.
9 <bwlt'>.
10 <ylwy>.
11 <ztyy'k>.
12 <zt'>.
13 <-x1>.
14 <-x1>.
15 <'pYyyh->.
16 <'w'>.

az dādār kām ud framān[2] u-š ham-hāgan abzārīh

7.11.7 pad frazām ī 57 sāl druz Ahrimen abesīhēd[3]
fraškerd tan ī pasēn bawēd
hamāg ī weh dahišn pad abēzagīh purr-šēdāyīh[4] winnārīhēnd

7.11.8 čiyōn dēn gōwēd kū
ka ān hazangrōzim bē sazēd ī sidīgar pad dēn ī mazdēsnan
ēg ān mazdēsn frāz rawēd az āb kān <m'yy'y> kē ast pērōzgar nām
abāg 1000 ham-hāg ud bēl pad ī <'ym>
ud kōr-iz <'wl's> mardōm druwand ī sāstār zanēd[5] u-šān abesīhēnēd[6]

7.11.9 ēg awēšān mazdēsn zanēnd u-šān nē zadār hēnd

7.11.10 ēg awēšān mazdēsn [B526] fraškerd andar axwān (pad) kāmag dahēnd
hamē-zīndag ud hamē-sūd ud {hamē} kāmag-xwadāy

7.11.11 ēg man kē Ohrmazd ham fraškerd pad kāmag andar axwān daham
hamē -zīndag ud hamē-sūd kāmag-xwadāy ∵ [M677]

---

1 <mlt->.
2 + <OL> bol.
3 <'p̄'syhyt'>.
4 <pwlwšyt'y-yh>
5 <-TN-> 2x.
6 <'p̄Yyyhyn->.

DĒNKARD 8

8.1.1 spās Ohrmazd ud niyāyišn dēn mazdēsn ī ǰud-dēw <ī> Ohrmazd-dādestān .

8.1.2 haštom abar hangerdīgīh ī ān ī andar naskīhā ī dēn mazdēsn ǰud ǰud ēdar ayād <>

8.1.3 ān ī andar šādurwān ī ēn nāmag abar ōšmurišn ī weh-dēn ō āgāhīh ī wasān nibišt ud niwēyēnīd[an] az zand ān ī dēn pad āgāhīhišnīh ī ō ēd pāyram dastwar pad xwad ēwāz ī dēn nibištan <>

8.1.4 bē pēš az ān nibištan ēwēn abar ōšmurišn ī dēn ī mazdēsn *bazišn[1] u-š bazišn bahr ud bahr brīnag nimūdan ī ōšmurišn kē ka hangerdīgtar pad-iš bazišn hangerdīg pad bahr ī-š bazišn ud wistārišnīgtar pad brīnag ī bahr .

8.1.5 *ōšmurišn ī dēn mazdēsn bazišn
sē gāhān ī ast abardar mēnōy-dānišnīh <ud> mēnōy-kārīh .
ud dād ī ast abardar gētīy-dānišnīh ud gētīy-kārīh .
ud hādagmānsrīg ī ast abardar āgāhīh ud kār ī abar ān ī mayān <ī> ēd dō .

8.1.6 ud čim ī sē-bazišnīh ī dēn-*ōšmurišn nigēz ast ī wisp dānišn <ud> kār ud ēwēnag ī ham dēn-dānišn ud kunišn ēd ī sē ī nibišt .

8.1.7 ōh-iz ahunwar ī dēn-ōšmurišn bun sē gāh . ān ī fradom gāhānīgīh . ud ān ī didīgar hādagmānsrīgīh . ān ī sidīgar dādīg abardar ud mahist

8.1.8 aziš hād hēnd bazišn <ī> bahr 21 ī xwānīhēnd [M678][2] nask .

8.1.9 7 gāhānīg čē ō gāhān kerd estēd u-šān nām ān ī gāhānīg hād [B527] nīrang ī ast
stōd-yast ud sūdgar ud wārštmānsr ud bag ud waštag ud hādōxt ud ān ī *ō gāhānīg kerd estēd spand .

8.1.10 ud haft hādagmānsrīg nām
*dāmdād <ud> nādar ud pāzag *ratušwinaiti ud bariš ud kaškīsraw ud wištāsp-*sāst .

8.1.11 haft dādīg čē ō dādīg kerd estēd u-šān nām ān ī dādīg [nīk] *nikātum (?) duzd-sar-nizad huspāram ud sakātum ud wī-dēw-dād . ud ān ī ō dād<īg> pad ǰud *šnūmanīh kerd estēd čihrdād *b<aγ>ān-yast .

8.1.12 ud padisārag sūdgar [□ ud wārštmānsr <ud> bag <ud> dāmdād ud nādar ud pāzag ud ratuštaiti ud *bariš ud kaškīsraw ud wištāsp-sāst ud waštag ud čihrdād ud spand <ud> baγān-yast .

---

1 <bwcšn'> +.
2 <KRYTN / yhynd>.

ud nikātum duzd-sar-nizad ud huspāram ud sakātum <ud> ǰud-dēw-dād <ud> hādōxt ud stōd-yast <>

8.1.13 andar harw sē harw sē ast
andar gāhānīg hādagmānsrīg ud dādīg .
ud andar hādagmānsrīg gāhānīg ud dādīg
ud andar dādīg [ud andar dādīg] gāhānīg <ud> hādagmānsrīg .

8.1.14 ǰud ǰud ān ī xwad mādayānīhā ud mādagwarīhā [ud] mehmānīg ud ān ī did *bahrīh[1] andar āwurd mehmānīg
u-š čim andar mēnōy ud gētīy ud andar gētīy ud mēnōy ud andar ān ī mayānag ī harw dō harw dō *ast <>

8.1.15 ud paywastan ī frāz ō abdom ī hādagmānsr ud dād bahr az gāhān čiyōn nibišt [ī] pad paywand ī ō abdom hādagmānsrīg <ī> wištāsp-sāst <>

8.1.16 hādōxt ud yašt [M679] pad paywand ī ō abdom dādīg wī-dēw-dād čim ud *dahišn ī gētīy dād mayānag hādagmānsrīg ō mēnōy gāhān čē mēnōy-iz kē ox bun ud gētīy čimīg *wihānīg ud bahr ud (?) čimīg ō čim *wihānīg ō ox bahr ō bun .

8.1.17 ud frazām ī dād ī ast hīm abāz ō gāhān ī ast bun paywastan [B528] ud nimūnag ast ī abar fradom mēnōyīgīh gāhānīgīh abēzag rāyēnišnīh būd ud abdom-iz ān bawēd gētīy ud čiyōn az mēnōy niwennīhistan frōd āmad abāz ō mēnōy <ī> paywastagīh <>

8.1.18 ud čim ī wīst-yak-bahrīh ī sē bozišn ī dēn-ōšmurišn andar wizīdag ī [andar wizīdag ī] az kerd paydāg ōh-iz sē gāh ī ahunwar ī dēn-ōšmurišn bun ast wīst-yak mārīg .

8.1.19 čiyōn ahunwar ī dēn-ōšmurišn bun sē gāhīh ī sē bazišnīh ī dēn-ōšmurišn ud nimūnag ōwōn wīst-yek-mārīgīh ī sē wīst-yek bahrīh ī ēn sē bazišn nimāyēd čiyōn paydāg kū brēhēnīd ōy ī wisp āgāh dādār az harw mārīg-ēw sraw ī ēw <>

8.1.20 <abar> brīnag ī bahr čiyōn hād ud fragard ī andar naskīhā az dēn gugāyīh <ud> āgāhīh az yašt-frawahr Zarduxšt čāšišn andar Ērān šahr hazār būd āšnāg .

8.1.21 ud pas az wišōbišn <ī> az marg ī duš-xwarrah xešm-kerd aliksandar mad u-š būd ī ēdōn abāz nē windād ī pad dastwar dāštan šāyēd hē .

[1] MR: *bahrīg.*

8.1.22 ud ān ī hu-fraward ādurbād ī mahrspandān padiš passāxt kerd ud bōxtan āšnāg tā-iz *nūn andar mādayān ī Ērān šahr <ud> pad čāšišn ud pašn dāšt [M680] estēd <>

8.1.23 pas az nibištan ī ǰud ǰud nask kū pad čē abērtar abar gōwēd abar [ud] nask nask [ud] ōšmurīhēd u-š ān ī andar hād hād fragard fragard ō ayābišn rasēd čē andar ēn mādayān (?) abāyišnīg (?) wizārīhēd <>

8.1.24 bē fradom nask ud nask kū abar čē gōwēd nibištan ēwēn ēdar nibēsīhēd sāmān ī ayābišn nē abdīh xwadīh passazag .

8.2.1–5 – DkM. 680 8–16 – B 528 22–529 6

8.2.1 namāz xwarrah ī weh-dēn mazdēsn .

8.2.2 **sūdgar** mādayān abar ōz ī abēzag stāyišn ī fradom Ohrmazd [B529] gōwišn pad menīdārīh guftārīh ud kerdārīh

ud pahrēz ī az dād ī wattar petyāragēnīdārtar mardōm

8.2.3 ud stāyišn ī hunarān kerbag dēn ī weh hamgōhr u-š gīrišnīgīh ∵

ud nikōhišn[1] ī āhōgān bazag ān wattar dēn ham-tōhmag u-š hilišnīh az yazišn ī mēnōy

ud pahrēz ī gētīy amahrspand was āgāhīh abar xīr ī mēnōy ∵

8.2.4 ud kahwan būd *gōwāg[2] bawēd kē andar fraškerd-iz sraw ∵

8.2.5 ahlāyīh ābādīh pahlom ast .

8.3.1 **warštmānsr** mādayān abar zāyišn ī Zarduxšt ∵

ud madan ī-š ō dēn čē andar ham-dar

8.3.2 ud mādī hērbedīh ud hāwištīh ud ahū'īh ud radīh ud āstawānīh ī pad-iš hamist hangerdīgtar gōwišn ī gāhān

8.3.3 abar harw tis wāzag zand ud ayārdag-iz čiyōn ān ī gōwēd kū Warštmānsr

8.3.4 kē pad harwisp frāz-gōwišnīh frāz dād estēd kū harw čē pad gāhān guft estēd ā-š [M681] pad Warštmānsr tis abar gōwēd ∵

8.3.5 ahlāyīh ābādīh ast pahlom ∵

8.4.1 **bag** mādayān abar fradom saxwan[3] ōšmurišn ī dēn bazišn[4]

ud fradom nām ī ān saxwan

ud fradom mad ī ān nām[5] passāzišn

ud wazurgīh ān saxwan aziš kē ka nām[1] az-iš nāmčišt mad[2] ō gumēzišnīh

---

1 B <wnkwhššn'>.
2 <YNBAy>
3 B <MRRYA>.
4 B <bwčšn'>.
5 B <wÍM>.

8.4.2 hangerdīgtar dānišn ī abar harw tis ǰud ǰud xwēš zahag
ud čand paywand 2 awiš ōwōn paywast čiyōn ān ī Bag rāy guft estēd kū
Bag ī dahmān-srūd kū ō dahmān guft estēd kū kē ēn kerbag kunēd[3] ā-š ēn kerbag kerd bawēd ∵
8.4.3 ahlāyīh ābādīh pahlom ast .

8.5.1 **Dāmdād** mayān mādayān abar kunišnīh-dādārīh ud dādan ī dām pahlom
8.5.2 fradom pad mēnōyīh ud čand čiyōn [B530] dāštan ī pad mēnōy
waštan ī aziš gētīy
čihrēnīdag sāxtag ō andar Ēbgadīg kōšišn pattūdan
ud rāyēnīdan paywastag šāyistan ī ō frazām nīrang ī Ēbgadīgīh

8.5.3 ud ristag ēwēn dām-dahišnīh
u-šān stīy ud *tōhmag ud srādag čihr ud kār
ud čē andar hamdar .
8.5.4 ud čim ō čē dahišnīh ud abdom ō čē rasišnīh
ud abar ān *dām petyār ud wizend ud anāgīh aziš
ud šōn čār abzār ī abar wānīdan abesīhēnīdan bōxtan ud abēzārēnīdan ī *dām aziš.
8.5.6 ahlāyīh ābādīh pahlom ast ābādīh .

8.6.1 **Nādar** zand ō amāh rāy nē paywast ud abestāg čiyōn pad dastwarīh andar āmadag pad čāšišn ōšmurišn ēzišn [M682] dāšt estēd.
8.6.2 ahlāyīh ābādīh pahlom ast ābādīh ∵

8.7.1 ***Pāzag**[4] mādayān abar gōspand dādīhā pad ēzišn ī ātaxšān ud ābān zōhr gāhānbār mazdēsnān ayārīh *rāy kuštan
ēn-iz kū mard ō hamkār pad čē hunar abzār pad čīnišn ud nīrang ī ēzišn :
8.7.2[5] ud ēd kū az gōspand srādag bahr ātaxšān ābān az kadām hannām stānišn čiyōn wirāyišn kē pad čē abestāg frāz barišn :
8.7.3 ud čē abar gāhānbār kū ān šaš gāh kay gīrēd ud kay bē sazīhēd
hanǰaman ī gāhānbār ud dahišn ī ō myazd kū kay kunišn tuwān passazag pad čē paymānīg bē dahišn kay sāzišn baxšišn :
kū-š sūd nēkīh ī weh-dahišnan ud mēnōyīhā ud gētīyīhā čē aziš
8.7.4 ud ēd kū ō rad-passāy-sālārīh abārīg radīh ǰud ǰud čē hunar abāyišnīgtar :

---

1 B <wÍM>.
2 B: myt'.
3 B <-x1>.
4 <p'cy>.
5 Molé "Problème des sectes," p. 8.

8.7.5 abar xwēškārīh rad-passāyēnīdārīh kū-š mazdēsnān az kerd ī gāh ud frāz raft ī ō hanǰaman hammis āgāhēnišn .

kū ān hanǰaman abērtar abar wirāst ī āhōg petīt ud tōzišn ī wināh ud niyābagīg bē [MR_64] : ud niyābagīg bē dād ī tis ō myazd

ud čīdan ī mard ō zōdīh rāspīgīh pēš az ān rōz zōdān rāspīgān abārīg kē pad sāzišn dahišn ī bahr kār warzānd ud tan wastarg pāk kerdan pēš-gāh myazd wizīdan :

8.7.6 ēd kū pad ān pēš-gāhīh ī čē hunar abāyišnīg

8.7.7 ud bahr baxtan ud ō kē pēš niyābag

8.7.8 pēš dādan radān meh [M683] weh pēš bē afsārdan ka bahr ī radān nē dahēnd gāhānbār nē pad kerd dārišnīh :

8.7.9 ēn-iz kū zōdān rāspīgān zōdīh rāspīgīh abārīg radān pad wināh radīh ud bahr appār ōh bawēd was andar ham-dar :

8.7.10 abar wardišn ī gāh rōz ud māh ud sāl

āwām ī ka hāmīn zamestān ud sahišn ī az rawišn ī axtarān padiš :

8.7.11 kū rasišn ī [MR_65] ahlaw frawahr ō gētīy andar ān dah rōz ī zamestān frazām sāl sar

čiyōn-iš ān 5 rōz gāhānīg andar ān bawēd †zamīg sazišn hāmīn estišn

8.7.12 meh-pāsānīgīh ahlawān frawahr andar ān dah rōz yazišn niyāyišn

wēš-šnāyišnīh ān yazdān aziš ud bištīh ī-šān az a-padīrišnīh ud a-niyāyišnīh ud a-ēzišnīh az gētīyān

8.7.13 ud wēš frēzwānīgīh rādīh ud bē-dahišnīh andar ān hangām ud *xwēškārīh rad ī šahr pad ayārīh ī ud ǰādag-gōwīh ī driyōšān hammōxtan ī az frawardīgān rāy andar frawardīgān kunišn :

8.7.14 ud abar hangām ī stadan ī bēšāzēnīdār urwar ud čē andar ham-dar :

8.7.15 ud abar kū mānīg wisīg ud zandīg ud dehīg xwāyišnīh/anāsānīh šahīgān tōzišn ruwānīg wināh ǰud ǰud ō [MR_66] kē wizārišn

8.7.16 abar sūd ī az wirāstan ī wināh ud kerdan ī tōzišn

ud ziyān ī az wināh a-wirāstan tōzišn ī kerd frāz hištan

8.7.17 abar 30 3 radīh ī nazdist pērāmōn hāwan kū kē čand mēnōy čand gētīy ud kadār didīgar ud kadār sidīgar az mēnōyan gētīyān ∵

8.7.18 ud [M684] abar abdīh ud wazurg-kerbahīh āškārag-warzīdārīh

ud škeftīh ud garān-wināhīh ahlomōγīh

8.7.19 ud ēn-iz kū ka pad ahlomōγīh kas gumānīg ast pad rōšngarīh az yazdān kadām yazd andar kadār yazdān ō ayārīh xwāyišn :

8.7.20 abar ēn kū kadār az nārīgān az xwāstag šōy dastwar šōy tis bē dād pad čē paymānag ud *wizīn ō kē pādixšāy

ud ō *kē tā ka bē dād šōy pādixšāy abāz āwurd

8.7.21 abar ēd kū ka [MR_67] hāmīn bē rasēd zamestān ō kū dwārēd

ud ka zamestān bē rasēd hāmīn bē ō kū šawēd :

8.7.22 u abar čandīh vōiγn andar ēk zadōzim bē sazīhēd :
ud dranāy ī sazišn wisp ī ō vōiγn paywast estēd
ud čē andar ham-dar :

8.7.23 kū čand māh hāmīn čand hāmīn zamčīg[1]
dēnīg nām ī 12 māh ud čim ī nām ī ēk ēk
ēn kū ēn 12 māh ēk ēk pad ēzišn *wāspuhragānīhā kadām yazdān xwēš
ud ēdōn-iz 30 rōz ī andar harw māh
ud ēdōn-iz 5 gāh andar harw kū ān 5 rōz gāhānīg pad sāl sar
hamāg yazdān xwēš
ka ardāy fraward yašt bawēnd
8.7.24 ahlāyīh ast pahlom ābādīh :

8.8.1 **Ratuštāytī** mādayān dēnīg ud frēzwānīg ēwēn dād
8.8.2 čim ī sazāgīh [MR_68] ud sazāgtarīh pad rad-passāg sālār :
abārīg padiš xwadāy-iz bahr xwēšīh
kū čiyōn bē wizārišn sazāgīh az asazāgīh ud sazāgtarīh az asazāgīh padiš kū [M685] pad radīh
Xwanīrah abārīg kišwar ǰud ǰud fradom kē bē estād az mazdēsnan :
8.8.3 ud abar nimāyišn āgāhēnišn ī nišast-brahmag ī amahrspandān
nīrang ud abzār ī andar ēzišn ī yazdān
gāh ud xwēškārīh ī zōdān rāspīgān andar ēzišn ēw
ud hamāg-iz xwēškārīh sālārān pad kār ī-šān ǰud ǰud ō bun
8.8.4[2] ud mehīh ī wizīdār-dahišnīh ud nazdīkīh ī Ohrmazd ō menišn gōwišn kunišn ox ī astōmand :
8.8.5 ābādīh ahlāyīh pahlom ast:

8.9.1 **bariš** [MR_69] mādayān abar zōr-rāyēnišnīh rāstīh rādīh ī āsn- srūd-xrad was hunarān ∵
8.9.2 ud ān-iz ī drōzanīh ud penīh ud a-dānīh duš-āgāhīh ud was āhōgān ī hunarān hamēstār brādarōd ∵
8.9.3 ud ān ī wahuman ud spandarmad ud srōš ud ahlišwang was yazdān ∵
ud ān ī akōman waran xešm xwahl[3] ud was dēwān
ān ī āfrīn ud nifrīn hu-yāzagīh ud duš-yāzagīh ī hu-nīrangīh ud duš-nīrangīh ud hu-saxwanīh ud duš-saxwanīh
čē andar ham dar ∵
8.9.4 ud ān ī baxt ud gōhr ud kāmag ud dēn ud xōg frahang ud xwēškārīh ud tuxsāgīh

---

1 <'mčyk>.
2 Cf. ŠnŠ.10.29b.
3 Cf. WZ.35.41.

čē andar ham dar ∵

ud andar ān ī xwadāyīh ud rāyēnīdārīh ud dastwarīh / ud dastwarīh ī ud mayānǰīgīh ∵

8.9.5 ud ān ī hamīh ud āštīh ud mihr-dārīh

čē andar ham dar ∵

8.9.6 ud ān ī dād ēwēn kerbag wināh ud hu-srawīh ud dusrawīh ahlawīh [MR_70] ud druwandīh

čē andar ham dar ∵ [M686]

8.9.7 ud ān ī šarm ud ud škōy ud *sahm ud srōšīgīh

čē andar ham dar ∵

8.9.8 ān ī paywand ī pad xwēšīh ēr-menišnīh *wālanīh[1] ud dēn

ud čē andar ham dar ∵

8.9.9 ud ān ī sāzišnīgīh ud a-sāzišnīgīh ud dōst ud dušmenīh

ud čē andar ham dar ∵

8.9.10 ud ān ī hu-čihrīh ud duš-čihrīh ud ǰuwanīh ud zarmānīh ud tuwānīgīh ud škōhīh ud farroxīh ud duš-fargīh

čē andar ham dar ∵

8.9.11 ud ān ī ōz ī dēn-tōhmagān srādagān tisān

čē andar ham dar ∵

8.9.12 ud ān ī frazānagīh ud frašn-wizārīh ud purr-nēkīh

ud čē andar ham dar ∵

8.9.13 ud ān ī sūy[2] ud tišn u-š darmānīh

čē andar ham dar ∵

8.9.14 ud ān ī frasāwandīh margīh ud *sazišnīgīh[3]

ud čē andar ham dar ∵

8.9.15 ān hammisīh tis-rōnīh ī pēšīh ud pasīh

ud čē andar ham dar ∵

8.9.16 ud ān ī padīrišnīgīh a-padīrišnīgīh [MR_71] ud rāmēnīdārīh ud bēšāzēnīdārīh

ud čē andar ham dar ∵

8.9.17 ud ān ī tagīgīh uzwānīgīh ud hanǰamanīgīh

ud čē andar ham dar ∵

8.9.18 ud ān ī ōš menišn ān ī tan ruwān ān ī wahišt dōšox tan ī pasēn

čē andar ham dar ∵

8.9.19 ud ān ī harwisp-āgāhīh ī dādār Ohrmazd hamāg-wehīh ī amahrspandān xwarrah ī mard ahlaw

čē andar ham dar ∵ [M687]

---

1 <w'lwwyh>.

2 <swk'>.

3 <s'c->.

8.9.20 ud anīy was dādār ārāstārīh saxwan-rāyēnīdārīhā ud xwadāyīh-winnārdārīha ud tan-dāštārīhā ud ruwān-bōxtārīhā saxwad passazag ō ān ī gōwēd kū

ariš-uxt-gōwišnīh bariš kaškīsraw ud wištāsp-sāst ∵

8.9.21 ābādīh ahlāyīh ast pahlom ∵

8.10.1 **kaškīsraw** mādayān abar nigēz ī yazdān yazišn nīrang pad čē waštan ī <ō> dēwēzagīh pādyābīh ud apādyābīh āgāhīh .

8.10.2 wirāyīh [MR_72] ud pahrēz ī yaštān daxšāg ud nišān ī abar rēzišnīh ud anāgīh ī az dēwān ō zamānag ud wihan-išān *ānābišn[1] frazām-pērōzīh ī yazdān

8.10.3 ēg abzāyēnāg srūd hammōg ī Ohrmazd ō Zarduxšt xwānīhēd mēnōyān sāst

8.10.4 ābādīh pahlom ahlāyīh ast ∵

8.11.1 **wištāsp sāst** abar āmōg ī ō kay wištāsp mādayān ān ī ō xwadāyīh xēm ud čihr ud barišn ud dānišn frahang ud dād-rāyēnīdārīh dāmān kāmag-rawišnīh ī yazdān padiš abāyišnīg

8.11.2 ud abar frēstīd dādār Ohrmazd amahrspandān ō kay-wištāsp pad gugāyīh ī abar Ohrmazd aštagīh spitāman Zarduxšt abēzag wehīh ī dēn mazdēst

framan ī dahībed wištāstp pad pērōzīh pad padīruftan ī dēn az Zarduxšt ∵

8.11.3 ud wēnābdāg madan ī [MR_73] amahrspandān ō dar ud did ō mān handēmānīh wištāsp u-š ham<wy'yyt>ān paristagān

wizārdan ī ō wištāsp Ohrmazd paygām *padīriftan[2] ī rāmīhā wištāsp dēn mazdēst

8.11.4 sārēnīdan ī xešm dēw arzāsp ī xyōn ō kōšišn [M688] ī wištāsp *petyārēnīdārīh[3] ī Zardušt ārāyišn rawišn ī wištāsp šāh ō ān kōšišn

čē andar ham dar ∵

8.11.5 ābādīh pahlom ast ahlāyīh ∵

8.12.1 ***waštag**[4] abestāg zand pad dastwar ō amāh nē paywast ∵

ābādīh ast pahlom ahlāyīh .

8.13.1 **čihrōdād** mādayān abar tōhmag mardōmān čiyōn brēhēnīdan ī Ohrmazd Gayōmard fradom mard ō paydāgīhist ī kerbīh

ud čē ēwēnag būd ī fradom *ǰuxtag[5] *mašīy[6] ud mašiyanīy :

---

1 <'wc'p̄šn'>.
2 <MKBLWNx2>.
3 <pyt''lt'lyh>.
4 <y'ty>.
5 <ywstk'>.
6 <mss>.

8.13.2 ud abar zahag paywand ī awēšān ta purr-[MR_74]rawišnīh mardōm andar mayanag ī xwanīrah ī kišwar ud baxšišn azišān pad *6 kišwar ī pērāmōn xwanīrah

8.13.3 tōhmag tōhmag ī namčištīg ōšmurēd pad aštag āwarišnīg framān ī dādār ō ǰud ǰud tōhmag ī-š ō gyāg kū šud framūd handāxtan zīyišn ud xwarrah az ānōh baxt estād

8.13.4 u-šān wihēz ī ō kišwar kišwar ud ān-iz ī ō kustagīhā xwanīrah ud ān ī-šān pad mayanag gyāg mānišn kerd/grift xīr wizārdagīh ēwēnag ēk ēk srādag ī mardōmān ī andar bun tōhmag dād estād

8.13.5 bun nihišn ī dād ēwēnag ān ī <y''n>agānīh pad warzīdārīh parwardārīh gēnān abar <w'slyt> pēšdād ān ī dahībedīh pad pānagīh ud rāyēnīdārīh dām

8.13.6 abar hōšang ī pēšdād tōhmag sraw ī [MR_75] hōšang ī fradom ud tahmōraf ī didīgar u-š haft kišwar xwadāy ud tōhmag sraw ōšmurišnīh az bun-dahišn tā-iz J̌am :

8.13.7 ud ān ī J̌am sidīgar haft kišwar xwadāy tōhmag sraw āgāhīh [M689] ī ī-š zamānag sazišn zamānag ī az bun-dahišn tā xwadāyīh J̌am frazām :

8.13.8 ud ān ī haft kišwar xwadāyīh duš-xwadāy dahāg sraw paywand ī-š abāz ō tāz ī *hōšang brād ud tāzīgān pid ud āgāhīh ōy u-š zamānag sazišn ī zamānag ī az hu-xwadāyīh J̌am frazān tā duš-xwadāyīh frazān ī dahāg paywant ī az J̌am tā Frēdōn :

8.13.9 ān ī xwanīrah xwadāy Frēdōn sraw pad wānīdan ī dahāg zadan ī māzandarān deh ud baxtan ī xwanīrah pad salm ud tōz ērič ī-š 3 pus paywast : ī-šān pad duxt ī pādsraw ī [MR_76] tāzīgān šāh ud tāz paywand ud paywand ud sraw ī awēšān ǰud ǰud

8.13.10 ān ī *mānuščihr ī ērān xwadāyīh ud ēriǰ nāf

8.13.11 ān ī tōzōmand frāsiyāb ī tūrān dahībed ud *tūmāsp[1] uzaw ī ērān dahībed

8.13.12 mānuščihr nāf kay-kawād ī kayān *niyāg ērān xwadāy ud tōzōmand xwadāy karsāsp :

8.13.13 ud kāy-us ī kawād pad haft kišwar xwadāy ud <kyy'n'>

8.13.14 ud kay-husrōy ī *siyāwaxš pus xwanīrah xwadāy :

8.13.15 ud was mādayān tōhmag nāmčištīg sraw ī ērān tūrān salmān tā-iz xwadāy kay-luhrāsp ud dahībed kay-wištāsp :

8.13.16 dēn mazdēsn waxšwar spitāman Zarduxšt ud sazišn ī zamānag ī az fradom xwadāyīh Frēdōn tā āmad ī Zarduxšt ō ham-pursagīh

8.13.17 ud was tōhmag ud sraw ī [MR_77] az ān frāz andar ham *nask[2] būd ōšmurd estēd u-š ō būd guharīhist čiyōn sāsānīyān ī-šān pad huāfrīdān ōšmarēd u-šān xwadāyīh :

8.13.18 ud andar mānuščihr nōdar [M690] *yōišt[3] friyān <mww> ī spand-šēdān tōhmag : *auuarəθrabå* . pid ī ādurbād ī mahrspandān : ud astīh ēg-iz pad bawēdīh estēd

8.13.19 abar-iz hunar xwarrah was čiyōnīh xwadāyīh-iz ī fraškerd rawišnīg ō tōhmagan baxt ud <w'twl>-iz ī ō {ō} tōhmag rēzīhēd azis tā fraškerd abrīd :

---

1 tūmāst māsp.

2 <nks-w>.

3 <m'n' špyhl wwtly'k'>.

8.13.20 abar bun-danišn ī pēšag ud kirrōgīh ud xwēškārīh ī āwām was āgāhīh mardōm pad spōxtan ī wizend ī az petyārag rārišn ī tan bōzišn ī ruwān rāyēnīdārīh gēhān abāyišnīg pēš-iz az madan ī Zarduxšt pad dādār framān [MR_78] az yazdān waxš-burdārīh ud *nigēz ō pēšōbāyān ī zamānag zamānag madan čē andar ham-darīhā :

8.13.21 pahlom ahlāyīh ābādīh ast :

8.14.1 **spand** mādayan abar bawišn ham-bawišnīh Zarduxšt stī frawahr ud xwarrah
čiyōn āfrīdagīh ī ēk ēk pad mēnōy ud čē ēwēnag dād ī ō gētīy
čiyōn paywastan ī ō zāyēnīdārān madan ī zāyēnīdārān āgenēn
ham-bawīhistan ī andar mādar ud zāyišn ī az mād
čē ham-dar .

8.14.2 ud abar-iz rasišn ī harw dō mēnōy ān ī weh pad waxšēnīdan : ud ān wattar pad marnǰēnīdan pērōzgarīh ān ī weh mēnōy ud parwarišn ī Zarduxšt

8.14.3 ud rasišn ī ō pornāyīh pad 30-sālag ō ham-pursagīh ohmrazd ud būdan ī 7 ham-pursagīh andar 10 sāl

8.14.4 was abdīh ī aziš padiš paydāgīhist čiyōn [MR_79] ast ī hampaywast wizīdag ud az dēn-kerd nibēg [M691] nišānēnīd

8.14.5 7 brīn čiyōn spand xwānīhēd 7 frašn harw ǰār-ēw frašn-ēw baxšišn ī abārīg naskīhā pad ēn 7 frašn pad frāz-gōwišnīh ī andar ēk ēk ēk gyāg ī ham-pursagīh

8.14.6 abar frašn frašn hangām ī nišāstan xāstan ī arw ǰār ud ēwēnag ī nišast ī amahrspandān frāz madan ī zaqrduxšt ō ān handēmānīh ud gāh ī-š ān gyāg čē ān ī awiš guft ud čē ān ī awiš nimūd

8.14.7 ud frāz burdan ī abar Zarduxšt xrad ī harwisp-āgahīh ud dīd ī Zarduxšt pad ān xrad būd bawēd hamē

8.14.8 čandīh ī *drang ī padiš būd ī ān xrad čē ān ī-š pas andar bē mānd abāz uzwārd čiyōn aziš *abardom [MR_80] pahlom ī gyagan wahišt ud gāh mizd ahlawān pāyag pāyag čiyōn yazdān arzānīgīh ī pad kerbag warzīdārīh :
ud nigūntom ud wattom ī gyāgān dōšox gyāg pādufrāh druwandān čiyōh-išān wināh :
ud mayanag ī 2 hammistagān gyāg ī hāwandān ī kerbag ud wināh
ud *Činwadpuhl kē padiš amar ī pad kerbag wināh ud tan ī pasēn kē padiš passāzišn ī harw ahlaw ud druwand ud bōxtišn ī wisp dahišnān az hamāg anagīh bawēd

8.14.9 anīz was tis ī abd ud saxwan ī ēd 7 frašn hangerdīg-ēw ī az harw ēwēnag dānišn āgāhīh

8.14.10 abar-iz paywastan ī Zarduxšt āgāhīh ī dēn mazdēsn ō gēhān hāxtan ī-š ī mardōm ō dēn āwāmān ī pas az Zarduxšt tā fraškerd :

8.14.11 abar [M692] čiyōnīh ī rāyēnišn ī zamānag mardōm brīn sadōzim [MR_81] ud hazangrōzim ud gēhān abdīh ud škeftīh ī abar frazām ī harw hazangrōzim andar gēhān andar gēhān paydāgīhēd

8.14.12 pad-iz zāyišn rasišn ī Ōšīdar ī Zarduxšt pus pad frazām ī fradom hazangrōzim ud sraw ī ōy u-š zamānag was wišuftārān ī ārāstārān ī zamānag ī mayānag hazangrōzim ī Zarduxštān : ud madan ī Ōšīdar

8.14.13 ud rasišn ī Ōšīdarmāh Zarduxšt pus pad frazām ī didīgar hazangrōzim ī āgāhīh ī ōy u-š zamānag ud wišuftārān ārāstārān ī andarg hazangrōzim Ōšīdarān

8.14.14 madan ī ud rasišn ī Sōšāns ī Zarduxšt pus pad frazām ī sidīgar hazangrōzim wišuftārān ārāstārān ī andarg hazangrōzim Ōšīdarmāhān rasišn ī Sōšāns āgāhīh ī Sōšāns [MR_82] u-š zamānag

8.14.15 pad-iz fraškerd tan ī pasēn andar ān ī ōy zamānag bawēd paydāg :

8.14.16 pahlom ābadīh ahlāyīh :

8.15.1 **bagān yasn** mādayān fradom abar Ohrmazd *yasn bagān abardom ud did abarīg a-paydāg ud paydāg gētīyān-iz yazdān *yasn kē yazdān rōzān frāz ham ōz xwarrah amāwandīh ud pērōzgarīh abdīh

8.15.2 awēšān anīz was yazdān ī andar ān ī awēšān *yasn guft-nām hēnd u-šān pahrēz niyāyišn

8.15.3 ud arzānīgīh āyaft dādārīh ī ō yaštārān xwēškārīh ī-šān ǰud ǰud was ōšmurišn ī andar yazdān

8.15.4 xwēškārīh ī dānišn āgāhīh ī hēnd ī abar xīrān rāyēnišnān ī āwām kē dādār Ohrmazd awēšān abar [M693] gumārd ud xwēškārēnīd estēnd :

pahlom ābādīh ahlāyīh ast ∵ [MR_83]

8.16.1 **DĀD** bun .

nigādom 30 fragard

8.16.2 brīnag pahikār-radestān.

abar ēn kū ǰud-iz az mēnōy rasišnīg *seǰ ud xīndagīh[1] ī az Ēbgad ō mardōm ud gōspand mardōm-iz pad wināhgārīh *gastag bawēnd

rawāgīh *seǰ ud xīndagīh[2] andar gēhān az a-dādestānīhā zanišn ī ēk abar did

8.16.3 ud handarz ī ō mardōm abar pahrēz ī *aziš[3]

ud dādestānīg zanišn handāzišn abāz ō kam zanišnīh ud A-zanišnīh ∵

8.16.4 ud padīrag-iz a-pahikār-radīhā estādan pad a-rēšagīh ud A-ziyānīh ī xwēš

az-iz <'w'lwywww>tom zanišn ī abar-iz a-pahikār-rad bē pahrēxtan

8.16.5 hamāg pahikār-radīh kē ka ēk ī ast dādestānōmandīhā estād u-š stī saxwan ī 2 ī hēnd gōwišnīg ud nimāyišnīg ī pad ǰud brahm-nihišnīh bawēnd

4 ēwēnag

gōwišnīg [MR_84] nimāyišnīg

gōwišnīg ī nē nimāyišnīg

nimāyišnīg nē gōwišnīg

nē gōwišnīg nē-iz nimāyišnīg

8.16.6 andar w sāmān ī gōwišnīg *baxt[1] 4 ēwēnag pahikārišn ī ǰud-sāmān ǰud-ēwāz

---

1 <spw'ywYkyh>.

2 <wsp w w 'y->.

3 <—cš>.

ī ast ō a-pahikār-radīh ō rad ī xwēš ō anīy[2] weh mard

čiyōn aziš 3 abāyišnīg hēnd ō-iz anīy[3] gugāyīh ∵

8.16.7 ud andar ān ī nimāyišnīg *baxt 6 ēwēnag ∵ ud ō pahikār-rad ēwāz čiyōn hammis ēwēnagān andar ham-dar bawēnd 12 ∵

8.16.8 ud hamāg a-pahikār-radīh kē ka ēk ast a-dādestānīhā abar raftan[4] u-š ēwēnagān 5 ī hēnd [M694] andar nimūd ud kanišn zaxm ud rēš kerdan ōzad ∵

8.16.9 ud pahikār-rad hēnd 12 ēwēnag baxt estēnd pad 4 brīnag ī 3-ānag

8.16.10 brīnag-ēw hēnd āšnawāg ī wēnāg ∵

ēd ī pahikārišn ī awiš gōwišnīg nē nimāyišnīg ∵

ud wēnāg ī nē āšnawāg

ēd ī [MR_85] pahikārišn ī *awiš[5] nimāyišnīg nē gōwišnīg ∵

8.16.11 ud ēn 3 ī andar ēk brīnag pahikār-radīh abāg-išān ast

ud pahikār-rad bē agar bīm pad tan ēwar ēnyā abē-pahikārišn[6] ī čiyōn guft estēd pad rēš abāz dāštan nē pāduxšāy

ud wizīr ī padiš ēn kū ka pad dādīg pahikārišn nē wardēnd ud abē-rēšīhā abāz dāštan nē šāyēnd pad-iz rēš abāz pāduxšāy dāštan

8.16.12 brīnag-ēw an-āšnawāg ī a-wēnāg-iz ud zan ud abornāyīg

ud ēn 3 ī andar ēk brīnag pahikār-radīh abāg-išān nēst ∵

ud wizīr ī tan padiš ēn kū bē agar-iš az bē waštan bīm ī pad tan ēwar ēnyā bē wardišn ∵

8.16.13 brīnag-ēw [MR_86] an-ēr ud margarzān ēwar az dādwarān pad ōzad wizīr padiš kerdan

rāhdār ka andar rāh ōzanēd u-š zanišn paydāgēnīd estēd kerd nē šāyēd ∵

8.16.14 ud ēn-iz 3 ī andar ēk brīnag pahikār-radīh abāg nēst bē w wizīr ī padiš ēn-iz kū ka-š gyān bē ōzanišn hēnd padiš kerbag hēnd ∵

8.16.15 brīnag-ēw ēd ī abē-gāh raftan abar madan pad škastag gyāg <bltynyt'> brāh ka-šān pad gōwišnīh pursēnd passox nē kerdan nē pad an-ērīh warōmand hēnd ∵

8.16.16 ēn-iz 3 ī andar ēk [M695] brīnag pahikār-radīh abāg nēst

ud wizīr padiš ēn kū ka-šān bē ōzanēd padiš wināhgār nē bawēd ∵

8.16.17 čē andar ham-dar andar āwarēd was dādestān ∵

ēn-iz kū abāz-zaxm[7] ān ī zaxm ud rēš [MR_87] bawēd ōwōn kunišn ka pad harw tis ī rāst abāz kerdan šāyēd ∵

---

1 <w't'> +.
2 <'hw>
3 <'ww>.
4 <lptn'>.
5 <'wbšn'>.
6 <'p̄'-> +.
7 <'p̄'c ztm>.

8.17.1 didīgar brīnag zaxmestān mādayān abar zaxm wināhišn[1] az zaxm čiyōn dard ud xōn ud abōyīh wināh ī mard andar abōyīh ēw kunēd ∵

8.17.2 ud abar 7 ēwēnag ī daxšag abōyīh ud ǰud-wizīrīh ī abar zaxm ī pornāyān andar ān ī abornāyīgān kunēnd

ud andar-iz zaxm kē dard ud xōn ōh rawēd

ud andar ān kē xešm xōg-dranāy dard xōn nišīnēd ∵

8.17.3 ud abar xwāyišn hu-dahišn čiyōn ān ī pad mādagwarīh gōwēd 4 ēwēnag

ka penīhīh <pYk w'wy'yt'>

ud ka <pYk wpy'yt 'wy'yt'>

ka penīhīh penīhīh <'wy'yyt'>

ka <pyk wpYk w 'wy'yt'>

ud anīy 3 ēwēnag ī az ēn 2 pad āgenēn ham-pursagīh zāyēd[2]

ka penīhīh ud <pYk w> penīhīh ud <pYk 'wy'ynd> [MR_88]

ud ka penīhīh ud <pYk w> penīhīh ∵

ud ka penīhīh <wpYk wpYk 'wy'ynd> ī bawēnd hammis 7 ēwēnag

anīz čand abāz ō ēn handāzīhēd

8.17.4 ud abar-iz kastār dahm ud dahm kastār <'wyyytn'>

čē andar ham-dar ∵

8.17.5 abar sneh[3] kunišnīg/gīrišnīg ud sneh[4] appārēd/āzārēd

ēd kū čē ān tis ī pad sneh uspurrīg čē ān ī nē .

ud čē ān ī pad sneh mehmān ∵

ud čē ān ī ka kas pad sneh abāz [M696] ō kas kunēd ā-š xwad tis appārag/āzārag ∵

ud čē ān ī-š guharīg appār/āzār ud čē ī-š dādag ān xwāstag tōzišn

ud ǰudīh ī wizīr ī abar mard 2 sneh barēnd az sneh 2 bē burdan ∵

8.17.6 ud abar 6 ēwēnag ardīg-tazišnīh[5]

pad zaxm <'wy'>išn mihō-sāst ud adwadād gōwišn ī ǰādūg-gōwišnīhā [MR_89] ud gōwišn ī sahm-nimāyišnīhā[6]

ud kū ardīg-tazišnīh ēg bawēd ka pad andar estādan bē estād ud zaxm kerd ēk az ōy ī did nē pēš ∵

8.17.7 ud ēn-iz kū pornāy abāg pornāy zan ī <stwlwww> abāg zan ī <stwlwww>

ud zan ī ābestan abāg zan ī ābestan ud abornāyīg ī 7-sālag abāg abornāyīg ī 7-sālag ardīg-tazišnīh bawēd

abornāyīg ī 7-sālag rāy pad wēnišn ī pidarān pidarān ardīg-tazišnīh bawēd

---

1 <ww''yšn'>.
2 <z'yyt>.
3 <sn'h>.
4 <snyh> +.
5 Fot -tōzišnīh?
6 <sm->.

u-š ēd ēd kū harw wināh ardīg-tazišnīh kunīhēd[1] tōzišn ō radān šawēd ∵

8.17.8 abar āzārīh xwadāy pāk ī kas andar *bandag a-bun būd estēd wēnēd ka *bandag hamē xwāhēd war xwēšīh nē pahikārēd ∵

8.17.9 abar wināh ī hamēmālān bē andar xwad-iz hamēmāl pad [MR_90] anīy ēč kerbag nē *tōzīhistan[2] ī abar kuštan ī w *bandag abāg xwadāy-iz

čē andar ham-dar ∵

8.17.10 abar kuštan ī 7-sālag abornāyīg ī a-hammōxt 8-sālag-iz pad wēnišn ī pidarān wināhgārīh ī pidarān [M697] padiš ka-šān abāz dāštan tuwān ∵ abāz nē dārēnd

ud ān ī ka-šān abāz dāštan nē tuwān ∵

8.18.1 sidīgar brīnag rēšestān mādayān abar brīn / ud *darrīdan[3] awiškābišn frāz-rūdag ud sumbišn ud *xwahišn[4] ud škennišn ud xwurdag-kerdan ud tāšīdan ud hōšēnīdan

čiyōn hamāg rēš xwānīhēd ∵

8.18.2 wāhmān mārgen gerd-rawišnīh ī abar-abgan kerb-abganišnīh ud xōn-tazišnīh az mardōmān tan

8.18.3 čiyōn hannām hannām baxt estēd ō 76 ī mādagwar ī parwastag andar 2 ēwēnag mādayāntar [MR_91] xwānīhēd ay 2[5] ī wastarg hēnd ī ēk az did ǰud-mādī ud az barišnīh ī az 8 ī mādagwar ī parwastag andar 2 ēwēnag hannām ī andar ān 76 ī hamgōnag ēk az did ǰud-mādī ud ēk az did ǰud-čim ud ǰud-wizīrōmand ∵

8.18.4 ēn-iz kū ka kas ō kas pad zad az stardīh ayāb stabrīh ayāb nizārīh

ayāb siyāyīh ayāb spēdīh ayāb gišnagīh ayāb bulandīh ayāb <'wšn'syh>

ayāb frāy-xwarišnīh ayāb kem-xwarišnīh ayāb paymān-xwarišnīh

ayāb aǰgahānīh ayāb tuxšāgīh

ayāb <'ywš> tēzīh dahēd

ayāb saxwan kāmēd guftan u-š abāz zanēnd

ayāb-iš gōwišn ud wēnišn ud āšnawišn ayāb xrad ud ōz šusr ud šīr ud ābusīh bē kāhēnēd

ka [MR_92] gabr ayāb šīr ī mādagān abesīhēnēd ayāb andar gabr pus bē ōzanēd

ka abar rēš rēš kunēd u-š <'wt'k> ud xōn rawēd ∵

8.18.5 ud abar-iz zaxm ī pad ēk ayāb [M698] 2 ayāb 3 sneh ayāb frāy pad ēw-kardagīh

ayāb ō *iθrih* . ayāb *hiδih* . ayāb *apauuarāuuaršti*h . kunēd ∵[6]

8.18.6 ud abar paymān ī rēš ka gawrag frōd abganēd srāy ud dēwār uf pērāmōn ud ud kerb ī abgand ān xwurd kerd ayāb awiškāft ayāb tāšīd ayāb rūd xōn <'wt'k' 'ysm'n m'lwww> ud mang ud dranāy ud zahyāy ud sōy ī sneh

---

1 <-yhx1>.

2 <twwc y'yytn'>.

3 <YYYWN>išn.

4 <'w'yšn'>.

5 <yw>.

6 For *iθra haδa apauruuāuuaršta* West.

8.18.7 ud drang ī rēš-rawišnīh ud dard-rawišnīh ud 3-šabag sāl-dranāy abar pāyišnīh ud xwārtarīh ud axwārtarīh ud spurrīgīh ud uspurrīgīh

ud čē andar ham-dar ∵

8.18.8 xwurdīg [MR_93] w āmārēnīdārīhā ud wizīr ī abar ǰud ǰud ∵

8.19.1 čahārom brīnag ī hamēmālestān dād-iz xwānīhēd mādayān abar hamēmālīh

ī abar zōr hamēmālīh ī kas abar kas pad ǰādūgīh ud ahlawgenīh[1]

ud duzz ud appar baōdōzed ud kāydyōzed[2] ī abar čand nāmčišt tis

ud āgrift[3] awōyrišt zaxm ud xwēhišn handered ud mihōsāst[4]

ud bastan ud *dūn kerdan

adwadād drōw-gōwišn ī waštag-gōwišnīh ān ī dast-nimāyišnīhā

ud mizd ī mizdwarān ud gyān tōzišn tis kāmēd <wwwl>īdan ud <pš>āxtan ī ēk

ud mistan ī ō ātaxš āb

čē andar ham-dar

8.19.2 abar-iz sāmānēnīdan ī hamēmālīh ī padiš wināh ud tōzišn ī

abar w xāg ayāb āduristar ayāb ārd[5] ō čašm abārīg tan ī mardōmān *knīn* :

az ēn frāz tā [MR_94] 30 sar padisārīg gōwēd

8.19.3 abar wināh ī ō mardōmān hixr āwarēnīdan

ō tan wastarg adādīhā burdan

ud ō zan ī daštān ayāb [M699] ǰādūg šudan

8.19.4 abar zan abornāyīg ud anšahrīg ī az xānag ī weh-dēnān bē āyēd pad xūb hammōxt dāšt ∵

8.19.5 abar mihōxt duš-nām ī keh meh

čē andar ham-dar ∵

8.19.6 abar pahrēz ī zan ī ābestan andar dādīg <'p̄'k wčy'n'> ud kār ∵

8.19.7 abar mānbed kē-š ān ī xwēš <nm'ny> (nē) *hammōxt[6] ō ān ī anīy[7] <nm'ny> hammōzēd

čē andar ham-dar ∵

8.19.8 abar ādehīg uzdehīg pad hāwand dādestānīgīh ud dādestānīh kē pēš bun kerdan

8.19.9 abar sazišn a-sazišn ī dādestān ī niwēyēnīdag[8] ud čim ī harw 2 ∵

8.19.10 ud abar mard kē bīm ī abāz-zaxm rāy wirēzēd ∵

8.19.11 ud abar-iz a-petītīgīh ud frēzwān-spōzīh[1] [MR_95]

---

1 <'hlwbkyh>.

2 <bk'wtkwkzyt wwk'ytywkzt>.

3 <'yglpt>.

4 FO.25a haṇdərəiti miθosāsṯ.

5 <KHMAy>.

6 <hmwyt'>.

7 <zy'y>.

8 <nwyk->.

čē andar ham-dar ∵

8.19.12 ud ǰuttarīh wināh andar hērbedān az ān ī andar anīy kas pad petītīgīh ∵

8.19.13 abar sazišn ī tōzišn ud paymānag ī sazišn ∵

8.19.14 abar pad čē paymānag pādixšāyīh ī rad ī xwēš wināh ī anīy kas andar hāwišt ī ōy-iz

ān-iz ī hāwišt ī ōy ruwānīg kunēd hištan[2] ∵

8.19.15 ud abar dādwar tōzišn ī wināhgārān hištan[3]

ud čē andar ham-dar ∵

8.19.16 abar pāduxšāyīh pēšēmāl pad a-dādīh kerdan ∵

8.19.17 ud abar pākīh ō an-ērān dād stadan[4]

ud čē andar ham-dar ∵

8.19.18 abar margarzān <l'wk'> kerdan ud ham-ayārīh pad margarzān

ud čē andar ham-dar ∵

8.19.19 abar xwastūgīh pad tis ud sāmān ī xwastūgīh

ud čē andar ham-dar ∵ [M700]

8.19.20 abar kāmag-nimāyišnīh pad margarzān wināh ∵

8.19.21 ud abar zanišn ī pad sneh ī uspurrīg ud an-uspurrīg

ka [MR_96] pornāyān abornāyīgān

abornāyīgān ka ham-ayārīhā kunēd ∵

8.19.22 abar rēšīdag ī nišāst dard az dārūg

dard az dard abāz xāstan murd

čē andar ham-dar ∵

8.19.23 ud abar pas az wizīr ī dādwarān graw az pasēmāl griftan

8.19.24 abar dādestān ī pad wināh ka a-tuwānīgīh pēšēmāl rāy sazišn hamē būd mard <y't' 'č> dastwarīh ī

pēšēmāl rāyēnišn kunēd ∵

8.19.25 abar ǰādag-gōw gumārdan sāmān ī ǰādag-gōwīh ∵

8.19.26 abar zaxm ī pad ham-bun purr-tāg ∵

8.19.27 ud abar a-pād/āzād-zaxm ud sneh uzmūdan rāst abāz zadan

ka rāst nē šāyēd ō kār-warzišnīh ayāb paššinǰīh[5] ayāb pādufrāh wardēnīdan

ud sān ī wardēnīdan

ud čē andar ham-dar ∵

8.19.28 abar sāmān ī pādufrāh ī abornāyīg pad wināh kunēd ∵

8.19.29 abar <p'tww''n> xwāstan [MR_97] sāmān ī <p't''n>īh

ud čē andar ham-dar ∵

---

1 <plyc'n->.
2 <-x1 -x2>.
3 <-x2>.
4 <-x2>.
5 <-ys>.

8.19.30 ud abar nišān ī gōwišn-padīrišnīh kas andar bē-widerišnīh 3[1]

abar tis bē dādān handarz padiš kerdan petītīgīh az wināh ∵

8.19.31 ud abar hušnāxt kas pad hušnāsag hangām zanišn kerdan

ud čē andar ham-dar ∵

8.19.32 ud abar sneh dādan an-ēr ī ō dādestānōmandīh kerd estēd ōzad guftan

čē andar ham-dar ∵

8.19.33 ud abar <pl'yyy''n'> ī pad mard ī ahlaw ōzad

<pl'yyy''n'> [M701][2] kē abar kē bawēd

ud ka ō ēk ayāb frāy parmāyīdan pad ayār ayāb pad pēšīh ud pasīh zanišn kerdan[3]

ud čē andar ham-dar ∵

8.19.34 ud abar sneh stadan[4] guft kū mard ud pah w wēnam padiš padiš zanam ud raft

čē andar ham-dar ∵

8.19.35 ud abar [MR_98] xwāstan raft ī <'yw> guftan marzbān ī pad pay ī sāstārān

čē andar ham-dar ∵

8.19.36 kū ka zīndag zanēd ud bēšēd

ud zīndag zanēd murdag bēšēd ∵

ān ī murdag zanēd zīndag bēšēd

murdag zanēd ud murdag bēšēd

ud čē andar ham-dar ∵ [B531]

8.19.37 abar dār ud gil ī a-kār ān ī ōh dārišn tā paymānag ī guft estēd

padiš bēwiderēd nē sōxtan ān-iz dār ī bē pad gawrīh zahyā[5] ī pad ēsm rāy sōzišn paymānag ī gawr zahyā[6]

čē andar ham-dar ∵

8.19.38 abar wināh ī mard padiš az wizurdīh ō barsmō-warīh az barsmō-warīh ō garmōg-warīh ī zanišn-arzānīgīh dāšt ī pad nīrmad āzārīh-iz ī rasēd

čē andar ham-dar ∵

8.19.39 ud abar frārōnīh ī biziškān

ud kerbag ī az xūb kerdan wināh az nē xūb kerdan

čiyōnīh ī ast az dārūgan

ud gōspandān-iz rāy bizišk xwāstan

čē andar ham-dar ∵

8.19.40 abar asp ī nōg ō kōbag <kpčw'yw'n'> kerd

---

1 <'y>.

2 M <pl'/yš''n'>.

3 <-x2>.

4 <-x2> ī

5 <gwlīh zYyh>.

6 <gwl zYyh>.

čiyōn kerd ∵

wināh ī az adādīhā ud A-pahrēzīhā kerdan rēš ziyān az-is bawēd

čē andar ham-dar ∵ [M702]

8.19.41 ud abar tan ē-čand ka tis ī pad sneh uspurrīg ud an-uspurrīg-iz ō a-wināhān wihēnd ud rēš bawēd ud sneh kadār kē wist nē paydāg ∵ uspurrīgīh ud an-uspurrīgīh dānist nē šāyēd

čē andar ham-dar ∵

8.19.42 ud abar a-bē <yyn> ō snēh spōxtan ēd kū-š čand ka-š pad zamīg ī saxt ayāb narm ayāb <'p̄'lyšwk'> spōzēd ka-š andar bālāy ul barēd ud čandīh bālāy ka-š pad sard-ēw abāz pahikāfēd ayāb-iš mayān pad bār ī sard ul kešēd

ud čē andar ham-dar ∵

8.19.43 abar zaxm ud rēšistom bār ka ham-čim dēn gīrēd pad gyāg tōzēd ud wizīr ī abar bār ī tasom ∵

8.19.44 ud abar handerd ī pad gyāg ī bīmōmand ud awidarg ud mayān xrafstarān ud čandīh ī xrafstar čē andar ham-dar .

8.19.45 abar gāw ayāb asp ī-š abar nišīnēd dumb griftan ud abāz dāštan

čē andar ham-dar .

8.19.46 abar dast-nimāyišnīh ud ǰādūg-gōwišnīh

čē andar ham-dar .

8.19.47 abar pēšēmālīh [B532] pad asprōn ayāb anumay *ayāb stōr ayāb *wīrō-mizd

ayāb pēšēmāl ēk ayāb dō ayāb sē ayāb čahār ayāb frāy hēnd

pasēmāl čiyōn xwāstan ud zamān čand bawēd

8.19.48 abar ka hambasānīh pad duzz ud xwastūgīh pad appar

ayāb hambasānīh pad appar xwastūgīh pad duzz

ud ka hambasānīh pad bōdōzed xwastūgīh pad kāydyōzed .

ayāb[1] hambasānīh pad kāydyōzed [M703] xwastūgīh pad bōdōzed

ka hambasānīh pad duzz ud appar xwastūgīh pad bōdōzed ud kāydyōzed

ayāb hambasānīh pad bōdōzed kāydyōzed xwastūgīh pad duzz appar

ud ka hambasānīh abar ān and ud xwastūgīh abar frāy ī ǰud-srādag .

8.19.49 ud ka hambasānīh abar ān and xwastūgīh abar kem ǰud-srādag .

ud ka hambasānīh ī abar ān and xwastūgīh pad frāy ī ham-srādag bawēd

čē andar ham-dar .

8.19.50 ud abar wināh ī anayārīh <ī> rad ō hāwišt

čē andar ham-dar .

8.19.51 ud abar duzz ī kasān grift ō dādwarān nayēd

čē andar ham-dar .

[1] First hnbstwkīh pad kāydyōzed

8.19.52 ēn-iz kū ka weh-ēw bēš abar mad estēd pad ān bēš bē burd harw kas ēdōn tuxšišn čiyōn ka-š ō xwad mad estē .

8.19.53 ud ka weh-ēw pad kēn *zad estēd harw kas pad tōzišn ōy rāy az zadār bē xwāst ēdōn tuxšišn čiyōn ka-š ō xwad mad estē .

8.19.54 ud ēn-i kū ka-š bīm nēst tuwān ī pad ayārīh kerdan ēdōn ayārīh a-wināhān pad xwāstag ī az-iš burd estē abāz āwurd nē kunēd pas az hāsr hāwand ōy ī [B533] burdār wināhgār tōzišnōmand bawēd .

8.19.55 ud abar wizīn ī duzz ī ēr ud an-ēr pad sarm ud wastarg dād pad wēmārīh darmān burdan ∵

8.19.56 ud abar an-ēr dast agraw nē anī čim bē pahrēz [M704][1] ī āb ud ātaxš rāy az xōn ayāb <w'yyp'>[2] bē pahrēzīdan

8.19.57 abar wināh ī ab-abāz-dārišnīh ī az 2 kōšīdārān ōy ī pēš zadār ham-čiyōn aziš zadārīh wēnīhēd ∵

8.19.58 abar hammōxtan ī petīt āštīh ∵

ud band arzānīgīh ī ōy meh-ōz ka-iz pad petītīgīh ōy ī keh-ōz padist barēnd

čē andar ham-dar ∵

8.19.59 abar čiyōn passox-gōwišnīh ∵ ābar dāštan ī / ast az margarzān pad meh-dādestānīh

ud čim ī dāštan ud čiyōn dāštan

čē andar ham-dar ∵

8.19.60 ud abar čiyōn passox-gōwišnīh ka abar mard ī ahlaw pad kēn pursēnd

ka dānēd kū kū

ka-iz nē dānēd ∵

8.19.61 ud abar čiyōn dād ī sneh ō ēwēnbedān marzbānān dast ∵

8.19.62 ud abar dastwarīhā wist ī tigr ō margarzān ī

pad ōzad abāz ō kas kē margarzān andar kerd dād estēd

<l'wk'> bawēd

ō mayān ī grōh-ēw šawēd u-š awēšān ayārīh kunēnd ōh pādīrānēnēnd ∵

ka pad *A-gōwišnīh[3] ī mīrēd abāz nē abespārēnd ∵

8.19.63 ud abar margarzān ī pad meh-dādestānīh dāštag ka-š pad anīy margarzān ∵ pēš az ān gugāyīh ī abar dahēnd ī

čē andar ham-dar ∵

8.19.64 abar gugāyīh ī pad ǰādūgīh ud *ahlawgenīh[4] kū pad čē paymānag ēwar ēwāz[5] warōmand bawēd ∵

8.19.65 abar dōšāram ī ō ǰādūgīh burdan <'wyytn'>[6] pad ǰādūgīh margarzān marnǰēnišn kerdan

čē andar ham-dar ∵ [M705]

---

1 M <p'h/lyc'>.

2 Wet āsēb "damage."

3 <3->.

4 <'hlwbwkyh>.

5 For ayāb?

6 West xandīdan.

8.20.1 panǰom brīnag 24 mādayān abar ul estādan ud bē raftan ī mard [B534] pad sneh- ud kēn-menišnīh ō mard

ud ka-iz stōr gīrēd ud zēnēnēd ud abar nišīnēd ēwām ō dast gīrēd ud rawēd ∵

ēn-iz kū ka bē ānōh rasēd ōy ayāb anīy kas zanēd

ud čē andar ham-dar ∵

8.20.2 ud abar čē kerdan ī ka 2 mard ham-pursagīh ahlawgenīh ud rāhdārīh ud abāz stāyišnīh[1] ī aziš

čē andar ham-dar ∵

8.20.3 abar čē kerdan ī ka 2 mard-ēw ham-rāh hēnd ēk mard-ēw ī ahlaw bē zanēd ān ī did

ka abē-bīm ka bīmōmand ∵

8.20.4 abar dāštan ī margarzān

ka pad biziškīh andar abāyēd

ka pēšēmāl ǰud-dādestān bawēd

čē andar ham-dar ∵

8.20.5 ud abar abē-niyāzīh ī pēšēmālān pasēmālān az tan ī dādestān guftan ka gugāy ud dādwar mowbedān mowbed

ud wābarīh ī wizīr ī mowbedān mowbed az xwēš dānišn gugāyīh kunēd

ka-iz pad tan nē wizurdan a-wābarīh ī abārīg dādwar

ka-iz pad tan wizurd niyāzōmandīh ī pēšēmālān pasēmālān ō tan ī dādestān guftan

ka-iz dādwar az dādestān āgāh

8.20.6 ud abar ham-wināh būd ī a-dādestān kōšīdārān ka ēk rēš-ēw <yyštn'>[2] ēk margarzān kunēd ∵

8.20.7 ud abar pašn ī pad ham-rāhīh aziš bē waštan

čē andar ham-dar ∵

8.20.8 ud abar tōzišnōmandīh ī pahikār-radān

ayār apahikār-radān ō pahikār-radān ayār ī

pahikār-radān a-tōzišnīh imēšān ō awēšān ∵

abar ham-pursagīh ī pad zaxm

čē andar ham-dar ∵ [M706]

8.20.9 abar a-tōzišnīh ī mardān ān ī ka kunīhēd wināh

ud griftārīh nabānazdištān pad čē paymān padiš būd

a-wināhīh-dāštan [B535] nē šāyēd frēzwānīg

ud čiyōn bastan ud rawēnīd-iz ud darmān xwāstan kerdan

čē andar ham-dar ∵

8.20.10 abar tuwānīgīh ī pad wināh xwārēnīd kū mādagwar arzānīgīh ī ud čim ī arzānīgīh ī ud a-tuwānīgīh

kū mādagwar an-arzānīgīh ud čim an-arzānīgīh ī

ud kerbag az may ō may-tuwānīgān wināh ī az (may ō?) may-a-tuwānīgān dādan

---

1 *abāz-estīhišnīh?

2 dēsēd?

čē andar ham-dar ∵

8.20.11 ud abar pēšēmālīh ī sāmānēnīdan

ud ō pasēmāl pahikārdan

ud zamān ō gōw kerdan

ka pasēmāl nē āyēd ayāb āyēd nē kār rāyēnīdan

čand xwēšīh ī pēšēmāl ud pasēmāl

zamān ī rāyēnišn andar frayar *spōxt[1]

ud azišmānd ud ēraxtagīh padiš

ud mādī andar dārišn ī pēšēmāl pādīrānēnīdan

ud pašn ī andar dādestān rāyēnišnīh

zan ī pāduxšāyīhā dādag šōy pēšēmālīh kerdan ud šōy az pēšēmālīh āgāhēnīdan

ka-š xwēšīh tis-iz tis andar ān xīr nē paydāg pad gugāyīh šāyistan

čē andar ham-dar ∵

8.20.12 abar war ī wizurdān barsom-warān[2] garmōg-warān pāk ī-šān ǰud ǰud ērangīh ī-šān ēk ēk

ka war nē ān ī andar xwēš pāyag bē ān ī andar pāyag ī abārīg xwāhēnd

ud čē andar ham-dar ∵ [M707]

8.20.13 abar sāmān ī gugāyīh ī ud čim ī šāyistan rāy nē šāyistan ī kas-ēw pad gugāyīh

čē andar ham-dar ∵

8.20.14 abar ast saxwan az war

ud ō war gāh šud

čand pād ī pēš-madār pas-madār rāy

zamān kerd ī ud gōwišn xwēš

ud ēraxtagīh ī padiš

ud ēwēnagān [B536] ēraxtagīh ī

ud čiyōn pahrēxtan ī w hannāmān ī war padiš warzīd estēd ēk ēk

ud drang ī pahrēz

abar pāyišnīh ī ō nigerīdan ī dazišn

wizīr abar bōxt ēraxt ∵

8.20.15 ēn-iz kū ō *war-gāh[3] fradom / didīgar ud sidīgar ud čahārom ud panǰom ud šašwom ud haftom[4] / haštom nohom ud dahom kē šawišn

framān kē dahišn ∵

8.20.16 ud abar xwēškārīh ī war-ōstīgān

8.20.17 abar ēraxtagīh pad xwastūgīh ayāb anīy čim ∵

---

1 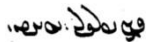

2 <blswm / kwl'n>.

3 <wlsyh>.

4 <'p̄ptwm>.

abāz āstawanīh aziša

čē andar ham-dar ∵

8.20.18 abar zēndān škastan wirēxtan ī duzz

gumān ī abar kas pad duzz-hašāragīh[1] aziš

čē andar ham-dar ∵

8.20.19 abar xwastūgān war nē būdan ēdōn-iz abar *hu-srawān[2] ∵

hamēmālīh ī pad ast ī sāmān hu-srawīh ān-iz ī ast abar paymānag ī yuǰyast tā *dašmayt ud *aswayt ud tačar ud hāsr[3] kahist ∵

8.20.20 abar pahikārišn ī pad xwāstagīg tis

ka ēk dārišn gugāy-ēw abāg ēk nē dārišn abāg nē gugāy

ayāb ēk dārišn abāg ēk gugāy-ēw ∵

ayāb ēk gugāy abāg-išān ēk-iz dārišn nē paydāg

ka harw 2 *ādehīg[4] ayāb harw 2 uzdehīg hēnd

ud čē ēwēnag xwēšīh ast-om [M708] gōwēnd ∵

8.20.21 ud abar pādīrānānīdan ī dādwar wizīr

ud zamān kerd ī ō dādwar ī meh

ud az-iz war ō ēwarīh

ud čē andar ham-dar ∵

8.20.22 ud abar pahikārišn ī 3 kas pad xwāstag / hāwand Ohrmazd rōz ō wahuman rōz ō *ēk[5] ardwahišt [B537] rōz ō ēk dād

paydāg dārišn ∵ ēk-iz nē kerd estēd ∵

8.20.23 ud abar xwāstag ī nē xwēš frōxtan[6]

čē andar ham-dar ∵

8.20.24 abar hambasānīh pad tis ī nē šāyēd būd ∵

8.20.25 ud abar pahikārišn ī mādī-ēw kas dārēd ud ham-dādadestān *kū-m[7] nē xwēš bē az anīy kas dāram

ud čē andar ham-dar ∵

8.20.26 abar pahikārišn ī ēr abāg an-ēr abāg an-ērān abāg ēr *bandag abāg mard ī šahr pad xwāstagīg tis

čē andar ham-dar ∵

8.20.27 ud abar čand ēwāz pēšēmālīg pasēmālān ō dādwarān

abar wizīr xwāst ∵

ud abar waštag-saxwanīh gumēzag-gōwišnīh ī andar dādestān

---

1 ŠābE 102 gēh-hašār “cattle rustler.” Doubt whether someone has been robbed by thieves.

2 <-by’n'>.

3 Cf. FiO.27a.739-42.

4 <’yšyk>.

5 <’’wk'>.

6 <-x2>.

7 kū-š.

čē andar ham-dar ∵

8.20.28 abar zamān ī ō dastwar ī xwēšīh ud dārišn

ud čē ēwēnag abāyišnīh ī dastwar

ud čē andar ham-dar ∵

8.20.29 abar šāyistan ī zan pad gugāyīh ud dādwarīh ka abar tan ī xwēš sālār-pāduxšāyīh

pad-iz dastwarīh šōy nē šāyistan ī an-ēr ud margarzān pad ēk-iz

čē andar ham-dar ∵

8.20.30 abar graw-dār graw a-pēš bē nihādan

čē andar ham-dar ∵

8.20.31 abar xwāstag ī ham-bāyān bē dādan

čē andar ham-dar ∵ [M709]

8.20.32 abar xwāstag ī kas dārēd u-š pad xwēšīh ud dārišn ēč gugāy abāg nēst ∵

8.20.33 ud abar war ī <p'wlw'wr'n'>

abar must-garzīh[1] ī pēšēmālān pasēmālān pēš andar dādestān rāyēnišnīh ēk ō did

čē andar ham-dar ∵

8.20.34 abar dādestān ī pad mādī-ēw ī az kas duzzēnd ud az duzz <l'wk'> bawēd

kas pad apēdagīh kunēd az-iz ōy duzzēnd bun xwēš wēnēd nē šnāsēd ud [B538] abāz zīndag ka-š abar hamēmāl bawēnd

čē andar ham-dar ∵

8.20.35 abar xwāstag ī andar dārišn ī kas ka kas pad wēnišn ī ōy bē ō anīy kas dahēd nē pahikārēd ∵

8.20.36 ud abar abāz ō dādestān nē šud hammōxtan ī rad ō hāwišt

čē andar ham-dar ∵

8.20.37 abar hambasānīh ī abar kas pad nāmčištīg xwāstag ī pad ahlawdād

čē andar ham-dar ∵

8.20.38 abar dādestān kē 3 bār war padiš warzēd ud *aēša* āyēd

čē andar ham-dar ∵

8.20.39 ud abar čand ēwēnag būd ī gōwišn ī ǰādūg-gōwišnīhā ān ī dast nimāyišnīhā

ud abar <'swy> pad ǰādūgīh pad paymānag pāduxšāy kerdan ī hambasānīh ī padiš ∵

8.20.40 ud abar war ī pad margarzān kadām bawēd ud mehīh ud kehīh ī war

ud ēn-iz kū az warīgān pad war[2] kadām wābarīgān ∵

8.20.41 abar paymānag ī esm ud az kadār urwar weh šāyistan ud anīz čand abzār ud [M710] nīrang ī andar war sāxtan abāyišnīg ∵

8.20.42 ud ēn-iz kū ka mard rāstīh ī xwēš āgāh ka-iz āgāh ātaxš pad ān ī wīrān gōwišn gōwēd kū

ō man abar ma raw čē tōzam aš andar šawišn

8.20.43 ud abar mayānǰīg[1] ī abar dādestān ī pad duzz ud appar kerd

---

1 <-klcyh>.

2 <pwwl>.

abar band ud drōš hištan[2] pašn kerdan

čē andar ham-dar ∵

8.20.44 ud abar xwāstag ī *āsrōn[3] kē-š xwāstag-dār nēst pad uzdehīgīh ayāb deh pad xwēškārīh bē šawēd ka bē widerēd ō kē čiyōn madan ∵

8.20.45 abar pahikārišn pad xwāstag az abarmānd ī pidarān abar <w''my'l>

ud čē andar ham-dar ∵

8.20.46 ud abar čandīh tōzišn ī band ud drōš ud pādufrāh ī asparan anumay[4] ud stōr[5] ī [B539] duzzīdag

čē andar ham-dar ∵

8.20.47 ud abar pasēmāl kē 3 pēšēmāl harw 3 pad ēw-bār[6] ēk pad asparan ēk anumay ēk pad stōr abar pahikārēnd passox ī kē pēš dād ∵

8.20.48 ud abar pahikārišn ī 3 kas pad xwāstagīg tis ī pad a-ham estēd ud ōy kē-š nihād *zōr-tan xwēšīh ī awēšān ēk-iz nē ēwar ∵

8.20.49 ud abar madan ī tōzišn ō 3 kas kē az ēk asparan az ēk anumay-ēw ud az (ēk) stōr-ēw harw 3 pad ēw-bār duzzīd estēd ∵

8.20.50 ud abar čim ī pāduxšāyīh ān-iz nē pāduxšāyīh mard ī šahr pad duzz/ganǰ ī xwēš bastan

čē andar ham-dar ∵

8.20.51 abar paymānag ī pad āšnawišn dārišnīh ī pasēmāl [M711] ēd ī pēšēmāl

abar zamānag kerd ī ō gōw ud paymānag and ∵

8.20.52 ud abar ēn kū ka kas abar kas hamēmālīh-ēw kerd estēd pad zamān kerd abāz šawēd pēš az passox dād hamēmālīh-ēw ī did abar ham mard bē kunēd passox ī kadām pēš dahišn ∵

8.20.53 abar čim ī a-čārīh ī dādestān

abar čē mard andar dādestān rāyēnīšnīh ī didīgar sidīgar ud tasom abdom gōwišn ∵

ud abar 22-ērangīh ī andar dādestān rāyēnišnīh ∵

8.20.54 ud abar *pādīrānīh[7] ī war ān-iz ī warzēd pad 3 gugāy ī wizurd ∵

8.20.55 ud abar hangām ī war garm ud ān-iz ī sard

čē andar ham-dar ∵

8.20.56 abar andar rāyēnišn-ēw[8] ēk war xwāst ud ēk zamān ō mowbedān mowbed kerd

čē andar ham-dar ∵

8.20.57 abar *wābarīgānīh ī mowbedān mowbed pad wizīr kerdan wardēnīdan ∵

ēn-iz kū pad čihr[1] kadār wizīr ī kerd wardēnīdan *wābarīgān ∵

---

1 <m''nykcyk>.
2 <-x2>.
3 <'yylwk'>.
4 <'nwmyD>.
5 Cf. V.4.48.
6 <'yb'l>.
7 <p't'yl'nyh>.
8 During one procedure.

8.20.58 ud abar gugāyīh ī abar āgrift ud awōyrišt[2] zaxm ud rēš ud xwāstag ī [B540] <wkznd> ud ahlawdād ud ziyānag ud apēdag ud pād-mālišn ∵ ud *aōgaŋhən* . ud wahāg frōxtan[3] ∵

8.20.59 abar pahikārišn ī abar zan ud gōspand ud urwar zamīg ud xwēšīh
ud čē andar ham-dar ∵

8.20.60 abar ēwarīh gōwišn ī čand az xwēškārīh sālārān pad ān ī-šān xwēškārīh padiš mowbedān mowbed ayāb 4 gugāy pad harw dādestān ∵

8.20.61 ud abar čand ēwēnag ēraxtagīh ī andar dādestān pad saxwan
čē andar ham-dar ∵ [M712]

8.20.62 abar ēwēnag ī ahlomōγān ō frēzwān <pt'l>[4] kerdan
čē andar ham-dar ∵

8.20.63 abar kū frārōnīh ī menišn gōwišn kunišn mardōm hamāg az frārōnīh ī Spenāg mēnōy ud mardōm xwad ō xwēš kunēnd[5] u-šān pad ān rāh mizd rasēd
ud abārōnīh hamāg az abārōnīh Ganāg Mēnōy mardōm xwad ō xwēš kunēnd u-šān pad ān rāh puhl rasēd ∵

8.20.64 ud abar <'č'l'yh> ī az a-petītīg-wināhīh kū pad fradom ud didigar ud sidīgar ud čahārom panǰom arduš[6] ī a-petīt čē āzārīhēd ∵

8.20.65 ud abar kū kadār gōwišn ī andar nimayišnīhā ud kadār āgrift ī a-frōd-wardišn ī tanābuhl bawēd wināh ī az ham wināh ∵

8.20.66 ud abar kū kē wizurdan kē barsmō-war[7] wizurd ī pahlom ud garmō-war[8] ī nidom kadār ∵

8.20.67 ud abar kerd ī 2 mard pad āgenēn xwāstag ud andar zamān āgenēn dādwar ud war padiš xwāst
ud ka ēk-ēw zaman xwāstag pēš kunēd ud ēk dādwar ud war pēš xwāhēd
ud čē andar ham-dar ∵

8.20.68 abar kas az dārišn ī kas pad wēnišn ī ham xwāstag kas burdan
ud ōy kē-š pēš dāšt andar hāsr gugāy ī pad dārišn [B541]
ayāb xwēšīh pēš dādwar ka-iz-iš andar hāsr gugāy nē mad estēd
ud čē andar ham-dar ∵

8.20.69 ud abar kū dādwar wizīr az abestāg ud zand kunišn ayāb az ham-dādestānīh ī wehān
ud čē andar ham-dar ∵

8.20.70 ud abar pādixšāy frōxtan[1] ī mard pah ud stōr ka-š [M713] āhōg nē paydāg pad an-āhōgīh

---

1 pad-iz dār?
2 <'Yklpt' w 'wylysšt'.>.
3 <-x2>.
4 Cf. 8.20.81.
5 <-x2>.
6 <'lk/ywš>.
7 <blsmw/kwl>.
8 <glmwkwl>.

ud abar-iz daxšag ī-šān āhōgān ∵

8.20.71 abar kū čand dādestān ī-š pad abar-pahikārdan ēk-gōwišnīh was ∵

8.20.72 abar sāmān ī dādwar kerdan ud abarīh ī kardag dādwar

ud čē andar ham-dar ∵

8.20.73 abar sāmānīh <twy>garīh ud a-<twy>garīh ī dādwarān ∵

8.20.74[2] ud ēn-iz kū dādwarīh ō ōy āgāh-dād dahišn ∵

ud sāmān ī dād-āgāhīh ∵

8.20.75 abar kū dād dādwar dādwarān pēšēmālīh pasēmālīh ud dādestān-tāšišnīh wizurdīh pad čē wināh a-čār bawēd ∵

8.20.76 ud ēn-iz kū-š dādwarīh ī abar ān and mādī ī wizīr padiš drōw kunēd a-čār ∵

8.20.77 abar <ply'?> ī kē xwāstag kē dārišn ī kas pad xwad dast stānēd ka-š abar pahikārēnd xwēšīh gōwēd padiš ēraxtēd ∵

8.20.78 ud abar 5 ēwēnag ēraxtagīh ī pad xwāstag čē pad gyāg pad hāsr bawēd

čē andar ham-dar ∵

8.20.79 abar a-ham-nihād ud a-ham-dār ud a-ham a-pēš-nihād

abar pahikārdan ī pad a-ham-dār

čē andar ham-dar ∵

8.20.80 ud ka kas xwāstag kas xwēš ō anīy kas pad wēnišn ī ōy kē xwēš abespārēd ud / ud ōy kē bē stānēd[3] pad xwēšīh abar pahikārēd

ud čē andar ham-dar ∵

8.20.81 abar pahikārišn ī abām ī pidarān ka ēk az ham-bāyān xwastūg ud abārīg mad estēnd u-šān tuwān pahikārd[4] nē pahikārēnd [B542]

8.20.82 abar rawāgīh ī pahikārišn ī ēk az ham-bāyān abar [M714] hamāg abām ī pidarān

8.20.83 abar šāyistan ī margarzān abornāyīg pad ǰādūg-gōwīh ka-šān sālār abāg ∵

ud zan ka tan ī xwēš sālār ∵

8.20.84 ud abar kū mādī asparan nidom ud *wīrō-mazaŋ[5] abardom ∵

8.20.85 ud abar duzzīh ud apparīh ī abar xwēš xwāstag ka abē-pahikārišn az dārišn ī kas bē āwarēd ∵

8.20.86 abar pērōzgarīh ōy ī drōw-nakkīrāy az *a-dādōmandīhā[6] frāz raft rāyēnišn *dādestānōmandīhā[7] kunēd az ōy ī rāst-xwāh ud rāst-nakkīrāy ka *dādestān-xwāh-kunīhā[8] rāyēnēd ∵

---

1 <-x2>.

2 Cf. FiO.5.277-8 (West).

3 <-x2>.

4 <pt'lt'>.

5 <wylwk-mzd> cf. *vīrō.mazaŋhəm*.

6 <'št> /ōmandīhā.

7 <d'tst'w>mandīhā.

8 <d'tst'w ''k ww>īhā.

8.20.87 abar saxwan ī pahikārišn ī mard zan ī pāduxšāyīhā *āwurd[1] estēd ∵

8.20.88 ud ēn-iz kū ka ziyānag wēnēd ayāb *drubuštīh az ān ī pad 2 angust bē abgand šāyēd
pāduxšāy ka pahikārišn nē kunēd bē stānēnd[2] ∵

8.20.89 ud abar duxt pad šōy bē dād widerd pid kē pāduxšāy būd ∵

8.20.90 abar wināh kanīg az šōy *pādīrānēnīdan[3] ∵

8.20.91 abar wināh ī az xwāstag pad ēd kār *ēwāz[4] dād kū kār ǰud az čāšišnīh[5] (ud) pad ēd čim ēwāz
kerdan kū tā-m zan dahānd ka-iz-iš ān rāy nē dahēnd ∵

8.20.92 abar wināh kanīg pad kanīg ayāb anīy tis zīndag
ayāb guftan kū tō ō ān ī man xwah duxt abar rawē[6] man-iz ō ān ī tō abar rawam ∵

8.20.93 ud abar zan man-iz tan wināh ī az ān wināh ∵

8.20.94 abar abāz rasīd ī xwāstag ī kanīg rāy bē dahēd ka kanīg pad zanīh ōy xwāstag nē *dahēd[7] ∵

8.20.95 abar kanīg kē pas az [M715] *15-sālag[8] pad šōy nē dād estēd u-š pid daštān-māh wizārdan xōn abar
dāštan [B543] wināhgār šawēd gādār-ēw frāz kunēd/gīrēd
čē andar ham-dar ∵

8.20.96[9] abar dād ī xwarišn tis ī ǰud az zan ō kas kē {kas} dēn ī mazdēstān stāyēd ka-iz pad bīm
ēn-iz kū kē
u-š bē ka abāg dēn ī mazdēstān hamnāf bē būd ā-š pas dāsr dahišn ī wīr-masāy zan ∵

8.20.97 abar wināh ī adwadād kerdan ī ast az margarzānān ∵

8.20.98 ud abar kār framūd ī ǰādūg tōzišn ī pad tanābuhl ī <yyw'> *jīv* . kū-š kār čand ud andar čand sāl bē
kunišn ∵

8.20.99 ud abar rōz ud šab ī agrīy ud mayānag nidom kū ǰud ǰud čand hāsr
u-šān rasišn andar kadām radīh
brīnag ī-šān ēk pad zaman ∵

8.20.100 abar frasang ī agrīy ud mayānag nidom
ud čē az baxšišn

8.20.101 ud abar kār wāsān ī stōr ī ziyānag andar rōz-šabān ∵

8.20.102 abar gōspand kē mardōm ōzanēd u-š xwadāy pad band abar nē kerd ud a-wināh ayāb wināhgār
ud čim ī wināhgārīh ud a-wināhīh ī padiš ∵

---

1 <'p̄wlt'>.
2 <-x2>.
3 <p't'yl->.
4 ayāb.
5 West az-iz adahišnīh.
6 <-d>.
7 bawēd.
8 <15 ŠNT'>.
9 Cf. *ŠnŠ*.10.23.

8.20.103 abar zamān ī az ēwarīh ō warōmandīh ka-iz ō mowbedān mowbed ayāb 3 gugāy kunēd ud čand bawēd ∵

8.20.104 abar hāwandīh ī gugāy kē gugāyīh nē dahēd abāg dādwar drōw-wizīr ∵

8.20.105 ud abar a-čāragīh tis ō an-arzānīgān dahīhēd ō radān

8.20.106 abar čē ēwēnag padīrift būd ī dāsr ī dahīhēd ∵

kū čiyōn ī ka-š dād ka xwāhēd ā-š abāz rasēd

čiyōn [M716] pad čē paymānag ka nē xwāhēd ā-š sazišn nē bawēd

čē andar ham-dar ∵

8.20.107 abar kū čand ēwēnag xwāstag ast ī mard pad ahlawdād bē dād pādixšāy ∵

8.20.108 ud abar kū harw čē dād ōh bawēd ka-š dahēd ud čiyōn dād nē gōwēd ahlawdād bawēd ∵

8.20.109 ud abar nē būd ī [B544] dād pad bīm az harw čē-š bīm ∵

8.20.110 abar duzzīh ud apparīh ōy kē zan ud abornāyīg kasān az bīm bōxtan ud parwardan nē pad xwēšīh dārēd

8.20.111 abar baxtan ī pādufrāh pad hannām ī wināh-gārān

abar kadār hannām baxtan ∵

8.20.112 ud abar wizārdan ī wināh kū tēztom ∵

8.20.113 abar čandīh ī tōzišn ī zaxm ī abar margarzān ī pad meh-dādestānīh dāšt estēd kunīhēd ∵

8.20.114 ud abar dād ī Ohrmazd hamāg ābādīh ō / ō Zarduxšt ud hāwištān ī Zarduxšt

duzz appar būd ī mard ast ka ābādīh ī-š mad estēd ō arzānīgān dād

ud čē andar ham-dar ∵

8.20.115 abar čiyōn nihād ī uštānōmand pad a-ham ud ka pad a-wināhīh

ud a-ham-dār bē mīrēd u-š rēš pad kār

ud čē andar ham-dar ∵

8.20.116 ud abar sūd rāmišn ī mihr-dārīh ud garānīh ud ziyān bēš ī az mihrōdruzīh pāyag pāyag

čiyōn mihr dāšt estēd ∵

8.20.117 ud abar garān-wināhīh ī an-āštīh-xwāhīh ud spazgīh ud ziyān ī aziš rawēd

passazag pazd ud pādufrāh w padiš

čē andar ham-dar ∵ [M717]

8.20.118 abar graw dād marzānān ō an-ērān pašn xwāst ∵

8.20.119 ud abar tis-iz nē / nē arzistan ī an-ēr arzōmand ud abzōnīg-arz būd ī ka pad *nibāg bē ērān dahēnd

ud frāy-arzīh ī tigr-ēw ka pad gyāg ī nibāg pad graw az an-ērān bē stānēnd

čiyōn dāštan ī harw 2 ∵

8.20.120 ud abar garān-wināhīh ī mard nibāg az an-ērān abāz duzzīdan ka-š xwēš pus ∵

8.20.121 abar wināhgārīh ī deh-sālār pad ziyān ī andar deh az āfrāhīh ud duš-framānīh ī ōy bawēd ∵

8.20.122 abar duzz-hašārag pad mādī nibāg hāwand duzzān būdan

čē ēwēnag [B545] w pašn abāg duzzān kerdan pad meh-dādestānīh druxtan ∵

8.20.123 abar duzz ī xwēš-daxšagōmandīh rāy ān ī-š duzzīd ō gardan kerdan ō dādwarān nīdan[1] ∵

8.20.124 abar a-wizurdīh ī duzzān pad tis-iz tis bē pad xwastūgīh abar xwēš wināh ∵

8.20.125 abar ayārīh ī xwēšīh ī xwāst ī kas az pedān ka-š xwāstag duzzīd ayāb appurd estēd ∵

8.20.126 abar garān-wināhīh ī čand ēwēnag druxtārīh ī ka zan ī pad ham-dādestānīh bē dād padīrišn paydāgēnīd ō anīy mard dahīhēd

čē andar ham-dar ∵

8.20.127 abar nē pāduxšāyīh ī mard dānāgīh ī andar pahikār rāy pēš az ēwarīh az ōy ī a-dānāg xwāstag bē grift ∵

8.20.128 abar ǰādag-gōwīh kerdan dādwar abārīg pedān sālārān tā-iz ō šāhān šāh ōy ī a-dānāg andar pahikār ka-š ǰādag-gōw nēst ∵

8.20.129 abar čim ī sazāgīh mard pad xwadāyīh ud mehmānīh [M718] Ohrmazd abar did-tan ī ōy ī xwadāy ∵

8.20.130 abar nāmčištīg 5 dādestān ī ēwar ēd čē pad ēwar dārišn abē-war tōzišn u-š bē kunišn ∵

8.20.131 abar nakkīrāyīh pas az xwastūgīh[2] ∵

8.20.132 abar <nkznd> xwāstag kē-š dastwar ī dārišn ōh xwāyišn ∵

8.20.133 ud abar sazišn nē būd ī dādestān ast a-tuwānīgīh rāy nē xwāhīhēd

čandīh ī ēwēnag ān a-tuwānīgīh ∵

8.20.134 abar zan ī a-sālār ka gādār-ēw gīrēd

čē andar ham-dar ∵

8.20.135 abar saxwan-nāmag andar dādestān-rāyēnišnīh *āwurdan[3]

čē andar ham-dar ∵

8.20.136 abar wināh ī samēnīdan ī kas az xwēš gāh ud ka ān sam rāy bē rawēd ud čandīh ī raftan ud wizend ī-š az ān bē abar rasīd ∵

8.20.137 abāz abespārdan ī ān az dast [B546] ayāb dārišn apparīhēd kū čiyōn pad abespārd dārišn

8.20.138 ud abar paydāgīh dādestān ī keh az ān ī meh ∵

8.20.139 ud abar frāy-wehīh āštīh gētīyīhā-iz pad zan ud frazend nāfān naftīyān-iz

abar war ud xwāstag-iz padiš pahikārišn ī ast bē stadan[4] ∵

8.20.140 ud abar garān-wināhīh ī xwāstag ī pad nāmagānīh mēnōyān abesīhēnīdan

8.20.141 ud abar dādestān-ēw kē-š 3 ēwēnag dādestān abar 3 kas andar ∵

8.20.142 abar dār-ēw ī ka bē duzzīd mādī 100 nāy pāk 1000 nāy bē bawēd ∵

8.20.143[5] ud abar wināh ī az pēš *frawd-dranāy[6] frāz mistan

ud dārag čand angust ī kahist

frāztom bazag bē xwārdan ∵

---

1 <-x2>.

2 denial after confession.

3 <'pwltn'>.

4 <-x2>.

5 Cf. V.18.40 ka mard pad wināhgārīh pēš ī frabd frabd-drahnāy frāz mēzēd (L4 <plbd> 2x IM <plpd plpwd>).

6 <plpwd>.

8.20.144 ud abar wināh ī šusr ō mādagān ī [M719] 4-pedistān hištan[1] ∵

8.20.145 ud abar abāz dāštan ī ēk az kōšīdārān az zanišn
čē andar ham-dar ∵

8.20.146 ud abar abāz-zaxm ī 8 ēwēnag zaxm ka ag-dēn abar hu-dēn kunēd
ud čē andar ham-dar ∵

8.20.147 abar abāz-zaxm ī duš-dēn ∵ ka wattar-dēn ōzad ∵

8.20.148 abar nē hištan[2] ī tis xwāstagandar dārišn ī margarzān ∵

8.20.149 abar hāwandīh ī wināh-ayār abāg wināhgār
ud čē andar ham-darīhā ∵

8.20.150 ud abar pēšēmālīh ud pasēmālīh ud xānag xwāstag myazd wehān āzārīh ōy kas kē sālārīh ī ōy yazd stāyēd kē pad sālārīh nē šāyēd ∵

8.20.151 abar wināhgārīh ī dādwar ka dādestān ī kas čiyōn ān bun kunēd ∵

8.20.152 abar garān-wināhīh ī tan ēr ō[3] an-ēr abestpardan
čē andar ham-dar ∵

8.20.153 abar mehīh ī dāšn ī mard ahlaw az ān ī anīy[4] dāšn rašn ristag andar dāmān frāz guftan padīriftan rāy ∵

8.20.154 ēn-iz kū ka ahlomōγ rasēnd pahikār kerdan abāyēd
ka pad dast ayāb pāy ka-iz pad sar bīm az ān ī rāst guftan abāz nē estišn ∵ [B547]

8.20.155 ēn-iz kū dōšāram ∵ xwāstag ayāb hangrāyišn ī ō xwēšān rāy ān ī nē gōwēd bēšēd āb ud ātaxš u mard ī ahlaw ud *haspēn-iz[5] amahrspandān az gāh ahrāmēd :

8.20.156 abar garān-wināhīh ī ahlawān hušk-ābdāg/awiškaftag [M720] kerdan ∵

8.20.157 abar dād ī Ganāg Mēnōy wad-xwāhīh ud zūr-gugāyīh nakkīrāy ud drōw-dādwarīh pad petyāragīh rašn ristag pad anīy-dādestānīh[6]
sūd ī az rašn az awēšān ziyān būdan kerd
nē šāyistan ī rašn gāh ī ānōh kū dādestān ī mustōmandān a-pādyāwandīh rāy nē dahend ∵

8.20.158 ud abar a-pādyāwandīh ī rašn az pārag stadan[7] rasēd
ud šud ī pad garzišn ō Ohrmazd
ud čē andar ham-dar ∵

8.20.159 abar dādwar ī rāst ī hanǰamanīg pad hamēstārīh ī duzzān stahmagān *ahlawgenān[8] dād ∵

8.20.160 ud abar madan šāyistān ī harw kas pad xwēškārīh ō ān ī pahlom azwān ∵

---

1 <-x2>.
2 <-x2>.
3 <'w'>.
4 <ZK'y>.
5 <'sp̄ 'wc>.
6 <AHRN-DYNAyh>.
7 <-x2..
8 <'hlwbk'n>.

8.20.161 abar mehīh ī rāst-dādwarīh az abārīg kerbakkarān
wināhīh az drōw-dādwarīh
ud ka rāst az drōw bē šnāxt ud wizīr bē nē kunēd ∵

8.20.162 abar gāhān hādōxt ud dād xwastan ud warm kerdan
andar dānistan ī padiš <pyDbG'n'> (?)
wināh az nē dānistan čē aziš rawēd ∵

8.20.163 abar mehīh ī dād pad wizīrīh ud dādwarīh az abārīg srawān ∵

8.20.164 abar 7 ēwēnag xwāstag ī gōwēd kū anīy xwāstag rāy pad graw kerd/grift nē pāduxšāy

8.20.165 abar 10 ī ǰud saxwan ayār ī abar ham-dar ∵

8.20.166 abar ēn sraw *baxtan anīz čand ēwēnag dādestān ī bowandag
ud andar ān-iz abar āyēd padiš andar āwarēd was dādestān ī andar ēk-iz čand ēwēnag gōwišn pahrēzēd nimayišnīg āgāhenišnīg-iz *baxt ∵

8.20.167 pahlom ābādīh ast ahlayīh ∵ [B548 M721]

8.21.0 Duzz-sar-nizad 18

8.21.1 18 fradom brīnag mādayān abar duzz ud abāg triftārīh ī-š pad mād ī duzz ān ī-š trift passazag wināh
ud band ud drōš ud wizārišn ī wināh rāy baxtīg pādufrāh
ud kār-warzišnīh ud py'wčndīh ud čandīh ī ǰud ǰud andar āhōg āhōg
pāk-kadāmīh ud kār gyāg ī pādufrāh čē tan ud ēwēnag ī a-pāk čiyōn ān ī padiš a-pāk wizēhēd[1]
padsārīg kadām pēš kerdan kerd

8.21.2 ud abar tan ī band hannām ī bandišn ud paymān ī tangīh ī band ud drōš
nīrang ī bastan ī wināh ī duzz

8.21.3 abar band ud band ī šahr hamēmālān xwēš
arz ī ān ī guharīgōmand
ud čē andar andar ham-dar .

8.21.4 ud čandīh ī gyāg ī drōš ud ǰud ǰud
ān ī kadām duzz dārēd ∵

8.21.5 ud čand čiyōn pad čē drōšišnīh duzz <ylwč'> {šahr hamēmālān xwēš arz ī ān ī guharīgōmand} ud gyāg ī abāyēd drōšīh
guharīg wināh ī az wēš ǰud-ēwēnag drōšišnīh
ud ān ī az hištan[2] drōšišn ī šahr sāmān ī az wēš drōš-arzānīgān
ud čandīh pāyag ī duzzīh az sāmān ī droš-arzānīgīh frāz
ān-iz ī frōd az sāmān ī drōš-arzānīgīh

8.21.6 abar ēwēnagān ī duzzīh
ud abzōnīg wināhīh ī duzz pad tan ǰūdan ud rēšīdan

[1] Tavadia, ŠnŠ.2.102: cf. wizīd?
[2] <-x2.

ud a-paydāgēnīdan ī mād ī pad duzz ī pad hāsr

ud ān ī pad ān gyāg ud ān ī pad ēk gām bawēd .

ud duzz abāg *appar ud bōdōzed ud kāidyōzed[1] anīz winah pad pēšīh ud pasīh *hiδih* .

8.21.7 abar duzz-menišnīh ī duzzīh ī nē ham .

ud ham-bahr [M722] duzzīh ud ǰud-bahr duzzīh ī

8.21.8 abar wināh ī duzz-hašārag ud nakkīrā-gar ud hištan[2] ud bōxt wizīr ud a-srūdār ī duzz ān ī ayarīh dādār ī duzz pad duzzīh ud wirēg wizīr ī

abar duzzīh ī abornāyīg ud zan ī starwan ān ī ābestan

u-šān dārišn windišn ī andar tōzišnīg [B549] kār

ud kār ī ābestan duzz ∵

8.21.9 ud abar xwāstag ī ham-dādag a-maragān ī az duzzān abāz dārēnd

ud duzz pad dast ān ī duzz nē pad dast

8.21.10 abar gugāyīh duzz kū

pad čē padīrišnīg

čē pad duzz frāz rasēd

čiyōn ān ī ka griftan bastan .

ud čiyōn ān ī ka niwāxtan ud frēftan abāyēd tā ō kāmgārīh padiš rasēd ∵

8.21.11 ud abar w pašn ī abāg duzzān ∵

8.21.12 abar ǰuttarīh ī duzz az appar

8.21.13 abar xwāstag ī barēnd[3] abāz ō xwēšān rasēnīdan

čiyōn ān ī az an-ērān marzānān ud ān ī az duzzān dādwar

ud bahr[4] ī az *astərəθβąn* . az duzzān bē gīrēd ∵

8.21.14 ud abar pānagān pāsbānān ī duzz ud anīz was dādestānīh andar duzzīh ∵

8.22.0 didīgar brīnag ham-dādag

8.22.1 abar an-āsterdagīh ī pid pad wināh ī pornāy pus ka-š pus pad hangām az wināh an-āgāh kerd estēd

ān pus pad ān ī pid

abārīg pornāy ēk pad did ka nē wināh-ayār bawēnd

ud ān ī šōy pad wināh w zan ud zan ka nē

ka ham-ayār ud an-abāz-dār ∵

8.22.2 ud abar gāh-rasišn ō abornāyīgān hammōzišn az sālār pid ud ēwēnag [M723] ī-š hammōzišn ∵

*gāh[5] ī ō bun būd ī abornāyīg wināh ∵

ud paymānag ī wināh ī abornāyīhā

---

1 <b'ywwkzyt' wk'ytywkyt>>

2 <-x2>.

3 <-x2>.

4 <b'l y / >.

5 <y'yh>.

ud tōzišn andar *abornayīh[1] ud ān-iz ī andar pornāyīh

ud wināh az a-hammōzišnīh ī abornāyīg ī hammōzišn

čē andar ham-dar ∵

8.22.3 abar nē ōzanišn ī marnǰēnišn (/ az?) gēhān abāz dāštan ∵

ud čē ēwēnag ī baxšišnīh xwāstag ī mard[2] ǰuwān-mard pas az ōzanišn ∵

8.22.4 abar wināh ī dād ī abzār ī kušišn ō zan abornāyīg an-ēr ∵

8.22.5 abar zan kē andar 2 mard margarzān ēk sar xwāhēd ēk pus-xwāyišnīh ī andar ∵ [B550]

8.22.6 abar artēštār ī a-tōšag kē pad rawišn abar wāstar ud ǰōrdāy ud gōspand frāz rasēnd kē fšēy[3] aziš bēgānag ∵

ud čē andar ham-dar ∵

8.22.7 ud abar xwāstag a-sazāg dāštan ud wizīr ī padiš ∵

8.22.8 abar čandīh drang ī dādwar pad āgāh kū pēšēmāl zūr-xwāh pasēmāl drōw-xwastūg ∵

8.22.9 abar čandīh drang ī dādwar w pad dād-gāh

ud čē andar ham-dar ∵

8.22.10 abar wizīr ī abar dādwar kē dādestān ī warōmand pad ēwarīh ān ēwar pad warōmand wizīr wizurd (a-wizurd ud) a-wizurd wizurd kunēd ∵

8.22.11 ud abar dādestān pad ēwarīh ān ī pad warōmandīh ud wizīr kunišn

čē andar ham-dar ∵

8.22.12 ud abar xwēškārīh gumārdag dādwarān az ān ī nidom (ō) ān ī abardom ēk azabar ēk

8.22.13 wizīr ī abar dādestān ān ī šahrīg [M724] 2 āgenēn

ān ī šahrīg abāg dādwar

ud 2 dādwar āgenēn

čē andar ham-dar ∵

8.22.14 abar gōwišn ī wizīr ī abar <p'tw''w'n'>

čē andar ham-dar ∵

8.22.15 ud abar paymānag ī zamān ī dādwarān pad wizīr ud ān ī ō dādwarān gugāyān xwāyišn ān ī sazišn ∵

8.22.16[4] ud abar dādwar ī *vaiiōzuš* ān ī nē *vaiiōzuš* . zamān ī az dādwar nē *vaiiōzuš* . ō ān ī *vaiiōzušt* ∵

8.22.17 ud abar 4 ēwēnag dādwar ud wizīr ī padiš

ēk kē wizīr dānēd kerdan kunēd

ud ēk kē dānēd nē kunēd ∵

8.22.18 ud abar abarīh ī dādwar pad ān and dādestān ī padiš drōw-wizīr

ud čiyōn ān ī ka pad hāsr ud čiyōn ān ī ka pad gyāg bawēd

ān ī pad hāsr padiš abarag bawēd ka pēš az hāsr sar abāz ō rāstīh āyēd ∵

---

1 <'pl'yyh>.

2 <mlt>.

3 <pšy>.

4 Cf. FO.27b.764.

8.22.19 ud abar abārīg ī aziš paydāg drōw-čāšišnīh ī dādwar
tōzišn ī drōw-čāšišnīh ud zūr [B551] xwāyišnīh ud zūr-nakkīrāyīh ud zūr-gugāyīh mustōmand xwēš
būd ī pad tis wizārišn ī ǰud andar mustōmand wizārdan pad ēč kerbag ānāft nē būd ∵
8.22.20 ud abar ud abar <'č'lyh> ī dādestān ō radān ∵
8.22.21 abar dānāgīh nārīg ud abornāyīg ī āgāh-dād pad dādwarīh abar az pornāy mard an-āgāh-dād ∵
8.22.22 ud abar ayārīh ī niyābagīh ī ō rad ō dranǰēnīdag dādestān xwēš hāwišt
wināh az an-ayārīh
čiyōn ān ī ka ayār niyāz mustōmand ayārōmand [M725] az an-ērān pāduxšāy xwāst aziš
čiyōn xwāyišn āwarišn an-ēr ō ayārōmandīh
čē andar ham-dar ∵
8.22.23 abar brīnōmandīh ī rašn ahlaw ∵
8.22.24 abar čand 3-īh andar dādestān abar dārišn nē bōzišnīh ī a-xwēš xwāstag
wizīr abar ō kē ān ī a-xwēš xwāstag pad dārišn dārēd
8.22.25 abar kunišn ī an-hambasān ān ī hambasān *hēnd[1]
8.22.26 abar wizīr hanǰamanīg kunišnīh dādwar ∵

8.22.27 abar wināh ī hamēmālān abar dādestān dādestān rāy kunēnd pad xwad dast kerd nē pādixšāy
kas-iz xwāstag kē padiš pahikār ka-iz-iš ēwarīh pad xwēšīh abāg ∵

8.23.1 12 brīnag pasušhorwestān
abar fšēy ī gōspandān pasušhorw wizīn ī ud fšēy pad pasušhorw
pasušhorw abar fšēy šnāxtan ī-šān sazāgīh ēk abāg did
čē andar ham-dar ∵
8.23.2 ud paymānag ī *dārēd-dārīgīh bē būd ī pasušhorw pasušhorwīh pas az gumārd ī-š az fšēy ∵
8.23.3 ud abar ǰāmag abzār <wyw'lk'> ī fšēy ō pasušhorw dahišn
<yy'm'm'n> ī mizd ī rōzīg ī pasušhorw
ud pihw ī sag pad zamestān
pihw-iz *pēšēn ī ātaxš andar pah-ast abāyēd kerdan ∵ [B552]
8.23.4 abar ēwēnag ī wirāyišn ī dādīhā pah-ast ud gāh ī pasušhorw sag ātaxš ud <myym'n'> tōšag abzār
pasušhorw [M726][2] andar pah-ast
wināh ī az ka ēwēnag kerdan rawēd
čē andar ham dar ∵
8.23.5 abar tuxšāgīh ī pasušhorw ud abar sālārēnīdan gōspandān xuft pad šab andar. *pasīuuąn* .
mustwārān sag pānag nē wastargōmand bālišnōmand ud xwaš and ∵
harw šab sē bār pad hamāg ram madan ǰud az ān ī ka pattān-ēw ī bīmōmand ōšmārēd

[1] <hnbs'nmwwd>.
[2] M <psw/šhwlw'>.

harw rōz bāmdād bē raftan ī pad weh-gōwišnīh

andar gōspandān nigerīdan ān ī wēmār ud rišt ud *rēbag āhōgōmand gōspand dādīhā darmānēnīdan sālārēnīdan

wināh az sūdagīh

čē abar ham-dar ∵

8.23.6 abar ān ī-š andar zāyišn ī gōspandān ham waččag rāy kunišn

wināh ī ka nē ayāb ǰuttar kunēd ∵

8.23.7 abar bē šnāxtan ī-š waččag kū kadām gōspand ∵

8.23.8 abar šōn ud čār ī-š pad abāz dāštan ī duzz ud gurg az gōspandān

bōxtan ī-šān gōspandān ka abr ud wād ud wārān ī škeft bawēd ∵

ud ka ō *widarg ī rōdān <'w> wiyābān gyāg ī duš-pay padīrag <wyy>išn rasēd ∵

ud ka-š hamāg nē tuwān ān meh-arztar ayāb wēš-maragtar bōxtan ∵

8.23.9 ud abar pād ī-š gōspand ī az wāstar kasān

ud wināh tōzišn az nē pād

pad xwardan ziyānēnīdan ī gōspand ǰōrdāy ud wāstar ī kasān ∵

8.23.10 abar paymānag ī dāštan ī rāyēnīdan pasušhorw gōspandān az ǰōrdāy wāstar ī kasān srādag srādag

čiyōn ān ī <ywltl> xūg gōwēd [M727] hād čē ān az awēšān pahān paydāg wāstar xūg kē ān ī xwēš *pah-dān frāz xwarēd ān-iz anīy[1] wināh ī kunēd čē zahag-iz pad zāyišn frāz [B553] frāz xwarēd ∵

8.23.11 abar drang ī gōspandān pad garm sard gyāg <yš'n> ī pasušhorw

8.23.12 abar gōspandān az ēk tā 4-sālag daxšag

8.23.13 abar wis ī fšēy kū pasušhorw ka rasēd šnāsēd

čiyōn ān ī ka pasušhorw gōspand frāz pahāzīd dārišn

čiyōn ān ī ka-š ō wis ī pahrēz fšēy rāyēnišn ∵

8.23.14 ud abar madan ī fšēy abar gōspand rāh ī az wis fšēy ōy ramag passazag ∵

8.23.15 abar fšēy ka rōzīg ī pasušhorw abāz kunēd waxš-rawišnīh ī padiš

pas az tasom adwadād pādixšāy kuštan ī pasušhorw gōspand pihw rāy ∵

8.23.16 abar gōspand andar ram a-čārīhā ō kušt rasēd bahr ī kuštār aziš

ān ī pasušhorw ān ī sag ud kardag mar ī ēk gōspand ∵

8.23.17 abar paymānag ī rawišn u-šān bahr[2] wāsān ∵

8.23.18 abar wināh ī fšēy andar pasušhorw pad a-dādīh ī abar kār ud mizd

tōzišn pasušhorw andar fšēy pad asazāgīhā dāštan gōspand

sūdagīh pad kār u-š tōzišn

ud ān ī padiš a-čār/āzār-kārīh anarzānīgīh mizdīh bawēd ∵

ud dādestānīhā mayān fšēy pasušhorw ∵

---

1 <ZK'y>.

2 <bhl>.

8.23.19 abar frahang ī fšēy ō pasušhorw pad adādīhā sālārēnīdan ī gōspand
ka pasušhorw *srūd-saxwan[1] ān frahang pad saxwan ēwēn būd ∵ [M728]
ud ka nē *srūd-saxwan pad-iz zaxm
sāmān ī ān frahangīg zaxm ∵

8.23.20 abar xwēšīh ī pasušhorw az rōzgār zamānag ī daštān-māh wizārdan
gāhānbār yaštan abārīg frēzwānīg kerbag ∵

8.24.1 35 fradom brīnag stōrestān
mādayān abar ruwānīg wināh ī az adādīhā zanišn
ud rēš ī abar stōrān gōspandān tōzišn
ud tāywān ī ō gōspand xwēš padiš ud ān ī ka stōr ān ī ka anumay [B554] pad gyān

8.24.2 ān ī ka-šān pad *daxšag
ān ī ka-šān pad pahlūg zanēd ān ī ka-šān pēšag
ān ī ka-šān pahlūg ēdōn zad hamāg-zanišnīh bawēd

8.24.3 zanišn-iz abārīg awāhmān[2]
ān ī pēšag-zanišnīh ī ka zanišn
ud ān ī ka ēdōn zanēd ī ō pahlūg zanišnīh nē hamāg-zanišnīh .

8.24.4 ud ān ī ka ēdōn zanēd ī ō pahlūg-zanišnīh hamāg-zanišn hāwand rasēd
ud ān ī / ān ī ka pōst ud ān ī ka *gōšt[3] aziš bē abganēd ān ī ka-š brīn :
ān ī ka-š <'ym'n> ayāb <m'lwwn>

8.24.5 ān abar-iz sag ī pasušhorw *gung[4] kerdan .

8.24.6 abar murwān ō ham-zanišnīh ud parr-rūnišnīh
čiyōn ān ī ka hamāg-zanišnīh ud čiyōn ān ī ka nē hamāg-zanišnīh

8.24.7 ud adādīhā zanišn ī abar māhīgān ān ī ka-šān gōšt[5] axwarišn kunēd

8.24.8 āmār ī andar nigerišnīg ud sūdagīhā zanišn ī / sūdagīhā zanišn ī gōspandān
abar čē-ēwēnagīhā dādestān ī ǰud ǰud / sūdagīhā zanišn ī pad nigerišnīg-zanišnīh dārišn
was dādestān ī čē andar ham-dar ∵ [M729]

8.24.9 abar tōzišn ī kerd[6] ud pōstīg ud tadag-wastargīh kas
wināh ī az frōgīdan ī ātaxš padiš brištan ī gōšt ī duzzīdag ud *appurdag[7] ∵

8.24.10 abar kerbag hamāg kū dānāg-kārīh ud nēk gyāg mizd
wināh ī harw kū duš-āgāh-kārīh ud wad gyāg puhl awiš paywastag

---

1 srūd-gāhān 2x!
2 <'w'm'n>.
3 <BSLA>.
4 <ywy>.
5 <BSLAY>.
6 <kltww>.
7 <'p̄ltk'>.

abzāyēnāgēnīdan ān ī ahlaw pad dānāgīh
ud kāhēnīdan ī ān ī druwand pad duš-āgāhīh gēhān ∵

8.25.1 didīgar brīnag arzestān
mādayān abar arz ī uštānōmand ud ān-iz ī uzuštān xwāstag xwurdīg-xwarišnīh
ǰud ǰud abāyišnīgīh ī āgāhīh ī padiš
8.25.2 ō-iz wizīr ud dādwarīh nē <w'yytn'>[1] ī mard ahlaw ātaxš ī warahrān
baōdōzed[2] wizārišn arz ∵

8.26.0 {didīgar} sidīgar brīnag *artēštārestān[3]
8.26.1 [B555] mādayān abar zanišn-arzānīgīh gurg andar gurgān zanišntarīh ī ān ī 2-zang az ān ī 4-zang ∵
8.26.2 abar wizīn ī artēštārān rōzīg artēštārān stōr ud ǰāmag-abzār ud abyōhānagīh[4] ī aw-išān dahišn
wizīn ī asp zēn-abzār ēk ēk ∵
8.26.3 abar frahanǰēnīdan ī mard asp pēš az frēstīdan ī ō dušmenān zanišn ∵
8.26.4 abar čār pahrēzīšn-kārīh ī artēštār pad zanišn ī dušmenān kunēnd laškar ud razm kōšīšn ∵
8.26.5 ud abar wināh ī wis ud mān ī artēštārān andar rasišn ī kārēzār
ud čē ān ī rēš ud ziyān tōzišn
čē ān ī padiš *a-payrāyag ∵
ud čē ān ī padiš [M730] margarzān ∵
8.26.6 abar daxšag ī zēnāwandīh ud a-zēnāwandīh artēštārān
8.26.7 abar pāyag ī spāhbed abārīg pedān ī abar spāh pad rōzīg bahr ud āzarm
u-šān *azērag[5] ud mar ī gund ēk ēk az pedān ∵
8.26.8 abar baxšišn ī gund ō pānagīh ī drafš ud bunag ∵
8.26.9 ud abar marag ī gund ka šāhān šāh ō kārēzār šawēd ∵
8.26.10 ud abar paymān ī rōzīg pihw ī 2 artēštār gōšt ud pēm ud nān
nimāyēnīšn *čandānēnag ī artēštārān andar ān weh-xwarišnīh rāy aziš u-š čim ∵
waxšišn ud tarāzēnišn <yww'yk> ud stōr ī *bunagōgīh ud paristag abzār abar spāh ∵
8.26.11 ud abar brīnag ī *wašag ī stōr bizišk ud ganǰ zēnabzār abārīg ī abāyišnīg abāg laškar ∵
8.26.12 ud abar xwardan ī artēštārān rōz ī kārēzār gōšt
ud kadāmīh ī-šān xwardīg
ēdōn-iz ān ī aspān xwarišn ∵
8.26.13 abar xwāstag ī an-ērān bē āwarēnd
ud ēd ī aziš paydāg kū man čē gurg čē ayār ∵

1 wāyīdan?
2 <b'ywtwk / zYt'>.
3 <'lyšt->.
4 <'p'w''wkyh>.
5 <'cyly>.

8.26.14 abar w mihr ī dōšāram ī artēštārān āgenēn
hamīh ī ayārīh ī ēk abāg [B556] did
framān-burdār ī-šān andar spāh-sālār
ud menišnīg abespārdan ī tan ō ōš
ud dōšīd ī mēnōy mizd
abē-gumānīh pad tan ī pasēn ∵

8.26.15 ud abar wizīn ī spāh-sālār abar spāh
pad-iz āyišn dād šnāxtan ī-š spāh ǰud ǰud pad hunar šāyendagīh ī-šān ast ∵

8.26.16 abar handāzišn ī spāh nērōg abzār abāg ān ī dušmenān kū čiyōn ān ī (ka?) kārēzār kunišn čiyōn ān ī ka [M731] pahrēzišn ∵

8.26.17 abar ān ī artēštārān ka bīm az dūr *drubuštīh pad nazdīkīh ayāb bīm nazdīk *drubuštīh az dūr pad bōxtan hištan[1] xwāstag tis kunišn ∵

8.26.18 abar kū ka kārēzār abāyēd kerdan artēštār asp nē mad estēd az ramag-ēw aspān čand asp bē pāduxšāy grift ∵

8.26.19 abar <wš'k'> pāsbān čē ēwēnag āgāhīhišnīh ī ō laškar ud spāh-sālār ēd aziš paydāg kū dušmen murd weh ayāb wirēxt[2] ∵

8.26.20 abar nimayišn ī ō dušmenān (ī) aziš samīhēnd ud āhrīhēnd ∵

8.26.21 abar pahikārišn ī spāh-sālār ō an-ēran pēš az kārēzār pad-iz paygāmbar
ud xwāndan ī-šān ō šāhān šāh bandagīh ud dēn ī yazdān

8.26.22 pahikārišn abar handarz ō spāh
ud paydāgēnīdan ī nāmčištīg kār ī andar kōšišn ēk ēk bahr agrāyīh
niwēyēnīdan ī ō spāh pāddāšn ī kerdārān guftan
āgāhēnīdan ī ō spāh čim ī margarzānīh zanišn arzānīgīh ī an-ērān
framān ī yazdān abar zanišn ī awēšān ka ērīh nē padīrēnd
ud mānāg wazurg mizd pāddāšn ī abar zanišn ī awēšān az dēn paydāg
ud dādestānīgīh ērān ∵

8.26.23 ud abar nē guftan ī andar rōz ī kārēzār saxwan ī bēšīdārīh
nē ēč āgāhīh kē spāh w āhr dahēd
andar spāh bē ān ī [B557] xwaš rāmenāg ī dil-dādārīhā ī nērōg-abzūdārīhā guftan

8.26.24[3] ud abar yazišn ī rōz ī kārēzār razm duš-kunišn
ud urwar ī barsom ī ān yazišn
ud abestāg andar kōšīdan
ān ī fradom tigr andar [M732] wist nišān
yaštan ī pad-iz zōhr-barišnīh āb ī ō kārēzār gyāg nazdtar

---

1 <-x2>.
2 whether to kill them or chase them.
3 Molé "Problème des sectes," p. 7.

ud padisār kōšišn kū fradom pad kadām zēn-abzār kōšišn

ud padisārīg tā ān ī abdom

8.26.25 abar paymānag ī awēšān kē kōšīdārān rāy zay dārēnd

az kōšīdārān pas az pērōzīh ī abar an-ērān graw ud wardag az an-ērān abāz stadan[1]

8.26.26 abāz waštan ī az-išān pad čand paymānag ī durīh ī az-išān zēn-abzār

xastagān ud wistagān darmān burdan

ud zēn-abzār bē nihād

garmābag kerd ∵

ud tan āsānēnīdan

ud kerd-spāsān mizd dād

8.26.27 wināhgārān pazdēnīdan

ud xastagān wistagān darmān burdan

ud zēn-abzār abāz ō ganǰ abespārdan

graw abāz ō xwēšān rasēnīdan

bahr baxtan

ud anīz was ī andar ham-dar ∵

8.27.0 čahārom brīnag ham-dādag ∵

8.27.1 abar garmābag pad čē ēwēnag (ud) xānag

ud gyāg ī pahrēz ī ātaxšīhā[2] ud <p'yy•yh>[3] ī ānōh barišn ∵

čē andar ham-dar ∵

8.27.2 ud abar zōr ī zamīg *rāy[4] *āyēb[5] kerdan ∵

ud ān ī ātaxš rāy andar ān dar kunišn ∵

8.27.3 abar xwarišn *abārīg kār ī pad ātaxš kunīhēd

pahrēz ī ātaxš andar ham-dar ∵

8.27.4 abar ātaxš ī pad-iz rāh az frōgišn ud hixr ud nasāy ud wizend ud ziyān ī aziš w pahrēz

pahrēz ī ātaxš az dād ī ō ag-dēn ud abornāyīg paymānag ī ātaxš az gand/ǰōy ∵

ud tōzišn ī frōgišn abārīg wināh ī padiš

paymānag ī pihw ud <pyy'yn'> [M733] ī ātaxš ∵

pad hamīn pad-iz zamestān

8.27.5 abar bē nišāstan ī *āyēb[6] kū čiyōn ī ka pad āb ud xāk

ud čiyōn ān ī ka pad-iz hixr ī xwārtar

---

1 <-x2>.

2 <-yhyh>.

3 <plyyy•yh>?

4 M; <*l'y*>.

5 M <'yyc'>; <'y[•]•'>.

6 <'yyp̄'> = asp.

ud čiyōn [B558] ān ī ka pad-iz hixr grāy pāduxšāy ∵

8.27.6 abar paymān ī pihw ī mardōm ātaxš ud gōspand ∵

8.27.7 abar padīruftan ī mehmān[1] stāyišn ī rādīh ∵

ud mehīh ī rādān ud nikōhišn ī penīh ud <'wyyt>agīh ī penān ∵

8.27.8 abar ǰāmagīhā ī andar mān ī mazdēstān dāštan ēwēn

tā-iz wand-ēw ī 4-rōd ī pānagīh ud pahrēz ī-šān ǰud ǰud

mizd kerdārān ud ārāstārān ī ēk ēk

čē andar ham-dar ∵

8.27.9 ud abar āwarīd ī mazdēstān *kōy-bān[2] xwēškārīh ī kōy-bān

u-š čē andar ham-dar ∵

8.27.10 ud abar sāxtan ī zamestān rāy pad hāmīn[3] hambār

8.27.11[4] abar wāstar ī ǰōrdāy drūdan

abestāg ī fradom drūnišnīh

ud yašt ī dastag ī fradom pad šnūman ī Ohrmazd ī xwadāy[5] ∵

8.27.12 ud abar hamīh ī hu-dēnān āgenēn pad-iz spōxtan ī niyāz

ud hamīh ī abāg-iz ag-dēnān pad ān ī ō dēn nē wizāyišnīg

čē andar ham-dar ∵

8.27.13 ud abar kār ī abar urwarān gōspandān bar

fradom arzānīg-xwarišnīh did paymān-xwarišnīh

ud pahrēz ī az frāybūd ∵

8.27.14 ud abar xwēšīh ī *wāspuhragānīg

ān ī a-maragānīg čē ēwēnag

ān ī a-maragānīg ō *wāspuhragān xwēšīh madan

čē andar ham-dar ∵

8.27.15 ud abar zēwarīh ī stōr gāw ud gōspand ud mardōmān-iz kū [M734] a-maragānīhā ǰud ǰud pad čand

dād bawēd

ud čē andar ham-dar ∵

8.27.16 ud anīz was dādestān ud āgāhīh ī andar ham

8.27.17 pahlom ast ahlāyīh ābādīh ∵

8.28.0 **HUSPĀRAM** 30 brīnag

8.28.1 ēw hērbedestān mādayān abar kū ō hērbedestān kerdan

kē *šawišn[1]

---

1 <msm'n'>.

2 <kwp'n'> 1x.

3 <'myn'>.

4 Molé "Problème des sectes," p. 7.

5 Cf. Dk.7.1.13.

čiyōn ān ka šud frēzwānīg

ud čiyōn ān ka pad xwēš estēd

čiyōn ān ka šud nē pādixšāy

ud čiyōn ī abar hērbed paymānag ī āsrō ī pahlom

ān ī mayanag ān ī nidom pad abar-ōšmurišnīh ī ahlawān xrad ∵

8.28.2 ud abar āsrō ī frēstīdag ud rāhēn ǰāmag abzār ī awiš dahišn ∵ [B559]

8.28.3 abar ān ī hāwišt pad-tarsagāhīh[2] andar hērbed

ān ī pad padīriftan wāzag čāšīdan ō hāwišt

kunišn handarz ī hērbed ō āsrō'ān

dranǰēnīd sraw wisēyīh hangām ∵

8.28.4 ud abar čē pad abāz-rasišnīh ī āsrō ō deh kē aziš frēstīd deh sālār ud dehīgān āsrō rāy āsrō ō deh kē aziš pad čāšišn hammōzišn ī andar deh kunišn ∵

8.28.5 ud abar 5 xēm ī āsrō rāy

kadām ōšmurd ī āsrō fradom az srawān pad padīsār tā ān abdom

stāyišn ī yazd sraw

čē andar ham-dar ∵

8.28.6 abar darīhā kē āsrō ī nihān-zāyišn[3] *xwāyišn[4]

pēšīh ud pasīh ham-dar ∵

8.28.7 abar puhl ī āsrō ī pad wināhgārīh ǰud fragard ∵ [M735]

8.28.8 ud abar āsrō az hērbedestān kerdan rāy uzēnag az deh stadan pad kerdan sūdag bawēd ∵

8.28.9 abar frāzīh ī āsrō'ān ēk az did pad dānišn abzār paymānag ī frāzīh kē padiš sazāgtarīy ī ēk • [——— \did pad /———]•īh bawēd[5]

čē andar ham-dar ∵

8.29.0 brīnag-ēw nīrangestān

8.29.1 mādayān abar nīrang ī ēzišn ī yazdān

ān ī frēzwānīg[6] ō puhl šawēd

abzōnīg kerbagīh az wēš-marīh ī rāspīgān andar ēzišn[7]

abestāg zōr rāspīg harw 2 ōh gōwišn[8] ān ī[9] ēk ōh gōwišn ēk ōh niyōšišn

8.29.2 abar drōn

---

1 <ZLAWN-> = zāyišn.

2 tarsagāh.

3 <-z'šn'>.

4 <hw'šn'>.

5 See West. In margin mādayān az.

6 In margin abzōnīg kerbagīh.

7 Also in margin.

8 <gwšn gwbšn'>.

9 In margin zōd rāspī[g].

čē andar ham-dar ∵

8.29.3 abar pahrēz ī az xwārišn ī māyēnišn andar ham hangām ī ēzišn

8.29.4[1] abar sāmān ī wāng pad abestāg-gōwišnīh ī andar ēzišn-ēw

ud abestāg ī bišāmrūd ud srišwadag časrušāmrūd

8.29.5 abar ēzišn rāyēnišn ī ēzišn kē zōd ayāb rāspīg tanābuhlagān

8.29.6 abar zōdīh ī zan abornāyīg ∵

8.29.7 abar wizīr ī abar ōy kē az dēn mazdēst [B560] abāz stāyīd bawēd

8.29.8 abar wināh ī ōy kē gāhānbār nē yazēd

čiyōn ān ka-š yašt bawēd ∵

8.29.9 abar sāmān ī 5 gāh rōz ud šab ud ēzišn ham gāhīhā ∵

8.29.10 abar ēwēnagān ī xwēšīh tis ō gāhānbār

abārīg kerbag dād[2] dastwarīhā ∵

8.29.11 abar čandīh ī zōhr ī az ēk gōspand

nigerišn handāzišn ī andar kerdan ī gōspand pad-iz dād [M736]

pākīh az paywēšag[3] ud abārīg āhōg

A-wēmārīh ud A-abzārīh ud a-ǰastagīh ī az xrafstar

ud nīrang ī kerdan ud wizīn ī abar kerdār ud sāxtār ud abar-burdār xwardār awiš dādār ∵

8.29.12 ud čim ī kuštan

čē andar ham-dar ∵

8.29.13 abar gāh ud kār ī zōd rāspīgān andar ēzišn ∵

8.29.14 abar pahlom ēzišn

dāšn ī mard ī ahlaw ī čāšīdār abāz pad windīdār xrad ī ahlawān būd

čē andar ham-darīhā ∵

8.29.15 abar šabīg ud kustīg kū az čē šāyēd

čē andar ham-darīhā ∵

8.29.16 ud abar barsom čīdan bastan [4]andar ham-dar ∵

8.29.17 abar paymānag ī esm {andar} andar ēzišn

ēwēnag ī frāz barišn •• [5]ān ī ātaxš ī kadagīg ādarōg[6] ī ātaxš warahrān ∵

8.29.18 abar ēzišn ī andar meh ud ān ī andar mayānag ān ī andar keh tuwānīgīh

ud wizīr ī abar a-tuwānīg [7]∵

8.29.19 abar yaštan ī yazdān hamē pad \ ān ī / mad estēd

---

1 Molé “Problème des sectes,” p. 8.

2 <YHBWNt'>.

3 <ptwy'k'>.

4 In margin: esm andar andar ēzišn.

5 In margin ātaxš ī warahrān.

6 <'tlwwk>.

7 In margin pad ān ī mad.

abāz nē hištan[1] pad ēč ēwēnag ∵

8.29.20 abar kū mardōm wēnāgīhā ud a-wēnāgīhā-iz yazdān ēzēnd ∵

kū ān ī wēnāgīhā ud ān ī a-wēnāgīhā kadām

handarz ī abar wēnāgīhā yaštan ī yazdān ∵

8.29.21 abar pākīh ī yaštār tan wastarg

āsnūdagīh ī-š menišn az wināh

ud pādyābīh ī abzār ī <wlw>išnīh

ud pākīh ī gyāg ī ēzišn

dūrīh az ānōh pad paymānag ī paydāg rēmanīh ud gand

čē andar ham-dar ∵

8.29.22 abar ēzišn ī ābān u-šān [B561] nām zōr ī bēšāzišnīh warzāwandīh

ud a-dād-dārišn dādārīh ī ābān mēnōy

ud čē andar ham-dar ∵ [M737]

8.29.23 abar ēzišn ī kārān dādestān xūb-fragānīh ud xūb-frazāmīh rāy kunišn

ud anīz was ōšmurišn ī andar ham-dar ∵

8.29.24 ēzišn pad šāyēd nē šāyēd xūb nē xūb ∵

8.29.25 abar Zarduxštān *huuōuuą* . wištāspān dūdag pad ōšmurišn ēzišn ī dēn u-šān čiyōnīh ∵

8.30.0 brīnag-ēw guharīgestān

8.30.1 mādayān abar *guharīg[2] *wābarīgānīh

ud nē saxtag bē dādīg

pašnīg-iz dēnīg ī *wābarīgānīh[3] nē hambārīg pad twd-karīh ī gēhān bē weh-zīyišnīh-xwāyišnīh pad frāxwēnīdārīh harw mardōm

kerdan dastwarīhā-īh ī abaragānīh paymān ī sūd ī padiš

8.30.2 abar abaragānīh a-niyuruzd abāg a-niyuruzd

abāg <wywlyh> an-uruzd abāg anuruzd

abāg w niyuruzd ud niyuruzd abāg niyuruzd

ud sāmān ī niyuruzdīh ud aniyuruzdīh kū

abāg kē pad frāy-arz[4] nē dastwarīhā

abāg kē dastwarīhā ∵

abāg kē az[5] bē pad frāy-arz nē dastwarīhā

pad anāgīh frāy-arzīh rāy kū[6] abāg kē

---

1 <-x2>.

2 <ywlyk>.

3 <'plk'nyh>.

4 <pl''lc'>.

5 In margin nē dastwarīhā.

6 In margin abāg wināh.

čiyōn xūb abāg wināh <plyyttk>

8.30.3 abaragānīh frāy-iz *ast[1] zīndag-gyānīh

ud paymānag ī guharīg padiš bē bawēd

8.30.4 abar[2] ōy kē xwāstagīh nē xwēš frōšēd ōy kē xrīnēd ∵

8.30.5 abar frōxtan[3] ī pah *pāhr-dmān[4] ud *a-pāhr-dmān

8.30.6 abar pahrēz pahrēz ī tis tis nimūnag ∵

8.30.7 abar stōr ud gōspand ud *bandag paristār abārīg xwāstag kē srādag čiyōn-iš āgāh pad ǰud-srādag čiyōn-iš abar-gōwišnīh frōxtan[5]

wināh tōzišn ī

čē andar ham-dar ∵ [M738]

8.30.8 ān ī ka stōrān paydāg bawēd pad-āhōg frōšišnīh paydāg paymān

ud ān ī hamē pad frōxtan[6] āhōgōmand ∵

8.30.9 abar kadag [B562] kē mardōm ud sag pad wēmārīh paywēhagōmand andar bē widerd

wastarg ī mard az ān wēmārīh dāšt

kū čiyōn ān ī ka 3 čiyōn ān ī ka 2 čiyōn ān ī ēk sal pad frōxtan[7] āhōgōmand ∵

8.30.10 abar kadag kē mardōm ud sag pad ān ī paywēhagōmand wēmārīh andar nišast nē widerd

pas az wihēzag ī aziš wastarg ī mard andar ān wēmārīh dāšt kū čiyōn ān ka 2 čiyōn ān ī ka ēk sāl čiyōn ān ī ka 30 šab pad frōxtan[8] āhōgōmand

čē andar ham-dar ∵

8.30.11 abar guharīg abāg anērān kerdan

kū čiyōn ān ī ka pādixšāy .

8.30.12 abar gōspand guharīg andar 3-šabag pas az 3-šabag kuštan

anīz was dādestān andar abaragānīh ud gōspand guharīg

8.31.0 brīnag ham-dādag ∵

8.31.1 abar tis ī nē xwēš stadan[9]

ān ī ka nē menēd kū-š wēnēnd u-š wēnēnd

ān ī ka menēd kū-š wēnēnd u-š nē wēnēnd ∵

ān ī ka menēd kū-š wēnēnd u-š wēnēnd ∵

8.31.2 [1]abar ahlaw sāst dahišn kū čē čiyōn bawēd ∵

---

1 <AYT> uncertain. – In margin ud paymānag ī guharīg.

2 In margin: xwēš frōšēd.

3 <-x2>.

4 <p'yylym'n'>

5 <-x2>.

6 <-x2>.

7 <-x2>.

8 <-x2>.

9 <-x2>.

ān ī ka fšēy [2]abāz xwāhēd ∵

8.31.3 abar niyābagān-windagīh zūr-āfrāhīh ud druxt-padīrišnīh[3] wināh ∵

8.31.4 abar kār ud framān kē dahišn ī {l'n} rād [4]ō kas kāhēnēd [M739] wardēd ∵

8.31.5 abar sāmān ī wišād-dastīh ∵ zan ī pāduxšāy kē andar šōy tarsagāh az tis šōy nē mad estēd ∵

ud čiyōn ān ī ka šōy <pl'tyk>

čiyōn ān ī ka dādīhā

ud čiyōn ān ī frōd az dādīhā xwāstag

čiyōn ān ī a-niyuruzd xīr

sāmān ī tarsagāhīh ud zan andar šōy ī

čē andar ham-dar ∵

8.31.6 abar wāyēnīdan ī kanīg az pidarān sālārān kadag ō šōy wis

kadag-bānūgīhā dāštan ī šōy zan ka-š tarsagāy [B563] šnāyēnīdār bawēd

handarzēnīdan ī ka gōwēd kū tō zan ham zanīh ī tō nē kunam ∵

šōy ō zan pahikārišn ud puhl abar barišn ∵

8.31.7 ud abar xōn ī pad zan ī šōyendag

ud puhl ī abar ōy kē zan ī šōyendag ud ān ī an-ēr ud abārīg *kē nē dastwarīhā gād gāyēd

ud zan kē gād ō an-ērān dahēd

šusr gumēzišnīh abārīg wināh ī abar ham-kār kunēd ∵

8.31.8 abar zan az an-ērān xwāst kū čiyōn ān ī ka pādixšāy ∵

8.31.9 abar ārāyišn zan pad pus-radīh

hangām ō pēm[5]

ud pus-xwāyišnīh ī abāg šōy ∵

8.31.10 abar wināh ī mard {m} rānēnīdan ī xwah duxt ī pornāy pus-radīh ∵

8.31.11 abar 3 tis kē mardōm padiš wināhgār appār-xwēšīh bawēnd ∵

u-šān dārišn bē nē stānišn

8.31.12 abar kē dādīg tōzišn stahm-barišnīhā nē kunēd ∵

8.31.13 abar ān ī mard andar zāyišn ī-š nārīg pad myazd dāšn ī ō ganǰ [M740] ī kerbag kunišn[6] ∵

8.31.14 čiyōn ān ī ka ān mard *a-rad

čiyōn ān ī ka hāwišt

---

1 In margin čē čiyōn bawēd.

2 In margin: bagān-windagīh zūr-āf.

3 In margin abar kār ud framān kē dahišn.

4 In margin: sāmān ī.

5 <p'ym>.

6 <-x2šn'>.

čiyōn ān ī (ka) zāyišn nar ∵

čiyōn ān ī ka mādag

8.31.15 ud sūd ud xūbīh ī aziš

ud dēnīg frāz-dahišnīh ī nām ō zāyišn narīhā madagīhā ∵

kerbag ī az {yyw'k} dēnīg nām-nihišnīh ī abar zahag ī

[•••] ī az abāz-dahišnīh ī-š ān ī dēwāstān nām ∵

8.31.16 abar nīrang ud ēwēn ī andar gušn hištan[1] gōspandān kē aziš gušn rāmēnīdār

ud a-rišt mādagīh ud pānagīh mādagīh ud 2-ānagīh anāhōgīh ī zahag

ud drīst-ramagīh-iz bawēd

pad-iz yaštan ī yazdān myazd-dahišnīh

pasušhorw-iz aziš āfrīn ∵

8.31.17 abar ān ī fšēy andar zāyišn gōspandān yān

8.31.18 abar yazišn myazd-dahišnīh kunišn ∵

ud sūd ī bar gōspandān

az ham-dar ∵

8.31.19 abar ān mazdēst ī deh [B564] zāyišnīh sag ī andar deh

pad pahrēz parwarišnīh sag kunišn ī kerbag

az ham-dar .

8.31.20 abar sāmān ī mizd zōdīh y čāšišnīh

ud ātaxš-sālarīh

ud *ǰast-āškāragīh pāsbānīh abārīg mizdwarīh

čē andar ham-dar ∵

8.31.21 abar dādīg sālārīh ī abornāyīg abornāy ī čirāyīh ud pid ī ātaxš

ud čē andar ham-dar ∵

8.31.22 abar wēmārīh ī az wēnišn ī sūr-čašmīh ud nazdīkīh ī daštān

čīyōn ān ī sūr-čašmān daštān padiš wināhgār ∵

8.31.23 ud abar čē-ēwēnag pāsbānēnīdan ī bīm-padīruftārān rāy bīmōmandān

čē andar ham-dar ∵ [M741]

8.31.24 ud ān ī az wihēz ī az xānag ō bērōn ∵

8.31.25 abar pašn dādīg rāyēnišnān pad hamīh ud ayarīh ēk ō did

abar az ān ī andar dādīg rāyēnišnīh kunišn

čē andar ham-dar ∵

[1] <-x2>.

8.31.26 ud abar xwāstag[1] bar ī pad a-maragān ān-iz ī pad ham-bāyīh xwēš kū čiyōn ān ī ka dastwarīhā stānēnd ān ī ka nē
čē andar ham-dar ∵

8.31.27 mādī rādīh ī dādwarān pad abāz burdārīh xwāstag ō xwēšān
sūd ī az rāst dādwarān ziyān ī az drōw-wizīrīh drōw-wizīrān

8.31.28 ēdōn-iz sūd ī az rāst-xwāhīh rāst-passoxīh rāstān ayārīh ud a-hamēmālīh
ud ziyān ī az drōw-xwāhīh ud zūr-nakkīrāyīh
ud zūr-xwāh ud zūr-nakkīrāyīh ayārīh
ud nē hamēmālīh ud ziyān ī ud šōn ī mustōmandān garzišn

8.31.29 handarz ī ō dādwarān abar rāst-wizīrīh ud pahrēz ī az drōw-wizīrīh
u-šān 2-ānag rāst-wizīrīh mizd drōw-wizīrīh puhl
škeft-āmārīh pad mēnōy abar dādwarān
ud stāyišn ī rāstīh ud nikōhišn ī drōzanīh[2]
šnāyišn ī yazdān bēšišn ī dēwān
az rāst-dastwarīh ud abāz-waštīh ī az drōw-wizīrīh
čē andar ham-dar ∵

8.31.30 abar kadām gyāg brēhēnīdan ī Ohrmazd pad bun-dahišn ǰōrdāy
āwurd ī ō kār pad parwarišn-ayārīh ī mardōm ud gōspand
ō-m-it nimūdan ī mašīy mašyānīy ǰōrdāy [MR_99] kārišnīh[3]
čē andar ham-dar ∵ [M741]

8.31.31 abar kār pad ǰōrdāy kištan warzīdan čē andar xwēškarīh warzīgarān dārīgīh pad warzīgarīh
ud sāmān ī-š bahr az warz arzānīg bahrīgīh ud appār-bahrīh čē abar fšēy[4] čē abar warzīgar ud dādestān ī-šān mayān ∵

8.31.32 abar <'wwy> ǰōrdāy ī kišt ān ī kand ān ī pad nasāy ud <'wwy> abārīg tis ∵

8.31.33 abar rāyēnišn ī <ks> u-š <'ww> ∵

8.31.34 abar ēwēnagān ī xwēšīh ī zamīg
abārīg tis ān ī pahlom ∵

8.31.35 abar ōy kē wēnēd ka-š a-dastwarīhā zamīg kārēd āb ō warz nayēnd ud andar abē-bīmīh ud tuwān-pahikārišnīh padiš nē pahikarēd

8.31.36 abar pihw dād frōxtan[5] pad <ywlyyyh>-barišnīh ud bīm kunīhēd
čē andar ham-dar ∵

---

1 xwāstāg.
2 <ylwcyh>.
3 Cf. *Dk*.7.1.11.
4 <pss>.
5 <-x2>.

8.31.37 abar apparīh wināh
ud ān ī pad gyāg ud ān ī pad hāsr [MR_100] bawēd
čē andar ham-dar .

8.31.38 abar wizārišnīgīh ī harw wināh
ud puhl ī ahlaw-genagīh ud ǰādūgīh
ud *agīh <'yy'> ō ātaxš ud āb burdan .

8.31.39 abar wizārišn ī ǰād bāzāy ud war ud arduš <'lkdwyh> ud ōyrišt <'wwly't> ud agrift <'yglpt> ud adwadād <'tpkd't> wināh pad *paššinǰagīh <pšnčys> ud kār ud pādifrāh ud ēwēnag ī asp-aštar ud srōšōčaranam ud čiyōn †abāgizišnīh ī harw dō

8.31.40 wināhgār *paššinǰagīh <pšnčys> tōxtan ayāb kār kerdan ayāb kār pādufrāh †abāgōzīdan rāy bē mīrēd
ka mard pašēmān wināh tōzišn-kāmag a-tuwānīg margīhēd gētīyīha wizārd nē bawēd čē ēwēnag abē-čārīh ī-š ruwān az [M743] wināh .

8.31.41 ud abar kē-šān wināh tōzišn awiš nē bawēd .

8.31.42 ud abar čē ēwēnag pahikārdan ī driyōš appurd-xwāstag
fradom abar stahmag ī [MR_101] appurdār
ud pas xwāst ī pad dādwarān wināh rawišnīh ī-š abar stahmag tā abāz tōxtan ī-šān xwāstag ∵

8.31.43 abar dād ī andar tangīh *vōiγn* . ud wizīr padiš

8.31.44 abar stahmagīh <'p̄wlymwwtlyh> ī-š az harw druzīh rāyēnīdārīh ī dādār padiš pad abāz dāštan ī ham-druz az marnǰēnīdan ī

{empty line}

8.31.45 a-tuwānīgīh meh-dādestānīgīh pad gyān-bōzišnīh ī xwēš ud parwarišnīg kerdan xūb ∵

8.32.1 20 brīnag ēw .
mādayān abar nīrang ī war passāxt u-š ēwēnagān ī bōxtan *ēraxtan ī padiš
čē andar ham-dar .

8.33.1 brīnag-ēw abar ēwēnag sāmān band abar stor ud gōspand ud sag ī dēwānag ud wāsišn kār ∵
u-šān wirāyišn tā čē paymānag ka nē wirāst ō kušišn [MR_102] mad pahrēz ī-šān andar-iz band
čē andar ham-dar ∵

8.33.2 abar wināh ī stōr ud gōspand sag kunēd

8.33.3 abar wināh ī nē wināhgār zad ∵

8.33.4 abar pahrēz darmān sag ī wēmār
čē andar ham-dar ∵

8.34.1 brīnag-ēw āmēxtag ∵

abar sāmān ī xwāstag handōxtan *fraδāţ* ∵

dādīhā [M744] frōd az dādīhā xwāstagīh dastwarīhā kerdan

<ān> ī frōd az dādīhā xwāstag ān ī dādīhā xwāstag kerdan nē dastwarīhā

u-š ’ywkwyt ōst .

abar abēr ud frārōn abārōn dādestānīhā ī-š andar ∵

8.34.2 ud abar dādīg hangām ī kanīg pad šōy bē dādan

ān ī dārišn bē kerdan

čē andar ham-dar ∵

8.34.3 abar pādīrānīh ī az dād dārišnīh bē kerdan

čē andar ham-dar ∵

8.34.4 abar pid kē pusarān kadām pēš zan-xwāyišnīh ∵

8.34.5 ud abar pusarān[1] kadām [MR_103] pad šōy bē dahišnīh ∵

ud čē andar ham-dar ∵

8.34.6 abar rawāg-kerbagagīh ī ahlawdād ī pad zan

garān-wināhīh ī az wišuftan ∵

8.34.7 abar xīr ī pad ahlawdād niwēyēnīdan ī paydāg padīrišn

ān ī padīrišn pad gōwišn paydāgēnīdan

pad kunišn ī frazāft kū čand pādīrān ∵

8.34.8 abar anērān ka ēr ō ayārōmandīh pad kārēzār ī-š abāg ham-srādagān pad mizd xwāhēd

anēr ka ō ērān āzādīh *paywahišn[2] nē āzād bawēd ∵

8.34.9 ud abar saxwan abar dāšn ān ī dād nimūdār ud ān ī nē nimūdār ∵

ān ī hamāg-dahišnīh ān ī bahr-dahišnīh nimūdār

ān ī wizēhēnāg

wizēhēnāg abām az ahlawdād tis az tis pad čē’īh ud kadāmīh

ud <myt'> ī wizēhēnāg dāšn ī nar az mādī ∵

ud ān ī nimūdār nar [MR_104] mādag ī harw 2 ∵

ud ēwāz ī wizēhēnāg *uštānōmand uzuštān[3] az uzustān [M745][4]

ān ī nimūdār tōhmag-ēw

ān ī andar tōhmag-ēw ēk srādag

ān ī andar srādag-ēw ēk kerb paymān ī dād bē būd

---

1 <BRE E l’n>.

2 <p’tīh \ y’n' / >

3 <’wšt ‘wmn'd ’wzwšt ‘wmn'd>.

4 M uzu / štān.

čim kē rāy dād nē būd

čē andar ham-dar ∵

8.34.10 ud abar panǰ ī pahlom ud panǰ ī wattom kār ud panǰ wināh ī grāy sē wināh ī duš-wizārtar .

8.34.11 ud abar rang-razī ī pad hixr bōdōzed ’wy’y’-īg

ud kerdan ī wastarg wināh .

8.34.12 abar wināh az a-xwēškārīh ka-iz ān ī kunēd xūb .

8.34.13 abar wizīr ī pad pāduxšāyīh / wstl zēn-abzār ud tis ō anērān dād

u-šān paristišn ud kār rāyēnīdārīh ud čēgām-iz ayārīh

ud šnāyišnīh ī ān-iz ī abar ayārīh ud šnāyišn ī ō mastōgān .

8.34.14 ud abar adādīhā [MR_105] zadan brīdan ī urwar ud wizīr ī padiš .

8.34.15 abar wināh ī nasāy-nigānīh rāy gawr *kandan ān ī *dēwēsnān ud a-dēwēsn

ud wastarg ō nasāy ī dēwēsnān murd .

8.34.16 abar ān ī mazdēsnān rēman kerdan hixr ō ātaxš āb ud gyāg ud ǰāmag ī nē dastwarīhā abgand

čē andar ham-dar .

8.34.17 āmār ī āb pad srādag paymānag ī xwēdīh ī zamīg .

abar wināh ī az a-kārēnīdan ī tis ī pad āb ātaxš .

abar dō-srišwādag xēndagīh bē burdan ī az gēhān pad kandan ī az dāmān pad hamāg rōšnēnīdan ī ātaxšān

hamāg petyārag bē burdan ī az dāmān āwām pad a-kēnīh ī mardōm ēk abāg did purr dōšāramīh ī āgenēn . [M746]

8.35.1[1] brīnag ēw mādayān abar dānišn ī pusar-xwāyišnīh handarz pad-iš az dēn [MR_106]

sūd ī zahag pad-dēn-handarzīg wizārdan ī mayān-tan

ziyān ī az mād hišt-handarzīh .

8.35.2 abar ān ī andar pus-warzišnīh fradom gušn ō mādag frāz hilišn .

ān ī didīgar ud sidīgar ud čahārom panǰom

būdan ī pus pad gēhān pēm-iz az gušn .

8.35.3 ud ka ēdōn ī pus ōh bawēd az nar ud mādag kadām pēš šusr frāz hilēd ō gāh madan pad gāh harw dō čiyōn čand pad šusrīh ud čand pad gumēzagīh ud čand pad xōnīh estād

ēmēd ēmēd kay az kū dād estēd čandīdan

8.35.4 ud kay az čē nišān paydāg būdan ī narīh ayāb mādagīh ī zahag

ud kay sayīhistan ī abar saxtag ud hannām fradom kadām hannām padiš ud kārīhistan pas pas tā bowandag kār padiš

[1] Adhami 2011.

8.35.5 kadām pad čē gāh sayīhistan ī hannām pas az bowandag [MR_107] dahišnīh ī tan kālbad
kār ī abar gāh sayīhistan ī hannām pas az bowandag-dahišnīh ī tan kālbad

8.35.6 kār ī abar zahag ī abāg andar kašuspar tā spurr-kārīh ī-š andar sāmān padiš radagīh
*zamān ī ān ī zahag abāg mādag
ud gāh ī frōd wardišnīh ī-š ō zāyišn
rasišn ī zāyišn ham-hangām .

8.35.7 abar waxšišn ī abāg tan gyān-iz
kadām fradom ast mazgōmand būd
az ān abārīg ast čiyōn srūwīhēd .

8.35.8 abar pāduxšāyīh ī ahlawān frawahr andar ān ō panǰom māh
warzēnīdan (ud rafēnīdan?) narīh mādagīh
ud yaštan ī ahlawān frawahr ān ī nar pus [M747] rasišn ī rāy .

8.35.9 abar pēš dahišnīh zāyišnīh ī ābustan zan kār ǰud ān ī abar nāfag ī purnāyag
u-š xwarišn fradom ud didīgar
ud kay-dahišnīh [MR_108] ī-š mādar pēm
čē ēwēnag pahrēz ī aburnāyag pad gāh ud bandišn ud xwābišn parwarišn ud pānagīh
ud wināh ī az adādīha kerdan ī andar ham-dar .

8.35.10 ud abar čand māh burdārīh ī zahag pad aškam
uštur ud *asp ud *xar ud gāw ud nārīg
ud čē andar ham-dar .

8.35.11 abar mēnōy-wēnišnīh nōg-zādag aburnāyag tā sāmān ī gētīy-šnāsīh madan andar ham-dar .

8.35.12 ud abar dād ī a-maragān mardōm padiš ō bālist ī hu-čihr-kerbīh
ān ī zan-kāmagīh ān ī tēzīh ī pad ān ī pāy zōr
ān-iz ī ōzōmandīh ī pa ān ī tan ōz .
ān ī xwāstag-kāmagīh .
ān ī hanǰamanīg guftārīh
ud ān ī dūr ywy'n-īh '
ud ān ī padiš xrad (a-rad? ō nigōnīh rasēd
ud ān ī padiš padīrišn-y'w-tarīh
ān ī padiš abāz pēmenišnīh ī tōhm bawēd .

8.35.13 abar [MR_109] abārōn-kāmagīh wīftag ud wiyēbēnīdag
u-šān stahmag-waranīh ud grāy-kārīh

ud zad-xwarrah[1] pūdag ud rēman tan meh[2] pad-išān gyān-zadārīh ī tisān ī wēnēnd[3]
ud āzār harw mehīh arzānīg margīh wirāyēd
meh ī pad wināhgārīh
čiyōn až ī dahāg pad stahmagīh
ud sruwar-yaz pad ǰādūgih
ud tūr ī brādrōrēš karb pad *ahlawgenīh[4]
frēftār ahlomōγ pad drōzanīh

8.35.14 abar garān wināhīh ī pus nibēmēnīdag zan [M748] kē-š tōhmag <ī> zahag az ǰud-gušn marzīdan
ud čē andar ham-dar .

8.35.15 abar abzōnīg-zorīh mādag az gušn abar-rawišnīh
ud kast-zōrīh ī gušn az abar-rawišnīh ī ō mādag .

8.36.0 14 brīnag-ēw 6 fragard ∵
8.36.1 mādayān abar ōšmurišn[5] ēwēnagān ī xwēšīh frāzīh
ī-šān ēk abar did ān ī weh-saxwanīh andar [MR_110] dādestān rāyēnišnīh
8.36.2 ud abar xwāstag ī frāz ō dādwarān āwurd ī az hamēmāl ō dādwar pahikārišn bawēd ∵
8.36.3 abar wizīr ī pad dārišn abāz kerdan pd dārišn dāštan ī
čē andar ham-dar ∵

8.36.4 ud abar xwāstag ī az dārišn ī pasēmāl bē {HYT} āwurd
xwāstag ī az mard pad sūdagīh ayāb pad nigerišnīg <ud> wināh ī padiš appārīhēd
ud saxwan padiš ∵
8.36.5 abar windišn ī ham kārēzārīg <'ww> ham azērigān
saxwan ī padiš
8.36.6 ud abar madan ī zamīg xwāstag ī tis an-ērān dāšt ō *wāspuhragān xwēšīh ī ēk az ērān ∵
8.36.7 abar dūdag sālārīh u-š ēwēnagān ī mard padiš ∵
8.36.8 abar xwad dudag
čē andar ham-dar∵
8.36.9 abar windišn ī zan abornāyīg
8.36.10 ud abar a-čārīh kār windišn ī zan u-š zanīh-iz [MR_111] az šōy rāyēnīšn ī pas az a-čārīh
8.36.11 abar sālār ud gādār

---

1 M <yt' ->.
2 M <myh>.
3 M <-TNd>.
4 M <-wbwkyh>.
5 <'wšmwlw->.

čē andar ham-dar ∵

8.36.12 abar paymān ī zan dāštan frazend xwāstan

paymān ī daštān-māh wizārdan ∵

8.36.13 abar stūrīh u-š ēwēnagān

sazāgīh ī padiš stūr-škennīh

wināh ī pus padīruftag

čē andar ham-dar ∵ [M749]

abar ham-bāyīh ī brādarān būdag ud kardag

ud bōxtīg ud a-bōxtīgīh

ud abarmānd xwāstagīh

xwāstag ī zadag bē bawēd

čē andar ham-dar ∵

8.36.14 abar xwāstag ī pad xwēšīh ud ān ī pad stūrīh ō *nabānazdištān bawēd

8.36.15 abar abarmānd ī pad rāh ī <’’yy’y’yh>[1] bawēd ∵

8.36.16 abar pāduxšāyīh ī pad duxt pad šōy bē dād pas az pid kū pad kē

8.37.0 brīnag-ēw 6 ī sar

8.37.1 mādayān abar rōzīg ī mard ī pornāy zan ī ābestan ud ān ī <yytlwww> [MR_112] abornāyīg dād passazagīhā

ān ī sag ī pasušhorw wišhorw ud wohunazg ud nišān ī ēn 3 srādag sag ∵

8.37.2 abar nišān ī hāxtagīh[2] mardōm ō dēn ∵

8.37.3 abar čand ēwēnag hamīh u-š ēk ān ī pedān abāg ramān

ramān pad ēw-kardagīh abāg pedān ∵

ud čē ēwēnag arzānīgīh pad sālārīh ī ud hammōg ī

paymān ōy ram ud niyōšišn ī ram ān ī ped hammōg

ud sūd ī az ēd hamīh

ud čē andar ham-dar ∵

8.37.4 ēk hamīh ī rad ud <ltww> ī āgenēn

arzānīgīh ān ī rad nām pad radīh

ān ī hāwišt pad hammōg ī az rad ud hammōg ī rad ō <ltww> ī niyōšišn ī rad hammōg

andar ham-dar ∵

8.37.5 ēk hamīh ī rad-passāgān

arzānīgīh ī mard pad rad-passāg sālārīh ud pašn ī ham rad-passāgān[3]

čē andar ham-dar ∵

---

1 a-kasīhīh?

2 <’’tkyh>

3 <-ps’yk’n'>.

8.37.6 ud abar abardom ī hamāg hamīh

ud abar dādīg ud frārōn būd ī [M750] ēn-iz hamīh [MR_113] ka 2 mard pad kū hamē ān ī tuwānīg ō ōy kē pad a-wināhīh abāyist xwāstag

ān ī xwāhēd dād ayāb kū ka ēk wināh kunēd xwāstag ō ōy ī did appārīh

ayāb pad ān ī ēk windīd ān-iz ī did hāwand ōy xwēšīh

ayāb pad bē-widerišnīh ō ān ī did xwāstag gumēxtan

čē andar ham-dar ∵

8.37.7 abar wināh pādifrāh ī ōy ō kē ō ān ī-š pad menišn ayāb pad gōwišn ō ī ōy ī arzānīg dād pašn kerd drōzēd ∵

8.37.8 abar āgāh-kunišnīh ī pid pornāyīg pad hangām az wināh ī ān wināh ∵

8.37.9 abar wināh ī az drōw-nimūdār-rāhīh ud zūr-āfrāhīh

čē andar ham-dar ∵

8.37.10 wināh ī appurdan ī <y'twl> tōšag az ēwarzīg kas ∵

8.37.11 abar frēzwānīg dahišn ī ō arzānīgān ud adwadād-wizārišnīh niyuruzdān[1] ōy ī [MR_114] dādīhā ud ōy0iz ī frōd az dādīhā xwāstag andar niyuruzd xwāstārān adwadād

ān ī pēš-wizārišnīh ud kē kē pad raš zayišn kē kē pad-iz a-zayīdārīh pad ōz xrad adwadādīh tuwānīg mard padiš āsterēd

xwarišn pad adwadād-wizārišnīh šāyēd ān ī nē šāyēd ∵

8.37.12 abar ān kē-š frēzwānīg-dahišnīh abām bawēd

čē andar ham-dar ∵

8.37.13 kū bēšāzēnīdārīh wēmārīh

ān ī mēnōyīg abar ašwahišt amahrspand

ān ī gētīyīg abar bizišk <y'l'wk'> ∵

8.37.14 abar [M751] arzānīgīh weh bizišk pad harw nēkīh

anarzānīg wattar bizišk pad ēč nēkīh ∵

8.37.15 abar dād ī Ohrmazd harw ēk az urwarān pad kamistīh ō ēk wēmārīh ānāftārīh ∵

8.37.16 abar <yy'Ykyh> arzōmandīh ī passāg ī bazdānīh ∵

ud sūd ud nīrmad ī [MR_115] bizišk az biziškīh

frāz-barišnīh ō bazdān ān ī xwaš xwarišn

ān ī čābuk wastarg ūd ān ī tēz bārag ∵

ud xwāstag čand ān ī mayānag mard andar mān wis ud zand deh ∵

8.37.17 abar tuxšāgīhā āwām menišnīhā ud darmān dēm dar-iz tōzišnīh bizišk ō wēmārān ∵

8.37.19 abar wināh ī bizišk pad sūdagīh ud wistārīg pad abar-rawišnīh ī ō wēmārān

čiyōn ān ī ka pad nē šud a-wināh ∵

8.37.20 abar seǰ meh ān ī keh ∵

8.37.21 ud abar mizd ī bizišk pad bēšāzēnīdan ī wēmār az wēmarīh ī hamāg tan ∵

---

[1] <wwlwzy'n'>.

ān ī ēk ēk az hannāmān ∵

ud ān-iz kē sālārān bēšāzēnēd az ān ērtar ān ī abardom šāhān šāh pāyagīhā ∵

ud ēdōn-iz tuhīg w ud tāyag mardōm ∵

8.37.22 ud abar drang paymānag ī mizd bē abespārišnīh ō [MR_116] bizišk pas az drīst paydāgīh ī wēmār

kū bizišk pad bēšāzēnīdārīh az kē mizd niwēyēnīdag

ān-iz ī nē niwēyēnīd

az kē ān ī-š niwēyēnīd ayāb[1] az kē pašn-ēw ud az kē tis-iz mizd ī gētīy[2] nē rasēd ∵

8.37.23 abar bizišk kē-š šnāyīd ō biziškīh xwāhēd

8.37.24 abar uzmāyišn ī abar šāyistagīh ī bizišk kū čiyōn kunišn ud čiyōn ān ī ka uzmūdan šāyēd

čiyōn ān ī [M752] ka uzmūdan nē šāyēd ∵

8.37.25 abar wināh bizišk ī nē uzmūd ān-iz ī uzmūd nē šāyēd

ka biziškīh ī kasān kunēd

8.37.26 abar hannām ī kas tis kē-š anīy-ēw uzmāyišn ān-iz ī-š anīy-ēw nē uzmāyišn

ān ī-š *uzmāyišn[3] nēst ∵

8.37.27 abar čand dranāy xwāst ī bizišk andar ērān ka pas pad A-windišnīh az-iz an-ērān [MR_117]

pāduxšāyīhā xwāst ∵

wināh ī ka bizišk andar ērān windēd az an-ērān xwāst ∵

8.37.28 abar mizd ī ō an-ēr bizišk

ud anīy was andar ham-dar ∵

8.37.29 mardōm biziškīh ud abar-iz biziškīh stōrān gōspandān ∵

8.37.30 abar wināh ī az gumārdan ī ān ī a-sazāg pad kār ∵

8.37.31 ud abar sazāgtarīh ī pad kār

ud gāh hērbed az hāwišt wābar-iz frēzwānīg <y’čk'> az frēzwānīg ayāb <y’čk'> ∵

ud tā-iz <ywyswkkl> az axtar-āmār ud pahrēzān az <ywyswkkl> u-š čim ∵

8.37.32 abar wirāstan ī pad gyāg ī kasān A-dastwar xānag

čē andar ham-dar ∵

8.37.33 abar sāmānīhā kū gyāg mānišnīh ī mardōm

ud čē andar ham-dar ∵

8.37.34 abar hu-dēn abar ag-dēn ag-dēn abar hu-dēn pad {yw’yyh} gugāyīh čē ēwēnag ∵

8.37.35 ud abar mehīh ī frāzīh mān ī radān [MR_118] pad ruwān pad-iz xwāstān *wišād-darīh[4] ī rad

ud an-abzūdīh ī kas pad hammōg ī ō kasān

wināh ī-š az bast-darīh ∵

ud duš-abzōnīh ī pad hammōg

---

1 <’yw’c'>.

2 <yyt’>.

3 <’wz’yišn>.

4 <wy’’t' BBAyh>.

čē andar ham-dar ∵ [M753]

8.37.36 abar paymān ī <lyy'www> windišn ud <py''č>išn az mān ī ātaxšān
wirāyišn ī abar ōy kē andar paymānag <''l ''yl> abganēd ∵

8.37.37 ud abar burdan ī ō mān ī ātaxšān harw kas tuwān-passazagīhā padēxwīh ∵

8.37.38 abar sāmān ī āb <'ylyt'> ud ān ī ēw-tāg ∵

8.37.39 abar daxšag ī paydāgīh-kunišnīh ī ham sāmān pad gyāg andarg 2 marz ∵

8.37.40 abar w wizīr ī pad gōspand az adādīhā sālārīh ud ān-iz ī adādīhā sālārīh
ud kē ō wāstar ī kasān šawēd
ān ī xwad pad duzz-menišnīh ī ān ī nē pad duzz-menišnīh frāz hištan[1]∵

8.37.41 abar [MR_119] čandīh ī kerdan ī andar drang ī ēk rōz-šabān abar wāstar ǰōrdāy az ēk gāw ī <'w'y'n'> ayāb anīy ēwēnag ayāb ēk asp ayāb ēk mēš ayāb ēk buz ayāb ēk xūg ayāb anīy ēk ēwēnag gōspand andar hištan[2] ∵

8.37.42 abar paymānag ī mānišn ī mardōm az rōd ī ēw-tāg ∵

8.37.43 abar gāh ī gōspand andar wāstar kāmagīhā čarēnīdan
ān ī abāz griftan hangām draxtān nē brīdan
ān ī gōspand kam kuštan ∵

8.37.44 abar ǰāmag tis ī bīm ī dušmenān rāy ō *drubuštīh <'myčyhyt'> <ANŠWTAskww> a-paydāg xwēšāwand bē bawēd ∵

8.37.45 abar dār ī stūn kandan kū čiyōn pāduxšāy ∵

8.37.46 abar čē ēwēnag rawēnīdan ī sālār mardōm pad rawišn ī pad bīm ud gōspand a-wizīn rāy abāg laškar rāyēnēnd
wizīrēnīdan ī [MR_120] gōspandān pad wāstar ī nazd ō rāh andar paymānag wāstarīh[3]
fradom az [M754] gōspand srādag frāz ō čarag hilišnīh pad paywand ī tā ān ī abdom u-š čim ∵

8.37.47 ud abar mardōm az wisān ī xwāstag rāy
čē andar ham-dar ∵

8.37.48 ud abar ēn ham gumēzišnīh pad rāh frāz āb padīrag āb ud bārōmand ud a-bār ud ābān *rawān[4] wiyābān kū az rāh kē bē wardišn kadām pēš <w''yy'n'> az ābān rawān[5] wiyābān u-m čim ∵

8.37.49 abar frōd dārišnīh ī hāwišt andar hērbed pad xwarišn xwārišn ud frāxwīh ud kehīh[6] ud grāmīgīh
čē andar ham-dar ∵

8.37.50 abar ān ī ka an-ēr ō wimand ī ērān rasēnd abar ērān wizend kunēnd marzbānān <'mywwy'n'> pad zanīšn abāz dāštan ī an-ērān [MR_121] bōxtan ān ī ēr tan ud xwāstag kē an-ērān kunišn
čē andar ham-dar ∵

---

1 <-x2>.
2 <-x2>.
3 <-w'yytwlyh>.
4 <SGYTNt'n>.
5 <SGYTWN'n>.
6 <k'yh>.

8.37.51 abar sūd ī az hanǰamanīgān <p’twp>
rāyēnīdan ī duzz stahmag ān ī az ōstīgānīh pad kerdan
dāštan ī pēšēnīgān ān ī az wēš hērbedestān kerdan
ān ī az passaazagīh hāwišt ō hērbed
ān ī pas dastwar ān ī pad bē dastwar pad bē-widerišnīh
ān ī pēš
anīz abzār was āgāhīh andar ham-sraw ∵
8.37.52 pahlom ast ābādīh ahlāyīh ∵

8.38.0 **Sagādom**[1] 30 brīnag-ēw
8.38.1 mādayān abar mizd dēn framān
puhl ī huparmānišn zadārān
passazag ī-šān zadārīh
8.38.2 abar frēzwānīgīh ī mard pas az [M755] {y’w} 2-sālagīh ka-š āšnūd estēd kū dād-ēw ī weh ast xwāst pad pursīd ī ān dād ∵
8.38.3 abar nigerīdan ī mard kār pēš az kerdan
ka [MR_122] nē dānēd kū wināh ayāb kerbag
ka-š tuwān bē spōxtan nē kerdan ∵
8.38.4 abar handarz ī pad andar šudan andar ō xānag pad šab pad rōšnīh ātaxš
ayāb ka-š andar ēn gyāg nigerīd estēd
ka ǰuttar šawēd mardōm ayāb gōspand ayāb ǰāmag rēšēd wēnāg-zanišnīh rēš-tōzišnīh ∵
8.38.5 abar paymānag ī zahyā-ēw ī fragān pahnāy bālāy ī darīhā ī ān dādīhā kerd kardag ∵
8.38.6[2] abar nōg-zādag abornāyīg pad čiyōn kerdan ī-š gāh
paywastag dādīhā rōšnēnišn abērtar 3 šab fradom ∵
8.38.7[3] abar burdan ī ātaxš ān ī druz tarwēnīdār bē ∵ wizāyīdan y
ō abornāyīg fradom parāhōm
čandīh andarrōn rān bē <’wyyyt’> ∵
ud did rōgn ī mēdōzamīg ān ī padiš frāz barišn
ud pāsbānīh [MR_123] 3 nām ō abornāyīg
ud paymānag ī nibastan ī-šān az 2 kust ī zādag ∵
8.38.8 abar čand ēwēnag dādīhā kerd gāh ī abornāyīg
sāmān šōn ī šīr-dahišnīh ham ō abornāyīg
čē andar ham-dar ∵
8.38.9 abar frāz burdan[1] zōr <wyyy wč> ō ātaxš kū yōǰdahr frāz-šust w dast

---

1 <yy—k’t—mw>.
2 Cf. ŠnŠ.10.15.
3 Cf. ŠnŠ.10.16.

wināh ī az a-yōǰdahr a-frāz-šust dast frāz burdan ∵

8.38.10 abar pahrēz ī <yyy> ud abārīg ī-š kār abāg ātaxš az hixrōmandīh
ka abar-dazišnīh rāy hixrōmandīh [M756][2] bawēd
kas an-āgāhīh ō ātaxš burdan[3] ōy ī a-pahrēz padiš āsterēd ∵
dādīha gāh <yyy> padiš nihīhēd ∵

8.38.11 abar wirāyišnīh ān ī dādīhā kerd gāh ud ālag andar kadag
ān ī abornāyīgān ān-iz ī pornāyān rāy
ud wizīr ī abar ka durgar gāhwārag [MR_124] dādīha kunēd
kē xwēš wizīr adādīhā dārēd
ud ka harw 2 adādīhā ud ka harw 3 dādīhā
īwas ī čē andar ham dar ∵

8.38.12 abar čē ēwēnag kerdan ī dādīhā stūn[4]
ka stūn nē dādīhā dīdbān padiš gumārdan kē āhōg ī stūn ō mardōmān kē padiš kamēnd uzīdan āgāhēnēd
agar nē mardōm abar šawēnd ud rēšēnd
rēš-tōzišnīh
ud čē andar ham-dar ∵

8.38.13 abar nē-framāyišnīh ī kār-hugarān ō wārān ud abornāyīg ān-iz ī pornāy mard kē adwadād pid-ēw pad padīsār būd ān-z ī čahārom frāz mad hād[5] čē az ān ī tasom adwadād mard ān ī a-bōyīhā kunišn warzīdan
čē andar ham-dar ∵

8.38.14 abar pahrēz ī tēx[6] tis kū čiyōn ō mān barišn andar mān čiyōn bē nihišn
wināh ī az ǰuttar [MR_125] dāštan mard nihādan

8.38.15 ud abar harw ǰāmag abzār tā-iz ān ī čiyōn kafč dēg-ēw ud <pywy>-ēw ud xwānag kū andar mān čiyōn bē nihišn
wināh ī mēnōyīhā nihādan pahrēxtan ∵

8.38.16 abar ān ī dādīhā kerd dar
ud čiyōn ān ī ka bē kafēd aziš ∵ rēš bawēd durgar padiš a-wināh čiyōn ān ī ka wināhgār ∵

8.38.17 abar sar [M757] šustan pahrēz ī āb
ud dēnīg nīrang ī padiš
ud čē andar ham-dar ∵

8.38.18 abar gāh wars-wirāy[1] kē-š wars *wirāyēnd

---

1 <-x2>.
2 M - / dīh.
3 <-x2>.
4 <yytww>.
5 <HWEt'>.
6 <tyD>.

8.38. ud abar *wirāyīh ī abornāyīg ǰār ī fradom ud nīrang ī padiš frahaxtag *wirāy a-frahaxtag wirāy pad-iz awesturag tēz kerdan ī

8.38. abar awesturag ī <pl'y'n'> ān-iz ī abornayīgān awesturag[2] abornāyīgān framūd kār čiyōn bē nihād bēšāzišnīh kas

8.38.19 abar [B565] šōn pahrēz-iz ī awestar ∵

8.38.20 abar čandīh ī gyāg ī mard kē-š grāy grāyīh abar kunēd <'ww> ī gyāg ī grāy
čē andar ham-dar ∵

8.38.21 abar <''w> ī kirrōg-kārān ēk ēk ud ristag ī wāzār
u-šān pahrēz ī az rēšīd ī ēk ōy ī did pad *tēx[3] abārīg abzār *kē kār padiš kunēnd ∵
wināh ī az A-pahrēzišnīh ∵

8.38.22 abar dādīhā frāz dād ī <tyD> tis ud rēš ī az nē dādīhā[4] frāz dād dādīha stadan[5] bē dād ī tašt ī padxwar ud rēš ī az adādīhā
čē andar ham-dar ∵

8.38.23 abar dādīhā paymānag ī asprēs az mayānag ī šahr
ēwēnag ī asprēs frahang
pedān ī frahangān ka andar w wistan ī tigr andar asprēs[6]
rēš ī pad mardōm gōspand bawēd
čiyōn ān ī ka wināhgār-iz ān ī ka a-wināh ∵

8.38.24 ud abar *gušn[7] hištan[8] kū čim čiyōn hilišn
wināh ud a-wināh ī abar rēš ī aziš

8.38.25 abar ēwēnag ī kustīg kerdan ud wizend [M758] gyān az an-ēwēn kerdārīh ∵

8.38.26 abar dādīha bastan nē <wč''> nē framūd framūd kār
ka nē dādīhā bandēnd[9]
ud gardīdan *war-kešīd rišt •• az wazišnīh
ud čē andar ham-dar ∵

---

1 <wlswl'D>.
2 <'wstlk'>.
3 <t'D>.
4 nē-dādīhā.
5 <-x2>.
6 <-l's>.
7 <ywš />.
8 <-x2>.
9 <bnyynd>.

8.38.27 abar dādīhā zadan ī wihān wizend ī az adādīhā zadan
adādīhā zadan ∵

8.38.28 abar dādīhā pahrēzišn ī ātaxš ī andar rāh
ud ka ō āb widarg rasēd
wināh ī az adādīhā pahrēzišnīh abar ātaxš az ātaxš bawēd

8.38.29 abar artēštārān ī pad miznēy[1] ud tam ō ham gumēzēnd ēk az did wizend rasēd
ud āmār paydāg guftan samīh
čē andar ham-dar ∵

8.38.30 abar rawišn ī laškar ī pad bīm ān ī pad abē-bīmīh ī paymānag ī laškar ērān az ān ī an-ērān ∵

8.38.31 abar dādīhā ud šōnīg abāyistan ī bahr[2]
ud wizend ī az adādīhā ud abē-šōn abāyistan [B566]

8.38.32 abar esm az kōf bē āwurd andar ō mān burdan
az dast-pānag hammis bē nihādan
pāsbānēnīdan gardan ud parīšīdan[3] ō ātaxš abar burdan
kū čiyōn dādīhā
wināh ī az adādīhā kerdārīh
čē andar ham-dar ∵

8.38.33 abar dādīhā tāftan ī gōmēz pad ātaxš
wināh ī ka nē dādīhā

8.38.34 abar wāstar wizīdan ēk abar did nihād
kū čiyōn dādīhā
wināh ka ǰuttar kunēd
az ān bē wizendīhēd wizendēnēd ∵

8.38.35 ud abar čē ēwēnag kerdan ī
dādīhā kerd yašt-kadag ud ān ī mānišn ī mardōmān
gyāg ī stōrān gōspandān
wināh ī ka ǰuttar kunēd az ān bē wizendīhēd wizendēnīdan ∵ [M759]

8.38.36 wizīr ī abar ka ēk dādīhā kerdan[1] stōr az adādīhā sālārīh

---

1 <mzn''>.
2 <b'l>.
3 Unclear.

mardōm adastwarīhā andar šawēd pad-išān hambahēd ∵

8.38.37 ud ka adādīhā kerd u-š stōr az adādīhā sālārīh

ud mardōm dādīhā andar šawēd ∵

ud ka harw dō adādīhā ka harw dō dādīhā ∵

8.38.38 ud abar dādīhā band ī tisān padiš āgōzīhēd

wināh ī ka adādīhā ∵ bandīh āgustag tis \ X / wizendīhēd ud wizendēnēd ∵

8.38.39 abar adādīhā dārišnīh ī aspān pad āxwar

wināh ī az {•} a-dādīh ∵

8.38.40 ud az brīdan[2] ī dār wīrād kū čiyōn dādīhā

ud wizend ud wināh ī az nē dādīhā brīdan ∵

8.38.41 abar ēwēn ī wastarg šustan wināh ī az ǰud-ēwēnagīh ∵

8.38.42 ud abar ēwēn ī raftan[3] ī andar wināh ī az an-ēwēn-rawišnīh andar ∵

8.38.43 abar ēwēn ī šnāgarān[4] mardōm pad āb widārdan

ud wizend wināh ī az ǰuttar kerdan ∵

8.38.44 abar ēwēn ī nāy ud widārag az ān ī 2 mard widārdār ud tā ān ī wēš paymānag ī-šān meh

ud ǰud ǰud čand zamīg bē <’p̄čytn'> ī ka zamīg saxt[5] ud čand ka narm

8.38.45 paymān [B567] ī-šān band ī drang ī nigerīdan ī abar bandān

ka āb sūr ud garm tazāg

ud čand ka bērōn az āb ud čand ka andar āb ∵

8.38.46 ud ka sūr ud sard tazāg ayāb sūr ud garm armēšt ayāb šīrēn ud garm tazāg

čand ka andar āb ud čand ka bērōn ∵

8.38.47 ud ka sūr ud sard armēšt ayāg šīrēn ud sard tazāg ayāb šīrēn ud garm ud armēšt

čand ka andar āb ud čand ka bērōn az āb ∵

8.38.48 ud čē ēwēnag kunišnīh ī abar band nigerīdārīh

ud čiyōn estēnīdan ī andar [M760] zrēyestān[6] nāy

ud sang ī andar[7] az ān ī 10-mard ī widārdār nāy tā ān ī wēš

čiyōn bē bastan ī andar az nāy

estēnīdan ī andar zrēyestān ayāb wēšag ka <w’t'> ud buland[8] bawēd

8.38.49 čē ēwēnag čārag ī abar nigāh-dāštan ī nāy

---

1 <krtn'>.
2 <blytn'>
3 <lptn'>.
4 <šn’kwl’n>.
5 <s’ht'>.
6 <zl’ystān'>.
7 <’nyl>.
8 <bwlwnd>.

ud kadām ān nāy ī ka <w'ṭ'> nēmag ka nē srišwādag ∵

ud kadām ān ī ka <w'ṭ'> srišwādag ka nē čahrušwadag

abar az āb dārēd nāy ī kē *uštānōmand[1] uzuštān pas ān ī uzuštān pēš uštānōmand pas andar nišīnišn

wizend wināh ī ka ǰuttar kunēd az ham

8.38.50 čē ēwēnag widārdan ī gōspandān ī srādag srādag pad āb tar šnāz

wināh az ǰuttar kerdan ka wizend bawēd

8.38.51 abar abar-pāyišnīh ī pad widarg ī āb ka nōg hamē abesparēd

ud ka sūr tazāg ka sur armēšt

ka šīrēn tazāg ka šīrēn armēst

šōn ī widerdan ī padiš and and ō kāmag-rawišnīh ī padiš

ēdōn-iz nigerišn ī abar ān āb ī abāz ō tāzišn estād

ud wizend ud winah ī ka dādīhā nē nigerēd ud abar rawēd ∵

8.38.52 abar 2 ī artēštār ī āgenēn pad rāh *hāzēnd[2]

kadām abar pānagīh asp kadām abar sāzišn ī xwarišn [B568] būd ēwēn

abārīg ī andar ham-dar ∵

8.38.53 xwarišn xward wināh ī xwārīdan ī abar rāh kū

čiyōn ēwēn wināh ī ka ǰuttar kunēnd

8.38.54 abar darmān ī pah ud stōr kē wišūd {l} abāz rēzēd [•••] ∵

ud paymānag ī dāštan ī mēš ud buz gāw ud asp ud <hwl> ud ān ī <ls>[3] ud nārīg pad gušn ∵ [M761]

8.38.55 abar stōrān anumayān w nārīgān kē-šān tangīh ī sūrāg rāy abzār kār abar kerdan nē *ādūg[4] ∵

8.38.56 abar paymānag ī dūrīh ī stōr ī gušn az ān ī mādag ka abāyēd pādan ∵

8.38.57 abar paymānag ī dūrēnīdan ī mard gāw ī <blks> ī gāy-wišuft *az gāy ī kasān ka-š pahikārēnd čiyōn ān ī ka abāz ō mayān pāduxšāy āwurdan

čē andar ham-dar ∵

8.38.58 abar pahrēz ī mard az ān ī pidarān ōš

u-š būd bīm ī az dahan murwāg ī wad ∵

8.38.59 abar wināh ī pid az abornāyīg ka-š ō tisag-ēw dād xwānēd

ka rasēd šāyēd būd

wināh ī az adādīhā samēnīdan ī pah ud stōr <YNPKWN>īhēd

čē andar ham-dar

8.38.60 ud abar urwar ī bēšāzēnīdār urwar kandan

---

1 <'wšt'wmnd>.

2 < / 'p̄ynd>.

3 West: xar ud xūg with <ZKY LS> for <HZWLYA>.

4 <'twtk'>

čē andar ham-dar ∵

8.38.61 ud abar ham-myazdīh ī abāg dēwāstān kū čiyōn ān ī dastwarīhā ud čiyōn ān ī ka nē
ka ham-myazdīhīhēd čiyōn ān ī a-garāmīg ud čiyōn ān ī ka az-iz ērān garāmīgtar dārišn hēnd ∵

8.38.62 ud abar padxwar kē dēwāstān padiš xward xwārīd ∵

8.38.63 abar paymānag ī gōšt abāg nān pad adwadād wizārišnīh ∵

8.38.64 abar war kē yašt a-yašt-iz bōxtišn paydāgīh ī az gāhān padiš ∵

8.38.65 abar rāz ī dēn ud winah ī az āhuft ∵

8.38.66 abar wināh ī <yyy’’> saxwan ō zan [B569] kasān guftan ∵

8.38.67 abar paymānag ī mān wis zand deh ī nidom ān ī abardom ∵

8.38.68[1] ud abar čē ēwēnag mānistan ī frašōštar ud ǰamāsp pad <l’y / škl} laškar u-šān dād ∵ [M763]

8.39.0 brīnag-ēw apēdagānestān ∵

8.39.1 mādayān abar saxwan ī apēdag xwāstag-dārīgīh ī padiš
čiyōn band būd ān uštānōmand
čiyōn ān ī ka pad pasušhorwīh
ud čiyōn ān ī pad apēdag-dārīh dārēd ∵

8.39.2 ud ka apēdag asp ī artēštārān čiyōn dāštan ka pad ī band ēč ēwēnag dāštan nē šāyēd ∵
ud wizend ī aziš būd bīm
čē padiš kerdan
čiyōn ān ī ka az hamāg kustag
čiyōn ān ī ka az kust-ēw srāyišn
tā {’ymyt} kay srāyišn
andar paymānag ī srāyišn
čand čiyōn srāyišn

8.39.3 ka apēdag stōr pas az madan ī ō dārišn ī apēdag-dār
pad čand pad nīrmad ī fšēy kār framūdan
čiyōn ān ī ka apēdag-dār pēš kū-š bahr andar bē bawēd pad-iz nīrmad ī xwēš kār framūd
dastwarīhā čiyōn
čē ēwēnag framūdan ī-š kār ∵

8.39.4 ud ka apēdag zahagōmand čē ēwēnag dōxtan ī ham
čiyōn parwardan ī waččag
ud čē andar ham-dar ∵
wināh ī az adādīhā kerdan

8.39.5 ud abar apēdag-dār ka-š stōr ī apēdag ō dārišn rasēd
čiyōn ān ī ka-š mādī ēwāz ī saxtag
čiyōn ān ī ka-š abāg kār ud bar rasēd ∵

[1] Cf. 9.64.4 (West).

8.39.6 abar dāštan ī apēdag-baxš-ēw[1] ī apēdag pad ramag-ēw[2]

čiyōn ēwēn dād u-š pēm ō myazd āgāhēnīdan ī myazd *ēn[3] pah ī abēzag

ka pad-iz ramag nē šāyēd dāštan

čē ēwēnag bastan

ka-iz pad band nē šāyēd dāšt čē padiš kerdan

8.39.7 abar [B570] mōy ī pah ī [M763] apēdag kū

čiyōn ān ī ka pēš-iz az gāh paydāg burrišn

wināh ī brīdan[4] ī ka pēš az gāh paydāg ka čim ī brīd nēst burrīd ∵

8.39.8 abar drōšīd ī gōspand[5] abēzag

wināh ī az *nē drōšīdan ∵

8.39.9 abar <yyltn'>[6] apēdag pad gyāg ī paydāgtom andar mān wis zand deh ∵

8.39.10 abar wināh ī fšēy ka abē-bōzišn ī ō apēdag-dār pad a-winahīh ī apēdag-dār mādī stānēd

wināh ī az wināh ī abar fšēy[7] ī az apēdag ō <'wl'l'n'> adādīhā zadan rēšīdan

abārīg wināh ī padiš ∵

8.39.11 abar zamān kerd ī mayān fšēy ud apēdag-dār pad nīdan[8] burdan[9] ī apēdag-dār mādī ō gyāg ī padiš zamān kerd bawēd

ān ī ka fšēy rasēd {apēdag-dār} nē ān ī apēdag-dār

ud čiyōn madan ī ō xwēšīh ī apēdag-dār ud *kay[10]

ud ka pah *stōr[11] ī apēdag-dār

ud čiyōn madan ī ō xwēšīh ī ō apēdag-dār

ka pah ud stōr ī apēdag andar dārišn ī apēdag-dār mīrēd čiyōn čand srūd ī drōš ud mōy ī ham pah pah

wināh ī ka nē ayāb ǰud srāyēd ∵

8.39.12 ud abar pah ī andar ō ramag ī kas gumēxtēd kū pad apēdagīh

čiyōn ān ī ka fšēy čiyōn ān ī ka pasušhorw xwēš

ud ka andar ramag-ēw gumēxtēd az apēdagīh

čiyōn ān ī ka fšēy čiyōn ān ī ka pasušhorw [xwēš

čiyōn ān ī ka] ō anīy ramag šawēd

čiyōn ān ī ka ramagōmand fradom čiyōn ān ka ān ī didīgar xwēš

---

1 <'pytkHLKWN-'>.
2 <-b'y>?
3 <'wmn>.
4 <blytn'>.
5 <KWNA>.
6 *srādan?
7 <pYs>.
8 <YZLWNx2>.
9 <-x2>.
10 <AMT> West.
11 hole West.

8.39.13 abar kuštan ī pasušhorw [M764] pah apēdag pad abāyist tōšagīh kū čiyōn pāduxšāy
ud čē ēwēnag kunišn ∵

8.39.14 ud abar ōy kē pah ud stōr ī apēdag {andar}
ka andar ō deh rasēd āgāhēnīdan ī apēdag-dār deh-sālār [B571] kē pah ud stōr ī apēdag andar ram
pad srādag ud gōn ud drōš-om ∵

8.39.15 ud abar pāyišnīh mard pad gōspand kē wēmārīh az ān ī-š rēš pad kār az kuštan andar agārīh
ud kār ka nišān *nimūdār[1] ud ast pānag ka xwardār nēst pānag ∵
ud ka a-xwardār ud ast pānag ud ka axwardār nēst pānag

8.39.16 abar niyābag ī apēdag-dār andar pah ud stōr ī apēdag ka 4 {ēwēnag} ēk ud ka 3 ēk ka nēmag ī sāl ka
sāl-drahnāy parwarēd ∵
ud ka ān ī windēd abornāyīg-ēw ∵
ud ka ān ī windēd *wazurg[2] kū-š srāyišn *čē[3] u-š pahrēz
čiyōn ān ī ka čihrag-ēw ān ī ka dār-ēw
ud čiyōn ān ī ka warān-ēw ī kuštag
čiyōn ān ī ka panīr-ēw ī an-uspurrīg ī škastag ayāb an-uspurrīg ud drīst ayāb spurrīg ī drīst ∵

8.39.17 abar xwāstag ī andar *parwast[4] ī mān
ān ī pad sāmān ī mān ī kas windēnd ∵

8.39.18 abar nigānīg xwāstag
ka pad kustag ī rāh windīhēd zamīg saxt ∵
čiyōn ān ī ka 1 angust čiyōn ān ī ka 2 angust frōd estēd
ka / ud ka zamīg narm čiyōn ān ī ka 2 angust ud čiyōn ān ī ka 3 angust frōd estēd

8.39.19 ka mayān rāh windīhēd ud zamīg saxt
čiyōn ān ī ka 2 angust ∵ ud čiyōn ān ī ka [M765] 3 angust frōd estēd
ka zamīg narm čiyōn ān ī 3 anguyst ud čiyōn ān ī ka 4 angust (frōd) estēd

8.39.20 ka pad abrāz ud nišēb ānōh kū az rāh bē wardēd ud zamīg saxt
čiyōn ān ī *ā. auuaŋ*. id čiyōn ān ka tā mayān padištān frōd estēd
(ka zamīg) narm čiyōn ān ī ka tā mayān padištān čiyōn ān ī ka tā šnūg frōd estēd ∵

8.39.21 ud ka ān ī ābān <t'y> ud \ zamīg / saxt
čiyōn ān ī ka tā šnūg čiyōn ān ī ka tā mayān rān frōd estēd ∵
ud ka [B572] zamīg narm
čiyōn ān ī ka tā mayān rān čiyōn ān ī ka tā *gund[5] • frōd estēd ∵

8.39.22 ud ka pad ān ī ābār widarg ud zamīg saxt

---

1 <mwwt'l>.
2 <LYBA>.
3 <mm>.
4 <plwwyyt'>.
5 <ywy>.

čiyōn ān ī ka tā gund[1] čiyōn ān ī ka tā nāfag frōd estēd ∵

ud ka zamīg narm čiyōn ān ī ka (tā) nāfag ud čiyōn ān ī ka tā dahan frōd estēd ∵

8.39.23 ud ka andar āšiyān ud <my'www> ud pah-ast kū

čiyōn ān ī ka a-frāz az tan mānišn čiyōn ān ī ka frāz-mānišn ∵

8.39.24 ud abar kē pah ī apēdag parwarēd kū

čiyōn ān ī ka-š frāz duzz

8.39.25 čiyōn ān ī ka-š parwarēd rasīd

abar pahikār ī abar pah ī apēdag

ka ēk gōn ī mādar-zād ēk drōš-om gōwēd harw 2 rāst

ayāb ēk daxšag-ēw rāst ēk was daxšag ī az-iš nē rāst gōwēd

ān ī ka pad čē ēwēnag xwēšīh ǰuttar gōwēnd

ud čē andar ham-dar ∵

8.39.26 abar fšēy apēdag kē pad bālist ī andar dādīhā srāyišn [M766][2] bē widārd

ud čiyōn 3 sāl 3 xān[3] ud 3 gyāg ud 9 bār

ud anīz was dādestān andar ham-dar ∵

8.40.0 brīnag-ēw ziyānagestān ∵

8.40.1 abar ziyānag ī uštānōmand ud ān ī uzuštān

pad dādīhā zastan dādan padīriftan abāz abespārdan pānagīh ud pahrēz kār ī harw 2 ēwēnag

ān ī uštānōmand parwardārīh ud bārēnīdārīh ud ayār-dārīh

ud rawēnīdārīh ī estēnīdārīh

ud āsānēnīdārīh ud rāmēnīdārīh-iz

wināh tōzišn ī az a-dādīh ī andar ham dar ∵

8.40.2 abar handāzag ī ziyānag-dahišnīh ∵

ud ān ī ka pad-brīn ka a-brīn zamān gyāg kas tis dahēd ∵

ān ī ka-š abzōn dahēd kū čē ast abzōn

8.40.3 wizīr ī abar fšēy az brīn ka ziyānag abāz barēnd

ān ī abar ziyānag winast/windīd ka pad brīnag zamān abāz nē abespārēd

ka-š kār abar [B573] az dēnīg frāmāyēd ka pad xwēšīh dārēd ∵

8.40.4 abar ān ī uzuštān xwāstag kē brīn

ka pad kār ud ka pad armēšt dārēd ǰud ǰud meh ud keh arzīhā kū

pad čand <'p̄'kwč>išn[4] arzānīgīhā

pad čand waxš-barišnīh

---

1 <ywnd>.

2 M srā / yišn.

3 <''www>.

4 abāg-wazišn? cf. 8.41.5.

ud bun ham-arz abzōn waxšān waxšišnīh ∵

8.40.5 abar čim kē rāy ziyānag abāz nē abespārdan a-wināh
was dādestān ī andar ham dar ∵ abar awiš kerd estēd ∵ [M767]

8.41.0 22 brīnag-ēw waxšestān ∵

8.41.1 mādayān abar waxš-rawišnīh

8.41.2 abar wizārišn abespārišn ud tōzišn tis pad pādīrānēnīdan ī az tōxtan wizārdan abespārdan ī ō kē-š xwēš ān ī zamān abar nē kerd estēd

8.41.3 ka ōy kē tōzišn wizārišn abespārišn xwēš *zayīdan[1] ān ī zamān abar kerd estēd pas az brīnag zamān kardagīhā rustan ī wināh waxš

8.41.4 abar waxš ī kardag ud ān ī *zayīdag[2]
čiyōn ān ī ka *zayīdag kardag bē bawēd
ud čiyōn ka harw 2 armēštīhēd ∵

8.41.5 abar ān ī waxšišn ī abar-wazišnīh ī ō hāwandīh kunēd kū kadām

8.41.6 abar ahlawdād kū
čiyōn ān ī ka pad pādīrānēnīdan āsterēd
čiyōn ān ī ka-š waxš ā-iz rawēd ∵

8.41.7 ud abar raftan ī waxš abar tuwān xwāstag
ka-š ast waxš waxš padiš ōh rawēd
ud ān ī nē rawēd čiyōn
ān ī ka abāmōmand xwāstag pad-iz abāz burdan tuwānīg
abām xwēš pad xwāst tuwanīg
ud čiyōn ān ka harw 2 tuwānīg
[3]abāmōmand pad xwāst
nē tuwānīg čiyōn
ān ī ka abām xwēš pad xwāst
ud tuwānīg abāmōmand pad xwāstag nē tuwānīg ∵

8.41.8 abar kū ka abām <'wyyh> *zayistan ēk bār widerd bēd [B574]
čiyōn ka pad zayišn[4] sar nōg ōh zayišn
ud čiyōn ān ī ka pad ēk zayišn ī widerdag *zayist kardagīhā waxš ōh rawēd

8.41.9 ka abāmōmand widerēd
čiyōn ān ī ka waxš andar xwāstag ī [M768] kas pad stūrīh kunēd
čiyōn ān ī ka andar harw 2 *axwān[1] ī xwāstag-dār waxš ∵

---

1 <z'yytn'>.
2 <zyyyt'>.
3 <'p••'m'wmnd>.
4 <z'yšn'> +.

8.41.10 abar xwēšīh tōzišn xwēš

tōzišn ī tōzišnōmand pad kasān

tōzišn sāmān ī-š xwēš ∵

8.41.11 abar tāywān ōy kē ō w gušnīh xrīdār[2] gušn wad dahēd

kā ābus nē ka kunēd

ud čē andar ham dar ∵

8.41.12 abar hangām ī gušn hilišnīh[3] stōr ud anumay ud uštur

ud hangām ī abespārdan ī ǰud ǰud gušn ō kē padīruft w estēd

ān ī ka hangām gušn-hilīh[4] ān ī ka ēdōn abespārdan ī ka zamānag ī gušn-hilīh hambun-iz pād estēd

8.41.13 ka pad hangām nē abespārdan ī gušn rāy was a-gušn bē šawēd

gāw asp uštur ud mēš ud buz xūg ǰud ǰud ābusīh[5] nē tāywān

čand wačč̌ag kunēnd

8.41.14 abar uštur ud asp ud gāw mēš ī ziyānag agrīy pēm {ym} abar az brīnag zamān abāz /kunēdgīrēd asp gāw ud buz mēš

ān-iz ī mayānag nidom pēm kū ǰud (ǰud) paymān ī-šān ēk dōsišn —

8.41.15 abar uštur kū-š andar sāl mōy čand kunišn

ān ī uštur paymān padiš andar gōspandān frāzīg

awēšān xar-iz kū pad čand arz ī-šān

ān gāwān tā abar <’p̄ywynd>

8.41.16 ud ēwēnag ī-šān abar-zanišnīh kū

čiyōn ān ī ka uštur ud asp mādayān ō *a-hunsandīh[6]

abzōn gāw ud mēš ud buz

waxšān-iz waxš rawēd az awēšān

ān ī mādag kū-šān abar-wāzišnīh abzōn ō a-hunsandīh

waxšān waxš az ān ī nar [B575] čand kam kunišn ∵

8.41.17 ud uštur ī *rēš[7] ziyānag az brīn zamān sar [M769] frāz

ka-š kār a-dādīhā ud rāh wad ∵

ud ka kār a-dādīhā rāh xōb

ka pad čarag āsān[8] dārēnd ∵ kū-š abar-wāzišnīh[9] ō a-hunsandīh pad čand bawēd

awēšān ǰud ǰud ka-iz *aosaŋhə. / ən* . ayāb wahāg xrīd[1] hēnd

---

1 gēhān.
2 <zyww-x2-’l>.
3 <-x2-šnyh>.
4 <ywšw’lyh> +.
5 <’p̄wy’’>.
6 <’’ww yswyyh>.
7 <ls>.
8 wāsān West?
9 <QDM-p̄šnyh>

8.41.18 ud sag-iz xūg *aosaŋhə*. ān ī w wahāg xrīnēnd pad čand waxšān waxš bē estēd
u-šān waxš ud waxšān waxš kay andar ārōyišn estēd
čiyōn ān ī ka hamē pad-iz frazendān āwādagān xwāstag kē ān abarmānd ud rasišn waxš ōh rawēd ∵

8.41.19 ud kē-š pihw[2] abar kas ayāb bē xrīnēnd ud frōxtār ud frēzwānīg <y''t'l> ōh pādīrānēnēd kū ān ī pādīrān-gar čand pad rōz ī hāmīnīg ud čand pad ān ī zamčīg adwadād pad bun dādīhā pihwīh ī mardōm ud ātaxš pad ēk rōzag šabān hāmīnīg ān ī zamestānīg ∵

8.41.20 abar wastarg ka kē az dahišn pādīrānēnīd ∵

8.41.21 abar tāywān ī fradom adwadād ud waxš ī-s tāywān ān ī didīgar ud sidīgar tā dahom ∵

8.41.22 ud abar pēšēmālīh ī pasēmālīh ī abar abām u-š waxš *wizīr padiš ∵
ud čiyōn ka pad frāz dāštan ī tōzišn abāmān
abar abāmān ī rawāgīh ī waxš pādīrānīhēd
čē andar ham dar ∵

8.41.23 ud abar a-a-kārīh ī pihw kē dēn nē dastwar

8.41.24 ud abar xrīdan[3] bē zid dēnūdag pah-ēw ka frōxtār az abespārdan pādīrānēnīd waxš ud waxšān waxš ī padiš pad 2 sāl hammis mādī ī ō čand pah madan ∵

8.41.25 abar kū čē [M770] ān ī waxš nē čē ān ī ōh kunēd ∵
ud abar mādī ud waxš ud waččag ud šīr <yyl> ud mōy [B576] kār
ud abar-wāzišnīh ō a-hunsandīh
ud waxšān waxš madan ī weh ī ēk gōspand ī /
ud dādestān ī ēk ēk ∵

8.41.27 abar abāmōmand abām čiyōn ēwēn niwēyēnīdan abām xwēš pad sūdagīh padīrēd[4] ∵
ud ka abāmōmand 3-zayišnīh kardag kerd estēd
ka-iz pad 2-zayišnīh ka-iz pad ēk-zayišnīh estēd
fradom sāl az niyābag ī hangām xwēš

8.41.28 abar abāmōmand abar abāz kāhēd ∵
ka sāl sāl niwēyēnēd ān nē padīrēd pad čand abāz kāhišnīh
ud sazišn ī hamāg ī abām xwēš abar abāmōmand čiyōn bawēd ∵

8.41.29 abar pādīrāngarīh ī ēk drafš kerdan ud nigēzišn az gēhānīg kār kū pad ēk māh az ān frāz pad didīgar sidīgar šaŝwom ud nohom sāl ō gēhānīg kār kū ēk čand drafš abzōn dahišnīh ī abar ān ēk drafš rasēd
čē andar ham dar ∵

8.41.30 abar pādīrāngarīh ī ēk 90[5] pad zamestān ēk mašk ī ābdān pad hāmīn[6]

---

1 <zyww-x2>.
2 pašn?
3 <-x2>.
4 <ptylyt>.
5 <yšy> ''¥
6 <'myn'>+.

abar kē xwēš kū pas az wizāyišn ī pad zamestān bun 90[1] pad hāmīn bun mašk pad bē yazišnīh ī fradom 10 šab ud az ān hammis māh-dranāy ī ǰud ǰud az ān hammis zamestān frazām 90[2] hāmīn sar mašk kū abar ān ēk 70[3] mašk čand abzōn pādīrāngar ō {ym w} xwēš tōzišn

čē andar ham dar ∵ [M771]

8.41.31 ud abar waxš ǰōrdāyān ān ī gōspandān zahag ud pēm ud mōy kū ǰud ǰud kunēd ∵

8.41.32 ud abar pādīrāngarīh ī ǰāmagīhā ud abzārīhā az abāz abespārdan ī ō kē xwēš was nāmčištīg ōšmurēd kū

čiyōn ān ī ka uspurrīg čiyōn ān ī ka an-uspurrīg kār framāyēd ∵

čiyōn ān ī ka pad agārīh dārēd waxš waxšīdan ∵

8.41.33 ud abar waxš ī zamīg ī abar abgandan ān ī an-abar-abgand[4] ǰōrdāy

ka az abespārdan ī ō kē xwēš pādīrānēnēd ∵

8.41.34 ud ēdōn-iz waxš payrāyīgīhā [B577] az zarr ud sēm ud <mw'lkww''n> tisīhā abāg was dādestān ī andar ham dar ∵ čē awiš paywandēd ∵

8.42.0 brīnag ī warestān ∵

8.42.1 mādayān ān ka pad kas ī paydāg bawēd pad ǰādūgīh daxšagōmand

ud darmān-barišnīh ān ī pad ǰādūg wēmarēnīd

kas ōzad ī ǰādūg pad dādestān dēnīg nīrang

čē ān ī ka pad dādestān dēnīg nīrang ∵

8.42.2 abar ān ī ka pad a-dādestānīh nē pad nīrang ī dēnīg ōzanīhēd

ud abar ān ī ka pad kas ōš xwēš mīrēd ∵

8.42.3 abar war passāxt ī

mēnōy-zōrīhā bōxtan ēraxtan ī hambasānōmandān ī pad ǰādūgīh ahlawgenīh

abārīg wināh rāyēnišnīhā nihuftag padiš paydāgīh bawēd

hangām ī-š sāzišn ud ud <w'y'yh>

8.42.4 gāh ī-š sazišn abar passāxt gāh čē ēwēnag <ply'ltn'>

ud sāmānēnīdan ud grāyīd/wirāst ī mān kē war saxtīhēd

ān ī frāz ō ān mān barišn

ān ī [M772] *az burdan ī awiš pahrēzišn

kē ō ān mān hilišn kē nē hilišn

ān ī ka ānōh bawēd ud wišōbišn ī kār aziš ud wizend ī

8.42.5 abar warestānīgān abārīg kārīgarān ī ānōh

ud nīrangīhā ud ēwēnīhā ī padiš

---

1 <yšd> Ë>˙¥.

2 <yy'k> kað¥.

3 kïŸ¥

4 <'n-QDM-LMTNt'>.

ēzišn ī andar mān kunišn

xwānišn ī yazdān ō ayārīh ∵

8.42.6 ud čē ēwēnag sāxtan ī garm ud sard war

čiyōn frāz nīdan[1] warzīgarān awiš u-šān <'wzy't> ōšmurišnīh

pad čē abestāg

čiyōn warzīdan ī garm ud sard war

paydāgīh bōxtan ud ēraxtan ī padiš

was gōkān andar ham dar ∵

8.43.0 brīnag ī āmextag ∵

8.43.1 abar ayārōmand xwāst ī burd kū pad čē ēwēnag xūb ∵

mizd ī ayārōmand ī dahm ud ān ī an-ēr

andar ham dar ∵

8.43.2 abar čiyōn madan ī mard pad ān ī xwēš xwāstag ō band ud drōš

ud čē andar ham dar ∵

8.43.3 ud abar xwastūgīh ī pad ēk dō sē gōwišnīh čē padiš [B578]

8.43.4 abar tarmenišnīh hāwišt andar rad kē padiš a-čār xwāstagīh ī ō rad ud āsterdagīh ī andar bawēd

8.43.5 wināh ī tōzišn xwēš andar tōzišnōmand

abē-rāh ī tōzišn kas ka tōzišnōmand adādīhā tōzišn abar burdan[2] ayāb-iš pad ān tōzišn kunēd ī āgāh kū padiš nē pūdag[3]

ud zamān ī tōzišnōmand pad tōxtan ī ān ī-š tōzišn tā madan ō tuwānīgīh

ka pas az tōzišn abar brēhēnīdan pad wizārišn ī pattūg bawēd ∵

8.43.6 abar duzzīh[4] ī wināh ī pad ān ī garmagān [M773] abzār ī ō was ī ahlawgenīh paywandēd

8.43.7 abar wināh ī pad ān ī garmagān u-š kē az čāh ī pad rāh widarg xward āb nihumbišn rāy nihumbēd ∵

8.43.8 abar wināh ī dādwar kē wināhgār pad a-wināhīh ud a-wināh pad wināhgārīh ī wizīrēnīdan ∵

8.43.9 abar āgāh-dād dādwar 10 ud ān ī 11 ān ī 12 ud ān ī 13 ud ān ī 14 ān ī 15-sālag kū-šān ǰud ǰud wizīr ī pad čand mādī *wābarīgān sāmān ī āgāh-dādīh

abar wizīr ud dādwarīh ∵

8.43.10 abar duxt kē andar zīndagīh ī-š pid dēnīg sālārīh pad mād pad mād šōy mād bē pāduxšāy dādan nē pid ∵

8.43.11 abar duxt kē a-kerd šōy kē nē pid ud nē mar ud nē-iz widurd-pidarān ā-iz az brādarān pad šōy ud nē-iz xwēš tan pad sālārīh bē dād pādixšāy

8.43.12 abar xwāstag ī pad handarz ī bē-widerišnīh kū čiyōn ān ī ka dād čiyōn ān ī ka nē dahēd ∵

---

1 <-x2>.

2 <-x2>.

3 purdag pattūg?

4 W. ganjīh.

8.43.13 ud abar pāduxšāyīh ī pid pad dād ī ō frazendān xwāstag čiyōn-iš kāmag ∵

ud pus kē andar pid a-tarsagāh kū az xwāstag ī pid tā mādī [B579] arzānīg

ka a-tarsagāyīh ī andar pid baxt gēhān kunēd kū wizīr ī abar xwāstag ī pid abar baxt

čē andar ham dar ∵

*abar[1] sāmān ī atarsagāyīh pus andar pid u-š wināh ∵

8.43.14 abar wināh ī pus padīriftag ka az ān padīriftagīh abāz estēd *zīndag ud widerd-iz pid padīruftār čiyōn kāmagīh [M774] mardōm ud ān-iz ī widerdagān ruwān

ud āmēgīh ī gētīy yazišn niyāyišn ōh-iz ān ī-šān andar ān ī xwēš mān az ābādīh ī-šān frāz hištan[2] kunēnd ∵

8.43.15 abar dād būd ī ān-iz ī xwāstag kē rād kas nē dīd ast kas az rād nē zast ∵

8.43.16 abar dād būd ī kanīg xwāstag tis ka-iz pad menišn ēwāz ō ōy arzānīg dahēd ∵

8.43.17 abar kanīg kē dēwāst az xwēš ped āfrīd ō mazdēst-ēw dahēd kū čiyōn pāduxšāy ō mazdēst ān kanīg pad xwēšīh dāšt pus andar xwāstan

tā kay sālārīh ī ān zan pad ōy mard ∵

8.43.18 ud abar mād *kē az pus *zīndag pid abar salār ∵

8.43.19 abar pašn xūb bē kerdan ī pad gōwišn ud gōwišn dādestān abardom dādwar būdan hagriz ǰuttar nē būd ī pašn kē dēn dastwar

8.43.20 abar wināh ī pid pad daštān-māh nē wizārdan ī duxt ī mad pus radīh čē ān ī ka pad daštān-māh rāy wizārdan ī duxt wināhgār

ud čiyōn ān ī ka duxt radīh xwad wināhgār ∵

ud madan ī duxt radīh daxšag ∵

8.43.21 abar wināh kū kadām ān ī a-wināhīhā kerdārīh padiš ō bōzišn ēdōn rasēd ka-š ō dānišn rasēd pad petīt-ēw ī saxtag az bun bē šawēd

kadām ān ī ōy ī ōšyar [B580] *a-wināhīhā kerdārīh padiš nē rasēd

8.43.22 ud abar 4 grāy-tar dēwēzagīh ud 3 wattom wināh ī abar kunēnd ∵

ud 10 ī frāyīhišn ud *9 ī marnǰēnīdār gēhān ∵ [M775][3]

8.43.23 abar rāst ī ka gōwēd padiš druwand margarzān ∵

8.43.24 abar kust ī mēnōy-baxšišnīg nēkīh az gēhān ka ān ī ahlawgen andar gēhān šād[4] rawēd

ud čiyōn brīnag-ēw mēnōy zamīg ān ī ahlawgen mardōm

ud garzišn ī ataxš āb ud urwar mēnōy aziš

čiyōn baxšišn ī sālār mard bahr abar azērīgān

8.43.25 abar 3 ēwēnag mard ī ahlaw ∵

ēk ī meh az āb zamīg ud gōspand urwar ∵

---

1 andar.

2 <-x2>.

3 M adds: abar [M775] marnjēnīdār gēhān ∵

4 wišād?

ēk ī hāwand ud ēk ī keh ∵

ud čē rāyēnišn ī čiyōn abāg kunišn ī awēšān ī az ēn 3 ēwēnag bērōn

8.43.26 abar garān-puhlīh ī frāz burdārīh ō āb ayāb ō ātaxš nasāy kē-š abāg gugāyīh

ud garānīh ī mēnōy az nasāy ī andar āb ∵

8.43.27 abar kerbag ī ōy kē nasāy mardōm ud sag ud ān ī gaz wazag kē az āb bē āwarēd ∵

8.43.28 abar zanišn ī gaz wazag ud abārīg xrafstar andar āb ka ēdōn šāyēd bē-barišnīh ī aziš ka šāyēd ∵

8.43.29 abar šnāyišn mēnōy ī gēhān bēš ī dēwān az zanišn ī ān ud frāyēnišnīh wānišn

8.43.30 tuštīh ī hām-šahr ud ān kū čē daxšag ∵

8.43.31 abar wināh ī ōy kē pas tuštīh az hū-frāšmō-dād āyōzīdan dawēd[1] dar wišād wāng ī a-dādīhā kunēd ∵

8.43.32 abar Ohrmazd pad hunsandīhā dād ī gāw ī ēk-dād tan pad ayarīh ō mardōm

ān ī gōspandān tan hannām čiyōn gōkānēnīd estēd pad pānagīh ud ēzišn-iz ō nāmčišt paydāg yazdān dād ∵

8.43.33 abar [M776] ustōfrīd ī [B581] yazdān čim kerdan ō ōz abzōn ī xwarrah-baxtārān pad xwarrah-baxtārīh paywastan ī ān padīrišn *paywandīhišn[2] nēkīh sūd ī aziš drīst dāštan ān padīrišn pad čār ud tuwān

ud mēnōyīg wināh-puhlīh ud gētīyīg wizend ud ziyān-bīmīh az drīst nē dāštan ī hamē padīrišn andar pattūgīh padiš ān ī spōz

abar kerdan sāmānīg dastwarīh ī padiš ustōfrīdan ī ēk ēk az yazdān ō čē ēwēnag hunarīg dahm pad yaštan abespārišnīh nē dād ī ō stahmagān abērtar ō awēšā ī hamčištīg ōšmurd wināh ud tōzišn ī az dād ī ō awēšān ī pad ān ēwēnag

ud was ī andar ham dar ∵

8.43.34 abar wizend ī gēhān az Āz u-š ham-wišudagān ān ī-šān burdār ayār dēwāst ud was ēwēnag gurg ud xrafstar ī srādag srādag čiyōn padīdan ī-šān druzīh az bun-druz

čār ī pad zōrēnīdan ī awēšān druzīh az marnǰēnīdan ī wisp mardōm hammis abārīg gētīy dahišnān ī mardōm ayār

8.43.35 handarz ī ō mardōm abar wānīdan ud zadan ī awēšān

*yōǰdahrēnīdan[3] ī gēhān u-šān kerbag ī padiš paydāg

sāmān mēnōyīg mizd ī abar zadan ōzad ī ēk ēk az gurgān xrafstarān

andar ham mizd pahlomīh ī ān ī abar zanišn ī 2-zang gurg

čē andar ham dar ∵

8.43.36 abar handarz ī pad nē yaštan ī Ganāg Mēnōy ud dēwān kū-šān yazišn ud šnāyišn ī ǰud ǰud pad kadār ēwēnag an-ēwēn-warz [M777] abērtar

ud wizend ī / ud ziyān ī az awēšān an-ēwēn duš-warz

pad ān an-ēwēnagīh duš-warzīdārīh padisāy stahmag-padišīh ī dēwān abar dāmān rasēd

---

1 <LAHTHWN->?

2 <ptwy'šn'>.

3 <ywš'y'yyl / ynytn'>.

ud ēk ī drāyān-ǰōyīh ud wizend ī aziš rāmišn ī dēwān az ham
abārīg ī an-ēwēn

8.43.37 handarz abar a-drāyišnīh
abārīg xūb-ēwēnīh andar xwarišn xwārišn čim [B582] šōn hammis kār šnāyišn ī yazdān az ān
hammis xūb-ēwēn-kārīh mardōm
ud a-xwēšīhag ān ī a-dāštan dastwar ēč kerbag

8.43.38 5 gāh rōz-šabān ēk ēk pad ēzišn ī kadām yazdān mehmāntarīh
ud mizd ud sūd ī az yaštan ī awēšān ǰud ǰud andar xweš gāh
ud anīz abzār dādestān ī andar ham-sraw ∵
ast ahlāyīh ābādīh pahlom ∵

8.44.0 ǰud-dēw-dād ∵

8.44.1 mādayān abar dād ī Ohrmazd rāmišn ī mardōm az ān gyāg kū mānišn mādagwarīhā kunēnd ud sūd ī
az ham dahišn ∵

8.44.2 abar 16 gyāg ī pahlom brēhēnīd ud nāmčištīg ōšmurēd ∵
petyārag-iz ī ō ǰud ǰud mad estēd ∵

8.44.3 abar nimūdan ī Ohrmazd dēn mardōmān fradom ō J̌am
nē padīriftan ī J̌am az pēšagān dēn āsrōnīh padīriftan abārīg
padiš frāyēnīd winnarēnīdan ud frāxwēnīdan ī gēhān ∵

8.44.4 abar čim ī abāyišnīgīh war ī J̌am-kerd kerdan framūdan hammōxtan ī Ohrmazd ō J̌am kerdan ī J̌am
čiyōn Ohrmazd framūd hammōxt
čē andar ham-dar ∵

8.44.5 abar zamīg mēnōy āsānīh az čē wēš
ud anāsānīh az [M778] čē abērtar
ud mahist šnāyišn az čē būd ∵

8.44.6 abar wināh ī rēmanīh ī az nasāy
ōh-iz ān ī sag nē dīd pad tan-ew burdan[1]

8.44.7 abar xwarišn wastarg wehīh ī kē pad nasāy ēk-barīh rāy rēman ud margarzān bawēd ∵

8.44.8 abar čiyōn čand pahrēzišnīh ī mardōm abārīg pākān az nasāy kē pad nasāy anīy rēman būd estēd ∵

8.44.9 abar rāmišn ī mēnōy ī zamīg az kišt ud warzīdan
bēš az nē kištan nē warzīdan ∵
ud āfrīn ī abar kištārān sūd kerbag ī az kištārīh
mādayān abar parwardārīh ud panagīh dēn aziš rāy ∵

8.44.10 abar zanišn ī dēwān az rōyišn [B583] waxšišn pazzāmišn ī ǰōrdāy bawēd
a-wizīrišnīh ī mardōm az xwarišn ∵

[1] <-x2>.

8.44.11 ud abar / abar wināh ī nasāy pad wināhgārīh niganēnīdan čand zamān agārīh zamīg andar nigān kunīhēd ∵

8.44.12[1] abar zōr ī weh-dēn pad bē muštan ī wināh az mardōmān

8.44.13[2] abar wināh ī druxtan ī pašt ī abar xward ud dād
ud garānīh ī abārīg mihrōdruz bīm ī pad-iz gētīy aziš dārišn
tōzišn ī padiš kerdan frēzwānīg ∵

8.44.14 abar kū āstawānīh ī pad dēn
ēd-iz paydāgīh ka pad harw nēkīh ī-š ast ō ham-dēnān kē pad xwāyišn frāz ayēnd rād bawēd ∵

8.44.15 abar paymān ī xuft andar rōz-šabān
abārīg pad xwēškārīh rōzag bawēd ∵

8.44.16 abar garān-wināhīh ∵ sōgand ī drōw xward kū ǰud-iz az guwāy tōzišnīh ī xwāstag
sōgand padiš xward ō hamēmālān
tar kerdan-iz ī mihr srōš ud rašn [M779] rāy
škeft Ēbgad petyārag ō xwēš tan zan ud frazend ud xwāstag
garān puhl ī ō xwēš ruwān paywastan ∵

8.44.17[3] abar wināh ī esm nasāy awiš gumēxt estēd ō ātaxš burdan ∵
ēn-iz kū čiyōn ka padiš a-wināh bawēd ∵

8.44.18[4] abar ǰōy ī nē hamēšag-āb ka āb padiš widārdan ∵
ud ān-iz ī hamēšag-āb ka āb padiš abzūdan kāmēd
bīm ī az nasāy ānōh būdan rāy čand bār čīyōn nigerīdan ∵

8.44.19 abar margīh ī pad xān ī āb ud ātaxš nē āb ud ātaxš bē az-išān pad brīn bawēd

8.44.20 ud abar meh-sūdīh ī wārān abāg wārīdan ī pad nasāy ud hazzān hixr ∵

8.44.21 ud abar *ham mehīh ud wehīh ǰud-dēw-dād pad šōyišn
az abārīg sraw ∵

8.44.22 abar rēmanīh ī az hamkarzagīh ī abāg nasāy ud hamkarzagīh ī abāg ān kē abāg nasāy hamkarzag ∵

8.44.23 abar [B584] abar mar ī druwand ahlomōγ ī anahlaw zīndag ud az abāgīh iš pahrēxtan ∵

8.44.24 abar čand zamān rēmanīh ud awiš šudan tis awiš burdan
pahrēzišn ī āhōg kē sag ayāb mardōm andar widerēd
gyāg kē kas padiš bē šawēd ud warišnīg abārīg tis ī andar ān xānag andar 3 gām
čē andar ham dar ∵

8.44.25 abar zan kōdag andar aškom mīrēd ka nasāy bawēd
čē andar ham dar ∵

8.44.26 abar wastarg ī a-kār ud rēman

---

[1] V.3.42.
[2] PV.4.2+, PR.12.
[3] V.5.
[4] V.5.5+.

ān ī pad *xšauuaš måŋhō* šust estēd ∵

8.44.27 abar garān-wināhīh ī wastarg čand ēk [M780] *čōvana* . an-ēwēnīhā pad nasāy frāz hištan[1]

8.44.28 abar zamīg kē mardōm ayāb sag padiš widerēnd čand zamān az āb abar hištan ud kišt an-abēdānīh ∵

ud hamāg zamīg bīm ī az nasāy ānōh būd rāy nigerīdan pas āb hištan

wināh ī ka nē nigerē[2] nasāy ān gyāg u-š āb bē awiš rasēd

čē andar ham dar ∵

8.44.29 abar nasāy az āb čiyōn āwurdan

paymānag ī rēmanīh ī āb ī pērāmōn nasāy

pākīh pas az nasāy aziš bē burdan

čē andar ham dar ∵

8.44.30 abar kū nihadan ī tan ud ast ī widerdagān

čē andar ham dar ∵

8.44.31 abar pad čand dwārīdan ī nasuš druz abar mardōm ud sag ī pad brīn

ud ēd kē pēš az brīn pad oxīhā ī gētīy widerd bawēd

ēd ī kū wastarg ī a-kār ān ī ōh šōyišn kadār

čiyōn šōyišn ∵

8.44.32 ud abar grāy-rēmanīh ud garān-wināhīh nasāy ǰūdan [H344] ō ātaxš āb pad wināhgārīh burdan ∵

8.44.33 ud abar zamestān ī dēwān-dād sahm ud widang[3] ud <m'k> čand ēwēnag

wēmārīh abārīg

was anāgīh az nasāy kirrēnīdan andar gēhān grāy bawēd ∵

8.44.34 abar čiyōn šustan [MR_126; H > 9.11.12] dār ud ǰōrdāy wāstar kē nasāy abar rasīd ∵

8.44.35 abar biziškīh pad mānsr ud kārd ud urwar

ud čiyōn uzmūdan bizišk

mizd bēšāzēnīdārīh

čē andar ham dar ∵

8.44.36 ud abar gyāg ī nasāy padiš <klw>īhēd

ān-iz ī pad wināhgārīh andar nigānīhēd ǰud ǰud

pad čand-zamānīgīh bawēd ∵ [M781]

8.44.37 abar nasāy mehmānīh dēwān ānōh kū nasāy nigān

kerbag ī nasāy-nigānīh āškārēnīdan ∵

8.44.38 abar drang ī a-xwārišnīh ī zan ī wisistag āb

axwarišnīh-iz ī ān ī ābōmand xwarišn ∵

8.44.39 abar šustan ī ayōšustīg ud sagīg anīz ǰāmag tis kē nasāy abar mad nē a-kār wizīrēnīd estēd ∵

8.44.40 abar gōspand ī nasāy xward

---

1 <-x2> +.

2 <-'y>.

3 <w twwd>.

urwar ī nasāy awiš gumēxt estēd ∵

8.44.41 abar wināh ī zōr ō āb nasāyōmand burd ∵

8.44.42 abar xān kē sag ayāb mardōm [MR_127] andar bē widerēd ∵

8.44.43 abar čim ī nasāy rāy andar mān kadag

čand čiyōn kerdan

nasāy awiš burdan ka-š hangām rasīd āškārēnīdan

pahrēxtan

čē andar ham-dar ∵

8.44.44 abar <l'yh> garān-wināhīh ī marg-wizīrīh kūn-marz ∵

8.44.45 abar nasāy ī hušk ī tar sāl murd ∵

8.44.46 ud abar kerbag ātaxš ī nasāy-bāg ō pākīh āwurd

ātaxš ī hixr-bāg ud <yyl'yyč'> ān-iz pēšag/passāg-gugārān ǰud ǰud andar kār dārēnd

kerd kār ō dād-gāh pahrēxt ∵

8.44.47 ud abar šustan ī rēman and pad nasāy hamkarzagīh

ud ǰumbišn anīy anīy wizīn ī yōǰdahrgar

nīrang ī šōyišn

mizd ī yōǰdahrgarān gētīyīg ud mēnōyīg-iz ∵

8.44.48 ud abar J̌am an-husandīhā tāftan[1] ī xwaršēd māh ud star abar rēmanān ∵

8.44.49 abar [MR_128] šnāyēnīdan ī yōǰdahrgar hamāg dām ī Ohrmazd ka ō rēman <'wywyhyt'> hu-yōǰdahrīh dahēd u-š mizd

8.44.50 abar zōr-ayārīh ī ō nasuš-druz dād ī ōy kē yōǰdahrgarīh nē dānēd ōh / ud andar wināh ī puhl padiš ∵ [M782]

8.44.51 abar pērozgarīh ī yatā-ahū-wairyō pad druz-zadārīh ud bēšāzēnīdārīh ∵

8.44.52 abar abar srādag ī sagān

arzānīgīh ī sag ī pasušhorw wišhorw abārīg-iz

čiyōn dāštan srāyīšn srāyēnīdan ī

wināh ī az ōzadan adādīhā dāštan-iz ī-šān ǰud ǰud

čē andar ham-dar ∵

8.44.53 ud ēn-iz kū ka sag <'bwwD> wināhgār bawēd čē abāg kunišn ∵

čiyōn dārišn ∵

8.44.54 ud abar dastwarīhā ōzad ī sag gurg ∵

8.44.55 abar 30-ēw xēm ī andar sagān ī

čiyōn andar 3 pēšag ī mādayān [MR_129] anīy anīy 5 ēwēnag bawēd ∵

8.44.56 abar garān-wināhīh ī ōzad ī babrag ābīg

tōzišn

8.44.57 abar wināh ī ēr ō an-ērān dād ∵

[1] <tw'p̄tn'>.

8.44.58 abar wināh ī ō ān ēw gušn ud nārīg ī ābestan
ān wačč̌ag pad pestān
zan duxt kasān gād
wināh az ham wināh ∵

8.44.59 abornāyīg ī adādīhā sālār wēnīhēd
sag a-sālār ka zāyēd sālārīh
ud parwarišn kē frēzwānīh kerdan
čē andar ham-dar ∵

8.44.60 abar daštān grāyīh ī-š rēmanīh
ud čand parhēxtan[1] ī aziš ∵
kas tis pad daštān rēman ud ān ī a-kār bawēd

8.44.61 šōyišn ī az daštān hangām šōyišn
čiyōn šōyišnīh
čē andar ham-dar ∵

8.44.62 ud abar garān-wināhīh ī daštān-marz

8.44.63 abar marg-puhlīh ī a-dāšt-dādwarān ∵

8.44.64 abar pahlrēz ī wars ud naxun [MR_130]
wināh ī az a-pahrēzīšnīh ∵

8.44.65 abar ahlomōγīh ī az xwēš xrafstargen barsom barsom
aštar ud srōšōčaranām ǰuttar burdan[2]
ud dārēd [M783] kū ān ī abāyēd ∵

8.44.66 abar <’p̄swy> ud puhl ī abar ōy kē hamāg šab bē xufsēd xwēškārīh nē warzīdan ∵

8.44.67 ud passand ī mizd ī ōy kē abar az dēnīg nē xufsēd xwēškārīh warzīdan ∵

8.44.68 abar rawāgīh seǰ ī nihān-rawišn pad ān ī wattar dēn-nimūdār kē kustīg nē dārēd
u-š nē dāštan čiyōn pad-dād ∵

8.44.69 abar xwēškārīh ud wazurg-arzīh ī pērōzgarīh az rōn rawāg-nibēgīh ī az gōšt dahēd ī-š tan-masāy rādēnīdan ī kē <ky> hammis pad ahlāyīh ī ō mard ī ahlaw

8.44.70 abar aweštāb ī ātaxš ō abrōxtan ī pad a-bēšīd šab [MR_131] pāsbānīh ud kerbag ī az dādīhā abrōxtan ∵
āfrīn ātaxš ō mardōm ka hušnūd a-bēšīd ∵

8.44.71[3] abar nāmčištīg 4 wināh ī druz aziš nērōg-ābusīh padīrēd
wizārišn ī ǰud ǰud

8.44.72 ud abar garān-wināhīh ī rōz nibēgīh ud ziyān az ǰōy āb rawēd
zanišn-arzānīgīh ∵

---

1 <pl’’y’tn'>.
2 <-x2>.
3 V.18.30-

8.44.73 abar tōzišn ī daštān-marz wināh ∵

8.44.74[1] abar kōšišn īn Gannāg Mēnōy ō Zarduxšt pērōzīh Zarduxšt padiš
čē andar ham-dar ∵

8.44.75 abar pursīd ī Zarduxšt az Ohrmazd
čiyōn pad čē abzār stōwēnīdan ī Ganāg Mēnōy abārīg dēwān u-š passox ∵

8.44.76 abar šnāyišn ī wahuman amahrspand az šustan abāz ō kar āwurdan ī rēman wastarg
spās ī andar Ohrmazd pad guftan ī-š pahrēz wastarg ∵

8.44.77 [2]abar dāsr[3] ī mardōm ruwān [MR_132] dōšāram rāy bē dahēnd ō kū čiyōn ō frayād ī ōy kē būd
[M784] madan ∵

8.44.78 abar raft ī wahuman ō padīrag ahlawān ruwān paydāgēnīd ud ān-išān gāh niwēyēnīdan ī ō mizd
ud hušnūd raft ī ahlawān ruwān ō —— ī-šān ō Ohrmazd amahrspandān gāh ī zarrēn-kerd ∵

8.44.79 abar tars ī dēwān az bōy ī ahlawān bīm ī-šān az zāyīšn Zarduxšt būd ∵

8.44.80 ud abar wazurg-nērōgīh ī bēšaz-dār urwar pad nīrangīg abāz-dāštārīh ī was petyārag būd ī Ohrmazd
purr-srādag urwar ō bēšāzēnīdārīh ī dāmān az xīndagīh
ud pērōzgarīh ī gōgarn urwar ī ast ī ān hōm ī spēd az abārīg urwarān pad bēšāzēnīdārīh
ud xwēškārīh ī ērman pad biziškīh ī yazdān

8.44.81[4] āgāhīh ī abar ān [MR_133] nīrang ī-š pad bun-dahišn stahmagīh ī duzz padiš bē kāstan
wazurg-nērōgīh ī ērmān-xwāyišnīh
ud ahunwar ud anīy gāhānīg abestāg[5] pad abāz dāštan ī dēwān az marnǰēnīdan[6] ī gēhān ī ahlāyīh ∵

8.44.82 ast ahlāyīh pahlom ābādīh
ast ābādīh ahlāyīh pahlom ∵

8.45.0 **hādōxt**

8.45.1 čiyōn ast 3 bazišn[7] ā-š andar 133 brīnag :
fradom 13 brīnag mādayān abar čiyōnīh ī ahunwar ōšmurišn ī-š mēnōy sūd ī az frāz-srūdārīh
ud čē andar ham-dar :

8.45.2 handarz ī abar wizīdan dāštan ī mēnōyīg ud gētīyīg dastwar pad dastwar kerdan ī harw kār dāštan ī
ān-iz ī dastwar dastwar ī

8.45.3 abar 21 radīh ī mēnōyīhā pad Ohrmazd ud gētīyīhā pad Zarduxšt kē awēšān ast yazdān ēzišn
[MR_134] dahmān rādēnīdārīh : [M785]

8.45.4 abar kār ī andar ǰud ǰud 5 hangām rōz ud šab

---

1 V.19.
2 V.19.27.
3 M šwsl!
4 Molé “Problème des sectes,” p. 8.
5 <’p’st’k>.
6 M dēwān / az druzēnīdan!
7 <bwc->

ud puhl ī ōy kē andar ēzišn ī gāhānbār bē drāyēd :

ān kē myazd ī gāhānbār sāzišn nē sāzēd kē-iz andar abārīg ēzišn ī yazdān sūdag bawēd :

8.45.5 abar čiyōn dāštan čē abāg 10 tan ī rad-passāg sālār mard pēšag ān *anyān

ān kē wināh ī ǰud frēzwānīg wizārēd :

ud ān kē pad-iz frēzwān nē wizārēd

čē andar ham-dar :

8.45.6 abar sāmān kē dahmīh padiš winnārīhēd :

8.45.7 abar paydāgīh ī weh-mardīh

ud kerbag ī sūd ī az wāz xūb bē guftan ī xwardan xwārēd xwarišn xwārišn

ud nikōhišn ud andarg-gōwišnīh ī dēwān :

8.45.8 abar ōšmurišn ī 5 gāh

ud ēzišnīg guft dahmīh/nāmīh ī was yazdān andar ǰud ǰud

wazurg [MR_135] āgāhīh ī andar ham-dar :

8.45.9 ud sazāgīh mard pad xwadāyīh niwandišn

ud tan-dahišnīh ō yazdān hu-xwadāyān

u-šān *azbāyišn ud šnāyišn āfrīn ud *āyaft

ud gōwišnān ī pad ān ī az druz bēš bē burdārīh pērōzgartom :

8.45.10 abar *wispān weh dādārīh ud wisp-āgāhīh

ud harw pēšīy ud pasīy raftārīh

ud <py'www'kyh> ud arzānīg rādīh ud wēnāgīh ud drīst hamāg ahlāyīh bun barīh

ud ahlāyīh xwadīh ud ǰud-dēwīh Ohrmazd dēn ī :

ud anīz was āgāhīh andar ham brīnag :

8.45.11 mayānag 102 brīn mādayān abar mēnōyīg ud gētīyīg xwēškārīh

*sālārīh xwēškārān u-šān amāwand abzārān [M786] hamāg ahlāyīh-kārān hammis

8.454.12 ahlāyīh ārzōg-abrōz kerbag mizd harw ēk abar ēk

u-š passazag [MR_136] ō ān ī gōwēd kū hādōxt kē ahlāyīh dārišn kū ahlāyīh pad tan ī mard mehmāntar bē kunēd :

8.45.13 abdom 19 brīnag bēšāz *wābarīhist bēšāz wābarān frāz-gōwišnīh abzārtom pad yazdān dām

8.45.14 čiyōnīh-iz ī purr-<p'styh> gōwišnān hu-čihr wizīntom passazag ān ī gōwēd kū ān rad

yazam nēk ī buland hādōxt kē az ōy bē harwisp sraw ī Zarduxšt zōhr-barišnīh abar *ēmēdēnēnd :

8.45.15 ast ābādīh pahlom ahlāyīh :

8.46.1 yašt <ī> gāhān čiyōn fradom zahag ī ahunwar tōhmagān tōhmag ī dēn-ōšmurišn u-š pad parwastārīh <ī> gāhān hamāg andarrōn mārīg *bun[1]-mārīg ast .

[1] MR: bwn ī at the end of 136 12 and mārīg at the beginning of Line 13.

8.46.2 *bun[1]-mārīg *ahū* abāg *ahiiā* gāhān bun sar-mārīg ī ast : [MR_137] *vāstārəm* abāg *vahiiō* gāhān sar hamang *nām kē ka čiyōnīh ēwēnag-ēw andar wizīdag ī aziš wāxt andar hangerdīgīh ī hamāg *bahrān ī dēn mazdēsn a-pargūd <>

8.46.3 u-š gāh *āfrāhīhistān ud hammis wisprad mādayān franāmišn ud stāyišn <ud> ēzišn <ud> xwānišn <ud> *ayāftan āfrīn ī pad dādār frazānagīh ristagēnīd pad pidīh mehmānīh ī ēzišn ī yazdān <ī> mēnōy rōšnēnīd ud brāzēnīd estēd <>

8.46.4 harw sē passazag ō fradom abdom dādīh ī stōt-yast rāy gōwēd .

8.46.5 ast pahlom ahlāyīh ābādīh

8.46.6 ast pahlom ābādīh ahlāyīh .

8.46.7 abāg pačč̄ēn rāyēnīd ∵ [M787]

[1] MR: BRA.

DĒNKARD 9: SŪDGAR NASK

9.1.1-2 – Introdučtion – *DkM*. 787 1 – *DkS.* XVII 1 – DH 268v11 – K43b 21 r. – J5 349 14 – MR 137 12

[DH 268v]

9.1.1 šnōhr dādār Ohrmazd niyāyišn dēn mazdēsn[1] ∵

9.1.2 nahom dar ∵

abar hād ud fragard ī nask nask ān ī hēnd bahrān [MR_ 138] brīnag pad čandīh ī ān andar ēk ēk az naskān

ud ayābišn-sāmān wizārišn ī abāyišnīg ud čīdag ī aziš

čiyōn ast nihang-ēw ī[2] az was ōšmarišn[3] ī andar ∵

9.2.1-21 – *Y*. 27.13 –*DkM*. 787 6 – *DkS.* XVII 2 – DH 268v14 – K43b 21r16 – J5 349 17 – MR 138 4

9.2.1 stāyišn[4] dēn mazdēsn ī ǰud-dēw ī Ohrmazd-dādestān ∵

9.2.2 sūdgar ast 22 fragard ∵

fradom fragard *Yatāy-ahū-wēryō* čiyōn yatā-ahū-wēryō pad bunīh ī dēn ∵

u-š brēhēnīdagīh ī naskān aziš [kē] ka abar 6 dānišn ī fradom ud abardom ī abārīg dānišnīhā ēdōn-iš[5] pad gyāg ī xwēš nimūd ∵

9.2.3 ud ēdar gōwēd abar amāwandīh ud pērōzgarīh ī az guftan ī *Yaθā Ahū Vairiiō* abar kārān bun ∵

9.2.4 ēk ka-š tis kāmēd guftan ∵ ēk ka-š tis kāmēd xwāstan . ēk ka ō kār šawēd ∵

9.2.5 2 ka-š[6] āfrīn [DH_269r] kāmēd kerdan .

9.2.6 4 ka[7] ō rad- [MR_ 139] -franāmišnīh yazišn ī[8] gāhānbār .

note on G.

9.2.7 5 ka ō druz bē barišnīh .

9.2.8 6 ka ō amāwandīh . šaš ka ō perōzgarīh <ī> kārezār .

9.2.9[9] 7 [M788] ka ō ān ī amahrspandān yazišn ud[10] ka yazišn ī amahrspandān kāmēd kerdan .

---

1 DMR <m'yyyt'>.

2 D <nsny yby>, MR <sny yby>.

3 B <-mwl->.

4 MR + y.

5 DM <AYT'yh>.

6 MR <MNW-š>.

7 MR <MNW-š>.

8 MR *yazišn gāhānbār.*

9 MR: *haft ka ō ān ī amahrspandān yazišn ka yazišn ī amahrspandān yazišn ka yazišn ī amahrspandān kāmēd* [Wt¥mAWk] *kerdan*. J5: *haft ka ō ān ī amahrspandān kāmēd* [Wt¥mAWk] *kerdan*.

10 MR: ommited.

9.2.10 8 ka ō ān ī ahlawān frawahr yazišn .

9.2.11 9 ka-š tōm[1] ō zamīg kāmēd abgand[2] .

9.2.12 10[3] ka-š gušn kāmēd hištan[4] .

9.2.13 11 ka ō zan[5] xwāstan[6] šawēd .

9.2.14 12 ka-š pad kōf-ēw ul āxēzēd šud .

9.2.15 13 ka-š ō rōstāg-ēw kāmēd šud .

9.2.16 12[7] ka abērāh bē šawēd .

ēk ka-š pad ān ī ābān widarg bē kāmēd[8] šud .

ud[9] abar kū pad[10] zanišn[11] ī dēwān fradom *Yaθā Ahū Vairiiō* guft[12] .

9.2.17 ud abar dahišnān ī weh abāyišnīg- [MR_ 140] -ōšmurišn saxwan *Ahuwar* hangerdīgīh hamāg ō Zarduxšt[13] guft[14] .

9.2.18 ud abar pad frāz-srāyišnīh ī[15] frārōn-menišnīhā *Ahuwar* harw mārīg-ēw[16] dēw-ēw āgārīhēd ud pāsbānīh ī tan ud[17] xwāstag az petyārag .

9.2.19 abar bazišn ī naskān wīst ud yak az-iz fradom ud didīgar ud sidīgar gāh ī *Ahunwar* .

9.2.20 ud abar abzōn ī dāmān az menišn <ud> gōwišn ud kunišn ī rād[18] ī ahlaw hērbed wēš būd ud tarsagāhīh[19] ān ī ōy wēš kerdan ud hamēšag-mēnīdārīh ī ahlāyīh ud astīh ī-š pāddāšn .

9.2.21 ahlāyīh ābādīh pahlom ast .

9.3.1-2 – *Y.* 27.14 – *DkM.* 788 19 – *DkS.* XVII 5 – DH 269r16 – J5 350 15 – MR 140 11[20]

---

1 MR J5: *tōhm.*

2 DM <-TNt'>.

3 J5: NP *dah* added below.

4 J5; DH K43b MR: *hil-X*$_2$.

5 MR J5: omitted.

6 DH K43b: BOYHWNst' *xwāst.*

7 DH K43b MR J5. *čahārdah* would bē expected?

8 MR: k'mst'; J5: k'myyt'.

9 MR.

10 DH: *pad pad.*

11 MR J5: znšn' ī 'n' ī ŠDYAn' ?

12 K43b MR J5: gwptn'.

13 MR: zltwhšt.

14 DH K43b: gwptn'.

15 MR J5: pwn.

16 MR J5: m'lyk.

17 DH K43b; not in MR J5.

18 J5*:* l'tīh 'hlwb'.

19 J5: tarsagāhīh ī ZK ī ōy.

20 K43b skips Chap. 3 entirely and begins with Chap. 4. The omission is due to the fact that Chap. 3 begins at the end of Fol. 21v. Chap. 4 in K43b begins on Line 1 of Fol. 22r.

9.3.1 didīgar fragard Ašem vohū .

abar[1] stāyišn ī ahlāyīh ī dēn mizd . ud A-stāyišnīh puhl az ahlāyīh padēxīh .

9.3.2 ahlāyīh pahlom ābādīh ast . [M789]

9.4.1-3 – *Y.* 27.15 –*DkM.* 789 1 – *DkS.* XVII 5 – DH 269r18 – K43b 22r1 – J5 350 17 – MR 140 14[2]

9.4.1 sidīgar fragard [MR_ 141] Yeṅhē hātąm . abar kerdan ī mardōm pad dagr-zīyišnīh ud ka 70[3] sāl bē zīyēnd xāk dagr būd[4]

ud ān-iz ī rāmišn-zīyišntar az mardōmān pad brīn ī-š[5] zīndagīh[6] ōš madan ud nēkīh ī gētīy[7] bē ān ī ahlāyīh[8] dōšāram [DH_269v] rāy ō arzānīgān dahīhēd abārīg sazīhēd[9] .

9.4.2 ud ēn-iz kū-š ān ī dēwān dād rawāg ō dēwān[10] zōr kerd[11] bawēd tuwānīg kas kē ō arzānīg[12] xwāstār tis nē dahēd .

9.4.3 ahlāyīh ast pahlom ābādīh .[13]

9.5.1-9 – *Y.* 28.0-11 – *DkM.* 789 9 – *DkS.* XVII 6 – DH 269v4 – K43b 22r8 – J5 351 3 – MR 141 10

9.5.1 čahārom fragard yānīm-manō . abar kū dagr-zīyišnīh ān ī pad tan ī pasēn pahlom .

ud didīgar ān ī nūn ka-š xrad ud frahaxt-uzwānīh[14] ud tūxšāgīh ud pattūg-kārīh ī hēnd zīndagīh kārīgēnīdārān abāg .

u-š ēn 5 [MR_ 142] a-kārēnīdār abāg nēst . āzwarīh ud xuftagīh ud aǰgahānīh ud rēdīh[15] ud abārōn-marzīdārīh .

9.5.2 ēn-iz kū Dahāg ēn 5 āhōg būd az ān <ī> bē Frēdōn abar-ōzīhist u-š pad ān ī[16] J̌am kēn[17] wānīd .

---

1 MR; DH: *abar stāyišn ud ahlāyīh dēn mizd.*
2 K43b: NP gloss?
3 DH K43b: 50 ŠNT'.
4 DH; K43b: YHHWNt ZK-c; MR J5: YHWWNtn' ZK-c.
5 DH MR J5; K43b has ZK here.
6 MR: *ez≥afe.*
7 DH MR J5: gtyy; K43b: gtyk.
8 MR J5: Omitted.
9 K43b: scyhytn'; MR J5: szyhyhyt'.
10 DH; ŠDYAn; MR J5: ŠDYA.
11 DH MR J5; K43b: krtn'
12 DH K43b; MR J5: 'lc'nyk'n'.
13 K43b: NP glosses?
14 DH K43b; MR J5: 'wzw'nyh.
15 DH K43b MR J5: lytīh *rīdīh* defecation".
16 MR: omitted.
17 DH K43b MR: ym kyn'; J 5: ymkyn'.

9.5.3 ud abar grāyīh ī ēn 4 āhōg ud garān-zīyišnīh[1] ī aziš ī ast mastōgīh ud dūn-hamhagīh ud ahlomōγīh ud xwad-dōšagīh .

9.5.4 ud ēn-iz[2] kū J̌am ēn 4 āhōg az gēhān bē ōgārd[3] ud pas a-margīh šāyist winnārdan[4]

9.5.5 ud abar pahrēz ī az ōy[5] kē pad gōwišn[6] ī āzād ud pad ox duz ud abāgīh ī staft gōwišn[7] ī huox ī ham-hāg .

9.5.6 ud ēn-iz kū ō drōzan nēw-dilīh [M790] dahēd kē ān ī wattar framān andar gēhān rawāgēnēd .

9.5.7 ud abar driyōš[8] ī mustōmand[9] pahlom darmān garzišn[10] ud mustgar az garzišn[11] ī mustōmand[12] abāz-pafšīrišnīh[13] [MR_ 143] ud nē-padīrišnīh[14] ud a-wābarīgānīh[15] ud a-dahišnīh būdan .

9.5.8 ud abar paywastagīh[16] ī ō rāst ud čimīg garzišn must wizārišnīh ud[17] rāst garzīdārān čimīg garzišnīh az ān ī frōdtar dādwar pāyagīhā tā ō ān ī abardom wizīrgar būd ī ast[18] Ohrmazd .

9.5.9 abādīh ahlāyīh pahlom ast .

9.6.1-4 – *Y.* 29.1-11 – *DkM.* 790 9 – *DkS.* xvii 8 – DH 269v20 – K43b 22v7 – J5 351 18 – MR 143 6

9.6.1 panǰom fragard xšmaibīy .

abar framuštan ī pid ō pus ud pus ō pid ud brād ō brād ud dōst ō dōst ud mānbed ō nārīg[19] ud nārīg[20] [DH_270r] ō mānbed andar zamān handāzišn pad sagrīh ud *hang ud nē framuštan ī mēnōy ī Gāhān ō hāwanīg ōšmurdār ud srūdār ī Gāhān .

9.6.2[1] abar garzišn ī mēnōy ī Gāhān ka Gāhān ka hērbed ud dastwar pad uzdehīgīh bē widerēd ud kerb ī ān mard abāz ō xwēš būm nē rasēd ān rāy čē[2] az ān bē andar ān būm [MR_ 144] (ī) zāyišn stahmagīh ī ahlomōγān bawēd .

---

1 DH K43b; MR J5: z'd'nyh.
2 DH K43b: ZN-c.
3 MR J5: ōgārtn' AHL.
4 DH K43 J5; MR: wyn'lt'.
5 MR J5: *pahrēz ī az ōy ī kē pad gōwišn.*
6 DH K43b MR: *gōwišn ī āzādan*; J5: *gōwišn dō zādan.*
7 K43b: gwbšnyk.
8 MR J5; DH K43b: dlygwš.
9 MR J5: mwst hēnd.
10 MR J5: *garzišnīh*.
11 MR: klcšn'.
12 MR J5: mwst hēnd.
13 MR: ppšklšnyh.
14 DH K43b; MR J5: *A-padīrift.*
15 DM <A -> 2x.
16 MR J5; DH K43b: *paywastagīh ī ō rāst.*
17 DH K43b J5.
18 DH K43b; MR J5: omit YHWWNt Y.
19 DH: n'ylyk.
20 DH: n'lyk.

9.6.3 ud abar abardar-zōrīh ī mēnōy ī Gāhān ud ān-iz ī rādīh pad bōxtan ī ruwān az dōšox .

9.6.4 ābādīh pahlom ahlāyīh ast .

9.7.1-12 – *Y.* 30.1-11 – *DkM.* 790 20 – *DkS.* xvii 9 – DH 270r7 – K43b 22v16 – J5 352 5 – MR 144 4

9.7.1 šašom fragard *atāwaxšīy .

abar pahlomīh ī panǰ ābādīh fradom pad ahlāyīh .

ud didīgar pad frazend ī nēk .

ud sidīgar pad zamīg ī rōyišnōmand . [M791]

ud čahārom pad ramag ī mēšān .

ud panǰom pad frayādīh ī pad xwēškārīh .

9.7.2 abar baxšišn ī ō tuxšāgān xwarrah . ud ō aǰgahānān škōhīh .

9.7.3 abar windišn ī xwarrah ī

ēkānag nišīnān

ud 2-ānag rawān[3]-iz .

ud 3-ānag tazān .

ud 4-ānag dawān-iz

ud 5-gānag barān-iz pad asp .

ud 6-ānag wāzān-iz pad rahīy

ud 7-gānag pad dādestān-šnāxtarīh ud wizārdarīh .

8-gānag pad hu-pānagīh ī xwāstagān-iz ud

9-gānag pad šnāsagīhā [MR_ 145] tuxšāgīh ī abar warzidarīh ī zamīg .

ud 10-ānag pad hammōzgārīh ī mānsrspand .

9.7.4 abar garān pašēmānīh[4] ī zarmān mard az[5] aǰgahānīh[6] ī pad ǰuwānīh .

9.7.5 abar čahār tis ī mard ka-š pad ǰuwānīh handōxt estēd pad zarmānīh padiš rāmišnīgtar bawēd .

fradom frahang ī frārōn .

didīgar xwāstag ī barōmand .

sidīgar zan ī nēk .

čahārom mānd ī ābādān .

9.7.6 abar panǰ handōzišn ī ābādīh pahlom

xwēškārīh ud tuxšāgīh <ud> hunsandīh ud wigrād-ōšīh ud čārakkarīh .

---

1 Cf. ŠnŠ.9.3.

2 DH: ME ME.

3 DH: SGYTWN-’n-c.

4 DH: pš’m’nyh.

5 MR + <Ykya>.

6 DH: ’šgyh’nyh.

9.7.7 abar pahrēz ī az nišast ī abāg mastōgān .

9.7.8 ud ēn-iz kū nē pad došišn ī ǰehān māyēnišn ud xwārīdan kē pad [DH_270v] māyišnān ud xwārišn ud abārōn menišn [ud][1] zadār ud bēšīdar ī kasān ud sazēnīdār ī kārān bawēd .

9.7.9 ud ēn-iz kū [MR_ 146] ān ī-tān xwarišn xwarē kū arzānīgīhā .

9.7.10 ud kū-t xward sabuk bawād mā sangīg ay kū ka-t xward kerbag kun[2] ud az wināh pahrēz .

9.7.11 ud kū-t ān ī xwarē anōšagīhād ay [M792] kū driyōšān bahr kunēnd u-t driyōš āfrīnēnēnd .
ud driyōš ī ahlaw-dādestān ā-š pahlom ast āfrīn .

9.7.12 ābādīh ast pahlom ahlāyīh .

9.8.1-7 – *Y.* 31.1-22 – *DkM.* 792 4 – *DkS.* xvii 12 – DH 270v6 – K43b 23r19 – J5 353 3 – MR 146 7

9.8.1 haftom fragard tawrat .
abar nimāyišn ī ō Zardušt ēwēnag ī čahār āwām ī andar Zarduštān hazangrōzim <>

9.8.2 fradom zarrēn[3] ān kē padiš Ohrmazd ō Zardušt dēn nimūd .

9.8.3 didīgar sēmēn ān kē padiš Wištāsp az Zardušt dēn padīrift[4] .

9.8.4 sidīgar pōlābdēn ān āwām kē ahlāyīh ārāstār Ādurbād ī Mahrspandān andar zād .

9.8.5 čahārom āhan-abar-gumēxt āwām ēn kē andar [MR_ 147] frāy-zāyišnīh pādixšāyīh ī ahlomōγ ud abārīg wattarān ud abar wišōbišn ī dēn ud xwadāyīh ud nizārīh ī harw gōnag wehīh <ud> nēkīh ud frōd waštan ī xēm ud xrad az ērān dehān

9.8.6 andar ham āwām [ud] ōšmurišn ī was škeftīh ud zāmīhistan ī āwām ō ān grāyīh ī wehān zīndagīh ī andar an-abāyišnīg bawēd .

9.8.7 pahlom ahlāyīh ābādīh ast .

9.9.1-11 – *Y.* 32.1-16 – *DkM.* 792 17 – *DkS.* xvii 17 – DH 270v16 – K43b 23v10 – J5 353 12 – MR 147 7

9.9.1 haštom fragard *xwadmēd .
abar pahrēz ī az ēzišn ī Ganāg Mēnōy rāy anāstawān ī dēn
ud ān ī az ēzišn[5] ī Endar ud[6] Sāwul <rāy> nē anaibyāst-dād .
ud ān ī az ēzišn ī Tāwrīč ud Zārīč rāy ēw-mōg-dwārišn
ud ān az ēzišn ī Akatāš! rāy duš-nakkīrāy-gar

1 DH.
2 MR; DH <-WNd>.
3 DH <ZHByn'>.
4 DH <ptylwpt'>, MR <ptylpt'>.
5 DH: 'ycšn'; K43b: 'ycšnyk.
6 MR <w'n'>.

ud ān ī az ēzišn ī hamāg dēwān rāy *a-mārgen-dād [M793] mardōm šnāyēnīdan mādagwar .

9.9.2 ud abar gišnag- [MR_ 148] -menišnīh ī ōy kē drāyān xwarēd <ud> xwārēd .

ud šādīh ī dēwān az ān mar

ud handarz ī [DH_271r] abar nē guftan ī andar xwarišn ud xwārišn saxwan .

9.9.3 ud pad spās ud šnāyišn ī yazdān pēš az xwarišn ud xwārišn

ud pad-iz pardāxt<an> ud pākīh ī dahān u-š ahlāyīh stāyišnīh .

9.9.4 ud abar ōy kē dastwar nē dāštan pad dād <rāy> nē xwēšīh ī ēč kerbag ī kunēd[1] <nē dāštan> ud nē rasīd ī ō ān ī pahlom axwān .

9.9.5 ud abar gāh ī yazišn ī Srōš-ahlīy[2] abērtar pad sazišn ī fradom nēmag ī šab

ud ōy ī yaštār[3] ō pāsbānīh ī-š az ān mēnōy <ī> druǰ ud niwēyēnīdagīh .

9.9.6 ud gāh ī yazišn ī Rašn ud Aštād abērtār az ān pas pad *Ušahin[4] radīh

ud ōy ī yaštār ān ī ǰōrdāyān ābādīh niwēyēnīdagīh .

9.9.7 ud gāh ī yazišn ī Mihr ī *frāygōyūd ud Rāmišn [MR_ 149] xwālom mēnōy ī abērtār pad Hāwan radīh

ud ōy ī yaštār ān ī gōspandān ramag niwēyēnīdagīh[5] .

9.9.8 ud gāh ī ēzišn ī Ašwahišt ud ātaxš-iz ī Ohrmazd abērtār pad *Rabihwin[6] [ī] radīh

ud ōy ī yaštār ān ī ahlāyīh ramag niwēyēnīdagīh[7] .

9.9.9 ud gāh ī yazišn ī Burzand xwadāy ud mādagān ī Ābān nāf ud āb-iz ī Ohrmazd-dād abērtār pad uzērin[8] radīh

ud ōy ī yaštār ān ī wīrān ramag niwēyēnīdagīh .

9.9.10 ud gāh ī yazišn[9] ī Ahlawān frawahr ud mādagān ī wīr-ramagān

ud sālān-iz humānišnīh

ud amāwandīh-iz ī hutāšīd[10] ī hurust ī pērōzgar-iz ī Ohrmazd-dād

wānīdarīh-iz [M794][11] ī abar-rawišnīh abērtār pad *ēbsrūsrim radīh

ud ōy ī yaštār harwist ābādīh bun ud harwist ahlāyīh paydāgīh bar niwēyēnīdagīh .

9.9.11 ahlāyīh ābādīh [MR_ 150] pahlom ast .

---

1 DM <-x1>.
2 D <-hl'>, M <-hlyD>. – VS.0.5 *sraošahe aṣiiehe*.
3 M <yštĺ>.
4 DH: 'wšh'; K43b: 'wšh'n.
5 DM <nywytkyh>.
6 DM < lpspy >
7 M <nwYḵyn->
8 DH: 'wz'yly. Also added in Avestan script.
9 M; D <'ycšn'>.
10 DH: The š° is marked with a NP diacritic for *šīn*.
11 M wānīd / -.

9.10.1-4 – *Y.* 33.1-14 – *DkM.* 794 5 – *DkS.* xvii 16 – DH 271r18 – K43b 24r16 – J5 354 13 – MR 150 1

9.10.1 nohom fragard *yāsaiš .
abar dēwīh ud zad-xwarrahīh ud purr-rēmanīh ud garān-gandīh ud garān-wināhīh ud āzār <ī ō>
hamāg <ī> mēnōyīg ud gētīyīg [ī] nēkīh ī kūn-marz .

9.10.2 ud garān wināh wizārdagīh ud wazurg kerbag xwēšēnīdārīh ī ōy ī uzīdār [ud] škeft wināhīh ī ōy ī
šnāyēnīdār ī ān ī wināhgār .

9.10.3 az 7 ī [DH_271v] pad wad ī abar wattarīh hāwand ī Gannāg Mēnōy ōšmurēd;
čiyōn Až ī dahāg pad ǰādūgīh;
ud až ī srūwar pad stahmagīh .
ud Wadag pad wad-*hunuškīh;
Tūr ī *Brādarōxš pad ahlaw-genīh[1]
ud Ahrimen pad garān-wināhīh .
ēk (?) pad garān wināh gōwēd .

9.10.4 pahlom ast ahlāyīh ābādīh .

9.11.1-15 – *Y.* 34.1-15 – *DkM.* 794 16 – *DkS.* xvii 17 – DH 271v5 – K43b 24v5 – J5 355 1 – MR 150 13 – D10a to 9.11.12

9.11.1 dahom fragard *yāšyaosn .
abar garzišn ī ātaxš mēnōy ō [MR_ 151] Ohrmazd az mardōmān haft dar .

9.11.2 fradom az kadagīgān pad xwār ud a-pandīh dāštan ud a-paymān rōzēnīdan
ud a-šust-dast kār padiš kerdan
ud kanīg kē ātaxš andar azēr pāy *xwār[2] kerd ud xwarg škastan ud sneh andar brāh bē āwurd .

9.11.3 didīgar garzišn az burdārān ī ātaxš az ān mān kū-šān pahrēz ī ātaxš kerdan [M795] pad dād ō ān mān
kū-šān pahrēz ī ātaxš kerdan pad dād[3] nēst .

9.11.4 ud ānōh az ān dēwān[4] rasišn[5]
ud paššinǰišn ǰuwān ī garrōmand ud tabišnōmand ud afsār-estišnōmand[6] mānāg stard nibast
ud bēšāzišnīh ī-š az ān xīndagīh pad frāz-burdārīh ī awiš ān ī pāk *rāšk[7] ayāb *vohugōn ayāb
*vohukered ayāb *hadanapāy ayāb kadār-iz-ēw ān ī hu-bōytom az urwarān būd .

---

1 Cf. Y.61.4 *hamistaiiaēca nižbərətaiiaēca aṣauuaγnąmca*; V.3.41 *daēna māzdaiiasniš ... spaiieiti aṣauuaγnīm*.
2 DH 'wyl.
3 DH.
4 DH š''n.
5 D <lyy->.
6 DM <-yy'l'yyt->.
7 DH l'šk'.

9.11.5 sidīgar garzišn ī az ǰeh kē-š pad [MR_ 152] daštān abar rasēd gand ud rēm ī az daštān awiš rasēnīdan ud xīndagīh ud stardīh ī aziš čiyōn azabar nibišt .

9.11.6 čahārom garzišn az ǰēh kē šnūg pad ādišt[1] andar hilēd[2] ud gēs wizārēd
ud nam ud xwēdagīh az sar abāg rēm ud mōy-iz az-iš ō ātaxš ōbastan
ud an-hunsandīhā dūd ud xīndagīh ud stardīh aziš .

9.11.7 panǰom garzišn az pid ud sālār ī aburnāyīg[3] pad abāz nē dāštan ī aburnāyīg az ātaxš ud hixr
ud abārīg a-dādīh ī-š az aburnāyīgān abar rasēd .

9.11.8 šašom garzišn az *petyār[4] kē-š ān ī a-yōǰdahr āhen[5] abar [DH_272r] barēd[6] u-š wād ī dahān abar damēd ud pad kār framūd ud an-āmār bawēd .

9.11.9 haftom garzišn ī škefttar ud garāntar gōwēd az awēšān kē-š pad [MR_ 153] drōw war abar warzēnd ud ka-š pad bōxt ud ēraxt paydāg kerd bawēd ud padiš ǰud-dādestān bāwēnd .

9.11.10 ud andar garzišnīhā ān ī rēman ud ǰomāy ān ī pāk frāz grift ud aziš waxšīdan
ud pad dādīg ud a-dād kār [M796] ēkānag sōxtan ud waxšīdan ēdōn čiyōn ka-š harw dō pad abāyist[7] hē
ud a-kām ud aweštābīg sōxtan ud waxšīdan ān ī rēm pad sōzišn *an-xwarīhā[8] ǰūdan ud andar ān ī a-dād kār pad waxšišn bēšistan .

9.11.11 ud ēn-iz gōwēd kū nē ēdar bawam ud az ēdar ul uzam az zamīg abar ō asmān
tō man-iz pus hēm *framāy[9] ō man čiyōn ān-iz ī anīy dām .

9.11.12 u-š guft Ohrmazd kū ēdōn tō [MR_ 153 end] [B585] ātaxš [H344.3] abar estīhē pad xwēškārīh tō ān wazr bar pad ⌈ mēnōy hād abzār-it-ēw ī čiyōn ān dahēm kē pad ān harwist ox ī astōmand ⌉ bē wardē ō ān ī asar rōšnīh ān anīy ud ō ān ī asar tārīkīh anīy .

9.11.13 ud ēn-iz kū kē ātaxš pahrēz kunēd ā-š ān ī mahist *tarsagāhīh andar Ohrmazd kerd bawēd .

9.11.14 ahlawān [ud] šnāyēnīdārīh pahlom
ān ī ōy bēšīšn wattom
ān ka hušnūd frāyēnēnd dād ud gēhān kū bē abzāyēnd .
ka bišt ud rēšēnēnd dēw kū bē kāhēnēnd .

9.11.15 ast ahlāyīh ābādīh pahlom .

---

1 DH ’twšt'.
2 D <-x1>, MR <-x2>.
3 DH ’p̄ln’yyk 3x.
4 DH: pyt’l.
5 DM <’ysn'>.
6 D <-x1>.
7 DM <’p̄’yyt'>.
8 DH: ’w’wy-yh’; K43b: ’w’wlyh’. The -l- appears to have been cut off in DH.
9 DH plm’k.

9.12.1-32 – *Y.* 35.2-41 – *DkM.* 796 17 – *DkS.* xvii 21 – DH 272r16 – K43b 25v2 – B 585 6–586 22 –MR 154 1-157 12 – J5 360 2 – D10a 587 9–591 9

9.12.1 yāzdahom fragard *esn[1] .

abar hanǰaman ī mēnōyān yazdān garzišn ī ātaxš rāy

ud[2] hanǰamanīg garzišn ī ātaxš abāg[3] guftan ī[4] ēn-iz kū nē ēdar bawam ud[5] az[6] ēdar ul uzam az zamīg abar ō asmān

ānōh ān rōšnēnēm[7] abar[8] ō[9] haft[10]-kišwar zamīg

čiyōn māh ud xwaršēd ud star-iz ī baγ-dād ka pad bām ī xwēš rōšnēnēnd .

9.12.2 ud gōwišn[11] ī Ohrmazd abar [M797] rāst-garzišnīh ī ātaxš[12] andar gumēzagīh[13] ī dām <ud> ātaxš a-petyārag[14] dāštan[15] nē *šāyistan[16] ud dahišn ī dām ō gētīy[17] [DH_272v] abāg petyāragōmandīh[18]

ātaxš-iz az[19] dāštan nē *šāyīdan[20] ī a-dahišnīh ī abāg a-petyāragīh ī[21] ātaxš-iz weh būdan rāy

ātaxš hunsandēnīdan ud[22] pahrēz paydāgēnīdan[23] .

9.12.3 ud[24] guftan ī[25] ātaxš kū

agar[26] nē ān ēwēnag-ēw az ān kū ēdōn čiyōn-am xwāhišn kerd kū

ēdōn[27] ān rošnēnēm Ohrmazd āgāh hē andar dāmān kū ēdōn nē šāyēm dād[1]

---

1 DH K43b B D10a J5: 'sn'.
2 DH K43b; not in B D10a J5.
3 DH K43b; not in B D10a J5.
4 DH K43b; not in B D10a J5.
5 DH K43b D10a J5; not in B.
6 DH K43b B: not in D10a J5.
7 DH K43b B J5; D10a: lwyšmnynm.
8 DH K43b; not in B D10a J5.
9 DH K43b B D10a J5: 'w'.
10 DH B D10a J5; K43b: 'p'p̄p.
11 K43b: gwbšnyk with ān otiose stroke and ān *ez≥āfe* written above.
12 DH K43b: 'thš W; not in B D10a J5.
13 DH K43b; B D10a J5: *gumēxtagīh.*
14 B < 'p't- >
15 DH J5; B D10a: *šaštan*.
16 DH K43b: šdystn'; B D10a J5: šdystn.
17 D <-t'>.
18 DH K43b add *ī.*
19 DH and K43b omit the following *dāštan nē *šāyīdan ī.*
20 B D10a J5: šdystn'.
21 DH K43b J5: not in B D10a.
22 DH K43b: not in B D10a J5.
23 B D10a J5: paydāgēnīdan'; DH K43b: pytēnīdan'.
24 DH K43b: not in B D10a J5.
25 B D10a; not in DH K43b J5.
26 DH K43b: not in B D10a J5.
27 DH B D10a J5; not in K43b.

ēg man Ohrmazd stān[2] ēg man ānōh bē dah pad[3] mayān Ērān-wēz .

9.12.4 stānēš[4] ātaxš ī abzōnīg[5] kē dādār Ohrmazd

u-š ān bē-sūdag andar mān dād pad hambarišnīh ayārīh .

9.12.5 u-š ēdōn pad gōwišn guft kū

ēdōn tō kē man ātaxš hē *rōyišnēnēš[6] pad[7] harwist[8] mān

kū rasē ud harwist wis harwist zand ud harwist[9] deh[10]

ud[11] ēdōn tō burzānd[12] āb[13] ud urwar ud[14] kē-iz ahlawān frawahr [B586] ka tō pad[15] bē abespārišnīh[16] zōhr [17]⌈ frāz[18] barēnd[19] mardōm ka ō tō ēsm frāz barēnd[20] ī[21] hušk ī[22] pad rōšnīh[23] ⌉nigerīd

u-š ēdōn guft kū ēn ādur gušnasp[24] .

9.12.6 abar hāwand-mizdīh ī drūdār[25] ud parīšīdār ud rōšnēnīdar ī ēsm ka harw 3 dōšāram rāy kunēnd[26] ahū ī ahlāyīh hēnd .

9.12.7 ud[27] abar *čihrīh[28] mizdīh ī[29] āsnūdār ud pāk ud pādyāb [M798] kerdār ī ān ī[30] ātaxš sraxt[31] ud ēsm abar burdār[1] ud frāz-āsnādār ud frāz-kerdār ī ātaxš

---

1 DH K43b; B: has a blank space followed by ...t'; D10a J5: t' with no space indicating that they are copies of B.

2 B D10a J5; DH K43b: YNSBN-x_2.

3 B D10a; J5: ’p̄wn; DH: ud pad at the end of 272 v. 5 and ud pad repeated at the beginning of line 6; K43b YHBwnWPWN...wyt'.

4 DH K43b; YNSBWN-X_2-š; B D10a: YNSBWN-ym-š; J5: YNSBWN-X_2-ydy.

5 DH K43b: ’p̄zwnyk MNW; B D10a J5: ’p̄zwn' ī MN.

6 B D10a: lwyšn’nyš; J5: lwyšn''nyš; DH: lwyšndnyš; K43b: lwyšnyny-š???

7 DH K43b: pad plus WN repeated.

8 DH K43b: hlwst'; B D10a J5: hlwsp'.

9 DH K43b J5: ud hlwst'; B D10a: hlwsp' without the preceding W.

10 DH K43b: have a period following MTA and K43b has a ud preceding it.

11 DH K43b; not in B D10a J5.

12 DH K43b: bwlc’wnd; B D10a J5: bwlcynd.

13 DH K43b: ’p̄' ud ’wlwl; B D10a J5: ’p̄' ’wlwl.

14 DH K43b D10a; not in J5 B though B does appear to have a dot.

15 DH K43b: pad BRA; B D10a J5: BRA PWN.

16 DH K43b: ’p̄sp’lšnyh; B: ’@p̄sk’lšnīh with ’n crossed out and the ’p̄ written over it; D10a J5: ’p̄sk’lšnyh.

17 B sup.

18 B: has the sequence *frāz barēnd mardōm ka ō tō ēsm frāz barēnd hušk pad rōšn* written above [586] 1.

19 B <-x2>, D <-ymd>.

20 B <x2d>, D <-x2d/-ymd>?.

21 DH K43b; not in B D10a J5.

22 DH K43b; not in B D10a J5.

23 B rōšn.

24 DH K43b: gwšn’sp̄'; B D10a J5: gwšn''sp'; D10a and J5 repeat the sequence: *zōhr ēdōn frāz barēnd mardōm ka ō tō ēsm frāz barēnd hušk pad rōšnīh nigerēd u-š ēdōn guft kū ēn ādūr gušnasp*. This is presumably to copy the sequence written above [586] 1 in B.

25 B D10a J5 ī; not in DH.

26 BD <x2d>.

27 DH K43b; not in B D10a J 5.

28 DH; B D10a J5: cyhl.

29 DH B D10a; not in J5; K43b: ī ud ’snwt’l.

30 DH; not in B D10a J5 K43b.

31 DH B D10a J5: sl’dyt'; K43b: slht'.

ud[2] bē burdār ī[3] ēsm ī garān framūd dādīg-kār dēg <kwt'mk> aziš wināh ī[4] ōy ǰumbēnīdār .

9.12.8 ud[5] abar zadār ī ān ī ātaxš sraxt[6] .

ud[7] abar burdār[8] ī-š ān ī[9] tarr ēsm .

9.12.9 abar afrīn ī ātaxš ō mardōmān kē[10] aziš hušnūd .

9.12.10 ud[11] abar handarz ī abar nē burd[12] ī ō ātaxš ān ī az duzz ud appar zōhr[13]

ud garān[14] dēwān ōwōn būd puhl ī ōy[15] ī burd[16] ālūdan[17] [ī] ud rēškenīh ī ātaxš az[18] ān ī[19] ka ōy-iz ī-š hu-barišn yazēd[20] az ēk gōwišn ī dēwān [DH_273r] *wanī-būd[21] .

9.12.11 ud[22] ēn-iz kū az ān [ī] ātaxš a-pahrēzišnīh ka zan az *pusar-tanīh[23] abāgēnīd nē pad harwist daštān-māh dahēnd[24] ān ī[25] zahag[26] pus[27] .

9.12.12 ud[28] abar tōzišn ī *rawišn[29] ud[30] abārīg a-dādīh ī pad ātaxš[31] bawēd mardōm kē[32] ātaxš[33] ō sālārīh mad estēd ud[34] nē dādīhā sālārēnēd .

---

1 DH B D10a J5; K43b: b'lt'l.
2 DH K43b; not in B D10a J5.
3 DH K43b; not in B D10a J5.
4 DH K43b B D10a; not in J5.
5 DH K43b; not in B D10a J5.
6 $$ DH B D10a J5: sl'dyt'; K43b: slht'.
7 DH K43b; not in B D10a J5.
8 DH B D10a J5; K43b: b'ltwl.
9 DH K43b; not in B D10a J5 – ZKtl as one word.
10 DH K43b; B D10a J5: *mardōmān az hušnūd*.
11 DH K43b; not in B D10a J5.
12 B <x2>, D <x2d>.
13 B D10a: zwl; DH K43b J5: zwhl.
14 B: *garān dēwān ōwōn būd puhl*...; DH K43b: *garān puhlīh*... without the sequence *garān dēwān ōwōn būd*.
15 DH K43b; B J5: *puhl ī ō ī barēm*; D10a: *puhl ī ō barēm*.
16 BD <-x1>.
17 BD <-WNx2'l wwt'>.
18 K43b: az and M ZK on the next line.
19 B D10a J5; not in DH K43b.
20 DH: ycyt'; B D10a J5: ycytn'; K43b: ycyt' ī MN.
21 B <'wywn>, DH <'wdwn> for <HWBDWN>.
22 B D10a J5; not in DH K43b.
23 DH K43b: pwsltnyh; B D10a J5: pwsltyh; West: pûs radîh.
24 K43b: YHBWN-t with -d written above.
25 DH B D10a J5; not in K43b.
26 B D10a J5: z'hk'; DH: z'hk...' with the otiose stroke seperated from the final -k-; K43b: z'hk.
27 B D10a J5: pus; DH K43b: pws.
28 DH K43b; not in B D10a J5.
29 DH K43b B D10a J5: plwbšn'. West conjectured a pad with the -WN- lost prior to lwbšn'.
30 DH: not in B D10a; J5: Y; K43b: *ī ud abārīg*.
31 B D10a J5 *ī*; not in DH K43b.
32 DH K43b; B D10a J5: MN.
33 B D10a *ī*; omitted by DH K43b J5.
34 DH K43b B; not in D10a J5.

9.12.13 ud[1] abar handarz ī ō Zarduxšt[2] pad čēgām-iz-ēw ī[3] xwarēd yazdān yaštan ud[4] ān <ī>[5] yašt nē xwardan .

9.12.14 ud[6] abar kāmag ī Gannāg Mēnōy kū ma[7] kas kunād[8] yazišn ud niyāyišn ī yazdān ud ma xwadāy ud dastwar dārānd[9] kū-šān ma kāmag bawād ī[10] ō ēč frārōnīh[11] .

9.12.15 ud[12] abar handarz ī pad *abāyistōmandīhā[13] yaštan[14] ī[15] yazdān pad ān[16] ī[17] [B586 end] [MR_154] pahlom yazišn ud ān[18] ī āsrō ī a-wināh

ud mayānag ān ī āsrō kē-š wināh nē frāy az ēk arduš *ō[19] bun[20] .

ud ān ī[21] nidom ān ī āsrō kē-š nē frāy az [M799] xwar-ēw pad bun .

9.12.16 ud[22] kē andar wis ī mazdēsnān pas az panzdah sāl a-srūd-gāhān pad wināhgārīh čiyōn sag ōy[23] pih abgand ud wināh ī drāyān-ǰōyišnīh ō bun būd ud[24] A-padīrišnīgīh ī-š[25] ruwān az mānsrspand .

9.12.17 ud[26] abar madan ī pad harw zamān Astwihād ō ōšōmandān kē ōš mad *estēd[27] <ud> kē-iz nē .

9.12.18 ud abar menišn[28] ī druwandān[29] kū

nē ast ān ī pahlom ōxān

nē rasēd fraškerd-kerdārīh

ud nē rist[1] pad ān[2] ul hangēzēnēnd[3] .

---

1 DH K43b; not in B D10a J5.
2 B D10a J 5: zltwxšt'; DH K43b: zardušt'.
3 DH K43b B; not in D10a J5.
4 DH K43b; not in B D10a J5.
5 DH K43b B D10a J5: 'n.
6 DH K43b: not in B D10a J5.
7 DH K43b D10a J5; B: AHL crossed out and then AL.
8 BD<-x2't'>.
9 B <-x2d>.
10 DH K43b: not in B D10a J5.
11 DH K43b B D10a; J5: plwhlwnyh.
12 DH K43b: not in B D10a J5.
13 DH K43b B D10a: 'p'st'wmndyh'; J5: 'p'st''wmndyh'.
14 DH K43b B D10a: yštn'; J5: yšt'.
15 B D10a J5; not in DH K43b.
16 J5 ends here.
17 B and D10a end here. The lacuna that follows is 16-17 folios according to Dresden (1966: 241). MR begins this *fragard* here.
18 DH; K43b: KK.
19 MD <yD>.
20 Mss. *a-bun/dō bun*.
21 DH; not in MR K43b.
22 DH K43b; not in MR.
23 DH K43b; MR: ōy-š'n'.
24 DH K43b; not in K43b.
25 MR then *az*; not in DH K43b.
26 DH; not in MR.
27 DH K43b: YKO-yt'; MR: estēd'.
28 MR: wmyn'šn' mynšn'.
29 DH; K43b: dl'wnd'n.

ud nē ān wardišn rasēd .

9.12.19 ud[4] ēn-iz kū drōw ō ham nigerēnd druwand

čē ast ān ī [MR_155] pahlom axwān

rasēd fraškerd-kerdārīh[5] ī weh

ud ul rist[6] pad ān estēnēnd[7]

ud ēdōn ān wardišn rasēd .

9.12.20[8] ud abar handarz ī pad šēwan ud mōy abar widerdagān[9] nē kerdan

ud pas az bē-widerišnīh[10] hamāg snōhišn ō menišn nē abzāyēnīdan

<ud> bēšišn ī mēnōy-iz[11] ī xānag az kerdan[12] šēwan ud mōy abar widerdagān .

9.12.21 ud ēn-iz kū ahlawān frawahr az pas ī[13] xwēš [DH_273v] yazišn ud āfrīn ī mardān ī ahlawān xwāhēnd nē šēwan ud mōy .

9.12.22 ud ēn-iz kū nē harw kas tan abāg ruwān ham-kāmag[14] bawēd xwarišn ān[15] tan kāmag ud xwāstag-iz hambār .

ahlāyēnīdārīh ruwān kāmag . ud dāsr-iz ī bē dahēnd .

9.12.23 abar pursišn ī ahlaw[16] Zarduxšt[17] kū

kē ast kē harwist wehīh ud pahlomīh az xwēš appārēnīd estēd nē appārēnīd [MR_156] menēd ud nē ān[18] ziyān garzēd[19] .

9.12.24 ud passox ī Ohrmazd kū

ōy ast <ī> [M800] az ān ī xwēš uzwān *zēnēnīd[20] estēd pad saxwan frāz gōwišnīh kū pad drōw guftan margarzān būd estēd .

9.12.25 ud ēn-iz kū zay[1] ast Gannāg Mēnōy sneh

---

1 DH K43b: lst or lyyt; MR: lyst'. – DH K43b then *ud.*

2 DH K43b *ī*; not in MR.

3 DH K43b MR: 'wstynynd.

4 DH; not in K43b MR.

5 DH MR; K43b:°krt'lyh.

6 DH K43b *ud*; not in MR.

7 DH K43b: YKOYMN-ynynd; MR: YKOYMWN-ynd.

8 Tafazzoli *AO* 33.

9 DH: wtltk'n; K43b: wtwltk'n MR: wtltk'n'.

10 MR; DH K43b: Y.

11 DH MR; K43b: *mēnōy čiyōn ahū.*

12 MR: m'n; not in DH K43b. Perhaps *mān* was a gloss for *xānag* in B written above the line and inserted here.

13 MR; not in DH K43b.

14 DH MR; K43b: hmk'.

15 DH K43b; MR: ZK ZK.

16 MR; not in DH K43b.

17 DH K43b: zardušt'; MR: zltwhšt'.

18 DH K43b; not in MR.

19 DH K43b; MR: glcšn'.

20 DH: zyynyt'; MR: zynyt'; K43b: zēnēnīd'.

ud ēdōn Bowandag-menišnīh Spandarmad ud xwadāyīh[2]

ud ēdōn druz wēš *dēn-ōzīh ka mard garān-menišnīh rāy nē passox kū garān-menišnīh rāy drōw nē gōwēd[3] .

9.12.26 ud ēn-iz kū ān pad ān ī yak hazār tā[4] zōhr dēwān[5] yazēd[6] kē pēš az ān ī dānāg zōd ōy ī a-dahm pad zōdīh estēnēd .

9.12.27 ud ēn-iz kū ōy ī dahm pad zōdīh ī[7] estēnēš[8] ma ōy ī a-dahm .[9]

čē ēdōn tō frāz rasišnīh ī[10] ō Garōdmān .

9.12.28 ud ēn-iz kū duš-zōt wattar az zōdīh .

9.12.29 ud ēn-iz kū ōy ī wināh- [MR_157] -āyōxtār pēš[11] hād mēnōyān[12] menišn ī[13] ānābīhēd pas abaxšāyišn[14] .

ud pas šarm ud[15] pas niyōšīdārīh ud pas pad ān [druz[16]] wināhgārīh mihrōdruz bawēd .

9.12.30 ud ēn-iz kū[17] harwist[18] mard ī rēšīdār[19] pēš ān ī hambarišnīh barēnd[20]

ud āsrō-iz ī srāyišn-āyōxtār ud āsrō-iz ī ādehīg ud āsrō-iz ī uzdehīg ud āsrō-iz ī xwēš xwēšāwand[21] .

9.12.31 ēdōn ō tō gōwēm Spitāmān kū ma mihr[22] abar drōzēš[23]

ma ka abāg druwandān hampursē[24] kū pašt kunēnd[25] u-š meh-dādestānīh andar nē[26] hād[27]

ud ma ka abāg xwēš-dēnān ī ahlawān pad tis-iz meh-dādestānīh[28]

---

1 MD <zyyh>.
2 DH MR: hwt'yyh; K43b: hwt'yh.
3 DH: YMRWN-yt; K43b: YMRWN-yt'; MR: YMRWN'yt.
4 DH K43b MR: t' - measure word for 'unit' in NP.
5 DH K43b MR: ŠDYAn.
6 MD <y/ÿcyt'>. DH MR *ud*; not in K43b.
7 MR; not in DH K43b.
8 DH K43b: 'ytgnyš with a -g- diacritic; MR: 'ytynyš.
9 MR: has a ud before ME; not in DH K43b.
10 DH: ī OL; K 43: ī 'L; MR: omitted just OL.
11 DH K43b: pyš HWE-t; MR: ud HWE MN.
12 MR; DH K43b: omitted.
13 DH *ī*; not in MR K43b.
14 DH K43b; MR: 'p̄whš'yšn' ī AHL.
15 DH K43b; *ud pas* not in MR.
16 MR; not in DH K43b.
17 DH K43b; not in MR.
18 DH K43b; MR: hlwsp'.
19 DH K43b; MR: lyšyt'lyh.
20 MD <-x2d>.
21 DH K43b MR: xwēš xwēšāwand.
22 DH K43b; MR: mtr'k dlwcyh.
23 DH K43b: dlwc-yš; MR: dlwc-š.
24 MR: hmpwrskyh; DH K43b: ham pwrsyh.
25 M <-x2d>, D <-x2> eol.
26 DH K43b; MR: l'd.
27 MR: HWE-t'; DH: HWE't W; K43b: hēnd W.
28 DH MR: K43b: meh-d't'nyh.

čē harw[1] *dō-ān[2] mihr ast druwandān-iz[3] ud ahlawān-iz ∵ [DH_274r]

9.12.32 ast ābādīh ahlāyīh pahlom ∵ [M801]

9.13.1-10 – *Y.* 43.1-16 – *DkM.* 801 1 – *DkS.* xvii 30 – DH 274r1 – K43b 27r14 – J5 364 17 – MR 157 13

9.13.1 dwāzdahom fragard *uštwait[4] .

abar burzišnīgīh[5] ī Zarduxšt[6] [MR_158] pad hušnūdīh ī āb ud ēmēd ī awiš harwist[7] dām .

9.13.2 ud abar nē abēzag ōšmurdan ī mānsr kē[8] mānsr nē pad dastwar gōwēd[9] .

9.13.3 ud ēn-iz[10] kū mānsr ī[11] mard ī āhōgēnīdag[12] ā-š ō ān ī *an-āhōgēnīdag[13] gyāg barēd[14] .

9.13.4

ud ēn-iz paydāg kū mard ī āzwar ī aškam bowandag az handāzišn[15] ēwāz ō tan rāmēnīdarīh harw wināh sar awiš ēdōn dārēd čiyōn dār-ēw kē šēb ī harw rēmanīh awiš .

9.13.5 ud ēn-iz kū wāy *awēšān-iz[16] wardēd[17] kū-šān bē ōzanēd kē pad mēhan <ī> *stabr[18] būd estēnd kē āz ī dēwān-dād .

9.13.6 ud ēn-iz kū azbāyišn ī yazdān menīdan[19] abāg guftan ud guftan abāg kerdan ud[20] kerdan[21] *abē-dād[22] *frēftārīh[23] kārīg .

9.13.7 ud abar abēzag wehīh[24] ī amahrspandān

ud hamīh ī-šān menišn gōwišn kunišn āgenēn[1]

---

1 MR: harw *dō ī ō madan.*

2 DH K43b: KRA 'n; MR: KRA 2 ī 'nmtr'.

3 DH K43b: dlwnd'n-c MR: dlwn'd'n-c.

4 DH MR: 'wšt'yt'; MR: 'wštw 'yt' as two words and without the word divider.

5 DH MR; K43b: bwlcykyh.

6 DH K43b: zardušt'; MR: zltwhšt' with the otiose added above.

7 DH K43b: hlwst'; MR: hlwsp'.

8 DH K43b MR: MNW; Cf. West 1892 [1994]: 195 fn. 3 where he amends to ka.

9 DH K43b: YMRWN'-yt'; MR: YMRWN-yt'.

10 K43b paydāg crossed out (cf. beg. 9.13.4). In DH the beg.of 9.13.3 and 9.13.4 are above each other in Fol. 274r4-5.

11 MR: not in DH K43b.

12 MR: ADYN; not in DH K43b.

13 MR: 'n'hwkynydk'; DH K43b: 'hwkynydk'.

14 DH K43b: YBLWN-X_1 + word divider and then ud ēn-c paydāg kū. The paydāg being rare in this text; MR: YBLWN-X_1-c paydāg kū without the word divider.

15 K43b: hnd'cyhn with the –yhn crossed out and šn written above.

16 MR: ōy-š'n-c; DH K43b: ōy-šn-c.

17 MR: wlcyt'; DH K43b: wltyt.

18 MR: stpl; DH K43b: sppl.

19 DH K43b: menīdan'; MR: mynyt'.

20 DH; K43b: krtn' + dot + ud krtn' presumably to indicate the proper way to parse the sequence: not in MR.

21 DH K43b: pad plyypt'līh k'lyk; MR: pr' d't' plyypt'līh k'lyk.

22 MR: p'' d't'; DH K43b: PWN.

23 DH MR: plyypt'lyh; K43b: plst'lyh.

24 DH K43b: wyhīh with a d-diacritic on the first –y-; MR: wyhyh.

<ud> dādārīh[2] ud parwardārīh ud pānagīh ī-šān ābādīh ī *gēhān[3] .

9.13.8 abar dādan ī Ohrmazd [MR_159] Zarduxšt[4] pad wehīh[5] čiyōn xwēš .

9.13.9[6] ēn-iz kū kē[7] ō hāwištān ī Zarduxšt[8] tis dahēd ā-š mizd ud[9] pāddāšn ēdōn čiyōn ka-š ō Zarduxšt[10] tis dād hē .

9.13.10 ast pahlom ābādīh ahlāyīh .

9.14.1-5 – *Y.* 44.1-20 – *DkM.* 801 20 – *DkS.* xvii 32 – DH 274r15 – K43b 27v9 – J5 365 13 – MR 159 5

9.14.1 13om fragard *tat-spā(y)-pers[11] .

abar ōz ud tagīgīh ī mēnōy ī drōn .

9.14.2 ēn-iz[12] kū harw šab[13] dēwān[14] az dōšox pad wināhīdan ud *margēnīdan[15] ī dāmān andar ō[16] [M802] gēhān dwārēnd[17]

ud ka drōn yazēnd ān mēnōy pad[18] zadan ud abāz dāštan ī dēwān <ud> āyōzīdan[19] andar harw šab nawad[20] ud nō bār pad kōšišn ī abāg dēwān frōd[21] wardēd

u-šān zanēd[22] ud stōwēnēd ud az marnǰēnīdārīh ī gēhān abāz dārēd[23] .

9.14.3 ud ēn-iz kū awēšān mardān[24] kadār-iz-ēw kē ēn gōwišn frāz ēzēd ān bawēd ahlaw

bē az awēšān mardān kē [DH_274v] hunsandīhā pad kāmag ān ī duš-huwaršt[25] [MR_160] framān abar barēnd[1]

---

1 DH K43b: 'kngn' with the g-diacritic; MR: āgenēn'.
2 DH MR; K43b: d't'l ī ud plwlt'lyh.
3 DH: yazdān and gēhān written above; MR: gēhān; K43b: gēhān yzd'n.
4 DH K43b: zardušt'; MR: zltwhšt'.
5 DH MR K43b: ŠPYLyh.
6 DH K43b: here without the customary ud to start a new section.
7 DH K43b: kē OL; MR: MN.
8 DH K43b: zardušt'; MR: zltwhšt'.
9 MR; DH K43b: ī at the end of Folio 274 r. line 13 and Folio 27 v. 7 respectively.
10 DH K43b: zardušt'; MR: zltwhšt'.
11 DH K43b MR: ttsp'ypyls.
12 DH K43b: ēn-c; MR: ēn.
13 DH K43b; not in MR.
14 DH MR; K43b: KRA LYLYA ŠDYA'n pad wināhīdan'.
15 MR: mlgēnīdan'; DH K43b: mlgyncēnīdan' with a -cyn- inserted in the middle of the word to make it look like *murnΔēnīdan.*
16 DH K43b; not in MR.
17 MR: dwb'lynnd ud ka dlwn' ycynd ZK mynwd; DH: dwb'lynd ka dlwn' ycynd ZK mynwd; K43b: dw'lynd ycynd ZK mynwd.
18 DH; K43b: ztn' crossed out and N' written above and then ztn' repeated.
19 DH K43b: W; not in MR.
20 DH K43b MR: the ligature for 90 + 3 + 3 + 3.
21 MR; DH K43b: plwtn'.
22 MR: znyt' ud stwbynyt'; K43b: znyt' ud stw bynyt' ud MN; DH: znytn' ud stwbynyt' ud AZ.
23 DH MR: YHSWN-yt; K43b: YHSNYN-yt.
24 DH K43b: GBRA'n; MR: BRA'n with the first stroke missing.
25 DH K43b: dwšhwlšt'; MR: dwšwlš with –t' written above.

ud wīftēnd[2] ayāb wīftēnēnd az gōwišnān ī frāz grift ō[3] awēšān

ēdōn kē[4] duš-mad frāy kū humad u-š *dušūxt[5] frāy kū hūxt[6] u-š duš-huwaršt[7] frāy kū huwaršt[8] <>

9.14.4 ud abar bē[9] burdan[10] ī āstawānīh-dahišnīg kū[11] marg-arzān frāz muštan ī abārīg wināh wād ī škeft ud tag mānāg[12] ka tēz dašt frāz mālēd .

9.14.5 ahlāyīh abādīh ast pahlom .

9.15.1-5 – *Y.* 45.1-11 – *DkM.* 802 14 – *DkS.* xvii 33 – DH 274v7 – K43b 28r1 – J5 366 7 – MR 160 8

9.15.1 čahārdahom fragard *at-frawaxšy .

abar nimūdan ī Ohrmazd ō Zarduxšt ruwān ī Kerisāsp[13] *sahmgenīhā[14] .

ud tars ī Zarduxšt az ān *sahmgenīh[15]

ud *pašēmānīh[16] guftan ī Kerisāsp[17] az āmārīhā zadan ī-š mardōm

burzīdan ī-š pahrēxtagān ī az wināh ud čašmāgāhīh ī-š az dādār Ohrmazd pad zadan ī-š ātaxš <>

9.15.2 ud xwāst ī Kerisāsp[18] az [MR_161] Ohrmazd ān ī pahlom axwān pad ān kerdārīh ka-š kušt yaz[19] srūwar ud stahmagīh ī ān petyārag ∵

ud ka-š wānīd gandarb ī zāirī[20]-pāšnān škeftīh ī ān druz

ud ka-š zad hunušk ī [M803] niwēgān[21] dāštānīgān ud garān anāgīh ud wizend ī az-išān .

ud ka-š rāmēnīd tagīg wād <ud> az gēhān ziyānīh abāz <dāšt ud> ō dāmān sūdīh āwurd

pad[1] ān ī ka Dahāg az band harzag bawēd ud pad marnǰēnīdan ī gēhān abar dwārēd ud dām-abesīhēnīdārīh drāyēd ōy hangēzīhēd

---

1 DM <-x2d>.

2 DH MR: wyyptynd ’ywp wyyptynynd; K43b: ud sptynd ’ywp sptynynd.

3 MR; ’w' ōy-š’n' DH K43b: ’w' ud ōy-š’n.

4 DH: kē MNW with the first kē being the last word on Fol. 274v 2 and the second kē at the beginning of line 3; K43b: kē MNW in the middle of Folio 27v 18; MR: az presumably for MNW.

5 DH K43b MR: dwš'wht'.

6 DH K43b MR: hwwht'.

7 DH K43b: dwšhwlšt'; MR: dwš'wlšt'.

8 DH K43b MR: have no word divider here nor does Madan.

9 DH MR; not in K43b.

10 DM <bwltn'>.

11 MR; not in DH K43b.

12 DH K43b: m’n’k; MR: hwm’k presumably for hwm’n’k.

13 DH: gls’sp'; MR: klyš’sp'; K43b: kls’ysp'.

14 DH K43b: smkn'yh’ . ud tars zardušt'; MR: smkn'yh’ tars ī zltwhšt'.

15 DH K43b MR: smkn'yh.

16 MR: pšym’nyh; DH K43b: pš’hm’nyh.

17 DH K43b: kls’sp'; MR: klyš’sp'.

18 DH K43b: kls’sp'; MR: klyš’sp'.

19 MD <gz>.

20 DH K43b: z’bl ī p’šn’n; MR: z’yl ī p’šn' ’n'.

21 MR: nywyk’n; DH K43b: ywyk’n.

ud pad wānīdan ī ōy ān ī was-ōz druz <ī> ō gēhān dām *frahaxtēd <>

9.15.3 ud hamēmālīh ī ātaxš ō Kerisāsp[2] pad must ī padiš kerd ud abāz dāštan [3]⌈ ī-š az wahišt

ud ayārīh ī gōšurūn awiš pad ābādīh ī padiš kerd ud pādan ⌉ī-š az dōšox

9.15.4 ud xwāyišn ī Zarduxšt ō ātaxš abar āmurzīdan ī-š az [MR_162] wināh ud hanǰāftan[4] ī ātaxš ān ī [DH_275r] xwāyišn ud franaftan ī Kerisāsp[5] ruwān ō *hammistīg-axwān[6] .

9.15.5 ahlāyīh pahlom ast ābādīh .

9.16.1-20 – *Y.* 46.1-19 – *DkM.* 803.13 – *DkS.* xvii 35 – DH 275r2 – K43b 28r19 – J5 367 4 – MR 162 3

9.16.1 panzdahom fragard *kamnamēz .

abar rasišn[7] ī Astwihād pad gyāg ud kas ud a-bōzišn ī aziš kas-iz az ōšōmandān

abar xwāst nē sazistan ī ōšōmand tan ud frasāwand

D: xīr[8] <ī> mardōm .

M: xīr marg ud abesīhēn-xīrīh[9] ī ōy

9.16.2 ud ēn-iz kū ōšōmandān hamāg Astwihād pad ān

D: ī škeft ud frāz paydāg abd barēd[10]

M: ī škeft ud <PWN ’p̄yt’k> abd barēd

ud nē bōxtēnd aziš kas-iz bē kē ruwān bōzēd .

9.16.3 <ud> ēn-iz kū ruwān ēw-tāg wēnēd mēnōy mizd ud puhl .

ud tanōmand[11] nē ēdōn wēnēd

agar-iš[12] tanōmand[13] čiyōn ān dīd hē ēg-iš pad-iz tis-iz āsānīh ud[14] xwārīh ī gētīy[15] wināh hambun-iz nē kerdan az kerbag fradom nē mōšīd[1] [M804] hē .

---

1 MR: pad ZK ī ka; DH K43b: PWN-c ZK *ī* ZK ka.

2 DH: kls’sp at the end of Folio 274 v. Line 18 with the otiose on the next line; K43b: kls’sp'; MR: klyš’sp'.

3 Not M.

4 MR: hnc’ptn'; DH K43b: hnc’tn'.

5 DH K43b: kls’sp'; MR: klyš’sp'.

6 MR: hmystyk' ’hw’n'; DH: hm’st’’hw’n; K43b: has either hm’st’’hw’n or hmyst’’hw’n. A smudge makes it difficult to read the word definitively.

7 DH; MR: ras-šnyh.

8 DH; MR: xīr mlg ud ’p̄’šyn' CBWīh ī ōy ī škpt' pad ’p̄aydāg ’pd YBLWN-X_1.

9 M <’p̄Yshyn' ->.

10 MD <-x1>.

11 DH; MR: tn' hēnd.

12 DH: HT-š; MR: ’p-š.

13 DH; MR: tn' hēnd.

14 DH: W; MR: Y.

15 MD <yyt’>.

9.16.4 ud abar zištīh[2] ud[3] sahmgenīh ī mardōmān tan pas [MR_163] az marg
ud ān-iz ī pad harw abāyišnīg tisīh *tis ī grāmīgdar dāšt estād[4] *a-frasāg andar <>

9.16.5 *xāk-abgandagīh[5] ud *zīndagān-iz ān ī-š nabānazdišttar an-abēdānīgīh aziš dūrīh <>

9.16.6 ud ka ēg-iz bōy[6] pad nazdīkīh ī tan ud sag ud way pad wišōbišn ī tan frāz šawēnd bōy az-išān čiyōn mēš az[7] gurg tarsēnīdan[8] ud ō sag ud way abar nē[9] wišuftan ī tan pahikārdan
ud awēšān ān gōwišn mēnōyīhā mārdan ud fradom abāz *passardan ud ān tan zīndag menīdan <>

9.16.7 ud pas ka-šān ān tan-wišōb bōy <rasēd> ēdōn čiyōn mēš ī dēnūdag ka ō waččagān bē tazēd ō nazdīkīh[10] ī ān wišuftag tan tazīdan[11] pad garān a-šādīh[12] ō tan nigerīdan kū ān tan[13] andar čē nēkīh būd nūn[14] ō čē anāgīh mad estēd ōšmurdan <>

9.16.8 ud ka ān tan pad zīndagīh wināhgār [MR_164] būd abar nē padīrift[15] ī-š andar ān[16] zīndagīh ān [ī] bōy <ī> abar pahrēz ī az wināh [DH_275v] ud warzīdan ī kerbag ō ān tan āfrāhēnīdan[17] abāz ōgrāyēd .

9.16.9 ēn-iz kū-t zamānag ī nēkīh[18] gišnag būd[19] ud ān ī anāgīh drāz ast .

9.16.10 ud ēn-iz kū andar gētīy mardōm kē sad sāl bē zīyēd kem kū ān kē sad sāl nē zīyēd
ud zīndagīh andak andak sazīhistan ud hanǰaf[20]t zīndagīh
zan ud xwāstag <ud> abārīg gētīyīg ādān hamāg pad ēw-bār hištan[21] ud ō anīy kas madan .

9.16.11 ud ēn-iz kū ka mardōm nihang-iz ēwarz ī pad ān ī dōstōmand ud padēxwōmand[22] [M805][23] rāh[24] rāy abar wizīrišnīg tōšag wizīhēnd ud frāyīhā abar dārēnd ī-šān[1] abērtar sazēd abārīg ān ī ǰāwēdān abāyišnīg[2]

---

1 DH: mwšyt'; MR: az šyt.
2 DH: zyštyh; MR: ZK štyh.
3 DH: W; MR: Y.
4 DH: YKOYMWN-'t'; MR: YKOYMWN-yt.
5 DH MR: APLAk LMYTN-tkyh.
6 DH: ADYN"-c bōy pad with the second otiose stroke written above the word; MR: ADYN" CBWY PWN.
7 DH: az MN with the first at the end of Folio 275 r. 14 and the second az at the beginning of Line 15.
8 DH: tlsēnīdan'; MR: tls'ēnīdan'.
9 MR: QDM wšwpšn'; DH: QDM LA wšwptn'.
10 DH: nzdygīh ī ZK with the d-y-g diacritics; MR: nzdykīh ZK Y.
11 DH: tcytn'; MR: tcyt.
12 DH: 'š'tyh; MR: 'štkyh.
13 DH: tn' BYN ME nywkyh; MR: tn' dym d'n' BYN nywkyh.
14 DH: nūn; MR: KO.
15 M <-x2>, D <x2y>.
16 MR: ZK; not in DH.
17 DH: 'pl'sēnīdan'; MR: 'pl's'ēnīdan'.
18 DH: nywkyh; MR: nywkīh Y.
19 DH: YHWWN-t' ud ZK ī 'n'kyh; MR: YHWWN-t' 'n'kyh.
20 M <-tn'>.
21 M <-x2y>, D <-x2>.
22 DH, K43b < ptyhwʾwmnd > ; MR < ptyhwmnʿd >.
23 M - / ōmand.
24 DH; not in MR.

u-š a-wizīrišnīg tōšag wizīhīdan ud sāxtan[3] abāg xwēš [MR_165] abar dāštan .

9.16.12 ud abar haft a-hōš xwadāy ī[4] andar kišwar ī Xwanīrah dād estēd[5]
u-šān abar xwarrah ud wazurg-ōzīh[6] ud nēkīh-iz[7] ī ayārān ud zīndag pādixšāy ī andar harw dō axwān .[8]

9.16.13 wan ī ǰud-bēš abar Ērān-wēz ud pad ān ī Frīyānīyān gāh .

9.16.14 ud Gōbed andar an-ērān[9] dehān .

9.16.15 ud Pišyōsn[10] ī Wištāspān pad Kang-diz ī stēndag-drafš kē andar ān[11] bēwar ān ī bwlwnš'n\ kē syā samōr[12] dārēnd ī dēn dōšīdār[13] ī ahlaw az pasīh ī Pišyōsn[14] ī Wištāspān .

9.16.16 ud Frādāxšt[15] ī Xumbīgān ī Hōšang[16] pus kē pādixšāy pad āb ī nāydāg[17] .

9.16.17 ud Ašwazd[18] ī Pōrūdaxš[19]t pus kē pādixšāy[20] abar pad bālist ī paydāgdom dašt ī Pēšinās .

9.16.18 ud Barazd[21] ī kōšišn-kerdār .

9.16.19 ud haštom kay ī nāmīg Wištāsp ast [MR_166] kē kay Husrōy gōwēd kē ān ī tō dēn ī mazdesnān rawāgīh-iz dahēd ud andar-iz dānēd kē ān ī man warzišn ī weh dahēd frāz wābarīgānīh[22] kū kerd ī man pad wābarīgan[23] sahīg[24] dārēd .

9.16.20 ahlāyīh ābādīh pahlom ast .

---

1 M <ZK š'n>.
2 DH: 'c-š; MR: ud 'c-š.
3 DH: ud LWTE; MR: LWTE.
4 MR; not in DH.
5 DH: YKOYMWN-yt'; MR: KWYKO YMWN-yt.
6 DH MR: wclgncyh.
7 DH: nywkyhcīh hdyb'l'n; MR: ud nywkyhc ī hdyb'l'n'.
8 Bdh.29.5 etc.
9 D <'yl'n>.
10 DH: pšy'wsn'; MR: pšy'wtn'.
11 MR; not in DH.
12 DH: smwl; MR: smw L.
13 DH: dyn' dōšīd'l; MR: dyn' nywkšyt'l.
14 DH MR: pšy'wsn'.
15 MD <pl'thšt'>.
16 DH: hwšhng; MR: 'wš'wmn'wd.
17 DH: n'ywt'k; MR: 'ywt'k.
18 MD <'šw'zy/d>.
19 MD <pwlwthšt'>.
20 DH MR: ŠLYTA.
21 M <bl'zy>.
22 MR; DH: wābarīgān' Y.
23 DH; MR: 'p̄lyk'n'.
24 DH: shyk; MR: gēhān.

9.17.1-9 – Y. 47.1-6 – DkM. 805 20 – DkS. xvii 40 – DH 275v20 – K43b 29r20 – J5 369 7 – MR 166 5

9.17.1 šāzdahom fragard *spēn-med[1] .

abar wināhgārān[2] puhl[3] čiyōn az dēn paydāg kerdan

9.17.2 ud abar yašt kerdan ō mard ud zan [DH_276r] ud zan pēš az mard [M806] framūd estēd .

ud Garōdmānīgīh pad yašt xwad ī srāyišnīg ayāb gētīy-xrīd[4] būd .

9.17.3 ud abar āzādīh ī ruwān az dōšox pad ahlāyīh <ud> dōšāramīhā dād<an> ī asp ī *raγ ud zamīg ī kišwzār[5] ud zan ī[6] nēk ō mard ī ahlaw[7]

ud zan-iz kē tan pad[8] zanīh[9] ō mard ī ahlaw dahēd ud zamānān [ī[10]] zamānān [ī[11]] ud rōz rōz ān rād kerbag waxšīdan[12] . [MR_167]

9.17.4 ud abar puhl ī ōy ī niwēyīdār[13] ud ’d’t’l pad sidōš čiyōn[14] kē zīndag[15] āhan[16] ī[17] widāxt pad galōg[18] abāz rēzēnēnd[19] .

9.17.5 ud[20] abar pādufrāh[21] ī[22] zan kē tan pad[23] zanīh[24] ō mard ī ahlaw dahēd az-iš abāz āyēd čiyōn ka-š zūzag bāstān pad haxt andar šawē ud bē āyē ud brīd[25]-rāhīh ī-š az ān ī pahlom ōxān .

[26]9.17.6 ud abar A-bōxtišnīh ī druwandān ruwān az dōšox tā tan ī pasēn .

9.17.7 ud abar pādufrāh[1] ī druwandān ēn-iz čiyōn gōspand-ēw kē zīndag[2] pad pāy ud sar nigōn āgust estē u-š angust-zahyā-ēw māyišn[3] pad wēnīg[4] tazē .

---

1 MD <spymyt>.
2 DH; not in MR.
3 DH; MR: pwhl ī čiyōn.
4 MD <- ZY/ŶNWNx2>.
5 DH; MR: kyšwc’l ī ud NYŠE.
6 DH; MR: NYŠE ī ō nywk' ō GBRA.
7 *ud zan-iz kē tan pad zanīh ō mard ī ahlaw* repeated.
8 DH; not in MR.
9 DH; not in MR.
10 DH MR.
11 DH MR.
12 DH: whšytn'; MR: whšyt'.
13 DH nwywyt’l.
14 *čiyōn* repeated.
15 MD <zynŶ/Yk>.
16 MD <’sn'>.
17 MR; not in DH.
18 DH: pad glwk'; MR: pad nglwk'.
19 MR: lycynd; DH: lycynynd.
20 DH; not in MR.
21 DH: p’twpl’s; MR: p’tpl’s.
22 MR: Y; DH: OL.
23 DH; not in MR.
24 DH MR: zn'īh not NYŠEīh as before.
25 MR: ud blyt'; DH: ud lyt'.
26 D <A bw->, M <’ bw->.

9.17.8 ud abar Gāhān pad mēnōy war ī pad hamāg gōnag abē-pāstag mānāg ō ōy ī Gāhān srūdār ahlaw nihumbīhistan[5] .

9.17.9 ābādīh ahlāyīh ast pahlom .

9.18.1-4 – Y. 48.1-12 – DkM. 806 18 – DkS. xvii 42 – DH 276r14 – K43b 29v16 – J5 370 5 – MR 167 14

9.18.1 haftdahom fragard [MR_168] yezī .

[6]abar kū kē ēn 5[7] wināh[8] kunēd[9] az dēn wašt u-š xwēš zīndagīh ud xwarrah kāhīd bawēd <ud> mardōm ka dēw ud āstawān dēn[10] ka anāstawān[11] dēn .

ud čāšīdār ka a-čāšīdār a-dān .

ud[12] āgāh gāhān ka[13] an-āgāh[14] gāhān [M807] anešnās[15] .

ud wizīdār-dahišn ka[16] a-wizīdār-dahišn a-xrad[17] ud hunsandīhā pad ōxīh ud radīh ēzēd .

9.18.2 ēn-iz kū awēšān-iz kē pah ud stōr a-dādīhā kušēnd ān-išān zīndagīh ud xwarrah kāhēd .

9.18.3 ud ēdōn-iz[18] awēšān-iz[19] kē[20] Ohrmazd tar-menēnd abēzag ahlaw Spitāmān ud xwēš dēn ān-iz ī ahlawān hāwištān[21] ī tō .

9.18.4 ābādīh pahlom ast ahlāyīh . [DH_276v]

9.19.1-11 – *Y.* 49.1-12 – *DkM.* 807 7 – *DkS.* xvii 43 – DH 276v1 – K43b 30r5 – J5 370 14 – MR 168 13

9.19.1 18om fragard at-maiyaw .

---

1 DH MR: p'twpl's.
2 MR: zīndag PWN; DH: zīndag ud PWN.
3 MR: m'yšnyk; DH: m'yšn'.
4 MR: gndk; DH: has what appears to bē wgndk.
5 DH: nahombyhstn'; MR: nahombyhyt.
6 MR J5; DH K43b: ud QDM kū.
7 K43b: the number '6' is crossed out and replaced with the number '5'.
8 DH K43b; not in MR J5.
9 M <-x1>, D <-DWNx1>
10 K43b: *ka anāstawān dēn* omitted.
11 DH; MR: 'nāstawān dēn dyn'; J5: 'nāstawānīh dyn'.
12 DH; not in MR J5; K43b: ud 'k's gs'n 'n šn's.
13 DH J5; not in MR K43b.
14 DH MR: 'n'k's; J5: 'n'kyh; K43b: ud 'k's.
15 DH K43b: gs'n 'nšn's; MR J5: šn's.
16 DH K43b: ka; MR: ka' ka; J5: ka ka'.
17 M <A hltyh>.D <A hlt>.
18 DH K43b MR: ud 'ytn''-c; J5: 'ytn'-c.
19 DH K43b MR; J5: OLEš'n' without the enclitic –c.
20 DH K43b MR; J5: ka.
21 DH MR J5: hāwištān; K43b: hāwišt.

abar ābusīh ī dēw az ōy kē xward[1] Hordad ud Amurdad pad [MR_169] wināhgārīh drāyēd .

ud *kē estān mēzēd .

ud kē šusr āwēnēnēd .

9.19.2 ud ǰeh[2] kē pas az hūfrāšmōdād čēgāmag ǰōyēd .

ud kē šab pad a-srāyišnīh ī ahunwar šūr xwārišn ō abāxtar rēzēd .

9.19.3 ēn-iz kū ruwān ēw-tāg bāstān ō tan xwāhišnīg pad-iz[3] ēn ēwāz kū

ay[4] tan[5] ī sazōmand

ahlāyīh stāyēš[6] pad ul-nibēmišnīh ka bē xufsē

ahlāyīh pad frāz-bawišnīh ka wigrād bawē

ud ahlāyīh pad ul-ēstīšnīh[7]

čiyōn tō pad harwist āyišn ud bē-šawišnīh pad wēn āwarišn ud barišn hu-mizdīh ud was-mizdīh ud ahlāyīh-mizdīh bawād ∵

(9.19.4 ud ka tan hamgōnag kunēd[8] ruwān šādīhēd[9] ud ō tan āfrīn kunēd[10] kū

nēk tō bawād ēd tan ī sazōmand[11] kē-t man buland[12] kerd ham kē-t man nazdīk[13] rasēnīd ham ō ān ī pahlom axwān .

9.19.5 ud ka tan ān ī ruwān āfrāh nē [MR_170] [M808] padīrēd[14]

ud anāg-rawišnīh gōwēd pad ul-pēmišnīh

ud anāg-rawišnīh pad frāz-bawišnīh

ud anāg-rawišnīh pad ul estišnīh[15]

ruwān <ī> dēn ast ān ī garzišnīg gōwišn barēd[16] kū

anāg tō tan ī[17] seǰōmand[18] kē-t[19] man gišnag kerd <ham> kē-t man nazdīk rasēnīd ham[1] *ō[2] ān ī wattom axwān .

---

1 MR: OŠTEN-t'; DH: OŠT'E-t. — Cf. Y.49.11 **ān ī wattar xwarišn.**

2 DH: jīh with the j-diacritic; MR: jyh. DH and MR have what looks like ān Avestan –j- above the word.

3 DH: PWN-c ēn ēwāz'; MR: pad ēwāz'.

4 DH; MR: Avestan *ā*.

5 DH; MR omits the sequence: *tan ī sazōmand ahlāyīh gētīy-ēw ud pad ul pēmišnīh ka bē xufsē ahlāyīh.* Instead it has *tan hēnd $$tanōmand pad frāz bawišnīh.*

6 DH <yyt'yšD>.

7 DH MR: 'wstšnyh.

8 M <-x1>, D <-DWNx1>.

9 DH: š'tyhyt; MR: 'štyhyt'.

10 MD <-x1>.

11 DH: sc'wmnd; MR: sc'wmn'd .

12 DH: tlbwlnd; MR: twl bwlnd.

13 DH: tlnzdyk ī ud rasynyt'; MR: twl nzdyk' rasynyt.

14 MR <-x1>.

15 D <'wyyt->, not M.

16 MR <-x1>.

17 DH: tn' Ysyc'wmnd; MR: tnY syc at the end of Page [170] Line 5 and 'wmn'd at the beginning of Line 6.

18 M <yyyc->, D <Yyyyc->.

19 DH: MNW; MR: MN.

9.19.6 ud abar kū *a-wiškenn a-hamgen ud a-hōzag/a-hanǰag* nišān ī gišnag-zīyišnīh u-š bēšāzišnīh Ahunwar ud Ahlāyīh guftan .

9.19.7 ud ēn-iz kū ka ō gōmēz[3] nišīnē Ahunwar <fradom> frāz srāyē[4] ud Ahlāyīh pas ka ul estē[5] kū kamist tō wisinnād dēw <ud> druz <>

9.19.8 ud ka ō nārīg abar srawē Ahunwar fradom srāyē[6] ud Ahlāyīh pas ∵ ka andarg haxt kunē[7] čē ēdōn tō ān-iz ast pad [DH_277r] ahlāyīh ahlawtar ud pērōzgartar [MR_171] kē tō pus kunē[8] .

9.19.9 ēn-iz kū ka andar[9] ō xānag šawē mēnōy ī xānag ud harwist ān ī ahlawān stī ī andar ān mān kē hēnd ud būd ud bawēnd namāz bar[10] ud ahunwar gōw .

9.19.10 ud abar-iz *tuštan ī druwandān ān-iz *sūr ī-šān pad xwadāyīh nē rāst baxt .

9.19.11 ābādīh pahlom ahlāyīh ast .

9.20.1-10 —Y. 50.1-11 – DkM. 808 18 – DkS. XVII 46 – DH 277r5 – K43b 30v10 – J5 372 2 – MR 171 6

9.20.1 nōzdahom fragard kadmōruw <>
abar kū ruwān ka ō ham rasēnd ān ī ōy ī nēk dastwar ī ruwān-dōst ruwān burzēnd pad ān kū-š nē rēšēnēd ud az dōšox pād[11] <>

9.20.2 abar tārīkīh ud burzōmandīh ud dūr a-bunīh ī wsyšk-īh ud a-wehīh[12] ī dōšox ud wazag-ǰōyišnīh ud wazag-nihumbišnīh[13] [M809] ud pēšōg-bāryōš ud snexr[14] abar-rasišnīh ud dardōmandīh ud bēšōmandīh ud škeft-bīmīh ī dōšoxīgān .

9.20.3 ēn-iz kū-š[15] azabar abāz abgand estēd az Čagād ī [MR_172] Dāitī ī abar Ērānwēz ō Harborz ī ast Čandōg puhl
u-š azēr ī mayān dōšox dar ī widār ast ī hamāg ahlaw ud druwand *warzēn
<pad> ahlawān widār nō nēzag pahnāy ēk ēk dagrandīh sē nāy frāxīhēd
ud pad druwandān widār čiyōn awestarag tēx[1] bawēd .

---

1 DH: HWE'-m; MR: HWE'-d.
2 DH MR: 'w'.
3 DH: gwmyc' YTYBWN-ydy; MR: gwmycyt YBWN-ydy with a mis-segmentation.
4 MD <yyl'yyh>.
5 M <'wyytyD>, D <'wyyt'>.
6 MD <yyl'yyh>.
7 MR <-x2y>.
8 MR <-x2y>.
9 DH; not in MR.
10 MR <-x2y>.
11 DH: NTLWNT-t'; MR: NTWL-t'.
12 M <A wyhyh>, D <' wʃyhyh>.
13 DH: nhwbšnyh; MR: nhmbyh.
14 DH: snyyhl; MR: snhl.
15 DH; MR: ēn-c-š.

9.20.4 ēdōn ān[2] tō gōwam Spitāmān kū rāstīh mard franāmēd tarist Čēh-widarg ī dūr-nāmīg Čandōg puhl čē bē mard ī rāstīhōmand Āštād ī weh ī frāydādār-gēhān[3] ud Mihr-iz ī *frāygōyōd ā-š az ān tangīh bōzēnd čiyōn ān ī hazār-gānag[4] spāh .

9.20.5 ēdōn ō tō gōwēm Spitāmān kū Mihr ma abar-druxtār bawē ma ka[5] abāg druwandān hampursē ma ka abāg xwēš-dēnān ī ahlawān čē harw dō-ān mihr ast druwandān-iz ahlawān-iz [MR_173] mihr ast gurg-iz Zarduxšt abāg waččagān[6] ān ī ǰehīg[7] mihr škefttar ast Spitāmān .

9.20.6 ēdōn ō tō gōwam Spitāmān kū ma ǰeh[8] hāzē ō[9] kunišn kū-š zan [DH_277v] ma kun ud abāg nibēmišnīh <ma kun> kū-š[10] abāg ma xuft .

9.20.7 ud agar ǰeh[11] hāzē ō kunīšn ud abāg-nibēmišnīh[12] ōy ma[13] pas frāz hilēš ma pad tangīh ud ma pad frāxīh ud ma tan ud ma gyān dōšāram rāy čē kē ǰeh[14] hāzēd ō kunišn [M810] abāg nibēmišnīh[15] ud ōy frāz hilīhēd tan ayāb gyān dōšāram[16] rāy ud ān ōy *ziyānēnīd mān <ud> wis ud zand ud deh mihrān-druz[17] ī[18] az ān bawēd ān ōy ruwān *ziyānēnīd .

9.20.8 ēdōn frazendān kū-šān mihrōdruz[19] abar rasēd pad duš-hammōzišnīh <ī> ōy ī druwand andar bun ī dōšox ud pad *a-frazendīh bē nibayēd ∵ [MR_174]

9.20.9 hād druwandān tis-iz nēkīh nēst kē-š dād was Ohrmazd ān nēkīh .

9.20.10 pahlom ahlāyīh ast ābādīh .

9.21.1-25 —Y. 51.1-22 – DkM. 810 8 – DkS. xvii 49 – DH 277v9 – K43b 31r18 – J5 373 10 – MR 174 3

---

1 DH: t'b; MR: tyb.
2 DH; not in MR.
3 DH; MR: pl'td't'l ī gēhān'.
4 DH; MR: hc'lk 'nk'.
5 MR; not in DH.
6 MR; DH: wckyn' + dot.
7 DH: jyhyk with the j° with a dot underneath and the Avestan j° above; MR: has j°jyhyk as one word.
8 DH: jīh with the j° with a dot underneath and the Avestan j° above; MR: has j°jyhyk as one word.
9 DH MR: 'w'.
10 DH: kū-š; MR: ōy kū.
11 DH: jīh with the j° with a dot underneath and the Avestan j° above; MR: has j°jyhyk as one word.
12 DH: npymšnyh; MR: pymšnīh [for *pēmēnīdan* 'to swell'?].
13 MR: not in DH.
14 DH: jīh with a dot under the j°; MR: j°jyh.
15 DH: npymšnyh; MR: pymšnyh.
16 DH: dwš'ylm.
17 DH: mtr'k'ndlwc; MR: mtr'-'ndlwc'.
18 DH; not in MR.
19 DH: mtr'-dlwc; MR: mtrwk-dlwc.

9.21.1 wīstom fragard wohū-xšahr .

abar stahmbagīhā[1] kerd ī Dahāg[2] xwadāyīh abar būm ī haft ud pēš-rawāgīh ī-š framān az dast a-niwardišn .

9.21.2 ud abar hanǰamanīg[3] pursišn ī Dahāg .

abar čim ī wišōmandīh ī hambāstag mardōm pas az kirrēnīdan ī J̌am ud xwadāyīh ī Dahāg ud mardōm ō Dahāg passox guftan kū

J̌am abāz dāšt estād[4] az gēhān niyāz ud škōhīh ud suy ud tišn ud zarmān ud margīh šēwan ud mōy ud sarmāg ud garmāg ī a-paymān ud āmēzišn ī dēw abāg mardōm .

9.21.3 ēn-iz kū āsānīh-dādār būd J̌am kū-š tis ān[5] kerd ī mardōmān āsānīh aziš būd kāmag-dādār kū-š nēkīh pad[6] dād[7] [MR_175]

šnāyēnīdārīh[8] kū-š mardōm pad frārōnīh ōh šnāyēnīd .

9.21.4 <abar> Ōdag kē J̌am ī šēd ī huramag [kē] tan pad zūr-zanišnīh bē zad a-dādestānīhā ud rag abar gēhān harzag[9] kerd niyāz ud škōhīh ud tangīh[10] ud āz ud suy ud tišn ud xešm ī xurdruš niyāz ī A-wāstar <ud> sahm ud seǰ ī [M811] nihān-rawišn ud zarmān ī duš-pid <ī> a-pid dēw-ēzišnōmand dād .

9.21.5 ud ēn-iz kū ān ī [DH_278r] pad[11] kēr ud gund ā-t bē az ābusīh kerd duš-xwarrah hād šābistān-it kerd ī abē-kerd seǰ kū-š čārag xwāst nē šāyēd kē nē wālēd az tan kū paywand az-iš nē rawēd .

9.21.6 ud tō gōspand ī frāx-raftār az mardōmān seǰdēnīd[12] .

ud tō az amāh bē appurd ān ī bāmīg rōšn ī J̌am ī šēd ī huramag kē pad [13]{harwist *xā[14] abar-rasišnīh pad hamāg zamestān ī-š [MR_176] pad hu-tābišnīh tāft kū-š} gyāg pad nēkīh kerdan bē mad .

9.21.7 ōšōmand hē Bēwarāsp tō-iz bē škīh[15]

čiyōn ēn dādestān[16] ēdōn kū xwadāy ī wad tis-ēw ī ēdōn wad

ā-m ō ōy ī weh xwadāy kāmag[1] bahr abar barišnīh <kū> tis ō[2] ōy dahēm kē xwadāyīh ī weh abāyēd ka kunēd[3] ∴[4]

---

1 DH: sthmbkyh'; MR: sthmkyh'.
2 DH: dh'k' hwt'yyh; MR: dh'k OB̲YDWN-t' hwt'yyh.
3 DH: hncmnyk; MR: hncmn'yk'n.
4 DH: YKOYMWN-'t; MR: YKOYMWN-yt.
5 DH; not in MR.
6 DH: has a space between pad and YHBWNt.
7 < YHBWNtʿ >
8 DH: šn'yynyt'lyh; MR: šn'yynyt'l.
9 DH: hlc k'; MR: 'lcwk'.
10 DH; MR: tygyh.
11 DH: pad kyl ud gwnd; MR: pwsl.
12 DH. syšdyn- $$; for spelling cf. *yōšdahr- Y.* 19.14 *xrušd* Av. *xraoždiiehiia*.
13 MR; not in DH.
14 MR ''y.
15 M <škyh>.
16 DH: d'tst st'n'.

9.21.8 ud abar wānīdan ī Frēdōn Dahāg

ud margēnīdan rāy wazr abar frēg dil mastarg-iz[5] zadan[6] •

ud nē murd ī Dahāg az ān zanišn <>

9.21.9 ud pas pad *šafšēr[7] zadan

ud pad fradom didīgar ud sidīgar zanišn az tan ī Dahāg was ēwēnag xrafstar waštan ∵

9.21.10 guftan ī dādār Ohrmazd ō[8] Frēdōn kū-š ma kirrēnē[9] kē dahāg

čē agar-iš kirrēnē dahāg purr ēn zamīg kunē[10] az yaz ud ōgrāg ud gazdum ud karbūg[11] ud sōg ud wazag

abāg ēwēnag bastan ī pad [MR_177] škeft band andar[12] garāntom pādufrāh ī A-wisān[13] .

9.21.11 ud ēn-iz ka Až ī dahāg bast būd ēdōn ān-iz sraw bē mad pad harwist[14] kišwar [M812] kē 7 kū

bē zad[15] Až ī dahāg ud bē ān zad Frēdōn ī Āspīyān ī buland ī zōrīg .

9.21.12 ud ān ī dahom zamestān ān mādayān wurrōyist u-šān ēdōn guft kū

menēm[16] nūn kū-šān zad [ī] Až ī dahāg

čē nē nūn wazēd[17] abar ō[18] harwist kišwar kē 7

ud ān ī weh gōwišn ud ān ī wattar ā-iz[19] nē gōwēd

ud nē pad xwāhišn xwāhēd ān ī čarādīg[20] ud ān-iz ī ārzōg xwāstag .

9.21.13 ud ēn-iz kū ka-š zan ud xwāstag ī-š abāyišnīg sahist dāštan āgāhīh mad ēg-iš pad sūragōmand ī zarrēn andar hāxt[an] ud ān bowandag ud a-rišt pad mēnōy-gyāgīh ō [DH_278v] gilistag bē[21] mad[22] ī Až ī dahāg .

---

1 MR: *kāmag . bahr*.
2 DH MR: 'w'.
3 MD <-x1>
4 From Y.51.1.
5 DH: mstlg-c ztn'; MR: mst' LA ztn'.
6 MD <ztn'>.
7 DH MR: šwpšyl.
8 DH MR: 'w'.
9 DH: klynydy; MR: klydy.
10 MD <-x2y>.
11 MD <klbwk'>.
12 DH; not in MR.
13 MD <A wyy'n>.
14 DH: hlwst'; MR: hlwsp'.
15 MD <zt'>.
16 DH: mynym nūn; MR: az ym nūn.
17 DH: ME LA nūn wizīd'; MR: ME LA nūn-c yt'.
18 DH MR: 'w'.
19 MD <'c'>.
20 DH; MR: *nēk-iz rādīg*
21 DH; not in MR.
22 DH: mt'; MR: madan'.

9.21.14 ud ēn-iz kū kē-š ān ī [MR_178] ōy bē zad brād ayāb nāf ayāb[1] naftī ayāb kadār-iz ēw nabānazdištān[2]

ā-šān[3] nē pad ān [ī] garān[4] sahist u-šān nē pad menišn menīd kū-šān ayād-iz abāz nē[5] kerd

u-šān ēdōn guft kū mānbed ān bē zad kē harwisp ātaxšān az dānān[6] abāyēd ān mānbed ud dahībed ān bē zad kē harwistīn awēšān xwadāy .

9.21.15 ud ēn-iz kū harw gyāg kū ōy bē mad āyēb ī az saf[7] andar ōbast u-šān ān ī stabr[8] ātaxš āyiftan pahrēz rāy . [9]

9.21.16 ud ēn-iz kū-š pad gumēzag warzīd huwaršt ud ān-iz ī duš-huwaršt Až ī dahāg .

9.21.17 ud abar hampursīd <ī> *māzandarān dehān[10] pas az wānīdan ī Dahāg pad *dāštan ī ō Xwanīrah spōxtan ī Frēdōn aziš pad menišn frāz grift ī [MR_179] ham gyāg ud pad was marag patīdan

u-šān bulandīh [M813] rāy zrēy ī Frāxkerd ast kū tā mayān rān ast kū tā nāfag ud ān ī zofrtar gyāg tā ō dahan mad .

9.21.18 ud ka ō ēn kišwar mad hēnd driyōšān[11] garān ziyān ud zanišn kerdan mardōmān pad garzišn ō Frēdōn madan ud guftan kū

čim-it bē zad Až ī dahāg kē hu-xwadāy būd pad padoxšāyīh kū-š bīm abāz dāšt . ud wizōstār u-š ēn kišwar bē pād az *māzandarān dehān .

9.21.19 u-šān abar wattarīh ī māzandarān xwālēn-iš[12] ī mardōm ī ēn kišwar andar awēšān ēn-iz guft kū

ēg gōwēnd kū čē ēdōn awēšān dādestān čē *gōšōmand kū-šān karrag ast

sūragōmand kū-šān sūrag ast xwānišnōmand kū ēk ōy ī didān xwānēnd

wīr amāh awēšān-iz [MR_180] menēm pad ēd dārēm kū mardōm hēnd <>

9.21.20 ud abar ham-rasišnīh[13] ī Frēdōn abāg māzandarān dehān pad dašt ī Pēšānsīy[14] ud pahikārdan ī ō awēšān kū māzandar deh-tān bē *zad Až ī dahāg kē ⌈ stī arwandtom ⌉[15] kē harw [DH_279r] garān pāduxšāy būd dēwān ud mardōmān

---

1 DH; MR: 'ywp' pt'Y.
2 DH: nabānazdištān ud '-š'n; MR: nabānazdišt' ī-š'n'.
3 DH; MR: ī-š'n.
4 DH; MR: wyl'n.
5 DH; not in MR.
6 MR; DH: d'n'n'.
7 DH: mwst; MR: az sp.
8 MR: stpl; DH: spl.
9 MR repeats *ēn-iz kū harw gyāg kū ōy bē mad*; not in DH.
10 $$
11 Not D.
12 Cf. 9.22.5.
13 DH: ham-YHMTW-yšnyh.
14 M <-nYks>, D <-nyys>.
15 D <dytndtwm>.

an-iš pad ān ōy zanišn frāz dād ham Ohrmazd tārwēnīdārtar az anyān dāmān pad hamēmāl ī xwēš stōw-kerd

ud ēg ēn ān ī man deh bē zanēd[1] ašmāh kē mazandār deh hēd .

9.21.21 ud māzandarān Frēdōn sabuk menīd ud pad afsōs ēwāz guftan kū

ēdōn ē bawēd kū tō bē zad Až ī dahāg kē stī arwandtom kē harw 2'ān pāduxšāy būd dēwān ud mardōmān [M814]

u-š tō pad ān ī ōy zanišn frāz dād hē Ohrmazd [MR_181] tārwēnīdārtar az anyān dāmān

ēg-iz amāh andar ēn nišīnēm ud andar ēn mānēm ud nē tō ī buland ī was-ārōyišn ī stabr pah ī wīr gōwišn andar abārīg kas ā-t ēdar bē nē hilēm[2] .

9.21.22 ēn-iz kū bē pas tazīd ud pērōzgar Frēdōn ō bālist [ī] pēš tazīd

u-š wēnīg ān frōgīd kū-š bē daft ud az dašn wēnīg ī ōy *snexr *padīd hēnd ī hamāg sard ī zamestān *handaxšwand burrāg <ud> tēz .

ud az hōy wēnīg ī ōy sag padīd hēnd ī hamtāftan ī kadag-masāy ī ātaxš handaxšwand ī burrāg ī tēz xāk-iš barēnd[3]

bē bast pērōzgar ī tagīg ī Frēdōn *az[4] pāy ī gāw ī gušn ī Barmāyūn <>

9.21.23 u-š ān pad ulīh ul dawēnīd u-š awēšān kerd sag-kerb

u-š awēšān bē zad hēnd kē māzandarān deh pad 50-γnišnīh 100-γnišnīh hazār-γnišnīh bēwar-γnišnīh [MR_182] a-mar-γnišnīh <>

9.21.24 u-š ēdōn bē zad hēnd pērōzgar ī tagīg Frēdōn dō srišwādag ān ī māzandar deh .

ēk srišwādag bē mad <ud> zad ud wēmārag

ud nē-iz pas Spitāmān Zarduxšt kē[5] māzandar deh abar ēn kišwar ī Xwanīrah raft hēnd

u-šān nē pad abar-menišnīh-iz menīd kū šawēm bē az dō kē ēdōn nām būd Spityōš ī Spānsnāyōš . ud Arzrāspīy ī Spānsnāyōš . kē tazīd hēnd pad xrad-xwāhišnīh ud raft [M815][6] hēnd abar Frašōštar ī Hwōbān .

9.21.25 pahlom ābādīh ast ahlāyīh .

9.22.1-13 —*Y.* 53.1-9 – *DkM.* 815 3 – *DkS.* xvii 58 – DH 279r21 – K43b 33v2 – J5 378 6 – MR 182 10

9.22.1 21om fragard wahištōišt [DH_279v]

abar kū xwāyišnān pahlom dēn ī weh .

---

1 MD <znyt'>.

2 M <-x2>, DH <-WNyṃ>.

3 DH <-x2>, M <-x1>.

4 DH: az at the end of Fol. 279 r. line 12 and az repeated at the beginning of line 13.

5

6 M <SGYTWN / t'>.

ud abar Mihr ī hamāg-gēhān Xešm harw šab ēk . Būšāsp 2 ǰār pad wināhēnīdan ud kāhīdan šrōš-alīy 3 .

ud Dahmān Āfrīn 4 pad [MR_183] frāy-dahišnīh ud wālišn-dahišnīh

ud bōxtārtom az yazdān Dahmān[1] Āfrīn būd .

9.22.2 ud ēn-iz kū kerb an-abēdtom az nārīgān Hōmāy ī āzād-tōhmag ī Wištāspān .

ud az aspān asp ī šēd ī wištāspān .

ud az gāwān gāw ī gušn ī barmāyūn .

ud az mēšān mēš ī *frašōxtar ī spar ī spēd-ērwārag ī star-passāxt ud abar-nēmag pad *pš'htk\ ud zarrēn-pēsīd azabar-nēmag zard .

ud ēk-iz kē awēšān ō hazār ēk-iz-ēw xwarrah hāwandīh ī Dahm mard ī ahlaw kē Dahmān ī wehān āfrīn padiš nē ayābēd .

9.22.3 ud ēn-iz and-čand pad mard ud zan wehīh pad mar ud ǰeh wattarīh .

9.22.4 ud abar kerd ī Kay-us xwadāyīh pad čērīh abar būm ī haft pad dēwān ud mardōmān rawāgīh ī-š framān tēztar az dast 'wwlt-išn .

ud kerdan ī-š 7 [MR_184] mān pad mayānag ī Harborz ēk zarrēn ud 2 sēmēn ud dō pōlābdēn ud 2 ābgēnagēn

ud was dēw ud māzanīg az wināhīdan ī gēhān abāz dāštan ud andar ō kār ī xwēš bastan

mardōm kē zōr az zarmān tarwēnīdag ud ǰān nazd ō [M816] pazdagīh ī az tan būd ō ān ī ōy mān ayāft tēz pērāmōn ān mān wāzēnīdan ud zarmān aziš ōsānīhistan

u-š zōr ud ǰuwānīh abāz madan hād framān-iš dād estād kū mardōm pad dar abāz ma dārēd 15-sālag handēmān kunēd[2]

9.22.5 pas dēwān abar ōš ī Kay-us ham-pursīdan ud Xešm ān ī ōy ōš padīriftan[3] ud ō Kay-us madan [ī][4] .

ud ān-ōwōn wazurg xwadāyīh ī-š abar haft būm dāšt pad-iš menišn xwālēn kerd .

u-š ō xwadāyīh ī [5]āsmān gāh ī amahrspandān arzōgēnīdan [MR_185] ∵

9.22.6 ud kay-us az wiyābāngarīh ī xešm [DH_280r] ud abārīg dēw ī-š ham-kār ō ān agārēnīdan estād pad-iz pahikārišn ud w'p̄-išn ī yazdān ∵

9.22.7 u-š nē wašt ud tar Harburz abāg was dēw ud druwand ud mardōm tā **pyl ī tom ul dwāristan pad ān kanārag <ī > kayān xwarrah gar-kerb būd ∵

9.22.8 ud Kay-us az spāh hamist abar rafīhistan .

ud pad-iz nōg abarīg pahikārišn ī yazdān abardom az ān duš-āgāhīh nē waštan .

9.22.9 ud pas dādār kayān xwarrah abāz ō xwēš xwānd[6] ud spāh ī Kay-us az ān burz ō zamīg ōbastan ud Kay-us ō zrēh ī Frāxkerd wāzīdan .

---

1 DH: has a dot between *dahmān* and *āfrīn.*

2 DH, MR <-x1>.

3 DH <-x2>, MR <-x1>.

4 DH.

5 DH: 'sym'n'.

6 DH, MR <-TNt'>.

9.22.10 ud ēn-iz gōwēd kū bē ōy az pasīy wāzīd *Nēr(yō)sang frāy-dādār-gēhān pad wardišn ī ān ī ōy kas <>

9.22.11 ud ān ī a-zād Husrōy ā-š ēdōn hunām ārāst wāng čiyōn ān ī hazārgānag spāh kū

ma *ē[1] zanē *Nēryōsang[2] ī frāy-dādār <ī> gēhān čē agar [M817] ēd mard zanē Neryōsang ī frāy-dādār <ī> gēhān nē pas pad windišn windīhēd bē wizīnīdār <ī> dastwar ī Tūrān čē az ēd mard zāyēd <ī> Siyāwaxš ast nām

az Siyāwaxš ān zāyēm kē *Husrōy[3] ham kē ān ī ham-wīrdom az Tūrān kē gund ud spāh tabāh wēš ā-š ō n''yyn\-wīrīh bē rasēnam kū-š gund ud spāh tabāh bē kunam kē ān ī tūrān pāduxšāy dūr-tazišn kunam[4]

9.22.12 u-š pad ān gōwišn rāmēnīd frawahr ī Husrōy Nēryōsang ī frāy-dādār <ī> gēhān u-š ān pad ān gōwišn frāz hišt[5] ud ān pad ān ōšōmand būd [MR_187] Kay-us .

9.22.13 pahlom ābādīh ahlāyīh ast .

9.23.1-8 – *Y.* 54.1 – *DkM.* 817 11 – *DkS.* xvii 63 – DH 280r17 – K43b 34v1 – J5 380 9 – MR 187 2

9.23.1 wīst ud dōwom fragard ērman[6] ∵

abar ham-rasīd ī Kay-husrōy ud Wāy ī dagrand-xwadāy nazd ō fraškerd

pursīd[7] ī Kay-husrōy ō Wāy ī dagrand-xwadāy abar zadan ī-š čand az pēšēnīgān[8] kē pad warz ud xwarrah abardom būd hēnd az mardōmān ∵

9.23.2 ud passox ī Wāy ī[9] dagrand-xwadāy abar zadan ī-š[10] awēšān .

ud pad ān passox grift ī Kay-husrōy Wāy ī dagrand-xwadāy [DH280v/194] ud frāz wardēnīdan ī ō ān ī uštar-kerb ud abar nišast

ud šud[11] ī abāg Ērān hanǰamanīgān ō ānōh kū nibāyēd pad xwēy ∵ *Haōišt* ī *Gəuruuąn*[12] ī a-marg ud hangēzēnīdan ī-š ōy[13]

ud hammis ōy-iz šud ī ō[1] ānōh kū nibāyēd pad xwēy Tūs ī ardīg-rānēnīdār ud hangēzēnīdan ī-š ōy-iz

---

1 <HNA>.
2 DH: nylyywksng.
3 DH: slwy.
4 DH <-WNm̨>.
5 DH: ŠB̨KWNx2.
6 DH K43b: 'ylmn'; MR J5: 'ylymn'.
7 DH K43b J5: pwrsyt' Y; MR: pwrsytn' Y.
8 DH <-ndk'n>.
9 MR J5; not in DH K43b.
10 DH MR J 5; not in K43b.
11 J5: OZLWNyt' with the y-crossed out and *šod* written in NP below.
12 MR J5: *gəuruuąn* + word divider; DH K43b: *gəuruuą* Y.
13 DH K43b: ōy; MR J5: OL.

ud hammis[2] ōy-iz [MR_188] šud ī-š ō ānōh[3] kū nibāyēd Kay-abīweh ud hangēzēnīdan [M818] ī-š ōy-iz

9.23.3 ud raft ī-š hammis awēšān ud andarg rāh ō ham rasīd ī ōy ī sūdōmand ī pērōzgar Sōšāns

ud pursīd ī az ōy[4] *sūdīmand[5] ī pērōzgar kū kē[6] mard hē kē nišīnē[7] pad Wāy abar ī dagrand-xwadāy kū wāzēnē Wāy ī dagrand-xwadāy frāz wašt ō ān ī uštar-kerb <>

9.23.4 ud guftan ī[8] Kay-husrōy pad passox ō Sōšāns kū ān ham Kay-husrōy <>

9.23.5 ud burzīdan ī Sōšāns[9] ō Kay-husrōy abar kand ī-š[10] ān[11] *uzdēs-čār[12] ī abar bār ī war ī Čēčast ud zadan ī-š ǰādūg Frāsāsp <>

9.23.6 ud stāyīdan ī Kay-husrōy dēn-māzdēsn

ud madan ī ast-tuwānīg[13] Karsāsp gad-dast[14] ō awēšān padīrag[15]

abar [ī] ōy gay ǰādūg mān bē estād ī ardīg-rānēnīdār Tūs

ud xwānd ī-š[16] [MR_189] Karsāsp ō āstawānīh[17] ī abar gāhānīgīh ud hamīh ī abāg awēšān

ud stāyīdan ī Karsāsp ahlāyīh ud abgand[18] ī-š ān ī arm-zadār <>

9.23.7 pad ēn-iz gōwēd kū ēdōn awēšān mard ō[19] ham rasēnd <ī> fraškerd-kerdār ī[20] pad ēn fragard ud ān-iz ī abārīg gyāg guft estēd

harwist arwand hēnd abar-kār ud harwist[21] tagīg hēnd nēw[22]

ud awēšān kunēnd[23] fraškerd pad kāmag andar axwān a-zarmān ud a-marg ud a-suyišn ud *a-puyišn tā hamē ud hamē rawišnīh .[24]

9.23.8 ast pahlom ābādīh ahlāyīh .

---

1 J5: ō and ’wy written below in NP.
2 DH: hammis ōy-c; K43b: hammis at the end of fol. 34v9 and –c at beginning of l. 10 without ōy.
3 MR J5 *awēšān ō ānōh*; not in DH K43b.
4 DH K43b J5: ōy; MR: ōy Y.
5 DH K43b: swymnd; MR J5: swtymnd.
6 Not MR.
7 <-’>.
8 MR J5; not in DH K 43b.
9 DH K43b: swš’ns; MR J5: swkš’ns.
10 DH K43b; not in MR J5.
11 MR J5 ī; not in DH K 43b.
12 DH K43b: ’wc’c’l; MR J5: ’wc ’cl.
13 DH K43b: ’yt twb’nyk written as two words; MR J5: ’yt' twb’nyk written as two words.
14 DH K43b: gt' dast ō OLEš’an'; MR J5: dt' ō dast OLEš’n'.
15 DH K43b MR: ptylk'; J5: ptylk Y.
16 DH K43b: ī-š kls’sp' OL; MR J5: ī-š ō kls’sp' OL.
17 DH K43b: ’stwb’nykīh ī QDM; MR: āstawānīh ī QDM; J5: āstawānīh QDM.
18 DH K43b MR: LMYTN-t' ī-š; J5: LMYTN-t' ī ī-š.
19 DH K43b MR J5: ’w'.
20 MR J5: klt’līh PWN; DH: klt’l . ī PWN; K43b: kerdār . PWN.
21 DH K43b: hlwst'; MR J5: hlwsp'.
22 Cf. Yt.19.72.
23 DH K43b MR: OBYDWN-X_2; J5: OBYDWN-X_1 with the –X_1 crossed out and –X_2 written above and *konand* written in NP below.
24 Cf. Yt.19.11.

DĒNKARD 9: WARŠTMĀNSR NASK

_Dk_.9.24.1- (_Warštmansr nask_ intro.; DkM II p. 819; DkDH p. 195) ibid. p. 293

9.24.1 warštmānsr ast 23 fragard.

fradom *āsrōpaitiš[1]

pad pursišn ī Mēdōmāh ō Zardušt abar čiyōnīh ī[2] [M819] zāyišn ī Zardušt ud madan [DH281r/195] ī-š ō[3] dēn

9.24.2 ud passox ī Zardušt abar kōxšišnīg[4] abar-rasišnīh[5] ī zīyēnīdār ud margēnīdār mēnōy pad ān ī [MR_190] ōy[6] zāyišn.

9.24.3[7] ud ēn-iz kū ka-š ān ī burdār mād <ds ’’yyt'> ud kān[8] suft

Ardwīsūr[9] war ud pušt

Ahlišwang[10] <wsēnūg>

ud uruspar[11] mēnōy ī rādīh dāšt ∵

ud dēn pahlūg

ud[12] kayān xwarrah sēnūg[13] mušt[14]

9.24.4 ud guftan ī Zardušt mēnōyīhā[15] pad waγdān <yl’n>[16] zāyišn kū

čiyōn ox kāmag kē zōd hē frāz ō man gōw[17]

⌈ ud passox ī ⌉[18] az Ohrmazd kū

ēdōn radīhā az ahlāyīh čēgām-iz-ēw frāz ahlaw-āgāhīh gōwam

tō hē frāy-iz arztar ud tō ahlawtar ud tō āgāhtom

ud tō gōwē dēn ī mazdēsnān ō harwistīn dāmān

9.24.5 pad ān gōwišn ō dēwān mēnōyīhā tigr ēdōn rasīd čiyōn az tagīg aγrīy[1] ī artēštār ī kay Wištāsp

---

1 MR <’yylwp’\ytwš/ / ‘yylp’ytwš> DH <’yyl[w]p’ytyš>.
2 Not M.
3 DH <OL OL>.
4 MR kōš-.
5 DH ham-.
6 <OLEš’n>.
7 Cf. ŠnŠ.11.4!
8 DH; MR <’mwys ’’yytn' k’n'>.
9 DH MR <’lkywyk swl> 2x.
10 MR then <’mtš>.
11 DH <’wlwkspl> MH <’wlwkstl> for urūspar.
12 DH <ww>.
13 DH <yjywwk'>.
14 Cf. *Yt*.17.22.
15 MR -īh.
16 MR pad kadām.
17 MR gōwē.
18 Not MR.

mānāg ī ōy ī pad garān-mānīh[2] wist tigr ō padīrag <pwšy''n> pahikafišn ∵

9.24.6 ud dōyīd Gannāg Mēnōy ō dēwān kū anāg [MR_191] ašmāh būd šāyēd bē wanī bawēd

9.24.7 ēdōn-iz Zardušt ā-š az dēwān sālārīh bē guft ka-š ēn-iz guft kū čiyōn ox[3] kāmag

padīdan ī dēwān pad zanišn ō Zardušt[4]

estād ī padīrag ī awēšān mēnōy yazd[5]

ud abāz dāštan ī-šān andar ān sneh az Zardušt ∵

9.24.8 ud did guftan kū **dēn ī sūdōmandān**[6] **ānōh rawēd kē andar ān pad hu-kerdārīh ā-š az ahlāyīh urwāhmenīh**[7]

ud pad ān gōwišn ō dēwān 10 *and[8] ān ī fradom guft[9] [M820][10] mēnōyīhā tigr rasīd

ud dēw pad zanišn ī Zarduxšt abar padīdan

ud padīrag ōy yazdān mēnōyīhā-estād[11] ān sneh[12] az Zarduxšt abāz dāšt

9.24.9 sidīgar guftan ī Zardušt pad bāzā zāyišn[13] kū

ān pad nigerišn ēdōn warzišn[14] kē dād axwān ī fradom pad ōy ī rad kunišn rāzagēnišn[15]

ud pad [MR_192] ān gōwišn ō dēwān 100 and[16] ān ī fradom guft mēnōyīhā tigr rasīd ∵

ud dēw pad ōš ī Zardušt [DH281v/196] abar[17] padīd

ud mēnōy yazd dēw az Zardušt abāz dāštan

9.24.10 ud ka Zardušt hamāg tan bē zād āyēb andar dēwān ōbast

ud dēw pad aweštāb abāz ō dōšox dwāristan

ud rōšnīh andar dām[18] abzūdan

ud harwist ān ī Spenāg yazd dām rāmīhistan ud nēk-rawišnīh guftan ∵

9.24.11 ud Ohrmazd ō Zardušt pad urwāhmenīh bē kerd pahrēz kerdan

ud Ardwīsūr ud Ahlišwang ud hamist Kayān xwarrah[19] Zardušt tan muštan

---

1 DH <'kl y> MR <'klg>.
2 MR -mān ī.
3 DH <'hw'n>.
4 DH Pers. *zartošt*.
5 DH <mynwdy't'>.
6 DH sūdī-.
7 Y.34.13.
8 hāwand.
9 MR <-tn'>.
10 M guf / tan.
11 DH ud.
12 DH snyyh.
13 MR -išnīh.
14 MRR wardišn.
15 Y.33.1 ān ī pad nigerišn ēdōn warzišn kē dād axwān fradom ... pad ōy ī rad kunišn rāzēnišn.
16 <'wnd>.
17 MR andar.
18 MR dāmān.
19 B andar.

Ohrmazd ō Zardušt guft kū ōy ī dānāg menēš

9.24.12 ud Zardušt pad ān passox mēnōyīhā guftan kū

mazdēsn ham ud mazdēsnīh ī Zardušt franāmam ∵

ay[1] kū Ohrmazd frēstag ham ud Ohrmazd-frēst-am

9.24.13 ud Ohrmazd ō Zardušt guft kū

yazdān stāy u-šān hamīh xwāh

ud dēwān nikōh[2] u-šān ǰudāgīh dōš[3]

ud humad ud hūxt huwaršt kun ∵

ud az dušmad ud dušhūxt dušxwaršt pahrēz

9.24.14 ud abar-iz yazdān wēnāgīhā *yaštan[4] [MR_ end] ud mizd padiš.

ud wattar nē nērōgēnīdan ud weh nē [M821] nizōrēnīdan

ud dēn pidarīhā nigēxtan

ud ō dēn padīruftārān rādīh kerdan

ud tan ud gyān dōšāram-rāy az dēn nē waštan.

9.24.15 ud padīriftan[5] Zardušt mēnōyīhā ham handarz

ud stāyīdan ī-š Ohrmazd pad dādārīh ud xwadāyīh ud hamāg wehīh

ud amahrspand hamist abārīg dahišn ī weh ǰud ǰud pad xwēš mādī ud xwarrah ∵

9.24.16 ud pas Ganāg Mēnōy pad ān bēš kēnīgīhā dōyīdan kū

dād-im ō ōy ī tō dēn-burdār rēšīdārīh 99,999 ǰādūg ∵ 99,999 gurgīzag ∵ ud 99,999 ahlomōγ ∵

9.24.17 guftan ī Ohrmazd ō Zarduxšt kū

ēn dēn ōstīgān dār čē pad ēn dēn-abāgīh ā-t man abāg bawam kē Ohrmazd ham

u-t bawēd xrad ī harwisp-āgāh

u-t ō hāwištīh rasēd Mēdōmāh ud Paršadgāw ud Sēn ud Kay Wištāsp . ud Frašōstar ud ǰāmāsp ī

āskārag-warz ud kāmag [DH282r/197] čāšīdār ō ahlawān

ud was ān ī xwēškār ud ān-iz ī axwēškār mardōm

u-t xwēšīhēd ān ī awēšān kerbag ud spās

9.24.18 ud abar gētīyīg nimūdārīh ī Ohrmazd dēn ō Zardušt

ud padīriftan[6] ī Zardušt dēn pad ōšmurdan ud āstawānīh

ud yaštan ī Zardušt *Ahunwar[7]

9.24.19 ud abar-iz dād ī Ohrmazd dām pad mēnōy frāz brēhēnīdan ī-š ō gētīy

abardarīh ī mard ī ahlaw az abārīg dām

---

1 DH ēd.
2 <ŠDYAn' KRA>.
3 DH <dwš> MR <wywš>.
4 <kštn'>.
5 <-x2>.
6 DH -x2.
7 DH <'ywwl>.

ud andar mardōmān ōy kē pad dād winnārdārīh ud a-wardišnīgīh ī az wehīh[1] awestwārīh yazdān hammōxtār [M822] ud hammōzgār ī weh-dēn abardom astīh ∵

9.24.20 ud hangerd ī abar āwarišnīh[2] ī ān . ātaxš kē ātaxš ī pad xānag hanǰāmišn ō ān

ud yaštan ī ān āb ī nazdtar ō mānišn ud ān ī xwēš menē

ud kē āyišt ud ān ātaxš ud āb ud mēnōy ud ham-kāmagīh rāy abārīg ātaxš ud āb ud mēnōy yazēd ē-čand ī kē awēšān ān ēzišn nē padīrēnd

ud padīrišn abārīgān ān ī mard yazišn ēdōn būd ka-š ān 3 yašt estēd ∵

9.24.21 ahlāyīh ābādīh pahlom ast ∵

9.25.0 didīgar fragard *Yatāy-ahū-wairyō ∵

9.25.1 abar arzānīgīh pad gētīyīg ud mēnōyīg nēkīh pad xwadāy ud dastwar-dārīh dād

ud pad dēn-dārīh ud dastwarīh awišāyist kē abāg astīh ī-š abārīg hunar kē xwadāyīh dastwarīh padiš xwēšīhēd xwad-iz xwadāy ud dastwar dārēd ∵

9.25.2 dōš man Zardušt tō pad ahū'īh ud radīh čiyōn hē Zardušt ahū'ōmand radōmand kū tō-iz pad dastwar dārēnd čiyōn tō ēg frāz-rasišnīh hād[3] kū bē boxtē ka-t abāg dēwān āmēxtišnīh[4] kū-t abāg ahlomōγān pahikār hād

9.25.3 xwadāy ud dastwar nē dārīh xēm ud dād ī dēwān būd .

ud dāštan ī amahrspandān ud Ohrmazd pad xwadāy ud dastwar

ud Ohrmazd xwadāyīh abāg dādārīh hambūd[5] .

9.25.4 ud ēn-iz kū pad ahlāyīh rad pad kāmag xwadāy ud dānāg ud dādār ud parwardār ud āsnīdār[6] ī [DH282v/197] driyōšān[7] ∵

ud Garōdmānīgīh ī hamāg awēšān [M823] kē dēn {kē} az Zardušt padīrēnd[8] ∵

9.25.5 ahlāyīh ābādīh ī ast pahlom ∵

9.26.1 sidīgar fragard ašēm wohū ∵

abar handarz ī pad ahlāyīh stāyīdārīh ī xwad ast *rāst-tarsagāhīh-kerdārīh[9] ī Ohrmazd

ud astān pahlomīh ud xwāyišnān wehdarīh ud mazdēsn-ramagīh ī ahlāyīh

ud hu-zahagīh ud hu-naftīyīh[1]

---

1 DH <mwwd'yh>.
2 DH <'wblšnyh>.
3 DH <HWEt>.
4 DH <'myht"šnyh>.
5 DH: hmbwt.
6 J5; DH K43b: ud w'snyt'l.
7 DH: dlygwš'n; K43b: glygwš'n; J5: dlygwš'n'.
8 <-x2>.
9 DH <tlsk / yh>-kerdārīh.

ud mēnōy *hu-tarsīh[2] . wēš-urwāhmenīh ud ruwān-āsānīh

9.26.2 ud rōšnīh-paymōgīh ī ōy ī pad dastwar warzīdār ahlāyīh

ud yazišnōmandīh niyāyišnōmandīh ī ahlāyīh mēnōy ∵

9.26.3 ahlāyīh pahlom ābādīh ast ∵

9.27.0 čahārom fragard ∵ *Yeńhe Hātąm* .

9.27.1[3] guft-iš Ohrmazd ō Spitāmān Zarduxšt[4] kū

gōw gōwišn ī amāh yazišn niyāyišn kē amahrspand hēm

čiyōn tō hād[5] Zardušt yašt āb ud yašt urwar ud yašt ahlawān frawahr ud yašt ān ī mēnōy ī yazd kē-iz ō gētīy frāz brēhēnīd .

9.27.2 u-š guft Zardušt kū gōwam gōwišn ī Ohrmazd ī ǰud-bēš ud Ohrmazd-dādestān ān ī ašmāh yazišn niyāyišn[6] ī kē amahrspand hēd ∵

9.27.3 ahlāyīh pahlom ast ābādīh ∵

9.28.0 panǰom fragard. Yānīmanō ∵

9.28.1 abar nēkīh-arzānīgīh ī Zardušt pad frārōnīh ī-š menišn gōwišn kunišn

ud fradomīh ī Ohrmazd ud fradom-xwēšīh ī-š niyāyišn

menišnīg-kunišnīh ī niyāyišn ī yazdān ud hamāg-kerbag [M824] niyāyišn ī yazdān

pahlomīh ī mard ī ahlaw ud padīrišn

ud ātaxš hambarišnīh

ud weh-dēn dāštārīh ud hām-xradīh[7] ī dādār

ud handāzišn ī harw kār ō-š kām ud dahišn

ud frāz-daxšagīh pad abzōn wizīdan ud kerd[8] ī ān ī abzōnīgān hammōg būd

ud xwad hāxtagīh ī Zardušt ō dēn

ud az fradom tā abdom pad bowandag-garmōgīh ī pad ān ī yazdān niyāyišn ēkānag būd ∵

9.28.2 ud ēn-iz kū

mad hē ō Garōdmān ay ahlaw Zardušt

āgāh hē kunišn Zardušt kē-šān [DH283r/199] warzīd astōmand axwān ud kē-iz warzēnd ud yazdān abar mardōm kerbag tuwān-ayābag nihād ∵

9.28.3 ud abar abdīh ī Garōdmān ∵

---

1 <-nptyyh>.
2 <'wwtlsyh>.
3 FrW.1.2.
4 DH K43b; J5: zltwhšt'.
5 DH: HWE't.
6 J5 has a Persian gloss below?
7 <''m 'ltwyh>.
8 <OBYDWNt'>.

1 ud ēn-iz kū kē andar ān mān nē kas pas az zāyišn bē widerēd
pad fraškerd zamān Garōdmān frōd ō star-pāyag ud zamīg ul ō ānōh wihēzēnīdan
pad hamāg kār Wahuman ō ham-pursīh xwāst

2 ud ka-š xwānēnd pad gyāg madan

3 ud dagr-gyānīh az ahlāyīh būd
ud pad ān ī rāst saxwan amahrspand ō ayārīh madan
ud pad amahrspandān ud srōš-ahlīy abāgīh ī ī bēšīdārān[4] bēš tarwēnīdan

5 ud ayārēnīdan ī amahrspandān ō Zardušt ka pad abārōn dād ī ērān agārēnīdan frāz raft

9.28.4 Zardušt rāy pad gōwišn ī Ohrmazd ēn-iz kū
xwēš tō amāh hē Zardušt ud amāh ēd ī tō
rādīh tis ō tō dahēd ā-š amāh dād bawēd
ud niwēy ī ō Zardušt rasēnīdan ī Wištāsp ō-š ayārīh
ud ān ī ōy xwadāyīh ō-š ham-nērōgīh ∵

9.28.5[6] ud Frašōštar ō-iz[7] hāwištīh ud tarsagāyīh ∵ [M825]
ud stāyišn ī Frašōštar pad rawāg kerdan ī dēn
ud rāst-widāragīh ī pad ān ī Ohrmazd saxwan
ud awēšān ī Frašōštar ō dēn hāxt hamāg ahlawīh ∵

9.28.6 abar stāyišn ī Zardušt .

8 ēn-iz kū nē amāh āzārē nē pad gyān nē pad frašn ud nē frāz-niwēyēnišnīh ka dēn ō kasān nimāyē ud
nē pad kadār-iz-ēw Spitāmān amāh kē amahrspand hēm

9 ud sūd-dahišnīh ī ō xwāstārān xwarišn ud wastarg ō amāh kē pad yazišn yazdān a-sūdag bawēd ∵

9.28.7 ud abar dōst pād ud a-dōst wirāstan
ud panāgīh ud rāstīh ud frārōnīh rāy mardōm pānagīh kerdan
ud an-arzānīg-bahrīh ī ōy mard kē ān ī meh kār ud kerbag niyābag kerdan ān ī keh kunēd ∵

9.28.8 ud ēn-iz kū āgāh-iz hē ān ud andar-iz dānē ahlaw Zardušt pad ān ī man xrad frazānagīh

10 kē andar axwān fradom būd ud kē-iz ēdōn tā ō ān ī abdom axwān ∵

9.28.9 ahlāyīh ast ābādīh pahlom ∵

9.29.0 šašom fragard. Xšmaibī ∵

---

1 Y.28.4.
2 Y.28.3.
3 Y.28.6.
4 <y y bišt'l'n>.
5 Y.28.7.
6 Y.28.8.
7 DH <'w'c>.
8 Y.28.9.
9 Y.28.10.
10 Y.28.11.

9.29.1 abar [DH283v/200] garzišn ī Gōšurūn ka ō dād[1] niwist
andar amahrspandān hanǰaman ō Ohrmazd az was xīndagīh ud anāgīh ī-š mēnōyīhā dīd
kū-š pad tanōmandīh abar rasīd az zadan ud ōzadan *rēšēnīdan[2] ud duzzīdan ud appurdan
ud dādan ī ān ī abārōn kunišn kāmag wattar pad pārag ō ōy ī duš-pādixšāy[3] mar ud padiš kerdārīh
wad-xwāhīh ud dušnakkīrāyīh ud zūr-gōwāgīh
ud wardag kerdan ī ān ī xešm ī stahmag pad āz ud [M826] arešk
4 ud az ān ī garmōg *gōstān[5] ān ī tuwān tuxšāg pasušhorw sālārīh ō ān ī sard ī abar aweštābgar gāh
ud ōy xwar xwāhēnd an-aboxšūdār dast pad gurgīhā ǰudāg-kerdārīh ī az waččag .
9.29.2 ud nizārēnīdan[6] ud kāstan ud was-ēwēnag anāgīh padiš kerdan
kē-šān nē bēš-ēw ka-m ān ī sard wād ud ān-iz ī garm abar rasīd
u-šān nē bēš-ēw ud ka-m bē abgand aškambag kušēnd
u-šān nē bēš-ēw ka-m yaz ud udrāy ud ān-iz ī pūdagtom xrafstar ī ǰōyēd[7] ∵
9.29.3 ud xwāyišn ī Gōšurūn kū-m gētīy ud ān škeft ud xīndagīh ma brēhēn ∵
ud agar-im ō gētīy brēhēnē ān-im uz-uštānīhā bē dah kū a-mārdār bawam . ud ān duš-widār dard
ayāb-im ō tagīgān dah kē-šān pad ayārīh ud pānagīh ī man kerdan pattūgīh ast .
ka-iz kay ud karb hēnd
9.29.4 ud abāg rāst-garzišnīh ī Gōšurūn aboxšāyišn ī amahrspandān pad ān garzišn
ud pas-iz dahišn ī dām kē-š andar meh ud pahlom mardōm ō kōšišn ānābišn ī Ēbgad-iz ōh hambāstag
pad rēš ud bēš garzišn
čiyōn Gōšurūn az a-dahišnīh abāg-iz a-petyāragīh ī hammis Gōšurūn meh-dādestānīhātar būd
ud mardōm pad gōspand ayārīh zīyistan ud winnirdan šāyistan rāy Gōšūrūn ō gētīy tanōmandīh ud
ayārīh ī mardōm dād ∵
9.29.5 ud kam mārdan ī-š [DH284r/201] gētīyīg anāgīh rāy gōspand māyēnīdan ud xwāštīh paymōxtan
ud gōšurūn pad dahišn Zardušt ō gōspandān ayārīh
rawāgēnīdan ī Zardušt dēn mazdēsn andar [M827] gēhān
8 ud bōzāgīh ī gōspand ud abārīg dahišn ī weh pad bowandag-rawāgīh dēn hunsandēnīdan ∵
9.29.6[9] ud ēn-iz ō gōšurūn guftan kū
gōwam ō tō wišōbišn wizārišn kū anāgīh ī az Ganāg Mēnōy čārag ast
kē-m nē dām frāz brēhēnīd hē[10] man kē Ohrmazd ham

---

1 <YHBWNt'>.
2 <ly'yn->.
3 duš-*pādšā*.
4 Y.29.2-3.
5 <ywkyyt'n'>.
6 <wc'l->.
7 Cf. PR.48.21 ka man az ī udrāy jōyēd.
8 Y.29.9.
9 Y.29.6.
10 <-'>. Cf. V.1.1.

ka-m anāgīh ī az ōy čārag nē dānist-ē .

9.29.7 ēn-iz kū-š ēdōn kāmag būd Ganāg Mēnōy kū
ma hagriz dām frāz brēhēnīd hē Ohrmazd ud ma ēdar ahū'īh hē ud ma radīh ud ma kāmag ī ō ahlāyīh pahlom abāyist ī ō kār ud kerbag ∵

9.29.8[1] ud pursišn ī gōšurūn kū ō kē an brēhēnīd ud tāšīd ham .
ud passox ī aw-iš kū ō ōy ī tuxšāgīh paymānīg

9.29.9 ud xwāst ī gōšurūn gōspandān rāy ayār ud srāyišn
dād ī Ohrmazd ō ayārīh ī gōspand mard ī ahlaw ud srāyišn ī gōspandān rāy šīrēnīh andar āb ud urwar kū xwardan dāštan ī gōspand ōy pāduxšāyīh kē-š ast dahēd wāstar ud ān-iz ī gōspandān dahišn tuxšāg kū-š wāstar dahēd
u-š pasušhorw-ēw az ān paydāgēnīd kē gōspand bē abzāyēnēd
ud ōy-iz kē ān ī druwand xešmen an-ēr wānišn dahēd kū stōw kunēd

9.29.10 (7) ud abzāyēnīdan ī Ohrmazd gōspand handarz ī ō mardōmān pad paymān-xwarišnīh
ud garān puhl ī ōy ī adādīhā gōspand bēš dād
ī gōšurūn pad mēnōy ham-kerb ī amahrspandān ud ham-kerb ī ān ī xwaršēd rōšnīh ud kāmag-dōysr hu-čašm

(3) ud kū *astān[2] ōzōmandtar ōy kē ō yazdān paywāzēd u-š yazdān [M828] paywāzēnd ∵

9.29.11 ud abar gōwišn ī Ohrmazd ēn-iz kū an ān saxwan āmārēnīdār ham kē *saxwan ast ī gētīyān ān ī [DH284v/202] harw 2 axwān rāy gōwēnd ∵
ud āgāh ham kunišn kē-šān warzīd andar astōmand axwān dēw ud mardōm ud kē-iz warzēnd an ham bē wizīdār xwadāy
ud ēdōn ud ast čiyōn man kāmag .
pad-iz ān ī abdom axwān wardišn[3]
ud harwist ān abar wēnam pad ān ī man xrad ud frazānagīh kē būd kē ast kē-iz hagriz bawēd .

9.29.12 (7) ud tāšīdan ī Ohrmazd mizd ō gētīyān pad mānsrspand kē būd estēd
pēš-raftārīh sūdōmandān kū-šān dastwar kē abzōnīgīh ud āgāhīh ī harwist sūdīmand ast ān ī mānsr .

9.29.13 ud abar ēkīh ud 2-hamtāgīh ī Zardušt ud andar mardōmān pad kāmag ī ō ahlāyīh ud čārag-šnāsīh ī abar wānīdan ī Ēbgad ud hammōxtārīh ī dāmān ∵

9.29.14 ahlāyīh ast pahlom ābādīh ∵

Y.30.

9.30.0 haftom fragard *At-tāy-waxšīy* ∵

9.30.1 az ēzišnōmandīh ud niyāyišnōmandīh ī dēn ∵ ud mānsr mēnōy

---

[1] Y.29.1.
[2] DH <yst'n>.
[3] Cf. **4**.51.6.

(1) ud ēn-iz kū mēnōy ī ēzišn ī ōy ī hu-mēnīdārīh āgāh ī dānāg mard tēz abar gumēxtēd ō ān ī xwaršēd rōšnīh ud ō kāmag-hanǰāmīh ud urwāhm ī amahrspandān paywandēd ∵

9.30.2 (2) ud abar wizīn ī mardōmān kām-rāh ī ō mizd pad wizīngarīh būd ∵

9.30.3 abar handarz ī ō mardōmān pad xwāstan ī ān gāh kē dagr pad kāmag abar mānistan šāyēd
ud ōšmurdan ud hammōxtan ī dēn ī yazdān ∵ [M829]

9.30.4 ud az gōwišn ī Zardušt abar drāyīdan ī Arš dēw ō mardōmān

(3) Ohrmazd ud Ahrimen brād ī pad ēk aškom būd hēnd

(5) ud az awēšān amahrspand ān ī wattar dōšīd pad ān ī ka-š <šw'sk w 'w> dēwān ēzišnīh guft
ud ēn kū pasīh[1] gōspand dahēd ō abāxtarīgān dēwān ∵

9.30.5 ud abar drōzanīh ī Arš . dēw ud ǰud-bunīh ī rōšn ud tom
ud wehīh ī ān ī rōšnist ī pad wizīn ud waršt ∵
ud wadīh ī ān ī tom

9.30.6 ud dōyīdan ī Ganāg Mēnōy kū
ān ī wattar menišn man ast Spanāg Mēnōy ud ān ī wattar gōwišn ān ī [DH285r/203] wattar kunišn
ud ān ī tamīg man ast wastarg ī was ī stabr ī *duš-ērtar kū and čand wēš šawēnd tārīktar
ud duš-mad ud dušhūxt ud dušhuwaršt man ast xwarišn
ud ān awēšān dōšam kē andar ān ast pad duš-mad ud dušhūxt ud dušhuwaršt

9.30.7 ud guftan ī Ohrmazd kū
ān ī weh-menišn man ast Ganāg Mēnōy ud ān ī weh-gōwišn ud ān ī weh-kunišn
āsmān man ast wastarg kē fradom frāz brēhēnīd az ān ī gētīyān stī kē pad ān sag abar *ārust sag bē dād estēd kū-š hamāg-gōhr andar pēsīd estēd
humad[2] ud hūxt ud huwaršt man ast xwarišn
ud ān awēšān dōšam kē andar ān ast pad humad hūxt huwaršt ∵

9.30.8 (6) ēn-iz kū nē-šān rāst bē wizīd duš-dānāg dēw
ud nē hagriz rāst bē wizīnēnd kē kāmag ān ī Akōman

9.30.9 ud abar wēmārēnīdan ī dēwān ān ī mardōmān axwān pad frēftan-iz ī [M830] mardōm ō mardōm az dēwān frēbišn
ud madan ī mardōm pad ān wihān ō *āhōgīh[3] ud duš-ruwānīh

(7) ud rasēnīdan ī Ohrmazd ō dāmān bōzāgīh xwadāyīh ud dēn ud dānāgīh
ud abāz paymīhistan ī padiš rēš ud bēš ō dēwān ud xwadāyīh abāz ō Ohrmazd
ud mizd ī Wahuman ud abāyist ī yazdān dārēnd
ud pāduxšāyīh pad frazām mardōm abar dēw ud weh abar wattar ud ahlaw abar druwand

(9) ud abar čiyōnīh ī awēšān ī fraškerd-kerdār ∵

9.30.11 ud ēn-iz kū paydāgīh awēšān hēnd Spitāmān Zardušt kē fraškerd kunēnd andar axwān

---

1 <AHLyh>.
2 <AMT'>.
3 <'hwyh>; cf. Y.30.6 *u-šān wēmārēnīd axwān ī mardōmān kū abāg xešm mardōmān āhōgēnēnd*.

*wigrād[1] awēšān hēnd ud zēnāwand pad xwāyišn ī ahlāyīh

ud sabuk-xwēy[2] awēšān hēnd

ud abar pad menišn *ahlāyēnēnd[3] tis ī frārōn kē ō[4] awēšān

9.30.12 abar ān ī stūd gōwišn srūd estēd kū pad gāhān guft estēd kū

ēdōn abāg kē ī tō ham[5] kū tō xwēš hēm ā-mān ēn fraškerd kunišn andar axwān ∵

9.30.13 ud abar hamēšag-hanǰamanīh ī amahrspand abar kerdan ī tan ī pasēn ∵ [DH285v/204]

9.30.14 ud ēn-iz kū bē waxšēnīdār ī rōzān ān ī druz .

(10) škennēnd *spāh ud paymōzēnd ān ī šēd rōšnīh ud ān-iz ī nēk *tan-warzišnīh[6] ud ān-iz ī nēk *tan-warzišn

awēšān hēnd āsrōn artēštār ud wāstaryōš ud mard ī xwadāy kē-šān abāg ast Ahlišwang

ud mēnōy ī rādīh ud awēšān pad hu-menišnīh[7] ud rāmišn menēnd

ud pad rāmišn ō xwēš dahēnd gēhān pad ān ī Ohrmazd sālārīh ud Ašwahišt-iz ka Ohrmazd ud dēn pad xwadāy dārēnd ∵

9.30.15 ēn-iz kū kē menišn [M831] pad dastwar ī ahū dārēd hamēšag ān ī frārōn menēd ā-š frazānagīh abzāyēd ∵

9.30.16 (11) ud abar handarz ī ō mardōmān pad 3 tis kē padiš bawēd fraškerd ud dāmān nēk-rawišnīh

dēn rāst xwāst az wināhišn ī dāmān pahrēxtan ud pad nēkīh ī mardōmān tuxšēd ∵

9.30.17 ābādīh ahlāyīh pahlom ast ∵

Y.31.

9.31.1 haštom fragard Tāy-wrat

(1) abar handarz ī pad ōšmurdan ī dēn ud āgāhīh ī aziš ō āstawānān ī padiš āgāhēnīdan

(2) ud ō an-āstawānān pad handāzag ī paydāgīg dānišn ī nimūdārīg guftan

ud kadār-iz-ēw kē padīruftan ud kē-iz nē padīruftan menēd ō dēn xwānd

sūd ī az hāxtan ī mardōm ō dēn wēš hāwištīh-iz az wēš-hāwištīh

gētīyīgīhā abzōnīg mehīh ud mēnōyīhā frāy-mizdīh[8]

ud rawāgīh ī dēn ī Ohrmazd pad-iz ag-dēnān ud ahlomōγān-iz

9.31.2 ud ēn-iz kū dāmān ī Ohrmazd zīndagīh ud abārīg-iz hamāg nēkīh az Ohrmazd

ud ān ī Ohrmazd kām-warzag padiš az Ohrmazd mizd-iz ī ud pāddāšn rasēd.

9.31.3 ud dām ī Ahrimen az Ahrimen sazēd ud anāgīh hamāg az Ahrimen

---

1 <yl't'>.
2 <yypwk' w 'wy>; cf. Dk.9.37.5.
3 <-yynnd>.
4 <'ww>.
5 <HWE'm> then <hēm>.
6 <twwlc->.
7 Y.30.10 hu-mānišnīh.
8 <plyD->.

Ahrimen ka-š yazēnd wattar ud stahmagtar ud anāgīh-kerdārtar bawēd ∵

9.31.4 ud abar estišn-winnārišn ī harw 2 mēnōy pad xwēš stī

ud xwad-kerdārīh ī-šān xwēš abzārān harw ēk pad xwēš abzār gōhrīg/guharīg pad ān ī did *yadišnīg[1] kār rāyēnīdan [DH286r/205]

9.31.5 ud Ohrmazd ahū'īh ud radīh ud rāst xwastūgīh weh-dēn rawāgīh

Ahrimen pad hamēmālīh ī dāmān ī Ohrmazd hambedīg

(3) ēn kē Ohrmazd pad ān hambedīg-spōzīh ān ī [M832] rāst āgāhīh dādār uzwān ud nīrang-iz ī war dād

(4) ud xwānišn ī yazdān ō ayārīh ud rasišn ī yazd ō xwāndārān ayārīh

ud tarwēnīdan ī-šān bēš ud dād ī-šān ābādīh ud ahlāyīh-iz ud ān-iz weh xwadāy ī Ohrmazd aštag

ud abāz ārāstārīh tan ō[2] ēmēd ī hamāg weh dahišnān pad xwānd ī yazdān ō ayārīh rasīdan

kū ayābišn ān ī frārōn dānišn pad Wahuman ī dēn ī weh kē ast čēgām-iz hudānāgīh wisp astān būdān bawēdān —

9.31.6 (5) ud abar drāyišn ī Ariš[3] dēw ō Zardušt

ud passox ī Zardušt pad ān ī Ohrmazd handarz ud čē andar ān dar

čiyōn-iš[4] dēn gōwēd kū-š ō ōy guft Ariš dēw kū a-dēn franāmam Zardušt ō ān ī dēwān ōz kē[5] kē tō rāy nišīnēnd pad ham gāh 3 šab ud 4 rōz ∵ pad sidōš[6]

9.31.7 az ōy Zardušt kū Ariš-am drōzantom

čē man pad ān pāddāšn ast agar ašmāh pad gōwišn yazam[7] ∵

9.31.8 u-š ō ōy guft Ariš ī dēwān drōzantom kū

tō pāduxšāy bawē andar mardōmān pad kāmag-dahišnīh andar axwān

čiyōn-it xwad abāyēd ud a-hōš bawē Spitāmān

9.31.9 u-š az ōy pursīd Zardušt kū

Ariš ī dēwān drōzantom mardōm kē-š ašmāh yašt ud humēnīd[8] pad-iz ān ī zahāg pus ud pad-iz ān ī pad hunsandīh[9] xwāst ǰeh[10] kū-š pad xwēšīh ī ašmāh dāšt čiyōn kas ud az awēšān a-hōš

9.31.10 u-š ān ī ōy nē guft was-āgāhīh Ariš ī dēwān drōzantom ∵

9.31.11 guft-iš Zardušt kū ōy [M833] ham ud ōy dōšam kū ōy xwēš ham ud tis ī ōy kunam[11]

ud ān dād ud ān *wābarīgānīh ōšmuram ī Ohrmazd ī hudānāg ī kāmag-rāmēnīdār ∵

9.31.12 (6) ud abar bōzāgīh ī hamāg dām pad mānsr ∵

---

1 ŠGW.3.20.
2 <'ww>.
3 <'l š> +.
4 <-yh>.
5 *hanjaman??
6 <yyYtwš>.
7 <ycm>.
8 <'wmwwyt>.
9 <hwsndyh>.
10
11

ud and-čand aziš rawāgīhēd ō zōr kē pad [DH286v/206] fraškerd a-margīh ī hām-dahišn padiš winnārīhēd

ud abzūdan ud pad bowandag-rawāgīh mānsr dām ī weh abēzagīhistan

ud waxšēnīdan ī ī andar gēhān wehīh ka ōy ī weh xwadāyīh rasēd

9.31.13 ud mēnōyīg dahišn fradom menišn ī Ohrmazd būdan

Ohrmazd dām fradom mēnōyīg āfurīdan ud pas gētīy kerdan

(7) ud mēnōy ō gētīy gumēxtan ud padiš dām rawāgēnīdan

ud pad ān ī ōy xrad Wahuman ahlāyīh andar dām mehmānīhistan padiš harwist dām ī weh ō abēzagīh ud urwāhmenīh zāmīhistan ∵

9.31.14 (8) ēn-iz kū bowandag-šnāsīh ī tisān pad Wahuman andar wārom ud *mēhan[1] kardagīh[2] bawēd.

9.31.15 (9-10) ud abar wazurg-mizdīh ī ōy kē pad gōspandān nēkīh kunēd

ud *frēftārīhā[3] ud wiyābāngarīhā paymōg-dēnīh ud *dūn-menišnīh ud ahlāyīh-mōšīh ud dušwaršt-kārīh

ud pad ān ahlāyīh ōšmurdārīh <y'w'ns>-īhā-iz a-niyābag-mizdīh ī a-warzīdār ahlomōγ

9.31.16 ud abar kār ī dādār pad frazāmēnīdan padiš abardom šnāsīhēd

(11) ka-š gēhān dēn tāšīd ud ka-š ō tanōmandān gyān dād

ka-š hammōg ud kunišn āfurīd

ud ka-š ō kāmagōmandān kāmag dād kū bahr ī gētīy ud mēnōy ōy wēš xwēšēnēd

kē bowandag-menišnīh pad tan mehmānēnēd ud bowandag-menišnīh hampursēd

9.31.17 (12) ud andar [M834] hāxtārīh ī harw 2 mēnōy kē weh ud kē-iz wattar ǰud ǰud ō xwēš abzār kār ī dēn ī Ohrmazd pad ox ud menišn wēš-nigerišnīh

(13) ud agārīh ī ud čārag ī mardōm abar wišuftan ī-šān wināh

čē Ohrmzd hamāg āgāh ān ī āškārag ud ān-iz ī nihānīg warzēnd

9.31.18 (14) ud wazurg-mizdīh ī ōy kē ō mard ī ahlaw kē xwēš xīr dāsr rādēnēd ∵

ud ēn-iz kū kē ō ōy ī druwand ān ī abārōn ummēd rāy dāsr dahēd tam ayārēnēd nē rōšnīh.

9.31.19 (15) ud ēn-iz kū wattom [DH287r/207] xwadāy ān ī duš-dēn duš-kunišn kē pad-iz pārag nēkīh nē kunēd

ud ān ī a-wināh zadār ud garān-pādufrāhīh ī ān kas pad dōšox ud kē ōy druwand xwadāy kunēd

9.31.20 (16) ud handarz ī ō mardōmān pad kerdan ī abar harw mān dādwar ud sālār

uzmūdan ī mard pad ān ī meh kār gumārdan

ud abzōn ō gēhān hamāg dahišn ka-š xwadāy hudānāg ∵

9.31.21 ud škarwīdan ī Ganāg Mēnōy ō mard ī rāst-menišn ī rāst-gōwišn ī rāst-kunišn ī wizurd ī ahlaw petyārag-iš druwand ī duš-nakkīrāy ī abārōn-pahikār ahlomōγ

(17) ud wurrōyēnīdan[4] ī ahlomōγ mardōm ō abē-rāhīh frāy[5] az ān ī hāzēnēd ōy ī ahlaw ō ān ī rāst rāh

---

1

2 <OBYDWNtkyhYH->

3 <plyyt'lyh'>.

4 <wlwyyn->.

5 <plyd>.

(18) ud a-dēn-iz pad frazām škastan kē sūdīmand mardōm ān ī druz spāh

9.31.22 ud handarz ī ō mardōmān abar pahrēz ī az pasīy ī ōy ahlomōγ ud nē niyōšīdan ud nē xwastan ī aziš-išān Abestāg ud Zand

(19) ud duš-rawišnīh ud spazgīh ud an-āštīh ud margīh ud bīm az ahlomōγān [M835] andar gēhān

9.31.23 ud handarz ī ō dēn-burdārān abar čārag ī ahlomōγān bē šnāxtan

u-šān dēnīh sāxtan dāštan kū ān ī pāduxšāy ī abē-bīm rāst-gōwišnīh niyābagtar

ud ka-š dēn ī Ohrmazd dōšīd ēg-iš rāst-gōwišnīh ud abārīg ahlāyīh kāmagēnīd bawēd ∵

9.31.24 ud rasīdan ī pad sidōš pad passāxt

ud ātaxš[1] ī abzōnīg ō ayārīh ud bōzāgīh ī ahlawān

(20) ud šēwan-rawišnīh ōy kē mard ī ahlaw frēbēd ud bēšēd

ud nīdan[2] ī druwandān xwēš abāyēd kerd ō dōšox ∵

9.31.25 (21) ud ēn-iz kū bowandag-arzānīgīh ī pad Hordad ud Amurdad ōy bawēd kē pāduxšāyīh ī-š ast pad frārōnīh dārēd

kē kadār-iz-ēw ān ī xwēš mēnōy pad kunišn ēdōn dōst abāyēd būdan čiyōn dādār ān ī xwēš dām ∵

9.31.26 (22) ēn-iz kū abar gēhān kadār-iz-ēw ēdōn pahlom ka harw kas ēdōn menēd gōwēd ud kunēd čiyōn-iš ahū dastwar ud kū weh xwadāy ud ōy kē abāg *nēkēnīdārīh [DH287v/208][3] frārōn-kunišn-iz bawēd.

9.31.27 ēn-iz kū Ohrmazd andar gētīy mehmānīh pad tan ī ōy ī xwadāy wēš

ud ān mehmānīh padiš paydāgīg

9.31.28 ābādīh ahlāyīh ast pahlom ∵

Yasna 32

9.32.0 nohom fragard Xwadmed

9.32.1 ab ar madan ī 3 dēw ō frēbīg lābakkarīh ī ohrmaqzd kū pad ān lābag ō awēšān menād mizdēnād ud ō zōr ī-šān pad marnǰēnīdan ī dāmān rasād

9.32.2 (1) ud awēšān dēwān az zufr-ēw ō burz lābag-ēwāzīhā <''w'ltn'>

ud ēk kū xwēšīh ī [M836] a-drōzišn[4] . ud ēk-iz kū wālanīh ī a-drōzišn ēk kū ērmānīh ī a-drōzišn ham[5] guftan

pad ēn kū ān mēnōy hēm ka xwēš ud ērmān . ud wālan ēk abāg did mihr nē drōzēnd amāh rāy

ud ēn-iz kū amāh abzār ī tō hēm u-mān dēn ud dād ān ī tō kāmag ī tō kunēm[6]

ud kē tō dōst ayār ud kē dušmen wizūdār bawēm

ud az tō xwāhēm gāh ī andar ān ī pahlom axwān ud mizd ī mizd-arzānīgān

---

1 <'thš'>.

2 <-x2>.

3 <nywk' / ywt'lyh>!

4 a-dranjišn ēranjišn?

5 <HWE'm>.

6 <-y˙m>.

9.32.3 (2) passox ī Ohrmazd ō awēšān kū
bē dušdānāg dwārēd ō bun ī ān ī ērand tam

(3) ēdōn ašmāh harwist kē dēw hēd ā-tān az akōman-iz ast tōhmag az ānōh kū akōman ud waran-iz ī abesīhēnīdār[1] ud āz-iz ī <'w'wb'l> ud *indar-iz[2] ī kōšīdār dēn mēnōy ī ahlomōγīh

(5) ud frāz frēbēd mardōm ī gētīy pad hu-zīyišnīh ud a-marg-rawišnīh ud menišn awēšān fradom bē bandēd

9.32.4 (4) fradom ēd kunēd kū mardōmān menišn az tis ī frārōn bē bandēd
u-šān frāz gōwišn wardēnēd frāz kunišn az ān ī amāh ēzišn ud kē amahrspand hēm
ud frāz xrad bē wisinnēnd ud frāz ahlāyīh-iz ī pahlom
ud ān ī dēwān dōsīd menēnd ud ān drōw gōwišn gōwēnd
ud pad ān ī wattar kunišn mardōm ašmāh yazēnd pad zōhr

(3) ud *kē ašmāh was yazēd drōzantar abar-menišntar bawēd
ud az ān drōzanīh ud abar-menišnīh mahist yazišn abzāyēnd kū wēš wēš ōh[3] kunēnd[4]

9.32.5 ud awēšān az an-āštīh pad zanišn [DH288r/209] zanēnd[5]
pad ān-iz ī ašmāh duš-šnūman dēw hēd kē-tān nē pad pēšīh hunsandīh ka-tān[6] [M837] pēšōbāy dargand-zadār bawēd
ēdōn pad pasīh-iz ast kū zanēd ka-iz-itān pad pasōbāy *dagrand-zanišn[7] kunēd

9.32.6 wattar dēw-ēd[8] pad hambarišnīh ka-tān pahrēz gōwēnd ud wattar pad yazišn niyāyišn
ka rasēd ān ī ahlāyīh guftār hamāg rōšnīh bawēd andar axwān ašmāh bē abesīhēd
ud handarz ī ō mardōmān abar pahrēz ī az dēw rāy bowandag-menišnīh pad tan mehmānīd ∵

9.32.7 ud ēn-iz kū wattar ašmāh druwand-ēd kē pad ān ī weh zōhr pad gōwišn dēwān yazēd
pad awēšān zōhr ān ī wattar windēd pāddāšn ud ān-iz ī ērand[9] dōšox ∵

9.32.8 (6) ud ēn-iz kū awēšān kēnīg dēwān rāy ō tō āgāhīhā fradom gōwam
ka mad hēnd ō gēhān kū fradom ka andar dwārist hēnd ā-šān dādistān čiyōn būd

9.32.9 30 sadōzim ān ī man gēhān būd hēnd a-marg ud azarmān Zardušt
ka ān ī 30-om sadōzim bē saxt[10] būd [B646 cont.] Spitāmān ēg ō ān ī man Gayōmard ān ī dēwān-dād xwēy[11] frāz mad pad bēš ⌈ ān-and zamān čand mard ēn gōwišn frāz gōwēd ī ahū'ōmand ud radōmand Yatāy-ahū-wairyō

---

1 <'pšyhyn->.
2 West <wywylc>.
3 <OL>.
4 <-x2d>.
5 <znynd>.
6 M only ka eol.
7 <d'lynd ->.
8 <-yt>.
9 <'ylng>.
10 <s''t'>.
11 <'w'>.

9.32.10 ud ka az ān xwēy frāz būd a-sāyag būd kū tārīkīh andar āmad būd ⌉[1]

u-m ēg ēn gōwišn frāz guft ī ahū'ōmand ud radōmand .

ud ka-m wāstār-im guft būd ēg dēw ō tam <ZKPLWNyt'>[2] hēnd

9.32.11 ud abar wizend ī az dēwān ēn-iz kū[3]

(9) marnǰēnīd-iš Gannāg Mēnōy ān ī man dām duš-hammōzišnīh ī sraw

u-š ān ī man *īšt* *appurd[4] paymān[5] ī kerdan [M838] ud dāštan ī xwāstag ī ārzōg ast pad wahuman kū ka pad frārōnīh dārēnd abāyišnīg

9.32.12 (8) ān ī Wiwanghāhan J̌am ā-š šnāyēnīd mardōm u-š šnāyēnīd gōspand ī [DH288v/210]⌈ hudahāg ēdōn ⌉[6] pad gōwišn Zardušt ka-š guft ō mardōmān kū

ašmāh[7] gōspand mardōm-ēd kū ašmāh xwēš pad[8] bazišn[9]

mardōm-ēd gōšt xwarēd u-tān pad bazišn[10] gōšt sagr bawišn ast

mardōm-ēd ma āz rāy ud ma arešk rāy ud ma bē abgand-pid ī rōdīg ud ma bē abgand-pid ī <wpyšk'>[11] rāy pad kušišn kušēd kū-tān ēdōn nēk u-tān bowandag ∵

9.32.13 (10) ud ēn-iz kū ōy-iz mard ō[12] ān ī man marnǰēnišn dād[13] ī Ganāg Mēnōy ī druwand xwēš

ān mard wanīy-iš[14] dagrand-gyān[15] kē-š a-stāyišnīh[16] ī ahlāyīh guft ud ēzišnīh ī mard ī ahlaw

kē-s guft ō kū awēšān wāstar

mardōm-ēd *wisp-dādār[17] kū bē abzāyēd wisp-hamburdār kū rawāg bē kunēd andar awēšān wāstar

mardōm-ēd[18] *wisp mānēnd[19] pad mehmānīh awēšān wāstar rāy mānēnd pad kušišn

ud sar ō ham zanēnd[20] awēšān wāstar

mardōm-ēd *wisp-ēd[21] pad ātaxš

ud wiyābānēnīd pad abārīg tis būd-iz ašmāh kū-š ān[1] drōw-gōwišn ī an-āst ō ham wurrōyēnīd hēd

---

1 Not B.
2 B <ZYPLWNyt'> with <ZY-> sec. manu?
3 B kū-š.
4 Both <yypwlt'> PY ān ī man *īšt* appurd.
5 B paymānag.
6 B <ANŠWTAyt' š' ••• / >.
7 B then {AN}.
8 Not B.
9 Both <bwc->.
10 B <bwc->.
11 B smudged.
12 Not DH.
13 <YHBWNt>.
14 <HWBDNyš>.
15 B <dylnd — 'š>.
16 B <'st->.
17 Both <sp'->.
18 DH <mlytwmyt> w. Pers. *mardom-īd* sperscript.
19 Both <m'nynd> 2x.
20 Both <znynd>.
21 Both <yypyt>.

kē[2] xwēšīh ī dagrand-drōd[3] wiyābānīh bē az druz ī-tān meh mad estēd ∵

9.32.14 ud abar wizend ī az dēwān ēn-iz

kū-šān abar [B647] ō ēn ī man dām abar-menišnīh bē kerd ud an-āštīh-iz mard ī ahlaw ān-iz ī čēr nasāy [M839] nigānīh ∵

9.32.15 ud ēn-iz kū awēšān mardān zanišntar hēnd kē nasāy bē kešēnd pad ān ī dēn xwāstag andar ēn gēhān pad pah ud stōr[4] ∵

9.32.16 ēn-iz kū ān ī samgen dušwārīh zīndag abāgēnēd mardōmān kē nasāy ī rist pad pah ud stōr dahēnd ō wis kū barēnd ud awēšān ātaxš bēšēnd ud āb-iz ī *srāw-tazišn[5] ud awēšān-iz tan ī wimēg ī 10 ud awēšān <'ywww> ī *čahārag hēnd ī hazāragānag kū pad ēd bār bē āyēnd ayār-dahišntar bawēnd[6] kē nasāy[7] druwand ∵

9.32.17 awēšān-iz rāy ō tō gōwam Spitāmān Zardušt kū pad ān ī nohom ud dahom [DH289r/211] sadōzim rasēnd ī ōy ī druz hunuškān hēnd <wlšd'l> ī Ganāg Mēnōy

ēk-iz kē awēšān zanišntar čiyōn 10 dēwāst kē ōy abēzag kunēnd/gīrēnd kū-š az xwāstag tuhīg bē kunēnd kē āsrō az ōšmurišn ud burzišn bē ∵

9.32.18 ud kē ǰaw[8] ī purr-marag wāstaryōš[9] kē pāyēd ān ī dagrand DH / B kū az mardōmān abāz dārēd

ud ōy ī a-wināh mardōm *āsterdagīh abar barēnd ud warzēnd ān ī dušwaršt framān

9.32.19 (11) ud awēšān-iz ⌈ ō ān ī man marnǰēnišn dahēnd ⌉[10] ō ēn ī man dēn kē[11] zīyišnōmandīh gōwēnd kū ka zīyistan šāyist pad rāh ī amāh druwand hēnd

ud pad mehīh kāhēnēnd[12] wattarīh[13]-iz kū pad pēšōbāyīh ud pasōbāyīh wināh kunēnd

ud kē tō ganāg halag gōwēnd ⌈ kē ēd ī tō dēn ī gand[14]]15 abēzag Spitāmān gannāg

9.32.20 awēšān-iz gōwēnd kē ēd ī tō dēn ī mazdēstān ōšmurēnd .

awēšān Zardušt az ān[16] tō ān-iz ī <lyšyn'>[17] [M840] windišn[1] ēd kū apparēnd ud tar ēd ī tō yazišn menēnd[2] ud tar niyāyišn ∵

---

1 B ān ī.
2 Not B.
3 Both <-ŠRMW>.
4 DH <stl>.
5 *srao- cf. Y.68.6 θraotō.stāta-
6 Not DH.
7 DH then {klwnd}.
8 DH <Šy> B <pšyh>.
9 B then smudges.
10 Not B.
11 Not B.
12 B kāhēnd.
13 Both <wtlyh>.
14 B <ywwy>.
15 Not DH eol.
16 Not DH.
17 B <lyšynd>.

ud tar ān ī harw 2 wābarīgānīh menēnd abestāg [B648] zand kē ō[3] tō man frāz guft kē az mēnōyān abzōnīgtom ham

9.32.21 ud ān ōy ī pahlom ahlaw yazišn rēšēnd ud niyāyišn-iz kē Zardušt ī Spitāmān hāwišt būd ān kē bē nihād

(12) ud <lyyyh> ī wattar srāyēnd pahlom kunišn ō mardōmān kē az ān ī wattar kunišn urwāhmenīh gōwēnd

9.32.22 (13) ud xwadāyīh pad grāmag xwāhēnd kū pāduxšāyīh pad pārag xwāhēnd

u-šān ān ī wattar andar-gōw pad menišn kū pad ēd menišn dahēd kū 100 stēr[4] bē daham[5] ud 200 stēr abāz stānam[6]

ud marnǰēnēnd ān ī pahlom axwān

ud marnǰēnēnd ān ī xwēš ruwān

marnǰēnēnd astōmandān gēhān

9.32.23 (14) ēg ān xwadāyīh bē barēnd kē pāduxšāy hēnd kayg ud karb

ud ān-iz ī duš-xwadāytom[7] pad deh abar ō ōy ī hu-xwadāytom andar mān[8] ud wis ud zand ud deh

(15) ud ēg harw dō wāng barēnd kē ān ī hu-xwadāy ud ān-iz kē [DH289v/212] kē ān ī duš-xwadāy

ud zanīhēd ān ī[9] duš-xwadāy ud ō ōy[10] ī hu-xwadāytom xwadāyīh[11] bē abespārēd

9.32.24 ēg kē andar ān pad ān[12] harw grāmag xwāhed ī uštanōmand ud ān-iz ī uzuštān

(13) kē zanišn ud garzišn-kāmag

ud kē ān ī man mard ī ahlaw tarist baxšēd āsānīh

ud kē awēšān pāyēd az[13] nigēzišn ī ahlāyīh ∵

ud kē ǰādūg ud parīg ay kū-šān pādufrāh kunēnd ∵

9.32.25 (16) ēn-iz kū was kenīgān kēn xwāhīhēd[14] ud[15] kū wināhgārān pādufrāh [M841][16] kunēnd .

ka paymōzēnd ō tan gyān kū gyān abāz ō tan dahēnd

bē ōwōn āhen abar pad zamīg purr estēd frāz widāxt kē nē kēnēnēd ōy ī ahlaw ud kēnēnēd ōy ī druwand[1]

---

1 <wyšn'>.
2 B <m-> missing right part looks like <z->.
3 B<'w'> DH <ZK>.
4 B <stykl> 2x.
5 B <-yt>.
6 DH <YNSDWN˙m>.
7 B then < / MN>.
8 Cf. Y.31.16.
9 DH repeats ān ī.
10 B <WOLE WOL>.
11 B xwadāy eol.
12 B <wwZK>.
13 B <MNW / >.
14 B xwāhēd.
15 Not B.
16 M pādu / frāh.

ud fraškerd andar axwān kunam[2] man kē Ohrmazd ham

9.32.26 ud ēdōn-iz hagriz fradom ān drīst bawēd gēhān drīst-ēw ī [B649] ēdōn ī az ān frāz wēmār nē bawēd kē mar bē nūn-iz a-marg paydāgīh-iš ast ōh nūn ∵

ud āgāh-iz bawēnd pad ān ī man xwadāyīh kū az man bē nūn-iz a-marg gēhān ī astōmand ī ahlāyīh ∵

9.32.27 ābādīh pahlom ahlāyīh ast ∵

Yasna 33

9.33.1 10om fragard. Yasāiš[3] ∵

abar fraškerd pad gōwišn ī Ohrmazd ō Zarduxšt kū

man ān dād fraškerd-kerdār ahlāyēnīdār Sōšāns kē gōwēnd mardōm kū nē rasēd .

ud rasēd pad ān xwārīh

ud hamāg-rōšnīh bawēd ō ahlawān .

9.33.2 (1) ud abar nigerīdan ud ō paymān handāxtan pad dastwar kerdan ī harw kār

(2) ud ēn-iz kū ān a-zadār kām ī abar kadār-iz-ēw

(3) xwēšīhā ud ērmānīhā ud wālanīhā nēkīh-kerdār kām-warz ud dōst ī Ohrmazd u-š ān mēnōy padiš mehmān nē frēftēd ∵

9.33.3 handarz ī abar dūrīh ī az ōy kē-š druz ī[4] a-niyōšīdārīh ud tarmenišnīh padiš stahmag xwēšān tar-men abāg wālanīn tēz [DH290r/213] drōzan ud ērmānān <w''yw>[5] dahišn ud gōspandān a-pahrēz

(5) mustōmandān an-ayār .

9.33.4 ud abar puhl kē padiš rasišn ī ō Ohrmazd ud ān ī pahlom axwān bawēd[6] [M842] wēnišnīg ud A-wēnišnīgān-iz yazdān yaštan .

9.33.5 ud čāštan[7] ī Ohrmazd ō Zarduxšt pōryōtkēš[8] ud ahū ud rad u zōd ī gēhān estād

ī pad fraškerd hangām Zarduxšt ī az 3 zamanān[9] pad zōd-gāh ī hamāg gētīyān[10]

ud Wahwast ī Snōy az Snōān dehān pad hāwanānīh[11] ∵

ud Iswand[12] ī Warāzān ī az Tūrān dehān pad ādarwaxšīh

ud Sēn ī Hōmstawanān[13] ī az Sēnān dehān pad frabardārīh ∵

ud Wištāsp ī az Nōdarān pad srōšāwarzīh ∵

---

1 Cf. **1**.30.8.
2 <-¸m>.
3 DH <ys'yyš> B <ys'yYkyh>.
4 B then {'wk}.
5 nadəṇtō.
6 B rasēd.
7 B čāšīdan.
8 B <pwlywkyš>.
9 <zmn(')'n>.
10 B omits and adds gēhān superscript.
11 Both <h'wn'n-> B <-š>.
12 Both <yswny>.
13 Both <hwmstwn'n>.

9.33.6 (6) abar amāwandīh ud pērōzgarīh ī ān yazišn

būd[1] ī pad-iz andar ān axwān hamāg-rōšnīh ī[2] fraškerd ud a-margīh ī hām-dahišn ∵

9.33.7 ud ēn-iz kū Ganāg Mēnōy [B650] abdom-iz ōš pad Wahman bawēd ∵

(7) ud meh mizdīh ī ōy kē pad wizīdār-dahšnīh rādīh yazdān yazēd ud-dēn-nigēz ī yazdān bawēd pad[3] bowandag-dōstīh ud hamkārīh

(8) ud pad āgenēn ō xwēškārīh ī āyōxtārīh amahrspandān ∵

9.33.8 (9) ud ēn-iz kū tō awēšān hēnd frazend kē awēšān yazd frāz gōwēnd ham-dādestānīh kē hagriz abardom hamīh frāz guft kū ham-dādestānīh-ēw ān[4] stabrtar bawēd ∵

u-š guft Ohrmazd kū man ham xwadāy ī dānāg ī sūd-xwāstār ī frāy-dādār ī gēhān

(10) u-m pad ēn[5] gōwišn . *yā səuuištō* . menišnīg[6] pad nīrang yaštār bawē ∵

ud nēk xēm tō

(11) āmurzēm tō u-t rasēm ō ayārīh

(12) u-t dahēm kadār-iz-ēw padiš[7] pādixšāyīh ī ēdar ud ānōh ∵

9.33.9 ud ēn-iz kū ka ātaxš abrōzē ēn gōwišn . frāz gōw . *us mōi* . tā wičist[8] sar ∵

(13) ud abar paywāxt [M843] ud yazdān 3 yān ī Zardušt pattūgīh ī pad frārōnīh

ud frāz-daxšagīh[9] ī dēn ud rāmišn ī andar harw 2 axwān ∵

9.33.10 ud ēn-iz kū sahēd-iš[10] Gannāg Mēnōy [DH290v/214] kū ahlāyīh abar ōy stahmag

ud amāwand ān zamān ka estēd akōman az muhrag[11] ī wahuman ka pafšīrēd akōman az wahuman nē wēnēd akōman kē ān ī ōy rāmēnīdārīh gōwēd ∵

9.33.11 ud abar xwāst ī Zardušt az Ohrmazd nimūdan ī-š kerb ī ātaxš ul waxšīd az <2 'ywpt'> ī Ohrmazd ∵

ud sahist ī Zardušt ān ātaxš kū hām-gēhān ī ul ō āsmān[12] waxšē menīdan ī-š kū nēk ēdōn man ka-m ātaxš ī abzōnīg pad hamīh ul waxšē

(14) ud pad ān abāgīh frāz[13] rawam andar astōmandān gēhān ∵

9.33.12 ud guftan ī Ohrmazd kū

menīd-it ēdōn Zardušt[14] kē-t a-mēnīd būd kū-t nē abāyist menīdan čē menē ēd Zardušt

ud griftār kerdan nē šāyēd kē wēnē sōzān pad ān ī čašm wēnišn ∵

---

1 B bawēd.
2 DH ud.
3 Not DH.
4 B ān ī eol.
5 B ān ēn.
6 B menišn.
7 PY. <ptyh>.
8 <wycYyyt'>.
9 B daxšag.
10 DH 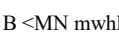 B <MYMEN'yt'ytš>.
11 DH <mw'lk'> B <MN mwhlk'>.
12 B <'sym'n>.
13 DH <pl'c>.
14 DH <zltwm>.

ud an-ahōgēnīd Zardušt ēd ātaxš

ud āhōgēnīd tō hē [B651] ⌈ andar gētīyān ⌉[1] nē tō hē ham-hāgīh-kerdār pēš az axwān fraškerd-kerdārīh

ud ānōh ān ī man zahāg pus āhōgēnīd andar gētīyan stī

rādēnēš ō ōy kū-š tis dah[2]

ēzēš ud rāmēnēš ōy Zardušt ∵

ābādīh pahlom ast ahlāyīh ∵

Yasna 34

9.34.0 11om fragard Yāy-šyaosn ∵

9.34.1 (3) abar kerdan ī pad hamāg kār[3] ud dādestān myazd-ēw ī nāmčištīg [M844][4] ka nōg-nāwar ēzīhēd andar ān 5 gāh ∵

ud ēn-iz kū Ohrmazd gēhān pad dānāgīh ud pad wehīh parward ud pad ⌈ rāstīh waxšēnīd ∵

9.34.2 (4) ud abar dād ī Ohrmazd ātaxš ō ayārīh ī mardōm ud ⌉[5] paydāgīh ī abar mardōman tan ayārīh ud rāmišn ī az ātaxš

ud pad-iz ruwān ayārēnīdan ī mēnōy ī ātaxš ō kē ātaxš ayārēnēd

ud padīrag ruwān-hamēmālīh estād ī kē ātaxš bēšēd

ud abar dānāg guftār dād ī Ohrmazd ān ātaxš [DH291r/215] menēnd[6] ∵

9.34.3 ud ēn-iz kū ka ātaxš abar kunēm pad ān ī xwēš wēnāgīh Zardušt niyōšišn dahēš Spitāmān abar pad ān ī xwēš tan tā-š wāng bē nišīnēd

ud ka-š[7] gōwišn hangerdēnīd hād[8] zahag pus ī Ohrmazd ēg ēn gōwišn frāz gōw ān ī pērōzgar[9] Zardušt ∵ *aṯ tōi ātr⍰m ahurāi* .[10] gāhānīg tā wičist sar ∵

(5) dahēd ō tō ātaxš ābādīg kē az ōy zayē[11] Spitāmān[12] kū gētīyīhā xwāstag ud xwadāyīh ī yazdān ān ī yazdān āhang ud nēk kunišn mardōm ud yazdān ān mard ēdōn dōst čiyōn pid ō zahag[13] pus ∵

9.34.4 abar nēw-dilīhā stāyīdan ī ahlāyīh ud ǰudāgīh ī az dēwān

(6) abē-gumānīh ī abar ēn[14] kū dādār tuwānīgtar ud pāduxšāytar az hamāg dēw ud mardōm ∵

---

1 Not B.
2 B <YHBWNt>?
3 DH <hm'k'l>.
4 M nām / -.
5 Not B.
6 DH <mynnd>.
7 B {ī 'w}.
8 Both <HWEt>.
9 Cf. V.10.5
10 **1.**34.4.
11 <z'yyD>.
12 B then {yw}.
13 <z''k'>.
14 Not B.

ud paydāgīh ī az was gētīy wēnišnīg tis abar bawēd tā tan ī pasēn kū kē xwāhēd kū-š wābarīgānīh[1] ī andar mardōmān abērtar bawēd stāyišn yazišn ī yazdān wēš kerdan[2] ∵

9.34.5 (7) ud ēn-iz kū rādīh ī ō [M845] yazdān frārōn-kunišnīh bawēd [B652] ud ō[3] frārōn-kunišnīh pad frārōn-menišnīh šāyēd madan ∵

9.34.6 ud ēn-iz kū rawēd ān ī man wahuman nigerēd ox ī astōmand menišn ud saxwan-gōwišnīh ud kunišn ān ī ō[4] man abar abāz niwēyēd tā ō[5] 3 bār andar ham rōz kē-iz ō[6] tō rād Spitāmān kē-iz ō tō a-rād ∵

9.34.7 ud kōšīdan ī dēwān ō ānāftan ī hamāg nēkīh az mardōmān

ud nē[7] ayāftan ī-šān tuwān ō ān nēkīh ī mardōm pad tan ī pasēn bawēd ∵

(8) ud kū az harw anāgīh ī dēw ō mardōm handāzēnd[8] anāgīh-ēw garāntar ka-šān az rāh ī yazdān *āhrēnēnd ud *druwandēnēnd[9]

u-šān wēštar[10] pad ahlomōγān ud abārīg dahīg[11] stāyīdārān ī ahlāyīh pad ahlāyīh-stāyīdārīh ka-iz abēr was stāyēnd ∵

9.34.8p (9) abar raftan ī ārmad ud tārōmad[12] hamē andar dām

hāxtan ī ārmad mardōm ud ahlāyīh ∵

ud tārōmad [DH291v/216] ō drōzišn niyōšīdan ī ān ī wattar tārōmad ∵

ud dūrīh ī ahlāyīh az ān ī wattar čiyōn gōspand sīžd[13] az mardōm ∵

9.34.9q (10) ud ēn-iz kū pad bowandag-menišnīh zanīhēd Gannāg Mēnōy starišnōmand kōšišn

(8) čiyōn ōzōmand ān ī <n''sn>-dahišn[14] zanēd abēzag Zardušt

(11) ud dād ī Ohrmazd hordad ud amurdad zōr ī pattūgīhā ō frabīhišn ud winnārišn ī dāmān

9.34.10r (12) abar ǰud-dēwīh ī Ohrmazd ud handāzišn ī mardōm kunišn ō meh-dādestānīh ī ast wēš-sūdīh ī hammis dahišn ī weh ∵

ud andar warōmandīh-ēw yazišn ī yazdān kerdan ∵

9.34.11s abar kū mardōm dēn ī [M846] weh weh-kāmagīh ud bowandag-menišnīh mēnōy rasēnēd

(13) u-šān mēnōyīg urwāhm az yōǰdahrēnīdan ī xwēš dēn pad frārōn kām ud kunišn bawēd ∵

9.34.12t abar mizd-kāmagīh ī kadār-iz-ēw ud was sūd ī az mizd-kāmagīh ī mardōm

---

1 B <'p̄->.
2 B < / [k]rtn'>.
3 B ud pad.
4 DH \ZK/ ō ~~ān ī~~>.
5 <'ww>.
6 Not B.
7 B then {y't'}.
8 B <'nd'cd>.
9 <'hlynd ud dlwndynd>.
10 B saxttar <s'htl>.
11 B dāšn.
12 Both <t'lwkmt'> 2x.
13 Both <yyyšD>.
14 nāidiiåŋhəm.

xwēšīhistan ī mizd pad kār ī yazdān

(15) pad-iz ān ī ašmāh xwadāyīh fraškerd pad kāmag andar axwān daham [B653] man kē Ohrmazd ham ∵

ābādīh ast ahlāyīh pahlom ∵

Yasna 35.2-41 – *DkM.* 846 7 – *DkS.* XVIII 10 – DH Folio 291**v**13 – ǰ5 407 5

9.35.1 12om fragard yast ∵

abar paydāgīh ī humad hūxt huwaršt az dēn

mehmānīh ī dēn pad humad hūxt huwaršt .

ud kē humad ud kē hūxt ud kē huwaršt xwēšēnēd ā-š ahlawīh ud ān ī ahlawān mizd xwēšēnīd bawēd ∵

9.35.2 (8) ud ēn-iz kū nē ōy Zardušt ud nē zāyišn abar *zayišn[1] ī az pidarān kē nē ahlaw

u-š nē ān ī ahlawān paydāgīh ∵

9.35.3 ud ēn-iz kū šād-menišn ud kāmag-ox ud xwār-tan ud nihādag ō awēšān menišn-iz dahē dēn kē ō tō man frāz guft kū az astān mahist[2] ud pahlom ud nēktom .

(4) ud kū ān ī gōspandān az mardōmān niyābag āb ud wāstar ud abē-bīmīh ∵

ud ān ī mardōmān az gōspandān ast xwarišn-iz ud wastarg ∵

9.35.4 (2) ud ēn-iz kū ān ī mardōm ō yazdān abāyēd dād tan ud[3] tuwān pad bunīgīh [DH292r/217] ud xwēšīh ∵

ud ān ī yazdān ō mardōmān abāyēd dād hamē ān ī-šān abar weh ∵

9.35.5 (5) ud ēn-iz kū awēšān yazdān ō ōy ī hu-xwadāydom xwadāyīh ud pāduxšāyīh bē-iz dahē ud bē-iz čāšē kē Ohrmazd ud Zardušt ∵

9.35.6 (6) ud ēn-iz kū ma [M847] ka-iz pad wiškar[4] ka frāz az āškāragīh

ud ma pad tangīh Spitāmān ān ī dušwaršt-kunišn warzād

čē Ohrmazd ān āgāh ī harwist-nigerīdār[5]

kun[6] čiyōn kadār-iz-ēw ox ī astōmand menēd ud gōwēd ud warzēd

ēdōn ōy meh ast pādufrāh ∵

9.35.7 (7) ud ēn-iz kū pahlom yazišn ud niyāyišn mard ī ahlaw yazišn ud niyāyišn ∵

9.35.8 (8) ud abar zīyišn-xwāyišnīh[7] ud padīrišnīh kū az dō dar dastwarīhā

ēk pad ahlāyīh salārīh ān ī paydāg kū az frārōnīh

ud ēk pad ahlāyīh wālanīh[1] ān ī paydāgīh-ēw nēst kū az abārōnīh ∵

---

1 DH <z'yšn'> B <z'yšnyh>.
2 B <mst'>.
3 B <YHBWNtn'>.
4 B <PWN škl>.
5 **2.**45.4e.
6 <OBYDWN>.
7 DH <hw'yy'nyh>.

9.35.9 (9) ud abar [B654] kū frārōnīh abar rāstīh ud rāstīh abar uzwān pādixšāyīh *kunē[2] kū saxwan pad kāmag ī Ohrmazd gōwē ∵

Yasna 36

9.35.10 (1) ud ēn-iz[3] kū an ham mēnōy ī abzōnīg kē fradom
ud hamē bawam ud nē pad tis bē frēft-om ∵

9.35.11 (2) abar dād ī Ohrmazd ātaxš ō srāyišn ud ayārīh ud pānagīh ī mardōmān
ud yaštan ud ayārēnīdan ī mardōm ud mēnōy ī ātaxš ō ōy kē-š urwāhmenīh[4] aziš urwāhm
ud ō ōy kē-š niyāyišn kunēd niyāyišn kerdan ∵

9.35.12 ud ān ī meh kār ī ast passāxt ī pad tan ī pasēn kē padiš dām abēzag bawēd pad ātaxš bawēd
xwāst abāyistan ī mardōm az yazdān āyaft rāy ∵

9.35.13 (3) ēn-iz kū čē ēdōn tō Zardušt šnāyēnīdārtom kū-mān wēš pad-rāmišn tuwān kerdan
hu-madārīhātar hēm[5] kū-mān weh tuwān madan ka az amāh xwāhē Zardušt kē amahrspand hēm ∵

9.35.14 (6) ud abar nimūdan ī [M848] Ohrmazd ō Zarduxšt dāmān pad[6] tan ī pasēn ∵

Yasna 37

9.35.15 (1)[7] ud ēn-iz kū ⌈ hamāg-rōšnīh ōy āb sahist ud ⌉[8] hamāg-rōšnīh zamīg [DH292v]
ud hamāg-rōšnīh gōspand ud hamāg-rōšnīh urwar ∵
ud hamāg-rōšnīh harwisp[9] ābādīh kē az ahlāyīh paydāgīh[10] ∵

9.35.16 (2) ud abar yaštan ī Ohrmazd az yaštārān pad pēš-rawišnīh pad ān ī Ohrmazd paymān dēn
kē-š gēhān ahlāyīh[11] dād u-š xwadāyīh ud mehīh padiš ud hu-pānagīh aziš .

(3) ud xwadāy nām dānagīh ast
u-š yazišn sūd ī dahišnān az ōy ka tanōmand ud gyānōmand zīyēnd ud hamāg gētīyān ud mēnōyān nēkīh .

Yasna 39

9.35.17 (5) ud ēn-iz kū xwēš tō amāh hē ud ērmān-iz Spitāmān ud abar-iz ō amāh rasē pad ān ī weh tarsagāyīh

---

1 wārōnīh?
2 <-x2>.
3 B then <—wc>.
4 DH: J5: 'wlw'hmn'īh ud ō ōy MNW-š nyd'yšn'.
5 B <HWE'm>.
6 B <PWN / PWN>.
7 What Z. saw.
8 Not B.
9 DH harwist.
10 Cf. Y.8.5.
11 Cf. Y.8.3 Y.19.17 = **2.**43.6.

Y.40

(1) ān tō ast Zarduxšt mehīh ud bowandagīh pad kerdārīh kū-t mehīh ud bowandagīh bawēd .

kū tō ān hād[1] Zardušt ud akanārag .

(3) ud abar az mayān kū-t mizd ēdōn stabr dahēm . kū ka pad mayān estāy[2] ō kanārag nē wēnē[3] zamīg-pahnāy ud rōd-dranāy ud xwaršēd-bālāy .

9.35.18 xwāst-iš Zardušt[4] az Ohrmazd kū dah ō[5] man[6] ān ī mardān ī tagīgān bawēd hāwišt [B655]

ud pad abar-menišnīh ī ō dēn kē ēn ī man dēn ī mazdēsnān rawāgīh-iz dahānd

kē-iz ō ēn ī man warzišn ī weh nigēzēnd frāz wābarīgānīh-iz kerd ī man pad wābarīgān dārēnd ∵

9.35.19 guft-iš Ohrmazd kū daham ō tō ān ī anīy[7] mardān ī tagīgān bawēd hāwišt awēšān tō hēnd xwēš[8] ud awēšān ērmān[9]

(4) u-t awēšān ham-hāg [M849] ud awēšān wālan kē ēd ī tō dēn ī mazdēsnān rawāgīh dahēnd

9.35.20 was tō awēšān Zardušt ēzēš u-šān franāmēš[10]

u-t pad ān ī awēšān yazišn ud niyāyišn dahīhēd ān ī *īšt* rādīh ahlāyīh tō ō[11] ruwān abāg

(41.3) u-t gyān[12] az amāh ast ud tan-iz Zardušt .

Yasna 41

9.35.21 (2) frāz ō[13] tō andar harw 2 axwān rasam ō[14] ayārīh kē dādār Ohrmazd ham

(4) arzānīg bawē Zardušt pad awēšān harw 2 Hordad Amurdād

pad rāmēnīdārīh ī man kē Ohrmazd [DH293r/219] ham

pad awēšān saxwan ud kunišn kē ō[15] tō man frāz guft ī az mēnōyān abzōnīgtom ham[16] ∵

9.35.22 guft-uš Zarduxšt kū xwāstār pad ān ī tō amāwand[17] bawānī[18] ∵

9.35.23 guft-uš Ohrmazd kū xwāstār ud amāwand bawē andar ox ī astōmand ∵

---

1 Both <HWE't>.
2 Both <-'yD>.
3 DH <-'> B <-yD>.
4 DH Pers.
5 Both <'w'>.
6 PY dahāy-um.
7 Not DH B <''w> perhaps false start.
8 DH
9 B then awēšān.
10 DH <plwn'myš> B <pl\w/n'myš>.
11 Both <'w'>.
12 DH <gn>.
13 Both <'w'>.
14 Both <KN>.
15 Both <'w'>.
16 B <hēm>.
17 DH amahrspand.
18 B <YHWWNtHWE'd>.

9.35.24 guft-uš Zardušt kū rāmēnīdārīh tō ō amāh pad dagr-rasišnīh ī gyān astān hudahāgtom kū-mān dahē[1] ∵

9.35.25 guft-uš Ohrmazd kū rāmēnēm[2] tō Zardušt andar ān ī pahlom axwān ahlaw ∵

9.35.26 ābādīh ast pahlom ahlāyīh ∵ ∵

Yasna 43

9.36.0 13om fragard uštwāyt

9.36.1 (1) abar wazurg-mizdīh ī ōy kē pad ān ī nēk rawišn mard[3] ahlāyīh

ud čiyōn nēkīh kunēd ∵

ēn-iz kū ahlāyīh dārišn ud pad warzišn abar nišānag ī mard ī ahlaw kū-š paydāg[4] franāmišn[5] ī ō[6] kār ud kerbag

(2) u-š a-paydāg kastārīh kū-š wināh-ēw nē paydāg

warzīdār ān ī wahuman paymān humad hūxt huwaršt

ud parwastagīh ī harw wehīh andar ahlawān [M850] šnāyēnīdārīh ∵

9.36.2 (3) ud abar [B656][7] mizd ī rād az kerbag ī kas pad ān ī ōy nērōg-dahišnīh kunēd

ud rōšn-rāhīh ud bālist-wāzišnīh[8]

ud andar ān ī pahlom axwān frāx-pāduxšāyīh

ud abartar rāyēnišnīh ud wazurg-burzišnīh ī rāst rādān ruwān kū dahišnān dādār ān gāh pad wazurgīh ī-š ast bunīg

ud menēnd ka fraškerd ud tan ī pasēn ud gēhān hamāg rōšn ud dām a-marg kunēd ∵

9.36.3 (5) abar dīd ī Zardušt amahrspand pad ān ī čašm-wēnišn ∵

ud abar dād ī Ohrmazd ō kunišngarān mizd ∵

ud ēn-iz kū pad ān ī ōy xrad ud hunar dām abdom-iz wardēd ō abēzagīh

(7) ud bawēnd gēhān a-marg ud hamē-sūd

9.36.4 (8) abar hunar ī Zardušt

ēn-iz kū andar axwān ahlāyīh-kāmagtar

ud āškārag-bēšīdār wattarān

(8-9) čand tuwānīg ahlāyīh menīdār ud <wsyn>īdār[9] ud ōy ī *dawag[10] ī druwand Ganāg Mēnōy

9.36.5 ud wizīn ī Zardušt abar rōz ī ham-pursagīh[1] ∵ [DH293v/220]

---

1 DH <->.
2 B <-ynm>.
3 DH ud.
4 B -īh.
5 DH <plwn->.
6 Both <KN>.
7 Very poor condition crimpled?
8 B bālist ī eol.
9 wisinnīdār?
10 DH <dwk'> B <wywk'>.

ud ēn-iz kū-m ān ī rōšn rōz hād[2] Ohrmazd ∵

armēšt ud wād ī xwābar kē man nē az *hōšāg[3] nē az sarmāg ud nē az suy ud nē az tišn ud nē az rōz āštīh ∵

hōm man hād[4] nān kē-š bōrag pad ǰomāy . gōšt šīr ud ārang āb ka hampursēm ō ōy ī Spenāg ī āgāh ī bē wizīdār Ohrmazd ∵

čē ēdōn ān ī ašmāh ham[5] frāz-guftār

ud ka-m xward estēd ā-m dēn ī ašmāh weh tuwān guftan ∵

ud ēn-iz kū mad ō ōy kadār-iz-ēw ēwēnag-ēw ī-š zast[6]

u-š mad ān ī hōm urwāhmenīh [M851][7] ud māyišn ud sagrīh[8]

u-š mad xrad ī harwisp-āgāh ∵

9.36.6 (12) ud abar abdīh ī wištāsp ud Zardušt ∵

ud ēn-iz kū-m nimūd dēn ō J̌am ī hu-ramag

u-m nimūd ō rōšn ī buland Frēdōn

u-m nimūd ō[9] kay arš .

u-m nimūd ō *sāmān[10] karsāsp

u-šān nē padīruft az stahmagīh ī druz ī a-niyōšīdārīh ī-šān abar mehmān būd ∵

ud ēn-iz kū āgāh būd ham kū rawāg nē bawēd pēš az ān tā ka ō[11] man rasēd srōš-ahlīy ī wištāsp kē-š abāg ān ī meh rād[12] Zardušt ∵

9.36.7 (14) ud abar agārēnīdan [B657] ī Zardušt abāg abārīg dēn-burdārān druwandān az anāgīh ud ziyān ī dāmān ∵

9.36.8 (15) ud ēn-iz kū Zardušt pursīd az Ohrmazd kū

čē ēdōn ō awēšan framāyēm kē nē pad dār sneh tuwānīg hēnd kū-šān zēn-abzār nēst u-šān nē spāh ud nē abar-panāh u-šān was bēšīdār ∵

guft-uš Ohrmazd kū

awēšān ī tušt-menišn mard waxšēnišn[13] daxšag[14] pad ōš kē nē ēdōn pad spāh tuwānīg hēnd u-šān was bēšīdār ∵

---

1 DH <hmpwr\yyyh/> eo fol.
2 <-t>.
3 <'wy''k'>.
4 <-t>.
5 B hēm.
6 B <zyt'>.
7 M urw / āhmenīh.
8 Cf. Y.10.8.
9 B then {kār}.
10 DH <'yy''m'n'> B <'yy'm'n>.
11 <'w'>.
12 PY rad; B ān ī rād ī meh bawēd.
13 B waxšišn.
14 B daxšagīh ī.

9.36.9 (16) ud ēn-iz kū Ohrmazd pad ast'īgīh dōšīdan
ud dēn pad menišn zōrōmand dāštan
pad-iš xwaršēd paydāgīh mizd dahēnd kē xwadāyīh ī-š[1] ast pad bowandag-menišnīh
kē ahlāyīh pad kunišn ā-š wahuman [DH294r/221] dahēd mizd ∵

9.36.10 pahlom ahlāyīh ābādīh ast ∵

Yasna 44

9.37.0 14om fragard Tat-spāy-pers

9.37.1 (1) abar stāyišn ī dēn

9.37.2 (2) ēn-iz ♣ kū az dēn harw kas [M852] nēkīh ∵

9.37.3 (3) ud ēn-iz kū man zahag[2] Zardušt u-š man pid parwardār ⟩[3] ahlāyīh ī weh
man dād Zardušt ∵[4] xwaršēd ud star rāh
ud man āgāh ham kū čiyōn waxšēd ud čiyōn[5] nirfsēd

9.37.4 (4) an pāyam zamīg āsmān a-dārišn kū-š dāštār-ēw ī gētīy nēst ud A-bē-ōftišn
man āb ud urwar dād
man 2 arwand ā-m tēz ō ham[6] āyōzēnd[7] Wahman ud wād
kē hagriz pahlom mizd pad zamīg kunēnd kū mizd-ēw ēn weh ī awēšān dahēnd wārān .

9.37.5 (5) man dām dād Zardušt pad Wahman andar gēhān ka-m awēšān frāz dād ī purr ī purr-*sardag
30 sadōzim ān ī man dām būd a-zarmān ud a-marg Zardušt
andar 30 sadōzim nē būd suy ud tišn ud nē xwēy tan ud nē zēnāwandīh
ud nē zarmān būd ud nē margīh
ud nē ān ī sard wād ud nē ān ī garm[8] ∵
a-marg ān ī man gēhān būd hamāg rōšn ud ān ī ahlawān stī ∵
ēg āhōgēnišn abar mad ō gēhān ī astōmand ī ahlāyīh ∵
pas man[9] dād xwēy ud zēnāwandīh[10]
u-m pas dād rōz ud šab
u-m pas [B658] dād ōš ud rabihwin[11] ∵

9.38.6 (7) man xwadāyīh abāg bowandag-menišnīh ārzōg ō[1] ham tāšīd ō *sūdōmandān[2]

---

1 Not B.
2 <z'hk'>.
3 Not B.
4 Both.
5 Not DH eol.
6 B {'mw}.
7 B āyōzēnēnd.
8 B + {ky}.
9 Both <mn>!
10 Cf. Dk.9.30.11.
11 <lpYyypn>.

man windēnišn dād pus rāy ō pidar

ān windēnišn ī windēnīd gušn ud mādag gušn

u-m andar windēnīšn dād pus ō pidar Zardušt ∵

ud ēdōn Gannāg Mēnōy nigerīd u-š abar xwānd az ān ī zofr kū

Spenāg mēnōy ī dādār hē harwist dām kēnēnam tō Spenāg mēnōy [M853] harwist dām ∵

9.38.7 ud abar rawāg bawēd ī dēn pad harw kas ud padiš fraškerd tan ī pasēn ∵

ud ēn-iz kū ♣ ēd ī tō dēn Zardušt pahlom ast az dēnan ∵ ⌉[3]

ēd ī tō dēn Zardušt gēhān frāxwēnēd ī ahlāyīh ud bowandag-menišnīh [DH294v/222]

awēšān fradom bē dahīhēd andar wārom kē ēd ī tō dēn ī mazdēstān

ud ōšmurēnd Zardušt ēd ī tō dēn ī weh ud pahlom kē pad ahlāyīh ō xwēš šāyēd kerdan

frāz ēn gōwēš ō xwēšān ērmānān[4] ud ō āsrō'ān

ud ōy ī kerdārtom pad deh kē ēd ī tō dēn ī mazdēstān bē padīrēnd[5] abar ō 7 kišwar zamīg

frāz ēn gōwēš ō ōy ī frāztom az mānān ud wisān ud zandān ud dehān

frāz ēn ī man duš-dēn ud franām[6] mazdēstīh Zardušt ī ǰud-dēw ī Ohrmazd-dādestān ∵

guft-uš Ohrmazd kū frāz-im[7] ēd ī tō dōšīd ud dēn ī mazdēstīh Zardušt ī ǰud-dēw ī Ohrmazd-dādestān

agar-im ēd ī tō nē frāz dōšīd hē mazdēstīh ī Zardušt ī ǰud-dēw ī Ohrmazd-dādestān pad wināhišn būd hē

kū wināhīd hē franāmišn[8] ī dēn ī mazdēstān kū dēn rawāg nē būd hē

ud nē kas pas az sūdōmandān az ān bē Zardušt[9] rawāg bawēd dēn ī mazdēstān

ēg-iz tā ō[10] fraškerd-kerdārīh

ēg-iz tā axwān hamē-zīndagīh

ēg-iz ō rōstāgān ul uzišnīh

ēg-iz tā ō[11] [M854] mēnōyān [B659] bē wizārišnīh ∵

abar nikōhīd andar dōšox druwandān ō druwandtarān[12] az druwandān

ast kē pas-iz az bōxtan ī abārīgān az dōšox[13] 3 šab dōšox <pcytn'>

pas az ān 3 šab dādār awēšān-iz az anāgīh bōzēnīdan ud ō nēkīh rasēnīdan ∵

---

1 <'w'>.

2 DH <swtmnd'n> B <swt'wmnd>.

3 B ēd ī tō dēn ī zardušt gēhān frāxwīhēd ahlāyīh pahlom ast az dēnān.

4 DH ērmān.

5 B <ptk'lynd>.

6 Both <plwn->.

7 <pl'cm>.

8 Both <flwn->.

9 DH Pers.

10 <'w'>.

11 <'w'>.

12 B faint <MN • 'n> mēnōyan?

13 B faint ud mayān?

(20) ud ēn-iz kū Zardušt pursīd az Ohrmazd kū čiyōn hagriz ud Ohrmazd dēw āšnāg hu-xwadāy būd hēnd čiyōn-išān andar gēhān menēnd ay kū-šān nēkīh aziš būd ∵

u-š guft Ohrmazd kū būd[1] hēnd dēw Zardušt duš-xwadāy ud nē hu-xwadāy

ud pad-iz mizd pad[2] ān ī ahlāyīh kār frāz dahēnd ∵

pahlom ahlāyīh ast ābādīh ∵

Yasna 45

9.38.0 15om fragard At-frawaxšīy

9.38.1 abar 7 pahlomīh dēn handarz ∵

9.38.2 (1) fradom [DH295r/223][3] abar hamīh ī abāg dādār Spenāg menōy pad niyōšīdan ud hammōxtan ud warzīdan ī-š dēn ∵

ēn-iz kū pad-iš bawēd bōxtagīh ī ān ī weh dahišn az Ēbgad ∵

9.38.3 didīgar abar ǰudāgīh ī az marnǰēnīdār Ganāg Mēnōy

(2) ud nikōhīdan ī-š az tar-menišnīh ud drōzanīh sar ī-š harw āhōg ∵

9.38.4 (3) sidīgar wirāstan ī xēm pad humad ud hūxt ud huwaršt ∵

ud ēn-iz[4] kū kē az ašmāh ēn mānsr nē ēdōn warzēd čiyōn ēn menišn gōwišn ā-š nē awēšān rōšnīh baxšēnd ud nē ān ī pahlom axwān anāg ast tā ō ān ī abdom ∵

9.38.5 (4) čahārom abar pahlomīh ī xwēdōdah čiyōn-iš kē ka xwadīh dahišnīh u-š dādestān dād ī xwēš zahagīg wehīh [M855] ō zahāgīg paydāgīh ud paywandišnīhīgīh ud kārīgīh ī sūdīgīh ud xwadīh dahišnīh

9.38.6 xwēdōdah fradom dādār Ohrmazd pad pidarīh ī wahman ī fradom zahag[5] warzīd[6] ud az ān warzišnīh mēnōyīg ud gētīyīg dām rawāgīh[7]

ud was-paywandīg čiyōn az rōšn brāh ♣ ud az brāh payrōg ud az ⎫[8] payrōg bām būd purr-rawišnīhā wistardan ud ō fraškerd paywastan

mardōm pad-iz [B660] mēnōyīg ud gētīyīg widāragīh ī andar mēnōy gētīy Spandarmad ān mādarīg xwarrah padīruftārīh wāspuhragēnīdan[9]

9.38.7 (5) panǰom abar kerdan dāštan ī ān ī ahū'ōmand ud radōmand dastwar[10]

---

1 B <-d>.

2 Not B.

3 DH repeats fradom.

4 B ēn.

5 DH <z'hk'>.

6 The first inčestuous union was the one by whič Ohrmazd the čreator as father made Wahman first as his čhild .

7 From that performanče" čame the movement of the čreation in the world of thought and in that of living beings .

8 Not DH.

9 And his lineage was manifold: from light came shine from shine radiance from radiance illumination ...: from light (came shine from shine radiance from radiance illumination. (By saying) that people were spread plentifully and connected to the Renovation and by the fact that things in the world of thought and of living beings passed between them(?) the fact was emphasized that Spandarmad received that Fortune of motherhood.

10 B dastwarān?

niyōšīdan-iš hammōg ud pad-iš ō Ohrmazd dastwarīh ud kerbag mizd[1] ud ān ī pahlom axwān paywastagīh ∵

9.38.8 (6) šašom abar stāyišn niyāyišn ud yazišn ī dādār Ohrmazd ∵

ud ēn-iz kū pad[2] wahuman frāz-hampursīh[3] bawēd

ud aziš xrad ud sūd-iz waxšēd .

(7) ud kū xwāstār tō hē tō hē[4] ō ruwān a-marg-rawišnīh Zardušt kū Ohrmazd dāmān xwadāy .

(8) ud mardōm šnāyišn ud warzišn ān ī ōy niyāyišn framān paymān .

9.38.9 (9) ud (haftom?) abar xwadāyīh ī Ohrmazd pad-iz mizd ud puhl dād ī-š andar āwāmīhā[5] ān ī gēhān wirāstār ī wattar[6] wišuftār ī sūdōmand ∵

9.38.10 (10) ud ēn-iz kū pad bowandag-menišnīh to ēn ī man [DH295v/224] ēzišn hamēšag-griftār bawē Spitāmān ∵

9.38.11 ud abar dād ī Ohrmazd ō dāmān zōr

(11) ud ān ī zōr[7] guxrūn ud tar-mēnīdan ī gannāg menōy u-š abzārān Ohrmazd ud dahišnān

ud ān tar-menīh abāz ō Ganāg Mēnōy [M856] ud dēwān hammis kē ān ī dēwān dād waštan ∵

9.38.12 ud abar stāyišn[8] ī Zardušt ēn-iz kū tō hē sūdōmand tō hē dastwar ud ped ud pad tō ast ~~ān ī abzōnīg dēn~~ tō brād ud ham-hāg harwist[9] hē sūdōmandān dōst tō ēdōn ast wahuman ∵

9.38.13 pahlom ābādīh ahlāyīh ast[10] ∵

9.39.1.31 – *Yasna* 46.1-19 – *Dk*. 856 6 – *DkS*. XVIII 28 – DH 295v7 – J5 416 7

9.39.0 16om fragard kām-namēz .

9.39.1 (1) abar franāftan[11] ī ō kadār-iz-ēw būm pad nōg xwāyišnīh ī xwarrah ∵

ud ēn-iz kū an-hunsandīhā mān Zarduxšt nē pad dōšišn ī amāh ka nē tō šnāyēnd xwēš ud nē ērmān ud nē ham-hāg ud nē wālan ud nē sāstār ī druwand kē-šān ān ī dēwān yazišn kāmagtar[12] az ēd ī tō ēzišn niyāyišn ∵

9.39.2 kū ka-iz az amāh dūr hē ēg-iz az tis ī amāh abāz ma est ∵

ud ka-iz-it tis ī gētīy[13] nē xūb[1] estād ēg-iz amāh [B661] ēzēš u-mān franāmēš[2] ∵

---

1 B then half a line illegible then again: kerbag mizd.

2 Not B.

3 B ham-pursagīh.

4 B only once.

5 B <'w'mb'myh'>?

6 DH -īh.

7 DH + ud.

8 B -īh.

9 B harwisp.

10 Not B.

11 Both <plwn'ptn'>.

12 Not B eol.

13 B rest of line illegible reading after J5.

9.39.3 ud ēn-iz ēdōn kū-š ast kāmag Ganāg Mēnōy kū ma kas[3] ēzē ud ma franāmē ō amahrspandān ud ma ēdar ahū'īh ud ma radīh kū xwadāy ud dastwar ma dārēnd[4] u-šān nē kāmag ī ō ahlāyīh ī pahlom ∵

9.39.4 (2) ud ēn-iz kū-t kam-gundīh ud kam-xwāstagīh az kam-rawišnīh ī mardān ī xwad-ramēnīdārān āgāh hē Zarduxšt kē hē a-xwāstār ēn kū-t ēn a-tuwānīgīh čē nē[5] dānē ud wēnam tō ān ī garzišnīg[6] gōwišn ī u-t/az-it āmārag xwāham ∵

9.39.5 ud ēn-iz kū āgāh hē kāmag-rāmēnīdārīh ī amāh kē amahrspand hēm [M857] ud dahēm ō tō[7] rāmēnīdārīh ī zayē[8] u-t dahēm ābādīh kē dōst ō ōy ī dōst dahēd ∵

9.39.6 (3) ud abar rasīd ī andar āwāmān arwandān kē [DH296r/225] sūdōmand hēnd[9] pad hammōxtišn ud warzišn ī xrad u-šān wālīd estēd ān ī gušnān[10] <twšn'> ud awēšān az bowandag-menišnīh abāgīh frāxwēnēnd[11] gēhān ī ahlāyīh ud tangīh ō druz dahēnd ud rasēd aw-išān sūd ī az frārōnīh ∵

9.39.7 (4) ud ēn-iz kū ān ī duš-stahmag pad ān ī xwēš kunišn frōd murd bawēd ∵

9.39.8 ud abar hamēstārēnīdan[12] ī wattarān hamē pad and čand zōr ast ∵ ud kū ān ī hu-xwadāy kē-š dastwar mānsrspand abar xešm pādixšāy bawēd ∵

9.39.9 (5) ud abar stāyišn[13] wirāstārān ēn-iz kū wābarīgān[14] pad xūb-šnāsagīh ud pad-iz mihr ān kē wināhgārān pādufrāh kunēd pad ēd dārišn kū šnāsag mihrbān ∵

9.39.10 ud abar xwēšīh[15] kadār-iz-ēw[16] dādestān ∵ ēn-iz kū pad rašn zīyēnišn kē ahlaw kē-iz druwand kū harw kas pad dādestānōmandīh dārišn ∵

9.39.11 ud ēn-iz kū pad nēk xwēš dārišn kē-š xwēš ruwān az druwandīh bōzēnīd[17] estēd ∵

9.39.12 (7) ud ēn-iz kū ēdōn [B662] tō dastwar ān ī xwēš dēn abēzag ∵

---

1 DH illegible.
2 Both <pln'myš>.
3 Not B.
4 DH<-d> B <-'nd>.
5 PY *rāy*.
6 DH: glcnyg; J5: glcšn'.
7 Not B.
8 < z'yD>.
9 J5: hnd written in Persian below the line (Page 417; Line 2).
10 DH <ywd'n'n>.
11 DH <pl'hwynd> B <pl'hwnynd>.
12 DH <hm'st'r->.
13 B + ī.
14 B + {yw}.
15 B <xwēš>.
16 B + <'>.
17 B <bwcyt'>.

9.39.13 (6?) ud abar nišān ī druz xastag mānīy ud druwandān[1] ī-š niyōšāg zanišn ī-š az ōy ī dahībed mad ∵

9.39.14 (8) ud ēn-iz kū druwand kē ān ī man gēhān dahēd ō ān ī kēnīg Ahrimen[2] ul-iš estēnīd bawēd ān ī xwad rēš dēw kū rawāg kerd bawēd pad margīh ī ān ī ahlawīh gēhān

9.39.15 kē [M858] stāyēd ān ī ahlāyīh yazišn nē ēdōn ān Zarduxšt stāyīd radīh[3] ī gēhānān kū gōwēd kū pad radīh ud dastwarīh man weh[4] šāyam[5]

ud nē ēdōn ān Zarduxšt <mwtlšn'> bē ǰōyēnēd ō mardōmān

ud ān ō awēšān gōwēd ⌈ hamē-zīyišnīh[6] kū-š ⌉[7] hamē-zīyišnīh aziš bawēd awēšān kē bē ǰōyēnīd <mwtlšn'>

ān awēšān pas menēnd ān dēwān yazišn pahlom

9.39.16 ud rasēd pad padīrag-rasišnīh srōš-ahlīy ⌈ xwadāy ō ōy tan pad bēš

ān ⌉[8] xwadāy kē ēn pad hu-zīyišnīh[9] pānagīh ud nē pad duš-zīyišnīh[10] ud pad kadār-iz-ēw zamān bēšīdār druwandān ∵

9.39.17 (10) ud abar xwēšīh ī dēn-hāxtārān kerbag ī hāxtagān

9.39.18 abar nīšān ī [DH296v/226] abdom āwām ī Zarduxštān az hazangrōzim ∵

9.39.19 (11) ēn-iz kū ō xwadāyīh abar ahrāmēnd[11] kē kay[12] ud karb hēnd

ud ān-iz ī duš-xwadāytom pad deh kē az ān ī wattar kunišn ān pad gōwišn marnǰēnēnd[13] ān ī mardōmān axwān ∵

ud marnǰēnēnd ān ī xwēš ruwān

marnǰēnēnd[14] ān ī astōmand gēhān kē-šān grāmag az ahlāyīh dōšagtar

ud xwadāyīh-iz ī gišnag srāyišn andar axwān az ān ī wattar framān ka ī abārōn dahēnd

ud hammōxtišn awēšān ō ān ī abdom abespārēnd ō druzōmān

9.39.20 (12) ud ēdar-iz abar stāyišn ī friyānīyān dūdag gōwēd kū

ul rasēd ahlāyīh Spitāmān az nāfān ud naftān ī tūrān ka uzīd pad friyānīyān

guft ēdōn čiyōn pad tūrān būd awēšān pad bowandag-menišnīh abāgīh frāyēnēnd [B663] gēhān ī ahlāyīh ud [M859] tangīh ō druz dahēnd

---

1 DH smudged.
2 B not upside down.
3 DH <ltwš> 2x.
4 B < ŠPYL / ŠPYL>.
5 <-yym>.
6 DH <z'y-> B <z'->.
7 Not B.
8 Not DH.
9 Both <z'->.
10 DH <z'-> B <zyw>.
11 Both <'hlmynd>; B + ud.
12 <ky>.
13 B <mwl->.
14 B <mlncynd> eol.

ham awēšān abar pad wahuman menēnd Zarduxšt ud awēšān rāmēnīdārīh pad gōwišn zayēš az amāh kē amahrspandān hēm kū bē xwāh .

9.39.21 (13) ud ēn-iz kū ēd ī tō rādīh ast kē amahrspand hēm kē ō tō rādīh kunēd[1] ā-š ō amāh kerd bawēd ∵

9.39.22 ud abar stāyišn ī wištāsp

ud ēn-iz kū šnāyēnēd tō andar axwān pad rād-dahišnīh kay-wištāsp kē-š ō tō pad tangīh[2] frāz-rasišnīh ast

ud pad ān ī wahuman xwadāyīh frāyēnēd ōy wištāsp[3] gēhān ī astōmand ī ahlāyīh

ud ōy menēš xūb hamēšag dōst abēzag Zarduxšt kē kay-wištāsp

(14) ēdōn ān kay-wištāsp ī kārīg ī[4] ka stāyēd dēn ham-dmanān-iz[5] wardēd kū-šān bē ō dēn āwarēd ∵

9.39.23 ud abar hāxtan ī Spitāmānān[6] ō dēn ∵

ēn-iz kū ēdōn gōwēš ō[7] Spitāmānān[8] ⌈ kū

Spitāmān-ēd ⌉[9] ahlāyīh stāyēd pad franāmišn[10] ī was ī abar pad menišn[11] menišnīg

u-tān dāšn bē wizīnišn ud kē-iz a-dāšnīh

ud pad-iz awēšān kunišn ī ašmāh ahlāyīh ō ašmāh dād mizd kē-š dād was Ohrmazd ān mizd ∵

9.39.24 (16) ud abar abdīh ī 4 ī [DH297r/227] Ohrmazd dād gyāg

ānōh[12] kū wahuman xwadāyīh

ud ānōh kū Ohrmazd mehmānīh

ud ānōh kū dēn abāg bowandag-menišnīh

ud ānōh kū ān ī rādān ruwān ∵

9.39.25 (17) ud abar handarz ī ō Zarduxšt pad guftan ī ō mardōmān

kerd ī paymān hišt[13] ī a-paymānīh[14]

ud xwēšēnīdan ī rādīh abāg ēr-menišnīh

ud dānāg-paymānīh ī[15] pad kerbag ∵

9.39.26 (18) ud ēn-iz kū kē[1] [M860] menišnīg tan pad hāwištīh bē ō tō dahēd ō ōy tō-iz pahlom ān ī[2] xwēš īšt bē dahēš

---

1 DH J5: OBYDWN-X$_1$.
2 DH <tw''>.
3 DH <wšt'st'>.
4 DH kārīgīh
5 B <hmym'n'nc> PY. <hmymn"'nc> for hadəmōi.
6 B Spitāmān.
7 <'w'>.
8 DH; J5: spyt'm'n'.
9 Not B.
10 B <plwn-> DH <pwlwn'm šn'>.
11 Not B.
12 B <TME TME>.
13 <-x2>.
14 DH; J5: ptm'nīh ī hwyšēnīdan'.
15 DH ud.

ud an-astīh ō ōy dahēš [B644] kē ō tō dahād an-astīh

čē ēdōn tō ō ruwān pahlom ay ahlaw Zarduxšt ka ēdōn kunēd ∵

9.39.27 ud ēn-iz (kū) ēn ī man dēn pad xrad pad-iz menišn bē wizīnēš ∵

9.39.28 (19) ud ēn-iz kū ān kē pad ahlāyīh abāyist wēš az kerdan ā-š pad kerbag kerdan dāšn weh bawēd ∵

9.39.29 ud ēn-iz kū kē kerbag xwāhēd kerbag

ud kē a-wināhīh⌈ xwāhēd A-wināhīh][3] ayābēd[4]

kē ō yazdān rād ā-š az yazdān rādīh A-wisinnišn ∵

9.39.30 ud ēn-iz kū ēn[5] ān mizd āgāh ham kē būd hēnd ud kē-iz bawēnd ud kē-iz hagriz bawēnd ∵

9.39.31 pahlom ābādīh ast ahlāyīh ∵

Yasna 47

9.40.1 17om fragard *Spandmat* ∵

abar kū Ohrmazd dām pad dānāgīh dād ud pad rāstīh dārēd .

9.40.2 ud ēn-iz kū harw kas pahlom[6] tis menišn pad dastwar ī ox ud uzwān pad dastwar ī menišn dāštan

ud gētīy dōšāram rāy ēč abzārān ī tan andar ox nē druxtan ∵

9.40.3 (2) ud kū ox hamē rāst ud uzwān ast ka drōzan gōwēd pad uzwān ān saxwan kē ōy nē wurrōyēd pad ox ud az ēd-iz ka az harwist[7] tan uzwān fradom mīrēd ∵

9.40.4 ud ō tō gōwam Spitāmān kū ēdōn pad uzwān gōwē čiyōn pad menišn menē

ud pad bowandag-menišnīh pad harw 2 dast kunišn warzēš ∵

9.40.5 ud ēn-iz kū kē ēdōn kunēd ān frazānag ud ān pid ī ahlāyīh pad dānāgīh [M861]

ud kē ān ī mad estēd kunēd ān ī nē mad estēd rāy bē nigerēd ∵

9.40.6 ud ēd-iz kē ān ī dānēd kunēd ān ī nē dānēd abar abāz pursēd ā-š abzōnīg-mēnōyīh dānāgīh pad tan mehmān bawēd ∵

9.40.7 (3) ud abar [DH297v/228] dād ī ō ayārīh mardōm gōspand ud ō ayārīh ī gōspand rāmišn ud wāstar-iz ∵

9.40.8 (4) ud ēn-iz kū wināhēnd wadag[8] dēw ud druwand mardōm

ud nē wināhend ahlaw mardōm ud hudānāg amahrspand ∵

9.40.9 ud ēn-iz kū pad kōdag tuwānīgīh [B665] az kerbag ma mōšēd ud pad wazurg-tuwānīh was kerbag bawēd ∵

9.40.10 (5) ud ēn-iz kū nēkīh hamāg ō wehān dahēd ud wattar nē pad abāyist ī yazdān dārēnd

9.40.11 (6) ud abar dād ī ō wizārišn ī pahikārgārān[1]

---

1 DH <MNW: J5: ka.
2 B <ZK Y / ZK Y>.
3 Not DH.
4 B <'y'pyt> DH <'špyt'>.
5 J5: ēn; DH <ANE.
6 B tis pahlom MNDOM.
7 B <hlwsp'>.
8 <wtk'>

paydāgēnīdan ī bōxt ud ēraxt uzwān ī rāst-guftār

ud war ī nimūdār[2] bōxt ud ēraxt[3]

kē ōy ī rāst-uzwān padīruftag[4] u-š gōwišn rawāg kunēd ā-š andar gēhān dādestān waxšēnīd ud must kāhēnīd bawēd ∵

9.40.12 ud ēn-iz kū ātaxš wizārišn[5] bē dahēd ō pahikārān[6] kū bōxt ud ēraxt paydāg kunēd ka-š ān kē ān ī stabr bowandag-menišnīh ud ahlāyīh-iz padiš war-sālār

ud ān was ka nigerēnd ā-šān wurrōyēd druwandān ān[7] nīrang ī war ∵

9.40.13 pahlom ast ahlāyīh ābādīh ∵

9.41.1-29 – *Y.* 48.1-12 – *DkM.* $$ – *DkS.* XVIII $$ – DH $$ – J5 $$

9.41.0 18om fragard yazī[8]

9.41.1 abar astīh ēwar ud warōmand paydāgīh

(1) ud daxšag ī[9] abar bawēd ī tan ī pasēn ∵

9.41.2 ud abar meh-škōyīh[10] ī kerbag mēnōy ud ān-iz ī kerbakkar mardōm pad padiš-mehmānīh ī ān mēnōy ∵

9.41.3 ēn-iz [M862] kū pad fraškerd zamān stāyēnd ud ōšmurēnd ud warzēnd dēn mazdēst

ud ān ī dēwān pad frēftārīh ud pas mardōm-iz ī druwand az ān ī dēwān frēftagīh guft kū nē rasēd ∵

9.41.4 (2) ud abar pērōzīh ī yazdān abar dēwān pad āwāmān frazām ∵

9.41.5 fradom ān ī ka mardōm bōxtagīh ī az dōšox rāy dēn mazdēst stāyēnd ān ī ka yašt-frawahr Spitāmān Zardušt ō rām-šāh kay-wištāsp mad

9.41.6 didīgar ka amāwandīh ud pērōzgarīh ī xwadāyīh nōg abāz ō dēn paywandīhēd ∵

ud mardōm ān rāy abāz ō weh-dēn rasēnd

ud ēn[11] bawēd pad nazd-rasišnīh ī Zarduštān Ōšīdar ka čihrōmēhan ī ahlaw [DH297v/229] rasēd ∵ [B666]

9.41.7 sidīgar ka mardōm hunsandīhā nōg[12] dēn mazdēstān stāyēnd ∵

ud ēn bawēd pad Ōšīdarmāh ī Zarduštān rasišn[1] ∵

---

1 Both <-y'l->.
2 J5 *ā-š*: not in DH.
3 B bōxtan ēraxtan.
4 B padīriftag.
5 Not B.
6 DH pahikārišn with <lšn> crossed out and <l'n> written above.
7 B + ī.
8 <yzyk>.
9 B -īh.
10 B -škōhīh.
11 DH ēn-iz.
12 Not B.

9.41.8 čaharom ān ī ka harw kas pad kāmag dēn mazdēst warzēnd
ān zamān ka rasēd sūdōmand pērōzgar fraškerd-kerdār Sōšāns ī Zarduštān
ud ēn bawēd sarōmandīh abartom pērōzīh ī yazdān ∵

9.41.9 (3) ud abar pursīd ī dēn kē ōy ī dēn-āgāh dānāg hērbed
niyōšīdan ī aziš ud uzwārdan ī pad dānāgīh ∵

9.41.10 ud abar pahrēz ī az nihān saxwan[2] frēftār wiyābāngar ahlomōγ ∵

9.41.11 ēn-iz kū ma-iz tō pad nigūn-ālagīh pad hammōzišn frēbēnd kū-t ēdōn bē frēbēnd ī ō ālag ī nigūn
ōbadē ī ast dōšox ∵

9.41.12 ud abar rasīd ī mardōm pad xrad ud hunar ud dēn pāyagīhā ō yazd-hāwandīh ∵ [M863]

9.41.13 ud ēn-iz kū pad ān rāh ka-m[3] andar dāmān wahuman[4] dādan[5] ī widarg[6] mardōm andar awiš wišād
ud kū Ganāg Mēnōyīg tamēnāg abespārēnāg[7] ud stard-gar akōman rāy
ka mardōm ō abē-rāhīh ud ān ī wattar dēn škarwēnd ∵

9.41.14 (5) ud ēn-iz kū pad ān ī frazānagīh[8] xwadāyīh abdom harw kas ō ān rāh rasēnd[9]

9.41.15 (4) ud ēn-iz kū kē pad[10] abē-bīmīh kerbag ayāb wināh kunēd pad ēd dārišn kū-š menišnīg kerd

(5) ud kū mardōm pas az zāyišn[11] pahlom tis[12] yōjdahrīh ī az wināh ∵

9.41.16 ud ēn-iz kū xwarišn ud dārišn ī āsrōnān abar wāstaryōšān ∵

9.41.17 ud ēn-iz kū ārzōg ud rāmišn ud zōr ī mardōmān az hordad ud amurdad gōspand ∵

9.41.18 (7) ud abar stahmagīh ī xešm ud arešk ud wisinnišn[13] ī harw 2 pad pad bowandag-menišnīh ud
wahuman-dārīh ∵

9.41.19 ud ēn-iz kū man kerd ahlāyīh dēn-niwandag ī hām-dahišn hamāg mardōm xwēš tan andar ō ān
niwandag kunišn
u-š a-margīh ud A-kāmag-xwāyišnīh[14] ud kāmag-xwadāyīh ud hamē-sūdīh aziš bawēd ∵ [B667]

9.41.20 ud ēn-iz kū ān gōspandān pahrēz tarsagāyīh ī Ohrmazd ast ∵

9.41.21 ud abar wazurgīh[15] ī ahlāyīh .

---

1 B rasēd.
2 B <nyh'n'wmnyyh>.
3 B ka az.
4 B ud ēn-iz.
5 B dād.
6 DH <tly>.
7 B mēnōy <tm'n'k / 'p̄sp̄lyn'k>.
8 DH + ud.
9 <lsynd>.
10 B <pw'p̄> frāz.
11 Both <z'yšn'>.
12 B + ī.
13 B <wsyn-> DH <ws'n->.
14 B A-kāmag / xwāyišn hamāg mardōm kāmag-xwāyišnīh.
15 DH <LBAyh> B <lwb'kyh>.

ud ēn-iz kū aziš zāyīhēd[1] xwāyišnān abartom pāduxšāyīh ī andar ān ī pahlom axwān [DH298v/230] xwāst ī mardōmān ān wazurgīh ∵

9.41.22 (9) ud abar stāyišn ī fraškerd zamān ēn-iz kū pad ān zamān ān ī padiš gumānīg hēnd hamāg ō āškāragīh wišāyīhēd abdom arzānīgān mizd ud puhl ∵

9.41.23 ud abar dādīgīh ī ān ī pad wahumanīg wišōbišn ī xwad ast āhang[2] ārāyišn ∵

ud ēn-iz kū [M864] druwandān ān zamān az xwēš druwandīh āgāh bawēnd ka-šān tan wišuft ∵

9.41.24 (11) ud abar marnǰēnīdan ī druwandān kerbag ud ān-iz ī xwēs ruwān

ud ān-iz ī mēnōyān axwān ud ān-iz ī astōmand tan ∵

9.41.25 ud ēn-iz kū pad fraškerd[3] hangām nazdīh rasēd xwadāyīh abāg dānāgīh ō[4] ōy ī wehtom az mardōmān

u-š *paymōzīhēd[5] ān xwarrah kē padiš zadār ī wattarān ud waxšēnīdār[6] ī wehān bawēd

rasēd ō ān ī ōy ayārān frazānagīh ī pad wahuman ∵

9.41.26 (12) ud ēn-iz kū[7] awēšān hēnd sūdōmand ī pad deh ∵

ud awēšān ēg kū būd estēnd hamēstār[8] ī ōy ī[9] xešmen mardōm ∵

9.41.27 ēn-iz kū pad ān brād xwah pad ham-kāmagīh ul gīrēnd/kunēnd[10] kū pad ham-dādestānīh xwēdōdah kunēnd ud pēš-nēmag ī rōz ul zāyēnd rōšn pad mayān rōy buland-wēnīg ud arus ud rōšn[11] ud frāz-paydāg

ud 3 nēzag bālāy *pad[12] dagrandīh 3 nāy[13] pad ulīh waxšēnd

ud pas [B668] az nēmag ī rōz rānagīh hammōxtēnd druz bē barēnd ī Ēbgad pēš ∵

9.41.28 ud abar aibyānghānēnēnd[14] kū xwēškārīh kunēnd

ud ēdōn harwist[15] nēk hēnd pad dīd ∵

9.41.29 pahlom ast ābādīh ahlāyīh ∵

Yasna 49

9.42.0 19om fragard *At-māy-yaw* .

---

1 B + {'p̄š}.
2 DH <''wy> B <''wwy>.
3 DH {t'} bol.
4 Not DH.
5 Both <ptmwyhyt>.
6 B zadārīh wattarān ud waxšēnīdārīh.
7 B + awēšān hēnd ī waxšēnīdār ī rōzān — from **2.**46.3.
8 DH <hm'st'l>.
9 B + ōy.
10 <-x2>
11 DH + {pwn}.
12 Both kē.
13 B smudged DH <b'y>.
14 <'yyp̄y'yy'nynynd>.
15 Both.

9.42.1 (1) ud abar pānagīh ud pānag ō pānagīh-niyāzān tā fraškerd ∵

9.42.2[1] ud abar wurrōyēnīdan nē *šāyistan ī awēšān kē ō bun-čim ī wurrōyišn nē mad estēnd
pēš az dānišnīg ōstīgānēnīdan [M865] ī-šān abar astīh ī dādār ī ast bun-čim ī wurrōyišn ∵

9.42.3 (2) ud abar garān wēmārīh ī dēn az ōy[2] druwand dādwar[3] kē pad dādwarīh gāh rawēd[4]
ud a-dādestān wattarīh-kāmag[5] xrad dušmen u-š [DH299r/231] az rāstīh rēš ud az rāstān bēš
u-š Gannāg Mēnōy padiš mehmān

(3) ud dēn-sūdīh ud wazurg-mizdīh ī rāst dādwarān
kāmag abar-barišnīh ī ō sālārīh ī pad frārōnīh ∵

9.42.4 ud abar ǰudagīh ī az dōstīh ī[6] druwand

(4) duš-xrad ī a-frazānag ud a-xwēškār kē xešm ud arešk padiš *abarwēz[7] ∵

9.42.5 ud abar hu-pādixšāyīh ī pahrēxtarān ī xwēš grīw az abārōnīh
ud duš-pāddāšnīh ī abāz-āhangān[8] ī az abārōnīh ∵

9.42.6 ud ēn-iz kū druwandān xwad ō xwad[9] druwandēnēnd[10] ud dōšoxīgēnēnd
pad-iz ān ī ka-šān grāmag[11] az ahlāyīh dōšagtar ud xwadāyīh-iz ī gišnag srāyišn ∵

9.42.7 (5) ud abar stāyišn ī Zardušt ēn-iz kū
tō šīrēnīh ud čarbīh ō gētīyān nimūd estēd
tō ān ī dēn sālārīh [B669] pad wahuman
tō hē pad ahlāyīh xūb šnāsag ∵

9.42.8 (8) ud abar stāyišn ī frašōštar

(5 7) garmōgīh ī pad kerbag sālārīh ī pad frārōnīh

(7 9) ud hammōzišn-niyōšišnīh ud rāst-gōwišnīh

(9) ud pad fšēyīh gēhān-warzīdārīh ud sūd-tāšīdārīh
ud nē dād ī sālārīh ō wattarān ∵

9.42.9 ud abar stāyišn ī ǰāmāsp kārīgīh-iz ud dastwarīh ∵

9.42.10 (10) ud abar pānagīh ī dahišnān ī weh kē wahuman ud ān-iz ī ahlawān ruwān spandarmad-iz ∵

9.42.11 ud abar pādufrāh ī ōy druwand kē-š pad xwadāyīh [M866] a-dādīhā tis stānēd[12] ∵

---

1 Molé “Problème des sectes,” p. 10.
2 B + ī.
3 Not DH eol.: druwand \kē/ / pad.
4 DH <lpyt'> B <lycyt'>.
5 B wattar-.
6 B + az dōstīh.
7 DH <'p̄lwp'> B <*'p̄lcyc'*>.
8 B; DH abāz-<''w'wšn> (-a-xwānišn).
9 B xwēš.
10 B <ylwnyyny>.
11 B grāmīg.
12 Both <-x2>.

9.42.12 (11) ud abar-iz garān pādufrāh ī druwand ī duš-menišn ī duš-gōwišn ī duš-kunišn ī duš-dēn ī duš-xwadāy andar dōšox ∵

9.42.13 (12) ud abar paywāzišn ī amahrspandān ō Zardušt pad mizd ī-š xwāst ud hunsandēnīdan[1] ī padiš ∵

9.42.14 ast ahlāyīh ābādīh pahlom .

9.43.1-13 – *Y.* 50.1-11 – *DkM.* 866 6 – *DkS.* XVIII 46 – DH 299r18 – J5 424 12

9.43.0 20om fragard kad-mōy-ruwa[2] ∵

9.43.1 (1) abar xwāst ī kadār-iz-ēw ō ruwān tōšag ∵

ud pad gōwišn ī Šahrīwar[3] ō Zardušt kū ēdōn menē Spitāmān kū Ohrmazd tō ayārēnēd ∵

9.43.2 ud ēn-iz kū dāmān[4] ī Ohrmazd pad hordad zīyēnd ud pad amurdad a-margīhēnd ud pad spandarmad[5] Ohrmazd bowandag-menišnīh .

u-š pad Šahrīwar pad xwadāy dārēnd [DH299v/232] ∵

9.43.3 (2) ud abar xwāst ī xwāstag az frārōnīh ∵

ud ēn-iz kū kē az frārōnīh xwāhēd[6] ān ī az stahmagīh ī wattarān ayāb anīy petyārag rāy awiš nē ayābēd ēg-iš pad mēnōy guharīg ān mizd dahēnd ī meh ud weh az ān xwāstag ∵

9.43.4 (3) ud abar gōspand arzānīgīh[7] ōy artēštār kē dād frārōn ud ōz pad kām ī yazdān ayārīh ud sūd ī ērān ud zanišn ī kāstārīh ī an-ērān [B670] dārēd ∵

9.43.5 (7) ud abar griftārīh ī mardōm pad handarz ud framān ī yazdān

rāyēnīdan and čand-išān az yazdān pad dānišn zōr ayārīh ast

xwēšēnīdan ī-šān ān ī pahlom axwān pad rāyēnīdan ī ān handarz[8] framān .

9.43.6 ud abar ayārīh ī ahlawān pad widār ī ō ān ī pahlom axwān az mēnōy ī dānāgīh ud xwadāyīh ud rādīh ud rāstīh ud ahlišwang ud hōm-yazd ∵

9.43.7[9] (8) ud abar čim ī gām 3 az [M867] zōd gāh abestāg-gōwišnīhā frāz raft ī zōd

pas az yašt pad ātaxš sar pad *parwāzišn ī ō āb-zōhr-barišnīh

ul uzīdan ī amahrspandān hamē hanǰaman ī ham-pursagīh[10] ī Zardušt sar

pad 3 gām az zamīg ō xwaršēd-pāyag pad humad ud hūxt ud huwaršt ∵

9.43.8 ud handarz ī ō Zardušt ud pad-iz ān[11] ēwēnag amahrspandān

---

1 DH hunsand-īdan.
2 <ktmwylwk'>.
3 DH <štlwwl> B <štlwl>.
4 DH <d'm'n; J5: d'm'n'.
5 DH + ud; ī?
6 DH <BYHWN'-yt>.
7 B <'lc'nyk Y> eol.
8 DH + ī.
9 Molé "Problème des sectes," p. 8.
10 DH <hmpwrsīh Y>.
11 B + ī.

ayād-iz ī pas az ǰudāgīh ī az wēnišn rāy yaštan ∵

9.43.9 (9) ud ēn-iz kū az-iš bawēd ham-griftārīh ī ōy ī hudānāg xōg ud čihr pad-iz passazagēnīdan ī xwēš kunišn ō ān ī ōy ēwēn ∵

9.43.10 ud abar *an-hangōšīdagīh ī Zardušt pad-iz wasīh ī kerbag ∵

ud ēn-iz kū ēdōn awēšān kunišn ī warzīd ud kē-iz warzīhēd harwist[1] tō pad awēšān ahlāyīh-mizdīh ast Zardušt ∵

9.43.11 ud abar handarz ī ō Zardušt ∵

(9-10) ud ēn-iz kū yazdān tarsagāy bāš kū-t mardōm tarsagāy bawēnd ∵

9.43.12 (10) ud abar handāxtan ī rōzān ud šabān zaman hamāg ō uzēnīh pad kerbag ∵

ud ēn-iz kū kē hamē[2] xwēškār hamē kerbakkar ∵[3]

ud kū kē[4] [DH300r/233] čand-iš tuwān kerbag kunēd čand-iš kām mizd dahīhēd ∵ [B671]

9.43.13 ast ahlāyīh pahlom ābādīh ∵

Yasna 51

9.44.0 21om fragard wahu-xšatr

9.44.1 guft-iš Ohrmazd kū

man dād Zardušt ān ī weh xwadāy kāmag .

ud ēn-iz kū kē xwadāy ī weh-kāmag ⌈ pad bahr ī gēhān arzānīg ⌉[5] ⌈ az bahr ī-š dahīhēd ōy ud gēhān-iz abzōn ∵

ud kē-š az [M868] bahr-dahišnīh xwad ud gēhān-iz abzōn ā-š ⌉[6] bahr dah[7] wizīdār-dahišnīh pahlom kunišn ∵

ud abartarīh ī kunišn az menišn ud gōwišn ∵

9.44.2 ud abar kū pahlom xwāstag bar ī āb ud zamīg ud urwar

u-š pahlom xwāyišnīh pad dēn garzišnīgīh[8]

ud xwadāyīh rādīh ∵

9.44.3 ud abar xwāst ī az yazdān āyaft pad-iz pahikārišnīg gōwišn[9]

ud paywāxtan ī yazdān ān ī arzānīgān āyaft ud pahikārišn arzānīgīhā ∵

9.44.4 (4) ud abar zōr-paywastārīh ī ōšīg ayādīh ud xradīg wizīngarīh ēk ō did ∵

9.44.5 (3-4) abar yaštan ī mēnōy ī sālārīh ud āmurzišn āgenēn andar Garōdmān pad nigerīdārīh ī abar dāmān ī weh ∵

---

1 B h<lwsp'>.

2 Not B edge of repair.

3 DH then

4 DH + čand-iš tuwān kerbag ∵ ud ēn-iz kū kē.

5 B repeats

6 B inserts after arzānīg[2] above line and in marg.

7 B + smudge / dahišn.

8 PY ǰādagōwīh.

9 B + ī.

9.44.6 (5) ud abar xwāst ī ud hammōxtan ī ān āgāhīh ī abāg kerbag abzōn handōzišn-iz[1] ud windišn ī xwāstag padiš bawēd ∵

9.44.7 ud ēn-iz kū kē tan pad ērīh ud tarsagāyīh[2] bē ō ōy ī rāst-dēn dastwar dahēd pad dēn frazānagīhēd

(6) u-š ō ōy ī weh wehīh dād ud ō yazdān rādīh kerd bawēd

9.44.8 ud abar dād ī Ohrmazd āb urwar ud gōspand hammis dēn ud dādestān ō[3] parwardārīh ud winnārdārīh ud paywastārīh ī dāmān ∵

9.44.9 ud abar āsānīh ī mēnōy ī dēn ud mānsr ka-š ān ī dānāg ī[4] wurrōyišnīg ī wurrōyēnīdār mard gōwēd ∵

9.44.10 ud ēn-iz kū druwand kē frēftārīh ō kasān ān hammōzēd ī-š pad xwēš ox nē wurrōyēd ka-iz wasān hammōzēd padiš wurrōyēnēd

frazām ī ān hammōg ō brahnag-frēbīh ud āškārag-drōwīh ud wišuft-wurrōyišn-padišīh rasēd ∵

9.44.11 (9) ud abar [M869] passāxt ī mardōm gētīyīg [B672] pad-iz tan ī pasēn pad ātaxš ud āhen ī widāxt

ud pad gētīy bōxt ud ēraxt ī abar dādestān padiš [DH300v/234] paydāg būd

ud pad tan ī pasēn druwandān rēšēnīdan ud ahlawān rāmēnīdan ∵

9.44.12 (10) abar xwānd ī wahuman ud ašwahišt ō ayārīh pad-iz bīm ī az druwandān ∵

abar xwēšēnīdan ī ān ī pahlom axwān pad ahlāyīh ēwāz ∵

9.44.13 ud ēn-iz kū hu-āyišn Garōdmān mardān ast ī ahlawān

ud nē[5] kas az druwandān āyišn

9.44.14 (12) abar dušmenīh ī kay waēpī[6] axt ī duš-dēn ī tam-ox[7] ō Zardušt

ud škarwīdan ī ōy u-š amāwandān druwandān pad ān ī Zardušt wēš

(13) ud dōšoxīgīh ī hammis awēšān ∵

9.44.15 (14) abar bastagīh ī kay ud karb menišn[8] az frārōnīh ∵

ud ēn-iz kū nē gētīyān abzāyēnd ud nē mēnōy ārāyēnd bē gēhān kāhēnd ud menōy wišōbēnd[9] ∵

9.44.16 (16) abar xwadāyīh-arzānīgīh ī kay-wištāsp wazurg hunar-kerdārīh[10] rāy ǰud-iz az abarmānd ∵

9.44.17 (17) ud abar stāyišn ī frašōštar pad dād ī-š hwōw pad zanīh ō Zardušt .

stāyišn ī hwōw pad bowandag-tarsagāyīh ī-š andar Zardušt

ud handarz ī ō Zardušt pad pāduxšāy kerdan ī[11] hwōw pad kadag-bānūgīh ∵

9.44.18 (18) abar stāyišn ī ǰamāsp pad xwarrah-xwāstārīh ud dānagīh ī pad xwēšēnīdan ī ābādīh hammis ahlayīh-dōšagīh[1] pad pāduxšāyīh

---

1 B <hwywšn' c>.
2 B < tlsk'syh>.
3 Not B.
4 B dānāgīh.
5 B smudged West read <l'y>.
6 <w'yyp'y>. – Taf. StIr. 24, 1995, 295-6. Cf. WZ.25.10.
7 Yt.5.82 axtīm *duždąm təmaŋhuṇtəm.
8 B <m'nšn'>?
9 B <wšwptynd>.
10 Both hunar ud.
11 Not DH.

ud dēn-ōšmurdārīh ī pad wahuman framān padiš ud ayarīh ī Zardušt ∵

9.44.19 (19) abar stāyišn ī mēdōmāh pad padīruftan ud widārdan ī-š[2] [M870] dēn-burdārīh ud rawāgēnīdārīh rāy xrōsagīh ud xwistagīh ud duš-xwarišnīh ud abārīg harg az druwandān pēš šab nēmag ud ān ī Zardušt ham-čim rāy burdan ī ud ōšmurdan ī ān ī [B673] Ohrmazd dād pad yazdān[3] urwāhm ud xwēšēnīdan ī-š ān ī pahlom axwān ∵

9.44.20 (20/21) abar spurrīgīh ī Zardušt pad frazānagīh bun bowandag-menišnīh ud abzōnīgīh u-š sāmān-iz dānišn u-š bar-iz ī ast xwadāyēnīdan ī wahuman pad tan ud abzāyēnīdan ī gēhān pad ahlāyīh ∵

9.44.21 abar pahlomīh ī [DH301r/235] ēzišn ud niyāyišn ī Zardušt ud *abartarīh[4] ī-š pāddāšn ud handarz ī awiš pad yaštan ī Ohrmazd abartomīhā[5] ud hammis yazdān pad ān ī xwēš nām čiyōn-išān wazurgīh ∵

9.44.22 ast ābādīh ahlāyīh pahlom ∵

9.45.1-11 – *Y.* 53.1-9; *DkM*. 870-71 – DH 235 – $$

9.45.0 22om fragard wahištōyišt[6]

9.45.1 (1) abar xwāyišnān pahlomīh ī weh-dēn u-š āgāhīh ∵

9.45.2 ud abar mad estād ī ō Spitāmān ēč mānān dūdag xwarrah pēš-iz madan ī Zardušt awēšān ī az ān dūdag dānāgīh ud dād-ārāstārīh ud dastwarīh mānān ud wisān[7] ud zandān ud dehān padiš būd ud pad xūbīh ī saxwan ud kunišn mardōm az abārōnīh ō frārōnīh hāxtan ud burzīdan gēhānīgān ō-iz rasišn ī weh-dēn wurrōyēnīdan ∵

9.45.3 (2) ud ēn-iz kū astīh kay-wištāsp ān ī Zardušt kāmag ud az hwōwān frašōštar aziš ast ∵

9.45.4 (3) abar stāyišn ī Pōručist ī Zarduxštān pad dōšīdan ī weh dēn pad xrad ud kerdan ī ān ī dēn handarz ī hunsandīhā [M871]

(4) dād ī tan pad zanīh ō Zarduxšt ud spurrīg[8] warzīdan ī kār ud tarsagāhīh ī ōy pas az[9] Zarduxšt zanīh-iz ud tarsagāhīh ī ǰāmāsp kerdan ud wazurg-mizdīh ī-š az ohmazd pad ān dēnīgīh ud yazdān-xwešīh ∵

9.45.5 (5) abar stāyišn ī Hudōs [B674] pad rawāgīh ī dēn mazdēsn (ī?) padiš būd

---

1 B + ī eol.
2 B repeats widārdan ī-š M widārdan ī-š / (widārdan ī-š).
3 DH pad-išān.
4 Both <'p̄ltyh>.
5 B <'p̄twmyh'>?
6 <whštwyyšt'>.
7 DH < ws 'n> B wisyy'n'>.
8 DH <sp̄lyk>.
9 Not B.

pad waxšišn ī ahlāyīh ud wānišn ī druz

ud hammis kerbag ud sūd ī az rawāg-dēnīh gēhān būd bawēd

ud ham-spāsīh ud wazurg-gāhīh ī-š ēdar ud ānōh ∵

9.45.6 ud abar nišān ī awēšān ī frazām-wirāstār ∵ ud āwām-ārāstār[1] ∵

ud ēn-iz kū paydāgīh awēšān hēnd Spitāmān Zardušt kē ēn fraškerd kunēnd andar axwān ∵

nigerīdār awēšān hēnd ud kam-bēš ud -guxrūnīh[2]

bowandag-menišn kū ka-šān pēm rasēd[3] bē gugārēnd

ud nē awēšān bīm ud āzār

ud ān-iz ī drōw gōwišn ī an-ast awēšān rāy (nē) gōwēnd pad ahlāyīh-xwāyišnīh kē hēnd ahlaw ∵

9.45.7 (8) ud abar daxšag ī awēšān ī [DH301v/236] frazām-wišōb ud āwām-petyār

ēn-iz kū paydāgīh awēšān hēnd spitāman Zardušt kē hēnd axwān marnjēnīdār

tēz garān[4] awēšān hēnd kū zūd zūd āhīd bawēnd

ud abārōn garān-mān ud pad-guxrūnīh

ud nē bowandag-menišn hēnd kū-šān pēm gugārdan nē tuwān

bīm awēšān ud āzār

ud ān-iz ī drōw-gōwišn ī an-ast awēšān rāy gōwēnd pad ahlāyīh-xwāyišnīh kē hēnd ahlaw ∵

9.45.8 abar druz-kāmagīh ud druz-ayarīh ud druz-šnāyēnīdārīh ī ān ī dēwān paygāmbar [M872][5]

ud abē-riyahrīh ī-š dām ī Ohrmazd pad-iz *hangēzišn[6] ī garzēnd

ud āšōb ī az ān ī ōy frēftārīhā gōwišn andar gēhān

paywastan ī awiš ān ī škeft[7] ud tēz marg ud ān ī garāntom dōšoxīg pādufrāh ∵

9.45.9 ud abar awēšān[8] ōy druwand pasōbāy ud ayār ahlāyīh-zadārīh

ud pad-iz *frāyēnēnd[9] gēhān marnjēnīdārīh ud ruwān druwand-garīh

ud pad frazām abar dast ī ōy ī hu-xwadāy mard wišōbišn mad ud gēhān ud dām [B675] az-išān āsūdan ∵

9.45.10 (9) ud ēn-iz gōwēd kū ōšīh-nērōgēnīdār[10] ud wēšišn-ārāstār[11] kū dard ud bēšišn[12] andar gēhān rawāg kunēnd

ud nirfsēnīdār ud *a-rāst-gar[1] hēnd ō ahlawān

---

1 DH <’mb’m->.

2 DH <wp-> B pad!

3 DH Pers.

4 DH <ylm’n> B <dlm’n'> PY ān škeft margīh ī garān mahist az abārīg anāgīh tēz ast.

5 M <pyt / ‘mbl>.

6 DH <’wyycy’n'>.

7 B <škwpt'>.

8 DH + īh.

9 DH <pl’y-dyn'y> <pl’y-yyn'š>?

10 Both <’wšš>; PY dušīh-wurrōyēnīdār.

11 Both <wššn'>.

12 PY wēšišn.

ast ān ī ahlaw xwadāy kē awēšān zanēd u-šān *hamyastārēnēd[2] kū-šān az wināh abāz dārēd u-šān pad kāmag kēnēnēd

ōy Ohrmazd ēd ī tō xwadāyīh *kē ōy[3] ī rāst-zīyišn driyōš dahēd wāsān[4] ∵

9.45.11 ast ābādīh pahlom ahlāyīh ∵

9.46.1-5 – *Y.* 54.1 – *DkM.* 872 15 – *DkS.* XVIII 57 – DH 301v18 – J5 430 4

9.46.0 23om fragard *Ērman* .

9.46.1 ērmān-xwāyišnīh ō[5] tō mahist gōwam Spitāmān az harwistīn srawān abēzag pad hāwand abestāgīh ēn weh

čē-m ān az harwistīn srawān abar-kārtar frāz dād

kē ērmān-xwāyišnīh

9.46.2* awēšān ē[6] ōšmurēnd kē sūdōmand hēnd

ud pad ān ī ōy frāz-ōšmurišnīh Spitāmān [DH302r/227] ⌈ pāduxšāy bawēm[7] andar ān ī xwēš dām man kē Ohrmazd ham

ud nē pad tis ⌉[8] pāduxšāy bawēd ān ī duǰ-dēn duš-mēnōy Zardušt andar ān ī [M873] xwēš dām Spitāmān

9.46.3* zamīg-nigān bawēd[9] duš-mēnōy ud andar zamīg-nigān kē dēw hēnd kū-šān kālbod[10] bē škīhēd

9.46.4 ud ul rist[11] pad ān ārāyīhēd pad ayārīh ī ōy

bē zīndagīh ō tan abāz dahēnd ud tanōmand gyān dārēnd kū pas nē mīrēnd ∵

9.46.5 ast pahlom ahlāyīh ābādīh ∵

9.46.6 ast pahlom ābādīh ahlāyīh ∵

---

1 B <’l’st’l>.
2 DH <’m’st-> B <’myst->.
3 Both <MNWLE>.
4 Both <w’yšn'>.
5 B ōy.
6 <’y>.
7 DH <-ym>!
8 Not B.
9 DH + Pers. bēd.
10 Both <k’lpt'>.
11 Dh <l’st'>.

DĒNKARD 9: BAG NASK

9.47.1 šnāyišn dādār Ohrmazd ud wisp yazdān ∵

9.47.2 bag 21 fragard ∵ fradom bagān ahunwar ∵
abar āfrīdan ī Ohrmazd pēš az harw dahišn ī ǰud az amahrspand ∵
pad bē wihēzāgīh ī amahrspand ristag saxwan ī frazānag dēn ∵
wisp-āgāhīh andartom hangerdīgtom parwand ud dārmagtom [B676] ud kerb

9.47.3 tōhmagān tōhmag ud baxšišnān bun ī abārīg hammist weh-dēn gōwišn bag ahunwar
⌈ **čiyōn** wizārīsn ī bag ⌉[1] ahunwar-baxšišnīgīh[2]

9.47.4 ud ān ī ahunwar *ahū wair* ***ahū*** fradom nām ī abar fradom
nāmčišt ān ī az dādār **Ohrmazd**-iz nām u-š passāzišn az mardōm ∵

9.47.5 . *mit* . ast abāg fradom abāg mārīg ī ast *wair* **kāmag** ī ōy ī pad didīgar nāmīh ⌈ ī abar fradom
nāmčist ⌉[3] hammis didīgarīh ī ān ī-š namčišt čimīg ī čiyōn pad čihrōmand ⌈ fradom ⌉[4] ∵

9.47.6 ud didīgar nām ōwōn pad āgenēnīgīh būd hēnd
fradom nām paywandišn saxwan[5] bawišn ī ast mānsr ∵
ud hambadast saxwan bawišn mad ō gōwišn-tōhmagīh ud bagīh baxšišnīgīh[6] ī aziš wisp-mānsrīg
srādag [M874] gōwišnīh .
u-š nām **yatāy-ahū-wairyō** ān mēnōy kē padiš rawāgīhēd frazānagīh dēn andar dāmān
ud niyāzōmand hēnd[7] dahišnān pad dānāgīh ō ān abzār
ōh-is pad bē-niyāzagīh ī amahrspand dād
ēd-iz kū amahrspand pad gōwāgīh dānāg pad dānāgīh amahrspand [DH302v] hēnd ∵

9.47.7[8] ud abar ham saxwan ēn-iz kū saxwanān saxwantom ī guft ud gōwīhēd
ud tomīh nē abar wāng[9] ī saxwan tōhmag bē[10] abar wasīh ī *sang-iz[11] ī ast saxwan čiyōnīh[12]
andar ud *sang saxwan ∵

9.47.8[13] ēn-iz kū mardōm pad hammōxtišn ud ōšmurišn ud warzīšn ruwān az dōšox ud pad padiš-estišnīh ī
hambāstagīhā tan-iz az margīh pāyēd ∵

---

1 Not B.
2 how to divide the Ahunwar.
3 Not DH.
4 Not B.
5 DH; B <MNWš> 2x.
6 DH; B -išnīh.
7 B niyāz •• hēnd.
8 Cf. Y.19.10.
9 B <w'ng>.
10 DH <bw>.
11 B <yyw'c> DH <yyw' = DYNA>.
12 B <cyywn'š>.
13 Cf. Y.19.10 11.

9.47.9 ēn-iz kū ahunwar fradom bazišn ī-š nām Bagān Ahunwar andar yazišn-ēw ka an-widār ud asūdagīhā[1] srāyēd pad 100 radīh ī gāhānān[2] ka a-widār ud asūdagīhā srāyēd kerbag ∵ ud ka widār[3] ud asūdagīhā srāyēd ēdōn ī ēzišn ōh bawēd čiyōn [B677] 10 ∵

9.47.10 ud ēn-iz kū pad[4] ham bazišn tā hangerdīgīh ī fradom bowandagīh ī ast stōd-yast yazēd čiyōn yašt ī nōg-nābar bawēd andar ān rōz ruwān ī ōy[5] yaštār 3 bār ō[6] Garōdmān widārēnd ∵[7]

9.47.11 ud abar garān-wihānīh ī a-widār ī Bagān Ahunwar ∵

9.47.12[8] ud ēn-iz kū-š andar Ohrmazd ērīh ī čiyōn fradom gām kerd bawēd kē tan pad *bandagīh ō ōy ī dahībed pad hāwištīh ō ōy ī dēn-dastwar dahēd ∵ ēd rāy čē awēšān pad gētīy ahū'īh ud radīh abāyēd ∵ hēnd

9.47.13 ōy ī abardom ahū ud rad dādār Ohrmazd ud az ham čim ka [M875] ērīh ī awēšān kerd ān ī dādār Ohrmazd čiyōn fradom gām kerd kerd bawēd ∵

9.47.14[9] ēn-iz kū-š tan pad šāhān šāh *bandagīh dāšt ud hammōxt bawēd kē bun pad xwēšīh Ohrmazd dārēd ēd rāy čē ka bun pad xwēšīh Ohrmazd dāšt Ohrmazd abar xwēš ādān xwadāy kerd bawēd ān ī ēdōn winnarīhēd ka gētīy-iz Ohrmazd abāyēd ∵[10] pad xwadāy dārēd ud ka dāšt[11] ud hammōxt bawēd ∵

9.47.15[12] ēn-iz kū-š ān ī wahuman mizd xwēšēnīd[13] bawēd kē tis ī frārōn daxšagēnēd kē-iz dranǰišn ī frārōn gōwēd ud kē-iz ō mardōm pahlom[14] pahrēz ī az wināh hammōzēd ∵

9.47.16 ēd rāy čē frārōn tis daxšagēnīdan ud dānāgīhā dranǰišn guftan pahrēz ī az wināh čiyōn gētīyīhā mehmānīh pad weh mardōm mēnōyīhā az ahmahrspandān ud [DH303r] abērtar wahuman padiš rāyēnīdār ud az ham čim kē ham-hunar padiš ast abāg wahuman ham-kerbag . ud kerbag passazag ham-mizd bawēd ∵[15]

---

1 Cf. Y.19.5.
2 DH; B gāhān.
3 B <—t'l> DH <wwt'l>.
4 B; DH <MNW>.
5 B <lm y>.
6 B andar.
7 Cf. Y.19.6.
8 Cf. Y.19.12.
9 Cf. Y.19.13.
10 B DH.
11 DH; B dahišn.
12 Cf. Y.19.13.
13 N <hwyš—yt'>.
14 B not DH.
15 B <YHWWNyt / YHWWNyt ∵ >.

9.47.17[1] ēn-iz kū-š xwadāyīh ō Ohrmazd dād bawēd [B677 end; B587 H346] kē ān kunēd ī az *taŧ mazda tauua xšaθrəm* paydāg u-š mōy ī ēn ōy Ohrmazd ēd ī tō xwadāyīh ī kē ōy ī rāst zīyišn driyōš *ā-šān dād bōzišn.

9.47.18 ēd rāy čē Ohrmazd xwadāyīh ō gētīy abērtar bōxtārīh ī driyōšān dāmān az Ēbgad nē dād ud abar čim ī kē zōr ī xwadāyīh ō driyōšān bōzēnīdārīh ī paywastag kām ī Ohrmazd abar xwadāyīh rāyēnīdan xwadāyīh ō Ohrmazd dād bawēd.

9.47.19 ēn-iz kū-š [M876] driyōšān pad bōxtārīh ī az petyārag ayārēnīd bawēd kē dōstīh ō Spitāmān bōzīhēnd petyārag ōwōn $$ dāmān dēn-rawāgīh pad dēn-burdārīh dōst ī Spitāmān ayār ī dēn-burdārān bawēd.

9.47.20[2] abar andar *āmadagīh dāmān Ēbgad az bē abēčārīh ī Spenāg Mēnōy u-š abar ōbastagīh ī ēn gōwišn ī Ohrmazd dēn pad 3 paymānag ast humad hūxt ud huwaršt čahār pēšag ī ast āsrōnīh artēštārīh ī wāstaryōšīh ud hutuxšagīh 5 radīh ī ast mānbedīh ud wisbedīh ud zandbedīh ud dehbedīh ud Zarduxštrōtomīh ēk handarzīgīh $$ ī ast ān ī weh xwadāy rādīh

ahlāyīh ābādīh pahlom ast

9.48.1 didīgar fragard bagān *Ahlāyīh* .

hād ō-š harw kas *ābādīh ī pahlom* dād bawēd kē ō kadār-iz-ēw ān ī padiš arzānīg dahēd .

ēd rāy čē abar pahlom-dahišnīh rāy wēš bē-sūd-dahišnīh ud sūd-dahišnīh arzānīgīhā-dahišnīh bawēd .

9.48.2 ud ēn-iz kū-š mizd ī harw kerbag ō mardōm dād bawēd kē mardōm pad xwēškārīh hammōzēd ud [B588] dārēd

čē čiyōn xwēškārīh hamāg kerbag ōy kē mardōm pad xwēškārīh hammōzēd ud dārēd ā-š kerbag mizd ī mardōm az xwēškārīh xwēšēnīdan šāyēnd xwēšēnīd bawēd .

9.48.3 ud ēn-iz kū-š ō harw kerbag rawāgīh dād [M877]

9.48.4 ud ān ī kerbag-šnās [DH303v][3] ud xwāstār padiš āb anāhōgēnīd bawēd kē pādixšāyīh pad frārōnīh dārēd abērtar pad kerbakkarān mizdēnīdan

ud kē-iz wizīr ud dādwarīh rāst kunēd abērtar pad bazakkar puhlēnīdan ud az pādīrāngarīh ī kerbag spōxtan

ud kē-iz mayānǰīgīh dānāgīhā kunēd abērtar pad hufrāyēnīdārīh ī gēhān .

9.48.5 ahlāyīh ābādīh ast pahlom .

9.49.1 sidīgar fragard bagān **Yānhay-hātām* .

---

[1] Cf. Y.19.14.

[2] Cf. Y.19.16.

[3] DH kerbag / šnās.

hād ēdar-iš ān ī Ohrmazd pašn čāšt bawēd kē dād ān ī Ohrmazd kū-š dād frārōn .

9.49.2 ud ēn-iz kū-š yazišn ī Ohrmazd kerd bawēd kē ō astīgān mardōmān zīyišn-xwāhišnīh .

9.49.3 ud ēn-iz kū-š ahlawān narān ud mādagān yašt bawēd kē niyāyišn ō amahrspandān .

9.49.4 wizārišn yazišn čiyōn ast *šnāyišn[1] hamāg ān ī Ohrmazd az-iš xwadīhā ud aziš pad paywand rasēd ō Ohrmazd *šnāyišn[2] .

9.49.5 ud ēdar gōwēd mādayān sē saxwan andar hamāg-ēwēnag yazišn ī Ohrmazd .

9.49.6 ēk ka mardōm dād frārōn čiyōn pad frārōnīh-ēw ī menišn sāmānīhēd
ēn ān ī xwadīhā rasēd ō Ohrmazd yazišn ud stāyišn ·

9.49.7 ēk ka ō mardōm zīyišn-xwāhišnīh čāšēd
u-š dādestān pānagīh ud parwardārīh ud abārīg ayārīh ud šnāyēnīdārīh ī [B589] mardōm hāmist *stāyišn[3] ī mardōm ayār ud ān kerd pad mardōm puhl ud paywand rasēd ō Ohrmazd yazišn ud šnāyišn .

9.49.8 ēk [M878] ka niyāyišn ī amahrspandān kunēd ī ast amahrspand ǰud ǰud pad xwēškārīh ī padiš gēhān winnārišn ud rāyēnišn ud nērōgēnīdan rāy
čiyōn az dēn paydāg yaštan ēn-iz kū yazišn pad dō puhl ud paywand rasēd ō Ohrmazd yazišn šnāyišn amahrspandān kē pad yazišn *zōrīhīdan ēk mardōm kē pad zōr ī amahrspand waxšīhist .

9.49.9 ahlāyīh pahlom ābādīh ast .

Yasna 28

9.50.1 šnāyišn dādār Ohrmazd ud tar-dahišn ī Gannāg Mēnōy ∵

9.50.2_0 čahārom fragard bag yānīmanō ∵
abar stāyišn ī Zarduxšt kū-š dādwarīh ud **yān**-xwānišn ud passox-guftārīh [DH304r][4] ēdōn būd čiyōn az mānsr paydāg ∵

9.50.3_1 ud ēn-iz kū ān ī ōy **dādwarīh** pēš az yān būd[5] kū-š ēn wizīr-ēw abar xwēš kerd estēd kū-š **fradom xwēš** tan pad nēkīh arzānīg[6] kerd u-š pas nēkīh xwāst

9.50.4 ēn-iz kū-š bun ud bar ō Ohrmazd dād bawēd kē **rāmišn** ō Ohrmazd dahēd
čē bun ud bar sūd sūd[7] rāmišn rāmišn xwad-rāmišn rāy[8] abāyišnīg
čiyōn rāmišn sar ī harw nēkīh ud kē-š rāmišn ō Ohrmazd ustōfrīd kerd

---

1 DH <šn'šn'.
2 DH <šn'šn'.
3 DH B: st'y'šn.
4 DH passox / guftārīh.
5 DH <YHWt>.
6 B arzānag.
7 DH sūd 1x; B 2nd sūd in margin?
8 DH rāmišn rāy.

čiyōn-iš dādestān ēn kū-š kē rāmišn az ān tis bawēd ī Ohrmazd kām ā-š bun ud bar ō Ohrmazd dād bawēd ∵

9.50.5 ud ēn-iz kū-š kerbag ī dādīg-rāmēnīdārān rāmēnīdan xwēšēnīd bawēd kē ōy ī rāst tarsagāy tarsagāyīh kunēd[1] ∵

ēd-iz[2] [B590] rāy čē kē pad rāst tarsagāyīh dādīg [M879] rāmēnīdār ī kasān . kasān[3] ōy pad warzīdan ī-š tarsagāyīh[4] rāmēnīdan čimīg ∵

ud ka ēdōn rāmēnīdārīh[5] ī ōy kas kerbag ī dādīg-rāmēnīdārān rāmēnīdan xwēšēnīd bawēd ∵

9.50.6 ud ēn-iz kū-š **xrad ī wahuman** rawāgēnēd kē saxwan pad wahuman gōwēd ∵

ēd rāy čē xrad wahumanīg u-š rawāgīh pad saxwan abērtar ∵

9.50.7 ud ēn-iz kū-š frāxwīh/farroxīh ud šnāyišn ī **gōspandān** hammōxt bawēd kē gōspand ī-š andar dārišn xūb dārēd ∵

ēd-iz rāy čē[6] a-maragānīhā ēdōn ōh kē gōspand ī-š andar dārišn xūb dārēd ā-š aziš sūd ud rāmišn windīd ∵

kasān kē ān windišn wēnēnd anīz ī ō xwēš sūd rāmišn rāy gōspand xūb dāštan abar hammōxtēnd ∵

9.50.8_2 ud ēn-iz kū-š nēkīh ō nēkīh arzānīg dād hammōxt bawēd kē nēkīh ī-š ast pad **xwēšīh yazdān** dārēd ∵

ēd-iz rāy čē nēkīh ī-š ast pad sūd ī yazdān dāštan rāy bē ō arzānīgān[7] dahēd az-iš kasān abar hammōxtēnd ∵

9.50.9 ēn-iz kū-š **pad harw 2 axwān ābādīh** ō ōy ī ābādīh arzānīg **dād** hammōxt bawēd kē ō **tanōmand** ud **gyānōmand** arzānīg **nēkīh dahēd** ∵

ēd-iz rāy čē-š gētīy ud mēnōy harw [DH304v] 2 ast u-š gētīy andar ēn axwān mēnōy andar ān axwān az ān nēkīh dahišnīh šnāyišn rasēd ∵

9.50.10 ēn-iz kū kē **tarsagāhīh** ī wehān [B591] kunēd ā-š ēn-iz hammōxt bawēd kū yazdān ān kē-šān kām-warz rāmēnd

ēd-iz rāy [M880] čē weh ō ōy kē-š tarsagāhīh warzēd šnāyišn passox bawēd yazdān gāh ēwar ∵

9.50.11_4 ēn-iz kū kē pad fradomān mardōmān ēn-iz hammōxt bawēd kū-šān āyaft-**xwāstārān** pad paywāz-išān ōh rāmēnd

ēd-iz rāy čē az framān az **dēn** bē dād mehmānīh ī yazd frārōnīh andar gēhān az ān bē

ud dahišn ī rāh ī ābādīh az yazdān ō mardōmān pad-iz paywāzišn ī āyaftān bawēd

mardōm padiš abē-gumāntar bawēnd ud pad yazdān wēš wurrōyēnd

9.50.12 ud ēn-iz kū-š **ruwān andar Garōdmān** {dād} **dād** bawēd kē tis ō ōy dād kē yazdān wehān stāyīd

---

1 Not B.
2 B repeated on next page.
3 B 1x.
4 B <-k'syh>.
5 B rāmēnīdār.
6 B <MN>.
7 B arzānīg.

ēd-iz rāy čē pad-iz rādīh ī pad xwāstag ud dahišn[1] ī rāh ō Garōdmān paydāg tis ō stāyīdārān ī yazdān wehān dād wazurgar rādīh

9.50.13_5 ēn-iz kū-š tarsagāhīh ī tarsagāyīh[2] niyāzagān kerd bawēd az nāzuk ō wehān čāšēd

ēd-iz {čē} rāy čē ōy ī weh **hammōg** ī dēn pad tarsagāyīh ud **sūd** rāmišn ī yazdān wehān ō kār barēd ∵

9.50.14 ēn-iz kū-š **āgāhīh** ī pad ān ī Ohrmazd dēn ō xwēš wišād bawēd kē **wahuman** dōšēd ∵

ēd-iz rāy čē **dānišn** ī rāst andr abēpuhl wizīngarīh bawēd abēzag rasišnīh ī wizīngardārtom[3] ox ō menišn pad pākīh ī rāh andarg ox menišn bawēd pākīh ī ān rāh pad mehmānīh ī wahuman ānōh [B592] bawēd ∵

9.50.15 ēn-iz kū ahlāyīh [M881] hammōxtēd ō ahlāyīh menišn pahikustag dārēd ∵

ēd-iz rāy čē-š menišn ō padiš tuxšišn nixwārēd pad tuxšišn ō ayābišn [DH305r] rasēd ∵

9.50.16_5/6 ēn-iz kū kē framān abar-rawāgīh ī tis ī Ohrmazd dahēd ā-š ō mardōmān ēn-iz hammōxt bawēd kū **gāh** ī Ohrmazd **kay wēnēd** ∵

ēd-iz rāy čē ān gāh ī pad bowandag-rawāgīh kām ī Ohrmazd andar gēhān šāyēd dīd

ud kē framān abar-rawāgīh ī tis ī Ohrmazd dahēd ā-š kām ī Ohrmazd andar šāyēd gēhān rawāg bahr ī ān tis ō mardōman **nimūd** kē pad-iz ān bunīh ī bowandagīh dīd ī mardōm gāh ī Ohrmazd bawēd ∵

9.50.17_6/7 ud ēn-iz kū kē Ohrmazd pad tan mehmānēnēd ēg-iš az tis pad dastwar-iz dānist-iz ō mardōm hammōxt bawēd ∵

ēd-iz rāy čē abērtar hammōg ud dānišn ān ī pad dastwar ∵

ud kē Ohrmazd pad tan mehmānēnēd ēg-iš xwāst ox ī ō ān ī hammōxtišn xwarrahōmand ud **stāyīdag** bawēd ud mardōm padiš hammōxtēnd ∵

9.50.18 ēn-iz kū weh kas kē weh **xwadāy** paristag **rāmēnīdār** ā-š weh mardōm **pad nēkīh frāz ō ōy ī xwadāy nayīd**[4] bawēd ∵

ēd-iz rāy čē weh pad nēkīh ī-š rasēd abārīg wehān padiš hambāγēnēd[5]

čihr ud xēm ud xōg ēdōn az ān bē ka-š xwēš tan pad **tarsagāyīh** rāmēnīdārīh xwadāyān frāz ō xwadāyan [B593] nayēd[6] u-š abārīg-iz wehān [M882] frāz ō ān nēkīh *nīd bawēd ∵

9.50.19_8 ēn-iz kū handōzišn **frārōnīhā** kunēd ā-š rāh ī ābādīh az yazdān ō xwēš wišād bawēd ∵

ēd-iz rāy čē frārōn-handōzišnīh pad abyōxt-wizīdārīhišnīh winnārīhēd ud ka ēdōn ganǰwar[7] ī yazdān bawēd ∵

---

1 B <wššn'>.
2 B <tarsagāhīh ī tlsk'yyh>.
3 <wcynkly'ltwm>.
4 <YYLWNx1>.
5 <hmb'yyn->.
6 <YYLWWNx2> 2x.
7 B <gwc[w]bl>.

9.50.20 ēn-iz kū kē sūd bē ō amahrspandān dahēd ā-š dād ī ān ī pad hām-gēhān xwadāyīh šāyēd **xwāst** bawēd ∵

ēd-iz rāy čē sūd ī ō amahrspandān dād xwēš rāy ān ī hām-dahišn sūd xwāst ∵ abardom sūd ī hammist {dh} / dāšn xwādāy ī nēk bawēd ∵

9.50.21 ēn-iz kū kē stāyīdār amahrspand ā-š dēn ī weh stīd bawēd ∵

ēd-iz rāy čē weh dēn amahrspandān [DH305v] stāyišn amahrspandān stāyišn weh dēn ∵

9.50.22_7 ēn-iz kū-š **dēn** ī yazdān **rawāg** kerd bawēd kē ustōfrīd ī yazdān kunēd ∵

ēd-iz rāy čē ustōfrīd yazdān kerdan dēn-burdārān nērōgōmandēnēd ud **dēn rawāgīh** pad dēn-burdārān bawēd ∵

9.50.23 ēn-iz kū kē mardōm pad kerbag kerdan garmōg bē kunēd ā-š mizd-iz ī kerbag ō mardōm rādēnīd bawēd

ēd-iz rāy čē bun dādār bar dādār-iz bawēd :

9.50.24 ēn-iz kū čē a-maragān mardōm spās az frārōn-kāmān ayār kē-iz dām pad frārōnīh parwardārīh ∵ kē-iz handōzišn az frārōnīh ∵

ēd-iz rāy čē frārōn-kāmān ayār waxšēnīdār ī frārōnīh andar gēhān .

ud kē dām pad frārōnīh parwardārīh [M883] pidarīh kerdār ī dāmān ∵

kē handōzišn az frārōnīh frāx-gar[1] ī gēhān bawēd ∵

9.50.25 ēn-iz kū kē ōy ī a-dād ayārēnēd ā-š ō xwāstārān ān • ī-šān abāyišnīg dād hammōxt bawēd ∵

[2]ān ī a-dād ayārēnēd ud ēn bawēd čiyōn šahr rōdestāg deh dūdag kerdan

wištāspān mān kadag drubuštīh[3] xān ī kārdāg handēsīdan

rāh ī škastag wirāstan ud puhl ī abar rōdīhā bastan

rōd ud kahas ǰōy rāyēnīdan [B594] awērān ābādēnīdan ∵

abārīg tis ī-š āsānīh ud sūd ī mardōm az-iš gēhān dagr-pattāy bawēd kerdan ∵

[4]ud kē ēn tis kunēd ā-š ān-iz ī pas zāyēd ayārēnīdan ān ī **sūdōmandtar** tis mardōm abāyišnīg kerdan ud ō-iz kasān kerdan hammōxt bawēd ∵

9.50.26 [5]ēn-iz kū mēnōy-iš ān ō Ohrmazd čāšt bawēd kē xrad ō ōy kē xrad kū gōšōsrūd[6] ō ōy hammōzēd kē āsnxrad nēk ∵

ēd-iz rāy čē mēnōy ēd ī-š ō xwēšīh mad estēd ī ast gōšōsrūdārīh ā-š ō Ohrmazd zahag ī ast āsnxrad pad abzāyēnīdan dād Ohrmazd padiš šnāyēnīd bawēd ∵

9.50.27 [7]hangerdīg-ēw abar būd-estišnīh ud stī [DH306r] rawišnīh bawēd-estišnīh ∵

---

1 <pl''wkl>.
2 West 26.
3 B <dp\w/ylpwštyh>.
4 West 27.
5 West 28.
6 <ywš'wkslwt'>.
7 West 29.

ēn-iz abar būd-estišnīh ī ast bun-gōhrīg menišn niyōšišn ī weh ud wattar stī ī-š weh wehīh ud ān ī wattar wattarīh

ud abar stī-rawišnīh ī ast mayānag-kārīg kerbakkarīh ahlawīh ud mizdōmandīh ∵ ud bazakkarīh ud druwandīh [M884][1] puhlōmandīh ∵

abar bawēd-estišnīh ī ast abdom pad xrad-rāyēnīdārīh ī ōy abardom weh ī wisp wasīgān bun-čihrīh ī wehīh

abar wattarīh ud pāduxšāyīh wehān apāduxšāyīh ī wattarān abēzagīhā winnārišn ī ān ī weh dām ∵

9.50.28 [2]ahlāyīh pahlom ast ābādīh ∵

Yasna 29

9.51.1 panǰom fragard ašmaybīy[3] ∵

abar ēn kū-š **gōšurūn garzišn** nē būd kerd bawēd kē gōspand ī-š andar dārišn xūb dārēd

ēd-iz rāy čē-š **gōspand abzāyēd** ud kasān āhang ud ārzōg ī ō ān abzōn rāy u-š handāzag kunēnd gōspand xūb dārēnd gōšurūn garzišn nē bawēd ∵

9.51.2 ēn-iz kū kē framan abar-rawāgīh tis ī yazdān dahē ā-š pahrēz ī gōspand kerd bawēd u-š ruwān ō yazdān rasēd ∵

ēd-iz rāy čē gōspandān pahrēz andar rawāgīh ī tis ī yazdān pad-iz bōxtārīh ruwān mādagwar tis ast ∵

9.51.3 ēn-iz kū kē gōspand pad dastwar ī gōspandān **rad** dārēd ā-š dōst-iz ī ōy ī gōspand ī dādār [B595] ō gōspand hammōxt bawēd

gōspandān rad {yt'} ān kē pad **parwardārīh** ud pānagīh ud **abzāyēnīdārīh** ī gōspandān dānāg ∵

ēd-iz rāy čē ka-š gōspand pad dastwar ī parwardār pānag ud abzāyēnīdārīh gōspandān dāšt ā-š dōstīh-iz ī parardār ō parwardag pānag ō pādag ∵ ud abzāyēnīdār ō abzāyīsnīg nimūd wizīr ī dādār ō dahišn pad dōstīh ān ī parwardār ō parwardag ud pānag ō pādag [M885] ud abzāyēnīdār ō abzāyišnīg ∵

9.51.4 ud ēn-iz kū kē gōspand pad frārōnīh dārēd ā-š ō yazdān dād bawēd ∵

ēd-iz rāy čē ka-š [DH306v] pad frārōnīh dāšt ā-š kām ī yazdān abar rāyēnīd ud ka-š kām ī yazdān abar rāyēnīd ā-š ō yazdān dād bawēd ∵

9.51.5 ēd-iz rāy čē gušn-hilišnīh ∵ gōspandān andar gōspand abzāyēnīdārīh mādayān kunišn

ud ōy ī abzāyēnīdār **sālārēnīdan**-iz ī gōspandān hammōxt bawēd ∵

9.51.6 ēn-iz kū kē gōspand tā ō bowandag-**waxšišnīh** rasēd nē kušēd ā-š gōspandān rāy hambār-iz kerd hammōxt bawēd ∵

ēd-iz rāy čē az ān dād abzōnīg gōspandān sūd ī mardōmān bawēd

mardōm dōstīh ī ō sūd rāy pad gōspand **warzīdan** abērtar tuxšēnd u-šān hambār sāzēnd ∵

---

1 M druwan / dīh.

2 9.50.30.

3 <'šmy'yby>.

9.51.7 ēn-iz kū kē astān **ōzōmandtar**[1] **kū ōz ān ī ōy pad-kārtar** kē ō ōy ī xwēš rawišn kū ān ī bē abāyēd dād bē dahēd ∵

ēd-iz rāy čē xwēš niyābag dādārīh pad dādīg menišnīhā bawēd ud dādīg menišnīhā pad āz ud waran ud xešm ud nang ud arešk ud abārīg druz az tan spōzīh <wyw'ly's> ud druz az tan spōz mard kārīg-ōz bawēd ∵

9.51.8 ēn-iz kū pad xwānišn wihēzišn ud ō kerbag madan ōzōmandtar kas ast kē xwāstag pad dastwar ī hērbedān dārēd ∵

ud kē-iz **wizīr** dādwarīh [M886] rāst rāst kunēd ud kē-iz wehān ēr tarsagāy bawēd ∵

ēd-iz rāy čē mardōm a-maragānīhā [B596] xwāstag pad tan ārzōg ud rāmišn dāštan wizīr ud dādwarīh ō kū-šān kām rawēd kerdan kasān ōy ēr ud tarsagāy būd ud ka-iz abārōn āhang .

ud kē xwānišn rāst kunēd wehān ēr tarsagāy bawēd abāz wāxtār ast ī ān āhang

ud kē pad ān āhang abāz wāxtan pattūg ōzōmandtar kas bawēd ∵

9.51.9 ēn-iz kū-š harw kas ō xwēškārīh ī kadār-iz-ēw pahlom tis estēnīd bawēd [DH307r] kē xwēškārān mizd čiyōn-išān abēzag niyābag rawāg <y' • ynyt'> ∵

ēd rāy čē mardōm tan ō xwēškārīh ranǰēnīdan mizd ārzōg āhangēnēd ∵

9.51.10 ud en-iz kū kē gund ud abzār pad frārōnīh ēg-iš wahuman dāšt ud šnāyēnīd bawēd ∵

ēg-iš rāy čē gund ud abzār pad frārōn dāštan ēdōn bawēd ka pad pānagīh ud ayārīh wehān zadan ud **wānīdan** ī wattarān wirāstārīh ī gēhān bawēd ∵

ud ēn-iz ēdōn ka az wehān ī dōst ud wattarān dušmen ud wehān dōstīh ud wattarān dušmenīh pad šnāxtan ī weh ud wattar winnārīhēd w ud weh ud wattar šnāxtan pad wahuman-dārīh ōy ī wahuman-dāštārīh wahuman šnāyēnīdār-iz bawēd ∵

9.51.11 ud ēn-iz kū kē framān abar rawāgīh ī tis ī yazdān dahēd ā-š xēš-iz dānišn ud hammōg waxšēnīd bawēd ∵

ēd-iz rāy [M887] $$ xwēš kār-framān abāyēd dānišn-iz ud hammōg ī-š pad ān kār-framānīh ud <'čystyh> abāyišnīg waxšēnēnd ∵

9.51.12 ēn-iz kū kē ō wehān hammōzēd ēg-iš kerbag ī mē-iz ayārēnīdan ī Zarduxšt pad dēn guftārīh xwēšēnīd bawēd ∵

ēd-iz rāy čē Zarduxšt dēn awēšān-iz ī fraškerd bawēnd rāy guftan paywast pad hammōxtan ī wehān hammōxtārān hāmōyēn ō Zarduxšt pad dēn guftārīh ayārēnīdan ān kerbag xwēšēnīd bawēd ∵

9.51.13 ud ēn-iz kū kē tis ō ōy kas {~~wehān~~} dahēd kē yazdān [B597] wehān stāyēd ā-š pad-iz gōwišn gāh ānōh xwēšēnīd bawēd

9.51.14 ēn-iz kū kē ōy ī ō ī abzōnīgān hammōz ā-š ziyān ī az anabzārīh ī pad dēn az gēhān bast bawēd ∵

ēd-iz rāy čē az ān hammōg ud abzār ī dēn sūd ī aziš andar gēhān abzāyēd ∵

9.51.15 ēn-iz kū kē ōy ī ahlaw pad nēkīh frāz ō xwadāyān barēd/nayēd ēg-iš ān ī abardom ayārīh kerd bawēd ∵

ēd-iz rāy čē-š frāz ō gyāg ī windišn ēmēdīh ī ān ī abardom nēkīh paywast bawēd ∵

1 <'wcmndtl>.

9.51.16 ēn-iz kū kē [DH307v] tan pad *bandagīh bē ō ōy ī mahist šāhān šāh dahēd ā-š rāh ī hu-menišnīh ud rāmišn-ayārīh ud xwadāyīh-dahišnīh az Ohrmazd ō xwēš wišād bawēd ∵

ēd-iz rāy čē bun čim ī nēkīh arzānīgīh mardōm az dādār *bandagīh ī-šān andar [M888] dādār ∵

ud az ān čiyōn ōy ī hu-xwadāy dahībed gētīyīhā dādār paywēhag[1] dāmān dēndār kē ōstīgānīha tan pad *bandagīh ō ōy dahēd ēg-iš ō-iz dādār dād bawēd

ud tar hammōzam bun ī nēkīh ī arzānīgīh ī az dādār ō xwēš paywast rāh ī ān ī azabar guft ud abārīg-iz nēkīh aziš ō xwēš wišād bawēd ∵

ahlāyīh ast ābādīh pahlom

Yasna 30

9.52.1 šašom fragard at-tā-waxšī[2]

(30.1a) ēn kū kē ān ī **dānāg** hērbed dēn dārīh āzarm abar burdār **ā-š hērbedestān** pad dēn kerdan waxšēnīd bawēd ∵

ēd rāy čē ān ī <'w'sp[> abzārān niyābag *kōxšišnīh[3] mardōm čihr-ārzōgīhā tuxšāgēnīdār bawēd ō ān ī frahangān hammōg ∵

9.52.3 (30.1b) ud ēn-iz kū kē-š dād frārōn ā-š **stāyišn ī Ohrmazd** kerd ud hammōxt bawēd ∵

(30.1c) pad-iz ēn čim sūd **rāmišn** kadār-iz-ēw [B598] az frārōnīh rāy ān-iz ī frārōn dād ōy-iz kē dādār ī ān ī frārōn dād ī xwad ast Ohrmazd stāyēnd ∵

9.52.4 ēn-iz kū kē-š rāh frārōn yazišn ī ōh kunēd u-š meh bawēd ∵

ēd-iz rāy čē yazdān ō yazišn ī pāk-xēmān ī [M889] frārōn-rāhān abērtar rasēnd ud padīrēnd ∵

9.52.5 (30.2a) ēn-iz kū hammōg ī dēn **waxšēnīdār** bawēd kē abar kerbag rawāgēnīdār niyōšīdār [DH308r] ∵

ēd-iz rāy čē az nēkīh-kerdārīh ī abar kerbag rawāgēnīdārān abzōn ī kerbag ∵

az abzōn ī kerbag frāy-rawāgīh weh-dēn waxšišn ī weh-dēn hammōg andar gēhān bawēd

9.52.6 (30.2bc) ēn-iz kū kē pādixšāyīh pad frārōnīh dārēd ā-š **wizīngar** ī pad kārān dādestān ō mardōmään **hammōxt** bawēd ∵

(30.3c) ēd-iz rāy čē pādixšāyīh pad frārōnīh dāštār mard **wizīdār** xwadāy bawēd mardōm ōn kerdan xēm ud dād ud ēwēn ī xwadāyān hammōxtēnd ud warzēnd ∵

9.52.7 ēn-iz kū kē xwēš niyābagān niyābag dādār ā-š tan ō Zarduxšt dād bawēd ∵

ēd-iz rāy čē xwēš niyābagān niyābag dād rāst rādīh astīgīh ī hangerdīgīh Zarduxšt dēn ∵

ud kē padiš wāspuhragānīhēd ēg-iš dēn Zarduxšt paymōxtan kē-š dēn ī Zardušt paymōxt ā-š tan ō Zardušt dād bawēd ∵

9.52.8 ud ēn-iz kū kē ō ān ī sazāg pad dēn-dārīh dēn-dārīh dahēd ā-š xrad-iz ān ān dēn-dār ō mard waxšēnīd bawēd ∵

ēd-iz rāy čē abāg xwarrah ān ī kār •• ān waxšēd ∵

---

1 West pad-dahag "recompensing."

2 <'tt'šy>.

3 <k'šnyh>.

9.52.9 ēn-iz kū kē 2 rāh ī weh [M890] ud wad ān ī weh •••• ā-š sūdōmandān pad ātaxš ud āhen war kerdan [B599] • ayārēnīd bawēd ∵

ēd-iz rāy čē ān pad xrad čašm wizīngarīh ast ī <'wm / ywš> rāh sūdōmandān ud pad ātaxš ud ayōšust wizīngar paydāgēnīdār hēnd ī bōxtan ud ēraxtan 2 wizīngar ī weh kā-iz ǰud-ēwēnag kār ēg-iz harw 2 pad wizīnkarīh ham-bāy ud ēk ō did nērōg paywastār hēnd ∵

9.52.10 ēn-iz kū kē ān tis kunēd yazdān sūd az-iš ā-š ōy ī hudānāg pad menišn gōwišn kunišn rāst bē wizīdan nērōgōmandēnīd[1] bawēd ∵

ēd-iz rāy čē az yazdān sūdīhā tis kerdan kāmag xwadāyīh ī yazdān andar [DH308v] gēhān az kāmag-xwadāyīh ī yazdān andar gēhān abē-bīmīh-āwāmīh ī gēhān abē-bīmīh ī āwāmīh ī gēhān ō-iz nērōg ī ōy ī hudānāg pad rāst bē wizīdan pad menišn gōwišn kunišn ōh rasēd ∵

9.52.11 ēn-iz kū kē tis ī Ohrmazd menēd ā-š hamēyīgīh Ohrmazd ud Ohrmazd xwēš hamēyīgīh menīdan-iz menīd bawēd ∵

pad-iz ēn čim čē mardōm Ohrmazd hamēyīg nēkīh aziš ud ēmēdīh-iz rāy menēnd paristēnd kē-š pad hamēyīg nēkīh aziš menēnd ā-šān xwad ōy ī hamēyīg nēkīh aziš hamēyīg kū ān hamēyīg xwēš ahmēyīgīh menēd menīd bawēd ∵

9.52.12 (30.6c) ēn-iz kū kē mardōm az niyāyišn ī dēwān abāz dārēd ā-š az **wēmārēnīdan** ī gēhān wizūd [M891] bawēd ∵

ēd-iz rāy čē kē mardōm az niyāyišn ī dēwān abāz dāšt dēw az gēhān apādixšāyēnīdan az wēmārēnīdan ī gēhān wizūd bawēd ∵

9.52.13 (30.7a) ēn-iz kū kē rādīh kunēd ā-š pad xwaršēd **nēkīh** kerd

(30.7b) ud kē pad xwaršēd nēkīh kunēd ā-š pad-iz **kerb** ud ēwēnag ī mardōm nēkīh kerd bawēd ∵

ēd-iz rāy čē xwaršēd pad ān ī rādān rāy ud xwarrah raft ud kerb ud ēwēnag ī mardōm pad xwaršēd dāšt estēd paydāg ∵

9.52.14 ēn-iz kū kē-š abāyist ō tis ī [B600] frārōn kē-iz pādixšāyīh pad frārōnīh dārēd

(30.10b) ā-š mardōm **pad frārōnīh mānēnīdan ō mizd stadan**[2] **āyōxt** bawēd

ēd-iz rāy čē kē-š abāyist frārōn harw kas rāy nēkīh xwāhēd abardar abāyistan ī pad nēkīh ī mardōm estišnīh mardōm pad frārōn abāyistan ∵

ud kē ān abāyist ī bowandag čand-iš tuwān āyōxtan rasēnīd bawēd ∵

ud kē pādixšāyīh pad frārōnīh dārēd ā-š mardōm ī andar pāduxšāyīh āwāmēnīdan pad frārōnīh mānēnīdan hammōxt ud ō kerbag āyōxt [DH309r] ud ō mizd rasēnīd bawēd ∵

9.52.15 ēn-iz kū kē nēkīh pad xwēšīh ī yazdān dārēd ā-š mardōm pad mizd stadan ō yazdān āyōxt bawēd ∵

ēd-iz rāy čē nēkīh pad xwēšīh ī yazdān dāštan rāy pad ayārīh ud šnāyišn [M892][3] ī wehān dārēd u-š mardōm handāzag aziš gīrēnd u-šān kerbag bawēd pad mizd stadan ō yazdān āyōzēnd ∵

---

1 <n]ylwy'wmnd->.

2 <-x2> 3x.

3 M šnā / yišn.

9.52.16 ēn-iz kū kē *wābarīgānīh ōy ī ēmār wizārdār ahlaw dādwar dahē ud kē-iz tarsagāyīh ī wehān kunē ā-š ahlawān sūd hammōxtan-iz kerd bawēd ∵

ēd-iz rāy čē sūd ī gēhān mādayān 2 ēk az dādestān ēk az āzādagīh ud az dādwarān ud wābarīgān dārēd sūd ī az āzādagīh ī nihān andar gēhān waxšēnīdan paydāgēnīd ud ahlawān abar hammōxtēnd ∵

9.52.17 ahlāyīh ast pahlom ābādīh ∵

Yasna 31

9.53.1 haftom fragard tāurat ∵

hād

kē bar pad frārōnīh dārēd ā-š gēhān ī ahlāyīh az marnǰēnīdan [B601] ⌈ pād bawēd ∵ ⌉[1]

ēd-iz rāy čē bar pad frārōnīh dāštan pad abahrēnīdan ī dēwān ud wattarān ud bahrēnīdan ī yazdān ud wehān aziš bawēd

ka ēdōn kunēd mēnōy ī bun ud bar **ōzōmand**tar bawēd pad pāsbānānīdan ī bar az **marnJēnīdārān** ∵

9.53.2 ēn-iz kū kē Ohrmazd pad tan mehmānēnīd ā-š **ahlomōγān**-iz dēn ī Ohrmazd **rawāg kerdan** kerd bawēd ∵

ēd-iz rāy čē ahlomōγān ahlomōγīh ī Ahrimen dēn saxtag[2] nē bē pad Ohrmazd dēn-nāmīh[3] rawāg tuwān kerdan ud ahlomōγīh āsrōnīh ud ahlomōγān āsrōnān brādarōdīg hamēstār hēnd

ud hamē ka āsrōnīh [M893] ud āsrōnān a-maragānīhā pērōzīhēnd ahlomōγīh ud ahlomōγān a-maragānīhā **wānīhēnd**[4] ∵

ud ka ahlomōγīh ud ahlomōγān a-maragānīhā čērīhēnd āsrōnīh ud āsrōnān a-maragānīhā nizārīhēnd

ud āsrōnān abardar-ōz ud perōzīh ēn[5] ka-šān āsrōnīh drīst-wimandīhā u-šān drīst-wimandīhā āsrōnīh-iz ī[6] pad mardōm [DH309v] šāyēd būd pad Ohrmazd mehmān-padišīh bawēd ∵

9.53.3 čē[7] spurrīg pad ōy čihr nūn[8] ka a-maragān āsrōnān Ohrmazd-**mēhan**[9] bawēnd āsrōnīh ud āsrōnān amāwandīh ⌈waxšēd . ud ahlomōγīh ahlomōγān **gurdīh wānīhēd** ud ud ahlomōγān azēr brāh ī āsrōnān <zwy>īhēnd ⌉[10] u-šān tuwān ī abar Ahrimen dēn pad Ohrmazd-nāmīh rawāg[11] kerdan āsrōnīhēd ahlomōγīh nihānīhēnd[12] ∵

---

1 Not B.
2 B <s'htk'> DH <shtk'>.
3 B nāmīh dēn.
4 B <'n->.
5 Not B.
6 DH <cnd>.
7 B abar.
8 B <KWN> DH kū!
9 Y.31.12.
10 B in margin with caret.
11 B <lwb'n>.
12 B <-yhynnd>.DH <nyh'nnd>.

9.53.4 pas awēšān-iz pad āsrōn-nāmīh dēn ī Ohrmazd čiyōn-išān xwast[1] ud warm kerd estēd ka-iz ōh[2] kāmag-išān ahlomōgīhā ēnyā agām rāstīhā gōwēnd ud čāšēnd rawāgēnēnd ∵

9.53.5 ud ēn-iz kū abdīh ī Ohrmazd paydāgēnēd kē ān ī ēwar zamān ō war[3] kunēd ∵

ēd-iz rāy čē pad war-warzišnīh ān ī warōmand ud tārīk[4] ēwarīh ud[5] **rōšnīh** pad mēnōy-zōrīh ō čašmān wēnābdāgīhēd[6] ī xwad ast abdīh ī Ohrmazd ∵

9.53.6 ēn-iz kū kē **bōxt ud ēraxt paydāg** wizīr padiš [B602] kunēd ā-š ō ōy ī **pahikār-dārišn**[7] ahlaw šnāyišn kerd bawēd ∵

ēd-iz rāy čē-š niyābag ō niyābag xwēš rasēnīd padiš hu-srawēnīd-iz bawēd ∵

9.53.7 ēn-iz kū-š nīrang-iz ī war⌈ dād [M894] bawēd kē sūd ō ahlawān ∵

ēd rāy čē nīrang ī war pad rawāgīh[8] ī war bawēd ud dēnīg war ⌉[9] pad xwadāyīh rawēd ∵

ud ēn-iz[10] ahlaw weh-dēnān hēnd u-šān sūd ān ī a-maragānīg ī ast xwadāyīh ∵

nūn harw[11] kē pad ān sūd ō ahlawān weh-dēnān dād kerdār pad-iz[12] nīrang ī war dād kerdār bawēd čē ān sūd-dahišnīh bun ast nīrang-iz ī war ∵

9.53.8 ēn-iz kū kē ō dēn-rawāgēnīdār hērbed ud *ašō[13] dahēd ā-š nīrang-iz ī war paydāgēnīd

ēd-iz rāy čē čāšīdār ud ōsmurdār[14] mānsr bawēnd ī-š nīrang-iz ī war paydāg ∵

9.53.9 ēn-iz kū kē dēn ī Ohrmazd ōšmārēd[15] kē-iz pad ān[16] abzōnīg nēkīh kunēd dānāgīh waxšēnīdār bawēd ∵

ēd-iz rāy čē mard dānāgīh pad ēn 2 rāh waxšēnēd ayāb xwad gōwēd ud hammōzēd[17] ayāb bahr ud ābādīh ō dānāgān handāzagēnēd[18] kē guftār [DH310r] ud hammōxtār bawēnd ī dānāgīh ∵

9.53.10 ud ēn-iz kū-š franāmišn[19] ō Ohrmazd kē ō ōy ī[20] warzīdār ahlaw gōspand ud wīr bē čāšēd kū pad dastwar ī ōy dārēd

---

1 DH <GPLHWNst'>.
2 Not B.
3 B <L>.
4 B <z'wlyk>.
5 B ēwar.
6 DH <-kšyt'>.
7 DH -dār.
8 B ruwānīh.
9 B Interliner with caret.
10 B Only ēn.
11 B <KA>!
12 B <krt'lycwc>.
13 <w'šww>.
14 D <-t'lyh> B an-āmurzīdār!
15 <MNYTNyt'>.
16 DH ān ī.
17 DH hammōzēnēd.
18 B; DH handāzēd.
19 Both <plnwm-> DH added 2nd <-w->.
20 B only kē ō.

čē az ān čiyōn dām-dādārīh spurrīgīh pad dām-parwardārīh (ī) Ohrmazd pad spurrīgīh ī-š xwēš dādārīh dād ān ī gēhān warzīdār ahlaw ō parwardārīh ī-š dāmān

az ān bē ērīh ud šnāyēndīdārīh ī ān ī gēhān warzīdār ahlaw paywastag ast ō ērīh ud šnāyēnīdārīh ī dādār ∵

9.53.11 ud ēn-iz kū kē menišn ō dēn ī [M895] Zarduxšt[1] dahēd ā-š ruwān ō Zarduxšt dād bawēd ∵

ēd-iz rāy čē ō dād ī mard menišn ō dēn ī Zarduxšt paywast estēd padīriftan[2] ī Zarduxšt ruwān ī ōy pad bōxtan az dōšox ∵

9.53.12 ud ēn-iz kū kē ō mardōman yazdān-xēmīh hammōzēd ā-š frāz hampursīh-iz[3] ī ō Ohrmazd hammōxt bawēd ∵

ēd-iz rāy čē yazdān xēm ahū-hampurs Ohrmazd-hampurs-iz bawēd ∵

9.53.13 ud en-iz kū kē gōspandān [B603] bar pad xwēšīh ī Ohrmazd dārēd ā-š gōspand ō ōy ī tuxšāgīh-paymānīg[4] dād[5] bawēd ∵

ēd-iz[6] rāy čē bar pad xwēšīh ī Ohrmazd dāštanpad dād ī ō kerbag ud dād ī ō kerbag pad bar xwēšīh pad bun rāstīhā dāštan .

ud bun rāstīhā dāštan pad-iz gōspand čiyōn az ābādīh bun andar dastwarīh ī ān ī tuxšāgīh-paymānīg fšēy[7] dāšt bawēd ∵

9.53.14 ud ēn-iz kū kē ō rādān rād ā-š abzōn ī az abzāyēnīdārān ō gēhān rasēnīd bawēd ∵

ēd-iz rāy čē rād ān-iz dahišn abāz ō arzānīgān dād rāy pad gēhān abzāyēnīdārīh *ham-ōz[8] bawēd ī gēhān ōy ī fradom padiš hamspāhīhīd ∵

9.53.15 ud ēn-iz kū kē gōspandān rāy hambār kunēd pad-iz abzāyēnīdan ī dādār ō gōspand kerdār bawēd .

čē gōspand abzōn pad astīh ī-š parwarišn būd rāy kē gōspandān rāy parwarišn sāzēd[9] pad-iz abzāyēnīdan [M896][10] ī dādār ō gōspand kerdār bawēd ∵

9.53.16 ud ēn-iz kū kē wāzag ō wehān čāšēd ā-š [DH310v] xwardārān-iz[11] hammōxt bawēd ∵

ēd-iz rāy čē az dēn xwardārīh-iz hammōg paydāg

ka-š dēn ō wehān čāšēd ā-š[12] ān-iz frahang paydāgēnēd xwardārān-iz padiš hammōxtēnd ∵

9.53.17 ud ēn-iz kū kē pah ud wīr pad xwēšīh ī amāh dārēd ā-š pad dastwar ī Zarduxšt dāštan hammōxt bawēd ∵

---

1 DH zardušt +.
2 DH padīruftan.
3 DH; B ham-pursagīh.
4 B tuxšāg ī 2x.
5 B dād / dād.
6 B ēn-iz.
7 <pšy>.
8 DH <'m'wc'> B <'m'wwc>.
9 B <s'tyt'>.
10 M abzā / yēn-.
11 consumers?!
12 B <ZYš>.

ēd-iz[1] rāy čē pad xwēšīh ī yazdān ēdōn dāšt bawēd ka pad xwēšīh ī Zarduxšt dārēd ∵

9.53.18 ēn-iz kū kē ō Gayōmard-xēmān pādixšāyīh dād ā-š Zarduxšt-dēnān-iz xwadāyīh xwāst bawēd ∵

ēd-iz rāy čē Zardušt dēn Gayōmard-xēm ∵ ud Gayōmard-xēm Zarduxšt-dēn ∵

9.53.19 ēn-iz kū kē[2] andar xwadāyān ēkānag ā-š ān ī rāst saxwan ast-īgīhā ō xwadāyān guftan rāh kerd bawēd ∵

ēd-iz rāy čē ēkānag pad sūd-guftārīh wābarīgān ∵

9.53.20 ud ēn-iz kū kē xwadāyīh ī-š ast andar [B604] kām ī Ohrmazd dārēd ā-š pahlom tis andar Ohrmazd kerd bawēd ∵

ēd-iz rāy čē xwadāyīh andar kām ī Ohrmazd ēdōn dāšt bawēd ka ōy ī xwadāy xwadīh kē xwadāyīh padiš ō Ohrmazd dahēd ∵

ud ka-š ān kerd ā-š ān ī pahlom[3] abardom tis ō Ohrmazd dād bawēd ∵

9.53.21 ud ēn-iz kū ka wāzag sūdōmandān čāšēd ā-š [M897] āgāhīh ī az dēn ō xwēš rōšnēnīd bawēd ∵

ēd-iz rāy čē dēn-dānāgīh pad rādēnīdārīh ī aziš pad-iz abāz pursīdārīh ī hāwištān waxšīhēd ∵

9.53.22 ud ēn-iz kū kē ō ōy ī[4] xwāstār rāh ud pand ī frārōn hammōzēd ēg-iš mānsr hammōxt bawēd[5] ∵

ēd-iz rāy čē dānāgīh pad frārōn-rāhīh ī mānsr bawēd ∵

9.53.23 ud ēn-iz kū kē tis ī frārōn[6] menēd ā-š mānsr pad frārōnīh dāštan hammōxt bawēd ∵

ēd-iz rāy [DH311r] čē mānsr pad frārōnīh dāštan pad frārōn-menišnīh bawēd ∵

9.53.24 ud ēn-iz kū kē parwardārīh ī dāmān pad frārōnīh kunēd ā-š wahuman Ohrmazd zahagīh

ud kē ān ī-š andar dārišn xūb dārēd ā-š Ohrmazd wahuman pidarīh gāh bawēd ∵

ēd-iz rāy čē harw frārōn parwardār[7] ān ī-š parwardag frazendīh andar-iš ēdōn bawēd čiyōn wahuman andar Ohrmazd

ud harw frārōn dām pānag abar ān ī-š pādag pidarīh ēdōn čiyōn Ohrmazd abar wahuman ∵

9.53.25 ud ēn-iz kū kē parwardārīh ān ī weh dahišn pad frārōnīh kunēd ā-š dahišn ī weh Ohrmazd-dād hammōxt bawēd ∵

ēd-iz rāy čē paydāgīhēd az parwardārīh ī dahišn pad frārōnīh abāg wizīdār-kunišnīh ī parwardār wehīh-iz[8] ī parwardag

ud paydāgīhēd az wehīh ī parwardag dahišn wehīh ōy ī-š dādār

ud dādār ī ān weh dahišn xwad ast Ohrmazd ∵

9.53.26 ud ēn-iz [M898] kū kē Ohrmazd **mēnōyīhā** abar xwēš tan xwadāy kunēd pad kunišn xwadāy bawēd ∵

---

1 In both <HNA> botched.
2 B ka.
3 DH; B ud ka-š ud ān ī widangīh ān ī pahlom.
4 B only kē ō.
5 Not B at eol.
6 B -īh.
7 B -īh.
8 DH <ŠPYL ī c>.

ēd-iz rāy čē kē Ohrmazd abar [B605] tan xwadāy kunēd[1] xrad sālār .

ud xrad sālār wizīngar

ud wizīngar wināh ud kerbag āmārēnāg[2]

wināh ud kerbag āmārēnāg az wināh-pahrēz ud kerbag-warz .

ud az wināh-pahrēz ud kerbag-warz abar kunišn xwadāy bawēd ∵

9.53.27 ēn-iz kū-š spandarmad ō Ohrmazd dād bawēd kē andar Ohrmazd ēdōn tarsagāy čiyōn duxt andar pid ∵

ēd-iz rāy čē-š spandarmadīh ī Ohrmazd kerd bawēd ∵

9.53.28 ud ēn-iz kū (kē) pahrēz ī gōspandān menēd ā-š bawēd ān xrad kē gōspand padiš dahēd ∵

ēd-iz rāy čē xrad ī gōspand-dādārīh-ēw ēwēnag andar mardōm kerd estēd .

ud ka mardōm menišn ō ān xrad xwāyišnīh pardāzēnd ayābēnd ∵

9.53.29 ud ēn-iz kū kē gōspandān gušn pad gāh hilēd[3] ā-š pahrēz-iz ī gōspandān menīd bawēd ∵ [DH311v]

ud ēd-iz rāy čē gušn-hilišnīh dādārīh bawēd . ud kē[4] dādārīh kunēd parwardārīh-iz menēd ∵

9.53.30 ud ēn-iz kū kē tan bē ō hērbedān ārāyēd ā-š rāh ī ō ānōh hammōxt bawēd ∵

ēd-iz rāy čē rāh ī ō ānōh az dēn paydāg u-š nimūdār hērbed pas kē ō hērbedān pad hāwištīh ārāst ā-š ān rāh dānist ud dānēnīd-iz bawēd ∵

9.53.31 ēn-iz kū kē ān ī tis kunēd ī ō fraškerd ayārīh ā-š menišn ī dādārīhā bawēd ∵ [M899]

ēd-iz rāy čē dādārīh pad fraškerd-mēnīdārīh ud fraškerd-mēnīdārīh pad fraškerd bawēd ∵

ud fraškerd bawēd pad tis ī fraškerd-ayārīh[5] kerdan ud pad frazānagīh menišnīh

ud frazānagīh menišnīh menišn ī dādārīhā bawēd ∵

9.53.32 ud ēn-iz kū kē tis ī amahrspandān dōšēd ā-š ō mardōmān dil ud menišn ī pad nē frēbīhistan ī az rāh ī yazdān čāšt bawēd ∵

ēd-iz rāy čē kē[6] dēn ī yazdān dōšīd abzōnīg-ōzīh ī yazdān .

ud az abzōnīg-ōzīh ī yazdān wēš pāduxšāyīh ī-šān andar mardōman

ud az wēš pāduxšāyīh ī yazdān andar mardōmān pādyāwandīh ī dil ud menišn ī mardōmān pad-iz nē frēbīhistan ī-šān[7] az dēwān-iz bawēd [B606]

9.53.33 ud ēn-iz kū kē pad wahuman[8] tarsagāyīh kunēd wināh ī andar ō kerbag gumēxt padiš nihuft estēd wēnēd ∵

---

1 DH <-x1> B <-x2>.

2 DH; B ud xrad sālār wizīngar wināh ud kerbag āmārēnāg wināh ud kerbag āmārēnāg

3 DH <x1> B <-x2>.

4 B <MN>.

5 B then kerd tis ī fraškerd ayārīh.

6 Both <MN>.

7 DH <ZKšn>?

8 DH <'wmn>.

ēd-iz rāy čē tarsagāyīh ī pad wahuman ērīh ī pad frārōnīh bawēd paywast estēd ō frārōn-ērīh a-kayīh[1] ud a-karbīh ō a-kayīh a-karbīh drīstīh[2] ī gyān čašm kē padiš wēnāg wizīngar ud wizārdār[3] bawēd ī wināh az kerbag ∵

9.53.34 ud ēn-iz kū kē ō rādān rādīh kunēd ā-š ō mardōm abām dādārīh-iz hammōxt bawēd ∵

ud ēd-iz rāy čē rād dāšn ī az kas [DH312r] abar xwēš abām[4] hangārdan

ud purr-wēnābdīhā ud bowandag-rāmēnīdārīha tōxtan abar tuxšēd .

az ān [M900] bun-nērōg ī rādīh andar mardōman waxšišnīg bawēd

pad abām ud abārīg dāsr-dahišnīgīh taftīg bawēnd ∵

9.53.35 ud ēn-iz kū kē čand-iš tuwān ō tis ī Ohrmazd franāmēd[5] ā-š a-zadārīh-iz ī a-wināhān hammōxt bawēd ∵

ēd-iz rāy čē čand tuwān ō tis ī Ohrmazd franāftan[6] ud wināh fradom nē kerbag čand tuwān kerdan pahrēz ī az wināh mādayān a-zadārīh[7] ī a-wināhān ∵

9.53.36 ud ēn-iz kū kē xwadāy ud dastwar dārēd ā-š Ohrmazd mēnōyīhā abar tan ī xwēš xwadāy kerd bawēd ∵

ēd-iz rāy čē awēšān pad abāyistīh ī Ohrmazd gētīy ahū ud rad hēnd ∵

9.53.37 ud ēn-iz kū kē kār ud dādestān bē wizīnēd ud dānēnīdār-iz[8] bawēd[9] ī kasān ∵

ēd-iz rāy čē kasān dānēnēd kū xradōmand ∵

ud ēn ān ī guft estēd kū xrad ī mard az wizīn ī pad tis paydāg ∵

9.53.38 ud ēn-iz kū kē parwardārīh ī pad frārōnīh kunēd daxšagēnīdār-iz bawēd ī kasān ∵

ēd-iz rāy čē parwardār ōš dārag-iz ōš daxšagēnīdār-iz bawēd ⌈ ī kasān ∵ ⌉[10]

ud ēn-iz ān ī gōwēd kū hamēšagīh ōš guxrūn kē ōy nē ped ī penān ∵

9.53.39 ud ēn-iz kū[11] xwadāy kē pad framān dād ōy ī mānsrīg gumārēd ud tis ō ōy dahēd kē abāyēd dād ā-š ō gōwišn ī rāst ī frārōn abāyist bē burdan[12] hammōxt bawēd ∵

ēd-iz rāy čē xwadāyān gōwišn ī rāst ī frārōn guftan andar [M901] abē-bīmīh [B607] ⌈ abērtar tuwān u-šān abē-bīmīh ⌉[13] az ōbāstišn xwadāyīh[1] u-šān ōbāstišn xwadāyīh pad ēn 2 abērtar hu-framanīh ud wizīdārīhišnīh[2]

---

1 B <'kykyh>.
2 B drīst.
3 B -īh.
4 DH <'wb'm>.
5 Both <plwn-> 2x.
6 DH <plwnptn'>.
7 Dh A-zad-.
8 Both <y'wyn->.
9 DH Pers. <byd>.
10 Not BH eol; DH repeats ēd-iz rāy čē parwardār ōš dārag-iz ōš daxšagēnīdār-iz bawēd then deletion.
11 B ~~kū~~ kē.
12 <bwltn'>.
13 B jumps at eol.

ud ka pad framān dād ōy mānsrīg estēnēnd hu-framānīh [DH312v]

ud ka tis ō ōy dahēnd ī abāyēd dād wizīdārīhišnīh winnārīhēd u-šān az hu-framānīh wizīdārīhišnīh ōbāstišn xwadāyīh

ud az ōbāstišn xwadāyīh abē-bīmīh ī pad-iz saxwan ī rāst ī frārōn guftan

ud az abē-āhōgīh[3] ī pad saxwan ī rāst ī frārōn guftan abāyist *nayišnīh[4] ō ī gōwišn ī rāst ī frārōn bawēd

9.53.40 ēn-iz kū kē tan *bandagīh bē ō šāhān šāh dahēd kē-iz bar pad xwēšīh ī Ohrmazd dārēd ā-š bōxt ud ēraxt nimūdārān mēnōyān pad bōxt ud ēraxt nimūdārīh nērōgōmandēnīd bawēd ∵

ud ēd-iz rāy čē tan pad *bandagīh ō šāhān šāh dād winnārišn ī ērīh ud bar pad xwēšīh ī[5] Ohrmazd dāšt bun-a-wināhīh dāšt ud bar pad frārōnīh uzēnag kerdan ∵

ud az rawāgīh ī ēn 2 frārōnīh ī andar gēhān wazurg abzōn-dādārīh bawēd ī ō hamāg weh mēnōyān ud gētīyān kē-š andar hēnd.

ud ān-iz – bōxt ud ēraxt nimūdār yazdān

9.53.41 ud ēn-iz kū kē a-marg-rawišnīh ō ōy kē a-marg-rawišn bawēd ā-š hamāg-rawišnīh ō ōy ī hamāg-rawišn dād bawēd ∵

u-š dādestān-iz ēn-iz kū kē ōy kē ruwān ī xwēš a-marg kāmēd[6] [M902] kerdan ayārīh kunēd ā-š ō ōy ī hamāg-nēkīh xwāstār ud hamāg-nēkīh dād bawēd⌈ ∵

ōh-iz hamāg-nēkīh xwāstār hamāg nēkīh dād bawēd ⌉[7] kē ān xwāhēd .

ud hamāg-nēkīh dādār bawēd ō ōy kē ān xwāhēd pad bē-rasišnīh ī awiš ayārīh bawēd ∵

9.53.42 ēn-iz kū kē ōy ī rāmēnišn rāmēnēd ruwān amargēnēd ∵

ēd-iz rāy čē ruwān pad-kerbag bawēd ud kerbag hamāg ān ī rāmēnišn rāmēnēd ast ∵

9.53.43 ud ēn-iz kū kē hamēšag xwēš tan andar kerbag dārēd ā-š pad kadār-iz-ēw nēkīh [DH313r] ud arzānīgīh bowandagīh nēkīh kerd bawēd ∵

ēd-iz rāy čē hamēšag xwēš tan andar [B608] kerbag dāštan bowandag-tuxšāgīh ī pad xwēškārīh bawēd {andar bowandag-tuxšāgīh ī pad xwēškārīh bawēd}[8]

ud andar bowandag-tuxšāgīh pad xwēškārīh parwast estēnēd bēšīh-iz ī kadār-iz-ēw

ud ǰud-bēšīh ud bowandag-nēkīh ast ī harw nēkīh arzānīg ∵

9.53.44 ud ēn-iz kū kē xwāstag pad dastwar ī hērbedān dārēd ā-š pāduxšāyīh-iz[9] pad dastwar ī awēšān dāštan hammōxt bawēd ∵

ēd-iz rāy čē xwadāyīh winnārišn ud rawāgīh pad xwāstag-iz ∵

---

1 B -yān.
2 B; DH wizīdār dahišnīh
3 Both <’p̄yD->; B <w’’nkyh>.
4 <DDLWN->; DH has hook under <-š->.
5 B then <y’>.
6 B <YTYB\E/Wyt>.
7 Not B.
8 DH.
9 B only -īh.

9.53.45 ēn-iz kē kasān az frārōnīh pad-rāmišn kunēd ā-š waxšišn abzōn ī az wahuman dād bawēd ∵
ud ēd-iz rāy čē ān ī frārōn-rāmišnīh[1] dād estēd az dādār ō[2] abzōn ud waxšišn ud parwardārīh ī dāmān ∵

9.53.46 ud ēn-iz kū kē Ohrmazd pad tan mehmānēnēd ud ō mardōm kerbag hammōzēd ā-š harw frārōn hammōg hammōxt bawēd ∵
ēd-iz ray čē Ohrmazd pad tan mehmānēnīdan [M903] ud wināh nē kerdan ō mardōmān kerbag hammōxtan abērtar xwad kerbag kerdan
ud a-wināhīh ud kerbag-warzīh[3] sar ī harw hammōg ud kē padiš ast hammōxtār ī harw wehīh bawēd ∵

9.53.47 ud ēn-iz kū kē pad ōy ī kerbag rawāgēnīdār nēkīh kunēd ā-š paydāgīh ī ōy ī hudānāg pad hudānāgīh[4] hammōxt bawēd ∵
ēd-iz rāy čē meh paydāgīh ī pad hudānāgīh nēkīh pad wehān kerdan bawēd ∵

9.53.48 ud ēn-iz kū kē framān pad tis ī Ohrmazd dahēd ā-š Ohrmazd pad tan mehmān kerd bawēd ∵
ēd-iz rāy čē Ohrmazd andar gētīy gāh pad xwadāy ī huframān-tan abērtar ∵

9.53.49 ābādīh ahlāyīh pahlom ast ∵

9.54.1 haštom fragard Xwadmed[5] ∵
hād
kē ō kasān xrad hammōzēd ā-š az ahlomōγ pad ahlaw-brāhīh nē frēbīhistan-iz hammōxt bawēd ∵
ēd-iz rāy čē ān ī hammōxt nē frēbīhēd [DH313v] ∵

9.54.2 ud ēn-iz kū kē Ohrmazd ēdōn tarsagāy čiyōn duxt pid ud kē-iz frārōn-warzīdārān rāmēnīdār ā-š amahrspandān spandarmad dōšīdan-iz kerd bawēd ∵
ēd-iz rāy čē pad ān spandarmadīg Ohrmazd [B609] tarsagāyīg ud wehān rāmēnīdārīh ī ōy amahrspandān ōy spandarmadīhā dōšēnd ud dārēnd ∵

9.54.3 ud ēn-iz kū ān ī wahuman-dōš ā-š xrad ud dēn ī Ohrmazd nē wisānēnīdan hammōxt bawēd ∵
ēd-iz rāy čē xrad dēn pad frārōnīh dārēd u-š kasān abar hammōxtēnd ∵

9.54.4 ud ēn-iz kū kē tan pad hāwištīh [M904] bē ō hērbedān dahēd ∵ kē ān ī nē dānēd abāz pursēd ā-š hammōg hammōxt bawēd ∵
ēd-iz rāy čē kē[6] tan pad hāwištīh ō dānāg hērbed dād ābāz pursīdārīh ī dānišnān dānāgīh waxšēd u-š dānāgīh-dōstān handāzag aziš gīrēnd ud hāwištīh ī hērbedān (pad?) abāz-pursīdārīh ī ān nē dānēnd kunēnd ∵

---

1 B only -išn.
2 B ī.
3 B -īhīh.
4 B-āg.
5 DH <hwtmyt'> B <hwmyt'>.
6 B <MN>.

9.54.5 ud ēn-iz kū kē[1] pad abēzag-dōšišnīh abāg Zardušt ham kē amahrspandān kāmag-framān wehān ōz-dah bawēd ∵

ēd-iz ray čē ēn 2 hunar az mādāyān čiyōnīh[2] ī Zarduxšt ∵

9.54.6 ud ēn-iz kū kē wahuman dōšēd ā-š pad wizīngarīh Ohrmazd šnāyēnīd bawēd ∵

ēd-iz rāy čē wahuman-dōš xrad-dōš[3] ud xrad-dōš xrad-hammōxt

ud xrad hammōxt wizīngar[4] ud wizīngar Ohrmazd šnāyēnīdār bawēd ∵

9.54.7 ud ēn-iz kū kē menišn ō dēn ī Zardušt dahēd xrad hammōxtēd ∵

ēd-iz rāy čē weh-dēn hamāg xrad pad menišn awiš dahišnīh hammōxtīhēd ∵

9.54.8 ud ēn-iz kū-š[5] xwāstag pad dastwarīh ī Zarduxšt dāštan hammōxt bawēd kē sūdōmandān tarsagāy ∵

ēd-iz rāy čē kē dēn-burdārān tarsagāy xwāstag pad dastwarīh dēn-burdārān dārēd

ka-š pad dastwarīh awēšān dāšt ā-š pad ān ī Zardušt dāšt bawēd ∵

9.54.9 ud ēn-iz kū [DH314r] xwarrahīh ō xwēš paywast bawēd kē xwēškārīh kunēd ∵

9.54.10 ud ēn-iz kū-š kerbag ī dahišn-wirāstārīh xwēš bawēd kē xwēš tan bē wirāyēd ∵

9.54.11 ābādīh ahlāyīh ast pahlom ∵ [M905]

Yasna 33

9.55.1 nohom fragard yatāiš ∵

hād

kē Ohrmazd stāyēd[6] ā-š kunišn pad gāhanīgīh hammōxt bawēd ∵

ēd-iz[7] rāy čē Ohrmazd-iz stāyišn pad kunišn čim [B610] ud[8] kē kunišn-ēw burzēd ā-š ān kunišn kerdan-iz hammōxt bawēd

ud Ohrmazd kunišn gāhānīgīh ī ast abēzag wehīh ∵

9.55.2 ud ēn-iz kū kē kerbag-rawāgēnīdārān waxšēnēd ā-š radīg-kunišnīh-iz[9] hammōxt bawēd ∵

ēd rāy čē rawāg-kerbagīh[10] ud radīg-kunišnīh[11] 2 wāzag ī ēk kē ka ∵

ud az ham čim[12] ka rawāgēnīdārān ī kerbag waxšēnēd rawāg-kerbagīh burzēd

ud ka rawāg-kerbagīh burzēd radīg-kunišnīh stāyīdan hammōxt-iz bawēd ∵

---

1 not B.
2 B -īh.
3 Not B.
4 B -īh.
5 B Kū kē.
6 Both <-yyt'>.
7 DH ēd.
8 DH.
9 -iz not B.
10 B rawāgīh.
11 B radīh.
12 B only kē ka čim.

9.55.3 ud ēn-iz kū-š ō harw arzānīg ān ī arzānīg ān ī ārzōg dād bawēd kē mānsr framān padiš āmār ō ōy ī <lyyt>agīg frazānag ∵

ud ēn wāz nimāyēd-iz wizārdan xwadāyān hamāg ī gāhanīgān niyābag pad ēk hangerdīg-kārīh ī ast gumārdan ī pad hām-gēhān framādārīh ī ēk ī āwām frazānag ∵

9.55.4 ud ēn-iz kū-š tan ō wehān dāmān ayārīh rādēnīd bawēd kē-š kunišn fraškerd-ayarīh ∵

ud ēn[1] wāz nimāyēd-iz wazurg-zōrīh čēgām-iz kerbag pad ān ī harw kerbag fraškerd-ayārīh ⌈ ud fraškerd-ayārīh ⌉[2] hām-dahišn rādīh bawēd ∵

9.55.5 ud ēn-iz kū kē ō pus tarsagāyīh ī andar pid hammōzēd mizd-iz ī pad tarsagāyīh andar dādār ō ōy kas hammōxt ud xwēšēnīd bawēd ∵

ēd-iz rāy čē čimīg [M906] tarsagāyīh ī andar pidarān u-šān paristišn paywastag ast ō tarsagāyīh ī andar dādār u-š paristīšn ∵

9.55.6 ud ēn-iz kū kē ō ōy ī xwēš xwēš rawišn kū ō kadār-iz-ēw andar[3] ān ī-š niyābag dādār nēkīh-kerdārīh[4] ī hammis [DH314v] weh dahišnān bawēd ∵

ud ān wāz nimāyēd-iz abar kē ka ī dādestān u-š rawāgīh ī pad ān ī ka dādestān dād ī ō harw kas ān ī-š niyābag bawēd ast nēkīh ī hambāstag ∵

9.55.7 ud ēn-iz kū kē pad ōy ī warzīdār nēkīh-gar ā-š gōspand abzāyēnīd bawēd ∵

ēd-iz rāy čē rāmēnīdār ī warz-garān abzōn ī warz ud gōspand meh-warz ī gēhān ast ∵

9.55.8 ud ēn-iz kū-š ān ī ahlāyīh rāh dēn xwēšēnīd bawēd kē [B611] hu-mēnīdār pad ahlāyīh dēn ∵

ud ēn-iz wāz nimāyēd-iz wimand ī estišn ī abar weh-dēn čē

kē pad weh-dēn nē hu-mēnīdār ka-iz ōšmurdār ī dēn ast ahlomōγ-iz bawēd ∵

ud kē hu-mēnīdār nē pad weh-dēn ag-dēn-iz bawēd ∵

ud kē rāst menēd hu-mēnīdār pad ahlāyīh dēn estišn ī pad weh-dēn bawēd ∵

9.55.9 ud abar 3 wāzag frāz-burdār ī hamāg mardōm ādān ō yazdān ērīh

ēk ī bar ud ēk ⌈ ī bun ud ēk ⌉[5] ī tan ud gyan ∵

ud[6] ān ī bar tuxšišn kē bar aziš .

ud ān ī bun sūd kē rāy bun abāyišnīg

ud ān ī tan ud gyān menišn ī rāyēnīdār ī harw 2 pad ērīh ī yazdān dāštan ∵

9.55.10 ud ēn-iz kū paywastag ast ō [M907] dānāg <y'ywyyt'n'> abzōnīgīh ud ō rāmēnīdārān **rāmišn** ud ō ērān wābarīgīh[7] ud ō xwēškārān **pattūgīh** ∵

9.55.11 ābādīh pahlom ahlāyīh ast ∵

---

1 B ēn-iz; DH ēn-iz with <-c> overwritten by the foll. <w->.
2 Not B.
3 Not DH.
4 B nēkīh ī kerdār.
5 Not DH.
6 Not DH.
7 B -īgān.

Yasna 34

9.56.1 dahom fragard yāšaotn[1] ∵

hād

ō-š fraškerd tuwān-sāmān[2] ayārēnīd bawēd[3] kē čand-iš tuwān kerbag-warz ∵

ēd-iz rāy ka harw kerbag fraškerd-ayārīh čiyōn paydāgēnīd kē wēš-kerbagtar fraškerd-ayārtar ∵

pas kē čand-iš tuwān kerbag-warz ā-š tuwān-sāmān ō fraškerd ayārēnīd bawēd[4] ∵

9.56.2[5] ud ēd-iz kū-š **ahlomōγ** kē wiyābānēnīdan ī mardōm wizūd bawēd kē xwadīh ō Ohrmazd dahēd

ēd-iz rāy čē <'yyw'y>īhīd rōšnīhīd ēwēnag ī mardōm [DH315r] bawēd ud dōšox-parwānagīh ī ahlomōγ andar wēnēnd ud ān ka-šān dīd agārīhēd ∵

9.56.3[6] ud ēn-iz kū kē **ārzōg** ō dānāgīh ā-š dānāgīh kerd/grift hammōxt bawēd ∵

ēd-iz rāy čē dānāgīh hammōxtēd pad ān ī hammōg ī harw frahang bun ārzōg ī awiš ud mardōm dānāgīh ī ōy burzānd[7] u-šān ārzōgīhēd ō hammōxtan nixwārēnd ud kunēnd/gīrēnd ∵

9.56.4[8] ud ēn-iz kū-š ahlomōγ **kuštan** hammōxt bawēd weh kē ō weh hamīhēd ∵

ēd-iz rāy čē Ahrimen ōš az hamīh ī wehān bawēd ∵

9.56.5[9] ud ēn-iz kū kē pad wahuman [B612] wišuftār ā-š pad **wahumanīg xwadāyīh abzōn** kerdan hammōxt bawēd .

ud wināhgārān dādīg puhlēnīdan wahumanīg wišōbišn .

ud az xwadāyān ud dādwarān framāyišn [M908] padiš ast **wirāyišn** ud abzōn ī gēhān ∵

9.56.6 ud ēn-iz kū-š **meh-dādestānīh** hammōxt bawēd kē **yazišn** ō Ohrmazd ∵

ēd-iz rāy čē Ohrmazd-šnāsīh u-š paristišn fragān bun ud xwadīh ud hangerdīgīh ī hamāg kerbag xwad ast meh-dādestānīh[10] ī ōstīgān kē-š winnārišn pad xwadīh u-š mehmānīh[11] abērtar pad yazišn

az ham-čim bun-dahišn ī meh-dādestānīh[12] ī yazišn ī Ohrmazd xwēš

ud abārīg kerbag ka-iz ōh hāmōyēn[13] yazišn ī Ohrmazd u-š pad meh-dādestānīh paydāgīh **abāyēd**

ud ka[14] pad meh-dādestānīh ayāb pad **meh-dādestāntarīh** paydāg bawēd ēg-iz-iš *winnārišn[1] abar ēn fragān ∵

---

1 B <y'š'wtn'> DH <y'yš'wtn>.
2 B <yy''m'n'>.
3 Not B.
4 DH Pers. bēd.
5 Cf. **1.**34.8.
6 Cf. **1.**34.9.
7 DH -ēnd.
8 Cf. **1.**34.10.
9 Cf. **1.**34.11-12.
10 B -īhā.
11 B mehmān.
12 B -stān.
13 Both <'ym->.
14 B <W AMT' ud AMT>. West ham-tan ud ka.

9.56.7[2] ēn-iz kū yaštārīh ī **yazišn**-niyābagān dāšn ast ī ō dāšn-arzānīgān dāšn ī ō dāšn-arzānīgān hāxtārīh ast ī yazišn ī niyābagan ∵

9.56.8[3] ud ēn-iz kū-š **rāh ī ahlāyīh** ud ān-iz ī ān rāh padiš wēnīhēd mizd-iz ī ēwarzīgān ī padiš hammōxt bawēd kē kunišn yazdān sūd ∵

ēd-iz rāy čē yazdān-**sūdīh** [DH315v] a-maragān-sūdīh ud a-maragān-sūdīh xwad ast **dēn** ī yazdān ī[4] nimūdār ān ī ahlāyīh rāh ud ān-iz ī padiš ēwarzīgān[5] mizd ∵

9.56.9 ud ēn-iz kū hammōxtār ī pēšagān mizd-iz ī pēšagān sūd ō hammōxt pēšagān rādēnīdan xwēšēnīd bawēd ∵

ēd-iz rāy čē-šān kār pad hammōg sūdīhēd ∵

9.56.10 ābādīh pahlom[6] ast ahlāyīh ∵

YH.

9.57.1 yāzdahom fragard *Yast* .

hād hamāgīh ī warzīdan ud ān-iz ī warzīhēd kerbag xwēšēnīd [M909] bawēd ahlaw kē ō ahlawān čāšēd nēkīh .

ēd-iz rāy az **ān ī warzīd ān-iz ī warzīhēd** kerbag hamāg ēk hambār ī az warz ī hammis dahišn ī weh ud tā fraškerd nōg nōg kē ahlawān nēkīh-čāšišnīh ō hamīh ī ahlawān ud warzīdārīh ī ān hambār rasēd ān-iz abāg abārīg ahlawān pad xwēšīh ī ān hambār ham-bāyīh .

9.57.2 ud ēn-iz [B613] kū **čiyōn pahlom ō xwēš kunēd** kē mānsr menīdārīh pad ān ī amahrspandān kē-iz ō astīgān ōz ī-š ast pad ayārīh <ī> wehān dārēd .

9.57.3 ud[7] ēn wāz ud *mahist[8] ud meh bahrīh ī kas andar ān hambār čē ka-iz ō[9] ham-bāyān ī abar ān hambār kē wēš ud kē-iz kem warzīd ān hambār pad rāh[10] ī *hamē-īhā warzīdārīh pad čē xwēšīh ī-šān hamāg estēd ēnyā wēš warzīdārān pad frahist bun xwēšīh ī ān warzišn ud pad-iz ān ī ka kem[11] warzīdārān abērtar az ān ī awēšān wēš warzīdārīh ō ān frāxīh mad hēnd ud pad-iz rādihā ud mehīhā ud[12] xwadāyīhā <ud> xwēšīh ī wēš warzīdārān abēšīhā <ud> kehīhā[13] ud

---

1 Both <w'l->.
2 Cf. **1.**34.12.
3 Cf. **1.**34.12-13.
4 DH superscript not B.
5 DH ēwarzān.
6 Not B.
7 DH B D10a; not in J5.
8 DH <mhstwmyh; B: mhst' meh over two lines; J5: mhst'-c meh with 2 lines through the –c enclitic perhaps indicating that it was to bē erased; D10a: mhst' meh as two words.
9 DH <OL; B: γ for ōh; J5 D10a: ōh.
10 DH; B J5: r'sīh Y.
11 DH; B J5 D10a: omitted.
12 B J5 D10a; not in DH.
13 B J5 D10a: ksyh'; DH <wsyh' or perhaps ud syh';

bowandagīhā <ud> niyābagīh ī kem warzīdārān ān hambār andar ān xwēšīh ud[1] wazurgīhā frāzīh ī abar kem warzīdārān guftan <ī> čimīg .

9.57.4 ud ēn-iz kū-š kunišn kerbag kē rādīh ō amahrspandān .

ēd-iz rāy čē pad kem warzīdārīh ī yazdān [DH316r] ī xwad ast ān rādīh kār ud kerbag ǰahēd .

9.57.5 ud ēn-iz kū-š andar harw dō ōxān pahlom bawēd kē ō mardōm pad xwēškārīh zīyišn-xwāyišnīh [M910][2] hammōzēd .

ēd-iz rāy čē bōzāg ast ī-šān tan[3] pad zīyišn-xwāyišnīh ud ruwān pad xwēškārīh aziš ēdar az mardōmān ānōh az yazdān pahlomīh rasēd .

9.57.6 ud ēn-iz kū-š ān ī Ohrmazd yazišn ud niyāyišn kerd bawēd kē dād ī Ohrmazd pad-iz rāh ī ham-menišnīh ud ham-spāhīh ī abāg hamāg yaštārān ī Ohrmazd .

9.57.7 ud ēn-iz kū-š pad dēn salārīh bawēd kē gīrēd dēn-dānāgīh nōg nōg .

ēd-iz rāy čē harw dānāgīh-ēw ī gīrēd ā-š[4] mehīh-ēw abzāyēd .

9.57.8 ud ēn-iz kū-š pad dēn wālanīh bawēd kē xwāhēd dēn-dānagīh nōg nōg .

ēd-iz rāy čē čand wēš xwāhēd ō dēn-dānagīh nazdīktar[5] bawēd .

9.57.9 ud ēn-iz kū-š mardōm zīyišn-xwāyišnīh dastwarēnīd kē ō mardōm tis-dahišnīh dastwarēnēd .

ēd-iz rāy čē dastwarīh abar tis-dahišnīh abāg ān ī pad zīyišn-xwāhišnīh hamband . [B614] ōwōn kū kē tis dahišnīh dastwarīhā ā-š[6] zīyišn-xwāhišnīh-iz ud kē zīyišn-xwāhišnīh dastwarīhā ā-š tis dahišnīh-iz dastwarīhā .

9.57.10 ud ēn-iz kū-š padīrišn ud[7] daxšag ud[8] gōwišn ō Ohrmazd dād bawēd kē az dēn ān ī[9] nē dānēd az ān kē dānēd abāz [tā[10]] pursēd .

ēd-iz rāy čē dānagīh pad ēn sē spurrīgīhēd <ud> ayābišn ud daxšag ud[11] guftārīh ud harw sē pad ān ī nē dānēd abāz pursīd bawēd .

9.57.11 ud ēn-iz kū-š saxwan ī[12] Ohrmazd hammōxt bawēd kē padīrišn ud ayādīh [M911][13] ud guftārīh[14] <ī> dēn hammōzēd .

ēd-iz rāy čē ēn ōšmurišn ī[1] ān hangerdīgīh[2] .

---

1 B J5 D10a: not in DH.

2 M - / yišnīh.

3 DH; not in B J5 D10a.

4 DH:'-š; B J5 D10a: 'p-š.

5 DH <nzdyktl with the d-diacritic and the y-diacritic thus looking like *nazdist man*; B J5: nzdstl; D10a: nzdyktl with the sequence –dyk- written very distinctly.

6 B: '-š ī-š'n az hw'yšnyh-c MNW; J5: '-š ī-š'n' '-š hw'yšnyh-c MNW; D10a: ZK-š'n' az hw'yšnyh-c kē zywšn' hw'yšnīh dstwblyh' '-š MNDOM DHšnyh-c dstbwblyh'.

7 B J5 D10a; not in DH.

8 B J5; not in DH D10a.

9 B J5 D10a; not in DH.

10 DH; not in B J5 D10a.

11 not in D10a.

12 DH B D10a: not in J5.

13 M ayād / īh.

14 DH J5 D10a; B: gwp...līh with a smudge.

9.57.12 ud ēn-iz kū-š pahrēz ud tarsagāhīh ī[3] ātaxš[4] kerd bawēd kē ō ātaxš rād abar[5] tis bē dahēd ud pahrēz ud tarsagāhīh ī [DH316v] ātaxš *kunēnd[6] ud ōy padiš ham-mizd bawēd .

9.57.13 ud ēn-iz kū kē pad urwāhmenīh dēn ī Ohrmazd čāšēd ā-š pahrēz ud *tarsagāhīh[7] ī ātaxš čiyōn az dēn paydāg kerd bawēd .

ēd-iz rāy čē-š ān-iz hammōxt[8] pad kunišn ī az ān hammōzišn ham-bawēd .

9.57.14 ud ēn-iz kū niyāyišn ī niyāyišn-niyābagān wizārd bawēd kē wahuman dōšēd .

9.57.15 ud ēn-iz kū-š ātaxš pad ān ī meh kār ī ast passāxt ī pad tan ī pasēn zōrēnīd bawēd kē ātaxš pad ātaxš-nāmīh xwānēd .

ēd-iz rāy čē-š nām abar čiyōnīh ī stāyišnīg nihād estēd[9] . ud[10] ka-š pad ān nām xwānd[11] ēg-iš stūd ud[12] zōrēnīd bawēd .

9.57.16 ud ēn-iz kū pad dēn ī Ohrmazd āgāh bawēd kē dēn ī Ohrmazd pad rāmišn čāšēd .

ēd-iz rāy čē harw dānišn pad hammōxtārīh warzīhēd <ud> abzāyīhēd .

9.57.17 ud ēn-iz kū kē gōwišn[13] ud kunišn ī frārōn čāšēd ā-š pad ān ī weh frazānagīh Ohrmazd šnāyēnīd bawēd .

ēd-iz rāy čē frazānagīh bahr dō gōwišnīg ud kunišnīg .

9.57.18 ud ēn-iz kū-š kerb ī Ohrmazd pad nēktomīh [ī[14]] stāyīd bawēd kē xwēš ruwān ō xwaršēd-pāyagīh bālistēnēd .

ēd-iz rāy čē ān[15] [M912] kerb ast ī Ohrmazd ud pad xwaršēd-*pāyagīh[16] bālist[17] ud nēktom [B615] bawēd .

9.57.19 ud[18] ēn-iz kū-š harwist ābādīh abēzagīhā ō Ohrmazd dād bawēd[19] . ud harwist ābādīh bun ud bar .

---

1 B J5: ī ZK; DH <ZK Y; D10a; ī ZK Y.

2 DH <section divider; B J5 D10a: omitted.

3 DH B D10a: not in J5.

4 B J5 D10a; DH <'thš ī at the end of Fol 316 r. 20.

5 B: QDM with the d-diacritic; J5 D10a: QDM without the diacritic; DH <ME.

6 DH B J5 D10a: OBYDWN-X$_2$.

7 DH <tlsk'yyh; B J5 D10a: tlsk's Y.

8 DH <hmwht' W; ud not in B J5 D10a.

9 DH <single dot for a section divider; B J5 D10a: omitted.

10 DH <ud ka-š after a dot; B J5: either a ud or ān otiose; D10a: estēd at the end of line 1 on page 659 and ka-š to begin line 2.

11 DH <KRYTN-t'; B D10a: KRYTN-t; J5: KRYTWN-yt'.

12 DH <stwt' ud zwlynyt'; B: stwt' zwlynyt' with stwt' being quite smudged but still legible; J5 D10a: stwt' zwlynyt'.

13 B J5 D10a: gwbšn' ud kwnšn'; DH <gwbšn' ī kwnšn'.

14 B D10a; not in DH J5.

15 DH B D10a: ZK klp' AYT' ī Ohrmazd ud PWN; J5: ZK ī klp' ī AYT' Ohrmazd PWN.

16 B J5 D10a; DH <p'yk.

17 DH <b'lstn' ud nyktwm; B J5 D10a: b'lst' nyktwm.

18 DH J5 D10a; barely visible in B.

19 DH; B: *kē bun pad xwēšīh Ohrmazd dārēd .*
ēd-iz rāy čē ka-š bun dād ā-š bar-iz dād bawēd ud harwist ābādīh bun ud bar.
J5: *ka bun pad xwēšīh Ohrmazd dārēd .*
ēd-iz rāy čē ka-š dād ā-š bar-iz dād bawēd ud harwist ābādīh bun bar.
D10a: *kē bun pad xwēšīh Ohrmazd dārēd .*
ēd-iz rāy čē ka-š bun dahēd ā-š bar-iz dād bawēd ud harwist ābādīh bun ud bar.

9.57.20 ud ēn-iz kū-š Ohrmazd pad xwadāy nām xwānd bawēd kē-š [pad[1]] Ohrmazd xwānēd .
ēd-iz rāy čē Ohrmazd wizārišn abāg meh dānāg xwadāy-iz[2] .

9.57.21[3] ud ēn-iz kū<-š> yazdān pad yazdān nām xwānd[4] ā-š stāyīd ud kē-šān stāyēd ā-š nāmēnīd bawēnd .
ēd-iz rāy čē-šān nām stāyišn u-šān stāyišn nām .

9.57.22 ud ēn-iz kū andar ham-gōhrān[5] ka pad tōhmag-ēw kunēd ā-š [ī[6]] pad abārīg tōhmag ī andar ān gōhr . [DH317r] ud[7] andar ham-tōhmagān[8] ka pad srādag-ēw nēkīh kunēd ā-š pad-iz abārīg srādag ī[9] andar ān[10] tōhmag andar ham-srādagān[11] ka pad kerb-ēw nēkīh kunēd ā-š pad abārīg[12] kerb ī andar ān srādag nēkīh kerd bawēd .

9.57.23 ud ēn-iz kū-š xwadīh yazdān xwēš kē ā-tān pad ayārīh ī ahlawān dārēd .

9.57.24 ud ēn-iz kū-š[13] sālārīh yazdān xwēš kē-š stahmagīh[14] pad wahuman .
ēd-iz rāy čē-š čērīh pad dādestān .

9.57.25 ud ēn-iz kū-š ō mardōmān zīyišn dād bawēd kē ān kunēd ī-šān weh tuwān mānistan .

9.57.26 ud ēn-iz kū-š dōstīh ī Ohrmazd xwēšēnīd bawēd kē Ohrmazd pad sālār dārēd[15] .
u-š sālārīh ī hamēyīg xwēšēnīd [M913] bawēd kē ō mardōmān ān tis hammōzēd[16] ī-šān *hamēyīg sālārīh ī[17] ānōh bawēd .

9.57.27 ud ēn-iz kū ahlāyīh kunēd kē tis ī frārōn menēd .

9.57.28 ud ēn-iz kū huframānīh ud abzōn[18] ī[19] Ohrmazd kerd bawēd kē tan ud gyān ō yazdān dahēd . u-š tan ud[20] gyān ō yazdān dād bawēd kē dōstīh ō dēn ī Zardušt dahēd .

9.57.29 ud ēn-iz kū kē ō Ohrmazd dōstīh dahēd ā-š az Ohrmazd sālārīh rasēd

---

1 DH; not in B J5 D10a.

2 DH; B: meh st'yyt' '-š at [615 4] and d'n'g hwt'y-c . written between lines 3 and 4. The sequence meh st'yyt' '-š belongs to 9.57.21.

3 DH; B: ud ēn-c between lines 3 and 4 and then continuing with the sequence – kū yazdān Š˜M KRYT-t '-š st'yyt – written vertically from line 4 upwards past line 1. The sequence – (?) written upside down above line 1???

4 B: KRYT-t; J5: KRYTN-yt' with the –yt crossed out and replaced with –t'; D10a: KRYTN-yt'; DH <KRYT.

5 DH <hmgwhl'n ka'; B D10a: hmgwhl'n ka; J5: hmgwhl'n tā ka' or hmgwhl'n' ī ka'.

6 DH; not in B J5 D10a.

7 DH <divider; B: no divider but ān unclear mark before BYN; J5 D10a: no divider.

8 DH <hmtwhmk'n ka; B D10a: hmtwhmk'n'n ka; J5: hmtw hmk'n'n with the hmtw° looking identical to the ka' directly above it at the beginning of line 3 on page 472.

9 B D10a: slhtk' ī BYN; DH <slhtk' -1 or ī BYN with the *ez≥āfe* perhaps lengthened at the end of the line (Folio 317 r line 1); J5: slhtk'-1 BYN.

10 DH <ZK twhmk' ud BYN; B: ZK twhmk' BYN; J5: ZK ī twhmk'-1 BYN.

11 DH <hmsl'tk'n ka; B J5 D10a: hmsl'tk' ka.

12 B J5 D10a: abārīg klp' ī BYN; DH <abārīg ī klp' ī BYN with the extra *ez≥āfe* at the end of the line (Folio 317 r. line 2).

13 DH <kū-š sālārīh yzd'n; B J5 D10a: kū-š pad sālārīh ī yzd'n. The –WN is slanted to the left in B.

14 DH J5 D10a: sthmkyh; B: sthmkīh with a smudge on the medial sequence: st...kyh.

15 B: YHSWN-yt with no divider; DH <d'ryd written in NP at the end of the line and followed by a divider at the beginning of Folio 317 r. line 8; J5 D10a: YHSWN-yt' with no divider.

16 B: hmwcyt' ī-š'n; DH <hmwcyt at the end of line 8 and ud ī-š'n at the beginning of line 9; J5 D 10a: ī-š'n'.

17 DH; not in B J5 D10a.

18 DH <abzōn'īh Ohrmazd; B J5 D10a: abzōn' ī Ohrmazd.

19 B; not in DH.

20 DH; not in B J5 D10a. D10a: HYA without the d-diacritic as above.

u-š ān sālārīh hamēyīg [ud] paywastag bawēd[1] kē ō kasān ān tis hammōzēd ī-šān hamē ham-hāgīh ī abāg yazdān bawēd . [B616]

9.57.30 ābādīh ast ahlāyīh pahlom .

Yasna 43

9.58.1 12om fragard uštwait[2] ∵

hād

nēkīh ī ōy kadār-iz-ēw nēkīh kē sūdōmandān tarsagāy ∵

ēd-iz rāy čē az framān-burdārīh ī sūdōmand ahū hām-dahišn nēkīh ∵

9.58.2 ud ēn-iz kū kē wābarīgān pad ērīh rāmēnīd az ērīgān rāmīhēd ∵

9.58.3 ud ēn-iz kū kē menišn ō dēn ī Zarduxšt dahēd ā-š **ān ī az harwistīn pahlom** ō xwēš dād bawēd

čē ō dēn mad bawēd ī pahlom az[3] nēk-išān ∵

9.58.4 ud ēn-iz kū-š ō hamāg Spenāg mēnōy dāmān nēkīh čāšt bawēd ahlaw[4] kē ō ahlawān franāmišn ∵

ēd-iz rāy [DH317v] čē Spenāg mēnōy dām hamāg ēk-gōhr hēnd <plšm>išn[5]

ud aweštābišn ī hannām ī ēk tan ān ī hamāg ān tan bawēd ∵

9.58.5 ud ēn-iz kū-š mēnōy ō Ohrmazd paywast u-š dānāgīh padīruft [M914] bawēd kē wahuman dōšēd ∵

ēd-iz rāy čē **mēnōy Ohrmazd**[6] bun-xān ī dānāgīh wahuman ast ∵

9.58.6 ud ēn-iz kū-š rāst-dahišnīh hammoxt bawēd kē saxwan pad wahman ∵

ēd-iz[7] rāy čē saxwan ī frārōn guftan hammōg ī dānāgīh bawēd[8] kē-š rāst-dahišnīh-iz andar ∵

9.58.7 ud ēn-iz kū-š urwāhm ī dagrand-zamānīhā ō xwēš dād bawēd kē zōr pad frārōnīh ōzēnēd ud kē-iz ōy ī a-zād ayārēnēd ∵

ēd-iz rāy čē az **harw 2** urwāhm ī ǰāwēdānag waxšēd ∵

9.58.8[9] ud ēn-iz kū-š **rāh** ī frārōn ō mardōmān hammōxt bawēd kē frārōn-rāhān **ayārēnēd** ∵

ēd-iz rāy čē mardōm ō rāh ayāsēnēd[10] ∵

9.58.9[11] ud ēd-iz kū-š ō **ātaxš garmīh** dād bawēd kē ō xwāndārān **rāstīh** ∵

ēd-iz rāy čē petyārag az rāstīh-nimūdār garmīh ī ātaxš passāxt abērtar pad zōr ī ān rāst[12] ānābīhēd ∵

9.58.10[1] ud ēn-iz kū ayārān ō fraškerd wištāsp ud čērān ī pad wahuman Sōšāns ud *kay-husrōy[2] ∵[3]

---

1 B J5: YHWWN-yt'; DH <byd written in NP at the end of Folio 317 r. line 13.
2 Both <'wšt'yt'>.
3 Not B.
4 DH ahlawān.
5 Both.
6 Not B.
7 B only ēd.
8 B then ∵.
9 Cf. **2.**43.2d-3b.
10 Both <'yyb's-ynytn'>.
11 Cf. **2.**43.4.
12 DH <l'stk'>.

ēd-iz rāy čē bahrān kištārōmand[4] ī xwēš [B617] spurrīgīh

ud spurrīgīh ī pad fraškerd-ayārīh ī pad wištāsp pad ān ī ka-š dēn-rawāgēnīd kē fraškerd padiš bawēd ∵

ud spurrīgīh ī čērīh ī pad dādestān pad **Sōšāns** pad ān ī ka pad dādestān ēdōn čēr ī hamāg mustōmandān bē spōzēd ud harwisp[5] ox ī astōmand ān ī zīndag ud ān ī murd dādestān dahēd ∵

9.58.11[6] ud ēn-iz kū kē pad framān dādan ōy [M915] gumārēd kē {framān dād ōy gumārēd kē}[7] framān az dēn bē dāhēd ud ōy yazēd ī abāyēd yaštan ā-š andar axwān **zahag ī Ohrmazd** nimūd bawēd ∵ [DH318r]

9.58.12[8] ud ēn-iz kū-š wattarān **zanišn** ud wehān padīrišn čāšt[9] bawēd kē ahlawdād ō arzānīgān kunēd ∵

čē-š harw 2 andar ∵

9.58.13[10] ud ēn-iz kū-š **hunar** ō Ohrmazd ud **dām wardišnīh**-iz[11] čāšt bawēd kē wahuman dōšēd ∵

ēd-iz rāy čē frāz-āhangīg ud *abāz-āhangīg-iz[12] zōr ī andar mardōmān pad wardišnīgīh ī kām ō wahumanīgīh kunišn-iz[13] hunarīhēd ∵

9.58.14[14] ud ēn-iz kū-š zōr ō ōy **mēnōy** kē dām padiš **wardēd** čāšt bawēd kē **xrad** ō ōy kē xrad ∵

ēd-iz[15] rāy čē ān mēnōy xrad ast ud pad hammōg andar mardōmān abzāyēd ∵

9.58.15[16] ud ēn-iz kū kē dēn hāwištīhā stāyēd ud kē-iz hērbedīhā **hammōzēd** ā-š **Sōšāns** rasīd-iz **nimūd** bawēd ∵

ēd-iz rāy čē dēn az fradom stāyīdār ud čāšīdār ō ān ī abdom stāyīdār ud čāšīdār pad hāwištīh ud hērbedīh[17] paywandīhēd ∵

ud Sōšāns sar hāwišt ud hērbed ī abdom bawēd ∵

9.58.16 ud ēn-iz kū-š xrad ī Ohrmazd hammōxt bawēd kē wizīr ud dādwarīh az dēn bē kunēd ∵

ēd-iz rāy čē wizīr ī dēn xrad ī Ohrmazd ast ∵

9.58.17[1] ud ēn-iz kū-š pad **xrad bowandag-menišnīh hammōxt** bawēd kū nē **frēftēnd** kē Ohrmazd ēdōn tarsagāy [B618] čiyōn duxt pid ∵

---

1 Cf. **2**.43.4e.
2 West; both <ky'wy>.
3 DH no ∵.
4 DH <ky't'l HWEnd>.
5 B -st.
6 Cf. **2**.43.5-6.
7 B.
8 Cf. **2**.43.5de.
9 B <c'šyt'>.
10 Cf. **2**.43.5.
11 DH; B <wlc->.
12 Both <-'hwyck'>.
13 DH -išnīg-iz.
14 Cf. **2**.43.5.
15 DH only ēd.
16 Cf. **2**.43.6 7.
17 Cf. Y.26.7 **hērbedān hāwištān** zand čāšīdār.

ēd-iz rāy čē tarsagāyīh ī duxt andar pid frayistīhā pad [M916] āhang ī čihrīg[2] pad xradīg bowandag-menišnīh ī duxt bawēd ∵

9.58.18 ud ēn-iz kū-š **tan** ud ādān pad framān ī dādār dāštan hammōxt bawēd kē ahlaw ud druwand ān tis hammōzēd ā-šān[3] āsānīh bawēd ahlaw pad tan druwand pad ruwān ∵

ēd-iz rāy čē dām dōst bawēd

dām dōst dādār[4] dōst-iz

dādār dōst tan xwāstag pad framān ī dādār dārēd kasān padiš hammōxtēnd ∵

9.58.19[5] ud ēn-iz kū bē-š ōy ī ahlaw az ōy ī **ōzōmand rāmišn** čāšt bawēd kū-š [DH318v][6] pad **nēkīh** ō **xwadāyān** barēnd[7] kē ōy ī ahlaw pad tuwān āyārīh kū-š tuwāngarīhā kunēd ∵

ēd-iz rāy čē ka čand-iš tuwān ayārīh kerd ā-š pad ān ī abardom nēkīh padiš kerdārīh spās bawēd ∵

9.58.20[8] ud ēn-iz kū bē-š[9] pad **ān ī bawēd nēkīh xwadāyīh** čāšt bawēd kē hamē tā ō wisp-framānīh[10] padiš bē čāšēd kū ō kasān ān tis hammōzēd ī-šān hamē tā ō wisp-framān padiš bawēd ∵

ēd kū-šān pad dastwarīh ī pad wanand tōhmag ō fraškerd paywandīhēd ∵

9.58.21[11] ud ēn-iz kū ō[12] **ātaxš rād** bawēd kē ō ātaxš warzišn kū-š **pahrēz** kunēd u-š ēdōn abar **pad niyāyišn** čāšt bawēd kē rādīh kū-š pad niyāyišn rād bawēd kē paydāgīh pad **wahuman** kū {bawēd}[13] **xwāstag** pad frārōnīh dārēd ∵

9.58.22[14] ud ēn-iz bē-š ēn pad **ahlāyīh-mēnīdārīh** čāšt bawēd kū menēd kē ō [M917] ahlāyīh **xwāyišn** nōg nōg ∵

9.58.23[15] ud ēn-iz kū-š dēn **pursīd** bawēd kē abarīgān ēr ud ērīgān hammōzāg ∵

9.58.24[16] ud ēn-iz kū ēdar-iš[17] ō dēn mazdēst bē čāšt bawēd kū kē **dēn rawāgīh** bawēd az yōǰdahrīh ō **mardōmān** ∵

ēd-iz rāy čē dēn a-rawāgīh az a-yōǰdahrīh [B619] ī mardōmān pad druz

ud ka mardōm az druz yōǰdahrēnīd dēn rawāgēnīd[18] bawēd ∵

---

1 Cf. **2**.43.6.
2 <ctlyk>.
3 DH ī-šān.
4 B-īh.
5 Cf. **2**.43.8.
6 DH <AYK / š>.
7 <DDLWN-> DH <-x1> B <x2>.
8 Cf. **2**.43.8.
9 DH only bē.
10 DH -framān.
11 Cf. **2**.43.9.
12 Not DH.
13 B.
14 Cf. **2**.43.10.
15 Cf. **2**.43.10.
16 Cf. **2**.43.11.
17 B -īh.
18 B rawāgīh-ēnīd.

9.58.25[1] ud ēn-iz kū bē-š ō ōy ī **dōst rāmišn** čāšt bawēd kū-š dahēd kē ō ōy ī dōst rāmišn ∵

u-š dādestān ēn-iz kū kē ō dōstān rāmēnēd ā-š ō awēšān-iz ōy rāmēnīdan hammōxt bawēd ∵

9.58.26[2] ud ēn-iz kū kē Ohrmazd rāmišn čāšēd u-š az **Ohrmazd rāmēnīdārīh** rasīdan hammōxt bawēd ∵

ēd-iz rāy čē pad ān ī abardom rāmišn gētīyīhā-iz burzīhēd padiš hammōxtēnd mardōm ∵

9.58.27[3] ud ēn-iz kū-š **daxšag ī pad ōš ō ōy tušt-menišn mard waxšēnišn** čāšt bawēd kē ōy [DH319r] ō-šān[4] ī xwēš xwēš-rawišn[5] ∵

ēd-iz rāy čē nērōg ī xwēš ud ān-iz ī hambedīgān ud čērīh-iz ī zamānag bowandag menēd dādestān dahēd u-š kasān abar hammōxtēnd ∵

9.58.28[6] ud ēn-iz kū bē-š ān ī Ohrmazd mēnōy čāšt bawēd kū **dōšēd** kē Ohrmazd ān **nigēzišnīh** ∵

ēd-iz rāy čē abāg Ohrmazd ham-dōšišn[7] bawēd kū (...)

9.58.29[8] ud ēn-iz kū-š **pad xwaršēd paydāgīh mizd** čāšt bawēd kē dōstīh ō Spitāmān kē-is andar rōz waxšēd [M918] kū kār ud kerbag ī andar rōz abāyēd kerdan bē rōz ī didīgar nē spōzēd ∵

ēd-iz rāy čē dōstīh ī ō dēn pad hu-čašmīh ud kār ī andar rōz bē ō rōz ī didīgar spōxtan pad arwandīh[9] bawēd ∵

ud xwaršēd hu-čašmtom ud arwandtom az wēnišnīgān ∵

9.58.30 ābādīh ast pahlom ahlāyīh ∵

Yasna 44

9.59.1 13om fragard tatspāypers[10] ∵

hād

niyāyišn[11] ī amahrspandān kerd bawēd kē hu-frazānag[12] pad ān ī amahrspandān ōšmurišn[13] ī **dēn**-frazānag kē ka ōšmurišn šnāxtan ud pad frārōnīh dāštan ī dēn ōšmurišn kē ka hamāl/āmār ∵

ud ēk pad ān ī amahrspandān sāmān ast ī niyāyišn ī yazdān .

9.59.2 čē abar ēn dar ēwēnag 7 gōwēd .

frazānag ayāb hu-frazānag[14] ayāb duš-frazānag ī paywandīd pad saxwan awiš pad ān ī yazdān ∵

---

1 Cf. **2**.43.14.
2 Cf. **2**.43.14.
3 Cf. **2**.43.15.
4 DH erased?
5 B <hwyš xwēš-> DH <xwēš hwyš->.
6 Cf. **2**.43.15 13.
7 B -dōšīd.
8 Cf. **2**.43.16.
9 DH; B puhl wēš.
10 <ttsp'ypls>.
11 B-īh.
12 B only frazānag.
13 <MNYTNšn'>.
14 Both <'wplc'nk'>.

ud frazānag ī ēw-tāg [B620] mādayānīhā bizišk-iz ēw nigēzēd ī nē guft {nē}[1] bawēd kū *xu* . ayāb duš-xēm ∵

ud hu-frazānag ī ēw-tāg mādayānīhā bizišk-iz ēw nigēzēd ī guft bawēd kū hu-xēm ∵

ud duš-frazānag ī ēw-tāg bizišk-iz ēw nigēzēd ī guft bawēd kū duš-xēm ∵

ud a-frazānag[2] ī ēw-tāg nigēzēd ī kadār-iz-ēw ī a-dān ∵

9.59.3 ud frazānag pad ān ī yazdān ōsmurišn ud[3] kē ka guftan šāyistan ī duš- abar frazānag[4] rāy ēd ī kū pad abārōnīh dārēd pad niyāyišn ī yazdān estād nē tāštīg[5] guft bawēd ∵

9.59.4 ud duš-frazānag pad ān ī yazdān ōsmurišn kē ka kū pad [DH319v] [M919] abārōnīh dārēd ahlomōγ-iz ī āgāh-dēn[6] bawēd ∵

9.59.5 ud a-frazānag[7] pad ān ī yazdān 2 ēwēnag bawēd ∵

ayāb *xu* . ud tuhīg az frazānagīh ayāb duš ī tuhīg az dānāgīh

ud *xu* . ī tuhīg az frazānagīh a-wēnāgīhā yazdān pad nīrang ī frārōn yazēd ∵

ud duš ī tuhīg az dānāgīh a-wēnāgīhā yazdān pad nīrang ī abārōn yaštan menēd ud ēč nē sāmān ī ōstīgān-estišn[8] ī abar dēn ī yazdān u-šān[9] niyāyišn ∵

9.59.6 ud hufrazānag pad ān ī yazdān pad 3 wāzag ī ham-paywandišnīh ī ast . *xu* . ud frazānag ud pad ān ī yazdān nigēzēd ōstīgānīhā sāmān ī yazdān niyāyišn ∵

9.59.7 ud ēn-iz kū kē ō mardōmān ān tis hammōzēd ī-šān ēmēd ī hamēyīgīh bawēd ā-š mardōm ō dēn ī yazdān madan hammōxt bawēd[10] ∵

ēd-iz rāy čē **wahumanīg rasišn** ī ō ān ī yazdān dēn dānāgīhā abāyišn ī awiš

ud dānāgīhā abāyišn-awišīh pad ōstigān nēkīh aziš menīh ⌈ bawēd

ud ōstīgān nēkīh aziš-menīh ⌉[11] pad hamēyīgīh-ēmēdīh[12] ī ō nēkīh winnārīhēd

kē rāy ēmēd ī hamēyīg bun čim ī dēn padīrišnīh-iz ∵

9.59.8[13] ud ēn-iz kū-š **andar axwān fradom pahlomīh** hammōxt bawēd kē gōwišn wahišt-xwēšēnīdārīhā ∵

ēd-iz rāy čē wahištīgīh sar[14] ī [B621] harw pahlomīh ∵

9.59.9[15] ud ēn-iz kū parwardār ī kerbag bawēd kē kerbag **āškārīhā**[1] kunēd ∵

---

1 B.
2 B 2-; DH <’-łplc’nk'> with first <-l-> erased.
3 DH.
4 DH Pers. *farzāne*.
5 B <t’’tyk>.
6 DH written as one word.
7 B 3-frazānag.
8 B ōstīgānīg-.
9 Not DH.
10 DH Pers. *bēd*.
11 Not B.
12 B only -ēmēd.
13 Cf. **2**.44.2.
14 DH sarīh.
15 Cf. **2**.44.6.

ēd-iz rāy čē kasān padiš hammōxtēnd ud kerbag andar gēhān abzāyēd ∵

9.59.10[2] ēn-iz kū kē bar pad xwēšīh ī Ohrmazd dārēd [M920] ā-š gēhān pad frārōnīh **abzāyēnīdan** hammōxt bawēd ∵

ēd-iz rāy čē pad bar dādīg-baxtār ud **rādīh-kerdār** bawēd ud zōr ī dād-rādīh bun **abzāyēnēnd**[3] ud bar pāyagēnēnd[4] ud padiš gēhān frāxwēnīhīd mardōm abar hammoxtēnd ∵

9.59.11[5] ud ēn-iz kū-š pad **bowandag-menišnīh saxwan** ud **kunišn** rāst hammōxt bawēd kē yazišn pad bowandag-menišnīh ∵

ēd-iz rāy čē andar yazišn saxwan ud kunišn **harw 2** ast ∵

9.59.12[6] ud ēn-iz kū frazānagīh-iš ī Ohrmazd hammōxt [DH320r] bawēd kē ō Ohrmazd ān **nigēzišn** ī[7] **fraškerd**-kerdārīh ∵

ēd-iz rāy čē frazānagīh ī Ohrmazd **sūd**-frazāmīh ī-š bun ud mayān pad wehīh ud dānāgīh zōr ī-š xwad čē abar dahišnān baxt ud kē ān zōr pad fraškerd-ayārīh dārēd pad ān frazānagīh burzīhēd ud padiš hammōxtēnd ∵

9.59.13[8] ud ēn-iz kū-š **mizd** ī Zardušt xwēšēnīd kē **kār ud dādestān** bē wizīnēd ∵

ē-iz rāy čē **abāg** Zardušt pad ān wizīngarīh ham ∵

9.59.14[9] ud ēn-iz kū-š mardōm dēn ōšmurd {kerd}[10] bawēd kē ān ī **dēn rawāgēnīdārīh**[11] waxšēnēd ∵

ud ēd-iz rāy čē az frārōn-warzīdārān rāmēnīdan frārōnīh waxšīhēd[12] ∵

9.59.15 ud ēn-iz kū-š dēn ī Ohrmazd **rawāg kerd** bawēd kē yazišn ī ohramzd kunēd ∵

ēd-iz rāy čē-š pad ān kunišn rasēd ān nīrangēnīdār[13] wābarīgānīh ∵

9.59.16[14] ud ēn-iz kū-š az mēnōy ī **bēšīdār pāsbānēnīd** bawēd ōy pahlom ahlaw ī rāst dādwar[15] kē <'wywwdyh>[16] pad wahuman kū <wywwd>[17] ud abzār pad frārōnīh [M921] dārēd ∵

ēd-iz rāy čē bēš ī-š az rāst-dādwarīh andar mardōm čihrīg hambārīhēd pad rāmišn ī-šān az wahumanīg <'wywwdyh>

gugānīhēd bēšīdār [B622] mēnōy[1] az rasīd ī ān hambārdag bēš ō bēšīdārīh ī ōy agārīhēnd ∵

---

1 B āškāragīhā.
2 Cf. **2**.44.6 3.
3 B abzāyēnd DH abzāyēn\ēn/d.
4 B <p'yknynd>.
5 Cf. **2**.44.6 7.
6 Cf. **2**.44.8 13 15.
7 DH-išnīh.
8 Cf. **2**.44.17
9 Cf. **2**.44.15
10 DH.
11 DH -īdār.
12 B waxšēd.
13 druwandēnīdār?
14 Cf. **2**.44.11.
15 B -īh.
16 a-niwandīh hu-gundīh?
17 DH <ywwd>.

9.59.17 ud ēn-iz kū-š ān kerdārīh ī amahrspandān čāšt bawēd kē bē pattūg pad ān ī amahrspandān ∵

ēd-iz rāy čē wīdwar frazām ēmēd bawēd ud frārōn frazām ēmēd fraškerd-nimūdār-iz bawēd ∵

9.59.18 ud ēn-iz kū-š gōwišn ī ōy čāšt bawēd kē Zardušt kū xwāstār bawānd[2] kē dēn[3] ō sūdōmandān ∵

ēd-iz rāy čē sūdōmandān wirāstagīh ī pad dēn rāy dēn ō kasān ārzōgēnēnd u-šān ō xwāstārīh nixwārēnēnd ∵

9.59.19[4] ud ēn-iz kū kē ō **mard** ī ahlaw **tis dahēd** ā-š ēn-iz kerd bawēd kū abārīg-iz[5] kas tā-iz ān ī wattar dahēd ∵

ēd-iz rāy čē-š <šyp'> ī rādīh awiš wirāst bawēd ∵

9.59.20 pahlom ahlāyīh ābādīh ast ∵ [DH 320v]

9.60.1 čahārdahom fragard atfrawaxšīy ∵

hhd

ān-iz ī hammōzišn **niyōšišn** ēdar and-čand abāyēd

ud ān ī a-hammōzišn niyōšišn ēw-bār ā-š hāxt Zardušt ∵

9.60.2 ud ēn-iz kū kē ō kunišngarān⌈ zāyēnīdārīhā ā-š kunišn⌉[6] **pahlom** ēwēn ī fradom dām[7] xwēdōdah stāyīd bawēd

čiyōn kunišngarān zāyēnīdārīh mardōm **pidarīh**

mardōm xūb pidarīh pad xūb kerdār[8] zahagīh .

ud xūb kerdār zahagīh pad fradom [M922] dām xēmīhā zahag andar **xwēš warzīdārīh**

ud zahag andar xwēš warzīdārīh xwēdōdah bawēd ∵

ud ān ī ka kunišngarān zāyēnīdār mardōm pidarīh stāyēd ā-š xwēdōdah-iz stāyīd bawēd ∵

9.60.3 ud ēn-iz kū kē dām pad frārōnīh ā-š **frārōn-parwardārīh dāmān rāy xwēdōdah kerdan** čāšt bawēd .

{frārōnīh ā-š frārōnīh}[9] pad-iz ēn čim čē dām pad frārōnīh dāštan rāy ō frārōn-xēmīh ī a-maragānīg handāzēd

ān ī zāyīhēd[10] pad čihr az xwēdōdah ī a-maragānīg ∵

9.60.4 ēn-iz kū-š **Spandarmad** pad duxtarīh ō Ohrmazd čāšt bawēd[11] kē xrad pad bowandag-menišnīh .

ēd-iz rāy čē [B623] xrad bowandag-menišnīh andar kanārag[1] hēnd ī Ohrmazd ud Spandarmad .

---

1 DH one word.
2 DH bawēnd.
3 Not B.
4 Cf. **2**.44.19
5 -iz not B.
6 B; DH zāyēnīdārīh kunišnān.
7 Not B.
8 B -īh.
9 B.
10 B <YLYDWNtyhyt'>.
11 Not B.

ud xrad ān ī Ohrmazd ud bowandag-menišnīh ān ī Spandarmad .

ud bowandag-menišnīh xrad zahag čiyōn Spandarmad Ohrmazd .

ud az ēd bē guftan čimīg kū kē bowandag-menišnīh ō xrad paywast ā-š Spandarmad pad duxtarīh ō Ohrmazd čāšt bawēd .

9.60.5 ud ēn-iz kū-š ēdōn ān duxtarīh[2] kunišn čāšt bawēd kē ahlāyīh pad bowandag-menišnīh . [H398]

ud kē-iz yazišn pad bowandag-menišnīh ud[3] kū yazišn ud abārīg kerbag bowandag-menišnīhā kunēd ∵

9.60.6 ud ēn-iz kū-š pad kunišn ud saxwan mardōm ō dēnīg huwaršt hāxt bawēd kē pad mardōman nēkīh kunēd ∵

ēd-iz rāy čē ān **kunišn** dēnīg huwaršt ast ud ka-š abar kerd ā-š hammōxt-iz bawēnd ∵

9.60.7 ud ēn-iz kū-š ān ī **wahuman** tarsagāyīh [M923] čāšt bawēd kē [DH end] **pad čašm** ān ī gumēzag āškārag kunēd kū ān ī tārīk rōšn ∵

ēd-iz rāy čē kār ī wahuman padiš tarsagāyīh ī wahuman kerdan hammōxt-iz bawēd ∵

9.60.8 ud ēn-iz kū bē yazišn pad bowandag-menišnīh čāšt bawēd kē pad bowandag-menišnīh saxwan ud kunišn čāšēd :

9.60.9 pahlom ahlāyīh ast ābādīh ∵

9.61.1 panzdahom fragard *Kāmnamēz* .

abar passox ī Ohrmazd ō Zarduxšt pad ān ī-š pursīd kū ō kadār zamīg ōnāmēm hād ō ānōh raftan kū mard kē ahlāyīh abāg bowandag-menišnīh pad tan mehmān ēn-iz kū nēk ōy kē garzišn aziš nēst .

9.61.2 ud ēn-iz kū-š mardōm pad kerbag *tuxšagēnīd bawēd kē ō kerbag-rawāgīh dahēd .

ēd-iz rāy čē mardōm ō kār ī paydāg rawāgīh bawēd kē ō kerbag abērtar āyōzēnēnd .

9.61.3 ud ēn-iz kū dēn-hammōxtan ān ī aziš paydāg-kerdan čāšīd bawēd kē ō ahlawān kerdārīh kū pad hu-dēnān nēkīh *kunēd .

ēd-iz rāy čē wasān nēkīh arzōgīh rāy dēn āyēnd ud hammōxtēnēnd ud warzēnēnd .

9.61.4 ud ēn-iz kū-š andar deh ī pādīrān-dahišnīh-iz ī čāšt [B624] bawēd kē abar deh sālār ī nēk gumārēd .

ēd-iz rāy čē nēk deh sālār hammōxtār bawēd ī hunar ud kerbag ō dehīgān .

9.61.5 ud ēn-iz kū-š ātaxš hupānagīh čāšt bawēd kē saxwan pad wahuman [M924] ud kē-iz ān ī warōmand zamān ō man *kunēd .

ēd-iz rāy čē kē saxwan pad wahuman gōwišnīg kē ān ī warōmand zamān <ō> man *kunēd kunišnīg ātaxš-pahrēz-kerdan hammōzēd az ān ka passāxt ī abar ātaxš bōxt ud ēraxt paydāg bawēd <ūd> mardōm pad warzāwandīh ī ātaxš abērtar ud druwandān ī aziš ayārīh ud pānagīh wēš *kunēnd .

---

1 DH <k'lk'>.
2 DH -īhā.
3 DH.

9.61.6 ud ēn-iz kū kē abar ōy kē tan pad hāwištīh bē ō herbedān rādēnīd *kunēd u-š pad dastwar guftan-iz hammōxt bawēd .

ēd-iz rāy čē tan pad hāwištīh bē ō herbedān dād dēn pad dastwar kerd guftan-iz bawēd kē pad ōy kas ābādīh *kunēd ān kunišn ī ast dēn pad kerd guftan-iz abzāyēnīd hammōxt-iz bawēd .

9.61.7 ud ēn-iz kū-š mard ud *zan pad hāwištīh ō Zarduxšt dād hammōxt bawēd kē xwēš nar ud nārīg pad dastwarīh ī Zarduxšt dārēd .

9.61.8 ud ēn-iz kū-š wehīh ō ōy ī weh čāšt bawēd kū-š dahēnd kē ō ōy ahlaw ī arzānīgān [ī] pad ān xwāstag dahēnd ahlaw ī arzānīg hu-dēn kē-š pad kerdārīh ī arzānīgīh ī pad ān xwāstag xwāst estēd ud ān ī arzōg xwāstag xwāstag ī kam-ranǰ ud wēš-sūd pad wehīh ud frārōnīh <ud> menišnīh ī dādār ō ōy ī weh arzānīgīh padīriftār hamāl .

9.61.9 ud ēn-iz kū pad-iš *čēh-widarg čāst bawēd kū *franāmānd kē pad tis aškārag bē šawēd ka [M925] pad rāh ī rāst aškāragīhā raft ā-š pad čēh-widarg widerd hammōxt bawēd .

9.61.10 ud ēn-iz kū kē yazišn pad bowandag-menišnīh ā-š čāšt bawēd kū pad bowandag-menišnīh gēhān *frahīh dahēd .

ēd-iz rāy čē-š pad ān ī awēšān [B625] xēm <ī> gēhān abzāyēnīd ān ī *awēšān nimūd hammōxt bawēd . ēdarīh ō sūdōmandān hordad amurdad bē čāšt bawēd kū yazdān dahēnd .

9.61.11 ud ēn-iz kū ēdōn ān ī druwand ān-iz ī *pādixšāy a-pādixšāy bawēd pad ān zamān ka harw kas-ēw dānēd kū ka ul ahlāyīh .

9.61.12 ud ēn-iz kū ka ān ī pādixšāy wištāsp ān-iz ī pādixšāy ahlaw Zarduxšt ēdōn ān ī druwand arzāsp a-pādixšāy .

9.61.13 ud ēn-iz kū dahišnīh ō Ohrmazd čāšt bawēd kū dahēd . ud ēn-iz kū pad-iš kāmag amahrspand čāšt bawēnd kē hunsandīh pad ān ī amahrspandān kū frazām pad tis ī amahrspandān nigerēd .

9.61.14 ud ēn-iz kū xradīh ō ōy čāšt bawēd kē Zarduxšt kū-š bawēd kē menišn ō Zarduxšt ō dēn ī Zarduxšt .

9.61.15 pahlom ābādīh ahlāyīh ast .

9.62.1 šāzdahom fragard spendmat * .

hād dēn pad ōy mehmān kē xwad dānāg ayāb niyōšīdār ī dānāgān bawēd .

9.62.2 ud ēn-iz kū-š pad bowandag-menišnīh kunišn warzīd ud hammōxt kē xwad [H401] bowandag-menišn bawēd ∵ [M926]

9.62.3 ud ēn-iz kū kerbag[1] āškārīhā kunēd parwardār ī kerbag bawēd .

9.62.4 ud ēn-iz kū-š mēnōy ī pidarīh padiš mehmān bawēd kē dām pad frārōnīh parwarēd .

9.62.5 ud ēn-iz kū-š wāstar ō gōspandān dād hammōxt bawēd kē gōspandān pahrēz kunēd . čē-šān wāstar-dahišnīh abāg pahrēz sūdōmand .

9.62.6 ud ēn-iz kū kē ān ī-š mad estēd nēkīh ō ōy ī weh bawēd ā-š ō hamāg weh harw nēkīh ī ō ōy ī weh bawēd ā-š hamāg weh harw nēkīh dād bawēd ō hamāg weh pad rāh ī hamīh ī pad gōhr sraxtag ud čiyōnīh ud harw nēkīh dād bawēd pad rāh ī bowandag-dahišnīh ī-š tuwān .

[1] J5: krpk'; B D10a: wkrpk'.

9.62.7 ud ēn-iz kū kē wizīr ud dādwarīh rāst kunēd pad-iz paydāgīh ī abar bōxt ud ēraxt spāsōmand bawēd .
ēd-iz [B626] rāy čē dādwarīh bun nīrang ī war .

9.62.8 ud ēn-iz kū kē ō ōy ī dānāg ān ī-š niyābag dahēd ā-š ō frazānagīh bun <ī> stabr <ud> nērōg dād <ud> dānāgīh andar gēhān *waxšēnīd[1] bawēd .

9.62.9 pahlom ābādīh ast ahlāyīh .

9.63.1 haftdahom fragard *Yezī*[2] .
hād kē dēn wābarīgān dārēd u-š framān barēd ā-š kasān-iz padiš hammōzēnīd bawēd .
ēd-iz rāy če-š kasān pad ēn [sē] ō dēn abērtar [H402] tuwān hāxtan <ud> bun ud abzār ī hāxtārīh hāxtarīh[3] ēn kū xwad dēn wābarīgan [M927] dārēd .
ud abzār ī hāxtārīh ēn kū framān-burdār ī dēn bawēd .

9.63.2 ud ēn-iz kū kē nīrang ī war ī passāxt [ī] kunēd ā-š čēh-widarg āgāhēnīd bawēd .
ēd-iz rāy čē ān-iz passāxt ī mēnōy-warzīh ēk abar did pad astīh gugāy bawēnd .

9.63.3 ud ēn-iz kū kē ān tis kunēd ī padiš wardišn ī az wattarīh ō wehīh bawēd ā-š [ud] ān-iz ī wardišn ī fraškerd āgāhēnīd bawēd gugāyīh-iz ī bahrīg ī wardišnīh abar hamēyīg wardišnīh rāy <>

9.63.4 ud en-iz kū kē pad gēhān-warzīdārān ābādīh kunēd [ud] ēg-iš abzāyēnīd bawēd .
ēd-iz rāy čē <pad> warzīdan ī gēhān tuxšāgdar bawēnd .

9.63.5 ud ēn-iz kū kē pad driyōšān nēkīh kunēd ā-š yazdān gēhān waxšēnīdan kerd bawēd .
ēd-iz rāy čē pad ān čim wēš waxšēnd .

9.63.6 ud ēn-iz kū-š dāmīh ī Ohrmazd kerd bawēd kē xwadāyīh ō Ohrmazd .
ēd-iz rāy čē griftār ud paristār ī kerbag bawēd .

9.63.7 ud ēn-iz kū-š wišōbišn ī pad wahuman čāšt bawēd kē xwadāyīh ō Ohrmazd .
ēd-iz rāy čē wināhgārān zanēd [pad] <ud> wattarān wišōbēd .

9.63.8 ud ēn-iz kū-š mardōm ī nēk andar deh abzāyēnīd bawēd kē deh-sālār ī nēk gumārēd .

9.63.9 ēn-iz kū-š hammōg ī frārōn [H403] kerd ud nimūd bawēd kē wahuman dōšēd . [B627]

9.63.10 ud ēn-iz kū-š [ud] kunišn ī frārōn rawāgēnīd bawēd kē ō ān ī weh frazānag gōwišn <ud> kunišn ī frārōn čāšēd .
ēd-iz [M928] rāy čē padīrišn <ud> rawāg dahišnīh ī frārōnīh pad frazānagān abērtar bawēd .

9.63.11 pahlom ast ahlāyīh ābādīh .

9.64.0 haštdahom fragard atmāyaw ∵
hād

[1] B J5 D10a: whšēnīdan'.
[2] B J5 D10a: yzyk.
[3] B: written above the first h'ht'lyh; not in J5; D10a: repeats.

9.64.1[1] padiš **bowandag-menišnīh** mardōm **pad frārōnīh** hammōxt padiš **xūb-šnāsag** bawēnd kē ān ī duxtarīhā kunišn kū andar Ohrmazd ēdōn tarsagāy čiyōn duxt andar pid ∵

ēd-iz rāy čē-š ān ī āsnīg bowandag-menišnīh pad kunišn nimūdan ān kunišn srūdīg ō menišn ī mardōm payrōgīhēd padiš xub-šnāsagīh būd ∵

9.64.2 ēn-iz kū xūb-šnāsagīh ī tisān pad bowandag-menišnīh[2] bawēd

ōh-iz duxt ō pid pad ān ī āsnīg bowandag-menišnīh kē padiš spōzīhēd ān waran ī pad <ky'n'> { / t} stahmagtom tarsagāyīhēd

ud az ān bē ān tarsagāyīh nērōgōmandtom *hangōšīhēd awiš tarsagāyīh ī andar dādār ∵

9.64.3 ud en-iz kū-š **pad xrad** tis ī yazdān **wizīdan** hammōxt bawēd kē frazānagīh pad tis yazdān ∵

ēd-iz rāy čē tis ī yazdān wizīdan mādayān ān ī frazām-sūd ud frazām-sūdīh pad frazānagīh wēnīhēd

az ān bē ōy kē pad tis ī yazdān frazānag ā-š pad arz[3] tis ī yazdān wizīdan hammōxt bawēd ∵

9.64.4 ud ēn-iz kū-š **ō frašōštar urwāhmenīh ī pad ahlāyīh** čāšt bawēd kū-š **pad kār ud kerbag kerdan garmōg kunēd** kē ō frašōštar hordad amurdad bē čāšt kū pad dastwar ī ōy dārēd ∵

9.64.5 ud ēn-iz kū-š pad kār ud kerbag [M929] garmōg būd hammōxt bawēd kē nōg nōg kerbag kunēd ∵

9.64.6 ud ēn-iz kū-š **Ohrmazd sālārīh dahēd** kē ō Ohrmazd rāmišn dahēd ∵

ēd-iz rāy čē rāmišn ō Ohrmazd dādār kas Ohrmazd rāst *bandag Ohrmazd rāst bandag sālār bawēd ∵

9.64.7 ud ēn-iz kū-š **hamē ō wisp framānbed bawēnd** kē ō ān ī bawēd nēkīh **xwadāyīh** [B627]

az-iz ēd čim čē pad nihād ud rāyēnīdan ī ān ī a-škenn frārōn dād framān kardag ī abārīg frāz nigerīdārīhā dāmān-sūdīh ān ī hamē pattāyišnīg nēkīh andar dāmān winnārēd

kē rāy pas-iz az zīndagīh ī-š tan ud gēhān pad ān ī ōy dād ēwēn wazurg-kunišnīh[4] rāyēnīhēd u-š framānbedīh ud xwadāyīh paywastag bawēd ∵

9.64.8 ud ēn-iz kū **dāmīh ī Ohrmazd wahuman pād** hammōxt bawēd kē xwadāyīh ō Ohrmazd

pad ēn čim čē padisāy pād hammōxt bawēd kē xwadāyīh ō ohrmazd pad ēn čim čē padisāy pād ī ōy xwadāy dām pad zōr ī wehīh pāyīhistan ī dām pad wehīh zōr ō a-maragān **āškāragīhēd** zōr ī wehīh ī wahuman ast ∵

9.64.9 ēdar abar passox ī ō Zardušt druwandān rāy kū **andar druzōdmān**[5] pad rasišn pad hām-margīh a-pādixšāy hēnd kū-šān hamāg anāgīh ast u-šān čārag **xwāst nē tuwān** ∵

9.64.10 ēn-iz kū-š mēnōy ī tarsagāyīh ī **pad xwānišn ō ayārīh** rasēd kē andar sūdōmandān tarsagāy ∵

ēd-iz rāy čē [M930] mēnōy ō ān xwāndār abērtar paywāzēnd ī-šān *wāspuhragānīhā dādār bawēd .

\ud ēk/ ud ēk az mēnōyān ast wāspuhragānīhā yazišn ∵

čiyōn mēnōy ī rādīh pad wizīdārīhišnīh mēnōy ī rāstīh pad hu-rāstīh ∵

ud mēnōy mihr pad hu-mihrīh ud mēnōy ī xwadāyīh pad hu-xwadāyīh abērtar yazīhēd ∵

ud ōwōn-iz mēnōy ī tarsagāyīh wāspuhragānīha yazišn pad tarsagāyīh ī andar sūdōmandān bawēd ∵

---

1 **3.**49.5.

2 B -išn.

3 West suggests *xrad.

4 One word <LBAkwn->.

5 <dlwcwktm'n'>.

9.64.11 ud ēn-iz kū ān ī Ohrmazd **īšt xwāstār** bawēd kē xwadāyīh ō Ohrmazd ∵

ēd-iz rāy čē dānāgīhā xwāst ī yazdān xwadāyān pad arzānīgēnīdan ī xwēš tan pad nēkīh ī az yazdān xwadāyān bawēd ∵

9.64.12 abar passox ī Ohrmazd ō Zardušt ka-š abar **xwēš ērmān** wālan pursīd kū

ān tō xwēš •• ērmān ān wālan ka-iz kū zādag ahlaw kē ēd ī tō dēn ī mazdēst rawāgīh dahēd [B629] andar-iz dānēd frāz ōšmurēd az ēd ī tō **warzišn ī weh dahēd frāz wābarīgānīh** kū kerd ī tō pad *wābarīgān dārēd ∵

9.64.13 pahlom ast ābādīh ahlāyīh ∵

[H406]

9.65.1 nōzdahom fragard **Kadmōraw*[1] .

hād

pah-iš ō ōy <ī> gōspand čāšēd <> ēd-iz rāy čē gōspand pah-iz andar .

9.65.2 ud ēn-iz kū kē gōspandān rāy wāstar sāzēd ā-š mardōm pad gōspand srāyēnīd bawēd .

ēd-iz rāy čē mardōm pad gōspand ud gōspand pad wāstar srāyišn .

9.65.3 ud ēn-iz [M931] kū ēdar-*iš[2] gōspand ō ōy čāšt bawēd kē pah ō Zardušt kū pad dastwar [ī] Zardušt dārēd .

ēd-iz rāy čē pah-iz gōspand .

9.65.4 ēn-iz kū-š pad frārōnīh ōz abzāyēnīd <ud> hammōxt[3] bawēd kē pad dagr-zīyišnīh xwāyišnīh urwāhmenīh dahēd kū {ān tis kunēd ī-š urwahmenīh dahēd}[4] kū ān tis kunēd ī-š urwāhm ī dagrand-zamān bawēd .

ēd-iz rāy čē abzōn ī ōz[5] abērtar az rāmišn rāmišn ān ī dagr-pattāy bawēd .

9.65.5 ud ēn-iz kū kē yazišn ī yazdān kunēd ēg-iš urwāhmenīh ī az yazdān ō xwēš paywast bawēd .

ēd-iz rāy čē rasišn ī yazdān awiš bawēd .

9.65.6 ud ēn-iz kū-š xrad ī Zardušt hammōxt <ud> nimūd bawēd kē menišn ō dēn <ī> Zardušt dahēd .

9.65.7 ud ēn-iz kū-š pad gōwāgīh uzwān frahanǰēnīd bawēd kē pad xrad wizēngar bawēd .

9.65.8 ud ēn-iz kū-š ārāyišn ō ōy čāšt bawēd kē Zardušt kē dēn-sūdōmandān .

ēd-iz rāy čē az ān ī awēšān <ī> nūn *bawēnd[6] kunišn ud xēm ud hāxtārīh <ī> mardōm ō dēn ī Zardušt ārāyēnd .

9.65.9 ud ēn-iz kū kē ō kasān rāh ī frārōn hammōzēd ā-š pad dānāgīh [ī] frahanǰēnīd[an] bawēnd .

---

1 B D10: ktmwklw'.

2 B D10a J5: LTME-yh.

3 B D10a J5: hmwhtn'.

4 B D10a: not in J5.

5 B: 'p crossed out and followed by 'wc' with the –c- a little larger and a bit smudged; D10a J5: 'wc'.

6 B D10a: YHWWN-yt for YHWWN-d?

ēd-iz rāy čē pad rōšnīh ī ān rāh wēnēnd ud kunēnd ud padiš frahanǰīhēnd .

9.65.10 <ud> ēn-iz kū-š niyāyišn ī amahrspandān kerd bawēd kē stāyīdār <ī> amahrspandān .

9.65.11 ud ēn-iz kū-š ayārīh az yazdān grift bawēd [B630] kē ō ōy ī [M932] xwāstār ān ī-š dōšag dahēd čē-š xwēš-tan pad ayārīh arzānīgēnīd ud ka-š arzānīgēnīd ēg-iš grift bawēd .

ud xwāstār ān bawēd kē-š xwāstār [ī] nē pad dahān bē pad arzānīgīh ud dōšag ud ān ī-š abar weh .

9.65.12 ud ēn-iz kū-š andar rōz ō ōš čāšt bawēd kū pad daxšag *gīrēd[1] kē andar niyāyišn kū kār ud kerbag ī-š andar rōz bē abāyēd kerdan bē ō didīgar rōz nē spōzēd .

ēd-iz rāy čē-š ōš az ēr-hambahīh ī kārān bōzēnīdan abar kārān burzēnīd bawēd .

9.65.13 ud ēn-iz kū-š andar axwān bowandag-dahišnīh čāšt bawēd kē andar axwān menišn kū ān [H408] tis kunēd ī andar gēhān weh šāyēd mānist<an> čiyōn winnārdan ī hu-xwadāyīh ud hu-dēnīh ud dād ī ēwēn ī frārōn ud abārīg kē mānišn winnārišn ud zīyišn ī mardōm andar gēhān padiš bawēd <ud> xwēšēnīdan ī ān kerdār <ud> bowandag-dahišnīh aburzīh ast ī-š az ān wazurg kerdārīh .

9.65.14 ast ahlāyīh ābādīh pahlom .

9.66.1 wīstom fragard *_Wohuxšatar_ .

u-š guft Ohrmazd ō Spitāmān Zarduxšt kū kē nūn pad xwadāyīh pādixšāy hēnd mardōm ī sāstār ī druwand <ud> drōzan nē nūn pad xwadāyīh <ud> ōy-iz ī druzēnīd andar ox ī astōmand az šēwan bē wānēnē ud margīh <ud> seǰ ud drōzišn bōzēnēnd čē-š [ud] nē bōzēnēnd .

9.66.2 ud ēn-iz kū ka-šān xwadāyīh [M933][2] bē ō ōy ī weh dād hē bōzīhist-ēw pad ān ī ōy xwadāyīh ān-iz ī druzēnīdag az šēwan bē *wānēnē ud margīh ud seǰ ud drōzišn .

9.66.3 ud ēn-iz kū kē bowandag-menišnīh ō xwēš kunēd ā-š ahlāyīh kerd bawēd <>

ēd-iz rāy čē pad bowandag-menišnīh rōšnīhēd ān ī ǰān čašm ī wēnāg ī ahlāyīh .

9.66.4 ud ēn-iz kū-š īšt ī pad xwadāyīh bē šāyēd dād čāšt bawēd kē xwadāyīh ō ōy ī hamāg rōšn kunēd .

ēd-iz rāy čē ōy ī hamāg rawišn xwadāy *nigerišn ud handāzišn ud kunišn abar ān ī a-maragān īšt ud sūd ī pad xwadāyīh [B631] ī šāyēd kerdan .

9.66.5 ud ēn-iz kū-š pad wahuman saxwan dād hammōxt bawēd kē yazišn ī yazdān wahuman menišnīhā kunēd .

ēd-iz rāy čē menišn pad wahuman menišnīh ōstīgān <ud> uzwān pad wahuman saxwanīh xōgēnīdag bawēd .

9.66.6 ud ēn-iz kū-š a-wināhīh az *amāwand kerbagīh hammōxt bawēd kē pad frārōnīh mānēd .

ēd-iz rāy čē-š wizārd frēzwānīg kerbag-iz andar .

9.66.7 ud ēn-iz kū-š hammis *wehīh kerdārīh pad *wehīh kerdārīh ayārēnīd bawēd kē andar axwān bundāšn kū-š ān ī bē abāyēd dād bē dahēd .

---

[1] B D10a: OHDWN-X_1.

[2] M xwadā / yīh.

ēd-iz rāy čē kār-ēw ī pad hazār mard abar estēd ka ēk zōr ī xwēš padiš ō kār *barēd ā-š nō hazār (?) nō mard pad ān kār ayārēnīd bawēd .

9.66.8 ud ēn-iz kū-š ān ī ahlāyīh rāh nē nihānēnīd ud hammōxt bawēd kē humēnīdār pad [M934] ahlāyīh .

ēd-iz rāy čē-š ēwān ud rēšag ī ahlāyīh az menišn (?) .

9.66.9 <ud> ēn-iz kū-š bowandagīh ī pad ān ī gōspandān nē abāyēd kerdan hammōxt bawēd kē gōspand pad dastwar ī sūdōmandān dārēd .

ēd-iz rāy čē-š hammōzēnd ud framāyēnd .

9.66.10 ud ēn-iz kū-š kadag-banūgīh kerd hammōxt bawēd ān zan az tarsagāyīh ī šōy urwāhmenīh kunēd .

ēd-iz rāy čē-š kadag-bānūgīh pad hušnūdīh ī šōy ud hušnūdīh pad-iš tarsagāyīh ud [H410] tarsagāyīh pad rāmišn bawēd .

9.66.11 ud ēn-iz kū-š dēn pad dānāgīh dōšīdan hammōxt bawēd kē-š paymānīg <ud> wahumanīg .

ēd-iz rāy čē wahumanīg paymānīgīh šnāsīhēd dēn .

9.66.12 ud ēn-iz kū-š ān ī Ohrmazd rāmēnīdārīh kerd bawēd kē ō Ohrmazd čāšēd .

9.66.13 ast ahlāyīh pahlom ābādīh .

9.67.1 wīst ud yakom fragard *wahištōišt .

frāz-iš ān guft ahlaw Zardušt kū-š yazišn kerd kē ān ī amāh yaštan hu-menišnīh aziš .

9.67.2 ud ēn-iz kū kē dēn pad tan mehmān ā-š wahuman [B632] ud mānsr pad tan mehmān ud mēnōy ī wehīh ī w paymān .

9.67.3 ud ēn-iz kū-š dēn ī weh pad saxwan ud kunišn hammōxt bawēd kē yazišn wahuman menišnīhā kunēd .

9.67.4 ud ēn-iz kū-š amahrspand pad tan mehmān bawēnd kē wahuman dōšēd .

ēd-iz rāy čē-šān mehmānīh pad rōšnīh ud pākīh ud hu-bōyīh ud pad wahuman rōšnīhēd pākīhēd hu-bōyīhēd tan .

9.67.5 ud ēn-iz kū-š mardōm pad kerbag kerdan [M935] tuxšāgēnīd bawēd kē dāšn ō kerbakkarān kunēd .

9.67.6 ud ēn-iz kū kē rāh <ī> sūdōmand dōšēd ā-š kasān-iz ham-rāh grift <ud> hammōxt bawēd .

9.67.7 ud ēn-iz kū-š duxt pad duxtarīh ō pidar[īh] dahēd kē ō duxt tarsagāyīh ī andar pidar hammōzēd .

ēd-iz rāy čē-š pad duxtarīh ōstīgānēnīd bawēd .

9.67.8 ud ēn-iz kū-š pādixšāyīh ī wahuman hammōxt bawēd kē hunar ī-š ast pad frārōnīh dārēd .

ēd-iz / (rāy) čē az padixšāyīh ī wehīh bawēd sūd ud apahikārīh ī hunarān .

9.67.9 ud ēn-iz kū-š ō pid duxt pad zanīh dād bawēd ēdōn-iz ō abārīg mard zan kē ō duxt ud abārīg zan tarsagāyīh ī andar pid ud šōy hammōzēd .

ud ēdōn-iz kē zan ī mard-ēw pad kadag-bānūgīh frahanǰēnēd čē zan sūdōmand zanīh ī mard pad tarsagāyhīh ī andar šōy ud xūb-frāhaxtīh ī pad kadag-bānūgīh bawēd .

9.67.10 ud ēn-iz kū-š tarsagāh-iz zan ō šōy dād bawēd <kē> zan-ēw bē ō mard dahēd čē xwadīh dādār pad-iz kār ī ān xwadīh dād spāsōmand bawēd .

9.67.11 ud ēn-iz kū-š bun ud bar ō Ohrmazd dād bawēd kē abāyēd bē ō Ohrmazd dahēd ud bōxtišn ī hamēyīg hammōzēd <ud> frārōn abāyēd bun ī bōxtišn bar ī frārōn abāyēd .

9.67.12 ud ēn-iz kū-š ō hukadag-xwadāyīh hambārīd bawēd kē dar ī kadag ō dānāgān wišādīh dārēd <ēd-iz rāy čē> kadag tan dar <ī> [M936] kadag gōš ud čašm ud dahān .

9.67.13 ast ābādīh ahlāyīh pahlom .

9.68.1 wīst ud dōwom fragard ērman bun . [H412]

abdom frašn tarist 5 gāhān [B633] bē-š ō Ohrmazd xwadāyīh čāšt bawēd kū-š tan ī xwēš xwadāyīh kunēnd[1] kē ān kunēd ī az ān gyāg paydāg . *yā ərəžəjiiōi dāhī drigauuē vahiiō* . kē ō ōy ī rāst zīyišn driyōš *wāsān dahēd bōxtišn ī az Ēbgad <ud> hangerdīgīh ī harw nēkīh .

9.68.2 ast ābādīh[2] pahlom ahlāyīh

[1] B J5 D10a: OBYDWN-X$_2$.

[2] B D 10a; J5: 'p'tīh ī pahlom.

DĒNKARD 9: WIZĪDAG Ī AZ HAMĀG HĀD

***DkM.* 936 10 — *DkS.* VOL. XIX 77 — B 633 5 — J5 497 5**

9.69.1 abar wizīdag ī az hamāg hād ∵

9.69.2[1] waxšēnīdārōmand awēšān sūdōmand kē *waxšēnēnd[2] *ōy[3] waxšēnīdār kū nēkīh pad ōy kunēnd kē ān ī pad kasān nēkīh kunēd ∵

9.69.3 ēdōn ahlaw ī pahlom menišn dahēd kē ān **pad wahuman** abar **ras**ēd[4] nēkīh ī ōy ī **āškārag-bēšīdār**[5] mard ī ahlaw ī zadār druwandān ∵

kē pad ān ī Ohrmazd ud pad ān ī Zardušt waxšēnēd kū pad paymān kušēd .

9.69.4 ōy ī stahmag mard ī ahlaw rāy passox guft

mizd ī zadār ud waxšēnīdār ān mard kē zadārīh ud waxšēnīdārīh dānēd ī-š wattar mizd ōy ī druwand ∵

ēdōn čiyōn-iš zadārīh ā-š pad duš-mizdīh

az 2'ān mēnōyān ā-š dōšīd kē druwand ān ī wattar warzišn ∵[6]

ēd-iz rāy harw ahlaw kas-ēw gāhānīg čē ka pāduxšāy ān ī druwand ēdōn [M937] ān ahlaw ān-iz ī **pādixšāy a-pāduxšāy**[7]

9.69.5 Zardušt pad zadārīh ō druwandān raft

pad ān rawišn Ohrmazd guft kū

tō ēdōn pad zadārīh ō druwandān rawē pad dādestān čē ēdōn tō ud harwistīn ahlaw pad xwadāy darēnd

9.69.6 pad-iz az wizīr nīrang ī war kē ān ī ast / ast ǰud dahēd kū-š ān ī tārīk rōšn bē kunēd

9.69.7 tō {p} hāwand ān Ohrmazd ēdōn pad yaštan xwadāyīh kū-š {xwadāyīh kū-š} xwāstag ud pāduxšāyīh ēdōn pad frārōnīh dāšt bawēd čiyōn tō kē ēdōn ō gēhānīg anāgīhēd man pad ahlāyīh frāy-dahišnīh wālišn-dahišnīh ∵

meh-iz[8] ān ī ahlaw pad ahlāyīh wurrōyēd meh ān ī druwand pad druwandīh ∵

9.69.8 pad ān framāyišn ā-š guft Zardušt [B634] kū aškārag-bēšīdār mard ī ahlaw ∵

Ohrmazd hāxt sūdōmand kū dōšīd gēhān ī astōmand ī ahlāyīh ∵

ud ān ī ōy abar xwāhēd tarsagāyīh kē paymān ī ahlāyīh padiš kū paymān ī kār ud kerbag dānēd ∵

---

1 W cf. Y.42.1a?

2 B <whšyn\d/~~yt'l~~>.

3 ō ī.

4 Y.28.2a.

5 Y.43.8b.

6 Y.30.5.

7 Y.35.4.

8 <msyc>.

9.69.9[1] gētīy rāy passox guft kū ān ī dēwān abāz gumēxtēd čand bawēd tā ka ān ī dēwān ō dēwān abāz gumēxtēd tā ka waxšēnīd bawēnd ō ān ī xwēš stī kū-šān nēkīh ō xwēš tuwān xwāst ud zadār hēnd ahlawān

9.69.10 ān ī zadār ī dānāg rāy passox guft Sōšāns kū pad rāh ī ōy bawēd ka abāz gumēxtēd

9.69.11 pad ān drōzišn ā-š guft Ohrmazd kū nēk [M938] ōy kē drōzišn aziš nēst ∵

9.69.12 ōy kē *rah J̌am mad estēd *rāy[2] ā-š guft kū-š mizd rasēd kē nē zadār ud nē waxšēnīdār ud nē pāduxšāy ud nē a-pāduxšāy

9.69.13[3] pad ān hāzišn ā-š guft wahuman kū ān ahū ud ān rad kē man ahlāyīh pad tan abzāyēnam

9.69.14[4] pad ān framāyišn ā-š guft spandarmad kū ēdōn ān ī āgāh-dahišnīh bawēd mard-ēw ī dānāg bawēd kē man dēn pad daxšag bē ***kunam**[5] ōy ān ī amāh **īšt** kū **xwāstag pad xwēšīh ī amāh dāšt estēd** kē pad gōwišn gēhān ī ahlāyīh frāy-dahišnīh ∵

9.69.15[6] ān ān ī man **wirāyišn** u-m ān **kāmag** kū-m ān **abāyēd** ud ān dōšam kē **bē dānē** kū **ān ī ahlāyīh wirāyišn** ∵

kē-z tō az amāh Zardušt sraw ud kunišn ī pahlom pursē pad bowandag-menišnīh nūn pad harw-ēw dast kunišn warzam bē niger ān ī man kunam[7] tō-iz ōh kunē[8] ∵

9.69.16 pad **īšt** tō Zardušt **rād** hē kē pad yazišn rād hē tō kē-t tan wurrōyēd dād **xwāstag** rāy pahikār rād nēst ud Zardušt ī waxšēnīdār pad waxšēnīdārīh mizd

Zardušt zadār pad zadārīh mizd

Zardušt ī zadār ud waxšēnīdār pad zadārīh ud waxšēnīdārīh mizd

9.69.17[9] abar puhl ī ōy kē ātaxš pad <w'l š> nām xwānēd čiyōn ka-š āhen ī widāxt pad galōg abar abāz *tazēnēnd[10]

ud ān ōy [B635] zīndag yazē **ōy** kē **dōšišn pad nēkīh** kū **kār ud kerbag pad abē-bīmīh kunēd** ā-š **kāmag-iz abāg** šāyēd dānistan [M939] kū-š abāyist rāy kerd

9.69.18[11] pad ān framāyišn ā-š guft Ohrmazd kū ēdōn ō ān ī amāh **Šahrīwar[12] ul uz**išnīh/hanǰišnīh

9.69.19[1] pad ān frašn ā-š guft Ohrmazd kū **ēdōn ō ān ī amāh pad wahuman rasīhēd** ō[2] **dēn** ī amāh **pad frārōnīh** šāyēd mad ∵

---

1 Cf. Y.34.4c Y.47.4.

2 Mss.: LA.

3 Y.34.5b.

4 Y.34.5a.

5 <kunamx2>.

6 Cf. Y.34.12.

7 <OBYDWN-mx2>.

8 <KN BYDWN-X$_2$>.

9 Y.48.4.

10 tazēnd.

11 Y.43.14cd.

12 <štlwwl>.

9.69.20[3] rāst ān Zardušt pad **xwadāyīh** pāduxšāy kē *yōǰdahrēnēd[4] ēn dēn kū rawāg bē kunēd kē pad ēn **dahīhēd** a-margīh ud **kāmag**-hu-čašmīh

ān ān ī man dēn Zardušt ī pahlom **kē** ēn **ī man gēhān pad ahlāyīh frāy-dahišnīh abāgēnēd**

9.69.21[5] pad ān ī ōy ā-š guft Ohrmazd kū az ān ī meh ganāyīh ka druwand ō ōy ī druwand xwad pad A-ganāy **dārēnd**[6] **kē ān ī ōy kunišn ā-š az akōman mānišn**

9.69.22[7] az ēd-iz ka ō tō harw 2 dahīhēd hordād amurdād pad ān rāh ka abzōnīg-mēnōy ud pahlom-menišn hē kū ān ī dānē bē kunē[8] ud ān ī nē dānē abāz pursē

9.69.23 az ōy ī ast xrad Ohrmazd ōy ī bawēd xrad ∵

Zardušt pursīd ōy ī an-āst rāy kē pas nē bawēd kē-šān nē ēdōn hagriz stī būd ī kust ī frārōnīh u-šān nē bawēd az nūn frāz ∵

9.69.24 pad ān padīrag-wisānišnīh ā-š guft Ohrmazd kū andarg harwistīn mardān ī ahlawān ī zadār druwandān ōh gōw pad-iz ān ī pēm-barišn zōhr šīr-ēw paymān šnāyēnēnd frāxwēnēm was yān nēkīh kerdan

9.69.25 pad ān framāyišn ā-š guft Ohrmazd kū nēk ōy kē garzišn [M940] aziš nēst ud yān ī čiyōn ēn xwāhēd ∵

gərəzōi . āxsō .[9] mānsr

9.69.26[10] ō tō Zarduxšt ā-m pānag dād passox ī *k⃝mnā*[11] ∵

kē pēš kay-**wištāsp ham-hāg**īh ān man **ahlaw dōst** tis ī āškārag az ān ī warzīd az ān čiyōn ōh abāyēd [B636] warzīd ∵

9.69.27[12] ān ī a-**paymān**ag mard **gōwišn**īh hād[13] drōw hamāg **a-paymān** hād

ēd rāy hamāg nē ān ī weh mard dārēd čē ka pādixšāy ān druwand ast ān ī ahlaw ān-iz ī pāduxšāy a-pāduxšāy bawēd ān ī ahlaw

ēdōn ān ī druwand ān-iz ī pādixšāy ud a-pāduxšāy bawēd kū bē ēraxtēd u-š dārišn bē stānēnd ∵

9.69.28[1] **sūdōmandān** rāy passox guft az **ān** ī **mizd** ī zadār ud **waxšēnīdār** hēnd awēšān sūdōmand kē zadārīh ud waxšēnīdārīh hēnd

---

1 Y.44.1.

2 J5: L with the O missing and a gap where the first letter would be.

3 Y.43.8 Y.44.10=.

4 <ywš'yylynyt'>.

5 Y.47.5.

6 B; J5: YHSWN-yt\ with the °t\ crossed out in order to amend it to YHSWN-d.

7 Cf. Y.32.15.

8 <OBYDWN-X_2-yD>.

9 Cf. Y.46.2.

10 Y.46.13-14.

11 Y.46.7.

12 Y.46.17?

13 <HWE't> 2x.

ōy ī wāxšēnīdār Ohrmazd kē zadārīh ud waxšēnīdārīh dānēd ∵

9.69.29 ka pad zadārīh az Ohrmazd druwandān rāy abar frašn būd pad zadārīh ī ēdar ōy ī xwadāy rāy passox guft mizd ∵

kē ān ī pahlom dādwarīh ēdōn čāšēd kū wizīr kunēd ān ī zadār ud waxšēnīdār Sōšāns ∵

9.69.30[2] Zarduxšt passox guft kū **mizd** ān **dahēd** ∵

9.69.31 ud ān zadār ī dānāg passox guft Sōšāns kū pādifrāh ān kunēd ∵

9.69.32[3] ān čand **gōspandān** ān-iz ī **gōspand** paydāg paydāg ahlaw[4] rāy **garzīhēd** ēn **garzišn** čand tā ka waxšēnīdār bawēd ān-iz ī a-kāmag-xwadāy[5] ∵

čand zamān tā ān bawēd tā ka druwand ī zadār ī [M941] **āhōgēnī**dār pādixšāy ān a-pāduxšāy

9.69.33 čē-kāmagīh-iš rāy garzēd kū tā waxšēnīdār bawād ān-iz ī a-kāmag xwadāy kū tā ān ī waxšēnīdār pādixšāy bawād

9.69.34[6] pad ān garzišn ī-š guft Ohrmazd kū **nē ēdōn ahū'īgīh windišn** ēn garzišn **ēd rāy** ka **xwadāy pad xwadāy nē dārēnd ud nē dahišn ī radīh az ahlāyīh čēgām-iz-ēw** ∵

čand ahlawān rāy ōh abāyēd guftan az nūn frāz tā ka waxšēnīdār bawēd ān-iz ī a-kāmag xwadāy ∵

9.69.35[7] čand saxwan ī mēnōyān rāy ī pad menišn ud gōwišn ud kunišn-iz ōh abāyēd guftan kū **āmār** ōh **kunēd** hamē tā kadār-iz-ēw windišn zadār ud waxšēnīdār ud pādixšāy ud a-pādixšāy ∵

9.69.36 čand bawēd ī ēn [B637] frašn ōh abāyēd pursīdan tā ōy ī ahlaw ān ī druwand A-ganāy ast ān ahlaw ā-š pad ganāyīh paydāgēnēnd pad zadārīh ān ī ahlaw petyāragēnēnd

9.69.37 čand bawēd ka ēn passox ōh abāyēd guftan tā zadārīh pahikārdār ud xwēšāwand

9.69.38 čand bawēd tā ān kas-ēw dōšēd ka ahlaw waxšēnīdār bawēnd nēkīh-kerdār

čand druwandān-iz ahlawān-iz rāy ōh abāyēd kerdan tā ka druwand ī zadārīh ī pahikārdār pāduxšāy ∵

9.69.39[8] čē-kāmagīh-iš rāy frāz guft kū tā bē dānānd kū **Ohrmazd rāst wizīd** Ahrimen rāst **nē** wizīd ∵

9.69.40 ud kū tā bē dānānd kū pādufrāh ī druwandān ōh hammōxtišn kū ō tam axwān ōh rasēnd ∵

kū ōy-iz ī hammēstānīg[9] ā-š mizd dahēnd ∵ [M942] ud kū druwand ōh zanišn hēnd ∵

kū yazd tuwāngartar hēnd ∵ kū Ahrimen bē kušēnd ∵

ud kū az wattarīh bē ō wehīh *wardēnēnd[10] ∵

---

1 Y.46.3.
2 Y.46.3.
3 Y.29.1-2.
4 *Y.* 11.1: *haiϑii̯ aṣauuan.*
5 Cf. Y.8.6.
6 Y.29.6.
7 Y.29.4.
8 Y.30.3.
9 <hm'yyt->.
10 <wlt> eol.

ud kū **ān ī druwandīhā pad uzwān wurrōyēnēd**□□□[1]□

ud kū frārōn parwardārīh ī dāmān rāy xwēdōdah kerdan ∵

ud kū dēwān tar-menīd ∵

ud kū ēdōn ān ī duš-xwadāy druwand

ud kū <AWYATWN>išn hēnd

kū Ohrmazd **wināh ud kerbag āmār** ōh **kunēd** ∵[2]

9.69.41 ud pad kār ud kerbag kerdan tuxšāgtar bawānd ∵

ud az wināh wēš pahrēzēnd ∵

hamē tā kadār-iz-ēw windišn ān **pad zīndagīh** ud ān **pad a-zīndagīh ōh rasēd**[3]

9.69.42 u-šān pādufrāh pad tanōmandīh bowandag nē kunēnd ud druz gētīy nē abesīhēd

ud harw kas-ēw ul ōšmurēd ud harw kas ō tis ī Ohrmazd bowandag frazāmēnēd

ud druz nē wānīhēd ud pādufrāh bowandag nē kunēnd ∵

9.69.43 ud harw kas **Ohrmazd abzōnīg** nē **men**ēd ōh mānē ∵[4]

ud harw kas tan nē bowandag dahēd ∵ pad druz ōh rēšēnd ∵ ud **duš-xrad** ōh bawēnd[5]

9.69.44 ud harw kas **ō ōy ī weh weh**īh nē bawēd ∵[6]

ud wattarīh druz weh ōh marnǰēnēnd[7] ∵

ud wattar weh nē šnāyēnēnd[8] ∵

ud druwand dēn ōh ōšmurēnd [B638] **dōst**īh ō kār nē dahēnd[9]

ud **duš-warzīdār** ōh bawēnd ∵[10]

9.69.45 ud ahlaw ī mēnōy gētīy pahlom pādixšāy waxšēnīdār bawēd ān-iz ī a-kāmag xwadāy[11]

ud ēdōn ān ī druwand ān-iz ī pādixšāy a-pāduxšāy bawēd pad ān zamān ka harw kas **ruwān andar Garōdmān** [M343] **dahēd**[12]

ud ka harw kas dānēnd[13] kū **bēšīdārān bēš bawēd** kū ka-šān aziš xwāhēnd bē *dōšox tā[14] bē dahēnd[15]

9.69.46 ud ka harw kas ēzišn ī amahrspandān a-sūdagīhā kunēnd

---

1 Y.45.1; cf. Y.28.5 31.3.
2 Y.29.4 51.3.
3 Y.30.4.
4 Cf. Y.43.4.
5 Cf. Y.49.4.
6 Cf. Y.43.5.
7 <mlncynd>.
8 <šn'yynd>.
9 Cf. Y.49.3.
10 Cf. Y.49.4.
11 Cf. Y.19.20 20.4.
12 Y.28.4.
13 <-d> botched: ezafe with <-> underneath or mis-shapen "roof."
14 <dwš'wnd>.
15 Y.28.6.

ud ka harw kas dānēnd kū

gōšurūn garzīd kū **ān ī gōspand *tāšīdār**[1] **pursīd** ·:·[2] kū **kē gōspand**ān *zēnhārīh[3]

nē pad a-bēšīdārīh ašwahišt passox kū-š pādufrāh kunēnd[4]

harw kas dānēd kū-**šān andar rōšnīh pad *wēnišn**[5] **urwāhmenīh** ·:·[6]

9.69.47 ud ka harw kas-ēw radīh ī Ohrmazd **āgāh** bawēd ·:·

ud ka harw kas-ēw dānēd kū-š **wišōbišn** ī az **ganāya-mēnōy čārag dānišnīg ast guft** ·:·[7]

ud ka harw kas-ēw dānēd kū **ān abzōnīgīh** ī[8] **pad mānsr Ohrmazd tāšīd** ·:·[9]

ud ka harw kas dānēd kū hērbed pahlom ·:·

ud kū **ān harw dō** Ohrmazd pad mēnōyīhā waxšēnēd ·:·

ud kū **wahuman zahag** ī **Ohrmazd** ·:·[10]

ud kū **spandarmad** Ohrmazd **xwēš** ·:·[11]

kū **ān harw *2**[12] ā-š ōy ī **franāft**[13] ·:·[14]

ud kū **pad** ān ī xwēš **menišn ud xrad ā**-š **dād** ·:·[15]

ud kū-šān **wāng**[16] barēnd ·:·[17]

9.69.48 ud ka harw kas ān ī ēn axwān ān **axwān** rāy **abāyēd kerd** ud dānēd kerdan ·:·[18]

ud ka harw kas **ān ī xwēš mēnōy pad kunišn dōst**□□□[19]

ud ka harw kas **Ohrmazd burdār tan** bawēd[20]

9.69.49 ud ka harw kas-ēw dānēd kū ōy kē-š dēw ī a-niyōšīdār[21] pad tan mehmān[22] ā-š mizd nē dahēnd ·:·

ud ka harw kas **ruwān ī xwēš a-marg** kunēd ·:·[1]

---

1 <twhš->.
2 Y.29.1.
3 West; B <zyny'lyh>.
4 Y.29.3.
5 West; <ynšn'>.
6 Y.30.1.
7 Y.29.6.
8 B then {~~gn'y-mdnwd~~} bol.
9 Y.29.7.
10 Y.31.8.
11 Y.31.9
12 <3>.
13 <plwn'pt'>.
14 Y.31.10.
15 Y.31.11.
16 <'wy>.
17 Y.31.12.
18 Y.31.20.
19 Y.31.21.
20 Cf. Y.31.22.
21 <'wwywk->.
22 Cf. Y.31.22.

ud ka [M944] harw kas bar **pad xwēšīh** ī **Ohrmazd** dārēd ∵[2]

9.69.50 ud ka harw kas **zōd** ī [B639] **pad ahlāyīh abēzag** bawēd ∵[3]

ud ka harw kas **sūr** ō **amahrspandān dah**ēnd ∵[4]

ud ka harw kas dānēd kū **az ān** ī **awēšān bowandag ham-kerdārīh** ∵ ud ka awēšān **pad** āgenēn **ruwān** ∵[5]

9.69.51 ud ka harw kas-ēw **tan dah**ēd ∵[6]

ud ka harw kas ōh **yazišn** ud **stāyišn** ī awēšān **raw**ēd ∵[7]

ud ka harw kas-ēw dānēd kū **anīy az** awēšān ∵ *naēcīţ t□m aṅii□m* ∵[8]

ud ka harw kas dānēd kū pad ān ō ōy **xwadāyīh fraškerd pad kāmag andar axwān dahīhēd** ∵[9]

9.69.52 ud ka harw kas dēn rōšn dānēd ∵

ud ka harw kas **dēn** pad **sālār** ud **wālan dārēd** ∵[10]

ud ka harw kas dānēd paydāgīh ī im pad awišāyēd būd ∵

ud ka harw kas dānēd Ohrmazd **abzōnīg men**ēd ∵[11]

ud ka harw kas dānēd kū ka ān bawēd **nēkīh pad kāmag**-xwadāyīh **dah**īhēd ∵[12]

kū ud ka-š pad **kār ud kerbag** kerdan ō **xwān**ēd ā mizd dahēd ∵[13]

9.69.53 ud ka harw kas gōspand yazdān wehān bawēd ∵[14]

ud ka harw kas dānēd kū **kē ahlāyīh pad kunišn ā-š ān** ī **stabr bowandag-menišnīh** ōh **bawēd** ∵

ud ka harw kas **az** Ohrmazd **was ayārīh men**ēd ∵[15]

ud ka **harw kas xēm wirāstan gōw**ēd ∵[16]

ud ka harw kas pašn[1] kerdan gōwēd ∵

---

1 Y.34.1.
2 Y.34.3.
3 Y.33.6.
4 Y.33.8.
5 Y.33.9.
6 Y.33.10.
7 Y.34.6.
8 *Y.* 34.7c: *naˇc^m t@™m anii@™m yˉšma† # vaˇd˝ aš˝ nå fr˝zdˉm*; *PY.* 34.7c: *nˇ kas abar an ^ az ašm˝h ˝g˝h hˇm.*
9 Y.34.15.
10 Y.35.8.
11 Y.43.5.
12 Y.43.1.
13 Y.29.3.
14 Y.44.6.
15 Y.44.7
16 Y.45.3.

ud ka harw kas ān **sūd pad rād-dahišnīh** dahēd[2]

9.69.54 ud ka harw kas dānēd kū **ān ī ōy** [M945] **niyāyišn ka andar Garōdmānīgīh ā-š dah**ēd ∵

ud ka harw kas dānēd kū-šān **pad ān ī Ohrmazd xwadāyīh** kerd ∵[3]

ud ka harw kas-ēw dānēd kū **tā ka dēn** ī **fradom dahišn** ā ēn daxšag ēdōn **dārišn** ∵ *huuō zī drəguuå* ∵[4]

9.69.55 ud ka harw kas-ēw **xwāstag pad dastwar ī *ahlomōγān**[5] nē dārēd ∵

ud ka harw kas dānēd kū ka **ul ahlāyīh** ∵[6]

ud ka harw kas-ēw **Jādag-gōwīh** awēšān **kunēnd** ∵[7]

ud ka harw kas-ēw [B640] **āgāh** bawēd ∵[8]

ud ka harw kas-ēw wēnēd kū **ān pid ī ahlāyīh** ∵[9]

ud ka harw kas-ēw dānēd kū **ān mēnōy ī abzōnīg** ∵ **pad** ōy **ast** ∵[10]

9.69.56 ud ka harw kas dānēd kū ka **xwāstār ast was zadār ī druwandān** ∵[11]

ud ka harw kas-ēw **niyāyišn ī Ohrmazd** gōwēd ∵[12]

ud ka harw kas-ēw dānēd kū **ān amāh xwārīh** ∵[13]

kū **ān nām Ohrmazd** xwēš ∵[14]

ud ka harw kas-ēw **hammoxt**ēd ∵

harw kas-ēw **pad dēn ī pahlom āyōzēd** ∵[15]

9.69.57 ud ka harw kas-ēw dānēd kū **wahuman dām pāy**ēd ∵[16]

ud ka harw kas-ēw pad ān mizd **pad kāmag pāduxšāy** bawēd ∵[17]

ud ka harw kas-ēw dānēd kū **pad** bun-**dahišnīh**[18] **abzōn** ∵[19]

ud ka harw kas-ēw **tis ī amahrspandān kunēd**[1] ∵[2]

---

1 <pd'w'> pihw; West translates *yazišn*.

2 Y.45.7.

3 Y.45.9.

4 Y.46.6.

5 <'hlwγ'n>.

6 Y.46.12.

7 Y.49.6.

8 Y.46.17.

9 Y.47.2.

10 Y.47.3.

11 Y.47.4.

12 Y.48.1.

13 Y.48.6.

14 Y.48.7.

15 Y.49.9.

16 Y.49.10.

17 Y.50.9.

18 PY. bē-dah-.

19 Y.51.1.

ud ka harw kas-ēw dānēd kū ka-š ān ī **āgāh gōwēd pad nēkīh ahlāyīh dārišn bawēd** ∵[3]

9.69.58 ud ka **pad hāwand kerbagīh ō mow**mardān **pēš** abāyēd dād ∵[4]

kū **ān ī kay-wištāsp** [M946] **maγīh-iz rāy pad xwadāyīh arzānīg** ∵[5]

ud kū Zardušt ā-š **zan frašōštar** dād ∵[6]

ud kū **ān frazānag Jāmāsp** kū **Ohrmazd** dād ∵[7]

ud kū harw kas-ēw **yazišn** ī **Ohrmazd kunēd** ∵[8]

9.69.59 ud ka harw kas-ēw dānēd kū **pahlom xwāyišnīh ī sraw ī Zardušt** ∵

ud ēdōn-iz-iš **pad ān ī ašmāh gyāg**[9] **mizd ast** ∵[10]

ast pahlom ahlāyīh ābādīh ∵

ast pahlom ābādīh ahlāyīh ∵

---

1 <OBYDWNyt' OBYDWN-x1>.

2 Y.51.3.

3 Y.51.8.

4 Y.51.15.

5 Y.51.16.

6 Y.51.17.

7 Y.51.18.

8 Y.51.20.

9 Corr'd from dānāg?

10 Y.53.7.

FRAHANG Ī OĪM

[K20_20_74v]

[M51_51_*94*/110v/216]

[M51_RL/F3c_38r]

FO.[1]

0.1 pad nām ī yazdān ǰahišn[2] ī nēk bawād

0.2 abar bē šnāxtan ī wāz ud mārīgān ī Abestāg kū-š zand čē ud čiyōn[3]

1 (Kl.3-23)

1.3	*ōīm*[4]	ēk[5] °
1.4	*paoirīm*[6]	fradom[7] °
1.5	*pauruua*	pēš[8] °
1.6	*duua*	2[9] °
1.7	*bitīm*[10]	didīgar[11] °
1.8	*duuaiiå*	2-nīn °
1.9	*tišrō*[12]	3 °
1.10	*θritīm*[13]	sidīgar °
1.11	*θriiąm*[14]	3-nī °
1.12	*θrīšuua*[15]	srišwadag °
1.13	*caθru*	
1.14	*caθrušuuaδa*[16]	(čahrušwadag) °
1.15	*tūirīm*[17]	čahārom
1.16	*puxδa*	panǰom

---

1 KM use **. . .** *ą*, F ˆ *ą́*, M *z* ≈ *δ*.

2 M <jhyšn'>.

3 Kl.: “RĪA 13.5”, *Dk*.8.1.19.

4 MF *oīm*.

5 K *yak*.

6 M *paoirim*; *-im* also in the foll.; BLF *paourim*.

7 K *prdᵘm*.

8 K *pēš*.

9 K *do*.

10 MF *bitim*.

11 K *didīgar*.

12 M *tišro*.

13 M *θritim*.

14 MF *θraiiąm*.

15 K *θrīšuua*.

16 MK *caθrušuuaδa*; Kl.: *δa* for <cs(...)>; K *caθruṣuua*.

17 MF *tuirim*; BL *tuirīm*.

1.17	*paŋtaŋhum*panǰwadag	
1.18	*xšuuaš*	6
1.19	*xštūm*[1]	šašom
1.20	*haptaŋhum*[2]	haftwadag
1.21	*aštaŋhum*	aštwadag
1.22	*naomahe*[3]	nahom[4] [F3C_38v]
1.23	*dasmahe*	dahom

2a.24	ēn abārīg mārīg[5] az Abestāg narīh ud mādagīh
2a.25	ud[6] 1-tāgīh[7] ud ǰuxtīh
2a.26	ud[8] wehīh ud wattarīh
2a.27	ud nidomīh ud mayānagīh ud *aγrii*-īh[9] ∵
2a.28	ud azišīh ī az kū ōh[10] āyēd
2a.29	ud[11] padišīh ī abāg rawēd[12] [M51_217]
2a.30	ud awišīh ī kē[13] ōh[14] paywandēd[15]
2a.31	dādestān handāzagīhā čiyōn kē rāy[16] andar dēn saxwan[17] mad estēd
2a.32	čand Abestāg[18] ǰuttar aziš zand °

2b.33	*uua*	abar[19] harw 2 nar °
2b.34	**uiie*[20]	ī[21] abar harw 2 mādag °
2b.35	*uuaibiia*	harw [F3C_39r] 2 nar ud mādag

---

1 K; MF *xštum*.
2 K *apt*°.
3 K *naōmahe*.
4 F <nhwwm>.
5 MF -ān.– M in marg. *mārīkąn ḥarfān*, F sub. *ḥarfān*.
6 Not F.
7 K <wt'yh'>, M <w *1* / t'kyh>, F <1 t'k>.
8 Not F.
9 K <-š>, M *aγrii*<y' = š>, F *γrii*<-'y>.
10 KMF <'w'> 2x.
11 Not F.
12 M <- / yt>.
13 MF kū.
14 M <'w'>.
15 K <-Yyt>, MF <-dyt>.
16 F <LA>.
17 K <MRŠ>, MF <MRŶ/YA>.
18 F.
19 F <'m>, M <'m ⇀MŶM> s.m.
20 KMF *uuaie*.
21 KMF.

		abar harw 2 xwarišn ud[1] wastarg
		abar harw 2[2] gētīy[3] ud mēnōy °
2b.36	*uuaiiō*[4]	abar [K20_75r] harw[5] 2 buništag[6] °
2b.37	*vaiiåsciʒ*[7]	abar harw 2[8] nēk ud[9] wad °
2b.38	*vaiiå*	abar ahlawān ud druwandān °
2b.39	*vaiiåi*[10]	abar harw 2[11] *ainānān* .
2b.40	*vaca*	ī abar harw 2 kadār °
2b.41	*ubōiia*[12]	ī[13] abar harw 2 axwān °
2b.42	*hakərəʒ*	ēk ī[14] frārāst °
2b.43	*haδa.hiʒ*	čiyōn 2 ham-zōr °
2b.44	*ōiθra*[15]	ǰudāgīhā
2b.45	abāg °	*maʒ*
		tis ī abāg tis nē ° [F3C_39v]
2b.46	*hakaʒ*	pad āgenēn °
2c.47	wināh-tōzišnīg ka abar ēk gowēd °	*cikaiiaʒ baoδō.varštahe*[16] [M51_218]
		tozēd pad *baoδō.varšt*[17]
2c.48	tōzišn ka 2 rāy gowēd °	*cikaiiatō*
2c.49	tōzēnd ka 3 rāy gōwēd °	*cikaen*
	zand hamgōnag tōzēnd čiyōn an ī 2 rāy	
	bē-š ān Abestāg ǰuttar	
2c.50	čē abar 2 °	*cikaiiatō*
2c.51	ud abar 3 °	*cikaen*
2c.52	ud[1] ka abēr was ham	*cikaen* bawēd[2] hamčiyōn ān ī 3 °

---

1 Not MF.
2 Not K.
3 KMF <yyt'>.
4 KF; M *uuaiio*.
5 MF; not K.
6 <bwy->, F <bwd->.
7 MF *vaiiåsəciʒ*.
8 MF <2nyn'>.
9 F.
10 KFM.
11 F + < . >.
12 M *uboiia*.
13 MF.
14 MF.
15 F *oiθra*, M *oiθra* > *ōi*° s.m.
16 M *bao // δo.varəštahe*, F ° *varəštahe*.
17 K *baoδō.varəšt*, M *baoδovaršt*, F *baoδo.varšt*.

2d.53	*yauuākəm*	ašmāh ō 2 ° [F3c_40r]
2d.54	*yūšmākəm*	ašmāh ō 3 .
		ud ka abēr was Abestāg hamčiyōn ān ī[3] 3
2d.55	*θβąm*	tō °
2d.56	*vō*[4]	ašmāh °
2d.57	*v*□	ašmāh ī[5] gāhānīg °
2d.58	*nō*	*amāh[6] °
2d.59	*n*□	*amāh gāhānīg °
2d.60	*nā*	ast gyāg kū mard ast gyāg kū ayāb °
2d.61	*vī*	ast gyāg kū[7] ašmāh . ast gyāg kū *x^{v}āhišn* °
2d.62	*apa*	ast gyāg kū āb[8] ud ast gyāg kū abāz
		ast gyāg kū bē ∵
2e.63	purnāy ka ēk °	*pərənāiiuš* [K20_75v] [M51_219]
2e.64	ka 2 °	*pərənāiiu*[9]
2e.65	ka 3 °	*pərənāiiunąm*[10]
2e.66	aburnāy[11] ka ēk [F3c_40v] °	*apərənāiiukō*[12]
2e.67	ka 2 °	*apərənāiiuka*
2e.68	ka 3 °	*apərənāiiukanąm*
2e.69	mard ka ēk °	*narš*
2e.70	ka 2 °	*nara*
2e.71	ka 3 °	*narō*
2f.72	zan[13] hamgōnag °	*nāirika : nāirikaiiå : nāirikanąm :*
2f.73	ud[14] ka xūb °	*vaṇta*[1] *: vaṇtāhu*[2] *: vaṇtanąm*[3]

---

1 MF.
2 M <-WN, yt>.
3 MF.
4 M *vo*.
5 MF; K < . >.
6 <LKWM> 2x.
7 Not MF.
8 K <ms>, M <MŸ**A**> eol.
9 KMF °*nāiu*.
10 KMF °*nāiunąm*.
11 KMF <'p̄ln'y>.
12 KMF °*āiuk*- 3x.
13 K <NYŠEk>.
14 F.

2f.74	ka[4] wad[5] °	*j⍰ jaē u jahī*
2f.75	ast gyāg kū	čarāitīg
2f.76	ud ka pad šōy nē dādag	(...)[6] °
2f.77	kadag-bānūg	*nmānō.paθni*[7]
2f.78	ka nōg-šōy	*dəmąnō.paθni*[8]
2f.79	ka wēwag[9] [F3c_41r]	*vaδu vaδauua*[10]
2f.80	ud[11] ka warōmand[12]	*barəθri*[13] °
2f.81	ka ārāstag	*viiāxti*[14] *hauua* °
2f.82	{ka} ast gyāg kū °	*strīm*
2f.83	mādag[15] °	*māta* mād[16]
2f.84	ast gyāg kū °	*xᵛaŋha* (xwah)
2f.85	ast gyāg kū	*duγδa*[17] duxt[18]
2f.86	ast gyāg kū ° [M51_220][19]	**hapaθni*[20] *apnō*[21] *xauuō*
		čiyōn bawēd 2 zan[22] ēk šōy °
2f.87	*saē*	aburnāy[23] kē pid nē zīndag
2f.88	xwasrāyēn	duxt-ēw[24] kē šōy xwad kunēd[25]
2f.89	han[26]	zan-ēw[1]

---

1 KMF *-nt-*.
2 K *-nt-*, MF *vanatāhus*?
3 KMF *vanat-*.
4 F <hm>.
5 BL <'myyly'>.
6 Kl. <kanīg>.
7 K *nmānō.paθne*, M, BL *nmānōpaθni*, F *nmānō paθni*.
8 KMF *-θna*. Kl. takes *dəmąnō.paθni* with 77 and restores 78 as ka nōg-šōy (vaδu).
9 K <wyypk>, M <wypk>, F <wypk>.
10 K; MF *viδauua*.
11 F.
12 <wl>ōmand; Kl. *barōmand.
13 K *narəθra*, MF *barəθra* + sub. *zan*. cf. RAF. 74.6.
14 MF; K *viiaxti*.
15 <NKY/Ŷ>.
16 <AM>.
17 M *dûγδa*.
18 <BRTE>.
19 In r. marg.: dwāzdahom dastag.
20 *hapsne*.
21 MF *apno*. For <hpwwk>, Kl. <'/hpwk>?
22 F + w.
23 KMF <'p̄ln'y>.
24 F + y.
25 KMF <-x1>.
26 <h'n'> 2x.

2f.90	ud ka mard nē[2] mīrēd	zarmān	50-sālag[3]
2f.91		ud han [F3c_41v]	70-sālag[4]
2f.92		pādīrān-šusr[5]	90-sālag[6] °
2f.93	*huviraṃ*	xūb-wīr	abāyišnīg būd °
3a.94	*hutāštō* hutāšīd :	čiyōn xūbīh ī pad ast[7] °	
3a.95	*huraoδō*[8] : hurust	čiyōn xūbīh ī gōšt[9] °	
3a.96	*kukərəfš* [K20_76r][10] hu-kerb	čiyōn passazagīhā ī handām °	
3a.97	*bāmiia* bāmīg	čiyōn nisāg[11] °	
3a.98	**aorāca*[12] *parāca tarasca*	ōrrōn ud parrōn[13] tarist[14] °	
3a.99	*hutarəst*	pas az hamāg kustag °	
3b.100	*hugaonəm*[15] °	ī mōy⌈ ī pad ⌉[16] hannāmān ud ǰud[17] az ān ī [F3c_42r] pad sar	
3b.101	ān ī[18] abar sar °	*varəsa*[19]	
3b.102	ud pad 2 ud 3 ārāstag	*gaēsa*	
3b.103	*vohu.gaonəm*[20] [M51_221]	siyā-mōy[21] °	
3b.104	*paouruša.gaonəm*[22]	pīr-mōy[23] °	
3b.105	*pąstahe*	pōst °	

1 K <NYŠE'y>, MF <NYŠE>.
2 MF <l'y>.
3 K ‘¢, M ‘yY, F kyY; KMF <-ŠNTk> 2x.
4 K ‘§, M ‘yyY, F kyY <50->.
5 KF <p '-tyl'n(')>, F <p '-t y l'n'>.
6 K ‘•, MF ‘yyyY; KMF <-yy'lk>.
7 <'st>.
8 K *huraōδō*.
9 <BSLYA>.
10 F *hukərəfš*, K *hukərəf / š*.
11 KF <wyyy'k>, B <wyyšk>.
12 MF *horāca*, K *hōrāca*.
13 KM <plwn'>, F <plwn>.
14 K/MF <tly/ÿyyt>.
15 K *huknaonəm*.
16 Not K.
17 F ud jud ī.
18 M.
19 KMF *varsa*.
20 K *vohū.-*.
21 MF + sub. *siyāh-mūy*.
22 K-*ruša*.°.
23 MF + sub. *pīr-mūy*.

3b.106	*pasu.vastrahe*[1]	pah-wastarg[2] °
3b.107	*suri*	pōst ī mardōm[3] ī zīndag °
3c.108	*aēδa*	pōst ī sar u-š ast ī meh ud[4] ast ī keh
		čiyōn pad Niyādom gōwēd °
3c.109	*kaiia*[5] *həṇti masiiaŋhō*[6] *aēδa*	kadār hend ān ī meh pōst °
3c.110	*yōi*[7] [F3c_42v] *aparaiia*[8] *paiti mastarəγniia*[9]	kē pas mastarg
		Abarg guft ay[10] (az?) gōš ō pas °
3c.111	*kaiia*[11] *kasiiaŋhō*	
3c.112	*yōi*[12] *paouruiia*[13] *paiti mastarəγniia*[14]	kē pēš[15]
3c.113	*vaγδanəm*	sar gōwēd °
3c.114	*narš vaγδanəm*	ay[16] wināhgār ān mard ī waγdān[17] bē sumbēnd °
3c.115	*astəm aēuuō*[18] *mastrauuanąm*[19]	ast ēk mastarg °
3c.116	*vīspaca yō mastraγnąm amąsta*[20] [M51_222]	ān hamāg[21] zanišn kē mastarg andar suft [F3c_43r] ud[22]
		tanābuhl bē dahišn °
3c.117	*xᵛarō.ciθanąm*[23] [K20_76v] *aētəe aniie*[24] *cikaiiatō*[25] °	
		xwar-tōzīšnīgīhā awēšān ī anīy[26] tōzēnd[1]

---

1 K *pasuua°*, MF *pasuva-°*.
2 K <pyyh wyytwlg> M <pyš wyytwlg>, F <pYy' = pyš wyytwlg>.
3 KMF <mlt->.
4 KM.
5 KM; F *kiia*.
6 K *masaiiaŋhō*.
7 KF *yō*, M *yo*.
8 K; MF °*raia*.
9 KMF *mastrγniia*.
10 KMF <'>.
11 K; MF *kiia*.
12 KMF *yō*.
13 K *paōuruiia*, MF *paouraiia*.
14 K *mastrγnaia*, M *mastraγnaia*, F *mastraγnaiia*.
15 M <pys>.
16 KMF <'y>.
17 <wγt'nʰ>.
18 M *aēuuo*.
19 F; KM °*auanąm*.
20 M *amąst // a*.
21 K; MF hamē.
22 F.
23 K *xᵛarōci // θanąm*, M *xᵛarōciθrəm*, F *xᵛaroci / θrəm*.
24 K *aniiē*.
25 KF; M *cikaiatō*.
26 KMF <ZK'y> 2x.

čiyōn ān ī pad sar mastarg ud ān ī abārīg handām mazg gōwišn[2]

3c.118 čiyōn [3]⌈ gōwēd ay[4] ⌉wināhgār ān ī[5] padištān[6] bē zanēnd ast ayāb kerb ēk mazg ud ēk kerb ān hamāg[7] zanišn kē ast bē zanēd tanābuhl ōy bē dahišn xwar-tōzišnīhā awēšān ī anīy tozēnd[8] °

3d.119	*ainikō*	<’ynyk>[9]
3d.120	*uruua*[10]	rōy
3d.121	*dōiθra*[11] [F3c_43v]	čašm °
3d.122	*pašnəm*[12]	pēš ī[13] čašm[14]
3d.123	*nåŋha*	wēnīg °
3d.124	*uzyazdāna*[15]	*spar[16] ī mayān ī[17] wēnīg °
3d.125	*åṇtiiå paråṇtiiå*[18]	āyišn ud šawišn ī wēn[19] °
3d.126	*aoštra*[20]	lab °
3d.127	*daṇtānō*[21]	dandān °
3d.128	*åŋha*	dahan[22] °
3d.129	**sparaŋᵛha*[23]	azēr ī[24] dandān °
3e.130	*hizuua*	uzwān ° [M51_223]
3e.131	*vāxš*	wāng[25] °

---

1 K <twcynd>, MF <twcnd>.
2 MF <-WNyh>.
3 Not K.
4 MF <’>.
5 F.
6 KF/M <-y/ÿšt->.
7 KM; F hamē.
8 KMF <-ynd>.
9 MF; K <p ’ynyk> + sub. pēšānīg.
10 KF; M *urua*.
11 F *dōi // θra*.
12 K *paṣnəm*.
13 MF.
14 MF sub. *pišāni*.
15 K 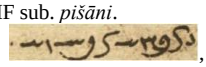 , MF *uzyazdāna*.
16 <sp’l>.
17 K.
18 *-ånt-*.
19 MF + sub. *dam*. – Cf. ŠnŠ.4.14.
20 K *aōštra*.
21 *dant-*.
22 <PWME>.
23 K *sparŋʸha*, M *sparŋha*, F *sparaŋha*.
24 KM.
25 <w’ng>.

3e.132	*vaca*[1]	gōwišn °
3e.133	*saŋhəm*	saxwan[2] °
3e.134	**āzaiṇtiuuaitiš*[3]	šnāsīhā[4] °
3e.135	*srira*	nēkōgīhā °
3e.136	*hitō*	frahaxtīhā ° [F3c_44r]
3e.137	*daŋrō*	dānāgīhā[5] °
3e.138	**namra*[6] *vāxš*	*āzād-gowišn* °
3e.139	*xᵛatəmciᵵ*[7] *saŋhəm*	andartom[8] saxwan[9] čiyōn rāzīhā °
3e.140	*guzrā saŋhō*[10]	nihān saxwan[11] °
3e.141	*haiθim*[12] *vacå*	āškārag-gōwišnīhā °
3e.142	**xruždi.vacå*[13]	xruǰd-gōwišnīhā[14] °
3e.143	*bərəzata vaca*	buland-gōwišnīhā[15] °
3e.144	*xšaiiaᵵ.vāxš*[16]	pādixšāy-gōwišnīhā[17] °
3e.145	*amauuata* [K20_77r] *vaca*	amāwand-gōwišnīhā °
3e.146	*vaxšaŋha*	gōwišn ī sūdīmandīhā °
3e.147	*vāxš.bərətibiiō*[18] [F3c_44v] *vārəθraγnibiiō*	gōwišn-barišnīh[19] ī pērōzgarīhā[20]
3f.148	*raθβiiå uxδå*	ān ī frārōn saxwan[21] °
3f.149	*uxδəm srīrəm*[22] *pairištəm auuastātəm*[23] [M51_224]	

---

1 KM; F *vāca*.
2 <yyhwn>.
3 K *āzuṇt-*, MF *āδuqti-*.
4 K <šn'yyy / š'>, M <šn'yy yh'>, F <šn'yyyh'>.
5 K <ŷ'n->.
6 *namnra*.
7 MF *xᵛtəmciᵵ*; Kl. **aṇtəməmciᵵ*.
8 <BYNtwm>.
9 F <yyhwn>.
10 K; MF *guδrāsaŋhō*.
11 KM/F <MRY/ŶA>.
12 *haiθəm*.
13 K *xružd.*°, MF *xružda.*°.
14 KM <hlwšD ->, F <hlwšd ->.
15 K <blnd>.
16 *xšaiaᵵ.*°.
17 MF <-hš' y->.
18 F *vāxš.bərə // tibiiō*.
19 K/MF <-YY/ŶŶLWN->.
20 <-kl->.
21 KM/F <MRY/ŶA> 2x.
22 MF; K *srirəm*.
23 M *auuastā // təm*.

	dərətō.sraošəm[1]	saxwan ī nēk ī nigerīd ī abar-estād
		ī dāštār ī[2] srōš[3] kū pad dastwar kerd estēd ∵
3f.150	*uxδašna maṣiiō*[4] *vaŋhå*[5]	
	yaθa daŋrō uxδō.vacå	ān ī saxwan-šnās[6] mardōm[7] weh
		čiyōn ān dānāg ī[8] saxwan-gōw[9] ∵
3f.151	*mraoṯ* [10]	guft ° [F3c_45r]
3f.152	*mrauuaṯ*	gōwēd[11] °
3f.153	*mru*	gōw[12] °
3f.154	*paiti.āδa*	passox-gōwišn °
3f.155	*paitiiastō.vacå*	padīrišn-gōwišn °
3f.156	*gušta sāsnå*	niyōšišn-hammōzišnīh °
3g.157	*gaoš*[13]	gōš °
3g.158	*haoiiō*[14] *dašinō*[15]	hōy ud dašn °[16]
3g.159	*parō pasca*	pēš ud pas °
3g.160	*aδarō uparō*	azēr ud azabar °
3g.161	*us*	ul °
3g.162	*vīspe naēmą*	harwist nēmag °
3g.163	*pāiri*	pērāmōn °
3g.164	*haŋhuharəne*[17] *pasca*	
3g.165	*vaγδanəm*	waγdān[18] °
3g.166	*manaoθri*[1] [F3c_45v]	gardan[2] ° [M51_225]

1 M; K °*sraōšəm*, F ° *sraōšəm*.
2 F dāštārīh.
3 Not M eol., F.
4 MF *mašiiō*.
5 MF; K *vaŋhå*.
6 KMF <MRYA ->.
7 KMF <mlt->.
8 MF.
9 M <MRÛA YMLLWN>, MF <MRYA YMRRWN>.
10 KMF *mraōṯ*.
11 K <YMRWN->, MF <YMRRWN->.
12 K <YMRWN>, MF <YMRRWN>.
13 K *gaōš*.
14 KMF *haoiō*.
15 F; K *daṣinō*, M *dašino*.
16 M in l. marg. *capa. rāsta* ∵; in r. marg. *gūš-e čap rāst*.
17 MF; K *haŋhuharənə*.
18 KMF <wkd'n'>.

3g.167	*daoša*[3]	dōš °
3g.168	*bāzauua* [4]	bāzāy °
3g.169	*arəθnå*	*arəθ*[5]
3g.170	*zasta*	dast °
3g.171	*ciią kaδauuatō*[6]	čand[7] °
3g.172	*mušti.masō*[8] [K20_77v]	mušt-masāy °
3g.173	*ərəzu*	angust °
3g.174	*arazān frārāzān*[9]	pēš ud pas angust °
3g.175	*frauuāxš*[10]	srūw čiyōn nāxun[11] °
3g.176	*varō*	<HDYA>[12] °
3g.177	*fštāna*	pestān[13] °
3g.178	*ašaiiå*[14]	āš[15] čiyōn andarg suft ud war[16]
3g.179	*kašaibiia*[17]	kaš[18] °
3g.180	*uruθβarə*	škomb °
3g.181	*nāfō*	nāfag °
3g.182	*ušaδąm*	pušt ī tēz ° [F3c_46r]
3g.183	*vaŋhąm*	pušt ī pahn °
3g.184	*parəsuui*[19]	pahlūg °
3g.185	*barožd̰ahim*[20]	<tłwk> ī pad sar ī pahlūg °
3g.186	*pasānō*	sēnag[21] °
3g.187	*sušī*[1]	suš °

---

1 MF; K *manāōθri*.
2 M <gl̥ tn'>.
3 K *daōšą*.
4 K *bāzua*, MF *bāzaua*.
5 M + sub. ārišn above čand, K after čand, not F.
6 K *ciiąkaδauuatō*, MF *ciąkaδauatō*, Kl. **ciṇka-*.
7 K + <'ly'n'>.
8 KMF *mušta*.°, M °maso.
9 K; M *arazān. frārāδān*, F *arzāna. frārāδān*.
10 KMF *frauāxš*.
11 FMK <n'hwn>.
12 KM <HYYYA>, F <HYYA>.
13 K <p'yytąn>?, MF <p'yyt'n'>.
14 K *aṣaiiå*.
15 KMF <'yš>.
16 KMF <swptww l>.
17 K *kai / šaibiia*, M *kašaibiia*, F *kaša\i/ / biia*.
18 KMF <k'š>.
19 KMF *parəsui*.
20 K *narōždahim*.
21 K; MF <ysnwk>.

3g.188	**zərəδaēm*[2]	dil[3] °
3g.189	**yākarəɻ*[4]	ǰagar[5] °
3g.190	*uruuatəm*	rōdīg °
3g.191	*spərəza*[6]	*spul[7] °
3g.192	*zārasca*[8]	zahrag[9] °
3g.193	*vərəɻka*[10]	gurdag °
3g.194	*frašanəm*[11]	kumīg[12] ° [M51_226]
3g.195	*sraoni*[13]	srēnag[14] °
3g.196	*haxti*[15]	haxt[16] °
3g.197	*frauuāxš*	kēr °
3g.198	*ərəzi*[17]	gund[18] °
3g.199	*maēsma*	*mešī*[19]
3g.200	*xšudrå*	šusr[20]
3g.201	*šāma*[21]	riyišn[22] [F3c_46v]
3g.202	*zaδaŋha*[23]	kūn[24] °
3g.203	*rāna*	rān[25] °
3g.204	*žnma*[26]	šnūg[1] °

---

1 Not K.
2 KF *ərəzaēm*, M *ərəδaēm*.
3 KMF <dył>.
4 K *yakarə*, M *yākarəm*, F *yākarə*.
5 KF <jgl>, M <j˙kl>.
6 K; MF *spərəδa*.
7 KMF <sp'l>.
8 M *δ\z/ārasca*, F z- → *δ\z/ārasca*.
9 KMF <zhlk>.
10 KMF *vərətka*.
11 F; K *fraṣanəm*, M *fraš\a/nəm*.
12 M + sup., F + sub. *šarmgāh-e zanān*.
13 F; KM sraōni.
14 KMF <yylynwk>.
15 KMF *haxta*.
16 F + sub. *šarmgāh-e mardān*.
17 K; MF *ərəδi*.
18 M + sup., F + sub. *xāyegān*.
19 K *meṣi*, M *mešu*, F *maešu*, Kl. **mēšag*.
20 M in l. marg. <mwyk> *mhny*?, F + <mwy˙>. – F + sub. *āb-ē miγ o pūl* (*pū'i* ?).
21 K ~~*m*~~ > *šāma*, F *šāmai*?.
22 K <riyṣn>, M *riyšn*, F <lyyšn // šn>.
23 K *zaδa / ha*, MF *δaδaŋha*.
24 KMF <ŠTE>, M + sup. *kūn*, F + sub. *štmn ya'ni kūn*.
25 KMF <l'n'>.
26 Kl. **žnūm*.

3g.205	*paitištāna*	padištān °
3g.206	*zəŋga* [2]	zang °
3g.207	*frabda*[3]	frabd[4] °
3g.208	*haxəm haxi*[5]	azēr ī pāy °
3h.209	*xᵛaēδəm*	xwēy[6] °
3h.210	*vohuni*	xōn[7]
3h.211	*astəm*	ast °
3h.212	*kərəpəmca*[8]	kerb gōšt[9]
3h.213	*mazgəmca*[10]	mazg °
3h.214	*haŋhāma*	āranǰ ī handām °
3h.215	*varəδi*	wālīd estē[11] kū frabih kerd estē[12]
3h.216	*druuatātəm*	drīst-rawišnīh[13]
3h.217	*vasō.xšaθrąm*[14] [K20_78r]	kāmag-xwadāyīh[15] °
3h.218	*xšaiiamna*[16] [F3c_47r] *apaiti.ərəta*[17]	kāmag-xwadāyīh a-petyāragīh °
3h.219	*tanuuaēca haosrauuaŋhəm*[18]	
	urunaēca darəγəm[19] *hauuaŋhəm*	tan hu-srawīh [M51_227] ud ruwān dagr-axwīh[20] °
3h.220	*buuaṯ vīspō*[21] *aŋhuš astuuå azarəšō*[22] *amarśą*[1]	

---

1 F <j'nwk>.
2 K *zaŋa* > *zəŋa*, MF *zəŋa*.
3 KM *frabḋa*.
4 K <plbD>, MF <pl'bD>.
5 K *ha / xδəm xδi*.
6 KMF <hw''>.
7 KMF <DMA>, M + sup., F + sub. *xūn*.
8 K *kərəfəmaca*, MF *kərəfəmca*.
9 KMF <BYYLYA>.
10 K *mzgəmca*.
11 KMF <-WNyh>.
12 F; K estēd, M kerd estē in marg + *frabih kerd istī*.
13 M <drwÿyyt->, KF <drwyyt>.
14 K *vas / ō.xšaθrąm*, M *vasoxšaθrąm*, F *vaso / xšaθrą́m*.
15 K <-t'y-yh> 2x, MF <-t'-yh> 2x.
16 F *xša // iiamna*.
17 K *apaitarəta*, MF *apaitirəta*.
18 K *hasrauaŋhəm*, MF *haosrauaŋhəm*.
19 K *adarəγəm*, MF *darəγəmi*.
20 M + sup., F + sub. *bi-marg*.
21 MF *vispō*.
22 KMF *azarəsō*

afriθiiō[2] *apuiiąˇ*[3] *darəγəm*[4] *yaţ yauue vispāi*

bawēd harwist ox ī astōmand a-zarmān ud a-marg ud

a-suyišn a-puyišn[5] darg[6] hamē[7] tā ō wisp °

3h.221 *aspō aγriiō.təmō*[8] *daŋ́hauue*[9] [F3c_47v]

varəmanō ašta[10] *gauuąm*[11] *azinąm*[12] *arəjō*

asp[13] agrīytom[14] kē mādayān[15]

dōšīd estēd pad xwadāy-sālārīh[16] 4 gāw ud 4 az arzēd °

4a.222[17] *yaθā āţ*[18] *utā nā vā nāiri vā vaēdā haiθim* ēdōn ān harw 2 nar ud nāyrīg dānand[19] āškārag[20] °

4a.223[21] *yaθa īm*[22] *zå*[23] čand ēn zamīg °

4a.224 *nitəmaciţ auuaēšąm*[24] *stārąm*

yaθa narš maδəmiiehe[25] *vaγδanəm*[26] ān-iz ī nidom az awēšān starān [M51_228]

čand mard-ēw ī[27] mayānag waγdān[28] [F3c_48r] °

4a.225 *yaθa aštiš paitiiahmi aθa bunəm ā* čand aštag pad padīrag ∵[29] [K20_78v]

---

1 K *amaršą*, MF *amaršą*.
2 KMF *afiθiiō*.
3 K *apaiiąm*, M *apaiią*, F *apaiią*.
4 K *dar / əm*.
5 MF + sub. *bi-x*^{w}*orešn bī tešnegi*.
6 KM/F <dly/g>.
7 MF; K hamāg.
8 F; K *aγraiiōtəmō*, M *aγriiotəmō*. $$
9 KM *daŋ́huue*, F *daŋhuue*.
10 K; MF *ata*.
11 KM/F *gauuą/ą*.
12 K *aδinąm*.
13 KMF <SW->.
14 KM <'γlyktwm>, F <'γlYytwm>.
15 <m't''n'>.
16 KMF <hwt' ->.
17 **YH**.35.6.
18 F *āa/ţ*.
19 K <šnnnd>, M <YHWWNd>, F <YHWWNt>.
20 KMF āškārāg.
21 Y.19.7.
22 K; MF *im*.
23 KMF *zā*.
24 K *-šąm*.
25 MF *maδmiiehe*; K *ma/δ\miiehe*.
26 K *-nąm*.
27 F mard ī.
28 KMF <wkd'n>.
29 M.

4b.226	zand ī[1] *yaθra*	harw gyāg ānōh °
4b.227[2]	*yaθrā aṣ̌ā*[3] *hacaitē ārmaitiš*[4]	ānōh kū Ašwahišt[5] abāg bowandag-menišnīh °
4b.228	*yaθra auuaṯ huuarə uzāiti*[6]	ānōh kū ān xwaršēd ul uzēd °
4b.229	*yaθra vō*[7] *ahurō mazdå fradaθəm*[8] *baxšaṯ*	ānōh kū Ohrmazd ašmāh rāy frāy-dahišnīh[9] baxt[10]
		abārīg ī[11] pad *ham-šōn[12]
4b.230[13]	*yaθaca*[14] [F3c_48v] *kahmāiciṯ*[15]	ēdōn kadār-iz ēw az astān[16]
		zand zand[17] °
4c.231[18]	*yə̄ gąmcā aṣ̌əmcā dāṯ*	kē gōspand ud[19] ahlāyīh-iz[20] dād
4c.232	pad gāhān ° *yə̄* .	pad ān handāzag
	abārīg gyāg ° *yō* .	u-š hamgōnag zand kē wēš gōwēd ° [M51_229]
4c.234	*yō naire*[21] *pərəmnāi*[22] *nōiṯ paiti.daδāiti*	kē mard ī[23] pahikārdār[24] nē *abāz[25] dād
		kū-š passox ī[26] pad dādestān abāz nē kunēd[27] ∵
4c.235	*gātumca varasca*[28] *zruuānəmca*	pad frēzwān[29] dādwar gāh[30] war[31] ud zamān ° [F3c_49r]

---

1 MF; K < ° >.
2 **2.**46.16.
3 MF *ašā*.
4 K; M <’ylm’t>*itiš* > <’ylm’ÿt>*itiš*, F *ārmitiš*.
5 K <-hšt>, MF <-hyšt>.
6 MF; K *azāiδi*; Kl **uzaēiti*.
7 F; KM *vo*.
8 MF; K *fraθəm*.
9 KMF <wply’yh->.
10 KM <-WNt'>, F <-WNt">.
11 K.
12 K <hmyšw\n/>; MF <hmyyhwn>, Kl. ham saxwan.
13 Y.19.11 *yaθana kahmāiciṯ hātąm*.
14 F *yaθa // ca*. – For *yaθraca*?
15 K *ka ɱ āi*°.
16 KMF <AYT’n(')>.
17 K <zny znd>. MF <znd znd>.
18 **YH.**37.1.
19 MF.
20 K + y.
21 MF *naere*, K *naēre*.
22 Kl. **pərəsəmnāi* or **pərənəmnāi*.
23 M.
24 K <-y’l>, MF <-d’l>.
25 KM <LALA>, F <LLALLA>.
26 MF.
27 K <-WNx1>, MF <-DWNx1>.
28 MF varsca, K v\a/rsca.
29 KM <plycp’n'>, F <plyc’n'>.
30 F <g’s y>?
31 MF + sub. *kas*?

4c.236 *vīspaca*[1] *ahubiia ratubiia dāitiia raθβiia*
frāraiθiia[2] *aṣahe*[3] *dātāiš vahištahe* harwist-iz ahū'īh[4] ud radīh dādīhā ud frārōn frāz-dādestānīhā kē dādestān aziš[5] ° [K20_79r]

4d.237 *yō*[6] kē[7] abar ēk wēš gōwēd °

4d.238 *yō naire*[8] *aoxte*[9] *frā mē*[10] *cici*[11] čiyōn kē ō mardān gowēd kū frāz-it man tōzišn

4d.239 **yā*[12] kē abar[13] 2 mard ayāb abar ēk zan °

4d.240 *yā nara gātūm*[14] *baraētē*[15] ka 2 mard gāh barēnd[16] kū zamān[17] [F3c_49v] kunēnd[18] °

4d.241[19] *yehiiā vərədā*[20] *vanaēmā* [M51_230] *drujəm*[21] [22]⌈ kē pad ān ī[23] ōy gurdīh wānīhēd[24] druz °

4d.242[25] *yauuaṯ isāi tauuācā* ⌉ čand xwāstār[26] tuwānīg ham ān and hammōxtam xwāyān[27] ahlāyīh[28] °

4d.243[29] *yā māŋg *pərəθā*[30] *jimaiti*[31] hamē[1] widarg[2] rasēd rāh ī ō wahišt ud dōšox[3] °

---

1 MF *vi*°.
2 P.56.
3 MF *ašahe*.
4 <'hwyh>.
5 Kl <'cš>, K <MNš> below end of last line of folio.
6 M *yo*.
7 K čē.
8 *naere*.
9 M; K *aōxte*, F *aoxta*.
10 K me.
11 Kl. * *ciciδi*.
12 KMF *ā*.
13 MF + y.
14 MF °*tum*.
15 KM *baraitē*, F *baraite*.
16 KMF <-x1>.
17 M + y, F <zmsnny>.
18 K <kwnd>, M <-DWNd>, F <WĄYWNd>.
19 **1**.31.4.
20 K *va* →*vərədā*.
21 M *drujim*.
22 Not K.
23 M.
24 M + sup. *vānihiṯ*.
25 **1**.28.4.
26 KMF <hw'stl>.
27 KM <hw'y'n">, F <hw'yy'n'>, M + sup. *x^{v}āišni*.
28 KMF <-l'yyh>.
29 **3**.48.2.
30 KMF *pərəsā*.
31 K jamaiti.

4e.244[4]	*yauuata gaiia juuaiti*[5]	hamē[6] tā ka pad gyān[7] zīyēd °
4e.245	**yauuaca*[8] *gaiiehe marata*	ǰuwān[9] Gayōmard
4e.246		ast gyāg kū ° *yauua* [F3c_50r] pad āwām hangārēd[10] °
4e.247[11]	*yauua aēte aŋhən*[12] *zaraθuštra*	āwām awēšān būd hēnd °
4e.248	**yaoxəδa †fraēazaēte*[13]	āyōzišn frāz zahēd[14]
4e.249	*yōištō*[15] *θβaxštå*[16] *huuōištō*[17] *paitišāθrå*[18]	keh[19] tuxsāg[20] framān-burdār bawēd
		meh[21] tuxšāg framān-dādār ° [M51_231]
4f.250	*yūžəm *yōi*[22] *(maṣiiāka)*[23]	ašmāh kē mardōm[24] hēd °
4f.251	*yuxta*[25] *pourušaspō*[26]	
4f.252	**yuŋjiŋte*[27] *tē*[28] *yōi*[29] [K20_ 79v] *puθra*	
	θraētaonahe[30] [F3c_50v]	āyuxt hēnd awēšān ī Frēdōn pus °
4f.253	**yūxti*[31] *caθβarə.aspahē*[1]	āyōzišn ī 4-asp[2] biyaspag[3] °

---

1 MF; K hamāg.
2 F + f.st. <Y*H*>.
3 **3.**48.2 **ān ī pad zamīg widarg rasēd** rāh ī wahišt ud dōšox tā zīndagīh.
4 Yt.15.40 *yauuata gaiia juuāuua*.
5 KMF *jauuaiti*.
6 K hamāg.
7 KMF <HÛA>.
8 *yauuata*.
9 F <ŷw'n>.
10 MF <hng'lyt>, K <'wly'yt>.
11 Cf. V.2.36 *vīspəm ā ahmāṯ yaṯ aēte narō varəfšuua aŋhən*?
12 *aŋhəm*; Kl. **aŋhən*?
13 K *yōγəm fraēazaite*; MF *yoγəδa fraēaδaite*; Kl. **yaoγəm frajaδaite*?
14 KMF <z'yt>.
15 F; K *yō. ištō*, M *yoištō*.
16 KMF *θβaxšitå*.
17 K *huuō. ištō*, MF *huuoištō*.
18 M; K *paiti.šāθrå*, F *paitiš.āθrå*.
19 KF <ks>, M <kyÿ>.
20 F <twhšk> eol.
21 KMF <ms>.
22 KMF *yō*.
23 KMF *yūšmākəm*.
24 KMF <mlt->.
25 K; F *yūxta*, M *yɨ̄\u/xta*.
26 MF; K *paōurušaspō*.
27 KMF *yunjiti*.
28 MF; K te.
29 K *y/ōi*.
30 F; KM *θraētaōnahe*.
31 MF *yuxta*, K *yuxte*.

4f.254[4]	*yātəm gaēθanąm*	bahr ī gēhānan °
4f.255	*yātəm astriiete*	yād[5] āsterēd °
4f.256[6]	*yāθβąm pairikanąmca*	ǰādūgān[7] parīgān °
4f.257	*yåŋhuiia*[8] *auuarəta*	kerd xwāstag °
4f.258[9]	*yāskərəstəməmca*[10]	kār-kerdārtom[11]
4f.259	*yārə.drājō*[12] *virō.mazaŋhō*[13]	sāl-drahnāy ka wīrōmaz[14] °
4f.260	*yaēšəņta*[15] *patəņta*[16] [F3c_51r]	ayārdēd kū-š abar āyēd padēd kū-š bē padēd °
4f.261	*yaēšəņtīm*[17] *āpəm*	ayārdēnīd āb °
4f.262	*yaētuš zaēmanō*	mad zēnāwand °
4g.263	*yaošcini*[18] [M51_232] *surahe*	<y'n> abzār[19] °
4g.264	**yaoxštaiiō*[20] *auua.barətąm*[21]	(...)
4g.265	*θri.yaxštišca*	3-tāg °
4g.266[22]	*yaiiata dunma*	rawēd (...) °

---

1 MF; K °*he*.
2 KMF <-SW->.
3 K <bšyypk>, M <by'yypk>, M <by'yypk>.
4 V.19.29.
5 K <y't>, MF <j't'>.
6 Y.9.18+.
7 M <j't->.
8 KMF *yåŋhiia*.
9 Yt.1.5.
10 K; M *yāskərəstəməm*, F *yāskərəstəm.* eol.
11 KMF <-klt->.
12 KMF *yārədrājō*.
13 KMF *virō.m*°, M °*ŋho*.
14 KMF <wylwk mz>.
15 K *yaēšənta*, MF *yaēšənta*.
16 KMF °*nta*.
17 K *yaēšəntəm*, MF *aēšəntim*.
18 K *yaō*°, *-ca-* →*-ci-*?
19 <-z'l>.
20 *Kl; MF *yōxštaiiō*, K *yōxtaiiō*.
21 MF *avabarətąm*, K *avabərətąm*.
22 V.21.2.

4g.267	*yaoždanahe*[1] *dāra*	awestarag tēx °
4g.268	*yezi*[2] *tē*[3] *yaētatarə (yezi nōiţ yaētatarə)*	agar ān mad estēd agar ān nē mad estēd °
4g.269	*yazuš puθrō*[4] **ahurahe*[5] *mazdå* [F3c_51v]	zahag[6] pus ī Ohrmazd °
4g.270	*yazaēša*[7] *(mē)*	(yazēš) man °
4g.271[8]	*yasō.bərətābiiō*[9] [K20_80r] (zaoθrābiiō)	pad ān ī mad estēd barišn ī[10] zōhr °
4g.272[11]	**yastā*[12] *maṇtā (paouruiiō)*	mad-išān paymān ī fradom[13] °
4g.273[14]	*yauuahe sarəδa*	ǰōrdāg sardag °
4g.274[15]	*yazāi āpəm frazdānaom*[16]	yazam āb ī Frazdān[17] pad Sagestān °
4g.275[18]	*yasnəmca vahməmca*[19] *(aojasca zauuarəca) āfrīnāmi*	yašt niyāyišn[20] ōz ud zōr[21] āfrīnom[22] °
4g.276	*yauuaēca yauuaētātaēca*	tā [M51_233] ō hamē[23] hamē-rawišnīh °
5.276	*ţkaēšō*	frayist[24] [F3c_52r] gyāg dādestān[25] bē ast[26] kū dādwar °
5.277	*kō asti*[27] *ţkaēšō*[28] **vīδuš.dātō*[29]	kadār ast dādwar ī āgāh-dād[30] °

1 M *yožđanahe*, F *yōžđanahe*, K *yaōžđanhe*.
2 MF *yeδi*.
3 KMF *te*.
4 M *puθro*.
5 KMF *ahurō*.
6 KMF <z''k>.
7 K *yazaēṣa*.
8 Yt.1.9+.
9 K *nərətātbo* → *iiō*.
10 MF; K w.
11 **1.**31.7.
12 K *yašta*, MF *yaštā*.
13 **1.**31.7 mad-iš paymān fradom.
14 Cf. FrV.5.19.1 *caiti hąṇti uruuaranąm sarəδa*.
15 Cf. Yt.5.108.
16 F; K °*aōm*, M (s.m.?)
17 MF <plzd>.
18 Y.72.6+.
19 K *va¸mamca*.
20 K <yšt'n / y'yšn'>, MF <yšt" / ny/ÿ'yšn'>.
21 KMF <zw'l>
22 KMF <'p̄rynwm>.
23 K hamāg 2x.
24 KMF <pl'yyt>.
25 K <SNA>, MF <ŜNA>.
26 Not K.
27 M; K *kōasti*, M *koasti*.
28 K *ţkaēṣō*.
29 K *višdātō*, MF *vivišdātō*.
30 Cf. *Dk*.8.20.74.

5.278	*yō aēta pairi.arəθra frazānaiti*[1]	kē az ān dādestān az[2] sraw bē frāz dānēd
		ka-iz warm[3] was sraw ud[4] nē[5] [6]⌈ frāz dānēd
		ka-iz ī nē was sraw nē ⌉
		abar warm-kerdār[7] ī āgāh-dād
		kē ān dādestān az sraw bē nē frāz dānēd
		ka-iz nē (warm) was sraw ud nē abar warm(-kerdār)[8]
		ā-iz pad an-āgāh-dād dārišn[9] °
5.279	**vastråsca kəṣ̌å*[10] *bāmaniuuå*	wastarg ī kerd ī [F3c_52v] bāmīg-tarāz °
5.280	*karšō*[11]	kišwar °
5.281[12]	*karəšō.rāząm*[13] *viiāxanąm*	kišwar-wirāy ī hanǰamanīg °
5.282	*hapta karšuuąn*[14]	haft-kišwar ° [K20_80v]
5.283	*karšasciṯ*[15] *fra-kāraiiōiš*[16]	keš frāz kārēš[17] ° [M51_234]
5.284[18]	*zəmō karšuiiå*[19]	zamīg ī[20] kišwčār °
5.285	*karštəe*[21]	kišt °
5.286	*xšaθrō*	*xwadāyīh[22] °
5.287	*šōiθrō*[23]	rōstāg °
5.288	*xšaiiō*[1]	šāh[2] °

---

1 K °*aita*.
2 K + <~~yc~~>.
3 K <wlm>, M <wlm~~n~~>, F <OLE>.
4 M.
5 Not F. bol.
6 K.
7 F <OLE ->.
8 F <OLE>.
9 KMF <-NWNšn(')>.
10 K/MF *vāstrāṯ vaca kaṣ̌/šå*.
11 K *karṣ̌ō*.
12 Y.62.5.
13 K; M *karəšorāząm*, *karəšōrāzą̊m*.
14 K *karṣ̌uąm*, MF *karšuuą/ą̊n*.
15 K *karṣ̌uuaciṯ*, MF *karšauuaciṯ*,
16 M; K *frakar°*, M °*iioiš*.
17 KM <-lyš>, F <-lYš>.
18 Cf. V.3.24.
19 M *karšuuiå*, K *karṣ̌uiiå*, F *karšuuå*, cf. Y.11.2.
20 F.
21 KMF *krštəe*.
22 KMF <hwt'y>.
23 K *ṣ̌ōiθrō*, M *šaōiθrō*, F *šaoiθrō*.

5.289	*xšaiiamnō*[3]	pādixšāy[4] °
5.290	*xšaētō*	šēd čiyōn rōšnīh °
5.291	*šaētō*	xwāstag °
5.292	*šiiātō*[5] [F3c_53r]	āsānīh[6] °
5.293[7]	**šātō*[8]	šādīh °
5.294	*šiieiti*[9]	mānišn[10] °
5.295	*xšuuiδa*[11]	šīrēnīh °
5.296	**stuiti*[12]	stāyišn °
5.297	*xšnuta*[13]	xwēšāwand °
5.298	*paršuua*[14]	<ppšpk>[15] °
5.299	*šustəm*[16]	widāxt[17] °
5.300	*šutasme*[18]	<šwmc>[19] °
5.301	*šuδəm*[20]	suy °
5.302	*šənm*[21]	<tyk>[22] °
5.303	*xšim*[23]	šēwan °
5.304	x*štāṯ*[24]	raft °
5.305	*šaošaiti*[25]	rawēd °
5.306	*fšu*[1]	<pyš>[2] °

---

1 K; MF *xšiiō*.
2 KMF <MLKA>.
3 K; MF °*mna*.
4 K <-hšyh>, MF <-hš'>.
5 KF *šiiātō*, M *šiiāto*.
6 MF; K <'yy'nš>, F catchword <'yy'nYk>.
7 Y.60.11+.
8 KF *šaitō*, M *šaito*.
9 KMF *šieiti*.
10 KMF <KTRWN->.
11 KMF *xšuiδa*.
12 KMF *štuiti*.
13 K *xṣnuta*.
14 K *parṣuua*.
15 K, MF <ppy'pk>.
16 K *ṣustəm*.
17 K <wtyšt>.
18 K *ṣutasme*.
19 K <šwmc / šwm c>, MF <y'wm c>, F + sub. *durūd u θanā* (praise).
20 K *ṣuδəm*.
21 K *ṣənm*.
22 KMF <tYk w> W IT.
23 K *xṣim*.
24 KM x*štāt*, F x*štāt / t*.
25 K *šaōšaiti*.

5.307	**fšuiiō*[3]	*pah[4] °
5.308	*anāhita*	anāhōgēnīd[5] °
6.309	*maiiaṯ*	wināhisn[6]
6.310	*maiti*[7]	paymān °
6.311	*mąm* [F3c_53v]	man °
6.312	*mā*	ma °
6.313	*må*	māh
		ast gyāg kū [M51_235] paymān °
6.314	*xratumå*	xrad-paymān °
6.315	*māi*	hamgōnag °
6.316[8]	*vīspəm.māi*[9] *aŋʰhe*[10]	harwisp paymān Mihr ī[11] frā-gōyōd[12] °
6.317	māta	mādar[13] ud paymān °
6.318	*amāta*	uzmūd °
6.319	**anamāta*[14]	an-uzmūd °
6.320	*amәšа*[15]	a-marg °
7.321	*anaγra*	a-sar °
7.322	*ainitōiṯ*	a-kēnīh °
7.323	**ainištōiš*[16]	škōh[17] čiyōn a-xwāstagīh °
7.324	[18]⌜ *airištō*	a-rēš °
7.325	**aciθō*[1]	a-tōzišn °

---

1 K *fšu*.
2 K <{pw} pyš>, M <pyš>, F <pyy'>.
3 KMF *fšiiō*.
4 <AHL> for <ps>?
5 MF + sub. *anāhōinīṯ*.
6 K <n'yyšn'>, MF <wn'yyšn'>.
7 K *maiti*, M *maite*, F *maitie*.
8 Yt.10.5.
9 MF *vispəm*.°.
10 KMF *aŋuhe*.
11 MF.
12 K <pl'ywywt>, M <pl'hwgw\yw/t>, F <pl'hwgwywt>.
13 <AMYtl>.
14 K *anmāta* (*-t-* blotted out), MF *amana*.
15 K; M *amәša*, F *amәšā*.
16 Kl.; KF *ainitōiš*, M *ainitoiš*.
17 MF <škw'h>.
18 Not K.

7.326	*aciθrō*	a-paydāg ° ⌉
7.327	*auuarə*	anāg ° [F3c_54r]
7.328	*astātō*[2]	*an-estēnīd[3] ° [K20_81r]
7.329[4]	**apiuuataite*[5]	andar dānistan °
7.330	*apəmō*	abdom[6] °
7.331	*aspərənō*	drahm[7] °
7.332	*as*	būd °
7.333	*ās*	būd °
7.334	*āsu*	tēz °
7.335	*asta*	wist[8] °
7.336	*asta.išum*[9]	wistār-tigr[10] °
7.337	*āste*	nišast °
7.338	*ā*	ān °
7.339	*ahmāi*[11]	ān °
7.340	**amāi*[12]	amāwandīh[13] °
7.341	*ahmākəm*[14]	amāh °
7.342	*āaţ*	ēg[15] °
7.343	*āţ*	ēdōn °
7.344	*aδa*	ēg °
7.345	*aθa* [M51_236]	ēdōn °
7.346	*āδa*	guft[16] °
7.347	*āθa*[17]	dūd °
7.348	*aγa*[18]	wad[1] °

---

1 F *aciθrō*, M *aciθro* 2x.
2 M °*to*.
3 <'nYKOYMWNyt>.
4 Y.9.25 *apiuuatahe*, V.9.2 *apiuuatāite* (*apauuataite*).
5 K *apiuua* ° *taie*, MF *apuuatie*,
6 K <-ywm>, MF <-dwm>.
7 KMF <YWYN>; MF + sup. <dlm>, sub. *deram*.
8 KMF <wyyt>.
9 K *asta.išum*.
10 KM <wYyyt'l HTYA>, F <wyyyt'l HTYA>; MF + sup./sub. *tīr*.
11 MF; K *ahṃāi*.
12 KMF *ahṃāi*.
13 K <'mw- → 'm'->, M + sub. *hamāwandeš*.
14 K *ahṃākəm*.
15 KMF <'sn> 2x; M + sub. *īdūn*.
16 MF *ā* – ° – ft.
17 KM; Kl. **āiθi*.
18 K *aγra* → *aγa*.

7.349	*āzōiš*	āz[2] °
7.350	*aγra*	(...)
7.351	*aγrəm* [F3c_54v][3]	sar °
7.352	*aγrim*[4]	aγrīy[5] °
7.353	**āzāta*	āzād azād[6] °
7.354	**arədra*[7]	rād °
7.355	*auruuaṯ*	arwand °
7.356	*aβra*[8]	abr[9] °
7.357	*aora*[10]	ōrrōn °
7.358	*ar□na*[11]	a-pahikār °
7.359	*aēθrapaitiš*	hērbed °
7.360	*arəm*	bowandag °
7.361	**arətō.kərəiθinō*[12]	yazišn-kerdār °
7.362	*ātrəuuaxšō*[13]	ātaxš-waxšēnīdār[14] °
7.363	*ātərə.vazanō*[15]	ātaxš wazēnīdār °
7.364	*ātrəkərəta*[16]	ātaxš-kerdār °
7.365	*ātərətaraṯ naēmāṯ*[17]	ātaxš-tār[18] nēmag °
7.366	*ātarə.marəzanō*[19]	ātaxš- [F3c_55r] -mōšīdār °
7.367	*ātārəfriθitəmca*	ātaxš-franāft ān rad-tom °
7.368	*ābərətəm*	āb-burdār °
7.369	*āsnatārəm*	āsnīdār °
7.370	*ārmata*	bowandag-menišn °

---

1 <YYLYA>.
2 K *āzōišāδ*, M *āzoišāṯ\δ/*, F *āzōiš . āδ*.
3 In r. marg. *sēzdahom dastag*.
4 KM *sraγrim*, F <yyl>*aγrim*.
5 KMF <’γYk>.
6 K *āδāta* ° <’c’ty ZLHWNt>, M *āδāta* <’c’t’ / ZLHWNt>, F *āδātahata*. <ZLHWNt>.
7 Kl.; KMF *arura*: alula for aldla.
8 K *aβara*.
9 <MYTLG>.
10 K *aōra*.
11 KM; F *arəna*.
12 K *aratō.karəθinō* →*kərəiθinō*, M *aratokərəiθino*, F *aratōkərəiθinō*.
13 MF; K *ātarə / vaxšō*.
14 KMF <wšynyt’l>.
15 K *ātarə°* > *ātərə°*, M *ātərə.vaznō*, F *ātərəvaznō*.
16 KM; F *ātarəkərəta*.
17 K *ātaraē*. *aēmāṯ*, M *ātərəta\ra/ē ° naēmāṯ*, F *ātərətaraē. naēmāṯ*.
18 KF ātaxš / tār, M <’thš t’l>.
19 K; MF *ātarəm°*.

7.371	*aθaurunō*[1]	ēdōn rawāg °
7.372	**auuauuaṯ*[2] [M51_237]	ān [K20_81v] ud and °
7.373	*auuaδāṯ*[3]	ānōh °
7.374	*aδāṯ*	pas °
8.375	*visō*	wis[4] °
8.376	*vispa*	harwist °
8.377	*viste*	windēd[5] °
8.378	*vise*	padīrēd[6] °
8.379	*vastra*	wastarg[7] °
8.380	*vasmi*	kāmag °
8.381	*vahmāi*[8]	niyāyišn[9] °
8.382	*viṇdaṯ*	windād[10] °
8.383	*viduš*	āgāh[11] ° [F3c_55v]
8.384	*vitasti*	widest[12] °
8.385	*vafra*	wafr °
8.386	*vaoxte*[13]	guft °
8.387	*vō*	ašmāh °
8.388	*vana*	*van* °
8.389	*vanaiti*[14]	wānēd °
8.390	*vanaṇtąm*[15]	wānīdār °
8.391	*vərəduuō*	narm °
8.392	*viusaiti*[16]	wizēhišn[17] °

---

1 K *aθaur\o/nō*, M *aθauronō*, F *aθa. uronō*; Kl. **aθa urunō*.
2 F *auuaiaṯ*.
3 K; MF *auuaiiāṯ*.
4 KMF <wyyy>.
5 KMF <wnyyt>.
6 KMF <-x1>, M + sub. *paδīrad*.
7 MF; K <wYyytlg>.
8 K *vaṃāi*.
9 K <ny'yšn'>, MF <n''yšn'>.
10 KMF <-WN't>, M + sup. <wnd't>.
11 MF + y.
12 KMF <wtYyyt>.
13 MF *vaohxte, K vaōhaxte*.
14 K *vanaiti* →*e*, MF *vanaite*, K + <wcyhyy'n'> ° *vikaiiō*.
15 KMF *vanatąm*.
16 Kl. *visusaiti*. [typo?]
17 KMF <wcyhyy'n'>.

8.393	*vikaiiō*[1]	gugāh[2] °
8.394	*vəhrkahe*[3]	gurg °
8.395	*varəkahe*	warg[4] °
8.396	*vanarə*	<wyšk'yh> °
8.397	*vaṇdrəm*[5]	was-gund[6] °
8.398	*varəcå*[7]	was-warzišn[8] °
8.399	*varəθra*	pērozgar[9] °
8.400	*vaca*	gōwišn °
8.401	*vācim*	ast gyāg kū wināh °
8.402	*vātəm*	wād °
8.403	**vaδairiiaoš*[10] [F3c_56r]	waxr °
8.404	*vakąuvarōiš*	<wyy'wwtmyh> °
8.405	*varəδaiia*[11] [M51_238]	wālēd °
8.406	*varō*	wārān °
8.407	*vāraiti*	wārēd °
8.408	*varəšiiō*[12]	gursag[13] °
8.409	*vaēm*	amāh °
8.410	*vaēδaiiama*	niwēyēnam[14] °
8.411	*vaēnaţ*	dīd[15] °
8.412	**vazaγa*[16]	waγ[17] °
8.413	**varənauua*[18]	<wplwk> °
8.414	**varəna*[19]	*vərsak*[1] °

---

1 M *vikaiio*.
2 K <yw->, MF <gw->.
3 K *vəhrk{uuō}\ahe/*, M *vəhrk~~əm~~ahe*.
4 KMF <wly>.
5 MF *vaṇkrəm*.
6 KMF <- ywnd>.
7 K *və\a/rəcå*.
8 KMF <-wlcYšn' = -''n'>.
9 KMF <-ckl>.
10 MF *vaδairaiio/ōš*, K *vaδair / aiiōiš*.
11 MF *varəδaia*. Cf. Yt.14.11.
12 M *varəšiio*.
13 K <yw->, MF <gw->.
14 KMF <nwYkynm>.
15 KMF <-WNt>.
16 KMF *vaδaγa*.
17 KMF <wγ>.
18 KMF *varnauua*.
19 K *varə / ana*, MF *varəana*.

8.415	*vaēiδim*[2]	āgāhīh °
8.416	*vāstraiiaŋhuua*	kār-warzišn[3] °
8.417	*vohū*[4]	weh °
8.418	*vahištəm* [K20_82r][5]	pahlom °
8.419	*vąθβa*	ramag °
8.420	*vərənauuaţ*[6]	wurrōyišn[7] °
8.421	*vōiθβa*[8]	xwēhišn[9] °
8.422	*vostrəm*[10] [F3c_56v]	windišn °
8.423	*vərəziiaţ*[11]	warzišn[12] °
8.424	*vərəduuō*[13]	narm[14] °
8.425	**vərənuite*[15]	ābus °
8.426	*varətata*	wardyōn[16] °
8.427	*varətō*[17]	wašt °
8.428	*vicirō*[18]	wizīdār dahišn[19] °
8.429	*vicā*	bē °
8.430	*vauuaxδa*	guft °
8.431	*vaējō*[20]	<'yc>išn °
8.432	*vaŋhānō*	nihān °
8.433	**vaste*[21]	nihuft °
8.434	*vaŋri*	wahār °

---

1 KM; F *va*<ls'k>.
2 K *vaēδim*, MF *vaiδim*.
3 K <k'lw->, MF <k'l w->.
4 KM *vohū*, F *vōhū*.
5 K *va // vahištəm*.
6 K *vərənuu/aţ*.
7 K/MF <HŶ/YMNyy'n = -MNyšn>.
8 K; MF *voiθβa*.
9 KMF <hwyhyy'n = -hyšn>.
10 MF *vostrəm*, Kl. **vōistrəm*.
11 K; MF *vərəδiiaţ*.
12 F <wpy'n'>.
13 KF; M *duuo* + *vərə* in r.marg.
14 F <OLE>.
15 KMF *vərəniite*. – M + <ws> in r.m.
16 MF <wltywn>, K <wltyn>.
17 F; K *vart / ō*, M *varto*.
18 KMF *vicidārō*.
19 KMF <- y'yy'n>.
20 K *a\i/ējō*, M *vaiējō*, F *va\i/ējō*.
21 KM *vaite*, F *vaitē*.

9.435	*us*	hunsand °
9.436	*uruuaθō*	dōst °
9.437	*uruuaēsō*	asprēs[1] °
9.438	*uruuaēsa* [M51_239]	wardišn °
9.439	*us*	ul °
9.440	*uruua*	ruwān °
9.441	*una*	ūnag °
9.442	*uua*[2]	harw 2 °
9.443	*uta*	u-t[3] ° [F3c_57r]
9.444	*uziiō*	uzīd[4] °
9.445	*ušta*	nēk[5] °
9.446	*uš*	ōš °
9.447	*uštatātəm*	(nēk-rawišnīh) °
9.448	**ušibiia*[6]	(...) °
9.449	(...)	tadag[7] °
9.450	*uruuaēδąs*[8]	ērang[9] °
9.451	**uruuiδieiti*[10]	ēraxt[11] °
9.452	*unəm*	kam[12] °
9.453	*uγrəm*	čēr °
9.454	*uruθaţ*	grīyēd[13] °
10.455	*paršta*[14]	pursišn °
10.456	*pərətuš*	widarg °
10.457	*pərənəm*[15]	purr °
10.458	*pərənāi*	pahikār °

---

1 M + sub. *maydān*.
2 KMF *uva*.
3 M + sub., F + sup *to*.
4 K *huzīţ*; V.19.28 *huuarəxšaētəm uziiōraiti*, Pahl. *xwaršēd-iz pad ul uzišnīh ānōh ul uzēd*.
5 K/MF <ny/ŷwk>.
6 K *aşuniiō*, MF *aşubiia*. – N.8.4 *huuaēibiia ušibiia*, Pahl. *pad ān ī xwēš ōš*.
7 V.7.15+ *ubdaēna-*, *tadag*.
8 MF; K *uruuaēδąm*.
9 K <'ylny>, MF <'-ylng>.
10 K *uruzizieiti*, MF *uruδiδieiti*, **uruuiδiieiti*
11 P.56.2 **uruuiδiieiti*, Pahl. *ēraxtēd*.
12 V.22.5 *yā ūnəm pərənəm kərənaoiti*, Pahl. *kē ān ī kam purr kunēd*.
13 KMF <dl't = dlYyt>; Kl. **grīst*.
14 KMF *parāta*.
15 KMF *pərənm*.

10.459	*pərənāiiu*[1]	purnāy °
10.460	*pāta*	pāy[2] °
10.461	*pāδa*	pāy[3] °
10.462	*paiiō*[4]	pēm °
10.463	*pitum*	pid[5] gōšt[6] °
10.464	*paēsa*[7]	pēsišn °
10.465	*puxδa*	panǰ[8] °
10.466	*paṇcāsatəm*[9]	50[10] ° [F3c_57v]
10.467	*paṇcasata*	500[11] °
10.468	*pārəm*[12]	abām °
10.469	*piriiete*[13]	appār °
10.470	*pəšōtanuš*[14] [K20_82v]	tanābuhl °
10.471	*paθō*	rāh °
10.472	*pąsnuš*[15]	xāk[16] °
10.473	*pərənāuuaiiå*	wābarīgān[17] °
10.474	*paoš*	pūdag °
10.475	*pataṯ*[18]	padīd[19] °
10.476	*paitiete*	<pt> ° [M51_240]
10.477	*pusąm*	*abesar[20] °
11.478	*miθβa*	gumēzag °
11.479	*maṯ*	abāg °

1 KMF *pərənāiu*.
2 KMF <NTLWN>.
3 KMF <LYLE>.
4 KMF *paiō*.
5 M <pyˌt>.
6 K <BYYLYA>, M <NYYLYA>, F <N / YYLYA>.
7 K; MF *paesa*.
8 K <pnc ° k>, MF <5>; Kl *<pncwm>?
9 MF *paṇcasatəm*.
10 K °S, MF °yY.
11 K ±23, MF ≠adA.
12 MF + sub. *qarz*.
13 KMF *pairiete*.
14 K; MF *pəšotanuš*.
15 KMF *pąsanuš*.
16 KMF <HPLA>; MF + sub. *xāk*.
17 F <’p̄lYy’n'>; MF + sub. *āfrīnagān*.
18 K; MF *ptaṯ*.
19 K *patitī*.
20 KMF <’p̄lsl>.

11.480	*mərəzu*	gišnag[1] °
11.481	*mošu*[2]	tēz °
11.482	*mustə*(...	...) °
11.482a	*məṣ̌ō*[3]	murd °
11.483	*maš*	was °
11.484	*vavcata*	grift[4] °
11.485	*maiiå*	<m'ywt>[5] °
11.486	*mąm*	man °
11.487	*mimarō*	hamēšag-ōšmurdār[6] ° [F3c_58r]
11.488	*maγa*[7]	abēzag °
11.489	*mazdaiiasnō*	Ohrmazd-yaz[8] °
11.490	*maṣ̌iiō*[9]	mardōm[10] °
11.491	*mruta*[11]	mūdag[12] °
11.492	*mərəzānāi*[13]	*murā*[14] čiyōn[15] aškom[16] °
11.493	*maδu*	may[17] °
11.494	*mižd*ə*m*[18]	mizd °
11.495	*muθrəm*[19]	mūhrišt[20] °
11.496	*miiaēši*[21]	mōšišn[22] °
11.497	*maγna*	brahnag °
11.498	*maγəm*	maγ[1] °

---

1 KF <''nk = Yšnk>, M <Yšnk>; MF + sub. *xān*.
2 K *moṣ̌u*, M *mɷošu*.
3 K *mustəməṣ̌ō*, MF *mustəməšō*.
4 K <-WNt>, M <-DWNt>, F <-WNˆt>; Kl. **maocata* *<NSHWNt>?
5 KF <myswt = m'ywt>, M <m'ywt>.
6 KM <- 'wšmlt'l>, F <- 'wšmwlt'l> with <-l-> on top of <-w-> and unconnected with <-t->.
7 M + in m. *max ya'nī xār sang*, F + sub. *xār sang*.
8 MF <YZBHWN>.
9 KMF *mašiiō*.
10 KMF <mltwm>.
11 KM; F *mrutai*.
12 M; K <mwłtk>; MF + *zanpūr*?
13 M *mərəδānāi*.
14 F *murš*?
15 K; M <—>, not F.
16 M <— SE>, F <SE>, K <YLSE>.
17 MF *mai*, K <HS ° *mai*>.
18 K *məždəm*.
19 M; KF *miθrəm*.
20 KMF <mwtlšt>.
21 K *miiaēši*.
22 K <mwšy'n'>; MF <mwy'y'n'>

11.499	*maxši*[2]	maxš[3] °
11.500	*mərəxš*	marnǰēnišn °
11.501	*maza*[4]	meh[5] °
12.502	**saiδi*[6]	hunsandīh[7] °
12.503	**saite*[8]	nibayēd[9] °
12.504	*suca*	wēnāg °
12.505	*sukəm*	wēnisn °
12.506	*suuō*	sūd °
12.507	*səuuišta*	sūd-xwāstār[10] °
12.508	*sciṇdaiiaţ*[11] [F3c_58v]	škast[12] °
12.509	*siδiiaţ*[13]	*wisist[14] °
12.510	*stri*	mādag[15] °
12.511	*spaxštim*	pāsbān °
12.512	*sruta*[16]	nāmīg[17] °
12.513	*srīrå* [M51_241]	nēkōgīh[18] °
12.514	*stāta*	estišn °
12.515	*saxta*	sazišn °
12.516	*srauuatō*	aweštāb[19] °
12.517	*staxtō*	staft °
12.518	*staxrō* [K20_83r]	sturg[20] °

---

1 M<~~mD~~ mγ>.
2 K *maxši*.
3 K <mhš>, M <m¨’y’>, F <mgy’>.
4 Not M.
5 KMF <ms>.
6 MF *vaiδe*, K *vaiδi*.
7 K <-dš/-dyh>, M <-dš>, F <-dyh>; MF + sup./sub. *xursand-iš*.
8 KMF *vaite*.
9 KMF <-HWNyt>.
10 K <swt ° hw’yyt / ’>.
11 KMF *scind*°.
12 KMF <škst>.
13 K *siδ\i/aţ*, MF *siδiaţ*.
14 K <w..yy’t>, MF <wyy’t>.
15 MF + sup./sub. *māde*.
16 KMF *aruta*.
17 K; MF <b’->.
18 M <nŷwk->.
19 K <’wšt>*āuu* + sub. <’wšt’p̄>.
20 KMF <yytwly>, M + sup. *setorg*.

12.519	*stəṇbiia*[1]	stēz[2] °
12.520	**såŋha*[3]	marag °
12.521	*skaptəm*	škaft °
12.522	*sadaiiaɻ*[4]	sahēd[5] °
12.523	*srauuaɻ*	srūd[6] °
12.524	*snātō*[7]	šust[8] °
12.525	*snāuuarə*	<šwsl>[9] °
12.526	*snus*[10]	sōgēnīd ° [F3c_59r]
12.527	*srunaoiti*[11]	niyōšišn[12] °
12.528	*saŋhəm*	saxwan[13] °
12.529	**saŋhaɻ*[14]	guft °
12.530	*sūrå*	abzār °
12.531	*srita*	abespārd[15] °
13.532	*fradaθāi*	*frāy-dahišnīh[16] °
13.533	*fəδri*	pidar[17] °
13.534	*frim*[18]	dōst °
13.535	*frąš*	frāz °
13.536	*frasasta*	frāz-wābarigān[19] °
13.537	*fraiiaire*[20]	fradāg[21] °

---

1 KMF *stənbiia*.
2 MF + sup./sub. *setīze*.
3 KMF *våŋha*.
4 F; K *vadaiiaɻ*, M *ɤ\s/adaiiaɻ*.
5 KM <MDM->, F <MDMENyˆt>.
6 K <slw*ɻ*>.
7 K *gnātō*, M *g\s/nātō*, F *sgnātō*.
8 KMF <-WNt>.
9 M + sup. *toxme mny* + *mnÿ* in r. marg., F + sub. *mīγ*.
10 K (1st letter corr'd) M *snus*, F *snuš*.
11 MF; K *srunåiti*.
12 K <nywšy'n>, M <nÿwš->; M + sup. *niyōšeš*, F *niyōšn*.
13 KMF <yyhwn>.
14 KMF *vaŋhaɻ*.
15 KMF <-sp->.
16 K <ply'yd- ⇀pl'ydhyšnyh>?, M <ply'ydhyšnyh>, F <pl''d->; MF + sup./sub. *besyār dādan*.
17 KMF <ABYtl>.
18 MF; K *frəm*.
19 K <- w'p̄lYk'n>, MF <- 'p̄lYk'n'>.
20 K *fraiire*, MF *fraiaire*.
21 KMF <MHL>.

13.538	*fraēšta*	frayist[1] °
13.539	**fšuta*[2]	panīr °
13.540	**fšuiiō*[3]	fšūnišn °
14.541	*dahmō*	dahm[4] °
14.542	*daxmō*	hazān[5] °
14.543	**daēsaiiaʟ*[6]	nimūd °
14.544	*dazdi*	dah °
14.545	**darəsaʟ*[7]	dīd ° [F3c_59v]
14.546	*daxšta*[8]	daxšag[9] °
14.547	*dāšta*[10] [M51_242]	kerd °
14.548	*dažaʟ*[11]	nēst[12] °
14.549	*drəzra*[13]	saxt[14] °
14.550	*dāuš.duš.srauuaŋ́he*[15]	duš-srawīh °
14.551	**duš.sastiš*[16]	duš-hammōzišnīh °
14.552	*duš.dāma*[17]	duš-dānāg[18] °
15.553	*jināiti*[19]	abesīhenēd[20] °
15.554	*janaʟ*	zanišn[21] °
15.555	*jum*	zīndag °

---

1 K <pl'yyt>, MF <pl'yyyt>.
2 K *pəšuta*, M *pəšuta*, F *pəšuta*.
3 K *pšiiō*.
4 KMF <y'm>.
5 M + sup. *dahmak + kū ... dar ān mordekānrā barand*, F + sub. *daxme*.
6 K *daēuuaiiaʟ*, MF *daēvaiiaʟ*.
7 K *darəuuaʟ*, MF *darəvaʟ*,
8 K *dāxšta*.
9 M + sub. *daštān nemūdan*
10 M *dā // šta*.
11 K *ďažaʟ*.
12 MF <LOYT>; Kl. *<dzyt>.
13 K; MF *drəδra*.
14 KM <dšt>, F <dy't >.
15 K °*.duš.srauuaŋ́hę*, M *kāuš.dušsrauuaŋ́hē*, F *kāuš.dušsrauuaŋhe*.
16 KF *dušastiš*, M *dušə stiš*?
17 M *dušdāma*.
18 KMF <dwšd->.
19 MF; K *janāiti*.
20 KF <'p̄yyhynyt>, M <'p̄ yyhynyt>.
21 KF <MH->.

15.556	*jafra*	zufr °
15.557	*jimāṯ*	*maṯ* °
15.558	*jaxšuuå*[1]	(...) °
15.559	*jataŋhaṯ*[2]	rasišn °
15.560	*jarəta*	gīrišn °
15.561	*jaiδiiaṯ*[3]	zayēd[4] °
15.562	*jaeš*	<y'c>[5] °
16.563	*baēšaza* [F3c_60r]	bēšāzēnišnīh [K20_83v][6] °
16.564	*ṯbaēšå*[7]	bēš °
16.565	*baē*	2 °
16.566	*bāδa*	bāstān[8] °
16.567	*baγa*	baγ °
16.568	*buiiāṯ*	bawād °
16.569	*baxδra*	bahr °
16.570	*baṇdå*	band °
16.571	*baṇtå*	wēmār °
16.572	*barəθri*[9]	burdār čiyōn ābestan °
16.573	*biiaŋha*	bīm °
16.574	*baoδō*	bōy °
16.575	*baoδaŋhō*	wēnāg °
16.576	*bišiš framātō*	buzišk[10] ī frāz uzmūdār[11] °
16.577	**baoxšəm*[12]	bōzišn °
16.578	*buji*	bōxt °
16.579	*bašiˈ*[13] [M51_243]	bazēnag °
16.580	*bąθrō*	*bąn*[14] °

---

1 K *jaxṣuuå*.
2 Kl. **jaŋhaṯ*?
3 K *jaiδaiiaṯ*, MF *jaiδiiat*.
4 MF <zyt>, K <zy/t> in fold.
5 <y>*h*? *dāz*?
6 K at top *Mihrābān-i Kayxusraw pa-nām-i yazdān*.
7 K *ṯbaēṣå*.
8 K bāst[ān].
9 K; MF *barəθra*.
10 KMF <bwcšk>.
11 M in r. marg. *bijišk ya'nī ṭabīb-i farāz uzmūdār*, F + sub. *ṭabīb-e farāz āzmūdār*.
12 K *baošəm*, MF *baošəm*.
13 K *baṣi*.
14 K; MF <b'n'>.

17.581	*raēuua*	rayōmand[1] °
17.582	*rafnə*	rāmišn °
17.583	**raire*[2] [F3c_60v]	rād[3] °
17.584	*razō*	wirāst °
17.585	*rāštəm*	ristag °
17.586	*rājim*	rēš °
17.587	*raoδaţ*	rust °
17.588	*raocaŋhəm*[4]	rōšnīh °
18.589	*tātō*	rawišn °
18.590	*taca*	taz °
18.591	*tāca*	ān-iz °
18.592	*taṇcištəm*[5]	tagīgtom °
18.593	*tarəmanō*	tagīgtom °
18.594	*tarəmanō*	xwurd °
18.595	*taiia*	duzz °
18.596	*tum*[6]	tō °
18.597	*tušniš*[7]	tušt °
18.598	*tanumąθrō*[8]	tan-framān °
18.599	*tašaţ*[9]	tāšīd °
18.600	*taraδātō*[10]	tarwēnīdār °
19.601	*carətu.drājō*	asprēs-drahnāy[11] °
19.602	*carətąm* [F3c_61r]	kerdārān °
19.603	*caētəṇti*[12]	paydāgīh °
19.604	*ciθra*	tōhmag[1] °

1 KMF <ly'wmnd>.
2 KMF *raere*.
3 K *rāţ*.
4 M *raō°*.
5 MF; K *taŋjištəm*.
6 F *tnm*.
7 K; MF *tušš*.
8 KMF.
9 K *tašaţ*.
10 MF *taraδāta*.
11 KMF <'p̄lys dln'y>.
12 MF; K *caētaṇti*.

19.605	*ciθa*	tōzišn °
19.606	*cakana*	kāmag °
19.607	*caiti*	čand °
19.608	*cārąm*	čār °
19.609	*carətutārō*	kerdārtom °
19.610	*cinmanō*[2] [K20_84r]	dōšāram °
19.611	*cistiš*	frazānag °
20.612[3]	**zbaiiemi*[4]	xwānam °
20.613	*zasta*[5] [M51_244]	dast °
20.614	*zastauuaṯ*	tuwān °
20.615	*zī*	čē nimāyišnīg °
20.616	*ziiąm*	zamestān[6] °
20.617	*zita*	abzāyēd čiyōn ārāyišn °
20.618	*zuša*	xwastūg °
20.619	*zaošō*[7]	dōšišn °
20.620	*zušta*	grām[8] [F3c_61v] °
20.621	*zaoθra*[9]	zōhr °
20.622	*zāuuarə*	zōr °
20.623	*zaṇta*	šnāyēnišn °
20.624	*zå*	zamīg[10] °
20.625	*ząθra*	zād[11] °
20.626	*zəmana*[12]	muzd[13] °
20.627	*zruua*	zamān[14] °
20.628	*zauruua*	zarmānīh[15] °

---

1 K *tuxma*.
2 K *cimanō*.
3 19.612.
4 KM *binaiemi*, F *binaišmi*.
5 M *za // sta*.
6 KM <d->, F <y->.
7 K *zaošō*.
8 KMF <yl'm>.
9 K *zaōθra*.
10 K <y->, MF <z->.
11 KMF <ZLHWNt>.
12 K w/f.st. **m***zəmana*.
13 K <mwzy>, MF <mwzd>.
14 K <d->, MF <z->.
15 MF + sup./sub. *pīrī*, M + in marg. *ya 'nī pīrī*.

20.629	*zaēšō*[1]	zišt[2] °
20.630	*zāmaoiiō*[3]	dāmād[4] °
20.631	*zaēnaŋha*[5]	zēnāwand °
20.632	**zgaθaṯ*[6]	*jist*[7] °
20.633	**zgərəsnəm*[8]	gerd[9] °
20.634[10]	*zurō.bərətå auuarətå*	zūr-burd[11] xwāstag °
20.635	*zərəδaēm*[12]	(dil) °
20.636[13]	*ziṇda*[14] *yātumәṇta*[15]	zand ǰādūg[16] °
20.637	*zatō*[17]	zad[18] °
21.638	*gatāe* [F3c_62r]	mad °
21.639	*gr□hmō*[19]	grāmag °
21.640	*gərəβnaṯ*	gīrēd[20] °
21.641	*gə̄*[21]	<sD> °
21.642	*gauua*[22]	*gōh*[23] čiyōn[24] dast wattarān[25] °
21.643	*guzra*[26]	nihanīg °
21.644	*gušta*[1] [M51_245]	niyōšēd °

---

1 K *zaēšō*, M *δaešo*; F z\δ/aēšō.
2 K <zÿ̈̊š̈t>, MF <zyšt>.
3 K *zāmaōiō*, MF *zāmaoiō*.
4 M <d->, F <y->.
5 MF; K *zanaŋha*.
6 KMF *gaθaṯ*.
7 KM/F *j*<Y/yyyt>.
8 KMF *zgərəgnəm*.
9 KMF <ylt>.
10 Cf. V.9.39.
11 K; MF -burdār.
12 KMF *zərəδaiem*.
13 V.18.55.
14 KMF *zinda*.
15 *zinda*; K *-ma\ṇ/ta*.
16 MF <j->.
17 K *jatō*.
18 KMF <MHYTWNt>.
19 MF; K *gr□ṃō*.
20 KMF <-DWNyt>.
21 K *ġə̄*, MF <Ÿk>*ə̄*. — *ġ-*: K = <yy>, MF = <Yk>.
22 KF *ġ-*, M <Ÿk>*ə̄*.
23 Kl. *<gwyD>.
24 F <csn>.
25 M <ṢLYtl->.
26 K; MF *guδra*.

21.645	*gərəδa*[2]	gilistag[3] °
21.646	*gaēm*[4]	gyān[5] Gayōmard °
21.647	*gąm*	gōspand °
21.648	*gərəžda*[6]	garzišn[7] °
21.649	**gāθβōištaciɻ*[8]	gāhān-xwāyišnīh °
21.650	*gauuāstriiāuuarəza*[9]	kār-warzisnīh[10] °
22.651	γnaɻ	zad[11] °
22.652	γnāɻ	zad °
22.653	γnå	mādagān was °
23.654	*θrąfδō*[12] [K20_84v]	padēxwīh °
23.655	**θrāθrāi*[13] [F3c_62v]	*srāyišn[14] °
23.656	*θnātō*	padīrišn °
23.657a	*θβąm*	(...) °
23.657b	**θratuš*[15]	srāyēd °
23.657c	*θa.nauuaṇta*[16]	sust °
23.658	*θamnəm*	xwēškārīh ī dūrīhā °
23.659	*θraŋ*	dahān[17] °
23.660	*θrisatəm*	30[18] °
23.661	*θrāiiō.sata*	300 °
24.662	*harəta*	sālār °

---

1 KF *ġ-*, M <Ÿk>*uš // ta*.
2 K; F *gārəδa*.
3 KF/M <y/ÿlYyytk>.
4 MF *gaem*.
5 KMF <HYA>.
6 K *garəžda*, MF *garəžda*.
7 KF <g->.
8 K; M °*caɻ*, F °g*aɻ*.
9 K °*iiauarəza*, MF °*iiāuarəza*.
10 KMF <k'lw->.
11 KMF <zt> 2x.
12 K *θrąfδ / ō*.
13 *Kl.; KMF *θrāθrā*.
14 *Kl.; KMF ārāyišn.
15 K *xratūm* → *xratuš*, MF *xratuš*.
16 K *yaθa.[n] / auuaṇtəm\a/*, MF *yaθa.nauuaṇta*.
17 KF <PWME>.
18 KM ºL, F kL.

24.663	*haosrauuaŋ́he*[1]	hu-srawīh °
24.664	*haxa*	ham-hāg[2] °
24.665	*haδa*	āgenēn °
24.666	*hāta*	āškārag[3] °
24.667	*haiθi*	āškārag °
24.668	(...)	xwēš °
24.669	*haiti*	ast °
24.670	*huuąm*	xwēš °
24.671	*hacitā*	pākīh[4] [F3c_63r] °
24.672	*haxšaṯ*[5]	haxt[6] °
24.673	*hiṇcaṯ*	*āšixt[7] [M51_246] °
24.674	*hiku*	hušk °
24.675	**haēna*[8]	hēn[9] °
24.676	*haṇdāta*	ham-dahišnīh[10] °
24.677	*haṇkāraiiemi*	hangerdēnom[11] °
24.678	*hazaŋrō*[12]	frazām[13] čiyōn . gōwēd[14] °
24.679	*hazaŋrō.pąm*[15] *mazdāi*[16] *uxδąm*	frazām-pānag ān ī Ohrmazd saxwan[17] °

25a.680	*baoδajaṯ*[18]	bōdōzed[19] °
25a.681	*baoδō.varštahe*[20]	bōdōwaršt[1] °

---

1 K *haōusrauuaŋhe*, MF *haousrauuaŋ́he*.
2 M; K <hmyšk>. M + sup. dōst, + in l. m. *dūst*, F + sub. *dūst*.
3 K; MF <-l'k> 2x.
4 *Kl. *abāgīh*.
5 K; MF *hixšaṯ*.
6 KMF <hht>.
7 K <'š yy't>, M <'š // ysn'>, F.
8 KMF *ž*-.
9 F + sub. *ā 'īn*.
10 KMF <-dhyšn->.
11 KF/M <-y/gltynwm>.
12 K *hazaŋarō*, M *haδaŋarō*.
13 M + sup., F + sub. *'āqibat* 2x.
14 K <YMLLWNyt>, M <YMRRWNyt>, F <YMYTWNyt>.
15 F *haδaŋrō.hąm*.
16 K *mazdãi*.
17 KMF <yyhwn>.
18 F; K *baōzaja*, M *baoδaja\ṯ/*.
19 KMF <bwtwzyt>.
20 F *baōδō.°*, MF *baoṯō.°*.

25a.682 čiyōn wēnāgīhā zad[2] bawēd °

abar zaxm[3] ud tabāh[4] kerdan ī tis ī nigerišnīg[5] wēš gōwēd[6] °

25a.683 pad drōw [F3c_63v] abārīg wināh nigerišnīg °

25a.684 *kāydyōzed[7] kastārīhā ° zad[8] čiyōn zaxm tabāh kerdan ī tis ī pad sūdagīh °

25a.685 keh[9] wināh °

kāydyōzed[10] wināh ī pad mardōmān[11] *az[12] bōdōzed[13] pās ēw[14] keh[15] °

ēdōn-iz *kāydyōzed[16] az bōdōwaršt frayist[17] bōdōzed [K20_85r] °

ān ī gōspandān pad nigerišn bōdōzed pad sūdagīh kāydyōzed[18] °

25a.686[19] wināh ī[20] andar mardōmān wināh ī[21] andar[22] hamēmālān °

ān ī[23] abārīg [M51_247] wināh[24] ī[25] ruwānīg xwānīhēd °

25a.687 āsterēd wināhgārīh[26] °

25a.688 astarspān[27] sneh[28] ī pad wināh. °

25a.689 *yātuxta* ǰādūg- [F3c_64r] -gōwišnīhā[1] °

---

1 KMF <-twk-> +.
2 KMF <zt>.
3 KMF <ztwm> +.
4 KMF <twp'h> +.
5 KF <nkyl-> +, M <nkÿl-> 1x.
6 KF <-RWN->, M <-RRWN->.
7 KMF <tk'yt ywyt>.
8 KM <zt'>, F <zt>.
9 K <ks>, MF <kYk = kYy>.
10 KF <k'ytywyt>, M <k'ytywjt>.
11 KMF <mlt-> 2x.
12 KMF <MNW>.
13 KM <bwtwkzyt> +.
14 KM <p'yy 'y>, F <'yyyh>, – *<PWN ph'n'>.
15 KM <kyy>, F <kYk>.
16 KM/F <Y/yyyt ywk ywyt>.
17 KMF <pl'yyt>.
18 KMF <k'ytywkzyt>.
19 Cf. V.13.12.
20 MF; K + ān.
21 M.
22 Not MF.
23 KM.
24 F + y.
25 M.
26 K <'yyt lytww'sk'l->, MK <-yt 'sk'l->.
27 KM <'yytyyyp̄'n>, F <-lyyp'n>.
28 K <snyh>; Av. *stərəθβata snaiθiša* Y.57.10.

ān bawēd ka gōwēd[2] ā kū-t pad ǰādūgīh bē marnǰēnom °

ka pad anīy[3] sneh ī mēnōyīhā gōwēd[4] hamgōnag °

25a.690 *duδuβi*[5] *buzda* sahm-nimāyišnīh[6] °

ān bawēd ī ka gōwēd[7] kū pad sneh ī gētīyīhā[8] zanam °

25a.691 *vāiti*[9] xwēyišn[10]

ān bawēd ī[11] ka pad wināhgārīh az pas ī kas dawēd[12] °

25a.692 *haṇdərəiti*[13] handerd[14]

ān bawēd ka kas[15] az xwēškārīh pādīrān dārēd

ka ōy ī *tēz-dandān[16] ayāb ōy zēnāwand[17] [F3c_64v] xuftag kunēd[18]

u-š ōgrād[19] u-š pargūd-kārīh[20] ōgrād kunišn[21] °

25a.693 *miθō.sāsṯ*[22] u-š wizārišn drōw-hammōzišnīh[23] °

ān bawēd ī ka rāh ī drōw ō [24]⌜ kas hammōzēd[25] ka-iz[26] rāstīhā[27] ⌝ō kas [M51_248] an-ēwēnīhā[28] nimāyēd[1] u-š *mihōsāst[2] kunišn[3] °

---

1 MF; K jādūg-gōwišn.
2 KF <-RWN-> +, M <-RRWN->.
3 KMF <AHR->.
4 K <-RWN->, MF <-RRWN->.
5 MF; K *duzuβi*.
6 M; K <yy'wn ->. – Kl. *-īhā.
7 KF <-RWN->, M <-RRWN->.
8 F <yyt' yh'>.
9 Kl. **vaēiti*?
10 KMF <'wy'y'n'>.
11 MF.
12 KMF <LHT->. – MF + sup./sub. *dwÿd*.
13 KMF *haṇkərəiti*.
14 KM <hndlt'>.
15 Not K.
16 KMF <tyc ''k'n>. – PV.13.16 zēnāwand tuxšāg gubrāg kū dēnīg xufsēd tēz-dandān <tyc-KKA>, Bd.13.28 a-xwēy ud tuxšāg ud wigrād ud čahārdah-dandān ud tēz-dandān. WZ.29.8 xuftag ... pad wigrādagīh.
17 KMF <zyn'hwnt>.
18 K <-x1>, MF <-DWNx1>.
19 KF <'wdl't> 2x, M <hndl''t>.
20 K <-ywt->, MF <-ŷwt->.
21 KMF <-D->. – Dk.9.30.11 <yl't'> ... zēnāwand.
22 K *miθōsāst*, MF *miθosāst*.
23 K <KBD>, MF <KDBA>.
24 F jump bol.
25 M <tcyt>.
26 K ka eol.
27 K <-tsyh>.
28 M + sub. *bad ā 'īnīhā*.

25a.694 *auuåŋ́hiieiti*[4]

<'sngh'n>[5] °

ān bawēd ka mard ēw frāz gīrēd[6] u-š pad sag[7] ayāb pad dār ayāb pad zamīg bē kešēd ud pas tā-š čand ud čiyōn kešēd °

25a.695 *frasiiazjaiti*[8]

frāz spōzišnīh °

ān bawēd ka mard ēw [F3c_65r] frāz spōzēd[9] pas tā ō čē ud[10] čand čiyōn spōzēd ° [K20_85v]

25a.696 *auua.θβarəsahe*[11]

bē brīnišn

brīn ān āmār kē xōn aziš nē[12] āyēd[13] °

25a.697 *xᵛarahe*

xwar čiyōn rēš

ān āmār kē xōn aziš āyēd pas tā-š kū čiyōn ud[14] čand pad čē zad[15] °

25a.698

ān ī az bunīh rēš ān ī az ān bē abzāyēd °

25b *šuąs*[16]

čiyōn xwarm-iz xwānēnd[17] °

25b.699

āgrift[18] grift[19]

ān bawēd ka zad[20] ī a-wināh rāy sneh abar kunēd[21] °

25b.700

ōyrišt wardišn

ān bawēd ka a-wināh rāy sneh [F3c_65v] abar wardēd [M51_249] °

25b.701

ka pad wināhgārīh sneh abar wināhgār[22] nihēd °

25b.702

arduš nām ka[1] <... ''wbwwc> rāy[2] bawēd[3] °

---

1 M <nm'ÿt>.
2 KMF <mytwy'st>.
3 KMF <-D->.
4 KMF *auuāuŋ́hieiti*.
5 KMF <'swy''n>.
6 KM <-x1>, F <-DWNx1>.
7 KMF <yyk>.
8 K; M *frasiiaδjaiti*, *frasiiaδjiti*.
9 K f.st. <yc> +.
10 MF.
11 K °.*θβā?\a/rəsahe*, M °.*θβaarəsahe*.
12 Not M, F bol.
13 K + {pas tā-š kū čiyōn čand pad čē MHYTWNt}.
14 MF.
15 MF <MH->, K <zt> eol.
16 K *ṣuąs*.
17 F <-TWNty>.
18 KM <'ylpt>.
19 M <-D->.
20 KMF <-TWNt->.
21 KM <-x1>, F <-DWNx1>.
22 M <-~~yh~~>, F <-yh>.

25b.703 xwar nām bāzāy-zanišnīh[4] °

25b.704 yād[5] rawišn wizārēd

*rawišn[6] ī mardōm[7] padištān[8] šāyēd būdan *padištān-zanišnīh[9] yād[10] ēw tōzišn °

25b.705 ka az anīy[11] dar ān and būd hamgōnag āgrift awōyrišt ud[12] arduš ud xwar bāzāy ud yād xwānīhēd °

25b.706 kerbag-iz pad ham handāzagīhā kunīhēd[13] °

25b.707 nām ī sang ud paymān[14] hamgōnag xwānīhēd °

25b.708 *pəšō.tanuš*[15] *tanum piriiete*[16] zand [F3c_66r] tanābuhl

čiyōn 300 kerbag 300 hamgōnag ham-handāzagīhā rāy tanābuhl xwānēnd °

ēg-iš čim ī nām ī[17] tanābuhl pad wināh andar āyēd °

25b.709 ud[18] az tanābuhl ast ī ° *jau* ° ast ī frāz-uštān[19] kē[20] frāz az gyān[21] wizārēd pad ēn kū-š [K20_86r] az gyān ǰudāg abāyēd guftan °

25b.710 bē harw[22] čē tanābuhl-masāy nē saxwan[23] ī [M51_250] pādifrāh nē-iz ham[24] pāddāšn[1] °

---

1 KMF <’m>
2 Kl. *hāmbun-iz nē?
3 MF <YHWWN / yt>, K <YHWWN>.
4 KMF <- MH->
5 M <ÿ’t> 3x, MF 1x, 1x.
6 Kl.; KMF ruwān.
7 K <AN->, MF <mlt->.
8 KMF <-tyš->.
9 KM/F <ptyšt / znšnyh>.
10 M+ <~~ł~~ww’~~n~~> eol.
11 K<AHRBBA>, MF <AHR BBA>.
12 K <’wwlšt / w>, M/F <’wwylštw / >.
13 K <-WNš->, MF <-DWNyh->.
14 K <ptm’n/~~k~~\>, MF <ptm’n( )w>.
15 K *pəšōtanuš*, MF *pəšōtanuš*.
16 KM *piriete*.
17 K.
18 K w, M w/y, F y.
19 KMF <pl’zwšt’n>.
20 KMF <MN>.
21 KMF <HÛA> 2x.
22 MF; K <krt>.
23 KMF <yyhwn>.
24 MF; K <LA cym>.

čē az kerbagīhā ast ī pad[2] hāwandīh[3] ī ān ī did wēš-mizdtar gowēd[4] °

25b.711 adwadād[5] ān bawēd ka xwarišn ud xwārišn[6] kē suy ud tišn padiš [F3c_66v] abāz dārēd °[7]

hangām-niyābīhā[8] pad[9] *sawangh[10] gāh frayōšēd[11] čiyōn ī pad Sagādom gōwēd[12] kū °

θripiθβō zī[13] *asti ātarš ahurahe mazdå hama* °

bipiθβō[14] *aiβi.gāme*[15] *aθa narō aṣauuanō*[16] °

čē 3-pihw ast ātaxš ī[17] Ohrmazd *hāmīn[18] dō pad zamestān[19] ēdōn[20] mard ī ahlaw °

kē 4[21] adwadād[22] kē padisār būd estēd andar ān[23] warōmandīh ēw pad a-bōy dārišn °

25b.712 *vīciθrəmciƫ* bē-paydāgīh-iz[24] and [F3c_67r] kū dīdan[25] tuwān anīz bun kemistīh[26] °

25b.713 **xraosiiō*[1] xrōsag ° ān bawēd ka [M51_251] *wāng[2] az pas kunēd[3] °

---

1 K <p’td’yš>, MF <p’ty’yy’n>.
2 K; not MF.
3 MF + sup./sub. *barābar-iš*.
4 K <-RWN->, MF <-RRWN->.
5 K/MF <’tpty/d’t>.
6 K <hwlšn' w hw’ly’n>, M <hwlšn w / hw’ly’n>, F <hwlšn' hw’lšn'>.
7 K + <~~hnd’m n’’pyh’ PWN~~>.
8 KF/M <hny/g’m n’’pyh’>.
9 K <PWN / PWN>.
10 K <swšw?>, M <— h’w>, F < / h’w>, Kl. *<h’wn>.
11 <plywšyt>. – MPa *frgwš-* ‘delay’: cy ʾwʾs kyrbg[1] (š)hʾḫ kyrdn ny frgwšʾh[1] (cy) jmʾn rg nydfʾryyd.
12 KF <-RWN->, M <-RRWN->.
13 K °*piθβō.zi*, MF °*piθβoδi*.
14 F; K *piθβm*, M *bipiθβo*,
15 M; K *aiβi.gām/a*. Cf. V.5.10, 42, 15.45, N.29.
16 MF *aš*°.
17 MF.
18 KMF <AMT>.
19 KMF <dm->.
20 K <’n' ’ytwn>, MF <’ytwn'>.
21 Not K.
22 KMF <’tpy’t>.
23 Not MF.
24 M; K bē pad p°.
25 KMF <-TWNtn'>.
26 KMF <kymyyytyh>.

25b.714 *vōiiō*[4] xwistag[5] ° ān bawēd ka ōh xwēyēnd[6] °

25b.715 *ziieiṯ* zinīdār[7] u-š dādestān[8] abaragīhā °

25b.716 *hazō* stahmag °

25b.717 <hzwpyt>[9] gētīyīhā[10] appurd[11] bawēd °

25b.718 *taiiō* trift duzdīhā[12] trift bawēd °

25b.719 *tāiiušåsca*[13] duzd-afšarag duzd-afšārag-iz[14] ēdōn wināhgār čiyōn duzd °

duzd dō-nāy[15] mādag 3-nāy[16] mādag[17] tōzišn ∵ [K20_86v] °

25b.720 *paṇcadasa* [F3c_67v] *pasuuō*[18] *sraoni.maså*[19]

pad ham <wyw>-āgāhīh[20] bāzag-masāy

15 pah[21] sēnōg-masāy 15 bāzag-masāy

čiyōn nēmag ī pēš bāzāy-masāy[22] ud ān pas sēnōg-masāy

čiyōn gōspand-ēw[23] arz[24] 12 drahm ī purr[25] 30[26] kardag

harw rōz-ēw[27] 2 kardag ayāb anīy[28] xwarišn-iz ī 2 kardag

purr[1] arzēd

---

1 K *xrɘsiiō*, M *xrsiio* or *xrsiiō* →*xraiiō*, M *xriiō*. – Cf. V.13.8+.
2 K <KLA>, M <K\A/ŁA>, F <KAŁA>.
3 KMF <-x1>.
4 KM *voiō*, F *vōiō*.
5 KF <hwYyytk>, M <hwẎyytk>.
6 KF <hwšynd>, M <hẅšynd>.
7 KMF <zyn->.
8 KMF <SNA>, MF + y.
9 Kl. *<hzw'pyt>.
10 K <yyẗ' š'>, M <gyt' yh'>, F <yyt' / yh'>.
11 KF <'p̄wlt>, M <Ypwlt> + sub. *āzurd*.
12 KMF <dwzt-> +.
13 K *tāiišåsca*.
14 MF not <-c>. – Cf. V.13.47 *apišma.xᵛarō yaθa tāiiuš*, Pahl. *a-pišmān-xwar čiyōn duz*?
15 K/MF <y/dwn'y>.
16 KM <3-n'y>, F <3 n'y>.
17 Kl. cf. Dk.8.21.6 a-paydāgēnīdan ī mād ī pad duzz.
18 M *pasuuo*.
19 K *sraōni.*°.
20 K <wyww ->, MF <wyw ->.
21 KMF <pyD>.
22 KM <b'c'm->, F <b'c'y m->.
23 K <-1>, MF <- 'y>.
24 KMF <kyyp> 2x.
25 KM <MALE->.
26 M ºL, F #, not K.
27 K <-1>, MF <- 'y>.
28 F <AHRy>.

rōzīg ī mard ī purnāy ī bōxtag rāy gōwēd[2]
mādag ī wastarg hāwand[3] ī arz ī xwarišn handāxtan °

26.721 *pāzaŋᵛhaŋtəm*[4] [M51_252][5] mizd-arzānīgīhā[6] pasušhorwān[7] [F3c_68r] bawēd °
26.722 *pārəm* abām °
26.723 *xᵛafraēta* raftan ī[8] waxš ī abām bawēd
tan ī weh ī[9] abzōnīg az parwarišn bawēd °

26.724 *vizuta*[10] wāzāragānīh bawēd °
26.725[11] **vāstriiąm*[12] kār-warzišnīh °

26.726[13] *kuuaciɣ*[14] *aŋhå*[15] *zəmō* čēgām-iz ēw pad ēn zamīg[16] ° harw gyāg rāy guftag °
26.727[17] *kasciɣ aŋhāuš astuuatō* harw kas rāy guftag °
26.728[18] *caɣca*[19] *aṣaonō*[20] *stōiš* čēgām-iz ēw ān ī ahlawān[21] stī harw kas ēw rāy guftag °

26.729 *yaētušāɣ*[22] pad ēn gōwēd[23] [F3c_68v] kū az ān estēd pad wizīdan ud dōšīdan[24] ī ōy ī sazāgtar pasušhorw ēw[25] čiyōn sālār ud šubān-iz xwānēnd °

---

1 K <pwl>, not M.
2 K <-RWN->, MF <-RRWN->.
3 M + in l. marg. *havaŋda*.
4 K *pāzaŋuhŋtəm*, M *pāδaŋuh // ŋtəm*, F *pāδaŋuhŋtəm*.
5 M in r. marg.: čahārdahom juzw Abestāg abāg zand.
6 K/MF <mzy/d>
7 K <pswšhw lw'n>. – M + sup. *pasōšuruuąn*.
8 MF; K < ° >.
9 MF.
10 K; MF *viδuta*.
11 Not MF.
12 K *vauāstriąm*.
13 Y.23.3+.
14 MF *kauuaciɣ*.
15 KM *aiŋhå*.
16 K/MF <y/dm->.
17 V.8.100.
18 Y.4.2.
19 F *xᵛaɣca*.
20 MF *ašaonō*.
21 K <'hlwb''n'>.
22 K; MF *yaētušāɣa*.
23 K <-RWN->, MF <-RRWN->.
24 K <ywš->, MF <nywš->.
25 KMF <'>.

26.730 *nizəṇtəm*[1] [K20_87r] nizand[2] ī ān ī pad xānag[3] zāyēd °

27a.731 *paδəm*[4] pay[5] čiyōn 14[6] angust °

27a.732 *vitasti*[7] čiyōn 12[8] angust [M51_253] °

27a.733 *dišti dišt*[9] čiyōn 10[10] angust °

27a.734 *uzašti*[11] ul ašt[12] čand 8 angust °

27a.735 *gaēm*[13] gyān[14] °

27a.736 *gāim*[15] gām

ān ī pad *Windēdād[16] 3 pāy[17]

ud ān ī pad abārīg gyāg frārāst 2 guftag °

27a.737 *cuuaiti* [F3c_69r] *aētašaiia*[18] čand ān angust °

27a.738 *yaθa vā gāmą*[19] *duuaca *dasaca*[20] *aṇtarə.iθβą*[21]

čand 12[22] gām ī andarg-rawišn

ayāb čand 20 ud 4 gām ī an-andarg-rawišn[23] °

27a.739 *biš aētauuaṯ daxšmaitiš*[24] *yauuaṯ yujiiastiš*[25] °

2 ān-ānd *dašmiyast[26] čand yuǰyast[1] °

---

1 KMF *nizəntəm*.
2 K/MF <nyzny/d>. – MF + sup./sub. *nižand*.
3 M + y.
4 MF; K *pazəm*.
5 K <p'y>, M <p'**D**>, F <p' y>.
6 K -º> +.
7 MF; K *vatisti*. – M + sub. *biďasti*, F in r. marg. *bidiasti*.
8 F -º> +.
9 M *dîšti dîšt*.
10 M º>.
11 MF; K *uzašta*.
12 K <'št>, MF <'ÿ't>.
13 K; MF *gaem*.
14 K <g'n>, M/F <HY/ŶA>.
15 M *gāim\a/*, F *gāima*.
16 KM/F <wdyd/y't>. M in l.marg. *wdīdād / jud-dīwdād*, F + sub. *jud-dīwdād*.
17 K <p'y>, M <p'**D**>, F <p' y>.
18 K *aētaṣaiia*, M *aētšaiia*, F *aētš aiia*.
19 K *gām*, MF *gāmą/ą̇*.
20 KMF *dašca*.
21 KMF *aṇtarəiθβąm*.
22 F 2º>.
23 K; MF andarg-. – Kl. cf. N.65.3.
24 Kl. **daxšmaiiastiš*, cf. N.52.10.
25 KMF *yujaiastiš*; cf. *Dk*.8.20.19.
26 KF/M <yy'my/Yyyt>,

27a.740 2 ān-and <'sw'yyt>[2] čand *dašmiyast[3] °

27a.741 2 ān-and tačar čand ° *tačar[4] °

27a.742 *biš aētauuaŧ hāθrəm yauuaŧ tacarəm* 2 ān- [F3c_69v] -and hāsr čand tačar °

27a.743 hāšr čand ēwēnag

ast-iz kū paymān wizārēd °

27a.744 hāsr ī[5] mayānag pad zamīg[6] [M51_254] kē[7] frasang-iz xwānēnd

1000 gām ī 2-pay[8] az[9] rawišn °

27a.745 abāg sazišn ī zamān[10] ī hāsr mayānag rōz-šabān handāxtag °

27b.746 *aiiarə* rōz °

27b.747 kē aziš nēm-ēw[11] *fraiiar*[12] °

27b.748 ud nēm ēw[13] uzēr nām °

27b.749 az uzēr nēm ēw rabihwin[14] nām °

27b.750 ud nēm ēw uzērin [K20_87v] °

27b.751 ud pad zamestān[15] bahr ī rabihwin[16] abāz ō hāwan gumēxtēd °

27b.752 **xšapa*[17] šab[18] °

27b.753 az šab 4 bahr

bahr[19] ī fradom ° [F3c_70r]

hū frāšmō.dāitīm[20] *hufrāšmōdāt*[21] xwānēnd °

---

1 K/MF <y/ÿwcY/Yyyt>.
2 MF <2 ZK 'w'sw'yyt>.
3 K/MF <yy'mY/yyyt>.
4 Kl.; K *taδaō*, MF *taδao*. – K + <'sw'yyt>.
5 MF.
6 K <ym->, MF <zm->.
7 KMF <MN>.
8 KM <p'**D**> , F <p' y>.
9 KMF <MNW>.
10 KM <ym->, F <jm->.
11 KMF <nym'y>.
12 K *fraiar*.
13 K <nym 'y> 2x, MF <nym'y> 2x.
14 K <lpYyypyn'>, M <l\pyt/yypyn'>, F <lpytyypyn'>.
15 KM <dm->, F <ym->.
16 K <lpyyp'>, M <lp\yt/yyp> + <yn'> added?, F <lpytyypyn'>.
17 K *xšafa*, MF *xšafa*.
18 KMF <LYLYA> +.
19 MF; not K.
20 K *hufrāšmōdāitīm*, MF *hufrāšmōdāitim*. – Cf. Y.57.10+.
21 M *hufrāšmōdāt\a/*, F *hufrāšmōdāita*.

		bahr ī didīgar °
27b.754	*ərəzauruuaēsāṯ*	abēzagān wardišnīh[1] xwānēnd °
27b.755		ēn 2 bahr °
	aiβisrūθrim[2] °	
27b.756		bahr ī sidīgar °
	ušąm[3] *sūrąm*[4]	ōš ī[5] abzār xwānēnd °
27b.757		kē ušahin padiš andar āyēd °
27b.758		bahr ī čahārom °
	raocaŋhąm fragatōiṯ [6]	rōšnīh[7] frāz-rasišnīh kē ōš ī bām
		u-š hāwan-gāh-iz xwānēnd ° [M51_257]
27b.759	*duuadasaŋhāθrəm*[8] *asti aγrim aiiarə* [F3c_70v]	
		12[9] hāsr ast ān ī *aγri* ° rōz
		ān rōz-šabān kē rōz ī[10] *aγri* ° andar 12 hāsr ī ° *aγri* ° ud 18[11]
		mayānag ud 20[12] ud 4 ī nidom °
27b.760		hāsr was-paymānag āmār °
	aētəm nitəməm hāθrəm θri.vacahim[13]	°ēd[14] nidom [15]♣ paymān ī 3-gōwišn °
27b.761	*taṯ gāmahuua θri.gāmim*	ēdōn ⎫ az gāmān[16] ān ī 3 gām °
27b.762	*taṯ ṯkaēšahe*[17] *taṯ vīkaiiehe*[18]	ēdōn dādwar ēdōn gugāh[19] andar 3 gām[20] °
27b.763	*taṯ arəθahe taṯ arəθauuanō*[21]	ēdōn dādestān
		saxwan[1] hamag andar 3 gām [F3c_71r] dārišn °

---

1 MF; K <ltšnyh>.
2 MF °*sru*°.
3 K *ušąm*.
4 KM; F *surą̊m*.
5 MF; K *uši*.
6 MF °*oiṯ*. – Cf. V.18.15.
7 KMF + w.
8 K *duua.d*°, M *dauuad*°, F *dauuad*°.
9 K 2°> 2x.
10 K.
11 MF <10 4 4 ’ >.
12 KM <L^{y}>, F Ly>.
13 F °*hum*?
14 KF . *a* . , M ° / *a* . .
15 Not M.
16 K/MF <d/y’m’n'>.
17 K *ṯkaēšahe*.
18 K *vīkaišahe*, M *vīkaiehe*. – Cf. NM.1.6.6.
19 K <yw->, MF <gw->.
20 K <y-> 3x, MF <g-> 3x.
21 Cf. RAF.74.

ēdōn dādestānōmand

pēšēmāl[2] [K20_88r] ud pasēmāl tan ī dādestān[3] andar 3 gām °

27b.764 *vaiiō zuštō*[4] ī[5] dādwar ēn wizārēd kū

xwāstār[6] ī warōmand ud dōšīdār[7] ī ēwar-iš[8] ast

čiyōn gōwēd[9] <ylw' swcyt>[10] °

27b.765 frazaft pad drōd ud šādīh ud[11] rāmišn huramīh[12] °

{K next *Bundahišn*}

M[13] *tamām šud awestā luğat*

nibištom man dēn bondag hērbed-zādag Pišōtan-rām az nasl mowbed Hormazdyār.

{Next *Pāyag ī wināh*}

BL sar būd abestāg wāz

nibištam man dēn ī bondag hērbed-zād Pišōtan-rām az nasl ī mowbed Hormazdyār o

---

1 KMF <yyhwn>.
2 K <pyšm'ł w pysm'l> 2x, MF <pysm'ł w pyym'ł>.
3 K <d't->, MF <SNA>.
4 K; MF *vaiiozuštō*. – Kl. **uuaiiō*. See *Dk*.8.22.16 (Kl.).
5 K . *i* . .
6 *xwistār?
7 KMF <yw->. – Or: <nywš->?
8 KM <'swl š>, F <'swlyh>.
9 K <-LLWN->, M <-RRWN->, F <-RWN->.
10 K, BL <ylw' yywcyt>, M <ylw'yywcyt>. Kl. **sar*
11 F.
12 Not F; F then rest of page blank.
13 In l. marg.

GIZISTAG ABĀLIŠ

[K20_148r]

0.0 pad nām ī yazdān ī kerbakkarān [K20_148v]

1.1 ēdon gōwēnd kū
gizistag Abāliš[1] ī zandīg[2] az Staxr būd mard ī weh ruwān-dōst būd
ud rōz-ēw gursag tišnag ō ātaxš-gāh ī Pušt mad kū wāz gīram
ānōh kas nē būd[3] kē wāz dād hē[4] ud bērōn bē mad

1.2 ud mard-ēw kē Xešm[5] pad tan mehmān[6] būd padīrag āmad
u-š guft kū čē abāyēd ēn warzīdan ud pad ān ī mardōm[7] nēkīh kāmag būdan
kē mard-ēw ī čiyōn tō frāz rasīd u-š wāz-ēw nē dahēnd ud sust ud xwār ud anāzarm dārēnd

2.1 Abāliš[8] fradom dēn Ohrmazd nām[9] būd u-š menišn wišuft[10] ud Xešm andar tan dwārīst
u-š menišn az kār kerbag [11]♣ yazišn ī yazdān kerdan ⟩ abāz dāšt
ō hāmōyēn[12] dānāgān ī weh-dēnān ud Tāzīgān ud Yahūdagān Tarsāgān ī Pārs ēranǰēnīd

2.2 ud rāh ō Baγdād[13] ud dar ī Māmūn Amīr[14] Mūminīn grift
ud Māmūn Amīr ī Mūminīn framūd kū[15]
hāmōyēn dānāgān ī xwēš ud ān-iz[16] ī Yahūdagān ud[17] tarsāgan ō pēš[18] xwāst hēnd

2.3 [19]♣ ud Abāliš ēranǰēnīd

3.1 ud pas az framān ī Amīr Mūminīn Ādurfarnbāy Farroxzādān čiyōn wehdēnān pēšōbāy būd kādīg
wazurg framādar ud xwad Māmūn ud Abāliš āgenēn nišast hēnd ⟩

---

1 K <’b’ł’>.
2 K <zn'ŶYk'>
3 K <-WNyt>.
4 K <HWE’>
5 K <hyšm> +.
6 K <mhm->.
7 K <mltwm>.
8 K <’b’ły’> +.
9 K <y’m>.
10 K <šwpt'> bol.
11 Not K bol.
12 K <hym-> +.
13 K <bγd’t'>.
14 K w +.
15 K + f.st. <hmw>.
16 K <ZKyc>.
17 K in fold.
18 K <LOYN'>.
19 Not K.

3.2 ud Abāliš guft kū mowbed nazdist tō pursē[1] ayāb man
mowbed guft kū tō purs tā man wizārom o

4.1 pursīd gizistag Abāliš kū mowbed āb ud ātaxš kē dād o
mowbed guft kū Ohrmazd o

4.2 Abāliš guft kū pas čim āgenēn zadār[2] ud ōzadār[3] hēnd
mowbed [guft] kū [K20_149r] āgāh dānišnīg bawēd kū
ēč-iš nēst kē[4] Ohrmazd xwadāy frāz dād o ud gizistag Ahrimen ī druwand petyārag awiš nē burd[5]
{estēd}
ō āb ud ātaxš ud āb xwēdīh ud ātaxš sōzāgīh[6]

4.3 ud ka ō ham rasēnd ān druz ī abāg ātaxš ō āb rasēd
homānāg pid ud pus kē-šān harw ēk dušmen-ēw ast (ī) griftār dārēnd
ka ō ham rasand[7] ān dušmen ī abāg pidar ō pusar zanēd nē šāyēd guftan kū pid ō pus ī xwēs zanišn
kerd

4.4 ud Māmūn Amīr ī Mūminīn ān saxwan passandīd ud pad xūb dāšt
ud rāmišn ī was padīrift ∵

5.1 gizistag Abāliš {didīgar} ēn pursīd kū
āb ud ātaxš sōzāg ka-šān zanēnd wināh wēš hē[8] az ān kē-šān nasāy awiš {barēnd} pad gyāg bē
mānēd o

5.2 mowbed guft kū
āb ud ātaxš homānāg čiyōn gāw-ēw ayāb asp kē az ramag ī xwēš berōn bē āwarēnd ō ramag
gōspandān[9] barēnd[10] ud ānōh giyāh[11] xwarišn windēd pānāgīh az-iš kunēnd[12]
ud ka nasāy awiš barēnd čiyōn ka-š ō ramag ī šagrān gurgān (ī) awēšān zanēnd ud ōzanēnd[13] bē
ōbārēnd

5.3 Māmūn Amīr Mūminīn passandīd ∵

---

1 K <pwryy'y>.
2 K <'kn[yn zt]l>.
3 K <'p̄zt'l>.
4 K y + sup. <MNW>.
5 K <-WNt>.
6 K <-c'-yh>.
7 K <lṣnd>.
8 K <HWE'y>.
9 K <KYNA'n>.
10 K <-WNd> +.
11 K <yb'h>.
12 K <-WNd> +.
13 K <ZK->.

6.1 sidīgar {ēn} pursīd kū

zaxm[1] pādifrāh ī pad mardōm [K20_149v] Ohrmazd framāyēd ayāb Ahrimen

čē ēn kū zanišn ud ōzanišn[2] ud zaxm ud pādifrāh

ēg-išān xwadāyān {kū} pad wināh (ī) mardōmān gīrēnd ud dast burrēnd[3] pad čōb zanēnd

ēg-išān framān ī Ahrimen kerd bawēd

ēn kū-šān mardōm[4] kē-šān Ohrmazd pādifrāh kunēd[5] pad kadām xrad sazēd wurrōyistan

ud ud agar pādifrāh Ohrmazd framūd ēg-imān az Ahrimen nē must ∵

6.2 mowbed guft kū

dādestān ēn ōwōn homānāg čiyōn frazend-ēw[6] ka angust-ēw mār gazēd

ud pidar pad ēn kū tā hamāg tan zahr nē rasēd[7] frazend nē mīrād angust ī frazend brīnēd

pidar rāy nē a-dān ud dušmen abāyēd dāštan bē pad dānāg ud dōst

bē ham-gōnag mowbedān ud dastwarān[8] ud dādwarān

6.3 ud ka xwad mardōmān wināh kunēnd ruwān rēš kunēnd ud rāh (ī) pahlom axwān bandēnd

ǰādag ī ān rāy kū-šān ruwān ō dast dēwān[9] ud druzān ma rasād gētīyīhā[10] pādīfrāh kunēnd

nē pad a-dān ud dušmen bē pad[11] dōst ud nēkīh kāmag abāyēd dāštan

6.4 Māmūn ud kādīg[12] abd[13] passandīd ∵

7.1 čahārom ēn pursīd kū

dast pad gōmēz šustan pāktar kū pad āb

čē agar gōmēz pāktār ast didīgar bār pad āb nē sazēd šustan ∵ [K20_150r]

7.2 mowbed guft kū

ašmāh ka andar xānag sargēn tis ī gandag ud rēman gerd āyēd

xwad bē barēd ayāb ō bandagān[14] framāyēd tā bē barēnd

7.3 Abāliš ud Māmūn Amīr ī Mūminīn (ud) kādīg guft kū

nē-iz[15] tis pad ān ewēnag harw kas ō bandag framāyēnd pahrēxtan o

---

1 K <z'hm> +.
2 K <ZK->.
3 K <bwlynd>.
4 K <mltwm>.
5 K <WĄYWNyt>. – + f.st. <~~HT~~>.
6 K <przn̄d-> +.
7 K <lyyyt> eol.
8 K <Yyyt->.
9 K <ŠAAA'n'>.
10 K <-tyD / yh'>.
11 K <PWN / PWN>.
12 K <k'šk>.
13 K <'p̄D̂>.
14 K <bwn-> +.
15 nē čē?

7.4 mowbed guft kū

amāh pad šab ka druz ī nasrušt ō tan rasēd

nazdist pad ān gōmēz ayāb pad āb tan-tōhmag framāyēm burdan nē ō āb ī abēzag ī pāk

pad ēn kū nasrušt pad tan ī harw kas bē rasēd

ud harw kas ham-dādestān o

7.5 čē Yahūdān ud Tarsāgān ud Tāzīg harw kas bāmdād ka az wistarg abar āxēzēd[1]

dast {ud rōy} nē šōyēd namāz yazd ud stāyišn ī yazdān nē kunēd[2]

ud dast ō ēč-iš xwarišn ud kār nē kunēd

ud agar kas kunēd pad wināhgār ud a-dān dārēnd

7.6 Māmūn Amīr Mūminīn passandīd pad xūb dāšt ud rāmišn ī was padīrift o

8.1 panǰom ēn pursīd kū

namāz ō Ātaxš Wahrām burdan ud āyaft[3] az-iš[4] xwāst kū

[5]dah ō man[6] hayār[7] ī Ohrmazd pus tēz-xwārīh ud tēz-srāyišnīh ud tēz-zīšnīh

kū ka āšnāg kū ātaxš xwad ēdōn nizār ud a-pādyāwand[8] ud driyōš kū

ka [K20_150v] mardōm xwarišn esm[9] rōz-ēw nē dahēd bē mīrēd

az ōy kē pad xwēš-tan nē šāyēd āyaft aziš xwāstan[10] nē wizīdārīha o

8.2 mowbed guft kū

dādestān[11] ēn-ōwōn homānāg čiyōn šahrestān-ēw (ī) hamāg pēšag andar hēnd

āhengar[12] ud kafšgar[13] ud *durgar[14] ud darzīg

ud kafšgar[15] az āhengar xwāyišn kunēd[16]

āhengar kū dast-abzār[17] ī man bē wirāy[18] tā man mōzag ī tō xūb bē kunam

ud kafšgar[1] mōzag ī darzīg dōzēd darzīg ǰāmag ī kafšgar[2] wirāyēd[3]

---

1 K <KYMWNyt>.
2 K <WĄY-> +.
3 K <’y’p̄t> +.
4 K <MNš>.
5 PY.62.4.
6 K <ANE>.
7 K <’yw’l>, not PY.
8 K <’p’t’’nd>.
9 K <CYBA>.
10 K <hw’yytn'>.
11 K <ŜNA>.
12 K <’ysnkl>.
13 K <-kl>
14 K <dlwtkl>.
15 K <kwp->.
16 K <WĄY-> +.
17 K<Ẏyyt->.
18 K <wyl’>.

8.3 ham-gōnag ātaxš pad tan-kerdagīh[4] niyāzōmand ast

bē ō amāh pad windīdan[5] ī zōhr ud bōy ud esm

ud amāh-iz pad mēnōy-kerdārīh bē zadan ī druz ī mēnōyīg[6]

čiyōn wēmārīh ud tab[7] ud sej[8] ud xešm

niyāzīg hēm ō ātaxš

ham-gōnag xwadāyān niyāzōmand ō bandagan bandagan niyāzōmand ō xwadāyān

8.4 ud mamūn amīr ī mūminīn passandīd pad xūb dāšt ud rāmišn was az-iš[9] padīrift o

9.1 šašom ēn pursīd kū

ēn rōšn paydāg kū harw kas ham-dādestān[10] kū

tan ī ahlawān frārōn-kunišnān pāktar abēzagtar kū ān ī druwandān wināh-gārān

ašmāh gōwēd kū

nasāy ī druwandān[11] an-ērān wināh-garān pāktar kū ān (ī) ahlawān

ud ēn was abēčim ud a-padīriftag ast o

9.2 mowbed guft kū

hangōšīdag ēn [K20_151r] tis nē ēdōn čiyōn ašmāh handēšēd

čē druwandān ka bē mīrēnd ān druz ī pad zīndagīh abāg būd gīrēd

ō dōšox nayēd[12] nazdīk ī Ahrimen ud nasāy druz abāg nēst a-pāk[13]

ud ahlawān frarōn-kunišnān ka bē widerēnd ruwān amahrspandān gīrēnd bē padīrēnd[14]

abāz ō pēš ī Ohrmazd xwadāy nayēnd[15]

9.3 ān druz ī nasrušt ī abāg nasāy[16] būd pad xānag (ī) tan bun-dmān[17] bawēd

ud ān nasāy rēman kunēd homanāg dušmen-ēw ka ō šahrestān-ēw mad

ud agar-išān šahryār[18] ī ān ī šahrestān ō dast āyēd gīrēd barēd[1]

---

1 K <kpy'kl>.
2 K <kwp->.
3 K <wyl'-yt>.
4 Man. tanīgerd or tan-kerbagīh?
5 K <-WNytn'>.
6 K <mynwŝk>.
7 K <tyc>.
8 K <yyc>.
9 K <MNš>.
10 K <-d't->
11 K + f.st.? pāktar.
12 K <YZDL->.
13 K <' DKYA>.
14 K <ŶŶLWNd> + sub. <MK>.
15 K <ŶŶLWNd>.
16 K <nn->.
17 E.g. Dk.3.203.15 gyāg ud dmān, cf. <bwnBYTA>.
18 K <y't->.

{ō} nazdīk ī šahryār ī xwēš barēd/nayēd[2]

ud agar-išān šahryār ī ān[3] šahrestān griftan[4] nē tuwān

an-ummēdīhīhā[5] pad ham šahrestān andar šawēnd ud šahrestān awērān[6] kunēd[7]

9.4 Mamūn Amīr ī Mūminīn ka ān saxwan[8] āšnūd[9] was passandīd uš abd[10] sahist ∵

10.1 haftom ēn pursīd kū

kustīg bastan čim čē

agar pad kustīg bastan kerbag bawēd

ēg[11] xarān ud uštarān ud aspān pēštar[12] šawēnd ō wahišt

kē šab ud rōz 7[13] bār ud did[14] pad aškomb bastag dārēnd

10.2 mowbed guft kū

abēčim tis nēst

pad a-dānān ud duš-āgāhān abē-čim sahēd kē an-āgāh[15] hēnd kē čim ī tis nē dānēnd

ud čim ī tis nēst ī rōšn bē-t [K20_151v] man rōšn kunam[16]

10.3 ud amāh ēdōn gōwēm[17] kū

čiyōn-imān wurrōyišn pad 2-buništagīh[18] u-t-imān[19] pad ān ī xwēš tan bē paydāgēnīd estēd

bahr ī Ohrmazdīh[20] ast rōšnīh ud Garōdmān

pad hangōšīdag ēdōn

10.4 ud harw čē azabar-nēmag[21] ī tan čiyōn āšnawišn[22] ud hambōyišn gyāg ī xrad ud gyān

ud ox menišn ud ōš ud wīr ud āsn[1] xrad ud gōšōsrūd[2] xrad gyāg ī yazdān ud amahrspandān

---

1 K <ŶŶL->.
2 K <YYL->.
3 K + y.
4 K <glyptn'>.
5 K <'w'wm'-ytyhyh'>.
6 K <'p̄yl'n>.
7 K <WĄY->.
8 K <yyhw>.
9 K <'šnwt>.
10 K <'p̄D>.
11 K <AYT>.
12 K <LOYNtl>.
13 K <3 4>.
14 K <w tnd>.
15 K <'n'k̈'s>.
16 K <WĄYWNm>.
17 K <-WN[y]m>?
18 K <2 wb\w/nšt->.
19 ā-iz-it-imān??
20 -īg?? Paz. -aš, NP -iš.
21 K <- n-> +.
22 K <'-yšnwpšn>.

ud ka mardōm azabar-nēmag pad hangōšīdag ī wahišt dārēnd[3] bundahišt[4] nē čimīh ast

10.5 ud āzēr nēmag ast[5] čiyōn gandagīh[6] ud rēmanīh gyāg

gōmēzdān ud sargēn ud gandagīh[7] hōmānāg

ud gilistag ī gyāg ī Ahrimen ud dēwān

10.6 ud agar kas āškārag dārēnd[8] ā-š bundahišt[9] kunēnd ud pad āhōg abar nigerēnd[10]

ud kustīg sāmāngār[11] ast tanān

ēd rāy kustīg xwānēnd čē-š tan pad 2 kust bē paydāgēnīd[12] estēd

ham-gōnag čiyōn ašmāh čiyōn gyāg nišast[13] az ān gōmēz paydāgēnīd ast

ēn dēwār-ēw pad mayān abar estēd

10.7 māmūn amīr ī mūminīn ud kāsīg passandīd[14] pad xūb dašt rāmišn was padīrift

11.1 u-šān pas ō Abāliš guft kū

šaw[15] čē-t ēraxtan nē tuwān

čē harw čand wēš[16] pursē[17] nēktar ud rōšntar pad-čimīgtar wizārēd

druwand Abāliš kōst škast ud bast [K20_152r] ud ēraxt homānāg būd o

11.2 anōšag ruwān bawād Ādur-farnbāy Farrōxzadān kē gizistag Abāliš rāy škast

ēdōn bawād ēdōntar bawād

ud warz ud xwarrah abzāyād Ohrmazd xwadāy rāy abāg amahrspandān ud abarīg yazdān

ud zad ud škast nifrīd bawād ōy Gannāg Mēnōy druwand ī a-dān dušdān frēftār[18]

abāg dēwān ud druzān ud ǰadūgān[19] ud parīgān ud sāstārān

frazaft pad drōd šādīh[20] rāmišn

---

1 K <’-ysn->.
2 K <-yylt>.
3 K <d’lnnd> eol.
4 K <bwny’št'>.
5 *ī tan?
6 K <ywnnŶk / yh>.
7 K <gwnYkyh>.
8 K <ŠHSNNd>.
9 K <bwnšy’t>.
10 K <nylynnd>. – RFS.1.8 ōy kē nigerišnīg tis ī xūb ud passandišnīg ud dēn-dastwar a-passand ud pad āhōg abar nigerēd.
11 K <-kl>.
12 K <pytynyt>.
13 K + w.
14 Paz. sub. *pašndīt* .
15 K <OZLWN₹>.
16 K Paz. *vāš* .
17 K <pwr syh>
18 K <pl / Yyp̄->.
19 K <y’tk->.
20 K <YAWMy’t->.

[K20_152r next Ādurbād ī Mahrspandān ud Šāhān šāh]

HANDARZ Ī ŌŠNAR Ī DĀNĀG

[K20_143r]

1 pursīd hašāgerd ōšnar ī dānāg kū

ēk tā 1000 harw mārīg-ēw[1] rāy saxwan-ēw pad frahang bē gōw

2 ōšnar guft

fradom hunar pad mardōmān xrad weh

3 ud ēk pad kerd harw kār kē pašēmān nē bawēd kerbag

4 ēk pad kerdan harw kār mādagwarīhātom[2] tis tuxšāgīh

5 ud ēk pad mardōman farroxīhātom[3] tis dānišn ud dahišn[4]

6 ud ēk tis ī anāgīh kē az harw anāgīh-ēw duš-xwārtom nihuftan[5] nē šāyēd driyōšīh[6]

7 ud ēk tis (ī) aziš[7] būdan nē šāyēd kunišn ī xwēš

8 ud ēk abāg harw tis gumēxt estēd frasāwandīh

9 ud ēk az harw tēzīh-ēw tēztom kāmag ī xešm

10 ud ēk tis ī az harw tārīkīh tarīktar duš-āgāhīh

11 ud ēk band-ēw ī az harw[8] band-ēw saxtar waran

12 ud ēk āsānīg-ēw (ī) az harw āsānīh-ēw āsāntom hunsandīh

13 ud ēk rāh ī ō wahišt šudan wirrōyišn ī[9] rāst kunišn ī nēk

14 2 payrāyag pad mardōmān ēn[10] weh dahišn ud dānišn[11]

15 2 hēnd kē xwēš tan tar nē «kunēnd»

ēk kē društ-āwāzīhā[12] saxwan ō kasān[13] nē «gōwēd

ud didīgar kē» az wattarān tis nē xwāhēd .

16 2 hēnd «kē hamwār» [K20_143v] zahr pad dil abgand estēd

ēk driyōš kē harw tis pad niyāz xwāhēd .[14]

didīgar pādixšā ī *tund-wāzag[15] .

---

1 <-HNA>.
2 Dh <m'twlyh'twm>; K <m'twl'y'twm>.
3 C <pl'wyyh'twm> (farhangīhātom).
4 Dh <d'yšn> K <d'yy'n> here and later.
5 K <W 'wptn'>.
6 K <dl' > ywšyh>.
7 C <hcš> K <MNš>.
8 Dh not K+.
9 Dh; K <ylwyšn>.
10 [K].
11 C; K <d'nyh>.
12 Dh K <-'p̄'cyh'>. Cf. PT §194.
13 C <kasān> K <AYŠn>.
14 K then 2 hend kē.
15 <tnd>.

17 2 tis grāmīgtar[1] dārišn

ēk driyōš ī rāst didīgar pādixšā ī nihān y[2] burd[3] .

18 az ēn 2 tis wēš sazēd[4] handēšīdan

ēk az wināh ud didīgar «az» wattarān .

19 az ēn 2 tis šarm nē abāyēd kerdan[5]

ēk az wēmārīh ud didīgar az xwēšāwand ī driyōš .

20[6] 2 hēnd kē andar āwām ī wad āsānīh

ēk dil ī[7] «dānāg kē» dānāgīh ud frazānagīh rāy «tis pad» tis-iz tis nē dārēd ud ranǰag nē bawēd

ēk duš-āgāh[8] kē duš-āgāhīh rāy tis pad tis-iz tis nē dārēd ranǰag nē bawēd .

21 2 hēnd kē hamēšag *tund ēk tuxšāg[9] mard ud ēk kē tis- ī abēsūd rāmišn .

22 2 hēnd kē dušmen wēš kū ān ī sazēd būd

ēk menīdār mard kē xwēš tan azabar pāyag ī xwēš menēd ud dārēd

ud ēk pahikōftag mard kē pad harw tis pahikōbēd[10] .

23 2 tis rāy az xwēš tan dūr nē abāyēd dāštan

ēk xēm ī nēk ud didīgar xrad .

24 3 tis drubušttar abāyēd dāštan

ēk <....k> ud didīgar dōst y ud sidīgar zēnhār .

25 3 ēn tis [kē] grāmīgtar būd pad rāstīh *dahišn* [K20_144r] [...]

26 [3] ēn duš-xwārtar dārēd āz aburnāy kōr ud zan .

27 3 hēnd kē dōst wēš sazēd būd dānāg buzišk nēk ud zan ī xwēš ī nēk .

28 4 hēnd (ī) tā ō gāh rasēnd guftan nē abāyēd

xwarišn tā gugārēd ud zan tā mīrēd ud nēw mard tā az kārēzār abāz āyēd[11] ud bar zamīg tā ō hambār kunēd .

29 3 hend kē harw čand abar rawēnd xwārtar

hammōzišn frahang ī abēsūd ud wad ud mardōm wad ud rāh tārīk bīmgen .

30 4 tis mard burzišnīgtar bawēd

pad xrad ud xēm ud xōg nihānīh .

31 pad 3[1] tis mard bēš aziš šāyēd *ōgārdan[2]

---

1 <gl'wmyktl>.

2 On nihanīh "modesty" see Dhabhar p. 15.

3 <bwlt>.

4 C; K <yyycyṯ>.

5 K; C šarm būdan nē abāyed.

6 Cf. ŠnŠ Supp 20.12-13 (Dh).

7 C <yyl Y> K <yylk>.

8 K <dwšk's~~yh~~>.

9 C; <thš'k>.

10 Read *pahikaf-? C ends.

11 Corr'd from <YKOYMWNyt>.

pad saxwan ī dānāgān ud wēnišn dōstān ud may
32 māh rōz 3 tis rāy tuxšišn kunišn
rāmišn ī xwēš ud passand ī wehān ud šnāyēnišn ī kerbag w mizd rāy
33 4 tis mard ziyāngartar bawēd
was xwardan ī may ud waranīg pad zanān
was kerdan ī nēwardaxšīr naxčīr nē pad paymānagīh
34 pas ēn 3 tis *abāyist[3] (ī) mard āšōbēd
pus ud zan ī / hašāgerd ayārīh ī wad .
35 4 tis mard grāmīgtar kunišn ud dārēd
burzišn ī wazurgān pānāgīh ud paywandišn abāg wehān .
36 5 hēnd kē az ōy[4] bē estēd pašēmān nē bawēd
az xwadāy kē nēk ud was nē dānēd
ud didīgar dōst ī pad dēsag ud sidīgar zan ī wad
ud čahārom [K20_144v][5] ayār wad ud panǰom mizdwar ī wad .
37 panǰ[6] az gāh [dān]istan nē tuwān
ēk menišn ī pādixšāyān
ud didīgar nēw *mard tā (az) kārēzār abāz āyēd[7] .
sidīgar arzōmandīh ī mard tā ō madan ī hanǰaman aweštāb ud tund[8]
čahārom dōstīh mard tā ō astānag
ud panǰom hu-srawīh zanān tā ō frazām-kār .
38 ud pad ēn panǰ tis mard druwand ayāb dusraw bawēd
fradom az zadārīh didīgar az afsōsgarīh ud sidīgar az xešmgenīh
ud čahārom ruwān nē wurrōyēd ud panǰom az frēftārīh
39 pad ēn 5 tis mard pad dānāg dārišn nē pad duš-āgāh
ēk pad tis šud ud uzīd bēš nē barēd[9]
ud didīgar tis mad estēd rāy mihōxt nē menēd
ud sidīgar kē pad ān mad estēd hunsand
čahārom pad ān ummēd dārēd ī sazēd būdan
panǰom pad anāgīh dušram pad nēkīh mast nē bawēd .
40 ēn panǰ[1] tis pad duš-āgāhān bawēd nē pad dānāgān

---

1 <4>.
2 gugārdan.
3 <b'yyyt>.
4 <OL>.
5 Line added in upper margin damaged: [pad] nam ī yazdān dādār ī weh ī frazām-yylc'l pad nam.
6 <pnc>.
7 <YHSNN> deleted.
8 <'wšt'p̄ w twd>
9 Dh cf. PT12 §3.

ēk kē abēčim xešm gīrēd ud didīgar kē dōst dušmen nē šnāsēd

sidīgar kē abēsūd was drāyēd ud čahārom kē rāz nē šāyēd dāštan

panǰom kē abēgāh was xandēd[2] . šašom kē pad harw kas wistāx

41 6 hēnd kē ēn ēn 6 tis aziš *pahr[ēzēd]*

[K20_145 missing]

[K20_146r][3]

42 [...] bārestānīh kerdan

ud andar xešm kēn az menišn ī xwēš abāz dāšt

ud nigeridār pad nēkīh ud frasāwandīh ī tis *handēšīdan

ud dušmenān rāy pad čārag weh nē guftan

dōstān rāy wad nē bē weh bowandag guftan

pad harw čārag / .. gyāg ī nēk az dast bē nē hištan[4]

ud andak āhōg ī xwēš bē wirāstan pas āhōg kasān bē guftan

pad rāz ī pādixšāyān nē raftan[5] nē wizōhistan nē xwāst

ōy kē xwadāy mard az-iš āzard[6] estēd dūr waštan

ud az wiyufsišn ud afsōsgarīh handēšīd dūr dāštan

ud pad murdagān gāh kerbag (ī) kerd w andar ayād dāštan

ud kē wināh bazag kerd estēd pašēmān pad petīt būdan ud anīz wināh nē kerdan w dastwarīhātar

ud harw kas hu-čašmīh kerdan ud pad pārōn[7] dādan

43 pursīd kū

čē kerd weh ud čē nē kerd

čē pād ud čē abāz dāšt

ud čē bē hišt ud čē frāz grift .

44 passox[8] kerd kū

kerd āštīh weh ud nē kerd ǰang[9] wāng weh[10]

pād uzwān weh ud abāz dāšt xešm weh

bē hištan kēn weh frāz griftan ī dēn .

45 pursīd kū

---

1 <pnc>!

2 Dh cf. PT12 §14.

3 Line added in lower margin damaged: pad nām ī dādār ...

4 Dh cf. PT12 §43.

5 <lptn'>.

6 <'pōlt>.

7 Dh emends to čār.

8 <pyyy'w>.

9 <gng>.

10 Dh cf. PT18 §4.

čē ast ud čē nēst

čē ān ī bē frēbēd .

46 passox

ast ruwān tan ān ī bē frēbēd

[ast] kē saxwan ī dānāgān dēn-āgāh pad kār [K20_146v] nē dārēd ud az kunišn ī xwēš pašēmān

dānāg ān kē dēn-āgāh ān kē humad hūxt huwaršt abē-gumān ud wurrōyišn ī rāst ud paristišn ī rōšnīhā pad dast dārēd

47 bē dānēd kū buništag[1] ī wehīh ud dahišn ī nēk kē kunēd (ud) buništag ī wattarīh dahišn ī wad (kē)

48 ēn-iz guft estēd kū

āz pad hunsandīh ud waran pad čārag ud xešm pad wahuman menišnīh bē šāyēd zadan

ud ka nēkīh-ēw bē handēšišn zūd bē kunāy

ud ka wattarīh-ēw bē handēšišn az xwēš bē spōzāy

49 ud kē driyōš pad čē huram

druwand ēmēd ō kē dārēd

ka nē wehīh ast *weh[2] az ahlāyīh ud nē-iz wattarīh-ēw ast wattar az druwandīh

ud kē hambār kerbag driyōš kerdan tuwān ud kē yazdān ayār ēw-tāg čiyōn šāyēd būdan ∵

50 hašāgerd[3] ēn-iz pursīd az ōšnar[4] pad-xrad kū

anōš čē .

51 ōšnar guft kū

xwarišn nē tanīhā[5] xward

ud kerbag petyārag kē ān bazag kunēd

ud bazag kē kunēd stahmbagīh ī āz ud xešm rāy ud pad āz ud xešm ud waran-iz

čē āz pad hunsandīh

ud waran pad čārag ud hammōzišn ī pad-hu[nar]

ud xešm pad wahuman-menišnīh zanēd

52 ud kerbag čē

az winā[h] pahrēxt[an]

[...]stag paymān hunsandīh .

53 kē pad-*xrad* [K20_147r] *kām*ēd būdan gōw kū bowandag-menišn bāš

kē pad-xēm kāmēd būdan gōw kū <dłyłt>[6] bāš

kē pad-šnāyēnišn kāmēd būdan gōw kū weh-dōst bās .

---

1 <bwndy'tk>.

2 <AYTyh>.

3 <'škrt>.

4 <'wšwwl> here and in foll.

5 tanīhāg.

6 Check Lari delerd.$$

kē pad ruwān dōst kāmēd būdan gōw kū rād bāš .

kē {pad} sūdōmand kāmēd būdan gōw kū afsōs ma kun .

kē pad xūb-gōwišn kāmēd būdan gōw kū rāst-gōwišn bāš .

kē wistāxwīh abāg ruwān ī xwēš kāmēd kerdan gōw kū harw kas dōst bāš xōg wad ma bāš .

kē pad hubrahmag kāmēd būdan gōw kū xūb ud hu-čašm bāš .

54 dānāg uzmūdag-xrad ān-ēdōn[1] guft kū

pad xwāstag ī was pad harw kas was ziyān-kārtar ēd rāy čē frehbūdīh rāy bē az paymān

čē awēšān kē nēst pad ārzōg xwāhēnd ud pad aweštāb

awēšān kē ast hamēšag *andar* aweštābišn āz handēšag

awēšān kē būd nē šud *ham*wārag ranǰag pad *widimās[2] estēnd

ud xwāstag pad mar *ī* paymān weh

and čand petyārag az tan abāz dāštan tuwān

55 u-š ēn-iz guft kū

mardōmān .. āzarmīgtom tis ud kas harw rōz andar *kā*hišn

pas [K20_147v] pad ān ī spāsānīgtom[3] nē tuxšāg

ud xwēš tan pad gētīy sūd zīndag nē dārišn .

farrox ōy tan kē wazurg āfrīn yazdān āfrīnēd

estēd ō azbāyišn[4] šnāyenīšn ud pānāgīh ud dāštārīh

ud ummēd ō Ohrmazd xwadāy ud mēnōyān mahist amahrspandān harwisp mēnōy weh

(ī) rāyēnīdārīh ī mēnōy ud gētīy aziš[5] paydāgēnīd

ud amāh mardōmān ōš stāyēnīdārīh spās-ōšmurdārīh ī andar Ohrmazd ī xwadāy ud amahrspandān ud harwisp mēnōy weh tuxšāg abāyēd būdan

čē ān čiyōn amāh mahist dām hēm[6] fradom tis bē ō *amāh[7] ēn dād estēd ka-mān pad amāwandīh ud wazurgīh ud pērōzgarīh ī Ohrmazd w xwadāy ud amahrspandān pērōzgarīh y ud ōzōmandīh ī dēn ī māzdēsnān[8] w āgāh būdan

čē agar man w abē-gumān w hēm kū dādār ī Ohrmazd ēn dām ud dahišn ī mēnōy ud gētīy būdan pad ēn ēwēnag abēzag kerdan šāyist

---

1 <’n ’ytwn'>.

2 <tym’s>.

3 Dh *sazišnīgtom.

4 <’zb’yyšn>.

5 <MNš>.

6

7 Dh for <ōy LWT>.

8 <m’zyysn’n>.

ud w / y ristāxēz ud tan ī pasēn[1] abērtar dād estēd

ud čē harwisp-āgāhīh[2] ud harwisp-dādārīh ud harwisp-dānišnīh ī xwēš tis-ēw ēn sahīgtar arzōmandtar[3] ud sūdōmandtar ud akanārag w rāmišntar dād čiyōn ristāxēz ud tan ī pasēn

hamāg dām ud dahišn abēzag *an*āhōg [K20_148r] a-marg ud azarmān ud asuyišn[4] ud apuyišn ud apetyārag kerd

ud pad frazām abāz xwēš kerdan pērōzgarīhā pad frazām 9000 sāl abesīhēnīdan[5] ī Gannāg Mēnōy abāg wišūdagān[6]

ud pas frēzwān[7] ast hamāg mardōmān wizārīhā[8] abar nigerīdan kū pad kerdan ī ristāxēz ud tan ī pasēn tis-ēw čē bōzāgīhātar

u-m az dastwarān ī dēn-āgāhān ēdōn āšnūd estēd

pad-iz ī āsnxrad gōšōsrūd-xrad sazēd dānist kū pad kerdan ī ristāxēz ud tan ī pasēn tis-ēw ēn pahlomtar čiyōn āstawān pad dēn ī māzdēsnān ud rāyēnīdārīh ud ganǰwārīh ī dēn kerdan

ōšyārtar abāyēd būdan kū tā pad gētīy zīndag / <’wmnyt> kāmag ī y Ohrmazd w xwadāy warzīdārīh ī pad dēn abāyēd w būdan

kū-mān gannāg druwand abāg wišūdagān ī ōy nē frēbēnēd u-mān az rāh ī ristag ī yazdān bē ma wardēnēd .

56 anōsāg-ruwān bawād ōšnar ī purr-xrad kē ō hašāgerd ī xwēš pad ēn *handarz[9] kerd framān dād ∵

frazaft pad drōd šādīh rāmišn ud anōšag-ruwān ōy[10] kē rāy nibišt

1 <p’syn'>.
2 <-’y’syh>.
3 <-mndytl>.
4 <’swwyšn>.
5 <’p̄syn->.
6 <šwt->.
7 <plycwp’n>.
8 Dh čārīhā.
9 <’nlc>.
10 <OL>.

XEŠM Ō DĒWĀN

[K20_51r]

andar dēn guft estēd kū

Xešm dwārist O Ahrimen pēš u-š drāyīd kū

man andar gētīy nē šawam čē Ohrmazd ī xwadāy andar gētīy 3 tis dād estēd kē man tis-iz[1] kerdan ne tuwān

Ahrimen drāyīd kū

gōw ān 3 tis čē ∵

Xešm drāyīd kū

gāhānbār ud myazd[2] ud xwēdōdah[3]

Ahrimen drāyīd kū

andar gāhānbār bē ras

agar az awēšān ēk tis-ēw bē duzd[4] gāhānbār bē škast ud kār bē kāmag ī tō ∵

pad myazd[5] bē ras

agar az awēšān ēk-ēw bē drāyēd myazd[6] bē škast[7] ud kār pad kāmag ī tō ∵

xwēdōdah bē hil čē-š man čārag nē dānam čē kē 3 bār ō nazdīk šud az xwēšīh ī Ohrmazd ud amahrspandān ǰudāg nē[8] bawēd ∵

[K20_51r next col. II]

1 K <-yc>.
2 K <my'zd>.
3 K <-wkds>.
4 K <dwzt>.
5 K <myzd>.
6 K <my'zd>.
7 K <-WNt>.
8 K <LK>.

KĀR-NĀMAG Ī ARDAXŠĪR Ī PĀBAGĀN

[85v]

pad nām ī dādār Ohrmazd ī rāyōmand ī xwarrahōmand

1.1 pad kār-nāmag ī Ardaxšīr ī Pābagān ēdōn nibišt estēd kū pas as marg ī Alaksandar ī hrōmāyīg Ērān šahr 200 ud 40 kadag-xwadāy būd .

1.2 Spahān ud Pārs ud kustagīhā ī awiš nazdīktar pad dast ī Ardawān sālār būd .

1.3 Pābag marzbān šahryār ī Pārs būd ud az gumārdag ī Ardawān būd .

1.4 Ardawān pad Staxr nišast .

1.5 ud Pābag rāy ēč frazend ī nām-burdār nē būd .

1.6 ud Sāsān šabān ī Pābag būd ud hamwār abāg gōspandān būd. ud az tōhmag ī Dārāy ī Dārāyān būd .

/1.7 ud andar duš-xwadāyīh ī Alaksandar ō wirēg ud nihān-rawišnīh estād ud abāg kurdīgān šabānān raft .

1.7/1.8 Pābag nē dānist kū Sāsān [86r] az tōhmag ī Dārāy ī Dārāyān zād estēd .

1.8/1.9 Pābag šab-ēw pad xwamn dīd čiyōn ka xwaršēd az sar ī Sāsān bē tāft ud hamāg gēhān rōšnīh kerd .

1.9/1.10 anīy šab ēdōn dīd čiyōn ka Sāsān pad pīl-ēw ī ārāstag ī spēd nišast estād ud harw kē andar kišwar pērāmōn ī Sāsān estēnd ud namāz awiš barēnd ud stāyišn ud āfrīn hamē kunēnd .

1.10/1.11 anīy sidīgar šab hamgōnag ēdōn dīd čiyōn ka ādur Farnbāy Gušnasp ud Burzēn-mihr pad xānag ī Sāsān hamē waxšēnd ud rōšnīh ī hamāg gēhān hamē dahēnd .

1.11/1.12 {Pābag ka-š pad ān ēwēnag dīd} abd sahist

1.12/ u-š dānāgān ud xwamn-wizārān ō pēš xwāst ud *ān harw 3 šab xwamn čiyōn dīd estād pēš ī awēšān guft .

1.13 xwamn-wizārān guft kū

ān kē ēn xwamn padiš dīd ōy ayāb az [86v] frazendān ī ān mard kas-ēw ō pādixšāyīh ī gēhān rasēd. čē xwaršēd ud pīl ī spēd ī ārāstag čērīh ud tuwānīgīh pērōzīh ud ādur Farnbāy dēn-dānāgīh meh mardān ud mowmardān ud ādur Gušnasp artēštār ud spāhbedān ud ādur Burzēn-mihr wāstaryōšān ud warzkerdārān ī gēhān ud hāmōyēn ēn pādixšāyīh ō ān mard ayāb frazendān ī ān mard rasēd .

1.14 Pābag ka-š ān saxwan āšnūd kas frestād Sāsān ō pēš xwāst ud pursīd kū tō az kadām tōhmag ud dūdag hē az pidarān ud niyāgān ī tō kas būd kē pādixšāyīh ud sālārīh kerd .

1.15 Sāsān az Pābag pušt ud zēnhār xwāst kū-m wizend ud ziyān ma kun .

1.16 Pābag padīrift ud Sāsān rāz ī xwēš čiyōn būd pēš ī Pābag guft .

1.17 Pābag šād būd ud framūd kū tan pad abzōn kun .

1.18 ud Pābag framūd kū tā dast ī [87r] ǰāmag paymōzan ī xwadāywār awiš āwurd hēnd ud ō Sāsān dād hēnd kū paymōz. Sāsān hamgōnag kerd .

1.19 ud Pābag Sāsān rāy framūd kū tā čand rōz pad xwarišn ud dārišn nēk sazāgwār parwa Sāsān pad pīl-ēw ī ārāstag ī spēd nišast estād nibirdan .

1.20 u-š pas duxt ī xwēš pad zanīh dād

2.1/ ud ǰahišn ī abāyēd būdan rāy andar zamān ān kanīzag ābustan būd ud Ardaxšīr aziš zād .

2.2/1.21 Pābag ka-š tan-bahr ud čābukīh ī Ardaxšīr bē dīd dānist kū ān xwamn ī-m dīd rāst būd .

2.3/1.22 u-š Ardaxšīr pad frazendīh padīrift ud grāmīg dāšt ud parward .

2.4/1.23 ud ka ō dād ī hangām ī frahang rasīd pad dibīrīh ud aswārīh ud abārīg frahang ēdōn frahaxt kū andar Pārs nāmīg būd .

2.5/1.24 ka Ardaxšīr ō dād ī pānzdah-sālag rasīd āgāhīh ō Ardawān mad kū Pābag rāy pus-ēw [87v] ast ī pad frahang ud aswārīh frahaxtag ud abāyišnīg .

2.6/1.25 u-š nāmag ō Pābag kerd kū amāh ēdōn āšnūd kū ašmāh rāy pus-ēw ast ī abāyišnīg pad frahang ud aswārīh abēr frahaxtag

2.7/ u-mān kāmag kū ōy ō dar ī amāh frēstē ud nazdīkīh ī amāh āyēd tā abāg frazendān ud wāspuhragān bawēd u-š pad frahang ī-š ast ī bar pāddāšn framāyēm

2.8/1.26 Pābag az ān čiyōn Ardawān meh kāmgārtar būd ǰud kerdan ud ān framān bē spōxtan nē šāyist .

2.9/1.27 u-š andar zamān Ardaxšīr ārāstag abāg dah bandag ud was tis abd ud sahist ud sazāgwār ō pēš ī Ardawān frēstīd .

2.10/1.28 Ardawān ka-š Ardaxšīr dīd šād būd ud grāmīg kerd

2.11/ framūd kū harw rōz abāg frazendān ud wāspuhragān ī xwēš ō naxčīr ud čōbīgān šawēd .

/1.29 Ardaxšīr hamgōnag kerd .

2.12/1.30 pad yazdān ayārīh pad čōbīgān ud aswārīh [88r] čatrang ud nēwardaxšīr ud abārīh frahang az awēšān hāmōyēn čēr ud *nibardag būd .

2.13/1.31 rōz-ēw Ardawān abāg aswārān ud Ardaxšīr ō naxčīr šud estād .

2.14/1.32 gōr-ēw andar dašt bē widerd ud Ardaxšīr ud pus ī meh ī Ardawān az pas ī ān gōr tāxt .

/1.33 ud Ardaxšīr andar rasīd tigr-ēw ēdōn ō gōw zad kū tigr tā parr pad aškamb andar šud ud didīgar sōg bē widārd ud gōr abar gyāg murd .

2.15/1.34 Ardawān aswār frāz rasīd hēnd ud ka-šān zanišn pad ān ēwēnag dīd abd sahist ud pursīd kū ēn zanišn kē kerd .

2.16/1.35 Ardaxšīr guft kū man kerd ham .

2.17/1.36 pus ī Ardawān guft kū nē čē man kerd ham .

2.18/1.37 Ardaxšīr xešm grift u-š ō pus ī Ardawān guft kū

hunar ud mardānagīh pad stahmbagīh ud dušramīh ud drōw a-dādestānīh ō xwēš kerdan nē tuwān. ēn dašt nēk ud gōr ēdar was [88v] man ud tō ēdar didīgar āzmāyišn kunēm ud nēkīh ud dilīh ud čābukīh pad dīd āwarēm .

2.19/1.38 Ardawān az ān duš-xwār sahist ud pas az ān Ardaxšīr nē hišt ō asp nišastan .

2.20/1.39 u-š Ardaxšīr rāy ō āxwar ī stōrān frēstīd

2.21/ ud framūd kū niger kū rōz ud šab az nazdīk ī stōrān ō naxšīr čōbīgān ud frahangestān nē šawē .

2.22/1.40 Ardaxšīr dānist kū Ardawān duš-čašmīh rud wad-kāmagīh rāy gōwēd

2.23/ u-š andar zamān dādestān čiyōn būd nāmag ō Pābag nibišt .

2.24/1.41 Pābag ka-š nāmag dīd andōhgen būd .

2.25/1.42 u-š pad passox <ī> ō Ardaxšīr kerd nibišt kū tō nē dānāgīhā kerd ka-<t> pad tis-ēw kē ziyān nē aziš šāyist būdan abāg wazurgān stēzag burd saxwan društ-ēwāzīhā awiš guft .

2.26/1.43 nūn-iz bōzišn gōw pad *petītīg māndag hangār

2.27/ čē dānāgān guft estēd [89r] kū dušmen pad dušmen ān nē tuwān kerdan ī az a-dān mard az kunišn ī xwēš awiš rasēd .

2.28/1.44 ēn-iz guft estēd kū az ān kas must abarmānd ma bāš kē ǰud az ōy nē wizarēd .

2.29/1.45 ud tō xwad dānē kū Ardawān abar man ud tō ud wasān mardōm ī andar gēhān pad tan ud gyān ud xīr ud xwāstag kām-kerdār pādixšāy ast .

2.30/1.46 ud nūn-iz handarz ī man ō tō ēn saxttar kū ēkānagīh ud framān-burdārīh kun xwēš tan warz ō wanī-būdīh ma abespār .

3.1/2.1 Ardawān rāy kanīzag-ēw abāyišnīg būd kē az abārīg kanīzagān āzarmīgtar ud grāmīgtar dāšt ud pad harw-ēwēnag paristišn ī Ardawān būd ān kanīzag kerd estād

3.2/2.2 rōz-ēw ka Ardxšīr pad stōr-gāh nišast ud tanbūr zad ud srūd wāzīg ud hu-ramīh kerd ō Ardaxšīr dīd ud padiš nyāzān būd

3.3 ud pas az ān abāz Araxšīr [89v] mihr ud dōstīh ud dōšāram kerd .

/2.3 paywastag hamē pad šab ka Ardawān bē-šudag-baxt bē xuft ān kanīzag pad nihān ō nazdīkīh ī Ardaxšīr raft ud tā nazd bām abāg Ardaxšīr būd ud pas abāz ō pēš ī Ardawān šud .

3.4/2.4 rōz-ēw Ardawān dānāgān ud axtarmārān ī pad dar būd ō pēš xwāst ud pursīd kū čē wēnēd pad tis ī haftān ud dwāzdahān ud rawišn ī stāragān ud tis ī āwām-xwadāyān ī šahr šahr čiyōn mardōmān ī gēhān ud tis ī man frazendān *ud mardōmān ī amāh .

3.5/2.5 axtarmārān sālār pad passox guft kū dwāzdahān ōbast ud stārag Ohrmazd abāz bālist āmad u-š az Wahrām ud Anāhīd pad kust Haftōiring ud šēr axtar marzīhēnd ud ō Ohrmazd ayārīh dahēnd

3.6/ ud ham čim rāy ēdōn nimāyēd kū xwadāy-ēw ud pādixšāy-ēw ī nōg ō paydāgīh āyēd ud was sar-xwadāy [90r] ōzanēd ud gēhān abāz <ō> ēw-xwadāyīh āwarēd .

3.7/2.6 did-iz murw-nīšān sālār ō pēš mad u-š guft kū ēdōn paydāg kū harw kē bandag mard kē az im rōz tā sē rōz az xwadāy ī xwēš wirēzēd ō wazurgīh ud pādixšāyīh rasēd abar ān ī xwēš xwadāy kāmag-anǰām ud pērōzgar bawēd .

3.8/2.7 kanīzag ān saxwan čiyōn-iš ō Ardawān guft andar šab ka ō nazdīk ī Ardaxšīr āmad pēš ī Ardaxšīr abāz guft .

2.8 Ardaxšīr ka ān saxwan āšnūd menišn ō wirēxtan az ānōh nihād .

2.9 u-š ō kanīzag guft kū agar-it menišn abāg man rāst ud ēwgānag ast anīz andar ēn sē rōz ī wizīdag ī dānāgān ud axtarmārān guft estēd <kū> harw kē az xwadāy ī xwēš bē wirēxt ō wazurgīh ud pādixšāyīh rasēd <az> ēdar tā gēhān gīrēm bē šawēm .

2.10 agar yazdān xwarrah ī Ērān šahr ō ayārīh ī amāh rasēd bē bōxtēm [90v] ō nēkīh ud xōbīh rasēm ēdōn kunēm kū az tō farroxtar andar gēhān kas nē bawēd .

2.11 kanīzag ham-dādestān būd ud guft kū pad ābādīh dāram ud harw čē tō *framāyē kunam .

2.12 kanīzag čiyōn nazd ō <bām> būd abāz ō gāh ī xwēš nazdīk ī Ardawān šud .

2.13 šab ka Ardawān xuft estād az ganǰ ī Ardawān šamšēr-ēw ī hindūg ud zēn ī zarrēn ud kamar ī mēš-sār abesar ī zarrēn ud ǰām ī zarrēn ī pad-gōhr ud drahm ud dēnār was ud zrēy ud zēn abzār ī payrāstag ī wasyār ud abārīg was tis stad ō ēš ī Ardaxšīr āwurd .

2.14 Ardaxšīr asp dō az bāragān ī Ardawān kē pad rōz-ēw 70 frasang bē āyēnd hē zēn kerd .

2.15 ēk xwad ud ēk kanīzag abar nišast ud rāh ō Pārs grift ud pad aweštāb hamē raft .

2.16 ēdōn gōwēnd kū andar šab [91r] frāz ō deh-ēw mad Ardaxšīr tarsīd kū ma agar mardōm ī deh wēnēnd šnāsēnd ud griftār kunēnd andar deh nē bē pad kustag-ēw ī deh widerd

2.17 u-š āmad dō zan nišast dīd ud ān zan wāng kerd kū ma tars Ardaxšīr ī kay ī Pābagān ī az tōhmag ī Sāsān nāf <ī> Dārāy šāh abar rust hē *čē harw wad kas tō nē tuwān griftan u-t xwadāyīh ī Ērān šahr was sāl abāyēd kerdan .

2.18 aweštāb tā ō drayāb ud ka-iz drayāb pad čašm wēnēd ma pāyēd čē ka-t čašm ō zrēy ōftēd az dušmenān abē-bīm bawē .

2.19 Ardaxšīr huram bē būd ud az ānōh pad aweštāb bē raft .

4.1/3.1 ka rōz būd Ardawān kanīzag xwāst ud kanīzag pad gyāg nē būd .

3.2 stōrbān mad ō Ardawān guft kū Ardaxšīr abāg dō bārag ī ašmāh nē [91v] pad gyāg ast .

3.3 Ardawān dānist kū kanīzag ī man abāg Ardaxšīr wirēxt šud .

3.4 ud ka-š āgāhīh az ganǰ āšnūd dil[1] hangrūdag kerd .

3.5 u-š axtarmārān sālār xwāst ud guft kū zūd bāš ud bē niger tā ān wināhgār abāg ān ǰeh ī rōspīg kadām gyāg šud kay šāyēm griftan .

3.6 axtarmārān sālār zamān handāxt ud pad passox ō Ardawān guft kū māh az Kēwān ud Wahrām rēzēd ō Ohrmazd ud Tīr paywast xwadāy ī mayān ī āsmān azēr brāh ī Mihr estēd ud ēdōn paydāg kū Ardaxšīr wirēxt šud ’p̄lwd ō kustag ī Pārs ast ud agar tā sē rōz grift nē šāyēd pas az ān griftan nē tuwān .

3.7 Ardawān andar zamān spāh sē hazār ārāst rāh ō Pārs pay ī Ardxšīr grift .

3.8 ud ka nēmrōz būd ō gyāg rasīd kū rāh ī Pārs ānōh widerd .

4.9/3.9 u-š pursīd kū ān dō aswār ī ō ēn kustag rōn āmad čē zamān bē widerd .

4.10/3.10 mardōmān guft kū bāmdād ka xwaršēd tēx abar āwurd ēdōn čiyōn wād ī ardāg homānāg bē widašt

4.11/- u-šān rag-ēw ī abēr stabr az pas hamē dawīd ī az ān nēkōgtar būdan nē šāyist

[1] K <dẏł>.

4.12/- dānēm kū tā nūn was frasang zamīg šud u-tān griftan nē tuwān

4.13/3.11 Ardawān hambun-iz nē pād ud awištāft .

4.14/3.12 ka ō anī gyāg-ēw mad az mardōmān pursīd kū ān dō aswār čē gāh bē widerd hēnd .

4.15/3.13 awēšān guft kū nēmrōz ēdōn čiyōn wād ī ardāg hamē šud hēnd u-šān rag-ēw ham-war hamē raft

4.16/3.14 Ardawān škoft sahist ud guft kū hangār kū aswār ī dōgānag dānēm bē ān ī rag čē sazēd būdan .

3.15 u-š az dastwar pursīd dastwar guft kū ān xwarrah ī xwadāyīh ahanūz aw-iš nē rasīd bē abāyēd kū bē *nixwārēm šāyēd kū pēš kū ān xwarrah awiš rasēd šāyēm griftan .

3.16 Ardawān abāg aswārān saxt awištāft rōz <ī> did haftād frasang raft hēnd .

3.17 u-š kārwān-ēw grōh-ēw ō padīrag āmad Ardawān az awēšān pursīd kū ān dō aswār kadām gyāg padīrag būd .

3.18 awēšān guft kū mayān ī ašmāh ud awēšān zamīg ī 21 frasang u-mān ēdōn sahist kū ēk az awēšān aswārān rag-ēw was wazurg ud čābuk abāg-iš pad asp nišast estād .

3.19 Ardawān az dastwar pursīd kū ān rag ī-š abāg pad asp čē nimāyēd .

3.20 dastwar guft kū anōšag bēd Ardaxšīr xwarrah ī kayān awiš rasīd pad ēč čārag griftan nē tuwān pas xwēš tan ud aswārān ranǰag ma dārēd ud aspān ma ranǰēnēd ud tabāh ma kunēd čārag ī Ardaxšīr az ān dar xwāhēd .

5.1/3.21 Ardawān ka-š pad ān ēwēnag āšnūd abāz wašt ō gyāg ī nišast ī xwēš āmad .

3.22 pas az ān spāh ud gund ārāstag abāg pus ī xwēš ō Pārs griftan ī Ardaxšīr frestād .

4.1 Ardaxšīr rāh ō bār drayāb grift ud ēdōn čiyōn hamē šud .

4.2 čand mard az mardōmān ī Pārs kē <az> Ardawān mustgar būd hēnd u-šān xīr ud xwāstag ud tan ī xwēš pēš ī Ardaxšīr dāšt ud ēgānagīh ud framān-burdārīh paydāgēnīd .

4.3 ud ka ō gyāg ī rāmišn ī Ardaxšīr xwānēnd rasīd mard ī wazurg-menišn ī Banāg nām būd ud az Spahān kē az dast ī Ardawān wirēxt estād ānōh bunag dāšt xwad abāg 6 pus ud was spāh ud *gund ō nazdīk ī Ardaxšīr mad .

4.4 Ardaxšīr az Banāg hamē tarsīd kū ma agar-im grift ud ō Ardawān abespārēd .

4.5 pas Banāg ō pēš ī Ardaxšīr [93v] mad ud sōgand xward ud abē-gumānīh dād kū tā zīndag bawēm xwad abāg frazendān framān-burdār ī tō bawēm .

4.6 Ardaxšīr huram būd ud ānōh rōstāg-ēw ī rāmišn ī ardaxšīr xwānēnd framūd kerdan .

4.7 Banāg abāg aswārān ānōh hišt ud xwad ō bār ī drayāb šud .

4.8 ka-š drayāb pad čašm bē dīd andar yazdān spāsdārīh hangārd ud ānōh rōstāg-ēw ī Bōxt-Ardaxšīr nām nihād ud *10 ātaxš ī Wahrām abar drayāb framūd *nišāstan .

4.9 az ānōh abāz ō nazdīk ī Banāg ud aswārān āmad ud spāh ārāst .

4.10 ō dar ī ādur-farnbay ī kerbakkar šud ud āyaft aziš xwāst .

4.11 ō kārēzār abāg Ardawān mad ud ān spāh ī Ardawān hāmōyēn ōzad ud xīr ud xwāstag ud stōr ud bunag aziš bē stad ud xwad pad Staxr nišast [94r] .

4.12 Kirmān ud Makarestān ud Pārs kustag kustag spāh pad was-marag gird kerd ud ō kārēzār ī Ardawān āmad .

4.13 4 māhīgān harw rōz kārēzār ud ōzanišn ī was būd .

4.14 Ardawān az kustag kustag čiyōn az Ray Dambāwend Dēlmān ud Padišxwārgar spāh ud āxwar xwāst .

5.13/4.15 az ān čiyōn xwarrah ī kayān abāg Ardaxšīr būd Ardaxšīr pērōzīh windād .

4.16 u-š Ardawān ōzad ud hāmōyēn xīr ud xwāstag ō dast ī Ardaxšīr mad ud duxt ī Ardawān pad zanīh kerd[1] [krt'] ud abāz ō Pārs mad .

4.17 šahrestān-ēw ī Ardaxšīr-xwarrah xwānēnd kerd ud ān ī wazurg war kand ud āb 4 ǰōy aziš āwurd ud ātaxš ō *nišāst .

4.18 kōf-ēw ī stabr kand ud rōd rāzag rāyēnīd .

4.19 was deh dastkerd [YDEkrt\] *ābādānīh [end] kerd was ātaxš ī Wahrām ānōh framūd *nišāstan .

6.1/5.1 pas az ān was spāh *gund Zāwal ō ham kerd ud ō kārēzār Kurdān *šāh [yh'] Māyīg [m'sk] franaft .

5.2 was kārēzār xōn-rēzišnīh būd ud spāh Ardaxšīr stōwīh padīrift .

5.3 Ardaxšīr az spāh ī xwēš wiyābān bē būd .

5.4 andar šab ō wiyābān-ēw mad kē-š ēč āb ud xwarišn nē būd ud xwad az aswārān ud stōrān hammis ō gursagīh ud tišnagīh mad .

5.5 u-š az *dūr [ALYK] ātaxš ī šabānān dīd ud Ardaxšīr ō ānōh šud mard-ēw pīr ānōh dīd kē abāg gōspandān pad dašt kōf būd hēnd .

5.6 Ardaxšīr ān šab ānōh šud ud rōz didīgar az awēšān rāh xwāst .

5.7 awēšān guft kū az ēdar 3 frasang rōstāg-ēw ast ī abēr ābādān ud was mardōm padēxwīh ī wasyār ast .

5.8 Ardaxšīr ō ān deh [MTyb] šud mard *frestād ud aswārān ī xwēš hāmōyēn ō dar xwāst .

5.9 spāh ī māyīgān pad ēd dāšt kū nūn az Ardaxšīr abē-bīm bē būd ham [hm] čē pad stōwīh abāz ō Pārs šud .

5.10 Ardaxšīr 4000 mard ārāst abar awēšān taxtag šabīxōn kerd .

5.11 ud az Kurdān mard 1000 ōzad abārīg xastag dast-gīr [dst OHDWN] kerd ud az Kurdān *šāh abāg pusarān brādarān frazendān was xīr ud xwāstag ō Pārs wisēy kerd .

7.1/6.1 andar rāh Haftānbōxt ī Kirm xwadāy padiš pahikōftag ān hāmōyēn xīr ud xwāstag bunag az ān aswārān ī Ardaxšīr bē stadag ō Gōzārān dastkerd-ēw ī Gulār ānōh kū Kirm bunag dāšt āwurd .

6.2 Ardaxšīr pad ān menišn būd kū ō Armin ud ādurbādagān šawēm čē Yazdānkerd Syārzūrīg abāg was spāh ud *gund az ān kustag Syārzūrīg Mihrān kardag pad Kirmān burdār awiš mad estād .

6.3 bē az ān čiyōn stambagīh wināhgārīh ī Haftānbōxt pusarān pad spāh Ardaxšīr būd handēšīd nazdist kār ī Pārs abāyēd wirāstan az dušmenān abē-bīm būdan pas šahr ī did pardāxtan .

[1] <krt'>.

6.4 nūn pad ān uzdehīh pad Gōzārān ēdōn čēr ud stambag kū-š spāh-ēw 5000 čē pad hēnīh pad kustag kustag ī būm ī Sind ud az karān ī drayāb āmad estād .

6.5 Ardaxšīr spāh ud *gund az kustagīhā abāz ō Ardaxšīr āmad .

6.6 Haftānbōxt spāh ī xwēš hāmōyēn abāz ō dar xwāst .

6.7 Ardaxšīr spāh wasyār abāg spāhbedān ō kārēzār Kirm wisēy kerd .

6.8 gālān Kirm hāmōyēn xīr xwāstag ud bunag ō drubuštīh ud diz Gōzārān nihād xwad kōfīhā gyāgīhā šastag nihān būd hēnd .

6.9 ud aswārān ī Ardaxšīr āgāhīh nē būd ō bun ī diz ī Gulār mad hēnd ud diz bē parwast .

6.10 ka šab būd spāh ī Kirm abar awēšān zad šabīxōnīh kerd az aswārān Ardaxšīr was ōzad ud asp zēn zēnabzār xwāstag ud bunag aziš stad .

6.11 <aswārān> pad afsōs ud riyahrīh ēwēnag wad-wāzag ud brahnag abāz ō pēš Ardaxšīr āmad .

6.12 Ardaxšīr ka-š pad ān ēwēnag dīd abēr pad bēš būd ud az šahr šahr gyāg gyāg spāh ō dar xwāst xwad abāg spāh ī was ō kārēzār Kirm franaft .

6.13 ka ō diz Gōzārān mad spāh Kirm hāmōyēn ō diz nišast estād ud Ardaxšīr pērāmōn diz nišast .

6.14 Kirm xwadāy Haftānbōxt 7 pus dāšt ud harw bus-ēw abāg 1000 pad šahr šahr gumārd estād .

6.15 andar ān gāh pus-ēw pad Arwāstān būd abāg was spāh az tāzīgān mēzanīgān pad drayāb widārag mad ud abāg Ardaxšīr ō kōxšišn estād .

6.16 spāh Kirm kē pad diz būd hāmōyēn ō bērōn mad abāg aswārān ī Ardaxšīr kōxšišn ud kārēzār gyān-abespārīhā saxt kerd ud az harw dō kustag was ōzad .

6.17 spāh Kirm bērōn mad u-š rāh ud widarg ēdōn bē grift kū ēč kas az spāh Ardaxšīr bērōn šudan ud xwardan ī xwēš padēxwīh ī stōrān āwurdan nē šāyīd ud az sagr hāmōyēn mardōmān ud stōrān ō niyāz ud a-čāragīh mad hēnd .

8.1/6.18 Mihrōg ī Anōšagpādān Zōhm Pārs ka āšnūd kū Ardaxšīr pad dar ī Kirm apardazišn u-š abar spāh Kirm nē windād spāh ud *gund ārāst ō gyāg Ardaxšīr šud u-š hāmōyēn xīr ud xwāstag ī ganǰ Ardaxšīr burd .

6.19 ka-š mihrāndruzīh ī Mihrōg ud abārīg mardōmān Pārs pad <ān> ēwēnag āšnūd ǰār-ēw ēn handēšīd kū az *kōxšišn Kirm bē abāyēd drang dādan pas ō kōxšišn kārēzār Mihrōg šudan .

6.20 u-š spāh hāmōyēn abāz ō dar xwāst abāg spāhbedān uskārd ud čārag ī pad bē bōxtan ī xwēš ud spāh nigerīd ud pas az ān pad čāšt xwardan nišast .

6.21 andar zamān tigr čōbak az diz payrōd tā parr pad warrag abar xwān būd bē nišast .

6.22 ud pad tigr ēdōn nibišt estād kū ēn tigr aswārān ī warzāwand Kirm xwadāy wist u-mān nē abāyēd kū wazurg mard čiyōn ašmāh bē ōzad hē čiyōn-mān ō ēn warrag zad .

6.23 Ardaxšīr ka-š pad ān ēwēnag dīd spāh az ānōh kand bē gašt .

8.6/6.24 spāh ī Kirm az pas ī Ardaxšīr awištāft gyāg ī did abar awēšān ēdōn bē kerd/grift kū spāh ī Ardaxšīr bē widerdan nē šāyist .

-/6.25 ud Ardaxšīr xwad tanīhā ō bār drayāb ōbast .

8.7/7.1 ēdōn gōwēnd kū xwarrah ī kayān pad dūr bē būd nūn andar pēš ī Ardaxšīr estād ud andak andak hamē raft tā Ardaxšīr az ān gyāg ī dušwidarg az dast ī dušmenān abēwizendīhā bērōn āmad frāz ō deh ī Mānd xwānēnd rasīd .

7.2 andar šab ō xānag ī brādar dō ēk Burzag ud ēk Burzādur nām būd mad ō awēšān guft kū man az aswārān ī Ardaxšīr hēm kē az kārēzār Kirm pad stōwīh āmad estēm ud im rōz aspinǰ framāyēd dādān tā āgāhīh spāh ī Ardaxšīr bē āyēd kū ō kadām zamīg ōbast hēnd .

7.3 awēšān was hudardagīhā ō Ardaxšīr guft kū gizistag bawād Ganāg Mēnōy druwand kē ēn uzdēs ēdōn čēr ud pādyāwand kerd estēd kū hāmōyēn mardōm kustagīhā az dēn ī Ohrmazd ud Amahrspandān wiyābān kerd estēd ud wazurg xwadāy-iz mard čiyōn Ardaxšīr ud spāh ī-š abāg hāmōyēn az dast ī awēšān dušmenān ī druwandān uzdēs-paristagān sar ō stōwīh wardēnīd .

7.4 u-šān asp Ardaxšīr grift andar sarā burd pad āxwar bast pad ǰaw ud kāh ud aspast nēk dāšt ud Ardaxšīr ō nišast-gāh ud gyāg pad ēwēn nīd ud bē *nišāst .

7.5 ud Ardaxšīr was andōhgen būd ud hamē handēšīd .

7.6 ud awēšān drōn yašt ō Ardaxšīr xwāhišn kerd kē wāǰ framāy grift ud xwarišn xwar ud andōh tīmār ma dār čē Ohrmazd ud Amahrspandān čārag ēn tis xwāhēnd ud ēn petyārag ēdōn bē nē hilēnd čē abāg stambagīh Dahāg ud Frāsyāg ī Tūr ud Aliksandar *hrōmāyīg pas-iz yazdān padiš hunsand nē būd u-šān pad warz ud xwarrah ī xwēš ēdōn wanī abaydāg kerd čiyōn ān ī gēhān āšnāg .

8.11/7.7 Ardaxšīr pad ān saxwan menišn xwaš bē būd wāǰ grift ud xwarišn xward .

8.12/7.8 u-šān may nē būd bē wašag ō pēš āwurd ud mēzd rāyēnīd āfrīnagān kerd .

8.13/7.9 Ardaxšīr pad wehīh ud dēn-dōstīh ēgānagīh ud framān-burdārīh ī awēšān abē-gumān būd u-š rāz ī xwēš ō Burzag ud Burzādur dād ud guft kū man xwēš Ardaxšīr hēm nūn ēn nigerēd kū čārag ī ēn pad bē abesīhēnistan ī ēn Kirm <ud> aswārān ī ōy čiyōn šāyēd xwāstan .

8.14/7.10 awēšān pad passox guft kū amāh pad tan ud gyān ud xīr ud xwāstag ud zan ud frazend ǰādag ašmāh xwāhišn Ērān šahr bē abāyēd abespārdan bē abespārēm .

/7.11 bē amāh ēdōn dānēm kū čārag ī ēn druz ēdōn šāyēd xwāstan ka tō xwēš-tan pad ēwēnag mard-ēw ī dūr-šahrīg ārāstag kunē

ō widār ī *dizag ud tan ī xwēš pad bandagīh ud paristišnīh ī ōy bē abespārē

ud mard dō ī hāwišt ud dēn-āgāh ō ānōh nayē

ud pad-išān yazišn ud azbāyišn yazdān ud Amahrspandān frāz kunē

ud ka hangām ī xwarišn xwardan ī ān Kirm bawēd ēdōn kunē kū rōy ī widāxtag dārē pad zafar ān druz rēzišn tā mīrēd

ud ān druz ī mēnōy pad yazišn ud azbāyišn yazdān bē šāyēd zadan .

8.15/7.12 Ardaxšīr ān saxwan passandīd ud pad xūb dāšt ud ō Burzag ud Burzādur guft kū man ēn kār pad ayārīh ašmāh tuwān kerdan .

8.16/7.13 awēšān guft kū harw kār ī ašmāh framāyēd tan gyān bē abespārēm .

9.1/8.1 Ardaxšīr az ānōh abāz ō Ardaxšīr-xwarrah mad ud kār abāg Mihrōg Anōšagpādān kerd ud Mihrōg zad šahr ud gyāg ud xīr ud xwāstag hāmōyēn ō xwēš kerd .

8.2 kārēzār abāg Kirm kerdan rāy kas frēstīd Burzag ud Burzādur ō pēš xwāst abāg uskārd ud was drahm ud dēnār ud paymōzan stad ud xwēš-tan pad brahmag xwarāsānīg ārāstag dāšt ud abāg Burzag ud Burzādur ō bun diz ī Gulār mad ud guft kū man mard-ēw ī xwarāsānīg hēm az ēn warzāwand xwadāy āyaft-ēw xwāhēm kū ōy dar paristišn āyēm .

8.3 awēšān uzdēs-paristagān Ardaxšīr abāg ān dō mard mardōmān bē padīrift pad mān Kirm gyāg kerd .

8.4 Ardaxšīr 3 rōz pad ān ēwēnag paristišn ud ēgānagīh Kirm kerd paydāgēnīd ud ān drahm ud dēnār ud ǰāmag ō paristagān dād ud ēdōn kerd kū harw kē andar ān diz būd abd sahist ud āfrīn-kerdār būd hēnd .

8.5 pas Ardaxšīr guft kū ēdōn weh sahēd ka Kirm 3 rōz xwarišn pad dast ī xwad dahēm .

8.6 paristagān ī kār-framānān ham-dādestān būd hēnd .

8.7 Ardaxšīr kas frestād ud spāh 400 mard ī hunarōmand ud gyān-abespār ud pad parr-gōhr ī ān gyāg pad kōf gyāg ī škastag nihān framūd kerdan framūd kū āsmān rōz ka az diz ī Kirm dūd wēnēd mardānagīh ud hunarōmandīh kunēd ud ō bun diz āyēd .

8.8 xwad ān rōz rōy ī widāxtag dāšt ud Burzag ud Burzādur yazišn ud azbāyišn ī yazdān frāz grift .

8.9 ka hangām ī xwarišn būd Kirm pad ēwēnag ī harw rōz wāng kerd .

8.10 Ardaxšīr pēš az ān uzdēs-paristagān kār-framānān pad čāšt mast ud abē-bōy kerd estād ud xwad abāg rahīgān ī xwēš ō pēš Kirm šud ud ān xōn ī gāwān ud gōspandān čiyōn harw rōz dād ō pēš ī Kirm burd ud ham-čiyōn Kirm zafar abāz y’p̄t kū xōn xward Ardaxšīr rōy widāxtag pad zafar ī Kirm andar rēxt .

8.11 ud Kirm čiyōn rōy ō tan mad pad dō škāft ud wāng ēdōn aziš bē mad kū mardōmān andar diz hamāg ānōh mad hēnd ud āšōb andar diz ōbast .

8.12 Ardaxšīr dast ō spar ud šamšēr zad ud garān zanišn ud ōzanišn pad ān diz kerd ud framūd kū ātaxš kunēd tā dūd pad awēšān aswārān dīdār bawēd .

8.13 rahīgān hamgōnag kerd .

8.14 aswārān ī pad kōf būd hēnd čiyōn ēn az diz dīd pad taxtan ō bun ī diz ayārīh Ardaxšīr mad hēnd ō widār ī diz ōbast ud wāng kerd kū pērōz pērōz bawād Ardaxšīr šāhān šāh ī pābagān .

8.15 ud šamšēr ō kār grift estād ud ōwōn xwadāy ī diz ud harw čē ōzad ēnyā pad aweštābišn ud kušišn ī kārēzār az diz ōbast hēnd ud ān abārīg zēnhār xwāst ud ō bandagīh ud framān-burdārīh mad hēnd .

8.16 Ardaxšīr ān diz kand ud awērān kerdan framūd ud ānōh rōstāg ī Gōzārān xwānēnd kerd .

8.17 u-š ātaxš ī Wahrām pad ān gyāg nišāst .

8.18 ud xīr ud xwāstag ud zarr ud asēm az ān diz pad 1000 uštur bār kerd ud ō gwb’l wisēy kerd .

8.19 Burzag ud Burzādur bahr *dō pāddāšn ī wazurg kerd gyān-abespārišn-kerdārān dād ud ān gyāg rōstāg-ēw pad sālārīh ud kadag-xwadāyīh awiš dād .

10.1/9.1 pas az ān <ī> Ardaxšīr ān Kirm ōzad būd abāz ō gwb'l āmad .

/9.2 u-š spāh ud gund ō kustag ī Kirmān ud kārēzār ī bārzān mad .

/9.3 pus ī Ardawān dō abāg xwēš-tan dāšt ud dō pad wirēg ō Kābul šāh šud estād

/9.4 u-šān ō xwāhar ī xwēš čiyōn zan ī Ardaxšīr būd nāmag nibišt paygām frestād kū rāst ast ān ī ašmāh zanān rāy gōwēnd kū ka tō marg ī xwēšān ī ka xwēš tōhmagān ēn wināhgār ī yazdān dušmen asazāgīhā pad marg ōzad framōš kerd

/9.5 u-t mihr ud dōšāram ī abāg awēšān mustōmandān brādarān ī kē pad a-čār ud saxtīh bīm ud sahm ud anāzarmīh pad uzdehīgīh šahr ī kārān griftār ud ān ī dō wadbaxt brādarān ī tō kē ēn mihrdrōz pad band ī zēndān pādifrāh āwarēd kē marg pad *āyift hamē xwāhēnd

u-t hāmōyēn az daxšag bē hišt

/9.6 u-t menišn abāg ōy mihrdrōz rāst bē kerd u-t ēč tēmār ud handēšišn ī amāh nēst

10.2 zad šud ān kas kē pas az im rōz pad ēč zan pad gēhān wistāx abē-gumān bawēd.

10.3 nūn ēn kū agar-it hambun-iz mihr ī amāh ast čārag ī amāh xwāh ud kēn <ī> pidar ud ān xwēšāwendān ud ham-tōhmagān framōš ma kun ud ēn zahr gīr ī-mān abāg mard abē-gumān ī xwēš ō nazdīk ī ašmāh frēstīd az ēn mard stān ud ka-tān tuwān pēš az xwarišn ō ān wināhgār ud mihrdrōz dahēd tā andar zamān mīrēd ud tō ān ī harw dō brādar ī bastag wišāyē amāh-iz abāz ō šahr ud būm ud gyāg ī xwēš āyēm ud tō ruwān wahištīg nām ī ǰāwēdag ō xwēš kerd bēd ud abārīg zanān andar gēhān kunišn xūb ī tō rāy nāmīgtar grāmīgtar bawēnd .

10.4 duxt ī Ardawān ka-š ān nāmag pad ān ēwēnag dīd abāg zahr ī-š awiš frēstīd handēšīd kū hamgōnag abāyēd kerdan ud ān čahār brādar ī wadbaxt az band rastag kerdan .

10.5 rōz-ēw Ardaxšīr az naxčīr gurišnag ud tišnag andar xānag mad u-š wāǰ grift estād ud kanīzag ān zahr abāg pist ud šakar gumēxt ud ō dast ī Ardaxšīr dād pad ēn kū ahī az abārīg xwarišn framāyē xwardan čē pad garmīh ud ranǰagīh nēk.

10.6 Ardaxšīr stad xwardan kāmist .

10.7 ēdōn gōwēnd kū warzāwend ādur Farnbāy ī pērōzgar ēdōn čiyōn āluh-ēw ī suxr andar parrīd ud parr ō pist zad ud ān ǰām az pist hammis az dast ī Ardaxšīr ō zamīg ōbast.

10.8 Ardaxšīr ud ziyānag harw dō ka pad ān ēwēnag dīd stard bē būd hēnd. *gurbag ud sag ī andar xānag būd hēnd xwarišn bē xward ud abar <gyāg> murd hēnd .

10.9 Ardaxšīr dānist kū ān zahr būd pad zadan ī man ārāst estād. andar zamān mowbedān mowbed ō pēš xwāst pursīd kū hērbed kū pad gyān ī xwadāyān kōxšīhēd pad čē dārē u-š čē kunišn .

10.10 mowbedān mowbed guft kū anōšag bawēd ō kāmag rasēd ōy kē pad gyān ī xwadāyān kōxšēd margarzān bē ōzanišn .

10.11 Ardaxšīr framūd kū ēn ǰeh ǰādūg druwand zadag-zādag ō aspānwar barēd ud framāy ōzadan

10.12 mowbedān mowbed dast ī ziyānag grift ō bērōn *āwurd .

10.13 ziyānag guft kū im rōz haft *māhīgān ast tā ābustan hēm Ardaxšīr āgāh kunēd čē agar man margarzān hēm ēn frazend ī andar aškamb dārēm pad margarzān abāyēd dāštan .

10.14 mowbedān mowbed ka-š ān saxwan āšnūd wašt abāz ō pēš ī Ardaxšīr šud ud guft kū anōšag bawēd ēn zan ābustan ast ǰār-ēw tā ān ī ka bē zāyēd ōzadan nē abāyēd čē agar ōy margarzān ān frazend <ī> az tōhmag <ī> ašmāh bayān andar aškamb pad margarzān dāštan ud ōzadan nē abāyēd .

10.15 Ardaxšīr xešm rāy (ī) dāšt guft kū ēč zamān ma pāy u-š ōzan .

10.16 mowbedān mowbed dānist kū Ardaxšīr xešm was ud az ān ō pašēmānīh rasēd u-š ān zan rāy nē ōzad u-š pad xānag ī xwēš burd u-š nihān kerd u-š ō zan ī *xwēš guft kū ēn zan grāmīgīhā dār ō kas tis-iz ma gōw .

10.17 ka zamān ī zādan frāz mad aziš pus abēr abāyišnīg zād u-š Šābuhr nām nihād u-š hamē parward tā ō dād ī haft-sālag mad .

11.1/10.1 Ardaxšīr rōz-ēw ō naxčīr šud u-š asp ō gōr mādag hišt. ān gōr nar ō tēx ī Ardaxšīr mad u-š gōr rastār kerd ud xwēš tan ō marg abespārd.

11.2/10.2 Ardaxšīr ān gōr hišt ud asp ō waččag abgand.

11.3/10.3 gōr mādag ka-š dīd kū aswār asp ō waččag abganēnd mad u-š waččag rastār kerd ud xwēš tan ō marg abespārd .

11.4/10.4 Ardaxšīr ka-š pad ān ēwēnag dīd bē mānd u-š dil sōzag būd ud asp abāz wašt ud handēšišn kū wāy ō mardōm bawād kē-iz abāg a-dānīh ud agōwāgīh ī ēn čahārbāy ī gung pas madan ī ēk ō did ēdōn uspurrīg kū gyān xwēš zan ud frazend rāy bē abespārd

/10.5 hāmōyēn u-š ān frazend ī-š andar aškamb dāšt ayād būd ud pad pušt ī asp ēdōn čiyōn estād pad buland wāng bē grīyist.

11.5/10.6 spāhbedān ud wazurgān ud āzādagān ud wāspuhragān ka-šān <pad> ān ēwēnag dīd škoft bē mānd hēnd ud hamāg ō pēš ī mowbedān mowbed šud hēnd

ēn čē sazēd būdan ka Ardaxšīr pad did ēdōn zarīg ud bēš ud andōh awiš rasīd pad ān ēwēnag ka grīyēd .

11.6/10.7 mowbedān mowbed ērān spāhbed pušt-aspān sālār ud dibīrān mahist dar-handarzbed wāspuhragān ō pēš ī Ardaxšīr šud hēnd ud pad rōy ōbast ud namāz burd ud guft kū anōšag bawēd pad ēn ēwēnag xwēš-tan andōhgen kerdan bēš ud zarīg ō dil kerdan ma framāyēd.

agar kār-ēw ān mad estēd ī pad mardōm kārīh čārag kerdan šāyēd amāh-iz āgāh framāy kerdan tā tan ud gyān ud xīr ud xwāstag ud zan ud frazend ī xwēš pēš dārēm.

ud agar wizend ān ast ka čārag kerdan nē šāyēd xwēš-tan ud amāh mardōmān ī kišwar zarīgōmand ud bēšōmand ma framāyēd kerdan .

11.7/10.8 Ardaxšīr pad passox guft kū-m nūn ǰuttarīh nē mad estēd bē-m im rōz andar dašt az-iz čahārbāy ī gung ī agōwāg ud a-dān ī-m xwad pad ēn ēwēnag bē dīd u-m ān zan ud ān frazend ī-š andar aškamb ī mādar abēwināh abāz ayād būd ud pad ōzadan ī awēšān handēšīdār ud čīdār hēm kū pad-iz ruwān wināh garān šāyēd būdan .

11.8/10.9 mowbedān mowbed ka-š dīd kū Ardaxšīr az ān kār ō pašēmānīh mad pad rōy ōbast u-š guft kū anōšag bawēd framāyēd tā pādifrāh ī wināhgārān ud margarzānān ud framān ī xwadāy spōzgārān pad man kunēnd .

11.9/10.10 Ardaxšīr guft kū čim ēdōn gōwē. tō čē wināh ǰast estēd .

11.10/10.11 mowbedān mowbed guft kū ān zan ud ān frazend ī-š ašmāh framūd kū bē ōzan u-mān nē ōzad ud pus-ēw zād ī az harw nōg-zādān ud frazendān ī xwadāyān nēkōgtar ud abāyišnīgtar ast .

11.11/10.12 Ardaxšīr guft kū čē hamē gōwē .

11.12/10.13 mowbedān mowbed guft kū anōšag bawēd hamgōnag ast čiyōn-im guft .

11.13/10.14 Ardaxšīr framūd kū dahan ī mowbedān mowbed purr az yākand suxr ud murwārīd ī šahwār ud gōhr kerd .

11.14/10.15 andar ham zamān kas mad kē Šābuhr ō ānōh nīd.

11.15/10.16 Ardaxšīr ka-š Šābuhr frazend ī xwēš dīd pad rōy ōbast ud andar Ohrmazd xwadāy ud Amahrspandān xwarrah ī kayān ud ādurān šāh ī pērōzgar was spās hangārd guft kū ān ō man mad ō ēč xwadāy ud dahībed nē mad kē pēš az hazārag ī Sōšāns ristāxēz ud tan ī pasēn būd kē-m frazend ēdōn nēkōg az murdagān abāz mad.

11.16/10.17 u-š ham gyāg šahrestān-ēw ī Walāš-Šābuhr xwānd framūd kerdan

—/10.18 ud dah ātaxš warahrān ānōh nišāst ud was xīr ud xwāstag ō dar ī ādurān šāh frestād ud was kār ud kerbag framūd *rāyēnīdan .

12.1//11.1 pas az ān Ardaxšīr ō kustag kustag šud ud was kārēzār ud ōzanišn abāg sar-xwadāyān ī Ērān šahr kerd.

—/11.2 ud hamwār ka-š kustag-ēw xūb kerd did-iz kustag ō abāz-sārīh[1] ud aburd-framānīh estād.

—/11.3 abar ān xīr abēr-iz *ǰahišnīh handēšīdār būd kū ma agar-im az abargar nē brēhēnīd estēd kū Ērān šahr pad ēw-xwadāyīh bē šāyēd winnāristan.

12.2//11.4 u-š handēšīd kū az dānāgān ud frazānagān kēdān kēdān kandāgān bē abāyēd pursīdan

agar [MK_102v] ēdōn kū[2] az xwarrah amāh nē brēhēnīd estēd xwadāyīh Ērān šahr rāyēnīd[3] kerdan hunsand ud bāristan[4] abāyēd būdan

ēn kārēzār xōn-rēzišnīh bē abāyēd hištan ud xwēš az ēn ranǰ ī āwām āsān kerdan

12.3/11.5 u-š mard-ēw az awestwārān ī xwēš ō pēš kēd ī Hindūgān frēstīd[5] pad pursišn kerdan ī ārāstan ī Ērān šahr pad ēw-xwadāyīh.

12.4/11.6 mard Ardaxšīr ka ō pēš kēd ī Hindūgān rasīd

kēd ham-čiyōn mērag dīd[6] pēš kū mērag saxwan[1] guft u-š ō mērag guft

---

1 MacK. Jewish-Persian argument.

2 M + <ẖwṯ'yẖ>.

3 M <-yt">.

4 M <b'ł->.

5 M <ŠTWNyt> 2x.

6 M <dyt>.

kū tō xwadāy pārsīgān pad ēn kār frēstīd kū xwadāyīh ī Ērān šahr pad ēw-xwadāyīh ō man rasēd[2] [MK_103r]

—/11.7 nūn abāz ward šaw ud ēn passox saxwan ī man awiš gōw kū

ēn xwadāyīh ō 2 tōhmag ēk az tō ud ēk az dūdag ī Mihrōg ī Anōšag-pādān ēnyā winnārdan nē šāyēd

12.5/11.8 mērag abāz ō pēš ī Ardaxšīr mad ud az rāyēnišn ī kēd ī Hindūgān guft Ardaxšīr āgāhēnīd

12.6/11.9 Ardaxšīr ka-š ān saxwan āšnūd guft kū

ān rōz ma bawē kū az tōhmag ī Mihrōg ī ward-ruwān kas pad Ērān šahr kāmgār bawēd

čē Mihrōg ī garān-tōhmag ī anāg-tōhmag dušmen ī man būd

ud frazendān ī-š ast hamāg dušmen ī frazendān ī man hēnd

agar ō nērōgōmandīh rasēnd ud kēn ī pidar xwāhēnd pad frazendān ī man wizendgār bawēnd [MK_103v]

12.7/11.10[162] Ardaxšīr xešm ud kēn rāy (pad) gyāg ō Mihrōg šud ud hāmōyēn[3] frazendān[4] ī Mihrōg framūd zad ud[5] ōzad

12.8/11.11[163] duxt ēw ī Mihrōg 3-sālag būd

dehgānān[6] pad nihān ō bērōn ānīd u-šān (ō) warzīgar mard-ēw abespārd kū parward ud <ywš> aziš dāšt

/11.12[164] warzīgar hamgōnag kerd kanīzag nēkōgīhā parward.

12.9 ud ka sāl ēw-čand būd kanīzag ō dād (ī) zanān[7] mad ud tan-brāh ud dīdan ud čābukīh ud pad-iz[8] zōr[9] ud nērōg ēdōn būd (ī) az hāmōyēn[10] zanān[11] weh ud frāztar būd

13.1/12.1[165] ǰahišn ud zamān brēhēnišn[12] rāy rōz-ēw Šābuhr[13] (ī) Ardaxšīrān ō ān šahr āmad ō naxčīr šud

ud pas ī naxčīr xwad abāg 9 aswār ō [ān] deh mad [MK_104r] ka kanīzag padiš būd

13.2/12.2[166] ǰahišn (rāy) kanīzag pad sar[14] ī čāh būd ud āb hamē[15] āhaxt[16] ud čahār-pāyān rāy āb hamē dād

13.3/12.3 warzīgar pad kār-ēw šud estād

13.4/12.4[167] kanīzag ka-š Šābuhr aswārān dīd[1] āxist ud namāz burd guft kū

---

1 M <yyhw>.
2 M <lyyy[t]>.
3 M <hymwŝn>.
4 M <prynd'n>.
5 M <ztn' />
6 M <dhy'n'n>.
7 M less prob'ly <NYŠEyn>.
8 M + y.
9 M <zw'l>.
10 M <hymwŝn>.
11 M <NYŠE'n'n>.
12 M <bwl->.
13 M <š''p̄whl>.
14 M <LOYŠE>.
15 M <hm'k> 2x.
16 M <'y't>.

drust ud weh ud pad-drōd awarēd

bē framāyēd nišast čē gyāg xwaš sāyag draxtān xunak ud hangām garm tā man āb henǰam

xwad stōrān āb xwarēd

13.5/12.5[168] Šābuhr māndagīh ud gursagīh tišnagīh rāy xešmgen[2] būd u-š ō kanīzag guft kū

bē (...)[3] ǰeh[4] rēman amāh āb tō pad kār nē abāyēd

13.6/12.6[169] kanīzag pad tēmār šud ud pad [MK_104v] kust-ēw bē nišast

13.7/12.7[170] ud Šābuhr ō aswārān guft kū

hēzag ō čāh abganēd ud āb āhenǰēd tā amāh wāǰ gīrēm ud stōrān āb dahēd ∵

13.8/12.8[171] aswārān hamgōnag kerd ud hēzag ō čāh abgand[5]

ud wazurgīh[6] hēzag rāy purr āb būd ul kešīdan nē šāyist[7]

13.9/12.9 ud kanīzag az dūr gyāg hamē[8] nigāh[9] kerd

13.10/12.10[172] Šābuhr ka-š dīd kū aswārān hēzag az čāh haxt[10] nē šāyist xešm grift ud ō sar[11] čāh šud ud duš-nām[12] ō[13] aswārān dād[14] guft

kū-tān šarm nang bawād kē az zan-ēw a-pādyāwandtar ud wad-hunartar hēd

13.11/12.11 u-š arwēs az dast aswārān stad[15] ud zōr pad arwēs [kerd] [MK_105r] u-š hēzag az čāh ul haxt

13.12/12.12[173] pad zōr ud hunar ud nērōg ī Šābuhr kanīzag abd[16] sahist

13.13/12.13 čiyōn-iš dīd[17] kanīzag pad zōr ud hunar ud nērōg ud šahīgīgīh[18] būd xwēš hēzag az čāh ul haxt[19] dawān ō pēš Šābuhr mad pad rōy ōbast āfrīn kerd guft kū

anōšag bawēd Šābuhr[20] Ardaxšīrān mardān[21] pahlom

13.14/12.14[174] Šābuhr bē xandīd[22] ō kanīzag guft kū tō čē dānē[1] kū man Šābuhr ham

---

1 M <dyt>.
2 M <hyšm / gn'>.
3 Verb missing bol?
4 M <sD>.
5 M <-TWNd>.
6 M <LBAyh>.
7 M <-yyt> 2x.
8 M <hm'k>.
9 M <nk's>.
10 M <hht'>.
11 M sup. <OL yyl>.
12 M <dwšm'n>.
13 M 2x bol.
14 M <d't>.
15 M <-x2>.
16 M <'p̄D̂>.
17 M <dyt>.
18 M <y''-ŷkŶkyh>.
19 M <h'ht>.
20 M <š''p̄-> 2x.
21 M <mlt'n>.
22 M <hnndyt>.

13.15/12.15[175] kanīzag guft kū man az was kas[2] āšnūd kū
andar Ērān šahr aswār-ēw[3] nēst kē[4] zōr ud nērōg ud tan-brāh[5] ud dīdan ud čābukīh ēdōn čiyōn tō Šābuhr ī Ardaxšīrān

13.16/12.16[176] Šābuhr [MK_105v] ō kanīzag guft kū rāst gōw kū tō az frazendān[6] kē hē[7]

13.17/12.17[177] kanīzag guft kū man duxt ēn warzīgar ham ī pad ēn deh mānēd

13.18/12.18[178] Šābuhr guft kū nē rāst gōwē[8]
čē duxtar ī warzīgarān[9] hunar nērōg ud dīdan ud nēkōgīh ī tō ast nē bawēd
nūn bē ka rāst gōwē ēnyā ham-dādestān[10] nē bawēm

13.19/12.19[179] kanīzag guft kū agar-im zēnhār dahēd[11] pad tan gyān ī man tā rāst bē gōwam

13.20/12.20[180] Šābuhr guft kū zēnhār ud ma tars

13.21/12.21[181] kanīzag guft kū
man duxt Mihrōg ī Anōšag-pādān ham ud az bīm Ardaxšīr rāy ō ēn gyāg ānīd ham
az 7 frazend ī Mihrōg [MK_106r] bē man tā anīy kas nē mānd estēd

13.22/12.22[182] Šābuhr warzīgar rāy frāz xwānd ud kanīzag pad zanīh padīrift[12] ud andar ham šab abāg būd

—/12.23[183] brēhēnišn rāy kū abāyēd būdan pad ham šab[13] abar Ohrmazd ī šābuhrān[14] ābestan būd

14.1/12.24 Šābuhr kanīzag āzarmīg ud grāmīg dāšt ud Ohrmazd šābuhrān aziš zād[15]

14.2/13.1 ud Šābuhr Ohrmazd az pidar[16] pad nihān dāšt tā ān ka ō dād 7-sālag[17] mad

14.3/13.2[184] rōz-ēw[18] abāg aburnāy-zādagān wāspuhragān ī Ardaxšīr Ohrmazd ō asprēs šud ud čawgān[19] kerd

14.4/13.3[185] Ardaxšīr abāg mowbedān mowbed[20] artēštārān sālār[21] was āzādān [MK_106v] ud wazurgān ānōh nišast ō awēšān hamē nigerīd .

---

1 M <-TWNyh>.
2 M <AYYA>.
3 M <'sbw'l>.
4 M <MN>.
5 M <tn' wbl'h>.
6 M <prynd'n>.
7 M <HWE''>.
8 M <-WN'y> 2x.
9 M + <YTYB> eol.
10 M <hmŜNA>.
11 M <-WNšn>.
12 M <-WNt>.
13 M <hmšp>.
14 M <š''p̄->.
15 M <z't>.
16 M <AB'tl>.
17 M <3 4 ->.
18 M + abāg aburnāy-zādagān wāspuhragān in left m. w/caret, then Ardaxšīr mānbedān mānbed marked for deletion.
19 M <cwg'n>.
20 M mānbedān mānbed.
21 M w +.

14.5 Ohrmazd az awēšān aburnāyagān pad *aswārīh čēr ud nibardag būd.

14.6 abāyēd būdan rāy ēk az awēšān čōbīgān ō gōy zad ud gōy ōy kanār ī Ardaxšīr ōbast.

14.7 Ardaxšīr ēč tis-ēw nē paydāgēnīd ud aburnāyagān tušt mānd hēnd ud škōh ī Ardaxšīr rāy kas nē ayārēd frāz šawēd .

14.8 Ohrmazd wistāxīhā šud ud gōy abar grift wistāxīhā zad wāng kerd .

14.9 Ardaxšīr az awēšān pursīd kū ēn rēdag kē ast

14.10 awēšān guft kū anōšag bawēd amāh ēn rēdag nē dānēm

14.11 Ardaxšīr kas frāz kerd ud rēdag ō pēš xwāst guft kū tō pus ī kē hē.

14.12 Ohramzd guft kū man pus ī Šābuhr hēm

14.13 u-š ham zamān kas frēstīd Šābuhr xwānd ud guft kū ēn pus ī kē ast.

14.14 Šābuhr zēnhār xwāst

14.15 Ardaxšīr bē xandīd u-š Šābuhr zēnhār dād.

14.16 Šābuhr guft kū anōšag bawēd ēn pus ī man ast u-m az ēn and sāl abāz az ašmāh pad nihān dāšt .

14.17 Ardaxšīr guft kū ēd axwēškār čim ka-t az haft-sālag abāz frazend ī ēdōn nēkōg az man pad nihān dāšt.

14.18 u-š Ohrmazd grāmīgēnīd ud was dāšn ud paymōzan awiš dād ud spāsdārīh andar yazdān hangārd. u-š guft kū homānāgīh ī ēn ān ast ī kēd ī hindūg guft .

14.19 ud pas az ān ka Ohrmazd ō xwadāyīh rasīd hāmōyēn Ērān šahr abāz ō ēw-xwadāyīh tuwānist āwurdan

ud sar-xwadāyān ī kustag kustag Ohrmazd ō framān-burdārīh āwurd.

ud az Hrōm ud Hindūgān sāg ud bāz xwāst

ud Ērān šahr ō payrāyišnīgtar ud čābuktar ud nāmīgtar kerd.

Kēsar ī Hrōmāyān šahriyār ud Tāg ī Kābul ī Hindūgān šāh ud Tūrag ī Xāgān ud abārīg sar-xwadāyān ī kustag kustag pad drōd šīrēnag ō dar āmad hēnd .

MĀDAYĀN Ī HAZĀR DĀDESTĀN

Macuch, Rechtskasuistik, p. 22

CHAPTER 00 {MM PROLOG}

0.1 [79] pad nām ī Ohrmazd ī xwadāy ī menōyān ud gētīyān[1] [yazdān ...]

{parts of letters} weh-dēn [ī] mazdēsnān

ēn mādayān 1000 dādestān xwānēnd[2] kē mehīh ud wehīh ud arzōmandīh mardōmān ǰud az-iz dādestān[3] ī-šān tuxšišn [---] xwad-gōhrīh

mādayān ān abzār[4] nīrang ī dādār pad harwisp-āgāhīh ī abesīhēnīdan ī druz ud abāz ō xwēš kerdan ud dām winnardan A-hambedīgīh ud anōšag[5] ud šēdāy ud hamāg-rōšnīh purr-pādixšāyīh pad frazām rāy ōwōn wazurg-mādīg dād andar gōhr ī mardōmīh dāšt estād rāy būdan ān sūd kē rāy yazdān mardōm <'pl̄ytwyyt'k>ēnīdan šāyistan pad frazām drang ēn bundārīh az <y'n••> ud dahišn-wizīdārīh ud ōšyārīh[6] āgāhīh ud mardōmān pad tis az tis <'w'••l••> <clyb> az harw uštānōmandān[7] gōwāgīh ud <'''ww>āgānīh gānāgīh ōš āgāhīh-wizīdārīh ī ō mardōmān dād estēd winnerdagīh ī-š ast pāyagīhā ud wasīhā[8]

{free line}

[...] ud arz [----------] sāmān ī šnāšagīh[9] [...

[...] frahaxtišnīgīh pad mardōmān ān sūdōmandtar pad ān tis andar gētīy[10] padiš dārīhēd pad mēnōy ruwān ud ān tis kē harw bahr andar waxt

[...]

[80] yazdān ud abartom pānagīh ī dāmān ī ōwōn ī[11] az dēn paydāg estād

pad āgāhīh[12] az dēn ō <yylkyh> pad harw šnāsagīh paydāgīh pad harw dānišn-wizīdārīh ud pad harw xwēškārīh madan šāyēd

ēg ān harg ī andar dēn abar xwāyišn[13] pursišn ī pad āgāhīh būd andar mānsr šnāxt —

---

1 <gyt[->.
2 <KRY[T]Nd>.
3 <DYN'A>, MM čiyōnīh.
4 <'p̄z''l>.
5 <ywwšk'>.
6 <'wš''y'lyh>.
7 <'wšt'wmnd'n>.
8 <BKDyh'>.
9 <šn'ssyh•>.
10 <yyt''>.
11 <'wywd>.
12 <'k'y'yh>.
13 <'w••šn'>.

ud hammōxtan[1] tis ī tis ī ——— az harw 2 šnāsagīh ī dānišn āgāhīh burzišn-iz ud bahr ī padīrag ēd xīr ī y pad madan kē yazdān rāh ud <m'n'y''n> az harw ābādīh <••> burzišn pad meh ud weh ī <---->[2] -rtom sūdōmandtom ud awiš frahaxtišnīg[tom] [••]š[•]'c wizīrišnīgtom dārišn ∵

bē ōy kē šāyēn[3] bahr ī yazdān aziš andar appurd estād ud ān bahr aziš appurdārīh rāy az kām-framān ī wehān[4] ud dād u-š menišn gōwišn ud kunišn rāh wanīy-būd[5] estēd abārīg kas abē-gumān nigēzīd[6] bawēd kū ōy pad farroxtar dārišn kē pad tuxšišn ud kunišn ī xwēš bahr ī anōšag ud ābādīh ī ǰāwēdānīg windād[7] estēd čiyōn az dēn yazdān āgāh būd pad xwāyišn pursišn xwēš tan a-wināh kerdan rān ī xwēškārīh šnāxtan menišn gōwišn ud kunišn pad rāstīh abēzag[8] dāštan

ud man Farrox-mard ī Wahrāmān ēn ābādīh ābādīhātar[9] [...]

CHAPTER 05 {MM CHAP. 29}

5.1 [73] [----]• ∵

ka 4 bār drōš kerd ud pas-iz anīy wināh ī pad ān ēwēnag kunēd[10] hagriz[11] az zēndān bē nē hilišn[12] ∵ ud drōš hamēmālān xwēš .

5.2 ka pēš dādwarān gōwēd kū man az anīy mard ī nāmčištīg hammis duzz kerd ān zamān duzzīd man dāram abar-iz awēšān ī abārīg pad gugāyīh šāyēd čē-š ān gōwišn nē pad nīrmad ī xwēš guft ∵

ka gōwēd kū-mān duzz kerd ud ān zamān duzzīd awēšān ī abārīg dārēnd abar awēšān ī abārīg pad gugāyīh nē šāyēd čē-š ān gōwišn pad nīrmad ī xwēš guft ∵ o ∵

5.3 zan ī kasān a-pādixšāyīh gād[13] tāywān 300 stēr ∵ o ∵ •

5.4 ka zan ī mard-ēw duzzēd[14] a-pādixšāyīh gāyēd 700[15] gād[16] tāywān 500 drahm duzz rāy bē dahišn ∵ o ∵

5.5 ka aburnāyīgān lwnyt 1000 500 drahm bē dahišn ud aburnāyīg abāz abespārišn

---

1 <'mw''tn'>.
2 Hole in paper? $$
3 <š'y'n>
4 <wy''n>.
5 <-YHWWNyt>.
6 MM; <wypyt'>.
7 <HŠWHWNt>.
8 <'p̄yc>.
9 <-t[l]>.
10 <-*x1*>.
11 <*hk*[l]c'>.
12 <-ˌšn'>.
13 <-t'>.
14 <dwct'>.
15 <300 400>.
16 <-yt'>.

5.6 Ādur-farnbay[1] ǰāmag-ēw az Mihr-ādur-farnbay bē duzzēd Ādur-farnbay pasēmāl nē šawēd ud abornāyīgān pēšēmāl pādixšāy ka tā az pasēmāl nē šawēd azišmānd bawēd saxwan-nāmag (pas) az kerd muhr nē brīnēd

5.7 ud gyāg-ēw nibišt kū ka pad dādestān pēšēmāl ēk ud pasēmāl dō saxwan-nāmag rāy ō pēš dādwarān dēmān kunēnd pad ān dēmān pasēmāl ēk nē ēk pēšēmāl šawēd pasēmāl ō gōw šawēd abar pēšēmāl saxwan pad kār rāyēnēd ud pēšēmāl abar pasēmāl ī ō gōw[2] nē šawēd saxwan pad nē āmad čak dahišn ∵

pad ān azišmānd harw 2 andar ān pasēmālīh ī ō gōw nē šawēd [74] *wizār[3] kunišn ∵

ud agar ān saxwan-nāmag brīnīhēd ēg ān saxwan-nāmag andar *pasēmāl ī[4] ō gōw[5] nē šawēd[6] pad A-wābarīgān * dārišn

ud pad ān ī pasēmāl ī ō gōw šawēd [abar] pēšēmāl {pēšēmāl} saxwan pad kār nē rāyēnēd čak dahišn

ēn-iz bōzišn čē pasēmāl gōwēd kū ka pēšēmāl saxwan-nāmag ǰudāg bē kerd hē[7] man ēn ziyān nē būd[8] hē ∵ o ∵

5.8 gyāg-ēw nibišt kū ka pēšēmāl 2 pasēmāl ēk pēšēmāl nē ēk ud pasēmāl-iz šawēd pasēmāl abar pēšēmāl ī / šawēd pad kār nē[9] rāyēnēd ud abar ān ī nē šawēd saxwan pad nē āmad čak dahišn

pēšēmāl kē nē šawēd ziyān ī pad nē šud[10] nē wizārišn čē-š xwad wināh būd ka-š saxwan-nāmag ǰudāg nē kerd ∵ o ∵

5.9 ka pēšēmāl pad ān ī pasēmāl hambasān saxwan-nāmag rāyēnēd abāg pasēmāl kerd kū-t pad ēn saxwan-nāmag hamēmāl ēw nē kunēd[11] pad-iz anīy saxwan-nāmag rāyēnišn abāg pasēmāl pad ān dādestān guftan nē tuwān ∵ o ∵ —

CHAPTER 06 {MM CHAP. 30}

6.1 dar ī ǰādag-gōwānag o ∵ o ∵ o ∵ o ∵ o ∵

6.2 pādixšāy[12] kerdan ka gōwēd kū-m ēn xwāstag frōxtan[1] ayāb ēn dādestān rāyēnīdan ud sar kerdan rāy Gušnāsp pādixšāy kerd ud Gušnāsp nē pādixšāy pad ān ī Mihrēn Gušnāsp pādixšāy kerd anīy mard pādixšāy kerdan ∵ o ∵

---

1 <'ytwr'-> 3x.
2 <ywby> 2x.
3 <[---]l>.
4 p[...] / .
5 <ywy> 2x.
6 MM *šud.
7 <-yD> +.
8 <-yt\t/>.
9 MM del.
10 <-yt\t/>.
11 <-x1>.
12 <-š'>.

6.3 ka gōwēd kū-m ǰādaggōw kerd būd kē guft kū-š tā war kerd
būd kē guft kū-š tā graw kerd bawēd ∵ o ∵

6.4 ud ka gōwēd kū-m āgenēn ǰādaggōw kerd hēd awēšān [75] [ka āgenēn?)] mard-ēw[2] ǰādaggōw kunēd[3] xūb ka ēk ōy ī did ǰādaggōw kunēd nē xūb ∵ o ∵

6.5 ka ǰādaggōw gumārd[4] estēd pas anīz ǰādaggōw ud ǰādaggōw ī pas gumārd ō / w dānišn ī hamēmālān gumārēd[5] hangām ī ǰādaggōw ī pas gumārēd[6] ō dādestān šawēd guft
ud kerd ī ǰādaggōw ī fradom pad ān dādestān kār ōwōn aziš kerd čiyōn ka pas az ān ǰādaggōw y nē gumārd hē[7] ∵ o ∵

6.6 ka pēšēmāl pad hunsandīh ī ǰādaggōw ī pasēmāl dādestān ast ī ǰār-ēw[8] az rāyēnišn hišt[9] ayāb dādwar pad hunsandīh ī ǰādaggōw ī pēšēmāl ud ǰādaggōw ī pasēmāl ǰādaggōw ǰādaggōw ī pasēmāl ǰār-ēw az gōw[10] wisēy kunēd[11] xūb ∵ o ∵

6.7 ǰādaggōw gumārd[12] ēwarīh abāyēd ud ka dādwarān frāz padīrift[13] ēwar ∵ o ∵

6.8 ka pēšēmāl ud pasēmāl 2 mard āgenēn ud ǰud-iz[14] ǰud ǰādaggōw kunēnd[15] harw 2 ǰādaggōw ō dādestān šawēnd pad kardag ǰādaggōw ēk padīrēnd[16] ∵
ud ka 2 mard āgenēn ǰādaggōw kunēnd[17] harw 2 pad dādestān abāyēd būd ∵ o ∵
ka ǰādaggōw ēk az did ǰuttar gōwēnd saxwan nē padīrišn[18] ud pad azišmānd dārišn

6.9 ka kadag-bānūg dūdag sālār pad tis wizīr xwāst ka kadag-bānūg dūdag sālār w ǰādaggōw kunēd xūb ∵ o ∵
ka dūdag-sālār kadag-bānūg y ǰādaggōw kunēd nē xūb
u-š čim ēn kū kadag-bānūg tanīhā pad tis ī dūdag nē awestwār ∵ o ∵

6.10 harw anīy[19] mādagwarān ēd ēwēnag guft estēd
ǰādaggōwān anīy ēwēnag guftan nē pādixšāy hēnd ∵ o ∵

---

1 <-x2>.
2 <[G]B[R]A-1>.
3 <-x1> 2x.
4 <-tn'>.
5 <-ltlyt'>.
6 MM <-lt'> wrong.
7 <-'>.
8 <y'wwl-1> 2x.
9 <x2>.
10 <gwb'>.
11 <-x1>.
12 <-lt'>.
13 <-x2>.
14 Not MM.
15 <-x2d>.
16 <-x2d>.
17 <-x2d>.
18 MM padīrift.
19 MM <ZK 'y>.

ud ka gōwēnd nē padīrišn

ud ka padīrēnd[1] az ǰādaggōwīh ānāft bawēd az ān ī padīrēnd[2] kār nē kunišn

6.11 ud ka ēwāz ēw gōwēd kū-m ǰādaggōw kerd ǰādaggōw pad rāyēnišn [76] ud ǰādaggōw ī xwēš pādixšāy gumārdan ud pad ān ī mādagwarān nē pādixšāy ∵ o ∵

6.12 ka [pēšēmāl][3] ǰādaggōwīh pad muhr (ī) pasēmāl ka-iz ōh pasēmāl muhr āšnāg[4] ēg-iz nē šāyēd ud gugāy (ī) dādestān abar ham-dādestān pad ǰādaggōwīh šāyēd ∵ o ∵ o ∵

CHAPTER 07 {MM CHAP. 31}

7.1 dar ī pēšēmāl ∵ o ∵

7.2 pēšēmāl gōwēd kū tō ō kasān tis tōzišn dahišn kas kē[5] tis awiš tōzišn dahišn xwāstan[6] ud stadan[7] rāy[8] an pādixšāy kerd ham

ka pādixšāy kerd nē abāg dārēd čiyōn az dastwarān bē nibišt estēd tā ō war rāyēnišn ī pad dādestān dād

ka pēš az war rāyēnišn ī pad dādestān sar nē bawēd war abar abāyēd warzīdan

ka ō war mad war nē dād ∵ u-š bōzišn ēn[9] kū

ēn[10] fradom pēšēmāl rāy nē paydāg kū pad dādestān mādagwar ayāb ǰādaggōw

ud ēdōn dānam kū ka ēdōn gōwēd kū tis dahišn ud ka tis dahišn būd xwāst ud stad[11] rāy an pādixšāy kerd ham ∵ xwēšīh ī xwēš rāy guft estēd

čē mard-ēw ka tis ī xwēš rāy gōwēd kū-m xwāst ud stad[12] rāy tō pādixšāy kerd hē pādixšāyīh ī pad xwēšīh y xwāstan dād bawēd ∵ o ∵ o ∵

7.3 ka gōwēd kū tō az Mihrēn abām / w stad[13] ud Mihrēn ān abām pad xwēšīh ō man dād ud pasēmāl gōwēd kū man abām nē w stad ud Mihrēn ō tō nē dād ka abām w stad paydāg abar pasēmāl pad abām framān dahišn ∵

u-š čim ēn čē ka-š guft kū-m abām nē w stad guft bawēd kū andar kas-iz nē tōzišnōmand ham ud ka tōzišnōmandīh paydāg [77]

---

1 <-x2d>; MM past tense.
2 <-x2d>; MM past tense.
3 <*p*[--->.
4 Corr. <Ašn'k> > <'šn'k>.
5 <MN>.
6 <-tn'>, MM <-t'> wrong.
7 <-x2>.
8 <LA>.
9 MM adds <guft).
10 <ZNM>; MM <ZYm>.
11 <YNSWNx2>.
12 <YNS**B**/WNx2>.
13 <-x2> 2x.

7.4 [---]•wymw> Ādurag dād pad pusagānīh sālārīh ō Zurwāndād[1] [---] Ādurag dād rāy kerdan kū Ādurag andar abornāyīh pad waxt[2] šawēd Zurwāndād <[---] ••'> bawēd gād tāywān tōzišn nē andar dastīg ∵

CHAPTER 16 {MM CHAP. 1}

16.1 [...] [1] -īh ud bandagīh dahēd ōwōn bawēd čiyōn mard-ēw ī dahīgān[3] ī šāhān šāh pad bandagīh[4] ō mard-ēw dahēd ∵ o ∵

16.2 gōwēnd kū tā xwadāyīh Wahrām mardōmān anšahrīg ān xwēš bawēd ī az pidar zāyēd nē ān ī az mād ∵

*ēd[5] rāy čē Sōšāns guft kū waččag pid xwēš ud nūn gōwēnd kū mād ∵ o ∵

16.3 zan ud anšahrīg hamē pad dīd ud wēnišn ī xwadāy ud sālār zaxm[6] ayāb stahm kunēnd[7] tāywān dō ēk xwadāy ayāb sālār ēk ōy kē wināh kerd ∵ o ∵

16.4 mard-ēw ka-š anšahrīg-ēw pad 10 bahr[8] ēw bahr xwēš āzād bē kunēd frazend-iz ī az ān anšahrīg zāyēd harw ēk pad 10 bahr ēw bahr āzād ∵ o ∵

16.5 ka ātaxš-ēw bandag[9] mard • 2 ud anšahrīg mard 2 ast mard xwāstag-ēw rāy kerd kū-m ō bandagān ī ān ātaxš dād az ān čiyōn anšahrīg bandagīh ī ātaxš nē bawēd ō anšahrīg ātaxš tis-iz nē dahēd[10] ∵ o ∵

16.6 gyāg-ēw nibišt kū anšahrīg ī tarsāg xwēš ka ō hu-dēnīh ud nazdīkīh ī hu-dēnān āyēd wahāg ī anšahrīg bē dād abāyēd ud anšahrīg āzād u-š ōy abē-ziyān kunišn

ka ō nazdīkīh ī kas nē bē ō hu-dēnīh āyēd xwad wahāg xwēš bē dād abāyēd ∵ o ∵

16.7 anšahrīg ō ag-dēnān frōxt[11] nē pādixšāy ka frōxt pad anšahrīg harw 2 andar rad ī hu-dēn duzz bawēnd y u-šān drōš bē kunišn

drahm pas agar pad rāh ī *pardāg[12] ī zamān pad ōy kē dārēd bē mānēd ∵ o ∵ o

16.8 anšahrīg ag-dēn ka abāg xwadāy ayāb pas az xwadāy ō hu-dēnīh āyēd hamē anšahrīg ∵ o ∵

CHAPTER 17 {MM CHAP. 2}

17.1 ēn dar[1] ī tis[2] pad ham-bāyān ud ham-xwāstagān [2] *ham-pāyendān[3] hišt[4] ∵ o

---

1 <-d'[t]>.
2 MM *baxt.
3 <d'ywk'n'> or <d'yYk'n'>?
4 <bwnd->.
5 Ms. <AM '>.
6 <ztwm>.
7 <-x2d>.
8 <bhl> +.
9 <bwn-> +.
10 <YHBWNt> with <-y-> added.
11 <-x2> +.
12 Ms. pwld'k, MM *purdag.

17.2 mard-ēw 3 xwāstag[5] abām stānēnd[6] wizīr āwāšēnd ān kē abām[7] bē dād
pas az ān ān xwāstag pad xwēšīh ō awēšān mard ō mard-ēw dahēd[8] ān mard ān xwāstag ān ī frāy az ān ī-š xwad niyābēd az ham-bāyān xwāst nē pādixšāy ∵ o ∵

17.3 ka tōzišn ī pidarān abāz ō[9] w pus (ī) pāduxšāyīh pad abarmānd xwāstag-dār[10] dahēnd čiyōn az xwadāy-būd ī dibīr bē gōwēnd tōzišn hišt[11] bawēd
ān kē awiš dahēnd az ham-bāyān *xwāst[12] nē tuwān ∵ o ∵

17.4 ka 2 mard pad āgenēn abām stānēnd[13] ud ān abām ast ī bē hilēnd awēšān mard ēk bahr ī xwēš wizārēd ān ī bē[14] hilēnd ēdōn bawēd čiyōn ān ī pad *pāyendān[15] hilēnd ∵ o ∵

17.5 ka tōzišn bē hilēnd[16] pēš az brīn zamān pad pasēmāl ud pas az brīn zamān pad *pāyendān hišt[17] bawēd[18] ∵ o

17.6 ka tōzišn bē hilēnd[19] pēš az brīn zamān pad pasēmāl ud pas az brīn zamān pad *pāyendān hišt[20] bawēd ∵ o ∵

17.7 ka pad 3 gōwišn ō *pāyendān gōwēd kū-m az *pāyendānīh hišt[21] hē[22] ēg-iš az *pāyendānīh hišt bawēd tōzišn w agar pēš az[23] brīn zamān gōwēd nē hišt bawēd ud agar pas az brīn zamān gōwēd uskārdan abāyēd ∵ o ∵

17.8 ka mard 3 xwāstag 100 az mard-ēw Farrox nām abām stānēnd[24] ud pas Farrox pad ān xwāstag az mard-ēw abē-saxwan[25] bawēd Farrox-zurwān ud Weh-Ohrmazd guft kū bahr ī ōy ī aziš abē-saxwan bawēd ud ān ī abārīg az abārīg xwāst tuwān bawēd ǰuttar ∵ o ∵

---

1 Superscr. Arab. *yz*.
2 Superscr. ??
3 <p'w''w'n>.
4 <x2>.
5 <NKYYKYA> +.
6 <-x2d>.
7 </ ['p'm>.
8 Ms. bawēd.
9 <[O]L>.
10 <[hw]'stk'->.
11 <-x2>.
12 <WOYHBWst'>.
13 <-x2d> 4x.
14 Margin <B[R]A>.
15 <p''w'n>.
16 <-x2d>.
17 <-x2d>!
18 <[Y]HWWNyt>.
19 <-x2d>.
20 <-x2>.
21 <-x2> 3x.
22 <-'>.
23 <[M]N>.
24 <-x2d>.
25 <'p'sšwn'>.

CHAPTER 18 {MM CHAP. 3}

18.1 dar ī wizīr kerd ī pēšag \ sālārān / ud hunsandīh ud a-hunsandīh ī pad wizīr ∵ o ∵

18.2 wizīr ī pēšag- [3] -sālārān kerdan bē pad framān ī dahībedān y nē šāyēd

18.3 ka pad wizīr hunsand būd pas bē ka ǰuttar kerdan abāyīdan[1] paydāg bawēd ēg-iš a-hunsandīh ī pad wizīr nē padīrišn ∵ o ∵

18.4 ka pēšēmāl pad wizīr ī dādwar az abāmdān ī ēwar brīn[2] wizārdan abāyistan[3] ī pasēmāl xwāstag rāy kerd hunsand būd ud pas wizārd āwarēd hunsandīh pad wizīr nē ērangīh ∵ o ∵

18.5 ud xwāyišn ī drōš rāy pad tōzišn ud hunsandīh ī pad wizīr rāy pad wizārd ud pad a-tōzišnīh nakkīrāyīh kam nē padīrišn ∵ o ∵

18.6 bē pad wizīr kerd ī pad azišmānd abārīg wizīr ī dādwar ī[4] keh kunēd[5] a-hunsandīh ī pasēmāl[6] {kunēd} ōh ō padīrišn zamān ī[7] ō dādwar ī meh ōh dahišn ∵

CHAPTER 19 {MM CHAP. 4}

19.1 dar ī[8] hišt[9] ī az zanīh

19.2 ka ō zan gōwēd kū-m pad xwēš tan sālār pādixšāy kerd hē nē hišt bē-š pāduxšāyīh pad šōy ī čagar kerdan dād bawēd ∵

19.3 ka gōwēd kū duxtag[10] pādixšāyīh[11] ō zanīh ī man mad ud man pad hunsandīh ī duxtag duxtag az zanīh ī hišt

bē čiyōn pad ān ēwēnag gōwēd ēnyā abar ∵ estād ī duxtag tis nē paydāg ēg hišt[12] nē bawēd duxtag ōy mard zan ud mērag agar ka pad baxt šawēd zan ud frazend nēst stūr nē gumārišn ∵

19.4 gyāg-ēw nibišt kū ka mard w zan az zanīh hišt[13] bē čiyōn ān zan pad xwēš tan sālār pādixšāy kunēd[14] ēnyā-š pad sālārīh ō kas nē dahēd

ud ān zan pas az ān zīndagān o ān mard šōy kerd frazend zāyēd[15] frazend [4] ōy frazend (ī) ān zan ōy y xwēš[16] kē ān zan pad ān ēwēnag az zanīh hišt

---

1 Not MM.
2 <blyn">.
3 <'p'stn'>.
4 Ms. <w>.
5 <-x1> 2x.
6 Ms. ps'm'l.
7 MM -ēw.
8 Superscript ??.
9 <-x2> +.
10 <ywyt'k> > <ywh->.
11 <-A'yh>.
12 <-x2>.
13 <-x2> +.
14 <-x1>.
15 <OZLAWN->.
16 <NYŠĒ>.

19.5 ka mard pad hunsandīh (ī) zan zan az zanīh hišt[1] pad zanīh ō abornāyīg ī xwēš dahēd aburnāyīg andar aburnāyīh pad baxt šawēd ēg-iz ān zan ōy čim rāy stūrīh ī ān mard kam awiš nē rasēd

19.6 ka mard zan w ham-bāy ud ēn-iz paymān kunēd[2] kū ēn w xwāstag ōy kē tō xwēš[3] būd gōwē xwēš ēd bawēd ka ziyānag az zanīh bē hišt[4] ēg-iz ka ziyānag ān xwāstag kas xwēš būd xūb gōwēd abāz nē āwarišn ∵ o ∵

bē ham-bāyīh abāz-āwarān[5] ud Pusānōz[6] (ud) Mardak ham-dādestān būd hēnd Pusānōz ēn-iz guft kū man saxwan-nāmag dīd ī abar ham-bāyīh rāyēnīd estād wizir-kerd[7] estād u-šān ham-bāyīh abāz āwurd ∵ o ∵

19.7 hišt būd kē guft kū ǰud az sālārīh nē bawēd u-š kardag ōwōn ī abāg kū ō[8] ōh bawēd ∵ o ∵

19.8 hišt būd kē guft kū ān ī zanīh rāy andar barēd[9] čiyōn pēšīgān w wāspuhragān bē barēd ud windišn ī andar zanīh ēw[10] bē mānēd u-š kardag ōwōn abāg kū saxtag[11] bē šawēd ∵ o ∵

19.9 zan xwāstag ī-š šōy andar zanīh dād ka-š šōy pad hunsandīh az zanīh bē hišt[12] bē nē barēd pad šōy bē mānēd ∵ o ∵

19.10 ka gōwēd kū-m ziyānag az zanīh hišt[13] ud pad zanīh ud sālārīh ō Farrox dād ud Farrox ziyānag pad zanīh padīrēd[14] pad sālārīh andar nē abāyistan gōwēd[15] ∵

būd kē guft kū hilēd[16] kār nēst

wahrām guft kū ēd rāy čē pad sālārīh andar nē abāyistan [5] guftan zanīh-iz rāy guft bawēd ∵ čē zanīh ǰud ǰud az sālārīh nē šāyēd būd

pas ōwōn bawēd čiyōn kē pad xwāstag ī awiš dahēnd andar nē abāyistan gōwēd dād nē bawēd ∵ o ∵

CHAPTER 20 {MM CHAP. 5}

20.1 dar ī dastwar .

20.2 Wāy-ayār nibišt kū pasēmāl ka-š xwāstag y pad xwēšīh ī xwēš guft zamān ī ō dastwar nē bawēd

---

1 MM present.
2 <-x2>.
3 <NYŠE>.
4 MM present.
5 MM *<-t'>.
6 <pws'nwc> + 2nd <-c> above first.
7 One word.
8 For <OLE>?
9 <-x1> +.
10 < 1 >.
11 See MM. p. 85. Cf. REA.22.3.
12 MM present.
13 <-x2> with <-x1. superscr.
14 <-x1>.
15 <-x1>.
16 <-x1>. MM hišt.

20.3 u-š ēn-iz nibišt kū ka Farrox ī az Gawr[1] xwāstag-ēw bē ō Mihrēn ī az Kāzrōn frōšēd[2]

pas Mihrēn pad ān xwāstag[3] pēš Kāzrōn dādwar hamēmāl *bawēd[4] Farrox nē pādixšāy bē ka bē ō Kāzrōn āyēd pad dastwarīh andar estēd

bē-š pahikārišn andar ∵ būd kē guft kū pādixšāy ka nē āyēd ∵ o ∵

20.4 ka pēšēmāl pad ēn kū xwāstag man xwēš ud a-pāduxšāyīhā pasēmāl dārēd pasēmāl hamēmāl pasēmāl nē xwēšīh ī pēšēmāl pad tāšt gōwēd pas ō zamān ō dastwar xwāhēd

Pusānweh ī Āzād-mardān guft kū ka ēdōn gōwēd ēg-iš zamān ōh dahišn ∵ o ∵

bē ka gōwēd kū tō nē xwēš čē man xwēš zamān ī ō dastwar nē dahišn ∵

čē dādestān bē rāyēnīdan[5] čiyōn hērbedān gōwēnd

Mēdōmāh guft kū-š zamān ō dastwar nē dahišn ∵

ud Abarg[6] guft kū zamān ī ō dastwarān zamān ī ō ēwarīh bawēd .

ka-iz-iš xwēšīh ī dastwar xwēš guft estēd ēg-iz-iš zamān ī ō dastwar ōh dahišn ∵ o ∵

20.5 gyāg-ēw nibišt kū ka-š pad xwēšīh būd ī dastwarān guft ka-iz ēn nē gōwēd kū-m ka[7] pad ān dastwarīh xwēš [6] ēg-iz-iš pad dastwarīh ī ōy ī guft bawēd kū-m xwēš čē anīy ēwēnag būd nē šāyēd ∵ o ∵

20.6 Wahrām guft kū ka pēšēmāl gōwēd kū ēn xwāstag Ādur-farnbay xwēš būd (az?) Ādur-farnbay ō Mihrēn az Mihrēn ō man mad ud man xwēš

ud a-pādixšāyīhā Farrox dārēd Farrox pad[8] nakkīrāy pad nē ēdōnīh ī ān hamāg tis ēdōnīh ī xwēš abāz abāyēd guftan ∵

ka dādestān pad war (ud) pasēmāl weh-dādestāntar war ēwāz pad nē xwēšīh ī Ādur-farnbay warzišn ∵

20.7 az dastwarān bē gyāg-ēw nibišt kū ka dastwar kē xwāstag ō kas ud kas kē ān xwāstag awiš frōxt[9] pad ān xwāstag pad anīy šahr hamēmāl hēnd kū-š xrīdārīh[10] hamēmālīh kerd estēd nē pādixšāy bē ka šawēd u-š uzēnag az xwēš ∵ o ∵

20.8 ka pasēmāl[11] pad [ēd tis] 2[12] dastwar mard 2 zamān ō dastwar kunēd ud dastwar ēk āyēd pad dādestān andar estēd ud ēk nē āyēd dastwarīh ud rāyēnišn ī pad hamāg ān dādestān kerdan nē tuwān ∵ o ∵

---

1 <gwbl>.
2 <-x1>.
3 Then deleted <LYN'>.
4 <YHWWNd>.
5 <š'yyn->.
6 <'yplg>.
7 MM deletes.
8 <PW>.
9 <-x2>.
10 <ZBNWNx2'lyh>.
11 <psym *'l*>.
12 <*PWN* •••• [i]i>.

20.9 ka dastwar az dastwarīh nakkīrāy bawēd pas andar estēd abāg pēšēmāl dādestān rāyēnīdan kār nēst ∵ o ∵

20.10 ka mard 2 āgenēn xwāstag-ēw ō mard-ēw frōšēnd[1] nibišt kunēnd[2] kū drīst[3] dārēm .
Wahrām guft kū drīst[4] dārišnīh az harw kē kāmēd xwāst pādixšāy

20.11 abāg ān ī nibišt kū ka mard 2 abāg mard 2 paymān kunēnd[5] kū ēn tis kunēd[6] agar ǰuttar *kerd[7] tāywān dahēm
ka az awēšān kē ān paymān kerd mard-ēw ān paymān ast čē ǰuttar kerd ān tāywān ōh tōzišn ī harw 2 mard rasēd

20.12 abāg-iz ān ī [7] nibišt kū ka gōwēd kū xwāstag ī ō xwēšīh ī amāh āgenēn ēd-iz čē ō xwēšīh ī amāh ǰud ǰud mad ān ī āgenēn mad ud ǰud ǰud mad rāy guft bawēd nigerīdan ∵ o ∵

20.13 dastwar ka mādag nē mad estēd nē dānēd pādixšāy ka tā mādag wēnēd pad dastwar[8] andar nē estēd ∵ o ∵

20.14 pasēmāl pad xwāstag ī pahikārēd kū pad windišn ī anšahrīg ī-m az Mihrēn xrīd[9] madan-iz pad anšahrīg ī pahikārēd kū anšahrīg ī-m az Mihrēn xrīd zād[10] zamān ō dastwar ōh dahišn ∵

20.15 ka pasēmāl pad xwāstag dastwar gugāy būd kē guft kū pad 2 gugāy būd kē guft kū pad 2 dastwar dārišn ∵ 2-dastwarīhā-dārišnīh rāy wizīr kunišn ∵ o ∵

20.16 dastwar ka āmad pad dastwarīh andar estēd ud bē ēraxtēd pasēmāl pādixšāy ka ān ērangīh nē padīrēd[11] bē xwad[12] passox gōwēd dādestān rāyēnēd bē-š nibišt-ēw aziš ō xwāyišn pad dād[13] zamān ō dastwar ōh bawēd ∵ o ∵

20.17 wahrām guft kū ka pasēmāl gōwēd kū harw čē dastwar (ī) man pad ēn xīr[14] gōwēd kunēd[15] ud rāyēnēd pad guft kerd[16] ud rāyēnīd ī[17] xwēš dāram[18] ka az dastwar azišmānd bawēd ma agar wināhgārīh pad azišmānd ēk dastwar bawēd ēk pasēmāl bē ēdōn dānam kū ēdōn čiyōn ka az pasēmāl azišmānd būd hē wizīr abāyēd kerdan

---

1 <-x2d>.
2 <-x2d>.
3 <drwyyyYt'>.
4 <drwyyYt'>.
5 <-x2d>.
6 <-x1>.
7 <-x2>.
8 MM *-īh.
9 <-x2>.
10 <-x2>.
11 <-x1>.
12 MM xwēš wrong.
13 <YHBWNt>.
14 <CBW'>.
15 <-x1>.
16 Not MM.
17 <-yt OD>.
18 MM dārēd wrong.

20.18 ka dastwar gōwēd kū-m xwāstag frōxt[1] bē az xwēš nē būd pēšēmāl wināhgārīh agar-iš kāmēd was-iz guharīg az dastwar pad xwēšīh bē kunēd/gīrēd pādixšāy ka guharīg was pad grawīh[2] kunēd/gīrēd mādag az pasēmāl xwāhēd [8]

ka mādag guharīgān dastwar pad xwēšīh bē kunēd/gīrēd ēg-iš abāg pasēmāl rāyēnišn nē bawēd ∵ o ∵

20.19 ka pasēmāl andar pēšēmāl ī fradom pad dastwar nakkīrāy bawēd ud andar pēšēmāl ī didīgar dastwar ān kunēd/gīrēd ī-š andar pēšēmāl ī fradom kerd/grift pasēmāl ka abar xwēš būd dastwar [ī] *pas[3] gōwēd bē estēd pad mad ī az ān dastwar pahikārēd ēd rāy ka-š andar pēšēmāl ī fradom dastwar nē ān kerd/grift ī-š andar pēšēmāl ī didīgar guft

būd kē guft kū pad *waštagīh[4] ēraxt ∵

wahrām guft kū pad ān *waštagīh[5] nē ēranǰēnišn čē andar pēšēmāl ī didīgar tis-iz waštagīh nē kerd

ud waštagīh ān bawēd ka andar pēšēmāl nakkīrāy[6] bawēd dastwar nē ān ī pēšēmāl ī kerd/grift nazdist Farrox ēw ud pas Mihrēn ēw pad dastwar kerd/grift

20.20 dastwar ka pad xwāstag kē padiš dastwar ō dastwarān zamān xwāhēd zamān ōh dahišn

20.21 zamān ī ō dastwar nē mādag bē xwāyišn (ī) tan āmār ka-iz mādag az *wīrō.mazī*[7] kam ēg-iz sāl-dranāy zamān dahišn pad kardag ka ahīy šāyēd pad āwurd zamān wēš nē dahišn kū ān ī tā hangām ka pad āmad tuwānīg ∵ o ∵

CHAPTER 21 {MM CHAP. 6}

21.1 dar ī waštagīh ud abārīg-iz ērangīh

21.2 pad *xwarestān[8] pad wizārd ud pad-iz man bē hišt[9] harw 2 ēwarīh xwāst

21.3 gyāg-ēw nibišt kū pad man bē hišt ka andar rāyēnišn ī dādestān gōwēd warōmand kerd bawēd az-iz dibīrīh-ēw ī-m dīd pad xwarestān kerd [9] estād ēdōn paydāg būd ∵ o ∵

21.4 waštag-saxwanīh ka ō ēwarīh wardēd *nē ēranǰēnišn[10] ka nē ō ēwarīh wardēd ēraxt ud ēdōn čiyōn w Ādur-Ohrmazd[11] guft ka-iz nē ō ēwarīh wardēd ēg-iz nē ēraxt ∵ o ∵

21.5 ka pasēmāl pad waštag-saxwanīh ēranǰēnīd ud pas paydāg bawēd kū pēšēmāl dādestān drōw[12] xwāst pēšēmāl xwāstag ī-š az pasēmāl bē grift[1] az bar ī-š burd[2] hammis pad tāywānīh-iz[3] ō pasēmāl dahišn ∵ o ∵

---

1 <-x2>.
2 <glbwyh>.
3 <[AH]*L*>.
4 <PWNštkyh>.
5 <wpšt[kyh]>.
6 <nky*l*'y> eol.
7 <wylwk mzy>.
8 <HNA lyst'n>.
9 <-x2>.
10 <L[A 'y]l[->.
11 <'ytwr'->.
12 <KDBY> eol.

21.6 ka pasēmāl waštag bawēd pēšēmāl pad ān waštagīh pad āhōg tis nē nimāyēd[4] ud saxwan-nāmag bē āwāšēd[5] pas pad ān waštagīh nē ēranǰēnišn ∵ o ∵

21.7 ka saxwan-nāmag az rāyēnišn mānēd pasēmāl ka pahikārēd kū-m pas az ān wizārd nē ērangīh agar gōwēd kū-m pēš wizārd ērangīh ||. abāg ān pad man bē hišt[6] ī andar rāyēnišn ī dādestān rāy azabar nibišt nigerīdan ∵ o ∵

21.8 ka pēšēmāl[7] pad xwāstag 2 ī-š ēk xwēš ud ēk nē xwēš ud pasēmāl hambasān andar rāyēnišn ī dādestān pēšēmāl ān xwāstag az pasēmāl bē apparēd ēg-iz ān xwāstag ī pēšēmāl xwēš ō pasēmāl nē rasēd ōy appar rāy az pasēmāl kam bē nē stānišn[8] ∵ o ∵

21.9 ka hangām ayāb dastwar ayāb čē ēwēnag w xwēšīh wardēnīdan ēraxtan hangām wardēnīdan ān bawēd ka naxwist gōwēd kū

sāl ēk az Mihrēn ō man mad ud pad ān dastwarīh dāram

ud pas gōwēd kū

sāl 2 mad ud pad ān dastwarīh dāram

ud ka abar ān ī pad mad ī sāl ēk pahikārēd [10] ēd nē gōwēd kū pad ān dastwarīh dāram

ka-iz pas hangām wardēnēd ud pad dārišn sāl[9] didīgar kunēd/gīrēd ēg-iz nē ēraxt

ud dastwar wardēnīdan[10] ān bawēd ka naxwist[11] gōwēd kū

Farrox xwēš būd u-š bē ō man dād ud pad ān dastwarīh dāram ∵

pas gōwēd kū

Mihrēn xwēš būd u-š bē ō man dād ud pad dastwarīh dāram ∵

ud ka ān ī pad mad ī az Farrox pahikārēd ēd nē gōwēd kū pad ān dastwarīh dāram ka-iz pas dastwar wardēnēd ud pad dārišn dastwar ān ī abdom gōwēd ēg-iz nē ēraxt

ud čē ēwēnag xwēšīh-iz dādestān ān ham ∵ o ∵

21.10 ka pasēmāl andar rāyēnišn naxwist gōwēd kū-m zan ī tō nē gād pas gōwēd kū-m gād bē-m nē andar zanīh ī tō ay/ēw gād waštag-saxwanīh rāy ēraxt ∵ o ∵

21.11 ud pad-iz zaxm[12] ka gōwēd kū-m nē zad hē ud pas gōwēd kū-m andar a-bōyīh-ēw[13] ōzad hē ēg-iz ēraxt ∵ o ∵

CHAPTER 22 {MM CHAP. 7}

---

1 <OHDWNt>.
2 <-x2>.
3 <t'yw'n'h->.
4 <nm'yyt>.
5 <'tpw\YMWNyt> eol.
6 <-x2>.
7 <pyš•ym'l>.
8 <-ˌšn>.
9 <šwy:>.
10 <ltyn->.
11 <n*h*wšt>.
12 <ztm>.
13 <'bwyh->.

22.1 dar ī azišmānd

22.2 ka gōwēd kū man xwēš dāram u-m pasēmāl az dārišn wizāyēd[1] azišmānd bawēd
pad ēk azišmānd pad dārišn ud dādestān sar ka-š nōgtar wizāyēd paštag hēnd
ud ka gōwēd kū man xwēš dāram {u-m}[2] u-m pasēmāl aziš wizāyēd w azišmānd bawēd
ast kē ēdōn gōwēd kū ēn-iz ēdōn bawēd ∵ ka gōwēd kū man xwēš dāram u-m pasēmāl az pad xwēšīh dāštan wizāyēd pad ēk azišmānd[3] wizīr kunišn kū tā dādestān [11] sar bawēd ma wizāy[4]
ud pad azišmānd ī didīgar graw hāwand-ēw bē abespārišn
ud pad sidīgar ēraxt
ud abar dādestān-nāmag ōwōn nibišt kū ka gōwēd kū man xwēš dāram u-m pasēmāl aziš wizāyēd ud azišmānd bawēd wizīr kunišn kū tā dādestān sar bawēd ma wizāy
ud tā 2 ǰār azišmānd bawēd wizīr hamgōnag kunišn ∵
ud ǰār ī sidīgar ēraxt ud pad xwēšīh bē abespārišn ∵
Zurwāndād anīz bawēd kē guft kū pad azišmānd ī didīgar graw hāwand-ēw bē abespārišn ∵
ka az pēšēmāl bawēd tā 3 ǰār harw ǰār-ēw graw hāwand-ēw bē abespārišn ∵ o ∵
ka w pad 3 ēraxt xwāstag ō pasēmāl abespārišn ∵ o ∵

22.3 ka gōwēd kū mard 3 bē appurd mard-ēw hamēmāl ham[5] az pasēmāl azišmānd bawēd srāy[6] ēw ud tāywān 12 bē abespārišn
pad didīgar hamgōnag ud pad sidīgar ēraxt ud pad xwēšīh bē abespārišn
ud pas az-iz awēšān ī abārīg harw ēk tāywān 12 xwāst pādixšāy
ud ka-iz az pēšēmāl bawēd hamgōnag
ud ka harw 3 mard pad dādestān hēnd ud az harw 3 mard pad bahrag čiyōn-išān[7] niyābēd bē gīrišn[8] pēšēmāl-iz hamgōnag abespārišn ∵

22.4 būd kē guft kū ka gōwēd kū pāduxšāyīhā tō dārē az pasēmāl azišmānd bawēd appar ud pad-iz srāy[9] wizīr kunišn kū tā dādestān sar bawēd abāz abespār
ud pad didīgar graw hāwand-ēw w bē abespārišn ud pad sidīgar ēraxt ud pad xwēšīh bē abespārišn ∵
ud ka-iz az pēšēmālān bawēd hamgōnag ∵ wizārišn o ∵ o ∵

22.5 ka gōwēd kū man anšahrīg hē u-t anšahrīgīh ī man kunišn ud azišmānd bawēd wizīr kunišn kū tā dādestān [12] sar bawēd kār ī pēšēmāl kunēd
ud pad-iz zan hamgōnag

---

1 <wyz'yyt> +.
2 <ÂPm>.
3 <-m'n'>.
4 <wyz'D> +.
5 <HWE'm>.
6 <sl'k>.
7 <-šn'>.
8 <OHDWN->.
9 <sl'y>.

ud ka-iz az pēšēmāl bawēd hamgōnag

anīy[1] gyāg-ēw nibišt w kū ka az pasēmāl azišmānd bawēd wizīr kunišn kū tā dādestān sar bawēd zanīh ōwōn čiyōn zan ī xwēš ud anšahrīg ōwōn čiyōn anšahrīg ī xwēš ē[2] kunēd .

22.6 Mardak anšahrīg rāy ōwōn nibišt kū pad nazdist azišmānd rōzgār and-čand dādestān rāyēnīdan rāy andar abāyēd abārīg bē abespārišn

ud pad ān ī didīgar agar-iš ādānīh ast graw abespārišn

ud pad sidīgar sar ∵ graw

agar pēšēmāl guft estēd kū anšahrīg čē arzēd pad ān arz ud ka ǰuttar pad 500 drahm bē abespārišn

ud zan rāy ōwōn nibišt kū pad nazdist azišmānd wizīr kunišn kū zanīh ī ǰud az gād kunēd

ud pad didīgar graw 500 drahm bē abespārišn

pad sidīgar sar ∵ o ∵

22.7 ka gōspand 2 ī Farrox Mihrēn āgenēn ayāb ǰud ǰud xwēš Mihrēn dārēd ud Farrox gōspand-ēw pusag dahišn ud pusag ān gōspand ān ī Farrox xwēš nē šnāsēd ud Mihrēn-iz ān gōspand ān ī ōy xwēš[3] paydāg nē kunēd u-š azišmānd aziš bawēd pusag pādixšāy ka ān gōspand harw 2 pad graw bē kunēd/gīrēd ud bar aziš barēd[4]

22.8 ka gōwēd kū ēn zan man zan tō a-pāduxšāyīhā dārē ud azišmānd bawēd tā 3 ǰār azišmānd bawēd zan bē nē abespārišn čē dārišn ēwar ud bun-xwēšīh warōmand

ud ka pad xwāstag saxwan ud pēšēmāl hamgōnag gōwēd ēg-iš dādestān hamgōnag bawēd ∵ o ∵

22.9 ka mard[5] abar mard-ēw hamēmāl kū-t pad[6] xwāstag ō man dahišn ud az pasēmāl azišmānd [...]

CHAPTER 22A {MM CHAP. 8}

22a.1 [...] [13] tōzišn ī pidarān hamēmāl hēnd ud pasēmāl pad tōzišn pad nē dānist

ka war ī dēnīg[7] pasēmāl war pad nē ēdōnīh warzišn

ud abārīg mow-mardān[8] ēdōn guft kū ka war ān ī pāy nišān war pad nē dānam warzišn ∵ pas pēšēmāl pad ēwarīh paydāgēnišn ∵ o ∵

22a.2 čiyōn pad nibištag dīd Mahrspand ī rad bawēd pad tōzišn ī kadag-xwadāy[9] az[10] sālār ud kadag-bānūg ka-šān pad nē dānist war warzīd būd bē hišt[11] ∵ o ∵

22a.3 gyāg-ēw nibišt kū ka pad dādestān pēšēmāl sālār

---

1 Not MM.
2 <HNA>.
3 Not MM.
4 <-x1>.
5 MM then <ME> not in ms.
6 Not MM.
7 <dyn\'yk> eol.
8 <mgw'd-GBRA'n>, MM <mynwkGBRA'n>.
9 Ms. <krtk'->.
10 MM; ms. <MNW>.
11 <-x2>.

ud kadag-bānūg hamēmāl

ud pad war pasēmāl az pēšēmāl weh-dādestāntar

ud pēšēmāl sālār ud kadag-bānūg harw 2 war dād[1] abāyistan

ud sālār ud kadag-bānūg sālār nē

bē kadag-bānūg war warzišnīh rāy pahikārēnd

ud dādestān pad war ī pad sōgand[2]

sālār ud kadag-bānūg ka dādestān az ān ī xwēš būd ī kadag-xwadāy xwāstag w wizārdan abāyistan ī tōzišn saxwan

ka pad war xwēš būd ī kadag-xwadāy

ud dastwarān xwāstag w wizārdan abāyistan ī kadag-xwadāy tōzišn pad nē dānist gōwēnd

pad ān ī pad ān ēwēnag gōwēnd

war dād abāyēd ud harw 2 war warzišn u-šān āhōg[3] kerd kū ma agar ēk warzēd ud ēk nē warzēd ∵ o ∵

22a.4 ka pēšēmāl pasēmāl[4] pad ēd kerd estēd kū ašmāh dūdag rāy abām stad[5] ud nakkīrāy hēnd pad ān ī nakkīrāy hēnd w harw 2 pad tāšt war warzišn

ud agar war nē warzānd[6] pad azišmānd dārišn ∵ o ∵

22a.5 az dastwarān bē gyāg-ēw nibišt {~~kū~~} ka pēšēmāl gōwēd kū xwāstag Ādur-farnbay xwēš būd az xwēš a-pāduxšāyīhā Farrox dārēd Farrox pad nē ēdōnīh ī [14] ān y hamāg tis ēdōnīh ī xwēš abāz abāyēd guftan

ud agar dādestān pad war ud pasēmāl weh-dādestāntar war[7] *ēwāz[8] pad nē xwēšīh ī Ādur-farnbay warzišn ∵ o ∵

22a.6 pēšēmāl gōwēd kū xwāstag man xwēš ud a-pādixšāy pasēmāl dārēd dādestān pad[9] war ī pāy nišān mad

pasēmāl ka war ēdōn warzēd kū nē tō xwēš

Pusānweh ī Āzād-mardān guft kū war bowandag

Farrox-zurwān-iz[10] hamgōnag guft ∵ o ∵

22a.7 ka gōwēd kū Ādur-farnbay xwēš būd ud az Ādur-farnbay ō man mad

Pusānweh[11] guft kū ka war ēdōn warzēd kū Ādur-farnbay xwēš nē[1] bawēd war bowandag ∵ o ∵

---

1 <YHBWNt / '>.

2 swkn[n]d.

3 MM <'hnk> (for <'hng>.

4 Ms. pēšēmāl eol.

5 <-x2>.

6 <wlc'n'd>; MM*<wlcnd>.

7 <[w]l>.

8 MM For <'ywp>, cf. 6.5.

9 MM for <BRA>.

10 <plhw'zwl'n->.

11 <pws'nyh>.

22a.8 ka dūdag-sālār (ud) kadag-bānūg pad tōzišn az dūdag ō mard ī šahr kerdan abāyist ud xwastūg bawēnd ud xwāstag pad tōzišn bē abespārēnd

ud pas andar dūdag pus ō pornāyīh rasēd ud abāg ōy kē xwāstag dārēd tōzišn kerdan nē abāyistan pahikārēd ud dādestān rāyēnēd

pad war pus weh-dādestāntar bē ka pēš dādwarān xwastūg[2] bawēnd ud pēšēmāl xwāstag pad wizīr ī dādwarān bē gīrēd[3] pad ēn kū tōzišn būd pad war ōy kē xwāstag dārēd weh-dādestāntar kū pus ∵ {<~~OHDWNyt~~>}

22a.9 anīy gyāg-ēw nibišt kū pad azišmānd ī pasēmāl kunēd ka graw az pasēmāl bē kerd/grift būd wināhgārīh ī pasēmāl

ud ēd-iz rāy ka ēn guft estēd kū dārišn ī pad wizīr ī dādwarān bē pad ēwarīh ēnyā abāz[4] nē dārišn

ka-iz ōh tā ān hangām pad war pasēmāl weh-dādestāntar būd ēg-iz [az-iš][5] xwāstag pad wizīr ī dādwarān bē kerd/grift dārišn bōzišn

ud pad war pēšēmāl weh-dādestāntar

22a.10 abāg ān (ī) guft kū pad margarzān pad-iz ēk azišmānd sar brīd abāyistan [15] az abestāg[6] nigerīdan —

CHAPTER 23 {MM CHAP. 9}

23.1 dar ī tōzišn ī — / az dūdag kunišn ud ēd čē ō dūdag xwāhišn ∵ o ∵

23.2 gyāg-ēw nibišt kū ka tōzišn az dūdag xwāst ud zan ud sālār w harw 2 hamēmālīh kerd ud ēk nē šawēd[7] ud azišmānd bawēd agar az sālār bawēd graw az dūdag nē

bē agar az zan ud sālār ǰud ǰud azišmānd bawēd ōwōn čiyōn ka pad ēd ǰār būd hē graw az dūdag bē abespārišn ∵

ud Zurwāndād guft kū ka ǰud ǰud graw tis-iz nē abespārišn

23.3 ka az dūdag tōzišn bē kunišn ud zan 3 pad dūdag bē ka harw 3 hamēmālīh bē kunēd[8] ēnyā nē šāyēd ∵ o ∵

23.4 zan ī pad dūdag stūr ka tōzišn ō dūdag xwāhēd ud ka-iz az dūdag tōzišn y[9] xwāhēnd ǰud az sālār nē šāyēd ∵

23.5 ka dūdag sālār w pus kadag bānūg pad pēšēmālīh[10] y ud pasēmālīh[11] ī xīr ī dūdag ō dādestān nē xwāhišn ∵ o

---

1 MM rāy.
2 <hw'stwk'>.
3 <OHDWNyt>.
4 <L[AW]HL>.
5 Modi.
6 <'pystk'>.
7 <ZLWNyt'>.
8 <-x1>.
9 MM -ēw.
10 <psym'lyh> corr'd to <pyšym'lyh>.
11 MM pasēmālīh ud pēšēmālīh wrong.

23.6 ka sālār kadag-bānūg pad tōzišn ī kadag-xwadāy xwastūg[1] bawēnd pad tōzišn xwāstag dūdag bē abespārēnd pus-ēw ī andar dūdag ō pornāyīh rasēd ud ōy kē xwāstag bē grift/kerd hamēmāl bawēd pad pēšēmālīh dādestān xūb ∵

gyāg-ēw nibišt kū ka dārišn bē kerd pasēmāl pad ēn kū ān abām būd paydāg kunišn ud agar-iš paydāg kerdan nē tuwān xwāstag pad ān dastwarīh bē abespārišn ∵

ud ka dārišn ∵ ēg[2] pad dūdag bē ka ēwar paydāg kunēd kū ān tōzišn ōh abāyēd kerdan ēnyā [16] xwāstag dārišn az dūdag bē nē kunišn ∵ o ∵

23.7 ka tōzišn ī pidar xwāhēnd zan ī pad dūdag ī pid ud ān ī pad dūdag ī pus az sālār hammis hamēmāl kunišn ∵ o ∵

23.8 gyāg-ēw nibišt kū az pid ō dūdag ī pus ī padīruftag ī zīndagān[3] ud pid pad baxt šawēd čiyōn Pusānweh ī Burzādur-Farnbayān guft xwāstag pad abarmānd ōh rasēd

ud az dūdag ī pus tōzišn ī pid and kunišn čand xwāstag ī pid xwēš būd ∵ o ∵

23.9 ka tis ō dūdag kē kadag-bānūg andar xwāhēnd andar dūdag sālār xwāstan nē kāmēd kadag-bānūg xwāstan nē tuwān ∵

ka kadag-bānūg xwāst kāmēd dūdag sālār andar rāyēnēd ēn bē gōwēd kū kadag-bānūg nē kāmēd pad dādestān guft dūdag sālār ǰud az kadag-bānūg dādestān dād[4] pad xūb dāštan

ēn tā ān zamān ka rāyēnišn ī dādestān nē sar ēnyā ka rāyēnišn ī dādestān sar wy tis ō dūdag abāyēd abespārdan pad tis padīrift[5] kadag-bānūg-iz * andar abāyēd ∵ o ∵

23.10 ǰādaggōw ī xwastūg ī būd ī sālār rāy pad dūdag gumārēd xwastūgīh nē padīrišn[6] ∵ o ∵

23.11 zan ī dūdag stūr ka zaxm[7] kunēd/gīrēd ka p[8] stahm ud abārīg wināh kunēd/gīrēd

ud ka -iz a-pāduxšāyīhā abar xwāstag pahikārēd pad dādestān abar xwāst sālār andar nē abāyēd ∵ o ∵

23.12 Wāy-ayār nibišt kū ka az dūdag tōzišn bē kunišn ud kadag-bānūg nakkīrāy ud sālār xwastūg bawēd xwastūgīh ī sālār bē āwāšišn

ud dādestān rāyēnīdan[9] rāy kadag-bānūg sālār gumārišn

ud ka andar rāyēnišn-ēw[10] kadag-bānūg xwastūg bawēd ud sālār ī ōh gumārēnd nakkīrāy bawēd nakkīrāyīh ī sālār ī pas kār nēst ∵ o ∵ — ∵ o ∵

{page(s) missing}

---

1 <hwstk'>.
2 MM <'sn'>.
3 <zyndk'n>.
4 <YHBWNt'>.
5 <-x2>.
6 <-ˌšn'>.
7 <ztmw>.
8 MM ka-iz.
9 <-ytn / ' >
10 MM om. -ēw.

CHAPTER 24 {MM CHAP. 10}

24.1 [...] [17] Ādur-farnbay mad pas az ān pad ān (ī) dād[1] ō Ādur-farnbay rasīd rasēd ∵

24.2 ka gōwēd kū xwāstag ī ō man rasīd ō tō dād ān ī-š andar ān-ēw[2] xwēš bawēd

ka abāz rasēd nē dād bawēd ud ka-š andar ān ī-ēw nē

bē-š pēš az pašt xwēš bawēd[3] ud pas az ān pašt rasīd dād bawēd ∵ o ∵

24.3 ka gōwēd kū pas az 10 sāl xwāstag ī man xwēš tō xwēš ān dād bawēd ī pas ān[4] 10 sāl xwēš ∵ o ∵

24.4 ka Farrox ō Mihrēn gōwēd kū / {kū} xwāstag ī ō {Farrox} xwēšīh ī man rasēd tō xwēš pas kas ō Farrox xwāstag dahēd ud Mihrēn andar nē abāyistan gōwēd ān xwāstag pad Farrox bē nē estēd čē Mihrēn pad dād[5] ī bun padīrišn paydāgēnīd

nē ōwōn bawēd čiyōn ka ō abornāyīg xwāstag dahēnd ud pid gōwēd kū-m[6] andar nē abāyēd ∵ o ∵

24.5 ud ka šōy xwāstag ī rasēd bē[7] dahēd pas zan ī xwēš pad windišn[8] pādixšāy kunēd[9] ud ka-iz-iš xwāstag dahēnd gōwēd kū-m nē abāyēd ∵ o ∵

būd kē ēdōn guft kū zan pad windišn pādixšāy nē pādixšāy kerdan bē xwāstag ī-š dahēnd pādixšāy ka padīrēd[10] ud ka nē padīrēd az bun bē nē āyēd ∵ o ∵

wahrām guft kū zan pad windišn (pādixšāy) pādixšāy kerdan čē windišn pad zan bē estēd ō šōy nē rasēd

Mēdōmāhīg ēn wāzag pad uskārišn gōwēnd

ud būd kē guft kū ka-š zan pad windišn pādixšāy kerd w ā-š padīrišn paydāgēnīd bawēd ∵ o ∵

24.6 ka gōwēd kū asēm ī ō xwēšīh ī man mad ud zarr ī ō xwēšīh ī man rasēd čand arz 200 wahāg arzēd tō xwēš ē[11] bawēd ud zarr nē rasēd [18] asēm 90[12] bē dahišn

ud ka gōwēd kū asēm ī ō xwēšīh ī man mad ud asēm ī ō xwēšīh ī man rasēd čand arz 200 wahāg arzēd tō xwēš ud pas az ān asēm nē rasēd ēg-iz 200 az asēm ī awiš mad pad nāmčišt paydāg kunišn ud bē abespārišn

ud ka ēk zarr ud ēk asēm gōwēd ǰuttar nē bawēd

čiyōn ka gōwēd kū zarr ud asēm ī ō xwēšīh ī man mad čand arz[1] 200 wahāg arzēd tō xwēš ud nēm[2] zarr ud nēm asēm dahišn ∵ o ∵

---

1 <YHBWNt'>.
2 <-1> squeezed in.
3 MM <-t'> wrong.
4 MM *āz.
5 <YHBWNt>.
6 <AYKMN>.
7 <BA> eol.
8 <PWN ndšn'>.
9 <-x1>.
10 <-x1> 3x.
11 <HNA>.
12 MM 100; <(w)h'k>?

24.7 ka gōwēd kū-m ēn dastgerd ō tō dād ān dastgerd ud harw čē pad ān dastgerd dāšt estēd dād bawēd ∵

24.8 {ud ka gōwēd kū-m ēn dastgerd ō tō dād ān dastgerd ud harw čē pad ān dastgerd dāšt estēd dād bawēd ∵ o ∵}

24.9 ud ka gōwēd kū-m ēn dastgerd ud harw čē pad ēn dastgerd dāšt estēd ō tō dād stūr-iz ud anšahrīg ēw kē kār ān gyāg kunēd[3] dād[4] bawēd ∵ o ∵

24.10 ka gōwēd kū-m[5] ēn dastgerd az[6] harw čē-š andar hammis ō tō wizīr-iz ēw ī andar ān dastgerd estēd ud xwāstag-iz-ēw ī pad anīy gyāg pad wizīr šāyēd dāštan ud kahas-ēw ī az ēn gyāg rāyēnīd estēd ud kār pad abārīg gyāg kunēd dād bawēd ∵ o ∵

24.11 ka gōwēd kū ēn dastgerd az w harw čē-š andar hammis ō tō ud ān dastgerd ō tō dād ēn dastgerd ō ōy ud ān dastgerd ō ōy dād bawēd wizīr-ēw ī andar ēn dastgerd kerd estēd u-š xwāstag-ēw ī pad ān dastgerd padiš šāyēd dāštan ud kahas-ēw ī az (ēn) gyāg rāyēnīd estēd ud kār pad ān gyāg kunēd nēm ō ōy y ud nēm ō ōy dād bawēd ∵ o ∵

24.12 ka gōwēd [19] kū-m ēn kadag ō tō dād ēg-iš srāy ud stūn[7] ud rōzbānag ud dar y ud kilēl ud hamābēr ud čāh ī pad hamābēr dād bawēd ∵ o ∵

24.13 ka gōwēd kū-m ēn xānag pad mānišn dāštan ō tō dād ǰāwēdānīg pad xwēšīh dād bawēd ∵ o ∵

24.14 ka gōwēd kū-m xānag-ēw ō tō dād az Pusānweh ī Āzād-mardān bē guft kū ka-š ast-ēw bun dād bawēd ka gōwēd kū-m zamīg ō tō dād ēg-iš ēw-kardagīhā dād bawēd ∵ o ∵

ēw-kardagīhā ōwōn bawēd ka-š zamīg ī hambaragān zamīg ī kasān ud ǰōy[8] kē āb ō anīy w xwāstag[9] barēd[10] ud kadag ud sālār[11] ud rāh w andarg nēst ∵ o ∵

24.15 ka xwāstag ō abornāyīg kē sālār ud zan kē šōy ast dahēnd ud šōy ud sālār gōwēnd kū-mān andar nē abāyēd ēg-iz ān ī ō abornāyīg dahēnd abornāyīg ka ō pornāyīh mad ud ān ī ō zan dahēnd zan xwēš ∵ o ∵

24.16 gyāg-ēw nibišt kū ka ō abornāyīg xwāstag dahēnd ud pid andar nē abāyistan gōwēd pas abornāyīg[12] w ud pid-iz pad baxt šawēd ān xwāstag ō dūdag ī pid rasēd

ud abāg ān ī gyāg-ēw nibišt kū ka mard abāg zan kē az šōy stūrīh ud sālārīh nēst kerd kū ēn xwāstag frazend ī nazdist az tō zāyēd xwēš ud pas az ān zan frazend zāyēd ud andar abornāyagīh pad baxt šawēd ud ān xwāstag abāz ō ōy rasēd kē[1] bē dād

---

1 <KSP>.
2 <PRG> +.
3 <-x1> +.
4 <YHWWNt>.
5 <AYKM~~N~~>.
6 <MNW>.
7 <stw>.
8 <ywb'>.
9 <-st'k'>.
10 <YYLWNx1>.
11 For dēwār?
12 <ykyh>.

24.17 ud abāg-iz ān ī mardak nibišt kū w harw ān ī pad nīrmad estēd pad ēn dārišn kū abornāyīg andar abāyēd

24.18 ān-iz ī guft estēd kū niyāg xwāstag ō Farrox dahēd ud Farrox padīrišn nē paydāgēnīd ud mīrēd padīrišn [20] pad paydāgēnīd dārišn Farrox pad ān xwāstag stūr gumārišn nigerīdan ∵ o ∵

24.19 ka mard xwāstag ī-š rasēd abornāyīgīh[2] mard-ēw xwēš būd rāy gōwēd xwāstag ī andar pornāyīh ī ān abornāyīg rasēd pid xwēš

ud abāg ān ī nibišt kū pad dād[3] ī bun padīrišn paydāgēnīd ud ēn-iz nigerīdan kū-š rāh pad[4] xwēšīh pad gyāg dād bawēd

nē ōwōn bawēd ka-š xwāstag pas az 10 sāl ō abornāyīg dād būd[5] estād ∵

24.20 ka gōwēd kū-m xwāstag ī widerd man ō dūdag ī man rasēd ō tō dād ān ī az kadag-xwadāy abar zan ud frazend mānd nē dād bawēd ∵ o ∵

24.21 Wahrām guft kū ka pid mad rasēd bē ō zan ud frazend xwēš dahēd ud pas anšahrīg āzād kunēd ∵ o ∵

siyāwaxš guft kū anšahrīg az šāhān šāh bandagīh[6] abāz āwurd nē šāyēd

man-iz hamgōnag gōwam

bē Rād-Ohrmazd ǰud-dādestānīh-ēw andar ōh kerd ∵ o ∵

24.22 Siyāwaxš guft kū ka mard-ēw abāg Farrox paymān kunēd kū-m ēn xwāstag (pas)[7] az 10 sāl ō tō dād Farrox andar 10 sāl bē mīrēd ān xwāstag ō zan ud frazend dūdag ī Farrox nē rasēd

24.23 ka pid pad[8] abornāyīg ayāb šōy pad zan wizīr āwāšēd kū xwāstag ī ō xwēšīh ī man rasēd tō xwēš pas az ān kas ō ān zan ud abornāyīg xwāstag dād ān ī ō zan dahēd pad zan ud ān ī ō abornāyīg dahēd pad abornāyīg bē estēd

24.24 ka Farrox[9] sāl ēk abar Mihrēn kerd kū xwāstag ī man xwēš ud ēd-iz ō xwēšīh ī man rasēd tō xwēš ud sāl 5 andar <kylyn> kerd kū [21] xwāstag ī man xwēš ud ēd čē ō xwēšīh ī man rasēd tō xwēš xwāstag ī Mihrēn pas az pašt ī andar Mihrēn ∵ ō Farrox ān ī andar 5 sāl frāz bawēd pad rāh ī rasēd <kylyn> xwēš ∵

CHAPTER 25 {MM CHAP. 11}

25.1 dar ī ayōgēn *ẏōhē pascaēta* <'ywkh ps'cyt'>[10] ∵

25.2 nibišt kū mard zan ud frazend bē duxt-ēw anīy kas nēst

---

1 <MN>.
2 <-n'yYyh>.
3 <YHBWNt>.
4 <WN>.
5 <-yt> eol.
6 <bwnd->.
7 Om. eol.
8 <'p̄ww>.
9 <plšw'>.
10 For <ywkhy pscyt'>.

ud ān ī ān duxt šōy ān duxt az zanīh bē hilēd[1] pad sālārīh abāz ō pid nē dahēd

ēg-iš stūrīh ī pid pad xwāyišn

ud ka-š pad sālārīh abāz padīrēd[2] ēg-iš abar ōh mānēd ud xwāyišn pad kār abāyēd ∵ o ∵

25.3 Sōšāns guft kū duxt ī bayāspān ka-š bē hilēd ka-iz-iš murd pid bē hilēd ēg-iz-iš ayōgēn abar ōh bawēd

25.4 nibišt kū ka frazend ī pas zāyēd[3] duxt ud zīndag[4] [pid šōy] kunēd az zanīh hilēd ud abāz šawēd widerd stūr ī kardag[5] ān stūrīh abar ān duxt ōh mānēd

ud ka-š dādestān ōwōn ī pidar ī stūr andar abāyēd pad ān ī pid ōh gumārišn

ud ast kē ēdōn gōwēd kū ka-iz-iš andar ān-ēw ka stūr ī kardag pad baxt šawēd šōy kerd ud nē hišt[6] estēd ēg-iz <ywkhy pscyt'> ∵

wahrām guft kū ka-š andar ān-ēw šōy kerd ēdōn abāyēd dāštan čiyōn ka nē zīndag hē ∵ o ∵

25.5 duxt ī pas zād kē stūrīh abar mānēd az čiyōn xwēš ka stūr abarmānd ī pidar[7] ⌈ nē bawēd andar-iz ⌉[8] abarmānd ī pad stūrīh abarmānd ī pad xwēšīh būd nē [22] šāyēd ∵ o ∵

25.6 pad guft ī dastwarān ōwōn nibišt[9] kū <ywkhy pwwscyt'> ka zīndag pid šōy kunēd xūb

ud šud az-iš[10] ān stūrīh pad ān dastwarīh awiš nē rasēd

ud ēn-iz ōwōn[11] nibišt kū <ywkhy pscyt'> ka duxt abarmānd ī pid nē bawēd ud ka pus ā-š ōh bawēd ∵ o ∵

25.7 ka-š brād 2 ud xwah-ēw ān gyāg ud ān xwah abāg brād-ēw ham-bāy u-š brād ī did abar sālār y / ud brād 2 harw pad ēw ǰār pad baxt bē šawēnd

pad čāštag ī Abarg sālār pad ān ī Mēdōmāh ham-bāyīh

gōwēnd kū ka-š ast ā-š abar ōh mānēd ∵ o ∵

25.8 ka mād andar dūdag xwah stūrīh ī brād abar nē mānēd u-š čim ēn kū kū[12] xwah pad zanīh mād bē pāduxšāy[13] dād pad ān čim sālārīh ī andar brād nē bowandag ∵ o ∵

25.9 <ywk'y pscyt'> abar ud pus duxt ī pādixšāyīhā ud zahag[14] mānēd ∵ o ∵

25.10 duxt ī pid pad sālārīh ō mard ī šahr dād estēd ayōgēn ī pid ud brād kem abar nē mānēd

ka-š ayōgēn ī pid abar mānēd sālār ān ham

---

1 <-x1> +.
2 <-x1>, MM past tense.
3 MM *<-t>, cf. 25.5.
4 <zyn[dk]>.
5 <krt'>.
6 <-x2>.
7 <[ABYt]l>.
8 Bottoms missing.
9 <pšt'>.
10 MM <APš>.
11 With ēn-iz above, not MM.
12 MM del.
13 <AMBRAp'mwwhš'y> eol.
14 <z'hk'>.

ud ka-š ān ī brād abar mānēd sālār az nabānazdištān[1] ī brād bawēd ∵ o ∵

ka pad sālārīh (ī) brād bē dād estēd ēg-iz-iš ayōgēn abar ōh mānēd

ud sālār az xwēšāwandān ī brād ī[2] bawēd / o ∵

25.11 ka brād 2 ud xwah-ēw ān gyāg baxtīgīh kunēnd[3] ud brād ī keh ud xwah āgenēn bahr kunēnd[4] xwah sālārīh-iz bē ō brād ī keh rasēd

abāg-iz ān pas-iz ka brād ī meh pēš mīrēd ēd rāy čē xwah sālārīh az brād nē pad dād[5] ī brād bē nē pahikārdan[6] [ī][7] ka w bazišn kerd brād abar sālārīh ī xwah rāy aziš appār būd estēd ī[8] [xwah ayōgēn] / brād ī meh

ud ka naxwist brād ī keh mīrēd ud ka-iz harw 2 pad ēd [tāg mīrēnd][9] [23] xwah ayōgēn ī brād ī keh ∵ o ∵

25.12 Wāy-ayār nibišt kū ka duxt pad[10] dastwarīh ī pid andar kas kunēd kū tā 10 sāl zan ī tō ham ud pid pēš az 10 sāl mīrēd pid tā 10 sāl stūr [ywpsšn?][11]

ud ka 10 sāl sazist[12] duxt zanīh ī kas nēst[13] [ud] ayōgēn ī / w pid

25.13 u-š ēn-iz ōwōn nibišt kū xwah ayōgēn ī brād andar ham-bāyīh-ēw ēg abar mānēd ∵

ka brād pad baxt šawēd u-š zan ud frazend ud bē xwah ēg-iš ayōgēn ī brād abar nē mānēd

25.14 ud ka baxtīgīh kerd ān ī ōy brād abar mānēd ∵ kē-š bahr pad ham-bāyīh abāg stānēd[14] ayāb-iš pad abarmānd y dastwarīh abar sālār būd

ka baxtīgīh kerd ud brād-ēw ī kē bahr pad ham-bāyīh abāg stad[15] ud brād-ēw kē-š pad abarmānd dastwarīh abar sālār būd frāz raft ayōgēn ī ōy brād abar mānēd kē-š abar sālār būd

ud ka-š abāg brād 2 pad ham-bāyīh bahr stad estēd az pēš paydāg ∵

25.15 ka brād 2 ud xwah-ēw ān gyāg xwah sālārīh pad brād ī meh

ud būd kē guft kū ka xwāstag nēst ēg-iz ham-bāy ōh bawēd

ud ka ast ēg-iz pad rāh ī ham-windišnīh abāz gumēxtēd

abāg-iz ēd kū ayōgēn xwāstag xwāst[16] nē āmār

---

1 <b'nzšt'n>, MM <b'nz**d**št'n> wrong.
2 MM *ēw.
3 <-x2d>.
4 <-d> eol.
5 <YHBWNt>.
6 <ptk'l]*t*n>.
7 Modi.
8 MM del.
9 <t[...]>.
10 <P[WN]>.
11 Cf. Tafazzoli AO 33. Also possible: *wiyufsišn etc.? – Andarz ī Anōšag-Ruwan Ādurbād Mahrspandān 15, 130; ZWY.4.50; Dk.3.4; Handarz ī Ōšnar ī Dānāg 42.
12 <[Y]NPKWNt>.
13 <LOY*T*[']>.
14 <-x1>, MM past tense.
15 <-x2> +.
16 <OBYHWN->.

pas-iz[1] ōwōn čiyōn pid kē pus ast ayōgēn abar duxt nē mānēd brād-iz ka brād ī ham-bāy ast ayōgēn abar xwah nē mānēd ∵

bē-šān ōwōn dāšt kū ham-bāy ī dēnīg ō kardag nē kerd[2] estēd ǰomāy[3] sālārīh kār

ka brād ī[4] meh mīrēd ēg-iš ayōgēn abar ōh mānēd

ud ka ān (ī) keh mīrēd ā-š / (abar?) nē mānēd ∵ o ∵

25.16 ka pid duxt-ēw ud dūdag ī pus-ēw ud pad ān dūdag xwāstag 80[5] ast duxt [24] sālārīh pad pid

ud ka pid frāz rawēd ayōgēn ī brād čē widerd pid abāg dūdag ī pus ham-bāy ∵ o ∵

25.17 Mānuščihr guft kū ham-bāy ī dēnīg ō kardag nē kerd ēwāz pad rāyēnišn ī stūr ∵ o ∵

25.18 būd kē guft kū duxt[6] ī andar xānag ī pidarān zād estēd ka-š mād andar zīndagānīh ī pid ī mād šōy kerd ayōgēn ī pid ī mād abar nē mānēd ∵

Māhwindād[7] guft kū duxt ī pad ān *ēwēnag[8] ka-š mād andar zīndagānīh ī pid ī mād šōy ayāb[9] margarzān ayāb[10] *paratacaiti* <plt'c'yt'> kerd ā-š nēm bahrag ī mād abar nē mānēd ēg-iš[11] ka pad ayōgēn andar abāyēd ā-š ayōgēn abar ōh mānēd ∵ o ∵

25.19 ka duxt abē-dastwar[12] ī / pid y gādār kunēd/gīrēd[13] agar gādār nē az ān ī hamēyīg kunēd/gīrēd ēg-iš sālārīh (ud) abarmānd ī pidar ǰuttar bē nē bawēd

ud ka gādār az ān (ī) hamēyīg kunēd/gīrēd[14] ā-š abarmānd ī pidar awiš nē rasēd

ud pid-iz kār-windišn ī duxt aziš appār bē bawēd —

CHAPTER 26 {MM CHAP. 12}

26.1 — dar ī sālārīh —

26.2 ka xwāstag ruwān rāy paydāg kunēd ud pad dāštan ō kas nē dahēd az w frazend y ōy ēk ī sazāgtar dārišn

čē ēdōn bawēd čiyōn sālārīh ī ātaxš ∵ o ∵

26.3 ka xwāstag[15] ruwān rāy paydāg kunēd ud pad dāštan ō mard-ēw dahēd kū sazist[1] [ī ān] mard[2] kē-š ān xwāstag awiš dahēd ān xwāstag pad paywand ī ōy mard bē rawēd kē-š awiš[3] dād estēd

---

1 MM only āmār-iz, wrong.
2 <KBYDWNt>.
3 MM *hamē.
4 In ms.!
5 •Y.
6 <BRTE> with <-E> like <-yyw>.
7 <m'hwd't'>! MM <nm'hwnd't'>(!) wrong.
8 <'ywk 'yw'>.
9 <w'yp>; MM <'ywp> wrong 2x.
10 <'yp>.
11 For ēnyā?
12 MM *-īh.
13 <-WNyt>.
14 <-WNyt>.
15 <hw'st[k]> eol.; MM <hw'lsyn>, but <-l-> probably tear in paper.

ud hamē ēk ī sazāgtar dārišn ∵ o ∵

26.4 gyāg-ēw nibišt kū ka gōwēd kū-m ēn xwāstag ruwān rāy paydāg kerd zan ud frazend ī ōy[4] mard pad āgenēn dārišn ∵ o ∵

26.5 ka xwāstag ruwān ī xwēš [25] ud anīz kas rāy paydāg kunēd ēg-iz ān xwāstag pad paywand ī ōy mard bē rawēd kē pad ān ēwēnag dāštan rāy paydāg kunēd ∵

26.6 gyāg-ēw ōwōn nibišt kū ka Farrox xwāstag anīy pad ruwān ī xwēš ī Mihrēn dāštan rāy paydāg kunēd ud kas dāštan rāy framān nē bawēd ān xwāstag pad ān ēwēnag ī paydāg kerd xwāstag-dārān[5] ī Farrox (ud) xwāstag-dārān (ī) Mihrēn pad āgenēn dārišn ∵

26.7 gyāg-ēw nibišt kū ka xwāstag ruwān rāy paydāg kunēd ud pad dāštan ō zan-ēw dahēd ud ān zan šōy kunēd ān xwāstag pad ān ēwēnag ī ō ān zan mad bē ō ān mard rasēd ud pad paywand ī ān mard bē rawēd

26.8 ud abāg ān ī gyāg-ēw nibišt kū ka ātaxš pad sālārīh ō duxt ī xwēš dahēd ud duxt šōy kunēd andar ō šōy barēd[6]

ud ka-š šōy az zanīh bē hilēd ayāb bē mīrēd ēn kū sālārīh ānōh bē mānēd ayāb abāz ō bun šawēd saxwan ud pahikār padiš nigerīdan ∵ o ∵

26.9 ka gōwēd kū ēn dūdag pad sālārīh tō dār[7] (ud) dūdag sālārīh bē ō pēš dahēd ud dūdag sālār ī didīgar bē mīrēd sālārīh ī dūdag abāz ō bun šawēd ∵ o ∵

26.10 ka gōwēd kū-m ēn dūdag pad sālārīh ī ō tō dād
ayāb gōwēd kū-m ēn dūdag sālār kerd hē
ud dūdag sālār dūdag-sālārīh ī bē ō pēš dahēd
dūdag-sālār ī didīgar bē mīrēd sālārīh ī dūdag abāz ō ōy ī fradom rasēd ∵ o ∵

26.11 ka gōwēd kū ēn ātaxš sālārīh — tō kun[8] sālārīh pad paywand bē barēd ∵ o ∵
ka gōwēd kū ēn ātaxš pad sālārīh — tō dār sālārīh pad paywand bē barēd
sālārīh ī pad [26] paywand bē rawēd ān ī ātaxš ud ān y xwāstag ī ō ruwān dahēnd ∵ o ∵

26.12 ka pad dūdag sālār gumārdan pus-ēw ō pornāyīh rasēd ud ān pus frāz rawēd būd kē guft kū dūdag sālār y pus gumārišn ∵ o ∵

26.13 dūdag sālār ī gumārdag ka kadag-bānūg zan kunēd/gīrēd ud pas pus ō pornāyīh rasēd ēg-iš pad zanīh ham-dādestānīh ī pus andar abāyēd ∵ o ∵

26.14 sālār y kadag-xwadāy gumārd pādixšāy ka zan ud frazend pad sālārīh bē dahēd

---

1 <ANPKWNt>
2 <[GB]RA>.
3 Not MM.
4 <LE>.
5 MM for <-d'lšn'> 2x.
6 <DDLWNx1>.
7 <YHSNN>.
8 <-x1>!

pad čāštag gōwēnd kū sālār ī būdag sālārīh ō pēš pādixšāy dād[1] u-š and dād bawēd čand dahēd ∵ o ∵

26.15 pus ka xwāstag ī pidar gīrēd ud dārēd nē pādixšāy kū sālārīh ī abornāyīgān nē kunēd ∵

26.16 gyāg-ēw nibišt kū sālārīh ī[2] dūdag kē sālārīh ō pēš pādixšāy dād ēwāz ān ēk ī kadag-xwadāy gumārēd ud stūr ī kardag andar zīndagānīh ī xwēš ō harw kē kāmēd pādixšāy dād ∵ o ∵

26.17 čāšt estēd kū dūdag sālār ī būdag ēn 4 bawēd pus (ī) pādixšāyīhā ud padīruftag ud stūr ī kardag ud brād ī ham-bāy ∵ o ∵

26.18 gyāg-ēw nibišt kū sālārīh ī dūdag ī pid ō pus ī padīruftag nē rasēd ∵ o ∵

26.19 ka ātaxš pad sālārīh ō 2 mard dahēd ud ēk gōwēd kū-m andar nē abāyēd ō ōy ī did nē rasēd čē-š awestwārīh-ēw[3] ī ō 2 mard dād bawēd ∵ o ∵

26.20 ka ātaxš nišīnēd ud sālārīh rāy framān nē dahēd sālārīh pad pus ī meh
ud ka ān ī meh ud pad dād hāwand 2 ast ō ān ī pad dēn kerdārtar ud weh
ud ka-iz pad dēn kerdārīh ud wehīh hāwand hēnd pad āgenēn dārišn ∵ o ∵

26.21 ādurōg[4] ī kas nišīnēd kas pad warahrānīh ō [27] dādgāh nišast pad dūdag ī ōy kē pad warahrānīh ō dādgāh nišast rawēd ∵ o ∵

26.22 sālār ī gumārdag sēnūg-masāy ud bāzāy-masāy ōh bawēd
ud ān kē sālārīh abar frāz mānēd nē bawēd ∵ o ∵
ān-iz kē sālārīh abar frāz mānēd bē ka abarmānd gīrēd dārēd[5] ēnyā-š ōh bawēd
ud ka gīrēd ā-š nē bawēd ∵ o ∵

26.23 ka gōwēd kū-m dūdag pad sālārīh ō tō dād ātaxš-iz dād bawēd ∵ o ∵

26.24 gyāg-ēw nibišt kū ka ādur-farnbay[6] ādurōg nišast ud xwāstag awiš dād ud sālār pad-iš gumārd u-š pas zōhr[7] xward[8] bē kerd ud pad warahrānīh ō dādgāh nišast ∵
Wāy-ayār guft kū būd kē pahikārišn ēn būd kū tis ī sālārīh ǰuttar bē būd čē ān zamān ādurōg[9] būd bē-šān ǰuttar bē nē kerd ∵ o ∵

26.25 ātaxš ī warahrān ī čand mard pad āgenēn nišīnēnd ud awēšān kē pad āgenēn nišīnēnd bahr ud dāštārīh nē dahēnd nē bahr bē dāštārīh ∵
ud ān ī mard tanīhā nišīnēd ka-š bahr sūdōmandtar bahr ud ka-š dāštārīh sūdōmandtar dāštārīh[10] abāyēd dād ∵ o ∵

---

1 <-t'>.
2 <Y> above <-yh>; MM del. <-yh>.
3 <'wstw'l->; MM del. -ēw.
4 <'twrlwk'> +.
5 <YHYTNyt>.
6 <'twrlwby>
7 <zwl>.
8 <hwlt'>.
9 <'twrlww>.
10 <y'št'yh> eol.

26.26 ka mard xwāstag ruwān rāy paydāg kerdan nibišt kū-m zan ī xwēš[1] dāštan rāy framān dād zan az framān ī šōy bē estād nē pādixšāy u-š sālārīh kunišn ∵ o ∵

26.27 pad sālārīh ī dūdag kē abornāyīg andar pus ī čagar[2] nē gumārišn čē-š abāg abornāyīg ī pad ān dūdag paywand nēst ∵ o ∵

26.28 ātaxš ī zan kē šōy ud frazend ast ud an-handarz murd nišast ō frazend nē bē ō šōy rasēd ∵ o∵

26.29 ka mard dūdag pad sālārīh ō mard-ēw dahēd andar dūdag tā abornāyīg pornāy

ud ka pornāy dahēd pid ī [28] ōy (ud) pid ī sālārīh nabānazdišt[3] hēnd ud dūdag sālār ān ham kadag-xwadāy kerd kū-m dūdag pad sālārīh ō Mihrēn dād

būd kē guft kū-m ān čiyōn sālārīh pad dād[4] (ī) pid būd estēd ham pad duxt (ī) pad-šōy bē dād kārag nēst ∵ o ∵

Pusānweh ī Burz-ādur-farnbayān[5] guft kū ka pad ān ēwēnag pad ān tis dādestān ǰuttar nē bawēd čiyōn ka sālār būdag hē ∵ o ∵

26.30 gyāg-ēw nibišt kū ka ātaxš rāy gōwēd kū-m pad sālārīh ō awēšān (ī) man ud[6] pus dād ō awēšān ī man brād dād hēnd ēk ī pad dād ī meh dād ō awēšān ī az dādestān pus dādestān brād ī čagar zād estēd nē rasēd

26.31 abāg ān ī guft kū ka gōwēd kū-m ǰomāy[7] zan ud frazend ham-bāy kerd hē ka pādixšāyīhā padīruftag ast 2 čagar nē kunišn

ka nē ān-iz ī čagar ōh kunišn nigerīdan ∵o ∵

26.32 az dastwarān ōwōn nibišt kū pid sālārīh ī abornāyīg ī-š pad sālārīh bē dād hamē ka-š kāmag kāmēd abāz stadan[8] pādixšāy ∵ o ∵

26.33 *pid[9] sālārīh w duxt ǰāwēdānag ud brād ān ī xwah tā zīndagīh ī xwad bē pādixšāy dād ∵ o ∵

26.34 ka dūdag pad sālārīh ō 2 mard dahēd ud ēk nē padīrēd ayāb harw 2 padīrēnd[10] ēk pad baxt šawēd sālārīh A-framān ∵ o ∵

26.35 ka kunēd kū-m ēn ātaxš az xwāstag hammis nēm pad sālārīh ō tō dād sālārīh xūb

u-š ān nēm pad paywand bē rawēd ∵ o ∵

26.36 dūdag sālārīh (ī) pus[11] ōwōn wēš gōwēnd kū ka ziyān kunēd ā-š sālārīh appār nē bawēd mard

pad guft ī Zurwāndād nibišt kū ka nē hambārēd kerdan ud nē wizārdan rāy abornāyīg sālār gumārišn ∵ o ∵

---

1 <NYŠE>.
2 <cyl>
3 <b'nzšt'>.
4 <YHBWNt>.
5 <wwlc->.
6 Not MM.
7 <ywm'D>.
8 <-x2>.
9 <'ww>.
10 <-x2d>.
11 <BRTE>.

26.37 sālār ī [29] gumārdag ka ziyān kunēd ā-š sālārīh appār ∵
ud ka abāz nē hambārēd ud dūdag (pad) sālārīh ōh dārēd
ka sāl-dranāy abar guft dūdag a-sālār kerdan rāy margarzan[1]
ud ka andar sāl-dranāy ān ziyān bē wizārēd abāz ∵ gumārišn ∵ o ∵

26.38 ka xwāstag ruwān[2] rāy paydāg kunēd ud pad dāštan ō Farrox dahēd ud Farrox gīrēd ud dārēd widerd Farrox ud pad paywand ī Farrox bē rawēd u-š ō ī sālār wināh padiš kunēd ud appār bawēd[3]
ud čiyōn dād-farrox guft sālārīh abāz ō bun šawēd nē ō Farrox =O= =O=

26.39 gyāg-ēw nibišt kū ka ātaxš nišīnēd ā-š w pus ī pāduxšāyīhā ud padīruftag ast ud sālārīh rāy *framān[4] nē dahēd widerd kadag-xwadāy ka pus ī padīruftag pad dād meh sālār pus ī padīruftag ud agar-iš nīrmad-ēw andar abāg ham-dūdagān ∵ o ∵

26.40 ka xwāstag ruwān rāy paydāg kunēd u-š yazišn w nihādag[5] abar nihād ud pad dāštan framān nē dahēd widerd pid pus ī meh pad sālārīh dārišn
ud agar-iš nīrmad-ēw andar abāg ham-dūdagān *KZ* {27} ∵ ∵ o ∵

CHAPTER 27 {MM CHAP. 13}

27.1 — dar ī āgrawīh
pēš-tōzišnīh dād pādixšāy būd[6] pādixšāy nē būd[7]

27.2 mard abām ud tōzišn ī-š pad kasān ud xwāstag ī-š tā anīy ēwēnag sahēd[8] ud ēd čē-š handarz ud xwāstag-iz[9] ī-š dast-warz ud tāg ud anīy ēwēnag dād paymān abar kerd estēd
pad abām tōzišn ī ō kas
ka-š anīz xwāstag[10] ast xwad u-š xwāstag-dār-iz pādixšāy hēnd ka bē nē abespārēnd ∵
ud ka-š anīz xwāstag nēst ēg-iz tā zīndagānīh pādixšāy ka bē nē abespārēd ∵ [30]

27.3 ka mard kē ō kas tōzišn ud dahišn[11] ham-ēwēn xwāstag ī xwēš rāy kunēd kū[12] nēm tā 10 sāl ō Farrox ud nēm pas az 10 sāl ō Mihrēn dād
ud andar 10 sāl abām xwāhēnd xwāstag *nēm-bāy[1] y tōzišn nēm tā 10 sāl ud nēm pas az 10 sāl bē abespārišn ∵ o ∵

---

1 <mlg'[lc'n]>.
2 <lwb['n]>.
3 <YHWyt>.
4 <plhw'>.
5 <nh'tk'>.
6 <YHW[WNt]>.
7 Under the line: *dād wa lāyeq bud wa lāyeq na bud*.
8 <MMENyt>.
9 MM not -iz.
10 <[hw']stk'>.
11 <twcš[n W dh]šn'>; under the line Ar. *twjšn w dhšn*.
12 Modi kū-[m] eol., not clear whether ms. broken.

27.4 ka mard kē ō kas xwāstag[2] ud tis tōzišn w dahišn kunēd kū-m xwāstag ī man xwēš frāz az man ō Ādur-farnbay dād[3] az ān frāz bē kunēnd ān xwāstag bawēd anīy xwāstag awiš nē rasēd

ud agar and bawēd čand pad tōzišn bowandag ud ham-ēwēn pad xīr ī xwēš uzēnag kunēd ēg-iz xwāstag pad arz ī tōzišn az Ādur-farnbay abāz āwarēd ∵ o ∵

27.5 ka waxš ud ūnān ī pad paymān ī sāl ēk kerd ud sāl 3 ō tōzišn mad abām ī sāl 2 ast pad kardag pad abām ī sāl 2 bē abespārd ∵

27.6 ka xwāstag pad dād[4] bē dahēd ka-iz-iš ōh[5] zan ēdar ēg-iz xwarišn ud dārišn ī zan abornāyīg abāz āwarišn ∵ o ∵

ka xwāstag pad dād bē dahēd ud zaxm kunēd abāz nē āwarišn[6]

ud ka pad / w handarz bē dahēd abāz āwarišn ∵ o ∵

27.7 duxt ud zan ud [abornāyīg] xwāstag[7] ī pēš az ān ka-šān šōy kerd ud pid abām stad[8] az pid ud šōy [ud] šāhān[9] šāh ō xwēšīh mad pad tōzišn ī šōy ud pid bē nē[10] wizārišn ∵ o ∵

27.8 gyāg-ēw[11] nibišt kū wizīr ī mard andar zan ud frazend āwāšēd rāy abām tōzišn ī pas az ān xwāstag ī agar ēw-bār ān wizīr āwišt[12] ān mard dāšt kam nē tōzišn ∵ o ∵

27.9 gyāg-ēw nibišt kū pēš-tōzišnīh[13] [31] rāy pad waxš ud ūnān abārīg-iz ān ī az ān šōn xwāstag kē dārišn bē kerd abāz nē āwarišn ∵ o ∵

27.10 bawēd kē guft kū bē pad abām ud ahlawdād ud margarzān ēnyā pad *abārīg[14] harw tis pēš-tōzišnīh ēg kār ka xwāstag dārišn bē nē kerd ∵ o ∵ ∵ o ∵

27.11 Wāy-ayār guft kū ka kunēd kū-m xwāstag ī man xwēš frāz az man ō wāhmān y / mard dād pad kardag ōwōn kunēnd[15] kū parwarišn ī zan abornāyīg abāz āwarišn

ud abārīg hamgōnag čiyōn dād ī frāy rāst

27.12 u-š ēn-iz guft kū ka kunēd kū frāz az man ēn xwāstag tō xwēš ēd bawēd Mardak Pusānweh guft kū pad kardag ka mad[16] ēg-išān ōwōn kerd čiyōn dād nē ōwōn čiyōn handarz ∵ o ∵

---

1 <pyb'y>.
2 <NKSYA>.
3 <-t'>.
4 <-t> +.
5 For ō.
6 <Y[HY]TYWNšn'>.
7 <[h]w'stk'>.
8 <-x2>.
9 <[ML]KA'n>.
10 <l'y>.
11 <wč'l[šn' ∵ o ∵ gyw']k-1>.
12 <-yt>.
13 <-/īh>.
14 <'wy'wyk>.
15 <-x2d>.
16 Cf. *NM*.1.4.4 čiyōn-išān az pōryōtkēšān pad kardag awiš mad.

27.13 Wahrām guft kū ka Farrox xwāstag hamāg ō zan ud frazend ī pādixšāyīhā dād u-š pas ādurōg {dād} / nišast ud xwāstag hamāg awiš dād ud nē wizīr āwišt[1] ka ādurōg dāštārīh pad mayān[2] xwāstag az zan ud frazend abāz stad[3] ud ō ādurōg dād

ud man wizīr padiš kerd ud nē āwišt aziš xwad dādestān nēst

čē ēn ǰuttar bawēd kū ka xwāstag bē ō zan ud frazend y dahēd[4] ud pas bē frōšēd[5] ayāb graw kunēd ayāb abām stānēd[6]

čē zan ud frazend kē xwāstag {xwāstag} awiš dād pad-iz rāh ī xwāstag-sālārīh ān abām bē abāyēd tōxtan ān xwāstag drīst abāyēd dāštan ∵

27.14 u-š ēn-iz guft kū ka kadag-xwadāy xwāstag (ī) mad ud rasēd ō zan ud frazend dahēd ud pas anšahrīg āzād kunēd Siyāwaxš guft anšahrīg az šāhān šāh bandagīh[7] abāz āwurd nē šāyēd [32]

ud man-iz ēdōn dānam bē-š Rād-Ohrmazd ǰud-dādestānīh-ēw andar ōh kerd ∵ o ∵

27.15 ǰāmāsp guft kū čiyōn-im āšnūd[8] xwāstag ī mard ō zan ud frazend dād estēd ud pas bē frōšēd az mard ī rād abāz nē āwurd ān-iz ī čagar rāy framān būd estēd ∵ o ∵

27.16 ka mard 2 ēk pad muhr ī ēwar ēk pad muhr ī wizurd ī pēš az ān wizīr dārēd ud zan-ēw rāy ǰud ǰud pahikārēd kū man zan ud dādestān abāg ziyānag kunēnd ud ziyānag dārišn andar ēk-iz nē paydāg gōwēd kū ōy zan ham kē wizīr ī warōmand dārēd dārišn[9] ∵ o ∵

ast kē ēdōn gōwēd kū bē ō ōy kunišn kē wizīr ī pēš dārēd

ud[10] ast kē ō ōy guft kē wizīr ī ēwar dārēd

bē ka dādestān mard ēk abāg did kunēnd har-ēwēnag[11] dārišn ō wizīr ī ēwar kunišn ∵ o ∵ *yḥ* [= 18?]

CHAPTER 28 {MM CHAP. 14}

28.1 dar ī xwarišn ud dārišn ī kas az kas ∵ / o ∵

28.2 pus tā pornāy bawēd duxt tā šōy kunēd zan tā zīndag ān ī pādixšāyīhā xwarišn ud dārišn

ka az ān (ī) {pad pad} pid pad mayān kerdan šāyēd az ān ī pid

ud ka az ān ī pid pad mayān kerdan šāyēd ōwōn kū-š guharīg az ān ī pid abāz rasēd az ān ī pus ∵ o ∵

28.3 abornāyīg ī čagarīhīhā ka az dūdag nēst[1] az ān ī pid ī čagarīhīhā ān-iz ī pornāy hamgōnag ∵ o ∵

---

1 <-yt> 2x.
2 <m'y'n'>.
3 <-x2>.
4 <-t > corr'd to <-yt>?
5 <-x1> 2x.
6 <-t > corr'd to <-yt>?
7 <bwn->.
8 <-yt>.
9 Not MM.
10 Then {ast kē ēdōn gōwēd kū bē ō ōy kunišn kē wizīr ī pēš dārēd}.
11 <hl'ywynk'>.

28.4 pid ka-š az xīr y ud xwāstag ī xwēš nēst az xīr ī pus duxt zan (ī) pāduxšāyīhā ∵ o ∵

pid ī čagarīhīhā az wāspuhragān ī zan ud frazend (ī) čagarīhā [33] u-š guharīg abāz dahišn ∵ o ∵

28.5 duxt ka pad wināhgārīh ī pid y gādār kunēd[2] xwarišn dārišn

ka-š az kār ud windišn ī xwēš ast az kār-windišn ī xwēš ud ka-š kār ud windišn ī xwēš nēst az ān ī pid y bawēd

28.6 abornāyīg kē-š pid pad wināhgārīh xwarišn ud dārišn nē dahēd kas bē parwarēd

parwardār ∵ o pādixšāy ka kār ud windišn čand parwarišn guharīg ī parwarišn rāy abāz gīrēd

ud ka kār ud windišn pad parwarišn nē bowandag ān ī nē bowandag[3] guharīg pid bē dahišn ∵ o ∵

28.7 zan abornāyīg pusagānīh duxtagānīh stūrīh zanīh ud tarsagāhīh[4] sālārīh bē pad adwadād

ēg-iš nē pad-iz adwadād pid pad ān ī xwēš pad-iz ān ī abārīg awēšān ud mād andar abāyēd ud pad ān ī xwad[5] pad ān ī ōy kē abar (mad)[6] estēd frōxt[7] pādixšāy

28.8 ud zan ī pādixšāyīhā ī tarsagāy sāl sāl az xwāstag ī šōy xwēš ud šōy nē guft estēd kū ma dahēd ǰud az āb[8] zamīg ud urwarān xānag

ud anšahrīg tā 2 bowandag bawēd bē dād pādixšāy ∵ o ∵

28.9 duxt ud zan anšahrīg ī mard / {mard w} pad wināh warōmand kerd estēd uzēnag ī-š pad xwarišn ud dārišn ud ēd čē-š pad passāxtan andar abāyēd xwadāy ud sālār dahišn ∵

28.10 frazend pad anšahrīgīh ēwāz pid pādixšāy frōxt[9] ud pad margīh ud ristagīh[10] pādixšāy frōxt ēwāz pad ān ī ōy y pādixšāy frōxt

pad adwadād pid pad ān ī xwēš pad-iz ān ī ōy ud mād pad ān (ī) xwad ud pad ān ī {xwad} ōy kē abar estēd

ud abārīg sālār pad ān ī xwad (ud) ōy kē abar mad estēd frōxt pādixšāy ∵ o ∵ —

kṭ [= 29] [34]

CHAPTER 29 {MM CHAP. 15}

29.1 dar ī yazišn[11] ud nihādag ī abar xīr ī ātaxš ud xwāstag ī ruwān nihād paydāg kerd ∵ o ∵

29.2 xwāstag ī ō ruwān dahēnd agar barōmand bar agar a-bar bun

ān ī az harg bār ud uzēnag ī pad bun ud mizd ud rōzīg ī sālārān bē pardazēd

29.3 ōwōn nibišt kū-t[1] ruwān yazišn rāy paydāg[2] kerd ēwāz pad ēzišn

---

1 MM <LAYT'> lapsus.
2 <-WNyt>.
3 <-Ykk>.
4 <-k'syh>.
5 MM for xwēš.
6 MM.
7 <-x1>.
8 Above zamīg.
9 <-x2> +.
10 <lyš->.
11 <YZYBWHWNšn'>.

ud agar ōwōn nibišt estēd kū-m ruwān rāy paydāg kerd pad ān ī ōy ī kē pad dāštan awiš dahēd pad ruwān rāy paydāg kerd sūdōmandtar sahēd dahišn ud uzēnag kunišn ∵ o ∵

29.4 ka xwāstag ruwān yazišn rāy paydāg kunēd yazišn pad nāmčišt nihādag nihēd bar ān ī az nihādag pardazēd sālārān xwēš

ud ka ōwōn nibēsēd[3] kū-m ruwān rāy paydāg kerd yazišn pad nāmčišt nihādag nihēd bar ān ī (az) nihādag pardazēd yazišn kam aziš nē kunišn ∵ o ∵

29.5 ud ka xwāstag ruwān rāy paydāg kerd ud pad dāštan ō kas ud bar ast ī ōy kē awiš *dād[4] ō xwēš burd[5] rāy[6] framān dād

ka-iz nē estēd kū kerdan ī sālārīh rāy ēg-iz ō kē awiš dād bar frāy az ān ī-š burd[7] rāy framān dād nē xwēš ∵ o ∵

29.6 ka kerd kū-m xwāstag ruwān rāy paydāg kerd xwāstag ī-m ruwān rāy paydāg kerd Mihrēn ēd dārēd ēg-iš az ruwān abāz nē stad bawēd čē ahlawdād-iz andar ruwān ud Mihrēn tuwān guftan kū pad ahlawdād dād ∵ o ∵

29.7 ka gōwēd kū ēn xwāstag pad grawīh

ayāb gōwēd kū pad ruwān yazišn dāštan ō man mad

ud man xwāstag ī-m ō man mad ud guft ō Mihrēn dād ka-iz nē [35] *nibēsēd[8] kū pad ān ēwēnag ī-m ō man mad ud guft xūb

ud pad *hāwand[9] dahēd

ud ka gōwēd kū ēn xwāstag ruwān rāy yazišn nē paydāg

xwāstag ī-m paydāg kerd Mihrēn ē dārēd

ēn-iz nē nibēsēd[10] kū-m pad ān ēwēnag ī-m paydāg kerd nē xūb

29.8 ud ka gōwēd kū-m xwāstag ruwān rāy paydāg kerd ud pad[11] dāštan ō Mihrēn dād Mihrēn ud anīz kas ān xwāstag frōxt[12] ud bē dād nē pādixšāy

ēg-iz bar pādixšāy frōxt[13] ud bun pad ān ēwēnag ī-š awiš mad bē dād nē pādixšāy u-š pad paywand ōh rawēd ∵ o ∵

29.9 ka mard xwāstag ī-š pad ruwān yazišn dāštan awiš mad wināh ud ziyān bē wizārišn sālārīh appār nē bawēd čē-š pad paywand ōh[1] rawēd

---

1 MM *kū-m.
2 <-'kww / >.
3 <YTTYB->.
4 <YHWWNt>.
5 <DDLWN~~1~~\x2/>.
6 MM for <LA>.
7 <-x2>.
8 <YTYB->.
9 <h'nk'>.
10 <Y~~T~~KTYB->!
11 <P>!
12 <MZBNWWx2>.
13 <MZBNWWWx2>.

ud abāg ān ī azabar pad guft ī Dād-farrox nibišt nigerīdan ∵ o ∵

29.10 ka kerd kū az bar ud waxt ī[2] az xwāstag māh Frawardīn pad ruwān (ī) Farrox y ud māh Tīr pad ruwān ī Mihrēn ēn yazišn

ud harw sāl pad ān rōz ka man frazām bawēd yazišn čand šāyēd ē[3] kunēd

ka waxt and nē bawēd čand ān yazišn ham-ēwēn aziš kerdan šāyēd

ān kunišn ī ka kunēd kerbag wēš bawēd

ǰuttar nē bawēd čiyōn ka kunēd kū māh Ādur pad ruwān ī man wispred-ēw[4] rōz Ohrmazd ud yašt-ēw rōz Wahuman ud drōn-ēw rōz Ardwahišt ē[5] yazēd ∵

ud agar ka wispred yazīhēd yašt ud drōn kerdan nē šāyēd pad ēn čim[6] kū abāz ō saxwan ud framān ī pas estād wispred kam nē yazišn

29.11 ud yazišn ī pad ruwān ī mard mard nihēd ud kunēd pad-iz ruwān ī xwēš nihād kerd bawēd ∵ o ∵

29.12 ka kunēd kū rōz Ohrmazd aštād-ēw kē xšnūman Ohrmazd xwadāy [36] ud rōz Srōš yašt-ēw xšnūman Srōš ēw yazēd ka ēk šāyēd kerdan aštād[7] kerdan

CHAPTER 30 {MM CHAP. 16}

l [= 30]

30.1 — dar ī zanīh zan [ī] pādixšāyīhā

30.2 abar dādestān-nāmag ōwōn nibišt estēd kū xwah ud duxt ka ǰud az hunsandīh ī sālār tan pad zanīh bē dahēd zanīh nē[8] xūb ∵

ud ka-š ǰud az hunsandīh ī sālārān frēbēnd[9] ud nayēnd[10] būd kē guft kū-š dādestān dahišn bē pad kardag nē dārēnd ∵ o ∵

30.3 ka mard zan kē sālār ī pad nāmčišt ud stūrīh ī kas nēst gād[11] ud pad ān gād frazend zāyēd ud ān zan xwāstag ōwōn nēst kū-š xwēš tan ud frazend dāštan tuwān

ōy mard ān frazend tā pornāy bawēd ud ān zan tā ān frazend pornāy bawēd pad parwarišn ud xwarišn ud wastarg dārišn ∵ o ∵

30.4 Zurwāndād ī ǰuwān-J̌am guft kū ka mard ō duxt ī xwēš gōwēd kū šaw ud stūrīh ī wāhmān kas kun duxt pādixšāy ka nē kunēd

---

1 <OL>.
2 Unclear.
3 <HNA>.
4 <wsplyt->.
5 <HNA>.
6 <m>.
7 bottoms only.
8 <l'y>.
9 <plyyp̄->.
10 <YZLWNx2d>.
11 <SLYT[WN]t'>.

čē ēn-iz ōwōn bawēd čiyōn ka-š gōwēd kū šaw ud zanīh ī wāhmān mard kun ud ka nē kunēd pādixšāy ∵

ud abāg ān ī guft kū mard duxt ī xwēš pad[1] *a-kāmagōmandīh[2] ī ān duxt pad stūrīh bē dād pādixšāy ud pad zanīh bē dād nē pādixšāy ∵

ud pad stūrīh ēd rāy bē pādixšāy dād čē-š[3] windišn pad pid estēd

ud pad zanīh ēd rāy nē pādixšāy čē duxt gād pad xwad estēd nigerīdan ∵ o ∵

30.5 ud xwēšīh ī duxt gād abāg ān ī nibišt kū zan ud duxt ī pādixšāyīhā ī pad windišn pādixšāyā gād w tāywān[4] pid ud šōy ud zaxm tāywān [...]

{Chap. 31 missing}

CHAPTER 32 {MM CHAP. 17}

32.1 [...] [37] arzīh and ka <'wdlwc'> ō <wylwc> dahēd ān ī frāy ahlawdād

ud ka ǰuttar hamē frāy arz bē dahišn ∵ o ∵

32.2 ka šōy ō zan gōwēd kū guharēn kunēd zan guharēn rāst pādixšāy kerdan

ud ka šōy nē guft estēd ka pad 4 bahr ēw bahr pad šōy nīrmadtar pādixšāy kerdan

ud ka frāy kū pad 4 bahr ēw bahr az wēš pad ān ī az wēš duzz

čē guharēn ēdōn pādixšāy kerdan ka frāy kū 4 ēk-ēw az wēš nēst ud ziyānag abāz nē pādixšāy estād:;

ud ān kē guharēn[5] abāg hamē kunēd 3-šabag abāz pādixšāy estād ī paydāg kū

ka mard-ēw ō kas-ēw gōwēd kū guharēn kun ān kē awiš gōwēd guharēn[6] rāst pādixšāy kerdan

ud andar-iz 3-šabag abāz nē pādixšāy estād ∵

ud ēn kū ān kē ōy kas pad guharēn kerdan pādixšāy kund andar 3-šabag[7] (abāz) pādixšāy estād ōh abāyēd uskārdan ∵ o ∵ {multiple circles} ∵ o ∵ *lg* (?) [= 33]

CHAPTER 33 {MM CHAP. 18}

33.1 o ∵ o ∵ o — dar ī grawagānīh[8] ∵ {circles} ∵ o

33.2 ka grawagān-dār xwāstag-ēw ī pad 20 pad graw[9] dārēd nēm pad 10[1] pad Farrox pad graw[2] bē nihēd ud Farrox 10[3] bē padīrēd[4] ud xwāstag az grawīh[5] bē hilēd[6] grawīh nē wišuft bawēd

---

1 <'P̄WN>.
2 <'k'mkndīh>
3 <~~AMT~~\ME/š>
4 <t''w'n'> 2x.
5 <ywlyn'>.
6 <[gwh]lyn>.
7 MM only šabag.
8 <ylwpk'nyh>.
9 <ylwww>.

33.3 ka grawagān-dār zamīg[7] māh Ādur graw kunēd ud bun xwēš māh Tīr abāz wēzēd dast-garīh ōwōn kunišn čiyōn bar xwēš ∵ o ∵

33.4 ka kerd kū-m drahm wizārdan ud ēn xwāstag az graw w abāz wēxt[8] rāy Mihrēn pādixšāy kerd[9] ud Mihrēn ān xwāstag az grawīh wēzēd drahm pad dastwarīh wizārd bawēd ān ī abāz āwarēd ān ī bē wizārēd rāy pad grawīh dāštan pādixšāy[10] [38]

33.5 bē gyāg-ēw[11] nibišt kū pādixšāy kerdan pad tis ī xwēš ⌈ kār ∵ o ∵ ⌉[12]

33.6 mard kē xwāstag ī kasān az an-ērān abāz xrīnēd[13] tā ān ī bē wizārd abāz dahēnd pad grawīh dāštan pādixšāy ∵ o ∵

33.7 xwāstag ī grawagān ka az ān ī harw [sāl bar] ⌈ 2 kunēd/gīrēd ⌉[14] pad 6 māh ud ka harw sāl bar ēk kunēd/gīrēd pad 12 māh ∵ [o ∵ ka pad 1] sāl[15] ēk kunēd/gīrēd ∵ ka tangīh ī zamīg rāy kam kunēd/gīrēd az ān čiyōn zamīg ka-iz abēr tanuk ēg-iz hamē bar tis 1 bawēd pad ēw sāl ud ka nē bawēd tā āb rāy kam kunēd/gīrēd pad 2 sāl baxšišn ∵ o ∵

33.8 ka Farrox pad abām stad[16] xwāstag[17] ud grawagānīh ī xwāstag andar Mihrēn wizīr āwāšēd[18] pas Mihrēn xwāstag[19] xwāhēd az Siyāwaxš bē guft kū tā ān[20] wizir abāz dahēd[21] pādixšāy ka drahm nē wizārēd ∵ o ∵

33.9 ka ān kē xwāstag xwēš graw az grawagānīh bē duzzēd xwāstag ō radān appār ud rad hamēmālīh ī ōy kē xwāstag {ō radān} xwēš pādixšāy kerdan kū drahm bē w wizār ud xwāstag abāz stān[22] čē man xwēš ∵ o ∵

33.10 mard xwāstag ī-š pad kas graw frōxt[23] nē pādixšāy

---

1 <50>.
2 <glwb'>.
3 dY.
4 <-x1>.
5 <ylwbyh>.
6 <-x1>.
7 MM <zmyp>, but probably <zmYk>.
8 <-t'>.
9 <krt">.
10 <ŠLY*T*[A]>.
11 < / [BR]Ayyw'k-1>.
12 <-]k> + bottoms.
13 <-x1>.
14 Bottoms.
15 <[ŠN]T>.
16 <-x2d>.
17 <NKSYA>.
18 <HTY[MWN-]>.
19 <NKSYA>.
20 Not MM.
21 <YHBWN[-]>.
22 YNSBW(N)
23 <-x2> 3x.

ān bawēd ka-š anīz xwāstag nēst čē xwāstag ī a-graw frōxt nē ud ān ī grawagān frōxt pādixšāy ∵ o ∵

33.11 ka dastgerd[1] anšahrīg graw ud xwāstag[2] pad zamān ī nāmčišt w dād rāy
ud ēn-iz abāg ān mard paymān kerd kū
sazist[3] ān zamān ka ān xwāstag nē wizārd estēd
ān dastgerd anšahrīg ōy xwāstag rāy tō xwēš
ud pēš[4] az zamān anšahrīg mīrēd čiyōn Siyāwaxš guft grawagān-dār pādixšāy
ka xwāstag pad xwēšīh pādixšāy ka pad grawīh kunēd/gīrēd ∵ o ∵

33.12 ka dastgerd [39] graw kunēd u-š sraw ud <cnd'l>[5] abzāyišn nē bē āwāsišn[6] grawagān-dār[7] xwēš čē dastgerd[8] ēw-kardagīhā dādestān ēdōn čiyōn draxt ī barōmand ∵ o ∵

33.13 ka anšahrīg (ī) graw āzād kunēd bē agar xwadāy an-ādān ēnyā anšahrīg pad gyāg āzād ud xwāstag ī grawagānagīh[9] xwadāy pad grawagān-dār[10]
ud agar anšahrīg wizārd guharīg pad anšahrīg wizārišn
ud tā drahm wizārēnd grawagān-dār anšahrīg pad grawīh dāštan pādixšāy ∵ o ∵

33.14 ka anšahrīg pad grawagān pad kār ō anīy w šahr frēstēd ud drahm wizārēd tā abāz abespārdan ī anšahrīg guharīg anšahrīg ō ōy y abespārišn kē anšahrīg xwēš
ka grawagān-dār nē anšahrīg mad estēd zan ud frazend ī grawagān-dār pādixšāy ka tā grawagān-dār abāz āyēd drahm nē padīrēnd anšahrīg az dārišn nē hilēnd[11] ∵ o ∵

33.15 ka xwāstag-ēw grawagān kunēd hamē andar ān sāl ka bar ham-bun-iz nē āwarēd[12] 3 sāl abāz ō pas kunišn
ud andar ēd sāl ka-š bar mayānag āwurd ziyān ī ōy ī grawagān-dār bē wizārišn ∵ o ∵

33.16 ka bun-xwēš[13] drahm kē xwāstag padiš graw pad zamān ī nāmčišt bē dād rāy abāg ān mard paymān kunēd ayāb ka grawagān-dār drahm xwāhēd abāz nē dahēd ud pas grawagān-dār andar āgāhīh[14] ud dānišn ī bun-xwēš xwāstag graw kunēd ud agar ēw-bār[15] grawagān-dār xwāstag

---

1 <-t'> +.
2 <NKSYA> +.
3 <YNPKWNt>; cf. Bd.4.9.
4 <pyš>.
5 MM <cn{d}'l>.
6 <'wb's->; MM <hnb'd{y}šn'>.
7 <glwp'nd'l>; MM <glwp{k}nd'l> wrong.
8 <[ys]tkrt'>.
9 <ylwp'nkyh>.
10 <glwp'nd'l>; MM <glwp{k}nd'l> wrong.
11 <-x2d>.
12 MM <YHMTWNyt> wrong.
13 <hwyš>.
14 MM; <'syh>.
15 MM; <'yyb'l>.

graw kunēd bun-xwēš dārišn ī xwāstag y xwāhēd grawagān-dār pādixšāy ka gōwēd kū drahm xwad wizār xwāstag xwad wēz

33.17 grawagān-dār kē graw abēdag[1] bawēd ān ī kadag-xwadāy kerd guharīg nē ud ān ī dādwar kerd [40][2] guharīg pādixšāy xwāst ∵

33.18 ka mard xwāstag-ēw ī-š padiš graw az grawīh bē hilēd xwāstag rāy[3] tis-iz nē gōwēd ∵ būd kē guft kū-š xwāstag nē hišt[4] bawēd

u-š bōzišn ēn guft kū ka grawagān kunēd bar grawagān kerd[5] bawēd

ud ka a-graw kunēd bun a-graw kerd bawēd ∵

ud ka az grawīh hilēd bar hišt[6] bawēd ∵ o ∵

33.19 ka Ādur-farnbay az Mihrēn abām stānēd ud xwāstag grawagān ud paymān kunēd kū harg-iz bār ī ēn xwāstag rāy az tō xwāhēnd rāy xwāstag pad grawagānīh dāštan pādixšāy hē

būd kē guft kū ka xwāstag bē wizārēd ud harg bār rāy pad grawagānīh nē pādixšāy dāštan

čē ka-š guft kū harg-iz rāy xwāstag ī abām-dān

harg ud bār rāy guft bawēd kū pad tō grawagān xwāstag ī abām-dān nē pādixšāy bē ka stānēd čē nazdist abām būd ud pas harg ud bār

u-š pad harg ud bār pad grawagān dāštan tā ān tāyag guft ka abām bē wizārēd ∵ o ∵

ud būd[7] kē guft kū ka-iz abām abāz stānēd ēg-iz harg ud bār rāy pad grawagān dāštan pādixšāy ∵ ud ēn-iz pādixšāy ka abām ud harg ud bār pad ēw ǰār abāz stānēd ∵ o ∵

33.20 ka draxt-ēw graw kunēd kē bar ast graw-dār ēwāz bār xwēš

ka-š bar nēst agar ka zanēnd abāz nē rōyēd čiyōn sraw grawagān-dār ēwāz <'wb'yšn'>

agar ka zanēnd abāz rōyēd čiyōn čandār[8] ud xurmā[9] <'wb'yšn'>-iz ud abzōn xwēš w tā ān ī ka andar abzōn estēd

bē hunsandīh ī ōy kē graw kerd ēnyā zadan[10] nē pādixšāy

u-š abzōn-iz ī andar grawīh-ēw wahāg ayāb guharīg stānišn[11] ∵ o ∵

33.21 ka [...]

33.22 [...] [85] anšahrīg ī abestan bē frōšēd[12] ka ābustanīh āšnāg ābustanīh-iz frōxt[13] bawēd ∵ o ∵

---

1 MM; <'p̄yt'k>.
2 New page after kerd, not before as MM.
3 MM; <LA>.
4 <-x2y>.
5 <-x1>.
6 <-x2>.
7 MM; <-yt>.
8 MM <cn{d}'l>.
9 MM; <hwlw'>.
10 <ztn'>.
11 <YNSB̲WN‘šn'>.
12 <-x1..
13 <*M*[ZBNWN]x1>.

33.23 būd kē guft kū ka 50 abām stānēd ud xwāstag ēw graw kunēd harw ēw drahm ī bē wizārēd xwāstag drahm marīhā čand ān ī abāz stānēd[1] niyābēd az grawīh bē hilišn[2] ∵ o ∵

33.24 ka zamīg ēw graw kunēd u-š pas xānīg andar āxēzēd xānīg-iz grawagān-dār [dārišn[3] ...]

33.25 xwāstag pad 2 mard grawān ka drahm wizārēd dārišn ī xwāstag az harw kē kāmēd pādixšāy xwāst -o- *lw* [= 36!] {pile of circles} ∵ ∵ o ∵ o

CHAPTER 34 {MM CHAP. 35}

34.1 ———————— dar ī ham-bāyīh ī ǰōy kahas[4] ud xwāstag ī pad 2 mard

34.2 kahas ī mard pad zamīg ī xwēš ayāb pad zamīg ī hambaragān kunēd ka-š gōš-bālāy[5] kand ka-š pērāmōn hamāg zamīg ī kasān ēg-iz awēšān kē ān[6] zamīg xwēš nīyandar[7] dašt mizd ī ān kahas bē pad hunsandīh ud bērōn dašt mizd ī ān kahas[8] bē pad abē-ziyānīh ī ōy ī kē kahas xwēš ēg-iš kahas[9] kand nē pādixšāy ∵ o ∵

34.3 kahas[10] (ī) {pad} 2 mard kanēnd tā spurr bawēd hamē ka ēk kanēd ān ī did nē pādixšāy bē ka kanēd ayāb abzōn bahr ī xwēš abar ōy ī did bē hilēd ∵ o ∵

34.4 kahas ī 2 mard pad āgenēn kanēnd ud bē rāyēnēnd[11] ud ēk pahikārēd kū āb abzāyēm ∵ būd kē guft kū ān ī did nē pādixšāy[12] bē ka pad abzūdan andar estēd ayāb abzōn pad xwēšīh abar ōy ī did bē hilēd ∵ o ∵

34.5 gyāg-ēw nibišt kū kahas ī 2 mard pad āgenēn rāyēnīd estēd ud ēk nē mad estēd ud ān ī did ǰud az āgāhīh ī ōy ī nē mad estēd āb abzāyēd [86] [pādixšāy ka[13] hamē abzāyēd[14]] uzēnag abāz[15] dād abzōn bahr ī ōy ī nē mad estēd pad grawīh[16] dāštan pādixšāy ∵ o ∵

34.6 mard uzēnag ī pad xānag ud kahas[17] ud xwāstag ī-š az anīy mard hammis xwēš ān ī andar ān-ēw ka ān xānag ud kahas ud xwāstag ābādān pad ēk w wirāyišn ī ān xānag ud kahas ud warz ī pad ān xwāstag kerd[1] andar abāyēd agar andar kerd pad pahikārišn ō ham-xwāstagān pad garzišn ī ō dādwarān rōzgār andar abāyēd

---

1 <-x1>.
2 <-ˌšn'>.
3 <*d*['l-]>.
4 <ywwkts>.
5 <b-> damaged.
6 Not MM.
7 <nywyl>.
8 <ks>.
9 <ks>.
10 <ks>.
11 Damaged and corrected.
12 <*LA Š*•••A>.
13 MM suggests [pādixšāy ka].
14 Modi; only bottoms.
15 <*L*AWH[L]>.
16 Looks like <swbyh>, but cf. below.
17 <ktyh> 2x.

ka-iz ōh ham-bāy mad[2] estēd ēg-iz[3] ǰud az dastwarīh ī ham-bāyān kerdan

ud uzēnag ī kerd[4] ān ī pad kerdan abārīg ham-bāyān niyābēd guharīg xwāst pādixšāy ∵ o ∵

ka-š abar-gōwišnīh dād estēd ēg-iz hamgōnag

34.7 ud ān ī andar ān-ēw ka ān kahas ud xānag hambast estēd pad abāz kerdan ī ān kahas ud xānag andar abāyēd

ka ham-xwāstagān mad[5] estēnd[6] ǰud az pahikārišn ō ham-xwāstagān kerd[7] uzēnag[8] abāz nē rasēd

ud ka ō ham-xwāstag[9] pahikārēd nē kunēnd[10] pādixšāy kerdan

ud agar kunēd[11] ān ī abārīg ham-xwāstagān dahišn guharīg xwāst ud tā guharīg dahēnd xwāstag bahr ī abārīg ham-bāyān

ka uzēnag andak mādag ud xwāstag abēr stabr mādag ēg-iz uzēnag rāy pad grawīh dāštan pādixšāy

u-š pad pahikārišn ī ō dādwarān w čandīh ī uzēnag ēwarīh xwāyišn ud pad wēšist[12] ēwar šāyēd kerdan ud dādwar pad wēšišt[13] pad hamēmāl ēwar ∵

34.8 ēn dādestān abāg[14] ān ī guft estēd kū ka hambāy-ēw tōzišn [ī pidarān az)?] waxš[15] kerd estēd andar ān ēw ka ham-bāy[16] mad estēnd[17] ǰud az pahikārišn ī ham-bāyān bē wizārēd ān ī wizārēd pad wizārdan[18] abārīg ham-bāyān[19] niyābēd abāz xwāst pādixšāy[20] ∵

{[87] chap. D, MM chap. 36}

CHAPTER 37 {MM CHAP. 19}

37.1 [41] [...]<št'> nibēsēd ēg-iš nē šāyēd

ud ka kadag-xwadāy kerd kū ō ān ī sazāgtar[21] nē [rasēd] dādestān kerdagīhā ∵ o ∵

---

1 <-x1>
2 MM *<mtr>; <mt>.
3 MM; <'ywc'>.
4 <-x1>
5 MM *<mtr>; <mt'>.
6 MM; <-yt>.
7 <-x1>
8 final <-k> squeezed.
9 MM *-agān.
10 <-x2d>.
11 <-x1>.
12 MM; <wyš-šymn>?
13 MM; <wyš-*š*[y]*mn*>]?
14 <LW*TE*> smudged.
15 <[....B .....]š>.
16 MM *-yān.
17 <mt' [YKO]YMWNd>; MM mihr.
18 MM; wizārīdan.
19 <'p̄['ryk' hm]b'y'n>.
20 <-s*t*[' ŠLYT]A>.
21 MM <scktl> wrong 2x.

37.2 ka Farrox stūr gumārišn Mihrēn andar dūdag ī pusag ī[1] az pus ī Farrox ⌈ mad estēd ⌉[2] ud <wsk'>
az ptwnd ī ō Farrox pad duxt-dādīh ud zahag[3] frāz āmad estēd dūr-paywandtar[4] mad estēd ān ī stūrīh xwāhēnd pad ān stūrīh Mihrēn sazāgtar

ud Pusānweh ud Weh-Ohrmazd ud Siyāwaxš ham-dādestān būd kē pad hangōšīdag frazend ī čagar ī pus ī ōy mard duxt-dād guft .

37.3 ka pad stūrīh pornāy ud ǰud az pornāy abornāy sazāgtar ka-iz pornāy stūrīh andar nē abāyēd w rāy gōwēd ēg-iz abornāyīg ud ān ī az abornāyīg kam sazāgtar nē gumārišn ∵

ud Mardak guft kū stūrīh-iz nīrmad ēw ud ān ī nīrmad ōwōn dārišn čiyōn ka abornāyīg ōh abāyē[5] bē gumārišn ∵

37.4 duxt ī Bayāspān-dād[6] kē duxt ī pad xwasrāyūnīh zād estēd sazāgtar

ka-š brād pad baxt šawēd u-š xwah[7] 3 ast anīy kas nēst ān ī meh stūr

ud ka pid pad baxt šawēd u-š duxt 3 ast ud anīy kas nēst

ka ān ī meh abāyēd ān ī meh

ud ka nē ān kē abdom šōy kunēd[8] stūr ∵

37.5 ka duxt-dād ī[9] andar xānag ī pid ī mād andar abāyēd bahr ī mād pad xwēšīh ham-ēwēn duxt abar ōh mānēd

ud ēn kū ka ān ī meh šōy kunēd[10] ō ān ī didīgar rasēd ayāb nē uskārdan ∵ o ∵

37.6 ka stūr ī kardag abāz ō bun šawēd (ud) duxt 2 ān gyāg ān ī meh ōh abāyēd xwāst ∵ o ∵

37.7 ka kunēd kū-m ēn w xwāstag pad stūrīh paydāg kerd u-š[11] duxt 2 ast ān kē framān abar nē dād estēd pad xwēšīh pad duxt harw 2

ud ān ī paydāg kerd pad stūrīh duxt ī [42] meh dārišn

37.8 [ka mard padīruftag xwāstag pad stūrīh (ō)][12] padīruftag[13] nē rasēd nē-iz gumārišn[14] .

37.9 Wāy-ayār[15] [nibišt kū ka pus ī] padīruftag[16] pad dād meh kū ān ī pādixšāyīhā [pad] stūrīh pus ī padīruftag[1] gumārišn

---

1 <D>.
2 <*mad YKOYMW*Nyt> only bottoms.
3 <z'hk>.
4 <-pwnd+tl>.
5 <'p'yyD>.
6 <by'st'nd't>; MM <bgst'n-> wrong.
7 <AHP̄E>.
8 <-x1>; MM past tense.
9 MM -ēw.
10 <-x1>; MM past tense.
11 <AP̄>.
12 Modi.
13 <[——]ptk'>.
14 Damaged.
15 <[w]'y'yyb'l>.
16 <[——]tk'>.

ud ka pid ī pādixšāyīhā xwāstag pad stūrīh paydāg kunēd pus w ī-š pad pusagānīh bē dād estēd pad ān xwāstag pad stūrīh ōh gumārišn ∵ o ∵

37.10 andar dūdag zād pad kerd/grift guft estēd kū pad stūrīh[2] pid nē gumārišn.

Wāy-ayār guft kū ōh abāyēd gumārdan

ud pad Ardaxšahr-xwarrah ōh gumārēnd

ud pad-iz Dārābgerd ōh gumārēnd

ud Mardag ud Pusānweh-iz ham-dādestān būd hēnd kū-šān ōh gumārd[3]

ud dādestān brād-iz ōh abāyēd gumārdan

ud dādestān xwah-iz ōh abāyēd gumārdan ∵ o ∵

37.11 Rād-Ohrmazd guft kū dādestān duxt ǰuttar nēst kū pus ī padīruftag čē ān-iz pad zanīh padīrift[4] ī mād rāy

ud ka-š dādestān duxtīh ast pus-iz ī padīruftag pad pašt bawēd ∵

37.12 u-š ēn-iz guft kū dādestān duxt ka-š ōh abāyēd xwāst ud nē ēn kū-š abar mānēd pas pus ī čagar sazāgtar

ud Wāy-ayār ham-dādestān nē būd

u-š ēn-iz pad bōzišn guft kū agar dādestān duxt tis-iz nēst pas stūr čim abāyēd gumārdan

ka ān ōh zāyēnd hamāg dādestān pus ud hamāg dādestān duxt hēnd ∵ o ∵

37.13 ka dūdag-dād kadag-xwadāyīhā ud harg ī paywand[5] ud tōhmag[6] abar nē mānēd ∵ o ∵

37.14 gyāg-ēw nibišt kū pad stūrīh ud sālārīh dādestān brād az brād ud pus ud duxt ī andar dūdag ī brād zād estēnd az ān ī abārīg brādarān sazāgīh[7] ud dādestān ǰuttar nēst .

37.15 <pyšksyl> gōwēnd kū dādestān brād ka-šān zahagīh[8] az ēd gyāg [43] pad uskārišn kū ēk andar šōn ī[9] * šāyēnd ∵ o ∵

37.16 zan ī pad stūrīh sazāgtar ka-š ōh xwāyišn kerd bahr ud passazišnīh bē[10] dād pādixšāy

ud ka ān (ī) kam-sazāgtar xwāhēd bē hišt[11] pādixšāy

ud ka pad *hunsandīh[12] ī ōy ān ī *kam-sazāgtar[13] ō xwāyišn kerd/grift ēg[14] nē gumārēd

ud ān ī sazāgtar xwāhēd ēg-iz ān (ī) sazāgtar gumārišn ∵ o ∵ o ∵

---

1 <[s]*t*wlyh B[RE ptgl]wptk'>.
2 MM adds ī.
3 <-t">.
4 <-x2>.
5 <pwwn wny>.
6 <twhm'k'>.
7 sazāg/īh for sazāgtar?
8 <z'hk->.
9 Modi (MM) ēk andar *did.
10 <pscš[n]yh [B]RA>; Modi (MM) *pēšīgān.
11 <-x2y>, hilēnd?
12 Modi for <PWNt NYŠEyh>.
13 Modi for <•ptp'ktl>.
14 <ADYNww>.

37.17 ka brād stūrīh ahīy ō xwāyišn kerd kū xwah pad ān stūrīh xwah nē bē brād gumārišn Pusānweh-iz ī Āzād-mardān hamgōnag guft ∵ o ∵

37.18 ka brād stūrīh andar xwāyišn dāšt[1] ud xwah rāy ēn nibišt estēd kū pādixšāy kas zan gumārēd pad xūb dāštan

pursišn ī az xwah kār nēst ∵ o ∵

37.19 ka mard pad baxt šawēd u-š xwāstag 80[2] nēst ham[3] xwah ud brād ast ud ham pad dūdag ī kas stūr ud xwah kas zan ān xwāstag ō brād

ud abāg-iz ān kū zan kē šōy ast pad stūrīh pad sazāg

ud ān ī stūr pad a-sazāg dārēnd pas-iz ō xwah nē bē pad xwēšīh ō brād rasēd ∵ o ∵

37.20 xwāstag ī pad dūdag kē stūr gumārišn ud arz ī šahr rāy az 80 abāz kast

ka pēš az ān ī ka stūr gumārēnd abāz kast stūr nē gumārišn ∵

ud agar pas kast stūrīh ǰuttar bē nē bawēd ∵ o ∵

37.21 ka kadag-bānūg bē-widerišnīh stūrīh bē dahēd agar ōwōn nibišt kū-m frāz az man dād būd kē guft kū

pad ēn čim čē pad ān zamān hamē dahēd ka dādwarān stūr gumārišn nē xūb

ud ka kerd kū-m pad bē-widerišnīh dād pad xūb dāštan .

37.22 ka stūr ī kardag stūrīh bē ō abornāyīg ī xwēš dahēd ud abornāyīg andar abornāyīgīh pad baxt šawēd ǰuttar nē bawēd

čiyōn ka-š [44] zan[4] abar kerd čiyōn [hē[5] ka-š zan abar kunēd ēdōn uskārišn kū ēdōn bawēd] čiyōn ān-iz ī gumārdag ∵ o ∵

37.23 stūrīh ka xwēšāwand hēnd ud nē xwāhēnd ādehīg[6] čiyōn az dādestān-nāmag ī pad Gurgān kardag sahist kū paydāg[7] ōh gumārišn ∵ o ∵

37.24 ka mard xwāstag pad stūrīh ī xwēš zan ī pādixšāyīhā ī xwēš dāštan rāy ud ēn-iz framān dahēd kū kas pad ziyānag ud ān xwāstag sālārīh ud pādixšāyīhā ma ē[8] bawēd ziyānag pad pēšēmālīh ud pasēmālīh ī xīr ī ān stūrīh sālār andar nē abāyēd ∵ o ∵

37.25 mard ka-š bē zan ayāb ān ī an-ērīh dārēd[9] ayāb-iš bē abornāyīg ī ō ag-dēnīh šawēd anīy frazend nēst stūr ōh gumārišn : o ∵

37.26 ka mard bē duxt 2 anīy kas nēst xwāstag ud xān pad bahr ud xwēšīh ō duxt ī meh dahēd an-handarz mīrēd

būd kē guft kū duxt ī meh bahr ī duxtīh rāy bahr pad stūrīh kam abar nē mānēd

---

1 <-t">.
2 MM for •Y 2x, but see p. [45].
3 <ŠM>.
4 <[N]YŠE>.
5 <*HWE*[yD]>.
6 <'yy'yk>.
7 <št'k>.
8 <HNA>.
9 <-d>.

ud ǰuttar nē bawēd čiyōn ka-š naxwist[1] bahr ī duxtīh dād ud pas pad zanīh kerd/grift

ud bahr ī zanīh kam nē rasēd ∵

ud būd kē guft kū ka bahr-iz ī stūrīh duxtīh rāy hamē rasēd ∵ duxt ka-š ◦ zan kunēd bahr ī zanīh nē duxtīh rāy hamē rasēd

u-š abārīg xwāstag abar nē mānēd ∵

ud abar dādestān nāmag ōwōn nibišt kū duxt ī meh stūr ud xwāstag ī ka kadag-xwadāy pad baxt šawēd pad kadag-xwadāy estād ∵ ō duxt ī keh rasēd

37.27 ka gōwēd kū-m ēn xwāstag pad stūrīh paydāg kerd u-š duxt y / 2 ast ān kē framān abar nē dād estēd pad xwēšīh pad duxt harw 2 ud ān ī paydāg [45] {~~būd estēd~~} kerd pad stūrīh duxt ī meh dārišn ∵ o ∵

37.28 ud Wāy-ayār-iz hamgōnag gyāg-ēw nibišt kū ka pid xwāstag 80[2] pad stūrīh paydāg kunēd ud pad ham[3] dāštan ō kas nē dahēd u-š duxt *2[4] ud anīz xwāstag ast ān 80 pad stūrīh ō duxt ī meh ud abārīg pad xwēšīh nēm ō ān duxt ud nēm ō ān duxt rasēd

čē pid xwāstag pad stūrīh ān-and paydāgēnēd duxt xwāstag andar ō stūrīh nē barēd čē pad ān-and[5] xwāstag stūr ∵ o ∵

37.29 ka gōwēd kū-m ēn xwāstag pad stūrīh ō ziyānag ayāb ō mērag dād[6] ud ka ēdōn[7] dād ī pad nāmčišt paydāg nē kerd kadag-xwadāy mīrēd xwāstag ō ziyānag rasēd

čē pad dūdag ēdōn nīrmadtar ∵ o ∵

37.30 ka mard xwāstag pad stūrīh paydāg kerd u-š duxt nē pus ī pādixšāyīhā ast ud ān xwāstag kas dāštan rāy framān nē dahēd ud pus ud abārīg nabānazdišt pad ēn kū

ka ōy mard xwāstag pad stūrīh ō man dād hē man nē kerd tā ān stūrīh pādixšāy būd hē

mard ān stūrīh ī ǰud az framān ī kadag-xwadāy pad rāh ī nabānazdištīh kunišn ēnyā nē kerdan pādixšāy hēm ān stūrīh nē kunēnd[8]

būd kē guft kū frazend ud nabānazdišt ī ān mard ī andar ān ēw[9] ka-š ān xwāstag paydāg kerd

ud ēd čē pas az ān būd hēnd nē pādixšāy hēnd bē ka kunēnd ud ǰuttar nē bawēd

čiyōn ka ātaxš nišīnēd ayāb xwāstag ruwān rāy paydāg kunēd ud pus ud abārīg nabānazdišt nē pādixšāy hēnd bē ka-š sālārīh kunēnd

37.31 ud ka-iz mard-ēw xwāstag pad stūrīh ō kadag-xwadāy dahēd kadag-xwadāy [46] bē padīrēd ⌈ y pādixšāyīh ī kadag-xwadāy ⌉[1] [pas az ān naxwist zāyēd ka dādestān ōwōn ī] pad ān stūrīh andar abāyēd ān stūrīh nē pādixšāy bē ka kunēd ∵

---

1 <nhwst'>; MM <nhst'> wrong.
2 §Y 2x +.
3 Uncertain; MM <ŠM> not likely.
4 <Y>.
5 MM only and.
6 <-yt>.
7 <'yywww>.
8 <-x2d> 3x.
9 anīy?

37.32 ka ātaxš pad stūrīh nišīnēd ud ātaxš wizend ī[2] pad sazišn rasēd ōwōn sahēd kū pēš-iz az abāz nišast ī ātaxš stūr nē gumārišn

37.33 Wāy-ayār nibišt kū

ka mard xwāstag 80 rāy kerd kū-m harw 2 sāl sāl ī nazdist[3] stūrīh

ud sāl ī didīgar ruwān rāy paydāg kerd ud ān xwāstag kas dāštan rāy framān nē dād ud murd

u-š pus-ēw ud duxt-ēw ast anīy kas nēst pad ān xwāstag fradom duxt pad stūrīh bē gumārišn[4]

harw 2 sāl sāl ī nazdist pad stūrīh duxt ud sāl ī didīgar pad ruwān[5] pus dārišn[6] duxt hamē stūr[7] ud dūdag ud ān xwāstag sālār pus

37.34 u-š ēn-iz guft kū ka kerd kū-m ēn xwāstag harw 2 sāl ēw[8] sāl pad stūrīh dāštan {dāštan} ō Mihrēn dād

u-š zan ud frazend ud anīy xwāstag nēst stūr-ēw pad ham xwāstag bē gumārišn

harw 2 sāl ēw sāl stūr ī[9] gumārdag ud ēw sāl stūr ī kardag dārišn

37.35 abāg ān w ī-š gyāg-ēw nibišt kū ka kunēd kū-m az 10 sāl frāz ēn w xwāstag pad stūrīh ō tō dād ā-š tā 10 sāl stūrīh pādīrānēnīd[10] nigerīdan ∵

37.36 gyāg-ēw nibišt kū pad zan ham-dādestān būd hēnd kū tan stūr ud zīndag stūr harw {ōh} 2 ōh bawēd ∵ o ∵

37.37 ka kunēd kū-m ēn xwāstag pad stūrīh dāštan ō 3 mard dād ast kē ōwōn gōwēd kū šāyēd čē awēšān harw 3 mard ham-dādestān[11] bawišn

ud mard-ēw ud zan-ēw ō dūdag nayišn ka ham-dādestān nē bawēnd [47] [ud mīrēnd ast kē pus[12] ast kē duxt[13] ī pas] *zāyēd[14] čē pad būdagīh ō duxt (ī) pas zād rasēd ∵ o ∵

37.38 ka [Mihrēn] xwāstag 80 harw 2 sāl ēw[15] sāl pad xwēšīh[16] ō Farrox[17] [dahēd] Farrox ud[18] Mihrēn harw 2ān an-handarz pad baxt šawēnd u-šān zan ud frazend[1] ud anīy xwāstag nēst harw 2 stūr gumārišn

---

1 Bottoms only.
2 MM -ēw.
3 <nzyyt> 2x.
4 <-šn'>.
5 <lww'n'>.
6 <-šn'>.
7 <yytwlw>.
8 <HNA> 3x.
9 stūr ī eol.
10 <p't/yl->.
11 <-d'tst'n>, superscript <DYNA>.
12 <B[RE}>.
13 <B[-]>?
14 <[-]t>
15 <HNA>.
16 <hw*yš*[yh]>.
17 <[O]L [p]l[-]>
18 <[p]l'hww>.

ud ka pad ān ēwēnag kerd estēd ud Farrox ud[2] Mihrēn harw 2 zīndag hēnd Mihrēn abāg Farrox ēn rāyēnišn nē bawē kū baxtīg ud bahr ī man nāmčištīgtar paydāg *kunē[3]

būd kē guft kū ōwōn bawēd čiyōn xwāstag 80 ī pad 2 mard xwēš ∵ o ∵

37.39 Wāy-ayār nibišt kū

ka mard-ēw xwāstag pad stūrīh ī xwēš paydāg kerd ud pad dāštan harw 2 sāl ēw[4] sāl ō Farrox ēw[5] sāl ō Mihrēn dād Farrox Mihrēn ǰud ǰud pad ān xwāstag yō hē pascaētā[6] ōh bawēd

čē ēd-iz pādixšāy ka frāz az xwēš bē dahēd ǰud ǰud zan padiš kerd xūb[7]

čē ēd-iz pādixšāy ka bē ō zanān dahēd

yō hē pascaētā[8] ān bawēd ī pad ān sāl zāyēd

ka-š stūrīh pad ō zan pad ān sāl kunišn

ka-š stūrīh padiš estēd ka az kust-ēw būdag bē bawēd ud andar būdagīh pad xwēšīh bē ō mard-ēw rasēd az ēn kust pad xwēšīh ud az kust ī did pad stūrīh rawēd ∵ o ∵

37.40 ka Ādur-farnbay xwāstag 200 pad stūrīh ō Mihrēn dahēd ud Mihrēn ān xwāstag nēm pad stūrīh (ī) {~~ō Mihrēn~~} Ādur-farnbay[9] ō Farrox dahēd ud pas az ān Farrox ud Mihrēn frazend zāyēd ān w xwāstag rāy framān nē dahēnd ud pad baxt šawēnd ān xwāstag widerd awēšān [48] ō frazend ī Mihrēn ud nē bē ō frazend [ī Farrox] rasēd[10] ∵ o ∵

ud Mihrēn bē čiyōn tā zīndag ud ān xwāstag nēm bar burd[11] dastwarīhā[12] būd ēnyā-š pas az ān stūrīh nēst ∵ o ∵

37.41 pid xwāstag pad stūrīh ō duxt ī čagar ī abornāy kē abar sālār frāz[13] az xwēš dahēd ud ka duxt pornāy būd sālār ∵ anīz mard bawēd ∵

būd kē guft[14] kū ka dādestān ōwōn ī pid ī čagar stūr andar abāyēd ud ān sazāgtar ham-dādestānīh ī sālār ī pas y andar nē abāyēd

ud ka ǰuttar ōwōn bawēd čiyōn ka ǰud az dastwar ō zanīh ud stūrīh ī kasān kerdan šud hē ∵ o ∵

37.42 mard andar ān šahr kū pad uzdehīgīh pad baxt šawēd stūr ud dūdag sālār ōh gumārišn

ud andar ān šahr kū-š xwāstag ka-iz xwad nē mad estēd ud kār-framān nēst pad kār-framān gumārdan abāyistan ∵ o ∵

---

1 <’p̄š’[n •]••]*E* Wpwcy>! MM <prcnd> wrong.
2 <Wpl•w[•]>.
3 <-x1>.
4 <HD>.
5 <HNA>.
6 <ywk hy / scyt’>.
7 <h*wp*'>.
8 <ywk hy pscyt’>.
9 <’twrlnby>; MM wrong.
10 <[YH]*MT*Wnyt>.
11 <-x1> with superscript <-x2>.
12 <dstwblyh’>; MM <dstwlyh’> wrong.
13 <pr[’c]>.
14 <*ywpt*> with <yw> resembling <c>.

ǰud-dādestānīh ī[1] padiš ud uzdehīgīh kē stūr ud dūdag sālār gumārišn

mānišn nē āmār

mard zīndagān dūdag ōh bawēd

čē pad zan ham-dādestān būd hēnd kū tan stūr ud zīndag stūr harw 2 ōh bawēd

ud abornāyīg murd-iz pid dūdagīh ōwōn čiyōn nūn-iz čē-š tis-iz tis ǰuttar bē nē bawēd ∵ o ∵

37.43 ka šōy pad zan stūrīh ōh xwāyišn kerd pēš tā gumārēnd šōy bē mīrēd zan pad ān stūrīh bē gumārišn ∵ o ∵

37.44 ka anšahrīg-ēw ō Farrox mad ud Farrox nēm āzād kerd ud abārīg pad xwēšīh ō Mihrēn dād stūr ōh gumārišn ∵ o ∵

būd kē guft kū az wāhmān abestāg ēdōn paydāg kū Farrox sazāgtar ud pad-iz xwēšīh hamgōnag ∵ o ∵

37.45 ka stūr ud dūdag sālār gumārd ud ān ī sazāgtar az ān rasēd ī pas az ān zād stūrīh nē sālārīh bē kanišn ud pad sālārīh ān ī sazāgtar [49] [gumārišn ∵ o ∵]

37.46 [... pus rasēd ... kē andar ... šnīg] pad[2] 7 bahr ō pusarān ēw[3] bahr ō ān duxt rasēd ∵ o ∵

37.47 zan ī čagar ka barwar ā-š ayōgēn abar ōh bawēd tā [dād ī 50]-sālag pad barwar dārišn ∵ o ∵

37.48 ka mard zan ī-š pādixšāyīhā-zan rāy stūrīh xwāhēd ō ān stūrīh hilēd[4] ∵

būd kē guft kū-š sālārīh ī ān zan būdagīhā čē-š az sālārīh bē nē hišt[5] ∵ o ∵

ud būd kē guft w kū-š[6] gumārdagīhā ud pad kardag ōwōn dārēnd kū-š būdagīhā ∵ o ∵

37.49 ka duxt-ēw ī abornāyīg rāy stūrīh xwāhēd sālārīh az paywand ī ōy bawēd kē-š[7] pad stūrīh gumārēnd ∵

pus rāy ēdōn wēš gōwēnd kū sālār pid bawēd[8] ∵ o ∵

37.50 gyāg-ēw nibišt kū ka mard xwāstag pad stūrīh ō mard-ēw ayāb ō zan dahēd abāz stad[9] pādixšāy

u-š bōzišn ēn guft kū ka xwāstag pad stūrīh bē {yh} dahēd ud pas-iz abām stānēd[10] ud mīrēd xwāstag pad ān abām abāz āwarišn ∵

ud būd kē guft abāz stad[11] nē pādixšāy u-š bōzišn ēn guft kū ka {pad} xwāstag pad stūrīh bē dahēd ud pas abām stānēd[12] ān kē ān xwāstag awiš dahēd pas-iz az ān xwāstag bar burd[13] dastwarīhā ud ka xwāstag pad ān abām nē bowandag ēg-iz bar abāz nē āwarišn ∵

---

1 <-DYNAy'y>; MM <-yh>.
2 <[P]WN>.
3 <HNA>.
4 <-x1>.
5 <x2>.
6 MM only <AYK> wrong.
7 <MNš>.
8 YHBWNyt>.
9 <-x2>.
10 <-x1>.
11 <-x2>.
12 <-x1>.
13 <-x2>.

37.51 az Rād-Ohrmazd bē ōwōn guft kū ka zan (ī) Ādur-farnbay pad hunsandīh[1] ī Ādur-farnbay stūrīh (ī) Mihrēn pad xwāyišn dārēd

ka dādwarān abar-mad[2] kerd az ān ī ka dādwarān abar-mad[3] kerd frāz stūr ī Mihrēn ud xwāstag awiš ōh abespārišn [50]

37.52 u-š ēn-iz guft kū ⌈ ka gōwēd ⌉[4] [... xwāstag tā 10 sāl pad stūrīh] dārēd ud zan-būd andar 10 sāl frazend zāyēd ān xwāstag pad xwēšīh bē ō ān frazend[5] rasēd ∵ o ∵

37.53 ka abām az ādurān ud ātaxšān stūr nē gumārišn čē pad abām ī ādurān ātaxšān hišt[6] dād būd nē šāyēd ∵ ud xwāstag abām bē abespārišn ∵ o ∵

37.54 gyāg-ēw nibišt kū mard ka hāmbun-iz ast ī nē bowandag pad stūrīh šāyēd ∵

u-š xwad-iz stūr ōh gumārišn ∵ o ∵

ud abāg ān ī nibišt kū mard-ēw pad was stūrīh šāyēd nigerīdan∵

37.55 ka xwāstag pad stūrīh ō zan-ēw mard-ēw dahēd ast kē ōwōn gōwēd kū ka xwāstag 2 stūrīh ast stūr 2 ōh bawēd ēk ziyānag ud abārīg mērag dārišn

ud ka [ēw] stūrīh ast ziyānag abāg mērag dārišn ∵

ud ast kē ōwōn gōwēd kū ka 2 stūrīh ast ēg-iz stūr ēk bawēd ud ziyānag ud mērag dārišn ∵

ud ast kē ōwōn gōwēd kū ka ēw stūrīh ast ziyānag dārišn bē ēwar kū ān zan **o** pādixšāy ka zanīh (ī) ān mard nē kunēd ∵ o ∵

37.56 gyāg-ēw nibišt kū ka xwāstag pad stūrīh ō zan-ēw ud mard-ēw dahēd ka zan mīrēd xwāstag abāz ō ān mard rasēd

37.57 Abargīg gōwēnd

ay[7] ka-š pid pad abornāyīgīh pad stūrīh bē dahēd ka ō pornāyīh rasēd nē pādixšāy bē ka-š abar estēd

Mēdōmāhīg gōwēnd

ay Mēdōmāh guft kū ka ō pornāyīh mad ham pus ud ham duxt pādixšāy ka-š abar nē estēd.

Weh-Ohrmazd guft

ay[8] tā *ō[9] pornāyīh rasēd stūrīh pad abornāyīg hamē rawēd ∵

<pyšksyl> gōwēnd

ay[10] pus pad pusagānīh ud duxt[11] [51]

---

1 <hwsndyh>.
2 <'plmt'>.
3 <MDMmt'>.
4 Bottoms.
5 <p[rznd]>.
6 <-x2>.
7 <'D>, MM *<AYK> +.
8 <3>.
9 <2>.
10 <3>.
11 <dwht'>.

37.58 [...] īh bahr / estēd[1] wēš uskārdan ud nigerīdan abāyēd ∵ o ∵

37.59 kadag-xwadāy pus ud duxt ham-waxš / [...]īh[2] kunēnd/gīrēnd[3] ud pas xwāstag[4] ō dūdag dahēnd ∵

Pusānweh guft kū / ātaxš[5] āgenēn xwēš čē ātaxš ka-š bahr sūdōmandtar bahr ōwōn čiyōn / ⌈ ...

dāštārīh ⌉[6] sūdōmandtar dāštārīh abāyēd dād y ud agar-iš bahr ōwōn [(čiyōn)] pus-ēw[7] ∵

ān-iz ī ō dūdag rasēd čiyōn pus xwēš xwēš abāyēd būd ∵ o ∵

37.60 ka / [(pad dw)tk] bē[8] pus-ēw ud kadag-bānūg kas nēst ud dastkerd-ēw pad ham-dādestānīh bē ō

mard ī šahr [(dahēnd) pas] az[9] kadag-bānūg {kas nēst ud dastkerd-ēw pad ham-dādestānīh bē ō

mard ī šahr dahēnd} / [... k] pus-ēw[10] w[11] zāyēd

pad čāštag ī Mēdōmāh guft estēd kū

ka bē [...] nē[12] ka pad ham-dādestānīh ī [pus dād xūb] u-š tis-ēw andar nēst ī / [...

(ka) kadag]-bānūg frazend zāyēd ayāb pus y pēš az kadag-bānūg pad baxt šawēd ud pas / [... stūr] •

abāyēd gumārdan ā-mān nē kerd/grift estēd ∵

ud gyāg-ēw nibišt kū / [...] kadag-bānūg

ān čē-š bē dād[13] abar bahr ī pus

ān ī-š bē nē būd ōh zāyēd /

[ka] kadag-bānūg[14] ud duxt 2 pad k dūdag ud naxwist duxt šōy kunēd ud pas az kadag-bānūg

frazend[15] / [zāyēd]

Wahrām guft kū abar bahr ī duxt nē zāyēd čē duxt ka-š šōy kerd / [xwāstag] ō[16] xwēšīh ī dūdag ī

kasān mad ∵ o ∵

37.61 ka kadag-bānūg ud pus ud duxt ī pornāy ud abornāy / [...] ham-bāy hēnd ud pus-ēw ī pornāy ayāb

pus-ēw pad baxt šawēd xwāstag bahr ī ōy abāz [52] ēn

agar pad [...

... pornāyīg pad baxt][17] / šawēd pad stūrīh ayāb pad xwēšīh ō ān ī sazāgtar rasēd

abornāyīg • [... / ...] baxt {pad} šawēd[1] pad čāštag ī Mēdōmāh[2] pad kadag-bānūg estēd

---

1 <[YKO]YMWNyt>.
2 Modi [pad baxtīg]īh, but not enough room?
3 <-x2d>.
4 <yw'stk'>.
5 <[']thš>.
6 <[...]t'lyh>; Modi <[BRE-1 W AMTš d'št]'lyh>, but where?
7 <*B*[R]*E*-1>.
8 <[BR]A>.
9 <*MN*>.
10 <[BR]E-1
11 Not MM.
12 <<*LA*>.
13 <-t'>; MM <-yt'> wrong.
14 <[kt]kb'nwk'>.
15 <pwy> eol.
16 <[O]L>.
17 MM [ka pornāyīg pad baxt].

ud pad ān ī *Abarg[3] / ham-ēwēn

u-š kardag ān ī Mēdōmāh ∵

37.62 ka ham-bāy baxtīgīh kunēnd[4] ud pornāy[5] / abornāy-ēw āgenēn bahr stānēnd[6] ō ān ī pornāy ud abornāy xwāstag dahēnd ān ī ō / [abornāy] ēd rāy ka abornāyīg windišn dūdag xwēš bē ō dūdag rasēd

ud ān ī ō pornāy[7] / ēd rāy čē-š ham-bāyīh ī abāg abornāyīg ǰuttar nē būd estēd nēm-ēw bē ō [abornāyīg] / az abornāyīg bē ō dūdag rasēd

ān ī ō dūdag rasēd ēdōn čiyōn abarg [guft] / harw kē pad dūdag ēdōn čiyōn Mēdōmāh guft kadag-bānūg dārišn [∵

ka] kadag-[bānūg][8] / pus ud duxt pad dūdag hēnd u-šān kadag-xwadāy xwāstag bahr ī •[9] [... pusīh ud duxtīh] / ud zanīh bē dahēd ud widerd[10] mērag az *kadag-bānūg[11] frazend zāyēd [ud pas xwāstag ō dūdag] / dahēnd frazend abar bahr ī kadag-bānūg zāyēd ud ān xwāstag ō dūdag dahēnd[12]

[Pusānweh ī] / Āzād-mardān guft kū pad kadag-bānūg ud frazend ī pas az kadag-bānūg zād[13] estēd[14] / pad ēd dāram kū ēd rāy ēdōn čē-m pus andar kadag-bānūg pad kas *dārišn

[ud][15] Mēdōmāhīgān-iz hamgōnag gōwēnd ∵ o ∵

37.63 ka kadag-bānūg pus ī⌈ pornāy ud abornāy pad dūdag ud baxtīgīh [kunēnd] ⌉[16] ēk pad baxt šawēd <p> [... ...] / guft kū bahr ī ōy pad kadag-bānūg

ud frazend ī pas az kadag-bānūg zād ud zāyēnd [...][17] / ∵

pyšksyl-iz hamgōnag gōwēnd ∵

37.64 ka-iz pid[18] ō zan ud frazend xwāstag pad bahr [nē dahēd ud ēd][1] [53] rāy pad⌈ baxtīgīh kerdan nē ⌉[2] abāyistan pahikārēnd[3] bē ka awēšān kē baxtīgīh xwāhēnd ō[4] awēšān abornāyīgān ud armēštān az xwāstag hammis sālārīh kunēnd[5] ēnyā baxtīgīh kerdan nē pādixšāy ∵ o ∵ *lh* [= 38]

---

1 <PW OZLWNyt>.
2 <mtwkm'h>.
3 <*'pl*• ••>.
4 <-x2d>.
5 <pln•>.
6 <-x2d>.
7 <p[-]>.
8 <[k]tk'[-]>.
9 Not <B->; <P[WN]>?
10 <-tn">.
11 kadag-xwadāy!
12 <YHB[WNd]>.
13 <-yt>.
14 <YKO[YMWNyt]>.
15 MM d'l[wm W].
16 Interlinear, squeezed.
17 MM [estēd].
18 <[A]B'>.

CHAPTER 38 {MM CHAP. 20}

38.1 ēn dar ī ham-bāyān ud ham-xwāstagān tis wizārdan ∵ o ∵

38.2 ham-bāy kē xwāstag[6] ud waxš ī pidarān wizārišn ham-ēwēn ǰud az xwāstārīh bē wizārd guharīgān az ham-bāyān abāz xwāst pādixšāy ∵ o ∵

38.3 ka mard abām ī pidarān kē[7] waxš nēst bahr ī xwēš pad padīrift[8] frāz dārēd[9] ud ān kē-š awiš dahišn gōwēd kū tā abārīgān wizārēnd nē padīram[10]

ka abārīg-iz bē wizārēd guharīgān az ham-bāyān abāz xwāst nē pādixšāy[11] ∵

ka gōwēd kū abārīg-iz bē wizār tā padīram ud abārīg-iz bē wizārēd az ham-bāyān abāz xwāst pādixšāy

čē ka-š guft kū bē wizār ēg-iš xwāstārīh kerd bawēd ∵ o *lṭ* [= 39]

CHAPTER 39 {MM CHAP. 21}

39.1 — dar ī nēm bahr ud arz ī andar xwāstag kē nibišt abar kunēnd[12] ∵ o ∵

39.2 ka gōwēd kū-m ēn xwāstag nēm ō tō dād arz ōwōn bawēd čiyōn andar ān-ēw ka xwāhēd ∵ o ∵

39.3 ka gōwēd kū-m ēn xwāstag nēm ō tō dād tā dahēnd[13] pādixšāy ka nē paydāgēnēd

ud ka paydāgēnēd bar pādixšāy burd[14]

ud tā-iz bar hamē barēd[15] wizend ī pad A-wināhīh ī rād ō bun rasēd ō harw 2 nēm mad bawēd ∵ o ∵

39.4 čiyōn ka gōwēd kū-m 3 bahr ēw bahr ō tō dād

čē ka bahr gōwēd ēg-iš ēn pahikārišn andar ast kū-š 2 baxt dād bawēd

pēšēmālīh-ēw mad ī kerd[16] estēd kū pid xwāstag pad 3 bahr ēw bahr ō man dād [54] u-š xwāstārīh[1] [padiš kerd estēd dādwarān ōwōn čiyōn ka pad (bahr?) dād] estād[2] / hē wizīr kerd ud bē abespārd[3] bē-šān bar wizīr nē kerd ∵ o ∵

---

1 <• [-]>.
2 <bht[ykyh] *krtn' LA*>.
3 <ptk *'lynd*>.
4 MM <W> prob'ly wrong.
5 <-x2d>.
6 <NKSYA>.
7 <MN>.
8 <-x2d>!
9 <y'lyt'>.
10 <-mn> 2x?
11 ŠLYT
12 <-x2d>.
13 <YHWWNd>.
14 <-^x2>.
15 <-x1>.
16 <-t>.

39.5 pad guft ī Wāy-ayār nibišt kū ka gōwēd kū ēn xwāstag 3 bahr ēw bahr Mihrēn xwēš ē[4] bawēd u-š 2 baxt abāg nē gōwēd ēdōn bawēd čiyōn ka-š nēm-ēw dahē ud kāmag pad rād ∵

ud anīy gyāg-ēw nibišt kū ka-š pad bahr dahēd A-baxt dād bawēd ∵ o ∵

39.6 ka Farrox abāg Mihrēn paymān kerd w kū sazist[5] rōz wāhmān ka ān xwāstag[6] nē wizārd[7] estēd xwāstag ī tō gōwē čand ān xwāstag[8] wahāg arzēd ān xwāstag rāy tō xwēš Mihrēn pad xwāstag kē bar ī 13[9] arzēd ud pad bowandag nē pazzāft padiš mad estēd gōwišn gōwēd ud ān xwāstag andar ān-ēw ka paymān kerd bar padiš nē būd

ud ān drahm frāy[10] nē arzist kū nūn guharēn ōwōn bawēd čiyōn andar ān-ēw būd ∵

Siyāwaxš[11] guft kū bar bē nē šawēd čē ka ōwōn xwāstag pad arz ī 13 frāy hamē gīrēd ∵ o ∵

39.7 ka Farrox abāg Mihrēn paymān kerd kū xwāstag ī man xwēš ud tō gōwē (čand) arzēd 200 wahāg arzēd tō xwēš

Mihrēn pad čand anšahrīg ī andar ān-ēw abornāyīg pad āgenēn 200 arzist ∵

ud nūn ǰud ǰud 200 arzēd sahišn gōwēd

az ān čiyōn nē arz ī šahr bē tan ī xwēš weh bē kerdan rāy arz abzūd nē pad arz ī andar ān-ēw bē pad arz ī nūn abespārišn

ud gōwišn kār nēst ∵

39.8 ka gōwēd kū-m xwāstag nēm ō tō dād pad ān arz ī andar ān-ēw ka xwāhēnd bawišn čē pādixšāy ka-š ān nēm abaxt * dahēd ud ka-š abaxt * dahēd arz ōwōn bawēd čiyōn andar ān-ēw ka xwāhēnd .

39.9 ka gōwēd kū-m xwāstag pad arz [55] 250 ō (tō) dād pad ān arz dahišn ī (andar) ān-ēw ka gōwēd ∵ o ∵

39.10 pad guft ī dastwarān nibišt kū ka gōwēd kū ēn xwāstag ēd bahr-ēw[12] tō xwēš ēd bawēd kardag ōwōn abāg kū-š tan (ī?) xwēš az mayān bē āwurd bawēd xwāstag ham-ēwēn awiš[13] rasēd ∵ o ∵

39.11 ka gōwēd kū xwāstag ī man xwēš ud xwāstag (ī) ō xwēšīh ī man rasēd čand[14] arzēd 200 wahāg arzēd tō xwēš

ud ān[15] xwāstag kē kāmag abar dōšīd

---

1 <hw[-]>.
2 <[-]'t>.
3 <-yt'>.
4 <HNA>.
5 <YNPKWN>.
6 <NKSYA>.
7 <c'lt'>.
8 <NKSYA> 2x.
9 <d-3> 2x.
10 <plyD>.
11 <s'whyš>.
12 <bhl Y>.
13 <'wBRA>.
14 MM <-c cnd> wrong.
15 Not MM.

ast ī andar ān-ēw ka-š gōwišn guft xwēš būd ud ast ī pas az ān mad

ān ī andar ān-ēw xwēš pad arz ī andar ān-ēw[1] ka gōwišn guft ān ī pas az ān mad pad arz ī andar ān-ēw ka mad paydāg kunišn ∵ o ∵

39.12 ka zamīg ēw kardag rāy gōwēd kū bē 3 ēk-ēw tō xwēš pad kardag ōwōn kerd kū arz y marīhā dād bawēd ∵

• *m* [= 40]

CHAPTER 40 {MM CHAP. 22}

40.1 dar ī ham-pāyēnānīh ud pāyēnānīh ud ham-bāyīh ∵

40.2 ka gōwēd kū mard 2 pad āgenēn 200 ō man dahišn[2] āgenēn kār ēdōn framūd estēd kū rāst ∵ o ∵

40.3 ka gōwēd kū mard 2 200 az man abām stad[3] gyāg-ēw nibišt kū mowbedān mowbed guft kū ham-ēwēn az mard-ēw bē xwāstan w pādixšāy

čē dārišn āgenēn barēnd ud {hmn} ham-xwāstag[4] hēnd ∵ o ∵

ka gōwēd kū mard 2 az man abām stad pad ēn šōn frāz guft čiyōn ka-šān āgenēn stad hē

u-š pad handāzag ēn gōwēd kū ka gōwēd kū ēn xwāstag mard 2 xwēš ud nē gōwēd kū-šān pad āgenēn xwēš

būd kē guft kū {kū} nē paydāg kū čand ōy ud čand ōy bē ǰār-ēw kār ēdōn framūd estēd kū rāst xwēš ∵ o ∵

40.4 ka gōwēd kū mard 3 az man abām stad paymān kerd kū [56] ham-pāyēnānān⌈ hēm ? az harw kē ? kāmēd pādixšāy ? xwāst ∵

gōwēnd ? kū ? ka ? Farrox ? guft ? ⌉[5] kū ka ōh harw 3 ādān hēnd ēg-iz az harw kē kāmēd pādixšāy xwāst ōy kē bē wizārēd bahr ī ōy ī did pādixšāy az ōy ī did xwāst

ud ka ham-pāyēnān nē bē gōwēd kū az harw kē kāmēd pādixšāy ka ōh hamāg ēk bē wizārēd ēg-iz az ōy (ī) did nē pādixšāy {~~ka ōh hamāg ēk bē wizārēd~~} xwāst

40.5 ka gōwēd kū-m pad ēn xwāstag[6] wāhmān mard pāyēnān kerd rāh ō pāyēnān pad ān zamān bawēd ka mērag an-ādān ayāb nē mad estēd

ud ka pāyēnānīh ǰud az ham-dādestānīh ī ōy kē wizārišn kunēd[7] ka xwāstag wizārēd ēdōn bawēd čiyōn kē[8] pad abē-dastwar[9] wizārēd u-š abāz nē rasēd ∵ o ∵

---

1 MM ān ī.
2 <YHBšn'> eol.
3 <-x2> +.
4 <-NKSYA>.
5 Bottoms.
6 <NKSYA> 3x.
7 <-x1>.
8 Not MM.
9 <'p̄yD->.

40.6 gyāg-ēw nibišt kū ka gōwēd kū-mān xwāstag abām stad[1] ham-pāyēnān hēm[2] ayāb gōwēd kū pad ān xwāstag ēk ōy ī did ham-pāyēnān hēm ādānīh ud nē ādānīh ī ōy ī did pad tōzišn wizārēd

ud mad estēd nē mad estēd ī ōy ī did nē āmār čē az harw kē kāmēd xwāst pādixšāy ud ōy kē aziš xwāhēd[3] az ōy ī did bahr abāz rasēd ∵ o ∵

40.7 ka gōwēd kū ēn xwāstag duxtag[4] čiyōn pornāy bawēd ud Farrox pad āgenēn xwēš ēd[5] bawēd ēdōn dānam kū ēd rāy ka pad āgenēn xwēš bawēd nibišt estēd w ō-iz Farrox pad ān zamān rasēd ka duxtag pornāy bawēd

čē pad ān zamān xwēš šāyēd būd ∵ o ∵

40.8 ka mard-ēw abāg mard-ēw paymān kunēd[6] kū man pāyēnānīh ī wāhmān rāy xwāstag and ō tō daham

ka ān paymān andar hamē kunēd ud hunsand ēg-iš rāh ō pāyēnān u-š abāz ō bun nē bawēd ∵ o ∵

40.9 Pusānweh ī Āzād-mardān [57] ōwōn guft[7] [kū ēd] ka gōwēd kū ham-pāyēnān [hēm ud ēw] ka gōwēd [kū] pad ēn xwāstag wāhmān mard pāyēnān hēm[8] ka mādagwar ādān rāh ō pāyēnān nēst ∵

40.10 ud pas-iz[9] guft kū-m āšnūd kū Ādur-<plckl> guft kū ka-m[10] bē ō <HNA l'yyt'n> {ornamentation} kāmist šudan zan mard[11] 3 pad rāh nišast hēnd ∵ ud ēk guft kū awestād ēn dādestān and bē wizār ka mard 2 xwāstag abām stānēnd/stad[12] ud gōwēnd kū ham-pāyēnān čiyōn ∵

ud man guft kū mādagwar ādān rāh ō pāyēnān nē bawēd ∵

u-š pas guft kū ka ēk abām stad[13] ud ān didīgar gōwēd kū-š pad ēn xwāstag pāyēnān ham čiyōn bawēd ∵

ud man guft kū ēn-iz hamgōnag bawēd ∵

u-š pas guft kū *nūn[14] mādagwar an-ādān bawēd ud az pāyēnān tōzišn xwāhēd ud pas mādagwar ō tuwānīgīh rasēd ∵

ud man bē estād ham u-m passox guftan nē dānist ∵

ud pas ēk guft kū awestād ma handēš u-š wistāxwīhā[1] passox kun kū nē dānam

---

1 <-x2>.
2 <HWE''m> 2x!
3 <-yt>; MM <-st> wrong.
4 <dwhtk'>; MM <dwht'> wrong.
5 <MM <HNA> uncertain.
6 <-x1>.
7 <gwp[t]>.
8 <HWE'ym>!
9 MM <w''l'c> wrong.
10 <-mn>.
11 <GB*R*[A]>.
12 <-x2d>.
13 <-x2>.
14 <'mww> for <HT>?

az ān ī mowān[2] handarzbed wizīr kerd ud ō pēš nibišt paydāg ∵

40.11 ka gōwēd kū-m Farrox pad tan az tō padīrift[3] ud ēn nē gōwēd kū-š abāz abespāram tuwān guftan kū-t dārišn ō man nē abespārd ∵ o ∵

40.12 ka Ohrmazd rōz Farrox ud Wahuman rōz [...] az[4] pusag andar Ādur-farnbay kerd kū-m Mihrēn pad tan az tō padīrift pāyēnānīh harw 2 xūb ∵ o ∵

40.13 ka Ohrmazd rōz Farrox ud Wahuman rōz ka Mihrēn kerd kū-m tā *ēw[5] sāl Farrox pad tan az Ādur-farnbay padīrift tā *ēw sāl

ud ka gōwēd kū-m Farrox pad tan az [58] Ādur-farnbay y padīrift az ān čiyōn xwāyišn[6] * ī tan sāl-dranāy az ān 1 ka xwāhēd frāz tā *ēw sāl bowandag w bawēd ka tan nē mad estēd pādixšāy ka abāz nē abespārēd

ud ka tan mad estēd ud abāz abespārd Ādur-farnbay nē pādixšāy bē ka abāz padīrēd[7] ∵ o ∵

40.14 ka Farrox abāg Ādur-farnbay paymān kunēd[8] kū agar[9] ka tō Mihrēn xwāhē Mihrēn ō tō abespāram ēnyā 200 bē daham ud pas Ādur-farnbay Mihrēn az Farrox xwāhēd ud Farrox Mihrēn nē abespārēd ud agar Farrox pad abespārd ī Mihrēn a-tuwānīg[10] ud pad ān a-tuwānīgīh a-wināh ka-iz pas ō tuwānīgīh rasēd tan nē abespārišn ud 200-iz nē

agar-iš guft kū-m padīrift ka-iz pad ān ēwēnag a-tuwānīg bē bawēd ēg-iz čiyōn ō tuwānīg rasēd tan abāz abespārišn ∵ o ∵

40.15 ka Farrox Mihrēn pad tan az Ādur-farnbay abāz padīrift[11] Ādur-farnbay agar ka xwāhēd Farrox Mihrēn abespārēd ēnyā pādixšāy ka pad guharīgānīh ī Mihrēn Farrox griftār kunēd ∵ o ∵

40.16 ka Farrox ǰud az xwāyišn ī Mihrēn Mihrēn pad tan az Ādur-farnbay abāz padīrēd[12] Farrox Mihrēn bē hišt[13] pādixšāy ud tā dārēd pad dāštan

ud ka xwāhēnd pad **o** grift[14] ud dāšt pādixšāy ōwōn čiyōn Ādur-farnbay-iz bawēd

ud ka bē hišt[15] tā xwāhēnd ǰud az hunsandīh ī Mihrēn abāz abespārdan nē pādixšāy ∵ o ∵

40.17 ka Farrox Ādur-farnbay pad tan az mard-ēw {abāz}[1] padīrēd widerd-iz Farrox xwāstag-dārišn[2] ī Farrox Ādur-farnbay abāz abespārišn ∵ o ∵

---

1 <wst'hwy[h']>.
2 <mywy'n>.
3 <-x2> +.
4 <[-]WMNW>?
5 <HNA> 2x.
6 <•••yšn'>.
7 <-x1>.
8 <-x1>.
9 <HT> not MM.
10 Independent <'-> +.
11 <-x2>.
12 <-x1>.
13 <-t'>.
14 <OHDWNt>.
15 <-x2>.

40.18 ǰud az zan ud anšahrīg ud abornāyīg ud abārīg-iz ān ī az ān šōn čiyōn
bē ka paydāg ādān hēnd ēnyā pad an-ādān dārišn ∵ o ∵ [59]
bē ka paydāg[3] kū an-ādān hēnd ēnyā pad ādān[4] dārišn ∵ o ∵

40.19 Māhwindād guft kū ka Farrox 20 ud Mihrēn 30 az Ādur-farnbay abām stad[5] ud paymān bawēd[6] kū ēk ōy ī did pāyēnān hēm
ā-š kār ēn kū Ādur-farnbay ka Farrox xwad[7] an-ādān ā-š pad 20[8] rāh ō Mihrēn ud ka[9] Mihrēn an-ādān ā-š pad 30[10] rāh ō Farrox ∵
ka gōwēd kū ham-pāyēnān hēm ā-š ēn guft bawēd kū ham-tōzišn hēm u-š ādānīh ud an-ādānīh nē āmār ∵

40.20 u-š ēn-iz guft kū ka ōwōn gōwēd kū ēk ōy ī did pāyēnān hēm ud Farrox an-ādān bē bawēd ud Ādur-farnbay pad tōzišn abāg Mihrēn rāyēnišn kunēd ud pas Farrox ō tuwānīgān[11] rasēd Ādur-farnbay pādixšāy ka rāyēnišn bē hilēd[12] ud abāz ō rāyēnišn ī Farrox estēd
abar ēn wāzag[13] čiyōn-im pad nibištag dīd Weh-panāh-iz ī mowān[14] handarzbed bawēd wizīr hamgōnag kerd∵ *m'* [= 41]

CHAPTER 41 {MM CHAP. 23}

41.1 — dar ī xwāstag dārišn ∵

41.2 pus ka-š xwāstag ī pidar drahm-ēw pad abarmānd kerd/grift ud dāšt[15] hamāg tōzišn ī pidar bawēd ud pēšēmāl tōzišn az harw kē kāmēd xwāst pādixšāy
ud ōy kē aziš xwāst bē bahr ī xwēš abārīgān az ham-bāyān abāz rasēd
bē ān ī pad nīrmad ī kadag-xwadāy estēd ayāb ān kē ka-š tōzišn aziš xwāhēnd az ham-bāyān abāz rasēd ēnyā az ēk nē pādixšāy xwāst ∵

41.3 ud ka pus ēwāz ēk ānōh u-š pid xwāstag dahēd ∵ gyāg-ēw nibišt kū harw čiyōn-š dahēd pad {pad} xwāstag-dārīh [60] [dād bawēd ∵ o ∵]

41.4 [ud ka pus čand ast u-šān pad ēw ǰār pad ahlawdād xwāstag dahēd] tōzišn bahr-marīh[1] bawēd

---

1 MM.
2 MM *-dārān.
3 Damaged.
4 Damaged.
5 ? <-x1>.
6 <-x1>.
7 <hwt> superl.
8 <ł>
9 <hm>.
10 < łk>.
11 MM -īgīh.
12 <-x1>.
13 MM <w'c'k'> lapsus.
14 <mywy'n'>.
15 <-t">.

ud mard mard ān ī xwēš tōzišn ud xwāstag-tōzišn y bawēnd

ud ka pēš ud pas dād[2] paydāg az ān ī pas dād

ud ka xwāstag ō čand mard ī šahr pad ēw jār pad xwēšīh dahēd hamgōnag čiyōn ān-iz ī pus ∵

ud ka pad ǰud bahr dahēd hamgōnag čiyōn ān-iz ī pus ∵

41.5 ud ka ō čand pus pad xwāstag-dārīh w dahēd ēw ka pēš ud pas dahēd ud ēw[3] ka pad ēw bār dahēd hamē hamāg tōzišn hēnd ∵

ud ka ō mard ī šahr pad xwāstag-dārīh dahēd hamē xwāstag tōzišn hēnd

41.6 ēd ka pus ēd ka mard ī šahr pad 3-gōwišnīh gōwēd kū xwāstag-dār ham hamē xwāstag-dār bawēd ∵

41.7 ud ka an-ādān ud gōwēd kū xwāstag-dār ham tis-iz nē bawēd pad abām rāh ō xwāstag bawēd ī pad abdom bē šawēd[4] ∵ o ∵

41.8 ka pus xwāstag pad xwāstag-dārīh kerd/grift ud ka bē kerd/grift az ān ī xwēš hammis pad tōzišn nē bowandag būd

agar andar ān-ēw tōzišn xwāhēnd[5] ka xwāstag pad xwāstag-dārīh bē kerd/grift pad ān ī nē bowandag rāh ō xwāstag bawēd ī az pid abdom bē šud

agar andar ān-ēw tōzišn xwāhēnd ka-š xwad az xwāstag pad xwāstag-dārīh kerd/grift and xwāstag ī andar ān-ēw

ka tōzišn xwāhēnd ōwōn šud estēd kū ān ī pardaxt pad tōzišn nē bowandag[6] handōxt

pad ān ī pad ān ēwēnag nē bowandag rāh ō xwāstag bawēd ī az pus abdom bē šud ∵ o ∵

41.9 ag-dēn nē hamāg tōzišn bē xwāstag bawēnd ∵ ag-dēnān bē čiyōn-išān stūr nē gumārišn ud ān tis ī pad rāh ī zahagīh[7] ud paywand [61] abāyēd[8] [...]⌈ dārēnd[9] ēnyā-šān abārīg dādestān ōwōn čiyōn ān ī weh-dēnān ∵ o ∵

41.10 pus zīndag pid ⌉[10] xwāstag-dārīh ī pid ōh bawēd u-š ābām-tōzišnīh pad and mādag bawēd čand xwāstag dārēd ∵ o ∵

kadag-xwadāy ka w frāz az-iš xwāstag ō zan ud frazend ēdōn dahēd ī[11] ka-šān pad abarmānd rasē ēg-išān ēdōn bawē ayāb-išān pad bahr dahēd xwāstag-dār bawēnd ∵ o ∵

41.11 ka andar zīndagīh xwāstag pad bahr ayāb hamgōnag čiyōn pad abarmānd bawēd dahēd pad ān xwāstag xwāstag-dār hēnd

---

1 MM *-īhā.
2 MM <-yt> wrong.
3 <HNA>.
4 MM <-t'> wrong.
5 B(O)YHWNd
6 <-k'>.
7 <z'hk->.
8 <'p'y[->.
9 YH}SNNd
10 Not in facsimile.
11 MM *kū.

u-šān abām ī pēš az ān ī ka-š xwāstag bē dād stad[1] wizārišn u-šān ham-and wizārišn čand xwāstag dārēd .

abāg ān ī nibišt kū pus zīndagān pid xwāstag-dārīh[2] ī pid ōh bawēd u-š abām-tōzišnīh pad and xwāstag bawēd čand xwāstag dārēd nigerīdan ∵ o ∵

41.12 <pyšksyl> gōwēnd kū mard ī šahr ka-š xwāstag dahēnd bē ka gōwēd kū xwāstag-dārīh kunam[3] ēnyā ∵ nē xwāstag-dār pus bē ka [gōwēd] / kū nē kunam ēnyā xwāstag-dār

41.13 mard ī šahr kē-š[4] xwāstag pad xwāstag-dārīh awiš dahēnd[5] abām ī pas az dād ōh abāyēd wizārdan ∵ o ∵

41.14 duxt ka-š pid xwāstag dahēd bē ka-š pad arz ud xwēšīh dahēd ēnyā har-ēwēnag čiyōn-iš dahēd bahr dād bawēd u-š rāh ō ān ī did nē bawēd ∵

41.15 pus bē ka-š pad ahlawdād ud xwēšīh dahēd ēnyā-š pad xwāstag-dārīh dād bawēd

bē ka gōwēd kū-m bahr rāy[6] pad bahr hangārišn az bahr hangārišn ō tō dād ēnyā-š nē bahr rāy dād bawēd ∵ o ∵

41.16 Wahrām guft kū-m ēdōn āšnūd kū-šān pad kardag ōwōn kerd kū duxt-iz ēdōn čiyōn pus ī bē ka gōwēd [62] kū-m bahr rāy pad bahr hangārišn az [bahr] hangārišn ō tō dād ēnyā-š [...] <-l> az ān ōh bawēd ∵ o ∵

41.17 ud Wāy-ayār gyāg-[ēw] ōwōn[7] nibišt kū pus ud duxt ka-šān pid xwāstag pad stūrīh awiš dād[8] padīrēnd[9] ēg-išān[10] abarmānd ōh bawēd

ud ka mard xwāstag pad xwāstag-dārīh ō mard ī šahr dahēd ud padīrēd[11] hamāg tōzišn ∵ o ∵

41.18 ka gōwēd kū-m tā 10 sāl ayāb gōwēd kū-m pas az 10 sāl bahr ī pusīh rāy ēn xwāstag ō tō dād bahr ī pusīh fraškerdīg dād bawēd ∵ o ∵

41.19 ka gōwēd kū-m ēn xwāstag ō pus dād pad xwāstag-dārīh dād bawēd ∵

ka gōwēd kū-m pad xwēšīh dād nē pad xwāstag-dārīh dād bawēd ∵ o ∵

41.20 dūdag kadag-bānūg ka-š pad bahr ud xwēšīh ud {'y} ka-š pad bahr ud stūrīh bawēd abarmānd ham-dādestān būd hēnd kū bē pad rāh ī 2-kasīh[12] ēnyā-š nē bawēd ∵

gyāg-ēw nibišt kū zan kē šōy xwāstag pad bahr awiš dahēd bahr windīd bawēd ∵ o ∵

---

1 <-x2>.
2 MM only -dār, wrong.
3 <OBYDWN, m> 2x.
4 <MNš>.
5 <YHB[W]Nd>.
6 <LA>.
7 <[']wywn>.
8 <-d>.
9 <-x2d>.
10 <'yyš'n>?
11 <-x1>.
12 <2->.

41.21 abar dādestān-nāmag ōwōn nibišt kū ka xwāstag pad stūrīh ō duxt ī xwēš dahēd ān duxt abarmānd ī az pidar bē pad rāh ī 2-kasīh[1] nē bawēd ∵ o ∵

41.22 duxt ka pad dūdag ī pidarān u-š xwāstag ī pidarān pad xwāstag-dārīh grift ud dāšt ∵
būd kē guft kū tā šōy kunēd ēdōn čiyōn pus ∵
ud ka-š šōy kerd ā-š <w's'sy''n'>[2] pad kār windišn nē bawēd bē-š pad rāh ī a-grawīh[3] tōzišn and-čand xwāstag dārēd ōh kunišn ∵

41.23 pus duxt ud kadag-bānūg ānōh az kadag-bānūg nē bē az pus ayāb duxt ān kē kāmēd xwāst pādixšāy
ud ka az pus ayāb az duxt bē xwāhēd[4] ōy kē aziš xwāhēd[5] az ham-bāyān bahr [63] [abāz (ras)yt ∵ o ∵]

41.24 [(duxt ud zan ud abornāyīg)[6] ān xwāstag (ī) pēš az ān ka-šān] šōy[7] kerd ud pid abām stad[8] az pid šōy šāhān šāh ō xwēšīh mad pad tōzišn ī pid ud šōy bē nē wizārišn ∵ o ∵

41.25 gyāg-ēw nibišt kū ka az dūdag tōzišn xwāhēnd ud ēwāz duxt-ēw pad dūdag hamāg tōzišn ka-š šōy kerd ud ka-iz-iš nē kerd ∵ o ∵

41.26 gyāg-ēw nibišt kū ka-iz pus ud duxt ud kadag-bānūg hamēmāl bawēd xūb
ud ka-iz ǰud ǰud bawēd xūb
ud duxt bahr marīhā tōzišn wizārišn —

CHAPTER 42 {MM CHAP. 24}

42.1 — *yb* [= 42] — dar ī xwēš-būd[9] guft —

42.2 gyāg-ēw nibišt kū ka kerd kū ōy kē Mihrēn xwēš-būd gōwēd xwēš
ud Mihrēn y — xwēš-būd gōwēd
gōwišn kār nēst ud nōg gōwišn guftan xūb ∵ o ∵

42.3 Mihrēn xwāstag ī nēm ādur-farnbay ud abārīg Mihrēn xwēš
ud ādur-farnbay nēm-ēw nē kerd kū ōy kē Mihrēn xwēš-būd gōwēd xwēš gōwišn
ka nē ōwōn nibēsēd kū-m ān (ī) ādur-farnbay ōy kē man xwēš-būd rāy gōwam xwēš-būd rāy guft
bē ōwōn nibēsēd[10] kū-m nēm *mērag[11] xwēš-būd rāy guft ān nēm ī-š xwad xwēš dād bawēd ∵ o ∵

---

1 <' AYŠyh>.
2 *vasasə.yāna* or *vasasə.yaona*?
3 <'ylwbš>.
4 <BOYHWN->; MM <-H(W)N-> wrong.
5 <BOYHWNyt>; MM <BOYH(W)Nst> wrong.
6 Cf. 30.13-15.
7 <*šwy:*>.
8 <-x2>.
9 <YHWWNt->.
10 <'[w]y*wn* YYTYB->.
11 <MN LK'>.

42.4 ka gōwēd kū ēn xwāstag Farrox ud <'y> kē Farrox xwēš-būd rāy gōwēd xwēš ē bawēd ∵ xwāstag ī Farrox gōwišn abar gōwēd nēm pad Farrox estēd čiyōn gōwišn

agar mard-ēw rāy gōwēd nēm ud agar 2 w mard rāy gōwēd pad 3 bahr ēw bahr xwēš gōwišn

ōwōn gōwēd kū xwāstag ī mērag ōy kē man xwēš-būd rāy gōwam xwēš-būd rāy guft mērag xwēš ē bawēd

42.5 abāg ān ī gyāg-ēw nibišt kū ka gōwēd kū kas kē tō xwēš [64] -būd gōwē xwēš ē bawēd <y'ym> [...] <• Y wk M*N*> xwēš-būd rāy gōwēd ēg-iz xūb nigerīdan ∵

42.6 ka kadag-xwadāy andar zan ī pādixšāyīhā wizir āwišt[1] kū ēn xwāstag ōy kē tō xwēš būd-rāy gōwē xwēš ē[2] bawēd

ud pas az ān handarz kunēd ud pad handarz xwāstag ō kas dahēd ud ziyānag abar handarz bē estēd ayāb az ān xwāstag abē-saxwan[3] būd estēd

pas-iz ka ziyānag ān xwāstag kas xwēš-būd rāy bē gōwēd pad ān gōwišn ān xwāstag bē rasēd ud abē-saxwanīh[4] rāy ǰuttar bē nē bawēd bē ka-š ōy kē xwāstag xwēš-būd guft estēd ān xwāstag abāz awiš dahēd ēd rāy čē-š pad handarz abar estād estēd abar pahikārdan nē tuwān ∵ o ∵

42.7 Rād-Ohrmazd guft kū ka Mihrēn gōwēd kū ēn xwāstag ōy kē Farrox xwēš-būd rāy gōwēd xwēš ē bawēd

ud pas az Farrox xwāstag-ēw bē ō Dād-farrox frōšēd[5] ud paymān kunēd kū

hamē ka drīst nē dāram anšahrīg kē Mihrēn ān gōwišn abar guft tō xwēš ē bawēd ∵

ud ka-iz gōwēd kū hamē ka ān xwāstag drīst nē dāram ēg-im ān anšahrīg tō xwēš-būd rāy guft ∵

ka xwāstag drīst nē dārēd ān anšahrīg pad gōwišn bē šawēd ∵ o ∵

Wahrām guft[6] kū wēš uskārdan abāyēd

42.8 u-š ēn-iz guft kū ka gōwēd kū-m ēn tā tō kas xwēš-būd rāy gōwē tō xwēš ē[7] bawēd

ka kas xwēš-būd bē gōwēd abāz ō bun šawēd ∵ o ∵

ud ka nē gōwēd ēg-iš tā zīndagīh padiš estēd ud pas [65] [abāz ō bun šawēd ∵ o ∵]

42.9 [...] āwurd ēdōn guft kū pad 3 bahr 2 bahr dād ∵ o ∵

42.10 ka gōwēd kū xwāstag ī man xwēš ēw[8] bahr ǰomāy Mihrēn tō xwēš pad 4 bahr ēw bahr dād abar kerd

42.11 ud dāšt[1] ōwōn nibišt kū ka gōwēd kū-m xwāstag ēw bahr ō tō dād bē čiyōn dibīr guft kū-š nēm-ēw bē rasīd ēg-išān pad ēd rāstān wizir padiš nē ud bahr rāy tis-iz paydāg nē kerd ka-iz gōwēd kū-m ēw bahr ō tō ud ēw bahr ō tō dād ēg-iz hamgōnag bawēd ∵ o ∵

---

1 <-t'>; MM <-yt> wrong.
2 <HNA>.
3 <'p̄'->.
4 <'p̄yD / ->.
5 <-x1>.
6 Not MM.
7 <HNA>.
8 MM <3> 2x.

42.12 gyāg-ēw nibišt kū (ka) gōwēd kū ēn xwāstag ǰomāy Farrox ud Mihrēn tō xwēš ēg-iš hamāg dād bawēd ∵ o ∵

ka gōwēd kū tō ǰomāy Farrox ud Mihrēn ēn xwāstag xwēš ēg-iš pad 3 bahr ēw bahr dād bawēd bē ka mad ēg-išān hamāg kār bahrag ōšmurd[2] framūd ∵ o ∵

42.13 Wahrām guft kū čiyōn-m āšnūd pad dīwān ī awestān-dārān[3] ka nibišt kū ēn xwāstag ǰomāy ān xwāstag abāz ō šahīgān kerd/grift harw 2 pad abāz kerd/grift ō mar kerd/grift ∵ o ∵

42.14 ka gōwēd kū zan ud frazend ī man hēnd ud zan ud[4] frazend ī man bawēnd bahrag 8 ōh[5] kunišn ∵ o ∵

wahrām guft kū {kū} ka gōwēd kū frazend ī ziyānag pad zanīh ī man aziš zāyēnd ud bawēnd ēd rāy ka bawēnd-iz ī ǰud az zāyēnd ōh bawēd bahrag 4 ōh kunišn ∵ o ∵

Māhwindād ī Wazurgbūdān guft kū bahrag 2 kunišn ∵ o ∵

pus harw ēk-ēw bahr ēwāz ī ēkīh pus ēk ēw bahr ēwāz ī dō'īh ∵ o ∵

42.15 ka gōwēd kū ēn xwāstag frazendān ī tō xwēš ud frazend ēk gyāg-ēw nibišt kū hamāg bē rasēd čē ēk-iz weh wehān paydāg

ud Wahrām guft kū pad kardag nē kunēnd[6] ∵ o ∵ [66]

—— *yg* [= 43]

CHAPTER 43 {MM CHAP. 25}

43.1 — dar ī sahišn ud kāmag dōšīd —

43.2 ka gōwēd kū ān ī tō[7] sahēd ayāb[8] ān ī tō kāmēd ayāb ān ī tō passandē ayāb ān ī tō abāyēd harw 4 ēw-ēwēnag

ud ka ēg w kāmag nē dōšīd ud mīrēd xwāstag-dārān kāmag dōšišn[9] ∵ o ∵

43.3 ka gōwēd kū ān ī tō gōwē tō xwēš bē ka ōy gōwēd ēnyā nē šāyēd ∵

43.4 ka gōwēd kū xwāstag ī tō pad xwēšīh ī man ud arz[10] 200 wahāg arzistan[11] gōwē tō xwēš pad ēw[12] ǰār

ud pad xwāstag and čand arz 200 wahāg arzistan rāy gōwēd pādixšāy dōšīd ∵

43.5 ka gōwēd kū xwāstag man xwēš ud arz 200 wahāg arzēd tō xwēš ē[13] bawēd pad ēw ǰār

ud pad xwāstag čand arz 200 wahāg arzēd pādixšāy dōšīdan

---

1 <wyhd't>?
2 <-t'>.
3 <-d'lšn'>.
4 In ms.
5 Not MM.
6 <-x2d>.
7 <L>.
8 <'ypp>.
9 <-yt'>.
10 <KSP'> +.
11 MM * arzēd.
12 <HNA>.
13 <HNA>.

43.6 ka gōwēd kū xwāstag ī man xwēš ān ī Mihrēn sahēd čand arz 200 wahāg arzēd Mihrēn xwēš ē[1] bawēd

ka Mihrēn ān sahišn pad 50[2] bē gōwēd ud ān ī did rāy xwad sahišn nē gōwēd bē ō Farrox dahēd Farrox sahišn bē gōwēd xūb ∵ o ∵

43.7 ān ō xwāstag-dārān rasēd ī pad nīrmad ēnyā

ān ī nē pad nīrmad ō xwāstag-dārān nē rasēd ∵ o ∵

43.8 ka gōwēd kū xwāstag ī man xwēš agar Mihrēn sahēd Mihrēn xwēš ē bawēd ā-šān ēdōn guft kū ka Mihrēn sahišn nē guft ud pad baxt šud sahišn pad guft ud xwāstag pad xwēšīh (ī) xwāstag-dārān (ī) Mihrēn dāšt ∵ o ∵

43.9 sahišn ī ō xwāstag-dārān rasēd ān bawēd ka gōwēd kū agar tō [67] sahēd ēn xwāstag tō xwēš ayāb ān ī ka gōwēd kū xwāstag ī man xwēš ān ī tō sahēd tō xwēš

kas kē ān ī sahišn awiš dād ān sahišn bē pādixšāy dād ∵ o ∵

43.10 ka Ādur-farnbay xwāstag 200 az Farrox ud Mihrēn abām stānēd[3] ud paymān ēdōn kunēd kū ka ān xwāstag nē wizārd estēd ašmāh xwāstag ī man xwēš ān ī ašmāh sahēd and-čand 200 wahāg arzēd pad xwēšīh ayāb pad grawagānīh[4] ōwōn čiyōn ašmāh sahēd abāz grift pādixšāy hēd

ud pas az ān Mihrēn pad baxt šawēd u-š abornāyīg pad dūdag awēšān abornāyīgān ān dūdag sālār Farrox

Farrox pahikārēd kū man sahišn sālārīh-iz ī abar dūdag abornāyīg rāy bē gōwam

az Siyāwaxš ud Rād-Ohrmazd bē ēdōn guft kū ān sahišn abornāyīg pornāy bawēnd

guft nē šāyēd uskārdan

abāyēd kū ka abornāyīg ēk ō pornāyīh mad pādixšāy guft

ayāb tā hamē ō pornāyīh rasēnd

ēn dādestān abāg ān ī nibišt kū sahišn ān ō xwāstag-dārān rasēd ī pad nīrmad

ud ka pus ud duxt pornāy ud dūdag kadag-bānūg ān gyāg

u-šān āgenēn kāmag dōšišn čē ka ǰud kāmag bawēnd xwāstag bē nē rasēd nigerīdan ∵ o ∵

43.11 ka abāg mard-ēw paymān kunēd kū wāhmān tis pad ēn mādag ō tō daham ud ka ān mard ān tis xwāhēd gōwēd kū-m xwāstag az sardag dād nē tuwān bē-t anīy xwāstag pad ān mādag awiš abespāram[5] andar abārīg kāmag pad <'yyš>[6] ham-sardag dahēd

az rād bē az ān xwāstag ī guft estēd kū ka ān ī abārīg ast az ān pādixšāy ka nē abespārēd abārīg az ān <'yyš> [68] sahēd pad ān mādag bē abespārišn ∵ o ∵

43.12 ka abām stānēd ud paymān kunēd kū xwāstag ī tō pad xwēšīh (ī) man sahēd čand ān xwāstag wahāg arzēd ān ēw[1] xwāstag nē abāz pādixšāy hē grift

---

1 <HNA>.
2 MM <100> wrong.
3 <-x1>.
4 < glpk'n->.
5 Indep. <-m> eol.
6 MM < HSNA> 2x.

ud pad 2 ǰār sahišn[2] guftan xwāstag grift nē pādixšāy ∵ o ∵

ud ka gōwēd kū xwāstag (ī) man xwēš čand ān xwāstag wahāg arzēd abāz pādixšāy hē grift pad-iz 2 ǰār pādixšāy ∵

ud ka nēm-ēw xwāstag gīrēd nēm-ēw drahm xwāhēd nē pādixšāy ∵ o ∵

43.13 ud anīy gyāg-ēw nibišt kū ka gōwēd kū xwāstag ī tō pad xwēšīh ī man sahēd čand 70[3] wahāg arzēd tō xwēš

ka[4] xwāstag-ēw 10 rāy nazist sahišn pas ān ī abārīg pad čand ǰār sahišn gōwēd ēg-iz pādixšāy ∵

43.14 gyāg-ēw nibišt kū ka gōwēd kū xwāstag ī tō bē[5] xwēšīh (ī) man sahēd čand arzēd 100 wahāg arzēd tō xwēš

ka pad xwāstag-ēw w arz 10 wahāg arzēd ud frāy[6] nē arzēd sahišn gōwēd xūb čē ka 70 pad 10 bār gōwēd ēg-iz šāyēd

abāg ān ī az-abar-nibišt nigerīdan ∵ o ∵

43.15 gyāg-ēw nibišt kū ka gōwēd kū xwāstag ī man xwēš čand arzēd 200 wahāg arzēd ī tō kāmēd tō xwēš

ud ān kē awiš gōwēd ud[7] kāmag dōšīd gōwēd[8] kāmag pas xwāstag pad ōy ī xwāstag xwēš ∵ o ∵

43.16 ka gōwēd xwāstag (ī) man xwēš čand w arz 200 wahāg arzēd ī mērag sahēd tō xwēš ud mērag kāmag nē dōšīd ēg-iz 200 paydāg kerdan bē abespārdan abāyēd

čē pad ān mādag tōzišnōmand

ka gōwēd ka ān ī mērag sahēd tō xwēš ud ān xwēš [69] [...]

CHAPTER 44 {MM CHAP. 26}

44.1 [...] pad duxtagānīh[9] ēdōn bē dād[10] estēd kū tō-iz duxt[11] ud man-iz duxt / [āgenēn dād] mard bē pad ham-dādestānīh ī ōy ī did ēnyā pad duxtagānīh bē dād nē / [pādixšāy] hēnd

44.2 ud abāg ān ī nibišt kū ka kunēd kū-m ēn anšahrīg harw 2 sāl / [ēw] sāl ō Mihrēn dād ān anšahrīg bē pad ham-dādestānīh ī āgenēn ēnyā āzād kerdan nē pādixšāy

ud ka ēk bahr (ī) xwēš pad hunsandīh ī ōy ī did āzād kunēd ham-ēwēn / {ham-ēwēn} āzād nigerīdan

---

1 <'*y*>?
2 MDMEšn
3 MM <100> 3x.
4 MM; <AYK>.
5 MM *pad.
6 <pwl'D>.
7 Not MM.
8 <k'm[k'] *d•••• YMR*RWnyt>.
9 <ywhty'nyh> 2x.
10 <-yt>.
11 <BTE>.

sāl ēw sāl pad stūrīh (ī Farrox) ud ēw[1] sāl ō Mihrēn dād Farrox Mihrēn ǰud ǰud pad ān xwāstag <ywkh pscyt'> ōh bawēd ∵

ud ka az w kust-ēw būdag bē bawēd andar būdagīh pad xwēšīh ō mard-ēw rasēd az ēn kust pad xwēšīh ud az kust ī did pad stūrīh rasīd nigerīdan ∵ o ∵

44.3 gyāg-ēw nibišt kū sālārīh ī dūdag ī pid y ō pus ī padīruftag nē rasēd ∵ o ∵

44.4 az pid ō dūdag ī pus ī padīruftag ī zīndagān pid pad baxt šawēd čiyōn az Pusānweh ī Burz-ādur-farnbayān[2] bē guft xwāstag pad abarmānd ōh rasēd

44.5 duxt (ī) padīruftag[3] ayōgēn[4] ī brād abar nē mānēd ∵ o ∵

44.6 abornāyīg ī padīruftag widerd pid čiyōn

Wahrām-šād ud Rād-Ohrmazd guft az kust ī pid kē padīrift[5] ∵ o ∵

44.7 pus ī padīriftag kē xwāstag ī pid ī padīruftag pad xwāstag-dārīh gīrēd ud dārēd hamāg tōzišn

ka pēš az pid (ī) padīruftag mīrēd abarmānd ī pid ī padīruftag čiyōn az Siyāwaxš bē nibišt ka-š zan ud abornāyīg ast ā-š ōh rasēd

ud ka ēwāz pus ī pornāy ānōh ā-š nē rasyt .

44.8 ka mard pus ī abornāy [70] pad pusagānīh[6] bē dahēd ayāb pad wahāg bē frōšēd[7] u-š anīy kas nēst [stūr ...] / gumārišn ∵ o ∵

44.9 duxt bē ka-š pid bē dahēd ēnyā ka-š kas pad duxtīh[8] [padīrēd] / ∵ o ∵ tis-iz nēst abarmānd ī pid ī padīruftag nē barēd[9] ∵ o ∵

44.10 mard ī šahr [ka-š kas] / pad pusīh bē padīrēd[10] w čiyōn Wahrām guft ā-š abarmānd pad ān zamān bawēd [ka] / ān-iz pad {pus} pusīh ī ōy kerdan andar estēd ∵

čē pad pusīh ī ōy tuwānīg nē ōwōn bawēd čiyōn ka zan ī dūdag stūr pad pādixšāyīhā-zanīh padīrēd[11]

ud ka-iz gōwēd kū-m pad pusīh padīrift[12] hē ud az xwāstag ī man ǰomāy[13] zan[14] ud frazend ī man ēw bahr tō xwēš

az ān čiyōn ōy mard ān xwāstag pusīh rāy ō ōy kas dād ka kas pad pusīh ī ōy mard andar nē estēd ∵ ēg-iš ān xwāstag nē rasēd

---

1 <HNA>.
2 <wwlc->.
3 <ptyklwptk'>.
4 <'ywkkyn'>.
5 <-x2>.
6 <pws'nyh>.
7 <-x1>.
8 <ywht[-]>.
9 <-x1>.
10 <-x1>.
11 <[MK]BLWNx1>.
12 <-x2>.
13 <ywm•[•]>.
14 <NPŠE>.

44.11 čiyōn Māhdād-gušnasp ī Yazdān-abzūd guft ka šōy andar zan (ī) čagar kunēd kū-m pad pādixšāyīhā-zanīh padīrift[1] hē pad ēn kū-š xwāstag pad abarmānd awiš ōh rasēd pad Dārāb-gerd wizīr abar ōh kunēnd[2] ∵ o ∵

44.12 xwāstag ī abornāyīg ī padīruftag ka pad baxt šawēd čiyōn az Rād-Ohrmazd bē nibišt ō pid ī pādixšāyīhā rasēd
ud abāg ān ī guft kū pus ī padīruftag ēw paywand ēw bawēd
ud abāg-iz ān (ī) nibišt[3] w kū pad stūrīh ī pus ī padīruftag ka ōwōn bē dād kū tō-iz pus pid ī pādixšāyīhā
ud ka nē : ōwōn bē dād estēd y pid ī padīruftag sazāgtar nigerīdan ∵ o ∵

44.13 Rād-Ohrmazd guft kū ka Mihrēn mard-ēw[4] šahr pad pusīh bē padīrēd u-š xwāstag dahēd u-š xwāstag [71] [ruwān rāy paydāg kunēd] bē agar ōy mard pad pusīh ī Mihrēn andar estēd ēg-iš / [... Mihrēn] abām[5] Mihrēn az xwāstag ī ruwān abāyēd dād .

44.14 ka gōwēd kū xwāstag[6] frazendān tō xwēš
gyāg-ēw ōwōn nibišt kū pus-iz ī padīruftag xwēš / [bawēd] ∵ o ∵

44.15 Mardak nibišt kū pus ī padīruftag sālārīh (ī) dūdag ī pid ī padīruftag / bē[7] pad rāh (ī) <'yyyyh>[8] ud stūrīh-iz ī az kust ī pid ī padīruftag awiš nē rasēd
čē-š sazāgīh ī pad stūrīh y (ud) sālārīh ī az dādestān pusīh ud dādestān brādarīh bē šāyēd būd nē az kust (ī) pidarān[9] *$$* [= 45] ∵ o ∵

CHAPTER 45 {MM CHAP. 27}

45.1 w dar ī anwān ud tāywān[10] dahišnīh ud ahlawdād ud a-tuwānīg-iz[11] ī andar pašt[12] ud paymān ∵ o ∵

45.2 — ka gōwēd kū rōz anagrān[13] ēn tis pēš ī dādwar ō tō daham agar nē daham tāywān daham ka pašt pad ān[14] ēwēnag kunēd ēw-rōzag pad gōw pad[15] pāyišn[16]

---

1 <-x2>.
2 <-x2d>.
3 <NPŠE>
4 <ABRA-1>; MM mard ī.
5 <['p̄]'m>.
6 <[-]k'>.
7 <B[R]A>.
8 MM a-kasīh.
9 <A*B*Ytl'n>.
10 <'ww w'wwt 'yw'n>.
11 <'tb'nykyh->.
12 <pwšt'>.
13 <'nyl['n]>.
14 <pšt•P[WN]•K>.
15 MM sugg. *bē.
16 <NTRWšn> 2x

ud ka gōwēd kū daham (ud) ǰuttar kunam tāywān daham hamē ka ǰuttar kerd nām kunēd 3 rōzag pad gōw bē[1] pāyišn ∵ o ∵

45.3 ka gōwēd 200 az xwēš māh wāhmān ud rōz wāhmān ō tō daham ud agar nē daham tāywān daham hamē ka anwān ayāb tāywān nām kunēd mādag ud tāywān ānōh

ud ka-iz mādag ahlawdād gōwēd bē anwān nām kunēd ēg-iz harw 2 bē dahišn

ud ka gōwēd kū-m 200 ō tō dahišn ud rōz wāhmān bē daham ud agar nē daham 300 bē daham ēg-iz harw 2 bē dahišn ∵ o ∵

ka gōwēd kū 200 pēš (ī) dādwar ⌈ ō tō daham

ud agar nē ⌉[2] ⌈ daham 300 bē daham ka pad ān hangām {nē} ⌉[3] nē dahēd ēwāz 300 ānōh čē-š mādag ahlawdād guft ud anwān nām nē kerd .

45.4 būd kē guft kū ka [72] gōwēd 100 rōz wāhmān bē daham

ud agar nē daham ēdōn kunam[4] {(NKB ahlawdād)?}[5] guft bawēd

ud ahlawdād ān bawēd ka gōwēd kū agar rōz wahmān 200 bē {<Y[HBWNm]>?}[6] ēnyā ēdōn kunam

45.5 Mardak ōwōn nibišt kū ka gōwēd kū agar rōz Ohrmazd[7] asp[8] ō tō abespāram ēnyā tāywān daham y

būd kē guft kū ka[9] pēš ī az Ohrmazd rōz asp bē mīrēd ēg-iz tāywān ōh tōzišn ōh rasēd

45.6 abāg-iz ān ī Pusānweh ī Burz-ādur-farnbayān[10] guft kū ka gōwēd kū tā az Sūrestān abāz āyam ēn xwāstag y tō xwēš ud andar Asūrestān bē *mīrēd[11] ā-š xwāstag abāz nē rasēd

ud Dād-farrox ī Mardbūdān guft kū-š abāz rasēd čē ōwōn bawēd čiyōn ka ān gōwēd kū tā abāz ō bun āyam[12] tō dār

ka mīrēd pad āmad ī ō bun dārišn

45.7 ud abāg-iz ān ī az-abar-nibišt kū ka gōwēd kū agar rōz wāhmān Farrox ō tō abespāram ēnyā 200 bē daham rōz wāhmān pad abespārd ī Farrox a-tuwānīgīh a-wināh

ka-iz pas tuwānīgīh rasēd ēg-iz tan nē abespārišn ud 100-iz nē dahišn nigerīdan ∵ o ∵

CHAPTER 46 {MM CHAP. 28}

---

1 <PWN>.
2 Supralinear.
3 Supralinear continues above next line, then back to end of line above.
4 <-m> with flourish like the left side of <BYN, -x1>, also next.
5 MM. Traces.
6 MM.
7 'whr{mzd}
8 <SWSYA> with subscript <'sp>.
9 AM{T}
10 <wblc->.
11 MM; ms. <YMYT'n>.
12 <YATWm>.

46.1 — dar ī tāg *mw* (= 46)

46.2 ka gōwēd kū ēn xwāstag rāy w tāg 300 ō tō daham ka waxt hambun-iz nē bawēd tāg pad bowandag bē wizārišn ∵ o ∵

ka gōwēd kū tis[1] xwāstag tāg 50[2] ō tō daham ka az xwāstag tāg 50 nē waxt and dahišn čand waxt ∵

46.3 ka mard-ēw xwāstag pad tāg padīrēd ∵ gyāg-ēw nibišt[3] kū pad ān sāl ka wizend ī ō bun rasēd rāy waxt [...]

CHAPTER A {MM CHAP. 32 [77.4]; RECHTSKASUISTIK, P. 516}

A.1 dar-ēw pad ēn kū čand dādestān kē paydāgīh az nibišt āwišt (ī) pēšēnīg[4] —

A.2 ēk ēn kū ka xwāstag pad ēmōzan hangārišn ō aswār

aswār kē awiš dād pad baxt šawēd tā ān xwāstag abāz ō šahīgān kerd sāl / sāl pad arz ī ēmōzan kē rāy xwāstag bē dād az xwāstag-dār ī aswār / w kē xwāstag dāšt xwāstan ∵ o ∵

A.3 ēk ēn kū pasēmāl ān ī-š pad xwastūgīh guft estēd ka nakkīrāy būd nakkīrāyīh frāz padīrift[5] bē ēranǰēnīd ∵ o ∵

A.4 ēk ēn kerd ī dādwar pad-iz ēn kū pasēmāl xwastūg[6] būd kū pēšēmāl mard-ēw ǰādaggōw[7] kerd andar pasēmāl ēwar ∵ o ∵

A.5 ka pad azišmānd ī ǰādaggōw ī pēšēmāl graw ī pad nāmčišt rāy pahikārēd kū nē pēšēmāl xwēš ud mādagwar ānīd rāy zamān xwāhēd pahikārišn padīrišn ud ān zamān dahišn [∵] o ∵

A.6 ka naxwist az gōwišn ī ǰādaggōw ī pēšēmāl čiyōn-š guft kū dādestān abāg pasēmāl rāyēnom ud mādagwar ānayam mādagwar ānīd rāy zamān dād

pas ka pasēmāl pahikārēd kū tā wizārdan ī ān ī pādīrān [78] [saxtan ī][8] dādestān rāy ō tōzišn mad abāg ǰādaggōw[9] dādestān [nē rāyēnom][10] / pad xūb dāšt ∵ o ∵

A.7 abar ōy y bay husrōy ī kawādān pad wizīr ī radān ud [anīy kār-]framānān[11] abar ardaxšahr-xwarrah nihang mānāgān[12] ī rōdestāg rōdestāg[13] [... pad] wēšist andar abāyēd dibīr 4 frāy pad kār nē dāšt

---

1 MM *az ēn.
2 MM <100> 2x.
3 <nppšt'>.
4 <-yndk>.
5 <-x2>.
6 MM; ms. xwāstag.
7 <-gwby>.
8 Modi.
9 <gwby/w}: <w> on top of <y> or vv.
10 Modi, MM.
11 Modi, MM.
12 <m'n'y'n>.
13 <lwts[t'k]>..

ud pardāz[1] [ud pursišn]-nāmag ī nōg abāyēd kerdan pad hanǰaman ud pad ham-pursagīh ī čašmagān [ud šahrīgān] *rāyēnīd[2] ud pad nigerišn kerdan ud pad muhr ī čašmagān ud šahrīgān ī mad estēnd āwišt

ud ān ī nōg nigerišn kunēnd[3] ud abārīg-iz pursišn-nāmag ud pargār pad wināhgārān[4] saxwan[5] ān kē wināhgār pad dīd fradom

ud kē wināhgār nē pad dīd bē ka wināhgār abāz ō mayān āwarēd

ud ān-iz ī warōmand kerd estēd bē pad nāmag-passāz hangām

ud abārīg-iz bē ān kē ǰādūg wināh ud dusrawīh ī pad nāmčišt gōwēnd ēnyā nē brīd[6] rāy nibišt estēd ∵ o ∵

A.8 ēk ēn kū ātaxš ī warahrān hambaragān xwēš nāmag kē ēn and dādestān aziš paydāg pad nāmag-niyān ī ātaxš ī Hurām-ardaxšahr ī ardaxšahr-xwarrah nihang <hbl> (ī) Hurām-ardaxšahr[7] deh nišast dārēnd ∵ o ∵

A.9 ēk ēn kū pursišn-nāmag uzdād-nāmag pad-iz āwišt ī ōy kē pursišn-nāmag padiš āwišt abāyēd ∵ o ∵

A.10 ēk ān ī pad ǰādaggōw gumārd[8] nibišt kū-m[9] pad war ī pad sōgand[10] ud w war ī pad nāmag-passāz ǰādaggōw kerd ∵ o ∵

A.11 ēk ēn kū wizīr ī abām-dān ka-iz ōwōn nibišt kū [...]

CHAPTER B {MM CHAP. 33}

B.1 [81] [ayāb ān ī mād

ud brād ka bē][11] mīrēd xwāstag [abāz gumārēd ...][12] nē šāyēd

ēg-iš xwāstag abāz gumārēd[13] ud xwah [...]

ud ka pid pus ēw ud duxt-ēw ān gyāg ud pid pus pad ēw tāyag[14] [...] drahm ēd būd stūr ān ī pus gumārišn ud pad stūrīh [...]

ud pid hamāg 80 ast ān pus-ēw drahm xwāstag ī pid • [...] ud 20 ō duxt stūr ān ī pus gumārišn ∵ pus-iz ēd *rāy[15] [...] az-iš ∵ stūr gumārdan nē šāyēd

---

1 MM *<plg'l>.
2 <l'y[...]>.
3 <-x2d>.
4 <-k'ly'n>.
5 <MLYA> unclear.
6 <PYYYKWNt'>.
7 <-'r[t->.
8 <-t'>.
9 <AYK MN>.
10 <swkn"d>.
11 Modi. Traces.
12 Modi. Traces.
13 MM; <gwm'tyt>.
14 MM; <t{'yk'}>.
15 <l'{y}>.

ud ka-m ēd guft kū [... ā-m?] ēd guft kū ān ī pid nē gumārišn ∵

ud ka stūr ī pid nē gumārd[1] [...] ••••••• / ī pid nē bawēd

pas xwāstag 40 ud 1 drahm ī pus pad rāh ī nabānazdištīh[2] bē ō duxt stūrīh ī kas nēst ∵

B.2 ud ka pus 2 duxt-ēw ud pid ān gyāg pus harw 2 ud pid pad ēw tāyag mīrēnd pusarān ǰud ǰud handōxt ī xwēš 1 drahm ast ud pid xwāstag 85[3] bawēd

ā-m ēd guft kū stūr ān ī pus gumārišn ud nūn pusarān ǰud ǰud xwāstag 31 drahm ast pad ān čim stūr ī awēšān gumārdan nē šāyēd

ud pas 31 drahm ī ān pus ud 31 drahm ī ān y pus duxt pad rāh {l's} (ī) nabānazdištīh bē barēd

ud az ān čiyōn pusarān ka-šān[4] ǰud ǰud xwāstag 60 hē ēg-išān stūr abāyē gumārdan

ān duxt stūrīh-iz[5] ī pid abar nē mānēd ∵ o ∵

B.3 gyāg-ēw nibišt kū pus andar dūdag kadag-bānūg pad 2 kas [82] [... • ... • ...] pus •• pid / [...] dūdag[6] ī kadag-xwadāy xwāstag dahēnd [ō] kadag-bānūg rasēd

[...] <ww> ō dūdag xwāstag dahēnd[7] ēg-iz pad kadag-bānūg estēd

[...] stūr[8] ī kardag xwāstag dahēnd andar ō kadag-xwadāy barēd ud pad [...

ka ō zan ī] xwēš gōwēd kū frazend ī az tō zāyēd stūrīh (ī) man [(ē kunēd) ...] <b[••]•> ǰud ǰud xwāstag 60[9] frāz kunišn/gīrišn ud abārīg xwāstag [...] <ww> xwēšīh ud duxt pad stūrīh dārišn ∵

ud ka ō zan [(ī xwēš gōwēd kū frazend ī az tō)] zāyēnd stūrīh ī man ē kunēnd[10] ka zāyēnd ud kunēnd [pus ... ... 'tw'n ... ... pad] stūrīh[11] frāz kunišn ∵

ud duxt ham-ēwēn zan ī pādixšāyīhā ī ōy hēnd ∵

B.4 ud ka gōwēd kū-m frazend ī az tō zāyēnd pad xwāstag ī man stūr kerd hēnd ēw ka ō zan ī xwēš ud ēw ka 2[12]

ān ī az šahr gōwēd hamē pus ud duxt bahr rāst ud hamāg pad stūrīh pādixšāy hēnd[13] dāštan ∵ o ∵

B.5 ka ō mard-ēw gōwēd kū stūrīh (ī) man kun ēg-iš xwāstag 60 pad stūrīh awiš dād bawēd ∵

ud ka ān-iz padīrift[14] (abāz)[15] estād nē pādixšāy hēnd[16]

---

1 <ywm{'lt}>.
2 <b'nzyštyh>.
3 MM <75>.
4 MM <AMTs'n> lapsus.
5 <stwyhc> eol.
6 <[dw]tk'>.
7 MM; <YHWWNd>.
8 <[st]wl>.
9 MM 80.
10 <-x2d> +.
11 <[stw]lyh>.
12 MM *ō.
13 <ŠLYTA HWEnd>; MM pādixšāyōmand.
14 <-x2>.
15 MM.
16 <ŠLYA HWEnd> eol.; MM pādixšāyōmand.

ān ī kē abāz estēd pad sāl-dranāy margarzān[1] ∵ o ∵

B.6 ka ō zan (ī) šahr gōwēd kū frazend ī az tō zāyēnd stūrīh ī man ē kunēnd ka zāyēnd ud stūrīh nē kunēnd ud mērag[2] zan ud frazend ī pādixšāyīhā ast ō zan frazend[3] rasēd[4] ∵

B.7 ud ka (ō) zan ī xwēš gōwēd kū frazend ī az tō zāyēnd stūrīh (ī) man ē kunēnd nibišt kū ka pus 2 duxt 2 zāyēd[5] ud pus-ēw ud duxt-ēw stūrīh kunēnd abārīg nē kunēnd = [...]

CHAPTER C {MM CHAP. 34}

C.1 [83] [... -išn p ... bōzišn čē ... ... gwm(ārišn nibiš)t estēd kū xwāstag ī pad dūdag][6] mērag[7] dārišn dāštan nē framān dād ud xwāstag[8] pad dūdag dāštan abāyistan[9] andar pēšēmāl ud pasēmāl pad ēwar dārišn

C.2 pasēmāl kē xwāstag rāy pahikārēd[10] kū ka az kas bērōn pad grawagānīh ayāb pad passandārīh ayāb pad ǰāmdārīh[11] ayāb pad anīy ēwēnag man dāšt ud ō xwēšīh ī man mad

ud kē-iz pahikārēd kū-šān āzād kerd ham ayāb-im pad {pad} xwāstag abāg ham-bāyān nē tōzišnōmand ham (...)[12]

C.3 ud ka gōwēd kū kas-iz zan nē būd ud gād bē dād pādixšāy būd pad zanīh ud gād man[13] kunišn ∵

C.4 xwāstag y Farrox az Mihrēn abām stad[14] ud pēšēmāl gōwēd kū Mihrēn ō man dād

ud pasēmāl pad dād ō {ud pasēmāl pad dād y / } ō[15] pēšēmāl nakkīrāy ud pahikārēd kū ō anīy kas

ud pad ōy kē awiš dād wizārd[16] [estēd] az pasēmāl pad ān ī nakkīrāy bōxtan[17] pēšēmāl wad-xwāh ∵

ud ka ēraxt az ān [čiyōn]-iš[18] nē guft kū ō pēšēmāl nē dahišn wizīr kunišn kū bē dah

---

1 <mly'lc>.
2 <myylk'>.
3 Partially blurred.
4 <YHM-> a bit like <HHM->; MM <YKOYMWNyt> wrong.
5 MM <-WNt> wrong.
6 Modi's suggestions.
7 <*mylk*'>.
8 <Y[H]BWNt W *hw*[']*stk*'>.
9 <'p̄'yyyt[...]>.
10 <ptk'[lyt']>.
11 <h'm->.
12 MM suggests rest missing.
13 <SLYTNt' L>; MM *gādār.
14 <-x2>.
15 <[O]L>.
16 <*wc*'lt'>.
17 MM *bōxt.
18 Leftmost part of <-š>.

C.5 u-š [pad handāzag[1]] ēn hamē {k}[2] gōwēd kū ka pēšēmāl gōwēd kū sāl 3 ō zanīh ī [man] mad ud pasēmāl gād pasēmāl gōwēd kū sāl 3 ō zanīh[3] ī Kērēn mad ud pad ān ēwēnag ī pēšēmāl guft andar zanīh ī Kērēn pad Kērēn wizārd ka pasēmāl [... <l> ... bōxt] pēšēmāl[4] wad-xwāh ud ka ēraxt wizir kunišn kū bē [dah ... ... p nē tāywānōmand ham]

C.6 ka pēšēmāl [84] zan-ēw[5] pad ēn kū-t ēwēnag <y'•t[...]••> man kerd ud hamēmāl[6] ān zan-iz <• • [••]Y[...] / >[7] rāy nakkīrāy ud gōwēd kū mard-ēw Mihrēn w nām zan ham ud pas pēšēmāl dib-ēw[8] ō dādestān āwarēd ī ōy zan guft w estēd kū nē Mihrēn zan ham wizīr kunišn kū zanīh ī pēšēmāl kun čē ōy zan nē tuwān guft[9] kū-m šōy nēst ∵ o ∵

C.7 ka pēšēmāl gōwēd kū ēn xwāstag sāl ēk ō Mihrēn mad u-š sāl 2 ō man dād {pēšēmāl} pasēmāl gōwēd kū pēš mad pas man dād pēšēmāl **o** pasēmāl harw 2 zamān ī ō xwāyišn dahišn∵ ud ka pēšēmāl gōwēd kū sāl ēk (ō) Mihrēn mad u-š sāl 10 ō man dād pasēmāl gōwēd kū pad ān hangām mad u-š sāl 8 ō man dād pasēmāl zamān dahišn ud pēšēmāl nē dahišn ∵ o ∵

C.8 ka pēšēmāl gōwēd kū ēn xwāstag Farrox[10] xwēš būd u-š bē ō man dād ud dārišn bē ō man kerd wizīr hamgōnag abāg[11] dārēd ud pasēmāl gōwēd kū sāl ēk Farrox xwēš būd u-š bē ō[12] [man?] dād u-š sāl 3 dārišn bē ō man kerd pad ān dastwarīh man dāram[13] pasēmāl[14] pad dārišn ēraxt[15] čē ham-dādestān būd kū sāl 2 nē man dāšt w čē pad dārišn (ī) Farrox būd u-š pad ān dādestān pad pēšēmāl gōwišn ∵

C.9 pēšēmāl gōwēd kū ēn xwāstag sāl ēk Farrox xwēš būd[16] u-š bē ō man dād[17] pad ān dastwarīh man xwēš •••••••••••• [...]

{Next chap. 34; MM chap. 35}

CHAPTER D {MM CHAP. 36}

D.1 [...] [87] pad stūrīh ō ān ī didīgar sazāg dād pādixšāy ∵ o ∵

---

1 <-*k*w>.
2 Not MM.
3 <ynyh> +.
4 <••••ym'l>.
5 <[N]YŠE-1>.
6 <*L* kr*t* •• mym'[l]>.
7 Modi anīy šōy.
8 <yyp̄' *HD*>.
9 <ywpt'>; MM guftan.
10 <płhw'> occasionally.
11 Modi, <L[WTE] •>.
12 <*OL*>.
13 <-mw>.
14 <psym['l]>.
15 <'yłht'> (also elsewhere).
16 <YHWWN[t']>.
17 <*AP̄š BRA OL* L [••] •• />.

D.2 ka gōwēd kū[-m tā 10 sāl] tan pad zanīh ō tō dād ēg-iš andar 10 sāl ayōgēn abar ōh mānēd

D.3 [ka mard pad] hunsandīh ī zan zan az zanīh hilēd ud pad zanīh ō abornāyīg ī xwēš dahēd[1] ud abornāyīg andar abornāyīgīh pad baxt šawēd ēg-iz ān zan ōy čim rāy stūrīh ī ān y mard kam awiš nē rasēd

D.4 ēn dādestān abāg ān ī guft estēd kū ka-š sālārīh abāg bē nē hilēd hišt[2] nē bawēd

ud abāg-iz ān ī azabar nibišt kū ka gōwēd kū-m az zanīh hišt[3] ud pad zanīh ud sālārīh ō Mihrēn dād ud Mihrēn ziyānag pad zanīh padīrift[4] ud pad[5] sālārīh andar nē abāyistan rāy gōwēd

būd[6] kē guft kū hišt kār nēst ud ān-iz ī pad hišt-nāmag naxwist[7] sālārīh hanǰāmend ud pas hišt nigerīdan ∵ o ∵

D.5 ka xwāstag pad stūrīh ō aburnāyīg dahēd ud abornāyīg andar abornāyīgīh pad baxt šawēd abāz gumārišn

ud ēn kū rēdag az kanīzag ǰuttar bawēd uskārdan ∵

D.6 ka xwēšāwand nabānazdišt nē paydāg dūdag kadag-bānūg pad bē-widerišnīh stūrīh ō harw kē kāmēd dād pādixšāy

ka xwēšāwand stūrīh nē xwāhēnd an-ham-sālārīh anīy mard ī awestwār[8] gumārdan pādixšāy hēnd stūr ī kerdag pad ān xwāstag abar mānēd ayāb ō ān stūrīh dahēnd pad bar āmār ōh bawēd ∵ o ∵

D.7 pad stūrīh ka ān ī ham-pid pad dād meh kū ān ī ham-mād ud ham-pid[9] ān ī ham-pid gumārišn ∵ o ∵

D.8 ka zan-ēw tā 10 sāl tan pad zanīh ō mard dahēd andar 10 sāl naxwist mard ud pas zan [88]

[ka ... az-iš andar ān]-ēw bē dād dastwarīhā[10] būd ∵

D.9 [ka stwl gumārišn ud pad rāh ī] xwēšāwandīh ēktom stūrīh xwāhēnd ān ī meh gumārišn[11]

ud ka 2 [tan stūr] gumārišn[12] u-š pad harw 2 sazāgīh ēktwm pad ān ī ōy meh gumārišn ∵ o ∵

D.10 ka ēw[13] xwāstag-ēw ī 70[14] arzēd rāy kerd kū-m ēw bahr frāz az [man] pad stūrīh ō tō dād pad 3 bahr 2 bahr dād bawēd

čē pad stūrīh ōwōn šāyēd būd ∵ o ∵

D.11 az dastwarān bē ōwōn gōwēnd kū ka kadag-xwadāy ud kadag-bānūg pus-ēw ān gyāg ud kadag xwadāy bē mīrēd pus abāg kadag-bānūg ham-bāy

---

1 <YHB[WNyt]'>.
2 <-x2>? smudged/whole.
3 <-x2> +.
4 <-x2>.
5 <P>!
6 <-yt'>.
7 <n'mk' 'wst'>; MM <n'mk' nhwst'> wrong.
8 <'wstb'l>.
9 <hm w AB'>.
10 <[...]-1 *B*[RA YH]]B[WNt'] *ds*[tw]b*lyh* '>; MM <-yh'yh> wrong.
11 <gw[m']lšn'>.
12 [gw]m->.
13 <1>.
14 ; MM <90>.

bē agar-iš zan-ēw ayāb abornāyīg-ēw ayāb xwāstag ī-š andar zīndagīh pidar handōxt 60 ast

ēg-iš ka-š andar ham-bāyīh-ēw ī[1] abāg kadag-bānūg xwāstag ēd drahm nē[2] handōxt ka-iz-iš ǰud az abarmānd ī pid xwāstag ī-š andar zīndagīh ī pid handōxt 59 ast ēd rāy čē abāg kadag-bānūg ham-bāy u-š andar ham-bāyīh-ēw tis nē abzūd[3]

ka pad baxt šawēd xwāstag-iz 59 pad rāh (ī) ham-bāyīh frāz 2[4] kadag-bānūg mānēd

u-š stūr gumārdan nē šāyēd

ud ka kadag-bānūg frāz rawēd stūr ān ī kadag-xwadāy gumārišn ∵ o ∵

D.12 ka kadag-bānūg pus-ēw (ud duxt-ēw)[5] ān gyāg ud harw 3 ham-bāy hēnd ka-iz-iš handōxt ī andar zīndagīh ī pidar 59 ast bē-š andar ham-bāyīh {andar ham-bāyīh} tis-iz nē abzūd

ud pas-iz ka bē mīrēd abāg-iz ēd[6] kū-š abāg xwah ham-bāyīh ud sālārīh harw 2 ast pas-iz [...]

CHAPTER E {MM CHAP. 37}

E.1 [89] dāram

sazist[7] ān zamān dārišn ō xwēšāwandān abespārišn ∵ o ∵

E.2 abāg ān ī [nibišt] kū ka[8] gōwēd kū-m tā ēw sāl pad tan az tō padīrift[9] sazist[10] ēw sāl pāyēnānīh[11] nēst[12] bē tan abāz abespārišn ∵ o ∵

E.3 ud ān (ī) guft kū

ka grawagān-dār pad xwāstag ī grawagān wināh kunēd ēg-iš graw pad[13] grawīh dāšt[14] ō radān appār

u-š drahm appār nē bawēd čē-š pad ān wināh nē kerd ∵ o ∵

E.4 abāg ān ī guft kū

ka az xwāstag ī graw abē-saxwan bawēd ēg-iš drahm nē hišt[15] bawēd ∵ o ∵

E.5 ud abāg ān ī Siyāwaxš guft kū

ka drahm kē xwāstag padiš grawagān bē dahēd ēg-iš xwāstag-iz dād bawēd ∵ o ∵

E.6 ud abāg ān ī gōwēnd kū

---

1 <hm-b'yh-1-yh>!
2 <l'y>.
3 <-tn'>.
4 MM *ō.
5 MM.
6 <'y>.
7 <[YN]PKWNt>.
8 <A[Y]Γ [A]MT>.
9 <-x2>; subscript *piδīraftən*.
10 <YNPKWNt>.
11 <p'yn'[nyh]>.
12 Subscript *nīšt*.
13 <P>.
14 <-tn'>.
15 <-x2> 2x.

ǰuwān-J̌am guft kū mard xwāstag ī abām-dān agar az xwāstag ī ōy kē ān xwāstag tōzišn abē-saxwan bawēd hišt

čē xwāstag pad abām a-graw ∵ / [o ∵]

E.7 abāg[1] ān ī guft kū

ka drahm kē waxš kerd estēd bē dahēd waxš-iz ī pas-iz az ān ōy xwēš kē mādag awiš dād[2] ∵ o ∵

E.8 ud abāg ān ī guft kū

ka xwāstag[3] ī Farrox[4] az Mihrēn abām stad[5] ud pad zamān ī nāmčišt[6] dād rāy ud ēn-iz paymān kerd kū agar pad zamān daham ēnyā xwāstag tō xwēš Mihrēn pēš az zamān pad xwēšīh bē dād agar ān xwāstag pad zamān wizārēnd ēnyā xwāstag ōy xwēš kē[7] drahm awiš dād[8] ∵ o ∵

E.9 ud ān ī guft kū

ka pid duxt ī abornāy pad zanīh bē dahēd duxt agar [ka][9] pornāy bawēd pad ān dād[10] a-hunsand pas ka hunsand bawēd nōg būd ī az[11] sālārān ōh abāyēd ∵ o ∵

E.10 abāg ān ī guft kū

duxt ī pid kerd kū zanīh ī Mihrēn[12] kun[13] [90] [zanīh ī] Mihrēn nē[14] kunēd ayōgēn ī pid abar ōh mānēd ud abarmānd ōh bawēd ∴ [o] ∴

E.11 abāg[15] ān ī / [guft] kū

ka kadag-bānūg kerd kū-m pad bē-widerišnīh xwāstag pad stūrīh ō kas dād ud pas frazend zāyēd ud frazend ī zāyēd andar abornāyīh ud kadag-bānūg-iz an-handarz pad baxt šawēd ān dād kār nēst ∵ o ∵

E.12 ud ān ī guft kū

ka pēšēmāl[16] saxwan-nāmag ǰud[17] az āgāhīh ud dānišn ī pasēmāl bē dahēd nē šāyēd

čē pasēmāl tuwān guft kū ēn pēšēmāl bē nē hilam[18] ∵ o ∵

---

1 <[LW]*T*E>.
2 Subscript Persian .... *dādan*.
3 Subscript Persian *šomā*.
4 <płhw'>.
5 <-x2>; subscript Persian.
6 Subscript Persian *waqf*.
7 <MN>.
8 <[YH]B[W]*N*t>.
9 Just barely room for <BYN znyh>.
10 <YHBWNt>.
11 <nw• *Y*HWWNt Y *M*•>.
12 Subscript Persian?
13 <m[tryn O]BYDWN>.
14 <mt]*ryn L*A>.
15 <••TE>.
16 MM; pasēmāl.
17 MM; <ZNE>.
18 <-m^{x2}> .

E.13 abāg ān ī pēšēmāl kē čand dādestān pad rāyēnišn dāšt ud dādestān ēw rāy guft kū-š w nūn wizīr abar nē bē ka-m⌈ kāmēd[1] xwāham ⌉[2] ōwōn padīrift[3] ka pēšēmāl-iz hunsand būd ∵ o ∵

E.14 ud ān ī guft kū

ka pus xwāstag ī xwēš pad stūrīh bē dahēd[4] frazend ī pas az ān az kadag-bānūg zāyēd az ān čiyōn stūr ī kardag bar xwēš

ud frazend ī pas az ān ī ka ham-bāy xwāstag pad xwēšīh bē dahēnd az kadag-bānūg zāyēd az xwāstag ī pad xwēšīh bē dād bahr nē rasēd[5]

ud dādestān dūdag w kadag-bānūg ud frazend ī andar dūdag zāyēd abāg stūr ī kardag nē ōwōn čiyōn abāg stūr ī gumārdag ud būdag

ud frazend ī pad ān ēwēnag az kadag-bānūg zāyēd abar xwāstag ī pus pad stūrīh bē dād nē zāyēd

čē weh būd nē šāyēd kū frazend ī ōy pus az zan ī pādixšāyīhā {YLYDWN} xwēš[6] zāyēd ∵ o ∵

E.15 abāg ān ī Pusānweh ī Āzād-mardān guft kū

tā baxtīgīh kunēnd[7] ayāb az pus xwāstag[8] nē pad abarmānd bē pad xwēšīh ō kas rasēd frazend ī az kadag-bānūg[9] zāyēd[10] abar-iz bahr ī pus zād[11] bawēd ud pus (ī) az kadag-bānūg zāyēd[12] xwāstag [...]

CHAPTER F {MM CHAP. 38}

F.1 [91] <št' MN> paydāg

ēk w ān ī ka xwāstag ud dādestān nē gōwēd kū čē ∵

didīgar ka nē gōwēd[13] kū kē ∵

sidīgar ka drōw gōwēd

čahārom ka pad gumēzag gumēzag gōwēd ∵ o ∵

panǰom ka a-gugāy[14] gōwēd

šašom ka dārišn ī xwāstag ān gōwēd ī nē dārēd ∵

haftom ka xwēšīh ī xwāstag nē ān gōwēd ī ast ∵

haštom ka saxwan nihānīg gōwēd ∵

---

1 Subscript • *kāmīt̰*

.2 MM only <YCBENm>.

3 <-x2>.

4 Subscript *dihīt̰*

5 Subscript *rasīt̰*

6 <YLYDWNyt> apparently changed to <YLYDWNPŠE>.

7 <-x2d>.

8 <hw'š[t]k'>?

9 <-b'n[w]k'>.

10 <-y[t]>.

11 Subscript *zāδan*.

12 Subscript *zāiit̰*.

13 <[Y]M[RRWNyt]>.

14 MM; ēk ēw.

nahom ka a-dādwar[1] gōwēd

dahom ka saxwan nazdist pad ēwarīh ud pas pad gumānīgīh gōwēd ast nē sar ud hilēd ud bē[2] šawēd

yāzdahom ka gōwēd kū-m ēdōn menīd

dwāzdahom ka gōwēd kū-m ēdōn āšnūd[3] ∵

sēzdahom[4] ka gōwēd saxwan nazdist pad ēwarīh ud pas pad gumānīgīh gōwēd ∵

čahārdahom ka nē pēš[5] ī hamēmālān gōwēd ∵

pānzdahom ka andar mayān ī saxwan ka hamēmāl wēnēd a-saxwan bawēd = /

šāzdahom ka nē ēdōn gōwēd kū dādwar pad rāstīh wizīr tuwān kerd ∵

haftdahom[6] ka gugāh drōzan

haštdahom ka ō gyāg kū {zym'n} zamān kunēd nē āyēd ∵

nōzdahom ka gugāh ī gōwēd fradom ayāb banag[7] nē ānayēd[8]

wīstom[9] ka pad gyāg gāh ī kū gōwēd kū estam nē estēd ∵

wīst ud ēkom ka pad gāh gyāg kū estād[10] abāyēd nē xūb estēd ∵

22om ka xwāstag ud xīr[11] kē paymān ud pahikār abar drīst ō pēš ī dādwarān nē āwarēd ∵ {*half line blank*}

F.2 [... ka] 3 rōz ud 7 rōz dard *a-nišast[12] ud māh-dranāy pad [xwārtar nē?] nišast ud murd ēdōn bawēd čiyōn ka gōwēd kū [pad] gyāg murd

ān mard az ān zad[13] ī bahr [92] [... ••• ...[14]] pad xwārtar nē nišast ud ān mard murd ∵

būd kē guft warōmand[15] ud pargār padiš kunišn ∵

F.3 gyāg-ēw nibišt kū

mard ka nē pad frēzwān bē xwad frāz šawēd ō dādwar gōwēd kū-m mard-ēw ī ēdōn bē ōzad ka gugāy abāg nēst pad margarzān nibištag padiš nē kerd[16] kunēnd

bē ka pad frēzwān frāz šawēd ud pad wināh ī margarzān *xwastūg[1] bawēd

---

1 MM *a-dastwar.
2 <by>.
3 MM <OŠMENyt> wrong.
4 <spdhwm>.
5 <p-> corr'd to <LOYN'>.
6 MM <hpdhwn> lapsus.
7 MM *bowandag.
8 MM <(Y)HYTYWN->.
9 <wʸstwm>.
10 <-yt>.
11 <hyl>.
12 <'šyyt'>.
13 <MHYTNt>.
14 MM kē āxist?
15 <wl'wmny>.
16 MM omit.

ka-iz gugāy abāg nēst ēg-iz pad wināh ī margarzān nibištag padiš kunēnd ∵ o ∵

F.4 gyāg-ēw nibišt kū

ka gōwēd kū mard ī nāmčišt[2] nē dānam (ud) Mihrēn pusag zad pusag az zad ī Mihrēn ayāb az zad ī ān mard ī-m[3] guft kū-š nāmčišt nē dānam bār murd Mihrēn nē warōmand

ud abāg ān ī gōwēnd kū wēsag[4] ud ramag warōmand nē kunišn ∵ o ∵

F.5 ka gōwēd kū Farrox ud Mihrēn pusag zad ud pusag az ān zad ī Farrox ayāb az ān zad ī Mihrēn bār murd

ud ēn kū az ān zad[5] ān ī kē bār murd nē dānam

ka-iz pas gōwēd kū az zad ī (ōy) bār murd [...] kam nē bōxtišn ∵ o ∵

ka gōwēd kū sāl ēk [ōy] zad ī [...] az ān zad ī sāl ēk ān ī zad ī sāl 2 bār (murd) ud nē warōmand ∵ o ∵

ud ka gōwēd kū-šān āgenēn zad az ān ī ōy y ayāb az ān ī bār [murd] harw 2 warōmand hēnd ∵ o ∵

F.6 ud ka gōwēd kū Farrox ud Ādur-farnbay ǰud ǰud pad Mihrēn zaxm kerd

ud ēn kū ān zaxm kē [97] pēš kerd nē

bē ēn dānam kū ān zaxm pad ǰud bār kerd ∵ o ∵

ud ka ān ī didīgar[6] kerd (az?) ān ī fradom kerd nē xwārtar būd ud andar a-xwārtarīh ī zaxm ī pas kerd Mihrēn {*rosetta*} murd Farrox ud Ādur-farnbay harw 2 warōmand hēnd ∵ o ∵

F.7 ka anšahrīg guft kū šawam ud Kērēn[7] bē ōzanam ud xwadāy guft kū čim gōwē ka-t kerdan nē tuwān

ud anšahrīg šud u-š y ān mard ōzad

gyāg-ēw nibišt kū pad mowbedīh ī Burzag mad u-šān nibištag padiš kerd

ud pas Zurwāndād guft kū nē warōmand u-šān az ān nibištag bē hišt[8] ∵ o ∵

F.8 gyāg-ēw nibišt kū

zan ka šōy (ī) xwēš rāy gōwēd kū-š margarzān kerd xwāstag ī šōy abar nē mānēd nē-iz stūr ī šōy bawēd ∵ o ∵

ka mard zan (ī) xwēš rāy[9] gōwēd kū-š margarzān kerd widerd ān mard ān zan šōy abar ōh mānēd ud stūr ī ān mard bawēd ∵ o ∵

F.9 ka kerd [*half a line missing*]

būd kē guft kū-š stūr ōh gumārišn bē xwad pad stūrīh ī kas nē šāyēd ∵ o ∵

F.10 ud ka pad stūrīh gumārd ud pas az gumārd pad margarzān warōmand kerd

---

1 MM; xwāstag.
2 <n'mcšc'—> or <n'mcšt[']>?
3 <Zm>.
4 Av. vaēsa "servant"? MM wēšag.
5 <MHYTNt'm> = zaxm, cf. F.6? MM zad *az.
6 <dt[-> smudged eol.
7 <kylyn'>; MM <klyn'> wrong.
8 <-x2>.
9 <LA>.

būd kē guft kū ān stūrīh bē kanišn ∵ o ∵ ud anīy mard ī sazāgtar bē gumārišn ud būd kē guft kū nē kanišn **o**

F.11 ka pad margarzān ēraxt ēg-iš xwāstag ī ast aziš appār būd kē guft kū-š rōzīg ī zan ud frazend aziš bē gīrišn pad kerdag nē kunēnd[1] čē ka margarzān būd ēg-iš zan ud frazend [98] [ud] gēhān aziš appār bawēd ∵ o ∵

F.12 Wahrām az Pusānweh (ī) Āzād-mardān bē guft kū nibištag-ēw az gugāyīh ī zan 2 ud pad mowbedīh ī staxr y mowbed kerd estād[2] ud mowān handarzbed frāz padīrift[3] bē Zurwāndād guft kū ān pad kerdag nē kerd ∵ Wahrām guft kū gugāy ēk zan ud ēk mard ēg-išān[4] pursišn-nāmag ōh kerd **o** zan ud anšahrīg nē pad ēn 2 čāštag guft estēd kū pad wināh ī šahr šōy ud xwadāy nē pādixšāy ——

F.13 {*in daftar maba esfandiār nuširvān dād be barādar-e xod rostam nuširvān bamanyār dar avaż-e daftar-e yašt-e vesfered va mablaġ yak hazār dinār sar bad-u dāde šod tā vāżeḥ bude bāšad nevešte va tārix rōz gōš va māh āz̲ar qadim senna 1006 yazdejerdiya*}

{3 lines blank}

F.14 nē mowbedān bē radān kerd

F.15 gyāg-ēw nibišt kū ka margarzān-ēw kunēd[5] xwāstag ī andar ān-ēw az ōy bērōn[6] pad a-wināhīh kas dārēd ō ōy ī dārēd ud appār **o**

F.16 anīy[7] gyāg-ēw nibišt kū ka pasēmāl nazdist azišmānd ud pas margarzān kunēd[8] agar pad azišmānd xwāstag bē grift būd ōy y xwēš kē bē grift ō[9] ōy ī kē margarzān andar kerd nē rasēd **o**

F.17 margarzān ka pad petīt bawēd [...]

{[99] continues [92] CHAPTER I; MM. CHAP. 41}

CHAPTER G {MM CHAP. 39}

G.1 [93] wizārdan ud bē nē-dahišnīh rāy ka nē ēwar[1] nē pahikāram pad xūb dāštan *kerdag[2] ōwōn aziš kerd čiyōn ka nibišt kū wizārdan ud ō tō nē-dahišnīh rāy ka nē ēwar nē pahikāram ∵ o ∵

---

1 <-x2>.
2 <-WN '[t]>.
3 <-x2>.
4 <-šn>.
5 <-x1>.
6 MM; <ZK-1 MN OLE-1 ylwn'>.
7 <AHR[N]>.
8 <-x1>.
9 <Y:D^E> in right margin.

G.2 dādwar az frawardag ham-pačč̄ēn ōh dād rāyēnišn ī Zardušt BēŠābuhr mowbed pad xīr ī ātaxš kerd paydāg ∵ o ∵

G.3 ēk ēn kū muhr ī pad kār-framān dāštan ān ī mowbedān ud āmārgarān fradom pad framān ī Kawād ī Pērōzān ud ān ī dādwarān fradom pad framān ī Husrōy ī Kawādān ka muhr ī mowbedān ī Pārs kand mowbed nē pad nām ī mowbedīh bē pad nām ī driyōšān[3] ǰādaggōwīh xwānd nibišt
ud pad ān čim abar muhr y / ham-gōnag kand estēd ∵ o ∵

G.4 ēk ēn kū ka a-hunsandīh ī pasēmāl pad wizīr rāy az dādwarān ō mowbedān wisēy kerd ud mowbed ān wizīr pad wizār[4] dāštan / abar ān xīr ī pad uzēnag ud pādrōz abar pasēmāl framān dād ∵ o ∵

G.5 ēk mard kē pašt kunēd[5] kū būd ī ēn tis rāy pad muhr ī wābarīgān mard-nāmag āwaram
ka pad muhr ī ōy kē[6] pad gugāyīh muhr ī pad wābarīgānīh padīrift[7] estēd nāmag āwarēd xūb

G.6 ēk ēn kū ka nibēsēd kū
mērag pad ǰādaggōwīh ī mērag pēš ī man āmad ēg-iš pad ǰādaggōwīh y nē padīrift[8] bawēd
pad čand nibišt ud āwišt ī pēš dastwarān kerd ka ǰādaggōw-iz[9] pad ǰādaggōwīh nāmag ō dādestān āwurd pēš tā nāmag kē ǰādaggōwīh aziš [94] [paydāg] frāz padīrift ōwōn nibišt kū mērag ī pad ǰādaggōwīh ī mērag[10] āmad čiyōn ǰādaggōw (ī) gumārd ō dādestān padīrift ōwōn nibišt kū mērag ī mērag ǰādaggōw ∵ / o ∵

G.7 ēk ān ī ham-Pusānweh guft kū 1000 ādurōg[11] ī mard ka dādwar[12] pad gyāg kū uzdēs-kadag būd ud uzdēs aziš kand nišast ka-š sālār xwēšāwand ī pad nāmčišt nē paydāg būd mard ī pad warahrānīh ō dādgāh nišast pad sālār dāštan ∵ o ∵

G.8 ka pid w zan ī anšahrīg rāy kerd kū pad tis-iz ēwēnag ō Mihrēn ī man pus ma ē rasēd pēš az ān ī ka pid pad baxt šawēd
ud ān anšahrīg pad abarmānd ō abārīg frazendān rasēd az ān zan frazend zāyēd widerd pid ō Mihrēn ud ān zan nē
ud pad abarmānd frazend ī pad ān ēwēnag az ān zan zāyēd rasēd ∵ o ∵

G.9 zan ī anšahrīg ī ō zan ī pad dūdag stūr ōwōn dād kū ō dūdag nē rasēd
ud pas az ān zan ī anšahrīg frazend zāyēd frazend ī pad ān ēwēnag az anšahrīg zāyēd w agar y az abārīg xwāstag ī pad ān ēwēnag bē dahēnd bawēd

---

1 <'ywlw>.
2 MM; <k[...]>.
3 <ylywš'n>.
4 MM <wcyl> wrong; for wizārd?
5 <-x1>.
6 MM; <MN>.
7 <-x2> 4x.
8 Subscript *pt̰īrəm*.
9 <-ywbwwc>.
10 <-l-> missing.
11 <'twr'lwk'>.
12 MM *dādgāh.

az ān čiyōn anšahrīg xwāstag pad xwēšīh bē ō kadag-bānūg mad ud andar xwēšīh ī kadag-bānūg hamē bawēd[1] ō dūdag nē rasēd ∵

G.10 ka kadag-xwadāy sāl ēk xwāstag ī-š xwēš čand 100 wahāg arzēd pad xwēšīh ō Mihr-ādur-farnbay ī pus dād ud sāl 2 handarz pad handarz kerd kū-m xwāstag ī ō man mad a-baxt

nēm ō Ādur-farnbay abārīg[2] ō Mihr-ādur-farnbay ī pus dād

Mihr-ādur-farnbay [95] kerd kū pad ān ī kadag-xwadāy handarz kerd hunsand ud ham-dādestān ham

gumānīgīh kū Mihr-ādur-farnbay dād ī pēš hišt[3] bawēd ∵ o ∵

G.11 abāg ān ī guft kū ka sāl ēk xwāstag ī mad a-baxt nēm anīy mard xwēš xwāstag ī pad 4 bahr ēw bahr pad kadag-xwadāy estēd

čē-š az ān ī andar ān-ēw pad xwēšīh estēd dād bawēd nigerīdan ∵

CHAPTER H {MM CHAP. 40}

H.1 ——— dar-ēw ī[4] abar ēn / kū čand dādestān ī dastwar kē aziš āšnūd pad nāmčišt nibišt ∵ ——

H.2 —— ēk ān ī zan ī az zanīh hišt[5] ud pahikārēd kū šōy abāg xwāstag hišt ham

ud šōy xwāstag hišt rāy nakkīrāy ud xwāstag dārišn pad ziyānag

ān zan rāy Pusānweh ī Āzād-mardān guft kū dārišn ī ān xwāstag nē

ud Pērōz y[6] / guft kū-š dārišn ī ān xwāstag bōzišn ∵ o ∵

H.3 ēk ān ī {Pusānweh} ham-Pusānweh guft kū pēšēmāl ud pasēmāl kē gōwēd kū-m xwāstag az pidarān abar mānd[7] dastwar

ud čē ēwēnag xwēšīh harw 2 guft bawēd ∵ o ∵

H.4 ēk ān ī Pusānweh guft kū

ka xwāstag ī-išān kerd kū kas kē Mihrēn xwēš būd gōwēd xwēš

Mihrēn pad 3 ǰār ǰār ǰār pad 3 bahr ēw bahr Farrox xwēš būd guft

gōwišn harw 2[8] kār xwāstag hamāg Farrox xwēš ∵ o ∵

H.5 ēk ān ī ham-Pusānweh guft kū

wāhmān ī mowbed būd ātaxš ī Rām-Šābuhr ka nē hamēšag-sōz būd hamēšag-sōz kerd

ud widerd Māh-ādur-frīy-gušnasp[9] ka ān ātaxš az xīr ī xwēš [96] [hamēšag]-sōz dāštan nē šāyist ud az xīr ī dūdag ī Māh-ādur-frīy-gušnasp hamēšag-sōz dāštan rāy pādixšāy ∵ o ∵

---

1 <-t>.
2 MM <'pryk> lapsus.
3 <-x2>.
4 <BBAy-1>.
5 <-x2> 3x.
6 <pylwc'y>; MM <pylwc-c OD> wrong.
7 MM <KLTWNt> lapsus.
8 Supeerscript; MM *3.
9 <-pl'yywšn->.

dastwarān ī mad estād hēnd framān dād ∵

H.6 ēk ān ī Siyāwaxš guft kū

ka kerd[1] kū xwāstag ī pad abarmānd ō frazendān ī man rasēd frazend ī man pad stūrīh ī man ē dārēnd ud pus ān xwāstag pad stūrīh andar nē abāyistan rāy gōwēnd

ān xwāstag ō pus ud duxt rāst dād bawēd

ud az ān čiyōn duxt nē ud pus pādixšāy ka stūrīh nē kunēd[2] ān ī ō duxt dād pad duxt bē estēd

ud ān ī ō pus dād a-framān bawēd

ud pad abarmānd rāstīhā ō duxt pad stūrīh ō pus pad xwēšīh rasēd ∵ o ∵

H.7 ēk ān ī ham-Siyāwaxš guft kū

zan ī mard kē-šān tā 10 sāl xwāstag pad stūrīh awiš dād ō ān stūrīh nīd[3] pas az 10 sāl stūrīh nēst[4] ∵ o ∵

H.8 ēk ān ī ham Siyāwaxš guft kū

xwāstag ī mard a-baxt[5] nēm pad stūrīh (ī) xwēš ō Ādur-farnbay ud abārīg pad stūrīh ī xwēš ō Mihrēn dahēd

Ādur-farnbay ud Mihrēn baxtīgīh padiš kerdan nē pādixšāy ∵ o ∵

H.9 ēk ān ī ham Siyāwaxš guft kū

ka mard kerd kū frazendān ī man pad frōxt[6] ī ēn anšahrīg —— pāduxšāyīh ma ē bawēd

awēšān frazend frazend ud āwādag ī az awēšān anšahrīg ān ī zan zāyēd frōxt nē pādixšāy hēnd ∵ o ∵

H.10 ēk ān ī ham Siyāwaxš guft kū

ka gōwēd kū Mihrēn ī man pus harw sāl xwāstag arz 50 ayāb az waxt ī ēn xwāstagīhā 200 ō Farrox ēw[7] dahēd widerd [pid ...].

(MHD 97.1-98.17 CONT. MHD 92 SEE KAPITEL XXXVIII.)

CHAPTER I {MM CHAP. 41}

I.1 [99/93] nāmag ī mard pad muhr ī xwēš ka-š anīz[8] muhr wābarīgān[9] muhrān abar estēd u-š an-astīh-ēw nē paydāg būd andar ōy kē pad āwišt nibišt pad ēwarīh kār aziš kerdan ∵ o ∵

I.2 abāg ān ī Pusānweh ī Āzād-mardān guft kū

---

1 <-x1>.
2 <-x1>.
3 <YZLWNx2>.
4 <LYT'>.
5 <'y bht'>.
6 <-x2> 2x.
7 MM *<plhw'>.
8 <AHRc>; MM <AHRNc> wrong.
9 <'plyk'n>.

nāmag-ēw ī pad muhr ī pasēmāl būd ud pasēmāl āwišt rāy pad nakkīrāyīh[1] ēn-iz guft kū muhr kē padiš āwišt[2] andar ān-ēw wanīy nē pad mayān būd abāz ō man nē mad rāy

az ān y čiyōn paydāg būd kū pasēmāl ān muhr pas-iz az ān pad kār dāšt w Māh-ādur-frīy-gušnasp[3] ī Ardaxšahr-xwarrah[4] mowbed būd ud Zurwāndād[5] pad ēwarīh kār aziš kerd ∵ o ∵

I.3 ān ī Pusānweh ī Āzād-mardān guft kū

kurd harw kū rasēnd ka-iz nē pad wiyān-mānīh[6] {~~YHMT~~}rasīd bē ka hagriz ō ān gyāg pad wiyān-mānīh[7] nē mad hēnd u-š hamē dādwarān dādwarīh padiš ∵

I.4 abāg ān ī pad hamēmālīh kerd ī mardōm ī kurd nibišt kū pad wiyān-mānīh[8] abar ān gyāg raft estēd ud ēn nē nibišt kū nūn pad gyāg wiyān-mānīh mad estēd ∵ o ∵

I.5 ud ān ī guft kū Farrox xwāstag kē[9] andar Mihrēn ēw aziš abē-saxwan būd pad abām ī andar ān-ēw ka abē-saxwan būd Mihrēn ō Farrox abāyēd dād abāz grift nē pādixšāy ∵ o ∵

I.6 ud ān ī guft[10] kū pad tōzišn (ī) ōy ī kē xwāstag-dār nē ud xwāstag ast ān ī xwāstag agar kas pad tōzišn wizārdan andar nē estēd pad graw abāz grift rāy dādwarān wizīr kunišn ∵ o ∵

I.7 abāg ān ī [100] Pusānweh ī Āzād-mardān guft kū

xwāstag ī mard kē zan ud frazend nē būd pad stūrīh ō kas dād ka pad ān stūrīh ō kas kē awiš dād mad estēd pad wizīr ī abāmdān ī ōy kē dād kerd andar ōy kē xwāstag awiš dād āwišt

dastwarīh ī pad grawīh dāštan rāy Burzag ī Ardaxšahr-xwarrah mowbed būd wizīr kerd ∵ o ∵

I.8 ud ān ī guft kū

mowbed pad ǰud-šahr ud dādwarān pad ǰud- y / -tasōg būd ī ka pad muhr ī pad kār-framān dāštan nibišt ud āwišt kerd ∵

I.9 abāg ān ī abar pursišn-nāmag-ēw ī sāl 26[11] (ī) Husrōy ī Ohrmazdān[12] rāyēnīd ud andar Ardaxšahr-xwarrah pad-iz ōstīgānīh ī Māh-ādur-frīy-Zarduxšt[13] ī Ohrmazd-ardaxšahr mowbed nāmag padiš pad sāxt ud andar Gawr[14] ī Ardaxšahr-xwarrah[15] pad-iz muhr (ī) Ohrmazd-ardaxšahr mowbed pad kār-framān dāštan āwišt ī ham-pursišn-nāmag rāy nibišt estēd ∵ o ∵

---

1 <nyl'yyh>.
2 <-x1>.
3 Māh-ādur ud frīy-gušnasp.
4 <'rthšt YDE> 3x; MM <'rthštr-> wrong 1x.
5 <zwl'n->.
6 <wyd'n->.
7 <wyyd'n->; MM <wyd'n-> wrong.
8 <wyd'n-> 2x.
9 MM; <MN>.
10 <-tn'>.
11 <20 4 2>.
12 Corr'd to/from <-mzdy'n>?
13 <-pl'D->.
14 Gōr.
15 <-tr-> +!

I.10 ud abāg ān ī abar ōy bay Ohrmazd šāhān šāh pad dib[1] ī Gawr dādwar ō Ardaxšahr-xwarrah mowbed kerd nibišt estēd kū

im dib ud dib-iz ī did ka mērag muhr abar nihād az gōwišn ī pēšēmāl ud mērag ī pasēmāl ēn dib ud dib-iz ī did pad muhr ī *Hunābagān-mānān pad kār-framān dāštan ud Anōš-zād kē tasōg ī *Hunābagān pad mānāyīh[2] pāymār āwišt ∵ o ∵

I.11 ān ī Pusānweh[3] ī Burz-ādur-farnbayān guft kū

xwāstag ī pid pēš andar ān ī ka duxt ī pādixšāyīhā stūr kerd ō ān duxt dād abāz ō dūdag [101/94] ud stūrīh rasēd ∵ o ∵

I.12 abāg ān ī guft kū duxt kē pid ī pādixšāyīhā xwāstag pad stūrīh awiš dahēd

ān stūrīh nē pādixšāy bē ka kunēd ud agar xwāstag ī pēš az ān dād abāz āwarēd

guft bawēd kū pid xwāstag ī pad xwēšīh ō duxt dahēd ka-š kāmēd waštan pādixšāy ∵ o ∵

I.13 ud abāg ān ī Dād-farrox ud Siyāwaxš guft kū

mard zan ī pādixšāyīhā ō ōy ī pad zan frazend nylwzd ud pad ān niyuruzdīh[4] a-wināh ud xwāyišn ī pad zan dādīhā kerd estēd ǰud-iz az ham-dādestānīh ī zan dād pādixšāy

ud ka dahēd xwāstag ī zan ō ōy kē zan awiš dahēd nē rasēd ∵ o ∵

I.14 ud ān ī guft kū

ka xwadāy bandag pad bandagīh ō ādurān dahēd agar ōh-iz kū-š pad frazend ī bandag pādixšāyīh nēst pas-iz frazend ud āwādag ī bandag bawēnd ādurān bandag bawēnd čē-šān frazendīh ud āwādagīh ī bandag[5] ādurān bandagīh rāy hamē bawēd ∵

I.15 abāg ān ī guft kū

bandag-ēw ī Farrox ud Mihrēn xwēš agar ōh kū Farrox pad windišn ī w bandag (ī) bahr ī Mihrēn tis-iz pādixšāyīhā nēst pas-iz ka Farrox bandag (ī) bahr ī xwēš āzād kunēd[6] bandag zan ud frazend ōh bawēd pēšīgān wāspuhragān[7] ī zan andar ō bandag barēd[8] u-š ham-ēwēn padiš bē estēd ∵ o ∵

xwāstag ī ka bandag nēm mard anšahrīg ud windišn nēm ān mard xwēš būd az anīy kas ō bandag mad ud andar ō xwadāy nē šud ēdōn šāyēd būd ∵

I.16 ān ī guft kū

ka[9] pēšēmāl pasēmāl hambasān kū-m ǰām-ēw ī [102] pad 10 pad tō graw kerd ud 10 bē padīr ud ǰām abāz dah

ud pasēmāl az abāmdān ud grawīh nakkīrāy ud pēšēmāl bōxtēd pasēmāl ǰām abāz dahišn

---

1 <dyp'>.
2 <m'n'yyh>; MM <m'nyyh> wrong.
3 <pwrs'nwyh>; MM <pws'nwyh> wrong.
4 <nylwzd->.
5 <bn'dk'>.
6 <-x1>.
7 <ps'yy'n ww'ypwhlk'n>; read *pasīyīgān?
8 <-x1>.
9 Not MM.

abāg-iz nakkīrāyīh pas-iz 10 appār nē bawēd ∵ o ∵

I.17 abāg ān ī guft kū

ka pēšēmāl pad xar-ēw az pasēmāl hambasān ud pasēmāl ān xar pad guharīgānīh ī gāw-ēw az pēšēmāl stad[1] ud ān gāw ō pēšēmāl abespārd[2] ud pēšēmāl ān gāw pad ziyānag[3] ī az pasēmāl dāštan rāy[4] pahikārdan

agar pēšēmāl bōxtēd pēšēmāl xar-apparagīhā bē kunēd

ud gāw abāg-iz ān ī pasēmāl az xwēšīh ī xwēš nakkīrāy pas-iz ka pasēmāl xwāhēd ō pasēmāl abespārišn

agar pasēmāl ēraxtēd pasēmāl tāwān[5] ī pad xar bē kunēd ud gāw pad pēšēmāl bē mānēd ∵ o ∵

I.18 ud abāg ān ī guft kū

mard xwāstag ī[6] naxwist pad grawīh ud pas pad xrīdagīh ī ēwar pad xwēšīh abar pahikārēd waštagīh rāy nē ēranǰēnišn ∵ o ∵

ud abāg ān ī guft kū ka ō ēwarīh wardēd nē ēranǰēnišn ∵ o ∵

I.19 ud abāg ān ī guft kū

appārīh ī nē pad tis ī keh ō kerdag nē kerd/grift estēd ∵

I.20 ham-bāy ud pāyendān[7] ka tōzišn pad nakkīrāyīh wizārēnd guharīg abāz nē rasēd ∵

I.21 ān ī guft kū

ka gōwēd kū ēn muγ bar brīn ud tō xwēš ēg-iš bun dād bawēd nē bar ∵ o ∵

I.22 abāg ān ī guft kū

dib muhr (ī) wēxt ud saxwan-nāmag muhr (ī) brīd ud wišād wišād dib ud saxwan-nāmag rāy guft {[bawēd ∵ o ∵]

I.23 [ud ān ī guft] kū

mard xwāstag ī did sāl ī pad nāmčišt rāy nibišt kunišn kū [māndan ...]

I.24 [...] [103][8] pad dastwarīh[9] awiš rasīd ī ō-iz pus kē xwāstag pad stūrīh bē dād <myt•w>[10] nē ōwōn bawēd čiyōn frazend ī az zan ī pādixšāyīhā ī ān w pus zāyēd ∵ o ∵

I.25 ud ān ī guft kū

ka gōwēd kū ēn saxwan-nāmag muhr ī brīd ud ēn dib muhr ī wēxt ud wišād ēnyā[1] wišād nē muhr bē dib ud saxwan-nāmag rāy guft bawēd ∵ o ∵

---

1 <-x2>.

2 <tn'>.

3 <z'ynk'>; MM <zyd'nk'> wrong.

4 <LA> eol.

5 <t{~~''wyn~~?} t'w'' \ t'w''n />.

6 MM -ēw.

7 <p'yny'n>; MM <p'yyn'n> wrong.

8 In upper margin Persian *be-nām-e xodāyī* [unpointed] • *hamē*(?). In left margin Persian poem(?) unpointed. In lower right margin *be-nām-e xodā* (unpointed). In bottom margin *be-nām-e xodāy hamē* etc. upointed.

9 <dstwl->.

10 Hole in middle of word.

I.26 abāg ān ī guft (kū)

ka gōwēd kū-m abzūd xwadāy nēm āzād kerd ud pad 3 bahr pad bandagīh ō ātaxš dād ēg-iš pad 3 bahr ēw bahr nē az ān nēm guft bawēd kū-m dād ∵ o ∵

I.27 ud abāg ān ī guft kū

ka gōwēd kū sālārān ī rēdag rēdag az xīr ī xwēš az dušmenān pad wahāg xrīd[2] az xīr ī rēdag guft bawēd kū-m xrīd ∵ o ∵

I.28 abāg ān ī pad abar-mad ī radān pad xīr ī Ādur ī Farnbay kerd nibišt kū w bandagān ī Ādur Farnbay Ādur ī Farnbay az xīr ī xwēš az dušmenān pad wahāg xrīd[3] ∵ o ∵

I.29 ud abāg ān ī kū

ka gōwēd kū-m ziyānag pad handōzišn ud windišn ī xwēš pādixšāy kerd handōzišn ud windišn ī ziyānag rāy guft bawēd ∵ o ∵

I.30 ud abāg ān ī guft kū[4]

ka gōwēd kū bar ī muγ y man xwēš ē bawēd ēg-iš xwēšīh muγ rāy guft bawēd ∵ o ∵

I.31 ān ī guft kū

ka gōwēd kū ēn xwāstag tā amāh zīndag hēm āgenēn dārēm

ka ēk mīrēd[5] kū ēn ōy-iz ī did nē dārišn ∵ o ∵

abāg ān ī guft kū

ka gōwēd kū tā amāh zīndag hēm ēn xwāstag amāh dārēm ayāb[6] gōwēd kū amāh tā zīndag hēm ēn xwāstag pad āgenēn dārēm ka ēk[7] mīrēd ōy ī did [nym]-ēw[8] ō [104] dārišn[9] ∵ o ∵

I.32 ud abāg ān ī guft kū

ka gōwēd kū tā ān-ēw[10] xwāstag wizāram waxš[11] daham[12] ayāb xwāstag drīst dāram

ud pas mādag ast ī wizārēd xwāstag xwāstag[13] marīhā az grawīh hišt[14] bawēd ud abārīg nē hišt[15] bawēd

ud waxš xwāstag marīhā abāz ud abārīg abāz nē estēd ∵ o ∵

I.33 ud ān ī guft kū

---

1 MM *ēg.
2 <-x2> 3x.
3 Subscript *xriδan*.
4 <A*Y*[K]>.
5 Subscript *mīrīt*.
6 <YHSNWN• \ ym / [’yw]p>.
7 <••wk'>.
8 <••-1>, traces incompatible with <PRG>?
9 <[...]šn'>, subscript *[d’]ršn*.
10 MM; ī.
11 <wc[’l]*m whš*>.
12 Subscript *dih⍰m*.
13 <hw’stk' NKSYA>.
14 <-x2>.
15 <-x1>.

grawagān-dār kē grawagānag kerdan pāduxšāyīhā nē bawēd ī ōy kē grawagān andar nihēd mādag-iz appār bawēd ∵ o ∵

I.34 abāg ān ī guft kū

ka ō mard-ēw kē gōspand[1] nēst drahm dahēd[2] kū-m gōspand ī pad wahāg dah drahm appār bawēd ud abāz nē rasyt

ēn harw 2 dādestān abāg ān ī azabar nibišt estēd kū drahm appār nē bawēd čē-š pad ān wināh-ēw nē kerd nigerīdan ∵ o ∵

I.35 ud ān ī guft kū

ka gōwēd kū zarrēn ī man xwēš zan ud asēmēn ī man xwēš w duxt ī man xwēš ē bawēd

ka-iz naxwist dād ī ō duxt ud pas dād[3] ī ō zan gōwēd duxt ī-š zan asēmēn nē bē zarrēn xwēš ∵ o ∵

I.36 abāg ān ī guft kū

ka gōwēd kū zarrēn ī man xwēš zan ī man ud asēmēn ī man xwēš duxt[4] ī man {bawēd} xwēš ē bawēd

agar duxt zāyēd ud kas zan bawēd pēš-iz tā ō zanīh ī kas rasēd asēmēn ud pas zarrēn-iz xwēš =o= ∵ =o=

I.37 ud abāg ān ī guft kū

ka gōwēd kū-t ǰomāy[5] zan ī man ast ud zan ī man {YHWWN} / bawēd pad ham-bāy dāram zan ī-š andar ān-ēw zan būd

ud pas az zanīh hišt[6] ud abāz ō zanīh mad

pad ast ud pad-iz bawēd harw 2 ō bahr mar [105] kunišn ayāb[7] nē ∵ o ∵

I.38 ud abāg-iz ān ī guft kū

ka gōwēd kū xwāstag ī ō man mad ān ī pid ī man xwēš būd duxt ī man xwēš

ud ān ī ka pid ī pad baxt[8] šud mād xwēš būd ō duxt dād bawēd[9] ∵ o ∵

CHAPTER J {MM CHAP. 42}

J.1 ēn dar y ō ān dar ī nibišt kū

ka xwāstag[10] 2000 ō 3 mard rāst gōwēd ōwōn bawēd burd[11] abāyēd : o ∵

---

1 <g/ywwspnd> 2x.
2 Subscript *dihīṯ*.
3 <YHWWNt>.
4 Subscript *duxt*.
5 <ywmyD>.
6 <-x2>.
7 <[']ywp>.
8 Subscript *baxt*.
9 MM; <-t>.
10 <hw'st'>.
11 Subscript *barət*.

J.2 ud abāg ān ī guft kū

mard dastgerd 2 harw ēk pad ǰud-stūrīh dāšt paydāg kerd

ud ān dastgerd ēk ī pad nāmčišt frazend ī naxwist pusag bawēd čiyōn ō pornāyīh rasēd

ēk frazend ī naxwist (ī) az duxt zāyēd dāštan rāy framān bawēd

ud pas az ān duxtag ō zanīh pusag rasēd pad ān zanīh naxwist w duxt-ēw pas pus-ēw zāyēd duxtag ud pusag anīy frazend nē bawēd

framān ī pas kār ud ān ī pēš kār nēst ∵

J.3 ud ān ī guft kū

ka pad zamīg ī-š ō Farrox ud āb ī-š ō Mihrēn pad handarz dād āsyāb[1] kerd āsyāb pad handarz bē nē rasēd ∵ o ∵

J.4 abāg ān ī guft kū

ka pad handarz kerd kū dastīg ī man xwēš Farrox xwēš

abām ī-š andar ān-ēw pad kasān dād bawēd

ān ī pas pad abām bē dahēd pad handarz bē nē rasēd ∵ o ∵

J.5 ud ān ī guft kū

ka gōwēd kū[2] xwāstag (ī) ō man rasēd tō xwēš

bar ī bun ī az xwāstag ī-š nūn xwēš w bawēd / pad[3] pas mad dārišn bē šawēd[4] ∵ o ∵

J.6 abāg ān ī guft kū

anšahrīg ka bē frōšēd[5] ud zan ka bē hilēd[6] u-š rēš padiš būd estēd <šn'wyh>[7] [106] pas rawēd xwadāy ud šōy ī pēš xwēš ∵ o ∵

J.7 ud abāg ān ī guft kū

xwāstag ī pēš az ān ī ka xwadāy bandag xrīd[8] anīy kas ō bandag dād ud xwadāy padīrišn abar nē paydāgēnīd estād agar xwadāy ī pēš padīrišn paydāgēnīd xwadāy ī pēš ud agar ǰuttar bandag xwēš ∵ o ∵

J.8 ud ān ī guft kū

ka gōwēd kū-t pas az 10 sāl pad ham-bāy dāram pad ān xwāstag ham-bāy kerd bawēd ī-š nūn xwēš ∵ o ∵

J.9 abāg ān ī guft kū

ka gōwēd kū widerd man xwāstag ī man xwēš tō xwēš ēg-iš ān dād bawēd ī-š nūn xwēš ∵ o ∵

J.10 ud abāg ān ī guft kū

---

1 <'s'p̄'> +.

2 Deleted by line of dots above?

3 Damaged but clear; not MM.

4 Subscript Pars. *šawēd*.

5 <-x1>.

6 <-x1>.

7 MM *šnāsīh?

8 <-x2>.

ka gōwēd kū-m pas az 10 sāl tan pad zanīh ō Mihrēn dād pēšīgān wāspuhragān[1] ī andar ān-ēw ka gōwišn gōwēd pas az 10 sāl šōy xwēš ∵ o ∵

J.11 ud ān ī guft kū

bandag ka pad āzādīh pahikārēd ud bōzišn ī warōmand abāg xūb

ud gugāy ī pad pāy nē šāyēd ∵ o ∵

J.12 abāg ān ī guft kū

ǰādaggōw gumārd ka pad muhr ī xwēš nē **o** šāyēd ∵ o ∵

J.13 ud ān ī kū

ka pad āb ī xwēš abar zamīg ī kasān āsyāb kunēd ud <dmyt'> nišīnēd āb appār nē bawēd ∵ o ∵

abāg ān ī guft kū

ka pad ham-dādestānīh (ī) ōy[2] kē kahas xwēš pad āb ī az ān kahas āsyāb kunēd ud dār ud draxt nišīnēd ayāb-iš pad appurīh abar bē mānēd

ān kē kahas xwēš ān āb ān ī pad āsyāb andar abāyēd abāz grift nē

ud ān ī pad dār ud draxt ud appurīh andar abāyēd abāz grift {~~nē ud ān [ī] pad dār~~} pādixšāy ∵ o ∵

J.14 ud abāg ān ī čāšt estēd kū

ka rāh ī [107] kasān pad āb ī xwēš kunēd/gīrēd ēg-iš āb appār nē bawēd

ud ka rāh ī kasān xwēš pad āb ī kasān kunēd/gīrēd ēg-iš rāh appār bawēd ∵ o ∵

J.15 ud ān ī guft kū-m[3] pus xwāstag kadag-bānūg ud sālār pad abāmdān wizīr abar āwišt ka-iz stad[4] ud pad xīr ī dūdag uzēnag kerdan rāy nakkīrāy ēg-iz bē tōzišn ∵ o ∵

J.16 abāg ān ī guft kū

xwāstag ī az xwastūgīh (ī) pid pad wināhgārīh ī abornāyīg[5] bērōn bē abespārēnd ayāb bē abespārdan rāy wizīr kunēnd[6] abornāyīg pornāy ud nakkīrāy bawēd

ēg-iz wizīr kunišn

bē abespārišn ∵ o ∵

J.17 abāg ān ī guft kū

xwastūgīh ī dūdag sālār (ud) kadag-bānūg kerd andar-iz kadag-bānūg ud sālār ī az ān frāz bawēnd pad ēwarīh kār

u-š kunišn ∵ o ∵

J.18 ud ān ī guft kū

ka pēšēmāl pasēmāl hamēmāl kū man anšahrīg hē

ud pasēmāl anīy mard pad nāmčišt rāy gōwēd kū-š anšahrīg ham

u-š gugāy abāg pad ān ī xīr abāg

---

1 <ps'yy'n ww'ypwhlk'n>.
2 MM <LE> lapsus.
3 <AYKwm>.
4 <-x2d>.
5 <'pln'\y/yk>.
6 <-x2d>.

pasēmāl dādestān nē rāyēnišn ∵ o ∵

J.19 abāg ān ī guft kū

ka pēšēmāl pasēmāl hamēmāl kū xwāstag man xwēš a-pāduxšāyīhā pasēmāl dārēd

pasēmāl gōwēd baxšgarīh ī anīy mard dāram u-š gugāy abāg

pēšēmāl nē dahišn ∵

J.20 ud ān ī guft kū ka Farrox [2/3 line]

xwēš ham-ēwēn Mihrēn xwēš ē bawēd [1/2 line]

tōzišn ī andar ān-ēw Farrox ō Mihrēn [1/2 + line]

J.21 [108] abāg[1] ān ī guft kū [2/3 line]

dādestānīh Mihrēn [3/4 line]

xwāstag [...]

kē [...]

[1 line]

J.22 [...] Anagrān rōz dād u-m dārišn bē kerd ud zanīh rāy abāz ō man mad ēg-iš pad dārišn bē kerd

ēwarīh abāyēd pad abāz madan

ēg-iš gugāy-iz-ēw nē abāyēd čē ēdōn bawēd čiyōn rād ud <HSŠ>[2] ∵ o ∵

J.23 ud ān ī guft kū

ka zan (ī) anšahrīg rāy Farrox abāg Mihrēn paymān kerd kū frāz az man tō [gīr?]

ud pērōz ī Weh-Ohrmazdān Pusānweh ī burz-ādur-farnbayān [1/2 line]

[1/5 line] frazend ī zīndagān Farrox zāyēd nē dād bawēd ∵ o ∵ [1/5 line]

J.24 [1/4 line] nibišt kū ka pid frazend frazend pad [1/4 line]

[2/3 line] ud anšahrīg andar dārišn ī ōy ī

xrīdār 1/2 line] ēg-iz az anšahrīgīh [...]

[3/5 line] kū gōspand ī ābus[3] [1/5 line]

[4/5 line] kas kunēd[4]

[4/5 line] kas [109]

J.25 [3 lines][5]

[...] bawēd kū ān drahm abāz dād nē šāyēd ēg-iš stūr gumārišn

ud ka ān kē xrīd[6] mīrēd tā abāz dād ī ān drahm ēg-iš ān zan stūr ud frazend ī ān zan andar ān-ēw

zāyēd ōy (ī) xrīd[7] frazend bawēd ∵ o ∵

---

1 <[LW]TE>.

2 MM *<HSNA>.

3 Not MM.

4 <-x1>

5 In top margin upside down: <'wbš YHByt KON 'wbš YHByt KON 'wbš YHByt KON 'wbš YHB / yt KON 'wbš YHByt KON 'wbš YHByt KON 'wbš YHByt / KON 'wbš YHByt KON *hrss 'mr* [unpointed]. — In bottom right margin: *be-nām-e xodāyā dādār harvisf-āgā be-nām-e xodāyā yazdān-e pāk be-nām-e xodāwand* (unpointed).

6 <ZBNm^{x2}>.

7 <-x2>.

J.26 abāg ān ī guft kū

ka mard xwāstag 80[1] abām 80 ēg-iš stūr gumārišn

čē šāyēd būd kū xwāstag ō dūdag rasēd ayāb abām pad dūdag bē hišt[2] ∵ o ∵

J.27 ud abāg ān ī guft kū

ka gōwēd kū-m xwāstag ō Farrox dād ud Farrox nē mad estēd tā Farrox rasēd andar nē abāyistan gōwēd

stūrīh ī ōy kē pad ān ēwēnag guft pādīrān ud nē gumārišn ∵ o ∵

J.28 ud abāg ān ī guft kū ka gōwēd kū-m pas az 10 sāl ēn xwāstag[3] pad stūrīh ō tō dād andar 10 sāl stūr ī ōy kē bē dād padiš gumārišn ∵ o ∵

J.29 ud ān ī guft kū

pad ān rōz ka Mihrēn pad baxt šawēd hamāg-dēn yazam ēnyā[4] 1000 bē daham

ka pad ān rōz kē nām (ī) ān rōz yazēd ēg-iz 1000 ō tōzišn nē rasēd ∵ o ∵

J.30 abāg ān ī guft kū

ka gōwēd kū agar pad ēn wēmārīh mīram ēg-im ēn xwāstag ō tō dād

ka-š ān wēmārīh drust bawēd (...?)

ka pad ham ān [110] wēmārīh[5] mīrēd ēg-iz handarz waštan[6] bawēd ∵ o ∵

J.31 ud ān ī guft kū

duxt andar dūdag ī kadag-xwadāyān[7] zād nē bawēd

čē pad dūdag ī xwadāyīh[8] nē šāyēd ∵ o ∵

J.32 abāg ān ī guft (kū)

duxt pad ātaxš-sālārīh nē šāyēd ud duxt-dād[9] ōh gumārišn ∵ o ∵

J.33 ud ān ī guft kū ātaxš weh kerdan ī ādurgāh rāy w dāštan[10] pādixšāy

J.34 abāg ān ī guft kū

abar gadag ī Farrox-yān[11] ī Zarduštān {būd[12]} ī šahr dādwarān[13] dādwar[14] būd <ywww> radān āwišt[1] estēd ōwōn nibišt kū-m ō xwēš kerdan kār ud kerbag ī az ahīy nišast ī ān ātaxš rāy ān ātaxš pad warahrānīh ō dādgāh nišāst[2]

---

1 MM 60 2x.
2 <-x2d>.
3 <ywmww'n 'stk'>
4 <yyywy'>.
5 <[...]yh>.
6 MM *wašt.
7 <-t''n>.
8 MM
9 <dwht y'yt>; MM <-y't> wrong.
10 <wd'd'tn'>; MM *widāštan impossible.
11 <plhwwd'n'>.
12 <-yt'> > <-t'>.
13 <d'tbl'n> squeezed eol.
14 <d'tbl>.

ud az ān čiyōn-m tā kerdan (ī) kadag[3] ud mān ī ān ātaxš andar dāšt dāštan gyāg-ēw ān dib[4] awestwārtar sahist

ōwōn ī ka ān kadag ud mān kerd bawēd ō ān kadag ud mān nayīhēd[5] andar ān xānag ud mān dārīhēd andar ān dib čiyōn abāyēd dāram ∵ o ∵

J.35 ud ān ī guft kū

ka gōwēd kū xwāstag ī Ādur-farnbay arz 100 arzist ud frāy[6] nē arzistan rāy nibēsēd ud āwāšēd tō nibišt[7] bē ka nāmag pad nibēg ī Ādur-farnbay ēnyā nē šāyēd ∵ o ∵

J.36 abāg ān ī pad abāz dād ī mowbedān ō dādwar nibēsēnd kū

čē ēwēnag ēn tis[8] hād[9] ō man ē[10] nibēsēd ∵ o ∵

J.37 ud ān ī guft kū pus ī padīruftag ī abornāy sālārīh pad pid ī pādixšāyīhā

ud ka andar abornāyīgīh frāz rawēd xwāstag ī-š pid ī / ī pādixšāyīhā dād abāz ō pid ī pāduxšāyīhā rasēd[11] ∵ o ∵

J.38 abāg ān ī [...]

{End of Rechtskasuistik, chap. 42}

1 <-yt>.
2 <-st'>.
3 MM; <krtk'> 2x.
4 <yp̄'> +.
5 <YZLWNyh-x1>.
6 <pl'D>.
7 MM <NPŠE> wrong.
8 MM; <MN YNE>.
9 <HWEt>.
10 <HNA>.
11 MM <-yyt> lapsus.

MĀDAYĀN Ī HAZĀR DĀDESTĀN II

[Chapter 47]

1.1 [1] [...] hēnd kū-t fraškerdīg[1] pad ahlawdād dād[2] būd[3] [∵ o ∵]

1.2 duxt ka-š šōy kerd tan pad zanīh ǰud[4] az windišn bē [dād ēg-iš windišn][5] pid xwēš ∵ o ∵

1.3 ⌈ ka mard-ēw ⌉[6] abāg zan 2 ī pādixšāyīhā ī xwēš paymān kerd kū-m tō ud tō ham-windišn kerd hēd zan ǰud ǰud abāg šōy ham-windišn ud zanān ēk az did ǰud-windišn hēnd

ud ān ham-windišn zan wardēnīdan nē ud šōy pādixšāy

ud ka wardēnēd windišn dādestān ōwōn čiyōn pēš[7] būd ∵ o ∵

1.4 ka zan (ud) šōy ī pādixšāyīhā ī zan ēdōn windišn padixšāy kunēd ēg ān windišn[8] [.....] šōy nē barēd[9]

1.5 ud Dād-farrox ī Farrox-zurwān guft kū

agar-iš tan pad [zanīh bē] dād[10] ǰud az windišn bē dād

ka-š pas abāz awiš rasēd andar ō šōy nē barēd[11]

bē agar ka-š tan pad zanīh bē dād windišn ō anīy kas dād estād u-š andar zanīh-ēw abāz awiš rasēd andar ō šōy barēd ∵ o ∵

1.6 ka mard [2 ham]-windišn[12] bawēnd hamē ka ēk kāmēd ǰud-windišn bawēnd ∵ o ∵

1.7 ka Farrox windišn [ō] Mihrēn[13] dahēd widerd Mihrēn ka Mihrēn zan frazend ud xwāstag ī[14] nēst xwāstag 3[15] ō Farrox dahēnd az ān čiyōn ka zan ud frazend ud xwāstag nēst ēwāz pad windišn xwāstag-dār būd nē šāyēd

pēš az ān ī ka xwāstag rasēd windišn pad astagīh[16] abāz ō Farrox rasēd ∵ o ∵

ka-iz Mihrēn xwāstag ud tis anīy ō kas tōzišn dahišn būd hē[17] ēg-iz pad abām windišn bē abespārdan [...]

[...]

---

1 MM; <p • • wtyk'>.
2 <YHBWN••>.
3 <YHWWN(t)>.
4 <HW-> > <ywwt'>.
5 MM.
6 Circled.
7 MM; <py[...]>.
8 MM; <w[...]>.
9 MM; <dy[...]>.
10 <[YH]BWN't>.
11 <-x1> 2x.
12 MM; <GBRA[2 hmwnd]šn>.
13 MM; <[OL mt]ryn'>.
14 MM *-ēw.
15 MM 60; <dyy>.
16 <AYTkyh>.
17 <-'y>.

[...] [2] nē pad šōy sahēd ∵

1.8 ud ka bandag ī pad 2 mard xwēš ēk pad windišn pādixšāy kunēd[1] windišn ī-š padiš pādixšāy kunēd[2] nēm ō xwadāy ī didīgar barēd[3] ∵ o ∵

1.9 ka gōwēd kū xwāstag ī man handōzam tō xwēš abarmānd nē dād bawēd ∵ o ∵

1.10 ka gōwēd kū-m handōzišn ō tō dād abāg ān ī guft kū ka gōwēd kū bar ī ēn muγ tō xwēš nigerīdan ∵ o ∵

1.11 ka gōwēd kū-m handōzišn (ō) tō dād ān ī tā ān rōz handōxt nē dād bawēd ∵ o ∵

1.12 windišn kār ī stūrān andar nē ud ān ī windišn [ī] anšahrīg[4] ahlawdād čiyōn bawēd ∵

kār[5] mizd ud bar ud sūd wahāg xrīd-iz[6] andar [nē barēd[7] ∵ o ∵]

1.13 ka gōwēd kū-m tā 10 sāl pad zanīh [ō] Mihrēn[8] dād bawēd[9] [...] • pēšīgān wāspuhragān[10] pad Mihrēn bē mānēd ∵ o ∵

ka nē [... ō] *pid[11] āwarēd ∵ windišn ī andar 10 sāl Mihrēn xwēš ∵ o ∵

būd kē guft kū ān ī pad zanīh andar šawēd pēšīgān wāspuhragān[12] nē andar windišn ∵ o ∵

1.14 ka gōwēd kū az windišn ī ēn anšahrīg tā 3 sāl ō tō dād ān ī andar 3 sāl pad windišn andar dahēd tā 3 [sāl][13] dād bawēd

ka gōwēd kū-m windišn ī ēn anšahrīgīh ī tā 3 sāl ō tō dād[14] windišn ī andar 3 sāl tā fraškerd dād bawēd ∵ o ∵

1.15 ud ka zan andar zanīh kār windišn (ī) xwad xwēš bē ō šōy dahēd ud pas zan az zanīh hilēd[15] kār windišn bē nē barēd[16] ∵ o ∵

1.16 ka mard windišn ī anšahrīg bē dahēd ud pas anšahrīg āzād kunēd[17] windišn ī anšahrīg abāz nē āwarišn ∵

1.17 ka mard windišn ī zan bē dahēd ud pas zan [3] az zanīh hilēd windišn ī {~~zan bē dahēd~~} abāz āwarišn ∵ o ∵

---

1 <-x1>.
2 MM; <ŠLY[TA OBYDWN]x1>.
3 <-x1>.
4 MM; <[’n]štryk>.
5 MM; <•’l>.
6 <ZBNWNymnc> with <-ymn> for <-x2>.
7 MM.
8 MM; <[... mt]ryn'>.
9 <Y*H*[WWN-]>; not MM.
10 <ps’’k’nw ’yyp̄whlk’n>.
11 MM <LA[WHL OL A]*B*[']>?
12 <ps’’k’n / ww’yyp̄whlk’n>.
13 MM; <yw [...]>.
14 MM; <OL *L*K [YHB]WNt>.
15 <-x1> +.
16 <-x1> +.
17 <-x1> +.

1.18 ka mard 2 āgenēn ham-windišn hēnd ud ō awēšān mard ō mard-ēw xwāstag dahēnd ud gōwēd kū-m andar nē abāyēd ud būd kē (guft) kū bahr-iz ī ōy ī did bē nē rasēd ∵

ud gyāg-ēw ōwōn nibišt kū bahr ī ōy ī did bē rasēd

u-m ōwōn sahēd kū harw 2ān pahikārišn ōh paydāgēnišn ∵

ud ka ēk andar nē abāyistan gōwēd ōy ī did padirišn ōh paydāgēnišn

u-š nēm-ēw bē rasēd

1.19 pad čāštag guft estēd anšahrīg ī nēm Farrox ud abārīg Mihrēn xwēš ka Farrox[1] pad windišn pādixšāy kunēd u-š kas xwāstag dahēd nē kerd[2] estēd [u][3] andar ō Farrox Mihrēn barēd nēm az Farrox abāz ō anšahrīg rasēd

ayāb nāmag ī[4] pad anšahrīg[5] bē estēd ud andar ō Farrox nē barēd

ud agar pad anšahrīg bē estēd ud andar ō Farrox nē barēd nēm anšahrīg nēm Mihrēn xwēš

ud agar nāmag andar ō Farrox barēd ud abāz ō anšahrīg rasēd ud pas windišn-ēw[6] ī nōg ud az ān-iz nāmag bē ō mihrēn rasēd ∵

1.20 ud būd kē guft kū ka-š pad windišn pādixšāy kunēd xwāstag pad anšahrīg bē estēd ud andar ō xwadāy nē barēd

1.21 ud abāg-iz ān ī-š ēdōn guft pas-iz guft kū ka zan pad windišn pādixšāy kunēd u-š pas a-tarsagāhīh[7] gōwēd ēdōn xūbtar dāram ka xwāstag abāz ō šōy rasēd

1.22[8] ud Wahrām guft kū man-iz hamgōnag dānam čē ka-š a-tarsagāyīh abar stānēd[9] harw nīrmad ī-š az šōy abāz ō šōy rasēd

1.23 ud nūn agar a-tarsagāyīh [4] guft kē rāy pad windišn nē pādixšāy ud ka-š pad windišn pādixšāyīhā nēst ēg xwāstag ī <wlg> nūn pad zan estēd[10]

1.24 Pusānweh-iz ī Āzād-mardān ēdōn guft kū ka šōy zan pad windišn pādixšāy kerd u-š pas a-tarsagāyīhā guft ān ā-šān windišn abāz ō šōy abespārdan ∵ o ∵

1.25 Rād-Ohrmazd guft kū mard 2 āgenēn xwēš ud ēk xwāstag windēd ud ēk zan xwāstag āgenēn ud zan ōy ī weh xwēš ∵

1.26 gyāg-ēw nibišt kū ka mard-ēw gōwēd kū-m ēn xwāstag ō zan ī Mihrēn dād ud Mihrēn gōwēd kū pad ān ī ōy ī mard dād kerd hunsand ham ka mihrēn [andar] abāyistan[11] gōwēd ō Mihrēn rasēd ∵

---

1 MM; <AM[T pl]hw'>.
2 <-t>.
3 MM; <YKOYMWN[-]>.
4 MM *-ēw.
5 MM; <[-]yk>.
6 <ndšn'-1>.
7 -k'yš> +.
8 Cf. PR.34c.2.
9 <-x1>.
10 <-'t>.
11 <[-]ystn'>; MM *ān xwāstan.

1.27 ud ka gōwēd kū-m pad xwēšīh ō zan[1] [ī] Mihrēn dād Mihrēn gōwēd kū pad ān ī ōy mard pad xwēšīh bē dād hunsand ham pad zan bē estēd ō šōy nē rasēd ∵ o ∵

1.28 frazend ka-š gādār (ī) mādar parwardār u-š windišn nē mādar čē parwardār xwēš ud pid parwardār nām ∵ *mḥ* [= 48] ———— ∵ o ∵

[Chapter 48]

2. ∵ o ∵ ———————————— dar ī a-tarsagāyīh —— ∵ o ∵

2.1 gyāg-ēw nibišt <ptnd> pēšēnīgān ōwōn nibišt kū
a-tarsagāyīh ān (ī) ō kār šud ī[2] zan ī pādixšāyīhā rāy gōwēnd
ēg-iš ān ī čagarīhā rāy gōwēnd ō kār nē šawēd ∵ o ∵
pursišn Dād-farrox ī Ādur-zandān pad pursišn ī Dād-farrox ōwōn nibišt kū
a-tarsagāyīh ī frazendān ōwōn čiyōn ān ī zan ayāb ǰuttar
ān ī čagarīhā ōwōn čiyōn ān ī pādixšāyīhā ayāb ǰuttar
ud ka-š xwāstag andar pornāyīh dahēd ōwōn bawēd [5] čiyōn ka pad abornāyīh ayāb ǰuttar
ud a-tarsagāyīh čē ān ī zan ud čē ān ī frazendān pus ud duxt ēkānag ayāb ǰuttar
ud ān ī anšahrīgān čiyōn bawēd ∵ o ∵

2.2 Dād-farrox ōwōn guft estēd kū
ka zan guft ud andar frazendān rāstīh ān ī guft āmār ∵

2.3 ān ī čagarīhā mard-ēw pad nāmčišt rāy framān būd nē hamāg gēhān rāy
ud pornāyīh ud abornāyīh harw 2 ēk
pusarān pad rāh a-tarsagāyīh ī andar pidarān ān-iz ī pahlom axwān xwēš nē būd rāy guft estēd ∵

2.4 a-tarsagāyīh ī zanān ēn bawēd kār ī frārōn ī-š šōy framāyēd[3] nē kerdan ud ān ī abārōn ī nē kerdan estēd w kerdan ud harw 2 pad 3 bār bawēd

2.5 ud ān ī pusarān[4] nē pusīh drīst āšnūd
ān kē gōwēd kū nē pus ī tō ham ud pusīh ī tō nē kunam[5] [dādestān?] ōwōn čiyōn zan pahikār padiš
ud pus ud duxt rāst
ud anšahrīg ōwōn čiyōn zan bē ō wistar nē šud

2.6 ān ī zan ī pādixšāyīhā rāy čiyōn pad must-bār-nāmag nibišt estēd

2.7 ud ān ī zan ī čagarīhā mard Burzōy[6] nām būd rāy ōh framād nibišt kū
az ān čiyōn šāyēd dānist kū Burzōy ān wizīr nē sūd ud nēkīh ī dūdag kē ziyānag padiš stūr bē tarsagāyīyātar[7] būd ī ziyānag andar zanīh padirift[1] mērag ēd rāy agar guft

---

1 <NY[ŠE]>.
2 MM *ka.
3 <plm'yyyt'>.
4 <B[-]>.
5 <-m^{x}>.
6 <GBRA-1 w lcwy>.
7 <tlsk'yyhštl>.

ān-imān framād

ud anīy kas pad ān wizīr dastwarīh

ān xwāstag az burzōy abāz nē grift ∵ o ∵

2.8 ud zan ī pādixšāyīhā ka-š pad ham-bāyīh padīrift[2] ayāb-iš šōy xwāstag pad xwēšīh awiš dād estēd

ka-š atarsagāyīh gōwēd xwāstag ī-š padiš estēd abāz ō šōy [6] rasēd

2.9 ēn dādestān nē bawēd kū paydāg kerd[3] kū tarsagāy būd ham

2.10 ud ka-š zan ud frazend-iz ī az ān zan zāyēd pad ham-bāyīh padīrift estēd ud a-tarsagāyīh ī zan gōwēd xwāstag pad ziyānag estēd abāz nē rasēd

ān ī frazend tā paydāg bawēd kū ziyānag a-tarsagāy būd abāz nē rasēd ∵

ud ān-iz ī ōy frazend abāz rasēd ī pas az a-tarsagāyīh ī ziyānag zāyēd ∵ o ∵

2.11 ka Farrox čē Zan-būd ī-š pādixšāyīhā a-tarsagāyīh stānēd[4] ud ēn nē nibēsēd kū-š xwāstag ī man awiš ma ē ōh bawēd ∵

ēg-iš xwāstag bahr ī kadag-bānūgīh awiš ō rasēd

ka nibēsēd kū-š xwāstag ī man awiš ma ē rasēd ka kas[5] ān gyāg ēg awiš[6] nē rasēd

ud ka nē ēg-iz iš pad rāh ī <'yyyy'> awiš ōh rasēd [∵

ka] gōwēd kū-š xwāstag ī man pad tis-iz ēwēnag awiš ma ē rasēd ēg-iš pad-iz rāh[7] ī <'yyyy'> awiš nē rasēd ∵ o ∵

ud xwāstag pad dūdag ī Farrox estēd u-š padiš pahikārdan nē tuwān ∵

ud agar[8] pas az ān andar dūdag frazend zāyēd bē ō ān frazend rasēd ∵

būd kē pahikārišn kerd kū bē ō xwēšīh ī xwēšāwandān rasēd ∵ ud abāz ō ān frazend nē rasēd

u-m ān nē xūb sahist ∵ o ∵

2.12 gyāg-ēw nibišt kū

ka andar zan ī pādixšāyīhā wizīr āwāšēd kū-t pad ham-bāy dāram

ān zan xwāstag ī ān mard xwēš būd pad ān dastwar ō ān zan rasīd bē dahēd pādixšāy

ud ka zan xwāstag bē dahēd šōy a-tarsagāyīh ī zan gōwēd ān xwāstag abāz ō šōy rasēd ∵

2.13 ud gyāg-ēw nibišt kū

zan [7/87] xwāstag ī šōy[9] awiš dahēd ka-iz-iš ōh pad čē kāmēd kerdan ∵ pādixšāy kunēd ēg-iz ǰud az dastwarīh ī šōy bē dād nē pādixšāy ∵ o ∵

2.14 ka mard pad a-tarsagāyīh raft ī zan ī xwēš dib stānēd frazend ī pas az ān az ān zan zāyēd xwāstag ī ōy mard xwēš bawēd

---

1 <-x1>.
2 <-x2> +.
3 <-m^{x}>.
4 <-x1>.
5 <ŠYŠ>.
6 <AY[YN 'wb]*š*>.
7 <[l']s>.
8 <'-t>.
9 MM; <••[•]>.

ud ān ī ka frazend ī pas az a-tarsagāyīh guftan zāyēd xwāstag xwēš nē bawēd ∵ pad ān zamān bawēd ka a-tarsagāyīh ēwar

ud ka-iz tarsagāyīh ēwar ēg-iz-iš xwāstag ān xwēš nē bawēd ī-š pad pašt ī abāg ham kerd dastwarīh xwēš šāyēd būd ēnyā-š[1] abarmānd ī ǰuttar bē nē bawēd ∵ o ∵ ∵ /

2.15 Wāy-ayār[2] guft kū

xwāstag ī šōy pad bar xward ō zan dahēd zan ēdōn kū šōy w awiš dahēd harw čiyōn-iš kāmēd kerdan pādixšāy

u-š xwarišn wastarg az dūdag

ud abāg ān ī azabar xwāstag ī {~~py~~} šōy ō zan dahēd rāy nibišt nigerīdan ∵

2.16 u-š ēn-iz guft kū Pusānweh guft kū

ka šōy zan pad windišn pādixšāy kerd u-š pas a-tarsagāyīh abar stānēd ā-š[3] winidšn abāz ō šōy abespārdan ∵

2.17 u-š en-iz guft kū

ka mard abāg zan ī-š pādixšāyīhā-zan paymān kerd kū ēn xwāstag ōy kē tō xwēš būd rāy gōwē xwēš ē bawēd

pas az ān a-tarsagāyīh ī ān zan guft

ka ān zan pas az ān a-tarsagāyīh {guft ka ān xwēš} guft ān xwāstag kas xwēš būd rāy guft ā-šān hamgōnag bē ōy bē hilēd kē az zan xwēš būd rāy guft ∵ o ∵

2.18 gyāg-ēw nibišt kū [8]

xwāstag ī ō zan čagar dahēd[4] ka a-tarsagāyīh ī ān zan gōwēd framān ī būd rāy abāz ō šōy abespārdan ∵ o ∵ *mṭ* [= 49] ∵ o ∵

Chapter 49

3 ——————————— dar ī xwāstag ī man xwēš ————————

3.1 ka gōwēd kū xwāstag ī man xwēš ō tō dād[5] ān čē-š andar ān-ēw kerd estēnd kū-m tā 10 sāl ō w anīz kas dād

pas-iz az 10 sāl

bar ī xwāstag ī-š pad dād dastwarīh pad stūrīh

xwāstag ī-š pad grawīh ud waxš ī xwāstag ī-š pad xwēšīh awiš mad dād bawēd ∵ o ∵

3.2 ka gōwēd kū xwāstag ī tō gōwē tō xwēš tā gōwēd

ka xwāstag ī nāmčišt rāy gōwēd kū frazend ī tō bawēd xwēš ē bawēd tā[6] frazend bawēd bar pādīrān nē kunišn ∵

---

1 MM; <’ywy’y’š>.
2 <w’y’yyb’l>.
3 MM; <’š’n>.
4 MM; <YHWWNyt>.
5 MM; <YHWWNt>.
6 MM; <YHWWNd>.

3.3 ud ka xwāstag-ēw ī nāmčišt rāy gōwēd kū Mihrēn xwēš tā-iz Mihrēn padīrišn[1] paydāgēnēd
ud ka xwāstag-ēw ī nāmčišt rāy gōwēd kū ōy kē tō xwēš būd gōwē xwēš tā-iz gōwišn gōwēd
bar pādīrān kunišn ∵ o ∵

3.4 gyāg-ēw nibišt kū
ka xwāstag ī nē (xwēš)[2] pad wahāg frōšēd[3] ayāb bē dahēd pas bē ō xwēšīh rasēd pad ān frōxt[4]
dād bē šawēd

3.5 anīy gyāg-ēw nibišt kū Farrox dastgerd-ēw ī-š nē xwēš rāy kunēd[5] kū-m pas az 10 sāl ō Mihrēn
dād
ud ōy kē ān dastgerd xwēš pas az ān ōy dastgerd rāy kunēd kū-m pas az 10 sāl ō Farrox dād
ān xwāstag pad dād ī Farrox ō Mihrēn rasēd

3.6 ud ka gōwēd kū-t daham u-š nē xwēš
bē xrīnišn[6] [9] ud bē dahišn ∵

3.7 ud ka gōwēd kū-t daham u-š xwēš gyāg-ēw nibišt kū ǰud az zan tā zīndagīh pādixšāy pādīrānēnīdan

3.8 ud ka zan rāy gōwēd kū-š pad zanīh ō tō daham ēg-iš andar zamān bē dahišn

3.9 ud gyāg-ēw nibišt kū
ka gōwēd kū ēn ō tō daham bē xwāhišn
ud agar bē dahēd tā hamē pad azišmānd graw abespārišn tā bē abespārēd ∵ o ∵

3.10 Wahrām az Wahrām-šād ud Rād-Ohrmazd bē ōwōn guft kū
ka dastgerd-ēw nē xwēš rāy kunēd kū ō tō daham u-š pad wahāg xrīd[7] ud bē / {bē} dād nē tuwān
arz-ēw ī dastgerd bē dahišn ∵ o ∵

3.11 pad ēw-gōwišnīh ud 2-gōwišnīh būd kē guft kū dād pad sar bawēd
ud būd kē guft kū ka and bē sazist[8] čand šāyēd guftan kū-m nē dād a-dād bē bawēd ∵
ud ka mard-ēw xwāstag 2000[9] ast nē pad handarz ud āwišt bē gōwēd kū-m 2000 ō Farrox dād
2000 ō Mihrēn dād ud 2000 ō Ādur-farnbay dād
ān kē ēw gōwēd kū dād pad sar bē bawēd ēdōn gōwēd kū {~~2000~~} 2000[10] ōy (ī) abdom 500 ōy
500 ōy (ī) xwēš
čē ka <'yywww>[11] dād nē būd estād u-š 2000 az 3000 abāz stad[12] u-š ō ōy ī abdom dād

---

1 MM; pādīrān.
2 MM.
3 <-x1>.
4 <-x1>.
5 <-x1> +.
6 <ZBNN-x1-šn'>.
7 <-x2>.
8 <YNPKWNt>.
9 MM *3000.
10 Sic.
11 MM <HKYNA>.
12 <-x2d>.

ān kē ēw gōwēd kū ka and zamān sazist čand nē az dād ēw bē šāyēd guftan 2[1] dād bē bawēd ēw gōwēd kū

ka-š ō ōy kē-š pas nām kerd dād ān ī fradom dād bē būd estād u-š abāz stad[2] nē tuwān būd ∵

ud ān ī didigar <'yywww>[3] nē būd estād u-š abāz stad [10] u-š bē ō ōy ī sidīgar dād

2000[4] ōy ī fradom ud 1000[5] ōy ī abdom[6] xwēš ∵ o ∵

3.12 bē ka xwāstag 1000 ast ud gōwēd kū-m 1000 ō Farrox ud 1000 ō Mihrēn ud 1000 ō Ādur-farnbay dād

būd kē guft kū ōy ī xwēš kē ō [ān mard] nazdistar

ud būd kē guft kū-šān āgenēn xwēš

3.13 ud Weh-Ohrmazd ēn-iz guft[7] kū man pad-iz ham-čašmānīh ī Zurwān-dād az ǰuwān-J̌am ī wahišt-bahr abāz pursīd u-š guft kū

man ēdōn čāšt ka gōwēd kū-m 1000 ō tō dād ud 1000 ō tō dād ud 1000 ō tō dād ēnyā ka dād ēwāz ēk gōwēd ā-šān rāst xwēš

ud pad handarz ud pad-iz āwišt ka ēk ēk dād abar bē gōwēd ā-š hamē ō 2 ī abdom dād handarz ēw rāy čē pādixšāy wardēnīdan āwišt ēw rāy

čē tā bē āwišt hamē abāz stad[8] ud ō ān ī did dād pādixšāy

3.14 ud čim ī āwišt az guft ī nē pad āwišt ǰuttar būd

ud ēn kū (ān) ī pad āwišt did āwišt kār nēst

ud ān ī pad guft ka bē guft was u-š ēwarīh az 3 gugāy

ud guft ī mowbedān mowbed <ww> nē ∵ o ∵

3.15 Wahrām guft kū ka Mihrēn paymān kunēd[9] kū-m[10] ēn xwāstag pas az 10 sāl ō Zan-būd ī Ādur-farnbay duxt dād andar 10 sāl Zan-būd ī bē mīrēd

ōy kē ēd guft kū dād pašt xwēš guft bawēd kū xwāstag bē ō pid rasēd čē-š pašt ān zamān kerd ka Zan-būd ī windišn pad pid estād

ud ōy kē ēd guft kū pašt dād xwēš [11] guft bawēd kū abar Zan-būd andar 10 sāl bē mīrēd ēd rāy ka xwāstag (ī) pad zan andar šāyēd šud ud zan mīrēd xwāstag az rād bē nē āyēd ∵

ka Zan-būd andar 10 sāl šōy kunēd andar ham 10 sāl bē mīrēd ēg-iz ham-gōnag bawēd

čē pašt dād xwēš Zan-būd mīrēd xwāstag ō kas mad nē šāyēd

ud agar dād pašt xwēš ka-iz pid mīrēd ēg-iz xwāstag bē ō dūdag ī w pid rasēd

---

1 MM deletes.
2 <-x2d> 2x.
3 MM <HKYNA>.
4 =A; MM *1000.
5 =Y> +.
6 <•••m>.
7 <gwp[t']>.
8 <-x2>.
9 <-x1> +.
10 <-MN>.

ǰuttar nēst kū ka gōwēd kū-m ēn xwāstag pas az 10 sāl ō pid dād

ud ka andar 10 sāl bē mīrēd ēg-iz xwāstag bē ō dūdag ī pid rasēd

u-š ēn-iz guft kū ēn dādestān kerdag ōwōn abāg kū pašt dād xwēš

ēn kū ka pid andar 10 sāl bē mīrēd ēg-iz xwāstag bē dūdag ī pid rasēd abāg ān ī azabar pad guft ī Siyāwaxš nibišt hanbasānīg ∵ o ∵

3.16 <pyšksyl> / ∵ gōwēnd kū ka gōwēd kū-m ēn xwāstag ō pus-ēw ī tō dād ō ān ī meh dād bawēd ∵ o ∵

3.17 Wahrām guft kū ka Farrox abāg Mihrēn paymān kunēd kū anšahrīg ī man xwēš ēk ī tō andar abāyēd tō xwēš ud Mihrēn andar abāyēd

pas az 10 sāl gōwēd andar 10 sāl az anšahrīg kē-š andar abāyēd padiš gōwēd anšahrīg ēw bē zāyēd ān-z ī pad ān ēwēnag zāyēd bē w šawēd[1]

3.18 u-š ēn-iz guft kū pad ēn wāzag was kas ham-dādestān

bē-š ǰuwān-J̌am az-iz Wahrām-šād bē padiš ǰud-dādestān būd ∵ o ∵

3.19 30 ō Mihrēn frōxt ud Mihrēn pas az 3 šabag andar abāyēd gōwēd [12]

ēd[2] kū Farrox andar 3 šabag ī az ān ka Mihrēn andar abāyēd gōwēd abāz estēd nē pādixšāy

čē-š 3 šabag ī xwēš šud

ka-š 3 šabag ī xwēš šud 3 šabag ī / ∵ Mihrēn andar Farrox ēw kār nēst ∵ o ∵

3.20 Dād-farrox ī Farrox-zurwān bōzišn ēk ēn guft kū

ka zan guharēn kunēd ud šōy andar 3 šabag ī zan rasēd u-š abar estēd

ka 3 šabag ī zan šawēd bē bawēd ∵

3.21 u-š ēk guft kū

ka zan gōspand pad pasušharwīh bē padīrēd[3] ud šōy andar 3 šabag ī āyēd u-š abar estēd ka 3 šabag ī zan šawēd pasušharwīh bē bawēd ∵ o ∵

3.22 nāmčištīh būd ēw ā-š xwāst nē abāyēd nāmčištīg daham nāmčištīg ēw dād ēw daham ā-š hamē bē xwāst abāyēd ∵ o ∵ o ———— ∵

4.1 ———— dar ī wāzag čand ī pad kerdag dāštan gōwēnd

ud abar-iz ∵ dādestān-nāmagīhā nibišt estēd az dādwarān ō war ud tā ∵o ∵ rad mad ud az dādwarān ud az-iz mowbedān ō hu-ārāstān zaman nē būd ∵ zamān ī ō dādwar ī meh tā ō mowbedān pad hamēmāl ud az ān frāz pad tan ēw kerd[4] ∵ o ∵

4.2 mowbed ud dādwar kē az kār guharīg kerd muhr tā muhr dād āwāšēd pādixšāy ka bē nē dahēd

čiyōn az ǰuwān-J̌am bē gōwēnd ∵ āwištag[5] kerdan rāy muhr abāz ō dādwar ī pēš dād nē pādixšāy

u-š ān-iz bōzišn ī tā muhr dād āwāšēd bē nē dād pādixšāy būd ī muhr rāy nibišt ∵ o ∵

---

1 <OZLAWNyt>.
2 <'y>.
3 <-x1>.
4 <-t> +.
5 <'wbštk'>.

4.3 ka xwāstag 100[1] ud waxš ud ūnān ī pad paymān ī sāl ēk w kerd [13] ud sāl 3 [OL] tōzišn[2] mad ud abām ī sāl 2 ast pad kerdag pad abām ī sāl 2 bē abespardan ∵ o ∵

4.4 <ywk' 'w'yyw-2>[3] pad keh ō kerdag kerd estēd ud pad abārīg hišt[4] estēd ∵ o ∵

4.5 pad bōzišn ī andar ham-bāyān ka andar ham-bāyīh-ēw ēk ǰār stabrtar xwarēd ud wastarg weh dārēd pad bahr bē nē hangārišn u-šān pad waštīh bē hangārd ∵ o ∵

4.6 ka kadag-bānug gādār grift[5] pad dūdag anīy zan ayāb abornāyīg būd[6]
pad kadag-bānūg ud xwāstag bahr ī kadag-bānūg sālār nē
ud pad abornāyīg ud abārīg harw kē pad dūdag sālār gumārd ∵ o ∵

4.7 pašn-nāmag[7] pad čāštag Ardwahišt rōz āwāšišn ud pad kerdag[8] Hordad rōz āwāšēnd ∵ o ∵

4.8 ūnān ka pad rāyēnīsn xwāhēd ō kerdag[9] kerd estēd ka pad ēwarīh xwāhēd az kerdag hišt[10] estēd ∵ o ∵

4.9 zēndānīg rawāg[11] būd zēndān-bān[12] pad wināhgārīh bē ēraxt ud pas zēndānīg abāz ō {~~m'n~~} mayān āmad pad kerdag mad estēd u-šān zēndān-bān nē ōzad ∵ o ∵

4.10 mard-ēw tan-ēw andar ō Diglit abganēd ān tan abāz grift az ān bahr nē mīrēd ud pad kerdag mad estēd u-šān pad abgand pursišn-nāmag pad-iš kerd ∵ o ∵

4.11 tan kē dārišn ī pad zēndān paydāg dādwar pad wizōyišn mad estēd bē wizōst ud wināhgār ne paydāg pad kerdag az zēndān bē ne hišt ∵ o ∵

4.12 ka pēšēmāl abāyist ēranǰēnīdan dādwar ī pasēmāl bē ēranǰēnīd u-šān zamān bē ō dādwar ī pēšēmālān kerd ∵ o ∵

4.13 pad kerdag zīndag[13] an-ādān nē kunēnd[14] ∵ o ∵

4.14 čak ud azišmānd pad harw 2 war andar [14] frayar[15] pad dādwarān pad dib hū-frāšmōdād[16] dahēnd ∵ o ∵

4.15 ātaxš[1] ī zanīn nišāst[2] sālārīh pad zan kē nišāst ud zan ī stūr kē gādār ud andar ān-ēw ka-š gādār grift[3] sālār nē būd sālārīh pad gādār ·¦·[4] bē hišt[5] ∵ o ∵

---

1 ≠Y> .
2 <[t]wc->.
3 MM *duzz ēd dādestān.
4 <-x2>.
5 <-WNyt>.
6 For bawēd eol.?
7 <y:cšn'>.
8 <ktk'>; MM <krtk'> wrong.
9 <ktk'> > <krtk'>.
10 <-x2> +.
11 <lw'k'>.
12 <-b'n>.
13 <zyndk'>.
14 <-x2>.
15 <pl'l>.
16 <hwkpl'yšmwkd^'t>.

4.16 gād tāywān[6] ka šōy ayāb zan ayāb gādār murd ud ō xwāyišn nē kerd estēd wizīr ne kerd ∵ o ∵

4.17 pad wizīr ī nē ōwōn kerd čiyōn sazist ud ham-dādwar[7] dib az pas kerdan nē pad xūb dāšt ∵

4.18 pad xwāstag ī warōmandīh stūr ōwōn gumārd kū az ān čiyōn agar mērag stūr-ēwēn gumārdan pad stūrīh ī mērag mērag sazāgtar ∵ agar mērag stūr-ēwēn gumārdan ā-mān mērag pad stūrīh ī mērag gumārd ∵ o ∵

4.19 pad stūrīh ud dūdag-sālārīh pus ud duxt ī čagar-zād[8] ī ōy kē stūr ud dūdag-sālār ī abāyist w gumārdan nē gumārd ∵ abāyist az ēd kerd <'wl-ww> mowbedān gumārd u-šān pad framān ī[9] šāhān šāh gumārd ∵

4.20 zan būd ī-šān sazāgān rāy pādīrānēnīd u-šān pad šōy bē nē dād u-šān Xwadāy-duxt-iz[10] Weh-Šābuhr [11]rāy ōh pādīrēnīd ∵ o ∵

4.21 gugāyīh ī pad zaxm[12] ēn and was ka gōwēd kū-š and zaxm kerd ud tōzišn bē kunišn ∵ o ∵

spurrīgīh ī sneh wizandīh rēš nāmčištīgīh ī gyāg-ēw guftan nē abāyed ∵ o ∵

4.22 pad zaxm hamāg pad rēš ud mārgen[13] ud wars-rūnišnīh ud kerb-abganišnīh ud dard ud xūn-tazišnīh[14]

ud pad-iz zaxm-sardag čiyōn zaxm-sardag āhenǰīšn ud <'yycwcšn'> ud mihōsāst[15] tā [15] nē drōw rāh[16] nimūd <'wyltn'> adwadād bawēd ∵ o ∵

4.23 pad azišmānd harw ān kē mādag ast mādag ud ān kē nēst *pāk pasu čāša* ∵ o ∵

4.24 pad duzz drōš ī šahr mādag 10 bāy

pad appar mādag <TSW> bāy

pad bōdōzed ud kādōzed[17] guharīg mādag ō bun xwēšān rēš ō wināhgārān dād rāy wizīr kerdan

4.25 pad gād tāywān

pad ēd wizīr kerd ī[18] dādwarān frāy kū 300 wizārdan rāy wizīr ne kerd ∵ o ∵

---

1 <'t[hš]>.
2 <-WNst'>.
3 <-WNt>.
4
5 <-x2>.
6 <t''w'n> +.
7 <-y'twwl>.
8 MM; <-y't>.
9 -īh.
10 MM; <d^w'c'c>'>.
11 <wh->.
12 <ztm>.
13 <m'lwk'>.
14 <-twc->.
15 <mytwk->.
16 <••'s>.
17 <bwtwkyt' W k'twkyt'>.
18 MM *kū.

4.26 ka gugāy 2 nē būd pursišn-nāmag
ud ka guft kū wizūd ud a-sar nē nibišt
pad appar rāyēnišn nē
ud ka ǰud-dādestānīh rāy nām bē nē guft ādānīh pad pāymār ōh[1] ∵ o | ∵ zamān ī[2] ō dastwarān sāl-dranāy ∵ o ∵

4.27 stūrīh ī kadag-bānūg bē dād
dādestān gumārdagīhā būd rāy nibišt ud āwišt estēd ∵ o ∵

4.28 duzz kē hamēmāl pad hamēmālīh andar estēd ud wad-āhangīh ud zūr-gugāy ud drōw-čāš ud nakkīrāy-gar[3] a-srūdār ud an-ayār ud stūr-škenn ī nasāy-nigān[4] ud nasāy-bāg ōh bast ∵ o ∵

4.29 pad ǰādūg ka daxšāg nē gōwēd nibištag nē kunišn
ka kerd w nē āhōgēnišn ∵ o ∵

4.30 kadag-bānūg stūrīh ō ōy ī kam-sazāgtar nē pādixšāy dād
ud pad-iz kerdag ōwōn kerdan čiyōn awestwārān[5] guft
būd kē[6] ō {ō} ōy kam-sazāgtar dād
pēš Dād-farrox ī mowān handarzbed[7] mad estād u-š bē nē wardēnīd ∵ o ∵

4.31 ǰādūg ī pāyram dusraw čambar[8] ō gardan gōšwār[9] ō gōš kerdan[10] tā warōmand kerd ayāb bōxt ud bē hišt[11] ka-š čambar[12] ayāb gōšwār[13] ēk škast pad warōmand dāštan : o ∵

4.32 uzēnag ī pad nāmag [16] passāz pad kerdag pad xwāstag
gyāg-ēw guft kū 9 ud dram 2 ∵ ud gyāg-ēw[14] guft kū harw 10 dram 3
ud pad margarzān 95[15]
ud ka dādestān az ān ī abēr was-ēw[16] ēg-iz pad mararzān wēš nēst kū 75[17]
ud pad xwāstag ōwōn paydāg čiyōn ka wēš nē hē kū 7 ud dram 2
pad kerdag uzēnag ī pad nāmag passāz amdar abāyēd
az ātaxšān bē dahēnd ud az pēšēmālān pasēmālān abāz xwāhēnd ∵ o ∵

---

1 MM + (bawēd).
2 MM *-ēw.
3 <wyl'k->. – Dk.8.21.8 nakkīrā-gar ... ud bōxt wizīr ud a-srūdār ī duzz.
4 RAF.142.4 *stūr-škenn ēw ud nasāy-nigān ēw* from Niyādom.
5 <'wstb'l'n'>.
6 <MN>
7 <hndlc' / pt'>.
8 <cnbl>.
9 <dwšhw'l>.
10 <dwškrtn'>.
11 <-x2>.
12 <cm bl>.
13 <ywšw'l>.
14 <yyw['']k-1>.
15
16 MM *was.
17 MM 95.

4.33 ka wizīr-kerd ēwar ud wizūd ud warōmand pursišn-nāmag ōh kunēnd[1] ⊕
n' [= 51]

{Chapter 51}

5.1 ——— dar ī dādestān ēw-čand . ēwāz rāy pad nāmčišt abāyēd nigerīdan ∵ o ∵

5.2 ka gōwēd kū ēn ātaxš hamē az frazendān ī man mard-ēw ī pahlom ē[2] dārēd hamē ān ī ast ān ī pahlom dārišn ∵
ud ka gōwēd kū az frazendān ī man hamē mard-ēw ī pahlom ē dārēd az frazendān andar ān-ēw (ī) ast ān ī pahlom guft bawēd ∵ o ∵

5.3 ka gōwēd kū frazend ud āwādag ī Farrox pad aswār-nibēg ma ē[3] āwāšēnd ān ī frazend ud āwādag rāy guft bawēd ī andar ān-ēw ka gōwēd ast[4]
ud ka gōwēd kū Farrox frazend ud āwādag pad aswār-nibēg ma ē āwāšēnd ān ī andar ān-ēw ast ud ān-iz ī pas az ān rāy guft bawēd ∵ o ∵

5.4 Wahrām az Pusānweh ī Āzād-mardān bē guft kū
Dād-farrox ī Sirgān rāy framān[5] būd kū-š pad aswār-nibēg ma ē āwāšēnd u-šān dibīrīhā ōwōn wirāst kū frazend ud āwādag ī Dād-farrox (...?)
ud Dād-farrox xwāyišn kerd kū ōwōn nibēsēd kū Dād-farrox frazend ud āwādag pad [17] aswār-[nibēg] ma[6] ē āwāšēnd ∵ o ∵

5.5 ka gōwēd kū-m ēn xwāstag pad stūrīh ī man dāšt ud tā 10 sāl ō Farrox dād pas-iz az 10 sāl pad stūrīh[7] estēd ∵ o ∵
ka gōwēd kū-m ta 10 sāl pad stūrīh ī man dāšt ud ō Farrox dād pas az 10 sāl nē pad stūrīh estēd ∵ o ∵

5.6 ka gōwēd kū man nē pahikāram ōwōn kunam[8] kū pad-iz dastwarīh ī man kas nē pahikārēd
ud agar ǰuttar kunam tāywān daham
bē ka ōwōn čiyōn pahikārēd paydāg kū-š ān kē paymān kerd padiš dastwar ham-dādestān būd ēnyā tāywān[9] (ō) tōzišn nē rasēd ∵ o ∵

5.6a ka gōwēd kū man nē pahikāram ud ōwōn kunam kū kas pad-iz dastwarīh ī man kas[10] nē pahikārēd
ud agar ǰuttar kunam tāywān[11] daham

---

1 <-x2d>.
2 <HNA>.
3 <HNA>.
4 <'ytww>.
5 <pl'm'n> > <plm'n>.
6 <[A]L>.
7 <stwwlyh>.
8 <-m^{x}> 3x.
9 <t'yyw'n>.
10 Added superescript.
11 <t'yw'n>.

bē ka ōwōn čiyōn pahikārēd paydāg kū-š ān kē paymān kerd padiš dastwar ham-dādestān būd ēnyā tāywān[1] (ō) tōzišn nē rasēd ∵ o ∵

5.7 ka gōwēd kū man nē pahikāram ud ōwōn kunam kū kas pad-iz dastwarīh ī man nē pahikārēd

ud agar ǰuttar kunam tāywān[2] daham

ka-iz nē pad dastwarīh ī ōy ī pahikārēnd ēg-iz tāywān[3] ō tōzišn rasēd ∵ o ∵

5.8 ka gōwēd kū ēn xwāstag tā[4] man tō zīndag[5] hēm ud āgenēn dārēm ka ēk mīrēd ōy ī did nē dārišn ∵

ud ka gōwēd kū man ud tō tā zīndag hēm ēgenēn dārēm ud ka w ēk mīrēd ēg-iz ōy ī did (tā)[6] zīndag dāštan dastwarīhā[7] ∵ o ∵

5.9 ka ō Mihrēn gōwēd kū ēn xwāstag pad stūrīh ayāb pad xwēšīh tō dār • Mihrēn pad stūrīh [18] ud xwēšīh ēk ī-š kāmēd dāštan dastwarīhā[8]

ud ka gōwēd kū-m [pad] stūrīh ayāb pad xwēšīh ō tō dād pad stūrīh dād bawēd ∵ o ∵

5.10 ka dastkerd ō pusag dād ud kerd kū agar pusag pad ēn anšahrig pahikārēd ān dastkerd pusag xwēš ma ē[9] bawēd

čiyōn Wāy-ayār nibišt andar zīndagīh ī pusag hamē xwāstag a-framān

ka ōwōn kerd kū agar pahikārēd dastkerd ī-m ō pusag dād pusag xwēš ma ē bawēd az ān čiyōn-iš dād pad dahišn abāz kerd tā pahikārēd xwāstag xūb estēd ∵ o ∵

5.11 ka kerd kū-m ēn xwāstag pas az 10 sāl ō pus dād ud xwāstag y ī-m ō pus dād agar pus w duxt ī man pad zanīh kunēd pus xwēš ē bawēd pas az 10 sāl

ud agar duxt pad zanīh kunēd pēš-iz az 10 sāl dād bawēd

ud ka ōwōn gōwēd kū pas az 10 sāl ō pus dād

ud agar pus w duxt pad zanīy kunēd pus xwēš ē bawēd abāz ō pašt ī pas estād

ud agar duxt pad zanīh nē kunēd pas-iz az 10 sāl nē xwēš ∵ o ∵

5.12 ka māh Ādur ud rōz Ohrmazd kunēd kū-t andar ēd māhag ī nazdist[10] harw rōz ēw[11] dram daham 30 dram dahišn ∵

ud ka gōwēd kū-t tā ēw māh ī nazdist bowandag bawēd harw rōz ēw dram daham 30 ēw dram dahišn ∵ o ∵

5.13 ka gōwēd kū agar pad muhr ī radān ayāb pad muhr ī mowbedān nāmag nē dāram • xwāstag tō xwēš

---

1 <t'yyw'n>.
2 <t'yyw'n>.
3 <t'yw'n>.
4 <-k' Y>.
5 <zyndk'> +.
6 <TWD (WD)>.
7 -īhīhā.
8 <ystwwlyhyh>.
9 <HNA>.
10 <nzyyt'> 2x.
11 <1>.

bē[1] ka pad harw 2 nāmag dārēd ēg-iš xwāstg bē rasēd

ud ka gōwēd kū agar pad muhr ī radān ayāb mowbedān nāmag [19] nē dāram[2] xwāstag-im[3] tō xwēš ka pad muhr ī ēk namag āwarēd ∵

ud wahrām guft kū xwātag nē rasēd ∵ o ∵

5.14 ka gōwēd kū ka pus ī man pad aswār ayāb anīy[4] nibēg nē āwāšēnd[5] xwāstag tō xwēš

bē ka harw 2 āwāšēnd ēg-iš xwāstag bē rasēd ∵ o ∵

ud ka gōwēd kū agar pus ī man pad aswār ayāb nibēg nē āwāšēnd xwāstag tō xwēš

ka pus ēk pad[6] aswār ēk pad nibēg āwišt Wahrām guft kū xwāstag ne rasēd ∵ o ∵

5.15 ka gōwēd kū warzīdan ī ān war rāy pad muhr ī ǰuwān-spand Ādur-farnbay pus nāmag stānam[7]

{k} Farrox pad pusagīh ī Ādur-farnbay nē guft bawēd ∵

ka gōwēd kū pad muhr ī Farrox ayāb[8] ǰuwān-spand Ādur-farnbay pus nāmag stānam harw 2 pad pusīh ī Ādur-farnbay guft bawēd ∵ o ∵

5.16 ka gōwēd kū xwāstag ī ō man mad ud ān ī Farrox ayāb Mihrēn gōwēd tō xwēš ∵

ud Mihrēn gāw-ēw ud Farrox xar-ēw gōwēd harw 2 bē rasēd

ud ka pad ēd hangām ud ka-iz pēš ud pas gōwēnd ǰuttar nēst ∵ o ∵

ud ka gōwēd kū ān ī Farrox ayāb ān Mihrēn gōwēd tō xwēš ka harw 2 gōwēnd ēk rasēd ī rād kāmag ∵ o ∵

5.17 gyāg-ēw nibišt kū ka gōwēd (kū) agar rōz Ohrmazd ō Kuwār ud Habr nē šawam dram 30 bē daham ka ō Kuwār ayāb Habr šud 30 nē dahišn

ud ka gōwēd kū agar ō Kuwār ayāb ō Habr nē šawam dram 30 bē daham

bē agar ō harw 2 gyāg šawēd ēnyā-š 50[9] bē dahišn ∵

5.18 ka Farrox w abāg Mihrēn paymān kunēd kū agar ō Kuwār šawam ēnyā dram 50 bē daham pad šud Farrox paydāgēnišn ∵ [20]

5.19 ud ka gōwēd kū [ka] nē šawam dram 50 bē daham pad nē šud Mihrēn paydāgēnišn[10] ∵ o ∵

5.20 ka[11] Farrox abāg Mihrēn paymān kunēd kū agar ō Kuwār šawam ēnyā dram 50 bē daham

ka Mihrēn gōwēd kū bē šaw ayāb dram bē dah nē pādixšāy bē ka šawēd ayāb dram dahēd ∵ o ∵

ud ka gōwēd kū agar nē šawam dram 50 bē daham pāduxšā pādīrānēnīdan ∵ o ∵

5.21 ud ka gōwēd kū abzūd xwadāy7 čiyōn w ham-bāyīh dānēd kerdan tō xwēš pad gyāg dād bawēd ∵

---

1 <WRA>.
2 <YHS[...]>.
3 MM; <mn>.
4 <[AHR]N>; MM <[PW]N> “oder in einer (anderen)”!
5 <’-t YMWNd>.
6 <W>.
7 <m^{x}> 2x.
8 <’yywp>.
9 MM 12 +.
10 <pyt[’kyn]šn'>.
11 <[.]•T>.

čē-š daxšāg guft ∵

ud ka gōwēd kū čiyōn pornāy bawēd tō xwēš tā pornāy bawēd nē rasēd

čē-š hangām guft ∵ o ∵

5.22 ka gōwēd kū xwāstag ī man xwēš frāz az man frazend ī tō pad zanīh ī man aziš zāyēd xwēš

ān-iz frazend ī zīndag kadag-xwadāy pas az ān zāyēd xwēš

ud ka gōwēd kū frāz az man frazend ī tō pad zanīh ī man aziš zāyēd xwēš frazend ān guft bawēd ī andar ān dūdag zāyēd ∵ o ∵

5.23 ka gōwēd kū ēn dastkerd[1] raz[2] zīndag[3] Mihrēn nēm ud widerd Mihrēn abārīg ō Farrox dād ēg-iš zamīg fradom nē dād bawēd

ud ka gōwēd kū ēn dastkerd zīndag Mihrēn raz a-baxt nēm ō pusag ud widerd Mihrēn abārīg ō Farrox dād ēg-iš raz nēm ud zamīg hāmōyēn[4] ō Farrox dād bawēd ∵ o ∵

5.24 ka gōwēd kū-m ēn xwāstag ōwōn čiyōn-im ō pus xwāstag dād ō duxt dād

ǰuttar bawēd čiyōn ka gōwēd kū-m ēn xwāstag[5] čiyōn-im ō pus xwāstag dād[6] ō duxt dād

ǰuttar bawēd čiyōn ka [21] gōwēd kū-m[7] ēn xwāstag čiyōn-im ō pusarān xwāstag dād ō duxt dād

pad[8] ēn čim ēdōn čē ka dād ōwōn čiyōn abar bē gōwēd u-š xwāstag ast ī pad xwēšīh ud ast ī pad stūrīh ud ast ī pad ruwān dāštan ayāb ast ī tā xwad ast ī tā pus zīndag ast ī frāz az xwad[9] ō pus dād estēd

ēg-iš 3 ēwēnag ud har-ēwēnag ēw rāst guft bawēd kū dād

5.25 ud ka dād ōwōn abar bē nē gōwēd ēg-iš ham-ēwēn pad xwēšīh dād rāy padiš kū ēd ē[10] guft bawēd kū-m ō duxt xwāstag[11] ēg dād ka-m ō pus dād

5.26 ud ka dād ōwōn abar nē ud pusarān abar bē[12] gōwēd u-š pus ēk būd saxwan padiš kū dād nē bawēd

čē ān hangām nē būd[13] ∵

5.27 ud ka pus 2 būd u-š ēk xwāstag sāl ēk dād ēk sāl 2 dād ēg-iš saxwan padiš kū-š ēg guft bawēd

5.28 ōwōn abar nē ud pus abar gōwēd nē pusarīn[14] u-š pus 2 būd ēk xwāstag sāl ēk ud ēk sāl 2 dād ēg-iš saxwan padiš ēg guft bawēd kū-m dād ka-š fradom xwāstag dād

---

1 <dyt krt'>.
2 <KLMA>.
3 <zynyk'n> 2x.
4 <hm'ywyn'>.
5 <hw'st[k']>.
6 <YYBWNt>.
7 <-mn>.
8 <P[WN]>.
9 xwēš.
10 <HNA>?
11 <[hw]'stk'>.
12 <[.]bwy>.
13 <[Y]HWWNt>.
14 MM *-ān.

5.29 ud ka dād ōwōn pusarīn harw 2 abar bē gōwēd u-š pus frāy kū ēk nē būd nēm dād ud nēm a-dahišnīh guft bawēd ∵

ǰuttar nēst ka gōwēd ōwōn čiyōn-im ō pid ud mād xwāstag dād ō tō dād u-š xwāstag ō w mād nē bē[1] ō pid dād estēd ∵ o ∵

5.30 ud ka gōwēd kū-m čiyōn-im ēn xwāstag ōwōn čiyōn-im ō Mihrēn xwāstag dād ō duxt dād u-š ō Mihrēn xwāstag nē dād [22] estēd dād nē bawēd ∵ o ∵

5.31 ka xwāstag-ēw ī namčišt rāy gōwēd kū tā nūn ō man dād abāyistan ī Mihrēn rāy Mihrēn rāy nē pahikāram

pad dād ī Mihrēn tā-iz ān hangām abar pahikārdan pādixšāy ∵

ud ka xwāstag ayāb anīy tis ī Mihrēn paymān kerd kū bē kū[2] daham rāy kerd kū tā nūn ō man dād abāyistan ī Mihrēn rāy nē pahikāram ēg-iš ān xwāstag ud tis pad dād ī Mihrēn abar nē pahikārišn

ud pad ēn čim ōwōn abar xwāstag ī-š Mihrēn pad nāmčišt awiš dād hagriz nē būd ka-š[3] Mihrēn awiš dād abāyist hē

ud ān ī-š paymān kerd kū bē daham tā dahēd hamē dād abāyēd

5.32 ud ka xwāstag ī nāmčišt rāy gōwēd[4] kū tā nūn ō man frōxt[5] ud dād ēwēn būd Mihrēn rāy ne pahikāram ǰuttar bawēd[6] / w čiyōn ka gōwēd kū tā nūn ō man frōxt ud dād pādixšāy būd ī Mihrēn rāy nē pahikāram

ud pad ēn čim ōwōn čē ēn būd nē šāyēd kū kē gōwēd kū-mMM; <-mn>. ēn xwāstag ēwēn ō tō frōxt ayāb tō dād ēg-iš ē guft bawēd kū pādixšāy ham ō tō frōxt ud dād u-š pad ān ēwēnag ī gōwēd frōxt ud dād[7] abāyē[8]

ud xwāstag ī frōšēnd[9] ud dahēnd andar ōy kē awiš frōšēnd ud dahēnd pēš az ān ud andar-iz ān-ēw ka frōšēnd ud dahēnd tis-iz ī awiš frōšēnd ud dahēnd ud ēwēn ī būd nēst

ud ka frōxt ud dād nē frōxt ud dād ēwēn būd bē xwad frōxt dād bawēd ∵ o ∵

5.33 ka gōwēd kū-m tā rēdag pornāy bawēd ayāb gōwēd [23] kū-m tā rēdag abornāy ēn tis ō tō dād harw 2[10] ēw ēwēnag ∵

ud ka gōwēd kū tā rēdag abornāy ēn tis ō tō daham ǰuttar bawēd čiyōn ka gōwēd kū tā rēdag pornāy bawēd ēn tis ō tō dād[11]

---

1 <B[R]A>.
2 MM om.
3 MM *kay-iš.
4 <YMR[RWN]yt>.
5 <-x2> +.
6 MM; <ywytly'ww[...]>.
7 <YHBWN*t*[']>.
8 <'p̄'yyD>.
9 <-x2d> +.
10 MM <KRA[2]> lapsus for <KRA 2>.
11 MM *daham.

čē ka gōwēd kū tā rēdag abornāy ēn tis ō tō daham ēg-iš pad gyāg bē dahišn u-š hangām tā rēdag pornāy bawēd xwēš u-š pas nē xwēš

ud ka gōwēd kū tā rēdag pornāy bawēd ō tō daham ēg-iš pēš az pornāyīh[1] ī rēdag bē dahišn u-š ham-ēwēn xwēš ∵

5.34 ka gōwēd kū tā sāl ī nazdist[2] bowandag bawēd war warzam ǰuttar bawēd čiyōn ka gōwēd kū hangām tā ēd sāl nazdist bowandag bawēd war warzam

čē ka gōwēd kū tā ēd sāl war warzam ka pēš az sāl war warzam[3] šāyēd

ud ka gōwēd kū hangām tā ēd sāl ī nazdist bowandag bawēd war warzam hangām (ī)[4] kār ham-sālagīh bawēd u-š pas-(iz az)[5] ham-sālag war warzīdan ∵ padirift[6] bawēd ∵

5.35 ka gōwēd kū tā ēd sāl ēn tis ōwōn kunam[7] ∵ agar tis az ān ī ka-š[8] ēd abar nē gōwēd ēg-iš hamāg abāyēd kerdan andar ēw sāl hamē ōh[9] kunišn ∵

ud agar tis az ān ī ka-š ēd sāl abar nē gōwēd ēg-iš ēw ǰār kunišn andar-iz ēw sāl ēw ǰār kunišn

čiyōn ka gōwēd kū war warzam u-š ēw ǰār warzišn

ayāb gōwēd kū kār ī tō kunam u-š hamāg ōh kunišn ∵ o ∵

5.36 ka gōwēd kū ēn xwāstag nēm ī agar Zanbūd frazend zāyēd abārīg agar Zanbūd frazend nē zāyēd tō xwēš

tā frazend zāyēd ayāb paydāg bawēd kū frazend nē zāyēd xwāstag a-framan estēd ∵ o ∵

5.37 ka [24] gōwēd kū ēn xwāstag ka man w pus ī pādixšāyīhā ud ēd čē čagarīhā ast pus ī man ī pad ān ēwēnag ast[10]

ud ka man pus ī pādixšāyīhā ud ēd čē čāgarīhā nēst Farrox xwēš ē[11] bawēd

pus ī pādixšāyīhā ud ēd ī čagarīhā ast ēdōn bawēd čiyōn ka gōwēd kū man pus ī pādixšāyīha ēnyā čagarīhā pas pus ī man pad ān ēwēnag[12] xwēš ē bawēd ∵

ud ka pādixšāyīhā ast ud čagar nēst pad ān paymān ō pus nē rasēd

ka gōwēd kū man pus ī pādixšāyīhā ud ēd čē čagarīhā nēst

ayāb gōwēd kū ka pus ī pādixšāyīhā ayāb čagarīhā nēst

ud ka-iz kunēd kū ka man pus ī pādixšāyīhā ud čagarīhā nēst Farrox xwēš ē bawēd

harw 2 (ēw)[1] ēwēnag bawēd ∵

---

1 <pln'yyš> for pornāyīgīh?

2 <nzst'> +.

3 MM *warzēd.

4 In MM, the footnote markers restart at 1 here: 1 = 6; there are other typos in this section as well.

5 MM (az) n. 2 = 7.

6 <-x2>.

7 <-m^{x}> +.

8 MM *kay-iš n. 3 = 8.

9 <Γ>.

10 I.e., xwēš ē bawēd .

11 <HNA>.

12 MM + (ast).

ud ka pādixšāyīhā ast čagar nēst xwāstag ō Farrox nē rasēd ∵ o ∵

5.38 ka gōwēd kū xwāstag (ī) ō xwēšīh ī man mad (ud) ēd čē ō xwēšīh ī man rasēd

ud ka-iz gōwēd kū xwāstag ī čē ō xwēšīh ī man mad ēnyā ō xwēšīh ī man rasēd harw 2 ēw ēwēnag bawēd ∵

čiyōn ka gōwēd kū xwāstag ī ō xwēšīh ī man mad ayāb ō xwēšīh ī man rasēd

čē ka ayāb gōwēd ast kē pahikārišn ēn kū-š mad ayāb rasēd ēk nē dahēd ∵ o ∵

5.39 ka Farrox andar Zanbūd kerd kū ēn xwāstag agar tō pad zanīh ī man frazend aziš zāyēd hamāg

ud agar tō pad zanīh ī man frazend aziš (nē)[2] zāyēd nēm tā tō zīndag hē tō xwēš ē bawēd

xwāstag ī-m pad ān ēwēnag paymān kerd kū tā tō zīndag hē tō xwēš ē bawēd frāz az tō Mihrēn xwēš

Zanbūd frazend nē zāyēd ān y [25] xwāstag ō Mihrēn nē rasēd

ka Farrox abāg Mihrēn paymān kerd kū bē ka nē wizārdan ī ēn xwāstag[3] ēwar ēnyā xwāstag Mihrēn xwēš

ka wizārd w ud ka-iz nē wizārd ēwar xwāstag Mihrēn xwēš

ud ka gōwēd kū bē ka nē wizardan nē ēwar ēnyā xwāstag Mihrēn xwēš

hamē ka nē wizārdan ēwar Mihrēn xwēš

ud ka wizārdan ēwar ēg-iz ēn šāyēd guftan kū nē wizārdan nē ewar xwāstag ō Mihrēn nē rasēd ∵ o ∵

5.40 ka kerd kū xwāstag ī ō man mad bē ān ī bē nē daham abārīg Mihrēn xwēš Mihrēn ān ī xwēš ī bē bawēd ēnyā ān ī bē nē dahēd az rād bē nē rasēd ∵ o ∵

5.41 ka mard xwāstag ī-šān čand sāl pad tāg aziš padīrift[4] ud sāl sāl tāg wizārdan paymān kerd ud abāz grift pādixšāy būd rāy ōwōn framād nibištan kū bē ka ān tāg ne wizārd ēnyā ān xwāstag ma stān ∵

ka sāl sāl az tāg hāmbun-iz[5] wizārd bē stad[6] nē šāyēd ∵

5.42 ka Farrox kerd kū xwāstag ī kas ō man tōzišn dahišn bē ān ī az 500[7] ud ēw čē az 100[8] frāy abārīg tō xwēš ∵

u-š ān ēnyā ān kē az 100 nē frāy dād abārīg tis-iz nē dād bawēd ∵ —— *nb* [= 52]

Chapter 52

6.1 ———— dar ī ēwarīh ī kār-dārān ◉

---

1 MM.
2 MM.
3 Above <hw'stk'> <NKSYA>.
4 <-x2>.
5 <h'y'm bwnyc>.
6 <-x2>.
7 ≠S3>; MM 15000.
8 ≠Y>; MM 11000 2x.

6.2 dādwar pad čē ud čand ud čiyōn ud čē-ēwēnag xwēšīh nēk ēw padīrift[1] ud hamēmālīh kerdan zamān kerd ud zamān kerd ud āwurd ud dāšt ud pād ud nē pād ud kār rāyenīd [26] ud kār ne rāyenīd ud azišmānd ud čak ∵ padisāy dādestān ānayīhēd[2] ∵

ud nihān būd ud mih-paygām[3] ud waštagīh ud abārīg wināh ī abar dādestān

siyāh ud spēdīh w ud narīh[4] ud mādagīh ud ham-tanīh ud ham-nāmīh

ud ham-muhrīh ud xwastūgīh

ud dārišn ī pad <wy'št'> andar

ud andar 3 gām w saxwan ud passox garzīdan[5] ī must

ud az pās ud rawišn ī pērān[6] duzzīdan

ud burd[7] ī ǰamag ud tis

ud hunsandīh ud a-hunsandīh ī pad wizīr ud dib

ud wizīr kū ke kerd ud tan ud muhr kū kē pad āšnāg guft

ud nāmag ud wizīr kū ō dīwān-bān ud tan kū ō zēndān-bān ud pērān abespārdan

pad-iz abārīg harw čē ka dādwar padiš nē ēwar rāyēnišn ī gēhān[8] pādīrān

6.3 pad kerdag pad-iz čē ud čand duzzīdan ud burd ī ǰāmag ud tis az pās ud rawišn ī pērān pad ēwar dārēnd

ud muhr-iz škastan ud nišān kerdan abāyēd rāy ēdōn paydāg čiyōn ka pad škastan ud nišān kerdan ēwar

ud būd kē guft kū dādwar pad-iz <wyš't'> ī nē pad dārišn ēwar ∵ o ∵

<pyšksyl> gōwēnd 3[9] dādar pad dārišn ī uzīdag ēwar

6.4 ud drīstag ān ī ka ō stūrīh xwāhēd mowbed pad gumārdan ī stūrīh sālārīh[10] ud pad abāz grift/kerd <wwky'k>[11] abar nihād ī xwāstag ī abāz ō ātaxš y pad mowbedān saxwan abāyēd grift/kerd

ud pad wizāy hišt[12] ud pargār brīd[13] ud pad-iz dādwar padiš ēwar būd rāy nibišt

ud ēw čē ōwōn čiyōn abar xwēškārīh-nāmag ī mowbedān nibišt

ka mowbed padiš nē ēwar kār xwēškārīh ī mowbedān pāymār pādīrān ēwar ∵ o ∵

---

1 <-x2>. ud hamēmā
2 <'nyhyt'>.
3 <mytp'ytym>.
4 <wwYk**L**yh>.
5 <klc->.
6 <yc->; MM <gcyl'n>.
7 <-x2> +.
8 MM *saxwan.
9 MM *kū.
10 MM *stūr sālār.
11 M *<W ns'k>.
12 <-x2>.
13 MM; <SKWNt> 2x.

6.5 rad pad abāz grift/kerd <wwy'k'>[1] abar nihād frōxt[2] ud guharīg arz ud wahāg ī pad [27] xīr ī ātaxšān[3] abāyēd kerd ud čand mad ud pad-iz nē mad ī tis adēn ō ātaxš kē bun ud handraxt pad dīwān ī kerdag hangārēnd[4]

ud pad-iz wizāy hišt ud pargār brīd ud abārīg harw ān ī pad ān ēwēnag

ud pad harw xīr ī ātaxšān[5] (ī) ka pad šāyīgān hē[6] āmārgarān[7] padiš ēwar hē pad ēwar dārēnd ∵ o ∵

6.6 mowbedān mowbed pad harw ān ī ka abārīg kas gōwēd warōmand ka mowbedān mowbed gōwēd ēwar

6.7 ud az abar framān ī dahībedān būd nē šāyistan ī tis-iz ēwarīh rāy pad ān tis ī nē andar pēšag ī āsrōnān ud pad framān ī dahībedān ud <y'twyy''n> kār-framān padiš ∵ o ∵

6.8 war-sālār pad pādīrān ī war tā warzīdan ī war ud pad yazišn ī pad war tā āwišt ī yazišn nāmag ud pad-iz ān tis kē dādwar padiš ēwar ∵ o ∵

6.9 frēzwān pad ān tis kē dādwar padiš ēwar ud pad hamēmālīh kerdan andar abāyēd ēwar ∵

ud ka-iz šud ū frēzwān ō duzz būd pasēmālān ēwar ∵ o ∵

6.10 ǰāmag ī gōwēd ka duzz[8] kerd[9] pad ān duzz būd pad mad ī ō ān duzz ēwar ∵ o ∵

6.11 awestāndār pad abāz grift/kerd <wwky'k'> abar nihād frōxt ud wahāg padīrift[10] ud dād ud paydāg kerdan ud ō šāyīgān[11] madan ī xwāstag ēwar

6.12 āmārgar pad arz ud wahāg ud ō šāyīgān madan ud az šāyīgān bē madan ī xwāstag

ud ka-iz xwāstag-ēw ī dārišn pad <'p̄yyyk>ōmandān būd abāz ō šāyīgān kerd/grift kas pad xwēšīh abar pahikārd pad nē xwēšīh ī <'p̄yyyk>ōmand ān xwāstag

ud ka-iz awestāndār nāmag abar nē[12] xwāst čiyōn mizd ī stūr kē āwišt[13] padiš ōh burd abārīg-iz[14] [28] ān ī pad ān ēwēnag pad dād ud uzīd namag dād ∵ o ∵ pad-iz nē dād nē uzīd ī xwāstag

ud ka-iz kas pad xīr ī šāyīgān ziyān kerd rāy dib ud pad ān ī ziyān tāywān kerd

pad-iz ān ēwēnag dib ud tāywān kerd ēwar ∵ o ∵

---

1 M *<W ns'k>.
2 <-x2>.
3 <'twhš-> +.
4 <hng'l->.
5 <'twhš''n>.
6 MM; <š'yk HWEyD>.
7 <-kl->.
8 MM; <ywk'>.
9 <krt'>; MM *grift.
10 <-x2>.
11 Above <šyk'n>.
12 MM *rāy.
13 <'wbšt'> +.
14 MM <'p̄ryk-> lapsus.

6.13 rad ud āmārgar pad-iz ān ī pad xīr ī šāyīgān čand ud az[1] kū nē <wzytn'> ud abar kē čiyōn baxtan <wyy'štn'> rāy pad pāymār kunend[2] <ky'k'> ēwar ∵

6.14 xwastūgīh guft ī mowbedān mowbed[3] ud war ud čiyōn az dibīr bē gōwēnd guft ī mowbedān {~~mowbed'~~} / mowbed az-iz war pad ēwartar dārišn ∵ o ∵

6.15 ham-paččēn ī pad hamēmāl ud wizīr ī pad gōwišn ī mard ī bē-šahrīg ud saxwan-nāmag harw čē andar pēšēmālīh[4] ud hamēmālīh kerd

ka-iz ōh pad āwišt ī pēšēmālān nē kerd estēd ēg-iz az ān i čiyōn dādwar pad hamēmālīh kerd ēwar būd kē guft kū-š andar pēšēmāl pad ēwarīh kār u-š ōh kunišn ∵ o ∵

6.16 zēndānbān būd kē guft kū ēwāz pad dārišn ī pad zēndān ēwar ud būd kē guft kū pad-iz ham-tanīh ud ham-nāmīh[5] ud ham-winahīh ēwar ∵ o ∵

dastwarān guft kū ān ēwarīh ī zēndānbān pad ham-tanīh ān bawēd ka ēk Ohrmazd rōz pad duzz ēk Wahuman rōz pad margarzān <'D> zēndān kerd estēd

ud nē paydāg kū kadām Ohrmazd rōz kadām Wahuman rōz <'> zēndān kerd estēd ud zēndānbān gōwēd kū ēn Ohrmazd rōz pad duzz ud ēn Wahuman rōz pad margarzān ō zēndān kerd estēd[6]

ud pad ham-nāmīh ōwōn bawēd kū ēk Mihr-ādur-farnbay nām pad duzz ud ēk Kay-ādur-farnbay nām pad margarzān ō zēndān kerd estēd ud nē paydāg [29] kū kadām Mihr-ādur-farnbay[7] ō pad duzz ud kadām Kay-ādur-farnbay ī pad margarzān ō zēndān kerd estēd

zēndānbān gōwēd kū ēn Mihr-ādur-farnbay ī pad duzz ud ēn Kay-ādur-farnbay / (ī) pad margarzān ō zēndān kerd estēd ∵ o ∵

pad ham-wināhīh ōwōn bawēd ka ēk pad duzz ud ēk pad margarzān nē paydāg kū kadām pad duzz ud kadām pad margarzān ō zēndān kerd estēd ud zēndānbān gōwēd kū ēn pad duzz ud ēn pad margarzān ō zēndān kerd estēd ∵ o ∵

6.17 <kwy>bān pad ēn kū-m ō tō guft u-t āšnūd ud pad-iz ēn kū gōhrāg ō tō mad estēd ēwar ∵ o ∵

6.18 nē xwēšīh ī gugāy ǰādaggōw

xwāstag kē pad xwēšīh ī pēšēmāl ān gugāy ud ǰādaggōw

ud dādwar pad-iš[8] ō dādestān padīrift[9] ī andar ān-ēw ka padīrift[10] az ān gugāyīh ud ǰādaggōwīh pad ēwar dārišn ∵ o ∵

6.19 Weh-Ohrmazd guft kū ham-nāmīh ān bawēd ka gōwēd kū ēn mērag Farrox nām ēnyā pad ēn kū Farrox nām Mihrēn pus nē ēwar ∵ o ∵

---

1 MM del.
2 <-x2d>.
3 <-t'n> 2x.
4 <pyš'm-> +.
5 <hmn'myh>.
6 <YKOx2Nyt>.
7 <kt['m *m*]tr'->.
8 <PWTš>?
9 <-x2>; MM -išn.
10 <-x2>; MM -ēd.

6.20 ud ham-tanīh {ud ham-tanīh} ān bawēd ka dādwar gōwēd kū ēn tan ān ī Šahrīwar[1] rōz margarzān gugāyīh abar dād ∵

6.21 ud Farrox-zurwān nazdist[2] guft kū pad-iz pid ud deh pad ēwar ∵

u-š pas guft kū nē ēwar čē pid ud deh pad āšnāgīh ī tan ēwar ēnyā tan pad kē pusīh nē ēwar ∵

6.22 Pusān-weh ī Āzād-mardān guft pad pid ēwar ∵

ud ka-iz gōwēd kū mērag (ī) abar ēn dib nibišt ān ham ī abar {~~hm~~} ēn dib nibišt ēwar ∵

6.23 Wahrām guft kū man ōwōn sahēd kū ōwōn bawēd čiyōn Weh-Ohrmazd guft u-m ān ī Pusān-weh guft nē wurrōyēd

čē ka gōwēd [30] kū-m mērag ī[3] abar ēn dib nibišt ān ham ī abar ēn dib nibišt [ēg][4] narīh-ēw mādagīh-ēw[5] bawēd

6.24 Weh-Ohrmazd ēn-iz guft <wlwy>-Ohrmazd guft dādwar tan āšnāg xwad kunišn harw tis xwad dānišnīg kunišn ∵

6.25 ud Abarg guft kū frēzwān pādixšāy hēnd tan āšnāg kerdan ud muhr padīrift

ud ka anīy-ēwēnag paydāg bawēd frēzwān griftār hēnd

Chapter 53

7.1 dar ī ēw ī pad tis ī nibišt ud āwišt ∵ ———

———anīz wāz ī uskārdag ∵ ———

7.2 nibišt ud āwišt kē ham-paččēn aziš dād nē šāyēd

ud (pad?) stahmag ud duš-pādixšāy apparēnd ham-paččēn dahišn ∵

ud pad āhōg tis bē paydāgēnišn ud pad dīwān bē nihišn

ud ka šāyēd pad bōzišn dāštan rāy ō xwēšāwandān abespārišn ∵ o ∵

7.3 ka šōy ud zan pad ēw[6] ǰār az mard-ēw abām stānēnd[7] ān mard ān abām ham-ēwēn az zan[8] xwāst tuwān

pad rāyēnišn ī dādestān dastwarīh ī šōy andar nē abāyēd ∵ o ∵

7.4 ka gōwēd kū Farrox ēn ǰāmag a-pāduxšāyīhā az man stad ud burd[9]

ud ān ǰamag (ī) man xwēš ud dārišn

ud pad ān čiyōn Farrox stad ud burd Farrox dārēd az Farrox azišmānd[10] bawēd

pad ān azišmānd pad graw wizīr kunišn čē xwāstag nē nāmčištīg

---

1 <ZK ZYš'n www>.
2 <nzyyt'>.
3 <OD>.
4 <npš[t...]>.
5 <NKwDyh>.
6 <HNA>.
7 <-x2d>.
8 <NYŠM>.
9 <-x2> 2x +.
10 <'cšmw'nd>.

ud ka xwāstag nāmčištīg hē[1] wizīr kunišn kū dārišn abāz kerd[2] ∵ o ∵

7.5 ka az zamīg bun xwēšān xwēš u-š pad bar grawagāndār ziyān wizārišn ∵ o ∵

7.6 ka pēšēmāl[3] pad abām ud waxš pasēmāl hamēmāl ud pēšēmāl [31] pasēmāl harw[4] 2 xwastūg hēnd kū waxš ī tā Farrox ō Asūrestān šud wizārd

ud pasēmāl pahikārēd kū (ka?) Farrox sāl ēk ō Asūrestān šawēd pasēmāl paydāgēnišn[5] ∵

7.7 pad rāyēnišn ī stūr kē ān ī sazāgtar nē mad estēd ast (ī) ōwōn nibišt kū mērag pad ān kustag ī Xwarāsān u-š āmad nē kāmēd mērag nē pad bun ud pad kadām gyāg būd nē āšnāg ∵ o ∵

7.8 pad rāyēnišn ī abar gumārdan abāyistan ī kadag-bānūg dūdag-sālār grift ī kadag-bānūg gādār tis ∵

ud abar gumārdan ēdōn nibišt kū kadag-bānūg bē čiyōn-iš abē-dastwarīh tan pad gād ō kas dād guft ēnyā-š sālār nēst ∵

ud abar-iz kadag-bānūg sālār gumārdan ∵ o ∵

7.9 ǰuwān-J̌am nāmag kerd kū ōwōn čiyōn Nēw-gušnasp[6] guft ka mard ud zan paywand rāst ud mard gumārd stūrīh nē kanišn ∵ o ∵

7.10 Māh-weh nāmag kerd kū pad kerdan dāštan ōwōn abar āwurd kū

ka mard pad stūrīh gumārd u-š ziyān ī pad dūdag kerdan nē paydāg

ka-iz pas az ān xwah ī ān mard pad gumārd abāyistan ī xwah pad ān stūrīh andar pahikārēd[7] pahikārišn ī xwah pad ān stūrīh nē padīrišn[8]

ud stūrīh pad mard pad raft dārišn

xwāstag pad stūrīh ō xwah nē abespārišn

ud ān stūrīh pad ham mard bē hilišn[9] ∵ o ∵

7.11 ka mard kē dārišn ī pad anšahrīgīh pad mard-ēw pahikārēd kū xwadāy āzād hišt[10] ham

ud āzād hišt pusag dārēd abāg pusag pad saxwan-namag dādestān bun kerdan rāyēnīd [32] ēg šāyēd

ka nē pad xwadāy āšnāg kunēnd[11] ud dādestān pad ǰādagōw-ēw[12] xwāhēd

ka azišmānd bawēd uskārdan abāyēd ∵ o ∵

8.1 dar ī guft abāg guft ∵

8.2 ∵ —— o ∵ —— ān ī guft kū pad kerdag zīndag an-ādān nē kunēnd ∵

---

1 <HWE'> deleted?
2 <-x2>.
3 <pyš'm'l> +.
4 <psym['l KR]*A*>.
5 <pytyšn'>.
6 <wy:wgwšnsp̄>.
7 MM; <-lt'>.
8 <MKBLWN˛šn'>!
9 <ŠBKWN˛šn'>!
10 <-x2>.
11 <-x2d>
12 <y'[tkyw]b-1>.

8.3 ābāg ān ī guft kū bandag an-ādān pad kār ōh abespārišn ∵ o ∵

8.4 ābāg ān ī guft kū ka mādagwar an-ādān abāb pāyendān[1] ∵ o ∵

8.5 ābāg ān (ī) guft kū ka pus-ēw pad tōzišn ī pidarān hamēmāl hēnd an-ādān bē bawēd abāg abārīg xwāstag-dārān rāyēnišn ī (dādestān)[2] {ō} ōh bawēd ∵ o ∵

8.6 ān ī guft kū pasēmāl tā dādestān az rāyēnišn mānēd pad ǰud dādestān pēšēmāl hamēmālīh kerdan nē pādixšāy ∵ o ∵

8.7 ābāg ān ī guft kū ka andar rāyēnišn ī dādestān pus pornāy bawēd dūdag sālār dādestān rāyēnīdan nē tuwān

ud pasēmāl pādixšāy ka (ka) dūdag sālār az rāyēnišn bē nē hišt[3] w ham-pačč̌ēn stānēd[4] ud pad wad-xwāh andar dūdag sālār wizīr xwāhēd

ēd rāy[5] čē dūdag sālār nūn ne pēšēmāl ud andar dūdag sālār ēd dādestān az rāyēnišn mānd[6] ∵ o ∵

8.8 ud ān ī guft kū ka gōwēd kū tā man sahēd ēn xwāstag tō xwēš

pad wēšistīh tā zīndagīh ud pad kamistīh tā sahēd dād bawēd ∵ o ∵

8.9 ābāg ān ī guft kū ka gōwēd kū tā rēdag pornāy bawēd tō xwēš

pad wēšistīh tā 15 sāl[7] guft bawēd ∵

ud Pērōz ī guft kū ka rēdag andar pornāyīh mīrēd xwāstag hagriz abāz nē āyēd :o:

8.10 ud abāg ān ī guft kū [33] ka gōwēd kū[8] tā tō sahēd pad tāg an[9] dāram tā ān tan ayāb xwāstag-dār ī ān tan kē pad tāg bē dād tāg nē sahēd grift[10] abāz grift[11] nē pādixšāy ∵

8.11 ud abāg ān ī guft kū ka Farrox andar Mihrēn kerd kū ēn xwāstag tā abāg tō pad pēšēmālīh gōwam tō aziš (nē)[12] wizāyēm pad wēšistīh tā zīndagīh ī Mihrēn ayāb Farrox ∵

ud ka abāg tō nē nibēsēd pad wēšistīh tā zīndagīh ī Farrox guft bawēd

čē gōwišn pad paywand nē rawēd bē ān ī ka ǰādaggōw gumārēd ∵ o ∵

8.12 ka mard-ēw abāg pid paymān kerd kū xwāstag ī tō sahēd tō xwēš ud čand pus ast ud ēk sahišn paydāgēnēd ud abārīg duš-nīrmad ī abārīg rāy sahišn nē kunēnd (...) ∵ o ∵

---

1 <p'yyn''n'>.
2 MM.
3 <-x2>.
4 <-x1>.
5 <HN l'y>.
6 MM *mānēd.
7 MM; rōz.
8 <YMRR[WNyt AY]K>.
9 <t'k''n mn>.
10 <-x2d>.
11 <-t'>.
12 MM.

8.13 ud ān ī guft kū ka Farrox ō Mihrēn gōwēd kū tā ēn wizīr ō bōzišn dārēd tō tis[1] xwāstag nē wizāyēm ēg-iš andar Mihrēn ud dastwarān ud xwāstag-dārān ēd ō bōzišn āwarišn ∵ o ∵

8.14 abāg ān ī guft kū ka gōwēd kū tā pad pēšēmālīh gōwam tō tis xwāstag nē wizāyēm ēg-iš ōy (ud)[2] frazend xwāstag-dār ī ōy ī hamēmāl pad pēšēmālīh gōwišn ∵

8.15 ud abāg ān ī guft kū ka nibēsēd kū xwāstag ka tō xwāhā[3] ō tō daham xwāyišn az ōy ud xwāstag-dār kunišn ∵ o ∵

8.16 ud an ī guft kū wizīr-ēw pad 3 bahr ēw bahr ō Mihrēn ud abārīg[4] ō Farrox dahēnd mādagwar Farrox dārišn ud Mihrēn ham-pačč̌ēn dahišn ∵ o ∵

8.17 abāg ān ī guft kū ka stūr pad bahr mar bē dahēd kāmag ī [34] pad bahr kerd/grift agar nēm ayāb kam dahēd pad rād ud agar bēš bawēd [pad] kas ∵

8.18 ud ān ī guft kū ka gōwēd kū-m ēn wizīr ō tō dād ēg-iš gil ud nāmag[5] dād bawēd ∵ o ∵

8.19 abāg ān ī guft kū ka gōwēd kū-m ēn dastkerd az harw čē-š andar hammis ō tō dād wizīr-iz ī pad ēn dastkerd estēd ud xwāstag-iz-ēw ī pad anīy gyāg pad ān wizīr šāyēd xwāst dād bawēd ∵ o ∵

8.20 ud ān ī guft kū pad margarzān ēwar pursišn-nāmag ōh kunišn ∵

8.21 abāg ān ī abar ayādgār ham-pačč̌ēn-ēw ī pad-iz muhr ī Weh-Šābuhr ī mowbedān mowbed būd āwišt pad-iz gōwišn mowbedān mowbed mard-ēw pursišn-nāmag pad-iš ud pad sar pādufrāh kerdan abāyistan rāy nibišt ∵ o ∵

8.22 ud ān ī guft kū pad yazdān-dušmenīh yd xwadāy-dušmenīh ud ahlomōγīh pursišn-nāmag ōh kunišn ∵ o ∵

8.23 abāg ān ī abar ham-pačč̌ēn ham mard rāy pad gōwišn ī mowbedān mowbed nibišt kū yazdān-dušmenīh ud xwadāy-dušmenīh ud mihrōdruzīhīhā ud ahlomōγīhā ud drōzanīhā ud an-ast-gōwišnīhā ayādgār kerd u-š ōy wināh rāy pursišn-nāmag padiš kunišn y ∵

8.24 ud ān ī guft kū mard kē pad margarzān pursišn-nāmag padiš kunišn ka pad pursišn-nāmag wināhgārtar paydāg būd rāy wināh-iz ī nē margarzān nibištan āhōg nēst ∵

8.25 abāg ān ī abar ayādgār ǰomāy[6] wināh ī margarzān anīz wināh rāy pad ān ēwēnag nibišt estēd ∵ o ∵

---

1 MM *tis az ēn, unnecessary.
2 MM.
3 <-’>.
4 MM; <’y ’ryk>.
5 <TYNA W MYLT'A>.
6 MM <gwm’y>.

8.26 ud ān ī guft kū pad winah kē pursišn-nāmag padiš kunišn āšnāgīh-iz ī šahr [35] ud dusrawīh wizīr[1] andar wizōyišn dārišn

čē pad-iz pursišn-nāmag ī az pēš ōrrōn kerd ōwōn nibišt kū mērag dusraw ud andar šahr wad-mardīhā raft estēd dusrawīh-iz čim ī kerdan abāyistan ī pursišn-nāmag rāy frāz padīrēnd[2] ∵ o ∵

8.27 abāg ān ī pad was šahr ud gyāg nūn-iz pad pursišn-nāmag nibēsēnd kū mērag pad kerdan ī ān winah pāyram dusraw ∵ ∵

8.28 ud ān ī guft kū drīstīh ī <'ww> ud dād ī šahr rāy wināhišn-iz[3] pādufrāh ud ōgārišn ī[4] kunišn ∵ o ∵

8.29 abāg ān ī guft kū zan kē šōy pad adwadād[5] ud daštān-māh wizārdan wināhgār ka duzz kunēd duzz nē zan bē šōy bawēd ∵

ud pas ka-š gīrēnd ēwēn šahr rāy bē drōšisn ∵ o ∵

8.30 ud abāg ān ī guft kū mard ōy ī pad margarzān warōmand kerd estēd ka-iz-iš a-wināhīh dānēd ēg-iz-iš <'ww> ī šahr rāy wāz aziš ne gīrišn ud awiš {awiš} nē dahišn ∵ o ∵

8.31 ud ān ī guft kū andar dūdag-zād ud ān-iz ī čagar frazend bawēd ∵ o ∵

8.32 abāg ān ī pad was gyāg pad nibišt ud āwišt ī dastwarān padīrift frazend ī čagarīhā nibišt estād ∵ o ∵

8.33 ud abāg ān ī was awestwārān guft kū pad kerdag andar dūdag-zād pad frazend dāšt ∵ o ∵

8.64 ud abāg ān ī abar handarz ī ham Weh-Šābuhr pad gōwišn ī Weh-Šābuhr nibišt estēd kū ān ī stūrīh ī / ud ham šīrēnwar rāy man frazend ud āwādag bawēnd ēn tis ōwōn ē kunēnd[6] ∵ o ∵

8.65 ud ān ī guft kū Mihr-narseh[7] ī wazurg-framādār ātaxš[8] 2 rāy guft kū-m pad [36] sālārīh ēk mērag ud ēk mērag pāymār kerd

Mahrspand ī rad būd wizīr[9] kerd kū ātaxš sālārīh pad paywand ī awēšān mard nē rawēd ∵

ud ǰuwan-J̌am[10] guft kū pad paywand bē rawēd ∵ ∵

8.66 abāg ān ī abar handarz ī Ādurbād ī Zarduštān

būd ī mowbedān mowbed ud būd ī pad gōwišn ī Ādurbād ī ātaxš rāy nibišt kū

az frazendān ī man ōy pāymār kē mard pahlom hād[11] ∵ o ∵

---

1 MM; <dwslwb[yh wc]yl>.
2 <-x2d>.
3 <wn'yšn->.
4 MM *<OL> (for <KN>?).
5 <'typy't'>.
6 <-x2d>.
7 <-nrsyh>.
8 <'twhš> +.
9 <•••[...]l>.
10 MM; <ywy'n''m>.
11 <HWEt>.

8.67 ud ān ī Pērōz ī guft kū ōy ēk bawēd ∵ o ∵

8.68 abāg ān ī guft kū Ādurbād ī Mardbūdan būd pad ruwān ī Ādurbād ātaxš[1] nišāst[2] ātaxš pad sālarīh ī ōy kē Dād-xwaš ī ham Ādurbād xwah ud zan būd dāštan gōwēd dāštan rāy framān dād

ud pad ān[3] dastwarīh ātaxš nišāst ud Dād-xwaš ān ātaxš

frāz az w Dād-xwaš Farrox-ǰān frāz az Farrox-ǰān anīy mard dāštan rāy guft ∵ o ∵

ud pad muhr ī <wlwy>-Ohrmazd ādur ī ērān-xwarrah husrōy čāšān būd gittag āwišt framān-iz ī Ādurbād pad <'wšk'n>[4] ō gittag burd[5] ∵ o ∵

8.69 abāg ān ī guft kū xwāstag ī-šān kerd kū ōy kē Farrox xwēš būd gōwēd xwēš

ud Farrox tā 10 sāl mard-ēw ud pas az 10 sāl mard-ēw xwēš būd guft

ōwōn dārišn čiyōn xwēš būd rāy gōwišn guft ∵ o ∵

būd kē guft kū tā 10 sāl ud pas-iz az 10 sāl awēšān mard pad āgenēn dārišn ∵ o ∵

8.70 ud ān ī guft kū anšahrīg pad mānišn nibišt xūb ∵ o ∵

8.71 abāg ān ī abar handarz ī ham Weh-Šābuhr pad dād ī dastkerd pad gōwišn ī ham Weh-Šābuhr [37] nibišt kū az anšahrīg ī-š andar mānēnd hammis ōwōn ē bawēd ∵ o ∵

8.72 ud ān ī guft kū abar ōy-ēw ī Husrōy ī Kawādān mard-ēw (ī) <Kk'>[6] nām būd mard ēw Ādur-tōhm būd pad zamīg hāwand pad uzdēsčār dāšt

čiyōn-išān[7] framān ud dastwarīh ī mowbedān uzdēs az-iš kand ādurōg-ēw[8] padiš nišāst

ka ān ādurōg ī abāz ō dīwān ī kerdagān kāmist grift/kerd az pursišn ī <Kk'>[9] ud Ādur-tōhm ān zamīg az[10] ān ādurōg ī (<Kk'>)[11] ud ān Ādur-tōhm u-šān frazendān ∵ āwādagān dāštan rāy framān

<Kk'> ud Ādur-tōhm ān ādurōg pad warahrānīh ō dād-gāh nišāst

ud ān ātaxš pad sālārīh tā <Kk'> ud Ādur-tōhm zīndag būd[12] <Kk'> ud Ādur-tōhm dāštan

ud widerd <Kk'> ud Ādur-tōhm Burzag ī Ardaxšahr-xwarrah[1] mowbed būd pad ēn kū pad framān dastwarīh ān ātaxš pad sālārīh ān <Kk'>[2] nišāst ham-ēwēn[3] frazendān ud āwādag / duxt dād-iz[4] dārišn wizīr

---

1 <'thš>.
2 <-st'>.
3 Not MM.
4 Cf. REA.0.0.
5 <-x1>.
6 <yk'>.
7 <-šn>.
8 <'twrlwk'-> +.
9 <kk'>.
10 MM <MNW> wrong.
11 MM.
12 <-yt> with superscr. <-t>.

ud agar ēw-bār[5] wizīr kerd Dād-farrox ī Dād-Ohrmazd w mowān handarz-bed būd pad ēn kū agar awēšān kē ān ātaxš nišāst sālārīh ī ān ātaxš rāy tis framān nē dād

ān ī <Kk'> nišāst hamē az frazendān ud āwādagān ī <Kk'>

ud ān ī Ādur-tōhm nišāst hamē az frazendān āwādagān ud Ādur-tōhm ān ī meh weh dārišn

ud nāmag kerd ud āwišt ∵ o ∵

8.73 abāg ān ī guft kū xwāstag ī framān būd pad āzādīh ud xwēšīhā[6] ō mard dād ān mard u-šān frazendān āwādagān pd āzādīh ud xwēšīhā dāštan ud xwēš rāy warz ud ābādānīh abar [38] kerd[7]

ud ān mard ham-ēwēn ān xwāstag[8] pad ǰudāgīh ī az frazendān dāštan ud bē dād ōwōn pādixšāy čiyōn abārīg-iz xwāštag

ud būd a-srōš kē andar pahikārēd kū xwāstag ī pad ān ēwēnag pad <'p̄yyyk> ī pidarān[9] abāz nē gīrišn čē ō-iz frazendān dād estēd

bē pad kerdag pad <'p̄syk> ī pidarān ōh[10] grift ∵ o ∵

8.74 ud ān ī guft kū ka gōwēd kū-m xwāstag sāl ēk pad frawardīgān xrīd[11] ō duxt dād

ān ī pad panǰag ī Ahunwad[12] gāh xrīd pus xwēš ∵

8.75 ābāg ān ī abar ham ayādgār ham-pačč̌ēn ī pad-iz muhr mowbedān mowbed pad gōwišn šāhān šāh nibišt kū agar Yazdgerd andar sadōzim[13] ī dahom pad panǰāhag ī pēš būd xwadāyīh-iz[14] ī ōy bay anōšag-ruwān[15] pidarān amāh frayist ud ān ī andar sadōzim būd ∵

ud agar pad panǰāhag ī pas būd Hudād-iz ud Farnbay ud Ādur-bōzēd ∵ Ādurbād ī Zarduštān andar ān sadōzim pad pāduxšāyīh estād hēnd

ka ōwōn čiyōn nibišt estēd panǰāhag ī pēš ān guft bawēd ī abdom sazist[16] ∵ o ∵

8.76 ān ī guft kū ōy ī ǰādūg xwāstag ī-š ast ka-šān ǰādūgīh ōst pad rad estēd

ud ka-šān marnǰēnišn kerd ō ōy kē marnǰēnišn andar kerd

ud ka-š gugāyīh abar dahēnd ud wināh andar kē kerd pad nāmčišt nē paydāg ō gugāyān[1] appār

---

1 <'rthšt->.
2 MM + (ud Ādur-tōhm).
3 <hm'yn'>.
4 MM for zād-?
5 MM *Wādayār.
6 <-yh>.
7 MM + (pādixšāy).
8 <hw'st'k'>.
9 <ABytl'n>.
10 <OL>.
11 <-x2> +.
12 <'hwwt>.
13 <stwk zmw> rx; MM <-zm> wrong.
14 <hwt'y-yyh>.
15 <-lywb'n>.
16 <ANPKWNt'>.

ud zandīgīh ǰādūgīh ∵ o ∵

8.77 abāg ān ī az Spand pādixšāy kerd ud xwēškārīh-nāmag ī kār-framān ī šahrīhā paydāg kū zandīgīh ud zandīg-wurrōyišnīh[2] rāy xwāstag [39] {xwāstag} [ō] šahīgān kerd/grift ∵ o ∵

8.78 ud ān ī guft kū ātaxš ka abar stūrīh nišānēd[3] šāyēd

ud ka ōh nišānēd u-š xwāstag pad stūrīh dahēd stūrīh nē pad raft dārišn ∵ o ∵

8.79 abāg ān ī guft kū pad ǰadag ī Dād-gušnasp ī šahr ī Zādaragān kerd w ud pad muhr ī Weh-Šābuhr mowbedān mowbed āwišt pad gōwišn ī Dād-gušnasp ī ōwōn nibišt kū-m ātaxš-ēw pad warahrānīh ō dād-gāh nišāst ud ēn xwāstag pad stūrīh ī man ud xwēšīh ī ātaxš dāštan ō ātaxš dād ∵ o ∵

8.80 abāg ān ī mahrspand rad būd

mard kē kerd kū-m pad dūdag ī xwēš ātaxš-ēw pad warahrānīh ō dād-gāh nišāst o stūr gumārd ∵ o ∵

8.81 ud ān ī guft kū ādurān bandag āzādīh ī pad mard rāy pad ādurān-bandagīh ī[4] az šahīgān bē dād pad wināhgārīh ī xwēš dahībedān ō awestān ōh kerd az awestān ō ǰud ātaxš ōh[5] dād ∵ o ∵

8.82 abāg ān ka ōy bay Wahrām šāhān šāh Yazdgerdān Mihr-narseh ī wazurg framādār pad bandagīh ātaxš ī Ardaxšāhr ātaxš ī Abzōn-ardaxšahr dād čand sāl pad ān dād pad ādurān dāštan

ud pas pad framān ī ō bay[6] Yazdgerd šāhān šāh ī Wahrāmān nām ī wināhgārīh abāz ō awestān kerd/grift čand sāl pad awestān dāštan ōy bay Pērōz šāhān šāh pad ham-pursagīh ī Mard-būd mowbedān mowbed būd abārīg dastwarān ī mad estād hend pad bandagīh nē ō ham ātaxš ī bē ō ātaxš ī Ohrmazd-pērōz dād ∵

8.83 ud ān ī guft kū-m ādurān-bandagīh [...]īh ī pad pid ud šōy nē <'škrt' ym*b*[..]•'>[7] xwad a-wināh ēg-iz pad wināhgārīh ī pid ud šōy pad framān ī dahībedān[8] ō awestān kerd ∵ o ∵

8.84 abāg ān ī Mihr-narseh[9] az zan ud rahīg[10] hammis pad ādarwaxšīh ud bandagīh[11] xwāstag[12] bē dād[13] wināhgārīh ī zan ud rahīg tis nē nimūd ud zan-iz ud rahīg[14] ō awestān kerd

---

1 <ywk''n>.
2 <-wlwy->.
3 <YTYBWNyt> +.
4 MM *-ēw.
5 <OL>.
6 <BRA>.
7 MM *windād ka.
8 <dhyw[p]*t*'n>.
9 <-nksyh>.
10 <lsyk'>.
11 <bnyk[..]>.
12 <NKWYYYYA>.
13 <YYBWNt'>.
14 <lsy[..]>.

ēn dādestān abāg wizīr ī pad xīr ī <Kk'> ud Ādur-tōhm ham mowān ī handarz-bed kerd azabar-nibišt estēd nigerīdan ∵ o ∵

8.85 ud ān ī guft kū ka gōwēd kū-m xwāstg pad stūrīh ō zan ī dūdag stūr dād
būd kē guft kū dād bē nē bawēd
ud būd kē guft kū stūrīh (kār)[1] nēst ud xwāstag pad xwēšīh y bē ō dūdag rasēd ∵ • ∵

8.86 abāg ān ī az āy kerd ōrrōn pad dīwān ī mowbedān Ardaxšahr-xwarrah kerd dāštan kū ka zan frazend ī čagar rāy gōwēd kū-m pad pādixšāyīhā w zanīh ud pādixšāyīhā frazendīh padīrift[2] ān gōwišn pad kār nē dārišn ∵ o ∵

8.87 ud abāg[3] ān ī Pusānweh ī Burz-ādur-farnbayān guft kū
ka zan ī frazend[4] ī čagar pad pādixšāy zanīh pādixšāy frazendīh dādestān ōwōn čiyōn kas pad pusīh ud duxtīh padīrift[5] hē
ud zan xwāstag ī ka pādixšāyīhā hē abar mānēd ud awiš rasēd ∵ o ∵

8.88 ud abāg an ī abar was nibišt āwišt dastwarān kerd ud [..] nibišt kū-m pad pusīh[6] padirift[7] ∵ o ∵

8.89 ud ān ī guft kū abāg zan ī stūr pašt kunēd kū-m ēn ī / xwāstag ō tō frazendān dād kū ō dūdag kē tō padiš stur hē [...]

1 MM.
2 <-^x2d>!
3 <LWTM>; MM <LWTE>.
4 <[p]rzwy>.
5 <-x2y>.
6 <*p*••*y*h>.
7 <-x2d>.

MĀDAYĀN Ī YŌIŠT Ī FRIYĀN

[K20_29r, K26_56v, M51b_190v/82]

1.1 ēn mādayān[1] ī Yōšt[2] ī Friyān farrox bawād pad yazdān ayārīh ∵

1.2 ēdōn gōwēnd kū

andar ān zamān[3] ka Axt ī[4] ǰādūg abāg 7 bēwar spāh ō šahr ī [K26_57r] frašn-wizārān šud

1.3 u-š drāyīd kū šahr ī frašn-wizārān pīl-xwast bē kunam[5]

1.4 ud ka ō ānōh mad u-š mardōm xwāst kū-šān dād frāy[6] az 15-sālag[7] nē bawēd

1.5 u-š frašn aziš pursīd

1.6 harw kē nē tuwān būd wizārdan u-š frāz grift[8] ud[9] bē [M51b_190v/83] ōzad

1.7 ud pas andar ān[10] šahr ī frašn-wizārān mard-ēw būd Mahrspand nām

1.8 u-š ō Axt ī ǰādūg guft kū šahr ī frašn-wizārān pīl-xwast ma kun[11] ud ēn [K20_29v] mardōm ī[12] abē-wināh ma[13] ōzan

1.9 kē andar ēn šahr ī frašn-wizārān mard-ēw ast Yōšt ī Friyān nām kē dād frāy[14] az 15-sālag[15] [K26_57v] nēst

1.10 ud harw ān frašn ī tō āz ōy[16] pursē[17] u-t bē wizārēd

1.11 ud pas Axt ī[18] ǰādūg ō Yōšt ī Friyān paygām frēstīd[19] kū

1.12 frāz ō dar ī[20] man āy tā 33[21] frašn az tō pursam[22]

1.13 ud agar passox nē dahē ayāb gōwē[23] kū nē dānam ā-t[24] pad ham-zamān bē ōzanam

1.14 ud Yōšt ī Friyān ō dar ī Axt ī ǰādūg āmad

---

1 K20 26 M <m'tyk'n>.
2 K20 26 <gwšt> here and elsewhere K26 also <dwšt>.
3 K20 26 M <HNA>.
4 M.
5 M <WĄDWNm>.
6 <plyh>.
7 M -sāl.
8 M <-DWNt>.
9 Not K26.
10 Not K20 here and often.
11 Mb <WĄDWN>.
12 M.
13 M + f.st. <'p>.
14 <plyh>.
15 M -sāl.
16 K26 M <MN OL> not in K20.
17 K20 26 M regularly <-y'/-yh/-š>.
18 Not K20.
19 K20 M <ŠTWNyt> here and later, K26 <ŠTWNt>.
20 M.
21 M <LD w 3>.
22 K20 <pwrsym> K26 M <pwrsm>.
23 K20 26 M gōwēd.
24 KM <'tt>.

1.15 ud az ān[1] čiyōn Axt ī ǰādūg nasāy ī[2] mardōmān[3] azēr ī wistarg dāšt andar nē šud

1.16 u-š ō Axt ī ǰādūg paygām frēstīd kū

1.17 ašmā nasāy ī mardōmān azēr ī wistarg dārēd

1.18 ud ka man andar āyam [M51b_191r/84][4] amahrspandān pēš ī man hēnd andar ān gyāg kū [K26_58r]
nasāy ī mardōmān bawēd man andar āyam

1.19 ēg-im amahrspandān az panāhīh ī man abāz estēnd

1.20 ud pas ān frašn ī tō az man pursē man wizārdan nē tuwān

1.21 ud pas Axt ǰādūg framūd ān wistarg ud ǰāmag abar dāštan ud wistarg ī nōg āwurdan ud abgandan

1.22 ud u-š Yōšt ī Friyān[5] rāy andar xwāst guft kū

1.23 bē āy abar ēn ǰāmag ud bālišn bē [K20_30r] nišīn ud frašn ī-t pursam[6] rāst bē wizār

1.24 Yōšt ī Friyān guft kū
mar ī[7] druwand ī sāstār abar ēn bālišn nē nišīnam[8]
čē andar ēn bālišn nasāy ī mardōmān ast

1.25 abāg man yazdān[9] ud[10] amahrspandān hēnd pānāgīh ī man hēnd [K26_58v]

1.26 ud man abar ēn bālišn bē nišīnam ēg-im mēnōyān az pānāgīh ī man abāz estēnd

1.27 pas frašnīhā[11] ī tō az man pursē man [M51b_191v/85] wizārdan nē tuwān bawēd

1.28 ud pas Axt ī ǰādūg framūd kū[12] ān bālišn abar dāštan nōg āwurdan

1.29 Yōšt ī Friyān abar ān bālišn ī nōg nišast ∵

2.1 naxwist frašn Axt ī ǰādūg az Yōšt ī Friyān ēn pursīd kū

2.2 wahišt pad gētīy[13] weh ayāb ān ī pad mēnōy ∵

2.3 Yōšt ī Friyān guft kū
zīndagān pad-škōh bāš[14] mar ī[15] druwand ī sāstār murdagān[16] ō dōšox ōft ∵

2.4 čē wahišt ī pad gētīy weh kū ān ī pad mēnōy

---

1 M $$
2 M.
3 K20 <mltwm'n'> K26 <mltwm'n / w>.
4 M in marg. panjom <yyytk>.
5 K26 <ly'n>.
6 KM pursam.
7 K 2x.
8 K26 <-ym>.
9 K20 <LWTE *man*/ y't'> K26 <LWTM L y''n>.
10 M.
11 K26 M <plšn y yh'>.
12 Not K20 M.
13 K20 <gytyD> K26 M <g/yyt'> +.
14 K <YHWWN 'š>.
15 K.
16 M <-WNtk'n>. $$

2.5 u-š nišān ēn [K26_59r] kū harw kē pad gētīy ♣ kār ud ⟩[1] kerbag nē kunēd[2] u-š ānōh ō[3] frayād nē rasēd

2.6 u-š[4] nišān ī[5] didīgar[6] ēn kū bē agar-it pad gētīy tis ī nē nēk kunēd[7] ēnyā[8] ō wahišt ī[9] weh nē rasē

2.7 ud axt ǰādūg čiyōn ka-š [K20_30v] ān saxwan āšnūd [10]♣ stard bē būd

čand ka[11] mard-ēw axt-ēw bē gīrēd[12] ⟩ stard būd estēd[13] u-š ēdōn guft kū

2.8 anāgīh man Axt ī ǰādūg az[14] tō Yōšt ī Friyān

2.9 kū [M51b_**193v**/86] abar man čēr hē[15]

2.10 čand[16] nēw mard-ēw[17] abar nēwtom mard nēw[18] ud nēw[19] asp abar nēwtom asp ud nēw gāw abar[20] nēwtom gāw čiyōn asmān abar zamīg [K26_59v] pādixšā[21] hē[22]

2.11 čē man abar[23] ēn frašn 900 mow-mard[24] ♣ ōzad ham ⟩[25]

2.12 kē-šān and yazišn ī yazdān kerd estād ka-šān and xwardan ī parāhōm rāy hamāg tan zard būd estād

2.13 u-m nō duxt[26] ī Spitāmān ōzad ka-šān[27] dēn stāyēnīdan rāy abesar ī pad-zarr ud murwārīd az dahībedān windād[28]

2.14 ka-m az[29] awēšān pursīd u-šān[30] guft kū wahišt[31] ī[1] pad mēnōy weh

---

1 Not M bol.
2 M <WĄy->.
3 Not K20.
4 K26 u-t.
5 M.
6 Not M.
7 K20 kerd kunēd K26 kunēd, M <WĄDWNyt>. $$
8 K20 26 <ADYNš>, M <'ygny'>.
9 M.
10 Not M.
11 K26 kē.
12 K20 gīrēd spelled kunēd and NP. kunīd above; K26 yašt-ēw bē kunēd. $$
13 K26 M estād.
14 Not K20.
15 K20 26 M <HWE'>.
16 K26 M čiyōn.
17 M mard.
18 Not M.
19 Not K.
20 K20 then gāw.
21 K20 pādixšāyīh.
22 K20 <HWE'y>, K26 M <HWE'>.
23 M; K abar. $$.
24 M <mwÿ-YBRA>.
25 Not K. $$
26 M <dwht>. $$
27 M; K <AMTšn />.
28 M <-WN't>. $$
29 M <MN>, K <'c>.
30 M; K <MNš'n>.
31 M <whyšt>.

2.15 man guft kū ō ān[2] wahišt ī[3] weh šawēd

2.16 u-m frāz[4] grift[5] bē ōzad ∵

2.17 2om frašn ēn pursīd kū

čē[6] ān tis az dām ī Ohrmazd kē pad kōn[7] nišīnēd bulandtar kū pad pāy estēd ∵

2.18 Yōšt ī Friyān guft kū [M51b_**194r**/87]

zīndagān pad-škōh bāš mar ī[8] druwand ī sāstār murdagān[9] ō dōšox ōft ∵

2.19 čē[10] ān sag [K20_31r] ast ∵

2.20 3om frašn ēn pursīd kū

čē ān az dām ī Ohrmazd kē[11] rawēd ud gām nē nihēd ∵

2.21 Yōšt ī Friyān guft kū

zīndagān pad-škōh bāš mar ī[12] druwand sāstār ud murdagān ō dōšox ōft ∵

2.22 čē ān winǰišk ast kē rawēd ud gām nē nihēd ∵

2.23 čahārom frašn ī ēn pursīd kū

čē ān tis az[13] dām ī Ohrmazd kē dandān srūwēn ud[14] srūw gōštēn ∵

2.24 Yōšt ī Friyān guft kū

zīndagān pad-škōh bāš mar ī druwand ī[15] sāstār ud murdagān ō dōšox ōft ∵

2.25 čē ān xrōs xwānēnd murwag ī srōš-ahlīy[16]

2. 26 ud ka wāng kunēd[17] ā-š petyārag az dām ī Ohrmazd abāz dārēd ∵

2.27 panǰom frašn ēn pursīd kū

kōdag kārd weh ayāb andak xwarišn ∵

---

1 M.
2 Not K.
3 M.
4 M <’pr’**C**>.
5 M <-DWNt>.
6 M. $$
7 M <ŠTE>.
8 K 2x.
9 M <-WNtk’n> +.
10 M; K kū. $$
11 M <MN>.
12 K.
13 Not M.
14 M.
15 K.
16 K <yylwšy’hlyD>, M <-l’wb'>.
17 M <WĄD->.

2.28 Yōšt ī Friyān guft kū

zīndagān pad-škōh bāš [M51b_**194v**/88] mar ī druwand sāstār ud murdagān ō dōšox ōft ∵

2.29 čē kōdag kārd weh kū andak xwarišn

2.30 čē pad kōdak kārd barsom šāyēd brīdan[1] ud[2] čīdan

2. 31 ud andak xwarišn ō aškomb nē rasēd ud agar rasēd wād hangēzēd ∵

2.32 šašom frašn[3] ēn pursīd kū

čē purr ud čē nēm-purr ud čē ān ī hagriz purr nē bawēd ∵

2.33 Yōšt ī Friyān guft kū

zīndagān pad [K20_31v] škōh bāš mar ī druwand sāstār ud[4] murdagān ō dōšox ōft ∵

2.34 čē ān ī purr hangad ī tuwānīg ēdar ud ka bē widerēd [5]⌈ ān ī ahlaw

2.35 nēm-purr škōh ī driyōš ī wad-zīyišn ka bē mīrēd ⌉ruwān ī[6] ahlaw

2. 36 ud[7] ān ī[8] tuhīg kē hagriz purr nē bawēd ān škōh ī wad-zīyišn ka bē mīrēd ruwān ī[9] druwand ∵

2.37 haftom frašn ēn pursīd kū

čē ān tis ī mardōmān pad nihān kāmēnd kerdan u-šān nihān kerdan nē šāyēnd ∵

2.38 Yōšt ī Friyān guft kū

zīndagān pad-škōh bāš mar ī druwand sāstār ud[10] murdagān ō dōšox [M51b_**195r**/89] ōft .

2.39 čē ān zarwān[11] ast kē kas nihān kerdan nē tuwān

2.40 čē zarwān xwad paydāg bawēd[12] ∵

2.41 haštom frašn ēn pursīd kū

kadām ān zīndag mardōm[13] kē Astwihād[14] wēnēd mīrēd u-š ēdōn kāmag kū abāz ō zīndag šawēd

2.42 ud did-iz[15] Astwihād wēnēd ud[16] bē mīrēd u-š xwār sahēd ∵

2.43 Yōšt ī Friyān guft kū

---

1 M <bwl->.
2 K.
3 Not K.
4 M.
5 Not M.
6 K.
7 M.
8 M.
9 K.
10 M.
11 KM <zlwp'n> 2x.
12 Not K. $$
13 M <ANŠ->. $$
14 KM <'st y wyh't> +.
15 K <TByc> here and later, M <TBy**C**>.
16 M.

zīndagān pad-škōh bāš mar ī druwand sāstār ud[1] murdagān ō dōšox ōft ∵

2.44 čē ān[2] mardōm ast[3] kē yašt nē kerd estēd parāhōm nē xwārīd[4] estēd

2.45 ud[5] didīgar ān mardōm[6] ō gāh [K20_32r] ī[7] zanān[8] mad estēd u-š zan[9] nē kerd estēd

2. 46 ud sidīgar ān mardōm kē zīndag-ruwān[10] nē yašt estēd ud ahlawdād nē dād[11] estēd ud yazišn ī yazdān nē kerd estēd u-š ahlawdād ō wehān mardōman[12] u-š guft kū daham ud nē dād estēd[13]

2.47 u-š mīrēd[14] kāmag ōwōn kū abāz zīndag šawam

2.48 ud did-iz mīrēd [M51b_**195v**/90] ud[15] Astwihād wēnēd u-š xwār sahēd ∵

2.49 nohom frašn ēn pursīd kū

pīl ud asp ud uštur ud xar ud gāw ud gōspand ud zan ud sag ud xūg ud gurbag[16] pad čand māh zāyēnd ∵

2.50 Yōšt ī Friyān y guft kū

zīndagān pad-škōh bāš mar ī[17] druwand sāstār ud[18] murdagān ō dōšox ōft ∵

2.51 čē pīl pad 3 sāl zāyēd ud asp ud uštur ud xar pad 12 māh[19] zāyēd[20]

ud gāw ud zan pad nō māh zāyēd[21] ud[22] gōspand pad 5 māh zāyēnd

⌈ ud gurbag pad 40 rōz zāyēnd[23] ⌉ud[24] sag ud xūg pad 3[25] māh zāyēd[26] ∵

---

1 M.
2 Not K. $$
3 M <'yyt>.
4 K <OŠ[TE]Nyt>, M <-ENt>.
5 M.
6 K <GBRAwm>.
7 M.
8 M <NN->.
9 Not M.
10 M; K zīndagān-. $$
11 M <d't> + . $$
12 M weh mardōm
13 M <-WN't>.
14 M. $$
15 M.
16 KM <gwlb'> 2x.
17 K.
18 M.
19 M <BYRH> +.
20 M -ēnd. $$
21 M -ēnd. $$
22 M.
23 M -ēd.
24 M at end.
25 M <4>.
26 M -ēnd. $$

2.52 dahom (frašn) $$ ēn pursīd kū

mardōm kadām pad-rāmišntar ud āsāntar zīyēd ∵

2.53 Yōšt ī Friyān guft kū

zīndagān pad-škōh bāš mar ī druwand sāstār ud[1] murdagān ō dōšox ōft ∵

2.54 čē mardōm [K20_32v] ān pad-rāmišntar ud[2] āsāntar zīyēd ī abē-bīmtar ud hunsand ud $$ xīrtar ∵

2.55 yāzdahom frašn ēn [M51b_**196r**/91] pursīd kū

čē ān[3] tis ī pad gētīy ō Ohrmazd ud[4] amahrspandān[5] homānāg ast ∵

2.56 Yōšt ī Friyān guft kū

zīndagān pad-škōh bāš mar ī druwand sāstār ud[6] murdagān ō dōšox[7] ōft ∵

2.57 čē ān[8] gētīy dahībed ō Ohrmazd ud amahrspandān homānāg ast

2.58 gyāg[9] ī dahībedān homānāg ī rōšn Garōdmān

2.59 ud pāyēnagān ī dahībedān homānāg ast ō amahrspandān[10]

2.60 ud darbānān[11] andar dar[12] homānāg ast ō ān stārag ī[13] Parwēz xwānēnd

2.61 abārīg mardōm[14] ka xwēškār[15] ud awestwār ast homānāg hēnd ō abārīg stārag ī xwurdag ī[16] pad asmān hēnd ∵

2.62 dwāzdahom frašn ēn pursīd kū

xwarišn kadām xwaštar ud pad-mizagtar ∵

2.63 Yōšt ī Friyān guft kū

zīndagān pad-škōh bāš mar ī[17] druwand sāstār ud murdagān ō dōšox ōft ∵ [M51b_**196v**/92]

2.64 čē ⌈ ān xwarišn xwaštar ud pad-mizagtar ⌉[18] kē az dar ī[1] frārōn-tuxšāgīh[2] handōxt estēd ud aziš abāz kār ud[3] kerbag xwarēd dārēd ∵[4]

---

1 M.
2 M.
3 M. $$
4 M.
5 M <'myhr->.
6 M.
7 Not K eol.
8 M andar. $$
9 M. $$
10 M <'myhr'->.
11 M dahībedān.
12 M <dl>.
13 M.
14 M <ANŠ->.
15 K <'w'šk'l>, M -īh. $$
16 M.
17 K.
18 M xwarišn ān pad-mizagtar ud xwaštar.

2.65 sēzdahom frašn ēn pursīd kū

ēk čē ud[5] 2 čē ud 3 čē ud 4 čē ud 5 čē ud 6 čē ud 7 čē ud 8 čē 9 čē ud 10 čē ∵

2.66 Yōšt ī Friyān[6] guft kū

zīndagān [K20_33r] pad-škōh bāš mar ī druwand sāstār ud[7] murdagān ō dōšox ōft ∵

2.67 čē ēk xwaršēd ī[8] weh kē hamāg gēhān rōšn āwarēd[9] °

2.68[10] 2 āwarišn ud barišn ī wēn °

2.69 ud 3 humad ud huxt ud huwaršt °

2.70 ud 4 āb ud zamīg ud urwar ud stōr °

2.71 ud 5 panǰag weh °

2.72 ud[11] šaš[12] gāh gāhānbār °

2.73 ud haft haft[13] amahrspand[14] °

2.74 ud 8 āštīh ud hamīh weh °

2.75 ud[15] 9 nō sūlāg ī pad tan ī[16] mardōmān[17]

2.76 ud 10 dah angust ī pad dast ī mardōmān ∵ ∵ ∵

3.1 20 ud 3om frašn ēn pursīd kū [M51b_**197r**/93]

čē sardtar ∵

3.2 Yōšt ī Friyān guft kū

zīndagān pad-škōh bāš mar ī druwand sāstār ud[18] murdagān ō dōšox ōft ∵

3.3 čē nē ēdōn čiyōn [19]⌈ tō handēšē bē ēdōn čiyōn man dānam

3.4 ud tō ēdōn ⌉handēšē kū wafr sardtar ī abar kōf nišīnēd ud hagriz xwaršēd awiš nē tābēd

---

1 M.
2 MK -īh tuxšā'īh.
3 K.
4 K then yōšt ī ∵ .
5 M +.
6 M + ~~ēn purs~~.
7 M.
8 M.
9 M dārēd. $$
10 Cf. ŠnŠ.4.14.
11 K.
12 M <6 ŠTA>.
13 M <ŠBA hp̄t>.
14 M <'myhr->.
15 M.
16 M.
17 M; K mardōm 2x.
18 k.
19 Not M.

3.5 bē nē ēdon čiyōn tō handēšē čē druwand mard menišn sardtar

[1]3.6 u-š nišān ēn kū[2] tō Axt ī ǰādūg rāy brād-ēw ast druwand

3.7 u-š[3] zahr pad dil čand[4] must-ēw andar estēd (ī) tō nē pad xwaršēd[5] ud nē pad ātaxš widāxtan nē tuwān

3.8 ud man ka pad must gīram bē widāzēd[6]

3.9 ud pas Axt ī ǰādūg framūd [K20_33v] brād[7] ī xwēš rāy āwurdan ōzadan ud zahr az dil bē stadan

3.10 ud[8] nē pad xwaršēd ud[9] nē pad ātaxš widāxtan nē tuwān būd

3.11 ud[10] Yōšt ī Friyān andar must frāz grift u-š bē widāxt ∵ [M51b_**197v**/94]

3.12 20 ud 4om frašn ēn pursīd kū

če garmtar ∵

3.13 Yōšt ī Friyān guft kū

zīndagān pad-škōh bāš mar ī druwand sāstār ud[11] murdagān ō dōšox ōft ∵

3.14 čē ahlaw mard must garmtar

3.15 [12]u-t nišān ēn kū ān ī[13] tō Axt ī ǰādūg brād[14] zahr⌈ < nē pad xwaršēd>[15] ud nē pad ātaxš ⌉[16] [K26_65v] nē tuwān būd[17] widāxtan

3.16 ud man ka[18] pad must frāz grift bē widāxt ∵

3.17 20 ud 5om frašn ēn pursīd kū

frōd šawēd čē weh ud bē absard estēd čē weh ud kē bē mīrēd čē weh ∵

3.18 Yōšt ī Friyān guft kū

zīndagān pad-škōh bāš[19] mar ī druwand sāstār ud[1] murdagān ō dōšox ōft ∵

---

1 M <AH-1>.
2 M; K kē. $$
3 M + ~~<byš'n w> ēn kū tō~~.
4 M + <~~mwš~~>.
5 M <-yṯ>.
6 M; $$.
7 M <bl't>.
8 K.
9 M.
10 M.
11 M.
12 K w +.
13 M.
14 M <AH>.
15 Not K26.
16 K20 nē pad ātaxš ud nē pad xwaršēd.
17 K20 tuwānist.
18 Not K. $$
19 M <b'š> eol.

3.19 čē kē[2] frōd šawēd[3] āb weh[4] ud čē absard estēd ātaxš weh ud kē mīrēd mar ī druwand sāstār ī[5] čiyōn tō weh ∵

3.20 čē agar āb frōd nē šawē[6] [M51b_**198r**/95] ud ātaxš nē absard ud mar ī druwand ī sāstār ī[7] čiyōn tō nē mīrē[8]

3.21 ēg-iš hamāg [K20_34r] gēhān purr az āb ud ātaxš ud purr az[9] mar ī druwand sāstār ī[10] čiyōn tō hē[11]

3.21 ud gēhān⌈ dāštan nē šāyist][12] ∵

3.22 20 ud 6om frašn ēn pursīd [K26_66r] kū
az kōf čē garāntar

3.23 ud az kārd ī pōlābdēn čē tēztar

3.24 ud az angabēn[13] čē šīrēntar

3.25 ud az dumbag ī mēš čē čarbtar

3.26 ud az rādān kē rādtar

3.27 ud az rāstān kē rāsttar ∵

3.28 Yōšt ī Friyān guft kū
zīndagān pad-škōh bāš mar ī druwand sāstār ud[14] murdagān ō dōšox ōft ∵

3.29 čē az kōf zūr ud anāst[15] garāntar

3.30 ud az kārd pōlābdēn uzwān ī mardōmān tēztar

3.31 ud az angabēn[16] pidar ud mādar rāy frazend ī <lwčwyh> šīrēntar

3.32 ud az dumbag ī mēš Spandarmad zamīg ud wārān čarbtar

3.33 ud az rādān Tištar [M51b_**198v**/96] yazd rādtar

3.34 ud az rāstān Wāy[17] ī weh [K26_66v] rāstar kē ēč-iš kas āzarm nē[18] ud pārag nē stānēd xwadāy ud bandag[1] rāy abāg ēk[2] didīgar rāst[3] dārēd ∵

---

1 M.
2 Not K20.
3 K26 + ud ātaxš nē absard.
4 Not K. $$
5 M.
6 M šawēd; K šud. $$.
7 M.
8 MK -ēd.
9 Not K20.
10 M.
11 K20 <HWE'y>, K26 M <HWE'>.
12 K20 nē tuwān ∵
13 K20 <'ngwmyn'> K26 <\'n/gyp̄yn'>, M <'nyyp̄yn'>.$$
14 M.
15 K20 anāstag.
16 KM <'ngpy/ÿn'>.
17 KM <w'yw> for *vaē?
18 M <l'y>.

3.35 20 ud 7om frašn ēn pursīd kū

pāy[4] kadām nēktar ud nēkōgtar

3.36 ud az[5] was pāy ī man dīd[6] ēg-iš pāy ān nēkōgtar[7] ud nēktar[8] ī man dīd ī Hufrīy[9] ī tō xwah ī man zan ∵

3.37 Yōšt ī Friyān guft kū

zīndagān pad-škōh bāš mar ī druwand sāstār ud[10] murdagān ō dōšox ōft .

3.38 čē[11] pay[12] ī āb [K20_34v] nēkōgtar ud nēktar[13]

3.39 u-t nišān ēn kū ānōh kū āb pāy nihēd xwēd bē rust[14]

3.40 ud ānōh kū[15] Hufrīy pāy [K26_67r][16] nihēd hušk bē bawēd ∵

3.41 20 ud 8om frašn ēn pursīd kū

zanān wazurgīh ī[17] rāmišn az čē ∵

3.42 Yōšt ī Friyān guft[18] kū [M51b_**199r**/97]

zīndagān pad-škōh bāš mar ī druwand sāstār ud[19] murdagān ō dōšox ōft ∵

3.43 čē[20] nē ēdōn čiyōn tō handēšē bē ēdōn čiyōn man dānam[21]

3.44 kū tō ēdōn handēšē kū zanān wazurg[22] rāmišn az paymōzan ī[23] gōnag gōnag ud kadag-bānūgīh[24] ī sazāgwār ka-šān dārēnd ∵

3.45 čē nē ēdōn zanān wazurg rāmišn az būdan ī[1] abāg šōy ī[2] xwēš (∵)

---

1 KM <bwn->.
2 Not K20.
3 M -īh.
4 M + <~~ZK~~>.
5 Both ud čē.
6 M <-WNyt>.
7 M <nywkwtl>.
8 M + {ud čē was} bol.
9 <hwply'>.
10 M.
11 Not K20.
12 MK *paē*.
13 K20 *paē* āb / nēktar.
14 Not M.
15 Not K20.
16 K26 This page in Persian.
17 M wazurg.
18 Not K20.
19 M.
20 Not K20.
21 M <hndÿšwm>.
22 M; K -īh 2x.
23 K; M w.
24 M; K kad-.

3.46 Axt ī[3] ǰādūg guft kū

drow gōwē[4] u-t pad ēn frašn bē ōzanam

3.47 nūn bē āy tā bē nazdīk ī Hufrīy šawam[5] u-š tō xwah ud man zan

3.48 u-š[6] hagriz drōw nē guft ud[7] nē gōwēd ud pad gōwišn ī ōy bē estam ∵

3.49 Yōšt ī Friyān ham-dādestān būd ud Axt ī ǰādūg abāg Yōšt ī Friyān [K26_67v] pad[8] nazdīk ī Hufrīy šud hēnd w

3.50 u-šān[9] ⌈ pursīd < ud ⌉[10] guft >[11] kū

bē nišīn ēn frašn[12] rāstīhā bē wizār ∵

3.51 Yōšt ī [M51b_**199v**/98] Friyān guft kū

zanān wazurg[13] rāmišn az[14] paymōzan ī gōnag gōnag ud kadag-bānūgīh[15] ī sazāgwār [K20_35r] ka-šān dārēnd

3.52 ayāb wazurg rāmišn az būdan ī abāg šōy ī xwēš

3.53 ud pas Hufrīy handēšīd kū

škuft-ib[16] ō man mad[17] kē tis-iz[18] mar ī druwand ī sāstār ī ǰādūg u-m[19] bē nē hilēd tā bē ōzanēd

3.54 čē[20] agar drōw gōwam ēg-im brādar[21] rāy bē ōzanēd ud man druwand bē bawam ud bē ēdōn weh kū rāst gōwam

3.55 ud čē agar drōw gōwam[22] xwad druwand bē bawam ud dād ud dēn ud [K26_68r] ēwēn bē[1] wišōbēd[2]

---

1 M.
2 M.
3 M.
4 KM -ēd.
5 M + w.
6 M w +.
7 M.
8 K w +. $$
9 KM w +.
10 Not M.
11 Not K20.
12 M + y w.
13 K20 wazurgīh 2x.
14 M w +.
15 K20 kad-bānūgīh 2x.
16 KM <-yc>. $$
17 K20 <mt YK>.
18 K26 <MNDWM W>, M tis.
19 K20 M ka-m. $$
20 M w +.
21 M <bl'tl>. $$
22 K26 M <-WNym>.

ud[3] bē ka[4] man pad rāstīh ōzanēd ahlawtar bē bawam ∵

3.56 u-š čādur abar sar nihuft ud bē gūft kū

3.57 zanān wazurg rāmišn az paymōzan ī gōnag gōnag ud kadag-bānūgīh ī sazāgwār

3.58 bē ka-šān gāyīdan[5] abāg nēst [M51b_**200r**/99][6] nē[7] bē[8] dard ud duš-ramīh
ud tis-iz rāmišn ī ān nēst bē dard ud duš-xwārīh ∵

3.59 ka-šān gāyīdan[9] abāg ast ēg-išān[10] pad-rāmišnīgtar bawēnd ∵

3.60 ud[11] pas Axt ī ǰādūg ka-š[12] ān saxwan[13] āšnūd[14] xešm grift[15] ud Hufrīy rāy pad ham-zamān bē ōzad

3.61 ud[16] ruwān ī Hufrīy pad ham-zamān ō Garōdmān šud

3.62 u-š wāng kerd kū nēk[17] man

tā nūn ahlaw būd ham [K26_68v] ud nūn-iz[18] ahlawtar ham

3.63 bē anāg tō Axt [K20_35v] ī ǰādūg

tā nūn[19] druwand būd hē[20] ud nūn-iz druwandtar šud ∵

3.64 20 ud 9om frašn ēn pursīd kū

čē ān ī pāy 10 ud sar 3 ud čašm 6 ud gōš 6 ud dumb[21] 2 ud gund 3 ud dast 2 ud wēnīg 3 ud srūw 4 ud pušt 3 ud hamāg gēhān zīyišn āwarišn az ōy ∵

3.65 Yōšt ī Friyān guft kū

zīndagān pad-škōh bāš mar ī druwand sāstār ud[22] murdagān ō [M51b_**200v**/100] dōšox ōft ∵

---

1 Not K. $$
2 K20 <šwpyt>.
3 M.
4 K20 agar ka.
5 K $$; M <-WNtn'>.
6 M in marg. <yylwbwn III>.
7 Not M.
8 M pad.
9 M <-WNt\ÿt/n'>.
10 K26 ēg-iš.
11 M.
12 M <AMT~~š'nš~~>.
13 M <yyhwn'>. $$
14 M <'šnwt>. $$
15 M <-DWNt>.
16 M.
17 K20 M <nywk> K26 <'wk>.
18 M <-yc> 2x.
19 Not K20.
20 M <HWE**A**>.
21 K20 <dwm>.
22 M.

3.66 čē az dēn ōwōn paydāg kū kē[1] pēšyār āyēd frašn pursēnd nē ēwēn wizārdan

3.67 ud Axt ī jādūg guft kū šaw pad nazdīk gyāg bē nišīn ud pēšyār [K26_69r] bē kun[2] ud zūd bē āy ud frašn rāst bē[3] wizār

3.68 bē[4] čē agar drōw gōwē[5] ayāb gōwē kū nē dānam ēg-it pad ham-zamān bē ōzanam[6] ∵

3.69 ud[7] Yōšt ī Friyān bē šud ud abar mayγ bē nišast[8]

3.70 u-š pad menišn handēšīd kū

škuft-ib[9] ō man mad estēd kē ēn mar ī druwand ī sāstār ud kē nē hilēd tā ōzanēd

3.71 čē agar ān ī zīndag ud čē ān ī murdag abāz zīndag bawē[10] ēn frašn wizārdan nē tuwān hād ∵

3.72 pas Ohrmazd ī[11] xwadāy Nēryōsang-yazd pad paygām ō Yōšt ī Friyān[12] frēstīd

3.73 u-š[13] guft [K20_36r] kū

frašn [M51b_**201r**/101] passox dah kē ēn gāw ǰuxt ast ī abāg [K26_69v] mard kē kār ud[14] warz kunēd[15]

3.74 ud Yōšt ī Friyān čiyōn wāng āšnūd[16] kas nē dīd gumān būd

3.75 u-š pad menišn handēšīd kū

ma agar Ahrimen ud dēwān hēnd u-šān[17] abāyist kāmag ēn kū man bē ōzanēnd

3.76 ud agar man ēn frašn ham-gōnag passox daham ēg-im ān mar ī druwand ī sāstār bē ōzanēd[18]

3.77 ud[19] pas Nēryōsang-yazd ō nazdīk ī Yōšt ī Friyān āmad

3.78 u-š guft kū

ma tars[20] čē man ham Nēryōsang-yazd ō tō āmad[1] ham

---

1 M <MN>.
2 M <WĄDWN>.
3 Not K; M sup. eol.
4 Not M.
5 KM gōwēd 2x.
6 K20 <-t>, M <-WN~~yt~~\m/>.
7 M.
8 M <nšyyt>. $$
9 KM <-yc>.
10 K26 M -ēd; K20 šawēd. $$
11 M.
12 K20 + guft.
13 w +.
14 M.
15 M <WĄDWNYT>.
16 K20 + <W ADYNš> crossed out?
17 KM w +.
18 Not K20.
19 M.
20 M <DHLWN>.

3.79 u-š guft[2] Ohrmazd ī xwadāy ⌈ kū ēn ⌉[3] frašn passox dah čē frašn gāw[4] ǰuxt ast ī [K26_70r] abāg mard-ēw kē warz kunēd[5]

3.80 Yōšt ī Friyān ka ān saxwan[6] āšnūd ēg saxt pad-rāmišnīg būd

3.81 pad ham-zamān ō nazdīk ī Axt ī ǰādūg šud guft kū

3.82 ēd mar ī druwand ī sāstār ēn frašn passox ēn ast čē ēn gāw-ēw ǰuxt ast ī abāg mard-ēw kē kār ī warz [M51b_**201v**/102] kunēd[7]

3.83 ud Axt ī ǰādūg ka-š[8] ān passox[9] āšnūd pad ham-zamān sturd bē būd estād

ud 3 rōz-šabān[10] sturd[11] būd estād

3.84 ud pas az 3 rōz- [K20_36v] -šabān abāz ō ōš āmad ō Yōšt ī Friyān guft kū

3.85 farroxīhā[12] ī tō Yōšt ī Friyān kē ummēd ō Ohrmazd ī xwadāy kerd[13] kē pad ham-zamān ō [K26_70v] pušt ud ayārīh rasēd ∵

3.86 30om frašn ēn pursīd kū

asp kadām nēktar ∵

3.87 Yōšt ī Friyān guft kū

zīndagān pad-škōh bāš mar ī druwand sāstār ud[14] murdagān ō dōšox ōft ∵

3.88 čē asp ī gušn ī frahaxtag ud pad-gōhr nēk ka-šān dārišn abāg aspān ī šāhīh šāyēd ∵

3.89 30 ēkom[15] frašn ēn pursīd kū

čē ān ī hušk bē nē sōzēd ud čē ān ī xwēd bē sōzēd ∵

3.90 Yōšt ī Friyān guft kū

zīndagān pad-škōh bāš[16] mar ī druwand sāstār ud[17] murdagān ō[18] dōšox ōft ∵

---

1 K20 <mt> K26 <YATWNt>.
2 K26 then kū.
3 Not K26.
4 M <TWRAy> 2x.
5 M <WĄD->.
6 M <yyhw>.
7 M <WĄD->.
8 K20 ka-šān.
9 M <yyhw>. $$
10 M <YWM w ->.
11 M stard.
12 K20 <ply'nyh'> K26 <~~ply'n~~ plhwyh'>.
13 M <-DWNt>.
14 M.
15 K20; K26 M 30 ud ēk frašn.
16 Not K26.
17 M.
18 K26 only murdag.

3.91 čē ān xāk [M51b_**202r**/103] ast ī kē hušk nē sōzēd ud pih[1] ast ī xwēd bē sōzēd ∵ [K26_71r]

3.92 30 ud 2om[2] frašn ēn pursīd kū

pādixšā[3] kadām weh ∵

3.93 Yōšt ī Friyān guft kū

zīndagān pad-škōh bāš mar ī druwand sāstār ud[4] murdagān ō dōšox ōft ∵

3.94 čē[5] pādixšā ān nēktar ī[6] āmurzīdārtar ud xrad ud dānišn nēk[7] u-š gāhān ayārīh abāg ∵

3.95 30 ud 3om[8] frašn ēn pursīd kū

tō Yōšt ī Friyān rāy xwāstag čand ast[9] ∵

3.96 Yōšt ī Friyān guft [K20_37r] kū

zīndagān pad-škōh[10] bāš mar ī druwand sāstār ud[11] murdagān ō dōšox ōft ∵

3.97 čē man rāy[12] xwāstag 3 ast ēk ān ī xwaram ud ēk ān ī paymōzom ud ēk ān ī ō [K26_71v] driyōšān ud arzānīgān daham ∵ ∵

4.1 pas Yōšt ī Friyān guft kū

30 ud 3 frašn tō[13] az man pursīd[14] hamāg rāstīhā wizārd

4.2 nūn man az tō 3 frašn pursam[15] agar passox nē dahē pad ham-zamān bē ōzanam

4.3 ud Axt ī jādūg [M51b_**202v**/104] guft kū

purs tā wizārom

4.4 ud Yōšt ī Friyān guft kū

zamīg ēw[16] dast tōhm arz čand

4.5 ud[17] didīgar ēn pursīd kū

gāw-ēw warzāg[1] arz čand

---

1 M <TLBA>. $$
2 $$.
3 K20 pādixšāyīh 2x.
4 M.
5 K20 kū.
6 K20 w.
7 M <nnywk>.
8 $$.
9 M <'yyt> 2x.
10 M <-škww**H**> eol.
11 M.
12 Not K20.
13 Not K20.
14 K20 + hē. $$
15 K20 M <pwryyym>.
16 M <-1>. $$
17 K.

4.6 sidīgar ēn pursīd kū

xwēdōdah-ēw kār ud kerbag arz čand ∵

4.7 Axt ī ǰādūg nē dānist u-š guft[2] kū

pēšyār āyēd frašn pursēnd nē ēwēn[3] wizārdan ∵

4.8 Yōšt ī Friyān guft kū [K26_72r]

šaw pad nazdīk gyāg bē nišīn ud[4] pēšyār bē kun[5] ud zūd bē āy ēn 3 frašn rāst bē wizār

4.9 čē agar gōwēd kū nē dānam ēg-it pad ham-zamān bē ōzanam ∵

4.10 ud[6] Axt ī ǰādūg pad ǰādūgīh andar dōšox dwārist

4.11 u-š ō Ahrimen drāyīd[7] kū gizistag zamīg ēw dast tōhm arz čand

4.12 ud didīgar [K20_37v] kū gāw-ēw[8] warzāg arz čand

4.13 ud sidīgar xwēdōdah kār ud kerbag arz čand ∵

4.14 gizistag Ahrimen ō Axt ī ǰādūg drāyīd[9] kū

man ēn frašnīhā ī tō rāy [M51b_**203r**/105] passox nē tuwānam[10] kerdan

4.15 čē agar bē gōwam dām ī man hamāg[11] bērōn šawēd abāg [K26_72v] dēwān ud[12] druzān ud parīgān

4.16 ud[13] man tō rāy dōsttar nē dāram kū dām ī xwad rāy

4.17 ēn frašnīhā ī tō az man pursīd hē[14] u-t passox daham

4.18 hamāg dām ī man a-kār bē bawēd ud petyārag tis-iz[15] bē nē mānēd[16]

4.19 az abar dām ī Ohrmazd bē kār āyēd ud pad ham-zamān ristāxēz tan ī pasēn bawēd

4.20 šaw gardan pēš kun[17] mihrōdruzīh rāy ka kardag dārēd

4.21 ud[18] ka zamān frāz mad wardēnīdan nē tuwān

---

1 K20 <wlc'>.
2 Not K20 bol.
3 K20 ēwēnag.
4 K.
5 M <WĄDWN>.
6 K.
7 M <-yyt>.
8 K20 only gāw.
9 M <-yt>.
10 K20 dānam \kerdan/.
11 K20 hamē.
12 M.
13 M.
14 M <HWE**A**>.
15 M <-yc>.
16 KM <KTRWNyt>.
17 M <WĄDWN>.
18 M.

4.22 čē gyāg ī tō dōšox pādifrāh ī[1] tō saxttar kū hamāg druwandān

4.23 Axt ī ǰādūg abar dwārist az dōšox an-ummēd ud ōš ī ōy rāy hamē āwurd tā pēš ī [K26_end] Yōšt ī Friyān

4.24 ud Axt ī ǰādūg ō Yōšt ī Friyān guft kū

4.25 farroxīhā[2] ī[3] tō ī[4] Yōšt ī Friyān kē Ohrmazd ud[5] mahrspandān[6] [M51b_**203v**/106] abāg tō būd hēnd

ān ī nē dānist[7] hē tō rāy bē guft hēnd ∵

4.26 ud[8] man kē ummēd[9] ō Ahrimen ud[10] dēwān estād 3 frašn az Ahrimen ud dēwān pursīd man rāy passox nē dād[11] hēnd

4.27 u-š pas [K20_38r] Yōšt ī Friyān⌈ Axt ī ǰādūg ⌉[12] rāy pad ham-zamān kārd ī barsamčīn[13] pad nīrang ī dēnīg a-kār bē kerd ud druz andar tan ī ōy[14] a-kār bē kerd ∵ ———

5.1 ēn mādayān[15] kē[16] paywast-bowandagīhā[17] bē xwānēd pad sar Yatāhū-wairyō-ēw bē gōwēd

5.2 pad ruwān ī ōy kerbag ēdōn bawēd čiyōn mār-ēw pad nīrang ī Abestāg bē ōzanēnd[18]

5.3 <’’ww> pad ruwān ī ōy ēdōn bawēd[19] čiyōn ka 3 sāl yašt ī āb[20] srūd-gāhān yazēd

5.4 būd dastwar kē guft kū

<’’ww> sāl-ēw wināh ī a-yazišnīh ō bun nē bawēd ∵

M frazaft pad drōd šātīh ud rāmišn ∵

zad bawād Axt ī ǰādūg abāg hamāg [M51b_**204r**/107] dēwān druzān ǰādūgān ud parīgān

---

1 M.
2 K20 frašnīhā.
3 M.
4 K.
5 M.
6 M <’myhr->.
7 M <d’nyyt>.
8 K.
9 M + bē.
10 M.
11 M <d’t>.
12 M. $$
13 M <blswm->.
14 KM <OL>. $$
15 KM <m’tYk’n> 2x. $$
16 KM <MN>.
17 M <ptwndytbnŶk->.
18 M <-WNyt ⭢-WNd>.
19 M. $$
20 <’c>.

K

6.1 frazaft frazāmīhīd ēn mādayān[1] Yōšt ī Friyān abāg ēn Ardā-wirāz andar rōz[2] ī Rašn māh Dēn šal ī 690[3] Yazdgerdīg

6.2 man dēn *bandag hērbed-zād Mihrābān Kay-husrōy ī Mihrābān Spandyād ī Mihrābān ī Marzbān az dast nibēg hērbed Mihr-panāg ī Srošyār ī Nīšāpūr ī hērbed nibišt

6.3 pad yazdān kamag bawād ∵

M I frazaft frazāmēnīd ēn mādayān[4] Yōšt ī Friyān abāg ēn Ardā-wirāz andar rōz Amurdad ud māh Šahrīwar sāl ī <3 3 100w 10 4 4> pārsīg man dēn-bandag[5] Rōstahm[6] ī Mihrābān ī Marzbān ī hērbed MIhr-panāhag ī Srōšyār ī Nīšāpūr ī hērbed nibišt

pad yazdān kāmag bawād ∵

M II frazaft frazāmēnīd ēn Ardā-wirāz ud ēn mādayān ī Yōšt ī Friyān andar rōz ī Frawardīn māh Wahuman sāl ī 663 Yazdgerd šāhān šāh Ohrmazdān man dēn-bandag[7] hērbed-zādag awestād Pišyōtan Rām Kāmdēn Šahriyār ud Nēryōsang Šāhmard Šahrayār Bahrām ud mowbed Hormazdyār ud hērbed Rāmyār ud az dast-nibēg hērbed Rōstahm ī Mihrābān ī nibišt

pad yazdān kāmag bawād

ud az šahrestān Brāč[8]

---

1 $$

2 $$

3 In margin NP sīsad o haštād!

4 M <m'tYk'n>.

5 <-bwn->

6 <lwthm>.

7 <-bwn->

8 <b[•l['c>.

NĀMAGĪHĀ Ī MĀNUŠČIHR

[K20_6r; TD4_404; T60=R_144r]

NM.1.0.

1.0 pad nām ud ayārīh ī dādār Ohrmazd ud wispān yazdān
hamāg yazdān ī mēnōyān yazdān gētīyān
paččēn nāmag ī hērbed Mānuščihr ī ǰuwān-ǰamān[1] [T60_144v] kē-š ō wehān ī Sīragān kerd pad[2]
andarg[3] wizīr-kerd ī hērbed Zādspram ī ǰuwān-ǰamān kerd[4] ∵

NM.1.1.

1.1.1 nām ī yazdān
kē-tān dagr-zīyišnīhā drust-rawišn-mehmānīhā[5] ahlāyīh-waxšišn ud xrad-pānagīhā ruwān-paristag
ud <'wwd>-kārīhā[6] brāzišnīg[7] abrang ud[8] andar farroxīh parwast [T407] abzōnīg ābādīh ud
pad wisp [9]⌈ 2-axwānīg abardar nēkīh spurr[10] bahr ud meh burzišn dārānd ⌉

1.1.2 dānāgīhā ud drīstīhā[11] ud dēnīg-wizārīhā[12]
nāmag ī-tān pad payg frēstīd framūd mad
u-m abāg-iz zarīgēnāg āgāhīh ī pad anīy dar andar parwast estād[13] āhr-iz
wazurg-mādīyīh[14] ud meh-arzīh[15] ī az ān ī ašmāh drōdīgīhā[16] winnārdagīhā
ud čihrīg gōhrīg[17] nāzišn[18] ī-m ō dānist ī dardīg[19] āgāhīh rāy
az āgāhīh ī abar-itān awiš drōdōmandīh[1] ud xūb-winnerdagīh[2] nāmčištīg rāmišn [K206v]
padīrift[3]

---

1 R <ywšn' // ym'n> 2x.
2 R w +.
3 K <'ndly>; T <PWN 'wdl>.
4 K; T <-tn'>.
5 R <yrwyyYt->.
6 T <plystkww 'wnd k'lyh'>, R <plYyytk' w'wnd->; Ka. ruwān-frahaxtag xunak-kārīhā.
7 TR <wl'z->.
8 R.
9 Not R.
10 T <spl>.
11 T; R <yrwyyt->.
12 T <-ykwc'l->; K <wcyhl->.
13 K <ystwn't'>.
14 KT <wclg m'tyš>.
15 T <myh-> +; K <ms->.
16 T; K Garōdmānīgīhā.
17 K <ywlyk>, Not T.
18 K.; KT <'cšn'>.
19 T; K <ylwtyk(')>.

u-m padiš [T60_145r]⌈ ō yazdān ⌉[4] spās hangārd

1.1.3 ud[5] abar razmīg ī ēn gumēzišnīg axwān tis-iz xīrān[6] ī gētīy[7]

pad xrad ayārīh čand šāyēd[8] frārōn rāmišn šādīh[9] sūd a-sazišnīg[10] kerbag xwāst[11] padīrift[12]

abzāyēnīd[13] ōwōn sazēd

čiyōn ān-iz ī abar čihr ī dānāgān guft estēd kū

az-iz rāyēnišn ī gumēzag xīrān ī āhōgēnīdag pad nērōg ī xrad sūd kerbag

ōwōn čīnēnd[14] ud harrōbēnēnd handōzēnd[15]

čiyōn sag īr az āb wispgen[16] zarr az xāk

1.1.4 (3) u-m rāmišn čand az ham drōd āgāhīh rāy abzūd

ud[17] nōg meh-ārzōg ī abar paywastīhā madan ī [T408] az-iz nūn frāz

āgāhīh ī abar drīst-winnerdagīh[18] drōdīg-xīrīh[19] ud kerbag

frayistīhā[20] ud abzōnīgīhā ruwān-kāmagīh ī[21] ašmāh

kē wazurg dēn-menīdārīh hangārd-kerbagīh payrāst-hu-wīrīh ud [T60_145v] yazdān-

wāspuhragānīh[22] ī-tān ast rāy-

1.1.5 -im[23] abzōn ī-tān wisp-farroxīh ud tabīgīhā urwāzišnīhā[24] kāmagtom

ud hamēyīhā[25] ka-tān[26] wēnišn ǰārīhā[27] ka handāzīhēd

xwēš dēn sūd ud ruwān urwāhm drōdōmandīh[1] xūb-estišnīh čē-m andar

---

1 K <ylwt'wmdyh>; T <ylwwtm'ndyh Y>.
2 T <hwpw'wltyk\kyh/, K <hwp ywltk'yh>.
3 KT <ptylpt'>.
4 Dh.; RK <OLš'n'>, T <OLEš'n'>.
5 T <-tn'>.
6 All <CB'n>.
7 All <yyt''>.
8 K 2x.
9 All <y't'yh>.
10 T <'pšnyk>.
11 T <-tn'>.
12 T <-x2'>, K <-x2^>.
13 K; T <'pz'yt'>.
14 K; T <cynynd>.
15 T <hncywynd>, K <'wcynd>.
16 Dh. wisp-gōn; K <Wspkww>, T <Wspk>.
17 T <-tn'>.
18 T; K <*dr*wst' / ywltkyh>.
19 T <ylwyk / 'ylyh>
20 Dh. <-yyh>; KT <plYstyš>.
21 K; T -īhā.
22 KT <'sp->.
23 T <MN>; K <m>.
24 T urwāzīh; K.
25 K; T hamēyīgīhā.
26 T <AMT 'n'>.
27 K; T <yšn'wšwl>īhā.

ašmāh kām ud kunišn man[2] āgāhēnīd framāyēd pad yazdān kām

NM.1.2.

1.2.1 ēnyā nibišt[3] ī-tān mayān nāmag framūd frēstīd[4] ēg-im[5] nigerīd[6]

u-m aziš[7] dōšox-tār[8] zarīgenīh[9] dōšox-kār pad sam škeftīhā[10] [K207r] ō dil menišn ...[11]

u-m garānīhā aboxšīhīd[12] abar xwēš[13] hammis ī pad rašnōmand tarāzūg a-drōzišn[14] passāxt andar zūr-spāhīh[15] ī xwad ⌈ ēč rāst ⌉[16] nērōgīh[17] ī hambedīg dād estam[18]

1.2.2 ō an-astēn kōxšāgīh[19] ī padīrag was-ōz druz

kē ōwōn wiyābāngar[20] [T60_146r] ud duš-dānāg ǰādūg-warz[21] purr-frēb[22]

kū-š ān-iz ī čihrīg[23] ahlāyīh[24] dōšīdārtom ud ōstīgān rāstīh-kāmagtom

dēnīg [T409] frārōn-ristagtom ud uskārišn-āgāhtom ud ruwān škeft-pahrēzišntom[25]

ud pad-āsn-xradtom[26] ud gōšōsrūd-xrad-wizīdagtom[27] pad hamāgīhā rāstīh āhangīgtom

ōwōn frēftan gumānēnīdan

ast pad nēst nēst pad ast homānāg awiš nimūdan tuwān

1.2.3 čiyōn ān-iz hangōšīdag ī andar dēn gōwēd kū

ahlāyīh menēd pad ēd dārēd kū-m kerbag-ēw[28] kerd

---

1 T <ylt->.
2 T <W L>.
3 TK; Dh. <NPŠE>.
4 KT <YATWNyt'> for <ŠTWN->.
5 K; T -iš.
6 T; K < yylyt>.
7 Not T.
8 T <ywš hwwt'l>, K <ywšhwt'l>.
9 T <zlykn'yh>, K <zlykn'\yn/šn>.
10 <škyyp̄t-> +.
11 T <'p̄yn' AYT'>, K <'p̄ryn' w't'>; cf. 1.17.4?
12 T <-šš̄yt'>, K corr'd to <-šyhst'>?
13 KT <hwyš>.
14 Ka.
15 K <zwl->, T <wzwl->.
16 K; T <'pwl'yyt" / >.
17 T, K <yl->.
18 T <-yt \m/>.
19 T <kwhškyh>, K <kyn' š'kyh>, M <kwhš'kyh>.
20 R <w''p̄ / 'nyl>.
21 T; K <yštwk wwln>.
22 <-plyyp̄'>.
23 K < / ->; T <ZKc wMNW 'wy'lyk>.
24 K < W'hlyš>.
25 T <škypt->.
26 KT <-'sthltwm>,
27 K <-T> eol.
28 K; T kerbag ī.

ud drōzišn windēd kū-š wināh ō būn bawēd kē ō nasāyōmand[1] āb bē zōhr frāz barēd[2] ayāb kē abar pad[3] nihuftag ud tārīk bē zōhr frāz barēd[4] andar[5] šab[6]

1.2.4 ud man pad ēn nē gumān kū ōy[7] mow[8] kām abāg ahlāyīh nē ham-wimand[9]

čē frārāst šnāxt ud[10] dānist estēd[11] [T60_146v] kū xwēš rāy ō tan drīst-rawišnīh[12] ud ō gyān dagr-zīyišnīh[13] nē pahrēzag[14]

kū-š frārāstīh[15] paywastagīh [K207v] ī-š hammis tan abzārān ⌈ ud gyān abzārān ⌉[16] ō ān ī padiš šnāyišn ī yazdān warzišn ī dēn-rawāgīh[17] ud wābarīgānīh ī čāštag[18] ī rāst dastwarān abzāyišn[19] bawēd

1.2.5 ud[20] az-iz hamēšag-kārīhā nibēg-ārayišnīh[21] ud hanǰamanīg-gōwišnīh ī-š abar abrang[22] ī [T410] dēn ērang[23] ī ǰud-pahikārišn paydāg

čiyōn-iš abar ērang[24] ī awēšān kē ān ī[25] ō ān mānāg guft ī-š nūn xwad nibišt[26] was bōzišn ārāst ēstēd

1.2.6 (K3) ēn-iz āgāh ham kū bē ānōh kū pad ēč ēwēnag yōǰdahrgar[27] nē ayābīhēd[28] ēg-iš wazurg kār ī čiyōn yōǰdahrgarīh ī ast šustārīh[29] ī dēnīg-nīrangīhā[1] ō āsrōnīh pēšag <msYt'>[2] abzār az[3] dastwarān hilēnd[4]

---

1 All <ns'wmnd>.
2 T <-x1>, K <-x2>.
3 Not K.
4 TR <-x1>, K <-x2>.
5 Not R.
6 V.7.79.
7 K; T ō.
8 Ka. +.
9 T <hm yTnd>, K <hmwymnd>.
10 T <-tn'>, K <-t' / >.
11 T <-yt'>, K <Ystyt'> +.
12 M; T <ywwyst'->, K <ywwst'- -šn' Y>.
13 T <-zyw->, K <-zwyw->.
14 T <pl''lytk'>, K <p''lyck'>.
15 K; T <ptl'stkyh>.
16 T <šn' 'p'lyn'>, K <Wšn 'p'l'n'>, Dh. <Wy'n 'p'l'n'>.
17 T dēn ī, K dēn ud.
18 K <yw'štk'>.
19 K; T <-z'yn'>.
20 Not K.
21 T + ī.
22 T <'plwy>; K <'ply>.
23 K <'ylwy>; T <wylwy>; Ka. nīrang.
24 KT <'wyly>.
25 Not K.
26 K + ud.
27 T -īh.
28 All <''p->.
29 T; K šustār.

1.2.7 šustārīh ī nē[5] dēnīg-nīrangīhā andar pāyramīgān[6] pad kardag nihād abārōn garān-bazagīhā čē [T60_147r] mādagwar[7] abzār ī ruwān-bōzišnīh[8] pāšom nēkīh ī[9] mardōmān yōǰdahrgarīh ī[10] mardōmān guft

1.2.8 yōǰdahrgarīh[11] ī mardōmān pākīhā ēdōn[12] pad ruwān kū pas az zāyišn[13] ī pāšom ēw ka bē zād hēnd ā-šān[14] tis-ēw yōǰdahrīh[15] ī pad ruwān weh

1.2.9 ud[16] anīy gyāg nimūd ēstēd kū yōǰdahrīh-iz ī[17] pad ruwān pad yōǰdahrīh ī tan šāyēd xwēšēnīd čiyōn abar[18] ān guft ēstēd kū-š yōǰdahrgarīh[19] xwāst[20] u-š guft[21] abāyēd kū[22] ēdōn pad ōy[23] rist[24] tan bē [T411] estād[25] ham

1.2.10 ud[26] a-xwāstār ham [K208r] pad menišn a-xwāstār[27] ham pad[28] gōwišn a-xwāstār ham pad kunišn ⌈ ī wizārīhēd ⌉[29] kū rēmanīh[30] rāy pad menišn gōwišn kunišn kerbag xwāstan[31] nē tuwān[32] xwāhēd[33] ō man yōǰdahrīh[34] kū-m bē šōyēd

---

1 T <-yk' wylwy->; K <-yk' w'lwy->.
2 KT.
3 T <MNW; K <MN>.
4 KT <-x2>.
5 K; T <l'y>.
6 K; T -ramān.
7 T <m'tkl>, K <m'tw / l>, Dh. <m'twl>.
8 T; K -īhā.
9 T <·>.
10 K; T yōjdahrgarān.
11 K; T yōjdahrīh.
12 T; K <'yt' Y>.
13 K; T <WLYDWN>-išnīh, <YLYDWN>-išnīh.
14 T; Dh., K <AYŠ'n'>.
15 KT.
16 Not T.
17 KT <yh Y c>.
18 K <ME> eol.
19 T; Dh., K <-gl>.
20 Dh., K; T <-tn'>.
21 T; K <-tn'>.
22 V.8.100.
23 K + ī.
24 M <l'st'>.
25 T <-'t'>, K <-yt'>.
26 Not K.
27 KT <' - hw->.
28 T <MNW>!
29 T <-šn'c'lkyhyt'>, K <-šn' Y / c'lyhyt'>; Dh. *wizīr-.
30 K <lsm->.
31 T <-tn'>, K <-t'>, M <hw'stn'.>.
32 Y.46.2 **āgāh ham ān kē ham Ohrmazd axwāstār ēn** kū-m ēn a-tuwānīgīh čē rāy dānam; Y.29.9.
33 Not T.
34 T + ī.

1.2.11 čiyōn-iš[1] aziš paydāgīhēd kū

ka ān kē-š[2] tan nē yōǰdahr [T60_147v] tā ka-š bē šōyēnd

pad menišn gōwišn ud kunišn kerbag xwāst[3] nē tuwān

u-š ruwān yōǰdahrēnīd[4] nē tuwān

ēg pad-iz yōǰdahrīh ī ruwān a-wizīrišnīg ast az [5]⌈ ān ī tan yōǰdahrīh

kē-š yōǰdahrēnīdār ī[6] dēn ⌉ān hēnd ī āšnāg[7] ī pad dēnīg nīrang

1.2.12 ud[8] ka ēn ēdōn

hammis dēn-burdārān dēn-dastwarān

mādayān ōy kē pad dēn mazdēsnān āgāhtar kerdārtar

andar[9] harwisp[10] mān wis ud zand ud deh wēš abērtar mard ī ahlaw[11]

ī gōwāg-uzwān ī rāst-guftār ī srūd-gāhān ī āgāh-nīrang[12] ī frahaxt-kār[13] ī hu-sraw-xēm ī ruwān-dōst

pad yōǰdahrgarīh[14] winnārdan menīdan[15] abzāyēnīdan[16] abēr čimīg

1.2.13 ōh-iz ka āwām ōwōn a-sāzīg[17] druz ōwōn was-kōxšišn ud staft zōr-ārāstār[18]

ōwōn gōwišnīh-ēw[19] ī ka-iz hambāst menišn wehān pad winnārdan pattāyēnīdan[20] ī ham frārōn pēšag tuxsēm

1.2.14 ēg-iz nōg nōg [T412] az frayist[21] [T60_148r] šahrān[22] ōwōn pad hanǰābišn[23] estēd[24] ī-mān[25] padiš čimīgīhā garān bēš ud bīm

---

1 T <-yh>.
2 T + <AYK>.
3 T <-tn'>, K <-t'>.
4 T <-tn'>, K <-t'>.
5 Not T.
6 T -dārīh.
7 T <'šk'k'>, K <'šk'>.
8 Not K.
9 T <w->.
10 K; T <-st'>.
11 T -ān.
12 T <'k's w yyw wylwy>.
13 T -īh.
14 T yōǰdahrīh.
15 For menēnīdan?
16 T <'p̄z'yt'>.
17 K; T <'y'p̄yk>.
18 KT <zw'l->.
19 T; K <ywšns-1>.
20 K <-t'>.
21 KT <pl''st'>.
22 T <štr\'/yn'>, K <štr' 'n'>.
23 T <'wc 'p̄->.
24 T <-yt'>, K <Ystyt'> also in foll.
25 T <z'm'n'>.

ud yazdān ō amāh frayādišnīgīhā rasānd[1] ud rasēnānd ārāstār ī ēd ud[2] abārīg-iz dēnīg ristag

1.2.15 pad [K208v] yazdān ⌈ nām ud ⌉[3] xwābarīh ud purr-xwārīh ud aboxšišnīgīh meh tuwāngarīh[4] ud tuwānīgīh ∵

NM.1.3.

1.3.1 ēn-iz az ašmāh xwāyišnīg ham kū rāst-kāmīhā[5] ud an[6] kē <'mt>īhā ī-tān ast pāzag[7] abar nibišt[8] nibēsam

ōwōn hu-čašmīhā[9] ud payrāstārīhā[10] nigerīd framāyēd čiyōn gōhrān[11] ēwēnag

1.3.2 čē[12] abāg man ham-sahišn hēd ham-passazagtom abāz āgāhēnīdan[13] framāyēd[14] kū-š padiš ōstīgān-menišnīgtar[15] bawam

1.3.3 ud[16] agar ast ī-tān anīy ēwēnag sahēd abāg čim-bōzišn[17] ī-tān sahēd ōwōn abāz nimūdan[18] framāyēd

čiyōn ham-hāg ī āhōg abaz-guftār ud[19] abāz-nimūdār rāy guft ēstēd

čē was ast čim kē rāy-itān[20] [T60_148v] niyābag hu-čašmīhā nigerišnīh ī abar nibēsišn

1.3.4 **fradom** ēd kū man abārīg-iz mowān[21] dibīrīh[22] nē[23] pēšag

ōy kē-š frahang-ēw nē wāspuhragān-kārīhā[24] bē pardaxt[25] ī az ān ī frēzwānīgtar[26] xwēš-kārīh [T413] ēg-iš awestādīh[1] paristagīh[2] ī[3] padiš[4] nē framāyišn

---

1 T; K <YHMT'nWNd>.
2 Not T.
3 T; K <NPŠE>.
4 K <-ylk' = > K eol.
5 T -kāmagīhā; K -kāmīhā.
6 KT <wwhwmn>.
7 T <p'cwk', K <p'c\w/k'>.
8 K <-tn'>, T <ništn'>
9 T <-cšmn->.
10 T + ud.
11 <yw''l'n'>.
12 Not T.
13 T <-t'>.
14 Not Dh., K.
15 T; K -menišntar.
16 K, not T.
17 K <cymbwcšn'>; T <cymbwššn'>.
18 KT.
19 T, not K.
20 T <LA t'n>.
21 T <mynšn'>, K <mynwd'n'>.
22 T <yypywryh>, K <ypywryh>.
23 K; T <l'y>.
24 T <w'sp->, K <'sp->.
25 K; T <pl PWN y't'>.
26 K; T <plycyktl>.

1.3.5 ān-iz[5] rāy dānāgān rāst-xwāyišnān abar nibēsišn mowān[6] mādayān tan ī dādestān barēnd[7] ud čābukīh ī ēwāz[8] passāzišn[9] ī dibīrīh[10] aziš kam framāyēnd[11]

1.3.6 **didīgar** ēn kū andar ēn sezdēn[12] āwām wišēg[13] ān[14] kē-š [K209r] dardagīh[15] ud[16] was-ābāmīh[17] az-iz pidarān awiš mānd az hamahlān[18] šahr[19] uzwāyīg ud[20] was ziyān mad estēd ī[21] pad a-radīg[22] darmān-barīh dādīg čārag-garīh purr-ranǰ

bē pad-iz dēn-burdār kē gētīyīg-rāyēnišnīgtar āmār[23] az hamēstārān garān bīm purr-ranǰīh[24] ō passāzišn ī abē-bahr[25] ⌈ a-niyābag ⌉[26] ∵

1.3.7 **sidīgar** ēn kū dānāg ī mēnōy-nigerišn[27] ī dēn dastwar ī[28] āgāh-dādestān ka-iz xwad andar [T60_149r] gētīy xūb-xīr[29] abē-bīm⌈ ud wābarīgān ⌉[30]

ēg-iz az-iš aboxšayišn[31] andīhā[32] dil-zinǰagīh[33] pad āzārišn bēšišn[34] ī ō weh-dahišnān[35] paywast ēstēd[1]

---

1 T <’wst’ytyh>, K <’wst’-tyh>.
2 T <pl’st->.
3 K, not T.
4 T <APš/hcš>.
5 T + ī.
6 KT <mynwy’n'>.
7 K <YYLWNyx2^ \d/>; T <wylwy>.
8 K abāz \ ēwāz/ ēwāz.
9 K -išnīh \ ī /.
10 T <yyp̄->, K <yp->.
11 T <plm’ytd>.
12 T <szyt'>, K <szdyn'>.
13 KT <šykn'>.
14 T + ī.
15 T; K <ylwytkyh>; grawīdagīh?.
16 Not K.
17 K; T -īhā; was-āwāmīh?
18 T; K <h’m->.
19 KT.
20 Not T.
21 Not T.
22 T <’-ltyk'>; Ka. xradīg.
23 Ka. hamwār; K <w->.
24 T; K <pwlɇ\c/yh>, Dh. <pwl cyh>.
25 T <’p̄yD-w’hl>, K <’p̄yD b’hl>.
26 Ka.; T <’y n’’p̄k'>, K <’ n’’p̄>.
27 T; K <mynwd’n yylšn'>.
28 K; T -īh.
29 -<’yl>.
30 K; T < / ’p̄->.
31 K <’p̄whšyšn'> [cf. DD.73], T <’p̄whššn'>.
32 T + ud.
33 T <W yyl zywckyh>, K <yyl zywckyh>; Pers. *zanj(e)* = *gerye*, *suzani*, etc.
34 K; T <byšn'>.
35 K; T -dēnān; cf. Bd.4.4.

1.3.8 ud was ēwēnag pēš-wēnīhā āgāhīh ī abar gētīyīg mēnōyīg anāgīh[2] rāy hamēšag and andar sōhišn[3]
andar menišn [T414] čand-iš dil bē ō čābuk-wāzagīh ud saxwan-passāzišnīh nē[4] pardazēd
ud čiyōn andar dēn pad[5] pursišn gōwēd kū
kē andar ox ī astōmand tēztar[6] waxrīhēd[7]
pāsoxīhēd kū
gušn[8] ī wēnāg-xīr Zarduxšt[9]
kē abar harw 2 ān ī mad ēstēd ān-iz rasēd[10] ān-iz ī wattar wōyγ[11] wēnēd
čiyōn ān-iz ī andar anīz[12] frāz-wābarīgānīh[13] čiyōn ēn dānēd kū az ēn⌈ nēkīh
čē ⌉[14] nēkīh ud anāgīh-iz dānēd

1.3.9 hu-fraward[15] hu-dēnan pēšōbāy <'y pwlws>[16] Farroxzādan nibišt hād
⌈ az xwēš ⌉[17] kardag⌈ gyān weh ⌉[18] šnāsēd
u-š meh handēmān ō [T60_149v] čēh-widarg[19] [K209v] payrāstag
ud[20] ārzōg ī gētīy kam-niwāzišn[21] bawēd ∵

1.3.10 **čahārom** ēn kū man wāspuhragānīhātar[22] abar xīr[23] ī pēšag a-wizīrišnīg was-kārīh ōwōn ī ān-iz ī
hu-fraward ud meh-frazānag hu-denān pēšōbāy[24] ǰuwān-J̌am[25] Šābuhrān[26] abāg čand pus
ham-dūdag[27] nāfag mowīmard hamē rāyēnīd

1.3.11 ān-im ēw-tāgīhā ud kam-ayārīhā pad rayēnīdārīh

---

1 T <YMO\YMWWN/yt> eol.
2 T anāg.
3 K <dyn' 'yšn> (<- 's'n'>); T <yyn' ys'n'> (<- 'y'n'>), <- 's'n'>.
4 T; K <l'y>.
5 T; not K.
6 T + <W>.
7 KT.
8 T <ywšn'>, K <ywšn>. – PYt.14.15 ***ud gušn tēz-aswār*** *kū pāy tēztar* **(***aršnō tiži.asūrahe***).**
9 KT.
10 PY.31.14 *ān ī harw 2 az tō pursēm Ohrmazd kē mad ud kē-iz rasēd.*
11 KT <wwyk>; Dh. *wōig (*vōiγna*); cf. Y.57.14: **ān ī wattar seJ ud *wōyγ rawānd**. – T + estēd eol.
12 T <ZK'y>, K <ZK \'y/ c>.
13 T <pr'c 'p̄l->, K <PWN 'p̄l->.
14 Not T.
15 K; T <hwlwlt'> eol., M <hwlwt'>.
16 KT.
17 T; K <BNPŠE>.
18 KT <YHWWNš>.
19 KT <cšwtl Y>.
20 T.
21 K; T <-w''c->.
22 T <'sp->; K <w's- z''tl>.
23 <hyl>.
24 KT <pyš'wp'y>, K .
25 T; K <YNSB̲WNym>.
26 KT <s''p̄whl'n'>; Dh. (M?) <š'p̄->.
27 T; K <'mywk'>.

andar bun-kamīh[1] ī artēštārān wasīh ī hamēstārān zūd zūd-rasišnīh ī petyārag

čārag- [T415] xwastārīh[2] ī[3] pad abāz dāštan wizend ud aweštāb

ud a-dādīhā-dārišnīh ī ātaxšān mazdēsnān rāy

-im hamēšag-ranǰagīh[4]

ōwōn ī-m az ham-dar frayist[5] hangām guft[6]

1.3.12 ⌈ tōš-iz ud čēh-menišnīh ⌉[7] wasīhā[8] ⌈ hilēd ō ⌉[9] ōwōn čēhagōmand[10] nibēsišn

kē nigerišn[11] ī wigrād-ōšīhā ud āsān-menišnīhā[12] padiš andar abāyēd

bē-m ō xwālēntar[13] nibēsišn pardazišn andak wisānīg[14] [T60_150r]

1.3.13 u-m nāmčišt andar ēn widarg ka[15] ⌈ nāmag ī ašmāh mad ⌉[16] ud[17] hangām ī rōzīg-dahišnīh ī ō

paristišngarān[18] ī hamē-pērōzgar ātaxš ⌈ ud man ⌉[19] šud[20] abāyist[21] ī ō Sīrāb ud čand čārag-

garīh ī frēzwānīg[22] rāy kār[23] wēš pardazišn kam būd[24]

1.3.14 **panǰom** ēn kū agar-iz[25] az-im hamāg kārān winnārdan[26] ⌈ rastag ud harw ⌉[27] rāyēnišn xwēš-kām

ud sam pardaxtag[28] menišn āsādag [K210r] ud dil āsādag menišn urwāhmen[29] būd hē[30]

1.3.15 ēg-iz-im az[31] xwānd ī and[1] nibišt and ⌈ nōg bēš ⌉[2] ud čēhag bē ō dil ud menišn paywast[3] hē

---

1 T <bwn kmyh>, K <bwn wkmyh>; bunag?
2 T <c'lk> eol.; K <c''lk'>.
3 T.
4 K; T <lncyh'>.
5 KT <pl'st'>.
6 T; K <ywpyt>; *wiyōbēd?
7 T <twš mnšn'yh>, T' <twwyhc wcyh / mnšn'yh>, K <twwyh cwcyh W / mnšnyh>.
8 KT <KDyh h'>, T' <KBDyh h'>.
9 K <-x1 OL>; T <ŠBKWN \OL/>, T' <wŠYKWN OL>.
10 T <cyhk w'wmny>, T' <cyhk' / 'wmny>, K <wcyhk' 'wmny>.
11 T; T' <nyŷl>, K <yyl->.
12 T; K -īh.
13 TT' <hw'lyn'tl>, K <hw'lwtl>.
14 T <'nyk'yš'nyk'>, K <'ndk yy''nyk>.
15 Not T.
16 K <n'mkw'lk' MN>.
17 T; K ī.
18 T <pl'st->, K <plyst->.
19 KT <wwl>.
20 T <-yt>.
21 T <-st'>, K <-yst'>.
22 K; T <plycyk>.
23 K; not T.
24 T <kmbwt'>.
25 T <'twr'c HTc">; K <HT"C>.
26 T <-t'>.
27 T; K <lystk' wKRÂ>.
28 Ka.; T <-k'm wwyym ply''tk>, K <-k'm-ww yym pl''tk'>.
29 T <-mn'>, K <-m>.
30 KT <-''> +.
31 Not T.

ī-m ōš[4] xrad az wimandīg passāzišnīh saxwanān[5] wizūdag[6] māndag būd hē[7] ∵

1.3.16 **šašom** ēn kū ān-iz ī wigrād-ōštar[8] mard ka az nibēsišn ī [T416] kišwar frazānag-ēw[9] ī rāst-kām ōwōn škeft[10]

ud pas wēnēd ī-š az ham-škeftīh pafšīrišn[11] abzūdan ⌈ ud wattarīh rasīdan ⌉[12] gumān rāy andar saxwanān[13] zōrīh kam-frayādīh būd nē [T60_150v] gumān ∵

1.3.17 **haftom** ēn kū

agar ān 6[14] ī-m nibišt ēč nē hē[15]

ēg-iz ašmāh

wizīdag ⌈ weh-gōhrīh ⌉[16] ud stūdag hu-xradīh

ud passandīdag[17] bowandag-menišnīh burzīdag[18]

wehān frāy ud ōstīgān was dōšāramīh[19]

ōwōn ī[20] pad čē rāstīhā rāst-sahišnīhā nibēsam

hu-čašmīhā rāst-wizīngarīhā nigērīdan[21] dawestwārīhā payrāst kerdan ud wirāstārīh tuxšīd frārāst saham

NM.1.4

1.4.1 u-m wistāxwīh[22] ī abar nibēsišnīh[23] ī andar ōwōn a-pardazišnīh[24] mādayān az ham-čim

ud ašmāh kē-tān yazdān pāsbānēnānd[25] šōyišn ī pad baršnūm az kardag[1] bē nē hilēd[2]

---

1 K; T <ynd>.
2 K; T <Kyš>.
3 K; T <ptst'>.
4 T; K <'wbš>.
5 K; T <shwn OL>.
6 Ka.; KT <zwtk'>.
7 K <-yD>.
8 K <wyl't' 'wšytl>; T <wyl'yt''wš'ytl>.
9 T <plyc'nyk'>.
10 KT <šyyypt'>.
11 T <pyyplšn'>, K <pyyylšn'>?
12 K sec. man. in space <SLYtlyh lsytn'>, T <sl pltwst' / st'sytn'>.
13 T <shwn'n'>, K <s''w'n>.
14 Not T.
15 KT <-yD>.
16 Ka.; T <-k yhynww 'hl'yh> ahlāy; K <-k' y'yw'hlyh>.
17 KT <psynyytk'>.
18 T; K <wlc->.
19 KT <dw'šlmyh>.
20 T.
21 T; K <yylytn'>.
22 T; K <'st>.
23 T; K -išn.
24 K <'-p->.
25 K (p'sp̄\'n/ / yn'ny); T <p'sp̄yn'nd Y>.

1.4.2 čiyōn pēšēnīgān guft ēstēd kū

ka az kār hilīhēd[3] harw āb ātaxš urwar ud mard ī ašō gōspand ud harwisp [T60_151r] dām[4] ī Ohrmazd bēšīd ud[5] kāst ud[6] [K210v] nišēbēnīd[7] bawēd

1.4.3 (K2) čiyōn gōwīhēd pad dēn kū

ōy tan ī rist kē-š nasuš [T417] abar dwārīd estēd ∵

V.9.41 *anusō zī spitama zaraθuštra aēša yā paiti.irista*

auuaŋ huuarə ā.tāpaiieiti anusō hāu må anusō auue stārō ∵[8]

⌈ čē a-hunsandīhā ⌉[9] Spitāmān Zarduxšt[10] ān kē abar rist

ā-š[11] ān xwaršēd abar bē tābēd ōwōn a-hunsandīhā[12] (ān māh) ēdōn a-hunsandīhā awēsān stārag[13] ∵

V.9.42 *xšnāuuaieiti zī spitama zaraθuštra aēšō nā yō yaoždāθriiō*

yaŋ aētəm paiti.iristəm frā.nasūm kərənaoiti ∵[14]

šnāyēnēd Spitāmān [T60_151v] Zarduxšt ān mard ī yōjdahr

ka ān abar rist[15] ā-š[16] frāz aziš[17] nasuš kerd⌈ kē rēman ⌉[18] būd ēstēd

⌈ šnāyēnēd ātaxš šnāyēnēd āb šnāyēnēd (zamīg šnāyēnēd) gōspand ⌉[19] šnāyēnēd[20] urwar

ud šnāyēnēd nar ī ahlaw šnāyēnēd nāyrīg[21] ī ašō

harw dō čiyōn-iš abestāg ∵ *xšnāuuaiieiti āθrəm* ∵[1]

---

1 T; K <ktk'>.

2 T <-x2>, K <-x2^>.

3 KT <-x2yhyt'>!

4 T <ŠM>.

5 T <-t'>, K <-tn' W>.

6 T <-tn'>, K <-t'>.

7 T <nšyyp->, K <nšyyp̄->.

8 T *anosozī spətəma zaraθuštra aēša Yā paiti rista auuaŋ huuarə āitā paiieiti unusō hamå unusō auuastārō*;
K *anuso zī spətama zaraθuštra aēša yā unuso anuuāstārō paiti / irista auuaŋ huuarə unuso hā mō\å/ unuso xšaθrō canaŋhō* (Yt.13.112 *xšaθrō.cinaŋhō*).

9 T -īh; K faint sec. manu in blank space.

10 T zardušt 2x.

11 T <'y'>, K <'d'> (<HYA>).

12 T; K <'hwntn / dyh'>.

13 K; T <st'lyk>.

14 T *xšnāuuaiieiti zī spətəma zaraθuštra aēšōnāyōšdāθrō yaŋ aētəm paiti.iristəm frānasīm kərənōiti*;
K *xšnāuuauuaiti zī spətama zaraθuštra aēšō nāy yōždāθrō yaŋ paiti.iristəm frā.nasīm kərənōiti*.

15 T <lystk>.

16 T; K <'d'>.

17 KT <MNWš>; Ka. az.

18 T; K <MN blsm>.

19 In T after nar ahlaw.

20 Not K.

21 K; T <n'lyk'>.

1.4.4 (K3) ka yōǰdahrgar nē bawēd hamāg yazdān az gētīyīg[2] bēšīd a-hušnūd bawēnd

ud yōǰdahrgarān ī dēnīg ī dānāg kār ī yōǰdahrgarīh[3] ∵ čiyōn-išān az pōryōtkēšān pad kardag awiš [T418] mad[4] nūn-iz abāz nē dāštan u-š nē wizūdan

1.4.5 frārōn [K211r] dād kerbag nē[5] wardēnīdan

waštag ī nē drīst[6] {nē frārōn dād kerbag}[7] nē padīrift[8] kār az-iš nē kerdan

abēr dānāgīhā ud drīst-xradīhā handēšīdan[9]

u-tān padiš abartarīhā[10] stāyišn burzišn ud spās ud āfrīn xwēšīg

1.4.6 čē[11] guft ēstēd kū

pad hamāg kār ī dādestān kerdan ud dāštan ī pōryōtkēšān az harw tis-ēw meh-mādagwartar[12] [T60_152r]

ud harw ān raft ud[13] kardag kē az[14] awēšān andar mad estēnd[15] pad rāst dastwarīh[16] pōryōtkēšān āšnāg būd[17] hēnd

1.4.7 bē anīy-ēwēnagīh ī⌈ tāštīg dānišnīhā ud rōšn-bōzišnīhā[18] pad paydāgīh ⌉[19] az dēn ud čāštag ī dastwarān bē āwarīhēd

ēg-iš wardēnīdan nē dastwarīhā

ud ōy mowīmard[20] kē-š wizīr ī 15[21] pad nām[22] nibēsīhēd čiyōn ...-agīh[23] ud a-passaxtagīh[24] ī ham nibēsišn[25] nē ham-gōnagīh[1] ī abāg dēn

---

1 V.9.42.
2 T <yytymyk> sec.m. <\''yk/>.
3 K -<gglyh>.
4 T; K <mtn'>. – Cf. *MHD*.27.12 pad kardag ka mad.
5 T <Y LA>; not K.
6 T <yrwyst'>, K <yrwst'> 2x.
7 K; not T.
8 T <-d>, K <-x2^>.
9 T <hnyš->, K <hny''t'>.
10 T <-yh'>, K <'p̄ltlyh \'p̄lw/>.
11 K; T <MN>.
12 R <-m't' / 'kwltl>.
13 KT <lptn'>.
14 T; not K.
15 Ka.; KT <ystny>.
16 K; T -īhā.
17 T <-yt'>.
18 Ka.; KT <-bwšn->.
19 T; not K.
20 K <mywwy->; T <mynwd>.
21 KT <16>.
22 K + ī.
23 T <'lwstkyh>; K <'lwsp̄kyh>.
24 T <'ps'tkyh>, K <'yc' shtkyh>.
25 T -išnīh.

čē-š[2] pēš xōg nē būd[3] rāy pad ōy wizīrīh ī nē[4] abē-gumān ham

1.4.8 (K4) u-š andar-iz nibišt paydāgēnīd ud wizīrēnīd[5] kū ǰār-ēw[6] tā yōǰdahrgar rasēd ī āgāh-nīrang[7] kē ōwōn šōyēd [T419] čiyōn pad dēn paydāg guft ēstēd

1.4.9 ōwōn šust tis[8] ōwōn saham

kē rāy az ān čiyōn yōǰdahrgar ī xūb šustār nūn-iz ast

ān ī-š azēr nibišt rōšn frārāst kū nē-iz wizīrēnīd hē[9] [T60_152v] pad ān kam-bōzišnīh ī andar ān nibištag[10] paydāg ud nē wābar[11] gōwišn hē

1.4.10 čē[12] agar ōh-iz ōy pad[13] abartarīhā[14] ♣ ud āgāh-dēnīh ⌋[15] frazānag-dānišnīh [K211v] {frazānag-dānišnīh}[16] rāst-dastwarīh ♣ meh-pōryōtkēšīh[17] ⌋[18] stūdag[19] paydāg az[20] hammis nūnēnīgān[21] dastwarān frāzīg tāyag hē[22] būd hē

ēg-iz abāg mowīmardān āwām-frazānagān Ohrmazd mowbedān ī pēš būd hēnd nē hāwand hē[23]

1.4.11 ud ka-iz hamāg abestāg zand warm wābartom[24] āgāh-mānsr Zarduxštrōtom[25] mow-ēw[26] pad Ohrmazd ud Ohrmazd-mowbedīh aγrīy saxwan-wirāy[27] hu-dēn kay-ēw[28] pad mādayān dahībedīh mad estād[29] hē

---

1 KT <-gwkyh>.
2 T; K kē-š.
3 K; T <-y'>.
4 T; not K.
5 KT wizīd.
6 KT <y'wl-1>.
7 T <-OZLWNd>!; K <nylng>.
8 K; T <Y MNZNE>.
9 KTR <-''> +.
10 T; K nibišt.
11 ; K <'p̄l>.
12 T; not K.
13 K; not T eol.
14 K <'p̄ẏltlyh'>, then ōy-iz pad abartar-gāh added superscript (to correct for <'p̄ẏltlyh'>?).
15 Not K.
16 K repeats.
17 K <-š'yh>, T <-wp->.
18 K superscript with caret in space.
19 K; T <sttk'W stk'>.
20 T; not K.
21 T; K <ww / kynyk'n'>.
22 T <-yD> 2x.
23 T <HWM''>.
24 T; K <'p̄l->.
25 T <zltwšt'lwk->, K <zltwhšt'lwk->
26 T <mywy-1>, K <mywd-1>.
27 T <s'hwwyl'y>, K <s'hww yl'y>.
28 KT <hwyyn'kyD>.
29 T <-'t>, K <ystyt'>.

1.4.12 ēg-išān pad-dād kardag wardēnīdan ayāb[1] ǰud az uskār ud ham-draŋǰišnīh ud[2] ham-dādestānīh ī mowān[3] ī dēn-sarān ud sālārān ham-dādestānīh ī čašmag wehān xwad-sahišnīhā[4] nē padīrišnīg[5] nē[6] [T420] uspurrīg [T60_153r] hē

1.4.13 bē wābar[7] gōwišn ān ī ast būd bawēd ī-šān pad anōšag-saxwanīh[8] rāst-pahikārišnīh[9] bowandag-zōrīg[10] uskārišnīh abāg mehān[11] menišn uskārd estēd

1.4.14 az-iz čāštag ī rāst dastwarān pad wēš gugāhīh bōzišn ī ēwarīg ō hanǰamanīgān ī dād ♣ šahr nimūd ⟩[12]

frayist[13] mowīmardān dādestān-šnāsān[14] ī[15] kustag kustag padiš[16] xwastūgēnīdan[17] āwištag[18] ī ham-šahr[19] andar harw 4 pāygōs abar kerd hē[20]

1.4.15 az-iš hangōšīdag paydāg az-iz ān ī anōšag-ruwān Weh-šābuhr[21] ī mowbedān mowbed ud anīz Ohrmazd mowbedān guft čāštag ī

u-šān pas-iz kardag padiš [K212r] nē wardēnīdan

gōwišn ī anīy dastwar[22] padiš nē agārēnīdan

1.4.16 bē ān ī-šān pad ēwarīh padīrift[23] az gōwišn ī abārīg dastwarān pad wābartar[24] dāštan ud kardag ī[25] anīy ēwēnag-gōwišnān nē wardēnīdan dādīg sahist

1.4.17 ōwōn būd čiyōn ān ī Weh-Šābuhr [T60_153v] pad hanǰaman ī anōšag-ruwān Husrōy ī [T421] šahān šah ī Kawādān 21-ān[26] bazišnīhā[1] ōwōn nimūd ī[2] mowān[3] padiš ēstād hēnd

---

1 T; K <’yw’c'>.
2 T; K ī.
3 T <mynwy’n'>, K <mynwd’n'>.
4 T; K -īh.
5 T -īh; K -īg.
6 T <LA>; K <l’y>.
7 T; K <’p̄l>.
8 T <’wšk s’hwyh>, K <’wšk' s’hwyh>; Ka. hudāg tr., awišken text.
9 K rāst-pahikārišnīh; T rāstīh-pahikārān / šn.
10 T <-z’wlyk>, K <-z’wlykyh>
11 KT <mh’n'>; T + ī.
12 T <OŠTENtn'>; K <Wštr' nmwt'>.
13 KT <pl’yst'>.
14 T; K <-šn’y’’n'>.
15 T; K ud.
16 T; K <ptšn'>.
17 K; T <’wkynyt'> eol.
18 KT <-yh’>’ww-> 2x.
19 T <-y’t'>, K <-y’t''>.
20 T <-yh’>.
21 KT <wy-> 2x.
22 T; K -īh.
23 T <-x2>, K <-x2^>.
24 KT <’p̄l->.
25 Not T.
26 T <lwšn'>, K <lšn'>; yāzwistān.

u-šān nibišt āwišt kū

ōwōn ⌈ mowān padiš (ham-dādestān?) ⌉[4] būd čiyōn wizīrēnīd

u-šān pas ān-and wizīr ī ōy ōwōn nimūd[5] mowān[6] padiš ham-dādestān būd[7] hēnd

1.4.18 pad mādagwarīh ēwar-pāyagīh[8] ud andar kardag ī ōstīgān dāštan

abārīg ī-š guft ōwōn dārēd[9] čiyōn abārīg gōwišn[10] ī ēk ēk az awēšān dastwarān uskārišnīg[11] čāštan[12]

NM.1.5.

1.5.1 ān nibištag ī-tān mayān nibištag ī nāmag āyēd drust-bōzišnīh-ēw andar nēst ī padiš ān ī frārōn-dārišnīhā kardag wardēnīdan sazēd[13]

čē agar ōh-iz ān ī-š az gōwišn ī Mēdyōmāh[14] ud Abarg ud Sōšāns nibišt estēd ǰud ǰud gōwišn čāštag ī ham dastwarān ast

ēg-iz passāzišn-paydāgīh ī aziš nē ōwōn čiyōn ān ī-š pad frāz-sāzišnīh[15] parwastag [T60_154r]

1.5.2 u-š paydāg sahist

pargast kū ōy ⌈ mow gām ⌉[16] az rāstīh [K212v] čaft[17]

ayāb-iš menišn ō kāmag-wizīrīh rawēd[18]

ayāb-iš [T422] āgāhīhā ān ēwēnag ī[19] nibišt[20] ī čiyōn-iš pad ox wurrōyist kū nigēz ī dēn čāštag ī dastwarān ast

1.5.3 bē tā rasišn ī a-brādarōd[21] Sōšāns[22] kas pad[23] bowandag dānišn a-waxr[24] andar axwān[25] nē

---

1 KT <bwc->.
2 T <-tn' Y> eol.
3 KT <mynšn'> +.
4 Not T.
5 Not K eol.
6 T <mynšn'>.
7 T; not K.
8 T <-p''yk>, K <-p''ykyh>.
9 KT <y'lyt'>.
10 K; T <GBRA'n'>.
11 K; T -išn.
12 K; T <c'štk' Y>.
13 T; K < wsc->.
14 KT <mytyw-> +.
15 T; K frāz-passāzišnīh.
16 Ka. mowān; K mēnōy <y'm>; T mēnōyān.
17 T <-yhc / pt'>; K <-yh Y // pt'>.
18 K; T <-t'>.
19 K; T <-k'-1>.
20 T <wkwšt'; K <wkwy't'>.
21 T <'bl''t->, K <'bl't->.
22 K <swyš->.
23 K; T <pwy/PRG>.
24 KT <'w''l>.
25 T; K <''ww>.

ud agar[1] nāmčišt druz pad[2] menišn ī dēn-dastwarān uzmānīgtar kōxšēd tā[3] wizīr ī dēn ∵

1.5.4 ud pattāyīh-iz[4] brādarōdōmandīh ī xīrān ān ast

ka abēzag-menišnān saxtag[5] nigerīd purr-guftārān tēz-wīrīh ud dēnīg-čihrān[6] hu-čašmīh abar bōzišn abar-nigerišnīg

ham mow[7] afrēftārīh[8] ī xwad ud saxtag-nigerišnīh[9] kām[10] ī-š abar purr-wistarišnīh[11] ī {dēnīg hamag rāy[12] tēz-wīrīh ud āhang ī-š ō bōzišnīh}[13] dēnīg hammōg[14] rāy[15]

tēz-wīrīh ud[16] āhang[17] ī-š ō[18] bōzišn ī dēn ērang ī ǰud-pahikārān winnārdan[19] rāy hu-čašmīh abar xwēš [20] bōzišn ī kē-š[21] xōg ast

1.5.5 ān-iz[22] ī-š az ān bōzišnīhā [T60_154v] parwastag passāxtag paydāgēnīdag menīd

⌈ az ēn ⌉[23] 3 čim abērtar abar saham ān[24] ī-š saxtag-nigerišnīh

1.5.6 saxtag-nigerišnīh ī[25] Mēdyōmāh[26] pad čāštag Mēdyōmāhīg ud[27] ān ī Abarg ud Sōšāns harw ēk pad [T423] čāštag-ēw ōšmurd[28]

u-š tēz-brīnīhā harw čē ēk az awēšān guft pad paydāgīh[29] ī az čāštag-ēw[30] wizīr abar kerd

1.5.7 u-š hu-čašmīhā [K213r] pad bōzišn[1] ī xwēš uspurrīg[2] menīd

---

1 Ka. waxt.
2 T; K pad pad.
3 T <-ytn'>, K <-yt' OD>.
4 T <wpt'šc>, K <pt'yhc>.
5 T <yštk' = shtk'>; K <y''t>.
6 KT <wcyhl->.
7 Ka.; mēnōy.
8 T <'plyyp̄'t->, K <'plyp̄t->.
9 KT <yštk' = shtk'>.
10 T; K <kym>(?).
11 K <- / stl->.
12 T marked for deletion?
13 T.
14 Ka.; K <hmk'>, T <hmk> with <w = '> superl. above <k>.
15 Not T.
16 T; K ī.
17 T <W''wy>; K <''ww>.
18 Not T.
19 K; T <w'lytn'>.
20 T; K xwad.
21 K <MNWš>; T <\W/MNš>.
22 T; K ān.
23 T; K <MNYWM>.
24 T; not K.
25 K -īhā; T -īh.
26 K <mytywk-> +.
27 T pad čāštag.
28 T <MNYTNtn'>, K <MNYTNEt>.
29 K <ycyt->.
30 T čāštag; T <-k'-1 W>.

u-š nē mad estēd[3] ī passazag ham-uskār[4] ud abāz-nimūdār rāy[5] an-ēdōnīh[6] awiš nē āhumbīhist[7]

1.5.8 ud ka pāsox ī rāst abāz-nimūdārān ašnawēd[8] pad bowandag-menišnīh[9] uzwārēd xwad[10] xwastūgīhēd[11] kū čāštag Mēdyōmāh nē hamāg gōwišn ī Mēdyōmāh

čē[12] was dādestān ast [13]⌈ Mēdyōmāh[14] ēwēnag-ēw guft pad mādagwar čāštag ⌉ī Mēdyōmāhīg[15] anīy-ēwēnag⌈ wizirēnīd[16] estēd ⌉[17]

nē harw[18] čē Mēdyōmāh guft nē xūb pad čāštag ī Mēdyōmāhīg [T60_155r] ēwar kū nē šāyēd čē was ī pad šāyistagīh guft estēd ∵

NM.1.6.

1.6.1 ān ī andar ān nāmag nibišt kū[19]

pad čāštag ī Sōšāns ōwōn gōwēd kū yōǰdahrgar⌈ 2 ōh ⌉[20] abāyēd

harw[21] ān šāyēd kē-š yašt kerd estēd

ēdōnīhā ham-dādestāntar[22] būd hēnd[23] kū ka ēk⌈ ā-iz ast (ī) šāyēd ⌉[24]

abārīg ī-š pad [T424] hamband nibišt ān[25] bē čiyōn-iš gōwišn ī Abarg pad[26] čāštag-ēw ī[27] az-iš ān rāy ān (ī) paydāgīh az-iš sahist ī čiyōn-iš[28] wizīrēnīd

1.6.2 ēg-iš ka-š āfrāhēnāg[1] pāsox ī abāz-nimūdār rasēd rāst-kāmagīh rāy xwad[2] xwastūgīhēd kū Abarg pad ēk ī az dastwarān ō mar āyēd

---

1 T; K <wc->.
2 K; T <'wstlyt'> (ustōfrīd).
3 T; K <-yt' > 't'>.
4 T; K -išn.
5 K; T <LA>.
6 T <'n'ytwn wyh>; K <'n'yytwn'š>.
7 K; T <šwmwyhst'>.
8 K <OŠMENyt>, T <ŠMYTNyt'>.
9 K <bwyk'->.
10 KT <hwt'>.
11 T; K <hwstk->.
12 K; T <MN>.
13 T; Not K.
14 T <mytywk->.
15 T <mytywk-> +.
16 K <-tn'>.
17 T <-ynytOYMWNyt>
18 K; not T.
19 K; not T.
20 T; not K.
21 K + <2>.
22 K; T -stān.
23 PV.9.32 Abarg guft yōǰdahrgar dō ōh abāyēd ud harw dō ān šāyēd kē yašt kerd estēd ud ēdōn ham-dādestāntar būd hēnd ka...
24 T <AYT' '-š->; K <'-t' 'yt' š->.
25 K <w->.
26 T <w->.
27 T <-k'y-1 = -k' yD>, K <-k' / 1>.
28 K; T <-yh>.

ud ān ī mādagwar čāštag Sōšāns[3] guft kū ham-dādestāntar būd hēnd kū ka ēk ast ā-šāyēd[4]

1.6.3 (K2) ān [K213v] gugāhīh-iz ī čand dastwar ud mādagwar ī čāštag-ēw ham Pāzag pad-iz čāštag Mēdyōmāhīg guft [T60_155v] estēd kū ka ōy kē hamē šōyēd pišag šnāsēd ēg-iš yōǰdahrgar ēk[5] was

1.6.4 ka pad mādagwar ī 2[6] čāštag ka ēk ast šāyistagīh[7] paydāg

ēw-tāg gōwišn ī Abarg rāy bē nē a-kārēnišn[8]

čē Abarg bē čiyōn-iš[9] xwad ōwōn sahist guft yōǰdahrgar 2 ōh abāyēd

1.6.5 ēwīhā anīy dastwar abāg ham-gugāy[10] būdan nē paydāg

u-š[11] xwad-iz ēn nē[12] spēzīd kū anīy[13] ēwēnag būdan nē šāyēd [T425] čē-š wēnišn ī xwēš čiyōn-iš sahist guft

1.6.6 ēk ōy abārīg wizīd[14] pōryōtkēšān pad ēn ham-dādestān[15] bē[16] būd[17] hēnd kū *vīkaiieha*[18] ∵ kār čiyōn-iš wizārišn ēn kū dādestān[19] ī-š mowān[20] abar ǰud-pahikār[21] hēnd

ān ī mow-ēw[22] ēw-ēwēnag[23] gōwēd [T60_156r] 2 mow[24] ī-š hāwand anīy-ēwēnag gōwēd kār az ān 2 gugāh kunišn

1.6.7 čiyōn az[25] ham nimāyišn ēn-iz paydāgīhēd kū pad-iz[26] xwastūgīh ī Abarg ka yōǰdahrgar ēk ast pad šāyistan dārišn

pattāyēš[1] tā-š gugāhīh

---

1 K <’p̄l’s yn’k'>, T <’p̄l’y ’n’k'>.
2 K <hwt'>, T <HWEt'>.
3 K <swyš->.
4 T <’š->; K <AYT”y š->.
5 T <-sly[l ...]>.
6 K; T <-wl W 1 2>.
7 T <š’yytyš>, K š’yyt' wyš>.
8 Both corr’d: T <ynytn' \šn'/>, K <-ynytn' > -ynšn'>.
9 K; T <-yh> +.
10 KT <-k’y>.
11 K; not T.
12 T; not K.
13 K; T <’’wy>.
14 T <-yk wcyt'>, K <-ykcyt>.
15 T; not K.
16 K; T bē-š.
17 T <-yt', K <bwt'>.
18 K; T *ivīkaiieah*. – 27b.762-3 *taṯ ṯkaēšahe taṯ vīkaiiehe* • ēdōn dādwar ēdōn gugāh andar 3 gām • *taṯ arəθahe taṯ arəθauuanō* • ēdōn dādestān saxwan hamag andar 3 gām dārišn ēdōn dādestānōmand pēšēmāl ud pasēmāl tan ī dādestān andar 3 gām.
19 KT <y’tyk t’n(' K)>.
20 T <mdwwd’n'>, K <mywwy’n'>.
21 K; T <ywpt'->.
22 T <mdwwd-1>, K <mywy-1>.
23 T < 2>, not K.
24 T <mdwwd-1>; K <mywy>.
25 T <MN>, K <myn>.
26 T; K pad.

ān ī-t nibišt kū Mēdyōmāh guft kū harw pēšag 3 bār šōyišn

ud nūn yōǰdahrgarān ēk bār

1.6.8 ān hamgōnag [214r] čāšt[2] estēd čiyōn-iš nibišt

bē Mēdyōmāh 3 bār-šōyišnīh nē tāšišnīg[3] šōyišnīh[4] bē uskārišnīg guft

u-š ēn-iz[5] nē guft kū ka 3 bār nē šōyēd ā nē šāyēd

1.6.9 Abarg guft kū ka ēk bār šōyēd ā[6] šāyēd

ud abar ēn ēw-bār[7] Mēdyōmāh dādestān pasēmālīhā ud Abarg dādestān [T426] pēšēmālīh[8]

čē mardōm andar zīndagīh fradom dārišn abar pākīh nē frēzwānīgīh[9] ī šōyišn

ud pas rēmanīhīhēd[10] ī-š andar dēn šōyišnōmandīh[11] [T60_156v] abar gōwēd[12]

tā čand bār-šōyišnīh paydāgīhēd

ēg-iš dārišn[13] abar ēk bār ī ast fradom mar

1.6.10 ōy kē wēš az ēk bār-šōyišnīh gōwēd pēšēmāl-pahikārišnīh[14] nē paydāgīh ōy kunišn tā ka paydāgēnīd[15] dārišn

abar gōwišn ī ōy kē pasēmāl-dādestānīhā ēk bār-šōyišnīh guft

1.6.11 az ham bē[16] agar-iz[17] ōh-iz wēš-šōyišnīh ast ī xūbīh ī kār

pas-gōwišn ī Abarg abar ēn ēk[18] bār bōzišnīgtar paydāg

ān ī Mēdyōmāh ō paydāgīh niyāz

NM.1.7.

1.7.1 ud ān ī nibišt kū

pad čāštag ī Abarg ōwōn paydāg kū

PV.9.32 harw tan-ēw pad kemistīh[19] āb ēw-dōlag gōmēz ēw-dōlag ī weh-mār[20] ōh[21] abāyēd

---

1 K <pt'yš>, T <pt'yšn'>, R <pyt'yš>.
2 T; K čāštag.
3 T <tuxš->; K <t'š->.
4 T -išnīgīh, K -išnīh.
5 T; K ēd-iz.
6 K <w->.
7 KT <1-b'l>.
8 KT.
9 K <plycw'nykyh>; T <plycykyh>.
10 K <lyymn'yhyhyt'>, T <lymn' š'yt'>. – rēman jahēd?
11 T <šn'yšn->; K <šwyšn->. – R šōyišn / ōmandīh.
12 T <-d>; K <-yt'>.
13 K dārišn / dārišn.
14 K; T <pyš'myl->.
15 K; T <pyt'k AYT'>.
16 <BRA>. – az ham bun?
17 T; K agar.
18 T; not K.
19 K <k'm-ystyh>, T <'mystyh>.
20 T <šm'l> bol, K <wšm'l>.
21 KT <OL>.

ān hamgōnag pad čāštag ī Mēdyōmāh guft estēd kū āb ud gōmēz ka šāyēd hamāg bē yazišn

ka nē pad [K214v] nidomīh ī harw tan-ēw ray āb ēw-⌈ dōlag ud gōmēz ēw-⌉dōlag ī weh-mār[1] ān gyāg [T60_157r] bē nihišn ud pas ōh [T427] gumēzišn

1.7.2 ud az ān čiyōn 2 čāštag ōwōn guft ēštēd kār az ēn kerdan[2] bōzišnīgtar ud drīst-dādestānīhātar

1.7.3 (KII) u-mān bōzišn-ēw ī drīst nē šnāxt ud paydāg-čimīhā bē ō dānišn nē mad kū kem[3] az ēn paymān šāyēd

1.7.4 bē ēn nē tāštīg-dānišn[4] ham kū kem⌈ az ēn ⌉[5] nē šāyēd

čē āgāhīh ī abāg az ān ī awēšān āgāhīh kē pēš dastwar uskārdār ō ōy[6] paywastār būd hēnd

ān ī-m[7] āšnūd kū

ast kē paymānag ī āb ud gōmēz kāstan rāy bōzišn ēn gōwēd kū *vīciθrəmciţ ∵*[8] pad harw tis-ēw[9] kār ī ēn wizārēd kū[10] ka and-čand-iš[11] az-iš tan[12] paydāg šāyēd

1.7.5 u-m wāzag drīst-bōzišnīgīh-ēw[13] nē dīd

čē[14] meh frazānag hu-dēnān pēšōbāy hu-fraward ǰuwān-J̌am ud anīz uskārdārān dādestān-hu-menišnān[15] sahišn [T60_157v] ōwōn būd kū

ān[16] wāzag abar ān guft estēd ī-š az dēn čāštag ī dastwarān paymānag ī pad kemistīh[17] nē paydāg

1.7.6 ud pas ka hambun-iz[18] ast[19] [T428] šāyēd[20] ēg-iš[21] ān ī-š paymānag ī pad kemistīh paydāg kem az kemistīh[22] nē xūb

agar pad čāštag pad šāyist guft ēstēd

wēš-gugāhīh rāy wābarīgāntar ud kār aziš [K215r] kerdan[23] dādīgtar

---

1 T <šm'l>; K <wyhm'l>.
2 For kardag?
3 KT <km> +.
4 T; K -kunišn.
5 T; K <MNYWM>.
6 T; K <MN = E>.
7 T + <W>.
8 FO.25b.712 *bē-paydāgīh-iz and kū dīdan tuwān anīz *bē-kemistīh*. (Ka.)
9 T; K tis.
10 K; not T.
11 K; -iš not T.
12 K; not T.
13 K; T -išnīh.
14 T; K <QDM W> eol.
15 T; K -stānān menišnišn.
16 K; not T.
17 KT <k'm-> +.
18 T; K <h'm->.
19 K; T ī eol.
20 K; T ā-šāyēd bol.
21 K; T <'yny'>.
22 K; T <-myst'>.
23 K <-t'>.

čē ān čāštag ōh[1] xwastūg kū gōwišn ī dastwarān wēš-gugāhīh kār

1.7.7 (KIII) ēn ān ast ham-bāstag[2] yōjdahrgarān gyān-sahmān[3] andar kār[4] dāšt ud wehān menišnīgīhā pad-išān ayār ud nērōg-dādār būd abēr čimīg

ud nūn-iz yōjdahr 3[5] xwēš wāspuhragāntar[6] ham paymānag andar kār dašt[7] framūd estēd

1.7.8 ān ī-m dīd[8] u-m ō dānišn madag[9] abērtar ka-m xwad šust ham paymānag andar kār dāšt[10] estēd [T60_158r]

1.7.9 ud agar-iz ast yōjdahrgar kē āb ud gōmēz ī yaštag bowandag[11] pad kār nē rāyēnēd[12]

ēg-iz nē wattar kū ka hambun-iz nē bawēd[13] u-š nīrang-iz ī dēnīg nē bawēd

1.7.10 u-š Windēdād[14] yazišnīh-iz Abestāg gōwišnīh-iz wāz-gīrišn-iz čiyōn-iš ∵ pursīd Zarduxšt az Ohrmazd kū

PV.9.33 + čiyōn[15] yōjdahrom[16] [T429] kū tā *airiieme* ∵ nē bawēd

ast kē hamāg *anusō* ∵[17] gōwēd

1.7.11 čiyōn pad ātaxš ud čiyōn pad āb ud čiyōn pad[18] zamīg

čiyōn pad gōspand ud čiyōn pad urwar

ud čiyōn pad mard ī ašō ud čiyōn pad[19] nārīg ī ašōnīy[20]

čiyōn pad star[21] ud čiyōn pad māh[22] ud čiyōn pad xwaršēd

čiyōn pad ān ī asar[23] rōšnīh ud čiyōn pad anagr[24] rōšnīh[25]

čiyōn pad harwisp ī ābādīh[1] Ohrmazd-dād kē az ahlāyīh paydāgīh

---

1 K <OL>; not T.
2 K; T <-bst->.
3 K <HŶA->, T <'š s->.
4 T + ēn; not K.
5 K; T only yōjdahrgar.
6 T; K <W w / 'sp̄->.
7 T <-tn'>, K <-t>.
8 K <-t'>; T <-yt'>.
9 KT <mt'k>.
10 T; K <-štn'>.
11 KT <bwyk'>.
12 T; K <YHSNNyt'> = <y'yyn'yt'>.
13 *šōyēd?
14 K <wndÿd't'>. – PV.11.1-2.
15 T + pad.
16 KT <-slwm>.
17 PV.9.41.
18 Not K.
19 Not T.
20 T <'šwkn'yD> K <'šwk' 'Y>.
21 T; K <stwl>.
22 T; K <myš> or <m'h>?
23 K + ī.
24 Y <'nylw Y>, K <'ndl Y>.
25 K; T rōšn.

1.7.12 u-š guft [K215v] Ohrmazd kū[2]

yōǰdahrīh srāyēš[3] Zarduxšt kū Windēdād-ēw bē yaz

yōǰdahr pas bawēd čiyōn-im guft

1.7.13 kū Windēdād-ēw nē yazēnd kū ān ī-š nibišt[4] nīrang pad kār dārēnd

ēn[5] [T60_158v] ēč nē zanēd

u-š ēg-iz wizīr framān ī sālārān ī dēn[6] nē abar bē hišt[7]

1.7.14 baršnūm bē abar ēn niyābag bawēd[8] kū āb ud[9] gōmēz ī yaštag pad paymānag[10] <'p̄yyn'>[11]

dastwarān čāšt ēstēd andar kār dār[12] ēnyā[13]

1.7.15 abāg-iz ēd kū ān ī pad 2 čāštag guft ēstēd ēwar drīsttar pas-iz ast kū-šān tuwān awiš[14] nē [T430]

ayābīhēd pad čāštag ēw pad šāyist guft ēstēd

ud man nē-šayistagīh[15] nē wizīrēnam[16] ∵

1.7.16 ud ān-iz 300 sang ī pad-pādyāb ī āwāsēnīdag[17] ō gōmēz ud āb [18]⌈ abgand rāy nibišt ān ham-gōnāg-

iz čāšt ēstēd ud ā-iz[19] ōh-iz ka nē ⌉abganēd pad ast čāštag ī šāyēd

1.7.17 ēg-iz arzānīh ud āwāsīh[20] ī sang rāy yōǰdahrgarān padiš kam-bōzišnīgtar[21]

ud ān tis ōwōn xwār[22] pad kerdan⌈ ōwōn hučār ⌉[23] pad ast čāštag ī nē xūb yōǰdahrgarān pad xwār

dāštan abēr sūdagīhā

bē-š nē šāyist[24] nē guft estēd

pad čāštag ī [T60_159r] Abarg[25] guft[1] estēd kū šāyēd ∵

---

1 T; K ahlāyīh bol.
2 PV.11.2.
3 K <sl'yyh>, T <sl'yšn'>, R <yyl'yš>, Av. *srāuuaiiōiš*.
4 K + pad.
5 K + <MN>.
6 Not K.
7 T <-x2>, K <-x2^>.
8 K; T <-t'>.
9 T ī.
10 T; K <p\t/lm'nk'>.
11 afsōn?? cf. 1.2.1.
12 T <k'ly's>, K <k'l YHSNN>.
13 T; K ēg-iš.
14 K; not T.
15 K <W L LA / LA š->.
16 T; K <wc'l->.
17 <KT <'wb's->.
18 Not T.
19 K <w'c'>.
20 T <w'w'y-syh>, K <w'w'-ysh>.
21 T; K -išn / tar.
22 T <'w'lt'>; K <'w'ltn'>.
23 T; K <'ww\c/'l>.
24 T; KR <šy'yyt'>.
25 Not T eol.

NM.1.8.

1.8.1 ud ān ī nibišt kū pad[2] Sagādom paydāg kū gōmēz ī [K216r] yaštag ka[3] gandag bawēd bē ayārdēnišn[4] ōwōn (ī) frāz ō ātaxš nē barēnd[5] kū gand[6] bē ō ātaxš [7]⌈ rasēd čē agar ān gand bē ō ātaxš ⌉rasēd xwēdīh[8] rāy pad hixr abar frāz-barišnīh ō ātaxs ān āsterēd [9]⌈ ān ham-gōnag čāšt ēstēd ma[10] agar az ān ī guft ēg-iš sahist ⌉kū hixrīh ī rēmanīh ī gōmēz gandag[11] nē[12]

1.8.2 bē-š bowandag-menišnīhātar[13] ud uspurrīgīhā-uzwārīhātar[14] sazēd nigerīdan čē ān ī-š guft kū (pad) hixr frāz- [T431, Ta435beg.] [15]**[[** barišnīh ī ō ataxš āsterēd nē rēmānīh[16] ī gōmēz bē paymānag ī wināh rāy pad ēn kū-š and wināh ō būn bawēd čand ōy rēmānīh ī gōmēz bē gand ud xwēdīh rāy čiyōn kē-iz āb ī pāk yōǰdahr bē ō ātaxs barēnd[17] padiš wināhōmand bawēd [T60_159v]

1.8.3 ēn-iz wāz[18] ēw kū paymānag ī wināh nē remānīh ī gōmēz rāy guft ēstēd hangōšīdag az-iz **]]** ān[19] paydāg **[[** ī zōhr ī xar ud xūg (rāy?) guft ēstēd kū **]]** ka wēš **[[** az **]]** paymānag ī framūdag[20] **[[** bē ō ātaxš **]]** barēnd[21] pad hixr frāz-barišnīh ī ō ātaxš āsterēd[22] ud ēg-iz ān gōšt pad pākīh wizīrēnīd[23] pad bē dādan[24] ī ō gāhānbār guft ēstēd[25]

---

1 T <hwpt'>.
2 K; not T.
3 T + bē.
4 KT <''lt->.
5 T <-d>, K <-x1>.
6 KT <ywwd> +.
7 Not T.
8 K; T <hwp'yh>.
9 T repeated in 1.8.2.
10 K; T <AHL>.
11 T <ywyk>, K <ywwyk' / ywwdk'>.
12 T; K <l'y>?
13 T <-šn' yyh'tl>, K <bwyk->.
14 T <-īg-š 'wz->, K <-ykyh' 'wz->.
15 T broken out; Ta copy of M, which is a copy of K.
16 K <lyym-> +.
17 K <-x2^>; MTaR <-x1>.
18 wāzag?
19 K <ZK / >; T <ZK Y *p*[->.
20 K <-k">.
21 T <-x2>, KTa <-x2^>.
22 T then deleted: ān ham-gōnag čāšt ēstēd pas agar az ān ī guft ēg-iš sahist.
23 T <{~~wcylyt~~} wcylynyt'>
24 K <-tn'>, T <-t>, Ta <-t'>.
25 Cf. N.40.2.

1.8.4 xwad-iz gōmēz gandag frārāst kū ēd[1] rāy[2] framūd estēd kū bē ayārdēnišn kū tā ka bē ayārdēnīd ēg-iš [K216v] kār framāyēnd

1.8.5 ēnyā[3] agar bē agārēnišn pas ō ayārdēnišn nē niyāz

ayārdēnišn rēmanān abar yōǰdahrēnišn paydāg kū[4] hixr bē ōwōn kū [T432] **[[** nē hixr[5] ud ōwōn pāk kū ān-iz ī anīy[6] yōǰdahrēnēd

1.8.6 ka-š xwad[7] nibišt kū pad Sagādom ōwōn paydāg kū

gōmēz ī yaštag ī gandag pad [Ta436] ātaxš bē ayārdēnišn [T60_160r]

pas paydāg kū gōmēz (ī) nē ēwāz ān 3 rōz grift ēstēd bē ān-iz ī kahwan[8] ī yaštag ī gandag būdag ī abāz ayārdēnīdag ka pad kār dārēnd xūb

1.8.7 ud ān ī Sagādom paydāg mādagwar[9] kū[10] ēk az dastwarān **]]** ēw-tāgīḫā[11] guft

ān gandagīh[12] ān rāy guft estēd tā[13] ka-š gandagīh-ēw[14] rasēd ī ǰud-ēwēnag [15]⌜ az ān ⌝ī-š čihrīgīhā padiš ast ∵

NM.1.9.

1.9.1 ud ān ī nibišt[16] kū Mēdyōmāh ud Abarg Sōšāns harw 3 mad estād hēnd

ud ān rāy kē ēdōn šust[17] čiyōn nūn[18] hamē šōyēnd ēwar kū šāyēd

1.9.2 u-šān pad šāyist hē[19]

Mēdyōmāh guft hē[20] kū nē

čē yōǰdahrgar ēk bawēd

1.9.3 abārīg ī čiyōn andar ān dar nibišt ī-š tēz-nigerišnīh rāy az gōwišn ī[21] awēšān ōwōn sahist

u-š awēšān-iz az [T433] **[[** čāštag ī pad nām ī awēšān [T60_160v] ōwōn nē wizīd čiyōn-im pēš nišānēnīd

---

1 T ēn; KTa <HNA>.
2 not T.
3 T ēg-iš; K <'yny'>, Ta <'ŷnš>.
4 MTa + nē.
5 KTa <hyyhl>.
6 KTa <ZK'y>.
7 K <hwt'>.
8 K <khw bn'>.
9 Dh. (M), Ta <m'twl>, misunderstood K <m'tk\w/l>.
10 MTa + ān ī.
11 Y <]kyh'>.
12 T <yw[->.
13 K <OY> bol.; not T.
14 T -īh ī; KTa <-ks-1 = -kyyD>.
15 Not K.
16 K; T nibištag.
17 Not T.
18 T; K <BYN>.
19 KT <-''>,
20 Dh. <-yD>, K <-''>.
21 T -īh.

1.9.4 bē nē ōwōn šnāsēm kū agar awēšān harw 3[1] mādagwarān ī harw 3 čāštag mādagwarīh būd hē[2] ud kas rāy kē ēdōn šust hē[3] kū yōǰdahrgar [K217r] ēk būd

Mēdyōmāhīg ud Sōšānsīg guft hē[4] kū šāyēd

čē dastwarān ēdōn ham-dādestāntar būd[5] hēnd kū ka ēk yōǰdahrgar[6] [Ta437] ast ā-šāyēd

1.9.5 ud ka-šān **]]** pad šāyēd hē[7] kū-šān ǰud az dast abārīg pēšag ēw bār šust

ud Abarg guft hē[8] šāyēd čē-š 3 bār-šōyišnīh pad Abestāg nē guft

1.9.6[9] ud ka pad šāyēd[10] hē[11] kū 300 sang (pad) āb ud gōmēz nē abganēd[12]

Abargīg guft kū šāyēd čē sagīzag kār-ew nēst

1.9.7 ud ka pad šāyēd hē kū pad ān maγ[13] šōyīhist kē kas padiš šust ud sāl-drahnāy padiš nē uzīd estēd[14] bē-šān stad[15] abaz nihād

Mēdyōmahīg [T60_161r] guft hē kū šāyēd

čē ka-š sag[16] abāz nihād ā-š[17] wistarišn kerd

ud [T434] **[[** ka-š wārān-ēw ēdōn padiš bē bawēd ī[18] andarrōn bērōn hamāg gyāg bē xwist[19] ā-šāyēd[20]

1.9.8 ud agar kas-ēw gōwēd kū ēn ān ast ī nīrang-ēw pad dastwarīh ī čāštag-ēw ud ēk pad dastwarīh ī anīy čāštag

pad ēč čāštag harw[21] nīrang ī andar ēd šōyišn ī čiyōn pad kardag dārēnd[22] bē bōxtan[23] nē šāyēd

1.9.9 (KII) ān pāsox

ēn-iz kū harw nīrang ōwōn kunišn čiyōn kē guft bōzišnīgtar

u-š paydāgīh ī dēn gugāhīh ī dastwarān abāg hambandtar

---

1 Ta; not K.
2 Ta <-yD>, K <-’’>.
3 Dh., Ta <-’’>.
4 KTa <-yD>.
5 T <YHWW[->.
6 Not KTa, Dh.
7 K <-yD> +, Ta <-yD>.
8 T <-’’>, Ta <-yD>.
9 PV.9.32 sagīzag.
10 T <PWN š’st'>; K <š’yt'>; MTa ka nišāst.
11 KT <-yD> +.
12 T <-yt>, KTa <-t'>.
13 TKTa <mk>.
14 TK; Ta <-’t'>.
15 KT <-x2>, Ta <-x2^>.
16 TKTa <skn'>.
17 TTa; K <AYŠ>.
18 Ta; K ud.
19 K <hwYst'>; Ta <hw’st'>.
20 Ta; K <’y š->.
21 K <KRYD> +.
22 KTa <d’lynd>.
23 KTa bōxtag.

1.9.10 ud nē **]]** pad ān čim kū Mēdyōmāhīg[1] pad nīrang-ēw bōzišn [Ta438] ōmandtar

pas ān tis ī Abarg bōzišnōmandtar[2]

⌈ ud kār az ⌉[3] [K217v] gōwišn ī[4] Mēdyōmahīg kunišn

bē[5] harw ān čē Mēdyōmāh bōzišnōmandtar[6] [T60_161v] az Mēdyōmāh

ud harw ān ī⌈ Abarg bōzišnōmandtar az ⌉[7] Abarg

ud ān ī anīy dastwar bōzišnōmandtar az ān[8] dastwar padīrišn ī[9] wēš-bōzišntar

ud hangerd harw[10]

1.9.11 ān ī awēšān dastwarān guft kē pad rāst dastwarīh wizīn ī kišwar frazānagān framān ī dādīgīhā šahryārān[11] abar būd ēstēd

bē ān čē-š padīrag-gōwišnīh wēš-gugāhtar[12] ud paydāg-bōzišntar

ayāb [T434end] az[13] nigēz ī dēn[14] ud[15] čāštag ī dēn-dastwarān pad an-ēdōnīh paydagīhēd ēg-iš[16] hamāgīhā padīrēnd[17]

ud kār aziš kerdan dastwarīhā ud bōzišnōmandīhā

1.9.12 (KIII) ud ēn-iz ōwōn saham

ud agar-iz ǰud ǰud čāštag pad šāyēd hē[18] ēg-išān pad nē šāyistīh[19] tāštīg nē wizīrēnīd hē

čē Mēdyōmāh bē čiyōn-iš[20] sahišnīg guft kū harw pēšag ēw 3 bār ōh[21] šōyišn

ēnyā-š[22] nē wizīrēnīd kū ka hamāg [T60_162r] ēk bār šōyēd[23] ā nē šāyēd

1.9.13 pad mādagwar čāštag ī Mēdyōmāhīg

---

1 MTa -māh.
2 TTa; K <-'wdtl>.
3 KTa; T <KRA>.
4 T -īh.
5 TTa; not K.
6 TTa; K <-'wn\mn/ytl>.
7 TtaK; not M.
8 KT + ī.
9 TTaK.
10 TTa; not K.
11 TTa <štr''l'n'>, K <šw''l'n'>.
12 TTa; K <-ywy'st' \-ywk'st'>
13 Ta; K <MNW>.
14 Not K.
15 Ta.
16 K ēnyā.
17 Dh., K <-x2>, Ta <-x2^>.
18 Ta <-''> 2x; K <-yD> 2x.
19 KTa <šy'styh>.
20 KTa <-yh>.
21 KTa <OL>.
22 KTa <-šyh>, M <-yhyh>.
23 MTa; not K.

ud šōyišn ī pad dād ī wizārag-dēnān[1] rāy gōwēd kū kē rēman bē bawēd pad ān dād bē [Ta439] šōyēd

ēd kū-š šust pad šust dārišn ham nē kerd[2] ēstēd

ud agar ōh-iz[3] anīy dastwar guft kū

harw kē rēman[4] bē bawēd ud nē pad dād pōryōtkēšīh šōyēd nē pad šust dārišn ēg-iz pad mādagwar čāštag ī Mēdyōmāhīg ān šōyišn ī pad dād ī pārag-dēnān šōyīhēd nē guft kū [K218r] nē šāyēd

1.9.15 ud ān ī pad dād i pōryōtkēšān šōyīhēd kē was dastwar pad xūb dārēnd

čiyōn sazēd handēšīd[5] kū 3 bār-šōyišnīh rāy guft hē[6] kū nē šāyēd

ōh-iz[7] ka ōy-iz pad ēn ham-dādestān būd kū gōwišn ī dastwarān [T60_162v] pad hāwandīh ud wēš-gugāyīh ī dastwarān rāh ō xwastūgīh būd hē ī abar ān

ud kū andar warōmandīh-ēw[8] dastwarīhā[9] ud ān-iz ī Abarg ud Šōšans hangōšīdag tis ham dānist šāyēd

NM.1.10.

1.10.1 ud abārīg was ī-m gōwizār pāsox nē nibišt

ud ast ī wizīrišnīgīh ī aziš ast ī nā-pardazišnīh[10] ud ast ī a-frēzwānīh[11]

ud abārīg-iz ī-m nibišt mādayān ka uškārišn ud handāzišn ī abar ōwōn rāyēnišn nē andar a-maragān bē mowān āgenēn niyābag bawēd

1.10.2 ud ēn-iz and ī-m nibišt ēd rāy ka-tān nibišt-ēw awiš [Ta440] mad ēstēd ī-m abāz nimāyišn passazag sahist kū pas saxtag-nigerišnīhā nibēsīhēd

ōwōn-iz dānēnd[12] az weh-kāmagān ī menišnīg ruwān-dōstān ī saxtag-nigerišnān kē-šān az ān nibēsišn ast ī gumānīgīh andar dil ud menišn bē mānād [T60_163r]

u-m az ān bē ēn and abāz nimūdan xūb sahist

1.10.3 ♣ ud ēg-iš-im ⎫[13] andar was-ēwēnag zarīg-widārišnīg[14] čēhišnīh[15] ī abar ham dar ēn andar handēšišn[1] ast[2] kū

---

1 <wc->.
2 Ta <-t'>; K <krtn'>.
3 KTa <KNc>.
4 K <lyymn'>.
5 K <hnyY'šyt'>, Ta <hnyš'yt'>.
6 Dh., KTa <-yD>.
7 K.
8 K <wl'wnyyh-1>.
9 For -īh?
10 K; Ta <'p̄->.
11 MTa; K apardazišnīh.
12 Ka. ōwōn čēhēnd.
13 K <WADYNy'm>, MTa <OBYDWNx1>.
14 Ka.; K <ZLYKWNt' 'l->; Nyb. <LKHWN-> handēš-?
15 Ka.; K <cw / yh->.

pas[3] ma agar ham mowīmard[4] kē-š ān nibišt frēstīd[5]

kē-š yazdān āsnūdag-xradīh[6] ♣ ōstīgān uzmāyišnīg ⌋[7]

zāmēnīdan[8] ī yōǰdahrgar ī kustagīhā rāy ān nibišt kerd

kū tā-š aziš škōyīhēnd[9]

ud spurrīg- [K218v] paymānīgīh ī āb gōmēz bowandag-gōwišnīh ī Abestāg abārīg xūb-nīrangīh[10]

spurrīgtar ō kār kunānd ud passandišnīgtar rawānd

1.10.4 ud agar-iz az-iš ham wihān[11] rāy nibišt nē bōzišnīg bē-š waxr-handēšišnīhā[12]

čē ān-ēwēnag nibištag ēč čim nē kunišn[13]

1.10.5 (KIII) bē agar-iš pad ān čim nibišt pad ast ī kam-grāytar ⌈ paydāg ud man ⌉[14] nūn škeft-sahišnīh

pad ān abērtar ka-m meh-frazānagīh az-iš dīd [Ta441] ēstādan rāy ēn gumān nē būd kū saxwan meh-dādestān[15] [T60_163v] ī ast dād ī āsrōnīh[16] pēšag kardag ī hamāg kišwar hu-dēnān

bē az uskār ī man ud abarīg mowān dēnīg-nigerān[17] wizīr-ēw kunēnd[18] ēnyā sahišn ī-š andar wizīr nē ōwōn škeft dāram

1.10.6 čē agar nūn-iz pad saxtag-nigerišnīh[19] frāz čaft[20] ēstēd ēg-iz bun[21] zāyišn az ǰud-čāštagīh ī awēšān pōryōtkēšān meh dastwarān meh pēš būd hēnd

⌈ awēšān būd ⌉[22]

1.10.7 zofrīh ud was-brahmīh ī dēn rāy

was sahišn[23] uskār wizīr kardag-iz[1] az āgenēn ǰud-wimand[2] ēwāz ǰud-dādestānīh ī hērbedān abāg nask-ōšmārdārān[3]

---

1 All <'wyššn'>.
2 K + ī.
3 Not Ta.
4 K <mynwd GBRA>.
5 K <YATWNyt'>.
6 K <'snw\k/t'ltyh>; (M?) <'snwtk hltyh>, Ta <'snwt k'lt/yh>.
7 Dh. "in the rest" (M?) <-yk'nyn'ny zm->, Ta <-g'n 'wŷ zm->, K <-yk 'wyw [ōwōn] 'wŷ zm->; Ka. uzmāyišnīg.
8 K <ŠM->; M <'m->, Ta <sm->; Dh.: nāmēn- or zāmēn-.
9 Ka.; KTa <škw yhynd>.
10 KTa <nylnyh>.
11 Ka.; K <AHRN = h'n'>, Ta <w''w>.
12 DH. (M?) <w'hl'nyššnyh'>, Ta <w'hl'n dššnyh'>, K <w'hl'n s'šnyh'>.
13 For <-x1>?
14 Ta <-'k' W L>, K <-'k / ' W L>, Dh. (M?) <- OL>.
15 K <ms->, Ta <myš->.
16 Ta <-wnš>.
17 KTa <-nyyl->.
18 KTa <-x2^>.
19 Ka.; K <y'tk' nkyl->, Ta <d'tk' yŷl->.
20 Dh.; Ta <pr'c'c / pt'>, K <pr'c' wcyt> > <wcp \wcpt'>.
21 K <CBW'>.
22 Ka. omits.
23 MTa + ud.

bē mayān-iz xwad abartom rāst dastwarān bē andar āštīh[4] ud ham-ayārīh ud dōšāram[5] ī-šān āgenēn was[6] ǰud-sahišnīh ud ǰud-dādestānīh ud ǰud-čāštagīh ud ǰud-griftagīh ud ǰud-kardagīh būd

1.10.8 čiyōn ān-iz ī abar 3 mowbedān mowbed[7] ī frāztar ī-šān nām Ādur ī Farnbay [T60_164r] ud Windād ud Ādur-bōzēd kē ǰud ǰud wirāst-dēn[8] kišwar-dastwar ud āwām-frazānag būd hēnd

1.10.9 (KIV) ⌈ ōh-iz ī ⌉[9] [Ta442] ka sahišn pas ō mow⌈ dastwar ōwōn ⌉[10] ayābīhist [K219r] čiyōn abar[11] Spitāmān Zardušt[12] guft ēstēd kū

fradōm ǰār ka-š[13] amahrspand dīd hēnd ēg-iš menīd kū hēnd Endar[14] ud Sāwal[15] ud Nānghāyh[16] ud Tāwriǰ[17] ud Zāirīǰ[18] kē hēnd mazantom[19] az [20]⌈ dēwān abāg waxrīh ud zēfānīh[21] ī ān ōwōn nibištag garānīh ud ziyānīh ī ⌉

1.10.10 ān-ōwōn wizīr bun-dāštīgīh[22] ud kam-bōzišnīh ī ōy ōwōn nibištag passāxt

ud[23] pas-iz ašmā pad-dād[24] weh-menišnīh sahišn ōwōn waxrīhist[25] ī-š az pōryōtkēšān[26] dastwarān

ōwōn paydāgīhēd[27] čiyōn-iš gōwišn-iz ī awēšān abāg nibištag ham[28] dēn bowandagīhā[29] waštag[1] menišn az ān ī dastwarān čāštag čaft

---

1 MTa; K <krt'c>.
2 MTa; K <ymn'd>.
3 MTa; K <nskšm'l->.
4 MTa; K <'y'tyh>.
5 Dh., KTa <dw'šlm>.
6 MTa; not K.
7 K <mywpt'n' mywpt'>.
8 KTa <wl'st'->; not M(?).
9 MTa <KNc OD>; K <KN cnd>.
10 K <-bl 'w 'wyw>.
11 K + false start<Y•>.
12 Ta <zltw''t'>, K <zltwhšt'>.
13 K + <~~spit'm'n'~~>.
14 Ta <'dnyl>, Dh., K <'ynyl>.
15 MTa <sywln'>, K <s'lwn'>.
16 Ta <n'kgh'''y>, K <'kghyh'>.
17 Dh. (M?) <t'wylyc'>, Ta <t'wylp'>, K <t'wylc>.
18 Ta <z'ylp'>, K <z'ylyc>.
19 K <myn'twm> > K <mzn->.
20 MTa; not K!! B in margin.
21 MTa <zyyp̄->.
22 Ta bunīh / <y't>īgīh, K bun <y'š•t>īgīh.
23 K; not Ta.
24 K + ī.
25 Dh., K <'hl->.
26 K + ī.
27 Ta, M <-ynytn'>(?); K <-'k 'yt'>, B <-'k' 'yt'>.
28 K nibišt kām.
29 Ka.; all -īh ī.

1.10.11 (KV) bē čiyōn ham wizīr [T60_164v] ud ān ī {ham} mānāg ī ham[2] wizīr
ud agar frayist[3] wizirēnīd az-iš nē padīrišn ud kār[4] az-iš nē kunišn
ēnyā[5] gāh abartom dēn-warzīdārīh ōstīgān dārišn
pad frāztom āgāhīh[6] ud wēnāgīh ī-š andar dēn ī mazdēsnān rāst-pāyagīhā[7] menišn

1.10.12 ud abārīg dēnīg āgāhīhā ud[8] ruwān-bōzišnīg wizīr ī az dēn ī [Ta443] mazdēsnān čāštag ī rāst dastwarān āškāragēnīd[9] paydāgēnīd sazāgīhā padīrišn wābarēnišn[10]

1.10.13 ud čiyōn-im hangōšīdag[11] az-iz Abarg nibišt
ud abar-iz bōzišn ī ǰud-griftagīh ud ǰud-čāštagīh
nē frayist az hambasān-gōwišnīh[12] ī an-ērang dēn ī mazdēsnān[13]
nē-iz az stēzag[14] pahikār ī āgenēn bē az sahišn ī rāst-kāmīhā būd
bōzišn wasīhā ast
bē zamānīg az nibēsišn ī padīrag waxrīg ziyānīg nibištag ī ān mowīmard[15] ō pardazišn kam

NM.1.11.

1.11.1 u-m nigerīd estēd nihangīhā [T60_165r]
mard-ēw ī [K219v] xwēš abāg nāmag ī gōkānīg padīrag-pahikārišnīg ziyān-nimāyišnīg bōzišn-āgāhēnišnīg ud ō wirāyišn niyāzišnīg[16] ud ō ān mowīmard frēstīd[17]

1.11.2 az-im mard ī pad ham-kār frēstīd paydāgīhist drang[18] ī padiš[19] tā frāz pardaxt ī-m ō gōkānīgtar nāmag
čē ān ī az dūr wirāst abāyēd gōkān rōšngarīh padiš a-wizīrišnīgtar

1.11.3 ēnyā[1] agar ham mow andar nazdīkīh[2] būd hē[1] ēg-im ham-wēnišnīhā pad andak saxwan az ān waxr wardēnīd ud pad ān ī [Ta444] pišag pad-iz nibēsišn ī gōkānīgtar ud āgahēnišn ī was-bōzišntar

---

1 (M)Ta; K <npštk'>.
2 M <YYE>.
3 Ta <plYyyt'>, K <plyyyt'>.
4 KTa; M <KRA>.
5 Ta <'ywš>.
6 K -īhā.
7 KTa <-p''yk'->.
8 MTa; not K.
9 Ta <-ēn[yt']> corner.
10 MTa <w'p̄->; K <'p̄->.
11 Ka. (?); KTa <HN**A** y'stk'>; M ōwōn <y'stk'>.
12 Dh. *; Ta <hnws'n>, K <hnws'n'>.
13 Ta <m'yy-'yt'n'>, K <m'yyyyyt'n'>.
14 KTa <mwst' PWN>; Ka. az stēz(ag) ud.
15 KTa <mywwyyGBRA>.
16 For niyāzīg (DD.87.14)?
17 Ka.; K <YATWNyt'> +.
18 Ka.; K <wylwy>, Ta <dlwy>.
19 Ta + ud.

1.11.4 u-m nūn-iz nigerišn uskār ud čārag-xwāhīh ast kū agar kārān ī a-wizīrišnīg padiš čēhišnīg[4] ōwōn winnārdan šāyēd ī-m māhīgān 3 pardāxtan tuwān xwad ud frēzwān-kārīhā pad wirāstārīh bē ō pēš ī ham mow šawam ud ēn wirāyišn xūbīhā handāzam[5]

1.11.5 ud yazdān āhīd[6]

was čim ast kē rāy[7] wihēz[8] ī az gyāg duš-čārag[9]

u-m [T60_165v] ǰār-ēw zamānīg nāmag-ēw awiš nibišt ud abāg ēn nāmag frēstīd

1.11.6 Yazdān-pānag-mardak ī guharīg[10] awiš ēw frēstīd

ēnyā-š[11] ham-pay[12] abāg mard ī xwēš awestwār gōkānīgtar pahikārišnīgtar awiš nibēsam āgāhīhā-iz ī-š padiš kū-š gōwizārtar āgāhēnēm āgāhīhēm[13]

1.11.7 bē agar pad ēn ī-m nibišt ayāb xwad nihangīhā[14] bē ō Pārs āyēd [K220r] ēnyā[15] pad-iz wirēxtan ī xwad čārag-xwāh bawam abar nē mōšom ka yazdān[16] abāyēd

ud yazdān čiyōn nēktar

1.11.8 pad ēn abārīg rāyēnišn handāzānd[17] ōy mow[18] abartar- [Ta445] īhā abzār ud dēn-āgāhīh ī-š xwāst az sūd ī dēn pēš ma appārīhēd[19]

1.11.9 (KIV) dēn ī dēn mazdēsn ārāyišn ud wirāyišn ud wābarīgānīh abrāz rasād

ašmāh hammis dēn-niyōxšīdārān[20] andar sarīg abartar-farroxīh pad hamāg nēkīh burzišnīgīh [T60_166r] bawād

ēnyā pad[21] ōwōn menišnīg dōstīh[22] ⌈ dušwār čēhīdārīh ⌉[23] rawāgīhā[24] āgāhēnišn ī-tān ō man ān-im[1] wazurgīhā[1] spāsdārīh abzūd ud[2] ō ašmā āfrīnēnīd

---

1 KTa <’ywš> +.
2 KTa <nzyyyh>.
3 KTa <-yD>.
4 KTa <cyh->.
5 K <hny’c'ym>.
6 K <W / y’’n' ’’yt'>.
7 TaR <l’ym>.
8 KTa <w’hyc'>.
9 KTa <ywy’c->.
10 K <yw’’lt'>; Ka. “guhārd”.
11 K <’ywy’’l>.
12 KTa <-p’’>.
13 KTa <’k’s yhym>.
14 K <yywyyh’>; Ta <wyywyyh’>.
15 K <’ywš>.
16 Ka; K ka-šān.
17 Ka.; K <-’ny>.
18 Ta <m-ywŷ>.
19 Ka. āzārīhēd.
20 Ta; K <-’w’š->.
21 Ta pad-iz.
22 K <ywyyt’’>.
23 K <dwšw’l~~yh~~\c/ / yhyt’lyh>; Ka. čāšīdārīh.
24 K <wlb’k>; (M)Ta <wwLBA / d’nšn->.

agar padiš nigerēd uskārēd[4] ān-itān čimīg sahēd ka-tān wēnišn bawēd

1.11.10 ō rāst nibištār ⌈ dibīr ēw ⌉[5] kē mārīg bē nē wardēnēd framūd tā-m[6] ēn nāmag ī-m ō ašmā nibišt ān ī sazēd paččēn nibēsēd[7] ō ham Yazdān-pānag-mardak[8] ud abāg ān nāmag dād framāyēd tā awiš frēstēd čē ast ī ka āgāh saham kū xūbtar

1.11.11 u-tān yazdān nōg nōg purr-paymānīhā ud spurr-abrāzīhā abzāyēnānd mehēnānd rāmišn ud drōd ahlāyīh ud ābādīh ud burzišn farroxīh paywandānd[9] [Ta446] wisp ō nēk-frazāmīh[10]

1.11.12 Mānuščihr ǰuwān-ǰamān nibišt rōz māh Spandarmad andar ahlāyīh- [T60_166v] -urwāzišnīh ud dēn-stayišnīh ud yazdān-abestāmīh

spāsdārīh ī andar dādār ī Ohrmazd ud amahrspandān hamāg yazdān mēnōyan ud yazdān gētīyān

1.11.13 niyāyišn ō hamag[11] māh [K220v] kē-š ham rōz[12] pad frāz-nām

NM.2.1.

2.1.0 paččēn ī nāmag ī hērbed Mānuščihr ǰuwān-ǰamān kē-š ō hērbed brād Zādspram kerd ∵

2.1.1 nām ī yazdān kē hērbed ī xwadāy abartom pērōzgarīh ī andar harw[13] 2 axwān kāmag-hanǰām burzišn ī[14] dārānd

kāmīhā[15] az frazendān hammis drīst-tan[16] rawāg-xwēškārīh

ud ō hērbed ī xwadāy anōšēn-wēnišn drōd-āgāhīh purr-ārzōg pad harw dar andar yazdān spāsdār ham[17]

2.1.2 nāmag ī-tān andar māh Ābān kē Nēw-Šābuhr nibištan framūd mad

u-m az (...)[18] ud (...) drīstīh[19] ud drōdōmandīh ī hērbed ī xwadāy andar yazdān spāsdārīh abzūdan bē abāyist hē[20] [Ta447] ī ka-tān āgāhīh ī xwēš ast[21] nibišt [T60_167r] hē

---

1 Cf. KKZ u-m pad ān spās ... ān-im kunēd ...
2 K <wclyh'>; (M)Ta <wcwlyyh'>.
3 KTa <-tn'>.
4 K <-lt'>; Ta <-lyt'>.
5 K <SPyr' AYK [⟶ 'y?]>, Ta <dp yr' 'yw>.
6 K <OD-m>.
7 K <-WNE w> ⟶ <-Wnyt' w>; Ta <-yt">.
8 K <-mlt>, (M)Ta <-mltk'>.
9 Ta; K <ptwd->.
10 K; Ta <// wsp̄' OL ndwk' w pl->.
11 Ka.; KTa <hm wkw>.
12 K <ZNE>; (M)Ta <YWM>.
13 K <KRA> eol.
14 K; Ta <bwlc''wnd>.
15 Ta yazdān-kāmīhā.
16 Ta; K <drwst" ->.
17 Ta; K <HWEmn>.
18 K sec. m. <kyšwl 'lc>.
19 K <—*yw*ystyh>.
20 KTa <-''> 2x.
21 Ta + ī.

čē-tān nibēsišn ī nāmag nē ōwōn čiyōn dūrān kē gōkanīg nibēsēnd bē čiyōn nazdīkān kē menēnd kū nōg nōg hamwār āgāhīh āmēzē[1]

2.1.3 ān-iz ī-tān nibišt framūd pad nišānag ōwōn nihuftag[2] ī-m wizīhišn awiš nē čiyōn gōkān[3] mayān nāmag paydāg

ud az nūn frāz āgāhīh rōšntar framāyād nibišt

čē-m a-pardazišnīgīh ī abar was darīhā rāy bē ō nišān-šnāsīh dil nē frahaxt[4]

2.1.4 hērbed xwadāy āgāhēnēm[5] kū andar ēn tāyag[6] nibišt ēw bē ō man mad ī-tān bē ō[7] [K221r] wehān Sīragān bēš ud zarīg ud čēhag ōwōn paymōzīhist ī-š hangōšīdag ī ka hu-fraward pidarān[8] az astōmand axwān ēwarzist[9]

2.1.5 čē ēdōn čiyōn a-kārīh ī čašm[10] hamāg zanišnīh[11] ī tan[12] hāwand ēdōn-iz dazišn[13] ud āhōgēnišn ī ō ōš ud xrad rasēd

2.1.6 hamāg zanišnīh[14] [Ta448][15] ī [T60_167v] gyān[16] hāwand

abar wimand ī abēzag āsnxrad[17] ī a-rāstīh bowandag ī mānsr paywēhag kē-š ān ī mahist āgāhīh ī dēn ī mazdēsnān abāgēnīd estēd[18]

andak-iz pas-xradīh ud waxr-wēnišnīh garān-awrandīhātar[19] ud zišt-ārangīhatar[20]

2.1.7 u-m⌈ fradom-iz andōh ⌉[21] pad ān[22] ka-tān spurrīg <'wlmtyh>[23] fradom[24] rōšnīh xwēš bē wināsīd u-tān didīgarīh ī man bē ānāft

ud ān wizīr ī[25] ka-iz rāst hē ēg-iz az ān čiyōn dād ēw ī kišwar ud dādestān ēw ī gēhān masāy ast[1]

---

1 K; Ta <'mpyD>.
2 MTa; K <'wptk'>.
3 Ta; K <ywy'n'>.
4 Ka.; K <ply''t'>; M <pl''t'>, Ta <pldht'>.
5 KTa <-ym>, M <-m>.
6 K <t''yk>.
7 Ta; not K eof.
8 K; Ta <ABYtlm'n'>.
9 Ta; K <'dwlst'>.
10 Ta(M?); K <AYNM>.
11 KTa <zyw->.
12 Ta; not K.
13 Dh.; <yc->.
14 KTa <zn->.
15 Ta zīyišn // īh.
16 Ta <HDA> ; not K.
17 Ka; K <'sthlt'>.
18 PY.0.10 *uš-dārišnīh dēn ī weh ī mazdēsnān āgāhīh ī mānsr-spand ud āsn-xrad ī Ohrmazd-dād.*
19 <-'wlwy->.
20 <-'lwy->.
21 K <pltwm c'ndwh>.
22 Ta; not K.
23 ōr-madīh, xwar-madīh??
24 K; Ta <'p̄ltwm>.
25 K <wcylY>, Ta <wclg>.

2.1.8 ka-iz pad šādurwān ī mowān[2] hanǰaman ī Pārs dar ud abārīg was ham-rasišnīh uskārdan ud 1000 hudēn mow padiš ham-sahišnīh āwišt[3] estē[4]

ēg-iz ǰud-uskārišnīh padīrag-handāzišnīh ī abāg man abārīg sarān mowān ī dēn frārāst[5] [T60_168r] wizīr padiš brīnēnīd ud dād padiš nihād ud framān abar dād[6] nē sazist hē[7]

2.1.9 u-tān ēn-iz [Ta449] andar abāyist <slYst'>[8] hē kū ka masāy[9] ī tan pad wizīn ī[10] 4 pāšomān ī zamānag winnārīhēd

ēg-iz [K221v] ān ī dēn[11] dastwar dādestānīh[12] az harw dādestān meh

ud ⌈ ēwēn ud ⌉[13] dād ī kišwar bē pad uskār ī ham pāšomān ēnyā wizīrēnīdan[14] nē xūb

2.1.10 u-tān ān āmārēnīdan abāyist hē ī guft kū ma ān warzē[15] Zarduxšt ka tō 3 ayāb 4 ham-hāg andar wis ī stāyīdār[16] ī hanǰamanīg[17] ēd gōwānd ⌈ ēdōn kū ⌉[18] ēdōn ast ēd[19] duš-menišnīh ēnyā-tān[20] ēn wāzag nē āmārēnīd

2.1.11 u-tān saxtagīhā[21] ud tēz-nigerišnīhā[22] wizīrēnīd

u-tān ō xwad[23] bōzišnīg menīd kū-m abar hanǰaman Sīrāb uskārd wināh-iz [T60_168v] andarg[24] nē paydāgēnīd

2.1.12 ēd framāyēd dānist kū agar-itān pad hanǰaman ī *tuγzγuz*'[25] guft-ē hē[26] andar[27] andarg-guftār[28] kam-iz[1] bud hē

---

1 K <AYT> above space.
2 K menišn 2x.
3 <'wwy't'>.
4 <-yD>.
5 Ka. -ān, not mss.
6 K <-t>.
7 <-''> +.
8 nigerīst = Pers.? Ka. nigerīd, not mss.
9 <ms'', myš'>; Ka maγīhā..
10 Ta, Ka. <wcyn'>; K <cynwd> Činwand.
11 K + ī
12 K; Ta -ān ī.
13 TaM; K ēwēnag.
14 K <wcylynynytn'>.
15 K <-yD> or <-**A**>, Ta <-yD>?
16 Ta; K <yyt'' yt'l>.
17 Ny.3.10 stāhiianąm viiāxananąm: stāyīdār ... hanǰamanīg.
18 TaM; not K.
19 Not K.
20 K <'yy'y' ->; TaM <'yyn' ->.
21 K <s'ht->; TaM <shtk->.
22 TaM; K -īh.
23 KTa xwēš.
24 K <'ndl-y>.
25 K; TaM *tiγzγuz*.
26 KTa <gwpt''y HWE''>.
27 K; not Ta.
28 K <'wyl-y->; Ta <'ndl->.

2.1.13 saham kū ašmāh abar ēn xīr[2] andar xwēš ōwōn wēš hēd čiyōn Zarduxšt ī <'c>farnbay[3] [Ta450] ka-
š waxšagīhā[4] winnārd az-iš[5] <'c>farnbay xwad wēšīhīd[6]
u-š bē ōh[7] nibišt[8] kū Muslimānān ka-šān āšnūd ēg-išān nēk passandīd
ud Rāzīgān[9] pāsox nibišt kū
agar-itān[10] xīr[11] dūr-iz nihād hē[12] ēg-išān weh-iz passandīd[13] hē

2.1.14 ēn ī ašmāh az ān ī ōy kerd wasīyār grāytar pāsox ī az kustān anāgtar ud dusrawīh[14] ī andar
mardōmān [K222r] uzwāyišnīgtar[15] ud bār ī pad ruwān garān-<'wl'n>īhātar ud darrišn
pahikārišn[16] ī az[17] Ohrmazd ud Zarduxšt škeft-āmārīhātar bawēd

2.1.15 u-m ēn-iz abēr[18] ka-tān xwēš dēn-āgāhīh ud ruwān-bōzāgīh ōwōn [T60_169r] nizōr[19]
ud[20] pad ān hangōšīdag ī ōy tan-buzišk kē ka-šān dandān dard zad rāy pursīd ēg[21] pāsox [**T451**]
dahēd kū bē kan
u-šān pāsoxēnīd kū amāh buzišk ān hamē abāyēd kū dandān-iz ī wēmār drīst kunēd
ēg-iš dandān kanam az ān frāyīhātar[22] wasīyārtar

2.1.16 ud agar hu-dēnān-iz ī Ērān šahr frazānagīh ud dēn-āgāhīh ī hērbed[23] xwadāy pad ān[24] hamē[25]
abāyēd kū tā pēšag-iz ī[26] wēmār darmān[27] wirāyišn ⌈ ārāyišn handāzēd ⌉[28] ēg-iš[1] pad pēšag
bē abgand[2] was niyāz-ēw ō xrad-dānāgīh ī hērbed xwadāy nēst

---

1 KTa; not M.
2 <hyl>.
3 Ka. Ādurfarnbay; KTa <'cplwbd> 2x.
4 KTa; Ka. "nasākīhā."
5 Ka.
6 K; Ta <-' ksyhyt'>.
7 KTa <OL>.
8 Ta; K <NPŠE'>.
9 KTa <l'cyk->.
10 All <'t'n>.
11 <'nyl>.
12 <-D>.
13 K psnd->, TaM <psynd->.
14 KTa <ywslwb->, M <ywslb->.
15 Ta <'wz'y->, K <'wzw'y->.
16 Ta; K <-l'n'>.
17 TaM; not K.
18 TaM + garān; not K.
19 KTa <zwl>.
20 TaM; not K.
21 Ta; K ēg-iš.
22 K <pl''yh'tl>, T <pl'' y'tl>.
23 K + ī.
24 T + ī,
25 K + pad.
26 K <-k"cwy> T <-k / cnd>.
27 K; T <yl'n >.
28 K; T handāxt handāzēd.

2.1.17 čē āwāmīg hēnd ī pādixšāy[3] kē pad was-gōnag an-ērīh nāmagānīh[4] nē passand hamē kunēnd[5]
wasīhā gōnag ī gētīyīhā xwārtar ud āsānīhātar ī pad nibišt[6] barēnd wēš az ēn[7] ī hērbed ī hamē dahēnd[8]
ud abdom kas-iz nē hamē ⌈ padīrēd jud ⌉[9] ān ī [T60_169v] dušdānāg ī[10] druwand

NM.2.2.

2.2.1 u-m ān nibištag pad xwurdag nigerīd[11] ud abēr a-passazag ō gōwišn ī frazānagān[12] ud dēn-āgāhān[13]
čē saxwan sāxtag[14] bōzišn nizōr[15] nimāyišn a-parwast[16]
ēdōn saham kū nē ⌈ frayist wēnišn ⌉[17] ī abar ōwōn rāh [K222v] bē samēnišn-ēw ī yōjdahrgarān

2.2.2 ōwōn nibišt[18] kū tā ham sam rāy [T452] abērtar škōyīhēnd[19] ud spurrīg andar kār-dārišnīh ī āb ud[20] gōmēz pahrēz rawišn[21] kunišn
nīrang ī čiyōn kār passazag ō dastwarān abērtar kunānd[22]
az-iz ān abērtar saham kū-tān hamdādestānīh xwēšīhišnīh[23] ēn nimāyišn kerd[24]

2.2.3 (K2) ka-m andar wizīr[25] dīd ān ōwōn ī-tān[26] nibišt estēd[27] kū jār-ēw tā yōjdahrgar rasīd ī ōwōn šōyēd čiyōn pad dēn paydāg ī[28]

---

1 K <’ynš>, T <’yny’>.
2 K <-yt'>, T <-t'>.
3 K <’thš \p’thš’/>, T <p’thš’y>.
4 K <n’my’nyh>, T <n’my’y yh>.
5 T <-x2>, K <-x1>; NM.2.3.10 + kerd, Dk.3.186.1 passand kun-.
6 T <PWN pšt'>.
7 Ka. <MNDWM>.
8 T<YHBWNt’ 'nd>, K <-d>.
9 K <ptylyt' ywyt'>; T <ptylynywyt'>.
10 T; not K.
11 T <nkylt'> eol.
12 K <-ny’n'>.
13 T <-’k’š’n'>.
14 K; T <s’ht'>.
15 K <w->; T <wwl>.
16 T; K <’-plwwst'>.
17 KT <plyst' w->; Ka. frēstēnišn, Dh. pargast wēnišn..
18 T <’wywnpšt'>.
19 KT <škwyhynd>; Ka. ”škanīhēnd.”
20 K; T ī.
21 K + ud.
22 KT <-‘nd>.
23 K; T <hwyšw’šnyh>.
24 T <krtn'>.
25 T + <-1>.
26 T <ZYt’n’’n'>.
27 K <\-yt'/> eol; T <yst’t'>.
28 K; T -īh.

az bē ka yōǰdahrgar ī dēnīg ast ī[1] az-iz nīrang-šnāsīh[2] ī hērbed ī xwadāy paydāg[3]

az ham dar[4] wizīr kār nēst [T60_170r]

bē ēg-iz ōwōn nibēsišn kerdan abēr saxtag-nigerišnīh[5]

čē az sam-pahikārišnīh ī yōǰdahrgarān ān[6] wirāyišn abar xwēš xēm[7] ud rawišn paydāg kerdan

was ziyān a-dādīh[8] škeft[9] handēšišnīh[10] ī mardōmān dusrawīh[11] ī wizīrgar az-iš zāyīhēd

ud ān sam[12] wišēg[13] ī yōǰdahrgarān pad anīy rāh hangāštan[14] čimīgtar būd[15] hē

2.2.4 (K3) ⌈ ān ī-tān ⌉[16] ēdōn nimūd[17] čiyōn ka ⌈ spurrīg estē ⌉[18] pad paydāgīh hē

u-tān nibišt ēn mānāg kū ast ī az čāštag-ēw[19] ēwēnag ī nē šāyēd

čē ēdōn [T453] kunišn ī kemist[20] pad-iz čāštag[21] ēw harw nīrang ī andar ān kār šāyēd mānāg

passāzišn ō saxwan ī zūr-pahikārdārān mānāgtar nē drīst

2.2.5 čē ka ⌈ ast ī ⌉[22] Mēdyōmāh xūbtar az čāštag ī [K223r] Abarg[23] frārāst xūb

ka harw nīrang-ēw pad čāštag [T60_170v] ī xūb

u-š nīrang nē wēš paydāg kū bōzišn

frārāst pad dārišn

2.2.6 ōh-iz ān ī ka Mēdyōmāh 3 bār šōyišnīg[24] Abarg ēw-bār[25] šōyišnīg guft Mēdyōmāh pasēmāl ud

Abarg pasēmāl[26]

⌈ ud ān rāy ⌉[1] paydāgīh kunišn tā ka Mēdyōmāh bōxtēd

---

1 K <AYT'yh>, T <AYTyh>.
2 K; T <-šn'skyh>.
3 T <pyt'yk>.
4 T <hmBBA>.
5 KT <shtk'>.
6 T + ī.
7 T; K <hymk'>.
8 T -īhā ud.
9 K; T -īh.
10 Ka.; KT <'wyš>išnīh.
11 K; T dusraw.
12 K; T <BYN>.
13 KT <wšk'>.
14 <'ny->; K; T <-t'>.
15 K; T <-yt'>.
16 K; T <w'nZY->.
17 T <-tn'>.
18 K <-yD>; T <stwlYKOYMWNyt> eol.; Ka. *dastūr est-.
19 K <c'ššt->.
20 KT <k'm->.
21 K <c'yšt-> +.
22 Not T.
23 T <'-plg> 2x, K <'plg>.
24 T <šn'y-> 2x.
25 T <'yw->, K <'ywk'->.
26 Dh., Ka. *pēšēmāl.

abar ān dādestān gōwišn ī Abarg dārišn pad bōxtagīh

2.2.7 (K4) ān ī Abarg guft kū 2 yōǰdahrgar ōh abāyēd Mēdyōmāh-iz guft kū ēk was

az ān čiyōn-iš čāštag Sōšāns ham-gugāh pad ān ī-š guft

ēdōn ham-dādestāntar būd hēnd kū ka ēk ast ā-šāyēd

čiyōn ham-gugāh-iz čand dastwar paydāgēnīd bawēd

xwad Abarg abārīg hērbedān ham-dādestān būd hēnd kū *bi.vīkaiiehe*[2] ∵ kār

⌈ ān ī ⌉[3] Mēdyōmāh bōxtag

2.2.8 nē ēd rāy kū Abarg pad ēw-bār[4] [T454] šōyišnīg bōzišnīgtar ud[5] kār az čāštag[6] ī [T60_171r] Abarg kunišn

bē ēw-bār šōyišnīg az Abarg ī pēšēmāl[7] ēk yōǰdahrgar[8] az Mēdyōmāh ī wēš-gugāh[9] padīrišn[10] ud rāyēnišn

2.2.9 (K5) ud star-hangārān-iz estišn[11] ī axtarān ǰast[12]

ka ān ī Mihr Māh az zīg ī šahriyārān ān ī Kēwān az[13] zīg ī Hindūg ud ān ī Warahrān az zīg ī Ptalmayōs[14] kunēnd[15] estišn abēr xūb āyēd

zūr-passāzišn awārōnīg[16] abar āwurd[17] guft tuwān kū

2.2.10 ēn estišn[18] pad⌈ ǰast ud zīg ⌉[19] ī nē šāyēd

čē agar[20] zīg ī šahriyārān drīst [K223v] az ān čiyōn-iš[21] Kēwān[22] Warahrān nē az zīg[23] kerdan nē ⌈ xūb

---

1 K; T <LA>.
2 T *bivīkaiiehe* ∵; K <bwd> *vīkaiiehe'* ; PV.7.43.
3 T; not K.
4 K; T ēk-bār 2x.
5 K; not T.
6 K <c'št-> +.
7 T <pyš'm'lyh>; K pasēmāl.
8 K <ywsy'yl->.
9 K <wyš ywk'>.
10 K <MŸYLšn'>.
11 <'st->.
12 K <yst'>; T <AYT>; Ka. ast.
13 T + <syk>.
14 T <-šn'>, K <-wš>.
15 T <-x2>, K <-d'n>; Ka. gīrēnd.
16 Ka. an-ārangak.
17 K; T <-tn'>.
18 K <'st\WN/šn'> = <HZYT\WN/->.
19 K <Yst' Wzdk'>, T <Yst' / Wzyyk'>; Ka. *pad ēč.
20 T <'twn'>, K <'t' W>.
21 T <-yh> +.
22 Dh., Ka.; T <yyww'n'>; K <dyn' 'n'>.
23 K <wzy/dk> +.

ud[1] agar zīg ⌉[2] ī Hindūg rāst az[3] ān čiyōn-iš ⌈ Mihr ud Māh ⌉[4] Warahrān nē az ān zīg kerdan nē ⌈ xūb

ud agar zīg ⌉[5] ī Ptalmayōs[6] rāst az ān čiyōn-iš Mihr ud Māh ud Kēwān (nē)[7] az ān zīg kerdan nē xūb

kē rāy[8] pad ēč zīg nē rāst

⌈ ēn ēwarzišn ⌉[9] passāxt[10] tuwān saxt[11] menišn-iz wurrōyēnd[12]

2.2.11 bē rāstān [T60_171v] dānāgān wizīn kunēnd[13] gōwēnd kū ēn[14] estišn abēr xūb

čē ān ī pad zīg ī šahriyārān rāsttar-iz[15] az ⌈ ān ī šahriyārān ⌉[16] ān ī[17] [T455] pad zīg ī Ptalmayōs[18] xūbtar ān[19] kerd[20] estēd

2.2.12 (K5) ašmāh šnāsēd kū hamgōnag[21] ān hangōšīdag ī 3 čāštag ī-tān nibišt abāg ēn ī-m nišānēnīd[22] hangōšīdag kerdan handāxtan framāyēd

tā awiš rōšntar wēnēd[23] az hu-čašmīh ī abar xwēš bōzišn tēz-wīrīh ī an-uskārdag[24] abāg āhōg abāz-nimūdārān a-wābarīh[25] ī pad ān ī pēšēnīgān dād ōstīg framāyēd pahrēxtan

2.2.13 čē kē[26] abdīh ud abartarīh ī ān[27] ī pēšēnīgān uskārd ud winnārd ud ⌈ menīd nē ⌉[28] šnāsēd xwad dānišn andar ān pēšēnīgān xrad nē pad ēr ud hammōzišnīg dārēd

xwēš-tan-menīh wēšīh-iz ī pad xwēš[1] frahang az-iš paydāg

---

1 Ka. *did.
2 T <'wptww't' / wzyk'>, K <'wptn' wzdk'>.
3 K <-m>.
4 T <myt~~yw~~\ww/m'h>; K <mytywm'h>.
5 T <'wp ww't' wzyk'>, K <'wpw't' / >.
6 T <-wš>, K <-ws>.
7 Dh., Ka.
8 K <LA>.
9 T <YWM s'wlc->; K <ZNE yy'wlc-> (<-'w-> corr'd?); Ka. *saxwan warzišn.
10 T <-tn'>.
11 T <shtk'>, K <s'ht>.
12 K <HYMNNy>; T <OBYDWNy>.
13 T <-x2>, K <-x2^>.
14 K <ZNE'y> inmarg.; jomāy?
15 T <l'stl>, K <l'sttc>.
16 T; K <MN \ZK št/ LBA '~~pzyn~~ / ''l'n štr''l'n'>.
17 Not K.
18 T <plmyws>, K <-wš> → <-ws>.
19 T + ī; Ka. xūbtar az ān ī (ptalmayōsān).
20 <krt'>.
21 K <hmgwk'>.
22 T; K <yš'n->.
23 KT; Ka. dīd.
24 T <'n'wYkk'ltk'>, K <'n'nYk k'ltk'>.
25 T; K <'wb'lyh>; Ka. hubahrīh.
26 T; K <MNW> →<MN>?
27 K 2x.
28 T <mynytyh> eol.

xwēš-tan-men[2] dādestān čiyōn [T60_172r] framāyēd šnāxtan

NM.2.3.

2.3.1 ēn-iz abar duš-xwār ī-tān andar nibišt tēz-kāmīh ud ruzdīh ī ō nōg dād[3] ud nām[4] ud ārzōg ī paygāmbarīhā dād-nihišnīh abar paydāgīhēd

čiyōn ān-iz ī-tān abar gōwišn ī az 3 čāštag ud[5] xwurdag- [K224r] čīnīh abar dād nōg tēz-brīnīh kerd[6]

2.3.2[7] u-tān ruzdīh ud ...[8] rāy *frasnāt⍰e . upasnāt⍰e'* ∵[9] ul hišt[10] ∵

15 [T456] mard[11] ēk[12] ī-š pas[13] abāz ō 15 ī ēk ēw[14] āwurd

2.3.3[15] ud[16] 3 bār ī harw bār-ēw[17] ēk hāsr[18] tā-iz ka ayābēd[19] yōjdahrgar tazēd[20]

čiyōn[21] ma agar 30 frasang-iz frāy[22] bawēd ⌈ wisp kerbag-abgarīhā ⌉[23] 4[24] frasang ud[25] frāy[26] nibišt

2.3.4[27] ud ān-iz ī ōwōn dastwarān dād[28] estēd ka ō 3 kas ī[29] pad ān ēwēnag pahikārd ayāb ān[1] ōy wināh tōzišn awiš baxšīhēd[2] ⌈ andar wizīhēnīd ⌉[3]

---

1 T <NPŠM>.
2 T; K xwēš tan.
3 T <Y y't'>, K <y't'W>.
4 Ka. *kām.
5 Not K.
6 T <-tn'>, K <Wkrt'>.
7 PV.8.99 ēg ān ī xwēš tan yōjdahrēnēd pad gōmēz pānzdah bār frāz šōyišn pānzdah bār pad ābāz šōyišnīh u-š dast abar bē mālēd.
8 KT <Wwty>; widang?
9 V.8.98-99.
10 T <ŠYK\WN/x2n> (-ąn!), K <ŠYKNx2^>.
11 W., Ka. *<Y BRA>.
12 Ka. ēwēnag 2x.
13 Not T.
14 K <'ywk"'y>, T <'ywk''y>.
15 PV.8.100 tazēd fradom hāsar frāz pas ēd tazēd [ka-š *paŋca dasa* kerd hād] ka ōy kadār-iz-ē ox ī astōmand ēdōn padīrag bē estēd.
16 T <-t'W>; K <-tn' W>.
17 K <b'ly>.
18 KT <h'yl>, T + <W>.
19 K + < W> eol.
20 T <-yt' W>.
21 Ka. (ān) +.
22 KT <pl''>.
23 T <kwp / pw'tkwl>īhā; K <wsp' / kwpk' 'p̄kl>īhā; Ka. wisp kerbag abgārīhā.
24 K; T <3>.
25 Not T.
26 K <pl'D>, T <plyD>.
27 PV.8.102-3 ka tazēd sidīgar bē ayābēd agar ō ōy nē yōjdahrīh dahēnd hamāg ān ōy kunišn baxšēnd kū harw ān wināh ī-š nē tuwān bē ka kunēd hamāg ō bun—tā 3 hāsar bē šawēd abāz ō deh nē pādixšāy raftan tā pad 3 kas bē pahikārēd ud harw ān wināh i-š nē tuwān bē ka kunēd ā-š ō bun.
28 K <-yt'>.
29 Not K.

čiyōn ān ī[4] kunišn ud tōzišn ī wināh [T60_172v] nūn ma agar ō hērbed baxšīhēd[5]

čē agar pargast[6] ēč kas nēst kē čiyōn abāyēd yōǰdahrgarīh xūb kunēnd[7]

2.3.5[8] ēg ašmāh yōǰdahrgarīh kerdan frēzwānīg bawēd[9]

čē ān kār ēdōn a-wizīrišnīg kū ān kē abar rist[10] kū rēman[11] būd estēd ā-š[12] star-iz[13] ud māh ud xwaršēd a-hunsandīhā padiš tābēnd

ōwōn frayādišnīg ka meh-šnāyēnīdārīh ī ātaxš āb ud zamīg ud gōspand nar ahlaw nāyrīg ī ahlaw 3 padiš ast

2.3.6 ōwōn wazurg arz kū yōǰdahrīh ī tan nēst ā-š[14] ruwan yōǰdahrēnīd[15] [T457] nē tuwān

ka andar kišwar-ēw mard-ēw ast kē-š tuwan kerdan ān mard nē pādixšāy[16] bē ka kunēd

2.3.7 (KII) pas ka ān ī abartom kerdārīh ī[17] andar dēn ud ān ī [K224v] pāšom āgāhīh ī az⌈ dēn ān ⌉[18] mazdēsn sālārīh ī pad dēn ōwōn hamē pahikārēd ī-tān [T60_173r] pad-iz xwurdag ī andar nām ī sālārīh-pahikārišn spurrīg[19]

ēg ka-tān xwad nē tuwān hē[20] kerdan ēg-it kas pad dīd[21] ašmāh kunišn hē kerdan

ēd kū nīrang-āgāh hēd ǰud-iz az wazurg-abzārīh frāztom[22] dēn-āgāhīh ī-tān hamīg/āmēg

2.3.8 az-iz ān ī-tān az nīrang-šnāsīhā ī andar harw 3 čāštag⌈ nibišt ī nibištag paydāgīh ⌉[23] ān nīrangīhā ān-iz ī saxtar[24] guft estēd nē ān ast ī kerdan nē šāyēd

2.3.9 ašmāh padiš ast ī[25] bē tuwānīg[1] hēd ī-tān[2] pad ēč ēwēnag bē madan nē tuwān

---

1 Not T.

2 KT <HLKWyh(y)t'>.

3 K <yyw cyhynyt'>; T <BYN wcyhynyt'>; Ka. sanjīhēnēd.

4 Not K.

5 T <HLKWyh(y)t'>; K <HKLyhyt \HLKyhyt'/>; arg-īh- “have work piled upon him”?

6 Ka.

7 T <-x2>, K <-x2^>.

8 PV.9.41-42 čē an-hunsandīhā (anusō) Spitāmān Zarduxšt ān kē abar rist ā-š ān ī xwaršēd tābēd an-hunsandīhā ān māh ān ī an-hunsandīhā awēšān star čē šnāyēnēd Spitāmān Zarduxšt awēšān yōǰdahrgar ka ān ī kē abar rist ā-š frāz az nasuš kerd šnāyēnēd ātaxš ud šnāyēnēd āb ud šnāyēnēd zamīg ud šnāyēnēd gōspand ud šnāyēnēd urwar ud šnāyēnēd mard ī ahlaw ud šnāyēnēd nāyrīg ī ahlaw

9 K <-t'>.

10 PV.8.100 ēdōn pad ān rist tan bē estād ham.

11 K <lyymn'>.

12 T; K <W HŶA>.

13 K <stwlc>.

14 K <HŶA>.

15 K <-tn'>.

16 K <š'>, T <-š'y>.

17 K + abar.

18 T ān dēn; K dēn ān.

19 K <-šn" / sp->, T <-šn' / W sp->.

20 KT <hy = 'y>.

21 K <HZYTNt'>, T <-TN't'>.

22 K <PWN 'ptwm>.

23 T; K nibišt nibišt paydāg.

24 T <s'htl>, K <yys'tl>.

25 Ka. ēdōn.

ka ēwāz kārīhā[3] ud āb ud gōmēz and ayābē[4] čand 3 mard ayāb mard-ēw padiš šāyē šustan

ēg-iz ān ī sālār gyān-sāmān padiš nē bōzišnīg

2.3.10 (KIII) u-tān āb ud gōmēz pad ān nīrang ī pad harw 3 čāštag šāyēd [T458] yašt [T60_173v]

nīrang-āb[5] ī xwēš abārīg ī andar-itān passand hēnd pad ham-ayārīh[6] griftan[7]

yōjdahrgar-ēw[8] ī purr-passand[9] kerd[10] abāyist gumārdan

2.3.11 pas ō ⌈ šahrān nibištan ⌉[11] kū yōjdahrēnīdārīh[12] čiyōn man framūd ud ⌈ man hamē ⌉[13] kunam[14]

passandīdagtar[15] az ān ī abārīg yōjdahrgarān

2.3.12 čē-m[16] āb gōmēz hamāg yašt

u-m 300 sang čiyōn framūd estēd awiš abgand

u-m andar 3 rōz ī ka grift[17] kār framūd

u-m harw pēšag 3 bār šust[18]

u-m harw tan ēw rāy ⌈ maγ nōg ārāst ⌉[19]

u-m ⌈ harw maγ-ēw ⌉[20] [K225r] padiš šust kār nē framūd

u-m šustārīh ī pad yōjdahrgar ⌈ ud abārīg ⌉[21] harw nīrang ōwōn kerd ī čiyōn (pad) harw 3 čāštag[22]

pad wehīh guft estēd

2.3.13 ašmāh wehān[23] ī kustag abar yōjdahrgarīh[24] ī-tān andar [T60_174r] xwēškārīh bārestān[25] bawēd tā

kū ⌈ yōjdahrgarīh čand šāyēd az hangōšīdag ōwōn čiyōn ⌉[26] dīdag[1] rāyēnēnd

---

1 K <tn’ ’ndk>.
2 K <ZYt>.
3 T <W> +.
4 <-yD> +.
5 KT <wylwwy’p'>; Ka. drōn-yāz.
6 K <hm’yyyb->, T <hmw yyb->.
7 KT <OHDWNtn'>.
8 K; T -garān.
9 Ka. *purr-(šnāsag) passand.
10 K <krt'>, T <krtn'>.
11 KT <y’tww ’wpštn'>.
12 K; T yōjdahrgarānīdārīh.
13 Ka.; KT <l’m’y>.
14 <-WNm>.
15 T; K <psnYyytk->.
16 T + <W>.
17 K <-WNt'>, T <-WNt>.
18 T <-tn'>.
19 T <mkww KRA l’st'>; K <mk' ww KRA l’st'>.
20 T; K <mkyh>.
21 Not K.
22 T <cyštk'>.
23 T; K <ŠPYL>.
24 TR -garān; K -garīh corr’d from -gl’>?
25 K <b’lykyt' ’n>; T <b’lYst>.
26 Not K.

kē-tān ahīy[2] pad[3] šustārīh rāh ō man wišādag[4] tā ka-tān pad ēn ēwēnag kerd hē[5] hambāstagīhā[6] ān ī ašmāh [T459] kunišn burzīd ān ī ašmāh nibēsišn stūd[7] hē[8]

2.3.14 ēg-iš[9] ka nibēsēd kū ān ī čiyōn nūn hamē kunēnd[10] drōzišn-ēw[11] andar ast ud man ēk[12] wattar dānam

čē ēn šōyišn ud pēšag-yōǰdahrēnīdārīh[13] ī čiyōn az dēn paydāg ud dastwar čāštag ī pōryōtkēšān passandišnīg andar kār dāštan[14] az mayān abar dārēd[15]

2.3.15 ān[16] xwad šnāsēd kū andar Ohrmazd ud[17] hammist[18] weh dāmān čiyōn ēraxtag[19] pad čašm ī wehān dānāgān[20] čiyōn anāg Wāy padišnāsišnīg[21]

2.3.16 u-tān [T60_174v] saxwan ān abar bawēd ī čiyōn gāzar-ēw[22] rāy gōwēnd kū-šān[23] ǰāmag-ēw awiš dād kū-š ārang padiš pāk bē šōy

ōy ǰāmag stad[24] abar ātaxš nihād[25] sōxt u-š guft kū-m ārang ud an-ārang[26] harw dō abāz wizārd[27]

NM.2.4.

2.4.1 hangerd agar wizīr az dād ī[28] Zarduxšt[29] ēdōn wizīrēnēd čiyōn guft

ud agar nē az ān hamē kunēd[30]

Abestāg ud čāštag ō mayān ma āwarēd

---

1 K <Yyk'>; T <Ŷytk'>; Ka. *passandīdag (<c(ywn p)yyndytk'>).
2 KT <KZŶ>; Ka. *<KBD>.
3 K <p->.
4 T; K <wš'ytk'>.
5 KT <-''>.
6 T; K hambāstīhā; Ka. hambāgīdagīhā.
7 K; T <stwwt'>.
8 KT <-yD>.
9 KT; Dh., Ka. ēnyā.
10 T <-x2>, K <-x2^>.
11 K <-šnykl> eol.
12 T + ī.
13 K; T -garēn-.
14 K + (ud agar).
15 K <d'lyt'>, T <y'l->.
16 T + ī.
17 Not K.
18 KT <hmYst'>.
19 K; T ēraxtīg.
20 K <-y'n'>.
21 Ka. *paywēšišnīg.
22 KT <w->.
23 K only kū.
24 T <YNSBWNx2>; K <OBYDWNx2^>.
25 T <-tn'> 2x.
26 T <'lwy W'w'lwy>; K <'lng 'w'lyh>.
27 T <-yt'>; K <-lt'>.
28 K; T dādīhā.
29 K; T -ušt +.
30 K <-x2^>, T <-x1>.

2.4.2 čē 15 bār ī-tān nibišt agar az dēn ī Zarduxšt [K225v] ā-š[1] 15 bār ī ulīg[2] ud 15 bār ī⌈ frōdēn ēk ⌉[3] ēk[4] frārāst guft

2.4.3[5] agar[6] az nihād[7] ī ēr-ēw ēg-iš ēn ēč nē hamē abāyēd

čē [T460] mar-ēw bē zanēd ān ī[8] pad angust frāz gīrēd

ud pāk[9] ayāb zard-ēw ī zargōn[10] bē zanēd[11] pāk[12] ayāb *cīke*[13] ∵[14]

bē zanēd ud pāk bē nē pāk-ēw[15] ī yōǰdahr bē dēw-ēw ī[16] pāk[17]

2.4.4 u-m ēn-iz abēr škeft [T60_175r] kū ka-tān ēn nē āmārēnīd kū ka yōǰdahrgar nē hē⌈ ān ī dēn sālār čārag[18] abāyē[19] xwāstan

ka nē ⌉[20] ayābīhe[21] ēg-iš xwad abāyē kerdan

ēg-itān ēn dānišn čiyōn ayāft kē-tān padiš āgāhīh[22] mad kū hamāg yōǰdahrgarān ī Ērān šahr yōǰdahrgarīh čiyōn hamē kunēnd[23]

2.4.5 ka čiyōn man saham ēg-itān rāyēnišn ī xānag kadag-xwadāy ī xwēš bowandag-āgāhīh[24] nēst ēg-itān wizōyišn[25] āmār āgāhīh[26] ī abar hamāg yōǰdahrgarān ī Ērān šahr čiyōn bē[27] ayābīhist[28]

2.4.6 ud[29] agar-itān ān ī frēzwānīgtar bē hišt[1] u-tān wizōyišn āmār abar ān ī hamāg kišwar kerd[2] nē dēn-framānīhā ud drīst-xradīhā

---

1 K <HŶA>.
2 T <LALyk>.
3 K <plwtywww / ’ywk'>, T <plwt''w’ywynk' Y>.
4 K + ī.
5 Cf. PY.9.11, 30!
6 T <W> +.
7 T; K <-tn'>.
8 Not T.
9 T <W p’k>; K <p’k /YKYA\>.
10 KT <zlyww>.
11 K <znyt>.
12 K <p’k'>.
13 K; T <*cīk*x_1'>.
14 K + <p’k \YKY**A**/>.
15 T <YKYA-1>; K <p’k \DKY**A**/>.
16 T; K <ŠDYAy / ŠDYA-1>.
17 KT <YKYA>.
18 T <W> +.
19 <’p̄’yD> +.
20 Not K.
21 KT <’y’p̄hyD>.
22 KT <’y’yh>.
23 T <-x1>, K <-x1^>!
24 T <’sy’’>, K <’y’y’yh>.
25 T <wcwkyšn'> 2x, K <wcyšn'> 2x.
26 T <’y’syh>, K <’y’y’yh>.
27 K pad.
28 K <-t'>, T <-tn'>.
29 Not K +.

ud agar-itān čiyōn-šōyišnīh ī yōǰdahrgarān ī Ērān šahr bowandag ō dānišn nē mad estēd

čiyōn ka-šān nām-iz[3] marag [T461] nē dānēd

ēwar [T60_175v] kū-šān[4] xēm ud xōg kunišn kam-iz šnāxtan

ēg-itān[5] čim wizīrēnīdan abāyist kū [K226r] pad Ērān šahr hamāg yōǰdahrgar[6] ōwōn hamē šōyēnd

čiyōn pad nē šayist paydāg

az čē[7] ēwarīh bē guft nibišt

NM.2.5.

2.5.1 agar ēn ī-tān guft dānišn-ēw ī sūd-abgār[8]

ēg-itān az man pad nihān[9] dāštan[10] čim rāy abāyist

ud ka ēdōn saham kū agar-itān dānišn-ēw drīst[11] ayāft hē[12]

ēg-itān pad fradom (ud) meh[13] az harw⌈ az hambān ⌉[14] bē ō man āhuftan niyābag būd hē[15]

2.5.2 agar-itān ēn wizīr pēš ēdōn sahist andar ka pad Pārs ud ēd ka[16] pad Sīragān būd[17] hēd

abāg dēn-āgāhān[18] dānāgān[19] dastwarān ī[20] āwām[21] nē uskārdan nē āhuft čē āhang[22]

2.5.3 agar-itān pēš nē šnāxt ēg-itān pad *Saraxs*[23] ∵ Sarāb kadām frazānag dēn-āgāh[24] [T60_176r] ayāft

kē-š abar rōšnēnīd hēd

2.5.4 agar-itān pēš uskārišnīg andar nigerišn handāzišn būd [25]⌈ u-tān xūbtar handāxtan rāy abar-pād kerd

ēg-itān ⌉pad Sarāb[1] kadām dastwar ayāft ī-tān ka abāg ōy uskārd[2] būd [T462] pad spurrīg

xwēš[3] tan pad bōzišnīg[4] az uskār ī abāg man abārīg mowān dastwarān wizīrišnīg dāšt

---

1 T <-x2>, K <-x1>.
2 K <krt'>, T <ktk'>.
3 T <y'mc>, K <ŠMc>.
4 KT <-y''n'>.
5 T + <MN L>; not K.
6 KT yōjdahr.
7 K; not T.
8 T <w->.
9 Dh.; KT <y''n'>.
10 K <dys'tn'>.
11 T <ywwyst'>.K <ywwyyt'>.
12 T <-''>; K <-yD> → <-''>.
13 <my' Y>.
14 KT <MNW 'wb'm>.
15 KT <-''>.
16 Not T.
17 T <HWWNt'>
18 T <-'s'n>.
19 K <-y'n'>.
20 Not K.
21 Not K.
22 Not K.
23 T *Saraxas*.
24 T + ī; KR -īh.
25 Not K.

2.5.5 agar-itān andar Pārs škōy ī az man rāy nē wizīrēnīd ān ka xwad šnāsēd kū man xwēš tan[5] andar ašmāh nē-iz ⌈ pad pāyag ⌉[6] ī hašāgerdīh[7] bē pad ān ī bowandagīh[8] mānāg dāšt[9]

u-m madan ī ašmāh rāy hambār-iz ī ziyān tars ī-tān ō xwēš handōxt pad nibišt kerd[10] xwēš tan andar wīdwarēnīd estēd

2.5.6 ān [K226v] agar-itān dēn-bōzišnīhā[11] bē ō man nimūd hē

ēg-im ōstīgānīhā [T60_176v] padīrift ud[12] rāyēnīd[13] hē[14]

2.5.7 agar-itān ham-ayārīh[15] ī man rāy ān ī dādīg wizīr rawāgēnīd hangerdtar-iz[16] būd hē[17]

ud agar nimāyišn ī dēnīg padiš bōzišnīg drīst

ēg-itān ō man nimūdan[18] kam-ranǰtar[19] būd hē kū ō abārīg kē az wizīr ud paydāgīh ī dēn āgāhīh ī kam

ud agar ǰuttarīh-ēw andar būd hē ēg-itān pāsox ī drīst ⌈ az man ⌉[20] abērtar[21] mad hē

2.5.8 ud agar šnāsēd kū pad[22] paydāgīh ī az[23] dēn ō man nimūdan [T463] nē šāyēd ān bōzišn ī paydāgēnēd[24] nē šāyēd pad-iz abārīg[25] gyāg ōwōn [26]⌈ nē wizīrēnišn

2.5.9 ud čiyōn pad-iz ⌉ Pārs agar-itān pad Sīragān[27] ān rāy nē[28] wizīrēnēd

ka-tān šnāxt[1] kū-tān aziš nē padīrēnd[2] ān-itān[3] dānistan abāyist kū-tān pad-iz-itān[4] nimūdārīh was winnārdan[5] nē tuwān

---

1 T + <—>.
2 T <-tn' —>.
3 KT xwad.
4 T; K -išn.
5 K; T <PWN>.
6 K; T <ppw \''yk'/ >.
7 KT <'škrt'yh>.
8 K <w->.
9 KT <-tn'>.
10 T <-tn'>.
11 T + ud.
12 KT <-tn'>.
13 T <-tn'>.
14 T <-''>.
15 T -ayār.
16 <'wyltlc>.
17 KT <-''> +.
18 T + <MN>.
19 K; T -rōzgār.
20 K; T <ml>.
21 T + <W>.
22 Not T.
23 K pad.
24 T <-tn'>.
25 K <w->.
26 Not T.
27 T <sYlšn'>.
28 Not T.

2.5.10 agar-itān nūn čim menīd ka[6] az Sarāb pad nibēg ī[7] [T60_177r] zišt⌈ windišn-ēw ī ⌉[8] sriftag[9] ud ⌈ bōzišn-ēw ī ⌉[10] škastag[11] bē nibēsēd rawāg bawēd āhōg-nigerīhā[12] ī ēn dar was

2.5.11 aziš ēk druxt-paštīh ī abāg man
čē šnāsēd kū-tān čiyōn sōgandīg[13] az man padīrift[14] kū
ō *upajasāhī*[15] ∵ Zarduxšt[16] nē šawēd u-š abāg nē kōxšēd hamēmālīh nōg-dādīh nē tuxšēd ud mēnōy gētīy anāgīh nē[17] abzāyēd čē hambār[18] ī [K227r] ruwān warzēd

2.5.12 u-t⌈ pad abāz-waštag ⌉[19] ān kerd ī-m aziš nišēb[20] ī gyān
čē wišēg[21] ka nē-rāstīhā ī wizīr rāy rēš ī ruwān[22] frārāst
bē agar-iz rāst [23]⌈ bōzišnīg hē[24] ēg-iz guft duš-āgāhīh[25] xwad-wizūdārīhā[26] hē
čē-m nē gumānīg
bē agar ǰahišnīg ⌉⌈ saxtag dānišn ēw-čand ī ān-iz- ⌉[27] -šān[28] andar wēnišn hē[29]

2.5.13 u-šān pad was-gōwišnīh[30] ī čiyōn *vīsariš* ∵ ud was-ranǰīh ī čiyōn gyān- [T60_177v] -kanišnīh[31] hamē nimāyēš[32]

---

1 KT <-tn'>.
2 T <-x2>, K <-x2^>.
3 K <ZK t'n'>, T <ZKt'n'> →<ZYt'n'>.
4 K only pad.
5 T; K <wyn * / wyn'ltn'>.
6 K; T kē.
7 R.
8 T; K <-šnww>.
9 K <slptk'>, T <sl'p̄tk'>; Dk.3.308.3 Sriftag-sraw "with ...-ed renown"?
10 T -išnīg.
11 T <šwspk'>.
12 K āhōg / <wyl's>; T ēk-nigerīhā.
13 T <BYNknYYk> eol.; K <swkn Yyk'>.
14 T <-x1>, K <-x2^>.
15 T *pjsāhī*; K *pjsāhi*.
16 T + <W>.
17 K; T <l'y>.
18 <'wb'l>.
19 T; K <pr'c' 'p̄>.
20 K <wy'yyp̄'>, T <wy'yyt>.
21 KT <y'yk'>.
22 T + ī.
23 Not T.
24 K <-''> 3x.
25 K <dwš'y's'>.
26 K <-wwz->.
27 T <shtk' / tycnd >.
28 KT <y''n'>.
29 T <-D>.
30 T -išn ← eol.
31 T <HPLWšnyh>.
32 KTR <nm'y'>; T + ud.

ēnyā[1] andar[2] Ērān šahr harw gyāg[3] kū ēn [T464] āgāhīh bē rasēd ēg-it pad ahlomōγ ud ⌈ dēn-dušmen dārēnd ⌉[4]

2.5.14 u-tān[5] pad ēn waranīg-kārīh was spāh[6] andar šahrān kē xwēš[7] āyēbēnīd ud ō Ādurbād paywast čē tā-iz[8] wāspuhragāntom[9] šustārān[10] Sīragān[11] kē-šān pad frāyīh[12] ī az amahrspandān hamē menīd hē[13]

pad ēn ⌈... ⌉[14] abāg hamēmālān[15] guft ham-gugāh ud ōwōn wašt hēnd [16]⌈ ī-šān nām ī ašmāh bē az hērbed nibišt

u-šān ō man nibišt ⌉ kū ēn garāntom wizend tō čārag abāyēd xwāst

ud nē šnasam[17] tis-ēw ī pad škarwišn[18] ī ašmāh nērōg[19] ī hamēstār spurrīgtar az ēn rāh ī-t[20] grift

2.5.15 u-m ān-iz rāy abar duš-xwārtar ka bun ēn škafišn[21] bar-iz[22] paywēhag ī-š aziš šāyēd būd[23] harw-āgāh ham[24]

2.5.16 ašmāh ēdōn hamē nigerēd čiyōn [T60_178r] kē[25] nē pas-ayād[26] ud nē pēš-wēn bē zamānīg-nigerišn[27]

ān-iz ī pad xwahlag[28] hangōšīdag ān kē pad[29] frāz xwast-čašmīh nigerēd u-š was-gōn ...[1] ō [K227v] wēnišn ī čašm handēmānīhēd[2] (ī) ēč[3] nēst

---

1 K <ADYN'š>, T <W 'yn'y'>.
2 K <dyn'>.
3 Not T.
4 T <-'wšmy'lynd>.
5 T <HT->.
6 K <sp'h>, T <sp's>.
7 For xwad?
8 T only tā.
9 K <-sp̄->.
10 T <ŠPYL'n>.
11 K <-y'n'>.
12 K <pl'yyh Y>, T <pl''yh Y>.
13 K <-yD>, T <-''>.
14 K <wsk y'štk'>; T <'wYk' y'šnk'>.
15 T -mālīh.
16 Not K.
17 T <-yym>; K <-yyym>.
18 KT <šk' lwšn'>.
19 K <W> +.
20 K <ZYt'>, T <ZYt''>.
21 KT <škyp̄->.
22 K <bwlc'>; T <blc'>.
23 T <-yt>.
24 K; T <-yt'>.
25 Not K.
26 T <AHL-''k't'>; K om. pas.
27 K; T <zm'nk->.
28 <'w''lk'>.
29 Not T.

ud agar-iš [T465] xrad nē wizīngar škeftīhā[4] [D7 452.10 end][5] padiš frēbīhēd

ud ast-iz ī ka <2 m''>[6] ast-iš gōwēd padiš riyahr[7] bawēd[8]

2.5.17 ēg-m[9] abēr garān taxl ud duš-xwār ka man kē-m[10] rāmēnīdārīh ud āsāngarīh ī ašmāh rāy tan-iz gyān bē ō škeft puhl abespārd

ud taftīg-menišnīhā wurrōyam[11] dād

2.5.18 u-m a-pardazišnīh ī rāy āgāhīh-iz ī drōd-pursišnīg āgāhīh[12] dāšnīg-menišnīhā[13] wurrōyē[14] dād

u-m a-pardazišnīh[15] rāy āgāhīh ī[16] sūd-ud-ziyānīg dil u-šān nibištan[17] aziš pargūdag

2.5.19 ēg-im kē[18] pad wēštar a-pardazišnīh and nibēsišn ī āzārdārīh ī bēšīdārīhā[19] ī [T60_178v] padīrag-pahikārīhā bē ō ašmāh hamē abāyēd nibištan ī-š frazām nē handāsišn[20] andar dil ī man ast ka pad āwām[21] nibēsam

NM.2.6.

2.6.1 xūbtar ēd framāyēd šnāxtan kū abāg-iz dōstīg hu-mihrīh ud čihrīg ērmenišnīh[22] ī man pas-iz ān ī ka-m ašmāh frāy[23] az rāh ī brādarīh abartar-iz az pid rad sālār[24] xwadāy ud dastwar[25] dāšt[26] hēd[27]

u-m tan gyān[28] nām ud rāmišn nē mihr ī čihrīg bē gāh ī dēn [T466] framān ī yazdān

---

1 K <''k'>, T < w''k'>.
2 T <hnd'm->.
3 T <AYT>.
4 T <W> +.
5 "10 folios missing" of original.
6 = <A-m''>.
7 T <lyyhl>; K grāytar.
8 K <-t'>.
9 K <'yn' MN>, T <'ynm / >.
10 K only kē eol.
11 KT <HYMNNm>; Dh. hāmōnīh.
12 T āgāh ī.
13 T + rāy.
14 T <HYMNNy'>; K <HYMNNm>.
15 T -išn / īgīh, K -šnīhā \īh/ .
16 K āgāh ud.
17 T <-t'>.
18 Not T.
19 K <wyš->, T <-tlyh'>.
20 T <hny'yšn'>; K <hny's'šn'>.
21 KT <'wy'm> (<'wd'm>).
22 K; T -išnīgīh.
23 KT <pl''>.
24 K <dy->.
25 K <dstbl>.
26 KT <-štn'>.
27 T <HWE PWN>.
28 KT <y'n'>.

2.6.2 ān rāy ka abēzag-dēnīh[1] frazānag-dānišnīh ud a-čaftišnīg[2] rāstīh ī ōwōn aziš dīd hēd [T60_178v end of NM] ī-m dil gugāhīhist kū pad-iz ∵ *nōiṯ*[3] *astaca*[4] ∵[5] Spitāmān [K228r] Zardušt guft ōstīgān hēd

az ān čiyōn-im ō dēn ⌈ wašt kē-t ⌉[6] parwānag[7] ī ō ān ī pahlom[8] axwān[9] ast mahist[10] pānag ārāstār ašmāh šnāxt hēd

ān-im menīd kū pad ēmēd[11] ī ān ī abartom pāddāšn hamāg tars ī āwāmīh[12] widāram[13]

2.6.3 gāh ī ān ī dēn dād kē-m ān rāy ašmāh ōwōn pad abartarīh menīd hēd[14]

agar[15] pargast az ašmāh ayāb[16] anīy kas hamēstārīh ī ⌈ hamāg dēn-kastārīh ⌉[17] ud wišuftārīh ī[18] dād ud pēšag wēnam

padīrag-estišn ī hamēstārīh[19] ōwōn ōstīgān kunam čiyōn-im zrēy[20] ērtanīh ud rāmēnīdārīh ī hērbed ī xwadāy kerd ∵

2.6.4 u-tān abē-gumānīhā frārāst ēd bawēd kū agar az ēn wizīr[21] ī nē bōzišnīg bē nē wardēd

bē agar[22] az[23] Ērān šahr bērōn bawam ēnyā-tān mahist ham-pahikār[24] [T467] bawam

2.6.5 ud ēdōn saham kū az hamēstārīh ī man abar ašmāh ziyān wēš šāyēd būd kū az was hamēmālīh ī[25] čiyōn hu-dēnān pēšōbāy was ī čiyōn ham nām ī man

2.6.6 ud az-iz bē šud[26] ī man ud nē būd ī-tān ayār-ēw ī[1] čiyōn man ziyān ī[2] ašmāh nē[3] kem[4] šāyēd būd kū ān ī az was hamēmāl[5] kē-šān man ast ī abāz-dāštār ham

---

1 K; T dēn ī.
2 T -išnīh.
3 K *noiṯ*.
4 V.19.7.
5 K <∵ *u* >.
6 K <wštwmwwt'>, T <wštmwwt'> = <OŠT(')Ent'>; see Dh.
7 K <plw•'nk'>, T frazānag.
8 T; K <p'šlwm>.
9 T; K <'hw>.
10 KT <m'yyyt'>.
11 T <-t">.
12 K <'wbšyh \'myh/ >, T <'wb'mYw>.
13 K; T <-ym>.
14 T <-ym>.
15 KT <w->.
16 K; T <'yw'c'>.
17 T; K <hmdyn' wkst'lyh Y>.
18 T -ftār ī eol.
19 K <w->.
20 <zl'y>.
21 T <wyl>.
22 K <w->.
23 T <MNW>.
24 K <-pt'l>.
25 Not T.
26 T <-tn'>, K <-t'>.

2.6.7 ēd dānēd kū man mihr dōšāram[6] ī kas ud āzarm ī kas rāy

(Dh. 7) az warzišn ī dēn nē čaftom[7] ud gāh ī dēn rāy ō ēč[8] kas petyārdār bawam[9]

ka-iz-im [K228v] dōšist[10] dōst bawēd ēg-iš ham-pahikār bawam

2.6.8 zīg meh-tawišn[11] rāstīh hangām-waxš[12] rōšn-āyaft[13]

NM.2.7.

2.7.1 ēn-iz ān šnāxtan tuwān ī-m pad[14] andarg[15] pad nibištag bē ō wehān ī Sīragān[16] nibišt čiyōn ma agar-itān paččēn[17] ēw āyēnd[18]

u-m ān-ēwēnag nibēsišn nazd ō[19] gyān[20] kunišn mānāg būd ō darrišn[21] ud kirrēnišn[22] xwēš hannām ud abar-barišnīh[23] ī[24] ān darmān rāy ān sōzāg dardgar[25] dārūn

2.7.2 kē dēnīg ān-iš[26] čārag az ōstīgān estādan tā pad ān ī dēn [T468] framān[27]

(Dh. 2) ā-m[28] ēn nāmag ī a-pardazišnīh-ēw ī abēr ⌈ was-iz andar ⌉[29] menišnīh-ēw[30] ī abēr garān[31] ham-čiyōn-im azd ī abar ham-dar[32] mad abēr widangīg[1] nibišt

---

1 Not K.
2 T <-1>.
3 T, Dh.; K <l'y>.
4 KT <km>.
5 T <hm'm'l>.
6 K <yw'š'lm>, T <yw'šlm>.
7 T <cptwm>, K < c / ptwm>.
8 T <'c>.
9 T <-yt \m/>.
10 KT <ywš'st'>.
11 T <ms tw''n = twyšn>, K <ms t''n' = tyšn'>.
12 T; K <- Y HYA>.
13 K <'y'p̄t'>; T <-'yywwt'>.
14 Not T eol.
15 K <PWN 'ndl Y>, T<'nyl Y>.
16 K <yyyly'n'>, T <yyylšn'>.
17 Dh., KT <pyn'>.
18 T <-d>, K <y'tyky>.
19 Not K.
20 T <'š>, K <W 'dš>.
21 K <SYKWNšn'>, T <SYK kwnšn'>.
22 K <ylyn->, T <ylšn'>.
23 <'p̄lbl->.
24 K <Z>.
25 K <yltKl>, T <yltkl>.
26 KT <ZYš>.
27 T + <*K*>.
28 T; not K.
29 K <KBD Wcyyww>, T <KBD cyyww>.
30 T; K <-šnYs-1> corr'd?
31 T <'p̄ylyl'n>.
32 K <hmBBA>; T <hmBBME>.

ud ham pay ī[2] ēn nāmag mard ī xwēš abāg nāmag ī⌈ gōkānīgtar ud ⌉[3] [4]⌈ dagrīhātar ud pahikārišnīgtar[5] frēstam[6]

2.7.3 ka-šān[7] abāyēd xwad-iz andar ⌉čārag-xwāhīh ī abar ān ham[8] kū kārīhā hāmōyēn[9] ōwōn winnāram[10] ī-m 3-māhag ēw pardāxt tuwān xwad ō kū[11] [12]⌈ ašmāh hēd āyam

ud ān ī passazag-wizīrīh[13] abāz wirāyīhēd[14] ka-šān abāyēd ∵ ⌉

2.7.4 ašmāh nūn-iz [15]⌈ pad tēz-wirāstārīh ⌉passāzišn ī saxwanān[16] tuwān u-š[17] padiš a-mōšīdār ud[18] tēz-wirāstār būd

ud čand pēšist rōšnīhā ud wizard abar bē wardēnīdan[19] ī ān wizīr[20] čim kē rāy-itān pad meh-dādestānīh-sahišnīh nibišt

2.7.5 bē šnāxt[21] ī-tān sazāgīhā nē wardēnīdan ī ān ī Abestāg nīrangīhā yōǰdahrgarīhā[22] frārāst nibištan ud[23] abar yōǰdahrgarān kār ī yōǰdahrgarīh[24] čiyōn pad kerdan ī wehān [K229r] andar āmad pad čāštag ī dastwarān šāyistagīh[25] paydāg čand šāyēd xūbtar kerdan [T469] pēš pad wehīh tuxšēd[26]

2.7.6 abar-iz dād ī 15 bār[27] wardēnīdan[28] čiyōn Ērān rāy kē yōǰdahrgar-ayābišn hēnd

---

1 K <wtndyk>, T <wtnyyk'>.
2 T + pad.
3 T <ywtywk'nyktl>; K <ywy'n yktlw>, <-w> erased?
4 Not K.
5 T <-yk / tl>.
6 T <YATWNm>.
7 T <-y''n'>.
8 <HWE(')m>.
9 KT <hym->.
10 K <-lmw>, T <-lym>.
11 Not K.
12 Not T.
13 <- / cylyh>.
14 K <wyl'yyhyt'>.
15 Not K.
16 T <yy'w'n'>, K <yy'w'n Y>.
17 Not K.
18 K; T <hm w yšyt'l>.
19 T <-t'>.
20 T <wyl> +.
21 T <-tn'>.
22 T -garānīhā.
23 T <npšt'>, K < / pštn' W>.
24 T + ī.
25 KT <š'yyt->.
26 T <-yt'>, K <-ytn'>.
27 T <13 1-b'l>.
28 T + ī.

bē yōǰdahrgar-ayābišnān[1] rāy framūd estēd andar Ērān dehān kū yōǰdahrgarān[2] ast[3] ō kardag nē kerd[4] rāy framān dād

NM.2.8.

2.8.1 abārīg ī-tān waxr[5] nibišt pad padīragīh[6] abāz wirāstan nāmag pad pēšīh ō Sīragān[7] ud Sīrāb abārīg kū-tān[8] wizīr[9] kerd ēdōn nibištan ī wināhišn ī būd abāz wirāyīhēd[10]

2.8.2 čē agar ašmāh pargast ēn raft ī nōg-winnārd aziš bē nē wardēd pad padīragīh[11] bēšāzēnīdārīh[12] abāz nē rawēd

ēn abārīg-iz ī čiyōn-it[13] nōgānag[14] rasīdag bē nē hilēd[15]

pas frazendān xwēš ud grāmīgān ī dōšist[16] kē dānam kū-šān ašmāh srāyēnīd ud pad pānagīh[17] nē wizīhīd[18] ašmāh hamēmāl[19] hē ān man[20] pad a-panāhīh[21] ud a-sālārīh[22] pad panāh ud sālār pad yazdān abestāmīh hišt[23]

2.8.3 ādurān ātaxšān kē[24] rāyēnīdār pāsbān pānag ī čiyōn man ma agar[25] ēdōn zūd nē ayābēnd pad xwad-pāsbānīh[26] ud sālārīh abāz ō <m'nyyl'c'y> kerdan [T470]

2.8.4 ud xwad az[27] Ērān dehān ēwarzīdan

ō dūrtar kišwar kū sraw ī abar wad-kerd ī[28] ašmāh nē ašnawam franāftan[1]

---

1 KT yōjdahrgarān-.
2 T -gar.
3 T <AYT'>, K ēdōn.
4 KT <-t'>.
5 K <w'hl>, T <AHL>.
6 T; K <ptylyh>.
7 T <-šn'>, K <-y'n'>.
8 K; T ī-tān.
9 T <wyl>, K <cyl>.
10 K; T wirāyēd.
11 K <ptylkyh>, T <-lšn'>.
12 K <byšy'c->.
13 T čiyōn-<t' / t>.
14 K <KON 'nkww>, T <nwk''nk'>.
15 KT <-x1>.
16 K <-yst'>, T <-st'>.
17 K pānag.
18 KT <cyhyt'>; Dh. *<LAc yhyt'> *jahēd*.
19 T <hmym'>.
20 T <ZKL>.
21 K <'-pn dyhyh>, T <'y / pn'hyh Y>.
22 K <'s->, T <' s->.
23 K <-x1>, T <-x2>.
24 K; T <MN>.
25 Not T.
26 KT <hwt'->.
27 T <MNW>.
28 K <wtk' TWB>.

2.8.5 andar [K229v] xwēškārīh

čē-m wišēg[2] pad āb bē ō Čīn[3] ayāb pad būm bē ō[4] Hrōm franāftan

bē-m pad wāy ō Abargar[5] uzīd[6] abēr kāmagtar kū ān[7] ka ānōh bawam kū ašmāh rāy az-išān[8]

stāyišn[9] ān[10] ašnawam ī-m pāsox nē[11] ayāft[12] rāy ēg-im margīh hāwand

2.8.6 u-m abarwārag ī[13] ān andarg-pahikārīh frēzwānīhēd[14] ī čiyōn kē[15] abāg xwēš gyān kōxšēd

NM.2.9.

2.9.1 ud ēn-iz ēd framāyēd uzwārd kū rēmanān ī[16] Ērān dehān ka anīy šustār nē ayābēnd[17] ēg-išān pad

bē šustan rāh

2.9.2 ō ašmāh

kē[18] nīrang-šnās ud šōyišn-tuwānīg hēd[19] frāztom[20] -āgāh ī dēnīgān[21] hēd

tā ka ašmāh pix-šustārīh[22] hu-ayārīh [23]⌈ rāy[24] dil-<gšn>īg[25] nāmag

hamāg-iz ān ī awēšān wināh ašmāh ō ⌉xwēš ma[26] baxšēd ī-šān

pas rāh ēdōn ō šōyišn ī ∵ *paṇcadasa* ∵ ān hangām abarwārag ān wināh bē hilēnd[27] ī ∵ *upasnāt⍰e* ∵

rāy kōxšīdārīh[28] wināhgārīh ōy xwēš kē-šān[29] [T471][1] ān dād nihād

---

1 T <pl tn' pl ’p̄tn'>.
2 K <šyk''>, T <šyk>.
3 K; T <cyywn'>.
4 Not T.
5 KT <’plyl>.
6 KT <’wcyt'>.
7 Not K.
8 K <MN y’’n'>, T <MN š’n'>.
9 K; T <sp̄’s’n'> (*yazdān-spāsān*?).
10 T + ī.
11 T <LA>, K <LALA>.
12 K <-t'>, T <-tn'>.
13 Not K.
14 K <plyc’nyhyt' Y>; T <plycšn / yhyc>.
15 T čiyōn-im.
16 KT <lymn ’ny>.
17 KT <’’p̄ynd>.
18 K <MN>.
19 K; T tuwān<yk’n>.
20 K + ud.
21 T āgāh dēnān; K āgāh / y dēnīgān.
22 KT <pš->; T + ud.
23 Not T.
24 K <l’s>
25 K <yylgšnyk>; MMP gaš “glad”?
26 K <A**L** ⋮ / >; not T.
27 K <-x2^>, T <-x2'>.
28 T; K <ww->, Dh. *nōg waxšīdārīh*.
29 K <MNEšn'>, T <mynšn'>.

2.9.3 u-tān gōšt[2] dāmān rāstīhā ī-m wihānag rāy ān abar hamē gōwēnd[3] čiyōn-išān bē ō hērbed ēw guft kū-t čē rāy[4] <'w'ck'> gōšudāg[5] frāmōš[6] nē būd u-t ēsm ud bōy[7] ān rāy ka bē xward[8] nē šāyēd bē framušt

2.9.4 u-tān tis[9] hangōšīdag hamē gōwēnd kū

čiyōn ka [K230r][10] bahr ī sālārīh ēdōn abāy-mānēdīhā[11] hamē xwāhē[12] kū tā-iz xwurdagān[13] xwurdag ī ast mayānag ēw ī az nām ī pēšōbāyīh tā dastwarīh ī-š bē nām-ēw ī sādag[14] dēnīgān nē[15] franābišn[16] ēč tis andar[17] nēst

ōwōn saxt[18] hamē[19] pahikār-ēw[20] pad kār[21] ī ō sālārīh kunēd

2.9.5 ōwōn xwār-bār[22] hē[23] kū ān ī abartom kār ī xwēš[24] yōǰdahrēnīdārīh xwad kerdan[25] ayāb hammōzēnīd ayāb uzēnag[26] az šahr xwāst[27] ī rawāgēnīd[28] abāz-āhang hē ānāftan ēdōn ruzdīhā[29] hamē wizīrēnē[30]

2.9.6 u-m ēn[31] društīha hamāg ān rāy nibišt[32]

čē ān ī anīy kas pad duš-homānāgīh[1] ōwōn padīrag ārāyēd[2] gōwēd ī[3] wirāst[4] kam šāyēd [T472]

---

1 T *devist si do*.
2 KT <ywšp'>; Dh. *gandāb*.
3 KT <YMRRWNd>.
4 KT <AYK TME l'y>.
5 T <y'wšy'k>, K <ywšwd'k'>.
6 T <plm'wš>, K <plmwš> eol.
7 K <bwy>, T <bwwy>.
8 T <-tn'>.
9 K; T <ZNE> bol.
10 K has a Persian poem to the sun in the bottom and left margins.
11 KT <'p̄'y m'nyt->.
12 T <BOYHWNyh>, K <-šn>.
13 Not T eol.
14 KT <shtk'>.
15 K; T <l'y>.
16 KT <lw'p̄->.
17 Not T.
18 KT <s'ht'>.
19 Not K eol.
20 K <-k'l-1w w->, T <-k'l-1>, Dh. *pahikār bun*.
21 T + <-1>.
22 K <-b\'/l>.
23 KT <-''> 2x.
24 KT xwad.
25 K <w->.
26 K; T uzēnīdag.
27 T <-tn'>.
28 K <blwb'k->, T <wlwb'k->.
29 T <lwz'h'>; K <lwzwyyh'>.
30 KT <-yn'D>.
31 KT <YWM>.
32 T <-tn'>.

ka hangāmīg ud āfrāhīg[5] dōstīhā ud brādarīhā[6] nibēsam

pad wirāstārīh[7] framāyēd tuxšīd čimīgtar[8] kū ⌈ bahr abar ⌉[9] bahr ēdōn uzīhēd[10]

(Dh.2.9.7) pad kahwanīh[11] meh-dād[12] pas wirāstan man[13] duš-čār

2.9.7 ud pad ān hangārišn[14] kū-šān[15] az 3-čāštagīh[16] parwastan[17] nimūd[18] xwad[19] pad rāst-hangāmīh xrad-uzwārīg[20] nigerēd xwad dānēd[21] kū nē ⌈ čimīg

2.9.8 ud pēš az ēn ⌉[22]

(Dh.2.9.8) ǰud-wurrrōyišnān[23] ī sardag sardag was ⌈ xānag-wiškenn ī ⌉[24] škeft[25]

pad-iz passāzišn nimāyišn ī[26] gōwišn ī dastwarān abar[27] ēn[28] dar abar dōnānīh abar-iz yazišngarīh[29] ud abar xwad[30] dēn passāxtan

ašmāh dānāgīhā[31] bōzišn ham-dēn[32] pēšag ⌈ ud ārang ⌉[33] ǰud-ristagān ān pašt[34] ī frārāst kū-tān nūn-iz ayād padīrag xwad ud xwēš ārāst dānēd

2.9.9 duš-kāmagān[1] [K230v]

---

1 K<ywš hwm'n->; T <ywš m'n->; Dh. (BK?) <ywšh->.
2 KT.
3 K + \ ī / eol.; not T.
4 K; T <-yt'>.
5 KT.
6 K <bwl->?
7 K; T -īhā.
8 K; T <cymyctl>.
9 Not T.
10 T <-tn'>.
11 T; K <'w-> (wrong beg.).
12 K + ī.
13 Not K.
14 K <-d'l->.
15 K; T ka-.
16 K; T -ag ī.
17 K <-tn'>; T <PWN lwst'>.
18 T <-tn'>.
19 K <'wt'>, T <AMT>.
20 T <-'wwzw'ltyk>, K <-'wwzw'lyk'> eol.
21 T; K <HWEyt'>.
22 K <-yk' Wpyš MNDOM>; T <-ykwpyš W MNDOM>.
23 K; T <ywytwlwšn'n>.
24 K <''wk' wškyn' Y>; T <''wk'škyn' d> eol.
25 K <škyyp̄t'>, T <škypt'>.
26 Not T.
27 T; K <ME>.
28 K; not T.
29 T <yc->; K <pšn'->.
30 KT <hwt'>.
31 T <y'n->; K <šn'k->.
32 K <hmd'n'>; hāmōyēn?
33 T <W 'lwy>; K <'lww*d*>.
34 K <pšt'>; T nibištan.

(Dh. 2.9.9) ēn-iz[2] gōwēnd kū agar ⌈ ān rāy ⌉[3] kū yōǰdahrgarān yōǰdahrgarīh[4] ēdōn nē hamē [5]⌈ kunēnd[6] ī pad harw 3 čāštag[7] ayāb harw nīrang ī pad ⌉ čāštag ēw šāyēd yōǰdahrgarān yōǰdahrgarīh bē abāyēd hišt[8]

2.9.10 pas abar dōnānīh yazišngarīh[9] [T473] wasīhā[10] ēn ī čiyōn ēn šāyēd guft ud[11] abar čiyōn šāyēd guft kū

ka hu-dēnān nē[12] ēdōn hamē rawēnd čiyōn pad Abestāg Zand čāštag[13] guft estēd

pas dēn bē abāyēd hišt[14]

2.9.11 ud abārīg was saxwan[15] ī im[16] mānāg ⌈ az ēn ⌉[17] bē zāyīhēd

ud[18] ān ī[19] Ādurbād nišānag az ašmāh nāmēnīd[20] estēd pad ēn čim[21] andar[22] menišn ī[23] mardōmān abarīhēd[24]

2.9.12 u-m[25] andar tund[26] aweštāb ēn[27] and nibišt bowandag[28] saham

u-tān[29] hamēyīgīhā[30] drōd ud harw farroxīh mehmānīhā padiš

♣ pattāyišnīg winnārišnīg ⌉[31] bawēd[32]

---

1 K <-y'n'>.
2 T <:›>.
3 Not T eol.
4 K <-y'ylylyh> eol.
5 Not T eol.
6 K <-x2^>.
7 K <-k">.
8 T <-x2^> +, K <-x2> +.
9 KT <yc->.
10 K <KBDyhyh>, T <KBD yh'>.
11 Not K.
12 T; K <l'y>.
13 T + ī.
14 K <-x2^>, T <-x2>.
15 KT <MRŶA>.
16 T; K <LZNM>.
17 T; K <MNYOM>.
18 K <WW>.
19 TK; Dh. <nzy>.
20 K; T <hmyn-> bol.
21 K <cyym>.
22 Not T.
23 Not T.
24 wābar-?
25 K; T <'-m>.
26 K <twy>, T <twd> = <TWB>; HŌD aweštāb ud tund <twd> etc.
27 T <HWE>.
28 K <bwyk'>.
29 KT.
30 K; T -īg.
31 T <-ykwyn'l->, K <-yk' wn'l->.
32 T <-t'>.

2.9.13 pad garān dard duš-xwārag andōh bēš ud zrēg ud tēmār ud čēhag

(Dh. 2.9.13) Mānuščihr ī ǰuwān-ǰamān ī Pārs ud Kirmān āsrōnān pēšag framādār[1] nibišt andar šnāyišn ud spās ud āfrīn ī[2] dādār Ohrmazd[3] ud amahrspandān hamāg yazdān mēnōyān yazdān gētīyān hamāg frawahr[4] ī ašō'ān[5]

2.9.14 namāz ō rad ī buland kē[6] dādār Ohrmazd[7] ud aštag aštagtom[8] Spitāmān[9] Zarduxšt

2.9.15 xwāyišn-windišnīg[10] az[11] tis ahlāyīh meh ud weh ud pāšom Zardušt

2.9.16 ēk ast rāh ī ahlāyīh [K231r] ♣ ud abārīg [T474] ān ǰud-rāh ī • ⎫[12] wisp ān ī anīy[13] arāhīh[14]

NM.3.

3.0 nām ī yazdān

paččēn (ī nibištag?) ī wišādag ī hērbed xwadāy Mānuščihr ī ǰuwān-ǰamān garān-wināhīh ī nē šāyist[15] ī šōyišn ī pad 15[16] bār ∵[17]

3.1 nām ī yazdān

man Mānuščihr ī ǰuwān-ǰamān Pārs ud Kirmān rad[18] bē ō ašnawišn mad kū

pad ast kustag ī Ērān šahr awēšān[19] kē nasāy[20] anīy[21] rēmanīh ōwōn čiyōn andar anīy[22] pišag-šōyišnīh wizīrēnīd estēd[23]

15 bār pad gōmēz[24] ēk bār pad āb hamē šōyēnd xwēš tan pad pāk hamē dārēnd

ud ō āb ātaxš ud pādyābīh barsom[25] ♣ paymānag ī ⎩[1] pādyābīh hamē šawēnd

---

1 K; T <ply''t'l>.
2 T <'> = <yy>.
3 K dādār-Ohrmazd 2x.
4 K; T <p'hl>.
5 T <w->.
6 T <MN>.
7 Not T eol.
8 T <w->.
9 K <spyT'n'>.
10 K xwāyišnīg windišnīg; T xwāyišn / <wyšn''n>.
11 K <MN>; not T.
12 Not K.
13 K <ZK'y>.
14 K ahlāyīh semi-corr'd, T <'l'yh'> = <'l'syh>.
15 KT <š'yyt'>.
16 T; K <16> +.
17 T; K ī.
18 T <lt">, K <lt>.
19 pad kustag ī Ērān šahr ast awēšān ...?
20 Ka.; KT <w'š>.
21 K <AHRN>, T <AHR>.
22 K <AHRN>, T dēn.
23 K 2x.
24 K + ī.
25 K <klsm → blsm \blswm/ >.

3.2 ēdōn hamē gōwēnd kū Zādspram[2] ǰuwān-ǰamān ēn-ēwēnag šōyišn ī framūd dastwarān dād[3] abēr škeft[4] ud garān ō ēn[5] ī man[6] sahišn ud grift passand ī abāzag sahist

3.3 u-m niyābag[7] dāštan āgāhīhā ī hu-dēnān ī kustagīhā Ērān šahr ōstīgānēnīdārīh[8] ī-š abar šōyišn ī pad baršnūm rāy [T475] xwēš[9] sahišn pad-iz nibištag ī hangerdīg rōšnenīdan

3.4 (K2) u-m pēš-iz abar frēzwānīgīh[10] ♣ ud a-wizīrišnīgīh ⌋[11] ī baršnūm čand paččēn ōwōn ī[12] nibištag āwišt[13] čiyōn ō āgāhān[14] rōšn

nōgīhā-iz nibēsam kū man az dēn ud wizīr dastwarān čāštagīhā pōryōtkēšān kardag āgāhīh sahišn ōwōn kū

3.5 šōyišn ī az rēmanān az meh[15] rēmanīh ♣ pad waxš ud anīy ⌋[16] gētīyīg padiš pāk bawēnd ān ī[17] ast ī pad dast ī [K231v] a-maragān āšnāg[18] baršnūm pad pišag-iz xwānīhēd

ka nīrang ī ēwēnīhā pādan[19] ♣ tan az ⌋[20] paywēhag[21] hixr ī gētīyīg pāk kunēnd[22]

3.6 ast andar 9 ♣ maγ ud keš ⌋[23] pad yaštan-iz[24] gōmēz āb ud abārīg abzār[25] ud nīrang ī čiyōn andar dēn[26] čāštag paydāg ud nūn-iz yōǰdahrgarān ī čiyōn azēr nibēsīhēd pad kardag dārēnd

3.7 šōyišn ka ēdōn šōyēnd čiyōn pad gōwišn ī hu-čāštag[27] ī pad Mēdyōmāhīg ud Abargīg ud Sōšānsīg[28] āšnāg[29]

---

1 Not K.
2 T <z'tslm Y>.
3 K <-t'>.
4 T <škyypt'>, K <škyypt'>.
5 KT <ANE>.
6 K; T <tl>.
7 T -agīg, K -ag ī.
8 K ōstīgēnīdārīh.
9 T <[N]PŠE>.
10 K; T <plyc'n->.
11 Not K.
12 K <'wynd>.
13 KT <'wwšt'>.
14 K <'k'sy'n'>.
15 KT <myh>.
16 K <PWNš → PWN'š \'š/ W AHRN>, T <PWN w'š AHR>.
17 Not T.
18 K; T -īhā.
19 K <NTLWtn'>.
20 Not T.
21 K <ptyhk'>.
22 T <-x2>, K <-x2^>.
23 K <mykwwyh'>, T <myk' W kyš>.
24 K; T yaštag-iz.
25 <'pz'l>.
26 K <d'n'>.
27 K; T 3 čāštag.
28 T <-'n\s/ > eol.
29 K <'šnk'>.

ayāb gōwišn ī ēk-iz[1] az ān 3 čāštag

ayāb pad gōwišn ī ēk az dastwarān ī ān 3 čāštag [T476] pad šāyistīh[2] paydāg

ayāb[3] pad kardag ī pōryōtkēšān[4] ī ham[5] ān 3 čāštagīhā andar-im āmad estēd

3.8 (K3) hamāgīhā passandišnīg-ēw[6] bōzišnīg[7] saham

ān-ēwēnag[8] šōyišn pad baršnūm ī dādīhā ān-ēwēnag šustār pad yōǰdahrgar ī passandišnīg hangāram[9]

3.9 ud har-ēwēnag[10] rēmanān ī čiyōn nibišt

kē pad čēgām-iz[11] frēzwānīg čārag yōǰdahrgar ī čiyōn nibišt kē[12] nūn-iz šahr šahr[13] gyāg gyāg gumārd passandīd estēnd[14] ayāft ud[15] pad baršnūm čiyōn nibišt šust tuwān

3.10 ēg-išān šōyišnīh 15[16] bār pad ēč ēwēnag nē bōzišn

u-šān tēzīhā pad baršnūm čiyōn nibišt šust[17] tuwān[18] [19]{ēg-išān šōyišnīh 16 bār pad ēč ēwēnag nē bōzišn u-šān tēzīhā pad baršnūm čiyōn nibišt šustan} frēzwānīg

3.11 az ham-ēwēnag šōyišn ī pad baršnūm ī čiyōn ⌈ pad nibišt ⌉[20] menīhēd[21] āb ud ātaxš ud abārīg ī pahrēzišn ī nē kerdan a- [K232r][22] [K232v] dastwarīhā[23] garān-wināhīhā[24]

3.12 ka[25] šōyišn ī pad anīy[26] šōyišn ī ǰud az baršnūm rāy xwēš tan pad pāk[27] dārēnd garān-wināhīhātar [T477]

čiyōn ka pad baršnūm čiyōn[1] nibišt nē šōyēnd pad 15[2] bār čiyōn nibišt

---

1 K only ēk.
2 KT <-styh>.
3 T <'ywk'>.
4 T <plywt->.
5 T <hmn>.
6 T not -ēw.
7 K bōzišn.
8 T <ZK Y -> 2x.
9 T <hny'lym>; K <y'lm>.
10 <hl->.
11 T <-mwc ·>.
12 K; T <MN>.
13 T 3x.
14 T <-ŷt>, K <-~~yt~~' \d/ >.
15 K <-t'>, T <-tn'>.
16 KT <16>.
17 T <-tn'>.
18 Not K.
19 T.
20 Not K.
21 <mn->; <MNYTNyhyt'>?
22 Drawings of spheres/circles. See also Dhabhar for "missing" text.
23 T <'st-> + ud.
24 T <-yh> eol.
25 K + <A*M*>.
26 T <AHRN>, K <AHR>.
27 T <ZKYA>.

ayāb kadām-iz ēw šōyišn ī ǰud az baršnūm rāy

xwēš tan pad pāk dārēnd garān-wināhīhātar

čiyōn ka pad baršnūm[3] čiyōn nibišt nē šōyēnd pad 15 bār čiyōn nibišt

ayāb kadām-iz ēw šōyišn ī ǰud az baršnūm[4] čiyōn nibišt šōyēnd

az ān rēmanīh ī pad pišag šōyišn ī wizīrēnīd estēd pāk nē bawēnd

3.13 ka bē az[5] ham[6] āzārīh meh-dādestānīh bē ō āb ātaxš šawēnd wināh ī garān

ka ō[7] paymān ī[8] barsom[9] ud pādyābīh šawēnd a-pādyāb āgāhīhā[10] yazišn ī padiš kerdan nē dastwarīhā

3.14 ud ham-ēwēnag[11] ⌈ rēmanān kē ⌉[12] pad ēč frēzwānīg čārag[13] pad baršnūm ī čiyōn nibišt šustan[14] nē tuwān

3.15 abar ān kū čiyōn čārag [15]⌈ pad baršnūm čiyōn nibišt šust nē tuwān

abar ān kū čiyōn čār ⌉ ī padiš ayābēm pad baršnūm ī čiyōn nibišt šōyam[16]

menišn ōstīgān dāštan madan ō čār[17] pad baršnūm ī čiyōn nibišt šōyam frēzwānīg[18]

hangerd [T478] baršnūm ī čiyōn nibišt dād[19] ast-iz[20] a-wizīrišnīg az bun[21] frahīd kerbag ud yōǰdahrgarīh ī tan ruwān awiš paywastag

3.16 awēšān pōryōtkēšān[22] pēšēnīgān[23] winnārd[24] nimāyēnīd[25] kē-šān[26] gāh ī abar amāh[27] pasēnīgān[1] ī nūnēn ī

---

1 T only ī.
2 KT 16 2x.
3 K + <’>.
4 T <blšnm> eol.
5 T + bē az.
6 Not T; Ka. *bīm after 3.20.
7 T <’w'>.
8 T paymānag ī eol.
9 K <blsm>.
10 T -īh eol.
11 T hamē ēw-.
12 K rēman <’wm>.
13 KT.
14 K šoyišn eol.
15 T.
16 KT <-m>.
17 T + ī.
18 T <plyc’nyk>.
19 T <y’t>, K <y’t">.
20 T <AYT'c>, K <AYT' Y c>.
21 K <bwy>.
22 T <plywt-> 2x.
23 T <ps’yn->; K <psyn->.
24 T <-tn'>.
25 T; K <m’’nyt>.
26 T <MNWš ’w>.
27 T <LNE> with small final <-w>.

ahū'īhā[2] ud hammōzgārīhā[3] ud xwadāyīhā-iz

amāh andar awēšān pāyag

hašāgerdīhā[4] ud radwīyīhā[5] ud niyōxšīdārīhā[6] ud bandagīhā[7]

abar ham ud abārīg-iz dādestān kerdan dāštan ī awēšān pōryōtkēšān kerd

ud čāšišn ī ēk-iz az[8] awēšān [K233r] dastwarān meh abardar az ān ī amāh gōwišn ud wizīr harw

3.17 (K6) ast ristag ī andar Ērān šahr abar bē abgand ī baršnūm ī čiyōn-im nibišt abar-iz hamāg rēmanān ī čiyōn nibišt

kē pad čēgām-iz ēw frēzwānīg[9] cārag pad baršnūm ī čiyōn-im nibišt šust[10] tuwān

pad baršnūm ī čiyōn-im nibišt[11] nē šōyēd pad 15[12] bār ī čiyōn-im nibišt šust framūd

pad pāk wizīrēnīd ud[13] pad dād nihād pad kerdan[14] rāyēnīd

3.18 agar Zādspram[15] ayāb anīy kas pad nām ī dastwarīh kerdan framūd guft[16] ayāb wizīrēnīd [T479]

pad dād nihād[17] rawāg kerd[18] u-š pad-iš dastwarīhā dād ud[19] sahišn ud wizīr-kerd ī[20] man ēn

kū ham gōwišn an-ēwēnag[21] ham framān a-dādīhā ham wizīr ī drōw-čāšišnīh ud ham dād[22]

abārōn[23] -kām rawāg-garīh[24] garān-wināhīhā

ud ham dastwarīh nē padīrišn kār az-iš nē kunišn

kē-š kerd az-iš tēz petīt bawišn[25] ∵

3.19 ud ān[1] kē andar Ērān šahr pad nām ī dastwarīh hamāg čāragōmand[2] ī rēmanān ī čiyōn nibišt rāy ān-

ēwēnag[3] šōyišn wizīrēnīd ān-ēwēnag dād nihād[4] pad[5] ahlomōγ ⌈ margarzān hangārišn ⌉[6]

---

1 T <ps'yn->; K <psyn->.
2 Ka.; T <'ww'>īhā>, K <'ww'>īhā.
3 T <'m ck'l->.
4 KT <'škrt'->.
5 Ka.; T <ltww wyhyh'>, K <ltww yhyh'>; Dk. 3.130.2 ud ahū ī nē ērmān ud rad ī nē radwī.
6 K; T <nywš->.
7 K; T <bwn->.
8 T <MNW>.
9 T <plyc'n->.
10 T <-tn'> 2x.
11 Not K.
12 KT <16>.
13 K <-tn' W>, T <-t'>.
14 K; T <-tk'>.
15 K <z't splm>, T <z't' spl'hm>.—then + <Y w''p'>.
16 T <-tn'>.
17 T <-tn'>.
18 T <-tn'>.
19 K <-tn'>, T <-t'>.
20 T <krtn'>.
21 Ka.
22 K <hmy't'>.
23 T + < ∵ >.
24 Dh. *ud ham rawāg-.
25 T + < ∵ >.

3.20 ēdōn (ī) ka-š[7] andar kāmagōmandīh bē az bīm[8] āzārīh[9] ān ēwēnag (šōyišn) wizīrēnīd ān-ēwēnag[10] dād nihād ī čiyōn nibišt rēman[11] 15[12] bār pad gōmēz ēk bār[13] pad āb ayāb anīy[14] kadāmagān-iz ēwēnag ī ǰud az baršnūm ī čiyōn-im[15] nibišt šust[16]

u-š pad čēgām-iz frēzwānīg[17] čārag pad baršnūm ī čiyōn nibišt šust[18] tuwān ēg-iš kerd-petitīh[19] andar 9 maγ pad baršnūm ī [K233v] čiyōn-im nibišt abāz šōyišn tā abāz šust ī[20] čiyōn-im[21] nibišt ō āb ud[22] ātaxš paymān ī [T480] pādyābīh nē šawišn

3.21 u-m ēn nāmag

āgāh-bawišnīh ī kadāmagān-iz hu-dēnān ī Ērān šahr framān ī dēn sahišn[23] grift[24] (ī) passand ī man Mānuščihr ǰuwān-ǰamān rāy

pad xwēš nibēg nibišt ud čand paččēnīhā āwišt[25]

māh Hordad ī pērōzgar ī sāl 250 ī Yazdgerd ∵

3.22 andar yazdān abestāmīh ud spāsdārīh[26]

(K9) namāz ō rad buland kē[27] dādār Ohrmazd

aštag aštagtom[28] yašt-frawahr Spitāmān[29] Zarduxšt[1]

---

1 T + ī.
2 K; T čārōmand.
3 K only ēwēnag.
4 T <-tn'>.
5 T + / pad.
6 K <-lc'n''n' y'lšn'>, T <-lc'n' 'ny'l->.
7 K; T kē-š.
8 K <b'm>.
9 T ud a-čāragīh.
10 K -agīh.
11 T + <YHWWNyt'>; K + <YHBWNt'>.
12 <16>.
13 Not K.
14 K <AHR>.
15 K; T only čiyōn.
16 <-t'>.
17 T <plyc'n->.
18 T <-tn'>.
19 T only petitīh.
20 T <-tn'>.
21 K; T only čiyōn.
22 T ī.
23 T -išn/īh.
24 K <ylpt'>, T <- tn'>.
25 K <HT YMWNt'>; T <-d>.
26 T spāsdādārīh.
27 KT.
28 T <w->.
29 K < \spytm'n/ >.

3.23 az xwāyišnān windišnān tis-ēw ahlāyīh meh weh pāšom[2] ast Zarduxšt

3.24 ēk ast rāh ī pāšom ahlāyīh kē rāh ī pōryōtkēšān[3]

wisp⌈ ān ī anīy ⌉[4] abāz-waštag[5] a-rāhīh

[TD4 471]

{Next: ēn ayādgār nibištag wizīdagīhā ī Zādspram ī ǰuwān-ǰamān xwānēnd}

1 K + <spytm'n'> eol.
2 T <-m'n'>.
3 T <ply->.
4 T; K <ZK'y Y>. –
5 T; K <'p̄'ck' štk'>, T + ahlāyīh eol.

NĪRANG Ī ĀB

Also WD.89

[ML / 4050 / 303v]

[TUL 11263_294r]

[DZ 4010_ 292r]

[Nik 4040_ 294v]

1⌈ Nīrang ī[2] āb ud[3] pādyāb yaštan

fradom kār ēn kū ōy kū āb ud ⌉pādyāb // kunēd[4] naxust xwēš-tan pad baršnūm bē abāyēd šustan

ud ka-š // 3 3 \\ 3 šabag dāšt bawēd[5] āb pad karbās 6⌈ ī pad-pādyāb pālūdan ud pad ⌉ǰāmag ī[7] // \\

pad-pādyāb andar[8] kunišn

gōmēz 9⌈ az gāw ī[10] gušn ka[11] nē ān ī wādag ⌉// šāyēd \\ bē kunišn[12]

ud andar ǰāmag ī[13] pad-pādy<āb 14⌈ xūbīhā andar kunišn[15]

u-š sar ⌉// \\ bē nihumbišn ud az xrafstar[16] ud abārīg 17⌈ rēmanīh pad pahrēz dārišn[18]

ud aw>ēšān kē āb ⌉// \\ ud g[ōmēz yazēnd yaštan tan p<ad baršnūm bē šōyišn

ka 3 3 3 > šabag xub [dāšt // ēg-išān 30 <gām frāz kunišn[19]

yašt ī 3 paywa \\ nd abāg kas[20] ī[21] h[u-xēmtar ī awest<wārtar ī // rāst>-Abestāg \\ tar (narm-

Abestāg-tar)[22] xūb-n[ērangtar ud dēn-āgāhtar[23] [ML_304r] bē < kunišn[24] //

---

1 Not Nik.
2 DZ <nylwkg>
3 DZ here and often; not noted.
4 <-WNyt'>.
5 DZ bēd, not Nik.
6 Not Nik.
7 Nik.
8 Nik <—>.
9 Not Nik.
10 DZ.
11 ML kē.
12 T, Nik <-WNšn'>.
13 DZ, Nik.
14 Not Nik.
15 ML <kwn->.
16 T <hwlp->.
17 Not Nik.
18 T <d'l->, DZ <y'l->.
19 <-WNšn'>.
20 Nik kas-ēw
21 ML.
22 ML.
23 ML - āgāh // tar, Nik only āgāhtar.
24 <-WNšn'>.

ud ān kas kē zōdīh k>unēd[1] šab<[īg kustīg nōg ud pad-pādyāb < ōy-iz kē rāspīg // ud srōš>-barišnīh kun\\ēd hamgōnag[2] [ǰāmag ī[3] nōg kustī<g nōg abāyēd ∵

ōy tan kē Abe>stāg- // warmtar \\ [TUL_294v] zōdīh kunēd ōy ayār[4]

< u-šā]n ēk abāyēd kū-š > ǰud-dēw-dād // warm \\ ud ēk bār pad zō]dīh xwē<š yašt estēd nōg sāzi>šn

pād\\yābīh // ān čim rāy] mādagwar<īhā abāyēd ka yazišn sā>xt āb ud \\ gōmēz kē bē[5]] // āwarišn az kustag ī dašn zōd az sar ī barsom ta]\\y[6] ī ādišt[7] andarg // bē nihišn

ōy kē[8] zōdīh[9] kāmēd kerdan dast pad-pādyāb bē kunišn[10] ēk bār // gōmēz ud āb bē nigerišn

ud hamāg \\ gyāgīhā pēš gōmēz pas āb nigerišn //

11 hamāg gyāgīhā ān ī[12] wāzag kē ō[13] pēš nibēsam bē gōwišn bē estišn // gōmēz ud āb bē nigerišn \\

pas Abestāg bē rāyēnišn

didīgar bār pad gāh // ī ādarwaxšān[14] ān \\ [Nik_ 295r] gy<āg kū *humāiiehe . pairi . jaθnō .* // > b<ē estišn

u-š \\ war an>dar hamāg sāzišn kunišn[15] *aṣəm .*> bē gōwišn

didīgar bār hamāg xūb // \\ bē < nigerišn

u-š ātaxš-gāh šustan u>-š[16] dast pad-pādyāb abāz[17] kerd<an ∵ *yaθā . // ahū . vairiiō .*[18] 2 andar > rāh ēd[19] bē gōwišn

ō[20] pas bars<om[21] šawēd u-š tarsag // āhīhā[22] bē e>stišn

ud[23] sidīgar bār sāzišn \\ gō<mēz ud āb xūb bē nigerišn u-š . *fra // s>tuiiē*[24] . bē gōwišn

u-š \\ č<ahārom bār[1] xūb bē nige>r<išn

---

1 ML, T, DZ, Nik <-x1> +.
2 ML, T <hmgwk>.
3 ML.
4 Nik -rīh.
5 DZ <~~YHYT~~>.
6 <t'yD>.
7 T <'twyšt'>, ML, DZ <'tyšt'>, Nik <'twšt'>.
8 ML ka.
9 ML <zwtk'>.
10 ML, Nik <kwn->.
11 Not ML.
12 ML, DZ, Nik.
13 T, DZ + y.
14 Nik <-whšn'n'>.
15 ML <kwn->.
16 Not T.
17 ML <'p'c'>.
18 ML Yatāhūwēryō.
19 Nik <'w'>
20 ML, T + y.
21 ML <blsm>.
22 MKL <tlsg'yh'>, T <tlsy's->, DZ <'ssyh'>.
23 ML.
24 DZ *fəra-*.

bawēd kē > guft kū // pad Yatāhūwērō p<ad *šiiaōθnən*]*ąm*[2] .> 4-g<ānag[3] pad[4] ēk[5] bār bē nigerišn // \\

p<as Abestāg bē] rāyēnišn

ud > pad *ńiuuaēδaiiemi* . bun bē nigerišn

ud \\ [DZ_ 292r] p<as Abestā]g bē rāyēnišn

ud > pad ān ī Ašemwohū[6] [ML_304v] 3-(gānag pad)[7] bun[8] ī hōm<āst // b<ē[9] nigerišn]

pas *barəsm>ana* . bun kunišn[10]

bawēd kē 6 gyāg gōwēd] \\ 4[11] < kē azabar[12] // nibišt

2[13] kē (bē ō)[14] pēš gōwēd[15] 5-om[16] pad ān ī wāz gīr]išn\\īh ī pad hōm<āst sar

ud > hamāg // [TUL_295r] xūb bē [nigerišn ∵

pas pad bun ī fragard \\ wāzag ī pad bu<n ī ǰud-dēw-d>ād *mraoţ* . bē // < gō[wišn > bē estišn

hamāg xūb bē nigerišn hamāg gyāg pēš gōmēz ud pas āb // [nigerišn

pas k<a \\ nihuftag[17] estēd weh-iz bawēd tā yazišn sar ān ī g[yāg dārišn // pad \\ šāyist nē šāyist[18]

hamāg wizend ī[19] andar yazišn rasēd ham-čiyōn [yašt nōg \\ nābar[20] u-š[21] xšnūman // Srōš kunēd ā-šāyēd

u-š [22]⌈ ǰāmag 2 pad-pād<yāb> kē az ān ī āb ⌉ [23]⌈ ud gōmēz pad-pādyab grift[24] estēd andar aw-iš ⌉ // kunišn[25]

harw \\ gyāg kū andar yazišn ēd nigerišn[1] abāyēd[2] //

---

1 Not ML.
2 ML *šiiaōθininąm*.
3 ML 4 <gwk'>.
4 Nik <KRA>; ML + <KRA>.
5 Nik 2x.
6 ML *aṣəm* . // *vohū* ∵.
7 Only Nik; DZ <—— • b . 'y>, ML pad ān : *aṣəm* . [ML_304r] *vohū* . . $$
8 DZ sup.
9 Not DZ.
10 ML <kwn->.
11 Nik <iii[->.
12 ML, DZ <'cp[l], T abar.
13 T [..]b[.].
14 Nik.
15 ML, Nik <-WNm>.
16 DZ <ii]i ii wm>.
17 Nik <hwpt'>.
18 T <¨š'Ÿyyt' LA š'yyt'>, DZ <'šyyt' \LA š'yy ⇀š'yt'/>, ML, Nik <šyyt' LA š'yyt'/>.
19 Nik.
20 Nik <nwk' / 'pl>.
21 Nik. $$
22 DZ sup. interl.
23 DZ in covered margin?
24 ML <-DWNt'>.
25 ML <-kwn->.

az ān gyāg ǰāmag kē āb ud gōmēz \\ pad-pādyāb andar andak-ēw pad[3] dīdār[4] ī zōd ōwōn kē // wēnēd

andar ān ī gōmēz gōmēz \\ [Nik_ 295v] andar ān ī āb āb rēzišn kū xw<ārtar bawēd

ka // yazišn xūbīh>ā f\\razāmīh[5] abar āyēd ān āb ud[6] < gōmēz yaštag ō[7] gyāg ī[8] 9⌈ kū // xwēš-kā>rīh ast barēnd[10]

ud pad karbās-ēw[11] ī nōg ī pad-pādyāb ⌉< kerd estēd ān ǰāmag > ī // āb ud gōmēz andar ast sar xūbīhā bastan < kū az gōmēz[12] bērōn andar a>w-iš nē šawēd // \\

(pad ēč rāh ud[13])[14] pad ēč tis sūdagīh nē kerdan čē-š < bun hamāg pādyābīh-ēw[15] padiš // ast ∵[16] \\

hamāg tis-iz nigerišnīg padiš ker[dan

M<ēdyō>māh[17] ēn-iz guft kū // pad f\\ragard 9 10-om[18] ī ǰud-d[ēw-dād < ān gyāg > kū

Yatāhūwēryō 100-gānag[19] \\ *aṣēm . vohū* . 100-// -gānag

a[st kū 300[20] sag[21] ī pad pādyāb // bawēd \\

pad[22] harw Ašemwohū'ān[23] ēk

ud[24] pad h[arw *yaθā . ahū . vairii**ō* . ēk // sag andar gōmēz āb [ML_305r] abaganēd

u-š baxšišn nē [āmār bē \\ agar ō[25] gōmēz // wēš[26] abganēd šāyēd

pad čāštag ī Abarg guf[t \\ sag ī[27] nē abāyēd abganēd[28] //

---

1 Nk -rīdan.
2 Nik <'t'yt'>.
3 ML.
4 T, DZ, Nik <Ŷÿt'l>, ML <Ŷyt'l>.
5 Nik w +.
6 ML y w.
7 T + y.
8 DZ.
9 ML sup interl. and into margin.
10 T <-x2d>, DZ, Nik, ML <-x2>.
11 Nik, ML only karbās.
12 ML <MN ywmyc>.
13 T.
14 Not Nik.
15 Nik [pādyābī]*h*.
16 Not Nik.
17 DZ <-ywk->.
18 Nik <nwcdhwwm>.
19 DZ <y'nnk'>, Nik, ML <200g'nk'>.
20 Nik. <-]i-000>.
21 Nik <yy¨k>.
22 ML.
23 Nik *aṣem vohū* . .
24 Nik.
25 ML + y.
26 Not DZ.
27 ML <yyk g>
28 DZ abgandan ... $$

pad čāštag ī Mēdyōmāh abāyēd abganēd [pad amahrspandān yazdān kām bawād ∵

[TUL 11263_295v col.]

NĪRANG Ī ĀTAXŠ ABRŌXTAN

K7 [104v][1]

1 naxwist dast pad-pādyāb kerdan ud pas

nəmasə tā ātarš mazdå ahurahe tā *yazata aṣəm* . 3

frauuarāne

čē gāh dārēd

āθrō ahurahe mazdå puθra

tauua ātarš puθra ahurahe mazdå xšnaoθra . tā sar

wāz-gīrišnīh kerdan

2 *aṣəm* . 3

ud az tēx[2] ī xwaršēd andar kerdan

ādurgāh šustan ud damēnag griftan

ud pušt ō nēmrōz ud war ō abāxtar kerdan

aṣəm . *vohū* . 1 guftan

ud 3 bār damenag ō abāxtar daftan

3 astām stadan pušt ō abāxtar kerdan

ā θβā āθrəm gāraiiemi vaŋhāuš manaŋhō zaoθrābiiō guftan

var-ēw astām ō xwēš rōn kerdan

ud *ā θβā āθrəm gāraiiemi vaŋhāuš uxδahe zaoθrābiiō* guftan

ud *var*-ēw astām ō nēmrōz kerdan

ud *ā θβā āθrəm gāraiiemi vaŋhāuš* [105v] *śiiaoθnahe zaoθrābiiō* guftan

ud *var*-ēw astām ō rōz-amad kerdan

sūkāi manaŋhe . (ō) rōz-šud[3] kerdan

sūkāi vacaŋhe . (ō) rōz-āmad

sūkāi śiiaoθnəm . ō nēmrōz kerdan

4 ka ātaxš dīd *nəmasə tā* guftan

ud war ō ātaxš abāyed kerdan

ud *yā siuuištō* tā sar guftan

ud xwarg abāz kerdan

xšnaoθra ahurahe mazdā o

esm tāg-ēw ō ātaxš nihādan

ud *humataŋm* . ēk bār

bōy ō ātaxš [106r] nihādan ud esm pārag-ēw ō ātaxš nihādan

---

1 Kotwal in BoyceFS I.

2 <tyD>.

3 <lwc'nš;ut>.

ud ka ātaxš ul waxšēd

hūxtanąm huuarəštanąm

us mōi uzārəšuuā . tā *fsəratūm* .

pas *yasnəmca* . tā sar guftan

5 ka ātaxš sar frāz kunēd[1] *aṣəm vohū*-ēw guftan

ud az abāxtar andar kerdan

yaθā ahū-ēw guftan

ud kiš-ēw pērāmōn ī ātaxš kešīdan

ud *yasnəmca* . tā puθra ahurahe mazdå . tā *aδāθβahmāi āθre rātąm nəmaŋhō* .

ašem-wohū-ēw [106v]

ahmāi[2] *raēšca* tā sar

ahlāyīh ābādīh pahlomīh ast

hambār-ēw ēn weh kār ud kerbag ———

abestāg ǰāmag brīdan

FrW.1.1 *vohū manaŋha hacimnō* (etc.) [107r]

... *vaŋ́hazdå aṣauuanō*

aṣəm ēk

ahmāi raēšca tā sar

{*next Colophon of Vispered (K7)*}

[1] <OBYD^WN, yt>.

[2] Ąmāi.

NĪRANG Ī PĒŠĀG

TD2, p. [420]

pad nām ī yazd[1]

nīrang ī pēšāg Sāmān Farrox-bōxt ∵

dast bē šōy ī pēš ud pas

angust mayān ī angustān hangrūdār ud rašnīzag ī rāst bē šōy ud rašnīzag ī čak bē šōy

hamgōnag 3 bār guftan

sar bē šōy tā ān gyāg kē mōy rust estēd

ud pēšānīg pad harw 2 dast abāg pas ī gōš šōy

brūg[2] ī čašm ī rāst bē šōy brūg ī čašm ī čak bē šōy

pas ī sar pad harw 2 dast andar[3] ō pēš šōy [421]

ērwārag ī rāst bē šōy ērwārag čak bē šōy

wēnīg ud dahan[4] lab bē šōy tā gārag ī war bē šōy

gōš ī rāst bē šōy angust andar ō gōš kun dast pas gōš abāz kun

gōš ī čak bē šōy angust andar ō gōš kun

dast ī pas gōš abāz kun dōš rāst bē šōy dōš ī čak bē šōy

kift ī rāst bē šōy bāzūg ī rāst bē šōy

kift ī čak bē šōy ud bāzūg ī čak bē šōy

<cwbł> ī war ī ān ī rāst bē šōy <cwbł> ī war ī ān ī čak bē šōy

gārag ī war bē šōy

<dkłk'> ī rāst bē šōy <dkłk'> ī čak bē šōy

war bē šōy tā pušt ī pāzōg

pušt bē šōy az muhrag ī tā dar ī sūrāg

pestān ī rāst bē šōy gerdag ī pistān čak bē šōy gerdag ∵

pahlūg ī rāst ī pēš bē šōy pahlūg ī rāst ī pas bē šōy

pahlūg ī čak pēš bē šōy pahlūg ī rāst čak ī pas bē šōy

<kyš> ī rān ī rāst bē šōy <kyš> ī rān ī čak bē šōy

srēnag ī [422] rāst bē šōy srēnag ī čak bē šōy

agar mard bawēd pas andar pēš bē šōy pēš abāg pas šōy

dast sar ī mēzūg abāg <whdn'> gund[5] xāyag-dān

agar zan bawēd pēš abāg pas šōy pas andar pēš šōy

rān ī rāst bē šōy rān ī čak bē šōy

---

1 <y'tww>.

2 <bwlwk'> 2x.

3 <'ndl> alternating with <BYN>.

4 <d'hn'>.

5 <gnd>

rān tā sar šnūg bawēd

šnūg rāst bē šōy šnūg ī čak bē šōy

<s'k'> ī pāy ī dašn az šnūg tā zang bē šōy <s'k'> ī pāy ī čak az šnūg tā zang bē šōy

zang ī pāy ī rāst bē šōy[1] zang ī pāy ī čak bē šōy

pušt ī pāy ī rāst tā sar ī angustān bē šōy pušt ī pāy ī čak hamgōnag bē šōy

ud pāšnag ī pāy ī rāst bē šōy ud pāšnag abar dār <cyl> pāy tā sar ī angustān bē šōy

ud pāšnag ī čak hamgōnag abāyēd guftan

angust ī pāy[2] rāst bē šōy angust ī pāy čak bē šōy

hamgōnag pas

pas ēw-bār dast ul sag[3] nihišn [423]

yōǰdahrgar pušt abāg <w''tl> ud war nēmag-rōz kunišn ∵

yaθā . ahū . vairiiō . 1 ud ∵ *k⍰mnā . mazdā* . tā *astuuaitīš . aṣahe* .

pad *apāxəðra* ∵ ēw-bar [!] abāg sag bē mayγ ī didīgar šawišn

ēn ān ast kē hērbed Šahmardān ī bay[4] guft ud hamgōnag abāyēd kerdan

ud Baxtāfrīd hamgōnag hamē kerd

ud Zardušt Wazurgmihr[5] ātaxš ī Gušnasp kē-šān anōšag-ruwān[6] bād ∵

{Next Wizīrīhā ī dēn ī weh ī mazdēsnān}

1 <šwk'>!
2 <p'y> 2x.
3 <KLBA>
4 <by>.
5 <LBA 'mtr' mtr'>.
6 <'wšk->.

NĪRANG WARS

[G3_32v]

OHRMAZD PAD HARWISP-DĀNĀGĪH

Td4a pp. 604-39 [605-614?]

3. Ohrmazd and Ahrimen Prepare for Battle

3.1 [19a] Ohrmazd pad harwisp-āgāhīh frazānagīh dīd

3.2 u-š pad abzār ī xwēš ārāstan kār abar *grift[1]

3.3 bē-š pēšīhā ō razm šud kāmag nē bawēd

3.4 ōy druwand Ahrimen duš-āgāh<īh> ud wad-xēmīh rāy waranīgīhā abāz ō xwēš gyāg šud

3.5 u-š *snēhōmandīh razm ārāstan abar grift

3.6 ud gōkānīg andar dēn paydāg.

4. Why was the omniscient wisdom created?

4.1 dar *tasom[2] ēn kū-š xrad harwisp-āgāh čē rāy brēhēnīd?

4.2 anōšag bawēd!

4.3 Ohrmazd ayārōmandīh ī mardān ahlawān wehān

4.4 bē zadārīh ud wānīdārīh abāz-dārišnīh *abēsīhēnīdārīh ī Ahrimen dēwān druzān wattarān wināhgārān

4.5 pānagīh rāyēnīdārīh ī *hāmōyēn dām dahišn ī gētīy rāy.

5. Where was the Evil Spirit and how did he run forth?

5.1 dar ī panǰom ēn kū gannāy mēnōy kū būd ud čiyōn frāz dwārist?

5.2 anōšag *bawēd

5.3 Gannāg Mēnōy andar ān tārīkīh būd

5.4 bē rōšnīh *andak *duš-āgāhīhā *duš-xēmīh<ā> az ān tārīkīh mālišnīgīhā hamē dwārist ō kanārag wimand ī rōšn

5.5 ud madan dādār Ohrmazd pad harwisp-āgāhīh ud frazānagīh frazām ī *hāmōyēn kār dādestān dānistan nigerīd

5.6 u-š pad rawāgīh šnāsagīh ī frazānagīh dīd ō<y> duš-dānāg Gannāg Mēnōy čē wināh ud wišōbišn aziš rawēd

5.7 u-š dīd kū tā šaš amahrspand ātaxš āsmān ud zamīg brēhēnēm

5.8 abāg amahrspandān <pad> xrad harwisp-āgāh ātaxš andarrōn āsmān star māh ud xwaršēd zamīg ud āb ud urwar ud gāw ud Gayōmard farrah ud mēnōyān ud gētīyān baxšam yazdān dāmān dahišnān

5.9 ān ī druz abāg *hāmōyēn dēwān druzān andar ō ēn āsmān hilam

5.10 *abespāram dām pad-stī bē ō gētīy.

5.11 Zarduxšt ōšēdar ud ōšēdarmāh Sōšāns bē brēhēnēm

5.12 mardōm pad abēzag weh-dēn mazdēsnān āstawān bawānd

5.13 ud dāmān nō-hazār sāl uzīhēd ēn druz bē *abēsīhēd

5.14 ǰud nē šāyēd

---

1 T <krt'>.

2 T <tkywm>.

5.15 ēg-iš kār ī pad abzār ārāstan frāz *grift.

5.16 u-š az [19b] ān ī xwēš čihr ud brāh ēn panǰ Amahrspand frāz brēhēnīd u-š ātaxš az ān ī *xwēš wārōm frāz mušt.

5.17 u-š *Ahunwar frāz srūd

5.18 ān druz ka-š Ohrmazd dēn-mānsr ēn šaš Amahrspand ātaxš čē andar Ahunwar paydāg dīd ēg stard abāz mānd

5.19 ud *3000 sāl andar ān stardīh tārīkīh *sayist.

5.20 Ohrmazd pad ān 3000 sāl ān rōšnīh ī-š xwēš *būd āsmān ud zamīg *kerd abāg amahrspandān xrad ī harwist-āgāh ud ātaxš andarrōn būd u-š ēn xāyag-*dēs az ān ī gōhr ī rōšnīh abzār ī dāštārīh ud *srāyēnīdārīh ī dām bē zadan ī ān Ēbgad rāy *kerd.

6. How did the Evil Spirit rush into this same sky and earth? When did he rush in? Where was Ohrmazd and then where did he go? How did hell come about? Who made it?

6.1 dar ī šašom ēn kū Gannāg Mēnōy andar ēn ham āsmān ud zamīg čiyōn dwārist ka andar dwārist ud Ohrmazd kū būd pas kū šud dōšox čiyōn būd kē kerd?

6.2 anōšag *bawēd

6.3 ōy druwand ī Gannāg Mēnōy agar ēwbār Ohrmazd āsmān zamīg kerd čiyōn xāyag ī way wišād

6.4 sar fragān ī āsmān zahīh and-čand zamīg pahnāy andar āsmān kerd

6.5 u-š az ān xwēš ōz ud warz wād frāz *daft

6.6 u-š ēn zamīg andar a-wēn tuhīgīh ī mayān āsmān pad wād estād bē winnārd

6.7 ud xwad čiyōn andarrōn āsmān āmad

6.8 u-š hamāg rōšnīh andarrōn āwurd būd

6.9 ēg-iš a-paydāg kerdan ī dām ī Ahrimen rāy Spandarmad pad gumēzišn andar bun ī zamīg hišt

6.10 u-š az bun ī ōy star-pāyag bē rawēnīd

6.11 u-š ān ī xwēš čihr brāh sē day frāz brēhēnīd

6.12 u-š sē day star māh ud xwaršēd hāmist yazdān ī mēnōyān frāz brēhēnīd

6.13 u-š az purrīh mēnōy āb frāz mušt u-š andar zamīg hišt

6.14 u-š andar Xordad ud Amurdad ān ī urwar waxšišn ī frāz mušt u-š ō zamīg gumēxt

6.15 u-š dām aziš uzīdan rāy Gayōmard pad stī bē ō gētīy dād u-š xwadāyīh gētīy xwad kerd

6.16 pas Gannāg Mēnōy az ān *stardagīh frāz būd u-š ān rōšnīh xwāst rāy andar ān tuhīgīh tārīkīh bē dwārīd ēdōn čiyōn **ažī dwārist ō fragān ī ēn āsmān kust ī bērōn pattāft

6.17 u-š pad ǰādū<g>īh dānist kū ān rōšnīh ud dādīh ī-m pēš dīd andarrōn ēn tis ast fragān …

9? Fragment about cities and demons.

9.1 gōwišn andar šahrīhā mehmāntar ēg awēšān dēwān pad anāgīh-kerdārīh margīh-baxtārīh pādixšāyīhātar hēnd ud hannām frāybūd *āybībūdtar.

10. Who built the Kang-diz and why was it made?

10.1 dah<om> dar ēn kū kang-diz ī J̌am-kerd kē kerd čē rāy kerd estād?

10.2 anōšag bawēd

10.3 Ohrmazd *ōwōn čiyōn Gannāg Mēnōy pad gētīy bē dīd ēg-iš abzār-ēw pad a-kārēnīd zadan ī Gannāg Mēnōy andar abāyist

10.4 ēd-iz kū abzār ī man wirāyēm tā tan ī pasēn kunišn ī Ahrimen dēwān wizend čē bawēd ud čārag pad abāz dāštān ī ān wizend čē?

10.5 pad xrad harwisp-āgāh bē nigerīd u-š pad kerdan ī tan ī pasēn sē abzār.

10.6 ēg-iš pas az ān war abar nē *āhiftan ī ud ān ī ka Malkūs ī ǰādūg pad garān abēs<īh>ēnišn ī mardomān gōspandān ī pad zamīg bē rasēd pad margīh mard ī ahlaw abārīg hamāg dēn dām ī weh pādixšāy bawēd kam-rawišnīh ī dām kunēd

10.7 ān war hamgōnag nihuft estēd pas bē awiškāfēnd u-š pad zamīg purrīh ī dāmān aziš

10.8 ān ī war ēd-iz rāy pad pr'c'm ī J̌am kerd čē mardōm ud gōspand urwar ud abārīg-iz was ī ō war abāyist burdan hāmōyēn xwēškārīh ī J̌am būd.

11. How many classes did Ohrmazd arrange the worldly creations into?

11.1 yāzdahom dar ī ēn kū Ohrmazd dām gētīyīhā pad čand tis čē bē winnārd?

11.2 anōšag bawēd

11.3 pad abērtar pad dahībedīh āsrōnīh ud artēštārīh wāstaryōšīh hutuxšīh *winnārd.

11.4 dahībedān xwēškārīh pānagīh ī dāmān ī weh kerdan.

11.5 āsrōnān xwēškārīh druz ī mēnōy zad.

11.6 artēštārān xwēškārīh druz ī gētīy zad.

11.7 wāstaryōšān xwēškārīh ī gēhān ahlāyīh warzīdan.

11.8 hutuxšān xwēškārīh ī […] az čahār pēšag kerdan.

12. Fragment about what is greatest and most might.

12.1 dwāzdahom dar ī ēn kū Ohrmazd […] čē meh nērōgōmandtar mard ī ahlaw *arzōmandtar[…]

13.1 yazdān az kunišn ī mardomān ī xwāyišn čē wēš.

13.2 anōšag bawēd

13.3 yazdān pad yazdīh wehīh bē šnāxtan šnāyēnīdan

13.4 dēwān pad dēwīh wattarīh bē šnāxtan *nigōhīdan

13.5 pad pand ristag yazdān estād.

14. Fragment about demons which harm the thoughts of men.

14.1 čahārdah<om> dar ī ēn kū dēwān az kunišn ī mardomān menišn ī bēšišn čē wēš.

15. About Eschatological figures

15.1 *ēn meh weh ud arzōmandtar sahist mard ī ahlaw ī dahībedīh

15.2 u-š az dahībedān rāyēnīdārīh ārāstārīh ī tan ī **pasēn ud abēsīhēnišn ī Gannāg Mēnōy dēwān bē nihādan

15.3 *hazārag hazārag pad panāhīh ud ayārīh ī dēn āstawānīh pad-nērōgtar kerdan

15.4 druz ī ahlōmōgīh bē zadan rāy pusarān Zarduxšt ō āwām baxt hēnd dād estēd

15.5 dastwarīh ī āwāmīhā bē *mānēd tā tan ī pasēn

15.6 dēn abēzag rāz ī dēn drīst dāštan pad xwēškārīh pišyōtan ī wištāspān bē nihād tā tan ī pasēn

15.7 kōxšišn ī abāg Gannāg Mēnōy dēwān pad xwēškārīh bē tuxšēd ī. hāmist narān ī ahlawān bē nihād

15.8 u-š dānistan kū Gannāg Mēnōy dēwān pad ǰādūgīh dānēnd kū abzār fraškerd-kerdārīh zanišn bēšišn ī Gannāg Mēnōy dēwān

15.9 pad ān sē meh weh arzōmandtar dād estēd

15.10 ud ān awēšān margīh-kerdārīh abar-xwāstār bawēnd u-š tā tan ī pasēn pād abē-bīm dāštan

15.11 ud kay-husrōy ud pišyōtan az Gannāg Mēnōy dēwān rāy kang-diz pad frāz ham ī *Siyāwaš pād abē-bīm dāštan

15.12 tōhmag paywand ī ahlawān gōspand panǰ ēwēnag ǰōrdāg ī purr-sardag ud ān ī urwarān *waxšišnīh

15.13 az gannā<g> mēnōy dēwān rāy war ī J̌am-kerd pad frāz ham ī ǰamšēd ī wiwanghānān frāz brēhēnīd u-š zamīg ī […]

16. About the Kang-Diz

{kang-diz rāy 600 frasang ī drahnāy ∵ 700 frasang ī pahnāy ..... ww ān ī ham ī war ī andar <zlyk'> zamīg bē awiškāft u-š mēnōy abēzag •••••• mardōmān ud pah ud stōrān ••• purr-sardag sag ud ātax[š ——] andar w — w — šišn barōmandīh}[1]

16.1 rāstān abar-rawišnīh ud xānīg ī frāz tazišnōmand

16.2 abārīg abāyišn ī abd ud sahīg awiš brēhēnīd

16.3 aziš andar bunīh ī ān zamīg ī war pad ān ī kār bē awiškāftan

16.4 az ān ham *kang-diz andar star-pāyag

16.5 ud zamīg ēdōn čiyōn-iš āsmān star māh ud xwaršēd *ǰud ǰud pad xwad-rāyēnišnīh ī zamīg pad wād abar winnārdan

16.6 ēg-iš ān-iz pad wād abar winnārd u-š frāz wād ō axtar ī haftōring bastan

16.7 tā ān ī ka siyāwaš bē ō kang-diz šawēd ēdōn čiyōn rawišnīh haftōring būd

16.8 ān pad wihēzag āmad šawē šiyāwaš bē ō kang-diz šudan bē wirāstan rāy Ohrmazd rāh nimūdan ō kang-diz šud u-š wirāstan

16.9 ka kay-husrō ī siyāwašān pad ān ī ēwēnag kang-diz griftan wirāstan winnārdan būd

16.10 ēg-iš pišōtan wištāspān abārīg bradārān abēzagēnīdan ī dēn rāy dād estēnd ō kang-diz šud

16.11 kust frāz ō kōf

16.12 ud ārāstan az ān pas nē raftār hēnd

16.13 kang-diz ēd-iz rāy pad frāz ham ī siyāwaš dād kū tā kay-husrōy bē anōh āyēd ēg harw srārišn ī kay-husrōy bē padīrēd u-š srāyēnīdārīh bawēd

16.14 kay-husrōy pēš-tan ī dēn-burdārān ī abāg pišyōtan hēnd

16.15 ān haft-sad frasang drahnāy haft-sad frasang pahnāy

16.16 *darrīg kē-š kang-diz aziš awiškāftan war ī J̌am kerd nām J̌am ka a-margīh bē winnārd būd

16.17 Ohrmazd ō J̌am pursīd az mardom gōspand urwar ud abārīg dahišn az ān ī abēzagtar ud hutōhmagtar ud ān ī sag way ud murw ud ātaxš purr kerdan.

[1] 4 lines blank filled in by Ankl.

{Ohrmazd andarrōn ān war tazišn[1] ī ābān waxšišn-bowandagīh ǰōrdā ī purr-rawišn <bl'?> ī mardōman (———) / winnārd[2] u-š ān war čē-š xāyag-dēs[3] ī āsmān aziš (————) ••• war nē brāh ī xwaršēd andar}

16.18 […] gōhr ī gōhr gumēxt ī niyandar ān war rōšnīh abērtar az ān gōhr kē āsmān-iz aziš nihuft estēd ud J̌am-iz[4] ka-š mardom ō ān war nišast[5] būd [——]

17. The reward of those who perform sacrifices to the gods depending on their belief

17.1 kē yazišn ī yazdān abē-gumān ī pad yazdān astīh tis rāy kunēd ān yazdān *frazend u-š gāh pad Garōdmān.

17.2 kē yazišn yazdān astīh yazdān gumānīgīhā ī pad tis rāy kunēd ān ī yazdān brād u-š gāh pad wahišt

17.3 kē yazišn yazdān gumānīgīh pad yazdān gumānīgīh pad tis kunēd ān yazdān *bandag u-š gāh pad hamēstagān

17.4 kē yazišn yazdān pad an-ast-menišnīh ī yazdān pad nēst-dārišnīh ān yazdān dušmen u-š gāh pad dōšōx.

pad yazdān kāmag bawād — frazaft pad drōd šādīh ud rāmišn mand dēn-bandag Marzān Frēdōn Wahrom Rōstahm Bundār Šāh-mardān <sww''l> nibišt-om frāz hilēd[6] andar waxšišn ī ahlāyīh ... māh amurdad sāl ī 941 pas az man Yazdgerd šāhān šāh abāz ō husrōy šāhān šāh[7] Ohrmazdān kē nibištom man Marzān-Frēdōn andar farrox y būm *Kermān dar mahalle ī mālek ī *dāyagan*[8] pad wišmenīh hamēyīg ī pērōzgar xwēš frazendān xwēš rāy nibišt ham tā 150 sāl anīy kār pad ahlāyīh framāyēm pas az sāl [————] hu-sraw dēn-burdār abespārēnd

harw kē <k'tww [———————— A]Pš> kunād

1 T <twc->.
2 <yn'lt'>.
3 <-y's>.
4 T ēn-iz.
5 <wyšst'>.
6 <-x2>.
7 T šāhān.
8 ACantera 11/28/2014; <glm'ndl m'hlk' Y \ m'łk Y / d'Yk'n>.

PAHLAVI RIVĀYAT

[TD4b2] [D7/MR$_1$]

0 pad nām yazd ī dādgar[1]
šnāyišn ī dādār Ohrmazd rāyōmand xwarrahōmand

PR.1.[2]

1.1 Zardušt[3] ēn-iz pursīd az Ohrmazd kū
frawahr ahlawān[4] pad mehmānīh bē gētīy[5] āyēnd

1.2 Ohrmazd guft kū
ān[6] 10 rōz ī[7] frawardīgān pad rōzgār ī xwēš Frawardīn[8] rōz ī Ādur māh <yy'l>
hamē ka-šān ōh yazišn kunēnd xwānēnd[9]

1.3 ka ān[10] 5 rōz ī gāhānīg bē mīrēd pad māhīgān[11] ī[12] fradom pad 30 rōz ī rāst
ā-š māhīgān bē dārišn
u-š abārīg māhīgān Frawardīn[13] rōz dārišn
u-š sālīgān[14] pad rōzgār ī xwēš dārišn

1.4 ka nē paydāg kū čē māh čē rōz bē mīrēd ā-š māhīgān māh Ādur ⌈ u-š rōzgār ⌉[15] Frawardīn

1.5 ka-š[16] māhīgān paydāg u-š[17] rōzgār nē paydāg
ā-š[18] māhīgān ān ī paydāg u-š[19] rōzgār Frawardīn rōz

1.6 ka-š rōz paydāg u-š māh nē paydāg
ā-š[1] rōz ān paydāg u-š[2] māhīgān māh Ādur

---

1 Tb; D pad nām ī dādār Ohrmazd.
2 Cf.PV.8.22.
3 Tb; J -uxšt. – T -ušt +.
4 Nyb. suppl. pad čē zamān.
5 Tb <yyt'>.
6 Dh. (BK), Tb + y.
7 Not J.
8 Dh. (BK, J?), Tb -īg.
9 Dh. (BK, J?), Tb <-TNd>.
10 Dh. (BK), Tb + y.
11 All <m'hy'n'> 2x.
12 Not J.
13 All -īgān.
14 All <s'ly'n'>.
15 All <AP'lwck'l>.
16 Tb ka.
17 Tb ā-š.
18 Tb u-š.
19 Tb ā-š.

1.3 ka ⌈ ēwar dānēd kū nē Ādur māh ud ⌉[3] ēwar [Tb3] dānēd kū nē Frawardīn rōz mīrēd
ā-š māh Day ud rōz Warahrān abāyēd dāštan ∵

PR.2.[4]

2.1 Zardušt[5] ēn-iz az Ohrmazd pursīd kū
xānag dar ka-š ēk ēw[6] andar bē mīrēd ā čē abāyēd kerd[7]

2.2 xwarišn {ī sāxtag}[8] ī andar ān[9] xānag[10] ēw-dar hamāg xwarišn ī[11] sāxtag
ī nān gōšt ī poxtag[12] ī brištag
ud xwardīg ān nē sāxtag ā-š[13] 9 šab ud māh-drahnāy[14] čē bawēd ∵ ∵

2.3 Ohrmazd guft kū
ka pad hāmīn andar xānag ēw-dar bē mīrēd ā-š tā ēw māh bē bawēd ā-š awiš nē abāyēd šudan
pad zamestān tā 9 šab bē bawēd ā-š[15] nē abāyēd šud

2.4 xwarišn ī[16] nē sāxt estēd[17] pad hāmīn ⌈ tā ēw ⌉[18] māh bowandag[19] bē bawēd
pad zamestān tā 9 šab bowandag bē bawēd ā-š[20] kār nē framāyišn
ān sāxtag a-kār

2.5 kē andar 9 šab ud māh-drahnāy[21] ātaxš andar ō xānag barēnd ā-š tanābuhl-ēw wināh[22]
ka bē abrōzēd (pad) ham gyāg tanābuhl-ēw

2.6 ka (āb)[23] bē rēzēd pad[24] ham gyāg tanābuhl-ēw
pad ǰud gyāg yād[1] ēw

---

1 Tb u-š.
2 Not Tb.
3 Dh. from another MR ms.
4 Cf. PV.5.44.
5 Dh. (BK), Tb -uxšt; M -ušt.
6 Tb -ī.
7 Dh. (BK), Tb + u-š guft Ohrmazd kū.
8 Delete?
9 Dh. (BK), Tb+ y.
10 All + y.
11 Not J.
12 Tb <phtk'>.
13 All <''>.
14 All <-'k>.
15 JM; Tb u-š.
16 Not J.
17 J <yyytyt'>; Tb <Yyyt'>; BK, M <yytww>.
18 All <w'y>.
19 All <bwYk> 2x.
20 J; Dh. (BK), Tb <''>.
21 Tb <dlhn'>.
22 J <wn'yh>.
23 Cf. ŠnŠ.2.51.
24 Tb; not Dh.

kē[2] andar [Tb4] ō xānag barēnd ā-š framān ēw[3] wināh

ka bē rēzēd pad ham gyāg

pad ǰud gyāg yād ēw

2.7 harw kē pad kām ud čār[4] andar šud ā-š framān ēw wināh

2.8 xwarišn ēw sāxtag ī[5] andar xānag barēnd hamāg a-pādyāb ∵

PR.3.

3.1 u-š ēn-iz pursīd az Ohrmazd kū

mard ka (pad) hamāg handām wināh kunēd[6] u-š anāgīh⌈ ō kadār[7] handām pēš rasēd

3.2 Ohrmazd guft kū ēd rāy

ka andar tan ēw ī[8] mardōmān handām ī[9] uzwān arzōmandtar[10] bē ō uzwān pēš rasēd

3.3 u-š ēn-iz pursīd kū pas ō[11] kū rasēd

3.4 u-š guft Ohrmazd kū pas bē ō dil rasēd

u-š pas[12] bē ō aškamb[13] rased

3.5 u-š frazend winastag[14] ud zišt aziš zāyēnd[15]

ēd rāy ka wināh kunēnd[16] kerbag nē kunēnd

3.6 ka mardōm kār ud kerbag kunēnd[17] u-šān nēkīh ō[18] kadār handām pēš rasēd

3.7 Ohrmazd guft kū

bē ō uzwān pēš rasēd ēd rāy čē[19] uzwān az hamāg handām weh dād estēd[20]

u-š pas bē ō dil rasēd

u-š [Tb5] pas bē ō aškamb rasēd[21]

---

1 Tb <j't'>.
2 J <AMT> superscr. <MNW>. – AW + āb.
3 Tb <plm'n'yk \'y/ >, Dh. (BK) <plm'n'yk'y>; Ja <plm'n'yk> (for *yak-ē*?).
4 AW kām-wizār (adj.) unlikely.
5 Not TbJ.
6 All <-x2y>.
7 All <'kt'l>.
8 Tb, BKa <tn'' Y = TWRA Y>, Ja <tn' 'y>.
9 Tb <-my>.
10 T + <• 'w>, Dh. + <' 'w>.
11 All <'>.
12 Dh. (BK) + y.
13 Tb, mss. <'yškmb'> +.
14 AW; all <wyytk'>.
15 J <-WNt>.
16 Dh. (J) <-x2y>, Tb, BK <-ą> 3x? – Tb w + bol., BK.
17 Tb <-x2y>.
18 All <y>.
19 All + ka.
20 All <YK->.
21 All <lyyyt'>.

u-š pas bē ō hamāg tan[1] rasēd

3.8 u-š frazend ī frahaxt-xwēškār[2] dādestānīg hanǰamanīg aziš zāyēnd

ēd rāy čē kerbag kunēnd[3] ud wināh nē kunēnd ∵

PR.4.

4.1 Ohrmazd bē ō Zardušt[4] guft kū

ka andar gētīy tō[5] bē frēbād[6] u-š anāgīh tō kāmād kerdan

tundīh ī xwāstag ā tō dušmen hād

tō saxwan abāg ōy čarbīhā dādestānīhā[7] gōw

čē ka[8] saxwan[9] čarbīhā dādestānīhā gōwē[10]

ā-t[11] pad dādestānīh[12] ōy weh tuwān zad ud[13] ēraxt

čiyōn ka-š pad dēbahrīh[14] ud društīh[15] abāg gōwē

4.2 čē mard ī rāst-xwāh[16] ka-š dādestān rāyēnīd

ud[17] andar dādestān rāyēnīdan[18] guft ēw mustīh[19] garzēd

ud[20] dādestān[21] akēnīhā[22] rāyēnēd

ā-š ān <'y>ōmandtar[23] čiyōn mardōm ī wad-xwāh[24]

kē[25] dādestān xūb rāyēnīdan[26] a-dādīh andar ō kār dārēd

---

1 All + y.
2 Dh. <plhht'->, Tb <plYy't'->.
3 All <-x2y> 2x.
4 M; Dh. (BK, J), Tb -uxšt.
5 All <yyt''lk>.
6 All <plyyyp̄''>.
7 All <-'nd/yyh'> 2x.
8 J <MNW \AMT/ >.
9 All + y.
10 All <'mw''>.
11 All <'t">.
12 All <-'nd/yyh>, exc. J <-yyh'>.
13 All <tn'>.
14 Tb <dyp̄lyh>, Dh. <yyp̄lyh>.
15 Tb <-ts> eol.
16 All <-BOYHWN>.
17 Not J.
18 Tb, Bk <l'yt'ytn'>, M, Ja <l'ytytn'>.
19 All <MN yyt''>.
20 Dh.; Tb <-tn'>.
21 All + y.
22 All <''k-> (for A-kēn-?).
23 Dh. <'šwmnytl> (<zk'y->?).
24 All <wt' hw'h> (wad a-xwāh?)
25 All ka.
26 Tb; Dh. <-yt' W>.

čē ān ī drōw-xwāhāg wināh ⌈ az wad-xwāhān ⌉[1] kas bēd[2]

ōy az harw 2 ōh[3] bawēd

ēk az xwāstag [Tb6] appar[4] būdan ēk az wad-xwāhān[5] kas

PR.5.

5.1 Ohrmazd ēn-iz bē Zardušt[6] guft kū

andar gēhān kas nē bawēd kē-š ēn tuwān kerdan kū ōy kas ēd gōwēd kū

tō ōh zīndag man guharīg ī tō bē šawam

čē harw kas az gētīy bē šawēd bē ān kē a-hōš[7] dād estēd[8]

kē-iz az hamāg anāgīh bōxtēd ēg-iz az[9] zarmānīh bē nē bōxtēd

čē zarmān az Ahrimen bē padīrift[10] kū

pad harw tis pad abdomīh harw kas bē abesīhēnam[11]

az man kē[12] zarmānīh ham bē wirēxtan[13] nē tuwān[14] kār ud[15] kerbag kunēnd

čē ān kē-š padiš šāyēd bawēd ud[16] ruwān tan pad ēč ēwēnag ō kōč nē rasēd ∵

PR.6.

6.1 Zardušt[17] az Ohrmazd pursīd kū mihrōdruz[18] čand ēwēnag ast ∵

6.2 Ohrmazd guft kū[19] 6 ēwēnag

6.3 ēn-iz paydāg kū kē andar kas-ēw[20] mihrōdruz[21] [22]♣ ān ī[23] zūdtar ā-š pad 9 sāl abar bē rasēd ∵

6.4 ēn-iz paydāg kū

---

1 Tb <MNW thw''n'>, Dh. <MN wthw''n'>; Ja <AMT \MN/ wthw''n'>?.
2 All.
3 All <OL>.
4 All w +.
5 Tb <wt''n'>; ShSh "perhaps" wad-ox, but rāst-<BOYHWN>.
6 J <-whšt'>.
7 AW; All <AHRN = 'hww>.
8 All <Yyyt->. – TbM w +.
9 All <MNW>.
10 All <ptylpt(')>.
11 All <'p̄yy'nm>.
12 All <MNW>.
13 All <OLYK->.
14 Tb + <\tn'/> (cf. r-uwān tan?).
15 Not M.
16 Dh. (BK) <-tn'>; Tb <-ytn'>, JM <-yt'>.
17 All -uxšt, exc. M -ušt.
18 All <mtrw( )dlwc>.
19 Tb; not Dh.
20 Tb kas.
21 Tb <mtr''w dlwc(')> 2x.
22 Tb in marg.
23 Not M.

ka ⌉ mard[1] wināh ud[2] bazag[3] kunēnd[4]

mihrōdruz bē ō frazend rasēd[5]

pas az wināh bazag (ī) kunēd aziš zāyēd ∵

PR.7.

7.1 ēn-iz paydāg kū

weh-dēn ēw ka tis-ēw frāz rasēd ī nē [Tb7] dānēd[6] kū

az kerdan kerbag ayāb wināh

agar tis az ān-iš[7] tuwān spōxtan[8] ka nē kunēd

u-š bē spōxt tuwān ā-š nē kunišn[9] bē spōzišn[10]

ka tis[11] az ān-iš[12] bē nē tuwān spōxt

agar[13] pad dastwar xwāst ud[14] pursēd a-wināh[15]

ka ōh[16] kunēd ā-š ō bun nēst

ka wināhgār[17] ā-š[18] ō bun

u-š pad wizārišn az[19] bun ōh šawēd

7.2 kē az dād ī-š andar estēd[20] bē ō dād didīgar šawēd margarzān[21]

ēd rāy kū dād weh-dēnīh bē hamē hilēd čē[22] dād ī wad hamē gīrēd

dād ī wattar grift rāy ēd rāy margarzān hamē bawēnd

7.3 čē ān dād ī-š pad abarmānd frāz awiš mad ā-š[23] xwad padiš wināhgār nē bawēd

im[1] rōz[2] ka ēk ī did gīrēd padiš wināhgār

---

1 J + y.
2 J ī.
3 All <bwck'> 2x.
4 All <-x2y>.
5 No + y (AW).
6 All <HWYTWN>.
7 All <ZYš>.
8 BK <-t'>.
9 All <kwn->, exc. J <-WNšn'>.
10 All + y (Tb eol.).
11 All <MEš>.
12 All <ZYš>.
13 Tb <yypwhtyt' WW → spwht'HT' WW>, BKa <yypwht 'tww), JM <yypwht 'twww>.
14 All <-tn'>.
15 J <'wn's>; cet. <'wwn's>.
16 All <OL>, AW *<OLE>.
17 Tb wināh kār.
18 Tb <HYA>.
19 All <MNW>.
20 All <YK->.
21 All <mlylc-> +; Tb <mlg-> 1st.
22 All; AW *ēn; hilēd-iz?
23 Tb <HYA>. – All w +.

7.4 ud kē[3] margarzān ka ō dād weh-dēnān āyēd pad gyāg ahlaw bawēd

7.5 weh-dēnīh[4] ā-š[5] kerbag ēn[6] meh[7] ī[8] ka gīrēd kū yašt bē kunēd

ā-š[9] ān yašt hamāg wināh ēdōn az bun bē barēd [Tb8] bē rōbēd

čiyōn wād ēw ī[10] tēz ī škeft ka abar dašt-ēw bē šawēd ud bē rōbēd bē barēd

ud ān-iz yašt ruwān ī mērag ēdōn ⌈ az wināh ⌉[11] pāk bē kunēd

7.6 paydāg kū

andar ān rōz ka yašt-2[12] nābar[13] kunēd amahrspandān az Garōdmān frōd āyēnd

ud ruwān ī ōy andar ān ēk rōz 3 bār ō Garōdmān gyāg xwēš barēnd[14]

u-š nēkīh padiš kunēnd[15] u-š mizd pāddāšn[16] dahēnd

PR.8.

8a.1 ud ag-dēn-ēw kerbag ēn meh[17] ka az dād ī[18] ag-dēnīh bē ō weh-dēnīh[19] āyēd

ud[20] weh-dēn pas az[21] ān ī ka-š yašt kerd kerbag-ēw ēn meh ka xwēdōdah[22] kunēd

čē ān xwēdōdahīh[23] rāy kū ēdōn arzōmand[24] ud sahīg[25] ī mahist[26] zanišn ī dēwān

8a.2 ud Ohrmazd pad xwēdōdahīh kerdan paydāg kū

ka Zarduxšt[27] pēš ī Ohrmazd nišast

ud[1] Wahuman ud Ardwahišt ud Šahrewar[2] ud Hordad ud Amurdad ud Spandarmad[3] pērāmōn[4] ī Ohrmazd nišīnēnd

---

1 Dh. w +; not Tb bol.
2 All <ZNE>.
3 Tb <MN>.
4 All <-dynyh-1>.
5 Tb <HŶA>.
6 All <ANE>.
7 All <myh> +.
8 Tb; not Dh.
9 Tb <HYA>.
10 Not J.
11 Tb (pr. m.), Bka (sec. m.) superscr. interl.!
12 All; AW -ēw.
13 All <nn'ybl>, exc. M <nn''bl>.
14 All <-x2y>.
15 All <-x1>.
16 All <p't'šn'>.
17 Ja <ms>, Tb <m's>, BKaM <mys>.
18 Not J.
19 All -dēn.
20 Not M.
21 All <m'n>.
22 Tb <w> +.
23 All <hwyt d'tyh> 2x.
24 Tb + <·'·>.
25 All<sh'k'>.
26 All <mhyyyt'>.
27 All -uxšt.

u-š Spandarmad pad kanār[5] nišīnēd u-š dast[6] pad grīw āwurd estād[7]

Zarduxšt pad ō Ohrmazd pursīd kū

ēd[8] kē pad kanār ī [Tb9] tō nišīnēd u-š ēdōn dōst hē ud ān-iz ō tō ēdōn dōst[9]

8a.3 nē tō kē Ohrmazd hē az[10] ōy čašm bē wardē ud nē ōy az tō bē wardēd

nē-iz[11] (tō) kē Ohrmazd hē ōy az dast[12] bē[13] hilē ud nē ōy tō az dast[14] bē hilēd[15]

8a.4 ud Ohrmazd guft

ēn Spandarmad[16] ī man duxt u-m kadag-bānūg ī wahišt ud mād ī dāmān

8a.5 Zarduxšt guft kū

ka andar gēhān tis-ēw ēn škefttar gōwēnd

čiyōn tō kē Ohrmazd hē gōwē agar bē ō tō guft ∵

8a.6 Ohrmazd guft kū

Zarduxšt pahlom niwēyīd[17] tis ī mardōmān ēn būd hē

8a.7 ka az[18] bun-dahišn ōrrōn ka Mahlīy[19] Mahliyānīy[20] ōh kerd ā[21] ašmāh-iz ōh kerd hē

čē ka[22] mardōmān ān tis bē wardēnīd u-šān bē nē wardēnīd hē

8a.8 ēdōn čiyōn Mahlīy[23] Mahliyānīy[24] xwēdōdah kerd ā[25] mardōmān ōh kerd hē

hamāg mardōm paywand ud tōhmag ī xwēš dānist[26] hē

haguriz brād ōy ī brād ud xwah ōy ī xwah az dōstīh bē nē hišt[27] hē

---

1 Tb <-stn'> eol.
2 Ja; Tb, BKaM <štywr>.
3 Ja; Tb, BKaM <spyrmt'> 2x.
4 All <pylymwn>.
5 M <k'l> 2x.
6 Tb <Ŷyyt'>, Dh. <yyyt'>.
7 All <Yyyt->.
8 J ēn.
9 All + hē.
10 All <MNW>.
11 All <l't'>.
12 Tb <Ŷyyt'>.
13 Dh. (J) + nē; Tb, BK superscr.
14 All <YYE>, Tb <ŸŶE>.
15 Tb <-ytn'>.
16 Dh. (M); J, Tb, BK <spyn->.
17 Dh. nōšīd; Tb <wwy'yt'>?
18 All <AMTm>.
19 Dh. <-''>Tb <m'hlš>.
20 All <m'hl''yn'>.
21 All <krt''>.
22 J <MNW \AMT/ >.
23 All <m'hl''>.
24 All <m'hl''n'y>.
25 Dh. kerd ā; Tb <krt''>.
26 Tb <-TNyyt'>, Dh. <-TWNyyt'>.
27 All <-yt'y>.

8a.9 čē hamāg nēst-tisīh [Tb10] ud pid-kēnīh[1] ud adōšagīh[2] bē ō mardōmān az ān mar mad ka-šān az ǰud-šahr ud az ǰud-rōstāg ud az ǰud-deh mard āmad[3] hēnd u-šān zan kerd[4] ud ka-šān zan bē burd[5] pid mād grīyist[6] hēnd[7] pad ēn kū-mān duxt pad wardagīh hamē barēnd[8] ∵

PR.8b.

8b.1 ēn-iz kū xwēdōdah[9] ēdōn abd ī ān garāntom[10] wināh čiyōn ǰādūgīh ud margarzān bōxtišn ī az dōšox

8b.2 ud abē-bahrīh[11] az dōšox ud abē-bahrīh[12] az Ahrimen ⌈ ud dēwān ⌉[13] pad ān zamān[14] bawēd ka az ān ka-š[15] ǰādūgīh kerdan xwast[16] margarzān kerd

8b.3 ud ka xwēdōdah[17] kunēnd[18] u-š az dōšox zēndān Ahrimen dēwān bōxt abē-bahr xwēdōdah ēdōn abd[19] ∵

PR8c.

8c.1 gyāg paydāg kū Ohrmazd bē ō Zarduxšt guft kū 4 ⌈ tis ēn ⌉[20] pahlom yazišn ī Ohrmazd ī[21] xwadāy[22] ud ātaxš ēsm[23] ud bōy ud zōhr dād ud[24] mard ī ahlaw šnāyēnīdan ud kē abāg burdār ayāb duxt[25] ayāb abāg xwah[26] xwēdōdah[27] kunēd

8c.2 ud az ān hamāg ān meh ud weh ud pahlom kē xwēdōdah[1] kunēd[2]

---

1 AW; all <AB ’kynyh>.
2 AW; all <’wškyh>.
3 M <-WNyt'>.
4 All <krt'>.
5 All <-y>, Tb <-d>, exc. J <-x1> (for <-x2>).
6 Tb <glYyyt'>, Dh. <ylyyyt'>.
7 All <wHWwEnd>, exc. J <HWE'y>.
8 All <-x2d>.
9 All <hwwyty’t'>.
10 All <-twmn>.
11 AW; <’p̄yp̄’hl-> +; ShSh abē-čihrīh.
12 All -ī.
13 Tb <-mn' Y ŠAAn>, J <-mn A-’’’n>, BK, M <-mn W ’ŠAAn'>.
14 Tb <ZKw ynw’>, J ZK ywn’>, Dh. ZK wywn'>.
15 For kē-š?
16 All <PLHWNt'>.
17 All <hwytwy’t'>.
18 Tb <-^x2>, Dh, <-x2y>. – All + ka xwēdōdah.
19 Tb + y, Dh. + B.
20 Dh.; Tb <MN ZNE>.
21 Not J.
22 Dh. <-’y>; Tb <hwt’> eol.
23 All <’sm>.
24 Tb <-WNt' W>; Dh. <-WNtn'>.
25 Tb <BRTE W>, Dh. <BRTE'>.
26 Tb w + bol.
27 Tb <hwytww y’t'>, BK, M <hwytwwy’t>, Dh. (J) <hwytwy’t'>.

8c.3 ud xwēdōdah[3] [Tb11] ēdōn[4] abd ī Ahrimen dēwān anāgīh[5] mardōmān bēšišn[6] ī Ohrmazd ī xwadāy ud hamāg yazdān rāy

pad hamāg hangām abāg hamāg dēwān[7] kūn-marz kunēnd[8]

gursagīh ud seǰ[9] ud tišnagīh[10] ud zarmānīh wēmārīh ud waštagīh[11]

ud awērānīh[12] ud stahmagīh ī xrafstarān ud[13] abārīg hamāg anāgīh ī andar gēhān

(pad?) kūn-marz wēš bawēd

8c.4 paydāg kū ka hamāg xrafstar ī andar gēhān kōf-bālāy[14] bē mīrēnd

hamāg wiš[15] ud gandīh ud rēmanīh bē ō ēw[16] gyāg āyē

gand[17] bē ō Ohrmazd ud wahišt nē rasē

8c. 5 ka mardōm kūn-marz kunēnd[18] gand az kūn-marz tā ō petyāragōmandīh šawēd

8c.6 ēdōn čiyōn im rōz frayist[19] anāgīh az kūn-marz ēdōn ka Sōšāns[20] āyēd

hamāg mardōm xwēdōdah[21] kunēnd

ud hamāg druz[22] pad abd[23] nērōg ī xwēdōdah bē abesīhēd[24] ∵

PR.8d.

8d.1 ēn-iz paydāg kū

mard-ēw (ī)[25] xwēdōdah ēk (abāg) burdār[26] ud ēk abāg zahag duxt

ān abāg burdār abar ōy ī did radān ī

---

1 Tb <hwyt' y't'>.
2 Tb <-x2>.
3 Tb <hwytww ŷ't'>, Dh. <hwytwwy't>.
4 Tb w + bol.
5 All w +.
6 J <W bšYš'n'>, Tb <by'š'n'>, BK <bšš'n'>, M <bš''n'>.
7 J <ŠAAAn'>.
8 Tb <-x2>, Dh. <-x2y>.
9 Tb <sp>, Dh. <yyyc>.
10 All <twšn'yh>.
11 All <wštyh>.
12 All <'w'l->.
13 All <-'n W>.
14 All <-l'>.
15 Tb <wyh>, Dh. <wš>.
16 All <HNA>.
17 All + w.
18 Tb <-x2>, Dh. <-x2y>.
19 All <pl''st'>.
20 J <-nyh>.
21 Tb <hwyt' y´t'> 2x.
22 All + y.
23 All + <Y W>.
24 All <'pyy''yt'>.
25 Tb <∵>.
26 All <-t'lt'>.

ēd rāy čē-š ān ī az tan bē āmad[1] [Tb12] nazdīktar

8d.2 čē paydāg kū

Ahrimen ī[2] gizistag[3] ka-š abāg xwēš-tan kūnmarz kerd

ā-š[4] garāntar būd čiyōn ka-š abāg dēwān kerd

8d.3 ud ān ī[5] abāg duxt abar ān ī did rad

kē brād[6] abāg xwah kerd estēd[7] <wwbš>[8] zahag ēnyā nē bawēd ∵

8d.4 duxt (ī) ēwar kū az[9] mād zād pid ka abāg duxt kunēd

ka-š az gādan[10] ī xwēš bē zād[11] estēd tā-š abāg ōh bawēd

ka-š nē brād nē bawēd

8d.5 xwah brād ka ham-pid[12] hēnd ud ǰud-mād ā-šān ōh bawēd

ud ka ham-mād hēnd ǰud-pid u-šān ōh bawēd ∵

8d.6 mard-ēw ka-š a-xwēškārīhā duxt ēw az zan[13] ī kasān[14] zād estēd[15]

ka ān zamān[16] ka-š pad zanīh kunēd ud[17] brād[18] dastwarīh

brād/ā-š[19] kerbag ī xwēdōdah ōh bawēd

8d.7 ud mihrōdruz[20] ēdōn pad zahag bawēd čiyōn xwēdōdah

(Dh7) ruwān-iz[21] ī aburnāyīgān[22] kē tā 7 sāl bē mīrēd

u-š ruwān pad xwaršēd pāyag[23] estēd[24]

ud ka [Tb13] pid ahlaw abāg pid bē ō wahišt

ud ka pid druwand ka mād ahlaw abāg mād bē wahišt šawēd

---

1 All <-tn'>.
2 Upside-down; not JM.
3 Dh, (J?) <ycyyt'>; Tb, BK, M <yc'yytk'>.
4 All <''>.
5 Not J.
6 Dh. kē-š; Tb <mnYš ≈ mn''>.
7 BK <YKyyt->, Tb <Yyyt->, J <'yyt->, M <yyyt->.
8 All.
9 Tb, BK <MNW>; J <AMT>.
10 J <YA- = ŠLYTWNtn'>.
11 All <-yt'>. – Tb + <PWN> bol.
12 All <AM W AB'>. – Dh.'s note 9 on wrong <W>.
13 Tb <MNW YŠE'>.
14 M <'š'n'>.
15 All <YK->.
16 Tb <ŶNA>, M <YNA>.
17 Not J.
18 Tb <AH>, AW ā-š.
19 All <AH = ''>.
20 All <mtr'w->.
21 JM; Tb, BK <lb'n->.
22 All <-n'Yk'n>.
23 All <p''Yk'> +.
24 Tb <Yyyt->, Dh. <yyyt->.

ka-š pid mād harw 2 druwand abāg pid mād bē ō dōšox šawēd

8d.8 būd dastwar[1] kē-š ēdōn guft kū

ka ātaxš-ēw nāmagān ī[2] ōy bē čīnēnd xrafstar-ēw pad ruwān ī ōy bē ōzanēnd[3]

ā-š[4] ruwān az mād ud pid ǰudāg bē bawēd ō dōšox nē šawēd[5]

8d.9 būd dastwar kē-š guft kū ōy kār ud kerbag xwēš rāy bawēd[6]

čē az Abestāg paydāg kū

Ohrmazd ān dōšāram[7] ī

ka pid frazend parwarēd ā-š[8] ēdōn dād[9]

ka-š tā 7 sāl ruwān abāg pid ud mād

ruwān-iz ī aburnāyīg[10] pad[11] zahāg bawēd

PR.8e.[12]

8e.1 ud xwēdōdah ēdōn abd ī

J̌am rāy paydāg kū ka-š xwarrah xwadāyīh aziš bē šud

būd abāg ǰamag[13] u-š[14] xwah

az hanǰaman ī Dahāg mardōmān dēwān ud parīgān wirēxt ud[15] bē ō war ī zrēy[16] šud

8e.2 u-šān andar dōšox xwāst ud[17] nē dīd[18]

u-šān [Tb14] andar mardōmān āb zamīg gōspand ud[19] andar urwar andar kōf ud andar rōstāg

ā-šān[20] xwāst u-šān nē dīd[21]

8e.3 pas Ahrimen drāyīd[22] kū ēdōn menēm kū J̌am andar war ī zrēy hamē[23] rawēd

---

1 Tb <Ŷyytwl>, Dh. <yyytwl>.
2 All <-yh>; Tb <-ÿ'n->.
3 Tb <YYTL->, Dh. <YKTL->.
4 Dh.; Tb <HŶA>.
5 M + y.
6 J <byt'>.
7 Dh. <dw'šlm>, Tb <HNA šlm>.
8 Tb <HYA>.
9 <YHB->.
10 Dh. <'p̄wl'Yk>, Tb <'c' LHYK'>.
11 AW *čiyōn.
12 Cf. IndBd.23.
13 Tb <ymk'>, Dh. (J) <ymʙ>, BK, M <ymʙ'>.
14 All <AP̄š>.
15 All <-tn'>.
16 All <zl'h> 2x; AW <zlyh>.
17 All <-tn'>.
18 All + y.
19 Not J.
20 All <AYŠ'n''>.
21 All <-yt'>.
22 All <-'yt'>.
23 J <hm'k>.

8e.4 ud dēw-ēw[1] ud parīg ēw andar estād[2] hēnd kū amāh šawam[3] ud J̌am xwāham

8e.5 ud dwārist[4] šud hēnd

ud ka bē ō ān war mad hēnd kū J̌am būd ān war āb tīr būd[5]

ud J̌am guft kū ašmāh kē hēd

8e.6 u-šān guft kū amāh ān ham kē

ēdōn čiyōn tō az[6] dast[7] ī dēwān[8] wirēxt[9] hē

amāh-iz az dēwān[10] bē wirēxt[11] ham

ud ēk did[12] bawam

8e.7 ud tō ēd xwah pad zanīh ō man dah tā man-iz ēn bē ō tō daham

8e.8 ud J̌am ēd[13] rāy ka-š[14] dēw az mardōm nē[15] šnāxt hēnd u-š parīg xwēš zan kerd

u-š xwah bē ō zan dēw[16] dād

8e.9 ud az J̌am ud ān parīg xirs kabīg[17] ud[18] gandarw[19] ud gōšwar[20] zād

az ǰamag ān dēw <yyyp>[21] gurbag[22] ud yōz[23] ud waγ[24] dēwag[25] ud anīz was xrafstar zād hēnd

ud ǰamag[26] ān dēw dīd [Tb15] kū wad būd u-š <zwtc'>[27] abāyēd dād[28]

8e.10 ud rōz-ēw ka[29] [BL8r beg] J̌am[1] ān[2] dēw pad may[3] xwardan[4] būd hēnd

---

1 Tb <ŠAY-1>; Dh. <ŠAA>.
2 All <-yt'>.
3 Dh.; Tb <-mn>.
4 All <-l'st'>.
5 AW. + <Y> 3x from where?
6 All <MNW>.
7 All <Y/yyyt'> +.
8 Tb, Dh. <ŠDYAn> 2x.
9 All <-WNtn'>.
10 J <ŠAA'n>.
11 All <wlyht'>.
12 AW *ēw-kardag.
13 Not T; J superscr. pr. m.
14 For *čē-š.
15 Tb <l'y> eol.
16 For dēw zan
17 All <kwpyk'>.
18 T <-Yk w>.
19 Tb <yndlp'>.
20 All <ywšbl>.
21 Dh. cf. *kašaf*.
22 All <kwlbk'>.
23 Tb <ywwc'>, Dh <ywc w>.
24 All <wk>.
25 Dh. "weevil."
26 All <smk'> probably for a form with D (not Y) attached to the top of the <m> occasionally seen.
27 AW *zan-tazāg.
28 Tb <BOYHBWWt'>, Dh. <BWYHWNt'>.
29 J <MNW |AMT/ .

ā-š[5] gyāg[6] ud wastarg ī[7] xwēš abāg ān ī[8] parīg bē guharēnīd[9]

ud[10] ka J̌am āmad ud[11] mast[12] būd an-āgāhīhā[13] abāg ǰamag ī-š xwah būd bē xuft

ud[14] kerbag ī[15] xwēdōdah bē ō dādestān āmad[16]

ud[17] was dēw bē škast [18]⌈ hēnd murd[19] ⌉hēnd

ud[20] awēšān pad ēwāragīh[21] bē dwārist hēnd

ud abāz ō dōšox ōbast[22] hēnd ∵

PR.8f.

8f.1 ēn-iz [23]⌈ az abestāg ⌉paydāg kū Zardušt[24] bē ō Ohrmazd pursīd[25] kū

⌈ was menišn[26] was gōwišn ud was kunišn ⌉[27] ā-t guft tō kē Ohrmazd hē[28] kū abāyēd⌈ menīdan guftan ud kerdan ⌉[29]

az hamāg menišn gōwišn kunišn čē weh[30] ka menē[31] gōwē[32] kunē ∵

8f.2 Ohrmazd guft kū

⌈ was menišn was gōwišn ud was kunišn ⌉[1] ā-m frāz guft hē Zardušt

---

1 Tb w +.
2 T + ī.
3 T <HS>; Tb, Dh. <MYA>.
4 T <-tn'>; Tb, Dh. <-t'>.
5 TTb <HYA>.
6 T <-'k W>; Tb, BK, MR1 <-'k' W>. – Tb, BK, MR1 w +.
7 Not T.
8 Not T.
9 T; Tb, Dh. <yw''lyt'>.
10 Not T.
11 T.
12 T <m'st'>; Tb, Dh. <mst'>.
13 T -īh; Tb, Dh. <'n'k'yh'>.
14 Tb <-tn'>.
15 Not T.
16 T; Tb, Dh. + hēnd.
17 T <-WNtn'>.
18 Not T bol.
19 Dh. (BK, M) <-TNt'>, TbJ <-TWNt'>.
20 Not T, M.
21 T, Tb, Dh. <'yw'lkyh>; AW *ēw-bāragīh. – nixwāragīh?
22 T <-tn'>.
23 Not T.
24 T; Tb, Dh. -uxšt +.
25 T <-tn'>.
26 T, Dh. <mynšn'> +; Tb <mnšn'> +.
27 Tb, Dh.; T was menišn gōwišn kunišn.
28 Not T.
29 T kerdan / menīdan guftan.
30 T <š'l \ŠPYL/>; Tb <wŷh>, Dh. <wyh>.
31 T <-''> 3x.
32 T <YM → ywbw''>.

az ān ⌈ menišnān gōwišnān kunišnān ī ⌉[2] [Tb16] abāyēd menīdan guftan kerdan ān[3] weh ud pāšom kē[4] xwēdōdah kunēd ∵

8f.3 čē paydāg kū

fradom bār ka-š bē nazdīkīh[5] šawēd 1000 dēw bē mīrēd 2000[6] ǰādūg parīg

kē-š 2 bār bē nazdīkīh[7] šawēd [BL8v] 2000 dēw bē mīrēd 3000[8] ǰādūg parīg

kē-š[9] 3 bār bē ō nazdīkīh[10] šawēd 3000 dēw bē mīrēd 6000 ǰādūg parīg

ka-š 4 bār bē ō nazdīkīh[11] šawēd āškārag-ahlaw[12] bawēnd[13] mard ud[14] zan ∵

PR.8g.

8g.1 ēd gōwēd ān kē pus[15] bē ō burdār kū

tan pad tan-gumēzišnīh[16] bē ō man[17] dah[18] tā-mān bīm ī az dōšox nē bawād[19]

ud wināh ī-mān[20] kerd estēd az bun[21] bē šawēd

ud pad Činwad-puhl[22] nēw-dil[23] bawām[24]

u-mān gyāg ī nēk ud abāyišnīg[25] xwēš bawād[26]

Ohrmazd šnāyēnām[27] ud Ahrimen bēšēnām[28]

ud[29] ēd gōwēd[1] ēd burdār[2] bē ō pus kū

---

1 T was menišn gōwišn kunišn; Tb, Dh. was menišn gōwišn was kunišn.
2 T menišn hu-gōwišn hu-kunišnān; Tb menišn gōwišn kunišn
3 Tb, Dh. + ī.
4 Tb, Dh. <MN>.
5 T, Tb -īk ī, Dh. -īk.
6 Tb, Dh <W> +.
7 T, Tb -īk ī, Dh. -īk.
8 T; Tb <4000>.
9 T; Tb, Dh. ka.
10 T; Tb, Dh. -īk.
11 T -īk ī eol; Tb, Dh. -īk.
12 Cf. PY.11.1.
13 T <-d>; Tb, Dh. <-yt'>.
14 Tb, Dh.; not T.
15 Tb, BK superscr. sec. m.
16 Tb, BK tan superscr. sec. m.
17 Tb superscr. sec. m.; not Dh.
18 T <-t'>; Tb <-d>, Dh <-y>.
19 Tb, Dh. <-yt'>.
20 T <z'm'n'>, Tb, Dh. <zm'n>.
21 Tb <bw>.
22 T, Tb, Dh. <cnt->.
23 T, Tb <TY = TB>; Dh. <pwhlt Y>.
24 T, Tb, Dh. <-m>.
25 T -šn ī.
26 T; Tb (BK) <-t'>; MR1, J <-yt'>.
27 T <-ynm>; Tb, Dh. <-ym>.
28 T <byš'm>; Tb, Dh. <-ym>.
29 T; not Tb, Dh.

pad ahlāyīh[3] bē ō[4] tō daham ⌈ tan pad ⌉[5] tan-gumēzišnīh

ēdōn čiyōn guft tō[6] pus

ē[7] [Tb17] gōwēd pid ⌈ ō ōy ī ⌉[8] duxt

[9]⌈ ē gōwēd duxt ⌉ bē ō ōy[10] ī pid

ē[11] gōwēd brād ⌈ bē ō ōy ī ⌉[12] xwah

ē[13] gōwēd xwah bē ⌈ ō ōy ī ⌉[14] brād

ēdōn čiyōn-im nibišt

8g.2 az ān kunišn ī xwēdōdah ⌈ dēwān zanišn-ēw ud ⌉[15] bēšišn-ēw[16] ēdōn bē bawēd[17] ī

ka pas az[18] awēšān mard zan ǰādūg bē bawēnd

1000 pah [BL8v end] ud stōr pad ēw-bār a-dādīhā kušēnd

zōhr bē ō dēwān dahēnd

dēwān ān zanišn bēšišn rāy ī-šān az xwēdōdah būd estēd ā-šān āsānīh[19] bowandag nē bawēd

u-šān nē ēmēd[20] kū ruwān ī awēšān[21] bē ō amāh rasēd[22] ∵

PR.

8h.1 kē ēw[23] sāl xwēdōdah pad zanīh dārēd ēdōn bawēd čiyōn ka-š hamāg ēn gēhān 3 ēk-ēw abāg āb

abāg urwar ud abāg ǰōrdāy[24] ā-š pad ahlawdād bē ō mard ī[25] ahlaw dād[26] hē

---

1 Tb, BK <-m \yt/>.
2 T; Tb, Dh. <bl'tl>.
3 MR1 <'hlyyh>. – Tb, Dh. + gōwēd.
4 T; not Tb, Dh.
5 T <tn'\X/m> crossed out?; tan-im? not Tb, Dh.
6 AW *ōy ī.
7 T, Tb, Dh. <HNA> +.
8 T <OL> 3x; Tb <OL Y>.
9 Not T eol.
10 Tb, BK, J <OL Y>, MR1 <OL>.
11 TJ; Tb, BK <W HNA>, MR1 <W YNA>.
12 Tb <BRA ∵ OLE>, Dh. <BRA OLE>.
13 Not T (eol.), Dh.
14 Tb, Dh.!; T ōy.
15 T zanišn ī dēwān eol.
16 TJ; Tb (BK) + ī.
17 TJ; Tb, BK, MR1 *bēd*.
18 T; Tb, DH <MNW>. – AW + ān.
19 AW; Tb <'yšn' OD>, Dh. <'s'n' OY>.
20 Tb <'dmnyt'>, Dh. <'ymnyt'>.
21 Tb, Dh. <OLE Y š'n'>.
22 Tb, Dh. <YHMTyt'>.
23 Tb, Dh. <HNA>.
24 Tb, Dh. <-t'>.
25 Not Tb, J.
26 J <y't>.

ud ka 2 sāl pad zanīh dārēd čiyōn ka-š hamāg[1] ēn gēhān 5 ēk abāg āb urwar ǰōrdāy[2] [Tb18] bē ō mard ī ašō dād hē

8h.2 ka 3 sāl pad zanīh dārēd[3] ēdōn čiyōn ka hamāg ēn gēhān abāg āb abāg urwar ud abāg harw tis pad ahlawdād bē ō mard ī ahlaw dād hē

8h.3 ka-š 4 sāl pad zanīh[4] dārēd u-š yašt kerd estēd u-š ruwān āškārag bē Garōdmān šawēd

ud ka nē u-š[5] ō wahišt šawēd ∵

PR.8i.

8i.1 Zarduxšt az Ohrmazd pursīd kū

kē mard xwēdōdah u-š yašt kerd estēd u-š yazišn ēw dahēd ā-š kerbag ēdōn bawēd čiyōn a-xwēdōdah dād čē ēwēnag bawēd ∵

8i.2 Ohrmazd guft ēdōn čiyōn ka-š[6] 100 mard ī a-xwēdōdah dād hē ∵

8i.3 Zarduxšt ēn-iz pursīd az Ohrmazd kū

mard ī xwēdōdah āfrīn ī kerd[7] čiyōn bawēd

8i.4 Ohrmazd[8] guft kū čiyōn ka 100 mard ī a-xwēdōdah āfrīn kunēnd[9]

PR.

8ǰ.1 u-š ēn-iz pursīd kū

kē awēšān ayārīh [Tb19] kunēd[10] awēšān ō xwēdōdah handāzēd ud hāzēd guft ī awēšān rāy xwēdōdah kunēd kerbag čiyōn bawēd

8ǰ.2 Ohrmazd guft kū

čiyōn kē 100 hērbed ⌈ kē harw hērbed ⌉[11] ēw 100 hāwišt ast u-š pad xwarišn wastarg ēw zamestān dārēd ā-š kerbag bawēd ∵

PR.8k.

8k.1 Zardušt ēn-iz pursīd az Ohrmazd kū

awēšān kē mard (az) xwēdōdah kerdan abāz dārēnd[12] guft[13] ī[14] awēšān rāy xwēdōdah nē kunēd[15]

---

1 Dh.; not Tb eol.
2 AW + pad ašō-dād.
3 Tb, Dh. <y'lyt'> 3x.
4 Tb <znyh> eol., Dh. <NYŠEyh>.
5 Tb, Dh.
6 J <MNWš \AMTš/>.
7 Tb <-x2>, Dh. <-x2y>.
8 Tb; not Dh.
9 Tb <-d>, Dh. <-y>; J <-x2>.
10 Tb <-d>, Dh. <-y>; J <-x2>.
11 Tb superscr. sec.m.
12 Tb, Dh. <-yt'>.
13 Tb <ywst'> → <ywpt'>.
14 Not J.
15 Tb <-x2>, Dh. <-x2y>.

ā-š[1] wināh čē

8k.2 ēw gyāg ī[2] dōšox ∵

PR.

8l.1 gyāg paydāg kū

az dānāgān[3] dānāgtar az frārōnān frārōntar

kē dēwān pad menišn gōwišn kunišn a-pādixšātar[4] hēnd

Ahrimen dēwān pad tan ī ōy a-pādixšātar[5] hēnd

kē xwēdōdah u-š yašt kerd estēd

PR.

8m.1 az dēn paydāg kū

ān ī ka Zarduxšt az pēš ī Ohrmazd xwadāy[6] bē āmad andar gēhān[7] ēw gyāg kū raft ā-š ēn guft kū

dēn stāyēd xwēdōdah kunēd

8m.2 ēn[8] [Tb20] weh gōwam

ud dēwēstān[9] a-xwēškārān wattarān ā-šān pad škeftīh ēn guft kū

tis-ēw ēdōn škeft garān ī-mān pad-dād xwēdōdah nē kerdan

8m.3 ā[10] ēn <cyl Y yww'y>[11] pad pāšom ī harw tis ōh gōwēd kū ōh abāyēd kerdan

8m.4 az-iz dēn ēn paydāg

ka pad hamāg dād ud wurrōyišn dēwēstān ā-šān ān ī garāntar wināh guft estēd

pad ēn dād wurrōyišn wehān[12] ān ī mazdēsn pāšom weh kerbag guft estēd

PR.

8n.1 ēn-iz az dēn paydāg kū

Ohrmazd bē ō Zarduxšt guft kū

sāxtan ī kār ud[13] kerbag kunēd[14]

ud Zarduxšt guft kū

kadār kār-ud-kerbag pēš kunēm

8n.2 Ohrmazd guft kū

---

1 Not Tb.
2 Tb, Dh. -īh.
3 tb, MR1, J <-y'n>, BK <-y'n'>.
4 Tb, Dh. <'p̄->.
5 Tb, Dh. <'-p->.
6 Tb, Dh.<-t'>.
7 Tb, Dh. <-nk'>.
8 Tb <MN>, Dh. <W MN>.
9 Tb, Dh. <dyn' 'st'n> 2x; AW. *āstawān.
10 Not J.
11 AW. ēn-iz garān ēw; ShSh *čārag-ēw.
12 Tb, Dh. <wyh'n>.
13 Only J.
14 Tb, Dh. <-x1>, J <-x2>.

xwēdōdah čē az hamāg ān kār kerbag pad pēšīhā kunišn

čē pad abdomīh pad xwēdōdah āyēd ka harw kē pad gēhān bē ō dēn hāzēnd

PR.

8o.1 ēn-iz az dēn paydāg kū

Zarduxšt bē ō Ohrmazd guft

⌈ kū-m wad ⌉[1] ī [Tb21] saxt[2] ud škeft pad čašm kū andar mardōm xwēdōdah čiyōn rawāg bē kunam

∵

8o.2 Ohrmazd guft kū

man-iz ēdōn pad čašm[3] čiyōn tō bē ēd rāy ka az harw tis pāšom

♣ ā-t tang ud saxt ⌋[4] ma ē[5] sahēd

8o.3 pad xwēdōdah kerdan tuxšāg bāš[6] ud kasān-iz tuxšāg kunēnd[7]

PR.9.

9.1 dar ēn kū kerbag ī yazišn čiyōn dānam u-m az Abestāg paydāgēnīd tuwān pad gōkān nibēsam[8] ud az ān ī[9] kamist kunam

9.2 kē drōn[10] ēw bē yazēd u-š tanābuhl ēw-ēw kerbag

u-š abdīh ud pērōzgarīh ud ōz[11] ud tagīgīh ēdōn ast (ī) mēnōy drōn kū xwaršēd[12] andar šawēd

Ahrimen az dōšox ī dēwān pad <mlwk'> čiyōn buš ī asp

ud Ahrimen marnǰēnišn ī gēhān rāy pad gēhān bē āyēd

9.3 mēnōy drōn ka[13] yazēnd abāg awēšān dēwān kārezār kunēnd[14]

99 bār ēdōn saxt[15] kōxšēd

čiyōn gāw baškuč nūn awēšān dēwān bē ō zamīg zanēnd[16] [Tb22]

♣ ud čiyōn tagarg[17] ka bē ō zamīg ōftēd ⌋[18]

---

1 J <AYK MN tn'>.
2 Tb, Dh. <s'ht'>.
3 Tb, Dh. <AYNM>.
4 Tb <'twtny / wÿšt'>, Dh. <'t' tny w y-y't'>.
5 Tb, Dh. <HNA>.
6 Td <-š>, Dh. <-yh>.
7 Tb <-x2>, Dh <-x2y>.
8 J <YTYBWNm>.
9 Not J.
10 Tb <ylwn>, Dh. <ylwb>.
11 Dh.; Tb <ywc>.
12 AW; Tb, Dh, <hwlšt'>; Dh. *<'wwylšt'>.
13 Tb + <dlwn'> eol.
14 Tb <-x2>, Dh <-x2y>.
15 Tb, Dh.<s'ht'>.
16 Tb <-d>, Dh. <-y>.
17 Tb <yty glg>, Dh. <ytB ylg>.
18 Not J.

[next 9.9]

9.4 u-š nē Ohrmazd ān ī didīgar gōwišn aziš[1] abāz pursīd

čē paydāg kū

harw ahlaw ud druwand ka ō Činwad puhl rasēnd ud Ohrmazd bē dīd

Ohrmazd az harw kas bē pursēd kū-t čē kerd u-t kār ī čē[2] hamē kerd pad xwarišn ī kē zīyist hē

9.5 ka ahlaw ā-š didīgar aziš abāz nē pursēd čē[3] bē Garōdmān barēnd

9.6 ud ka druwand dard[4] anāgīh pad xwēš kunēnd bē ō dōšox šawēd

9.7 u-š Ahrimen bē ō[5] awiš gōwēd kū čim ka bē ō gilistag[6] ī man āmad hē ka-t ēn gyāg ǰud dard duš-xwārīh ud anāgīh tā anīy tis (nēst ...)

pad ān (...)

9.8 (...) az ān gōwišn

ka Ohrmazd ēdōn guft Ahrimen ēdōn guft abaxšīh bawēd

ud ān abaxš rāy bawēd ka-šān rist wirāyēnd

9.9 ud ka gōšodāg[7] drōn abēr kerdag[8] ud šnūman Ohrmazd ī xwadāy ī āfrīn az kerbag 500[9] [Tb23] bawēd[10]

drōn gōšodāg ā-iz wēš kerbag ī rādīh ahlāyīh ī andar yazdān Abestāg ā-iz wēš gāh abzāyēnēd meh rāmišn kunēd

ud drōn ī 3 dānag kerbag ī 3 drōn ⌈ bēd pad ⌉[11] dēn yašt ēw ī keh guft

drōn pahn[12] ka-š[13] <'šn'>[14] ⌈ pad drahnāy[15] ast ⌉[16] čand drōn ā-š kerbag 2 and[17] drōn ōh bawēd

ud ka 2 and ast čand drōn ā-š kerbag 2 and ōh[18] bawēd čand drōn

yašt[19] nē pad zōhr kerbag 100 tanābuhl ōh bawēd

ēk pad zōhr kerbag 1000 tanābuhl ōh bawēd

---

1 Dh.; Tb <pš>.
2 Tb, Dh.<MN>.
3 Tb + bē gōwēd.
4 Tb, Dh.<yylt'>.
5 Tb, Dh.
6 Tb, Dh.<yl'stk'>.
7 J <y'wš'wy'k>.
8 MR1 <krt'>; Mirza: *kerbag.
9 <y'yy->.
10 J <-yt'>; Tb, BK, MR1 *bēd*.
11 Tb, Dh. <bwtn'>.
12 AW; Tb, Dh.<p'yn(')>.
13 Not MR1, J.
14 AW *yazišn.
15 MR1 <-'>.
16 Mirza *padīrīhēd.
17 Tb, Dh. <ywnd>; Dh. *and.
18 Tb, Dh.<OL>.
19 AW + ēw.

9.10 yašt kerdan ēdōn ⌈ wazurg-mādīg (ī) nūn ⌉[1] nāmčištīg[2] arzōmand kū az Abestāg paydāg kū
mard ka 15-sālag u-š yašt nē kerd estēd ā-š[3] nān ud āb az ēwēnag sagān[4] ud wayān dahišn ∵

9.11 Wispred ēw nē pad zōhr kerbag 1000 tanābuhl
ān ī pad zōhr 100 1000 tanābuhl

9.12 Hādōxt ēw nē pad zōhr kerbag 2000 tanābuhl
ān ī pad zōhr 200 1000 tanābuhl

9.13 Dwāzdah-hōmāst[5] ēw ī nē (pad) zōhr ā-š[6] kerbag 200 1000 tanābuhl
ān ī pad [Tb24] zōhr 1000 1000 tanābuhl

9.14 Hamāg-dēn ēw ī pad 10 Hōmāst[7] kerbag 100 and ōh bawēd čand[8] ān ī ēk Hōmāst
ud[9] Hamāg-dēn ēw pad zōhr ī 10 Hōmāst kerbag 100
Hamāg-dēn ī 10 Hōmāst ī nē pad zōhr ōh bawēd[10]
Hamāg-dēn ēw ēk Hōmāst ī [Dh] nē pad zōhr kerbag 3000 1000 400 1000 tanābuhl ōh bawēd
ān ī ēk Hōmāst ī pad zōhr 400 1000 2000
ud ān ī 10 Hōmāst ī nē pad zōhr 400 1000
ud ān ī 10 Hōmāst ī pad zōhr 300 2000 1000
ud Abestāg wēš kerbagīhā abzāyēnd
ān ī 10 Hōmāst pad zōhr čiyōn nibišt
pad ēn čim ka Hamāg-dēn ēw bē yazēnd ā-š[11] hamāg wināh az bun bē šawēd bē wināh ī margarzān

9.15 ka kerbag tis ēw ī ēdōn wazurg[12] ēdōn xwār kerdan kū pad Hamāg-dēn ēw and kerbag ōh bawēd kū
ka ruwān ī mardōmān bē ō Činwad puhl rased wināh kerbag ō tarāzūg[13] nihēnd
ud ka kerbag pad and-čand mōy-ēw tāg ī <'wk'>[14] wēš ā-š[15] bē ō wahišt [Tb25] nayēd[16]
ka-š wināh and-čand miǰag[17] ēw tāg ī sar ī ān miǰag[18] ⌈ wēš ā-š ⌉[19] bē ō dōšox nayēnd[1]

---

1 Dh. -m'tyk KON>, Tb <-m'tpkww>.
2 Tb, Dh. <-yk W>.
3 Tb, Dh. <''>.
4 Tb, Dh.<KLB'n'>.
5 Tb <ywdp dhhw m'st'>.
6 Tb, Dh. <''>.
7 Tb, Dh. <10-> +.
8 Tb, Dh.<W> +.
9 Not Tb bol.
10 Tb superscr. *bēd*.
11 Tb, Dh. <''>.
12 Tb, Dh. + <'twn'>.
13 Tb, Dh.<t'l'cwk'>.
14 Dh. *dōk.
15 Tb, Dh. <''>.
16 Tb, Dh. <-x1>.
17 Tb <(-)myc-> 2x, Dh. <(-)mp-> 2x.
18 Tb, Dh.<'myck'>.
19 Tb <wy[š AA]>.

9.16 ēdōn čiyōn kerbag xwār kerdan ēw ⌈ wināh-iz xwār ⌉[2] kerdan
ud pad kerbag kerdan tuxšāg abāyēd būdan ud az wināh bē[3] pahrēxtan
čē ka az wināh pahrēzēd bē ō dōšox nē rasēd ∵

PR.10a.

10a.1 dar-ēw[4] ēn kū Zarduxšt az Ohrmazd pursīd kū
pad ⌈ mardōmān hunar-ēw čē ⌉[5] weh

10a.2 Ohrmazd guft
rāst-gōwišnīh weh čē andar rāst-gōwišnīh hu-srawīh andar gēhān huaxwīh ahlāyīh pad wahišt
ud paywandān āwādagān ī tō pad kār ud kerbag kerdan ā-šān kasān[6] xūbtar bawēd
tō ruwān ahlaw xwad bawēd
čē kē rāstīh rāy pad xwāstag ēraxtēd ā-š[7] weh čiyōn kē drōzanīh[8] rāy pad ruwān ēraxtēd
čē xwāstag abāz šāyēd handōxtan ud ruwān ka murd[9] šawēnd ā-š čārag nēst

10a.3 čē paydāg kū
nē dōst ōy dōst ud nē brād ōy brād nē pid ōy pus
ka-iz-išān kār ud kerbag wēš kū ān ī-š [Tb26] padiš ašō hēnd ka az gētīy bē šud hēnd ēk ō ōy ī did
dād nē tuwān ∵

PR.10b.

10b.1 dar-ēw[10] ēn kū rādīh kerbag ēw ēdōn wazurg arzōmand[11] nāmčištīg kū
rasišn ī[12] yazdān ud wehān nēkīh Ohrmazd ud amahrspandān pad gētīy az xānag ī rādān wēš
bawēd kē[13] rādīh frārōnīhā kunēnd[14]
ō wehān arzānīgān nēkīh ī arzānīgān hērbedān hāwištān[15] rasišn bē ō xānag ī [BL13r] rādān ī frārōn
rādān bawēd

10b.2 harw kār[1] kerbag ī awēšān andar xānag ī[2] rādān kunēnd[3] rād ī frārōn rād ēdōn bawēd čiyōn ka-š
pad dast[4] ī[5] xwēš kerd hē ∵

---

1 Tb, Dh. <-x2>.
2 Tb <wn's Y c'wl \c'w'l/> (sec.m.); Dh. <wn's Bc hw'l>.
3 Tb + abāyēd.
4 Tb <BBA-1>, Dh. <BBA Y>.
5 Tb <mltwm'n'n' LBME>, MR1 <LBME>.
6 AW. *xwēšān.
7 Tb, Dh. <''> 2x.
8 Tb <dlwcyh>, Dh. <ylwcyh>.
9 Dh.; Tb <YHMTWNt'>, MR1 <YATWNt'>.
10 Tb <BBA-1>, Dh. <BBA Y>.
11 J; Tb, BK, MR1 *arjāmand*.
12 Tb, Dh.<W>.
13 Tb, Dh. <MN>.
14 J <-x2>; Tb, Dh.<-x1>.
15 Tb <h'y't'n>, Dh. <h'št'n>.

⌈ rādīh ī abārōn-rādān ⌉[6] kē[7] wattarān[8] a-xwēškār[9] gayg[10] ud rāhdār[11] ō xānag rasēnd[12] anāgīh[13] ī Ohrmazd ud abārīg yazdān az ān xānag awēšān[14] druwandān andar ān xānag wināh menēnd[15] ud[16] gōwēnd ud kunēnd ud rād ī abārōn-rād ēdōn bawēd čiyōn ka-š pad dast[17] ī xwēš kerd hē ∵

PR.10c

10c.1 ēn-iz az dēn paydāg kū Ohrmazd bē ō Zarduxšt guft kū kē rādīh šnāsagīhā[18] [Tb27] ud[19] wizīdārīhā kunēnd[20] man hāwand kē Ohrmazd ham[21] kē[22] a-dānīhā[23] ud a-šnāsagīhā[24] ud[25] a-wizīdārīhā[26] kunēnd[27] hāwand[28] Ahrimen ∵

PR.10d

10d.1 ēn-iz az dēn[29] paydāg kū ka mard 2 pahikārēnd[30] ēk gōwēd kū ka[31] man wizīdār-dahišnīh kunam bē pad wehīh ud[1] čiyōnīh abzār[2] xūb šnāsom[3] tā-š tis-iz awiš nē daham

---

1 Not Tb, Dh.
2 Not Tb, BK, MR1.
3 T <-x2>, J <-yt>; Tb, BK, MR1 *kunēd*.
4 T <Yst'>, Tb <dst'>.
5 Not T, J.
6 T; Tb, Dh. rādān abārōn ī rādān.
7 AW *ō.
8 T; Tb, Dh. <SLYtl>.
9 T; Tb, Dh. -kārīh. AW + dahēnd.
10 T <yyk>; Tb, Dh.<yyg>.
11 T <l'syd'l>; Tb, Dh. <l'sy'l>.
12 T <-yt OD>; Tb, Dh. <yny>.
13 T, Dh., Tb <yn'kyh>.
14 T + <yy'l>.
15 T <mdndnk'>.
16 Not T 3x.
17 T <Yst'>, Tb <Ŷst'>.
18 T šnāsīh eol.; Tb, Dh. <šn'syyh> = <šn'skyh>.
19 T; not Tb eol.
20 T, Dh. <-x2y>, Tb <-x2>.
21 T; Tb, Dh. <HWHWm>.
22 Tb, Dh. <W> +.
23 Tb <'yyn/yh'>.
24 T, Tb <'wšn'skyh'>, Dh. <'šn'syyh'>.
25 Tb, Dh.; not T.
26 T; Tb, Dh. <-yh' Y>.
27 T, Tb <-x2>, Dh. <-x2y>.
28 T; not Tb, Dh.
29 Tb, Dh.; T abestāg.
30 T <-ynd>; Tb <-yynd>, Dh. <-yyny>.
31 Tb, Dh.; not T.

ān pad ān gōwišn ka ēdōn gōwēd rasēd bē ō[4] dōšox

10d2 ēk gōwēd kū

man[5] nē ahlaw šnāsom[6] nē druwand

bē kē az man kār kerbag [BL13v] padīrēd[7] kū ahlāyīh stāyēd[8] dēwān[9] bēšišn ī[10] az-iš

wināhgārīh-ēw nē ⌈ dānam ēg ⌉[11] [12]⌈ andar warōmandīh-ēw[13] nē dānam

ēg ⌉ andar warōmandīh-ēw pad mard-ēw[14] nēk dāram[15]

u-š gōšt[16] ud wastarg[17] daham

ān pad ān[18] gōwišn ka ēdōn gōwēd rasēd bē ō wahišt ∵

PR.10e.

10e.1 ēn-iz az abestāg paydāg kū

kē (ō) mard-ēw ahlaw tis dahēd bē ō wahišt rasēd

kē[19] ō druwandān tis dahēd nē dānēd kū druwand ka bē ō[20] dānišn rasēd kū druwand ā-š[21] abāz stānišn

ka-š gugāh abāyēd nīd[22] kū-m ēn[23] tis bē ō tō nē[24] dād ā-iz-iš[25] ōh nayēnd[26]

harw [Tb28] āhōg ī-š tuwān hād[27] kerd ē[28] kunēd dārišn ī[29] xwāstag bē ma kunēd[1] ∵

---

1 Not T,
2 T <'wz'l>. – Tb, Dh. <W> + .
3 T <šn'sywm>; Tb, Dh. <šn'sym>; šnāyēnam?
4 Tb <O[L]>.
5 T < L L LA> eol.
6 T <šn'swm>; Tb, Dh. <šn'sym>.
7 T, Tb, Dh. <ptylyt'>.
8 T <st'yyt'>, Tb <st'yt' W>.
9 T, Tb, Dh. <ŠAAn>, J <ŠAAAn'>.
10 T; Tb, Dh.<byš'st'>.
11 T; Tb, Dh.<'wyt' m'h>.
12 Not Tb, Dh.
13 <-yy-1>.
14 Tb + ī.
15 Tb <YHSNN MN>.
16 T <BSLA>.
17 Tb <-ly Y>.
18 T; not Tb, Dh.
19 T; Tb, Dh. <W MN>.
20 T; not Tb, Dh.
21 T; Tb, Dh. <''>.
22 T, Tb <-x2>, Dh <-x2y>. – Tb, BK, MR1 + kū; not T (J).
23 Tb <AYK MNYWM> eol.
24 Not T.
25 T, Tb, Dh. <'c' APš>.
26 T <-x2>; Tb, Dh.<-x1>.
27 T; Tb, Dh. <'mwht'>.
28 T, Tb, Dh. <HNA>.
29 Tb, Dh.; not T.

PR.10f.

10f.1 ēn-iz az dēn paydāg kū

rādīh[2] ēdōn ♣ abd ābādīh ī ⎫[3] ka xwāstag bē ō mard ī nēk dahēd ēg[4] andar zamān[5] wāng ī gōwišn bē pēš ī[6] Ohrmazd[7] xwadāy[8] rasēd[9]

u-š mizd ud pāddāšn[10] dahēnd ∵

PR.10g.

10g.1 ēn-iz paydāg kū

rādīh[11] ēdōn arzōmand (ī) ka Ohrmazd ǰōrdāy bē[12] (dād) u-š[13] [14]♣ suftag[15] 4 angust būd u-š hōšag 3 nēzag bālāy[16] ⎫ ud[17] 3 nāy[18] būd

dēw bē šud hēnd [BL13v end] u-šān ān ǰōrdāy bē az[19] Mahlīy[20] ud Mahliyānīy[21] pad must[22] frāz grift tā-šān[23] ān ī didīgar bē marnǰēnēd[24]

Ohrmazd čārag ī tis kerd

u-š Hadiš[25] pad pad <'sy'> ēwēnag[26] tis čārag xwāst rāy bē ō Mahlīy[27] ud Mahliyānīy[28] rasīd

u-š ǰōrdāy xwāst u-šān[29] ǰōrdāy bē awiš nimūd

ud pas mēnōy ī rādīh ud ān-iz ī[1] Hadiš[2] ud Dahmān-āfrīn bē ō dādestān mad hēnd

---

1 T, Tb, Dh.; J <-x2>.
2 Tb, Dh. + ī.
3 T abd ī eol. (J?); Tb abd ī ābādīh, BK, MR1 ābādīh, BK abd ī superscr.
4 T; Tb, Dh.<''>.
5 T, Dh. <OYNA>, Tb <ODNA>.
6 Tb, Dh.; T <-'>.
7 T + <W>.
8 Tb <hwt'>.
9 T <l'st>.
10 T <p'tw''n'>; Tb, Dh. <p't''n'>.
11 T + ī.
12 T <bwn'>, Dh. <BRA>, not Tb.
13 T; Tb, Dh.<''>.
14 T superscript interlinear after u-š.
15 Tb <swpt'>. – T superscr.
16 T; Tb, Dh.<b'ł' Y>.
17 Not T.
18 Tb <n' Y>.
19 Tb, Dh. <ME>.
20 Tb, Dh. <m'hl''>.
21 Tb, Dh. <m'hl''n' ''>.
22 BK, MR1 + <PWN mw>.
23 <ODš'n>.
24 Tb, Dh. <mlncnyt'>.
25 Tb, Dh.<h'yšyš>.
26 Williams following the parallel account in Dk 7,1:12,13 reads: hadiš ī pad ahlāyīh abar-arzānīh.
27 Tb, Dh. <mhl''>.
28 Tb, Dh. <mhl''n''>.
29 Tb; Dh. <AP̌š 'n'>.

u-šān dēwān ♣ fradom zaxm sar ⌉[3] bē abesīhēnīd hēnd u-šān stōw hēnd

PR.10h.

10h.1 ēn-iz az dēn paydāg kū Ohrmazd bē ō Zarduxšt [Tb29] guft kū

rādīh tis-ēw ī ēdōn sahīg ī [ǰ end][4] 33 rāh ī az Garōdmān bē Činwad puhl estēd

ud harw kē pad kerbag ēw ahlaw bawēd ā-š[5] pad rāh-ēw tuwān šudan

ud ān kē[6] pad rādīh w ahlaw bawēd ā-š pad hamāg ān rāh šudan[7] tuwān bawēd

PR.10i.

10i.1 ēn-iz paydāg kū

kē kār-ēw ī weh kunēd ud ōy kē-š tis nēst ā-š tis dahēd ā-š hamāg kār ud kerbag andar ∵

PR.10ǰ.

10ǰ.1 ēn-iz paydāg kū

mard menišn az wināh bē (ē) dārēd

uzwān az saxwan ī nē abāyēd guftan bē ē pahrēzēd

ud minūg[8] az zan y ē bandēd

aškamb y rāy ēdōn ma ē tuxšēd ī harw čē āšnawēd ā-š ōh abāyēd ∵

PR.10k

10k.1 ēn-iz paydāg kū

hamāg mardōm ēk abāg did ēdōn (ē) rawēnd čiyōn ka w brād hēnd

dōšāramīhā[9] ē[10] xwarēnd

ud ān ī-šān y abāyēd kerdan ē kunēnd[11]

ud kār kerbag ruwān rāy ē kunēnd[12]

ud dāšn ō mardān ī ahlawān ē[13] kunēnd

ud a-kēnīhā ud a-xešmīhā abāg mardōmān ē rawēnd

tis wizīdārīhā ē dahēnd

PR.10l.

10l.1 ēn-iz paydāg kū Ohrmazd bē ō Zarduxšt[1] guft kū-m 5 tis ēn nēktar dād

---

1 Not J.

2 Tb, Dh. <h'yšyh>.

3 J; Tb <pltwm / znm .....>.

4 Dh. = BK, MR1.

5 Tb, Dh.<''> +.

6 Tb, Dh.<MN>.

7 Dh. <-tn'>; Tb <-t'>.

8 Tb <mwk'>, Dh. <mywk'>. – Cf. Yt.5.127 *zaranaēnəm minum baraţ? ShSh. #mynk possibly: ^menag thought"; ^mēwag fruit"; ^+makōg boat"? Williams reads ^+mēnōy which seems out of place here .

9 Tb <dw'šlm->, Dh. <yw'šlm->.

10 Tb, Dh. <HNA>.

11 Tb <-x2>, Dh. <-x2y>.

12 Tb, Dh. <-x2y> 2x.

13 Tb, Dh. <HNA> 3x.

xwaršēd ka [Tb30] ul āyēd

tan ī J̌am ka-š purr-xwarrah būd

ka wārān būd[2] estēd āb pad wāstar nišast estēd u-š aftāb abar ōftēd

Mihr ī frāy-gōyōd ka ō deh-ēw[3] rasēd ud andar deh mihr-yārīh kunēd

ud ātaxš ī[4] suxr ī sōzāg ka pad gāhānbār zōhr padiš dārēnd[5]

u-m az ān 5 tis ā-m tis-ēw[6] ēn nēktar abāyišnīgtar dād

kē āgāhīhā pad dānišn tis ī rāst gōwēd

10l.2 u-m 5 tis ēn zištar dīd

ka pad dašt-ēw hazzān ēw kerd estēd u-š murdag ēw ī nōg andar awiš burd estēd u-š andar wišōbišn estēd

ud pad šab ī zamestān ī tārīk ka dušmenān pad rāh būd hēnd

ud uzwān ī dušān duš-pādixšāyān[7] stahmagān[8] ka-šān pad xešm framān ēw ī duš-pādixšāyān saxtīhā padiš dād

andar deh ka-šān mihr nē dāšt u-šān ham-tanīh[9] kerd

ud zarmānīh ka abar mardōmān mad estēd ud bē ō gyāg mad bawēd

az ān hamāg ā-m tis-ēw ēn pad čašm zištar būd kē-š āgāhīhā drōw guft

PR.10m.

10m.1 ēn-iz paydāg kū

rādīh kerbag ēw ēdōn sahīg ī zamīg ān [Tb31] weh sahēd ka mard ī rād abar rawēd[10]

wād ān weh sahēd ka ō ♣ tan ī ōy rād ⌉[11] rasēd

zan ān weh sahēd ka-š mard ī[12] rād šōy

asp ān weh sahēd ka-š kamān mard ī rād āhenǰēd

ud gōspand ān weh sahēd ka-š[13] mard rād bar aziš xwarēd[14]

pad xwarrah ī rādān xwaršēd pad ān rāh weh rawēd

māh-iz pad ān rāh rawēd

starān[1] pad awēšān rāh rawēnd[2]

---

1 Tb, Dh. *zartošt*.
2 Tb, Dh.<-yt'>.
3 Tb, Dh. <MTAY = MT HD>.
4 Not Tb eol.
5 AW *dahēnd.5
6 Tb; Dh. tiš ī.
7 Tb, Dh.<-š''n(')> 2x.
8 Tb, Dh.<sthm'n>.
9 ShSh.; Tb, Dh. <AMT' wyh>.
10 Tb. (BK), MR1 <SATNPWN>.
11 AW; Tb <twnd OLE 'wwl't'>, Dh. <tn' Y OLE'n' l't'>. doubtful.
12 Tb <GBRA-1>, Dh. <GBRA Y>.
13 Tb 2x.
14 Dh. <-yt'>, Tb <-t'>.

az ān ī ka rādān tis bē dahēnd mardōmān ī gēhān zīyēnd ud waččag ī murwān andar xāyag bērōn xāyag zīyēnd ∵

PR.10n.

10n.1 ēn-iz paydāg kū Ohrmazd bē ō Zarduxšt guft kū

harw čē rādān bē dahēnd ā-š man[3] ēk 2[4] abāz daham hambārom

PR.10o.

10o.1 ēn-iz paydāg kū Ohrmazd guft kū

man rādān burzīd[5] hēnd ka-m dīd ruwān ī rādān ka pad kōf ī Harburz widerd hēnd andar[6] Garōdmān šud hēnd

PR.10p

10p.1 ēn-iz paydāg kū Ohrmazd guft kū

nēk ♣ ruwān ī ⎫[7] tō rād kē az abārīg ruwānān amāwandīhātar[8] pērōzgarīhātar āyē

PR.10q

10q.1 ēn-iz paydāg kū Ohrmazd bē ō Zarduxšt guft kū

hamāg mardōm rāy bē ō tō gōwam[9] kē Zarduxšt hē kū-šān[10] Garōdmān [Tb32] wahišt ī Ohrmazd xwēš kē ō ahlawān rādīh kunēd ∵

u-š ēn-iz guft kū

hamāg mardōmān rāy bē ō tō gōwam kē Zarduxšt hē kū-šān dōšox tārīkīh xwēš kē ō druwandān rādīh kunēd

PR.11.

11.1 mardōmān ka-šān kustīg wišād[11] ud pērāhan ī ēw-tōg paymōxt estēd

fradom[12] gām ī bē nihēnd framān ēw wināh

čahārom gām ā-šān tanābuhl-ēw wināh

ud pas tā bē estēd ā-iz wēš nēst kū tanābuhl-ēw

(Dh.11.2) ka bē estēd pas bē rawēd ā-š[13] dādestān ēdōn čiyōn az bun

11.2 ēw-mōg-dwārišnīh ā-š[1] dādestān ēdōn čiyōn wišād-dwārišnīh wattar

---

1 <stwl->.
2 Cf. Yt.13.16.
3 Tb <AH-L> eol.
4 Dh.; Tb <'ywk''>.
5 Tb, Dh.<bwlcym>.
6 AW + ō.
7 Tb, not Dh.
8 Tb <lwb'n' 'n'm'wnd y'tl>.
9 Tb, Dh. <-ym>.
10 Tb, Dh. u-šān.
11 Tb <-yk w š't'>.
12 Tb, Dh. <plYtwm>.
13 Tb, Dh. <w''>.

čē ēw-mōg-dwārišnīh hamāg pēm (ī) mādagān ī pad gēhān bē kāhēd

11.3[2] kē az pāy bē mēzēd ā-š[3] tanābuhl-ēw wināh

ud kē tar tay ī pāy ēw widest 2[4] angust bē mēzēd ā-š[5] tanābuhl-ēw wināh

11.4 ud kē šusr a-kār bē kunēd ā-š tanābuhl-ēw

11.5 ud kē xwardīg ud[6] xwarišnīg tis a-kār *kunēd[7] ā-š tanābuhl-ēw wināh

11.6 kē āb pad šab bē ō kustag ī abāxtar rēzēd ā-š tanābuhl-ēw wināh

11.7 kē drahm ēw az mard-ēw bē ♣ stahm az mard-ēw bē ⌉[8] stānēd[9] ayāb bē duzēd (ā-š) <y'h>-ēw[10] wināh

u-š gētīyīhā ān ī pad stahm stānēd 4 drahm ān ī bē duzēd 2 drahm bē abāyēd dād ∵

11.8 kē gōspand-ēw[11] bē [Tb33] duzzēd ayāb apparēd ā-š <y'h>-ēw wināh u-š ♣ 4 ēw ud 2 ēw ⌉[12] abāz abāyēd dād

11.9 ud kē stōr-ēw bē duzzēd ayāb apparēd ā-š mēnōyīhā[13] 100 4 stēr wināh u-š gētīyīhā 4 ēw ud 2 ēw[14] abāz abāyēd dādan

11.10 kē bandag ēw bē duzzēd ā-š mēnōyīhā tanābuhl ēw wināh u-š gētīyīhā[15] 4 ēw ud 2 ēw abāz abāyēd dādan

11.11 ud kē zan-ēw bē ō mard-ēw dahēd ud mērag kē-š awiš dahēd ā-š[16] ān ahlawdād bē padīrift

pas ziyānag[17] bē ō mard-ēw ī didīgar dahēd ziyānag[18] pad dād ī ō mērag ham-dādestān čiyōn ud pad-iz ān mard ī zayist[19]

ka ēw sāl- drahnāy[20] uzīd[21] ā mērag ziyānag ud ān-iz mard kē-š pas awiš dād marg-arzān bawēnd[22]

ā-šān gyāg nibišt ā-m gōkān azēr nibišt

---

1 Tb <'y'>, Dh.<'š>.
2 SBd.89.
3 Tb <w''>, Dh. <''>.
4 Tb <wtst''>, Dh. <-t' W 2>.
5 Tb, Dh. <''> +.
6 Tb, Dh. <-yk W>.
7 Tb, Dh. rēzēd.
8 Tb, MR1; BK sec.m.
9 Tb, Dh.<-yt'> +.
10 Dh. <wy'h>, Tb <wÿ'h-1>. – ShSh (ā-š) +gāh; AW (ā-š pad) *gāh. – 37a.9 <y's>.
11 Tb <-ndYk>, Dh.<-nyYk>.
12 Tb <4''y W 2''s>, Dh. <4''-' W 2''-'>.
13 Tb <mŷnwdyh'>, Dh. <mynwyh'>.
14 Tb <YBRA> +.
15 Tb <yyt'yyh'>.
16 Tb, Dh.<'š>.
17 Tb <z'yynk'>, Dh. <z'y'nk'>. – zayānag?
18 Tb, Dh. <z'y'nk'> 2x.
19 Tb, Dh. <wz'yyt'>. – Cf. RAF.16.2.
20 Tb, Dh. <-k'>.
21 Tb <'wcyt>; Dh. <ywcyt'>.
22 Tb, Dh.<YHBWNd/y>.

PR.12.[1]

12.1 kē abāg mard-ēw pad saxwan dōšāramīhā pašt kunēd ān mihr bē drōzēd ud tā 300 sāl harw kē az paywand ān mard ī hāmōyēn[2] bīm u-šān ān mihrōdruz[3] abar rasēd ∵

12.2 didīgar ān kē dast[4] sāyēd pad ēn kār kū-m mihr abāg kun ud mihr bē drōzēd tā 600 sāl čiyōn-im nibišt ∵

12.3 sidīgar ān kē gōspand ēw bē dahēd kū[5] mihr abāg kun mihr bē drōzēd ud tā 700 (sāl) ēdōn čiyōn-im guft ∵

12.4 čahārom ān kē [Tb34] stōr-ēw pad ēn kār bē dahēd kū mihr abāg kun mihr bē drōzēd (tā) 800 sāl ēdōn čiyōn-im guft ∵

12.5 panǰom ān kē[6] 500 drahm pad ēn kar bē dahēd kū-m mihr abāg kun ud mihr bē drōzēd ud tā 900 sāl ēdōn čiyōn-im guft ∵

12.6 šašom ān kē deh-ēw pad ēn kār bē dahēd kū-m mihr abāg kun ud mihr bē drōzēd tā 1000 sāl ēdōn čiyōn-im guft

PR.13.

13a.1 ēn-iz paydāg kū Zarduxšt az Ohrmazd pursīd kū
waxšag ud anī-z[7] kerbag[8] ud kār rawēd[9] <y'wwšk'>[10] hamēdōn

13a.2 ud Ohrmazd guft kū
kē kār[11] kerdan Ahrimen dēwān zīndagīh kōstan[12] rāy āyēd ∵

13a.3 Zarduxšt guft kū-š bēšēnišnīh[13] čē

13a.4 Ohrmazd guft kū
ka-š Yatā-ahū-wēryō-ēw[14] ud Ašem-wohū ēw abar bē gōwēnd ā-š tis-iz wināh ud ziyān kerdan nē tuwān u-š sūd nāmčištīg az-iš bawēd

13a.5 čē was tis bawēd ī[15] Ahrimen druwand ā-š ♣ ziyān ī ⎫[16] dāmān ī man rāy dād u-š man ān aziš būd

---

1 PV.4.2-4, Dk.8.44.13.
2 Tb <hŷm->, Dh. <hym->.
3 Tb <mtr''wdlwc>, Dh. <mtr''wylwc>. – AW *-īh.
4 Tb, Dh.<yst'>.
5 AW *kū-m 2x.
6 Not Tb.
7 Tb, Dh.<AHRc>.
8 Tb; Dh. <krp'>.
9 AW *āyēd.
10 Tb, Dh.; AW <snwšk> wrong. – Mirza *snehāg. Cf. 61.6.
11 Not Tb eol.
12 *kāstan? – NM.1.4.2 bēšīd ud kāst; Dk.9.11.14 ka bišt ud rēšēnēnd dēw kū bē kāhēnēnd, 9.18.1 u-š xwēš zīndagīh ud xwarrah kāhīd bawēd.
13 Tb, Dh. <byšyyn->.
14 Tb, Dh. <yt'hwkwylwy-1>.
15 Tb <' Y>, Dh. <'y>.
16 Tb sec.m.

♣ u-š sūd ⌋[1] az-iš bē āwurd dāmān ī man was sūd ayārīh[2] az-iš būd u-š dāmān[3] ī Ahrimen w garān wizend ud ziyān[4] aziš ∵

13a.6 čē paydāg kū

Ahrimen 3 tis garāntar pad ēd[5] dāšt kū pad dāmān ī Ohrmazd hamē kunam (ī) Ohrmazd bēšišn[6] aziš [Tb35] wēš

13a.7 ud[7] agar-iš ān tis nē dād hē ō ōy[8] druwand Ahrimen sūdōmandtar būd hē[9] dāmān ī man aziš garān zanišn[10] būd hē[11]

13a.8 ēk ān ī ka-š margīh dād mardōm murd hēnd

čē paydāg

ka āz niyāz druzīh ud kōxšišn dād būd mardōm nē murd[12] hēnd zarmānīh rāy bē ōzad abāyist hē

ud hamāg mardōm ēk abāg did pad hamāg rōzgār kōxšišn ud kārezār kerd hē

u-šān ēd guft hē kū ka nē mīram ā-mān xwāstag wēš abāyēd

ud pas harw mardōm bīm ī ōy ī did rāy pad kōf dašt[13] sūrāg abāyist hē zīyist[14] dāmān garān anāgīh būd hē ∵

13a.9 ēk ān ī ka-š āb bē āwāsēnišn[15] nē hē[16] hamāg ēn zamīg (āb) bē estād hē u-š aziš garān anāgīh hē ∵

13a.10 ēk ān ī ka-š ātaxš bē afsārd čē agar ātaxš ōh sōxt hē bē nē afsārd hē

pad hamāg ēn gēhān ātaxš ēdōn bē estād hē ī harw kas sōzišn bīm būd hād[17] u-š az-iš[18] garān anāgīh ud duš-xwārīh būd hād[19]

PR.13b.

13b.1 ēn-iz paydāg kū Ohrmazd bē ō Zarduxšt guft kū hamāg mardōm ī andar gēhān tā [Tb36] zīndag hēnd ā-šān abāyist 3 ēwēnag bawēd

13b.2 ka drust[1] bawēnd u-šān wēmārīh-ēw ud pādifrāh-ēw nēst ēg-išān[2] hamāg nēkīh ī gētīy ōh abāyēd

---

1 Not Tb.
2 Tb, Dh. <'yb'lyh>.
3 Dh.; T <dym yn>.
4 Dh.; Tb <y''n>.
5 Tb <'ny> = and →<HN\A/> sec.m.
6 Tb, Dh.<byš'n>.
7 Tb; not Dh.
8 Tb, Dh .<OL>.
9 Tb, Dh. Ohrmazd.
10 AW; Tb, Dh. <znyt'>. Mirza wizend.
11 Tb <-d>, Dh. <-y>.
12 Tb, Dh.<mlt'>.
13 Tb, Dh. <y'št'>.
14 Tb <-st'>, Dh. <-st>.
15 Tb, Dh. <'w'yŠnŠn' = 'w's'nšn'>.
16 Dh. <-''>, Tb <-Yyh> 2x.
17 Tb <HWE't'> →<HWE \''/ 't'> sec.m., MR1 <HWE'' HT'>.
18 Tb sup. sec.m.
19 Tb, Dh.

13b.3 ka-šān tangīh-ēw[3] ud[4] duš-xwārīh-ēw bawēd ā-šān ān abāyēd

13b.4 ud[5] ka-šān gyān az tan bē šawēd ud ka-šān gyān bē ō kirrēnišn estēd[6] az gētīy an-ummēd bē būd hēnd ā-šān pas ahlāyīh ruwān az harw tis kāmagtar

PR.14.

14.1 gyāg paydāg kū Ohrmazd bē ō gōspandān guft kū tan bē ō gētīy dahēd tā-tān mardōmān ōh xwarēnd

14.2 ud gōspandān anāgīh ī-šān nūn az[7] mardōmān bē awiš hamē rasēd ā-šān mēnōyīhā dīd u-šān abāg Ohrmazd was dādestān-pahikār kerd

14.3 ā-šān Ohrmazd pušt-ēw abāg bē kerd hēnd kū tan bē dahēd čē wināh (ī) kunēd ā-tān[8] ō bun nē bawēd tā-šan tan bē nē dād

14.4 ud pas gōspandān guft wināh ī amāh kunam ō bun kē bawēd

14.5 Ohrmazd guft kū ōy kē gōšt ašmāh xwarēd ⌈ ud dast ⌉[9] andar wināh dārēd hamāg wināh ī gōspand kunēd ōy ō bun bawēd

14.6 čē kē-š māhīg ī kūč-ēw xward[10] estēd ud wināh kunēd ka uštur-ēw mard-ēw bē [Tb37] ōzanēd ā-iz ōy ō bun bawēd

14.7[11] gōšt az[12] anērān[13] ag-dēnān bēš kū ēw-bār[14] nē pādixšāy xrīd[15] ud ag-dēn bē ka pad ēd dārē kū bē mīrēd ēnyā-š tis-iz nē abāyēd dād

PR.15a.

15a.1 dar-ēw[16] ēn kū
yazišn kadār ī ka kunēd bē ō puhl šawēd

15a.2 xwaršēd ud gāhānbār ud rabihwin[17] ud sidōš ud frawardīgān ōh ō[18] puhl šawēd

15a.3 kār[19] ēn kū
ka nē kunēnd[1] pādifrāh abāyēd kerdan (ī?) Činwad-puhl ī-š[2] bun pad[3] Čagād ī Dāitīy u-š[4] dōšox azēr

---

1 tb <drwst'>, Dh. <dwst'>.
2 Tb, Dh. <AHR->.
3 Td <tnd->.
4 Tb, Dh. + duš-xwār-1.
5 Dh.; not Tb.
6 tδ <-'t'>.
7 Tb, Dh. <MNW>.
8 Tb, Dh. <'t''n(')>.
9 Tb wwŶyyt'>, Dh. <wwYyyt'>.
10 Tb <-t'>, Dh. <-yt'>.
11 Cf. SBd.54.21-24, 38-41.
12 Tb, Dh.<MNW>.
13 Tb, Dh. <wYyy'n>.
14 Tb, Dh. <HDb'l>.
15 Tb <-x2>, Dh. <-x2y>.
16 Tb; Dh. dar ī.
17 Tb, Dh. <'lp->.
18 Tb, Dh. <OL> 2x. – AW *ō ōy.
19 Tb <k'wl>.

15a.4 ud mardōm ka bē mīrēd pad wināh ī-š kerd estēd pad petīt bawēd ī pad ōš ī[5] sidīgar bē ō Čagād[6] ī Dāitīy nayēnd u-š bē ō wahišt nayēnd

15a.5 kē-š margarzān ēw kerd estēd ud gētīyīhā pad petīt bawēd u-š sar bē brīnēnd ā-š[7] pad gyāg sidōš abāyēd sāxtan ud yaštan ud ahlaw

ud ka petīt u-š gētīyīhā sar nē šāyēd brīd[8] u-š mēnōyīhā šab ī sidīgar pad bun ī puhl sar bē brīnēnd ā-iz ī 4-om sidōš abāyēd dāštan[9] ahlaw

15a.6 ud ka pad petīt nē būd bē ō dōšox šawēd tā tan ī pasēn pad dōšox bawēd

15a.7 u-š zamān tanōmandīhā abāz kerd[10] u-š sar bē brīnēnd u-š [Tb38] pādifrāh ī dōšox bē nimāyēnd[11]

15a.8 būd dastwar kē-š guft kū

kē-š margarzān-ēw kerd estēd ahlaw ōh bawēd

kē-š dō kerd estēd nē bawēd

ēd rāy čē ōy (ī) gētīyīhā mard bē ōzad estēd bē ka-š pad gētīy xwad abāz ōzanēnd tā-š ān tōzišn nē kerd bawēd

15a.9 ōy kē-š guft kū ēk margarzān ahlaw ōh bawēd ud 2[12] margarzān nē bawēd

ā-š tis čim bē guft kū sar (ī) ān ēw bār bē šāyēd brīd ī pad gētīy

15a.10 ud ān-iz kē-š guft[13] 2 margarzān ahlaw ōh bawēd

u-š tis čim bē guft ka-š pad gētīy sar ī tan bē brīnēnd u-š šab ī sidīgar pad mēnōy pad bun ī puhl ān ī ruwān bē brīnēnd

15a.11 ud pōryōtkēš hamāg pad ēn abar estād hēnd kū ka-š petītīgīh kerd bē ō dōšox nē šawēd

ēd (rāy) čē ka sar ī ruwān brīnēnd ruwān was bār sar brīd šāyēd

15a.12 ka-š margarzān was kerd estēd pad petīt nē bawēd bē dōšox šawēd

u-š pad tan ī pasēn tanōmandīh abāz kunēnd u-š harw ēk-ēw rāy[14] ēk bār sar bē brīnēnd u-š pādifrāh dōšox bē nimāyēnd ud ahlaw

15a.13 kē gāhānbār ēw sāl nē yazēd ā-š harw ēk-ēw rāy awōyrišt ēw ō bun ud ān wināh bē ō puhl šawēd

tā-š pādifrāh bē kunēnd[15] ā-š puhl andar šud[1] nē tuwān ∵

---

1 Tb <-^x2y>, Dh. <-x2y>.
2 Tb <'-y>, Dh. <''>.
3 Tb; Dh. <PWNc>.
4 Tb + <'w'>.
5 Tb <'wšyh \š Y/>, BK <'wš \yh Y/>, MR(1?) <'wšyh>.
6 Tb <cg'yt'>.
7 Tb, Dh. <''> +.
8 Tb, Dh. <-d>.
9 Tb, Dh. <y'štn'>; AW <yšt-> wrong.
10 Tb <-x2>, Dh. <-x2y>.
11 Tb, Dh. <nm'yynd/y>.
12 Tb ud 2 sup. sec.m.
13 Dh. + <W>, not Tb.
14 Tb <HDl'y> 2x.
15 Tb, Dh. <-x2y>.

15a.14 kē xwaršēd andar rōz ēw bār nē yazēd ā-š framān ēw wināh

ud ka 2 bār nē yazēd ā-š dō framān wināh

[Tc, D7,[2] MR1b,[3] Jb, T60²_9r p. 182 beg.]

ud ka 3 bār nē yazēd ā-š[4] awōyrišt[5] ēw ō[6] bun ud[7] ān-iz bē ⌈ ō puhl šawēd ⌉[8]

ka rōz ī didīgar harw 3 bār nē yazēd ⌈ ā-š ēdōn ⌉[9] ham bawēd

15a.15 ud[10] rabihwin[11] ud sidōš ud frawardīgān

harw ēk wēš nē bawēd kū framān ud ān-iz bē ō puhl šawēd[12]

PR.15b

15b.1 mardōm ka az gētīy bē šawēnd ka-š ruwān āmār bē kunēnd ēd[13] ka-š kerbag wēš[14] kū wināh ā-š[15] bē ō wahišt nayēnd

15b.2 ān ī hamēmālān abāmīhā padiš u-š pad tan ī pasēn ahlawdād bē kunēnd ud wināh ud kerbag ī ruwānīg kerbag[16] mizd dahēnd u-š wināh pādifrāh kunēnd

15b.3 mardōmān pad bē-widerišnīh[17] petīt pēš rad[18] abāyēd kerdan kē-š dād ⌈ ud zand warm ud az ⌉[19] wināh ud kerbag āgāhtar[20] u-š wināh ēk ēk bē abāyēd [D2] ōšmurd[21]

15b.4 ud harw ān ī tuwānīg ā-š[22] bē abāyēd wizārdan ī ka tuwānīg nē wizārēd ā-š petītīg[23] kār[24] nēst čē petit tis-ēw[25] ī a-tuwānīgīh[26] bawēd

15b.5[1] u-š wināh ī hamēmalān [2]⌈ u-š hamēmāl ⌉ hušnūd[3] bē abāyēd kerdan

---

1 Tb, Dh. <-yt'>.

2 D7: *be-nām-e izad-e mehrabān*; *ketāb-e dādestān-e dini*; pad nām ī dādār Ohrmazd.

3 MR1b: dādestān ī dēnīg; *ketāb-e dādestān-e dini dar pahlavi*.

4 Tc ā-š, JDM ā-š w.

5 Tc, Dh. <'wwl->.

6 JDM <'w'>.

7 Not D bol., M.

8 JDM <Olyc mly't>.

9 Tc <WHT' \AP̄š>/ ... > sec.m.; JDM <AP̄š 'n'>; Dh. (BK?) <AP̄š>.

10 Not Tb.

11 Tc, Dh. <lpytpyn'>, DJ <lpytwpyn'>.

12 Tc, Dh.; DJ -išn.

13 AW *ēdōn.

14 Dh.; MTc <kwwyy'>, J <KON wyš>.

15 JM; Dh. <''>, Tc <ODš>.

16 JDM + ī.

17 DM -išnīg.

18 Tc <wlt>; DJ <OLE>, BK <OL>. – Dh. *rad.

19 DM <wt MNW>, J <wt MN>.

20 Dh.; D <'y'stl>; Tc sup. sec.m. for <hw'stl>.

21 Tc <-t'>, Dh., D <-tn'>.

22 Tc, D <-yk W'š>.

23 Tc <ptyt'>, JDM -īg.

24 Not Dh. (BK?).

25 JDM tis.

26 Tc -īg, JDM -īgīh.

u-š[4] aziš andar[5] hamēmāl pad petīt bē abāyēd būd [Tc40] bē gād tāywān[6]

čē-š [T60b²_9v] ān ī andar rad ī xwēš pad petīt bē abāyēd būd

čiyōn šōy kām dānēd[7] u-š tōzišn[8] bē šōy abāyēd dād

pad ēn kār kū tā-š dōšāram[9] ī zan y ud frazend[10] bē nē šawād ∵

PR.15c

15c.1 mard-ēw[11] ka wināh-ēw[12] ēw bār kunēd pad petīt bawēd

ud ka 2 bār kunēd pad petīt bawēd

ud[13] ka 3 bār kunēd pad petīt bawēd

ud ka 4 bār kunēd pad petīt bawēd

4-om[14] bār ā-š[15] ān ī kerd 4-ēw abāz ō bun bawēd[16]

PR.15d.

15d.1 mard-ēw[17] andar 3[18] rōz az hamāg wināh ī-š[19] kerd pad xwurdag pad petīt bawēd bē wizārēd[20] [D3]

pas[21] kāmagīhā did-iz ān wināh ōh kunēd ēg-iš[22] hamāg 4-ēw[23] abāz ō bun bawēd

15d.2 ud[24] petītīgīh ka ōh kunēnd ā-š nazdist[25] az marg-arzān[26] pad petīt abāyēd būd[27]

pas abārīg wināh pad petīt abāyēd būd

15d.3 būd[1] dastwar kē-š guft kū az Abestāg ēdōn paydāg kū

---

1 ŠnŠ.8.14-16.
2 Tc, D +.
3 Tc, Dh, D <hmym'l'n šnwt>.
4 Not JDM, Tc sup.sec.m.
5 D <YDE>.
6 Tc <t''w'n>, JDM <t''n>. – AW + abāyēd dād.
7 Tc hušnūd sup.sec.m. dānēd.
8 JDM + ī.
9 Tc <yw'šlm> sup.sec.m. <ywš'lm>, DM <ywšy'lm>, J <ywššlm>.
10 Dh. (BK) <przn'y>.
11 D mard ī.
12 DM wināh.
13 Not JDM 2x.
14 JDM <W> +.
15 TcJDM; Dh. (BK) <''>.
16 JDM <-'t'>.
17 D mard ī.
18 Tc, Dh. <'y>, DM <3>.
19 TC [u-š sup.sec.m.], JDM; Dh. u-š.
20 Tc, Dh. <-yt(')>; D <-t'>, M <-tn'>.
21 D <W> +.
22 TcJDM <AYNš>; Dh. (BK) <'ywwyš> [<'dwwyš> Tc sup.sec.m].
23 TcJDM <hm'k 4w'y>; Dh. <hm'kw'y>.
24 Dh.; not JDM.
25 <nz'st'>.
26 <mly'lc'n(')>.
27 BK <-yt'>.

ka gōwēd kū ēw-kerdagīhā az hamāg wināh ī-m ǰast[2] pad petīt ham ā-š[3] petīt[4] [Tc41] kerd bawēd
∵

15d.4 būd dastwar kē-š ēdōn[5] guft kū

bē ka wināh ī-š kerd estēd ēk ēk bē <wywy'lyt'>[6] ud pad petīt bawēd[7] ēnyā-š[8] petītīgīh nē bawēd

PR.15e.

15e.1 ōy-iz[9] az Abestāg paydāgēnīd kū ēn harw 3[10] abāyēd kerdan abaxšīh [T60b²_10r] ud āškāragīh[11]
ud petītīgīh

15e.2 ud abaxšīh ān ī[12] ka pad menišn abaxš bawēd[13]

15e.3 āškāragīh[14] ān bawēd[15] ka šarm tar[16] sar abāz[17] abganēd

wināh ī-š kerd estēd ēk ēk[18] pēš ī rad dastwar gōwēd [D4] pad petīt bawēd[19]

15e.4 ud[20] būd dastwar kē-š ēdōn guft kū

ēd pad bē-widerišnīh ka mard ī xwēš bē kunēd[21] ā-iz šāyēd

ēd[22] rāy kū tā kas wināh ī-š nihānīg kerd estēd[23] pēš ī[24] dastwar ī xwēš[25] bē gōwēd u-š az bun bē
šawād

15e.5 az Abestāg paydāg kū

ka ān rad dastwar[26] wināh ī ān mērag pad xwurdag pēš hangārēd[27] ud[28] huzārag āškārag bē kunēd

---

1 DM <BRA>.
2 Tc, Dh.; JDM <AYT'>.
3 TcJDM; Dh. <''>.
4 Tc -īh, JDM -īg.
5 TcJDM; not Dh. (BK).
6 Tc, D <-ytn'>; BK <-lt'>. – Dh. *<hny'lt'>.
7 DM <-t'>.
8 TcD <'yny''>.
9 Dh., AW end of 15d.4.
10 AW *3.
11 Tc <'šk'lyh>.
12 Dh.; not TcJDM.
13 TcDM <-t'>.
14 TcJ; DM <'šk'lyh>; BK wināhgārīh, Tc sec.m.
15 JDM <-t'>.
16 Tc <LCT'>; DM <lt'>.
17 JDM + <W>.
18 DM 1x.
19 DM <-t'>.
20 TcD.
21 DM <-d>.
22 Tc <W> +.
23 Tc, Dh. <YKOYMWNyt'>; JDM <ystyt'>.
24 Dh., D; not Tc.
25 Dh. <NPŠE>, Tc sec.m.; TcJDM <hwÿš>.
26 Dh., Tc sec.m.; not TcJDM.
27 **M <hny'yt'>, D <hnly'yt'>.**
28 Tc.

mērag ī[1] dastwar marg-arzān bawēd ∵

PR.16a.

16a.1 gāhānbār rāy paydāg kū

kē[2] bē sāzēd yazēd[3] xwarēd ud rādīhā ud rāstīhā[4] dahēd

ā-š[5] kerbag ēdōn bawēd[6] [Tc42] čiyōn ka-š 1000 mēš ī zādag kē-š warrag abāg pad dāšn ud[7] ahlawdād bē ō mard ī ahlaw dād hē

16a.2 kē xwarēd kē[8] sāzēd kē dahēd ā-š ham ēn kerbag ōh bawēd

16a.3 ka pad 10 mard gāhānbār ēw dārēnd

az ēn gāhānbār tā bē [D5] ō[9] ān gāhānbār

harw kār ud kerbag ī[10] az ān 10 mard ēk ēw bē kunēd [T60b²_10v]

hāmōyēn[11] ēdōn bahr bawēd čiyōn ka-šān pad dast[12] ī xwēš kerd hē[13]

ud[14] ka pad 100 mard ud ka pad[15] 1000 mard ham-ēdōn[16] bawēd[17] ∵

16a.4 gāhānbār[18] rāy paydāg kū pēš az 5 rōz ī[19] ka[20] andar[21] āyēd hamāg dām ī Ohrmazd

ān ī azēr zamīg čiyōn rōbāh ud rasūg ud kākom ud mušk

ud abārīg hamāg dām ī azabar zamīg ī čiyōn āb ud urwar ud gōspand ud mardōm ēmēd[22] dārēnd kū

az mēnōy ī gāhānbār bē abzāyēm

ud paydāg kū miyazd-ēw[23] ān meh ud weh[24] ī gāhānbār ∵

---

1 Not D.
2 Tc; M, Dh., Tc sec.m. <AMT>. – JDM + ān.
3 JDM + sāzēd.
4 TcD!; Dh. <l'sth'>.
5 TcJDM; Dh. (BK) <''> +.
6 Not Dh. (BK).
7 Tc; not D., Dh.
8 DM <MN>.
9 JDM; not Tc, Dh. (BK).
10 Tc, Dh.; not D.
11 Tc <hdmw dyn'>, D, Dh. <hymwyn'>.
12 Tc <dst'>, D, Dh. <yst'>.
13 M <-'y'>.
14 Not BK.
15 TcD; not Dh. (typo?).
16 Tc <hp̄'ytwn w>, D <'p̄'yt'>; BK <AP̄m 'ytwn'>, Tc <AP̄m> sec.m.
17 Tc; D <-t'>.
18 Dh. w +.
19 TcJDM; not Dh. (BK).
20 JDM <MNW>.
21 DM <YYE>, J <YYM>.
22 TcD <''myt'>.
23 JDM - ī, BK <mzd Y>.
24 M <SPYLyh>.

PR.16b.

16b.1 gyāg ēw paydāg kū Zarduxšt az Ohrmazd pursīd kū haguriz[1] u-t miyazd[2] kerd

16b.2 Ohrmazd guft kū-m kerd

čē ka-m gēhān dād ā-m miyazd-ēw bē kerd

ud[3] ka-m gyān ō Gayōmard[4] dād ā-m miyazd-ēw[5] bē kerd

ka tō Zarduxšt [Tc43] az mād zād hē ā-m miyazd[6] bē kerd [D6]

ka-t dēn az[7] man bē padīrift[8] ā-m miyazd-ēw[9] bē kerd[10]

miyazd ēdōn sahīg ī mardōmān harw kār ud[11] dādestān ī frārōn ī[12] frāz gīrēnd ā-šān pad bun miyazd-ēw[13] bē kunišn ∵

16b.3 čē paydāg kū

miyazd-ēw[14] pad 3 mard ā-š[15] bēwar frawahr ī ašō'ān bē awiš rasēnd ∵

16b.4 Zarduxšt ēn pursīd az Ohrmazd kū

kū miyazd ī[16] bē ō[17] yazdān [T60b²_11r] ⌈ rasēd ā-š ⌉[18] daxšag čē

16b.5 ud Ohrmazd guft kū

ēk daxšag ī[19] ka wārān abāyēd andar miyazd wārān bawēd

16b.7 u-š ēn-iz daxšag-ēw[20] ka awēšān[21] kē miyazd hamē[22] kunēd[23] ā-šān[24] pēš an-āštīy būd estēd andar[25] miyazd āštīh bē kunēd

---

1 TcM, Dh. <hkwlc>.
2 Tc <myzd> +, MDM <my'zy> +.
3 Tc.
4 Tc <ÿ'yw->, M, Dh. <y'ywk->, BK <y'y'w->.
5 Tc; JDM <myzd Y>.
6 Tc; M <myzd>.
7 JDM <yynwm L>.
8 TC, Dh. (BK) <-t(')>, JDM <-tk'>.
9 Tc; M <myzd Y>; BK <mzy-1>..
10 TcM + y.
11 Not D.
12 TcJDM -īh, BK -īhā.
13 TcJM; D - ī.
14 TcJ + y, DM - ī.
15 Dh. (BK) <''> +.
16 TcJ -ēw ī, DM ī.
17 Not Dh. (BK).
18 BK 2x.
19 Tc, Dh. (BK); not JDM.
20 Tc -ēw ⟶ -ēw ī?
21 BK + w, Tc sec.m.
22 JDM <hm'k>.
23 <-x1> 2x.
24 BK u-šān.
25 Only BK.

16b.8 u-š ēn-iz daxšag ēw ka mard-ēw ī[1] nēk ī weh ī[2] arzānīg kē bē[3] miyazd nē[4] xwand[5] estēd ham-xwāst[6] bē ō ān miyazd rasēd u-š bē padīrēnd[7] u-š nēk dārēnd ∵

16b.9 u-š ēn-iz pursīd kū

miyazd ī[8] bē ō dēwān [D7] rasēd ā-š[9] daxšag čē[10]

16b.10 u-š guft kū

abr hāmōn wārān⌈ andar abāyēd ⌉[11] +wirōzag[12] kunēd ēk abāg did kōxšišn kārezār andar miyazd kunēnd mardōm ī[13] wad [Tc44] andar miyazd rasēnd ud hamē[14] ka ēdōn bawēd miyazd bē ō dēwān mad[15] bawēd[16] ∵

PR.17a.

17a.1 dar-ēw[17] ēn kū aburnāyīg[18] ī 7-sālag yašt nē abāyēd kerdan

ān ī[19] 8-sālag ōh abāyēd kerdan

17a.2 ud[20] zan kē-š⌈ yašt kerd estēd ⌉[21] ā-š xwaršēd ud ātaxš ī warahrān[22] niyāyišn[23] nē abāyēd kerdan

u-šān ustōfrīd nē abāyēd yaštan⌈ nē abāyēd ⌉[24] xwardan[25]

u-šān yazišn ī pad zōhr[26] nē abāyēd kerdan ēd rāy čē-šān bē[27] gumbad nē hilišn

u-šān[28] gāhānbār [T60b²_11v] ōh abāyēd[1] yaštan

---

1 TcJ; Dh., D - ī.
2 Dh. (BK) ud.
3 Only BK pad.
4 JDM <l'y>.
5 TcJ <-TWNd>; DM <KRTWNy>; BK <'wKRYTWNy>.
6 Tc <'m'n 'yyt'>, Dh. <'m'n'yyt'>, D <'m'n' 'yyt'>, J <'m'n''yyt'>.
7 Tc <-x2y>; D <-d>, JM <-y>.
8 Not JDM.
9 Only BK u-š.
10 Not DM.
11 TcJDM; not Dh. (BK).
12 TcJDM <wwylykyh>; Dh. (BK) <wyl Ykš>.
13 Not JDM.
14 JDM <hm'k> +.
15 BK <mtn'>.
16 DM <-t'>.
17 D <BBAl>!; Dh. - ī.
18 TcJDM <'p̄wln'yYk'>; Dh. (BK) <'p̄ln->.
19 Not D, Dh.
20 TcD; not Dh.
21 TcJDM <yšt'k' Ystyt'>; BK <yšt' krt' YKOYMWNyt'>.
22 D <lhl'n'>.
23 Tc <n''yy'n'>.
24 TcJDM; not Dh.
25 Dh.; TcJDM <-t'>.
26 Dh.; Tc <zwl>; DM <mwhl>!.
27 BK + ō.
28 Tc 2x.

u-šān rabihwin[2] ka andar hamē yazēnd abāyēd yaštan

ud ō bērōn pādixšāy[3] hēnd ka nē šawēnd

harw ān miyazd kē-š āfrīnagān[4] padiš abāyēd guftan pad pēšgāhīh[5] nē šāyēnd[6]

ēn ī [D8] čiyōn gāhānbār ud[7] nōg-nābar[8] ud sālīgān ud frawardīgān ud ustōfrīd ∵

PR.17b.

17b.1 ēn-iz Ohrmazd bē ō[9] Zarduxšt guft

kū-m ō mardān[10] ō zanān harw 2 framūd kū yašt bē kunēd

kū bē ō mardān ēd rāy[11] čē zanān[12] pas az 15 sāl šōy kerdan[13] weh sahēd kū wāzag xwastan[14] ud yašt kerdan

čē nē [Tc45] kas az mardōmān ahlaw Garōdmānīg nē bawēd kē-š gāhān[15] nē warm[16] kerd[17]

ahlaw Zarduxšt bē ān mardōm kē pad yašt kerdan a-wināh ud tis bē dahēd[18] gōwēd kū man rāy yašt[19] bē kunēd ān yašt ī gētīy ōh xrīd xwānēnd ∵

PR.17c.

17c.1 dar-ēw[20] ēn kū ka pādixšāyān[21] āwām-xwadāyān[22] mardōm a-kāmagōmand[23] pad kār[24] xwāstārīh[25] kunēnd

ka ān kār-xwāstārīh kunēnd ud[26] kunēnd[1] ā weh[2] [D9] ayāb ka šahr[3] zamīg bē hilēnd[4] ud bē šawēnd

---

1 DM + <yšt' = yy't'>.
2 TcJDM <'lpyt( )pkyn'> .
3 TcD, Dh. <-š'>
4 Tc <'p̄rynšn>, D, Dh. <'p̄ryny'n>.
5 Dh. (BK) -īhā.
6 TcJBk <š'yyn(')d>; DM <YHSNNd/y>.
7 Not Dh. (BK).
8 Tc <-n'yb{'}l>, JDM <-n'ybl>; Dh. (BK) <-n''bl>.
9 Not J.
10 Dh. (BK) + ī.
11 DM <LA>.
12 BK (Tc sec.m.) + <'wk
13 Dh. (BK); TcJDM <krt'>.
14 <PLHWNtn'>.
15 BK <y'y'n>.
16 TcJ; DM, BK <OLE>.
17 TcD, Dh. <-x1>.
18 Tc + w.
19 JDM <-tk>.
20 Tc; D, Dh. - ī.
21 Tc, Dh. <ŠLYTA'n'>, DM <ŠLYT'n'>.
22 TcJDM <'wb'n-hwt''n>; Dh. <'wb'n-hwt'y'n'>.
23 Tc a-kāmōmand, JDM a-kām hēnd; BK (Tc sec.m.) a-kāmagōmand.
24 Tc, Dh. + w.
25 Tc <'wstb'lyh>, JDM <'wstwb'lyh>.
26 Not BK.

ud rāst kū tis-ēw ī[5] škeft kē azēr[6] dast ī pādixšāyān[7] kār-xwāstārīh[8] kunēd

PR.17d.

17d.1 bē az Abestāg [T60b²_12r] paydāg kū Ohrmazd bē ō Zarduxšt[9] ēdōn guft kū

yazišn ī ōy kas kunēnd[10] ī ka kunēnd[11] abē-gumān hē kū bē ō wahišt rasē[12]

17d.2 Zarduxšt guft kadār[13] ān yazišn[14]

17d.3 ud[15] Ohrmazd guft kū yazišn ī dādār Ohrmazd kunēd[16]

čē pad ēn harw kas ham-dādestān kū yazišn ī[17] dādār Ohrmazd ōh abāyēd kerdan

17d.4 ud pahrēz gōspandān kunēd[18]

čē kē ruwān rāy nē[19] ham-dādestān ēg-iz tan rāy ham-dādestān

čē paydāg kū kē[20] [Tc46] gōspandān pad āb ud wāstar pādixšāy az gōspand xwarišn ud[21]

wastarg[22] bawēd

17d.5 ud ǰādag-gōwīh ī driyōšān kunēd

čē pad [23]⌈ ēd harw kas ⌉ham-dādestān kū ǰādag-gōwīh ī[24] driyōšān[25] ⌈ abāyēd kerdan

ud tis bē ō dastwarān ⌉dādan

čē pad ēd harw kas ham-dādestān kū⌈ tis[26] bē ō das⌉twarān abāyēd⌈ dādan ⌉ ∵

17d.6 ud[27] kār ud dādestān ī meh-sūdīhā kunēd[28]

---

1 Tc <-x2 = -(>, D <-x2 = -9>; Dh. <-x2y>.
2 TcJ <’ ŠPYL>, DM <’ŠPYL>.
3 Tc; D <škn'>.
4 Tc <-x2 = -(>, D <-x2 = -9>; Dh. <-x2y>.
5 Tc; D <MN YWM Y>, J tis-ēw.
6 Not JDM.
7 TcJDM <-š’’n()>, Dh. (BK) <-š’n>.
8 M <hw’lst->.
9 Tc <-whšt'> +!!
10 Tc <-x2y>, D <-9>.
11 Tc <-d>, D <-y>.
12 D <-yy’>.
13 JMD <krt’l>.
14 JDM + y.
15 TcJDM; not Dh. (BK).
16 TcD <-ytn'>; Dh <-yt>.
17 Dh., BK (Tc s.m.).
18 Tc, Dh. <-x2y>; JDM <-y>.
19 Not DM.
20 Tc; D, Dh. (Tc s.m.) ka.
21 TcJDM; not Dh. (BK).
22 D <w’stly>.
23 TcJDM empty space; filled in in Tc from BK?
24 TcD, Dh. (BK); not JM.
25 JDM then kunēd ∵ ud kār etc.
26 Tc tis sup. over <y’w•w•>.
27 TcJDM.
28 Tc, Dh. (BK) <-x2y>; JDM <-y>.

čē pad ēd harw[1] kas ham-dādestān kū meh-dādestānīh[2] harw kas ōh abāyēd nigerīdan

17d.7 ka mard kē-š[3] pad stahm [D10] kunēnd/girēnd[4] gyāg bē hilēd[5] bē šawēd

ud[6] duš-pādixšāyān[7] kār ō ōy[8] kas kē-š az ān ī ōy kunišn šahr ud zamīg awērānīh[9] ud mardōmān rēš ud ziyān[10] ī pad xwāstag bawēd

ān mard[11] kē[12] ān šahr ud zamīg bē hilēnd[13]

ud ka-š [T60b²_12v] šahr ud zamīg nē hišt[14] hē[15]

ud kerdan ī ōy ān kār rāy[16] ōy[17] ān rēš ud ziyān ud awērānīh[18] pad šahr ud zamīg mardōmān nē tuwān būd hē kerdan

ud[19] ōy pad kām ud čār ka-š bīm az margīh nēst ud ān kār dādestān nē kunēnd[20]

ā-š[21] rēš ud ziyān ī mardōmān ī andar ān šahr ō [Tc47] bun bawēd

17d.8 čē-š[22] meh-dādestānīh[23] abāyist[24] nigerīdan[25]

čē Ohrmazd ud[26] amahrspandān meh-dādestānīh[27] nigerēnd[28]

ud bawēd[29] ī ka pad meh-dādestānīh[30] sūd ī gēhān rāy ān tis kunēnd[31] kē-š (sūd?) mardōmān az-iš bawēd

---

1 BK <k'l>.
2 Dh. (BK) + ī.
3 TcJDM; Dh. (BK, Tc s.m.) ka-š.
4 Dh. (BK) + w.
5 Tc <-x1>; D <-y>.
6 Not D.
7 Tc <-š''n>, JDM <-š''n'>; Dh. (BK) <-š'n>.
8 TcD <OL OL>; BK (Tc s.m.) <OLE OL>; AW $$ ō ōy kas framāyēnd kū ōy.
9 All <'n'yl'nyh>.
10 TcJDM <z'y'n', Dh. (BK) <z''n'> +.
11 Tc, Dh. (BK); JDM <ANŠWTA>.
12 BK (Tc s.m.) <MN>.
13 Tc, Dh. (BK) <-x1>; JDM <-y>.
14 Tc <-x2y>, D <-9>.
15 D <-yy'>.
16 DM <LA>.
17 BK (Tc s.m.) ī.
18 TcD <'ywyl'nyh>.
19 Not JDM.
20 Tc <-x2y>; JDM <-y>.
21 Dh. (BK) <''>; AW hē. $$
22 D w +.
23 Bk -stān.
24 Tc, Dh. (BK) <-yyyt'>, JDM <-yt'>.
25 Tc <nydl->, D, Dh. <nkyl->.
26 Not Tc.
27 BK <-'nyyh>.
28 Tc <nkdl->.
29 Tc, Dh.; DM <-t'>.
30 DM -īhīh.
31 Tc <-x2y>; JDM <-y>.

17d.9 čē wārān kunēnd[1] ud was mardōm pad wārān mīrēd [D11]

was[2] mardōm[3] rōd bē barēnd ud was mardōm[4] pad āb murd[5]

ud pas-iz ēd rāy ka wārān kerdan[6] sūdōmandtar ud Ohrmazd ud amahrspandān kerdan ī[7] wārān rāy

Ohrmazd ud[8] amahrspandān abāg Ahrimen ud[9] dēwān kōxšišn ud kārezār kam nē[10] kunēnd ∵

PR.

17d.10 az abestāg paydāg[11] kū

ka an-ēr dušmen āyēnd pad šahr ī Ērān wardag ud[12] ziyān ī was kāmēnd kerdan

ud[13] artēštār awēšān abāz dāštan rāy bē war ī awēšān šawēd

was bawēd ka artēštār was ōzanēnd[14]

ud pas-iz meh-dādestānīh[15] rāy

an-ēr bē āyēnd ud ātaxš ī[16] warahrān mard ī ahlaw bē ōzanēnd

pad Ērān šahr wardag ud[17] ziyān kunēnd[18]

artēštār kē[19] ān kārezār bē nē kunēd [T60b²_13r] ud wirēzēd[20] marg-arzān

ān kē kunēd[21] u-š andar kārezār[22] bē ōzanēnd ahlaw [Tc48] bawēd

17d.11 ēn meh-dādestānīh az-iz mard abāyēd nigerīdan[23]

ka-š an-ēr dušmen pad šahr gumārd[24] [D12]

u-š pad šahr ziyān ud wišōbišn kerd[25]

u-š xwad bīm ī margīh nēst

---

1 Tc <-x2y> similar to <-ym>; JDM <-ym>!.
2 D ud + bol.
3 JDM + pad.
4 Tc, Dh. <ANŠWTA>; JDM <mltwm>.
5 Tc, BK <-t'>; D, Dh. <-yt'>.
6 D <krpn'> (with -p- botched -t-), M.
7 Not Dh. (BK).
8 Not Dh.
9 Not D.
10 DM <l'y>.
11 BK; not Tc bol., JDM.
12 Dh. (BK, Tc s.m.); Tc <-'n w lt' KON>, JDM <-'n' lt' KON>.
13 Not D.
14 D <YYTL-> +.
15 JDM <-st'n>.
16 Not JDM.
17 Tc <wlt KON>, D <lt KON>.
18 Tc <-x2 = -(>; Dh. <-x2y>; JDM <-y>.
19 BK <MN>.
20 DJ, BK <-yt">.
21 TcJDM <-x1>; Dh. (BK) <-x2y>.
22 JDM <k'lc'l>.
23 Tc <-yt'> eol.
24 Tc, Dh. <-lynd>; JDM <-ytn>.
25 Tc <-x2 = -(>; Dh. <-x2y>; JDM <-y>.

ud[1] šahr pad dušmenān[2] †bē bē[3] hilēd[4] ud bē šawēd

ōy abāz dāšt[5] tuwān

ud pad ātaxš ī warahrān mard ī ahlaw ud gōspandān āb ud urwar ziyān bawēd

ān mard tōzišn abāyēd kerdan

u-m ēd rāy guft kū ka-š bīm ī[6] margīh nēst ā-nē[7] pādixšāy[8] bē ka kunēd∵

PR.

17d.12 az[9] abestāg paydāg kū

mard ī šahr ka-š[10] xwad pišīz ēw ziyān kasān dah-1000[11] ā pādixšāy ka ayārīh nē kunēd

ka-š xwad sūd ud[12] mardōmān bīm ī pad tan[13] warōmand (nē pādixšāy) bē ka xwāstag bē dahēd ud awēšān ayārōmandīh[14] kunēd[15]

ud ka-š bīm ī[16] pad tan warōmand ud kasān bīm ī pad tan ēwar nē pādixšāy bē ka xwad tan abespārēd ud awēšān ayārōmandīh kunam

ka-š bīm ī pad margīh ēwar ud kasān-iz bīm ī pad margīh [D13] ēwar ā pādixšāy ka nē nē[17] kunēd

PR.

17d.13 ud paydāg kū

Ohrmazd [Tc49] ka mardōm[18] ī pad ēn āwām bē ō āwām ī ēdōn [T60b²_13v] škeft brēhēnīd dād ā[19] frawahr ī mardōmān ī pad ēn āwām pad garzišn pēš ī[20] Ohrmazd ī xwadāy estād hēnd

17d.14[21] Ohrmazd[22] ī xwadāy awēšān frawahr[23] pad ēn[24] 2 tis hunsand kerd[25] hēnd

---

1 Not Dh. (BK).
2 TcJDM; Dh. (BK)
3 TcDJ 2x; not Dh. (BK).
4 Tc <-x2y>, D <-x2 = -9>; JDM <-y>.
5 Dh. (BK; Tc s.m.) <-tn'>. – JDM + <TŁA>.
6 Not JDM.
7 BK (Tc s.m.) <'l'y>.
8 TcD, Dh. <-š'> +.
9 BK (Tc s.m.) <ME>.
10 JDM + pad.
11 All <y'-LP>.
12 Not JDM.
13 JDM + ī.
14 Dh.; TcJDM -mand; BK ayārīh <mnd>.
15 Tc, JDM; Dh. (BK, Tc s.m.) <-y/d>.
16 TcDh.; not D(JM) +.
17 Tc; JDM <LALA>; Dh. (BK) <LA>..
18 Dh. (BK, Tc s.m.) <-TA'n>.
19 Not M.
20 Not JDM.
21 Cf. SBd.54.13-14.
22 Tc, BK w +.
23 Tc + ī.
24 Not BK.
25 DM <-tn'>.

ēk ān ī[1] ka-š guft kū (pad?) kerbag ī[2] ašmāh kunēd ā-tān mizd ud pāddāšn wēš daham

ud ēk ān ka guft kū-tān mard ān[3] bē brēhēnam[4] pad ān gāh kē[5] ašmāh az ān anāgīh bē bōzēd

ōy kē-š[6] yazdān ān abāyist[7] padiš paydāg kunēd

ka tan az ān kār bē barēd[8] pad ān tis wināhgār bawēd

čē frawahr ī[9] awēšān mardōmān[10] pad ān čim hunsand būd hēnd ka Ohrmazd ēdōn guft ∵

PR.18a

18a1 dar-ēw[11] ēn kū

arzōmandīh ī ātaxš ī[12] warahrān nišāst[13] rāy gyāg ēw[14] paydāg kū

Zarduxšt[15] az Ohrmazd pursīd kū [D14]

gēhān weh ayāb ātaxš ī warahrān

18a2 Ohrmazd guft kū ātaxš ī warahrān weh kū gēhān

18a3 Zarduxšt pursīd kū čē rāy

18a4 ud[16] Ohrmazd guft kū

pad ēn čim rāy čē ka[17] ātaxš ī warahrān[18] nē[19] būd [Tc50] hād gēhān winnārd[20] nē būd[21] hē

gyāg ēw[22] paydāg kū Zarduxšt bē ō Wištāsp ī[23] šāhān-šāh[24] guft kū

pad harw gāh ud zamān ātaxš ī [T60b²_14r] warahrān ⌈ nišān

az ⌉[25] ātaxš ī warahrān nišāstan[1] xwēš tan abāz ma dār

---

1 Not JDM.
2 Not JDM. – Dh. (BK, Tc s.m.) + <MNW>.
3 Not JDM.
4 BK <blh'nm>.
5 Tc, BK; D(JM) ka.
6 Dh. (BK, Tc s.m.) ka-š.
7 All <-yyyt'>.
8 JDM <-y>.
9 Not JDM.
10 Not DM.
11 Tc; D, Dh. ī.
12 Tc; not D +.
13 <YTYBWNst'>.
14 Tc, Dh. (BK?); D, Tc s.m. ēn.
15 Tc <-wyšt'> +!
16 TcD; not Dh.
17 TcDJ; Dh. <HT>.
18 Not BK.
19 JDM <l't>.
20 All <-tn'>, Tc <-t' W>.
21 BK (Tc s.m.) <-yt'>.
22 Not Dh. (BK) .
23 Tc <-sp̄'>, Dh. (Tc s.m.) <-sp̄ Y>.
24 Tc <-š'y>, Dh., D <-š'>.
25 **D <YTYBW\MN/> eol., M <YTYBWm>!**

čē haguriz zīndag andar gēhān nē mānd hē

nē kē padēx[2] ud tuwāngar[3] ud nē kē pad sūd[4] sūd-xwāstār

ka-m ātaxš ī warahrān nē dād hē

čē ātaxš ī warahrān rāy ka pad šab āyēd[5] šawēd šāyēd

ātaxš[6] ī warahrān rāy ka Ahlišwang[7] andar xānag mehmānīh bawēd ∵

PR.

18b1 ēn-iz paydāg kū čiyōn ⌈ bayaspān <'wlyšn'> ⌉[8] OL <wnnd>[9] yazdān-iz rasišn ō mānd[10] ātaxš ī warahrān [D15]

PR.

18c.1 ⌈ ātaxš ī warahrān ⌉[11] ēdōn abd ī ⌈ pad nēm ⌉[12] šab ka bē abrōzēnd[13] Ahrimen bē zanēd ud hunuškān[14] ī Ahrimen 90[15] 9 hunušk[16] ⌈ 900 ud ⌉[17] 9000 ud 9 bēwar bē zanēd

18c.2 ka ⌈ bōy ul ⌉[18] ō ātaxš nihēnd[19] az ān kustag[20] kū wād āyēd [T60²_33r, p. 190 beg.]

ān[21] ātaxš ī warahrān ⌈ ō dēwān[22] mēnōyān ⌉[23] 2 and ǰādūg ud parīg

18c.3 ud ka nē pad nēm[24] šab abrōzēnd 1000 dēw[25] bē zanēd 2 and [Tc51] ǰādūg ud parīg

18c.4 ādurōg[26] ka pad nēm šab abrōzēnd 1000 dēw[27] bē zanēd[28] 2 and ǰādūg ud parīg

ka nē[1] pad nēm šab abrōzēnd tam[2] tārīkīh brīnēd ud kam bē[3] kunēd ∵

---

1 JDM <nš'stn>; BK, Tc <š'stn'> corr'd s.m.
2 Tc <ptšn'> corr'd s.m.
3 BK <tb'nyl>.
4 Not DM.
5 D w +.
6 TcD w +.
7 All <'lyšwng/y>.
8 Tc <by'sp̄'n 'wlyšn'>, J <by'sp̄ 'n lyšn'>, DM < by'sp̄ 'n''n 'wlyšn'>.
9 Tc; D, Dh <wwwy>.
10 Tc; D <m'ny>, BK <m'n>.
11 Not M.
12 Tc, Dh.; DM <PWNy>.
13 BK + w.
14 Dh.; TcDM <hwwšk->.
15 TcJDM <'sk>; BK<yyy'k>.
16 Tc, Dh. <hwnw šk'>, DM <hwwsk>. – Corrupt.
17 Not DM.
18 TcJDM; BK <BRA>.
19 DM <HNHTWN OL>.
20 Tc kust.
21 Tc, Dh. (BK) + ī.
22
23 Tc <OL Y yzd'n Y mynwd'n'>, DJ < OL yzd'n' w mynwy'n'>, M <OL yyh'n' w mynwy'n'>; not Dh. (BK); Dh. *1000 dēw bē zanēd.
24 All <nym> +.
25 Tc; JDM dēwān.
26 TcD <HT' lwk'>, JM <'twlwk'>?; Dh. (BK) <'tlwk'>.
27 M <ŠAAn'>.
28 Dh. (BK) + w.

PR.18d.

18d.1 gyāg ēw paydāg kū

ātaxš ēdōn arzōmand ī Ohrmazd tan mardōm[4] ān ī [T60b²_14r, p. 187 end, next 18c.1] ātaxš tan gyān[5] az wārom[6] ud menišn[7] ī xwēš bē brēhēnīd[8]

u-š brāh ud xwarrah az rōšnīh[9] ī asar-rōšnīh[10] bē brēhēnīd[11]

18d.2[12] u-š pad[13] 5 bē kerd

(Dh. .2) ēk ān ī andar Garōdmān pēš xwad [D16] sōzēd[14] u-š gōhr ī mardōmān padiš weh kunēd

ud ēk ān[15] ī-š andar tan ī mardōmān bē dād

ēk ān[16] kē-š dēw ī Spanǰarušk padiš zanēd

ud ēk ān ī-š andar āb ud urwar [T60²_33v] bē dād

ēk ān ī-š⌈ bē ō gētīy dād

PR.

18d.3 ud ka-š ⌉[17] bē[18] ō gētīy kāmist dād paydāg kū Ohrmazd abāg amahrspandān hanǰaman[19] kerd ātaxš-iz pad hanǰaman būd

18d.4 u-š pēš ī[20] Ohrmazd ud amahrspandān sar bē nigūn[21] kerd ud griyist

18d.5 ud[22] amahrspandān pērāmōn[23] ī ātaxš nišast[24] hēnd u-šān griyist[25]

18d.6 ka-š[26] dīd kū amahrspandān-iz griyēnd[1] pēš[2] ī Ohrmazd bē [Tc52] estād ud griyist

---

1 Not JDM.
2 Tc, Dh. (BK) <tm>, JDM <twm>.
3 Dh. (BK); not TcJDM.
4 TcJDM <ANŠWTA>; Dh. (BK, Tc s.m.) <-TA'n'>.
5 Tc, Dh. (BK) <HYA>, JDM <y'n'>.
6 TcD <MNW 'lwm>.
7 Tc, Dh. ("all") <mn'šn'>; D <MNW y'n'>.
8 Dh. (BK, J?); Tc <bl'hynyt'>, DM <bl'htyt'>.
9 BK <lwšn'Yyh>.
10 BK asarīh-.
11 Dh. (BK); TcJDM <bl'hynyt'>.
12 Cf. PR. 46.28-30.
13 Dh. (BK) <BRA>.
14 TcD w +.
15 Tc marked for del.; not DM.
16 Dh. (BK) + ī.
17 TcD; not Dh. (oversight?).
18 Dh. (BK, Tc s.m.) andar.
19 Tc <hncmn wkw>, D <hncmnwk w>, Dh. <hncmnwk>; from <nkwn krt'> in line below?
20 Not BK.
21 BK <kwn>.
22 Tc.
23 JDM <-mwn>; Tc <pylymwn>, Dh. (BK) <pylmn>.
24 TcD, Dh. <nš'st'>.
25 DM, Tc s.m.! w +.
26 Tc w +.

18d.7 u-š bē ō Ohrmazd guft kū

tō xwābar Ohrmazd[3] bē šawē[4] az ēn gēhān ī anāgīhōmand bē ō Garōdmān ī a-petyārag ud man ēdar bē hilē

18d.8 u-m pad abārōn-barišnīh barēnd[5] andar mān ī mardōmān [D17]

ka kadag-xwadāy bē xufsēd ā-m[6] pad sālārīh ī ǰahīyān[7] zōšān[8] hilēnd

u-m awēšān brāh[9] kunēnd

ud xānag nigerīdan rāy andar ō xānag barēnd[10] u-m bē abganēnd u-m bē [T60²_34r] ōzanēnd

18d.9 didīgar ān ī ka az ān gyāg kū [11]⌈ pahrēz kunēnd[12] u-m bē ō ān gyāg barēnd[13] kū-m[14] ⌉pahrēz nē kunēnd ud ēdar stard nihuftēm[15]

18d.10 sidīgar ān ī[16] ⌈ ka-m ǰeh ī[17] druwand ⌉[18] pad-daštān pad nazdīkīh bē dwārēnd ud man az[19] awēšān ǰahīyān[20] kadag-masāy gand bē awiš rasēd u-m wēmārīh bawēd ud rēmanīh xwaram

18d.11 4-om ān ī ka-š ǰeh ī[21] šnūg[22] pad ādišt andar hilēd[23] ud wars wizārēnd ud⌈ gēsān rūnēnd ⌉[24]

ud man ān ī awēšān wars ud rēm[25] xwaram

18d.12 ud[26] 5-om ān ī[27] ka aburnāyīg āyēnd u-m[28] xayūg rēmanīh awiš[29] abganēnd

ud man az[1] awēšān xayūgīh[2] ud rēmanīh xwaram

---

1 Tc <gl'yynd>, D <yl'yynd>.
2 JDM w +.
3 TcJDM; not Dh. (BK).
4 Tc <-''>, D <-yy'>.
5 Tc <-x2d>, D <-x2 = 9>. – Cf. Yt.10.48 yaθa *dužbərətō *baraite.
6 D w +.
7 TcD <-yh Y y'y'n>, Dh. <-yh yhšn'>.
8 TcJDM; Dh. zanišn. – Dk.3.213.5 mardōm duš-gōhr Zōš ud Wēs-iz, 3.139.4.
9 DM <brēh.
10 Tc <-x2y>, D <-x2 = 9>.
11 **Not BK.**
12 Tc <-x2y>, D <-x2 = 9>.
13 D <-LWN \t'/> eol.
14 Tc; D, Dh. u-m.
15 Tc <stlt nhwptym>, JDM < stlt' nhwptym>, Dh. < stlt' 'wpt'm>.
16 BK + pad.
17 TcJM <yyd Y>; BK <yhs>.
18 D <AMT MYA Y YBLWNy>.
19 DM <MNW>.
20 TcD <yhy'n>, Dh. <yhšn>.
21 Tc <yyd>, JDM <yyB>; BK (Tc s.m.) <ss>.
22 TcBK; JDM <y'twk'>.
23 All <-x1>.
24 Tc <g's 'wlwynd>, D, Dh. <y's 'lwyny>.
25 Tc, Dh. (BK); JDM <lymn'>.
26 Not JDM.
27 Not JDM.
28 Dh. (BK) w +.
29 JDM <'wš>.

18d.13 ud[3] 6-om ān ī[4] ka awēšān srūg-kār ayōxšust ī rēman abar [Tc53] barēnd[5]

u-m wād pad [D18] dahān damēnd[6]

nē pad dam ud a-hunsandīhā[7] ud nē pad kām ān ayōxšust tābom[8]

18d.14 7-om ān ī[9] ka pad war ud[10] passāxt ka-m bōxt ud ēraxt[11] paydāg bē kerd

ǰud-dādestān hēnd kū-š nē-iz pad čim ud[12] dādestān kerd

18d.15 8-om[13] [T60²_34v]⌈ ān ī ⌉[14] ka-m az kār ud warz bē barēnd[15] u-m mēnōyīhā[16] bē ō gētīyīhā barēnd

u-m druwandān[17] ud[18] ahlawān ayārīh ēwtom[19] tuwān kerdan

PR.

18d.16 u-š ēn-iz guft kū

Ohrmazd bē-m ō gētīy ma dah

pad gēhān čiyōn star ud māh ud xwaršēd rōšnīh[20] kunēnd[21]

man-iz pad tan-ēw ōh kunam [22]

18d.17 Ohrmazd ka-š garzišn ī ātaxš bē āšnūd būd ā-š[23] bē ō amahrspandān guft kū

ka ātaxš garzišn pad ēn ēwēnag hamē kunēd

ud man dām ǰud az ātaxš bē ō gētīy dād nē tuwān

čiyōn pad weh ud sūdōmandtar[24] dārēd

18d. 18 ka ēn must gilag[25] [D19][1] pad[2] ātaxš bē hilam[3] ud dām bē ō gētīy daham[4]

---

1 Tc <MNW>.
2 Tc <'dwyh>, cet. <'ywyh>.
3 TcD.
4 Not TcJDM.
5 Tc <-x2y, D <-x2 = 9>, BK <-LWNy9 >!
6 Dh. (BK) <ym'ny>, Tc s.m. <dm'nd>.
7 T, Dh. (BK); DM <'hwn snykyh>.
8 All.
9 Not JDM.
10 TcBK.
11 DM <'ylyht' l't (w)>.
12 Not DM.
13 Dh. <4 3-> typo?
14 Tc; JDM <ZK>.
15 Tc <-x2y>, JDM <-9> 2x; Dh. (BK) <-x1>, <-x2y>.
16 Dh. (BK); TcJDM <-yh>.
17 DM <yylw->.
18 Not D.
19 Tc, Dh. <'yw'twm>; JDM <OBYDWtwm>.
20 D w + bol.
21 TcJDM <-ym> for <-x2>; Dh. <-x2y>, Tc. s.m. <-9>.
22 Tc <-ˌm>.
23 JDM; Dh. <''>, Tc <''̇̇>.
24 DM <-'wmnyt>.
25 JDM <yyylk'>.

ayāb ātaxš bē ō gētīy nē daham u-š must gilag nē bawēd

čē man (az?) ātaxš ēn must ud gilag[5] ēdōn tuwān burd[6] ka-š bē ō [Tc54] gētīy nē daham

18d.19 ud[7] amahrspandān guft kū

ka dām bē ō gētīy[8] [T60²_35r] dahē weh ud[9] sūdōmandtar

čiyōn ka ātaxš garzišn nē kunēd[10] dām bē ō gētīy nē dahē

bē tō Ohrmazd ātaxš stān[11] u-š pad warahrānīh andar mān nišān[12]

ēdōn ī-š amāh ayārōmandīh[13] ōh kunam

u-š Ādur[14] Gušnasp[15] pad dast[16] ī xwēš stad[17] u-š andar mān pad[18] warahrānīh nišāst[19]

u-š Ādur[20] Farrōbay ud ān-iz ī[21] Burzēnmihr pad dast[22] xwēš[23] bē nišāst

u-š ēk ēk āfrīn abar kerd[24] kū

rōšnīh ī[25] dādār ud nēkīh ī dādār bawēd andar mān ī[26] xwēš[27]

18d.20 u-š [D20] bē ō ātaxš guft kū pad mardōmān nēkīh kun[28]

andar hamāg mān ud andar hamāg wis[29] ud andar hamāg[30] zand ud andar hamāg deh

ud awēšān tō burzēnd kē āb[31] kē urwar kē ahlawān frawahr

---

1 Seal of MF library.
2 BK (Tc s.m.) + <BRA>.
3 Tc <-¸m>.
4 Tc <-¸m>!
5 DM <yyl>.
6 Tc <-d>, D <-y>.
7 Dh. (BK).
8 JDM <yyt'>.
9 Not JDM.
10 Tc, Dh. <W>; JDM <OL>.
11 Tc <JNSGWN>, JDM <YNYNS->.
12 All <YTYBWN>.
13 DM + <mnyyh>.
14 Tc; cet. <'ytwn'>.
15 Tc, JDM; Dh. (BK) <ywšsp'>. – JDM <ywspnd> +, J del.
16 **TcJ**; JDM, BK <y'mn>.
17 All <-m> for <-x2>.
18 **Tc only.**
19 All <-BWNst'> 2x.
20 Dh. (BK, Tc s.m.); TcJDM <'ytwn'>.
21 JDM; not Tc, Dh. (BK).
22 D <y'mn>, J <wYDE>.
23 Dh. (BK?) + ī.
24 DM, BK <-tn'>.
25 Tc 2x; not D, Dh.
26 Not JDM.
27 DM + y.
28 Tc <-x2y>, JDM <-9>, Dh. (BK) <-x1>.
29 DM <wyy' = wyš>.
30 Not Tc, s.m. +.
31 JDM + <W>.

ka zōhr bē ō tō barēnd ud ka ēsm[1] frāz ō tō dārēnd hušk ī pad rōšnīh nigerīd[2]

18d.21 pas-iz ātaxš [T60²_35v] pad tan bē ō gētīy dād andar nē estād tā-š Ohrmazd pašt[3] abāg bē kerd[4]
u-š pad dar ī wahišt pādixšāy bē kerd [Tc55]

u-š wazr-ēw[5] frāz awiš dād u-š framūd kū

harw kē-š tō aziš nē hušnūd hē ā-š[6] pad ēn wazr[7] bē ō dōšox[8] abgan[9]

18d.22 u-š pas pad dād[10] ī ō gētīy[11] ham-dādestān būd ∵[12]

PR.18e.

18e.1 gyāg ēw paydāg kū

kē ātaxš ī warahrān nišānēd[13] ātaxš[14] ī a-dāštār ī[15] a-pahrēz čand wēšist[16] tuwān ā-š[17] bē čīnišn

18e.2 būd[18] dastwar [D21] kē-š ēdōn guft kū 1000 ud ēk bē čīnišn

18e.3 ud[19] kē ātaxš-ēw[20] bē čīnēd ud bē ō ādurōg[21] ī[22] ātaxš ī warahrān barēd[23] ā-š[24] 90[25] kerbag

18e.4 kē[26] pad sūdagīh[27] bē ōzanēd būd[28] dastwar kē-š[29] ēdōn guft[30] kū marg-arzān bawēd

18e.5 ātaxš ī warahrān ēd[31] ka pad sūdagīh ud ēd ka pad nigerišn harw[1] čiyōn bē [T60²_36r] ōzanēd ēwarīhā[2] marg-arzān bawēd[3]

---

1 All <’sm>.
2 Tc, D <-tn'>; Dh. <-t'>. – Y.62.10 yō ahmāi aēsməm baraiti hikūš raocas.pairīštəm.
3 All <pwšt>.
4 D <-tn'>.
5 Tc, Dh. <wzl’y>, D <wz’ly>.
6 Not Dh. (BK).
7 All <wlz>.
8 DM <y’’n>.
9 Tc, JDM <-TNt'>; Dh. (BK, Tc s.m.) <-TWNyt'>.
10 Dh. (BK) <-tn'>.
11 Tc, JDM <yyt’>.
12 Cf. SBd.54.7.
13 <-BWNyt'> (Tc <-st> →<yt>).
14 D w +.
15 BK (Tc s.m.) -īh.
16 Tc <wyšy-yyt'>, Dh. <wyšYyyt'>, J <wyš’st'>, DM <wyš HZYTNt'>.
17 All <’’> for hē?
18 Tc <W> +.
19 TcD.
20 D <-y>.
21 BK <’twrlwk'>.
22 Not JDM.
23 Dh. (BK) <-x1>; Tc <-x2y>, JDM <-y>.
24 Dh. (BK) <’’>.
25 Tc <yysk>, JDM <yyy’k>, BK <š’>, c s.m. <y’’k>.
26 Tc <W> +.
27 BK <swt'kyh> 2x.
28 BK <-yt'>.
29 JDM ka-š.
30 Not TcJDM; Tc s.m. +.
31 JDM ēn.

18e.6 ka ōh čīnēd[4] nazdist ātaxš ān[5] abāyēd čīdan[6] ī[7] bīm ī az nasāy[8] poxtan

18e.7 ud didīgar[9] ān kē-š hixr[10] padiš pazēnd[11]

18e.8 ud sidīgar ān kē-š sargēn ī hixrōmand padiš pazēnd

18e.9 ud 4-om ān kē-š[12] dōsēnag padiš pazēnd

18e.10 ud panǰom[13] ān kē-š[14] āgur padiš [Tc56] pazēnd[15]

18e.11 šašom[16] ān ī az zarrīgarān

18e.12 7-om[17] az[18] asēmgarān

18e.13 8-om az čēlāngarān[19]

18e.14 9-om az tanūr[20]

18e.15 10-om az dēg[21]

18e.16 ud[22] yāzdahom az xar-bandagān <y'y>-bandagān[23]

18e.17 12-om[24] az pēš ī mahistān[25] [D22][26] huniyāg-garān[27]

18e.18 13-om az aswārān[28] nēwān

18e.19 14-om az kār ī[29] bē abārīg

18e.20 ud ka-š 1000 ud ēk ātaxš bē čīd[1] pad ān zamān pad warahrānīh bē pādixšāy nišāst

---

1 Dh. (BK) w +.
2 Tc <-yš>, cet. <-yyh>. – JDM w +.
3 Dh. (BK); Tc <-t>, JDM <-t'>.
4 All <-tn'>.
5 Dh. (BK, Tc s.m.) + ī.
6 Dh. (BK, Tc s.m.) <cynytn'>.
7 Tc <OD>, JDM <wy>.
8 Tc, Dh. <-'y>, D <-'>.
9 Tc <-ygl>, D <-yyl>.
10 All <hsl> +.
11 <APPWNd/y> +.
12 BK (Tc s.m.) ī ka-š.
13 TcJDM <Wpncwm>, Dh. (BK, Tc s.m.) <5wm>.
14 JDM; **Tc, Dh. (BK) kē.**
15 All <pcynd/y>.
16 tcJDM <šš̈wm>; Dh. (BK) <6wm>.
17 D w +.
18 Not Dh. (BK).
19 Tc, Dh. (BK); D <yl'n' / ->, JM <yl'n'yl'n'>.
20 D <tn' wl>, JM <tn'wl>?
21 Tc <dyk••>, Dh. (BK?) <yyg>, D <yyk>.
22 Tc, Dh.; not DM.
23 Tc <g'y->, Dh. <y'y->, DM <y''->. – AW *dahigānān which he translates villagers" (questionable ss).
24 Dh. (BK) <10 ybwm>, cet. <d/yybwm>.
25 TcJDM <m'yyt'n'>, Dh. (BK) <m'yyyt'n'>. – mastān?
26 D <hwn // ''kyl'n'>.
27 All <hwn''k->.
28 BK <Yswb->.
29 Not Dh. (BK).

ud ka pahrēz ō[2] āstawān dād[3] harw gāh ud gāhānbār zōhr[4] ī pāk bē tuwān dād

18e.21 u-š pādrōz pad ēsm[5] ud bōy[6] ēdōn[7] tuwān dāštan ī-š tan and ast[8] čand mard-ēw ī[9] [T60²_36v]
mayānag[10]

18e.22 ka ōh nišānēd ka-š ēn hamāg ēdōn kerdan nē tuwān ā-nē[11] pādixšāy nišāst[12]

18e.23 ka-š marg-arzān kerd estēd ā-nē pādixšā nišāstan[13]

18e.24 ka pēš ātaxš nišīnēd ud pas marg-arzān kunēd
ka-š zīyišn-dāštārīh nē az tis ī marg-arzān
u-š nāmagānīh[14] bē abāyēd waštan ud[15] bē abāyēd[16] hilēnd[17] ∵[18]

PR.18f.

18f.1 ud paydāg kū ātaxš ēdōn arzōmand ī[19] Ohrmazd bē[20] ō Zardušt guft kū
ruwān kunišn[21] gyāg bōy frawahr ast [D23] ān ī kē weh [Tc61!][22] sahēd ka bē wēnē

18f.2 ud[23] Zardušt guft kū ān ī Karišasp

18f.3 ud[24] Ohrmazd ruwān ī[25] Karišasp[26] xwāst[27]
ud[28] ruwān ī Karišasp[29] anāgīh ī-š andar dōšox dīd estād[30] rāy bē ō Zardušt guft kū
kāč man hērbed-ēw būd ham kē-m hanbān ēw[1] pad pušt[2] hē

---

1 TcBK; D <BRAc ywyt'>, JM <cynyt'>?
2 Dh. (BK) <-yc OL>; Tc <-yc' wl> eol., J <-yc wl>?, DM <-yc' wy>.
3 JDM; not TcBK.
4 DM <mwhl>.
5 All <'sm>.
6 **Tc, Dh. (BK); JDM <BRA>.**
7 Not JDM.
8 JDM <'st'>.
9 JDM mard ī.
10 TcJDMR <m'y'nk'>.
11 Dh. (BK) <LA>.
12 JDM <-yt'>.
13 TcJDM <nš'stn'>, Dh. (BK) <-t'>.
14 D <'mk'n \yh/> eol., JM <'m->.
15 Tc.
16 Not Dh. (BK).
17 Tc, Dh. (BK) <-d>, DJ <-x1>, M <OBYDWNx1>.
18 TcD.
19 TcBK.
20 BK (Tc s.m.) + ī.
21 BK (Tc s.m.).
22 Pp. 57-60: "Miscellaneous passages relating to the Âtash-Bahirâm ..."
23 Not BK, DM.
24 TcD.
25 BK (Tc s.m.) + kē.
26 Tc <klyšsp̄'>, Dh. (BK) <klyšsp̄>, JDM <klšsp̄(')>.
27 D <BRA YHWNst'>, M
28 Dh. (BK).
29 TcM?? + <HZYTNt'>, Dh. (BK, Tc s.m.) + <HZYTWNt'>; not DJ.
30 TcJDM <yst't'>, BK (Tc s.m.) <YKOYMWN't'>.

ud[3] zīyišn xwāst rāy pad gēhān hamē raft ham ud gēhān man [T60²_37r] zišt pad čašm būd hē

ud gēhān ⌈ az warz ī man ⌉[4] tarsīd hē

18f.4 ud Ohrmazd guft kū

bē est[5] ruwān ī Karišasp[6] čē-m zišt pad čašm hē

čē-t ātaxš ī man pus ōzad[7] u-t pahrēz nē kerd[8]

PR.

18f.5 (1) ud[9] ruwān ī Karišasp[10] guft kū-m bē āmurz Ohrmazd

u-m[11] ān ī pāšom[12] axwān dah u-m Garōdmān bē dah

az ī srūwar bē ōzad[13] ī asp-ōbār ī mard-ōbār

u-š dandān and čand bāzūg ī man būd

u-š gōš [D24] and čand 14 namad būd

u-š aš[14] and čand wardyūn ēw[15] būd

u-š srūw and čand šāk pad bālāy būd[16]

18f.6 ud čand ēw-nēm[17] rōz pad pušt hamē[18] tazīd ham tā-m sar bē ō ♣ dast kerd

gad ēw ⌉[19] [Tc62] ō gardan zad[20] u-m bē ōzad[21]

18f.7 ud agar-im ān az nē ōzad hē ā-š[22] hamāg dām ī tō bē abesīhēnīd[23] hē ud tō haguriz čārag ī Ahrimen[24] nē dānist hē

18f.8 ud[25] Ohrmazd guft kū bē est čē-t ātaxš ī man pus ōzad

---

1 Tc; JDM <’>; Dh. (BK) <twb’n’’y>.
2 DM <pšt'>.
3 TcD; not Dh.
4 Tc <MNW wlz Y L>, D <MNW lz wl>, JM <MNW lzwl>?; BK (Tc s.m.) <MNW lb Y L>.
5 D <BRYKOYMWN>.
6 +J <klyšsp̄>; Dh. (BK) <klyš’sp̄'> +.
7 BK (Tc s.m.) <-yt'>; DM <BRE WYYTLWNt'> (for <BRE' YKT->).
8 All <krtn'>.
9 DM + <w’D>.
10 TcJDM <klyšsp̄'> +.
11 BK w +.
12 JDM <pšwm>.
13 TcD <’wct>, BK (Tc s.m.) <’wct'>.
14 Dh. (BK) <’’>.
15 JDM <-yh>.
16 Tc, Dh. (BK) <bwt'; JDM <YHWWNt'>.
17 Tc <-1 PRG>, Dh. (BK) <Y PRY>; DM <PWN>; J?
18 Tc w +; JDM <hm’k>.
19 Dh. (BK, Tc s.m.); Tc <dst' KRYTN’y>, D <yyytwk' twYt’’y>.
20 Tc, Dh. (BK) <zt'>, JDM <ztn'>.
21 DM <YYLWNt'>.
22 Dh. (BK) <’’> +.
23 Tc, Dh. (BK) <’p̄shynyt'>, JDM <’p̄s’’t'>.
24 Dh. (BK) + y.
25 TcD.

18f.9 (2) Karišasp [T60²_37v] guft kū Ohrmazd ān-im ī[1] pāšom axwān Garōdmān dah[2]

čē-m Gandarw [3]♣ bē ōzad[4] kē-š pad ēw bār 12 deh bē ǰūd

18f.10 ka-m andar dandān ī gandarw ⎫ bē nigerīd ā-š mardōm ī murdag andar dandān āgust estād

u-š rēš ī man grift[5] u-š bē zrēy[6] kešīd[7] ham

u-mān nō rōz-šabān andar zrēy kārezār dāšt

ud pas man az [D25] Gandarw[8] pādyāwandtar būd ham

18f.11 u-m tay ī pāy ī Gandarw grift

u-m tā ♣ sar čarm ⎭[9] bē āhaxt[10] u-m[11] dast ud pāy ī[12] Gandarw padiš bast

u-m (az?) zrēy bē ō bār kešīd[13] u-m[14] bē Āxrūr[15] abespārd

u-m 15 ♣ asp kušt ⎭[16] xward

18f.12 ud pad āsāyag[17] ī stōr bē xuft[18] ham ud Gandarw Āxrūr ī dōst kešīd[19]

u-š[20] ēd ī man zan kešīd u-š pid ud[21] dāyag ī man kešīd

18f.13 ud hamāg mardōm ♣ man az ⎭[22] xwarm guhrāyēnīd[23] ham ud āxist ham [T60²_38r]

ud harw gām-ēw[24] 1000 gām [25]♣ bē ǰast ham

ud ān ī az [Tc63] pāy ī man ⎫ bē ǰast harw čē-š pahikaft[26] ā-š ātaxš andar ōbast[27]

bē ō zrēy šud ham u-m awēšān abāz nīd hēnd[1]

---

1 Not Dh. (BK).
2 JDM <-t'>.
3 Tc in marg.
4 BK <'wc'>.
5 Tc <-t>, D <-\x1/> eol., JM <-x1>.
6 All <zl''> +.
7 Tc; DM <kwšt'>, J <kwšyt'>; Dh. (BK) <kš' // yt'>.
8 JMD <ynylt'>.
9 D <ylwcym>, M <yylwcym>.
10 JDM <hht'>.
11 BK (Tc s.m.) u-š.
12 Not DM.
13 Tc; JDM <kwšyt'>; BK <kš'yt'>.
14 D w +.
15 All + y.
16 Dh. (BK); Tc <'sp̄'k wšt'>, D <'sp̄wšt'>; JM?
17 TcD <'s'Yk'>; BK <'yšk' = 's'k'>.
18 All <hwpt'>.
19 + Dh. (BK).
20 BK (Tc s.m.) u-m.
21 Not TcBK.
22 BK (Tc s.m.) <LNE>.
23 <yw'hl->.
24 Tc; D, Dh. <- Y>.
25 Not DM; J in marg.
26 Tc, Dh. (BK); JDM <-kwpt'> correct?
27 All <'wpst'>.

u-m gandarw grift ud[2] ōzad

18f.14 ud[3] agar-im bē nē ōzad hē Ahrimen abar dām ī tō pādixšāy[4] būd hē

18f.15 ud Ohrmazd guft kū bē est čē-m zišt pad čašm (hē?) [D26] čē-t ātaxš ī man pus ōzad

PR.

18f.16 (3) Karišasp guft kū Ohrmazd wahišt u-m[5] Garōdmān bē dah[6]

čē-m rāhdār ōzad[7] hēnd[8] kē pad tan ēdōn wazurg būd[9] hēnd ī ka hamē[10] raft hēnd

mardōmān pad ēd dāšt kū-šān azēr star[11] ud māh (...)

u-šān azēr gōš[12] xwaršēd rawēd[13] u-šān āb ī zrēy tā ō šnūg[14] bawēd

18f.17 u-šān man tā ō[15] zang būd ham u-m ♣ pad zang ⌉[16] bē zad hēnd

ud[17] awēšān ōbast hēnd u-šān kōf ī pad zamīg škast

18f.18 ud agar-im awēšān[18] rāhdār nē ōzad [T60²_38v] hēnd Ahrimen abar[19] dām ī tō pādixšāy būd hē[20]

18f.19 Ohrmazd guft kū bē est čē-m zišt pad čašm hē čē-t ātaxš ī man pus ōzad

18f.20 (4) Karišasp guft kū Ohrmazd [Tc64] wahišt-om ud[21] Garōdmān bē dah

ka-m wād <lht'> u-m stōw kerd dēwān wād bē frēft u-šān bē ō[22] wād guft kū

az harw dām-dahišn[23] [D27] tō pādyāwandtar

ā-š[24] ēdōn menē[25] kū kas az man pādyāwandtar nēst

Karišasp abar ēn zamīg rawēd[1] ud[2] dēwān[3] mardōmān tar menēd[4]

---

1 D <-9; Tc <-m> →<-d>; JDM <yyytywnt'>.
2 Not D eol.
3 TcD; not Dh.
4 D <ŠL ŠLYTA>.
5 Tc (+ w, JDM.
6 Tc + (old) s.m.
7 D(JM); Tc <YKTWNt'>; BK <SATWNt'>.
8 Tc <-d>, D <-y>; Dh. (BK) <-m>.
9 TcBK (Tc s.m.) <BRA>.
10 All.
11 Dh. (BK) <stwl>.
12 BK (Tc s.m.) <'wš>.
13 Tc, Dh. (BJ?); DM <-t'>.
14 TcJM <šnwk>; Dh. (BK) <šwk>.
15 Not JDM.
16 Tc <zng>, D <znd>, JM <zny>; Dh. (BK) <przny>
17 TcD; not Dh.
18 BK (Tc s.m.) + ōbastān.
19 Not BK.
20 BK + w; Tc s.m. <∴>.
21 Tc, Dh. (BK); not JDM.
22 Not BK.
23 JDM + y.
24 Tc (+ w eol.) J; D <ywy'>, BK <w''>.
25 TcD <myn''>, BK <myn'yy'>, R <myn''>.

ud tō-iz kē wād hē ā-t tar menēd[5]

18f.21 wād ka-š ān saxwan āšnūd ēdōn saxt bē raft ī-š [6]⌈ hamāg dār ud draxt[7] ī-š abar rāh būd kand

u-š ⌉hamāg zamīg ī-š abar rāh būd ā-š <pyn'n' yhyt'>[8] kerd ud tārīkīh[9] bē estād

18f.22 ud ka ō man mad[10] kē Karišasp ham ā-š pāy ī man az[11] zamīg abar dāštan nē tuwān būd

ud man āxist [T60²_39r] ham u-m pad zamīg bē dād u-š pad[12] 2[13] pāy pad <MLYA> estād[14]

ham[15]

ud[16] tā-š pašt[17] ēw bē kerd kū abāz ō azēr zamīg šawam

ān ī Ohrmazd framūd kū zamīg ud āsemān[18] dār[19] kunam[20] ā-m bē nē hišt[21]

18f.23 ud agar-im ān tis nē kerd hē Ahrimen abar[22] [D28] dām ī tō pādixšāy būd hē

18f.24 ud Ohrmazd guft kū bē est čē-m zišt [Tc65]⌈ pad čašm ⌉[23] hē čē-t ātaxš ī man pus zad[24]

PR.

18f.25 (5) Karišasp guft[25] kū Ohrmazd wahišt ud Garōdmān bē dah

čē az dēn ēdōn paydāg kū ka Dahāg[26] az band bē[27] rahēd[28] ā-š čārag bē man anīy kas xwāst nē

tuwān

ān čim rāy ā-m wahišt ud[29] Garōdmān bē dah

---

1 JDM <-t'>.
2 BK, D.
3 DM <y''nt'>, J <š''nwt'>.
4 D <tlm-ynyt'>.
5 D <tlm-yn'yt'>.
6 J in marg.
7 Tc <dl'ht'>, JDM <yl'ht'>, BK <ylht' W>.
8 Tc; BK <pyn'n'yhyt'>; JDM <pyn'nyhyt'>; Tc s.m. <pync 'nwšyt'>.
9 DM <-ykyyh>.
10 BK <mtn'>.
11 Not D.
12 Dh. (BK, J?, Tc s.m.) <KRA>.
13 Not DM.
14 DM <-tk'>.
15 DM <'w'wmn>.
16 Tc.
17 Dh. (BK) <pwšt'>.
18 Tc, Dh. (BK); D <'sm'n'>; JM?
19 <YHSNN>; D w +.
20 Tc, Dh. (BK) <-¸m>.
21 All <-x1>.
22 D w +.
23 DM <PWNcy 'm>.
24 BK <-yt'>.
25 Tc <ywywpt'>.
26 DM <yhyk'>.
27 Not Dh. (BK).
28 TcD <l'hyt'>, J <ls'yt'>; BK <l'yhyt'>.
29 Dh. (BK) .

18f.26 ud agar-im wahišt Garōdmān nē šāyēd dād

ā-m amāwandīh ud pērōzgarīh ī-m [BL = Td*31v] andar zīndagīh[1] būd ā-m abāz dah[2]

čē ka-m ān-ēdōn amāwandīh ud pērōzgarīh ī[3] ka zīndag dād ham ā-m būd abāz dahē[4] [T60²_39v]

Ahrimen abāg[5] dēwān bē ōzanam

ud tārīkīh[6] az dōšox bē[7] kanam nēkōg rōšn[8] bē kunam[9]

u-š tan ēw[10] andar ōh nišīnam[11] ud andar ōh rawam[12] ∵

18f.27 Ohrmazd guft kū [BL32r] ēd-it[13] nē daham ruwān ī Garišasp[14]

čē mardōmān [D29] wināh kunēnd[15]

ud tā ka ⌈ mardōmān wināh ⌉[16] nē kunēnd[17] tō zīndag abāz nē šāyēd [18]⌈ kerdan

ud abārīg-iz mardōm zīndag abāz nē šāyēd[19] ⌉kerdan

čē ristāxēz[20] ēdōn ⌈ kerdan ī ka ⌉[21] hamāg mardōm a-wināh bē bawēnd

18f.28 mardōm ka bē mīrēnd u-šān ruwān[22] druwand

ā-šān hamāg āsānīh [Tc66] hišt[23]

u-šān hamāg anāgīh ud[24] duš-xwārīh kerd bawēd

18f.29 ka Garišasp kerdārīh[25] ī[26] xwēš pad ēn ēwēnag guft būd yazdān ī[27] mēnōyān ud yazdān gētīyān bē griyist hēnd

Zardušt[1] ī Spitāmān bē griyist guft[2] kū

---

1 Tc <-dyyh>, Td <-dgyh>.
2 Tc, Dh. (BK); JDM <-t'>, Td.
3 TcJ; not D, Dh. (BK).
4 R <-WNYy'>.
5 JDM <LWTE E = MN>.
6 JDM <-yk>.
7 Not Dh. (BK).
8 Tc, Dh. (BK, J?); DM <wkwlšn'>.
9 Tc, Dh. <-¸m>; D <-m>.
10 M <TWRA Y>.
11 Dh. (BK, Tc s.m.) <-yt' ∵>.
12 Dh. (BK, Tc s.m.) <-yt>.
13 T <HNA t>; D <hwht>; Dh. (BK, Tc s.m.) <HNA-t>.
14 T, Dh. (BK) <ylyš'sp̄'>; Tc <ylyšsp̄'>; D <klyy'sp̄'>, J <klšsp̄'>, M <klyšsp̄>.
15 T <-^x2y>; Tc, Dh. <-x2y>, D <-9>.
16 T <-A'n wn's>; TcD, Dh. <-A'n A'nwn's>.
17 TTc, Dh. <-d>.
18 TcJDM; Dh. ... abāz zīndag ...; not T eol.
19 T; TcD, Dh. <š''>.
20 D <-yt>; JM?
21 T \ēdōn/ kerdan tā; BK ēdōn kerd tā ka; Tc ēdōn kerdan ī / ka; D, Dh. (JM) ēdōn kund ka.
22 T, BK + ī.
23 T <-x2d>, Tc, Dh. <-x2y>, D <9->.
24 D, Dh.
25 BK <krtw'lyh>.
26 JDM; not T, (BK?).
27 Dh.; not TJDM.

ka nē frēftār hē man[3] frēftār pad-čašm[4] hē Ohrmazd andar [T60²_40r] ruwān ī[5] Garišasp[6]
⸢ čē ka Garišasp ⸣ pad tanōmand ud gyānōmand nē būd[8] hē tis-iz dām ī tō pad gētīy[9] estišn nē
būd[10] hē

18f.30 ka Zardušt[11] xāmōš abāg būd estād [D30] ātaxš[12] bē ō[13] pāy estād
u-š wināhgārīh ī Garišasp andar xwad[14] bē guft
u-š guft kū-š man bē ō[15] wahišt nē hilam[16]
ud ātaxš[17] ēn and gōwišn guft ud[18] bē estād[19]

18f.31 ud Gōšurūn[20] yazd[21] bē ō pāy estād
u-š[22] guft[23] kū man bē ō dōšox nē hilam[24] [BL32v] čē-š pad man nēkīh was kerd[25]
Gōšurūn[26] ēn-and saxwan[27] guft bē estād

18f.32 ud Zarduxšt bē ō pāy estād u-š bē ō ātaxš namāz burd[28] u-š guft kū
pahrēz ī tō kunam[1] ud kerdārīh ī[2] tō andar gēhān bē gōwam[3]

---

1 J <-whšt'>, Tc <zlt / yšt\'/>.
2 **T, Dh. (BK); not Tc; JDM hēnd.**
3 T; Tc, Dh. w +; DM <OL>.
4 Tc <PWNc cšm>.
5 Not DJ.
6 TcJM <klyšsp(')>.
7 Not DM.
8 T; BK <-yt>, Tc sec.m.
9 JDM <yyt'>.
10 JDM <YHWWNt'>; TTc, Dh. (BK) <bwt'>.
11 Tc <zltwyšt'> +, J <-whšt'>.
12 DM <hš>.
13 T, Dh. (BK) + ī eol.
14 All <NPŠE>.
15 Not T, BK.
16 Tc, Dh. (BK) <-̣m>.
17 T.
18 Not T.
19 TcJDM <yst't'>; T, Dh. (BK, Tc s.m.) <-'t'>.
20 TD <ywš'wlwn> Tc < ywš'wl w>.
21 T; TcD <y't''>.
22 Tc w +.
23 Not Tc.
24 Tc, Dh. (BK) <-̣m>.
25 T; TcD <-tn'>.
26 T <gwš'wlwn>, Tc <dwš'wlwn>, D <ywš'wlwn>.
27 TTc <MRÛA>, Dh. (BK) <MRYA>; JDM <MYA>.
28 TTc; D <bwltn'>, M <bwtn'>.

ud[4] ō [Tc67] Wištāsp ud ǰāmāsp bē gōwam kū

bē nigerēd kū ātaxš čiyōn a-kēnīhā[5] kerd ka Garišasp pad[6] petīt bē[7] [T60²_40v] kerd

u-š bē[8] āmurzēd ∵

18f.33 Zardušt pursīd az Ohrmazd kū nazdist[9] rist[10] ān ī[11] kē wirāzē[12]

18f.34 Ohrmazd[13] guft[14] [15]⌈ kū ān ī[16] Garišasp

18f.35 Zarduxšt[17] garān sahist[18] [D31] u-š bē ō Ohrmazd guft ⌉kū

ka Garišasp kār mardōm ōzad būd čē rāy nazdist[19] rist ān ī ōy[20] kunēnd[21]

18f.36 Ohrmazd guft kū-t garān ma sahād[22] Zardušt

čē ka Garišasp nē būd hē u-š ēn-and kār nē kerd hē[23] ī[24] guft estād[25]

nē tō ud[26] nē⌈ ēč dām ī ⌉[27] man[28] estišn[29] nē būd[30] hē

PR.18g

18g.1 ud[31] paydāg bawēd kū pad xwēš-sūdīh kas-iz[32] nē awestwār

---

1 Tc <-ˌm>.
2 Not T.
3 T <-yt'> eol.; JDM <YKOYMWNm>.
4 Not T.
5 T <'k'yn'yh>, Dh. (BK) <'k'yn'yh'>, TcD <'kyn'yh'>.
6 T bē.
7 Not T eol.
8 Not DJ (M?).
9 T <nzyyt> +; Dh. (BK), TcD <nz'yyt'>.
10 T <l'st'>; Tc <lYst Y>.
11 Not JDM.
12 T <l'cYkyh>; D <wl'c''>, Tc <wl'c^''>, R <wl'vYy'>.
13 Tc w +.
14 Not T eol.
15 Not BK (from where?).
16 TTc; JDM, Dh. Tc s.m. <AMT ZK>.
17 Tc w +.
18 Tc, Dh.; T <-EN'yt'>; D <QDM MNW // yyyt'> (JM?).
19 T; **TcD, Dh. (BK) <nhwst'>.**
20 Tc; T <OL>.
21 T <-d>; Tc <-''>, D <-yy'>.
22 Tc <AL 'y ...-yt' →-'t'>, JDM <AL 'y ME MNW 't'>.
23 D <-yy'>.
24 Not T.
25 T <Yst't'>, Tc <Ystyt'>, JDM <yyyt'>.
26 Not T.
27 T <'c' / y'm Y>, Tc <'c'd'm Y>, DM <'cwy'mn = AP̄NŠE>.
28 BK <LA>.
29 TTcD <'st->.
30 JDM <bwtwm>.
31 Not T +.
32 TcD; T, Dh. (BK, Tc s.m.) <AYŠ>.

18g.2 ud paydāg bawēd kū wināh ī hamēmalān ka-š hamēmāl hušnūd [BL33r] ā-š[1] wizārd [2]⌜ bawēd

ud paydāg (bawēd) kū yazd-iz[3] meh-dādestānīh ōh nigerēnd

18g.3 ud paydāg ⌟bawēd kū ka yazd-ēw ayār[4] ā-š bē ō dōšox nē hilēnd[5]

18g.4 ud[6] paydāg bawēd kū ka-š yazd-ēw[7] hamēmāl ā-š bē ō wahišt nē hilēnd[8]

18g.5 ka az ātaxš ī [Tc68] warahrān nišāstan[9] mard ēn sūdōmandīh hē

⌜ ka-š[10] az ⌝ān yazd-ēw[11] ayārīh (ī) bē ō dōšox nē[12] šawēd [D32]

ēw-iz-iš[13] arz nē paydāg ∵

PR.18h

18h.1[14] gyāg-ēw paydāg kū

Ohrmazd guft kū-m[15] ātaxš ī warahrān mard ī xwadāy ī ahlaw u-m[16] arz nē guft

ud[17] agar-iš[18] arz[19] gōwam

ā-š[20] hamāg ābādīh bun ud hamāg ahlāyīh-paydāgīh[21] bar[22]

ud[23] hamāg Spenāg Mēnōy[24] dām ī gētīy-estišn[25] arz

PR.19

19.1 gyāg-ēw[26] paydāg kū kadag-xwadāy[27] ud kadag-bānūg ka andar xānag bē mīrēnd

---

1 D <hwy'nwt'yh>, J <hwšwt'yh> M <hwšwt's>.
2 Not TDM, J in marg.
3 Tc <y'tw~~k~~c>; D yazd ī.
4 All -īh.
5 T <-x2>, Tc <-(>, D <-9>.
6 + not D.
7 T; TcD <y't" 'y>.
8 T <-x2y>, Tc <-(>, D <-9>.
9 All <-st'>.
10 T ka.
11 TcJDM <y't">.
12 D + <ŠBKW9>, JM <ŠBKWN9>.
13 T, Dh. (BK, Tc s.m.) <'ywcwš>, TcJDM <'yw'cš>.
14 Cf. Sdb.21.
15 T kū eol.
16 Dh. (BK, Tc s.m.); TcJDM <'m>.
17 Not T.
18 Tc <HTš>; TD <'thš>.
19 T + nē.
20 TcJDM; T, Dh. (BK, Tc s.m.) u-š.
21 TTcJDM; Dh. (BK) paydāg.
22 PY.8.5 **pad kāmag ī āb pad kāmag ī urwar ud pad kāmag ī harwisp ābādīh** ī Ohrmazd-dād **kē az ahlāyīh paydāgīh** bun ud bar ā-šān pādaxšāyīh bē kun.
23 DM ī.
24 TcD + ī.
25 DM <yyt'y'>. – T <'st->, Tc <'st' šn'>, D <HZYTWN->.
26 T; Tc <-k''y>, D <-k 'y>.
27 Not D (not break in T: xwadāy / ud kadag-.

tar[1] dar ī bērōn bē nē abāyēd burdan

čē-š xwarrah[2] ī xānag[3] abāg bē šawēd ∵

PR.20

20.1 gyāg-ēw[4] paydāg kū mard-ēw ka bē xwānēd[5] kū

agar-im[6] ēn nēkīh bawēd ustōfrīd-ēw[7] bē kunam[8]

ā[9] ka-iz-iš[10] nē bawēd ā-š bē abāyēd kerdan

čē yazdān ī[11] sūd-dahišn hēnd nē kāmag-dahišn

ud[12] nīrmad ī[13] mardōmān yazdān weh dānēnd[14]

20.2 būd dastwar kē-š ēdōn guft kū

agar-im ēn nēkīh nē bawēd [BL33v] ā-nē[15] kunam[16]

pādixšāy[17] [D33] bawēd ka nē kunēd[18]

20.3 kē-š[19] ustōfrīd-ēw[20] xwānd[21] ā-š nān-iz ud may ud sprahm[22] ud <y'wywbn'>[23] and čand[24] pad

[Tc69] ān uzēnag[25] andar abāyēd nē pādixšāy bē ka bē dahēd

20.4 ka-šān[26] ustōfrīd yašt ān mardōm kē-š yašt nē kerd estēd[27] ayāb-iš[28] drāyān[29] xward[1] estēd

---

1 All <LCT'>.
2 M <YAE>.
3 DM + ī; not TTcJ, Dh. (BK).
4 T; TcD <- 'y>.
5 T gōwēd.
6 D <w'tm>.
7 D w +.
8 Tc <-¸m>.
9 T <'y>, TcD, Dh. <'>.
10 T <AMTcš>, TcD <AMT'cš>.
11 Not Tc; BK, Tc s.m. <Y W>.
12 TcD; not T.
13 Not T, BK.
14 T <HWEnd>.
15 TTc <'LA>, D, Dh. <' LA>.
16 TTc <-¸m>.
17 T <-š'y>, TcD <-š'>.
18 T, Dh. (BK) <-x2y>, Tc <-x1>, JDM <-y>.
19 T, BK, Tc s.m.; TcD ka-š.
20 T not -ēw; TcJDM <-ytk'>.
21 T <krtn' t'>, TcD <KRYTNt'>.
22 T <splhm>, TcD, Dh. (BK) <splm>.
23 TTcD; Dh. (BK) <šwynb' / W>; Dh., AW *sudāb.
24 Dh. (BK) <'nycny>(?).
25 DM <'wcyn'>.
26 T <AMTm''n'> eol.. – Dh. (BK) w +.
27 JDM bawēd.
28 T ayāb; TcD, Dh. <'ywp'š>.
29 TcJDM <dl'yšn'>.

ān-iz kē-š ābilag[2] abāz bawēd nē pādixšāy[3] dād

ān-iz[4] awēšān xwarēnd and čand xwarēnd ōy[5] nē bawēd

ēn drōn-iz[6] ēdōn bawēd

ka awēšān nē mad estēnd bē ō sag ud way abāyēd dād ∵

PR.21a

21a.1 dar-ēw[7] ēn kū[8] (kē) kūn-marz ēw bē[9] ōzanēd ā-š tanābuhl ēw kerbag

21a.2 [10]⌈ kē mard-ēw ī[11] druwand ī[12] margarzān[13] bē ōzanēd ā-š tanābuhl ēw[14] kerbag ⌉

21a.3 kē mār-ēw[15] pad-parr bē ōzanēd ā-š tanābuhl ēw[16] kerbag

21a.4 ud[17] kē way ēw[18] andar āb gīrēd bē [19]⌈ ōzanēd az āb bē āwarēd ā-š tanābuhl ēw kerbag

ka andar āb ⌉ōzanēd[20] ud 1000 500[21] tanābuhl-ēw[22] bē [D34] ōzanēd

21a.5[23] kē mōrī[24] bē ōzanēd ā-š 90[25] kerbag

21a.6 (kē) mār-ēw[26] bē ōzanēd

[27]⌈ ka-š Abestāg abar[28] gōwēd ā-š[29] tanābuhl ēw[30] kerbag ⌉

21a.7 ka-š Abestāg padiš [BL34r] [1] nē gōwēd [2]⌈ 12 tanābuhl[3] kerbag ⌉

---

1 Tc, Dh. (BK) <-t'>; JDM <-yt'>.
2 Dh. “an open blister”; AW apparag.
3 TTc <-š’y>, JDM <-š’ Y>.
4 T<ZKc>; Tc, Dh. <W ZK Y>, D <ZK Y>.
5 AW + *sūd(?).
6 T <dlwn'c>; TcD, Dh. <dlwn'yc>.
7 Tc, Dh. (BK), D ī; not T.
8 Not T.
9 JDM + <OL>.
10 Not D; JM in marg.
11 Not T, Dh. (BK) .
12 Not T.
13 T <mlylc’n>, Tc <mly’lc’n>.
14 T no -ēw.
15 D -ī.
16 T no -ēw.
17 Not T.
18 T <wk’y>.
19 Not T then: <y’’y-1> kerbag @ / mār-ēw ...
20 DM <YKLWNyt'> 2x.
21 T <200>.
22 Tc, Dh.; T not -ēw, D -ī.
23 J in marg.
24 T <mwls>, TcD <mwlk>.
25 T <y’’y-1> [= jahīy]; TcD <y’y-1 = 90>.
26 D -ī.
27 T interl. sec. manu; not BK.
28 Dh. (BK, Tc s.m.) <ptš>.
29 Not Dh. (BK).
30 Dh. (BK) <-1>.

ka 12[4] bē ōzanēd[5] ā-š tanābuhl ēw[6] kerbag ∵

21a.8 ka-š gazdumb[7] <w wylw[8] w'hlwk' tšn' [Tc70] 'ywl[9]> 100 bē ōzanēd ā-š tanābuhl-ēw[10] kerbag

21a.9 ka pāzūg[11] ī gand[12] gardān[13] bē ōzanēd 12 12 kerbag

21a.10 kē[14] <sl'p̄'k'> ēw bē ōzanēd ā-š ēw māh[15] drahnāy[16] yašt meh[17] ud[18] srūd-gāhān[19]

21a.11 kē karzang[20] 100 50[21] bē ōzanēd ā-š[22] tanābuhl-ēw[23] kerbag

21a.12 kē <klb'y[24] wk>[25] ēw bē ōzanēd u-š ēw māh drahnāy yašt meh ud srūd-gāhān

21a.13 kē[26] <kswkwšk>[27] bē ōzanēd ā-š tanābuhl-ēw[28] kerbag

21a.14 kē[29] magas[30] ī kirm-rīy bē ōzanēd ā-š 10 rōz yašt meh ud srūd-gāhān

21a.15 kē[31] 100 <gwwc> bē ōzanēd ā-š sāl drahnāy [D35] yašt meh ud[32] srūd-gāhān[33]

21a.16 kē garzag ēw ī[34] nasāy-brīn[35] bē ōzanēd[36] ā-š kerbag ēdōn bawēd čiyōn ka-š gurg 4[37] šagr hē

---

1 T in upper margin sec. manu: 12 tanābuhl kerbag.
2 Not TTcJDM; in TTcBK inserted s.m.
3 BK s.m. <-1>.
4 T <jyb> with superscript Av. *j* = jahīy.
5 DM <YKL-> also later.
6 Not T eol.; Dh. (BK) <-1>.
7 T, Dh. (BK) <ypdwmb'>, Tc <yycdwmb'>, D <yycywbwwm>, JM <yycywbwm>.
8 Tc <w wwyl>, D< wwyl>, Dh. <w wyl>.
9 DM <yywl>, J <w'ywl>.
10 T <-1>; TcD, Dh. <'y>.
11 M <pwzwk'>.
12 T, Tc s.m. <ywnd>, TcJDM <ynd>.
13 T, Tc s.m. <-'n'>; TcJDM <-yn'>.
14 T, Dh. "all" <MN>; TcD <WMN>.
15 Dh. (BK) <BYRHy>.
16 T <-'y>, Tc <-'>, JDM <'y Y>.
17 T <ms> 2x, TcD, Dh. <myh> 2x.
18 Not T.
19 T <slwwt-> 2x; BK <slwn>; DM <stl>, J <stlw>.
20 T <klck'>.
21 TcD, Dh. <y'k>.
22 Not T.
23 TcDh.; D -ī; T not -ēw eol.
24 T, Dh. (BK); TcJDM <KLBA>.
25 AW karbūg.
26 D w +.
27 AW kašawag.
28 T; TcD <'y>.
29 Not BK.
30 T, BK, Tc s.m. <mws>; TcDM <mkyh>, J <mks>.
31 Tc w +.
32 T ī.
33 T <slwwt'-> +.
34 TcD.
35 <-PSKWN>.
36 T <YKTW LWNyt>.
37 TcD, Dh. <4y>.

gurg-yōz[1] ud gurg-šagr ka bē ōzanēd[2] ā[3] and-čand tan sanǰēd ā-š ān tanābuhl ī[4] šagr <ywlyk> kerbag

21a.17 kē 2 šiš[5] ayāb 2 kayk[6] bē ōzanēd ā-š ēw[7] rōz yašt meh ud srūd-gāhān ∵

PR.21b

21b.1 ēn-iz[8] paydāg kū Zarduxšt az [BL34v] Ohrmazd pursīd kū

az[9] Ahrimen xrafstarān čē[10] [11]⌈ dagrandtar[12] pad-gyān zīst[13] [Tc71]

21b.2 Ohrmazd[14] guft kū ⌉

[15]⌈ mōr ud mār awēšān harw ēk rāy 2000 sāl zīyand[16] ⌉

mōr pad 1000 ud 300 ud 30 3 sāl[17] abāg mār[18] parr bē rōyēd[19]

[20]⌈ ka-š parr bē rust[21] ⌉bawēd[22] ⌈ ēg mār ⌉[23] ⌈ srūw[24] bē rōyēd ⌉[25]

az ān ī Ahrimen xrafstar ī[26] wišōmand and čand⌈ kū ka ⌉[27] karzag ēw[28] angust bē ōzanēd ā-š ēk[29] rōz yašt meh srūd-gāhān[30] bawēd

21b.3 kē zūzag[31] ēw bē [D36] ōzanēd ā-š[1] 5 tanābuhl wināh bawēd

---

1 T <-ywwc>.
2 Dh. (BK, Tc s.m.) <-t'>.
3 Tc, Dh.; D(JM?) <w'>; not T.
4 TcD, Dh..
5 T, BK <yšyh>, TcJDM <yšš>.
6 T, BK <y'k>; TcD <k'k>.
7 T <HNA>.
8 Dh. (BK, Tc s.m.); TcJDM <ZNE>.
9 T <MNW>.
10 D w +.
11 T repeats.
12 T <dylndtl>, Tc <dÿln'dtl>, D <yyln'dtl>, Dh. <yyln'ytl>.
13 T <zywwst'>, <zywstn'>; Dh. <zywstn'>; TcD <zywystn'>.
14 TcD w +.
15 Not DM; J in marg.
16 TTc <zywnd>.
17 BK, Tc s.m. <YHWWNt'>.
18 T <mwl>.
19 T <lwYyt'> 2x; TcD(M?)J <lw't'> 2x.
20 Not T.
21 TcJDM <lw't'>.
22 T + Ahrimen.
23 TcJDM 2x.
24 DM <sl>.
25 T <slwb' Yyt'> with <lw> added in marg.
26 Tc; D <wy>; not T. – D + <klck>.
27 Not T.
28 D + y.
29 Not TcD.
30 T <slwwt->.
31 M <zkzk'>.

21b.4 kē udrag ēw ayāb[2] rōbāh-ēw[3] [4]⌈ bē ōzanēd ayāb rasūg ēw ā-š 2 tanābuhl ud[5] nēm[6] wināh ⌉

21b.5 kē[7] sag ēw bē ōzanēd ā-š 4 tanābuhl[8] wināh

21b.6 kē babrag ēw ī[9] ābīg bē ōzanēd ā-š 100 ud 50 tanābuhl wināh ∵

PR.22.[10]

22.1 dar-ēw[11] ēn kū Zardušt [12]⌈ az Ohrmazd ⌉pursīd kū [13]⌈ dānāg harwisp-āgāh hē

22.2 ud[14] Ohrmazd guft kū ⌉dānāg harwisp-āgāh ham

22.3 ud[15] Zardušt guft kū-t dānāgīh[16] čiyōn ast

22.4 Ohrmazd[17] guft kū-m dānāgīh ēdōn ast ī[18] ka hamāg pēm ī [BL35r] harw tis andar ō[19] ǰāmag ēw stānēnd[20] man ēk ēk ǰudāgīhā bē dānam guft[21] kū az[22] pestān ī[23] kē

ka [Tc72] hamāg[24] āb ī pad[25] hamāg[26] gēhān andar ō ēw[27] gyāg hilēnd[28] man[29] ēk ēk ǰudāg bē dānam guftan kū az kadār[30] xānīg

ka hamāg urwar ī pad hamāg gēhān[31] xwurd bē afšārēnd man[1] ēk[2] ēk abāz [D37] ō gyāg ī[3] xwēš dānam nihād

---

1 D w +.
2 Tc <'dwk>.
3 TTc <-''h-1>, D -ī.
4 Not DM; J in marg.
5 Tv ī.
6 T <PRG>, Tc <PRY>.
7 TcD w +.
8 JDM + y.
9 Not T.
10 Cf. Z.2.108-.
11 Tc; D dar ī; T dar.
12 Not T.
13 Not T.
14 Not TcJDM.
15 Not T.
16 All dānāg ī.
17 Tc w +.
18 Not T.
19 Not T.
20 Tc, Dh. (BK) <YNSBWd Y>, D <-WNd Y>.
21 JDM w +.
22 All <MNW>.
23 Not T.
24 Not M.
25 Not JDM.
26 Not T, Dh. (BK).
27 TTcD <HNA>.
28 T, Dh. (BK) <-x2y>, Tc <-~~x2d~~ \(/ > eol., JDM <-d>.
29 Not Tc eol.
30 JDM <k'l>.
31 Not T, BK.

PR.23.

23.1 Zarduxšt guft[4] kū[5]

dādār harwisp-āgāh[6] hē ud[7] hamāg tis[8] dānē[9]

ahlawān az[10] gētīy bē widerēnd ruwān ī[11] awēšān ō[12] kū rasēd ∵

23.2 Ohrmazd guft kū

3[13] rōz ud[14] 3 šab ān gyāg [15]⌈⌈ kū ka-š gyān bē šawēd[16] ā-š[17] sar[18] estēd⌈ ahlaw ruwān ⌉[19] ān[20] gyāg ⌉⌉ nišīnēd wastarg[21] ī[22] spēd dārēd

ēn saxwan gōwēd kū

nēk-im būd[23] ka-m [24]⌈ kār ud kerbag kerd[25] hē

Ohrmazd xwēš ham ⌉u-m pad kāmag[26] ī xwēš nēkīh padiš[27] kunēd[28]

23.3 u-š šab ī[29] fradom ān-and[30] nēkīh bē nimāyēnd čiyōn mard-ēw[31] kē zīndag būd[32] ā-š andar gēhān nēktar būd

23.4 šab-iz ī didīgar[1] ā-š ēdōn bawēd

---

1 Not TcD.
2 T + y.
3 Not T, Dh. (BK).
4 Not BK.
5 Not T, BK
6 T <hlwst->, BK <hlwst'->; Tc <hlwwsp̄->, DJ <hlwsp̄'->, M <h'lwsp̄'->.
7 Not T.
8 Not DM eol.
9 T, Dh. (BK) <-d ''>; Tc <-d 'š>; JDM <-TWN9 'š>.
10 JDM <BRA>.
11 Not TDM.
12 D w +.
13 Not T.
14 Not T.
15 BK 2x.
16 DM <-t'>.
17 D w +.
18 T <LOYŠYH>.
19 All <'hlwb'n>.
20 T + y.
21 JDM w +.
22 Not T eol.
23 DM <bwtn'>.
24 Not DM, J in marg.
25 Not T.
26 TcJDM <k'm'k'>.
27 BK 2x.
28 TTcJDM <-x1>; Dh. (BK) <-x2y>.
29 Not TJDM.
30 D w +.
31 D -ī.
32 TcJDM; TDh. (BK, Tc s.m.) <-yt>.

23.5 šab-iz ī[2] sidīgar pad-gāh[3] [BL35v] ēdōn sahēd čiyōn hamāg urwar ī andar gēhān hu-bōytar[4] bē ō ēd gyāg āwurd[5] [Tc73] hē

ud[6] andar ān sprahm ī hu-bōyīh[7] nišīnēd[8] gōwēd [D38] kū

ēn [9]⌈ bōy ī ēdōn hu-bōy ēdōn xwaš ī wād ō wēnīg ī[10] man āwurd[11] [12]⌈⌈ u-m ⌉haguriz pad gētīy hu-bōyīh ī[13] čiyōn ēn nē dīd[14] ∵ ⌉⌉

23.6 Ohrmazd guft kū

ān wād bōy[15] az[16] wahišt āwurd

PR.

23.7 ka ruwān andar ān wād bē[17] nigerēd

kanīzag[18] ēw wēnēd kē-š[19] hamāg tan[20] rōšn abāyišnīg

u-š tan[21] ēdōn nēkōg[22] ī-š haguriz[23] az dām ī[24] Ohrmazd tan ēw ān[25] nēkōgtar[26] dīd

23.8 az-iš[27] pursēd[28] kū kanīzag[29] kē[30] xwēš hē

23.9 kanīzag[31] gōwēd kū ǰuwān ī[32] hu-menišn ī[1] hu-gōwišn ī hu-kunišn

---

1 TcD + ud sidīgar; not T.
2 T; Tc ud šab ī, D šab.
3 TTc <PWN cy''>, Dh. (BK) <PWNc g'h>, D <PWN c'h>. – Pers. *pegāh*.
4 BK <hwbytl>.
5 JDM <-yt'>.
6 Not T.
7 Tc <hwb'h>, s.m. <hwbw'h>.
8 TcD + ud.
9 Not T.
10 Not D.
11 Dh. (BK) <YHSNNt>, TcD <-NNt'>.
12 Tc in marg.
13 Not JDM.
14 JDM <-yt'>.
15 T, Dh. (BK, Tc s.m.);, not TcD.
16 T <MNW>.
17 Not JDM.
18 DM <kpk>.
19 TcD; T, Dh. (BK, Tc s.m.) ka-š.
20 Dh. (BK, Tc s.m.) + <lwbšn'>.
21 T; Tc <klp'>, JDM <krp>.
22 T nēk.
23 TcD; T <hklc'>.
24 Not JDM. – T + dahišn.
25 T, Dh. (BK, Tc s.m.) <ZYš >.
26 TJDM <nywktl>. – T + nē.
27 Tc u-š aziš. – BK, Tc s.m. + <PWN>.
28 D <PWN / yyylt'>, M <PWN yyylt'>.
29 T <krpk'>.
30 BK, D <MN>.
31 JDM <krpk(')>.
32 Not TJDM.

⌈ man kunišn ⌉[2] tō[3] ham tō xwēš ham

23.10 ud[4] ruwān gōwēd kū az[5] kerd[6] ī[7] kē tō ēdōn meh ud[8] weh ud pērōzgar ud[9] nēkōg[10] ud a-bēš čiyōn man [11]⌈ sahēd

23.11 kanīzag gōwēd kū az kerd ī tō man[12] ēdōn ham čiyōn tō ⌉sahēd

23.12 ka[13] tō ōy[14] dīd kē-š dēw-ēzagīh[15] kerd u-š kāmag[16] ī dōstān nē hanǰāft[17] u-š dar[18] andar bast u-š[19] tis-iz[20] bē nē dād

ā[21] tō[22] nišast hē u-t yazišn [D39] kerd u-t[23] mard ahlaw tis[24] dād kē az nazdīk[25] ud[26] kē (az) dūr mad

ud man nēkōg[27] būd[28] ham[29] u-t nēktar [BL36r] bē kerd ham

abāyišnīg[30] [Tc74] būd ham u-t abāyišnīgtar bē kerd ham pad kār ud kerbag ī tō kerd

tā[31] tan ī[32] pasēn mardōmān andar[33] gētīy yazišn ī[34] Ohrmazd kunēnd[1] ud[2] man rōz-rōz nēktar bawēd

---

1 Not T, Dh. (BK) 2x.
2 Not T.
3 T <L>.
4 Not T.
5 TTcD; Dh. “all” <MN>.
6 T <-tn'>.
7 T + <L>.
8 Not T 4x; not D 1x.
9 Not BK.
10 T nēk.
11 Not DM, J in marg.
12 Not T.
13 Not T, Dh. (BK).
14 T <OL>.
15 Tc <ŠDYA / ycyh>, Dh. (BK) <ŠDYAycyh>.
16 T <k hm’k'>, TcD <k’m’k'>.
17 T <hnc’t'>, Tc, Dh. (BK) <hnc’t’’t'>, DM <’t’’t'>.
18 TcJDM + ī.
19 D w +.
20 DM <MNYWM Y>.
21 Not T.
22 Tc <’ LK>, D <’LK>.
23 Not T. – D w +.
24 Tc w+.
25 T <nzst'>.
26 Not T.
27 T. nēk.
28 T <-yt’>.
29 DM + <ME>, J, BK + <QDM>.
30 Tc <-yk // '>.
31 TcD <krtnnd>.
32 Not Dh. (BK).
33 D w +.
34 Not Tc.

PR.

23.13 ruwān[3] fradom gām ī[4] frāz nihēd[5] ān gyāg kū star pad humad bē nihēd

didīgar[6] gām[7] ān gyāg kū māh pad hūxt bē nihēd

sidīgar[8] gām ān gyāg kū xwaršēd pad huwaršt[9] bē[10] nihēd

ud čahārom[11] gām andar Garōdmān ī[12] rōšn bē nihēd

23.14 ā[13] ruwān ī[14] ahlawān ī[15] pēš az[16] ōy az[17] gētīy bē šud[18] hēnd ud[19] andar Garōdmān hēnd

ā-š bōy ī[20] xwaš ō padīrag dārēnd gōwēnd[21] kū drīst[22] āmad hē

ud[23] weh āmad hē[24] az gētīy [D40] ī[25] anāgīhōmand ī[26] petyāragōmand[27] ō ēn gyāg ī an-anāgīh[28] ī a-petyārag[29]

dagrand[30] ⌈ zamān tō ⌉[31] nēk bawēd ∵

23.15 Ohrmazd gōwēd kū-š saxwan az-iš ma pursēd

čē mihr[32] ud[33] dōšāram[34] ī tan rāy ka[1] az tan bē[2] āmad[3] ā-š duš-xwār būd

---

1 TTc <-x1>.
2 Not T.
3 D w +.
4 Not D.
5 Tc <-'t>.
6 D w +.
7 T, Dh. (BK) + ī.
8 TcD w +.
9 TDM <hwwl->, Tc, BK, J <hwl->.
10 T <yyh>.
11 T <c'h'lwm>; TcD, Dh. (BK) <4-wm>.
12 Not T.
13 DM; Tc, Dh. (BK) ud.
14 Not T.
15 Not TTcD.
16 TcD <MNW>.
17 T pad.
18 Tc (eol.), D <-yt'>.
19 Not TTcD.
20 Not TTc.
21 T <-yt>.
22 T <dryyYt'>, Tc <drwst'>, D <dwst'>.
23 Not T.
24 D <-yy'>.
25 Not TD.
26 Not T.
27 T + ī.
28 T <'nanm'yh>.
29 T <pyt''lk'>.
30 T <ddln'd>, Dh. (BK) <yyln'g>, Tc <dÿln'd>, D <yyln'd Y>.
31 T <OhNALK>.
32 BK <MEWW>.
33 Not T; Tc <ww>.
34 TcJDM <yw'šlm>, BK <yw''lm>.

u-š xwarišn dahēd

23.16 ruwān[4] gōwēd[5] kū xwarišn[6] naxust kadām daham ∵

23.17 Ohrmazd gōwēd kū

pēm ī asp ud[7] mazg[8] rōγn[9] ud may[10] ī[11] šīrēn ayāb [Tc75] rōγn[12] ī [BL36v] Mēdyōzarm[13] kerd estēd dahēd

naxust[14] dahēd rōγn[15] ī Mēdyōzarm[16] čē ruwān⌈ ī ahlawān ⌉ka az gētīy bē šud[17] hēnd ā-šān tā[18] tan ī[19] [T60² 45v] pasēn xwarišn ēn ast ∵

PR.

23.18 Zardušt ēn-iz pursīd az Ohrmazd kū

ka ān ī[20] druwand bē mīrēd ruwān bē ō kū dwārēd ∵

23.19 Ohrmazd guft kū

3 rōz-šabān[21] ān gyāg kū ka-š gyān bē šawēd [D41] ā-š kamāl estēd nišīnēd[22]

ud[23] wastarg gardag[24] ud pūdag[25] ī pad⌈ 2 suft ⌉[26] ⌈ estēd ā-š ⌉[27] nihuft estēd

ēn-iz gōwēd kū

⌈ wad-iz u-m ⌉[28] būd ka-m kār ud kerbag nē kerd[29] Ahrimen xwēš ham

ō[1] kadār zamīg šawam

---

1 Not T.
2 JDM + ō.
3 T, Dh. (BK) <-yt>.
4 D w +.
5 Tc <-d>, BK <-y>.
6 T w +.
7 Tc, Dh. (BK).
8 TTc <mzg>, Dh. <mzd>, D <mzy>.
9 T <MYŠYA>, TcD <MŠYA>.
10 BK, Tc s.m. <HYA>.
11 JDM ud.
12 TTc <MŠYA>.
13 T ī +.
14 T <’wst'>.
15 T <MŠYYA>.
16 Dh. (BK) <mytkzlm>.
17 BK, Tc s.m. <-yt(')>.
18 Tc <’š’nnd>.
19 Not Tc, Dh. (BK).
20 Not JDM.
21 TTc, Dh. (BK) <rwcšp->; D <YWM / wš->, JM <YWM wš->.
22 All <-st'>.
23 Not D.
24 T <kltk'>, Tc, Dh. (BK) <yltk'>, D <yyltk'>.
25 T <ttk'>, BK <ptk'>.
26 T <yw{w}pt> bol., Dh. (BK) <ywtpwt>, Tc <dwt pwt'>, D <ywt pwt W>.
27 T, BK <Yst''>.
28 T <SLŠ / AP̄m>, TcD, Dh. <SLYAc AP̄m>.
29 T + <HWE'm>. – Tc + w.

kē[2] xwāham[3]

kē[4] ēn anāgīh az man abāz dārēd

PR.

23.20 u-š šab ī fradom ā-š and anāgīh bē nimāyēnd[5] čiyōn mard-ēw[6] kē tā[7] zīndag būd ā-š andar gēhān wattar būd[8]

23.21 šab-iz[9] ī[10] didīgar ud[11] sidīgar ā-š ēdōn bawēd[12]

23.22 šab ī sidīgar pad-iz gāh[13] ēdōn sahēd čiyōn ka andar[14] snēxr[15] ud gand[16] ī[17] pad gēhān bē ō ēd gyāg āwurd[18] hē[19] u-š ōy andar nibayēd

ka-š[20] ān gand[21] ō [Tc76] wēnīg pahikafēd gōwēd kū

wād ēn [BL37r] gand[22] ī ēdōn škeft[23] az kū āwurd ī-m haguriz pad gētīy gand[24] ī čiyōn ēn ō wēnīg nē pahikaft[25]

23.23 ān[26] wād az dōšox gand[27] ī Ahrimen

PR.

ka bē nigerēd[28] [D42] andar ān wād[29] kunišn ī xwēš wēnēd ī-š haguriz[1] az xrafstarān ī[2] Ahrimen dāmān zištar⌈ ud rēmantar ⌉[3] az ān nē dīd[4]

---

1 Tc, Dh. (BK) w +.
2 D(JM) w +.
3 T <BOAHWNm>.
4 D(JM) w +. – BK <MN>.
5 T <MHYTWNd>.
6 D -ī.
7 D; Tc <MNWWD>; not T.
8 TcJDM; T, Dh. (BK, Tc s.m.) <-yt'>.
9 Tc w +.
10 Not T.
11 Not T.
12 T, Dh. (BK, Tc s.m.) <-yt'>; TcJDM <-t'>.
13 T <Pwcy'h>.
14 *hamāg.
15 TTc <sn'hl>, JDM <snyhl>.
16 T, Dh. (BK) <gnnd>, Tc <gnd>, JDM <ywy>.
17 Not T.
18 JDM <-yt'>.
19 D <HWE 'y'>, JM <HWE'y'>(?).
20 Tc w +.
21 T <gnnd>, Dh. <gwy>, Tc <gnd>, D <gnd>.
22 T <gnnd>, Dh. <gwy>, Tc <gnd>, D <ynYk>.
23 T <škptt>, Tc <škyp[t?]> eol., D <škypt'>.
24 T <gnnd>, Dh. <gwy>, Tc <gnd>, D <ywy>.
25 DM <-kwpt'>.
26 TcD, Dh. w +.
27 T <gnnd>, Dh. <gwy>, Tc <gnd>, D <ywy>.
28 D <nylyt / '>, JM.
29 All + <MN>.

23.24 az-iš pursēd kū tō kē xwēš hē

23.25 ud[5] kunišn gōwēd kū ǰuwān ī duš-menišn ī[6] duš-gōwišn[7] ī[8] duš-kunišn[9] ⌈ man kunišn ī ⌉[10] tō ham

23.26 ud druwand gōwēd kū

az kerd ī[11] (kē)[12] tō ēdōn wad-bazagēn[13] rēman ud gandag ud[14] pūdag[15] a-pērōzgar bēšōmand[16] hē čiyōn man⌈ sahēd

23.27 kunišn gōwēd kū az kerd ī tō ēdōn ham čiyōn tō ⌉saham[17]

ka[18] tō ōy dīd kē-š yazišn yazdān[19] kerd u-š[20] mard ī ahlaw tis dād ā tō[21] dar andar bast[22]

u-t dōstān āzārd[23] hēnd u-t tis bē nē dād

ud[24] wad būd ham u-t wattar bē kerd ham[25]

⌈ zišt būd ham u-t ⌉[26] zištar bē kerd ham[27] pad wināh ī[28] tō kerd

tā tan ī[29] pasēn ka Ahrimen bē marnǰēnēnd[30] ā man[31] rōz rōz wattar bawēd

dwār[32] ō [D43] dōšox [Tc77]

---

1 DM <hklc>.
2 Not T.
3 T <OLEntl>, JDM <Wymn'tl>.
4 Tc <-t'>; TD, Dh. (BK, Tc s.m.) <-yt>.
5 Not T.
6 Not T 2x.
7 BK, J <ywšnywšn'>.
8 Not Dh. (BK).
9 TTc + ī.
10 TcJ dēn kunišn ī, Dh. (BK) dēn kunišn; DM dēn.
11 Not JDM.
12 Dh.
13 T <-bwc->.
14 Not T.
15 T + ī.
16 TcJDM; T <bl'z'' / mn'd>, BK <b'šwmny>.
17 TcJDM; T, Dh. (BK, Tc s.m.) <-yt'>.
18 TcD; T kū.
19 Not TcD, Dh.
20 Not T, BK.
21 TD, Dh. <' LK>, Tc <'LK>.
22 T <-yt>; Tc, Dh. <-x2y>, D <-9>.
23 JDM <'n'c->.
24 Dh.; TcD <-tn'>; not T.
25 JDM + <ZK>.
26 Not DM, J in marg.
27 Dh. (BK) + w.
28 Not T.
29 Not Tc
30 TTcD <mlncynd>.
31 T <' L>, TcDM <'L>.
32 T + w, D, Dh. w +.

PR.

23.28 ud[1] druwand gōwēd kū

ka-m sar bē brīnēnd[2]

ayāb-im pad tigr bē brīnēnd[3] ud[4] bē ōzanēnd[5]

ayāb-im [BL37v] ward-piš bē kunēnd[6]

ayāb-im[7] pad kārd bē brīnēnd

ā-m[8] weh sahēd čiyōn ka[9] pad ēn[10] rāh kū az <ywc'[11] 'pcyt>[12] estēd ā-m[13] bē[14] ō dōšox abāyēd šud

kāmagīhā nē šawam[15]

23.29 u-š Wizarš[16] dēw band ō[17] grīw[18] abganēd

u-š kunišn ī xwēš sahmgenīhā[19] bīmgenīhā pēš estēd[20]

bīm[21] ī[22] kunišn ī[23] xwēš rāy pēš ī[24] Wizarš[25] dēw ēdōn dawēd[26] čiyōn asp ī tāxt[27] estēd ka bīm ī[28] az tāzānag[29] rāy andar asprēs[30] tazēd[31]

ān-iz ō dōšox ēdōn tazēd[1] rawišn[2]

---

1 Not T.
2 TTcD <blynynd>.
3 TTc <-d> +, DM <PSKWN>.
4 Not T.
5 T <YKTWLt^>.
6 All <-x1>.
7 All <'yn'm>.
8 TcD; T, Dh. (BK, Tc s.m.) u-m.
9 Not T, Dh. (BK).
10 Not M (D eol.).
11 Tc <dwc'>.
12 ShSh uzīd.
13 D w +.
14 T <'mBRA>.
15 T; Tc D, Dh. <-yt'>.
16 T <yz'lš>; TcJDM, BK <yz'š>.
17 T bē.
18 T <glyw'>, TcJDM <ylyw>; Dh. (BK) <ylt'>.
19 T <'hmkyn'->, Tc <shm-> + y; JDM <shmkyn' yh'' OD>; BK <y'mkyn'yh' wy>.
20 T<Yst'yt> → <-'t>, TcD <-'t'>.
21 T <BRym>. – JDM w +.
22 Not JDM.
23 Not Dh. (BK).
24 Not D.
25 T <wyzl'š>; TcJDM, BK <yz'š>.
26 TTc <dwbyt'>, Dh., D <wywbyt'>.
27 DM <ty'ht'>.
28 Not Dh. (BK).
29 TcD; T <t'cynk'>.
30 TTc <'sp'l's>; D <'yt' l's>, M <'yt' 'ls>.
31 TTcD, Dh. <twcyt>.

PR.

23.30 fradom gām ī[3] bē nihēd pad duš-mad[4] bē nihēd

23.31 didīgar[5] gām[6] pad dušhūxt[7]

23.32 ud[8] sidīgar gām[9] pad dušhuwaršt[10] bē nihēd

ud čahārom[11] gām pad [D44] dōšox tārīkīh bē nihēd

druwand[12] ī pēš[13] az[14] ōy (az) gētīy[15] dwārist[16] estēnd[17] ā-š pad gand bē ō padīrag dwārēnd

u-š gōwēnd kū-t wad būd[18] wad āmad hē

az ān gētīy anāgīhōmand ī[19] margōmand bē ō ēn gyāg āmad hē [Tc78]

⌈ ī-t ān ⌉[20] anāgīh andar ēn anāgīh xwār[21] būd

23.33 Ahrimen drāyēd[22] kū

druwand bē ō gilistag[23] ī man čim āmad hē [BL38r]

ka ēdar bē[24] dard[25] duš-xwārīh ud anāgīh[26] ī-t padiš kunēnd[27] ēnyā[28] anīy tis nēst

u-t[29] hamāg anāgīh⌈ ast

23.34 ud ⌉[30] ō[31] []1 ruwān-iz ī druwandān gōwēd kū-š[2] pursišn[3] aziš ma kunēd

---

1 Omit?
2 JDM + ī.
3 Not TDM.
4 BK <ywšnmt>.
5 D w +.
6 Not T 2x.
7 BK <ywšnhwwht>.
8 Not TD 2x.
9 D + ī 2x.
10 T <dwšwwlšt'>, Dh. (BK) <ywšwlšt'>, TcD <dwšhwlšt'>, JM <ywšhwwlšt'>(?).
11 T <ch'lwm>, TcD <4wm>.
12 Dh. w +.
13 TTc <LOYN'>, JDM <pyš>.
14 <MNW> → <MN>?
15 DM <-'y'>.
16 T, Dh. (BK); Tc <-Yst'>, JDM <-yyyt'>.
17 Tc, BK <-d>; TJDM <-yt'>.
18 D <-tn'>, Dh. <-t' W>.
19 Not T.
20 TcD, Dh.; T az ān gētīy.
21 D <HNA L>.
22 T <y'l'yyt'>, Dh. (BK) <-yyt'>.
23 T <ylYstk'>, D <ylyyytk'>, Tc <glYstk'>.
24 JDM + ō.
25 TcD + w.
26 JDM anāg.
27 T <-x2d>, Tc, Dh. <-x2y>, D <-9>.
28 TcD; T <''ny'>; Dh. <'ywš>.
29 Not JDM.
30 All <'ytwn'>.
31 Not T.

u-š[4] xwarišn ī pad-iš arzānīg dahēd[5]

23.35 druwandān[6] gōwēnd kū-š gand dahēm[7] ī nōg rīd estēd

⌈ wiš ud wazag ī gandag ā-š ⌉[8] dahēm[9] ayāb ān ī nē nōg[10] rīd⌈ estēd pūd ⌉[11] estēd[12]

23.36 Ahrimen gōwēd

kū-š gand nōg [D45] dahēd

čē[13] ruwān ī[14] druwandān ā-šān tā tan ī[15] pasēn [16]⌈ xwarišn ēn ⌉∵

PR.24.[17]

24.1 ēn-iz paydāg kū ruwān ī ahlawān pas az ān ī ka gyān az tan[18] bē šawēd

ud[19] ka murw[20] [21]⌈ rōbāh[22] sag ud way tan brīnēnd ud ǰōyēnd

ruwān ī ahlawān tis-iz duš-xwārīh nē bawēd

ud[23] ruwān ī druwandān pas az ān ka-šān ruwān[24] az tan bē šawēd

ka-š gurg[25] ⌉rōbāh sag[26] way tan brīnēnd [Tc79] ǰōyēnd

dard ēw duš-xwārīh ēw[27] ēdōn ōh bawēd kū wāng[28] kunēd[29]

24.2 gōwēd[1] kū

---

1 Tc repats and deletes ~~nēst u-t hamāg anāgīh ēdōn ō~~.
2 T, Dh. (BK) kū.
3 T <pwrsYtšn'>, DM <PWN shwn>.
4 D w +.
5 TcJDM <YHWWNyt'>.
6 Dh. w +.
7 T <-yt> eol.; TcD, Dh. <-m>.
8 T <wŷh ZK Y gnd w ’š>, Dh. (BK) <wyh W ZK Y ywyk' ’’>.
9 T <-yt \m/>, Tc <-m>.
10 T <nk'> bol.
11 TcJDM; not T, Dh. (BK).
12 JDM <yyyt'>.
13 Not T.
14 Not D.
15 Not Tc.
16 Not T.
17 DD.15; SBd.24.
18 T + ī.
19 Not TTc.
20 T, Dh. <mwlw'>; TcD <MN lwn'>.
21 Not M; J in marg.
22 D + w 3x.
23 Not T.
24 T + ī.
25 TcD + w 3x.
26 T <WKBA>.
27 JDM <-yh w’y Y>; T <-lk''> eol.; Tc, Dh. (BK) <-lk' ’y Y>.
28 T, Dh. (BK) <KLBA>.
29 TTc <-x1>; JDM <-d>.

ka hamāg dām ī Ohrmazd man bē[2] xward hē ēg-im[3] ēn[4] pādifrāh ud[5] anāgīh was hē drāyēd[6] bē ō tan gōwēd kū

tan ī[7] duz ī[8] druwand was[9] xwāstag ī[10] tō pad gētīy bē kerd u-t im rōz pus ud brād ud[11] xwēšāwand ī[12] tō padiš[13] pahikārēnd[14]

ud tō pad man kē [BL38v] ruwān ham u-t tis-iz[15] nēkīh nē kerd

ud awēšān tō rāy tis-iz nēkīh nē kerd[16] drōn-iz[17] ēw pad ruwān ī tō[18] nē[19] kerd

man[20] andar dōšox andar[21] dast[22] ī[23] dēwān <yl'h>[24] ham

u-m tā tan ī[25] pasēn ā-m[26] anāgīh abāyēd[27] widārdan[28] [D46]

ud[29] tō[30] sag[31] way ud gurg[32] rōbāh ēdar[33] ǰōyēnd

u-t xwāstag ī-t kerd ā-t[34] tis-iz bē ō frayād[35] nē rasēd

harw kē wināh kunēd[1] u-š[2] ēn pādifrāh ∵

---

1 D w +.
2 TcJDM.
3 All <'ywm>. – TDM + w.
4 DM <YWM>.
5 TcJDM.
6 Tc, Dh. w +.
7 Not T.
8 Not T, Dh. (BK).
9 Not T.
10 Not T.
11 Not T.
12 Not T.
13 Not DM.
14 T <-lyn>.
15 T <MN ZNEc>.
16 TTc <-x1> 2x; D <-d>.
17 All <dlwn'yc>. – Dh. w +.
18 T <LA>.
19 D <l'y>.
20 D w +.
21 Not JDM.
22 T <ŸDE>; Tc <Ŷst'>, D, Dh. <yyyt'>.
23 Not T.
24 TTc, Dh. (BK), J(?) <yl''>, DM <yly''>.
25 Not Dh. (BK).
26 TD <'-m>, Tc <'m>.
27 JDM + <wt'l>.
28 TcD <-lytn'>.
29 Not T.
30 T <LA>.
31 D + w.
32 D + w.
33 T <LE ME>.
34 TTcD, Dh. <'t>.
35 T <pl'''t>, TcD, Dh. <pl''t'>.

PR.25.[3]

25.1 ahlāyīh ēdōn sahīg[4] ud[5] wazurg ud[6] arzōmand ī[7] gyāg ēw[8] paydāg kū Zardušt az Ohrmazd pursīd kū

čand zamān abāz ō [9]⌈ ān[10] fraškerd zamān[11] kū ⌉fraškerd-kerdārīh bawēd ud[12] tan ī pasēn ∵

25.2 Ohrmazd [Tc80] guft kū 3000 sāl Zardušt[13]

25.3 Zardušt[14] bē grīst[15] u-š guft kū [16]⌈ zamān dagrand abāz ast

25.4 Ohrmazd guft kū ēn zamān u-t ⌉dagrand[17] ma ē[18] sahēd

čē ruwān ī [19]⌈ ahlawān tā ⌉andar Garōdmān hēnd ā-šān ēn-and zamān[20] ī 3000 sāl ā-šān and drahnāy[21] pad čašm

25.5 u-š ēdōn xwār sahēd čiyōn kanīzag ēw[22] abāyišnīg ī[23] 15-sālag[24] ud[25] mard-ēw ī[26] ǰuwān ī[27] wīst-sālag[28]

ka-šān[29] ēk abāg did andar ō xānag[30] ēw[31] kunēnd[32]

---

1 TTcD <-x1>.
2 TcJDM ā-š.
3 Cf. SBd.25.4.
4 TTc, Dh. (BK) <s'hYk>; JDM <s'hy>.
5 Not T.
6 Not T.
7 Not T, Dh. (BK).
8 Dh. (BK) + y.
9 Not JDM.
10 T.
11 T <YNA> bol.
12 Not TTcD.
13 Tc.
14 Tc w +.
15 T, BK (Tc s.m.) tarsīd.
16 Not T, BK only <ODNA>(?).
17 T <yylynd>.
18 All <HNA>.
19 Not T eol.
20 T <YNA>.
21 TTc <-'k>, DM <yln'k'>.
22 T <-k' w'y>; Dh. (BK) + ī.
23 Not T. – D <-yk / OD>.
24 T <-ŠNTk'>, Tc <-s'lk'>, D om. -sālag, in JM.
25 Not T, Dh. (BK; J?) .
26 Tc; T <GBRA Y 1> eol.; DM -ī.
27 Not TcJDM.
28 T, Dh. (BK; JM?) <wYst'-s'lk'>, Tc <-wŸst->.
29 D w +.
30 Sadly not Ps. *āyōš*!
31 T, Dh. (BK, Tc s.m.) + y.
32 TTcD <-x1>.

u-šān pad [D47] wastarg ī narm bē xwābēnd[1] [BL39r]

ud[2] mērag ō ziyānag[3] pad gyān dōšāram[4]

u-šān ān abāyēd kū ān[5] šab haguriz rōšn ma bawād[6]

25.6 awēšān-iz kē ahlaw hēnd andar Garōdmān ā-šān xwašīh ud rāmišn rāy[7] ī-šān[8] ast

ā-šān ān abāyēd kū[9] haguriz ān[10] zamān[11] nē rasē[12] ∵

PR.26.[13]

26.1 ēn-iz[14] paydāg kū gāw[15] ud[16] asp[17] ud hōm-yazd[18] nifrīn kunēnd[19] ka-šān a-dādīhā[20] dārēnd

26.2 gāw[21] ōy kas rāy[22] nifrīn kunēd[23] u-š gōwēd kū-t frazend ma bawād

u-t dusrawīh ud[24] abārīg anāgīh abāg [25]⌈ harw anāgīh[26] ⌉bawād kē[27] man kušē[28] u-m pazē[29]

[Tc81] u-m ō arzānīgān nē dahē

ud[30] zan-iz ud[31] pusarīn[32] aškamb[33] ī xwēš[34] rāy[1] pahrēzē[2] ud[3] dārē[4]

---

1 *xwābēnēnd?
2 Not T.
3 TcJDM <Wz'y'nk'>.
4 T; TcD, Dh. dōst.
5 Not T, Dh. (BK).
6 T, Dh. (BK, Tc s.m.); TcJDM <-yt'>.
7 T <LA>.
8 Dh. (BK, Tc s.m.); T ā-šān; TcJDM <ZYšn'>.
9 TcD ka.
10 T, Dh. (BK) + y.
11 T <YNA>.
12 Tc <'y = ys>; Dh., D <-''>; T <-yt'>.
13 PY.11, SBd.26.
14 TcJDM ēn.
15 Not T.
16 Not T.
17 T <'sp'> +.
18 JDM <-y't''>.
19 All <-x1>.
20 D w +.
21 TcD, Dh. w +.
22 BK <LA>.
23 TTcD <-x1> +.
24 Not T.
25 Not T.
26 Not JDM.
27 JDM <MNWm>.
28 T <kwš'>, Tc, Dh. <kwš'y>, D <kwš' Y>.
29 TTc, Dh. (BK, J?) <pc'y>, DM <pc''>.
30 Not T.
31 Not T.
32 TcD, Dh. <-lyn'>; T <-l'n'>.
33 TD, Dh. <'škmb'>; Tc <'šk- / 'wmb'>.
34 Not T eol.

26.3 asp ō ōy[5] kas nifrīn kunēd[6] kē-š abar nišīnēd kū

abar man nišast ma tuwān bawād kē[7] pad zōr[8] ud[9] nērōg[10] ī man ayārīh ī ō wehān [D48] nē kunē ud[11] dušmenān abāz nē dārē

26.4 ud hōm-yazd ō ⌈ ōy[12] kas ⌉[13] nifrīn kunēd[14] gōwēd kū-t frazend ma bawād

u-t dusrawīh-iz[15] abārīg anāgīh xwēš bawād kē man andar yazišn kār nē framāyē[16]

ud sūr ī pid Ohrmazd bē ō man dād ērwārag ī[17] abāg uzwān ud[18] čašm[19] ī hōy ī ⌈ hamāg gōspand ⌉[20] ud[21] gōspand sardagān[22] nē yazē[23] bē ǰōyē[24]

ud[25] kē [BL39v] ān sūr ī pidar Ohrmazd bē ō man dād nē yazēd bē ǰōyēd[26]

andar mān ī ōy nē zāyēd nē āsrōn[27] nē artēštār ud nē wāstaryōš[28]

ud[29] andar mān ī ōy[30] zāyēnd mardōm ī[31] čihr ī[32] ǰādūgān wināst-dahišnīh[33] Ohrmazd-kirrēnīdār[34]

ud tis[1] tabāh[2] kunēd[3]

---

1 T <LA>!
2 DM w +.
3 Not TcJDM.
4 Not D eol; but JM?
5 TcJDM <OL>; not T. – Y.11.2 *ō ōy ī burdār*.
6 TTcD <-x1>.
7 DM kē-š.
8 DM <zw'l>.
9 T <Y Y>, BK <Y>.
10 T, BK <nylk'>.
11 Not T.
12 Not D.
13 Not T, BK. – D(JM) + rāy.
14 Tc + w.
15 JDM + w.
16 All <-plm''>.
17 Not TcD.
18 Not T, Dh. (BK).
19 T <cšm>, TcD <AYNE>.
20 T <l'y>! – BK + <LA>.
21 TcD.
22 T, BK (Tc s.m.) <stl->.
23 T <-'š>, Tc <-''>, JDM <-y'>.
24 TTc <ywš>, BK, J <ywš W>; DM <ywšn'>.
25 Not TD, Dh.
26 T, Dh. (BK); Tc <dw't'>, D <ywYyt' = yw't'>, JM <yw't'>.
27 DhDh. (BK) + w.
28 Tc <w'slwš>, BK (Tc s.m.) <w'slwnyh>.
29 Tc, Dh (BK, J).
30 BK + w.
31 Not T.
32 Not T.
33 Tc <wn'sYt'>, JDM <w'syt'->.
34 T, BK <-yl'nyt'l>, TcD <-ylynyt'l>.

ka[4] kār ud[5] dādestān was frāz gīrēd[6] tis-iz[7] bē ō[8] frazām[9] nē āwarēd

u-š[10] mēnōyīhā[11] [Tc82] pad ān band bandam[12] ī-m Tūr ī Frāsyāb[13] bast[14] ∵

PR.27.[15]

27.1[16] ēn-iz paydāg kū [D49] hangām ast ī[17] ka mard ašem-wohū ēw bē gōwēd ān[18] ēk ašem-wohū az 10 ašem-wohū[19] arzōmandtar[20]

27.2 hangām[21] ast ī ka[22] ēk[23] ašem-wohū az 100 ašem-wohū arzōmandtar

27.4 hangām[24] ast ī[25] ka[26] ēk ašem-wohū az bēwar ašem-wohū arzōmandtar

27.3 [27]⌈ hangām ast ī[28] ka ēk[29] ašem-wohū[30] az 1000 ašem-wohū arzōmandtar ⌉

27.5 hangām[31] ast ī[32] ka ēk ašem-wohū az kišwar ī Xwanīrah ǰud az mardōm arzōmandtar

27.6 hangām ast ī[33] ka ēk ašem-wohū az hamāg gēhān[34] gētīyīhā[35] arzōmandtar

---

1 DM <MN ZNE>.
2 T, BK (Tc s.m.) <twc'h>.
3 T <-x1> 2x.
4 Not T; TcD w.
5 Not T.
6 T <-x1>; TcD <-yt>.
7 Tc <MNDMc>.
8 Not DM.
9 T <plcm>.
10 Tc 2x.
11 Tc mēnōy // īhā.
12 Tc <-ˌm>.
13 T <pl''yyp̄>, Dh. (BK) <pl's'p̄'>, TcJDM <pl's''p̄'>.
14 TcJDM <bwst'>.
15 Cf. H.1, SN.80, SBd.27.
16 H.1.
17 Not T.
18 JDM w +.
19 T <'šm hwk'>; JM <-whwhwk>?.
20 D w +.
21 TcD, Dh. w +.
22 T, BK kē; not TcD.
23 Not T.
24 TcD w +.
25 Not Tc.
26 Not T.
27 Not T.
28 Not Tc.
29 Not TcJDM.
30 D + w ēk.
31 D w +.
32 Not TTc.
33 Not TTcJDM.
34 Tc + ī.
35 T, Dh. (BK) <yyt' yh'>.

27.7 ud ān ī[1] ka bē [2]⌈ gōwēd srōš-drōn[3] xwarēd u-š[4] [BL40r] az 10[5] arzōmandtar

27.8 ān ī ka bē ⌉gōwēd[6] [7]⌈ parāhōm[8] xwarēd ā-š[9] ān[10] az 100 arzōmandtar

27.9 ān ī[11] ka[12] bē gōwēd ⌉bē xuftēd ā-š[13] ān az 1000 arzōmandtar

27.10 ān ī[14] ka wigrād[15] bawēd ō didīgar kust wardēd[16] ā-š ān az bēwar arzōmandtar

27.11 ud[17] ka pad abdom[18] [D50] wardišn gyān[19] bē gōwēd ā-š az kišwar ī Xwanīrah arzōmandtar

27.12 ka-š dādestān ēdōn bawēd ī[20] ka ān[21] ašem-wohū ēw bē az dōšoxīh[22] bē ō[23] hammistagānīgīh[24] rasēd ā-š ān az harw tis[25] arzōmandtar ∵ [Tc83]

PR.28a.

28a.1 ēn-iz paydāg kū Ohrmazd bē ō Zardušt guft kū[26] harw[27] kār ud[28] kerbag ī-t tuwān hād kerdan[29] ham rōzgār ī[30] mad estēd bē kun čē ka gōwē kū pas kunam bawēd ī[31] ka[32] Astwihād[1] awiš rasēd[2] u-t bē kerdan nē tuwān ∵ ∵ ∵

---

1 Not T.
2 Tc in marg. with caret.
3 T + <lwn'pyt>.
4 JDM ā-š.
5 D <ŷ w>.
6 Tc w +.
7 Not BK.
8 Tc w +.
9 T u-š.
10 Not T 3x.
11 Not TcD.
12 T kē 2x.
13 Tc ā-š / ā-š.
14 Not Dh. (BK).
15 T <'ly't'>; TcD <wyl't(')>.
16 BK <wlcyt'>. – T w +.
17 Not T, Dh..
18 Not T.
19 T <ADYN' HŶA>.
20 Not T, Dh. (BK, M?).
21 T + ī.
22 TTcD -īg.
23 Not T, Dh. (BK).
24 T <-stk \'n/ yk>, DM <hmstk->.
25 D <YWM> eol., M.
26 Not D.
27 Not T.
28 Not T.
29 TcJM <krt'>, D<wkrt'>. – Dh. (BK, Tc s.m.) + <KRA>. – JM + y?
30 Not T.
31 Not TD.
32 JDM <AMT Y>.

PR.28b.

28b.1 ēn-iz paydāg kū

mard-ēw[3] ka gōwēd kū

tā-m xwāstag 10 2000[4] bowandag[5] bawēd kerbag nē kunam[6] ud[7] ruwān nē āmurzam[8]

ā-š pad ān[9] gōwišn Astwihād[10] bē[11] awiš[12] rasēd u-š[13] pas kerdan nē tuwān ∵ ∵

PR.28c.[14]

28c.1 ēn-iz paydāg kū Ohrmazd [BL40v] bē ō Zardušt[15] guft kū

pad kār ud[16] kerbag [D51] kerdan tuxšāg bāš[17]

čē[18] andar ēw rōz mard ēn[19] hamāg tis bē[20] awiš rasēd ∵

az gāh ī fradāg tuwāngar pad ⌈ gyān[21] xwadāyān xūb ⌉[22] dāšt estēd[23]

az[24] gāh ī čāšt[25] zamān[26] az[27] xwadāyān[28] u-š az dar abāz dārēnd[29]

ud[30] pas az nēm-rōz[31] ā-š[1] xwāstag abāz ō šāhīgān[2] gīrēnd

---

1 All <'st' Y w''t'>.
2 Tc , Dh. + w.
3 D <-Y>.
4 T <D 2000>, TcD, Dh. <y'-1000>
5 T <bwYk>.
6 TTc <-ꞏm>.
7 Not T.
8 T <'mwlycm>, TcD, Dh. <-lcwm>.
9 T + y.
10 TTc, Dh. (BK, J?) <'st' Y w''t'>, DM <'st'w ''t'>.
11 Dh. (BK, Tc s.m.) + <OL>.
12 BK <ywbšn'>.
13 JDM ā-š.
14 Cf. SBd.28.
15 Tc <-whšt'>.
16 Not T.
17 T <-šn'>.
18 T <QDM>.
19 DM <MN>.
20 T + <PWN> eol.
21 TcD <y'n'>. – Dh. (BK) + w.
22 T <g'n''n 'g'n' p'n>.
23 TTcJDM <yst->, Dh. (BK) <YKOYM->.
24 D w +.
25 T <-tk'>, D <c'št'>.
26 T <'n'yn'>.
27 Not T.
28 TTc <hwt''n>, D, Dh. <hwt'y'n>.
29 T <-dt>.
30 Not T, Dh.
31 D <ym>, JM <MNW ym YWM>?

ka šab[3] bawēd ā-šān bē ōzad[4] ud[5] wayān xward[6]

28c.2 dastwarān abar čāšt[7] estēd[8] čiyōn Warahrān ī[9] Ādurmāhān-būd[10] murw-iz[11] ī pad andarwāy[12]

[Tc84] šawēnd ā-šān ān Astwihād[13] zarmānīh bē awiš rasēd

⌈ ōšōmand pad ⌉[14] zamīg ōftēnd ud[15] bē mīrēnd

28c.3 tan ī ōšōmand pad tan ī ōšōmand anāgīh čim kunēd[16]

pad ēn čim tuxšt[17] kū tā-m[18] xwāstag nē bawād

pad ēn čim tuxšt[19] kū tā-m frazend nē bawād

ud[20] pad ēn čim tuxšt[21] kū [D52] tā-m[22] gōspand bē mīrād

28c.4[23] ka āgāh pad[24] ān ī xwēš xrad[25] dānēd kū

ōšōmand mīrēd[26] xāk [BL41r] bawēd

gāw xāk bawēd asp[27] xāk bawēd

zarr ud asēm xāk bawēd

mard[28] tagīg xāk bawēd

harwisp xīr[29] gētīy xāk bawēd[30]

---

1 TcD, Dh. <’’>.
2 All <šhYk’n> (D <-n'>).
3 All <šp>.
4 TD, Dh. <-yt>, Tc <-t'>.
5 Not TcD.
6 T <HYTENt>.
7 T, BK (Tc s.m.) <c’šyt'>.
8 T (Tc s.m.) <YKOYM->, TcD <yst->.
9 Not T, BK.
10 All <-mh’n->.
11 TcD, Dh. <wMN lwyc'>.
12 T <ylw’y>, Tc <dlw’y>, JDM <yl’w’y>.
13 All <’st' Y wh’t'>.
14 TcD; J tan ī ōšōmand pad in marg.; T 2x; Dh. (BK, Tc s.m.) ōšōmand pad tan ī ōšōmand pad.
15 Not T.
16 TD, Dh. <-x1>, Tc <-^x1>.
17 T <twhš’yt'>, TcD <twhšt'>.
18 JDM tā.
19 T <thšt'>, TcD, Dh. <twhšt''>.
20 Not T. [Dh. n. 17 here?]
21 T <twhšt>, TcD <twhšt'>; BK w +.
22 JDM tā.
23 Cf. Hávamál.
24 TcD w +.
25 T <’lc'> bol.
26 T <-’t>.
27 All <’sp(')>.
28 Tc w +. – JDM + w.
29 All <hyl>.
30 Cf. *AWN*.101.11.

ān[1] ēk xāk nē[2] bawēd[3] ka mard ahlāyīh menēd kār ud[4] kerbag kunēd ud kār ud[5] kerbag was kunēd[6] ud ahlawān tis dahēd ∵

PR.29.[7]

29.1 ēn-iz paydāg kū Ohrmazd bē ō Zardušt guft kū

ka pid abāg pus ud[8] hērbed abāg hāwišt ud wayūg[9] abāg zāmād[10] dādestān ud[11] dādwarīh aziš[12] kerd

ud[13] ka pid gugāh[14] ēk abāg pus gugāh ēk abāg wizīr bē ō[15] pid kunēd[16]

ud[17] xwāstag bē ō[18] pid abespār

pad ēn [Tc85] čim čē ān nēkīh ī pid pad pus kunēd pus[19] haguriz[20] ān[21] nēkīh[22] abāz tōxtan nē tuwān

kē-š [D53] az aburnāyīh[23] ud tarrōgīh[24] pad bē parward[25] tā ān ī[26] ka[27] purnāy[28] bawēd

[29]az-iz ēn wāzag kū pus tā 15-sālag parwarišn az pid ā-iz windišn[30] pid[31] xwēš

---

1 Dh. (BK) + y
2 Not T.
3 TcJDM; T, Dh. (BK, Tc s.m.) <-'t>.
4 Not T.
5 Not Tc, Dh.; JDM y.
6 Tc, Dh. (BK) <-d>.
7 Cf. SBd.29.
8 Not T.
9 T <wyywk'>; Ps.132 can. <wydwtky>. But <(w)swl> in 29.5.
10 T <z'my't'>.
11 Not T, Dh. (BK).
12 Tc <'p''>.
13 Not T.
14 T, Dh. (BK) <ywk'yyh> 2x.
15 Not T, Dh. (BK).
16 T, Dh. (BK, J?) <-x1>; Tc <OBYDWk' BYN>, DM <OBYDWk>.
17 DM, Dh.
18 T <BROL>.
19 JDM w +.
20 Tc; TD, Dh. <hklc'>.
21 T + y.
22 JDM nēk.
23 D <-n'kyh>.
24 T <tlwYyh>, TcD <tlwkyh>.
25 TcD, Dh. <-ltn'>.
26 Not D.
27 T ka-m.
28 JDM <wpwl'y>.
29 T pad +.
30 TcD; T <wyšn>.
31 Not T, Dh. (BK).

tā zīndag hamāg kār ud[1] kerbag ī[2] pus kunēd[3] pid[4] ēdōn čiyōn ka-š pad[5] dast ī[6] xwēš kerd[7]
hē[8] ∵

29.2 Zardušt ēn-iz[9] pursīd az Ohrmazd kū
kerbag ī[10] pus duxt kunēd mādar[11] bawēd[12] ayāb [BL41v] pid[13] ∵

29.3 Ohrmazd guft kū
harw 2 ēwtom bawēd čē harw 2 ōy hēnd pid mādar[14]

29.4 ud[15] ka hērbed-iz gugāh-ēw[16] abāg hāwišt gugāh-ēw[17] abāg dādestān bē ō hērbed kunēnd[18]
pad ēn čim čē
hērbed ī ahlawān pad Abestāg ud[19] Zand[20] bē ō hāwišt guft
kē-š padiš az tangīh[21] ī[22] dōšox bōzēd u-š frāxīh dahēd[23]
u-š pad Činwad[24] puhl widārag kunēd bē ō[25] wahišt rasēd[26]
hāwišt-iz harw [D54] kār kerbag ī ān wāzag[27] kunēd ī[28] hērbed hammōxt[29]
hērbed[1] ēdōn bawēd čiyōn ka-š pad dast[2] ī xwēš [Tc86] kerd hē[3]

---

1 Not T.
2 Not TJDM.
3 T <BRTE BYN>.
4 D w +.
5 Not T eol.
6 Not T.
7 TcJDM kerdag.
8 D <-dyh>.
9 Not T.
10 Not D.
11 T; TcD <AM>, Dh. (BK) <AM W>.
12 Not T, Dh. (BK).
13 Dh. (BK) + bawēd.
14 TcD <W AM>.
15 Not Tc.
16 Tc; D <ywk's Y>; T <ywk'yyh-1>, Dh. (BK) <ywk'syh-1>. – JDM w +.
17 Tc; D, Dh. <ywk's Y>; T <ywk'syh-1>.
18 T <-x2>, Tc, BK <-ym>, JDM <-x2d>.
19 T.
20 T <znnd>, BK <znny>.
21 T <tndyh>, Tc <tngyh>.
22 Not T.
23 Dh. (BK) <-t'>.
24 All <cynwt->.
25 Not T.
26 T <YHM->; TcD, Dh. <lyyyt'>.
27 T + y.
28 Not D, but JM.
29 Tc w +.

ud[4] pad-iz rist-āxēz[5] hērbed ud[6] hāwišt pad ēw-bār[7] abāz[8] āxēzēnānd[9]

čē paydāg kū hērbed weh kū pid ud mād[10]

čē pid parwardār ī[11] tan hērbed[12] parwardār ī[13] ruwān

kē[14] ruwān parwardār weh kū kē tan parwardār

čē ka ruwān margarzān[15] bawēd⌈ ā tan-iz ⌉[16] zīyistan[17] nē tuwān

čē-š sar[18] bē[19] brīnēnd[20]

29.5 ud[21] ka dēwar[22] gugāh-ēw[23] abāg dāmād[24] gugāh-ēw[25] abāg dādestān ō dēwar[26] kunēd[27]

čē nē[28] haguriz dāmād[29] ān ī[30] [BL42r] dēwar[31] abāz[32] tōxtan[33] nē tuwān

pad ēn⌈ čim čē-š[34] ō dāmād dād ⌉[35] dādwarīh[36] ud[37] mowbedīh[1] ud radīh ud mowān-handarzbedīh[2] ud mowbedān-mowbedīh ud zanīh awiš[3] ǰād

---

1 Not T.
2 TTcD <dst'>, Dh. <yst'>.
3 D <-yy'>.
4 Not T.
5 TcJDM <-'hc(')>.
6 Not T, Dh. (BK).
7 DM ēk bār.
8 JDM abāg.
9 All <h'c->, cf. DD.34.4, ŠnSup.17.11.
10 T <AMytl>.
11 Not T.
12 JDM w +.
13 Not DJ.
14 Dh. (BK) čē.
15 T <mlylc'n'>, TcD, Dh. <mly'lc'n'>.
16 T <'-t'c>.
17 TD, Dh. <zywstn'>, Tc <zywYstn'>.
18 All <sl>.
19 Not T.
20 Tc + w.
21 Not D.
22 AW *xwasur.
23 D <-Y> 2x.
24 T <y'my't'> 2x.
25 Noty BK.
26 Tc, Dh. (BK, M?) <wswl> 2x.
27 T, Dh. (BK) <-x1>, TcJDM <-ym>.
28 BK + w.
29 TcJDM zāmād.
30 Not DM.
31 Dh. (BK, M> <wswl>.
32 All abāg.
33 T <-t' Y>.
34 DM čē.
35 T <cymyh> for *čim ī-š?
36 D w +.
37 Not T 5x.

kē-š ēn hamāg nēkīh aziš šāyēd[4] būd[5] ∴

PR.30.[6]

30.1 ēn-iz [D55] paydag kū anšahrīg[7] bē ō ag-dēnān[8] nē[9] pādixšāy[10] frōxt[11]

30.2 ud[12] ka frōšēd[13] ōy[14] kē-š xrīd[15] pad anšahrīg harw dō andar radīh[16] mērag ī weh-dēn duz hēnd[17]

30.3 pad-iz drahm ī-š stad[18] duz hēnd dādwarān drōš[19] bē kunišn

30.4 ka-šān ag-dēn bē gīrēnd pas hamāg wināh ī-š ag-dēnīh rāy padiš kunēnd[20] [Tc87]

[21]⌈ ēd-iz ī xwad pad ag-dēnīh kunēd[22]

ōy kē-š frōšēnd[23] ud[24]⌉ ōy kē-š[25] xrīnēnd[26] ā-š ēdōn bawēd čiyōn ka-š pad dast[27] ī[28] xwēš kerd hē[29] ∴

PR.31a.

31a.1 paydāg kū

petītīgīh tis-ēw ī[30] ēdōn arzōmand[31] ud sahīg[1] kū Zardušt az[2] Ohrmazd pursīd kū

---

1 T <-pt*yh* yh>.
2 All <mynšn>.
3 DM 2x.
4 T <z''yt'> eol.
5 T, Dh. (BK) <-yt>.
6 Cf. SDb.30.
2x7 T <'nštryk>, Dh. (BK) <'nštyk>, TcD <'nwštyk>.
8 T, BK <hw->.
9 T <š> for <LA> eol.
10 JDM <-š'>.
11 TTcJDM <-x1>, BK <-y'n> (Tc s.m. <-d'n>).
12 T kū, not D, Dh..
13 T <-x1>.
14 D <OL>.
15 T, BK (Tc s.m.) <MZBNNx1>, Tc <ZBNNx2>, D <ZBNNx2d>
16 T; TcD, Dh. <lt' Y>.
17 Dh. (BK, Tc s.m.); not TcJDM.
18 T <-x1>, TcJDM <-ym>.
19 T, BK <ylywš>.
20 T <-d>, Tc <-x2>, D <-dx2d>, M <-yx2y>, J <-ymn>. – Tc + w.
21 Not DM, J in marg.
22 All <-x1>.
23 T, Dh. (BK) <-y>, Tc <-d>.
24 Not T; Tc <-d>.
25 BK <MNš>.
26 Not T; TcD <-d>, Dh <-y>.
27 T <Yst'>, Dh. (BK) <yyyt'>, TcD <dst(')>.
28 Not T, BK.
29 D <-'y'>.
30 TcJ; D tis ī; not T, Dh.
31 D <'p'wmnd>.

ān kē pad tan ī mardōmān andar[3] gēhān kerdārtom būd ā-m ruwān bē nimāy[4]

31a.2 pas[5] Ohrmazd ruwān ī[6] J̌am az abāxtar nēmag bē xwāst[7]

31a.3 pad šnūg ārešn-iz[8] hamē[9] raft

u-š warr-ēw[10] nihuft[11] estād[12] ī[13] darrīdag[14] kē az[15] hamāg kustag[16] sūrāg būd[17]

31a.4 [18]⌜ u-š [BL42v] wastarg paymōxt estād[19] bazagēn būd ⌝

31a.5 u-š šarm ī [D56] az Ohrmazd rāy 12[20] gām az Ohrmazd[21] dūr nišast

31a.6 Zardušt guft kū Ohrmazd ēd[22] kē[23] kē-š šarm ī az ašmāh rāy [24]⌜ 12 gām az ašmāh ⌝dūr nišast

31a.7 Ohrmazd[25] guft kū ēd[26] J̌am ī Wīwanghān[27]

31a.8 [28]⌜⌜ Zardušt guft kū-š čē [29]⌜ kerd J̌am ī Wīwanghān[30] ⌝⌝kē-š dādestān ēdōn[31] wad[32]

31a.9 Ohrmazd guft kū-m nazdist az gētīyān ā-m dēn[33] ō J̌am nimūd

ka-š[34] dānāgtar abāyist būd bē ō rāh ī[35] Ahrimen ud[1] dēwān estād[2]

---

1 JDM <s'yYk Y>.
2 Tc bē / bē ō, JDM bē ō.
3 Tc <dyn>.
4 T <m'b>, Dh. <nm'b>; TcD <nm'y>.
5 T; TcD w; not Dh.
6 Not D.
7 JDM <BOOY->.
8 <-yc'>.
9 JDM <hm'k>.
10 T <LWBŠYA-l>, Dh. (BK) <LBŠYA>, Tc <LWBWŠYA>, JDM <LWBWAAYA>.
11 T <hwpt'>.
12 T <YK->, TcJDM <yst->.
13 T <k>.
14 TcD, Dh. <yltk'>.
15 BK <MNWM>.
16 Not T.
17 TJDM <-yt>. – Dh. + y.
18 Not TcDM, J (Tc s.m.) in marg.
19 T <YK- -yt'>.
20 T <y'b>; Tc <D 2>, D <k yb>.
21 Tc (p.m.) <LKWM> →Ohrmazd.
22 TTc; JDM ēn.
23 Not T.
24 TcJDM; not T, Dh. (BK).
25 Dh. (BK, J?).
26 Not T.
27 T <wywkwywyh'n'>, Tc, Dh. (BK) <wywnyh'n'>, D(JM) <wÿwgh'n'>.
28 Not D (only?).
29 Not BK.
30 T <wywyh'n'>, TcDh. <wywnyh'n'>.
31 BK (Tc s.m.) + <slwb'>.
32 DM <ALYA>.
33 BK <BYN>.
34 D w +.
35 Not JDM.

31a.10 u-š guft kū

āb [Tc88] man dād zamīg[3] man dād urwar man dād

xwaršēd man dād [4]⌈ māh [5]< man dād > star[6] man dād

āsemān[7] man dād[8] gōspand man dād mardōm man dād ⌉

hāmōyēn[9] dahišn gētīy man dād[10]

T: xwaršēd man dād / gōspand man dād māh man dād star man dād hāmōyēn dahišn āsemān man dād

BK: xwaršēd man dād gōspand man dād māh ud star man dād hāmōyēn dahišn āsemān man dād

31a.11 u-š[11] ēdōn drōw guft kū hišt[12] ēd kū ōy dād

bē ēd kū čiyōn dād estād[13] u-š[14] nē dānist

ud pad ān drōw-gōwišnīh ā-š xwarrah ud xwadāyīh aziš [D57] appār būd

u-š tan bē ō[15] wišōbišn estād[16] dast ī[17] dēwān mad ud abārīg-iz[18]

ā-š kē[19] xwēš tan pad[20] ān hunar stāyēd ī-š[21] nēst

ā-š ān ī[22] ast ēdōn aziš bē šawēd [BL43r] čiyōn az J̌am bē šud[23] ∵

PR.31b

31b.1 Zardušt[24] ēn-iz[25] pursīd az Ohrmazd kū

J̌am[26] pad gēhān nēkīh čē weh kerd

31b.2 Ohrmazd[27] guft kū[1]

---

1 Not T.
2 T, Dh. <YK->, TcDJ <yst->.
3 D w +.
4 T, BK text in disorder.
5 Not Tc.
6 T <stwl>.
7 D, Dh. (JM) w +.
8 T <d't'>.
9 T <hyymwyyn'>, Tc <hdmwdyn'>, D <hymw dyn'>.
10 T, Dh. (BK) <d't'>.
11 Not T, Dh. (BK).
12 T, Dh. (BK) <-x2y>; TcD <-WN>.
13 T <YKOYtAYT'>, TcJM <ystyt'>, D <styt'>, Dh. <yst't'>.
14 TcD w +.
15 Not BK.
16 T.
17 JDM.
18 BK (Tc s.m.) <'p̄'pc'>.
19 T <'š MNW>, TcJ, BK <'' MNW>; DM Ahrimen.
20 TTcD; not Dh. lapsus?
21 T u-š, BK (Tc s.m.) <zmyš>.
22 Tc, Dh. (BK, J?).
23 T, BK <-yt'>.
24 D w +.
25 T, Dh. (BK, Tc s.m.); TcJDM ēn.
26 T + y.
27 TcD w +.

ān ī ka dēwān bē ō mardōmān guft kū

gōspand bē ōzanēd tā-tān ⌈ amāh pīl ⌉[2] daham ī sūdōmand

kē-š dāštār ud[3] pānag nē abāyēd

31b.3 ud[4] mardōmān guft kū

tā pad dastwarīh[5] ī J̌am bē kunam[6] u-šān kerd

ud J̌am pad nē ōzad[7] ī[8] mardōmān[9] gōspand ud[10] pad nē stad ī mardōmān az [Tc89] dēwān pīl

abāg dēwān ēdōn pahikārd ī-š dēw bē ēraxt[11] hēnd

u-š[12] [13]⌈ margōmand ud pādifrāhōmand[14] kerd hēnd ⌉∵ ∵ ∵

PR.31c.

31c.1 Zardušt ēn-iz pursīd[15] az Ohrmazd kū

J̌am pad gēhān čē wattar kerd[16]

31c.2 Ohrmazd guft kū

ka-m dēn awiš nimūd nē [D58] padīrift[17]

31c.3 ruwān ī[18] J̌am bē ō[19] Zardušt wāng kerd kū

pahrēzōmandīh[20] saxwan ī[21] dēwān ma āšnaw[22] ud[23] dēn bē padīr

čē ēd[24] zamān[25] weh pahlom[26] kē[1] ō tō gōwēd[2] Ohrmazd

---

1 T + <~~ym Y~~> deleted.
2 T pīl amāh.
3 Not T, BK.
4 Not T.
5 T <dstwbl>, BK <ystwl>.
6 Tc <-ˌm>.
7 T, BK <-yt'>.
8 Not T.
9 T + y.
10 Not T.
11 JDM <ylht'>.
12 D <HWEd''> Dh.: for hēnd ā-š.
13 Not DM, J in marg.
14 T, Dh. (BK) <-pl''wmnd>, Tc <-pl'y'wmnd>, T s.m <'h'w>.
15 T <-yt">.
16 Tc <krt">.
17 All <ptylpt'>.
18 Not T, BK.
19 T <OLE>.
20 T; cet. pahrēz.
21 Not T; BK w.
22 T <OŠTN>; Tc, Dh. (BK) <OŠMEN>; JDM <OŠMENyt'>.
23 Not D.
24 TcJDM <'y>.
25 T <YNA>; JDM <ODNAy>.
26 T; BK <p'š'wwm>; TcJDM ud pāšom

31c.4 čē-š[3] nazdist[4] bē ō man nimūd

ud[5] ka dānāgtar abāyist ⌈ būd bē ⌉[6] ō rāh ī[7] dēwān estād[8] [BL43v] ham

31c.5 u-m harw[9] dām[10] dahišn[11] ī[12] mēnōy ud gētīy[13] guft kū man dād

31c.6 pad ān[14] drōw ī-m guft man xwarrah[15] xwadāyīh[16] aziš appār būd

u-m tan bē ō wišōbišn ud[17] dast[18] ī[19] dēwān mad

31c.7 tō[20] kē Zarduxšt hē[21]

ka[22] tangīh[23] bawād ka frāxīh az-im[24] dēn[25] guftan abāz[26] ma est[27]

čē ēn zamīg ka hāmōn bē bawēd āb ka andar zrēy bē[28] estēd[29]

ud[30] sēn-murw ka andar wēšag[31] āšyān[32] kunēd

ud[33] harw kē pad gēhān [Tc90] ka[34] abāz [D59] āxēzēd

ud[35] xwaršēd ka pad ān rāh[1] rawēd

---

1 BK <MN>.
2 D w +.
3 BK 2x.
4 T <nzYYst'>, Dh. (BK) <nzYyst'>, Tc <nzYst'>.
5 Not TD.
6 TTcD; JM <BRA>; Dh. (BK) <bwt'>.
7 Not DM.
8 T, Dh. (BK, Tc s.m.) <YK->, TcJDM <yst->.
9 TcJDM <k>!
10 Tc, Dh. (BK) + w.
11 T <dYyšn'>, BK <y'hšn'>.
12 Not T, BK.
13 T gētīyān.
14 T + y.
15 Dh. + w.
16 T <hwt''n Y> eol.; JDM <hwt'kyh>.
17 TcJDM.
18 T <yst''t'> eol.
19 Not T.
20 Tc w +.
21 D <-yy'>.
22 TJDM; Dh. (BK) ka-t.
23 TD <tndyh>, Tc <tngyh>.
24 TcJ <'c>; DM <AP̄š>.
25 T, BK <y'n>.
26 JDM <'p̄'c>.
27 T, Dh. (BK, Tc s.m.) <Yst'>; TcJDM<YK->.
28 T + w.
29 T, Dh. (BK, Tc s.m.) <-'t>; TcJDM <Yst->.
30 Not T.
31 T <wyšk ''n'>.
32 TcD, Dh. <'š'n'>; T <'y''n'>.
33 Not TJDM.
34 BK 2x.
35 Not T, Dh. (BK).

harw kē[2] pad gēhān ka a-wināh[3] bē bawēd

Ahrimen ud[4] dēwān ka abesīhēd[5]

ud[6] hamāg yazišn ud[7] niyāyišn ī Ohrmazd ud[8] amahrspandān pad dēn bawēd[9]

31c.8 ka J̌am pad ēn ēwēnag guft būd ā-š petītīgīh ud abaxšīh[10] bē ō[11] mar[12] āmad[13]

Ohrmazd ud[14] amahrspandān ud[15] abārīg yazdān bē āmurzīd

ud[16] az[17] abāxtar nēmag bē ō hammistagānīh[18] ud[19] xwadāyīh ī[20] hammistagān mad[21] ∵

PR.32.

32.1 ēn-iz paydāg kū

ka xwāstag ī[22] pad hamāg gēhān mard-ēw[23] xwēš[24] u-š Ahrimen ud[25] dēwān ān[26] xwāstag aziš bē[27] apparēnd[28] [BL44r]

ēg-iz-iš[29] Ahrimen ud[30] dēwān nē menēnd kū-mān ziyān-ēw[31] bowandag[32] padiš kerd[1]

---

1 T + y.
2 BK (Tc s.m.) ka.
3 JDM; Tc <’ wn’s>; T, BK <wn’s>.
4 Not TD.
5 TTcD, Dh. <-s’hyt'>.
6 Not TJDM.
7 Not D.
8 Not T, Dh. (BK).
9 BK (Tc s.m.) <-t'>.
10 T, Dh. (BK); TcJDM abaxš.
11 T.
12 T <MN L>.
13 T <-yt'>.
14 TcJDM.
15 Tc; T y eol.
16 Not TD.
17 JDM + y.
18 T <-k’n'>.
19 Not T.
20 Not T, BK.
21 T <mtn'>.
22 Not T.
23 T mard; D -ī.
24 T + y eol.
25 Not TD.
26 T + y.
27 Not JDM.
28 TTcJDM <YYNCLWNynd>, Dh. (BK) <-LWNd>, (Tc s.m. <-LWBd>.
29 DM ēg-iz.
30 Not T.
31 DM ziyān.
32 Dh. (BK) <bwYk'>.

32.2 ka-š (pad) hamāg gēhān pus ēw ast u-š bē[2] ōzanēnd

ēg-iz nē menēnd [3]⌈ kū-mān ziyān[4] ēw ī[5] bowandag padiš kerd

32.3 ka pad hamāg gēhān xwadāy u-š ān xwadāyīh aziš bē stānēnd[6]

ēg-iz nē menēnd ⌉kū-mān ziyān[7] ēw[8] ī[9] bowandag padiš bē[10] kerd[11]

32.4[12] ka-š gyān az tan barēnd[13]

ēg-iz nē [D60] menēnd kū-mān[14] ziyān[15] ēw ī[16] bowandag padiš bē kerd[17]

32.5 ka-š ruwān druwand a-paydāg kunēd[18] [Tc91]

pad zamān[19] Ahrimen ud[20] dēwān menēnd kū-mān[21] ziyān[22] ī bowandag padiš kerd[23] ∵

PR.33a.

33a.1 ēn-iz paydāg kū[24] andar ēn gētīy[25] dōšāram[26] ō druwandān nē abāyēd burd[27]

čē awēšān[28] kē druwand hēnd ud[29] wehān frēbēnd[30]

ka-šān nēkīh ast ā-šān pad frēb[31] aziš bē barēnd

ka-šān tangīh ud[1] duš-xwārīh ud[2] appārīh bē awiš rasēd ā-š ayārōmandīh[3] nē kunēd[4]

---

1 TTc <krt'>; D <-d>, JM <-y>.
2 TcJDM <bwn>.
3 Not DM, J in marg.
4 Tc <z'y'n>.
5 Tc, Dh.
6 T <-d>; Tc <-^x2y>.
7 TcJDM <z'y'n>.
8 T <-1>.
9 Tc, Dh.
10 TcJDM.
11 D <-tn'>.
12 Cf. SDb.32.
13 T <-d>; Tc <-^x2y>, D <-x2d>, JM <-x2>.
14 T kū-m eol.
15 TcJ <z'y'n>, DM <y'y'n'>.
16 TcD
17 D + <OBYĎWNd>.
18 All <-x1>.
19 T <YNA>.
20 Tc.
21 T <-m m'n>.
22 TcJDM <z'y'n'>.
23 T, Dh. (BK); not TcJDM.
24 T, Dh. (BK); not TcJDM.
25 TcD, Dh. <-t'>.
26 TcD <yw'šlm> 2x.
27 TTcD <-d>, JM <-y>.
28 T <Olš'n'>.
29 Not T.
30 TD, Dh. <plyyp̄->, Ta <plyp->.
31 TD < plyyp̄>, Ta, Dh. <plyp'>.

ud[5] ān[6] dōšāram rāy ī-š ō druwandān[7] bē ō dōšox gyāg ī[8] Ahrimen ud[9] dēwān rasēd ∵

PR.33b.[10]

33b.1 ēn-iz paydāg kū wehān ka-šān bīm az wattarān[11] ā-šān[12] gōwišn awiš abāyēd [13]⌈ guft ud[14] nimūd kū-mān abāg ašmāh ⌉dōšāram[15] u-mān nēkīh [BL44v] ī[16] ašmāh az harw tis[17] weh sahēd u-šān menišnīg nifrīn abāyēd kerdan[18]

ud[19] ka-š widarg[20] [D61] rasēd ā-š[21] anāgīh ud[22] zanišn padiš abāyēd kerdan[23] ∵

PR.34a.

34a.1 ēn-iz paydāg kū aburnāyīg[24] ī 7 sāl bowandag bawēd ka-š pid pad frahang kerd ud[25] a-wināh [26]⌈ harw wināh ⌉ī ōy[27] kunēd[28] pādifrāh ud[29] rēš pad dēwān kunēd[30]

34a.2 az 8[31] sāl[32] tā 15 sāl ka[33] margarzān[34] kunēd u-š[1] yād ēw ō bun bawēd

---

1 Not T.
2 Not D.
3 T; TcD, Dh. <-'wmnd Y>.
4 TTcD, Dh. <-x1>.
5 TcD.
6 JDM + y.
7 AW + *bē burd.
8 Not Not JDM.
9 Not TTc.
10 Cf. SBd.33.
11 T <SLYt l yn>.
12 TcJDM <'šn'>.
13 Not T.
14 All <-ptn'>.
15 TcJDM <yw'šlm>.
16 Not T.
17 JDM + y.
18 TTcD <krtn'>.
19 Tc, Dh. (BK).
20 JDM <wdlg>.
21 TcDM <OYš>, Dh. (BK) <''>, J <w''>.
22 Not JDM.
23 TTc <krtn'>, D, Dh. <krt'>.
24 TTc <-n'yYk(')>, JDM <-n'Yk'>.
25 Not T.
26 Not T.
27 D <OL>.
28 TTc <-x1> 4x.
29 Not T.
30 TTc <-x1>.
31 T, Dh. <7>.
32 T -sālag.
33 Not JDM.
34 T <mlylc->, TcD, Dh. <mly'lc->.

ka [Tc92] ǰādūg[2] xwahēd[3] ā-š[4] tanābuhl ēw[5] wināh

ud[6] abārīg wināh ī[7] ōh kunēd ā-š tā yād ēw ī[8] bun ∵

PR.34b.

34b.1 duxt ka-š 9 sāl nēst bē ō šōy nē pādixšāy[9] dād[10]

ud[11] xwad[12] zan nē pādixšāy kerdan

34b.2 ud ka-š 9 sāl ast pad ān[13] zamān[14] bē[15] pādixšāy dād[16]

34b.3 ka pad tan mihr[17] ud[18] mard-kāmag[19] ka 70-sālag[20] u-š gād ā-iz bahr[21] bē nē dād ā-margarzān[22]

∵

PR.34c.

34c.1 mard[23] zan ī pādixšāyīhā[24] xwadāyīh[25] ēdōn abar ī kār ī[26] xwēš harw[27] čiyōn-iš[28] framāyēd

nē [D62] pādixšāy[29] bē ka kunēd[30]

ud[31] mard[32] zan pad ān zamān garzēnd[33] a-tarsagāhīh[34] ā-š abar pādixšāy [BL45r]

---

1 T, Dh. (BK, Tc s.m.); TcJDM ā-š.
2 Tc w +.
3 T w +.
4 Tc <yš>.
5 T <-1>.
6 Not T.
7 Not T.
8 TTc, Dh.; not DM.
9 T, Dh. (BK); TcJDM <-hš'> +.
10 Not T.
11 TcJDM.
12 <hwt(')>.
13 Not T.
14 T <YNA-1>.
15 Not T.
16 TTcJDM; Dh. (BK, Tc s.m.) <-tn'>.
17 Not DM.
18 JDM.
19 T not mard.
20 T <''k->; BK <'Yk>, Tc <ysk>, JDM <sYk>. – Dh.: Pers. Rivs: 12.
21 All <bhl>.
22 T <'-mlylc->, TcD <'-mly'lc-> +.
23 TDM + y; Dh. + w.
24 TcD; T -xšāy.
25 T xwadāy eol.
26 Not T, Dh. (BK).
27 D w +.
28 Dh.; TTc <-nyh>.
29 T <ŠLYTA>.
30 All <-x2>.
31 TcJDM.
32 Dh. (BK).
33 TTc <dpnd>, Dh. <dpynd>, D <dlcny>
34 T <'tlsYk'syh>.

34c.2 <'wštn'> ka awiš framāyēd kū warr-ēw[1] kunēd[2] ud[3] ōy nēm warr-ēw kunēd[4]
u-š hammōzēd[5] kū tis ī frārōn kunēd[6] ud[7] ōy ān ī[8] abārōn kunēd
u-š gōwēd kū tis-ēw kund[9] ī[10] drahm-ēw arzēd ōy ān kunēd ī[11] meh-ēw[12] arzēd
ka-š[13] framāyēd kū[14] yazišn[15] ī[16] [17]⌈ ōy rāy kunēd ⌉ [18]⌈ ōy[19] nē kunēd ⌉
az[20] ⌈ ēn and ⌉[21] ī-m guft ka ēk-ēw[22] nē kunēd ā-š[23] garzēnd[24] pad a-tarsagāhīh[25] abar zan stad[26]

34c.3 hamāg xwāstag ī mērag [Tc93] bē ō ziyānag[27] dād abāz ō mērag šawēd u-š tis-iz[28] xwāstag nēst
u-š widurd mērag az xwāstag ī mērag ā-š[29] tis-iz bahr nē bawēd

34c.4 zan ka 3 bār ō šōy gōwēd kū zanīh[30] ī[31] tō nē kunam[32] ā[33] margarzān[34]

34c.5 pus ka-š 3 bār bē ō [D63] pid gōwēd kū pusarīh[35] tō nē kunam margarzān

34c.6 pid ka 3 bār bē ō pus[1] gōwēd kū nē man pus hē[2] margarzān u-š pidarīh[3] aziš appār

---

1 TTc, Dh. (BK) <LBWŠYA-1>, D <LWBŠYA Y>.
2 T <-x1>, TcD <-d>, Dh. <-y>.
3 Tc, Dh. (BK).
4 All <-x1> +.
5 Dh. *; all <'mycyt'>.
6 Not JM?
7 Tc, Dh.
8 Not T, Dh.
9 TTc <-d>, Dh. <-y>; D <-x1>.
10 Tc, Dh. (BK).
11 Tc, Dh. (BK).
12 TTcJ <ms-1>, DM <myh Y>.
13 Dh. (BK) w +.
14 BK 2x.
15 AW *pihw.
16 JDM.
17 T, BK.
18 Not T, BK.
19 JM? w +.
20 Tc w +.
21 JDM <MNYWM>.
22 D -ī.
23 TD <'y'>.
24 T <ypnd>, Dh. (BK) <dpnd>, Tc <dpny>, D <dlcnd>, JM <ylcny>.
25 T; Tc, Dh. (BK, J?) <-k's>, DM <-k'yh>.
26 TTcJDM <-ym>; Dh. (BK) <-x2y>. – Cf. MHD II.1.22 ka-š a-tarsagāyīh abar stānēd harw nīrmad ī-š az šōy abāz ō šōy rasēd.
27 TcD, Dh. "all" <z'y->.
28 DM <MN ZNEc>.
29 T šawēd u-š.
30 T zan.
31 Not Dh. (BK).
32 Tc <-ˌm>.
33 Not T +, JM?.
34 T, Dh. (BK) <mlyl-> +; TcJDM <'-mly'l->.
35 D <BRE LA>, M <BRE l'y>.

34c.7 anšahrīg[4] ka gōwēd kū anšahrīgīh[5] ī[6] tō nē kunam[7] ā[8] margarzān nē bawēd bē ēdōn bawēd[9] čiyōn gāw-ēw kē[10] bē xufsēd[11] kār nē kunēd[12] ud[13] hamē abāyēd zad[14] tā [BL45v] framān-burdār bawēd[15] ka-š[16] tis-ēw ī frārōn framāyēd[17] nē kunēd ān pādifrāh bē gōwēd ud anšahrīg[18] margarzān ∵

PR.34d.[19]

34d.1 mard[20] zan ī xwēš[21] pad ān zamān[22] bē pādixšāy[23] hišt[24] ka bīm ī[25] pad tan ayāb ān ī[26] pad ruwān ēwar

34d.2 ka-š gād[27] ēw-bār bē dād bīm pad tan ēwar[28] ud[29] ka daštān ēw-bār pad nihān[30] abāz kerd[31] ā-š[32] bīm ī pad ruwān ēwar ud[33] az zanīh bē pādixšāy[34] [Tc94] hišt[35] ∵

---

1 TTcJDM; Dh. (BK) pusar.
2 D <-'y'>.
3 T pidar.
4 T <'nštrYk>; TcJDM <'nwštr'Yk'>, Dh. (BK) <'nwštYk'>.
5 T <'nwš->, Dh. (BK) <'nwštYk'>.
6 Not Dh.
7 Tc <-ˌm>.
8 T ēd.
9 Dh. (BK) <-t'>.
10 Tc ī ka, Tc gāw ī ka.
11 TcJ <HLMYTNyt'>, D <HLMYTNtn'>, M <-TNt'>.
12 T <-m>, TcD <-x1>.
13 Not TJDM.
14 TJDM <-TWNyt'>, Tc, Dh. (BK) <-TNt'>.
15 T <-t'>.
16 BK + <ME> (false start).
17 T <plmlyt>.
18 T <'nštryk>.
19 Cf. SBd.34.
20 Dh. (BK) mard-ēw.
21 Not D.
22 T <dm'n>, TcD, Dh. <zm->.
23 TTc <ŠLYTA>, JDM <-hš'>.
24 T <-x2y>, Dh. <-x2y>, Tc <-(>, D <-x2d>.
25 Not D, Dh.
26 Not D, Dh.
27 T <-TWNtn'> +, Tc <-TNt'> +, D <-TWNt'>.
28 BK abar.
29 TTc.
30 JDM <yh'n'>.
31 T <krtn'>.
32 TcD, Dh.; T u-š.
33 Tc, Dh. (BK).
34 All <-hš'>.
35 T <-x2y>, Dh. <-x2y>, Tc <-^x2y>, D <-x2d>.

34d.3 pad ān zamān[1] pādixšāy[2] [D64] ka sālār-ēw[3] pad dīd[4] kunēd[5]

ka-š sālār pad dīd nē tuwān kerdan ā xwad[6] nē[7] pādixšāy[8] gād[9]

u-š pad dādīhā sālār abāyēd dāštan

34d.4 ka-š nē dastwarīhā[10] bē hišt[11] bē hilēd wināh ī[12] garān

34d.5 būd[13] dastwar kē-š[14] guft kū margarzān ∵

PR.34e.

34e.1 az Abestāg ēn-iz[15] paydāg kū

mard pad rōšnīh ī[16] xwaršēd ud[17] ātaxš ō nazdīk ī[18] zan ♣ ī[19] xwēš ⌋[20] abāyēd šud[21]

čē ka ēdōn kunēd dēwān wināhišn[22] kam padiš tuwān kerdan

♣ frazend ī[23] ⌋[24] zāyēd pad ahlawīh[25] [BL46r] ahlawtar ud[26] pērōzgartar bawēd ∵

PR.35a.

35a.1 Zardušt ēn-iz pursīd kū[27]

ēn čē[28] ka mardōm[29] ō ēwēnag āb ♣ nigerēnd[30] ud[31] kerb ⌋[1] xwēš wēnēnd

---

1 T <YNA>, TcD <ODNA>, JM <OYNA>, BK <ym'n \ OYNA / >.
2 T, Dh. (BK) <-hš'y>, TcJDM <-hš'>.
3 DM not -ēw.
4 TJDM <-TWNt'>; Tc, Dh. (BK) <-TNt(')> +. – T + <∵ ∵> +.
5 TTcD <-x1>.
6 T ā xwad-iz, Tc, Dh. (BK, J?) ā xwad, DM <'BNŠE>.
7 BK <L A>.
8 T <-hš'>, TcD, Dh. <ŠL->.
9 T <-TWNt'>, Tc, Dh. <-TNt(')>, D <SLTNt'>.
10 BK <ystwl->.
11 T <-x2y>, Dh. <-y>, TcD <-d>.
12 Not Dh. (BK).
13 Not BK.
14 JDM ka-š.
15 Not T.
16 T rōšn ī eol.; ī not D, Dh.
17 Not T.
18 Not D.
19 Not D, Dh.
20 Not D.
21 T <-yt>.
22 TcD, Dh.; T <n's->.
23 Not JDM.
24 T <PWN>!
25 Not BK.
26 Not T, Dh. (BK).
27 Not BK.
28 TTcJ + ī.
29 TTcJDM <ANŠ->; BK (Tc s.m.) <mltwm>.
30 TcM?; DJ? <nylynd>; BK <Wnyyl->.
31 TcD, Dh.

35a.2 Ohrmazd[2] guft kū rōšnīh ī[3] Garōdmān ī-š[4] dām dād estēd

35a.3 ēn-iz[5] rōzāg čē ī[6] az abr āyēd

35a.4 Ohrmazd guft kū

ēn rōšnīh ī[7] az [D65] Garōdmān pad ayārīh ātaxš[8] āyēd kē[9] Spanǰarūš[10] dēw zanēd

35a.5 ēn wīr[11] ī[12] az abr ōftēd čē ∵

35a.6 Ohrmazd[13] guft kū

ēn sag[14]

ast ka abr āb stānēd[15] pad[16] nērōg[17] wād ǰumbišn ī ān xar ī 3-pāy[18] [Tc95] ī[19] andar mayān[20]

zrēy estēd[21] (pad) andarwāy bē šawēd[22] ud društ tābēd garm kunēd[23]

ka[24] ōftēd[25] ō mardōmān[26] gōspandān bē ōzanēd[27]

ud[28] Ahrimen stahmagtar[29] bawēd ∵

PR.35b.

35b.1 u-š pursīd kū wāng[1] ī Ahrimen bē ō[2] čē homānāg[3]

---

1 T <nkylytk klp'>
2 TcD w +.
3 Not T, Dh. (BK).
4 JDM <ZK>. – T + w.
5 Tc w +.
6 Not TJDM.
7 Tc.
8 T <'yt'š>, Tc, Dh. <'yt' 'š>, D <'yt 'š>.
9 T, Dh. (BK) <MN>.
10 T <spnclwcš>, JDM <spnclš>.
11 T <wylwg> wirōγ?; TcD <wyl>; Dh.: Pers. bīr.
12 Not T.
13 Tc w +.
14 T, Dh. <sk'>, Tc <yYk'>, D <dyk'>.
15 T <-d>, TcD <-x1>. – Dh. (BK) + w.
16 Tc w +.
17 T <nylwwk>.
18 TD <3-LGLE>, Tc <3 // LGLE>.
19 Not T.
20 T <m'n' m''n'>.
21 Dh. (BK) + w.
22 Bd.21B.2 harw āb ī pad andarwāy šawēd.
23 TTcD <-yt(')>.
24 T ka-š.
25 Tc + ō ōftēd.
26 Dh. + w.
27 T <-d>, Tc <-x1>; D, Dh. <-yt'>.
28 Not TD.
29 T <stm->, TcD <sthm->.

35b.2 u-š guft kū

ō gurg wāng ud xar wāng ud šagr wāng ud uštar wāng ī dēnōdag[4]

♣ wāng ī gilēnd[5] ud ⎫[6] wāng ī [7]♣ mard ī ahlaw ī ka-š a-dādestānīhā zanēd[8] wāng ⎭ kunēd[9] ∵[10]

PR.35c.

35c.1 ēn-iz stārag ī bē widerēd čē

35c.2 ēn[11] āhōgēnišn ī az Ahrimen[12]

ka ō mardōmān ōftēd [BL46v] wars[13] spēd kunēd[14]

ud[15] ka ō[16] urwarān[17] ōftēd ♣ bē hōšēnēd[18] ⎭[19]

ka bē gōspandān [D66] ōftēd mīrēnd[20]

35c.3 ud[21] ēn[22] stūn ī ast spēd ast ī[23] zard ī[24] ast ī[25] dabr[26] čē

35c.4 harw čē[27] spēd az dahišn Ohrmazd[28]

ud[29] ān ī[1] didīgar az dahišn Ahrimen

---

1 TTc <KALAy>, D <KALYA>.
2 Not T.
3 JDM <hm'k>.
4
T gurg wāng ī xar wāng ud šagr wāng uštar wāng ī dēnūdag;
BK *gurg wāng ī xar wāng ud šagr wāng ī uštar wāng dēnūdag
Tc gurg ud wāng ī xar ud wāng ī šagr wāng ī uštar ī dēnūdag;
J gurg ud wāng ī xar ud wāng ī šagr ud wāng ī uštar ī dēnūdag
D(M) gurg ud wāng ī xar ī wāng ī šagr ud wāng ī uštar ī dēnūdag.
5 Tc <yłyng>, Dh. (BK) <glyynny>, F <ylynd>, JM <ylyny>.
6 Not T
7 Not D (new line), M; J in marg.
8 Tc <-d>.
9 T <-x1>, Tc <-yt>.
10 Cf. V.3.11.
11 TcJDM w +.
12 T space (left for writing Ahrimen upside-down).
13 Not T.
14 All <-x1>.
15 Not T.
16 Not D eol., JM
17 BK <'wlw'n>.
18 BK (Tc s.m.) ōftēd.
19 Not T.
20 T <YMKTWNd>. – D + y.
21 Not T.
22 JDM ēn-iz.
23 Not T, Dh. (BK).
24 Not T.
25 Not T, Dh. (BK).
26 T <zpl>. – TcD, Dh. <ypl> + y.
27 Not BK.
28 BK (Tc s.m.) <'wlwm'y>!
29 Not T.

ān ī[2] spēd[3] pad ayārīh ī wārān

ud[4] ān ī[5] didīgar pad hamēstārīh[6] wārān ∵

35c.5 ēn wāng-ēw ī[7] bē kunēnd[8] u-š ēk passox abāz āyēd ā čē

35c.6 ka wāng frārōn kunēnd[9] ā-š wāng ī[10] frārōn passox āyēd

yazdān nērōg[11] bawēd

ka[12] wāng abārōn ā-š⌈ ān ī ⌉[13] abāron passox āyēd[14] [Tc96]

dēwān nērōg bawēd

35c.7 awēšān ātaxš ī[15] sōzēnd xwarg[16] nē kunēnd[17] ā čē

35c.8 ud[18] Ohrmazd guft kū

harw ī[19] xwarg[20] kunēd[21] Ohrmazd

ān ī-š xwarg[22] brāh nē bawēd Ahrimen dād ∵

PR.36.

36.1 ēn-iz paydāg kū Zardušt bē ō Ohrmazd guft kū

ka tō bē šawē ud[23] man-iz bē šawam pad[24] tanōmandīh kay[25] abāz rasēm[26] ∵ [D67]

36.2 ud[1] Ohrmazd guft kū

---

1 Not D.
2 TTcJ; not D, Dh.
3 T <sp \ w / yt'>.
4 D.
5 Not TD, Dh.
6 T, Dh. (BK, Tc s.m.) <-st'l'n'>, TcJDM <-st'l Y>.
7 JDM -ī.
8 T <-x1>, TcD, Dh. <-x2y>.
9 T <-x1>, TcD, Dh. <-x2y/d>.
10 Not T.
11 T <nylk'> 2x.
12 JDM w +.
13 JDM.
14 Tc <-yt // '>.
15 Not T, Dh. (BK).
16 T, Dh. (BK); TcJDM <hwl> +.
17 TJDM <-x1>, Tc, Dh. (BK) <-x2y>.
18 Not T.
19 Not JDM.
20 D <hwl y>.
21 TTcD <-x1>.
22 D <hwly>.
23 Not T; TcJDM <ww / >.
24 T + tan.
25 All <AMT>.
26 T, BK <-yt'>, TcJDM <-m>.

pad hanǰamān ī Isadwāstarān[2] ∵

36.3 ēn-iz paydāg kū ruwān ī[3] ahlawān ēk abāg did ōh[4] rasēnd[5]
dōst[6] brād[7] ud[8] pid ud[9] pus ud xwēšāwand[10] ud[11] zan ud šōy

36.4 ka druwand [BL47r] ♣ hēnd ā nē ⎫[12] rasēnd[13] pad abdomīh

36.5 ka Zardušt az pēš ī[14] Ohrmazd bē āmad[15] bē griyist[16] u-š guft kū
Ohrmazd man[17] a-marg bē[18] kun[19] ∵

36.6 Ohrmazd guft kū[20]
nē šāyēd kerd
čē Tūr[21] Brādarōxš[22] ī karb[23] ī Ahrimen ōzad ī[24] tō rāy dād ān a-marg bē bawēd
rist-āxēz[25] ud[26] tan ī pasēn nē bawēd kē-š[27] driyōšān ēmēd[28] awiš dārēnd ∵

36.7 Zarduxšt griyān[29] passox guft kū

---

1 TcD.
2 TTcD, Dh. <yytw->.
3 Not T.
4 T <OL>.
5 T, BK <l'yynnd>; TcJDM <lsynd>.
6 T <ywpt' / ywst'>.
7 Not T; BK (Tc s.m.) <'š>.
8 Not T 4x.
9 Not D.
10 T; TcD, Dh. "all" <hwÿ/yšwnd>.
11 Not JDM.
12 T <HWEN''LA>.
13 T <-'nd>, Dh. (BK, Tc s.m.) <-yt>. – TTcD + <∵>.
14 T <pyš>, TcD <LOYN' Y>.
15 T, BK (Tc s.m.) <-yt>.
16 TD <ylYst'>, Tc <glYst'>.
17 DM + <l'y>.
18 D <BRAt'> bol.
19 D <-nd>, JM <-d>.
20 Not TcJDM
21 BK <twwl>.
22 JDM <bl'twl whš>.
23 Not T; Dh. (BK, Tc s.m.) tan.
24 Not TcJDM.
25 D <-'h¨c'>. – Dh. w +.
26 Not T.
27 T, BK (Tc s.m.) ka-š.
28 T <''myt>.
29 T, BK <ylyywš'n' yl'yn'>; Tc <dl''n'>, JDM <yl'n'>.

nē wād tō dād āb[1] tō dād[2] gil tō[3] dād[4] ātaxš tō dād harw [T60² 55v] tis tō dād
bē niger[5] čārag ī man xwāh kū az marg bē [Tc97] bōxtēm[6] ∵

36.8 ud[7] pas Ohrmazd xrad ī harwisp-āgāh abar ō[8] Zarduxšt[9] burd [D68]

36.9 Zarduxšt harw čē[10] būd[11] ast ud[12] bawēd ēn gyāg ī[13] gētīy ud ān-iz ī mēnōy ud[14] ān-iz ī[15] harw kas bē dīd[16]

36.10 u-š dīd gyāg ī[17] ōy kē a-marg būd u-š frazend nē būd[18]
u-š andāgen[19] ud pīmgen[20] sahist[21] hēnd

36.11 u-š dīd[22] gyāg ī[23] ōy kē margōmand būd[24] u-š frazend būd
rāmišnīhōmand[25] ud[26] šādīhōmand [BL47v] sahist

36.12 u-š pas bē ō Ohrmazd guft kū
widerōmand u-m[27] weh sahēd kū hamē-zīndagīh[28] ud[29] nēst-frazendīh[30]

36.13 Ohrmazd[31] guft kū weh u-t[1] ♣ nēk niyōšīd ⌉[2]

---

1 T + w.
2 D + w.
3 D <TYNALK>.
4 D + w.
5 TcD + w.
6 All <-ym>.
7 BK, Tc.
8 JDM <OLE>.
9 T + <KRA>.
10 T tis.
11 BK + w.
12 T, Dh. <AYTwww>, TcD <AYTww>.
13 Not T.
14 Not T, Dh. (BK).
15 Not Dh. (BK).
16 Tc <-TNt>; Dh. (BK) BK (Tc s.m.) <-TWNyt>.
17 Not T.
18 T, BK (Tc s.m.) <-yt>.
19 T <'ny'kÿn'>, D <'ny'kyn'>, Tc, BK <'ny'kkyn'>.
20 T <-kÿn'>, D <pwymkyn'>.
21 D <QDM MNW / st'>.
22 T + u-š.
23 Not T.
24 T <-yt>.
25 All <-šnYk'wmnnd>.
26 Not T.
27 Not T.
28 JDM hamāg-.
29 Not T, Dh. (BK).
30 T <-pznyyh>, Dh. (BK, Tc s.m.) <prznyyh>, TcJDM <-prznd/y>.
31 TcD w +.

ast[3] Zardušt kē[4] frazend[5] āsnūdag u-m weh sahēd kū ka hamē-zīndag[6] hē[7] u-t frazend nēst zan[8] ♣ kun tā-t[9] ⎫[10] frazend bawēd

čē harw kē-š pad[11] wināhgārīh zan nēst bē ō wahišt nē rasēd

36.14[12] mardōmān ān ī az [D69] Abestāg[13] Zand ud ān ī pad čašm wēnēnd pad gōš āšnawand[14] ā-šān hammōxtišn ud[15] niyōxšišn[16] abāyēd

čē-šān [17]♣ az hammōxtišn[18] dānāgīh u-šān ⎫ az[19] niyōxšišn[20] [Tc98] nihādagīh[21] ud čarbīh[22] bawēd

az dānāgīh[23] ud čarbīh[24] bē ō wahišt Garōdmān[25] wēnišn ī[26] Ohrmazd ud[27] amahrspandān madan arzānīg kerd[28] bawēd

PR.37a

37a.1 ēd[29] kū ātaxš pad xānag čiyōn[30] abāyēd dāštan

37a.2 ēsm harw bār-ēw[31] ka-š abar nihēnd 3 bār xūb bē nigerišn[32] ud pāk bē kunišn u-š pas awiš[1] nihišn

---

1 T <AP̄t'>, Tc <AP̄t' w>, D <AP̄t">.
2 T <nywkhšyt'>, TcD <nŷwk' nywš'yt'>.
3 T w +.
4 Tc 2x, JDM kē az kē.
5 Dh. + y.
6 JDM hamāg-.
7 Tc; TD <-'wmn(n)dyh>, Dh. <-'wmnyyh>.
8 TcJDM w +.
9 TTc <OD-t>, Dh. (BK) <ODt>.
10 JDM <-d t'>.
11 Not T eol.
12 ZWY.2, DD.37.40-43, SBd.36.
13 Dh. (BK) + w.
14 TTcD <'šnwnd>, Dh. <'šnwny>.
15 Not T.
16 T <nywkš->, TcD <nywhš->.
17 Not T.
18 D, Dh. (Tc s.m.); Tc <-tn'>.
19 JDM <MNW>.
20 TD, Dh. (Tc s.m.) <nywhš->, Tc <nhššn'> eol.
21 BK <nh'y'tkyh>, Tc <whšt' ylwtm'n> ⟶< nh'y'ty \ yh / >.
22 T <clycyh>.
23 TcD dānāg.
24 T <plycyh>.
25 T + <∵ — / >.
26 T <hm>.
27 Not T.
28 T; Tc, Dh. (BK, J?) arzānīgīh; DM <'lcYkyh>.
29 D ēn.
30 T čand.
31 D bār ī.
32 DM <nk'l->.

37a.3 ōy kē-š ⌈ nazdīk nišīnēd ⌉[2] ā-š[3] saxwan ō ātaxš nē gōwišn ∵
ud[4] ka gōwēd [BL48r] ā-š tis-ēw[5] pad dahān ud[6] wēnīg frāz kunišn
ēdōn ī-š wād ī az dahān ud wēnīg bē āyēd [7]⌈ bē ō ātaxš nē rasēd

37a.4 ka-š kār[8] framāyēnd ⌉hamē ka-š kār kerd bē abāyēd čīdan[9]

37a.5 u-šān brāh az-iš abāz gīrišn pad [D70] gyāg bē nihišn
abārīg bē ō ādurōg[10] ī ātaxš ī[11] Warahrān[12] barišn

37a.6 ka-š dēg abar nihēnd āb ud[13] gōšt ēdōn abāyēd kerdan ī-š pad 3 2 andar[14] bawēd
čē ka-š[15] wēš bawēd āb pad ātaxš andar[16] šawēd
harw⌈ bār ēw 50/60/70 5 ⌉[17] drahm wināh
ud[18] ka pas az ān ī ka xwarišn mad dēg[19] abar ātaxš[20] bē hilēd[21] ā-š[22] framān-ēw wināh

37a.7 ud[23] ka [Tc99] ātaxš bē nē[24] čīnēd bē frāz kunēd[25] ēg-iš[26] <''l> kunišn

ud warr[27] ī[28] pad zamestān[1] ēw widest[2]

---

1 T <OLE Y> eol.
2 T 2x.
3 T, Dh. (BK, Tc s.m.) u-š.
4 Not TJDM.
5 D -ī.
6 D.
7 Not T.
8 Dh. (BK) w +.
9 TD <wcytn'>.
10 JDM <'tlwk'>. – D gloss *ātašdān*.
11 Not D.
12 D <wlhl'm>.
13 Not T.
14 TcJDM 2x.
15 JDM kē-š.
16 Tc <dym>.
17 T <b'l 'y šk ''b' 2>, Dh. (BK, Tc s.m.) <b'l'y sk 3 W 2>, Tc <b'l 'yš 3 W 2>, D <b'l'yyh 3 W 2>.
18 Not JDM.
19 T <nzyyk>.
20 T + w.
21 TTc, Dh. (BK) <-x1>, JDM <-d>.
22 T, Dh. (BK, Tc s.m.) u-š.
23 Not T.
24 Not T, but + bē nē in line below.
25 All <-x1>. – TD, Dh. + w.
26 All <'yn'y'>.
27 T <LWBWŠKYA>, Dh. (BK) <LWBWŠYA>, TcD <LBWŠYA>. – T + <BRA LA> to line above?
28 Dh. (BK).

u-š pad hāmīn 5[3] widest pērāmōn[4] harw gyāg frāz kunišn[5]

⌈ ud az ⌉[6] frāz kerd frāz

pad hāmīn rōz-šabān ⌈ 3 pad 3

pad ⌉[7] zamestān rōz-šabān[8] 2 pad dō kunišn

37a.8 harw bār-ēw[9] bē abrōzišn

ka[10] nē abrōzēd adwadād[11] rāy harw bār-ēw[12] framān ēw[13]

37a.9 ka bē[14] afsarēd[15] <y's>[16] wināh

37a.10 ka-š pas <'k'n'>[17] abrōzišn

ud[18] warr[19] ōwōn [D71] čiyōn-im [BL48v] azabar nibišt[20] kunēd[21]

ud[22] bē afsarēd[23] wināh-ēw nēst

37a.11 ud[24] ka-š dast bē andar ō tanūr barēd[25] ud[26] mōy[27] bē sōzēd 500[28] [29]⌈ wināh

37a.12 ud[30] ka handām bē sōzēd ud[31] nē ēdōn ī[32] ka frāz <ywhynd>[1] ud[2] bē wisānēd[3] 500 ⌉ wināh

---

1 TD <ymst'n>; TcM²J <ymYst'n>.
2 TTcD <wtYst'>.
3 T <4 Y>, BK <'y 2 Y>, Tc <3 2 Y>, D <3 2>.
4 T <pylymw / n>, Tc <pylmwn>, D <pylmw W>, JM <pylmw>.
5 TcT <kwnšn'>.
6 Not T.
7 T, Dh. (BK) 3 pad; TcJDM pad 3 pad.
8 All <lwck(')->.
9 D -ī.
10 Tc w +.
11 T, Dh. (BK) <'tcy't>, TcJDM <'tpy't(')>.
12 D, Dh. -ī.
13 T <-1 'y>.
14 Not T.
15 Dh. (BK, Tc s.m.) <-lt'>.
16 yax? – 11.7-8 <y'h>.
17 TcD; T <'kn'yn'>.
18 Not T.
19 TTc <LWBŠYA>, D <LWBWŠYA>.
20 T <npštn'>; JDM <pšt'>.
21 TD, Dh. <-x1>, Tc <-x2>.
22 Not T, Dh. (BK).
23 Tc <-yt''>.
24 Tc, Dh. (BK).
25 All <blyt'>.
26 Not T.
27 D <ÿ>.
28 All <y's-100> 2x.
29 Not D.
30 T, Dh.
31 Not T.
32 Not T.

ka frāz <ywhynd>[4] ud bē wisānēd[5] ā margarzān

37a.13 ka āb ī garm bē ō[6] handām rasēd[7] rēš bawēd

ā[8] pad-iz ēk ī dišt ān[9] ēw[10] wizārišn[11] [12]⌈ ēk wināh[13] ⌉

ud 5[14] ēk-ēw[15] ud nēm dišt[16] 100[17] 4[18] 3[19] dišt ud[20] 300 stēr[21] wināh

37a.14 ka ō anīy[22] kas rēzēd[23] ā-iz ham-gōnag[24] bawēd ∵

PR.37b.

37b.1 ēn-iz paydāg[25] kū ātaxš ka bē čīnēnd ā-š kerbag čē [Tc100]

37b.2 ātaxš ī nasāy-bāg[26] ka[27] bē čīnēnd[28] bē ō ādurōg barēnd[29] bēwar framān[30] kerbag

ud[31] nasāy-bāg ān bawēd [32]⌈ kē-š nasāy ⌉padiš brēzēnd ayāb pazēnd[33]

37b.3 ān kē-š rang[34] ī hixrōmand[35] padiš pazēnd[36] 1000 framān

rang hixrōmand[1] garm-iz[2]

---

1 T <YNSWd>, Dh. <YNSYWy>, Tc <YNAYWd>.
2 Not T.
3 All <s'nyt'>.
4 TTcJDM <YNAYWd/y>, Dh. <YNSYWy>.
5 BK <ws'nyt'>.
6 Not T, BK.
7 JDM + w.
8 All <'y>.
9 T, Dh. (BK) + y.
10 JDM <w'y>.
11 T, Dh. (BK, Tc s.m.); TcD <ch'l>.
12 Not T.
13 Tc <'dwk' 's>, DM <'yk wn's>, J <'yk w's>.
14 TD, Tc s.m.; Tc <6>.
15 D -ī.
16 JDM 2x.
17 D + w.
18 T <4>, c s.m. <y'b>, TcJDM <yyyy>.
19 All <'y>.
20 Not D.
21 BK <styyl>.
22 T; TcD, Dh. <AHR>.
23 T, Dh. (BK); TcJDM <lpyt'>.
24 TD, Dh. <hmywk>, Tc <hmgwk'>.
25 Not TcJDM.
26 TD <-p'k(')>, BK <p'yk'>, Tc <-p'D>.
27 Tc w +.
28 TcD <cynd>.
29 T <-d> eol.; Tc <-x2>, D <-x2d>, JM <-x2>.
30 T + <-1>.
31 Not T.
32 Not T.
33 All <pcynd/y>.
34 TTcD <lwÿ> 2x, Dh. (BK) <lwwy>.
35 TTcD <hhl->. – BK <hhlwmny>.
36 T <'cptwnd>, TcD, Db. <AP̄PWNd> +.

37b.4 ān kē-š dōsēnag[3] padiš [4]{ pazēnd 250[5] framān ∵

37b.5 [6]⌈ ān kē[7] pēš <lyt>ān sōzēnd } 200 framān ∵ ⌉

37b.6 ān ī zarrīgarān 100 framān

37b.7 ān ī čēlāngarān 70 framān ∵

37b.8 ān ī [D72] asēmgarān[8] 70 framān

37b.9 ān ī āhengarān[9] 80[10] framān

37b.10 [11]⌈ ān ī[12] az tanūr 60[13] framān

37b.11 ān ī azēr[14] dēg[15] [BL49r] 50 framān ⌉

37b.12 ān ī pēš[16] nēwān sōzēnd[17] 40 framān ∵

37b.13 ān ī pēš ī[18] xar-bandagān[19] ī[20] pad rāh[21] bawēnd[22] sōzēnd 30 framān ∵

37b.14 ud ān ī pēš az kār-ēw ī[23] nāmčišt nē guft 20 framān ∵

37b.15 ān ī kē nazdīk xwēš 10 framān ∵

37b.16 ēn hamāg pad kamistīh[24] ān-and kerbag ōh bawēd

ka wēš-iz bawēd harw framān-ēw kerbag 3 drahm ud[25] 5[26] ī drahm-ēw[27] bawēd

kē[28] 4[29] drahm pad ⌈ 3 2 4 ī 1 ⌉[1] guft ∵

---

1 All <hsl->.
2 T; cet. <klmc>.
3 T<synk'>.
4 J in marg.
5 Tc; DM <200>, T, Dh. (BK, J[2]) <2003>!
6 Not D; M?
7 Dh. (BK) kē-š.
8 TcD <-kl->.
9 T <'hn'->; TcD <'yn'->; BK <'yn'l'n>.
10 T < A>!, BK < Ä>, Tc < 1Ä>, D < âA>.
11 Not BK.
12 Not D, Dh.
13 TTcD, Dh. < Ä>.
14 D + y
15 T <dÿg>, TcD <dÿg'>, Dh. <yyk'>.
16 AW + aswārān.
17 BK <swcy>.
18 Not T, Dh. (BK).
19 TD, Dh. <hlbnYk'n(')>, Tc <hlbndk'n>.
20 Not T.
21 T <lys>.
22 T <-yt>.
23 T ēw; Tc ēw ī; JDM -ī ēw ī.
24 T <kmst-> eol., Tc <km'st->, D, Dh. <kmyst->.
25 Tc, Dh. (BK).
26 AW *pad-iz.
27 Tc <-1 w>, D <-Y w>.
28 JDM ka.
29 T + <ywpt'>.

37b.17 ātaxš ī xānagīg[2] ka kār ēd pihw[3] wēš framāyēnd-iz[4] ā-š framān ēw wināh

37b.18 ka[5] čand ēw[6] sāl nē[7] čīnēnd harw bār-ēw[8] ī-š kār[9] framāyēnd framān-ēw[10] wināh [Tc101]

37b.19 ka-š ēsm[11] ī tarr abar nihēnd ayāb[12] gōšt abar <'wyšt'>[13] brēzēnd harw bār-ēw ōyrišt[14] ēw ī bawēd 70 drahm 2 ∵

PR.38.

38.1 mard-ēw[15] hamāg-dēn ēw pad ruwān ī niyāgān ī xwēš rāy[16] bē kāmēd [D73] yaštan ēdōn wēš-kerbagtar[17] bawēd ān-and drahm čand u-š ō dāšn ī[18] hamāg-dēn hamē[19] wurrōyēd[20] [21]⌈ dād pad dāšn bē[22] ō ruwān ī niyāgān[23] ⌉dād[24]

38.2 ud ēk ēk gōkān ī ān dāšn rōšn abāz [BL49v] gōwād[25] kū
4 drahm ruwān ī[26] wāhmān
4 drahm ruwān ī⌈ wāhmān ī xwēš
4[27] drahm ⌉man xwēš

38.3 ud pas az ān pad ham-tōzīgīh[28] ān drahm bē ō hamāg-dēn[29] dahēd

---

1 TTc, Dh. (BK); JDM <4 3 2 Y w>.
2 All <BYTAyk(')>.
3 T <pyhw'>, Dh. (BK) <pšn'>; TcJDM <ycšn'>.
4 T <-yt' c->.
5 TcD w +.
6 Tc <-1>; not JDM.
7 Tc <LA- / LA>, JDM <LALA>.
8 D -ī.
9 Not TcJDM.
10 T <-1>, TcD <'y>.
11 <CYBA>.
12 T, Dh. (BK) w +.
13 Dh. *xešt*.
14 Tc; TcD, Dh. <'wwlšt'>.
15 D w +.
16 BK <LA>.
17 TD, Tc <wyšk' PWN tl>, BK <-krpwtl>.
18 Not JDM.
19 JDM hamāg.
20 T <HYYMNyt'>, BK <HYYMNN>, Tc <HYMNN-yt'>, D <HŶMNNyt'>. – Dh.: for <YCBEN->.
21 Not DM, J in marg.
22 T 2x.
23 Dh. + y.
24 D <-tn'>.
25 T <-yt>.
26 Not JDM.
27 Dh. (BK, J[2]) w +.
28 T <hmtwcŷkyh>, Tc, Dh. <hmtw c Ykyh>, D <hmt wcykyh>.
29 T hamāg <cndkyh> ān drahm bē hamāg-dēn.

ud[1] hamāg-dēn pad ham-tōzīgīh[2] yazēnd

ud harw mard-ēw ī[3] hamāg-dēn-ēw[4] yašt[5] ōy kerbag ī[6] rādīh[7] xwēš bawēd ∵

PR.39a.

39a1 mard-ēw[8] ka xwah ayāb duxt pad zanīh bē ō mard-ēw ī[9] nēk dahēd

ōwōn paydāg[10] kū⌈ dāšn-ēw[11] ān ⌉[12] meh

ud[13] amahrspand[14] az dāšn ī ōy hušnūdtar bawēnd u-š 500[15] bun[16] kerbag

pas kerbag ī az kerbag ōh bawēd ∵

PR.39b.

39b.1 ēn kū zan andar šōy čiyōn rawišn

39b.2 zan ī[17] pādixšāyīhā[18] harw rōz 3 bār bē ō šōy abāyēd[19] pahikārdan kū-t čē abāyēd ka menam[20]

[Tc102] [D74] gōwam[21] kunam[22]

čē nē dānam kū čē abāyēd[23] ka menam[24] gōwam[25] kunam[26]

bē gōw tā[27] ān menam[28] gōwēm[29] kunēm[30] ī[1] tō abāyēd

---

1 Tc.
2 T <hmtŷkyh> (below <cndkyh>), Tc, Dh. <hmtw – Ykyh>, D <hmt / ŷkyh>.
3 T <-1>, Tc <->, D <-Y> + ka.
4 JDM <->.
5 TTcD, Dh. <yšt">.
6 Not T.
7 JDM + y.
8 D <-ī>.
9 DM -ī.
10 JDM + y.
11 T <-Ø>, D -ī.
12 T <y’s’nYk>, Dh. (BK) <y’yšn'-1 ZK>.
13 Not T.
14 DM <’m’n stnd>.
15 All <y’yy-100>.
16 TTcD, Dh.; BK <bwn'>
17 Not T.
18 T <-š’yyh’>, TcD <-hš’yh’>.
19 T abāg.
20 JDM; TTc <-ym>.
21 Tc; T <-ym>; TM <YMRWN>. – D w +.
22 All <-m>. – D w +.
23 Tc w +.
24 All <-ym>.
25 Tc, Dh. (BK); TJDM <-ym>. – D, Dh. w +.
26 T, Dh. (BK); TcJDM <-ym>. – D, Dh. w +.
27 T <YMRRWN> eol.; Tc <YMRRWNd>, D <YMRWNd>, Dh. <YMRRWNy>.
28 TJDM[?]; Tc, BK <-ym>.
29 TTcD(JM); BK <-ym>. – TcD, Dh. w +.
30 All. – D, Dh. w +.

ud[2] harw ān[3] frārōn ī[4] šōy gōwēd ā-š ān abāyēd kerdan

u-š az azār[5] bēš ī šōy[6] bē abāyēd pahrēxt[7]

39b.3 ka pad ēn[8] ēwēnag tarsagāhīh[9] ī šōy kunēd[10]

ud šōy nē guft [BL50r] estēd kū ma dah

andar sāl drahnāy 200[11] 10 drahm az ⌈ tis ī ⌉[12] šōy bē dād[13] pādixšāy[14]

39b.4 ud[15] ka-š yašt[16] kerd[17] estēd[18] u-š[19] ⌈ zōd ēw ud hāwanān ēw[20] az-iš ⌉[21] zād estēd tā 600[22]

drahm bē dahēd[23] pādixšāy

ud[24] harw 2'ān kerbag ōh bawēd zan ud[25] šōy

39b.5 az[26] ān ǰud pad šōy dastwarīhā[27] bē pādixšāy[28] dādan

harw ān kē-š ⌈ šōy dastwarīh[29] padiš nē bawēd ud[30] bē dahēd duz bawēd

ān ī[31] pad dastwarīh[32] ī šōy ⌉ bē dahēd[33] harw[1] 2'ān ōh bawēd

---

T <-ym -ym -m>, BK <-ym -m -m>, Tc <-ym -m -m>, D <-m -Ø -m>;
T <-ym -ym -m>, BK <-ym, -m -m>, Tc <-ym -m -ym>, D <-ym -ym -ym>;
T <-m -m -m>, BK <-ym -ym -m>, Tc <-ym -m -m>, D <-m -m -m>.

1 Not T
2 TcD.
3 T, Dh. (BK) + y.
4 Not T.
5 T <'cyl / 'y>.
6 Not BK.
7 TcD <-tn'>.
8 DM + <KRA>.
9 All <-k's>.
10 All <-x1>.
11 TTc, Dh. < ≠A >, D < ± 2 >.
12 Not T.
13 T <-WNtn'>, Tc <-WNt>, JDM <-WN>!.
14 All <ŠL-> 2x.
15 Tc, Dh. (BK).
16 JDM <-">.
17 TcJDM <krtk'>.
18 T <YK->, TcJDM <Yst->.
19 TJDM w +.
20 TTc, Dh. <'>.
21 Not DM (one line).
22 JDM < ± 1aD 1G >.
23 TcD, Dh.; T <-t'>.
24 TTc, Dh. (BK, J).
25 Not T.
26 Tc w +.
27 T; TcD -īh.
28 T <-hš'y>, TcD <-hš'>.
29 All dastwar.
30 Not T[1]Tc.
31 Not T.
32 All dastwar. – T + padiš nē bawēd bē dād duz bawēd ān ī pad dastwar.
33 T, Dh. (BK) <-WNt'>.

39b.6 dāšn[2] ō ōy kunišn kē weh-dēn[3] u-š wēš andar abāyēd u-š pad āškārīh[4] nē šnāsēd[5]
ka[6] hamāg drahm [D75] ēmar[7] andar abāyēd bē ō ōy ī[8] mowmard[9] pēš abāyēd dād
ō driyōšān pad ēn čim[10] wēš dahišn čē[11] ka-š [Tc103] nē dahēd u-š adwadād[12] bawēd ayāb-iš[13]
margīh ud[14] rištagīh[15] abar rasēd
ōy kē-š ast nē dahēd ā margarzān ō bun bawēd[16]
ān-iz ī[17] ō zan frazend ī xwēš ayāb ō ōy kas kē-š andar nē[18] abāyēd tā[19] kerbag bawēd ∵

PR.40.

40.1 xwaršēd yaštan[20] [BL50v] harw bār-ēw[21] (ǰud az)[22] kerbag ī[23] Abestāg guftan[24] framān[25]
[kerbag[26]
(kerbag ī Abestāg guftan)[27] harw wāzag-ēw[28] framān ēw[29] ∵

40.2 māh yaštan[30] harw bār-ēw[31] ǰud az kerbag Abestāg guftan[32] framān ēw[33] kerbag
1⌈ kerbag ī[2] Abestāg ⌉guftan[3] harw[4] wāzag-ēw[1] framān ēw ∵

---

1 D w +.
2 Tc <d'yšn'>, D <y'yšn'>.
3 JDM <y'yyn'>.
4 BK; cet. wināhgārīh.
5 T <-st'>, TcJDM <-sYt'>.
6 Tc, Dh. (BK) w +.
7 T, Dh. <'yml>, TcD <'dml> *ēmar. ShSh *a-mar. – Cf. ŠnŠSu.13.14
8 Not JDM.
9 T <mdwd GBRA>, Tc, Dh. <myywyGBRA>, D <myywwy GBRA>.
10 Tc < Q \ c / YM>.
11 TcBK w +.
12 T <y't'> bol., BK <'p̄py't>, TcD <'tpy't(')>.
13 T <-pš>, TcD <-p'š>.
14 T ī.
15 All <lyšt->.
16 Tc w +.
17 Not D.
18 Not JDM.
19 JDM <-yt"y, Tc <-t">.
20 T (+ Y eol.), TcD <yštn'>.
21 D -ī.
22 AW.
23 BK + w; not D.
24 T, Dh. (BK); TcD gwpt'.
25 All.
26 T, Dh. (BK); not TcJDM. – AW + *kerbag ī Abestāg guftan.
27 AW.
28 D -ī.
29 T <-Yk>.
30 Dh. (BK) yašt.
31 D -ī.
32 TTc; D guft.
33 T <-Yk>.

40.3 Ohrmazd-ēsn[6] ud abārīg yašnīhā[7] ham-ēdōn bawēd

40.4 ud[8] xwaršēd ud[9] nōg-māh ka nē yazēd harw bār-ēw[10] framān ēw wināh

40.5 āfrīnagān[11] guftan[12] harw[13] āfrīnagan-ēw[14] kerbag ā-š framān-ēw ǰud az kerbag ī Abestāg guftan ud[15] Abestāg harw [D76] wāzag[16] ēw[17] framān-ēw ∵

PR.41

41.1[18] ēn[19] kū marg-arzān[20] čand ēwēnag bawēd
marg-arzān[21] was ēwēnag bē ān ī[22] nāmčištīg ēn and
mard ōzadan[23] ǰādūgīh xwastan[24]
nasāy[25] bē ō āb ud[26] ātaxš burdan
nasāy[27] pad wināhgārīh xwardan
nasāy[28] ī[29] sag nē dīd pad wināhgārīh pad tan ēw[30] ǰumbēnīdan[31] ∵
nasāy[1] nigān[2] kerdan pad 10[3] [Tc104] sāl

---

1 Not T.
2 Not JDM.
3 TTc guft.
4 Not T.
5 JDM <-Ø>.
6 T, BK <ssn'>, Tc <-ssn'>, JDM <y''n' = sy'n'>.
7 All <'šn->.
8 TcD; not T, Dh.
9 Not T, Dh.
10 D -ī.
11 T <'p̄ r Y g'n'>, BK <'p̄ry y'n'>, TcD <'p̄ryng'n(')>.
12 TcD; T, BK guft.
13 Not JDM.
14 T <'p̄ryng''n>, Tc, Dh. "all" <'p̄ryny''n-1>, TcD <'p̄ryn y''n-Y>.
15 Not TDM.
16 Dh. (BK) <w'c>.
17 JDM + guftan.
18 Cf. RAF.142.4.
19 Dh. (BK), Tc; TJDM ēn-iz.
20 TcD, Dh. <mly'lc'n(')>, T <mlylc'n'> +.
21 D w +.
22 Not JDM.
23 JDM <-WNt'>.
24 T <-WNt'>, Dh. (BK), Tc; JDM <PLmHWN / tn'>.
25 Tc w +. – DJ <ns' ns'>.
26 Not T.
27 DM <W ns'>.
28 D <W ns'y>.
29 Not JDM.
30 Not JDM.
31 TcJDM <ywmbwyn->.

kūn-marz[4] ud[5] rāh dāštan[6]

stūr-škennišnīh[7]

zan kasān stad[8]

pad sāl drahnāy ātaxš ī warahrān ōzadan[9]

wad-xwāy[10] ud[11] zūr-gugāh[12] drōw-čāš

ud nakkīrāygar[13] a-srūdār[14] ∵

PR.42.[15]

42.1 ēd kū wāzāragānīh čiyōn bawēd[16] ka-š[17] wināh[18] andar nēst[19]

42.2 ka [BL51r] pad šahr-ēw[20] ǰamag ēw-tāg ī[21] 4 drahm arzēd pad 4 drahm bē xrīnēd[22]
ud bē ō anīy šahr barēd[23]

[24]⌈ ud[25] gyāg kū barēd[26] ⌉10 drahm arzēd[27] pad 10 drahm bē dahēd

ud[28] mizd ud[29] rōzīg ī [D77] xwēš ud[30] stōr aziš ul stānēd[1]

---

1 D <W ns'y>.
2 D <nk¨>, M <nk'>..
3 T, Dh. (BK) < °> >, TcJM < 1G >, D < 1G> >.
4 D w +.
5 Not T.
6 Tc <l'sd'štn'>.
7 TTc <-šknyšnyh>, Dh. (BK) <stl->, JDM <-šknnyšnyh>.
8 All <-WNt'>.
9 T <YKTWNyt>, Tc, Dh. (BK) <YKTWNtn'>, D <YKTWNt'>.
10 T <wt''w'y> eol., Tc <t''w'y>, JDM <''w'y>.
11 D, Dh.
12 T <zwlywk's>, TcD <zwlyww y's>.
13 Dk.8.21.8 nakkīrā-gar ... ud bōxt wizīr ud a-srūdār ī duzz.
14 T <nkyl'yYklywtl>, Dh. (BK) <nkyl'y Ykl ww'slywt'l>, TcD <nkyl'yYkl W 'slwt'l>, J <nkyl'yYkl'slwt'l>. – Cf. Dk.8.20.157 wad-xwāhīh ud zūr-gugāyīh nakkīrāy ud drōw-dādwarīh; 8.22.19 drōw-čāšišnīh ud zūr-xwāyišnīh ud zūr-nakkīrāyīh ud zūr-gugāyīh; cf. 8.31.28; 9.29.1 wad-xwāhīh ud dušnakkīrāyīh ud zūr-gōwāgīh. MHD.4.28 wad-āhangīh ud zūr-gugāy ud drōw-čāš ud nakkīrāy-gar a-srūdār ud an-ayār ud stūr-škenn ī nasāy-nigān ud nasāy-bāg.
15 Cf. SBd.38.
16 TcJ + y.
17 T, Dh. (BK) ka.
18 D <wn'yh>.
19 D w +.
20 T <y'tr'-1>; Tc <-'y>
21 TcJDM + pad.
22 TTcD <-x1>. – JM w +.
23 TTcD <-x1>.
24 Not T, BK.
25 Not Tc.
26 TcD <-d>.
27 Tc + w. – JDM <'pyt'>.
28 Tc.
29 Not T.
30 Not T.

ud[2] pardaxtag[3] aziš[4] pad ahlawdād[5] bē dahēd

kerbag ēw ī[6] wazurg

42.3 ud[7] ka pardaxtag[8] pad ahlawdād nē dahēd

pad ān zamān[9] pādixšāy[10] ka-š pad warzīgarīh[11] ud pasuš-rānīh[12] xwāstag kerdan nē tuwān

42.4 ēn ān ī ka-š xwāstag weh-zīyišnīh[13] rāy andar abāyēd

weh zīyišnīh rāy tā 500[14] pādixšāy handōxtan

az ān[15] frāz ka bar ī-š[16] aziš[17] andar āyēd ān ī[18] ǰud az uzēnag ī xwēš pardaxtag

pad ahlawdād bē dahēd

42.5 ka-iz-iš[19] xwāstag abēr was ast ēg-iz šāyēd

ēn pad ān[20] zamān[21] ka andar dānišn ōy ā-š[22] mardōmān [Tc105] pad[23] dānišn ī ōy [24]⌜

adwadād[25] nē mad estēd[26] tā

ka mardōmān ⌝adwadād[27] mad estēd[28] ā-š pad[29] bun ud[30] bar hangārišn bē abāyēd kerdan[31]

42.6 az[32] harw čē-š ast and kū-š xwēš ud[1] mardōmān[2] ī[3] andar sālārīh ēw-sālag andar abāyēd [D78]

---

1 All <-x1>.
2 Tc.
3 BK <-k">.
4 T; not TcD, Dh.
5 JDM + <LA y't'>.
6 Not T.
7 Not T.
8 D w +.
9 T, Dh. (BK) <zm'n'>, TcJDM <ODNA>.
10 TTc; D, Dh. <-hš'>.
11 DM < wlc'lyh> for <wlcyylyh>.
12 T <pswy'l'nyh; Dh., TcD <-hwlnyh>.
13 T <-k'yh->.
14 TTcD <y's->.
15 T, Dh. (BK) + y.
16 Tc; T <YKYA>.
17 TcJ.
18 Tc.
19 T <AMTc 'š>, TcD, Dh. <AMTcwš>.
20 T, Dh. + y.
21 T <YNA>.
22 TcJDM <''>.
23 Not T.
24 Not TcDM, J in marg.
25 T <'p̄py't'> +.
26 T, Dh. <YK->.
27 T + <LA>.
28 T, Dh. (BK) <YK->, TcJDM <yst->.
29 Not T.
30 Not TJDM.
31 DM <krytn'>.
32 T <ME>. – Tc w +.

az ān ī-š andar [BL51v] abāyēd ⌈ ka ēw ⌉[4] kerdag kem ayāb wahāg[5] ī gošt ēw kerdag čiyōn pad-iz ⌈ and ī ēw ⌉[6] drahm kem ā-š adwadād[7] ī mard-ēw[8] ōh abāyēd kerd[9]

42.7 ka rāst ā-š ān ī[10] dō[11] mard ōh[12] abāyēd kerd[13]

42.8 ud[14] ka-š[15] ēw kerdag[16] wēš ā-š[17] ān ī 5[18] mard[19] ōh abāyēd kerdan[20]

42.9 ud[21] pas harw ēw[22] kerdag ēw[23] ī[24] wēš ā-š[25] ān[26] mard-ēw[27] ōh abāyēd [28]⌈ kerdan[29]

42.10 būd[30] kē-š guft kū pad bar hangārišn[31] ōh abāyēd ⌉ kerdan[32]

42.11 ud[33] ka-š pad margīh[34] ud[35] rištagīh[36] andar abāyēd[37] ēk[38] sālag tiz-iz āmār nēst

42.12 čē harw kē-š ēmēd ī[1] ō[2] pēš ast kū-m[3] tis rasēd harw[1] ⌈ ān ī-š ⌉[2] az xwēš ud[3] mardōm ī andar[4] sālārīh pardaxt bē[5] dahišn

---

1 Not T.
2 T <-’y’n \ ’’’n / > eol.
3 Not T.
4 JDM <hm’k>.
5 TcD <wh’k'>; T <wyš’k'>, Dh. <wyšk'>.
6 T <’ny-1’n>, Dh. (BK) <’ny-1>, TcJ <’n'-1>, DM <’n'-Y>.
7 T, BK <’ty’t'>.
8 D <-Y>.
9 T <-WNt>, TcD, Dh. <-WNt'>.
10 Not T.
11 , Dh. (BK) <TLYN'>, TcJDM <2>
12 TTcD; not Dh. (lapsus?).
13 TD <-WNt>, Dh. <-WNt'>, Tc <-WNtn'>.
14 Not TD.
15 JDM + ā-š.
16 TcJDM <’ywk->.
17 TcJDM.
18 T, Dh.; TcD <3> (JM?).
19 Tc <-1>, JDM <-Y>.
20 TTc, Dh. (BK) <-WNtn'>, JDM <-WNt'>.
21 T, Dh. (BK).
22 T, Dh. (BK) + <1>.
23 JDM <-Y ’y>.
24 Not TD.
25 T <ZYš>.
26 TTc + y.
27 D <-Y>.
28 J in marg.
29 T <-WNtn'>, TcD, Dh. <-WNt'>.
30 T, BK <-yt>.
31 DM <hnyyl->.
32 T, Dh. (BK) <-WNtn'>; not TcJDM.
33 Tc, Dh.
34 T <mlYyyh>.
35 Not T.
36 All <lyšt->.
37 BK + w.
38 Not TcJDM.

42.13 ud[9] ka-š ēmēd ī[10] ō[11] pēš nēst[12] and-čand u-š pad xwēš ud[13] mardōm ī[14] andar sālārīh andar abāyēd tā ān ī[15] ka-š ān ēmēd rasēd pādixšāy ka nē dahēd ∵

PR.43.

43.1 mard-ēw[16] ka zan kunēd[17] [D79] u-š [Tc106] pašt ī pad-zanīh abāg[18] ziyānag sālār kerd rādīhā ahlāyīh[19] kerbag ōh bawēd

43.2 ka-š[20] daštān māh wizārd ā-š harw bār-ēw[21] 500[22] [23]⌈ kerbag būd dastwar kē-š[24] guft kū bār-ēw 400[25] ⌉kerbag

43.3 ka ābustan [BL52r] bawēd 500[26] kerbag

43.4 daštān māh harw māh ēk bār pad rāh ī nē pādixšāy

43.5 ud[27] ka frazend ī[28] zāyēd purnāy[29] bawēd[30] harw[31] kār ud[32] kerbag (ī) ān frazend[33] kunēd[34] pid ud[1] mād[2] harw 2 ēdōn bawēd čiyōn ka-šān[3] pad dast[1] ī[2] xwēš kerd hē

---

1 T.
2 Not JDM
3 T, Dh. (BK); TcJDM <kū-š>.
4 DM w +.
5 Tc; T kē-š.
6 Not T.
7 Not JDM.
8 JM + y.
9 Not TD.
10 T + <OD>; Tc <-yt' OD>, D <-yt"d> (JM <-yt OD>?).
11 T <KN>.
12 Not T.
13 Not TTcD; Dh. <NPŠE'>.
14 Tc, Dh. (BK).
15 T, Dh. (BK).
16 D <-Y>.
17 T <-yt>, TcD, Dh. <-x1>.
18 JDM <AMT MN>.
19 TcD + <∵>.
20 Not T.
21 D -ī 2x.
22 TTcD <-jaD >.
23 Not T.
24 Not DM.
25 Tc <-daD >, DM <-âA >, J <-dïÅ >.
26 T < ! ±dA3 >, BK < ±adA>, Tc < ! ±ßA >, D < Y±dïÅ >, JM < ±aÅ >.
27 Not T.
28 Not T.
29 DM w +.
30 T <byt'>, Tc <-yt">.
31 DM w +.
32 Not Dh. (BK, J?).
33 T <ZK Y 'nd>, Dh. (BK) <pryny>, TcJDM <przn d>.
34 T <-yt'>, TcD <-x1>.

43.6 ud[6] paywand gētīy[7] rāmišn ī[8] paywand[9] ī gētīy ud[10] abārīg-iz nīrmad ī[11] az ān ǰud šāyēd būd hamāg ēdōn

43.7 harw čē pad zīyišn ī zan[12] ud[13] frazend uzēnag kunēd[14] rādīhā[15] ahlāyīh[16] kerbag ōh[17] bawēd ∵

43.8 ēd kū[18] zan ka[19] rawišn kunēd[20] ā wināh[21]

čē uzdēs-paristagīh[22] ud[23] drōw-gōwišnīh ud abārīg [D80] wināh ī-š andar bawēd[24] ā-š ō bun

ān ōh[25] stānēd[26] ā-š padiš apparag

yazišn[27] ud[28] drōn ī[29] az ān tis[30] kunēd[31] dēw-ēzagīh

ud kerbag nē bawēd

ōy-iz[32] kē tis ō[33] ōy dahēd ā-š wināh bawēd ∵

PR.44.

44.1 sag sardag[34] bē rōbāh[1] ud rasūg ud[2] babrag[3] ī ābīg tā [Tc107]

---

1 Not T.
2 T mādar.
3 T <-š 'n'>.
4 T <YDE>, Tc <dst'>, J <yst'>, DM <dstwbl>.
5 Not DM.
6 Not T.
7 TcD, Dh. <-'> +.
8 Not T 2x.
9 DM w +.
10 Tc.
11 Not TTcD.
12 T, BK <NPŠE>.
13 Not T.
14 All <-x1>.
15 DM w +.
16 TcD, Dh. w +.
17 DM <OL>.
18 JDM <KN>.
19 Not DM.
20 All <-x1>.
21 Tc, Dh. (BK, J?); T <w' w's>, DM <'wn's>.
22 T <'wy''cklYst->, Dh. (BK, J?) <'wcy'yplyst->, Tc <'wcsspplYst->, DM <'wcy'' plyst->.
23 Not T 2x.
24 All <YHBWN->.
25 T, BK <OL>.
26 All <-x1>.
27 Dh. <pšn'> (lapsus?).
28 Not T, Dh.
29 D <d> (<ylwwnd>).
30 JDM <MN ZNE>.
31 All <-x1>.
32 Dh. w +; not TTcD.
33 Not T.
34 DJ <stl->.

abārīg hamāg nasāy ēdōn[4] čiyōn ān ī[5] mardōmān

44.2 ān ēn 3 rēman nē kunēd[6] gyāg xānag[7] ud[8] mard

44.3 ast kē[9] ēdōn gōwēd kū rōbāh wastarg rēman nē kunēd[10]

bē andar [BL52v] 3 gām pādyābīh rēman kunēd[11] ∵

PR.45

45.1 ēd[12] kū xwaršēd-pāyag gētīyān nē wēnēnd[13]

ud[14] Čagād ī Dāitīy[15] pad Ērān-wēz[16] mayān ī[17] Xwanīrah[18] ō kustag ī abāxtar rōn[19] ∵

Ahrimen zanišn az was tis nāmčišt[20] az xwēdōdah[21]

rasišn[22] ī[23] wehān ēk abāg did ka miyazd[24] kunēnd[25]

yazišn[26] ī[27] yazdān abārīg was kerbag

u-š ayārīh[28] az was tis[29] nāmčišt az [D81] dēw-ēzagīh[30] uzdēs-paristagīh[31]

ud[32] anāgīh[1] ī pad mardōmān kerdan

---

1 DM w +.
2 Not TD.
3 BK <blk'>.
4 JDM _ bawēd.
5 Not JDM.
6 All <-x1>.
7 TTc, Dh. (BK) <BYTA>, JDM <BYTAk'>.
8 Not TTc.
9 T ka.
10 T, Dh. (BK) <-x1>; TcJDM <-yt'>.
11 All <-yt'>.
12 D ēn.
13 T <-t'>.
14 Not T, Dh. (BK).
15 T <-'D> →<-yD>, Tc, Dh. (BK) <-'D>, JDM <-Yk>.
16 T <'yl'nc>, Tc <'yl'n'c / 'yl'n'c>, JDM <'yl'n'c W 'yl'n'c>.
17 TcJDM.
18 TcD <lyh>.
19 Not T eol.
20 DM <OL ym pšt'>, J <wlw ym pšt'>.
21 TD, Dh. <-y't'>, Tc <-d't'>.
22 DM <lyšn'>.
23 Not T, Dh. (BK).
24 T, BK <mzd>, TcJM <myzd>, D <mÿzy>.
25 T <-x1>, Tc <-(>, D <Y>9>.
26 DM <W pšn'>.
27 Not TD.
28 Not T.
29 Not D.
30 Tc <ŠDYA...yh>.
31 T <'wzyyy plYst->, Dh. (BK) <'wzyyyyt pl'st->, Tc <'wc / syyt plYst->, JDM <'wcsyyt plst->.
32 Not T.

ud[2] ahlomōγīh ud[3] sāstārīh ud[4] abārīg[5] wināh ∵

PR.46

46.1 ēd kū asmān čiyōn

az čē[6] kerd estēd[7]

46.2 abzār[8] būd ī čiyōn xwarg ī[9] ātaxš ī[10] pad rōšnīh pāk[11]

az ān ī a-sar-rōšnīh bē brēhēnīd[12]

46.3 u-š[13] hamāg dām[14] dahišn[15] az ān bē kerd

ka-š[16] bē kerd būd ā-š andar ō[17] tan burd[18]

u-š 3000[19] sāl andar ⌈ tan dāšt[20] ⌉[21]

u-š hamē[22] abzāyēnīd[23] u-š[24] weh hamē kerd

u-š pas ēk[25] ēk az[26] tan ī[27] xwēš hamē[28] [29]⌈ brēhēnīd[30]

46.4 u-š nazdist[31] [Tc108] āsmān[32] az sar bē ⌉ brēhēnīd[1]

---

1 DM <’nskyh>.
2 Not TTcD.
3 Not T.
4 Not T.
5 JDM + y.
6 D(M) <GDE (YYE) ME>, J <YYE>.
7 All <yst->.
8 J <’c’l>, D <’’l>.
9 Tc <hwl Y>.
10 Not Tc.
11 T, Dh. (BK) <ZYš>.
12 Tc <bl’hynyt'>, D <blyh-> →M <bl’h->.
13 T + <MN> bol.
14 T + w.
15 TTcJDM <dhšn'>, Dh. (BK) <dhyšn'>.
16 T + <PWN>. – Tc, Dh. w +.
17 T <—>.
18 DM <bwltn'>.
19 JDM <300>.
20 DM w +.
21 Tc <t—’št'>.
22 JDM hamāg +.
23 T, Dh. (BK) <-z’yt'>.
24 T, Dh. (BK) u-m.
25 Tc <—k'>.
26 Not D eol., M.
27 T.
28 Not T.
29 Not JDM.
30 Tc <bl’h->.
31 T <nzyyt'>, Tc <nz’yyt'>.
32 TTc <’s’m’n>, Dh. (BK) <’sym’n'>.

u-š gōhr az <kyn'>[2] spēd[3] [BL53r]

u-š pahnāy[4] ud[5] bālāy rāst

u-š[6] zahyā[7] ī fragān ān and ast čand pahnāy[8] ī tuhīgīh[9]

u-š winnārišn pad Nar[10] ī Ahlaw ud[11] Dahmān[12] Āfrīn[13]

u-š dāštārīh gētīy nēst

ud[14] Ohrmazd abāg dām[15] dahišn andar nišīnēd

46.5 u-š[16] [D82] zamīg az pāy bē brēhēnīd[17]

u-š[18] winnārišn az[19] kōf

Mihr xwadāy nēk

ud[20] Dahmān[21] Āfrīn[22] rād[23] ī[24] rāst[25]

rādīh[26] ud[27] ahlāyīh pad nēkīh abar arzānīg[28]

mēnōy[29] xwāstag ī[30] pad ahlawdād bē dahēnd[31]

u-š gōhr xwarrah[32] andar[1] bē nigand[2]

---

1 Tc <bl'h->.
2 All <kyn'>. – *ābgēnag.
3 Tc, BK w +.
4 TcD <-''>, Dh. <-'y>.
5 Not T.
6 BK, Tc 2x.
7 DM <yhy'>.
8 JDM <-''>.
9 TD, Dh. <tw'hYk->, TcJ <twhYYk->.
10 T w +.
11 Not T, Dh. (BK).
12 TD, Dh. <y'hm->, Tc <dhm->.
13 BK <'p̄yn'>; D <'p̄r>.
14 Not T.
15 T + y, Dh. (BK, M?).
16 D w +.
17 TcD <bl'h->.
18 D w +.
19 T <MNW>.
20 Not T.
21 TTc <d'hm->, D <y'hm->.
22 D w +.
23 DM <lyt'>. – Tc w +.
24 Not D.
25 T, Dh. + y.
26 T, BK rād ī. – D, Dh. w +.
27 Not T.
28 Cf. PY.40.4 ahlaw ud rāst hād pad īšt ud rād hād pad xwāstag.
29 Not D eol. (M?).
30 Not T.
31 JDM <-yt'>.
32 TD <ŸDE>, TcJDM <sm>.

u-š[3] kōfīhā az ān gōhr bē rōyēnīd

1700[4] sāl azēr ud[5] azabar harw dō ⌜6⌝ hamē rust

ud pas azēr bē estād

azabar 800 sāl did ⌝hamē rust tā[7] bē ō āsmān[8]

u-š azēr ud[9] azabar girdag pērāmōn[10] xwarrah[11] āyēd

u-š homānāg[12] ēdōn čiyōn xāyag[13] ēw kē-š murwīzag[14] andar

u-š dāštārīh ī gētīy nēst

46.6 ēdōn čiyōn-iš kōf bē rōyēnīd tā ēn paymānag ī ast[15]

u-š zamīg pad nēmag ī āsmān[16] pad star-pāyag[17] frāz dād

u-š[18] paitištān [Tc109] frabd[19] bē brēhēnīd[20]

ka Ahrimen andar dwārist[21] [BL53v] [D83] ēg-iš[22] frōd āhaxt[23]

pad tan ī[24] pasēn abāz[25] star-pāyag šawēd

46.7 Harborz zahyā čand pahnāy ī[26] zamīg

pērāmōn[27] Harborz fragān[28] u-š pahnāy and čand Harborz ud[29] zamīg

star-pāyag tā[1] nēmag ī āsmān[2]

---

1 Not TTc.
2 T <knd>, TcD, Dh. “all” <nknd>.
3 Not T, BK.
4 T <1000 4 300>, Dh. (BK) <1000 3 400>, TcJDM <1000 4 400>.
5 Not TcD.
6 Not T, BK.
7 TcD <lwstwd>.
8 T <’sym’n>, Dh. (BK) <’sm’n>, TcJDM <’s’m’n>.
9 Not T.
10 All <pylmwn>. – JDM w +.
11 All <YYE>.
12 TTcD <-n’y>, JM <-n’>.
13 TcJ <h’Yyk'>. – D w +.
14 Tc <-cww>.
15 Not T.
16 TTcJDM <’s’m->, Dh. (BK) <’sym->.
17 BK <stwl->, Tc <-p’YYk'>.
18 BK 2x.
19 TTcD <plbd>.
20 TcD <bl’h->.
21 TcJDM <-Yst'> +.
22 TD <w’yn'y’>, Tc, Dh. <’yn'š>.
23 TTc <’’t'>, BK <whšt'>, D <OBYDWNt''>. – Bd.4.10, WZ.1.32 frōd ō tuhīgīh āhaxt.
24 TJDM.
25 TcD, Dh. “all” + w.
26 Not T.
27 T <pylymwn>, TcD <pylmwn>, Dh. <pylmw>.
28 All <ply’n'>.
29 T <OD>.

az star-pāyag tā ⌈ māh pāyag ⌉[3] 30 4000[4] frasang mar[5] wēš

ud[6] az[7] māh pāyag tā ō xwaršēd pāyag 30[8] 4000[9] frasang

az xwaršēd tā ō āsmān 30 4000[10] frasang

az star-pāyag tā ō ēdar 30 4000 frasang

ud[11] az ēn[12] gyāg tā[13] ō āsmān ī[14] azēr 60[15] 4-5-1000[16] frasang

46.8 āsmān gōhr <kyn'> spēd ud[17] rōšn[18] u-š rōšnīh az ān ī[19] xwaršēd

46.9 pas az ān ī ka druz[20] ō[21] dām dwārist

bē Zardušt tā[22] az gētīyān kas-iz nē dīd[23] haft-kišwar[24]

nīyandar[25] asmān Harborz kōfīhā[26] 2000 200 40 4 ast[27]

46.10 ud zrēy[28] ī Frāxkerd 3 ēk ī ēn zamīg ∵

46.11 u-š [D84] āb[29] az ars bē brēhēnīd

ast[30] ī-š andar ō zamīg gumēxt

ud ast ī-š abar zamīg[31] bē ānīd[32]

---

1 Not TcD, Dh.
2 T <'sym->, TcD <'s'm-> +.
3 T pāyag māh.
4 D <4 1000>.
5 JM + y.
6 Not T.
7 Not T.
8 Dh. < + > 3x (typo)? – JDM + w.
9 JDM <4 1000>.
10 JDM <4 100>.
11 Not T.
12 JDM <YWM>.
13 T + ō ēdar.
14 Not T.
15 Not T, Dh. (BK) <3>.
16 TcDM; J, Dh. (BK) <4-4-1000>.
17 Not T, Dh. (BK).
18 T + y eol.
19 Not T.
20 Tc <dlwwc>.
21 Not T eol.
22 Not T.
23 T <-TNt">.
24 BK <kšwl>, cet. <kyšwl>.
25 T <nywyn'l>, Tc <nyw'nyl>.
26 All -īh.
27 T <'yt">.
28 T <zl''y>, DM <zlyh>.
29 Tc <ms>.
30 DM <'st' W 'st'>.
31 Not Dh. (BK).
32 All <HYTYWyt'>.

ud ast ī[1] andarwāy[2] bē estēnīd

ud[3] hamāg[4] [BL54r] pad rawišn estād[5] [Tc110]

46.12 harw ān[6] kē-š zōhr wēš u-š hixrīh[7] kem[8] pad 3 sāl

ān kē-š harw 2 rāst pad 6 sāl

ān kē-š hixrīh wēš u-š zōhr kam pad 9 sāl

abāz ō zrēy[9] ī Frāxkerd rasēd ∵

46.13 u-š urwar az mōy bē brēhēnīd

ud[10] nazdist[11] nay-bun[12] ēw widest dō angust pad bālāy būd

u-š hamāg sardag ī[13] urwarān[14] andar būd bē ēw sardag[15]

u-š pad Ērān-wēz[16] frāz dād

46.14 pas ast murwān ast ī[17] pad āb ud[18] ast ī mardōmān gyāg gyāg bē[19] burd

ud[20] wēšag-iz[21] andar zrēy ud Hōm ī Spēd ud abārīg urwar ī andar gēhān az ān bē būd[22]

u-š āsānīh[23] az āb-zōhr[24] ud[25] sargen ī[26] [D85] pāk ∵

u-š duš-xwārīh az ān ī ka a-dādīhā[27] bē brīnēnd ayāb bē škennēnd[28] ∵

ān[29] sardag ī-š pas dād 50[1] sardag būd

---

1 Not TTcD.
2 BK, M <’ndl’w’y>.
3 Not T.
4 DM <AMTk>.
5 TcTD <YK->.
6 T + y; not TcJ.
7 T <hsl-> +.
8 T <km> +.
9 T <zl’y’>.
10 Not T.
11 T <nzyyt'>; TcD <nz’yyt'>.
12 T n’y->; cet. <’y bwn>.
13 Not Dh. (BK).
14 D w +.
15 JDM + y.
16 TcDM <’yl’nyc'>, J <’yl’n’nyc'>.
17 Not T 2x.
18 Not TD.
19 Not JDM.
20 Not T 3x.
21 Cf. 56.5.
22 TJDM <-yt>.
23 TcD; T <’s’n' Y>, Dh. <’s’ns>.
24 TcD āb ud zōhr.
25 Not T 3x.
26 Tc, BK <slyn' Y>; T <ddlwnd>, JDM <YYLWNx2y>.
27 T <’d’t’n->; cet. a-dādestānīhā.
28 T <TŁWNd>< D <TŁBWd>.
29 T + y.

46.15 u-š[2] gāw az[3] dast ī[4] dašn bē brēhēnīd

u-š andar Ērān-wēz[5] frāz dād

u-š 5 mard[6] bālāy[7] pahnāy[8] būd

ud[9] ka-š Ahrimen[10] abar mad pad gyāg bē murd

u-š šusr[11] pad gyāg bē ō [BL54v] zamīg mad

hamāg sardag ī[12] gōspandān Ohrmazd az ān šusr bē kerd[13]

u-š nazdist[14] [Tc111] az harw sardag ēw ēk nar[15] ud ēk mādag bē kerd

ud[16] pas paywand az awēšān bē raft

u-šān[17] xwašīh ud[18] āsānīh az āb ud[19] wāstar pāyišn[20] nēk zamestān[21] ī hāmīn ī[22] pāk[23]

u-šān duš-xwārīh az ān ī[24] ka-šān a-dādīhā bē kušēnd u-šān kār a-dādīhā framāyēnd[25]

[26]⌜ u-šān āb ud wāstar nē dahēnd ⌝u-šān pāyišn[27]

{next PR.46.21 [BL55v]}

{from PR.47.6 [BL57r]}

46.15b u-š gursagīh[28] ud ud tišnagīh [D86] ēdōn mad ī-š[29] ōz[30] zōr[1] ud[2] nērōg wēnišn ud āšnawišn[3]

ī-š bē šud

---

1 BK<ŠK = 60>; cet. <SK = 50>. – Tc + w.
2 T + <MN>.
3 Dh. <QDM> (lapsus?).
4 Not Dh. (BK).
5 Tc <'yl'nyc'>.
6 T (w. 3 superscr. dots), cet. <BRA>.
7 Dh. (BK) + y.
8 T + y.
9 Not TJDM.
10 Not D(eol.) JM.
11 TTc <šwsl>; JDM <šsl> 2x.
12 Not T.
13 D <krt">.
14 T <nzyyt>, Dh. (BK) <nz'yyt'>, Tc <nzYyyt'>, D <nzyyyt'>.
15 Tc <YKL ÒI>. – T w +.
16 Not T.
17 Tc 2x.
18 Not T. – T + <'s'm'n KRA MNW>.
19 Not T.
20 All <p''yyyn'> 2x.
21 JDM <ymyyyt'n>.
22 Tc <h'mwn' Y>, JDM <h'mwn'd>.
23 T + <BRA>.
24 T.
25 T <pl'yynd>.
26 Not T.
27 T <p't''yšn>, Dh. (BK) <p''yšn'>.
28 Tc, Dh. (BK, J?) <gwlsyh>, DM <ywlyyh>.
29 T u-šān; not BK..
30 JDM + w.

46.16 pas az ān[4] bē ō nazdīk ī Wištāsp mad ud 2 sāl pad hāzišn ī[5] Wištāsp estād

u-š bē ō Wištāsp guft kū

dēn bē padīr[6]

čē[7] Ohrmazd ud[8] amahrspandān ud[9] abārīg yazdān ā-šān kāmag[10] ēdōn kū tō abar dēn bē estē

46.17 ud Wištāsp[11] guft kū[12]

agar asp rāy[13] āmad hē ayāb xwāstag rāy[14] harw[15] čē-t abāyist[16] padiš stān ud[17] az ēdar bē šaw

46.18 did-iz[18] Zardušt guft kū[19] dēn bē padīr [BL55r]

ud[20] Wištāsp guft kū

man wināhgārīh-ēw ī ēdōn ast ī[21] ka dēn bē padīram[22] ā-iz u-m[23] pad ruwān tis-ēw[24] [Tc112]

weh nē bawēd[25]

čē-m[26] pad kārezār ī[27] fradom 6000[28] pad ān ī[29] didīgar 5000 ud[30] pad ⌈ ān ī ⌉[31] sidīgar 5000[32]

ōzad[33]

did[1] ka-m kārezār kerd fradom 1000 ud didīgar [D87] 1000[2] ud[1] sidīgar 1000 ōzad[2]

---

1 TTcD <zw'l>.
2 Not T 2x.
3 T <yššn'>.
4 T + y.
5 Not T.
6 Dh. (BK) <ptyl>.
7 Not.
8 Not T.
9 Not TD.
10 T + y eol.
11 T + y eol.
12 Not DM.
13 Not T.
14 T <LA>.
15 DM <krt'>.
16 TTc <-yyyt'>, DM <-yyytyt'>.
17 Not TD.
18 T <ODc>, TcJDM <OZLWNt ODc>.
19 Not T.
20 Not D.
21 Not T.
22 All <-LWN>.
23 Not T.
24 D -ī.
25 Dh. (BK) w +.
26 D čē.
27 Not T; BK -rīh.
28 Tc <'y 3000>.
29 Not T, Dh. (BK).
30 Not T.
31 Not TcDJ.
32 Tc <'Y 2000>.
33 T <YKTWNt'>.

46.19 Zardušt guft[5] kū

pad[6] ōzad[7] ī awēšān tis-iz[8] wināh nēst

čiyōn[9] awēšān hunušk gurgān[10] būd hēnd

ud[11] nēk tō kē-t[12] awēšān ōzad[13] hēnd

46.20 u-š ahanūz guft kū dēn padīr

46.21a čē kerd nē ān[14] ī ōy ī[15] pahlom kē-š dušmen was ōzad[16] hēnd

nē ān ōy ī purr-xwarrah[17]

nē ān ī ōy ī purr-wizōstār [D88]

nē ān ōy ī purr-pērōzgar

ud[18] nē ān ī ōy ī[19] purr-tagīg

ud[20] nē ān ōy ī purr-guftār[21]

saxwan ī nēk[22] bē nigerēd[23] ud[24] abar estēd[25]

kū padiš bē šāyist[26] estād[27] kū-š dāštār[28] Srōš

kū[29] pad dastwar šāyēd[30] dāšt[31]

---

1 JDM <OD>.
2 T < +Y> >, Tc, Dh. (BK, J?) < +º >, DM < +Y >.
3 Not T, Dh..
4 Tc, Dh. (BK) <YKTWNt'>.
5 Not TcJDM. –
6 Not T.
7 TTcJDM <'wct'>; Dh. (BK) <YKTWNtn'>.
8 T tis.
9 Dh. (BK) w +.
10 D <hwnwšk \ yw / > eol., M <hwnwškyw ly'n'>.
11 Not T, Dh.
12 DM <MNW tn'>.
13 TTc, Dh. (BK) <YKTWNt'>, JDM <YKTLWNt'>.
14 Tc w +.
15 Not T; TcD <·:·>.
16 DM <'wc tn'>.
17 Dh.; mss. <PWN LYLE>.
18 Not TD.
19 Not T.
20 Not T.
21 BK <ywt'l>.
22 D + y.
23 BK <nklwwkyt>.
24 Not TTcD.
25 JDM; TTc <-'t'>; BK <yst'mwyt>.
26 T <šst'>, TcD, Dh. <-yyyt'>.
27 All.
28 T -īh.
29 Not T.
30 T <-yyt'>, Tc, BK <-yyyt' W>.
31 Tc w +.

ud[1] nē ān ōy ī[2] ⌈ ōy purr-wēxtār[3]

ud[4] nē ān ī ōy ī ⌉purr-hanǰamanīg

ud[5] nē ān ī ōy ī purr-griftār

ud[6] nē ān ōy ī purr-dahišnān[7] [BL55v]

ud nē ān ōy ī purr-ōz ∵

46.21b čē[8] Hōšāng būd ī[9] wistār[10] u-š dēw was zad[11] hēnd

J̌am būd ī[12] purr-xwarrah ∵

Dahāg[13] būd[14] ī purr-wizōstār[15] ∵

Frēdōn būd ī purr-pērōzgar[16] ∵

Frāsyāb[17] [Tc113] būd ī[18] purr-tagīg ∵

Karsēwast[19] būd[20] ī[21] purr-guftār[22] ∵

Spidūr[23] būd ī purr-wēxtār[24] ∵

Urwaxš[25] būd ī[26] purr-hanǰamanīg ∵

{next PR.47.7 [BL57r]}

{from PR.46.15 [BL54r]}

46.21c ī[27] sardag[28] ī <dwš'mn'>[1] kunēnd[1]

---

1 TTcJDM <-tn'>, Dh. (BK) <-t' '->.
2 TcD(JM) + ōy.
3 All <pwly't'l>. – Tc + w.
4 Not.
5 Not TTc.
6 Not T.
7 T <-šn // 'n'>; TcJDM <-y'c'n'>.
8 Not T.
9 Not T.
10 DM <yyt'l>, J <wyyt'l>.
11 T <-TWNd>, Tc <-TNt'>, D, Dh. <-TWNt'>.
12 Not T. – D w +.
13 T + y.
14 Not T; BK <YHWPWN>.
15 Dh. (BK) <wcst'l>.
16 Tc not purr.
17 TTc <pl's''p̄>, DM <pl's'p̄>. – D w +.
18 Not Tc.
19 TTcD <yl->; Dh. <kl->.
20 All <YH->, exc. BK.
21 Not T.
22 T -īh.
23 D w +.
24 T <-št'l>, Tc <-wšt'l>, DM <plwšt'l>.
25 BK <'w'lš>.
26 Not Dh. (BK).
27 Not T.
28 TTcJDM <sltk'>, Dh. (BK) <sltwk'>.

u-šān duz[3] gurg aziš abāz nē dārēnd

46.22 gōspand 200 80[4] 2 sardag ī[5] ast[6] ān ī 5[7] ēwēnag

46.23 ēwēnag-ēw[8] ān[9] kē-š sumb[10] ⌈ 2-gānag čiyōn gāw ∵

46.24 [11]⌈ ēwēnag-ēw[12] kē-š sumb ⌉ gird čiyōn asp ⌉

46.25 ēwēnag-ēw[13] ān[14] kē pāy čiyōn ān ī[15] uštur ∵

46.26 ud[16] ēwēnag-ēw murw[17]

ēwēnag[18] ābīg ud māhīg

bē gōspand ēw ēwēnag (ī)[19] az Abestāg čāšt

46.27 sag ud sārīgar[20] warāγ[21] siyā[22] ud[23] dālman tā

abārīg ōh abāyēd xwardan[24]

sag ēd rāy[25] čē šusr ī Gayōmard tis andar ast[26]

sārīgar[27] ud warāγ[28] ī[29] siyā ud[30] dālman tan[31] hamāg[32] hixrīh

ud pad nasāy xward[1] dād estēnd[1] ∵

---

1 D <-mn>.
2 T <-x2>, Tc <-(>, D <-x2y>.
3 All <-c'>.
4 T < âA >, Dh. (BK) < aÅ >, TcDM < sA >, J < sY \ sA / >.
5 T.
6 JDM <'st'>. – Tc + w.
7 T <4>.
8 T <-y1>; TcD <'y>.
9 T + y.
10 DM 2x.
11 Not T.
12 Tc <-1>, D, Dh. -ī.
13 T <-1>, TcD <'y>.
14 T, Dh. (BK) + y.
15 Not JDM.
16 Not T, Dh.
17 T, Dh. (BK) <mwlw'>, Tc <mwl w>, JDM <mwlwyn'>.
18 murw 2 ēwēnag?
19 T + ēw.
20 D; T <š'l Y gl>, Tc <y''l Y yl>, BK <y''l Y kl>.
21 TTc, Dh. (BK) <wl'y>, JDM <wl'-y>.
22 All <s''>.
23 T ī.
24 Dh. (BK) <-t'>.
25 TTc <HNAl'y>, DM <HNAly'>.
26 Tc <-AYT">, Dh. (BK) + w, JDM + y.
27 TTc <s'l Y gl>.
28 TTc, Dh. (BK) <wl'y>, DJ <wl'yg>, not M.
29 Tc.
30 Not T.
31 TcJDM w +.
32 JDM <hm'>.

PR.

46.28[3] u-š[4] ātaxš[5] az wārom bē brēhēnīd

u-š brāh [D89] az ān ī[6] asar-rōšnīh[7] brēhēnīd

46.29 u-š [BL56r] urwar bē dād u-š ātaš andar bē dād

u-š āfrīn awiš kerd[8] kū

kē ašmāh nē hād[9] ātaxš-kerdār[10] kū ātaxš aziš nē šāyēd wēxt[11]

ān ašmāh hād ādur-sōg[12] kū ka-š abar [Tc114] nihēnd ā[13] frāz gīrād[14]

46.30 ka-š tan bē ō gētīy kāmist[15] dād[16] ā-š garzišn kerd[17] kū

bē gētīy nē šawam[18] čē-m anāgīh was padiš kunēd[19]

46.31 ud[20] pas Ohrmazd ādur[21] ī[22] Gušnasp pad Ādurbādagān[23] pad warahrānīh bē nišāst[24]

46.32 u-š guft kū

mardōm[25] kār-ēw[26] yazišn[27] ō ātaxš ī kadagīg[28] pādixšāy[29] hēnd framūd

ud[30] ka-šān ēw yazišn[31] framūd hād[1] bē ō ātaxš ī[1] warahrān[2] barēnd[3] apetyārag[4] bē kunēnd[5]

---

1 T <-tn'>.
2 All <YK->.
3 Cf. PR.18d.2-3.
4 D w +.
5 BK <'thš'>.
6 Not Dh. (BK).
7 T + y.
8 T <krt">.
9 All <HWEt' 2x>.
10 T <-kt'l>.
11 TTc <NSHWNt'>. – TcD, Dh. w +.
12 T <-wswk'>.
13 T, Dh. (BK); TcJDM < 1Y >.
14 ShSh.; T <-x1>; TcD, Dh. <-'t'>. – AW *waxšēd.
15 All <-Yst'>.
16 T <YHBWN> eol.
17 T garzīd.
18 T <-WNp\m/>.
19 TcD, Dh. <-x1>; T <-d>.
20 Not T, Dh..
21 TcJDM <'ytwn'>.
22 Not T.
23 T; TcD, Dh. <-p't'n>.
24 All <-st'>.
25 BK *mardom*.
26 TcDM <'y>; BK <k'l yc'yšn>.
27 DJ <pšn'>.
28 TTc, Dh. <ktYk'>, D <ktk'>. – TJDM + y.
29 T <ŠL->, Tc <-hš'>, JDM <-hš'yh'>.
30 Not T.
31 D, Dh. <pšn'>.

46.33 ud[7] pas pad āmad[8] ī ō gētīy[9] andar estādan[10] ham-dādestān būd[11] ∵ ∵

46.34 ud[12] Ohrmazd pad[13] pāddāšn[14] [D90] hamāg ātaxš ī[15] warahrān pad ahlāyīh[16] paydāgēnīd

46.35 u-š ādur ī Farnbay pad ān[17] pāddāšn ī[18] ka-š kārēzār ī abāg Dahāg[19] kerd

ā-š pad wahrāmīh[20] pad Xwārazm [BL56v] bē nišāst[21]

ud[22] ādur ī[23] Burzēn-mihr pad ān pāddāšn ī[24] ka-š Wištāsp bē[25] ō dēn hāxt

(pad) wahrāmīh pad Puštān ī Wištāspān bē nišāst[26]

46.36 u-š mardōm az ān gil kē-š Gayōmard aziš kerd

pad[27] šusr[28] ēwēnag[29] andar ō Spandarmad[30] hišt[31]

ud[32] Gayōmard az Spandarmad bē brēhēnīd [Tc115] ud[33] zād[34]

čiyōn Mahlīy[35] ud Mahliyānīy[1] rust hēnd

---

1 All <-'t'>
2 Not Dh.
3 D <lhl'n'>.
4 T <-x2d>, Tc <-(>, D <-x2y>; Dh. <-x1>.
5 Dh.; T <'p̄t'y 'l'>, TcD <'p̄t'y 'l y>, Dh. "all" <'p̄t'y 'lg>.
6 T <-x2d>, Tc <-(>, D <-x2y>, Dh. <-x2>.
7 Not T.
8 T <-tn'>.
9 TcD, Dh. <-'>.
10 T <-t'>.
11 BK <-yt'>.
12 Not T.
13 T + <'>.
14 D, Dh. + y.
15 Not Dh. (BK).
16 TD <'hl'yyh>, Tc <'hly'yh>, BK <'hlyyh>. – ahlīyīh??
17 T + y.
18 T <∵ OD>, Dh. (BK) <OY>.
19 T + y.
20 All <w'hl'myh> 2x.
21 All <-st'>.
22 Not TTc.
23 TcJDM.
24 T <'n'> eol.
25 Not T.
26 All <-yt>.
27 Not T eol.
28 TD <swsl>. – T added bol.
29 D + <k / W>.
30 BK <spndrtmt> 2x.
31 D w +.
32 Not TTcD.
33 Not T.
34 Dh. (BK) <z't'>.
35 TTcD <ml''>,

3000[2] sāl nē rawēnīd[3]

ka Ahrimen andar dwārist[4] 30 sāl būd tā[5] hamē raft

u-š (māh) Frawardīn[6] ud[7] rōz Ohrmazd bē ōzad.

šusr[8] ī[9] Gayōmard bē ō[10] zamīg mad

40 sāl pad šusrīh[11] andar zamīg estād

46.37 pas Mahlīy[12] [D91] ud[13] Mahliyānīy[14] az zamīg [15]⌈ rēbās-kerb[16] bē rust hēnd.

ā kū ēdōn čiyōn ⌉rēbās[17] ka abar āyēd ā-š warg pad tan frāz estād

awēšān-iz[18] dast[19] pad gōš abāz estād[20]

Rōšn guft kū 9 māh[21] rēbās-kerb[22] būd hēnd

46.38 ud[23] pas bē ō mardōm-kerbīh[24] wašt hēnd

ud[25] az[26] awēšān 6 pus ud[27] 6 duxt bē zād hēnd

ud[28] būd[29] ī[30] zīst ud⌈ būd ī[31] murd[32] ⌉[33] hēnd

---

1 TTc <ml''n'y>, D <-nyh>, JM <ml'ynyh> (typo?).
2 TcD w +.
3 T <-Tynyt>, TcD <-TWNynyt'>.
4 TD <-yyt'>, Tc <-lYyyt'>, JM <-lyyyc'>?.
5 Not BK. – For ī?
6 BK <plwlyn'>. – JDM + <BYRH>.
7 Not T.
8 Tc w +.
9 Not TD.
10 Not T.
11 T + y, BK šusr ī.
12 T <m'hl''>, Dh. (BK) <m'hl's>, Tc <m'hl'yh>, JDM <m'hlyyyh>.
13 Not T.
14 T <m'hl''n'>, Dh. (BK) <m'hl''n''>, Tc <m'hl''n'š>, D <m'hly'n'yh>.
15 Not DM, J in marg.
16 TTc <lyyp̄'s->, Dh. (BK) <lyp's->.
17 T <lp's>.
18 JDM ōy-iz.
19 T <Yst'>, Tc <Ŷst'>, D, Dh. <yyyt'>.
20 T <Yst'k>; cet. <-'t'>.
21 Not D (eol.) JM
22 TTcD <lyyp's->, JM <Ø->?.
23 TcD; not T, Dh.
24 T <tn' Y> eol.
25 Tc.
26 T, BK <MNW>.
27 Not T, Dh. (BK).
28 Not T.
29 Tc, Dh. (BK, J?); T <BRA>, DM <BRE>.
30 Not TDJ.
31 Not JDM.
32 T <mlt'>.
33 D <BRTE lt'>.

ud[1] pas [BL57r] hamāg mardōm az awēšān bē būd hēnd ∵

PR.47

47.1 ēd[2] kū Zardušt gyāg kū-š[3] dēn az Ohrmazd padīrift[4] ∵

Zardušt pad 30-sālag bē[5] ō ham-pursagīh[6] ī Ohrmazd mad

47.2 u-š[7] dēn-iz 7 bār padīrift[8]

47.3 u-š [9]⌈ nazdist[10] pad Ērān-wēz[11] padīrift ⌉pad Ādurbādagān padīrift

⌈ ud[12] 10 sāl ⌉[13] pad[14] ham-pursagīh[15] ī Ohrmazd būd[16]

47.4 u-š[17] [Tc116] andar ān 10 sāl was anāgīh band ud[18] zēndān ī-š Gannāy-Mēnōy[19] abar brēhēnīd[20] burd[21]

47.5 u-š ēn-iz guft kū dēn āstāy

...

... ka [D92] estād anīy[22] ǰāmag bē duzzīd

u-š astuxānān ī[23] mardōmān[24] andar ō hambān nihād ī[25] Zarduxšt

u-š bē ō mardōman (guft) kū

Zarduxšt nē[26] ēdōn čiyōn ašmāh grift[27] estēd[28]

---

1 Not T.
2 T; cet. <’y>.
3 For: kū kū/ka-š?
4 T <-LWN wt'>, BK <-yt'>. – All + az Ohrmazd.
5 T pad.
6 T +; TcD, Dh. -pursīh.
7 T <W hcš>.
8 TTcD, Dh. <-t'> 2x.
9 Not BK.
10 T <nzyyt'>, Tc <nzYyyt'>, D, Dh. <nzyyyt'>.
11 TD; Tc <’yl’n'c'>.
12 Not T.
13 DM <OD>.
14 T; TcD andar.
15 TTc; D, Dh. -pursīh.
16 T, Dh. (BK) <bwt'>; TcJDM <YHWWNt(')>.
17 D w +.
18 Not T.
19 D <dww-> with superscript line; D gannāg, J gannā.
20 TTc <blyh->, D <bl’h->.
21 T <bwt'>.
22 BK w +.
23 JDM <-h’n / ’wmnd>.
24 Not T.
25 Not Not Dh. (BK).
26 JDM <LALA>.
27 JDM <-x1>.
28 JDM w +.

ud[1] ēd rāy[2] anīy ǰāmag ī yazišn[3] dārēd[4] čē ⌈ nasāy ud ⌉[5] nasāy-keš-ēw ast

ud[6] Zarduxšt pad ān[7] čim ka-š pad daxšag būd

ka-š andar nihād ēg-iš hambān bun grift[8]

u-š frōd ō zamīg ōsānd[9]

u-š sar[10] ud[11] dast[12] ud[13] pāy ī mardōmān az hambān frōd ōbast[14]

47.6 u-šān ⌈ pad 30 ⌉[15] 3 band bast

{next 46.15b [BL54v]}

{from 46.21b [BL55v]}

47.7 Ōšnar[16] būd ī [BL57v] purr-griftār

Kay-us būd[17] ī[18] purr-warz[19]

Sāmān būd ī[20] purr-ōz

u-šān[21] hamāg ...[22] bē būd[23]

tō-iz bē sazē[24] Wištāsp[25] ī gēhān xwadāy

47.8 čē hāxt Ohrmazd (ō)[26] dēn ǰamšēd[27]

ud[28] J̌am Ohrmazd tar-mēnīd ⌈ kū-m Astwihād ⌉[29] nē rasēd

---

1 Not JDM.
2 JDM <LA>.
3 TD, Dh. (BK, J?) + y.
4 T <y'lyt' Y> eol., Tc <d'lyt'>, D, Dh. <y'lyt' W>.
5 Not D (eol.) JM.
6 Not TD.
7 T <ZK Yc> eol.
8 T <-yt>.
9 T; Tc <'wyš'nd>.
10 All <sl>. – JDM w +.
11 Not T 2x.
12 T <YDE>, Tc <dst'>, D, Dh. <yst'>.
13 Not D, Dh.
14 All <'wpst'>.
15 T, Dh. (BK); TcJ <plk'n>, DM <wplk'n'>.
16 All <'wšnnl>, D <'wšn' L>.
17 JDM <YH->.
18 Not T.
19 TcD <-wlcnd>. – D w +.
20 Not T.
21 DM <y''n(')>.
22 T<'wy''cšn'>, TcD, Dh. <'wyycšn'>.
23 Dh. (BK) + y.
24 T <sc's>, TcD, Dh. <sc''>.
25 JDM w +.
26 Tc, Dh. (BK) w.
27 T; Tc, Dh. (BK) <ym Y šyt'>, DM <ymyk š'yt'>.
28 T.
29 All <AYK m'stwy wh't'>

u-š pad ān tar- [D93] menišnīh ēg-išān bē kirrēnīd[1] dēwān mardōmān

47.9 u-š Frēdōn hāxt ud[2] ōy-iz Ohrmazd tar-mēnīd

u-š pad ān[3] tar-menišnīh[4] ā-š zarmān abar ōbast[5]

u-š tan ī[6] xwēš-iz [Tc117] pad kūdēnag[7] tuwān būd dāštan

u-š 3 gām wēš pērāmōn[8] hamē padīd hēnd[9]

47.10 u-š[10] Karišāsp[11] ham-gōnag[12] hāxt ōy-iz tar-mēnīd

ud pad ān tar-menišnīh ā-š zad[13] Akōman[14] abar pad bālišn[15] ī paydāgtom

47.11 Wištāsp pas-iz[16] dēn bē nē padīrift[17]

47.12 ud[18] pas Ohrmazd Wahuman ud[19] Ašwahišt[20] ud[21] Ādur ī[22] Burzēnmihr bē ō mān ī Wištāsp frēstīd[23] hēnd

47.13 u-š[24] ō Wištāsp guft kū[25] dēn bē padīr

čē agar dēn bē padīrē[26] [27]⌜ ēg amāh[28] hamāg ō ⌝tō āfrīnēnēm[29]

ān ī dagr-xwadāyīh[30] pādixšāy[31] ud dagr-zīyišnīh[1] ī gyān[1] [BL58r] āfrīn[2]

---

1 T <kl->, TcD, Dh. (BK) <yl->.
2 T <-tn'>, Tc, Dh. (BK) <-t' W>.
3 T + y.
4 BK *tar-menešne*.
5 T <'wst'>.
6 Not TcJDM.
7 Pers. *kudine*.
8 T <pyl'mw>, TcD, Dh. <pylmwn>.
9 AVWilliams offers a different reading and another one in the notes. ss
10 T u-šān.
11 T <ylyšsp̄>; Tc, Dh. <klyš'sp̄>, D <-'sp'>.
12 T, Dh. (BK); TcJDM <hmywk(')>.
13 TJDM <-TWNt'>, Tc, Dh. (BK) <-TNt'>.
14 T, Dh. (BK) <'kwm>.
15 All <b'lyšn'>.
16 T pas.
17 T <-x2>, Dh. (BK) <-x2y>, TcD <-ym>.
18 Not T.
19 Not TTc.
20 D w +.
21 Not T.
22 Not Dh. (BK).
23 All <ŠTWNyt'> +.
24 For u-šān.
25 T <LK 'p̄ywm / HT'>.
26 All <-LWN>.
27 Not T.
28 BK <LWTE>.
29 T <'p̄ywm>!
30 TTc <ALYK->; BK <ALYK myg->?.
31 T <-hš'y>, TcD <-hš'>. – Tc w +.

āfrīnēnēm[4] Ahlišwang[5] ud Rahīy-estišnīh[6]

u-t[7] daham[8] pus-ēw[9] Pišyōtan[10] nām[11] a-marg ud[12] a-zarmān

agar [D94] nē padīrē ā-t[13] andarwāy bē ō[14] kargās[15] frāyēnam[16]

tā-t gōšt bē xwarēnd[17] u-t ast[18] bē ō zamīg ōftēd

47.14 u-š pas-iz[19] nē padīrift[20] ∵

47.15 ud Ohrmazd Neryōsang[21] frēstīd kū

bē[22] Ardwahišt šaw u-š[23] ēn bē gōw kū

mang[24] andar ō may kun frāz ō Wištāsp dah

47.16 Ardwahišt ham-gōnag[25] kerd

47.17 ud[26] ka-š xward[27] būd pad gyāg stard būd

u-šān ruwān bē[28] ō[29] Garōdmān nīd[30]

u-šān arzōmandīh ī dēn padīrift [Tc118] bē ⌈ nimūd

47.18 ud ⌉[31] ka az[1] stardīh frāz būd[1] ā-š[2] bē ō Hudōs wāng kerd kū

---

1 T, Dh. <yyl->, Tc <dyl->, D <dÿl->.
2 Dh. <'š>.
3 BK <'p̄yn>.
4 T, Dh. <'p̄ryn' ynm>, TcD <-ym>.
5 T <'lyšwnd>, Tc, Dh. <-wny>, DM <'l'šwny>.
6 TTc, Dh. (BK) <lhyk' 'st->, JDM <'lhyk'->.
7 All u-m.
8 Tc w +.
9 D -ī.
10 T <PWN ŠNT'>, Tc, Dh. <pšwtn'>, D <pšwtn>.
11 D w +.
12 Not DM.
13 Not JDM. – T w +.
14 Tc w +.
15 T; Tc, Dh. (BK) <klkYs>, JDM <klkys>.
16 T; TcD, Dh. <plm'yym>. – *frāwaya-? or parrēnam?
17 T <-ENtn' OD>, BK <-ENtn OD>.
18 BK <'yt'>.
19 T w +.
20 T <-WNyn'>, Dh. (BK) <-x2y>, TcJDM <-ym>.
21 T, Dh. (BK), Tc <nylwksng/y>.
22 D + <'w'>.
23 D 2x.
24 TTc <mwÿ>.
25 TD <-ywk(')>, Tc, Dh. <-gwk'>.
26 TcD <-tn'>; not T, Dh. (BK).
27 T <-ENt"> eol.
28 Not DJ.
29 JDM <'w'>.
30 T <-x2>, Dh. (BK) <x2y>, TcD <-ym>.
31 Tc <-t">, J <WMNW tn'>, DM <MNW tn'>.

Zardušt kū ast[4] tā dēn bē[5] padīram[6]

47.19 ⌈ ud Zardušt ⌉[7] ān wāng[8] āšnūd ud frāz šud

ud Wištāsp dēn bē padīrift[9]

47.20 hamāg pah ud stōr ud[10] hamāg[11] ātaxš sōzāg

ud[12] hamāg mihwand[13] ī xānag

ā-šān rāmišn būd

47.21 ka-šān gōwišn ī[14] Zardušt āšnūd [D95]

ka-š bē ō [T60² 71v] Wištāsp dēn čāšt[15]

u-š pas Zardušt pad [BL58v] mowbedān-mowbedīh bē gumārd

47.22 30 3 2 sāl mowbedān mowbed[16] būd

47.23 ud[17] pas Tūr Brādarōš[18] pad gurg ēwēnag bē būd u-š Zardušt bē ōzad[19]

47.24 ud[20] ōy-iz[21] druwand pad ham-gyāg pad ān ī wattar marg murd

47.25 u-š māh Day[22] ud rōz[23] Xwar frazām būd[24]

PR.48

48.1 pas az ān ī ka Zardušt bē ō ham-pursagīh[25] ī Ohrmazd mad

ud[26] az Zardušt pad[1] 1000 3 2 100 sāl kē hazangrōzim ī dēnīg bawēd

---

1 Not T.
2 T <-yt; TcD <YHBWNt>.
3 T <'y'>, TcD <HŶA>, BK <'y' / y'n \ >, Dh. <'š>.
4 JDM <'ytwn'>.
5 Not Dh. (BK).
6 TcD; T <-ym>.
7 D 2x.
8 TTcD <KALAy>, Dh. (BK) <w'ny>.
9 T <-ym>; TcD, Dh. <-t'>.
10 Not T.
11 Not T bol.
12 Not T.
13 T <mswnd>, TcD, Dh. <msnd>.
14 Not Dh. (BK).
15 Dh. (BK) <c'šyt'>.
16 Dh. (BK, J?) -īh.
17 Not T.
18 T, Dh. (BK) <twlbl->, TcJDM <twl-bl'tlwhš>.
19 TTc, Dh. (BK) <'wct'>, JDM <'wc tn'>.
20 Not T.
21 DM ōy.
22 Not T.
23 D + y.
24 Dh. (BK) <YH->.
25 JDM -pursīh.
26 Not DM.

Ōšīdar pad 30-sālag[2] bē ō ham-pursagīh[3] ī[4] Ohrmazd rasēd

48.2 pad[5] ham rōz[6] Mihr-yazd[7] xwaršēd pad nēm-rōz bē estēd[8]

⌈ ud[9] 10 rōzag-šabān ⌉[10] pad bālist āsmān[11] estēd[12]

48.3 3[13] sāl urwar harw čē nē abāyēd ā[14] nē hōšēd ∵

48.4 dēn abēzag bē kunēd[15]

hādamānsrīg[16] [Tc119] andar ō kār kunēd[17] ud[18] kār az hādamānsrīg[19] kunēnd[20] [D96]

48.5 ud[21] gurg-sardag hamāg bē ō[22] ēw[23] gyāg šawēnd ud[24] andar ēw gyāg gumēxtēnd

ud[25] gurg-ēw[26] kē-š pahnāy 400 15 gām ud drahnāy[27] 400[28] 33 gām bē bawēd

48.6 u-š dastwar ī[29] Ōšīdar

spāh ārāyēnd bē[30] ō[31] kārezār ī[32] ān gurg [BL59r] šawēnd[33]

nazdist[34] yazišn kunēnd[1] u-šān[1] pad yazišn abāz dāštan nē tuwān

---

1 Not Dh. (BK).
2 TcJ <sy-s'lk'>, D <s'lk'>, M <y'->.
3 D, Dh. -pursīh.
4 Not T, Dh. (BK).
5 T; D w.
6 D <AMTm>.
7 TcD <mtr' wy"t'(')>.
8 TTcD <YK->.
9 Not T, Dh. (BK).
10 Tc <Wylwc šp'n>, D <OD lwc' šp'n'>.
11 T <'yym'n'>, Tc <'yy'm'n>, D, Dh. <'sym'n'>.
12 TTc, Dh. (BK) <yst->; JDM <YK->.
13 Tc w +.
14 Not T, Dh.
15 T, Dh. (BK) <-x1>; TcJDM <-yt'>.
16 Tc <-m'n // slyk>.
17 Dh. (BK) <-x1>.
18 Not TD.
19 T; TcD -mānsr.
20 TTc <-x2>, D <-x2d>, Dh. <-x2y>.
21 Not T, Dh.
22 Not T.
23 T <HNA>.
24 Not T.
25 Not T.
26 JDM -ī; Dh. (BK) gurg.
27 TTc <dln'y>, D, Dh. <yln'y>.
28 D <500>.
29 Not T; D -īh. – (pad) dastawarīh ī?
30 Dh. (BK) w +.
31 Not Dh. (BK).
32 Not T.
33 TcJDM <-ym>, Dh. (BK) <-x2y>. – Not T.
34 Tc w +.

48.7 pas Ōšīdar gōwēd kū

pad ān ī tēztom[3] ī[4] pahntom tēx[5] ōy druz ī⌈ was-ōz čārag ⌉[6] xwāhēd

ud pas mardōmān ān druz pad aštar ud kārd ud wazr[7] ud šafšēr[8] ud[9] nēzag ud[10] tigr

ud abārīg snehīhā[11] ān druz bē ōzad[12]

48.8 ud ēw frasang pērāmōn[13] ī zamīg urwar (pad) wiš[14] ī az ān druz āmad[15] bē sōzēnd[16]

48.9 ud[17] az ān druz ǰahīy[18] frāz dwārēd mayg-kerb[19] ud[20] siyā[21]

bē[22] ō[23] druz ǰahīy[24] mār šawēd u-š mehmānīh pad ōy[25] bawēd

ān ēd[26] rāy stahmagtar nē[27] bawēd

48.10 pas az ān pad 4000[28] sāl wārān ī [D97] Malkōsān[29] bawēd

48.11 ka[30] ān wārān zamān bawēd

fradom sāl dēn-burdārān bē[31] ō mardōmān gōwēnd[32] kū

hambārag[1] sāzēd[1] čē[2] 3⌈ wārān bawēd

---

1 T <-x2d>, Tc <-(>, D, Dh. <-x2y>.
2 JDM w +.
3 JDM <tptwm>.
4 Dh. w.
5 T <'y>, TcD. Dh. <t'y>.
6 D <wc'lk>, JM <c'lk'>?.
7 T; TcD, Dh. <wlz>.
8 T <šypšyl>, Tc <šyyp̄->, D <šp ŠPYL>.
9 Not T.
10 Not TTcD.
11 TTc <sn'h(-)yh'>, D, Dh. <sn'y-yh'>.
12 TTc, Dh. (BK) <YKTWNt'>.
13 T <pylymwn>, TcD, Dh. <pylmwn>.
14 T <wyh>.
15 T <YAYTWNt'>; TcD, Dh. <-yt'>.
16 TTcD + pad, displaced?
17 Tc.
18 T <yhD>, Tc, Dh. (BK) <yyD>, JDM <yh>.
19 All <MCAA->.
20 Not Dh. (BK).
21 T <wyš = ws'>, TcD <wyš' = wyy''>, Dh. <yy''>.
22 D w +.
23 Not TcJDM.
24 TD <yh>, Tc, Dh. (BK) <yh Y>.
25 JDM <OLEš'n'>.
26 JDM <'y>.
27 Not T.
28 D <5000>.
29 T + y.
30 DM 2x.
31 Not JDM.
32 D <-WN \ yt' / > eol., JM.

mardōmān hambārag sāzand[5]

48.12 ān[6] sāl ⌉wārān[7] nē bawēd

sāl ī[8] didīgar (ud sidīgar) ham-gōnag[9] gōwēnd[10] hambārag sāzand[11]

wārān nē bawēd

ud[12] sāl ī čahārom ham-gōnag [Tc120] gōwēnd

ud mardōmān ī[13] a-wirrōyišnān gōwēnd kū

ān mazdēsn[14] gōwēnd nē bawēd

čē-šān[15] pēš-iz ēn guft nē būd[16]

48.13 awēšān hambārag ī [BL59v] amāh[17] sāxt[18] estēd

pad 10 zamestān[19] bē nē abesīhēd[20]

ud[21] hambārag nē sāzēnd

ud[22] ān sāl wārān bawēd

48.14 sāl fradom 3 bār pad hāmīn[23] ud[24] 3 bār pad zamestān abāz estēd

sāl[25] ī[26] didīgar 2 bār pad zamestān[27] 2 bār pad hāmīn[28] abāz estēd

sāl ī[29] sidīgar ēw bār pad zamestān ud ēw bār pad hāmīn[1] abāz estēd

---

1 T <'n'lk>.
2 T <y'cyt'>.
3 D <QDM>.
4 Not T.
5 TcD <s'cnd>.
6 JDM w +.
7 T <ww'l'n>.
8 Not D.
9 T, Dh. (BK) <-ywk(')>.
10 D <-WNt^>.
11 D + ān sāl
12 Tc.
13 Not Dh. (BK).
14 <myyyt'>.
15 D w +.
16 T <bwt'>TcD, Dh. (JM) <-WNt'>; BK <-WNyt'>.
17 BK <LNM>.
18 All <s't'>.
19 TJDM <d/ymyst->, Tc, Dh. (BK) <ymst->.
20 T <'pyyhyt'>, TcD, Dh. <'pyy'hyt'>.
21 Not T.
22 Not T.
23 T <hym'n'> → <-myn'>?.
24 Not T.
25 Not Dh. (BK).
26 T.
27 TTc <d/ymst-> 2x, JDM <ymyst-> 2x, Dh. (BK) <ymst->.
28 T <hymyn'>.
29 TD.

48.15 sāl ī[2] 4-om[3] māh Hordād [D98] ud rōz Day-pad-Mihr wafr andar estēd

tā māh Day[4] rōz Day-pad-Mihr hambun-iz zamān[5] abāz[6] nē estēd

48.16 ud[7] pas mazdēsnān[8] nifrīn kunēnd[9]

pad nifrīn mazdēsnān[10] bē[11] mīrēd

ā-š[12] mardōm ud gōspand ⌈ ī gyāg ⌉[13] gyāg tanuk bē bawēnd

48.17 ud[14] pas andar ān zamān[15] mardōm ud gōspand az war ī[16] J̌am-kerd ānayēnd[17]

ud[18] gyāg gyāg mānēnd

ud awēšān pad tan meh abāyišnīgtar ud[19] nēktar[20] hēnd

čē ān druz ōzōmand ī-šān pad kārezār bē ōzad[21] nē tuwān[22]

48.18 ud[23] ka ān zamestān[24] šud

gōspand ēdōn tanuk[25] bē bawēd ī[26] ka gyāg ēw pay[27] ī gōspandān wēnēnd [BL60r]

ā-šān[28] abd sahēd

48.19 ud dad ī[29] kōfīg[30] ud daštīg bē ō[31] mardōmān āyēnd

ud ēdōn menēnd kū-mān mardōmān ēdōn dārēnd čiyōn frazend[1] xwēš

---

1 T <hymyn'>.
2 T.
3 Dh. (BK) <ch'lwm>.
4 BK + y.
5 T <-c' YNA>, BK -c' BRA>.
6 T <LAWH>.
7 Not JDM.
8 T <m'yyyt'n>; TcD <myyytyn'>; Dh. <myyyp̄'yn'>. – T + y.
9 T <-x2d>, Tc <-(>, D, Dh. <-x2y>.
10 All <m'yyyt->.
11 Not Dh. (BK).
12 Dh. <HYA>. — Dh. (BK) w +.
13 T <OD gyw'k'>, Tc, Dh. (BK) <wy>, JDM <wyyyw>.
14 Not T.
15 T <DNA>.
16 T.
17 TcD; T <-t'>.
18 Not T.
19 Not T.
20 T; Dh. (BK, J?) <nywk kt'l>, Tc <ndkwk t'l-'wmnd>; DM <nd/yk krt'l>.
21 Dh. (BK) <YKTWNt'>.
22 JM + y.
23 Not JDM.
24 TTc <y/dmyyt->, D <ymyyyt->.
25 TcD, Dh. <tnk'>.
26 Not TDM.
27 TTcD <p''>.
28 T u-šān.
29 TJDM <-MENyt' Y>, Dh. (BK) <-MENyt'' Y>, Tc <-ME \ Nyt' / W dt' Y>.
30 T < \k/ pyk>.
31 Not T.

48.20 ud[2] pas Ašwahišt azabar wāng kunēd [3]⌈ ud ēdōn gōwēd ⌉kū
ma pas [D99] awēšān [Tc121] gōspandān bē kušēd[4] čiyōn nūn kušt hēnd[5]
čē gōspand[6] ī pad dād ēdōn abar āyēd tā az ān[7] pas abāz ō kāhišn[8] estād[9] ⌈ ma kušēd[10]

48.21 ud[11] mazdēsn[12] ham-gōnag kunēd[13]
ud dad ī kōfīg[14] ud[15] daštīg[16] ka-šān ⌉[17] tan[18] dād[19] ēdōn abar āwurd ī az ān[20] frāz abāz ō kāhišn[21] estēnd
bē ō mardōm āyēnd ud[22] gōwēnd kū
xwarēd[23] man pēš az ān ī[24] ka man az udrāy[25] ǰōyēd[26]
ud mazdēsn[27] ham-gōnag[28] kunēd[29]

48.22 pad hazārag sar Ōšīdarmāh[30] pad 30[31] sālag bē ō ham-pursagīh ī[32] Ohrmazd rasēd

48.23 xwaršēd[33] az ān rōz⌈ tā 20 ⌉[34] rōz-šabān[1] pad[1] bālist[2] bē[3] estēd[4]

---

1 T <plznnd>, TcD <prznd>, Dh. <przny>.
2 Not T.
3 Not T.
4 T; cet. <kwš'yt'>.
5 T <-t>.
6 BK *gusfand*.
7 T + y.
8 All <-yšn'>.
9 TTcD.
10 T <KON š'yt'>; cet. <kwš'yt'>.
11 Not T.
12 All <m'yyyt'>.
13 All <-x1>.
14 T <kpyk>.
15 Not T.
16 Tc <d'št->.
17 BK only <wš'n'>.
18 TcD w +.
19 T <d->; Tc (<d->, Dh. (BK) w +.
20 T + y.
21 T <-šn'>, TcD, Dh. <-yšn'>.
22 Not T.
23 T <-t'>.
24 T <ZK Y OD>, TcD <ZK OD>.
25 All <'c' 'wyl'y>.
26 T <'wšyt>, TcD, Dh. <ywšt(')>. – Cf. Dk.9.29.2 ka-m yaz ud udrāy ud ān-iz ī pūdagtom xrafstar ī jōyēd.
27 T<m'yyyt'>, Tc, Dh. (BK) <myyyt'>, D <m'yyt'>.
28 BK <-ywk'>.
29 All <-x1>.
30 TcJDM <'wštl->.
31 TcD, BK <yy'->.
32 Not Dh. (BK).
33 D w +.
34 TTcD <wl>; Dh. <OL>.

48.24 ud[6] 6 sāl urwar ān ī nē[7] abāyēd nē[8] hōšēd

48.25 ud[9] dādīgīh ō kār kunēd[10] ud kār az dād kunēd[11]

48.26 ud[12] mār sardag[13] hamāg frāz⌈ ēw gyāg ⌉[14] šawēnd

ud[15] andar ēw[16] [BL60v] gyāg gumēxtēnd[17]

mār-ēw ī[18] 800 [D100] 30[19] 3 gām pahnāy 1000[20] 600 60[21] 6 gām drahnāy[22] bē bawēd

48.27 mazdēsn[23] pad ān ī Ōšīdarmāh dastwarīh spāh ārāyēnd bē ō kārēzār ī[24] ān mār[25] šawēnd[26]

48.28 ud[27] ka rasēnd[28] Ōšīdarmāh gōwēd kū[29] yazišn kunēd[30]

[31]⌈ ud yazišn kunēnd[32] ud ⌉ān druz bē tābēd[33]

ud[34] ēw frasang [K35_72r beg.] pērāmōn[35] zamīg urwar wiš ī[36] az[37] ān druz bē āyēd bē sōzēnēd[1]

---

1 T, Dh. (BK) <YWM->, Tc <lwc->, D <lwc W ->, JM <lwc->.
2 T <BRE>.
3 T, Dh. <-yyt'>, TcD <b'lYyyt'>.
4 Not T.
5 BK <yyyt't'>.
6 Not TD.
7 Not D. – T + <MN>.
8 Not JM (lapsus?).
9 T, Dh. (BK).
10 T <-x1>, TcD <-yt'>.
11 T <-yt>, TcJDM <-x1>, Dh. (BK) <-x2y>.
12 Not T.
13 T + y.
14 Tc 2x eol.
15 Not T.
16 T, Dh. (BK) <HNA>.
17 T <ywmyht''ny>, TcD, Dh. <ywm't'ynd>.
18 Not T; D -ī.
19 JDM + w.
20 BK <30>.
21 T < 1 % >.
22 T <dlnhn'y>, Tc <dlhn'y>, D, Dh. <yln'y>.
23 All <m'yyyt'>. - JDM + w.
24 T <-lyh>; not TcD, Dh.
25 Not T, BK.
26 D w +.
27 TTcD; not Dh.
28 T <-WNynd>.
29 Not T.
30 T <-yt>, TcD, Dh. <-x1>.
31 Not T, BK.
32 TcD <-x1>.
33 Tc, BK w +.
34 Not T.
35 T <pylymwn' Y>, KTc <pylmwn>, D <ylmwn>, Dh. <pylmw>.
36 Not T.
37 JDM w +.

48.29 az ān druz[2] ǰahīy[3] frāz[4] dwārēd mayg-kerb[5] ud syā[6]

u-š pad druz ī 2-zang-tōhmag[7] mehmānīh[8] [Tc122]

ān[9] ēd rāy stahmagtar nē bawēd

48.30 andar ān[10] hazārag Dahāg az band bē rahēd[11]

xwadāyīh[12] ī[13] abar dēwān mardōmān frāz gīrēd

ēdōn drāyēd kū

harw kē āb ud ātaxš ud[14] urwar nē bēšēd[15] ā-š[16] bē ānayēd[17] tā-š bē[18] ǰōyam[19]

48.31 ud[20] ātaxš ud[21] āb ud[22] urwar az anāgīh ī-š mardōmān padiš kunēnd[23] (pad?) garzišn pēš[24]

Ohrmazd [D101] šawēnd ud[25] gōwēnd[26] kū

Frēdōn rist[27] ul hangēzēn[28] tā Dahāg bē zanēd[29]

čē[30] ka ǰuttar[31] pad zamīg nē bawam

48.32 ud[32] pas Ohrmazd abāg amahrspandān bē ō nazdīk ī ruwān ī [BL61r] Frēdōn šawēd

48.33 u-š[1] gōwēd kū ul est[2] ud[3] Dahāg[1] zan[2]

---

1 T; KTcD <y'wynyt'>, Dh. (all) <yywynyt'>.
2 TcDM w +.
3 All <yhD>.
4 T + <-1>.
5 T <MCWAA tn'>, KTcD, Dh. <MCWAA klp'>.
6 T <yY''>, K <Yydy' = Yy''>, Tc <yš' = yY''>; D, Dh. <yy''>.
7 T; KTcD, Dh. <-twmk'>.
8 TTc <m'hm->, K (eol.), Dh. (BK), JDM <mhm'n-> eol.
9 Not T.
10 Not T eol.
11 KD, Dh. <l'hyt'>, Tc <lyšyt'>, T <l'yhyt'>.
12 TTcJDM; K <hw'yh>, BK <hw's>.
13 Not T, Dh.
14 Not T.
15 J <byšyhyt'>.
16 T; K <''>.
17 K; T <'p̄ywyt>.
18 TTcJDM; not K
19 TKTc, Dh. <ywyym>, D <ywyymn>.
20 Not T.
21 Not T.
22 Not Dh. (BK).
23 K <-x2>, TJ <-d>, Tc <-(>, D <-^x2>.
24 KD, Dh. <W> +.
25 Not T.
26 T <-d>; KTcD, Dh. <-yt'>.
27 TKTcD <lYyyt'>.
28 KT <'wstyn'>.
29 K; T <-WNd>.
30 Not T eol.
31 T <ywyttl>, KTcD, Dh. <ywytl>.
32 Not T.

48.34 ruwān ī Frēdōn gōwēd kū man zad[6] nē tuwān
bē ō ruwān ī Sāmān Garišāsp[7] [K72v] šawēd[8]

48.35 ud[9] pas[10] Ohrmazd abāg amahrspandān bē ō nazdīk ī[11] ruwān ī[12] Sāmān šawēd
Sāmān Garišāsp[13] ul hangēzēnēd[14] ud[15] Dahāg bē ōzanēd

48.36 ud[16] Dahāg ān-and[17] *wāng[18] kunēd[19] čand gōspand[20] ī[21] andar Ērān šahr 4 ēk-ēw bē dawēd[22]

48.37 ud[23] pas az ān pad hazārag sar ī Ōšīdarmāh Sōšāns pad 30 sālag[24] bē[25] ō ham-pursagīh[26] ī[27]
Ohrmazd rasēd[28]

48.38 ud[29] ān rōz xwaršēd bē [D102] estēd[30]
tā 30 rōz pad bālist[31] bē estēd

[T60a_74r beg.]

48.39[32] Sōšāns[1] [T60²_74r end] [Tc123] ka[2] az ham-pursagīh[3] abāz āyēd ā-š[1] Kay-Husrōy[2] bē ō
padīrag āyēd

---

1 DM ā-š.
2 T w +.
3 Not T.
4 T <y'y'yty> eol.
5 TK <MHYTN>; Tc <[MH]YTWN>, D, Dh. <MHYTWN>. – T w +.
6 TTcK <-TNt(')>, D, Dh. <-TWNt(')>. – KTc w +.
7 K <klšsp>.
8 K <-Wnyt'">.
9 Not T.
10 BK 2x.
11 Not K, BK.
12 Not T.
13 T <yl'yš'sp̄'>, DM <klyš'sp̄'>, KTc <klyšsp̄'>, Dh. (BK, J?) <klšsp̄(').>.
14 KTTc <'wyyt(')ynyt'>.
15 Not T.
16 Not T.
17 T <ZK Y 'nd>.
18 KTcD, Dh. "all" <OD/YNA>, T <YNA>.
19 All <-x1>.
20 T gōspand-ēw ∵ čand gōspand.
21 Not T, Dh. (BK).
22 K <ywÿyt'>, T <ywyt'>, TcJ <yw't'>, DM <ywyyt'>.
23 Not T
24 T; TcJDM <s's'lk'>; K <s's'lyh>.
25 BK pad.
26 T <hmpsk'yh>; KJDM <-pwrsyh> 2x.
27 Not T, Dh. (BK, M?).
28 T <YATWNyt>.
29 Not T.
30 K; T <-'t>.
31 T <-lst'>, KTc, Dh. <-lyst>.
32 Cf. Dk.9.23, DD.36.3.

ka pad Way[6] ī[7] dagrand-xwadāy[8] nišast estēd

48.40 Sōšāns pursēd kū tō kē mard hē

kē wazē[9] pad ♣ Way ī ⎫[10] dagrand-xwadāy u-t frāz wašt[11] ō ān ī uštar-kerb

48.41 Kay-Husrōy[12] passox[13] gōwēd kū an ham Kay-Husrōy[14]

48.42 ud[15] Sošāns gōwēd kū

tō Kay-Husrōy[16] pad[17] dūr-ayābānīh[18] abar dīd pad dānāgīh [BL61v] ka-t uzdēsčār[19] ī pad[20] war ī Čēčast[21] bē kand

48.43 Kay-Husrōy[22] [K73r] gōwēd kū man ān Kay-Husrōy[23] ham

48.44 ud[24] Sōšāns[25] gōwēd kū-t weh ēdōn kunišn warzīd

čē agar-it[26] nē kerd hē duzd[27] hamāg ān wardēnišn[28] būd hē kē fraškerd-kerdārīh[29] ī[30] weh gōwēd[31]

48.45 did[32] pursēd [33]♣ kū Kay[34] tō zad[1] mar[2] ī[3] Tūr ī Frangrasiyāb[1]

---

1 End of PR in D7 and Cama R-567 [= J?]. – Dh. (BK) w +.
2 BK, Tc kē.
3 TJM; KTc <-pwrsyh>. – TK + y.
4 T; K <’’>.
5 T <-hwslwy>, JM <-slwwy>, K <yÿhwslwy>, Tc <yÿhwslww>.
6 T <PWN’y>.
7 Not T.
8 T <yylnyhw \ t’ / > eol.; K <dylndhwt’y>, Tc <ddl->, Dh. <-hwt’>.
9 TKTc <MNWc’’>, JM <MNWc’š>?.
10 Not TK, BK.
11 M <št'..
12 TK <ky->; Tc <yÿ->; K <-hwlwy> with <-s-> superscr. 2x.
13 JM pad +.
14 Tc <yy-> 2x.
15 Not T.
16 K, BK <-hwlwy>.
17 T <P>
18 TKTc; AW, ShSh dūr-ayāb ōš.
19 T <’wzy’t’l>, KTc <’wzd’c’l>.
20 T <PWNʙ>.
21 M; TKTcJ, BK <cYst'>.
22 Tc <ky-> +. – K, BK <-hwlwy> 2x.
23 Tc <ky-> +.
24 T.
25 BK <swšns>.
26 M <AP̄t>.
27 T <YNBAy>, KTc <DNBAy>.
28 BK <wlc->.
29 K <plšk / rt’lyh>, Bk <plškrt’lyh>.
30 Not JM.
31 Not K. – Yt.13.58
32 T <twnd>.
33 Not M.
34 Not K.

48.46 gōwēd[5] ⌋ kū man zad[6]

48.47 ud[7] Sōšāns gōwēd kū weh u-t[8] ēdōn kunišn warzīd

čē agar-it nē zad[9] [10]♣ hē mar ī[11] Tūr ī[12] Frangrasiyāb[13] ⌋ duzd[14] hamāg ān (wardēnišn) būd ⌈hē kē fraškerd-kerdārīh[15] ī weh ∵

48.48 Sōšāns gōwēd kū Kay raw dēn stāy

ud[16] Kay-Husrōy[17] dēn bē stāyēd[18]

48.49 ud[19] pas az[20] ān ī[21] 50 7 sāl Kay-Husrōy haft-kišwar[22] xwadāy būd[23] Sōšāns[24] mowbedān [Tc124] mowbed būd[25]

48.50 ud[26] pas Garišāsp[27] šawēd abāg ān ī[28] huwēhm[29] warz

u-š Tūs pēš estēd ud[30] tigr andar kamān nihēd

ō Garišāsp gōwēd kū dēn bē stāy kū pad gāhānīgīh[31] yašt bē⌈ kun gad ⌉[32] bē abgan[33]

čē agar dēn nē [K73v]⌈ stāyē gad ⌉[1] bē nē abganē[2] ēg-it[1] ēn [BL62r] tigr pahikāfom[2]

---

1 K <-TNt>; T <hm'ytwnt'>.
2 T; KTc, Dh. <m'l>.
3 TJ 2x; not KTc 2x.
4 T <plnyl'syp̄k'>, K <plnyl's'p̄k'>, Tc <plnylyyy''p̄k>; J <plnyl's'p̄>.
5 K, Dh. (BK) <gwbyt'> eol.
6 T <MHYTN> eol.; KTc, Dh. <zt'>.
7 Not TTc, Dh.
8 T; KTc, BK u-m; not Dh. (JM).
9 TK <zt(')>.
10 Not M.
11 TJ; not KTc, Dh. 2x.
12 Not T.
13 KTc <plnyl's'p̄'>, T <plnyl's'p̄k'>, J <plnyl's''k'>. – T + Y eol.
14 KTc, Dh. w +.
15 KTc, BK fraškerdārīh.
16 K.
17 K, BK <-hwlÿ> 2x.
18 BK, Tc *stā'īd*.
19 K.
20 T; KTc, Dh. andar.
21 T.
22 T <-k'wwł->, K <-k'wl->, Tc <kšwl>, Dh. <kyšwl>.
23 T <-t'>; KTc, Dh. <-yt'>.
24 K w +.
25 TKTc, Dh. <bwt'>.
26 Not T.
27 T <gl'yš-> +, K <klyšsp̄> +, Tc <ylšsp̄'>m JM <klyš'sp̄'> +.
28 Not T.
29 All <hww'hm>.
30 Not T.
31 T; K -īg (eol.) Tc, Dh.
32 TK <OBYDWNyt'>, Tc, BK <-x1>, JM <-yty>.
33 TK, Dh. <-yt(')>.

48.51 Garišāsp[5] bīm ī[6] az tigr ī[7] Tūs rāy dēn bē[8] ⌈ stāyēd ud gad ⌉[9] bē abganēd[10]

48.52 harw mardōm dēn-burdār bē bawēd
ud[11] ēk ō did dōst[12] hu-čašm bawēnd

48.53 harw mardōm ī[13] zīndag pas az ān nē mīrēd[14]

48.54 ud[15] ān ī[16] murd[17] Sōšāns abāg awēšān fraškerd-kerdār[18] kē-š[19] ayār[20] hēnd[21] ō ristag tan estand[22]

48.55 Ohrmazd [23]⌈ ast[24] az zamīg ud[25] xōn az[26] āb ud mōy az urwar ud ⌉gyān az wād xwāhēd
ud[27] ēk ō[28] did gumēzēd ud[29] ēwēnag xwad dārēd dahēd ∵

48.56 Sōšāns yašt ēw[30] bē kund[31] ud[32] rist 5 ēk ēw ul hangēzēnēd[33]
pad didīgar yašt[34] 5[1] ēk ēw

---

1 KTc <st''yt'>, TJM <st'yt'>.
2 K <-yt' \''/ >, Tc, Dh. <-''>, T <-'t'>. – JM + w.
3 KTc, Dh. <'yn't>, T <OBYDWNt'> = <w'yn't'>.
4 KTc, Dh. <ptk'p̄wm>; T <pt'p̄wm>.
5 T <ylyš'sp̄'. K <klyšsp̄>, Tc <klšsp̄'>.
6 Not Tc, Dh. (BK).
7 Not T.
8 Not T eol.
9 K <st'yt'wdt>, Tc <*stāyēd* Wdt'>, T <st'yt'>, JM <st'yt' w>?.
10 TTc, Dh. (BK, M?) <-yt(')>, KJ <-t'>.
11 K.
12 JM + w.
13 K, JM.
14 JM <YMRRWyt'>.
15 K.
16 KJM.
17 T <mlt'>.
18 TTc, BK -īh.
19 Tc, BK <MNW-'>, M <MNW>.
20 KTc, Dh. -īh.
21 T ayārōmand.
22 KTc, Dh. <YKOYMWNd>, T <lyst' / krtn'Ystnd>, M <lyst' krt'>, J <lyst' krtn'>.
23 Not M.
24 Not T.
25 Not T 2x.
26 Not KTc, BK.
27 K.
28 JM ud.
29 Not TJM.
30 Not Tc.
31 All <-d>.
32 Not Tc, Dh. (BK).
33 JM <'wyytynyt'>.
34 Not T.

pad[2] sidīgar[3] yašt[4] 5 ēk ēw

pad[5] 4wm[6] yašt 5 ēk ēw

ud[7] pad 5wm[8] yašt[9] rist hamāg ul hangēzēnēd[10]

48.57 ud harw kas-ēw bē šnāsēd kū

ay[11] man pid ud [12]⌈ ay man brād ud ⌉ay [Tc125] man nārīg

ud ay man kadār-iz ēw az[13] rāmēnīdārān ī-t[14]

48.58 ud[15] hamāg xwarišn- [K74r] -xwārīh[16]

ud hamāg tis kē-š mardōmān rāmišn āsānīh[17] ud[18] xwārīh aziš

ēdōn čiyōn Ohrmazd pad bun-dahišn[19] dād abāz[20] bawēd

48.59 ud[21] xwarišn ud mizag 1000 ān[22] and čand ān ī[23] nūn [BL62v] ast bawēd

48.60 kē-š [24]⌈ wurrōyēd xwarēd[25]

kē-š nē ⌉wurrōyēd nē[26] xwarēd

48.61 Ohrmazd[27] ēn zamīg 2 and drahnāy[28] pahnāy čand ān[29] nūn ast bē kunēd[30]

ud[1] mardōm[2] kerb[1] pad nēkōgīh[2] ān[3] kunēd[4]

---

1 T <4>.
2 K w +.
3 K; T <3wm>.
4 T + ēw 2x.
5 K w +.
6 K <4wmn> → <4wm>; TTcM <ch'lwm>, BK <c'lwm>.
7 Not T, Dh.
8 TTc <pncwm>.
9 T + ī eol.
10 M, BK + y. – T + pad.
11 KT <'y> +; TcJM <'y Y>.
12 Not K (eol.) Tc, BK.
13 Dh. (JM); not TKTc, BK.
14 All <ZYt'>, for ī-m? Dh. for <AYT'>.
15 Not T, Dh. (JM).
16 K <w> + (bol.) JM.
17 M <'s'nyyh>.
18 KTc, Dh.
19 T dhšn'>, KTc <dhyšn'>.
20 M w +.
21 K.
22 Not T.
23 Not T.
24 Not M, J in marg.
25 KTTc <hwlyt'>. – KTc, Dh. w +.
26 Tc, Dh. w +.
27 K w +.
28 Tc, Dh. (BK) <yln'y>.
29 M + w.
30 T <-yt>, KTc, Dh. <-x1>.

ī-šān andar[7] gēhān abāyišnīgtar ud[8] weh dīd

48.62 mard ud[9] zan ī pādixšāy[10] ān[11] and čand u-š[12] pad gētīy[13] būd ā-š[14] [15]⌈ abāz[16] dahēnd[17]

48.63 ud ōy kē-š zan nē būd ⌉ [18]⌈ ā-š zan dahēnd ⌉

48.64 zan[19] kē-š šōy nē būd ā-š šōy dahēnd

48.65 ān mard ud[20] zan⌈ kē tēz ⌉[21] kār[22] ī šabēn[23] kunēnd[24] ēk[25] ō did dahēnd

48.66 ud[26] ka rist[27] ul[28] hangēzēnīd[29] awēšān kē-šān J̌am kirrēnīd <wlšwwcywnd>[30] Wīwanghānān[31] yašt ēw[32] bē kunēnd[33]

ud[34] awēšān hamāg bē mīrēnd[35]

3 rōz murd ōbayēnd[36]

48.67 u-šān pas rist abāz[1] wirāyēnd

---

1 Not T.
2 Tc, BK <*mardom*>.
3 T; KTc, Dh. <plyc'>.
4 T <PWnykyh>, K nēkōgīh.
5 T + y.
6 T <-yt>; cet. <-d/y>.
7 K w +.
8 Not TTc; JM y.
9 KJM.
10 TTc, Dh. <-š'y>, K <-š'>.
11 T + y.
12 KTc <cnd AP̄š>, T čand.
13 TTc, Dh. (BK) <-'>.
14 T; KTc <''> +.
15 Not Tc (eol.).
16 BK zan.
17 T <-yt>.
18 Not Tc, BK.
19 M ōy.
20 Not T.
21 T <mntytw>, KTc, BK <mntycww>, JM <mntww>.
22 KTc w +.
23 T; KTc <šptyn'>; JM <škptyn'>.
24 T <-d>, K <-(>, Tc, Dh. (BK) <-9>.
25 KTc, Dh. (BK) w +.
26 Not.
27 T + abāz.
28 K, BK w +.
29 T; KTc, Dh. <'wyytynyt'>.
30 All.
31 T < wywyh'n'n>, K <wywnyh'n'n'>, .
32 Not M.
33 JM <-9>.
34 Not T.
35 T <-yt>.
36 T <ŠK\ŠK/HWNd>.

2⌈ awēšān-iz[3] abārīg margarzānān[4] harw kas rist [K74v] ōh[5] wirāyēnd ⌉
bē awēšān az yazdān wēnišn[6] kē-šān[7] awēšān-iz

48.68 būd dastwar kē-š guft kū-šān [Tc126] rist abāz wirāyēnd (ī) pad petīt[8] bē bawēnd[9]
ud[10] harw marg-arzān-ēw[11] rāy ī-šān kerd[12] estēd ā-šān[13] ēw-bār sar brīnēnd
u-šān 3 rōz-šabān[14] abāz ō dōšox abganēnd
u-šān[15] pādifrāh [BL62v end] [BLa63r] ī 9000 sāl bē nimāyēnd

48.69 ud šab ī[16] sidīgar pad ōšbām[17] Spandarmad[18] ul estēd
ud gōwēd kū-šān hāmōyēn[19] pādifrāh
abārīg-iz[20] druwandān kē nē[21] pad marg-arzān[22] druwand būd estēnd[23]
ā-šān [24]⌈ pad wināh ī[25] kerd pādifrāh kunēnd[26]

48.70 ud Šahrewar ⌉ayōšust hamāg[27] kōfīhā ī pad gēhān bē widāzēd[28]
dahān-bālāy pad passāxt-gāh[29] bē estēd[30]
ud[31] hamāg mardōmān andar ān ayōšust bē widerēnd[1]

---

1 KTc w +.
2 Not T (eol.) M.
3 K w +.
4 KTc <mlylc->, J <mly'lc->.
5 KTc w +.
6 T; KTc <ywšn'>.
7 T; KTc <mwš'n'>, -mōšān?
8 TcBK <*petīt*>.
9 K <-d>, T <bwt'>.
10 KJM.
11 KTc <mlylc->, JM <mly'lc->. – Tc <-'nyk-1> eol.
12 Tc <KRA>.
13 Not Dh. (BK).
14 K rōzag-.
15 All u-š.
16 JM, Td.
17 M; KJTd <'wšb'n>.
18 K <spnyrmt>, Td <spndr->; BK, Tc <spyntmt>.
19 All <hy/dm->.
20 TdJM w +.
21 K <l'y>.
22 KTc <mlylc->, TdJM <mly'lc->. – Tc <-'nyk-1> eol.
23 KTd, Dh. (JM) <YK->, Tc, BK <*istand*>.
24 Not M.
25 K.
26 K <-x2>, TcTd, Dh. <-x2y>.
27 KTcTd w +.
28 TdJM <t'p̄yt'>.
29 Td <-yh>.
30 KTc, Dh. (BK) <yst->, TdJM <YK->.
31 Not Tc.

ud druwandān az[2] wināh abdom pad ān pāk bē bawēnd

48.71 u-šān duš-xwārīh ēdōn bawēd čiyōn ka-šān pad gētīy ayōšust ī widāxtag awiš hilēnd[3] ∴[4]

48.72 ahlawān ēdōn [K75r] xwār bawēd čiyōn ka-šān šīr ī garm padiš andar dōsēnd[5]

48.73 ud Sōšāns[6] pēš az ān ka rist ul hangēzēnēd[7] pad dastwar ī ōy spāh ārāyēnd

bē ō kārezār ī[8] druz ī ahlomōγīh[9] šawēnd

48.74 az druz ī[10] ahlomōγīh pursēd kū

druz[11] tis ī tō ēdōn pad dēn ī[12] mazdēsnān[13] [BLa end] āstawānīh

kū wināh u-t[14] andar ān [Tc127] kālbod[15] kerd kē-š ēd guft kū kerdār ham tō

tis-iz andar pūč ast ayāb nē

48.75 ud[16] ōy gōwēd[17] kū

man hunušk ī Ganāy Mēnōy[18] ham kē-š tis-iz pad pūč nēst man-iz nēst

48.76 Sōšāns yašt ēw[19] bē kunēd[20]

ān druz bē dwārēd bē ō ān gyāg kū nūn ast

ud[21] az ān gyāg abāz dwārēd

ud ēn zamīg pad 4 ārōg[22] ī abardom ud 3 ēk ī abardom dwārēd

48.77 ud[23] zamīg wāng kunēd[24] kū

nē pad ēn druz ī was-ōz[25] bē pattūg ham

---

1 K; TdJM <-ynyt'>.
2 K w +.
3 KTd <-x2> TdJM <-x2y>.
4 TcTd.
5 KTd.
6 Ta <swš'ny'>.
7 KTc, BK; TaJM <'wyytynyt'>.
8 Not KTc, Dh. (BK).
9 Tc, Dh. (BK) <mwk'yh> 2x.
10 Not KTc, Dh. (BK).
11 TdJM + y.
12 Not TdM.
13 KTc, Dh. <m'yyyt->, Td <m'yyt->.
14 All.
15 JM <-pt'>.
16 Not M.
17 KJM <YMR->, Tc <gwbyt'>.
18 Tc <m'dnwd \ *mīnū* / >.
19 Not Tc.
20 All <-x1>.
21 K, Dh; M bē.
22 All <'lwk'>.
23 JM.
24 KTc <-yt(')>.
25 All <wyšwc>. – Y.9.8 was-ōz dēw druz, was-ōztom druz.

pad mehmānīh[1] ī im[2] pad man nē[3] pattūg[4] ham

čē-m ēdōn pad darrišn dārēd ud darrēd[5] čiyōn gurg ī 4-zang

ka aškamb[6] ī [K75v] gōspandān darrēd waččag aziš bē dārēd

48.78 bē ō (...) rawēd kē mazdēsn[7] hēd ud čārag ī ēn tis[8] xwāhēd[9]

48.79 mazdēsn ham-gōnag spāh ārāyēnd ud yazišn kunēnd[10]

48.80 ān[11] druz[12] az ān gyāg kū ast bē dwārēd

48.81 ud[13] ēn zamīg [14]⌈ pad ān ī[15] mayānag[16] srišwadag[17] ud ⌉pad ān frāztom[18] srišwadag[19] dwārēd

48.82 zamīg ham-gōnag čiyōn-im azabar nibišt wāng kunēd[20]

48.83 ud ān druz az ān gyāg bē dwārēd bē ō ān gyāg šawēd [Tc128] kū nūn ast

ud druz ī <yw(k)y'l>[21] kunēd/gīrēd u-š gōwēd kū

dām ī[22] Spenāy[23] Mēnōy pad dāmān Gannāy[24] Mēnōy pādifrāh kāmēnd kerdan[25]

man haguriz nē ham-dādestān ham kū dām ī[26] Spenāg[27] Mēnōy[28] pad dām Gannāy[29] Mēnōy pādifrāh kunēnd

ud[30] az ān gyāg harw 2 pad ēw-bār bē dwārēnd

48.84 ud ēn zamīg [1]⌈ ān ī ērtom srišwadag { pad ān ī[1] frāztom srišwadag }[2] ⌉bē dwārēnd

---

1 JM <mhm->.
2 KJM; Tc, Dh. (BK) <L ZNE>.
3 KTc, Dh. w +.
4 JM; KTc, BK <ptk'>.
5 JM; KTc <yyYytWNyt>.
6 KTc; JM <'škwmb>.
7 All <m'yyyt'> +.
8 JM; not KTc, Dh. (BK).
9 KJM <BOHWN->, Tc, BK <*xāhēd*>.
10 K <-x1^> corr'd.; Tc, BK + <MNW>.
11 K w +.
12 Tc, BK + ān gyāg.
13 K <ww>; not Tc.
14 Not M.
15 J.
16 All <my'nk'>.
17 KTc, Dh. (BK) <yylš->, J <yylyš->.
18 KTc <-tym>.
19 KJM <yylyš->, Tc, Dh. (BK) <yylš->. – J 2x 5 words.
20 All <-yt'>.
21 KTc, BK <ywy'l>, JM <ywky'l>; Dh. *<ywchl>.
22 KJM.
23 M <spyn'>.
24 JM <yn'y>.
25 KTc; Dh. <krt' w>.
26 KJM.
27 Dh. (JM) <spyn'>.
28 Tc, BK <*spenā mēnō*>.
29 KTc, Dh. (BK) <yn'y>, JM <yn'>.
30 Not JM.

ud zamīg ham-gōnag wāng kunēd[4]

48.85 ud mazdēsn ham-gōnag yazišn kunēnd[5]

u-šān pad yazišn abāz dāštan nē tuwān

48.86 ud pas Šahrewar [K76r] pad ān[6] sūrāg kū awēšān andar šud hēnd ayōxšust[7] ī[8] widāxtag abar hilēd[9]

u-š az pas andar šawēd

48.87 awēšān druz ⌈ az ēn ⌉[10] zamīg ēdōn bē ō dōšox ōftēnd čiyōn sag[11] ēw

48.88 ka andar ō āb ōftēd[12] ayāb abganēnd[13]

tēz bē ō[14] bun ī āb +šawēnd[15]

48.89 pas[16] ka-šān druwandān pādifrāh kerd bawēd Sōšāns yašt ēw bē kunēd[17]

ud abārīg druz 5 ēk ēw bē abesīhēd[18]

ud[19] didīgar yašt ēw[20] [21]⌈ bē kunēd 5 ēk ēw

sidīgar yašt-ēw 5 ēk ēw[22]

ud čahārom yašt-ēw ⌉ [Tc129] panǰ[23] ēk-ēw[24]

[25]⌈ ud panǰom yašt-ēw[26] bē kunēd[27] hamāg druzīh[28] bē ⌉barēnd

48.90 Xešm[1] ud Āz bē ō Gannāy[1] Mēnōy gōwēd kū

---

1 Not M, J in marg,
2 KTc (2nd).
3 TcBk 2x.
4 All <-x1>.
5 All <-x1>.
6 Not M.
7 Tc, Dh. (BK) w +.
8 K.
9 All <-x1>.
10 Dh.*; K <MNDOM>, JM <MNYOM>, Tc, BK <myn ywm>.
11 KTc, Dh. (BK) <yyk¨">, JM <yyk'>.
12 All <-ynd>.
13 K <-TNd>, cet. <-TWNd>.
14 All 2x.
15 All <-yt'>.
16 Tc, BK <*pas*>.
17 All <-x1> +.
18 KTc <-yyhyt'>.
19 Not K.
20 Not Tc eol.
21 Not KTc, BK.
22 Dh. <5 Y>.
23 M panjom.
24 KTc; BK, J <-y>; M <'y>.
25 Not JM.
26 KTc.
27 All <-yt'>.
28 K; Tc druz.

duǰdānāg Gannāy Mēnōy bē[3] tō ǰōyēm[4]

čē-t bē az tō dām griftan[5] <ywc'> nē <wcynnd>

ud man zīwistan nē tuwān

48.91[6] fradom Āz ī dēwān-dād bē ǰōyēd ud[7] Xešm[8] ī xurdruš

ud didīgar zamestān[9] ī dēwān-dād

ud sidīgar seǰ[10] ī nihān-rawišn

ud 4-om zarmān ī duǰ-daft[11] bē ǰōyēd[12]

tā ēw-čand-ēw[13] frāz mānēnd

48.92 Gannāy[14] Mēnōy ud[15] Āz ī dēwān-dād

gōwēd [K76v] ud[16] Āz ī dēwān-dād bē ō Gannāy[17] Mēnōy kū

bē tō ǰōyēm duš-dānāg

čē-šān[18] bē az tō dām gīrēd

48.93 Gannāy[19] Mēnōy ul estēd ud bē ō Spenāg[20] Mēnōy šawēd

ēdōn dōyēd[21] kū

man ēn dām dād

ud[22] Āz ī dēwān-dād kē-š dām ī[23] man ǰūd

ud[24] nūn man bē kāmēd ǰūdan ud[25] tō pad dādwarīh kunam[26]

---

1 All <'ysm>.
2 JM <yn'> +.
3 K 2x.
4 K <ywyym>, Tc, BK <ywym>, JM <ywy'm>.
5 JM; KTc, Dh. (BK) <-t'>.
6 Cf. V.19.43.
7 Not JM.
8 All <hyšm>.
9 J <ymyyyt'n'>.
10 < <syc'>.
11 K <dwš š pt'>, Tc <dwšš pt'>, Dh. "all" <dwššpt'>.
12 KTc <yw't'>.
13 All <'ycny-1>.
14 JM <yn'>.
15 Not JM.
16 Not JM.
17 M <yn'y>.
18 Dh. čē yazdān.
19 M <yn'>, J <ynn'>.
20 Tc <spyn'y>; JM <spyn'>.
21 All <y/dw't'>.
22 Not KJM.
23 KJM.
24 KJM.
25 K.
26 K <-, m>.

48.94 Ohrmazd abāg Srōš-ahlīy[1] ul estēd

ud[2] Srōš-ahlīy[3] Āz bē zanēd

Ohrmazd Gannāy[4] Mēnōy

48.95 abāg seǰēn[5] tārīkīh ud anāgīh ī[6] fradom (ī) ka andar dwārist andar āwurd[7]

ud hamāg pad sūrāg [Tc130] kū andar dwārist bērōn āsmān[8] kunēd[9]

u-š pad ān gyāg[10] ēdōn stard[11] ud a-bōy bē kunēd[12] ī[13] pas az ān stardīh[14] abāz estēd

48.96 būd kē-š guft kū ǰāwēdānagān pad ōzanišn ēwēnag a-kār bē kunēd[15]

nē pas Gannāy[16] Mēnōy[17] bawēd nē ān ī ōy dām

48.97 andar ān zamān ī[18] ka-šān druwandān pādifrāh kerd bawēd ud tar ayōxšust bē widerd hēnd

hanǰamān ī Isadwāstarān[19] bawēd [K77r]

ud harw kas-ēw pad ān and kār ud kerbag čand-iš kerd estēd mizd ud pāddāšn[20] dahēnd

48.98 ud[21] yašt-ēw bē kunēd[22] ud zamīg 3 nēzag bālāy[23] ul šawēd

pad didīgar yašt 300 nēzag[24] bālā[25] ul šawēd

[26]⌈ pad sidīgar yašt 3000 nēzag bālā ul šawēd ⌉

[27]⌈ pad čahārom yašt 3 bēwar nēzag bālāy[28] ul šawēd ⌉

---

1 KTcJ, BK <'hl'yyh>; Dh. (M) ahlaw.
2 Tc, Dh. (BK).
3 K Tc, BK <-'hl'yyh>, JM <'l'yyh>.
4 Tc <yn'y>, MR <yn'>.
5 JM <yycyypyn>.
6 Not Tc, Dh. (BK).
7 All <'wwlt'>.
8 KJM <'s'm'n>, Tc, Dh. (BK) <'sym'n>. – JM + bē.
9 All <-yt'>.
10 KTc; Dh. <swl'k>?.
11 JM <wslyt'>.
12 All <-x1>.
13 Not M.
14 Tc, BK <stwltyh>, JM <sltyh>.
15 All <-x1>.
16 Dh. (M) <yn'>, J <yn'y>.
17 Tc, BK <*gonāh minu*>.
18 Not M.
19 All <yyt->; JM <-t'l'n>.
20 K <-d'yšn'>, Tc <-d'šn'>, Dh. <-y'šn'>.
21 K.
22 All <-x1>.
23 All <b'l'>.
24 Not J.
25 KTc <b'l/ł'y, Dh. <b'l'>.
26 Not T; Tc, BK pad sidīgar yašt plus empty line, J in marg.; M only sidīgar yašt.
27 M in marg.
28 Not K; Tc <b'ł'>, Dh. <b'l'>.

pad 5om[1] yašt bē[2] ō star-pāyag[3] rasēd

ud[4] Garōdmān az[5] ān gyāg frōd ō star-pāyag āyēd ∵

48.99 pas Ohrmazd ud[6] amahrspandān ud hamāg yazd ud mardōmān pad ēw gyāg[7] bawēnd [Tc131]

ud star-iz[8] ud māh ud[9] xwaršēd ud[10] ātaxš ī[11] warahrān harw ēk mard-kerb ān ī tagīg[12]

ud hamāg mard-ēw kerb[13] bē bawēnd

ud bē ō[14] zamīg āyēnd

48.100 pas Ohrmazd hangerdēnīd-dām[15] bawēd

48.101 u-š pas az ān kār-ēw abar nē abāyēd kerdan

mardōm pad tan ud[16] dād ī 40-sālag homānāg

ud hamāg a-hōš ud a-marg ud[17] a-zarmān ud a-sōyišn ud a-pōyišn bawēnd

48.102 u-šān kār ēn bawēd

Ohrmazd dīd[18] ud namāz burdan ud[19] pad xwadāy (...)

abārīg harw čē-šān xwad rāmišnīgtar sahēd kerdan

harw kas ōy ī [K77v] did ēdōn dōst[20] bawēd čiyōn tan[21] ī xwēš[22]

ud[23] nēkīh ī tan ī pasēn ǰud[24] az ān ī azabar nibišt ēdōn ast ī-š pad dānišn xrad ī mardōmān ī sāmānag bē dānist ud[25] guft nē[26] šāyēd

---

1 KJM; Tc, Dh. (BK) <pncwm>.
2 JM.
3 KTc, BK <stwl> 2x. – K <p'yk'>, <p'yyk'>, Tc <p''yk> 2x, Dh. <p''yk'> 2x.
4 Not K.
5 Tc, BK <MNW>.
6 KJM.
7 K <'ywk'> deleted by circle of dots, then <yyw'k>; Tc, BK ēk gyāg.
8 KTc, BK <stwl->.
9 K.
10 K.
11 Not Tc, Dh. (BK).
12 All <tYyk>, wxc. M <tyyk>.
13 K <plp'> →<klp'>, M <plyc'>.
14 Not Tc, BK.
15 Tc <ŠM>.
16 KTc, BK; not Dh. (JM).
17 Not K (eol.) Tc, Dh.
18 K <-TNt'>, Dh. (BK) <-TNt">, TcJM <-TWNt'>.
19 Not JM.
20 KJ <ywwyt>, Tc, Dh. (BK) <ywt'>, M <wynyt'>.
21 KTc; not Dh. (lapsus?).
22 K <NŠE'>.
23 Not M.
24 JM < ywwyt>.
25 Not K.
26 Tc, Dh. w +.

48.103 gōspand hamāg abāz bawēnd ud mizag ī gōšt[1]

mādag abāz[2] a-mādag[3] nar[4] abāz a-nar[5] gumēxtēnēd[6]

ud[7] tā abāz ō gāw[8] ī ēw-dād[9] pad paywand abāz gumēxtēd

48.104 pas gāw tan pad mēnōy bē kunēd[10] andar ō tan mardōmān gumēxtēd

mizag andar tan ī mardōmān bē hilēd[11] [Tc132]

48.105 ka-šān[12] pas az ān gōšt-xwarišnīh nē abāyēd

pad ān čim[13] rāy čē-šān pad harw zamān[14] mizag xwašīh ī hamāg gōšt andar dahān estēd[15]

ud pas gāw (az?) tan ī mardōmān abāz āyēd tanōmand pad gētīy bawēd

48.106 ud mard ud[16] zan ēk abāg did kāmag bawēd ud rāyēnēnd ud[17] kunēnd[18] bē-šān zāyišn nē bawēd

48.107[19] ud[20] urwar ān and sardag ī mādagwar abāz bawēd [K79r !] u-šān kāhišn[21] nē bawēd

bē[22] harw gāh ā-wahār[23] homanāg čiyōn bōstān ēw[24] kē-š hamāg urwarīhā ud[25] spramīhā andar

u-š abdīh ud[26] sahīgīh[27] xwašīh ud[28] pākīh[29] pad xrad ī gētīyān ayāftan[30] ud dānistan[31] nē šāyēd

+o+ +o+

---

1 KJM <BSLYA>, Tc <gwšt'>, Dh. (BK) <ywšt'>.
2 abāg.
3 Dh. (M) + w.
4 KTc 2x, BK <YK**L**>, Dh (JM) <ZK**L**>.
5 Dh. <-ZK**L**>.
6 K <ywmyht / 'ynyt'>, Tc <ywmyht' wynyt'>, JM <ywmyhtyn'yt>. – Cf. *raēθβaiieiti* (caus.?) Yt.8.13, Yt.13.81.
7 KTc.
8 KTc <TWRAy> 2x.
9 JM ēk-.
10 KTc <-x1>.
11 K <-x1>.
12 Tc <AMT // š'n>.
13 K <cym> with mis-shapen <-y>, Tc <csm>, BK <-c sm>.
14 KTc <ODNA>, JM <OYNA>, Dh. (BK) <OYNAy>.
15 KTc <YK->. – Dh. <YKOYMWyt'> (lapsus?).
16 JM.
17 Not BK.
18 KTc <-x1>.
19 Cf. SBd.35, pp. 173-178.
20 Not Tc.
21 All <-yšn'>.
22 K w +.
23 All <'wh'l>.
24 KTc, Dh. (BK) <'>; JM <bwst' HNA>.
25 Not JM.
26 Not BK.
27 K <shY*Y*kyh> (corr'd?), TcBK <shy'Ykyh>, J <s'hYkyh>, M <wy'hyyh>.
28 Not K.
29 KTc, BK <YKYAs>.
30 All <''p̄->.
31 K <-TNstn'>, cet. <-TWNstn'>.

49.1 Siyāwaš ī Kay-usān[1] rāy paydāg kū-š warzāwandīh[2] ēdōn būd ī-š pad xwarrah ī[3] Kang-diz pad dast ī xwēš ud nērōg Ohrmazd ud[4] amahrspandān abar kamāl bē kerdan [5]⌈ rāyēnīd[6]

49.2 gēhān az framān ī Siyāwaš hamē ⌉rāyēnīd tā ān ī ka Kay-Husrōy āyēd[7] raftār būd

49.3 pas Kay-Husrōy bē ō[8] mēnōy ī Kang guft kū [Tc133]

xwahar u-m[9] hē ud man brād tō ham

čē tō Siyāwaš pad dast[10] kerd hē u-š man pad gund[11] kerd ham

<wwl>[12] abāz ward

ud Kang ham-gōnag[13] kerd

49.4 bē zamīg āmad andar Tūrān ō kust Xwarāsān rōn gyāg kū Siyāwaškerd bē estād[14]

u-š 1000 <'lm> andar abgand[15] u-š mēx[16] 1000 andar hišt[17] ud pas az ān nē [K79v] raft

hamāg Tūrān abāg ...[18] ud stōr dārēd

49.5 ud Kay-Husrōy mardōm ī Ēr andar bē nišāst[19] hēnd

49.6 u-š[20] parisp ī[21] fradom sagēn[22] ud ān ī didīgar pōlāwadēn

ud[23] ān ī sidīgar ābgēnagēn[24] ud ān ī čahārom asēmēn

ud ān ī[25] panǰom zarrēn[26] ud⌈ ān ī ⌉[27] 6-om karkēhanēn[28]

ud ān ī 7-om yākandēn

---

1 KTc <k'yws'n>.
2 Dh. (JM); KTc, BK <wlc'wy/dyh>.
3 Not Tc, BK. – Dh. (J) + <ky'n>, M + <ky'nk>.
4 KJM.
5 Tc, Dh.; not K.
6 J <l'yn-> 2x. M <l''yn->, <l'yn->.
7 All.
8 Not JM.
9 K, Dh.; not Tc.
10 KTc, Dh. (BK) <Ŷ/yyyt'>, JM <yyytk'>.
11 KTc <ywd>, Dh. <ywy>.
12 M <wl>. – ōr?
13 K; Tc, Dh. <hmywk'>.
14 KTc, Dh. (BK) <Yst->; JM <YK->.
15 KTc <'p̄ynd>, Dh. <'p̄yny>.
16 K <ms>, Tc, Dh. <myh>.
17 K <-~~x1~~ \ d / >, Tc, Dh. (BK) <-x1d>; JM <-d>.
18 K <kwYš>, Tc, Dh. <kw''>.
19 All <nš'st'>.
20 Tc + <'-m>.
21 KTc <plyyp̄nd>.
22 JM <wyyk yn'>.
23 Not Tc.
24 KJM <'p̄yynk->, Tc, B <'snk->.
25 Not Tc, BK, M.
26 K <ZHYBAyn'> →<ZHBA->; Tc, Dh. <ZHYBA->.
27 J; M ān; not K (eol.) Tc, Dh. (BK).
28 KTc <klk'hn->

49.7 u-š kōšk[1] asēmēn ud[2] dandānag zarrēn

u-š[3] 10 4 kōf andar u-š 7 rōd ī nāydāg andar

u-š 7 murw kē-š pānagīh pad †xwadāyīh šāyēd kerdan andar

49.8 u-š zamīg ēdōn nēk ī ka xar-ēw[4] bē mēzēd pad šab-ēw wāstar mard-bālāy bē rōyēd[5]

49.9 u-š 10 5 dar ī harw ēk[6] 50 mard bālāy bē ast

49.10 ud[7] Kang xwad bālāy[8] and ast čand[9] mard-ēw ī[10] kārīg ka tigr bē wihēd [Tc134]

bawēd[11] ka-š bē ō sar rasēd[12] ud[13] būd ī ka nē rasīd

49.11 az dar ō dar 700 frasang

ud yākand zarr asēm ud abārīg gōhr ud[14] xwāstag nēk andar ast

ud was ud frāx ast [K80r]

49.12 Pišyōtan[15] ī Wištāspān abāg hāwišt 1000 kē <kwpw''> ī siyāw-samōr[16] dārēnd[17]

andar harw rōz Pišyōtan abāg awēšān hāwištān yazišn ī[18] yazdān kunēd[19]

49.13 Pišyōtan a-hōš ud a-marg ud a-zarmān⌈ a-sōyišn a-pōyišn[20] ⌉[21]

ud[22] [23]⌈ ānōh xwadāy[24] rāyēnīdār[25] ī Kang ast

49.14 mardōm ud abārīg ī ⌉ānōh hēnd harw[26] nēkīh[27] ī-šān abāyēd ā-šān[28] ast

---

1 All <kšk'>.
2 Not TcM.
3 M <AP̄>.
4 KTc, Dh. (BK) <HMRAy-1>.
5 KTc <lw't'>; Dh. <lwst'>?.
6 Dh. (BK) + y.
7 KTc.
8 Dh. <w'l'y> typo!
9 KTc, BK w +.
10 JM <-Y>.
11 JM + w.
12 KTc <lyyYt'>, Dh. <lsyyt'>.
13 Not Dh. (JM).
14 KJM.
15 All <pš'''wtn'> +.
16 All <yy''w(')>.
17 All + <''>.
18 Not Tc, Dh. (BK).
19 All <-x1>.
20 K <'p̄yšn'>.
21 KJM as- ap- ap-; Tc, BK as- as-.
22 K.
23 Not JM.
24 K <-t'>.
25 All <l'yyn'l>.
26 K w +.
27 Tc, BK nēk ī.
28 Not JM.

petyārag huzārag ast

49.15 u-šān zīndagīh[1] frāyist[2]

ud ān kē-š 100[3] 50 sāl

zīyēd tā tan ī pasēn

49.16 ān yazišn frārōn hamē[4] kunēd[5]

49.17 mardōm hamāg dēn-burdār ud ahlaw hēnd

ud mardōm az ān gyāg tā ān [6]⌈ ka Pišyōtan āyēd bē ō Ērān šahr nē āyēnd ⌉

49.18 ka Pišyōtan āyēd ēg-iš[7] 100 50 mard abāg bawēnd

ud dušmen az Ērān šahr abāz [8]⌈ dārēnd

⌈ ud xwadāy ⌉[9] ī dēn[10] abāz ō taxt[11] nišīnēd

ud dēn wābarīgān[12] bē kunēd[13]

ud pas abāz ō Kang šawēd

ud harw [K80v] ka dēn ud[14] dahībedīh abāz [Tc135] abāyēd wirāstan ⌉ āyēd ud wirāyēd

abāz ō Kang šawēd

tā fraškerd hangām ānōh bawēd

pērōzīh ī[15] Ohrmazd ud[16] amahrspandān

ud zanišn ud wānišn ud[17] abesīhēnišn[18] ī Ahrimen ud[19] dēwān wišūdagān[20] ī[21]

50.1 ēdōn gōwēnd kū dōšox pušt[22] ī arezūr

ud dōšox nē pušt ī Arezūr[1]

---

1 JM <zyndkyh>.
2 All <pl'yyyt'>.
3 K <ŷLZ>.
4 J hamāg.
5 All <-x1>.
6 Not JM.
7 K w +.
8 Not JM.
9 K (eol.) Tc, Dh. (BK) 2x.
10 K + y w.
11 All <t'ht'yt'>.
12 All <'p̄l->.
13 All <-x1>.
14 K <ww>.
15 Not Dh. (JM).
16 Tc y; not Dh. (BK).
17 JM.
18 All <'p̄snyn->
19 K.
20 Dh.; K <-'n *t* y'wtk'n'>, Tc <-'nwy'wktk'n'>. – Tc, BK, J + y.
21 Not M.
22 All <pwyyt'> 3x.

bē ān gyāg kū dar ī dōšox

grīwag[2] ēw ēdōn arezūr grīwag[3] nām[4]

ān bē gōwēnd kū pušt ī Arezūr

pad frazām[5] dādār hāmōyēn[6] pad ayōxšust bē hambārēd[7] ∵

51.1 Mahlīy[8] ud[9] Mahliyānīy[10] dōšāram[11] rāy[12] nazdist frazend ī xwēš bē xward

ēn kū gēhān dādestān čiyōn druwand hēnd ayāb (nē) rōšn nē paydāg.

Mihr ēk ast u-š tan ēk andar hamāg ǰānwar ast

bē ast [13]⌈ kē-š wēš ast kē-š kem[14] ēdōn čiyōn mard-ēw ⌉kē-š wehīh wēš ud ēk[15] kē[16] wehīh kem

∵

52.1[17] Ohrmazd 12 tis duš-xwārtar[18] [K81r] būd kerdan kū fraškerd tan ī[19] pasēn

fradom[20] āsmān[21] winnārd

didīgar zamīg winnārd

sidīgar xwaršēd pad rawišn dād

tasom māh pad ham-rawišn dād

panǰom star[22] pad ham-rawišn dād[23]

6-om[24] ka ǰōrdāy[25] ī hōšag andar zamīg bē rust[1]

---

1 All <’lkzwl> 3x.
2 Tc <ylwk'>.
3 K <’y> del, Tc. <’y>.
4 All <y’m wm>.
5 JM <ply’m>.
6 KTc <hdmwdyn'>.
7 KTc, Dh. <hnblyt>, M <hnb’lyt'>.
8 All <mhl’y>.
9 JM.
10 All <mhl’’n’’>, exc. M <ml’’n’’>.
11 All <yw’šlm>.
12 JM.
13 Not JM.
14 All <km> 2x.
15 Tc, Dh. (BK) + y.
16 Not M.
17 IndBd.30.
18 k <-hw’lt // l>.
19 M.
20 Not JM.
21 KTc, Dh. (BK) <’sm’n(')>.
22 Tc, Dh. (BK) <stwl>.
23 Tc, Dh. (BK) <*dād*>.
24 Tc <šš̌wm>.
25 K; Tc <ywlt’k’y>, Dh. (BK) <ywlt’yk>, JM <ywlt’k>.

7-om[2] andar urwarīhā[3] gōnag bōy ud mizag[4] tōm tōm dād

8-om[5] [Tc136] andar urwar ātaxš bē[6] dād ud[7] bē nē sōzēd

9-om[8] andar aškamb[9] ī mādarān pus winnārd

dahom murw pad wād[10] dād

yāzdahom āb pad rawišn dād[11]

10 2-om abr kē-š tan mēnōy ān ī[12] gētīy āb barēd[13] ∵

53.1 petītīgīh ka zan a-tuwānīg[14] ka šōy pādixšāy mard rāy šāyēd[15]

pid aburnāyīg ī 8-sālag[16] tā 10 5-sālag ka bē kunēd[17] šāyēd

ud[18] abārīg[19] kas pad rāh ī paygāmbarīh

ka mard-ēw bē ō mard-ēw gōwēd kū šaw[20] man rāy pad petīt bāš [K81v] šāyēd

kerbag ī pus ī[21] pādixšāyīhā kunēd[22]

pid ī pādixšāyīhā hamāg ōh bawēd

ud ān (ī) čagarīhā[23] čahār ēk[24] ēw[25] bawēd

būd dastwar[26] kē-š guft kū ōy-iz hamāg ōh bawēd ∵

53.1a[27] ēn-iz paydāg

kas kas ī rāy šudan rasēd andar zīndagīh ī ān tan ī ōy[1] pāk kunend

---

1 KJM <lw't'>, Tc <lwYyt'>.
2 Tc, Dh. (BK) <hp̄twm>.
3 Tc, Dh. (BK) <*urwarhā*>.
4 Tc + y.
5 Tc, Dh. (BK) <hštwm>.
6 Tc, Dh. (BK) <*ātaš be*>.
7 Not JM.
8 Tc, Dh. (BK) <nhwm>.
9 M <'škwmb'>.
10 Dh. (JM).
11 Tc <*dādan*>.
12 Not JM.
13 All <-x1>.
14 KTc, Dh. (BK) <'tb'n->, JM <'twb'n->.
15 Not Tc, Dh. (BK).
16 KTc, Dh. <-s'lk'>, M <-ŠNTk>.
17 All <-x1>.
18 JM.
19 Tc, BK + y.
20 KTc <-WNd>, Dh. <-WNy>.
21 KJM.
22 All <-x1>.
23 JM <cyl->; KTc, BK <cl->.
24 All <ch'l-'ywk'>.
25 M -ī.
26 Tc, BK <Ŷ/yyytwl>.
27 J adds at beg. in marg.

az bē šōyišn ud ǰāmag kahwan abar tan ī ōy[2] bē dahišn ud kustīg bē bandišn
ud mardōmān xwēšīh ī ō pēš ōy ašem-wohū ud petit bē xwānišn ∵

PR.54.[3]

54.1 fraškerd-kerdār was hēnd ān a-hōš ud a-marg
ēk Pišyōtan[4]
ud[5] ēk[6] Wan[7] ī ǰud-bēš
ud ēk[8] Gōbed-šāh[9]
ēk Yōšt ī Friyāniyān
ān kē-š gyān andar Tūs ud Wēw Kay-husrōy[10]
ud Keršāsp[11] tan ast u-š gyān nēst ∵

PR.55.

55.1 sāyag ī mazdēsnān ka[12] bē ō nasāy ōftēd tan rēman nē[13] kunēd[14] ud nasrušt[15] nē zanēd[16]
wināh ī andar hamēmālān
sāl-marag nē āmār čē hamē ka-š[17] āmurzēd
ā-š[18] az bun bē šawēd
ka ōy[19] bē mīrēd u-š bē nē āmurzēd ka xwāstag-dārān[20] [Tc137] bē āmurzēnd
ā-iz šāyēd

55.2 puhl ēw ī pad čōb ayāb pad sang[21] ka-š[22] murdag abar bē barēnd[1]

---

1 <'w'>.
2 <OL>.
3 Cf. DD.90, IndBd.29.
4 All <pš''wtn'>.
5 K 2x.
6 Tc, Dh. (BK) + y.
7 KJM <wn'>, Tc <wn>.
8 Not JM.
9 KTc <-y's>.
10 JM.
11 M; KTc, Dh. (BK, J?) <klšsp̄'>.
12 M kē.
13 Tc + pad.
14 KJM <-yt'>, Tc, Dh. (BK) <-x1>.
15 All <'sl->.
16 All <znyt'>.
17 Not Tc.
18 KT, Dh. (BK) <''>.
19 JM <OL>.
20 KTc, BK <-y'lšn'>. – Tc, BK <*xāste*->.
21 All <KYYP̄Ay>, exc. K <KYYP̄A>, Tc <YYP̄Ay>.
22 M kē-š.

ka bē čandīhēd[2] harw kē [3]⌈ abar puhl estēd

ud[4] ka xāmōš nē rēman

bē ka ⌉hamē rawēd ān-iz rēman bawēd ∵

55.3 hixr[5] ēw ī [K82r] az[6] dast ud pāy ayāb az handām[7] bē ōftēd

ka-š namb[8] padiš abar nē āyēd hixr

ud[9] ka nē nasāy

kē <'wst'l>[10] ī[11] hixrōmand ī pad <klwmb'> pad tōg padiš nibēsēnd

harw ēw-bār ī frāz[12] ō[13] <''wt'y>[14] kunēd[15]

harw wāzag-ēw ī[16] abāz nibēsēnd 300[17] 80[18] wināh bawēd ∵

PR.56.

56.0 arzōmandīh ī[19] drōn ud miyazd[20] rāy nibēsīhēd

56.1 drōn[21] pad hangōšīdag ī gētīy nihād estēd

u-š gerdīh ēdōn čiyōn gētīy⌈ čē gētīy ⌉[22] gerd ēdōn[23]

u-š kanārag kōf[24] ī[25] Harburz[26]

abzanišn[27] ī[28] mayān[1] ī drōn mardōm stārag[2] ud urwar gaōšdāg

---

1 JM; KTc, Dh. (BK) <-x1>.
2 KTc <cnd/yhyt'>. – čannīhēd?
3 Not M.
4 Not Tc, BK.
5 All <hsl>.
6 Not Tc.
7 K <hnd'm>, Tc <hng'm>.
8 KTc <nmb">, Dh. <nmb'>.
9 K (bol.) JM.
10 AW *(na)xust; ShSh *awestarag.
11 KJM.
12 KTc, Dh. (BK); not JM.
13 JM.
14 KTc, Dh. (BK); JM <hwt'y>.
15 All <-x1>.
16 JM -ī.
17 KTc < ≠ad> >, Dh. < ≠ad >.
18 All < sA >.
19 KJM.
20 M <my'zd>.
21 KTc w +.
22 JM.
23 M <AYT'>.
24 M <pwp'>.
25 M.
26 M <'hlbwlc'>.
27 J <-znšn'>; cet. abzāyišn. – Cf. 58.3.
28 Not JM.

Čagād[3] ī Dāytīy[4] pad mayān ī[5] drōn nihād[6]

ud[7] čim ēn kū[8] Čagād ī[9] Dāytīy[10] pad[11] mayān[12] ī gēhān ast

56.2 ud frasast ān ī Ohrmazd ī xwadāy rāy pad ǰudāgīh ī az drōn nihād

čim ēn[13] čē Ohrmazd pad ǰudāgīh amahrspandān ud[14] yazdān abāyēd yašt

56.3 ud abārīg abāg Ohrmazd yazišn bē az Srōš

čē Srōš xwadāy[15] ud dahībed ī gēhān ast

ēd rāy ǰudāgīhā[16] abāyēd yaštan [Tc138]

56.4 frasast [K82v] kanārag nē kerd

čim[17] ēn ast čē harw tis ud harw kas kanārag ast

ud[18] Ohrmazd hamēyīgīhā[19] dād[20] rāy a-kanāragōmand ast

56.5 may[21] ī pad drōn āb ī pad zrēy

ud purr abāyēd kerdan[22]

čē nē-purrīh rāy gugāyīh dād bawēd kū zrēy āb nē purr

āb-gīr[23] wēšag ī andar zrēy[24]

56.6 spram afsōn[25] ī amahrspandān

56.7 ēsm ud[26] bōy 3 tāg humad[27] hūxt[28] huwaršt

---

1 K <m'y'n'> 2x.
2 Tc, BK <*o setāre*>. – AW: for stōr.
3 KTc, Dh. (BK) <cg't'>.
4 KTc, Dh. (BK) <-'D>; JM <-Yk>.
5 JM.
6 All <HNNHT->.
7 JM.
8 Not Tc, Dh. (BK).
9 M.
10 KTc, Dh. (BK), J <-'D>; M <-Yk>.
11 Not JM.
12 JM mayānag.
13 JM.
14 JM.
15 Tc (eol>, Dh. (BK) + y.
16 KJM; Tc, Dh. (BK) <ywyt'yh'>.
17 M + y.
18 Not M.
19 KJM <hm'yYk->, Tc, Dh. (BK) <hm'Yk->.
20 JM <-tn'>.
21 written #AS
22 Not M.
23 All <'p̄yyyl>, KTc <'p̄ÿyyl>.
24 Cf.46.14.
25 All <'p̄yyww>.
26 JM.
27 JM + w.
28 M <hwht' W>.

56.8 ka drōn yazēnd harw tan ēw rāy kē wāz gīrēd spram [1⌈ 2 tāg pad drōn nihād
harw kē wāz gīrēd spram ⌉2 tāg čāšnīg awiš dād
čē ōwōn paydāg kū
ka-š čāšnīg stad[2] ud spram ī pad drōn ō dōš[3] nihād[4]
andar ān rōz harw wināh ud[5] nāmčišt[6] wināh ī margarzān[7] nē šāyēd
Ahrimen ud dēwān sneh-ēw[8] ān garāntar bawēd

56.9 kē andar miyazd[9] wādrang[10] pārag-ēw xwarēd ā-š wād ī āxēzag[11] ī pad galōg nē bawēd ∵

56.10 miyazd pad hangōšīdag [K83r] ī[12] amahrspandān nihād estēd[13]
čē ēdōn čiyōn Ohrmazd abāg amahrspandān nišīnēd[14] az amahrspandān tis-iz wāng[15] nē[16] āyēd
ēdōn-iz pad miyazd xāmōš abāyēd nišast ∵

56.11 miyazd meh ast dast šust nasrušt[17] zad wastarg āsānīh [Tc139] ud bālišn nihuft[18] ud afsōn nēkīh[19]
ī abar[20] estēd ud nān[21] [22⌈ xward āb ⌉xward] gyāg (ī?) šāyēd[23] wirāst abesīhēnišn[24] ī dēwān
āb-dānag[25] purr xwarēd[26] pānagīh[27] ī tan rāy āb-gīr[28] andar dast ī mard ast

56.12 ud[1] andar xwaran ka pēšgāh[2] nišīnēd[3] pēšgāh rāy 2 yazd

---

1 Not JM.
2 All <-x2>. – K's x2 is the one closest to Dh.'s font.
3 KTc <ywš>. – AW: *uzwān.
4 M <HNYTWNt'>.
5 KTc.
6 JM -īg.
7 KTc <mlglc->, Dh. (BK); JM <mly'lc->.
8 K, Dh. (BK) <šn'D>, Tc <y'n'D>, JM <y'n'h-1>. – BK w +.
9 M <my'zy> +.
10 KTc, Dh. (BK) <w't'lwwy>; JM <w'tlng>.
11 K <'hck'>.
12 KJM.
13 J <yyyt'>; M <YK->.
14 KTc <YKTYB-> 2x, Dh. (BK).
15 KTc, Dh. <KALAy>.
16 M <l'y>.
17 J <'slwšt'>; cet. <'slšt'>.
18 K <nhwmt'> (eol.), Tc <-šn" hwmt'>, BK <nhwmt>; JM <nhwmyt'>. – ShSh nihumbīd.
19 KJM; Tc, Dh. (BK) nēk.
20 All čē.
21 All <LHMAy>.
22 JM.
23 Dh, (JM); K (bol.), BK <y'yt(')>, Tc <šyt'>.
24 K <'pysyn->, Tc <'pyšn->, BK <'pyy'n->; Jm <'pysn->.
25 JM <'n'pk'>; KTc <'p'nk'>, Dh. (BK) abārīg.
26 K (eol. <- \ tn' / >) Tc, Dh. (BK) <-tn'>.
27 JM <-kyyh>.
28 All <'pyyyl>.

ud[4] abārīg harw tan ēw[5] rāy yazd ēw estēd

ka bē drāyēd ⌈ yazd az ānōh ⌉[6] bē šawēd

harw tan ēw rāy dēw-ēw[7] abāg estēd

ud[8] rēmanīh andar may kunēd[9] harw[10] tan ēw ī[11] bē drāyēd 1000 dēw ābus bawēd

56.13 ud Xešm-iz drāyēd kū ō gētīy 3 tis mādagwar[12] pad gētīy[13] abar-kār[14]

56.14 ud Ahrimen (drāyēd) kū ān[15] 3 tis čē

56.15 Xešm[16] drāyēd kū miyazd [K83v] ud gāhānbār ud[17] xwēdōdah[18]

56.16 ud[19] Ahrimen drāyēd agar[20] tō kāmē ēn 2 tis čārag dānē[21] čē

andar miyazd xwad bē ras u-šān pad wārom bē nišīn tā [22]⌈ bē drāyēnd

ka⌉ bē drāyēnd yazd[23] az nazdīk ī awēšān bē šawēd

pad gāhānbār bē ras tā ēk az did tis-ēw[24] bē duzēnd

ka-šān ēk az did tis-ēw bē duzīd gāhānbār škast[25]

xwēdōdahān[26] hil[27] kū tō bē-šān man-iz čārag[28] nē dānam[29]

čē ka 4[1] bār gāyēnd haguriz[2] mard ud zan az xwēšīh Ohrmazd bē nē šawēnd

---

1 KJM.
2 JM <-y'h> 1x?; KTc, Dh. (BK) <-k's> 2x.
3 BK <YKTYB->.
4 KJM.
5 M <TWRA>.
6 KTc (eol. slightly close), BK <y'twmnt ME>; Dh. (JM) <OŠTENt ME>.
7 KTc <ŠAY-1>; Dh. <ŠAA>.
8 K.
9 All <-x1>.
10 KTc, Dh. (BK, J) w +.
11 Not M.
12 JM <mtww l>.
13 KTc <-'>.
14 KTc <ME->.
15 Dh. (JM).
16 K <-mn>, Tc <-m w>.
17 KJM.
18 All <-y't'>; M <-wky't'>.
19 K, Tc; or <-mn'>.
20 Tc, BK 2x.
21 K <-TN''>, Tc, BK <-T''>, Dh. (JM) <-TWN''>.
22 JM.
23 KTc, BK, J <y't">.
24 AW -iz lapsus?
25 All <škst'>.
26 KTcJ. – M w +, + y.
27 Tc, BK <y'ŠnYKWN>.
28 JM; KTc, Dh. (BK) <c'l>.
29 KTc, Dh. (BK, J) <-TNm>, M <-TWNm>.

bē-šān[3] [Tc140] did[4] frazendīh abāyēd dād

gēhān az kam-frazendīh rāy ēg-išān[5] padiš wurrōyistan[6] kāmag nē bawēd

ēnyā[7] pad mard ud[8] zan tis-iz kerdan nē šāyēd ∵

57.1 zand ī *iθā āat yazamaide* ∵

ēdar ēdōn yazam Ohrmazd

kē-š gōspand ud ahlāyīh-iz dād u-š āb-iz dād ud urwar-iz ī[9] weh

u-š rōšnīh-iz[10] dād būm-iz[11] harwist ābādīh [K84r]

ahlāyīh ābādīh ī pahlom ast

kū hambār[12] ēn[13] weh kār ud kerbag ī pad frārōnīh

nēk ast ēn kār ud kerbag ud[14] nēk ōy kē az ān ī[15] ōy nēkīh kadār-iz-ēw

kū kadār-iz-ēw az [16]⌈ nēkīh ī ōy ⌉nēkīh

zand ī *iθā* ud *aṣəm vohū*[17] ∵

58.0 grift ī drōn ∵

58.1[18] pad čāštag ī Pyšksylīg tis[19] az ān ī[20] pas paydāg kū

ēn drōn čē ān ī *yeńhe*[21] *hauuaēibiia ušibiia*[22] pad mādagwar[23] šāyēd

ud[24] čē ān ī[25] pad ēč-ēw šāyēd

---

1 KJM; Tc, BK <3>.
2 Dh. (MJ); K <*wlc* \ wlc / wlc', Tc, BK <wlc'>.
3 JM <BRA>.
4 K <TWD>, Tc <TWWd>, Dh. (BK, J) <TWY>, M <TWWY>.
5 M 2x.
6 KTc <-st' W>; JM <-st'>.
7 All <'yn'š>.
8 JM.
9 KJ.
10 K rōšn-iz; Tc, BK <lwbšn'c>.
11 Tc <bwc>, M <BREc>.
12 All <'ywb'l>, J + <-1>.
13 M <'y>.
14 KJM; Tc, Dh. (BK) <Y>; M <W Y>?
15 KJM.
16 JM; not K (eol.) Tc, Dh. (BK).
17 JM *vōhū*, KTc *vohī*.
18 N. 10.1
19 KTc, BK <MN ZNE>.
20 All.
21 All *yeń*(.).
22 All *ušbiia*.
23 KTc, Dh. (BK) <m'twwl>, JM <mtwwl>.
24 Not JM.
25 Not JM.

ēn drōn 3 tis kerdan[1] sāxtan ud yaštan

ud harw čē ǰōrdāy sardag šāyēd

ud gandumēn[2] weh

az ān gyāg paydāg[3] *gaṇtumō*[4] *yauuanąm ratuš* ∵

58.2 ārd[5] ī drōn rāy pad-pādyābtar dārišn

ka-iz az wāzār xrīd[6] ā šāyēd

Friyag[7] guft

hōšag [TD4a141 beg.] pad-pādyāb bē čīnišn pad-pādyāb bē ārišn[8]

harw čē srēšēd[9] (ud) nē hixrōmand[10] ā šāyēd

ka ōh[11] srēšēd[12] ā-š[13] pādyāb ēw ul stānišn

u-š ...[14] bōrag[15] andar kunišn[16] u-š[17] pad-pādyāb srēšīšn[18]

ast kē[19] ēdōn [K84v] gōwēd *āaṯ* [20] bōragīh nē kunišn čē gil

58.3 drōn ān xūbtar ka and kunēnd[21] čand andar rōzgār pad kār šāyēd kerdan

ud[22] frasast[23] tā ō 3[24] ēk ī drōn kerbag ōh[25] abzāyēd

ud[26] (az)[27] ān frāz nē abzāyēd

58.4 drōn kanārag ul kunišn/gīrišn ud frasast nē kunišn

ud harw dō bē abzanišn[1]

---

1 M + w.
2 All <ynd/ymyn'>.
3 Not JM.
4 KTc *ġṇtumō*, JM *gṇtumō*?.
5 All <'lt'>.
6 KT, Dh.c <-x2>.
7 All <'p̄lYk'>; TD <ypl'k \ 'plyk / >, HJ <yplyk>.
8 <THNN->. – JM + <BYN>/<-x1>.
9 <LYŠWN->.
10 T <hslw->.
11 K <**K**>.
12 T <-WN't'>, KJM <slyšyt'>, Dh. (BK) <slšyt'>.
13 TK, Dh. (BK) <''>.
14 K, Dh. <HNA>, not T. – HJ <'w 4'>, TD <'w 4>.
15 Pers. *bure* "lump sugar"?
16 T -īh.
17 JM ā-š.
18 KJM; T <slyšn'>, BK <slyŠnŠn'>.
19 T ka.
20 T <*āi* x1>, K, Dh. (BK) <*āṯ*>, JM kū. – N *hād*.
21 TK <-x2>.
22 K.
23 K <plyyyyt': T <plyyyt'>.
24 Not M.
25 Dh. (BK) <OL>.
26 JM.
27 N.

ud[2] drōn ud frasast ēdōn[3] abzanišn kū sūrāg pad kust ī did bē nē bawēd

čē kē-š bōdōzedīh gōwēd ā-š ēk-ēw gōwēd ∵

58.5 čē[4] harw čē brēzēd[5] ud [6][T60a_240b] nē hixrōmand ā[7] šāyēd[8]

ud[9] ka bē brišt[10] pad[11] ham dast bē nē stānišn

ud[12] abāz ō ham gyāg nē nihišn

čē ēdōn pad-pādyābtar

ka pad-pādyābīh[13] nē šāyēd dāštan[14]

pas-iz pad drōnīh bē paydāgēnišn

čē drōn ēw ī afsard ī pādyāb weh čiyōn [TD4a142] nān-ēw[15] ī garmōg ī[16] pad-pādyāb

ka[17] a-pādyāb bē bawēd ⌈ ka ēdōn ⌉[18] abāz tāftan šāyēd ī-š harw gyāg[19] tābišn[20] [K85r] abar bē rasēd

pad-pādyāb

ast kē[21] ēdōn gōwēd

ay ka a-pādyāb [22]⌈ bē pad-pādyāb ⌉ nē bawēd

ka drōn nān-ēw ā-š[23] frasast[24] rāy aziš bē nē škennišn[25]

čē kē-š bōdōzedīh gōwēd ⌈ ā-š[26] ēd[27] gōwēd ⌉[28]

---

1 All <’p̄zn->, exc. M <’p̄zyn->. – Cf. 56.1.
2 K.
3 K, BK w +.
4 TK; JM abar.
5 TJM; K <wlyc->.
6 K.
7 JM <2>.
8 M + <OL>.
9 K.
10 T <bl’yt'>.
11 K w +.
12 K.
13 T + y.
14 K; Dh., T <-t'>.
15 All <LHMAy-1 Y>, exc. M -ī.
16 Not JM.
17 JM 2x.
18 JM <AMtwn'>.
19 Not T.
20 K, Dh. (BK) <t’p̄'->.
21 K, BK <MN>.
22 Not Dh. (BK).
23 TK <’’>. – K, Dh (M?) + <l’y>; not T.
24 BK <*farsaste*>.
25 TK <škyn->; JM <ŠYKWN->.
26 J; TK <’’>.
27 Not T.
28 Not M.

58.6[1] ka bē škīhēd[2] ayāb[3] bē sōzēd ayāb bē xwisēd[4]
drōn tis[5] pādyāb weh
ud[6] pas dīdan[7]
ud pas xwālom
ast kē ēdōn gōwēd
ay xwālomīh[8] u-š weh kū dīdan[9]

58.7[10] Ādurbād[11] ī[12] Dādfarroxān[13] guft
ay garmōgīh u-š weh
hāwištān[14] ī Baxtāfrīd[15] guft
ay kū ēw-kerdagīhā weh
ud[16] Gōgušnasp guft
hād[17] kū ka wēš-ārdīh[18] ān[19] gyāg tis-iz āmār nēst
čē pad 2-kerbagīh uskārd estēd[20]
ēk yazišn ud[21] ēk[22] miyazd[23]

58.8[24] ka drōn ōh sāzēd gyāg ka abēr pāk pas-iz andak ⌈ bē rōbišn ⌉[25] bē paššiñjišn
u-š bālišn ēw[1] tāg[2] [TD4a143] 2 nāy frōd nihišn

---

1 N.26.
2 K <škyhyt'>; T <škyyt'>.
3 K w + 2x.
4 K <hwŸyyYt'>, T <hwyyyt'>.
5 TKJ; BK, M <MEš>.
6 K.
7 TK <y/dytn'>.
8 T <hw''lwm->.
9 K <yyt'..
10 N.10.27.
11 TJ <'twr'->; K, BK, M <'tw->.
12 K.
13 T -bād / farroxān.
14 T <h'w->, K, Dh. <h'w'->.
15 T, Dh. <b'ht'plyt'>, KJ <bht->.
16 Not T.
17 T <'y = *ā*>; K, Dh. "all" <*āṯ*>.
18 T <wyššlt->.
19 T +.
20 T <YK->.
21 Not T,
22 K BK, M <OBYDWNx1>.
23 T <my'zd>.
24 N.10.28.
25 K, BK, M 2x; K <lwb \ p / šn'> 1st; BK, M <lwbpšn'> 2nd.

nē-iz kāmagīh ī [K85v] mard rāy bē nīrang ī [3]⌈ drōn rāy ⌉

58.9[4] drōn[5] -sāzag ud padišwar[6] ēdōn pad-pādyāb bē kunišn ī[7] ka-š[8] barsom[9] abar rasē ā-iz šāyē[10]

ud bē āwāsēnišn[11]

ka[12] āwāsēnīdan[13] nē šāyēd nē šōyišn

čē hušk ī a-pādyāb weh kū xwēd ī pad-pādyāb

58.10[14] ud drōn-sāzag ān xūbtar ka az[15] bunīg[16] ǰud-kerdag[17]

ka ...[18] ul āyēd ā šāyēd

ud[19] ka[20] ...[21] ul āyēd ā nē xūb

ka <mškwck'>[22] ēw frāz[23] wistarēd[24] u-š abar bē sāzēd[25] ā[26] šāyēd

[27]⌈ ud[28] ka giyāh[29] bē drūnēd[30] u-š abar bē sāzēd ā šāyēd ⌉

ud[31] ka bē (nē)[32] drūnēd ā nē šāyēd

58.11[33] ud[34] spram[1] ud tarrag ud[2] mēwag ēdōn pad-pādyāb bē čīnišn ī ka-š[3] barsom abar rasē[4]

---

1 T <’> 1x, <’y> 1x.
2 T + bālišn // ēw tāg.
3 Not T.
4 N.10.15.
5 TJ; not K, BK, M.
6 All <pty’wl>. HJ <pšhwl>.
7 Not T.
8 T ka.
9 All <blsm>.
10 TJ <š’y’>, K <š’y’y>, BK, M <š’k’y>.
11 K <’w’syn->, T <’w’s’n->.
12 J + āwāsēnīd.
13 T <-t'>, K <-ytn'>.
14 N.10.16.
15 T + w.
16 K <bwnŶk>. – N -īh.
17 J <-yltk'>.
18 T <tl’’n- saDwaåÒT >, K <- ïdS >, Dh. <- ïåD >. – HJ < ßGwßLT >, TD < ßGwÍ LT >.
19 K.
20 Not J.
21 T <’mtl’>, K, Dh. <’mwly>
22 All <WKCWkadM>. – HJ, TD <cDIcdM>.
23 N. frōd.
24 T <yytlt'>, K <yy\t/lyt'>, Dh. <yytlyt'>.
25 BK, M <*sāzēd*>.
26 T <’y>.
27 Not T.
28 K.
29 K <yb’’>.
30 BK, M <ylwnyt'>. – N <HP̄LWN-> for <HCDLWN->.
31 K.
32 N.
33 N.10.17.
34 K.

ā-iz šāyē[5]

ud az drōn ōh[6] pahrēzišn

čē ka ō drōn rasēd[7] ān and-iz pādyābīh čand drōn ast ōy[8] nēst

58.12[9] drōn abar ō mayān ī drōn- [K86r] -sāzag nihišn

ēdōn nihišn kū drōn pad drōn-sāzag bē nē estēd[10]

čē drōn ka pad drōn-sāzag bē estēd ā nē xūb

58.13[11] ud barsom[12] ka pad[13] [TD4a144] wistarišn bē estēd ā nē šāyēd ∵

58.14[14] frasast az kust[15] ī dašn bē nihišn

ud[16] ka hambun-iz az drōn abāz estēd ā šāyēd

ud pad wēšistīh and čand drōn pahnāy

58.15[17] gaōšdāg ka pādyāb abāg drōn rāst abar ō mayān[18] ī drōn nihišn

ud[19] ka-š pādyāb wēš ayāb kem[20]

ka[21] abar ō tis-ēw nihēd ud[22] abar ō mayān ī drōn nihēd ā šāyēd

ud[23] ka pēš drōn frāz[24] nihēd ā šāyēd ∵

58.16[25] ka-iz gaōšdāg abēr was ā-iz drōn hamāg bē nē nihumbišn

58.17a[26] ud[1] harw[2] čē ō drōn[3] nihēd 4⌈ ō[5] frasast-iz ōh[6] nihišn

---

1 T <slm>.
2 Not T.
3 T kē-š.
4 T + w.
5 K, Dh. <š'y'y>, T <š'ytyh>.
6 T (N.) <OL>.
7 K, BK, M + w.
8 T <OL>.
9 N.10.18.
10 T <YK->.
11 N.10.19.
12 J <blswm>.– T + <LA Yyycyt YYE ylwn>.
13 T + y.
14 N.10.22.
15 T kustag.
16 K.
17 N.10.20.
18 T <m''n'>, K, Dh. <m'y'n'>.
19 K.
20 <km>.
21 T w +.
22 Not T.
23 K.
24 M + <'š> and continues elsewhere; no longer copy of BK, but back with J.
25 N.10.21.
26 N.10.23, 4.

ast kē ēdōn gōwēd ⌉

āṯ[7] ēk (sēr)[8] nihišn u-š ān-iz[9] ān ī[10] namak[11] nihišn

58.17b sidāb[12] ō [K86v] harw 3 gyāg ōh nihišn

ō drōn frasast[13] tarragīhā[14]

ast kē[15] ēdōn gōwēd *āṯ*[16]

sidāb ǰuttar nēst kū abārīg tarrag

58.18a[17] padišwar[18] pēš drōn frāz nihišn

58.18b pad ham-čašmānīh[19] ān[20] weh ī[21] purr

ud[22] pad wēšistīh ān ī wēš may[23] šāyēd[24]

58.18c hur ud †sēbīg[25] šāyēd [TD4a145]

ka andak trušag[26] ā šāyēd

ud[27] ka-š[28] āb padiš ā šāyēd

58.18d ud sik[29] nē šāyēd

58.19a[30] Kay-ādur-bōzēd guft *āṯ*[31]

---

1 K.
2 JM <OLE>.
3 JM + <KN>.
4 Not JM.
5 K, Dh. <KN> (K ōh 2x, T ō 2x).
6 T, Dh. <OL>.
7 TK, Dh.; JM kū. – K w +. – N. <HWEt>.
8 N. <ŠWN> *sēr*.
9 Not T eol.
10 Not JM.
11 All <MYL> (FrP <MYLA>).
12 JM w +.
13 JM + w.
14 K, Dh. <twl->.
15 M ka.
16 TK, Dh.; JM kū. – K w +. – N. <HWEt>.
17 N.10.5, 6.
18 TK <pty'wl>.
19 Dh.; all <hmpšm->. – N. <hmccšmyh>.
20 T + ī.
21 TK; Dh. (BK) -īh; JM <-1>.
22 K.
23 All <y's>.
24 T <šyt'>.
25 T <yytYk>, K, Dh. <dytYk>. – N. <stwkYk>.
26 T <tl ~~hwšk~~> →<tlšk>. – N. <tplwpšk>.
27 K.
28 T kē.
29 T <wwLYA>, cet. <wwHLYA>. – N <HLYA>.
30 N.10.6.
31 TK; JM kū. –N. <HWEt>.

xwad-iš[1] āb andar kunišn čē ān-iz[2] sāzišn ēw[3]

58.19b āb-gīr[4] az kust[5] ī dašn [6]⌜ bē nihišn[7]

bē spram azēr ud may azabar

āb-gīr az kust ī dašn ⌝[8] bē nihišn

ud[9] ast[10] kē[11] harw 2 kust[12] gōwēd[13]

ud[14] tarrag [15]⌜ ud mēwag andarg may ud drōn bē nihišn

u-š[16] sar ō ⌝barsom[17] rōn kunišn ∵

58.20[18] ēsm ud bōy[19] 3 tāg az kust[20] ī dašn bē nihišn

58.21[21] ud[22] ka šāyēd ēdōn xūbtar ī ka grih[23] ī barsom[24] abāg gaōšdāg rāst

ka nē ēdōn kunišn kū pad bun ī[25] barsom ud hōy ī barsom[26] tis[27] bē nē estēd

čē harw čē pad bun ī[28] barsom ud hōy ī barsom bē estēd

ā-š[29] nē yašt [K87r] bawēd[30] ∵

58.22[31] Friyag[1] guft *āṯ*[2] harw čē[3] pad may ud frasast bē estēd

---

1 K <BNPŠE / š>, T <-yh>.
2 T + y.
3 T -ī; K, Dh. <-'y>.
4 TK <'p̄Yyyl>, Dh. <-yyyl>. – N. <'lyyl>.
5 T kustag.
6 Not TK, BK.
7 N. āb-gīr azēr may bē nihišn.
8 TK probably wanted to remove the repetition and accidentally removed too much.
9 K.
10 T <'ytwn'>.
11 T Ka.
12 T kustag.
13 Dh. (BK) <ywbyt'>.
14 KJM.
15 Not M.
16 NoT eol.
17 J <blswm>.
18 N.10.8.
19 JM + y.
20 T kustag.
21 N.10.9.
22 K.
23 TK <yls>; JM <ylyh>.
24 M <blswm>.
25 TK <bnd>, Dh. "all" <bwy>.
26 JM <blsym>.
27 JM <MN ZNE>.
28 T <nd>, K <bwny>.
29 TK <''> +.
30 T + <byt>.
31 N.10.10.

ā-š nē yašt bawēd ∵

58.23[4] ka-iz ōh[5] yazēd ā-š ...[6] bē barišn[7]

u-š šnūman[8] pad menišn[9] bē[10] kunišn

ud[11] pas abar abzūdan ud[12] kāstan nē[13] ⌈ pādixšāy[14]

58.24 ast kē ēdōn gōwēd

ay abzūdan[15] ⌉pādixšāy[16] kāstan[17] nē pādixšāy

58.25[18] Māhgušnasp guft

ay ka ēdōn čiyōn ōh[19] yazēd ōh nigerēd[20] ā[21] šāyēd

58.26a[22] u-š[23] pad [TD4a146] kūn[24] frāz nišīnišn

58.26b[25] barsom[26] az dašn stānišn ud[27] pad hōy[28] nihišn

ēk čāštag ēk kerdag

abrāstag[29] nē dārišn ud nigūn nē dārišn

58.26c ēdōn frāz dārišn u-š bičak[30] abar andar nihišn

58.27[31] ēn kū čand pad dast[1] abāz estēd ā šāyēd

---

1 TK, Dh. <’p̄lyk'>. – N. <’p̄lg>.
2 TK; JM kū. –N. <HWEt>.
3 T <MNYWM>.
4 N.10.11.
5 T <OL>.
6 T <wkyhk'>, K, Dh. <wkšk'>. – N. <wyšk(')>.
7 N. nigerišn.
8 Dh. (JM> + bē.
9 M + bē pad gōwišn.
10 M + pad. – M bē pad menišn bē pad gōwišn bē pad kunišn.
11 K.
12 K.
13 Nt JM.
14 T <-hš’y>, K, Dh. <-hš’> +.
15 T; K, Dh. <-t'>.
16 K <-š> 2x; Dh. <-hš’y>.
17 JM <w y’st'>.
18 N.10.13.
19 JM <OL>.
20 J <nylyt'>.
21 T <2>, K <’>.
22 N.10.11.
23 K, Dh. w +.
24 TK <y’kwy>, Dh. <škwy>. – T w +.
25 10.14.
26 JM <blsym>.
27 K.
28 T <hw’y>, K, Dh. “all” <hw’>.
29 K <’p̄lYyyytk'>, T <’[p̄-]>, JM <wplyyytk'>. – HJ <-l’stk'>, TD <-lYstk'>.
30 Av. *ɣbišiš*, V.6.10.
31 N.10.48.

kē gōwēd ā šāyēd[2] gōwēd

58.28[3] u-š *xšnaoθra* .[4] bē gōwišn

ud[5] ka-š nē ranǰagīhā ā-š Abestāg hamāg az [6]⌈ pāy gōwišn ⌉

bē[7] *xšnaoθra amәšạ[8] spәṇta* .[9] ka-š ranǰagīhā ā-iz-iš[10] ēn <'wl>[11] az pāy gōwišn

bišamrūd srišamrūd ud[12] šnūman-wizārišnīh ud wāz-gīrišnīh

iθā [K87v] ud[13] kerdag[14] ēw ka-š[15] ranǰagīhātar

ka-iz hamāg āhān[16] gōwēd ā-iz nē tar-menišnīhā[17]

58.29a[18] ud pad[19] *xᵛarәθәm miiazdәm* . ī[20] fradom harw tis bē nigerišn

hauruuata amәrәtāta . drōn ud[21] frasast[22]

(*gāuš huδå*) gaōšdāg

āpa[23] may *uruuara*[24] ān ham

hauruuata[25] *amәrәtāta* . ast[26] kē spram ud[27] mēwag ud tarrag gōwēd

aēsma[28] *baoiδi*[29] ēsm[30] ud[1] bōy[2]

---

1 TK <Ŷyyt(')>.
2 K, Dh. (BK) <-ytk'>.
3 N.10.49.
4 *Drōn yašt* = BD.1.1i.
5 K.
6 Not J.
7 T + pāy gōwišn bē.
8 TK <-*ša*>.
9 Diff. BD.1.1.
10 K, Dh. "all" <'cwš>.
11 Dh. *and = N.
12 K.
13 K.
14 JM <klt->.
15 T u-š.
16 All. – HJ nišīnān. Skj, FSKellens.
17 T -īh.
18 N.10.50
19 T <PWNyh'>.
20 TKJM.
21 KM.
22 J <pwl->.
23 All, exc. Dh. (BK) *āpi*.
24 J *uruua*.
25 J *hauruuatāta*.
26 T w +.
27 K, Dh. 2x.
28 JM; TK, BK *aēsmi*.
29 T, BK *baōiδi*.
30 K <'sm>.

58.29b ud[3] pad [TD4a147] *x^{v}arəθəm*[4] *miiazdəm* kē-š šnūman-wizārišnīh ō pēš
ā-š ǰud az frasast ud abzār ī frasast ā-š harw tis-ēw bē nigerišn
u-š[5] pad *ima humatācā*[6] harw tis-ēw bē[7] nigerišn
pad *iθā āṯ*[8] *yazamaide*[9] harw čē xwarišnīg tis bē nigerišn
ud[10] pas ka nihuft[11] estēd ā[12] weh-iz ast ∵

58.29c[13] pad ān *yaθā ahū vairiiō* 2[14] ā-š frasast ud abzār ī frasast[15] bē nigerišn

58.30[16] ast kē ēdōn gōwēd
āṯ[17] tā bē[18] ān gāh ka-iz bun nē bawēd ā šāyēd

58.31 u-š pad ān Yatāhū-wēryō[19] ēsm[20] ud[21] bōy[22] 2 [K88r] tāg frāz ō ātaxš barišn

58.32[23] u-š pad frasast ī *ahurahe mazdå* . ā-š[24] frasast tar[25] gaōšdāg abāz widārišn

58.33[26] ka drōn purr az gaōšdāg bē estēd ā-š frasast[27] abar ō mayān[28] drōn nihišn

58.34[29] ud[30] ka <'y -yyšn'>[31] ēw bē nē[32] nigerēd
ayāb pad wāzag ēw gumān

---

1 K.
2 T <bwwy>.
3 K.
4 BK *x^{v}arətəm*.
5 TKJM; not Dh. (BK).
6 K -*ca*. – BD.2.i.
7 Not K eol, Dh. (BK).
8 JM *āaṯ*.
9 J -aC, cet. -aY. – Dh. (BK) *yaz*°. – BD.III.Ii.
10 Not T.
11 TJ <AMT nhwpt'>, K <AMT' hwpt'>', BK, M <ywpt>.
12 T <'y>.
13 N.10.32.
14 Not J. – DB.IV.2.viii.
15 K <pwlyyyt> →<plyyyyt>? J <plyyyt'>.
16 N.10.33.
17 TK, Dh.; JM kū.
18 T + pad.
19 TK <yt'hwwlyw'y>, JM <yt'hwwylywky>.
20 K <'sm>.
21 KJM.
22 T <bwwy>.
23 N.10.34.
24 KJM; T u-š; not Dh. (BK).
25 K <LCT>; T <TLC = tlc>. – K w +.
26 N.35
27 BK <*farsast*>.
28 JM <-nk>.
29 N.10.51
30 K.
31 TKJ Ww˙jÄ, Dh. (BK, M?), N. <'yyšn'>
32 TK; not Dh. (eol.). – Not N.

ayāb tis-ēw pas ō drōn rasēd[1] ī[2] ōh kāmēd yaštan

ud[3] ka wizist-drahnāy[4] bē nē[5] šawēd

ā-š[6] abāz gōwišn

58.35[7] ka wizist- [TD4a148] -drahnāy Yatāhū-wēryō[8] ī[9] pad gōwišn

tā šnūman harw 2 bār wizārēd

58.36 ud[10] hamē[11] ka drōn⌈ bun abāz ⌉[12] kunēd[13]

u-š abzūd kār nēst

58.37 ud[14] pas harw 2 ōh abāyišn[15] drōn ud frasast

pad gaōšdāg abzāyišn

ast kē ēdōn gōwēd

āṯ[16] ⌈ pad harw čē abzāyēd ā šāyēd

ast kē ēdōn gōwēd

āṯ[17] kū ka bun rāy ⌉[18] abzāyēd ā šāyēd

ēn kū ka-š[19] čand yašt u-š gāh ī pēš ī[20] padiš andar āyēd[21] ā šāyēd

58.38 Abarg guft

ay ka-š[22] <wkyhk'>[23] harw 4 bār wizārēd

Wehšābuhr[24] guft[25] *āṯ*[26]

---

1 BK <*rasēd*>.
2 Not BK.
3 K.
4 TK, Dh. <wycYyyt'> 2x. – TJM <ylhn'y>, K, Dh. (BK) <yln'y> 2x.
5 TK.
6 TK <''>. – T + <'y>.
7 N.10.52.
8 TK, Dh. <yt'hwwylywy>, JM <yt'hwwylywky>.
9 K, Dh. (M?) .
10 K.
11 JM <hm'k>.
12 T <ylwnbwlt'l>.
13 All <-x1>..
14 K.
15 T; K -īg.
16 TK, Dh.; not JM.
17 T; Dh. (JM) kū.
18 Not K, BK.
19 T kē-š.
20 K,
21 BK + abzāyēd.
22 TJM; K ka..
23 TK; Dh. <wkšk'>.
24 T <wš''p̄whl>, J <wš'p̄whl>, M <wyš'p̄wl>, K <wy''p̄whl>.
25 Not T.
26 T kū; KJM *aṯ*.

ka [1]⌈ bun nē[2] abzāyēd ā-šāyēd ⌉

ka ⌉kerdag 3 guft ā rāspīg[3] [K88v] kē wāz gīrēnd[4] ā-šan bē ō <'s'lyh>[5] ī barsom[6] šawišn

u-šān Abestāg pad <'s'lyh> ī[7] barsom gōwišn

ast kē ēdōn gōwēd

ay[8] ka ōh raft[9] estēd[10] ā šāyēd ∵

58.39 ud[11] gumānīh ud abē-gumānīh zōd gōwišn

ud[12] šnūman rāspīgān[13] pursišn

u-š šnūman[14] pad dast[15] bē nimāyišn[16]

ka nē dānēd ā-š[17] pad māwāy[18] bē gōwišn

ka nē dānēd[19] ā-š abāg ul gōwišn

ka 30-rōzag ā-iz[20] ǰuttar nēst ∵

58.40 barsom[21] az bērōn bē [TD4a149] ō ātaxš

ud[22] az ātaxš bē ō[23] ātaxš

ud ō hamāg pādixšāy[24] burdan bē az ātaxš ō bērōn ēnyā

čē ān nē šāyēd ∵

58.41 tā[25] wāng[26] ī rāspīgān bē nišīnēd zōd[1] atāratuš nē kunišn

---

1 T
2 T <l'y>.
3 TK <'ltpYk>.
4 K <-d>, Dh. <-y>; T <-ŷt>.
5 TK 2x.
6 JM <blsym> +.
7 Not K, Dh. (BK).
8 TK <'D = 3>.
9 T; K <-yt'>.
10 All <YK->.
11 T.
12 K.
13 TK, Dh. <'ltpYk'n> +.
14 T + y eol.
15 TK <Y/dyyt'>, Dh. <yyyt'>.
16 T <nmyšn'>.
17 TK <''> +.
18 All <-'y>.
19 K, Dh. (BK) <y'n'yt'>, TM <d/y'nyt'>, J <wy'nyt'>.
20 TJM <w'c'>; K, Dh. (BK) <'c>.
21 T <blsm>, KJM <blsym>.
22 Not T.
23 Not T; JM 2x.
24 K <-hš'>, Dh. <-hš'y>; T <'thš'n / yh'>.
25 Not K, Dh. (BK).
26 All <KALAy>.

ud ēn kū čand pādixšāy[2] nišāstan[3]

58.42 ast kē ēdōn gōwēd ay atāratuš-drahnāy[4] gōwēd

tā atāratuš kunēd[5] rāspīgān čašm[6] az barsom[7] bē nē stānišn

58.43 u-šān Abestāg[8] [K89r] pēš-andar nē kunišn

58.44 ka[9] tis-ēw andar[10] mayān bē āyēd kē čašm[11] ul nē kunēd[12] ā [13]⌈ nē[14] šāyēd ∵

58.45 rāspīgān Abestāg[15] ēdōn gōwišn čiyōn ān ī zōd guft estēd[16] ⌉

58.46 ast kē ēdōn gōwēd ay kū

ka xwad pad ātaxš mad estēnd[17] . *tauua āθrō* . gōwišn

58.47 ēn kū wāzag[18] čand gyāg bē pādixšāy[19] dād[20]

tåscā[21] *yazamaide*[22] ī[23] fradom ka *aṣəm vohū* 3 guftan

<wwyhk'> *dāmanąm aoxtō*[24] harw 2 ǰār[25] ā šāyēd

(*aṣāt*) *haca yaţ vahištāţ* [26] *vīspāi yauue*[27] *yaθā* [TD4a150] *ahū vairiiō* .[28] ī[29] dōgānag *tåscā* ī[30] didīgar gōwišn[31]

aṣaiia nō[1] *paiti*[2] *jamiiāţ* .[3] was bār pādixšāy dād

---

1 T w +; J + w.
2 K <-hš'>.
3 T <-t'>.
4 TK, Dh. (BK); JM <yln'y>.
5 TK, Dh. (BK); JM <-d>.
6 T + y.
7 T, Dh. (BK) <blsm>, KJM <blsym>.
8 K, Dh. + y.
9 Not BK.
10 JM 2x.
11 T + y.
12 T <-x1>, K <-yt'>.
13 Not K, BK.
14 Dh. (JM); not T.
15 T <'p'yyt'k>.
16 T <YK->, Dh. (JM) <yyyt->.
17 T <-yt>, K <-yt' \d/>, Dh. <-y>.
18 T; K <w'c'>.
19 T <-hš'y>, K <-hš'> +.
20 J; cet. <YHWWNt(')>.
21 J *åscā*.
22 T <*yaz*>.
23 Not T.
24 T, BK <*aōxtō*>, K <*aoxto*>.
25 K, Dh.; T bār. – All + w.
26 DB.IV.2.v.= Y.7.23.
27 T <*yaōe*>, M <*yaoe*>, KJ <*yaoē*>, BK <*yōuue*>. – BD.IV.2.viii = Y.7.25.
28 BD.IV.2.vii = Y.7.25.
29 Not TM.
30 Not T.
31 JM.

aētąm ā yātumanahe[4] *jasaiti*[5] . ēw bār frāz[6] abēd[7]

ast kē ān-iz pad mādagwar gōwēd

58.48[8] ka ō *ašaiia nō*[9] *paiti jamiiāṯ*[10] mad[11]

rāspīgān[12] ast kē-š čāšnīg grift

ast kē-š nē [K89v] grift[13]

ud[14] barsom a-pādyāb bē bawēd[15]

barsom bē šōyišn[16] ud[17] bē rāyēnišn[18]

ud[19] zōd ān[20] kē-š čāšnīg grift[21] ā [22]⌈ šāyēd

ud[23] ān[24] kē-š čāšnīg nē grift[25] ā nē ⌉šāyēd

u-š nē kunišn/gīrišn

58.49 ud[26] ka barsom hixrōmand[27] bē bawēd

ān[28] kē-š čāšnīg grift ā-š[29] drāyīd

ud zōd ud ān kē-š čāšnīg nē grift[30] ā-š[31] nē kunišn/gīrišn

---

1 TK <*ašiianō*>, Dh. <*ašaiianō*>.
2 JM <*paitī*> 2x.
3 Y.8.1
4 T < *āiiātumnahe*>, K < *āiiātum.nahe*>.
5 TK <-*aite*>. – Y.8.4.
6 T; K, Dh. <PWN>.
7 JM abāyēd; TK, BK <'p̄yt'>.
8 N.10.37
9 T <*aṣaiianō*>, K <*ašaiianō*>, Dh. <*ašaiianō*>.
10 K < *jaiiāṯ*>.
11 All <mt">.
12 JM; cet. rāspīg.
13 T, Dh. <ylpt'>, K <glpt'>.
14 K.
15 K, Dh. + w.
16 T <šwhyšn'> +.
17 Not TK.
18 TJM <l'yn->, K, Dh. (BK) <l'yyn->.
19 Not T.
20 Not T.
21 Not JM.
22 Not MJ.⌈
23 K.
24 T + y.
25 TJM <ylpt'>, K <glpt'>, Dh. (BK) <OHDWNt'>.
26 K.
27 Not M.
28 T + 2xy.
29 T; K <HYA>.
30 T <ylpt'>, K <glpt'>, Dh. (BK) <OHDWNt'>.
31 K <'š>.

58.50 barsom ī[1] drōn hamāg bē šōyišn

ud ān ī[2] yašt ān and gyāg bē šōyišn[3]

58.51[4] ka dārūn[5] ēw ōh[6] kāmēd xward[7]

ud[8] ka dārūn az ān ī pad xwarišn mehmānīhā[9]

pad drōn frāz nihišn

u-š čāšnīg pēš az dārūn gīrišn[10]

58.52[11] Abarg guft

āṯ[12] ān[13] and čāšnīg čand az drōn gīrēd [TD4a151] pad[14] drōn nē yazīhēd[15] ∵

58.53[16] ud[17] ka ō *aētąm ā yātumanahe*[18] *jasaiti*[19] . mad

u-š [K90r] xwaršēd nē yašt[20] estēd[21]

ā-š ul ō pāy estišn[22] u-š *nəmō ahurāi mazdāi*[23] . bē gōwišn

u-š frāz[24] nišīnišn[25] u-š *aṣəm vohū*[26] 3 bē gōwišn

58.54[27] pad harw 2 ō mar āyēd

pad ōy kas bawēd kē-š ēn frōdmānd-ēw kam ǰast[28] estēd[29]

---

1 KJM.
2 Not Dh. (BK, J?).
3 K <yšwy-> lapsus = BK.
4 N.10.45.
5 K; T <d/ylwn'> 3x. – N. dārūg.
6 T <OL>
7 T <-yt'>.
8 K.
9 TKJM <-h'>; Dh. (BK) <-yh'>?.
10 Dh. (BK) <kwnšn'>.
11 N.10.46.
12 TK, Dh.; JM kū.
13 Dh. + y.
14 JM w +.
15 TK, N. <yzhyt'>.
16 N.10.39.
17 K.
18 T < *āiiātumnnahe*>, K < *āiiātum.nahe*>, JM <*ā.iiātumana*>.
19 TKJM <-*aite*>.
20 K, Dh. (BK, M?) + nē.
21 T <YK->, K <Ÿyyt->.
22 TK <YK->.– T + <-c>.
23 Not M. – Ny.1.5, 2.5.
24 N. frōd.
25 T <-yt'>.
26 JM <*vōhū*>. – Not T.
27 N.10.40.
28 K <dyyt'>.
29 TK <YK->.

pad ān ēw bār bawēd ī[1] ēbārag-gāh[2]

58.55[3] ud zōd ka *iθā*[4] *aṣəm* . gōwēd ā šāyēd

ka *aṣəm iθā*[5] . gōwēd ā nē šāyēd

rāspīgān pēš pas[6]

58.56a[7] ān ašem-wohū 3[8] gōwizārīhā[9] pad[10] dānišn gōwišn

58.56b[11] ān ašem-wohū 4 ka 4 ud[12] nēm gōwēd ā šāyēd

ud[13] ka 5 gōwēd ā nē šāyēd

ast kē pēš pas[14] gōwēd ∵

58.57[15] *vasasca tū*[16] ud *amәšā spәṇta* ka nē pad nigerišn 2 bār abāz gōwēd ā šāyēd

abārīg wizist-drahnāy[17] wēš nē šāyēd

58.58[18] ud[19] ka-š drōn sar[20] kerd tis az ān rasēd ī čāšnīg kerdan[21] [K90v] nē šāyēd

drōn[22] pad [TD4a152] drōnīh nē šāyēd

barsom drōn abar nē hangārišn

58.59 kerbag ī drōn ōh bawēd

ka ō *aṣaiia nō*[23] *paiti*[24] *jamiiāṯ* mad u-š[25] gāh ī pēš[26] padiš andar āyēd

---

1 Not T.

2 T <'p'lk'y's>, K <'-p'lkg's>, JM <'p'lk'y's>. – N. TD1 <'dyw'ly's>, HJ <'dw'lky's>. – AW **ačāragīhā*.

3 N.10.57

4 JM + ud.

5 M + ud.

6 M + ud.

7 N.10.56

8 K; T <Yk>.

9 K, Dh.; T <c'l*k*yh / 'lyh'>. – N. <'w'ylyt> (*anēraxt) čāšt estēd.

10 Not T.

11 N.10.57

12 K.

13 Not T.

14 Not BK.

15 N.10.58.

16 T <-*scatē*>, K <-*vasastū*>, Dh. <-*scatū*>.

17 TK, Dh. (BK, J?) <wycYyyt(')>, M <wycyyt'>.

18 N.10.43.

19 K.

20 TK <yyl>.

21 TK <krtn'>.

22 T w +.

23 T <*aṣaiianō*>, K, Dh. <*ašaiianō*>.

24 KJM <*paitī*>.

25 K, Dh. (BK) w +.

26 TJM <pyš>, K, Dh. (BK) <LOYN'>.

58.60[1] ēn kū barsom čand pādixšāy[2] dāštan tā mard-ēw kē[3] wāz gīrēd bē rāyēnēd[4]

ast⌈ kē 3[5] drōn-drahnāy gōwēd

ud ast kē ēdōn gōwēd]⌋[6]

ay ka-š wāz aziš gīrēnd pas ǰuttar bawēd ∵

58.61[7] ka-š drōn sar kerd ēn kū čand pādixšāy[8] nišast tā čāšnīg gīrēd

tā[9] wēn[10] ēw bār āwarēd barēd[11]

ast[12] kē 3 bār gōwēd[13]

āṯ[14] Wehšābuhr[15] abar miyazd bē mad u-š pas čāšnīg grift[16]

ka-š drōn ud[17] harw tis abāg bē[18] barišn[19] ā-š[20] drōn[21] ud harw tis abāg bē barišn

ast kē ēdōn gōwēd

aṯ[22] ka ēwāz[23] ēw[24] [25]⌈ čāšnīg barēd[26] ā šāyēd

58.62[27] ēn kū ⌉čāšnīg [K91r] az čē pēš gīrišn[28]

az[29] drōn gaōšdāg ud[30] pas az frasast[31] pas az may ∵

---

1 Cf. N.10.30
2 TK, Dh. <-hš'y>.
3 T <MN> (<MN[W]>?).
4 T <l'yn->, K <l'yyn->, JM <l''yn->.
5 TK <'y>.
6 Not JM.
7 N.10.44.
8 T <-hš'y>, K <-hš'>.
9 Not T.
10 K, BK; T <yn'>; JM <wyb'>.
11 TK <-x1>.
12 Dh. (BK, J?).
13 T <YHWWN'yt'>.
14 T; K, Dh. *aṯ*.
15 TK <wyy''p̄whl>, Dh. <wyš'pwhl>.
16 T, Dh. <ylpt'>, K <glpt'>.
17 K; not T 2x; JM y.
18 Not T.
19 TK, Dh. + y.
20 K <HYA>.
21 K, Dh. + y.
22 TK, Dh.; JM kū.
23 K, BK; JM <'ywp(')>.
24 Not M?.
25 Not T.
26 K <-x1>.
27 N.10.53.
28 T <-yt'>.
29 K w +.
30 K. – Then <MN X> blurred.
31 T <plyyyt'>.

ast kē ēdōn gōwēd ay az harw čē gīrēd ā šāyēd

58.63[1] ka zōd az anīz tis[2] čāšnīg pēš gīrēd kū az drōn ud[3] gaōšdāg [TD4a153]

ayāb anīz kas az drōn čāšnīg pēš gīrēd[4] kū zōd

ayāb barsom sar abāz abāxtar rōn kunēd[5]

ayāb pāy ēwārag barsom[6] abāz[7] nihēd

ayāb azēr gāhūg[8] ēw abāz[9] nihēd

ayāb andar sūrāg ēw[10] abāz nihēd

hamāg nē xūbīh ∵

58.64[11] ud[12] Gōgušnasp[13] ēn 3 nē šāyist[14] guft

ka zōd az anīz[15] tis-iz čāšnīg pēš gīrēd[16] kū az drōn ud gaōšdāg

ayāb anīz kas az drōn čāšnīg pēš gīrēd kū zōd

ayāb . *nōiṯ*[17] *hīš barōiṯ*[18] *upa kašəm*[19] . kunēd[20]

58.65[21] ka-š drōn sar kerd ud[22] barsom pad nigerišn a-pādyāb bē bawēd[23] šāyēd

ud[24] Gōgušnasp guft ay

ka-š drōn sar kerd barsom nē āmār

ud[25] kē-iz[26] čāšnīg [K91v] gīrēd[27] pad barsom gōwēd

pas guft bawēd kū nē šāyēd ∵

---

1 N.10.54.
2 K, BK w + bol.
3 Not TM.
4 T + az drōn gaōšdāg.
5 TK <-x1>.
6 TK <blsym>.
7 Not T.
8 All <y'swk'> = Ps.
9 Not Dh. (BK).
10 K <swl'y\'/'y>.
11 N.10.55.
12 K.
13 JM gōgušasp +.
14 TK <š'yyt'>, JM <š'yyyt'>, Dh. (BK) <š'yt'>.
15 T <AHRN PWN>, K <AHRNycww>; for <AHRNyc'>.
16 T <-x1>; cet. <-yt'>.
17 Dh.; TK <*noiṯ*>.
18 K <*baroiṯ*>.
19 AirWb.; T, Dh., N. <*kaṣəm*>, K <*kašnəm*>.
20 All <-yt'>.
21 N.10.41
22 JM.
23 K, Dh. + w.
24 K.
25 K.
26 TJM; K kē.
27 JM; TK, Dh. (BK) <-t'>.

58.66a šnūman pēš[1] pas nē šāyēd

ud[2] ast kē ēdōn gōwēd ay

[3]⌈ ka gāh ud rōz ud[4] māhīgān ud Ardāy Fraward nē[5] pēš pas kunēd[6] ā šāyēd ⌉

ka wāz bē gōwēd[7] šnūman bē hilēd[8] ā nē šāyēd

58.66b[9] ast [TD4a154] kē ēdōn gōwēd ay[10]

ka gāh[11] ud rōz ud māhīgān ud Ardāy Fraward[12] bē[13] hilēd

abārīg ka ēk nē pad[14] nigerišn bē hilēd ā šāyēd

Sōšāns guft ay ka *Ahurahe Mazdå* gōwēd[15] ā-iz[16] šāyēd ∵

58.67[17] grift ī[18] gaōšdāg ∵

pēm[19] pad gaōšdāg šāyēd

58.68[20] u-š ēd andar[21] nē abāyēd kū-š tan[22] paydāg

čē ka-š[23] gōn wašt estēd[24] ā šāyēd

58.69[25] gōšt[26] ī[27] poxtag šāyēd[28]

ud[29] brištag šāyēd

---

1 TM + w.
2 K.
3 Not K
4 Not T 2x.
5 T w +.
6 T <-x1>.
7 Dh. + w.
8 TK <-x1> +.
9 N.10.59.
10 Not T.
11 K w + bol.
12 T <plwt'>, K <plw\ l /t>.
13 Not T.
14 JM; T <\LA/ PWN>; not K.
15 T <YMRRWN[-]>.
16 K; T <'>; JM w +.
17 Cf. N.39.
18 K; T <-tn'>, M <-tn' Y>.
19 T + y.
20 N.39.4
21 Not JM.
22 All + N.
23 T ka. – Not N.
24 T <YK->, K, Dh. <Yyyt->.
25 N.39.5.
26 All <BSLYA>. – N. <blswm/blswm BSLYA>, > HJ <blsYA BLSYA>, lapsus.
27 Not JM.
28 Dh. (BK) ā +.
29 K.

ud[1] namak-sūd šāyēd

ka[2] hambun-iz[3] brištagīh padiš paydāg ā[4] [5]⌈ šāyēd

ud xām[6] nē ⌉šāyēd ∵

ast kē ēdōn gōwēd[7] ay kū xām-iz[8] šāyēd

Sōšāns guft hād xām-iz[9] nē xwarišn[10]

čē[11] mard[12] mar-xēmtar[13] bawēd

ud[14] Gōgušnasp[15] guft hād ōh xwarišn

čē mard marčābuktar[16] bawēd

58.70[17] xāyag[18] harw [K92r] 2 ast pēmīh gōštīh[19]

az ān gyāg[20] paydāg . *paēmaēniiācīṯ zaoθraiia*[21].

58.71a Abarg guft *āṯ*[22]

pad gāhānbār gaōšdāg gāw[23] meh

58.71b[24] *huuōištaēšuua*[25] *pasušuua* .

ān wēš-gōštīh[26] ud kam-gyānīh[27] rāy

ud[28] abārīg [TD4a155] harw tis ān[1] weh kē-š sardag meh

---

1 K.

2 M; cet. w. – N. ka-š.

3 Dh. (BK) <hmwwbc>.

4 T <'y>.

5 Not T.

6 All. <h'm>.

7 Dh. (BK) <ywbyt'>.

8 TK, Dh. (BK) <hmc>; JM <h'mc>. – N. xāmīzag 2x.

9 All <hmc>.

10 T <OŠTE\Nšk/> eol.

11 T + <MN>.

12 Dh. (BK) + <-1>. – N. <m''mtl>.

13 AW: with the *xēm* of a *mar*.

14 K

15 M -šasp.

16 AW; TJM <mlt'cwktl>, K, Dh. (BK) <'cwktl>. – N. TD <mlt''cw nywktl>, HJ <mlt''t'⇀c" nywktl>.

17 N.39.6.

18 K <h'k'> squeezed eol.

19 KJM, N.; T <BSLYA Y>; Dh. (BK) <BSLYA>.

20 T + <\g/> eol.!

21 T <*paēnaēcaiiāicaṯ zaōθraiia*>, K <*paēnaēciiācīṯ zaoθraiia*>, Dh. (BK) <*-cīṯ zaō-*>, JM <*paēnaēcaiiācīṯ zao/ōθraiia*>. – N. HJ <*paēnaēniiāiciṯ*>, TD <*paēaēniiāiciṯ*>.

22 TK, Dh. (BK); JM kū.

23 Dh. (BK) <TWRAy>.

24 N.40.1.

25 T <-*šauua*>.

26 T, Dh. <BSLyh>, K <-BSLAyh>.

27 All <-y'nyh>.

28 K.

58.72[2] ast kē ēdōn gōwēd ay

pad gāhānbār gaōšdāg ān weh pad ham-čašmīh[3]

ud ān weh kē-š ātaxšān zōhr[4] aziš xward[5] estēd[6]

ud[7] pad wēšistīh[8] ān ī wēš<-mytwk'> weh kū xar[9] ud hūg ud mādag ī kadagīg[10]

nē . *hauruuō pāsih* . rāy čē sardag[11] rāy

ud ma[12] agar wattar nē hād[13]

kū anumay[14] ud uštar[15] ud hūg ud mādag ī kadagīg weh kū[16] gāw[17] ī kōfīg

58.73[18] ast kē ēdōn gōwēd ay kū

ān weh ka-š[19] sardag rāst

ud[20] tā[21] ka-š sardag meh hamē ān weh[22]

ka gaōšdāg yazēd ā-š[23] harw tis-ēw pādixšāy[24] xward[25]

58.74 ka nān[26] yazēd ǰud az [K92v] gaōšdāg harw[27] tis-ēw pādixšāy [28]⌈ xward[29]

ud[30] abārīg harw čē yazēd ān pādixšāy ⌉xward[31]

58.75[1] ud[2] āb[3] ān pad xormā[4]

---

1 T + y.
2 N.40.3.
3 K, N.; T <w'mcyh>.
4 T <zwwhl>.
5 TJ <-yt>, K (eol.), Dh. (BK) <-tn'>, M <-t'>.
6 T <YK->, cet. <Yyyt->.
7 K.
8 Dh. (BK) + y.
9 K <HMRAy>.
10 All <ktyk'> 2x. – N. kadagīg.
11 JM w +.
12 T <AHL>.
13 All <HWEt'>.
14 All <-m'y>.
15 JM <YMRAy>. – For <HMRA>.
16 All 2x, exc. T.
17 K <TWRAy>.
18 N.40.2.
19 T kū.
20 K.
21 TK <OD(-)š>.
22 All <ms> for N. weh.
23 TK <''>.
24 K <-hš'> +.
25 TK; Dh. (BK) <-tn'>; JM, N. <-yt'>.
26 TK, Dh. (BK) <LHMAy>.
27 K w +.
28 Not JM.
29 TK; Dh. (BK) <-t'>.
30 K.
31 TK, Dh.

ud may ǰud-dādestān hēnd

58.76[5] stōr bē[6] pad yaštan[7] tā nē pādixšāy[8] kuštan ∵

58.77[9] anumay[10] ka yašt sāxt[11] estēd[12] pad drōn nē pādixšāy kuštan[13] ∵ [TD4a156]

ast kē[14] ēdōn gōwēd

ay ka-iz yašt nē sāxt estēd pad drōn nē pādixšāy kuštan[15] ∵

58.78[16] xar ud hūg ud mādag ī kadagīg ka-iz yašt sāxt estēd pad drōn[17] pādixšāy[18] kuštan

ud kōfīg tā dast-hammōg bawēd[19] pad tigr ud kamān

ka bē dast-hammōg[20] bawēd pad drōn čašmīhā

58.79 Dādweh[21] guft ay[22]

ka dast-A-raw[23] kerd pad yazišn ī yazdān kušišn

58.80[24] ud[25] ka dast-A-hammōg[26] bawēd ēdōn bawēd čiyōn ān ī[27] kadagīg ∵

58.81[28] xrōs bē mādagwarīh[29] rāy ayāb darmān burd[30] rāy tā nē pādixšāy kuštan

ka ōh kušīhēd[31] ā[32] pad yazišn ī yazdān kušišn[1]

---

1 N.40.3.
2 K.
3 T <m'y>, K <m'>. – N. <MYA>.
4 TK <hwlm''>.
5 N.40.4.
6 Not T.
7 TJM; K, Dh. (BK) <-t'>.
8 TK <hš'y>.
9 N.40.5.
10 T <'nwwm'y>, K, Dh. <'nwwm'>.
11 BK <*sāxt*>.
12 T <YK->, K <Yyyt-> 2x.
13 JM <-t'>.
14 K <MN>.
15 T <-t'>.
16 N.40.6.
17 Not K, BK.
18 TK <-hš'>.
19 Not Dh. (BK).
20 K only dast eol., BK omits whole word.
21 TK <-wŷh>.
22 TK <'D>.
23 T <-'D lwbyn>, K, Dh. <-'D lwb'>.
24 N.40.6.
25 K.
26 K <Ŷyyt' 'D / hmwk'>, T <Yyyt' / hmwk'>. – M omits ⟨⌈ A- ... ⌉A->.
27 Not JM.
28 N.40.7
29 T <m'tkwlyh>; K, Dh. <m'twlyh>. – N. <'yy'htwlyh>.
30 T <-WN'x1>, K <-(>, Dh. <-x2>.
31 T <kwyhyt'>, K <kwšhyt'>, Jm <kwhš'yt'>.
32 TK <''>, JM ā-š.

u-š bōdōzedīh[2] ēdōn bawēd čiyōn [K93r] anumāy[3] ∵

58.82 ast kē ēdōn gōwēd ay kū

murw-ēw ī[4] meh[5] pas[6] ēdōn bawēd čiyōn stōr

ud[7] abārīg harw tan ī[8] ō paymānag rasēd ∵

yaθā[9] *vā azō sacainīš*[10] *yaθa huš θβərəsō* [11] pad yazišn ī yazdān kušišn[12]

58.83[13] u-š hōm drōn ōh yazišn [TD4a157] bē māhīg

čē māhīg[14] pad yazišn ī yazdān kušišn[15] u-š[16] hōm drōn nē yazišn

58.84[17] murwān sardag pad ēw-kerdag[18] ul yazišn

ud[19] ka[20] hōm drōn ōh[21] yazēd[22] u-š šnūman abāg frāz [23]⌈ kunēd[24] ā-š[25] drāyēd

ka-š tis-ēw abāg frāz ⌉ [26]⌈ nihēd[27]

u-š šnūman-ēw abāg frāz ⌉kunišn[28]

ud[29] az hōm drōn čāšnīg pēš gīrēd[30]

ēdōn čiyōn ka-š az tis-ēw ī nē yašt estēd

ā-š[1] čāšnīg grift[2] hē ∵

---

1 TK, Dh. <kwhš->.
2 TKJM <bwtw ztyh>, Dh. (BK) <bwtwk->.
3 TDh. <'nwwm''>, K <'nwwm'>.
4 KJM.
5 AW: PRDd 61.1 here [not in N.].
6 K, Dh. w +.
7 T.
8 T.
9 TM <*yaθā*>, K <*yaθa*>
10 J <*sacinīš*>.
11 N. <*pərəsō*>.
12 TK, Dh. <kwhš->.
13 N.40.8.
14 T -ān.
15 T <[k]/wššn'>; K, Dh. <kwhš->.
16 Not T.
17 N.40.9.
18 = N; cf. 58.85.
19 Not T.
20 K, BK, J 2x.
21 BK.
22 TK <-šn'>, K →<-yt>, Dh.
23 Not T.
24 K, Dh. <-x1>.
25 K <HYA>.
26 T superscr. interl.
27 T <-'t'>.
28 T, K, Dh. <-x1>.
29 K, Dh. (BK, J).
30 TK <-yt'>. – T then deleted: abāg frāz kunišn az hōm drōn.

58.85[3] ka ustōfrīd ēw bē padīrēd[4] ā-š yašt[5] ēw ud[6] drōn ēw[7] padīrift[8] bawēd

čē ka gōspand pad ēw-kerdagīh[9] ul yazēd

u-š hōm drōn[10] nē yašt bawēd

ud[11] hōm[12] drōn ēk pad dō [K93v] ud[13] 2 pad ēk nē šāyēd

ast kē ēdōn gōwēd *āṯ*[14]

ēk pad dō[15] nē xubīh ud[16] dō pad ēk nē šāyist[17] bawēd[18] ∵

59.1 ēn kū

gōspandān ud[19] gāwān abārīg[20] čahār-pāyān[21] handām ēk ēk kadām yazd[22] xwēš

ud[23] ǰud[24] ǰud [25]⌈ čiyōn abāyēd[26] yaštan[27]

59.2 kōfīg hamāg ēdōn bawēd ⌉čiyōn kadīg gāw

[28]gāw xar gōr mēš mēš[29] pāzen[30] warāz hūg[31] āhūg gōspand[32] sardag

ud *hunī*[1] nē [TD4a158] rōšn[2] kū ham-sardag kadār[3] ∵

---

1 K <HYA>.
2 T <-t'>.
3 N.40.10
4 TK <-x1>.
5 K, Dh. w +.
6 K, Dh. (BK).
7 T.
8 TK <ptylpt'>.
9 = N.
10 Not T.
11 Not T.
12 T <HWE>.
13 K.
14 TKJM *aṯ*, Dh. (BK) *āṯ*.
15 Dh. (BK) <2> 2x.
16 Not Dh. (BK).
17 TK <-yyt'>; Dh. <-yt'>.
18 K w +.
19 Not T.
20 JM + y.
21 All <-p''n'>.
22 K, Dh. <y't">.
23 Dh.
24 K, BK <yw't'>.
25 Not JM.
26 BK <*bāyad*>.
27 K w +.
28 Words separated by T <W>, K <∵>.
29 Dh. 1x.
30 K 2x eol. bol., Dh.
31 TK <AZWLA>, JM <-Ay>.
32 T <KWNA>, K <KRA>.

59.3[4] ka kušt bawēd ā-š gaōšdāg[5] ēdōn baxšišn

ērwārag[6] uzwān ud[7] čašm ī hōy Hōm-yazd[8] xwēš

gardan[9] Ašwahišt yazd[10] xwēš[11]

[12]⌈ dilag Wāy yazd xwēš[13]

arm ī dašn Ardīwsūr[14] yazd xwēš[15] ⌉

arm[16] ī hōy Druwāsp[17] yazd xwēš

haxt ī dašn[18] frawahr ī[19] ǰāmāsp xwēš

haxt ī[20] hōy frawahr ī Wištāsp xwēš

pušt Ratwōberzad[21] xwēš ∵

pahlūg mēnōyān[22] ī[23] [K94r] mādagān Ardāy[24] Fraward mardōmān ī[25] mādagān[26] xwēš ∵

---

1 For ūnīg?

2 JM; TK, Dh. (BK) -ag.

3 M <kwt'l>.

4 Cf. ŠnŠ Supp. 11.4:
gōspand ka kušt ud pārag judāg kerd ā-š gāušudāg ēdōn baxšišn
uzwān ērwārag ud čašm ī hōy Hōm yazd xwēš
gardan Ašwahišt xwēš sar Wāy yazd xwēš
arm ī dašn Ardīwsūr ān ī hōy Druwāsp
haxt ī dašn frawahr ī Wištāsp ud ān ī hōy frawahr ī J́āmāsp
pušt Rahwōbarezad pahlūg mēnōyān xwēš aškomb Spandarmad xwēš
gund Wanand star gurdag Haptōiring
**sēnīzag fraward ī āsrōnān suš fraward ī artēštārān*
ǰagar āmurzišn ud srāyišn ī driyōšān (Šahrīwar)
spurz Mānsrspand bāzāy ābān dil ātaxšān
čarb rōdīg Ardāy fraward dumbīzag frawaš ī Zarduxšt ī Spitāmān
dnbk Wād ī ardāy čašm ī dašn abar-bahr ī Māh
*harw čē az awēšān bē *pardazād abārīg amahrspandān*

5 T <y'wy'y'b'>.

6 T <'yl 'lk'>; JM <'lw'lk'>.

7 Dh.

8 T <hwmy't'>, K, Dh. <hwm y't">.

9 TK; J <ylwn'>, not BK, M.

10 K <y't"> +.

11 M <kwt'l>.

12 Not JM.

13 J <NŠE>.

14 T <'lkswl>, K <'lk\y/swl>, Dh. <'lkywswl>.

15 Not K, BK.

16 JM <'ylm>.

17 K, BK <yylw->.

18 JM + y.

19 Not Dh. (BK).

20 Not Dh. (BK).

21 JM <'lyypwkblzt'>, K <'lyypwblzt'>, T <'lw ~~'yp~~ \yyp/ kblzt'>. – *ərəθβō*?

22 T + <NPŠE>.

23 K.

24 JM <'lt'>.

25 T w bol.

26 T w +.

aškamb[1] Spandarmad xwēš

gund Wanand star xwēš

gurdag Haftōringān[2] xwēš

<yyywck(')> frawahr ī āsrōnān xwēš

suš[3] frawahr[4] ī artēštārān xwēš

ǰagar[5] Šahrewar[6] xwēš

spul Mānsrspand xwēš

čarb rōdīg[7] Ardāy Fraward ī narān xwēš

dumīzag frawahr ī Zardušt[8] Spitāmān xwēš

dumbag Wād ī Ardāy[9] yazd xwēš ∵

ud[10] harw čē az awēšān bē pardazād[11] abārīg amahrspandān [TD4a159] xwēš

⌈ būd kē bē ⌉[12] gaōšdāg guft

60.1 zand ī *yaθā ahū vairiiō*

čiyōn ahū kāmag čiyōn Ohrmazd kāmag

ēdōn radīhā ēdōn[13] dastwarīhā

az ahlāyīh čēgām-iz ēw[14] čēgām-iz ēw kār[15] ud kerbag kerdan[16]

ēdōn dastwarīhā kerdan

čiyōn [17]⌈ Ohrmazd abāyēd abzāyēd ∵

ī-š ī Wahuman[18] dahišn[19] andar axwān kunišn ī ⌉Ohrmazd

kū ān mizd[20] ud pāddāšn ī[21] ō Wahuman dahēnd ō[1] ōy-iz ōh dahēnd ∵

---

1 T w +. – M <'škwmb'>.
2 T <hp̄tlnny'n'>, K <hp̄tlnnd'n'>, Dh. (BK) <hp̄twlny'n'>, J <hp̄twlnny'k'>, M <hp̄twylny'k>.
3 BK <y'wš>.
4 T <p\lw/l'hlw>.
5 K <jgl>.
6 K <št\r/ywr'>, BK <štywr'>.
7 JM <ltyk>.
8 T; K <zltw''t' = zltwyšt'>.
9 T <'ylt'y>.
10 K.
11 K, BK <plt plyc't'>, < J <plt't>.
12 K; T bun pad; K
13 K w +.
14 JM + w.
15 T w +.
16 Not T.
17 Not K, BK.
18 T <wcmn'>.
19 Dh. (M?).
20 K, Dh. <mzd/y>; T <my'zd-1>.
21 K.

ast kē ēdōn gōwēd ⌈ ay xwad-iš ⌉[2] [K94v] Wahuman dahēd

xwadāyīh[3] ō Ohrmazd dād bawēd

u-š[4] Ohrmazd abar tan ī xwēš xwadāy[5] ud[6] pādixšāy[7] kerd bawēd

kē ō driyōšān[8] dahēd[9] wāsān[10] ud parwarišn

kū-šān ayārōmandīh[11] ud ǰādag-gōwīh kunēnd ∵

ast kē ēdōn gōwēd

āṯ[12] xwadāyīh[13] az Ohrmazd kū-š ān[14] pādixšāyīh[15] [16]⌈ az Ohrmazd

ast kē ēdōn gōwēd *āṯ*[17] ⌉

xwadāyīh[18] ī Ohrmazd rawāg kerd[19] bawēd ∵

61.1[20] harw kē pad ēw-sālag tan ō ān paymānag ast

čand <'wyck>[21] ēw ka bē zāyēd[22] ayāb xāyag[23] ēw

wināh spurrīg

ud[24] ān ī [TD4a160] keh framān ēw

čiyōn winǰišk[25] kabūtar[26]

ēw māh[27] yašt meh[28] srūd-gāhān[1]

---

1 T <KN>.
2 K, Dh. (BK, J?) <'y hwtwš>; T <HNA t hwtwš>. – For *āṯ* ?
3 T <hwt'y Y>, K, Dh. (BK) <hwt'yh>, JM <hwt'y-yh>.
4 K w +.
5 Not T.
6 K.
7 T <ŠLYTA>, K <W**Š**LYTA> with <-Š-> blurred looking like <WWALYTA>, BK <ww'lyt'>; JM <p'thš'> with <ŠLYTA> superscr.
8 TK, Dh. <ylywš->.
9 TK <YHBHWN'yt(')>.
10 TK <w''šn'>, JM <whššn'>; Dh. (BK) baxšišn.
11 T -īh ōmandīh.
12 TK, Dh.; JM kū.
13 TJ <hwt'-yyh>, K, Dh. (BK, M?) <hwt'y-yh>.
14 T + y eol. – Not JM.
15 T <-hš'y>, K, Dh. (BK) <-hš'y Y>; JM hwt'-yyh>.
16 Not JM.
17 TK, Dh.; JM kū.
18 TK xwadāyīhā; J ī xwadāyīh?.
19 K, Dh. (BK) <krtk'>.
20 AW: belongs with 58.79-83 [not in N.]].
21 TJ; K, Dh. (BK) <'wkck>.
22 TJM <ZL->, K, Dh. (BK) YL->.
23 TM <h'Yk(')>.K, BK, J <hYyk'>.
24 K, Dh. (J).
25 K + x (false start).
26 T <pwtl>.
27 JM <BYRHy>.
28 TK, BK <ms>; Dh. (JM) <myh>.

ēn bawēd ka kār nē[2] hamē kunēd[3] ā-š[4] ān čim rāy <'yš'n(')>[5] nē bawēd

61.2 kē[6] gōšt ī gōspand xward [K95r] estēd u-š nē gugārd estēd

wināh-ēw hamē menēd ayāb gōwēd ayāb kunēd[7]

ud[8] gōspand-ēw margarzān[9] ēw bē[10] kunēd

ā ōy ō[11] bun bawēd

61.3 ka-š gōšt[12] xward estēd

ud[13] wināh nē menēd gōwēd ud[14] kunēd[15]

ā-š[16] ō bun nēst

61.4 ka-š gōšt ī[17] gāw[18] xward estēd ud[19] gāw margarzān kunēd[20] ham-gōnag

61.5 ast kē ēdōn gōwēd

āṯ[21] kū ka-iz-iš <mYtkn'>[22] xward estēd ud uštar-ēw wināh kunēd[23] ā-iz ōy a[24] bun bawēd[25]

61.6 Huspāram[26] ∵ *aβake* ∵ wizārišn ēn⌈ kū ātaxš ⌉[27] az dast ud pāy

avaini . ...[28] bawēd

vizv rāz bawēd

kehō kast[29] 1⌈ bawēd

---

1 JM <slt'->.
2 JM w +.
3 T, Dh. <-x1>, K <-yyw>.
4 TK <''>.
5 AW *waxšišn.
6 Not T bol.
7 All <-x1> 2x.
8 K.
9 TK <mly/glc->, MJ <mly'lc-> 2x.
10 T <bwn>.
11 T ō ōy.
12 T + y.
13 K.
14 K.
15 K <-yt'>, T <OBYDWN>.
16 Not T.
17 KJM.
18 JM <TWRAy>.
19 K.
20 T <-x1>, K, Dh. <-yt'>.
21 TK, Dh. (BK, J); M *aṯ*.
22 *māhīg; Mirza argues that this is a word meaning a small fish"; cf. notes to Williams's edition
23 TK <-yt>.
24 T <'w' '>.
25 T <bwt'>.
26 All <'wyyt'lm>.
27 T; K <'p̄hš Y> eol.; AW abaxšīh.
28 T <*avaini* . *na* 'ww'y>, K, Dh. <*avaina* . w'ww'y>.
29 T <*kehō* . kyyt'>, K, BK <*keho* kyyp'>, JM <*kehō* kyyp'>.

waxšag...[2] bawēd

arzāg-iz azg[3] ⌉bawēd rōz[4] ...[5] ∵

62.0[6] šnāyišn dādār Ohrmazd ud amahrspandān

hamāg [TD4a161] yazdān ī mēnōyān ud yazdān ī[7] gētīyān

handarz ī anōšag-ruwān[8] [K95v] Ādurbād ī Mānsrspandān[9]

62.1 hāwišt-ēw [10]⌈ ī anōšag-ruwān[11] Ādurbād ī Mānsrspandān ⌉būd

was rōzgārān abāg Ādurbād būd

62.2 u-š ēn-iz bē ō Ādurbād[12] guft kū-m frahang-ēw kun-im[13]

ī ka az nazdīk ī hērbed[14] frāz šawam ēg-im[15] ān frahang rāy ruwān weh tuwān ∵

62.3 Ādurbād guft kū pad yazdān abē-gumān[16] bāš

menišn[17] ud[18] gōwišn ud kunišn frārōn ud rāst dār

tis-iz wināh ma men[19] ma gōw[20] ud[21] ma kun[22]

ud ahlaw bāš[23]

62.4 ud[24] hāwišt guft kū

pad ēn ī[25] hērbed[26] guft nē spurrīg[27] ham

bē-m[1] frahang ī[2] nāmčištīg gōw ī[3] kunam[4] ahlaw bawam[5] ∵

---

1 Not JM.
2 T <y'w / wšk'>, K, Dh. <wšwwšk>.
3 T <'zd>, K, Dh. <'zy>.
4 All <YWM>.
5 T <wš'mnyh>, K <wwš't \yyw = *e*/ >, Dh. (BK) <wš'tyh>, Dh. (JM) <š'tyh>.
6 In this section my "M" = Dh. "MR1" continues as "M1", whereas "M" = Dh.'s <MR>, a copy of T. See Intro.
7 Not T.
8 T + ⇀ eol. often in the foll.
9 M; TK, BK, M1 amahrspandān 2x. – BK then omits the rest of §60 with the note: čiyōn nibištag gyāg-ēw dāram ēn gyāg nē nibištam.
10 Not JM1.
11 Dh. + y.
12 T + ⇀ eol.
13 All.
14 K + y eol., J; M1 -ān.
15 TK, Dh. <AYNm>; M1 <'ywp>. – TM + y.
16 M <'p̄''wm'n>.
17 JM1 <mn->.
18 K 3x.
19 T, Dh. (M) <mynyt'>; KJM1 <myn'>.
20 TM <AMRRWN>.
21 K 2x.
22 TMJ <-m>, K <-ˌm>.
23 J <-''>.
24 T.
25 T, Dh. (M); not KJM1.
26 K + ⇀.
27 TM <yylYk yypwlYk'>.

62.5 Ādurbād[6] guft kū

ān ī[7] 22[8] wāzag ī Mihr-Ohrmazd ī[9] man[10] hērbed ōšmār[11] harw āšnaw ud[12] andar kār dār ud[13] ahlaw bāš[14]

62.6 hāwišt guft kū

agar-im pad arzānīg dārē[15] framāy[16] guft tā āšnawam ud kunam

62.7 Ādurbād pad [K96r] passox guft kū

wāzag[17] ēn [TD4a162] 3[18] ēwēnag

(...) rādīh

4-om rāstīh

5-om hunarāwandīh[19]

6-om tuxšāgīh

7om ǰādag-gōwīh[20]

8-om humihrīh[21]

9-om āšt-xwāyīh[22]

⌈ 10-om[23] dādestānīh ⌉[24]

⌈ 10-om [25]{ ērīh ⌉[26]

11-om hamīh

---

1 Dh. (JM1); TMK <BRA MN>.
2 TKJM1; not Dh. (M).
3 T, Dh. (M) <YMRWd/y>, K <YMRWNd W>, J <YMRWy>.
4 All <-, m>. – M1 + w.
5 TM <-yt>.
6 T + y.
7 T.
8 TM <lybwm>.
9 KJ.
10 Not K.
11 TK <MN 'twr'>.
12 AW; all <kw'šnwyt'>.
13 Dh.
14 TK; Dh. <-y'>; JM1 <-''>.
15 M1 <-y'>.
16 All <-''>.
17 T, Dh. + y.
18 K, Dh. • +.
19 TK; M <hwnlswnyyh>; Dh. (JM1> <hwnsnyyh>.
20 T <y'twk->, K <y't->.
21 TK <hwmtr'yh>; Dh. <hwmtryh>.
22 T <-hw'y-y•h>(corr'd), M <-hw'kyh>.
23 T < M^{o}> >, Dh. (J?) <10wm>.
24 K <kmy'tyy'nyh> squeezed eol., MM1.
25 Not KM1.
26 TM; not J?

12-om nihād-snehīh[1]

13-om paymānag[2]

14-om } ērīh

15-om ēr-menišnīh

16-om nihānīh[3]

17-om xwašīh[4]

18-om bowandagīh

19-om bārestānīh[5]

20-om mardōm-dōstīh[6]

20-ēwom[7] hunsandīh[8]

22-om ēkīh ∵

62.8 rādīh[9] wehīh[10]

fradom kē-š aziš[11] nē[12] xwāhēnd bē dahēd ∵

didīgar ān kē-š[13] aziš [14]⌜ xwāhēnd ud[15] pad gyāg bē dahēd

62.8c sidīgar ān kē-š aziš ⌝ xwāhēnd ud zamān[16] kunēd[17]

pad zamān[18] ī kunēd bē dahēd

ān weh kū kē ōh[19] dahēd ud[20] kē haguriz andar[21] ōy ēmēd[22] nē dārēd kū-m abāz dahēd

nē wāzāragānīh[23] <wyw'p̄>tan[24] nē čašm-kāmagīh[25] rāy dahēd

---

1 T, Dh. (M, J) <h'tsn'hyh>.
2 T, Dh.; J <ptm'nYk>.
3 T<nš'n'yh>, K <nš'n'š>; JM1 <yh'n'yh>.
4 Dh.*; TK <'wy'h>; Dh. "all" <'wš'h>.
5 TK, Dh. <b'lYyyt->.
6 TM + y.
7 T <20 'yw\k/wm>, K <20 'ywwm>; Dh. <20 'ywkwm>.
8 Dh.; TM <hws->, K <hwnŷyh>.
9 KJM1 + y.
10 K weh ī.
11 Not K.
12 Not JM1.
13 K dotted.
14 Not TM.
15 KM1J.
16 T <WYN\A/w>, K <WOYNA>.
17 TK<-yt(')> 2x.
18 T <YNA>.
19 TK <OL>.
20 K.
21 T + <LOYT'>.
22 T <'ym't'>, K <'ymt'>.
23 K; T <'c->.
24 K <wwyw->.
25 For čašmgāhīh?

62.9 didīgar

4-om

rāstīh ān[1] bawēd [K96v] kē[2] menišn[3] gōwišn kunišn[4]

abāg yazdān ī mēnōyān[5] ud [TD4a163] abārīg harw dām ī gētīy[6] rāst dārēd[7]

62.10 5-om

hunarāwandīh[8] ān[9] bawēd kē kōxšišn[10] abāg druz ī mēnōy kunēnd[11]

ud[12] ēč druz andar ō tan[13] nē[14] hilēd[15]

ud[16] pad[17] nāmčištīg ēn 4[18] druz az tan[19] abāz dārēd[20]

Āz[21] ud[22] Xešm[23] ud Waran ud Nang ∵

62.11 6-om

tuxšāgīh ān bawēd kē andar harw gāh ud[24] zamān[25] ān ī[26] menēd ud[27] gōwēd ud kunēd[28]

ka ham zamān[29] widerān bawēd

ēg-iš[30] bīm [31]⌈ nēst kū-m tis-ēw[32] ī ǰuttar abāyist[1] menīd ud[2] guft ⌉ud kerd[3] ∵

---

1 T, Dh. (M) + y.
2 Not Dh. (M).
3 T, Dh. (M) <myn->, KJM1 <mn->.
4 K <kwšn'>.
5 T + ⇀ eol., Dh. (M) + y.
6 Dh. (M) <-'y'>.
7 T <d'lyt'>, K, Dh. (MJ) <y'l->; M1 <YHS->.
8 K; TM <hwnlyŷh>, J<hwlsnyyh>, M1 <hwnsnyyh>.
9 T, Dh. (M) + y.
10 TM <kwšššn'>.
11 TK <-d>, Dh, <-y>.
12 K.
13 TM + y.
14 Not JM.
15 All <-x1>.
16 K.
17 TM <tn'>.
18 K; TM <3>; not JM.
19 T + y.
20 All <y'lyt'>.
21 K w +.
22 K 3x.
23 JM1 <hyšm>, cet. <hšm>.
24 K
25 TM < OYNAw>.
26 Not K.
27 K.
28 All <-x1>.
29 T <OYNAw>, K w +.
30 TM <AYT'>.
31 Not JM1.
32 K tis.

62.12[4] 7-om

ǰādag-gōwīh ān bawēd kē zan ī wēwag[5] ud[6] aburnāyīg[7] [8]⌈ ī gursag

ud ātaxšān[9] gāwān gōspandān ud abārīg a-tuwānīgān[10] ⌉

nāmčišt[11] ruwān ī xwēš rāy saxwan gōwēd ∵

62.13 8-om

humihrīh ān bawēd kē abāg hamāg dām ī Ohrmazd mihr drīst[12] ud[13] ēkānag dārēd[14]

ud[15] mihr[16] abāg kas-iz nē drōzēd[17]

mihr[18] ī griftag [K97r] ud[19] ān-iz ī būdag nāmčišt abāg [20]⌈ ruwān ī ⌉xwēš mihr xūb ud rāst

dārēd[21]

62.14 9-om

āšt-xwāhīh dādestān ī[22] winnārišn ī gēhān

dāštār ud[23] parwardār ud rāyēnīdār ī hamāg dām ud[24] [TD4a164] dahišn

čē az Abestāg paydāg kū

rist-āxēz[25] tan ī[26] pasēn kerdan ud a-margīh[27] winnārdan

pad rāh ī āštīh[28] šāyēd būd[29] ∵

---

1 TK <-yyyt'>.
2 K 2x.
3 M1 <krtn'>.
4 Cf. Dk.6.91.
5 TK <wyyp̄k'>; JM1 <wypk'>.
6 TK ī.
7 T, Dh. (M) <-'y-Yk'>, K <-'Yk'>; JM1 <'p̄lwn'Yk->.
8 Not JM1.
9 K + w.
10 TK <'tb'n->.
11 JM1 -īg.
12 T, Dh. <yrwyyYt'>, K <yrwyyt'>.
13 K.
14 T <YHS->, K <d'l->.
15 K.
16 T <mtr"> 2x.
17 T <ylwp-> →<ylwc->.
18 Dh. <mtr">.
19 JM1.
20 Not TM.
21 K <d'l->, JM1 <y'l->; T, Dh. (M) <nkyl'yt'>.
22 TM1 <y't' Y yyt'n' Y>; KJM <y't Y y''n' yytwn' W>.
23 T!.
24 T <W Y →>.
25 TK <l'yyt' (w)''c'', Dh. <lyyyt->.
26 Not JM.
27 K; TM <'m'lyyh>.
28 K; TM <''wy'tyh>.
29 KJM1; T, Dh. (M) <-yt>. – All + <krtn'>.

62.15 10-om

dādestānīgīh[1] ān bawēd kē pad dād ī[2] yazdān estēd[3] ∵

62.16 11-om[4]

hamīh ān bawēd kē pad harw tis[5] frārōn abāg yazdān ud[6] wehān ham bawēd ∵

62.17[7] 12-om

nihād-snehīh[8] ān bawēd kē [9]⌈ abāg hamāg dām ī Ohrmazd sneh[10] bē nihēd ⌉

[11]{ ud[12] hēnīh[13] ⌉abāg kas-iz nē kunēd

ud[14] pad harw tis ī abārōn (ī) az[15] } Ahrimen dēwān wattarīh ǰud bawēd ∵

čē wizīdār-menišnīh[16] ud wizīdār-kunišnīh andar nihād-snehīh bawēd ∵

62.18 13-om

paymānīg ān bawēd kē harw [K97v] tis bē ō paymān handāzēd

kū wēš ud kem[17] andar nē abāyēd

čē harw[18] xīr[19] bowandagīh[20] paymān

čē[21] ān tis kē paymānīgīh[22] nēst dānāgīh ud dōst ud[23] kerbag

62.19 14-om ērīh ān bawēd kē hamāg dām ī Ohrmazd rāy[24] ēdōn menēd kū[25]

ān weh-iz šāyēd būd kū man

62.20 15-om ēr-menišnīh ān bawēd kē

ōy ī aziš-keh[1] pad hamāl[2] ud[3] hamāl pad aziš-weh[4]

---

1 KJM1; T, Dh. (M) -ānīh.
2 Not T, Dh.
3 , Dh. (M) <YK->, KJM1 <Yyyt->.
4 M1 + w.
5 M1 + y.
6 Not JM1.
7 Cf. Y.12.9.
8 TM <h't-> 2x.
9 Not M1.
10 All <sn'h>.
11 Not TM.
12 K, Dh. (J).
13 K, Dh. (J) <hyn'h>. – Cf. KN.6.4.
14 Dh. (JM1).
15 K; Dh. (JM1).
16 TM wizār-.
17 <km>.
18 T <KRA> with <K> ~ <B>, M <BRA>.
19 K, Dh. (JM1) <hyl>; not TM.
20 TMK <bwYk->.
21 AW *bē.
22 T; K -ānīh, JM1 -ānīh ī.
23 K.
24 Not TM.
25 TM kē.

ud aziš-meh[5] pad xwadāy dārēd[6]

62.21 16-om [TD4a165]

nihānīh[7] ān bawēd kē hunar ud dānišn abzār ī-š nēst[8] dānēd kū-m nēst

pad xwāstan[9] ō xwēš kerdan abar tuxšēd[10]

ud[11] zamān ī kār ud[12] dādestān šnāsēd[13]

ud[14] kār[15] ud dādestān tā zamān ī xwēš frāz nē kunēd

nihān mard[16] hanǰamanīg-tan gilān-ōbār[17] ud[18] ahlaw bawēd ∵

62.22 17-om

xwašīh[19] ān bawēd kē pad pēšīh[20] [K98r] kas nē āzārēd[21]

ka-š kas pad zanišn ō ōy[22] šawēd ēg-iš narmīhā[23] xwašīhā bē ō padīrag estēd[24]

abāg hamāg dām ī Ohrmazd ēdōn bē dānēd sāxtan

kū harw[25] kas pad ēd[26] dārēd[27] kū abāg man xwaštar[28] ∵

62.23 18-om

bowandagīh[29] ān bawēd kē[30] ān ī[31] nē sazēd[1] nē menēd ud[2] nē[3] gōwēd nē kunēd[4]

---

1 T <hcškyh>, KJM1 <hcšks>.
2 Not T, Dh. (M).
3 K.
4 All <-ŠPYL>.
5 T <hcšmyh>, K <hcšmY ’PWN>, JM1 <hcšmY (PWN?)>.
6 T, Dh. (M) <YHS->, KJM1 <y’l->.
7 TM nihān, M1 <yh’nyh>.
8 TM <LOOYT'>.
9 K <-t'>.
10 T, Dh. (M) <twhššyt'>.
11 Not MR1.
12 K.
13 M1 <šn’yyt'>.
14 K 2x.
15 K; T damaged <*KR*A>, Dh. (MJM1).
16 JM1 + y.
17 <yl’n->. – AW *gilag-.
18 K.
19 T <h]*w*šyh>.
20 JM1 <pyš’>.
21 <’c’l->.
22 T <OLE OL>.
23 T -īh eol., M
24 T, Dh. (M) <YK->; K <Ÿyyt->, JM1.
25 M <AYKš>.
26 Not JM1.
27 K <d’l->, T, Dh. <y’l->.
28 All <BSYMtl>.
29 KJM1; T <bwYkyh>.
30 TM <MN>.
31 Not T, Dh. (M).

ud[5] ān ī sazēd menīd nazdist[6] xūb[7] bē nigerēd ud[8] pas[9] gōwēd ud kunēd[10] ∵

62.24 19-om bārestānīh[11] ān bawēd kē[12] bār ī ruwān ī ō tan[13] abāyist[14]

ka-š škeftīh abar frāz rasēd u-š ō kas tuwān spōxtan[15] nē spōzēd[16]

bē bārestānīhā[17] xwad abar padīrēd[18] ∵

62.25a 20-om[19]

mardōm-dōstīh [TD4a166] ān bawēd

kē sūd[20] ud nēkīh ī harw wehān ēdōn abāyēd čiyōn ān ī xwēš

[21]ān ī-š[22] pad xwēš tan[23] nē nēk sahēd [K98v] pad[24] kas nē kunēd[25]

62.25b hu-čašmīh ān[26] bawēd kē āhōg ud[27] hunar ī[28] kasān[29] bē nigerēd

az pas āhōg ī xwēš wirāst[30] tuxšēd[31]

ud[32] wehān rāy wehīh āškārag[33]

āhōg ī-šān ast xwēšīh[1] nē[2] pad sneh[3]

---

1 K + w.
2 K. Dh. (JM1).
3 Not TM.
4 T <-x1>, K <-yt' \ x1 / >, JM1 <-yt'>.
5 K.
6 K <nzyyt'>; JM1 <nz'yt'>. – T + ⇀ eol., Dh. (M) + y.
7 K w +.
8 K 2x, JM1.
9 K, Dh. (JM1) + menēd ud.
10 All <-x1>.
11 T <b'lyyt->, KJM1 <b'lyyyt->.
12 TM <MN>.
13 T + ⇀ eol., M + y.
14 JM1 <'p̄Yyyt'>.
15 TM <yyp̄'tn'>.
16 TM <yyp̄c->.
17 TK <b'lyyyt'nyh>.
18 TK <ptylyt'>; M1 <pyt->.
19 M1 <LOYNm>.
20 Not Dh. (M).
21 T false start: ān ī xwēš +.
22 T, Dh. (M) <Y ZYš>.
23 TM + y.
24 Dh.; not K.
25 TK <-x1>.
26 T + y.
27 T.
28 Not T.
29 K <AYYš'n'>.
30 K <-tn / w>.
31 T, Dh. (M) <twhš'yt'>.
32 K.
33 T <''k'lk>.

bē dōstīhā[4] wirāst[5] rāy[6] aw-išān[7] gōwēd ∵

62.26 20-ēkom

hunsandīh[8] ān bawēd kē xwadāyīh ud[9] xwāstag ī-š ast u-š awiš mad estēd[10]

hunsand bārestān[11]

pad ān[12] tis kē-š abzāyišn ī ruwān aziš šāyēd būd

ēdōn tuxšāg ud[13] gyān-abespār[14] ī tā zīndag haguriz aziš hunsand nē bawēd ∵

62.27 22-om

ēkīh ān 2 rāh bawēd ī[15] pad dēn paydāg kū rāh bē[16] ān[17] 2 tā <'p̄wlwnytn'>

ēk frārōn [18]⌈ ud ēk abārōn

ān ī abārōn ⌉az-iš bē wardēd ud[19] pad ān ī frārōn padiš bē estēnd[20]

haguriz az ān[21] rāh bē nē estēd[22] nē wardēd [K99r]

ud[23] tis-iz abārōnīh[24] nē menēd nē gōwēd ud[25] nē kunēd ∵

62.28 ud[26] hāwišt [TD4a162] guft kū

hērbed ī xwadāy ahlaw bāš

čē az[27] frahang hērbed bē⌈ kerd pad ⌉[28] gēhān[29] ahlaw

---

1 JM1 <-š'>.
2 K w +.
3 T, Dh. (M) <snyh>, KJM1 <sn'h>.
4 TM -īhīh.
5 K <wyl'yt'>, TM <wd/y'l'yt'>.
6 TM <LA>.
7 ShSh; All <'wby'n'>.
8 JM1 <hwnysnyyh>.
9 KJM1.
10 T, Dh. (M) <YK->, KJM1 <Yyyt->.
11 TK, Dh. (M) <b'lYyyt->, JM1 <b'lyyt->.
12 TM + y.
13 K.
14 K <g'n'->.
15 Not JM1.
16 KJM1; not T eol.
17 T + y.
18 Not TM.
19 K.
20 T <-WNŷt>, Dh. (M) <-yt>, K <-WN'd>, J <-WNy>.
21 T + ⇀ eol., M + y.
22 T (looks like <'yt->) K, Dh. (JM1) <Yyyt't'>, M <'yyt't'>.
23 K.
24 T false start + <m ynyt'>; M 2x.
25 K.
26 K.
27 Not T eol., Dh. (M).
28 T <krt MNW>, KJM1 <kwMNW PWN>.
29 K; T, Dh. (M) <y'šn'>, JM1 <yy't'>.

pad nāmčišt pad amāh[1] ēwāz ī[2] ēn frahang ud[3] abzār[4] ayārēnīdārtar[5] ud[6] waxšēnīdārtar[7]
ud agar az xrad[8] agar az[9] tuxšāgīh amāh[10] bē nē mānēd[11]
ēg[12] amāh ud[13] harwisp mardōm az ēn[14] frahang ka andar kār dārēnd ahlaw bawānd[15]

pad yazdān kām ōz nērōg ud[16] xwābarīh[17] ud āmurzīdārīh ∵
frazaft[18] pad drōd ud[19] šādīh ud huramīh ud abē-bīmīh ∵

[K99r] [TD4a162] then: Pursišnīhā čand dar ī mihr xwaršēd = DD.

[TD4a398] [K202v] [D7/MR$_1$370]

PR II.63.

63.0 šnayišn ī[20] dādār Ohrmazd wispān yazdān ud[21] hamāg yazdān ī[22] mēnōyān gētīyān ∵

63.1 afsōn tab

K: *surahī vīsra . amnaō . karōšī . vašā . ahrąs . ahrąs . ahrs* ∵

T: *surahī , vīrsā anmō kārōšī . vašā*[23] [T399] *. ahrąsn . ahrąs* ∵

D: *surahī . virsā . anmō . karōšī . vašā . ahrąs .*

63.2 ud rēsmān[24] ī ham-dōxt ristan pad nām ī ān[25] tan 3 tāg[26]

---

1 J + <BRE>.
2 Not T; M1 <'ywp'>.
3 TK.
4 <'p̄z'l>.
5 KJ; T bol. <ynyt'ltl>, Dh. (M) <'p̄z'lynyt'ltl>; M1 -ēnīdār.
6 T; KJM1 <PWN>.
7 T; K <hšyn->; M1 -ēnīdār.
8 JM1 + w.
9 Not KJM1.
10 TM <LWTE>.
11 KJM1; T, Dh. (M) <mynyt W>.
12 T, Dh. <AYN'>, K <ADN'>.
13 T <MN>.
14 K <MNDNE> (<-E> slightly blurred), JM1 <MNYWM>.
15 T <-'nd>, KJM1 <-ynd>.
16 K.
17 TM <hw'p̄'lyh>.
18 TM <plct'>.
19 KJM1 2x.
20 D; T -īh, not K.
21 D.
22 K
23 <*va / šā*>.
24 TK <l'hm'n'>, Dh. <lyšm'n' = <lyy'm'n'>.
25 T + y.
26 JM1 + <W AM 3 t'k'>.

63.3 ud[1] agar tab ī čahārom ast[2] ān [3]⌈ grih[4] ī kāh[5] ī pad dēwār[6] abāz[7] estēd grift[8]

63.4 u-š 3[9] ⌉grih abar mayān abgandan[10]

3 [K203r] grih az sōg-ēw[11] ud[12] 3 grih [13]⌈ az sōg-ēw ud 2 ⌉az sōg-ēw

ud[14] agar pādrōz ast 2[15] grih abar mayān[16] abgandan[17] ud[18] [19]⌈ ēk az sōg-ēw ud ⌉ēk az sōy-ēw

ud ast[20] mard[21] pad bāzūg[22] ast[23] zan pad[24] bāzūg[25] bastan ∵

63.5 afsōn ud nīrang xōn[26] abāz estādan[27] rāy wāz az[28] Ardwahišt[29] griftan[30]

ēn[31] afsōn[32] 7 bār ayāb 11[33] bār ayāb 21 bār padiš abar guftan[34] ∵

afsōn ēn . *kō* . *karō* . *nāca.* *karō* .[35]

63.6 āb az xānīg[1] [D371] kē bast[2]

---

1 D.
2 J <'yyt'>.
3 Not D.
4 TK <yl'h>; Dh. (BK) <ylyh>.
5 All <TBNA>.
6 T, Dh. <sw'l>, K, BK <swy'l>.
7 Not T.
8 K; TJ <-yt>.
9 J <'w>.
10 T <-TNtn'>, K <-TWNt'>, D, Dh. <-TNtn'>.
11 All <swy-1> +.
12 D.
13 Not T.
14 Not D.
15 TDJM; K, Dh. (BK) <3>.
16 BK + y.
17 TK, Dh. <-TWNt'>, D <-TNt'>.
18 Not T.
19 D; not TK.
20 J; cet. <HT>.
21 K + y.
22 T <b't \ w / k'>. – *pāzag?
23 T <~~'yt'~~> + ⇀; all <HT>.
24 K w +.
25 D <b'ck'>.
26 TD, Dh. <YMAA>, K <YMAA> ⇀<YMYA>.
27 T <-WNyt>; KD, Dh. <Yyyt->.
28 TK; not DJM.
29 D <swt whšt">.
30 T, Dh. <-WNtn'>, K <-WNt' W>, D <'yww tn'>.
31 DM <YWM>; not T.
32 T + <nwk> eol.
33 D < Y^{o} >.
34 K <-t'>.
35 DJM; T *kōkarō* . *nācakarō*; K *kokarō* . *āca karō*.

bast pad framān ī nēw[3] Frēdōn

az kōf andar[4] āmad

gāw[5] asprēs[6] nihuft[7] gāw asprēs[8] paymōxtan[9]

9 tabarzēn[10] pad dast[11] dārēd[12] *aniiāi* .

[T60_140r]

PR II.64.

64.1 nišān[13] ī[14] muhragīhā[15] ī pad kār kārd[16] ī nēk-bēšaz[17]
kē āsmān ud mardōm huramtar[18] ud rāmišntar[19] dārēd[20] ∵

64.2 muhrag ī[21] sabz ka pad kār dārēd bandēnd[22] zargōn[23] ī bar [T400] ahīy[24] ud[25] weh[26] āwarēd

64.3 muhrag ī[27] siyā kē-š sāyišn spēd pādzahr[28] ī harw zahr-muhragīhā[29] wizārīhēd ∵

64.4 [30]⌈ muhrag ī zard kē dārēd mēnōy-wirrōyišn[31] bawēd ∵ ⌉

64.5 muhrag ī suxr pad tis-iz[32] nē šāyēd ∵

---

1 AW; all xānag.
2 TD <-tn'>; K, Dh. (BK) <byyt'>.
3 T <TWD>, M <TWY>, K, Dh. (BK) <TY>, D <TG>.
4 K false start <m>, BK <BYNm>.
5 TK, Dh. (BK) <TWRAy> 2x; D <tn' 'y> 2x.
6 TK, Dh. (BK) <'yypwl'h>; D <'yypwlys>.
7 TD; Dh. (J?) <-tn'>; K, Dh. (BK) <ywpt'>.
8 T <'yypl'h>, K, Dh. (BK) <'yypwl'h>; D <'yypwlys>.
9 TKD, Dh.
10 T <-zn'n'>.
11 K <YYM>, BK <BYN>.
12 All <y'l->.
13 J <yy''n>.
14 Not K.
15 K, Dh. (BK) muhrīhā.
16 deM * kārīg, AW * dārēd.
17 D w +.
18 T <hwlmwtl>.
19 M <l'msn->.
20 J <YHWSNN->.
21 Not K.
22 T <-(>, K <-)>, Dh. (BK) <-x2>, M <-9>, J <-y>.
23 All <zlyywn>.
24 M <blkzy>, Dh. (BK) <blkzd>.
25 D.
26 M <swpyl ∵>.
27 T <MLKAwy>.
28 T <-lww>, K(BK)D <-l w>.
29 D <-WMN ->.
30 Not J.
31 T <wylw—šn' ⇀ / >.
32 All <-mc>, exc. M <-myc>, Dh. (BK) <-m-c>?.

64.6 muhrag ī xašēn[1] padēxwīh[2] abzāyēd ud rād bawēd ∵

64.7 muhrag ī āsmān-gōn ōš[3] pad gāh[4] dārēd nē āšōbēd[5] ∵

64.8 muhrag ī sabz kē dārēd xrafstar[6] nē gazēd ∵

64.9 muhrag ī zard [T60_140v] u-š sāyišn[7] spēd [D372] kē dārēd harw āyaft[8] ī[9] az [K203v] yazdān mardōmān xwāhēd[10] tēzīhā[11] windēd[12] ∵

64.10 muhrag ī syā kē dārēd [13]⌈ pad harw hamēmāl[14] ⌉ud[15] pahikār bōxtēd ∵

64.11 muhrag ī[16] suxr kē[17] dārēd kār ī frāz gīrēd frazāmēnēd bē [18]nē zūd rawēd[19] ∵

64.12 muhrag ī xašēn[20] kē[21] dārēd harw gyāg kū rasēd dōst padiš wistāx[22] bawēnd ud[23] harw čē xwāhēd wēš dahēnd ∵

64.13 (muhrag ī)[24] āsmān-gōn[25] menišn[26] ī mardōmān abar tābēd ud[27] nēk[28] bawēd ∵

64.14 muhrag[29] ī sabz kē dārēd harw[30] saxwan pāsox zūd[31] ud[32] tēz rasēd ∵

---

1 K, Dh. (BK) <hš'n'>.
2 T -ī.
3 T <AP̄š>.
4 K w +.
5 D <'swp->. – K <'š> kē muhrag ī abz kē dārēd xrafstar [Dh. BK <hlptl> lapsus?] āšōbēd.
6 TD; K <-l'n'>.
7 T <yhšn'>.
8 All <'y'p̄t'>; J + <-1>.
9 Not K.
10 T <wBOY-> bol.
11 JM <tp->.
12 T <-WNt'>.
13 Not T.
14 K(BK)<hym->; JM <h'ym'l/ł>.
15 K.
16 Not K.
17 K kē / kē.
18 Not T.
19 K, BK <zwtk' / YHWWNyt'>.
20 BK <hš''n'>.
21 Not T.
22 J <yyt->.
23 Not T.
24 All <MNW>.
25 DJ; TK(BK) <'ysm'nywn>.
26 All <mn'šn'>, exc. Dh. (BK)?.
27 D.
28 T ⇀ eol., Dh. (BK) + y?.
29 Dh. <m'lk'> typo?
30 J 2x.
31 J <tt'>.
32 K.

64.15 muhrag ī suxr kē-š sāyišn spēd kē dārēd harw kār ī frāz gīrēd[1] zūd [T401] tēz rawēd ∵

64.16 muhrag[2] ī siyā kē dārēd menišn[3] tēz zofr ud čē handēšēd[4] nēk ayābēd ∵

64.17 muhrag ī zard kē dārēd harw gyāg abāyišnīg[5] ud[6] grāmīg bawēd ∵

64.18 muhrag ī[7] [T60_141r] xašēn [D373] harw kū rasēd pad harw gyāg kū mānēd rawāg bawēd ∵

64.19 muhrag ī āsmān-gōn[8] ka āškārag pēš ī[9] dēwān[10] ud[11] druzān dārēd[12]
tis-iz[13] wizāyišn[14] wināhišn padiš kerdan nē tuwān
ud bīm aziš nē bawēd ∵

64.20 muhrag ī sabz[15] kē darēd ēg-iš[16] pad kārezār
tis-iz⌈ zaxm ud nēš ⌉[17] az[18] nēzag[19] ud[20] šafšēr[21] padiš nē bawēd ∵

64.21 muhrag ī xašēn kē-š sāyišn[22] spēd ka[23] zan dārēnd[24] pad nām[25] ī[26] mard dārēnd[27]
andar ō[28] čašm[29] āhanǰēnd
ēg-iš ān[30] mard dōst bawēd [K204r] u-š[31] aziš waštan[32] nē tuwān

---

1 D <ATNyt'>.
2 K w +.
3 All <mn->.
4 All <hnyš->.
5 K, BK -išn.
6 K.
7 T <’>.
8 T <’yy’m’n->.
9 T.
10 K, BK <ŠAA>.
11 Not T.
12 All <YHS->.
13 All <-mc>, exc. D <-Myc> 2x.
14 All <yz->.
15 D <YYz>.
16 K(BK) <AYNš>.
17 Dh.*.; T <’’’mw w sb>, K <’’’m wwsb>, D <’’’m ww sb>, J <’’’m wwyh>.
18 K <MNW>.
19 D <MNW yck'>.
20 Not TK.
21 T <šYkšyl>, KD <špšyl>.
22 T<yyšn'>.
23 D w +. – BK, J kē.
24 TD <-d>, K <-yt \ d / >.
25 D <ŠM> (Dh. wrong).
26 Not K.
27 TKD <-d>; BK <YYHS->.
28 D <ZK> (for <’n'>).
29 TD <AYNE>, K, BK <ZNE>.
30 T + y.
31 D.
32 BK <štn'>.

mardān[1] pad tan[2] abāyēd dāštan[3] ∵

64.22 muhrag ī siyā[4] kē dārēd harw[5] gyāg kū rasēd hu-sraw ud[6] abar harw kas grāmīg bawēd ∵

64.23 muhrag ī zard kē dārēd[7] kū[8] gyāg[9] šawēd menēnd[10] paristēnd[11] u-š ⌈ hudāgīhā pēš ⌉[12] estēd[13]

64.24 muhrag[14] ī [D374] suxr kē dārēd harw gyāg[15] [T402/141r] abāyišnīg[16] [T60_141v] bawēd abērtar[17] pad[18] hanǰaman mayān ī hamēmālān ∵

64.25 [19]⌈ muhrag ī sabz kē dārēd harw kū rasēd duš-padēxīh nē bawēd ∵ ⌉

64.26 muhrag[20] ī asmān-gōn[21] kē-š sāyišn spēd kē dārēd bāstān[22] pad-rāmišn u-š haguriz bēš pad tan[23] mehmān nē bawēd ∵

64.27 muhrag ī siyā kē-š sāyišn spēd [24]⌈ kē[25] dārēd ⌉ harw čē bēšazišnīhā[26] darmān barēd[27] rawāg bawēd ∵

64.28 ud[28] ān ī[29] zard ō was tis wizāyēd[30] čē ka ō čāh[31] ud kahas ud[32] xānīg[33] abganēd āb kāhēd ka ō abar[1] abar dārēnd[2] parganēd wārān nē bawēd bē ka suxr pādixšāy[3] abar āzārēd

---

1 All <GBRA'n'> for <gw'hl'n'>?
2 Not K, BK.
3 T <-štn'>, K <-št'>, D <-št>.
4 T <s''y>.
5 T.
6 Not TD; K, BK <yylwbww>.
7 TD <y'l->; K <y'l-> supersc. <YHS-> BK.
8 T + <KRA>.
9 Not BK.
10 TK <mynynd>, D <mynnd>.
11 T <pl'yytynynd>, KD <plYyytynynd>.
12 T <'wškwyhylwą>, K <'šk'g'h LOYNYk'>, DJ <'wšk' Y y'h LOYN'>.
13 TD, Dh. <-WNyt>, <-WNyt' \ d / >.
14 T <mlk'>.
15 T + ⇀ eol.
16 T w +.
17 J <'pyl tyc'>.
18 Not J.
19 Not K; BK in marg..
20 T <mlk'>.
21 T <'ysm->.
22 D, Dh. (J?) ; T <b'yy'n'>, K, BK <w'yyt'n'>.
23 T + ⇀ eol.
24 Not TK.
25 Not BK, J?
26 D -īh.
27 TDJ <-x1> K <-(>, Dh. (BK) <-x2>.
28 K.
29 Not T.
30 T <-yyt'>, KD <-yt'>.
31 J <cw'h>.
32 Not K.
33 D <-Yk">.

ka dārēd wahišt-dōst[4] bawēd ∵

64.29a kē suxr dārēd tā and[5] brēhēnišn[6] frāz rasēd ēg-iš tis-iz[7] nē sanǰēd[8] ∵

64.29b kē xašēn gōhrān[9] ka pad [D375] nām ī zan <'wyšn'y/d> ud[10] ō čašm ī zan[11] āhanǰēnd

ān zan ōy mard dōst bawēd u-š [T60_142r] aziš[12] waštan nē tuwān

ān-iz[13] gōhr pad tan[14] dāštan[15] abāyēd ∵

64.30a kē sabz mayān-iz ī [K204v] wiyābān abāyēd dāštan ud[16] wārān[17] wārēd

padēxwīh abzāyēd[18] ud[19] harw čē framāyēnd kunēd[20]

64.30b ud[21] ān kē [T403] dārēd menišn[22] ī mardōmān dānēd[23] čandīdan

čē[24] ka[25] ō pēš šawēnd pahikār kunēnd[26]

ka wad[27] handēšēnd[28] kust ī hōy ud[29] ka nēk ān ī dašn [30]⌈ grāyēd[31]

ud[32] ka ōzadan[33] ī kas rāy handēšēnd ud[1] pad menišn dārēnd nē grāyēd[2] ⌉

---

1 TD <'p̄l>; K <'cÿl>

2 TK, BK, D <-d>; Dh. (J?) <-yt>.

3 T, Dh.; K <-hšyh>, D <W -hš'>.

4 D <wYkšt'->.

5 T <'nd>, KD <ywy>.

6 TD <bl'h->, K <wl'h->..

7 D <MN ywc>.

8 All <TLWNyt'> for <TKLWNyt'>??

9 All <GBRA'n'>. K w +.

10 KD.

11 All <NPŠE>.

12 Not T bol., Dh. (J?).

13 T + y.

14 T + y.

15 T <-št'>.

16 KD.

17 T + ⇀ eol.

18 K <['p̄zwn]yhyt'>?

19 K.

20 Not T. – KD <-x1>.

21 D.

22 T w +.

23 All <-TNyt(')>.

24 Not D.

25 T čē ka / čē ka.

26 T <-d>, K(BK) <-x1>, D <-9>.

27 K, BK <AMT wSLYA>, D <AMT' SLYA>, J <wwSLYA>.

28 All <hnyšynd> 2x.

29 KD.

30 Not J.

31 T <wyl'yt'>, K <yl''t \yl''yt' / >, D, Dh. <yl''yt'>.

32 D.

33 T <'wt'tn'>, K, Dh. (BK) <'wct'>, D <-tn'>.

64.31 ud[3] ēn[4] muhrag ī az[5] gōhr ī yazdān kē nērōg ī haft-rang[6] dārēd

ēn gōhrīhā ast ī[7] āb ud ast ī[8] zamīg ast ī urwar ud[9] ast ī wād ī gyānwarān[10] čihrīg[11] bawēnd ∵

[D376]

PR.65.

65.1 ēn-iz az[12] Abestāg paydāg kū

az[13] zamīg tā ō star-pāyag[14] [15]♣ hammistagān

andar petyāragōmandīh-ēw[16] ∵

ud[17] āb ī Ardīwsūr pad ⎫ hammistagān pad [18]♣ star-pāyag gāh[19] [T60_142v]

az ⎫ star-pāyag tā ō xwaršēd-pāyag ān[20] ī pāšom axwān pad xwaršēd-pāyag

az[21] xwaršēd-pāyag tā ō[22] asmān[23] ān ī asar rōšnīh

ud Garōdmān andar ān ī asar[24] rōšnīh

65.2 ud[25] frawahr ī ašō'ān kē-š kerbag ud wināh rāst u-š yašt [26]♣ kerd estēd[27]

ud[28] ān[29] kē-š kerbag wēš kū wināh [30]{ u-š yašt ⎫ nē kerd estēd[31] }

---

1 D.
2 T <y'l''yt'>, KD <yl''yt'>.
3 Not T.
4 T ēn-iz.
5 Not K, BK.
6 T <hp̄t' l'y>, K <hp̄tlwy>, D <hp̄tlng>.
7 Not T 3x.
8 Not K 2x.
9 Not T.
10 T <šwl'n>, KD <šnwl'n>.
11 KD čihrag.
12 Not JD.
13 Not T.
14 <-p''Yk'>.
15 Not Dh. (BK).
16 D + y.
17 KD.
18 Not TK(BK).
19 D <wy's> bol.
20 D w +.
21 All, exc. J (Dh. wrong).
22 Not T.
23 T <'ysm->.
24 T + w; D + y.
25 Not K.
26 Not T.
27 J <YK->; BK <*estēd*>.
28 D.
29 Not D.
30 Not BK.
31 T <YK->, K <Yyyt->.

u-š yašt nē kerdan rāy ā-š[1] gāh[2] pad hammistagān pad star-pāyag

65.3 rawišn ī starān rāy rōzēn 90[3] pad ōšastar[4] ud 90 pad[5] dōšastar[6] nihād[7] estēd[8]
starān pad ēd[9] and rōzēnīhā[10] [T404] āyēnd [11]♣ ud šawēnd ⌉
ud[12] kerb ud[13] ēwēnag ī āb ud[14] zamīg [K205r] pad star-pāyag [D377] bē dād estēd
ud[15] star ēk ēk and čand kadag-masāy[16]
pad rahīy[17] āyēnd ud šawēnd[18] u-šān rahīy asp[19] ēw[20] āhenǰēd[21]
kerb ēwēnag ī star čē az kerb[22] ī xwēš ēwēnag ī xwēš ēg-iš[23] az ān ī āb ud zamīg urwar tan[24]

65.4 ud [25]kerb [26]ud [T60_143r] ēwēnag ī gōspandān pad māh pāyag dād estēd
ud pāšom axwān pad māh pāyag tā ō[27] xwaršēd pāyag

65.5 rawišn ī[28] māh rāy rōzēn 135 pad ōšastar[29] 135 pad dōšastar nihād[30] estēd[31]
ud[32] māh pad ēd[1] rōzēnīhā[2] āyēd ud[3] šawēd

---

1 J; TK(BK) <’’>, D <’s>.
2 Not T.
3 K < WkßS > 2x, D < WkgaD > 2x.
4 All <’wš’yytl>.
5 D w +.
6 All <ywš’yytl>.
7 T <nhy’t'>, K, BK, D <nš’t'>.
8 All <YK-> 2x.
9 JD ēn.
10 T rōzēn // īhā.
11 Not T.
12 T.
13 T.
14 K.
15 D.
16 D <myy’D>.
17 All <lyD>.
18 J <-t'..
19 K <’yyp'>, KD <’yyp̄'>.
20 D <’>.
21 K <’ncyt'> bol.
22 J <krp'>.
23 T; K, BK <AYNš>, D <’ŷnš>.
24 T.
25 D.
26 D.
27 T false start <yyt>, BK.
28 Not D.
29 TK <-’yytl> 2x, JD <’wš/ywšyytl>.
30 KD <nyh’t'>; T <nš’t'>.
31 TJ <YK->, KD <Yyyt-> +.
32 D.

65.6 frawahr ī ašō'ān kē-š[4] kerbag wēš kū-š[5] wināh u-š yašt[6] kerd estēd
ay[7] kē wēš-kerbagīh[8] 3 srōšočaranām[9] gōwēd
ā-š[10] (gāh) pad māh pāyag

65.7 andar-iz ān[11] pāyag kē wēš-kerbagtar[12] ā-š[13] (gāh) [14]♣ azabar
ud[15] ān ī ⎫ azērtar ō ōy burzēd kē-š gāh abardar[16]

65.8 ud[17] girdag ī māh [D378] hammis 2[18] frasang drahnāy ud[19] 2 frasang pahnāy
ud[20] rōšnīh[21] ī[22] māh čē az tan ī māh ēnyā az kerb[23] ēwēnag [T405] ī[24] gōspandān pad xwaršēd pāyag

65.9 rawišn ī xwaršēd[25] rāy[26] rōzēn 180[27] pad ōšastar[28] 180[29] pad dōšastar nihād[30] estēd[31]
ud[32] xwaršēd pad ēd and rōzēnīhā āyēd ud[33] šawēd [T60_143v]

65.10 frawahr ī ašō'ān[34] kē-š kerbag ēw[1] tanābuhl wēš kū wināh[2] u-š [3]♣ yašt kerd[4] [K205v] estēd[5]

---

1 Not J.
2 T <lwyn'->.
3 D.
4 D kē wēš.
5 T kū.
6 T + ⇀ eol.
7 TJD <'D = 3>, K, BK <4>.
8 JD; T <MNWš krtkyh>; K wēš kerbag.
9 TD <yylwš'wcln'm>, K, BK <yylwš ' cln'm>, J <yylwšwc->.
10 T <HYA>, K <''>.
11 T + y.
12 T + false start <-krtx>.
13 T <HYA>, K <''>.
14 Not J.
15 TD.
16 JD azabartar.
17 TD.
18 T <3>.
19 Not K.
20 Not K.
21 T <lwšnk> eol. broken?
22 D.
23 T <ylptn'>.
24 Not T.
25 D w +.
26 Not K, BK.
27 D <100 4>, J < A A ≠Y >.
28 TK <-'yytl> 2x, JD <'wš/ywšyytl>.
29 D <100 60>.
30 TK, BK, JD <nš't> (JD <š = yh>).
31 T <YK->, KD <Yyyt->.
32 D.
33 D.
34 K(BK) + <HNA>.

ā-š[6] gāh pad xwaršēd pāyag

ud[7] andar xwaršēd pāyag ⎫ ān ī rōšn Garōdmān[8]

65.11 andar ān-iz[9] pāyag harw kē wēš-kerbagtar[10] ā-š gāh [11]♣ azabardar

ud ān ī azērtar ōy burzēd kē-š[12] gāh ⎫ azabardar[13]

65.12 ud ruwān ī aburnāyīgān[14] kē-š dād[15] 7-sālag ān-iz[16] kē-š 7[17] sāl kam

tā-š[18] [19]♣ pid ud[20] mād widerd[21] dādestān ī ⎫ pid mād

bē-š ka-š[22] drahm-ēw ī purr[23] pad[24] ruwān bē dahēnd ahlawān ǰudāg [D379] bē bawēd[25]

ān ī 7-sālag[26] ud[27] ān-iz ī tā 15-sālag āmār ī xwēš[28]

čiyōn pad dēn paydāg[29] ōh bawēd

65.13 girdag[30] ī xwaršēd[31] and čand[32] Ērān-wēz

Ērān-wēz[33] and čand haft ēk ī Xwanīrah[34]

ud[1] rošnīh xwaršēd čē az mēnōy ī xwaršēd ēk az kerb ēwēnag mardōmān

---

1 All < 1 >, exc. J ī (Dh. wrong).
2 D + <wyš> bol.
3 T interl.
4 Not T.
5 All <YK->, exc. J <yyyt->.
6 T; K <’’>, J <wyš>, D <’s> (Dh. wrong).
7 D; T ān ī + in marg.
8 T + y.
9 T + y.
10 J kē-š-k°.
11 Not J.
12 T <MN[W]š>.
13 D <-twl>.
14 TD <-n’y-Yk->, K <-n’Yk->.
15 K <yšt'>.
16 T + y.
17 TJ < 8 >.
18 K tā.
19 Not T.
20 K.
21 K <wtwlt'>; D <NTLWNt'>!
22 T <kē-š
23 D <PWN cl>.
24 Not K.
25 BK <YHBWNyt'..
26 J <8->.
27 KD.
28 K w +.
29 J + kū.
30 D <ylpk'>.
31 D + ī xwaršēd.
32 T <’nd/ycnd> 2x; KD 1st <’ndcnd>, 2nd <’nd cnd>.
33 All <’yl’nwc(')>.
34 T <-ls>, KD <-lyh>.

65.14 paydāg kū harw šab Ahrimen dēwān ud[2] druzān marnǰēnīdan[3] ī[4] dāmān ī Ohrmazd [T60_144r] rāy az dōšox bē dwārēnd[5]

ud[6] ka xwaršēd andar šawēd Ohrmazd ud[7] Wahman ud[8] Ardwahišt [T406] ud[9] Šahrewar[10] ud Spandarmad[11] ud Hordad ud Amurdad

ud[12] Mihr ud Srōš ud[13] Rašn yazd[14] ud Narseh[15] yazd[16]

kōxšišn[17] kārezār ī[18] abāg Ahrimen dēwān ud druzān kunēnd[19]

Warahrān[20] yazd[21] ud Burz yazd[22] ud Dahmān āfrīn ud Neryōsang[23] yazd[24] ud Kayān xwarrah hamāg frawahr ī ašō'ān abāg Ahrimen dēwān druzān kārezār[25] kunēnd[26]

u-šān[27] pad stōwīh abāz[28] ō tār ud tom[29] [K206r] abganēnd

65.15 ud Mihr pad rōz[30] pēš ī xwaršēd rawēd

ud[31] ka xwaršēd andar ō rōzēn šawēd Mihr abāz gardēd

pad šab sālārīh ī dāmān ī Ohrmazd az dēwān[32] ud[1] druzān mihrōdruzān[2] kunēd[3] ∵

---

1 TD.
2 D.
3 T <mwln->, KD <mln->.
4 Not K.
5 T <-lynynd>.
6 D.
7 KD.
8 D 5x.
9 T.
10 TK <štywr>.
11 TK <yypyr(')mt'>
12 K; D 4x.
13 K.
14 KD <y't">. – T w +, + ⇀ eol.
15 T <nryy'y>; K <wyš = ws'>; D <nrs'k> (Dh. wrong: J <wyl'm>??).
16 K <y't">.
17 Not T.
18 Not D.
19 T <-(>, K <-x1>, D <-9>.
20 TKD <wlhl-> (Dh. wrong: J <wl'hl->??).
21 D <y't">.
22 KD <y't">.
23 T <nylywksng>, K < -wkyh' = -wksyh>, D <nylwksng>.
24 K, BK <y't" y't'>.
25 T + y.
26 TK <-(>, BK <-x2>, D <-9>, J <-d>.
27 T dēwān.
28 T <BRA>.
29 TK <tm>.
30 D <YWMy>
31 K.
32 J <wš't'>?.

frazaft pad drōd ud[4] šādīh[5] ud[6] huramīh[7] ud[8] abe-bīmīh[9] ∵

{K then empty rest of page}

{TD, T60 NM}

1 D.
2 All <mtr'wdlwc'n'>.
3 TK <-(>, D <-9>.
4 TD.
5 T šād.
6 KD.
7 T <-m'h>; K <'wlw'hm-> (unfinished) superscr. huramīh.
8 D.
9 D <-bymn->.

PT 01. AYĀDGĀR Ī ZARĒRĀN

pad nām ī dādār Ohrmazd

0 pad nām ī dādār Ohrmazd ud murwāg ǰahišn ī nēk tan-drustīh ud dagr-zīyišnīh harw wehān ud frārōn-kunišnān nāmčišt ōy kē rāy nibēsīhēd .

1 ēn ayādgār ī zarērān xwānēnd pad ān gāh nibišt ka wištāsp-šā abāg pusarān[1] ud brādarān wāspuhragān ud hamharzān ī xwēš ēn dēn ī abēzag ī mazdēsnān[2] az Ohrmazd padīrift .

2 ud pas arzāsp xyōnān xwadāy azd mad kū wištāsp-šā abāg *pusarān[3] brādarān[4] ud wāspuhragān ud hamharzān[5] ī xwēš ēn dēn ī abēzag mazdēsnān az Ohrmazd padīrift .

3 ēg-išān garān duš-xwārīh[6] būd .

4 u-šān wīdrafš[7] ī ǰādūg ud nām-xwāst ī hazārān[8] abāg dō bēwar spāh ī wizīdag pad bayaspānīh ō Ērān šahr frēstīd[9] .

5 ud pas ǰāmāsp ī pēšēnīgān sālār zūd andarrōn[10] andar šud u-š ō wištāsp-šā guft kū az arzāsp ī xyōnān xwadāy dō [201] frēstag āmad kē andar hamāg šahr ī xyōnān az awēšān hučihrtar nēst .

6 ēk wīdrafš ǰādūg ud didīgar nām-xwāst ī hazārān abāg dō bēwar spāh ī wizīdag abāg dārēnd ud frawardag pad dast dārēnd ud gōwēnd kū-mān andar ō pēš ī wištāsp-šā[11] hilēd .

7 wištāsp-šā guft kū-šān andar ō pēš hilēd .

8 ud andar šud hēnd ud ō wištāsp-šā namāz burd hēnd ud frawardag [2] bē dād hēnd .

9 <’pl’hym> ī dibīrān mahist abar pāy estād ud frawardag pad buland xwānd .

10 ud abar frawardag ēdōn nibišt estād

---

1 <pwsl'

2 <m’zysn’n> here and in the foll.

3 <pus’n>.

4 MK <bl’t’l’n>.

5 <h’m->.

6 MK <-s> for <-yh>.

7 <wydˆlpš>.

8 <hz’l’n>.

9 <ŠTWNyt>.

10 <BYNlwn>.

11 MK <wšspš’>.

kū-m āšnūd kū ašmāh bayān ēn dēn abēzag ī mazdēsnān az Ohrmazd padīrift ud agar nē ān rāy <abāz>[1] dārēd ka amāh garān ziyān ud duš-xwārīh az-iš šāyēd būdan .

11 bē agar ašmāh bayān sahēd ēn dēn ī abēzag hilēd abāg amāh ham-kēš bawēd ēg-itān pad xwadāyīh paristēm ēg-itān dahēm sāl pad sāl was zarr was sēmēn ud was asp nēk ud was gāh šahryārīh .

12 ud agar ēn dēn bē nē hilēd ud abāg amāh ham-kēš nē bawēd ēg-itān abar rasēm xwēd xwarēm ud hušk sōzēm ud čahār-pāy ud dō-pāy az šahr wardag gīrēm/kunēm [202] ud u-tān pad bandagīh[2] ī garān ud duš-xwārīh kār framāyēm .

13 pas wištāsp-šā ka-šān ān saxwan āšnūd garān duš-xwārīh būd .

14 ud pas ān tahmag spāhbed ī nēw zarēr čiyōn-iš dīd kū wištāsp-šā wišēg būd zūd andarrōn[3] andar sūd .

15 u-š ō wištāsp-šā guft kū

agar ašmāh bayān sahēd man ēn frawardag passox framāyam kerdan .

16 wištāsp-šā framān dād kū frawardag passox kun .

17 ud ān tahm spāhbed ī nēw zarēr frawardag passox ōwōn framūd kerdan kū

az wištāsp-šā ī ērān dahībed ō arzāsp ī xyōnān-šā drōd .

18 pad fradomīh nē amāh ēn dēn abēzag hilēm ud abāg ašmāh ham-kēš nē bawēm

ud amāh ēn dēn abēzag az Ohrmazd padīrift ud bē nē hilēm

ud bē ašmāh didīgar [3] māh anōš xwarēm .

19 ānōh pad hudōs ī razūr ud *marw[4] ī Zarduštān kē nē kōf ī borz ud nē *war[5] zofr bē pad ān dašt ī hāmōn aspān nēw [203] paygān wizārišn .

20 ašmāh az ānōh āyēd tā amāh az ēdar āyēm ud ašmāh amāh wēnēd amāh ašmāh wēnēm .

21 u-tān nimāyēm kū čiyōn zad bawād dēw az dast yazdān .

22 <’pl’hym> ī dibīrān mahist frawardag bē āwišt ud wīdrafš[6] jādūg nām-xwāst ī hazārān frawardag bē padīrift ud ō wištāsp-šā namāz burd bē raft hēnd .

23 ud pas wištāsp-šā ō zarēr ī brād framān dād kū

pad garān bašn kōf ī borz ātaxš framāy kerdan .

24 šahr azd kunēd[7] ud bayaspān azd kunēd[1] kū bē mowmard kē āb ud ātaxš ī wahrām[2] yazēnd ud pahrēzēnd ēnyā[3] az 10 sāl tā 80-sālag ēč mard pad xānag ī xwēš bē ma pāyēd .

---

1 PT.
2 MK <bwndkyh> PT <bwndk>.
3 <’ndlwn>.
4 PT <mwlw>.
5 MK <l>.
6 MK <wydlš>.
7 <-x1>.

25 ēdōn kunēd kū didīgar māh ō dar ī wištāsp-šā āyēd
ud agar nē ka āyēd ān dār abāg xwēš tan bē nē āwarēd ānōh pad dār abar framāyēm kerdan .

26 pas harw mardōm az bayaspān azd mad ō dar ī wištāsp-šā [204] āmad hēnd pad ham[4] spāh
ud tumbag zad ud nāy pazdēnd ud gāwdumb wāng kunēnd .

27 u-š kārawān ēwarz kunēnd ud pīlbān pad pīl rawēnd ud stōrbān pad stōr rawēnd ud wardyūn-dār[5]
pad wardyūn[6] rawand[7] .

28 was estēd *šifarg[8] ī rōdastahm was [4] kantigr ī purr tigr ud was zrēh[9] ī rōyēn[10] ud was zrēh ī
čahār-kerd .

29 ud kārawān ī Ērān šahr ēdōn bē estēnd ka wāng bē ō asmān šawēd ud pattān bē ō dōšox šawēd .

30 pad rāh kū šawēnd widarg ēdōn bē brīnēnd abāg āb bē <špynd> ī tā *ēw[11] māh āb xwardan nē
šāyēd .

31 tā 50 rōz rōšn nē bawēd
murw-iz nišēm nē windād bē ka ō aspān bašn nēzag-iz tēx ayāb ō kōf ī sar borz nišīnēnd
az gard ud dūd šab ud rōz nē paydāg .

32 pas wištāsp-šā ō zarēr ī brād framān dād kū
wiyān kun tā ērān-iz wiyān kunēnd tā amā-iz bē dānēm kū šab ast ayāb rōz .

33 pas zarēr az wardyūn bērōn bē āmad ud wiyān kerd ud ērān wiyān kerd hēnd
ud gard dūd bē nišast star ud māh pad asmān paydāg būd .

34 pas zanēnd 300 mēx[12] ī āhenēn ī padiš bandēnd 300 [205] xirs kē harw xirs-ēw 300 darāγ[13] ī
zarrēn padiš āgust estēd .

35 pas wištāsp ō kay-gāh nišīnēd ud ǰāmāsp ī bidaxš ō pēš xwānēd gōwēd kū
man dānēm kū tō ǰāmāsp dānāg ud wēnāg šnāsag hē[14] .

36 ēn-iz *dānē[1] kū ka 10 rōz wārān āyēd čand srešk ō zamīg ud čand srešk abar srešk āyēd .

---

1 <-x2>.
2 <wahrām>.
3 <’ywš> here and in foll.
4 <HWEm>.
5 <wltyn->
6 <wltywn>.
7 <lwnd>.
8 PV.14.9i <šplc>.
9 <zlyh>.
10 <lwšn>.
11 <HNA>.
12 MK <ms.>.
13 <dl’y>.
14 <HWE’’>.

37 ud ēn-iz dānē[2] kū urwarān wiškōfēd ud kadām[3] ān gul ī rōz wiškofēd ud kadām ān ī šab kadām ān ī fradāg .

38 ēn-iz dānē kū miharg[4] kadām [5] ān āb dārēd ud kadām ān nē dārēd .

39 ēn-iz dāne kū fradāg rōz čē[5] bawēd andar ān azdahāg razm ī wištāspān az pusarān ud brādarān ī man kay-wištāsp-šā kē zīyēd ud kē mīrēd .

40 gōwēd J̌āmāsp bidaxš kū

kāč ka man az mādar[6] nē zād ham

ayāb ka zād ham pad xwēš baxt pad rahīgīh bē murd hē[7]

ayāb murw-ēw būd hē ō drayāb ōbast hē

ayāb ašmāh bayān ēn frašn az man nē pursīd hē

bē ka-tān[8] pursīd hē ēg-im nē kāmē bē ka rāst gōwam . [206]

41 agar ašmāh bayān sahēd dašn ī xwēš *grawān[9] barēd

pad xwarrah ī Ohrmazd bē dēn ī mazdēsnān ud gyān zarēr ī brād sōgand[10] xwarēd kū

šamšēr[11] ī pōlāwadēn ud šēd ī tigr ērwār tā ō druwāsp 3 bār bē māl kū-t nē zanam[12] ud nē ōzanam ud nē-iz <tō-iz>[13] pad dēbahr dārēm tā gōwēd kū čē bawēd andar ān razm ī wištāspān .

42 pas gōwēd wištāsp-šā kū pad xwarrah ī Ohrmazd ud dēn ī mazdēsnān ud gyān zarēr brād sōgand[14] *xwarēm[15] kū-t nē zanam ud nē ōzanam ud nē tō-iz[16] pad dēbahr daram .

43 pas gōwēd ǰāmāsp bidaxš kū agar ašmāh bayān sahēd ēn wazurg spāh Ērān šahr az mašk ī pādixšā *ēw[17] tigr-yāb frāztar framāyēd nišāstan .

44 pas wištāsp-šā ān wazurg spāh Ērān šahr az mašk [6] ī abarzēn ī wištāspān ēw[18] tigr-yāb frāztar framāyēd nišast<-an> .

---

1 <-yt>.
2 <-'y> 3x.
3 <kwt'm>.
4 <mytlg>.
5 <YWMc>.
6 <m'tl>.
7 <HWE'y>.
8 <AMt'n>.
9 <lwb'n>.
10 <swngdˆ>.
11 <šmšl>.
12 <znm>.
13 PT.
14 <swnkdˆ>.
15 <OŠTENt>.
16 <LAyc> for what?
17 <HNAy>.
18 <HNA>.

45 pas gōwēd ǰāmāsp ī bidaxš kū
ōy weh kē az mādar nē zād ayāb ka zād murd
ayāb az rahīgīh[1] ō[2] paymān nē [207] mad .

46 fradāg rōz ka pahikafēnd[3] nēw pad nēw ud warāz pad warāz[4]
was mād abāg-puhr <abē-puhr> was <puhr> abē-pid ud was pid abē-puhr[5]
ud was brād abē-brād[6] ud was zan šōyōmand[7] abē-šōy[8] bawēnd .
47 was āyēnd bārag ērānagān kē wišād arwand rawēnd andar ān xyōnān xwadāy xwāhēnd ud nē windēnd .

48 ōy weh kē nē wēnēd ān wīdrafš ǰādūg ka āyēd ud razm tābēd ud wināh kunēd
ud ōzanēd tahm spāhbed zarēr ī tō brād u-š bārag bē barēnd ān syā āhenēn-sumb ī zarēr bārag
ud *ōy[9] nāmxwāst ī hazārān kē āyēd ud razm *tābēd[10] ud wināh kunēd
ōzanēd ān pād-husrō ī ardāy mazdēsnān ī tō brād u-š bārag-iz bē barēnd ān zarrēn[11]-grī-kaft
ōy nāmxwāst ī hazārān kē āyēd ud razm tābēd ud wīnāh kunēd
ud ōzanēd ān frašāward ī tō pus ī tal zād pad nēm-wēčag kay-bāg[12] ud tō-iz az abārīg frazendān dōsttar[13] .
49 u-t az pus tā brād 23 murd bawēnd .

50 pas wištāsp-šā ka-š ān saxwan āšnūd az <pl'w>-ōšīh[14] ō zamīg ōbast .
51 u-š pad hōy dast kārd ud pad dašn ī dast šamšēr gīrēd ud [208] tag ō [7] ǰāmāsp kunēd ud gōwēd kū
ma drust awar sēmspār ī ǰādūg čē tō mād ǰādūg u-t pid ī drōzan būd .
52 u-t ān guft nē bawēd bē ka-m pad xwarrah ī Ohrmazd-bay ud dēn ī mazdēsnān ud gyān ī zarēr ī brād sōgand[15] xward hē[1] ēg-im pad ēn dō tēx ī šamšēr kārd sar brīd bē zamīg abgand hē .

---

1 <'lsykyh>.
2 <ōy>.
3 <ptkwpynd>.
4 <wwl'c>.
5 <'pyypwhl>.
6 <'pyd->.
7 MK <šwymnyk>.
8 <'pyd->.
9 PT <OL>.
10 MK <t'p̄>.
11 MK <zl'n>.
12 <OD z't pad w'mwyck kyb'>.
13 MK <dwstl>.
14 farroxān-gāh?
15 MK <swnkd>.

53 pas ǰāmāsp gōwēd kū agar ašmāh bayān sahēd az ēn xāk abar āxēzēd ud abāz ō kay-gāh nišīnēd
čē šāyēd būdan ka šāyēd būdan ka ēn man guft bawēd .

54 wištāsp-šā nē abar[2] āxēzēd ud nē abāz nigerēd .

55 pas ān tahm spāhbed nēw zarēr kē šawēd gōwēd kū
agar ašmāh bayān az ēn xāk abar āxēzēd ud abāz ō kay-gāh nišīnēd
čē man fradāg šawam abāg ān ī xwēš zōr[3] *xyōn[4] 15 bēwar ōzanam .

56 wištāsp-šā nē āxēzēd nē abāz nigerēd .

57 pas ān pād-husrō ī ardāy mazdesnān kē šawēd ud gōwēd kū
agar ašmāh bayān sahēd az ēn xāk abar āxēzēd ud abāz ō kay-gāh nišīnēd
čē man fradāg rōz šawam ud ōzanam abāg ān ī xwēš zōr xyōn 14 bēwar .

58 wištāsp-šā nē abar āxēzēd ud nē abāz[5] nigerēd . [209]

59 pas ān frašāward ī wištāsp-šā pus kē šawēd gōwēd[6] kū
agar ašmāh bayān sahēd az ēn xāk abar āxēzēd ud abāz ō kay-gāh nišīnēd
čē fradāg rōz šawam ud ōzanam [8] abāg ān ī xwēš zōr xyōn 13 bēwar .

60 wištāsp-šā nē āxēzēd ud nē abāz nigerēd .

61 pas ān yal ī nēw spandyād kē šawēd ud gōwēd kū
agar ašmāh bayān sahēd az ēn xāk <abar> āxēzēd abāz ō kay-gāh nišīnēd
čē man fradāg rōz šawam bē xwarrah/dast ī Ohrmazd-bay ud dēn ī mazdēsnān ud gyān ašmāh
bayān sōgand xwaram kū zīndag xyōn ēč bē nē hilam az ān razm .

62 pas wištāsp-šā abar āxēzēd ud abāz ō kay-gāh nišīnēd ud ǰāmāsp ī bidaxš ō pēš xwāhēd ud gōwēd
kū
ašmāh bād ēdōn čiyōn tō ǰāmāsp gōwē[7]
čē man diz-ēw ī rōyēn bē framāyam kerdan ud ān diz dar-band ān ī āhenēn bē framāyam kerdan
awēšān pusarān ud brādarān ud wispuhragān andar ān diz framāyam kerdan ud nišastan
šāyēd kū ō dast dušmenān nē rasēnd .

---

1 MK <HWE'>.
2 <'pl>.
3 <z'wl>.
4 MK <h'wn'>.
5 MK <'p̄l ... 'p̄'c>.
6 <gwpyt>.
7 <YMLWNy'>.

63 gōwēd ǰāmāsp bidaxš kū agar diz-ēw rōyēn bē framāyē[1] kerdan ān-iz ī dar-band āhenēn bē framāyē kerdan
awēšan pusarān ud brādarān wispuhragān ī tō rām-šahr kay-wištāsp-šā andar ān diz bē framāyē [210] nišastan
pas ān-and dušmen az šahr abāz dāšt kē tuwān .

64 čē ān ī tahm spāhbed ī nēw zarēr ī tō brād kē šawēd ōzanēd xyōn 15 bēwar
ud ān pād-husrō ī ardāy mazdēsnān kē šawēd ud ōzanēd xyōn 14 bēwar
ud ān frašāward ī tō pus kē šawēd ud ōzanēd xyōn 13 bēwar . [9]

65 wištāsp-šā gōwēd
nūn čand āyēnd xyōn az bunag
ud ka aswār āyēnd čand mīrēnd ud čand abāz šawēnd .

66 gōwēd ǰāmāsp bidaxš kū
100 ud 30 ud ēk bēwar xyōn az bunag bē āyēnd
ka aswār āyēnd ēč zīndag abāz bē nē šawēnd bē ān ī ēk arzāsp ī xyōnan xwadāy .

67 ōy-iz yal spandyād gīrēd
u-š dast-ēw ud pāy-ēw ud gōš-ēw brīnēd u-š čašm-ēw pad ātaxš dazēd
u-š pad brīd-dumb xar-ēw abāz ō šahr ī xwēš frēstēd ud gōwēd kū
šaw ud gōw kū čē dīd az dast ī man yal spandyād .

68 ud pas gōwēd kay-wištāsp-šā kū
agar hamāg pus ud brād ud wispuhragān ī man kay-wištāsp-šā ud ān-iz ī hudōs ī-m xwah ud zan kē az pus tā duxt 30 aziš zād estēd ud hamāg murd bawēnd ēg-im ēn abēzag dēn ī māzdēsn[2] čiyōn-im az Ohrmazd padīrift bē nē hilam .

69 pas wištāsp-šā ō kōf sar nišīnēd zōr abāg būd 12 12 bēwar
arzāsp ī xyōnān xwadāy ō kōf sar [211] nišīnēd u-š zōr būd 12 bēwar bēwar .

70 ud ān tahm spāhbed ī nēw zarēr kārezār ōwōn nēw kunēd čiyōn ka Ādur-yazd andar ō nayestān ōftēd u-š wād-iz ayār bawēd
ka šamšēr frāz zanēd dah ud ka abāz wēzēd 11 xyōn ōzanēd
ka gušnag tišnag bawēd xōn <ī> xyōn wēnēd šād bawēd . [10]

[1] <plm'yy'>.
[2] <m'zdsn'>.

71 ud pas arzāsp ī xyōnān xwadāg az kōf sar nigāh kunēd ud gōwēd kū

az ašmāh xyōnān kē ast kē šawēd abāg zarēr kōxšēd[1] u-š kušēd ān ī tahm spāhbed ī nēw zarēr

tā zarr-stūn ī man duxt pad zanīh awiš daham kē andar hamāg šahr <ī> xyōnān zan-ēw az *ōy hu-čihrtar nēst .

72 u-š hamāg šahr ī xyōnān bidaxš kunam

čē agar tā šab zīndag[2] zarēr ēg nē dagr-zamān bawēd ka az amāh xyōnān ēč zīndag abāz bē nē pāyēd .

73 pas ān ī wīdrafš ī ǰādūg abar ō pāy[3] estēd gōwēd kū

man rāy asp zēn sāzēd tā man šawam .

74 ud asp zēn sāzēnd u-š wīdrafš ī ǰādūg abar nišīnēd

ud stānēd ān fraš ī afsūdag ī dēwān andar dōšox pad xešm ud zahr dēsīdag[4] pad āb ī bazzag[5] kerd estād

ud frāz ō dast stānēd ud andar razm dwārēd

wēnēd kū zarēr kārezar [212] čiyōn nēw kunēd frāz ō pēš nē ayārēd šudan .

75 u-š az nihān az pas frāz dwārēd šawēd ud zarēr rāy azēr ī kamar band ud azabar ī kustīg pad pušt bē zanēd ud pad dil bē widārēd ud bē ō zamīg abganēd

ud pas bē nišīnēd ān parrišn ī kamānān ud wāng ī nēw mardān .

76 pas wištāsp-šā az kōf sar nigāh kunēd ud gōwēd kū

*an[6] pad *ēd[7] dāram kū-mān ōzad zarēr ī ērān [11] spāhbed

čē nūn nē āyēd parrišn ī kamānān ud wāng <ī> nēw mardān .

77 bē az ašmāh ērān kē ast kē šawēd ud az zarērān kēn xwāhēd

tā ka-š ān *humāg[8] ī man duxt pad zanīh awiš daham kē andar hamag šahr ī ērān zan az ōy *hu-čihrtar[9] nēst .

78 u-š mān ud kadag ī zarēr spāhbedīh ī ērān awiš daham .

79 ēč ēr ud āzād passox nē dād

bē ān pus zarērān kōdak <ī> 7-sālag hōmānāg frāz ō pāy[10] estād ud gōwēd kū

---

1 MK <kwšyt>?
2 MK ?
3 <pyd>.
4 <dyyytk>.
5 <bwck>.
6 <HWEm>
7 <HWEyt>.
8 <hamāg>.
9 MK <hwyhltl>.
10 <p'y>.

man rāy asp ud zēn sāzēd tā man šawam ud razm <ī> ērān wēnam *wāspuhr[1] ī wištāspān wēnam ud ān tahm spāhbed ī nēw zarēr ī man pidar agar zīndag ayāb murdag čiyōn ast pēš ašmāh bayān gōwam . [213]

80 pas wištāsp-šā gōwēd kū
tō ma šaw čē tō abornāy hē[2] ud razmān pahrēz nē *dānē[3]
u-t angust pad tigr nē ōst estēd .

81 ma xyōn rasēnd ud tō ōzanēnd čē-šān zarēr-iz ōzad
pas xyōn dō nām barēnd kū-mān ōzad zarēr ī ērān spāhbed u-mān zad bastwar ī-š pus .

82 pas bastwar pad nihān ō ōy āxwarr-sālār gōwēd kū
wištāsp framān dād kū ān asp ka zarēr kōdak būd[4] bē ō bastwar dahēd .

83 ōy ī āxwarr-sālār asp zēn framāyēd kerdan ud bastwar abar nišīnēd
ud asp frāz hilēd ud [5]dušmen ōzanēd tā ō ān gyāg rasēd kū murdag nēw pidar wēnēd . [12]

84 ud nē dagr-zamān pāyēd gōwēd kū
alā *dārūg ī gyān-ōzan-it[6] kē amwašt
alā warāz pidarāwand tō kē amwašt
alā sēn ī[7] murwag bārag-it kē amwašt .

85 ka-t hamē ēdōn kāmist *kū[8] abāg xyōnān kārezār kunē
nūn ōzad abgand hē andar *ēn[9] razm
čiyōn a-gāh[10] a-ganǰ mardōm .

86 u-t ēn hangār/hudār wars ud rēš wādān wišuft estēd
u-t abēzag tan aspān xwast pad pāy u-t xāk ō grīw nišast
bē nūn čiyōn kunam čē agar az asp bē nišīnam ud tō [214] pidar sar andar kanār gīram u-t xāk az grīw bē gīram
ud pas sabukīhā abāz ō asp nišastan nē tuwān .

87 ma xyōn rasēnd ud man ōzanēnd čē-šān tō-iz kušt

---

1 <'spwhl>.
2 <HWE'y>.
3 <-yt>.
4 PT < abar nišast>.
5 MK <ywšm>.
6 <'p̄cnyt>.
7 <yyywwy>.
8 <AYKm>.
9 <amāh>.
10 MK?

pas xyōn dō nām barēnd kū-mān ōzad zarēr ērān spāhbed u-mān ōzad bastwar ī-š pus .

88 pas bastwar asp frāz hilēd ud dušmen zanēd tā ō pēš wištāsp-šā rasēd gōwēd kū
man šud ham u-m razm <ī> ērān drust dīd ud wāspuhr ī wištāspān .
89 u-m murdag dīd ān tahm spāhbed ī nēw zarēr ī man pidar
bē agar ašmāh bayān sahēd man hilēd tā šawam ud pidarān kēn xwāham .
90 pas gōwēd ǰāmāsp bidaxš kū hilēd ēd rahīg čē-š abar baxt estēd dušmen ōzanēd .

91 ud pas wištāsp-šā asp zēn framāyēd kerdan .
92 u-š bastwar abar nišīnēd
az kantigr ī xwēš tigr-ēw [13] dahēd u-š āfrīn padiš kunēd gōwēd kū
*nūn tigr[1] az man šawā[2] parwaz <'wwl> āyā[3]
pad harw[4] razm ud pād-razm-ēw tō pērōz <wnd'>.
pād-rōz nām āwarā ǰāwēdān rōzān dušmen murd āwarā . [215]
93 ud nūn bārag ud drafš <ī> im spāh ērān kār-om tō framāyā[5]
nām-āwurd ī bawā[6] yad-ō rōz ǰāwēd .

94 pas bastwar asp frāz hilēd ud dušmen ōzanēd
ud kārezār ōwōn nēw kunēd čiyōn zarēr <ī> ērān spāhbed kerd .

95 pas arzāsp xyōnān xwadāy az kōf sar nigāh kunēd ud gōwēd kū
ān kē ast ān kayān tag[7] rahīg kē gurd-wār asp dārēd ud gurd-wār zēn dārēd kārezār ōwōn nēw kunēd čiyōn zarēr <ī> ērān spāhbed kerd .
96 bē *an pad ēd dārēm kū ān az tōhmag[8] wištāspān zarērān kēn xwāhēd .

97 bē ašmāh xyōnān kē ast kē šawēd ud abāg ān rahīg kōxšēd
ēg-iš ān bēh-stūn[9] ī man duxt pad zanīh bē daham kē andar hamāg šahr ī xyōnān zan az *ōy hu-čihrtar nēst .
98 u-š andar hamāg šahr ī xyōnān bidaxš kunam

1 <kwtyl>.
2 <OZLWN'y>.
3 <'wwl 'yy'>.
4 <hl>.
5 <plm'y'>.
6 <bwp'y>.
7 <ky'w tk>.
8 Mk <thmk>.
9 <bšstwn>.

čē agar tā šab zīndag rahīg ēg nē dagr-zamān bawēd ī ka az amāh xyōnān ēč zīndag abāz nē mānēd .

99 pas widrafš ǰādūg abar ō pāy[1] estād u-š guft kū

man rāy [216] asp zēn sāzēd tā man šawam .

100 ud asp āhenēn-sumb ī zarēr bārag zēn sāzēnd ud wīdrafš ǰādūg abar nišast

ud stānēd ān fraš ī [14] afsūdag <ī> dēwān andar dōšox pad xešm ud zahr dēsīdag pad āb <ī> bazzag kerd estād

frāz ō dast stānēd ud andar razm dwārēd

wēnēd kū bastwar kārezār čiyōn nēw kunēd

frāz ō pēš nē ayārēd šudan pad nihān az pas frāz šawēd .

101 bastwar nigāh kunēd ud gōwēd[2] kū

druwand ī ǰādūg frāz ō pēš awar

čē man dāram bārag azēr rān bē tāxtan nē dānam

ud man dāram tigr andar kantigr bē wistan nē dānam

frāz ō pēš awar u-t ēn xwaš gyān appār kunam čiyōn-it ān tahm spāhbed zarēr man pidar kerd .

102 ud wīdrafš ǰādūg wistāx[3] šawēd frāz ō pēš šawēd

ud ān syā āhenēn-sumb ī zarēr bārag ka wāng ī bastwar āšnawēd čahār-pāy abar zamīg estād 900 ud 90 ud 9 wāng bē kunēd .

103 ud wīdrafš fraš wēzēd ud bastwar pad dast frāz padīrēd .

104 pas ruwān ī zarēr wāng kunēd kū

ēd fraš az dast bē abgan ud az kantigr ī xwēš tigr-ēw stān[4] ēd druwand passox kun[5] .

105 ud bastwar fraš az dast bē abganēd

ud az kantigr ī [217] xwēš tigr-ēw stānēd ud wīdrafš pad dil zanēd pad pušt bē widārēd

ud bē ō zamīg abganēd ud drōd[6] ō ruwān dahēd .

106 u-š bē wizīd ān mōg ī spēd ī pad murwārīd ī ham-zarr zarēr brahmag

ud xwad abar bārag ī zarēr nišīnēd ud bārag-iz xwēš pad [15] dast frāz padīrēd ud asp frāz hilēd

ud dušmēn ōzanēd tā ō ān gyāg rasēd kū grāmīg-kerd <ī> ǰāmāsp pus drafš ī pērōzān pad dandān dārēd ud pad dō dast kārezār kunēd .

---

1 <LGLE>.
2 MK <YMLLW>.
3 MK <st'hw>.
4 MK <-x1>.
5 MK -x2>.
6 MK <wwlt>.

107 garāmīg-kerd ud ān wazurg spāh ka bastwar wēnēnd *hāmōyēn zarēr rāy bramēnd[1] ud gōwēnd kū
ēdar čim āmad hē ka-t angust pad tigr nē ōst estēd ud razmān pahrēz nē dānē .

108 ma xyōn rasēnd ud tō ōzanēnd čē-š ān zarēr-iz ōzad
pas (xyōn) dō nām barēnd kū-mān ōzad zarēr <ērān> spāhbed u-mān ōzad bastwar ī-š pus .

109 pas bastwar gōwēd kū
pad pērōzīh dārē[2] tō grāmīg-kerd ǰāmāsp pus ēd drafš pērōzān
čē agar zīndag rasam ō pēš ī wištāsp-šā gōwam kū-t kārezār [218] čiyōn nēw kerd .

110 pas bastwar asp frāz hilēd dušmen ōzanēd tā ō ān gyāg rasēd kū yal nēw (spandyād kārezār
kunēd .)

111 spandyād ka bastwar wēnēd ān wazurg spāh ī ērān pad bastwar bē hilēd
xwad ō kōf sar šawēd ud arzāsp abāg 12 bēwar spāh az kōf sar zanēd ud bē ō dašt abganēd
ud spandyād zanišn ō gramīg-kerd spōzēd
grāmīg-kerd zanēd ud ō bastwar spōzēd .

112 ēg nē dagr-zamān bawēd ka az awēšān xyōnān ēč zīndag abāz bē nē mānēd bē ān ī ēk arzāsp ī
xyōnān [16] xwadāy .

113 ud ōy-iz ī yal spandyād gīrēd aziš dast-ēw ud pāy<-ēw> ud gōš-ēw brīnēd ud u-š čašm-ēw pad
ātaxš sōzēd
u-š pad brīdag-dumb[3] xar-ēw abāz <ō> šahr ī xwēš frēstēd .

114 gōwēd kū
šaw ud gōw kū-m čē dīd az dast man yal ī spandyād kū xyōnān čē dānēnd kū čē būd pad rōz
frawardīn andar azdahāg razm wištāspān . [219]

frazaft pad drōd šādīh ud rāmišn /
wahišt bahr ī bawād[4] wištāsp lūrāspān-iz ud zarēr bastwar ud spandyād pad ham ēwēn frašāward ī
wištāspān ud garāmīg-kerd puhr ǰāmāsp pād-husrō <ī> pād-yasn kē xwad-burd nām hēnd .

2 harwīn wāspuhragān gawān ēraxtārān gāh-ēw xwābar bawād pad wahišt bāmīg pad a-sar rōšnīh <ī>
nišēm warzāwandān .

3 harwīn abzōn bawād kū ruwān anōšag bawād kū dēn panāh nibišt hēd. šād pērōz bawād šādān-zād
puhr šādān darād .

---

1 MK <blymynd>?
2 <-‘y>.
3 MK <ybmw Y>.
4 <bwp’t>.

4 farrox ī bawād tā hazārān sālān yad-ō ī rōz fraškerd ābādān mēhan <ud> mān harwīn ud xīr abzōn bawād .

5 kū-tān xwad bē rāmēd agar ka xwānēd farrox nibēg pad ō šādīh rustēm mihrābān nām ayādēnēd kē-š pačēn nibištag būd; man dēn bandag mihrābān

PT 02. ŠAHRESTĀNĪHĀ Ī ĒRĀN ŠAHR

[šahr<estān>īhā ī ērān]

pad nām ī dādār ī weh abzōnīg

pad nām ud nērōg ud ayārīh ī dādār Ohrmazd ǰadag ī nēk .

1 šahr<est>ānīhā ī andar zamīg ī Ērān šahr kerd estēd ǰud ǰud būm kū kadām sar-xwadāy kerd pad gōkān abar ēn ayādgār nibišt estēd .

2 pad kust ī xwarāsān samarkand šahrestān kay-us ī kawādān bun fragand siyāwaxš ī kay-usān bē frazāmēnīd .

3 kay-husrō ī siyāwaxšān ānōh zād u-š warzāwand ātaxš wahrām ānōh nišāst .

4 pas Zardušt dēn āwurd az framān <ī> wištāsp-šā hazār ud dō-sad fragard pad dēn-dibīrīh pad taxtagīhā <ī> zarrēn kand ud nibišt ud pad ganǰ <ī> ān ātaxš nihād .

5 ud pas gizistag skandar sōxt ud andar ō drayāb abgand .

Page: 221

6 sugd ī haft āšyān u-š haft āšyānīh ēd kū haft āšyān andar būd: ēk ān ī J̌am ud ēk <ān> ī azdahāg ud ēk ān <ī> Frēdōn ud ēk ān ī manūčihr ud ēk ān ī kay-us ud ēk ān ī kay-husrō ud ēk ān ī luhrāsp ud ēk ān ī wištāsp-šā .

7 pas gizistag frāsiyāg ī tūr harw ēk nišēmag ī šāhān uzdes-zār-ēw bašn padiš kdrd .

8 andar baxl ī bāmīg šahrestān <ī> nawāzag spandyād ī wištāspān kerd .

9 u-š warzāwand ātaxš wahrām ānōh nišāst u-š nēzag ī xwēš ānōh bē zad u-š ō yabbū-xāgān ud siŋǰēbīk-xāgān ud čōl xāgān ud wazurg-xān ud gōhram ud tuzāb ud arzāsp ī xyōnān-šā paygām frēstīd kū nēzag ī man bē nigerēd harw kē pad wēzišn ī ēn nēzag nigerēd čē andar ō Ērān šahr dwārēd .

Page: 222

10 šahrestān ī xwārazm narsēh ī yahūdagān kerd .

11 šahrestān ī marw-rōd wahrām ī yazdagirdān kerd .

12 šahrestān ī marw ud sahrestān <ī> harē gizistag skandar ī harōmīg kerd .

13 šahrestān <ī> pōšang šāpuhr ī ardašīrān kerd u-š pad posang puhl-ē-wazurg kerd .

14 šahrestān <ī> tūs tūs ī nōdarān [kerd ī] nōh-sad sāl spāhbed būd. pas az tūs spāhbedīh ō zarēr ud az zarēr ō bastwar ud az bastwar ō karazm mad .

15 šahrestān ī nēw-šāpuhr šāpuhr ī ardašīrān kerd pad ān gāh ka-š pāhlēzag <ī> tūr ōzad u-š pad ham gyāg šahrestān<-ē> framūd kerdan .

16 šahrestān ī kāyēn kay-luhrāsp ī wištāsp pid kerd .

17 andar gurgān šahrestān ī dahestān xwānēnd narsēh ī aškānān kerd

18 šahrestān <ī> kūmis <ud> panǰ burg azdahāg pad šabestān kerd mānišn <ī> pārsīgān ānōh būd pad Page: 223 xwadāyīh yazdgird ī šāpuhrān kerd andar tāzišn ī čōl nērōg<-ē> pāhr ān ālag .

19 šahrestān <ī> panǰ-husrō:šād-husrō must-ābād-<husrō> ud wisp-šād-husrō ud hu-bōy-husrō šād-farrox-husrō kawādān kay-husrō kerd <ud> nām nihād .

20 u-š frasp-ēw kē ē sad ud haštād frasang drahnāy ud wīst <ud> panǰ šāh-ārešn bālā ē sad ud haštād dar kōšk <ud> dastgird andar framūd kerdan .

21 pad kust<ī> xwarwarān šahrestān ī tīsifōn az framān ī tūs warāzag ī gēwagān kerd .

22 šahrestān <ī> nasībīn warāzag <ī> gēwagān kerd .

23 šahrestān ī ōrhāy narsēh ī aškānān kerd .

24 šahrestān ī bābēl pad xwadāyīh <ī> J̌am kerd u-š tīr abāxtar ānōh bē bast pad mārīg <ī> haft <ud> dwāzdah axtarān ud abāxtarān ud haštom bārag pad ǰādūgīh ō mihr azērīg bē nimūd .

25 šahrestān ī hērat šāpuhr ī ardašīrān kerd u-š mihr-zād ī hērat marz-bān pad war ī tāzīgān bē gumārd .

Page: 224

26 šahrestān ī hamadān yazdgird ī šāpuhrān kerd kē-šān yazdgird ī dabar xwānēnd .

27 andar māh ud kust ī nihāwand ud war <ī> wahrām-āwand šahrestān-ēw wahrām ī yazdgirdān kerd kē-šān wahrām gōr xwānd .

28 wīst-ēw šahrestān ī andar padišxwārgar kerd estēd čē ēg-iš az framān ī armāyīl awēšān kōfyārān kerd kē-šān az azdahāg kōf pad šahryārīh windād estād .

29 kōfyār haft hēnd <pad> dumbāwand: wisēmagān ud āhagān ud wispūr ud sōbārān ud musragān ud barōzān ud marinzān .

30 ēn ān būd kē-šān az azdahāg kōf pad šahryārīh windād estād .

31 šahrestān mūsel pērōz šāpuhrān kerd .

32 nōh šahrestān andar zamīg gazīrag kerd estēd āmitūs kēsar brādar-zād kerd .

33 wīst čahār šahrestān andar zamīg šām <ud> frīgā ud kufah ud makkah ud madīnag gāh kerd estēd ast šāhān šāh ast kēsar .

Page: 225

34 pad kust nēmrōz šahrestān ī kābul ardašīr ī spandyādān kerd estēd .

35 šahrestān raxwat rahām ī gōdarzān kerd pad ān gāh ka-š asp warz-bar ī tūr ōzad u-š yabbū-xāgān az ānōh stō bē kerd .

36 šahrestān ī bost bastwar <ī> zarērān kerd pad ān gāh ka wištasp-šā dēn yaštan pad frazdān būd ud bunag ī wištāsp ud abārīg wāspuhragān andar nišāst .

37 šahrestān ī frāh ud šahrestān zāwalestān rōdstahm ī sīstān-šā kerd

38 šahrestān zarang naxust gizistag frāsiyāg ī tūr kerd u-š warzāwand ātaxš karkōy ānōh nišāst

u-š manuščihr andar ō padišxwārgar kerd u-š Spandarmad pad zanīh xwāst

ud Spandarmad andar ō zamīg gumēxt šahrestān awērān kerd u-š ātaxš afsārd

ud pas kay-hu-sraw siyāwašān šahrestān abāz kerd u-š ātaxš karkōy abāz nišāt ud ardašīr bābagān šahrestān bun pad frazāmēnīd .

39 šahrestān kirmān pērōzān kirmān-šā kerd .

Page: 226

40 šahrestān weh-ardašīr pad sē xwadāy kerd ud ardašīr bābagān pad frazāmēnīd .

41 šahrestān staxr ardawān ī pārsīgān-šā kerd .

42 šahrestān dārāb-kird dārāy ī dārāyān kerd .

43 šahrestān weh-šāpuhr šāpuhr ī ardāšīrān kerd .

44 šahrestān gōr-ardasīr-xwarrah ardāšīr bābagān kerd .

45 šahrestān tawwag humāy ī čihr-āzādān kerd .

46 šahrestān ī Ohrmazd ardašīrān <ud> šahrestān ī rām-Ohrmazd Ohrmazd nēw šāphrān kerd .

47 šahrestān šūs ud šūstar šīšīnduxt zan ī yazdgird šāpuhrān kerd čiyōn duxt ī rēš-galūdag yahūdagān-šā mād-iz ī wahrām ī gōr būd .

48 šahrestān ī wandōy-šāpuhr ud šahrestān ī ērān-kerd-šāpuhr šapuhr ī ardašīrān kerd. u-š palābād nām nihād .

49 šahrestān ī nahr-tīrag pad duš-xwadāyīh ī azdahāg pad šabestān kerd ud zēndān ī Ērān šahr būd zēndān aškān nām būd .

50 šahrestān simrān Frēdōn ī ādwēnān kerd u-š maswar. simrān-šā ōzad u-š zamīg ī simrān abāz xwēsīh Page: 227 Ērān šahr āwurd u-š dašt tāzīg pad xwēsīh ud ābādīh bē ō baxt-hu-sraw ī tāzīg-šā dād paywand dārišn ī xwēš ray .

51 šhrestān ī ārēst šāpuhr ī ardašīrān kerd .

52 šahrestān ī asūr ud šahrestān ī weh-ardašīr [ardašīr] ī spandyādān kerd. u-š ōšag ī hagar marzbān gund-gar ud burg-gar pad war ī tāzīgān bē gumārd .

53 šahrestān ī gay gizistag aleksandar ī flīpān kerd mānīšn ī yahūdān ānōh būd <ī> pad xwadāyīh <ī> yazdgird ī šāpuhrān nīd az xwāhišn ī šīšīnduxt ī-š zan būd .

54 šahrestān ī ērān-āsān-kerd-kawād <kawād> pērōzan kerd .

55 šahrestān ī aškar wahrām ī yazdgirdān kerd .

56 šahrestān ī ādurbādagān ērān-gušnasp ī ādurbādagān spāhbed [kerd] .

57 šahrestān ī wan wan ī gulaxšān kerd ud pad zanīh ō kay-kawād mad

ud drubuštīh arwand-asp <ī> tūr ī brād-rōš ī karb pad ǰādūgīh kerd pānagīh ī gyān xwēš [p. 228] rāy .

58 pad kust ādurbādagān šahrestān ī ganzag frāsiyāg tūr kerd .

59 šahrestān ī āmōγ zandīg ī purr-marg kerd. Zardušt ī Spitāmān az ān šahrestān būd .

60 šahrestān ī bagdād abū-gāfar čiyōn-šān abū-dawānīg xwānd kerd .

pad pērōzīh āwišt .

frazaft pad drōd šādīh rāmišn .

PT 03. ABDĪH UD SAHĪGĪH Ī SĪSTĀN

pad nām ī yazdān

1 abdīh ud sahīgīh ī zamīg ī sīstān az abārīg šahrīhā ēd rāy abērtar ud weh .

2 ēk ēn kū rōd ī hēdmand ud war ī frazdān ud zrēh ī kayānsēy ud gar usdāštār andar zamīg ī sīstān .

3 zāyīšn ud parwarišn ī Ōšīdar ud Ōšīdarmāh <ud> Sōšāns ī Zarduštān ī Spitāmān aziš rīst-āxēz kerdan .

4 ēk ēn kū paywand ud tōhmag ī kayān dahībedān pad ēn kišwar wizend awiš mad .

5 az frazendān ī Frēdōn salm kē kišwar ī hrōm ud tūč kē turkestān pad xwadāyīh dāšt ēriǰ ērān dahībed būd u-š<-ān> bē ōzad .

6 ud az frazendān <ī> ēriǰ bē kanīg-ēw ēnyā kas bē nē mānd .

7 ud pas Frēdōn ō war frazdān nīd ud pad nihān dāšt tā <n->ohom paywand ka az ān kanīg pus zād .

8 pas Frēdōn ō war ī frazdān šud u-š az ardwisūr anāhīd Page: 230 <ud> abārīg yazdān kē andar sīstān gāh <ud> mehmānīh abardar āyaft xwāst pad abāz ārāstan <ī> Ērān šahr ud xwarrah <ī> kayān; āyaft windād abāg manūščihr ud awēšān ērān āfrīn

9 ēk ēn kū wištāsp-šā dēn pad war ī frazdān kerd rawāgīh .

10 fradom pad sīstān ud pas pad abārīg šāhrīhā. pad ham-pursagīh ī Zardušt ud sēn <ī> ahūmstūdān ī bustīg čiyōn <az> hāwištān ī Zardušt fradom pad <ē->; sad hāwištīh ōy būd .

11 dēn <andar> sīstān ō čāštan rawāg dāštan rāy nask nask pad dūdag <ī> wehān frāz frēstīd

12 was-ēw baγān yasn-iz xwānd čiyōn yasn burzmihr ī Zardušt pad wirastagīh ī ān būd <ud> windād

13 ka gizistag alaksandar ī hrōmā ō Ērān šahr mad Page: 231 awēšān kē pad brāh ī moγ-mardīh raft grift ōzad .

14 mard ud rēdag ēw-čand ō sīstān āmad hēnd

15 nask-ēw būd ī zanān būd ī aburnāyīg-ēw nask-ēw <yw'yyywc'> xwast warm kerd estād.

pad-iz <PWN ME> ān rāh dēn andar Sīstān abāz yašt ud ārāst ud wirāst nōg nōg.
bē pad Sīstān ēnyā <’yywš> abārīg gyag nē warm

16 man kē pad ān gyāg hamāg dēn-ēw yazēm šādīh guharīgānīh rāy hādōxt-ēw framāyēnd yaštān.
frazaft pad drōd šādīh rāmišn šād ud farrox ud dagr-zīyišn ud pērōz-gar ud ahlaw kāmag-hanǰām
bawād kē nibišt kē xwēš ud kē xwānēd. ašəm

PT 04. HU-SRAW Ī KAWĀDĀN UD RĒDAG-Ē

pad nām ī yazdān

1 ērān-winnārd-kawādīg rēdag-ēw wāspuhr nām dast ēr-kaš pēš ī šāhān-šāh estād .

2 u-š stāyišn ud āfrīn was kerd .

3 u-š guft kū šāhān-šāh anōšag ud ǰāwēdān haft-kišwar xwadāy ud kāmag hanǰām bēd .

4 framāyēd niyōxšīdan! dūdag kē man aziš būd hēm āzādīh wehān niyāgān ī ašmāh rāy hamāg nāmīg ud tuwāngar kām-zīyišn būd hēnd .

5 u-šān xīr pad abāyist ī xwēš estād .

6 u-m ōy ī pid pad aburnāyīh bē widerd <ud> mād kē<-š> man pus būd hēm bē man ēnyā anē pus nē būd .

7 u-šān bahrag man pad stūr ī pid <pad> pārag ī stabr xwarišn ī gōnag gōnag ud brahm ī xūb čābuk nēk dāšt hēm .

8 pad hangām ō frahangestān kerdan būd ham u-m pad frahang kerdan saxt awištāft ham . [233]

9 u-m yašt ud hādōxt ud *baγān-yasn[1] ud ǰud-dēw-dād hērbedīhā warm gyāg gyāg zand niyōxšīd estād .

10 u-m dibīrīh ōwōn kū xūb-nibēg ud raγ-nibēg bārīk dānišn-kāmag ud kārān-dōst ud frazānīg-saxwan ham .

11 u-m aswārīh ud kamān-warīh ōwōn kū pad farrox abāyēd dāštan ān dad kē tar asp sar man andar tuwān widerdan

12 u-m nēzagwarīh ōwōn kū pad wadbaxt abāyēd <dāštan> ān aswār kē pad asp ud nēzag ud šamšēr ō ham-rānīh ud ham-nibardīh ī man āyēd ud pad-iz asprēs čawgān anāsūd ud damān afrasāgīhā-iz azēr tang ud pad sar asp afragūdīhā ēdōn zanēm čiyōn rōy-gar-ēw kē čakuč payān hamāg abar ē gyāg paydāg .

13 pad čiyōn win ud barbut ud tambūr ud kennār ud harw srōd čēgāmag ud pad-iz ī paywāzag-guftan pā-wāzīg kerdan awestād mard hēm .

14 ud pad čē tis ī stāragān abāxtarān ēdōn andar šud hēm Page: 234 kū awēšān kē andar ān pēšag hēnd hamāg andar man tis-ēw xwār hēnd .

15 ud pad čatrang ud nēwardaxšīr ud haštpāy kerdan az hamahlān frāztar hēm .

16 pad čē zamb dō ēwēnag bastan rāy azēr ī rēšag windād gušnasp nišīnēm .

17 bē nūn dūdag wišuft ud nizār ud tabāh bē būd ud mād-iz pad wahišt šud .

18 ud ka-tān pad yazdān pahlomīh sahēd pad tis man framāyēd nigerīdan .

19 šāhān-šāh ō rēdag guft kū ka tō rēdag ēdōn xwaš ārzūg hē u-t xōg pad xwarišn xwaš ud brahmag ī xūb ud čabuk andar būd estēd

[1] <w'nyysn>.

20 bē gōw kū xwarīšn-ēw kadām xwaštar ud pad mizag-tar. gōwēd rēdag kū anōšag haft-kišwar xwadāy kāmag hanǰām framāyēd šnūdan; xwarišn-ēw ān xwaštar ud pad mizagtar ī andar gušnagīh ud tan-drustīh ud abē-bīmīh xwarēnd .

21 bē ān pad mizagtar wahīg ī dō māhag kē pad šīr ī mādar ud ān-iz ī gāw parward estēd rūdan ambarag ka abāg āb-kāmag handūd xwarēnd ayāb sēn ī gāw frabīh pad spēd-bāg xūb poxtan pad šakar ud tabarzad Page: 235 xwardan .

22 šāhān-šāh passandīd u-š pad rāst dāšt .

23 didīgar framāyēd pursīdan kū murw-ēw kadām xwaštar ud pad-mizagtar .

24 gōwēd rēdag kū anōšag bawēd ēn and murw hamāg xwaš ud nēk .

25 fraš-murw čor ud karak tadar <ud> tīhōg spēd-dumbag sūrparrag ud.....(?) ud.....(?) ud čakōk .....(?) ī parwardag ud kulang ǰuwān ud čarz ī tīr-māhīg kabk-anǰīr ud xašēnsār ud murw-ābīg .

26 bē abāg karak ī kadagīg ī ǰuwān kē pad šāhdānag ud kāmag ī ǰawēn ud rōγn ī zaytān parward estēd <ēč murw> tāxt nēst ranǰāg kerdan pēš pad rōz ī kuštan rūdan pad pāy-ēw āgustan ud rōz ī didīgar pad gardan āgu<-stan pad> sōrābag brišt<-an> az ān murw <ī> xwaš ān <ī> pust xwastar ud az pušt ān xwaštar ī ō Page: 236 dumb nazdīktar .

27 šāhān-šāh passandīd u-š pad rāst dāšt .

28 sidīgar framāyēd pursīd<-an> kū az ān ī pad afsard nihēnd gōšt-ēw kadām xwaštar .

29 gōwēd rēdag kū anōšag bawēd ēn and hamāg gōšt xwaš ud nēk .

30 gāw ud gōr ud gawazn ud warāz ud uštar-kawādak gawdar ī ēk sālag ud gāw-mēš ud gōr ī kadagīg ud xūg ī kadagīg .

31 bē abāg gōr ī ǰuwān kē pad aspast <ud> ǰaw parward estēd ud pīh dārēd u-š pad sik ī truš....(?) ud čāšnīg ēwēnīhā dahēnd u-š pušt pad halām nihēnd afsardī ān weh <us> xwastar .

32 šāhān-šāh passandīd ud pad rāst dāšt .

33 čahārōm framāyēd pursīdan kū xāmīzī kadām tarrtar .

34 gōwēd (rēdag kū anōšag bawēd xāmīzī xargōš tarrtar ud asprōd hambōytar ud nām-war <ud> pad mizagtar ud dil ī <ta->dar hugugārtar .

35 bē abāg āhūg ī mādag ī starwan kē afsard estēd ud pīh dārēd ēč xāmīz pahikār nēst .

36 šāhān-šāh passandīd (u-š pad rāst dāšt .

Page: 237

37 panǰōm framāyēd pursīd<-an> kū rōγn-xwardīg-ēw kadām weh ud xwaštar

38 gōwēd rēdag kū anōšag bawēd ēn and rōγn-xwardīg hamāg xwaš ud nēk .

39 pad hāmīn ān lawzēnag ud gōzēnag ud gōz afrōšag ud čarb afrōšag ud čarb-angust kē az čarz ayāb az ān ī āhūg kunēnd pad rōγn ī gōz wirēzēnd

40 pad zamestān ān lawzēnag šiftēnag ud wafrēnag ud tabarzad ud gišnīz āwurd

41 bē abāg parwardag ī az āb ī sēb <ud> bēh ī....(?) kerd estēd ēč rōγn-xwardīg pahikār nēst .

42 šāhānšāh passandīd ud u-š pad rāst dāšt .

43 šašōm framāyēd pursīd<-an> kū ambag-ēw kadām xwaštar .

44 gōwēd rēdag kū anōšag bawēd ēn and ambag-ēw hamāg xwaš ud nēk .

45 wahār-wādrang ka abāg pōst xwarēnd bēh ud....(?) ud halīlag ud gōz ī tarr <ud> wādrang ud wahman ī spēd .

46 bē abāg sanǰībil ī čīnīg halīlag ī parwardag ēč ambag Page: 238 pahikār nēst .

47 šāhān-šāh passandīd ud u-š pad rāst dāšt .

48 haftōm framāyēd pursīd<-an> kū dārēnag-ēw kadām xwastar .

49 gōwēd rēdag kū anōšag bawēd ēn and dārēnag hamāg xwaš ud nēk .

50 anārgēl ka abāg šakar xwarēnd pad hindūg anārgēl xwānēnd ud pad pārsīg gōz ī hindūg xwānēnd .

51 bistag gurgānīg ka pad sōrābag brēzēnd naxōd ī tarr kē abāg āb-kāmag xwarēnd .

52 xormā ī ērānīg kē pad gōz āgand estēd bistag tarr ud šiftālūg ī armanīg balūt šāh-balūt ud šakar ud tabarzad

53 bē hamwār abāg šā-dānag ī syā-razūrīg kē pad pīh pāzen brišt estēd ēč dārēnag pahikār nēst čē xwaš pad xwardan hu-bōy pad dahān hugugārd pad aškambag ud pad-iz ān kār frāztar .

54 šāhān-šāh passandīd u-š pad rāst dāšt .

55 (haštōm framāyēd pursīd<-an> kū may-ēw kadām weh ud xwaštar .

Page: 239

56 gōwēd rēdag kū anōšag bawēd ēn and may hamāg nēk <ud> xwaš .

57 may kanīg ka nēk wirāyēnd ud may ī harīwag ud may ī marw-rōdīg ud may ī bustīg bādag ī halwānīg .

58 bē hamwār abāg may ī asūrīg bādag ī wāzrangīg ēč may pahikār nēst .

59 šāhān-šāh passandīd ud u-š pad rāst dāšt .

60 nōhōm framāyēd pursīdan kū huniyāgar-ēw kadām xwaštar ud weh .

61 gōwēd rēdag kū anōšag bawēd ēn and huniyāgar hamāg xwaš <ud> nēk .

62 čang-sarāy win-sarāy ud kennār-sarāy ud....(?) ud....(?) ud tambūr sarāy barbut-sarāy ud nāy-sarāy ud dumbalag-sarāy....(?) ud dīrak-rasan-wāzīg ud zanǰīr-wāzīg ud dār-wāzīg ud mār-wāzīg ud čambar-wāzīg ud tigr-wāzīg ud tās wāzīg ud wandag-wāzīg ud andarwāy-wāzīg....(?)....(?) tambūr ī meh (sarāy spar-wāzīg zēn-wāzīg ud gōy-wāzīg ud zīl-wāzīg (?) šamšēr-wāzīg ud dašnag-wāzīg ud warz-wāzīg ud šīšag-wāzīg ud kabīg-wāzīg. ēn and Page: 240 huniyāgar hamāg xwaš ud nēk .

63 bē abāg čang-sarāy ī kanīg {!} ī nēkōg pad šabestān [kanīzag ī čang-sarāy weh] ka-š wāng tēz ud xwaš-āwāz pad-iz ān kār nēk šayēd <ud> win-sarāy <pad> xwaran ī wazurg ēč huniyāgar pahikār nēst .

64 šāhān-šāh passandīd u-š pad rāst dāšt .

65 dahōm framāyēd pursīdan kū andar may (fradom ud didīgar sidīgar ud čahārōm panǰōm ud šašōm ud haftōm čē gōwē .

66 gōwēd rēdag kū anōšag bawēd mardān ī pahlom andar may fradom hu-bōy ud didīgar dārēnag ud sidīgar halīlag ī parwardag čahārōm xāmīz ud panǰōm bazmāwurd šašōm weh šām ud haftōm rōγn-handūdag-bē-xuftag

67 šāhānšāh passandīd ud pad rāst dašt .

68 yāzdahōm framāyēd pursīdan kū sprahm-ēw kadām hu-bōytar .

69 gōwēd rēdag kū anōšag bawēd mardān ī pahlom Page: 241 sprahm-ēw yāsaman hu-bōytar čē-š bōy ēdōn čiyōn bōy ī xwadāyān mānēd .

70 husrō sprahm bōy ēdōn čiyōn bōy ī šahryārān .

71 gētīy bōy ēdōn čiyōn bōy huniyāg .

72 gul bōy ēdōn čiyōn bōy (.... .

73 nargis bōy ēdōn čiyōn ǰuwānīh .

74 hērīg suxr (bōy ēdōn čiyōn bōy ī dōstān .

75 hērīg ī zard bōy ēdōn čiyōn zan ī āzād ka nē rōspīg .

76 kāpūr bōy ēdōn čiyōn dastwarīh .

77 ud saman ī spēd bōy ēdōn čiyōn bōy ī frazendān .

78 ud saman ī zard bōy ēdōn čiyōn bōy ī zan ī āzād ka nē rōspīg .

79 sōsan ī spēd bōy ēdōn čiyōn dōstīh .

80 ud marw ī ardaxšīrān bōy ēdōn čiyōn bōy ī mādar .

81 marw ī spēd bōy ēdōn čiyōn bōy ī pidarān .

82 wanafšag bōy ēdōn čiyōn bōy kanīzagān .

83 šā-esprahm bōy ēdōn čiyōn bōy grāmīgān .

84 mōrd bōy ēdōn čiyōn dahībedān .

85 nīlōpal bōy ēdōn čiyōn bōy tuwāngarīh .

86 ud marzangōš bōy ēdōn čiyōn bōy biziškīh .

87 spēdag bōy ēdōn čiyōn bōy wēmārān .

Page: 242

88 palangmušk bōy ēdōn čiyōn nēkīh

89 kūpal bōy ēdōn čiyōn hu-srawīh .

90 nastaran bōy ēdōn čiyōn zan pīr .

91 munǰ ka nē škōfēd bōy ēdōn čiyōn zan kāmgīh ud ka škōft estēd bōy ēdōn čiyōn bōy grāmīgān .

92 sīsīmbar bōy ēdōn čiyōn āzādagīh .

93 bōy ēn hamāg sprahmīhā andar yāsaman tis-ēw xwār čē bōy ō bōy ī xwadāyān mānēd .

94 šāhān-šāh passandīd ud pad rāst dāšt .

95 dawāzdahōm framāyēd pursīd<-an> kū zan-ēw kadām weh .

96 gōwēd rēdag kū anōšag bawēd zan-ēw ān weh ī pad-menišn mard dōst u-š abzōnīh nē bālāy mayānǰīg u-š war pahn sar kūn gardan hambast u-š pāy kōtāh ud mayān bārīk ud azēr pāy wišādag angustān dagrand u-š handām narm ud saxt -āgand ud bēh pistān ud u-š nāxun wafrēn

u-š gōnag anārgōn u-š čašm wādām ēwēn ud lab wassadēn ud brūg tāgdēs Page: 243 <dandān> spēd tarr ud hōšāb ud gēsū syā ud rōšn drāz ud pad wistarg ī mardān saxwan nē a-šarmīhā gōwēd .

97 šāhān-šāh passandīd ud pad rāst dāšt .

98 šāhān-šāh guft kū tō was mādag kāmag hē .

99 rēdag guft kū anōšag bawēd mardān pahlom kē ān dah hazār kanīzag andar mašk abarzēn ī tō hēnd ēn-šān kāmag ī ēn-šān tis bowandag abarīh <ī> rāmistan ī ašmāh rāy guft<-an> .

100 šāhān-šāh passandīd ud pad rāst dāšt .

101 sēzdahōm framāyēd pursīd<-an> kū bārag-ēw kadām weh .

102 gōwēd rēdag kū anōšag bawēd ēn hamāg bārag nēk asp ud astar ud uštar tazāg ud stōr ī bayaspānīg .

103 bē hamwār abāg bārag ī gāwistānīg ēč bārag pahikār nēst .

104 šāhān-šāh passandīd ud pad xūb dāšt .

105 pas šāhān-šāh ō māh-husrō ī anōš-husrō framūd kū ǰār-ēw pad tis ī ēn rēdag abar rasēd dawāzdah hazār drahm ī purr dahēd ud tis ī ēn rēdag guft harw rōz pad Page: 244 uzmāyišn abar rasēd harw rōz xwarišn ī ēn rēdag guft kū ārāstag ud wirāstag pēš amāh dārēd tā abar rasēm .

106 u-š harw rōz čahār dēnār framūd dād<-an> .

107 pas az ān māhīgān ēw-čand rēdag ō dar šāhān-šāh mad ud darbān sālār rāy ō pēš šāhānšāh frēstīd .

108 u-š pad nibištag ōwōn nibišt estād kū anōšag bawēd mardān pahlom az ganǰ ī dād šāhān-šāh pad padēxīh ī xwarīšn čābuk abē-āhōg hēm .

109 ud ka-tān sahēd andar kār ī amāh sazāgīhā nigerišn framāyēd kerdan ud ka andar ān handāzišn šāhān-šāh hamāg kerd

110 asūrestān sālār frāz šud ō šāhān-šāh guft kū anōšag bawēd mardān pahlom āgāh framāyēd būdan kū dō šagr āmad kē asp ramagān az gyāg ī xwēš spōxtag dārēd .

111 agar ašmāh abar sahēd ān šagrān az asp ramagān abāz framāyēd dāštan .

112 šāhān-šāh andar zamān rēdag ō pēš xwāst u-š guft kū hunar šāyendagīh ī tō abāyēd ka ān šagrān rāy zīndag ō amāh āwarēd .

Page: 245

113 ud rēdag pad ham zamān šud .

114 andar rāh zan-ēw dīd ī was nēkōg .

115 rēdag bē ān zan guft kū agar-at sahēd man rāy hilē tā abāg tō kāmag wizārom {!} .

116 zan ō rēdag guft kū agar ān wināhīhā ī tā im rōz man kerd hēm tō bē padīrē ud ān kerbagīhā ī tō tā im rōz kerd hē bē man abespārē tō rāy bē hilēm tā abāg man kāmag wizārē .

117 ud rēdag andar-iz zamān pēš ān abāz gašt ud raft ud ān waran bē nē wizārd .

118 ō widār ī šagrān šud ud pad widār šagrān bē nišast ud harw dō šagr rāy pad kamand bē grift ud zīndag ō pēš šāhān-šāh āwurd .

119 šāhān-šāh abd sahist ō rēdag guft kū šaw šagrān rāy bē ōzan ud rēdag šud ud šagrān rāy bē ōzad .

120 ud pas rēdag pad šahr wazurg marzbān framūd kerdan .

121 pas az ān āgāhīh ō šāhān-šāh rasīd ka rēdag ō griftan šagr šud andar rāh zan-ēw dīd bē ān zan šud ud zan rāy {!} čē guft ud ān zan ō rēdag čē passox dād ud rēdag az ānōh frāz raft ud ān waran bē nē wizārd .

122 ud šāhān-šāh ka-š ān saxwan āšnūd guft kū ān rēdag was pad-xrad būd ka ān wināhīhā bē nē padīrift ud ān waran bē nē wizārd bē hišt .

123 hān! kē ōy tā-š būd ka hamāg ēn kārīhā guft kerd .

Page: 246

124 rēdag gāh ud pāyag wazurg būd ud az ān frāz pad nazdīk ī xwēš dāšt .

125 anōšag ruwān bawād husrō ī šāhān-šāh ī kawādān ud ān rēdag ī xwaš-ārzūg. ēdōn bawād .

frazaft pad drōd šādīh rāmišn . [39]

PT 05. HANDARZĪHĀ Ī PĒŠĒNĪGĀN I

pad nām ī yazdān

1 xwāstag ī tan-drustīh weh .

2 ud frazend ī ahlāyīh weh .

3 ud brād ī hu-srawīh weh .

4 pānag ī xwēškārīh weh .

5 hambāz ī zan nēk weh .

6 hambār ī kerbag weh .

7 dōst ī ruwān ī xwēš weh rāyēnīdār ī gāhānīg .

8 pad hamāg kār ud dādestān rāstīh bowandag-menišnīh weh .

9 pad dō gēhān abē-bīmīh weh .

frazaft pad drōd .

PT 06. HANDARZĪHĀ Ī PĒŠĒNĪGĀN II

pad nām ī yazdān

1 pad dād ud dēn raftan .

2 ud pid ud mād nē āzārdan .

3 husāzagīh abāg brādarān ud dōstān ud xwēšān nazdīkān [248] ud paywand kerdan dāštār ī zan husaxwan[1] būdan .

4 pad xīr ī kerbag tuxšīdār[2] būdan

5 ud harw rōz abāg xwēš tan āmār[3] bē kerdan kū

im[4] rōz čē sūd ud čē ziyān čē kerbag ud čē wināh

ud čand pad rāh ī frārōn raft hēm ud čand pad rāh ī abārōn

čē ēn gētīy aspinǰ ī ēk-rōzag hōmānag ǰāwēdān ānōh abāyēd būdan .

6 ud pad kerbag ud bazag[5] āmār bawēd .

7 čē harw kē-š kerbag wēš kū wināh ēg-iš srōš-ahlīy[6] dast gīrēd ō wahišt [40] nayēd[7] .

8 ōy kē wināh wēš kū kerbag ēg-iš *wizarš[8] dēw dast gīrēd ō dōšox nayēd[9]

ka griyēnd nē aboxšāyēnd[1] ud ka wāng kunēnd nē niyōxšēnd .

---

1 PT <NYŠE'n MWŠ>.
2 MK tuxšāyīdār.
3 MK <šm'l>.
4 MK <amāh>.
5 MK <bwck>.
6 MK <slwšhlyd>.
7 MK <YZYLWNyt>.
8 MK <wyzš>.
9 MK <YZYLWNx1>.

9 abdom abestān pad tō kunišn ī xwēš .

frazaft pad drōd šādīh ud rāmišn .

PT 07. HANDARZĪHĀ Ī PĒŠĒNĪGĀN III

pad nām ī yazdān

1 pad-dard ast kē xrad nē dārēd .

2 ranǰwar ast kē zan nē dārēd . [249]

3 abē-nām ast kē frazend nē dārēd .

4 duš-arz ast kē xwāstag nē dārēd .

5 sust ast kē kas nē dārēd .

6 az ēn hamāg ōy wattar kē ruwān nē dārēd .

frazaft .

PT 08. HANDARZĪHĀ Ī PĒŠĒNĪGĀN IV

pad nām ī yazdān

1 dānāgīh <rāy> tāg nēst .

2 *areškīh[2] rāy nām nēst .

3 gētīy rāy pāyišn nēst .

4 ǰuwānīh rāy nāzišn/wāzišn nēst .

5 xwāstag <rāy> burzišn nēst .

6 zīndagīh rāy rāmišn nēst .

7 zurwān <rāy> dārūg nēst .

8 margīh <rāy> čārag nēst .

9 zanān rāy xrad nēst .

10 xwadāy <rāy> hambāz nēst .

11 ud kē[3] hamāg ōy wattar kē bē mīrēd xwadāy *az ōy[4] hušnūd nēst . [250]

12 ud harw kē xwadāy az ōy hušnūd nēst ōy rāy andar wahišt bāmīg gyāg nēst .

frazaft pad drōd ud šādīh ud rāmišn . [41]

---

1 T <’p̄whš’’nd’>.

2 PT <lyškyh>.

3 PT emends to az ēn.

4 MK only <OL>.

PT09. PAND-NĀMAG Ī ZARDUXŠTĀN AZ ČĪDAG HANDARZ Ī PŌRYŌTKĒŠĀN

pad nām ī yazdān .

1. pōryōtkēšān ī fradom dānišnān pad paydāgīh ī az dēn bē guft estēd kū
harw mardōm ka ō dād ī 15-sālag rasēd ēg-iš ēn and tis bē dānistan abāyēd kū
kē ham ud kē xwēš ham.
ud az kū mad ham ud abāz ō kū šawam.
ud az kadām paywand ud tōhmag ham.
u-m čē xwēškārīh ī gētīy ud čē mizd ī mēnōy .
ud az mēnōy mad ham ayāb pad gētīy būd ham .
Ohrmazd xwēš ham ayāb Ahrimen. yazdān xwēš ham ayāb dēwān.
wehān xwēš ham ayāb wattarān. mardōm ham ayāb dēw .
rāh čand. u-m dēn kadām.
u-m čē sūd ud čē ziyān. u-m kē dōst u-m kē dušmen.
buništag ēk ayāb dō.
ud az kē nēkīh ud az kē wadīh.
ud az kē rōšnīh ud az kē tārīkīh.
ud az kē hu-bōyīh ud az kē gandagīh.
ud az kē dādestānīh ud az kē a-dādestānīh.
ud az kē aboxšāyišnīh ud az kē an-āmurzīšn .

2. nūn wizīrdār ī čim dast abar nihād ī ēdōn-iš franāmišnīh mayānǰīgīhā pad rāh ī xrad
bē abē-gumānīhā sazēd dānistan kū
az mēnōy mad ham nē pad gētīy būd ham.
āfrīdag ham nē būdag .
Ohrmazd xwēš ham nē Ahrimen. yazdān xwēš ham nē dēwān.
wehān xwēš ham nē wattarān. mardōm ham nē dēw.
Ohrmazd dām ham nē Ahrimen dām.
u-m paywand ud tōhmag az Gayōmard. u-m mād Spandarmad u-m pid Ohrmazd .
u-m mardōmīh az Mahrīy[1] ud Mahriyānīy[2] kē fradom paywand ud tōhm az Gayōmard būd hēnd .

3. u-m warzišn ud xwēškārīh ud frēzwānīh ēn kū
Ohrmazd pad astīh hamē-būdīh hamē-bawēdīh ud anōšag-xwadāyīh ud akanāragīh ud abēzagīh.
Ahrimen pad nēstīh ud wanīy-būdīh menīdan.
ud xwēš tan pad xwēšīh ī Ohrmazd ud amahrspandān dāštan.
ud az Ahrimen ud dēwān ud dēw-ayāsān ǰudāg[1] būdan.

---

1 <mtr'yh>.
2 <mtr'y'nyh>.

PN.

4. pad gētīy fradom pad dēn āstawān būdan padiš warzīdār ud yaštār ud aziš awardāg būdan. wurrōyišn menišnīhā pad weh dēn ī māzdēsnān dāštan. sūd az ziyān wināh az kerbag ud wehīh az wattarīh ud rōšnīh az tārīkīh ud māzdēsnīh az dēwēsnīh bē wizīdan .

5. didīgar zan kerdan ud paywand ī gētīy rāyēnīdan padiš tuxšāg aziš awardāg būdan .

6. sidīgar zamīg kišwčār kerdan warzīdan .

7. čahārom gōspand dādīhā warzīdan .

8. panǰom 3 ēk ī rōz ud 3 ēk ī šab ō hērbedestān šudan ud xrad ī ahlawān pursīdan. 3 ēk ī rōz ud 3 ēk ī šab warz ud ābādānīh kerdan. ud 3 ēk ī rōz ud 3 ēk ī šab xwardan ud rāmišn ud āsāyišn kerdan .

PN.

9. ud pad ēn abē-gumān būdan kū az kerbag sūd ud az wināh ziyān u-m dōst Ohrmazd ud dušmen Ahrimen. ud rāh ī dēn ēk .

10. ēk rāh ī humad ud hūxt ud huwaršt wahišt rōšnīh ud abēzagīh ud *a-kanāragīh ī dādār Ohrmazd ī hamē būd ud hamē bawēd .

11. ēk rāh ī duš-mad ud dušhūxt ud dušxwaršt tārīkīh ud kanāragōmandīh ud harwisp-anāgīh ud margīh ud wattarīh ī ōy ī druwand Ganāg Mēnōy ī būd ī ka nē būd andar ēn dām ud bawēd ka nē bawēd andar dām ī Ohmrazd ud pad frazām *bē abesīhēd .

PN.

12. ud pad-iz ēn abē-gumān būdan kū buništ dō ēk dādār ud ēk marnǰēnīdār .

13. ōy ī dādār Ohrmazd kē harwisp nēkīh harwisp rōšnīh aziš .

14. ān ī marnǰēnīdār druwand Ganāg Mēnōy ī harwisp wattarīh ud purr-margīh ī druz ī frēftār .

PN.

15. ud pad ēn and abē-gumān būdan kū pad ǰud az Sōšāns ud ān haft kay harwēn kas ōšōmand .

16. ud kanišn ī ǰān ud wišōbišn ī tan ud āmār ī pad sidōš ud būdan ī ristāxēz ud tan ī pasēn ud widārdan ī Činwad puhl ud madan ī Sōšāns kerdan ī ristāxēz ud tan ī pasēn abē-gumān būdan .

PN.

17. ud dād <ī> ērīh ud dēn ī pōryōtkēšān ud menišn ī frārōnīh ud uzwān rāstīhā ud dast huwarzīhā dāštan .

18. abāg hamāg wehān pad dād <ī> ērīh estādan .

19. āštīh ud hamīh pad hamāg kār ud kerbag <dāštan.>

20. abāg hamāg wehān pad dād <ī> hupassandīh estādan .

21. ēč kē būd hēnd ud ēč kē bawēnd ud ēč kē hēnd hamāg ham-kerbag ud ham-dādestān būdan .

22. ud kerbag ī pad dād rāy kerd abērtar abar āyēd kū ān ī xwad warzēnd padiš ahlawtar bawēnd .

PN.

---

1 + f.st. <pw>?

23. ud guft kū weh dēn ī māzdēsnān padīrift padiš abē-gumān hēm nē tan ud nē ǰān dōšāram rāy ud nē weh zīšnīh ud nē wēš zīšnīh ud nē az tan bōy bē wardišnīh rāy az weh dēn ī māzdēsnān abāz nē estam. padiš abē-gumān hēm. ǰud-kēšān nē stāyam ud nē burzam u-šān padiš nē wurrōyam .

24. čē paydāg kū az menišnān ud gōwišnān ud kunišnān kunišn āmār .

25. čē ān awinast menišn agriftār ud kunišn griftārōmand čē mardōmān pad kunišn kunēnd .

PN.

26. ēn-iz sē rāh andar tan ī mardōmān nihād estēd .

27. pad ēn sē rāh sē mēnōy gāh ud sē druz rāh dārēd. pad menišn Wahman gāh xešm rāh dārēd. pad gōwišn xrad gāh Waran rāh dārēd. pad kunišn Spenāg Mēnōy gāh Ganāg Mēnōy rāh dārēd .

28. mardōmān pad ēn sē rāh saxt estišn xīr ud xwāstag ud ārzūg ī gētīy rāy mizd ī mēnōy bē nē hilišn .

29. čē mardōm kē-š ēn sē pās ī-m guft abar tan ī xwēš bē pāyēd menišn az duš-mad ud gōwišn az dušhūxt ud kunišn az dušhuwaršt .

PN.

30. ēg spāsdār būdan. ud pad spāsdārīh ēn kū tuwān kerdan kū ruwān ō dōšox nē rasēd .

31. čē mardōm *patačaṇbiiō* ka az pušt ī pidar ō *aškomb ī mādar šawēd ēg-iš Astwihād mēnōyīhā band-ēw andar ō grīw abganēd. tā zīndag drānā ān band nē pad mēnōy ī weh ud nē pad mēnōy ī wattar az grīw bē kerdan nē tuwān .

32. bē pad ān ī xwēš hu-kunišnīh ān ī ahlaw pas az bē-widerišnīh ān band az grīw bē ōftēd. ud ān ī druwand pad ān ī ham band ō dōšox nayēnd .

33. čē harw kē andar gētīy and čand yašt-ēw bē kerd ud wināh ī andar dast ud pāy bē dānistan abāyēd bē kē karr ayāb gung *ēnyā nē pādixšāy bē ka kunīhēd/gīrīhēd .

ēn-iz hērbedestān bē kerdan ud zand bē dānistan .

PN.

34. pid ud mād frazend ī xwēš rāy ēn and kār ud kerbag pēš az 15 sāl bē hammōxtan abāyēd. ud ka-š ēn and bē hammōxt harw kār ud kerbag ī frazend kunēd pid ud mād ōh bawēd. ud ka-š nē hammōzēd frazend pad ms'twl-īh wināh kunēd pid ud mād ō bun bawēd .

PN.

35. pad kerbag ham-dādestān ud pad wināh ǰud-dādestān ud pad nēkīh spāsdār ud pad petyārag hunsand ud pad āstānag bārestān ud pad frēzwānīg kārān tuxšāg bawēd .

36. ud az hamāg wināh pad petīt bawēd ud wināh ī ō puhl šawēd andar hāsr bē ma hilēd .

37. ud waran ud ārzūg ī abārōn pad xrad bē zanēd .

38. āz pad hunsandīh ud xešm pad srōš ud arešk pad hu-čašmīh ud niyāz pad wīdwarīh ud an-āštīh pad āštīh ud druzīh pad rāstīh bē zanēd .

PN.

39. bē dānēd kū gyāg ī wahišt weh ud šahr ī mēnōy huramtar ud deh ī āsmān rōšntar mān ī rōšn Garōdmān <xwarrahōmandtar> ud warz ī kerbag meh umēd tan ī pasēn kē widerišn nēst .

40. wattarān pad tuwān pādixšāyīh ma burzēd. čē az burzišn ī abārōn wattarīh ō tan šawēd ud wehīh bē spōzēd .

41. pad frahang xwāstārīh tuxšāg bawēd. čē frahang tōhm ī dānišn u-š bar xrad. ud xrad *harw *dō axwānīg rāyēnišn padiš .

42. guft estēd kū frahang andar frāxwīh payrāyag ud andar škoftīh pānag ud andar āstānag dastgīr ud andar tangīh pēšag .

PN.

43. pad kas-iz kas afsōs ma kunēd čē afsōsgar mard afsōsbar zad-xwarrah nifrīdag bawēnd u-šān frazend ī šahīgīg ī artēštār kem bēd .

44. harw rōz ham-pursagīh rāy frāz ō hanǰaman ī wehān šawēd. čē ōy kē ō hanǰaman ī wehān wēš šawēd kerbag ud ahlāyīh wēš baxšēnd .

45. ud harw rōz sē bār andar mān ī ātaxšān šawēd ud ātaxš niyāyišn kunēd. čē ōy kē andar mān ī ātaxšān wēš šawēd ud ātaxš niyāyišn wēš kunēd ēg-iš xwāstag ud ahlāyīh wēš baxšēnd .

46. az āzārišn ī pid ud mād ud sālār saxt pahrēzēd kū-tān tan dusrōy ud ruwān druwand nē bawād .

47. bē dānēd kū az a-mar petyārag Ganāg Mēnōy ī druwand kirrēnīd 3 ēn garāntar bastišn wēnišn ī čašm ud nē āšnawišn ī gōš ud sidīgar druz ī an-āštīh .

48. čē paydāg kū xwaršēd ham čim rāy harw rōz sē bār ō mardōm ī gētīy framān dahēd .

49. bāmdād ēn gōwēd kū Ohrmazd ō ašmāh kē mardōm hēd hamāg gōwēd kū pad kār ud kerbag kerdan tuxšāg bawēd tā-tān man zīyišn ī gētīy pad mayān kunam .

50. nēmrōz ēn gōwēd kū pad zan xwāstan ud frazend warzīdan ud abārīg xwēškārīh tuxšāg bawēd čē tā tan ī pasēn Ganāg Mēnōy ud wišūdagān az ēn dām ǰudāg nē bēd .

51. ēwārag gāh ēn gōwēd kū az wināh ī-tān kerd estēd pad padīd bēd tā-tān man bē āmurzam .
čē paydāg kū ēdōn čiyōn rōšnīh ī xwaršēd ō zamīg rasēd u-š gōwišn ō zamīg āyēd .

52. pad ox ī astōmand pad menišn ud gōwišn ud kunišn mihōxt nē menēd ud nē gōwēd ud nē kunēd .

53. pad nērōg ī yazdān ud rāh ī xrad āfrāh ī dēn zēnāwandīhā abar tuxšēd
ud bē nigerēd kū pas-iz ka arz ī kerbag ōwōn wazurg ud a-kanārag Gannāg Mēnōy pad nihuftārīh anāgīh handāxtār ud Ohrmazd pad āškārāgēnīdārīh ōwōn kōxšišnīg ān kadār-iz-ēw kē az dēn āgāh ēg pad kār ud kerbag kerdan tuxšāg aziš a-wardāgtar bawēd .

54.1 ān ī ēn hazārag sar kē dēn wattarīh a-mar ud mazdēsnīh a-wizār/huzār
ud dēn a-dādīh frāyist
dād ud dēn uskārišn ī wehān ud frārōn-kunišnān xwēškārān šudag
ud kerdag ī Ahrimen ud dēwān[1] āškārāg[2]

[1] MK <ŠYTAk'n>.
[2] sic.

čiyōn-išān ēn daxšag

abāz wirāyišnīh zamān

abesīhēnišn mihrōdruzān ud dēwēz bahrān dēn-hamēstārān

rastārīh ud ummēdīh weh dahišnān az <’pyy’’k’n>

čand paywastārīh ī kišwarān ī Ohrmazd-dādestān[1]

54.2 ēg harw kas pad Wahuman āštīh mehēnišn[2]

ud pad dēn āfrāh ō xrad pursišn

pad xrad rāh ī ahlāyīh wizōyišn[3]

ud pad rāh ī rādīh ruwān urwāhmēnišn

ud pad hu-čašmīh gāh burzišn

ud pad hunar nām [50] xwāhišn

ud pad ērmenišn dōst handōzišn

ud pad bārestānīh ummēd passandēnišn

pad xēm wehīh handōzišn

ud pad ahlāyīh rāh ī rōšn Garōdmān wirāyišn

ānōh az xwēš hu-kunišnīgīh warzīg u-š bar xwarīhēd ∵

55. tan ī ōšōmand ruwān wēn[4]

ud kerbag kunēd[5] čē ruwān ast nē tan mēnōy ast nē gētīy ∵

56. tan rāy āzarm ī ruwān bē ma hilēd[6]

ud ma framōšēd pad āzarm ī kas frasāwandīh ī xīr ī gētīy

57.[7] kāmag abar ān tis ma barēd kē-tān tan ō puhl ud ruwān ō pādifrāh rasēd

bē ō ān tis barēd[8] kē-š bar rāmišn ī hamēyīg[9] rāmišnīg bawē[10] ∵

58. ud hu-kunišnīg nēk-kunišnīg warzīh az tuxšišn

zāyīh[11] az dahišn-iz dahišn az xwāyišn

xwāyišn az hōš hōšīh as mēnōy dānišn

dānišnīg ān abzār kē ast būd ud bēd ∵

59. pad-iš dānīhēd nōg-dādārīh ī rāyišn ud hammōxtār ī tisān

wirāstār harw sazēd[1] kerdan

---

1 <SNA>.
2 <myhsnšn>.
3 <wcyy’n'>, Jam. <wcnyšn'>.
4 <-HYYTWN>.
5 <-x1>.
6 <-x1>.
7 thus Kanga.
8 <-x1>.
9 <hm’Yk>.
10 <-WNyh>.
11 <ZLH->.

sūd-xwāstār wispān pad harw 2 axwān rāyēnišnān ∵

frazaft pad drōd ud šādīh ud rāmišn ∵ [51]

1 MK <yypyt>.

PT10. HANDARZ Ī DĀNĀGĀN Ō MAZDĒSNĀN

pad nām ī yazdān

1 gōš andar dārēd pahlomīhā[1] mardōmān kē hēd mazdēsn[2] ī kišwar āšnawēd ān ī dānāg gōwišn ī frārōn handarz ī Ohrmazd ud amahrspandān .

2 pad ušahin gāh abar estēd ōšōmandān mardōmān
dādīhā dast ud rōy pad gōmēz ī gōspandān šōyēd ud pad āb pāk šōyēd
ud dādīhā wastarg ī pāk pōšēd
ud pad nīrang dēn ī mazdēsnān ēbyānghan[3] bandēd pad menišn ud gōwišn ud kunišn ī frārōn-menišnīgīhā
ruwān rāy[4] kār ud kerbag kunēd
ud ahlāyīh pursīdār bawēd .

3 im rōz ka gētīyān hišt estēd
tā Ohrmazd ī xwadāy zīyišn ī gētīy pad mayān hilēd
pēš az ān ka Astwihād abar rasēd ud wāy ī wattar abar[5] ō kerb nišīnēd ud wišōbišn ī kālbod
ōš ud wīr ud bōy ud gyān ud tan az kālbod judāg kunēd
kālbod ī man rēman ud a-kār kunēd
tā Sōšāns ud tan ī pasēn ōš ud wīr ud bōy ud gyān ud tan ud kālbod ī mardōmān ēk ō [263] did nē gumēzēd . [52]

4 pas kālbod ī mardōmān ōwōn homānāg čiyōn draxt-ēw ka kārēnd
ud rōyēd ud abzāyēd ud waxšēd
škennēnd ud brīnēnd ud *wēzēnd[6] ud abar ō ātaxš nihēnd
ud ātaxš sōzēd[7] ud gugārēd[8]
ud wād ī ardāy andar[9] gēhān parganēd[10]
pas bē ō ōy kē šawēd[11] †ayāb dīd *ēg-iz[12] nē dānēd kū xwad būd ayāb nē .

5 pas az mardōmān andar gētīy ōy burzišnīgtar kē harw †frāyīhišnīh xwāstag bē ō kār kerbag handōzēd .

---

1 TD pāšomīhā.
2 MK <m'zysn> here and in foll..
3 <'yby'nghn>.
4 Not MK.
5 Not MK.
6 <wcynd>.
7 MK <swyt>.
8 TD <'wk'lyt>.
9 MK; PT andar ō.
10 <PZKWNyt>; pazdēd?
11 MK; PT kārēd.
12 Mss. <'ywp dˇyt 'ywp>.

6 abāg xwēšāwandān[1] dōstān ǰud-dēnān mardōmān mihr ma drōzēd
nāf ud paywand ī xwēs rāy ān ī abārōn mihrōdrōz ma kārēd pad duš-mad ud dušhūxt ud dušxwaršt .

7 *yezi humatəm manaite hūxtəm vāčəm mrauuaṯ huuarštəm vərəziiāṯ śiiaoθanəm* {Gǰ. 163}

8 čē agar humad menēd pad menišn ud hūxt gōwēd pad gōwišn ud huwaršt warzēd pad warzišn bē
abespārēd ān ī xwēš ruwān pad pahlom[2] axwān pad humad ud hūxt ud huwaršt . [264]

9 čē Spenāg mēnōy ast menišn humad gōwišn hūxt ud warzišn huwaršt dēn ī gāhānīg abēzag weh dēn
ī mazdēsnān pēšag huxēmīh ud ristag[3] ahlāyīh . [53]

10 *yezi duš-madəm manīte dužūxtəm vāčim mrauuaṯ dužuuarštəm vərəziiāṯ śiiaoθanəm* { Gǰ. 164}

11 čē agar duš-mad menēd pad menišn dušhūxt gōwēd pad gōwišn dušhuwaršt warzēd pad warzišn bē
abespārēd ān ī xwēš ruwān pad ān wattom axwān pad duš-mad ud dušhūxt ud dušhuwaršt .

12 čē Gannāg Mēnōy ast menišn duš-mad ud gōwišn dušhūxt warzišn dušhuwaršt dēn ǰādūgīh ud
pēšag ahlomōγīh ud ristag[4] frēftārīh[5] .

13 wazurg ummēd ī kerbag rāy wināh ma kunēd .

14 pad ǰuwānīh wistāx[6] ma bawēd ōšōmandān mardōmān
čē was kasān ī pad abornāyīh az gētīy bē widerd hēnd wanīy ud a-paydāg būd hēnd
tā dagr zamān pattāyist bē pas-iz frazām widaštan wanīy ud a-paydāg būdan abāyist .

15 bē nūn ēn kunam tis ī fraškerdīg abāyēd dagr zamān pattāyēd ud nē wišōbēd .

16 tan hangār kū-m widerēd kār ī gētīy ān ī grāmīg nāzuk kālbod barēnd
pad gyāg frāmōšān[7] an-ayād bē [265] nihēnd
rōz pad rōz frāmōštar ud an-ayādtar[8] bawēd
būdān abar [54] pahikārēnd[9] ud drōn nē yazēnd
ud man kē ruwān ham stāyišnōmand[10] az tō tan mustōmand ud garzišnīg bawam .

17 dārēm handarz-ēw az dānāgān az guft ī pēšēnīgān ō ašmāh bē wizāram
pad rāstīh andar gēhān agar padīrēd bawēd sūd ī dō *axwān[11] .

18 pad gētīy wistāx ma bēd was ārzūg andar gēhān
čē gētīy pad kas bē nē hišt[12] hēnd nē kōšk ud xān ud mān
ud šādīhā pad dil čē xandēd ud čē nāzēd gētīyān .

---

1 MK <xwēš'wnd'n>.
2 TD pāšom.
3 PT <lstk>.
4 MK <lystkl>.
5 <plyp->.
6 MK <st'hw>.
7 PT adds ānōh.
8 MK <'b'yyb'tl>.
9 MK <ptk'lnd>.
10 MK stāyišnmand.
11 PT gēhān.
12 MK <ŠBKWNyt>.

19 čand mardōmān dīd ham was andar gēhān
čand xwadāyān spāhbedān dīd ham meh sālār abar mardōmān
ud awēšān meh <ud> wēš menīdār bē raft hēnd andar gēhān kū amāh mehtar hēm[1] andar gēhān[2]
awēšān *abē-rāh[3] šud hēnd ud abāg dard bē raft hēnd asamān[4] .

20 harw kē čiyōn ēn dīd čē rāy ka wastār[5] andar gēhān ka nē dārēd gētīy pad aspinǰ[6] ud tan pad āsān
ud kerbag pad kerdan dārēd
ka fradāg ānōh abāyēd šudan bē dādwar rāst . [266]
šād ud dagr-zīyišn ud farrox ud ahlaw ud pērōz-gar ud kāmag-hanǰām .

frazaft pad drōd ud šādīh ud rāmišn . [55]

1 MK <HWEm>.
2 KM om.
3 PT <’p̄l’s>.
4 MK <’(y?)sm’n>.
5 MK om. andar gēhān ka nē.
6 MK spinj.

PT11. HANDARZ Ī HU-SRAW Ī KAWĀDĀN

pad nām ī yazdān <ud> ǰadag <ī> nēk

1 ēdōn gōwēnd kū anōšag-ruwān hu-sraw ī kawādān andar ēd ka purr-gāh būd pēš az ān ka gyān az tan ǰudāg būd pad handarz ō gēhānīgān guft kū

čiyōn ka ēn gyān az tan ī man ǰudāg bēd ēn taxt ī man abar dārēd ud pad aspānūr barēd ud pad aspānūr bē nihēd ud pad sar ī gēhānīgān wāng kunēd kū

mardōmān! az wināh kerdan bē pahrēzēd ud pad kerbag-warzišnīh tuxšāg bawēd ud xīr ī gētīy pad xwār dārēd

ka ēn ān tan ast kē yad-fradāg bē ēn tan būd ēn mardōm pad sē gām nazdīktar būd .

pad harw gāh ud zamān ahlayīh ud xīr ī getīg bē abzūd ī im rōz bahr ī rēmanīh rāy harw kē dast abar nihēd ēg-iš pad baršnūm bē abāyēd šustan ayāb pad yazišn ī yazdān ō ham-pursagīh ī wehān nē hilēnd

ud yad-fradāg škōh ī xwadāyīh rāy dast ō kās nē dād ī im rōz bahr ī rēmanīh rāy kas <dast> abar nē nihēd [56]

2 mardōmān gēhān drōd-ōmand bawēd rawēd rāyēnišn pad menišn ī rāst ud kanār-warzīgarīh pad kār gēhānīgān tuxšāg zēnāwand bawēd . (268)

3 ēwēnag ud paymān pad kār dārēd ud pad kār ud dādestān rād ud rāst ud rāstān *ham-saxwan[1] bēd .

4 handarz-guftārān gyān handarz-niyōxšīdar <bawēd> pad handāzag ō kār ud paymān kunēd .

5 pad bahr ī xwēš hunsand bēd ud bahr ī anīy kas ma apparēd .

6 pad dahišn ī driyōšān spōz ud wastār ma kunēd bē nigerēd kū čiyōn appār bawēd xwadāyīh xwāstag bē šawēd xīr ī stabr ud dōšāram ud duš-xwārīh ud driyōšīh bē widerēd .

7 ēdar zīndagīh andak ānōh rāh dūr ud hamēmāl ī škeft ud dādwar rāst kerbag pad abām nē windēnd drōd ud pārag kār nē kunēd ud tan ud ruwān rāy nē padīrēd bē ka was kerbag kerd estēd *ēnyā[2] frāz ō Činwad[3] puhl widārdan nē tuwān .

ānōh dādwar ī rāst čiyōn mihr ud rasn .

---

[1] PT <hms'n>.
[2] PT ayāb.
[3] MK <cnpt>.

8 wehān bāš tā Garōdmānīg bawē .

9 afsōs ma kun tā xwarrahōmand bawē čē nēkīh ud ǰuttarīh[1] pad harw gāh ud pad harw kas šāyēd būdan .

10 gētīy pad aspinǰ [57] dār ud tān pad āsān
nēkīh pad kerdan (269) dār
bazag pad ranǰ spōz
mēnōy pad xwēš kunišn .

11 ēn-iz guft estēd kū harw kas bē abāyēd dānistan kū
az kū bē mad ham ud *čim[2] ēdar ham
u-m abāz ō kū abāyēd šudan u-m čē aziš xwāhēnd .

12 ī man ēn dānēm kū
az pēš ī Ohrmazd xwadāy bē mad ham ud stōwēnīdan ī druz rāy ēdar ham
ud abāz ō pēš ī Ohrmazd xwadāy abāyēd šudan u-m ahlāyīh aziš xwāhēnd .
ud xwēškārīh ī dānāgān hammōzišnīh[3] xrad ēk wirāyišn xēm .

13 anōšag-ruwān bawād husrō ī šāhān šāh kawādān kē-š ēn handarz kerd u-š ēn framān dād .
ēdōn bawād .

frazaft pad drōd šādīh . [58]

1 MK <ywdt'lyh>.
2 PT čē-m.
3 PT <'mwzšnyh>.

PT12. HANDARZ Ī ANŌŠAG-RUWAN ĀDURBĀD MAHRSPANDĀN

pad nām ī yazdān

1 ēn-iz[1] paydāg kū ādurbād rāy frazend tanīg-zād nē būd ud az ān pas abestān ō yazdān kerd
dagr nē mad kū ādurbād rāy frazend-ēw būd
ēg drust-xēmīh ī Zardušt ī Spitāmān rāy Zardušt nām nihād ud guft kū
āxēz pus ī man tā frahang abar hammōzam .

2 pus ī man kerbag-handēš bāš nē wināh-handēš čē mardōm tā ǰāwēdān zamān nē zīndag čē tis ān ī mēnōy abāyišnīgtar .

3[2] ān (ī) uzīd frāmōš kun ud ān (ī) nē mad estēd rāy tēmār bēš ma bar .

4 pad xwadāy ud sālār mard wastār ud wistāx ma bāš .

5 harw čē pad tō nē nēk tō-iz[3] pad anīy kas ma [59] kun .

6 andar xwadāyān ud dōstān ēkānag bāš .

7 xwēš tan pad bandagīh[4] ō kas ma abespār .

8 harw kē abāg tō[5] pad xešm ud kēn rawēd ēg-iš aziš dūr bāš . (271)

9 bāstān ud harw gāh ummēd ō yazdān dār ud dōst ān gīr/kun ī pad tō sūdōmandtar hād .

10 pad tis yazdān ud amahrspandān tuxšāg ud gyān-abespār bāš .

11 rāz ō zanān ma bar

12 harw čē āšnawē[6] niyōš halag ma gōw .

13 zan ud frazend ī xwēš tan ǰud az frahang bē ma hil kū-t tēmār ud bēš ī garān abar nē rasād tā nē bawē pašēmān .

14[7] abē-gāh ma xand

15 spaxr[8] ud w *gufsišn[9] pad paymān kun[10] .

16 pad ēč kas afsōs ma kun .

17 abāg duš-āgāh mard ham-rāz ma bāš

18 abāg xešmgen mard ham-rāh ma bāš .

19 abāg halag-iz mard ham-uskārišn ma bāš .

20 abāg was-xwāstag mard ham-xwarišn [60] ma bāš .

---

1 MK ēn čē.
2 Dh cf. Ōšnar 39.
3 MK <LK ME>.
4 PT <bwndkyh>.
5 Not MK.
6 MK <'šnwš>.
7 Dh cf. Ōšnar 40.5.
8 Bailey BSOS 9 313:
9 Tafazzoli AO 33. Also possible: *wiyufsišn etc.?
10 Frequently spelled with <-x2> throughout: kunēnd?

21 abāg mastōg mard[1] ham-xwarišn ma bāš .

22 az wad-gōhr mard ud wad-tōhm mard abām ma stān ud ma dah čē waxš garān abāyēd dādan ud harw gāh pad dar tō estēd ud hamēšag paygāmbar pad dar ī tō [272] dārēd u-t ziyān aziš bawēd .

23 duš-čašm mard pad ayārīh ma gīr .

24 bē arešken mard xwāstag ma nimāy .

25 andar pādixšāyān wizīr ī pad drōw ma āwāš .

26 az *spazg ud *drōzan mard saxwan ma āšnaw .

27 pad pādifrāh ō mardōmān kerdan waranīg ma bāš .

28 andar xwaran pahikār ma kun .

29 mardōm ma zan .

30 gāh rāy ma kōxš .

31 abāg āzād-čihrag kār-āgāh ud zīr huxēm mard hampursīh kun ud dōst bāš .

32 pad †nibard bār ī garān abar ma bāš abēr tars 3

33 az *kēnwar mard ī pādixšā[2] dūr bāš .

34 abāg dibīr mard hamēmāl [61] ma bāš .

35 abāg mard <ī> halag-gōwišn rāz [ī xwad][3] ma kun .

36 pēš-gāh mard dānāg grāmīg dār u-š saxwan purs u-š āsnaw .

37 kas- iz rāy drōw ma gōw .

38 kē rāy šarm nēst az-iš xwāstag ma gīr . [273]

39 čašmāgāh pad tis-iz tis graw ma nih .

40 nē pad rāst ud nē pad drōw sōgand ma xwar

41 ka kadag kāmīh kerdan nazdist uzēnag pad mayān kun .

42 xwēš tan rāy zan xwad xwāh .

43 agar xwāstag bawēd naxust āb ud raz ud zamīg wēš xrīn čē agar bar nē dahēd ēg-iš bun pad mayān bawēd .

44 čand tuwān hād mardōmān pad saxwan ma āzār .

45 ma raw abar kēn ud ziyān ī mardōmān .

46 pad xwāstag čand tuwān hād rādīh kun .

47 abar ēč kas frēftārīh ma [62] kun kē tō-iz abēr dardōmand nē bawē .

48 pēšōbāy[4] mard grāmīg u-š meh dār ud saxwan aziš padīr .

49 bē ǰud az xwēšāwandān ud dōstān tis-iz abām ma gīr .

50 šarmgen zan dōst bāš ud pad zanīh ō zīrak ud dānāg mard dah čē zīrak ud dānāg mard ōwōn homānāg čiyōn zamīg ī nēk kē tōhm andar abgand estēd xwār-bār ī gōnag gōnag aziš āyēd .

51 āškārag-gōwišn bāš . [274]

---

1 MK <mwst GBRA>.

2 Not MK.

3 Not MK.

4 PT <pyšwp'k>.

52 pad ǰud az handēšišn saxwan bē ma gōw .

53 bē pad ēwēn ēnyā abām ma dah .

54 zan ī frazānag ud šarmgēn dōst bāš u-š pad zanīh xwāh

55 huxēm ud drust ud kārāgāh mard agar ōh-iz škōh hād pas-iz pad dāmādīh gīr *ēg-iš xwāstag az yazdān rasēd .

56 pad masātōr mard afsōs ma kun čē tō-iz abēr masātōr bawē .

57 an-āmurzīd mard aframān pad zēndān ma kun wizīdag <ud> wazurg mardōm ud ōšyār mard abar band zēndānbān kun . [63]

58 čē agar pus-ēw hād pad abornāyīh ō dibīrestān dah čē čašm rōšn dibīrīh ast .

59 saxwan tēz pad nigerišn gōw čē saxwan ast (ī) guft weh ud ast (ī) pād ud ān (ī) pād weh az ān ī guft .

60 rāst-gōwišn mard paygāmbar kun .

61 zadag mard ma dār abar awestwār
ud wābarīgān mard čiyōn-it ēwēn hād uzēnag padiš kun .

62 saxwan čarb gōw .

63 gōwišn čarb dār .

64 menišn frārōn dār . [275]

65 xwēš tan ma stāy tā frārōn-kunišn bawē .

66 andar xwadāyān ud pādixšāyān an-āmurzīd nē bawē .

67 az dād meh ud weh mard[1] saxwan purs .

68 az duzd[2] mard[3] tis-iz ma stān ud ma dah ud awēšān stō kun .

69 bīm ī dōšox rāy pādifrāh pad nigerišn kun .

70 pad harw kas harw tis wastār ud wistāx ma bāš .

71 huframān bāš kū hubahr bawē .

72 abē-wināh bāš [64] kū abē-bīm bawē .

73 spāsdār bāš kū pad nēkīh arzānīg bawē .

74 ēkānag bāš[4] kū wābarīgān bawē .

75 rāst-gōwišn bāš kū awestwār bawē .

76 *ēr-tan[5] bāš kū was-dōst[6] bawē .

77 was-dōst[7] bāš kū hu-sraw bawē .

78 hu-sraw bāš kū huzīyišn bawē .

---

1 Not MK.
2 <dwct>.
3 Not MK.
4 MK om.
5 PT <'ltn'>.
6 <KBD-dwst>.
7 <wsdwst> West conj. <wyhdwst>.

79 hubahr <ud> dēn-dōst bāš kū ahlaw bawē .

80 ruwān-pursīdār bāš kū wahištīg[1] bawē .

81 dādār bāš kū Garōdmānīg[2] bawē .

82 zan ī kasān ma frēb[3] čē pad ruwān wināh garān bawēd .

83 xwurdag ud abē-šnōhr mardōm ma dār[4] čē-t spās nē dārēd . [276]

84 xešm ud kēn rāy ruwān xwēš tabāh ma kun .

85 ka-t pāyēnd[5] guft ā-iz čarbīhā namāz bar čē az namāz burdan pušt bē nē škennēd[6] ud az čarb pursīdan dahān gandag nē [65] šawēd .

86 fradom saxwan pad[7] duš-čihr ma gōw .

87 ka pad hanǰaman nišīnē[8] nazdīk ī mardōm ī duš-āgāh ma nišīn kū duš-āgāh paydāg nē bawē .

88 pad hanǰaman sūr harw gyāg kū nišīnē pad gyāg ī azabar ma nišīn kū-t az ān gyāg nē āhanǰēnd ō gyāg ī frōdtar nišānēnd[9] .

89[10] pad xwāstag ud xīr ī gētīy wistāx ma bāš čē xwāstag ud xīr ī gētīy ōwōn homānāg[11] čiyōn murw-ēw kē az ēn draxt ō ān draxt nišīnēd ud pad ēč draxt nē pāyēd .

90 andar pid ud mād ī xwēš tarsāgāh ud niyōxšīdār ud framān burdār bāš

čē mard tā pid ud mād zīndag ōwōn homānāg[12] čiyōn šagr ka andar wēšag az kas-iz kas nē tarsēd

ud ōy kē pid ud mād nēst ōwōn homānāg čiyōn zan ī wēwag[13] kē [14]tis-iz az-iš bē stānēnd u-š tis kerdan nē tuwān ud harw kas pad xwār dārēd .

91 duxt ī xwēš[15] ō zīrak ud dānāg mard dah čē zīrak ud [277] dānāg mard ōwōn homānāg čiyōn zamīg ī nēk kē tōhm padiš abganēnd u-š was ǰōrdā andar āyēd . [66]

92 agar xwāhē kū az kas duš-nām nē āšnawē[16] ō kas duš-nām ma dah .

93 tund <ud>[17] halag-gōwišn ma bāš čē tund ud halag-gōwišn mardōm ōwōn homānāg čiyōn ātaxš ka andar wēšagestān ōftēd ud hamāg murw māhīg sōzēd ud ham xrafstar sōzēd .

---

1 MK wahišt.
2 MK Garōdmān.
3 MK om.
4 MK om.
5 MK <KTLWNd> PT pad kerdan.
6 Read škīhēd?
7 MK om.
8 PT; MK nišīnēd.
9 MK <'hncnd> ... <YTYBWN'nd>.
10 Cf. MX.2.98-99: pad ēč nēkīh ī gētīy wistāx ma bāš čē nēkīh ī gētīy ēdōn homānāg čiyōn abr ī pad ābsālān rōz āyēd kē pad ēč kōf abāz nē pāyēd.
11 MK <hwmn'k>.
12 MK <hm'n'k>.
13 <wypk>.
14 MK jumps.
15 MK xwad.
16 MK <'šnwš>.
17 PT <TWB> 2x.

94 abāg ān mard kē-š pid ud mād aziš āzurd ud nē hušnūd hamkār ma bāš kū-t dād pad dawāl nē dārād u-t abāg kas dōstīh ud dōšāram nē bawēd .

95 šarm ud nang ī wad[1] rāy ruwān ī xwēš ō dōšox ma abespār .

96 saxwan ī dō-ēwēnag ma gōw .

97 pad hanǰaman gyāg kū nišīnē nazdīk ī drōzan ma nišīn čē [2]tō-iz abēr dardōmand[3] nē bawē .

98 āsān-pāy bāš kū rōšn-čašm bawē .

99 šab-āxēz bāš kū kār-rawāg bawē .

100 dušmen ī kahwan dōst ī nōg ma gīr čē dušmen ī kahwan ōwōn homānāg čiyōn mār syā {?!} kē sad sālag kēn [278] nē frāmōšēd .

101 dōst kahwan dōst ī nōg kun čē[4] dōst kahwan ōwōn homānāg čiyōn may kahwan ka[5] harw čand kahwantar pad xwarišn ī šahryārān wēš [67] weh ud sazāgtar šāyēd[6] .

102 yazdān āfrīn kun ud dil pad rāmišn dār kū-t az yazdān abzāyišn ī pad nēkīh windē .

103 dahībed mard rāy nifrīn ma kun čē pad šahr pāsbān hēnd ud nēkīh ō gēhānīgān handāzēnd .

104 ud tō rāy gōwam pus ī man kē ǰahišn-ayār pad mardōmān tis ī xrad weh čē agar pargast xwāstag bē šawēd ayāb čahārpāy bē mīrēd xrad bē mānēd .

105 pad āstawānīh ī dēn abar tuxš čē hunsandīh[7] mahist dānāgīh ud čē *wazurgtom[8] ummēd ī mēnōy .

106 harw gāh ruwān ī xwēš andar ayād dār .

107 nām ī xwēš rāy xwēškārīh ī xwēš bē ma hil .

108 dast az duzdīh[9] ud pāy az a-xwēškārīh raftan ud menišn az waran abārōn abāz dār čē kē kerbag kunēd pāddāšn[10] windēd ud kē wināh kunēd pādifrāh barēd .

109 harw kē hamēmālān rāy čāh kanēd xwad andar ōfted . [279]

110 nēk[11] mard āsāyēd ud wad mard bēš <ud> andōh[12] ī garān barēd .

111 zan ǰuwān pad [68] zanīh gīr .

112 may <HS> paymān xwar čē kē may a-paymān xwarēd was-ēwēnag wināh aziš rawēd .

113 ka was afsōn mār tō weh dānē[13] dast zūd zūd ō mār ma nih kū tō bē nē gazād ud abar gyāg mīrē .

114 agar was āšnāg[1] āb tō weh dānē zūd zūd ō āb ī stahmag ma šaw kū āb tō bē nē barād ud pad gyāg mīrē .

---

1 MK <slyk> with Av. <θ> above <s->.
2 MK om.
3 MK adds bawē.
4 MK kē.
5 MK kē?
6 For sahēd?
7 MK <hwn'sndyyh>.
8 <LBAYtwm>.
9 <dwzdyh>.
10 <p'td'yšn>.
11 MK nēkīh.
12 PT <'ndw'h> <'wyn'h>?
13 MK dānēd.

115 pad ēč ēwēnag mihr-druzīh[2] ma kun kū-t *dast-brīn[3] [MK f. 63 missing] awiš nē rasād .

116 xwāstag kasān ma appar ud ma dār ud pad ān ī xwēš ma āmēz čē ān ī xwēš wanīy ud a-paydāg bawēd čē kē xwāstag ī nē xwēš apparēd dārēd ud pad ān ī xwēš... [69]

117 [4]... šād nē bawēd čē mardōm ōwōn homānāg čiyōn xīk ī purr az wād ka wād aziš bē šawēd tis-iz ānōh bē nē mānēd.

118 mardōm ōwōn homānāg čiyōn šīr-xwārag kē xūg andar [280] gīrēd padiš abar estēd .

119 Ohrmazd rōz may xwar ud huram bāš .

120 wahuman rōz wastarg ǰāmag ī nōg paymōz .

121 ardwahišt rōz ō mān ī ātaxšān šaw .

122 Šahrīwar rōz šād bāš .

123 spandarmad rōz warz ī zamīg kun .

124 hordad rōz ǰōy kan .

125 amurdād roz dār ud draxt nišān .

126 day pad ādur rōz sar šōy ud mōy ud nāxun wirāy .

127 ādur rōz pad rāh šaw ud nān ma paz čē wināh ī garān bawēd .

128 ābān rōz az āb pāhrēz kun ud āb ma āzār .

129 xwar rōz kōdak ō dibīrestān kun tā dibīr ud frazānag bawēd .

130 māh rōz may xwar ud abāg dōstān wiyufsišn kun ud az māh ī xwadāy āyaft xwāh .

131 tīr rōz kōdak ō tigr wistan ud nibard ud *aswārīh hammōxtan frēst . [281]

132 gōš rōz parwarišn *gōšurūn[5] kun ud gāw ō warz hammōz .

133 day pad mihr [MK f. 64] rōz sar šōy [6]ud mōy ud nāxun wirāy ud angūr az razān abāz ō karxoš abgan tā weh bē bawēd . [70]

134 mihr rōz agar-it[7] az kas mustōmandīh-ēw abar mad estēd pēš mihr est az mihr dādwarīh xwāh ud garzišn kun .

135 srōš rōz bōxtārīh ī ruwān ī xwēš rāy az srōš-ahlīy āyaft xwāh .

136 rašn rōz rōzgār sabuk ud harw kār ī kāmē kerdan andar frārōnīh kun .

137 frawardīn rōz sōgand[8] ma xwar

ud ān rōz yazišn frawahr <ī> ahlawān kun tā hušnūdtar bē bawēnd .

138 wahrām rōz bun ī xān ud mān abgan tā zūd pad frazām rasēd

ud ō razm ud kārezār šaw tā pad pērōzīh abāz āyē .

139 rām rōz zan xwāh ud kār ud rāmišn kun ud pēš dādwarān šaw tā pad pērōzīh ud bōxtagīh[1] āyē .

---

1 swimmable? Persian *šenā*?

2 MK <mtr' dlwcy>.

3 MK <YDE ps'n> PT <YDE psyn>?

4 From here only W. 68.

5 ud <gwšwlwk>.

6 MK om. ud mōy ud.

7 MK agar.

8 MK <swnkd>.

wād rōz dranǰišn kun ud kār nōg ma paywand .

day pad dēn rōz harw kār kāmē kerdan kun ud zan ō xānag āwar ud mōy ud nāxun wirāy ud ǰāmag pōš . [282]

dēn rōz xrafstar ōzan .

ard rōz harw tis ī nōg xrīn ud andar xānag bar .

aštād rōz asp gāw <ud> stōr ō gušn hil tā pad drustīh abāz āyēd .

asmān rōz pad rāh dūr šaw kū pad drustīh āyē[2] .

zamyād rōz dārūg ma xwar .

māraspand rōz ǰāmag abzāy ud dōz ud pōš ud zan pad zanīh gīr kū frazend ī tēz-wīr ī [71] nēk zāyēd .

angrān rōz mōy <ud> nāxun wirāy ud zan pad zanīh gīr kū frazend ī nāmčištīg zāyēd .

čē nēkīh rasēd ma abēr šād bāš
ka anāgīh rasēd ma abēr pad bēš bāš
čē kē nēkīh ī zamān anāgīh ud anāgīh ī zaman nekīh
ud ēč abrāz nēst kē šēb nē az pēš ud ēč šēb nēst kē abrāz nē az pas .

pad xwarišn xwardan waranīg ma bās .

ud az harw xwarišn bē ma xwar ud zūd zūd ō sūr ud xwaran ī wazurgān ma šaw kū-t stō nē bawē .

čē čahār tis pad tan ī mardōmān ēn wattar (ī) duš-āgāh abāg xwēš tan kunēd
ēk pādyāwandīh nimūdan
ēk škōh ī abar-menišn kē abāg hangad mard nibard barēd
ēk [283] masātōr ī rahīg xēm kē zan ī abornāy pad zanīh gīrēd
ēk ǰuwān mard kē zan ī pīr pad zanīh gīrēd .

mardōm dōstīh az bowandag-menišnīh ud huxēmīh az xūb-ēwāzīh bē šāyēd dānistan .

ud tō rāy gōwam pus ī man kē ǰahišn-ayār pad mardōmān tis ī xrad weh . [MK f. 65 lost]

anōšag-ruwān bawād Ādurbād ī Mahrspandān kē-š ēn handarz kerd u-š ēn framān dād .
ēdōn bawād . [72]

---

1 MK <bwhtyh>.

2 MK drust frāz.

PT13. A FRAGMENT

1 ... menišn awiš[1] Akōman Endar Sāwul *Nāghait Tāriz[2] .

2 kerbag parwardār ast ruwān čiyōn pid ud mād abar frazend kerbag dar wišādan[3] ō wahišt ī bāmīg kerbag hōmānāg ast ō Garōdmān mān ī Ohrmazd kē meh ud weh ud nēktar harw gāh ī az abestāg gugāhīh
pad hādōxt[4] paydāg az ān gyāg:

3[5] *žanō. bərəzō. nərə. bərəzō. garaiiō. bərəzō. mānō. stārō. māŋhō. huuarō. anaγra. raočå .*

4 zānūg-bālāy mard- [MK f. 66] bālāy gar-bālāy abr-pāyag[6] stārag-pāyag māh-pāyag xwaršēd-pāyag ān ī asar rōšn ī xwadād .

5 paydāg kū ēn and gāh nēk gyāg ī ahlawān rāy pad kerbag bast estēd ud pad kerbag ō xwēš šāyēd kerdan hāmōyēn mardōmān pad kerbag ō rasišn ī [73] Ohrmazd ud amahrspandān šāyēd madan ud pad tan ī <pasēn pad> [285] hanǰaman ī isadwāstarān kē az kerbag <ī> kerd estēd mizd pāddāšn bawēnd ud wināh rāy pādifrāh nimāyēnd .

6 wehīh kunēd[7] čē wehīh weh .
ašəm . ahlāyīh weh .

frazaft pad drōd šādīh ud rāmišn .

---

1 <ywpwš>.
2 < BYN s'wl 'k'yt OD wlc'>.
3 <BYN kwš'tn'>.
4 <h'wtwht>.
5 FrBy; Barthelemy *GA* p. 55 n. 51.
6 <MYTLg-p'dk>.
7 <-x2>.

PT14. HANDARZ Ī WEHZĀD FARROX PĒRŌZ

0 wehzād farrox pērōz ī rāst guftār ī frazānag saxwan <guft> kū-m uzmūd hēd xrad weh mēnōy <ud> kunišn ī gētīy harw tis-ēw pad xrad baxt estēd .

ōy <ī> purr-xrad hamēšag āsān ōy ī duš-xrad hamēšag pad ranǰ .

dō hēnd ī-šān az *xwēš[1] kunišn āsān . ēk ān ī wizīdār[2] ud ēk ān ī wad-xrad . ān ī wizīdār az xrad ī-š ast ān ī wad-xrad az ōš pad ī-š pad tan nēst .

dō hēnd dānāg ī wizīdār ī abzārōmand dastwar ī xrad dastwar ka nē xwāstag dēn abzārōmand ka nē abar-tan .

dō hēnd wēmār ī wiyābān / niyāzān <ēk> kē pad xwēš-tan mustgar ud stambag [MK f. 68 lost] ... . [74]

1 ... abāg tuxšāg bawēd ud kerbag handōzēd ud az xwēškārīh bē nē wardēd wīdwar bawēd pad baxt .

2 pad xwēš tan wistāx nē bawēd ud pad nidom / nihangtom wināh a-hunsand ud pad abardom abzār nē drāyēnēd .

3 pad abzār <ī> kas kār nē kunēd .

4 aǰgahānīh baxt rāy bē kunišn nē āmārēnēd . [287]

5 pad sūd tuxšāg <ud> wizīdār ud pad baxt wistāx hūkāmag

6 čē-m uzmūd harw wad az dām hamāg burdan az xrad frāxīh ud frayādišn az xrad .

7 čē mard ō wazurg abrāz xrad nayēd ud az škefttom ...[3] xrad bōzēnēd .

8 xrad dāštār pānāgīh ī gyān xrad bōxtār ud frayādāg ī [75] tan .

9 andar tuwānīgīh xrad weh pad-iz kam-xīrīh xrad pānagtar .

10 ēdar pad ayārīh ī xrad weh ānōh pad pušt-panāhīh <ī> xrad pānagtar .

11 abzār pad xrad [MK f. 69] pādyāwandtar .

12 nām payrāyag az xrad .

13 rādīh pad xrad .

14 frayādišnīgtar xrad .

15 dūdag-abrōzišnīh abzār pad xrad šāyēd windīd[4] .

16 dēn-ēwarīh tuxšīdār rāy dānišn xrad rāy stāyīdagtar[5] paymān . [288]

17 paydāgtar[6] xrad rāy[7] dānišn xrad rāy kārīgtar .

---

1 <BNPŠE>.
2 <wcylt'l>.
3 <hlwsp MN> <hwlsp̄> <hlsp̄>.
4 M16 17; MK <ŠDYTWNyt>.
5 <st'ystktl>.
6 MK <pyt'tl>.
7 Not MK.

18 čē harw kē-š xrad ast hunar-iz ast

čē harw kē xrad ast xwāstag-iz[1] ast

čē harw[2] kār nēk bun pad xrad šāyēd windīd[3] .

19 čē harw kē andar āwām ka sad sāl zīyist bē pas-iz āmad rāh ō puhl .

20 hangār kū dūdag [76] tuwānīg bē ka az tō[4] appār bawēd man čē sūd

<'z l'klm> handōxt was hambārag šōy zan ī xwēš rāy .

21 čē dānāg pad bun kār dānēd duš-āgāh pad sar wēnēd .

22 čē ka tan wišuft ud kālbod škast gyān-iz az tan framušt[5] bē šud kirrōg-kār az kār āxist ud kalbod abē-bar bē mānd kirrōg šud az kālbod <ī> kerd ranǰwar šud .

23 kē zamān handōxt[6] čašm ān xwamn[7] grift ī nē āxēzēd[8]

dil ān dard āmad ī nē čandēnēd[9]

dast ān škast ī nē rōyēd

ud pāy ān škast <ī> nē rawēd .

24 stōr mad ǰud-bār nē šawēd

baxt mad spōxtan nē [77] šāyēd . [289]

25 nūn tan pad gāhūg[10] ud nasā pad daxmagestān estēd .

26 ēn kū dūdag did ō dūdag gumēzēd .

27 xīr ud framān ō xwadāy did šawēd zan šōy pad menišn ē gīrēd ud xwāstag-iz xwāstagdār āmad .

28 ǰān ēw-tāg ud tan tanīhā nasā pad gyāg ī xwēš sag ud way pad hamēmālīh nišīnēd .

29 ham meh ud ham keh ud ham xwadāy ud ham bandag[11] driyōš mardōm ud āzād-mardān[12] frōdtar-iz mard pad ōy[13] mān āyēd .

30 az framān āzād-mardān brīnēnd[14]

ud wizīr ī abēr bē andar ō mēnōy widārēnd čiyōn ān pus-ēw kē az pidar wardag kunēnd .

---

1 MK <-ME>.
2 PT; MK harw kē.
3 M16 17; MK <ŠDYTWNyt>.
4 MK <L>.
5 PT; MK <plmwš>.
6 hanjuxt??
7 <ydmn>.
8 MK <''yt>.
9 MK <cyynnyt>.
10 <gswk>.
11 MK < bwndk>.
12 <'z't->.
13 MK <OL>.
14 MK <pykwnnd>.

31 frāz ō widarg ī dō rāh sar ānayēnd Činwad puhl <ī> buland
harw čē tan warzīd estēd ruwān wēnēd .

32 frazaft pad drōd ud šādīh ud rāmišn . [78]

PT15. TEXT I

pad nām ī yazd

rādīh kerdan rāstīh guftan

zan kerdan ud paywand ī gētīy rāyēnīdan

ud yašt kerdan ud pad dēn āstawān būdan ud xwēdōdah kerdan

ud ātaxš wahrām nišāstan ud gāhānbār[1] kerdan

awērān[2] ābādān kerdan ud gōšurūn[3] warzīdan

ud wehān arzānīgān rāy tis dādan .

frazaft pad drōd .

PT16. TEXT II

pad nām ī yazd

1 kerbag kerdan rāy ranǰ abar xwēš tan padīriftan .

2 andar harw gāh ud zamān frārōn pad menišn dāštan .

3 ud sūd gētīy rāy mizd mēnōy bē nē hištan .

4 tis ī gētīy xwār ud ān ī mēnōy grāmīg dāštan .

5 ān sūd nē pad sūd abāyēd dāštan kē pas az ān ziyān ī was bawēd .

6 ud ān rāmišn nē pad rāmišn abāyēd dāštan kē pas az [79] ān andōh-fragān bawēd .

7 ān xwašīh nē pad xwašīh[4] abāyēd dāštan kē pas az ān taxlīh ī garān bawēd .

8 ud ān xwāstag nē pad xwāstag abāyēd dāštan kē ō tan ud ruwān nē rasēd .

9 ān dōst nē pad dōst abāyēd dāštan kē andar saxtīh ō frayād nē rasēd .

10 ud ān frazend nē pad frazend abāyēd dāštan kē framān ī pid ud mād nē barēd .

11 ud ān zan nē pad zan abāyēd dāštan kē framān-burdār ī šōy nē bawēd ud sūd[5] ud ziyān ud andōh ud rāmišn ī šōy ham-čiyōn ān ī xwēš tan nē dārēd abāg šōy ham-sūd ud ham-ziyān nē bawēd čē ōy[6] az harw dušmen wattar .

frazaft .

---

1 MK gāhān.
2 <'pyl'n>.
3 MK torn PT <gwš'wlwk>.
4 MK <hwyšyh>.
5 MK <sw>.
6 MK <OL>

PT17. SAXWAN ĒW-ČAND ĀDUR-FARNBAG FARROX-ZĀDĀN GUFT

pad nām ī yazdān

Saxwan ēw-čand Ādur-Farnbay[1] Farrox-Zādān guft

pursīd kū xrad čē ud dīdār ī xrad čē .

u-š ān awiš <homānāg?> mard-ēw dānāg abāg xēm hunar wehīh ud wābar [80] hu-srawīh ud awestwārīh .

ud xēm andar mad u-š gyāg bē kerd .

hunar andar mad u-š gyāg pāk bē kerd .

wehīh andar mad u-š bē gāh ārāst .

hu-srawīh andar mad u-š gyāg hu-bōy bē kerd .

awestwār andar mad pad gāh bē nišast .

ud wābar andar mad ud rāst awestwār bē padīrift .

pursīd kū kištan ī xrad čē .

u-š guft kū kištan ī xrad hammōxtārīh

ud āb ī ān niyōxšidārīh

ud bār ān ī wizīdārīh[2]

ud gyāg <ī> ān wahišt ī rōšn ī hamāg-xwārīh .

anōšag-ruwān bād ādur-farnbay ī farrox-zādān kē-š ēn saxwanīhā guft .

frazaft. [81]

[1] <'twrplwb'>.

[2] MK <wcylt'lyh>.

PT18. WĀZAGĪHĀ Ī BAXT-ĀFRĪD UD ĀDURBĀD Ī ZARDUŠTĀN

pad nām ī yazdān

1 gōwēnd kū baxt-āfrīd guft kū

ēč mardōm nēst az man tuwāngartar ǰud az ōy kē az man hunsandtar .

2 ēn čē[1] guft agar hamāg mardōm ī gētīy ō ham rasēnd ēg-iz man tuwāngar kerdan nē tuwān

čē ka pad ēk dast stānam ud pad didīgar dast daham rōz[2] pad man bē mānēd .

3 ādurbād ī Zarduštān rāy paydāg kū sad panǰāh sāl zīndagīh būd ud az ān nawad sāl mowbēdān mowbedīh kerd būd

guft kū

ō tuwāngarīh ud driyōšīh ud pādixšāyīh mad hēm

andar tuwāngarīh rād ud wizīdār-dahišn ud andar driyōšīh tuxšāg ud paymānīg ud andar pādixšāyīh *ērmen[3] āzādwār[4] būd hēm .

4[5] kerdan[6] āštīh nē kerdan ǰang .

5 griftan ummēd[7] weh bē hištan kēn .

6 padīriftan rāmišn weh ud abāz dāštan xešm .

7 xwardan [82] <’mym> weh ud nē sōgand[8] .

8 dādan bahr xwāstag weh ud nē gugāhīh pad-drō .

9 pursīdār mard abē-rāh nē bawēd ud niyōxšīdār mard duš-āgāh nē bawēd

ud ham-pursag mard frēftār nē bawēd .

10 pad ān <ī> mad estēd hunsand bāš nē <ī> bawēd .

11 kē yazdān ōy rāy ayār ōy az hamāg wad bōxt

---

1 MK; PT <ēn-c>.
2 MK <YWM> PT <lwc/lnc>.
3 PT <’lmyn'>.
4 MK <’z’t’l> PT <’zt’l>.
5 Dh cf. Ōšnar 44.
6 MK <krt> similarly in the following.
7 MK <’myt>.
8 MK <swnkd>.

PT19. NIHIŠN Ī TIS Ī GĒTĪY

1[1] ēn-iz gōwēnd kū tis gētīy pad 25 bahr nihād estēd
panǰ pad baxt panǰ pad kunišn panǰ pad xōg ud panǰ pad gōhr ud panǰ pad abarmānd .

2 zīndagīh zan ud frazend ud xwadāyīh ud xwāstag pad baxt .

3 āsrōnīh ud artēštārīh ud wāstaryōšīh[2] ud kerbag ud bazag pad kunišn .

4 ō zanān šudan ud kār wizārdan xwardan raftan xuftan pad xōg .

5 mihr ud āzarm ud rādīh ud rāstīh ud *ērmenišnīh[3] pad gōhr .

6 tan-bahr ud ōš ud wīr ud nērōg[4] pad abarmānd .

frazaft . [83]

[1] Cf. Dk.6D.1a, DD.70.
[2] MK <w’strwšyh>.
[3] PT <’lmyn->.
[4] Not MK.

PT20. COLOPHON A

pad nām ī yazd

ēn ayādgārīhā nibištag būd estād pad māh Wahman ī andar sāl 300[1] 20 ud čahār rōz Day pad[2] Ādur

dagr zīwād Dēn-panāh ī <'ytlp'y> ī Dēn-panāh az bahr ī dagr zīwād Šāh-zād ī Šādān-farrox-Ohrmazd rāy kē-šān ruwān anōšag bawād

andar Brōč būd pad ātaxš kadag .

PT21. COLOPHON A2

ms. TD

ēn ayādgārīhā nibištag būd estād pad māh Ardwahišt sāl 1077 hindūstānīg rōz ī Gōš

dagr zīyād Dēn-panāh ī Aitrapāy ī Dēn-panāh az bahr ī dagr zīwād Šāh-zād ī Šādān-farrox-Ohrmazd rāy kē-šān ruwān anōšag bawād

andar Brōč[3] būd šāgerd-kadag nibišt

frazaft man dēn-bandag Kāmdēn hērbed-zād hērbed Šahriyār hērbed Nēryōsang hērbed Samand nibišt ∵

PT22. COLOPHON B (MK)

ēn ayādgār andar rōz xwaršēd māh Šahrīwar kadīm wihēzagīg sāl ī šaš-sad nawad ēk andar šahr <t'mwk> pad Gazīrag zrēy man dēn-bandag Mihr-ābān Kay-husrō[4] Mihr-ābān hērbed[5] nibišt .

tā 150 sāl kār framāyēd

kē-š yazdān <kwhš'n sč> dāšn nēk ud xīr pad abāyist kāmag ī frārōn rawāg bawād .

gētīy ēdōn čiyōn tan kāmag andar frārōnīh

ud mēnōy ēdōn čiyōn ruwān kāmag andar ahlāyīh . [84]

---

1 MK torn.
2 MK <P>.
3 <blwkc>.
4 MK <kyhwslw>.
5 MK <hlpt>.

PT23. NĪRANG Ī ZAHR BASTAN

pad nām ī yazdān

māh Spandarmad ud rōz Spandarmad
ud rōz Spandarmad ud māh Spandarmad
ud Spandarmad māh Spandarmad rōz
bast-am zahr wiš ud zafar ī hamāg xrafstarān
pad nām ud nērōg ī nēw Frēdōn ayārīh ī wanand star ī Ohrmazd-dād
wābarīgān rawāg bād ēdōn bawād .
aṣəm .
bēšaz bād .

Then:
Kār-namag
Ayādgār ī Zarērān

PT24. AYĀDGĀR Ī WAZURG-MIHR

ǰadag[1] ī nēk bawād ān ī weh pad tan ruwān ud xwāstag .
ēdōn bawād .

1 man wazurg-mihr ī bōxtagān <wyw'npt> šabestān šahr ī ōstīgān-husrōy darīg-bed[2] ēn ayādgār pad ayārīh[3] <ud> nērōg ī yazdān ud abārīg harw mēnōy weh hammōg ī az framān-dād hu-srawišāhān šāh frahang weh būdan šāyistan awēšān kē pad padīriftārīh ī az abargarān hubrēhēnišnīhā ud arzānīgīhā abar brēhēnīd estād rāy kerd ud pad ganǰ ī šāhīgān[4] nihād .

2 čiyōn xīr ī gētīy hamāg sazišnīgīh ud wišōbišnīgīh[5] ud wardišnīgīh ōy-iz kē yazdān abāyēd u-š dāšn padiš dahēd tan[6] tuxšišn-iz a-ranǰīhā awiš frayādēd stabr xīr handōzēd ud ō mahist kār ud pādixšāyīh rasēd abardomīhā gīrēd ud wazurgtom nām xwāhēd [86] ud nāmīgīhātom kār-abrōzišnīh mān ud mēhan kunēd u-š drāz zīndagīh abzāyišn ī frazend ud paywand [300] wazurg-ummēdīh <ud> nēk-ǰahišnīhā pad kār ud pad dādestān ud sūd ī mardōmān ud pāyišn ī nām ī kār pādixšāyīh[7] ud abārīg-iz hamāg farroxīh[8] andar gētīy ēk ō did gugāh ud ham-dādestān .

3 pad ōstīgānīh ān [ī] and tis dūr-mēnīdārtom
ud ka dagrtom andar drahnāy ī sad sāl tan ō frazām ud pādixšāyīh ō nēstīh
ud andar drahnāy čahār-sad sāl dūdag ō wišōbišn nām ō frāmōšīh ud nē hu-ayādīh[9]
ud mān ud mēhan ō awērānīh ud ālūdagīh
ud nāf <ud> paywand ō frōd-tarīh
ud abaxšīh ud tuxšišn[10] ō abē-barīh ud ranǰ
ud bār ō tuhīgīh
ud padixšāyīh ud āwām-xwadāyān xīr ō ōy mānēd kē zamān-farroxīh nē[11] andar ān ēw[12] brēhēnīd estēd

---

1 MK <ywytk>.
2 <ylywpt>.
3 MK <aswb'lyh>.
4 MK <š'k'n>.
5 MK om.
6 MK.
7 MK <p'thšyh>.
8 MK <pl'mnyh>.
9 PT an-ayādīh
10 MK om. ud tuxšišn.
11 MK; PT om.
12 PT <ZK HNA>.

ud tis fraškirdīh pattāyēd[1] ud nē wišōbēd

ēwāz <ī> ahlāyīh <ud> nām <ī> fraškirdīg ud kunišn ī frārōn pad ēč kas [2]appurdan nē tuwān .

4 nūn man čiyōn-am kāmag tuxšišn ī pad ahlayīh warzīdan ud pahrēz az wināh[3] kerdan ēdōn bē ān andar ǰast [87] estēd

az kunišn-framāyān[4] ī āwām-xwadāyān ud duš-pādixšāyīh[5] padiš a-čārag ham ēnyā az wināh [301] nigerišnīg[6] pad kām

čand-am dānišn pahrēxt estēd pad astīh <ī> yazdān ud nēstīh ī dēwān ud dēn ud ruwān ud wahišt ud dōšox ud āmār ī sidōš ud ristāxēz ud tan ī pasēn abē-gumān[7] ham

u-m ahlāyīh ud xwārīh az tan ud gyān <ud> ruwān

ud harw man[8] nēkīh ī gētīy ud mēnōy kāmagtar

u-m nām-iz gētīy rāy wāzag ēw čand abar ēn ayādgār nibišt kū:

5 mardōm kadār farroxtar .

6 ān ī a-wināhtar[9] .

7 kē a-wināhtar .

8 ān kē pad dād ī yazdān rāsttar estēd ud az dād ī dēwān wēš pahrēzēd .

9 kadār dād ī yazdān ud kadār dād ī dēwān .

10 dād ī yazdān wehīh ud dād ī dēwān wattarīh .

11 čē wehīh ud čē wattarīh .

12 wehīh humad ud hūxt ud huwaršt ud wattarīh duš-mad ud dušhūxt ud dušxwaršt .

13 čē humad ud hūxt ud huwaršt ud čē duš-mad ud dušhūxt ud dušxwaršt . [302]

14 humad paymān-menišnīh ud hūxt rāstīh [88] <ud> huwaršt rādīh[10]

15 duš-mad freh-būd-menišnīh ud dušhūxt drōzanīh ud dušxwaršt[11] penīh[1]

---

1 <pt'yyyt>.
2 MK nē.
3 MK <wnys>.
4 MK; PT <-plm'yšn>
5 MK <-p'thšyh>.
6 MK <kylšnyk>.
7 MK <'pyygumān>.
8 MK <KRA-L>; PT <KRA>.
9 MK <'wn'sytl>.
10 PT hūxt rādīh [88] huwaršt rāstīh.
11 MK <''hwwlšt> (<dšhwwlšt>?).

16 čē paymān-menišnīh čē rādīh ud čē rāstīh čē freh-būd-menišnīh čē penīh čē drōzanīh .

17 paymān-menišnīh ēd kē frasāwandīh ī xīr ī gētīy wēnēd[2] kāmag abar ān tis barēd kē rāy tan ō puhl ud ruwān ō dōšox nē rasēd .

18 rādīh ēd[3] kē bahr <ī> tan az tan bahr ī ruwān az ruwān abāz nē gīrēd .

19 rāstīh ēd kē ō ruwān ī xwēš rāst ud a-frēftāragīhā[4] rawēd .

20 freh-būd menišnīh ēd kē gētīy pad mehmānīh[5] ud mēnōy pad must-gar[6] dārēd ud kāmag abar ān tis barēd kē frazām wišōbišn[7] ī tan puhl ud pādifrāh ī ruwān aziš bēd .

21 penīh ēd kē-š bahr ī tan az tan bahr ī [8]ruwān az ruwān abāz dārēd .

22 drōzanīh ēd kē tan pad kāmag ruwān pad frēb[9] dārēd . [303]

23 pad wehīh kē bōwandagtar .

24 ān ī dānāgtar . [89]

25 ud kē dānāgtar .

26 ān kē frazām ī tan dānēd hamēmal ruwān šnāsēd xwēš tan az hamēmāl ī ruwān pādan ud abē-bīm dāštan abērtar dānēd .

27 čē frazām ī tan kadām ān hamēmāl dānāgān padiš abērtar tuwān šnāxtan .

28 frazām ī tan wišōbišn <ī> kerb ud hamēmāl ī ruwān ēn and [MK f. 111a ends][10] druz ī Gannāg Mēnōy pad frēftan <ud> wiyābān kerdan ī mardōmān rāy pad hamēstārīh ī pad mardōmān frāz dād .

29 kadār ud čand ān druz .

30 āz ud niyāz ud xešm ud arešk ud nang ud waran ud kēn ud būšāsp ud druz <ī> ahlomōγīh ud spazgīh .

31 az ēn and druz kadār stahmagtar .

32 āz a-hunsandtar a-čāragtar .

---

1 PT dušhūxt penīh ud dušxwaršt drōzanīh.
2 MK <d̂ytn'>.
3 PT <HWEyt>.
4 <'plyyp̄t->.
5 MK <m'šm'nyh>.
6 <mwstykl>.
7 MK <wpšwpšn> <W pšncšn>.
8 MK jumps.
9 <plyyp>; also in the foll.
10 Fol. 111b blank; fols. 112-125 missing fol. 126a blank then DAs $$.

niyāz bēšēnīdārtar ud bēšōmandtar .

ud xešm dušpādixšātar[1] ud anespāstar .

arešk anāg-kāmagtar ud wad-ummēdtar .

ud nang kōxšīdārtar .

ud waran xwad-dōšagtar ud wišuftārtar . [304]

ud kēn sahmgentar ud anabaxšāyišnīgtar[2] . [90]

būšāsp aǰgahāntar ud frāmōšēntar .

ud druz ī ahlomōγīh nihuftārtar ud frēftārtar .

ud spazgīh anespāstar .

ēn-iz paydāg kū Gannāg Mēnōy pad dāmān ī Ohrmazd tis-ēw-iz ēn garāntar kerd ka-š kerbag mizd ud wināh pādifrāh pad menišn ī mardōmān pad frazām kār bē nihuft .

dādār Ohrmazd pad abāz dāštan ī ān and druz ayārīh ī mardōm rāy čand tis ī nigāhdār[3] ī mēnōy dād

āsn-xrad ud gōšōsrūd-xrad ud xēm ud ummēd ud hunsandīh ud dēn ud ham-pursagīh dānāg .

xwēškārīh ī ēn ēk ēk mēnōy čē[4] .

xwēškārīh ī āsn-xrad

tan az bīm-kunišnīh wināh-nigerišnīg[5] ud ranǰ-abē-barīh pādan

ud frasāwandīh ī xīr gētīy frazām tan pad daxšag dāštan

ud az xīr fraškerdīg[6] ī xwēš nē kāhistan[7]

ud pad ān wadgarīh ī xwēš nē abzūdan .

xwēškārīh ī gōšōsrūd xrad

pand ud ristag ī frārōn bē šnāxtan ud padiš estādan

tis ī pēš bē widerēd bē [305] nigerīdan ud ān ī pas az-iš āgāh būdan

tis ī būdan nē šāyēd nē wurrōyistan

ud kār ī [91] frazāmēnīdan nē šāyēd andar nē griftan .

---

1 JJ <-p'thšyhtl>.

2 JJ <'n'p̄hšyšnyktl>.

3 <nk'st'l>.

4 JJ čē mēnōy.

5 JJ a-wināh-.

6 PT fraškirdīgīh.

7 PT <k'hstn'>.

47 xwēškārīh ī xēm

tan[1] az xōg ī wad ud ārzūg <ud> waran pādan ud †padiš[2] kerdan

xēm ud xōg ī nēk wirāstan ud pad daxšag dāštan .

48 xwēškārīh ī ummēd

bahr ī kunišn ō tan paywastan tan ō ranǰ ud kār ī frārōn rāyēnīdan .

49 xwēškārīh ī hunsandīh tan az freh-būd-xwāyišnīh pādan ud ranǰ az a-hunsandīh

ud bīm az freh-būdīh pad daxšag dāštan

ud ān tis ī rāy abdom abestān awiš bawēd pad tis-iz tis rāy nē dādan

tis ī uzīd estēd rāy ud <'k> ī ān ī ǰuttar kerdan nē šāyēd rāy ranǰ ud bēš nē burdan .

50 xwēškārīh ī dēn tan az wināh puhl ud kerbag mizd āgāhēnīdan

ud pand ud ristag ī yazdān az ān ī dewān ǰudāg dāštan .

51 xwēškārīh ī ham-pursagīh ī dānāg tan az waran ud xwad-dōšagīh pādan

ēdōn rāyēnīdan kū pad anāgīh ī šāyēd madan kunišn ī xwēš āhōg nē bawēd .

52 az ēn and mēnōy pad tan ī mardōmān kē ōzōmandtar . [306]

53 xrad wēnāgtar ud menišn ayāftagtar ud ōš-[92]-dāštārtar .

54 ud xēm huškōhtar ud xōg wirāstārtar .

55 ud hunsandīh awestwārtar .

56 ud ummēd bārestāntar ox abēzagtar ud bōy āgāhtar ud frawahr ranǰwartar .

57 pad mardōmān hunar ī čē weh .

58 dānāgīh ud xrad .

59 ēd kadār weh .

60 ān kē tan abē-bīmīhātar ud *a-wināhīhātar[3] ud a-ranǰagīhātar dānēd rāyēnīdan .

61 pad mardōmān xrad weh ayāb ǰahišn .

62 xrad šnāxtārīh ī kār ud ǰahišn passandišn ī kār .

---

1 JJ xwēškārīh ī <hmtn'>.

2 *padēx <ptyhw>?

3 PT a-wināhtar.

63 gōhr kadār weh .
64 ēr-menišnīh ud čarb-ēwāzīh .

65 xōg ī čē weh .
66 †weh-...īh[1] ud āštīh-xwāhīh .

67 dād ī čē weh .
68 wehīh .

69 kāmag ī kadār frārōntar .
70 a-wināhīh .

71 kerbag kadār weh . [307]
72 hunsand-xīrīh[2] .

73 kardār čē weh .
74 dēn-ōšmārišnīh .

75 frahang <ī> kadār weh .
76 ān kē āwām padiš rāyēnīdan ud ruwān padiš bōxtan abērtar dānēd .

77 āzarm kadār <weh> .
78 weh-dōstīh ud huškōhīh .

79 nām čē meh .
80 xwēškārīh .

81 hamēmāl kadām stambagtar .
82 kunišn wad . [93]

83 pad mardōmān frahang weh ayāb gōhr xrad .
84 abzāyišn ī tan az frahang ud xēm mehmānīh
pad gōhr xrad winnārišn ī tan ud xēm pānag ī tan ud gyān .

1 <wyh'wnīh > also in 89.
2 JJ <hwnsndˇyh-CBW'yh>.

85 xēm ud xōg ud xrad ud abārīg-iz hamāg hunar andar tan ī mardōmān čiyōn kam-petyāragtar ud abē-ziyāntar . [308]

86 xrad ka-š <tar->mēnīdārīh[1] nēst .

87 ud hunar ka-š tar-menišnīh nēst .

88 wīrōmandīh ka-š[2] ahlomōγīh nēst .

89 †weh-...īh[3] ka-š kēnwarīh[4] nēst .

90 hunsandīh ka-š[5] xwurdag-nigerišnīh nēst .

91 weh-xēmīh ka-š penīh nēst .

92 nēk husāzagīh ka-š wišuftārīh nēst .

93 rāstīh ka-š duš-barišnīh[6] nēst .

94 ummēd ka-š aǰgahānīh nēst .

95 rādīh ka-š wanīgarīh nēst .

96 huškōhīh ka-š a-hunsandīh[7] nēst .

97 tan-pānagīh ka-š bēšōmandīh nēst .

98 ēr-menišnīh ka-š frēftārīh nēst .

99 tarsāgāhīh[8] ka-š wastārīh[9] nēst .

100 weh-dōstīh ka-š ǰahīg-kārīh nēst .

101 ēkānagīh ka-š abāzīh nēst .

102 xwēškārīh[10] ka-š sustīh nēst .

103 tuxšāgīh[11] ka-š areškenīh[12] nēst . [309]

104[13] dānāgīh ka-š pačībāyīh[14] nēst . [94]

105 tis ī ō mardōmān rasēd pad baxt bawēd ayāb pad kunišn .

106 baxt ud kunišn āgenēn ōwōn homānāg hēnd čiyōn tan ud gyān .

107 čē tan ǰud az gyān kālbōd ast ī a-kār ud gyān ǰud az tan wād-ēw ast ī agriftār ud ka āgenēn gumēxt estēd ōzōmand ud wazurg sūdōmand .

---

1 <mnyt'lyh>.
2 JJ kē-š here and on and off in the foll.
3 <wyh'wns> also in 66.
4 JJ kēnwar.
5 JJ ka.
6 JJ <-bly'ynyh>.
7 JJ <hwnsntyh>.
8 JJ <tlsk'īh tls'k'yh'>.
9 JJ <lwst'lyh>.
10 JJ xwēškār.
11 JJ <twhš'yh>.
12 JJ <'lšknyh>.
13 Not JJ.
14 <pwc'p̄'kyh>.

čē baxt ud čē kunišn .

baxt-iz čim <ud> kunišn wihānag tis ī ō mardōmān rasēd .

xīr ī gētīy ō čē homānāg .

ō tis ī pad būšāsp dīd ka[1] nēk ka-iz[2] wad ud ka az būšāsp bē bawēnd tis-iz tis ānōh nēst .

andar gētīy kē burzišnīgtar .

dahībed ī amāwand ud pērōzgar ī kerbag-kām .

ud kē mustōmandtar .

škōh ī duš-padēx[3] ī druwand . [310]

kē duš-farroxtar

dēn-āgāh[4] ī druwand .

kē abē-niyāztar .

ān ī hunsandtar .

kē hunsand-xīrtar .

ān ī[5] huškōhtar . [95]

kē huškōhtar .

ān kē a-wēnišn ī mardōmān wattar sahēd kū niyāzōmandīh[6] .

kē ummēdwārtar .

tuxšāg-mard ī ǰahišn-ayār[7] .

čē tuxšāgīh ud čē ǰahišn-ayārīh .

tuxšāgīh ān kē pēšag ī frārōnīh kunēd ud kār-iz ī pāymār bawēd a-wināhīhā ud a-ranǰagīhā padiš tuxšēd .

---

1 JJ kē.
2 JJ <ka-ME>.
3 JJ <dwšp'thšy'n>
4 JJ <dyn'kyh>.
5 ān ī not JJ.
6 JJ niyāzōmand.
7 <y'yšn->.

128 ǰahišn-ayārīh nām ī nēk <ud> hufrazāmīh[1] kār .

129 kē pādixšāytar .
130 spahr ī gēhān-baxtār .

131 kē rāsttar .
132 zamān ī brīn .

133 kē abdtar .
134 ān kē zamān abērtar mad estēd .

135 kē wizīdārtar . [311]
136 dānāg ī was-uzmāyišn .

137 kē pad-rāmišntar .
138 ān kē az bīm ud astānag garān bōxtēd[2] .

139 kē passandišnīgtar .
140 ān kē waran azēr ī nang ud xešm azēr burdīh[3] ud arešk azēr hu-srawīh ud āz azēr hunsandīh ud zanišn azēr dādestān abērtar darēd .

141 kē hu-srawtar .

142 ān kē nēkīh pad mardōmān kerdan pad-dādtar dārēd . [96]

143 kē nāmīgtar .
144 ān ī šahīgtar ud abarwēztar .

145 kē abarwēztar .
146 ān kē ǰahišn pad kār ud dādestān nēktar .

147 kē šnāyēnīdārtar .
148 frazend ī šāyendag ud nāyrīg ī šōy-kām .

---

1 JJ <hwpplc'myh>.
2 JJ bōxtagtar.
3 Cf. Man. burd 'support'?

149 kē bārestāntar .

150 niyāzōmand ī a-čārag ud anāz kē an-espāsīh rāy tuxšišn[1] pad sūdōmandīhā kē ummēd ī [312] wazurg rāy tuxšēd

151 kē a-hunsandtar .

152 kēnwar ī āzārdag ī tuwānīg .

153 kē bēš-madārtar[2] .

154 šōy sahmgen ī duš-barān[3] frazend *ranǰwartar[4]

155 kē sahmgentar .

156 pādixšāy ī nāzuk ī zadār .

157 kē bēšōmandtar .

158 šāyendag ka[5] ō a-šāyendagīh rasēd
ud pādyāwand ka ō a-pādyāwandīh rasēd
ummēdwār ka ō an-ummēdīh rasēd
ud xwad-dōšag ka ō frazām ī kār mad bawēd .

159 kē dardōmandtar .

160 tuwānīg ī nēst-frazend ud dānāg šāyendag kē frazend ī a-šāyendag *ranǰwartar bawēd . [97]

161 kē xastōmandtar .

162 šāyendag ka-š[6] a-šāyendag padiš abarwēz
dānāg ka-š duš-āgāh padiš abar framādār[7]
weh ka-š wad padiš [313] pādixšāy .

163 kē aboxšāyišnīgtar .

164 awištāftag ī an-ummēd ī a-wināh .

165 kē pašēmāntar .

---

1 JJ <twhyšn>.
2 PT <byšmt'ltl>.
3 JJ <dwšblyn>.
4 JJ <lnjwlt> TD JU <lnjwtl>.
5 JJ kē 3x.
6 JJ kē-š.
7 JJ <pl't'l>.

166 xwad-dōšag ka ō frazām ī kār mad
ruwān-šnās ī druwand waranīg ī afsārd[1] ud anāz-kē an-espāsān[2] rāy tuxšišn ī pad sūdomandīhā kunēd .

167 kē āwēnišnīgtar .
168 ān kē andar ōy kē nēkīh aziš windēd an-espās bawēd .

169 kē dusrawtar .
170 ān kē anāgīh pad mardōmān kerdan pad-dādtar dārēd .

171 mardōmān andar gētīy čē abāyišnīgtar sahēd .
172 ōy kē[3] tan drust kāmag-hanǰāmīh
ud ka tan wēmār bawēd drustīh ī tan
ud ka tan an-ummēdīh bawēd bōxtagīh ī ruwān .

173 mardōmān ō čē kāmagtar hēnd .
174 ō kāmag-xwāhīh ud abē-niyāzīh . [98]

175 čē kāmag-xwāhīh ud abē-niyāzīh .
176 kāmag-xwāhīh harw čē ārzūg abar bawēd ayāftan
ud abē-niyāzīh ān ī andar abāyēd . [314]

177 mardōm ō čē tišnagtar hēnd . [315][4]
178 ōy kē ummēd ī nēk awiš dārēnd .

179 mardōmān andar gētīy az čē wēš abāyēd handēšīdan .
180 az āwām ī wad ud kunišn ī abārōn ud dōst ī frēftār[5] ud pādixšā <ī> druwand an-āmurzīd .

181 ud pad čē wistāxtar abāyēd būdan .

182 pad āwām ī nēk ud kunišn ī frārōn ud dōst ī a-frēftār ud ham-dēn <ud> sālār ī abaxšāyišnīg ud dādestānīh .

---

1 PT <ps'lt>.
2 JJ <'nsp'st>.
3 PT then tā; not JJ.
4 pp. 314 315 identical §§ 178 to 189 twice/
5 PT <plypt'l>.

183 āwām kadār weh .

184 ān kē čērīh ud pādixšāyīh ī wattarān kam awiš mad estēd .

185 dēn kadār weh .

186 ān kē yazdīh[1] ī yazdān dēwīh ī dēwān kerbag mizd wināh puhl aziš paydāgtar ud rāh ud ristag ī frārōntar kerbag pad-dādtar ǰast estēd .

187 xwadāy ud sālār kadām weh .

188 ān ī mardōm dōsttar[2] ud āwām wizīdārtar[3] u-šān nēkīh pad mardōmān kerdan pad-dādtar . [99]

189 ud dōst kadām weh . [316]

190 ān ī mad-frayādtar[4] andar škeftīh ayārtar .

191 dōst kē wēš .

192 ōy ī ēr-menišntar ud bārestāntar ud čarb-āwāztar[5] .

193 dušmen kē wēš .

194 abar-menišnān ud abar-tanān ud xwurdag-nigerišnān ud društ-āwāzān .

195 dōst ī fraškerdīg kadār .

196 kunišn ī frārōn .

197 dušmēn fraškerdīg kadār .

198 kunišn ī wad .

199 čē ān ī fraškerdīg pattāyēd ud nē wišōbēd .

200 hambār ī kerbag .

201 čē nēktar .

202 hamīh ī abāg wehān .

203 čē sūdōmandtar .

---

1 <y’t'yh>.
2 JJ <dwstl>.
3 JJ <wcytl>.
4 JJ <ply’tl>.
5 <-’p̄’ctl>.

204 nišastan abāg dānāgan .

205 čē ōstīgāntar .
206 uzwān ī rāst-gōwišnān .

207 čē xwaštar .
208 abē-bīmīh . [317]

209 ud čē abē-bīmīhātar .
210 āwām ī nēk ud xwēškārīh .

211 čē farroxīhātar .
212 abē-wināhīh ud hufrazāmīh .

213 ud čē āsānīhātar .
214 abē-wināhīh <ud> hunsand-xīrīh .

215 čē arzōmandtar .
216 dōšāram abāg dānāg ud wehān .

217 čē rōšntar .
218 kunišn ī dānāgān . [100]

219 ud čē frāxtar .
220 dast ī rādān .

221 ud čē tangtar .
222 dast ī penān .

223 ud čē wābarīgāntar[1] .
224 ēwēn ī *yazdān[2]

225 ud čē čimīgīhātar .
226 pāddāšn ī kerbakkarān

[1] PT <’plyk’ntl>.
[2] PT <y’tww>.

ud čē abē-čimīhātar . [318]
pāddāšn ī bazakkarān

ud čē paymānīgīhātar .
kāmag hunsand-xīrān .

čē hu-bōytar .
hu-srawīh .

ud čē garāmīgtar .
padīrišn ī az xwadāyān ud sālārān
ud nāzišn ī az hamahlān ud dōstān .

čē wattar .
čašm ī āzwaran .

ud čē abē-bartar .
dahišn ī ō an-espāsān ud paywandišn ī abāg wattarān .

čē tuhīgtar .
dast ī penān .

čē ranǰagīhātar .
paristišn ī pādixšāyān duš-wīr .

ud čē tēztar .
menišn ī waranīgān .

čē duš-xwārtar .
būdan ī abāg wattarān .

čē nāzuktar .
menišn pādixšāyān . [319]

čē bīmgentar .
āzārišn ī pādixšāyān an-āmurzīd .

251 čē škefttar
252 dānāg ī wad-ǰahišn . [101]

253 čē abdtar .
254 duš-āgāh ī huǰahišn .

255 čē garāntar .
256 menišn ī mihrōdruzan .

257 čē astānagōmandtar .
258 hamīh abāg wattarān ud duš-āgāhān .

... tis ī pad mardōmān frārōn .

259 čē wattar .
260 an-āstawānīh[1] ud wiyābān-menišnīh .

261 čē čarbtar .
262 rādīh ī wehān

263 čē ān ī azabar harw tis .
264 wizīr ī yazdān. [320]

anōšag ruwān bawād wazurg-mihr ī bōxtagān ud awēšān kayān ud yalān ud wīrān kē gyān-abespārīh ī dēn ī māzdēsnān[2] kerd hēnd .
gāh pad asar rōšn bawād .
ēdōn bawād . ēdōntar bawād .

frazaft pad drōd[3] [102]

1 <’n’stp’nyh>.
2 <m’zdysn’n>.
3 Not JJ.

PT25. MĀH Ī FRAWARDĪN RŌZ Ī HORDAD

pad nām ī yazdān ǰadag nēk (tan-drustīh)

1 pursīd ahlaw Zarduxšt az Ohrmazd kū
čē rāy mardōmān māh frawardīn rōz ī hordad az abārīg rōzīhā pad meh ud weh ud grāmīgtar dārēnd .

2 Ohrmazd passox dād kū Spitāmān Zarduxšt
māh ī frawardīn rōz ī hordad gyān ī gēhānīgān dād ham .

3 māh ī frawardīn rōz ī hordad ēr-iz anēr-iz bun paydāg būd .

4 māh frawardīn rōz ī hordad Gayōmard andar gēhān ō paydāgīh āmad .

5 māh frawardīn rōz ī hordad Gayōmard arzūr bē ōzad[1]

6 māh frawardīn rōz ī hordad mahlīy ud mahliyānīy[2] az zamīg frāz rust .

7 māh frawardīn rōz ī hordad hōšang ī pēšdād andar gēhān ō *paydāgīh[3] mad . [103]

8 māh frawardīn rōz ī hordad tahmōrab Ahrimen ī druwand pad bārag kerd 30 sāl .

9 māh frawardīn rōz ī hordad J̌am gēhān abē-marg kerd abē-zarmān kerd .

10 māh frawardīn rōz ī hordad J̌am paymānag az dōšox bē āwurd[4] ud andar gēhān ō paydāgīh mad . [322]

11 māh frawardīn rōz ī hordad J̌am astōdānīhā kand ō mardōmān framūd kandan[5]
ka-šān framūdag ī J̌am dīd rōz pad nōg rōz kerd ud nōg-rōz[6] nām nihād .

12 māh frawardīn rōz ī hordad Frēdōn baxšišn ī gēhān kerd .

13 hrōm ō salm dād[7] ud turkestān ō tūz dād Ērān šahr ō ēriǰ dād .

14 ud 3 duxtar bōxt-husrō tāzīgān-šā bē xwāst ud pad zanīh bē pusarān dād .

15 salm ud tūz andar pidar a-burd-framān šud hēnd ud ēriǰ ī brād ī xwēš rāy bē ōzad hēnd .

16 māh frawardīn rōz ī hordad manuščihr abar kēn ī ēriǰ bērōn mad ud salm ud tūz rāy pad kēn ī ēriǰ bē ōzad . [104]

---

1 PT <ZKTWNt'> here and in foll.
2 <myhlīh ud myhly'nyh>.
3 Mss. paydāg.
4 JJ <'wwlt>.
5 PT <kntn'>.
6 JJ; PT nōg-rōz-iz.
7 PT <d't>; CR-591 abespurd.

17 māh frawardīn rōz ī hordad sām ī nairīmānān snāwēzag[1] dēw rāy bē ōzad .

18 māh frawardīn rōz ī hordad sām ī nairīmānān aǰdahāg rāy bē ōzad .

19 māh frawardīn rōz ī hordad Gayōmard arzūr[2] Ahrimen hunušk bē ōzad .

20 māh frawardīn rōz ī hordad kay-husrōy siyāwaxšān[3] frāsyāg ī tūr pad kēn ī pid ī xwēš bē ōzad . [323]

21 māh frawardīn rōz ī hordad kay-husrōy siyāwaxšān pad[4] škōh ō Garōdmān šud .

22 māh frawardīn rōz ī hordad manuščihr ud ēriš[5] šēbāg-tigr[6] zamīg az frāsyāg ī tūr abāz stad .

23 māh frawardīn rōz ī hordad kay-husrōy siyāwaxšān padixšāyīh ō lūrāsp abespurd xwad pad pērōzgarīh ō Garōdmān šud .

24 māh frawardīn rōz ī hordad Zarduxšt ī Spitāmān ō wēnišn ud ham-pursagīh Ohrmazd ī xwadāy rasīd . [105]

25 māh frawardīn rōz ī hordad Zarduxšt ī Spitāmān dēn ī mazdēsnān[7] az Ohrmazd ī xwadāy bē padīrift .

26 māh frawardīn rōz ī hordad kay-wištāsp-šā dēn az Zarduxšt bē padīrift .

27 māh frawardīn rōz ī hordad 18[8] tis pad 18 sāl ō husrōy Ohrmazdān rasīd .

28 māh frawardīn rōz ī hordad wahrām ī warzāwand az hindūgān ō paydāgīh āyēd .

29 māh frawardīn rōz ī hordad pišyōtan ī wištāspān az kang-diz ō Ērān šahr āyēd ud dēn ī mazdēsnān[9] rawāg kunēd . [324]

30 māh frawardīn rōz ī hordad *Ōšīdar[10] ī Zarduxštān ō wēnišn ud ham-pursagīh ī Ohrmazd xwadāy rasēd
ud dēn ī mazdēsnān az Ohrmazd xwadāy pad ēw-bār bē čāšēd ud warm bē kunēd
ud xwaršēd rāy pad mayān asmān abar nēmrōz 10 rōz-šabān abāz kunēd
ud mardōmān rāy pad dēn ī mazdēsnān abē-gumān bē kunēd [106]

---

1 T<yyw'yck>.
2 JJ <'zwlyh Y>.
3 JJ <s''wš'n>.
4 CR-591 then pērōzgarīh ō.
5 PT <'ylš> JJ <'yls>.
6 PT <šp'k>.
7 JJ <m'zysn'n> also in foll.
8 PT <10-3-3-2>. Next: <10-4-4>.
9 JJ <m'zyy'n'n>.
10 PT <hwlšytl> next: <hwlšytl'n>; CR-591 <hwlšytdl>.

ud hazārag ī *Ōšīdarān bun bawēd ud ān ī Zarduxštān[1] pad sar bawēd .

31 māh frawardīn rōz ī hordad sām ī nairīmānān aǰ ī dahāg rāy bē ōzanēd ud xwad pad haft kišwar xwadāyīh bē nišīnēd čand[2] kay-husrōy pad dīdār āyēd ud sām pādixšāyīh ō kay-husrōy abespārēd .

32 57 sāl kay-husrōy haft kišwar xwadāy bawēd ud Sōšāns mowbed mowbēdān bawēd .

33 ud pas ān ka wištāsp-šā rāy kālbodōmand kunēnd[3] kay-husrōy padixšāyīh ō wištāsp-šā abespārēd ud sōšans mowbedān mowbedīh ō Zarduxšt pid ī xwēš abespārēd .

34 māh frawardīn rōz ī hordad Ohrmazd ī xwadāy rist-āxēz ud tan pasēn kunēd
gēhān a-marg ud a-zarmān ud a-bēš ud a-petyārag bē bawēd . [325]

35 Ahrimen abāg dēwān ud druzān ud hunuškān ud sāstārān ud kaygān ud karbān a-kār bē bawēnd
āz dēw dēwān ud druzān rāy hamāg bē xwarēd
ud Srōš-ahlaw āz dēw rāy a-kār bē kunēd .

36 Ohrmazd ī xwadāy Ahrimen rāy bē zanēd ud stard ud a-kār bē kunēd . [107]

37 kū[4] nē pas az ān Gannāg Mēnōy ud nē[5] ān ī ōy dām ud dahišn abar zamīg pādixšā nē bawēnd .

38 Ahrimen pad ān ham sūrāg ka andar dwārist ānōh nayēnd ud sar bē brīnēnd ud dōšox pad haft ayōšust[6] bē hambārēnd .

39 ēn zamīg abāz ō star-pāyag šawēd
ud Garōdmān az ān gyāg ka ast abāz ō star-pāyag āyēd ud hamāg gyāg Garōdmān bē bawēd .

40 mardōm a-marg ud a-zarmān bē bawēnd ka pas az ān xwarišn nē abāyēd .

41 ud ka gōšt xward estēd pad dād ī 40-sālag abar hangēzēnd
ud ka gōšt nē xward estēd pad dād ī 15-sālag ul hangēzēnd .

42 u-šān az ān gyāg ul hangēzēnd kū-šān gyān az tan bē šud . [326]

43 harw mard kē zan nēst Spandarmad zan dahēd ud harw zan kē šōy nēst Ohrmazd šōy dahēd .

44 andar 57 sālag awēšān rāy frazend-zāyišnīh bawēd .

45 ān mard rāy kē hagriz zan nē kerd ud ān zan rāy kē hagriz šōy nē kerd pas az ān wēš hagriz frazend zāyišnīh nē bawēd .

46 mard ud zan ēk abāg did āsāyēnd bē-šān frazend-zāyišnīh nē bawēd .

47 ud pad [108] hamāg gāh sagr ud padēx bē bawēnd ud tis-iz xwarišn ārzūg nē bawēd

---

1 JJ zarduxšt.
2 Read <OD>?
3 PT <-x2>; CR-591 <-d>.
4 Mss. ka kē; CR-591 only ka.
5 PT then <MN>; not CR-591.
6 PT <’ywkšwst>.

ud gēhān abēzag bē bawēd ud mardōm a-petyārag
tā hamāg ud hamāg-rawišnīh a-hōš bē bawēnd.

frazaft pad drōd ud šādīh ud rāmišn
šād ud ahlaw ud farrox ud dagr-zīyišn ud pērōzgar ud kāmag-rawāg ud kāmag-hanǰām bawād kē nibišt ud kē xwēš ud kē xwānēd[1] ud kē kār framāyēd.
ēdōn bawād. ēdōntar bawād .
aṣəm . ahlāyīh . [109]

[1] PT xwānād; CR-591 -ēd.

PT26. DRAXT Ī ASŪRĪG

1/1	draxt-ēw rust est tar ō šahr asūrīg
2	bun-iš hušk ast[1] sar-iš ast tarr[2]
3	warg-iš nay mānēd bar-iš mānēd angūr
4/1-2	šīrēn bār āwarēd mardōmān sneh
5	ān-um draxt ī buland buz ō ham nibardīd kū
6	az[3] az tō abardar ham pad was gōnag xīr
7/3	u-m pad Xwanīrah zamīg draxt-im nēst ham-tan
8	čē šāh az man xwarēd ka nōg āwaram bār
9/4-5	makkōgān taxt ham frasp ham wādbānān
10/6	gyāg-rōb az man kirrēnd kē wirāzēnd mēhan ud mān
11/7	yawāz-im az man kirrēnd kē kōbēnd ǰaw ud briǹǰ
12/8	damēnag az man kirrēnd ādurān <wzn'y>
13/9-10	mōg ham [MK 126b] warzīgarān nālēn ham brahnag-pāyān[4]
14/11	rasan az man kirrēnd kē tō pāy bandēnd
15/12	čōb az man kirrēnd kē tō grīw[5] māzēnd [328]
16/13	mēx[6] az man karēnd kē tō sar-nigōn *āgōzēnd[7]
17/14	esm ham[8] ādurān kē tō seǰ brēzēnd
18/15	tābestān *sāyag[9] ham pad sar [110] šahryārān [C24b]
19/16	šīr[10] ham warzīgarān angubēn[11] āzād-mardān
20/17	tabangōg az man kirrēnd dārūg-dān wasnāδ
21/18	šahr ō šahr ī barēnd bižišk ō bižišk
22	āšyān hēm murwīžagān sāyag kārdāgān
23/19	astag bē abganēm pad nōg būm rōδēd
24	ka hirzēnd mardōmag kū-m bē nē wināsēnd
25/20	bašn-um est zargōn yad ō rōz yāwēd

---

1 PT <'yst> but <AYT> in foll.
2 PT <LCDr'>.
3 *az* 'O goat'.
4 Vars.; PT <wl'hnp'y'n>.
5 Vars.; PT <ywglyw'>.
6 <ms>.
7 <slkwn kwcynd>; sar-kūnag wēžēnd ?
8 MK then kē.
9 PT <'s'yk>.
10 <HLBA>.
11 <DWBŠYA>.

26 ān-iž mardōmag kē-š nēst may ud nān
27 az man bār xwarēnd yad amburd awištēnd
28 ka-š ān wāxt būd draxt āsūrīg

29/21 buz im passux karēd dagr-um frāž āšnawēd [329]
30 kū tō-iž ō man rānēh tō-iž ō man nibardēh
31 ka ēd az man kirdagān šanīd
32 buwēd nang ō halag saxwan-at padkārēd
33/22 burz hē dēw ī buland bašn-at mānēd dēwān-dēw
34 kē pad sar šēd yam pad haw farrux āwām
35 ud rōž ī dēwān bandag būd hēnd mardōmān
36/23 draxt-ēw hušk-iž dārū draxt<-ē> sar-iš būd zargōn
37/24 tō až ēd kirdagān sar-at est zargōn
38 bē bār burdan sažēd dānāg až duš-āgāh

39/25 *yad ō kū barēm bār až tō buland abē-sūd
40/26 agar-at passux-ēw karēm nang-um buwēd [111] garān
41 wāžēnd im pad afsān parsīg mardōm
42 kūwāy<-ō mand>hēudwadxrad. abē-sūd draxtān
43 yad tō bār āwarēh mardōmān wasnāδ

44 gušn-at abar hirzēnd [C25a] pad ēwēnag čē gāwān
Page: 330
45 xwad gumānīg ahēm kū rōspīg-zādag hē
46 ašnaw dēw ī buland ī-t az padkārēm:
47 ka dādār baγ-waržāwind bāmīg xwābar Ohrmazd
48 abēžag dēn ī māzdēnān {!} čē čāšt xwābar Ohrmazd

49 yud az man kē buz hēm yaštan nē šahēd kēč
50 čē jīw az man karēnd andar yazišn ī yazδān
51 gōš-urūn yazd harwīn čahār-paδān
52 haw-iž hōm ī tagīg nērōg az man est
53 haw-iž bār-jāmag čē pad pušt dārēnd

54 yud az man kē buz hēm kerdan nē šahēd
55/34 kamar az man karēnd aznāyēnd pad murwarīd
56/35 mōžag hēm saxtag āzādan wasnāδ

57 angustbān ī husrōgān šāh <ud> hamharzān

58 mašk-um karēnd āb-dān pad dašt <ud> wiyābān [331]
59 pad garm rōz ud rabih sard āb az man est
60 maškīžag az man karēnd kē sūr abar wirāžēnd

61 stabr sūr ī wazurg az man seǰ wirāžēnd
62 maškīžag az man karēnd wasnāδ šahrδārān
63 kē xwadāyān ud dahibēdān <kū> sar ud rēš wirāžēnd
64 pad-škōh <ud> āzarm andar kanār<-um> dārēnd
65 nāmag az man karēnd frawardag dēwān
66 daftar ud pādixšīr abar man nibēsēnd

67 zih az man karēnd kē bandēnd <abar dron>
68 warak <až man> karēnd waxšīg buz-pašmēn
69 kē āzādān ud wazurgān abar doš dārēnd
70 škanǰ az man [C25b] karēnd kē bandēnd zēnān
71 kē rōdistahm ud spandayād abar bē nišīnēnd
72 kē pad <haw> mih pīl <ud> zand-pīl dārēnd

73 bawum zunnār kē pad was kārizār andar kār dārēnd

Page: 332

74 hambun nē wišāyēd až band zēnān
75 pīlkahn ud kaškanǰīr ān-um xīrān ēwēn
76 yud az man kē buz hēm kerdan nē šahēd
77 hambān az man karēnd wāzārgānān wasnāδ

78 kē nān ud pist un panīr harwīn rōγn-xwardīg
79 kāpūr ud mušk ī syā ud xaz ī tuxārīg
80 was ǰāmag šāhwār padmōžan kanīgān
81 pad hambān āwarēnd frāž ō šahr čē ērān
82 kustīg az man karēnd ān-um spēδ pašm
83 haw taškanag šāhwār padmōžan wazurgān
84 ān-um zanān <ud> kanīg<-an> pad war<ud> grīw stāyēnd
85 ēw-um ham-sardag až amāh padwand

86 tan hubōδ bōdād čiyōn gul ī gētīy

87 sru-ēw dah widist abāz ō pušt dārēm

Page: 333

88 kōf ō kōf šawēm wazurg kišwar būm
89 až kust ī hindūgān tar ō war-kaš zrēh
90 yud sardag mardōmag kē mānēnd tar haw būm
91 widistīg ud war-čašm kē čašm pad war est
92 sar-šān sag mān<-ēd> brūg-aš<-ān>mān<-ēd>mardōm {!??}
93 kē dār warg-ēw xwarēnd až buz šīr dōšēnd
94 haw-iž mardōmag zīyišn az man est
95 pēš-pārag az man karēnd anōšag-xwar-mān
96 kē xwarēd šahrðār [C26a] kōf-ðār ud āzād

97 ēw-um bēd abardar až tō ðraxt āsūrīg
98 ud <až> man šīr panīr bēd afrōšag ud māst
99 dūγ-um kašk karēnd wasnað šāhīgānān
100 māzdēsnān pādyāb pad man pušt dārēnd
101 čang ud win ud kinnār haw barbut ud tambūr

102 hamāg zanēnd pad man srāyēnd
103 ēw-um bēd abardar až tō draxt āsūrīg

Page: 334

104 ka buz ō wāžār barēnd ud pad wahāg dārēnd
105 harw kē dah drahm nē dārēd frāž ō buz nē āyēd

106 xurmā pad dō pašīz kōdakān xrīnēnd
107 dān <ud> astag tō šawēd frāž ō kōy murdān
108 ēn-um sūd ud nēkīh ēn-um dahišn ud drōd
109 kē az man buz bē rawēd tar im čē pahn būm
110 ēn-um zarrēn saxwan kē man ō tō wāxt
111 čiyōn kē pēš xūg-warāž murwārīd afšānēd

112 ayāb čang zanēd pēš ī uštar ī mast
113 až band abāz karēnd kū pad bun-dahišnīh
114 kōfān čarag šawēm ō hubōð kōfān
115 giyāh tarrag xwarēm <ud> až xānīg sard āb

116 kū gurhagān-mēx tō kust hē ēdar

117 buz pad pērōžīh šud xurmā andar ō stō

Page: 335

118 srōd-um kē srāyīd kē nibišt xwēš dagr zīwād pad harw srōdān sar dušmin murd wenād.kē nihād ud kē nibišt haw-iž pad ham-ēwēn pad gētīy tan hu-sraw ud mēnōy bōxtag ruwān. ēdōn bawād .

PT27. WIZĀRIŠN Ī ČATRANG UD NIHIŠN Ī NĒW-ARDAXŠĪR

[C26b]

1 ēdōn gōwēnd kū andar xwadāyīh ī husrōg {husrō} anōšag ruwān az sačidarm ī wazurg šahryār ī hindūgān-šā abar uzmūdan ī xrad ud dānāgīh ī Ērān šahrīgān ud sūd-iz ī xwēš nigerīdan rāy čatrang ēd ǰuxt šāzdah tāg az uzumburd ud šāzdah tāg az yākand ī suxr kerd frēstīd .

2 abāg ān čatrang hazār ud dō-sad uštar bār zarr ud asēm ud gōhr ud morwārīd ud ǰāmag ud nawad pīl u-š tis ī mādagīg kerd abāg frēstīd ud tatragatwas čiyōn andar hindūgān pad wizēn būd abāg frēstīd .

3 pad frawardag ōwōn nibišt estād kū: abāyēd čiyōn ašmāh nām pad šāhān-šāhīh pad amāh hamāg šāhān-šāh hēd abāyēd kū dānāgān <ī> ašmā<-iz> az ān ī amāh dānāgtar bawēnd; agar čim ī ēn čatrang wizārēd ēnyā sāk <ud> bāǰ frēstēd .

4 šāhān-šāh sē rōz zamān xwāst ud ēč kas nē būd az dānāgān ī Ērān šahr kē čim ī ān čatrang wizārdan šāyēst .

5 sidīgar rōz wazurg-mihr ī bōxtagān abar ō pāy estād .

6 u-š guft kū: anōšag bawēd man čim ī ēn čatrang tā imrōz az ān čim rāy bē nē wizārd tā ašmāh ud harw kē pad [C27a] Ērān šahr hēd bē dānēd kū andar Ērān šahr man mard ī dānagtar ham .

7 man čim ī ēn čatrang xwārīhā wizārēm ud sāk <ud> bāǰ az sačidarm stānēm ud anē-z tis-ēw kunēm ō sačidarm frēstēm ī-š wizārdan nē tuwān aziš dō bārag sāk man gīrēm ud pad ēn abē-gumān hēd kū ašmāh pad šāhān-šāhīh arzānīg hēd ud dānāgān ī amāh az ān ī sačidarm dānāgtar hēnd .

8 šāhān-šāh sē bār guft kū zīwīh wazurg-mihr tatragatwas ī amā! u-š dawāzdah-hazār drahm ō wazurg-mihr framūd dādan .

9 rōz ī didīgar wazurg-mihr tatragatwas ō pēš xwāst ud guft kū: sačidarm ēn čatrang pad čim <ī> kārezār homānāg kerd .

10 u-š homānāg dō sar-xwadāy kerd šāh ō mādayān raxw ō hōyag ud dašnag homānāg frazēn ō artēštārān-sālār homānāg pīl ō puštībānān-sālār homānāg ud asb {asp} ō Page: 338 aswārān-sālār homānāg payādag ō ān ham payādag homānāg pēš-razm .

11 u-š pas tatragatwas čatrang nihād abāg wazurg-mihr wāzīd ud wazurg-mihr sē dast az tatragatwas burd ud padiš wazurg rāmišn ō hamāg kišwar mad .

12 pas tatragatwas abar ō pāy estād .

13 u-š guft kū: anōšag bawēd yazd ēn warz ud [C27b] xwarrah ud amāwandīh ud pērōzgarīh ō ašmāh dād ērān ud anērān xwadāy hēd .

14 čand tā dānāgān ī hindūgān ēn čatrang ēd ǰuxt nihād pad was harg <ud> ranǰ <ud> ō ēd gyāg āwurd ēč kas wizārdan nē tuwān būd .

15 wazurg-mihr <ī> ašmāh az āsnxrad ī xwēš ēdōn xwārīhā ud sabukīhā bē wizārd .

16 u-š ān and xwāstag ō ganǰ ī šāhān-šāh wisē kerd .

17 šāhān-šāh didīgar rōz wazurg-mihr ō pēš xwāst .

18 u-š ō wazurg-mihr guft kū: wazurg-mihr ī amāh čē ast ān tis ī-t guft kū kunēm ō sačidarm frēstēm?

19 wazurg-mihr guft kū: az dahībedān andar ēn hazārag ardaxšīr kardārtar ud danāgtar būd ud nēw-ardaxšīr Page: 339 ēd ǰuxt pad nām ī ardaxšīr nihēm .

20 taxtag ī nēw-ardaxšīr ō Spandarmad zamīg homānāg kunēm .

21 ud sīh muhrag ō sīh rōz ud šabān homānāg kunēm pānzdah ī spēd ō rōz homānāg kunēm ud pānzdah <ī> syā ō šab homānāg kunēm .

22 gardānāg ēd ǰuxt ō wardišn ī axtarān ud gardišn ī spihr homānāg kunēm .

23 ēk abar gardānāg-ēw ōwōn homānāg kunēm kū Ohrmazd ēk ast <ud> harw nēkīh ōy dād .

24 dō ēdōn homānāg kunēm čiyōn mēnōy ud gētīy [28a] .

25 sē ōwōn homānāg kunēm čiyōn humad ud hūxt ud huwaršt ud menišn ud gōwišn ud kunišn .

26 čahār ōwōn homānāg kunēm čiyōn čahār āmēzišn kē mardōm aziš aziš čahār sōg gētīy: xwarāsān ud xwarwarān nēmrōz ud abāxtar .

27 panǰ ōwōn homānāg kunēm čiyōn panǰ rōšnīh čiyōn xwaršēd ud māh ud stārag <ud> ātaxš ud warzag <ī> az asmān āyēd .

Page: 340

28 šaš ōwōn homānāg kunēm čiyōn dādan ī dām pad šaš gāhānbār .

29 nihādag ī nēw-ardaxšīr abar taxtag ēdōn homānāg kunēm čiyōn Ohrmazd xwadāy ka-š dām ō gētīy dād .

30 wardišn ud gardišn ī muhrag pad gardānāg-ēw ōwōn homānāg čiyōn mardōmān ī andar gētīy band ō mēnōyān paywast estēd pad haft ud dwāzdah hamāg wardēnd <ud> wihēzēnd; ud ka ast ēk ō did zanēnd ud abar čīnēnd čiyōn mardōmān andar gētīy ēk ō did zanēnd .

31 ud ka pad gardānāg-ēw ēd gardišn hamāg abar čīnēnd hangōšīdag ī mardōm kē hamāg az gētīy widarišn bawēnd ud ka did-iz bē nihēnd hangōšīdag {ī} ī mardōmān kē pad rist-āxēz hamāg zīndag abāz bawēnd .

32 šāhān-šāh ka-š ān saxwan āšnūd rāmišnīg būd ud framūd dwāzdah hazār asb <ī> tāzīg az ham mōy kē [28b] padisār[1] pad zarr <ud> morwārīd ud dwāzdah hazar mard <ī> gušn kē pad wizēn ī az Ērān šahr; dwāzdah hazar zrēh ī haft-kerd ud dwāzdah hazar šamšēr pōlāwadēn ī wirāst hindūg dwāzdah hazār kamar ī haft Page: 341 čašmag ud abārīg harw čē andar dwāzdah hazār mard <ud> asb abāyist harw čē aburnāyīhātar payrāyēnīdan .

33 wazurg-mihr <ī> bōxtagān abar awēšān sālār kerd ud rōzgār-ēw wizīdag pad nēk ǰahišn ud yazdān ayārīh ō hindūgān frēstīd .

34 sačidarm ī wazurg šahryār ī hindūgān-šā ka-šān pad ān ēwēnag dīd az wazurg-mihr ī bōxtagān čehel rōz zamān xwast .

35 ēč kas nē būd az dānāgān ī hindūgān kē čim <ī> ān nēw-ardaxšīr dānist .

36 wazurg-mihr did-iz ham-čand ān sāk ud bāǰ az sačidarm stad ud pad nēk ǰahišn <ud> wazurg abrang abāz ō Ērān šahr āmad .

[1] C <pyyy'tl>.

37 wizārišn <ī> čim ī čatrang ēn kū čē pad nīrang az ān čiyōn dānagān-iz guft estēd kū:perōz <ān kē> pad xrad barēd az ān azdēnēnd xradīg mādagwarīh dānistan .

38 wāzīdan <ī> čatrang ēn kū: nigerišn ud tuxšišn ī pad nigāh dāštan ī abzār ī xwad wēš <az> tuxšišn čiyōn ō burdan šāyistan ī abzār ī ōy did ud pad ummēd ī abzār Page: 342 ī ōy ī dīd burdan [C29a] šāyistan rāy dast ī wad nē wāzišn ud hamwār abzār ēk-ēw pad kār ud abārīg pad pahrēz dārišn ud nigerišn bowandag-menišnīhā ud abārīg ōwōn čiyōn andar ēwēn-nāmag nibišt estād . [121]

PT28. HANDARZ Ī DASTWARĀN Ō WEH-DĒNĀN

pad nām ī yazdān

1 weh-dēn mardōm rāy paydāg kū dastwarān guft estēd kū

mardōmān harw rōz pad ōšbām 3 druz pēš āyēd čiyōn nasrušt ud aǰgahānīh[1] <ud> an-āstawānīh .

2 pad dēn guft estēd

ka pēš az ān kē xwaršēd ul āyēd dast pad gōmēz gāwān šōyēd pad āb šōyēd u-iš druz ī nasrušt zad bawēd ud pad ruwān ōwōn sūdōmand[2] čiyōn ka-š pad baršnūm šust hē[3] .

3 ud ka ō mān ātaxšān šawēd ud ātaxš niyāyišn kunēd u-š druz ī aǰgahānīh zad bawēd .

4 ud ka niyāyišn ī xwaršēd pad nīrang ī yazdān kerd u-š druz ī an-āstwānīh ī dēn zadag bawēd .

5 dastwarān guft estēd kū

3 hēnd andar gētīy kē awēšān rāy rōzīg nē baxt estēd pad stambagīh az gētīy hamāg stānēnd ud xwarēnd u-šān pad tan ī [122] pasēn āmār ī saxt awiš bawēd .

6 ēk ān drāyān-ǰōyišn [C29b] mardōm ud didīgar[4] ān ī aǰgahān ud sidīgar[5] ān duš-čašm .

7 drāyān-ǰōyišn ōwōn škeft kū

ka ān ī drāyān-ǰōyišn [344] mardōm hamē xwarēd ud hamē drāyēd hazār dēw pad nērōg ōy ābustan bawēd bēwar dēw pad nērōg ī ōy bē zāyēd

ud damišn ī az zafar ud gandagīh ī ōy bē ō Garōdmān ō pēš ī Ohrmazd šawēd ud mizag ī čāšnīg ī ān xwarišn bē ō Ahrimen ud dēwān rasēd

ud hordad ud amurdād abar tan ī ōy nifrīn kunēnd kū tō az hordad ud amurdād wēš drāyān ma ǰōy[6] .

8 didīgar dastwarān guft estēd kū

margarzān mardōm pad zīndagān xwarišn ēwēn dādan ud aǰgahān nē ēwēn dādan .

9 sidīgar duš-čašm mardōm ōwōn škeft kū xwaršēd ud māh rōšnīh kem ud āb tazišn kem ud urwarān waxšišn kem .

10 duš-čašm ān bawēd kē az nēkīh ī kasān duš-xwārīh bawēd .

11 sōrag-čašmān rāy ōwōn [123] paydāg kū pad harw kas ōh bawēd weh pad tan ud tis ī xwēš wattar pad ān ī kasān .

12 pursīd kū andar xrafstarān gyān kē kerd?

---

1 MK <’š’nyh>.
2 MK <swtymnd>.
3 MK ìNwA; C <-’y>.
4 C sidīgar.
5 C then new line: wizir andar drāyān-ǰōyišnīh čiyōn — ka ān ī drāyān-ǰōyišn ...
6 Mss. <OŠTEN’t>.

13 guft hād Ohrmazd

u-š ēd rāy kerd čē Ahrimen tan ī [345] xrafstar *dēsīd[1] 18 paymān ō Ohrmazd drāyīd kū gyān andar awēšān kunē[2] ayāb ēnyā pašt nē āwāšam .

14 ud Ohrmazd meh-dādestānīh šāyist kerdan ī tan ī pasēn rāy xrafstar gyān andar kerd .

15 hamāg ka xrafstar zanēnd guft abāyēd[3] kū zanam ōzanam wināh[4] wizārišn ud kerbag ī ruwān dōšāram rāy .

16 ka pad ān ēwēnag gōwēd čand zanišn ud arz ī ān xrafstar wināh ī ān mardōm kerd estēd az bun bē šawēd čand zanišn ī ān xrafstar kerbag ō bun bawēd .

17 ud pad-iz[5]harw kār ud kerbag ī kunēnd ēn guftan abāyēd kū wināh wizārišn ud kerbag ruwān dōšāram rāy hamē kunam tā kerbag dō ēwēnag bawēd .

18 pursīd kū

abar-sar ud dandān-friš[6] *dagr ō zamīg abāyēd mālīdan ayāb nē . [124]

19 guft hād abāyēd

ēd rāy čē mēzd ī wehān pad nērōg yazdān kunēnd tā mardōmān pēš az freh-būd-xwarišnīh abar-sar ud dandān-friš dārēnd Ahrimen ud dēwān wišūdagān pad garānōmandīh anāgīh estēnd

ud ka[7] abar-sar ud dandān-friš *dagr ō zamīg nē mālēnd ō [346] zēn-abzār ī Ahrimen ud dēwān rasēd

ast-išān[8] pad ān nērōg drust[9] tuwān kerdan .

20 pursīd kū

pad dōšox az ān ī Ohrmazd kas [C30b] gumārd estēd kē ruwān ī druwandān pādifrāh nimāyēnd ayāb nē?

21 guft hād az ān ī Ohrmazd andarrōn ī dōšox kas nē gumārd estēd bē wēnišn ī yazdān tištar ud sadwēs wanand ud haftōring .

22 ēn-iz gōwam kū awēšān wēnišn ōwōn tēz kū ān ī aryandtom dōšox ōwōn wēnēnd čiyōn mard-ēw kē čašm abēr wēnāg andar ēwēnag *nigerē[10] tan ī xwēš *wēnē[11] awēšān-iz weh abērtar wēnēnd .

---

1 PT <y'yyyt>.
2 PT <OBYDWNx2>.
3 MK then <znm>.
4 Not MK.
5 PT <-ME>.
6 MK <ywy'nplšn'> PT <ywy'nplyš>
7 MK then <QDM>.
8 Mss. <y''n>.
9 MK <dwyst>.
10 PT <nkylnd>.
11 PT <HZYTWNd>.

23 ud ka nē pānāgīh awēšān rāy hē Ahrimen ud wišūdagān hāmōyēn[1] ruwān ī druwandān andar dōšox bē marnǰēnd-ēw . [125]

24 ēn-iz paydāg kū druwand[2] rāy pad harw wināh puhl ud pādifrāh čand abāyēd burd .

25 ud ka niyābag ī ān puhl ud pādifrāh burd agar pad ǰud az ān aštar-ēw <ī> asp ō ruwān ī awēšān zanēnd-ē[3] pad [347] ham-gyāg rist-āxēz ud tan ī pasēn bawēd .

26 harw rōz 3 wāng az wahišt ud saxwan ī amahrspandān āšnawēnd kū
ma tarsēd čē-tān rist abāz wirāyēm u-šān čand bār pad gētīy saxwan ī ruwān-dōstīhā wehān ō ašmāh guft ud rāh ī rāst ō ašmāh nimūd ud nē padīrift hēd .

27 u-š harw rōz 3 bār hōm ō gōš gōwēd kū
rāmišnīg kunam ud ma tarsēd čē-tān ōš [C31] az ruwān abāz dāram u-tān ruwān nē ōšōmand čiyōn tan ōšōmand .

28 pursīd kū pad ēn kerbag ud wināh-wizārišn xwad xwābarīg kadām?

29 guft hād[4]
xrafstar ōzadan ud ātaxš dādīhā pahrēxtan čē xrafstar hamāg az tan ī Ahrimen u-š [126] Ahrimen bēšīd bawēd .

30 ahlawdād ka ō wehān dahēnd kerbag kam nē bē dō ēwēnag kerbag bawēd
ēk bun ī kār didīgar ahlawdād dahišn čē ahlawdād ō ganǰ <ī> dādār Ohrmazd rasēd .

31 pursīd kū gōšt murdār čē rāy ka nē xwarēnd? [348]

32 guft hād
ēd rāy čē dēwān padiš petyāragēnēd pad ziyān ī mardōmān yārīd bawēd

33 ka mardōmān bē xwarēnd ēw petyārag ō tan ī mardōmān rasēd andar tan ud ruwān ud amahrspandān an-espās ud mihrōdruz ud wināh-kār bawēd .

34 pursīd kū pad xānag <ī> mardōm ka widerān bawēd andar sē-šabag gōšt tāzag čē rāy ka nē xwarēnd ud ka xwarēnd čē ǰuttarīh bawēd?

35 guft hād
ēd rāy čē nasrušt ī petyārag ī andar ān xānag ka abar ān widaštag ristag[5] rasīd bawēd harw kē az ān xwarišn bē xwarēd ān druz ī[6] [127] nasrušt ī petyārag ī ān ī [MK 136 end] widaštag ō tan ī ōy bē rasēd

---

1 PT <hym->.
2 C druwandān.
3 PT <MHYTWNd HNA> alii <znd HNA>.
4 Mss. <HWEyt>.
5 MK <rasytk>.
6 MK <dlww>.

az ān ǰādag rāy ōš pēštar ud margīh saxttar tēztar andar rasēd
ud gyān dādan ōy rāy duš-xwārtar bawēd ud andar gyān kandan anāgīh wēš andar āyēd abar ōy .

frazaft pad drōd ud šādīh ud rāmišn . [128]

PT29. MĀDAYĀN SĪH RŌZAG FRAGMENT

See WD.61

[Cama R-591 32a] pad nām ī yazdān ud ǰadag nēk tan-drustīh purrāg ī wehīgān čimēnāg ī xīrān xwadā ī wispān gumēzišn frazāmīhēd čimīg dādār Ohrmazd frazām pērōz o

Ohrmazd pad nām ī yazd pad ōstīgān ud a-wardišnīg w ōšmurd ud rōz ī farrox xwānd rāmišn šīrēnag ud drōd murwāg nēk pad dastwar dāštan ud ǰāmag[1] ī nōg paymōxtan ud ō bāγ ud dastgerd ī nōg šudan ud abārīg kār ī rāmišnīg wēš kerdan o

wahman rōz pad nām [MK 138 (139)] ī meh frēstag[2]
im rōz[3] hanǰaman uskār-ēw[4] pad xrad kerdan
ud[5] ō dar ī šāhīgan šudan ud šāhīgān-iz dānāgān ud framān-burdārān ō handēmānīh hištan
ud[6] dōstān-iz dānāgān ō āgenēn pad drōd pursišn šudan
dōšāram ud dānišn warzīdan pad hamāg kār ud[7] dādestān xūb o

ardwahišt rōz
āštīh ud dōšāram warzīdan
ud dārūg ud darmān āmēxtan ud ham-xwardan[8]
ud hanǰaman <ud> kār ī ruwānīg ud uskār ī pad meh-dādestānīh handāxtan <ud> kerdan
ud hašāgirdān gumārdan pad ēgānagīh (ī sālārān pādixšāyān paywastan [C32b]
ud abārīg kār ī[9] huǰahišn[10] ud stūdag o [129]

1 C jām.
2 C -agān.
3 C <'mYWM>.
4 C ī.
5 C.
6 Not C.
7 C.
8 PT <hm-'wwltn'>; C ud xwardan.
9 C.
10 C <hwdhy:šn>.

PT30. ABAR PANǰ XĒM Ī ĀSRŌNĀN

1 abar panǰ xēm ī āsrōnān ud dah handarz kē hamāg handarz ī dēn abar paywastag .

2 ān panǰ xēm[1]
fradom a-wināhīh .

3 didīgar wizīn-kardārīh ī menišnān ud gōwišnān ud kunišnān .

4 sidīgar dastwar-dārīh čiyōn ān ī rad ī dānāgtar ī rāst-gōwišntar kē dēn-āgāhīhā hammōxtēd ud rāstīhā hammōzēd .

5 čahārom yazišn ī yazdān rāst-wāzagīhā wāzagīhā warm naskīhā pad nīrang yaštan .

6 panǰom rōzān-šabān šnāyišnīhā andar xwēškārīh estādan abāg xwēš hamēstār kōxšišn kerdan zīndag-drahnāy az āstawānīh ī dēn bē nē waštan ud pad xwēškārīh tuxšāg būdan . [130]

7 ān ī dah handarz
fradom hu-srawīh ī xwēš sālār ud hammōzgār ud rad ud pid abāyistan rāy hu-srawīhā[2] raftan .

8 didīgar dusrawīh ī awēšān sālārān nē būdan rāy az [351] dusrawīh škeft[3] pahrēz būdan .

9 sidīgar ān ī xwēš hammōzgār pad ān ī drāztar čōb nē zadan ud nē bēšīdan rāy čē nē āšnawēd az xwēš hammōzgār pad-iš nām nē srawēnīdan .

10 čahārom nām paydāgīh az ahlawān nē appurdan rāy čē hammōxt az xwēš hammōzgar rādīhā abāz ō arzānīgān abespārēd .

11 panǰom rawāg-dēnīh rāy kerbakkarān mizd bazakkarān tōzišn <ī> pad-dād nihādan .

12 šašom ahlāyīh-daxšag andar xwēš mān mehmān kerdan[4] rāy rāh ī wehān ō xānag wišādag[5] dāštan .

13 haftom druz <ī> andar wārom a-hōšīhā nē waxšēnīdan rāy abāg wehān kēn nē dāštan ud pad a-petītīgīh az wināh nē estādan . [131]

14 haštom druz az [MK 139 (137)] wārom brīdan rāy kēn az menišn ōgārdan ud az wināh tēz petītīg būdan .

15 nohom pēš-rawišnīh ud pas-rawišnīh ī dēn šnāxtan
ud pēš-rawišnīh ī dēn frāz ō pēš dāštan ud kār ud bahr pad-iš xwāstan
ud pas-rawišnīh ka petyārag ō dēn rasēd [352] dēn abāz ō pas ud tan pad <mkwy>īh ī dēn dāštan .

16 dahom[6] srōšyārīh rāy andar xwadāy ud rad ud dastwar <ī> dēnīg huniyōxš būdan .

---

1 Not MK.
2 MK <-yh>.
3 PT <škyyp̄t>.
4 MK om. daxšag andar xwēš mān mehmān kerdan.
5 MK wišād.
6 MK <šašom>.

frazaft pad drōd šādīh rāmišn . [132]

PT31. ABAR ĒWĒNAG NĀMAG NIBĒSIŠNĪH

1 nūn nibēsīhēd pad sazīd nibišt nāmag-ēw ō kas kas xwadāyān ō pādixšāyān ud mehān ud abarmānīgān hamē pērōzgar ō kardārān hamāg farroxtar ō awēšān kē pad harw āfrīn arzānīg hēnd: yazdān pānag ud šahr-ayār ō aziš-kehān anōš-ayād hazār anōš ō bandagān ud aziš-kehān hazār anōš-ayād az anōšag-ayād andak frāz dāšt estēd. āzarmīg tom garāmīgtom ō pidar ayāb brādarān ayāb frazendān ayāb ō awēšān kē hāwand ī pid ud brād ud frazend hēnd .

2 kē-tān az abzōnīg ganǰ ī yazdān dagr-zīyišnīh drust tanīhā ābādīh hangad burzišnīgīhā farroxīh ǰāwēdān paywandišnīgīhā ud drōdōmandīh pattāyišnīgīhā ud rāmišn a-widērišnīgīhā ud a-kanārag afrīn tēz rasišnīgīhā ud wazurg nām dūr brāzišnīgīhā ud pahlom ahlāyīh ruwān bōxtišnīgīhā abardom {!} burzišn xwēš Page: 354 abē-gumānīhā pad ēd farrox tan ud anōšag gyān bowandagīhā bawād. frazaft pad drōd .

3 yazdān ašmāh hamwār andar abzōn<-īh ī> wisp burzišn rāy ud xwarrah ī wisp abrang ud a-sāg ud urwāhm ī wisp frārōnīh bowandag xrad <ud> kāmag-hanǰām dārānd .

4 kē-tān rasād az abargarān burzišn. xwēš-kāmagīhā ud rāy ud nām nām abrangīhā ud bālistīg zōr pād yāwandīhā ud čihr ud brēh bayān hōmānāgīhā ud abrangīg stāyišn āzād-gōhrīhā abēzag kardag uspurr-bahragīhā ud wazurg kardārīh wehān windišnīhā pad ēd a-winast tan bowandagīhā pad kāmag bawād .

5 wazurg-ummēd abaxšāyišngar wasān kas frayādišnīg az harw ǰuttarīh abēzārēnīdār dūr ud pad pahrēz dārānd hamē pērōzgar wāhmān ī wahmānān .

6 wazurg kardār kišwar rāyēnīdār frārōnīh warzīdār ud Page: 355 driyōšān ayārīh dādār ud hammis dāmān ummēdēnīdār wāhmān ī wahmānān .

7 gēhān payrāyag kišwar abrang ud awestām magind wāhmān ī wahmānān .

8 yazdān zēn ud hunarāwandān zōr ud ērān pušt ud mazdēsnān pānag wāhmān ī wahmānān .

9 hamāg andar abrāz ī harw farroxīh abzōn ud wisp burzišnīg ud urwāhm ī harw dō axwān kāmag hanǰam dārānd .

10 āzādag pad tōhmag ud āfrīn pad hunar ud abēzag pad kunišn ud bowandag pad xrad ud nāmīg pad harw wehīh wāhmān ī wahmānān .

11 frāztom pad dānāgīh ud stūdag pad čihr ud brāh brāzišnīg andar āwām ud frayādišnīg andar harw dō axwān wāhmān ī wahmānān .

12 drust pad gōhr <ud> wirāstag pad xēm abaxšāyišngar andar pādixšāyīh ud xūb warz andar frārōnīh ud ayār ō harw wehān wāhmān ī wahmānān .

13 kē-tān az abargarān abar baxšāyišnīh wisp rāy ud xwarrah ud harw farroxīh ud burzišn padiš mehmān <ud> Page: 356 pattāyišnīg bād .

14 kē-tān dārānd dagr-pattāyīhā drust tan ud burzāwandīhā ābād-xīr ud hangad burzišnīgīhā purr xwarrah ud ǰawēdān <ud> paywandišnīgīhā ahlayīh abzōn az harw ǰuttarīh abēzār bōxtag dārānd .

15 hamāg burzišn abzōnīg ahlāyīh ud rawāg-kāmag ud mihr-ābād ud fraškerdīg paywand bawēd .

16 hamāg burzišn abzōnīg ahlāyīh ud rawāg-kāmag pad wisp mēnōyīg ud gētīyīg burzišn ud farroxīh ud spurr bahrīhā ud kāmag-hanǰāmīh ud az harw ǰuttarīh abēzār dārānd .

17 kē-tān abēzag wehīh frārōnīh abzāyēnīdārīhā passazag andar harw dō axwān wisp burzišn ud frāx ābādīh ud hangad ahlāyīh dārānd .

18 nāmag pad bēš-pursišnīh <ud> hunsandīh dādan ī ō mehān ud āzarmīgān .

19 hamē pērōzgar wāhmān ī wahmānān hamē spōzād bēš ud gugānād zarīg <ud> dūr bawād harw petyārag Page: 357 burzišnīg bawēd pad wisp mēnōyīg ud gētīyīg farroxīh .

20 ka-mān āgāhīh ī anōšag ruwān wāhmān ī <wahmānān> awiš mad garān pīm az marg ayāft bē az ān amāh čār ī gētīyān pad bōxtan ī az marg ud widarg ī xwarišn xwardārān mardōm nē pad dast ī purr-xwarrahān ud nē pad hunar ī hunarāwandān ud nē <pad> dānāgān ud frazānagān ud nē-iz <pad> stahmagān ud wināh-kārān ud nē-iz <pad> wazurg-kunišnān ud kerbag-warzīdārān harw kas rasišn ī marg ud rōz ī āmār widerdan ī čīnwad puhl awiš madan payrāst estēd .

21 ōy-iz anōšag ruwān hū-kunišn ud wazurg-nām ud wazurg-sūd būd ud wahišt-bahr ud Garōdmān pāddāšn bād .

22 ašmāh dīr zīwēd ud drust zīwēd padīrēd hunsandīh ud wīdwarēnēd menišn ud waxšēnēd xwēš ruwān ud škast ud gugān ud wānīd kunēd gannāg-mēnōy ud dēwān pad padīrišn hunsandīh šnāyēnēd ruwān ī ōy anōšag ruwān arzānīg passazagīhā pad yazišn<ud> azbāyišn ayādišn āfrīngān dahmān .

Page: 358

23 u-tān dagr zamānīhā pāyēnd az harw Ēbgad ud abzāyēnēnd abardom rāmišn ud nēkīh ud hū-abzāyišnīg bawād ēd farrox-tan tā fraškerd zamān .

24 u-tān hamē pad abēzārīh ī az harw ǰuttarīh ....(?) abardom farruxīh .

25 abāg a-sāg drōd yazdān abestānīgīhā wāhmān ī wahmānān nibišt .

26 az wāhmān bē wāhmān drōd ī was .

27 pad waxrān abar bawēd čē nāmag pad aweštāb .

28 namāz ō Zardušt ī spītāmān ī ahlaw-frawahr .

29 ō tan āfrīdag pad zāyišn burzišnīg pad dahišn abēzag pad guhr padīriftag andar yazdān wābarīgān andar xwadāyān wixšayišn did andar āwām abāyišnīg pad čihr brāh ud xwarrah bōwandag pad menišn rāst <ud> bōxtag pad gōwišn wazurg-nām <ud> pērōzgar ud pad framān xwābar ud pad hū-pādixšāyīh dānāg ud pad rāyēnīdārīh hū-abaxšāyēndag <ud> a-nang ud pad mardōm dōstīh kišwar ummēd wihān payrāyag Page: 359 hamē pērōzgar xwadāyīgān wāhmān ī wahmānān .

30 yazdān ašmāh hamwār pad hamāg drōd abar baxšišnīh dagr-zīyišn ud pad farroxīh drust estišn ud pad harwisp āfrīn payrāyišnīg kāmag-hanǰām dārānd. dagr-zīyišnīh gyān drustīh ī tan ud ābādīh ī xīr abāg ramišn ī menišn <ud> kadār-iz-ēw nēkīh burzišn abāg ahlāyīh ī ruwān hamē pad ašmāh pāyišn hamāg abzāyišnīg ēdōn bawād čiyōn farroxīhādom amāh xwāstan ī āgāhīh ārzōgōmand ayārīh ud tan-drustīh ī ašmāh ēn nāmag abērtar kerd .

31 nūn nibēsēm kū tā rōz ī wāhmān ud māh wāhmān ka-mān ēn nāmag nibišt drust. ud drōdōmand ud purr ārzōg būd hēm ud nāmag ī ašmāh mad ud dīd čē nibišt wizīdār dānist ud az drustīh ī ašmāh rāmišnīg ud andar yazdān spāsdār būd hēm .

32 pad nēkīh ud xūbīh āgāh framāyēd būdan ka ēdar nēk <ud> xūb āwām ud zamānag {ī} nēk ast wehān rāy weh estād wehān rāy nēk pad kāmag ast .

33 kē-tān hamāg tan-drust ud gyān anōšag ud nām burzišnīg ǰahišn abrangīg ud xwarrah waxšišnīg xīr pattāyišnīg ud dēn fraškerdīg paywand pattāyišnīg ud ruwān Garōdmānīg dārānd .

Page: 360

34 ō kē āzādtom pad gōhr burzišnīgtom pad nām ud ōstīgāntom pad frārōnīh ud āšnāgtom pad wehīh purr brāzāgtom pad mihr nāmīgtom pad rādīh kardārtom pad šnāyēnišn ī yazdān burd-ranǰtom pad dēn ī māzdēsnān ayārēnīdārtom pad kadār-iz-ēw xīr ān ī āwāmān ud čiyōnīh ī āfrīn hamāg bārēstānīg ud xwarrah wāhmān wahmānān .

35 hamēgīh andar tan-drustīh ud tan purr-pāsbānīh ī az bēšīdārān bēš ast purr-hambārīhā hu-srawīh padiš arzānīg dārānd .

36 kē-tān az .....(?) ganǰ ī hamēšag waxš <ud> xūb purr bahr ud kāmag-rasišn ud az wisp ǰuttarīh abēzār <ud> bōxtag dārānd .

37 andar bun ī nāmag: u-tān yazdān pad ān ī abrangīgtom gāh astišnīg winnārīšnīg ud pattāyišnīg dārānd .

38 hamē pērōzgar burzišnīgtar pahlōmīhā wāhmān ī wahmānān .

39 yazdān ašmāh dagr-zīyišn ud drust ud farroxīhā ud abē-bīm ud pērōzgar ud rawāg framān dārānd .

40 andar bun ī nāmag: u-tān hamēšag farroxīh ud pērōzīh abzāyād wāhmān ī wahmānān drōd .

41 yazdān hērbed xwadāy pad raēšča. xvarənasča. pad estišn Page: 361 ī tanuuō. druuatātəm. andar harw dō axwān astišnīg ud pattāyišnīg ud winnārišnīg dārānd .

42 andar bun ī nāmag: u-tān yazdān nōg nōg pad bōxtār bawēnd rāy ud xwarrah ud xwēškārīh tan-drustīh ud dagr-zīyišnīh ud pad wisp nēkīh windād-kāmag dārānd .

43 hamāg pērōzgar wāhmān ī wahmānān yazdān ašmāh hamāgīhā baxšēnd ān ī mih bōzišn abar-dom burzišn ud a-kanārag rāmišn ud hamē āzād ahlaw ud pērōzgar dārānd .

44 andar bun nāmag: u-tān hamē drōd ud rāmišn ud ahlāyīh abzāyād wāhmān ī wahmānān frēstīd .

frazaft pad drōd bun ī dēn dānišn ud wurrōyišn ud mayān xrad <ud> mihr ud dagr bowandag menišnīh ud hū-čašmīh pad drōd šādīh rāmišn . [141]

PT32. ABAR PAYMĀNAG Ī KADAG-XWADĀYĪH

1 andar māh wahman ī sāl 600 20 7 pas az sāl ī 20 ī ōy-ēw ī yazdgird šāhān šāh šahryārān
nāf ī ōy-ēw ī abarwēz hu-srawišāhān šāh ī Ohrmazdān
frāz nazdist rōz ī day pad mihr ka wāzag/nāfag ī weh pad hanǰaman madār būd hēnd
pad pādixšāyīhā-zanīh kerd mard-ēw wāhmān nām wāhmān ī wāhmānān pus wāhmān rōstāg wāhmān deh <ī> wāhmān mānēd
kanīzag ēd wāhmān nām wāhmān ī wāhmānān pādixšāyīhā duxt <ī> ham wāhmān deh mānēd .

2 u-š ēdōn mad estēd pad sālārīh ī[1] wāhmān pid čiyōn ka-š zanīh ud duxtagānīh pad rāh <ī> stūrīh ēkānagīh kas padiš nē mad estēd . [MK 144b (141)]

3 ēdōn wāhmān pad xwāstan ud dād az wāhmān pid hunsandīh ud ham-dādestānīh ī ham wāhmān pad ahlawdād pādixšāyīhā-zanīh kerd[2] . [363]

4 ud ham wāhmān wāhmān pid ham wāhmān rāy pad ahlawdād pādixšāyīhā-zanīh pad 3 gōwišn bē ō wāhmān dād .

5 ud ham wāhmān awiš [142] bē padīrift ēdōn kū wāhmān ēn-iz *padīrift[3] kū
zīndag-dranāy az zanīh ud ēkānagīh ud framān-burdārīh ud tarsagāh-warzīdārīh andar ham wāhmān az ērīh ud weh-dēnīh bē nē wardam .

6 ud wāhmān ēn-iz guft kū
zīndag-dranāy pad zanīh grāmīg pad kadag-bānūgīh awestwār ud pad xwarišn wastarg nihuft ud paymōxt ud šōywarīh sālārīh tuwān-sāmānagīhā ud āwām-passazagīhā xūb pad āzarm dāram ud frazend <ī> aziš zāyēd pad pādixšāyīhā-frazendīh ī xwēš dāram .

7 ud ka ēd xīr ham-gōnag būd ham wāhmān ham wāhmān rāy pad windišn [MK 145a] pādixšāyīhā kerd
ud pas az kerd ī *ēn[4] paymān ham wāhmān ī wāhmān ham wāhmān ī wāhmān {ī} rāy weh sahist
dōšīd 3000 drahm ī asēmēn ī šahrāwarišn[5] u-š pad guharīg ī 3000 drahm ī asēmēn ī [364] šahrāwarišn ī weh sahist
mar az *hāmōyēn xwāstag ō dārišn ud xwēšīh mad estēd ī pad bē dādan pādixšāyīh būd
ud ān-iz ī az nūn frāz ō dārišn ud xwēšīh rasēd pad bē dādan[6] pādixšāyīh ham
pad 2 bahr ēd bahr [143] abaxt[7] ō wāhmān ī wāhmān dād ham
ud ham wāhmān ī wahmānān[8] rāy abar ham mādag[1] pādixšā kerd ham

---

1 MK om. sālārīh ī.
2 MK <krt>.
3 PT <MBLWNx2>.
4 PT <MN>.
5 šahr-hambarišn?
6 MK om. ud xwēšīh rasēd pad bē dādan.
7 <abaxt>.
8 DP om. dād ham ud ham wāhmān ī wahmānān.

ēdōn kū harw ka wāhmān ayāb kas az wāhmān dādag rāy xwāstārīh kunēd *abē-wihānagīhā[2] awiš abēspāram ud padiš spōz ud wastārīh nē kunam .

8 ud ham wāhmān ī wāhmān ēn mādag mādag[3] pad guharīg ī ēn 3000 drahm bē *pāyēnišnīh[4] padīrift[5] padiš ham-dādestān būd .

9 ud ham wāhmān ī wāhmān pid ǰādag-gōw awiš mad estēd ham[6] wāhmān ī wāhmān *pāyēnišnīh padīrift pad freh nē pahikārd .

10 ud ham wāhmān ī wāhmān pad čē ham-dar abārīg čiyōn paymān ī zanīh būd kē xwēškārīh būd[7] pursīd xwāst ud wizōst ud abar mad ham . [365]

11 ud kē ham-dādestānīh wāhmān ī wāhmān guft wāhmān ī wāhmān[8] ōwōn ēn dib[9] az guft ud gōwišn ī ham-dādistānīh ī ham wāhmān ī wāhmān ud ham wāhmān ī wāhmān pid wāhmān ī wāhmān wābarīgānīh rāy pad gugāyīh ī ham wāhmān ī wāhmān ud wāhmān ī wāhmān ud wāhmān ī wāhmān .

frazaft . [144]

---

1 <NKB>.
2 PT <’py-b’h’nkyh’>.
3 <NKB m’ty>.
4 PT <p’yyny’nyh>.
5 PT <MBLWNx2> also next.
6 Not MK.
7 Not MK.
8 MK om. guft wāhmān ī wāhmān.
9 MK <dyp̄> PT <dp>.

PT33. WĀZAG ĒW-ČAND Ī ĀDURBĀD Ī MAHRSPANDĀN

[MK 146a]

ēn wāzag ēw-čand anōšag-ruwān ādurbād ī mahrspandān[1] andar bē-widerišnīh ī ō gētīyān[2] guft ud čāšt[3] kū

ayād pad daxšag dārēd ud kār az-iš gīrēd

ud hambār ma kunēd kū-tān niyāz abar nē rasād

čē hambār ī kerd nē bē ō niyāz kam nē rasēd .

hambār ēwāz ahlāyīh wēš tuxšēd kār ud kerbag

čē tis ī pad hambār šāyēd dāštan ēwāz ahlāyīh weh .

kēn pad menišn ma dārēd[4] [MK 145b end] kū-tān dušmenān abar nē āxēzānd[5]

ud bē nigerēd kū az dušmen pad kēn zadan čē rēš ud ziyān ud wanī-būdagīh abar šāyēd madan

ud gugārēd kēn andar wārom ī xwēš

ma zanēd dušmen pad kēn

čē paydāg kū kē ān ī [C43b] kamist kēn framōšēd ā-š az ān ī mahist bīm bōzēnd pad čēh-widarg .

andar pēšēmālīh ud pasēmālīh[6] saxwan rāstīhā gōwēd [145 367] kū pad dādestān bōxtagtar bawēd .

čē paydāg kū mard pad gugāhīh ī rāst dādan ahlaw bawēd

druwand-iz bawēd ōy kē dārēd nē dahēd .

paymān-xwarišn bēd[7] kū dagr-pattāy bawēd .

čē paymān-xwarišnīh pad tan weh ud paymān-gōwišnīh pad ruwān .

ud ōy-iz ī andak-xwāstagtom mard ka paymān xēm tuwāngar handāzag ō ruwān wēš kunēd[8] kū ō aškamb .

čē aškomb-hambār mard frāyist mēnōy-wišōb bawēd .

zan az paywand ī xwēš gīrēd kū-tān paywand dūrtar rawād .

---

1 MK <mtr'spnd'n>.
2 C; MK om. andar bē-widerišnīh ī ō gētīyān.
3 C; MK čāšīd.
4 MK reapeats to here on 146a.
5 JJ (MK torn) PT <h'cynd>.
6 PT, C <pyš'ym'lyh ud ps'ym'lyh>.
7 MK <byt>, C <YHWWNyh>.
8 MK <-x1>.

12 čē frāyist wišuftan ud kēn ud ziyān ī ō dāmān ī Ohrmazd mad az ān wēš būd ī ka-šān duxt ī xwēš[1] bē dād u-šān pus ī xwēš rāy[2] kasān pad zanīh xwāst ta dūdag bē wināhēd .

13 az pid ī gāwān ud gōspandān xwardan pahrēz saxt kunēd čē-tān[3] ēdar ud ānōh āmār ī saxt abar bawēd .

14 čē[4] mard[5] kē gōšt ī gāw ud gōspand xward estēd dast andar wināh dārēd wināh čē menēd ud gōwēd ud kunēd .

15 ud ka-š <mtwkčk>-ēw xward estēd [146] ud dast andar wināh dārēd ka [368] pad anīy[6] gyāg uštar-ēw mard-ēw bē ōzanēd ōy ēdōn bawēd čiyōn ka-š pad dast ī xwēš ōzad hē

16 kārwānīgān-padīr bawēd kū-tān ēdar ud ānōh abērtar padīrānd .

17 čē kē dahēd stānēd u-š waxš-iz abar pad xwaran[7] ānōh *nišānēd[8] kū-tān ōh *nišānānd[9] *ēg-iš[10] gāh ī meh ān gyāg <ī> mard ī weh nišīnēd .

18 gāh rāy ma kōxšēd čē gāh <ī> <twšk>-mard frāyist mēnōy-wišōb bawēd .

19 pad kerbag ham-dādistān ud pad wināh ǰud-dādestān
ud pad nēkīh spāsdār ud pad petyārag hunsand ud az dušmen dūr
ud pad kerbag nē wizend-kār ud pad wad ayār ma bawēd .

20 ka škofttom[11] tis rasēd pad yazdān ud dēn gumān ma bawēd .

21 ma abēr šād bawēd ka-tān nēkīh awiš rasēd .

22 ma abēr bēšīd bawēd ka-tān anāgīh awiš abar rasēd .

23 pad petyārag hunsand ud pad astānag bārestān
pad zīndagīh wistāx ma bawēd bē pad kunišn ī frārōn [147] wistāx[12] bawēd . [369]

24 čē hu-kunišnān ān ī xwēš [C44b] kunišn ǰādag-gōw ud duš-kunišnān {ī} ān ī xwēš hamēmāl .

---

1 DP then rāy.
2 DP rāy.
3 MK not -tān.
4 MK kē.
5 DP mardōm.
6 PT <AHR>.
7 <'wlwn'>.
8 PT <YTYBWNyt>.
9 PT <YTYBWN'nd>.
10 <'ywš>.
11 PT; PD, C <škypttwm>.
12 MK <st'hw>; C <wstyhw>.

25 čē menišnān ud gōwišnān ud kunišnān kunišn ī pahlomtar .

26 čē man ādurbād ī mahrspandān rāy anāgīh nē bawēd *ī-m[1] frāz awiš mad kē-š[2] 6[3] ēwēnag rāmišn aziš <nē> padīrift .

27 fradom ēn kū ābādīhā ka-m anāgīh ēn čē az ēn wattar šāyēd būdan .

28 didīgar ēn kū ka-m anāgīh nē ō ruwān bē ō[4] tan mad čē pad tan weh šāyēd widārdan kū pad ruwān .

29 sidīgar ēn[5] kū-m az anāgīh ī man rāy *ǰahist[6] estēd ēk widārd .

30 čahārom ēn kū-m ābādīhā mad estēd ka man mard-ēw ōwōn nēk ham ī gizistag Ahrimen ī druwand ud dēwān[7] ēn anāgīh wehīh ī man rāy pad tan ī man kerd .

31 panǰom ēn kū harw kē wad ud anāgīh kunēd ō xwad ayāb ō frazendān rasēd ud ān ī ō man mad ō frazendān ī man nē rasīd .

32 šašom ēn kū Ahrimen ī druwand dēwān harw anāgīh <ī> dād pad dāmān ī Ohrmazd rāy dāšt estēd ān ī ō man[8] mad [370] ganǰ ī Ahrimen [148] kāhist[9] u-š pad anīz weh-ēw did kerdan nē tuwān .

33 ud az duš-čašmīh ud xwad-dōšagīh ud wehān dušmenīh ud xešmenīh ud āzwarīh ud spazgīh ud drōzanīh[10] saxt aziš pahrēzēd kū-tān tan dusraw ud ruwān druwand nē bawād .

34 ma handāzēd wad ō wattarān čē wattar ōy xwad[11] rasēd ō ān ī xwēš kunišn .

35 sazistan ī wattaran rāy az amāwandīh wehīh ayād ud pad daxšag dārēd .

36 kē būd kē ō wattarān paywast kē frazām nē pašēmānīh būd .

37 wehīh kunēd čē wehīh weh
nēk[12] ast wehīh ka wattarān-iz wehīh stāyēnd .

38 ud harw čē dānēd kū xūb kunēd
harw čē dānēd kū nē xūb ma kunēd .

39 harw čē-tān pad xwēš tan nē nēk sahēd abāg anīy kas ma kunēd .

---

1 PT, C <LZNE>.
2 MK then <MNW>, not C.
3 C; MK 5.
4 C; MK om.
5 C; MK om.
6 PT, C dāšt.
7 PT <ŠYTA'n>.
8 MK om.
9 <k'hst>.
10 DP; PT <dlwcyh>.
11 PT <hwt>.
12 Not MK.

40 māndag ō radān garzīdan ud aštar ī srōšīg burdan ud hamīh *vičidāiti* kerdan pad xwār ma dārēd . [371]

41 ēw-kāmag[1] hēd mardōm hēd
ma nigerēd ō harw dō kāmag .
42 čē nē bawēnd[2] tan ud ruwān harw dō ham-kāmag .
43 čē tan pad tan-kāmagīh šāyēd dāštan ud ruwān pad ruwān-kāmagīh .

44 pad harw gāh kēn rāy wināh nē bē pad [3]kār ud kerbag kerdan tuxšāgtar[4] bawēd[5] .
45 waran rāy dād ī frārōn bē ma hilēd .
46 xešm az kas rāy abē-wināhān az staftīh ma zanēd .
47 kēn rāy mihrōdruz ma gīrēd kū pad kunišn ī xwēš griftār nē bawēd .

48 pad zanān wistāx[6] ma bawēd[7] kū ō šarm ud pašēmānīh nē rasēd .
49 rāz ō zanān[8] ma barēd kū-tān ranǰ abē-bar nē bawād .

50 duš-xradān framān ma padīrēd kū ō wanī-būdagīh nē rasēd .
51 čē čahār tis <ywšyt''n> rāy ēn wēš pad kār andar abāyēd xrad ud hunar ud dīdan <ud> dānišn dānistan tuwāngarīh ud rādīh [9]ud xūb gōwišnīh ud xūb kunišnīh .
52 čē hunar kē-š xrad nē abāg ōš ast ī pad tan ī mard .
53 dīdan ka-š dānišn abāg nēst tan pahikar-ēw ast ī nigārdag . [150 372]
54 tuwāngarīh ka-š rādīh abāg[10] nēst ganǰwar ast ī Ahrimen .
55 xūb-gōwišnīh ka-š hu-kunišnīh abāg nēst ahlomōγīh ast ī āškārag[11] .

56 ahlomōγān daxšag 6
huxēm-barāy dušxēm-srōg
abēdahišn-srōg ī anāg-kerdār

---

1 PT <'ywk n'mk>.
2 Not MK.
3 MK only kerbag.
4 MK tuxšātar.
5 MK bēd.
6 MK <yst'hw>.
7 MK bēd.
8 MK zan.
9 MK omits from here.
10 MK omits to here.
11 PT āškārāg.

pad *kasān[1] frāx-dranǰišn ud pad xwad tang-dast
rād hōmānāg[2] ud wad-dahišn
ud bārestān duš-nām
ud ǰud-menišn ud ǰud-gōwišn ud ǰud-kunišn .

57 saxwan ka-š sūd-ēw ī nāmčištīg aziš abāg nēst bē ān <ī> abar huramīh ēnyā[3] ma[4] gōwēd
ud ān-iz ī pad huramīh gāh ud āwām bē nigerēd[5] .

58 čē uzwān pānag xrad
ud tan bar frahang
ud kerbag pāddāšn wahišt
gētīy bar xwardan dādan .

59 ēd rāy čē harw hunar ō xrad ud harw xrad ō dānišn ud harw dānišn ō uzmāyišn ud harw burzišn ō hu-srawīh ud harw kār ō ǰahišn[6] ud harw tuwāngarīh ō xwardan ud dādan ud harw rāmišn ō abē-bīmīh niyāz .

60 ma abēr šād bāš ī ka-tān nēkīh awiš rasād
ud ma abēr bēšīd bāš ī ka-tān anāgīh awiš rasēd . [373]

61 čē nēkīh ud anāgīh harw dō ō mardōmān [151] šāyēd madan .

62 pad nēkīh ī mad estēd andar yazdān spāsdārīh kunēd ud yazdān ud wehān az-iš bahr kunēd
pad yazdān bē hilēd čē pāddāšn az ān gyāg kū abāyēd madan xwad rasēd .

63 abar zamīg warz ī nēk kunēd čē harw kas zīyišn parwarišn az warz ī Spandarmad zamīg .

64 ud āb ātaxš ud gāw ud gōspand ud sag ud sag-sardagān wināh abar ma kunēd kū-tān rāh ī wahišt ud Garōdmān ō bastagīh nē rasād .

65 pad kerbag kerdan kē az dūr kē az nazdīk frāz rasēd dar wišādag[7] dārēd
čē ōy kē pad kerbag kerdan dar wišādag nē dārēd ēg-iš dar ī wahišt ud Garōdmān aziš bē bandīhēd .

66 pad frahang xwāstārīh tuxšāg bawēd[8]

---

1 PT āsān.
2 MK <hwmn'k>.
3 PT <'ywš>.
4 DP; PT <AHL>.
5 MK om.
6 PT <y's'n>.
7 MK wišād.
8 MK bēd.

čē frahang andar frāxīh[1] payrāyag ud andar škeftīh pānag ud andar astānag dast-gīr ud andar tangīh pēšag .

67 ud ka-tān bē dānist hē kār u-š kunēd
čē wēš dānistan ud kam wurrōyistan wēš-wināhtar .
68 xrad ī was dānišn ka-š wehīh [152] abāg nēst wīr ō ahlomōγīh ud xrad ō sāstārīh wardēd .

69 pad kas-iz kas afsōs ma kunēd
čē afsōsgar mard afsōs-bar bawēd zad-xwarrah[2] ud nifrīdag bawēd
u-šān [374] frazend-iz ī šāyendag ī artēštār kam bawēd .

70 harw rōz ham-pursagīh rāy frāz ō hanǰaman ī wehān šawēd .
71 čē ōy kē ham-pursagīh rāy frāz ō hanǰaman ī wehān wēš šawēd ēg-iš kerbag ud ahlāyīh wēš baxšēnd .

72 harw rōz sē bār andar ō mān <ī> ātaxšān šawēd ātaxš niyāyišn[3] kunēd .
73 čē ōy kē andar mān ī ātaxšān wēš šawēd <ud> ātaxš niyāyišn wēš kunēd ā-šān xwāstag ud ahlāyīh wēš baxšēnd .

74 tan az drōw *bazag[4]
ud az zan ī daštān ud rōspīg pēmēnīdag dūr bawēd
saxt pahrēzēd kū-tān <az> rištagīh ī pad tan wad ī pad ruwān awiš nē rasād .

75 hamēšag ēn and wināh ī ō puhl šawēd andar hāsr bē ma hilēd kū-tān abēzag weh-dēn ī mazdēsnān[5] hamēmāl nē bawēd . [153]

76 tan ōšōmand
ruwān <'stwn> kerbag kunēd
čē ruwān ast nē tan
mēnōy ast nē gētīy .
77 tan rāy āzarm ruwān bē ma hilēd ud ma framōšēd
pad āzarm kas frasāwandīh ī xīr ī gētīy kāmag abar ān tis ma barēd kē-tān tan ō[1] puhl ud ruwān ō pādifrāh rasēd .

---

1 MK <pl'wyh>.
2 MK <zyt->.
3 MK <whšyšn> here and next.
4 PT <bwck>.
5 MK <m'zysn'n>.

78 dōšāram kas rāy āzarm ī ruwān bē ma hilēd kū-tān [375] a-kāmagīhā pādifrāh ī garān widārdan nē abāyēd .

anōšag-ruwān bawād ādurbād ī mahrspandān kē-š ēn handarz kerd u-š ēn framān dād .

frazaft pad drōd ud šādīh . [154]

1 MK ī herea nd next.

PT34. DĀRŪG Ī HUNSANDĪH

DH.1 dārūg ī hunsandīh pad tis ī čārīg[1] nē baxt estēd
ud ān-iz ī čārīg darmān āsānīh ēn ǰahēd .

DH.2 dārūg ēd[2] bawēd
*ēw[3] dram sang menišnīg āmēxtan dānišnīgīhā šnāxtan hunsandīh dāng-ēw sang .

DH.3 ud ka ēn nē kunēm čē kunēm dāng-ēw <sang> .

DH.4 az im rōz tā fradāg weh[4] šāyēd būdan dāng-ēw sang .

DH.5 ma agar az ēn wattar šāyēd būdan dāng-ēw sang .

DH.6 pad ēn ī mad estād hunsand būdan man āsāntar dāng-ēw sang .

DH.7 ud ka hunsand nē bawam pad kār nē weh man duš-xwārtar dāng-ēw sang .

DH.8 ēn *dārūgīhā[5] andar hāwan ī škēbāgīh kerdan
[6]pad hāwan dastag ī niyāyišnīh kōstan
ud pad parnīgān *wīdwarīh[7] wēxtan
ud harw rōz azēr bāmdād dō kafčag pad kafčag ī abestān yazdān ō dahan abgandan ud āb-iz ī[8] šāyēd kerdan az pas xwardan .
pas abē-gumānīhā hunsand [377] būdan čē pad tan ud ruwān abēr sūdōmandtar[9] [155]

1 MK torn JJ <c''lykyh>.
2 PT <HD>
3 PT <HNA>.
4 PT; MK torn JJ <špyk>.
5 MK DP <d'lwk ī š'>.
6 MK jumps.
7 PT <bytwlyh>.
8 DP <MYA ī ME>.
9 MK <swt>ymndtl>.

PT35. ABAR STĀYĒNĪDĀRĪH Ī SŪR ĀFRĪN

1 ābādīh az yazdān ud wehān andar harw gāh zamān guftan ud hangārdan sazāgwār pad nāmčišt andar rōzgār-ēw ī pad ēn ēwēnag .

2 gōš andar dārēd ašmāh wehān

ēdar mad *estēm[1] tā abar-stāyēnīdārīh ī ēn sūr āfrīn az yazdān ud spās-dārīh ī ēn mēzdbān rāy saxwan gōwēm .

3 hamāg zōhr bawēd hamāg zōhr Ohrmazd ī xwadāy kē pad mēnōyān ud gētīyān mahist kē hamāg ēn dām ud dahišn dād padiš pānag dāštār būd estēd .

4 hamāg zōhr ēn 7 amahrspand ī pad Garōdmān hēnd

Ohrmazd wahman ud urdwahišt ud Šahrīwar ud Spandarmad ud hordad ud amurdād[2] .

5 hamāg zōhr ēn 7 wahišt kē pad wīrōg bālāy

ēk pad mīharg-pāyag[3]

[4]dō pad star-pāyag

sē pad māh-payag

čahār pad xwaršēd-pāyag

panǰ pad [156] harburz-pāyag

šaš <...>

haftum pad rōšn Garōdmān ī was-rōšnīh ī hu-čihr [379] brāzāgtom[5] ī *purr-hu'īh[6] ī purr-nēkīh

kē pēš-gāh ī Ohrmazd ī xwadāy xwad pad[7] mēnōyān xwadāyīh

kē ēn 7[8] amahrspand arzah sawah ud fradadafš ud wīdadafš wōrubaršt wōruǰaršt[9]

kē pad mayān xwanīrah ī bāmīg <ī> was-hambār[10] ī mardōm[11] ī purr-nēkīh .

6 hamāg zōhr ādur farnbay[12] ud ādur gušnasp ud ādur ī burzēnmihr ud abārīg[1] ādurān ātaxšān ī pad dād-gāh nišāst[2] estēnd čand ahītar hamēšag-sōz hamēšag-yazišn ud hamēšag-zōhr[3] bawānd .

---

1 PT estēd.
2 MK <'mwrd't>.
3 <mytlg->.
4 <TLYN> <TLTA> ALBA> <HWMŠYA> <ŠTA>.
5 <bl'c''ktwm>.
6 <pwlhwwyh>.
7 MK om.
8 DP <ŠBA>.
9 <plytdpš ud wyytdpš w'wlwbršt w'wlwclšt>.
10 <KBD-hnb'l>.
11 MK; PT purr-mardōm.
12 PT <plwb'y>.

7 hamāg zōhr mihr ī frāx-gōyōd ud srōš ī tagīg ud rašn ī ristag[4] warahrām ī amāwand ud wāy ī weh ud weh dēn ī māzdēsnān[5] ud aštād ī freh-dādār gēhān ud frawahr ī ahlawān .

8 hamāg zōhr hamāg mēnōy ī meh ud weh kē pad 30-rōzag gāh paydāgēnīd estēd . [157]

9 hamāg zōhr šāhān šāh ī mardān pahlom . [380]

10 hamāg zōhr pus ī wāspuhr ī šāhān farroxtom ī dāmān pahlomtom andar gēhān abāyišnīgtom[6] .

11 hamāg zōhr wazurg framādār kē pad wazurgīh wazurg ud pad pādixšāyīh pādixšāy[7] ud pad-iz dahišnān meh ud weh .

12 hamāg zōhr xwarāsān spāhbed

hamāg zōhr xwarbarān[8] spāhbed

hamag zōhr nēmrōz spāhbēd .

13 hamāg zōhr *dādwar[9] ī dādwarān .

14 hamāg zōhr mowān[10] handarzbed

ud hamāg zōhr hazārbed

hamāg zōhr drōn-yaz[11] .

15 hamāg zōhr meh ud weh kē yazdān pad ēn mēzd arzānīg kerd dahād

zūd pad xwadāyīh Ērān šahr[12] ud abrang pad mayān bawād

čiyōn pad xwadāyīh ī J̌am ī šēd ī huramag rōzgār farrox wehān xwēšīhā rāyēnīd yazdān[13] ēk 1000 padīrād

ud āfrīn pad ham[14] mērag ī mēzdbān kunād .

16 pad nāmčištīg āfrīn ēn kunād kū abāg mardōmān ī xwad tan-drust ud dagr-zīyišn ud xwāstag pad abzōn ēdōn bawād čiyōn az abēstāg paydāg[15] . [381]

---

1 MK <’p’n>.
2 PT <nš’st>.
3 MK <hm’yy’k>.
4 MK <…ytk> PT rāstag.
5 PT <m’zdysn’n>.
6 MK <-šnytwm>.
7 PT pādixšāyīh pādixšāyīhā DP pādixšīh pādixšā.
8 PT <hwlbl’n>.
9 PT <y’tww>.
10 PT <mywy’n>.
11 PT <dlwn y’c>.
12 MK <’l’n->.
13 PT <š’n>.
14 im?
15 MK om.

17 ka-mān nēk stāyēnd hāmōyēn[1] gētīy xwaštar ud hamwār āfrīn pad ēn [158] mān kunād
kū was bawād pad ēn mān was asp ī rahīy[2]
ud dast mard ī ǰuwān[3] šāyendag[4] ī hanǰamanīg guftār abāg wehān ayād
was zarr abāg asēm was ǰaw abāg gandum[5] was hambār purr-nēkīh[6] ud huram ud huniyāg bawēd[7]
nēk zamān ud nēk sāl ud nēk māh ud nēk rōz ud nēkīh az ēn mēzdbān rāy was nēktar .

18 spās ī Ohrmazd spās ī amahrspandan
ud spās āsrōnān ud spās artēštārān ud spās wāstaryōšān ud spās hutuxšān
ud spās ātaxšān ī pad[8] gēhān
spās xwāngarān[9] ud spās huniyāgarān
ud spās darbān[10] ī pad dar
spās ēn mēzdbān kē ēn rōzgār handāxt ud sāxt kerd ud rāyēnīd
nēk-mān fšūnist-framān[11] sūr ī pahlom mān ham-rasišnīh
ud stāyīšnīg ud menišnīg gōwišnīg ud kunišnīg spāsdār ī azabar spāsdārīh anīy tis nēst .

19 bē man[12] saxwan wēš abāyēd guftan pēš ī ašmāh wehān kū sagr ham az xwarišn ud purr ham az may ud huram ham az rāmišn .
bē ašmāh wehān stāyišn ī yazdān ud āfrīn [382] ī wehān bowandag guftan nē *šāyēd[13] ašmāh wehān [159] ēdar mad estēd
harw čē wehtar dānēd guft gōwēd .

20 čē man harw čē farroxīhātar[14] *az[15] man ārd ud †sang ud may azabar xward estēd . xwaš xufsēd ud yazdān pad xwamn wēnēd ud drust āxēzēd ud pad kār ud kerbag kerdan tuxšāg bawēd

---

1 PT <hym->.
2 PT <lyb> MK <lybY>.
3 PT <ywšn>.
4 MK <šāyēnd>.
5 ïÅ.
6 MK <pwlynywkyh>.
7 MK bēd.
8 For ī pad MK <…s>.
9 PT <’w’wkl’n>.
10 MK; PT darbānān.
11 fšūšō mąθra. See G.2.6-8.
12 MK om.
13 Mss. <š’yc>.
14 *frāx-gāhtar??
15 PT <ME>.

čē az bun-dahišn tā frazām-kārīh ōy farroxīhātar kē yazdān ōy[1] pad frārōnīh-tuxšāgīh arzānīg dārēd .

21 āfrīn čiyōn-am guft bē rasād
zamīg-pahnāy ud rōd-dranāy ud xwaršēd-bālāy bē rasād .
ēdōn bawād. ēdōntar[2] bawād.

frazaft pad drōd šādīh ud rāmišn[3] harw wehān <ud> frārōn kunišnān . [160]

1 MK <OL>.
2 MK <’twn'tl>.
3 MK <lymyh>.

PT36. ABAR MADAN Ī ŠĀ-WAHRĀM Ī WARZĀWAND

1 kay bawād ka payk-ēw āyēd az hindūgān ka mad ān ī šā-wahrām az dūd kayān
ka pīl ast 1000 abar-sarān sar ast pīlbān
ka ārāstag drafš dārēd pad ēwēn ī [49b] husrōyān pēš laškar barēnd pad spāh-sālārān
mard-ēw payk[1] abāyēd kerdan zīrak targmān ka šawēd bē gōwēd pad hindūgān ka amā[2] čē dīd az dast[3] ī tāzīgān abar
ēk grōh dēw[4] nizār kerd ud bē ōzad šāhān šāh ī amāh
ud kē ēr awēšān čiyōn dēw
ud dēn[5] dārēnd čiyōn sag
xwarēnd nān <ī> bē stad hēnd
pādixšāyīh az husrōyān nē pad hunar nē pad mardīh bē pad afsōs[6] ud riyahrīh bē stad hēnd
gīrēnd[7] pad stahm az mardōmān zan ud xwāstagīhā ī šīrēn bāγ bōyestān gazīdag abar nihād hēnd
bē baxt hēnd abar-sarān [384] abāz[8]
asarīg[9] xwāst hēnd sāγ ī garān . [161]

2 bē niger ka čand wad abgand ān druz pad ēn gēhān ka nēst wattar az ōy †andar[10] gēhān
az amāh bē mad[11] ān šā-wahrām ī warzāwand az dūdag kayān
bē āwarēm kēn ī tāzīgān čiyōn rōdastahm āwurd 1-100 kēn ī siyāwaxšān
mazgitīhā frōd hilēm bē nišānēm[12] ātaxšān uzdēsčārīhā bē kanēm
ud pāk [51b] kunam az gēhān tā wanīy šawēnd druz wišūdagān[13] az ēn gēhān .

frazaft pad drōd šādīh . [162]

---

1 <BSKL> $$
2 MK <ēn>.
3 PT dašt. Cf. Dk.9.1.21 u-tān nimāyēm kū čiyōn zad bawād dēw az dast <ī> yazdān AZ.67 gōwēd kū šaw ud gōw kū čē dīd az dast ī man yal spandyād.
4 <dyw'>.
5 <ŠDYA ud dyw'>.
6 DP then: huēwēn bē stad hēnd kunēnd afsōs.
7 Not DP.
8 a-bāz?
9 <'sLyk>.
10 <wwtw>.
11 MK; PT āyēd.
12 <nš'nym>.
13 Mss. <yšwtk'n'>.

PT37. ABAR XĒM UD XRAD Ī FARROX MARD

1 farrox mard-ēw az ēn paydāg
kē ranǰ wehīh ud hunar nigerēd abzār[1] kerdan rāy tuxšāg pad frārōnīh rawēd
kerbag pad ārzōg xwāhēd
waran a-kār az menišn abēzār[2] kunēd
waštagīh <ī> tan-kāmagīh az xwēš tan bē abganēd
az *kōdak-nāmīh[3] bē pahrēzēd
sūd ud ziyān ī xwēš bē dānēd
nām ud hunar frahang rāy tan bē abespārēd
ud bē dānēd kū az nām čē sūd
az ranǰ wehīh čē payrāyag
abzār[4] čē *kund[5]
[6]stāyišn ī tan passand čē *kund
dānišn ud xrad čē
mard pad čē mayān <ī> wehān stāyišn nē bawēd .

2 mard <ī> pad-hunar u-š ranǰ wehīh pad-hunar nigerēnd
pad guft ud uskārd ud wīr[7] ud xrad pas ranǰ wehīh wēš menēd az a-xwēškārīh
nām ul stānēd frāz ō [8]wazurgīh arzōmandīh pad xrad xēm šawišn .

3 čē [DP 162 missing] abēzag mard wizīdār <az> ēn paydāg
kē dōst handōzēd ud xrad[9] xwāhēd tā stāyīdagtar bawēd tā-iz ān ī [163] xwēškār ud hu-sraw
kē frārōn-zād az āhōg pas šād- [386] *dil[10] ud šād-menišn pas čarb-nihādag
kē abāg harw kas dānēd rāftan u-š brād bawēd ud hamtāg u-š dōst bēd *ham-hāg[11] ud ham-tan
mard <ī> baxt az abargarān ayār xwad hunar xwāstan bē tuxšēd
ēd rōšn wēnābdāg kē nām ud abrang bēd ī dūdag .

4 az halagīh ud abē-sūdīh nē hunar abzāyēd nē dōst handōzēd ud nē xrad xwāhēd .

---

1 <'pz'l>.
2 <'pyz'l>.
3 Mk <kwtn'myh>; PT kōdak-xēmīh.
4 <'pz'l>.
5 <OBYDWNd>.
6 MK jumps.
7 MK <wylw>.
8 MK first <wlcwlgyh>.
9 MK ud xrad 2x.
10 MK <zyl>.
11 MK <hmh'>.

5 čē tar bawēd mard ī nēst abzār mayān wehān xwār .

6 ud zīrak dānāg mard ēdōn nēk bawēd ud stūdag
ēdōn weh stāyēnd pad hamāg *gyāg[1]
ēdōn weh burzēnd pad hamāg kišwar
čiyōn ān draxt-ēw ī raz barōmand kē tāg nē hušk ud sāyag hamēšag bār ī šīrēn paydāg
harw gāh sūd ud bar harw gāh stūdag burzīdag .

7 ān ī duš-āgāh ī *wiyābān[2] ēg-iz ān draxt nē hōmānāg
čē ān draxt hōmānāg kē tāg nē tarun raz bar nē āwarēd a-sūd az-iš kunēd
fradom čē waxšišn bawēd [DP 163] mān mēhan stūn[3] ī parwārān ud frasp ī nēk .

8 ān grift ī xwēš-uskār kē griftag wēštar kū hunar[4]

čiyōn ān gōr ī stāγ andar dašt kē dām nē dīd kē kerd estēd [387] andar ān warrag ī[5] pas-ēw bē *grift . [164]

9 nē-iš dīd šagr ī šnāzag ī mast kē kōf *frawāzēd ud dad gīrēd
mayān razūrān zōr[6] uzmād pad xwēš mān sturd bahr[7] pad xwēš nērōg šād ud huram .

10 u-š hunar pas paydāg ka šagr frōd āyēd[8] az kōf ud *darr[9] gōr ka wēnēd šagr ī wēšag ēw-iz[10] ham-bun ānōh nē pattāyēd .

11 wizārišn ān ī tā xrad pad tan ī mard bē āmēzēd ud rawāg bawēd
gyān-abespār dušmen pad xwēš tan-iz afsārēnēd
čē sālārīh padiš hu-čašmtar kas u-š kār pad dast pušt pānag
u-š gētīy pad kāmag ud mēnōy-iz paydāg kū bē rasēd .

12 ān ī duš-āgāh ī wiyābān kē xwēš tan rāy zūr drāyēnēd u-š āhōg pad xwēš wattar
čē az a-xwēškārīh duš-nām[11] az †drāyīdan nang ī wattar-zīyišnīh[12] xwēš tan xwad kunēd ōbastag ud dusraw ud duš-čašm bē bawēd
pad [388] xwēš abāyist bawēnd [DP end] ēraxtag .

---

1 MK <yyw'>.
2 PT <''p̄'n>.
3 MK torn JJ <bstn'>.
4 MK torn JJ <ZK ī L>.
5 PT war keh.
6 <z'wl>.
7 Av. stuui.baxəðra??
8 MK ?
9 <dar>.
10 ēg-iz?
11 Mss. <dwšnym>.
12 <yl'yyt'īh wn ī yyl-zywšnyh>.

13 ka ranǰ wattar mard andar stadag kū-tān az ranǰ wattarīh kerdan čē sūd bān ō dar …[1] ǰastan[2] .
[165]

14 ǰār ud kušt ud arm ud nār ud zan ī kasān dāman ǰast
ayāb-itān pad hunar bē abzāyēd ayāb-itān pēš xūbtar bē bawēd
ayāb-itān passand ī pad ruwān ayāb-itān hangārd ī pad kēsag.

15 hangār kū
*spōzēd[3] <klyn>-ēw pad abē-sūdīh nām ī wad bē *abdom[4]
frazām ī saxwan bē šnās kū-mān abē-sūdīh bar čē bawēd
u-tān abdom rāh {ud} ō xrad ud xēm
u-tān a-čāragīhā rāh ō pēš wardē[5]
čihr az abē-sūdīh dil ud tan ēn ārzōg ī stambag ī menišn abāz ō xwēškārīh āwarēd
ud čašm ul kunēd ud šahr wēnēd ud mardōm wēnēd pad xēm xrad
kū-šān čē passand bawēd az xēm
ud čē bar bawēd az a-xwēš-kārīh
abzār čē kūnēd dānišn ud xrad[6] .

16 čē was raft ham andar āwām
was-im wizīd kustag kustag
was-im *wizōst[7] az dēn mānsr
was-im az nibēg ud nāmag grift ham
dastwar wizārdār kerd ham
ham-pursagīh stāyīdag dīd dānāg ī xrad ābād
nē-iz wizīdār[8] dīd a-čārag nē hu-sraw andar <’wlsp>
ud nē [389] pad niyāz mard ī pad-xrad .

17 u-m hanǰaman dīd wazurgān pad guft [166] uskār ud wīr xrad
u-m dēn dastwarān pursīd kū xwāstag weh ayāb xēm xrad

18 u-šān pad hamāg čāštag guft kū
nām-dārišnīh ī zōr[1] ī xrad

---

1 MK torn; JJ ō dar ō dar; MK <… dar] ī kasān y’mnn ……. yynd>.
2 <dˆstn'>.
3 <swpwcyt>.
4 <’pywym>.
5 <wlt’y>.
6 MK again čē kūnēd dānišn ud xrad.
7 <cwst>.
8 MK <wc’[lt]\yt/’l>.

čē xwāstag ud ganǰ amar
xēm pahrēzēd ud xrad dārēd .

19 pad mard hangadīh ī xrad weh handōxt-ēw pēšag arzōmandtar
čē xwāstag xēm ī ham-uskār xrad pahrtar[2] .

20 mardōm-iz ī kōr <ud> wiyābān kē pad bun ī kār stard widārd aziš
harw gāh pad frahang *wistāx[3] pad pēš stūdag
harw rōz kamar bē abrāzēnd ud abrōg zanēnd
andar bun šalwār gulēn dārēnd mōzag tang ī paštag ud saxtag
sahīg kamar nigerēnd ud sēnag stabr mānēnd kū-mān nēst kas handāzag .

21 kōr pašēmān ān rōz bawēnd ī ka pad dād ī xwēš azērtar šawēnd
kē xwāstag xward ī pidar kerd
ud handōxt ī dūdagān yāft[4] *wanīy būd[5] šud
kē <pylk> ī kēsag nigerēnd <slk ’šm>
kē tāg hušk pāyag ī kanīg kē andar mān ud [390] mēhan nigerēnd
tis tis dīd ī gard andar *xumb-ēw[6] ī hušk ī tuhīg wēnēnd
kē andar bun māndag <ywz’plyk ksm> ī škastag ka frāz ō nišast ud hanǰaman rasēd
u-šān zang a-zōr[7] ud škastag az wad-xradīh ī xwēš <YHLLWNd>
nēst-abzārīh ī pēšag abzār pad dēnār nē wīhēd nē pad waxš ud nē pad lābag . [167]

22 harw kē ēn nāmag xwānēd nigerēd
harw čē sūdīhātar kunēd
harw kē ranǰ ud wattarīh wēš pad frazām ōy pašēmāntar[8] bawēd .

frazaft pad drōd[9] šādīh ud rāmišn .

---

1 <zw’l>.
2 PT suggests pahlomtar.
3 <yst’hw>.
4 <y’pt>.
5 <HWBW->; awinn?
6 <hwmbw’>.
7 <’zw’l>.
8 <pš’m’ntl>.
9 MK in red.

PT38. COLOPHON C (MK) FRAZĀMENIŠN Ī NĪBĒG

1 frazāmēnīd ēn nibēg pad hindūgān pad šahr tānag {tāna/thāna} pad ātaxš-xānag
andar rōz frawardīn[1] ud māh ādur wihēzag[2] abar sāl 600 90 ēk .
man dēn-bandag[3] hērbed-zād mihrābān ī kay-hu-sraw ī mihrābān ī spandyād mīhrābān ī marzbān ī bahrām nibišt[4] .
harw kē xwānād ud hammōzād u-š kār aziš gīrād u-š pačēn[5] aziš kunād man kē nibištār [168] ham pad nēkīh arzānīg dārād
ud pas az widurd pad petītīg arzānīg dārād
u-š pad gētīy tan hu-sraw u-š pad mēnōy ruwān ahlaw bawād .
ēdōn bawād. ēdōntar bawād. farrox bawād .

2 nē-š tis grift kē-š nē[6] ruwān grift
ud az nūn frāz nē tis gīrēd kē nē ruwān gīrēd .[7]

3 pad hādōxt gyāg-ēw paydāg kū Ohrmazd ō Zarduxšt guft kū
aēuuō. paṇtå. yō. aṣahē. vispe. aniiaēšąm. apaṇtąm.
ēk ast rāh ī ahlāyīh harwisp awēšān a-rāhīh .

4 rōz day pad mihr māh tīr ēn kulāsag[8] az bahr Čāhil[9] [392] nibišt ham
harw kē dārad harw kē xwānad ō rāy niyāgān[10] ō rāy wahišt bahr arzānīg dārad[11] . [169]

5 rōz nām nibēsēm .
6 māh Day rōz Frawardīn Sangan Čāhil .
7 māh Day rōz Frawardīn Čāhil Wahman [MK 160 end] .
8 Ādur māh Frawardīn rōz Wahman Bahrām .
9 Ādur māh Frawardīn rōz Bahrām Ādur Čāhil .
10 Māh tīr rōz Anagrān Sangan Čāhil .

---

1 MK <plwldyn'>
2 <w'hyck>.
3 <-bwndk>.
4 MK <xwēš>.
5 <pwcyn'>.
6 MK om.
7 FrD.3.
8 xulāṣa?
9 <c'hl>.
10 MK <whyk'n'>.
11 All <-d> and <'w'>.

11 māh Day rōz Ādur *mālən* Sangan .

12[1] māh Spandarmad rōz Spandarmad
rōz ī Spandarmad māh Spandarmad
rōz Spandarmad māh Spandarmad rōz
bast xwamn zahā ī wis ud zūr andar zafar hamāg xrafstarān
pad nām ud nērōg ī tag *Frēdōn[2] <’snwblyh> *Wanand star[3] Ohrmazd-dād
<w’plwy’n> rawāg bawād .
ēdōn bawād.
aṣəm {!} [393] *baēṣaz* bawād.
xrafstar zadan xwāndan .

1 Frm JJ.
2 <pltwn>.
3 <wntstl>.

PURSIŠNĪHĀ

0 pursišnīhā čand az pačč̄ēn ī hušk ī pursišn .

Purs.1

1.1 ka yazišn-ēw kunēnd andar mayān ī ātaxš ud barsom ud zōd rāspīgān āmad ud *šud kunēnd ud srawāg ud saxwan gōwēnd šāyēd ayāb nē

1.2 nē šāyēd

āmad ud šud nē šāyistagīh ī frārāst andar āyišn ud šawišn abestāg-gōwišn ī rāspīgān ēč nē šāyēd

ka abestāg guftan ī rāspīgān nē xūbīh zōd *ōh gōwišn rāspīgān xāmōš nišīnišn

āgenēn gōš ō abestāg dārišn az abestāg paydāg

Purs.2

2.1 mardōm kē tā tan ī pasēn pad dōšox u-š kār-ud-kerbag kerd estēd pad ān kār-ud-kerbag ī-š kerd estēd ēg-iš mizd ud pāddāšn dahēnd ayāb nē

2.2 nē

az abestāg

kē *ō ōy nē bē dahānd tā *ō ān ī abdom axwān wardišn tā tan ī pasēn tā-š pādifrāh kunēnd ā-š mizd nē dahēnd .

Purs.3

3.1 anāgīh ī az Gannāy-Mēnōy ī druwand dādār ī Ohrmazd pēš az tan ī pasēn abāz dāštan tuwān ayāb nē

3.2 ka xwadāy ud dastwar ēdōn čiyōn abāyēd dāštan dārēnd anāgīh ī az Gannāy-Mēnōy abāz dāštan tuwān

ēn ī ka abāz nē šāyēd dāštan az ēd ka xwadāy ud dastwar čiyōn abāyēd nē dārēnd

az abestāg paydāg

nē ēdōn ahū'īgīh windišn kū ān ī ka-š pad gyāg čārag nē šāyēd xwāst ēd rāy ka xwadāy pad xwadāy nē dārēnd

ud nē dahišn ī radīh az ahlāyīh čēgām-iz kū dastwar ēdōn čiyōn abāyēd dāštan nē dārēnd .

Purs.4

4.1 az čē ka mardōm pad xrad dānišn nēk ān ī *wad[1] pad menišn menēnd ud gōwēnd ud kunēnd

4.2 az ham-pursagīh ī dēwān ka-šān xešm abar dwārīd estēd az abestāg paydāg

*ō pursišn abar mad hēnd kū-šān abāg dēwān ōh hampursīd bawēd

kē-šān dōšīd ān ī wattar ī pad menišn ēdōn abāg xešm *ō ham dwārīd hēnd u-šān wēmārēnīd axwān ī mardōmān kū abāg xešm mardōmān *āhōgēnēnd .

Ohrmazd *pādixšāyīh pad tan ī mardōmān ast kū-šān wināh nē hilēd kerdan .

Ohrmazd pādixšāyīh pad tan mardōmān ud and-čand-iš wahman pad tan mehmān .

az abestāg paydāg .

---

[1] <slšn>.

mazdå auuaŧ tā-ō *waxšaŧ manaŋhå* Ohrmazd and xwadāyīh čand andar ōy waxšēd wahman kū pādixšāyīh pad tan ī mard and-čand-iš wahman pad tan mehmān .

Purs.5

5.1 kē pad dēn ī Ohrmazd ud Zarduxšt estēd ēč dōšoxīg bawēnd ayāb nē .

5.2 nē čē harw kē pad dēn ī Ohrmazd estēnd ud Zarduxšt yašt hēnd .

harw kē Zarduxšt yašt hēnd hamāg Garōdmānīg hēnd .

az abestāg paydāg .

*frōtāiš vīspāiš *činuuatō frafrā pərətūm* frāz awēšān harwist pad čīn-widarg franāmēnd kū ān ī Zarduxšt yašt hēnd hamāg Garōdmānīg hēnd

Purs.6

6.1 mānsr abestāg zand ud wizīr ud dādwarīh *ō wināhgārān ud *abārōnān ud ahlomōγān čāšīdan šāyēd ayāb nē

6.2 nē

čē-š gurg uzwān dād *bawēd

az abestāg paydāg .

*vəhrkāi hizuuąm *daδāiti yō *azrazdāi mąθrəm čište* gurg ud ahlomōγ uzwān dahēd ān rāy andar gēhān stahmagtar bawēd kē *ō ōy ahlomōγ mānsr čāšēd .

Purs.7

7.1 az ahlomōγān ud abārōnān mānsr ud abestāg zand ud wizīr ud dādwarīh hammōxt ud frašnūd šāyēd ayāb nē

7.2 nē

čē dušrawišnīh ud margīh andar šahr ud deh stahmagtar bawēd

az abestāg paydāg

māčiš aŧ v drəguuatō mąθrąsčā gūštā sāsnåsča mā kas (ēdōn az) šmāh az *ōy druwand mānsr niyōšēd hammōzišn kū az ahlomōγān abestāg ud zand mā niyōxšēd

āzī dəmānəm vīsəm vā šōiθrəm vā da iiūm vā ādāŧ čē andar ān dāman kadag ud vis ud šōisr šahr deh rōdestāg dahēd

*dušitāčā marəkaēčā aθā īš [rōdestāg] sāzdūm *snaiθišā* dušrawišnīh ud margīh ān ī ahlomōγ ēdōn awēšān ahlomōγān rāy sāzād sneh awēšān ahlomōγān rāy .

Purs.8

8.1 kē mard-ēw duš-nām dahēd ayāb an-astag ud drōw pad-iš gōwēd ēg tōzišn čē .

8.2 pad fradom ǰār ka gōwēd 3 bār gōmēz abar *ē āšambēd

ud pad didīgar ǰār 6 ud pad sidīgar 9

ud čahārom 10 zanišn u-š srōšōčaranām ud asp aštar abar āhanǰišn .

az abestāg paydāg .

*paoiriiehe *miθōxtahe*[1] *θrī maēsmą šamąn ašamāţ* pad fradom mih-gōwišnīh 3 <'čsmk'> pad abar-āšambišnīh abar *ē āšambēnēd

**bitiiehe *xšuuaš θritiiehe nauua tūiriiehe θrī vā azaiti sraošō.čaranaiia aštraiia* pad didīgar 6 ud pad sidīgar 9 ud pad tasom 3 zanišn srōšōčaranām aštar

9.1 gōmēz ǰud az ān gāw ēč didīgar šāyēd

9.2 ēn and pad abestāg gōwēd nē šāyēd abārīg hamāg šāyēd

*nōiţ *mairiiehe*[2] *nōit jahikaiiå nōiţ sūnō nōiţ *hū.xšaθriiå*[3] *nōiţ daēuuaiiasnō nōiţ *tanu.pərəθahe* nē mar ud nē ǰeh[4] ud nē sag ud nē xūg[5] nē dēwēsn[6] ud nē tanābuhlagān .

10.1 niyāyišn xwaršēd pad pušt ī stōr šāyēd kerdan ayāb nē

10.2 ka-š widang ayāb ēdōn tuwān

ka-iz estēd ayāb nišinēd ayāb xuft estēd ayāb-iš pad zēn +gāwšang hamē barēnd ayāb pad pušt ī stōr ud stōr hamē rawēd šabīg kustīg dārēd .

az abestāg paydāg .

**hištəmnō vā åŋhānō vā daθānō vā *barəmnō vā vazəmnō vā aiβiiāstō aθa ratufriš* ka estān xēzān ayāb nišīnān ayāb nibayān ayāb barān ayāb wāzān ka aibyāst[7] kū šabīg kustīg dārēd ēdōn radīhā .

11.1 ka šabīg ud kustīg nē tuwān dāštan brahnag višādag ān weh ka niyāyišn bē kunēnd ayāb nē

11.2 niyāyišn bē-š kunišn abēr ud xūb

az abestāg paydāg .

vaŋharəštasčiţ maγnəŋtasciţ srāuuaiiōiš wišādag-iz *brahnag-iz[8] *ē srāyēd

ka-š ēdōn tuwān hād .

*yezi ište yezi nōiţ išti nōiţ ašauuanəm ainištiš *āstāraiieiti* tuwānīg ēdōn čiyōn xūbtar bē kunišn ka nē tuwānīg nē ān ī ahlaw pad a-tuwānīgīh āstārēd .

12.1 andar weh-dēn kerbag kadām weh ud pahlomtar

12.2 dastwarīh ī nēk dāštan :

**ahumaţ ratumaţ vahištəm vaočatā *spitama zaraθuštra* ahū'ōmandīh ud radōmandīh pahlom gōw Spitāmān Zardušt

---

1 TD miθōhitahe.
2 TD mar ahe.
3 TD huxšaθrahe.
4 TD <yywyyw'p̄> cÅwSwS for wYhaj.
5 TD <HZWLAy>.
6 TD dēwāsn.
7 TD <'ypy'y'st'>.
8 TD <blšn'c>.

kəmčiţ aŋh□uš astuuatō aōi kadār-iz-ēw ox ī astōmand abar *ō ahlāyīh
ahlāyīh rāy ā-šān tis-ēw ēn pahlom gōw rad dastwar
*marəṇtəm *vərəziṇtəm sixšəṇtəm sācaiiaṇtəm *paitišəṇtəm gaēθābiiō *astuuaitibiiō aṣahe* . ī ōšmārdār ī warzīdār ī hammōxt ī hammōxtārīh pad nōg xwāyišnīh ī andar gēhān ī astōmand ī ahlāyīh .

13.1 ān ī wattartom pad weh-dēn wināh-ēw kadām wattar .

13.2 dastwar nē dāštan ka dārēd ān ī *wad[1] dārēd wattar
**anaŋhauuō*[2] **aratauuō ačištəm* . an-ahū'īh ud a-radīh wattartom gōw kē dastwar nē dārēd .
dužaŋhauuō : kē ān ī *wad (ahū) dārēd čē kē *hambun[3] nē dārēd weh kū ka ān ī *wad dārēd

14.1[4] ēč kār ud kerbag ast ī ka nē pad dastwar kunēnd mardōm
kē wināh bē āwarēd u-š kerbag ō ruwān rasēd

14.2 nē
*nōiţ zī tis +asraošanąm tanunąm aṣahe uruua *čiθiiāi *vīδāiti*[5] čē nē kas ī asrōš-tan kē kār ud kerbag nē pad dastwar kunēd ā-š ahlāyīh ō ruwān tōžišn wānēd[6] kū-š kerbag wināh bē nē kanēd
nōiţ kaiiaδəm haṇdaraite u-š nē kastārīh[7] ō ham dārēd kū-š az garmōg-warīh[8] bē nē āwarēd ka ǰud-dastwar kunēd

15.1 kadār kerbag-ēw meh ud weh kerbag hamāg meh ud weh ud ka was mad estēd ayāb nē

15.2 paydāg kū kadār meh-sūdtar[9] ēg-iš yazišn ī yazdān kunišn
zad daēnaiiå māzdaiiasnōiš srauuō kē pad dēn ī mazdēsnān *sraw[10]
pad abestāg zand bē niger ān ī meh-dādestānīhātar pad ruwān ān kun .
srāuuaiiōiš staota yesniia ay kē pad dēn ī mazdēsnān huahlaw bē niger ud ēk ī meh-dādistāntar ān kun ud andar warōmandīh-ēw yazišn kun

16.1 kē mard ī ahlaw ātaxš ī Ohrmazd pus nē pad dōst u-š kār ud kerbag ud didīgar dōst ud yazišn-ēw yazdān kunēd ēg-iš ruwān tuwān bōxtan ud pad ruwān tis-iz sūd dārēd ō ān ī pahlom axwān rasēd ayāb nē

---

1 TD <SLŠ> here and elswhere.
2 TD anåŋhō.
3 TD only bun.
4 Cf. REA.17.34.
5 TD *vīţāiti*.
6 <w'wwyt'>?
7 *REA*.34 *must-gārīh*.
8 Cf. Aog.28?
9 TD <ms-swtl>.
10 TD ahlaw.

16.2 nē

čē kē mard ī ahlaw ud ātaxš ī warahrām nē dōst Ohrmazd nē dōst

kē Ohrmazd nē dōst ēg-iš kār ud kerbag nē bawēd

*mā zī ahmi nmāne mā aŋhe *vīsi mā ahmi *zaṇtuuō mā aŋhe daŋhuuō frīm vaočata mąm yim ahurəm mazdąm* ma man andar ān mān ma andar ān wis ud ma (andar) ān zand ud ma andar ān deh dōst gōwē ō man kē Ohrmazd ham

yaθa mē nōiţ ātarš ahurahe mazdå friiō aŋhaţ nāča ašauua frāiiō.humatō frāiiō.hūxtō frāiiō.huuarəštō kū andar ān nē ān ī amāh ātaxš ī Ohrmazd dōst hēnd mard ī ahlaw ī frāy-humat ī frāy-hūxt ī frāy-huwaršt

17.1 kē wināh kerd estēd pad ān-and čand-iš wināh kerd estēd kerbag abāz kunēd ēg-iš ān wināh az bun bē šawēd ayāb nē .

17.2 bē šawēd

az abestāg paydāg

*tanu.mazō aṣaiiāiti yō tanu.mazō *draoxšaţ*[1] tan-masāy *ē *ahlāyēnēd kū kerbag-ēw tanābuhl *ē kunēd ka-š tan-masāy pad drōzišn drōxt hād[2] kū-š wināh-ēw[3] tanābuhl kerd hād .

*tanu.mazō zī *aētąmčiţ*[4] *aṣaiiąm *pafre* ka az tan-masāy ōy ahlāyīh hambārēd kū-š kerbag-ēw tanābuhl kerd

**yō*[5] *nōiţ yauua miθō mamne nōit miθō vauuača nōiţ (miθō) *vāuuarəza*[6] ka-š nē haguriz[7] *mih[8] menīd u-š nē haguriz *mih guft u-š nē haguriz *mih kerd .

18.1 mard-ēw ī[9] hāwišt-ēw ast ān hāwišt kerbag ī pad dād ud rāh ī-š az weh-dēnān abar šawēd ān-iz ī hāwištān ōy hāwišt kunēd ān hērbed ī naxwistīn ān kerbagīhā abar šawēd ayāb nē .

18.2 ān kerbag ī pad dād rāh ī *ō hāwištān rasēd ō hērbed nē rasēd

ān ī pad hammōzišn hāwišt *ō anīy hāwišt hammōxtan hērbed-iz ō bawēd

*aēibiiō *yōi īţ aθa vərəziiąn yaθā īţ astī* : awēšān ī ān ī hērbed ēdōn ast čiyōn (ān ast) : ān ī warzēnd kū ān ī hāwišt kunēd . ā-š abar ōh šawēd ān ī hāwišt az kasān abar šawēd ā-š abar nē šawēd .

**ahurahiiā*[10] *zī aţ *v mazdå yasnəmča vahməmča vahištəm* . ān ī Ohrmazd yazišn niyāyišn az ān ī ašmāh pahlom .

---

1 TD bīraōšaţ.
2 TD <HWEt'> 2x.
3 TD <-HNA> here and elsewhere.
4 TD aētiiąmciţ.
5 TD yå.
6 TD vauuarəza.
7 TD <' wlc'> 2x.
8 TD <mzd> 3x.
9 TD mard ī 1.
10 TD ahurā / .

19.1 ēn *sraw[1] ēd kē pēš abēr pad hamāg yazišn naxwist *xšnaoθra* gōwēnd ud pas ašemwohū
ud ān *sraw ī *pēš[2] az ašemwohū abēr gōwēnd kū *xšnaoθra* pad čē bōzišn ī az weh-dēn bē gōwēnd
19.2 ōy kē pēš abēr *xšnaoθra* gōwēnd az ēn abestāg bē gōwēnd .
*imā āṯ uxδā vačå ahura *mazdā aṣəm *maniiā *vahehiiā *frāuuaočāmā*[3] ēn ēdōn saxwan gōwišnīh ī Ohrmazd dēn ī Ohrmazd pad ahlāyīh menīdārīh ī weh frāz gōwam pad frārōn menišnīh
*θβąm aṯ aēšąm paitiiāstārəmčā *fradaxštārəmčā dadəmaide* tō ēg ī az awēšān *padīrān-wazišnīh frāz dahišnīh daham kū az amahrspandān tis ī tō wēš padīrēnd ud pad dahišn wēš bē kunēnd
ka ēdōn pas az Ohrmazd wahman rāy naxwist pas az *xšnaoθra* ud ahlāyīh ast ašawahišt stāyēd nē wahman ī fradom ī *ō Ohrmazd nazdīktom . ēd rāy čē ēn-iz gōwēd ham ēn gyāg
*aṣā *aṣāaṯčā hačā vaŋh□uščā manaŋhō vaŋh□uščā xšaθrāṯ* az ahlāyīh abāgīh az ašawahišt hamist ān-iz ī weh menišn ī wahman ān-iz ī weh xwadāyīh Šahrīwar .
ud pad stōd-ēsnān pahlom yazišn ī Ohrmazd
ud didīgar kardag pahrēzišn ud āsnīdārīh ī ātaxš
ud sidīgar kardag ēdōn yazišn ī Ohrmazd kē-š gōspand ahlāyīh-iz dād .
pad abdom kardag stāyišn srāyišn ud niyāyišn *ō Ohrmazd
ud pas ašawahišt gōwēd :

20.1 dēg ī xwardīg ka-š āb ī purr ī ǰāmag abar ō ātaxš nihēnd kū bē tābēnd ud bē *ayārdēd[4]
*ō ātaxš rasēd wināh čiyōn ka bīm bawēd kū āb bē ayārdēnīd *ō ātaxš rasēd wināh čiyōn .
20.2 ka-š bīm bawēd kū-š āb *ayārdēnīdag abar rasēd ēg ātaxš bīm ōwōn dārēd čiyōn mardōm kē-š padīrag sneh ud tigr ayāb aštar ayāb *kar-sang[5] sāxt estēd u-š harw zamān bīm kū-š bē awiš zanēnd .
ud ka-š āb abar rasīd ēdōn mānāg čiyōn ka-š ān sneh abar ī rasīd hē .
**biβiieiti*[6] *zī *spitama zaraθuštra ātarš ahurahe mazdå hača *yaēšəṇtibiiō*[7] *aiβiiō* čē-š bīm Spitāmān Zardušt ātaxš ī Ohrmazd az ān ī *ayārdēnīdag āb
mąnaiiən ahe yaθa nā snaiθiš asne niγmatəm paiti.vaēnōiṯ[8] mānāg ī ōy čiyōn ka mard sneh az nazdīk pad bē-zanišnīh abar zanē[9] .
*išūm vā arštīm vā *fradaxšanąm*[1] *vā auuaṯ paiti pāpaiiamnō* tigr ayāb aštar ayāb kar sang *kōbēn[2] ōwōn bē āhanǰē kū abar bē dēw-ēw madan .

---

1 TD <glwyb> 2x.
2 TD wēš.
3 TD mańiiå vahiiå frāuuaōcāmå.
4 TD <''ltyt'>.
5 TD < kl'sng>.
6 TD *ni-*.
7 TD < yaštibiiō>.
8 For v*aējōiṯ*.
9 TD <zn'y>.

**viδuuå*[3] *auuaŧ hauua xraθβa yezi mā hāu nā auua snaiθiša aoi auua.ašnauuāŧ vī mąm uruuaēsaiiāŧ astača uštānača*[4] ud āgāh ēdōn pad ān xwēš xrad wahman ēd kū dānē kū man ān mard ān sneh abar bē rasēnēd bē man wardēd az tan ud gyān .

21.1 kē zōhr ud ēsm duzīdag appurdag ud ān ī ī-š pad frēb-*barīh windād bē ō ātaxš dahēd ēg-iš tis-iz kerbag bawēd ayāb nē .

21.2 nē

bē-š wināh-iz bawēd dazēd ātaxš ī Ohrmazd ōwōn čiyōn ka-š tab dārēd

*yasča mē tāiiåsča *hazahīšča viuuāpåsča vīuuaråsča draojinō.*bərətåsča zaoθrå frabarāŧ* kē-iz *ō ōy ī man ātaxš ān ī az duz ud appar ud wiyābānīh ud frēbišn ud wīr-*zinēnišnīh pad mardōm pad wahāg *zinēnēnd ud drōzan-barišnīh zōhr frāz barēd .

**dažaŧ zī mąm auuauuata daxša yaθa ana mašiiāka aŋrahe mainiiəuš *āhitišča* dazēd ōy ī man ātaxš ān mard pad and dazišn[5] čiyōn ān mardōm kē gānnāy-mēnōy āhōgēnīd kū-š tab dārēd

22.1[6] (ātaxš) ka-š dast ī rēman ān-iz ī pad šab ka az būšāsp abar āxēzēnd frāz awiš [ud frāz awiš] gīrēd ēg-iš wināh čiyōn .

22.2 ēdōn čiyōn mard ī zarmān kē abar nasāy abganēnd ī gand ud *pūdag[7] u-š azēr nasāy nigān bē kunēnd ud ān mard zarmānīh rāy azēr ī nasāy bē āmad nē tuwān .

**stərənaoiti*[8] *ana *auuauuata *starəmana*[9] *yaθa narəm aṣauuanəm dušča.zarətəm uparāŧ naēmāŧ nasuš aōi auua.θrauuiŧ* āstārēnēd ōy ātaxš ī Ohrmazd čiyōn mard ī duš-zarmān kē-š zarmānīh ō gyān rasīd estēd u-š az abardar nēmag nasāy abar bē *pargēnē kū-š abar frōd āyē

**naēδača pasčaēta hō nā*[10] *ahmaŧ hača gātaoŧ isaēta *fraśūtōiŧ nōit +apa.śūtōiŧ θraiiąm.čina gāmanąm* ud nē-iz pas ān mard az ān gāh xwāstār hē kū frāz šud nē tuwān hē ud pad frāz šawišnīh ud nē pas pad abāz šawišnīh 3-iz gām .

23.1 kē wināh kerd estēd nē dānēd kū-š andar čand yazdān ī mēnōyān ud gētīyān kerd estēd ēg kadām kerbag-ēw kunēd kē pad ēwarīh dānēd kū-š ān wināh az bun bē šawēd

23.2 ān ī-š nē andar mardōm ǰast pad ēsm (ī) frāz ō ātaxš barēd ud yazišn ī yazdān bē šawēd :

aēuuaiiačiŧ aēsmō.bərəiti aēuuaiiačiŧ barəsmō.stərəiti[1] pad-iz ēk ēsm-barišnīh *ēw-tāg pad ēk barsom-wistarišnīh ēw-bār :

---

1 TD *fradaxštanąm*.
2 V.14.9.
3 TD *vīŧuuā*.
4 *astaŧca uštānaŧca*?
5 TD <pšn'>.
6 Also TD 2 f. 280r.14-.
7 TD <kwtk'>.
8 TD *stərənōiti*.
9 TD *auuauua. starəm. aina*.
10 TD *haōnā*.

**barəziiå aṣauua *zarahehīm drujəm*[2] pad *bulandīh *ō ōy ahlaw ahlāyīh dad kū-š buland kerd bawēd bē abzāyēnēd *kāhišnīh[3] ī druz kū-š bē kāhēnēd :

frāδāiti aṣəm *frāxēnēd gōspand ud frāxēnēd ātaxš :

vīspəm aṣauuanəm vahištəm ā ahūm ā baraiti ud ān harwist ahlawān ō ān ī pahlom axwān barēd :

*śātəm *daθāiti uruuānəm aṣaonō +irīriθānahe*[4] : āsānīh *ō ruwān *ō ān ī ahlaw ī bē widurd[5] :

24.1 ēč mard ī ahlaw ast kē pad kerbag-ēw ahlaw būd estēd kē ēdōn tagīg ud arwand *ō ān pahlom axwān rasēd čiyōn pad rādīh .

24.2 ast ān ī kē pad dēn hāzišnīh bē rasēd andar dehān

*hāuča iθra spitama zaraθuštra taxmanąm *taṇčištō paiti.jasāṯ yō aēta hiśiiānanąm +hiśiiānōtəməm paiti.jasāṯ*[6] ān-iz ānōh spitamān Zardušt az tagīgīh tagīgtom bē rasēd kē ēdar az hāxtārān hāxtārtom bē rasēd kē-š mardōm *ō kār ud kerbag kerdan wēš hāxt estēnd :

*arəm.maiti *humata mamne +arəm.ūxti *hūxta arəm.varšti huuaršta*[7] pad bowandag-menišnīh bē rasēd *bowandag humad pad menišn menēd pad *bowandag-gōwišnān bē rasēd *bowandag-hūxt pad gōwišn gōwēd pad *bowandag-kunišnān bowandag *huwaršt pad warzišn warzēd

25.1 pad mēnōyān ēč kas ast kē pad gōwišn ēdōn ahlaw būd estēd čiyōn ōy ī hāxtār u-š pad mēnōyān gōwišn *wābarīgāntar .

25.2 ā-nē ān kē-š *ǰādag-gōwīh wizīr wēš kerd estēd : abāz awiš dād *ǰādag-gōwīh wizīr wēš kerd estēd [abāz awiš dād *ǰādag-gōwīh wizīr wēš kerd estēd]

**hāuča iθra *spitama zaraθuštra *uxδō.vačaŋhąm uxδō.vačastəmō paiti.jasāṯ (yō aēta . . .) driγūmča drīuuīmča araθβiiō.bərəte barəmne paiti.jasāṯ*[8] ān-iz ī ānōh spitamān Zardušt pad saxwan-gōwōmandīh (saxwan-)gōwtom bē rasēd kē ēdar abar-guftārtom bē rasēd ī driyōšān mardān zanān kū ǰādag-gōwīh ī driyōšān mardān zanān wēš kerd estēd kē-šān pad abārōn abārōn-barišnīh burd estēd xwāstag :

huuąm.čiṯ ahmi huuąm.čiṯ xšaθre auuaṯ čōišta xwad-iz pad ān ī ēd kū ōh kunēd pad-iz ān ī xwēš xwadāyīh ēdōn čāšt *ō kasān kū ōh kunēd .

ud ān ī hu-fraward[9] ādurbād mahrspandān pad frahang *ō hāwišt-ēw guft kū niyāyišnōmand ud āštīhōmand *bowandag-menišn rād *a-kēn[10] bāš

---

1 TD °bərəite.
2 TD barəziiō; Bth. *aṣəm for aṣauua; zarahe.hīš.
3 TD <k'yy'wkš> with diacr. -š- added above <-y'->.
4 TD dāṯaiti; irīritānahe.
5 Cf. P.35.
6 TD taŋjištō; hiśiiānaō.təməm.
7 TD *arəm maiti mata mamne arəm mūxti xūxti arəm varšti huuarəšta*.
8 hāu aiθra; vacąm nəmaŋhō; .
9 TD <hwplwl/tl>.
10 TD <āgenēn'>.

ēn hunarān čiyōn *ō xwēš šāyēd kerdan :

čiyōn dēn gōwēd :

*yeńhe vačaŋhō *nəmaŋha *žnāθrəm* kē-iz ān ī ōy gōwišn pad niyāyišn *šnāsēnēd[1] kū šnāsagīh ī pad dēn ān zamān bawēd ka-š tan abar bē rādēnēd :

**āxšti *saxəδrəm*[2] u-š pad āštīh hammōxtišn ī ud pad dēn kū āštīh abāg hērbedān pad ān zamān bawēd kē abāg hērbedān āšt bawēd :

**ārmaiti darəθrəm*[3] u-š pad *bowandag-menišnīh[4] dārišn kū-š *bowandag *bowandag-menišnīh ī pad dēn ān ī zamān bawēd ka *bowandag-menišn bawēnd hērbedestān *bowandag-menišnīhā bē kunēd :

*frārāiti *vaēidīm*[5] u-š pad frāz rādīh āgāhīhā-kardārīh kū-š kardārīh ī pad dēn pad ān zamān bawēd ī ka tan bē *ō hērbedān rādēnēd

**ainiti aēšō *vāxš*[6] a-kēn gōwišn ī ōy mard kū-š gōwišn pas a-wināhīhā ka ēn hamāg tis ēdōn kunēd čiyōn guft :

26.1 mard ī ag-dēn kē gōwēd hād pad weh-dēnīh āstawān ham[7] ōy-iz weh-dēn az čē bē šāyēd dānistan kū dēn pad tan mehmān :

26.2 az ēn (ī) dēn gōwēd

kaŧ tē asti ahunahe vairiiehe haiθim kadār tō ast ān ī ahunwar āškārīh kū čiyōn bawēd ka rōšn bawēd kū-š dēn pad tan mehmān :

*paiti šē *aoxta ahurō mazdå manō bā vohu zaraθuštra *aδaoiiamnəm *aδaoiiamnāŧ xrataot*[8] passox-iš *ō ōy guft *Ohrmazd[9] kū menišnīg ud weh Zarduxšt kē-š ān ī <'ywkyh'> xrad abāg [TD2_339v/697] ōh-iš az guftan kerdan paydāg :

**zazuš vīspaēšu *vaŋhušu *zazuš vīspaēšu ašō.čiθraēšu*[10] ī griftār harwist ābādīh ud griftār . harwist ahlāyīh paydāgīh ī bun ud bar .

27.1 *bowandagtar dānist xwāham kū bē dānam kū menišn ox ud xrad bē wirāst estēd

27.2 az ēn

*manaŋhasča *humaiti hizuuasča *hūxti *zastaiiåsča *huuaršti *raθβiiō.varšti*[1] az menišn humad uzwān hūxt dast ī huvaršt ān ī frārōn kunišn warzēd . Ohrmazd *nazdīh[2] ī *ō tan ī mardōm

---

1 TD šnāyēnēd
2 TD āhišti sahəθrəm.
3 TD ārmaite Bth. °tīm.
4 TD <bnd->.
5 TD vīidīm.
6 TD ainitiš; vāhš.
7 TD <hēm>.
8 TD šē uxtā; aŧ.aoiiəmnəm aŧ.ao°.
9 TD zarduxšt.
10 TD zazušu (2x); vaŋhušō

tā čand drahnāy menišn gōwišn (ud kunišn) ī mardōm

and čand bē āyābēd . pad dēn az wēnīg tā gōš ayāb az gōš tā <tlg> gōwēd

az man bē nazdtar-iz :

**nazdiiå ahmi zaraθuštra azəm yō ahurō mazdå vīspahe aŋh□uš astuuatō manåsča +vačåsča +śiiaoθnača*[3] : nazdīk ham Zarduxšt [ud] ān kē Ohrmazd ham harwist ox ī astōmand menišn gōwišn ud kunišn :

*yaθa +nåŋha hača *gaošaēibiia yaθa vā gaoša hača *θraŋhibiia*[4] : čand az wēnīg tā ō gōš ayāb čand az gōš *ō *θarγ* :

28.1 ka parāhōm xwarēnd naxust didīgar wēš ud sidīgar wēštar xwarēnd šāyēd ayāb nē .

28.2 nē xūb nē kunišn

**xwarōiš *haoməm zaraθuštra bisarəmča *θrisarəmča yaθa *θrisarəm nitəməm*[5] xwarē hōm Zarduxšt pad 2-kunišnīh 3-*kunišnīh[6] ēdōn pad 3-kunišnīh nidom bār ī sidīgar kam xwar ud dastwarān pad harw bahr-ēw az 5 bahr-ēw 3 bahr xward guft hēnd

29.1 ān *aṣəm* 6 ka <'wwt'l> nē gōwēnd u-š saxwan andar gōwēd šāyēd ayāb nē .

29.2 nē :

vīspaēča aṇtarə aṣəm †upa.stuiiå[7] harwist andarg ī ahlāyīh xūb čē ēd stāyēnd rāspīg

*fraorəṯ *fraxšni aoi manō zarazdātōiṯ anhuiiaṯ hača*[8] : pad franāmišn ī was kū was bār *ō (ēn) kār *franaftīhā abar pad menišn kū menišnīg *franaftīhā[9] pad rawāg-dahišn ī az ahū-ēw pad dastwar .

30.1 ka harw 6 pad ēw-bār bē gōwēd šāyēd ayāb nē .

30.2 nē šāyēd

ma agar dēwēzagīh-iz bawēd u-š harw 2 *aṣəm* bē gōwišn . u-š bē pāyišn tā abāg xwarēd u-š pas *aṣəm* gōwišn :

vīspå aṇtarə viiānīš u-š pad harwisp andarg bē <p'lyh'> kū-š bē pāyē[10]

---

1 TD ahumaiti; hūxta; zastaiiasca; varšti; araθβiiō.

2 TD <nzyyyh>.

3 TD nazdiiō; a ṃ ī ma//manåsca; vacasca.

4 TD åŋha; gaōšaēbiiō; θraŋhibiiō.

5 TD jaraōiš Bth. jarōiš; haōnəm; θrəs° 2x.

6 TD 3-kunišn 1x.

7 TD upa.hauštuaiiå Bth. upa huštutaiiå.

8 TD fraxna > fraxni.

9 TD <plnpywyh'> <plntyh'>.

10 TD <NTLWNyh'>.

31.1 mardōm kē yašt yazišn ī was bē framāyēd kerdan (ud ān ī yašt) stāyišn yazišn ud azbāyišn ī yazdān hamāg ēk-gōnag abestāg gōwišnīh

ān ham ka-š ēk-ǰār ān abestāg bē ōšmurdan ēzišn-ēw ī xūb bē kerd andar ham rōz ud ham zamān

ān ham yazišn bun abāg kunēd ud didīgar kerdan

mizd ud wābarīgānīh az was ōšmurišnīh pad čē čim

ud yazdān pad ān apardazišn ud az āšnawišn ud āfrīn-passoxīh ranǰag ud garān-mān nē bawēnd u-šān dušwār nē sahēd .

31.2 nē

čē-šān ēdōn xwaš ud hu-bōy ud abd sahēd čiyōn andar ox ī astōmand mard ī xwāstag-kāmag pad tuwānīgīh ī-š az xwāstag rāy harw abāyišn ī pad-iš ā-š pad tuwānīgīh abzōn u-š ēdōn xwaš sahēd

ān mard pad harw ēzišn-ēw ī bē kunēd ayāb bē framāyēd kerdan ēg-iš tuwānīgīh ēdōn abzāyēd čiyōn andar gētīy mōy ī pad tāg

ud ka was *ō ham *kunē[1] ēg ruwān-iz ī ōy mard abzāyišn ī az kerbag nērōg[2] pad ān hangōšīdag

u-š gētīyīhā āfrīn ī dahmān pad harw ēzišn-ēw kē sar bē kunēd ēg-iš nērōg ī ān āfrīn abar rawēd čiyōn uštar ī agrīy ī mast .

*yeiti čatiča : *spitama zaraθuštra dahmō aṣauua hauruuū ratūš daθaŋ* : kē ān-iz ī Spitāmān Zarduxšt ud dahm mard ī ahlaw hamē radīh dahēd harw ēzišn-ēw ī sar bē *kunē :

**aŋčiŋ dim aiβiiāiti yā dahma *vaŋᵛhi āfritiš uštrahe kəhrpa aγriiehe *aγriiō.maδu.mastəmahe*[3] : ēg-iz ān *ō ōy abar rawēd kē dahmān wehān āfrīn pad uštar tan[4] ī agrīy kē-š ān ī mast ud agrīy mastīh

32.1 dēwān ud mardōmān ī wad ud ǰādūgān parīgān sāstārān āfrīn ī dahmān nēk *wānīdan abesīhēnīdan nizār kerdan tuwān ayāb nē

32.2 nē

*nōiŋ tē ahmāŋ *drājiiō *yeitīm framraomi *spitama zaraθuštra yąm dahmąm *vaŋᵛhīm āfritīm*[5] az nē tō az ān drōzēnīdagtar frāz gōwam Spitāmān Zarduxšt kū[6] pad tan ī ān mard wēš nizār kerdan nē šāyēd kē dahmān wehān āfrīn :

yūnaŋ hača[7] *humanaŋhaŋ huuačaŋhaŋ *huśiiaoθnāŋ *hudaēnāŋ* az ǰuwān ī hu-menišn hu-gōwišn hu-kunišn hu-dēn kerd estēd

---

1 TD <OBYDWN-x2> 2x.
2 TD <ny:lwy:>.
3 TD maδi.°
4 TD; R Ra kerbag.
5 TD drājiiōiieitīm.
6 TD; R ēg.
7 TD haca hahi.

*yaθa *pāuruuō aēuuō.gauuō aēuuō.armō raŋhąm *auua.naiieiṇtīm sauuauuå dəṯ čišāite*[1] čiyōn : *paurune* : ēk-sōg[2] ēk-arm . ka az arang āb pad bē barišnīh pad sōg mar abesīhēnīdan kāmist u-š abesīhēnīdan nē tuwān ēdōn-iz ān āfrīn pad tan ī ān mard *nizārtar[3] bē nē bawēd

33.1 mard kē widerān bawēd ēg-iš kadām mizd weh kē-š wirāyišn ī ruwān padiš
u-š kadām yazd abar pādixšātar kē-š *ō xwēš kunišn ud kū-š ruwān pad-iš warzēd
u-š kāmag ī ruwān pad kadām kerbag wēš xwāyišn :

33.2 wirāyišn ud pašēmānīh az wināh pad ān ī Ohrmazd radīh mizd
u-š srōš-yazd abar pādixšātar
u-š kāmag ān kū abāg bōy[4] ruwān ī gōspandān ka ātaxš zōhr dahēnd pad *sraxtag ī ātaxš[5] abar nišinēd
*kaṯ tē *rāzar*[illegible] [**1.**34.12] **taṯ zī mazda*[6] [**1.**34.14] kadār ēd ī tō wirāyišn ēdōn pad ān ī Ohrmazd abar
aṯ mōi [**1.**34.15] *aṯ rātąm uxδa*[illegible]*iiāčā sraošəm xšaθrəmčā*[7] [**1.**33.14] pad ān ī man radīh saxwan ud pad ān ī srōš xwadāyīh
*para tē *gaospəṇta gaohudå baoδasča uruuānəmča fraēšiiāmahi nazdišta upa θβarəšta raočå narš čašmanå sūkəm*[8] : bē tō gāw ī abzōnīg hudahāg bōy ruwān framāyēm kū ān gyāg šawēd *ō ān ī nazdist abar brēhēnīd rōšnīh[9] ī mard čašm[10] wēnišnīh sraxtag ī ātaxš :

34.1 widarg ī ō ān ī pahlom axwān kē xwār bē kunēd . ruwān ī widerdān ā-šān kadām yazdān āsānīh dādār-tar

34.2 ašwahišt pad ayārīh ī dastwarān .
u-šān az buland-warzišnīh hu-menišnīh gyāg ī nēk ōy ī ahlaw bē widerd ēg-iš ham ašwahišt āsānīh dahēd :
*aṣāi vahištāi yaṯ *hupərəθβəm dāštō.ratu*[11] (ašwahišt) kē-iz widarg *ō *ōy ī murd kē ēdar dastwar dārēd ā-š rāh ānōh xwār bē kunēd :
bərəzaṯ varəzi.haomanaŋhəm[12] : u-š buland-warzišnīh hu-menišnīh .

---

1 TD paōuruuō; auua.nāiieiṇtīm; R auuauuaedəṯ jišaite.
2 For ēk-gaw?
3 TD <w''ltl> repeated.
4 TD <BRA>.
5 TD <slht' ī NWLA>.
6 TD rāzare; kaṯ zī.
7 TD sraōšəm.
8 TD gaōspåṇta gāspåṇta; °šiiāmahe.
9 TD rawišnīh.
10 TD <cm>.
11 TD hufərəθβəm; °ratō.
12 R; TD vər° > var°.

*yaŧ *irīriθānahe aṣaonō śātəm daθāiti uruuānəm*[1] . kē ōy bē widurd ahlaw ā-š āsānīh dahēd *ō ruwān :

35.1 rādīh ī niyāyišnōmand kadām
paydāgīh ī rādīh az čē .
rādīh *ō kē bawēd
az čē bē šāyēd dānistan kū-š rādīh kerd bawēd :

35.2 rādīh ī niyāyišnōmand ān ī kē-š tis ī abāg bē dahēd
paydāgīh ī rādīh az ēd ka nē pāddāšn rāy ud az ān ham paydāgīh bē dahēd
ud ō xwēš-dēnān ahlaw dahēd
ud az ēn bē šāyēd dānist ka ān ī bē dahēd frāz paydāg ka ēdōn kunēd ēg-iš ān rādīh andarg ī mardōmān yazdān āškārag kerd bawēd .
*āuuišča nå aŋtarə h□ṇtū *nəmaxᵛaitīš čiθrå *rātaiiō*[2] [**1.** 33.7] : āškārag *ō amāh andarg hē rādīh niyāyišnōmand kū-š tis abāg bē dahēd paydāg *rād[3] kū paydāg bawēd kū rādīhā kerd bawēd
tå āuuiš yå rātaiiō aṇtarə amaš□sča spəŋt□ saošiianṭasča awēšān āškāragīh gōwam kē rādīh andarg amahrspandān *sūdōmandān
frārāitīšča vīdīšåsča aṇtarə +xwādaēnāiš aṣaonīš[4] *frāz rādīh[5] ud bē dahišnīh gōwam andarg ī xwēš-dēnān ahlawān :

36.1[6] kē xwēš-tan wēš menēd kū ān ī-š xrad hunar ēg-iš wināh bawēd ayāb nē
u-š wināh tā čē pāyag
u-š dādestān čiyōn .

36.2 wināh bawēd u-š wināh ī garān
u-š pāyag tanābuhl ud rāh *ō dōšox :
*āaŧ yō aētahmi aŋhuuō yaŧ *astuuaiṇti *spitama zaraθuštra upairi hunarəm manō barāŧ*[7] kē abar andar ox ī astōmand Spitāmān Zarduxšt abar az hunar menišn barēd kū xwēš-tan pad ān hunar menēd ī-š nēst :
*vīspəm aētəm paiti zruuānəm *astarəma uruua kāšaiiāŧ*[8] : harwisp ōy abar pad ān zamān ā-š āstard *ō ruwān kunēd[9] kū wināh andar bē dārēd

---

1 TD irīriθāne; šātəm.
2 TD nəma x́ aētīš; rātaiiå.
3 TD rāyēn.
4 TD xᵛādaēnå.
5 TD <pl't' l'tyh>.
6 Cf. NM. 2.2.13.
7 TD astauuaṇti.
8 TD astarəm.
9 TD <-x2-yt>.

37.1 ka pad petīt bēd bē wirāyēd ud abāz *ō sar ī wināh nē šawēd ēg-iš tōzišn čē :

37.2 tōžišnīh ham ān petīt :

(vīspəm ā +ahmāṯ)[1] *yaṯ *hē manahi paiti (auua.)barāṯ* ān tā *ō ān ka ōy az ān menišn frōd barēd kū menišn *abāz*[2] *ō paymānag āwarēd pad petīt bēd :

*āaṯ yaṯ hē manahi paiti *auua.baraiti*[3] ka ōy az ān menišn frōd barēd kū-š menišn abāz ō paymānag āwurd pad petīt bawēd

*pasčaēta azəm yō ahurō mazdå *hauuāi urune uruuāsma daēsaiieni*[4] pas ān kē Ohrmazd ham ā-š ō ān ī xwēš ruwān urwāhmenīh nigēzam mizd :

vahištəmča ahūm anaγrača raočå afrasanhąnča xᵛāθra : *ō ān ī pahlom axwān ō[5] ān ī asar rōšnīh ud ān ī a-sazišn xwārīh

**vīspāiiūmča uštatās yā narš sādra drəguuatō*[6] : +hamē-zīndag ud hamē *nēk-rawišnīh[7] ka mard widang ī druwand ān mizd ud pāddāšn ī andar zamān bē dahēnd ka druwandān pādifrāh kunēnd :

38.1 ka mardōm hamāg dām Ohrmazd hēnd ud Ohrmazd xwābar ēn ag-dēnān ud anērān kē pad dōstīh ī Ohrmazd ag-dēnīh ud anērīh kunēnd ēg-išān pad mēnōyān kār čiyōn bawēd :

38.2 ag-dēn ud anēr az ān čiyōn pad frāy-būd ud aibī-būd was kerbag pad wināh ud was wināh pad kerbag pad kerd dārēnd u-šān duš-hammōxtīh ī *ō mard ī ahlaw (ud) ātaxš ī warahrān čihrīg nē pad *dōstīh[8] Ohrmazd dārišn

ān kē nē pad dōstīh Ohrmazd dārišn ahlaw būdan nē tuwān

*mā zī mā ahmi nmāne mā aṅhe *vīsi mā ahmi zaṇtuuō mā aṅhe *daṅhuuō frīm vaočata mąm yim ahurəm mazdąm*[9] : mā andar ān mān mā andar ān wis ud mā andar ān zand ud mā andar ān deh (dōst) gōwāy ō man kē Ohrmazd ham mā gōw kū-m dōst hēnd .

yaθa mē nōiṯ ātarš ahurahe mazdå friiō aŋhaṯ nāča ašauua frāiiō.humatō fraiiō.hūxtō frāiiō.huuarəštō kū andar ān nē ān ī man kē ātaxš ī Ohrmazd dōst hēnd ud mard-iz ī ahlaw ī frāy-humat ī frāy-hūxt ī frāy-huwaršt[10] nē dōst hēnd .

39.1 Ohrmazd xwadāy ō[1] Zarduxšt ī Spitāmān kadām kerbag ī ēzišn pahlomtar guft kū ō mardōmān gōw :

---

1 TD āaṯ.
2 TD abāg.
3 TD °te.
4 TD aōi // urune.
5 TD <'w'>.
6 TD vīspā.yūmca.
7 TD nēk-ruwān.
8 TD <dwst'd>.
9 TD vīse daṅhauuō.
10 TD <pl'-> 3x also in the foll.

39.2 ān Ohrmazd ud ātaxš ud mard ī ahlaw ēzišn ud niyāyišn ud hubarišnīh ud nēk-barišnīh ud ayār-barišnīh :

*para mē aētahmi aŋhuuō yaţ astuuaiṇti *spitama zaraθuštra θriščiţ vahišta *aŋᵛhe astuuaite vīsata* : bē-iz man rāy andar ox ī astōmand Spitāmān Zarduxšt 3 pahlomīh andar ox ī astōmand padīr kū gōwam ud gōw .

manača yasnəm yaţ ahurahe mazdå āθrasča ahurahe mazdå

yasnəmča vahməmča hubərəitīmča ušta.bərəitīmča vaṇta.bərəitīmča : ān ī man ēzišn kē Ohrmazd ud ātaxš ī Ohrmazd yazišn ud niyāyišn ud šnāyēnīdārīh ud frāz-*wābarīgānīh

*narščа ašaonō xšnūitīmča ārəitīmča *viiādåsča paiti *paiti.zaṇtaiiasča frāiiō.humatahe frāiiō.hūxtahe frāiiō.huuarəštahe*[2] : mard-iz ī ahlaw šnāyēnīdārīh ud tarsagāhīh ud bē-dahišnīh ud padīrišnīh frāy-humat frāy-hūxt frāy-huwaršt :

40.1 kē xwāstag-kāmagīh rāy kū xwāstag az dast ī wattarān bē gīrēd kū pad kār kerbag ī wehān ud frārōnān uzēnag kunēd ud pad kāmag ī wattarān *drang[3] ī gētīy zīyišnīh rāy drōw gōwēd čiyōn bawēd :

40.2 mēnōyān ox az-iš appār bawēd :

*māča tē iθra *spitama zaraθuštra astuuatahe aŋh□uš didrəzuuō pīsa manahīm (ahūm) paiti.raēxšīša* : mā-iz tō ēdar Spitāmān Zarduxšt ī astōmand axwān druz-uzwān[4] pēsišn rāy *pēsišn[5] ī xīr ī gētīy rāy kū tā az zarr ud *asēm[6] xwāstag bawād mēnōyān axwān bē rānēnē kū appār kunēnd :

41.1 kē kunēnd ēg-iš wināh čē

41.2 pad gētīyīhā nē xwāstag ud nē ahlāyīh ud pad mēnōyān ēg-iš nē ān ī pahlom axwān bē dōšoxīg[7] :

*yō zī *spitama zaraθuštra *astuuatahe aŋh□uš didrəzuuō pīsa *manahīm ahūm *paiti.irinaxti*[8] kē tō ēdar Spitāmān Zarduxšt ox ī astōmand druz-uzwān[9] pēsišn[10] rāy pēsišn ī xīr ī[11] gētīy rāy kū tā az zarr[12] ud asēm ud xwāstag bawād mēnōyān axwān bē appārēnēd kū appār kunēd :

---

1 TD <OL> 2x.
2 TD viiādasca; °zaiṇtiiasca.
3 TD <Y lwy:>.
4 TD <dlwc->.
5 TD <p'yyyšn'>.
6 TD sēm.
7 TD <dwšhwyk>.
8 TD ast/uuahe; manaŋhīm; paiti.ərənāišti.
9 TD <dlwwcw->.
10 TD <p'yyšn'> 2x.
11 TD <-üc BRA>.
12 TD <zl>.

*nōiţ hē gāuš buuaţ nōiţ aṣəm nōiţ *raočå nōiţ vahištō aŋhuš yō mana yaţ ahurahe mazdå*[1] . nē ōy gōspand bawēd nē ahlāyīh ud rōšnīh ud nē ān ī pahlom axwān ī man kē Ohrmazd ham ā-m xwēš :

*buuaţ vīspaŋam *ačištəm *paošištəmča yaţ ərəyaţ daožaŋhum*[2] : čē-š bēd ān ī harwist ud wattartom ud pūdagtom kē druwand dōšox :

42.1 arz ī weh-dēn ī mazdēsnān ast

ud agar-iš arz ast ēg-iš arz čand

42.2 dēn arz ān-and čand harwist ahlāyīh ud tēr ud šuhr ī meh ud weh ud nēktar

ud ān-iz pad windišn ī dēn šāyēd guftan pad +ǰordā

ud *čand[3] dēn arz guftan nē andar dānišn ī amāh :

*yauuaţ nū aṣa *vanaiti *spitama zaraθuštra vīspa taršuča xšudrača *vanaiti ana *masanača *vaŋhanača *sraiianača*[4] ān-and nūn ahlāyīh windēd Spitāmān Zarduxšt kū dēn arz ān-and windišn čand (harwisp) ān[5] ī tēr ud ān-iz ī šuhr windēd ān-iz ī meh ī ud weh ud nēktar .

43.1 mard kē-š pādixšāyīh[6] nēst u-š brādarān xwēšān nē ayār bē hamēmāl-iz bawēnd u-š pad-iz tan nērōg ud tuwānīgīh ud pādyāwandīh nēst kū dēn *ō xwēš kunēd ud ahlāyīh warzīdār bawēd ka dēn nē dārēd ēg-iš pad mēnōyān griftārīh bawēd ayāb nē :

43.2 bawēd

čē dēn pad dōstīh ud dōšāram[7] abāyēd dāštan nē pādixšāyīh ud pādyāwandīh ud tuwānīgīh :

*nōiţ nmānō.baxtəm nōiţ *vīsə.baxtəm nōiţ zaŋtu.baxtəm nōiţ daŋ́hu.baxtəm*[8] : nē kē pad mān-bazišnīh nē kē pad wis-bazišnīh ud nē kē pad zand-bazišnīh ud nē kē pad deh-bazišnīh . ān kas kē-š dādwarīh ud mowbedīh ud radīh mēnōyān hugriftīh . bē tuwān dād ā-š (dēn) *ō xwēš kerdan nē tuwān

*nōiţ *framānīm brāθraŋam āzūzušte*[9] ud nē kē pad framān pad-iš brādarān pad dōšišn ul dōšīd estēd kū andar xānag pad pēšōbāyīh dāšt estēd :

*nōiţ astō *hutaštīm nōiţ tanuuō *hurustīm*[10] <nē kē ...> kē tan ī hurust kū nēk rust estēd ā-š dēn *ō xwēš kerdan nē tuwān :

---

1 TD raocō.
2 Bth.; TD aṣa.ciθraŋam; paōišəštəmca.
3 TD <wwd>.
4 TD vacaiti; vnaiti; anamasnaca; vaŋhunaca; θraiianaca.
5 TD <cnd'n>.
6 TD <-'yh'>.
7 TD <-lmn>.
8 TD vīspe.baxtəm.
9 TD framanīm.
10 TD htaštīm; huraōīm.

*taŧ zī *aṣauuaŧ zaraθuštra činma kahiiāčiŧ anh⍰uš astuuatō yō aṣahe *činmauuastəmō aŋhaŧ*[1] : čē ān ahlāyīh Zardušt dēn pad dōšāram ī kadār-iz-ēw ox ī astōmand kē dēn *ō xwēš kunēd ā-š pad dōšāram *ō xwēš kerdan kē ahlāyīh dōst-menišnīgtom ast kū dēn dōsttar ast :

44.1 kē kār ud kerbag wasyār[2] kunēd ud tis *ō driyōšān nē dahēd ēg-iš ruwān tuwān bōxtan

44.2 <nē .>

čē-š pad sar ī puhl naxwist ēn pursēnd (ī) driyōšān ayārīh

ka-š driyōšān ayārīh nē kerd estēd ēg-iš ēč tis ī didīgar nē pursēnd :

*nōiŧ nū aētahmi aŋhuuō yaŧ *astuuaiṇti *spitama zaraθuštra aēuuō nōiŧ duua nōiŧ θrāiiō nōiŧ frāiiaŋhō aṣahe* : nē nūn andar ox ī astōmand Spitāmān Zarduxšt 1 nē ud 2 nē ud 3 nē frāy pad ahlāyīh :

nōiŧ aṣaiia[3] *frāšəṇti *yōi nōiŧ *driγaoš aṣō.tkaēšahe auuaŋhasča *θrāθraheča *pərəsåṇte*[4] ud nē pad ahlāyīhēnīdārīh *ō ham pursēnd tis ī frārōn kē kerdan dānistag frārōn az ān tis kē kerdan ud dānistan ī kār ud kerbag u-š nē hampursīd bawēnd kē nē *driyōš *ī[5] ahlaw-dādestān rāy ayār ud srāyišn *ō ham pursēnd :

45.1 kē dānāg pad kār ud kerbag kerdan tuxšāg ud abestāg ud zand pad kār nē dārēd ō ān ī pahlom axwān rasēd :

45.2 nē

čē hudānāg būdan ud kār ud kerbag čāštan nē dānēd hudānāg būdan nē šāyēd :

**pouru *šiiaoθna *huδānuš afračītis *hauuāi urune *afrauuaočō hauua hizuua*[6] : pad was kār hudānāg pad was kār ud kerbag-ēw ī frārōn ud a-frāz-čāšīdār *ō ān ī xwēš ruwān nēkīh ud a-frāz-guftār pad zand (pad) xwēš uzwān *ō kasān tis ī frārōn :

yō nōiŧ mąθrāŧ spəṇtāŧ[7] : ā *a-windišnōmand[8] kē mard ī druwand ruwān kū tis-iz ud nēkīh nē windēnd

46.1 mard-ēw ī ag-dēn ayāb anēr kē pad nēkīh ud ǰuttarīh abāg weh-dēnān hamband ud nēkīh ud ǰuttarīh ī weh-dēnān pad xwēš dārēd weh-dēnān rāy ayārīh kunēd pad abzār wēhdēn ud hambandīh ī kār ud kerbag ahlāyīh pad xwēš šāyēd dāštan ayāb nē :

46.2 nē :

*nōiŧ *hāu sūrō zaraθuštra (yō) nōiŧ aṣa sūrō*[1] : nē ān abzār Zarduxšt kē nē pad ahlāyīh abzār

---

1 TD aṣauua HH *aṣauuastəm; cinma.vastəmō.
2 TD <wsk'l>.
3 TD aṣaiiå.
4 TD spəṇtama; yō nōiŧ driγōš; θrāθrahsca; pəsåṇte.
5 TD driyōšīh.
6 TD paōuruš darəna apaŧāta afracītis hōi urune; afrauuaōtis.
7 TD spəṇtå.
8 TD <'yHŠKHWN->.

kē nē pad kār ud kerbag hamband nē pad hamband dārišn .

47.1 ēn artēštārān ī anērān kē abāg turkān ud amāh anērān ǰud-sardag hamē kōšēnd ud awēšān az wināhišn ī amāh abāz hamē dārēnd ēg-išān pad ān tagīgīh ud amāwandīh kerbag *ō ruwān rasēd ayāb nē :

47.2 nē :

čē nē pad tagīg dārišn hēnd :

*nōiţ hāu *taxmō yō nōiţ *aṣa *taxmō*[2] : nē ān tagīg kē nē pad ahlāyīh tagīg kē nē pad kār ud kerbag kerdan tagīg nē pad tagīg dārišn :

48.1 kē pad kār ud kerbag was tuxšāg tis ī frārōn az ān ī *abārōn[3] bē wizīnēd ān ī frārōn pad dām ī Ohrmazd sūdōmand ī abzāyēnīdār dēn rawāg nē kunēd ēg-iš ān ī kerbag bawēd ayāb nē :

48.2 ān nē pad kār ud kerbag tuxšāg ud ān nē wizīnīdār ud ān nē sūdōmand ud ān nē abzāyēnīdār ud ān nē wehīh ud ān nē kār ud kerbag kē weh-dēn rawāg nē kunēd :

nōiţ hāu ās vaoze zaraθuštra nōiţ ahmāţ vašata : nē ān wāzēnīdār Zarduxšt kū-š tis-ēw ī frārōn rawāg nē kerd bawēd nē-iz az ān wāzēnēd az nūn frāz ud nē az ān ast kū wāzēnišn u-š nē kunēnd kerd bawēd :

*yō nōiţ ašahe vahištahe *bərəja *framərətahe maiiå vaoze*[4] : kē nē ahlāyīh pahlom pad *ārzōg ōšmarišnīh pad paymān *wāzēnīd kū dēn ud kār ud kerbag ēdōn čiyōn . abāyēd rawāg kerdan *rawāg nē kunēd[5]

49.1 az čē bē šāyēd dānistan mard ī paydāg mizd kū-š pad mēnōyān ān ī meh mizd ī-š kerd estēd rāy ahlaw būd estēd :

49.2 az ēd bē šāyēd dānist kū-š ahlaw mardān zanān ēg-iš srāyišn dādārīh kerd estēd . u-š abāg ahlawān kam harw dāšn kerd estēd :

yō nōiţ narəm aṣauuanəm xᵛāhuua aθāhuua jasəṇtəm xšnaošta vā xšnāuuaiieite vā : kē nē mard ī ahlaw andar ān ī xwēš ābādīh xwāstag ī xwēš ā-š ka rasīd ā-š šnāyēnēd ī nūn u-š šnāyēnēd az nūn frāz :

*taēča spitama zaraθuštra aŋh□uš vahištahe čiθre *paitiiåṇti*[6] : awēšān Spitāmān Zarduxšt andar ān ī pahlom axwān pad ān ī pahlom paydāg bawēnd pad mizd :

*yōi *aŋhən nərəbiiō aṣauuabiiō aiiaptō.dātəmasča *aspərəzō.təmasča*[1] : kē hēnd mardān ahlawān āzādīh dādārtom ud spurrīgīh-dādārtom ān ham *a-kōxšišnīhdādārtom[2]

---

1 TD āhu.
2 TD tahmō; aṣtahmō.
3 TD <’pl ’lwn'>.
4 TD bərəji; framarətahe.
5 TD <’lck'>; wazēnīd; <lwb’>.
6 TD aθāhuua; paitiiåṇte.

50.1 druwandān dēn dušmenān ayārīh kerdan tis dādan šāyēd ayāb nē .

50.2 nē

čē ahlāyīh bē kāhēd

*hō daδō aṣəm *upa.raoδaiieiti yō druuaite *daδāiti*[3] : *ō ān dēn ahlāyīh bē *kāhēd[4] kū ahlāyīh az-iš appār bawēd kē *ō druwandān tis dahēd :

**gāθβōištačiṯ *vača*[5] : pad gāhān-xwāhišnīh-iz guft ēdōn čiyōn rad čē gōwam ham pad-iz gāhān guft :

*huuō zī *druuå y druuaite vahištō*[6] : kū ān druwand pad wizīr kē *ō druwandān pahlomīh kē tis *ō druwandān dad andar warōmandīh-ēw pad druwand dārišn :

51.1 pad gētīy ud mēnōy čē pahlom .

51.2 ahlāyīh ī ābādīh ī pahlom

ābādīh ī gētīy ud ahlāyīh ī mēnōy

ābādīh ī gētīy : čē kē pad ābādīh ī kunēd ēg-iš ahlāyīh ī mēnōy kerd bawēd :

az ahlāyīh ī mēnōy bē ka[7] ābādīh ī gētīy ast

aṣəm vohū vahištəm astī : ahlāyīh ābādīh ī pahlom ast

52.1 kē ahlāyēnīdār ēg-iš pad mēnōyān mizd pāddāšn az kū dahēnd .

52.2 az ān ī wahman dahišn :

aṣātčīṯ hačā vaŋh uš dazdā : *az ahlāyīh čēgām-iz-ēw ān-iš[8] ī wahman dahišn :

53.1 2 mard ēk abāg did pahikār ud harw 2 brād[9] hēnd

ēk gōwēd kū

pidar ī man wāhmān 2 xwāstag *ō man dād

frāz *ō dādwarān šawēnd ud handarz ī pidar pad dādwarān dārēnd

ud pad handarz ōwōn gōwēd kū-m wāhmān xwāstag ō wahmān pusar dād

ud nūn-iz[10] ān pusar ōwōn gōwēd kū

---

1 TD yōi aŋhe; HH *aspərənō.dātəmasca.

2 TD <spwl yky'>; <ZK ham ud 'kwhššnY />. NB. alternate readings and glosses.

3 TD upa.raōδaiieite; daδāite.

4 TD <HPLWNyt'>.

5 TD gāθβōiš tasciṯ vana.

6 TD druuā.

7 HH ham-iz.

8 TD <MNW>; <ZYš/>.

9 TD <bl'c'>.

10 TD <-tn' nwnc'>.

ān kē pidarān guft kū-m wāhmān xwāstag ō tō dād frāz gīr pad ān kē-š nām burd u-š dādan nē guft ēg-iš nē dād bēd u-t nē dahēm :

dādwar wizīr čiyōn kunišn :

53.2 dādwar harw 2 xwāstag *ō ōy abespārišn

čē agar ōh-iz ēg-iš pad abdom dād nē guft

ēg-iš pad mayān xwāstag ud xwāstag dād guft u-š xwēš :

*apasčā dāṯ uruuaråsčā *vaŋᵛhiš* : u-š āb-iz dād urwar-iz ī weh

ud nē kū-š dād pad āb guft u-š urwar nē guft čē-š āb ud urwar harw 2 dād

54.1 dādwar ka xwēš tis pad gugāhīh šāyēd ayāb nē :

54.2 nē :

yaṯčiṯ dim dauua dātōiš uzrātiš : agar-iz ān kē dādwar pad dahišn ul nakkīrāy :

*nōiṯ aētahe uzarənō *naēδa varō auuauuāite*[1] : nē ōy pad ān ul *nakkīrāyīh[2] ā-š nē bē rasēd :

55.1 tan ast *ē-čand[3] *ō kārezār ayāb *ō naxčīr šawēnd

ud az kārezār xwāstag az zamīg ud gyāg az abzār ud abārīg tis

ayāb az *naxčīr gōšt ud pōst ud astag ud *srū ud parr ud abārīg ī pad *naxčīr[4] mehmān bē āwarēd :

ān xwāstag ēg-išān pad āgenēn xwēš ayāb ān xwēš *kē ān xwāstag pad tay bē āwarēd

55.2 ka *ō kārezār : šawēnd bē ka pašn kunēnd kū ham-windišn hēm ēnyā *ǰud-windišn[5] hēnd

pad naxčīr bē ka pašn kunēnd kū *ǰud-windišn *hēm[6] ayāb ham-windišn *hēm ēnyā ham-windišn hēnd :

56.1 mard-ēw kē-š tanābuhl *ō bun *bē[7] estēd ēg-iš ayārīh ī az weh-wizīr dādwarīh ī ud Ohrmazd-dādestānīh awiš kunišn ayāb nē :

56.2 nē :

*nōiṯ hē *dahmō anauuahīm *čikaiiaṯ*[8] : nē ōy ān ī *anīy *dahm *anayārīh[9] tozēnēd :

*nōiṯ aδāiti frārāiθiianąm *uruuiδiieiti*[10] : ud nē pad a-dahišnīh ī (frāz-)dādestānān ēraxtēd ka-š dādestān bun nē kunēd :

---

1 TD naēṯa.
2 TD <nyl'yyh>.
3 TD <'yknd>.
4 TD <MNW 'tyl>; <swk'>; <PWN 'cyl>.
5 TD <ywyt dšn'>.
6 TD ēg-iš; <ywyt dšn'>; <ywyt' wdšn' HWEm>.
7 TD <pus>.
8 TD tahmō; caiiaṯ.
9 TD <ZK ī ZK/'y d'hm'n' hdyb'lyh>.
10 TD HH frāraiθiianąm; uruuiṯiieiti.

*tarō darəγa dāta aṣaonō zaraθuštrahe[1] : čiyōn *tar *dagrand +dād[2] ī ahlaw Zarduxšt ēdōn paydāg čiyōn guft .

57.1 mard-ēw kē-š kār-ēw gōwēd kū-m tuwān kerdan ud pad ān tis nē paydāg kū-š tuwān kerd awiš framūdan dastwarīhā ayāb nē :

57.2 dastwarīhā pad awestwār abāyēd dāštan | :

*vīsaite ainiiō usiiō nōiṯ ainiiō əuuīsəmnō *āstriiete[3] : ka kē ōy (ī) padīrēd ōy ī anīy ul-hilišnīh *nē[4] ān ī anīy a-padīrišnīh āsterēd :

58.1 kār-ēw kē pad mard-ēw šāyēd kerdan pad mard-ēw bandag ud ka . pad 2 mard kunēnd ēg-išān aǰgahānīh kunišn ayāb nē :

58.2 *uua *vīsaēte*naēδačiṯ*āstriiaēte[5] ka harw 2 padīrēnd[6] nē tis āsterēd :

59.1 mard kē andar pādixšāyīh ī anērān xwāstag-ēw windēd čiyōn kunēd :

59.2 kū-š bē ō xwēšīh rasēd

xwāstag ī ǰānōmand ka bē nayēd

ud ān ī a-ǰān kē ōbast estēd ka gōwēd kū xrīd[7] :

darəsa nā pairiiaoxtiča uzuštanå *ādarəiiete *naiiete uštanauuaitīš[8] : pad wēnišn mard ka bē nigerēd ud abar-gōwišnīh-iz ka gōwēd ay grift-om ā-š pad ān ī uzuštān xwāstag ud dārīg bawēd : *vīspå fraśumaitīš[9] : ud pad nayišn *uštānōmand[10] :

ēn wizīrīhā ī dēn ī mazdēsnān pad yazdān kām nibištam[11] az paččēn ī daftar yazdān-pādār hunar-burzišnīgtar xwarrah-abzāyišnīgtar nām-hu-srawtar dēn-awestwārtar pidar[12] ī man dēn-bandag Marzbān Frēdōn ī Wāhrom Rōstom Bundār Šahmardān

ō man paččēn ī dastwar ī abēzag dēn šād-ruwān Gōbedšā ī Rōstom Bundār ud ōh az paččēn ī anōšag-ruwān nēk-nām Kay-husrō Siyāvaxš ī Šahriyār[13] ī Baxtāfrīd ī Šahriyār[1] kē-šān nibištag bawēd kē-šān ruwān ōh ān ī pahlom ox rošn Garōdmān hamāg-xwārīh nōg nōg bē rasād

---

1 TD tåŋhrō read *cataŋrō? – *darəγa (sti-)dāta* ... dagrand stī(-dād)?

2 TD <LCt'' YBLWNd yytyD>.

3 TD vīsaiti; āstriiaēte.

4 TD rāy.

5 TD auua vaēsaēte naēta ciṯ āstriieite.

6 TD <ptylWNd>!

7 <wZBNNt'>.

8 TD pairiiaoxtaca; ādarəiieite/niiete.

9 TD frašumaitīš.

10 TD <'wšt'wmn'd>.

11 <-t'm = -twm> 2x.

12 <3ytl>.

13 <štr'-'y'l>.

man kē ī-m nibišt Frēdōn Marzbān Frēdōn pad gētīy[2] ham bād nēk-nām ī . / ud pad mēnōy ī-m bād anōšag-ruwānīh

ud hu-dēnān dēn-burdārān pad kerbag ī man ham-bahr ud amāh pad kerbag awēšān ham-bahr ud huram[3] [727] pad ayārīh ī Ohrmazd ud amahrspandān ahlawān frawahr ud frawahr ahlawān man-iz ham-bahr pad kerbag mizd ud ahlāyīh ī wehān weh-dēnān haft kišwar zamīg nibištam

ud frāz hišt[4] ham andar rōz ī Frawardīn māh ī Ābān sāl-bar 9 1-100 ud 70 8 pārsīg[5]

pas az man bē Yazdgerd šāhān šāh ī šāhriyārān nāfag pus[6] ō ī Hu-sraw ī šāhān šāh ī Ohrmazdān[7] ī-m nibišt frāz hīšt az bahrīh xwēšīh hamāg pērōzgarīh Rōstom ī Farrox-zād Šahriyār[8] ī pad kē tā 1-100 ud 70 sālān pad ahlāyīh kār framāyād

pad yazdān kāmag bawād

{Next Āfrīnagān ī Zarduxšt}

1 <štr'-''l>.
2 <-''>.
3 <hwlym>.
4 <ŠBKWNšt> 2x!
5 = 1629.
6 <BRA>.
7 <'whrmzdd'n'>.
8 <y:'t'y:'l>.

PURSIŠNĪHĀ I: ĒMĒD Ī AŠWAHIŠTĀN[1]

[TD2 242]

0.0 pad nām ī dādār ī weh ī abzōnīg ī kerbakkar

0.1 ēn pursišnīhā ēw-čand az hu-fraward Ēmēd[2] ī Ašwahištān pursīd man Ādur-gušāsp ī Mihr-ātaxš ī Ādur-gušnasp andar farroxīh mān ī warzāwand ādur[3]

0.2 kešīd[4] az paččēn-ēw[5] hušk[6]

0.3 farrox hu-ǰahišn bawād

REA.1.[7] pursišn ∵

1.1 mard ēw būd u-š zan ēw būd ī pādixšāy

pus 2 duxt-ēw[8] ō dād ī 5 sāl rasīd hēnd

pus ēk ō[9] gyāg bēgānagīh šud ēk az pid mād šud

u-šān duxt ō[10] šōy dād

pas az sāl-drahnāy duxt kē-š šōy kerd būd[11] az-iš pus-ēw zād būd

āgāhīh āmad kū ān mard kē pad bēgānagīh būd pēš az bē dād ham duxt ō šōy az dād ī weh-dēnīh ō dād ī ag-dēnīh šud būd

1.2 nūn dādestān ī ham duxt pad pādixšāy zanīh[12] ī ham mard ī {ham mard ī} šōy ast ayāb ayōgēn stūr ī dūdag ast

passox

1.3 agar-iš tis andar nēst ān rāy ǰuttar

brād kē az pid mād šud w rāy zan ud [243] frazend[13] pādixšāy ayāb pus ī padīriftag ēk (stūr)[14] kerd ast

ham[15] duxt pad pādixšāy zanīh ī ham šōy estēd

u-š ayōgēnīh ī stūrīh ī anīy kas nēst .

agar-iš zan ud frazend pādixšāyīhā pus padīriftag {k"} stūr ī kerdag ayāb (gumārdag?) nēst

---

1 TOC in de Menasce, “REA,” RHL.
2 <’yymyt'>.
3 <NWLA>.
4 A; <kwšyt'>.
5 <-H>.
6 A *anōšag; cf. MHDA.8.68.
7 de Menasce, Feux, pp. 335-6.
8 <-2>.
9 <OL KN> + superscr. Pers. <*’w*>.
10 <KN>.
11 <-yt'>.
12 A.; pādixšāyīh.
13 <plzynd>!
14 A.
15 <AM W>.

ham duxt pad ayōgēnīh stūr ī brād estād u-š pādixšāy zanīh ham šōy nēst

pus ī-š (aziš?) zād andar dūdag ī ham brād zād bawēd

1.4 agar ham mard kē-š šōy ast sahēd kū ham zan pad zanīh dārēd ēg-iš pad ayōgenīh brād zan abāyēd kerdan

<wsc y tn'>[1] pad zanīh šōyīh dēnīgīhā xūb bawēd[2]

ka ǰuttar ēg nē xūb čē ham mard ud ham zan pad pādixšāyīh zanīh dāštan nē pādixšāyīhā[3]

1.5 ud agar dānēd kū pad pādixšāyīh zanīh dāštan nē dastwarīhā u-š pad pādixšāyīhā dārēd pad gyāg tanābuhl wināh ud pad sāl-drahnāy margarzān

1.6 hamē ka bē dānēd kū-š pad pādixšāyīhā-zanīh [244] dāštan nē dastwarīhā u-š pad zanīh abāyišnīg[4] ēg-iš zamānīg pad ayōgenīh ī brād ud čagarīh zanīh zan kunišn

u-š pad ayōgenīh ī brād dārišn

az wināh azabar-nibišt abēzār[5]

REA.2[6] pursišn

2.1 agar ham duxt ayōgēn stūr dūdag ast pad rāh ī ayōgēnīh ud stūr ī dūdag xwāstag ī andar ham dūdag bē ō duxt frazend rasēd ayāb nē .

passox

2.2 agar-iš tis andar nēst ān rāy ǰuttar

brād ī weh-dēn az pid mād šudag rāy zan frazend pādixšāyīhā[7] ī pus ī padīriftag stūr kerdag ēk-iz nēst

az ham čim dādestān ī ham xwah ast kū pad ayōgēnīh brādar estēd

xīr ud xwāstag (ī) pad xwēšīh ham brād estēd

hamāg pad ayōgēnīh ī brād bē ō ham xwah rasēd

u-š pad ayōgēnīh ud stūrīh brād dārišn

ēdōn-iz abārīg xwāstag ī andar ham dūdag-iz[8]

REA.3[9] pursišn

3.1 agar ān y zan dūdag kadag-bānūg būd ud mādar ham frazendān būd tis-ēw čiyōn payrāyīg ī tan ud bahr-pāy ī-š az šōy rasīd

ēg-iš ō duxt dād pad pus[1] pādixšāy y būd ayāb nē [245]

---

1 wisp tan?
2 <-t'>.
3 <-š'y'y'>.
4 <-yšmnyk'> (like <NYŠE>).
5 <-cyhl>.
6 de Menasce, Feux, pp. 336-7.
7 <-yh>.
8 A.; <ywtkyw>.
9 Cf. DD.55.

passox

3.2 ka tis andar nēst ān rāy ǰuttar

ka kadag-xwadāy ī — widurdag stūr nē[2] hamē gumārdan zamānīg[3] dād[4] y dūdag kadag-bānūg ō harw kē xwāhēd dahēd rawāg

3.3 pas ka ēd kū dādestān bē ō ān rasēd kū kadag-xwadāy stūr abāyēd gumārdan ∵

andar dūdag kē stūr padiš šāyēd gumārdan

ǰud az ān ī dūdag kadag-bānūg bē dād nēst ān ī dūdag kadag-bānūg bē dād ō harw kē-š dād

u-š xwāstag ēw stēr ī barōmand abāz āwarišn kadag-xwadāy stūr padiš gumārišn

3.4 agar kadag-xwadāy rāy stūr nē hamē abāyēd gumārd[5] ayāb[6] dūdag xwāstag-ēw kē stūr padiš šāyēd gumārdan az ān ī gumārišn

ān ī dūdag kadag-bānūg[7] pad xwēšīh ō duxt ayāb anīy kas dād

čiyōn-iš dād šud abāz nē āwarišn pad ōy kē awiš dād bē estēd

3.5 agar pas dādestān ī ham duxt ōwōn bawēd kū-š stūrīh dūdag bē awiš rasēd xwāstag tis ī dūdag kadag-bānūg ō duxt dād[8] [246] abārīg čē andar dūdag ast hamāg ō duxt rasēd u-š pad stūrīh ī dūdag dārišn

REA.4[9] pursišn

4.1 pus (ī) ag-dēn harw ān ī-š az pidar ud pidar pad weh-dēnīh rasīd ēg-iš pad ag-dēnīh bawēd ayāb nē

passox

4.2 mard kē az weh-dēnīh ō y ag-dēnīh šawēd ud pad ag-dēnīh bē rasēd pad gyāg tanābuhl ēw[10] wināh

ka andar sāl-drahnāy {pad?} rāh ī weh-dēnīh hištan[11] margarzān

4.3 agar-iš pad hannām drōš ī čiyōn ag-dēnān pad kerdag dārēnd kunēnd[12] ud ān ī-š az hannām brīnēnd[13] ō āb ud ātaxš andar zamīg-nigānīh rasēd ēg kemist[14] margarzānīg wināh bawēd

4.4 agar-iš xwāstag y hamāg pad *paōiriiāi . dahmanąm*[15] . estēd

4.5 *paōiriiāi dahmanąm* . wizārišn ēn kū

---

1 A.: <BRTE>?
2 <l'y>.
3 <y'm->.
4 <YHBWNt>.
5 <-lt> eol.
6 For ēnyā?
7 <-wkyk>.
8 <d't'> eol.
9 REA.4 tr. de Menasce, FSEilers, pp. 224-6.
10 <HD>.
11 <-x2d>.
12 <-x2d>.
13 <blynny>?
14 <k'mst'>.
15 TD *dāmanąm* 3x. N.87.8 *paoiriiāi dahmanąm *pairi.gərəmbiiāi *paiθiieiti, fradom az dahmān kē abar gīrēd pādixšāy bawēd*.

az weh-dēnān harw kē ān xwāstag fradom abar gīrēd ēg-iš xwēš-rawišnīhā padiš pādixšāyīhā

4.6 andar ēn āwām ēn ēwēnag kerdan dušwār

ka šāyēd kerdan az pēš rawēd kerd dastwarīhā[1]

čē ēn nē [247] čiyōn ōy kē-š ag-dēnīh az abarmānd

4.7 pus ag-dēn[2] ka sāl-drahnāy pad ag-dēnīh estēd u-š abāz ā-nē dārēd

andar dūdag ī pidar xwāstag ast kē ān ī ag-dēn bahr aziš nē stad[3] estēd

ēg-iš ham xwāstag ī hamāg appār

ud pad ān y gōnag estēd (ī) abar-nibišt

ham xwāstag ī weh-dēn ka-šān tuwān kū bahr ī ōy ī ag-dēn pad *paōiriiāi . dahmanąm* . gīrēnd[4]

pad xwēšīh ī xwēš dārēnd ud ō ag-dēn nē dahēnd pādixšāy hēnd

u-šān stadan[5] dastwarīhā

4.8 ud agar ham-ēwēnag kerd pad xwēš tan dāštan nē tuwān aw-iš dahēnd ǰuttarīh ēw pad-iš nēst

u-šān ēdōn abāz abāyēd rāyēnīd čiyōn pahrēzōmandīhātar[6] kem-ziyānīhātar

REA.5.[7] pursišn

5.1 kū dūdag-sālārīh kār čiyōn ast

čiyōn bawēd ka dūdag sālār bawēd u-š čiyōn abāyēd pahikārdan[8]

ud kē[9] abāyēd pahikārdan

agar andar sāl-drahnāy pahikārēd čiyōn bawēd

agar pas az sāl-drahnāy pahikārēd dādestān čē

u-š gumārd ī radān [248] ay[10] wehān pad kār abāyēd ayāb nē

agar pad bēgānagīh[11] bawēd u-š pad dūdag-sālārīh w rāyēnīdārīh rāy ō[12] kas ēw andar šahr andar nibēsēd šāyēd ayāb nē

passox

5.2 agar-iš tis andar nēst ān rāy ǰuttar

dūdag-sālārīh 3-ēwēnag bawēd kerdag būdag[13] gumārdag

---

1 <dstwl->.
2 ag-dēnīh.
3 <-t'>.
4 <-x2d>.
5 <-x2d>.
6 <-mnd dh'tl>.
7 de Menasce, Feux, pp. 37-40.
8 <ytn'> 2x.
9 Only <W MN>.
10 <AH>.
11 -īgīh.
12 <OL>!
13 <-ytk'>.

5.3 ān ī kerdag ān y bawēd (ī) kadag-xwadāy andar xwēš zīndagīh sālārīh ī dūdagān dādestān awiš kunēd[1] u-š dūdag-sālārīh kerdagīhā

5.4 ud ayāb mard ēw[2] ōšyār[3] ī 15-sālag (ī) pad sālārīh y šāyēd pad pusarīh {šāyēd pad pusarīh} padīrēd[4] agar-iš[5] pad pašn ī xwēš kunēd[6]

5.5 ud ān ī būdag ān ī ka kadag-xwadāy az āwām bē šāwēd ēg-iš pus-ēw tanī-zād[7] ī ōšyār ī 15-sālag ast ham pus dūdag-sālārīh būdagīhā

5.6 ān ī gumārdag ān ī frāz az[8] widerānīh ī kadag-xwadāy pad dūdag-sālārīh sazāgtar w u-š āwām-sālārān gumārēnd

u-š dādestān gumārdagīhā

5.7 dūdag-sālārīh pad ān zamān bawēd ka mard y ēw weh-dēn [249] az gētīy[9] bē šawēd zan ud frazend aburnāyīg ud ātaxš ī warahrān pad dūdag

ka-iz ēk ī tis 3 ast ēg-iz ōh abāyēd

u-š brād ī ham-bāz pus ī purnāy ud dūdag sālār ud stūr ī kerdag ud pus ī padīriftag nēst

ēg-iš kas-ēw ēw ī sazāgtar pad dūdag-sālārīh bē gumārišn

5.8 ōy pad dūdag-sālārīh sazāgtar kē ō ōy ī widurdag nazdīk-paywandtar

5.9 hamē ōy ī nabānazdišttar[10] pad dūdag-sālārīh ōy ī widurdag pahikārd ud[11] xwāst frēzwānīg

5.10 ⌈ ka rad ⌉[12] ayāb mowbed ayāb dastwar[13] mad estēd

ēg-iš pahikārišnīh pad xwāyišn stānišnīh[14] dūdag-sālārīh ō ēk az-išān {kunišn}[15] kunišn[16]

gumārdan ī pad dūdag-sālārīh az-iš xwāhišn stānišn[17]

5.11 agar rad mowbed dastwar[18] ēk-iz nē mad estēd ātaxš ī warahrān pad šahr nazdīkīh ast ēn pahikārišn w ō ātaxš madār ī ān ātaxš kunišn

5.12 agar-iz ān nēst ud mard ī āsrōn hāwišt pēšag ast kē dēn-āgāhīh[19] tōhm ēw ast ō ōy [250] pahikārišn

---

1 <-x1>.
2 <HD>
3 A.; <'wš'w'l>.
4 <-x1>.
5 A. *ēnyā-š.
6 <-x1>.
7 <tn' y:z't'>; A. sugg. <tn'ykz't'>.
8 <MNW>.
9 <-''>.
10 <št\l/> eol.
11 <-tn'>.
12 <hm lt'>.
13 <dstwl>.
14 <-x2šnyh>.
15 <~~kwnšn~~'>
16 <OBYDWNx2šn'>.
17 <-x2šn'>.
18 <dstwl>.
19 -īhā.

5.13 agar ān-iz nē mad estēd ō mard ēw ī weh-dēn ī andar šahr ud gyāg āb- ud čašmagtar ud hu-srawtar ud pad ruwān-dōstīh ud šnāxtārīh paydāgtar ō ōy[1] pahikārišn

5.14 ka čiyōn mad estēd ud pahikārišn kerdan gumārd w dūdag-sālārīh pad ān ī mad estēd čiyōn weh šāyēd awestwārān pad gumārd-nāmag[2] stadan[3]

ēg-iš mādagwartar xwēškārīh ēw kū rāyēnīdārīh ī kār ī dūdag pad dūdag sūdōmandīhātar weh-dēn dādestānīhātar kerdan rāyēnīdan ud tuwān-sāmānīhā kār ī dūdag ēdōn rāyēnīdan

čiyōn ka kadag-xwadāy zīndag bawēd ēg-iš kār ī zan aburnāyīg ī andar dūdag ōy ōwōn rāyēnišn čiyōn ān ī xwad frāztar

5.15 ud ka ham-dūdag-sālārīh <dyn'nwk>īhā ud xūb rāyēnēd ēg-iš az xwāstag andar ham-dūdag ast pad mizd ī dūdag-sālārīh sēnūg-masāy[4] ud bāzāy-masāy ud wastargēn wahāg rāy harw rōzag-šabān ēw 3 panǰ ēk ī dram-ēw ī purr <'wyšyt'>

5.16 u-š kerbag-iz ī az xūb rāyēnīdārīh[5] [251] frazendān ī andar dūdag parwarišnīh[6] ī a-čār ōh bawēd

5.17 u-š ham-dūdag-sālārīh tā ān hangām y padiš ka kadag-xwadāy y rāy pus ēw ī ōšyār ī ō purnāyīh rasēd

5.18 ka-š pus ō purnāyīh[7] mad ham dūdag sālār az dūdag-sālārīh guharīg dūdag sālār ān pus bawēd

ēdōn-iz ka dūdag sālār xānag

ud ēn-iz kū ham čiyōn kadag-xwadāy {'p̄} frāz rawēd

5.19 ud ōy w kē pad dūdag-sālārīh[8] sazāgtar ka pad ham gyāg mad estēd u-š pad sālārīh ī dūdag pahikārdan tuwān ēg-iš zamānīg pad dūdag-sālārīh ī bē pahikārišn

5.20 ka-š pahikārdan tuwān nē pahikārēd gumārd pad-iš nē stānēd[9] ēg-iš zamānīg tanābuhl-ēw wināh ud ziyān-iz ī andar dūdag bawēd ēg-iš ō bun

5.21 ka pad ham ēwēnag u-š sāl-drahnāy pad-iš widerēd abar dūdag-sālārīh nē pahikārēd gumārd pad-iš nē stānēd u-š bōzišn bōzāgīhā ud čimōmandīhā nēst pas az sāl-drahnāy andar dūdag ēw margarzān

u-š dūdag-sālārīh u-š [252] ō ōy kas az-iš appār ud ō ōy kas rawēd kē pas az ōy ān nabānazdišttar[10] ud sazāgtar

5.22 ōy ka awiš mad dādestān ham-čiyōn ān ī pēš rāy nibišt

---

1 <KN>.
2 <-m'ltn'->.
3 <-x2d>.
4 <yyn' k'->
5 <l'yt'lyh> eol.
6 <plw'l->.
7 <plnYyh>.
8 <lšn'>!
9 <-x1> +.
10 nabānazdištāntar.

5.23 ka sāl-drahnāy pad ān ēwēnag bē rawēd pas az sāl-drahnāy ān-iz ī[1] pas dādestān čiyōn ān ī pēš ud pas az ōy ō ōy rawēd kē pas az ōy ō[2] ān nabānazdištar ud sazāgtar ∵

5.24 agar pas az bē widerišnīh ī kadag-xwadāy pēš kū kas ī sazāg pad dūdag-sālārīh gumārdan ∵ gumārd stānēd[3] dūdag kadag-bānūg gādār[4] ēw ∵ frāz gīrēd pādixšāy

5.25 ka dūdag-sālār nē gumārd dūdag kadag-bānūg gādār bē frāz <w'cwyt'> ud dūdag-sālārīh pad gādār bē hilišn

5.26 dūdag kadag-bānūg-iz[5] gādār grift[6] pad āgāhīh[7] ud dānišn ī āwām-sālārān ast ka ōh kunēd/gīrēd[8]

5.27 dūdag-sālārīh kerdag ān-iz ī gumārdag ka dūdag-sālārīh nē xūb rāyēnēd w pad mādag[9] ī 3[10] stēr andar dūdag hamē-nigerišnīgīhā ziyān kunēd[11] ēg-iš dūdag-sālārīh appār ōh bawēd

5.28 ān ī kerdag [253] ka bē tōzēd ā-š dūdag-sālārīh abāz rasēd

5.29 ān ī gumārdag ka bē tōzišn ēg-iš gumārdagīh andar abāyēd abāz gumārišn

5.30 agar ōy kē pad dūdag-sālārīh sazāg pad bēgānagīh y bawēd

ka-š āgāhīh rasēd ānōh kū w pad bēgānagīh rawēd

rad dastwar ayāb abārīg ī čiyōn abar-nibišt ast ka bē pahikārēd

wisp[12] ī pad pahikārišn ī-š rad ayāb ōy kē ānōh mad estēd pad dūdag-sālārīh pad-iš bē stānēd[13] tā pad bēgānagīh

ka-š xwad ō dūdag-sālārīh āmad tuwān ō kas awestwārīh sazēd nibēsēd kū-š pad abāyistīh[14] ham dūdag-sālārīh rāyēnīdan

ōy kē awiš tā ka-š nibēsēd hamgōnag[15] rāyēnīd padīrift ud[16] ~~ud tuwān ō kas awestwārīh sazēd nibēsēd kū š pad~~[17] ~~abāyistīh~~[18] kunēd[19] šāyēd xūb

REA.6 pursišn

6.1 ēn kū pad dūdag-sālārīh kē sazāgtar

---

1 <ZKycy>.
2 ōy.
3 <-x1>.
4 <y't'l>, elsewhere <SLYTWNt'l>.
5 <-b'nkc>.
6 <-WNt'>.
7 -īhā.
8 <-x1> +.
9 <NKWY>.
10 <'y>.
11 <-x1>.
12 <wyyc>.
13 <-x1>.
14 <'pystyh>.
15 <'mgwk>.
16 <ptylptn'>.
17 <PWNš>.
18 <'p'yytyh>.
19 <x1>.

ud kē abāyēd gumārdan ī

ham gyāg rad dastwar[1] nē bawēd dadestān čē čiyōn

passox

6.2 pad dūdag-sālārīh ōy [254] sazāgtar nazdīk-paywandtar[2] ud ōšyār

ōy pad-iš abāyēd gumārdan

6.3 ka rad dastwar nē mad estēd čiyōn azabar andar dar ī pēš az ēn kē ast ān ī panǰom[3] dar kunišn

REA.7 pursišn

7.1 mard ēw kē-š zan ēw ī pādixšāy bawēd mard widerān bawēd ud pad handarz-nāmag gōwēd kū

ēn zan az zanīh ud stūrīh man abēzār[4]

az ān xwāstag kē-š bē ō pādixšāyīh[5] ī ham-mard burd būd

abāg ham dādan framāyēd[6]

7.2 ham mard čiyōn ān ī azabar-nibišt wināh ēw ō bun bawēd ayāb nē

7.3 ud agar zan pas az bē widerišnīh ī mard gōwēd kū-m[7] nē dānist kū pad handarz-nāmag čē nibišt estēd

agar sālārīh abāz nē padīrēd[8] ud az sālārīh ī ham mard bē {nē?} estēd[9] ēg pādixšāy bawēd ayāb nē

7.4 ud agar mard pad handarz-nāmag bahr-ēw xwāstag ī xwēš pad ahlawdād bē kas ēw dahēd zan[10]

agar čagar bawēd tis-iz duš-pahikārišnīh pad-iš kerdan šāyēd ayāb nē

passox

7.5 agar-iš tis andar nēst ān rāy [255] ǰuttar

az ān čiyōn abēzārīh[11] ī zan pādixšāyīhā w az šōy pādixšāyīhā

bē pad ham-dādestānīh ī harw 2

ayāb az ham zan wināhgārīh ēw ī ēwarīgīhā paydāgīhēd ī

šōy abē-ham-dādestānīh ī ziyānag az zanīh bē hišt[12] pādixšāy

čiyōn hišt[13] ǰehīh[14] ayāb ǰādūgīh[1]

---

1 <dstwl> eol., also occ. in foll.
2 <-pwndtl>.
3 <-mw>.
4 <’pēpyhl>.
5 <-’y>.
6 <plm’st'>.
7 <-mw>.
8 <-x2y>.
9 <-ym>.
10 <zn'> eol.
11 <’pēycyhlyh>.
12 <-x2d>.
13 <-t'>.
14 <yhyh>.

ayāb a-burd-framānīh ī pad ān ī-š frēzwānīg kerdan

ayāb tan az ham-wistargīh[2] šōy ī xwēš wināhgārīhā abāz dāštan

daštān-māh abāg wizārdan nē hišt[3] ayāb daštān ō wistarg[4] ī šōy šud ayāb daštān nihān kerdan ud tan ō anīy mard dādan

ayāb-iš anīy wināh ī margarzān ǰast ayāb pad anīy wināh paydāg būd kē wizend[5] ī tan ud ruwān aziš šāyēd būd ēnyā[6]

mard padixšāyīhā[7] zan ī xwēš abē-ham-dādestān[8] ī ziyānag az zanīh bē hišt[9] nē pādixšāy

ud ka-š (pad?)[10] abārīg wināhgārīh y ēw ī čiyōn azabar-nibišt[11] ī ēwarīhā az zanīh hišt[12] gōwēd ziyānag [256] padiš nē hunsand hišt[13] ō xwēš nē padīrēd pādixšāy

7.6 ud pad gōwišnīh mard zan az zanīh ī ham-mard hilēd[14] nē bawēd

ka-š a-wināhīhā ud a-kāmagīhā az zanīh hilēd[15] ka-iz ziyānag pad-iš hunsand ēg-is wināh bawēd pāyag tanābuhl

7.7 ka-iz zīndag ayāb ka-iz frāz az šōy ziyānag pad hištārīh[16] ham-dādestān nē bawēd ēg-iš dādestān ēn kū pad pādixšāyīhā-zanīh ī ham-mard estēd[17]

7.8 xwāstag (ī) andar dārišnīh ī ziyānag bē agar andar wisp-tan pad zanīh anīy pašn[18] ud estišn abar xwāstag ī kerd estēd (ī) ān rāy ǰuttar ēnyā-š pad dūdag ī šōy ī pādixšāyīhā dārišn

7.9[19] ud agar-iš xwarišn dārišn nihuft paymōxt and-čand-iš pāyag / pāyag passazagīhā abāyišnīg u-š andar āyēd xūb u-š ōh kunišn

u-š ō anīy hišt[20] šōy rāh nēst

agar wēš u-š nē stānišn[21] (bē ān?) čē-š šōy bē awiš dād w framūd

ud agar kem[1] hišt[2] ī-š ī šōy bowandag hilišn[3]

---

1 <j'ty:kyh>.
2 <-wstwlyh>.
3 <-x2d>.
4 <stwlyh>, for ham-wistargīh?
5 <wznnd>.
6 A.; ayāb-iš.
7 -īh.
8 <'p̄'-hm->.
9 <-x2y>.
10 A.
11 <'p̄l->.
12 <-x2>.
13 <-x2d>.
14 <-x1>.
15 <-yt'>.
16 <-x2'lyh>.
17 <ykwwym->.
18 <py'ww>.
19 Cf. PR.42.
20 <ŠBKWx2>.
21 <-x2šn>.

7.10 ud agar-iz-iš[4] pad ahlaw- [257] -dād ō anīy kas dād estēd
u-š and-čand bowandagīh uzēnag ī ham zan rāy abāyišnīg abāz dārišn
ud xwarišn ud dārišn ī zan ī pādixšāyīhā bowandag kunišn ∵

7.11 ud agar zan ī čagar ēg-iš frāz az xwēš pad abēzārīh[5] ī zan ī čagar u-š gōwišn ēw nē hamē abāyēd
čē-š xwad az-iš abēzār y
bē agar-išān pašn ēw ud estišn ēw mayān ast
ēg-iš zan ī čagar
ka šōy čagar az āwām šud
ēg-iš rāh[6] ī pad pahikārišn ī ō xwāstag az hišt[7] ī šōy čagar nēst
nē-iz ō xwarišn ud dārišn ī az šōy hišt[8] čagar

REA.8[9] pursišn

8.1 mard ēw kē gōwēd kū stūr man mard ma gumārēd[10] ēg-iš wināh ō bun bawēd ayāb nē
agar-iš bawēd čand bawēd
passox ∵

8.2 mard ka ān ī čiyōn azabar-nibišt gōwēd hamgōnag rāy ēg-iš wināh ēw ō bun nē bawēd
bē-š ān-iz ī kerbag ī pad rāh[11] ī stūr-kunišnīh ud gumārišnīh nāmagānīh ī pad gētīy[12] awiš nē rasēd

8.3 čē mard ka-š frazend ī tanīzād nēst az kas pad pusarīh[13] [258] padīrēd

8.4 ud stūr ud nāmagānīh ī pad gētīy hišt[14] wazurg sūd ī tan ud ruwān ēw rāy

8.5 andar weh-dēn kār ī pus ī padīriftag stūr ōwōn saxt[15] guft estēd ōwōn kū ka xwad kas nē
paydāgēnīd ēg-iš stūr ēw bē gumārišn

REA.9 pursišn

9.1 mard ēw ī hērbed kē pad druzīh[16] ī wināhgārīh kē-š xwad padiš ōst xwāhēd[17]

---

1 <HTk' / MN>.
2 <-x2d>.
3 <-x2šn>.
4 <-cwš>.
5 <'pyc'l-> +.
6 A.; <ly:h>.
7 <-x2y>.
8 <-x2d>.
9 de Menasce, Feux, p. 40.
10 <-lt'>.
11 <lyh>; A., deM. *pusarīh.
12 <-''>.
13 pusarānīh eol.
14 <-x2d>.
15 <s'ht'>.
16 drōzanīh?
17 A. <'wswb' YHWWNyt'>

9.2 radān dastwarān wizīr pad tōzišn padiš kerd

9.3 u-š ∵ tōzišn nē kerd

az ham wināh bē nē wašt

9.4 pad yōǰdahrgarīh ud hērbedīh šāyēd ayāb nē

passox

9.5 agar-iš tis andar nēst ān rāy ǰuttar kār hērbedīh yōǰdahrgarīh <'yyw'>[1] 2 kār ī mādīg

9.6 ēn-iz 2 nām ī abēzag dēn-āgāhān ī rāst-gōwišnān <š'n'> hamēšāg *xwēšīhīd[2]

9.7 mard pad ēn ēwēnag ēg-iš pad ēč gōnag nām-iz ī ∵ hērbedīh yōǰdahrgarīh padiš nē sazāg

9.8 u-š gūl[3] ud mar ī druwand ud ahlomōγ ī an-ahlaw ∵ ud ǰahī[4] pad ham 2 kār ī mādagwar rāyēnīdārīh bē pad-iz didīgar kār az uskārišn ī weh-dēn nē šāyēd

9.9 ka-iz padiš frahaxt ēg-iz [259] pad ham kār awestwār nē dārišn ∵ awiš nē framāyišn

pad-iz nīrmad az-iš nē arzānīg

9.10 az ham-kārān wizūdan[5] ud abāz dāštan mahist kerbag

REA.10 pursišn

10.1 mard ēw kē hērbed yōǰdahrgar ast ō kārēzār duzzān dušmenān ∵ šawēd

10.2 ēg-iš abāyēd šud ayāb nē

10.3 agar griftār bawēd u-š dāγ[6] ud drōš abar nihēnd

ud ka-šān dāγ 3 abar nihād būd ēg-iš ō dušmenān guft kū agar pad 3 nē ham-dādestān hēd ēk ī didīgar abar nihēd u-šān 4 abar nihād *hē[7]

10.4 ham mard pad ham dar čiyōn ast

u-š xwēškārīh būd šudan ayāb nē

ud kār ī hērbedīh ī yōǰdahrgar y šāyēd ayāb nē

passox

10.5 agar-iš tis andar nēst ān rāy ǰuttar

mard kē pēšag āsrōnīh nāmčišt ān kār hērbedīh ud yōǰdahrgar-iz xwēš-kāmagīhā ō kārēzār dušmenān šudan a-xwēškārīhā ud har ān wizend ud rēš ud anāgīh ī-š az dušmenān abar rasēd garān-wināhīh ō bun

10.6 ud ka xwad-kāmagīhā ud a-xwēškārīhā [260] šawēd andar-išān hast[8] griftārīhēd

u-š anāgīh pad ēn ēwēnag azabar-nibišt padiš kunēnd[1]

---

1 A. *ast.
2 <'wyy''yt'>; A. hu-sahēd.
3 <dwl>.
4 A.; <šyk' Y>.
5 A.; <yzww tn'>?
6 <d'y>.
7 <y''> eol.
8 <'dyt'>.

u-šān abāg-iz stēzēd ā-š stēz rāy drōš wēš padiš kunēnd

ēg-iš dādestān abēr wad[2] čē-š garān wināh čiyōn margarzānīh ī kē-iz nasāy ō ātaxš barē[3]

tan rēman-iz padiš šāyēd būdan

10.7 mard pad ēn ēwēnag pad kār ī hērbedīh ud yōǰdahrgarīh nē šāyēd ēzišn kunēd ō dēwēzišnīh nazdīk rēman-iz šōyēd hil kū nē yōǰdahrēnēd

rēmantar bē kunēd

REA.11 pursišn

11.1 agar ham mard čiyōn {čiyōn} ān kē[4] nōg[5] xwēškārīh ī xwēš hilēd ēg ō lašgarīgīh ud spāhīgīh šawēd pad drāyān-gōwišnīh[6] dīdārīg bawēd

11.2 agar pas az ān abāz āyēd nē pad rāh ī pašēmānīh ī az ham-kār pad kār ī hērbedīh ud yōǰdahrgarīh šāyēd ayāb nē

ud agar pad pašēmānīh ud tan-wirāst[7] pad ham-kārīh šāyēd ayāb nē

passox

11.3 agar-iš tis andar nēst ān rāy ǰuttar

ēn a-xwēškārīh

ēg-iz wināh-iz ī margarzān pad-iš šāyēd {raft} būd[8]

11.4 kār ī [261] hērbedīh ud yōǰdahrgarīh 2 kār ī abēr nāzuk[9] nāmčišt kār ī yōǰdahrgarīh mard hu-xēm ud mard ī abēzag ī kam-wināh abāyēd kerdan

ān ī pad wad-xēm ī pad-iz wināh ī margarzān warōmand nē šāyēd ka kunēd

11.5 mard ka ēk ǰār pad wināh ī pad ēn ēwēnag ī azabar-nibišt paydāg būd[10] estēd pad ham-kārān[11] nē šāyēd

11.6 pas az ān ka-iz was pašēmānīh ud petītīgīh kunēd ēg-iz pad ham-kār-kunišnīh w pad a-šāyištag dārišn ∵

abāz ō ham-kār-kunišnīh nē hilišn[12] awiš nē framāyišn

az harw 2 kār a-kār dārišn

REA.12 pursišn

---

1 <-x2>.
2 <yylš>.
3 <-x2y>?
4 <MN>.
5 A. nang.
6 <dl':''n'>.
7 <-tn'>.
8 <SGYTWNt' YHWWNt'>
9 A.; <w'ck'>.
10 <-t'>.
11 <k'l / 'n'>.
12 <-x2šn'>.

12.1 mard ēw hērbed ka gōwēd kū ka[1] yōǰdahrgarīh dānam

u-š ham-kār passand ēw ud gumārd ēw abāg nēst šawēd mard ēw kē nē[2] az rēmanīh xwāhēd kū bē šōyēd u-š nē xūb šōyēd

čē az *keš[3] ī fradom ō abāxtar rōn[4] kešīd nē ō *rapiθβin*.tar nēmag u-š nē dānist kū-š xūb kerd ayāb nē

ud ān ka pas az ān anīy kas pad yōǰdahrgarīh ēw šōyēd ham [262] mard kē pēš pad ēn hērbed šust būd dīd u-š guft kū man nē xūb šust ham

u-š ō anīy mard guft kū-t nē xūb šust ham ud ham hērbed guft kū rāst čē-m nē xūb šust hē[5]

12.2 u-š az nōg abāz šustan andar ham gyāg yōǰdahrgar ī[6] gumārdag būd hēnd

12.3 pēš az šustan ī ēn hērbed ham mard ud pas-iz hērbed dādestān čē

ud pad yazišn yazdān šāyēd ayāb nē

12.4 u-š tōzišn kerdan abāyēd ayāb nē

agar-iš abāyēd kerdan ēn čiyōn abāyēd kerdan

12.5 agar mard kē-š šust w rēman bawēd ēg-iš dādestān čiyōn

12.6 ka-šān az ham hērbed pursīd ka čē rāy ka-t nē dānist kerdan ēg-it kerd

u-š pad bōzišn guft kū-m[7] pad dastwarīh wāhmān rad kerd

ka wizōhišn[8] padiš kerd ham rad tis-iz[9] pad ān ēwēnag nē guft bawēd

passox

12.7 agar-iš tis andar nēst ī ān rāy ǰuttar

ka yōǰdahrgar ī[10] pad-passand (ī) gumārdag andar šahr ud gyāg būd ham-mard kē[11] kār ī yōǰdahrgarīh nē kerd estād[12] abē-[13] [263] passand frahaxtān gumārdag ī dēn w dastwarān kār ī yōǰdahrgarīh y kerdan a-xwēškārīhā bawēd[14]

12.8 ān kē nīrang ud yōǰdahrgarīh bowandagīhā[15] nē dānēd ēg-iš yōǰdahrgarīh kerdan nē dastwarīhā

ud ka kunēd garān-wināhīhā

---

1 hamāg?
2 A *rāy.
3 A.; <yyš>.
4 <lwnk>.
5 <-’’>.
6 <-garīh>; A. -gar ēw.
7 <-mw>.
8 A.; <AMT'C whšn'>.
9 <MN ZNEc'>.
10 -īh
11 A.; <MN>.
12 A.; <-yt'>.
13 <’p̄’y>.
14 A. *būd.
15 <bwyk->.

12.9 ud agar-iš nīrang ∵ yōǰdahrgarīh[1] hammōxt estēd dānēd kerdan nē pad nigerišn bē pad sūdagīh tis[2] ēw aziš ǰuttar kunēd az ān ī abāyēd kerdan ēg-iz wināh pad sūdagīh wināh xwārtar

12.10 u-š tōzišn andar ōy kunišn[3] kē-š šust

12.11 ud ka-š ham mardōm padiš hilēd ahlaw-dād kunēd ēg-iš[4] az bun bē šawēd

12.12 u-š yazišn ī yazdān kerdan aziš nē appār

12.13 ud ka pas {az} xūb-nīrangīhā wirāstīhā abāz šōyēd ay ka-š ham-mard ayāb anīy mard dēn-nīrangīhā šōyēd šāyēd ∵

12.14 ud ka ān ī rēman nē xūb šōyēd garāntar kū ān ī kē[5] pāk šōyēd

tā ka xūb-nīrangīhā pad yōǰdahrgarīh ī xūb passand abāz šōyēd rēman

harw ān wināh ī-š andar āb ud ātaxš ud zamīg abārīg Spenāg mēnōy dām az-iš [264] rawēd

hamāg ān yōǰdahrgar ēdōn ō bun ē bawēd

čiyōn ka-š xwad-nigerišnīhā kerd hē[6]

12.15 u-š andar ōy ka-š nē xūb šust wasyār[7] tis-iz ī-š abar xast[8] ud rišt ī-š abar abganēd āb-iz ī-š abar rēxt ēn hamāg a-dādīhā ud kemist[9] 300 stēr ēw-kardagīhā[10] bawēd

12.16 yōǰdahrgar ka pad nigerišn ī nīrang ēw ǰuttar kunēd kū ān az weh-dēn padiš {padiš} paydāg margarzān

12.17 ēn kār ēw ast (ī) pad-dānišnīgīhā[11] ud rāstīhā ud passand az šnāxtārān dastwarān dēn abāyēd kerdan kē a-wahāgīhā ud harzagīhā kunēd hilēnd[12] pad yōǰdahrgarīh bē pad-iz yazišn ī yazdān kerdan nē šāyēd

REA.13 pursišn

13.1 šahr ēw kē-š mard ī yōǰdahrgar padiš nē bawēd u-š kas andar rēman bawēd u-š yōǰdahrgar az anīy šahr āwurd nē tuwān u-š andar sē . *hāθr* . yōǰdahrgar nē bawēd ēg-iš čē abāyēd kerdan

ud dādestān ī mard ī zan pad ēn pursišn ēk[13] nē[14]

ud ēd[15] kū . *hāθr* . čē ud čand paymānag bawēd

---

1 yōǰdahrīh.
2 A; <MNZNE>.
3 <-x2šn'>.
4 A. (wināh).
5 A.; <MN>.
6 <-''>.
7 <wsk'l>; A. *wināhgār.
8 <h'st'>?
9 <k'mst'>.
10 <k'h>.
11 <-šn' y y'h>; A. *dānišnīhā.
12 A. *<yhyk' Y>.
13 <'ywwk>.
14 A (ast ayāb) nē,
15 <'y>.

ud meh ud keh bawēd ayāb nē ∵

passox [265]

13.2 ōy kē pad anīy nasāy rēman būd estēd ēg-iš bowandag[1] yōǰdahrgarīh az rēmanīh ēdōn bawēd[2] ka weh-dēn-nīrangīhā pad baršnūm[3] šōyēd

13.3 ka yōǰdahrgar kē pad baršnūm šōyēd andar šāhr nēst u-š az anīy šahr ō xwēš āwurd nē tuwān xwad ō nazdīk yōǰdahrgar ē šawēd[4]

13.4 u-š awiš šudan ayāb-iš ō xwēš āwurdan xwēš tan az rēmanīh yōǰdahrēnīdan tuwān-sāmānīhā čē frēzwānīg

13.5[5] ∵ *hāθra* ∵ wāz-ēw ī abestāgīg[6] pad ēwāz[7] ī pārsīg frasang xwānēnd

hāθra[8] ī ∵ meh 12,000 gām ud ān ī mayānag 10,000 gām ud ān ī keh 6 tā pad 8,000 gām bēd[9]

REA.14 pursišn

14.1 šahr ēw kē-š hērbed 2 padiš hēnd bawēnd ēk yōǰdahrgar ud ēk nē u-šān harw 2 ∵ ǰud-dēw-dād warm ud āb dast-šōy nēst

14.2 pad yaštan ī āb ī w gōmēz čiyōn abāyēd kerdan

passox

14.3 agar-iš tis andar nēst ān rāy ǰuttar

ka-šān[10] harw dō gumān ēd pad tan rēmanīh nēst čiyōn hēnd mad estēnd yašt[11] ēk abāg did abāz wirāyēnd ud ōwōn [266] kunēnd[12] ī-šān yašt wirāst dārišn

14.4 āb ud dast-šōy weh-dēn nīrangīhā bē yazēnd ud dēn nīrangīhā kār framāyēnd šāyēd pad hamāg yōǰdahrgarīh[13] bē ān ī pad yazišn ī pad 30 gām

čē yazišn ī pad 30 gām ēdōn šāyēd ka pad āb dast-šōy ī pad 30 gām yašt estēd

REA.15 pursišn

15.1 *hamraiθ* ∵ kadār ∵ *paitraēθ* ∵ kadār bawēd ∵

passox

---

1 <bwdk'>.
2 <-t'>.
3 <blšnm> +.
4 <YYLWN-> for <OZLWN->?
5 Cf. *ŠnŠ*.9.1, *FO*.27b.759, *Bd*.25.5, *Dk*.8.20.99.
6 <'p'st->.
7 <'yw'c> eol.
8 *haθra*.
9 eol.
10 kē-šān.
11 <-tn'>.
12 <-x2d>.
13 -gar.

15.2 hamreh[1] hamkarzagīh ī tan ī mard abāg nasāy ud ayāb nasāy abāg ǰāmag ∵ tan ī mard ayāb ǰāmag abāg nasāy ∵

15.3 pedreh[2] ān ī ka mayān ī nasāy ud tan ī mard anīz tis ast čiyōn <y'wwl>[3] anīz tis pad ēw paywand ǰumbēnēd ∵

REA.16 pursišn

16.1[4] ǰāmag ī pambagēn[5] kē-š hixr ī murdagān[6] padiš bawēd ēg-iš[7] dādestān čiyōn

16.2 pambagēn[8] mōyēn ud pašmēn harw sē ēk ayāb nē

16.3 ud agar abāg nasāy hamkarzag[9] bawēd ān gyāg kū-š nasāy padiš abāz estēd ēwar šnāsēd[10] u-š aziš brīnēd

ān ī didīgar pad kār šāyēd ayāb nē

16.4 u-š tis-iz meh-sūdīh pad a-kār nē kerdan [267] ast ayāb nē

16.5 ud agar ān ǰāmag pad <ply'htn'> ī nasāy ǰumbēnēd tis ǰuttarīh az ān ī ka nē ǰumbēnēd ast ayāb nē ∵

passox

16.6 wistargīg wastarg ǰāmag ī pambagēn mōyēn ud pašmēn pad rēmanīh ī az hixr ud nasāy harw čahār[11] ēk ∵

16.7[12] ān ī kē hixr ī murdagān padiš ud ō nasāy ī murdagān nē pahikōft estēd

ān and gyāg kū-š hixr ī murdagān padiš bē brīnišn

abārīg pāk

16.8 ud ān kē-š hixr ī murdagān padiš ud ō-iz nasāy ī murdagān pahikōft estēd

ān and gyāg kū-š hixr ī murdagān[13] padiš bē brīnišn

abārīg pad ∵ *xšauuaš . måŋhō* ∵ šōyēd ∵

16.9 ān ī pad *xšuuaš ∵ måŋhō* . abāyēd šustan ka nē pad gōmēz ī gāw ēdōn šōyēd čiyōn andar weh-dēn guft estēd pāk nē bawēd

16.10 ud harw wistargīg ǰāmag ayāb wastarg ī[1] abāg nasāy ī murdagān hamkarzag bawēd šustan dastwarīhā[2]

---

1 <*hmrs*>.
2 <pytrs>.
3 jānwar?
4 Dk.8.44.26.
5 <phmbgyn'>.
6 <mlt->.
7 <HTš>.
8 <phmbkyn'>.
9 <hmyl->.
10 <šn'Yyyt'>.
11 <ALBA>.
12 ZFJ.500-1, 512.
13 <mlt->.

and-čand ēw-kardag hamāg rēman

pad ∵ *xšauuaš . måŋhō* . šōyišn

čiyōn <yylwbd-1> [268] ka[3] dārišn ayāb wēš ud kam and čand ast

ka-š tis[4] hambun-iz ō nasāy ī murdagān pahikōft hamāg rēman

ēdōn ān ī / čiyōn pīrāhan ēw ud <kp'y> ēw ud šalwār-ēw[5] ī dōxtag {ka-š}[6]

ēdōn-iz šādurwān ēw ud pardag ēw ud abārīg ī az ēn ēwēnag

ud ka-š tis hambun-iz ō nasāy murdagān[7] pahikōft hamāg rēman ∵

16.11 harw ān ī-š šōyišn kār pad *xšauuaš . måŋhō* . šōyišn ∵

16.12 rēmanīh ī ǰāmag pad hamkarzagīh nē pad ǰumbišn[8]

pad hamkarzagīh ī nasāy ī mardōmān ud sag-sardagān ōh bawēd

16.13 pad-iz ēn rēman ōh bawēd

ka mard andar hangām ī ka pad anīy nasāy rēman bawēd ēg-iš wastarg ēw ayāb wastargīg[9] ǰāmag abāg tan hamkarzag pad hamkarzagīh rēman bawēd pad ∵ *xšuuaš . måŋhō* . šōyišn

ān ī pad a-kār dārišn ∵ w pad a-kār bē abganišn u-š šōyišn nēst

pad tis-iz y kār framūdan nē dastwarīhā

ka kār framāyēnd garān-wināhīhā

REA.17.[10] pursišn

17.1[11] puhl ēw kē abar pad rāh ī rōdestāg bast estēd [269] abar hušk[12] rōd ēw kē hangām bawēd ka widār padiš kerdan bīm pad tan xwāstag rāy nē tuwān

u-š pad anīy hangām pad-iš raftan widerdan saxt duš-xwār ud ōbastag[13] ud awērān ast

17.2 u-š uzēnag ī az nōg abāz kerdan meh-sūdīhātar

ayāb ka ēn dram pad anīy kerbag uzēnag kunēd

17.3 ud agar pad anīy kerbag meh-sūdīhātar ēn kū ān ī kerbag čē ast framāyēd

17.4 ēg paydāgēnīdan kerbag ī puhl abar rōd ī nāydāg bastan čand ∵

passox

17.5 agar-iš tis andar nēst ān rāy ǰuttar

---

1 <wstlgyk>.
2 <dstwl->.
3 A. *ham-tan?
4 <ts> +.
5 <šlw'ł-1>.
6 A. diff.
7 <mlt->.
8 *jumbēnisn?
9 <-lyk>.
10 JamaspAsa, "Kirpak," MenasceMV, pp. 240-50.
11 ŠnŠ.2.20.
12 A.; <hw 'k>.
13 A.; <-tn'>.

saxwan ī pad ham rāyēnišn y ∵ dērang[1]

u-š <ywšk> ēw ēdar paydāgēnīd payrāst-dānāgān u-š hangōšīdag kunēnd[2]

amāh pad xwēš xūb-xradīh ud drīst-šnāsīh pad-iš pēnag-garīh[3] kerdan čiyōn weh wēnēd rawāgēnīdan čimīg-kārīhā

17.6 ē dānēd kū {p} kerbag hamē ān mādagwartar ī andar hangām y madagtar ud andar ān ī madagtar w ān ī meh-dādestāntar andar ān ī meh-dādestāntar ān ī meh-sūdtar andar ān ī wazurg-sūdīh ān ī zamānīg frayādišnīgtar

17.7 ud hangerd ēn kū [270] pad ōy kē-š kerbag kāmēd kerdan ān sūdīgtar ud weh kū hamē kerbag (ī) mad estēd (ī) bē šāyēd kerdan bē kunēd

17.8 ān rāy nē spōzēd kū ma agar ēn meh weh bawād frāz rasēd ān kunēd

čē bawēd ka spōz rāy ān ī mad estēd a-kerd frāz mānēd ān ī meh ud weh kerdan nē[4] rasēd

čē ān ī xwārtar kerbag ka kerd ō meh-pāyagīh ud meh-frayādīh madan ēmēdwārtar kū ān ī rawāgtar[5] kerbag ka nē kunīhēd ∵

u-š hambun-iz ōsēnīdan[6] kerbag

17.9 ud was-ēwēnag meh-sūdīh ī az-iš hamāg nē ēwtom[7] čē ast ī-š meh-sūdīh andar ēwāzīgīhā ud ast ī a-maragānīhā ud ast ī wēš-kerbagtar ud ast ī harw dō padiš ham a-maragānīg ham ēwāzīg ∵

17.10a ud ān ī a-maragānīg wēš-sūdīh

čiyōn šahrestān diz ud darbuštīh pad gyāg-estišnīg sazēd wirāstan ∵

{HT}[8] ātaxš ī warahrān nišāstan[9] rōd kahas ud ǰōy az wēš-āb[10] ō kam-āb gyāg rāyēnīdan puhl abar rōd ī nāydāg[11] abārīg-iz widarg ī ābān nāmčišt ān ī duš-widarg bastan ud zamīg gyāg ī awērān ābādān [271] kerdan asp zēn ud tōšag ō ōy kē an-ērān az wināhišn[12] pad ērān {k} / kerdan abāz dārēd dādan ēn ō awestwārān andar abāyēd

17.10b ēn hangām kem-dānišnīh[13] rāy ēn ēwēnag pad-pahrēztar abāyēd kerdan

ǰōrdāg abārīg-iz urwar ud xwarišn bar kištan ud sāyagān[14] pahrēxtan wazurg kerbag

---

1 <dÿlnnd>.
2 <-x2y>.
3 A. <cynkylyh>.
4 <l'y>.
5 <lwb'tl>; A. *<LBAtl>.
6 A. *abesīhēnīdan?
7 <HDtwm>?
8 A. sugg. om.
9 <-stn'>.
10 <ns'y MYA>.
11 <'yw->.
12 <MNW w's->.
13 A.; <k'm y'n->.
14 <wyšyk'n'> with <wyy'yk> superscr.

17.10c az ēn hamāg mādagwartar dūdag ī wehān[1] frārōnān hu-tōhmagān kē-šān abarīg[2] wehīh padiš paydāgīg

kē wad-zamānagīh ud a-sāzīg-āwāmīh rāy ō āhidīh ud saxtīh ud duš-xwārīh mad estēd ayārēnīdan abāz ō frāxwīh padēxwīh ud hu-zīyišnīh zāmēnīdan ud abrāzēnīdan

ud abartar ud abērtar ān āsrōn-pēšagān

andar āsrōn- {andar <'stwn>}[3] -pēšagān ān ī abēzag-menišn dēn-burdārān ān ī kē wēš-kerdārīh ud wēš-dānišnīh pad weh-dēn rāy sazāgīhā ud arzānīgīhā ān ī dēn-bedīh[4] ud dastwarīh[5] čimīgīhā w xwēšīg

17.11 ēn hamāg ān kerbag ast kē abartarīh ud wazurg-mādīgīh rāy paymān handāzag

ud čand-iš yazdān pad w spāsīh[6] tuwān dānistan pad ān ī mardōmān xrad dānišn an-ayāb

17.12 ud hangerdīg [272/138a] and y[7] dānistan šāyēd kū

tā ān hangām ka meh-sūdīh ud frayādišn mardōm abārīg Spenāg mēnōy dām az-iš hamē bēd / kerbag aziš hamē rawēd nōg nōg ēk abar did hamē waxšēd ud abzāyēd

17.13 ēn ān ast ī bē xwadāyān[8] xwadāy tāyagān ēnyā kerdan kem[9] tuwān ∵

17.14 ēn kū ka andar āwām-ēw dō ayāb sē mad estēd ī kerdan meh-sūdīh ud ēk šāyēd

xūbīhā bē nigerišn ān ī meh-dādestāntar kunišn[10] čē-š framān-iz ī weh-dēn padiš

17.15a kerbag kē-š ēwāzīgīh frāy ān-iz ī harw dō padiš ī pādixšāy weh-dēn framānīh wēš-kerbagīh paydāgīgtar andar āstawānīh pad weh-dēn nōg-nāwar-yazišnīh[11] xwēdōdah-warzišnīh hamāg abestāg pad padisār-yazišnīh gāhānbār ī hām-sāl[12] pad / (ī) gāh xwēš-yazišnīh ud sāzišnīh xwarišnīh ud dahišnīh ud andar ham rōzgārān zōhr ō ātaxš ī warahrān-dahišnīh

17.15b ud ka yazišn ī dwāzdah-hōmāst wēš-kerbagtar ud amahrspandān šnāyišn aziš abērtar

ud abārīg frēzwān-wizārišnīh ī andar rōzgār[13] ud māhīgānwār[14] ud sālwār

kē [273/138b] hamāg kerbag ōwōn frayādišn ī ruwān az-iš was mēnōyīhā kū rōzēn ud <ywp'>[15] padiš gētīyīhā

---

1 <wyh 'n'>.
2 A. abarīgīh; <'plgyk>.
3 A.
4 A.; dēn padiš.
5 <dstwl->.
6 eol.; A. *wisp-āgāhīh.
7 <'wby>.
8 <-''n'>.
9 <k'm>.
10 <-x2šn'>.
11 <-w'bl yz->.
12 <hym ŠNT'>?
13 <lwcy'l>.
14 māhīgān <'ww'l>?
15 Cf. ŠnŠ.2.119.

ōwōn ī {bē ?} andar weh-dēn handāzag ēw ud paymān ēw paydāgēnīd estēnd ayāb-iš pad dānišn ī[1] gētīyān and-iz šāyēd

17.16 andar-iz ēn ast harw kas kerdan nē tuwān

17.17 hamē andar mardōm ōy pad hu-xrad dārišn kē pad hangām ī xwēš-tan bowandag-nigerišnīhā andar ahmār dārēd menišnīgīhā kerbag ī frēzwānīg wināh-dušmenīhā ud ruwān aziš bōzēnīdārīhā[2] pad a-wizīrišnīgīh kerbag ī ul-frēzwānīgīh mēnōyān dōšāramīhā kerbag handōxtārīhā ud ruwān abartar-gāhēnīdārīhā ud kerbag frāxwēnīdārīhā[3] wināh wizārišn-kāmagīhā rāy tuwān sāmānīhā kunēd

17.18 ēd ast andar gētīy ud mēnōy frayādišntom ∵

yazdān kām kunišn[4] ēn-iz ast ō ruwān ayārīh ud tan hu-srawīh wazurg[5] sūd

17.19 kē ruwān dōšāram rāy az wināh pahrēzēd nē kunēd pad duš-humad duš-hūxt duš-huwaršt andar mēnōyān ud gētīyān ox yazdān xwēš ruwān gētīyīg zahag[6] hu-zahagān ham-tōhmagān[7] ud hamahlān [274/139a] ēraxtag druxtag ud ∵ hamēmālōmand nē

17.20 ud pad hamāg menišnīgīhā[8] abaxšīhā petītīg gōwišn[9] and-čand šāyēd pad-iz kunišn wināh wizārdār būd

17.21a ēn gyāg nigerēd kū harw ān kerbag ī pad gētīyīg xīr xwēšēnīdan šāyēd

and-čand xwēšēnēd az gētīyīg xīr weh ud mādīgōmandtar ud pattāyišnīgtar

čē gētīyīg xīr ka-iz was andar-iz diz ī awestwār dārīhēd hamāg sazišnīg ⌈ hanǰābišnīg ud wišōbišnīg ⌉[10] ō xwēšān a-xwēšān rasišnīg kāmagōmandīhā[11] ud a-kāmagīhā

17.21b u-š ō mēnōy ud ganǰ ī yazdān šawēd ānōh frayādīg[12] ō wehān arzānīgān rādīhā ud ahlāyīh ī dōšāramīhā dahēd[13] ayāb abar ān ī Spenāg mēnōy gētīy dām aziš meh-sūdīh hanǰīhēd

čē ān ī ǰāwēdānīgīhā a-sazišn

17.22 ōwōn saxwan warzīdār nē ǰudāgīhēd ud wēš-iz aziš ǰudāg kerdan nē tuwān

u-š hamē pad xwēšīh estišnīg pad winnārišnīgīh[14]

17.23 ud ēn xīr gētīy az ahlāyīh ud ruwān-dōšāramīh[1] rāy dahīhēd ōwōn abāyēd dād kū-š abēzagīhā xwēš {gētīy} [275/139b] gētīyīgīhā mēnōyīhā kas-iz padiš nē hamēmālōmand

---

1 -īh.
2 -īh.
3 <pl'hwyt'l->.
4 <-x2šn'>.
5 A. meh, lapsus.
6 <z'hk>.
7 <-twm->.
8 -īh.
9 <gwbš>.
10 A.; </ 1 kwnšn' pšnyk>.
11 <-mnd / yh'>.
12 A. *<pl'''tk'>.
13 A. *dahīhēd.
14 A.; -īg.

ud az a-wizīrišnīg frēzwān wizārišnīh ī-š dēnīgīhā ī ō-iz ōy frayād estēd

čē ēn-iz abāg a-wizīrišnīh ud frēzwānīg wizārišnīh abartom kerbag

17.24 mardōm ēn-iz ahmārēnīdan sazēd kū mard \ ast / pad hangām kū pādixšāy kū bahr ī tan ī xwēš ruwān dōšāram rāy bē ō anīy arzānīg dahēd

nē pādixšāy kū ān ī[2] dāšn ī ōy kē-š frēzwānīg ō-iz ōy a-wizīrišnīgīhā abāyišnīg bē ō anīy ēd arzānīgtar dahēd az ān kē frēzwānīg ō-iz ōy

u-š frēzwānīgīh dēn-framānīhā

čē ka dahēd wināh wēš kū kerbag ka ān dahišn {rāy} dēnīg frēzwānīg wizārišnīh rāy šāyēd kerdan

17.25 ud ēn ī-mān[3] azabar uzwārd ∵ hangerd-paydāgēnīdārīh ēw ī abar frēzwānīg ud a-frēzwānīg-iz kerbag warzīdārīh kē dānāgān was hangōšīdag handāzag ī pad ahlāyīh warzīdārīh abāyišnīg aziš āwurd (ī) dānistan šāyēd pad yazdān ayārīh

17.26 ud ān ī abar wirāstan ī puhl ēw abar hušk rōd ēw pad nāmčišt nibišt [276/140a] šnāxtan

ēn čiyōn-itān kerbag ēw ī wazurg-mādīg purr-frayād ī a-maragān sūd mad estēd kunēd

17.27 tā ka ast mardōmān az-iš frayādišn ud kerbag az-iš rawišnīg waxšīhišn[4] abēr mādīgōmandtar frayādišnīgtar kū arγ ud nā-pādīrān ī ān pādīrānīh rāy frēzwān-wizārišnīh ēw rāy pargūd estēd

ēnyā[5] ka-š ān ī pādīrānīh (rāy)[6] nē anīy[7] frēzwān-wizārišnīh pargūd estēd

17.28 saxwan ī pad-iš ǰuttar kē[8] puhl ī pad ēn ēwēnag ka-iz a-maragān sūd abar xwadāyān[9] frēzwānīgtar w u-šān kerdan niyābagtar aw-išān kunišnīgtar ∵ ud passazagtar[10]

17.29 pas az xwadāyān ō abārīg a-maragānīgān kunišnīgtar

ka-šān abāyēd kerdan pad-hamīhīhā[11] kerdan čimīg-kārīhātar

17.30 amaragān mardōm ān a-maragānīg kār ī ēw-tāgīhā ōwōn kunišn ka-š ham kunišn rāy ān ī-š dēnīg pad kerdan abar frēzwānīg aziš pargūd nē bēd / az-iz ziyān az a-wizōhīgīh[12] ud awērānišn[13] ī padiš šāyēd būdan xwēš-tan abē-čārēnīdan[14] tuwān

17.31 ōh-iz weh-dēn mardōm andar puhl anāg āwām hamāg kerbag ī mardōm kunēnd[15] meh ud keh ud a-maragānīg [277/140b] ēwāzīg frēzwānīg ud a-frēzwānīg[1] ān ī pahlom ud nēktom ud

---

1 <dwš'ylm>.
2 + <plc>; A. *frēzwān.
3 <zm'n'>.
4 <W'šššn'>; A. aš-dahišn.
5 A.; ēg-iš.
6 A.
7 <''w>.
8 A.*čē.
9 <-''n'> +.
10 <PWN / scktl>.
11 <hmyh yh>; A. *pad hamīh.
12 <'wzw'h->.
13 <'wyl'nšn'>.
14 A.; <-cyhl->.
15 <-x2d>.

frayādišnīgtom ī ruwān ham-hāgīhā ud ahlāyīh-frīyīhā[2] pad sūd abartar-gāhīhā ud purr-urwāhmenīh ī ruwān kunīhēd ayāb kerbag dōšāram rāy

ī ast ān pahlom ud ān abēzagtar ī ōh frayādišn ī ruwān rasišnīgtar[3]

srōš-dārīh[4] pad dastwarīh ī abēzag dēn-dastwarān[5] kunēd

17.32 rad dastwar pad rad dastwar menēd dārēd[6] ud rad dastwar[7] menišnīgīhā dāštan pad dād dārēd

čē kē rad dastwar pad rad dastwar nē dārēd u-š menišnīgīhā ēd-iz pad dād dāšt estēd kū

ka rad dastwar pad rad dastwar nē dārēd šāyēd ēg-iš kerbag ī kunēd pad rāh ī a-srōš-dārīh[8] pad mēnōyān ō frayād nē rasēd

ka-š was-iz kerd estēd ēg-iš aziš ēdōn dūr bēd / čiyōn ka andar gētīy tis-iz[9] kerbag nē kerd estēd

17.33 pad Abestāg gugāhīh rāy kas ān ī a-srōš-dār mard kē dastwar[10] / nē dārēd u-š dād-iz ēw kū nē abāyēd dāštan ēg nē [278/141a] rasēd ō ān ī pahlom axwān ∵

nē ka ōy ān-and abar-ōšmarišnīh hē[11] kū-šān[12] kār ud kerbag ān-and kerd estē[13] čand spīg[14] ī urwarān ka[15] pad wahār frāz waxšīd estēd kē-š dād was spīg Ohrmazd ∵

17.34[16] ēn-iz guft hād[17] nē kas ān ī a-srōš tan[18] kē dastwar nē dārēd ā-š ahlāyīh ān ī ō ruwān tōzišn wānīdan kū kerbag wināh nē kunēd[19]

u-š nē-iz must-gārīh[20] ō ham dārēd kū-š az dōšox[21] nē bōzēd ∵

REA.18.[22] pursišn

18.1 mard ēw[23] kē stūr padīrift xwāstag pad ham stūrīh stānēd čiyōn andar dēn paydāg

---

1 <’ plyc->.
2 ahlāyīh <ply>īhā.
3 A. + *pad.
4 <slwšhlyh>, srōšahlīy?
5 <-dstwl’n'>.
6 <YHYT-> > <YHSN->.
7 <dstwl>.
8 <’slwyh->.
9 <MEyhc>.
10 <dstwl> +.
11 <’’>.
12 A. *kū-š.
13 <YKOYMWN~~yt~~ \ ’D/ />.
14 A sabzag.
15 A. *kē.
16 Cf. P.14.2.
17 <HWE’’>.
18 <’slwwyh tn'> = P.14.2.
19 A. *<HPLWNyt'>.
20 P.14.2 *kastārīh*.
21 P.14.2 garmōg-warīh.
22 de Menasce, Feux, pp. 40-2.
23 <HD>.

18.2 ham-mard pādixšāy ka ham xwāstag uzēnag kunēd ayāb-iš[1] az nīrmad uzēnag kerd abāyēd
agar-iš a-nīrmad nē[2] bawēd čiyōn abāyēd kerdan

18.3 agar frazend kē stūr bawēd nē zāyēd mard 10 sāl *kem-wēš[3] pad harw kār tuxšišn kunēd u-š frazend nē zāyēd ān dram[4] kē stad[5] abāz pas abāyēd dādan ayāb nē

18.4 ud agar mard zan widerān šawēnd[6] dādestān ī ān stūr[7] čē

18.5 ēn mard kē stūr [279/141b] rāyēnīd padīrift[8] ā-š tis-iz mizd nīrmad bawēd ayāb nē
agar bawēd ān stūr dram kē stānēd[9]

18.6 ka[10] abāz bē 10 sāl-iz tā[11] az kū gyāg agar frazend zāyēd ō dād 15-sālag nē rasēd dādestān ī ham dram ud mard čē
ud agar rasēd pas widerān šāwēd pid mād az stūrīh abē-čār[12] bawēnd ayāb-išān dādestān čē
passox

18.7 agar-iš tis andar nēst ān rāy ǰuttar
hangerdīg ēn kū xwāstag ī stūrīh kē hamāg bē nigāh ud pad gyāg dāštan ōwōn kū-š tis-iz[13] kemīh[14] padiš andar nē āyēd 3 stēr dram
ast ān weh ī ka barōmand bawēd

18.8 az 3 stēr ī pad bun xwāstag ī stūrīh uzēnīdan ud kāstan nē pādixšāy
ud tuwān-sāmānīhā barōmand dārišn

18.9 ān ī az 3 stēr wēš pad čār ud tuwān ōwōn kunišn[15] kū barōmand bawēd az bar uzēnag kunēd

18.10 agar-iš bar pad uzēnag a-wizīrišnīg[16] nē bowandag tā abāz ō 3 stēr āyēd
pad ān ī a-wizīrišnīg az-iz[17] bun pādixšā uzēnīdan y u-š pad uzēnag ī [280/142a] rōzgārīg ham-stūrīh rāyēnīdan sēnūg-masāy ud bāzāy-masāy wastargīg wahāg čiyōn ān ī dūdag sālār rāy nibišt xwēšīhēd

18.11 anīz xwāstag ī pad stūrīh stad[18] estēd ka-iz abēr was pad bun pahrēzōmandīhā barōmand dārišn

---

1 ayāb u-š.
2 A. nīrmad nē or a-nīrmad.
3 A.; <ŠNTk ’mwyš>
4 <dlym>; A. <dlhm> or <dlm>.
5 <-x2d>.
6 A. *bawēnd.
7 A. *stūrīh.
8 <-x2y>.
9 <-x2d>.
10 <’m w>.
11 A.; sāl / čand.
12 <-cyhl>.
13 <MNDOMyc>.
14 <k’myh>.
15 <-x2šn'>.
16 <’wzyl / lnyk>.
17 A.; <MN CBWW>.
18 <-x2y>.

18.12 u-š and čand sēnag-masāy ud bāzāy-masāy wastargīg[1] wahāg ī-š xwēš uzēnag kunišn

18.13 u-š xwāstag ī stūrīh zīndag-drahnāy ōh dārišn

18.14 agar zan pad ham stūrīh kunēd az-iš frazend zāyēd agar pus stūrīg pus ī ōy kē-š stūrīh aziš padīrift[2] estēd

18.15 ka pus ō dād ī panzdah-sālag mad ēg-iš rāyēnīdan ī ham-stūrīh ∵ bowandagēnīd[3] ud xwāstag[4] ī stūrīh bē ō ham-pus rasēd pad xwēšīh bē aw-iš abespārišn

18.16 agar ham pus pas az dād ī panzdah-sālagīh frāz rawēd u-š xwāstag ast stūr gumārdan ud stūrīh ān ī tā[5] pus gumārišn

ud ka ān ī pus gumārd stūrīh-iz ān pēš andar-iš

18.17 ud agar-iš pus nē bē duxt zāyēd [281/142b] stūrīh nē pad raft dārišn

pad ham ēwēnag pad ham-mard ud zan bē estēd

18.18 agar harw dō frāz rawēnd u-šān frazend ēwāz ān duxt ast ī ayōgēn ī w ōy kē-š stūrīh az-iš padīrift estēd bawēd xwāstag ī ham-stūrīh hamāg bē aw-iš rasēd

18.19 agar pus ud duxt ēw-čand bawēnd ka ēk az pusarān ō panzdah-sālagīh[6] mad dūdag-sālār ī[7] awēšān pus duxt bawēd u-šān xwāstag ī stūrīh pusīhā ud duxtīhā ∵ xwēšīhēd ∵

18.20 ud ka[8] pus ast duxt ayōgēn nē bawēd ∵

18.21 ud ka pus nēst duxt wēš kū ēk u-šān ēk ayōgēn ān ī pad ayōgēnīh bē estēd az ham xwāstag pusīhā ud abārīg duxtīhā stānišn

18.22 bē ān ī pad ayōgēnīh bē estēd ēnyā abārīg pādixšāyīhā-zan bawēd

18.23 kē-š zan kerd[9] agar-išān zīndag-drahnāy frazend nē bawēd tā ēk az-išān zīndag stūrīh pad ōy ī zīndag estišnīg[10]

18.24 ka harw 2 widerān bawēnd u-šān frazend nēst xwāstag ī stūrīh bē ō ōy rasēd kē andar dūdag ī ōy kē stūrīh ī ōy rāy [282/143a] būd ī-š nazdīk-paywandtar ud sazāgtar pad stūrīh w (ī) ōy

u-š pad stūrīh ōy dārišn

REA.19 pursišn

19.1 garmābag[11] ī ag-dēnān kē-š šōyišn ī āb aziš {bē} āb ī rawāg bawēd[12]

agar mard ī weh-dēn andar aw-iš šawēd ā-š tis padiš bē wardēd ayāb nē ∵

---

1 <wstlgyYk>.
2 <-x2d>.
3 <bwYk-tn'>.
4 <NKSYA>.
5 A. *ōy?
6 <pnc-10- / >.
7 A.; <-yh>.
8 <AMyT'>.
9 <-x1>.
10 <AYTšnyk>.
11 <-'yck'>.
12 <-t'>.

19.2 agar bē zamīg wišād šawēd kē-š xwaršēd abar tābēd čiyōn bawēd

19.3 ud agar nē šāyēd ka mard ī wēmār bawēd ud bizišk hamē gōwēd kū bē garmābag šaw ud šāyēd ka šawēd ayāb nē ∵

19.4 agar nē šāyēd ud <wpyt'> abāz aw-iš bē barēnd ud azēr ī pāy bē abganēd tā-š gyān[1] abar lab ǰahēd[2] āb pad tan frāz nē hilēd šāyēd ayāb nē

passox

19.5 garmābag ī ag-dēnān harw čiyōn kunēd āb ō harw kū šawēd pad hixrōmand ēwar ud pad nasāy-bāgīh[3] ēw warōmand

čē awēšān pahrēz ī hixr ud nasāy az āb ud ātaxš pad kēš nēst

19.6 weh-dēnān ō garmābag ī ag-dēnān šudan kerb pad-iš šustan nē dastwarīhā

19.7 kē kunēd agar-iz wēmārīh rāy / {'y}[4] ēg-iš tan ī pad rēman dārišn ud pad pišag šōyišn

19.8 weh-dēnān [283/143b] ka-šān garmābag tis ī ast a-wizīrišnīgīhā pad kār abāyēd xwad rāy w ē wirāyēnd

čē garmābag tis ēw ast kē nē ēn ag-dēnān ō dīdan āwurd u-šān az kerdan[5] ī pēšēnagān[6] frāz grift

19.9 andar hu-xwadāyīh hangām pad nazdīkīh ī ātaxš-gāhīhā ud gāhānbār-kadagīhā garmābag wirāst estēd[7]

19.10 andar weh-dēn paydāg kū ōy kē yazišn ī yazdān kāmēd kerdan

fradom[8] xwēš-tan andar garmābag ē šōyēd

xwēš-tan andar garmābag āb yōǰdahr ē gīrēd

čiyōn pākīzagīhātar hu-bōytar ō yazišn ī yazdān ē franaftēd[9]

REA.20 pursišn

20.1 mard ēw kē xwarišn ī garm andar dahān nihēd u-š dahān bē sōzēd xwarēd

20.2 paymānag ī sōzišn kē-š rēmanīh aziš bawēd čiyōn

20.3 paymānag[10] ī nasāy sōzēd pad {~~hn~~} / handām[11] čiyōn

passox

20.4 handāzag ī dahān andarrōn kē-š rēmanīh padiš bawēd ān ī ka ān gyāg kū sōzēd xōn pad-iš abar āyed xwarišn kē-š sōzišn padiš bawēd ka hamē ōbārēd ēn ōbārišn[1] rāy ēg-iš tan rēman

---

1 <g'n'>.
2 SEsf; <lpwšyt'>.
3 <p' š / 'y>
4 A. for <HWEyD>.
5 A. *kerdag.
6 A. *-īgān.
7 A. *-ād.
8 <plytwm>.
9 <plnpyt>.
10 A; paymān.
11 <hng'm>.

20.5 uzwān [284/144a] abārīg gyāg andar dahān pad ēn dar rāy hamāg ēwtom

20.6 ka xōn nē paydāgīhēd ābilag[2] gīrēd ka-iz pas aweškāfēd hixr-xwarišnīh bawēd rēman nē kunēd

20.7 pad {'w} abārīg handām sōzišn ī pad ātaxš kē tan rēman kunēd ka abāg sōzišn xōn abar āyed[3] ∵

REA.21 pursišn

21.1 rad kē wizīr ēw[4] kunēd (ī) ān ī nē rēman rēman kunēd ān gōwēd kū[5] ka az anīy dastwar pursēd
ǰuttar gōwēd pad dastwar dārišn ayāb nē
u-š tōzišn čē abāyēd kerdan
wizīrēnīdan framāyēd pad yazdān kām
passox

21.2 agar-iš tis andar nēst ī ān rāy ǰuttar
ān kē kas ī pad harw sē / ∵ čāštag nē rēman pad rēmanīh wizīr pad-iš kunēd pad dastwar nē šāyēd ∵

21.3 ud agar pad ēk az sē čāštag rēman (pad)[6] ān čāštag wizīr kunēd ǰuttarīh ēw pad-iš nēst

21.4 ān rad kē kas ī nē rēman pad rēmanīh wizīr pad-iš kunēd ēg-iš zamānīg wināh bawēd tanābuhl ēw

21.5 harw wizend ud rēš ziyān az ham wizīr pad ham kas bawēd ō bun ī ham wizīr u-š ō anīy mard tōzišn

21.6 ān ī ka [285/144b] gōwēd kū az ham dastwar pursēd ǰuttar gōwēd nigerišn pad-iš
čē agar ǰud-čāštagīh rāy pad-iš ǰuttar abāg čāštag ēw ī az sē čāštag rāst-āwēzīhā[7] ud agar nē
čāštagīh[8] bē drōw-wizīrīh[9] rāy ǰuttar ēg-iš wināh ī drōw-wizīrīh rāy ō bun pad handāzag ī wizīr
ī-š kerd[10]

REA.22.[11] pursišn

22.1 mard ēw kē-š xwah ēw ast u-š andar hangām ēd guft bawēd kū man ēn xwah pad zanīh kunam
ayāb-iš az mādar ud pidar padīrift[12] bawēd kū xwah pad zanīh[13] kunam pas nē kunēd wihānag[14]
ēw rāy
rōzgār pad-iš bē widerēd

---

1 A.; <ywm'wp'l->.
2 <'p̄łk'>.
3 A. *(rēman ōh kunēd).
4 A.; ī.
5 A.; kē.
6 A.
7 A. *-handāzīhā; <l'st'wyc->.
8 A. *jud-čāštag ēw.
9 <KDBA w wcylyh>.
10 <-tn'>.
11 de Menasce, "REA," pp. 83-84.
12 <-x2y>.
13 A.; zan.
14 A.; <''wk'>.

pas mard ēw ān mard frāz gīrēd ud gōwēd kū xwah ēn pad kerbag ī man pad zanīh[1] kun tā-tān[2]
dram awiš daham
kunēd dram frāz gīrēd

22.2 ēn mard kē brād dram dād u-š kerbag ī xwēdōdahīh bawēd ayāb nē ∵
čiyōn agar ēn guft ī pēš būd nē dānēd mard nē gōwēd kū-m[3] padīrišn ēd kardag ast
ēg-iš dādestān bē wardēd ayāb nē
passox

22.3 agar-iš tis andar nēst ān rāy ǰuttar
ēdōn [286/145a] paydāg kū
ān pēš gōwišn padīriftārīh ēw ī saxtagīhā[4] būd
ka-š andar ān hangām xwēdōdahīh pad kunišn nē rāyēnīd
u-š pas pad ham-kerbagīh ī ēn mard kē-š dram awiš dād bē rāyēnīd
ān saxwan padīrišnīh[5] ī pēš raft būd rāy ka gōwēd ka-iz nē ēg-iš ǰuttarīh ēw[6] padiš nēst ∵

22.4 ham xwēdōdahīh ham kerbag[7] rāyēnīd bawēd ud rāyēnīdār ud dram-dādār āgenēn ham-kerbag hēnd
u-šān harw dō'ān kerbag ī xwēdōdah-warzišnīh[8] bowandagīhā xwēš

REA.23 pursišn

23.1 mard ēw kē zan ēw ī čagar pad zanīh[9] kunēd agar zan widerān bawēd mard andar xwāstag ī zan kē-š
būd pēš az ān kū ān ō zanīh ī ham-mard āmad bahr bawēd ayāb nē ∵
zan az mard bawēd ayāb nē
ud frazend kē-šān mayān zāyēd az ∵ xwāstag ī pidar čand ud az ān ī mādar čand rasēd
agar mard kē zan pad zanīh kunēd[10] paymān nē kerd[11] kū-m[12] sēnag-masāy[13] ud bāzāy-masāy bē
hišt[14] hēd pas az čand sāl xwāhēd
pad xwāstan pādixšāy bawēd [287/145b] ayāb nē
agar pādixšā čand rasēd
passox

---

1 A.; zan.
2 A.; <OBYDWNd / t'n'>.
3 A. *kū-m.
4 Cf. MHD.19.8; A. *<SGYTWNtkyh'>?
5 -išn. $$
6 <HNA>.
7 ham-kerbag.
8 xwēdōdahīh-warz-.
9 A.; <zn'>.
10 <syn'> corrected to <OBYDWNyt'>.
11 <-x1>.
12 A.; <AYK MN>.
13 <synwk'->.
14 <-x2y>.

23.2 agar-iš tis andar nēst ān rāy ǰuttar

hangerdīg[1] pad ān ī abāz ō xīr ī xwāstag ī-šān pad dārišn ud xwēšīh harw dō estēd gīrēd

23.3[2] ēn kū xwāstag ī zan ī čagar ō šōy čagar ān ī šōy čagar ō zan ī čagar pad bē widerišn ēk az-išān ō ōy did nē rasēd bē pad pašn-estišn bahr[3] dād tā[4] frārāst

23.4 ka-šān frazend mayān bawēd ān pašn-estišn[5] ǰuttarīh pad-iš kem[6] <PWLWNyt>[7] ∵

ud ziyānag ī-šān mayān zād ān az abāz hišt[8] ∵ ziyānag gīrēd

23.5 ka ziyānag widerān agar frazend ēk w hamāg ō ān ēk

agar pus pad xwēšīh ud agar duxt pad ayōgēnīh ī mard ī pādixšāyīhā rasēd

23.6 agar wēš kū ēk pus duxt hēnd and-čand hišt[9] mādar mayān-išān pusīhā ud duxtīhā baxšišn

23.7 agar *pus[10] ēk-iz nēst duxt dō ast ēk az-išān ayōgēn ī[11] pid ī pādixšāyīhā

23.8 bē agar ān ī meh nē xwāhēd pad ān ī keh frāz hilēd andar u-š[12] ān ī meh padiš sazāgtar

23.9 ud ayōgēnīh pad harw [288/146a] kē az-išān bē estēd

ayōgēnīh rāy az sē bahr w dō bahr bē stānēd ān ī did sē ēk-ēw

23.10 agar šōy nē kunēd u-š pid-iz čagar frāz rawēd u-š stūr abāyēd gumārdan

23.11 ēn duxt ī čagar (ī) pad stūrīh pidar čagar sazāgtar padiš bē gumārišn

23.12 agar pēš kū-š pidar ī čagar bē widerēd šōy kunēd pādixšāyīha[13] zan ī ham-šōy bawēd

pas pidar ī čagar bē frāz rawēd u-š stūr abāyēd gumārišn

(ō) ān duxt ī šōy kardag nē rasēd ud hišt[14] pidar ī čagar ēg-iš xwasrāyēn[15] padiš weh

23.13 ēn padiš nigerišn kū frazend az zan ī čagar pad pusarīh ud duxtarīh padīrift estēnd ∵ ayāb nē ∵

ēn-iz kū-š zan / frazend pādixšāyīhā ast ayāb nē ∵

23.14 čē agar-iš frazend az zan ī čagar pus pad pusarīh ud duxt pad duxtarīh padīrift[16] estēnd

u-š zan ud frazend pādixšāyīhā ast

baxšišn ī-š {abar?} xīr ī xwāstag abar frazendān pādixšāyīhā ān-iz padīrift[17] pusīhā ud duxtīhā

pus zan-iz ī pādixšāyīhā abāg-išān ham-bahr [289/146b] čiyōn pus-ēw

---

1 <hngltp>; A. then + (ēn kū).
2 MM p. 101.
3 Corr'd from <ycšn' 'stwb'l> by <p> and <'stšn'> superscr.
4 <YHBWNt'd>.
5 <-AYTšn'>.
6 <k'm>.
7 A. <kmc LOYT'>, <km OZLWNyt'>, or <km NPLWNyt'>?
8 <-x2d>.
9 <-x2y>.
10 <AB'>.
11 -īh.
12 andar-ušān?; A. andar *u-šān.
13 pādixšāy.
14 <-x2y>.
15 <hwy:'l'y:š:n'>; A. *usrāyišn.
16 <-x2y>.
17 <x2y>.

23.15 agar-iš frazend az zan ī čagar pus čagar pus pad pusarīh duxt pad duxtarīh nē padīrift[1] estēd u-š zan frazend pādixšāyīhā ast

hamāg ō zan ud frazend pādixšāyīhā rasēd ō ān ī čagar {rāy} ∵ nē rasēd

23.16 agar-iš[2] zan frazend pādixšāyīhā nēst ān ī az zan ī čagar (pus pad)[3] pusarīh duxt pad duxtarīh padīrift estēd pusīhā duxtīhā ō frazend zan ī čagar rasēd

23.17 agar-iš frazend az zan ī čagar pad pusarīh ud duxtarīh nē padīrift[4] estēd ēg-iš xwāštag hamāg pad stūrīh estēd

ēk ī az frazendān ī az zan w (ī) čagar pad-iš sazāgtar

ud ka hamag ēwtom[5] hēnd wizīn ī pad-iš fradom pad pus ī meh

pad stūrīh ī pid ī čagar bē gumārišn ∵

u-š hamāg xwāstag ī pidar ī čagar pad rāh ī stūrīh bē aw-iš rasēd

23.18 agar ān ī meh pad stūrīh nē šāyēd anīy pus ast šāyēd bē ō ān ī pas az ān ī mehtar rasēd pad stūrīh gumārdagīhā ∵

23.19 ud agar pus nēst ayāb ān ī ast pad stūrīh nē šāyēd duxt [290/147a] ēw-čand hēnd u-šān ēk ayōgēnīh[6] ud stūrīh pidar ī čagar ud pad-iš bē gumārišn

23.20 u-š xwāstag ī pidar ī čagar hamāg pad rāh ī[7] stūrīh ī pidar ī čagar bē awiš rasēd

stūr dūdag kadag-bānūg ī pidar ī čagar bawēd ∵

23.21 agar az zan ī čagar ēwāz ēk duxt ast ēg saxwan pad-iš dō ēwēnag

ēk ān ī ka-š mādar zīndag ēk ān ī ka-š mādar nē zīndag

23.22 čē agar-iš mādar zīndag ān ēk duxt ēg-iš ayōgēnīh ∵ ud stūrīh ī pidar ī čagar gumārdagīhā bē aw-iš rasēd

abāg hamāg xwāstag ī pidar ī čagar

23.23 ud pas ka-š mādar frāz rawēd ∵ u-š anīy frazend pad ǰud az ēn[8] duxt ēw kē pad ayōgēnīh stūrīh pid ī čagar gumārd estēd ∵ nēst ∵

xwāstag ham zan bē hilēd pad stūrīh ī-š šōy pādixšāyīhā estēd

ō ōy rawēd kē andar dūdag ī ōy nazdīk-paywandtar ud sazāgtar

23.24 ud agar mādar ī ham duxt nē zīndag ham ēk duxt ayōgēn ī[9] pidar ī pādixšāyīhā bawēd

u-š xwāstag ī mādar hamāg [291/147b] bē awiš rasēd

stūrīh ī pid ī čagar bē ō ōy rasēd kē-š andar dūdag nabānazdištar

23.25 agar-iš ēn duxt ī zan ī čagar pad duxtarīh padīrift estēd u-š xwāstag wēš kū ∵ xwāstag ī stūrīh

---

1 <-x2y>.
2 A.; ēg-iš.
3 A.
4 <-x2y>.
5 A.; <AYT' MN>.
6 A.; -gēn ī.
7 A.; rāhīh.
8 <MNDOM>.
9 A.; -īh.

kemīh[1] ēd andar nē āyēd

23.26 ud agar ham[2] hišt[3] estēd wēš kū xwāstag ī stūrīh ēw[4] nēst

ham xwāstag hamāg bē ō[5] ī stūrīh šawēd ō duxt tis-iz nē rasēd

23.27 agar ham xwāstag wēš kū stūrīh ēw[6] ast ān ī wēš ud kem[7] kū bahr ī duxt ēw[8] bē ō duxt dahišn

23.28 agar wēš kū bahr ī duxt bahr ī duxt duxtīhā bē dahišn

abārīg abar xwāstag ī stūrīh bē abzāyišn ∵

23.29 ān ī sēnag-masāy ud bāzāy-masāy nē nibišt kē-š nē hišt[9] estēd

hamē ka-š abāyēd pādixšāyīhā xwāst stānēd

23.30 handāzag ān sēnag-masāy bāzāy-masāy pad rāh ī dūdag-sālārīh

ān-iz ī stūrīh ī dēnīg harw rōz ud šabān rāy 3 panǰ ēk ī dram-ēw purr az-iš

ud wastargān wahāg-iz pad-iš dūdag-sālārīh dēnīg

ēg-iš ēdōn ast ∵ xwēšīh[10] [292/148a] ast[11] ka-š kār ī dūdag-sālārīh dēnīgīhā rāyēnīd

REA.24.[12] pursišn

24.1 mard ēw kē-š xwah ēw bawēd az pidar ud mādar pad ham-dādestānīh ī xwāhar[13] frāz padīrēd kū

xwah pad zanīh kunam[14]

ud pēš az ān kū gugāhīh[15] abar kunēd u-š bē sālārīh rasēd mard-ēw šawēd

u-š abē-dastwarīh ī pidar mādar ud brādar pad zanīh kunēd u-š wināhgārīh tā čē sāmānag ∵

passox

24.2 agar-iš tis andar nēst ī ān rāy ǰuttar

(wināh ī)[16] pad ēn ēwēnag andar pāyag ī zan-apparīh y

ud zan-apparīh andar pāyag ī margarzānīh

u-š ēn-iz andar kū garān wināh ī xwēdōdah-škennišnīh padiš

24.3 andar weh dēn ēdōn paydāg kū kē xwēdōdah ēw[1] bē škennēd ōwōn kū ān xwēdōdah ō kerdan nē

āyēd ēg[2] ō[3] ān ī pahlom axwān nē rasēd

---

1 <A.; <k'myh>.
2 A. <AM = hm>.
3 <-x2y>.
4 <HD>.
5 <OL>.
6 <HNA>.
7 <k'm>.
8 <HD>.
9 <-x2>.
10 <ys> eol.
11 A. *ēdōn.
12 de Menasce, "REA," pp. 84-5.
13 <AHTE'hl>.
14 <OBY‘DWNm>.
15 <gwk's>.
16 A.

mayān ōy ud pahlom axwān tanišn-ēw[4] ī čand[5] zamīg pahnāy ud zōfāy bē estēd

u-š ō ān ī pahlom axwān nē hilēnd[6]

REA.25. pursišn

25.1 mard ēw kē az dād ī weh-dēnīh ō y dād ī ag-dēn šawēd xwāstag tis ī-š andar weh-dēnīh [293/148b] būd pad-iš ag-dēnīh bawēd ayāb nē ∵

agar kas stānēd pādixšāy ayāb nē

ud agar nē pādixšāy kū abāyēd burd[7] ∵

passox

25.2 agar-iš tis andar nēst ān rāy ǰuttar[8]

kas (ī kē)[9] az dād weh-dēnīh ō dād ag-dēnīh šawēd zamānīg pad gyāg tanābuhl w wināh

25.3 ka andar sāl-drahnāy abāz ō weh-dēnīh nē āyēd pas az sāl-drahnāy margarzān ∵

25.4 u-š xīr ī xwāstag ī pad xwēšīh estēd[10] ud windišn-iz[11] kē-š pad weh-dēnīh xwēš būd[12] pad *paōiriiāi dāmanąm* . estēd

25.5 ud *paōiriiāi dāmanąm* . kē

25.6 ka ēn kū harw kē az weh-dēnān ān xīr ī xwāstag fradom abar kunēd/gīrēd pad xwēšīh ī xwēš dārēd[13] pādixšāy

25.7 agar-iš andar dārišn tuwān kū abāz ō ag-dēn nē dahēd pad xwēšīh dāštan pādixšāy

25.8 agar-iš {~~andar dārišn~~} nē tuwān kū pad xwēš dārēd ō ōy dahēd kē ka weh-dēn būd ā-š xwēš būd

REA.26.[14] pursišn

26.1 mard ēw [294/149a] kē pad ō ag-dēnīh rasēd pas pašēmān bawēd {pad} petītīg bawēd kerbag-warzīdārīh ēw[15] kunēd

pas {az} widerdagān[16] ruwān abāyēd yaštan ayāb nē

ud agar xwad pad ag-dēnīh zāyēd kerbag-warzīdār ud pad weh dēn estēd u-š dādestān čē

---

1 <HNA>.
2 ēg-iš.
3 <OLE Y>.
4 <twn->. Cf. Y.19.7.
5 <cywnd>.
6 <-x2d>.
7 <-x2y>. ∵
8 <jwd / tl>.
9 A.
10 <-tn'> eol.
11 A.; <wwyy'wyc>.
12 A.; bawēd.
13 <d'lyt> eol.
14 REA.26 tr. de Menasce, FSEilers, pp. 227-8.
15 A.; <HNA>.
16 A. *-gīh,

ud dāšn ahlawdād abāyēd dād ayāb nē

passox

26.2 agar-iš tis andar nēst ān rāy ǰuttar

kē andar sāl-drahnāy pašēmān[1] pad petītīh[2] bawēd kerbag andar weh-dēn kerbag tuwān-sāmānīhā warzēd az wināh andar weh dēn pad wināh tuwān-sāmānīhā pahrēzēd

ka widerān bawēd ēg-iš ruwān čiyōn ān ī weh-dēnān yaštan abāyēd

26.3 agar pas az sāl-drahnāy pad-petīt bawēd kerbag-warzīdār ud az wināh-pahrēxtār pad ān[3] ēwēnag kē[4] azabar nibišt andar estišnīh ham-ēwēnag petītīgīh widerēd ēg-iš petītīg[5] rāy ruwān az dōšox bōzīhēd ∵

čē (az)[6] petītīgīh bē rāh ī ō dōšox nēst

26.4 u-š rōz ī tasom sidōš bun kunišn ōh yazišn

abārīg čiyōn ān ī weh-dēnān

26.5 hamē ka pad petītīgīh [295/149b] az āwām šawēd kerbag wināh ī-š kerd estēd hamāg pad sidōš āmār pad-iš bawēd

26.6 ka-š pad sidōš tōzišn ud pādifrāh wizārd gyāg ī-š ruwān pad mēnōyān čiyōn-iš[7] ∵ az kerbag-warzišnīh xwēšēnīd estēd pad ∵ hammistagān pāyag ayāb abartar

26.7 ud ān ī ham gōnag[8] ka andar sidōš bē ō saxtīh[9] rasēd ēg-iš tišn ud sūy ud ∵ sarmāg garmāg aziš abāz dāštan frēzwānīg ∵

ud ka nē kunēd wināh

26.8 ud abāz-iz[10] ag-dēnān kē-šān ag-dēnīh[11] az abar-mānd nē az xwadīh āškārag[12] ag-dēnān kerd wišūd[13] hēnd

ud hamē ka ēr-barišn[14] az[15] wināh ī andar {wināh / andar} weh dēn wināh pahrēzēd kerbag ī pad weh dēn kerbag tuwān-sāmānīhā warzēd pad-iz dāšn ahlawdād čimīg nē wināh

REA.27.[1] pursišn

---

1 <pyš'm'n'>.
2 <ptyt'y>.
3 + y.
4 A. *kū.
5 A. -īgīh; -tīg.
6 A.
7 <cyywš>.
8 A.; <gwk'>.
9 <s'htyh>.
10 <-lyc>.
11 <'gdynyh>.
12 A.; <'šylk>.
13 <krt" šwt>.
14 <- blyšn'>.
15 A.; <MNW>.

27.1 mard ēw kē pad dram xwēdōdah framāyēd kerbag ān rāy bawēd kē dram dāhēd ayāb ān kē hamē kunēd/gīrēd

ud agar ēdōn kū harw dō bawēd paydāgēnēd[2] kū ēk ēk kerbag čand

passox

27.2 agar-iš tis andar nēst ān rāy ǰuttar [296/150a]

ka ōy kē xwēdōdah hamē pad ham-kerbagīh ī ōy kē dram dahēd rāyēnēd ēg-išān xwēdōdah harw dō ast ēwtom rāst

bē ōy kē xwēdōdah pad tan ī xwēš rāyēnīd estēd pad mēnōyān frāyīh ēw ast ī ōy rāy kē pad tan ī xwēš nē kerd estēd nēst

27.3 ēn ast kū agar wahištīg ēg-iš ruwān gāh wazurg-gāhtar ud agar dōšoxīh ēg-iš ruwān mēnōy xwēdōdah pēm ud hu-xwašīh dōšox aziš abāz dārēd

čiyōn frasp ēw ud darbuštīh ēw pērāmōn[3] ruwān ī (ān) kē xwēdōdah[4] pad tan ī xwēš warzīd bawēd

27.4 agar xwēdōdah nē pad ham-kerbagīh ī ōy kunēd (ī) dram-dādār bawēd ōy ī dram-dādār kerbag kem[5] bawēd kū ōy ī xwēdōdah rāyēnīdār

REA.28.[6] pursišn

28.1 xwēdōdah kē abāg mādar ud xwāhar[7] (ud duxtar) kunēd kē-šān ēmēd ī frazend-zāyišnīh aziš nēst kerbag ī xwēdōdahīh bowandag ∵ bawēd ayāb čiyōn

kerbag ī xwēdōdah hamāg ēk ayāb ast ī wēš-kerbagtar ∵

passox

28.2 xwēdōdahīh abāg harw sē pad harw dād ī hēnd

ka kunēd kerbag ī [297/150b] xwēdōdahīh[8] bowandagīhā

ud ēd[9] rāy ka-š frazend aziš nē bawēd kemīh ēw abar kerbag ī xwēdōdahīh andar nē āyēd

REA.29. pursišn

29.1 kē xwēdōdahīh kunēd y u-š az xwēdōdahīh kūnmarzīhēd ayāb kunēd ēg-iš dādestān čē

kē-š pēš kūnmarz kerd bawēd pas xwēdōdah dādestān čē

passox {passox}

29.2 harw kē kūnmarz kunēd margarzān

---

1 de Menasce, “REA,” pp. 85-6.
2 <-tn'>.
3 <pylmw>.
4 A.; ruwān ī xwēdōdah kē.
5 <kym>.
6 de Menasce, “REA,” pp. 86-7.
7 <AHTE'hl>.
8 <-wdyhyh>.
9 <’y>.

29.3 (ēn wināh)[1] ōwōn garān kū-š kerbag-iz[2] ī xwēdōdahīh aziš appār bē kunēd

29.4 bē agar pēš radān māndag garzēd ∵ menišnīhā az ham wināh ∵ (pad)[3] petīt bawēd tan ō pādifrāh ī tōzišn abespārēd

agar-iš pad sar pādifrāh ∵ kunēd[4] ēg-iš gētīyīhā wizārd

29.5 agar nē[5] az gētīy a-petītīgīhā bē šawēd ēg-iš pad mēnōyān az xwēdōdahīh pad tan ī xwēš warzišnīh ān ēwēnag ēd sūd bawēd čiyōn ōy ī xwēdōdahīh[6] pad tan ī xwēš warzīd[7] / estēd rāy andar dōšox

29.6 ka andar gētīy pad petīt bawēd u-š nē ōzanēnd petītīgīhā az āwām [298/151a] šawēd ēg-iš pad sidōš ahmār tōzišn abar kunēd

29.7 ka-š pad sidōš wizārd ēg-iš hamāg kerbag abāg-iz ān ī xwēdōdahīh abāz awiš dahēnd

29.8 kūnmarz wēš grāyīh rāy ēd ī pēš ēd ī pas ēwtom

REA.30.[8] pursišn

30.1 mard ēw kē-š menišn pad xwēdōdahīh bawēd ān ī kē-š abāg tuwān āyēd kerdan pad wistarg dārēd pad kāmag wizārd a-tuwānīg dād-mehīh ayāb wēmārīh rāy ēg-iš[9] kerbag ī xwēdōdah bawēd ayāb nē

passox

30.2 kerbag ī[10] xwēdōdah ēdōn bawēd ka-iz pad kunišn kerd[11] ka-š menišnīgīhā u-š kerdan nē tuwān ka-iz a-tuwānīgīh rāy ō kerdan nē rasēd ān pad[12] kerbag ī pad kunišn bowandagīhā[13] nē kunīhēd nē pad kerd[14] hangārišn

bē-š ēg-iz menišnīgīhā rāy wazurg ruwān frayād[15] ōh bawēd

30.[16] pursišn / {pursišn}

31.1 mard ēw kē zan ēw čagar pad zanīh kunēd nē dānēd ā-š wināh bawēd ayāb nē

ud agar-iš bawēd čand bawēd

---

1 A.
2 <-k'ycy>.
3 A.
4 A. gīrēd.
5 A. agar-iš?
6 For kūnmarzīh.
7 warzīdār.
8 de Menasce, “REA,” pp. 87.
9 <’ywš>.
10 A.; -gīh.
11 <-x2d>.
12 A. *ān-iz.
13 <bwd->.
14 <-tn'>.
15 A. frahaxt.
16 de Menasce, Feux, pp. 342.

31.2 duxt ī ayōgēn kadār

ud ān ī bayaspān[1] kadār

passox

31.3 agar ham mard ēn zan ī čagar ī pad čagarīhā zanīh zan ī [299/151b] kunēd xūb wināh ēw nē bawēd agar ǰuttar zan kerd[2] kār ēd ast fraškerdīg ∵ pad-čimtar abāyēd kerdan

ud dō ēwēnag bawēd ēk pādixšāy ud ēk čagar

31.4[3] ōy kē zan ēw[4] pad zanīh[5] kāmēd kerdan pēš az wēš[6] kerdan az zan āgāh bē abāyēd būdan kū pādixšāy zan ast ayāb čagar

31.5 ud ka-iz ēd āgāhīhā zan kunēd ēg-iš zanīh nē xūb kerd bawēd

ō frazend ō ruwān-iz wizāyišnīg[7]

31.6[8] čē agar čagar ast ud dānēd[9] kū čagar u-š pad pādixšāyīhā-zanīh dārēd pad gyāg tanābuhl ud pad sāl-drahnāy margarzān

31.7 agar pādixšāyīhā u-š pad čagar-zanīh {kunēd} dārēd ān zanīh ud šōyīh nē xūb wišōbišnīg abāyišn

31.8 duxt ī ayōgēn ān bawēd ka mard frāz rawēd u-š zan pādixšāyīhā nēst ēwāz duxt ēw[10] ast ān duxt ēw ayōgēn ī pidar ∵

31.9 agar xwah kē[11] brād ēw brād frāz rawēd u-š zan frazend pādixšāyīhā pus ī padīriftag stūr kerdag nēst ēwāz[12] ēn xwah ēw ast ayōgēn (ī)[13] brād bawēd ∵ [300/152a]

31.10 ēd (ī) {'w'} duxt bayaspān[14] čand ēwēnag bawēd

31.11 ēw[15] ēwēnag ka pid duxt ayāb brād xwah ēw pad pādixšāyīhā-zanīh[16] bē ō mard ēw dahēd u-š bē xānag ī šōy ∵ āyēd

ka ham duxt az xānag ī pid ayāb mād xwah az xānag ī brād ō xānag ī šōy šawēd bayaspān bawēd

31.12 ēwēnag ēw[1] ān ka duxt ēw ayāb xwah ēw abē-dastwarīhā[2] ī pid brād pas az ∵ panzdah-sālagīh[3] xwad-kāmagīhā az xānag ī pid ud brād bērōn šawēd hamē gādār gīrēd pid ayāb brād ǰud-dādestānīh pahikār pad-iš nē kunēnd[4]

---

1 <by:šsp̄'n'>.
2 <-tn'>.
3 MM, p. 101.
4 <HNA>.
5 zan ī.
6 A. *<NYŠE>.
7 A.; <yz'yšnyk'>.
8 MM, p. 102.
9 A.; 'ytwn' HNHT/WNyt'>.
10 <HNA> 4x.
11 A.; <MN>.
12 A.; ayāb.
13 A.
14 <bwšsp̄'n'> 2x.
15 <HNA> 2x.
16 <-NYŠE> eol.

ka ō nazdīk ī gādār šud bayaspān bawēd[5] ∵

31.13 ēwēnag ēw[6] ān ī ka a-kāmīhā pid ud brād bērōn šawēd pid brād az ō bērōn šudan niwastan nē tuwān ka bērōn šud u-š gādār grift[7] bayaspān[8] bawēd

ēn-iz ēdōn bawēd (čiyōn?)[9] ka 15-sālag bawēd

31.14 ēwēnag ēw[10] ān ī ka 15-sālag būd u-š šōy abāyēd u-š pid brād awiš ōh šōy nē dahēnd pad nē dād andar-iš wināhgār [301/152b] bawēnd

ud pas gādār ēw[11] frāz gīrēd bayaspān[12] bawēd ∵

pursišn

32.1 zan ēw kē nisēy bawēd pēš az 40 rōz pāk bawēd

pādixšāy ka bē šōyēd

agar pēš as 40 rōz bē šōyēd pas az šustan gumānīg bawēd ēg-iš dādestān čē

passox

32.2 pad-iš nigerēd ī wisēy pas az 3 rōz ī ∵ naxwist andar ham rōz naxwist hamē ka pāk bawēd pādixšāy šustan

32.3 pas az šustan andar 12 rōz ka-š tis ēw az tan bē āyēd agar ēwar paydāg[13] kū nē w az nisēy ēg-iš ēnyā-š pad pišag abāz šōyišn ∵

32.4 pas az 12 rōz ka-š tis ēw[14] az tan bē āyēd bē ka ēwar ∵ ud paydāg kū az nisēy ēg-iš nē pad nisēy bē pad daštān dārišn

32.5 bē ka ēwar paydāg kū nē daštān ka ēwar paydāg kū nē az nisēy ud nē-iz az daštān pad anīy wēmārīh dārišn ī-š pahrēz ī[15] aziš ōst[16] abāyēd ∵

pursišn [17]

33.1 zan daštān kē-š 9 rōz az daštān šud bawēd pāk bē bawēd tāyag abāyēd-iš [302/153a] kerd ayāb nē ∵

---

1 <HNA> 2x.
2 <-dstwl->.
3 <pncdhD yy'lk>.
4 <-x2d>.
5 <by'sp̄'n'>.
6 <HNA> 2x.
7 <-x1>.
8 <byš->.
9 A.
10 <HNA> 2x.
11 <HNA> +.
12 <by:š∵sp̄'n'>.
13 A.; <p'k>.
14 <MNYWMW HNA>.
15 A.; <d>.
16 A. naxwist; <'wst'>.
17 Cf. *ZFJ* [583-]

ud šāyēd ka bē šōyēd ud tāyag nē kunēd

ǰāmag ī daštānīg pēš kū wārān bawēd abganēd nigerišnīgīhā u-š wārān {u-š wārān} padiš bē āyēd šāyēd ayāb nē

agar šāyēd pas bē dast-šōy abāyēd kerdan ayāb nē

passox

33.2 zan kē nazdist rōz ka-š daštān nišast pas az 9 rōz-šabān hamē ka paydāg[1] bawēd zamānīg bē pādixšāy ī šustan

33.3 pas az 9 rōz-šabān[2] ka nōg daštān bawēd tāyag nē abāyēd kerd ∵

33.4 ǰāmag ī daštānīg ka xōn ud hixrōmandīh wisēy ēw paydāgīg padiš nēst pēš az wārān pad gyāg ēw ī hušk ud ēw-tāyag nigerīd

33.5 ka wārān ēdōn pad-iš bē āyēd[3] hamāg bē xwisēd tarr bē bawēd šāyēd

33.6 u-š dast-šōy nē abāyēd pad āb ī xānīg ud rōdīg bē pādixšāy šustan

33.7 agar <gbw'k> ō wārān abganēd nē šāyēd wināh pad-iš

čē <twk'> ī azērīn ēdōn bawēd čiyōn ka-š āb awiš rasid ∵

33.8 ǰāmag ī daštānīg[4] kē xōn ud hixr paydāgīg[5] [303/153b] padiš w u-š pad dast-šōy pāk nē kunēd ō wārān abganēd ēg-iš wināh ī hixr ō āb burd ō bun

33.9 ēn pēš az wārān gyāg ēw abganēnd tā-š wārān padiš bē āyēd ān šāyēd ka-š hixrōmandīh ēwāz az hamkarzagīh ī zan ī daštān ∵ ayāb kas kē pad pišag abāyēd šustan u-š hixrīh ēw paydāgīg padiš nēst ēw <twk> abganēd čiyōn čādur ud sarband ud <w'š'mk>

pursišn

34.1 mard-ēw ēd kē rēman bawēd bē šōyēd

9-šabag ēk bē dārēd ān ī didīgar tā 10 rōz nē kunēd

ka kunēd harw dō kē mānd estēnd pad ēk ēw rōz pādixšāyīhā kerdan ayāb az-iš 3-šabag mayān abāyēd kerdan ∵

agar zan bawēd ∵ u-š daštān rāy 9-šabag bē spōxtēd 2 pad ēk rōz pādixšāy kerd ayāb nē

passox

34.2 9-šabag dāštan sāmān ēn kū pas šustan ī-š pad pišag [304/154a] 3 rōz-šabān[6] tay-ā-tay[7] bē pāyišn ud ēk bār bē šōyišn

34.3 agar pad ham padisār tā harw 3 šōyišnīh hamē tāyag az ān hangām kunēd ka-š 9-šabag dāšt[8] ∵

---

1 <p'k>.
2 <YWM W špʾn'>.
3 bawēd.
4 daštān.
5 <pyt'k // yk>.
6 < ... wšp̄'n'>.
7 <tyD '-tyD>.
8 <-tn'>.

ka-š harw 3 pad ēn ēwēnag šust tā ān bē spōzīhēd hamē ka bē šōyēd ā-š az ān hangām ka šōyēd u-š tāyag tā ān ī did kunišn u-š 3 rōz tay-ā-tay[1] bē pāyišn ud pas šōyišn

34.4 dō pad ēk hangām nē[2] pādixšāy šustan
ud agar-iz rōzgārān was spōzīhēd

34.5 ān-iz ī zanān ham-gōnag

34.6 ud ka 9 rōz ayāb wēš[3] pad daštān nišast hamē ka pad gōmēz ī gāw ud āb šōyēd ā-š 9-šabag ēk ī dāšt bawēd ∵

34.7 ud dō pad ēk hangām nē pādixšāy šustan
če hamē ka šōyēd ā-š 3-šabag ī tay-ā-tay mayān abāyēd hištan ∵

REA.35. pursišn

35.1 zan ēw kē frazend zāyēd u-š ān <blng> tā dō māh ayāb wēš az-iš pāk nē bawēd az ān ī ast ō wattar rōn nē gardēd kū-š gumānīgīh daštān abar ōbadēd ∵
pad [305/154b] mehmānīh abar āb ud ātaxš ud xwarišn ud dārišn pādyābīh pādixšāy ka šawēd ayāb čiyōn
passox

35.2 hangerdīg ēn kū zan ī nōg-zādag tā 40 rōz harw ān ī az-iš āyēd bē agar ēwar paydāg kū daštān tā pad ān dārišn
pas (az) 40 rōz bē agar ēwar paydāg kū ān tā pad daštān dārišn

35.3 hamē ka ēwar dānēd kū nē az daštān pad anīy wēmārīh dārišn
pādixšāy ka tis-iz nē pahrēzēd
u-š rāyēnišn čiyōn pāk dārišn ∵

35.4 grāyīh daštān rāy saxttar nigerišn
ka hambun-iz gumānīgīh pad-iš bawēd čiyōn ān ī grāy ōh pahrēzišn

36.[4] pursišn

36.1 mard ēw ēd ī ag-dēn čāh ruftan rāy tan ō čāh barēd
ka abar āyēd u-š[5] rēš-ēw ēd abar handām paydāg bawēd dādestān ī ān čāh čē
agar nē dānēd kū ān rēš pad-iš būd ayāb andar čāh tis-iz ǰuttar bawēd ayāb nē {~~yh~~}
passox

36.2[6] ka čiyōn azabar-nibišt ēn-iz abāyēd nigerīdan kū rēš ud xōn az-iš āyēd ayāb nē ∵

---

1 <tyD ’ tyD>.
2 A; rāy.
3 <pyš> corr’d to <wyš>.
4 REA.4 tr. de Menasce, FSEilers, pp. 228-9.
5 A.; <’wš>.
6 Purs. 20.

36.3 agar xōn [306/155a] az-iš nē āyēd ka-iz āyēd nasāy nē šud estēd pad ham winahgārīh ēw rēmanīh ēw (ī) čāh nēst

36.4 ud agar nasāy az-iš šud estēd ∵ pad ham čāh ayāb bērōn gumānīg kem[1] wattar

36.5 agar pad ham čāh rēšīhēd ēwar nasāy az-iš šud estēd zamānīg čāh pad nasāy-pāy dārišn

az āb az-iš wēxt ōh pahrēzišn tā ān kū sāl-drahnāy pad-iš uzīhēd

pursišn

37.1 pōst (ī) az[2] dast ud abārīg handām bē šawēd u-s ēč nam padiš nē bawēd hušk rēš nē kunēd nasāy bawēd ayāb nē ∵

pad āb aw-iš barēnd[3] rēmanīh bawēd ayāb nē ∵

agar hušk rēš kunēd az ān ka nē kunēd tis-iz ǰuttar bawēd ayāb nē

passox

37.2 pōst az dast pad ēn ēwēnag šawēd kū hušk rēš-iz nē kunēd ēg-iš nē nasāy ast nē-iz grāyīh

37.3 ud pad āb aw-iš barēnd dādestān čiyōn

pas ud pēš az āb aw-iš barišnīh pad dast-šōy bē kunišn

37.4 ān ī hušk rēš kunēd pad hixrōmand[4] grāy [307/155b] dārišn pad dast-šōy šōyišn

tan rēmanīh nē bawēd ∵

REA.38. pursišn

38.1[5] kas kē ārd[6] hamē srēšēd[7] ka dast az ārd abar āwarēd ēg-iš pōst az dast šud estēd ēdōn kū-š andar handām nam abar nē paydāg bawēd dādestān ī mard ārd čē ∵

agar ān ārd bē nān kunēd pas pad ān y gyāg kū-š pōst aziš šud estēd ∵ hušk rēš nē kunēd dādestān bē wardēd[8] ayāb nē

passox

38.2 pad-iš nigerēd

pad ārd ī srištag nasāy-pāyīh[9] ēw nēst ārd-srēš az rēmanīh abēzār[10] ∵

38.3 ud ārd a-srištag bē agar ham pōst ī[11] padiš paydāgīhēd az srištag paydāgīhēd[1] ēnyā[2] srištag hamāg pad hixrōmand dārišn ō ī ātaxš nē barišn[3]

---

1 <k'm>.
2 A.; <MNW>.
3 <-x2d> 2x.
4 A. -īh.
5 Cf. PV.7.35.
6 <'lt'> 1x.
7 <slš->.
8 G <wtltyt'>.
9 <ns'y ptš> with <'yyh> above <ptš>.
10 A.; <-cyhl>.
11 -īg.

ud pad xwarišn ī sag ud way šāyēd

pad ān ī mardōmān hixrōmandīh rāy nē šāyēd[4]

38.4 ka nān kerdan rāy bē ō ātaxš barēd[5] wināh-iz hixr ō ātaxš burdan bawēd

ka-iz nān bē kerd ēg-iz az hixrōmandīh[6] nē abēzār[7] [308/156a] pad xwarišn wehān nē šāyēd

38.5 hušk rēš pad-iš bawišnīh rāy dādestān ī ham azabar-nibišt ∵

REA.39. pursišn

39.1 (1) ēn kū mardōm ka widerān bawēnd[8] u-šān tā rōz ī ristāxēz dādestān čiyōn bawēd

39.2 (2) ka-šān pad ōš ī sidīgar ahmār kunēnd[9] az kerbag kē-šān az widerišnīh[10] frāz kunēd[11] {dādestān čē bawēd petītīgīh frāz kerd} sūd čē bawēd

39.3 (3) petītīgīh pad gōwišn ka gōwēnd[12] rāh ī (ō) dōšox bandēd ayāb nē

39.4 ud agar bandēd[13] (ēg)-išān gāh kū gyāg bawēd ∵

39.5 (4) ruwān ī wināhgārān kē bē dōšox šawēnd pēš az tan ī pasēn az dōšox rastār bawēnd ayāb nē

39.6 (5) ka-šān[14] petītīgīh[15] nē kerd u-šān[16] wināh nē purr ēg-išān[17] andar dōšox kār čiyōn[18] bawēd ∵

39.7-9 (6-8) (cf. 39.27, 33, 35)

39.10 hangerd andar ēn dar[19] pursišn čand ast

wizīr ēk[20] ēk wizīdārīhātar[21] šāyēd[22] šnāxtan

ka ēk-iz ēk paydāg⌈ nibēsīhēd pad 9 brīn kerdan

harw ēk čiyōn az weh-dēn⌉[23] paydāg ∵ passox abar azabar-nibišt ∵

---

1 A. *judāgīhēd.
2 G; TD ēg-iš.
3 G <blšn'>.
4 <šyt'>.
5 <-x1>.
6 <hyl->.
7 <'pycyhl> corr'd to <'pycdy:hl>?
8 <-yt'>.
9 <-x2d Y> eol.
10 A.; widerānīh until 39.16 bis.
11 <-x1> 2x.
12 A. cf. 39.17; <OBYDWNx1>.
13 <bndyt'> eol.
14 ka-š.
15 A.; -īg.
16 A.; u-š.
17 A.; ēg-iš.
18 A.; čiyōnīh.
19 <BBAl> with <-l> erased.
20 G ēk-iz.
21 A.; wizīdārtar.
22 <šyt'>.
23 Not G.

39.11 (1) ān ī fradom ēn kū

mardōm ka widerān bawēnd ēg-išān [309/156b] tā rōz ī ristāxēz dādestān čiyōn bawēd wizīrēnīdan framāyēd pad yazdān kām

passox

39.12 dādestān-išān ēdōn bawēd[1] kū tan-išān abar zamīg ī ast ī ō āb ud ast ī ō urwar ast ī ō sag ēw[2] gumēxtēd

39.13 ruwān ō mēnōyān

ahmār ī pad sidōš ud Čīnwarpuhl[3] rasēd

ka-š ahmār ī pad sidōš padiš bawēd

agar ahlaw abar frāx Čīnwarpuhl urwāhmīhā widerēd

ud ast ī ō Garōdmān ast ō wahišt ast ī ō hamistagān franaftēd [4]∵

agar druwand az mayān tēz bārīk puhl <pl't/'>-bīmīhā ō ērand[5] dōšox ōbadēd[6] ∵ [7]

39.14 (2) didīgar ēn kū

ka-šān[8] pad ōšbām ī sidīgar ahmār kunēnd[9] az kerbag kē-šān az[10] widerānīh frāz kunēnd[11] sūd čē bawēd

(passox)

39.15 sūd-išān wazurg ōwōn bawēd kū-šān pad sazāgīhā[12] <pytwnd> kū kerbag kē-šān frāz az[13] widerānīh kerd[14] handāzag ud paymānag čand ∵ ān čand sāl and[15] was tā-iz ∵ āmadan Sōšāns kunīhēd[16]

hamāg andar ahmār ī sidōš ō ahmār kunēnd ud ast [310/157a] ī-š pādifrāh kāhēnīd ast ī-š az wināh ī kerd hangārīhīd[17] ast ī-š urwāhm meh-gāh ī ruwān ∵ abzāyēnīd[18] bawēd

ka-š ruwān pad-iš bōzīhēd ō ān ī pahlom axwān rasēd

---

1 G <byt>.
2 A. ō wād.
3 G <cynw'łpwhł>.
4 franafēd.
5 <'yylng>; A. (=G?) <'ylng>.
6 <PLWNyt'>.
7 Cf. DD.19.5.
8 A.; ēn kū-šān.
9 <-x2d>.
10 kē-šān pad / kē.
11 <-x2d>.
12 A.(?); TD <sp̄'k'syh'>, G <wsp̄'k'syh'>.
13 <MNW>.
14 TD <-x1>, G <-x2y>.
15 <'wnd>.
16 <-ʿyt>.
17 A.; <-ly't'>, cf. Dk.6.306.
18 <'p̄z'yt'>, cf. WZ.11.9.

39.16 az[1] ham čim kerbag ī pas az bē-widerānīh ī kas kerd[2] rāy frayād ast ī ō ruwān ī widurdagān[3] mayān ān ī mard andar zīndagīh xwad kunēd ayāb ō kas framāyēd tā ān ī pas az bē-widerišnīh[4] ēn ast[5] kū ān ī (andar) zīndagīh hamē kunīhēd ā-š hamē rawēd nōg nōg ēk abar did hamē abzāyēd ∵ ud ān ī pas az bē-widerišnīh ān y and bawēd čand kunīhēd || / ā-š ast[6] nē rawēd

39.17 (3) sidīgar ēn kū
petītīgīh ī pad gōwišn gōwēnd rāh ō dōšox bandēd (ayāb nē)

39.18 agar bandēd ēg-išān gāh kū gyāg bawēd
passox

39.19 ēn dō andar ēk

39.20 petītīgīh pad gōwišn gōwēnd ka menišnīgīhā
abērtar ān ī pēš abēzag rāst dēn dastwarān dēn-āgāhān tōzišn ī wināh ud čandīh kerbag-šnāsān[7] gōwīhēd ∵
ān ī-š [311/157b] ēd abēzagān gōwēnd niyōxšēd kār az-iš kunēd abēr saxt bandēd rāh ī (ō) dōšox ∵

39.21 agar kas ēw[8] pad ān ēwēnag nē mad estēd pēš ī wehān mad estēd menišnīgīhā ruwān-dōstīhā wināh-dušmenīhā gōwēd hamgōnag pad bandišn ān duš-widarg rāh meh frayād ∵

39.22 ud ka-š gōwišnīgīhā[9] rāh bast pad ān ī abartom ayāb ān ī nidom pāyag ī az kerbag wināh čiyōn-iš[10] handōxt estēd u-š ast ēg-iš pad sidōš ahmār padiš bawēd
u-š gāh ī[11] ruwān kerbag pad sazagīhā
ast ī hammistagānīg ast ī wahištīg ast ī Garōdmānīg ∵

39.23 (4) ud čahārom ∵ ēn kū
ruwān ī wināhgārān kē pad ō dōšox šawēnd pēš az tan ī pasēn az dōšox rastagārīh[12] šāyēd būd ayāb nē
passox

39.24 ruwān ī druwandān wēš-wināhān ka ō dōšox ōbastēnd[13] tā tan ī pasēn az-iš rastagār[14] nē bawēnd ∵

---

1 <M>.
2 <krtn'>.
3 <-g'n'>.
4 Sic.
5 A. ēdōn?
6 A. ēdōn?
7 <-šn'yšn'n'>.
8 A.; ī.
9 gōwišnīg.
10 A.: TD <cywnš∵>.
11 A.; <g'syh>.
12 <lYstk:'lyh>.
13 <-yn'd>.
14 <lYstk'l>.

39.25 (5) panǰom ∵ ēn kū

ka-š petītīgīh nē kerd u-š wināh nē purr ā-š andar dōšox kār čiyōn

passox [312/158a]

39.26 harw ān kē ō dōšox ōbast ēg-iš andar dōšox pādifrāh pad ān ∵ handāzag bawēd kē-š wināh kerd estēd

ka-š (kerbag) pad ān handāzag abar mad ēg-iš andar dōšox ēwāz bīm[1] ī az gyāg bawēd pādifrāh nē ∵

39.27 (6) šašom[2] ēn kū

ruwān ī šudagān andar dōšox kē pāyēd

passox

39.28 ruwān ī šudagān ī mēnōy ī dādestān pāyēd ∵ dādār abar-iš xwēš dāmān wisturdag

u-š amāwandīh ud ōzōmandīh harw gyāg rasišnīg az ān ī azērīgtom {~~az~~} dōšox tā ān ī abartom Garōdmān ōwōn ōzōmand ud amāwand ī-š az hamāg gyāg harw kas must a-dādīh abāz dāštan spōxtan tuwān ∵

39.29 ēn-iz kū ruwān ī widerdagān druwandān

ham ruwān ī[3] mardōm kē dādār y weh āfrīd estēnd u-šān bun-gōhr ī[4][5] yazdānīg[6] padiš ud waštagīh ī az rāh ī yazdān ud a-burd-framānīh[7] ud wad-kunišnīh xwad rāy ā-šān ruwān ō dōšox mad estēd

u-šān az nēmag ī yazdān ēd ōzōmandīh padiš bē mānēd kū ∵ dēwān andar dōšox [313/158b] frāy[8] az wināh ī-šān kerd estēd ∵ pādifrāh padiš ā-šān kerd nē tuwān ∵

ud dēwān rāy xwad ān nērōgōmandīh[9] nēst ī-šān dādestān ǰuttarēnīdan kam ud wēš padiš kerdan nē tuwān ∵

39.30 ēn-iz kū hamāg ruwānān hangerdīgīhā[10] nērōg ī az ummēd ristāxēz ī tan ī pasēn āmurzišn ī az yazdān abdom pad-išān[11] ast

dēwān ān-iz ī xwēš abesīhišn[1] a-paydāgīh ī-šān abdom padiš bawēd ∵ mālēnd[2] u-šān ān rāy nērōg kastag ∵

---

1 TD <'yw'c wpym>, G <'yw'c' pym>.
2 G <šš̈wwm>.
3 A.; TD <hmrwb'n'd>.
4 A; bun-gōhrīh.
5 TD <bwn Y gwhlyh>; A. *bun-gōhr weh.
6 <w->.
7 G <'blt->.
8 A.; <plyš>.
9 A.; <ny:lwkmndyh> eol.
10 <hnglkrtyk'yh'>.
11 <ptš š'n'>.

39.31 ēn-iz kū dōšox andar zamīg ast ī Ohrmazd-dād ∵

agar-iz ōh kū pad meh-dādestānīh ī w gyāg tā[3] Ganāg Mēnōy ud dēwān būd[4] estēd ēg-iz az-iš ān y nērōgōmandīh ast kū-š dēwān az pādifrāh (ī) nē[5] abāyēd kerdan abāz dāštan nē tuwān ∵

ān rāy ka-šān pad tan ī pasēn rastagārīh[6] bawēd az nigerišn ān abartarān wazurg-zōrān[7] yazdān nē brahnag hēnd

39.32 ud ruwān ī dōšoxīgān andar dōšox ēg-išān pānag ud pādār pad ān ēwēnag y [314/159a] ast ī čiyōn azabar-nibišt paydāgēnīd w ∵

39.33 (7) haftom . ēn-iz kū

kē-š kerbag wināh rāst ān (kē-š) kam[8] ud wēš bawēd dādestān čē

passox

39.34 kē-š kerbag wināh rāst ēg-iš dādestān ēn kū hammistagānīg[9]

kē-š kerbag wēš kū wināh ā-š ruwān pad ān ī pahlom axwān ∵ pāyag passazagīhā ∵

kē wināh wēš az kerbag dōšoxīg ∵

39.35 (8) haštom ēn kū

ruwān ī widerdagān pēš az tan ī pasēn ēk ōy ī did wēnēnd u-šān mihr dōšāram ud āšnāgīh bawēd ayāb nē

passox

39.36 ēn kū ruwān ī ahlawān y ēk ōy did ∵ wēnēnd

ham ayār hēnd u-šān mihr y / dōšāram ēk abāg[10] ōy ī did bowandagīhā ∵

39.37 ān ī druwandān ēk ōy ī did nē wēnēnd

harw ēk andar dōšox ōwōn menēnd čiyōn pad tan ēw hē ∵ ud kas pad ǰud az ōy pad dōšox nēst

abar dōšoxīgān garāntom tis ēw ∵ ēw-tāgīh[11] ast ∵

REA.40. pursišn

40.1 tis ī gētīy pad brēh[12] ayāb pad kunišn

---

1 <’p’yyhyšn'>.
2 A. <m’lynd>; <m’łyny>.
3 A. ī.
4 <-yt'>.
5 A. (G?) omits.
6 <lyst->.
7 <-z’wl’n'>.
8 A. (G?); TD <ZK kwm>.
9 A.; TD <hwmYstk’n'>, G <hm’stk’n'>.
10 A.; abāz.
11 A. (G?); ēw-tāg.
12 <bl’h>.

40.2 kerbag-warzīdārīh ud wināh-kunišnīh kē mardōmān[1] kunēnd[2] [315/159b] az baγ baxt[3] ayāb az hāzišn yazdān (ud) tamīgān ∵

40.3 kē-š xwāstag ēw (ayāb)[4] anīy nēkīh baxt[5] estēd ∵ u-š padiš nē tuxšēd ā-š awiš rasēd ayāb nē ∵

40.4 baxt ∵ / spahr harw dō ēk u-šān nērōg az rōšnān ayāb az tamīgān ∵

ud agar az rōšnān čē[6] rāy petyāragīh[7] baxšēnd

ud agar az tamīgān nēkīh čiyōn baxšēnd ∵

40.5 ud zamān brīn astānag pad panāhīh šāyēd spōxtan ayāb nē

40.6 wināh kerbag warzīdan abāg kunišn ud brēhēnišn y ayār ayāb nē ∵

passox

40.7 ēn 5 brīn ast

ka passox ī ān ēk ēk judāg ∵ bawēd paydāgtar ∵

40.8 (1) fradom ēn kū

tis ī gētīy pad brēh[8] ayāb pad kunišn

passox

40.9 ast ī pad brēh[9] ud ast ī pad kunišn ast pad nērōg ī harw dō padiš paydāgīhēd ∵

40.10 (2) didīgar ēn kū

kerbag-warzīdārīh wināh-warzīdārīh kē mardōm[10] kunēnd[11] az baγ[12] baxt ayāb az hāzišn ī yazdān (ud) tamīgān

passox

40.11 kerbag-warzīdārīh wināh-warzīdārīh kē mardōm [316/160a] kunēnd az kerdārīh ī ān mardōm kē[13] kunēd[14]

u-šān ēd rāy pad kerbag[15] pāddāšn[16] ud pad wināh pazd abar bawēd ∵

---

1 TD <ANŠWTA'n'>, G <mltwm'n>.
2 <-x2d>.
3 TD <b't'> > <b'ht'>.
4 A.
5 TD <HLKWt'>.
6 <MDM>.
7 A.; TD <pyt''lk'>, G <p't''lk'>.
8 <bl'h>.
9 <blyh'>
10 <mltwm>.
11 <-x2d>.
12 <b'k'>.
13 Not G.
14 <-x1>.
15 In facs. <*P*[WN krpk']>.
16 <p'd'šn'>.

agar az baγ[1] w baxt hē ēg-išān pad kerbag mizd xwēšīh ud[2] pad wināh pazd abar kunišnīh nē dādestānīg hēndē[3]

40.12 az weh-dēn ēn-iz paydāg kū yazdān dēwān mēnōyīhā ō menišn ī mardōm ōh rasēnd u-šān yazdān ō kerbag-warzīdārīh w ud dēwān ō wināh kerdan ōh hāzēnd ∵

40.13 (3) sidīgar ēn kū

(kē-š) xwāstag ayāb (anīy) nēkīh ēw baxt estēd u-š padiš nē tuxšēd ā-š awiš ōh rasēd ayāb nē passox

40.14 az weh-dēn paydāg kū ān ī baxt estēd

ast (ī) frārōn tuxšāyīh[4] rāy zūdtar rasēd

ast (ī) wināhgārīh rāy az-iš appār bēd ∵

40.15 (4) čahārom ēn kū

baxt spahr harw dō ēk

u-šān nērōg az rōšnān ayāb az tamīgān

agar az rōšnān čē rāy petyāragīh[5] w baxšēnd

agar az tamīgān čim nēkīh baxšēnd[6]

passox

40.16 ēn saxwan ī šēbišnīg[7] čē ast ī pursišnīg [317/160b] ast ī wizīrīg

ud hangerdīg passox ēn kū baxt spahr harw dō nē ēk

čē baxt ān ī brēhēnišnīg[8] ud spahr ān ī kunišnīg

az-iz ēn paydāg kū dō ast u-šān ǰud ǰud nērōg az rōšnān (ud) az tamīgān bawēd

ān ī az rōšnān ∵ petyārag nē baxšēnd ud ān ī az tamīgān nēkīh nē baxšēnd

40.17 (5) panǰom ēn kū

zamān ud brīn astānag pad panāhīh šāyēd spōxtan ayāb nē

passox

40.18 ēn kū zamān ud brīn bē pad dādār nērōg ēnyā spōxtan nē šāyēd

40.19 pad ast hangām kē-š[9] meh-sūdīh weh-dām rāy ast kē-š brīn zamān spōxtan (šāyēd)

az weh-dēn paydāg ēn ēwāzīgīhā nē a-maragānīgīhā

---

1 <b'k'>.
2 G.
3 TD, G <HWEN(')dyh>.
4 <TD <twhš'y>, G <twhšyh>, A. tuxšāyīh.
5 A.; <pyt''lk'>.
6 <bhšynd>.
7 <šyyp̄->.
8 G <bl'h->.
9 A. *ka-š.

40.20 astānag pad ayārīh ud pānagīh abārīg yazdān ast spōzīhēd ud nē rasēd ∵

40.21 šašom ēn kū

kerbag wināh warzīdan abāg kunišn ud brēhēnišn[1] ayār[2] ayāb nē

passox

40.22 hangerdīg kū winah ud kerbag harw dō pad kunišn bawēd

ud brēhenišnīg tis az [318/161a] yazdān az-iz dēwān bawēd ∵

40.23 ud yazdān ō kerbakkarān[3] ud kerbakkarān ō yazdān ayār hēnd ∵

bazakkarān ō dēwān dēwān pad-iz bazakkarān anāgīh y kerdār u-šān[4] ō pazd ud pādifrāh rasēnīdār hēnd

REA.41. pursišn

41.1 wināhīhā ī nāmčištīg čiyōn

daštān-marz ud kūn-marz ǰeh-marz[5] ud abārīg wināhīhā ī harw ēn ī-mān nibišt wizārišn tōzišn (ī) gētīy framāyēd nibištan[6]

41.2 kadār kerbag kē ēn wināhīhā bē rōbēd

wizārišn šōyišnīh bawēd ∵

passox ∵

41.3 kūn-marz-wināhīh margarzānīh

u-š gētīyīhā tōzišn ōzadan ∵

41.4 ud[7] daštān-marz wināh ēw ī abēr grāy bē nē margarzān[8]

u-š tōzišnīh andar weh-dēn paydāg estēd

u-š gōkān hangārēnd[9]

41.5 ǰeh-marz was ēwēnag ast ∵ garāntar

41.6 ān ī kam-wināhtar ān ī

ka-š andar ham daštān-māh marzišn ī az anīy mard padiš nē būd estēd ∵

ud ham ǰeh nē[10] ābus az w anīy mard

u-š šōy nēst

ka-š az ēn sē ēk-iz padiš nēst (ud)[1] marzēd marzīdār [319/161b] 60 stēr wināh

---

1 <bl'h-> 2x.
2 G <'yb'l>.
3 <-k' gl-> 2x.
4 ā-šān.
5 <jyD>
6 <TD <pštn'>, G <pyš[...]>.
7 G? not TD.
8 AWN.22.
9 A. *and dērang.
10 <hm yyhLA>.

41.7 čē agar-iš ham andar ham-daštān-māh anīy mard marzēd

az[2] anīy marzišn marzīdār kamist tanābuhl ēw wināh

41.8 agar ābusīh ud anīy mard marzēd az anīy marzišn ābusīh tabāhēd marzīdār margarzān ∵

41.9 agar zamānīg ābusīh nē tabāhēd bē-š[3] wizend abar rasēd ēg-iš dō tanābuhl wināh

41.10 ud agar frazend zāyēd u-š ān marzišn rāy[4] a-pādyāwandīh kamīh abar tan ī ham zāyišn mad estēd

agar az ān meh a-pādyāwandīh tā 40 sāl pad-iš widerēd mīrēd marzīdār margarzān bawēd ∵

andar ham zāyišn hamēmāl hēnd[5] ∵

41.11 ud agar ham ǰeh šōy ēw[6] ast marzīdār andar šōy {andar šōy} ǰeh pad 300 stēr tōzišnōmand

41.12 abārīg wināhīhā pad ham hangōšīdag <'šk'ynd> / dagrand[7]

ka pursēd tōzišn čiyōn az dēn paydāg nibēsēm

42.[8] pursišn

42.1 {kē-š wināh ī} abāg zan ī ag-dēn gādīhēd az ān gādan frazend andar aškamb[9] frāz bawēd ēg-iš wināh čē ∵

agar nē bawēd wināh čand ∵ [320/162a]

ud agar ān zan šōyendag ud ān frazend ō frazām rasēd u-š pad ag-dēnīh y parāwāmīgwarēnd ∵

agar ān frazend andar aškamb ayāb bērōn ōzanēnd ∵

agar ān zan dōšīzag ∵

ud agar ān ī zan weh-dēn

ēg-išān dādestān ēk ēk čē

passox

42.2 agar tis andar nēst ān rāy ǰuttar

weh-dēn mard kē zan ī ag-dēn gād az ham gādan ābustan bawēd ēg-iš frazend ag-dēnān dādan rāy zamānīg tanābuhl ēw wināh

42.3 ud agar frazend zāyēd ayāb andar aškamb ī ham zan mīrēd nisēy[10] kunēd harw wināh ī andar ag-dēnīh padiš kunīhēd ō bun ∵

andar ēn was ēwēnag wināh ī čand-iz marzišn[11] šāyēd[12] bawēd

---

1 A. ka = G??

2 A.; TD <mlcytwm ∵>.

3 A.; bē.

4 A.; <LA>.

5 A hamemālōmand.

6 A.; TD <hm y'šwy:h>

7 G <'wšk' ynd yylwy>; A. *gōkān and dērang?

8 REA.4 tr. de Menasce, FSEilers, pp. 229-30.

9 <'šk'mb>.

10 G <wyš>.

11 TD <mlc'n'> > <mlcšn'>.

12 TD <š∵yt'>; acc. to A. <šyt'> corr'd in margin to šāyēd, but not in facs.

42.4 agar frazend bē ō 15-sālagīh rasēd ud pad ag-dēnīh estēd ī-š ag-dēnīh rāy gādār margarzān ∵

42.5 ud agar ziyānag šōyendag andar šōy pad-iz gādan tāwān[1] tōzišnōmand

ud gād 900 stēr bawēd pad hamēmālān wināh ∵

42.6 zan dōšīzag dōšīzagīh burd[2] rāy tanābuhl ēw wināh

42.7 ud agar weh-dēn ast gādan tāwān[3] ō šōy ayāb sālār ī [321/162b] {sālār Y ∵} ziyānag kunišn[4]

tōzišn-iz dōšīzagīh ham andar šōy ayāb sālār ī[5] ziyānag w kunišn[6] ∵

42.8 ēn ēdōn ka andar ham daštān-māh anīy mard-marzišnīh

ud abārīg ī čiyōn andar anīy dar ī azabar-nibišt pad-iš nēst

REA.43. pursišn

43.1 ān ī pursēd kū xwasrāyēn az ayōgēn pad čē ǰuttar ud ǰud ǰud wizārišn čē čiyōn

passox

43.2 xwasrāyēn wizārīhed ǰud-āyōzišn

ud ān bawēd ī ka mard ī duxt ēw ī purnāy ast u-š pid bē anīy abar dāštan wināhgār

ud ziyānag ǰud az dastwarīh[7] ī pid sālār ēw frāz gīrēd u-š zan bawēd

ān zan xwasrāyēn xwānīhēd

kār kunišn ī-š bawēd sālār ziyānag-iz nē xwēš xwarišn wastarg az-iš stad[8] pādixšāy

ud pus ēw zāyēd ō purnāyīh rasēd ziyānag sālār ān ī-š kunēd

ka pus ēw ∵ zāyēd ō purnāyīh mad ziyānag sālārīh andar ān mard pad pādixšāyīhā[9] zanīh ōy bē pādixšāy[10] dādan

pus duxt [322/163a] andar 15 sāl ān pus zāyēnd hamāg pus duxt ī[11] ān pus bawēnd

ān pus pusarīh ī kas nēst

REA.44.[12] pursišn

44.1 ayōgēn kadār bawēd

passox

44.2 ayōgēn ān bawēd ka mard ēw widerān bawēd u-š zan frazend pādixšāyīhā ud pus padīriftag (nēst)[1]

---

1 TD <t'w ∵ 'n'>.
2 <-x2d>.
3 TD <t'wdn>, G <[...]'n>.
4 <-x2yšn'>.
5 A.; TD -īh ∵ .
6 TD, G <-x2šn'>.
7 <dstwl->.
8 <-x2>.
9 A.; -īh.
10 A.; -īh.
11 A.; <BRTE OD>.
12 de Menasce, Feux, pp. 342.

bē duxt ēw kē-š šōy nē kerd estēd ēnyā-š[2] nēst u-š stūr ī kerdag ud brād[3] ī ham-bāy[4] nēst ān duxt ayōgēn pid ōwōn bawēd čiyōn ka pādixšāyīhā-zan ī pid hē[5]

44.3 kas pad pādixšāyīhā pus ud duxt ī-š aziš zāyēnd pādixšāyīhā frazend ∵ pidar bawēd

1 T space.
2 A.; <’yw y’s>.
3 T <bl’t'>.
4 <-b’’>.
5 <HWE’’>.

PURSIŠNĪHĀ II: Ī ĀDUR-FARNBAY

[TD2_163a/322]

RAF.0 pursišnīhā ēw-čand az hērbed Ādur-farrbay[1] ī Farrox-zādān hu-dēnān pēšōbāy[2]

RAF.1 pursišn[3]

1.1 mard kē-š duxt ēw[4] ast u-š dō[5] mard pad zanīh[6] xwāhēnd ud pidar bē mard ēw dahēd duxt pad ān
mard nē ham-dādestān[7] u-š kāmag[8] pad mard-ēw[9] didīgar
pādixšāyīh[10] pad pidar ayāb pad duxtar ∵
ud[11] ka pidar kāmag ī duxtar [323/163b] [12]⌈ nē kunēd duxt pādixšāy sālār griftan šōy kerdan
ud ka ⌉nē kunēd duxt pādixšāyīhā-zan bawēd ayāb nē ∵
passox

1.2 čiyōn [G] man dānam
pidar sālārīh bē dādan pādixšāyīhā tā zīndag hamē ka-š andar abāyēd
sālārīh bē abāz pādixšāy stad[13] bē pad ham-dādestānīh ī ziyānag y ān-iz ī sālār ēnyā[14] nē bawēd
tā pidar zīndag šōy bē pad ham-dādestānīh ī pidar ud pas az pidar bē pad ham-dādestānīh ī sālār ēnyā
nē ∵ pādixšāy kerdan

RAF.2. pursišn

2.1 mard ēw ka duxt ēw bē ō mard ēw dahēd ān mard an-ēr bē bawēd
ān zan rāy sālārīh {bē}[15] pad kē
ka šōy kunēd pādixšāyīhā[16] zan bawēd ayāb nē
passox

2.2 ǰud ǰud dādestānīh ī padiš bawēd
kē guft ay ∵ kē-š zan kunēd pādixšāyīhā[1] zan bawēd

---

1 TD <plby>; G torn.
2 A. <pyšwp''>, TD <pyšp''>.
3 A.; not TD.
4 <HNA> ++.
5 <TŁYN>.
6 TD + y eol.
7 <-DYNA>.
8 A.; TD kām.
9 T + < ∵ >; G torn.
10 <-'yh'>
11 Not TD.
12 TD jumps.
13 TD <-d>; G torn.
14 Ms. ayāb.
15 Not G.
16 TD <-'ys>, A. <'y>.

kē guft ay *ōθrāīn* .

RAF.3. pursišn

3.1 dūdag[2] ēw ka-š mardōm hamāg an-ēr bē bawēnd bē zan ēw
ān duxt pādixšāyīhā-zanīh[3] bawēd ayāb [324/164a] xwasrāyēn ∵
passox

3.2 čiyōn man dānam
ka ēč kas kē-š paywand šāyēd ōšmurdan az pidarān ham weh-dēn nēst pēš radān ayāb mowbedān ayāb dastwarān[4] sālār-ēw gumārišn ayāb kerd ēw padiš bē kunišn pad šōy bē dahišn
ka rad dastwar nē mad estēd ān ī andar šahr pad dādestān frāz wizōstārtar[5] [G] w u-š abestāg zand[6] wēš warm[7] sālār ēw bē paydāgēnišn ān sālār pad šōy bē dahišn ∵ dādan pādixšāy

RAF.4. pursišn

4.1 mard ēw az gētīy bē šawēd u-š zan ēw ud duxt ēw ast
pas az ān an-ēr bē bawēd ayāb az gētīy bē šawēd
ān duxt dādestān čē
passox

4.2 čiyōn man dānam
ka zan frazām bawēd u-š ān duxt[8] ēw nēst frazend ān duxt {zīndag} šōy nē kerd {duxt} zīndag ī[9] pidar
ka[10] zan ī pādixšāy[11] duxt zīndag zan pad sālārīh šōy kunēd[12] pādixšāyīhā-zanīh xūb

RAF.5. pursišn [325/164b]

5.1 mard ēw[13] ka-š xwah ēw ayāb duxt-ēw ast ān mard an-ēr bē bawēd awēšān sālārīh pad <kē>
ka[14] šōy kunēd[15] pādixšāyīhā-zanīh[1] bawēd ayāb nē ∵

---

1 <-'y>.
2 TD + ī.
3 -xšāy-.
4 TD <dstwl-> +.
5 <wcst->.
6 G, TD <zn'd>.
7 G, TD <OLE>.
8 TD <dwht-
9 TD <W>.
10 G ud ka.
11 TD + <W>.
12 G <-x1>, TD <-yt'>.
13 TD <-1 HNA>.
14 TD <AMT\š/> eol.; G ?
15 <-x1>.

passox

5.2 čiyōn [G] man dānam

ka-š xwēšāwand weh-dēn ast ān ī[2] az pidarān nazdīk-paywandtar

agar xwēšāwand nēst sālārīh pad <'ww> ham-sālārīh ayāb ōy ī ∵ dēn-āgāhtar

RAF.6. pursišn

6.1 mard ēw kē[3] duxt ēw pad duxtarīh pad ō mard dahēd ēg-iš sālārīh pad kē

passox

6.2 pad ōy kē-š awiš dahēd

RAF.7. pursišn

7.1 mard ēw kē duxt ēw [G] pad duxtarīh bē zan ēw dahēd sālār kē

passox

7.2 ziyānag šōy ast sālārīh ud zan nē[4] bē ō šōy ī zan barēd[5]

{agar ziyānag} ud agar ziyānag xwēš-sālār-ēw sālārīh pad ziyānag

RAF.8. pursišn

8.1 zan ēw kē duxt ēw pad duxtarīh frāz ō zan ēw dahēd sālār {pad} kē

passox

8.2 čiyōn man dānam ziyānag [326/165a] duxt pad duxtarīh bē dādan nē pādixšāy

RAF.9. pursišn

9.1 zan ēw kē-š sālārīh pad mard ēw ān mard pādixšāy ka ān zan pad sālārīh bē dahēd

ayāb ka az gētīy bē šawēd gōwēd kū-m tō pad tan ī xwēš sālār ud pādixšāy kerd hē pādixšāyīhā-zan[6] bawēd ayāb nē

passox

9.2 čiyōn man dānam sālār ī[7] gumārdag sālārīh ō[8] kas dahēd nē pādixšāy

ud ka kerdag ayāb bawīdag w sālārīh xwēš ō zanān pādixšāy[9] dādan

ud ka ān kē-š awiš dahēd bē mīrēd abāz ō bun šawēd

ud ka-š pad tan ī xwēš sālār ud pādixšāy kunēd[1] ud šōy kunēd pādixšāyīhā-zanīh[2] xūb bawēd

---

1 TD <'s->, G torn.
2 Not TD.
3 G; TD ka.
4 rāy.
5 <YDLWNx1>.
6 TD pādixšāy zan, G pādixšā-zanīh.
7 TD sālārīh.
8 TD <KN Y>.
9 G pādixšā, TD pādixšāy/īhā.

RAF.10. pursišn

10.1 mard ēw kē duxt ēw purnāy pad zanīh ayāb pad sālārīh bē ō mard ēw dahēd ∵

duxt nē ham-dādestān sālārīh bē ōy [G] dād bawēd ayāb-iš sālārīh pad kē

passox

10.2 čiyōn man dānam [327/165b] zanīh ∵ bē pad ham-dādestānīh ī duxt tā nē bawēd ∵

sālārīh ǰud az ham-dādestānīh ī duxt ēnyā pādixšāy būd tā pid zīndag hamē ka-š abāyēd abāz[3]

pādixšāy stad[4] ∵

ud pas az pidar kas abāz stad[5] ∵ nē pādixšāy

pursišn

11.1 zan kē-š sālārīh pad mard ēw ud ān mard bē mīrēd u-š pad sālārīh bē kas nē dahēd

ud ān zan pad tan ī xwēš sālār ud pādixšāy nē kunēd[6]

ud ān zan pas az ān šōy kunēd

ān mard ān zan pādixšāy ayāb nē

passox

11.2 čiyōn man dānam

ka ān sālār bē[7] mīrēd sālārīh ī ān ∵ zan abāz ō gētīy-sazāgīh estēd

ān ī sazāgtar sālārīh[8] ī ān zan

ka pad sālārīh[9] šōy kunēd ēg-iš pādixšāy-zanīh xūb bawēd

pursišn

12.1 mard ēw ka duxt ēw ī 3-sālag pad zanīh bē ō mard ēw dahēd [328/166a] ∵

ān duxt bē ō purnāyīh rasēd gōwēd kū pad zanīh ēd mard nē ham-dādestān ham

sālārīh pad kē ∵

ka ān mard gōwēd kū bē ka zan ī man bawē[10] tā-t ō kas nē daham

ān duxt pādixšāy ka sālār gīrēd ka šōy kunēd pādixšāy-zanīh bawēd ayāb nē

passox

12.2 čiyōn man dānam

---

1 <x1> 2x.
2 pādixšāy-.
3 <’p̄’c> 1x.
4 <-x2d>.
5 <-x2y>.
6 <-x1> ++.
7 Not G.
8 G sālār.
9 sālār.
10 TD <-yD Y>, G <-’>.

zanīh nē bawēd sālārīh dād bawēd

ud ka-š pid zīndag-drahnāy abāz nē stānēd[1] pas az pid sālārīh pad ōy kē-š awiš dahēd ∵

ud ka gōwēd kū agar zan ī man nē bawē[2] ā-t pad šōy nē daham pādixšāy

ka šōy pad daštān-māh pad zanīh wizārdan ham-dādestān ud ziyānag nē ham-dādestān wināh ī daštān-māh ziyānag ōh bun

RAF.13. pursišn

13.1 duxt ēw ī ∵ aburnāy kē tan pad zanīh bē ō mard ēw dahēd ∵

ka frāz ō purnāyīh rasēd pādixšāy ka az ōy abāz estēd [329/166b] šōy kunēd

ud ān mard pādixšāy-zanīh bawēd ayāb nē

ud tā čand-sālag ka tan pad zanīh bē ō mard ēw dahēd abāz pādixšāy estēd

passox

13.2 čiyōn man dānam

ka ō purnāyīh rasēd ka-š hambun-iz padiš nē estēd[3] abāz estādan pādixšāy ∵

ka šōy kunēd ∵ pādixšāy-zanīh bawēd ∵

ka-š 9 sāl[4] bawēd[5] pad tan mad estēd pad sālārīh ī dādestānīg tan pad zanīh bē dahēd

pas az ān abāz estēd nē pādixšāy

RAF.14 pursišn

14.1 duxt ēw ī 9-sālag ka pad zanīh bē ō mard ēw dahēd

ka 15-sālag bē bawēd pādixšāy ka az pašn abāz estēd[6] mard ēw didīgar zan bawēd

ka abāz estēd ēg-iš wināh andar ān mard čē

ān mard ī didīgar pādixšāy zan ayāb nē

passox

14.2 čiyōn man dānam

9-sālag [330/167a] ka pad tan mad estēd

pad ham-dādestānīh sālār ī[7] dādestānīg[8] ∵ tan pad zanīh bē ō mard ēw dād

az zanīh ī ān mard[9] ⌈ abāz estādan nē pādixšāy

agar ⌉[10] abāz estēd sāl-drahnāy[1] ∵ padiš uzīhēd margarzān .

---

1 <-x1>.
2 Both? <-yD>.
3 <-t'>.
4 G <-ŠNT>, TD <-s'łk'>.
5 Not G.
6 TD then mard estēd.
7 TD sālārīh, G torn.
8 Not G.
9 TD <mlt'>.
10 Not TD; G abāz estādan nē pād[...].

RAF.15. pursišn

15.1 zan ī purnāy ka tan pad zanīh bē ō rēdag ēw ī aburnāy dahēd ayāb[2] 10-sālag ∵
ān rēdag ān zan pad zanīh bē padīrēd
ka purnāy bē bawēd az pašn abāz estēd[3] pādixšāy[4] ayāb nē
passox

15.2 čiyōn man dānam
ka ziyānag tan pad zanīh pad sālārīh[5] dādestānīg ∵ bē dād[6] ziyānag abāz estādan nē pādixšāy
ud rēdag ka ō purnāyīh rasēd u-š hambun-iz abar estād[7] abāz estād nē pādixšāy
ud rēdag ka ō purnāyīh rasēd u-š hambun-iz (abar)[8] nē estād abāz ∵ estād pādixšāy ∵

RAF.16. pursišn

16.1 zan ēw ī purnāy kē tan pad zanīh bē ō mard ēw ī purnāy dahēd ∵
az ān mard abāz bē estēd ēg-iš wināh ud tāywān[9] ī andar ān mard čē ∵
ayāb [331/167b] zan gōwēd kū tan pad zanīh bē ō tō daham pādixšāy ka zan ōy nē bawēd ∵
passox

16.2 čiyōn man dānam
ka pad sālārīh ī[10] dādestānīg tan pad zanīh bē dād az ān mard abāz estādan nē pādixšāy
ud ka abāz estēd zanīh ī[11] ān mard nē kunēd bē ka (pad) ham-dādestānīh ī mērag abāz estēd ēnyā[12]
pad gyāg tanābuhl ud pad sāl-drahnāy margarzān ∵
ka gōwēd kū zan ī tō bawam pad sālārīh[13] dādestānīg[14] estēd 3 bār abāyēd zayistan[15] ∵
ka čahār bār bē xwāst ∵ ziyānag nē pādixšāy ka-š zan (nē) bawēd
ka[16] zan nē bawēd sāl-drahnāy margarzān bawēd

RAF.17. pursišn

---

1 G only sāl?
2 A. *ēwāz.
3 TD <YATWNyt'>.
4 TD *pādešāh* eol.
5 A. (G?) sālār ī.
6 Both <-tn'>.
7 TD estēd. 2x $$
8 G <OD>.
9 <t''w'n'>.
10 sālār ī,
11 TD <∵>.
12 G <'gyny'>.
13 TD; A (G) sālār ī.
14 TD dādestān.
15 <z'stn'>.
16 G ka-š.

17.1 zan ēw ī[1] ǰud az āgāhīh ī pidar abāg mard ēw pašn kunēd kū-m tan pad zanīh ōh tō dād
pas ka pidar āgāhīh bawēd gōwēd kū az[2] ēn mard abāz est[3]
pādixšāy ka pad framān ī pidar abāz estēd [333/168a] zan ī mard ēw ī didīgar bawēd
ān mard ān zan pādixšāy[4] ayāb nē
passox

17.2 čiyōn man dānam
ka-š sālārīh pad pidar bē ka pad ham-dādestānīh ī pidar gōwēd ēg-iš[5] abāz estādan pādixšāy ∵
čē ka nē pad ham-dādestānīh ī pidar gōwēd pašn ī pad zanīh nē bawēd .

RAF.18. pursišn

18.1 zan-ēw ka-š šōy bē mīrēd
az ān šōy frazend xwāstag nēst ud ān zan xwāstag ā-š ast ∵
ān zan pas az ān bē mīrēd frazend nēst
ān xwāstag brād xwēš ayāb ān ī šōy rāy
az ān xwāstag stūr abāyēd gumārdan
passox

18.2 ⌈ čiyōn man dānam ⌉[6]
andar dēn ēdōn paydāg
kē zan rāy čiyōn sālār ō šōy dād u-š xwāstag-ēw frāz ōy[7] dād (ud) zan xwāstag (ī) frāz az ān šōy
xwēš
čiyōn mard widerān bawēd tā zan zīndag w uzēnag-ēw xwēš az ān xwāstag frēzwān kerdan
čiyōn zan bē mīrēd xwāstag pad stūrīh pad nabānazdišt ī[8] šōy rasēd
ō brād ī zan tis-iz ∵ nē rasēd [332!/168b] nē pad xwēšīh ud nē pad stūrīh

RAF.19. pursišn

19.1 mard ēw kē duxt ī xwēš rāy gōwēd kū-m pad tan ī xwēš sālār[9] ud[10] pādixšāy kerd hē[11]
duxt purnāy ayāb aburnāy ēg-iš sālārīh pad kē
passox

---

1 G kē.
2 TD kū-m.
3 TD estēd.
4 TD *pādešāh*.
5 For ēnyā?
6 Apparently not in G torn.
7 A.; TD <OL>.
8 TD <b'nzyšt'd>.
9 TD sālārīh.
10 TD -īh ī.
11 G <HWEt>, TD <HWEm>.

19.2 čiyōn man dānam

ka duxt purnāy ud gōwēd kū-m pad tan ī xwēš sālār ud pādixšāy kerd hē sālārīh bē ō ham[1] ∵ duxt rasēd

ka duxt aburnāy ān gōwišn pad tis nē dāštan ∵

RAF.20. pursišn

20.1 mard ī kē duxt ī xwēš ayāb xwah ī xwēš pad zanīh andar abāyēd awēšān nē ham-dādestān hēnd

ān mard pādixšāy awēšān pad stahm[2] pad zanīh kerdan

ka kunēd kerbag ī xwēdōdahīh bawēd ayāb nē

passox

20.2 čiyōn man dānam

xwah ayāb duxt pad ān ēwēnag pad stahm zan kerdan pādixšāy

ka kunēd zanīh xūb kerbag ī xwēdōdahīh ōh bawēd

ka šōy nē ham-dādestān kerdan nē pādixšāy ud wināh

RAF.21. pursišn

21.1 mard ēw[3] az gētīy[4] bē šawēd u-š xwāstag was [334/169a] ast u-š zan frazend nēst

ka ōy rāy stūr gumārēnd xwāstag hamāg ōy stūr xwēš ayāb čand stūr xwēš[5] ∵

abārīg čiyōn abāyēd kerdan

ud ka zan gumārēnd ham ēdōn bawēd čiyōn mard[6] ayāb nē

passox

21.2 čiyōn man dānam

xwāstag hamāg ōy stūr pad stūrīh abāyēd dāštan tā pus zāyēd ō 15-sālagīh rasēd

pas xwāstag pad xwēšīh ō[7] ān pus abārīg[8] frazendān pad stūrīh zād estēnd rasēd ∵

ka mard ka-š abar stūrīh zan kerd ham[9] ēdōn abāyēd dāštan čiyōn zan ∵

RAF.22. pursišn

22.1 mard ēw kē az gētīy[10] bē šawēd u-š duxt ēw ayāb xwah ēw ast u-š xwāstag was ast

ān xwāstag hamāg awēšān xwēš ayāb čand ∵

---

1 Rather than <AM>?
2 <sthmb>.
3 TD <HNA; G <...t>?
4 G <-’’>.
5 xwad.
6 TD <mlt'>.
7 ī ōy.
8 TD abārīgīh.
9 TD <HWEm>; G torn.
10 Both? <-’’> +.

ān ī abārīg čiyōn abāyēd kerdan

ka az awēšān frazend zāyēd ān xwāstag abar awēšān pad xwēšīh mānēd ayāb pad stūrīh

passox

22.2 čiyōn man dānam

ka [335/169b] duxt ayāb xwah az ān ī ayōgēn xwāstag hamāg ān y ayōgēn pad stūrīh abāyēd dāštan ∵

ud ān pus ayāb frazendān az ān ayōgēn zād[1] hēnd[2] abāyēd dāštan

ka-iz duxt ayāb ∵ xwah az ān kē-š stūrīh pad sazāgīh awiš rasēd ka-šān gumārd estād hamgōnag[3] ∵

RAF.23. pursišn

23.1 mard ēw kē[4] az gētīy bē šawēd u-š zan ēw ast u-š xwāstag was ast

ān xwāstag hamāg ān zan xwēš ayāb čiyōn ∵

ud agar (az) ān ∵ zan pas az ān frazend zāyēd ān xwāstag hamāg awēšān frazendān xwēš

ka frazend nē zāyēd ud bē mīrēd ān xwāstag čiyōn abāyēd kerdan

passox

23.2 čiyōn man dānam

xwāstag hamāg pad stūrīh abāyēd dāštan

ka az ān zan pus zāyēd ∵ ō 15-sālagīh mad xwāstag bahr ēw ī pusarān ziyānag pad stūrīh abāyēd dāštan ∵

ud pardaxt ān pus [336/170a] abārīg frazend pādixšāy ī ān ī mard ān abāyēd dāštan

ān az ān zan pas az bē-widerišnīh ī ān mard zād ham-ēdōn bawēd čiyōn ka az ān mard zād[5] hē[6] ∵

agar ziyānag bē mīrēd u-š frazend aziš nē zād[7] ān xwāstag ī pad stūrīh ān mard estēd pad stūrīh ō ōy ī[8] sazāgtar rasēd

RAF.24. pursišn

24.1 stūr ī[9] gumārdag ēn kū pad čand gyāg šāyēd pādixšāy

ka pad stūrīh zan rāy[10] kunēnd[11] ayāb ka zan rāy kunēd ud bē mīrēd ān xwāstag ō ∵ kū šawēd

ka pad stūrīh zan kunēd ān xwāstag pad frazendān pad xwēšīh mānēd ayāb pad stūr[1] ∵

---

1 TD <-yt'>.
2 G <HWnd>.
3 TD <hmgwk'>, G torn.
4 A. (G) ka.
5 TD *zā'id* eol.
6 <-''>.
7 <-yt'>.
8 A.; not TD.
9 TD stūrīh.
10 nē 3x.
11 TD <-d>, G <-x2d>.

ud az bunīh ka gumārēnd xwāstag ēw stēr[2] <y'š>[3] ayāb wēš

ud ka ēw stēr čiyōn abāyēd gumārdan kū abar stūrīh stūr[4] zan kunēd ayāb xwāstag pad stūrīh dārēnd passox ∵

24.2 čiyōn man dānam

ka mard gumārd hē[5] pad [337/170b] was stūrīh šāyēd ka zan pad ēk šāyēd

ka xwāstag bē nē abesīhēnēd pādixšāy ka abar stūrīh zan rāy kunēnd

ka bē mīrēd abāz ō sazāgīh estēd kerdag ān ī sazāgtar ōh gumārēnd

ka abar stūrīh zan kunēd[6] stūrīh raft

pus ō 15 sāl mad xwāstag pad xwēšīh ō ān pus

ud abārīg frazendān andar stūr[7] ēd-iz pad ∵ stūrīh ō ān ī zan rasēd

az bunīh ka stūr gumārēnd dastwarān[8] {bē ō} čiyōn-išān[9] bē ōh wizōhišn[10] ō dānišn rasēd[11] kū pad stūrīh ēn sazāgtar

u-š sazāgīh muhr[12] ī ēwar āwāšišn[13]

pas az ān mowbed[14] gumārd bē agar⌈ gōwišn gōwišn ⌉[15] u-š xwāstag pad stūrīh frāz gīrišn zan kunišn

ud ka abar stūrīh zan kerd pus ō[16] purnāyīh[17] mad ham-ēdōn bawēd čiyōn azabar-nibišt

RAF.25. pursišn

25.1 zan ēw abar stūrīh gumārēnd pādixšāy ka abar stūrīh šōy nē kunēd ∵

ud ka šōy nē [338/171a] kunēd ud bē mīrēd xwāstag ō kū šawēd ∵

ud ka abar stūrīh šōy kunēd xwāstag abar frazendān ī ōy pad xwēšīh abar mānēd ayāb pad stūrīh ∵ passox

25.2 čiyōn man dānam ka gādār grift šōy nē kerd[18] ∵ pādixšāy ka šōy nē kunēd

---

1 stūrīh.
2 TD <st~~wlyh~~ ÿl>.
3 TD <y'š>, A. (G) <y's>.
4 Not G.
5 Both <-''>.
6 <-x1>.
7 stūrīh?
8 TD <dstwl->.
9 TD <cyyw š'n>, A. (G) <wcyyw š'n>; Sh *wizīnišn.
10 <wc'šn'>.
11 rasišn.
12 TD <sc'k wmwdl>.
13 G <HTYMWN'šn'>, TD <HT' YMRRWN¨sn'>.
14 A. <mywpt'>, TD *mowbed* eol.
15 G <HT gwbšn' YMRRWNšn'>, TD <HT' YMRRWNšn'>; Sh. āwāšišn?
16 Not TD.
17 Both <pwln'kyh>.
18 T <-WNt'>.

agar frazend nēst bē mīrēd xwāstag abāz ō sazāgīh estēd

ān ī sazāgtar pad stūrīh gumārišn

xwāstag pad stūrīh frāz gīrišn

abārīg ēdōn bawēd čiyōn pad čand gyāg nibišt ∵

ka abar stūrīh[1] šōy frazend zāyēd tā ka frazend {zāyēd tā ka} frazend ō purnāyīh rasēd ēg pad xwēšīh ō kas nē rasēd čiyōn pad čand gyāg nibišt

RAF.26. pursišn

26.1 mard ēw ka stūrīh bē padīrēd[2] pādixšāy ka zan ī xwēš az zanīh bē hilēd[3]

ōy rāy pad stūrīh ān zan kunēd ka pus ēw purnāy ⌈ ōy rāy ⌉[4] būd pādixšāy ka ān abāz ō zanīh ī xwēš kunēd ∵

ud ka [339/171b] xwāstag was ast ān frazend rāy ān xwāstag pad xwēšīh abar mānēd ayāb pad stūrīh

passox

26.2 čiyōn man dānam

ka pad ham-dādestānīh ī ziyānag ēdōn ∵ gōwēd kū

tā pus zāyēd purnāy bawēd ⌈ pad stūrīh zan ī wāhmān

ka pus ēw zāyēd pas ⌉[5] ān pādixšāy pad pādixšāy-zanīh abāz ō xwēš[6] kunēd

xwāstag pad xwēšīh bē ō ān pus rasēd[7] andar ham stūrīh ī ōy zād ud purnāy būd

RAF.27. pursišn

27.1 ka mard xwāstag[8] 2-1000 pad stūrīh bē ō mard ēw dahēd ∵ ān mard abar stūrīh ī ōy zan kunēd ān xwāstag pad frazendān ī ōy pad xwēšīh mānēd ayāb pad stūrīh

passox

27.2 čiyōn man dānam

ka pus zāyēd 15-sālag bawēd pad xwēšīh ∵ ud tā pus (ō) 15-sālagīh[9] rasēd pad stūrīh

RAF.28. pursišn

28.1 stūr ī būdag ayāb ēd (ī) zan ī xwēš ayāb duxt ayāb xwah dādestān ham-ēdōn ayāb [340/172a] ayōgēnān[10]

---

1 TD stūr, G torn.
2 <-x1>.
3 <-yt'>.
4 Not TD.
5 Not G.
6 TD *xwīš* eol.
7 TD *rasīd* eol.
8 <NKSYA>.
9 TD <-s'lk'>, G torn.
10 TD; G ayōgēn.

pādixšāy hēnd ka pid rāy ayāb brād rāy stūr gumārēnd ud xwad šōy kunēnd

passox

28.2 čiyōn man dānam

az hērbedān ōwōn āšnūd

ka zan mad hamē būdag ayōgēn nē pādixšāy bē ka xwad[1] ayōgēnīh kunēd

(pad) pādixšāy-zanīh ō kas nē pādixšāy dādan[2]

ka dahēd pad sāl-drahnāy margarzān bawēd

RAF.29. pursišn

29.1 mard ēw kē[3] zan ēw ī wad ī a-burd-framān ast ān mard gyāg-ēw bē šawēd ōy tan bē ō an-ērān dahēd

čand bār abāz[4] an-ērān xufsēd wināh ī garān kunēd ∵

ān mard ān y zan pādixšāy dāštan ayāb bē[5] hišt[6]

ud ka ān zan wināh kunēd ān mard wināh ast ayāb nē

passox

29.2 čiyōn man dānam

ka gādan ō an-ērān dād ka ziyānag ham-dādestān bawēd bē hišt ∵ pādixšāy

ud ka (nē?) hilēd[7] meh-dādestānīh rāy pad ēn menišn kū wināh kem kunēd <YAYTN't> pad

[341/172b] zanīh ōh ∵ dārēd ēg pādixšāy

ud daštān-māh nē pādixšāy wizārdan

ka bē hilēd[8] az ān čiyōn guft estēd kū ka[9] hambun-iz bīm ī pad tan ayāb bīm ī pad ruwān ast bē

pādixšāy hišt

29.3 ēw-imān[10] ēn-iz guft estēd kū

ka gādan ēw bār ō mard ī kasān dād tan ud ruwān harw dō bīm ī ēwar dārišn

29.4 ud ka ziyānag pas wināh ∵ kunēd ō bun ī šōy nē bawēd

bē ān-ēw ka-š abāz tuwān dāštan u-š abāz nē dārēd

29.5 ka ziyānag az wināh bē petīt bawēd daštān-māh pādixšāy wizārdan

pursišn

30.1 mard ēw[1] kē kōdak ēw[2] ī 10-sālag ast

---

1 xwēš.
2 TD *dādan* eol.
3 TD ka.
4 G <'p̄'[...]>.
5 TD + *hilīd* eol.
6 <-x2y> 3x.
7 <-x1>.
8 <-yt'>.
9 TD <MNW \AMT/>, G <M[..]>.
10 <'y m'n>.

ud ān mard gyāg[3] ēw bē šawēd

ud ān kōdak pad sālārīh bē ō mard ēw ī weh-dēn dahēd

ud ān kōdak framān ī ān mard nē barēd[4] ud an-ēr bē bawēd

pidar wināh ast ayāb nē

30.2 passox

čiyōn man dānam

wināh nē bawēd

RAF.31. pursišn

31.1 xānag ēw ī wazurg u-š tāg [342/173a] ēw[5] pad bun ī xānag

u-š mard pad bun ī ān tāg bē widerēd

ān xānag hamāg rēman bawēd ayāb nē

passox

31.2 ka tāg pēš nē kerd estēd ∵ abāz ō ēn xānag ka bun pad ǰud-mānišnīh[6] kardag

ēg[7] hamāg ēdōn bawēd čiyōn xānag

RAF.32. pursišn

32.1 nasāy ī pad sag dīd[8] abāyēd dāštan kadār

passox

32.2 ka nasāy pad gyāg ī an-ērān bē ka paydāg kū sag dīd tā nē[9] pad sag dīd dārišn ∵

⌈ ud ka pad gyāg ī ērān bē ka paydāg kū sag dīd tā nē sag dīd dārišn ⌉[10]

ka pad gyāg ī ērān bē ka paydāg kū sag nē dīd tā pad sag dīd dārišn

pad harw dar ēw ka sag ōh nimāyišn xūbtar

RAF.33. pursišn

33.1 nasāy ī an-ērān kadār

passox

33.2 čiyōn man dānam

nasāy ī awēšān kē pad abar-zanišnīh ō Ērān šahr āyēnd ud ēd kē andar mānēnd

---

1 G <HD>.
2 TD <HD>.
3 <j'k>.
4 <-x1>.
5 Not TD.
6 <-mynšnyh>.
7 ayāb.
8 TD + *awāyīd* eol.
9 ŠnŠ. *ēnyā 2x.
10 Not G.

ka xwadāy ī hu-dēn mad ud andar xwadāyān nē framān-burdār [343/173b]

kē[1] dādestānōmandīh ī pad wizīr ī hu-dēnān nē kerd estēd

ō nūn[2] ka xwadāy ī dēnīg nē mad estēd pad wizīr[3] ī dādwar ī dēnīg nē estēd

RAF.34. pursišn

34.1 mard ēw ka pad pišag bē šōyēd pas az ān rēš abar handām ēw paydāg bawēd paymānag čand ud kū šāyēd

passox

34.2 ka andar ham rōz ayāb didīgar rōz paydāg bawēd[4] abāz abāyēd šustan[5]

ud ka pas paydāg bawēd sāmānag ēw nē dānam bē ka paydāg bawēd kū pēš az šustan bawēd

RAF.35. pursišn

35.1 mard ēw kē andar 9-rōzag bē šust u-š rēšag andar sar ayāb rēš-ēw ī hušk hambun-iz ast šāyēd ayāb nē

passox

35.2 nē šāyēd čē ēdōn bawēd čiyōn pad baršnūm

RAF.36. pursišn

36.1 kār ī andar 9-šabag mehmānīh kadār

passox

36.2 ka zan {ayāb?} harw čē ast kār ēw pad mehmānīh nē pādixšāy kerdan

RAF.37. pursišn

37.1 mard ēw[6] hērbed kē nasāy [344/174a] ēw az āb bē āwarēd yazišn pādixšāy kerdan ayāb-iš ōh abāyēd šustan

passox

37.2 ka xūb ēdōn bē āwarēd čiyōn guft estēd yazišn pādixšāy kerdan

bē pad ēč ēwēnag šāyēd xōg[7] ī nēk rāy bē šōyišn

RAF.38. pursišn

38.1 nasāy ka andar āb wišuft estēd ān ī šāyēd bērōn bē āwarēnd ān ī nē šāyēd[1] dādestān čē

---

1 <MN>.
2 <'wKON>?
3 TD <wcl>.
4 TD <byt'> eol.
5 G <HLWLWN'tn'>.
6 <HD>.
7 TD <hwk:'>, G torn.

passox

38.2 ka andar āb ī armēšt 9 gām frāy[2] nēst ayāb andar čāh wišuft estēd

tan[3] bē ka hamāg bē āwurdan šāyēd ēnyā ham-gōnag pad gyāg hištan[4] weh ∵

ka āb ī rawāg ān ī šāyēd āwurdan čiyōn guft estēd bē āwarišn

RAF.39. pursišn

39.1 āb ī armēšt ka-š čarbišn andar gumēxtēd tā čand kū ān gyāg pāk bē bawēd ān y āb tā čand-drahnāy a-kār

passox[5]

39.2 čiyōn man dānam

paymānag nē āmār[6]

čē ka āb ī wazurg ud was-pahnāy drahnāy was tā ō ān gyāg kū ∵ ēwar dānēd kū čarbišn nēst ayāb pad karbās[7] [345/174b]

čiyōn hērbedān pad-uskār guft uzmāyišn kunēd

čiyōn pad uzmāyišn paydāg bawēd abāyēd dāštan

RAF.40. pursišn

40.1 ka pad dašt ēw ayāb wiyābānīg nasāy ēw az āb bē āwarēnd ān gyāg bē pādixšāy hištan[8] ayāb čiyōn abāyēd kerdan

passox

40.2 ka az bīm ī āb bē barēd[9] bē ka sag nimāyēd pad dō tan barēd tā

pad tan ēw nē pādixšāy barēd

RAF.41 pursišn

41.1 mard ēw[10] ka tanīhā gyāg ēw[11] frāz rasēd nasāy ēw ān gyāg estēd bē pādixšāy hištan šudan ud mard ud sag ānīdan[12]

passox

41.2 ka kas ān gyāg[1] nēst ka nišīnēd bīm ī tan ayāb a-xwarišnīh w ayār xwāstan pādixšāy

---

1 TD *šāyad* eol.
2 <pl'yD>.
3 G <YKOYMWNtn'>.
4 TD <ŠBKWNštn'>, G torn.
5 TD {~~āb ī armēšt ka-š čarbišn andar gumēxtēd~~}.
6 G; TD <'hml>.
7 G; TD <klb'yh>.
8 TD <ŠBKWNštn'>, G torn.
9 <-x1> 2x.
10 <HD>.
11 TD ī.
12 G <-t'>.

RAF.42. pursišn

42.1 dašt ēw ī wazurg pad ēw-kardagīh ∵ āb dārēd ud nasāy ēw[2] mayān ōbadēd čiyōn bē abāyēd barēd[3]

passox

42.2 čiyōn man dānam

pad abē-bīmīh ud abē-mayānīh[4] ī ōy frāz rasēd čiyōn-iš weh tuwān āwurdan

ēdōn (ī) tā ka az āb abar nē [346/175a] āwarēd nihādan ud kešīdan pādixšāy ∵

ka-š tuwān wināh nē dānam

RAF.43. pursišn

43.1 čāh ēw kē ka andar ātaxš-gāh ēw andar paymānag

u-š az nasāy ud čarbišn andar gumēxt estēd

ān ātaxš pad ham-gyāg pādixšāy dāštan ayāb čiyōn abāyēd kerdan

passox

43.2 ka šāyēd ka ātaxš bē barēd[5] bē nē {barēd bē nē}[6] hanǰābēnd ud pad ǰud-gyāg dārēnd pad paymānag

ī 30 gām ī az čāh bē abāyēd burd[7] ∵

ud agar ka az[8] ān gyāg bē barēnd[9] bē hanǰābēnd tā nē šāyēd

ka 3 gām ast ham-gyāg bē abāyēd hišt[10]

andar paymānag ī 30 gām ī čāh yazišn kerdan ud drōn yaštan nē pādixšāy

RAF.44. pursišn

44.1 čāh ēw[11] ka az bun tā sar hamāg āgur[12] kerd estēd u-š sag ēw andar bē mīrēd u-š handām-ēw abāz

ō āgur estēd ān čāh dādestān čē

passox

44.2 ka čāh čarbišn andar nē gumēxt estēd ∵ sag abar āwarēnd ka ān āgur ēw bē āhanǰēd abārīg pāk

RAF.45. pursišn

---

1 <j'k>.
2 <HD>.
3 TD <-x1>, G torn; A. *<-x2>?
4 <'p̄d m->.
5 <-x1> +.
6 TD.
7 A. (G) <-x2>, TD <-x1>.
8 Not G.
9 <-x2>.
10 <-x2>.
11 G <HD>.
12 <'kwl>.

45.1 āb ī [347/175b] tazāg kē-š nasāy andar wišuft estēd mardōm ēw kē pēš ī ān nasāy āb xwarēd pad paymānag ī čand kū rēman nē bawēd

passox

45.2 9 gām abar ud 3 gām azēr ud 6 gām abārīg pahnāy

RAF.46. pursišn

46.1 wisēy ī andar pusyān sag čiyōn abāyēd nimūdan

passox

46.2 čiyōn man dānam

sag rasan pad grīw kerdan ud kārd ēw[1] pad ān rasan bastan sag andak ēw <'wštn'>[2] tā pusyān bē darrēd pas wisēy nimūdan

RAF.47. pursišn[3]

47.1 hixr ī murdagān kadār

passox

47.2 ān ī andar bē-widerišnīh[4] ēw[5] ud ēd čē pas az marg bē āyēd

RAF.48. pursišn

48.1 nasāy ī pad a-wināhīh xwarēnd kadār

passox

48.2 ān ī andar dārišn

čiyōn ka uzwān ayāb dahān gyāg-ēw pad dandān gīrēnd

ayāb xwarišn-ēw ī garm xwarēd[6] ud ōbārēd

RAF.49. pursišn

49.1 mardōm ēw kē dandān frōd šawēd tā čand āb nē abāyēd xwardan

passox

49.2 čiyōn man dānam

šabān-rōz ēw

RAF.50. pursišn

50.1 nasāy ī andar hazzān tā čand ān hazzān pāk bē bawēd

---

1 TD <HD>, G <HNA>.

2 Sh (?) hangēxtan.

3

4 G <-wtyl'n'yh>.

5 <HD>.

6 TD <OŠTENyt'>, G <OŠT'ENd>.

passox [348/176a]

50.2 ka az nasāy pāk bē būd pas az ān 50 sāl ōh abāyēd

RAF.51. pursišn

51.1 mard ka pad zan ī xwēš zaxm[1] kunēd ud kōdak bē abganēd ān mard wināh čand

passox

51.2 margarzān bawēd ∵

RAF.52. pursišn

52.1 mard ēw kē kustīg bē wišāyēd andar sāl pad petīt bawēd bīm ī tan rāy[2] kustīg rāy bastan nē šāyēd

pas az ān wināh kam kunēd ud abārīg kār ud kerbag tuxšīdār ud xwēdōdahīh kunēd

ud abārīg kār ud kerbag harw čē šāyēd kunēd

ān kār ud kerbag xwēš bawēd ayāb nē ∵

ud[3] ka bē mīrēd ān nasāy ī ōy ō āb ud ātaxš barēnd[4] (pad) stahmb ā-š dādestān čē

passox

52.2 kār ud kerbag ī[5] kunēd[6] ōh[7] bawēd

u-š wināh ī wišād-dwārišnīh ō bun

ud ka nē šōyēnd ud nigān nē kunēnd[8] ka bē mīrēd petītīgīhā estēd pādifrāh ī 3-šabag kunēnd[9] ud ō dōšox nē kunēnd[10] ∵

ud[11] ka-š bē šōyēnd ud nigān kunēnd[12] būd kē[13] guft kū pad wināhgārīh andar estēd ∵

ud pad a-tuwānīgīh[14] abāz nē estēd būd kē guft kū petītīg [349/176b] kār

man ēdōn dānam kū-m[15] ān-čiyōnīh[16] margarzān pas az marg ō[17] bun hamē bawēd

pad paygām[18] bē ō kas ēw guft kū

---

1 <z'hm>.
2 G torn.
3 G.
4 T <-x2d>.
5 G.
6 G <WADWNx1>, TD <-WNyt'>.
7 TD + <∵>.
8 <-x2d>.
9 <-x2y>.
10 TD <-x2d>, G <-]x1>.
11 G 2x.
12 <-x2d>.
13 TD <MN>, G torn.
14 TD, G a-tuwānīg.
15 A. kū az, G torn.
16 - čiyōn-iš.
17 <OL>.
18 TD <pyt~~wm~~ \'m/>.

agar-im šōyēnd[1] ud nigān kunēnd[2] pad paygām[3] az man[4] ǰādag pēš ī[5] dastwarān pad petīt bāš ∵
ud ka pad ēn ēwēnag pad paygām[6] ī az ǰādag ī ōy pad petīt bawēd[7] petītīgīh[8] xūb
u-š pas az sē-šabag[9] sidōš ōh yazišn
abārīg kār ud kerbag čand tuwān ōh kunišn ∵[10]

RAF.53 pursišn

53.1 mard ēw kē kustīg bē wišāyēd andar sāl bē mīrēd ud az ān wināh pad petīt bawēd ān wināh bē šawēd ayāb nē

passox

53.2[11] ka andar sāl pad petīt bawēd kār ud kerbag pēš az ān kerd abāz rasēd
ud ān ī pas az ān ī petīt kunēd ōh bawēd •
ud ān ī pas az kustīg-wišādagīh ud pēš az petītīgīh[12] kunēd nē bawēd

RAF.54 pursišn

54.1 mard ēw kē dahān ī xwēš andarrōn pad dandān[13] frōd gīrēd ud xōn bē āyēd[14] [350/177a] ud ān xwarišn bē xwarēd ud ān pōstag bē nē abganēd[15] ā-š dādestān čē

passox

54.2 ēn-iš dādestāntar[16] kū ōy kē angust pad dandān[17] frōd gīrēd[18] pas-iz[19] šustan abāyēd

RAF.55 pursišn

55.1 mard ēw kē xwarišn ī garm bē xwarēd[1] u-š dahān bē sōzēd ud ān xwarišn bē xwarēd ayāb bē abganēd ayāb ābilag bē bawēd ān ābilag abāz bē nišīnēd ud drīst az dahān bē āyēd rēman bawēd ayāb nē

---

1 TD <-WNnd>.
2 <-x2y>.
3 TD <pytwm>.
4 TD + pad.
5 G.
6 TD <pyt'm>.
7 TD <-WNš>.
8 petītīg.
9 TD <TLTA>, G <3 \TLTA/>.
10 G.
11 Nir.23.7.
12 TD <ptytÿc\yk/yh>.
13 TD <PWME>.
14 TD <YHYTYWNyt'>.
15 <'pgynyt'>.
16 A. *dādestānōmandtar.
17 TD + *dandān*/.
18 TD <-y$_{\epsilon}$t'>.
19 G pas.

passox

55.2 čiyōn man dānam

rēman nē bawēd

RAF.56. pursišn

56.1 mard ēw kē abāg mard ēw ēk abāg did ǰang kunēnd[2]

ān ī[3] ǰang kunēd andar ān ǰang-kerd ōy ī did pad dandān gīrēd u-š nasāy bē xwarēd

ān ī pēšēn pad ān y nasāy xwardan rēman bawēd ayāb nē

passox

56.2 čiyōn man dānam kē pad dandān {nē?} gīrēd rēman ⌈ nē bawēd ⌉[4] nē-iz margarzān

RAF.57. pursišn

57.1 mard ēw kē an-ēr ēw ayāb rāhdār-ēw abar rasēd [351/177b] u-š pad tan ud xwāstag bīm az-iš ast

abāz tuwān dāštan ka pad dandān bē {ka} gīrēd

pad nasāy xwardan wināhgārīh bawēd ayāb nē

passox

57.2 pad ēč rāh nasāy pad nigerišn ǰōyīdan nē dastwarīhā ∵

RAF.58. pursišn

58.1 mard ēw kē ēk abāg did ǰang kunēd ān kē pēš kunēd wināh ud tāywān čē ud ān ī pas

ān ī pēš ka zaxm ud rēš kunēd ēg-iš wināh čē ān ī pas čē

ud ka az awēšān ēk rēš abar gōwēd kū ān ī didīgar pad dandān kerd dādestān-iš[5] čē

passox

58.2 čiyōn man dānam

pahikār ud nigerišn ud ka kū a-pahikār-rad warōmand

ud andar warōmandīh ēw harw kē pad gyāg ī xwēš estēd pad pahikār rad dārišn

58.3 ka ēk zaxm kunēd ud ān-iz ī didīgar kunēd ardīg-tōzišnīh[6] ēk pad did bē šawēd

ud nasāy kerdan ī zaxm ud kam kerdan bē ān ī ruwānīg čiyōn yazdān dānēnd

58.4 u-š ahmār ānōh pad-iš bawēd ēnyā dādwarān az ān čiyōn [352/178a] ardīg-tōzišnīh wizīr ēw pad-iš

nē kerd

čē ∵ dānistan nē šāyēd kū kē nasāy kerd ∵

58.5 ka pad ēn ēwēnag ∵ gōwēd kū-š pad dandān grift ham ud ēk gōwēd kū-m nē grift

---

1 TD *xwarēd* eol.

2 TD <-x2y>, G <-x2d>.

3 A. (G) + pas.

4 Not TD.

5 TD <DYNAyš>.

6 TD <'lcyk t->.

ud ēwāz paydāgīh ēw nēst ān gōwišn pad awestwār nē dārišn

RAF.59. pursišn

59.1 kōdak ēw ī 8-sālag kē zaxm[1] ayāb rēš ēw ayāb ziyān ēw pad mard ayāb pad kōdak ēw 8-sālag kunēd
ēg-iš wināh ud tāywān[2] čē

passox

59.2 čiyōn man dānam
ka zaxm kunēd yād ēw ∵
ka wēš zanēd kū yād ēw pas-iz[3] yād ēw tōzišn
ud ka wināh ī čiyōn margarzān kunēd frāy az yād ēw ō bun nē bawēd
tōzišn kunēd sālīg bē tōzišn

59.3 aburnāyīg wināh ēn-and ō bun ∵ bōdōzedīh kādyōzedīh[4] w
ud ēw-mōg-dwārišnīh ud drāyān-ǰōyišnīh[5] ud drōw-čāšišnīh
u-š tanābuhl ud margarzān ō bun nē bawēd

RAF.60. pursišn

60.1 mard ēw kē wēnēd kū mard ǰādūgīh ayāb margarzān ayāb anīy wināh ī garān kunēd [353/178b] ān
tis pēš ī kas abāyēd guftan
ud ka nē gōwēd y wināhīh bawēd ayāb nē •
ud ka gōwēd ∵ ā-š gugāyīh[6] nēst bōxtag nē šāyēd
pad gōwišn ī ān mard ēn mard warōmand abāyēd dāštan ayāb nē
ud ān mard abāg ēn mard[7] dādestān čē

passox

60.2 ka margarzān kunēd ayāb wināh ān kunēd ī margarzān az-iš bawēd
ayāb duzz ayāb gayg[8] pad rāh wēnēd ayāb dānēd kū pad rāh hēnd
hamē ka nē gōwēd nē pādixšāy ∵
abārīg harw ān wināh ī ka nē gōwēd u-š pad rāh ī nē dānist ziyān az-iš margarzān

60.3 ka tuwān ∵ paydāgēnīd nē paydāgēnēd rōšn nē kunēd
hāwand bawēd duzz (ī) ka-š drōš nē kerd estēd az darbušt bē hilēd
ud harw ān wināh ī ka garān[1] drōš nē kerd estād[2] hē ā-š nē tuwān būd hē kerdan ō bun

---

1 <zaxm> +.
2 <t''w'n>.
3 TD + <MN>.
4 kādyōzed.
5 TD drāyān ∵ jōyišnīh.
6 G <ywk's>.
7 Not TD.
8 <gyg>.

ān ī ka-š drōš kerd estād[3] hē ēg-iz-iš tuwān būd hē kerdan ā-š ō bun nēst

ka-š az darbuštīh bē hilēd harw ān wināh pad duzzīh kunēd ēg-iš ō bun [354/179a]

RAF.61. pursišn

61.1 mard-ēw kē an-ast ēw[4] abar mard ēw gōwēd wināh čē

passox

61.2 hamē ka dādwarān ēdōn gōwēnd ī-š gugāhīh frāz padīrēnd[5]

ān kē gugāhīh dahēd hāwand ka ēwāz ān-ēdōn[6] ēw[7] gōwēd ī-š ziyān ēw az-iš nēst

gōwišn ī duš-hūxt[8] ka-š ziyān az-iš ān ī bēd wināh

RAF.62.1 pursišn

62.1 mard ēw kē abāg zan ī xwēš pašn kunēd gōwēd kū frazend ī az tō zāyēd ham-bahr ud ham-xwāstag kerd hēnd ∵

ud pas az ān frazend ī az ān zan zāyēnd ān mard pādixšāy kū az frazendān ast kē xwāstag wēš dahēd ast ī kem[9]

duxt ī az ān zan zāyēd pidar pad šōy bē dahēd pas az pidar ān xwāstag bahr xwēš ayāb nē

passox

62.2 pusarān ud duxtarān bahr ī rāst xwēš ud ǰuttar kerdan nē pādixšāy

duxt ka zīndag pidar šōy kunēd pas-iz paymān ud dastwarīh rāy bahr bē rasēd

RAF.63. pursišn

63.1 nasāy ēw pad rāh ēw estēd pad ān [355/179b] rāh mardōm ī weh-dēn āyēnd šawēnd

ud pad ān nasāy tan ud wastarg rēman kerdan bīm

ayāb ān nasāy pad wišuft bīm[10]

sag ō nasāy nimūdan nē šāyēd ∵

ud dō tan nēst kē abar dārēnd

ān weh kē pad tan ēw abar dārēnd ayāb bē hilēnd[11] weh

passox

---

1 TD <dl'n> anticipating <dlwš>.
2 TD <-yt'> > <-'t'>.
3 TD <-yt'>.
4 <'w'st HNA>.
5 Both <-x2d>.
6 <ZK Y ->.
7 ShSh *an-ast-ēw.
8 <ywšhw' HT'>.
9 <km>.
10 TD <b'm>.
11 TD <-d> > <-x2d> + <-x2d> in margin.

63.2 pad gyāg bē hišt[1] pad tan ēw abar nē kerdan/griftan weh

RAF.64 pursišn

64.1 mard ēw kē pad nasāy abar mēzēd ān nasāy bē nē ǰumbēnēd[2] ⌈ rēman bawēd ayāb nē

ayāb pad zamīg mēzēd ō ān nasāy nē rasēd nasāy bē ǰumbēnēd ⌉ rēman bawēd[3] ayāb nē

passox

64.2 ka pas az ān (ī) mēzēd ō nasāy rasēd rēman nē bawēd

ka-š abar frōd mēzēd rēman ōh bawēd

pursišn

65.1 nasāy andar āb mardōm dast andar āb kunēd paymānag ī ān āb čand kū mardōm ēw rēman nē bawēd

65.2 passox

paymānag nē ahmār

čē hamē ka dast ayāb handām ēw andar āb kund[4] ud pēš kū dast az āb abar bē āwarēnd[5] nasāy ǰumbēnēd w[6] [356/180a] rēman ōh bawēd

pursišn

66.1 mard ēw kē abām bē mard ēw dahēd[7] mard az gētīy[8] bē šawēd

u-š zan ud frazend pad ham dūdag

ziyānag az mērag abām stad[9] abāz nē tōzēd

ka az gētīy[10] bē šawēd

ud pus duxt pad dūdag hēnd

ud mērag az pus abām abāz xwāhēd

ud pus nakkīrāy[11] bawēd gōwēd[12] kū-š man āgāhīh nēst

mērag ō[13] ham abām-dār gōwēd kū sōgand xwar kū pid tō ēn abām az man bē nē stad[14]

ud man ud abārīg xwāstag-dārān ī pid[1] ī man ēn xwāstag ō tō nē tōzišn ud[2] nē dahišn[3]

---

1 <-x2y>.
2 G <ZNE \bynyt/>.
3 Not G.
4 TD <kwnd> eol.
5 <-d>.
6 TD <\yw/mbynytn'> + <ywmbynytn'> in lower margin.
7 TD <dhyt'> both?!
8 <-’’>.
9 <-y˳t>.
10 <-’>.
11 Both <kyl’y>.
12 G; TD <YKOYMWNyt'>.
13 ī.
14 <-x1y>.

u-šān tōxtan[4] ud dādan nē ēwēn

mērag kē abām stad[5] gōwēd kū tō[6] war ēdōn warzēm kū

man ud abārīg xwāstag-dārān ī pid ī man az ēn tis āgāhīh nēst

pad dādestān čiyōn bawēd

passox

66.2 čiyōn man dānam

ēg-iš war ōh[7] warzišn kū pid ud mād ī man ēn abām az tō mērag nē stad[8]

ud amāh kē xwāstag-dār ī pidar ud mādar hēm[9] ēn abām ō tō tōxtan nē abāyēd

RAF.67 pursišn

67.1 mard ēw kē 200 drahm az mard ēw bē abāyēd stad[10] ud ān [357/180b] mard gōwēd kū-m nēst u-m dādan nē tuwān

ud mērag gōwēd kū-š ast ud framān dah tā[11] xānag bē wizōhēm

ud nēm ādānīh ī-š ast and-čand ī pad ān abām arzēd ēg ul stad[12] pādixšāy ayāb nē

passox

67.2 mard kē abām az mard abāyēd stad[13] bē pad framān ud wizīr ī dastwarān[14] tā pad xwāstag ī xwēš az xwāstag ī mērag stad nē pādixšāy

ka barēd[15] duzz bēd ayāb appar ∵

67.3 dādwarān wizīr ōwōn kunišn kū xwāstag az ēn[16] ī pad xānag ī mērag bē ka-š tis and pad mērag bē hilēd[17] kū-š az bar tā bar az margīh ud rištagīh bīm nēst tā pad stad ud burdan wizīr ⌈ nē pādixšāy pad-iš kerdan ⌉[18]

RAF.68. pursišn

---

1 A. (G) <AB'>; TD <ABRA>.
2 TD ī.
3 TD <YHBWNm \šn'/>; G + ud nē dahišn.
4 TD <t'p̄tn'>.
5 <-x1y>.
6 TD; G <L>.
7 <'w'>.
8 <-x1d>.
9 TD <HWE'm>, G <HWEm>.
10 <-x2y>
11 <YHBWN'd>.
12 <-x2y>.
13 <-x2y> +.
14 TD <dstwl'n'>, G torn.
15 <-x1>.
16 A. *<MNDWM>.
17 <-yt'>.
18 TD; G pad-iš kerdan nē pādixšāy.

68.1 mard ēw kē xwāstag pad mard ēw grawagān[1] kunēd ud abām stānēd[2] u-š padīrēd[3]
ud xwāstag and-čand pad ān xwāstag arzēd pad hunsandīh ī abām-dādār ⌈ pad mērag ⌉[4] grawagān kunēd
abām ēk az dō bawēd ∵ ∵
mērag ī abām-dādār xwāstag wēš [358/181a] pādixšāy xwāstan ∵
ayāb ka-š ān ∵ xwāstag ī grawagān bē abespārēd was u-š anīy tōzišn kunišn ayāb nē
passox

68.2 ka mērag xwāstag ī-š pad grawagānīh padīrift[5] andar ān rōz pad arz-mar pad bun ud waxš passandīd u-š bē grift
ka xwāstag az ān arz bē šawēd mard kē abām stad[6] w u-š xwāstag grawagān kerd
hamē ka bun pad ān xwāstag drīst
mard pad gyāg pad abām abāz dādan a-tuwānīg
ud grawagān-dār rāh ī[7] ō xwāstag ī-š pad grawagānīh bē padīrift ∵
bē ka tuwānīg tā bun ud waxš bē tōxtan dādestān ōh dahišn

68.3 čē ēdōn bēd[8] (ī) ka-š abām stad[9] hē[10] u-š grawagān nē dād hē
u-š pas-iz abām ud waxš ōh tōzišn pad čār ud tuwān

RAF.69. pursišn

69.1 mard ēw[11] ka abām abar u-š xwāstag nēst u-š abām bē dādan nē tuwān u-š zamān ō zēndān kunēd
dādwar ōy mard pad zēndān dāštan čand pādixšāy
ud pad bē hišt[12] pad čē ēwēnag bawēd
ud ka mard az pādīrānīh ī pad zēndān [359/181b] ka ō xwēš w zan ud frazend rasēd
u-š az margīh ud rištagīh bīm
čand pad zēndān pādixšāy dāštan
passox

69.2 ka paydāg kū-š tis nēst bē ka nē pad an-estōwīh tōzišn estēd ī pad zēndān ∵ dāštan nē pādixšāy
ud ka ēdōn gōwēd pad zēndān abāyēd dāštan pad kardag ēdōn dāšt estēd kū 5 rōz pad zēndān dārišn
ud pas ka-š kār kerdan tuwān kār framāyišn ud rōzīg aziš hangārišn ud abārīg pad abām hangārišn

---

1 TD /*gerawgān*\.
2 <-yt'>.
3 <-x1>.
4 TD 2x.
5 <-x2y> 2x.
6 TD <-x2y>, G <-x1>.
7 <l'yh>.
8 TD eol.
9 <-x2y> 2x.
10 <-''> 2x.
11 Not G.
12 <-x2y>.

♣ ud ka-š ⟩[1] kār kerdan nē tuwān rōzīg ī a-wizard ōh dahišn

pursišn

70.1 mard ēw kē frāz rawēd u-š zan ī pādixšāyīhā būd

u-š ō brād ī xwēš guft kū ēn zan ī-m az tō windād pad zanīh kun ∵

ud mard ān zan pad stūrīh ī ōy pad zanīh kerd ud[2] frazend ēw-čand zād

dūdag pad zan ud frazend bē abesīhēd[3] ud mērag xwāstag andar dast mānd

ēn kū stūrīh abāz ō bun šawēd ayāb ham mērag sazāgtar

az ān čiyōn pad zīndagīh [360/182a] ō mērag guft kū ēn zan pad zanīh kun

dādestān kardagīhā bawēd ayāb nē

passox

70.2 čiyōn man dānam

ān stūrīh abāz ō[4] bun šawēd

ud ān brādar u-š pad anīy rāh[5] sazāgīhā ēw ast ēnyā ān guftan rāy stūrīh xwēštar bawēd

nē-iz ān guft ēwāz a-kardagīh[6]

RAF.71. pursišn

71.1 mard ēw kē-š pus[7] ēw ī purnāy būd u-š xwāstagīhā ēw[8] bawēd frāz[9] rawēd {t'}[10]

ud pid pus ēw ī čagarīhā būd u-š pad stūrīh padīriftag dāšt[11]

ud pas pad ān ēw-čand frāz rawēd

ēn kū xwāstag ī pidar ō dūdag ī ān pus kē[12] pēš az pidar raft šawēd[13] ayāb nē

ud agar šawēd ∵ čand šawēd

passox

71.2 xwāstag ī pidar

ud nēm abar ān ēw dahišnīh ī dūdag ī pus abzūdan ud nēm ō ān pus ī padīriftag dādan

RAF.72. pursišn

---

1 TD kū.
2 <-tn'>.
3 <-tn'>.
4 TD <OL>.
5 A. (G?); TD <l'yh>.
6 <'yw'c' k->.
7 <BRTE>.
8 G <-'>, not TD eol.
9 G + <ST>.
10 TD; G torn.
11 TD <-tn'>, G torn.
12 <MN>
13 TD <-tn'> eol.

72.1 ka pēšēmāl[1] pad tōzišnōmandīh gugāh ēw abāg ayāb dō ud pasēmāl nakkīrāy

war kē warzišn ∵

ka az kustag [361/182b] ēw gugāh ēw az kustag ēw dārišn

war kē warzišn ∵

passox

72.2 čiyōn man dānam

war pāyēnišn

pad harw dō dādestān pēšēmāl weh-dādestāntar

ud ham ān kē nakkīrāy ud ham ān kē dārišn abāg

ham xwad pad war warzišn ∵ ud ham pad war abāz ō pasēmāl[2] dāštan

pāyag ī wināh 10 framān ud 3 abismag ∵ ud 3 srōšōčaranām ∵

ud āgrift ∵ awōyrišt ∵ ud arduš ∵ xwar ud bāzāy ud yād ∵ tanābuhl ∵ margarzān ∵

RAF.73. pursišn

73.1 zan ēw[3] ī čagar kē-š pus-ēw ī purnāy ast

ka ǰud az dastwarīh ud āgāhīh ī pusar šōy kunēd[4] šāyēd ayāb nē

passox

73.2 pad čāštag ī Pyšksyl ēdōn čāšt[5] kū

Abarg guft ay ∵ čagar ka ǰud az dastwarīh ī dūdag-sālār šōy kunēd ā-š čagarīhā zanīh xūb bawēd ∵

yā ahmāi vīsaṯ •

Dādfarrox Wehšābuhr[6] guft ay[7] nē xūb bawēd

bē-šān nē šāyēd ēd rāy wizīrēnīd čiyōn Abarg[8] [362/183a] pad xūbīh wizīrēnīd

ēg awēšān pad nē-xūbīh abestāg gugāhīh nē āwurd ∵

73.3 čiyōn ka ān nē-xūbīh ī-šān guft bahr stad[9] y ān čim rāy hē[10]

ēg-iš andar gādār grift[11] ī ēdōn kū bahr ī dūdag nē barēd

wināh-dōšišnīh ēw[12] hangārīh nēst

73.4 ǰud-dādestānīh[1] ēw/ēd (ī?) kam[2] kardag ēnyā ān ī kardag rāyēnīdag bawēd

---

1 G <pyš'm'l>, TD <pyšm'l>.
2 Both <ps''m'l>.
3 <zn' HNA>.
4 G <-x1>, TD <-yt'> 2x.
5 A. (G); TD <c'štk'>.
6 G <[...]pwl>.
7 <HNA>
8 TD <'plg> (not <'p̄lg>).
9 <x2y>.
10 <-''>.
11 TD; G <-tn'>. $$
12 Sh + *ud wināh?

ka pad čāštag ī ēw šāyēd hērbedān kam wardēnīdan ān ī abāyēd kerdan

ka meh-dādestānīh ēw nē paydāg ō wēš-gugāhīh čāštag

ham-iz čāštag ō ān kē abestāg gugāhīh ayārtar ud abērtar hangāštan[3]

RAF.74. pursišn

74.1 kē sōgand ēw bē xwarēd pad ēn-ēwēnag ēwāz kū

harw kār ud kerbag ī az ēn rōz frāz kunēm[4] ēg-im ō wāhmān kas dād[5]

ēn kū-š dād bawēd ayāb nē

dādestān ī abar ēn dar čiyōn

passox

74.2 ka dād abar ān xwāstag gōwēd ī-š ō xwēšīh nē mad estēd dād bē nē bawēd

ud ka abar ān [363/183b] kerbag y gōwēd ī-š ō xwēšīh (nē)[6] mad estēd ā-š ham-gōnag dād bē nē bawēd

74.3 ka abar ān xwāstag ī-š ō xwēšīh (nē?) mad estēd ayāb abar ān kerbag ud xwāstag ī-š āgenēn ō xwēšīh nē mad

ka bīm-ēw[7] ud dušwārīh ēw ud must ī[8] garān-menišnīh ud āhōg ēw

čiyōn ān ī pad war[9] ī Huspāram[10] nāmčištīg gōwēd w

nē mad estēd kas ī arzānīg rāy gōwēd

pas ka-š ān xwāstag ō xwēšīh ayāb ān kerbag ō warzišn mad[11] ōy kē rāy [G] dād estēd agar nūn-iz ān arzānīgīh appār nē būd estēd ham-gōnag[12] dād bē bawēd

az bīmīhā ān ēk bīm rāy dād šāyēd būd (ī) az bīm ī dōšox rāy ō arzānīgān tis dahēd

74.4 agar kerbag ēw nē nīrmad ī gētīyīhā[13] bē dōšāram ī ruwān ī kas ēw rāy (ō) arzānīg daham[14] gōwēd ka-š warzīd ōy rāy kē daham guft bē bawēd

ud warzīdār ān rāy kam bē nē[15] bawēd bē[1] ham-gōnag bē rasēd čiyōn ka-š pad ruwān ī[2] xwēš kerd [364/184a] hē[3]

---

1 TD jud ∵ dādestānīh, G torn.
2 Sh + *az?
3 A. *handāxtan.
4 TD; G torn; A. *<-m>.
5 TD <-tn'>, G <-t>.
6 A.
7 TD <b'm-1>, G torn.
8 TD mustīh, G <mstyh>, A. *must-ēw.
9 G <PWwl>.
10 <'wspw'lm>.
11 A. (G); TD <ME>.
12 TD <hmgwk'>, G torn.
13 <yyt''yh'>.
14 G; TD <-yt'>.
15 Not in G (torn but no room?).

čē[4] ān daham ahlāyīh dōšāram rāy guft ōy ēn ǰādag rāy abzāyēd

74.5 ēn-iz rādīh (ī) pad kerbag ∵ abzāyēnd w ēdōn bawēd čiyōn kē pad ǰud az mizd ud nīrmad gētīy[5] ruwān ī kasān rāy yašt-ēw kunēd

ēg-iš andar <'wzšt> ōšmurišnīh[6] ī pad war ī[7] sōgand[8] ī passāxt ī pad ēn ēwēnag kam āwarēd

74.6 ēg-iš[9] y Rašn saxwan ān gōwišn (ī) abestāg nimūd estēd ayāb ān ī ōh hangāštan šāyēd čiyōn ān ī gōwēd kū ∵

iδa asti auuaꞡ arəθəm[10] • ēdōn ēn dādestān pad pasēmālīh[11]

iδa vā mē aŋhe[12] *asti vaēδīm*[13] • ayāb ēdōn man[14] pad ān ast āgāhīh pad gugāhīh

nōiꞡ vā aŋhe vaēδa[15] ∵ ayāb nē man ān pad āgāhīh ast

ka-š pad a-srāyišnīh abar hamēmāl ham

ēg-iš ān saxwan ī-š nē dastwarīhā bawēd guftan pad kārīgīh ō mar griftan[16] ud wizīr [365/184b] abar kerdan

nīrang-ēw nē dānam ∵

74.6 čāšt estēd kū

{ka} mard ēw ān būd estēd mard ēw (ī) bīm rāy pēš ī dādwarān gōwēd kū

ēn man zad būd ∵

ud dādwar dānēd kū-š bīm rāy guft šāh-rāh[17] bē hilišn

74.7 ēn kū ōy mard ān kerbag dād guft čē čim rāy wizīr pad yazdān bē hilišn kē nihēnd u-šān tuwān

ēg-iš dādwarān ī gētīy-iz[18] (ī) ān ī nūn an-astag[19] ī a-wēnābdāg pad zūr-barišnīh

āšnāg[20] pad dārišn abāz ō ped[21] kerdan čārag-garīhā nē šāyēnd

pas čiyōn (ka) kerbag ī a-wēnābdāg[1] pad gōwišn abāyišn[2]

---

1 G; TD pad.
2 TD -īh.
3 <-''>.
4 A. (G); TD abar.
5 <-''>.
6 A. (G); TD <'wšml->.
7 G ud.
8 <swynd> +.
9 Sh + *ān.
10 A. (G); TD *narəθəm*. – FrA.2.
11 <ps''m->.
12 *aŋhən*.
13 *vaiδīm*. – FrA.3.
14 TD <wl>.
15 *åŋhe vaiδa* (for *vaiδe*?). – FrA.4.
16 A. <-t'>; TD <OHDWN[t]n'>.
17 TD <-l'yh>.
18 G; TD gētīy az.
19 Sh. xwāstag.
20 Both <'yšn'k'>.
21 Sh. * bun.

74.8 ēg-iš sōgand ī pad-drōw rāy[3] tōzišn pādifrāh tōzišn frārāst paydāg

ēwar ud warōmand rāy[4] pādīrān nē dārišn

wizīr abar tan ud xwāstag bē kunišn ud ān ī abar ruwān kerbag pad ōy bē hilišn kē dānēd u-š tuwān

čē nē[5] ahlaw pad ⌈ ān ī ⌉[6] a-tuwān āsterēd[7] ∵

RAF.75. pursišn

75.1 ēn kū dahišn[8] ī [366/185a] pus ī padīriftag čē ast

u-š čē sūd

ka padīrēnd[9] xwad[10] rāy ayāb kas ēw[11] [G] widerdag rāy ∵ padīrēnd

čiyōn abāyēd padīrēnd[12] ka ōy ī widerdag rāy padīrēnd

ēg-iš āsānīh-ēw bawēd ayāb nē ∵

ud kerbag ī pus ī ōy rāy kunēd ōy čiyōn bawēd

pad stūrīh ī[13] ān ī widerdag šāyēd ∵ ka pus y padīrēnd[14]

ud frazend zāyēd ān ī widerdag ā-š nām-burdārīh bēd ayāb nē

75.2 ud ēn-iz kū pus kē-š pad pusarīh[15] padīrēnd[16] ka aburnāyīg čahār-sālag ud pidar nē dārēd čiyōn abāyēd padīrēnd[17]

u-š dahišn čē

ka-š pidar bē dahēd šāyēd ayāb nē

čiyōn abāyēd dāštan ∵

75.3 kardag harw ān čē nibišt ud ān ī-m nē nibišt abar ēn dar

čē pad kār andar abāyēd nibišt[18] ∵

passox

75.4 dahišn ī pus ī padīrēnd[1] ēn kū fradom pad frāy-wizīnēnīdan[2] ī humad hūxt huwaršt hudahišnīg-

---

1 < ‘wyn' ’pt’k'>.
2 A.; <’p̄’šn'>.
3 Sh. nē.
4 <LA>; Sh. del.
5 Not G.
6 Not g.
7 <’stylt'>.
8 G <yšn'>, TD <dšn'>.
9 <-x2d> 2+.
10 A. (G); TD <NPŠE>.
11 G; TD <-1>.
12 <-x2y> 2x.
13 TD ud, G torn.
14 <-x2d>.
15 G stūrīh.
16 <-x2y>.
17 <-x2d>.
18 Sh. del.

wizīnīhā[3] paydāgēnīdan abāyēd

ōy-iz ān ī ōy abāyist ruwān pad[4] abzōn dahišn ud ān ī-š[5] humad hūxt huwaršt padīrišn[6] ud rawāg-dahišnīh kunišn [367/185b]

75.5 pas ka az-iš wardēd ā-š wāzag ud zand ān dānam ī pad Sagādom gōwēd

yō naire puθrō frauuaraite[7] *vīδuuå*[8] *auuaŋ humataēca⌈ mē paiti manahi hūxtaēca ⌉*[9] *mē paiti vacahi*[10] *huuarəštaēca mē*[11] *paiti śiiaōθne ∵*[12]

kē ō mard pad pusagānīh[13] franaftēd ēdōn kū humad ān ī an[14] menēm pad menišn hūxt ān ī an[15] gōwam pad gōwišn huwaršt ān ī an[16] warzēm pad kunišn ∵

75.6 ud ēd pad ∵ saxwan gōwam kū abāz estēd

haōm pitarəm astō.vīδōtuš apāpa[17] ∵ ōy ān ī xwēš pid ō Astwihād bē ayāft[18] bawēd kū-š az ōy bē dād[19] bawēd

nōiŋ vaŋ́hō ahmāŋ śiiaōθnəm[20] *vərəziieiti*[21] ∵ nē weh az ān kunišn warzēd pad hangōšīdag[22]

frāiiō.humatahe frāiiō.hūxtahe frāiiō.huuarəštahe stūirīm upa.sčiṇdaiiōiŋ[23] [368/186a] čiyōn ka-š mard ī ahlaw ī frāy-humad[24] ī frāy-hūxt frāy-huwaršt stūrīh abar škast hē ∵

məšasciŋ[25] *saiianō nōiŋ vahištahe aŋh⍰uš baxšte*[26] . murd ōh-iz ōy sayānīhā[27] nē ān ī pahlom axwān baxšēnd[1]

---

1 <-x2d>.
2 <pl''wcynytn'>.
3 TD hudahišnīg ∵ wizīnīhā
4 Not TD2.
5 <ZKÿ'>.
6 G <-ˌšn'>; ShSh -ēd.
7 *frauraite*.
8 G .. *δuuā*.
9 Not TD.
10 *-he*.
11 Not TD; G torn.
12 FrA.5.
13 A. for <pwwsšnyh>.
14 <'n' mnw>.
15 <'w MNW> 2x.
16 <L>!
17 FrA.8.
18 <''p̄t'>.
19 G <-d>.
20 G *śaōθnəm*.
21 *-te*; V.16.17 *nōiŋ vaŋ́hō ahmāŋ śiiaōθnəm vərəziieiti yaδōiŋ*. – FrA.7.
22 P V.16.17 *nē weh az ān kunišn warzēd čiyōn ka*.
23 TD *upasca. / kaiiōiŋ*, G *upasčinkaiiōiŋ*. – FrA.8.
24 <pl'-> 3x.
25 *məšasciŋ*.
26 *bašte*; V.5.61 *məšasciŋ nōiŋ baxšaite vahištahe aŋhāuš*.
27 G <s''nyh'>, TD2 <s''n''>.

75.7 (A. 5) ud abar pusarīh ud abārīg nāmgānīh[2] ī pad hu-srawīh ud nīrmad[3] ī widurdagān az-iš būd rāy ∵ ēn-iz gōwēd ∵

iziieiṇti zī spitama[4] *zaraθuštra iristanąm* [G] *uruuąnō auuaṯ haosrauuaŋhəm*[5] .

čē-šān kāmag Spitāmān ∵ Zarduxšt awēšān ī widurdagān ruwān ān ī and hu-srawīh ud nāmagānīh[6] ī pad gētīy

yaθa aētahmi aŋhuuō[7] *yaṯ astuuaiṇti*[8] *kasciṯ aŋh□uš astuuatō astō*[9] *uštānaheca haxəðrəm*[10] ∴

iziiōiṯ iziieitica maziiasciṯ[11] • čiyōn andar ox ī astōmand kadār-iz-ēw ox ī astōmand tan gyān ham-hāgīh[12] kāmag kū-šān abāyēd ka [369/186b] tan abāg gyān ēw dārēd awēšān kāmag u-šān kāmag ōh-iz ∵

75.8 (A. 6) ēg-iš[13] ēwāz ī dahišn[14] ī pus padīriftan[15] ēn-iz pid

pus-im kerd hē pusagān-im[16] kerd hē

pad-im pusarān padīrift[17] hē pad pusagānīh padīrift[18] hē

ka az ēn-ēwēnag ēwāz[19] ayāb pad ēwāz ī šahr ham-handāzagīhā ayāb pad paygām ayāb pad handarz gōwīhēd ayāb nibēsīhēd ayāb nimāyīhēd

hamē ka ān purnāyīh pad-iš andar estēd ān pus padīrift[20] xūb

aburnāy-padīriftagīh bawēd (ka ...)

ka duxt ō purnāyīh mad ud ham-dādestān bawēd pid ī zahāg padīrēd duxtīh xūb

RAF.76. pursišn

76.1 ēn kū frazend ī čagarīhā kār ud kerbag ī kunēd čē ān ī ō pid ī pādixšāyīhā čē ān ī ō pid ī čagarīhā rasēd pad tan ī pasēn ō kū šawēd

---

1 PV.5.61 *murd nē baxšēnd ān ī pahlom axwān*.
2 <-y'nyh, -g'nyh>.
3 TD2 <-myt'>.
4 *spətama*.
5 *haōsrauuåŋhe*.
6 <-g'nyh>.
7 TD *aēaŋhuuō*, G torn.
8 G ....*uuaiṇt* . ; TD *astuuaṇta*.
9 *asta*.
10 G ... *iδre*, TD *hahiδare*.
11 *mazdaiiasciṯ*.
12 <hms'kyh>.
13 TD <'dwyh>, G <'ywyh>.
14 TD <dšn'>, G torn.
15 <ptylptn'>.
16 <P~~WN~~ wsk'n'm>.
17 G <-x2y>, TD <-x2d Y>.
18 G <-x2>, TD <-x2d>.
19 ēk.
20 TD <x2y>.

passox

76.2 agar-iš ǰud az tōmīh pid ī zahāg tis andar nēst čahār ēk

agar xwarišn dārišn az pid ī zahāg {az} čahār 3 bahr pid ī zahāg xwēš bawēd

RAF.77. pursišn

77.1 mard ka-š pad gētīy zan ud [370/187a] frazend ī pādixšāyīhā nēst pad mēnōy bawēd ayāb nē

passox

77.2 pad mēnōy nē

bē pad tan ī pasēn harw kas ∵ bowandagīh ud abē-niyāzīh pad ān ī-š abāyišn bowandag rasēd ∵

RAF.78. pursišn

78.1 mard ēw zan ēw pad pādixšāyīhā-zanīh bē padīrēd[1] u-š abāz[2] nē xufsēd

u-š pas pad čagarīhā[3] zanīh ō mard ēw dād

ēn kū-š mēnōyīhā ān zan pādixšāy bawēd ayāb nē

passox

78.2 ka pašt ī pad gōwišn ēdōn bawēd ī-š[4] zanīh bawēd[5] abāg xuft nē ahmār

čē ka-iz abāg nē xuft zan ī pādixšāyīhā bawēd

RAF.79. pursišn

79.1 zan ī[6] wisēy pēš az 3-šabag čē xwarišn čē nē xwarišn

adwadād[7] rāy āb pādixšāy dād ayāb nē ∵

agar abāyēd dād čiyōn čand

ud sarmāg saxt ātaxš pēš pādixšāy dāštan ayāb nē

ǰāmag pādixšāy abgandan ayāb nē

passox

79.2 ān ī xwardan pādixšāy

gōšt ī ǰud az āb ud namak

ud ǰōrdāg ī nē pad āb ud abāgīh ī namak poxt[8] estēd

āb tan-tōmag kē-š āb-gumēzišnīh nēst

ud pēm ī[9] [371/187b] gōspandān ud stōrān pādixšāy xwardan

---

1 TD <-yt'>, G <-x1>.

2 A. for abā(g)-z.

3 TD <cylwyh'>, G torn.

4 ā-š.

5 G <-t'>, TD <-yt'>.

6 A. (G); TD <-yh>.

7 G <'tpy't>, TD <py't'>; cf. Perikhanian 1997:341.

8 <pht'>.

9 TD below: <j¨m Y>.

79.3 frāz ātaxš nišāstan[1] pad bīm rištagīh pādixšāy ud pad adwadād nē pādixšāy[2]

RAF.80. pursišn

80.1 zan ī kē-š gištag aziš āyēd

kadār ān ī pad wisēy dārišn kadār ān ī nē

ud bē dānistan čiyōn šāyēd

passox

80.2 ēdōn guft estēd kū sag nimāyēnd kū andar gōmēz pad dō-mardīh andar abganēnd

ka ō spēdīh wardēd pad wisēy dārišn ka pad suxrīh bē[3] widāzēd bē šawēd pad wisēy

pādixšāy ka nē dārēd

RAF.81. pursišn

81.1 zan ī ābestan ka widerān bawēd pahrēz čē

ǰuttar[4] kū ān ī abārīg nasāy ∵

passox

81.2 ōwōn guft estēd kū pad dō mard barišn harw dō pad pišag šōyišn

būd[5] dastwar[6] kē[7] guft kū pad 4 mard barišn pādixšāy ka pad pišag nē šōyēd

RAF.82. pursišn

82.1 mard ī dō ī hu-dēn andar kārawān ī [G] ǰud-dēnān

u-š ēk widerān bawēd

sag nē mad estēd

ēn mard pad tan ēw pahrēz ī ān nasāy čiyōn kunišn

agar [372/188a] awēšān ag-dēnān gōwēnd kū ǰud ka tō abāg amāh pad ham abar dārē tā[8] hunsand nē

bawēm[9] (abar) dāštan čiyōn ∵ šāyēd

passox

82.2 bē az bīm ī āb ud ātaxš bē barēd[10] tā ǰud az sag[11] dīdan nē dastwarīhā ∵

ka pad dō-mardīh barēnd[1] dastwarīhā

---

1 <-stn'>.

2 A., G torn; not TD.

3 Not TD.

4 TD <ywYEtl>, G torn.

5 TD <-yt'>, G <YHW[>.

6 TD *dastūr* eol.

7 Not TD bol.

8 TD <YHSNNNynnd>, G torn.

9 TD <-m>, G torn.

10 TD <-x1>.

11 TD <sg> eol. squeezed, G <[KL]BA>.

ka harw dō weh-dēn bawēnd ayāb harw dō ag-dēnān bawēnd xūbtar

ka[2] ēdōn ast šāyēd kerdan pad ast čāštag[3] ī barēnd[4] dastwarīhā ∵

RAF.83. pursišn

83.1 gandum[5] ēw-kardag[6] kē nasāy abar rasēd ∵ ka gandum pāk ud ka-iz andar kāh[7] ∵ dādestān ī gandum čē

ud agar nasāy wišuftag ast čiyōn abāyēd kerdan

ud agar rēman ast čē abāyēd kerdan

dādestān ī kāh čiyōn ∵

passox

83.2 čiyōn man az dēn bē dānam

ǰōrdāg ī pāk rāy guft estēd kū ǰud-kardag ān-and gyāg kū nasāy abar estēd rēman abārīg pāk

ud ān ī abāg kāh āmēxt[8] estēd šustan čiyōn (az) Windēdād[9] paydāg

sāl-drahnāy andar gawrag ēw čiyōn guft estēd kerdan

[MF183.12]? ud pad sar ī sāl āb abar rēxtan [373/188b] pāk pad ān zamān ka nasāy nē wišuft estēd [G]

RAF.84. pursišn

84.1 mard ēw kē andar sabōy kē āb andar ∵ ayāb xumb[10] kē-š may andar dast pad-iš rēš bē bawēd

dādestān ī xumb ī may ud sabōy āb čē ∵

passox

84.2 ka andarrōn ī sabōy rēš bawēd sabōy rēman ud ān ī-š andar a-kār ∵

agar bērōn ān-and gyāg pad sōhišn az-iš burd[11] ud sabōy a-kār nē bawēd ud nē kanišn[12]

ka bēron bawēd ān ī-š andar nē rēman ∵

RAF.85. pursišn

85.1 mard ēw andar may afšārdan pāy bē brīnēd dādestān ī may čē ∵

garzag[1] kē andar xumb[2] ī may bē mīrēd dādestān čē

---

1 <-x2d>.
2 TD + < ∵ AYT>, not G.
3 Cf. NM.1.7.17 pad ast čāštag ī nē xūb; pad ast hangām.
4 <-x2d>.
5 TD2 <gndmw> 2x, <gndmw'> 1x, G <gndm> 1x, torn 2x.
6 <HNA k->.
7 <TBNA>.
8 TD <'md't'>.
9 <wndyd't>.
10 <hmb'> 2x.
11 <x2y>.
12 <kwnšn'>.

passox

85.2 ka-š andar šīrag pāy bē brīd {āyēd} nam[3] abar āyēd ān ī-š andar estēd hamāg hixrōmand dārišn

agar-iš nasāy bē šud[4] paydāg nasāyōmand[5]

85.3 ud garzag

būd dastwar kē-š (az) abārīg [G] xrafstar nē ǰuttar guft

būd[6] kē ǰuttar guft ∵

RAF.86. pursišn

86.1 mard ēw kē bun dandān sust ayāb-iš dandān kand estēd

andar xwarišn xwardan ēw gāh gāh xōn abar [374/189a] āyēd

ka-š pārag ēw xward ud[7] kē nigerēd[8] xōn wēnēd

dādestān ī pārag čē ud čiyōn

ud agar dandān saxt xwarišn andar nišīnēd

pārag frōd xward ud[9] hamē pārag bē abganēd

dandān pāk [G] kerd dādestān čē

passox

86.2 ka sustīh ī gōšt ī dahān ēdōn bawēd ī andar xwarišn xwardan gāh gāh xōn āyēd

ka ō dānišn rasēd pārag abgandan tā xōn wēnēd

ēg ka abganēd xūb

ud ka-š ō dānišn rasēd kū-š xōn frōd ōbārd nasāy šudan nē paydāg

pādixšāy ka pad ān āhōg pad pišag nē šōyēd

RAF.87. pursišn

87.1 mard kē ābilag ayāb anīy paywēšag[10] ī rēšōmand pad dast ud xwarišn y pad ān dast pahikōft[11]

estēd ōy kē xwarēd dādestān čē

passox

87.2 paywēšag hamāg hixr ī grāy guft estēd

ān kē nam az-iš nē āyēd ka pad xwarišn[1] abāz pahikōbēd ān xwarišn nē a-kār bawēd

---

1 G <glck'>, TD <kglck'>.
2 TD <hwmb'>, G torn.
3 TD2 <nym>, G <nm>.
4 G <-yt'>.
5 TD <ns'yy'wmnd>, G torn.
6 A. (G); TD <-yt'>.
7 A. (G) <-t>, TD <-tn'>.
8 G <nylyt>.
9 <-tn'>.
10 <ptw''k'> +.
11 TD; G <ptkpt'>.

paywēšag ī namōmand ud xwarišn ī tarr ī pad-iš pahikōbēd ud[2] andar gumēxtēd hamāg rēman
ud ān ī hušk az ān gyāg ǰudāg kerdan šāyēd ān and gyāg pahikōftag ǰudāg kunišn [375/189b]

RAF.88. pursišn

88.1 mard ēw kē ǰōrdāg hamē ārēd andar ⌈ ārdan ēw ⌉[3] dast pad sang ī āsyāb pahikōbēd
ud nasāy az-iš bē šawēd
nē dānēd kū andar ārd šud ayāb andar sang
dādestān ī ārd čē
passox

88.2 ka nasāy šudag nē wēnēd
kū pad kadām gyāg ⌈ šudag
ārd pad-iš gumānīg
ud ān ārd nē dānēd kū-š andar nē ⌉[4] šud
a-kār [G] bē[5] ō sag dahišn

RAF.89. pursišn

89.1 mard ēw andar nān xward ēw[6] dandān pārag ēw bē škennēd bē ōbārēd
dādestān čē
passox

89.2 dandān ka az sar škennēd ō mazg nē rasīd estēd ast ā[7] hušk guft estēd mard rēman nē kunēd
ka ō mazg mad nasāy
ud mard pad-iš rēman

RAF.90. pursišn

90.1 čāh ēw ī pad āgur abar ⌈ āwurd estēd (?) ⌉[8] u-š āb andar nasāy andar ōbadēd
ka-iz nasāy ī zīndagān bawēd rāyēnišn ī ān čāh čiyōn ∵
passox

90.2 ka nasāy andar ōst ud ēwar čiyōn āgur
ud nē nihuftan[9] ud nē <'wb'l>īdan[10] ∵

---

1 TD + <HNA>.
2 TD <ptkpytn'>, G <-]ytn'>.
3 A. (G); TD <t'ww tww'>.
4 Not G.
5 Not G.
6 <HD>.
7 TD <'st''>, G torn.
8 TD <YHYTNt' AYT'>, G torn.
9 A. (G); TD <ywptn'>.
10 A. (G) <hnb'ltn'>.

RAF.91. pursišn

91.1 mard ēw ī weh-dēn kē az wāzār[1] jāmag xrīnēd[2] pas ō dānišn rasēd kū-šān ēn jāmag az šahrgerd[3] bē āwurd

ka ēwar [376/190a] ud ka-iz warōmand dādestān čē

passox

91.2 ka ēwar paydāg kū az šahrgerd[4] bē āwurd estēd ∵

nasāy ud čarbišn ī nasāy pad-iš būdan rāy rēmanīh ī[5] mard ∵

abārīg ī pad-iš ān pahikōbišn rēmanīh drīst ast y a-kārīh y

ud ka gumānīg kū az šahrgerd[6] bē[7] āwurd bē pad[8] ēwarīh tā nē rēman

RAF.92. pursišn

92.1 dandān {ayāb[9]} nasāy ud mōy ud dandān-friš[10]

pas az[11] widurdan ī mardōm kē-š xwēš

kadār (ān) ī rēmanīh kunēd ud kadār ān ī nē kunēd

passox [G]

dandān nasāy bawēd ēwar

ud ka mardōm murd sag nimūdan ān dandān pad sag dīd dārišn

ka pad tan ēw ǰumbēnīd rēman

mōy kē-š nasāy pad-iš būdan nē paydāg

ayāb dandān-friš ī nē nasāyōmand bawēd

mard rēman nē kunēd

RAF.93. pursišn

93.1 nasāy ēw[12] andar rāh ī šāh abārīg widarg ōbast estēd

u-š āyišn šawišn ī mardōmān stōrān pad-iš ast

abar griftan ī pad tan ēw ō kust ēw nihādan pādixšāy ayāb nē ∵

ud agar ēdōn kū pādixšāy tā čē sāmānag pādixšāy burd[1]

---

1 TD <MNW ‘c’l>.
2 <-x1>.
3 G <š:tr'klt'>, TD <štr' klt'>.
4 Both <štr' klt'>.
5 Not TD.
6 G <š:tr'klt'>, TD <štr' klt>.
7 TD bol.
8 Not G.
9 TD eol.; G torn.
10 <-šn>.
11 TD <MNW>.
12 Not TD eol.

pad ragōy[2] ud dast abar griftan ǰud-ǰud dādestān čē

ud agar abar nē [377/190b] gīrēd wināh bawēd ayāb nē ∵

ud ān ī andar āb ǰud-dādestānīh ēw ast ayāb nē

ō anīy kas framūdan dādestān čē

passox

93.2 nasāy pad tan ēw sag nē dīd[3]

⌈ mard bē ⌉[4] čiyōn āb ud ātaxš ayāb az bīm ī āb ud ātaxš ān zamān pad bīm ī ēwar ud ka nigān tā xwaršēd-nigerišn kerdan pad tan ēw pādixšāy ∵

93.3 ka-š andar kanār murd estēd[5] az gōwišn ī Ādur-farnbay ī Farroxzādān ī hu-dēnān pēšōbāy bē pādixšāy abgandan[6] rēman nē bawēd

93.4 ud ān ī az āb ēdōn abāyēd burdan[7] ud nihādan kū āb ī az-iš [G] abāz ō āb nē rasēd čē ka[8] rasēd rēman bawēd

93.5 ka nē pad dast bē pad ragōy[9] ēw ayāb pad tis ēw stānēd[10] xūbtar

93.6 ud pas sag nimūdan ō gyāg ī dādīhā burdan ∵

93.7 harw pāragān kē az āb ātaxš bē āwarēd ayāb az nigānīh xwaršēd-nigerišn kunēd tanābuhl ēw kerbag

sag nimūdan ud ō gyāg ī dādīhā burdan[11] kerbag wēš

RAF.94. pursišn

94.1 mard-ēw ī weh-dēn kē andar rāh kas ēw[12] nasāy ēw pad pušt ayāb pad war [378/191a] pahikafēd rēman bawēd ayāb nē

ud agar gōwēd kū-t ēn nasāy aziš[13]pahikāfam az dast frāz stānēd[14] rēman kunēd ayāb nē

passox

94.2 agar abar pahikafēnd[15] ∵ u-š abāg[1] hamkarzag nē bawēd nē pad zōr ī xwēš bē abganēd rēman nē bawēd

---

1 <-x2y>.
2 <lkwk>.
3 TD + bē.
4 G <BRA>, TD <BRA BRA>.
5 TD <HWE'' \YKOYMWNyt/>.
6 TD <OLMYTN->.
7 <-x2y>.
8 TD + nē *rasēd* / čē ∵ ka.
9 <lkwy>.
10 <-x1>.
11 <-x2>.
12 A. (G) <HD>.
13 awiš.
14 <-x2y>.
15 G <ptkpnd>, TD <ptkwpnd> (pahikawd?).

bē wastarg ī-š abāg hamkarzag rēman bawēd

ān xūbtar ka andar ān ēw ka ⌈ ō duš-čārīh rasēd abāz estēd[2] ud nasāy nē pad zōr ī ōy bē pad xwēšīh az-iš ⌉[3] bē ōbadēd

RAF.95. pursišn

95.1 zan ēw ka az[4] daštān hamē šōyēd ā-š abar sang pāy mušt xōn az-iš āmad rēmanīh ēw bawēd ayāb nē

passox

95.2 agar xwēš-kārīhā[5] tis[6]nasāy az pāy šud ud nē ō[7] āb mad nē rēman

ka-š pāy a-xwēš-kārīhā mušt u-š nasāy az-iš šud ō āb mad rēman

RAF.96. pursišn

96.1 ǰōy ēw ī tazāg [G] kē-š nasāy ēw andar wišuft[8] čand gām azēr ud čand azabar[9] čand az kust rēmanīh guft estēd

passox

96.2 āb ī tazāg ēdōn guft estēd kū

ka-š nasāy [379/191b] andar wišuft azabar 9 gām ud azēr 3 gām az kustag ī bālāy[10] 6 gām ēdōn ī nasāy nē widāxt estēd

ud ka widāxt estēd azēr ud kustag uzmāyišn pad-iš kerdan sazēd

RAF.97. pursišn

97.1 dandān ī zīndagān čiyōn pahrēzišn

xōn ī az kār ī grāy čiyōn pahrēzišn

ō sag dādan šāyēd ayāb nē

passox

97.2 dandān ō hazzān burdan xūbtar

čē ka ō sag dahēnd bawēd ka ō bērōn āyēd

97.3 xōn ī az kār ī grāy ō waxš ud dašt ī hušk burdan[11] šāyēd

ēnyā ō sag dādan xūb saham

---

1 abāz.

2 TD <-dṯ>.

3 G torn, but room for only two or three words.

4 Not TD.

5 A. (G); TD <-yh> 1x.

6 čē-š.

7 Not TD.

8 TD <wšwwpt'>, G torn.

9 <'p̄l>.

10 <b'ɬ'>.

11 G <-x2y>, TD <-x2d>.

RAF.98. pursišn

98.1 murw ēw kē xōn ī kār ī grāy bē xwarēd dādestān čē

passox

98.2 būd[1] dastwar kē wizīr ī[2] pad rēmanīh kerd

bawēd kē-š xwārtar guft

RAF.99. pursišn

99.1 gōspand ēw kē dast mardōmān pad dandān gīrēd nasāy bē šawēd

tā čand āb nē dahišn

agar pēš az sāl-drahnāy kas-ēw az ān gōspand pēm ud gōšt xwarēd dādestān čē

passox

99.2 gōspand pad ēn [380/192a] tis pahrēz ī[3] āb nē guft estēd

sāl-drahnāy [G] {gōspand} harw čē az gōspand bē āyēd hixr ī grāy

kas kē az-iš xwarēd rēman nē bawēd bē hixr-xwarišnīh wināh bawēd

RAF.100. pursišn

100.1 mard ēw kē dandān ēw ayāb nasāy ēw bē ōbārēd

āb tā čand rōz nē xwarišn

passox

100.2 dandān ī ōbārdag ka paydāgīh ī bērōn āmadan nē bawēd 3 šabān-⌜ rōz

ud ān ī pad gazišnīh ⌝[4] dandān ēk šabān-rōz kerdan

pad pōryōtkēšān ēdōn abar mad

RAF.101. pursišn

101.1 mard ēw pēš kū az gētīy[5] bē šawēd dandān ēw andar ragōy pārag ēw bandēd gyāg ēw bē nihēd[6]

pas az bē-widerišnīh ī mard dandān ī andar ragōy pārag y čiyōn hamē abāyēd pahrēxtan

passox

101.2 dandān pad ragōy ōh hazzān barišn ud ānōh az ragōy wišādan xūbīhā abgandan

RAF.102. pursišn

102.1 nasāy ēw ka abar bān ēw ka ǰumbēnīd[1] warōmand

---

1 A. (G) <-yt>.
2 Not TD.
3 Not TD.
4 G torn, but less room.
5 A. (G) <-'>.
6 TD <HNYTWNyt'>.

ud sag az azēr abar nasāy nē wēnēd

bē ka-š gīrēnd[2] abar bān nayēnd[3] nē šāyēd [381/192b]

dādestān ī mard kē sag frāz nayēd[4] čē

passox

102.2 ka[5] frāz dēwār nardbān nihēnd ud az dēwār sag frāz bān nišānēnd[6]

ud nān pārag-pārag ō nazdīk ī nasāy ka abganēnd tā bē dānēnd kū[7] sag dīd[8]

pas dō[9] mard pad ham-nērōgīh abar šawēnd [G]

ud ham-nērōgīhā abar dārēnd ud bē barēnd[10] xūb

RAF.103. pursišn

103.1 mard ēw weh-dēn kē andar kārawān-srāy ēw kē {az} was-barišn mardōm andar hēnd

abar bām ǰud-dēn ēw bē uzīd

hu-dēn widarg pad ān gyāg ī ān murdag[11]

az ānōh burdan[12] hu-dēn čiyōn abāyēd kerdan

passox

103.2 nasāy ī ǰud-dēnān mard ud xānag ud gyāg rēman nē kunēd

RAF.103a. (pursišn)

103a.1 ka (pad?) gāh ēw hamē barēnd[13] ud rāhēn hu-dēn mard ēd pad <p'kl>[14] frāz pahikōbēd[15] ayāb pad gāh

dādestān mērag čē

ēdōn ī[16] ka ō ǰāmag ī abar murdag pahikōbēd dādestān čē ∵

103a.2 ka kas frāz pad <p'kl> pahikōbēd

ka wastarg abāg tan ī <p'kl> hamkarzag[17] bawēd

---

1 <-tn'>.
2 G <]YWNd>, TD <-x1>.
3 <-x2d>.
4 <-x1>.
5 Not G.
6 <YTYBWN'nd>.
7 A. (G); TD kē.
8 <-tn'>.
9 G <TLYN'>, TD <2>.
10 <-x2y>.
11 TD <mltk>, G torn.
12 <-x21>.
13 G <-x2d>, TD <-x2y>.
14 A. *<c'dl>.
15 G <ptkpyt>.
16 Sh. ast ud tā.
17 <hmy->.

wastarg ka {tan} abāz [382/193a] tan mērag

tan wastarg pad gōmēz ud āb šōyišn

ud agar[1] ǰāmag abar nasāy pahikōbēd

mard nē ud ān wastarg kē padiš pahikōbēd[2] rēman

RAF.104. pursišn

104.1 mard ēw andar wiyābān pad čāh ēw frāz rasēd kē nasāy andar ōbast estēd

az xān ō xān āb nēst han-gerd az harw kust ō āb dūr

čiyōn sazēd kerdan

passox

104.2 ēdōn guft estēd kū

nasāy ō āb ud ātaxš burdēnišn[3] pad ēč meh-dādestānīh nē pādixšāy

ud agar čāh kē nasāy ī nē wišuft andar bawēd u-šān [G] az-iš abar āwarišn

nasāy šudan ud čarbišn gumēxtan nē paydāg ka bē āsāyīhēd āwurdan[4] ēg dastwarīhā

ud agar nasāy wišuftagīh paydāg ud čarbišnōmand pad ēč ēwēnag āb az-iš haxtan

ud sreškīhā[5] ī āb abāz ō āb ī nasāyōmand abgandan

az-iš ∵ xwardan nē dastwarīhā čē was margarzān būdan bīm bawēd

RAF.105.[6] pursišn

105.1 warm-ēw[7] kē-š nasāy pārag ēw andar ōbadēd čand gām azēr ⌈ ud čand azabar ⌉[8] ud čand az kustag

rēmanīh guft estēd

passox

105.2 ka wišuftagīh az-iš šud [383/193b] (9 gām) wēš nēst[9] harw kust

⌈ ud pad[10] āb ī armēšt 6 gām guft estēd

RAF.106. pursišn

106.1 mard ēw ārd[11] ⌉[1] srēšēd[2] ka-š bē srišt bawēd dast bē nigerēd u-š xōn az-iš āmad[3] estēd rāyēnišn ī

ān ārd čē

---

1 TD ka.

2 <ptkp->.

3 <-x2y wynšn'>, G <-x2y ynšn'>.

4 <'wwltn'>.

5 <slwšk->.

6 Cf. RAF.38, PV.6.30-31.

7 <-1>.

8 Not TD.

9 RAF.38.2: ka andar āb ī armēšt 9 gām frāy nēst ayāb andar čāh wišuft estēd, PV.6.31 6 gām pad kadār-iz-ē čahrušwadag.

10 TD2 <[W P]WN>.

11 TD2 <[G]B[R]*A* HNA KHMAy>.

ud agar pas az poxtan ī nān ō dānišn rasēd tanūr rēman ayāb nē

ān kē ān nān xward dādestān čē

passox

106.2 agar nasāy šud nē paydāg ārd ī srištag hixrōmand ud ō sag dahišn ∵

ud agar poxt xward[4] hixr-xwarišnīh bawēd ∵

ud agar nasāy šud estēd ārd nasāyōmand gyāg pad-iš a-kār

ud ārd pad xūb-pahrēzišnīh ō sag dahišn ∵

agar xward ud tanūr nasāyōmand kē az-iš xward[5] rēman ∵

RAF.107. pursišn

107.1 dēg ēw andar ǰōšišn-ēw[6]

dast ud kafč-lēz (ī) padiš dast dārēd az ān ǰōšišn andak-ēw abar dast ī ōy ōbadēd

ud dast bē sōzēd ayāb ābilag abar āyēd[7]

ān xwardīg ī[8] az ān sōzišn bē āyēd nē dānēd kū abar dēg šud ayāb nē

dādestān čē

passox

107.2 ka nasāy šudan[9] ud nam abar āmadan nē paydāg dēg [384/194a] rēmanīh nē bawēd ∵

ud[10] ka nam az-iš šudan paydāg dēg hixrōmand

ud ka nasāy az-iš[11] šudan paydāg pad <'wyšk'lyh> nigerišn

ud ka <'wš''lyh> nigerēd dēg nān-iz[12] ī andar a-kār

pad nigerišn ān pahrēz pahrēzišn

RAF.108. pursišn

108.1 ēsm[13] ī hambārišn ka-š nasāy ēw andar ī-š āwurd[14] bē bawēd dādestān čē

passox ∵

108.2 ka ān ī pad abar madan ī nasāy warōmand ud čarbišn awiš[1] madan nē paydāg

---

1 TD in upper margin with caret.
2 TD <slyštn'>.
3 TD <-tn'>.
4 TD <hwlt'> eol.
5 TD <-tn'>.
6 TD <-1> eol.
7 TD <-'t'>.
8 <hwldÿk OD>.
9 TD <-tn'>, G <-t'>.
10 TD <~~MN~~W>.
11 Not TD.
12 <n'nc>; A. ān-iz.
13 <CYBA>.
14 TD <'wlt'>, G torn; A. *hambārd.

čiyōn guft pad ǰud-dēw-dād paydāg bē šōyišn ∵

ud agar čarbišn[2] andar gumēxtan[3] paydāg paydāg[4] (ī) hixr ud ō nasāy gyāg barišn

RAF.109. pursišn

109.1 tanūr ēw kē dast pad-iš bē sōzēd ud pas kas-ēw[5] az ān tanūr nān [G] xwarēd ∵ dādestān čē

passox

109.2 ka nasāy šudan paydāg tanūr a-kār ∵ rēman

kē nān ī pad-iš poxt estēd xwarēd rēman

ud[6] ka-š nasāy ēk-iz čarbišn gumēxtagīh andar nēst ud ka šud ēw nē paydāg tanūr hixrōmand

kē nān az-iš xward[7] nē rēman

tanūr bē kanišn

RAF.110. pursišn

110.1 nasāy ēw kē andar zamīg nihād bawēd [385/194b] u-š pāy abar nihēd dādestān čē

passox

110.2 ka nē ǰumbēnēd ud[8] hamkarzag[9] nē bawēd nē rēman ∵

RAF.111. pursišn

111.1 widār ī andar gōrestān[10] dādestān čē

passox

111.2 pad nam pad ēč ēwēnag

ud pad abārīg hangām pad[11] a-wizīrišnīh pahrēz ī nāmčištīg[12] ∵

RAF.112. pursišn

112.1 mard ēw handēšēd kū tis-ēw pad kas-ēw[13] daham driyōš ayāb tuwāngar

ud wardēnīdan ī ān tis pādixšāy ayāb nē

passox

---

1 TD <’wbš:n>.
2 G <W HTc lwbšn'>.
3 TD <-t' W>, G <-tn'>.
4 Not TD.
5 TD <-1>, G <-HNA>.
6 TD <WW>.
7 TD <-tn'>, G torn.
8 <-tn'>.
9 <hmg->.
10 G <gwl’st’n>.
11 TD <P>, G torn.
12 TD n’mcšnyk>.
13 TD <-1>, G <HNA>.

112.2 harw čē-š pad menišn handēšīd ǰuttar kerdan nē pādixšāy bē ka pašt kerd ast

RAF.113. pursišn

113.1 pad ruwān ī kas-ēw tis bē dahēnd kerbag hamāg ruwān ī ōy bawēd[1] ayāb xwad-iz bawēd

passox

113.2 ōy kē dahēd ōy kē rāy kunēd ham-kerbag bawēnd

RAF.114. pursišn

114.1 ka mardōm ēw widerān bawēd pad[2] petītīgīh tis-iz wināh bē šawēd ayāb nē

passox

114.2 ān-and bawēd kū wināh ī pad wizārdan a-tuwānīg [G] petītīgīh kerdan rāy (az) andar sē-šabag pādifrāh kerd[3] bē rahēd[4]

RAF.115. pursišn

115.1 ka murw abar nišīnēd [386/195a] tis-iz wināh bē kāhēd ayāb nē

passox

115.2 guft estēd kū wināh bē kāhēd

RAF.116. pursišn

116.1 sag ēw andar kāh-dān ēw mīrēd dādestān ī kāh[5] čē

passox

116.2 kāh rēman pad nigerišn ō stōr dādan nē pādixšāy

ud ka-š hamē xwarēd pādixšāy nē dārēd

RAF.117. pursišn

117.1 sag ēw andar gyāg-ēw[6] andar widār bē mīrēd kē gyāg tang ud xāk wasyār[7] bawēd[8] andar ān xāk was gardīdan widār ī andar šudan tang[9] ast

čiyōn sazēd kerdan

passox

117.2 xāk az-iš abāz kerdan ud zamīg čand[1] tan-drahnāy ud pahnāy ī sag rēman ∵

---

1 G; TD <byt> eol.
2 Not TD.
3 <-x2d>.
4 Sh.; <lyhyt'> for <l'hyt'>?
5 <TBNA>.
6 TD <-1> eol., G <HNA>.
7 A. (G) wsYk'l>, TD <wsYyD'l>.
8 TD <byt'> eol.
9 TD <tnng>, G torn.

ud agar rāh wardēnīdan tuwān bē wardēnišn ∵

ud agar nē šāyēd ān gyāg nihuftag kunišn

RAF.118.

pursišn

118.1 mard ēw gyāg ēw hamē kanēd nasāy ēw bē dīdār āyēd āyāb astuxān ī kahwan dādestān čē

passox

118.2 ka zamīg pad ān menišn kanēd kū nasāy ī azēr ī zamīg xwaršēd-nigerišn ∵ kunēd

tā xwaršēd-nigerišn kerdan rēman nē bawēd

ud ka xwaršēd- ∵ nigerišn būd sag nimūdan

pad dō mard [387/195b] kār pad-iš kerdan

RAF.119. pursišn [G]

119.1 mard ēw andar ō čāh šawēd pāk kerdan rāy nasāy ēw ō dīdār āyēd

agar drust agar wišuftag dādestān čē

passox

119.2 ka nasāy wišuftag bawēd čāh a-kār

ud nē nihumbišn ∵ ud nē hambārišn

ēk did nazdīk frōd pādixšāy kandan

RAF.120. pursišn

120.1 nasāy ēw gyāg ēw abgand ast ud abar ān bē widerē[2]

ud ān abar nē dārēd šāyēd ayāb nē ∵

passox

120.2 harw čē-š az āb ud ātaxš bīm bē hišt[3] wināh ∵

RAF.121. pursišn

121.1 agar mard ēw pad gāw zamīg hamē kanēd

ud pad nērōg[4] ī ōy ud ān gāw nasāy pārag ēw az zamīg bē āyēd

dādestān ī mard čē

passox

121.2 agar nasāy ī sag nē dīd[5] pad 2 nērōg[6] ǰumbēnīd[1] rēman bawēd

---

1 G <dmyk'c OD>.
2 Both <-'y>.
3 <-x2y>.
4 G <nÿlwÿ>.
5 TD <dÿt'> eol.
6 TD <nylwy>, G <nÿlwÿ>.

ud agar sag dīd rēman nē bawēd

RAF.122. pursišn

122.1 ǰāmag ēw andar astōdān pad čarbišn ālūdag ast ud bīm ast kū bē barēnd[2]
ka andar šawānd ud bē darrēnd dādestān čē

passox

122.2 ka pad čarbišn [388/196a] abar madan gumānīg bē pad 2 mard tā nē šāyēd

RAF.123. pursišn

123.1 mardōm ēw kē andar panǰag ī weh widerān bawēd rōzag ud sāl māhīgān kay abāyēd kerdan

passox

123.2 rōzag ī ōy māhīgān ī naxwistīn pad 30 rōz ud abārīg frawardīn rōz ud sāl ān ham ī widerān [G]
bawēd

RAF.124. pursišn

124.1 mard ēw pad rāh ēw hamē šawēd u-š dušmen abar rasēnd kārēzār pādixšāy kerdan ayāb nē

passox

124.2 ka u-t weh ēwar nē dānēd dādestānōmand rāy[3] pādixšāy kerdan

RAF.125. pursišn

125.1 az tarsāgān may ud anīy xwarišnīhā pādixšāy xrīd[4] ayāb nē

passox

125.2 daštān nasāy ī-šān pad-dād (rāy?) bē pad a-čār tā[5] nē pādixšāy xrīd

RAF.126. pursišn

126.1 mard ēw frazend ī xwēš rāy gōwēd kū tis daham
pēš tā-š ān tis bē dād[6] frazend widerān bawēd ∵
ān tis pādixšāy pad ruwān ī ōy bē dādan ayāb nē
ud pad frazend ī ōy abāyēd dād ayāb nē

passox

126.2 tis ī-š ō frazend rāy paydāgēnīd ka [389/196b] ō ōy frazend nē dād
agar frazend duxt ō šōy ī ōy dahišn ∵

---

1 TD <tn'>.
2 A. (G) <-x2d>, TD <-x2y>.
3 A. (G?) <LA>.
4 <-x2y> 2x.
5 G <'c'lnd>.
6 TD <-tn'> eol.

RAF.127. pursišn

127.1 zan ka andar zādan ∵ widerān bawēd u-š pad ruwān tis-iz ∵ meh-sūdīh bawēd

čiyōn ān ī nē andar zahag[1] ∵

passox

127.2 xwēškārīh w mahist-warzišnīh ī mard rāy kerbag wēš ∵

RAF.128. pursišn

128.1 mardōm ēw widerān bawēd

ān drōn ī čahār-bāmīg ī Ardā Fraward čē abar abāyēd nihādan w

čiyōn weh[2] ī abar ēn dar nibištan

passox

128.2 abar ān drōn dō ī Wāy ī weh [G] ud Rašn ud Aštād xāyag ud panīr ud namak-sūd šāyēd

ud ān ī Ardā Fraward harw ārāyišn ēw nihādan xūb ∵

RAF.129. pursišn

129.1 nasāy pad šab burd[3] dastwarīhā ayāb nē

passox ∵

129.2 az xānag bē burdan pādixšāy

ud andar hazzān pad rōz[4] barišn ∵

agar pad šab ō gyāg ī wiškār anīy nasāy nēst pad-iz[5] šab pādixšāy ∵

RAF.130. pursišn

130.1 kōdak ēw andar ātaxš [390/197a] ōbadēd mādar pad baršnūm abāyēd šustan ayāb nē ∵

agar andar āb ōbadēd čiyōn ∵

passox

130.2 ka pad wināhgārīh ī mādar ēdōn bawēd ī[6] nisēy bē sōzēd mādar rēman[7] ∵

ud ka ō āb ōbadēd bē mīrēd ayāb-iš nisēy aziš bē šawēd abāg rēmanīh wināhgārīh-iz[8] ast ∵

RAF.131. pursišn

---

1 <z'hk'>

2 TD cyywn wyh>, G <cyywn>.

3 <-x2>!

4 G <ywmn>

5 G pad.

6 Not TD.

7 TD <l'mn'>.

8 TD <yh Y c>, G <-yh>.

131.1 mard ēw gōwēd kū dram[1] tis-ēw pad ruwān bē daham čiyōn dahišn ∵

passox

131.2 ēdōn xūbtar ka 3 ēk-ēw[2] pad yazišn ud 3 ēk-ēw pad ātaxš ud ham-kerbagīh gāhānbār ud 3 ēk-ēw (pad) ǰašn[3] ī xwēdōdah[4]

čiyōn mādagwartom pāyag[5] ī kerbag ∵

RAF.132. pursišn

132.1 zan ēw[6] ī daštān ka pa nazdīkīh[7] ī ātaxš nišīnēd wināh čand

ud agar frāz čarāγ[8] ∵ az ātaxš čand abāyēd estādan[9] ∵

passox

132.2 andar 3 gām harw ǰār-ēw tanābuhl-ēw wināh čiyōn 300 stēr bawēd

pad 3 gām pērāmōn ī čarāγ[10] ēdōn bawēd čiyōn ātaxš ∵

RAF.133. pursišn [G]

133.1 zan ī daštān ka pāy abar zamīg wināh čand ∵

ud āb abar zan ī daštān[11] rēzand[12] harw srešk-ēw rāy wināh čand ∵

agar abar āsmān [391/197b] ud xwaršēd star[13] ud māh nigerēd wināh čand ∵

agar dast frāz draxt kunēd wināh čand

passox

133.2 daštān harw āb ēw srešk-ēw ī-š[14] pad[15] wināhgārīh awiš[16] rēzand tīrēst stēr

wināh ī nigerīdan ī ǰud az ātaxš frāz tisīhā ī nibišt ast harw ǰār-ēw rāy 3 stēr wināh

RAF.134. pursišn

134.1 xwarišn ī frāz zan ī daštān dahēnd

agar-iš bē nē tuwān xwardan tā rōz ī didīgar frāz mānēd

---

1 <dlm>.
2 TD <-1> 3x, G <HNA> 2x.
3 G <yšn'>, TD <dšn'>.
4 <-wkdt>.
5 TD <k'Yk>, G <\k''Yk/>.
6 Not TD.
7 G <n'zdÿgyh>.
8 TD <cl'y / w>.
9 A.; TD <-ytn'>.
10 G <cl'yk'>, TD <cwl'k>.
11 TD; A. <dštn'> prob'ly typo.
12 TD <lycnd> 2x, G torn.
13 TD <stwl>, G torn.
14 TD <wzyyy'>.
15 A.; not TD.
16 TD <'wbšn'>.

pad xwardan šāyēd ayāb nē ∵

passox

134.2 guft estēd kū xwarišn ī az[1] zan ī daštān bē pardazēd pad tis-iz kār nē šāyēd ∵

134.3 būd kē guft kū pad ǰud pihw • pad-iz ōy ham nē šāyēd ∵

134.4 ud būd kē guft kū šāyēd

RAF.135. pursišn

135.1 mard abāg zan ī daštān saxwan guftan šāyēd ∵

kōdak kē dast frāz daštān kunēd ud pas dast frāz xwarišn kunēd • šāyēd

agar kōdag 3-sālag ayāb 4-sālag bawēd dādestān čē

passox

135.2 mard abāg zan ī daštān saxwan guftan harw ǰār-ēw framān ēw wināh ∵ [392/198a]

aburnāyīg ī 3-sālag 4-sālag ka az šustan bīm az-iš pahrēz kār [G] nēst ∵

RAF.136. pursišn

136.1 mard ēw dast frāz zan ī daštān kōdag kerd dādestān čē ∵

ud agar-iš bōsag abāz zan ī daštān dād[2] wināh čand ∵

agar brahnag bē būd ud abāz xuft wināh čand

passox

136.2 dast frāz zan ī daštan kerdan[3] xwar-ēw wināh

abāg xuftan handām pad a-xwēškārīh frāz burd[4] wināh garān guft estēd

RAF.137. pursišn

137.1[5] mard kē daštān-marz kunēd u-š wināh čand

u-š tuwān ēdōn wizārišn čē abāyēd kerdan

agar-iš šusr andar nē hišt[6] čē ǰuttar[7]

ud agar-iš mayān ī rān kerd dādestān čē ∵

passox

137.2[8] gōkān y tōzišn was-marag

čē az hazār[1] gōspand zōhr ō[2] ātaxš ī warahrān guft estēd •

---

1 Not TD.
2 TD *dādan*, G torn.
3 G <kwtkn'>.
4 A., TD <-x2>!
5 PV.16.16.
6 <-x2y>.
7 A. (G) <ywytl>, TD <ywyttl>.
8 PV.18.73-75 (cf. 14.6).

hazār puštag ēsm ud hazār puštag bōy

ud hazār[3] yazišn kē zōhr ō āb barēd

137.3 ud hazār mār ud 2000 ǰeh-mār[4] ud ⌈ agar mār ⌉[5] ōzanēd 1000[6] wiškuftagtar[7]

ud 1000 waγ[8] ī ābīg 2000 ān[9] ī ǰud az āb čē-š tuwān dwāristan •

hazār mōr ī dānag-keš ud[10] 2000 ī xwurdag[11]

hazār magas [393/198b] siyā ud 1000 karbūg[12]

137.4 ud 30 puhl abar gyāg widār ī āb[13] bastan ∵

137.5 ud ka mard tuwānīg ā-š ēdōn wizārišn ∵ čiyōn pad abestāg paydāg

ud ka a-tuwānīg ka-š hamā-dēn ud dwāzdah-hōmāst ī pad zōhr [G] yašt ā-š xūb wizārd būd ∵

RAF.138. pursišn

138.1 mard ka abāg zan ī ǰud-dēn marzišn kunēd dādestān čē ∵

agar zan ābustan[14] bawēd ud agar az ōy ābustan[15] čiyōn

agar zan daštān bawēd čiyōn

agar nē bawēd[16] dādestān čē ∵

passox

138.2 andar marzišn wināh ī garān

agar ābustan bawēd[17] čand wināh bawēd šāyēd •

ud agar daštān wizārišn ān ī nibišṭ

agar nē daštān nē ābustan ǰud az[18] an-ēr-marzišnīh

rēš ī pad tan bīm ī pad ruwān griftārīh ī āwāmīg[19] padiš tōzišnīg

ka padiš grīftārīhēd ān ī abāz zan ī daštān šusr a-kār kerdan ī nē andar tan tanābuhl ēw

---

1 <’c’l> +.

2 TD <OL Y>, G <KN>.

3 G <LP>.

4 G <yyw’m’l>, TD <jyyw•’m’l>, A. sūsmār.

5 TD <’twm’l>, G <st'm’l>.

6 Not G.

7 TD <wyškwptl>.

8 <wk'>.

9 Not TD.

10 TD ī.

11 G <’wlt'>.

12 <kwlbwk>.

13 Not TD.

14 TD <’pstn> with <-w-> added.

15 TD <’pstn'> +.

16 G <-t'>.

17 TD <byt'> eol.

18 TD <∵>.

19 TD <’wbym->; ins. <’wd’m>?

wināh ī šusr[1] a-kār kerdan wizīr[2] tan rēman kerdan ∵

RAF.139 pursišn

139.1 mard kē abāg zan ī daštān bawēd ud zan bē nē gōwēd dādestān čē [394/199a]

agar zan an-ēr bawēd ud agar-iz weh-dēn būd pas az ān bē gōwēd dādestān čē ∵

passox ∵

139.2 ka zan ān ī-š awiš[3] dastwarīhā[4] w šud

ud[5] mard nē āgāh • ud ziyānag āgāh ud nē gōwēd

ziyānag wināhgār ud mard a-wināh

ud ka ziyānag nē dastwarīhā mērag-iz wināhgār[6] ∵

RAF.140.[7] pursišn

140.1 zan ēw kōdak pad xānag pad bun ī ātaxš[8] bē hilēd [G]

xwad az ān gyāg bē šud kōdak bē ātaxš bē sōzēd

zan padiš wināhgār bawēd ayāb nē

u-š (pad) baršnūm abāyēd šustan ayāb nē ∵

passox

140.2 zan ka-š sālārīh ī aburnāyīg xwad kunišn aburnāyīg pad gyāg ī bīmōmand ān rāy nē pādixšāy hilēd

čand ka-š dast awiš[9] ayābēd[10]

ka ǰuttar[11] hilēd[12] aburnāyīg ōh bīm šawēd rēš y bawēd ō bun

agar sōzēd ēdōn bawēd ī nasāy bē ⌈ šawēd ud ⌉[13] ō ātaxš rasēd[14]

margarzānīh ud rēmanīh ī tan y wastarg

RAF.141 pursišn

141.1 mard kē pidar xwāstag windīd ī az abārōnīh handōxt estēd

ān xwāstag xwarēd[1] ud pad [395/199b] kār ud kerbag uzēnag kunēd

---

1 G <šwtl>.
2 TD <wc'l>.
3 Not TD.
4 TD <dstwl-> 2x.
5 TD <W OZLWNtn'>, A. <OZLWNtn W>.
6 TD wināh / wināhgār.
7 Cf. RAF.130.
8 TD *ātaš* eol. 2x.
9 TD <'wbšn>.
10 <'yy'p̄->.
11 TD <ywttl>, G torn.
12 G <-x1>, TD <-x2y>.
13 Not TD.
14 TD <-'t'>.

šāyēd ayāb nē

ka ruwān ī xwēš ud ān-iz ī pidar aziš yazišn kunēd ō ruwān rasēd ayāb nē

passox

141.2 harw ān xwāstag kē pidar pēš az frāz madan ī frazend handōxt

ēg-iš frazend andar-iš[2] wināh ud kerbag nē šnāsam

u pas ka ō dārišn pādixšāyīh[3] ī frazend rasēd

harw čē az-iš dānēd kū az duzz[4] ayāb appar

u-š[5] mādag 2 nāy ud 3 nāy čiyōn dastwarān[6] gōwēnd[7] ā-š abāz dahišn

ud abārīg ō kē niyābag[8] abāz hambārišn

čiyōn ō wizārišn ī wināh ī pidar frayādišnīgtar- [G] ēwēnagīhā uzēnag kunišn

ān ī nē dānēd čiyōn ā-š xwad pad xwēšīh dāštan pādixšāy

u-š pad hamāg dar čē az tōzišn kerdan ī wināh ī pidar ud kerbag ī ruwān-iz pidar rāy ka wināh ud

ērang ud abām ī pidar bē wizārēd weh kū pad ruwān ī pidar yazišn ud myazd[9] ud anīy kerbag

kunēd

čē wināh-wizārišnīh[10] frēzwānīgtom kerbag ud warz ud xwarrah abzāyīhēd

RAF.142 pursišn

142.1 mard [396/200a] ēw xwāstag ī stūrīh pad xwēšīh ī xwēš frāz gīrēd ā-š wināh čānd

ud ka kāmēd wizārdan ā-š čiyōn • wizārišn

ud mard kē-š wināh ī pad ēn ēwēnag būd estēd

a-tōzišnīhā pad bōxtan šawēd

ā-š sidōš ud yazišn ī pad rōzag sālīgān abāyēd kerdan ayāb nē

ēn kū margarzān kē-š pad ǰud az petīt būdan tōzišn ēw nē paydāg

ā-š yazišn pad ruwān ōh kunišn[11] ayāb nē ∵

ud az ān ka pad petīt tā ka nē pad petīt

ka-š tōzišn kerdag ī nē paydāg

ā-š dādestān pad čē ǰuttar[12] ∵

---

1 TD <-tn'>.
2 andar ī-š.
3 pādixšāy.
4 <ZNBA>.
5 Not TD.
6 TD <dstwl->.
7 A. (G); TD <-yt'>.
8 TD <''pk'>, G torn.
9 <mzd>.
10 wināh wizārišn.
11 TD 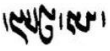
12 A.; TS <ywytLA>, G torn.

ud[1] ast-iz ka-š wināh[2] tōzišn paydāg u-š petītīgīh nē paydāg

ā-š dādestān az ān kē-š petītīgīh paydāg u-š wināh-tōzišnīh nē paydāg pad čē ǰuttar • [G]

mērag ī hāwišt kē pad ruwān ī margarzānān[3] yazišn kunēd ā-š dādestān čē

passox

142.2 kē xwāstag ī stūrīh pad xwēšīh ī xwēš dārēd tā abāz 80[4] āyēd

harw čē-š aziš āškārag • barēd apparag ī

ud harw čē-š nihānīhā[5] [397/200b] trift[6] padiš duzz bawēd

142.3 ka wizārdan kāmēd ān ī-š duzzīhā trift[7] 2 nāy w mādag ān ī apparīhā 3 nāy w mādag abāz abāyēd dādan

ōh dūdag ī stūrīh hambārišn

ud ka az stēr 60 ī stūrīh dram-ēw abāz kāhēd pad Huspārom[8] ēdōn[9] čāšt kū

pad gyāg tanābuhl ud pad sāl-drahnāy margarzān

ud pad-iz abārīg dar stūr-škenn margarzān čāšt

142.4 ud ka a-petītīgīhā abar dād ī weh-dēnīh pad bōxtan šawēd

az ān čiyōn pad Niyādom[10] čāšt kū margarzān

ān čiyōn stūr-škenn ēw ud nasāy-nigān ēw[11] az[12] kardag hišt estēd

man nē gōwam kū-š sidōš nē yazišn

ud agar-iš sidōš yazišn ā-š abārīg-iz yazišn ud kār ud kerbag pad ruwān ōh kunišn

ēg-iš margarzān kē pōryōtkēšān pad margarzān frārāst[13] ō kardag kerd estēd

ka a-petītīgīhā bē mīrēd ā-š sidōš nē yazišn [G]

ka petītīgīhā pas a-tōzišnīhā ā-š pas az 3-šabag sidōš ōh yazišn [398/201a]

ka-š sidōš ēwēn ā-š hamgōnag stūr ōh gumārišn

ka-š wināh az ān (ī) kē rāy sar brīdan ā-š pad (3-šabag)[14] sidōš ōh yazišn

ā-š[15] stūr ōh gumārišn wināhgār

142.5 ka-š tōzišn-wizārišnīh[1] pad kerdan paydāg u-š petītīgīh ī pad gōwišn nē paydāg

---

1 TD <ww>.
2 Both <ww'š>.
3 TD *margarzān* / <'n'>.
4 ffffd
5 A. for -īh.
6 <twlpt'>.
7 <tlpt'>.
8 A. (G) <'wsp'lm>, TD <'wsp'l\w/mw>; Dk.8.36.13.
9 TD + ~~čāšīd~~.
10 <n''twm>; Dk.8.19.50-?
11 TD <nk:'n'>; MHD.4.28.
12 Not TD.
13 A.; TD <-'yt'>.
14 A. *3 šab?
15 G u-š.

weh kū kē-š • petītīgīh pad gōwišn (paydāg) u-š pad kerd wināh-wizārišnīh[2] nē paydāg

142.6 čē pad Spand[3] gōwēd

čē kunišn mazdēsn[4] kū-m pad ēn xēm pad ēn dēn ō tō gōwam Spitāmān Zarduxšt

kē dēn mazdēsn[5] kū kē menišn gōwišn kunišn ān ī-tān mērag ī hāwišt rāy pursīd ∵

RAF.143 pursišn

143.1 mard ēw hāwišt kē xwah ī xwēš andar hanǰaman pad zanīh bē padīrēd[6]

u-š ān čim rāy čand sāl az šōy kerdan pādīrān[7] dāšt[8]

u-š abdom xwad pad zanīh nē kerd

čē pad zanīh bē ō mard ēw dād[9] nūn pad padīrift ī[10] xwēdōdah āšnāg

ud pad nē kerdan an-ast[11] bun

ēn kū-š pad yazišn kerdan ī kasān čē[12] framāyēd

passox

143.2 agar-iš az bunīh [399/201b] kār ī-š xwah pad zanīh-kunišnīh

ud xwēdōdah-rāyēnišnīh nē sigālīhā[13] [G] padīrift[14]

ā-š az ān padīrišn kerbag būd

ka az ān frāz čiyōn-iš[15] xwēškārīh • ud tuwān būd ud[16] nē hamē rāyēnīd

ā-š pas az 15-sālagīh ī ziyānag harw daštān-māh ēw rāy dēnīgīhā andar-iš tōzišnōmand

ud kerbag ī xwēdōdah nē rāyēnīdan ān kerbag ī xwēdōdah pādīrān dāštan rāy wināh ī grāy

ud ka-š fradom kerbag ī xwēdōdah nē rāyēnīd

ān padīrišn- ud pašt-drōzišnīh ī-š az bunīh rāy padiš ērangōmandtar

ud čandīh ī daštān-māh w čand y zamān wināh-wizārišnīh rāy dānistan abāyēd

143.3 zan hilēd[17] būd[18] kē margarzān guft ud būd kē xwārtar

---

1 G <y]h>, TD -wizārišn ī.
2 tōzišn wināh-wizārišnīh.
3 TD adds <spd> in margin.
4 <mhst'>.
5 <mhyst'>.
6 <-x1>.
7 TD <pytyl'n'>, G torn.
8 <-tn'>.
9 TD <-tn'>.
10 TD <-x2y OD> eol., G <-x1 wy>.
11 <'wst>.
12 Not TD.
13 <syk->.
14 <-x2>.
15 TD <-yh>, G torn.
16 TD <-tn'>, G torn.
17 <-x1>.
18 TD <-tn'>.

bē ān ī xwēdōdah garāntar

143.4 ud pas ka-š bē ō mard ēw dād

agar mard nēk zan padiš ham-dādestān būd

ā-š az dādan ērang ēw nē dānam

čē nūn pad pādīrānēnīdan ī wināh ī az pādīrān dāštan ī ziyānag bōzišnōmand hangārišn [400/202a]

bē-š pad ān ī pēš tōzišnōmand abāyēd būd

ud agar xwad az bunīh padīriftan[1] ī ān kār dastwarīhā[2]

u-š pas tuwān pad rāyēnīdan nē

u-š darmān y tuwān-ayāftagīhā a-pardaxt[3] rasišn[4]

ka-š an-ēmēdīh[5] ī ēdōn bē dānist[6] būdan

ā-š pad ham-dādestānīh ō mard ēw ī dahm ī passazag dād

ā-š andar rāyēnišn wināhgārīh ēw nē dānam

143.5 u-š pad-iz dastwarīh-kunišnīh ān-iz bōzišn šnāsam ī pad Sagādom gōwēd

pādixšāy kadār-iz-ēw dahmān ī sālārān ō kadār-iz-ēw dahmān ī kasān ān ī xwēš ∵ *nāirīk* ∵ pad ahlāyīh bē dād ∵

RAF.144. pursišn

144.1 ka mard ēw bē widerēd kē rāy sidōš ēwēn yašt w

ud az yaštan pargūd bawēd ōy kē[7] xwēškārīh padiš wināhgār

u-š[8] ērang wināh čand

u-š tōzišn wizārišn čē ∵

ēn kū sidōš čiyōn xūbtar ka yazīhēd

pad kamistīh ⌈ čē ud pad wēšistīh ⌉[9] čē

ud čand abāyēd yaštan ∵

passox

144.2 sidōš[10] 3 rōz fradom ān xūbtar ka harw gāh pad sōzišn ī abar ī ∵ ātaxš ud frāz-wistarišnīh abar ī [401/202b] barsom yazišn pad yazišn ī paywastagīhā hamē kunīhēd

ud pad wēšistīh and-čand šāyēd ud pad kamistīh yašt ēw ud drōn ēw

ud az ham-dar[1] myazd • ud āfrīnagān-ēw[2] ī Srōš kē-š kerdag • *yō vananō* •[3]

---

1 <-x2yn>.
2 TD <dstwl-> +.
3 TD <'-plÿht'>, G <'-plÿ'c>.
4 TD; A. (G) bawišn.
5 <'n''m->.
6 <-tn'>.
7 A.; <MN>.
8 G ā-š.
9 Not TD.
10 Not TD.

u-š • *āfrīnāmi* • nē abāyēd

pad kerdag ī <y’t>-barišnīhā[4]

ka andar 3-rōzag[5] pad harw gāh yašt ēw ud drōn ēw

ud harw rōz ud harw šab[6] āfrīnagān ēw [G] yazīhēd

u-m pad xūb kerdan • stūd estēd

ka hamā-dēn nask pad nask[7] paywastagīhā ud a-brīd-yazišnīhā šāyēd yaštan

weh-iz ēdōn ka ēwāz nask[8] ēw šāyēd yašt ī pad Hāwan ī čimīg[9]

andar sidōš ud ǰud-dēw-dād dōšoxīgtar

(1) ka sidōš bē mānēd ōy kē pad nē yaštan wināhgār

(2-3) ā-š tōzišn ērang handāzag čiyōn ān ī gāhānbār nē yaštan

ān-and[10] ǰuttar[11] kū sidōš and-čand yazīhēd[12] ā-š guharīg bē yazišn

ud ka-iz ō anīy kas framāyēd[13] ā-iz[14] šāyēd

ud gāhānbār hamē xwad yazišn

ka bē mānēd tā sāl ī[15] did ham ān gāh guharīg nēst

pas-iz [402/203a] abāg tōzišnōmandīh[16] ān xūbtar ka pad ǰud sāl ud ham gāh abāz yazīhēd

RAF.145. pursišn

145.1 mard ēw ka-š kāmag kū gāh gāh yašt ēw abāz wirāyēd

u-š w āhōg-uzwān ayāb nē-warmīh ī yašt rāy wirāstan nē sahēd dādestān čē ∵

ka drōn ī • 2-gānag[17] yazēd yašt weh bē bawēd ayāb nē

passox

145.2 yašt wirāstag nē bawēd čē⌈ yašt {wirāst} nē pad yaštan wirāstag bawēd

pad drōn pad ēč čāštag yašt ⌉[18] wirāstan nē āšnūd

---

1 <hmBRA>.
2 <-g’n-> +.
3 Y.57.15.
4 TD <y’twbl-1 /l’’nyh’>, A. (G?) <y’twl>-barišnīhā
5 TD <YWMk'>.
6 TD <šp'>.
7 <sk: PWN nsk:>.
8 <sk:>.
9 <cmyh>?
10 ān ī and.
11 A. *čand-tar.
12 <YZB(W) š’yt'>.
13 TD <pl’yt'>.
14 <’c>.
15 A,; TD <ŠNT OD>.
16 TD <-šn’n MN HŶA>.
17 <yyk’nk>.
18 Not G.

u-m ∵ pad dagrandīh was āšnūd

RAF.146. pursišn

146.1 aburnāy-ēw ka drōn yazēd

ka ēwāz[1] yašt warm

zōd ēw ōy [G] kē yašt ud Wispred-iz warm

az ān zōd wāz griftan dastwarīhā

ka gīrēd ēwāz dādestān harw dō čē ∵

passox

146.2 ēdōn guft estēd kū

aburnāyīg ka zīrag u-š yašt warm ud nīrang dānēd w

pad zōdīh ī harw kas šāyēd ∵

RAF.147. pursišn

147.1 barsom mayān ī mardōm ī xuft dādestān čē ∵

passox

147.2 barsom ka bērōn 3 gām ud ayāb pad ǰud-kardagīh nihād estēd ∵

[1] <'ywp'> 2x.

PURSIŠNĪHĀ III: FRĪY-SRŌŠ

RFS.0 pursišn panǰ[1] [403/203b] az anōšag-ruwān Frīy-srōs[2] ī Wahrāmān[3] ∵
u-š ēk nē šāyist nibištan[4] ∵

RFS.1. pursišn

1.1 ēn kū wihēzag[5] ī ašmāh xwarrah-abzūdān andar ēn[6] farrox būm ī Abaršahr frāz padīrift[7] ham • yazišn pad ān nīrang w framūdan bun kerd[8] ham

1.2 ēk az[9] hāwišt[10] dahmān gōwēd kū tā man rāy drīst šawēd kū ēn wihēzag xwad čiyōn kerd hēnd ēg-iš man padiš nē estēd
čē man mowbed Frīy-srōš[11] rāy dīd ud ōy-iz radag ēw bē nibišt hēd wasān uskārišn kerd hēd man nē dānam kū ēn čiyōn kerd ast

1.3 ud pas nāmag ēw az xwarrah-abzūdān awestād Abū Mansūr[12] yazdān-pādār[13] ī marzbān frāz rasīd[14] az farrox[15] būm ī Bagdād[16] kū amāh pad nāmag ī dēn dīd
ud[17] hu-dēnān [G] pēšōbāy wihēzag frāz padīrift[18]

1.4 ud ēn kas ān nāmag dīd[19] ud abar xwānd

1.5 ōy gōwēd kū awestād Abū Mansūr mard ēw ī sultānīg ast andar dēn nē dānēd abar a-srōšīh pad xānag ī • xwēš
nēst[20] kas ī xwēš [404/204a] yazišn ī kasān kunēd
ud abar padisār ī pēš

1.6 ud ēn kū ⌈ ān yazišn kunēd čē bawēd
ēn kas andar mayān ī wehān ⌉ čiyōn abāyēd dāštan

---

1 <'wmy'yh>.
2 TD <flbd>, G <plwbd>.
3 TD wahrām.
4 G <-t>.
5 A.; TD <wy'ck">.
6 Not TD.
7 A. <-x2>, TD <-x1>.
8 TD <krtn'>.
9 Not TD.
10 TD ēk hāwišt 2x.
11 Both <pl'-> 2x.
12 <'bw mswl> +.
13 TD <-p't'y>, A. (G) <p't'>.
14 <-t'>.
15 Not TD.
16 TD <bkd't>, G <bk:d't>.
17 <yytww>.
18 <-x2y>.
19 TD <-tn'>.
20 <lwt'>.

wizīrēnīdan framāyēd pad yazdān kām

passox

1.7 pad-iš nigerīdan man nūn-iz pad andak framāyišn ī abar xwār pāk[1] ī was wasān uskārišn pad-iš kerdan

u-š xwēš tan xōgēnīd estēd ud xrad ud ham-āfrāhīh ī aburnāy ud nōg mad ud pēr ud uzmūd-xīr ud <wsdym'nwtk> kasān ī andar weh-dēn <bwl'y> ī <Ys'>kerdagīh[2] ud frahangīh dārēnd ōh-im uskārišnīh kerd

pad mādagwar dāšt estēd ēn dēn ud framān dastwarān handāzag pidarān-imān griftag

1.8 ud ōy kē nigerišnīg tis ī xūb ud passandišnīg ud dēn ud dastwar a-passand[3] ud pad āhōg abar nigerēd

duš-čašmīhā andar wehān pad nē-xūbīh[4] uzwāyēnīdan[5] ud kas padiš wiyābānīhēd ud mardōm az rāh ī rāst[6] passandišnīg abāz dārēd

harw wināh ī aziš uzīhēd padiš griftār ud āstārōmand

1.9 ud wināh-iz[7] wināh guftan nē šāyēd čē nē dānist [405/204b] ham kū čē az-iš uzīhēd[8]

1.10 ud awestād Abū Mansūr yazdān-pādār ī marzbān paristišn ī arwand-zōrīh[9] rāy [G] āfrīnagān gōwišn u-š nē a-čār

1.11 kē pad nē-xūbīh ī ēn weh-dēn drōzišn gōwēd

kē-s čimīgīh az dēn nigēz[10] ud gōwizār paydāg ī-š hannām-ēw nasāy ī wehān dūrīh ī az pōryōtkēšān rāy druwand wināhgār

u-š zid-erdagīh[11] andar ruwān[12] ī tā yazišn-framūdārān dēwēzagīh ud a-srōš-dārīh ∵

wizīr ān ī dēn gōwēd ∵

aētəm zī mraoţ ahurō mazdå spitama[13] *zaraθuštra*

jūm[14] *astaitəm aiiaŋhaēnāiš karətāiš azdəbīš paiti auua.jarəsūm*[15] ∵[16]

---

1 A. *<HNA lwb'k'>.
2 <tkyh>.
3 <'csn'd>; A. <'c psnd> for *passand.
4 TD <LA hwtyh>.
5 <'wzw''yn->.
6 TD <dšn>!
7 TD <Wwnys>.
8 TD <-tn'>, G torn.
9 TD <l'yytšn'ÿ 'lwnd zwlšn'>, G <pl'y[>.
10 <wyck'>.
11 TD <zytltkyh>, G <zyt[>.
12 V.5.4 jiţ.aṣəm xraodaţ.uruua, **5**.53.6 dājīţ.arətaēibiiō.
13 TD *spətamāi*.
14 *jīm*.
15 TD -*īm*.
16 V.4.50 *yaθa aētahmi aŋhuuō yaţ astuuaiņti aiiaŋhaēnāiš kərətāiš azdibīš paiti auua.kərəθiiāţ*.

čē-š ōy rāy guft Ohrmazd ō[1] Spitāmān Zarduxšt kū zīndag tanōmand ud gyānōmand gyān pad ān[2]
ēwēnag kār tan[3] abar frōd kirrēnišn ∵

RFS.2. pursišn

2.1 ēn kū ka hu-dēnān pēšōbāy ēw[4] mowmard[5] ēw rāy mowbedīh[6] ī šahr ēw dahēd
pad passand ud ham-dādestānīh ī weh-dēnān
pas az ān pad [406/205a] ēw-čand radīh ī kustag ēw dahēd
ud gumārd ī sazāg pad ēwēn nibēsēd[7]
ud wehān ī ān kustag frāz padīrēnd[8] ud abar bē estēnd
u-š pad rad ud mowbed[9] dārēnd
ud andar awiš framān-burdār[10] bawēnd
ān rad pad harw šahr awestān[11] gumārd
pas ān hu-dēnān pēšōbāy widerān bawēd u-š ruwān ō pahlom axwān rasēd
u-š[12] ēd [G] gōwēd kū hu-dēnān pēšōbāy widurd
ēn rad ō-nūn[13] rad mowbed nēst
harw kē ōy rāy mowbed xwānēd tā nōg gumārd ēw az nōg hu-dēnān pēšōbāy ēw nē bawēd
u-š wināh ī garān bawēd
sāl-drahnāy abar ān gōwišn bē estēd
ēn kū ān gōwišn ayāb drāyišn aziš wināh ud puhl ī pādifrāh čē
weh abāg-iš hamīh čiyōn abāyēd kerdan

passox

2.2 kār-iš[14] a-dādīhā sālār bē nē hilišn
⌈ ud agar ⌉[15] adādīhā[16] sālār hilēd[17] harw ǰuttarīh ud ziyān ud wizend ī andar-iš rawēd
ēg-iš wināh ō bun •

---

1 A. <KN>, TD <AYK>.
2 Not G.
3 For pad ān āhenēn kārd.
4 <HNA> +.
5 A. (G) <mywy->, TD <MN hmlt'>.
6 G <mgwptyh>, TD <mywptyh>.
7 G <YTYB->.
8 <-x2d>.
9 G <mgwpt>, TD <mywpt'>.
10 G <-1>.
11 TD <'p̄st->, G <'p̄Yst->.
12 TD ā-š.
13 <'wKON>.
14 A. (G), TD <k'lyh>.
15 Not TD.
16 TD <-yh>.
17 <-x1>.

ud kē ān drāyišn ī kunēd wehān az rāh ī rāst abāz [407/205b] dārēd garān-wināhīhā ud padiš tōzišnōmand

ud kē abāg-iš ham-gōwišn ud ham-ayār bawēd abāg-iš ham-wināh ud ham-dād

ka nigerišnīg gōwēd[1] garān-wināhtar

RFS.3. pursišn

3.1 ēn kū mard kē abar stūrīh zād estēd ∵ pad stūrīh anīy kas šāyēd ayāb nē

ud ham mard[2] kē xwēš tan pad stūrīh[3] bē ō anīy kas dahēd čiyōn bawēd[4]

ud ōy kē padīrēd[5] aziš/u-š gētīyīhā[6] ud mēnōyīhā pus ī • padīriftag xūb bawēd ayāb nē ∵

passox

3.2 agar tis andar nēst ī ān rāy ǰuttar

abar stūrīh zād pad stūrīh šāyēd [G]

pus pad was duxt pad ēk šāyēd

RFS.4. pursišn

4.1 ēn kū ka ēk duxt ast ayōgēn ī pid xwēš ud šōy hamē xwāhēd kerdan • šōy ī sazāg ēdōn hamē windēd ī ka xwēš tan pad pādixšāy-zanīh bē dahēd

ka az xīr ī xwēš w pad guharīg tan ī xwēš nāyrīg ēw ī ruwān-dōst ī hu-sraw ī ēdōn kē-š stūrīh ud ayōgēnīh ī kas awiš nē mad estēd [408/206a]

ud pad mayān kunēd ēdōn čiyōn xwah ī meh kē ō xwah ī keh abespārēd

ud ayōgēnīh ī pid ī xwēš awiš abespārēd

xwad pad pādixšāy-zanīh šōy kunēd

šāyēd ayāb nē

passox

4.2 nē kunišn ēd rāy čē-š kerdag ī pēšēnagān pōryōtkēšān abāg nēst

RFS.5.

5.1 ēdōn ēn-ānd Frīy-srōš ī Wahrāmān wizīrēnīd pad sāl ī 300 ud 77 ī pārsīg ud pas az sal[7] 20 ōy bay[8] Yazdgerd ī šāhān šāh nāf[9] ī ōy bay[1] Husrōy ī šāhān šāh ī Ohrmazdān

---

1 TD <nkdlšn' YKOWMWNyt'>, G <nkdlšnyk WYMWNyt>.
2 TD + ½ line space.
3 TD pusarīh.
4 TD bēd eol.
5 <-x1>.
6 TD <-'yh'>, G <-''yh'>.
7 Not G.
8 <by>.
9 TD nāfag.

čahār ēn ī azabar-nibišt hērbed Spandyād ī Farrox-burzēn az[2] mowbedān mowbed pursīd andar ham sāl abāg az paččēn ēw anōšag/hušk[3] ∵

[1] Not TD.
[2] TD < / bwlc ZNE>.
[3] <'nwšk'>.

PURSIŠNIHĀ IV: THIRTY QUESTIONS AND ANSWERS

Q&A.1.

pursišn

1.1 kārwān-srāy ēw ka-š hu-dēn ud ǰud-dēn andar ham xānag mānēnd
u-š mayān pārag ēw dēwār ēdōn abar āwurd estēd ī zamīg ō aškōb nē paywast estēd [G]
mard andarrōn ī ān dēwār drōn yazēd dādestān čē

passox

1.2 ka azabar mard dēwār burd[1] estēd ǰud-kardag drōn yašt dastwarīhā ∵

pursišn

2.1 andar kārwān xānag ēw mayān ī sargen ī [409/206b] stōrān drōn yaštan pādixšāy ayāb nē ∵

passox

2.2 hamē ka ǰud az sargen ī stōrān damišn ī xwēš (ī) sargen hāwand nēst yaštan dastwarīhā ∵

pursišn

3.1 drōn pad čarāg taw-ātrō[2] . *tauua āθrō* . guftan čiyōn

passox

3.2 čiyōn-imān pad was uskārišnīh ⌈ mad čarāg čōbīzag ēw andar kerdan taw-ātrō abar ⌉[3] guftan xūb sahēd

Q&A.4.

pursišn

4.1 niyāyišn abar stōr pad kerd dārišn ayāb nē
xwad tā kū bawēd andar āmadan ēd saxwan abar guftan pad čē dārišn ∵

passox

4.2 ka ēdōn šāyēd kerdan ayāb kē pad zamīg āwāmīhā kerd ud bīm-ēw ayāb pādīrānīh bawēd kerdan dastwarīhā
ud ān ī andar gāh ī hāwan kerd[4] kunēd guftan ∵

pursišn

5.1 gyāg kū ātaxš ī warahrān nēst ayāb ast ō niyāyišn kerdan nē tuwān ∵ *yasnəmca* ∵ guftan nāmčišt wāz griftan pad čē ō mar āyēd ∵

passox

---

1 TD <DDLWNx2y Y>, G torn.
2 <t'w'tlwk'> 2x; \ *taw ātar* /.
3 Not G.
4 <-tn'>.

5.2 *yasnəmca* . ǰud az wēnišn ī ātaxš guftan pad abestāg . *aiiašta* . ō mar āyēd ∵

pursišn

6.1 ēn kū šnūman ī drōn kū gyāg paydāgēnišn kū gyāg nē paydāgēnišn ud čiyōn paydāgēnišn ∵

passox

6.2 čiyōn guft estēd xšnūman pad bun ī drōn paydāgēnišn
būd kē guft kū tā šnūman gāh
hamē ka a-paydāgēnīdan šāyēd ∵

pursišn

7.1 mard ēw ustōfrīd ēw bē kerdan rāy gōwēd kū
ka ēn tis ēdōn bawēd ēn ustōfrīd wāhmān mard bē ē yazēd
ka ō ōy mard yaštan rāy gōwēd mērag gōwēd kū ān kē yašt az man weh mad estēd man nē yazam kerdan čiyōn sazēd ∵

passox

7.2 čiyōn pad čāštag guft estēd ustōfrīd pad yaštan ī abē-gumān yazišn
ka abē-gumān nē mad estēd būd dastwar kē pad yašt ī gumānīg yašt guft
ud ōy kē drāyīd ud xward ham ōy dastwar guft kū pad drāyīd ēč ēwēnag yaštan nē šāyēd ∵

pursišn

8.1 mard ēw xāyag ēw-čand pad drōn ēw paydāgēnēd
ud ka andar drōn yaštan ēd ān xāyag uzīhēd[1] ud xāyag <ywk> ayāb andar anīy xwarišn ēw uzēnag kunēd
pas frāz drōn nihēd ud bē yazēd dādestān čē ∵

passox

8.2 ēdōn guft estēd kū ustōfrīd harw čiyōn-iš weh bē tuwān uzēnīdan pādixšāy kerdan ∵

pursišn

9.1 mard ēw andar wiyābān drōn yazēd u-š wād gard abar dast nišīnēd dādestān barsom čē ∵

passox

9.2 ēdōn čiyōn guft estēd ka ǰud az gard anīy tis padiš nē paydāgīhēd {pad?} ast čāštag ī šāyēd ∵

pursišn

10.1 mard ēw andar rāh ud kārwān tis ān rasēd kē-š drōn andar xānag ī tārīk abāyēd yaštan ka yazēd dādestān čē ∵

passox

[1] <'wzhyt'>.

10.2 pad šab andar xānag ī pad ǰud az ātaxš pad ēč ēwēnag drōn yaštan nē pādixšāy ∵

pursišn

11.1 xwaršēd andar xānag niyāyišn kerd w bēd dādestān čē
agar ōh-iz andar rāh ud kārwān ∵

passox

11.2 niyāyišn xwaršēd kerdag bawēd ∵

pursišn

12.1 mard ēw gyāg ēw rasīd estēd u-š barsom abāyēd kerdan ud barsom abar estēd ud aibyāghan[1] nē mad estēd čiyōn abāyēd kerdan ∵

passox

12.2 barsom ǰud az aibyāghan nē šāyēd drōn padiš yaštan ∵

pursišn

13.1 mard ēw andar zēndān ēw kē gyāg pad nasāyōmandīh warōmand pad hixrōmandīh mehmān drōn yaštan weh ayāb ēwāz wāz ēw abar guftan ∵

passox

13.2 bē ka ēwarīh ī nasāy ayāb nē šāyistan ī tis paydāg tā drōn yaštan weh ∵

pursišn

14.1 wēmār ēw kē drōn yaštan nē tuwān ān aziš zamānīg dārōw ēw bē abāyēd xwardan kas dagrtar rasīd wāz ēw grift dārōw xwardan šāyēd ∵

passox

14.2 agar nē bawēd kas rāy čē drōn yazēd pad tan dušwārīh ī saxt abzāyēd dārōw xwardan a-tuwānīg wāz abar guftan ∵

pursišn

15.1 az kōrān wāz stad[2] dādestān čē ∵

passox

ka-š yašt warm ud awestwār abāg ast dastwarīhā ∵

pursišn

16.1 barsom andar ruwān ī rōbāh pōst andar 3 gām frāz mad dādestān čē ∵

passox

[1] <''b''yy'n'>.
[2] <-x2y>.

16.2 pad ēč čāštag kem[1] az 3 gām nē šāyēd ∵

pursišn

17.2 barsom az <gwl> ī az <l''w> ǰud-kēšān pahrēzand čē sāmānag ∵

passox

17.3 pad ruwān ī 3 gām ud pad ast-dān 30 gām abāyēd bawēd kē 3 gām guft ∵

pursišn

18.1 ēn kū drōn ī māh ī day ud rōz day pad mihr šnūman čē abāyēd kerdan ∵

passox

18.2 šnūman ābān guft estēd ∵

pursišn

19.1 drōn andar xānag pad šab yazēnd kē war wišād bawēd āsmān pad-dīd[2] dādestān čē ∵

passox

19.2 andar xānag ī ǰud pad ātaxš ud ēč ēwēnag nē pādixšāy drōn yaštan ∵

ud pad wēnōg ī war wišād kē star[3] ud āb ud xwāršēd andar ōbadēd bawēd kū guft kū dastwar bē-š ǰud-dādestānīh padiš ∵

pursišn

20.1 andar xānag ēw drōn hamē yazēnd ud gurbag wāng kunēd dādestān čē ∵

passox

20.2 gurbag bē az 3 gām ka wāng kunēd barsom nē rēman .

ud andarrōn ī 3 gām wāng kunēd nam ō barsom nē rasēd ā šāyēd ∵

pursišn

21.1 ka drōn ī sar kerd bawēd ud barsom abāg[4] gyāg xwāhēd kerdan barsom ō zamīg ōbadēd šāyēd ayāb nē ∵

passox

21.2 guft estēd kū ka-š drōn sar kerd ud barsom nē pad-nigerišn a-pādyāb bē bawēd šāyēd ka hixrōmand[5] bē bawēd

ka-iz nē pad-nigerišn nē šāyēd ∵

---

1 <kym>.
2 <PWN HZYTWNt'>.
3 <stwl>.
4 For abāz?
5 <hyhl->.

pursišn

22.1 mard ēw drōn sar kerd bawēd ašem-wohū ēw bē gōwēd saxwan bē gōwēd šāyēd ayāb nē ∵

passox

22.2 ka pad wāz gōwēd nē pad-nigerišn šāyēd ∵

pursišn

23.1 mard ēw drōn hamē yazēd ud az ōy wāz gīrēnd pēš kū ōy bē nihādan ī barsom čāšnīg kunēd ud barsom a-pādyāb šawēd dādestān čē ∵

passox

23.2 ka kas wāz grift ud barsom a-pādyāb bē bawēd barsom bē šōyišn ud bē rāyēnišn
ud zōd ān kē čāšnīg kerd xūb
ud ān kē nē kerd nē kunišn ∵

pursišn

24.1 andar xānag xwaršēd niyāyišn kunēd šāyēd ayāb nē ∵

passox

24.2 ka dardōmandīh ayāb bīm ēw ayāb anīy āhōg rāy ī rōz ayāb rēš-ēw gyān pādixšāy ∵

pursišn

25.1 nān ud gōšt ud abārīg-iz xwarišn ī sāxtag ī az wāzār ǰud-dēnān xrīd[1] dādestān čē ∵

passox

25.2 xwarišn ī sāxtag ī ǰud-dēnān sāzēnd hixrōmandīh padiš bē a-wizīrišnīh ayāb pad a-pūdagīh ī rawēnd nē pādixšāy xwardan ∵

pursišn

26.1 xwēšīh ī mardōmān ō ǰud-dēnān xrīnēnd[2] dastwarīhā ōh ka mard ī hu-dēn nē mad estēd ∵

passox

26.2 hixr ī tanōmand ka-š tan ud gand ud gōn bē šawēd 6 māh abar uzīd wārān ēdōn abar ī hamāg bē <hwy:syt'> ēg pas šāyēd ∵

pursišn

27.1 mard ī hāwišt pad ǰud az wināh ī margarzān ō bun būdan ēč wināh ō bun šāyēd būd kē nē yzišn kerdan ī-š pad nīrmad ud a-čār/appār ∵

passox

27.2 pad a-petītīgīh ān bawēd ka-š a-čār [416] ōh bawēd ∵

---

1 <-x2>.

2 <-x2>.

čiyōn gōwēd pad kunam kū mard pad tasom arduš ī warzīd kū-š wizārd estēd a-petīt kū abaxš abāz bawēd frāz ō <’w’my’’n> rasēd andar mazdēšnān kū-š yašt ī pad nīrmad ud a-čār ∵

pursišn

28.1 ka pad sidīgar fragard ī ǰud-dēw-dād paydāg kū nasāy pad tan ēw nā abāyēd burd[1]

kē barēd ā-š nasuš abar dwārēd ∵

pas az āb pad tan ēw čē rāy pādixšāy burdan

ud kē pad tan ēw nasāy az āb bē barēd čē rāy nē rēman ∵

passox

28.1 ēd rāy čē pad šašom fragard gōwēd kū . *fraša fraiiōiţ aristəm uzbarōiţ āpō zaraθuštra* . frāz ē[2] franāmēd ō rāst ul ē barēd az āb Zardušt

nam *fraiiōiţ uzbarōiţ* . ēdōn paydāg čiyōn ka ēk rāy guft estē[3] ∵

čē ka ēk [417] nasāy hē[4] franāmēnd *barēnd[5] ayāb 2 hamē ka-š dēn-framānīhā kerd bawēd ā-š rēmanīh nēst ∵

pursišn

29.1 ān kār ī pad tan abestāg pad xūb kerdan wizīr ī margarzān abar kerd estēd ān kār nē kerdan xūbtar ud pad-bōzišntar ayāb andar warōmandīh ēw madan dēn rāy bē kerdan bē rāyēnīdan čē-mān xward kū pad abestāg čand gyāg paydāg kū ān tis kē nē dānē kū kerbag ayāb wināh nē kunišn ∵

passox

29.2 ka tis andar nēst ī ān rāy ǰuttar ōwōn saham kū kār ī frārōn tuwān sāmānīhā rāyēnišn ud pad ēn čim kū kār ī kerbag ka nē xūb rāyēnīhēd wināh bawēd ud az kār ī kerbag nē az dahišn čē harw kerbag ka nē xūb rāyēnīhēd ast ī kām-kerbagīh ast-iz ī wināh bawēd

čiyōn abar-iz yazišn ī yazdān ka a-dādīhā kunēnd šāhīzagīh bāš <cš> ōwōn wizārēnīd [418] čiyōn ān ī guft kū ka nē ast kū padīrēnd[6] yazdān dēwān . ast u-šān ēn xwad ēwar kū kunišnān rāyēnišnān hamāg ayāb kerbag ast ayāb wināh ēn-iz rāy abar kār ī kebag wēš tuxšišn pad xūbīh čārag-garīh wēš kunišn

29.3 ān wāz andar dēn guft estēd kū ka nē dānēd kū kerbag ayāb wināh nē kunišn pad sāmān ī mardōmīg <y’wšnyyh> mayānagīhā ud nē abar ān guft estēd kū tā mayānagīh pad gētīy bē ayābēd nē kunišn bē sāmān ī wurrōyišn ī mardōm dānišnīhā ∵

29.4 ān ī dastwarān ī meh kē-šān pad paydāgīh ī az dēn awiš rōšnīhēd ∵

---

1 <-x2>.
2 <HNA> 2x.
3 <-’>.
4 <-’’>.
5 <YZLWNx1>.
6 <-x2>.

ud sāmān ī dānišn ī dastwarān zamānag ān ka-šān dastwarān abartar pad rāst dastwar u-š paywast ud sāmān ī dānišn ī weh-dēnān ān ka-šān az rāst dastwarān ī zamānag pad kerbagīhā wizīr mad

29.5 saham kū-tān āšnūd kū [419] ka yōǰdahrgarīh ōy kunēd kē az dēn ī mazdēsnān nīrang nē dānēd druz ī nasuš stahmagtar bawēd ud drīstīh ud bēšazišnīh[1] ud abzōn-iz ī ǰōrdāgān kām bawēd ∵ ud ān mard bē ōzanišn

29.6 ēd[2] framāyēd šnāxtan kū ān nīrang nē dānistan ka abar awēšān framāyēd handēšīdan az ēč nīrang ī dēn ān nē šnāsēnd[3] ud a-xwēškārīh hamē kunēd[4] čimīgtar kū ka abar awēšān handēšīdan kē nīrang ī kerdagān čān az ān pēšēnīgān andar zamānag ēdōn tuwān sāmān andar āgāhīh warzišn yašt estēd

če ka ān čāragōmand ayāb kunēd pad ān ī a-čār bōzišnīh ∵

30.1 ēn kū drōn ī pad xšnūman ōwōn yazišn rōz ud sāl ud māhīgān pad ēwēnag čiyōn nibēsam rōz andar kunišn ∵ *aiiaranąmca asniianąmca yāiriianąmca sarəδanąmca* ∵ ud pad ∵ *yazamaide* [420] ∵ gōwēd ∵ *aiiara ašahe raθβō ratufritīš yazamaide asniia ašahe raθβō ratufritīš yazamaide māhiia ašahe raθβō ratufritīš yazamaide yāiriia ašahe raθβō ratufritīš yazamaide sarəda aṣahe raθβō ratufritīš yazamaide* ∵ rōz ud gāh *aiiaranąmca* tā *vīspaēšąm* ∵ gōwišn hu-ǰastag[5] xūb murwāg bawād ∵

1 <byšzwšnyh>.
2 <HNyD>.
3 <šn'snd>.
4 <-x1>.
5 T <ywystk'>, G <hwyst>.

SĀYAG Ī NĒMRŌZ

[M51b_**204v**/108]

nišān ī[1] sāyag ī nēmrōz nibēsam farrox bawād

xwaršēd pad Karzang 5 ēk pay[2] ī mard 15om ī[3] Karzang ēk pay °

xwaršēd pad Šēr ēk pay ud nēm 15om ī[4] Šēr 2 pay °

xwaršēd pad Hōšag 2 pay ud nēm 15om Hōšag 3 pay ud nēm °

tarāzūg 3[5] pay ud nēm 15om tarāzūg [K20_38v] 5 pay °

Gazdum 5 pay ud nēm 15om Gazdum 5 ud nēm °

Nēm-asp 7 pay ud nēm 15om Nēm-asp 9 pay ud nēm °

Wahīg 10 pay 15om ī Wahīg 6 ud nēm °

Dōl 6 pay ud nēm 15om ī Dōl 7 pay ud nēm

Māhīg 6 pay ud nēm 15om Māhīg 5 pay ud nēm °

Warrag 4 pay ud nēm 15om Warrag 3 pay ud nēm °

Gāw 2 pay ud nēm 15om ī gāw 2 pay °

Dō-pahikar 1 pay nēm 15 Dō-pahikar 1 pay

Sāyag ī nēm-rōz [nibēsīh]ēd

xūb frazām bawād ∵ [M51b_**205r**/109]

nišān ī Uzayirīn[6] ō nibēsam

xūb farrox[7] bawād pad yazdān ayārīh

ka rōz pad abzōn bawēd xwaršēd bē sar ī Karzang āyēd sāyag 6 pāyag ud 2 bahr bawēd

Uzayirīn gāh kunēd/gīrēd

harw 30 rōz-ēw pay-ēw 3 yak-ēw hamē abzāyēd

nūn čiyōn harw 10 rōz nem pay ōšmār hamē bawēd

xwaršēd pad sar ī Šēr sāyag 8 pay nēm

pad ēn padisār harw axtar-ēw ham-gōnag ud māhīgān ham-gōnag tā xwaršēd bē sar ī Wahīg āyēd

14 pay ud 2 bahr bawēd andar Wahīg 3 yak-ēw pay abāz kāhēd

az ānōh abāz wardēd čiyōn kāhišn ī šab ud abzāyišn ī rōz

harw māhīgān ēw pay ēw 3 yak ēw hamē kāhēd

čiyōn harw 10 rōz nēm pay ōšmār hamē bawēd tā abāz ō 5 pay ud 2 bahr āyēd

---

1 M.
2 M <p'**Y**> +.
3 M.
4 M.
5 M <4>.
6 M <'wz'ylyn'>.
7 M ~~frazām~~ + farrox in marg.

harw axtar-ēw ham-gōnag ud māhīgān ham-gōnag ∵

nibišt ham man \awestād/ Pišyōtan [M51b_**205v**/110] Rām hērbed ∵

[M51b next Bd. XIV čiyōnīh ī mardōmān]

ŠĀYIST NĒ ŠĀYIST

[K51v/100]

[M51_77/**151**][1]

ŠnŠ.1

1.0 pad nām ī yazdān[2]

ud ǰahišn[3] nēk[4] bawād ān weh tan-drustīh ud dagr-zīyišnīh ud ābād-xīrīh[5] ī harw wehān frārōn-kunišnān nāmčištīg ōy kē rāy nibēsīham[6]

1.1[7] čīyōn az Abestāg paydāg

pad ǰud-dēw-dād guft estēd kū

ēn haft[8] pāyag[9] ī wināh pad dēn guft estēd

ast ī framān āgrift awōrišt [K52r/101] arduš ud xwar ud bāzāy ud yād tanābuhl ∵ [M51_*61*/150]

1.2[10] framān-ēw čahār stēr ud harw stēr-ēw[11] čahār drahm[12] sang

āgrift awōrišt ān ī[13] kehist[14] tāwān[15] u-š arz[16] pad nāmčišt

būd kē wēšist drahm-ēw guft ∵

arduš {60}[17] 30 xwar stēr 60 o

bāzāy stēr 90 ud yād stēr 100 ud 80 o

ud[18] tanābuhl stēr[19] 300

1.3 pad dād ī[20] pōryōtkēšān[21] ast kē pad-iš ǰud-dādestān būd hēnd

1.3b čē Gušasp az čāštag ī Ādur-Ohrmazd

---

1 Mss.; <-TWN->, not <-TN->, <p'tyhš'>.
2 KM <ŠMYy''n'>.
3 <yhyšn>.
4 K w +.
5 K ābādīh-.
6 K <ZKTYBWNšsm>; M <-yhsm>.
7 ŠnŠSupp.16.5.
8 K <ŠBA>, M <YHBA>.
9 KM <p'-yk> kïÅP.
10 RAF.72.2.
11 K stēr.
12 K w +.
13 M.
14 KM <kyhst'>.
15 MK <t'p'n(')>. – K w +.
16 M + y.
17 K sY M ïð>D> ; T.: for stēr.
18 M.
19 Not K bol.
20 K <y'ts>, M <-yh>.
21 M -kēšīh.

Sōšyans az čāštag ī Ādur-farrbāy-narsē[1]

Mēdōmāh az čāštag ī Gōgušasp[2]

ud Abarg az čāštag ī Sōšyans bē guft

1.4 ud hamāg pōryōtkēšān pad[3] ēn 3[4] čāštag estēnd

ud az-iš ast ī susttar ud ast ī saxttar[5] estēnd

ŠnŠ.2

2.1 PV.7.2 čē pad sidīgar fragard[6] ī ǰud-dēw-dād ī Mēdōmāh[7] paydāg kū[8]

andar ān zamān ka[9] gyān[10] bē šawēd ka-š sag-ēw andar pāy bast estēd

pas-iz[11] nasuš abar ōh dwārēd[12]

ud pas ka-š dīd[13] [M51_78/151] ā-š[14] nasuš ōh zad[15] ∵

2.2 V.13.8, ZFǰ 505

ēn kū sag ka[16] nasuš zanēd kadār ∵

pasušhor ud wišhor ud wahunazg ud tarrōg[17] ī[18] rōγnīg[19]

pad rōγnīg ǰud-[K20_52v/102]-dādistān būd hēnd

Wind-Ohrmazd[20] az čāštag ī Abarg ⌈ bē guft ⌉[21] kū nē zanēd

2.3 sag nasuš pad ān[22] zamān zanēd ka gōšt wēnēd

ud ka mōy ayāb nāxun wēnēd nē zanēd ∵

2.4 sag-iz[23] ī kōr pad ān zamān zanēd ka pōzag abar nasāy nihēd[1]

---

1 K <-plb'y->, M <-plwb'y->.
2 M gušasp!
3 M pad / pad.
4 MK <3>; T. *6.
5 KM <yyht->.
6 KM <ply/glt>.
7 K mēdōmāhīh.
8 M + in marg. s.m.: <AMT BRA zwl j'n y't>.
9 T. *ka-š.
10 KM <y/j'n>.
11 KM <AHLyc>.
12 K <ybw'l->.
13 KM <-TWNt>.
14 K <HYA>.
15 KM <-TWNt>.
16 M kē.
17 KM <tlwk(')>, ZFJ 505 <tlwk'>.
18 M.
19 KM <lwkwwyk> 2x; ZFJ [355] <lwb'nyk>. – rōwanīg?
20 KM; T. *Wanand- +.
21 K </ WBRA ywp>.
22 K + y eol.
23 KM <KLBAyc>.

ud ka abar mōy ayāb nāxun nihēd nē zanēd ∵

2.5 murwag kē nasuš zanēd sē[2] hēnd

sārīgar[3] ud warāγ[4] ī syā ud kargas[5] o

murwag-iz[6] pad ān zamān zanēd ka-š sāyag abar abganēd[7]

2.5b andar āb ud ābgēnag ēwēnag[8] ka[9] wēnēd nē zanēd ∵

2.6 zan ī ābestan Wind-Ohrmazd guft kū pad 2[10] mard barišn ud harw 2 pad baršnūm bē šōyišn

2.6b ud nisēy [M51_62/152] ka bē barēd[11] sar[12] ō hazzān rōn[13] kunišn ∵

2.7 ud paywēšag rāy 2 pad ēk bār nē barišn ∵

ud 2 pad ēk mardōm nē šāyēd o

sag-ēw ud[14] mardōm-ēw šāyēd o

2.8 harw kē pahrēz ī nasāy dānēd[15] šāyēd o

kōdag dō ī hašt-sālag[16] kē pahrēz danēd šāyēd ∵

zan 2 ī daštān w ayāb 2[17] ī nisēy[18] o

ayāb mard-ēw ud zan-ēw ud āburnāyīg-ēw[19] ī hašt-sālag[20] šāyēd o

2.9 hamāg[21] nihuftag[22] nē barišn čē nasāy-nigānīh[23] o

2.9b pad wārān burdan margarzānīg ∵

2.10 ka abr hāmōn[1] [K20_53r/103] būd estēd az xānag bē burdan pādixšā

---

1 M zanēd.
2 <TLTA>.
3 KM sār ī <y/gl>.
4 KM <wl'y>.
5 KM <klkgyy>.
6 KM <-yc>.
7 K <LYTWNyt>.
8 K <'p̄yyny'ywynk>.
9 M ka-š.
10 M <TLYN>.
11 KM <-x1>.
12 K <sl>, M <slwb>.
13 K <hz'n'nlwn>, M <hz'n 'nlwn>. – hazzān ōrōn?
14 M.
15 M <-TWNy˳t>!
16 KM <TWMNYA-s'lk>.
17 Not K bol.
18 K in marg. <wny^yt> winast, probably gloss.
19 K <-n'-yk->, M <-n'sk->.
20 K <TWMNYA-Y'NTk>.
21 M hamāg <w w ⇀ y / >; K <AMT>.
22 K <hwptk>.
23 K <wws'y- / >.

ud ka pad rāh wārān kunēd/gīrēd abāz ō xānag āwurdan nē pādixšā[2]

ud[3] ka pēš dahlīz-ēw[4] ast ānōh bē ē[5] nihēd

ān kē-š dahlīz xwēš ka[6] bīm[7] pādixšā[8] ka andar nē hilēd

u-š pas bē ō gyāg barišn

ka [M51_79/153] āb ēw[9] nēzag-bālāy andar estēd pas-iz bē nihēd bē āwarēd[10] o

2.11 Mēdōmāh guft kū

hād warr-ēw azabar[11] ān gyāg bē ē bandēd[12] azēr hušk bē ē kunēd[13]

ud nasāy azēr ī ān warr bē ē nihēd

ud warr stānēd[14] bē āwarēd ∵

2.12[15] az panǰom[16] fragard ī ǰud-dēw-dād[17] Mēdōmāh[18] ēdōn gōwēnd kū

ān gyāg kū-š gyān bē šawēd

ka abar wistarg-ēw bē mīrēd ud[19] mōy-ēw ayāb handām-ēw[20]

ō bālēn-gāh ud zamīg estēd hāmbun-iz

hamgōnag rēmanīh (ī) zamīg tā[21] ō āb frōd barēd o

2.13 ud[22] ka abar taxt ud[23] pāyag[24] abāg zamīg nē ēw-kardag

ka-š mōy-ēw ayāb handām-ēw abāz ō taxt estēd frōd nē barēd[25] ∵

2.14 ka[1] abar zamīg ī gač-kerd bē mīrēd gač rēman

---

1 K <’’m[- / >.
2 K <-š’yh>, M <-š’>.
3 M.
4 K<d’hłyc-1>.
5 K <HNA>.
6 M ka-š.
7 M + y; T.: for <-1>?.
8 KM <-š’>.
9 KM <HNA>; K + <HN> erased.
10 KM <LPMEyt> 2x.
11 M + y.
12 K above nihēd crossed out.
13 M <WĄDWN->.
14 KM <-x1>.
15 PV.6.
16 K <pncm> eol.
17 K <-ŠA->, + <~~paydāg~~>.
18 M <-hk>.
19 K.
20 KM <-y>.
21 Not K.
22 M.
23 M.
24 KM <p’yk>.
25 K <-x1>, M <-yt>.

ud ka ān gač bē kanēnd ud did abāz rēzēnd pāk o

2.15 PV.8.8 ka[2] [K20_54v/106] abar sang-ēw [M51_*63*/**156**] bē mīrēd[3] sang abāg zamīg ēw-kardag
sang pad[4] sāl-drahnāy abāg zamīg pāk[5] bē bawēd
ud ka ān gyāg bē kanēnd sang rēman ud[6] andar zamān ōh šōyišn o

2.16 ka[7] sang abāg zamīg ast ī ēw-kardag ud ast ī ǰud-kardag ud abar bē mīrēd[8]
sang ān-and gyāg čand nasāy[9] abar mad[10] rēman
ka-š bē hilēnd[11] pad sāl drahnāy abāg zamīg pāk bē bawēd
ud[12] ka bē kanēnd sang hamāg rēman andar zamān ōh šōyišn o
ka sang abāg zamīg nē grift[13] estēd[14] azabar zamīg sang hamāg rēman
andar zamān ōh šōyišn ∵

2.17 sargen ud ādurestar
ka-š zan ī daštān handām abar rasēd harw 2 rēman

2.17b ud namak ud gač ī pad kardag[15] šōy ēdōn čiyōn sang ∵

2.18 V.6.5P agar abar bān-ēw bē mīrēd
ka-š handām-ēw ayāb mōy-ēw abāz ō kanār ī bān estēd bān tan-masāy tā [M51_80/155] ō āb rēman
ud hamāg barsom ī andar ān xānag az ān gyāg kū remanīh frōd barēd[16] tā ō barsom
30 gām ī sē pāy ast ā[17] barsom nē rēman
ud ka-š mōy ayāb handām ō pillagān nē mad estēd bān[18] tā ō tuhīg[19] rēman ∵

2.19 ud ka abar <LYTA>-ēw[1] bē mīrēd[2] tan-masāy tā ō[3] āb rēman

---

1 K + y.
2 K ka // š.
3 K <YMYTWN>.
4 K + andar bol.
5 K pākīh.
6 M.
7 K ka-\š/, M ka-š.
8 K then {sang hamāg rēman andar zamān pāk bē bawēd ka bē kanēnd sang hamāg rēman andar} marked for deletion.
9 K w +.
10 K <mṯ>, M <m ṯ>.
11 M <YAKWNd>.
12 K.
13 K <WĄDWNt>, M <-DWNt>; M *gerefte*.
14 KM + w.
15 KM <kltk>. – KM + y.
16 KM <-x1>
17 KM <yD> = <2>.
18 Not K.
19 KM <twh-yk>.

(pad) sāl [K20_53r/105] drahnāy abāg zamīg pāk bē bawēd ∵

2.20 REA.17 puhl ī bastag ēdōn bawēd čiyōn bān o

2.21 ka abar bān ī warm-ēw bē[4] mīrēd ān-iz[5] ēdōn bawēd čīyōn bān ∵

2.22 ka andar warm-ēw bē mīrēd

ka-š handām-ēw ayāb mōy-ēw ō pillagān (abāz) nē estēd rēmanīh frōd[6] nē barēd

ud ka[7] abāz estēd frōd barēd pādixšā[8] ka bē kanēnd[9]

ud did-iz abāz rēzēd[10] pāk ∵

2.23 PV.7.3 ka pad xafag ay[11] rasan andar galōg bē mīrēd ka-š bē ōbastan[12] bīm ♣ nēst frōd nē barēd[13]

ud[14] [M51_64/156] ka-š bē ōbastan[15] bīm ka-š ān bīm ⌉[16] az kust-ēw[17] pad ān kust frōd barēd[18]

ud ka bē ōbast[19] ān and frōd barēd čand[20] ōbast ∵

2.24 ka rāst nišast estēd[21] bē mīrēd ka-š az kust-ēw ōbastan[22] bīm ān kust-ēw

ud ka az harw čahār kust bīm ♣ pad harw čahār kust ⌉[23] frōd barēd

ud ka bē ōbast ān[24] and gyāg čand ōbast frōd barēd[25] ∵

2.25 ka[1] abar draxt-ēw bē mīrēd

---

1 Riv.124.12- *divār*.
2 M <-y˳t>.
3 Not K.
4 K <BA>.
5 T.; K ān čīyōn O.
6 M <plw˳t>.
7 M ka-š.
8 KM <-š'>.
9 M; K <-WNdt>.
10 KM + w.
11 KM <'D'>.
12 M <-WNstn>, K <'wwstn'>, also PV.7.3 IM <'wwst'> alia <wwst'> alia <NPLWNst'>.
13 KM <-x1>.
14 M.
15 M <-WNstn>, K <-WNst>.
16 K in marg.
17 MK <-y>.
18 KM <-x1> 3x.
19 K <-WNst'> + {~~bīm~~}, M <-WNst>.
20 K <cyywnd>.
21 M <-yyt>.
22 KM <-tn'>.
23 Not K.
24 K + ī.
25 K <-x1> +, M <-yyt>.

ka-š pōst tarun ud az bē ōbastan[2] bīm nēst frōd nē barēd[3]

ud ka-š bīm[4] tan-masāy frōd barēd o

2.26 ud ka draxt pōst hušk

ka-š bīm ud ka-š nē bīm frōd barēd o

2.27 ka abar tāg-ēw draxt bē mīrēd[5] ī tarun

ka-š[6] az bē ōbast[7] bīm nēst frōd nē barēd o

2.28 ud[8] ka-š bīm [K20_54v/106] ayāb tāg-ēw draxt ī hušk

ka-š hambun-iz mōy-ēw ayāb handām-ēw abāz ō draxt ī mādagwar estēd

tan-masāy [M51_81/157] frōd barēd o[9]

2.29 ud[10] ka-š abāz ō[11] draxt ī mādagwar nē estēd

bē ka-š az bē[12] ōbastan[13] bīm tā frōd nē barēd o

2.30 ka[14] nasāy-ēw az bērōn[15] pad xumb-ēw[16] abāz estēd

kē-š may andar

ā xumb rēman may pāk ∵

2.31 PV.6.5 ud[17] ka andarrōn andar xumb andar may bē mīrēd

agar-iš[18] hambun-iz mōy-ēw ayāb <klck>-ēw[19] pad xumb abāz nē estēd

may rēman ud[20] xumb nē rēman o

2.32 ka xumb ī rōγn[21] andar

u-š[22] az bērōn nasāy padiš abāz estēd

---

1 M w +.
2 K <-st>, M <-stn'>.
3 KM <-x1> +.
4 Not K bol.
5 M <-y˛t>.
6 K ka.
7 KM <-st>.
8 M.
9 K then {ka-š nasāy-ēw az <blwn> pad <hwymb'> ī abāz estēd kē-š <HS> andar ā xūb} deleted.
10 M.
11 K + y eol.
12 K + ka-š bol.
13 KM <-stn'>.
14 ka-š.
15 K <blwn'>.
16 KM <-1>.
17 M.
18 M + ~~ka~~.
19 <klck-1>.
20 M.
21 KM <MHŠYA>.
22 M; K <MNš>.

ēč[1]

ka-š andarrōn ⌈ estēd

ēd rāy čē rōγn bēron āyēd ud abāz ō andarrōn ⌉[2] šawēd

harw dō rēman xumb ud[3] rōγn

ud hambun-iz[4] pad huškkar[5] tis andar kerd[6] nē šāyēd o

2.33 PV.6.5 ka garzag-ēw andar xumb-ēw kē may andar

harw 2[7] a-kār ud rēman

čē paywēšag kunēd[8]

2.34 ud ka ǰōrdāy[9] andar

ā xumb rēman ud ǰōrdāy[10] pāk

ud ka[11] andarrōn ī xumb hambun-iz abāz ō xumb nē estēd

ǰōrdāy ān and gyāg čand garzag šēbēnīd[12] [M51_*65*/158] mālišn ī garzag abar šud estēd

ay mālišn ī garzag šusr ast

ān [K20_55r/107] mālišn[13] bē stānišn bē abganišn

2.35 ud ka mōy ayāb nasāy hāmbun-īz abāz ō xumb[14] estēd

xumb rēman

bē pad huškar šāyēd

2.36 PV.6.5 xišt ud xāk ud čārōg pad tis ī xwēš ǰud-kardag ud abāg zamīg ēw-kardag

ud[15] pad[16] tis ī xwēš ǰud-kardag būdan

ēd kū ān and gyāg čand[17] nasāy abar rasēd[18] rēman

abāg zamīg ēw-kardag būdan[19]

---

1 KM <HNAc>.
2 M in marg.
3 MK ī.
4 MK <hwnb->.
5 KM <'wškl> +.
6 KM <-t'>.
7 K; M <TLYN>.
8 KM <WAD^WN̰yt>.
9 K <-'y>, M <-'k>.
10 M <-'k ⇀-'y>.
11 K + <~~BYN~~>.
12 KM <YHYTYWNyt>.
13 KM <YMYTWNšn> *mīrišn*!
14 K + y.
15 K.
16 M + <~~ME~~>.
17 K čiyōn.
18 K estēd.
19 KM <-WNtn'>.

ēd kū rēmanīh tā ō āb frōd barēd[1] o

2.37 sargen ud ādurestar ud ārd[2] ud abārīg tis ī ārdag pad tis ī xwēš ēw-kardag ud[3] abāg[4] zamīg ǰud-kardag

pad tis ī[5] xwēš ēw-kardag būdan[6]

ēd kū[7] ka-š nasāy abar rasēd hamāg rēman

ud abāg[8] zamīg ǰud-kardag būdan

ēd kū ka-š nasāy abar rasēd zamīg rēman nē kunēd[9] o

2.38 PV.5.44 ud xānag-ēw kē yazišn (andar?) sāxt estēd [M51_82/159]

u-š sag ayāb mardōm andar bē widerēd

naxwist kār ēn kunišn kū ātaxš az anāgīh bē bōxtišn

agar-iz ātaxš ēdōn bē tuwān burdan[10] kū pad[11] 3 gām ī nasāy bē barēd[12]

pas-īz bē barišn

dēwār nē burrišn[13]

2.39 Rōšn guft ay gilēn ōh brīnišn[14]

ud gačēn nē brīnišn

ud azēr ud azabar pad bōdōzedīh ī dēwār nē āmār

2.40 ātaxš andar 3 gām ī nasāy burdan[15] tanābuhl-ēw [K20_55v/108 *missing*] wināh[16]

ud ka[17] tabišn[18] ō nasāy rasēd margarzān[19] o

2.41 xwarišn ī sāxtag andar ān xānag hamāg a-kār

ud ān ī nē sāxtag 9 šab māh-drahnāy andar abāyēd ∵

2.42 wastarg-iz hamgōnag bē ān ī pad tan dārēd

---

1 KM <-x1>.
2 KM <KHMAy>.
3 M.
4 K <LWT>.
5 M.
6 < <-WNt \n'/ ~~tA~~>.
7 M <kū-š>; K <AYKs = -yh> eol.
8 K then ~~ǰud~~ /.
9 M <WĄDWNyt>, in marg <gÿlÿt>.
10 Not K.
11 Not K.
12 KM <-x1>.
13 KM <bwly'n>.
14 KM <PSKWN-> +.
15 K <-tn'>, M <-t'>.
16 K then one folio missing.
17 M + <~~p~~>.
18 M <tyc->.
19 K omits 2.41-52.

ān-iz ī andar ān zamān nē pāk čē andar kār estēd o

2.43 ud zōhr-iz ī stad estēd ud ān gyāg estēd zamānīg bē ō āb barišn

ǰīw-iz *jum* hamgōnag

2.44 yašt ǰāmag

Wind-Ohrmazd[1] guft kū

nō-šabag[2] māh-drahnāy [M51_*66*/160] andar abāyēd .

Dibīr guft kū

hād ka dast-šōy kunēnd[3] ud bē šōyēnd andar zamān pāk bē bawēd o

2.45 agar andar xānag-ēw ast ay[4] ganǰēnag-ēw ud andar dargāh bē mīrēd

agar ēdōn kū dar frāz kunēd[5] ud nasāy ō ēn kustag āyēd

tuhīg ī ēn kustag rēman

ud agar nasāy ō ān kustag āyēd

tuhīg ī ān kustag rēman

ka ō harw 2 kustag āyēd

ēwāz tuhīg ī dargāh tanīhā rēman

(dargāh ud?)[6] xānag harw dō pāk o

2.46 ud gumbad ī ātaxšān[7] ī wahrām tuhīg rēman nē bawēd o

2.47 agar pad wiškar bē mīrēd xwarišn ī sāxtag ī andar 3 gām hamāg a-kār

ud bē az čahār gām nē rēman

2.48 xwarišn ī sāxtag ēn čiyōn nān[8] ud gōšt ī puxtag ud brištag ud xwardīg ī kardag o

2.49[9] PV.5.51D ud warr ī ātaxš ī wahrām pad paymānag ōh bawēd o

2.50 ātaxš ī pad ān xānag andar barēd[10]

kē nō-šabag ud māh-drahnāy pad pāk [M51_83/161] būdan andar abāyēd

pad andar burdan tanābuhl-ēw wināh

ud pad abrōxtan tanābuhl-ēw

---

1 M <d'mkwwd ->.
2 M <TYŠYA->.
3 T.: with gōmēz.
4 M <AYTA-1>?
5 M <-x1>.
6 M bol.
7 T. ātašān.
8 M <LHMAy>.
9 Cf. WD.
10 m <-x1>.

ud harw xwarg[1] ī bē mīrēd bē mānēd tanābuhl-ēw wināh o

2.51 āb-iz pad andar burdan framān-ēw[2] wināh

ud pad ān gyāg kū-š gyān[3] bē šawēd āb rēxtan tanābuhl-ēw wināh

ud pad ǰud-gyāg rēxtan yād ēw wināh ∵

2.52 ud pādyābīh pad andar burdan hamāg a-pādyāb o

2.53 ud kē a-xwēškārīhā andar awiš šawēd

harw bār-ēw[4] tan wastarg bē šōyišn

u-š tanābuhl-ēw [K20_55v/108 *cont.*] wināh o

ud[5] ka[6] xwēškārīhā[7] andar šawēd

nē kerbag ud nē wināh o

2.54 ud ēn rēmanīh[8] hamāg andar ān tāyag[9] āmār ī ka gyān bē šawēd[10]

tuhīg[11] rēman o

2.54b hamkarzagīh ī pad gōšt ud pad-iz mōy ud nāxun ōh bawēd ∵

2.55 hamkarzagīh ī pad Abestāg paydāg az kust-ēw āmār

ud hamē ōh bawēd[12]

pihw[13] ī pad Abestāg paydāg[14] az harw 4 kust ōh[15] bawēd

2.56 Sōšyans guft hād

PV.5.32B tā-š sag bē nimāyišn ēdōn[16] [M51_*67*/162] čiyōn andar ān zamān bawēd ka-š gyān bē[17] šawēd o

PV.5.28 āsrōn artēštār wāstaryōš kār nēst čē ēwāz sag paydāg ī[18]

2.57 Kay-ādur-bōzēd guft hād[19]

---

1 M xwar.
2 M <-y>.
3 M <HŶA>.
4 M + w.
5 M.
6 MK; T. ud kē.
7 K <-lyh'> with worm track through <-h-> making it look like <-lkyh>(!); T. "K -īh" wrong.
8 KM <lymn'yh>.
9 KM <ty'k>. Cf. ZFJ [505] ka andar ān tāyag ī ka gyān bē šawēd ... andar ān tāyag ēg-iš abar dwārēd pad tēzīh.
10 K <WRA> →<WOZL-> with <-Z-> overwriting <-A>.
11 KM + y; T. *tuhīgīh.
12 K <WAYWNyt>, M <WAD->; T. bawēd.
13 KM <ycšn(')>.
14 V.13.28?
15 <OL>.
16 *ēdōn* should bē read with *bawēd* and *čiyōn* is part of the clause: *čiyōn andar ān zamān*.
17 Not K.
18 KM.
19 not K.

andar ān zamān āmār ka-š gyān[1] bē šawēd

ud mādagwar ān ī Kay-ādur-bōzēd guft

ka-š tis-ēw andarg rēmanīh tā ō ān gyāg kū ān tis estēd o

2.58 ud[2] ka[3] sag-ēw ayāb gōspand-ēw ayāb xūg-ēw[4] dārnāy bawēd šayēd

čē ānōh frāz nē pahikōbēd

ud abornāyīg[5] ī andar aškomb[6] rēmanīh abāg mād[7] ∵

2.59 PV.5.34E zūzag hamrēd ōh kunēd ud pedrēd nē

2.60 hamrēd ān bawēd ka tan abāg nasāy ⌈ hamkarzag bawēd

ud[8] pedrēd ān kē abāg ān kē pad nasāy pahikōft ⌉[9] hamkarzag bawēd

PV.5.28b ud az hamkarzagīh ī abāg ōy ī yāzdahom[10] hamgōnag pedrēd ōh kunēd[11] o

2.61 PV.5.32H kabīg[12] ud daštān pedrēd ham nē[13] kerd[14] estēd ∵ [K20_56r/109]

2.62 PV.5.29 sag ī pasušhor ud ān-iz ī [M51_84/**165**] wišhor ud abārīg-iz hamgōnag hamkarzagīh (ō) hašt[15] ōh barēd

2.62b ud ka pad zamīg frōd barēd[16] andar ham zamān pāk

ān-iz ī pad aškōb[17] mīrēd tā ō tuhīgīh frōd barēd sāl-drahnāy[18] rēman o

2.63 PV.3.14 kē nasāy pad tan-ēw barēd[19] ⌈ margarzān o

ay ⌉[20] margarzān pad ān zamān bawēd

ka nasāy[1] sag nē[2] dīd

---

1 KM <y/g'n'>.
2 K.
3 Not K.
4 <HZWLYA-1>.
5 KM <-n'sk>.
6 K <'šmb'>, M <'škwmb'>.
7 Not K.
8 M + <~~MN~~>.
9 K jumps.
10 PV.5.32|B|.
11 K <YHWWNyt>, M <WĄDWNyt>; T. gīrēd.
12 K mostly worm-eaten.
13 KM <hmLA>.
14 M <WĄDWNx2>, K <WĄDWNym> for <-x2>.
15 KM <TWMNYA>.
16 KM <-x1> 2x. – For yōjdahrēnēd? Cf. ZFJ, p. 652; T. (mīrēd tā ō āb)?
17 K <'y'kwp>.
18 K <d*l*[hn'y]> eol.
19 KM <-yt>.
20 K <*ml*yl[c'n 'D]>.

ud pad čār ud tuwān

ud a-xwēškārīhā[3] ǰumbēnēd

ud ēw-kardagīhā ǰumbēnēd

PV.3.14E ud danēd kū wināh ī margarzān

ud nasāy ī sag dīd[4] ud sag nē dīd[5]

ēdōn weh[6] āmār[7] dānišn

PV.5.7E ud[8] mard ī nizār-tuwān⌈ margīh ud rištagīh ⌉[9]

2.64 Abarg guft hād

PV.3.14D, 5.56F čār ud tuwān āmār nēst

čē wināh ī margarzān pad margīh ud rištagīh[10] nē pādixšā[11] kerdan o

2.65 ud nasāy ī[12] sag nē dīd ka pad 1000 mārd ǰumbēnand pas-iz hāmōyēn[13] tan rēman

u-šān pad pišag ōh[14] šōyišn o

2.66 ud ān ī[15] sag dīd[16] bē ān[17] ēwtom ka mard ēw-kardagīhā [M51_*68*/**166**] hamāg bē ǰumbēnēd ēnyā pad pišag nē šōyišn o

2.67 ud ka[18] hamkarzag bawēd nē ǰumbēnēd ā-š pad gōmēz āb šōyīšn[19] o

2.68 ud ka nasāy-ēw sag nē dīd pad dār-ēw bē ǰūmbēnēd bē ān ēwtom ka hamāg[20] bē ǰumbēnēd tā-š pad pišag nē šōyišn o [K20_56v/110]

2.69 PV.3.14X ud ka nasāy-ēw ī sag nē dīd mard-ēw pad dast ī anīy[21] mard-ēw bē ǰumbēnēd

kē[22] az dast ī mard kē[1] ǰumbēnēd ān-iz kē dast xwēš nērōg andar

---

1 K w +.
2 K <KLBA [LA]> eol.
3 T.; KM -īh.
4 KM <dyt>.
5 K <yyṭ>, M <dẏt>.
6 T. *wēš.
7 Not K.
8 M.
9 M; K <ml''tkyh> = <mlyštkyh> = <mlyyhtkyh>.
10 K <ly-št->.
11 KM <-š'>.
12 M.
13 M <hym->, K <h'mwwdyn> > <hdm->.
14 KM <OL>.
15 M.
16 KM <dyt> 2x.
17 Not K.
18 K + nasāy-1 marked for del.
19 K <šwyyh>.
20 K repeats.
21 K <AHR*N*> eol. with paper folds.
22 M ka.

harw 2-ān tan rēman u-š tanābuhl-1[2] xwad[3] ⌈ ud tanābuhl-ēw ⌉[4] ōy ī did rāy ō[5] bun[6]

ēd rāy čē-š[7] tan ī xwēš ud ān-iz ī ōy harw 2[8] pad wināhgārīh[9] rēman kerd o

2.70 ud ka-š[10] nērōg ī ōy kē-š dast xwēš hāmbun-iz andar nēst ēdōn bawēd čiyōn ka-š pad dār-ēw ǰumbēnīd hē[11]

ud[12] ōy kē-š pad dast dāšt pad rāh ī hamkarzagīh pad pišag šōyišn

u-š [M51_85/165] tanābuhl-1 ōy rāy kē dast xwēš

ud xwar-ēw xwad[13] rāy ō[14] bun

2.71 ka pad dast ī mard-ēw nasāy bē ǰumbēnēd[15] ud nasāy az ān ī[16] sag dīd[17]

bē ān ēwtōm ka-š hamāg bē čandēnīd tā-š pad pišag nē šōyišn o

2.72 ud[18] ka pad[19] šab gyāg-ēw hamē šawēd ud fradāg ānōh abāz āyēd ud nasāy-ēw ānōh nibayēd nē dānēd kū dōš ka man bē mad[20] ham ānōh būd ayāb nē ā-š pad ēd dārīšn[21] kū nē ānōh būd o

2.73 ramag-ēw kē gōspand-ēw andar kē-š nasāy xward estēd

ud wēšāg-ēw kē draxt-ēw[22] andar kē nasāy andar gumēxt estēd [K20_57r/111]

ud esm-dān-ēw kē esm-ēw tāg andar kē čarbišn andar gumēxt estēd

Abarg guft

ēw[23] ramag ud[24] wēšāg warōmand kerdan[25] nē šāyēd ud esm a-kār o

---

1 M <MN>.
2 K <[——]l[-1]> bol.
3 KM <NPŠE>.
4 K only <-1>.
5 KM <KN>.
6 K <BRA> → <bwn>.
7 K broken out bol.
8 Not K.
9 K <wn's / [k'ly]*h*>.
10 KM; T. *ka.
11 K <-'>, M <-yD>.
12 M.
13 KM xwēš.
14 KM <KN>.
15 K jumbēnēd.
16 Not K.
17 K <yyt>, M <dyt>.
18 K.
19 Not K.
20 K <m̰ t>, M <-WN~~yt~~ \t/ >.
21 K dārēd.
22 K draxt.
23 K <1>, not M.
24 M.
25 <krtn'>.

2.74 dar-ēw kē nasāy-ēw padiš pahikōbēd

pad dar ī deh ud šahrestān[1] ham-dādestān būd hēnd kū pad ham-kār [M51_69/166] bē hilišn

pad dar ī bēdom ǰud-dādestān būd hēnd

ud Gōgušasp guft ay pad ham kār bē hilišn[2] čē šāyēd

ud Sōšyans guft ay nē šāyēd

pad ābārīg dar ham-dādestān būd hēnd kū nē šāyēd o

2.75 dar ī xwēšīhā-gāh[3] pad ān ī[4] daštānestān šāyēd

ud ān ī daštānestān pad ān ī[5] hazzān šāyēd

ān ī hazzān pad tis-iz kār nē šāyēd

ān ī[6] xwārtar pad ān ī[7] garāntar[8] šāyēd o

2.76 kas kē pad wināhgārīh nasāy-ēw ō āb abganēd pad gyāg margarzān

kā ēk-ēw[9] abganēd[10] margarzān ēk

ka 10 pad ēw[11] bār abganēd ēg margarzān ēk

ud[12] ka ǰud ǰud abganēd harw ēk[13] rāy margarzān-ēw o

2.77 āb kē nasāy awiš abganēd handāzag ī rēmanīh

3 gām ī[14] 3 pāy pēš ī āb

ud 9 gām ī[15] 3 pāy azabar ī āb[16]

ud šaš gām ī 3 pāy az kustag ī āb [K20_57v/112] [M51_86/167]

ud 6 gām ī[17] sē pāy pad [18]⌈ zofāy āb

ud 3 gām ī 3 pāy pad āb abar nasāy[19] zahyā[1] ⌉zofāy[2] rēman

---

1 M + <~~AMT~~> eol.
2 M <~~-yt~~ \šn'/ >.
3 KM <hwyš yh' y/g's>.
4 Not K.
5 Not K, then šāyēd eol.
6 Not K.
7 K + <k •>.
8 M garān.
9 K ēk.
10 M + <~~ASN'~~>.
11 KM <HNA>.
12 K.
13 Not K.
14 Not K ±.
15 K + {p}.
16 K <MYA / MYA>.
17 K ud.
18 Not K.
19 M w +.

2.78 PV.6.30-32 ka mayān ī āb-ēw ī wazurg[3] ī estādag abgand[4] estēd[5] ā-š paymānag hamgōnag
čand[6] hamē[7] āyēd šawēd paymānag abāg hamē barēd[8]

2.79 PV.6.29 ud ka mard-ēw frāz rasēd ud nasāy-ēw andar āb nibayēd ka-š bē tuwān āwurd[9] u-š az-iš[10] ziyān-ēw
nēst nē pādixšā[11] bē hištan bē ka bē āwarēd

2.80 Sōšyans guft kū ka ziyān ast pādixšā[12] ka[13] bē nē āwarēd
ud ka ziyān nēst nē āwarēd ā-š tanābuhl-ēw wināh

2.81 Kay-ādur-bōzēd guft kū pad-iz[14] ziyān nē pādixšā bē hištan bē ka bē āwarēd[15]
ka nē āwarēd margarzān o

2.82 ud Gōgušasp guft kū hād pad-iz ziyān nē pādixšā[16] bē ka bē āwarēd o
ud ka [M51_*70*/168] pad ziyān bē[17] nē āwarēd ā-š tanābuhl-ēw wināh
ud ka-š ziyān nēst ud nē āwarēd margarzān[18]

2.83 PV.6.29e ud ka bē kamēd āwurdan ā-š wastarg bē nihišn
čē wastarg rēman kunēd[19]
ud harw čē pēš tuwān[20] ud weh tuwān ā-š bē āwarišn

2.84 ka-iz-iš pad pahnāy ī āb bē tuwān āwurdan ēg-iz-iš bē āwarišn
ud ka nē tuwān pad drahnāy[21] ī āb bē āwarišn
ud sag nimūdan[22] [K20_58r/113] 2-mardīh rāy nē pāyišn

2.85 u-š az nazdik ī āb ēdōn bē barišn kū ka bē nihēd[23] āb ī <z’’> az nasāy bē āyēd abāz ō āb nē rasēd

---

1 M <z’’k>.
2 KM <zwp l’y>.
3 KM <wcwly/g>.
4 K <-yt>.
5 M <-~~yt~~ \-t/ >.
6 K čīyōn.
7 K hamāg 2x.
8 K <-x1>, M <-yt ⇀-x1>.
9 K <-t'>.
10 Not M.
11 KM <-š’> +.
12 K <p’š’>.
13 KM kē.
14 K <PWN\c/>.
15 K + {~~YATYWNyt š’yt~~}.
16 K <p’š’>.
17 Not K.
18 M <mly’lc’n'> +.
19 M <WĄDWNyt>.
20 K <tb’n> 4x, 2nd <t/w\b’n>.
21 K <-n’y ’D>, M <-n’D>.
22 K <mw*w*tn’>.
23 M <-y, t>.

čē ka āb ī az nasāy bē ayēd ēw-kardagīhā[1] abāz ō āb rasēd margarzān

u-š[2] az ān frāz sag nimāyišn ud pad dō mard bē barišn

2.86 PV.6.29K ud ka az āb bē abgandan kāmēd

Mardbūd guft

hād[3] ēdōn[4] bē abgandan pādixšā kū āb ī [M51_87/169] <z''>[5] (az) nasāy ēw-kardagīhā abāz ō āb nē[6] rasēd

Rōšn guft

hād[7] dūr bē abgandan pādixšā o

2.87 PV.6.29i kešīdan[8] ī[9] abar āb pādixšā

stadan ud nihādan nē pādixšā

2.87b ud ka ēdōn tuwān kerdan kū az[10] āb-ēw ī meh ō āb-ēw ī keh barēd ka āb ēw-kardag pādixšā ud ka ǰud-kardag[11] nē[12] pādixšā o

2.88 Abarg guft

hād[13] pad āb frōd kešīdan pādixšā ud abar kešīdan nē pādixšā

čē ēn ān āb (ī) bīm mad estēd ān (ān ī) bīm abar nē mad estēd o

2.89 Mēdōmāh guft

hād ul kešīdan pādixšā frōd kešīdan nē pādixšā

čē ān āb tar bīm bē šud estēd u-š nūn bīm abar nē [K20_58v/114] barišn

ud ān ī azēr kē ān bīm nē mad estēd abdom ān bīm abar bē rasēd

2.90 PV.6.29fg ud ka andar āb šawēd u-š pad ēn menišn [M51_*71*/170] andar šawišn kū ka azēr/abēr was ā-iz[14] pas-iz hamāg bē āwaram

čē[1] kē nē pad ēn menišn andar šawēd ud ēk-ēw ī did ānōh nibayēd bē ǰumbēnēd ā rēman bē bawēd[2] o

---

1 K over {~~WLAWHL~~}.
2 KM w +.
3 K <HWEt^>, M in marg..
4 Not K.
5 K; M <z 'h>.
6 K <LA~~WHL~~>
7 KM <HWE't>.
8 K <kwš->.
9 M.
10 M <AYKm>.
11 M <-l̥tk>.
12 M + <~~pywy~~>.
13 K <HWEd>.
14 <'yc>; M <AYT>.

2.91 PV.6.29h ud agar nasā garān ud pad tan-ēw bē āwurdan[3] nē tuwān
pad ēn menišn bē šawēd kū šawam ud abzār sāzam[4] ud ēn nasāy az āb bē āwaram
ud ka pad wināhgārīh abāz nē šawēd ā-š tan rēman margarzān[5]
ud ka pad abāz šudan a-tuwānīg[6] nē rēman o

2.92 PV.6.29j ka nasāy ēdōn pūdag[7] ī ka-š ēdōn bē tuwān āwurdan[8] ī ka kardag kardag bē brīnēd ā pas-iz bē brīnēd[9] bē āwarišn
u-š harw kardag rāy dast ud kārd pad gōmēz šōyišn (ud) pad[10] xāk ud nam pāk[11] aziš bē wēzišn
2.93 ud harw kardag-ēw rāy ī bē āwarēd ā-š tanābuhl-ēw kerbag ∵

2.94 PV.6.29i ud ka wārān hamē[12] wārēd ud nasāy andar āb[13] nibayēd[14] [M51_88/171] az ān āb stadan ō wārān nihādan[15] nē[16] pādixšā ∵

2.95 PV.7.10 wastarg ī a-kār ēn
ān kē[17] nasāy padiš barēd[18] ud ān ka-iz abēr was hamāg[19] [K20_59r/115] a-kār
ud ān kē abar bē nihumbēnd[20]
ud ān kē hixr[21] ī murdagān abar rasīd
ān and gyāg bē brīnišn ud abārīg (pad) xšwaxš-mānghō[22] bē šōyišn ∵
2.96 ān kē zan ī daštān pad mehmānīh[23] dārēd pad ham-kār bē hilišn

---

1 K corr'd from <MNMN>.
2 Not K.
3 M <-WNtn'>; K <'p̄wltn'>; T. no note!
4 K <-cm>, M <-cwm>.
5 M <mly'lc->.
6 M; K nē tuwān.
7 K over <lymn>.
8 M; K <'p̄wltn'>; T. no note!
9 M + w.
10 KM + pad. – Cf. 2.98.
11 K + < ∵ >.
12 K <hm'k> over <AMT>.
13 Not K.
14 M <-yt^>.
15 K <HNHTWN> then fold eol.?
16 Not M.
17 K folded.
18 KM <-x1>.
19 K <hm'[k]> fold.
20 T.; K <wšwpynd>, M <nyhwpynd>; PV. abar-nihumb, Av. *aiβi.varə*na. – ZFJ.513 wišōbēnd .
21 KM <hyhl>.
22 KM <hšwhšm'ny/gwk>.
23 KM <mhm->.

2.97 wastarg ī pad xšwaxš-mānghō[1] šōyišn ∵

ēdōn čiyōn az Abestāg paydāg ∵

2.98 PV.7.14 agar ǰāmag pōstēn bawēd

sē bār pad gōmēz bē šōyišn[2] harw bār-ēw pad xāk hušk bē kunišn

ud 3 bār pad āb bē[3] šōyišn ∵

ud sē māh pad gyāg ī xwaršēd-nigerišn bē nihišn .

PV.7.19b ud pas pad armēšt-ēw šāyēd

kē yašt nē kerd estēd ayāb pad zan ī[4] daštān šāyēd ∵

2.99 PV.7.15 abārīg wastarg ka mōy abar ēdōn bawēd čiyōn tadag[5]

pašm [M51_72/172] ud kaǰ ud abrēšom ud mōy ud uštar pašm[6] hamāg šōy ēdōn bawēd čiyōn tadag[7]

wastarg ī tadag[8] 6 bār ō[9] šōyišn

2.100 pašm[10] ī ēw-kardag ka ēk abar didīgar pēčīd estēd u-š nasāy abar pahikōbēd ēw-kardagīh[11] rāy hamāg rēman o

ud ka mišmiš[12] bē estēd[13] ēg ān and gyāg čand nasāy abar pahikōft[14] rēman o[15]

2.101 PV.7.10E ka abar[16] bōb-ēw bē mīred

ka bōb abar namad[17] ēw-kardag kerd estēd [K20_59v/116] namad[18] ⌈ ud bōb harw 2 rēman

ud ka ǰud-kardag namad ⌉ pāk o[19]

2.102 PV.7.10F ud[20] ka bālišn ēw-čand[21] ēk abar didīgar nizīd[22] estēd ēw-kardag nē kerd[1] estēd u-š nasāy abar rasēd ham-dādestān būd hēnd kū ān ēw tāg rēman kē-š nasāy abar mad o

---

1 KM <hšwhšm'nyhwk>.
2 M <g'wyšn'>!
3 Not K.
4 K -ēw.
5 KM K†T.
6 M <pˌšm>
7 K KTT, M K†T.
8 K KTT, M K†T.
9 K <OL>.
10 M <pˌšm>
11 T.; KM -ag.
12 Dehkhoda: tight fabric used as chador or summer shirt.
13 K + < ~ > eol.
14 T., K -bēd.
15 K < o / ∵ >.
16 K ka then jumps to ⌈ ⌉ and adds <QDM> above line at the beginning, then marks ka \abar/ ... jud-kardag namad for deletion and starts anew.
17 K <W mˌt> 2x, then <nmˌt>, M <nmˌt> 3x.
18 Not K and <QDM> added.
19 M in marg. of this §: <wnhwm jwzwzndp'znd>.
20 K.
21 KM <-1 cnd> +.
22 Cf. WZ.13.2.

2.103 PV.7.10I ud[2] bālišn abāg pašm ēdōn bawēd čiyōn[3] bōb abāg namad[4]

2.104 PV.7.10F-H u bālišn ēw-čand kē pad ham frōd[5] bast estēd

ka nasāy ō band rasēd harw 2 rēman [M51_89/173] rasan ud bālišn o

ud ka nasāy[6] ō bālišn rasēd ud ō band nē[7] rasēd bālišn ēw-kardagīh[8] rāy[9] hamāg rēman ud band pāk ∵

2.105 zan ī ābustan kē nasāy pad wināhgārīh-iz ǰōyēd[10] rēman ud[11] margarzān[12] u-š[13] šōy nēst ud abornāyīg[14] ka pišag-šnās bē bawēd[15] ā-š warr ud gōmēz ōh xwarišn u-š[16] ōh šōyišn ∵

2.106 abornāyīg[17] ī az ēk-barān zāyēd ka-š pid ud mād harw 2 nasāy pad wināhgārīh ǰūd estēd ān ī zāyēd pad gyāg pāk čē zāyišn rēman nē bawēd[18] o

2.107 Rōšn guft

ay[19] harw kē pad wināhgārīh nasāy rāy rēman būd estēd margarzān u-š tan rēman hagriz pāk nē bawēd o

čē xwārtar ēn kū rōbāh[20] ī zīndag andar āb abganēd ud andar āb bē mīrēd

2.108 margarzān hagriz pāk nē bawēd

2.108b ēk-bar az [K20_60r/117] pādyābīh pad 30[21] gām dārišn ∵

2.109 gōspand-sardagān harw čē-šān nasāy xward estēd ā-š šīr ud sargen[22] ud mōy pašm [M51_73/174] sāl-drahnāy[1] rēman

---

1 K TWK.
2 K.
3 K čand.
4 KM <nm̥t>.
5 M <hmplwt>.
6 K {W AMT} with circle of deletion.
7 Not K.
8 KM! T. wrong.
9 Not K.
10 K TjwY, M <jwy̰t>.
11 K <lymn>; M <lymn'>.
12 M <mly'l-> +.
13 M <AP**yh**>.
14 K -kïÅwL-, M -ksAwL-.
15 MK <-t>.
16 K <MNs> eol.
17 KM -ksAwL-.
18 For kunēd?
19 K then beginning of <M->.
20 KM <lwp'h>.
21 M <LD^>.
22 K <slyyn'>, M <sl'yn ⇀slyyn>?.

ud ābustan ka xward estēd waččag-iz[2] xward bawēd

ud waččag (ī) sāl-drahnāy[3] az mādar[4] bē zāyēd[5] frāz pāk[6] ∵

2.110 ka gušn xward[7] estēd abar mādag[8] šawēd mādag nē rēman ∵

2.111[9] ka-š nasāy xward ud[10] ahanūz[11] nē gugārd estēd bē mīrēd ēdōn bawēd čiyōn hambān-ēw kē nasāy andar ∵

2.112 PV.7.74-5 zarr ka-š[12] nasāy abar rasīd ēk bār pad gōmēz bē šōyišn ud ēk bār pad xāk hušk bē kunišn ud ēk bār pad āb bē šōyišn ud pāk ∵

2.113 asēm 2 bār pad gōmēz bē šōyišn ud pad xāk hušk bē kunišn ud 2 bār pad āb bē šōyišn ud pāk o

2.114 ud āhen sē bār ∵

pōlābdēn čahār bār o ud sang 6 bār o

2.115 Abarg guft

hād[13] ābgēnag ēdōn bawēd čiyōn zarr ud kahrbāy ēdōn bawēd čiyōn sang ud gōhr hamāg ēdōn bawēd čiyōn āhen o

2.116 murwārīd ud kahrbāy [M51_90/175] ud yāgand gōhr <plynk> ud šabag wassadēn[14] sag ast[15]

abārīg gōhr ī nāmčistīg nē guft[16] estēd

šōyišn ēdōn bawēd[17] čiyōn dār

ud ka andar ō kār kerd[18] [K20_60v/118] [19] ⌈ estēd šōy nēst

ud ka nē kerd ⌉ estēd ā-š šōy ēw-bār[20] o

2.117 zamīgēn ud srūwēn[21] šōyišn nēst

ud abārīg gōhr ī ō kār nē kerd estēd ā-š šōyišn ēw-bār ud az kār[1] paydāg o

---

1 M <-n'D>.
2 <wckc>.
3 KM <-n'>.
4 K <m'tl>, M <AMYtl>.
5 M <-WNtn'>.
6 Not M.
7 K <-EN>.
8 KM <m'tk>.
9 Cf. PR.47.5.
10 M.
11 CWwïjA <'yyywwc>.
12 K ka.
13 K <HWEd>.
14 K wYTJW with <-yn> added; above <w-> a circle (*ḍamma*?); M <wṣtyn>.
15 K <'syn'> for <AYT'>?!
16 K <-tn'>.
17 Not M bol.
18 KM <-WNt>.
19 Not K.
20 KM <'yw-> +.
21 Cf. N.89.3.

2.118 esm ka tarun ēk ēk and čand[2] bawēd widest-drahnāy bē brinišn[3]

ud ka hušk ēw[4] widest ud 2 angust

sāl-drahnāy[5] gyāg-ēw bē nihišn ud āb abar nē[6] hilišn

ud uzīd sāl-drahnāy

Sōšyans guft kū

pad esm ī ātaxšān šāyēd

ud Kay-ādur-bōzēd guft kū

ēdōn čiyōn az Abestāg paydāg šust

pas-iz pad ǰāmag ī huškar šayēd o

2.119 PV.7.35 pad ǰōrdāg ham-dādestān būd hēnd kū

ān-and gyāg rēman čand-iš nasāy abar rasīd

ud ān ī andar gōbān parwastag ayāb xwast[7] ud ān ī ō anīy[8] gyāg [M51_*74*/176] <'pšyt>[9] estēd

ǰud-dādestānīh[10]

Sōšyans guft

hād[11] ān-and[12] gyāg rēman čand-iš nasāy abar mad ∵

ud[13] Gōgušasp guft

hād[14] hamāg rēman

2.119b kāh[15] hamāg rēman ∵

2.120 PV.7.35 gōz pad[16] rāh ī ēw-kardagīh hamāg rēman ∵

u-š pōst ud mazg harw 2 šōy ēdōn čiyōn dār o

2.121 anār-iz ōwōn čiyōn[17] gōz ∵

2.122 xormāy[1] ka-š (abāg) kulābag[2] nē ēw-kardag xormāy rēman ud kulābag astag pāko

---

1 Not K.
2 K <cyywnd>.
3 M <-WN / yt>.
4 KM <HNA>.
5 M <-'D>.
6 T. suggests deleting, cf. PV.7.29f.
7 KM <YYPLHWNst>.
8 KM <'nd>!
9 K TdÍ*f*, M TdaD*f* ; PV. <'pyyyt>.
10 M <ywyt~~y't'n~~ d't->.
11 K <HWEd ⇀HWEt / t \ >.
12 K <ZK Y 'nd>.
13 M.
14 Not M.
15 <TBNA>; K <t BRA>.
16 K folded.
17 KM <cy'wn>.

xormāy šōy ēdōn čiyōn ǰōrdāg o

ud ka pad kulābag[3] pahikōft[4] ka kulābag ud astag ud xormāy ēw-kardag hamāg rēman[5] [K20_61r/119]

xormāy ka abāg kulābag nē ēw-kardag ō kulābag pahikōft xormāy pāk o

ZFǰ.522 (kulābag) ud astag šōy ēdōn čiyōn dār o

2.123 anār ud wādrang[6] ud bīh ud sēb ud ambrōd[7] ud abārīg mēwag

ka[8] pad-bar[9] u-š pazzāfišn[10] abar paydāg ka-š nasāy abar rasīd ā-š rēmanīh-ēw[11] nēst

ud ka-š pazzāmišn abar nē paydāg[12] ā-š šōy ēdōn bawēd čiyōn ǰōrdāg

ud wādrang hamē[13] pazzāfišn abāg ∵

2.124 gōšt ud rōγn [M51_91/177] ud pēm ud[14] panīr ud rēčār šōy nēst o

ŠnŠ.3

3.1 zan ī daštān wastarg[15] ī-š nōg ō dārišn kunēd[16] rēman

ud ān ī andar dārišn nē rēman ∵

3.2 ka šādurwān-ēw[17] wistard estēd [18]⌈ u-š bōb-ēw ud bālišn[19] dō abar nihād estēd ⌉ud[20] zan-ēw abar nišīnēd ud daštān bē bawēd

ka az bālišn pāy abar ō bōb ud az bōb bē[21] ō šādurwān nihēd bōb ud šādurwān harw dō rēman čē-š nōg ō dārišn kerd/grift

bālišn ēd rāy čē andar dārišn rēmanīh-ēw nēst

3.3 ud ka ō bālišn ēdōn nišīnēd[1] ī-š bōb ud bālišn harw 2 andar[1] dārišn[2] ā šādurwān pad tan-ēw rēman

---

1 <Tg> +.
2 PV.3.32,
3 K folded.
4 M <-~~yt~~>. – For pahikaft? +.
5 K <ly[mn] o>.
6 K <w'tlg>.
7 KM <'nb->.
8 K <hm'k>.
9 KM + w.
10 KM + w.
11 T. *šōy-ēw.
12 M <py,t'k>.
13 M; K hamāg.
14 K.
15 KM + y.
16 M <-x1>.
17 KM <š't 'wlw'n-> +.
18 Not K.
19 T. bālišn(-ēw harw).
20 K.
21 Not K.

ud ka harw sē andar dārišn ā ēč rēman nē bawēd o

3.4 ham-čiyōn[4] dānēd kū daštān ā-š pad gyāg andar ō kār

fradom gardan-band[5] ud pas gōšwār ud pas čambar ud pas ǰāmag bē nihišn o

3.5 PV.16.2 ka pad gyāg andar ō kār [K20_61v/120] estēd ka-iz[6] abēr dagr zamān andar ān kār estēd

ā pas-iz [M51_*75*/178] ǰāmag pāk

mēxag ud šarmgāh kār nēst o

3.6 ka ēwar dānēd kū daštān tā ǰāmag hamāg bē guharīdan ud pad gyāg ī daštān bē nišast

ā-wāz dārišn o

3.7 ka yašt kerd estēd wāz dārišn[7] o

ud[8] daštān bē bawēd ā-š wāz bē gōwišn

3.8 ud[9] ka andar wāz guftan ā[10] daštān bē bawēd

pas-iz ka ān zamān abē-gumān būd nūn-iz abē-gumān o

3.9 ka wāz dārēd ud pēšyār[11] bē āyēd ā-š wāz guftan kār nēst čē-š nask ī pad čamišn gōwišn o

3. 10 dast ī pad-pādyāb ī[12] āwāsīdag ka zan ī daštān wēnēd pad wēnišn a-pādyāb bē bawēd

ud ka-iz zūd wēnēd ud barsom nē wēnēd hamgōnag[13] o

3.11 PV.16.4 ud xānag ēw-dar[14] ka-š[15] daštān azabar ud barsom azēr rāst estēd

agar-iz 15 gām azēr bowandag ēg-iz barsom a-pādyāb

ud ka nē rāst 15 gām was o

3.12 PV.16.7 xwarišn ī sāxtag[16] ī-š andar 3 gām ī zan ī daštān rēman [M51_92/179]

ud xwarišn ī-š az čāšt bē pardazēd pad šām ud ān[17] ī-š az šām bē pardazēd[18] pad čāšt nē šāyēd

---

1 KM + y.
2 K <lymn \ BYN />.
3 K <-yt' \ -šn' / >.
4 K <AMT cyywn>, M <hm cyywn>.
5 K only gardan.
6 K ka čē.
7 K <-yt>.
8 M. – T. + *ka.
9 K.
10 KM <’y>.
11 KM <pyšywk’l>, K <*p*->.
12 KM <Y>.
13 K <hmgwk>.
14 K <1-BBA>, M <-k-1 BRA>.
15 K ka.
16 KM + y.
17 KM + y.
18 M + <~~BRA~~>.

ud pad-iz ham zan nē šāyēd[1]

ud āb[2] ī-š andar 3 gām ka andar ō gawr ayāb pādyāb-dān kunēd[3] ā dast [K20_62r/121] kunēd dast pad-pādyāb ōh bawēd o

3.13 PV.16.7 kas ka ō wastarg ud ǰāmag pahikōbēd

Sōšyans guft

ay ān-and gyāg pad gōmēz ud āb šōyišn

(ka)[4] wastarg[5] ī-š[6] ō wastarg ī kas pahikōbēd rēman nē kunēd[7] o

3.14 zan-ēw[8] ī[9] daštān[10] kē andar 3-šabag pāk bawēd tā rōz panǰom nē šōyišn

ud az rōz ī[11] panǰom frāz tā rōz ī[12] nohom hamē ka pāk bawēd

ā-š ēw[13] rōz tāyag rāy pad pākīh bē nišīnišn

pas ōh[14] šōyišn

ud pas az nō-šabag tāyag kār nēst o

3.15 zan ī zādag ayāb wisēy tā 40 rōz hamē[15] ka rēman[16] wēnēd

bē ka ēwar dānēd kū az daštān tā-š pad ān ham dārišn [M51_*76*/180]

ud[17] az 40 rōz frāz bē ka ēwar dānēd kū az ān tā-š pad daštān dārišn ∵

3.16 zan ī daštān[18] ka ēw[19] māh pad daštān nišast ud rōz ī 30wm nē[20] pāk bawēd

ka-iz pad ham zamān pāk bē būd ud pas-iz daštān bawēd

ā-š tāyag[21] az bun ud tā rōz ī panǰom šustan nē pādixšā

3.17 ud ka az daštān šustan[1] 3 rōz pad pākīh nišast[1] ud did daštān bawēd

---

1 M <-yṭ>.
2 KM + y.
3 KM <-x1> 2x.
4 T.
5 K + w, M + y.
6 KM ˙∂ˌ.
7 K <-yṭ>, M <WĄDWNyṭ>.
8 M zan.
9 M.
10 K <-n w>, M <-n'>.
11 M.
12 M.
13 M <'ŷ>.
14 KM <OL>.
15 K hamāg.
16 rēmanīh?
17 K
18 K + w bol.
19 KM <HNA>.
20 T.; KM <l'y>.
21 KM <tyhyk>.

čiyōn az bunīh 4 rōz bē[3] pāyišn ud rōz ī panǰom ōh[4] šōyišn o

3.18 ka az did daštān-būdīh[5] nō rōz-šabān [K20_62v/122] nēst pad pākīh ēw[6] rōz-šabān ōh pāyišn
⸢[7] pas šōyišn ⸣
ud ka 9-rōz-šabān[8] bowandag būd pad ham rōz šustan xūb[9] o

3.19 čihrag ka gōn[10] bē wašt ān ī pēš ān-iz ī pas az daštān bē āyēd rēmanīh ēdōn bawēd[11] čiyōn daštān o

3.20 ka az daštān ēdōn pāk bē būd[12] kū-š šust[13] dastwarīhā barsom abārīg-iz[14] [M51_93/181] tis bē az
3 gām rēman nē kunēd o

3.21 sarmāg ī saxt rāy frāz[15] ō bun ī ātaxš nišastan pādixšā

3.2lb ud tā šōyēd[16] ā-š wāz ōh gīrišn u-š dast šustan[17] bē pad gōmēz tā nē šāyēd
ud ka-š šust ā-š xrafstar 200 wināh wizārišn rāy bē ōzanišn o

3.22 zan ī[18] kē daštān az gāh ul šawēd ud pas rēman wēnēd[19] ud ka-š ābestanīh ēwar
bē ka-š wisēy[20] būdan paydāg ēg-iš pad[21] gōmēz ud āb šōyišn o
ka-š ābestanīh nē ēwar pad daštān dārišn

3.23 ast kē ēdōn gōwēd ay bē ka wisēy būdan ēwar paydāg tā-š pad daštān dārišn o

3.24 ast kē ēdōn gōwēd ay ka pad wisēy būdan gumānīg ā-š pad pišag[22] šōyišn ∵

3.25 kas[23] kē pad zan ī daštān ayāb ō ōy kas pahikōbēd kē-š pad āb ud gōmēz abāyēd šustan
ā-š wināh[1] 60 stēr ō[1] bun o [M51_77/182]

---

1 K <-t>, M <-tn">.
2 KM <nš(̈)st>.
3 Not K.
4 M + <~~m~~>.
5 K <YHWWNt'>, M <-WNtyh>.
6 KM <HNA>.
7 Not K.
8 K <YWM W>
9 Not K.
10 KM <ywn>.
11 Not M.
12 K <-yt>.
13 K <šwyyt>, M <-tn'>.
14 M abārīg / iz.
15 Not K.
16 KM <šwyy, t>.
17 K <tn'>, M <-t' w>.
18 K.
19 K <dyt> eol.
20 K <wyyt →wyy'y>?
21 Not K.
22 K <pyš>.
23 KM <ADYNš>.

3.26 ud kē pad dānišn zan ī [K20_63r/123] daštān marzēd 15 tanābuhl ud 60 stēr wināh ō[3] bun o

3.27 daštān kē ātaxš wēnēd[4] framān-ēw wināh
ud ka andar 3 gām šawēd tanābuhl-ēw (wināh)
ud ka dast abar tan ī ātaxš nihēd 15 tanābuhl wināh
ud warr[5] ud gawrag hamgōnag o

3.28 ka ō āb nigerēd[6] framān-ēw wināh
ud ka andar āb nišīnēd 15 tanābuhl wināh
ud ka pad tar-menišnīh andar wārān bē rawēd ā-š harw srešk-ēw 15 tanābuhl wināh

3.29 u-š ō xwaršēd abārīg rōšnīh nē nigerišn
u-š ō gōspand ud urwar nē nigerišn
u-š abāg mard ī ahlaw ham-pursagīh[7] nē kunišn
čē druz ī ēdōn stahmag[8] ān druz ī daštān kū (kū) abārīg [9]⌜ druz pad ⌝aš[10] tis nē zanēd
ōy pad aš zanēd[11]

3.30 xānag-ēw kē [12]⌜ ātaxš andar ⌝ zan ī daštān andar ān xānag ātaxš nē abrōzišn

3.30b xwarišn ī az pēš ī zan ī daštān bē pardazēd pad ham zan nē šāyēd

3.31 xwān ud[13] ǰāmag ī pēš estēd ka-š [M51_94/183] abāg hamkarzag nē bawēd nē rēman o
padišxwar[14] ka ǰud az rān ud hamkarzag[15] nē bawēd šāyēd o

3.32 ka drōn kāmēd yaštan [16]⌜ ka barsom az barsom-dān abar dārēd daštān bawēd ham-čiyōn ō dānišn ⌝
mad[17] barsom[18] bē nihēd bē šawēd barsom nē rēman o

---

1 K wināh / wināh.
2 M <KN>.
3 K <OLE>, M <KN>.
4 KM <wynyt>.
5 KM <LBWŠYA>.
6 KM <-y̰t>.
7 MK -pursīh.
8 KM <-hmk>.
9 Not K.
10 Both <''š> 2x.
11 K čašm below.
12 Not M.
13 KM <-n'>.
14 K <pš / hwl>.
15 K <hmklcw>.
16 Not K; <mt> changed to <AMT>.
17 K <\A/MT>.
18 K <wlswm>.

3.33 PV.16.4 u-š andar daštān ēdōn nišīnišn kū az tan ī ōy 15[1] gām 3 pāy [K20_63v/124] ō āb ud 15 gām[2] ō ātaxš ud 15 gām ō barsom o

ud sē gām ō mard[3] ī ahlaw bawēd

3.34 PV.16.6 u-š[4] xwarišn pad[5] āhenēn[6] ayāb srubēn[7] frāz barišn

ōy kē xwarišn frāz barēd[8] ā-š andar[9] 3 gām abāz estēd

3.35 ka yašt kerd estēd harw bār-ēw drōn yašt pad šnūman ī[10] (Srōš)[11] ul gōwišn

ast kē *iθā • aṣəm vohū* : gōwēd ∵

ŠnŠ.4

4.1[12] kustīg⌈ ka (az) piring ⌉[13] kerd estēd nē šāyēd

buz-pašmēn ud[14] pašmēn uštar-pašm[15] šāyēd

ud az mōyēn pad naxēzīg[16] šāyēd

4.2[17] kamist pahnāy [M51_*78*/184] sē angust drust[18] ōh[19] abāyēd

ka az kust-ēw sar-ā-sar 3 angust drust

abārīg ka brīd[20] estēd šāyēd[21] ∵

4.3 ka wāz dārēd u-š kustīg bast estēd ud ēk-ēw[22] did abāz[23] bandēd ud ān ī bast estēd bē[24] wišāyēd nē šāyēd o

4.4 wastarg ī dēbāg ud stabrag[1] ud piring[2] ud parnīgān pad aibyānghanīh[3] nē xūb

---

1 M + y.
2 K + ud 3 pāy.
3 K <GRBA>.
4 M -šān.
5 M + <’~~sn~~>.
6 KM <’ysn->.
7 KM <slpyn'>.
8 KM <-x1>.
9 Not K.
10 M.
11 PV.16.6
12 cf. N.67.6.
13 K <AMT plwnd>, M <AYT plwnd>.
14 K.
15 T *pašmēn.
16 M <nhycyk>; K <hycyk>.
17 cf. N.67.5.
18 KM <drwyyt>.
19 K <OL>.
20 KM <PSKWNyt>, also N.67.7.
21 Not M.
22 T; K <’yw-1>.
23 M + <’~~yyt~~> bol.
24 K + deleted wišād \ estēd /.

ud[4] pōstēn ka mōy az-iš rūd estēd ud pašmēn ud[5] mōyēn ud pambagēn ud šanēn ud abrēšomēn[6] ud dārēn pad šabīgīh šāyēd o

4.5 čahār[7] angust ī šabīg handāz[8] ī pahnāy az kust ud kust az gardan[9] tā frēg
ud drahnāy az pēš ud pas and čand abar bastan šāyēd xūb ∵

4.6 and čand drahnāy ud pahnāy

4.6a ka 2-tōg ayāb ast (ī) brīd[10] estēd nē šāyēd
ka az kust-ēw pad [K20_64r/125] <ywlm'wk> ī dō-tōg paymōxt estēd ka-iz[11] kustīg dārēd
ud ka kustīg nē dārēd ēg-iz [M51_95/185] wišādagīh nē[12] bawēd o

4.7 ka šabīg-ēw ī ēw-tōg paymōxt frēg harw 2 kust nihuft estēd ā-š kustīg abar bast estēd šāyēd ∵

4.8 ka šabīg 2 paymōxt estēd ud kustīg abar ān ī azabar bandēd[13] ēg-iš wišād-dwārišnīh rāy[14] wināh ō[15] bun o

4.9 mard ud zan tā 15-sālag ēg-iš wišād-dwārišnīh nē kunišn[16]
wināh ī drāyān-ǰōyišnīh pas az 15-sālag ōh bawēd o

4.10 wināh ī wišād-dwārišnīh tā 3[17] gām
harw gām-ēw framān-ēw
pad čahārom gām tanābuhl-ēw ∵

4.11 kustīg kē-š rēšag nēst šāyēd[18]
ud ka zan grih[19] bandēd[20] nē šāyēd

4.12 1⌈ ēw-mōg-dwārišnīh[2] tā čahār gām tanābuhl-ēw ⌉ka pad ēw[3] rawišn

---

1 K <stlplk>.
2 KM <plnd/y>.
3 M <'yyby'yy''nyh>; K <'yybyh>.
4 M.
5 M + <~~mwyn~~>.
6 KM <-šm->.
7 M; K <4>.
8 K -išn.
9 K kust kust <dltn'>.
10 KM <blẏ t>.
11 K + y.
12 T. *rāy.
13 KM <-x1>!
14 K <LA>.
15 <KN>.
16 KM <WĄY/DWNšn>.
17 not K.
18 Not K.
19 K <gls>.
20 KM <-x1>!

ud pas az čahārom gām[4] and čand bē rawēd tanābuhl-ēw

ud ka bē nišīnēd[5] frāz rawēd wināh ān ham ī-š[6] az bunīh

ud būd kē harw frasang-ēw rāy tanābuhl-ēw guft o

4.13 pad šab ka bē[7] xufsēnd šabīg kustīg dārišn

čē pad tan pāsbāntar ud pad ruwān [M51_79/186] weh ∵

4.14 ka abāg šabīg ud[8] kustīg frōd xufsēnd (ud) pēš az xwamn[9] *aṣəm vohū*-ēw o bē gōwēd[10]

pad harw wēn[11] āyišn ud barišn-ēw[12] kerbag 3 srōšōčaranām

ud agar andar ān xwamn widerān [K20_64v/126] bawēd ā-š petītīgīh[13] kerd bawēd

ŠnŠ.5

5.1 drāyān-ǰōyišnīh ān ī aburnāyīgān[14] ī panǰ-sālag[15] ō bun nēst

ud az panǰ-sālag[16] tā haft-sālag[17] ka-š pid pad hammōxtārīh a-wināh ā-š ō bun nēst

ud ka wināhgār ō[18] bun ī pidar

5.2 ud az hašt-sālag[19] tā 15-sālag mard ud zan agar-iz pad yašt kerdan[20] a-wināh bē-š o *iθā* o *u aṣəm vohū* o tuwān guftan ⌈ ud nē gōwēd ā-š drāyān-ǰōyišnīh ō[21] bun

ud ka-š yašt warm tuwān kerdan ⌉[22] ud[23] *iθā aṣəm*[24] *vohū* gōwēd būd[25] kē guft kū[26] ēdōn bawēd čiyōn[1] ka-š yašt nē kerd estēd gaētōxrīd[2] nē bawēd

---

1 M sup. interl. eol.
2 KM <'yymwk->.
3 KM <HNA>.
4 K <ch'lwmy'm>, M <ch'ly'm>..
5 K <-yt>, M <-yt' / >.
6 KM <y z''>.
7 Not K.
8 K.
9 K <ybmn> M <ywmn> 2x.
10 M + w bol.
11 Not K.
12 YFr.2.68 āwarišn ud barišn ī wēn; FiO3d.125 *åṇtiiå paråṇtiiå* āyišn ud šawišn ī wēn.
13 K -īg.
14 K <-n'-yk->, M <-'sk->.
15 KM <pnc s->.
16 KM <HWMŠYA s->.
17 KM <hpt s->.
18 K <'w'>.
19 KM TWMNYA s->.
20 Not K.
21 M <KN>.
22 M.
23 K *u*.
24 M *ašəm*.
25 MK <-yt>.
26 Not K.

⌈ ud būd kē ⌉[3] guft kū drāyān-ǰōyišnīh nē [M51_96/187] bawēd o

5.3 drāyān-ǰōyišnīh harw pihw-ēw ōh bawēd

ud ōy kē [4]⌈ yašt kerd estēd tanābuhl-ēw

ōy[5] kē ⌉ yašt nē kerd estēd kam bawēd

(būd) kē sē[6] srōšōčaranām guft o

5.4 drāyān-ǰōyišnīh paymānag tanābuhl-ēw

ēn kū harw pihw-ēw ayāb harw pārag-ēw ayāb harw mizag-ēw ā-m nē grift estēd o

5.5 drāyān-ǰōyišnīh ān kē yašt nē kerd estēd Abarg ēw[7] pāyag xwārtar guft

Mēdōmāh harw 2 ēk guft

u-š[8] az ēd bē guft čē ān kē yašt nē kerd estēd u-š[9] itā ud ašemwohū[10] nē wurrōyēd guftan-iš[11]

garāntar-iz ast čiyōn ān kē yašt ⌈ kerd estēd ⌉[12] u-š drōn nē wurrōyēd yaštan

5.6 Mēdōmāh guft [K20_65r/127] ay[13] gētōxrīd[14] nē bawēd

Abarg guft[15] ay gētōxrīd[16] pad harw kas ōh[17] bawēd

bē pad ān kas kē yašt warm ud pad wināhgārīh bē nē kunēd[18]

ud pad ān zamān bawēd ka andar zīndagīh ī ōy pad framān ī ōy pad ēn menišn [M51_*80*/188] kū

kāmam kerdan ā-m āstawānīh ī pad dēn guft bawēd o

5.7 karr ud[19] gung[20] [21]⌈ ka-š *ašem*-ēw nē tuwān guftan ā-š drāyān-ǰōyišnīh nē kunēd[22]

ud ⌉ ka-š[23] ašem-ēw[24] tuwān guft u-š *aṣəm aṣəm aṣəm* : 3 bār bē gōwēd o

ud agar-iš *iθā* ud ašemwohū tuwān guftan xūb

---

1 K <cyyw> +.
2 KM <yyytwplyt>; cf. DD.78.4; confusion with ustōfrīd.
3 K čē.
4 K in margin.
5 K <'w'>.
6 K <3>.
7 KM <HNA>.
8 Km w +.
9 Not K.
10 K <yt'y W 'šmw>, M <yt'y W 'šmwhwk>, subsc. *iθā ašəm.*
11 MK <-tn'š>.
12 K repeats.
13 = <3>.
14 K <~~y~~yytwhlẏt>, M <yytwhlẏt>.
15 Not M.
16 KM <yytwplyt>.
17 K <OL>.
18 KM <WĄY/DWNyt>.
19 M.
20 KM < gng>.
21 Not K.
22 M <WADWNẏt>.
23 K ka.
24 K; M *aṣəm*-ēw.

ud ka-š *iθā* : tanīhā tuwān guftan ā-š kār nēst o

ŠnŠ.6

6.1 karr ud gung[1] ud armēšt ka abēzag-dād ud frārōn-menišn ud pad kerbag kerdan a-tuwānīg

ud az ān ka bē zāyēd ⌈ tā ān ⌉[2] ka[3] bē mīrēd harw[4] ān kār ud kerbag ī andar gēhān kunēd[5]

[6]⌈ ōy ēdōn ⌉ xwēš bawēd čiyōn ōy-iz[7] kē-š kerd

ast kē ēdōn gōwēd ay and čand Zarduxšt ōh bawēd o

6.2 V.7.52 ka-š kerbag[8] hāmbun-iz nē kerd[9] ud wināh hāmbun-iz nē kerd weh čiyōn[10] ka-š kerbag hāmbun-iz

tuwān kerdan ud nē kunēd[11] ud wināh hāmbun-iz kunēd[12]

ud ka pas [M51_97/189] bē widerēd pas-iz pad wināh ud kerbag āmār ōh[13] bawēd

ud ka-š kerbag hāmbun-iz[14] wēš pad wahišt

ud ka wināh hāmbun-iz wēš pad dōšox

ud ka harw dō rāst pad hammistagān

6.3 PV.7.52L-O ka 3 srōšōčaranām kerbag wēš pad wahišt

ka tanābuhl-ēw kerbag wēš kū wināh ō[15] pahlom axwān rasēd

ud ka-š [K20_65v/128] yašt kerd estēd[16] (u-š tanābuhl-ēw kerbag wēš kū wināh Garōdmān) o

6.4 Sōšyans[17] guft ay pad ān ī pahlom axwān madan yašt kerdan nē abāyēd

čē ka-š kerbag ēw tanābuhl wēš kū wināh ō pahlom axwān rasēd

u-š[18] yašt kerdan nē āmār čē pad Garōdmānīgīh yašt kerdan nē abāyēd

čē (pad) wēš-kerbagīh ō Garōdmān šāyēd madan

6.5 čiyōn[19] Sōšyans guft pad wahišt[20] ān ī azēr ō ān ī azabar burzēd

V.7.52e gōwēd kū nēk-iz tō mard kē čēgām-iz-ē[1] nazd hē[2] ō ān ī a-seǰ[3] ox[4] ∵

---

1 KM < gng>.
2 K <MN>.
3 M <MNW>.
4 Not K.
5 KM <-x1>.
6 Not K.
7 K <OLc>.
8 K <knyck>.
9 T.; KM <WAY/DWNy̰ t'> 2x for <-x2>?
10 K <cyyw\n/>.
11 <-x1>.
12 M M <WADWNx1>; not K.
13 KM <OL>.
14 M in marg. <'ndk>, svalpam api.
15 M; K <KN>.
16 PV + ā-š tanābuhl-ēw kerbag wēš kū wināh Garōdmān.
17 T; K Šōšāns.
18 KM w +.
19 K then elaborate decoration.
20 K <w'yy't>.

6.6 Kay-ādur-bōzēd guft kū [M51_*81*/190] ag-dēn ka tanābuhl-ēw kerbag wēš kū wināh az dōšox bōxtēd o

6.7 abēzag-dād ud weh-dēn amāh hēm ud pōryōtkēš hēm[5]

ud gumēzag-dād[6] sēnīg-škuftīh[7] hēnd ∵

ud wattar-dād Zandīg ud Tarsāg ud Yahūd[8] ud abārīg ī az ēn šōn[9] hēnd o

ŠnŠ.7

7.1 xwaršēd (ī) bāmdād abāyēd yaštan tā nēmrōz[10]

ud ān ī nēmrōz abāyēd yaštan tā ēwārag-gāh[11]

ud ān ī ēwārag-gāh abāyēd yaštan tā šab[12] o

7.1b hamē ka xwēškārīh rāy bē sēzīhēd[13] ud pas yazēd ā šāyēd

7.2 ud ka tis az ān rasēd ī[14] ka dast šustan nē šāyēd[15]

pad ēd dārēd kū ka xwaršēd [16]⌜ nē yazēd bē mānēd[17]

ud[18] (ka) gāh ī pēš padiš andar āyēd[19] ā-š xwaršēd ⌝bē yazišn

ud pas ka dast šust abāz yazišn[20]

ud ka nē yazēd[21] bē ka pad nē yaštan [K20_66r/129] a-wināh ēnyā xwaršēd nē yašt bawēd o

7.3 xwaršēd ān xūbtar ka harw bār pad [M51_98/191] gāh ī xwēš yazēd[22]

ka ēw-bār[23] nē yazēd 30 stēr wināh o

7.4 xwaršēd yaštan harw bār-ēw tanābuhl-ēw kerbag

---

1 MK <-yD>.
2 M <-yD>, K <-’>.
3 KM + y. – M sub. *asāji*.
4 Cf. V.7.52 *nēk ēdōn tō mard ī kē az ān sejōmand axwān [petyāragōmand] abar ō ān a-sejišn axwān [a-petyārag] franaft hē*.
5 KM <-m>.
6 M + <~~yytyk~~>.
7 M <wy’kwtyh>, K <škwptyh>.
8 K <šwt' / >, M <yhwṭ>. – Cf. Kerdīr.
9 T., K <y’wn>.
10 M in marg. *barāye xoršid niyāyeš*.
11 M <-k / 'g’s>.
12 Not M.
13 T.; K <yypwšyt>, M <yyycwyhyt>; ***Steing·*** *sījīdan, sīchīdan,* To prepare, equip.
14 K <Y / Y>.
15 Cf. PV.16.11.
16 K in margin with caret.
17 T; K <p’yt>.
18 K y.
19 T.; K <’ÿyt>.
20 < -īh>.
21 K <yy’t> smudged (yašt)? eol., M <-WNyt>.
22 <yšt> changed to <yzyt>?
23 K <’yb’l>, M <LAWHL>.

ud māh ud ātaxš[1] hamgōnag o

7.5 ka abr[2] rāy xwaršēd nē paydāg ud bē yazēd šāyēd ∵

7.6 ud tā xwaršēd nē yazēd kerbag ī ān rōz kunēnd xwēš nē bawēd

ast kē ēdōn gōwēd ay kerbag ī andar dād ī weh-dēnīh kunēnd ōy bahr nē bawēd o

7.7 tā dast šabīg nē šōyēnd[3] ēč kerbag ī kunēnd xwēš nē bawēd

čē tā nasuš bē nē zanēd ā-š yazdān rasišn ī ō tan nē bawēd

ud ka-š yazdān rasišn[4] ī ō[5] tan nēst ā-š āstawānīh[6] ī pad dēn nē bawēd

ud ka-š āstawānīh ī pad dēn nē bawēd ā-š kerbag-iz abar nē rasēd o

7.8[7] ka-š[8] šnūman ī ātaxš kāmēd kerdan *āθrō* . pad tan ēw

ud ka 2 *maṯ vīspaēibiio ātərəbiiō*[9] o ēn 3[10]

ēdōn harw gyāg [M51_*82*/192] šnūman pādixšā kerdan

ast[11] kē ēdōn gōwēd

ēw[12] bē ān ī ǰud-ristagān šāyist tā pādixšā kerdan o

7.9 kē ātaxš-ēw bē ōzanēd ā-š 10 ātaxš bē čīnišn

u-š 10 pādifrāh bē barišn

u-š mōrčag [K20_66v/130] 10 bē ōzanišn

u-š zōhr ō ātaxš ī wahrām dahišn o

ŠnŠ.8

8.1[13] PV.13.12 wināh ī hamēmālān andar hamēmālān wizārišn

ud ān ī ruwānīg andar radān wizārišn

ud ka-iz (ī) dēn-radān framāyēnd kunēnd[14] wināh bē šawēd

ud kerbag ī[15] az ān frāz kunēd[16] uspurrīg bē rasēd o

8.2 ōy ī margarzān wināh andar radān garzišn tan bē abespārdan

---

1 T ātaš.
2 KM <'bl>.
3 K <HLLWNd>, M <HLWNd>.
4 K <HMTWN->.
5 K <OLE>.
6 M <'yytbw'n->.
7 N.29.19.
8 K; M ka.
9 K *ātarəbiiō*, M *ātrəbiiō*.
10 West; T. ay.
11 M <'ytwn>.
12 K <-yt-1>, M <'y>.
13 Cf. FO.25a.686, Dk.8.19.1.
14 M + <~~BRA~~> bol.
15 M.
16 KM <-x1>.

ǰud az radān tan bē abespārd[1] nē bawēd o

8.3 aswārān[2] frahang rāy nē naxčīr kerdan xwēškārīh

ud abārīg kas bē kē xwāstag 300 stēr kam naxčīrīh[3] rāy naxčīr nē pādixšā kerdan o

8.4 yazišn ī margarzānān ī nē pad petīt rāy kunēnd ān yazišn dēwēzagīh[4]

ud ka hērbed nē dānēd kerbag ī [M51_99/193] yazišn[5] ō[6] ganǰ ī yazdān[7] šawēd

ud rāmišn ī az ān kerbag pad mēnōy ō ruwān ī ōy kas dahēnd kē pad menišn ēwāz ahlaw būd o

8.5 margarzān[8] ka-š tan ud xwāstag ēwāz ō radān abespārd ud pad[9] wināh ī ǰastag[10] menišnīg pad petīt bawēd[11] u-š[12] radān[13] pad[14] kār ud kerbag dastwarīh dahēnd ā-š kār ud kerbag ī pēš kerd abāz rasēd

ud ka andar 3-šabag pādifrāh kunēnd ō[15] dōšox nē rasēd

8.6 PV.7.52R ud agar rad sar brīdan[16] framāyēd pad gyāg ahlaw

ud sidōš ōh[17] yazišn[18] u-š āmār ī sidōš abar nē bawēd[19]

8.7 PV.7.52U ud agar nē pad petīt tā tan ī pasēn pad dōšox [K20_67r/131]

ud pad tan ī pasēn az dōšox bē āwarēnd

ud harw margarzān-ēw rāy ēk bār sar bē brīnēnd u-š bār ī abdom[20] zīndag[21] abāz kunēnd

ud 3-šabag pādifrāh ī garān bē[22] nimāyēnd o

8.8 mard harw čiyōn az wināh pad petīt bē bawēd ā-š petītīh kār

u-š āškāragīhā[1] [M51_*83*/194] ud menišnīhā[2] pad petīt bawišn

---

1 K <-tn'>, M <-t'>.
2 <swb'l'n>.
3 M <-ls> eol.
4 KM <ŠAA'ckyh>.
5 K + nē.
6 K <OLE>.
7 K then {ēwāz ahlaw būd o margarzān} to be deleted.
8 K <-lylc->, M <-ly'lc->.
9 K <-tn'>.
10 K; M <-t>.
11 T.; K <-tn'>.
12 K <MNš>.
13 Not M with space.
14 Not K.
15 K w +.
16 KM <blytn'>.
17 KM <OL>.
18 M <YZWHWN->.
19 K <YHMTWNyt> deleted, <YHWWNyt> below.
20 K abdom and didīgar [M Pers. *digar*] on top of each other and blurred out?
21 MK <zyndk>.
22 K <bwd>.

ud āškārag[3] kār ēd[4] kū wināh ī dānēd kū- [5]⌈ m ǰast ā-š nāmčištīg bē gōwišn

menišnīg kār ēd bawēd kū ⌉pad ēd menišn pad petīt bawēd kū az nūn frāz wināh nē kunam

8.9 ud ān kē pēš petīt bawēd ā-š xūb bē niyōšišn[6] u-š[7] nē āwēnišn[8] u-š rāz[9] bē nē barišn

čē ka pad wināh ī[10] kerd bē āwēnēd ayāb rāz bē barēd ā-š hāwand bawēd

ast kē 3 srōšōčaranām gōwēd

u[11] ast kē ēdōn gōwēd

ay ka pad 3 srōšōčaranām wināh rāz bē barēd margarzān

ud ast kē hāwand-iš[12] gōwēd ∵

8.10 Ādurbād ī Zarduštān[13] hāwišt-ēw[14] pad ēn kār paydāgēnīd estād kū petītīgīh padīr

u-š ēw[15] bār rāz bē burd u-š framūd kū az nūn frāz[16] pad ēn kār hagriz paydāg ma bāš o

u-š pas az [17]⌈ ān abar ān ⌉hāwišt abaxšīh ud pašēmānīh ī was dīd[18] u-š ēg-iz[19] abar dastwarīh[20]

nē [M51_100/195] būd o

8.11 ēn kū pad ēn dastwarīh [K67v/132] kē šāyēd

3 ān kas šāyēd kē dād ud zand warm

u-š wināh pādifrāh warm u-š[21] xwēš tan wirāst estēd

ast kē ēdōn gōwēd

ay kē-š[22] hērbedestān[23] kerd estēd

8.12 u-š wināh pādifrāh warm u-š xwēš tan wirāst estēd[24] šāyēd

8.12b ud ka andar bīm pēš ī zan-ēw ī daštān pad petīt bawēd šāyēd

---

1 M - // īhā.
2 MK -īh.
3 K -īh, M <-yh \k/ >.
4 KM <’y>.
5 M in marg.
6 KM [clear!] < nywkš->.
7 K <MNš> 2x for “aziš”?
8 KM <’wyn-> 2x.
9 M subs. Av. *rāz*.
10 M.
11 K.
12 K <h’wwyš>, M <h’w wyš>.
13 M <-whšt->.
14 K w +.
15 KM <HNA>.
16 K <hklc> overwritten <pr’c>.
17 K in marg. with caret.
18 M <AP̄>.
19 K <’ync>.
20 *T.; MK dastwar.
21 K <MNš>.
22 Not K.
23 M + <-1' >.
24 Not M; K then <MNš> blotted out.

8.13 Nēryōsang[1] guft

ay škofttom sahē[2] kū petītīgīh[3] pad tuwānīgīh ā-š kār čē hād

ēdōn[4] ham-dādestān[5] būd hēnd kū petītīgīh[6] hamē[7] ka kunēnd harw čiyōn kunēnd ud pēš ī harw kē kunēnd hamē ka-š menišnīg hāmbun-iz ast ā-š petītīh[8] kerd bawēd

8.13b ud ka-š margarzān abēr was kerd estēd ud az harw ēk menišnīg ǰud ǰud pad petīt bawēd ā-š az petītīgīh[9] rāh ī ō dōšox nēst[10]

[11]⌈ ud agar ēk ast ī aziš nē pad petīt ā-š rāh [M51_*84*/196] ī ō dōšox nē bast bawēd ⌉

čē nē pad sūd ī Ohrmazd estēd

8.13c u-š[12] rad[13] tōzišn abar pādixšāy[14] brēhēnīdan bē wizārdan[15]

ud[16] ka rad tōzišn abar brēhēnē[17] ud bē nē wizārē pad rāst drōw pādixšāy[18] kerdan o

8.14 PV.3.42DE ka-š[19] wināh andar hamēmālān kerd estēd

[20]{ud ēdōn bē šāyēd kerdan kū mērag[21] duš-menišn[22] bē nē bawēd zan az zanīh bē nē hilēd u-š[23] andar bē nē dārēd[24]}

ā-š pēš hamēmālān pad[25] petīt bawišn[26] [K20_68r/133]

ud ka nē pēš ī radān pad petīt bawišn ud ābāmīhā bē bawēd[27] ud abām mard druwand nē kunēd

u-š[1] kār ēd bawēd kū pad tan ī pasēn ān bē hilēd[1] ud im šarm-ēw garān bawēd ōy rāmišn kāfēnd[2]

∵

---

1 M <nylyywy'wy>, K <nylyywš>.
2 KM <-š/-y'>.
3 MK + ī.
4 Not M with space.
5 K <HWEm->.
6 T. *petītīgīh 2x; MK 1st both petīt / īh!
7 K hamāg.
8 KM petītīh. – M + ~~ā-š~~.
9 M + bē.
10 T; K <blyt'> changed to <bst'> then blotted out.
11 Not K.
12 T. ud u-š; K <WMNš>.
13 K <lt/'>.
14 KM <ŠL->.
15 K <PLŠWNtn'>, in M above <wc'ltn'>.
16 M.
17 KM <-yh> 2x.
18 K <ŠL->, M <-hš'>.
19 K <AMT>.
20 Displaced?
21 M + <~~ywšmyD yw~~>.
22 T.; MK <dwšm''n>.
23 K<MNš>. – M w +.
24 T.; MK <šytm/YHYTm>!
25 MK w +.
26 T.; K <bš> eol.
27 it becomes like a debt.

8.15 wināh ī hamēmālān ka-š[4] mādag[5] wizārd ā-š pāyag wizārd

ast kē ēdōn gōwēd

ay[6] pāyag-iš ō[7] bun nēst

ast kē ēdōn gōwēd [M51_101/197]

ay[8] ēdōn čiyōn draxt-ēw kē warg bē ōsānēd ∵

8.16 wināh ruwānīg ka pad petīt bawēd ā-š abāz estēd

ud ka bē wizārēd[9] ā xūb

ud ka bē nē wizārē[10] ā-š pad[11] sidōš pādifrāh bē kunēnd ahlaw ∵

8.17 Kay-ādur-bōzēd guft

ay[12] ān-iz ī hamēmālān ka pad petīt bawēd ā-š[13] abāz estēd o

8.18 Narsē-burzmihr[14] ēn wāzag sē guft kū

xwēdōdah[15] margarzān bē kanēd

ud barsom[16] ka-š pādyābīh čiyōn ēsm[17] ⌈ ā šāyēd ⌉[18]

ud mard ka[19] zan ī xwēš ābestan[20] ∵

8.19 kē wināh andar āb kunēd wazaγ ud abārīg xrafstar ī ābīg[21] ōzanēd ā-š wizārd[22] bawēd .

8.19b ud ka-iz ān ī āb andar ātaxš[23] wizārē[24] šāyēd[25]

ka[26] ān ī ātaxš andar āb wizārē šāyēd o

---

1 KM w +.
2 KM <-x1>; T. hilēnd.
3 K <k'ycynd>; M w +.
4 Km w +.
5 KM <NKD>.
6 K <AYK> corr'd to <'y>.
7 MK <p'yk Γš ΓN> (K <p'yk Γš / ΓN>.
8 K <'y>.
9 M <-lt>.
10 M <-yh ⟶-yt *or* -yt ⟶-yh>, M <-yh>.
11 K sup.
12 KM <'>.
13 M w +.
14 KM <nryy'y>. – K + ~~guft~~ eol.
15 KM <-dt>.
16 K <blsm>.
17 K <'ysm>, M <'yym>?; T. asēm, but no explanation.
18 Delete?
19 M ka-š.
20 T. ābustan, K <'p̄stn'>.
21 KM <MYAyk>.
22 K <-yt>.
23 M < \'t/ hš>.
24 KM <-yh> 2x.
25 Not M with space.
26 Not K.

ast kē ēdōn gōwēd

ay gazdom-iz[1] šāyēd o

8.20 ud[2] ka-š wināh ēw[3] tanābuhl kerd estēd drōn-ēw bē[4] yazēd [M51_*85*/198] ayāb kerbag-ēw tanābuhl bē kunēd[5] ā-š [K20_68v/134] wizārd bawēd o

8.21 ka margarzān-ēw kerd estēd ud menišnīg pad petīt bawēd ud rad dānēd kū ka-š[6] tan bē abāyēd dādan ā bē dahēd pādixšā[7] ka-š[8] bē ōzanēd[9]

hād čē pad sūd ī Ohrmazd estēd .

8.22 az *cimnki* **o** *izimnkaṯ* **o** *nā*[10] **o** *hakaṯ*[11] ∵ paydāg[12]

u-š dast pad-pādyāb[13] ōh bawēd ud kahwan kerbag hamāg ōh bawēd[14]

u-š [15]⌈ yazišn ī yazdān ōh kunišn[16] o

8.23 Ādurbād ī Mahrspandān guft kū-š pad ⌉yazišn ī yazdān kerdan hagriz ān zamān[17] tuxšāgtar[18] abāyēd būdan[19] kū (ka) margarzān ēw-čand[20] kerd estēd

8.23b pad petīt wināh hamāg pādixšā ka purr-<y'wš/y't>īhā[21] wizārē

ay ka az bun wināh⌈ pad petīt][22] bawēd az wināh ī-š[23] wināh pad petīt būd bawēd

čē Ohrmazd [M51_102/199] dām ī xwēš bē pad rāh ī apetītīgīh[24] tā pad Gannāg Mēnōy⌈ bē nē ⌉[25] hilēd o

ŠnŠ.9

---

1 <yzdwm>.
2 K <t> bol.
3 M <HD>.
4 K drōn bē / bē.
5 KM <-x1>.
6 T. omits ka-š.
7 KM <-hš'> +.
8 M ka.
9 K <ZYT / LWNyt>.
10 Not K.
11 T. az-iz mang ī **yazəmna kaṯ nā hakaṯ*.
12 K <-'k'>, M <-'k w>
13 KM <p't''p̄>.
14 KM <-yt w>.
15 Not K.
16 M <OB->
17 Not K.
18 K <twhš'-yk-> LTkïhAWT.
19 M <-t'>.
20 KM <1 cnd>.
21 T. purr-gyān-dād-; paoiriiauuaršta?
22 K <~~hm'k~~tyt> > <PWN ptyt>.
23 KM <Y z''>.
24 <'p̄tytyh>.
25 M <b'hl>.

9.1[1] hāsr ī aγrīy[2] rōz-šabān pad 12[3] bahr[4] ⌈[5] ēw[6] bahr

ud hāsr ī keh pad 18 bahr ⌉ ēw bahr o

9.2 PV.3.42I āsrō[7] ka pad uzdehīgīh[8] bē widerēd pad garān dāšt estē[9]

ud ast dastwar kē ǰud-dādestān

ast kē šahr ī an-ērān gōwēd o

9.3[10] paydāg kū[11] ka Zarduštōtom-ēw[12] pad uzdehīgīh[13] bē widerēd[14] ahlomōγ-ēw andar ān mān bē zāyēd

ud ēn garānīh ēwāz pad Zarduštōtom[15] guft estēd o

9.4[16] āstawān būdan ī pad weh-dēnīh[17] rāy abāg ēhrbedān[18] dastwarān ōh pahikārišn [K20_69r/135]

ud ka nē pahikārēd pādixšā ka-š nē čāšēd ∵

9.5 yazišn ī andar mān ī ātaxšān kunēnd ka nē xūb ō[19] dēwān nē rasēd[20]

ud[21] ān ī abārīg gyāg kunēnd ka nē xūb kunēnd ō dēwān rasēd

čē yazišn mayānag nē bawēd ayāb ō yazdān [M51_*86*/200] ayāb ō dēwān rasēd o

9.6 mard-ēw kē nihādag-ēw nihād estēd ud pad hu-tuwānīh ī ōy ⌈ bē *pattāyēd ⌉[22]

tā tan ī pasēn ān kerbag ōh rawēd o

---

1 Cf. FO.27b.759, Bd.25.5, Dk.8.20.99.
2 KM <'γlyD>.
3 K <10 ~~3~~ 2>.
4 KM <b'hl> +. – K + w.
5 Not M.
6 K <HNA> 2x.
7 MK <'yylwk>.
8 K ÍksS>CwA.
9 MK <-yh>.
10 Cf. Dk.9.6.2.
11 M + <~~MNW~~>.
12 MK <-twtwm->.
13 K Íiad>ZwA.
14 From here, last 3 lines in K faded and recopied over, unskillfully.
15 MK <-twktwm>.
16 Cf. Hēr.15.
17 MK <-y>.
18 K <'lp-> over <hylp->; M <LWTE'n'>.
19 K <KN>.
20 M <lyyyt>.
21 K.
22 K <BRA 'wptyt>; M <PWN ptyt>; T. bē ōftēd.

9.7 kas kē andar kaštīg bē mīrēd bīm ī paywēšag rāy ō āb pādixšā abgandan

ast kē ēdōn gōwēd ā[1] hazzān-iš xwad āb o

9.8 ēn-iz[2] ka pad tārīkīh xwarišn nē pādixšā xwardan

čē kē pad tārīkīh xwarišn xwarēd ā-š dēw ud[3] druz xrad ud xwarrah 3 ēk-ēw bē apparēd[4]

ud az ān gyāg paydāg ī Ohrmazd ō Zarduxšt guft kū

ma pas az rōšnīh[5] frāz rasišnīh a-frāz-šust dast frāz xwarād Hordad ud Amurdad āb ud urwar[6]

čē agar pas az rōšnīh[7] frāz-rasišnīh a-frāz-šust dast frāz xwarāy Hordad ud Amurdad āb ud urwar bē az tō druz apparēd 2 srišwadag ān ī [M51_103/**203**] āsn-xrad[8]

bawēd ī ka bē apparēd xwarrah ud dēn kē ō tō ān rōz wanīy bawēd[9] kū xwēškārīh ēd rōz appār bawēd ∵

9.9 pad panǰom fragard ī Pāzag[10] gyāg-ēw paydāg [K20_69v/136] kū ēn yazišn ī yazdān čahār-ēwēnag daxšag gōwēd o

ēk ān[11] kē Abestāg rāst mard wad o

didīgar ān kē Abestāg zēfān[12] mard nēk o

sidīgar ān kē Abestāg rāst mard nēk o

tasom ān kē Abestāg zēfān mard wad o

9.10 kē Abestāg rāst ud mard wad amahrspand[13] bē rasēnd ud bē niyōšēnd ud nē padīrēnd o

kē Abestāg zēfān [14]⌈ mard nēk amahrspandān ud yazd bē rasēnd ud nē niyōšēnd bē padīrēnd

kē Abestāg rāst ⌉ mard nēk amahrspandān ud yazd bē⌈ āyēnd ud rasēnd ⌉[15] bē niyōšēnd ud bē padīrēnd o

kē Abestāg zēfān mard wad nē rasēnd ud nē niyōšēnd [M51_*87*/202] ud nē padīrēnd o

---

1 T. *ay.
2 K; M ēn čē.
3 K.
4 KM <YHN->.
5 T.; KM -īg.
6 K + <~~BRA MN~~>.
7 K -īg.
8 <'snyt hlt>.
9 WwYBwA for tÅBwA <'wbht->?
10 MK <p'cw'>.
11 K ēn 1x.
12 K <'wzw'n> 4x.
13 M <'mšwsp-> +.
14 Not K. M not clear from T.
15 K; M bē rasēnd bē āyēnd.

9.11 pad hamāg yazišn pad bun ī yazišn ud bun ī drōn yazdān ud ahlawān frawahr bē ō yazišn niwēyēnišn[1]

9.12 ka-šān xwānēnd yazišn bē padīrēnd

ud ka-šān nē xwānēnd pad[2] *stāumi*.[3] bun ī[4] hamāg ahlawān frawahr bē xwānišn

ud ka nē tā ō[5] *frašočarəθrąm saošiiantąm*.[6] pāyēnd[7]

ud ka-šān ānōh bē xwānēnd yazišn bē padīrēnd

ud ka nē tā[8] ō *vīspå frauuaṣaiiō*[9] *aṣāunąm yaza*°[10] bē pāyēnd

ka ānōh[11] bē[12] xwānēnd yazišn bē[13] padīrēnd

ud[14] ka[15] nē tā ō *tåsčā y*°[16] *aṣəm vohū*[17] 3-gānag[18] ud[19] *dāmanąm*[20] o 2 bār *aōxtō.nāmanō*.[21]

u aṣāṯ. hačā.[22] [K20_70r/137] : *u* : *yātumanahe jasaiti.*[23]

ka-šān[24] xwānēnd bē padīrēnd

ud ka nē ēw[25] nēzag-bālāy [M51_104/203] ul šawēnd ud bē estēnd

9.13 ud ēdōn gōwēnd kū ēn mard nē dānēd kū man-iz az gētīy bē abāyēd šudan

u-mān[26] abestān ō[27] ayādēnišn ī mardōmān bawēd

hād[28] nē-mān duš-xwārīh az ēd kū-mān ō yazišn ī ōy niyāz

---

1 KM <nwykyn->.
2 M + ~~st~~ eol.
3 T.: Y.26.1.
4 K.
5 K <OD> -> <OL> bol.
6 Y.26.6. – K *frašočarəθrąm saoš́iiantąm*.
7 Not M with space.
8 Not K.
9 M *frauuašaiiō*.
10 Y.26.11. – M. *yaz*°.
11 M <AMT-t ME>; K <AMT TME WBRA>.
12 K + nē.
13 K + nē.
14 K.
15 M kē.
16 Y.6.21.
17 K Ašem-vohū.
18 Y.7.1.
19 K <-kw>.
20 Y.7.18.
21 *nāmanō* not M; Y.7.20.
22 Y.7.23. – K *u* +.
23 Y.8.4; cf. *PR*.58.47. – M *-saite*.
24 K + nē 2x.
25 KM <HNA>.
26 T. *u-m.
27 K <KN>.
28 K <HWEd>, M <HWEt>.

bē-mān duš-xwārīh az ēd kū ka-mān nē yazēnd ud nē xwānēnd ka-šān anāgīh abar rasēd ā-mān abāz dāštan nē tuwān o

9.14 dādār

čand drahnāy ast andarg zīndag ōy ī rist

u-š guft Ohrmazd kū čand ān ī maxš parr Spitāmān Zardušt ayāb čand ān ī šawāg[1] parr andarg a-wēnāg ⁘

ŠnŠ.10

10.1 ēk[2] ēn[3] kū (ka) kustīg pad[4] dō sē angust ast pad hamāg čāštag[5] šāyēd[6]

ud ka kam ast ī nē šāyēd o

10.2 ēk ēn kū pad Frawardīgān šnūman ī šud[7] bē nihādag gāhānbār ud nōg nāwar ud sidōš ud hōm drōn abārīg Ardāy Fraward kunišn

ud ka nē kunēd[8] pad ast [M51_*88*/204] čāštag ī nē šāyēd o

10.3 pad nask ī Niyādom[9] čāštag gōwēd kū

mard-ēw ō duzdīh[10] kerdan hamē[11] šawēd

dēwār-ēw padiš andar ōftēd ā-š Ēbgad

ka-š mard-ēw ōh zanēd ā-š petyārag

ud harw 2 pad wināhgārīh o

ka ō yazišn ī yazdān kerdan hamē[12] šawēd[13] [K20_70v/138] ā-š harw 2 pad a-wināhīh o[14]

10.4 ēk ēn kū zan ka[15] ābestan bawēd tā šāyēd ātaxš xūb-pahrēzīhā andar mān dārišn

čē pad Spand[1] paydāg kū Dugdōw[2] ī Zarduxšt mād ka pad Zarduxšt ābestan būd

---

1 MK <šww'k>.
2 Not M.
3 M ān.
4 MK + <tlyn'> = dō; T. *targōn* "crosswise."
5 <c'stk> +.
6 M guft.
7 M <OZL->; K drōn like in the line below.
8 KM <-x1>.
9 KM <n''twm>.
10 KM <y/dwctyh>.
11 K <AMT>.
12 K <hm'k>.
13 K <⁘>.
14 M in right marg.: yāzdahom dastag.
15 Not K.

sē šab[3] harw šab-ēw[4] dēw-ēw[5] abāg 150[6] jeh[7] ō wināstan ī Zardušt dwārist hēnd
ud ātaxš andar mān būdan rāy čārag kerdan nē dānist hēnd o

10.5 ēk ēn kū hēnd az-iz hāwištān ⌈ ī ka ⌉[8] ō yazišn ī yazdān kerdan[9] hamē[10] šawēnd mēwag hamē āwāsēnd[11]
ud agar ān [M51_105/205] āwāsišn[12] namb-ēw[13] az-iš bē burdan rāy kunēd[14] nišīnān[15] kunišn
PV.18.40- čē pad[16] jud-dēw-dād az pāy mēzišnīh rāy dastwarān čāšt kū paymānag hāmbun-iz ud ō harw čē rasēd ōh bawēd
ud ōy kē mēzēd ā-š Abestāg ī pad čamišn bē gōwišn ud[17] pas tanābuhl-ēw wināh [18]⌈ ō bun ⌉
ud ka nē gōwēd garān-wināhtar[19] o

10.6 ēk ēn kū Gāhān abar widerdagān guftan pad sūdag nē dārišn
čiyōn ēn 3 hād ī bun ī Uštwad-gāh[20] ka-iz pad rāh gōwēd[21] nē šāyēd
ka-iz mard-ēw andar xānag abar gōwēd bēšāz[22] o

10.7 ēk ēn kū pad šab may[23] ud spram ud ēč[24] xwarišn-ēw tis ō abāxtar rōn nē rēzišn čē druz ābus bawēd
ud ka rēzēd yatāhūwēriyō-ēw[25] [K20_71r/139] bē gōwišn ∵

---

1 M in left marg.: yāzdahom juzw.
2 KM <dwkd'w'>.
3 KM <šp>.
4 K <šp-1>, M <LYLYA-1>.
5 K <ŠYTA-1>; M <'wt'-1> Pers. *pari*.
6 K ⁒, M ⁒.
7 MK <ŠYTA>.
8 M <l'y> = BL?
9 M <KRYTWNd>?
10 K <hm'k>.
11 KM <'wb->.
12 < -šn' ww>.
13 K ww +, M w +.
14 KM <-x1>.
15 KM <YT->.
16 K + < o > eol.
17 K.
18 Not M.
19 K garāntar.
20 KM <'wštwpt->
21 M guftan.
22 KM <byš'c>.
23 <HS>.
24 K <'p>.
25 M *yaθā ahū vairiiō*.

10.8 ēk ēn kū škoft pahrēzišn az adādīhā kuštan[1] ī gōspand-sardagān[2]

čē pad Stūdgar abar awēšān[3] [M51_*89*/206] kē gōspand adādīhā kušt pādifrāh ōwōn guft estēd kū mōy awēšān gōspandān tēx[4] ⌈ ī tēz ⌉[5] homānāg bawēd ōy ī adādīhā[6] kuštār ōzanīhēd[7]

10.9 az kuštan[8] ī gōspand warrag ud wahīg[9] ud gāw ī warzāg ud asp ī kārēzārīg ud xargōš ud <cyhl'p̄>[10] ud xrōs ud[11] Wahuman murw[12] ud murwag ī kāsagēnag[13] ud az murw ī sār[14] ud humāy ud parastūg wēš pahrēzišn o

10.10

PV3.14, 7.26 zan ī ābestan kē bē widerēd pad kem[15] az 4 mard ī-š[16] hamwār pad hamzōrīh andar hēnd nē stānišn

čē abārīg nasāy pas az sag dīdan[17] ka pad 2 mard[18] pad hamzōrīh abar stānēnd rēman nē bawēnd

ud zan ī ābustan 2 sag andar abāyēd kē hamzōrīhā[19] bē nimāyišn

ud[20] (ka) pad čahār mard hamzōrīhā abar stānēnd rēman nē bawēnd

ud ka pad 2 mard abar stānēnd pad pišag[21] šōyišn o

10.11 ēk ēn kū ka mardōm ī [M51_106/207] widerdag rāy āmurzišn xwāhēnd

ōwōn čimīgtar ka gōwēd kū hamē[22] ka wināh ī man andar ōy[23] bē[24] ǰast abāg[1] ān ī ōy andar man ǰast bē āmārēnēd

---

1 KM <NKS->.
2 M gōspandān / <~~yylt~~> sardagān; K <-nd-'n yylt->.
3 K <-šn> eol.
4 MK <tsD>.
5 Not K.
6 K <~~lwb~~'d't->.
7 MK <'p̄znyhyt>.
8 KM <MNW YSWN( )tn'>
9 K kïÅW , M ksYW .
10 See T.
11 K.
12 MK <mlwk>.
13 M + < o >.
14 K <s'yl>.
15 KM <km>.
16 K <zh'> eol., M <y zyš>.
17 KM <dytn'>
18 K then <~~KLBA~~>.
19 K -īh.
20 K.
21 KM <pyšk>.
22 K <hm'k>.
23 K <OL>, not M bol.
24 Not K.

ud wināh ēk pad did bē[2] šud

u-š wināh ī frāy[3] ī ōy andar man ǰast ēg-im ahlawdād kerd o

10.12 ēk ēn kū abē-mōzag [K20_71v/140] nē[4] rawēd

u-š sūd ēn-iz aziš kū ka mōzag pad ⌈ pāy ud pāy ⌉[5] abar nasāy nihēd ud nasāy bē nē ǰumbēnēd rēman nē bawēd

ud ka mōzag nē pad pāy ud pāy[6] abar nasāy nihēd ud nē ǰumbēnēd bē ka ēwar dānēd kū sag dīd[7] ayāb nē[8] pad sag nē dīd dārišn ∵

10.13 ēk ēn kū [9]⌈ (az/pad) Duzd-sar-nized paydāg kū andar sāl rōz-ēw nimūd estēd kū ⌉harw kē az 14 sāl 3 māh rōz-ēw frāy[10] ā(-š) kustīg frāz bandišn

ōwōn xūbtar kū ka andar 15 sāl estēd kustīg [M51_*90*/208] bē bandēd

ud kē pahrēzōmandtar ōwōn kū nō[11] māhīgān[12] ī andar aškomb ī mādar abar kunēd[13] o

10.14[14] ēk ēn kū⌈ ka wāz ⌉[15] dārēd wād-ēw ī azēr bē āyēd wād-ēw az dahan bē āyēd harw 2 ēk o

10.15[16] ēn-iz kū zan kē zāyēd 10 zan ayārīh kerdan rāy[17] andar[18] abāyēd[19]

panǰ zan pad gawārag[20] kār framāyišn

ud zan-ēw padīrag ī[21] suft ī hōy ud ēk suft[22] ī dašn griftan

ud zan-ēw dast andar[1] gardan[2] ī ōy abgandan ud zan-ēw mayān ī ōy griftan[3]

---

1 K <LWT>.
2 M + <~~OL~~>.
3 KM <plsD>.
4 K <l'y> (<L,A>?).
5 K <p'y LGLE> 2x, M <LGLEw LG->.
6 M <p'y W LGLE>.
7 KM <dyt>.
8 KM + w.
9 Not K eol.
10 K <plsD ⇀pl'-yD>?, M <plsD>.
11 K <TYYAYA = TYŠYA>; M <HWMŠYA>.
12 KM <m'hk'n>.
13 KM <-x1>.
14 Cf. N.2.11.
15 M ēwāz.
16 Cf. Dk.8.38.6.
17 K <LA>.
18 Not M.
19 Cf. Dk.7.3.2.
20 K <yw->, M <dw->; T. *gāhwārag.
21 KM <'y>.
22 KM <swptk>.

ud zan-ēw ka kōdag bē zāyēd abar dāštan ud nāfag brīdan[4]
ātaxš buland kerdan

10.16[5] 3 rōz ud 3 šab[6] mayān ī ātaxš ud abornāyīg[7] kas nē widaštan
ud abornāyīg ō mard ud zan ī wināhgār nē nimūdan
gōgird[8] andak-ēw sūdan pad āb ī urwar abar abornāyīg handūdan o [K20_72r/141]
fradom xwarišn parāhōm ud šabyār[9] dādan ∵

10.17 ēk [M51_107/209] ēn kū (ka)[10] kas-ēw mard ī abē-wināh rāy bē zanēd tā dard bē nišīnēd harw rōz
tanābuhl-ēw wināh ō[11] bun bawēd o

10.18[12] ēk ēn kū andar šahr ka dādwar ī drōzan[13] gumārēnd ud pad wābarīgān[14] dārēnd az wināh ud
mihrōdruzīh[15] ī ān dādwar kunēd andar ān šahr abr wārān kem[16]
ud šīrēnīh ud čarbīh ud bēšāzišnīh ī pēm gāwān ud gōspandān bē[17] kāhēd[18]
ud abornāyīg andar aškomb mādar wēš tabāh bawēd ∵

10.19 ēk ēn kū mard ka zan nē kunēd margarzān nē bawēd
ud zan ka šōy nē kunēd[19] margarzān ōh[20] bawēd
čē zan[21] bē pad ham-gumēzišnīh ī abāg mardān frazend nē bawēd ud paywand[22] az-iš nē rawēd

PV.18.45-52 ud mard jud az zan ka Abestāg čiyōn pad jud-dēw-dād guft estēd bē[1] gōwēd paywand[2] tā[3] tan
ī pasēn frāz rawēd ∵

---

1 Not K.
2 K <k¨rtn'>.
3 KM <OHD->.
4 K WWTWWcΔDP.
5 Cf. Dk.8.38.7.
6 K <šp'n>.
7 KM kïÅ- +.
8 M <ywklt>, K <ywlt>.
9 M w +.
10 M <~~BYN~~>.
11 M <OL KN>.
12 T. cf. Dk.8.20.121.
13 K <dlwwcn'>.
14 KM <'p̄l->.
15 KM <mtr'wdlwc>.
16 KM <km>.
17 M <BWW>.
18 KM <'hyt>, M *kāhad*.
19 KM <-y̰t>.
20 K <OL>.
21 K <zn'>.
22 MK <ptnd>.

10.20 ēk ēn [M51_*91*/210] kū dandān-friš[4] pōst[5] pāk bē tāšišn

čē dastwarān čāšt kū ka[6] dandān-friš[7] pad pōst ō[8] dahan kerd ud bē ōbadēd ud zan ī ābestan ka-š pāy abar nihēd pad wisēy būdan bīmōmand[9] ∵

10.21 ēk ēn kū pad frazend ī čagar padīriftan nigerišn kunišn

čē pad čahārdahom nask ī Huspāram dastwarān čāšt kū

man pus tō-iz[10] pus šāyēd ud man duxt tō-iz duxt [K20_72v/142] [11] nē šāyēd o

10.22 ēk ēn kū abēr tuxšēd pad frazend-zāyišnīh[12] ēwāz[13] frāy[14] kerbag-handōzīh[15] rāy

čē pad nask Niyādom dastwarān čāšt kū kār ud kerbag ī pus kunēd pid ēdōn bawēd čiyōn ka-š pad dast ī xwēš kerd hē[16] ∵

ud pad[17] Dāmdād paydāg kū ham-iz kerbag ham handāzag ī pid ō xwēšīh rasēd o

10.23 ēk ēn kū tis (ī) bē ō arzānīgān dahēnd[18] [M51_108/211] čand šāyēd ō[19] xwarišn handāzišn

čē pad Niyādom[20] dastwarān čāšt kū mard-ēw gursnag[21] nān[22] dahēd[23]

abēr was[24] ā-iz harw ān kerbag ī ōy pad ān sagrīh bē kunēd[25] ōy ēdōn bawēd čiyōn ka-š pad dast ī xwēš kerd hē[1] ∵

---

1 K <BRAy>.
2 K <ptnd>.
3 M <Y>, not K.
4 MK <ply'>.
5 K then {~~KN PWME~~}.
6 M ka-š.
7 KM <plyšn'>.
8 K ōh.
9 = bīm hēnd.
10 K <LK ME>.
11 K {AYK}.
12 M <pzn'd->.
13 K + {<pl'c> → <plsD>}.
14 KM <plsD>.
15 K <-yt> → <-yh>.
16 K <-'y> 2x.
17 M + <~~y²-~~>.
18 K <'lc'nykDHB / WNd>.
19 For ōh?
20 Cf. Dk.8.20.96.
21 KM <y/gwlsnk>.
22 M <LHMAy>.
23 T. adds (ud ka-iz), cf. ŠnŠ.12.16.
24 K <KWD>; T. <KWW> wrong.
25 M <-y̰ t>.

10.24 ēk ēn kū (ka) xufsēd pad frārōnīh ud abēwināhīh xuftišn[2] ud Ašemwohū-ēw bē gōwišn
ud ka wigrād[3] estēd ham-gōnag
ka ēdōn kunēd harw wēn āwarišn ēw sē srōšōčaranām kerbag ast 10 drahm sang ud dāng[4] 4 purr-sang bawēd ∵

10.25[5] ēk ēn kū ka kār-ēw ayāb dādestān-ēw[6] frāz rasēd ud nē dānēd kū wināh ayāb kerbag
ud ka-š[7] tuwān ā-š bē hilišn nē kunišn
čiyōn gōwēd pad Sagādom kū
nē čēgām-iz ēw Zardušt az harwist
bē sē bār pad Zarduxšt pad ēw [K20_73r/143] kār abar burd[8] kū tā [M51_109/212 cont'd] abāg[9] wazurg[10] wizīnišnīh (wizīnišn)[11]
ud[12] ka nē dānēd kū wināh ayāb kerbag franāmišn kū nē kunišn o [13]

10.28 ēk ēn kū tis pad ham-pursagīh[14] ī abāg wehān kunišn
ud handāzag ī ān-iz[15] pad Čihrōdād[16] paydāg kū Spandarmad ō Mānuščihr[17] guft kū
ān-iz tēztar asp tāzānag andar abāyēd
ud ān ī tēztar [M51_109/213 beg.] kārd ī pōlābdēn[18] afsān andar abāyēd
ud ān ī dānāgtar mard ham-pursagīh[19] andar abāyēd o

10.25b ēk ēn kū Abestāg ud zand ka bē xwast[20] bē nē ǰōyišn

---

1 KM <-'y>.
2 BL -īh.
3 K <wyl't>, M tÿylY> ≈ <dl't>.
4 KM <MZ>.
5 Cf. Dk.8.38.3.
6 BL <yyw'k>.
7 K <AMTwn's> > <AMTš>.
8 Then: 10.25b kū tā Abestāg ... ēn zamīg o .
9 M <LWTM>.
10 KM <wcwlg>.
11 T.
12 M ī.
13 Next 10.28.
14 M -pursīh.
15 KM <ZKyc> +.
16 K <cytlwy't>, M <cẏtly't>.
17 K <m'n' y / šcyhl>, M <m'nwyšcyhl>.
18 KM <pwl'p̄t 'yn'->.
19 KM -pursīh.
20 KM <hwst>.

čē [M51_108/211 end] [1]⌈ Abestāg zand [M51_92/212 beg.] ka-š warm bē kerd ōh gōwišn ud[2] bē nē[3] ǰōyišn

čē pad ǰūdan Baγān ud Ahunwar[4] grāytar[5]

10.26 čiyōn gōwēd pad Baγ kū

kē[6] ān ī man Zarduxšt baxtārīh[7] ī az Ahunwar dranǰēnēd[8] kū warm bē kunēd ud abāz bē rānēnēd kū bē ǰōyēd[9]

čand nēmag ayāb srišwadag ayāb[10] čahrušwadag[11] ayāb panǰwadag

bē ōy widerēnam[12] man kē Ohrmazd ham ruwān az ān ī pahlom ox kū-š abāz dāram pad ān[13] and zahāy čand pahnāy ī ēn zamīg o

10.27, 10.29b ēk ēn kū ⌉[M51_109/213 cont.] Ohrmazd xrad harwisp-āgāh[14] kerbagīh[15] wazurg-kunišnīh ī rādīh ast

bē abēr pahrēzišn az[16] a-wizīdār dahišnīh[17]

čē pad Ratuštāitīy[18] [K20_73v/144] abar garān pādifrāh ī a-wizīdār-dahišnān pad mēnōy was tis duǰwār[19] guft estēd o

10.30 ēk ēn kū ast az-iz weh-dēnān an-āgāh-dēnīh rāy ka mādag pad[20] ēwēnag xrōs wāng kunēd karg bē ōzanēnd

pōryōtkēšān ōwōn guft kū wināstārīh ast ī az ǰādūgān andar ān mān ud xrōs[21] pad abāz-dārišnīh a-pattūg ud mādag ān wāng ayārōmandīh (ī) xrōs rāy kunēd

---

1 Not K.
2 M.
3 K <lw> > <LA>.
4 KM <'hwwl> +.
5 M <dl'y->.
6 KM <MN>.
7 KM <byšt->.
8 KM <ylncyyt>.
9 K <dwyyt>, M <-WNyt> + sup. <gwÿÿt>.
10 M + <~~eyyl~~> eol.
11 KM <ctl->.
12 K <w ytlwnm>, M <NTLWNm>.
13 Not K.
14 K <-'y's>.
15 T. *kerbag ī.
16 K w +.
17 KM <y/dhyšnyh> +; T. adds (dahišn).
18 Dk.8.8.4. – KM <-yh>.
19 KM <dwcw'l>.
20 M + <~~'ywk~~>.
21 K <hls>.

ud hamē[1] ka abāyēd xrōs-ēw ī did andar ān mān āwarišn o

10.31[2] ēk ēn kū [M51_93/214] zūzag[3] ka wēnēd ēg abāg[4] ō dašt gyāg ī abē-bīm pahrēzišn

PV.13.1-2 čē pad ǰud-dēw-dād[5] dastwarān čāšt kū

zūzag ka harw rōz andar mōr-āšyānag-ēw[6] mēzēd ast (ī) ka[7] 1000 mōr bē mīrēd o

10.32 V.7.3 ēk ēn kū andar ǰud-dēw-dād[8] haft[9] ēwēnag tis guft estēd

ka mard wihān ī[10] margīh ān bawēd tā gāh ī pēš padiš andar āyēd Nasrušt abar nē dwārēd

ud pad ēn čim ēn-iz wehān nēk kū hammis nasāy pad gāh (ī) pēš sag xūbīhā abāz nimūdan[11] o

10.33 ēk ēn kū awēšān kē nasāy pad pākān[12] pahrēzēnd ēg-išān sag ō nasāy nigerišntar nimāyišn

čē nasāy ī sag nē dīd ka-iz 1000 tan abar stānēnd[13] hamāg rēman hēnd [K74r/145]

10.34 ēk ēn kū gōšt ka hāmbun-iz gandagīh ayāb waštagīh ast nē yazišn o

drōn ud[14] gāušudāg[15] ⌈ ān ī az ⌉[16] duzz[17] ud [M51_110/215] appar nē yazišn o

10.35 zan pad zōdīh zanān šāyēd

ud ka drōn hamē[18] yazēd u-š Ašemwohū 2 guft ud[19] barsom abāz ō barsom-dān nihēd abāz āwarēd[20]

ud ēk ī[21] did bē gōwēd[22] xūb

---

1 K <hm'k>; M <n'mcšt>.
2 Also 12.20. Cf. V.5.27$$.
3 K <zwzyk>.
4 T. for abāz.
5 KM <-dyp->.
6 KM <'š'nk-1>. M in marg. *mōrāšiiāna*.
7 KM kē.
8 V.7.3 8 kinds.
9 K <SWB-> →M <ŠBA>.
10 M + <~~mylyh~~>.
11 K <nmwṭn'>
12 KM <p'k'n>.
13 KM <-x1>.
14 K.
15 K ks>ÍwaD <g'wšdyk>, M, BL <YHBWNd>.
16 Not M with space.
17 M <'wc>.
18 M <l'y>, BL <LA>.
19 M.
20 K <-šn' →-yṭ'>.
21 K <w>
22 KM <-šn'>.

ud ka pēš az čāšnīg kerdan nē pad nigerišn māwāg gōwēd šāyēd o

10.36 [1] drōn ī zan ī dusraw nē yazišn bē uzēnag kunišn o

10.37 ka pad nigerišn tis-ēw pēš ī ātaxš nihēd ud tan-brāh nē wēnēd *tauua āθrō* nē gōwišn o

10.38 pad šab kē bē xufsēd dast bē šōyišn o

10.39 ēd ī az zan ī daštān ō kas ayāb ō tis rasēd hamāg pad gōmēz ud āb bē šōyišn ——

{K Pers.} *a(n)dar ruz Ādar māh Mehr-e pērōzgar sāl haft-ṣad pārsi man dēn-bande hērbed-zād mehrābān Kay-xosrow Mehrābān Marz(b)ān* ———

———

[K20_74r end] {next FrOīm}

{M51a only}

10.40[2] ēk ēn kū Ādurbād Mahrāspand guft ka harw kas-ēw bē widerēd
padām ud wastarg-iz az dāsrān xūb kunišn ka-š ruwān āsāntar bawēd
frazaft pad drōd ud šādīh

BL ∵ frazaft pad drōd šādīh ud rāmišnīh harw frārōn-kunišnān ∵ ∵ ∵

[M51a 110/215] {next FrOīm}

1 Not M, BL.
2 Cf. WD.138.

ŠĀYIST NĒ ŠĀYIST SUPPLEMENTARY

[K20_166v7]

[M51_*114*/256][1]

ŠnŠSupp.11.

11.1 pāyag[2] ī wināh ēn and[3]

framān-ēw ud srōščaranām ud āgrift ōyrišt[4] ud arduš ud xwar ud bāzāy ud yād tanābuhl

u-š ēk ēk[5] gōkān[6] gōwam

11.2 framān[7] ēw 3 drahm sang ud dāng 4[8]

ud srōščaranām drahm-ēw dāng 3

3 srōščaranām 4 drahm sang ud dāng 3[9]

āgrift-ēw[10] 33 stēr

ōyrišt-ēw[11] 33 drahm sang

arduš-ēw 33[12] stēr[13]

xwar-ēw 60 stēr

bāzāy-ēw[14] 90 stēr

yād-ēw 180[15] stēr

ud[16] tanābuhl-ēw 300 stēr[17]

11.3 harw kas pad ēn abē-gumān ud ham-dādestān abāyēd būdan kū

tis[18] ēw[19] ahlāyīh[20] ud gyāg-ēw[21] Garōdmān weh ud tis-ēw[22] hunsandīh āsānīhātar ∵

---

1 Both mss. use <š> and <y’> insconsistently.
2 KM <p’yk>, F <ppk>.
3 K <YNE' ’nd>, M <YNE w’nd>.
4 KM <’ywylšt>, F <’’w’lšt>, M *āwārišt*.
5 MF; K ēk-ēw.
6 F <ywk’nk>.
7 M <plm’y> > <-‘n> s.m.
8 M-4.
9 KM!; F <M-4>.
10 MF āgrift.
11 KM <’ywylšt-1>, F <’’wlyšt-1>.
12 MF <30 3> with alt. <3>; not K.
13 Not M.
14 MF bāzāy.
15 F <100 90>.
16 Not M.
17 M + <~~krt~~>.
18 Not MF.
19 MF; K <-1>.
20 <-’yyh>.
21 M; KF y.
22 KM!, Ed. y.

11.4[1] gōspand ka kušt ud pārag[2] ǰudāg kerd[3] ā-š gaōšdāg[4] ēdōn baxšišn[5]
uzwān ērwārag ud[6] čašm ī hōy hōm yazd xwēš o
gardan Ašwahišt xwēš o
sar Wāy[7] yazd xwēš o
arm ī dašn Ardīwsūr[8] o
ān ī hōy Druwāsp o
haxt ī dašn <frawaš Y> Wištāsp[9] o
ud[10] ān ī hōy frawaš [M51_131/257] ī ǰāmāsp o
pušt[11] [K20_167r/323] Radwō Barezad[12] o
pahlūg mēnōyān xwēš[13] o
aškomb[14] Spandarmad[15] o
gund<[ywn]*y*>.[16] Wanand star o
gurdag Haptōiring[17] o
<wyyktk'>[18] frawaš ī[19] āsrōnān o
suš frawaš ī artēštārān[20] o
ǰagar[21] āmurzišn ud srāyišn ī driyōšān o
spurz[22] Mānsrspand[23] o
bāzāy Ābān o

---

1 Cf. Dk.9.24.3.
2 Not KM.
3 F; not KM.
4 K <y'wwŷ''k>, M <y'wwš^'k>, Ed. <y'wwšd'k>.
5 F + kū ōh yašt.
6 All? <-k w>.
7 M + sup. <l'm>.
8 K <'lywyswl>, M <'lkŷwyswl>, F <'lkywswl>.
9 K <wy't'yyp = -yyyp̄>, M <wšt'yyp̄>, Ed. <-'yyp>.
10 M.
11 K broken out.
12 K <[——]b[—]zyn>.
13 K <NP[—>.
14 K <-]mbk>, M(F) <-mb'>.
15 K <yyp->, MF <yyp̄->.
16 K <[ywn]*y*>.
17 K <hp̄twylyng>, M <-lng>, F <hp̄tlng>.
18 PR.59.3 <yyywck(')>.
19 Not K 2x.
20 F -štār.
21 K <yyl>, M <yk¨l>.
22 K <yyp̄'lz>?
23 M(F) <-yypnd>; K <mslyypnd>.

dil ātaxšān o

čarb rōdīg Ardāy Fraward o

[1]⌈ dumbīzag[2] frawaš ī Zarduxšt ī Spitāmān o

dumbag[3] Wād ī Ardāy ⌉o

čašm ī dašn abar-bahr ī Māh o

harw[4] čē az awēšān[5] [6]⌈ bē pardaxtē[7] abārīg ⌉amahrspandān

11.5 būd hēnd kē pad panāhīh[8] ud būd kē pad gaōšdāg[9] guft o

kē[10] pad panāhīh guft ēdōn čiyōn guft xūb

ud kē pad gaōšdāg[11] guft

harw čē nāmčistīg nē guft estēd

11.6 ka[12] ēk[13] did rāy ul yazēd[14] ā šāyēd o

bē uzwān ud[15] ērwārag ud[16] čašm ī[17] hōy⌈ čē ān ⌉[18] hōm yazd xwēš az ān gyāg paydāg .

[M51_*115*/258]

hizuuąm frārənaoţ [19] ∵

ŠnŠSupp.12.

12.1 ēk ēn kū

ka-š[20] yašt kerd[21] estēd u-š wirāstan nē tuwān pōryōtkēšān[22] kardag

---

1 Not K.
2 M(F) <ywbyck'>.
3 M(F) <ywbk>.
4 MF <w'y>.
5 MF; K bol. <—]*š'n*>.
6 Not K.
7 MF <-yD>.
8 MF <y'wwšŷ/y'kyh>.
9 (F) <y'wwšy'k>, KM <y'wwy'ŷ'kyh>.
10 K + f.st.: <PMNW>.
11 (F) <y'wwšy'k>, K <y'wwy'y'yh>, M <y'wwŷ'yh>.
12 Not M.
13 M + y.
14 K <YHBWNyt>.
15 M.
16 K <-k'>, M <-k' w>.
17 K.
18 Not K.
19 K <-aōţ>.
20 MF; K ka.
21 K <krt'>, M <krt">, ed. <krt>.
22 K <-kš'n>.

ka pad barsom ī[1] 7[2] tāg ī aybyāhan ī[3] yaštag[4] drōn ēw[5] segānag yašt[6]

ān-iš[7] yašt[8] pad drōn pāyag ēw weh[9] kerd[10] bawēd

ud[11] kerbag ī[12] drōn ī[13] segānag

pad[14] Huspārom frāyist[15] dastwarān čāšt kū and-čand yašt-ēw ī keh[16] o

12.2 ēk ēn[17] kū

ān[18] kē[19] xwad az[20] dēn āgāhtar

kē ōy ān[21] ī az xwad dēn-āgāhtar[22] pad dastwar[23] dārēd[24]

kū nē wišōbēd[25] abar[26] puhl ī ruwān

čiyōn gōwēd pad Sagādom[27] kū

⌈ nē kas ⌉[28] az ān ī[29] a-srōšdār[30] mard kē dastwar nē [K20_167v/324] dārēd[31]

rasēd ō ān ī pahlom[32] axwān

ud nē ka ōy ān-and[1] abar-ōšmurišnīh hē[2] kū-š kār[3] kerbag ān and[4] kerd estēd

---

1 M.
2 K <3 4>.
3 K <'yyp / šn' y>, M <'yyp̄ghn' y>, ed. <'ypyhng>.
4 KM', ed. saxtag.
5 M <-l> + sup <'y>.
6 M <yšt">.
7 KM <ZK-š>.
8 M + y.
9 K <tŠPYL>.
10 F <krtk>.
11 M(F?).
12 M(F?).
13 K <'y>.
14 Not K
15 Not K; M <pl'yyYt>.
16 F <-1 yks>.
17 Not K.
18 M + y / .
19 KM!; not ed. (F?).
20 KM!; not ed. (F?).
21 KM!; not ed. (F?).
22 K drōn-!.
23 K <yzytwbl>!.
24 M (bol.) F + ud pad dastwar dārēd.
25 K <——]yt>.
26 F.
27 F <nyyk n''twm>.
28 K <——]s>.
29 M.
30 K <'yylwš**y**d'l>.
31 K broken out. – F + <LA>.
32 K <O[L ...]hlwm>.

čand spīg[5] ī urwarān[6] ka pad wahār frāz[7] waxšēd[8] [M51_132/259]

kē-š dād was Ohrmazd ān spīg[9] o

12.3 ēk ēn kū

ātaxš andar xānag xūb[10] dārēd[11]

čē az ātaxš xūb nē dāštan zanān kam ābustanīh[12] ud mardān ziyān ī tan ud xwāstag[13] bawēd

bē barišn az ātaxš angišt[14] ī afsard ud[15] abārīg ī bē az bar

ud pad Spand paydāg kū

ātaxš ka-š afsard angišt[16] aziš pāk bē kunēd[17]

ōwōn āsānīh čiyōn mard ēw[18] kē-š paymōzan pāk kunēd o

ŠnŠ.12.

12.4 ēk ēn kū

ka[19] kas widerēd[20] jāmag[21] and-čand kamist šāyēd agārēnīdan

čē gōwēd[22] pad Windēdād[23] kū[24]

agar-iz[25] awēšān mazdēsn abar ān ī[26] rist abar pad ān (paymānag) pad hilišn hilēd[27]

čand ān kē čarāytīg abar pad ān paymānag pad hilišn[1] hilēd[2]

---

1 K <OL[E ——>.
2 KM <-'y>.
3 Ed. + w.
4 K <'[ny]>; M w +.
5 K <yypYk>, M <ypYk>.
6 F urwar.
7 K torn.
8 M waxš.
9 K <yypYk>, M <ypYk>.
10 Not M.
11 Ed. (F?); K -išn!, M <-NNd>.
12 K <km'p̄wyytš>, M(F) <km'p̄yytnyh>.
13 K; MF <'p̄yytn'>.
14 M <'nyy't>.
15 K <-t">, M <-t" W>, ed. (F?) <-t W>.
16 F <'nyy't>.
17 <-x1> 2x.
18 Not MF.
19 Not K.
20 M <-ytp> eol.
21 M <ŷ'm w>.
22 K + <~~AYK~~>.
23 K <nŷẏkŷ't>, M <nŷykŷ't>.
24 V.5.61 agar-iz awēšān māzdēsn abar ō ān rist abar pad ān paymānag frāz hilēnd čand ān kē čarātīg abar pad ān paymānag pad hilišnīh hilēd [ō dōk-ē].
25 K <AYT'c>.
26 K.
27 K <-x1>, M <-y, t>.

<b’nb’nk'> ēd wizir ēw[3] kū tanābuhl pad bun ān ī[4] dōšox ī[5]
pad Windēdād[6] gōwēd kū
dahišn hēnd ruwān wastarg ud wastarg-iz ī bē dahēnd az dāsrān ∵ [M51_*116*/260]

12.5 ēk ēn kū
ka[7] kas widerēd pas az sidōš[8] rōzagīhā dāštan <h’wn'> ī[9] ō ātaxš zōhr dādan[10] kunišn[11]
ān zōhr nazdist ō ātaxš dahišn
⌈ čē pad ⌉[12] [K20_168r/325] Dāmdād[13] paydāg kū
bōy ī mardōmān ka[14] škast[15] bē ō nazdist[16] ātaxš[17]
pas bē ō star pas bē[18] māh ud pas bē xwaršēd šawēd[19]
ud[20] niyābag kū ān ī nazdist ātaxš ī-š bē ōy[21] awiš mad zōrōmandtar bawēd ∵

12.6 ēk ēn kū
nāxun an-afsūdag nē hilišn[22]
čē[23] agar nē afsāyēnd[24] ō zēn-abzār[25] ī māzanān dēwān rasēd
ud andar Windēdād[26] gōwizār nimūd estēd o

12.7 ēk ēn kū

---

1 KM <šknyšn'>.
2 <-x1>.
3 K broken out.
4 K.
5 K.
6 K <nŷykŷ’t>, M <nɣykŷ’t>.
7 Not K.
8 K broken out.
9 Ed. (F?) xānag.
10 K <Y[——]>.
11 k + y.
12 K <*M*[E——>.
13 <[y’]md’t->.
14 K <AM[T]>.
15 K <[T]B[LWN]*y*>, M <TBŁWNd>. – *škīhēnd?
16 F + gyāg.
17 F + raft.
18 Not K.
19 Cf. P.33 (34) bē tō gāw ī abzōnīg hudahāg bōy ruwān framāyēm kū ān gyāg šawēd *ō ān ī nazdist abar brēhēnīd rōšnīh.
20 M.
21 Not K.
22 K <-WN̰šn'>, MF <-yt>.
23 K.
24 KMF <-yy’nd>.
25 M <-c’yl>, F <-z’l>.
26 K <wdyyd’t>, M <wyykd’t>.

pus-zāyišnīh warzišnīh ī[1] andar šab

bē pad abar-rōšnīh ī ātaxš ayāb star ud[2] māh tā nē kunišn[3]

čē wazurg petyārag aw-iš paywast[4] estēd

ud[5] pad wīstom ī[6] Huspāram[7] ān ī andar[8] tārīkīh warzīd[9] frāy pādixšā ī Gannāg Mēnōy abar-iš ruwān nimūd [M51_133/261] estēd o

12.8 ēk ēn kū

padīrēd[10] awēšān yazd/dād/jād[11] ud āyaft/ayāft māh ī xwadāy

ud abārīg yazdān rāy xāyag ud[12] abārīg xwarišn

agar-išān ēdōn padīrišn kū and xwarišn wāhmān yazd rāy bē yazam[13] nē kū drōn ēw pad[14] and[15] xwarišn[16]

12.9 u-š čim[17] ēn kū

kē padīrēd[18] kū drōn-ēw az and xwarišn ud kē aziš tis-ēw kem[19]

ud ka-iz[20] pad was bār bē yazēd ēg-iz[21] nē tōxt

ud kē padīrēd[22] kū and xwarišn wāhmān yazd rāy bē yazam[23]

ka pad was drōn bē yazēd šāyēd

12.10 ud pad 22 ī Sagādom abar awēšān kē andar yazdān[24] [K20_168v/326] ustōfrīd[25] nē kunēnd[26]

---

1 KM!.
2 F ayāb.
3 KM(F) <-WNṣn'>.
4 K <-ptwwyyt>, M <ptwwŷẏt>.
5 M(F?).
6 M(F?).
7 K <'wyyp->, M <'wyyp̄->. – K + y.
8 k + <t> eol.
9 K + f.st.: <p>.
10 KM(F) <-x1>.
11 KM <d't>.
12 M.
13 K <-yt>. M(F?) + w.
14 K sup.
15 K + pad blurred?
16 Ed. + šāyēd.
17 K + ud ka.
18 KM <-ą>, ed. <-ą́>.
19 K <kym>.
20 K + y.
21 KM <ASN'c'>.
22 KM <-x1>.
23 K <-yt>.
24 KM <y't''n>.
25 K <'w[yy]*t*wplyt>.
26 KM<OBẎDWNd>.

garān tis bē estēd o

ŠnŠSupp.12.

12.11 ēk ēn kū

ka zan ābustan bawēd tā šāyēd ātaxš[1] Ohrmazd[2] [3]⌈ xūb pahrēzēd andar xānag ⌉bē[4] dārišn

⌈ čē pad ⌉[5] 50[6] ī Spand[7] paydāg kū

Dugdōw[8] ī Zarduxšt[9] mād ka pad Zarduxšt ābestan[10] būd

pad 3 šab[11] ud[12] harw šab[13] dēw-ēw abāg 150 dēw ō wināstan[14] ī Zarduxšt āmad

[M51_*117*/262] hēnd

ud ātaxš-iz andar mān būd[15] rāy čārag[16] nē dānist hēnd o

12.12 ēk ēn kū

(ka) aburnāyīg[17] zāyēd 3 rōz pānag ī az dēwān ud[18] jādūgān ud parīgān rāy[19]

pad šab tā rōz ātaxš[20] kunišn

ud pad rōz ānōh dārišn u-š bōy ī[21] pāk abar kunišn čiyōn pad 30wm ī[22] Sagādom[23] paydāg o

12.13 ēk ēn kū

dandān-friš[24] tuf xūb aziš bē tāšišn[25]

čē pōryōtkēšān ast kē guft kū

---

1 K <’*th*[—>.
2 Not K bol.
3 Not MF.
4 Not K.
5 M <W>.
6 M; K <ŷ’k = 70>.
7 K <yypnd>, M <yyp̄nd>.
8 KM <dwtk’w> F <dwktk’w>.
9 K <-wšt>, M <-whšt> +.
10 KM <’p̄Yyytn'>, F <’p̄yytn'>. – F + bē.
11 KM <šp>!; ed. <šp>.
12 K.
13 KM LYLYA; ed. <LYLYA>.
14 K <w’yytn'>, M <w’y-yyt wn’yyytn'>.
15 F + ōy.
16 M čār.
17 KM <-n’yk>, F <-n’’k>.
18 K.
19 K <’p̄lyt> changed into <l’y>.
20 F + rōšn.
21 M.
22 M.
23 F <nyyk w’’twm>.
24 KM <plšn(')>.
25 Not K.

kē-š tuf abar ō dandān kunēd[1] ud bē abganēnd[2]

zan ī[3] ābustan ⌈ kē-š[4] pāy abar nihēd ⌉[5] pad wisēy būdan[6] gumān[7]

12.14 ēk ēn kū

awēšān kē-šān čagar pad zanīh ud frazend az-iš zāyēd

ān ī nar[8] ham pad pusīh[9] bē padīrēd[10] xūb ud ān ī kē mādag sūd-ēw nēst

čē stūr abāyišnīg

ud pad čahārdahom ī Huspārom[11] dastwarān čāšt kū

man pus tō-iz[12] pus šāyēd

ud man duxt tō-iz[13] duxt nē šāyēd

ud was hēnd ⌈ kē (pad) ēn ⌉[14] menišn [M51_134/263] stūr [K20_169r/327] nē gumārēnd[15]

kū-mān frazend ī[16] čagar pad pusīh[17] padīrift ast[18] o

12.15 ēk ēn kū

abēr tuxšīdan[19] pad frazend zāyišnīh[20]

čē ēwāz[21] frāy[22] kerbag handōzišnīh[23] rāy[24]

čē pad Spand[25] ud Niyādom[26] dastwarān čāšt kū

kār ud kerbag ī pus kunēd[1] pid[2] ēdōn bawēd čiyōn ka-š pad dast [3]ī xwēš kerd hē[4]

---

1 KM <-x1>.
2 KM <-TWNd>.
3 M.
4 K kē.
5 K + sup.
6 K <-tn'>, MF <-t'>.
7 K <k> +.
8 KM <ZY**L**>.
9 Km <pwyyh>, F <prznyyh>.
10 <-yt>.
11 KM <'wyyp->. – K + paydāg.
12 K <Y LK ME>.
13 K <Y LK ME>.
14 K(F??) <MNW (—) YNE>, M <—— ME>. – Original must have had a small when K(F??) was copied, a larger one when M was copied.
15 K <kwm->.
16 M.
17 KM <BREyh>.
18 Not K bol.
19 M <-yṯn'>.
20 K -išn.
21 KM; ed. (F?) <'ywc>.
22 F <pl''>.
23 MF kunīšnīh.
24 K <LA>, M(F) <l'y>.
25 K <yypnd>, M <yyp̄nd>.
26 KM <n''twm> +.

ud pad Dāmdād paydāg kū

mād-iz kerbag[5] ham-ēwēnag ī pid[6] ō xwēšīh[7] rasēd ∵

12.16 ēk ēn kū

ān ī bē ō[8] arzānīgān[9] dahēnd čand šāyēd bē ō xwarišn handāzišn

⌈ čē pad ⌉[10] Niyādom dastwarān čāšt kū

mard-ēw ka ō mard-ēw nān dahēd

ka-iz ōy[11] mard nān abēr was

harw ān kerbag ī ōy pad ān sagrīh bē kunēd

ōy ēdōn bawēd čiyōn ka-š pad[12] dast ī xwēš kerd hē ∵

12.17 ēk ēn kū

pad šab āb[13] az čāh nē āhenǰišn[14]

čiyōn pad Bāγ-yasn[15] abar a-yōǰdahrīh ī čāhīg āb[16] pad[17] šab nišān dād estēd o

12.18 ēk ēn kū [M51_*118*/264]

pad šab xwarišnīg tis ō abāxtar nē rēzišn

čē druz ābus bawēd ka rēzīhēd[18]

Yatā-ahū-wēryō-ēw[19] bē gōwišn

12.19 ud pōryōtkēšān kē hu-ristagīhātar[20] kerd[21]

ka-šān pad šab xwarišn xward

---

1 K <-yṭ>, M <OĄŶWNyt>.
2 K <yw AB'>, M <AB' \ pÿṭ / >.
3 M.
4 KM <-'y> +.
5 K + y.
6 M <yw AB'>!
7 KMF xwēš.
8 Not K.
9 K <-YK['n]>, F <-yy'n>.
10 K <M[——>.
11 K <OL>.
12 Not MF.
13 K āb pad šab.
14 F <''wlšn'> < M *āwarišnah* subscript.
15 K <b'ysn'>, M <b'yysn'>.
16 K + < **C** >.
17 Not M (bol.) F.
18 K-išn.
19 K <yt'yw →hwkwylyw-k →-1>, M <yt'yy →'hw'kwylywk''y>.
20 KM <-lyytk->.
21 KM <krt">.

abāz-dārišnīh[1] ī az wināh az wēzišn[2] ud paššiǰišn ī ō zamīg madan rāy[3]

ō mard ēw[4] framūd[5] kū az bun ī myazd[6] ud[7] sar Ahunwar[8] [K20_169v/328] srūdan[9]

abērtar pad myazd[10] ī[11] gāhānbār

čiyōn gōwēd pad Hādōxt[12] kū

Ahunwar[13] az gōwišnān ī frāz-guftān pērōzgartom[14] o[15]

12.20[16] ēk ēn kū

zūzag ka wēnēd[17] abāz ō[18] dašt[19] kunēd[20]

gyāg ī xwēš abē-bīm pahrēzišn[21]

čē pad Windēdād[22] dastwarān[23] čāšt[24] kū

zūzag harw rōz ka andar mōrastag[25] mēzēd 1000 mōr bē mīrēd[26] ∵

12.21 ēk ēn kū

ast az[27] wehdēnān kū (ka) rōy[28] hamē šōyēd Ašemwohū-ēw hamē[29] gōwišn

---

1 KM <LWTE- / >.
2 KM <YYHWšn>, F <NYYHW->.
3 K <[—]>.
4 M (eol .) F <AYK>.
5 M <~~MN~~ \ HT¨ / >, F <HT>.
6 KM <myzd>.
7 Ed. *<OD>.
8 K <'ywwl / >, M <'hwwl>.
9 K <[y]ylwtn'>.
10 KM <my'zd>.
11 K; M <~~yy'~~>.
12 K <n''tw~~m~~ \ ht / >, M <'štwht>.
13 KM <'hwwl>.
14 K <pylw[—]l[t] / wm>, M <-kltwm>.
15 H.1.4 *aēšō *zī vāxš zaraθuštra ərəžuxdō framrauuąnō ā vacō ahunō vairiiō fraoxtō amaheca vərəθraγaheca urunaca daēnaca spanuuaṇti, če ān ī gōwišn ī Zarduxšt aršuxt frāz guft ud frāz guft ī rāst frārōn ka pad ān gōwisn ī ōy Ahuwar frāz gōwīhēd pad dastwar ∵ amāwandīh ud pērōzgarīh ur ruwān ud dēn bē abzāyēd ∵*
16 Also 10.31. Bd.24.42 *zūzag pad hamēstārīh ī mōr ī dānagkeš dād estēd. čiyōn gōwēd kū zuzag harw ǰār ka andar mōr āšyānag mēzēd 1000 mōr bē ōzanēd.*
17 KM <wynyt>!
18 K <KN>.
19 Not MF.
20 K <[——] / > [same length next line: [wbl'n]], M <-WNyt>, F <-WNtn'>.
21 M + f.st.: <'h> bol.
22 K <wdykd't>, M <wyykd't>.
23 K <Ŷyyt[wbl'n]>.
24 K <c'šE>.
25 M <mwlyyt*k* w>!. – **maoiri(š)-hasta*?
26 KM <-TWN->.
27 KMF <MNW>.
28 K <[AN]PE>, M <ANPE>.
29 K <hm'k>.

ān Ašemwohū pēš[1] az ān gōwišn

čē ka andar[2] rōy šustan gōwēd pad[3] āb[4] ō [M51_135/265] dahan[5] madan warōmand[6] o

ŠnŠSupp.12.

12.22 ēk ēn kū

az yōǰdahrān wizīnand[7] ka-šān tis ēdōn wazurg čiyōn pākīh[8] ud rēmanīh

kē-š band ī[9] pādyābīh ud apādyābīh awiš paywast estēd wizīnand

mādagwar abar hu-xēmīh[10] ud rāst-gōwišnīh[11] ī mard

ud kunišn ī mādayānag ud pad-a-wināhīh rāy pad ahlawtar dārišn

12.23[12] čiyōn andar Windēdād[13] 2 bahr ahlawīh abar gōwēd

čiyōn gōwād[14]

ay mard ī ahlaw Spitāmān Zarduxšt[15] yōǰdahrgar[16] ī⌈ ast ī ⌉[17] guftār kū rāst[18] gōwēd

mānsr-pursīdār kū-š yašt[19] kerd estēd

ud ahlaw kē[20] frārāst[21] andar dānēd[22] az dēn ī mazdēsnān[23] yōǰdahrgar[24] kū-š nīrang[25] dānēd

12.24 ka ēdōn kū-šān band ī[26] pādyābīh[27] [K20_170r/329] awiš[28] paywast estēd

kū ān[1] tāštīg pad ōy[2] dārēnd ud[3] aziš hamē[4] pardazand[5]

---

1 K broken out bol.
2 Not K.
3 MF <MNW>.
4 K <[M]YA>.
5 KM <PWME>.
6 F + bawēd.
7 <wcynnd> 2x.
8 K <ŶK[YAyh]> folded, M <p'kyh>.
9 M.
10 KM <hwhym'>, F <-mYk>.
11 K -išn.
12 V.9.2
13 K <wŷykd't>, M <wyykd't>.
14 KM <-'t>, ed. (F?) <-yt>.
15 K <-wšt>.
16 KM <-kl> +.
17 F rāst.
18 M + ~~guftār~~.
19 M + y.
20 KMF <MN>.
21 KMF; ed. <pl'yst>!.
22 KM <-TWN-> 2x.
23 K <m'zyysn'n>, M <m'yyyt'n'>.
24 M + y, F -īh.
25 M + f.st.: <~~HW~~> eol.
26 M; K w.
27 K <p'ty[—— // >.
28 K <'w[—]>.

ka yazdān šnāyēnēnd[6] ud[7] pad pāk dārēnd

ud ān kē āb ud gōmēz [M51_*119*/266] yazēnd ud[8] band[9] ī yōǰdahrgarīh[10] rāy[11] awiš wizīnand

pad yaštārān nigerišnīgtar[12] kunišn

ō gyāg[13] ī[14] pad-paymānag ud xūbtar handāzišn

12.25 ud[15] yōǰdahrgar ōwōn xūbtar ka abāz šust[16]

ud[17] ka az kas[18] kē-š zamānīg[19] pahrēzišn rāy ēdōn kerd/grift estēd

čē andar drang ī[20] zamānīg was ēwēnag wihān ī rēmanīh dād[21]

12.26 yaštārān ī Widēdād[22] ān[23] weh kē yašt ī *nōšapar[24] abāz kunēd[25]

čē ān ham nāzukīh rāy ī-m azabar-nibišt[26]

was-iz wihān ī-š abar yašt[27] abēr[28] bawēd rāy

az kerdan ziyān-ēw nēst

12.27 ud az awēšān kē āb ud gōmēz padīrēnd[29] pad pišag[30] šustan čimīgtar

čē agar-išān[31] rēmanīh ast ud[32] dast ō[1] ǰāmag⌈ ud āb ⌉[2] ud gōmēz[3] nihēd[4] apādyāb[5]

---

1 M + y sup.
2 K folded.
3 M.
4 K hamāg.
5 K <p'hlyc OD>, M <plyc OD>.
6 F; K (eol.) M <šn'ynd>.
7 M; K folded.
8 K.
9 M <~~BRA~~ \ bnd / >.
10 M + f.st.: <ywšyy'>, F <-y'yylyh>.
11 Not K.
12 K <-Yk / [t]l>.
13 M <swy'k>.
14 Ed. gyāg-1.
15 M; K folded.
16 KM <-WNyyt>, F <šwyytn'>.
17 M.
18 K [–]yy'y>.
19 K <zm \ Yk/ Ÿk>, M <~~zmYk~~ zm'nYk>, F <zmYk zm'nYk>.
20 M.
21 <d't>.
22 K <wŷyky't>, M <wYykd't>.
23 K + y.
24 West for *nauua.xšaparəm*; KM (*nūšādar*) F <nwš'tl>.
25 <-x1>.
26 F <-nwšt>.
27 M(F) + f.st.: <QDM>; not K!.
28 K <'p̄sl>!.
29 KM <-x1>.
30 K <pyš>, MF <pyšk>.
31 K -iš.
32 K <AYTw>, not M.

ud[6] ka ēdōn kū ast kas ka ēdōn ī wehtarīh[7] ī az pākīh[8] hamē šōyēnd

awēšān az pākān[9] šustan[10] xūb o

12.28 ēk ēn kū

ma an-ēmēd dārē[11] [M51_136/267] kas-iz[12] az wahišt

ud ma ē[13] nihēnd ōstīgānīhā menišn abar dōšox

padisāy[14] was-wināhīh[15] ī-š pad kām[16] agāmāy[17]

čē nēst ī-m dēn wināh ī-š[18] tōzišn nēst

čiyōn[19] gōwēd pad Gāhān[20] kū

kē awēšān tō Ohrmazd [K20_170v/330] ōy-iz ī ristag[21] āgāh[22] ⌈ hē[23]

kū ⌉[24] ōy-iz ī[25] wināhgārtar[26] pādifrāh dānēnd

12.29 ud ōy-iz ī wināhgārtar kas pad[27] kerbag ī-š warzīd

ēg-iš abērtar āyēd ruwān <wkš/y''yt> ud urwāhm

čiyōn andar Spand[28] abar mard-ēw ō Zarduxšt nimūd kū

hamāg hannām andar anāgīh būd pāy ēw bērōn būd[29]

---

1 M + f.st.: <~~sm~~>.
2 Not M eol., F.
3 M + w.
4 K <[HN]*H*->!, MF <HWYTWN->.
5 K <'p̄'t'p̄'>!, M <AYT>.
6 K
7 Ed. wehtar.
8 K <YKYAA> (corr'd?), M <MN YK / YAs>F <YKYAyh>.
9 KMF <p'k'n>.
10 K <šwyytn'>.
11 <-yD>.
12 M f.st. +: <AŠ>.
13 KM <HNA>
14 M <pty' = ptš>.
15 M <wn / 'yyš \ 'yyh / >!, F <AYŠ>.
16 K kāmag eol.
17 K <['k]'m'y>, F <'k'm 'y>.
18 K + f.st.: <~~e~~>.
19 K <[—]n> bol..
20 Y.32.7 *kē awēšān tō Ohrmazd ōy-iz ristag āgāh hē kū ōy-iz ī wināhgārtar pādifrāh dānē*, Y.44.2 J2 <lyyp̄tk'>, K5 <lyyp̄\t/k'>.
21 KM <lyyp̄k>. – M + f.st.: <'~~s~~>.
22 KM + kū.
23 KM <-'y>.
24 K kū hē, M hē kū w.
25 M.
26 K <-k'*l*[t]l> eol.
27 K + <krpk> blurred eol.
28 K <yypnd>, M <yyp̄nd>
29 Cf. AWN.60.

Zarduxšt ⌈ abar ān dar ⌉[1] az Ohrmazd pursīd

Ohrmazd[2] guft kū

ān mard ēw[3] <dw'ns>[4] nām būd abar 33 deh pādixšā būd

u-š hagriz ēč ⌈ kār ud ⌉[5] kerbag nē warzīd

bē hangām-ēw ī[6] ka-š pad ān pāy-ēw wāstar[7] frāz gōspand burd o

12.30 ēk ēn kū

mard-ēw[8] ka-š yašt [M51_*120*/268] kerd estēd u-š zan nē kerd estēd

abēr frēzwānīg[9] ziyānag yašt kerdan

ayāb[10] gētōxrīd framūdan kū

čiyōn pad gētīy[11] ēdōn čiyōn pad mēnōy

nazdīk-menišntar[12] bawēnd[13]

ud pad Hādōxt gōwēd kū

nāyrīg ī tarsagāy hāwand ān ī zahag pus[14] dārišn o

12.31 ēk ēn kū

ēn[15] 5 yazišn ī[16] ka kunēd[17] kerbag ka nē kunēd[18] u-š hangām paydāg

ud ka az ān hangām ī xwēš kerdan bē spōzēd[19] wināh ō puhl šawēd[20]

yazišn ī ō puhl šawēd ēn ud[21] pad Huspārom[22] gōwēd kū

gāhānbār ud Rabihwin[1] ud sidōš ud[2] frawardīgān[3] ud xwaršēd ud māh nē yaštan ∵

---

1 K az ān.
2 Not K!.
3 M + f.st.: <~~yw'n~~>.
4 F <yww'nns>.
5 Not M.
6 K.
7 MF w +.
8 M <- 'y>.
9 K <pwlp'nYk>, M <pwlyc'nYk>, F <pwlycw'nYk>.
10 M + f.st.: <~~yytwk~~> eol.
11 KM <-yD>.
12 K <my[n] / šntl> folded; M nazdīktar.
13 F <-WNt>.
14 K!; M <BRA>.
15 Not K.
16 M; K folded.
17 <-x1 2x>.
18 K + f.st.: <~~wn's~~>.
19 KM <yypycyt>, F <yypwcyt>.
20 KM <-x1>!
21 M.
22 KM <-lm>.

12.32 ēk ēn kū

pad ēn 3 tis ♣ rāy gišnag-zīyišnīh ⌉[4] āyēd

ast[5] [K20_171r/331] šnōšag[6] ud wāsak[7] ud <šwck'>

harw ēk-ēw[8] Yatā-ahū-wēryō-ēw[9] ud Ašemwohū-ēw[10] bē guftan

ud ka-iz[11] šnōšag ī kas āšnawēd[12] ham-gōnag guftan

wehān pad kardag ōwōn dāšt

pad Stūdgar[13] [M51_137/269] gōwēd kū

čē šnōšag[14] ...[15] kū pad čē kār āyēd

u-š guft Ohrmazd kū

gišnag-zīyišnīh[16] Zarduxšt

čē ōy[17] ast bēšāzišnīh[18] Ahunwar[19] Zarduxšt Ahlāyīh ∵ ∵

ŠnŠSup.13

13.0 Čim ī Gāhān

13.1 ēn 3 Ašemwohū kē Frawarānē[20] pēš nīrang

ud wardišn ī ēn 3 hād Frawarānē[21] ud Frōstawan[22] ud Āstūyē[23] ∵

Frawarānē[24] *frərān* [25]: bun tā frasastayaēča[1] ∵

---

1 K <lp'twyn'> (corr'd?), M <lpytpyn'>.
2 K + f.st.: <p•t>.
3 KM <prwrt->, F <-yg'n'>.
4 Ed.; KMF gišnag-zīyišnīh rāy.
5 K blurred.
6 K <šn-šk> folded; F <šnwwy'k> 2x.
7 K <Ww'sk>, M <Ww'yyk'>, F <W ww'yyk>?.
8 M <- 'y>.
9 K <yt'hwwk\w/ylyw-1>, M <yt''hwww'ylywk'>.
10 M <- 'y>.
11 K + y.
12 KM <'šnwyt>.
13 M <yytwṭgl>.
14 M + f.st.: <'l'••>.
15 K <slyšyt>, M <'lyšyt>.
16 K + y.
17 K! <OL>.
18 K <wyš-> + y.
19 KM <'hwwl>.
20 KM <-yD>. – M + y bol.
21 KM <-'D>, F <-yD>.
22 K <p**y**lwyytww> (corr'd?), M <plwyytww>, ed. (F?) <plwyytwy' = -wsy>.
23 K <'yyty[—] torn, M <'yytwsD>, F <-wy' = -sy>.
24 KM <-yD>.
25 F? *frərām*.

Frastuiiē[2] : *frastuiiē*[3] : bun tā *āstuiiē*[4] ∵

Āstuiiē[5] : *āstaōθβən* : bun tā *āstaōθβanəmcā* ∵

daēnaiiå[6] *māzdaiiasnōiš* : *vīsāi vā amәṣā*[7] *spəntā* Stōtān yasn bun

Baγąm : ēn 3 hād.

13.2 pad čāšīdag ud pad dēn-gugāhīh[8] dānāgān ī pōryōtkēšān ēdōn guft kū

mard ī[9] pānzdah-sālag[10] mazdēsnān[11] pus[12] brād

ka māndag ō radān garzēd[13] u-š aštar ī[14] srōšōčaranām barēd[15]

u-š ēn 5 [M51_*121*/270] gāh srūd ud ābīn[16] ī weh yašt

u-š[17] hamā-<wwyt>-zādīh[18] kerd estēd

rēdag ī[19] purnāy[20] ud nē aburnāy

u-š az yašt ī nāwar ud ātaxšān bahr bē dahišn

ud ka-š ēn and nē kerd estēd bahr [K20_171v/332] nē dahišn

13.3 ēn 3[21] gāh az tan ī mard ī ahlaw bē kerd bawēd

13.4 Ahyās[22] ud Xšmaibīy[23] ud At-tā-waxšīy[24] ǰud ǰud 11 wizist ∵

čē 11 tis andar tan ī mardōmān mēnōyīhā rawēnd[25]

čiyōn ⌈ ox ud ⌉[26] bōy ud dēn ud ruwān ud frawahr

---

1 K <plYyyyt''yc'>, M <lyyyyt''yc'>, F <lyyyt''yc'>.
2 K *fristuiē*, MF *āstuiiē*!
3 K *frəstuiē*, M *fərastui*, ed. *fərastuiiē*.
4 KM *āstuiē*, *āstuiiē*.
5 K *āstuie*, not MF.
6 K *-niiå*.
7 M *amәšā*.
8 M <-gwk'ssyh \ yh / >, F <-k'syh'>.
9 M.
10 KM <p'ncy/dhyy'l/łk>; K f.st. <-yyl->. – K + <AYK> deleted?
11 KM <m'yyyt'n>!.
12 Ed. + w.
13 See Dh., ZXA, tr., p. 111 n.3.
14 M.
15 KM <-x1>.
16 K <MAAyn>, M <MAAyn = MYAsn>, F <m's>.
17 K + f.st.: <'p̄>.
18 Ed. <hm'k->.
19 M.
20 K <[p]wln'y> bol.
21 KM <4>.
22 KM <'h's>.
23 KM <hšmbsD>.
24 KM <'tt'whšy>m F <-whš'>.
25 <-TWNd>.
26 Not K.

ud menišn ud[1] gōwišn ud kunišn

⌈ ud wēnišn ⌉[2] ud hambōyišn[3] ud[4] āšnawišn[5]

ud tan ī mardōmān abārīg-iz[6] dahišnān dahīhist az[7] āb ud[8] ādur wād[9]

13.5 *aṣəm ahurəm mazdąm*[10] : 3 bār[11] pēš[12] madan ī Xwaršēdar[13] ud Xwaršēdarmāh[14] ud Sōšyans[15]

∵

ud ka-iz hād xūb pad gāh ud wizist ōšmurend awēšān pēš[16] rasēnd[17]

ud šahr ābādtar[18] ud gēhān dāštārtar bawēd ∵

13.6 Tāwrat 22 wizist 22 dādestān ī pad Hādōxt gōwēd kū[19]

anaomō [M51a_138/271] *manaŋ́he kiia vīsāi*[20] *kauua*[21] *kuua parō* :

pad dādwar mehmān kū tā 22 dādestān[22] rāsttar[23] kū

ka Tāwrat hād xūb yazēnd ud pad gāh ud[24] wizist ōšmurēnd[25]

dādwarān[26] ān 22 dādestān rāsttar dārēnd ud dādestānōmandīh[27] mehmāntar ∵

13.7 Xwēdman 16 wizist

ud pad artēštārān mehmān kū tā-šān dušmen az ān 16 šahr

ī pad fradom fragard ī[28] ǰud-dēw-dād gōwēd

pānagīh weh tuwān bawād[1] kerdan ∵

---

1 M.
2 Not K.
3 K <hnbd->, M <hnbwd->.
4 M.
5 <KM <OŠMEnšn'>.
6 K + y; F abārīg.
7 K w + bol.
8 M.
9 K <'twrw't>.
10 M *ahurəmazdąm*. – Vr.13.
11 M deleted.
12 M + y.
13 KM <-tyl>.
14 F <-tyl->.
15 K <-m'hy'yns>.
16 K <LOYN'>, M <pyš>.
17 Not MF.
18 F <'p̄'tl>.
19 MF <l'y>.
20 K *vīspāi*.
21 K *kaua*, M *kaia*.
22 KT <DYNA> 2x.
23 F <l'yytl>.
24 M.
25 KM <MNYTWNd>.
26 F <d'twbl>.
27 K <DYNA'wmnd>, M <d't / yyt'n 'wmndyh>.
28 M.

13.8 *Yaθāiš* : 14 wizist

pad ēn čim čē 7 amahrspand[2] mēnōy ud[3] 7 amahrspand gētīy[4] [K20_172r/333] rāy[5]

pad xwēškārīh[6] tuxšāgtar[7] bawēnd[8] tā rasēnd ō Garōdmān

mēhan[9] ī Ohrmazd mēhan ī amahrspandān[10] mēhan ī awēšān[11] ahlawān ∵

auui[12] *Garō.nmānəm*[13] *maēθanəm ahurahe mazdå maēθanəm*[14] *aməšanqm*[15] *spəṇtanqm*

maēθanəm [M51_122/272] *aniiaēšqm*[16] *aṣaonqm*[17] ∵[18]

13.9 *yā səuuištō*[19] : 3 ǰār zōhr abar-dārišnīh ēn 4 pēšag rāy

ud ēd rāy pad *ahurāi mazdāi* :

āsārīh[20] ī datuš[21] zōhr ham dil ī ōy zōd[22] rāst dārišn

ud[23] āsrōšān[24] ham bāzāy[25] ī ōy ī[26] zōd rāst dārišn

kū tā artēštārān andar kōxšišn[27] ī abāg an-Ērān[28] nēw-diltar[29]

ud wāstaryōšan[30] pad warz ud ābādānīh ī gēhān bāzāy-ōztar[31] bawānd[32]

13.10 *yāšiiaoθanā*[1] : 15[2] wizist

---

1 K; M <-yt>.
2 M <’mš’spnd> 2x. – M + f.st.: <~~m’h~~>.
3 M.
4 K mostly torn out eol.
5 K <LA>.
6 K xwēškār.
7 F <-’Yktl>.
8 T <-WNt>.
9 KM <myhn"> +.
10 M <mhr->.
11 Not K.
12 KM *aui*.
13 K *parōnmānəm*, M *garōnəmānəm*.
14 F *-nqm*.
15 K *amaṣa-*, M *aməša-*, F *aməšnqm*.
16 M *ai // niiaēšqm*, F *ainiiaēšqm*.
17 K *aṣaōnqm*.
18 V.19.32.
19 M *səuištō*, ed. (F?) *sāuuištō*.
20 K <’yy’lyh>, M <’yy’łyh>.
21 N.28.45.
22 M + f.s.t.: <~~ł’y ły~~>.
23 MK <ww>.
24 KM <’yylwhš’n>, F <ww’yytlywš’n>.
25 M <b’c’k>.
26 K.
27 KM <kwhšyšn'>.
28 K <’nyl’n>, M(F) <’n’yl’n>.
29 K <ywyyl->, M <nywyyl->.
30 KM <w’yytlwhš’n>.
31 M <b’c’k’wctl>; K <w’c’nk’wctl>. – Yt.10.23 + *bāzuuå aojō*, Yt.10.75 *uγra.bāzāuš*.
32 M(F); K <-WNd>.

ud[3] pad ēn čim čē zanišn ī ān 15 druz[4] pad bēšāz[5] ī hādōxtīg paydāg rāy dād estēd ∵

13.11 *mazdā*[6] *aṯ mōi* 4 bār

bahr ī ēn 5 radīh rāst bē madan rāy

mānbed ud[7] wisbed[8] ud[9] zandbed[10] ud dahībed[11] ud[12] Zarduxštrōtom[13] ∵

13.12 *ahiiā yāsā* 2 ǰār pad ēn čim kū dahībed nē[14] ēwāz tan bē[15] ruwān-iz gīrād[16] ∵

13.13 ān 4 Yaθā-ahū-vēryō[17] ī fradom pad ēn čim [M51_139/273] kū tā

kehān[18] andar mehān[19] framān-burdārtar

ud humad ud hūxt ud huwaršt andar gēhān [K20_172v/334] mēhmāntar

ud druz a-pādixšāytar[20] bawānd ∵

13.14 ēmar

Aheyās[21] : pad Ohrmazd ud mard ī[22] ahlaw ∵[23]

Xšmabī[24] pad Wahuman ud gōspand o

At-tā-waxšī[25] pad Ardwahišt ud ātaxš o

Tāwrat pad Šahrīwar ud ayōšust o

Xwētuman pad Spandarmad ud zamīg gāh o

Yatāiš[26] pad Hordad ud āb

ud Yāšōtan[1] pad Amurdad ud urwar o

---

1 K *yāšiiaōθanā*, M *yāšiiaoθən*, F *yāšiiaoθənā*.
2 K <10 5>, M <10 3 2>.
3 M.
4 M + y eol.
5 K <byš'z>, M <byš'c>.
6 K <3> +.
7 M.
8 K <wyspt>, M <wyyyp̄t>.
9 M.
10 K <znt^pt>.
11 <MTApt>.
12 M.
13 K -ušt-.
14 F <l'y>.
15 ShSh; KM <bwd>.
16 KM <-WN't>, F <-WNyt>.
17 K <yt'hwwk'wylyw'>, M <yt''hwwylywk>.
18 KM <kyy'n>.
19 KF <ms'n>, M <myy'n>.
20 KM <-š''tl>.
21 F *yāsā*.
22 K.
23 K y.
24 KM <hšmby>.
25 K <'t'w''y = -whys>, M <'ṯt'whšs>.
26 F <yyt'yš>.

13.15 frāg dahm[2] ī pad Ahuwayt gāh frāz barēd[3] o
mānbedān ān ī[4] pad Uštawayt[5] gāh frāz barēd[6] o
wisbedān[7] ān ī pad Spandmad[8] gāh frāz barēd[9] o
zandbedān ān[10] ī pad Wohuxšatr[11] gāh⌈ frāz barēd[12] o ⌉[13]
dahībedān[14] ān ī pad Wahištōišt[15] gāh⌈ frāz barēd o ⌉[16]
Zarduxštrōtom[17] ⌈ ān[18] ī pad Yasn Wispred[19] ud ahlaw ī gyāg frāz barēd
ēn 4 pēšag xwēš o ⌉[20]

13.16 **Yasn**[21] bun kardag[22] 9 wizist u-š[23] bun[24] Humatanām u-š sar Humatanām ∵
13.7 *ahiiā θβā āθrō* : 6 wizist
ud az ān 6 war ī garm ī [M51_123/274] pad Huspāram pad *čaθraiiāim āθraiiąm*[25] kerd estēd o
3.18 *iθā āʒ*[26] *yazamaide* : 5 wizist stāyišn ud spās az Ohrmazd pad dād[27] ī weh-dahišnān ∵
13.19 *imąm āaʒ ząm* 5 wizist
ud[28] az ān 5 āsānīh ud 5[29] an-āsānīh ī zamīg

---

1 K , M 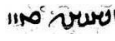 , F <y'štn'>.
2 KM <pl'ky''m>, F <p'lk->, ed. frāgām.
3 K <-x1>, M <-yt>.
4 M.
5 KM <'wšt' *hit*>.
6 K <-x1>, M <-ɣt>.
7 K <wys-pt->, M <wyyypt->.
8 K <yypnyrmt>, M <yypnɣrdmt>.
9 KM <-x1>.
10 M < o w> +.
11 K <wwhwštl>, M <wwhwhštl>.
12 K <-x1> 3x.
13 Not M.
14 KM <MTAp'n o>.
15 K <whštwyšt>, M <whštwk / yšt>.
16 Not M.
17 K <zltwštlwtwm>, M <zltwhštwtwm'n>.
18 K w +.
19 K <wplyt>! eol.
20 M < o >.
21 F <Ysn''>.
22 K <krtn'>.
23 K ww +.
24 Not K.
25 KM *-aiąm*.
26 K!; M(F?) *āδ*.
27 KT <-WNt'>!.
28 M.
29 Not F.

ī pad Windēdād[1] pad sidīgar fragard[2] [K20_173r/335] paydāg bē kerd estēd kū

zamīg fradom[3] āsānīh az ān ka-š[4] mard ī[5] ahlaw abar frāz rawēd[6]

ud didīgar ka-š mān ī[7] wehān ud ātaxšān abar[8] kunēd[9] o

sidīgar ka-š ǰōrdāy[10] abar kārēnd[11] ud nasāy-pahrēz kunēd o

tasom[12] ka-š harw stōr abar zāyēnd o

panǰom[13] ka-š harw stōr abar (mēzēnd)[14] o

u-š fradom[15] an-āsānīh az[16] ān ī Arzūr[17] grīwag dar ī dōšox o

didīgar ka-š rist abar kirrēnēnd o

sidīgar ka-š hazzān[18] abar kunēd[19]

tasom az ān ka-š sūrāg ī[20] xrafstarān o

panǰom ka-š mard pad wardagīh abar bē[21] barēd ī ahlaw ∵ [M51_140/275]

13.20 *iθā* : 5 wizist čiyōn ān-iz[22] ī pēš o

13.21 *āhū aţ paitī* [23] 4 wizist abar arzōmandīh ī[24] āb ud[25] zamīg ud urwar ud gōspand rāy ∵

13.22 *stūtō*[26] *garō*[27] : 6 wizist o *humatanąm* : 2 ǰār :

huxšatrōtəmāi :[28] 3 ǰār būd[29] ī pusarān ī Zardušt rāy ∵

---

1 K <wndyd't>, MF <wwnŶykd't>.
2 K folded. – M + f.st.: <Þ>.
3 M + y.
4 K!; M zamīg kē.
5 K.
6 KM <-TWNyt>.
7 M.
8 Not MF.
9 KM <-x1> 2x.
10 K <-'k>, M <-'y>.
11 K <ZLTNd>, M <ZLYTWNd>.
12 MF čāhārom.
13 K <pncm>.
14 F.
15 K <AWLAy>.
16 F <MNW>.
17 K <'••lzwl> blurred.
18 K <hyz'n> blurred.
19 K <-x1>, M <-yt>.
20 M.
21 K subsc., not MF.
22 K <-c. subsc.
23 K *āţ paiti*.
24 M.
25 M.
26 K *stītō*.
27 M *ġarō*. – F + *vahmāng*.
28 M y.
29 KM <-WNt'>.

13.23 *aṣahiiā*[1] ⌈ *āaṯ sairī* ⌉[2] : 2 ǰār stāyišn ī ahlayīh ud zanišn ī druz rāy ∵

13.24 *yeńhe*[3] *hātąm*[4] 2 ǰār stāyišn ī Ohrmazd ud amahrspandān
ud zanišn ī Gannāg[5] Mēnōy ud wišūdagān rāy

13.25 *θβōi*[6] *staotarascā*[7] : stāyišn ī[8] yazišn ud miyazd[9] rāy ∵

13.26 *ātrəmca* : 2 bār stāyišn ī Ādur ī[10] Farnbag[11] ud[12] Ātaxš ī Wāzišt rāy ∵

13.27 **Uštwad**[13] 16[14] wizist ham-čiyōn Xwētman[15] rāy guft estēd.

13.28 Tat.spā.pers[16] 20 wizist ān ī 20 dādestān[17] mayān Spenāg[18] Mēnōy ud Gannāg Mēnōy
⌈ ud ēd rāy ⌉[19] harw [K20_173v/336] ǰār-ēw[20] Tat-spā-pers[21] abāz kunēd[22] [M51_*124*/276]⌈ čē
dādestān bun abāz kunēd ⌉[23]
bār[24] ī wīstom Gannāg Mēnōy stōw[25] bawēd ∵

13.29 *aṯ frauuaxšiiā*[26] 11 wizist az 6 radīh ud 5[27] frahang[28] az dēn bē kerd estēd ∵[29]
ēk kū harw ān ī pad xwad[30] nē nēk pad kasān[31] nē kerdan o
didīgar xūb kerd[1] ud[2] nē xūb kerd[3] bē[4] dānistan[5] o

---

1 K.
2 Not K bol.
3 K *yǵ* / *he*.
4 Not K.
5 K <gw\'/mynwd>.
6 K *θβō*.
7 k *staō*-, M *sta* /*ta*-.
8 K w.
9 KM <m'zd>.
10 M eol.
11 K <-b'k>, M <-b'y>.
12 K.
13 K <'wštwt>, MF <'wštwpt>.
14 K <15>.
15 KM <hwytmn'>.
16 K <ttsp'pyls>, M <ttsp'ypyls>.
17 K <d'tyyt>.
18 K <yypn'k>, M <yypn'k>.
19 Not MF.
20 M <y'wl>.
21 K <ttsp'pyls>; MF *taṯ θβā pərəsā*.
22 KM <-x1>, not F?.
23 Not M bof.
24 K <ƀb'l>, M <wb'l>.
25 M sup. *stūh*.
26 K; MF <*aṯ f*lwhšyh>.
27 F <pnc>.
28 K <pl'hn>.
29 K <'yo>.
30 F <BNPŠE>.
31 Ed. (F?); KM <'yy'n>.

sidīgar az[6] wattarān waštan u-šān andarg[7] guftan o

čahārom māndag ō[8] radān garzīdan[9] [10]⌈ ud[11] aštar burd[12] o

panǰom gāhānbār ud abārīg-iz ǰašn[13] ī ō puhl šawēd ⌉ andar hāsr bē[14] nē hištan o

ud kē ēn 5 frahang nēst ān 6 radīh[15] xwēš nē bawēd ud pad-iz čāšišnīh nē šāyēd ∵

13.30 Kamnamēz[16] 19 wizist

pad ēn čim kū harw kas pad xwēšagānīh[17] ōwōn tuxšēd

kū tā-mān ān 19 usōfrīd[18] ī pad Sagādom[19] gōwēd ā-m xwēš bawād[20]

ud[21] yazdān ōz ud nērōg abērtar ud Ēbgad abesīhēnīdārtar[22] bawānd o

13.31 **Uštwad**[23] gāh 4 hād ēw gāh ud 5 [M51_141/277] gāh-ēw wizist bē *haečaṯ.aspā*[24] *vaxšiiā*[25] ∵

13.32 *uštā ahmāi* [26] : 2 ǰār ∵

ud[27] ēk dārišn[28] radīh[29] ī Ohrmazd ud ēk zadārīh ī[30] druzān ∵

ušta ahurəm[31] *mazdąm* hamgōnag ∵

13.33 **Spandmad**[1] 6 wizist

---

1 K <krt>, M <krtw~~w~~>.
2 M.
3 K <krt w>, M <krt'>.
4 K w +.
5 K <-TN->, M <-TWN->.
6 K <MNW>.
7 F <hndlc>!
8 K <-k' w \'w'/ >, M <-k w OL>.
9 K garzišn.
10 Not K.
11 Ed. (F??) <OD>, not M.
12 M <-x1>.
13 M <y''n'>.
14 K f.st. <LA> →<BRA>.
15 K + y.
16 KM; F <kmnmyz'n>.
17 Ed. (F?) xwēškārīh.
18 KM <'wšwplyt>, F <'wšwtplyt>.
19 F <nyyk w''twm>.
20 M <———>, not F.
21 K.
22 KM <'p̄yyhyn->.
23 K <'wštwt>, MF <'wštwpt>.
24 M + y.
25 K *vaxšiiā*.
26 K *Ąmāi*, M *amāi*.
27 K.
28 KM + w.
29 K <ltšn'> (<wltšn'>).
30 M.
31 K <. y>.

ud Yezīy[2] 12 wizist ∵

Aṯmāiiau[3] : 12 wizist ∵

Kadmōyruwa[4] 11 wizist ∵

13.34 **Spandmad**[5] gāh 4 hād-ēw gāh ud[6] 4 gāh ud[7] 1[8] wizist

az 5 radīh ud 4 pēšag bē kerd estēd ∵ [K20_174r/337]

13.35 *Spəṇtā.mainiiū*[9] : 2 bār

ēk stāyišn ī Spandarmad[10] ud[11] ēk ān ī zamīg rāy ∵

13.36 *spəṇtəm*[12] *ahurəm mazdąm* [13] ∵⌈ 2 ǰār ⌉[14]

ēk stāyišn ī Spenāg Mēnōy dām[15] ud ēk zadārīh ī Gannāg Mēnōy dām[16] ∵

13.37 ud **Wohuxšatr** gāh[17] 22[18] wizist ∵

ān 22 dādestān[19] ī abar pad dādwarān mehmān[20] čiyōn azabar nibišt ∵

13.38 *vohu.xšaθrəm*[21] 2 ǰār

ēk stāyišn ī zīndagīh ud ēk ī Zarduštrōtom[22] ∵

13.39 *vohuxšaθrəm*[23] yazamaide[24] ⌈ o [M51_*125*/278] 2 wizist ⌉[25]

ēk stāyišn ī Šahrīwar ud ēk pad[26] ayōšust rāy ∵

13.40 *auui*[1] *apąm* : 2 ǰār[2]

---

1 K <yypnymt>, M <yyp̄ndmt>, F <yypnynmt>.
2 KM <ÿzyD>; ed. (F) <yzyDt'yš>.
3 K; M(F) <*aṯ*m'yw'>!.
4 K *kaṯm / urv*; M(F) <ktmwylwk'>.
5 K <yypnymt>, M <yyp̄ndmt>, F <yypnyrmt>.
6 M.
7 M.
8 K broken out? eol.
9 M -.*maiṅiiū*.
10 K <yypnymt>, M <yyp̄nymt>, ed. (F) <yypnyrmt>.
11 K folded.
12 M *spəntəm*.
13 Ed. *mazdą̇m*.
14 Ed. (F); not KM.
15 K w +.
16 K w +.
17 KM <whwhyštly's!>, ed. (F?) <whwhštl y's>.
18 KM 2™ +.
19 K <DYNA>, M <d't->.
20 M + y.
21 K; M *vohuxšaθrəm*.
22 K; MF <zltwhštwtwm>.
23 KM; F *vohū*.-
24 K *yaza* eol.
25 Not K bol.!
26 K y.

ēk[3] stāyišn ī[4] ābān ud ēk[5] urwarān rāy[6] ∵

13.41 ud[7] **Wahištōyšt**[8] 9 wizist

ān 9 tis rāy ī abar[9] Zarduštōtomān[10] mehmān Zarduštōtomīh

ud xānīgān čašmag ud ābān puhl ud rōd-iz ī nāydāg

ud nar ī[11] ahlaw ud[12] nāyrīg[13] ī ahlawēnīy ∵

13.42 ud ēk hād ēw gāh-ēw 4 gāh ēw wizist[14] bē *iθā ī haiθiiā narō* :

čē xwadāy ud dahībed hamē[15] andar gēhān ēk ∵

13.43 ud ān 4 gāh ēd rāy čē paydāg

caθruš hamaiiå xšapō dahmaiiāṯ parō āfritōiṯ[16] ∵

harw šab 4 bār Dahmān Āfrīn ud 3[17] Srōš ud 2 Būšāsp ud ēk Xešm

ō ox ī astōmand bē rasēnd

13.44 ud ān ēk ēd rāy 5 čē ōy Zarduštōtom[18] ayār 5

mānbed ud[19] wisbed ud zandbed[20] [K20_174v/338] ud dahībed ud ān-iz ī xwēš nārīg ∵

13.45 *vahištā* [M51_142/279] *īštiš*[21] 2 ǰār

ēk[22] stāyišn [23]ī dahībedān ud ēk[24] stāyišn[25] ī paymān rāy ∵

13.46 *vahištəm ahurəm mazdąm* : 2[26] ǰār

---

1 KM *aui*, ed. (F?) *auui*.
2 F bār.
3 K + y.
4 M. – M <yyt'yyh / wy>.
5 K + y.
6 K <'wlwl'[y]>? eol. torn.
7 K.
8 KM <whyštwyšt>.
9 K <Q[—]> eol., M <Q—— / >.
10 K <zltwz' →št->; M <zltwhšt-> 2x.
11 M.
12 M.
13 K ilïÅW; M I:dAW.
14 K ēk hād ēw gāh 4 [F 5] gāh-1 wcYst>, M ēk hād / 1 gāh 1 gāh 1 wizist.
15 K hamāg.
16 K *caθruš hamaiå xṣapō dĄmaiiā / ðparō āfritōiṯ*, M *caθruš hamaiå xšapō dahmaiiāð parō āfritōiṯ*.
17 F + bār 3x.
18 KT <-twtwm>!.
19 M.
20 K <z[—] // pt> eof.
21 K *ī /štīš*!.
22 K + y.
23 M.
24 k <'sk'>.
25 K <yyt'[—] fold.
26 K then fold.

ēk stāyišn ī Ohrmazd ud amahrspandān ud ēk zadārīh ī druzān rāy ∵

13.47 **Ērman** 4 ǰār

ērmānīh ī andar mān ud wis ud zand ud deh[1] wēš būdan rāy ∵

13.48 *auuaṯ mīždəm* [2] 4 ǰār

bēšāzīh ī awēšān[3] andar mān ud[4] wis ud zand ud deh mānēnd rāy ∵

13.49 kardag[5] bun **Tatsōdiš**[6] bowandagīh gāhān rāy gāhānīg čāšt[7]

13.50 gāhān bun *ahiiā yāsā*[8] : u-š sar *drigaoiiē*[9] *vahiiō*

ud ast 278[10] wizist ud 1016 gāh ud 5567[11] wāzag[12] 9999 mārīg ud 16,554 xwardag ∵

13.51 čē-mān handāxt gāh ud[13] wizist ī gāhān ∵

ud[14] būd Ahuwayt[15] gāh 100[16] wizist ud[17] harw wizist-ēw[18] 3[19] gāh ∵

ud Yasn 40 wizist ī harw wizist-ēw[20] 3 gāh [M51_*126*/280]

Uštwad gāh 66 wizist ī harw wizist ēw[21] 5 gāh[22] bē o *haecaṯ.aspā* : čē ān ēk 4 gāh[23]

Spandmad gāh 41 wizist ī harw wizist-ēw 4 gāh[24] ∵

Wohuxšatr[25] 22 wizist ī[26] harw wizist-ēw 3[27] gāh bē *iθā ī* : čē ān ēk 5 gāh[28] ∵[1]

---

1 F <MTAy> 2x.
2 K *məždəm*, M *mīždəm*.
3 M ruwān.
4 M. – K + f.st.: <~~wyš~~>.
5 M + y eol.
6 K <ttswtš>, M <ttswtyš>.
7 K <[c]'št> fold bol.
8 M *Yāsā*.
9 K *drigaōiē*, M *raouē*.
10 K <298>!.
11 k <5560>!.
12 M + <o>.
13 M.
14 M.
15 M <'hwyṯ[2]>.
16 = 11+11+11+ 22 + 16 + 14 + 15.
17 M y.
18 K <-1>, M <-'y>.
19 Not M.
20 K <-1>, M <-'y>.
21 Not K.
22 Not K.
23 KM <ys = 60>.
24 KM <ys>.
25 M w +.
26 K folded.
27 KM <4>.
28 KM wizist.

Wahištōyšt 9 wizist ī harw wizist-ēw 4[2] gāh[3]

hammis <ywww [K20_175r/339] ywww>[4] 278 wizist ∵ ∵

ŠnŠSup.14.

[G3_26v]

14.0 pad nām ī yazdān[5] ud[6] ǰahišn[7] ī nēk bawād ∵

14.1 ka drōn yazēnd ka dēw-yāzagīh bawēd kadām ud[8] čand nē šāyēd[9] ∵

14.2 wizir ēn

kē dānišnīgīhā pad barsom ī a-pādyāb ayāb pad barsom kē tāg marag[10] wēš[11] ayāb kam ud abārīg urwar ī[12] ⌈ pad barsom ⌉[13] nē šāyēd drōn yazēd

ayāb barsom[14] sar ō abāxtar dārēd[15] nigerišnīg ud abestāg gōwēd ∵

ayāb kē pad sūdagīh ud[16] an-āgāhīhā[17] yazēd

ā-š nē pad guft dārišn o

14.3 kē pad nigerišn ayāb [M51_143/281] nē[18] pad nigirišn

čāšnīg[19] nē az drōn gaōšdāy[20] az frasast[21] gīrēd[22] ∵

[23]⌈ ayāb kē wāz az ān drōn gīrēd pēš az zōd az ham drōn čāšnīg kunēd ∵ ⌉

ayāb wizist drahnāy[24] abzūdan bē gōwēd ud drōn bun abāz nē kunēd ∵

ayāb šnūman pēš ud pas kunēd ∵

ayāb ka ātaxš wēnēd Abestāg nē pad ātaxš gōwēd ∵

---

1 M + ~~čē ān ēk 5~~.
2 Not K.
3 KM <ys>.
4 K <yw[— // —]>.
5 M nām-ī-yazdān.
6 M.
7 KM <y/ghyšn'>.
8 M.
9 K <-yt>, M <-yyyt>.
10 MF <ml>.
11 K <wys>.
12 M.
13 MF <——>.
14 K <wlswm>.
15 K <d'lyt>, M <YHS->.
16 M.
17 K <-k'yyh'>, M <-k'yyyh'>.
18 Not K.
19 K <c'š[—] / >.
20 K <y'wy'd'D>, M <y'wšd'D>. – M + w.
21 K <plyyyt>, M <plyyyyt>.
22 K <-D/YWNy˙t> +, M <-DWNyt> +.
23 Not K.
24 KM <-'k>.

14.4 ēd kū čiyōn bawēd ka gāh grift[1] ud čiyōn bawēd ī ka hišt[2] ∵

ay ka star[3] ī Ohrmazd-dād ēk-iz ī[4] paydāgīhēd[5] grift ud ka nē hišt ∵

14.5 hād Wanand-Ohrmazd[6] guft kū

ka ǰud az Tištar ud[7] Wanand ud Sadwēs[8] ēk ī axtarīg paydāgīhēd grift ud ka nē hišt ∵

14.6 hād būd kē guft kū

ka ǰud az ān 3 ī 3 axtarīg paydāgīhēd[9] šāyēd[10] ⌈ ud ka ⌉[11] nē hišt ∵ ∵

K: [K20_175v/340] pad nām ī dādār Ohrmazd then Petīt

M: pad nām-ī-dādār Ohrmazd [M51_/282] then Petīt (then end)

ŠnŠSup.15.

[M51_*131*/147v/290]

15.1 az Abestāg gyāg-ēw paydāg kū Zarduxšt pēš Ohrmazd nišast u-š wāz hamē xwast

u-š ō Ohrmazd guft

kū-m sar ud dast ud pāy[12] ud wars ud rōy ud uzwān ī tō ēdōn pad čašm

čiyōn ān-iz[13] ī xwēš

ud wastarg ān dārē[14] mardōmān dārēnd

u-m dast dah tā dast ī tō bē gīram[15]

15.2 Ohrmazd guft kū

man mēnōy ī a-griftār ham dast ī man grift nē tuwān.

15.3 Zarduxšt guft kū

tō a-griftār

ud Wahuman ud Ardwahišt ud Šahrīwar ud Spandarmad ud Hordad ud Amurdad a-griftār

ud man ka [M51_148/291] az pēš ī tō bē šawam ud tō ud awēšān-iz nē wēnam[1]

---

1 KM <-DWNt>.
2 M <-yt y>.
3 F stārag.
4 K.
5 KM <pyt'k 'yt'>.
6 KM <wnd/y->; M sub. *wanandhormezd*, F <wwwy ->.
7 M.
8 M <yš ⇀-ys>?
9 KM <pyt'k 'yt'>.
10 K; M <OHYWNt>.
11 K broken out.
12 Sup. s.m.
13 M <ZKyc>.
14 M <-yt>.
15 M <-DWNm>.

čē ān kas ka-š wēnam u-š yazom az-iš tis

ā-m tō ud ān haft amahrspand[2] yašt bawēd ayāb nē o

15.4 Ohrmazd guft kū

bawēnd[3]

ō tō gōwam Spitāmān Zardušt kū

amāh harw tan ēw dāyag-ēw ī xwēš ō gētīy[4] dād estēd

kē rāy ān xwēškārīh ī pad mēnōy kunēd[5] pad gētīy andar tan ī ōy rawāg kunēd[6]

15.5 gētīy ān ī man kē Ohrmazd ham mard ī ahlaw

ud Wahman gōspand ud Ardwahišt ātaxš ud Šahrīwar ayōšust

Spandarmad zamīg ud nāyrīg ī nēk ud Hordad āb Amurdad urwar.

15.6 kē pahrēz ī ēn harw 7 hammōxtēd xūb kunēd[7] ud šnāyēnēd

ā-š hagriz ruwān ō xwēšīh ī Ahrimen ud dēwān nē rasēd

ka-š pahrēz awēšān kerd ā-š pahrēz ī ēn 7 amahrspandān kerd bawēd

pad gētīy hamāg mardōm hammōxtan abāyēd o

15.7 kē andar gēhān Ohrmazd kāmēd šnāyēnīdan tis ī Ohrmazd kāmēd[8] abzūdan

kē ān abāyēd kē-š Ohrmazd hamē pad harw gāh abāg bawēd mard ī ahlaw

pad harw čē-š mad estēd ud harw čē ast ē[9] šnāyēnēd u-š pad rāmišn ē kunēd u-š az wattarān[10]

pānagīh ē[11] kunē.

15.8 čē mard ī ahlaw hangōšīdag ī Ohrmazd xwadāy

ka [M51_*132*/292] mard ī ahlaw kunēd ā-š ān ī Ohrmazd kerd[12] bawēd

kē mard ī ahlaw šnāyēnēd ā-š andar gēhān dērang zamān hu-srawīh ud nēkīh bawēd

u-š wahišt rōšnīh ī Ohrmazd ud šādīh ud rāmišn xwēš bawēd ∵

15.9 kē andar gēhān Wahuman kāmēd šnāyēnīdan ud pad rāmišn kāmēd ditto kerdan

kē tis ī Wahuman kāmēd abzūdan u-š ān abāyēd ka-š hamē Wahuman abāg bawēd

pad hamāg gāh zamān gōspand ī hudahāg pad[13] čē mad estēd čē ast ē[14] šnāyēnēd

ud pad rāmišn ē[1] kunēd[2]

---

1 M <-TWNm> +.
2 M <’my’hryypnd>.
3 M gl. *(be?)šenow*.
4 M <-yD> +.
5 M <WĄDWNx1>.
6 M <-x1>.
7 M <WĄDWNyt>.
8 M <k’myt>.
9 M <HNA> +.
10 M <wtl’n>.
11 <-yh-1>.
12 M <-DWNt>.
13 M + <PWN bol.
14 M <HNA>.

u-š andar ān ī sahmgen rōz ud ān ī aweštāb gāh-iš[3] az stahmagān ud a-xwēškārān

pānagīh ē[4] kunēd[5]

15.10 pad pārag ō mard ī druwand sāstār ma ē[6] dahēd

pad ān ī xwaš ud garmōg gyāg ud gāh ē dārēd

u-š pad hāmīn kāh ud ǰōrdāy ambār ē kunēd[7]

kū pad zamestān pad čarag nē abāyēd dāštan

u-š pad ēd kār ma ē pardazēd kū wāš[8] bē ō wattarān daham

čē ō wehān abāyēd dādan

u-š ǰud az wačča̧g ma ē rāyēnēd u-š wačča̧g az šīr ǰudāg ma ē kunēd[9]

15.11 čē-š ān ast andar gēhān hangōšīdag xwēš gōspand ī hudahāg

kē awēšān šnāyenēd kē gōspand [M51_149/293] ī hudahāg

ōy andar gēhān hu-srawīh bawēd u-š ān ī pahlom axwān rōšnīh ī Ohrmazd xwēš bawēd ∵

15.12 kē andar gēhān Ardwahišt kāmed šnāyēnīdan kē tis ī ōy kāmēd abzūdan

u-š ān abāyēd ka Ardwahišt pad hamāg gāh ud zamān abāg bawēd

ātaxš ī Ohrmazd pad čē mad estēd ud čē ast ē šnāyēnēd ud pad rāmišn ē[10] kunēd[11]

ud ēsm ud bōy ud zōhr ī duzzīdag ud appurdag abar ma ē[12] nihēd

ud bahr ī-š pad stahm az mardōmān appurd estēd ā-š ma ēw pazēd

15.13 čē-š ān ast andar gēhān hangōšīdag ī xwēš ātaxš ī Ohrmazd

ud kē awēšān šnāyēnēd kē ātaxš Ohrmazdān

ōy andar gēhān hu-srawīh bawēd u-š wahišt rōšnīh ī Ohrmazd xwēš bawed ∵ ∵

15.14 kē andar gēhān Šahrīwar kāmēd šnāyēnīdan ud pad rāmišn kāmēd kerdan

kē tis ī Šahrīwar kāmēd abzūdan

kē ān abāyēd ka-š Šahrīwar pad harw gāh ud zamān abāg bawēd

pad hamāg gāh ud zamān āhen[13] ī widāxtag ē šnāyēnēd

15.15 ud šnāyēnīd ī āhen ī widāxtag ēn kū ox[14] ud dil ēdōn abēzag ud pāk bē kunēd[15]

---

1 M <-1>.
2 M <WĄDWNyt ⇀x1?>.
3 M gāh ī-š.
4 M <-1>.
5 <-DWNyt>.
6 M <HNA> +.
7 M <WĄDWNyt>.
8 M <wyš>.
9 M <WĄ̈WNyt>.
10 M <’y>.
11 M <WĄDWNy˳t>.
12 M <HNA> +.
13 M <’ysn> +.
14 M āhen.
15 M <WĄDWNyt>.

ī ka āhen ī widāxtag abar bē hilēnd nē [M51a_*133*/294] sōzēd

15.16 ud Ādurbād-iz ī Mahrspandān pad ēn dastwarīh kerd kū āhen ī widāxtag

ka abar ox ud dil ī abēzag hilēnd

ā-š ēdōn xwaš bawēd čiyōn kē šīr pad-iš dōšēnd

15.17 ka abar ox ud dil ī druwandān ud wināhgārān hilēnd dazēd ud mīrēd

15.18 ud pad ayōxšust wināh ma ē kunēd[1] u-š dazišn pad-iš

ud zarr ud asēm ō wattarān ma ē dahēd.

15.19 čē-š ān ast andar gēhān Šahrīwar hangōšīdag ī xwēš

kē[2] awēšān šnāyēnēd kē āhen ī widāxtag

ōy andar gēhān[3] hu-srawīh bawēd u-š wahišt rōšnīh ī Ohrmazd xwēš bawēd ∵

15.20 kē andar gēhān Spandarmad[4] kāmēd šnāyēnīdan

ud tis ī Spandarmad kāmēd abzūdan

kē ān abāyēd ka-š Spandarmad[5] abāg bawēd

pad hamāg gāh ud zamān zamīg ud nāyrīg ī nēk pad čē mad estēd ud pad čē ast ē šnāyēnēd

ud pad-rāmišn ē kunēd[6]

15.21 čē ka ēn zamīg bē nē wisāyēd ud ēk az did abāz nē estēd

u-š tan harw gāh ud zamān <wzẏndk> abar nē hamē bawēd

15.22 mehmānīh ī Spandarmad pad zamīg rāy

ka duz ud stahmag ud margarzān

ud zan kē andar šōy atarsagāh[7] andar gēhān pad wināhgārīh abar rawēnd[8]

u-šān šōy [M51_150/295] xwēškār nēk <wzwwYk> wēš bawēd

15.23 ēn-iz paydāg kū

ēn <znYk> hamē ka bawēd pad ān zamān wēš bawēd ka margarzān ud wināhgār wēš hēnd

čē paydāg ka margarzān ud wināhgār abar rawēnd dard ud duš-xwārīh ēdōn bawēd

čiyōn mād ān ī murdag pus pad war ā-š duš-xwār

Spandarmad[9] ān gyāg kū margarzān wināhgār pad-iš rawēnd mehmānīh ī pad zamīg kem[10] bawēd

15.24 u-š rāmišn az ān gyāg bēd[11] ka-š kār ud warz padiš kunēnd[12]

u-š pus ī nēk abar zāyēd u-š gōspand abar parwarēnd

---

1 M <WĄDWNyt>.
2 M čē.
3 M + Šahrīwar del.
4 M <yypnymt>.
5 M <yypndmt>.
6 M <WĄDWNyt>.
7 M <'tlyy'k's>.
8 M <lpynd>.
9 m <yypnymt>.
10 M <kym>.
11 M eol.
12 M <WĄẎWNdx1>.

u-š ān ast (...)

(ōy) andar gēhān hu-srawīh bawēd u-š wahišt rōšnīh ī Ohrmazd xwēš bawēd ∵ ∵

15.25 kē andar gēhān Hordad ud Amurdad kāmēd šnāyēnīdan ka ān abāyēd kē tis ī awēšān abzāyēd

kē ān abāyēd (ka-š) pad harw gāh ud zamān (abāg bawēd)

Hordad ud Amurdad pad čē mad estēd ud pad čē ast āb ud urwar ē šnāyēnēd

pad awēšān (wāz) ē gīrēd ka āb ud urwar xwarēnd

15.26 duzd ud stahmag ma ē kunēd gēhān pad wināhgārīh ma ē rawēd

ud hixr ud nasāy ud abārīg-iz rēmanīh ō āb ma ē barēd

15.27 urwar adādīhā ma ē škennēd[1] [M51_*134*/296] ud mēwag ō a-xwēškār ud wattarān ma ē dahēd

čē ka wināh andar āb ud urwar kunēd ka-iz-iš andar tāg čak[2] ēw kerd estēd u-š nē wizard estēd

kē az gētīy bē šawēd mēnōy ī hamāg urwar ī pad gētīy ō pēš ī ōy mard-bālāy bē estēnd

u-š ō wahišt nē hilēnd

15.28 ud ka wināh andar āb kerd estēd ka-iz-iš andar srešk-ēw kerd estēd ud nē wizārd[3] estēd

ān-iz and bālāy čand urwar estād bē estēd u-š ō wahišt nē hilēd

15.29 čē awēšān ast Hordad ud Amurdad hangōšīdag ī xwēš āb ud urwar

kē awēšān[4] šnāyēnēd kē āb ud urwar[5]

ōy andar gēhān hu-srawīh bawēd u-š wahišt rōšnīh ī Ohrmazd bahr bawēd ∵

15.30 Ohrmazd ēn-iz guft ō Zarduxšt kū-m kāmag ud abāyist

pahrēz ud šnāyēnišn ī ēn haft amahrspand[6] ō[7] tō guft

ud tō-iz ō mardōmān gōw kū tā wināh nē kunēnd ud druwand nē bawēnd

u-šān wahišt rōšnīh ī Ohrmazd xwēš bawād. ∵

15.31 frazaft pad drōd šādīh rāmišn ∵ [M51_151/297]

ŠnŠSup.16.

16.0 pad nām ī yazdān[8]

dar ēd kū wināh ī pad xwurdag ēk ēk nibēsēm[9] o

16.1 wināh ī kamist[10] framān ēw

framān-ēw 3 drahm[1] dāng 3 ud 5 dānag[2]

---

1 M <TBL->.
2 M <t'k \ c / k'y>. *tāgīzag.
3 M <PLŠWNt>.
4 <OLEšn>.
5 M + <'D>.
6 M <'myhr->.
7 M <'>.
8 M nām-ī-yazdān.
9 M <ZKTYB->.
10 M <kymyyyt>.

ast kē 3 drahm dāng 3 gōwēd o

16.2 āgrift-ēw harw čē andar gēhān mardōm pad-iš zanēnd[3] sneh

u-š hamē ka snēh pad dast grift

u-š 4 angust az zamīg abar grift

ā-š āgrift ēw ō bun

āgrift ēw tōzišn ud pādifrāh 53[4] ud drahm[5] 2[6] o

16.3 ka ān snēh frōd wardēd ā-š awōyrišt ēw ō bun

u-š dādestān wardišn

u-š tōzišn ud pādifrāh 73 drahm 3[7]

bawēd ī ka tis-ēw ī ǰuttar[8] bawēd

16.4 ka-š ān sneh abar bē dahēd arduš ēw[9] ō bun

u-š tōzišn pādifrāh 30 stēr

agar-iš rēš panǰ-ēk-ēw[10] ī dišt pad-iš kerd ā-š arduš ēw[11] ō[12] bun

u-š tōzišn pādifrāh ham 30 stēr

16.5 pāyagīhā[13] ī wināh nibēsēm[14]

srōšōčaranām-ēw 3 drahm[15] dāng-ēw nēm

framān ēw srōšōčaranām o

āgrift ēw 16 stēr awōyrišt ēw 25 stēr o

arduš-ēw 30 o xwar-ēw 60[16] o

bāzāy-ēw 90 o yād ēw 180

tanābuhl-ēw 30 ∵

16.6 kerbag ī abar yazišn ī yazdān o

drōn-ēw tanābuhl-ēw kerbag o

yašt-ēw 100 tanābuhl[17] o

---

1 M <ww> 2x.
2 MF <’nk>.
3 M <-TWNy>.
4 I.e., stēr.
5 M <ywyw>.
6 Ed. omits!
7 Ed. omits!
8 Ed. + (nē).
9 M <HNA>.
10 M <pnc->.
11 Ed. *xwar-ēw.
12 M <’>.
13 M <p’-ykyh’>.
14 M <ZKTYBWNsm>.
15 M <ww>.
16 M <’-y = ys>.
17 M <tn’pwhp̄l>.

wispred[1] ēw[2] 1000 tanābuhl o

ēw-hōmāst-ēw[3] 10,000 o

dwāzdah-hōmāst-ēw[4] 100,000 o

kē pad zōhr harw [M51_*135*/298] ēk kerbag ēk-ēw 100 guft estēd o

hādōxt ēw[5] 2000 tanābuhl pad zōhr ēk 100 bawēd ∵

ŠnŠSup.17.

17.1 ēn-iz pursīd Zarduxšt az Ohrmazd kū

hangām kadār ī ka gōšt nē abāyēd xwardan o

17.2 Ohrmazd passox dād kū

andar xānag ēw[6] ka tan ēw bē mīrēd[7] tā 3 šab bowandag bawēd

pad ān nāmagānīh[8] tis-iz gōšt ō drōn nē nihišn

bē ēn ī čiyōn šīr ud panīr ud mēwag ud xāyag[9] ud rīčār ōh[10] nihišn

paywandān ī ōy tis-iz gōšt nē xwarišn

17.3 andar 3 rōz hamāg yazišn ī Srōš abāyēd kerdan

ēd rāy čē ruwān ī ōy az dast ī dēwān 3 rōz Srōš bē tuwān bōxtan

ud andar 3 rōz ka harw gāh yazišn-ēw hamē kunēd weh

17.4 čiyōn ka pad ēw[11] bār hamāg-dēn bē yazēnd

ud pas šab ī sidīgar ōšbām 3 drōn yaštan

ēk Rašn Aštād ud didīgar Wāy ī weh sidīgar Ardāy-fraward

ud ǰāmag abar drōn ī Ardāy-fraward nihišn

17.5 rōz ī čahārom rāy gōspand pādixšāy kuštan

rōz čahārom yazišn ī Ardāy-fraward kunišn[12]

ud pas 10 rōzag ud māhīgān ud pas sālīgān

ud māhīgān ī fradom pad 30 rōz ī rāst

ud sālīgān pad rōzgār ī xwēš o

17.6 ka gyāg-ēw dūr bē[1] [M51_152/301] mīrēd kū āgāhīh rasēd

---

1 M <wyyypʾlt>.
2 M <HNA>.
3 M <jw->.
4 M <dw'cYk->.
5 M <HNA>.
6 M <HNA>.
7 M <-TWNyt>.
8 M <n'mkynyh>.
9 M <h'-yk>.
10 M <OL>.
11 M <'y>; ed. "3."
12 M <WĄDWN-> +.

ka ān gyāg kū bē murd[2] sidōš yašt xūb

ka nē ā-š ēn gyāg bē yazišn

az ān ī ka āgāhīh rasīd tā 3 šab bowandag bawēd yazišn ī Srōš abāyēd kerdan

pas az 3 rōz ud šab yazišn ī Ardāy-fraward abāyēd kerdan ∵

17.7 gyāg-ēw paydāg kū

ōy kē-š gušn(īh) az dēwān ōy kē kūn-marz kunēd[3] ud ōy kē dēn ī ahlomōγīh kunēd

ēč ēw[4] rist nē wirāyēnd[5]

ēd rāy čē ōy kē gušnīh az dēwān xwad dēw

ud ōy kē kūn-marz kunēd ā-š ruwān dēw bē bawēd

ud ōy (kē) dēn ī ahlomōγīh kunēd ā-š ruwān mār-ēw šēbāg[6] bē bawēd ∵

17.8 ēn-iz az Abestāg paydāg kū Ohrmazd guft kū

hamāg mardōm tan pad paristišn ud framān-burdārīh

bē ō ān mard dahēd kē hamāg Abestāg ud Zand warm

tā-tān az kār kerbag āgāh kunēd

čē mardōm ēd rāy ō dōšox šawēnd ka tan ō hērbedestān nē abespārēnd

ud az kār kerbag āgāh nē bawēnd ∵

17.9 pursišn

ān kār ī pad tan Abestāg pad nē xūb kerdan wizīr margarzān abar kerd estēd

ān kār nē kerdan pad-bōzišntar ayāb andar warōmandīh

ay[7] mihr ī dēn rāy bē kerdan ud rāyēnīdan

17.10 passox[8] ēd[9] kū

pad-bōzišntar ka xūb kunēnd

bīm nē xūb kerdan rāy [M51_*136*/302] bē nē hištan[10]

ōh-iz ka nē xūb-iš hišt kār-iš wattar čē-š tar-menišnīh padiš andar rasēd ∵

17.11 ēn-iz paydāg kū Zarduxšt az Ohrmazd pursīd kū

---

1 M <BRA // BRA>.
2 M <-yt>.
3 M <WĄDWNyt> +.
4 M <’D = 3>.
5 M <wyl’ysnd>.
6 M <špyk>.
7 M <’y>.
8 M <—shw>.
9 M <’y>.
10 M <-tn>.

ēn mardōm az kū gyāg abāz āxēzēnd[1]

az ān gyāg kū naxwist andar ō mādarān[2] šawēnd

ayāb az ān gyāg kū (az) mādarān[3] zād hēnd

ayāb az ān gyāg kū tan bē ōftēd o

17.12[4] Ohrmazd passox dād kū

nē az ān gyāg kū andar ō mādarān[5] šud hēnd

ud nē az ān gyāg kū az mādarān zād hēnd

ud nē az ān gyāg kū tan ud gōšt ōftēd o

čē az ān gyāg āxēzēnd kū-šān az tan gyān[6] bē šud ∵

17.13 u-š ēn-iz pursīd kū

kē andarwāy az tis-ēw āguxt estēd bē mīrēd az kū abāz āxēzēnd[7] o

17.14 passox

az ān gyāg kū-š naxwist ast ud gōšt ō zamīg ōftēd

az ēn bē ka abar gāh-ēw ayāb wistarg-ēw bē mīrēd

pēš kū-š bē barēnd kadām-ēw pārag stānišn u-š tar[8] handām dahišn

čē ka nē ēdōn kunišn ā-š az ān gyāg abāz āxēzēnd[9] kū-š tan ō zamīg rasīd ∵

17.15 frazaft pad drōd šādīh rāmišn

[end of M51a]

ŠnŠSup.18.

[K20_51r]

[M51b28 254r]

[G3_28r]

18.1 andar dēn guft estēd kū Xešm dwārist ō Ahrimen pēš u-š drāyīd kū

man andar gētīy[10] nē šawēm

čē Ohrmazd ī xwadāy andar gētīy 3 tis dād[11] estēd kē man tis-iz kerdan nē tuwān

18.2 Ahrimen drāyīd kū gōw kū ān 3 tis čē ∵

---

1 M <KYMWNd> 2x.
2 M <AMYtl'n>.
3 M <m'tl'n>.
4 In marg.: <'p̄td'wmdyytk>.
5 M <AMYtl'n> 2x.
6 M <y'n>.
7 M <'hycynd>.
8 <lct>.
9 M <KYMWNd>.
10 K <-yD>.
11 K <d't>, M <-WNt>.

18.3 Xešm drāyīd kū gāhānbār ud miyazd[1] ud xwēdōdah[2]

18.4 Ahrimen drāyīd kū

andar gāhānbār bē ras

agar az awēšān ēk tis-ēw bē duzzīd[3] gāhānbār bē škast[4] ud kār bē kām[5] tō o

pad mēzd[6] bē ras

agar az awēšān ēk-ēw[7] bē drāyīd mēzd[8] bē škast[9] ud kār pad kām ī tō o

xwēdōdah bē hil čē-š man čārag nē dānam

čē kē zan[10] 4 bār ō nazdīk šud az xwēšīh ī Ohrmazd ud amahrspandān[11] ǰudāg nē bawēd ∵

ŠnŠSup.19.

[K20_165v]

[M51b29 254v]

[G3_28v]

19.1 Yatā-ahū-wēryō[12] kū pad harw gyāg-ēw[13] abāyēd[14] tis-ēw pad kār čiyōn gōwišn o

19.2 ēk ēn[15] kē ō[16] hanǰaman ayāb pēš ī[17] mehān sālārān ayāb[18] pad kār-ēw frāz šawēd

ayāb[19] ka ō xwāyišn xwāstan šawēd[20]

ka-iz kār-ēw wizārēd pad ēn harw gyāg-ēw ēk-ēw guftan[21] tā-š kār rawāgtar šawēd[22] o

19.3 āfrīn[23] hu-āfrīntar[24] bawād[25] ēd rāy 2 gōwēd čē āfrīn[1] 2 ēwēnag

---

1 K <my'zd>, ed. <myzd>.
2 K <-ds>.
3 K <dwzyt>, ed. <ywztyt>.
4 K <škyyt>.
5 Ed.; K kāmag 2x.
6 KM <myzd>.
7 K <-1>, M <- 'y>.
8 K <my'zd>, ed. <myzd>.
9 KM <TBL->.
10 Not K bol., M.
11 K <[—]hr->, M <'myhr->.
12 K <yt'hwwkwlyw>, MG <-wylywk>.
13 G <- y> +.
14 K <'p'**yt**> blurred, not MG.
15 Not MG.
16 K <KN> +.
17 MG.
18 K <[—]p>, MG <'ywk>.
19 Not MG.
20 K <[——]Nyt>.
21 K <[——]w>.
22 K + y.
23 KMG <'p̄lyn'>.
24 K <-t[l]>.
25 K <[——]'t>.

[2]ēk ān⌈ ī { pad ⌉[3] menišn[4] ud ēk ān ī}[5] pad gōwišn [G3_29r]

19.4 4 < ka ō [6]⌈ rad-franāmišnīh >[7] [K20_166r] *aŋ̇hå*[8] *xšapō* : kadār-iz ēw pad kadār-iz ēw abar šawēd

rādīh ⌉[9] ī[10] gāhānbār āfrīntar[11] bē madan rāy o

19.5 5 kē ō wināh wizārdan šawēd druz bē-barišnīh rāy

čē pādifrāh pad dastwarīh ī ēn 5 kas šāyēd o[12] wizārdan

mānbed wisbed (zandbed) ud dahībed ud Zarduštrōtom[13] o

u-š Ašemwohū[14] 5 pad sar bē gōwišn[15] o

19.6 6 kē ō[16] [M51b30 255r] amāwandīh xwāstan šawēd ō[17] kārēzār tā pērōzgartar[18] bawād o

19.7 7[19] kē ō[20] yazišn yazdān kerdan šawēd amahrspandān[21] ō yazišn pēštar[22] rasēnd o

19.8 8 kē ō[23] yazišn ī Ardāy fraward[24] kerdan šawēd o

19.9 9 kē ō[25] ǰōrdāg kištan šawēd

ay ēd rāy gōwēd čē ǰōrdāg[26] pad 9 māh bē rasēd

tā[27] ǰōrdāg pēš[28] rasēd xrafstarān ziyān kam[29] kunēd o

19.10 10 kē ō zan xwāstan šawēd tā dahišn pad kār weh bawēd o

19.11 10 kē ō stōr ud gōspand[1] gušn kāmēd[2] hišt[3] tā hu-zahagtar bāwēd o

---

1 K <’p̄ryn'>, MG <’p̄lyn'>.
2 Not M.
3 K <[—]>.
4 K <[——]šn>.
5 Not M bol., G.
6 Not M.
7 K <[AM]T [———]>.
8 K *[a]ŋ̇hå*.
9 Not M.
10 K.
11 K <’p̄ryntl>, M <’p̄l->.
12 MG.
13 MG <-twhš->
14 G + ahuwar.
15 K + <•>.
16 K <’w'>.
17 K <OL>.
18 M <-c / kltl>, G <-cyltl>.
19 K <3 4>.
20 K <KN> +.
21 M <’myhr->, G <’mhr->.
22 KMG <LOYNtl>.
23 K <OL>.
24 M <’lt’y p->, G <’lt’-ÿp->.
25 K <OL>.
26 K <ywlt[’k]>, MG <-yt wy>.
27 K <-yt y>.
28 KMG <pyš>.
29 K <kmb'>, M <km BRA>. $$

19.12 4⌈ 11 [G3_29v] kē ō ān ī buland[5] gar šawēd tā-š xwarrah ī gar ud kōf āfrīn[6] kunēnd[7] ayār bawēnd o ⌉

19.13 12 kē ō ān[8] ī zofr rōstāg[9] šawēd tā-š xwarrah ī[10] ān šahr ud rōstāg āfrīn[11] kunēnd[12] ayār bawēnd o

19.14 13 kē ō abē-rāhīh [K20_166v] bē šawēnd[13] ān ham gyāg[14] bē gōwēd[15] ayāb[16] kē pad puhl-ēw[17] rōd-ēw[18] bē widerēd tā-š mēnōy[19] ī[20] ān āb āfrīn kunēd[21] čē andar[22] hamāg Abestāg Yatā-ahū-vēryō[23] meh ud[24] pērōzgartar[25] pad harwisp[26] rōd[27] ud harwisp bēšāzišnīh ud harwisp pānagīh

19.15 dēn [28]⌈ abāg Yaθā-ahū-vēryō ēdōn[29] ēw-kardag[30] čiyōn[31] mōy abāg[32] ⌉rōy xwarrah ēw-kardagtar ēd-iz[33] čē mōy[34] rōy xwarrah ǰudāg kerdan <sm't>[35] ∵[1]

---

1 K <KYNA>, MG <y/gwyyp̄nd>.
2 K <-yṭ> +.
3 K <-WNt>, M <-WNtn'>.
4 K changed, unusual (cursive), handwriting, also on and off in the following.
5 KMG <blnd>. $$
6 K <'p̄ln>, MG <'p̄lyn>.
7 KMG <-x1>.
8 Not K.
9 Cf. PV.1.20.
10 M.
11 K <'p̄ln>, MG <'p̄lyn>.
12 K <-x̂2>?, M <-DWNx̂1>, G <-x1>.
13 K <šwnd>, MG <YHWWNd = šwnnd>.
14 G ham-.
15 M <-RRWNyt>, G <-RWyt>.
16 MG w +.
17 M + w.
18 K <l[——]>.
19 Not K.
20 M.
21 K/M <WĄY/DWNyṭ>, G <-WNyt>.
22 K <[—]>.
23 K <yt'hwwkwlyw> 2x, G <yt''hwwlywk>.
24 MG.
25 MG <-kl->.
26 K <hlwy[—]>.
27 G + y.
28 Not G from abāg to abāg underneath in next line.
29 K <*'ytw*>.
30 K + y.
31 K <csw>.
32 K <LWTX>.
33 K <yp>, MG <'yc>.
34 MG <mwyyh>, K <mwy *sw*>.
35 K <krtn' w / sm't>.

ŠnŠSup.20.

[M51b30 255v]

20.1 gyāg-ēw paydāg kū az dēn guft estēd kū

mard čand wēšist ō mān ī ātaxšān šawišn ud ātaxš niyāyišn tarsagāhīhā[2] kunišn

čē harw rōz amahrspandān[3] 3 bār andar mān ī ātaxšān hanǰaman kunēnd[4]

ud kerbag ud ahlāyīh ānōh bē hilēnd

ud kē wēš ō ānōh šawēd ud ātaxš-niyāyišn tarsagāhīhā wēš kunēd

ēg ān kerbag ud ahlāyīh ī ānōh bē hišt pad tan mehmāntar bawēd

20.2[5] ēn-iz kū xrad gōhr ēdōn čiyōn ātaxš

čē andar ēn gēhān tis nēst ī ēdōn bē bawē[6] čiyōn ān tis ī pad xrad kunīhēd

ud ātaxš-iz harw kū abrōzēnd az dūr wēnēd[7] bōxt ud ēraxt paydāg kunēd

ud kē pad ātaxš bōxt ǰāwēdān bōxt ud kē pad ātaxš ēraxt ǰāwēdān ēraxt

20.3[8] ēn-iz kū xēm kē xrad andar nēst ēdōn homānāg čiyōn xānīg-ēw ī rōšn ud an-āhōg

kē bast estēd ud ō kār nē hamē šawēd

ud ān xēm kē xrad abāg ōwōn homānāg čiyōn xānīg-ēw ī rōšn ud an-āhōg

kē tuxšāg mard abar estēd ud andar ō kār kunēd bē warz bandēd ud bar ō gēhān dahēd

20.4[9] ēn-iz kū mardōmān ēn 3 tis[10] kunišn

nasuš az tan dūr bē kerdan pad dēn āstawān būdan ud kerbag kerdan

20.5 nasuš az tan dūr bē kerdan ēd kū pēš az xwaršēd ul mad

dast ud rōy pad gōmēz ud āb šustan

pad dēn āstawān būdan ēd kū xwaršēd yaštan

ud kerbag kerdan ēd kū xrafstar ēw-čand[11] bē ōzadan[12]

20.6[13] ēn-iz kū mardōmān ēn 3 xwēškārīh ī mahist

ān ī dušmen dōst kerdan ān ī druwand ahlaw kerdan ud ān ī duš-āgāh dānāg kerdan

20.7 dušmen dōst kerdan ēd kū-š xīr ī gētīy pēš dārēd u-š pad menišn dōst dārēd

druwand ahlaw kerdan ēd kū-š wināh kē pad-iš druwand bawēd az-iš bē wardēnēd

---

1 K then ŠnŠSup.11, G ŠnŠSup.20.12.
2 M <tlyy'k'syh> +.
3 M <'myhr->.
4 M <kwnd>.
5 Dk.6.313.
6 "Mss."; ed. <š¨wyD>.
7 Ed. *wēnīhēd.
8 Dk.6.314.
9 Cf. Dk.6.317.
10 Dk + harw rōz.
11 <y cnd>.
12 M <ZKTLWNt'>.
13 Cf. Dk.6.322.

ud duš-āgāh dānāg kerdan ēd kū xwēš-tan ōwōn bē wirāstan kū-š ān ī duš-āgāh abar hammōzēd

20.8[1] ēn-iz kū[2] mardōmān rawišn ō ēn 3 gyāg abērtar kunišn

ō dar ī hu-dānāgān ō dar ī wehān ud ō dar ī ātaxšān

20.9 ō dar ī hu-dānāgān[3] kū tā dānāg-tar ud dēn pad tan mehmāntar[4] bawēd

ō dar ī wehān pad ēn kū tā pad wehīh ud wattarīh (āgāh bawēd)[5] ud wattarīh az-iš bē ⌈ barēd

ud ō dar ⌉[6] ī ātaxšān pad ēn kū tā druz ī mēnōy az-iš bē wardēd

20.10[7] ēn-iz kū

kē kunišn ō ruwān ēg-iš gētīy xwēš ud mēnōy xwēštar

ud kē kunišn ō tan mēnōy pad kāmag dārēd[8] ud gētīy a-kāmagīhā az-iš stānēnd[9]

20.11[10] ēn-iz kū Baxt-āfrīd guft kū

harw dahišn-ēw Ohrmazd (ō)[11] hamēstārīh ī ēk petyārag

ud petītīg ō hamēstārīh ī harw druz būd[12] estēd

20.12[13] ēn-iz kū gētīy rāy *wāhag nē barišn ud pad tis-iz nē dārišn ud az dast nē hilišn

20.13 *wāhag ēd rāy nē barišn čē ān ī brēhēnīd estēd bē rasēd

ud pad tis-iz ēd rāy nē dārišn čē sazišnīg[14] ast ud bē hištan abāyēd

ud az dast ēd rāy nē hilišn čē mēnōy pad gētīy ō xwēš šāyēd kerdan

20.14[15] ēn-iz kū pahlom tis rāstīh ud wattom tis drōzanīh

ud ast kē rāst gōwēd pad-iš druwand bawēd ud ast kē drōzan gōwēd pad-iš ahlaw bawēd

20.15[16] ēn-iz kū ātaxš nē ōzanišn čē wināh

ud ast kē ōzanēd weh

20.16[17] ēn-iz paydāg kū

tis ō wattarān nē dahišn

ud ast kē pahlom xwaštar xwardīg ō wattarān dahišn

20.17[1] abar-iz ēn nigerišn mardōmān

---

1 Dk.6.323.
2 Not M.
3 Dk. + pad ēn.
4 M <mhm->.
5 Dk.
6 M repeats.
7 Dk.6A.2.
8 Dk. hil-x1.
9 M <-d>.
10 Dk.6A4.
11 Dk.
12 Ed. dād.
13 12-13: Dk.6A.6a. Cf. Ōšnar 20.
14 <s'c->.
15 Dk.6B.7.
16 Dk.6B.9.
17 Dk.6B.10.

čē harw tis čārag ast bē margīh

harw tis ummēd bē druwandīh

harw tis bē sazēd [M51b 252v end][2] bē ahlāyīh

harw tis wīrāstan šāyēd bē gōhr

ud harw tis wardīdan tuwān[3] (ud) nē[4] baγōbaxt

20.18[5] ēn-iz paydāg kū

Frēdōn Az ī Dahāg ōzadan[6] kāmist

Ohrmazd guft kū-š[7] nūn mā ōzan čē zamīg purr xrafstar bē bawēd

ŠnŠSup.21.

[K20_38r]

[M51b_23 204v]

[G3_27r]

21.1 nīšān sāyag ī nēmrōz nibēsam[8] farrox bawād ∵

21.2 xwaršēd[9] pad Karzang 5 ēk pāy[10] ī mard 15-om Karzang ēk pāy ∵

xwaršēd pad Šagr ēk pāy ud nēm 15-om ī Šagr 2 pāy[11] ∵

xwaršēd pad Hōšag 2 pāy[12] ud nēm 15-om ī Hōšag 3 pāy ud nēm o

Tarāzūg 4[13] pāy ud nēm 15-om ī Tarāzūg [K20_38v] 5 pāy ud nēm o

Gazdum 6 pāy ud nēm 15-om ī Gazdum 7[14] pāy ud nēm o

Nēmasp 8 pāy ud[15] nēm 15-om ī Nēmasp 9 pāy ud nēm

Wahīg[16] 10 pāy 15-om ī Wahīg 9 [17]pāy ud nēm o

Dōl 8[18] pāy ud[19] nēm 15-om ī[1] Dōl 7[2] pay ud nēm o

---

1 Dk.6A.6b.
2 + 6 lines empty, then ch. 21.
3 F; Dk. šāyēd.
4 F; Dk. bē.
5 Dk.6B.4.
6 T28; F <-yt>.
7 Ed.; F kū.
8 K <ZYTYB->.
9 K <-yṭ> +.
10 K <p'>.
11 K <p'**Y**>.
12 K <p'> +.
13 K <3>.
14 K <6>.
15 Not K.
16 K <w'-yk>.
17 K <3 3> eol.
18 K <7>.
19 Not K.

Māhīg 6 pāy ud nēm 15-om ī[3] Māhīg 5[4] pāy ud[5] nēm o

Warrag 4 pāy ud[6] nēm 15-om ī[7] Warrag 3 pāy ud nēm

Gāw 2 pāy ud[8] nēm 15-om ī[9] Gāw 2[10] pāy o

Dōpaykar 1 pāy ud[11] nēm 15-om ī Dōpaykar 1 pāy

21.3 sāyag ī nēmrōz[12] xūb frazām bawād.

21.4 nīšān ī Uzērīn[13] nibēsam[14]

xūb farrox bawād pad yazdān ayārīh

21.5 ka rōz[15] pad abzōn bawēd xwaršēd[16] pad[17] sar Karzang āyēd[18]

sāyag 6 pāy[19] ud 2 bahr bawēd[20] Uzērīn[21] gāh gīrēd

21.6 harw 30 rōz-ēw pāy ēw ud 3 ēk[22] ēw hamē[23] abzāyēd[24]

nūn čiyōn harw 10 rōz nēm pāy[25] ōšmār hamē bawēd xwaršēd pad sar ī šagr

sāyag 7[26] pāy nēm

21.7 pad ēn padisār harw axtar-ēw ham-gōnag

ud māhīgān ham-gōnag tā xwaršēd bē sar ī wahīg āyēd

sāyag 14 pāy ud 2 bahr bawēd

21.8 andar wahīg 3 ēk-ēw[1] pāy abāz kāhēd[2] az ānōh abāz wardēd

---

1 Not K.
2 K <3 4>.
3 Not K.
4 K <5wm> eol.
5 Not K.
6 Not K.
7 Not K.
8 Not K.
9 Not K.
10 Not K.
11 Not K.
12 K + <wšt>, M + <—yt>?
13 K <'wzylyn'>.
14 K <ZYTYB->.
15 Not K.
16 K <-yṯ>.
17 M <BRA>.
18 K <-yṯ>.
19 K <p'>! +; M <p'-yk>.
20 K <-yṯ>.
21 K <'wz'yyn'>.
22 K <Yk>.
23 K hamāg +.
24 K <-yṯ>.
25 K + ~~hamāg~~.
26 K <3 →4? 4 >, M <4 4>.

čiyōn kāhišn[3] ī šab ud abzāyišn ī rōz harw māhīgān-ēw pāy-ēw 3 ēk-ēw[4] hamē kāhēd[5]

čiyōn harw 10 rōz nēm pāy ōšmār [K20_39r] hamē bawēd tā abāz ō 6 pāy ud 2 bahr āyēd

harw axtar-ēw ham-gōnag ud māhīgān ham-gōnag ∵

21.8a K nibišt ud frazāmēnīd[6] ham man dēn-bandag[7] Mihr-ābān Kay-hu-sraw hērbed-zād ∵[8]

21.8b M nibišt xwēš man awestād Pišyōtan ī Rām hērbed ∵

ŠnŠSup.22.

[M51a2 10v/22]

22.1 Ohrmazd dahād pādrōz mehtar[9] pāyag[10] ud gāh o

22.2 Wahuman-it xrad dahād

wehīg[11] Wahuman yān[12] ud hu-menišn[13] bawād hu-kunišn kū ruwān bōzāy[14] ∵

22.3 Ardwahišt ī hu-čihr dahād-it ōš ud wīr ∵

22.4 Šahrīwar-it bē dahād az harw ābādag ī xīr ∵

22.5 Spandarmad-it[15] bē dahād spās

pad-tan-tōhm nāyrīg-it zan dahād az tōhmag wuzurgān ∵

22.6 Hordad-it bē dahād purrīh ud padēxwīh

22.7 Amurdad-it bē dahād ramag čahār-pāyān ∵

22.8 Day dādār Ohrmazd hamēšag pušt pāyād

22.9 rōšn burz Ādur pad wahišt-it karād[16] gāh ∵

22.10 Ābān-it bē dahād az harw ābādag ī xīr.

22.11 Xwar-it karād[17] bē <l'c y'k> pad mayān[18] hambedīgān ∵

22.12 Māh-it <'pw'ky>[19] dahād kē pādrōz xwāzāy o

22.13 Tištar-it[1] [M51a 11r/23] raftār[2] karād pad haft-kišwar būm

---

1 K <Yk-1>.
2 K <-yṯ>.
3 K <k'hyy'n>.
4 K <Yk-1>.
5 K <-yṯ>.
6 K <-yṯ>.
7 K <-bwnYk>.
8 K then HN.1.
9 M <mstl>.
10 M <p'-yk>.
11 M <ŠPYLyk>.
12 M <~~yw~~ y'n>.
13 M <hwm ywšn>.
14 M <wwc'y>.
15 M <yypndmt-t>.
16 ShSh. *wirāyād.
17 written #glat 2x. Kotwal (also apparently West): gīrād.
18 M + w w.
19 M <m'hpr'c / w'ky>.

22.14 Gōšurūn amahrspand pānag čahār-pāyān ∵

22.15 Day dādār Ohrmazd hamēšag pušt pāyād ∵

22.16 Mihr-it dādwar bawād kē-t <Yyyt = ’yt> kāmād <tsk>[3]

22.17 Srōš ī ahlaw wānīdār dēwān Āz[4] ud Xešm ud niyāz az tō dūr dārād ud kōšād (tā) ō tō mā karād abēdād ∵

22.18 Rašn-it parwānag bawād ō wahišt ī bāmīg ∵

22.19 Frawardīn-it frazend dahād kē tōhmag barēd nām ∵

22.20 Wahrām ī pērōzgar frayādār razm bawād[5] ∵

22.21 Rām xwābar[6] xwadāy stāyīdār yānān āfrīn-it <’ypl> karād kū tīrēst[7] sāl zīwāy a-marg ud a-zarmān[8] pad frazāmišn ī rōz ∵

22.22 Wād-it drōd[9] āwarād az wahišt ī bāmīg[10] ∵

22.23 Day dādār Ohrmazd hamēšag pušt pāyād ∵

22.24 Dēn-it mehmān bawād pad tō mēhan ud mān ∵

22.25 Aršišwang ī hu-čihr[11] Kayān xwarrah bām ∵

22.26 Aštād-it ayār bawād kē pādrōz xwāzāy ∵

22.27 Asmān-it bē stāyād pad harw hunar ud xīr ∵ [M51a 11v/**26**]

22.28 Zamyād-it bē zanād[12] dēw ud druz az tō[13] mān ∵

22.29 Mahraspand-it[14] gāh[15] karād pad wahišt ī bāmīg ∵

22.30 Anagrān(-it)[16] anōšag pad harw xīr[17] windād-kāmag[18] bawād wispān[19] yazdān kē āyād kū šawād tō pērōz windāy

22.31 baxt-it ayār bawād spihr pāsbān ō[20] ēn-im harw amahrspand kē[21] man nām burd hēd

---

1 M <tyštlYk>.
2 M + y.
3 ShSh. tagīg.
4 M <’z>.
5 ShSh.; M <lcm’k'>, F <lcm’ty>.
6 M <l’m’n ’p̄l>.
7 M <tylyyt>.
8 M <’clm’n>.
9 M <dlwd>?
10 M <w’m->.
11 M <hwcyl>.
12 M + w.
13 M + y.
14 M <mhr'yytnd-t>.
15 M + y.
16 M + w.
17 M + ayār del. eol.?; + y del. bol.
18 M <ywnd’t ->.
19 M <’yyp̄’n> *harwispān?
20 M <’w'>.
21 M + <~~ŠM~~>? eol.

harwīn-it ayār bawād pad harw kerbag ud kār

22.32 āfrīn ō Srīd awestād[1] dagr zīwād šahr ābādag bawād hamāg-šādīh ud rām
harw kač xwār[2] bawād pad kāmag xwābar Ohrmazd ∵

ŠnŠSup.23.

23.1 Ohrmazd dādārtar o
Wahuman čābuktar o
Ardwahišt wizīdārtar o
Šahrīwar[3] kerdārtar o
Spandarmad bowandagtar o
Hordad čarbtar o
ud Amurdad barōmandtar o

23.2 Day ārzōgōmandtar o
Ādur tābišnīgtar
Ābān bāmīgtar o
Xwar brāzišntar[4] o
Māh <w / lp'wtl>[5] o
Tīr rādtar o
Gōš niyōšīdārtar o

23.3 Day [M51a 12/24][6] pad Mihr čiyōn Ohrmazd
Mihr dādwartar
Srōš tagīgtar
Rašn rāsttar
Frawardīn tuwāngartar
Wahrām pērōzgartar
Rām rāmišnīgtar
ud Wād hu-bōytar.

23.4 Day ēdōn čiyōn Ohrmazd
Dēn arzōmandtar
Ard hu-čihrtar
Aštād pāktar

---

1 M <~~'w~~> + bol.
2 M + y.
3 M <štryw>.
4 M <bl'cy'ktl>.
5 ShSh. *warzāwandtar. – *nirfsišntar??
6 M51a 12-13 missing. The rest in ms. in the Sanjana coll.

Asmān bulandtar
Zamyād frazāmīgtar
Mahraspand dēn-burdārtar
ud Anagrān abzōnīgīhā ud nēkīhā.

23.5 frazaft pad drōd šādīh bawād.

WIZIRGERD Ī DĒNĪG

0. INTRODUCTION

0.0 pad nām ī dādār Ohrmazd. daftar ī Wizirgerd Dēnīg

0.1 pad nām ud ayārīh ud wispān sūd-xwāstār dādār Ohrmazd rāyōmand ud xwarrahōmad
ud Amahrspandān ud yazdān mēnōyān ud yazdān gētīyān
ud waxšwar Zarduxšt Spitāmān anōšāg-ruwān.

0.2 ud *an-man ka Mēdyōmāh pus Ārāsp ud hāwišt ī ahlaw Zarduxšt Spitāmān ham
u-m ēn daftar ī mahist az Abestāg Zand čīdag sāzišn kerd ham
pad ān sūd-xwāstārīh ī ō harwisp weh-dēnīgān frārōn kāmagān.
ud Wizirgerd Dēnīg nām nihād
pad yazdān ud Amahrspandān kāmag ud xūb frazām bawād.

1. ABOUT SPEAKING WHILE EATING EVIL EYE (FROM HDWD) HANDARZ Ī DASTWARĀN Ō WEH-DĒNĀN

1.1 fradom dar wizir andar drāyān- ǰōyišnīh čiyōn guft hād ka ān ī drāyān-xwarišn mardōm hamē xwarēd ud hamē drāyēd 1000 dēw pad nērōg ōy ābustan bawēd ud bēwar dēw pad nērōg ōy bē zāyēd. ud damišn ī az zafar ud gandagīh ī ōy bē *ō Garōdmān ō pēš ī Ohrmazd šawēd ud mizag ud cāšnīg ī ān xwarišn bē ō Ahriman ud dēwān rasēd ud Xordad ud Amordad abar tan ī ōy nifrīn kunānd kū tō az Xordad ud Amordad wēš drāyān ma ǰōyē.

1.2 didīgar dastwarān guft hēnd kū margarzān mardōm pad zīndagān xwarišn ēwēn dādan wixšayišn nē ēwēn dādan.

1.3 sidīgar dušcašm-mardōm ōwōn škeft kū xwaršēd ud āyišm rōšnīh kam ud āb tazišn kam ud urwar waxšišn kam dušcašm ān bawēd kē nēkīh kasān duš-xwārīh bawēd.

1.4 sūrag cašmān rāy ōwōn paydāg kū pad har kas ōh bawēd wehān pad tan ud ciš xwēš wattarān pad ān kasān.

2. ABOUT THE SOULS OF THE XRAFSTARS (MOSTLY FROM HDWD)

2.1 pursīd kū andar xrasfstarān gyān kē kunānd?

2.2 guft *hād Ohrmazd u-š ēd rāy kerd cē Ahriman tan ī xrafstarān *dēsīd pad 18 paymān.

2.3 ō Ohrmazd drāyīd kū gyān andar awēšān kunand ayāb enyā pad dād nē awāšam.

2.4 Ohrmazd meh dādestānīh šāyest kerdan ī tan pasēn rāy xrafstarān gyān andar kunand.

2.5 hamē ka xrafstar ōzad guftan abāyēd kū zanam ud ōzanam wināh wizārišn ud kirbag ruwān ī dōšāram rāy.

2.6 ka pad ān ēwēnag gōwēd cand zanišn-arz ī ān xrafstar wināh ī ān mardōm kerd estēd az bun bē šawēd cand ōzanišn ān xrafstar kirbag ō bawēd.

2.7 ud pad cē har kār kirbag ī kunand ēn guftan abāyēd kū wināh wizārišn kirbag ruwān ī dōšāram rāy kunēm tā kirbag 2 ēwēnag bawēd.

2.8 pas Ohrmazd rāy dādār gētīy ud mēnōy hamāg gyān-dārān abāyēd dānistan.

3. ABOUT THE CREATION OF THE XRAFSTARS

3.1 saxwan ī andar wāzag ī dānistan dām ī xrafstarān kē Ohrmazd xrafstarān pad *kadām čim dād estēd hād.

3.2 u-š wāzagīh ī ēd kē hamē dām ud dahišn dādār Ohrmazd brehēnīd estēd
čē sūdōmand čiyōn pahān ud stōrān
ud čē wizend-kār čiyōn šēr ud gōr ud ažhāg
ēd rāy čē mardōm pad frazānagīh *šnāsand ka ēn tis xūb ud ēn wattar ud ēn sūdēmand ud ān wizend-kār.

3.3 čē agar zyān-kār nē bawēd sūd-xwāstār čiyōn ud pad čē ēwēnag šnāxtan ud dānistan tuwān.

3.4 pas dādār pad dādārīh abāyēd dānistan ud Ahriman pad ān framān-burdārīh.

3.5 ēn-iz ka har čē-t tis wattar ud tār ud *tom-[tk] ud gandag ud wizend-kār hōmānāg pad daxšag Gannāg Mēnōy būd estēd.

3.6 andar abestāg ān rāy tis ī Ahriman guft estēd ud ān-iz rōšn ud xwaš-sūd hēnd ud xūb-tar az ān ī Ohrmazd framūd estēd.

3.7 pas pad ān andar frazānagīh niger abāyēd kerdan ud zofr frahang dānistan kū Ohrmazd hamē dām dādār ud Ahriman dām ī Ohrmazd pad abē-gumānīh bandag.

3.8 Ohrmazd rāy ēk-tāk dānistan čē gannāgīh ōy andar yazišn pad wizist par asməm para āpəm[1] paydāg ud ham čiyōn pad vīspa.vana[2] ud vanō vīspå nąm ahmi[3] paydāgēnīd ud ham-ēwēnag yə dušxraθβā paydāg.

3.9 pas har tis-ēw ud har wiš-ēw ī ka wizend-kār ud zyānkār zadan ud ōzadan abāyēd ud kirbag wēš aziš bawēd.

3.10 ud wāzag didīgar ēd ka har tis ī andar dām hamē kē Ohrmazd brehēnīd estēd agar pad paydāgīh wizend-kār bawēd ud zyān kunēd čiyōn mār ī wuzurg kē mardōm bē gazēd ud ham zamān bē mīrēd ud andar sar ī ōy muhrag ast kē-š gyān dahēd ud mardōm rāy az gazīdagīh mār bēsazišnīh baxšēd.

3.11 pas har kas kē az gyānān bahr-ēw dārēd bē dānēd kē har tis ī Ohrmazd dād andar dām abēsūd nēst čē amā ka kam-xradīg hēm dādārīh waxšwarīh ōy rāy kē *čānč ast nē dānēm.

4 About the Toothpick (From HDWD)

4.1 pursīd kū abar-gīr ud dandān-friš sar ō zamīg abāyēd mālīdan ayāb nē.

4.2 guft hād abāyēd ēd rāy čē mēzd ī wehān kē pad *nērōg yazdān kunānd tā mardōmān pēš az frehbūd xwarišnīh abarsar ud dandān-friš dārānd Ahriman ud dēwān ud ǰādūgān pad garānōmandīh ud anāgīh estēnd.

4.3 ud ka abargīr ud dandān-friš sar ō zamīg nē mālēnd ō zēn-abzār ī Ahriman ud dēwān rasēd. ast-šān pad ān nirang drust tuwān griftan.

5 Punishment of the Wicked (From HDWD)

---

1 Y. 19.2.

2 Yt. 1.14

3 Yt. 15.44.

5.1 pursīd kū pad dōšox az ān Ohrmazd kas gumārd estēd kē ruwān ī druwandān pādifrāh nimāyēnd ayāb nē.

5.2 guft hād az ān Ohrmazd andarrōn ī dōšox kas nē gumārd estēd bē pad wēnišn ī yazdān čiyōn Wanand ud Haftōring ēn-iz gōwam kū awēšān wēnišn ōwōn tēz kū ān aryandtom dōšox ōwōn wēnand čiyōn mard-ēw kē čašm abēr wēnāg ud andar ēwēnag nigerand tan ī xwēš wēnand.

5.3 ud awēšān weh azērtar wēnand. ud ka nē pānagīh awēšān rāyōmandīh Ahriman ud wišūdagān hāmōyēn ruwān ī druwandān dōšox bē marnǰēnand ē.

5.4 ēn-iz paydāg kū druwandān rāy pad harw wināh puhl ud pādifrāh čand abāyēd barēnd ud ka niyābag ī ān puhl ud pādifrāh burd agar pad ǰud az ān aštar-ēw ī asp ō ruwān ī awēšān zad ēd pad ham-dādestānag ristāxēz ud tan ī pasēn bawēd.

5.5 har rōz sē bār wāng az wahišt ud saxwan ī Amahrspandān āšnawand kū ma tarsēd čē-tān rist abāz wirāyēm.

5.6 u-šān čand bār pad gētīy saxwan ī ruwān-dōstīhā wehān ō ašmā guft ud rāh ī rāst ō ašmā nimūd nē padirift hēd.

5.7 u-š har rōz sē bār Hōm ahlaw ō gōš gōwēd kū rāmišnīg kunam[1] ud ma tarsēd čē-tān ōš az ruwān abāz dāram[2] u-t ruwān nē ōšōmand čiyōn tan ōšōmand kū ma tarsēd kē ašmā andar ān ī ēn ranǰ ud pādifrāh bē mīrēd.

6. About Good Deeds Done for the Forgiveness of Sin (Substantially Different from HDWD)

6.1 pursīd kū pad ēn kirbag wināh wizārišn xwad *xwābarīg kadām?

6.2 guft *hād xrafstar ōzadan ud mardōm-bēšīdārān rāy az mard ī ahlaw abāz dāštan ud wattarān zadārīh ud wehān parwardārīh kerdan.

6.3 čē har kē bēš ud ranǰ pad ān mardān ahlawān ud wehān rasānēd pad ān dādār Ohrmazd bēšīd hē ud Ohrmazd az ān kas nē hušnūd bawēd.

6.4 ud ātaxš Warahrām dādīhā wirāstan ud nišāstan čē šnāyēnīdārīh ī Ohrmazd ud Amahrspandān šnāyēd. ud ahlaw-dād ka ō wehān dahēd kirbag ī sturg kam nē bē dō ēwēnag kirbag bawēd. ēk bun ī kār ud didīgar ahlaw-dād-dāšnīh čē ahlaw dād ō ganǰ ī dādār Ohrmazd rasēd. ud āfrīn ahlaw-mardān anāgīh gētīy az mard ī rād abāz dārēd.

7. About the meat of dead matter (From HDWD)

7.1 pursīd kū gōšt ī murdār čē rāy ka nē xwarand.

7.2 guft hād ēd rāy čē dēwān padiš petyārag ǰōyed pad zyān mardōmān kōxšēd. bawēd ka mardōmān bē xwarēd sē petyārag ō tan ī mardōmān rasēd andar tan ud ruwān ud Amahrspandān anespās ud mihrōdruz wināhgār bawēd.

7.3 pursīd kū pad xānag gōšt ī tāzag čē rāy nē xwarand ud ka xwarand čē ǰuttarīh bawēd.

7.4 guft hād ēd rāy čē nasrušt petyārag ī andar ān xānag ka abar ān widaštag ristag rist bawēd. har kē az ān xwarišn bē xwarēd ān druz nasrušt ud petyārag ī ān widaštag ō tan ī ōy bē rasēd. az ān ǰādag

[1] PY.10.8, 13.

[2] PY.9.2.

ōš pēštar ud margīh saxttar tēztar andar rasēd ud gyān dādan ōy rāy duš-xwārtar bawēd ud andar gyān kandan anāgīh wēš andar āyēd.

8. About the Creation of the Gannāg Mēnōy by Ohrmazd

8.1 pursīd kū Gannāg Mēnōy druwand čiyōn pad čē ēwēn pad paydāgīh āmad estēd pad bundahišn. dām Ohrmazd ast ayāb pad xwadīh pad paydāgīh āmad estēd.

8.2 guft hād Ahriman druwand pad ān bundahišnīh dām Ohrmazd ast. ast kē a-tuwān ud tomtomag ud az xrad bahr-ēw nē dārēd. pas čiyōn ud pad čē ēwēn ud pad kadām abzār ud frazānagīh pad xwadīh xwad pad paydāgīh rasīdan ud dām ud dahišn xwēš āfrīdan tuwān?

8.3 ā-t pursēnānd kū čē rāy ud pad *kadām čim gannāg rāy brēhēnīd estēd.

8.4 guft hād ēd rāy čē agar Ohrmazd xwadā Ahriman nē dād hē andar dōšox ruwānān druwandān tōzišn kē kerd hē.

ud har pādifrāh kē abar ruwānān andar dōšox kunēd pad framān ī Ohrmazd.

ast kē az wizir Ohrmazd.

pad kēn xwēš wēš kunēd wazr ī hu<ni>wixt abar sar Ahriman druwand rasēd ud pad kamāl ōy zanēd. pādifrāh wēš kerdan nē tuwān.

pas az xrad abē-gumān dānistan ka Gannāg Mēnōy framān-burdār ud dām Ohrmazd ast

az abestāg hādōxt dātā ahura spəṇta mazdå paydāg ud ham ēdōn dāta nąm<a> ahmi[1] rōšn. zand ēn kū dādār nām ham ud hamāg dām ud dahišn man dād.

9. About the Purifier (yōǰdahrgar)

9.1 ēk ēn kū har yōǰdahrgar ī ka srōš ruwānān bē yazēd ham ān kas rāy šāyēd kē šabag sidīgar ān čahār drōn abāg nāmag ī ahlaw-dād bē yazēd agar ādar-waxšīh bawēd wāz hilēd ud yazēd pas abāz didīgar *bār sē didīgar bār wāz gīrēd.

10. About Rewards for Righteousness

10.1 yazdān-mān arzānīg dārānd pad waxšēnīdan ī ahlāyīh kē arzānīgīh-abzōn farroxīh-windišn aziš bawēd.

10.2 u-mān pad ahlāyīh pāddāšn nōg nōg baxšānd anōšagīhā winnārišn tan ud gyān andar waxšišn xrad ud hunar ud abrāz ī xwarrah ud farroxīh abērtar ud[2] bālist gāh ud pāyag ud brāzišn ī āzarm ud abrang.

ud spurrīgīh ī⌈ seǰ nihān-rawišnīh ud sāstārīh ud druzīh ud ⌉[3] seǰ zīndagān

ud abāyišn farroxān payrāyag.

11. The Five Kinds of Good Nature[4]

11.0 pad nām ī yazdān wazurg abar panǰ xēm ī āsrōnān dah handarz kē hamāg handarz ī dēn abar paywastag.

---

1 Yt.1.13.

2 C.

3 C jumps eol.

4 WZ.27.

11.1 ān panǰ xēm: fradom a-wināhīh.

11.2 didīgar wizēn-kerdārīh ī menišnān gōwišnān ud kunišnān.

11.3 sidīgar dastwar-dārīh čiyōn ān rad ī dānāgtar ī rāst-gōwišntar kē dēn-āgāhīhā hammōxtēd ud rāstīhā hammōzēd.

11.4 čahārom yazišn yazdān rāy wāzagīhā ud wāzīhā ud warm-naskīhā pad nirang yaštan

11.5 panǰom rōz šabān šnāyišnīhā andar xwēškārīh estādan ud abāg xwēš hamēstār kōxšīdan ud zīndag dranāy az āstawānīh ī dēn bē nē waštan ud pad xwēškārīh tuxšāg būdan.

12. Ten Pieces of Advice

12.0 dah handarz.

12.1 ān dah handarz fradōm hu-srawīh ī xwēš sālār ud hammōzgār ud rad pid ābāyestan rāy hu-srawīhā raftan.

12.2 didīgar dusrawīh ī xwēšān sālārān nē būdan rāy az dusrawīh ī škeft pahrēz būdan.

12.3 sidīgar ān xwēš hammōzgār pad ān drāztar čōb nē zadan ud nē bēšīdan rāy čē nē āšnawēd az xwēš hammōzgār padiš nām nē srawēnīdan.

12.4 čahārom nām paydāgīh az ahlawān nē appurdan rāy čē hammōxt az xwēš hammōzgār rādīhā abāz ō arzānīgān abespārēd.

12.5 panǰom rawāg-dēnīh rāy kirbakkar mizd ud bazakkarān tōzišn pad dād nihādan.

12.6 šašom ahlāyīh daxšag andar xwēš mān mehmān kerdan rāy rāh ī wehān ō xānag wišādag dāštan.

12.7 haftom druz andar wārom *ahōšīhā nē waxšēnīdan rāy abāg wehān kēn nē dāštan ud pad apetītīgīh az wināh nē estādan.

12.8 haštom druz az wārōm brīdan rāy kēn-menišn ōgārdan ud az wināh tēz petīt būdan.

12.9 ud nohom pēš rawišnīh ud pas rawišnīh dēn šnāxtan
ud pēš rawišnīh ī ēd kū dēn frāz ō pēš dāštan ud kār ud bahr padiš xwāstan
ud pas rawišnīh ēd kū petyārag ō dēn rasīd dēn abāz ō pas ud tan pad *padīriftagīh ī dēn dāštan.

12.10 dahom srōš-dārīh rāy andar xwadā ud rad ud dastwar ud dēnīgān *niyōxš būdan.

12.11 *frazaft pad drōd.

WD.13. About the Wāzišt Fire

13.1 ēk ēn kū ātaxš wāzist pad kār ī ātaxš wahrām pad har gāh gāhānbār kē āxēzēd bē yazišn.

13.2 ud pad šānzdah *Wahrām bē āmēzišn čē ēn ātaxš ī mēnōyīg ast abzōnīg-kārgar.

14. About Nasā-sālārs

14.1 ēk ēn kū wizīr ī az dēn ī weh paydāg ī kū mard ī yōǰdahrgar kār nasāy-sālārīh ayāb nasāy-barišnīh warzēd ud kunēd andar dēn nē pādixšā.

14.2 ud agar kunēd hamzamān az hamkārīh ud hamzōhrīh ī yōǰdahrgarān ud kār-warzišnīh yōǰdahrgarīh *dūr bē abāyēd dāštan kē pad ān mard yōǰdahrgar baršnūmgar šāyēd kē az ham-karzagīh nasāy ud paššinǰišnīh pahrēz saxt abāyēd dāštan ud kār dēn pad ān āstawānīh ī bowandag warzānd.

14.3 frazānag Rōšn andar wizīr ī dādwarīh guft kū agar a-wināhīh dānistag ēn kār warzēd kū ēk bār nasāy-barišnīh kunēd ud andarrōn hazzān šawēd pad 3 baršnūm pad kār myazd wābarīgan šāyēd

14.4 ud pad ān ī yōjdahrgarīh ud nīrang-dēn ud wars ud nōg zōd nišast ud pad ān ōy ī gumbad ī ātaxš ī Wahrām raftan nē šāyēd.

15. About Ossuaries

15.1 ēk ēn kū az abestāg paydāg kū astōdān pad *wiškur kunišn čē pērāmōn ī ōy hazzān mar ī druwand dō-zang ǰud-dēn anēr abar nē wardēd ud nē mānēd ō ēn saxt bē pahrēzišn ud dūr az Wahrām sē sad gām kunišn.

16. About the Inheritance of a Pādixšā Wife or a Proxy (stur)

16.1 az dēn paydāg kū mard ī wehdēn bē mīrēd ud frazend tan-iš az pas nē dārēd ud xīr ud xwāstag ān kas bē ān ōy pādšā zan rasēd ud kas ī pad stūrīh ōy abar gumārēnēd pad paymān ī kē abāg ōy ī kerd bawēd ayāb pad handarz ī ka ān mard widaštag guft estēd bē ān ō stūr dahišn ud agar handarz ud paymān nē kerd estēd pad framān dastwarān ud dādwarān tis ī ka bē ān ōy stūr abāyēd dādan bahr ī kem ayāb wēš bē dahēd.

17. What to Do with Amputated Limbs

17.1 ēk ēd kū pad zīndagīh dast ud pāy kas brīd estēd hamzamān abāg sag-dīd ud yašt ī gāhān pad gyāg ī ǰud az hazzān bē nihišn kē čiyōn widerēd abāg ān ōy andar hazzān abespārēd.

18. About what happens to the wealth of a husband goes far away whose wife doesn't hear from him and who eventually does turn out to be alive but then dies a while later. The reasons for divorce.

18.1 ēk ēn kū az dēn paydāg kū mard-ēw pad ōmēd ī xīr ud xwāstag pad rāh ī dūr ud drahnāy bē šawēd pas az was sālān āgāhīh ōy pad an-āgāhīh wardēnēd ud zan ī ān kas pad an-āgāhīh ōy šōy anīy kund ud pas az ān kas āgāhīh rasēd kū ast zīndag abāg xīr xwāstag ud pas az ēk māh ayāb ēk sāl bē mīrēd az xwāstag ān mard bē ān ōy pādixšā zan rasēd ud agar frazend dārēd bahr ī pādixšā zanīh bē ān ōy abespārēnd čē pad čagar zanīh šōy fradom šōy anīy kerd ud az šōy anīy pusar ī ka bē zāyēd ud kirbag kunēd hamāg pad šōy fradom rasēd.

18.2 ēk ēn kū mard-ēw ka-š zan ī pādixšā bawēd nē šāyēd hištan agar bē hilēd ka-š čiyōn ān zan čahār xān dāšt bawēd.

18.3 fradom ēn kū daštān *nihān dārēd ud daštān-marzīh ud ǰeh-marzīh kunēd.

18.4 ud didīgar ēn kū xānag wad dāšt bawēd čiyōn wēmārīh ud bēš saxt ayāb xān ī abārōn andar tan ī ōy paywast estēd čiyōn ka čand daxšag wad ka pad fragard ǰud-dēw-dād paydāg.

18.5 sidīgar ēn kū abardār nē bawēd ud frazend nē zāyēd.

18.6 čahārom ēn kū ǰādūgīh bē hammōzēd ud ǰādūgīh kunēd.

18.7 pad ēn čahār xān ud čahār daxšag wad mard zan ī anīy bē kunēd šāyēd kē andar dēn framūd estēd ud zan fradōm bē parwarēd ud agar nē parwarēd zan šōy anīy kerdan šāyēd.

19. The Offspring and Wives of Zarathustra

19.1 ēk ēn kū az ahlaw Zarduxšt sē pus būd ud sē duxt. ēk Isatwāstar didīgar Urwardnar sidīgar Xwaršēdčihr.

19.2 čiyōn Isatwāstar āsrōnān rad mōbedān mōbed būd pad 100 sālagīh dēn bē widerd.

19.3 Urwardnar rad ī War-J̌am-Kerd azēr zamīg.

19.4 Xwaršēdčihr artēštār spāh sālār.

19.5 sē duxt ēk Frēn ēk Srid ēk Pōrčist nām būd hēnd.

19.6 Urwardnar ud Xwaršēdčihr az zan ī čagar būd hēnd abārīg az zan ī pāduxšā būd hēnd.

19.7 ud Zarduxšt ahlaw rāy sē zan būd har sē andar zīndagīh Zarduxšt zīndag būd hēnd ud har sē zan tā zīndagīh Zarduxšt zīndag būd hēnd.

19.8 ēk-ēw Huuōv didīgar Urviǰ sidīgar Arniǰ.barədā nām būd hēnd.

19.9 ud az Urvīǰ kē pādixšā zan būd čahār frazend zād hēnd ēk Isatwāstar pus būd ud sē duxt čiyōn Frēn ud Sridag ud Pōrčist ēn čahār az Urvīǰ būd hēnd.

19.10 ud az zan ī Arnīǰ.barədā dō pus zād būd ēk Urwardnar ud didīgar Xwaršēdčihr ud Arnīǰ.barədā čagar zan būd ud šōy pēšēn ī Arnīǰ.barədā Mihr-Ayār nām būd.

19.11 ud az Huuōv kē pādixšā zan būd sē pus čiyōn Ušēdar ud Ušēdarmāh ud Sōšāns.

19.12 čiyōn gōwēd kū Zarduxšt sē bār ō nazdīk ī Huuōv *hamē šud har bār ān tōhm ō zamīg hamē šud Nēryōsang yazd ān tōhm ī wazurg *hamē padirift pad nigāhdārīh Anāhīd yazd abespārd pad hangām bē ō mādar gumēzēd *9999 ud 9 bēwar frawahr ahlawān pad pānagīh gumārd estēd.

20. How Much Property of a Dead Man Does his Son Wife and Daughter Inherit?

20.1 ēk ēn kū agar kas ī az ox ī astōmand bē widerēd xwāstag ōy čand pad ān pus ud nāyrīg ud duxt rasēd.

20.2 čiyōn az Abestāg Hādōxt paydāg: āaŧ yezi auui hē aŋᵛhe *astauuaiṇti spitama zaraθuštra. ēdōn agar abar ōy ox ī astōmand Spitāmān Zarduxšt.

20.3 naraṃ vā nāirinaṃ vā pairi.iriθiiāŧ.[1] narān ayāb nāyrīgān abar bē mīrēd.

20.4 cuuaŧ aētaēšąm yåŋhuiianąm auuarətanąm maēθananąmca vastranąm paiti.raēciiāt. čand az awēšān xwāstag ud tis-iz ud mānān-iz ud wastarg abar bē hilēd kū-š andar ēn gēhān hilēd.

20.5 auuaθa hē □atō puθrəm aŋhaŧ aēuuō.baγəm haca auuarətanąm nisrinuiiāŧ āaŧ yezi huuąm nairika bauuaiti aēuuō.baγəm paiti.nidaδāiti yezi duγδrąm həṇti naēməm.baγəm fraǰasāŧ. ēdōn pad ān xwad pusar ast ēk-baγ az xwāstag bē sparānād[2] agar xwad nāyrīg kū-š pādixšā zan bawēd ēk pad ān ōy bē dahēd agar duxtān hēnd nēm-baγ-ēw pad awēšān frāz rasēd.

20.6 āaŧ yezica hē narō irista *hauua hizuua uxδəm vācəm nizdasca narō daŋhrəm paiti.diiaēti vīspanąm vacąm uxδanąmca auui yąm astauuitīm gaēθąm[3] harəθrəm frabarāŧ. ēdōn agar-iz ān mard rist az xwad uzwān saxwan gōwišnīh nazdist mard ī dānāg abar dahēd kū andarz xwēš gōwēd. harwisp saxwan ud gōwišnān ī ōy ka andar ox ī astōmand sālārīh frāz barēd kū abar-gōwišnīh ōy sālārīh barēd.

20.7 yezi nōiŧ harəθrəm baraiti anāpərəθa haca šiiaoθna.[4] agar nē sālārīh barēd anābuhlagānīg bawēd az ēn kunišn kerdan kū kas ī ka andarz ōy nē wizārēd.

---

1 V. 5.27.

2 Cf. Utas-Nyberg p. 24 NP siparāndan.

3 Y.9.8.

4 V. 3.39

If he does not exercise his authority then there is an inexpiable sin from this action i.e. a person who does not carry out his will.

20.8 auuaṯ yaṯ hē narō irista apuθrāi aŋhaṯ upa hē puθrəm fradaδāṯ spitama zaraθuštra yahmaṯ haca puθrō haom uruuānəm cinuuaṯ pərətūm vīδāriiaṯ. ēdōn ka ān mard ī rist a-pusar ast kū-š pus nēst ul pusar frāz dahēd spitamān Zarduxšt ka az pusar kū *stūr xwēš ruwān az ān činwar puhl bē widārēnd kū puhl-widār šawēd.

21. The Life of Zarathustra

21.1 ēk ēn kū man ka Mēdyōmāh pus ī Ārāsp ud hāwišt ī ahlaw Zarduxšt ham ud Zarduxšt ī Spitāmān az tōhmag Pōrušāsp būd ud Pōrušāsp ud Ārāsp har dō *brādar būd hēnd čiyōn kē andar menišn man mēnōy xrad āsn-mehmān būd ud xwāstam kū čim ī zāyišn ud paydāgēnišn ī waxšwar Spitāmān ahlaw Zarduxšt wābarīgānēnam ud ān-iz ray ud xwarrah ud dānāgīh ud āgāhīh ud fraǰūd abāyišnīh ōy kū-m pad niger man mad ud xwēš-tan pad čašm ī rōšn dīd hēm ud ēdōn pad ayādgārīhā *nibēsīhist estēd.

21.2 ēk ēd kē čiyōn man pad ān zamān ka ahlaw Zarduxšt az mādar bē zād pad dād ī 23[1] sālag rasīd būd ham pad dānišn āgāh ud frahang wisp-pēsīd az herbedān ī xradōmandān bahrag griftag

ud ān čē warz xwarrah ud fraǰūdagīhā Zarduxšt kē pad čašm dīd

kē pad-iš andar mardōmān Ērān ud abārīg šahrān andar xwadāyīh Kay-Wištāsp pad ān waxšwarīh wābarīhist estēd nibišt čīmīg.

ud niyāyišn-ēw ō waxšwar ī waxšwarān Zarduxšt Spitāmān ahlaw.

21.3 u-š ān ī az zāyišn ī rad čē ō xwarrahōmand az ham čiyōn az sē hazangrōzim ī sāl mēnōy-estišnīh kū hamāg rāstīh ud frārōnīh būd ud sē *hazangrōzim ī sāl brīn gētīy-estišnīh kū rāstīh ud drōzanīh āmēzag ud pas az sē hazangrōzim ī sāl frawahr ī Spitāmān Zarduxšt ō ān frōd-barišnīh ō gētīy būd.

21.4 ēdōn gōwam kū nazdist ēdar ōšmurdan sazāgwār tōhmag ī Zarduxšt ud pidarān ud pēšēnagān ī warzōmandān ī nāmīg čiyōn kē ahlaw Zarduxšt az tōhmag Pōrušāsp būd. ud Pōrušāsp ī Pēdīrāsp. Ārāspi pus ī Pētērāsp. Pētērāsp Uruuaṇdasp ī Haēcaṯasp ī Čixšnuš ī Paētirāsp ī Hardaršn ī Haridār Spitāmān Vaēdišt Naiiāzəm Raǰišn ī Dūrāsraw Mānuščihr ī Ērān dahībed *Mānušxwarwar ī *Mānušxwarnāg ī Nēryōsang warzīd andar Vīzak Airiiak [Ai]θritak ī Bitak Frazīšak <i> Zišak Frasizak Izak Ērij ī Frēdōn Xwanīras xwadāy ī Purrgāw Āswiyān ī Nēkgāw ī Āswiyān ī Sōygāw Āswiyān ī Spurgāw Āswiyān ī Wanand-Frawišn Spahān J̌am haft kišwar xwadāy ī Wiwanghānān Aiiaŋhaṯ Anaŋhaṯ Tahmūraf Hōšang ī Pēšdād haft kišwar xwadāy ī Frawāg Siyāmak ī Mašiiō ka-š zan Mašiiąnag Gāyōmard fradom mard pid ī hamāg mardōmān ī ox ī astōmandān.

21.5 ēn-iz pad dānišn ud wēnišn rōšn nibišt estād kū Dugdōw ī mād ī Zarduxšt būd az āmēzišn abāg Pōrušāsp burdār būd kū ahlaw Zarduxšt andar ān aškomb ōy bē mānist pas az ān ī kē 5 māh ud 21 rōz ān abar *spurd tā 3 rōz andar mān Pōrušāsp pad *ēwēnag xwaršēd māh rōšnīh har gāh

1 Molé reads 15? Text has 20 Y W 3.

pad ul waxšišnīh būd az ēn škuftīh ōwōn škuft paydāgēnīd pas Dugdōw ān-č<ē> ōz ud xwarrah ī waxšwarīh Zarduxšt būd pad xwamn dīd ud ō pēš xwamn-wizār šud ān-iz dīd pursīd xwamn-wizār passox drāyīd ka frazend ī ka padiš burdār hē pusar ī nāmīg abēzag-xēm az tō zāyēd nēkān sālār ud wattarān ud ǰādūgān tarwēnīdār bawēd ud gēhān pad dād *dēn-wēhīh ārēd ud tō pad rāmišnīh ud xwārīh xwāst rasēd.

21.6 ēdōn paydāgēnam kū čiyōn az xwadāyīh ī Luhrāsp šāh ān 110 sāl bē anǰām būd pad rōz ī Xordad ud *māh ī Frawardīn andar zamān dēmag ī kū bāmdādān Zarduxšt az aškomb ī Dugdōw bē zād ud andar ham-zāmān pad zāyišn bē *xandist az ān ī škeftīh xwarrah sē zanān ī ǰādūgān ud xwēšān ud hamsāyagān kē pad ayārīh ī Dugdōw xwāndag būd hēnd kē ān-ešān pērāmōn nišast hēnd tarsīd hēnd u-šān drāyīd kū čē ēn būd mehīh ayāb warz ī tarmenišnīh rāy pas pad aweštāb ō mān ī xwēš raftag ō ān ǰādūgān āgāhīh dād hamāg ahlomōγān pad tars ud bīm abar pad zanišn *Zarduxšt čārag nimūd hēnd ud Pōrušāsp pad farroxīh Zarduxšt nām nihād.

21.7 ēk ēn škeft warz xwarrah pas az zāyišn Zarduxšt pad niger xwēš dīd ham ka duš-menišn Dūrāsraw az xandistan ī Zarduxšt āgāhīh ayāft stard būd ud hamzamān kōf ī kadag Porūšāsp frāz mad kirb ī Zarduxšt ānīdag pad ān dast ī hōy grift ud pad ō dašn aštar tēz abar ul burd dast ān duš-menišn ham-ēdōn huškīd ud wēmār būd ud kirb ī Zarduxšt az dast frāz hišt ud purr-bēšīdag *wānānīd abāz raft ud ēn škeft fraǰūd pad har gyāg wābarīgān šud.

21.8 ēdar paydāgēnam abdīh-iš kū Dūrāsraw az kēn ī xešmen purr-tars abāg pad ān ǰādūgān framūd kū *hamē ātaxš tōhmag āwarēd ud ātaxš frāz waxšēd ān kirb Zarduxšt andar ān ī ōy *afsōnēnēd ǰādūgān ham-gōnag kerd pad ayārīh dādār xwābar ēk mōy az tan ī abēzag ōy kem nē būd ud ātaxš ī sōzāg čiyōn āb būd ud ēč ranǰ ud bēš aziš nē rasīd ēdōn Dugdōw ud Pōrušāsp pus pad gyāg nē dīd ō ān Pōrušāsp darmān būd drāyīd ud āgāh kerd pas Dugdōw kirb ī Zarduxšt kē andarrōn ātaxš sōzāg dīd bērōn kerd ud spās dādār kerd.

21.9 ēk ēn rōšnēnam wuzurgīh ān wuzurg kū kirb ī Zarduxšt abar nē sōzīdan ī ātaxš duš-menišn Dūrāsraw āgāhīh ayāft ud abar nōg marnǰēnīdan [ī] ō ōy tāzīd guft kū ān ī ōy kirb ī Zarduxšt andar duš-xwār widarg ī gāwān ī was bē abganēnānd tā gāwān pad ēw-kardagīh rawānd pad pāy awēšān sparīhēd ǰādūgān ham-gōnag kerd ud Pōrušāsp ud Dugdōw pusar pad gyāg nē dīd xrōšīd amā-iz xwēšāwandān pad ayārīh pad ān har kustag madan andar widarag gāwān dīd hēm kē az āmurzišn Ohrmazd gāw ī wuzurg kū-š andar gāwān sūg meh būd az abārīg gāw purr-nērōg pīlōmand būd tā ōy hamāg rōz bē āmurzēd ud pāsdārīh kerd kū-š gāwān aziš abāz dāšt fradom ō ānōh pad ēk kustag hamāg dīd hēm kirb ī Zarduxšt az widarg ī gāwān abar dāšt ud Pōrušāsp abar ō ān kirb abar-iz nē spurdan ī gāwān xšnūd būd.

21.10 ēk ēd paydāgēnam kū wuzurgīh ī Zarduxšt abar-iz nē marnǰēnīdan ī gāwān wēš abzūd ud āgāhīh ān *ō ǰādūgān mad didīgar abar nōg ēwēnag margēnīdan ī Zarduxšt čārag kerd ud pad ǰādūgān framūd kū andar rāh ī aspān abganēnand tā kē aspān was ō ān ī ābxwar *tazēnānd pad aspān sumb ī abar sparīhēd ǰādūgān ham-ēdōn kerd Pōrušāsp ud Dugdōw pus abar gyāg nē dīd wēš xrōšīd amā-iz xwēšāwandān pad ān ayārīh ōy pad har kustag mad hēm tā andar widarg tang

aspān dīd ka asp ī kū-š sumb stabrtar zard-gōš abar aspān pēšōbāy būd pēš tazīd ud pās ī Zarduxšt dāšt čiyōn hamāg aspān raft hēnd abdom raft ud bē tazīd kirb ī Zarduxšt a-ranǰ ud a-bēš griftēm.

21.11 ēk ēn paydāgēnam wuzurgīh ān wuzurg kū pad ān sālār ī ǰādūgān abar-iz nē spurdan ī aspān āg<ā>h būd abar-iz nōg ēwēnag marnǰēnīdan ī Zarduxšt pad wad menišn cārag kerd ud framūd kū ān ōy kirb ī Zarduxšt andar sūrāg ī hunuškān ī ōzadag gurg abganēnand tā kē gurg rasēd hunuškān ōzadag wēnēd ud kirb ī Zarduxšt pad ān hunuškān kēn ud xešmīhā darrēd ǰādūgān hamēwēnag kerd čiyōn Pōrušāsp ud Dugdōw pusar pad gyāg nē dīd was xrōšīd ud wāng kerd amā-iz xwēšāwandān-iz a-hunsand būdag pad ayārīh rasīd hēm ud pad har kustag wazīdēm tā andar mān ī rōstāg pad mayān ī urwarān dīd kē pēš ī kirb ī Zarduxšt gurgān bēšēnīdār nišast hēnd ud Zarduxšt abar-iz ān ōy gurgān šnūg ud pāy hamāg zad kū-š dahān ēk andar did frōd hušk būd pas gurgān an-ummēd az ānōh bē tazīd kirb ī Zarduxšt ul grift hēm pad ān ham-ēwēnag fraǰūd ud škeftīh was az ahlaw Zarduxšt pēš az waxšwarīh pad paydāgīh rasīd estēd har čē pad niger xwēš ēn niyāzōmand dīd nibišt estād.

21.12 ēk ēn kū baxš-ēw az wasīh baxšišn ī warz ud xwarrah ud fraǰūd Zarduxšt paydāgēnam ka čiyōn Zarduxšt pad dād 15 sāl rasīd pad ān paristišn Yazdān Amahrspandān tuxšāgtar būd ud az Srōš āgāh būd ud wirāstan ī xēm kū tan az daxšag wad ud ārzōg ud waran ud āz ud niyāz ud būšāsp ud xwad-dōšagī<h> ud frēftārīh ud kēn-warzīh ud spazgīh bē pahrēxt ud šnāxtārīh dādār Ohrmazd ud daxšag nēk wirāstan ud ān-iz tis ī mad padiš hunsandīhā kerdan ud frasāwandīh ī xīr ī gētīy ud frazām tan pad daxšag xūb dāštan ud pad har gāh ud har ēwēnag nēw pad azbāyišn ī dādār xwābar tuxšāgtar būd ud ān driyōšān ud arzānīgān dād ud dāšn ud xwēškārīh warzīd ud pad ān bowandag menišnī<h> ud paristišnīh pēš ī yazdān mad ud dōšārmīh windīd ud abāg daxšag-kāmagān hamē būd.

21.13 ēk ēn kū az warz ud xwarrah ud xēm wirāstan ud fraǰūd Zarduxšt pad ān ǰādūgān ud sāstārān dēwēzagān ud wad-xēmān bīm ud ranǰ an-ummēdīg *abzūd ud pad tars ōbast hēnd čē az pēš-āgāhīh hamāg dāšt čiyōn Kay-Husrō az Srōš ud Frāsyāg Tūr ud Mēnōy-čihr ud Luhrāsp šāh *āgāhīh dād hēnd ēdōn paydāg būd kē Luhrāsp šāh was pad tan bēšōmand būd ud pēš ātaxš pad paristišnīh estād az xwarrah ī ātaxš ēwāz ī xwaš mēnōy kerdār bēšazēnīdār paydāgēnīd kū ay Luhrāsp šāh hunsand bāš kū čārag ranǰ ud bēš ī tō ahlāyīh-ārāstār Zarduxšt ī Spitāmān ast kē pad xwadāyīh ī pus ī tō Wištāsp pad *waxšwarīh *xwāhēd mad.

21.14 ēk ēn kū hamāg ǰādūgān ud Dūrāsraw ud Brādrō abar ān Zarduxšt kēn ud xešm abar burd u-šān wināhīdan ud margēnīdan čārag nē *tuwānist kerd abar Zarduxšt ud amā-iz xwēšāwandān stahmagīh ud rēšīdan ud marnǰēnīdan tāzīd pad ān anāgīh ham-dādestān būd hēm.

21.15 čiyōn Zarduxšt pad dād sīh sāl mad az anāgīh ī Dūrāsraw abāg ēn niyāzōmand kē Mēdyōmāh ham ham-pursagīh kerd ud framūd kū az stahmagīh deh-xwadā ǰādūg-kāmag abāg hamāg xwēš ud paywandān ud zanān ēw-kardagīh az Srōš framān pad kustag Ērān šahr tāzēm tā *āsānīh ud *abē-bīmīh wēnēm saxwan ī Zarduxšt abar menišn man abāyišnīgtar ud padīriftagtar būd pad

hunsandīhā ud ham-dādestānīhā abāg hamāg xwēšān ud zanān ud paywandān pad nēmag Ērān wazīd-ēm čiyōn pēš āb wuzurg čiyōn zrēy būd madēm Abāyag nām keštīgbānān az āb widārdan nē padīrift pad ān anāgīh bōxtan rāy Zarduxšt pēš ī Ohrmazd har dō dast ul dāšt ud bē bowandag-menišnīh namāz burd pad ham-zamān dīdār ī rōšnīh rōšntar az māh ud star az āsmān tā ō zamīg ul būd ud gēhān rōšn kerd ud ēwāz ī mēnōyīhā mad kū ay Spitāmān Zarduxšt wuzurg dōšāramīh tō xwāham pad ān aweštāb abāg xwēšāwandān az āb zrēy bē raw abē-bīm bāš pas Zarduxšt az amāwandīh ud pērōzgarīh pad pēšōbāyīh raft ud amā'ān pad ān pas widašt hēm āb zrēy dō pārag būd ud puhl ī frāx nimūd pad rōz *Anērān ud māh Spandarmad sar Ērān šahr rasīd hēm ǰašn ī farrox būd pad ān ǰašn rāmišn warzīd pas keštīgbānān az ēn frazūd škeft pašēmān būd hēnd.

21.16 ēk ēn paydāgēnam kū čiyōn didīgar tazišnīh az Srōš framān frāz mad az ān rōd weh Dāitīg pad ān zamān kē Zarduxšt pad ān rōd franāft ō man kē Mēdyōmāh ham guft kū mard ī mēnōy-sahīg az rabihwintar nēmag pad čašm dīd ham kē ān būd Wahman abāg dōšāramīhā framūd kū ay Zarduxšt az āb weh Dāitīg zūd raw kū tis ī mēnōyīhā ud warz ud xwarrah Ohrmazd wēnē čē man Wahman ham ud tō waxšwar dādār xwābar čiyōn ka-š Zarduxšt ēn saxwan ō man guft pad menišn āšnūd būd hēm pas Zarduxšt ul raft ō ān āb Dāitīg pad ēk tazišnīh az ān rōd franāft pad ayārīh Wahman ud nērōg ahlāyīh ud rāst-*gōwišnīh pad ān pahlom axwān šud ud pad ham-pursagīh dādār Ohrmazd wisp-āgāh tā dah sāl andar ān mēnōyān ud Amahrspandān būd.

21.17 ud pas az dah sāl pad rōz Xordad ud māh ī Frawardīn Spitāmān ahlaw Zarduxšt abāg warz ud xwarrah waxšwarīh az mēnōy pad ēn gētīy astōmand frōd āmad abar ān ōrang ī zarrēn wisp-pēsīd rōšn čiyōn xwaršēd ud māh būd bāmdādān az āsmān abar mān ī Kay-Wištāsp šāh frōd āmad hamāg mardōmān ēn škeft pad čašm xwēš dīd hēm kū aškōb ī mān ī Wištāsp bē darrīd kū dō pārag būd kē ōrang ī zarrēn mēnōy-sahīg az ān rāh ō ān pēš taxt ī Wištāsp mad hamāg mardōmān ud Wištāsp škeftagtar būd kē Zarduxšt waxšwar abāg warz ud xwarrah ī mēnōyīh az ān ōrang azēr āmad ō pēšgāh ī zarrēn nišast ud sē tis abāg xwad dāšt čiyōn kulāsag Abestāg ud ātaxš ī Burzēn-Mihr ud draxt ī sarwān har sē pad gyāg nihād ud ēn hamāg škeftīh pad niger xwēš dīd ham kē Wištāsp šāh čiyōn ka-š ēn hamāg warz ud xwarrah ud ōz abar dīd pursīd kū kē hē ud az kū mad hē Zarduxšt guft kū dādār weh-abzōnīg pad waxšwarīh abar ān tō frestīd estēd kū-t rāh-numāy bawam rāstīh ud abēzagīh ud ahlāyīhēnīdārīh *wābarīgānēnam pas ātaxš sōzāg ul dāšt pad ān dast ī Wištāsp dād ud Wištāsp pad dast ī ǰāmāsp ud Spandyād ud ān anīyān dād kē dast ī ēč kas nē sōzīd pas ān ōy ātaxš abar ān dādīhā gāh nišānīd ud kištan ī ān draxt sarwān u-š andar zamīg kišt čiyōn ka-š ul rasīd ud har warg-ēw ka az šāk hamāg waxšīd abar ān ī ōy warg pad framān ī Ohrmazd mēnōyīhā nibišt būd pad mārīg ī abēzag kū ay Kay-Wištāsp dēn ī weh bē padīr hamāg mardōmān ī gēhān az ēn škeft fraǰūd škeft būd hēnd ud ātaxš Burzēn-Mihr warzāwand ud abarwēz bē az ēsm ud bōy az xwēšīh ud xwadīh sōzāg būd ud āb ud xāk abar ōy a-kār būd az ēn škefttar fraǰūd kē pad čašm dīd hēm Wištāsp šāh abar dēn ī weh abē-gumān būd.

21.18 ēk ēdar wuzurgīh ī ān wuzurg paydāgēnam kū rōz-ēw pāy ud dast asp syā *ī Kay-Wištāsp andarrōn aškomb ōy a-paydāg būd dānāgān ud buziškān čārag nē tuwān būd kerdan ud Zarduxšt pad ān dušmenīh ī *wadxwāhān ud ahlomōγān ud spazgān andar zēndān būd tis-ēw nē xward Kay-Wištāsp pad āsne-xrad dānist kū az bēšīdan ī ahlawān *ham-hāgān yazdān ēn anāgīh ō ān man mad kē dast ud pāy asp ī man a-paydāg būd čārag ōy ahlaw Zarduxšt ast pas Zarduxšt waxšwar az gyāg zēndān xwāst ud dōšāramīhā kerd ud pašēmān būd az kunišn ī xwēš ud Zarduxšt az warz ud xwarrah Ohrmazd dast ud pāy asp syā bērōn āwarīd Wištāsp xšnūd būd ud ǰāmāsp ud Spandyād ud Frašōstar ud Pišōtan ud man ka gmāh ham dēn ī abēzag weh padīrift-ēm ud pad hāwištīh *arzānīg būd hēm.

21.19 ēk ēn kū rōz-ēw Kay-Wištātsp šāhān šāh pad uzmāyišn fraǰūd waxšwarīh az dād ī Zarduxšt xwāst kū man xwad a-marg ud a-zarmān bawam ud abar tan kārd ud nēzag kārgar nē bawēd ud hamāg rāz āsmān kē-z būd ud ast ud ān-iz bawēd dānam ud pahlom axwān ahlawān pad ān zīndagīh wēnam Zarduxšt guft kū az ēn čahār θiš ēk pad ān xwēš-tan xwāh ud anīy sē kāmag pad ān ōy sē kas dādār abartar pad ān ašmā dahēd pas Kay-Wištāsp pahlom axwān pad zīndagīh dīdan kāmīd ud pad ān xwēš-tan padīrift Zarduxšt ahlaw pad ayārīh Ohrmazd xwadā pad rōz ī mēnōy Mānsrspand māh ī Spandarmad barsom urwar wistard ud drōn yazīd abar ān drōn čiyōn šīr ud gul ud bādag ud anār nihād ud pas az stāyišn azbāyišn dādār xwābar bādag ī yašt ō ān Wištāsp dād tā ka-š andar xwāb būd ud pahlom axwān dīd ud gul pad ōy dastwar ǰāmāsp dād kē az ast ud būd ud bawēd hamāg stāragān āgāhēnīd ud anār pad ān Spandyād baxt Spandyād yašt-tan būd ēdōn-iz kārd ī tēz *abar tan ī ōy a-kār būd ud bē ān Pišōtan pus ī Wištāsp šāh šīr yašt dād ham-zamān a-hōšīh ud a-zarmānīh windīd kū a-margīh ayāft pas Wištāsp šāh abar dēn ī weh mazdesnān abē-gumān būd ud ahlaw Zarduxšt Spitāmān pad waxšwarīh padīrift ud dēn ī weh abēzag mazdesnān pad gēhān rawāg kerd ud pad ēwēn weh fraǰūd az ān xwarrahōmand waxšwar Zarduxšt pad čašm xwēš dīd ham andak-ēw az wasān pad rāstīh nibišt estād dādār ō ān ruwān ī man bē āmurzād.

21.20 ēk ēn kū ēdōn pad niger xwēš dīd kē ān ō rōz-ēw pēšgāh ī Kay-Wištāsp rasīdan ī čahār Amahrspandān čiyōn āštīh-kāmag Wahman ud ahlāyīh-warzīdār Ardwahišt ud Ādur-Xwarrah ud Ādur-Gōšasp pad gugāyīh ī ān rāst-waxšwarīh ahlaw Zarduxšt az āsmān ō zamīg pēš ī ōrang Wištāsp ud pad ān Wištāsp guft kū dōšāramīhā kun ud rāst-menišn dār abāg ahlaw Zarduxšt ēdōn nām xwad guft hēnd ud abāz az ānōh mēnōyīhā raft hēnd.

21.21 frazaft pad drōd ud šādīh ud rāmišnīh.

22. Removing dead matter from an old Tower of Silence and what to do if a non-Zoroastrian has buried a corpse.

22.1 ēk ēn kū andar wizir ī nasāyōmandīh ēn ka agar hazzān *kahwan bawēd ud sardāb ī ōy az sang ayāb xāk purr būd estēd dō nasāy-sālār ayāb dō mardōm ī mazdēsn abāg wāz ī Srōš ud sag-dīd pad ēn kār abāyēd kē xāk ul āwarēnēd ud har rōz xwēš-tan az tuxšāgīh bē nīrang-dēn šōyēd.

22.2 ud ǰud-dēn an-ēr andar ēn kār hagriz nē šāyēd agar pad kār dārēd āstārēnēd ud abar dāštan ī nasāy ī ērān ǰud-dēn an-ēr sāstār andar abestāg nē framūd estēd az ēn wināh ī garān saxt pahrēzēd.

22.3 ēk ēn kū agar anēr ī druwand ǰud-dēn pad nasāy ēr āmēxt pas az ān andar zamīg nigān kerd pas az āgāhīh ō weh-dēnān rāy šāyēd kē ān nasāy nigān xwaršēd-nigerīšn kunēd čiyōn ka-š nazdist ān nasāy pad-pādyāb kū nīrang šōyišn [ī] pas wastarg bē dahišn ud abāg abestāg ī gāhānīg ud sag-dīd ō anīy hazzān barišn abāyēd.

23. Diligence required for the performance of the Nōg-zōd ceremony

23.1 ēk ēn kū kirbag nōzōdān[1] pad wēš tuxšāgīh windīdan čiyōn ka gyāg-ēw kē nōzōdīh āšnawēd andar ānōh pad xwēš-tan tuwān hād pad dīdan ān nōzōd abāyēd raftan kē kirbag wēš bē windēd ud *āmurzišn az yazdān ud bahrag āyābēd.

24. Explanations of Gōgušasp about the Interpretation of the Mysterious Nature of Some Avestan Phrases with a Reǰoinder by Mēdyōmāh

24.1 ēk ēn kū Gōgušasp hāwišt ī dād ī Zarduxšt andar dād abarwēz guft estēd kū ka andar ān abestāg saxwan ī rāz pad wēš ēwēn ast čiyōn daδuuå ahurō mazdå zand ēn kū dādār Ohrmazd.

24.2 ud ast gyāg-ēw ka zand ī ǰud ǰud wizist ayādēnēd ud <a>zbāyēd čiyōn daδuuå dād-dahandag ud ast gyāg-ēw ka pādišāy dādār.

24.3 ud ahurō xwadā čiyōn kadag-xwadā ud kišwar-xwadā.

24.4 ud ast kē guwāgīh didīgar az abestāg paydāg miθra ahura bərəzaṇti mihr xwadā ī buland

24.5 ud mazdå dānāg pad hamāg kār dādestān čiyōn kē mazdå nąm ahmi dānāg nām ham.

24.6 ud čiyōn ka-š harw sē wāzag pad ān ēw-kardagīh pad ēk gyāg āyēd čiyōn daδuuå ahurō mazdå zand ēn kū dād-dahandag dānāg xwadā.

24.7 pas pad abēr-dānāgīh ud hōš ī wizīn abāyēd dānistan kū gyāg-ēw ka andar abestāg ēn wizist daδuuå ahurō mazdå.

24.8 pad ān ahlaw Zarduxšt guft kū tąm yazata yō daδuuå ahurō mazdå ān ī ōy yazēd kē dād-dahandag dānāg xwadā kū Gayōmard. sē xwāst Ohrmazd xwadā az Gayōmard ast. čē kē ōy az dāmān ī gētīy fradom andar gēhān pad ān dādgarīh ud dānāgīh ud xwadāyīh sazāgwār būd.

24.9 nūn pad ayārīh ī hōš ud wīr abāyēd dānistan kū andar abestāg wāzagīhā ī rāz-āmēzag wēš framūd estēd. kas-ēw kē az xrad ud hōš bahrag dārēd ān rāz windēd čiyōn andar abestāg yazišn guwāgīh paydāg. daδuuåŋhəm ahurəm mazdąm yaz<a>maide dādār Ohrmazd yazam.

24.10 ud ast gyāg pad ham-ēwēn andar yazišn srūd estēd kē hauruuatātəm yaz<a>maide amərətātəm yaz<a>maide dāδuuåŋhəm ahurəm mazdąm yaz<a>maide. Hordad yazam ud Amurdad yazam dādār Ohrmazd yazam kū Day pad Ādur-yazd rāy andar ēn gyāg wāzag dādār Ohrmzd Day pad Ādur-yazd ud Day pad Mihr ud Day pad Dēn yazd rāy xwāstag.

24.11 guwāgīh didīgar az fragard ī wīstom ǰud-dēw-dād ēn kū pərəsaṭ zaraθuštrō (tā) aṣāum kō paoiriiō maśiiānąm θ<a>manaŋhuatąm. pursīd Zarduxšt az Ohrmazd kū fradom kē az mardōmān

1 See STŠnŠ XIII.2.

pahrēzōmandān kē pahrēz tan nēk dānist kerdan čiyōn Spendyād ast kē ēdōn gōwēd *tēx[1] kār abar nē kerd. varəcaŋuhatąm warzōmandān dānāgān čiyōn Kay-Ūs yaoxtauuatąm kāmagōmandān čiyōn ǰamšēd aṣkāmō yātumatąm bahrōmandān tuwānīgān čiyōn Pādisraw raēuuatąm rāyōmandān abzārōmandān čiyōn Zarduxšt[2] pardātanąm pēšdādān čiyōn Hōšang.

24.12 ay man kē Mēdyōmāh hāwišt ī Zarduxšt ham xwāst man az ēn wizistīhā ān kē ēn hamāg nāmīhā andar gētīyān āmēxt estēd pad ham-ēwēn andar ān abestāg saxwanān ī rāz wēš ast pad ān.

24.13 ēn rāst guwāgīh andar ān wizist ī yō daδuuå ahurō mazdå stāyišn-āmēzag nām Gāyōmard ast čē ōy pad gēhān fradom dādgar ud dānāg xwadā būd

24.14 ud pad ham-ēwēn guwāgīh pad yašt ī Srōš guft estēd yazata ahurəm mazdąm yazata amәšә spəṇta yazat<a> pāiiūm θaβərəštāra yā vīspa θβərəštō dāmąn. ā-š yašt Ohrmazd ā-š yašt Amahrspandan ā-š yašt pānag brīngar Mihr kē harwistīn-brehēnīdār dāmān nēkīh.

24.15 andar ēn wāzag ham andar stāyišn nām Mihr yazd guft estēd. pad ēn ēwēn was nāmhā andar abestāg stāyišn-āmēzag ast. frazaft.

25. About saying the Yaθā Ahū Vairiiō

25.0 abar čim Yatā Ahū Wēriyō kē čand abāyēd xwāndan.

25.1 ēk ēn kū wēš tuxšāgīh abāyēd dāštan kū andar Āfrīgān ī Ohrmazd xwadā fradom dah Ahunwar xwānānd ud Āfrīgān ī Gāhānbār čahār Ahunwar ud Āfrīgān ī Ardā-Frawahr ud Gāθābiiō hašt ahunwar ud Āfrīgān ī Sīh-Rōz ud Āfrīgān ī Dahmān kē bām ī čahārōm ī widurdagān xwānand dō Ahunwar ud har ēk Amahrspandān ud yazdān haft Ahunwar ud Āfrīgān Dahmān ī har hamkār-ēw dō Ahunwar ud Āfrīgān ī Srōš-ahlaw panǰ Ahunwar ud Āfrīgān ī Rapihwīn ī andar gāh ī Rapitwin dwāzdah Ahunwar xwānand.

25.2 pad ēn ēwēnag ōšmārēnīdan ud xwāndan.

26. On impurities in the drōn.

26.1 ēk ēn kū andar drōn yaštan pad zamānag drōn-čāšnīh tis ī a-pādyābīh bawēd nābar gumānīg bawēd ud baršnūm abē-gumānīg.

27. About the child born from consorting with a ǰud-dēn woman.

27.1 ēk ēn kū mard ī weh-dēn az āmēzišn ud gāyīdan ī zan ǰud-dēn pusar-ēw zāyēd abar pid frēzānīg ka pad dōšāramīh ān pusar rāy bē parwarēd ud pas az haft sāl bē ān abar dēn mazdēsn āstawān kunēd ud šabīg ud kustīg bē dahēd ud az xīr [ī] xwāstag pid pad ān ī pusar bahr-ēw baxšēd ud agar pid pusar ī anīy andar gētīy nē dārēd bē pad ān pus pas az ān ka andar dēn āyēd puhl-wizār šudan tuwān.

28. About what to recite during the ten Frawardīgān nights and the five Gāθā days

1 So also all Phl. Vidēvdād MSS (V.20.1). Jamasp emends to tyšk.

2 V.20.1 inserts taxmanąm tagīgōmandān čiyōn Keršāsp here.

28.1 ēk ēn kū andar dah-šabag Frawardīgān andar xānag ayāb andar mān ī ātaxšān pad gyāg pāk ud abēzag kē ēwāz ī zan ī daštān ud mān ī daštān nē bawēd hūrak[1] bē nišānišn ud abestāg wēš srāyišn frēzānīg ud andar sē rōz fradom yazišn Srōš abāyēd yaštan ud andar panǰ rōz fradom hād ī frāmrōt kē az hādān yazišn ast abāg wāz Ardā-fraward abāyēd xwāndan.

28.2 agar nē tuwānēd hazār ud dwēst ašem-wohū pad wāz Ardāfraward srāyēd ud wāz Ardāfraward pad yōždahrīh xūb srāyēd.

28.3 ud pad panǰ rōz ī andar gāh pad ān rōz Ahunwad haft hād ī Ahunwad kē kardag gāhān bawēd bē xwānišn ud andar rōz ī Uštwad čahār hād ī Uštwad gāh az nəmō və tā sar kąm nəmō ząm ud andar Spandōmad gāh čahār hād ī Spandōmad ud andar rōz ī Wohuxšatr ēk hād ī Wohuxšatr ud pad ān rōz ī Wahištōišt ēk hād ī Wahištōišt abāg wāz ī gāθābiiō xwāndan frēzānīgīh kē pad ruwān kirbag wēš aziš rasēd.

28.4 agar nē tuwānēd a-čārīh rāy hazār ud dwēst Ahunwar abāyēd xwāndan.

29. About the construction of an Ādarān fire.

29.1 az dēn paydāg kū ātaxš ādarān abar ān mazdēsnān kē tuwānīg hēnd frēzānīg kū abāyēd kerdan az čāštag Gōgušasp ēn ka agar dah xānag weh-dēnān bawēd padixšā kū ādarān kunand ud harw rōz ayāb Ardwahišt ud Ādur ud Srōš ud Warahrām rōz az ātaxš ī kadīg pārag ī ātaxš ayāb bowandag bē ō mān ādarān abāyēd burdan was kirbag.

30. About establishing an Ādarān fire.

30.1 abar čiyōnīh ātaxš ādarān *nišāstan pad dēn gōwēd kū nōg kāmēd sāxtan
pad ān kār ātaxš ī āsrōnān ud artēštārān ud wāstaryōšān ud hutuxšān pāduxšā.
sē az hamāg sadag (?):
hutuxš abar ātaxš ī kē duš-xwārīh wēš padiš bawēd āwarānd
čahār ādušt kunēnd ud sē bār az brāh yōǰdahrēnēnd.
abar harw āduštag ēk yōǰdahrgar šāyēd kē yašt ī nābar kerd estēd
ud abar harw čahār ādušt ēk yazišn Srōš ud ēk yazišn Ohrmazd xwadā kunēnd.

30.2 pas harw čahār ādušt pad ēk gyāg kunand pad ātaxšdān ī wuzurg
pas abar ān ādušt ī wuzurg ēk yazišn Srōš-ahlaw ēk yazišn dādār Ohrmazd abāyēd yaštan wēš ham-šāyēd .

30.3 ud hamēdōn ǰud-dēw-dād Srōš-ahlaw kunēd
ud pad gyāg gumbad ī ādārān sāxt bawēd.
gumbad yaštan pad šnūman ī Srōš-ahlaw ud andar ān ī ōy awrang ī sangēn nihādan.

30.4 ud andar dēn framūd estēd kū pad rōz ī Ardwahišt ayāb Ādur ud Srōš ud Warahrām ud Aštād rōz ham šāyēd kē bē nišān<ān>d.

30.5 ud pad harw gāh mard ī ahlaw rāst-gōwišn frārōn-kunišn ēk ātaxš niyāyišn xwānad
ud bōy xwaš pad-iš nihad

1 On this word see Modi p. 474.

ud tā hamē hamē-rawišnīh pad parastišnīh mazdēsnān abar kōxšēnēd.

30.6 harw astānag ud ranǰ ud duš-xwārīh ud wēmārīh ud petyārag kē bawēd nēst pad-iš šawēd ud pad ān kirbag pāddāšn wuzurg pad gētīy ud mēnoy ayābēd ud pad hamāg kār gētīy ud mēnōy sūdīmand bawēd ud frazaft.

31. Sundry details about the Warahrām Fire

31.1 ēk ēn kū yaštārān ī ātaxš ī Warahrām frēzānīg anīy kasān xwānēd šāyēd.

31.2 ēk ēn kū andar dēn abēr frēzānīg framūd estēd kū andar harw šahr-ēw ka wehdēnān mazdēsnān humenišn mānišn dārānd ātaxš Warahrām pērōzgar andar ān šahr ud andar ān mān šāyēd bawēd čē ātaxš ī Warahrām ham-ēdon čiyōn šahryār ī ud pāsbān ī mazdēsnān abāyēd ōšmurdan kē ān šahr az ranǰ ud anāgīh ud petyārag ud duš-xwārīh ud duz ud appar pad pāsbānīh dārēd.

31.3 čē ahlaw Zarduxšt az Ohrmazd pursīd kē čē ān meh ud weh ast pad dahišn kē bē wehān dahānd.

31.4 Ohrmazd pāssox dād kū tis ī ān wehtar kē bē ān ī ātaxš-gāh dahānd kū ātaxš ī Warahrām rāy kē harw kāmag ka az ōy kāmānd tēztar pad kāmag xwēš rasānd ud Amahrspand pad pānāgīh ōy gumārēnd kū Warahrām yazd pērōzgar andarrōn gēhān pad kār gētīy pad ayārīh ōy rasēd hamāg pušt ud frazend xūb-frazām ud kāmag-hanǰām *zīwānd.

31.5 ud ham-ēdōn Ohrmazd ahlaw pad ān Zarduxšt Spitāmān guft kū paywastag pad tuxšāgīh bāš kū tā fradom ātaxš ī Warahrām pērōzgar abar gāh nišānē tā hamē hamē rawišnīh sōzāg ud rōšn bawēd.

31.6 čē ka čiyōn pad nēm-šab abar abrōzēnānd nō bēwar ud nō hazār ud nō sad ud nawad ud nō dēw abārōn-kerdār mīrēnd ud az abārōnīh abāz estēnd ud čiyōn nēm-šab bōy xwaš abar ān ātaxš Warahrām nihānd ud wād bōy ān rāy ō pēš bard pad ān harw gyāg kē bōy ān abar rasēd dēw ud druz bēwar nēst šawānd ud ēčand dēw ud parīg nē tuwānānd <ō> mardōmīhā andar gēhān kār abārōnīh ud mardōm-bēšīh kunēnd hamāg az kār wattarīh abāz estānd.

31.7 ud kas-ēw ka kirbag ruwān-dōšāram rāy ātaxš ī Warahrām pērōzgar hazār ud ēk ātaxš čīdag pad dādīhā gāh nišānēd kirbag sturg bahr-ēw ayābēd ud az tangīhā pad frāxīh rasēd ud pad xīr xwāstag nē ārzōmand bawēd ud pad dēn-dārīh mazdēsnān arzānīg šawēd abāg hamē zan ud frazendān tā hamē hamē pad rāmišn bawēd ud ēč kas pad dušmenīh abar ōy nē nigerēd hamē dušmenān ud wad-handēšān xwār xwastag ud škastag šawānd pad warz ud xwarrah ī ātaxš ī Warahrām pad hamē bēšazišnīh ud hu-srawīh ayābēd.

31.8 čē dādār Ohrmazd ō Zarduxšt guft kē dō tis ī abd-arz ast ēk ātaxš ī Warahrām ud didīgar mard ī ahlaw.

32. About the consecration of a Warahrām fire ($$$)

32.1 ēk ēn kū pērōzgar ātaxš ī Warahrām hamē anāgīh az mazdēsnān abāz dāštār. pad nišastan ōy abar gāh hazār ēk ātaxš bē čīnišn agar abzūd bawēd pādixšā kem nē abāyēd čīdan čē kam pad

Warahrāmīh nē šāyēd ud pad ān abar harw ēk ātaxš yazišn ud ǰud-dēw-dād ǰud ǰud abāyēd yaštan ud ātaxš ī Warahrām bē ōzanēd margarzān bawēd.[1]

32.2 fradom ātaxš ī nasā-bāg nawad ud ēk ǰud ǰud az nawad ēk murdag bē čīnišn saxt frēzānīg.

32.3 didīgar ātaxš ī *rang-bāg[2] ēk-ēw ud ān drūdgar.

32.4 sidīgar ātaxš ī sarg-bāg.[3]

32.5 čahārom az xumb-ēw bē ān zamīg-pazān čārūgarān ēk ud panǰ gač-bāg ud may xānag ham-ēwēn.

32.6 panǰom ātaxš-ēw az xumb-ēw bē zamīg-pazān dōsēngarān ēw.

32.7 šašom ātaxš az ’wnwky’[4] ī bē pēš-ārzōgarān[5] (?) panǰāh.

32.8 haftom ātaxš-ēw az *pīdār[6] bē zarrēn-pahikarān ud az ’wnky’ bē pēš gōgird zard ud sagsarān[7] (?) ēw.

32.9 haštom az *pīdār asēmēn pahikarān panǰāh ud panǰ.

32.10 nōhom az *pīdār pad bē asēmpidārān panǰāh čiyōn ān mis karān ud drahm ud dram-sāxtārān ham-ēdōn anīyān abāyēd kerdan.

32.11 dahom az *pīdār bē pōlād āhēngarān nawad hamēdōn ātaxš ī wāzist nawad bahrag.

32.12 ud yāzdahom az ān ī tanūr-ēw ēk ǰud.

32.13 dwāzdahom az dīg šāhān ud az dišt[8] ud az gyāg ī ka dīg wuzurg pad duš-xwārīh abar ātaxš nihādag ud ēdōn az gyāg kē ranǰ ud pad saxtīh ō ātaxš nihād estēd abāyēd čīdan ēw ēk.

32.14 sēzdahom az ’wnwky’ ī bē pēš tagīgān[9] kū pāsbānān ka abar dar ī šahr bē nišānd ud hamēšag ātaxš abrōxtag dārānd sīh ud panǰ.

32.15 čahārdahom ātaxš az rāh bē stōrbānān sīh ud panǰ.

32.16 pānzdahom az šubānān ud aswārān ud **sad ī spāhān nawad.

32.17 šānzdahom az nazdīk ī hērbedān ud dastwarān ud dādwarān ud ahlawān dēn ī mazdēsn čehel hamēdōn az sang ud ēsm ī ātaxš-tōhmag ēk-ēk abāyēd čīnēd.

33. About collecting the corpse-burning fire (ātaxš ī nasāy-bāg)

33.1 abar čiyōnīh čīdan ī ātaxš ī nasāy-bāg az abestāg paydāg ān bawēd ka fradom dō mard ī wehdēn ayāb nasāy-keš hēnd baršnūm ī nō-šabag kunānd ud pad pākīh tan bē pēš ī ātaxš ī nasāy-bāg rawānd pad ham-paywand ud Wāz ī Srōš tā sar ašahe xwānānd.

---

1 Compare MU I 74.7 for very similar phraseology.

2 Translates Avestan uruzda-pāka though interpreted in the Persian Rivāyats as rang-pāk the dye cooker.

3 Occurs in PV 8.83 translating saire.hiiaṯ.

4 Translates Avestan aoniiaṯ.

5 Translates Avestan paro.bərəjiiāṯ.

6 Apparently translates Avestan pisraṯ.

7 Or sagīgkarān - stone workers.

8 Renders Avesta dištaṯ.

9 Pahlavi Videvdad has 8.93 has pyš tyk’n' glossed as pyšyšspyk’n'.

33.2 ud sag bē ān ōy ī ātaxš nasāy-bāg nimāyēnd pad ān zamān ka nasāy ārust ud sōxtagīh xāzēd čē ka-š hambun-iz pōxtagīh ayāb brištagīh padiš paydāg margarzān pas az sag-dīd nay sē tāk kē nō graw dāšt estēd tā āhenēn abāg ān ōy bandēd ud dastwarīh andar wāz abāyēd kunēd.

33.3 ud sag pad pēš dārēd ud pad nay sē kiš pērāmōn ī ān ōy ātaxš bē kārēd ud pad ān kiš Yatā-Ahū-Wēryō-ēw ud pad śiiaoθōnaŋm[1] sar ī kiš pad sar abāz widārišn.

33.4 ud kafčag ī āhenēn sūrāgōmand abar nō graw bē bandēd ud abāz sag bē nimāyišn ud pad andar ān ī ōy sūrāg kafčag [ī] ēsm ī hušk ud bārīg bōyōmand sabuk abar nihēd.

33.5 ud az rōšnīh ī ātaxš ī nasāy-bāg brāh az ātaxš abar stānēd ud čand-ēw ēk gām kū bērōn kiš pad maγ-ēw frāz nihēd ud abrōxtag dārēd tā ān zamān kē ān ātaxš ī nasāy-bāg hamāg bē afsārēd ud pas az maγ-ēw pad maγ ī didīgar tā ān ōy nō maγ bē yaθa taṯ paōirīm paydāgēnēd bē pēš barēd.

33.6 ud pad harw maγ-ēw pad pēš rawānīdan rāy ahunəm vairīm *tanūm pāiti2 sē bār ud yaθā ahū vairiiō ēk kəmnā mazdā tā ašahe abāyēd xwāndan ud pad hamēdōn tā pad maγ ī dahom barēd ud ēsm ud bōy abar ōy nihēd čiyōn az abestāg yō aēsmō *aš<a>iia baraṯ[3] paydāg.

33.7 pas dō mard ī pāk pad wāz Srōš ān ātaxš pad brāh kardag ud pad maγ ī dahom nihēd ud čiyōn ātaxš ī maγ ī nohom afsārēd ātaxš dahom pad ān gyāg pāk nihišn ud ān harw dō mard nasāy-keš wastarg hamāg bē darrišn ud pad wiškar ayāb nazdīk hazzān bē nihumbišn ud tan az rēmanīh-kardagīh ud āhōgēnišnīh abāyēd šustan.

33.8 ud čiyōn ka-š abar ān ul guft estēd ātaxš bē ān dādīhā gāh āwarišn ud abar ān ōy harw ēk ātaxš yazišn ud ǰud-dēw-dād Srōš-ahlaw ēk.

33.9 ud ēk fradom yazišn ud ǰud-dēw-dād Ohrmazd xwadā tā anĒrān šahr abāyēd yaštan čiyōn ka-š abar ātaxš-ēw yazišn ud ǰud-dēw-dād Srōš kerd bawēd abāz yazišn ud ǰud-dēw-dād Ohrmazd xwadā abāyēd yaštan ud ān ōy ātaxš pad yaštag dāštan.

33.10 ud pas hamēwēn abar ātaxš ī didīgar yazišn ēk pad šnūman ī srōš ēk yazišn ud ǰud-dēw-dād Wahuman amahrspand kunēd abāz abar ān ātaxš ī sidīgar yazišn Srōš ud pas yazišn ud ǰud-dēw-dād Ardwahišt bē yazišn.

33.11 ud pad hamēwēn ān nawad ud ēk ātaxš abāyēd yaštan
ud pad ādušt ī ǰudāg andar kiš čiyōn tis ī pādyābīh bē nihišn
u-š pad pērāmōn ī ān parzīn-ēw kū dēwār šāyēd kerdan
u-š pad harw ēk *šānzdah ātaxš ka yašt sāxt bawēd pad ān ōy kiš ud parzīn pad *tuxšāyīh šāyēd dāštan
hamēdōn bē pahrēzišn kē rōšnīh ī ēk-ēw abar ān ī didīgar nē rasēd.

33.12 ud pas az yaštan rōšnīh ī ātaxš ī kadīg ud ātaxš ādarān abāg ān ōy abāg hamdīgar nē rasēd.

34. About collecting the other fifteen fires and the Wāzist fire.

---

1 = C.

2 V.11.3.

3 V.8.79.

34.1 abar čiyōnīh abārīg ātaxš ī pānzdah ud ātaxš ī wāzišt čīdan rāy pad ēn wizirgerd paydāg ka dō mard ī pāk nazdist pādyāb-kustīg az sar bē kunēd ud pēš ī ātaxš bē rawēd ud namāz barēd ud harw dō pad paywand wāz ī Srōš tā ō ašahe frāz gīrēd.

34.2 ud dastwarīh pad ān wāz ayād kunēd čē bē az dastwarīh ātaxš čīdan nē šāyēd. pas az kafčag ī āhenēn surāgōmand ātaxš čīnēd ud *xwarg[1] ud brāh gīrēd ud pad ādušt-ēw abar nihēd.

34.3 pas wāz frāz wizārēd u-š ān ātaxš pad gyāg ī abēzag andar ādušt-ēw bē nihišn. harw ēk-ēw ātaxš pad ān yōždān ǰudāg bē dārišn.

34.4 pas az nō maγ pāk bē gīrišn ud pad gyāg ī pāk maγ bē kanišn ud pad gyāg hušk bē kanišn u-š pad abar ān gyāg bē kanišn kē nigerišn āsmān bawēd u-š az ānōh pad ān ī arwīs-gāh bē barišn ud pad abar harw ēk ātaxš yazišn ud ǰud-dēw-dād Srōš-ahlaw ud yazišn ud ǰud-dēw-dād az Ohrmazd tā ān Anagrān harw rōz pad tuxšāgīh ud pādyābīh ud zōhr ud parāhōm abāyēd.

34.5 ud pad rōz-ēw harw ēk gāhānbār wispered ud ǰud-dēw-dād gāhānbār bē yazišn abar ēk-ēw ēk-ēw bē abar ōy *šānzdah ātaxš yašt ī wispered ud ǰud-dēw-dād xwāndag bawēd pad ān kiš mayān parzīn bē dārišn ud harw rōz andar panǰ gāh frawarānē ēsm ud bōy xūb ud drīdag ud pāk abar bē nihišn ud mōbedag (?) ka yašt kerd bawēd panām dāštag nazdīk yašt-ēw abāyēd šudan abē-nāywar[2] nē pāduxšā.

34.6 pas andar gāhānbār ī Hamaspahmaydim kū az rōz ī Ahunwad tā rōz ī Spandmad pas az yaštan ān awēšān hafdah ātaxšān ud ka hazār ud ēk hamāg yašt hēnd pad ēk gyāg pad rōz ī Wohuxšahr andarrōn ī āduxšt ī wuzurg andar gāh ī hāwan frāz nihišn ud abar ān ōy yazišn Srōš ud gāhān ud wispred ud ǰud-dēw-dād gāhānbār bē yazišn.

34.7 ud andar rōz ī Ahunwad ud Uštwad ud Spandmad abar harw ēk *šānzdah šawag ātaxš yazišn gāθābiiō ud wispered ud ǰud-dēw-dād gāhānbār bē yazišn ud pad rōz ī Wohuxšatr čiyōn ul guft pad ēk gyāg kunišn ud pad Wahištōišt yašt-ēw pad šnūman ī gāθābiiō ud yašt-ēw pad šnūman ī ahlawān frawahr abāyēd kerdan.

34.8 ud pas az rōz ī Ohrmazd ud māh ī Frawardīn tā rōz Anārām yazišn <i> Srōš-ahlaw ud yazišn ud ǰud-dēw-dād ī Wahman Amahrspand kunišn ud pad rōz ī Ardwahišt yazišn Rabihwin kerdan pad hamēdōn yazišn ud ǰud-dēw-dād pad šnūman Srōš ud rōz ī ka ān rōz bawēd šāyēd kerdan ud abāz az māh ī Ardwahišt ud rōz ī Ohrmazd harw rōz tā rōz ī Day pad Mihr yašt ī Srōš bē kunišn.

34.9 andar panǰag ī fradom Frawardīgān šaš ātaxš az xānag ēk hērbadag abēzag-xēm frārōn-menišn ātaxš bē čīnišn u-š ān ī ōy ātaxš yazišn ud ǰud-dēw-dād ī Ahlawān-frawahr bē yazišn ud ēn šaš ātaxš ī hērbad rōšn guft estēd kē andar panǰag keh ēn ātaxš ī hērbed bē čīnišn ud abar ān ī ōy yašt ī Ardāfraward bē yazišn ud abāg ān ī hazār-ēk ātaxš pad ēk gyāg bē kunišn xūbtar bawēd.

34.10 pas pad rōz ī Mihr yazišn ud ǰud-dēw-dād pad šnūman ī Srōš-ahlaw bē abāyēd kerdan ud pad ān rōz ī Srōš pad gāh hāwan yašt-ēw yašt ī Srōš bē yazišn ud pad ān yazišn ī Srōš pad abar ān gyāg aṣaiia daδąmi ǰāmag pad pēš ātaxš abāyēd burdan čē zōd ān ātaxš nē wēnēd.

---

1 GDE for xwarg rather than xwarrah?

2 For this spelling compare the form nwk-n'ywl in the MSS of Nīrangestān 13.16.

35. ABOUT OFFERING A SHEEP AND CONSECRATING THE HŌM AND THE DRŌN.

35.1 ēk ēn kū andar rōz ud andar gāh ud harw ēk gāhānbār gōspand-ēw pad zōhr abāyēd ōzadan ud hōm drōn yaštan.

36. MORE DETAILS ABOUT THE WARAHRĀM FIRE.

36.1 pas pad māh ī Ardwahišt ud rōz ī Srōš pad gāh hāwan ātaxš Warahrām pad gyāg-ēw ka gumbad ī xūb sāxtag bawēd pad gyāg pāk ud gāh ī abēzag pad dādīhā gāh nišānēnd ud ēsm ud bōy nihēnd ud niyāyišn ātaxš Warahrām kunānd u-š harw rōz pad harw gāh hāwan ātaxš Warahrām pādyāb sāxtag bōy xwaš nihānd ud niyāyišn xwānānd.

36.2 ēk ēn kū pahrēz abērtar abāyēd dāštan kē ān ō pēš ī rōšnīh ī ātaxš ī Warahrām ātaxš kadīg ud ātaxš ādurān burd nē šāyēd čē agar barēd ud rōšnīh ēk-ēw abar ōy didīgar ōftēd margarzān bawēd.

36.3 ēk ēn kū pahrēz abērtar frēzānīg kū harw yōždahrgar-ēw ka pad paristišn andar ō gumbad ī ātaxš Warahrām šawēd hamēšag abāg nāywar bawēd ud pad gāh hāwan ud ušahin dah ud ēk pārag ēsm hušk ud drīdag pōst-tāšīdag abar nihēd ud pad gāh ī rabihwin ud uzērin ud aywisrūtrim haft *pārag pad dēn framūd estēd u-š pad hamāg kār tuxšāgtar bawēd.

36.4 ēk ēn kū pad fradom yaštan ī ātaxšān ātaxš Warahrām padisār az māh ī Ardwahišt ud rōz xwar bē kunišn u-š fradom myazd ī gāhānbār abāyēd ud yazišn gāhānbār kū wispred ud ǰud-dēw-dād gāhānbār abar harw ēk *šānzdah-šawag ātaxš abāyēd yaštan ud andar parzīn andarrōn kiš abāyēd nihādan.

36.5 ēk ēn kū agar xwāhānd weh-dēnān ī abēzag-xēm ka ātaxš ī Warahrām az gyāg-ēw pad gyāg-ēw ud az šahr-ēw bē anīy šahr-ēw frāz barānd ud ayāb taxtag-ēw nihand tuwānīgīhā pad ān ī ōy rāh kiš ān ī harw dō kustag kārišn ud ātaxš Warahrām pad mayān ī ān kiš frāz barišn ud pad ān ī a-čārīhā ud a-tuwānīhā kiš kištan kār nēst az framūdag Abarg ēn kū pad tuwānīhā ud čāragīhā frēzānīg .

37. WHY DO THE COLLECTORS OF THE NASĀY-BĀG FIRE BECOME POLLUTED?

37.1 pursīd hēnd dānišnōmandān kū ān harw dō mard ī kē ātaxš nasāy-bāg *stad hēnd čē rāy rēman bawand ā-šān pad ham-paywand ud *pixag ud wāz Srōš ud sag-dīd čīd hēnd.

37.2 guft hād dēn-dānāgān kū ēn rāy čē garmīh ud tabišnīh ātaxš nasāy-bāg pad tan ī awēšān rasīd estād ud waštagīh ud paššinǰišnīh ud āhōgēnīh ī ān ōy rist pad ātaxš abar gumēxt estēd andar tan ī awēšān frāz rasēd rēmanīh paydāgēnēd čē nasuš harw ān kas ka-š pad dād u-š abar aweštāb bē dwārēd ēd rāy pad harw dō mard ī nasāy-keš ka-šān ātaxš nasāy-bāg čīd hēnd rēman ō bawānd čē agar ātaxš sag nē dīd ātaxš stadan nē šāyēd ud wāz Srōš ud paywand nē dārēd ā-šāyēd ud pad pixag nē kunēd ud kiš nē kārēd ud abestāg nē xwānēd ud pad nō maγ pāk nē kunēd rēman ud margarzān ud agar bē az widest ātaxš afsārēd ā-š ātaxš xūb afsārd bawēd ātaxš zadan ō bun bawēd.

37.3 ēk ēn kū ān ōy harw dō mard nasāy-kiš pas az ān ka-šān hamāg ātaxš ī nawad ud ēk čīd hēnd tan pad baršnūm nō-šabag abāyēd šustan bē az baršnūm andarrōn hazzān raftan nē pāduxšā.

38. MORE ABOUT THE WARAHRĀM FIRE

38.1 ēk ēn kū harw ātaxš ī ka-š az ān awēšān hazār-ēk ātaxš yašt estēd harw gāh kē pad ān hafdah ātaxš abāg bē āmēzēd ēn abestāg bē gōwēd xšnaoθra ahurahe mazdå nəmas təē ātarš mazdå ahurahe huδå mazištahe yazatahe aṣəm vōhū-ēk sē bār.

38.2 pas andar wāz frāz gōwēd pad xšnūdīh Ohrmazd day pad ādur day pad mihr day pad dēn ud pad xšnūdīh Wahman ud māh ud gōš ud rām ud pad xšnūdīh Ardwahišt buland ud ādur ud Srōš ud Warahrām amāwand ud pad xšnūdīh ī Šahrēwar ud xwar mihr āsmān anagrān ud pad xšnūdīh Spandarmad ābān dēn ard ud mānsrspand pad xšnūdīh ī xordad tīr ardā-frawahr wād ud pad xšnūdīh Amurdad rašn ud aštād ud zamyazd ud pad xšnūdīh Zarduxšt Spitāmān anōšag-ruwān ēn ātaxš yašt ham ud pad gyāg frāztar burd ham.

38.3 pas ēsm ud bōy pad ān ōy ātaxš nihādan ud Ahunwar xwāndan pad šiiaōθənaṇm abāg ōy āmēxtan ud xūb rōšn dārišn čiyōn ka-š hazār ud ēk ātaxš hamāg yašt bawēd čiyōn ul nibišt abar harw ēk šānzdah šawag ātaxš ǰud ǰud yazišn ǰud-dēw-dād Srōš ud yazišn ud ǰud-dēw-dād sīh yazd az Ohrmazd tā Anērān ud wispred andar rōzhā ī gāhānbār abāyēd yaštan pas hamāg *šānzdah ātaxš čiyōn nibišt estād pad āduxšt zarrēn ayāb asēmēn pad ān ēk gyāg bē kunišn ud pad māh ī Ardwahišt ud rōz Srōš ān ō andarrōn gumbad ī burzišnīgtom ud abēzagtom pad gāh xūb ud čahār-gōšīh bē nišānānd ud dō mard yōždahrgar abāg nāywar pad *paristišnīh andar ān gyāg bē xwānišn ud abrōxtag dārišn.

38.4 ēk ēn kū ātaxš Warahrām frāz ān ōy gumbad xwāhēd burdan nazdist gyāg gumbad abāyēd yaštan tā sē rōz yazišn ud ǰud-dēw-dād Srōš-ahlaw yazišn ud tā sīh rōz yazišn ud ǰud-dēw-dād sīh-rōz yaštan pādixšā pas ātaxš Warahrām andar ān gyāg frāz barišn ud pad pādixšāyīh nišānānd ud namāz barand. frazaft.

38.5 ēk ēn kū dar ī gumbad ī ātaxš ī Warahrām ātaxš ādarān pad nēmag ōšastar šāyēd a-čārīh rāy pad kūstag nēmrōz rōšn*guft pad ōšastar xūb.

39. About the dimensions of an urwēs-gāh

39.1 ēk ēn kū urwēs-gāh pad drahnāyīh panǰ gām harw gām-ēw sē pāy ud pad pahnāyīh sē gām ud nēm pad dēn framūd estēd.

40. On collecting the Wāzist fire and the Nasāy-bāg fire

40.1 ēk ēn kū az ek ātaxš wāzist nawad bār brāh abāyēd kerdan ud nawad ātaxš ǰud ǰud kardag abāyēd yaštan čiyōn guft Abarg az ēk nawad bahr guft.

40.2 guft-iš Ohrmazd ō Spitāmān ahlaw Zarduxšt kū harw ān kas-ēw kē ēk ātaxš ī nasāy-bāg ō ān framān man pad pahrēz abar čīnēd ān kas dah hazār kū bēwar ātaxs sōzāg ōy dādīhā gāh burd hē mizd ud pāddāšn *wastarg abar barēd ud pad gētīy pad dōšāramīhā ud huramīhā abāg tis ud xwāstag ud pad dād drahnāy zīndagīh kunēd ud tā hamē hamē-rawišnīh dūdag ān kas pušt ud paywand nām pad sālārīh barēd ud dušmenān xwār ud nizār ud wēmār bawānd ud xūb-frazām ud *kāmag-hanǰām pad kāmag xwēš rasēd.

40.3 ēk ēn kū ātaxš ī wāzist ēk tāg abāyēd *čīd ud az nawad bahr-ēw kunēd ud nawad yazišn Srōš ud yazišn ud ǰud-dēw-dād sīh ud sē yazd abar ān ōy yazišn ud pad ān ādušt-ēw hamčiyōn šānzdah ātaxšān ǰudāg bē dārišn mizd ān čiyōn ka-š bēwar ātaxš pad dādīhā gāh burd.

41. ABOUT WHICH ANIMAL TO MAKE THE WARS FROM AND WHICH METALS TO MAKE THE MORTAR (HĀWAN) FROM

41.1 ēk ēn kū wars az gāw ud asp šāyēd čiyōn az Hādōxt paydāg: gəuš vā aspahe vā varəsa**.**

41.2 ēk ēn kū hāwan hamāg sāzišn az asēm ud āhenēn abāyēd sāxtan čiyōn az abestāg guwāhīh asmanaca hāuaana aiianŋhanaca hāuuana.[1]

42. THREE THINGS THAT ARE GOOD FOR PEOPLE

42.1 ēk ēn kū abar mardōmān ēn tis weh. ēk ēwāz ī wehīh frāz ō ham-pursagīh ī wehān šawēd.

42.2 didīgar ēn kū arz ud spās ud ābādīh ī wehān čand bowandag mēnēd gōwēd.

42.3 sidīgar ēn kū har bār ayād dādār pad dādārīh andar mēnišn mēnīdan ud andar tan ī xwēš mehmāntar bē kunēd ud az wināh pad petīt ud *abaxšīh būdan abāyēd. frazaft.

43. ABOUT NOT GOING ABOUT BAREFOOT

43.1 ēk ēn kū pāy brahnag abar ān ī zamīg nē nihišn čē wināh garān. guft estēd kū dādār Ohrmazd pad ān ahlaw Zarduxšt framūd kū bē ān mardōmān gēhān bē gōw kē pāy brahnag ud ēwmōg abar zamīg nē nihānd čē man Spandarmad bēšīd bawēd ud bē harw gām-ēw framān wināh abar ōy ō nihānd ud pad frazām ruwān pad došōx abganēd. ay Spitāmān ahlaw Zarduxšt pad ān mazdēsnān gōw kē az ēn kār wēš pahrēzānd.

44. ABOUT WHICH HAIR TO USE FROM A BULL FOR THE WARS

44.1 ēk ēn kū gāw wars abēr spēd rōšn abāyēd warzīdan čē andar hannām ōy mōy tāk siyā nē rust estēd pad kār yazišn šāyēd.

45. ABOUT MAKING A NEW YŌŽDĀN OR THRONE FOR A WARAHRĀM FIRE.

45.1 ēk ēn kū abar pad menišn ud xwāyišn xwāhānd awēšān mazdēsnān ka yōždān ayāb gāh nōg pad ān gumbad ī ātaxš ī Warahrām abar nihānd ōy ān *kahwan bērōn kunēnd. nazdist ān ōy yōždān ayāb gāh-ēw kē bawēd sē bār pad-pādyāb ud āb šustan ud tā sē rōz ud šabān pad yašt ī Srōš-ahlaw abēr xūb bē yazišn ud pad wisp-burzišnīh ud brāzišnīg pad ān rōz ī Ardwahišt ayāb Ādur ud Srōš ud ayāb Warahrām pad gāh ī ušahin ayāb hāwan ān taxt ud yōždān kē bawēd andarrōn gumbad pad ēwēnag ī xūb bē nihišn kirbag mahist ud pad mizd weh ud nēkīh arzānīg bawēd ud ō pad gētīy kāmag-hanǰām ud xūb-frazām frazaft.

46. ABOUT SOME DETAILS PERTAINING TO THE GĀHĀNBĀRS

46.1 ēk ēn kū čiyōn ka-š az māh ī Ardwahišt ud rōz ī Xwar andarrōn gāhānbār yaštan ī ātaxšīhā padīsār kunēd nazdist Āfrīgān Warahrām yazd didīgar Āfrīgān ī Gāhānbār abāyēd sidīgar dahmān čahārom srōš šāyēd.

46.2 ēk ēn kū drōn gāhānbār pad sē gāh čiyōn hāwan ud ēwārag ud ušahin abāyēd yaštan pad ān abārīg gāh nē šāyēd.

---

1 See. Y.22.2.

47. About the nasāy-kešān

47.1 wizīr andar widurdagān abar ān pahrēz nasāy ō ān nasāy-kešān frēzwānīg bowandag hād čiyōn kas-ēw andar gēhān bē widerēd nazdist aiβiγnixta sūnō vā vaiiō vā pad zūd zūd bē kunišn ud dō mard pad wāz Srōš pēš šudan ud ǰāmag kahwan nihuftan abar tan šāyēd.

47.2 agar ham-gāh frauuarāne bawēd ud gāh didīgar ō pēš nē rasēd xīndagīh ud paššinǰišnīg nasuš abar ān ī dō mard ǰāmag *nihumbišnān nē rasēd čē ka nasuš abar ān widurdag ud ristag tan andar hamgāh hagriz nē rasīd estēd abar ān kasān az kū rasēd ud ham-karzag bawēd. pas ān harw dō mard dast ud rōy ud pāy pad-pādyāb āb bē šōyišn. agar az gāh gāh didīgar andar āyēd hamāg tan ī harw dō mard pad gōmēz āb šōyēd pāk nihēd čē ka-š andar hamgāh abar harw dō ǰāmag nihumbišnān nasuš abar nē dwārēd az abestāg paydāg: asniie pascaiti aniia raθβō abāyēd dānistan.

47.3 ēk ēn kū abar ān mard nasāy-keš abēr frēzānīg kū pahrēzišn az hamkarzagīh abāg ān ātaxš *suxr sōzāg ud āb ī Ohrmazd-dād ud barsom ud hōm ud mard ī ahlaw yōždahrgar ud nāyrīg ahlaw ud tis ī pādyābīh ud az āmēzišn harwist-ābādīh Ohrmazd-dād kē az ahlāyīh paydāg bun ud bar. ud xwarišnīh pad wāz ud pādyāb xwardan ud xwarišnīh pad ān gyāg šāyēd kē abāg mazdēsnān hamgarzag nē bawēd ud dast ātaxš ud āb nē zanēd. xwēštan pad pahrēz saxt bē dārišn tā was kirbag ud mizd mēnōy bē windēd ud čiyōn ēn kunišn awarzīdār bawēd ud xwēš-tan nē pahrēzēd āstārēd ud pad ruwān tōzišn arzānīg. andar yašt ī aṣəm staota paydāg.

47.4 yaēibiiō aetaēšąm nasukaṣaną̊m nōiţ xšaiiamana auui ǰasə̊ntąm vispaną̊mca apą̊m aiβi.tacaiņtąm zaoθraną̊mca haomauuaitaną̊mca gaomauuaitaną̊mca naēδa āθrą̊mca saoś́iiaņtąm nōiţ daraonō nōiţ maṣiiō yō yaoždāθriiō nōiţ nairikaiiå aṣaoniiå vīspə̊m ā ahmāţ yaţ aētahe n<a>su kaṣa auui hē baršnūmca yaoždaθāiti frasnaiiāiti varə̊sə̊m vā tanūm vā vasō pascaiti xšaiiamana ǰasōiţ auui vīspaēca vōhū mazdaδāta aṣaciθra ka pad ān awēšān nasāy-kešān nē pad pādixšāyīh abar rasānd harwisp ān āb abar-tazāgān ud āb-zōhrān hōmōmand zīwāmōmand ud nē ātaxšān sūdōmandān nē sūr nē mard ān kē yōždahrgar ud nē nārīg ahlaw hamāg az ān ka awēšān nasāy-keš abar ān baršnūm yōždāhrēnēd ud frāz šōyēd wars ud tan ud pad kāmag pas pad pādixšāyīh rasēd abar ān harwisp-ābādīh Ohrmazd-dād kē az ahlāyīh paydāg.

47.5 pas pad ēn abestāg guwāhīh [ān] <az> awēšān nasāy-kešān xwad rāy pad pahrēz saxt bē dārišn tā pad mizd mēnōy arzānīg ahlaw-ruwān bawēd.

48. About adversity coming from the stars and performing ceremonies with offerings to solve it.

48.1 ēk ēn kū pad ēn wizirgerd paydāg kū harw *astānag ud ranǰ ud wēmārīh ud ziyān ud tangīh mad ud petyārag saxt az gardišn awēšān stāragān andar gēhān frāz rasēd pad abāz dārišn awēšān astānag ud petyārag ēn čand yazišn ud ǰud-dēw-dād Ohrmazd pad nāmčištīh abāyēd yaštan. guft nazdist pad šnūman ī Ohrmazd xwadā ud haft amahrspandān ud Spitāmān ahlaw Zarduxšt ud ābān ud tištar ud Mihr dādwar ud srōš tā sē rōz ud ardāfrawahr warahrām pērōzgar ud wāy weh ud wād yazd ud āsmān ud zamyād ud hōm ī frāšmōdād ud Aγrēras ud gāhān-saxwanīh ud āšnawišn ud ’sw’nwyšn ud ’wšspd ǰud-dēw-dād pad zōhr bē yazišn.

48.2 fradom padīsār pad rōz ī Mihr kunišn u-š pad rōz Warahrām sar. hamāg mazdēsnān pad gāh hāwan myazd pad nām ī Ohrmazd xwadā ud Mihr yazd bun kunišn ud gōspand-ēw pad zōhr ātaxš ī Warahrām bē abāyēd kuštan u-š bōy xwaš abar ān ātaxš bē nihišn ud čaxšišn sūr ud myazd abāyēd.

48.3 ud fradom andarrōn dēg sik ud sidāb ud sagr ud may ud pēm ī gōspand tāzag bē ān ōy rōγn ī taftag pad abganišn tā hamē astānag ud ranǰ ud wēmārīh ud margīh nēst bē bawēd ud pad ayārīh ī Amahrspandān ud yazdān amā-iz pad ān harw ēk petyārag hamēdōn yašt hēm pērōzgar bawād. Dād-farrōx hāwišt ī Zarduxšt ēn saxwan pad ān ī čāštag xwad guft estād ud pad hamāg mazdēsn pad andarz nibišt kē sūdōmand ud rāmišnōmand bawēd.

49. Seven valuable things to think about and do

49.1 ēk ēn kū Zarduxšt Spitāmān framūd estēd kū harw kē ēn haft tis andar menišn menēd ud warzēd ud kunēd az ēr bawēd ud pad mazdēsnān frēzwānīgtar.

49.2 nazdist dādār Ohrmazd rāy pad dādārīh ud ēk-tāyīh dānēd.

49.3 didīgar Zarduxšt Spitāmān rāy waxšwar ī dādār hangārdan ud sraw ī Abestāg rāst ud drust dānistan.

49.4 sidīgar abar ān weh-dēn ī mazdesnān abē-gumān būdan.

49.5 čahārom rāstīh warzīdan.

49.6 panǰom spās dādār pad harw gāh wizārdan ud ān ī čē mad *hunsand būdan.

49.7 šašom az bēšīdan ī dām ī Ohrmazd pahrēxtan.

49.8 haftom rād būdan.

49.9 ēn haft tis az hamē frēzānīgtar dānistan ud āstawān būdan.

50. Punishment for a thief a **robber and a slanderer

50.1 ēk ēn kū ahlaw Zarduxšt framūd estēd kū pad tōzišnīh duz nazdist pad drahm-ēw pand ud andarz kunānd ud didīgar bār ō pēš dastwarān pad petīt-bawišn ud band kū abāz ān wināh nē warzēd sidīgar pad srōščaranām tōzišn pad handāzag wināh ī ōy ud čahārom tan ī ōy abar frōd *fšēnēd ud pad zendān dārišn ud panǰom pad panǰ hazār drahm ud margarzān kū pad marg arzānīg ō ōy abāyēd ōzadan ayāb pad dār kuštan *pādixšā.

50.2 ēk ēn kū pad tōzišn gadīh[1] (?) pad dēn framūd estēd kū fradom-iš pad tōzišn tāzān[2] ēd kū haft drahm asēm az ōy abāyēd griftan čiyōn ka-š pad dād wīst sālag rasīd estēd ud agar didīgar warzēd dah drahm ud sidīgar pānzdah gīrand agar aburnāy bawēd tōzišn kem az purnā pādixšā kerdan. pas ōy čand pad ān zendān pādixšā. ud az gaduš-ayār fradom dah drahm stānand ud didīgar pānzdah pad ān ēdōn čiyōn guft.

50.3 ēk ēn kū kas-ēw pad duš-menišnīh pad ān ī dādwarān ud dastwarān ī dēn duš-gōwišnīh ud duš-nāmīh gōwēd ē pad a-wināhīh guft estēd abarwārag pad ān dušwarzīdār bē wināh wizārišnih pēš ī

---

1 Compare Avestan gaδa-? But this is translated in Pahlavi Videvdad as g'd'. On a seemingly unrelated homograph dtwš see Kotwal "The ritual terms in Pahlavi - the datush and the frāgām" in Mémorial Jean de Menasce.

2 = tāzānag?.

radān ud dādwarān ī dēn pad petīt bawišn ud *gōwēd kū didīgar ēd duš-gōwišnīh nē kunam ud pad ān frārōnīh estam ud agar xwāstagōmand bawēd pad paymānag xwāstag ud drahm az ōy bē gīrišn šāyēd kē ōy ēn kunišn didīgar warzēd pad tōzišn ēk rōz pad zēndān dārišn ud dah srōšōčaranām abar zanišn ud pēš ī radān pad petīt bawišn ud pad sidīgar warzēd pānzdah srošōčaranām abar zanišn tā dō rōz pad zēndān pādixsā dāštan ud pēš ī mazdēsnān pad petīt bawišn kū didīgar bār ēn wināh nē kunam ud pad ān rāstīh estam.

51. Truth is one's ornament

51.1 ēk ēn kū *rāstīh payrāyag xwēš dānistan ud az drōw abēr pahrēxtan pādixšā čē rāstīg az hu-bōyišn hu-bōytom ud drōw az gandagīh gandagistom šnāxtan ud harw kū rāstīg warzēd andar hanǰuman ī pērōzgar bawēd abē-bīm zīwēd. ud drōw-warzīdār saxt nizār bawēd.

52. About when to form a marriage contract

52.1 ēk ēn kū paymān bastan pad gāh Ušahin pādixšā čē harw āfrīn ud āyaft xwāstan pas az hūfrašmōdād bē abāyēd xwāndan tā pēš yazdān padīriftagtar bawēd pad čāštag an Mēdyōmāh ud pad kāmag-dōysr Rōšn guft hād paymān bastan pad ušahin pādixšā ud pad dēn framūd estēd abārīg gāh nē šāyēd kē padīriftag nē bawēd. *Sōšānš pad abē-gumānīh guft hād paymānīg az sar bastan rāy dō guwāh abāyēd griftan ud pas az hūfrāšmōdād kē az aparāδəmca hū.frāšmōdāiti āfrīnənṭi paydāg ast. rōšn guft hād kār paymānīg pad padīrišnīh ī zan ud šōy šāyēd bastan ud dō guwāh rāst-guftār weh-menišn ka-š uzwān abāg dil rāst pad ēn kār wizīn kerdan duiie hazaŋrahe aspərənąm nidaδaṯ[1] az kustag šōy padīrišn.

53. About reciting the Avesta and the Āfrīns

53.1 ēk ēn kū pad ān harw gāh pad abestāg xwāndan ud pad ān āfrīn xwāndan dō yatā-ahū-wēryō nazdist guftan frēzānīg čiyōn ka-š pad fradom pad pēš ī harw abestāg-ēw yasnəmca vahməm paydāgēnīd estēd čē bē az ahunwar bišāmrūd guftan āfrīn kunēd hu-āfrīn ōšmurišn ud pad wāz-gīrišnīh harw abestāg ašem-wohū sē frauuarāne abāyēd xwāndan ud pad harw gyāg pad wāz-hilišnīh čahār aṣəm vōhū ud dō yaθā *ahū vairiiō framūd estēd čiyōn ka-š pad wāz hilišn pad gyāg čahār ašem-wohū ēk ašem-wohū ī kam *gōwēd wāz-hilišnīh a-kār bawēd ud hamāg sāzišn pādyābīh apādyāb bawēd pad ēn kār saxt pahrēzišn pad āsrōnān abāyēd.

54. About a purifier who becomes a thief

54.1 ēk ēn kū harw yōždahrgar-ēw ka-š andar yazišn gāh ud ǰud-dēw-dād tis-iz-ēw duz bawēd tā ēk sāl az kār yōždahrgarīh a-čārēnīdan kū dūr dāštan pādixšā čē ōy ō ān-šān menišn wad būd estēd. frazaft.

55. About fire temples and that the fire is the son of Ohrmazd

55.1 ēk ēn kū mān ātaxš ādurān ud ān ō ān ātaxš warahrām bawēd pādixšā ud az dēn paydāg kū ātaxš rāy andar abestāg Ohrmazd pus. ēd rāy guft kū hamāg dām ud dahišn rāy paydāgīh az Ohrmazd ast. pas hamāg dām ud dahišn pēš ī Ohrmazd xwadā hōmānāg čiyōn frazendān ast čiyōn kē az

[1] Not. C.

abestāg paydāg āθrō ahurahe mazdå puθra ud ast az yåsca tē γənå ahura mazdå ud hamēdōn abar hamē dām ud dahišn dādār Ohrmazd pad gyāg pid guft estēd čē Ohrmazd brēhēnīdār ud dāštār ud pānagīh-kerdār az pidarān wehīh-xwāstār ast čiyōn az us mē piti haomā daraonō paydāg ast.

56. Stray sentence from Mēdyōmāh

56.1 wizīr ī dēn ī weh mazdēsnān az abestāg gōwam man kē Mēdyōmāh ham ***dlgtwm bun xūb frazām bawād.

57. On the suspicious purifier

57.1 ēk ēn kū andar dēn framūd estēd kū

mard ahlaw yōždahrgar pad urwēs-gāh pad ān kār yazišn

ud ǰud-dēw-dād gumānīg bawēd čē pas az sūr ud hōm xwardan pad tis-ēw gumānīg yazišn wābar pad zōd. frēzānīg kū abāz abāyēd griftan

ud čiyōn ka-š pad yazišn pad gyāg-ēw gumānīg dānēd zōd pad aweštābtar pādyāb ud kustīg az sar bē abzāyēnēd

ud abāz abārīg yazišn pad ham-zamān bē xwānēd

čē harw abestāg pad gumānīg abowandag nē pādixšā hilišn

ka pad a-bowandag hilišn bē āstārēd

ud pad bowandag kerdan kirbag ud mizd ayābēd

čiyōn ka-š mard yōždahrgar pad gāh ī Ušahin pad ǰud-dēw-dād yaštan zōd tā ān ōy pad fragard haštom ayāb nohom ayāb dahom rasēd ud bē tis ī gumānīg bawēd abāz pādyāb pad aweštāb kerdan ud abārīg fragard pad apādyābīh pad zōd-gāh nišīnēd ud tā sar bē xwānēd ud wisp stāyišn bē kunēd kirbag ud mizd mēnōy ayābēd čē harw abestāg pad gumānīg abowandag nē pādixšā hištan ud pad ēn kār saxt pahrēzišn.

57.2 ēk ēn kū mard yōždahrgar agar xwēš-tan rabihwin yašt bawēd ud andar gāh hāwan pad nazdīk rasišnīg nēmrōz hōm ud sūr xwarēd

pas pad rabihwin hamāg yazišn srāyēd ud zōhr andar āb ī zrey ayāb čāh-ēw rēzēd

yazišn a-pādyāb bawēd ud yazdān ud Amahrspandān yazišn ōy nē padīrēd

ud wābar gumānīg ud hamāg sāzišn a-kār dānistan

ud az ēd kār saxt pahrēzišn čē az ēn kunišn warzišn āstārēd. $$$

58. If the gaze of a non-Zoroastrian falls upon a Warahrām fire

58.1 ēk ēn kū agar nigāh ǰud-dēn anēr sāstār abar ān ī ātaxš warahrām ōftēd ayāb pad zōhr abganēd *ā-iz *ōz nēst čē ātaxš Warahrām xwad pāk ast abar xwarrah ī ōy hagriz xēndagīh nē rasēd čē xwarrah ōy ud ādurestar ōy xīndagīh ud waštagīh pāk kunēd.

59. Yazišn-gāhs should have holes in them.

59.1 ēk ēn kū azēr yazišn gāh sūlāg ayāb nāwdān bawēd kār yazišn-ēw kerdan pādixšā pad nām ī yazdān ud ǰadag nēk tan-drustīh šnāxtan ud pad-pādyābīh ān gyāg xūb ud abar ān sāzišn ud *nišīnišn kāmagīhā kerdan pādixšā.

60. ON THE MANNER OF WRITING LETTERS (ĒWĒN Ī NĀMAG-NIBĒSIŠNĪH)

60.1 nūn nibēsīhēd pad sazīd-nibištan nāmag ō kas kas xwadāyīgān ō pādixšāyān ud mehān ud kehān[1] abarmāndagān ud hamē pērōzgar ō kerdārān ud hamē farrōxtar ō awēšān kē pad harw āfrīn arzānīg hēnd. yazdān pānag ud yazd-ayār ō aziš-kehān anōš-ayād ud hazār anōš ō bandagān ud aziš-kehān hazār anōš-ayād az anōš-ayād az andak frāz dāšt estēd azarmīgtom ud grāmīgtom ō pidar ayāb brādarān ayāb frazendān ayāb ō awēšān kē hāwand ī pid ud brād ud frazend hēnd.

60.2 kē-tān az abzōnīg ganǰ ī yazdān dagr-zīwišnīh ī drust-tanīhā ābād<īh> ī hangad-burzišnīgīhā farroxīh ī ǰāwēdān paywandišnīgīhā ud drōdōmandīh ī pattāyišnīgīhā ud rāmišn awiderišnīgīhā ud akanārag āfrīn ī tēz rasišnīgīhā ud wuzurg nām ī dūr-brāzišnīgīhā ud pahlom ahlāyīh ī ruwān bōxtišnīgīhā abardom burzišn ī xwēš *abē-gumānīšnīhā pad ēd farrox tan ud anōšag gyān bowandagīhā bawād.

60.3 yazdān ašmā hamwār andar abzōn ī wisp-burzišn ray ud xwarrah ī wisp-abrang ud *ayask ud urwāhm ī wisp-frārōnīh bowandag xrad ud kāmag-hanǰām dārānd.

60.4 kē-tān rasād az abargarān burzišn ī xwēš-kāmagīhā ud rāy ud xwarrah ī nām abrangīhā ud bālistīg *zōr ī pādyāwandīhā ud *ayask čihr brāh ī bayān hōmānāgīhā abrangīg-stāyišn ī āzād gōhrīhā abēzag kerd ī uspurr-bahrīhā ud *wuzurg-kerdārīh ī wehān windišnīhā pad ēd drust-tan bowandagīhā ud pad-kāmag bawād.

60.5 ud wuzurg-ummēd abaxšāyišngar wasān kas frayādišnīg az harw ǰuttarīh abēzārēnīdār dūr ud pad pahrēz dārānd hamē pērōzgar wāhmān ī wāhmānān

60.6 wuzurg-kerdār ud kišwar-rāyēnīdār frārōnīh-warzīdār ud driyōšān ayārīh-dādār ud hammist dāmān ummēdēnīdār wāhmān ī wāhmānān.

60.7 gēhān payrāyag ud kišwar abrang ud awestām *magind wāhmān ī wāhmānān.

60.8 yazdān zēn ud hunarāwandān *zōr ud Ērān pušt ud mazdēsnān pānag wāhmān ī wāhmānān.

60.9 hamēyīg andar abrāz ī harw farroxīh ud abzōn ī wisp-burzišnīg ud urwāhm ī harw dō *axwān kāmag-hanǰām dārānd.

60.10 āzādag pad tōhmag ud āfrīn pad hunar ud abēzag pad kunišn ud bowandag pad xrad ud nāmīg pad harw wehīh wāhmān ī wāhmānān.

60.11 frāztom pad dānāgīh ud stūdag pad čihr brāh brāzišnīg andar āwām ud frayādišnīg andar harw dō axwān wāhmān wāhmānān.

60.12 drust pad gōhr ud wirāstag pad xēm ud abuxšāyišngar andar pādixšāyīh ud xūb-warz andar frārōnīh ud ayār ō harw wehān wāhmān wāhmānān.

60.13 kē-*tān abargarān abar baxšāyišnīh ī wisp rāy ud xwarrah ud harw farroxīh ud burzišn padiš mehmān ud pattāyišnīg bawād.

60.14 kē-tān dārānd dagr-pattāyīhā drust-tan burzāwandīhā ābād-xīr ud hangad-burzišnīgīhā purr-xwarrah ud ǰāwēdān-paywandišnīgīhā ahlāyīh-abzōn az harw ǰuttarīh abēzār bōxtag dārānd.

60.15 hamēyīg burzišn ud abzōnīg-ahlāyīh ud rawāg-kām ud mihr-ābād ud fraškerdīg-paywand bawēd.

---

1 Omitted in PT.

60.16 hamēyīg pad wisp mēnōyīg ud gētīyīg burzišn ud farroxīh ud spurr-bahrīhā ud kāmag hanǰāmīh ud az harw ǰuttarīh abēzār dārānd.

60.17 kē-tān abēzag wehīh ud frārōnīhā abzāyēnīdārīhā *passazag andar harw dō axwān wisp-burzišn ud frāx-ābādīh ud hangad-ahlāyīh dārānd.

60.18 nāmag-ēw pad bēš-pursišnīg hunsandīhā dādan ō mehān ud abarmānīgān.

60.19 hamē pērōzgar wāhmān ī wāhmānān hamāg spōzād bēš ud gugānād zrēg dūr bawād harw petyārag ud burzišnīg bawēd pad wisp mēnōyīg ud gētīyīg farroxīh.

60.20 ka-mān āgāhīh anōšag ruwān wāhmān awiš *mad garān pīm ayāft bē az ān amā čārag gētīyān pad bōxtan ī az marg widarg ī xwarišn-xwardārān mardōm nē pad xwarrah ī purr-xwarrahān nē pad hunar ī hunarāwandān ud nē dānāgān ud frazānagān nē-iz stahmagān ud wināhgārān ud nē-iz wuzurg-kunišnān ud kirbag-warzīdārān harw kas rasišn marg ud rōz ī āmār widārdan ī Činwad puhl awiš madan payrāst estēd.

60.21 ōy-iz anōšag ruwān hu-kunišn ud wuzurg nām ud wuzurg sūd būd ud wahišt bahr Garōdmān pāddāšn bawād.

60.22 ašmā dagr zīwēd ud drust zīwēd padīrēd hunsandīh ud *widwarēnēd menišn waxšēnēd xwēš ruwān ud škast gugān ud wānīd kunēd Gannāg Mēnōy ud dēwān pad padīrišn hunsandīh ud šnāyēnēd ruwān ōy anōšag ruwān ud arzānīg passazagīhā pad yazišn uzbāyišn ayādēnišn ud āfrīnagān ī dahmān.

60.23 u-tān dagr-zamānīh pāyānd az harw Ēbgad ud *abzāyēnānd (ud) abardom rāmišn ud nēkīh ud hu-abzāyišnīg bawād ēd farrox tan tā fraškerd-*zamān.

60.24 u-tān hamē pad abēzārīh ī az harw ǰuttarīh anōšihdād abardom farroxīh.

60.25 abāg asāg drōd yazdān abestānīgīhā wāhmān ī wāhmānān nibišt.

60.26 az wāhmān *pus wāhmānān drōd was.

60.27 pad wahrān abar bawēd az nāmag pad aweštāb.

60.28 namāz ō Zarduxšt ī Spitāmān ī ahlaw-frawahr.

60.29 ō tan āfrīdag pad zāyišn burzišnīg pad dahišn abēzag pad gōhr padīriftag andar yazdān wābarīgān andar xwadāyān waxšišn ud did andar āwām abāyišnīg ud pad čihr ud brāh ud xwarrah bowandag pad mēhan rāst ud bōxtag pad gōwišn wuzurg-nām pērōzgar ud pad framān xwābar ud pad hupādixšāyīhīh dānāg ud pad rāyēnīdārīh ud hu-abuxšāyendag anang ud pad mardōm-*dōstīh kišwar-umēd ud wehān pērāyag. hamēyīg pērōzgar xwadāyān wāhmān ī wāhmānān.

60.30 yazdān ašmā hamwār pad hamēyīg drōd abar baxšišnīh dagr-zīwišn ud pad farroxīh drust estišn ud pad harwisp āfrīn pērāyišnīg kāmag hanǰām dārānd dagr-zīwišnīh ī gyān drustīh ī tan ud ābādīh-xīr abāg rāmišn ī mēnōyān kadār-iz-ē nēkīh ud burzišn ud abāg ahlāyīh ī ruwān hamē pad ašmā pāyišn. ud hamēyīg abzāyišnīg ēdōn bawād čiyōn farroxīhātom amā xwāstan ī āgāhīh ārzōgōmand ayārīh ud tan-drustīh ī ašmā ēn nāmag abērdar kunēnd.

60.31 nūn nibēsam kū tā rōz ī wāhmān māh ī wāhmān ka-mān ēn nāmag <nibišt>[1] drust drōdōmand ud purr-ārzōg būd hēm ud nāmag ašmā mad ud dīd ud čē nibišt wizīdār dānist az drustīh ī ašmā rāmišnīg ud andar yazdān spāsdār būd hēm.

60.32 pad nēkīh ud xūbīh āgāh framāyēd būdan ud ka ēdar nēk ud xūb ud āwām zamānag nēk ast wehān rāy weh estād ud wehān rāy nēk pad kāmag ast.

60.33 kē-tān hamē tan-drust ud gyān anōšag ud nām-burzišnīg ud dahišn-abrangīg ud xwarrah-waxšišnīg ud xīr pattāyišnīg ud dēn-fraškerdīg ud paywand-pattāyišnīg ud ruwān-Garōdmānīg dārānd.

60.34 ō kē āzādtom pad gōhr burzišnīgtom pad nām ud ōstīgāntom pad frārōnīh ud āšnāgtom pad wehīh purr-brāzāyagtom pad mihr nāmīgtom pad rādīh kerdārtom pad šnāyišn ī yazdān burd-ranǰtom pad dēn ī māzdēsnān ayārēnīdārtom pad kadār-iz-ē xīrān āwāmān čiyōnīh āfrīn hamē bārestānīg xwarrah wāhmān ī wāhmānān.

60.35 hamēyīgīh andar tan-drustīh tan purr-pāsbānīh ī az bēšīdārān bēš ast purr-hanbārīhā hu-srawīh padiš arzānīg dārānd.

60.36 kē-tān az hu-ābād spurrānīh (?) ganǰ ī hamēšag-waxšag xūb ud purr-bahr ud kāmag-rasišn ud az wisp ǰuttarīh abēzār ud bōxtag dārānd.

60.37 ēwēn ī andar bun ī nāmag nibištan.

60.38 andar bun ī nāmag u-tān yazdān pad ān abrangīgtom gāh estišnīg winnārišnīg ud pattāyišnīg dārānd.

60.39 hamē pērōzgar ud burzišnīgtar *pahlomā wāhmān wāhmānān

60.40 yazdān ašmā dagr-zīwišn ud drust ud farroxīhā ud abē-bīm ud pērōzgar ud rawāg-framān dārānd.

60.41 andar bun ī nāmag u-tān hamēšag farroxīh ud pērōzīh afzāyād wāhmān wāhmānān drōd.

60.42 yazdān hērbad xwadā pad raēšca □arənasca pad estišn ī tanuuō druuatātəm andar harw dō axwān estišnīg ud pattāyišnīg ud winnārišnīg dārānd.

60.43 andar bun ī nāmag u-tān yazdān nōg nōg baxtār bawand rāy ud xwarrah ud tan-drustīh ud dagr-zīwišnīh ud pad wisp nēkīh windād-kām dārānd.

60.44 hamāg pērōzgar xwadāyān wāhmān ī wāhmānān yazdān ašmā hamēyīgīhā baxšānd ān ī meh bōzišn ud abardom burzišn ud akanārag rāmišn ud hamē ābād ahlaw pērōzgar dārānd.

60.45 andar bun ī nāmag u-tān hamē drōd ud rāmišn ahlāyīh abzāyād wāhmān wāhmānān frēstēd frazaft.

60.46 weh bowandag dēn dānišn ud wurrōyišn ud *menišn xrad mihr ud dagr bowandag menišn ud hu-čašmīh.

61. The Mādayān ī Sīh-Rōzag[2]

61.0 abar čiyōn sīh-rōzīhā az Wizirgerd Dēnīg framūd estēd pad nām ī yazdān ud ǰadag nēk tan-drustīh **purrāg ud dahišn **čimēnāg[3] ī xīrān xwadā ī wispān gumēzišn frazāmīhēd čimīg dādār Ohrmazd frazām pērōzgar .

---

1 From PT.

2 Cf. PT28.

3 Cf. the Pāzand names of Ahura Mazdā no. 19 čamīnā.

61.1 Ohrmazd pad nām ī yazd pad ōstīgān ud a-wardišnīg ōšmurd ud rōz ī farrox xwānd rāmišn šīrēnīg ud drōd murwāg nēk pad dastwar dāštan ud ǰāmag ī nōg paymōxtan ud ō bāγ ud dastgerd ī nōg šudan ud abārīg kār ī rāmišnīg wēš kerdan.

61.2 Wahman rōz pad nām ī meh ī frēstagān im rōz hanǰaman-uskār-ēw pad xrad kerdan ud ō dar ī šahīgān šudan šahīgān-iz dānāgān ud framān-burdārān ō handēmānīh hištan dōstān-iz ud dānāgān ō āgenēn pad drōd-pursišnīh šudan ud dōšāram ud dānišn warzīdan ud pad hamāg kār ud dādestān xūb.

61.3 Ardwahišt rōz āštīh ud dōšāram warzīdan ud dārū ud darmān āmēxtan ud xwardan ud hanǰaman-ēw kār ī ruwānīg ud uskār-ēw pad meh-dādestānīh handāxt kerdan ud hašāgirdān gumārdan pad ēgānagīh ī sālārān pādixšāyān paywastan ud abārīg kār ī huǰahišn ud stūdag.

61.4 Šahrīwar rōz mehān ud sālārān ud kār-dār ud kār-framānān gumārdan ud garān-wināhān wirāyišn padiš kerdan ud frōd-*māndagān ham warzīdan ud kehān-iz az mehān ham warzišn xwāstan ud kār ud xwāyišn xwāstan ud dārišn *driyōšān abzūdan pad (?) must ud stahm ud a-dādīh az niyābagān ī gēhān bē burdan pardaxt-rasišnīh ud čārag-xwāhišnīh ud xwābarīh abērtar kerdan pad ēwēn dāštan ud pad-iz stadan ud dādan ī *nēk-ēw.

61.5 Spandarmad rōz pad zan xwāstan ud zan ō xānag nīdan ud xānag ud *mān ī nōg pad māništ kerdan ud ān ī *kahwan wirāstan ud warz ud ābādānīg kerdan ud nēk kār-ēw andar ān rōz frāz kerd dra<h>nāy raftan ōstīgān būdan ud andar ān rōz burdīh ud nihānīg ōšyārīh ud xunsandīh bārestānīh ud rādīh pad-kardagtar dāštan ēwēn kerd estēd.

61.6 Hordad rōz pad sōyišn ud wirāyišn ī tan pad kahas nōg brīn kerdan ud čāh ī nōg kandan ud widarg nihādan ud baxšišn ī āb kerdan ud ābādānīg ud hambār handōxtan nēk ud pad harw kār xūb uzmūdag.

61.7 Amurdad rōz sar ī fradom haftag ud rōz ī āsān ud im rōz āsānīh ī tan ud ruwān xwāstan ud pad-iz hambār ud ramag āmār *abzōn ud xwāstag ud warz ābādānīh ī kišwzār ud bāγ ud bōyestān ud wēšag drustīg ud bēšāzišnīh ī kasān tisān ud tuxšīdan ud āmār hangārišn ī pardazišn dōxtan pad ēwēn dāštan.

61.8 Day pad Ādur rōz pad nām ī yazd wuzurg-mādīyīh rāy sangīg ud im rōz dahišn ud ābādīh ud ahlawān šnāyēnīdārīh pad kardagtar dāštan.

61.9 Ādur rōz abāg girdagān ud dāšn ō dar ī namāz-gāh ī ādurān ud ātaxšān šudan čiyōn kāmag-čašmag ud nēkīh dādār Ātaxš ī Warahrām Ērān-pādišā namāz nəmō auui zəmō vaγδanəm haδa uruua barəṇti namāz abar zamīg pad ān ī sar abāg rōy barēnd kunišn frēzānīg uskār ud ayārīh pad yazdān ud hambarišnīh ī wēš tuxšīdan ud hamist kirbag handāxtan kerdan ud pad wihēz gyāg ō gyāg xūb dāštan.

61.10 Ābān rōz pad rōd rāyēnīdan ud kahas brīdan ud ǰōy kandan ud čāh ruftan ud draxt ud ǰōrdā kāštan ud hāmist warz ud ābādānīh ud sūd-xwāstārīh pad-wizīn dāštan bē yazdān nāzukīh ī rōzgār rāy kār pad pahrēz ud nigērišn kerdan.

61.11 xwar rōz nām ī az rōšnīh ud paydāgīh ī tisān az rōzgār ī wizīn hangārd u-šān guft kū pad harw kār nēk ud sabuk bē az šudan ō warzīgarān pahrēxtan.

61.12 māh rōz pad farrox rōz ī weh stāyēd xwāndan ud pad xwaran āsānīh ud rāmišn murwāg ud nēk kerdan ud rāyēnīdan ān rōz rōzgār ī garān wihēz kam passandīd u-šān wuzurg *mādīyīh rāy pad garān dāšt u-šān ēn-iz guft kū pad rāmišn nāzišnīh ud āyift xwāhānīh nēk pad kār sangīg ud gardišnīg ud tēz-wardišn.

61.13 Tīr rōz ō frahangestān šudan pad frahang ī andar čahār pēšag nāmčišt dibīrīh ud axtarmārīh ud ābāndārīh wirāyišn kahas ud čāh ud ǰōy ud rōd ud puhl ud nāy ud kištīg hamist abzār xwāstan ud warzišn kerdan ud šōyišn ud wirāyišn ī tan ud ruwān hangāštan wizīdag kerd estēd.

61.14 gōš rōz haftag didom rōz ī āsān asprēs ud *čawgān ud hamrāz ud asp ō zēn kerdan pad hangārišn ī haftag ud rōzgār ī uzīd abar mihr-wirāyišn kerdan ī pad tanīg ud ruwānīg kār nāmčišt pahrēz ud šōyēnišn ī stōrān ud gōspandān ud gōspand sardagān pad-kardagtar dāštan u-šān gōšt kam xwardan ud pēm pad-kārtar dāštan u-šān gōš rōz ud anagrān rōz nāxon ud sumb ī stōrān wirāstan ud pad hōšišn dāštan.

61.15 Day pad Mihr rōz rōzgār ī nēk mādīyīh rāy grāmīg ud sangīg ud im rōz wizīr ud dādwarīh ud wirāyišn xīrān pad-ēwēntar dāštan.

61.16 Mihr rōz xwad ēdōn ud wizirgar ī dāmān u-šān im rōz abar wināhgārān wirāyišn ud abāg wehān dōšāram abzūdan dōstān rāmēnīdan xwār-bār sāxtan ō arzānīgān tāftīgīhā nigerišn kerdan ud az wināh petītīhā kerdan ud petītīg paydāgān wizārdan ud kasān āmurzīdan ud wistāxīdan ud ō kār ī passāzag gumārdan ud kēn ud wizāy gugārdan ud framōšīdan ud mihrbānīh pad rāyēnišn dāštan čimīg.

61.17 Srōš rōz wuzurg mādī ud tēz čē Ohrmazd ī xwadā srōš rāy pad xwadāyīh ud pās-rāyēnīdārīh ī gēhān gumārd andar im rōz kār ēdōn pad pahrēz ud az wināh pādan ud pad frōdmānd yōždahrīh dōšīdan abāyēd čiyōn kē andar āzarm ud **ŠKNA[1] parwār ī xwadāyān ud gyāg šahīgān estēd u-šān im rōz az sar šustan wars wirāstan saxt pahrēxt.

61.18 Rašn rōz pad ēč ēwēnag drōzanīh ud frēftārīh nē kunišn ud kār ī xwurdag kam ud ān wuzurg wēš handāz ud saxwan ī drōw fradom nē ān rāst paymānīg gōwišn ud az war warzišnīh ud sōgand xwarišnīh ōh pahrēzišn.

61.19 Frawardīn rōz xwad rōzgār ī ahlawān frawahr ud hanǰoman-iz ud yazišn ud sūr ud myazd ud āfrīnagān pad azbāyišn frawahrān ud ayādēnišn pēšēnīgān hunar-kerdārīh ī kār ī *kirbagarān čand wēš pādixšā pad āštīh ud ham-nērōgīh ī wasān handāxtan kerdan pad ēwēn dāštan.

61.20 Warahrām rōz Warahrām yazd xwad andar mēnōyān yazdān sipāhsālār ud drafšdār ī mahist u-š pad dēn andar šnūman amāwandīh ud pērōzgarīh nāmēnīd ud ōšmurd estēd ud andar razm ī yazdān ud asp ud bāzīh ud škār ud huniyāgarān ō kār kerdan abāg šāhān pēšōbāytom marčābuktom ud *awestwārtom ud harw gyāg pad amāwandīh šawēd ud pad pērōzgarīh āyēd ud im rōz pad asprēs ud naxčīr ud pad zang gurdān ud paymōzan ī čašmag nēkōg ārāyišn paymōxtan ān mēš

1 Compare Syriac škn’ – residence? Or for ŠWKA wāzār?

rām rōz rāy ast wizīdag bē-šān az kārīhā pahrēz ēdōn kerdan čiyōn az pādixšā ī gētīy ud artēštār dilēr ud *awestwār ud ātaxš abrōxtag.

61.21 Rām rōz xwad mēnōy-rāmišn ud im rōz pad zēnabzār ud pērāyag kerdan ud ārāstan ud šādīh paymōxtan wizīdag dāštan.

61.22 Wād rōz abdom ī gōhrag sēdom pad rōz āsān hangārd ud kār sūd ud zyān hangārišn abāz hamēnīdan pad weh abāyist wirāyišn wizārišn kerdan andar *hambāγ ī ruwān rāmišn dāštan ka-iz ŠK-ēw[1] ayāb āgāhīh ī andōh būd ō ān rōz hištan ēk ēn kū tā tēmār pad rōz ī āsān *gugārdan ud kār nē mānād ud mānēd az āsān kam zyāntar kū az kār wād rōz sabukīh rāy andōh bēš xwarēd ud harw ēwēn bēš ud andōh wēn ī wād bē *abesīhēnīd ud harw rāmišn pad nērōg Wād rasēd.

61.23 Day pad Dēn rōz abāg-iz hnd’s’n' ray pad *sangīg ēč pahrēxtan ī uskārdan dānišn kār ī dēn wēš kerdan.

61.24 dēn rōz uskār ī wurrōyišn ud hanǰuman ī dēnīg ud wirāyišn xānag ud arāyišn ī *kadag-xwadāyīh ud āfrāh niyōšišnīh ud frahang ī dēn-burdārān pad-kārtar dāštan.

61.25 Ard rōz kadag-xwadāyān ud kadag-bānūgān ud ārāyišn ī **gilēn ud wastarg ud pērāyag ud frazendān nigerišn frayād driyōšān pad-kardagtar dāštan.

61.26 Aštād rōz kerdārān ō pāddāšn ud pāyag ud gāh abrangēnīdan ud wināhgārān ō band ud puhl pādufrāh abērtar pazdēnīd u-šān im rōz az razm ud arz[2] ud kārezār ud pahikār rāh ud kārwān pahrēxt u-šān kār-nišastagīh pad nēk dāštan.

61.27 Āsmān rōz az abām stadan ud sar šustan ud wars wirāstan ud pahrēxtan ud pad abārīg kār sabuk ud xwaš ud nāmčišt wihēz ud kārwān ud ēwarz nēk.

61.28 Zamyād rōz bāγ ud dastgerd ud xān ud mān parwast ud draxt kāštan warz kerdan ud ǰāmag ō ganǰ ud ǰōrdā ud wāstar ō hambār burdan nēk abārīg kār nigerīd ud dārū xwardan kem pādixšā.

61.29 Mārspand rōz dēn-dānišn ud frahang uskārdan waxšišn kerdan pad-iz dārū ud darmān ud arāyišn ud wirāyišn ud pērāyišn tan pad-iz āfrīn kerdan ud čīdag pad bun fragandan ud rawāgēnīdārīh kār kirbagīhā ud kandan ī uzdēs-čārīhā ud bē burdan az wināhīhā ud yōždahrīh ī tan ud ruwān nēk pasandēd.

61.30 Anagrān rōz abdom māhīgān ud rōz ī āsān kār ī mānēd hangārišnīgīhā abāz āmārēnīdan ud andar āmadan ud bahr ī driyōšān yazdān **ustufrīd ī yazdān čim pad sazagīhā bē framūdan ud arāyišn Ohrmazd rōz rāy sāzišn kerdan ud tan wastarg šustan ud petītīgīhā wināh wizārišn kerdan ud gilag ōbārdan ud kēn framōšīdan ud hamēmāl ō dōstīh hāxtan ud āštīh ī tan ud ruwān mehmān kerdan.

61.31 pas ī dwāzdah māh ān panǰ rōz pad *uspurrīgīh ī sāl andar abāyēd. Ahunwad gāh hangōšīdag Ohrmazd rōz. Uštwad gāh hangōšīdag Wahman rōz. Spandumad[3] gāh hangōšīdag Ādur rōz. Wohuxšahr gāh hangōšīdag Mihr rōz. Wahištōišt[1] gāh hangōšīdag Dēn rōz.

---

1 < Aramaic/Arabic šakk.

2 See Yt.10.8.

3 C <spnd’mn>.

61.32 frazaft pad drōd ud šādīh ud rāmišnīh.

62. About consecrating the Wars

62.1 ēk ēn kū andar dēn kū wars az gāw ud asp pādixšā ud wēš frēzānīg az gāw arus ud rōšn framūd estēd čē pad kār nīrang weh-ōšmurd asp pad nīrang-dēn nē pādixšā pad ēd rāy gāw arus wizīdag kardag estēd pad dēn čē az abestāg hādag ašem stūdag paydāg: gāuš vā varəsa aspa<he> vā varəsa wars az gāw ud az asp šāyēd az dumb ī gāw ud az manaoθra asp.

62.2 yaθa aṯ he gāuš varəsō vaŋhāuš sraošō čiyōn ka ān wars gāw wehtar framūd estēd kū nēktom az asp.

62.3 frauua<o>caṯ ahurahe mazdå azəm spitāməm zaraθuštrəm gąmca varəsəmca auui hē daēnąm mazdaiiasnīm dātəm aŋuhi astauuaiṇtəm kərənauuani aēšō nā yō yaoždāθriiō frāz guft Ohrmazd ō ān ī man kē Zarduxšt Spitāmān ham gāw ī wars-iz ka andar ān dēn ī mazdēsnān az dād rāh andar ox ī astōmand bē kunēnd ōy ī ān mard ī yōždahrgar kū mard yōždahrgar pad rāyēnīdārīh ī kār ī yōždahrgarīh wars ī gāw nar abāyēd kerdan.

62.4 yaθa yaṯ hē xšauuaš aiiara paouruuaēibiiō yasna miθra vaouru gaoiiaoutōuš auui rāmsca □āstrahe haδa vīspaēšąm ašaonąm frāiiazåṇti. čiyōn kē pad ān wars poxtan kū yaštan šaš rōzān miθra ud rāmišn-iz xwārōm abāg vīspaēšąm frāz yazišn kū tā šaš rōz yazišn mēnōy ud nāywar frāz kunišn.

62.5 haomauuaitibiiō ātraēbiiō saocaiiaṇtaēbiiō ud ān yazišn nāywar hōmōmand jīwamōmand zōhrōmand abāg ātaxš ī sōzāg kū bē yazišn.

62.6 āaṯ pasca xšauuaidīm aiiaranąmca narō aŋhən aṣauuanō hacaiti varəsanąm auui hē yasnō.kərətanąm uzgəuruuaiiāṯ vōhū manō[2] yazata ahurəm mazdąm yazata amәšəspəṇta ēdōn pas az šaš rōzān-iz mard ī ahlaw az ān wars andar yazišn-kerdārīh ul gīrēd ud az weh-*menišnīh *yazēd Ohrmazd yazēd Amahrspandān rāy.

62.7 auui xšnūmaine zaraθuštrahe spitāmahe ašaonō frauuašəē abar ān šnūman ī Zarduxšt Spitāmān ahlaw-frawahr.

62.8 yaθa uzgərəptəm vā varəsəm vā paiti xšnaoθra ahurəm mazdąm frakərənauuiṇtąm pascaitē yaeuuaca yauuatātaēca auui hē paoirīm yasna upəməmca maδəməmca fratəməmca frabarōiṯ čiyōn kē ul gīrēd wars pad ān ī xšnāyēnīdārīh Ohrmazd kū pad šnūman ī Ohrmazd frāz kirrēnīdan abāyēd pas tā hamē-hamē rawišnīh andar ān fradom yazišn abardar kū yašt ī wispered ud mayān ī yazišn kū yašt ī hādōxt ēk hōmāst ud frāztom yazišn dwāzdah-hōmāst frāz barēd kū pad ān harwisp yazišn pad kār dārišn kē yazdān yazišn ōy az wars padīrēd ud padīriftag yazdān ud Amahrspandān bawēd ud agar ōy zīndag bawēd anīy nē šāyēd griftan.

63.1 When to perform the Wispered

63.1 ēk ēn kū yašt ī wispered pad ān sē hangām xwāndan.

63.2 pad dēn framūd estēd fradom pad kār ī nōg-zōdīh didīgar pad ān gētīy-xrīd ud sidīgar pad rōzgār harw šaš gāhānbār pad abārīg rōzhā nē šāyēd.

---

[1] C -wkyšt>.

[2] V.19.23.

63.3 pad abārīg rōz xwāndan pad ān ī baršnūm gumānīg bawēd ud pad harw ēk gāhānbār čahār Ahunwar. [130]

63.4 ud pad kār nōg-zōdīh ud gētīy-xrīd xwāndan dah Ahunwar fradom pad ān padīsār wispered pad dēn framūd estēd.

64. THE NUMBER OF DOORS FOR WARAHRĀM AND ĀDARĀN FIRE TEMPLES

64.1 ēk ēn kū gumbad ī ātaxš ī warahrām ud ādarān rāy šaš dar abāyēd nihādan pad handāzag šaš gāh ī gāhānbār. wēš ud kam nē šāyēd.

65. THE ITEMS CORRESPONDING TO THE SEVEN AMAHRSPANDS IN THE YASNA CEREMONY

65.1 ēk ēn kū andar pad abēr-hōš ud xrad abāyēd kōxšīdan kū andar yazišn hamāg sāzišn pad handāzag haft Amahrspandān abāyēd dānistan.

65.2 čiyōn az ān ōy tis ī Ohrmazd xwadā zōd ud ādurwaxš.

65.3 ud az ān Wahman gōšudāg ud ǰiwam ud wars.

65.4 ud az ān Ardwahišt ātaxš ī suxr sōzāg.

65.5 ud az ān XŠahrīwar hamāg sāzišn ayōšust čiyōn āhan ud tašt ud ǰām ī hōmēn ud ǰumdān ud zōhr.

65.6 ud az ān Spandarmad zamīg hudahāg čiyōn urwēs gāh ud *xwān ātaxš ud *xwān-sāzišn.

65.7 ud az ān Xordad ud Amurdad āb weh ud sūr ud ēsm ud bōy.

65.8 pas yōždahrgar ka yazišn pad zōhr ud hōm yazēd homānāg ān kē hamāg amahrspandān ud yazdān mēnōyān ud gētīyān rāy pad ēwēn ī xūb xšnūd kerd estēd čē bē az hamāg sāzišn ēzišn ōšmurišn ud Ohrmazd ud amahrspandān az ōy nē xšnūd.

66. TWO REGULATIONS FOR THE NASĀY-KEŠ

66.1 ēk ēn kū agar nasāy-keš abāg zan ī daštān gumēxtēd pad sīh šōy šōyēd.

67. REGARDING THE DISPOSAL OF CORPSES

67.1 wizīr ēk ēn kū nasāy-sālār andar hazzān pad wāz gōwānd. pad gāh ī ka ān rist ǰāmag darrīdag bē nihānd.

67.2 ēn kē būm ī Spandarmad amahrspand *dahān-iz abar dāšt-im ayōxšust rasānīd-im hamčiyōn kē framūd-id kerd-im Ohrmazd ud Amahrspandān rōy pad tō kunānd. (?)

68. ON XWĒDŌDAH PERFORMED BETWEEN THE CLASSES

68.1 ēk ēn kū Sōšānš pad abē-gumānīg framūd estēd kū agar duxt ī āsrōnīg abāg mard ī hutuxšīh xwēdōdahīh kunēd ē šāyēd čē gāh paymān bastan nām ī ān kanīg pad hutuxšīh abāyēd griftan ud hamēdōn duxt ī hutuxšīh abāg āsrōnīg pad gāh ī paymān nām ī kanīg pad āsrōnīg gōwēd wēš kirbag šāyēd ud duiiē hazaŋhra aspərənąm az kustag šōy bē padīrišn.

69. ABOUT THE PRIESTS' GOOD CHARACTER

69.1 ēk ēn kū hu-xēmīh āsrōnān ēd ka az ahlōmōγīh ud āz ud niyāz ud rašk ud kēn ud duš-barišnīg ud drōzanīg ud frēftārīh ud rōspīg ud dēn-dušmenīh ud ahlawān-bēšīh pahrēzēd ud frēzwānīg harw gāh kū niyāyišn xwaršēd nē framōšēd. frazaft.

70. SOMETHING IN DOUBT AT THE OSSUARY

70.1 ēk ēn kū andar hazzān tis-ēw gumānīg sāl drahnāy pāk bawēd.

71. SOME MORAL ADVICE

71.1 ēk ēn kū an-espāsīh ud mihr-druzīh abēr pahrēxtan ud rāstīh warzīdan tuxšātar būdan

72. THAT A ZŌD AND AN ĀDARWAXŠ SHOULD PERFORM THE MYAZD AND ĀFRĪNGĀN TOGETHER

72.1 ēk ēn kū andar myazd ud āfrīngān ī Amahrspandān ud ahlawān frawahr zōd ud ādarwaxš abāyēd ka wāz abāg ēk didīgar gīrēd čiyōn az abestāg paydāg yō nō aēuuō aṯ tē ouiiē rāy pad kār dārišn čē myazd ud āfrīngān bē az ādarwaxš nē šāyēd a-čārīh rāy zōd ēk tāk ē šāyēd ud drōn yaštan ham-ēdōn pad a-čārīh *yōždahrgar ī ǰudāg bē yazišn. rōšn guft agar ādarwaxš nēst kār frōd nē hilišn.

73. ONE SHOULD LOOK AT A FIRE WHEN ONE RECITES AN ĀTAXŠ NIYĀYIŠN

73.1 ēk ēn kū niyāyišn ātaxš ī Warahrām ud ādarān pad čašm xwēš nigerīdag xwānišn čē harw kē bē az dīdan ī ātaxš ī warahrām ud ādarān niyāyišn xwānēd padīriftag nē bawēd guwāhīh ī ōy az vispanąm paracaraṇtąm ātarš zasta āaṯ daiia paydāg ud ham-ēdōn pad *wizist tauua āθrō ud ham-ēwēn pad wizist ī zaotaraca bē nigerišn.

74. ON THE CONSTRUCTION OF A TOWER OF SILENCE

74.1 *ēk ēn kū hazzān pad wiškur kunišn dūr az ābādānīg.

74.2 nazdist rēsmān ī *sadag-ēk tāg pad āb ī pāk bē šōyišn ud drōn ī srōš ud haft amahrspand ud ardā ud yazišn ud myazd bē kunišn

74.3 ud mēx ī čahār āhenēn abāg sē sūrāg wuzurg ud pas sīh ud šaš mēx ud pas dwēst ud ēk mēx abāg čahār mēx nazdīk ī sardāb ī ēk mēx miyānag sardāb ī ēn hamāg mēxīhā sē sad ēk pad ōšmār dārišn.

74.4 nazdist hašt sūr bē yazišn ēk Ohrmazd xwadā didīgar Wahman tā Amurdad ud ahlawān frawahr ud az hamē fradom sūr srōš abāyēd yaštan.

74.5 pas pāy parzīn kanišn ud pas mēxīhā abāg wāz ī srōš ud paywand ud dastwarīh xwāndan ud kōftan pad harw mēx ahunwar-ēw bē gōwišn ud pad kār rēsmān-warzišnīh ham-ēdōn dastwarīh bē xwānišn kē mēnōy Spandarmad xšnūd bē bawēd.

74.6 ud pas pad abdom sē yazišn ud ǰud-dēw-dād srōš bē yazišn ud pad kār dārišn ud tan ī widurdagān andar ān ī ōy bē nihišn pad yazdān kāmag ud kār. hazzān bastan bē az tangīh hagriz nē kunišn čē mēnōy ī spandarmad tā hamē-hamē-rawišn bē āzārēd pahrēz saxt bē dānēd.

75. HOW FAR ONE SHOULD BUILD AN OSSUARY FROM CULTIVATED LAND

75.1 ēk ēn kū hazzān sē sad gām dūr az ābādānīg bē kunišn ud sīh gām az āb ud ātaxš ud barsom dūr bē kunišn čē dūrtar wehtar dānišn.

76. THE CONSECRATION OF THE SŪR OF WANAND ON RŌZ OHRMAZD MĀH FRAWARDĪN

76.1 ēk ēn kū māh frawardīn rōz ī Ohrmazd sūr wanand yazd pērōzgar pad gāh ī hāwan yazišn ud čahār sūr bē nihišn ud harw čahār sūr ī čahār kustag pad kārd tēz bē brīdan ud xwardan padixšā ud

gōšudāg ud urwar ham-gōnag brīnišn ud xwarišn ka sar dēwān az kōftan kōftag ud brīdag bawēd ud kirbag wēš windēd čiyōn az abestāg nigādōm paydāg:

76.2 āaţ yaţ daraonō vanəṇtō starō mazdaδātō fraiiaziiāţ caθβārō daraonō frakərəṇtəṇti aiβi □arəṇti yaţ aēšō nā yō yaoždāθriiō. ēdōn ka sūr Wanand star Ohrmazd-dād frāz yazād čahār sūr frāz kirrēnēnd ud abar xwarānd kē ōy mard ī ka *yōždahrgar.

77. CONSECRATING THE SŪR FOR TIMES OF TROUBLE

77.1 ēk ēn kū andar zamān ī ranǰ ud astānag gētīy sūr *šāēnī (?) bē yazišn ud šaš sūr bē nihišn ud harw gāh sūr bē čāšišn hamāg ranǰ astānag weh bē bawēd.

77.2 Rōšn guft sūr srōš šaš sūr abāyēd yaštan ud čāšīdan.

77.3 ud drōn ud yazišn ud ǰud-dēw-dād ud wispered ud yazišn nābar ud Ohrmazd xwadā pad hamāg gyāg ēk drōn šāyēd pad kār dārišn ud pad hamāg gyāg ātaxš padīrag dāštan pāduxšā.

78. ABOUT THE NŌG-NĀWAR

78.1 ēk ēn kū harw-čē fradom yazēd ā-š šnūman ī nōg nāwar kunišn ka padīriftag bawēd.

78.2 aθa caθβarə aiiaranąmca upa.mąniiən yaθa gąmca ǰiuuaiiąm humanąmca. ēdōn wābar tā čahār rōz ul mānēnd ham-čiyōn gōšt ǰīwam ud hōm kū tā čahār rōz pad kār pādixšā dāštan wēš nē pādixšā.

79. CONSUMING THE PARĀHŌM AT THE CHANGING OF GĀHS

79.1 ēk ēn kū čiyōn ka-š andar yazišn parāhōm zōd-iš xward bawēd u-š gāh ī pēš padiš andar āyēd u-š ōh rāyēnišn u-š yazišn gumānīh nē bawēd.

80. OLD CLOTHES AND A PADĀM SHOULD BE PUT ON A CORPSE

80.1 ēk ēn kū harw kas-ēw kē bē widerēd abar ān ōy rist tan ǰāmag kahw bē dahišn ud padām abar wēnīg bē bandišn tā pad ruwān āsāntar bawēd čiyōn az abestāg paydāg.

80.2 āaţ aoxta ahurahe mazdå azəm spitamōi zaraθuštrō
auui hē irisataṇąm tanūm vastaraṇąm yaoždātaṇąm fradaδāiti
yaθa paoiriiō srauuārō bitiiō aṇtəma aiβiiåŋhanō θritiiō vastruui āθrauuana tūiriiō aiβiiåŋhanō puxδa zarāδuuehe xštuui paiti.dānahe
išarə pasca puxδəm baṇdəm baṇdiiāţ
yaθa aēuua aŋguštąm aouiie *žanunąm θrāiiō [139] maiδiiehe tūiriia zastaēibiia puxδō kuirisahe
duua nara maţ nizbiiehe sraošō ašiiō huraoδahe vīspaṇąm vastaraṇąm aṣiia vaŋuhiia fradaδāiti spitama zaraθuštra
aēuuākəm naṛąm ašaonąm ahunuuitīm gāθąm frasrāuuaiiąṇti pascaiti auui hē irista tanūm upa daxma frabarōiš.
ēdōn guft Ohrmazd ō man Spitāmān Zarduxšt
abar ān rist tan wastarg yōždahrān frāz dahēd
čiyōn fradom *sārwār *sturg[1] didīgar azēr aybyāghan sidīgar wastarg pāy kū ǰāmag pāy čahārōm aybyaghan bandēd panǰom zreh kū ǰāmag ul šašom padām.

1 Spelled 3twlk for sē-turg perhaps reflecting a NP pronunciation setorg?

tēz pas[1] panǰ band bandād čiyōn

fradōm ēk-ēw band anguštān didīgar band ī šnūg sidīgar mayān kū kamar čahārom band ī harw dō dast panǰom grīwbān

ān dō mard abāg ayād kerdan ī wāz ī srōš ahlaw hu-rust harwist wastarg ahlāyīh weh frāz dahād Spitāmān Zarduxšt

dō mardān ahlawān ahunwad gāh frāz srāyēnānd pas ō ān ī rist tan ul ī hazzān frāz barēš.

81. About peforming the mēnōy-nāwar ceremony

81.1 ēk ēn kū bāstān yōždahrgar mard *xwāhēd ka yazišn mēnōy nābar pad nō-zōdān ayāb wars nōg poxtan ayāb nīrang-dēn yaštan padīsār kunēd

81.2 šaš rōz nāwar nōg kunišn ud *nazd-šān hōm ud ǰīwam harw rōz az sar ī nōg bē kerdan.

81.3 ud rōz šašom hamzōr abāyēd būdan tā padīriftag Amahrspandān mēnōyān bawēd.

82. Consecrated the Sūr for Nōzōds

82.1 ēk ēn kū andar sūr yaštan nōzōdān fradom rōz sūr pad šnūman ī mēnōy nābar bē yazišn čiyōn xšnūmaine ahurahe mazdå raeuuatō arənaŋhatō aməšanąm spəṇtanąm aoxtō.nāmanō yazatahē āiiēsē yēštē auuaŋhå nō staomi.

82.2 abāyēd barsom ī haft tāg ud ēbyānghān ham-čiyōn yazišn šāyēd.

82.3 ud xwāndan ī ān harw panǰ gāh ham-ēdōn šāyēd čiyōn kē uzērin ud ēbsrūsrim ud ušahin ud hāwan ud rabihwin pādixšā.

82.4 ud wazr ī abāg hāwan ātaxš pad paywand dāštan ud ātaxš ul ī hāwan dāštan tauua āθrō guft.

82.5 ud didīgar rōz sūr srōš ahlaw ud sidīgar rōz sūr sīh rōzag ud čahārom rōz sūr wispered kū pad šnūman ī Ohrmazd xwadā nōzōd rāy abāyēd.

82.6 kū andar gāh ī yaštan ī drōn harw čahār rōz abar zōd-gāh nišīnēd ud drōn abar urwēs-gāh nihēd ud zōd-gāh ud urwēs-gāh rāy paywand kunēd.

82.7 pad yazdān ud amahrspandān kāmag ud ahlāyīh-warzīdār ud ahlāyīh-xwāstār man-iz dēn-bandag ī dēn-nimūdār Mēdyōmāh rāy pad xwadā-āmurzīh ayād dārēd frazaft pad drōd šādīh.

83. About the rites for the departed

83.1 ēk ēn kū pas widurdagān mardōmān **frēzānēnīdag čiyōn ka-š mard-ēw kē az ēk-sālag tā ō šaš sāl ud sē māh bē widerēd ēk yazišn srōš abāyēd kerdan

83.2 ud agar pas az šaš sāl ud sē māh az gētīy pad mēnōy bē šawēd sē yazišn ud sē ǰud-dēw-dād srōš frēzānīg kē pad nām ī ān widerdag bē yazēd.

83.3 ud agar guft ān widerdag zīndag bawēd pad nām ī ān kas ham srōš wizārēd šāyēd čē ka-š frēzānīg xwad andar gētīy.

83.4 ud ēn kū pas az pānzdah sāl nē wizārd estēd zōd abāg ān ō<y> widerdag wizārdan bē framāyēd šāyēd ud kirbagōmand bawēd.

84. About the performance of the Yasna of Srōš

---

1 tēz pas translates Av. išarə pasca also in V.7.2.

84.1 ēk ēn kū abar yōždahrgarān abēr frēzānīg kū yazišn srōš pad wēš pahrēz bē yazēd.

84.2 ud šab ī fradom ayāb didīgar ayāb sidīgar andar ǰud-dēw-dād srōš yaštan yōždahrgar-ēw kē ādarwaxšīh bawēd bē kāmēd kē wāz wizārēd šāyēd kē pas az fragard čahārom hamāg abestāg ī ādarwaxšīh tā ō fragard šānzdahom pad ēwāz ī ul čiyōn ka zōd bē āšnawēd bē xwānēd.

84.3 ēk ašam-wohū xwāndag wāz sar bē kunišn pas sūr bē yazēd ayāb ǰāmag ahlaw-dād yazēd ayāb pēš-kār āyēd bē gīrēd pas az wāz wizārdan ēn hamāg kār šāyēd.

84.4 bē tuwān kerdan čiyōn ka-š xwānēd kē abāz wāz gīrēd ēk ašam-wohū az bērōn urwēs-gāh xwāndag andarrōn šawēd ud padīrag ī zōd estēd.

84.5 ahunwar-iz pad wāz ayād srōš gīrēd ud šnūman xwānēd.

84.6 abāz abāg zōd wāz-gīrišnīh kunēd ud az ān gyāg ī kē abestāg-hilišnīh kerd bawēd xwāndan padīsārēnēd.

84.7 čiyōn pad ēn ēwēnag kār warzēd kirbag wēš windēd.

85. WHOSE NAME SHOULD A DEAD PERSON BE TAKEN WITH? AND IF IT'S A WOMEN SHOULD IT BE HER FATHER OR HER HUSBAND?

85.1 ēk ēn kū agar mard-ēw bē widerēd nām ī ān kas abāg pid ī ōy abāyēd griftan.

85.2 ud agar zan-ēw mīrēd ka-š abāg šōy bē dād estēd nām ī ān zan abāg šōy ōy šāyēd griftan.

85.3 agar abāg šōy nē dād estēd ud dōšīzag bawēd nām ī ān dōšīzag abāg pid ī ōy abāyēd griftan.

85.4 čiyōn kē az abestāg ī hādōxt paydāg yezi narō mazdaiiasnō haca gaēθābiiō pairi iriθiieiti āaţ hē nąma haδa pitō fragəuruuaiiāţ yezi nāirika pairi iriθiieiti āaţ [yaţ] hē nąma haδa paθanō1 uzgəuruuaiiāţ spit<a>ma zaraθuštra aetəm vācəm nī aṇtarə mazdaiiasnanąm frasastaiiāţ. agar mard ī mazdēsn az gētīy bē widerēd ēdōn nām ī ōy abāg pid ī ōy frāz gīrēd ud agar nārīg-ēw bē widerēd ēdōn kē-š nām ī ān abāg šōy ōy ul gīrēd Spitāmān Zarduxšt ēn wāzag frāz *wābarīgānēnād kū saxt frēzānīg andarg mazdēsnān ēn saxwan bē gōw ud frāz wābarīgān<ēn>.

86. WHAT SIZE SHOULD THE FURROWS BE IN A TOWER OF SILENCE?

86.1 ēk ēn kū andarrōn ī hazzān pad ān ī rist tanān čiyōn mardān ud *aburnāyagān rāy harw kiš ī ǰud ǰud pad handāzag ī mard-bālāy *aburnāg-bālāy bē abāyēd kerdan.

86.2 čiyōn az abestāg paydāg auui hē aṇtarə daxmanąm yaţ iristanąm kašinąm ā nərəbərəzanąm kərənuiiāţ. abar ān ī andarrōn harw hazzān ka ān ristān kišān ān ka mard-bālāy kunād.

86.3 Abarg guft harw kiš-ēw rist-tan rāy andarrōn hazzān mard-bālāy ayāb aburnāg-bālāy bē kunišn čiyōn ka pad ruwān āsāntar bawēd ud kirbag windēd.

87. HOW THE CORPSE OF A PREGNANT WOMAN SHOULD BE HANDLED

87.1 ēk ēn kū agar zan ī ābustan bē mīrēd ud aburnāg čahār māh ud dah rōz bawēd čahār mard pad ān zan wastarg pad ham-paywand dahēd ud ān čahār nasāy-kešān pad hazzān bē barēd ud čahār mard yōždahrgar yašt ī gāhān bē srāyēd agar tuwānīg hēnd dō sag bē nimāyišn ud pad ēn kār saxt pahrēz dānistan.

---

1 Backformed from paθnī.

88. ABOUT THE PERFORMANCE OF THE NŌG-ZŌD CEREMONY

88.1 ēk ēn kū mard-ēw ka-š nōg-zōd šawēd nazdist nō-šabag pad ān yōždahrīh ī tan ī xwēš kunēd ud ān nō-šabag didīgar pad nām ī harw ka ō nōg-zōd kāmēd šudan gīrēd pas tā šaš rōz yazišn nōg-nāwar dō yōždahrgar kē pad abēzag-xēmīh ud nīrang nōzōdīh āgāhtar estēd pad ēn kār šāyēd pas tā čahār rōz ān *ōy nōg-zōd rāy čahār yazišn bē yazišn rōz fradom yazišn nōg-nāwar didīgar rōz yašt ī srōš ud sidīgar sīh-rōzag ud čahārōm yašt ī wispred bē kunišn agar pargast andar ān ō čahār rōz andar yazišn-gāh ayāb xwarišn ayāb pad ān ranǰ ud wēmārīh tan ayāb bēš tis-ēw gumānīg bawēd abāz az sar nō-šabag kunišn ud nōg-zōd šawišn.

88.2 čiyōn az abestāg paydāg yezi narō mazdaiiasnō auui aṇtarəca yasniianąm ciθβārō.aiiaranąm auuauuaṯ ciṯ sāstraca fraǰasāiti āaṯ hē narō hauuąm tanūm pairi yaoždāiti aētəm tūiriianąm1 yasniianąm frakərənōiṯ. agar mard ī mazdēsn rāy abar ān andarg yazišn čahār rōz ī nōg-zōdīh and-čand tis ī sāstārīh frāz rasēd ēg ān mard xwēš tan abāz yōždahrēnad kū nō-šabag kerd ān čahār yazišn abāz kerd.

89. ABOUT THE PERFORMANCE OF THE NĪRANG Ī ĀB UD PĀDYĀB (CF. PĀZAND RIVĀYAT OF KĀMA BOHRA MU1 P. 575-582 DHABHAR PP. 351-2 & MS F23 PP. 1-14).

89.1 ēk ēn az aṣəm staota paydāg wizir ī dēn andar nīrang ī āb ud pādyāb yaštan fradom kār ēd kū ōy kū pādyāb ud āb gīrēd nazdist xwēštan pad baršnūm bē abāyēd šustan ka-š nō-šabag xūb dāštan āb pad karbās-ēw pad-pādyāb bē pālūdan ud pad ǰām-ēw pad-pādyāb kunišn ud gōmēz az gāw ī gušn pādixšā kē nē ān baxtag pādixšā bē gīrišn ud andar ǰāmag-ēw pad-pādyāb xūbīhā andar kunišn u-š sar bē nihumbišn az xrafstar ī nihānīg rēmanīh pad pahrēz dārišn awēšān āb ud gōmēz xwāhand dādan nazdist dō mard ī yōždahrgar tan pad baršnūm bē šōyišn.

89.2 ka nō-šabag xūb dāšt ēg-išān sīh gām frāz gīrišn ud yašt sē paywand kū yazišn mēnōy nāwar tā šaš rōz abāg hōm ud parāhōm ud ǰīwam nōg nōg harw rōz xūb bē yazišn

ud ān harw dō mard yōždahrgar yōždahr ī tan ud huxēmtar awestwārtar rāst-abestāgtar warm-abestāgtar *xūb- [150] nīrangtar ud dēn-āgāhtar bawēd

ud ān kas zōdīh kāmēd būdan šabīg kustīg nōg pad-pādyāb ōy-iz kē rāspīg srōš-barišnīh kunēd

ham-gōnag ǰāmag nōg abāyēd ōy tan kē abestāg-warmtar zōdīh kunēd ōy ayārīh

u-šān ēk-ēw abāyēd kū-š ǰud-dēw-dād warm ud ēk bār pad zōdīh xwēš yašt estēd nōg sāzišn

ud pādyābīh ān čim rāy *mādagwarīhā abāyēd az yazišn sāxt

āb ud gōmēz kē bē āwarišn az kustag dašn ī zōd az pēš ī barsom tay ī ādušt andarg bē nihišn

ōy kē zōdīh kāmēd kerdan dast pad-pādyāb bē kunišn ēk-bār gōmēz ud āb bē nigerišn

hamāg gyāgīha pēš gōmēz pas āb nigerišn

*hamāg gyāgīhā anīy wāzag kē ō pēš nibēsam bē gōwišn

ud estišn gōmēz ud āb bē nigerišn pas abestāg bē rāyēnišn.

89.3 didīgar bār pad gāh ī ādarwaxšān ān gyāg kū humāiiehe pairi.ǰaθano bē estišn u-š war andar hamāg sāzišn kunišn aṣəm bē gōwišn didīgar bār hamāg xūb bē nigerišn u-š ātaxš-gāh šustan u-š dast

1 Y.11.

pad-pādyāb abāz kerdan. yaθā ahū vairiiō dō andar rāh ēd bē gōwišn ō pas barsom šawišn u-š tarsagāhīhā bē estišn sidīgar bār sāzišn gōmēz ud āb xūb bē **nigerišn u-š frastuiiē bē gōwišn u-š čahārom bār xūb bē nigerišn bawēd kē guft kū pad yaθā ahū vairiiō dah pad harw šiiaoθənanąm dah dānag pādyāb ud pad harw ēk aŋhəuš āb xūb bē nigerišn pas abestāg bē rāyēnišn ud pad ān ī aṣəm vōhū sē dānag pad bun ī hōmāst pad ān harw aṣəm pādyāb ud pad harw ēk vōhū āb xūb bē nigerišn.

89.4 pas az hād ī hōmāst barəsmana bun kunišn bawēd kē šaš gyāg *gōwēd panǰ kē azabar nibišt dō kē ō pēš gōwam haftom pad ān ī wāz gīrišnīh pad hōmāst sar čiyōn pas az amāšāspəṇtā pad gyāg aθā ratuš pādyāb aṣāṯ.cīṯ āb bē nigerišn pas pad bun ī fragard wāzag ī pad ǰud-dēw-dād pad maraoṯ pādyāb ud pad wāzag ī ahurō mazdāå āb xūb bē nigerišn hamāg gyāg pēš gōmēz ud pas āb nigerišn pad harw bār nigerīdag xūb bē nihuftišn nihuft estēd weh-iz bawēd tā yazišn sar ān gyāg dārišn pad šāyest nē šāyest hamāg ud zand andar yazišn rasēd ham-čiyōn yašt ī nōg-nāwar u-š xšnūman ī srōš kunēd ā-šāyēd nazdist pad harw dō yōždahrgar frēzwānīg ēd kū čiyōn pādyāb az gāw ī gušn pad gāh hāwan ud uzērin kerd pas pad uzērin gāh ayāb pad gāh ī ušahin ǰāmag pādyāb rāy pad-pādyābīh purr kunišn ud andar wāz yōždahrgar xšnaoθra ahurahe mazdå aṣəm vōhū ēk bē *ayāsišn ǰāmag nīrang pādyāb kunišn.

89.5 pas pad gyāg *urwēs-gāh barišn šāyēd u-š ān ǰāmag dō čiyōn ēk-ēw pad-pādyāb didīgar pad āb kerd estēd awiš kunišn harw gyāg kū andar yazišn ēd nigerīdan abāyēd az ān gyāg ǰāmag kē āb ud gōmēz pad-pādyābīh andar andak-ēw pad dīdār ī zōd *ōwōn kē wēnēd andar ān gōmēz gōmēz andar ān ī āb āb rēzišn kū xwārtar ka yazišn xūbīhā ud frazāmīh abar āyēd ān āb ud gōmēz yaštag ī ō gyāg kū *xwēškārīh ast barānd ud pad karbās nōg ī pad pādyāb kerd estēd ān ǰāmag āb ud gōmēz andar ast sar xūbīhā bastan kū tis-iz bērōn andar awiš nē šawēd pad ēč rāh ud pad ēč tis sūdagīh nē kerdan čē-š bun hamāg pādyābīh padiš ast hamē tis-iz nigerišnīh padiš kerdan.

89.6 man mēdyōmāh az abestāg frāz *gōwam kū pad fragard nōzdahom ī ǰud-dēw-dād ān gyāg ī kū yaθā ahū vairiiō dwēst gānag ud aṣəm vōhū sad-gānag ast kū sīst sag ī pad pādyāb bawēd pad harw aṣəm vōhū ēk-ēw ud pad harw yaθā ahū vairiiō ēk sag andar gōmēz ud āb abganēd u-š baxšišn nē amār bē agar ō gōmēz wēš abganēd šāyēd ud pad čāštag ī Abarg sag-ēw abāyēd kē az ēn kem abganēd šāyēd. Rōšn guft kū nōzdahom fragard ǰud-dēw-dād pad ān gyāg kū dwēst yatā ahū wēryō rasēd pad nō yaθā ahū vairiiō pas nō sag andar gōmēz ud āb abganēd kū šaš andar gōmēz ud sē andar āb abganišn čiyōn ka-š dō tāk-ēw andar gōmēz abgand ēk tāk-ēw andar āb abāyēd abgandan pas sar gōmēzdān ud ābdān xūb nihuftan pad yazdān and amahrspandān kām bawād.

90. About how to collect gōmēz

90.1 ēk ēn kū gāw ī gušn gəuš varəsō kē pad framān ī dēn yaštag bawēd pēš az panǰ rōz āwarišn
pad awēšān wāstar ud ǰōrdāg *ōwōn xūb bē dahišn
pas gōmēz griftan šāyēd
ud andar gōmēz griftan az gāh hāwan gāh ī didīgar pēš andar āyēd
ud padišxwar ud ǰāmag kū gōmēzdān az gōmēz purr nē bawēd ud hangārd mānēd

abar pad uzērin handāzišn kū pad gāh ī uzērin bē kunišn

ud gōmēzdān purr kunišn čē gāh ī didīgar pēš padiš andar āyēd ud gōmēzdān purr nē bawēd bīm nēst pad gāh ī uzērin abārīg gōmēz tuwān griftan šāyēd ud pādixšā kē andar kār pādyābīh dānistan pad kār dāštan.

91. TWO PURIFIERS NEEDED FOR THE YAŠT Ī GĀHĀN

91.1 ēk ēn kū pad yašt ī gāhān srāyēnīdan dō mard ī yōždahrgar abāyēd kē abāg hampaywand ud wāz ī srōš tā ašahe xwāndag harw dō kas haft hād ī ahunwad gāh bowandag tā sar kunišn pas nəmascā yā ārmaitiš ižācā sē bār ud panǰ ahunwar frāz gōwišn ud pas iδa iristanąm uruuānō yaz<a>maide yå ašaonąm frauuašiiō sē bār xwānēd ud abāz dō ahunwar frāz gōwēd ud yas<n>əmca tā sar sraošahe ašiiehe xwānišn ud wāz hilišn šāyēd pad ruwān abēr āsānīg ud āmurzišn Ohrmazd ud amahrspandān ud pad wahišt ī bāmīg purr-xwārīh ud ahlawīh rasēd.

92. ON PERFORMING THE CEREMONY FOR THE DECEASED

92.1 ēk ēn kū az pas widurdagān pad yazišn ī sidōš ōwōn tuxšāgtar bawišn ud pad harw panǰ gāh niyāyišn-ēw ud yašt ī srōš ahlaw ud petītīg pad ǰādag ruwān kunišn ud rōz ī seyom pad gāh ī uzērin dastwarān ud dādwarān ud xwēšān ī ōy pad ān ī nēk xwāhišnīg ān ruwān hanǰaman kunišn ud harw ān-čē ka frēzānīg dēn ast čiyōn stūr gumārdan ud handarz ōy rāyēnīdan tuxšāgtar būdan čiyōn az abestāg ī bayān yašt paydāg: yezi narō paṇca dasaŋhō sarəδō irīraiθiiāţ auui hē uruuānəm būǰiiānəm θrāiiō aiiara uzaiiarna raθβō haŋǰamanəm fraǰasōiţ āaţ hē apuθra aŋhaţ puθra fradaδāiti yaθaca nara irista vīspanąm auuarətnąm šaētauuaitanąm auui hē frazaiņtīm fraǰ<a>sōiţ pascaiti nəmaŋuhaiti baoiδiieitaca uruuāsniiå.

92.2 pas pad gāh ī ušahin čahār drōn yaštan ēk rašn aštād ud wāy weh ud srōš ud drōn ī ardā frawahr abāg ǰāmag xūb burzišnīgtar yazišn ud bām ī čahārom gōspand-ēw pad zōhr bē kušišn ud *āfrīnagān ī dahmān bē xwānišn ud pīh ī gōspand abar ān ātaxš ī warahrām dahišn tā pad ruwān āsānīg wēš rasēd ud mēnōy ī ādur-xwarrah ud ardwahišt amahrspand ayārīh ān ruwān kunēd ud srōš ahlaw pāsdār bawēd.

93. ABOUT THE PERFORMANCE OF THE CEREMONY OF NINE NIGHTS

93.1 ēk ēn kū harw kas-ēw kē nō šabag pad ān ī pākīh ī tan kunēd ud nazdist pad ān baršnūm-gāh rawēd ud nīrang ī dēn abāg warr ī ātaxš warahrām xwarēd ud pad ān wināh-wizārišnīg petīt kunēd ud az wināh abāz estēd pas pad xšnaoθra ahurahe mazdå wāz gīrēd ǰāmag az tan ǰudāg kunēd abar sag-ēw nišīnēd ud dast abar sar dāštag wāz gīrēd.

93.2 čiyōn ka-š ašem-wohū sē frawarānē harw gāh ka bawēd šnūman ī srōš tā sar ašahe xwānēd pas mard ī yōždahrgar pēšag abar sar ī ōy nihādag wāz srōš gīrēd ud pad pēšag čiyōn pad abestāg ī fragard nohom paydāg hamāg hannām az sar tā pāy šōyēd pas andar tan ǰāmag nihumbišn ud az nəmascā sē bār wāz hilišn ud abāz petīt kunišn pad gyāg [160] pāk bē mānišn ud nō šabag sar kunišn pad yazdān ud amahrspandān kāmag bawād ēdōn bawād ēdōntar-iz bawād.

94. ABOUT THE AGE AT WHICH ONE SHOULD WEAR THE ŠABĪG AND KUSTĪG AND A NUMEROLOGICAL INTERPRETATION OF THE KUSTĪG

94.1 ēk ēn kū harw frēzānīg ī dēn weh čiyōn weh-dēn-ēw pas az šaš sāl ud sē māh ud bowandag abāyēd šabīg kustīg ē ēbyānghān abar miyān ī ōy bandēd ud hamāg frēzānīg dēn padīriftan pādixšā

94.2 az abestāg baγān yašt paydāg yaţ aētē yō mazdaiiasnō apərənāiiūkō auui hē hapta sarəδa fraǰasāiti stəhrpaēsaŋhō aiβuuåŋhānō paitiš hē maiδiiāi būǰiiamanō1 auui hē nara pascaiti nəmaŋhəṇti. kē az awēšān mazdēsnān āburnāg-ēw abar ān ō pad dād ī haft sālag frāz rasēd ēbyānghān pad ān miyān bandēd abar ān mard pas niyāyišnōmandīh ast kū frēzwānīg dēn ī weh.

94.3 rōšn guft frēzwānīg ī dēn pas az haft sāl padīriftan pādixšā čiyōn frēzwānīg ruwānān ud abārīg hamāg kār ī dēn. abarg guft frēz wuzurg čiyōn nō šabag ud nōg-zōd ud gētīy-xrīd ud rabihwin abārīg kār ī dēn pas pānzdah sālag framūd estēd.

94.4 ēbyānghān pad haftād ud dō tāk handāzag haftād ud dō hād ī yazišn ud harw ēk dwāzdah tāk handāzag dwāzdah-hōmāst ud šaš tāy andar teh handāzag šaš gāh ī gāhānbār ud harw ēk sē grih ǰud ǰud handāzag humad ud hūxt ud huwaršt ud dō grih pēš ud dō grih pas handāzag axšēgān[2] ud sē band kustīg ō abar mayān menišn ud gōwišn ud kunišn. kustīg kē az andarrōn andarwāy ast mayān ī zamīg ud āsmān handāzag kerd estēd pas az sāxtan kē kustīg abāz abāz kunēd handāzag ristāxēz tan ī pasēn. abāyēd pad ēn dāštan pad yazdān kāmag ud zand ī handāzag ēn kū pāy ul ud buland pāy.

95. About the preparation of the Wars implement

95.1 ēk ēn kū pad ēn kār ī abēr *tuxšāgtar būdan pad *nīrang ī wars puxtan nazdist dumb ī gāw ī nar kē arus mōy abāg hamāg handām tā pāy ud sumb ud manaoθra ud čašm ud srōn hamāg spēd bawēd āwarišn ud hamāg hannām ud dumb pāk kunišn ud dō mard ī yōždahrgar kē yašt kū nāwar kerd estēd pēš ān gāw āyēd ud pad xšnaoθra ahurahe mazdå aṣəm vōhū sē bār dumb ī gāw pādyāb čiyōn urwarām bē kunišn ud wāz ī Ohrmazd xwadā kū šnūman ī Ohrmazd xwadā tā maraotū *gōwišn pas pad sē ašamwohū sē tāg ī mōy pad *kāhspan[3] bē brīnišn ud pad ašamwohū ī čahārom abāz pādyāb abāg dast kunišn ud andar barsomdān bē nihišn pas wāz bē hilišn haft ǰām xwurd ud taštag ud hāwan ud hamāg sāzišn pādyāb kunišn ud zōhr abar gīrišn ud barsom ud ēbyāhan ud urwarām ud ǰum kerdan.

95.2 pas srešk ǰām ī pēšēn andar ǰām pasēn handāzišn pas srešk ī čand ham-ēwēn andar čahār ǰām ka pēš ast bē rēzišn pārag ī zōhr čahrišwadag pad ān ǰām nigāh dārišn ud sē srešk ī warr ī ātaxš ī warahrām[4] andar ān abganišn ud ān ǰām pad abzār *kuwāhspan pādyāb ud herbad-ēw didīgar ka-š nāwar dāšt estēd abar ān ō ātaxš nihēd pas harw sē tāk ī wars abāg *halk ī zarrēn ayāb asēmēn band estēd andar ān ǰām abganēd ud haftād bār abar ōšmurišn ud az ātaxš ul gīrēd ud

---

1 Yt.1.17.

2 Compare NP akhshījān “elements”.

3 This word also spelled kw’hspn' in the next paragraph also appears in Pahlavi Yt.1.18 where it translates Avestan akauuō (spelled k’hspn' in MR k’hsp in A and kw’hspn' in the edition). In the Skt. translation it corresponds to kartarī- and in Persian miqrāz cf. Pavri p. 208 which says that the priests should use “mekrājh yāne kātar.”

4 On warr “ash,” see Kotwal “An Ancient Irani Ritual,” p. 369 n. 15.

pad dast zōd bē abespārēnd ud zōd wars andar harw dō dast griftag abar ātaxš bōy xwaš nihādag wāz Ohrmazd xwadā bē griftag ud ān ǰām āb az ātaxš frōd āwarēd ud aṣ̌əm vōhū sē frauuarāne tā sar frasastaiiaca ahurahe mazdå raēuuatō *□arənaŋhatō xšnaoθra tā mraotū aṣ̌əm aṣ̌əm vōhū čahār pad harw ašamwohū-ēw wars rāy pad harw ēk čahār ǰām ī zōhr šustan čiyōn ka-š warr ī ātaxš ī warahrām pad ān ōy wars āmēxtag nē mānēd.

95.3 pas wars andar harw dō dast griftag wāz hilišn yaθā ahū vairiiō dō yasnəmca tā ān āfrīnāmi ahurahe mazdå raēuuatō □arənaŋhatō andar wāz ham-ēdōn ayādēnd ud wars pādyāb abāz andarrōn ī barsomdān nihišn pas hamāg sāzišn abāz az sar bē šōyišn ud āb az wastarg pādyābīh bē *pālāyišn (?) pas hamāg ābzār ud urwēs abāz sē bār pādyāb kardag ātaxš abrōzēnānd ud *sāzišn hamāg xūb bē nihišn pas wars pazīdag bē āwarēd čiyōn ka-š zōhr bē *zōhēnēd ēn abestāg drust bē gōwišn aṣ̌əm vōhū sē frauuarāne čē gāh dārēd <a>iβiiō vaŋuhēbiiō vīspaŋamca apąm mazdaδātaŋam bərəzatō ahurahe nafəδrō apąm apasca mazdaδātaiiå tauua ahurāne ahurahe xšnaoθra tā sar.

95.4 u-š wāz *gīrišnīh pas frā.tā staomaide tā yazataŋam θβā harw dō ǰām andar wardišn ašaonąm pādyāb andak-ēw andar kunišn kuxšnūša purr bē kunišn usbī barāmi az āb ul dārišn raθβasca bərəzatō andar rāh-ēw. gāθåsca srāuuaiiōiṯ ān gyāg kē abar hāwan bē nihēd kē dō mardīh kār framāyānd ā-šān ēk az did wāz gīrišn raθβasca bərəzatō ō<h> gōwišn kē bē barēd tā az sē ǰām ī āb bē šawišn hamē ka a-pādyāb bē bawēd u-š frātā *staomaide abāz gōwišn ka az sē gām ī āb bē šawēd ā-š wāz abāz gīrišn.

95.5 pas barsom bastan ham-ēdōn čiyōn hāwan yazišn tā šaš rōz ham-gōnag wars nōg nōg kunišn ud yazišn mēnōy nāwar bē yazišn ud zōd ud rāspīg harw dō sūr ǰud ǰud yazānd kū barsom ǰud ǰud bandānd ud rōz ī šašom andčand ka wars abāyēd wēš brīnišn ud andar yazišn ud gāh pēštar dārišn ud nihuftag nihišn.

95.6 ud gāw nar ēk sālag šāyēd kam nē šāyēd čiyōn ka-š ān gāw bē mīrēd wars ōy hamāg a-kār wars did abāyēd griftan ud rōz ī šašom myazd-ēw pad šnūman ī Ohrmazd xwadā ud sūr pad ham-ēwēn abāyēd yaštan.

95.7 Dādweh guft pad dēn ī abarwēz wars xūbīh bē pazēnišn čiyōn ka-š xūb nē pazēd nē šāyēd ud hērbed bē az nāwar pazēnd ā-šāyēd ud dō hērbed nē bawēd nē šāyēd harw dō ǰud-dēw-dād nē yaštag ā-šāyēd ka-š handām ī gāw abāg wars *arūs nē bawēd ā-šāyēd ud dāg ī ātaxš ud tis-iz brīdag estēd pad kār nē šāyēd ud tis-iz andar hērbed gumānīg ā-šāyēd ud ka-iz andar yazišn ud zōhr ī yazišn gumānīg drust nē dārišn *Sōšāns andar abē-gumānīg guft ay ēn hamāg abar dastwarān frēzwānīg kē pahrēz wēš pad ēn kār ud xrad awestwār abāyēd wizīn kerdan tā āstār ī garān abar ōy ō nē nišīnēd rōšn guft *hād agar andar dumb ī gāw tāk ī wars ayāb čandīh syāh šāyēd čār tuxšāg a-čārīh rāy hunsandīh ud čiyōn griftag pad kār dāštan šāyēd frazaft pad drōd.

96. That the implements for the performance of the nāwar should be kept in the Warahrām fire

96.1 ēk ēn kū andar mān ī ātaxš ī warahrām az abēr tuxšāgīh nāwar zēnān abāyēd dāštan ud dō mōwbed abāyēd kē abāg nāwar ēsm ud bōy xwaš abar nihēd ud abrōxtag dārēd ud agar pargast nāwar

mōwbed gumānīg bawēd pas az ēbārag nāwar xwurd pad kār dārēd čiyōn ka barsom ī panǰ tāk bandēd sūr harw rōz-ēw abāg hamkārān ōy čiyōn wahman ud māh ud gōš ud rām yazēd pas pad nazd ātaxš ī warahrām rawēd ud bōy xwaš nihādan ud ātaxš niyāyišn *xwāndan šāyēd wēš kirbag windēd. rōšn guft eč kār bē az nāwar nē šāyēd wizārdan.

97. About the performance of the ceremony of nine-nights for nōg-zōds and how often one can eat and drink during the ceremony.

97.1 ēk ēn kū az mazdēsnān harw kas-ēw pad hu-menišn xwāhēd kē nōg-zōd šawēd nazdist nō-šabag pad ān pākīh ī tan ud ahlāyīh ī ruwān xwēš kunēd pas pad nām ī harw kas-ēw ka nōg-zōd kāmēd šudan nō šabag didīgar pad nām ī ān kas kunēd ud andar *ǰomāy ī no šabag xwarišn-ēw ayāb āb xwarēd pad ǰām ī pāk xwad rāy bē ārāyēd ud xwarišn ud āb pad rōz-ēw sē bār ayāb čahār bār ayāb pad harw gāh ka xwāhēd šāyēd xwardan agar pad gāh šab tišnagīg wēš frāz rasēd āb xwardan šāyēd pad dēn framūd estēd.

98. About the permissibility of keeping food and water during the performance of the nōg-zōd ceremony

98.1 ēk ēn kū andar čahār rōz ī nōg-zōdīh kas-ēw hērbed nōg bawēd pad ān ōy suy [170] ud tišnagīg frāz rasēd pad ān dastwarān frēzānīg kē pad ān ōy nōg-zōd pad wistarišn barsom ud yazišn drōn šāyēd kē āb ud xwarišn xwarēd ud ēč dagrand nē kunēd.

rōšn guft pad čahār rōz ī nōg-zōdīh pad wistarišn barsom ud yaštan drōn āb ud xwarišn tuwān xwardan ēč bīm nēst

pad harw gāh bē az gāh ī rabihwin drōn yaštan šāyēd pad harw čahār rōz pad gāh ī hāwan ud ēbārag šāyēd yaštan pad gāh rabihwin nē pādixšā čē kē rabihwin nē yašt estēd.

99. Purification after nocturnal pollution

99.1 ēk ēn kū agar mard nōg-zōd abar xufsēd ā-š šusr frāz rānag bawēd ā-š tan pad gōmēz ud āb abāyēd šustan abāz nāwar pad kār dāštan ud yazišn frēzwānīg yaštan šāyēd kē ēč bīm nē *dānēd.

100. Purifiers must be betrothed

100.1 ēk ēn kū harw yōždahrgar-ēw ka abāg zan-ēw nām-zad nē kerd estēd pad kār yōždahrgarīh nē šāyēd agar nām-zad kerd ud paymān nē bast estēd yōždahrgarīh kerdan tuwān ud sidōš ud nīrang-dēn rāyēnīd pāduxšā čiyōn ka-š nām-zadīh kerd pad yōždahrgarīh abāyēd.

101. A purifier can still perform purification ceremonies if he goes to ǰail

101.1 ēk ēn kū yōždahrgar-ēw kē andar zēndān ōftēd čiyōn ka-š bērōn āyēd abāz yōždahrgarīh kunēd šāyēd ēč bīm nēst čē waxšwar Zarduxšt Spitāmān anōšag ruwān andar dēn abarwēz framūd estēd.

102. Second hāwan is counted like first hāwan during the nōg-zōd ceremony

102.1 ēk ēn kū andar čahār rōz ī nōg-zōdīh čiyōn kē māh ābān rōz ī Ohrmazd gāh hāwan ī didīgar pēš padiš andar āyēd andar hāwan ī didīgar agar drōn yazēd šāyēd čē hāwan ī didīgar rāy ham-čiyōn hāwan ī fradom frāz ōšmurišn.

103. PURIFIERS CANNOT HAVE HOLES IN THEIR EARS.

103.1 ēk ēn kū yōždahrgar-ēw kē pad gōš[1] sūrag dārēd pad yōždahrgarīh nē šāyēd.

104. ABOUT DOUBT IN THE BARŠNŪM

104.1 ēk ēn kū baršnūm ī yōždahrgar-ēw pad gumānīg bawēd ud abāg ān abē-gumān ud a-wināh pad gyāg drōn ud čāšnīg bē āmēzēd pad baršnūm ī ān kas ēč gumānīg nēst.

105. A STORY OF ŌŠNAR

105.1 ēk ēn kū *ōwōn šāyēd dānistan kū ēn wāzag andar ān hamē gyāg-ēw ud rōstāg *wābarīgān ud rōšn ast kū dānāg-ēw az weh-dēnān az ān ōy dastwar ī ōšnar pursīd kū man az dānāgān ōšōmandān āšnūd ham ka pad ān ī ōy Ērān šahr was kōfān buland hēnd ud pad abar ōy dō gyāh ī zarr-gōn hamē bē rōyēd kē agar ān tis-iz pad ān ō murdagān bē dahānd andar *hamzamān zīndag bē bawēd. ēn wāzag pad menišn man škeft ast. ōšnar pad passox drāyīd kū ēn saxwan rāst ast ud xrad-āmēzag čē dānāgān ī Ērān šahr was saxwan pad ham-ēdōn pad rāz rāz (?) bē srāyīd hēnd čē kōfān buland dānišnōmandān ud xradwarān-ēw rāy xwāstag ud az *gyāh saxwanān ī xradīg čiyōn *āsne-xrad ud az murdagān hamāg sust-xradān ud kam-dānišnān ka tis-iz ōš ud wīr ud xrad pad mazg nē dārānd ud pad grawagān ī dānāgīhā pad ān ōy zīndagīh ī ǰāwēdān rasānd weh-dēn dānāg čiyōn ka-š ēn saxwan āšnūd hunsand bē būd ud abar xrad ōšnar dastwar āfrīnhā guft. frazaft pad drōd ud šādīh.

106. INTRODUCTION TO THE THIRD SECTION

106.1 wizīr ī dēn ī weh mazdēsnān az *abestāg *gōwam man kē mēdyōmāh ham. dar ī seyom bun xūb frazām bawād.

107. THE FORM OF A WEDDING ANNOUNCEMENT

107.1 ēk ēn kū andar paymān bastan zan ud šōy abāyēd kē pad ēn ēwēn nazdist nām ī kū nāmag ī az *kust ī šōy pad ān kustag ī zan abāyēd frestīd āgāhīh rāy kē šōy andar wāhmān rōz abar ān paymān bastan *xwāhēd āmadan ud ān nāmag pad ēn ēwēn abāyēd nibištan.

107.2 pad nām ud nērōg ayārīh ī dādār Ohrmazd ud amahrspandān ud wispān *yazdān ud frawahr ahlaw Zarduxšt Spitāmān anōšag-ruwān pad ān rōz ī wāhmān ud māh ī wāhmān ud šōy wāhmān ud az sāl šāhān-šāh ī wāhmān pad gāh ī ušahin abzārōmand pad ān paymān bastan ī wāhmān zan abāg wāhmān šōy abāg hanǰoman ī mazdēsnān xwāhēm rasīd pad yazdān kāmag xūb frazām ud farrox hanǰām bawād pad dādār ayārīh.

108. ABOUT PREMARITAL INTERCOURSE

108.1 ēk ēn kū agar kas-ēw pad abē-paymān-bastan *zan-ēw abar gāyēd pad ān wināh-wizārišn pēš dastwarān pad petīt bawēd ud az sar paymān bandēd šāyēd ud ayāb mard-ēw abāg zan nām-zadīg kerd estēd ud bē az paymān bastan frazend aziš zāyēd ēč wināh-ēw nē bawēd čē ka ōy nām-zadīg kerd ast pas harw gāh kē xwāhēd paymān bandēd ast kē ēdōn gōwēd paymān bastan harw kas-ēw rāy pad dād pānzdah sāl abāyēd.

1 See FP X:11. Utas reads AWNYA gōš LLA dōš but MSS have AWNYA LLA gwš.

109. ABOUT THE AMOUNT OF PROPERTY A WOMAN CAN HOLD

109.1 ēk ēn kū abar čandīh xwāstag zan dāštan kū xwāstag az frārōnīh *a-ǰomā padiš pad warz ābādān dāštan bar pad kirbag uzēnag kerdan ud zan ān xwēš pāduxšā wizīr and *dram-arγ pad paristār bē ān nē pāduxšā nē dādan dāštan paymān čand šāyēd tuwān daštān māh kunišn ān pad rāh nē pāduxšā harw māh sē bār pad čār zan šōy nē gīrišn ud mard zan nē griftan ast kē ēdōn *gōwēd kē mardān rāy zan anīy griftan pad ān pusar zāyišnīh xūb frēzwānīg kū pad aweštāb abāyēd kerdan kē ruwān puhl-wizār bawēd ud agar zan ī didīgar nē gīrēd ud abē-frazend mānēd wināhgar bawēd ud abar puhl pādifrāh windēd.

110. ABOUT THE QUALITIES OF A HUSBAND AND WIFE

110.1 ēk ēn kū ō pid pāduxšā kē duxt pad zanīh dahēd ēdōn-iz *ō mard-ēw kē hu-xēm kār-warz bawēd čē zan<-ēw> andar šōy tarsagāyīh kunēd sūdōmand bawēd ud pad ān a-tarsagāyīh ud rōspbāragīh mard-ēw zan āzārēd u-š kār ī xūbtar ēn zan bē ōy mard ī xwēš rāy pad xwadāy dārēd ud pad tarsagāyīh bowandag-spāsdārīh warzēd frazaft pad drōd ud šādīh ud rāmišnīh.

111. CHILDREN SHOULD COME TO SCHOOL

111.1 ēk ēn kū pad mardōmān kār ēn weh kū frazendān pad ān dabīristān āyēd tā pad xrad ud dānišn pēsīd ārāstag bawēd kē pad nērōg xrad hamāg tis ī gēhān xūb šnāsēd ud nēkīh warzēd ud wināh az kirbag abāz dānēd ud pad yazdān-šnāyīg wurrōyēd. frazaft.

112. IT IS INCUMBENT UPON THE PARENTS TO SEND CHILDREN TO HĒRBEDESTĀN

112.1 ēk ēn kū andar aṣ̌əm *staota paydāg ast kē hērbedestān kerdan abar mazdēsnān abēr frēzwānīg kū aburnāyag az panǰ-sālag tā haft-sālag pēš hērbed ī dānāg xrad-ayār abāyēd frestādan kū kirbag was windēd.

112.2 ud ēn frēz abar pidarān wēš framūd estēd čē kirbag xwēdōdah andar dēn mazdēsnān wēš ud abzōn guft estēd. ast kē az xwēdōdah kirbag hērbedestān wasān framūd kē az warzīdan hamāg wināh az bun bē šawēd kirbag estēd kē dādār Ohrmazd pad dādārīh dānistan ud Gannāg Mēnōy Ahrimen rāy pad sust-xradīg ud nēstīh az hērbedestān kerdan tuwān šnāxtan. sūd didīgar ēn ka xradōmand mardōm frēftag ud frēftār hagriz nē bawēd. frazaft pad drōd šādīh ud rāmišnīh ud yazdān ayār bawād.

113. WHAT TO DO WITH THE CORPSE OF A STILLBORN INFANT

113.1 ēk ēn kū agar zan ī ābustan az ēk māh-ēw tā čahār māh ud dah rōz frazend murdār zāyēd pad ān hazzān nē barišn ud zan pad dwāzdah šabag pāk bawēd ud pas az čahār māh ud dah rōz nasāy dānēd ān ō pad hazzān bē hilišn abāyēd. sōšānš pad abē-gumānīg guft kē andar amār ī māh ud rōz warōmandīh bawēd ōh ēd uzmāyišn ka-š taštag purr az gōmēz kunišn ud sag bē nimāyišn ud pad dō tan ā-š andar gōmēz abganēd ka-š ō spēdīh wardēd pad nasāy dārišn ā-š pad ān hazzān bē hilišn ud zan pad čehel šabag pāk bawēd ud agar ān waččag suxr paydāg bawēd pad ān hazzān nē hilišn pad wiškur ayāb *pērāmōn ī hazzān pahrēzišn.

113.2 čiyōn az abestāg paydāg yezi nāirika aētahe apuθrīm uǰuštānəm niǰasāiti āaţ hē puθrąm caθβārō māhiianąmca up dasa aiiaranąm nōiţ bauuaiti auuai hē daxma nōiţ upaŋharəzāţ aētaţ hē

nāir<i>ka pasca duuadasa xšaprāṯ haom tanūm yaoždāiti kərənaoiti yezi pasciti caθβārō måŋhō pairi dasa aiiara bauuaiti aēte yō mazdaiiasna aētahe daxma upaŋharəzāiti āaṯ hē nāirika pasca caθβārəstəmca aiiaranąmca haom tanūm yaoždāiti spitam<ā>i zaraθuštra. agar nārīg ān ōy uzuštānīh bē rasēd ēdōn ān pusar čahār māh abar dah rōz nē bawēd ān ōy rist andar hazzān nē abar hilišn ēdōn ān nārīg pas az dwāzdah šab ān xwēš tan yōždahr kund agar pas az čahār māh ud dah rōz kū wēš bawēd ēdōn ōy kē mazdēsn ō ōy rist pad hazzān abar hilēd ēg ān kē nārīg pas az čehel rōz xwēš tan yōždahr kund Spitāmān Zarduxšt kū tā čehel rōz pad ān pahrēz dūr nišīnēd.

114. THE NECESSITY OF WEARING THE SUDRA (STAHRPĒSANGHEM)

114.1 ēk ēn kū stahr-pēsanghem abāg grībān xūb abāyēd čē andar niyādum guft estēd.

114.2 āaṯ aoxta ahurō mazdå yaṯ aēte yō mazdaiiasna aētəm srīrəm *vastrəm stəhrpaēsaŋhəm huuąm tanūm bāδa paoirīm vaŋhanəmca haδa *varanō paitanəmca pascaiti aiβiiåŋhānō auua hē maiδiianəm būǰiiamanō aētəm zī srīrəm vastrəm mainiiū.tāštəm haca mainiiauuanąm dāmanąm auui mē *fradaδāṯ ahurō mazdå aṣauua yaθa hē varanō.paitanəm āstimąniiən huuarəxšaetahe aδāṯ haδa hē vastaranąm yaōždāθranąm frāiiaza vā nizbaiia vā ahurāi mazdāi amәšnąm spәṇtanąm *spitāma *zaraθuštra. ēdōn guft Ohrmazd ka awēšān kē mazdēsn hēnd ō ēn nēk wastarg star-pēsīd kū taškanag pas az haft sāl bāstān ay pas az haft sāl andar xwēš tan fradomīh nihumbēd ay *pōšēd ud ān abāg wurrōyišn-bān kū grībān drust ud pas ōy ēbyāghān abar ōy stahr ī ō mayān čiyōn kamarband bandēd ōy ēn čē nēk pad dīdan wastarg mēnōy-tāšīdag az mēnōyān dāmān bē ōy man kē Zarduxšt ham frāz dād Ohrmazd ahlaw čiyōn ōy wurrōyišn-bān kū grībān ast hōmānāg ān kē čiyōn xwaršēd nēk wurrōyišn dāštār ud šēd wahišt xwāstār ud ast kē padiriftār dēn pas abāg ān wastarg yōždahr kū pāk frāz yaz ayāb azbāyišn kunand Ohrmazd rāy ud amahrspandān rāy ay Spitāmān Zarduxšt.

114.3 zand ēn kū mazdēsnān ast kē yazdān-paristārān star-pēsīd kū star-ēw ud tiškanag ud wurrōyišn kū kē dil kāmag dēn dāštār ay az dil padīriftār ī dēn māzdēsnān kū grībān dārand.

115. THE 101 NAMES OF GOD

115.1 ēk ēn kū sad ud ēk nām yazdān nibēsam xūb frazām bawād. yazd - harwisptuwān - harwisp-āgāh - harwisp-xwadā - abdāy - ab<ē>hanǰām – buništag - frahaxtandag - yamaγ – fraptarag – tōm abēzag pure seed – abrawand – parwanda – an-ayābag – hamāg ayābag – ādrōy – srāy – ‘azīm – čamnā – spannāg – abzār – n’yš’ – parwarā – dānag – ēwēn ēwēnag – hu-ēwēnag – ārōyišttom – mēnōytom – waxsnāg – arustom – tarwandā – huspās – harw umēd – harw nēk frīy – bēš-tarwā – tarwandīh – anōšag – frašk – pazan – xwābar – abaxšīh-ayāb – abarzā – astūdag – rānag – urun – afrēftag – nē frēftag – atuy – kāmrad – framān kām – xšahr – aframōš – amruwāg – snāš – atars – abēš – abarazdom – hamgōn – mēnōy sidigar – mēnōy kar - mēnōy waxš – ādur pādgar – ādur namakar – wād-ādur-gar – wādnamgar – wād gilgar – wādgartom – ’twrkyblytwm – wādgar gyāg – abdom – gilādurgar – gil wādgar – gil namgar – gilgar – gilōgar – gilāgar – gilāgargar – agrāgar – agrāgargar – agumān – azamān – ahormazd - axwānā – amast

– pixgāw – paymāg – pīlōčēr – xwadāwand ahormazd – abrīn-kahwan – abrīn nōgtuwān – wispān - wihbār – xwābar – hāwan – abaxšnīdār – dādār rāyōmand - xwarrahōmand – dādwar – kirbagar – bōxtār – frašgar – frazaft pad drōd ud šādīh.

116. ONE SHOULD NOT RECITE THE MONTH NAME DURING THE FIVE GATHA DAYS.

116.1 ēk ēn kū andar panǰag tā wahištōišt kū hamispahmēdyam māh ī Spandarmad andar yazišn ud niyāyišn ud drōn yaštan nē šāyēd xwāndan čē ēn panǰ rōz az māh ǰudāg dāšt estēd.

116.2 čiyōn az abestāg ī niyādom paydāg āaṯ aētahē paṇca aiiara hamasp<a>θmaiδəm paiti ratūm spəṇtaiiå armitōiš måŋhō nōiṯ frasrāuuaiiōiṯ. ēdōn ān panǰ rōz hamispadmēdim abar radīh spandarmad bowandag-menišn māh kū spandarmad māh nē frāz srāyēd kū nē xwānēd čē agar az *framōšīh abar xwānēd abestāg padīriftag nē bawēd.

117. GOOD DEEDS ARE REWARDED TEN FOLD DURING THE FIVE GATHA DAYS

117.1 ēk ēn kū harw kār kirbag kē andar panǰag andar gāh kunēd Ohrmazd ud amahrspandān kirbag dah gānag pad ān kas baxšēd ud pad harw ēk ašemwōhū sad ašam kirbag abzāyēd ud pad ruwān ī ōy wahišt ī bāmīg gyāg ī arzānīg kunēd ud az harw wināh ud pādifrāh dušox bōxtēd čē pāyag ēn panǰ rōz Ohrmazd wēš dād estēd pad yazdān ud amahrspandān kāmag bawād frazaft pad drōd.

118. CERTAIN GOOD DEEDS SHOULD BE DONE DURING THE FIVE GATHA DAYS

118.1 ēk ēn kū andar panǰ rōz andar gāh harw ēwēnag pad ān drīyošān ud škōhān wastarg dādan ud parwarišn ud ayārīh kerdan ud yazišn kerdārīh gāθābiiō wēš abar yaštan ud az kār ī gētīy rāyēnīdārīh abēr pahrēxtan ud andar ēn panǰ rōz panǰ tis abēr nēk šāyēd dāštan ēn-iz ēdōn čiyōn rādīh ud rāstīg naviiβŋhanašnī ud saxwan ī dēnīg ud frazānagīh rādīh ēn bawēd kē tan bē yazdān dahēd ayāb dōšāramīh ī dēn rāy rāstīh ēn bawēd kē harw čē gōwēd ān gōwēd kē abāyēd guftan ud ōwōn pad nigerišn gōwēd čiyōn ka-š yazd ud amahrspandān xšnūd bawēd čiyōn harw saxwan abestāg ast kē rāst aiβåŋhanašnī ēd bawēd kē kār nōzōdīh kū kustīg nōg bastan ō aburnāyagān andar ēn rōz wēš kirbag dānistan kerdan. saxwan dēnīg ēn bawēd kē ōy kas rāy ǰādan-gōwīh kunēd čē andar yazdān ud amahrspandān ǰādan-gōw ahlaw ast ud ruwān ōy wahišt bāmīg gyāg gīrēd ud frazānagīh ēd bawēd kē tis ī kār kirbag ān bun gīrēd ō sar dānēd āwurdan.

119. THE THINGS OF THE WORLD ARE OF 25 KINDS. (FROM DK. VI – CF. NIHIŠN Ī TIS Ī GĒTĪY)

119.1 ēk ēn kū <pad> dād ī waxšwar Zarduxšt Spitāmān anōšag-ruwān xīr ī gētīy pad wīst ud panǰ ēwēnag framūd estēd panǰ pad brāh ud panǰ pad kunišn ud panǰ pad *xōgīh ud panǰ pad gōhr ud panǰ pad *abarmānd. zindagīh ud zan ud frazend ud xwadāyīh ud xwāstag abērtar pad brāh ahlawīh ud druwandīh ud āsrōnīh ud artēštārīh ud wāstaryōšīh abērtar pad kunišn xwardan ud raftan ud ō zanān šudan ud būšāsp kerdan ud kār wizārdan pad xōg xēm ud mihr ud wehīh rādīh ud rāstīh abērtar pad gōhr hōš ud wīr ud tan ud brāh ud dīdan abērtar pad abarmānd kē yazišn yazdān agumānīh pad yazdān astīh tis rāy kunēd pad yazdān ud amahrspandān kāmag bawād.

120. WHAT TO DO IF ONE OF THE NASĀY-KEŠ DIES DURING THE PROCESS OF CUTTING A BODY IN THE OSSUARY

120.1 ēk ēn kū agar nasāy-keš-ēw nasāy ī mard-ēw andar hazzān burd estēd ud az rāh ī brīn kū baxt az ān harw dō nasāy-kešān agar ēk andar hazzān bē mīrēd ōy nasāy-keš ī anīy ka abāg ōy hampaywand ast ān ristag tan az hazzān bērōn āwarēd čē az abestāg ī asniie pscaiti aniia raθβō kār bē kunišn ud andar ān gāh bērōn āwarišn ud yašt gāhān xwānišn ud abāg sag-dīd andarrōn hazzān pad ayārīh ī nasāy-keš ī anīy hamē kār bē kunišn čē ēn dādestān čārag tuxšāg ī paymānīg ud a-čār hunsandīg ud bowandag-menišnīh ay mazdēsnān rāy pad harw gāh-ēw pad čārag ud tuwānīg abar xūb nigerišn ud abar kār dēn mazdēsnān pahrēz xūb dānistan frēzwānīg frazaft pad drōd.

121. What to do if a ǰud-dēn mixes with the nasāy of a Mazdayasnian

121.1 ēk ēn kū agar ǰud-dēn-ēw pad nasāy ī mazdēsnān az *zōr ud abēdādīh hamgarzag bē šawēd dādestān ōy az nask ī *niyādom paydāg ast kē pad a-čārag hunsandīh ēn kū abāg sag-dīd dō mard pad hampaywand pad gōmēz gāw tan ī ān nasāy pāk bē kunēd ud pad wastarg pāk frāz *nihumbēd ud ān ī ǰāmag fradom abāz dārēd ud kustīg awestwār ham-ēdōn kē ast bastag dārēd pas abāg nīrang pad ān hazzān bē nihišn ud andar ēn kār xūb pahrēz zīndagān rāy abāyēd dāštan.

122. Colophon

122.1 frazaft pad drōd ud šādīh ud rāmišnīh

andar rōz rām ud māh amurdad

sāl abar hazār ud sad ud wīst ud sē az šāhān šāh yazdgerd šahryār

xūb-frazām ud kāmag-hanǰām bawād

ud ēn kulāsag wizirgerd ī dēnīg az daftar-ēw kē ān andar rōz ī wād-yazd ud māh ī ardwahišt sāl abar šaš sad ud nawad yazdgerdīg dastwar Dād-payrāy pus dastwar Šāpūr pus dastwar Mihr-ayār *kirmānīg nibišt estād ud frāz hišt

ud ān kulāsag frārōn-kām wehdēnān hindūgān kē nāmag az šahr ērān āwurdag būd hēnd abāg awēšān āmadag būd andar xānag ī Mōdī būd

az ān kulāsag nibišt estād man dēn bandag mōbed Nōrōz pus mōbed Rustam pus mōbed Warahrām Sanǰānīg

az bahr ī xwēšīh ī xwēš rāy pad ārzōg ud kāmag xwad nibišt.

harw kas-ēw kē xwānēd pad xwadā āmurzīh ayād kunēd

pad yazdān ud amahrspandān kāmag bawād ēdōn bawād.

aēuuō paṇtō yō ašahe ēk ast rāh ī ahlāyīh *šātō.manō vahištō.uruuānō*. frazaft.

WIZĪRĪHĀ Ī DĒN Ī WEH Ī MAZDĒSNĀN[1]

[TD2 423]

1 šnāyišn dādār ī Ohrmazd rāyōmand xwarrahōmand mēnōy abzōnīg

2 kē-š āsn-xrad nēst u-š gōšōsrūd xrad az frazānagān dānāgān nē āšnūd estēd ēg ast nēst nē dānēd

ka ast nēst nē dānēd weh ud wattar nē dānēd

ka weh ud wattar nē dānēd sūd ziyān nē šnāsēd

ud ka sūd ud ziyān nē šnāsēd [TD2 424] čār ud a-čārag nē dānēd

ka čārag ud a-čār xwēš nē dānēd druz az xwēš tan bē kerdan nē šāyēd

ud ka druz az xwēš tan bē kerdan nē šāyēd bē ō ān ī pahlom axwān nē rasēd

ka bē ō ān ī pahlom axwān nē rasēd az hamāg nēkīh ī gētīy ud mēnōy ǰudāg bawēd ∵

āsn xrad abzāyišn az gōšōsrūd xrad

kē-š āsn xrad ast u-š gōšōsrūd nēst āsn y xrad bē kār nē šāyēd burdan ∵

ka-š āsn xrad nēst ēg gōšōsrūd xrad abar nē bawēd ∵

3 dānāgān ēd-iz nibišt kū

ān kē āzādīh nē šnāsēd ēg nēkīh ī-š padiš kunēd spās nē dānēd dāštan

pad wizīdārīh paydāg pad wazurg wazurg dānāgīh āšnāg

pad xrad bowandag ud pad wehīh passandišnīg

pad hunar stāyišnīg ud pad nām burzīsnīg

ud pad nēkīh spāsdār pad dōstīh ēkānag ud {pad} nigerīdār

pad tuwāngārīh [425] ud pādixšāyīh xwābar

pad pāddāšn spāsdār

pad dōšāram mihrābān būdan nē šāyēd

čē ka pad nēkīh ī mad estēd nē spāsdār ēg pad ān ī wēš mad nē arzānīg bawēd ∵

4 ēd-iz nibišt kū

abzār ī mad ō dānāgān

hunar mad bē ō hunarāwandān

frahang mad bē ō frahang-šnāsīdārān

nigerīdārīh mad ō bē nigerīdārān

xwābarīh mad bē ō frahang hupādixšān

hu-čašmīh mad bē ō weh dōstān

dādwarīh mad bē ō čimīg-kunišnān

rādīh mad bē ō tuwāngarān[2]

dāšn-kerdārān kerbag mad bē ō ruwān-dōstān ∵

tēmār mad bē ō an-ast-gōwišnān

xešm mad bē ō xešmenān

---

1 Jamaspasa in HMV.

2 TD tuwān y garān.

tarmenīšnīh mad bē ō wad-gōhrān
stēz-kārīh mad bē ō duš-āgāhān
anespāsīh mad bē ō mihrōdruzān
spazgīh mad bē ō weh-dušmenān
areškenīh mad bē *ō duš-čašmān
wad-frahangīh mad bē ō aǰgahānān
ranǰ ud tars mad bē [426] ō anabzārān
penīh mad bē ō xwurdag-nigerišnān
āzwarīh mad bē ō <’wrw’t>ārān
rōz pad rōz abzāyēd ud meh bawēd ēdōn čiyōn māh az ēk tā 15
ēd-iz ōwōn nibišt kū
purr-šnāsag bawēd ān ī dānāg
ud xīr-āgāh bawēd ōy xrad-xwāstār
ud abāyišnīg bawēd ān ī *čimīg-kunišnān[1]
<’’wk'> bawēd ān ī <’w’p̄>[2]
abē-niyāz bawēd ān ī hunsand
a-bīm bawēd ān ī a-wināh
huram bawēd ān ī a-bēš
a-tīmār ud nāmīg bawēd pad gētīy
bahrwar bawēd pad mēnōy ān ī rād
burzišnīg bawēd ān ī xwābar
pad pādixšāy wābar bawēd ān ī rāst-guftār
stāyišnīg bawēd ān ī nēkīh-kāmag
awestwār bawēd ān ī huxēm
drīst-kār (bawēd) ān ī nigerīdār
drīst-tan bawēd ān ī paymān-xwarišn
sūdōmand bawēd ān ī paymānīg
nēkīh-arzānīg bawēd ān ī spāsdār
abāyišnīg bawēd ān ī hu-čašm [TD2 427]
āzarmīg bawēd ān ī ērmenišn
was-ayāsag bawēd ān ī humihr
was-dōst bawēd ān ī čarb-ēwāz
was-kerbag bawēd ān ī āštīh-xwāh ∵
ahlaw bawēd ān ī kerbakkar
ēn hamāg hunar burzišn . stāyišnīg andar xrad .

1 TD <ZKyc zmyk'>.
2 J gašnak
affluent”; anāz.

6 pōryōtkēšān ī dēn-āgāhān ī[1] pēšēnīgān ōwōn dāšt

andar ox menišn-ēw ast ud yazd-ēw[2] ī gāh dārēd ast druz-ēw[3] ī rāh dārēd

ud andar[4] menišn[5] gōwišn-ēw ast yazd gāh dārēd ast druz rāh dārēd

andar gōwišn kunišn-ēw[6] ast yazd gāh dārēd ast druz rāh dārēd ∵

andar ox wārom wahuman gāh dārēd akōman rāh dārēd

ud andar wārom kāmag srōš gāh dārēd xešm rāh dārēd

ud andar kāmag *menišnīh[7] spandarmad gāh dārēd druz ī tarōmad rāh dārēd

andar *menišnīh *gōwišnīh xrad gāh dārēd waran rāh dārēd

andar *gōwišnīh *kunišnīh dēn ī weh gāh dārēd ud xwad-dōšagīh rāh dārēd [428]

hamōyēn[8] mardōmān abēr w hōšyār bawišn kū tā az ān rāh bē nē estēd bē ān rāh ī dēwān ud druzān nē šawam

čē kōšišn ī mardōmān pad ēn 3 rāh ud widarg

kē pad ēn 3 rāh ud widarg bōxt az harw gyāg bōxt

kē ānōh frēft ∵ ēg ō druz rasēd

az ān frāz xwad nē pādixšāy bē ka ān kunē ī-š druz framāyēnd

amāh mardōmān hōšyār bawišn kū tā az ān ī yazdān rāh bē nē estam az pas drōzišn nē šawam

čē kōšišn ī mardōmān pad ēn 3 rāh ud widarg

kē pad ēn 3 rāh ud widarg bōxt az harw gyāg bōxt

kē ānōh frēft

7 Ohrmazd gāh ud dēn ud <wyspyšm> pad zanišn ī xešm xrudruš .

ardwahišt ādur srōš warahrām pad zanišn ī āz ī dēwān-dād .

Šahrīwar xwar ud mihr āsmān ud anagrān pad zanišn damestān dēwān-dād .

spandarmad ud ābān ud dēn [429] ard mānsrspand pad zanišn ī būšāsp ī dērang-gaw[9] ∵

hordad tīr ud wād frawardīn pad zanišn ī seǰ ī nihān-rawišn .

amurdad rašn aštād zāmyād pad zanišn ī 900 ud 90 ud 9000 dēw kē pad pēšīy[10] az dōšox bē dwārist hēnd

bē ō dast ī dēwān druzān rasēd *az ān frāz (ī) xwad nē pādixšāy bē ān kunēd ī-š druz framāyēnd .

8 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

xēm-ēw ān weh ka ān-iz ī pad xwēš[1] nē nēkīh pad ān ī did nē kunēd

---

1 <-'k's 'nd>.
2 <j't">.
3 <dlwcyh>.
4 <'ndl>.
5 <mynšn'šn'>.
6 kunišnīg.
7 -išnīg.
8 <hdmwdyn'>.
9 <dylwkšwwyD>.
10 <pyšD>.

ud xrad-ēw ān weh ka nēkīh mad estēd bar dānēd xwardan anāgīh ī nē mad estēd wahāg nē barēd

ud wīr-ēw ān weh kē ān ī nē dānēd dānēd kū nē dānam

9 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt ud guft kū

harw kas dōst bawišn u-t ēd wurrōy

u-šān[2] pad wehīh abar niger u-t ēd xrad

u-šān pad xwēš dār u-t ēd dēn

u-šān nēkīh padiš kun u-t [430] ēd ruwān ∵

10 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

kē ān ī danēd kū wināh ī kunēd ān tar-menišnīh xēm y petyārag

kū ān-iz dānēd kū kerbag nē kunād ān waranīgīh ud waranīgīh xrad petyārag

ān-iz ī nē dānēd kū kerbag ayāb wināh ud tā bē ō dānišn rasēd ān kunēd ān *xwad-dōšagīh ud xwad-dōšagīh dēn y petyārag .

11 u-šān ēn-iz ōwōn dāšt kū

Ahrimen harw tis pad ziyān ī Ohrmazd kunēd ka-š kerd bawēd ēg-iš xwad ziyān ∵ bēd ud Ohrmazd sūd ∵

Ohrmazd harw tis ī pad sūd xwēš kunēd kū-š kerd bawēd ēg-iš xwēš sūd ī Ahrimen ziyān ∵

12 u-šān ēn-iz ēdōn paydāg kū

Ohrmazd xwadāy andar gētīyīhā pad tan mard ī ahlaw ud nāyrīg ī harw 2 gāh pad mazg ī sar

ud Wahuman gāh andar gōš

ud Ardwahišt gāh pad čašm ī hōy

Šahrīwar gāh pad wēnīg

ud Spandarmad gāh pad čašm ī dašn

Hordad gāh pad [431] dahan

Amurdad gāh pad <lyš> paydāgēnīd estēd

ōwōn čiyōn 7 amahrspand gāh pad ān 7 handām ud pad ēwēnag paydāg ∵

13 dar-ēw ēn kū dēwān az warzišn ī dēwān ī ahlāyīh bēšišn čim ∵

anōšag bawēd

srāyišn parwarišn ī mard ī ahlaw ud abārīg dām ī weh aziš būdan rāy ∵

14[3] Ohrmazd guft kū-m az mardōmān xwāyišn ēn kū-m bē šnāsēnd[4] čē kē-m bē šnāsēnd az pas ī man āyēnd ∵

ud Ahrimen kū-m ma šnāsēd čē čē ka bē šnāsēd az pas ī man nē āyēd ∵

15 pad nām ī yazd ī dādgar

weh mard ud wattar mar

ān wehān sar ī ān ī wattarān kamāl[1] bawēd

---

1 <'wyš>.

2 ud yazdān 3x?

3 DK.6.11.

4 <šn'yynd> 2x.

wehān čašm ī wattarān aš

wehān gōš wattarān karrag .

dahan . zafar . dast gaw[2] ud pāy zbār .

rawišn[3] . dwārišn . xwarišn ǰōyišn . kunišn . <dwyynšn'> . gōwišn . drāyišn .

paristišn . frēbišn . xāzišn . <wwy'yyčšn'> .

zīrīh . čaštagīh . [432] xānag gilistag .

hamrasišn . hamdwārišnīh .

zīyišn . <'cšn'> . ayārīh . afsōs .

ahlawīh . druwandīh . wahišt . dōšox

āfurišn-iz . ān ī wehān dahišn . ān ī wattarān *kirrēnišn[4] .

ǰud-čiyōnīh pad-iz nām[5] nišān hēnd .

16 kas-ēw kē nē paydāg kū čē rōz ud čē māh murd ā-š māhīgān māh ī ādur ud rōzgār frawardīn . rōz ∵

ka māh dānēd rōzgār nē paydāg u-š rōzgār frawardīn

kē māhīgān paydāg ∵

ka-š rōz paydāg māh nē paydāg ā-š rōz ān ī paydāg māhīgān māh ī ādur

ka ēwar dānēd kū nē ādur māh ēwar dānēnd kū nē frawardīn rōz widerd

ā-š māh ī day rōz ī warahrān abāyēd dāštan

17 ēn wizīrīhā ī dēn ī weh ī mazdēsnān nibišt ham .

---

1 <kml>.

2 ﭖ

3 <lbšn'>.

4 <klwšn'>.

5 pad čašm>

YŌIŠT Ī FRIYĀN > MĀDAYĀN Ī YŌIŠT Ī FRIYĀN

ZĀDSPRAM, ČĪDAGĪHĀ

[K35_233v] [TD4 480][1]

WZ.0

0.1 ēn[2] ayādgār nibištag[3] čīdagīhā ī[4] Zādspram ī ǰuwān-ǰamān xwānēnd[5] ∵

0.2 šnāyišn ī dādār Ohrmazd ud[6] amahrspandān[7] hamāg yazdān[8] mēnōyān yazdān gētīyān

0.3 [9]⌜ gōwišn ī ⌝hērbed Zādspram ī ǰuwān-ǰamān[10] nēmrōz .

WZ.1.

1.0 ABAR GUMĒZIŠN Ī SPENĀG MĒNŌY UD[11] GANNĀY MĒNŌY ∵ ∵

1.1 hād

pad dēn[12] ōwōn paydāg kū rōšnīh azabar ud tārīkīh azēr

u-šān [TD4 481] mayānag ī harw 2[13] wišādagīh[14] būd

1.2 Ohrmazd andar rōšnīh ud Ahrimen andar tārīkīh

ud Ohrmazd (az) astīh[15] Ahrimen madan-iz[16] ī[17] ō pahikār[18] āgāh

ud Ahrimen az astīh[19] [K234r] rōšnīh Ohrmazd nē āgāh būd ∵

1.3 Ahrimen andar tam tārīkīh ō frōd[20] kustān hamē raft

did[21] handāzišnīg ul ō abar āmad u-š tēx-ēw[22] ī rōšnīh frāz dīd

ud ǰud-gōhrīh ī awiš[23] rāy tuxšīd[24] kū awiš rasēd

u-š ham-ōwōn[1] padiš andar kāmgārīhēd[2] čiyōn[3] pad-iz tārān

---

1 TD copied from N earlier than K, see 12.4-5, 13.1.
2 K + <’p̄>.
3 K <-k'>, T <-k w>.
4 Not T.
5 K <-TNd>, T <-TWNd>.
6 K.
7 K <wsp’ny’’n'>.
8 K + y.
9 Not bol.
10 K <-’n / w’y>, T <-’n''y>.
11 T.
12 Not T.
13 K + y.
14 T w +.
15 T <AYT'yh>, K <’ytwn'yh>.
16 T <mytwn'c>.
17 K.
18 T <’p̄t->.
19 K + y.
20 KT <-t">.
21 K <TWD y>; T <-TWNTWY> eol.
22 KT <t’y-1>.
23 K; T <ywbš>.
24 T <t’š->.

1.4 ka frāz[4] ō wimand mad[5] Ohrmazd abāz dāštan ī[6] Ahrimen az xwēš šahr[7] rāy frāz ō ham-rānīh mad

u-š pad abēzag gōwišn ī[8] dādīg stardag kerd u-š abāz ō tam[9] abgand

pāsbānīh az druz rāy mēnōyīhā andar dwārist[10]

mēnōy ī[11] āsmān[12] āb ud[13] zamīg urwar gōspand mardōm ud ātaxš brēhēnīd[14]

u-š 3000 sāl abāz[15] dāšt

1.5 Ahrimen-iz andar tam abzār hamē ārāst[16]

ud[17] pad sar ī 3000 sāl abāz ō wimand āmad

padistād[18] [TD4 482] ud drāyīd[19] kū

zanam tō zanam dāmān ī[20] tō rāy dām-dād ī menē[21] tō kē Spenāg Mēnōy hē[22]

harwisp pad[23] ān bē marnǰēnam ∵

1.6 Ohrmazd pāsoxēnīd kū nē druz harwisp-kerdār hē

1.7 did Ahrimen padistād kū bē hāzēm[24] harwisp ox ī astōmand ō adōstīh[25] ī tō ō dōstīh ī man ∵

1.8 Ohrmazd pad mēnōy-xradīh[26] dīd kū ān-iz ī[27] Ahrimen padistād tuwānīg pad kerdan[28]

agar nē brīnōmand[29] zamānag ī kōxšišn[1]

---

1 T + <’>.
2 K <k’mk ’l->, T <k’mk' ’l->.
3 K w +.
4 K w +.
5 T <myt'>.
6 K.
7 T w + bol.
8 K.
9 T <twm> +.
10 K <ywb’l’yyt'>, K <ywblYyyt'>.
11 K.
12 K <’yy’m’n'>, T <’ysm’n>.
13 K.
14 K <blyh’ynyt'>.
15 Not K.
16 K <ylt'>.
17 K.
18 K <pt Yyyt’t'>, K <pt YKOYMWNyt'> +.
19 T <yl’y’yt>.
20 K.
21 K <myn’y>, T <m’n''y>.
22 KT <-yD> +.
23 K erased, then added superscr.
24 K <-ym>, T <-‘m>.
25 T; K <AHRN ywyytyh>.
26 K mēnōy ī xradīh.
27 T <Yk>, not K.
28 K <tn'>, T <-t'>.
29 T + y eol.

1.9 u-š zamān[2] bē ō ayārīh xwāst

čē-š dīd kū Ahrimen pad mayānǰīgīh[3] ī ...[4] abar nē estēd

zamān ast harw 2 xūb ham-ayārīh ud [K234v] rāst-rāyēnīdārīh awiš[5] niyāz[6]

1.10 u-š pad 3 zamān kerd ī harw zamān-ēw 3 hazārag

1.11 ud[7] Ahrimen abar estād

1.12 Ohrmazd dīd kū ka Ahrimen parwastag kerdan nē šāyēd

hamē ka xwāhēd abāz ō xwēš buništ[8] ī tārīkīh šawēd

abzār ī [9]wēš ārāyīhēd[10] afrazām pahikār bawēd

u-š pas az[11] zamān kerd Ahunwar[12] frāz srūd

1.13 u-š pad Ahunwar 3[13] ēwēnag awiš nimūd

1.14 fradom [TD4 483] kū harw tis[14] ān frārōn ī Ohrmazd kām .

1.15 az ēn[15] paydāg kū ka ān ī[16] frārōn ī Ohrmazd kām paydāg kū tis ast ī nē andar kām ī Ohrmazd

a-čār ān[17] az *buništ ēw[18] ī ǰud-gōhr ∵

1.16 didīgar ēn kū čand[19] ān[20] kunēd[21] ī Ohrmazd kām ā-š[22] mizd pāddāšn xwēšīg

ud[23] ōy kē nē ān[24] kunēd[25]⌈ kē Ohrmazd ⌉kām u-š puhl pādifrāh[26] xwēš[27]

1.17 az ēn nimāyīhēd (ī) kerbakkarān mizd ud[28] wināhgārān pādifrāh

---

1 T <kwhš>. – K (eol.) T then false start: u-š bē.
2 T <YNA>.
3 K <m''nYkcyh>.
4 K <'yc ywšn'n'>, T <'p' lwšnyh>. – *āfrīnišn-, *āfurišn-?
5 T aziš.
6 K <''c'>.
7 K.
8 KT <BOYHWN(')st'>.
9 Not T.
10 K; T <'ly'yt'>.
11 Not T.
12 K <'hwnwl>; T <'hwwl> 1x.
13 K <'w>.
14 T + y.
15 Taf.; KT <MNYWM>.
16 T.
17 T <'c'l ZK>, K <'c'lYk'>.
18 K äW WtdajSWWB ,T äWW WtdajSWB .
19 T; T kē.
20 T + y.
21 KT <-x1> 2x.
22 KT <''>.
23 K.
24 Not T bol.
25 Not T.
26 K <-l'h>, T <-l's>.
27 K + y.
28 T.

ud mādayān[1] wahišt ud dōšox aziš ∵

1.18 sidīgar nimūd kū[2] xwadāyīh ī[3] Ohrmazd ōy abzāyēnēd ī ō driyōšān čārīhēd[4] petyāragōmandīh

1.19 ān-iš[5] nimūd[6] kū ast-xīrān ō niyāzīg-xīrān[7] ayār bawišn

čiyōn āgāh-dahišnān ō an-āgāhān[8] hammōxt

ud[9] tuwānīg-xwāstagān ō niyāzīg-xwāstagān rādīhā dād[10] xwēš

frayād (az?) dast[11] ī Ohrmazd dāmān ēk ō did andar kōxšišnīg ardīg

1.20 čiyōn fraškerd-kerdārīh[12] pad ēn 3 tis šāyēd būdan ast

1.21 fradom rāst-dēnīh ī xwad āstawānīh[13] ī abar 2-buništagīh[14]

pad ān ristag[15] [K235r] ud[16] brahm kū Ohrmazd hamāg[17] wehīh a-wattarīh[18] [TD4 484]

u-š kām[19] wisp frārōn Ahrimen wisp[20] wattarīh ī[21] a-wehīh ∵

1.22 didīgar ēmēd[22] ī mizd pāddāšn ī kerbakkarān ud[23] bīm ī az puhl pādifrāh bazzakkarān[24]

tuxšīd ī[25] pad kerbag pahrēxt ī[26] az wināh ∵

1.23 sidīgar ham-ayārīh būdan ī[27] dāmān ēk[28] abāg did[29]

ud[30] az ham-ayārīh[31] ham-spāhīh

---

1 GT. “raison d’être”.
2 T + pad bol.
3 K 2x.
4 KT+ <-’n'c’l- = -’nwc’l->.
5 K <~~ZY~~ \ZK/ š>; T <AP̄š nm’y> false start.
6 T <-tn'>.
7 T <n’’cyD->.
8 KT <-sy’n'>.
9 K <-tn' W>, T <-tn'>.
10 K + <Y Y>, T + < \Y/ >.
11 KT <Yyyt'>.
12 KT <plškrt’lyh>.
13 T <’wstb’nyh>.
14 K <YBRA <bwny’št'yh>, T <2 bwn yswtkyh>.
15 T <lYyytk'>, K <l’yytk'>.
16 K <ww>.
17 T + x false start.
18 T <SLYtlyh>.
19 K kām ud kām.
20 K + y eol.
21 T.
22 K <’’m->.
23 K <-l’n | | > eol.
24 T <bwc->.
25 K.
26 T <-tn'>.
27 T <-WWNt'd> eol.; K <-t'>.
28 K <’ywp'> corr’d?
29 KT <LWTE Y>.
30 K.
31 K + w.

az ham-spāhīh[1] pērōzīh ī abar dušmen (ī) bawēd[2] xwad[3] fraškerd

1.24 pad ēn gōwišn stard[4] būd abāz ō tam ōbast[5]

1.25 Ohrmazd dām tanōmandīhā[6] bē ō gētīy[7] dād ∵

fradom[8] āsmān[9] didīgar āb sidīgar[10] zamīg[11] 4om urwar ud 5om[12] gōspand 6om mardōm

ud[13] ātaxš andar wisp būd pargandag hammis[14] pad 6 gōhrag

ī harw gōhrag ēw[15] drang[16] ī pad abar dād[17]

and būd (ī) guft estēd čand miǰ ēw ī ka ēk pad did frōd nihēnd[18]

1.26 3000 sāl dām tanōmand ud a-frāz-raftār[19] būd

xwaršēd māh[20] starān estīd hēnd andar bālist[21] a-wazišnīg

1.27 pad zamānag sar Ohrmazd nigerīd[22] kū

čē sūd ast[23] az dād ī[24] dām ka a-pōyišnīg[25] ud[26] a-rawišnīg[27] a-wazišnīg[28] [TD4 485]

u-š pad ayārīh ī Spahr ud[29] Zurwān[30] dām frāz brēhēnīd

1.28 Zurwān an-ādūg[31] būd[1] kū-š dām ī Ohrmazd rawāg kerd bē az rawāgīh ī Ahrimen dām

---

1 K om. az ham.
2 K + y.
3 KT <NPŠE>.
4 T w +.
5 K <'wyyt'>; T <-tn'>.
6 K <-dyhyh>; K <OL 'wmnYyh'>.
7 KT <-''>.
8 K + w.
9 K <'yy'm'n W>, T <'sym'n'>.
10 K + <-1>.
11 K <ymwk'>.
12 T <pncwm>.
13 T.
14 T <KHYM> eol.
15 K <yw'hl w>. – T + y.
16 KT <ylwwy>.
17 T + <HWE''>.
18 K; T <-t'>.
19 T; K <W' r'c->.
20 K w +.
21 T <b'lYyyt'>; K <ywb'lyyyt' Y>.
22 K <nyyl->.
23 KT + y.
24 K.
25 K + <y –> eol.
26 K bol.
27 T -īgīh.
28 T + <hwcšmyh>!
29 T.
30 T <zwl w'n>.
31 KT <zwlw'n(') 'twk'>.

čē buništān[2] ēk ō did wizāyišnīg ud padīrag-estišnīg būd hēnd

1.29 u-š frazām-nigerīhā abzār-ēw ī az[3] xwad gōhr tārīkīh kē-š nērōg ī[4] Zurwānīg[5] padiš paywastag ud[6] pōst-ēwēnag[7] ī[8] ⌈ wazaγīg ud siyā ⌉[9] ud ādurestarēn[10] frāz [K235v] ō Ahrimen burd

1.30 u-š pad frāz-barišnīh guft kū

pad[11] awēšān zēy[12] abāgīh ī Āz ēd ī[13] tō

bē ǰuxt ī[14] xwad[15] pad suy[16] frōd mīrēd

agar[17] pad sar ī 9000 sāl ⌈ čiyōn-it padistād ⌉[18] ud pašt abar kerd ud[19] zamān abar kerd[20] nē frazāmēnēd

1.31 pad ham zamān[21] Ahrimen az ham-zōrān[22] hammis bē ō star-pāyag[23] āmad

1.32 bun ī[24] āsmān[25] pad star-pāyag dāšt[26]

ud az ānōh[27] frōd ō tuhīgīh[28] āhaxt ī bērōn ī[29] buništ ī rōšnān ud tārān gyāg ī ardīg kē-š tazišn[30] ī harw[31] dō'ān padiš .

1.33 u-š tārīkīh abāg xwēš dāšt[32] andar ō [TD4 486] āsmān[1] āwurd

---

1 K <-yt'..
2 T <bwnyšt'n>, K <bwyšt'n'>.
3 K w +.
4 K.
5 T <-w'nd>.
6 T.
7 T <pyyt'->.
8 K.
9 K <ZK Yk'/y/yh'>, T <zkyk wwkyh'>.
10 K <'twr 'yytlt'>, T <'twr w 'yytlyn'>.
11 Not T.
12 KT <z'D>.
13 T.
14 K.
15 KT <hwt'>.
16 K <sww>, T <swy>.
17 K w +.
18 K čiyōn guft estēd; T čiyōn <wtptwYyytyt'>.
19 K <krtn'>.
20 <-WNt'>.
21 K <YNA>.
22 K <-zwlw'n'>, T <-zw'l'n>. – K + bē ō.
23 K <yytwl-> 2x.
24 K <bwy>.
25 k <'sm'n'>, T <'yy'm'n'>.
26 K w +, + y.
27 K <nmwt' / ME>.
28 KT <tw'hykyh>.
29 KT <wylwy>.
30 T <twc->.
31 TT <KR**A** = KRyD>, T <KyD>.
32 KT <-tn'>.

āsmān ōwōn ō tam āhaxt kū andarrōn ī[2] aškōb[3] ī[4] āsmān čand 3 ēk ēw[5] azabar star-pāyag bē rasīd[6]

WZ.2.

2.0. ABAR ANDAR ĀMAD Ī AHRIMEN Ō DĀM

2.1 pad dēn ōwōn paydāg kū

māh Frawardīn rōz Ohrmazd pad nēmrōz frāz ō wimand ī[7] āsmān mad

2.2 āsmān[8] ǰud-gōhrīh rāy ōwōn bē tarsīd čiyōn mēš az gurg larzēd

Ahrimen tābišnīg ud[9] sōzišnīg padiš abar āmad

2.3 pas ō āb mad ī[10] azēr zamīg winnārd[11] u-š tārīkīh ǰud-mizagīh abar burd

2.4 ud pad[12] mayān zamīg abar āmad

2.5 čiyōn mār homānāg[13] ī az sūrāg ēw abar āyēd[14] ud hamāg zamīg ...[15] andar[16] estād[17] ∵

ud[18] ān widarg kū abar āmad xwad ast rāh ī ō dōšox kē pad ān[19] dwārēnd dēwān druwandān .

2.6 ud[20] pas ō urwar mad

2.7 čiyōn ēk bun būd kē-š bālāy [K236r] čand pay[21] ēw ud an-azg ud[22] a-pōstag ud tarr šīrēn[23]

u-š wisp sardag[24] zōr ī[25] urwarān andar čihr dāšt

pad nazdīkīh ī mayānag ī zamīg būd

---

1 T <'ysm'n'> + (1st corr'd?).
2 K.
3 K <yy'k' PWN>.
4 T.
5 K w +.
6 T <-WN't'..
7 T.
8 KT <'sm'n'>.
9 T.
10 K.
11 T <w'lt">.
12 Not T.
13 K <hm'k 'k / mb'>.
14 T <-t'>.
15 Not K; T <'wzw \Yk/ t>.
16 T <yyn'>.
17 T <-yt>.
18 T.
19 KT + y.
20 T.
21 KT <pyD>.
22 K.
23 T ⇀ eol.
24 T <yytltk'>.
25 K.

ud[1] pad ham[2] zamān[3] bē hušk[4] ∵

2.8 pas ō gāw[5] mad ī ēk-dād[6]

2.9 čiyōn-iš[7] [TD4 487] bālāy[8] čiyōn Gayōmard[9] pad bār ī āb ī Dāytīy[10] mayānag ī zamīg estād[11] .

u-š az Gayōmard dūrīh čand bālāy[12] xwēš būd

az-iz bār ī āb ī Dāytīy[13] pad ham paymān dūr būd

ud[14] mādag ud[15] spēd rōšn būd čiyōn māh

čiyōn petyārag[16] abar mad Ohrmazd mang ī bang-iz[17] xwānīhēd pad xwardan[18] dād

ud[19] pēš čašm⌈ bē mušt ⌉[20] kū tā-š[21] az zanišn ī <wck 'w' š'tkyh>[22] kam bawēd[23]

nizār ud wēmār[24] būd

pad[25] dašn ālag[26] ōbast ud widerd[27]

2.10 pēš[28] az frāz madan ī ō Gayōmard ī[29] čiyōn 3 nāy ī Zardušt[30] bālāy[31] būd

rōšn būd čiyōn xwaršēd

---

1 K.
2 T w +.
3 K <OYNA>; T <OYNAk>.
4 KT; Ed. *hōšīd.
5 KT <TWRAy>.
6 K <'-yYk->.
7 K; T -īh.
8 T <b'l'>.
9 K <y'swk-> 2x, T <y'ywk-> 2x.
10 K <t'ytyD \y'ytyD/>.
11 KT <Yyyt->.
12 T <b'l'> +.
13 T <y''t'y>.
14 K.
15 T.
16 T + čiyōn.
17 T <mndc>.
18 K <-E \t'/>, T <-ENtn'>.
19 K; T false start ꝑ deleted.
20 K <bwy MN mwšt">; T <-t'>.
21 Not K.
22 K; T <wck 'wy / š'tyh>.
23 T <-WNt'>.
24 K <wym'ylyh>.
25 Not T.
26 KT <'lk(')>.
27 K <wtwlt'n'>.
28 T <pr'c \pyš/ >.
29 K <AYYN'>, T <AYT'>.
30 K; T -ušt.
31 K + y eol.

Ohrmazd xwēy[1] brēhēnīd[2] pad mard[3] kerb ī 15-sālag rōšn ī buland

u-š abar āmad[4] ō Gayōmard u-š xwēy[5] abar awiš burd[6]

and drahnāy[7] čand Yatā-ahū-wēryō-ēw[8] abar gōwīhēd

2.11 ka az xwēy frāz būd u-š čašm abar dāšt[9] ā-š[10] dīd gēhān ka tārīk[11] būd čiyōn šab

pad hamāg zamīg mār ud[12] gazdumb wazag

ud[13] was-gōnag xrafstarān[14] čahār-pāyān[15] abārīg ēwēnag andarwāyīgān[16]

ōwōn estād[17] hēnd ī[18] hām-zamīg mih[19] homānāg

čiyōn[20] sōzan tēx[21] nē[22] [TD4 488] mānd[23] ī-š nē[24] dwārišn ī[25] [K236v] xrafstarān[26] padiš

būd.

mihr ī abāxtarīg pad ham-ǰuxtīh ī abāxtarīg māh

ud 5-ān[27] abāxtarān ud was[28] tār-kerbān pad čihr ud dēs[29] ī aǰdahāg andar wehmīh[30] ī

andarwāy[31] tazišn[32] dāšt

ud[1] škeft[2] būd xwānišn ud garrānišn[3] ī mazanīyān[4] ∵

---

1 K <HWEyD>; T <hw'>.
2 K <bl'h->.
3 T + y.
4 KT <-yt'>.
5 K 2wA <hwyD> +; T 23 <3 2 = 'D yD> 2x.
6 K <-WNŷyn ≈ -x̂1> + <c>; T <bwlt'>.
7 T <yln'y>.
8 K <yt'hww ylywʙ-1>, T <yt'hwwylyww-1> eol.
9 T <-tn'>.
10 KT <''>.
11 T <AMT wt'l->.
12 T.
13 K <W ZK W>, T <ZK>.
14 K <hlyytl->, T <hlwyytl->.
15 KT <-p''n(')>.
16 K <'nylwn' '-yKm'n'>, T <'nylww'yYk'n>.
17 KT <Yyyt->.
18 T.
19 K <mt' mt'>, T <mt'>. – NP. *meh*.
20 T; K čand.
21 K <swc t'D>, T <swcn t'D>.
22 K; T -īh.
23 K <m'ny>; T <mŷnwŷ>.
24 Not T.
25 T.
26 T <hlwp->.
27 K <4-'n' 3 2 'n>, T <4-'n' 3 2>.
28 T <-tlYk KWBD>.
29 K <ss>; T <y'y'>.
30 KT <w'hmyh>.
31 K <'n ylhn'y>.
32 K <twc->; T w +.

2.12 abdom bē ō ātaxš mad ud tārīk ud[5] dūd andar gumēxt ∵

2.13 ud[6] Gōšurūn čiyōn xwad[7] būd ruwān ī[8] gāw[9] ī ēk-dād ka gāw[10] bē widerd[11]
az gāw bērōn āmad[12]
čiyōn[13] ruwān-iz az widerdān[14] tan pad ān homānāg[15]
garzān[16] wāng[17] ō Ohrmazd burd
čiyōn ān ī[18] hazāragānag[19] spāh ka pad āgenēn abar garzēnd[20]

2.14 ud[21] Ohrmazd az pēš Gayōmard pāsbānēnīd abērtar tuwān būd
gumēxtag[22] dāmān rāy az zamīg abar ō āsmān[23] šud
u-š Gōšurūn az pas garzān hamē šud
u-š wāng[24] burd[25] kū-t sālārīh ī pad dāmān pad kē bē hišt[26]

2.15 ēn būd bālist[27] pādixšāyīh[28] ī[29] Ahrimen
čē abāg wisp zōr[30] [TD4 489] ī-š būd bē ō āhōgēnišn ī dāmān mad
u-š bun ī āsmān čand 3[1] ēk ēw[2] ō frōd rōn pad bandag-darbuštīh[3] kerd[4]

---

1 K <-t'>, T <-tn'>.
2 K <škyyp̄t't'>; T <škypt'>
3 K <ylyn->; T <ylynš'n'>.
4 K <mn'y'n'>; T <mzn'y'n>.
5 T.
6 K.
7 K <wBN->.
8 K.
9 K <-Ay>.
10 KT <-Ay>.
11 K <wtwlt'>.
12 T <-yt'>.
13 K čiyōn / čiyōn.
14 K <wtwlt->, K <twlt->.
15 T false start + : <'whrm'k Y>.
16 K corr'd <gl x šn' Y>; T <ylc'n'>.
17 K <'ng>; T <-'n''nd>.
18 T.
19 K; T -gān.
20 T <-'nd> → <-ynd>.
21 K.
22 T + y.
23 K <'yym'n'!, T <'ysm'n>.
24 K <w'ng>, T <w'nd>.
25 Not T.
26 K <-x1>, T <-ą>.
27 KT <b'lYyyt'>.
28 KT <-TAyh>.
29 K.
30 <KT <zw'l>. – K + w. – T leaves most of the line empty.

ōwōn kū hamāg tārīk bē az rōšnīh

čē xwad būd andar āmad ī hamēstār[5] dušmen andar kōxšišnīhā[6] ō dād

2.16 ud ēn ast padīrag fraškerd-kerdārīh[7]

čē mahist[8] druz ka andar āmad abārīg harw abzār (ī) az ham[9] bun ud[10] nērōg

rōz[11] rōz [K237r] andar ānābišn

fraškerd-kerdārīh ān ka dušmen ī pad andar āmad bowandag[12] abāz dārīhēd[13]

2.17 mayān ēn harw 2[14] kōxšišn ī[15] gumēzag-rāyēnišnīhā

2.18 Ahrimen ...[16] kū-m bowandag mad pērōzīh

čē-m[17] škast[18] āsmān ud[19] āhōgēnīd pad tam ud[20] tār u-m kerd pad darbuštīh[21]

u-m āhōgēnīd āb u-m suft zamīg wināhīd[22] pad tārīkīh u-m hōšēnīd urwar

u-m margēnīd gāw u-m wēmārēnīd Gayōmard

u-m padīrag rōšnān[23] winnārd tārān abāxtarān

u-m grift[24] šahr[25]

nē mānd[26] kas andar razm az Ohrmazd nēmag[27] bē ēk mard[28] kē[1] ēw-tāgīhā[2] čē šāyēd kerdan

---

1 T <4>.
2 T + y.
3 K <bnYk' ylpt' štyh>; T <bwnyc' ylpwštyh>.
4 KT <-WNt'>.
5 K <hm'yyt'l>, T <hmYyyt'l>.
6 KT + y.
7 KT fraškerdārīh 2x.
8 KT + y.
9 Not T.
10 K; T y eol.
11 K <ZNE>.
12 K <bwYk'>.
13 <Yhyt\N/yhyt'>, T <YHYTNyhyt'>.
14 K <KR**A** = KR2>.
15 T.
16 T frōd.
17 T čē.
18 K <škyypt'>.
19 K.
20 K.
21 K <y\w/lp->.
22 K <wn'Yyyt'>, T <wn'yyYt'>.
23 K <wlyšn'n'>, T <lyšn'n'>.
24 T <-WNtn'>.
25 K w +.
26 T <m'nny>.
27 K <nymYk'>.
28 T <YWR Y> (hole?).

2.19 u-š abar frēstīd[3] Astwihād[4] abāg 1000-ān zōrān[5] [TD4 490] yaskān[6]
ī xwad hēnd wēmārīh ud gōnag-gōnag kū-š wēmārēnēnd ud[7] margēnēnd Gayōmard.
u-šān nē windād čārag[8]
čē wizīr būd ī brīngar Zurwān pad bun andar āmad ī Ahrimen kū
abar ō 30 zamestān[9] Gayōmard ī nēwak[10] ān ī gyān bōzišn frāz brēhēnam[11]

2.20 u-š pad spahr[12] būd paydāgīh pad baxšišn[13] ī az kerbakkarān[14] bazzakkarān[15] gumēzišn-rāyēnišnān

2.21 u-šān pad ān čim tā uzīdag[16] 30 sāl nē ayāft čārag[17]
čē pad bun ōwōn bē dād kū
Ohrmazd stārag zīndagīh tar[18] dām nē xwēš-gōhrīhā[19] bē andar band ī rōšnān būd rāy
ud Kēwān[20] margīh tar dām[21]
harw 2 pad bun ī dām pad xwēš[22] bālist[23] būd hēnd
čiyōn Ohrmazd pad Karzang[24] pad ul-āmad <'ny/d> gyānān-iz[25] xwānīhēd[26] [K237v]
čē gyāg[27] ast ī-š zīndagīh padiš baxšīhēd[28]

---

1 T <MN>.
2 K <-t'yh'>.
3 KT <ŠTWNyt'>.
4 K <'yyt' Y wh't'>.
5 T <**t**'wlt'n>.
6 T <wyyyp̄'n Y>.
7 T.
8 K <-'t' wc'lk'>, T <-'t wc'lk>.
9 K <ym'yyt'n>.
10 <Tyk>.
11 K <bl'hynm>; T <-ynwm>.
12 K; T <spyhl>.
13 T <bhšn'>.
14 K kerbag.
15 T <bwc->.
16 K; T <-ytn'>.
17 T <'y'p̄ / t' 'l>.
18 KT <LCt'>.
19 K <-wyw'hl->.
20 T <k'nyh>.
21 T <sm>.
22 T ⇀ eol.
23 K <-yyyt'>, T <-'yyyt'>.
24 K <ylcny>(not <-d>, ed. wrog); T <pyltd>.
25 K <sw'nc>, T<y'n'nc>.
26 KT <KRYTyhyt'>.
27 Not T.
28 K <HLKWyhyt'>.

Kēwān pad Tarāzūg pad Mēx[1] azēr zamīg ī[2] xwad zōr ī margīh padiš paydāgtar pādixšāytar[3]
[TD4 491]
ud būd ī harw ⌈ 2 pad ⌉[4] bālist rāy[5] Gayōmard pad xwēš (gyān?)[6] zīndagīh bē kerd .

2.22 ud[7] tā[8] 30 sāl Kēwān abāz ō bālist ī[9] ast [10]⌈ Tarāzūg nē mad
ud pad ān gāh ka Kēwān pad ō ⌉Tarāzūg mad[11] Ohrmazd pad Wahīg būd ī-š xwēš nišēb[12]
ud abarwēzīh ī Kēwān abar Ohrmazd rāy[13] Gayōmard pad hōy ālag[14] ⌈ ōbast ud widerd ⌉[15]

WZ.3.

3.0 ABAR PADĪRAG-ESTIŠNĪH[16] Ī ĀN[17] ĀHŌGĒNIŠN Ī AHRIMEN ABAR OHRMAZD DĀMĀN BURD[18]

3.1 ka ⌈ ham ud ⌉[19] ham-padisārīg-iz čiyōn-iš dāmān ayōgēnīd[20]
ēg-iš pad ān[21] ham-dranǰēnīdan[22]
xwēš wazurg-xwarrahīh[23] nimūd

3.2 čē[24] čiyōn andarrōn āsmān āmad ēg mēnōy ī[25] āsmān artēštār homānāg aryand[26]
kē[27] ayōšustēn zrēy[28] paymōxt dārēd [29]⌈ ī xwad ayōšustēn ⌉āsmān
ā-š[1] pad burz wāng[2] ud[3] staft xrōsišn[4] guft ō Ahrimen kū

---

1 KT <ms>.
2 K <-Yknd>.
3 T; K <-hš'tl>.
4 K <2 BRA>, T <p 2 = pyD>.
5 K <LA>.
6 Bd.6F.3 *pad bālist ī xwēš pādyāwandīh ī-š andar hamēmāl rāy ō Gayōmard zīndagīh ī jān brēhēnīd*.
7 K <krtn'>, T <krt' y>.
8 K <bwt' Y>, T <wtwd>.
9 K.
10 Not T.
11 T <mt">.
12 K <nškyyp'>; T <nšyyp'>.
13 K <LA>.
14 KT <'lk'>.
15 KT <hwp YATWNt' lt'>.
16 KT <-'yyt->.
17 T + y.
18 KT <-x1>.
19 K.
20 KT <'hwk->.
21 T + y.
22 K <hm dlwc 'nytn'>, T <hm ylnc'ynytn'>. *Yt.*13 *haṇdraxtō*.
23 T <-YAEyh>. – The *daēnā māzdaiiasni*.
24 K <QDM \ME/ >.
25 T <mŷnwŷD>.
26 K <'lknd>, T <'lknnd>. – Ed. *arwand.
27 T <MN>.
28 K <zl''>, T <zl'y>.
29 Not K.

nūn ka andar āmad hē ā-t abāz nē hilam

ud[5] bē[6] winnerd[7] tā ka Ohrmazd pērāmōn ī[8] āsmān anīy darbuštīh-ēw ī[9] saxttar bē winnārd[10]

ud[11] Ašō-āgāhīhā xwānīhēd[12]

3.3 u-š ašō'ān frawahr ī [TD4 492] artēštārān pērāmōn ī ān darbuštīh[13] asp-bārag ud[14] nēzag-dast ōwōn bē winnārd[15]

čiyōn wars abar sar[16] pa[17]d homānāgīh ī [K238r] zēndān-bānān

kē az bērōn zēndān pāyēnd[18]

ud dušmen az andarrōn parwast-sāmānān[19] bērōn nē hilēnd[20] āmad

3.4 pad ham zamān[21] Ahrimen kōxšīd[22] kū abāz ō xwēš bunīg[23] ī tārīkīh šawēd

u-š widarg nē ayāft[24]

u-š gumān-sahišnīhā bīm ī az frazāmōmandīh[25] ī 9000 sāl sar[26] būd ī fraškerd pad čihr bē ōšmārd ∵

3.5 čiyōn gōwīhēd pad Gāhān[27] kū[28]

ēdōn-iz ān ī[29] harw 2 mēnōy ō ham mad hēnd ō ān ī ōy fradom dahišn

kū harw 2 mēnōy[1] ō tan ī Gayōmard mad hēnd

---

1 K <''>, T <yh'>.
2 K <'ny>; T <bwlcww 'nd>.
3 K <wy> eol.
4 Ed.; K <ylwsšn>, T <wylwsšn'>. – Dk.9.5.5 staft gōwišn; Dk.7.4.87 wāng xrōsīd [hlwyyp̄'].
5 K.
6 Not T.
7 K <wnlyt'>.
8 T.
9 T + false start: <yyt>.
10 K <-lyt'>.
11 T.
12 K <KLYTN->, T <KLYTWN->.
13 T <ylpšt->.
14 K.
15 T <-t">.
16 T + ⇀ eol.
17 Not K.
18 K <NTWLWNd>.
19 K <plw \w/ yyt>. – KT + y.
20 K <-x1>, T <-ą>.
21 K <wwywy'>.
22 T <kwhššn'>.
23 Ed. *bunag.
24 KT <''p̄t'>.
25 K <plc'wmnyyh>.
26 K + w.
27 T + false start: <y'y'yy'n>.
28 Not T.
29 T.

kē-iz pad zīndagīh Ohrmazd pad ēd kār[2] kū tā-š zīndag dārānd[3]

kē-iz pad a-zīndagīh Gannāy Mēnōy kū tā-š bē ōzanānd[4]

ud[5] kē-iz ēdōn ān ast ī[6] tā ō ān ī abdom andar axwān kū mardōm-iz ī abārīg abar ōh[7] rasēnd

ud wattomīh[8] ī druwandān Ahrimen ud druwandān rāy abesīhišn[9] bē dīd[10]

ēdōn ōy ī[11] ahlaw pāšom-menišnīh[12] ī[13] Ohrmazd ī ēmēd ī [TD4 493] hamēyīgīh[14]

3.6 ud[15] ēn būd[16] fradom ardīg āsmān[17] abāg Ahrimen ∵

WZ.3.

3.7 ud[18] čiyōn didīgar ō āb mad ān[19] ham rōz [20]ī andar dwārist[21] asp Karzang[22]

kē āb-tōhmag[23] Tištar ham spīg[24] ī azarag xwānīhēd

abr frāz dād pad rōz frōd-šudān[25] paydāg

čiyōn ul-āmadān[26] dām rawāgīh[27] Karzang[28] axtar būd ī[29] ast axtar ī[30] [31]⌈ 4-om

ābīg xwadāy rāyēnāg Tištar <plYyyytk> māhīg[32] xwadāy ī ⌉4-om

ēd rāy čē Tīr māh 4-om māh ī az sāl ast

---

1 Not T.
2 K; T <KRA>.
3 KT <-NN(')d>.
4 KT <-WN'ny/d>.
5 K.
6 K <'ytwn ⇀AYT'd>; T <AYT'>.
7 KT <OL>.
8 K <wt'twmyh>.
9 KT <'p̄'ššn' ≈ 'pyshšn'>.
10 k <-TNt'>.
11 K.
12 T; K <mŷnwŷ'nyh>.
13 T 2x.
14 K <hm'-ykyh>, T <hm'yYkyh>.
15 K.
16 T + w.
17 KT <'ysm'n'>.
18 K.
19 T + y.
20 K <ZNE Y>; T <YWM Y ⇀>.
21 KT <-ly/Yyyt'>.
22 K <ylcynd>, T <glcgny>.
23 K <-twmk'>.
24 KT <yypYk'>.
25 KT<plwt' OZLWNt''n(')>.
26 KT <'wl'mt'n Y>.
27 T + ⇀.
28 KT <ylcnd/y>.
29 T.
30 K.
31 Not K.
32 <BYRHYk'>.

3.8 ud[1] Tištar [K238v] wād[2] ō ayārīh xwāst[3]

u-š[4] Wahuman ud Hōm pad parwānagīh[5] ud Burz ī Ābān Nāf pad ham-dārīh[6] ud Ardāy Fraward[7]

pad paymān-dārīh abāg hamkārīhīd[8] hēnd

pad 3 kerb wašt[9] ī ast mard kerb[10] gāw kerb asp kerb

pad harw kerb ēw[11] 10 šab andar rōšnīh wazīd

u-š 30[12] šab wārān pad zanišn ī xrafstarān[13] abar hišt[14]

3.9 ud sreškān būd hēnd ǰud ǰud wazurg tašt[15] kē āb abar āhenǰīhēd.

ud[16] pad ān abar bē zanīhist[17] hēnd wispān[18] xrafstarān

bē [TD4 494] nihang[19] az <'snYk'n(')>[20] kē andar ...[21] ī zamīg andar šud hēnd

3.10 pas mēnōy wād pad mard[22] ēwēnag pad zamīg paydāg[23] būd rōšn buland

⌈ u-š (...) pad ⌉[24] ēwēnag ī mōg[25] ēw ī dārēn pad pāy dāšt

3.11 čiyōn gyān ka tan bē ǰumbēnēd tan pad ham-zōrīh[26] frāz-raftār bawēd[27]

ān ī[28] mēnōy[29] wād andar čihrīg wād ī[30] andarwāyīg frāz ǰumbīd[31]

hamāg zamīg ēw-kardagīhā wād[1] frāz wāyīd[2]

---

1 K.
2 K <'twr>, T <-tl w 't'>.
3 T <-t">.
4 KT 2x.
5 T <<pl'nkyh>.
6 K; T ham / ayārīh.
7 K <plwlt'>, T <plwrt'>.
8 KT <hmy'l->.
9 K <y\w/lpwšt'>.
10 K <ylp'> 4x (3rd <g->).
11 T -ī.
12 Not K (<L(K L)YLYA ⇀LYLYA>)
13 K <hlpyyt'n>.
14 KT <-x1>.
15 K <tyšt'>.
16 K.
17 KT <-TNyh->.
18 T w +.
19 K <nsnny>, T <sny>.
20 Ed. wāyendagān.
21 K <yylyk'>, T <yylk'>.
22 K <mlt'>, not T.
23 Not T.
24 Not K.
25 K <mwk">.
26 T <hm'y-> bol. – T + y.
27 T <-WWNt'>.
28 T.
29 KT + y.
30 K.
31 KT jumbēnīd; K sup. jumbīd.

3.12 u-š āb[3] bē[4] mušt u-š bē ō kustān[5] ī zamīg abgand[6]
u-š zrēy ī Frāxkerd aziš būd ī[7] dārēd 3 ēk ī ēn[8] zamīg
u-š andar bē dahīhist[9] 1000 čašmag[10] xānīgān ī[11] war xwānīhēd[12]
1000 āb-xānīg[13] kē-š āb az zrēy az war abar āyēd[14] frāz awiš rēzīhēd .

3.13 ud[15] harw war ēw[16] ud harw āb-xānīg ēw[17] wazurgīh[18] and[19] čand
(ī?) ka aswār[20] ēw ī tagīg pad asp ēw ī[21] Tāzīg pērāmōn[22] [K239r] hamē gardēd tazēd[23]
pad 40 rōz bē ayābēd[24]
ī bawēd[25] 1920[26] frasang ī aγrīy[27] ī harw frasang[28] kamist 20,000 pay[29]

WZ.3.

3.14 ud[30] pas ān[31] [TD4 495] xrafstarān ī murd[32] hēnd wiš[33] ī aziš[34] andar zamīg bē gumēxt
ān wiš[35] bē zad[1] rāy Tištar andar zrēy[2] frōd šud[3]

---

1 T Wt©Y .
2 Ed.; KT <’yt'>.
3 K w +.
4 K <W PWN>.
5 K <k yyt’n'>.
6 K <-TNt'>; T <-TNd>.
7 T.
8 Not T.
9 K <YHSNNšn'>; T <y’y’yyt'>.
10 T + y.
11 K <<-Yk / ’nd>, T <-Yk’nB>.
12 T <KwLYTNyhyt'>.
13 T <-h’n Y> eol.
14 T <-t'>.
15 K 2x.
16 K <wl w’y>.
17 KT <-h’ny ’y>.
18 KT <LBAyh>.
19 KT <’wywn>.
20 KT <’sb’lyh>.
21 K <’yyp' ’y Y>; T <’yyp' ⇀> eol.
22 K <pylmwn'>, T <pylymwn>.
23 K <twc->; not T.
24 T <-yt">.
25 T <-WNt'>.
26 K <1000 / 900>, T <1000 900 wwl>.
27 K <’klyD>, T <3 22 = ’D lyD>.
28 KT + y.
29 KT <p’’>.
30 K.
31 Not K.
32 K <-TNt'>.
33 KT <wwyh>.
34 T <MRYA>.
35 KT <wyh>.

u-š Apaoš[4] dēw padīrag bē tazīd[5]

3.15 fradom ardīg stōwīh nibard abar Tištar būd

u-š abar paywahīd ō Ohrmazd pad yasn ud niyāyišn ud nām-barišnīh

(Ohrmazd) bē mad[6] zōr ōwōn abar ō Tištar (burd)

čand 10[7] asp ī gušn[8] 10 uštar ī gušn 10 gāw ī gušn

10 kōf ka abganēnd[9] 10 rōd ī nāydāg ka pad[10] āgenēn frāz ānayēnd[11]

3.16 u-š pad stōwīh bē rānēnīd Apaoš dēw u-š abāz dāšt[12] az čašmagān ī zrēy

u-š pad ǰām ud xumb ī paymānīg[13] kē[14] frawahrān[15] dāštan[16] xwēškārīh

čand wēšist[17] āb abar[18] āhaxt

ud čand škefttar[19] pad zanišn abar wārānēnīd sreškān ī čand mard[20] sar ud gāw sar meh ud keh

3.17 andar ān abr[21] ud wārān būd tazišn[22] pahikafišn ī Tištar ud[23] ātaxš ī Wāzišt[24]

pad hamēstārīh ī Apaoš ud Spinǰagr[25]

ud[26] ātaxš ī Wāzišt pad ātaxšān wazr[27] bē zad[28] Spinǰagr[29] andar abrān[30]

---

1 T <-yt>.
2 T + y.
3 T <-yt'>.
4 T <’p̄’rYk ⇀ ’p̄’wš>.
5 K <tcyt">; T <twcyt'>.
6 K stōwīh / abar <plt tyšt l YHWWNt'> u-š <ptyhyt'> ō Ohrmazd / zōr ī ōwōn abar Tištar burd pad <Ys’n' W n’ywyšn' W y’m> barišnīh bē mad ud zōr ōwōn abar \ ō / Tištar čand
T stōwīh (.....) abar Tištar burd pad <’zyn' W n’’yšn' W ŠM> barišnīh bē mad zōr ī ōwōn ō Tištar čand
7 Not T.
8 T + y.
9 K <-TNt' \d/ >.
10 T + false start: <ywwk'>.
11 KT <’n’yynd>.
12 T <-t">.
13 T -īg / īh.
14 T <MN>.
15 K <plw’hl-c>.
16 K <-t'>.
17 KT <wyš Ŷ/Yyyt'>. – T + ⇁ /.
18 Not K.
19 KT <škyyp̄ttl>.
20 T <BRA>.
21 KT <’p̄l>.
22 KT <twc->.
23 T <tyšt Y>.
24 K <w’zyšt'> 2x, T <w’zy’t'> 2x.
25 K <yyp' wcyl> 2x, T <yyp̄ncl’yn'>.
26 K.
27 K; T <wyl>.
28 K <-TNt'>; T <-TWNyt>.
29 T <yyp̄ncyl>.
30 K <kybl’n'>; T <’blyn'>.

10 rōz-šabān wārān būd [TD4 496]

az-iš[1] tēz[2] widāzīhist wiš[3] ī xrafstarān [K239v]

pas wād bē rānēnēd ō kanārag ī zrēy ī[4] Frāxkerd

ud[5] ō 3 bē baxšīhist[6] u-š 3 zrēy aziš būd

xwānīhēd Pūidīg[7] ud[8] Kamīrīd[9] ud Syāw-bun .

3.18 az awēšān Pūidīg ⌈ ud āb ī xwad drayāb ⌉[10] ī sōr ast kē-š purr ōgār padiš[11] bawēd[12]

u-š band ī[13] purr ud[14] ōgār paywast[15] ō māh

u-š hamē wardišn pad ⌈ ul-āmadān ud frōd-šudān ⌉[16] ī māh padiš paydāgīhēd

3.19 ud[17] Frāxkerd pad kustag[18] ī nēmrōz pad Harburz frāz estēd

u-š Pūidīg[19] ham-sāmān estēd

u-š mayān war ī Sadwēs kē band ō[20] Sadwēs kē kustag ī nēmrōz zrēy andar xwēškārīh

ud[21] māh kē wardišn ī harw xīrān[22] andar abzāyišn ud[23] kāhišn[24] ud[25] purr[26] ōgār hēnd pāymār[27]

3.20 ud[1] ⌈ az pēš ⌉[2] māh 2 wād[3] frāz tazēnd[4] andar Sadwēs[5] māništ[6] dārēnd

---

1 Not T.
2 K <pt'>, T <tp>.
3 KT <yh>.
4 K.
5 K.
6 K <HLKWyh->.
7 K <pytYk'> 2x.
8 K; T <Y>.
9 KT <kmylyt'>.
10 T; K xwad āb ī.
11 T 2x.
12 T <-t'>.
13 K.
14 K.
15 Ed.; KT <ptšt'>.
16 K <... YATWtww ... OZLWNt' / ’n>; T <...YATWN ⇀ / ’n ... OZLWNt’n>.
17 K.
18 T kust.
19 T <pytYk'>.
20 Not T.
21 K.
22 KT <hyl’n'>.
23 T ⇀ eol.
24 KT <k’hyšn'>.
25 K.
26 K <pw’l>, T <pr’c>.
27 K 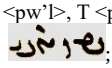 ; T <PKYWN>.

ēk ul-āhang[7] ud ēk frōd-āhang

pad ān ī ul-āhang bawēd[8] purr ud[9] pad ān ī frōd-āhang bawēd [TD4 497] ōgār

3.21 ud Sadwēs[10] war ast xwad[11] pahlūg[12] ī zrēy ī Frāxkerd

čē ayōjdahrīh[13] stabrīh[14] ī az drayāb ī sōr ka andar ō Frāxkerd hamē šawēd

pad wād[15] ī wazurg buland-ēw[16] abāz zanēd

tā ān ī rōšn pad pākīh andar ō Frāxkerd ud[17] čašmagān ī Ardīwsūr[18] šawēd ∵

WZ.3.

3.22 ǰud[19] az ēn[20] 3[21] zrēy ī keh[22] u-š pas tazēnīd [K240r] ⌈ az Harburz ⌉[23] az abāxtar kanārag

2 rōd ī ⌈ Arang[24] ud Weh ⌉[25]

ud Arang[26] ast Diglit[27] tazan ō rōd frōd-šudān[28] Weh-rōd ō rōd ul-āmadān[29] būd

pad 2 sar bē[30] saxt[31] bē ō zrēy šud hēnd

3.23 pas az awēšān[32] 18 rōd ī wazurg az ham [33]⌈ Harburz bē āmad hēnd ∵

ēn 20[1] rōd kē-šān bunxān pad[2] ⌉ Harburz andar zamīg frōd šawēnd

---

1 T.
2 T; K <mlwyn'>.
3 Not K.
4 T <twc->.
5 K <-w's>, T <-wyš>.
6 K <m'n yšt'>.
7 KT <'hnd> 3x, <'hny> 1x.
8 T + ēk frōd-āhang pad ān ī ul-āhang bawēd.
9 T.
10 T <yypwy-s>.
11 K + w.
12 K <p'hl->, T <phl->.
13 K <-y'slyh>, T <-yhlyh>.
14 Not T.
15 KT <'twr'>.
16 KT <blnd-1>.
17 T.
18 T <'ldyw'ywl>.
19 T + false start: ēn jud.
20 K <MNYWM>.
21 K <4..
22 Ed. *meh.
23 Not T.
24 T <'lnd> 2x.
25 Not K.
26 K <'lwnd>.
27 K <AYT" dylyt'>, T <AYT' nkylyt'>.
28 K <tcn OL lwt' WOL plwtšn' t'n'>, T <tc OL lwt' plwtšn' / wt'n'>.
29 K <wŷh OL lwt' 'wl [false start] 'wl-'mt'n>, T <wyh OL lwt 'wl'mt'n>.
30 KT <yylbra>.
31 KT <yyy't'>.
32 T + ⁀ / .
33 Not T.

ud andar[3] Xwanīrah[4] ⌈ abāz ō āškārīh ⌉[5] rasēnd ∵

3.24 pas 2 čašm ī zrēy bē ō zamīg wišāyīhist ī[6] xwānīhēd[7]

Čēčast war ī ...[8] ī garmōg a-tag[9] ...[10] kē-š pad bār[11] nišīnēd Ādur ī Gušnasp ī pērōzgar

ud didīgar Sōwar[12] kē harw[13] stabrīh bē kustān abganēd[14] ud[15] xwēš grīw[16] rōšn pāk dārēd

čē handāzag[17] homānāg ī čašm[18] ast kē harw gardīh ud harw rēmanīh bē ō [TD4 498] kustān abganēd

u-š zofrīh rāy bē ō bun nē ayābīhēd čē andar[19] ō zrēy šawēd

u-š pad nazdīkīh[20] nišīnēd Ādur ī[21] Sūdīg-mihr[22] Burzēnmihr ∵

3.25 ud[23] ēn būd[24] didīgar ardīg ī abāg āb ∵

WZ.3.

3.26 čiyōn[25] sidīgar ō zamīg mad ī-š padīrag ham zamīg bē winnārd

3.27 čiyōn pad škastan wizendēnīdan[26] ī zamīg abar rust ī Harburz ī zamīg kanārag[27]

abārīg kōfān ī mayān girdagīh ī[28] zamīg abar āmad[29] pad[30] mar 2244 [K240v]

u-š zamīg padiš hamband[31] ud[1] winnārišnīg

---

1 K <ZNE wl>.
2 K <bwn h'npw>
3 + w eol.
4 K <hwnylyh> added supersc.; T <hwnsls>.
5 K <hwyš'klyh> w. ïÅ added below at beg.
6 K <OD>.
7 KT <-TNyh->.
8 Ed. *sōr; K <LHYk>, T <zwl>.
9 Ed.; K <w'ty> bol., T <'tk'>.
10 Ed. jud-dad; K <štytwŷt'>, T <ywyt' wyt>.
11 k + y.
12 K <swwl>, T <swwwl>.
13 K <KRL>.
14 **K <-TNx1> eol. lack of space**; T <-TWNyt'>.
15 K.
16 T <ylyw'>; K <swlywl>.
17 T <hnhny'ck'>.
18 T + y.
19 K <yyn'>; not T.
20 T <nzyyyh>.
21 K.
22 <-mt'>, T <-mtr'>.
23 K.
24 K <YHBWNt'>.
25 K w +; T + ⇀ / .
26 K <škyytn' zynynyt'>, T <škyytn' wzynynytn'>.
27 T <k'lk'>.
28 T.
29 KT <-yt'>.
30 Not T.
31 K w +.

u-š urwarān abar rōyišn ud waxšišn

u-š gōspandān aziš parwarišn

u-š mardōmān[2] aziš wazurg sūd[3] ayārīh būd∵

WZ.3.

3.28 ōwōn paydāg kū pēš az Ēbgad ō dām madan pad 1000 sāl gōhr ī kōf andar zamīg dād estād[4]

nāmčišt čiyōn petyārag bē zamīg mad

pad wizendag[5] bē wišīd[6]

abar zamīg abar āmad čiyōn draxt homānāg kē tāg ō abar waxšēd[7] u-š rēšag ō azēr[8]

3.29 rēšag ī kōfān ēk ō did bē widārīhist pad hambandīh bē winnārīhist[9]

u-š [TD4 499] rāh widarg ī āb azēr ō abar padiš bē dahīhist[10]

kū-š āb padiš ōwōn homānāg tazēnd

čiyōn xōn andar ragān az hamāg tan ō dil[11] zōr ud āhang dārēnd[12]

3.30 pad 600 sāl hammis hamāg kōfān ī ǰud az Harburz frazāmīg būd hēnd ∵

3.31 Harburz tā 800 sāl hamē rust

pad 200 sāl tā ō star-pāyag pad 200 sāl [13]⌈ tā ō māh-pāyag (pad) 200 sāl tā ⌉ō xwaršēd-pāyag

pad 200 sāl tā[14] ō āsmān[15] rust

3.32 pas az Harburz Abarsēn[16] kōf ī meh[17] čiyōn Abursām-iz[18] xwānīhēd[19]

kē-š bun pad Sagestān[20] u-š sar pad wimand[21] Pārs[22] ō Čīnestān[23] ∵

3.33 ēn-iz paydāg kū

---

1 K.
2 T + ⇀ / .
3 K + y.
4 T <-yt>.
5 T <znYk>.
6 Ed. *waxšīd; K <wyšt'>, T <wyšyt'>. – Intr. of wišāy-.
7 K <whš'yt'>. – T + ⇀ / .
8 T + y.
9 KT <-yhyt'>.
10 T <yhyyt'> eol.
11 K <yyl>, T <dyl>.
12 K <YHSNy>.
13 Not T bol.
14 Not T.
15 K <'ysm'n>.
16 T <'p̄lsn'>.
17 KT <myh>.
18 T <'p̄wls'm>; K <'p̄wlws'nc>.
19 KT <-TNyh->.
20 KT <-Yyyt'n(')>.
21 K <OL>.
22 T w +.
23 K <-Yyyt'n'>, T <-yyt'n>.

pas az wārān ī wazurg ī pad bun ī[1] dām (ud) bē [K241r] muštan ī wād āb ō zrēy

zamīg pad 7 pārag andak ēw ī[2] azabar

čiyōn ka zamīg[3] pas az wārān pad ēwāz[4] wād[5] gyāg gyāg bē[6] darrīhēd

pārag ēw ī[7] čand ⌈ nēmag ēw ī[8] hamāg ⌉[9] zamīg az mayānag wisist[10]

and hāwand[11] pērāmōn[12] pad 6[13] pārag bē wisist[14] hāwand-paymān[15]

3.34 xwānīhist[16] ī kišwar pad ān čim pad kiš ēk az did paydāg būd[17]

3.35 mayān Xwanīrah[18] kē[19] pārag ī mayānag [TD4 500] ast

ud[20] ān[21] 6 kišwar abesar[22] homānāg

bahr ēw az zrēy ī Frāxkerd pērāmōn[23] ān gašt mayān ān 6 kišwar

ān kustag ī nēmrōz zrēy wēšag[24] bē grift[25]

ān ī abāxtarīg[26] kōf ī burz bē rust[27] kū tā ēk az did ǰud bawānd[28] hu-paydāg

3.36 ēn būd[29] sidīgar ardīg ī abar zamīg ∵

WZ.3.

3.37 čiyōn čahārom ō urwar mad [30]⌈ ī-š pad ham[31] urwar padīrag kōxšīd[1]

---

1 Not T.
2 K.
3 K w +.
4 Not T.
5 K w +.
6 Not T.
7 T. – K + <BRA>.
8 T
9 K sup. pr. m. w. caret.
10 KT <wyyYyyt'>.
11 K <-'n'y h'wd>; T <-by h'wnd>.
12 K <pylmw>, T < pylmwn>.
13 K <4 2>, T < 3 3>.
14 K <yyYyyt'n>.
15 K <h'wd>; T <h'wnd>. – T + ⇀ / .
16 K <-Tnyhyyyt'>, T <-Tnyhyt'>.
17 K <-yt>.
18 K <hwnylyh>, T <hwn'yls>.
19 KT <MN>.
20 K.
21 T + y.
22 KT <'p̄Yyyl>.
23 K <pylmw>, T < pylmwn>.
24 K <wwwyšk'>.
25 KT <-WNt>. – K <k> +.
26 K; T abāxtar.
27 K; T <'lwyyt'>. – Cf. Dk.7.5.3, 9.30.7, WD.33.2.
28 T <YHWWd>.
29 T <-yt>.
30 T interl. and in marg.
31 Not T.

čē ān[2] urwar ⌉bē hušk

Amurdad kē-š urwar gētīy daxšag[3] abar grift u-š xwurd bē kust[4]

u-š abāg tištarīg āb ī wārānīg bē gumēxt

3.38 ud[5] pas az wārān hamāg zamīg waxšišn gōn[6] paydāgīhist

ud[7] 10,000[8] sardag ī mādagwar ud 100,000[9] abāg sardag⌈[10] andar sardag ⌉ōwōn waxšīd hēnd

čiyōn az harw gōnag ēwēnag

u-š ān 10,000 sardag bē ō[11] abāz-dārišnīh ī 1000[12] wēmārīh payrāst ∵

3.39 pas az ān 100,000 sardag urwar ud[13] tōhm abar grift

az hamīh ī tōhm Wan ī[14] [K241v] Harwisp-tōhmag[15] mayān zrēy ī Frāxkerd bē dād

kē-š hamāg sardag urwarān aziš hamē waxšēnd[16]

u-š [TD4 501] Sēnmurw[17] āšyān[18] padiš dārēd[19]

ka-š andar frāz frawāzēd ēg-iš tōhm ī hušk ō āb ōsānēd pad wārān abāz ō zamīg wārānīhēd[20]

3.40 u-š pad nazdīkīh ī[21] ān wan bē dād Hōm ī Spēd hamēstār ī[22] zarmān

zīndakkar ī murdagān[23] anōšakkar[24] ī zīndagān

3.41 ēn būd tasom ardīg ī[25] abar urwarān ∵

WZ.3.

3.42 čiyōn 5om ō gōspand mad ī-š pad ham gōspand padīrag kōxšīd

3.43 ud[1] ham čiyōn gāw[2] ī ēk-dād[3] bē[4] widerd az ān čiyōn-iš čihr ī[5] urwarīg[6] dāšt[7]

---

1 K <kwhššyt'>; T <kwhš 'yt>.
2 Not T.
3 T + <y>?
4 T <kwyytk'>.
5 K.
6 K <whššn~~w~~yn'>, T <whšynywn'>.
7 K.
8 KT <1-000>.
9 BK? + sardag?
10 Not T bol.
11 Not K.
12 KT.
13 T.
14 KT <wwwd>.
15 T <hlwyyt'->; K -tōhm.
16 KT <-yynd>.
17 K <syn'mw lwn'>; T <yY'n' = s'n' mwlw'> [unclear what is original and what is s.m. from BK; corner apparently torn off.].
18 K <'-ŷšs~~m~~'n'>; T <'šy'n'>.
19 T next line (bold = s.m.): <**s'n** —— s'n'mwlw' 'šy'n' ptš p YHSNN ⇀ / **AMTš BYN O** >.
20 K; T <wn'lyhyt'>.
21 T.
22 KT -īh.
23 K <mlt->.
24 KT <'wškyl>.
25 T.

57 sardag ǰōrdāy[8] 12 sardag urwar ī bēšaz az hannām hannām waxšīd hēnd

čiyōn gōkān[9] ēk ēk[10] kū az kadār handām andar Dāmdād paydāg

3.44 ud[11] harw urwar az handām ī waxšēd abzāyēnēd[12] ān handām

čiyōn ān ī guft kū ānōh (kū) gāw[13] ō zamīg mazg bē paššixt

pas ǰōrdāy ul rust ud[14] girgir[15] ud kunǰid[16] ud[17] ālun [TD4 502] miǰūg[18]

3.45 čiyōn kunǰid[19] mazg-čihrīh rāy[20] xwad mazg-ēw[21] ast ī abzāyēnāg ī mazg

3.46 ud ān-iz gōwīhēd[22] kū az xōn kōdak[23] may[24]

čiyōn may[25] xwad xōn ast (ī) ast ī urwarīg ī[26] ō drīst-čihrīh ī[27] xōn ayārtar

3.47 ud ān ī[28] gōwīhēd kū az wēnīg[29] māš[30] kē wēnōg[31] xwānīhēd[32]

wēnōg-nāmīh[33] būd did [K242r] wēnīg rāy

3.48 ud ān-iz gōwīhēd kū az suš spandān[34] bēšazēnīd spandān ī sušīg wēmārīh rāy

---

1 K.
2 KT <TWEAy>.
3 K + y.
4 Not T.
5 K <cyhlk' →cyhl Y>.
6 T -īgīh.
7 T <-t">.
8 T <-'k'>. – K + y.
9 K <wyw'nd>, T <wywk'n Y>.
10 T + <OL>.
11 K.
12 KT + y.
13 T <-Ay>.
14 T.
15 K <ylwl y>, T <ylwtl>.
16 <ŠMg>: K °>mÍ , T dmÍ .
17 T.
18 KT <myšwk'>, <-š-> damaged.
19 K °mÍ , T d<mÍ .
20 K -čihrag <LA>.
21 T; K <ms>.
22 K; T <-yt'>.
23 K <ytk'>.
24 KT <ms>.
25 K <HS>; T <ww HS>.
26 K.
27 T.
28 K.
29 KT <MNW ywŶk'>.
30 MKT. <m'-yš>.
31 KT <ynwk'>.
32 K <-Tyhyt'>, T <-TNyhyt'>.
33 K <wynwk'->, T <ynwk'->.
34 KT <ywyyp̄nd/y'n'> 2x.

3.49 az[1] mayān ī sar-bun[2] ābēšan ī[3] Wahuman bē abāz-estišnīh[4] ī ān ī Akōman gand ud[5] ān ī az
ǰādūgān wināhišn[6] rāy ∵

WZ.3.

3.50 [7]u-š pas pad ham rōšnīh andar zōr[8] ī[9] az tōhm[10] ī gāw abar grift u-š ō māh burd[11]
ud rōšnīh ī andar gāw būd bē ō Māh-yazd abespārd
pad gāh padiš ānōh ān tōhm pad rōšnīh ī[12] māh bē pālūd[13]
u-š pad was čihragīhā bē wirāst[14] u-š gyānōmand bē kerd
az ānōh frāz ō Ērānwēz brēhēnīd[15] ∵

3.51 ud[16] fradom 2 gāw ǰuxtag nar[17] ud[18] mādag pas abārīg-iz[19] sardagīhā
tā bē[20] ō bowandagīh ī 282 sardag [TD4 503]
(pad?) zamīg čand 2 frasang drahnāy[21] ī aγrīy[22] paydāg būd hēnd

3.52 ud[23] čahār-pāyān[24] pad zamīg[25] frāz raft hēnd
ud māhīgān[26] andar āb šnāzīd hēnd
murwān (pad) andarwāy[27] wazīd hēnd
2 2 pad hangām ī gušn-hilīh[28] hamēnīhist
u-šān[1] aziš būd[2] ābustanīh[3] ud zāyišn ∵

---

1 Ed.; KT <ZNE>.
2 K <yylbwn w>; T <yylbwy>.
3 K <-šnd>, T <-šn' Y>.
4 KT <-Yyyt->.
5 K.
6 K <-'nww 'yyšn'>.
7 K u-š pas tōhm rōšnīh \ andar / zōr az tōhm abar grift gāw būd u-š burd rōšnīh ō Māh-yazd abespārd.
8 K <zwl>, T <zw'l>.
9 T.
10 K <thm>.
11 K <-x1>; T <(->.
12 K.
13 T w +.
14 Y <yl->.
15 K <bl'h->; <-ytyh>.
16 K.
17 K <DY**L**>, T <YYL>.
18 K.
19 K abārīg.
20 Not K.
21 K <dln'k>, K ylhn'k'>..
22 K <'klyD>, T <'bwlyD = 3 w 22>
23 T.
24 K <cy'lp''n'>, T <ch'l->.
25 K <'mYk'>.
26 K wA″∂Îå˜.
27 K <-w'k'>; T <-w'y Y>.
28 K <'wš'n''lyh>, T <ywš'nhlyh>.

ud[4] gōkān ī-šān baxšišn[5] ōwōn

WZ.3.

3.53 fradom[6] baxšīhist[7] ō 3[8] ī[9] ast čahār-pāy[10] ī zamīg-rawišn ud[11] māhīg ī āb-šnāzišn murw ī andarwāy-wāzišn [D7 452.11 (MR) beg.] [T60_178v beg.]

ud[12] pas ō 5 ēwēnagān ī[13] ast čahār-pāy[14] ī gerd-sumb[15] ud[16] dōgānag-sumb panǰ-čang[17]

⌈ ud murw ud ⌉[18] māhīg kē-šān māništ andar[19] 5 gyāg ī[20] [K242v] xwānīhēd[21] ābīg[22] o ūnīg[23] o wāyendag[24] o frāx-raftār o čarag-arzānīg[25]

ābīg māhīg ud <KNAA>[26] ud[27] stōr ud gōspand ud dad sag ud[28] [D7 453] ud[29] murw ī andar āb[30] bawēd

ūnīg samōr[31] ud mušk ud abārīg hamāg sūrāg-mānišnān[32] rawišnān

wāyendag[33] hāmōyēn[34] murwān

frāx-raftārān[1] dad ī[2] nē[3] dast-hammōg[4]

---

1 T <AP̄š OL> [for <AP̄š ’w>?].
2 T <BRA>.
3 K w +; T <-yytyh>.
4 T.
5 T <bhšn' Y>.
6 K + w.
7 K <HLKWyh->.
8 T sup.
9 K.
10 K <-p’’n'>, T <-p’’>.
11 T.
12 D.
13 TD.
14 D w +.
15 D <ylt'>.
16 K.
17 KTD <-cnd>.
18 K <W mwlwy \w/ >, D <W mwlw'>; not T.
19 Not T.
20 K.
21 KTD <-TNyhyt'>.
22 D <’p̄’nyk'> +.
23 K w +.
24 KT <’sn(')Yk>, D <w’sndk>.
25 K <cly’lc’nYk>, T <W cl ’y’lc->, D <W cyhlp’nyk'>.
26 <KNAA> for <KYNA>.
27 TD.
28 TD.
29 TD..
30 T <ms>.
31 All <šmwl> [for <symwl>?].
32 T + ⇀ / .
33 K <’snYk>, T <Ww ’snYk>, D <w ’snyk'>.
34 KT <hym->, D <hŷm->.

čarag-arzānīgān[5] harw čē pad ramag čarag dārīhēd

3.54 u-š pas bē ō bahrān baxt[6]

čiyōn ♣ gerd-sumbān ēk ī[7] hamāg asp xwānīhēd[8]

ud dōgānag- [TD4 504] -sumbān[9] ⌉[10] was čiyōn uštar[11] ud[12] gāw ud[13] mēš ud[14] buz ud[15]
abārīg dōgānag-sumbān

5-čang[16] sag ud[17] xargōš ud mušk ud[18] samōr ud[19] abārīg

pas murw ud[20] pas māhīg

3.55 u-š pas bē ō sardag baxt

čiyōn asp 8 sardag[21] uštar[22] 2 sardag gāw 15[23] sardag[24] mēš 5 sardag[25] ud[26] buz[27] 5 sardag[28]
sag 10 ud xargōš 5

ud[29] samōr 8 mušk 8

murw 110 ud[30] māhīg 10

ast[31] kē gōkān nē[32] ōšmurd

---

1 K -raftār.
2 K <Ŷ>.
3 K <l’y>.
4 K <Yyyt' w ’myk’n'c \ hmwk’’nc / >, T <Yyyt' Y hmwk'>, D <dyyt' / hmwk'>.
5 KTD <cly’lc->.
6 K <HLKWt'> +.
7 T.
8 KT <-TNyhyt'>.
9 T -sumb.
10 D <dlt'> / sumbān.
11 TD <’wštwl>.
12 T y.
13 TD.
14 D.
15 T.
16 KD <-cnd>, T <5c'cnd>.
17 TD.
18 D.
19 D.
20 D.
21 D + w +.
22 K <HMR**A**>, D <HMRAk>..
23 K <10>.
24 Not D.
25 Not TD.
26 KD.
27 D <’y y c>.
28 Not T (bol.) D.
29 TD.
30 K; T <AYT'> false start.
31 D ud ast ī.
32 K <l’y>.

paydāg-nāmān[1] a-paydāg-nāmān[2] hammis 282[3] sardag

abāg sardag andar sardag[4] 1000[5] ēwēnag

WZ.3.

3.56 ud[6] murwān pad 8 ristag [D7 454] bē dād az ān ī wazurgtar[7] tā ān ī kūčtar[8]

ōwōn bē wālēnīd čiyōn mard kē ǰōrdāy[9] hamē kārēd[10]

fradom ⌈ ān ī ⌉[11] stabr[12] dānag[13] frāz pargenēd[14] ud[15] pas ān ī mayānag ud[16] pas ān ī[17] kūč ∵

3.57 az[18] ham sardagīhā čiyōn pad Dāmdād[19] gōkān [K243r] ōšmurd

u-m andar nibēg ī[20] tōhmag-ōšmurišnīh[21] hangerdīg nibišt

ud ēn gyāg[22] hangerdīgīh[23] ēw ast ī nimāyīhēd[24]

3.58 abar sardag ī aspān[25]

fradom Tāzīg u-šān rad spēd ī[26] zard-gōš[27] [TD4 505]

ud[28] didīgar Pārsīg[29] ud[30] astar ud[31] xar[32] ud gōr ud asp ī ābīg abārīg

3.59 ud[1] uštar[2] mādagwar 2 dašt[3] kōf[4] ⌈ ēw-kōf ud dōgānag-kōf ⌉[5] ∵

---

1 KT <-'kw 'm'n>; D <-'k 'm'n>
2 KTD <' pyt->.
3 TD; K 200 + 1ï∂∂∂D = 5*20 + 10!
4 K + y.
5 D <ylc>.
6 D.
7 D <—tl>.
8 TD; K kūčaktar.
9 T <-'k'>; D <—*l*t'y>.
10 KTD <ZLHWN-> = <YLYDWN-> [for <ZLYTN->].
11 Not K.
12 KD <yyp̄pl>; T <yytl>.
13 KT <y'nd>, D <YHWWNd>.
14 KTD <plkyn->.
15 KD.
16 D.
17 Not D.
18 D w +.
19 T WtådmY°> .
20 TD.
21 K tōhm-.
22 K <mn'k>.
23 T; KD -īg.
24 KD <nm'-yyh->, T <nm'y-yh->.
25 T + —→ / .
26 TD.
27 T <-yws> eol.
28 K; D <ww>.
29 K <p'lYyyk'>, TD <p'lyyk(')>
30 TD.
31 KD.
32 K <HMR**A**>.

3.60 andar sardag[6] ī gāw (gāw ī?) spēd ud xšēn[7] ud[8] suxr[9] ud zard ud[10] siyā[11] ud pēsag[12] ud gawāzn[13] gāwmēš[14] ud uštar-gāw-palang[15] ud gāw-māhīg[16] abārīg ∵

3.61 andar mēš ān ī dumbōmand ud[17] ān ī a-dumb ud mēš ī tagal[18] ud kurušk čiyōn-iš kōf 3 <’’’> srūw[19] wazurg ud pad-iz [D7 455] bāragīh[20] šāyēd ud bārag būd ī Mānuščihr ∵

3.62 andar buz xarbuz ud[21] tāzīg narīg[22] ud[23] āhūg[24] pāzen[25] ∵

3.63 andar samōr kākom ī spēd ud siyā samōr sanǰāb[26] ud xaz[27] ud abārīg ∵

3.64 andar[28] (mušk) mušk ī nāfag ud[29] ēk bīš-mušk kē bīš zahr xwarēd u-š padiš nē mīrēd[30] ud pad ān[31] meh-sūdīh dahīhist[32] kū tā[33] bīš xwarād bē[34] ō zahrīh ī dāmān kam [D7 455 end] rasād

ēk mušk ēw gōnag siyā kē awēšān garzag ī āhr čiyōn garzag ī makōg-payg[35] xwānīhēd[1]

---

1 T.
2 K <’wšt \w/ l>.
3 KTD <yy’t'>.
4 D + y.
5 K <2 {kwp} \’w/ / k’nk' kwp'>; TD <2 k’nk' kwp'>.
6 D <yyt'>.
7 T <hšt'>.
8 D.
9 K <swyhl>.
10 TD.
11 T <yz’’>.
12 K <p’yk w>, T <p’Yk'>, D <p’’k w>.
13 KT <yww’zn'>, D <ww ’zn>.
14 K <šwmyš>.
15 K <’wštwl y’wplnd>, TD <’wštl y’wplny>.
16 KTD <TWRA m’hYk(')>.
17 T y.
18 K <tylz>; TD <tyl>.
19 D <yylwb'>; KT <yylb'>.
20 D; K <p’l->, T <b’lyh>.
21 D.
22 Bahār; K <-Yk' wlyk'> T <-Yk ww lyk'>, D <-yk' wlyk'>.
23 TD.
24 <TYBA>.
25 D <p’—>.
26 K <ysnc’p̄'>.
27 <hz>.
28 Not K. – D w +.
29 D.
30 T <-TNyt>.
31 K + y.
32 T <-WNtyh->.
33 Not K bol.
34 D w +.
35 T W″dYP; K W″dYWP.

ī andar kustag ī drayāb[2] wēš bawēd

frāz gazēd ayāb tōhm[3] andar ō[4] xwarišn abganēd[5] kē xwarēd

ēg-iš garzag andar tan bawēd[6]

ka ān garzag [TD4 506] ān handām ī gast (ī) hambōsišn[7] ī[8] garzag padiš[9] abar mēzēd

az ān wēmārīh pāk bē bawēd

WZ.3.

3.65 andar murwān 2[10] jud-čihrag bē dād az abārīgān

ī[11] ast Sēnmurw[12] šawāg[13] kē[14] [K243v] dahan ud dandān dārēnd

pad[15] šīr ī az pestān parwarēnd baččagān[16] ∵

3.66 ud[17] ēn būd[18] 5om ardīg ī[19] pad gōspand

3.67 čiyōn šašom ō[20] Gayōmard[21] mad ān ham Gayōmard padīrag bē winnārd[22]

3.68 čiyōn niyōxšīd[23] Gayōmard abēzag Mānsrspand ī[24] Ohrmazd

abēzag-menišnīhā menīd ān ī weh ahlāyīh[25] pad zanišn ī druz

3.69 ud[26] ka widurd[27] ayōšust-čihrīh[28] rāy[29] 8 ēwēnag[1] ayōšust az hannām hannām bē būd[2] hēnd

---

1 KT <-TNyh->.
2 K <yl''p̄'>, T <yly''p̄'>.
3 K <'ywpt' hm>.
4 K 2x.
5 k <-TNyt'>.
6 Tape worm?
7 KT WwÓIWvmA .
8 K.
9 T <p\t/š> pr.m.
10 Not T.
11 T <-Yk 'p̄'nB ∵ >.
12 T <-mlw'>.
13 K <mwlwy'n b'k'>, T <šw'k'>.
14 KT <MN>.
15 K + gōspand.
16 T; K <bwc'n'> eol.
17 K.
18 K <-yt'>.
19 T.
20 Not K bol.
21 K <y'swmlt'>, T <y'ywmlt'>.
22 K <byw'lt'>.
23 K <nywhš'yt' Y>, T <YWM š'yt' Y>.
24 K.
25 K w +.
26 K.
27 KT.
28 K -čihr.
29 Not K.

ī ast zarr[3] ud asēm[4] ud āhen[5] ud[6] rōy arziz srub[7] ābgēnag[8] almās

3.70 pahlomīh ī zarr rāy az gyān ud tōhm dahīhist[9]

3.71 widurd Gayōmard[10] zarr Spandarmad[11] frāz[12] padīrift ud[13] 40 sāl andar zamīg būd

3.72 pad sar ī 40 sāl rēbāh-ēwēnag[14] Mašīy[15] ud[16] Mašiyānīy[17] abar āwurd hēnd

ud[18] ēk ō did paywast ham-bašn ham-dēsag[19]

3.73 u-š mayānag[20] xwarrah abar āmad [TD4 507] pad ham-bašnīh ī awēšān

ōwōn[21] kū nē paydāg būd kū kadār nar[22] ud kadār mādag

ud[23] kadār[24] ān[25] xwarrah ī[26] Ohrmazd-dād

3.74 ēd ast ān xwarrah kē-š mardōm awiš dahīhist[27]

3.75 čiyōn gōwīhēd pad dēn kū kadār pēš būd xwarrah ayāb tan

u-š guft Ohrmazd kū-m xwarrah pēš dād

pas ō ān ī dād estēd[28] xwarrah tan dād[29] kū xwēškārīh[30] brēhēnīd[31]

u-š tan bē ō xwēškārīh dād

3.76 pas az urwar-kerbīh bē ō mardōm-kerbīh[1] wašt hēnd [K244r]

---

1 T + ⇀ / .
2 T <-yt>.
3 K <ZHBAy> 2x.
4 T <'yy'm>.
5 K <'ysn'>, T <'sn'>.
6 K.
7 K + false start: <'t>.
8 T <'p̄gynk'>.
9 KT <-yhyt'>.
10 T <y'ywk->.
11 K <yyp̄ywmt'>.
12 Not T.
13 K + false start: <*40*>.
14 KT <lyyp̄'s->. – T + ⇀ / .
15 K <my''y>, T <my''>.
16 T.
17 K <mš' yD>, T <m''n'yD>.
18 K.
19 K W″ÎådmA , T WiadmA.
20 K <m'y'nk' Y>.
21 T <'w'n'>.
22 K <ŷÿ**L**>, T <zyl>.
23 K.
24 Not T. – K + w.
25 KT + y.
26 K.
27 T <-yhyt'>. – K + false start< <c>.
28 K <Yyyt->, T <YK->.
29 Yt.17.22 *dātəm tē tanuiie xᵛarənō*.
30 T + false rep. bol.: <hwyšk>.
31 K <bl'h->.

xwarrah mēnōyīhā[2] andar ō awēšān šud

WZ.3.

3.77 čiyōn haftom ō ātaxš mad ī-š pad ham (ātaxš padīrag kōxšīd ān) ātaxš ō ēwēnagān <'pyD>[3] ī xwānīhēd Abzōnīg ud[4] Weh-franāftār[5] Urwāzišt[6] ud Wāzišt ud Buland-sūd[7]

3.78 u-š ātaxš ī Abzōnīg xwad andar Garōdmān bē dād

u-š paydāgīh pad ātaxš ī pad zamīg[8] sōzišnīg

u-š abzōnīgīh ēd kū harw sardagān ō xwēš čihrīh (abzāyēnēd)

3.79 (ātaxš ī Weh-franāftār) ān ī andar mardōmān ud gōspandān

u-š xwarišn gugārdan tan ...[9] čašmān [TD4 508] rōšnēnīdan andar xwēškārīh

3.80 Urwāzišt ān ī andar[10] urwarān kē-šān andar tōm dādag[11]

u-š zamīg suftan āb ayārdēnīdan[12] poxtan[13]

ud[14] pad-iš urwarān wiškōf[15] hu-čihr hu-wahāg[16] ud hu-bōy kerdan

bar pazzāftan[17] pad was mizag gōhrēnīdan[18] andar xwēškārīh

3.81 Wāzišt ān[19] kē-š andar abr rawišn dārēd

u-š tom ud tār ī[20] andarwāyīg[21] zadan[22]

ud stabrīh ī[23] andarwāy bārīk ud sabuk[24] čihrīg kerdan

ud tagarg[25] widāxtan[1]

---

1 T mardōm / tan y.
2 K <mynYyh'>.
3 K; T <'p'D>. – Ed. *panj (baxt).
4 K 3x.
5 T <-Ykyh>. – Av. Spāništa, Uruuāzišta (PY. Frāx-zīyišn), Vāzišta, Vohu.friiāna, Bərəzisauuah.
6 <-yšt'> 2x.
7 K <wlnd>, T <wlwwy>.
8 T w +.
9 KT <'ptn'>. – Ed. *tāftan.
10 Not T.
11 KT <y'tk'>.
12 K <'y'lt->; T <'ylt-> bol.
13 KT <'ptn'>.
14 K.
15 <-l'n' w'škwp' ⭢ wškwp'>; T <-'n w škwp'>.
16 T <hwwh'k ⇀ / >; not K bol.
17 K <-t'>.
18 T <-t'>. – Or guharēnīdan?
19 T + y.
20 K w.
21 KT <-w'-yyk>.
22 KT <-yt'>.
23 K.
24 T + ⇀ / ; K <yypnd>.
25 K t/ÿ\lÿ>, T <tyly>.

ud[2] āb ī abr dārēd paymānag[3] tāftan

sreškōmand ud garmōg[4] kerdan andar xwēškārīh[5]

3.82 Buland-sūd-iz andar[6] āsmān[7]

ān[8] xwarrah kē-š mehmānīh andar Warahrān ātaxš čiyōn kadag-xwadāy abar xānag[9]

kē-š abzōnīg-ōzīh az rōšn-waxšišnīh ī ātaxš frāz-sōzišnīh ī bōy[10]

pākīh ī gyāg stāyišn ī yazdān warzišn ī kerbagān

3.83 u-š abāg druz ī[11] mēnōy[12] kōxšīd

parīg-kerbān ī az drayāb abar āyēnd[13] ud tanīgerdīh[14] paymōxt dārēnd

ud pad gand[15] ud[16] āhōgēnišn rōšnān petyāragēnēnd[17]

ud[18] pad [K244v] ǰādūgīh dāmān [TD4 509] wināhēnd[19]

zadan sōxtan

ud[20] ǰādūg parīg[21] wānīdan[22]

mādagwarīhā pad šab xuftagān pāsbānēnīdan[23]

abāg Srōš-ahlīy[24] ayār būd xwēškārīh ∵

WZ.3.

3.84 u-š pad bun dām hamāg zamīg[25] pad pāsbānīh

bē ō warzāwand[26] Ādur ī Farnbay ud tagīg[1] Ādur ī[2] Gušnasp ud purr-sūd Ādur ī Burzēnmihr[3]

---

1 K <w'htn'>.
2 K.
3 K + <ZKw>, T + y.
4 T + <YHWWNyt'> eol.
5 K first <hwyšlyh> corr'd. sup.
6 T <bwlnyswt' cyywn>, K <wwlb\y/swt' cyywn>.
7 T <'ysm->.
8 T + y.
9 K <BYTA>, T <BYTAk>.
10 K <BRA>.
11 K.
12 T <mynww'y w>.
13 T; K <SGYTN'd>.
14 K <tn'Yktyh>, T <tn'Ykrtyh>.
15 K <ynd>, T <yw'>.
16 K.
17 K <-lyny>, T <-lkynd>.
18 T.
19 KT + w.
20 K.
21 Not T.
22 K <-wk 'nytn'>; T <-yk 'nytn'>.
23 K <-yt'>.
24 k slwš 'lyD>; T <slwš'hlyD>.
25 Not T.
26 K <wlc'n>, T <wlc'wny>.

čiyōn[4] āsrōn artēštār ud wāstaryōš[5] hēnd

abespārd

3.85 Ādur ī Farnbay pad[6] xwarrahōmand kōf abar Xwārizm[7] gāh[8] grift

ud[9] Ādur ī Gušnasp pad Asnwand[10] kōf ī abar Ādurbādagān

Ādur ī Burzēnmihr pad Rēwand-gar ī abar Pušt[11] (Wištāspān)

WZ.3.

3.86 u-š gētīy-paydāgīh[12] ī andar gēhān abērtar būd

pad xwadāyīh[13] ī Hōšang[14]

ka mardōm pad gāw ī Srisōg[15] bē ō kišwar hamē šud hēnd

pad nēmag[16] ī rāh šab ēw⌈ pad wād ⌉[17] škeft[18]

ādur-pāyag[19] ī abar pušt ī[20] gāw[21] pad 3[22] gyāg ...[23]

kē-š ātaxš padiš būd

ō zrēy ōbast

ud guharīg ān[24] ēk ātaxš ī wazurg[25] paydāg būd ō 3 baxšīhist[26]

pad 3 ādur-pāyag bē [TD4 510] nišast hēnd

ud ān xwad būd 3 xwarrah

kē-šān mehmānīh abar Ādur ī Farnbay Ādur ī Gušnasp[27] Ādur[1] Burzēnmihr ∵

---

1 K <Tyyk'>, T <tyYk>.
2 K.
3 T <bwlcmtr>.
4 T + false start: <'lwn'>.
5 K <Www 'yytl->.
6 Not K.
7 K <hw'lcm^{n}>.
8 K <y's>; T <hw'lcyh'>.
9 T <-t">.
10 KT <'swnd>.
11 K <pwy't'>, T <pwsyt>.
12 K <yytyh->, T <yyty->.
13 K <-t'y-yh>, T <-t'-yyh>.
14 KT <hwš'ng/y>.
15 T; K <yylwww>.
16 T <ym->.
17 K <PWN 'twr'n>, T <w'tw't' Y / >.
18 K <škypt">; T <šnypt'>.
19 K <'twr p'yyk'>, T <p''Yk'>.
20 T.
21 T <TWRAy—>.
22 T <TWN 3 = TWRA-1>.
23 K <swyt'>, T <yhytk'>.
24 T + y.
25 T + y eol.
26 K <HLKyhyyt'>, T <HLKWyhyt'>.
27 T + y eol.

WZ.4.

4.0 ABAR[2] ĀMAD Ī[3] DĒN[4] Ō ĀWĀM

4.1 homānāgīh ōwōn čiyōn frazend-zāyišnīh ī[5] pad 2 ham-zōrīh

ī ast tōm-padīrīh[6] ī mādagān[7] pad zāyišn ud abāz[8] abespārdan ī ō pidarān

4.2 zamānīg[9] kōxšišn ī[10] gumēzišnīg [K245r] mādagwarīhā pad 2 abzār

(ēk) dahībedīh ī[11] bē[12] az ham-nāf-dēnīh[13]

ud[14] ēk dēn[15] ō dahībedīh ham-nāfīhist[16]

4.3 ud[17] dēn mazdēsnān

ka āwām az gētīy-rāyēnišnīh[18] abāz ō mēnōy-čihrīh[19] hamē wardīhist

pad zamīg paydāg būd fradom pad Spandarmad[20] pas pad Ohrmazd[21]

čiyōn frazend-padīrišn[22] ī[23] mādarān ud abāz abespārdan[24] ī ō pidarān

4.4 paydāgīh ī dēn pad Spandarmad[25] pad ān[26] gāh būd[27] ka Frāsiyāb[28] āb az Ērān šahr abāz dāšt

ud āb abāz ānīd[29] kanīg-kerbīhā[30] pad xānag ī Mānuščihr ī Ērān- [TD4 511] -šahr dahībed

---

1 Not K.
2 Not T.
3 K.
4 K <-yk'>.
5 K.
6 T <-pt'lyh>.
7 K <Nky'n>; T <OD y'n>.
8 T + ⇀ / .
9 KT + y. – K w +.
10 K <-šnyk'>.
11 K.
12 Not K.
13 K <hmn 'p̄swn'yh> [*xwamn afsōnīh], T <hmn 'p̄swn'>. – ham-wāf-?
14 T.
15 Not T.
16 K <-tn'>.
17 K.
18 T + y / .
19 K <-yh \Y/ >.
20 K <yyp̄yn->, T <yyp̄yn'->.
21 T + w.
22 T <pyl->.
23 K <-yh \Y/ >.
24 K <'p̄yyp̄->; T <'p̄'yyt'ltn'>.
25 KT <yyp̄yn->.
26 T + y.
27 Not T.
28 <K <pl'yy''p̄'>; T <pl'yyšp'>.
29 K <HYTYWNyt'>, T <HYT'YWNt'>.
30 KT <-yylp̄->.

ud Anērān[1] pāsox-guftār rōšn[2] būd ōh[3] paydāgīhist

4.5 u-š paymōxt[4] dāšt rōšnīg paymōzan kē bē frōgīhist[5] ō wispān kustagān hāsr-drahnāy[6]
ī ast frasang-ēw[7] homānāg[8]

4.6 u-š pad mayān bast[9] dāšt[10] zarrēn[11] kustīg ī xwad[12] būd[13] dēn ī[14] mazdēsnān
čē[15] dēn band ast kē-š awiš paywastag 33[16] band ī abar 33 wināh kē-š hamāg wināh aziš baxtag[17]

4.7 kanīgān kē-šān Spandarmad[18] bast-kustīg[19] dīd[20] hu-čihr[21] sahist[22] rāy
pas az ān pad bastan[23] ī kustīg[24] taftīg būd hēnd ∵

WZ.4.

4.8 ēn-iz[25] būd mādarīh[26] ī pad did[27] pad Spandarmad bē dahīhist
pēš az Zardušt[28] bē ō ham-pursagīh[29] mad
pad 5,628[30] sāl ī-šān[31] gōkān az dēn mādayān nibēg ī pēšēnīgān[32]

4.9 nām ī Zardušt xwānīhist[33] abar zamīg[1] pēš az-iš[2] ham-pursagīh[3] [K245v] pad 30[4] sāl

---

1 KT <’nyl->.
2 Not K.
3 KT <OL>. – ī ō (wasān)?
4 T <pmwht'>.
5 K <plwwyh->.
6 K <-yln\hn/’y>; T <-’lhn''y>. – Ed. *hāsr ēw.
7 KT <plsmny-1>.
8 K <hm->, T <hwm->.
9 KT <m’’n'-1 yyt'>.
10 T <-t">.
11 KT <zlyn'>. – zargōn: Sp. = earth; zarrēn = the stars.
12 T + ⇀ / .
13 T + y.
14 K.
15 K <QDM>.
16 K < \ 20 30 > eol.
17 K <HLKWt' knknYk->; T <HLKWNtk'>.
18 K <yypyn-> +, T <yypyn'> +.
19 K <byytk' yytyk'>.
20 K <ŷÿt>, T <yYt'>.
21 T <cyhl>.
22 K <QDM MNW yyt'>.
23 KT <byytk'>.
24 Not K.
25 K ud ēn.
26 K <AMYt\ t/l’n ⇀-tlyh>.
27 K <dt'>, T <yt'>.
28 K <-whšt'>; T <-wšt'> +.
29 K <-pwryyyh>; T <-pwryyYtyh>.
30 K <3 2-00 20-4 4>; T <3 3-000 3 3-00 W 20-4 4>. – Year 5,628 from the establishment of the world of the living in the world of thought during the 12-year long reign of Frasiab.
31 K <ZYšn'>
32 K <pyy’yn’n'>, T <pyy’ynYk’n'>.
33 KT <-TNyh->.

4.10 ōwōn paydāg kū andar[5] ān āy[6] ka Tūrān abāz [K247v2] [TD4 517.13] Ērān pad zamīg ud niyābagīh[7] ī az[8] hērbedān-iz[9] pahikār[10] būd

Ohrmazd a-pahikārišn[11] rāy wazurg gāw-ēw brēhēnīd[12] kē-š sāmān ī Ērān andar Tūrān pad nibištag[13] abar sumb paydāg būd

ud[14] pad wēšag[15] ēw dāšt estēd[16]

4.11 hamē ka pahikārīh būd pad [TD4 518] ān gāw sāmān bē šnāsīhist

tā ka Kay-Us purr-kāmagīhā[17] bahr ī az zamīg ī[18] Tūrān abāz Ērān grift kāmag būd

4.12 u-š dīd[19] kū tā[20] ān[21] gāw ast kerdan duščārtar

čē abāg pādixšāyīh[22] ī-š[23] būd ā-š[24] nē xwāst kū pad ⌈ ān gāw ⌉[25] sāmān paydāgīhēd

4.13 7 brād būd hēnd ud ān ī 7-om Srid ī 7-om xwānīhēd[26] pad tan[27] wazurg pad zōr aγrīy

ud ō Kay-Us pad[28] [29]♣ was dar frayādišnīg u-š andar wāspuhragān[30] būd[31]

Kay-Us[32] ⌉ bē ō pēš[33] xwāst u-š framūd kū šaw[34] ān gāw bē ōzan ī[1] andar wēšag[2]

---

1 K <ymYk'n'>.
2 KT <MNwš>.
3 T; K <-pwryyyh>.
4 TK <300>.
5 T; K <dyn'>.
6 KT <'y>. – Av. āiiu-??
7 KT -bag.
8 T.
9 K -bed-iz.
10 T + false start: <bm>.
11 K <' pt'l->.
12 KT <bl'h->.
13 K <pštk'>, T <pwštk'>.
14 K.
15 K <PW wyšk'>, T <PWN yšk'>.
16 KT <YK->.
17 K -kāmīhā.
18 K.
19 K <-TNt'>, T <-TWNt'>.
20 Not K.
21 T + y.
22 K <-hš'>, T <-hš'y>.
23 Not T.
24 K <'s>, T <HYA>.
25 K <ZYš>.
26 KT <-TNyh->.
27 Not K. – T + y.
28 Not T
29 T pr. m. supral. and in marg.
30 K <'yyp- -y'n'>, T <'yyp- -k'n>.
31 T <BRA>.
32 T + bē.
33 K <pyš \ LOYN' / >.
34 T <-WNt'>.

4.14 Srid šud[3]

ka-š[4] bē[5] ōzad kāmist gāw mardōm-saxwanīhā awiš pahikārd kū-m bē ma ōzan[6]

čē ka-m[7] bē ōzanē ān kē-š frawahr andar hōm ī dūr-ōš[8] pad zamīg paydāg bawēd

kē-š nām Zardušt ī Spitāmān[9] u-t wad[10] kerdan[11] andar gēhān bē gōwēd

u-t pad[12] ruwān duš-xwārīh ōwōn bawēd čiyōn pad dēn paydāg kū [TD4 519]

čiyōn-iš bawēd ōy ī[13] wadag ka-š wattarīh gōwēd[14]

hād[15] hāwandīh bawēd margīh[16] ī[17] [K248r] az-iš ān ī[18] az[19] margīh[20] abar gumēxtēd[21]

kū-š az-iz[22] margīh ♣ wattarīh

4.15 Srid ⎫[23] ka-š ān saxwan āšnūd abāz wašt

abāz ō Kay-Us šud u-š[24] az čē-ēwēnagīh āgāhēnīd[25]

ēn-iz[26] guft kū gāw pad škeftīh[27] guft[28] kū

harw kē andar zamīg ahlāyīh-kāmagtar[29] nūn zanišn[30] framāyēd ō gāw

4.16 ud[31] Kay-Us kāmag azabar-xrad-dārīhā[32] guft kū

---

1 T.
2 T + <’y> bol.
3 T <ZLWNt'>.
4 K kē-š.
5 T pad.
6 T <-WNd>.
7 T kē-m.
8 T + u-š.
9 K <yypytm’n'>. – T + ⇀ / .
10 KT <SLŠ>.
11 K <krt'>.
12 Not T.
13 T.
14 K <-d>, T <-yt>. – Cf. Y.51.6 ***ēdōn ān ō ōy ī wadag*** *ahlomōy* ***wattarīh*** *kū az kerd ī ōy pādifrāh kunēnd*.
15 T; K u-t. – T + <yšn'>.
16 K a∂d<lM, T eylM.
17 T.
18 T.
19 Not T bol.
20 T a∂dlM.
21 K gumēxt.
22 <MNc>.
23 T wattarīh; K <yylyt' yylyt'>
24 K ā-š.
25 K <’s ynyt'>.
26 T repeats <ynyt'> bol.
27 K škeftagīh.
28 T + ⇀ / .
29 K <lk’m->. – T + w.
30 T + ⇀ / .
31 T.
32 K <-y’lyh’>, T <QDM hlt' y’l / yh’>.

nē paydāg kū ān kē-š frawahr andar hōm ī[1] dūr-ōš[2] xwad ast ayāb nē

ud agar ast

zāyēd[3] paydāg bawēd ayāb nē

u-š pad saxtīh[4] framūd kū šaw u-š bē ōzan

4.17 Srid guft kū nē[5] ādūg ham bē ōzad

čē-m[6] az-iš[7] garzišn bē-abuxšišn[8] pad [K245v] [TD4 511] dil

4.18 Kay-Us guft kū bē[9] ō wāhmān [TD4 512] wēšag šawēd kē padiš[10] mānēnd was sar ī parīgān

u-t bē brīnēnd abuxšišn[11] az dil

4.19 ud[12] Srid abar šud ō wēšag[13] dīd[14] hēnd wasān parīgān kē-šān[15] zafar wišād dāšt

u-šān abar xrust kū ōzan[16] ma[17] abuxšay[18]

4.20 u-š bē[19] šud abuxšišn[20] az dil

abāz šud ō wēšag[21] u-š pad mušt pušt ī gāw[22] pad 3 gyāg bē[23] škast[24]

gāw škeft brāmag wāng[25] dāšt .

4.21 Srid[26] pas az ān ōzad ī[27] gāw az ān brāmag ī-š āšnūd[28] ēg-iš garān a-šādīh[29] būd.

ud[1] abāz[2] šud ō Kay-Us u-š ⌈ čiyōn būd][3] āgāhēnīd[4]

---

1 K.
2 T <hwlšn>.
3 Not T.
4 KT <yy'ht->.
5 k + kū.
6 K \ M mY / .
7 K <MNwš>, T <MNš>.
8 K <WRA 'p̄whš->, T <BRA 'p̄wwhyšn'>.
9 Not K.
10 K <MNWš>.
11 KT <'twhš'n'>, T <'thš'n>. – For <'p̄(w)hš->.
12 K.
13 K <wyš>.
14 K <HYTNt' \HYYT/ >; T <-TWNt'>.
15 T <MNWš>.
16 KT <-TN>.
17 T <OL>.
18 K <'p̄wxš'>, T <'p̄whšy>.
19 Not T.
20 K; T <-š'n'>.
21 T + ⇀ / .
22 T <-Ay>.
23 L <-'k' ' / >, T <-'k / w '-TB->.
24 K <-WNt'>, T <-TBLWt'>.
25 KT <-Ay>.
26 T <nkylyt'>.
27 T <-WNd>.
28 K <'šwt'>
29 KRT <'štyh>. – Dk.9.16.7 pad garān a-šādīh. Ed. *an-āštīh.

u-š xwāst kū-š bē framāyēd[5] ōzad čē-š zīndagīh nē abāyišnīg būd

4.22 Kay-Us guft kū man tō ⌈ bē nē ⌉[6] ōzanam[7] čē nē wizīrēd[8] az tō

4.23 Srid guft kū agar tō man bē nē ōzanē ēg man tō bē ōzanam

4.24 Kay-Us guft kū tō man bē ma ōzan čē dahībed ī[9] gēhān ham

4.25 Srid hamē [TD4 513] a-hunsandīh[10] kerd tā-š Kay-Us framūd kū

bē ō wāhmān wēšag šaw čē-š parīg ēw ī sag-kerb padiš ast u-t bē ōzanēd[11]

4.26 Srid bē ō ⌈ ān wēšag ⌉[12] šud u-š ān parīg[13] ī sag-kerb dīd[14]

pas ō parīg zad bē ō 2 būd u-š hamē zad tā bē 1000 būd hēnd

u-šān Srid abar gyāg [K246r] ōzad darrīd[15] ∵ ∵

WZ.5.

5.0 ABAR PAYDĀG BŪD Ī ZARDUŠTĀN XWARRAH PĒŠ-IZ AZ ZĀYIŠN

5.1 ōwōn ī[16] paydāg kū

pēš az 45 sāl[17] ka Zardušt bē ō ham-pursagīh[18] mad

ka Frēnī[19] Zardušt mād ī-šān[20] Dugdō[21] xwānd[22] zād

pad ātaxš-ēwēnag az ān ī[23] asar-rōšnīh[24] frōd āmad

bē ō ān[25] ātaxš gumēxt ī-š pēš būd[26]

---

1 K.
2 Not T.
3 Not K.
4 K <’k’yy’nyt'>.
5 K <plycyt'>.
6 Not T.
7 T <-WNt'> eol.
8 K <WCYLWNyt'>, T <wcylyt'>.
9 K <\Y/>, not T.
10 T <’hws->
11 T <-WNt'>
12 T wēšag \ ān Y / wēšag.
13 T <plYp'>.
14 K <-WNyt'>.
15 K <dlt'>, T <ylt'>. – Taf. dird pp. of darr-.
16 K.
17 K + y.
18 K -pursīh.
19 KT <plyn'y>.
20 T <Zš’n'>.
21 K <ywwtk'y>, T <ywktk'>.
22 K <-TNt'>, T <KRYT>.
23 T.
24 K <h’sl->.
25 Not T.
26 K <-WNt'>, T <-yt'>.

az ātaxš andar ō mādar ī Zardušt gumēxt

3 šab pad hamāg[1] kustag ī xānag[2] pad ātaxš ēwēnag paydāg būd

5.2 rāh-widerān wazurg rōšnīhā hamē dīd[3]

5.3 ka-iz 15-sālag būd ān xwarrah ī-š[4] padiš rāy

ka[5] pad[6] rāh hamē raft ēg-iš payrōg aziš [TD4 514] hamē ōbast ∵

WZ.6.

6.0 ABAR HAMBŌSIŠN[7] Ī YAŠT-FRAWAHR ZARDUŠT

6.1 kū-š frawahr andar hōm u-š xwarrah (andar) pēm ī gāw[8] bē dahīhist[9]

pad frāz-xwarišnīh ī[10] pidarān mādarān ahū bē ō hambawišn[11] mad[12]

čiyōn-iš gōkān andar nibēg ī[13] abar nimūdārīh ī yazišn paydāgēnīd būd[14] ∵

WZ.7.

7.0 ABAR ABĀZ PAYWANDIŠNĪH Ī ZARDUŠT Ō OHRMAZD

⌈ pad 2 ī ⌉[15] pahlom az gētīyān J̌am ud az mēnōyān Nēryōsang[16]

tōhmag-ōšmurišnīh ī Zardušt.

7.1 Zardušt ī Pōrušasp ī Fradarāsp ī h'wwlwt'sp ī Haēčadāsp ī Čixšnuš[17] ī Pēdarasp[18]

ī Arəǰaṯ.aršu[19] ī Xarəδar ī[20] Spitāmān[21] ī Wāsišt[22] ī Ayazim[23] ī <pl'h> ī Arǰ ī[24] Dūrasraw

---

1 K <hm'yk>. – K + wa¬yYTW from rāh-widerān.
2 T + y.
3 K <-TNt'>, T <-TWNt'>. – T + ⇀ / .
4 K w +.
5 K <'wyt' ⇀AYT'>; not T.
6 K <P>.
7 KT <hmbwwyy->.
8 T + y.
9 T <-yhyt'>.
10 K.
11 KT <hmbwwšn'>.
12 T <myt'>.
13 T <'>.
14 T <bwt'>, K <BRA>.
15 Not K.
16 K <-'n' nylw ⇀nylywsng>, T <-'n' ylwksng>.
17 T <cyhšnw>.
18 T <pytl'>.
19 T Arəjaṯ.arušu
20 T Xarəδarə.
21 T spitām.
22 K <w'-yyyšt'>, T <w'y-yy št'>.
23 K <'zm>, T <'yzym>.
24 K

ī Mānuščihr[1] ī Mānušxwarnar[2] ī Mānušxwarenāg[3] ī Mānuš[4] ī [K246v] Nēryōsang[5] frēstag ī Ohrmazd

kē-š mād būd[6] <nyz(y)k'>[7] ī <'lyk'>[8] Sridag[9] ī Bidag ī Frazušag ī[10] Zušag[11] ī Fraguzag[12] ī Guzag

ī Ērij ī Frēdōn ī Āspīyān

bowandagīh ī 10 Āspīyān ī[13] J̌am Wīwanghān ī Ayanghān[14] ī Anōšān[15] ī Hōšang

ī Frawāg ī Siyāmak[16] ī Mašīy[17] ī [TD4 515] Gayōmard ∵

WZ.8.

8.0 ABAR ŠKEFT KŌXŠIŠNĪH Ī[18] DRUZ PAD[19] ZAD[20] Ī ZARDUŠT

8.1 ka-š nazd būd ō zāyišn Ahrimen tab dēw ud dard ⌈ dēw ud wād[21] ⌉[22] dēw harw ēk abāg 150 dēw bē ō ōzad[23] ī[24] Zardušt frēstīd[25] hēnd

8.2 u-š mēnōy[26] frāz ō mādar šud hēnd ud[27] az tab dard ud[28] wād aweštābīhist[29]

8.3 az ānōh pad ēk frasang ǰādūg-ēw[30] būd[31] <stlk(')> nām ī ǰādūg[1] bizišktom būd

---

1 K <m'ny'cyhl>, T <m'nwycyhl>.
2 K <m'nwy'hwlnl>.
3 K <-hwwlyn'k'>, T <-hwl->.
4 K <m'ny'>, T <m'nwy'>.
5 K <nylw ⭢nylywsng>, T <nylwk->.
6 KT <hmbwt'>.
7 K <nyzk'>, T <nyzyk'>.
8 T <' lyk'>.
9 T <sl'tk'>.
10 T <-šyh>.
11 K.
12 K w +.
13 K.
14 T; K <HTš'n>.
15 T. – False start?
16 K <yy'ymk'>, T <yy''mk'>.
17 K <myš' = ms''> for <mš''>, T <m'y'>.
18 T.
19 T <BRA>.
20 KT <-TNt'>.
21 K <yt'>. – Cf. 8.2.
22 Not T.
23 T <-LWšn'>.
24 T.
25 K <ŠTWNt'>, T <YAT->.
26 KT. – Probably for mēnōyīhā.
27 K.
28 K.
29 T <-yyhyy'>.
30 KT <-Yk-1>.
31 T <-yt>.

pad ēmēd ī (drīst) kerdan-iš[2] az gāh abar āxist andar ō rawišn estād[3]

8.4 frēstag Ohrmazd wāng[4] burd kū

ma šaw ō[5] ǰādūgān[6] čē-t nē hēnd bēšazēnīdār[7]

bē abāz ō xānag šaw[8] šōy[9] dast

andar māl pad rōγn[10] ī gāw[11] ī[12] abar ātaxš burd

ēsm-iz[13] bōy tāb[14] pad xwēš-tan[15] zahag kē-t pad aškamb

8.5 u-š hamgōnag[16] kerd drīst[17] būd

8.6 u-š did[18] ⌈ abar frēstād[19] ⌉[20] wisp[21] ham-kārān ham-zōrān

u-šān[22] nē ayāft[23] čār abāz wašt[24] hēnd

8.7 u-šān guft kū

az hamāg kustag[25] ātaxš būd[26] rāy nē[27] ayāft ham[28] [TD4 516] čār

⌈ az harw ⌉[29] kē-š ayār frāy[30] az[31] hamēmāl ēg-iš abāg[32] nē bawēd[33] [K24_7r]

WZ.8.

---

1 T w + bol.
2 K; T <krt'š>. – Ed. kerd weh.
3 KT <Yyyt->.
4 K <-Ay>.
5 Not K.
6 K <-wk Y>.
7 K <byš znyt'l>, T <pyš zynyt'l>.
8 T w + bol.
9 K <o HLLWN>; not T.
10 K aådM, T adsyM.
11 T <-Ay>.
12 T.
13 K <'y'm>, T <'ysmc>.
14 T W +.
15 K <tn, T <tn' ⇀ / >.
16 K <hmywk'>.
17 K <ywyyt'>, T <ywwyyYt>.
18 K <tw>, T <twwY>.
19 T <YATWNt'>.
20 Not K.
21 K <yyyp̄'>, T <wyyyt'>. – wīst'?
22 K ī-šān.
23 K <''p̄t'>, T <'y'p̄'>.
24 K <wš't'>.
25 K + y.
26 K <bwt'>, T <bwt>.
27 Not K.
28 KT <HWE(')m> for <hm>? -Ed. del.
29 T <MNW> bol. – Ed. (Ankl.) *čē harw.
30 KT <pl''>.
31 Not T.
32 K <LNE>.
33 K <-WNt'>, T <-yt>. – K + čē <'wc>.

8.8 andar[1] ham šab ī[2] ka zād Ahrimen spāhbedān wizīd[3] u-š gund ārāst[4]
ast kē abāg 1000 dēw ud[5] ast kē[6] abāg 2000 dēw tazišnīg[7] pahikafišnīg[8] kōxšīd hēnd
padīrag-estišnīh yazdān mādagwarīhā xwad xwarrah ī[9] pad ātaxš-ēwēnag[10]
pad ān zāyišn paydāg būd

8.9 u-š brāh ud payrōg[11] dūr[12] gyāg payrōgīhist[13] rāy ēg-išān nē[14] ayāft hēnd čār

8.10 abdom Ahrimen Akōman abar frēstīd[15] u-š guft kū
tō hē mēnōytar[16] kē[17] andarrōntom[18] hē
šawēš[19] pad frēbišn abar ō[20] Zardušt menišn[21]
u-š[22] wardēn[23] menišn[24] ō amāh kē dēw ham

8.11 u-š[25] Ohrmazd Wahuman padīrag abar frēstīd[26]

8.12 Akōman frāz ō pēš būd
frāz ō dar mad būd andar kāmist šud

8.13 Wahuman[27] čārakkarīhā[28] abāz dād[29] u-š bē ō Akōman guft kū andar šaw [TD4 517]

8.14 Akōman handēšīd[30] kū-m nē tis warzišn kē-š ō man guft Wahuman
abāz wašt[1]

---

1 K; T abar.
2 T.
3 T <’n cyt'>.
4 T + <pt'> bol.
5 T.
6 T + false start: <1000>.
7 T <twc->.
8 K <-kwp->.
9 T.
10 K <yŷwynk'>.
11 T <ptylwk>.
12 K <dwl>, T <ywl Y>.
13 K <ptyl->.
14 Not T.
15 K <ŠTWNyt'>, T <YAT->.
16 K <-wd-tl>, T <-wy tlk>.
17 T <tw>.
18 Or andarrōn tom?
19 K ÍY-, T sY-.
20 Not T.
21 K <mn->, T <myn->.
22 Not T.
23 T <wlt’n>.
24 KT <myn->.
25 Not T bol.
26 K <ŠTWNyt'>, T <YATWNyt>.
27 T + w.
28 KT <-k'yl->. – T -īh.
29 T <y’t'>, K <št'>. – For abāz kerd, estād? Ed. *wašt.
30 K <hndššyt'>, T <hndšyt> with <-š-> marked <-ÿ’->.

ud[2] Wahuman andar šud ō wārom ī[3] Zardušt[4] gumēxt

8.15 Zardušt bē xandīd čē[5] Wahuman ast mēnōy rāmēnīdār

8.16 u-š 7 ǰādūg pēš nišastag[6] būd hēnd

az rōšnīh[7] ī[8] andar mān brāzišnīgīhā[9] wēnīhist[10]

(ud) xandīd ī-š pad zāyišn ī padīrag ān ī[11] abārīg mardōmān kē pad zāyišn bē[12] grīyēnd[13]

bē tarsīd[14] hēnd .

8.17 u-š pad ham zamān ī zāyišn dastwarīhā ī[15] abar dēn az Ohrmazd padīrift

8.18 čiyōn gōwīhēd pad dēn kū-š pad zāyišn[16] guft [K247v] kū

čiyōn ahū kāmag tō kē[17] zōd hē kū pēšōbāy ī dāmān hē

frāz ō [K248r9] [TD4 519.13] man gōw[18] kū dastwar bāš[19]

8.19 čiyōn[20] Zardušt gētīy-tanīh rāy[21] gētīy-ēwāzīhā[22] guft

Ohrmazd mēnōyīhā rāy ā-š[23] pāsox guft kū

ēdōn[24] radīhā ud[25] ēdōn frārōnīhā az ahlāyīh čēgām-iz ēw

ud[26] frāz [TD4 520] ahlaw-āgāhīhā[27] gōwam[28] kū[29] dastwar ham ∵

8.20 didīgar rōz Pōrušasp šud u-š az ǰādūgān kē andar gyāg pad āfrāh dāšt hēnd[1] pursīd kū

---

1 K šud \ <št' > / , T <y'ť'>.
2 K.
3 K.
4 T w +.
5 not K.
6 K <YKTB->,
7 K <ŷwšnyh>.
8 K.
9 T <-yh Y>.
10 KT <-TNyh->.
11 T <ZK hm? QDM>.
12 Not K.
13 K <yl'sny>, T gl->.
14 KT <tlyyYyyt'>.
15 Not K; T unclear <-yhy Y>.
16 T + y.
17 K <LNMNW>.
18 T <ywpt'>.
19 T <-WNš>; K <-šn'>.
20 K -iš.
21 T + anticip.: <HYA> pāsox guft.
22 T only ēwāzīhā ∵ .
23 KT <HYA>.
24 K <AYT' bwn>.
25 K.
26 K.
27 T <'n'> sec.m.?
28 T <-yt \m/ > pr.m.?
29 K + <t'> eol. – Ed. kū-t.

čē ast ka abornāyīgān[2] pad zāyišn bē grīyēnd[3] ud čē ān ka bē xandēnd[4]

8.21 u-šān pāsoxēnīd kū

grīyist[5] margōmandīh ī[6] pad frazām[7] dīd[8]

xandīdan[9] ahlawīh ī xwēš dīd[10] rāy ∵

WZ.9.

9.0 ABAR BRĀDARĀN Ī[11] ZARDUŠT

(ī?) hamēstārān ī[12] karbān[13] usixšān[14] (ī?) brād [K248v] pus ...[15] būd hēnd .

9.1 ...[16] az Kohrid[17] Kohrid[18] az Xešm Mānušag ī Mānuščihr[19] xwāhar-zād[20]

9.2 pad ān gāh ka Zardušt zād 5 brād būd hēnd kē-šān nām Brādarōxš Brādarōxš[21] Tūr ī[22]

Brādarōxš[23] ud ...[24]

9.3 5-brādarīh ī[25] awēšān [26]⌈ kē ān ī mayānag ⌉Tūr[27] ī[28] Brādrōxš[29] ī[30] Zardušt būd[31]

petyāragtar[1] handāzag 5-brādarīh ī Pōrušasp frazendān[2] [TD4 521] kē[3] ān ī mayānag Zardušt būd

---

1 T <-m>.
2 K <’p̄lwn’yy’n'>; <-n’y-Yk->.
3 K <BKYWNynd>; T <b’nynd>.
4 KT <YHBHWynd>.
5 K <yl’yD Yyyt>, T <yl’yw'Yyyt'>.
6 T.
7 K ~~-īh~~ deleted?
8 K <-TNt'>, T <-TWNt>.
9 KT <hny’štn'>.
10 K <-TNt>, T <-TWNt'>.
11 T.
12 KT -rānīh.
13 T w + bol.
14 K <’wshš’n' = ’wyššn'>, T <’wshyh = ’wyšyh>.
15 K <’yl’n’n' y’yyt’lsyh>, T <wylyn’n y’yyt’lyš>.
16 K <yl’n’n' y’yy’lyh>, T <wylyn’n y’yyt’l’n>.
17 KT <kwhlyt'>.
18 T only 1x.
19 K w +.
20 K <AHTEl-YLYDWNt'>, T <AHTEl-OZLWNt'>. – T w +.
21 K <-lwyšn'>.
22 T.
23 K <bl’-yl’’>.
24 K <’z’n' wwsm>, T <’z’n' smn>.
25 T.
26 Not K.
27 KT <tl>.
28 T.
29 K <bl’tlyh’>.
30 T.
31 T <-yt'>.

9.4 ān 4 brādar ī Zardušt 2 ī[4] pēš az Zardušt ā-šān nām Raduštar -uštar[5] ud 2 pas ...[6] .

9.5 mayānag-bawišnīh ī[7] Zardušt pad ān[8] čim[9] kū
ō mayānag ī[10] ⌈ pēšēmālān[11] pasēmālān[12] ⌉[13]
pad anīy zamānag ōwōn bē dahīhist kū-š 3 hazārag pēš aziš[14] mad ud[15] 3 pas
tā pad ān ī[16] būd pad čē-ēwēnagīh[17] bē ō pēšēnīgān[18] hammōzād[19]
ud[20] abar ān ī bawēd[21] čē ēwēnag-kunišnīh-iz[22] bē ō dāmān framāyēd[23]

9.6[24] čiyōn[25] gōwīhist[26] pad Gāhān kū
ān ī harw[27] 2[28] az tō pursēm Ohrmazd kē-iz[29] mad[30] tā nūn kē rasād az nūn frāz ∵

WZ.10.

10.0 ABAR UZMĀYIŠN Ī[31] PADIŠ WĒNĪHIST[32]
būd kē[33] warz-kerdīh[1] ī yazdīg ud waxšwarīh nišān[2] padiš wēnīhēd

---

1 T + <Y bl’tlwhš Y / >.
2 T + ⇀ / .
3 K <MN>.
4 T.
5 K <lwywštl>, T <lwywz’tl>.
6 K <wt’lYk' / wyw’twš>, T <wtlYk’ w ywytš>.
7 K.
8 T + y.
9 K <ym>.
10 k -īh.
11 K <psym- \ pyšym- / >.
12 K <pysm->.
13 T <pyšl’n> eol.
14 T <MNš>; not K.
15 K <mtn'>.
16 T.
17 K čē ēwēnag, T čē ēwēnīh eol.
18 K <pyškk’n'>, T <pyšynYkk’n>.
19 K <hmc yw’t'>.
20 T <-tn'>.
21 T <-t'>.
22 K -išn-iz.
23 K <plm’yyYt'>, T <-plm’yyt'>.
24 **1**.31.14.
25 T + ⇀ / .
26 K <-yhyt' \ -yhyyt' / >.
27 K <KR**A**>.
28 K <3>.
29 T <MNc>.
30 KT <mtn'>.
31 T.
32 Not K.
33 K <MN>.

10.1 ōwōn paydāg kū didīgar rōz ī[3] ka zād Pōrušasp az ān 5 brād ī az karbān[4] tōhmag ēk xwānd[5]
u-š guft kū bē niger[6] nišān[7] daxšag ī man pus Zardušt[8]

10.2 šud pēš ī Zardušt bē [K249r] nišast u-š sar ī Zardušt (grift)[9] u-š saxt[10] pēčīd[11] [TD4 522]
kū tā bē ōzanīhād az-iš (ud) ǰādūgān az-iš[12] tars ud wišēg abē-bīm[13] bawānd

10.3 pāsbānēnīd ī Ohrmazd
čiyōn pad ān 10 šab pad mehmānīh frōd ō zamīg āmad
Spandarmad[14] ud Ardīwsūr[15] ud Ardāy Fraward mādag rāy
ēg-iš nē[16] mad[17] ǰuttarīh[18]
ud frāz[19] hušk dast ōy karb[20]

10.4 ān[21] ǰādūg xwāst az Pōrušasp ⌈ ān ī ⌉[22] Zardušt gyān[23] pad ān[24] anāgīh-iš[25] az xwēš[26] kunišn
ǰast

WZ.10.

10.5 ud[27] ham-zamān[28] Pōrušasp Zardušt[29] grift u-š ō karb dād kū
čiyōn-it[30] xwēš kāmag padiš kun[31]

---

1 KT <lc->.
2 T w +.
3 K.
4 K <ylp->.
5 K <-TNyhyt'>, T <-TNt'>.
6 K <nyyl>, T <nzyl>.
7 K <nyššn'>.
8 Not T.
9 Ed.
10 KT <sht'>.
11 K <pcyt'>.
12 K <MNWš>, T <MNš>.
13 KT <'ybym>.
14 K <yypyn'mt'>, T <yypy\~t \ yn' / mt'>.
15 K <'lswswl>, T <'lkywswl>.
16 KT <l'y>.
17 T <MEw>.
18 K <ywyt'lyh>.
19 T + ⁀ / .
20 K + anāgīh del. eol.
21 T + y.
22 Not T bol.
23 Ed. – K <yyn'>, T <dyn'>.
24 Not K.
25 K <-uš / ī-š, T ī-š. – prob'ly word missing.
26 T <hwyš>.
27 K.
28 T <hmOYNA>.
29 K w +.
30 K <-tn'>, T <-t'>.
31 KT <-x1>.

10.6 ōy stad[1] u-š abgand[2] ō pāy[3] ī gāwān[4] kē pad rāh bē āb hamē šud hēnd
pēšōbāy ī gāwān ī ān ramag pad nazdīkīh[5] bē estād
u-š 150 gāw ī-š az pas raft[6] hēnd aziš abāz dāšt
Pōrušasp[7] grift u-š abāz[8] ō xānag burd[9]

10.7 u-š didīgar rōz[10] bē ō pāy ī aspān abgand[11]
pēšōbāy ī aspān pad nazdīkīh[12] ī Zardušt bē estād
u-š 150 asp ī-š [TD4 523] az pas raft hēnd ā-š[13] abāz dāšt
ud Pōrušasp grift u-š abāz ō xānag burd[14] ∵ [15]

10.8 u-š sidīgar rōz ēsm[16] bē ō ham čīnīhist[17] u-š Zardušt abar bē dād
ātaxš pad-īs abar āyīft[18] hambun-iz aziš nē sōxt
u-š ān[19] būd nišān ī[20] [K249v] passāxt ī abar u-š bōxtīh[21] ∵

WZ.10.

10.9 u-š 4om rōz bē ō āšyān[22] ī gurg abganīhist[23]

10.10 gurg nē pad āšyān[24] būd
ka abāz ō sūrāg kāmist[25] šud ka 24[26] pay[1] mad ham-ēwēnagīhā[2] estād pad gyāg hušk būd

---

1 KT <-yt'>.
2 KT <'p̄ŷnd>.
3 T + false start: <LYLYA Y>.
4 K <TWRA>.
5 KT <-Yk-1>.
6 K <-TWNt'>, T <-TNt'>.
7 T <pwlw / pwl->.
8 Not T.
9 KT <-x1>.
10 T + u-š.
11 K <'p̄gnd>, T <'p̄ynynd>.
12 KT <-Yk-1>.
13 KT <''>.
14 KT <-x1>.
15 T + ⇀ / .
16 KT <CYBA>.
17 KT <wcyn->.
18 K <'yyp̄t'>, T <'yyp̄wt'>.
19 T + y.
20 K.
21 KT <bhtyh>.
22 K <'šy'kk' / 'šn \ >, T <'šy'n>.
23 K <-TWNyh->, T <-TNyh->.
24 KT <'šy'n>. – T w +.
25 KT <-Yyyt'>.
26 T; K <l'y>.

10.11 andar šab Wahuman[3] Srōš-ahlīy[4] mēš kurušk ī šīr-pestān bē ō sūrāg burd

u-š tā rōz gōhrag gōhrag šīr bē ō Zardušt hamē[5] dād

10.12 andar bāmīy[6] mādar ī Zardušt pad ān ēmēd kū-š ast-ēw[7] az sūrāg bē āwurd šāyēd

bē ō ān gyāg šud

10.13 ud[8] kurušk[9] bērōn āmad[10] frāz dawīd[11]

10.14 u-š mādar handēšīd[12] kū gurg ast

u-š guft kū-t[13] bē ǰūd [TD4 524] pad sagrīh ī[14] az ōy

bē hamē[15] pattāy[16]

ud[17] frāz šud[18]

ka-š Zardušt drīst-iz dīd ēg-iš abar grift

u-š guft kū nē daham pad zīyišn ō kas

nē ka ēdar harw 2[19] deh bē ō ham rasēnd Raγ[20] Nōdar[21]

10.15 čiyōn ēn 2 deh ī[22] andar Ādurbādagān andar *Mowān[23] čiyōn az Čēst pad 60[24] frasang

Zardušt az Raγ ud Wištāsp az Nōdar[25] būd

ud[26] ēn 2 deh

Raγ pad nām ī Raz[27] ī Dūrīsraw ī Mānuščihr[28] kē-š Zardušt az-iš[1] tōhmag būd[2]

---

1 KT <p’’>.
2 K + y, T -gīh.
3 T + ⇀ / .
4 K <-’hlyyh>, T <-šhl’k'>.
5 Not K.
6 K <b’mk'>, T <b’m-1>.
7 K <’yyt-1 \ ’yyyt / >, T <’yyt'-1>.
8 T <-tn' / >.
9 K + <-1>.
10 k <YHYTYWNt'>.
11 K <LHTWNt'>, T <-yt>.
12 KT <hnyš->.
13 KT <-t'>.
14 T.
15 T <hm’yD>.
16 KT <pt’D>.
17 K.
18 T <-WNtOL> eol.
19 K <KR**A** = KR 2>.
20 K <la γ ∵ >, T <l’ / γ>.
21 K <bwt' L>.
22 K.
23 KT <mynwd’n'>.
24 KT § . – Ed. 50.
25 K <MNwtl>, T <MN wtl>.
26 K.
27 K <Y lc'>, T <ylc'>.
28 K <m’n' d’cd’l>, T <m’n'd’cd’l>.

Nōdar pad nām ī Nōdar ī Mānuščihr[3] kē-š Wištāsp aziš tōhmag būd

10.16 ēn būd nišān[4] ī-š pad zāyišn

WZ.10.

10.17 rōz-ēw ēk az ān ī [K250r] 5 brād ī az karbān Zardušt dīd[5] u-š dagr[6] zamān ul ō abar ō[7] frōd pad hamāg[8] kustag pad gardišn bē nigerīd

10.18 Pōrušasp[9] pursīd kū

čē ān ka-t[10] [11]⌈ ō abar nigerīd[12] čē ān ī ka-t ō frōd čē ān ī ka-t pad ⌉hamāg kustag bē nigerīd

10.19 u-š ēdōn[13] passoxēnīd kū

ān ī ka-m ō abar nigerīd[14] pad ān čim ka-m dīd[15] kū

xwarrah ī im[16] abar ō āsmān[17] šawēd [TD4 525]

az gōwišn ī im ruwān ī mardōmān abar ō wahišt[18] šawēnd

ud[19] ān ī ka-m ō[20] frōd nigerīd ā-m dīd[21] kū

az kerd[22] im dēw druz ud[23] ǰādūg ud parīg azēr zamīg nigān bawēnd

stōwīhā abāz ō dōšox ōftēnd

ud[24] ān ī ka-m pad hamāg kustag bē nigerīd ā-m dīd[25] kū

gōwišn ī im pad hamāg[26] zamīg bē ayābēd

WZ.10.

---

1 KT <MNš> +.
2 K ⇀ / .
3 KT <m'ny'cd'l>.
4 T <nyšn'>.
5 K <-TNt'>, T <-TWNt'>.
6 KT <LHYK'>.
7 Not T.
8 T <hmk'>.
9 K w +.
10 k <-t'> 3x.
11 Not T bol.
12 K <nyŷl-> 2x.
13 Not T.
14 K <nyyl-> 3x.
15 K <-TWNt'>, T <-TNt'>.
16 K <LNE>.
17 K <'ysm->.
18 T + ⇀ / .
19 K.
20 T ān ī.
21 K <-TNt'>, T <-TWNt'>.
22 T <-tn'>.
23 K 2x.
24 K; T < ∵ >.
25 KT <-TNt'>.
26 T then repeats: kustag bē nigerīd ā-m dīd <-TWNt'> kū gōwišn ī man <L> pad hamāg zamīg.

ud ka būd pad dād ī haft †kišwarān ā-š[1] paymōxt dāšt kabāh ī az 7 pōst

kē-š xwarrah ī 7 amahrspand padiš būd

10.20 ud[2] Tūr ī[3] Brādarōxš frāz šud

ka ō dašn ālag[4] šud Zardušt ō hōy bē tazīd

ud[5] ka ō hōy ālag šud Zardušt ō dašn tazīd

u-š Tūr ī Brādarōxš[6] padiš bē nihumbīhist[7] u-š awiš nē ayābist[8]

WZ.11.

11.0 ABAR ǰUD-ĀHANGĪH[9] Ī-Š ABĀG ZĀYĒNĪDĀRĀN ∵

11.1 ēn-iz paydāg kū dēw[10] ō hanǰaman ī ǰādūgān ud ham-āfrāhān[11] wāng[12] burd kū

ān ī Pōrušasp frazend abōy ud halag ud ǰahī-wināhīdag[13]

kas az mardān zanān [TD4 526] nē [K250v] menēd ud āfrāh nē padīrēd[14]

11.2 ud[15] āgāhīh[16] bē ō Pōrušasp mad

ud[17] Pōrušasp bē ō Zardušt guft kū-m menīd kū-m[18] zād pus

kē bawēd[19] āsrōn artēštār ud wāstaryōš

ud[20] nūn[21] halag ud[22] ǰahī-wināhīdag[23] hē

abar raw[24] ō karbān tā[25] bēšāzēnēnd

11.3 Zardušt pāsox dād kū[1]

---

1 K <-yh’ \ AYŠ / >, T <AYŠ>.
2 K.
3 K.
4 KT <’lk'>.
5 K.
6 K <wl’t->.
7 T <-b''yhyyt'>.
8 KT <’y’p̄Yyyt'>.
9 KT <-’hnyš>
10 T dēwān.
11 K <hm’c' l’yy’n'>.
12 KT <-Ay>.
13 K <y’’n' w’yyYtk'>, T <yhyn' ’yyYtk'>.
14 KT <ptylYt'>.
15 K.
16 K <-yh’>.
17 T.
18 K kū.
19 t <-t'>.
20 K.
21 T <KO>.
22 T.
23 K <y’’n' w’yyYtk'>, T <yhyn" wn’yyYtk'>.
24 K <-TWNy>, T <-TWNd>.
25 For tā-t?

men kū ast ān ī tō pus āsrōn artēštār ud[2] wāstaryōš

11.4 u-š ⌈ pad framān ⌉[3] ī Pōrušasp 2 asp andar ō wardyōn[4] bast abāg Pōrušasp šud[5]

11.5 ka ō ān[6] gyāg mad hēnd Pōrušasp[7] dādestān čiyōn būd pēš ēk karb ī[8] az ān ī 5 brādarān[9] guft

11.6 ōy ǰādūg ǰāmag ēw stad[10] u-š awiš mist[11] u-š guft kū

ē xwarēd ēd[12] ī tō pus tā[13] drīst bawēd

11.7 u-š pad ēn dādestān kerd kū tā ō hamčihrīh ī[14] awēšān wardād ∵

11.8 Zardušt bē ō Pōrušasp guft kū

ō ōy[15] ī-t[16] pānag dastwar abāz dahē

ud[17] āxist[18] ud abāz ō gyāg šud

11.9 Zardušt andar rāh ān 2 aspān[19] [TD4 527] tišnagīh[20] rāy āb dād

u-š menīd kū

abē-sūd[21] būd rawišn ī-m ō dar ī[22] karbān

bē[23] ēn ēk ī ka-m[24] pad āb-dahišnīh ī aspān ēg-im abzāyēnīd ruwān

WZ.12.

12.0[25] ABAR ANDARG-GŌWIŠNĪH[26] Ī-Š Ō WATTARĀN ∵

12.1 ēn-iz paydāg kū rōz-ēw Dūrīsraw ī karb čiyōn az ham[1] 5 brādarān bē ō xānag ī Pōrušasp[2] mad

---

1 T <'y>.
2 K.
3 K <pr'c' / lm'n'>.
4 K <ltywn>.
5 T <-yt'>.
6 T + y.
7 T <-š'yyp̄> eol.
8 T; K andar.
9 KT + y.
10 KT <-x1>.
11 K <mYyyt', T <myyyt'>.
12 KT <'y>.
13 K <Y OD>, T <'y>.
14 T.
15 Not T? eol.
16 T <ZKt>.
17 T <ww>, not K.
18 K <'hyyyt'>, T <'hyyt'>.
19 T <Yyyp-; + ⇀ / .
20 K <tškyh>.
21 KT <'p̄'y swt'>.
22 K.
23 Not T.
24 T ka.
25 Cf. Y.19.15, **3.**49.3.
26 T -išn ī.

12.2 Pōrušasp[3] [K251r] šīr ī asp[4] ēw[5] ǰāmag[6] pēš nihād u-š guft kū frāz yaz[7]

12.3 Zardušt ō Pōrušasp[8] pahikārd[9] kū man yazam ∵

12.4 [10]⌈ Pōrušasp[11] guft kū ōy ē yazēd

...[12] tā 3 bār andarg[13] pahikārd[14] ⌉

12.5 ul estād Zardušt u-š ān ī [15]⌈ dašn pāy ō ǰāmag pahikōft ⌉u-š bē rēxt

12.6 u-š guft

kū ahlāyīh[16] yazam ∵ ahlawān driyōšān mardān zanīn[17] yazam

Pōrušasp bahr[18] ō ōy[19] ārāy[20] kē-š padiš arzānīgīh

12.7 ud Dūrīsraw bē ō Zardušt guft kū

čiyōn-it[21] fradom⌈ an az ⌉[22] bahr ud rōzīg bē abgand ham

ān-it an harw 2 aš abar baram u-t bē marnǰēnam[23]

12.8 Zardušt andarg guft kū-t an pad bowandag- [TD4 528] -menišnīh[24] pad⌈ harw 2 ⌉[25] dōysr abar nigeram[26]

u-t[27] bē marnǰēnam[28]

12.9 u-šān ēk ō did[29] pad nigerišn ēw[1] ī tanǰ[2] dagr[3] zamān hamē nigerīd

---

1 K ham az.
2 T <-š'yyp'>.
3 T <-š'yyp'>.
4 K <'yyp'>.
5 KT ēd.
6 T jām.
7 K <YHBWN>.
8 T <-š'yyp'>.
9 K <ptylpt'>.
10 Not K.
11 T <-š'yyp'>.
12 T <'p̄yt'cšy'n'>.
13 T <'nylk' ⇀ / >.
14 T <p—k'lt'>.
15 K space ½ line.
16 K ahlawān ⇀ahlawīh?
17 K <nyštyn'>; T <NYŠE'n'>.
18 K 2x.
19 K <OL> eol.
20 KT <'l'D>.
21 KT <-t'>.
22 K; T <HWE'm>.
23 J <mlncym>, T <mlncynym>.
24 K <bwYk'>.
25 K <KR**A** = KR 2>; not T.
26 K <nYylym>, T <nkylym>.
27 T + false start: <AP̄m>.
28 K; T <-ym>.
29 T <'ywk' bd>.

ud yazdān-čihrīh ī Zardušt abar ǰādūgīh ōy čērīhist[4]

12.10 Dūrīsraw frāz āšuft[5]

u-š asp[6] xwāst ud guft kū-m im[7] rāy estād nē tuwān

abar ō asp[8] nišast[9]

ka andak-ēw šud būd garān-dardīhā az asp bē ōbast ud murd[10]

u-š frazend ī frazendān[11] frazend pad[12] ham gyāg[13] murd[14] hēnd ∵

WZ.13.

13.0 ABAR U-Š AHLĀYĪH ĀRZŌGĪH[15]

13.1 ēdōn paydāg kū ka 15-sālag būd pusarān ī[16] Pōrušasp az pidar bahr xwāst hēnd

u-šān [K251v] ⌈ Pōrušasp bahr ⌉[17] padiš baxt[18] hēnd

13.2 andar ǰāmagīhā kustīg ēw būd ⌈ dō-kerd[19] ī-š pahnāy 4 ⌉[20] angust

ud[21] 3 bār[22] pērāmōn[23] kustīg[24] ⌈ frāz āwurdan šāyist[25] ⌉[26]

Zardušt abar nizīd[27] u-š[28] frāz bast

13.3 ēn būd az parwānagān ī Wahuman[29] kē-š pad zāyišn ⌈ ō wārom bē mad ⌉[1]

---

1 K <nyylšn' Y '>; T <nkylšnYk'y Y>.
2 KT <tnc>. – "intense"? MP tnz-, NP tanj. – Ed. tēz. – Bailey To the ZN 69.
3 KT <yyl>.
4 T <-yhyt>; + ⇀ / .
5 T <'šwYkt> (I for P).
6 K <'yyp'>, T <'yyp̄'>.
7 K <LYNm>.
8 KT <'yyp̄'> 2x.
9 K <YKYB->.
10 K <-TNt'>, T <-TWNt'>.
11 Not K.
12 K + false start gyāg eol.
13 T <y'w'k'>.
14 KT <-TNt(')>.
15 K <'lckyh>.
16 K <BRE w l'n'd> eol.
17 K <pr'c' ——>.
18 K <HLKWt'>.
19 T <yw'krt'>.
20 K <yhyt' ZYš p'yn 4 3>.
21 K.
22 KT <b'hl>.
23 KT <pylmn>.
24 T kustag.
25 T <š'yyt'>.
26 K bol. space ½ line then <c>.
27 Cf. ŠnŠ.2.102.
28 K <— / —>.
29 Not K.

u-š az[2] harw čē nē ēwēnag nūn[3] menišn[4] bē bast u-š pad ān ī ēwēnag taftīg[5] [TD4 529] bē kerd[6]
∵

WZ.14.

14.0 ABAR ABUXŠĪDĀR-ČIHRĪH BĀRISTĀNĪHĀ[7] ∵

14.1 ēn-iz paydāg kū rōd ēw būd u-šān brahnag[8] zan ⌈ *han* xwānd ⌉[9]
pad ān čim kū stabrīh[10] ud tēzīh ī rōd rāy
zan bē ka[11] brahnag bē būd tā-š padiš widurd nē tuwān būd
ud mardōm pīr ī čiyōn pad dēn[12] ān kē-š 70[13] sāl ast *han*[14] xwānīhēd[15]
ud[16] a-pādyāwandīh[17] rāy pad xwēš-zōrīh padiš abāz šud[18] nē tuwān būd

14.2 Zardušt pad bār ī āb bē[19] mad
az zan[20] mardōm ī pīr 7 tan mad būd hēnd u-š puhl ēwēnag bē widārd hēnd

14.3 būd[21] nišān ī ⌈ pad ahlāyīh-kunišngarān ⌉[22] kū-šān widārgar ī ō wahišt ∵

WZ.15.

15.0 ABAR U-Š RĀD-ČIHRĪH

15.1 paydāg kū wāstar[23] ī Pōrušasp stōrān rāy hambārd[24] estād[25]
nē[1] andar tang-yārīh[2] abar stōrān ī Pōrušasp bē abar[3] abaxšišn abar stōrān ī abārīg

---

1 K <——>.
2 Not T.
3 Not T.
4 Not K.
5 T <tptk> eol.
6 <krt'>.
7 K <'lYyyt'n y''n'>, T <w'lYyyt'nyh'>.
8 KT <bly'hnk'> 2x.
9 K <h'nKYTNt'>, T <h'nKRYTNt'> = <'hwk->.
10 T + y.
11 Not K.
12 K dēnīg.
13 T <50>.
14 <h'n'>.
15 KT <-TNyh->.
16 K.
17 K <'p̄'t' ''wnYyh>, T <-''wnyh>.
18 K <-t>, T <-tn'>.
19 Not T.
20 T + ⇀ / .
21 T + ⇀ / .
22 K <PWN'l's Y ->, T <pwhlyh Y ->.
23 K <'yytl>; T w + bol.
24 KT <hnb->.
25 KT <Yyyt->.

kē-šān tang-yārīh[4] [K35_252r] rāy az gurs[5] ēg-išān dumb ī ēk ān ī did hamē xward
ā-šān frāxīhā awiš dād [TD4 530] ∵

WZ.16.

16.0 ABAR UL-HIŠT[6] Ī-Š GĒTĪY ĀRZŌG GRIFT[7] Ī-Š AHLĀYĪH[8] RĀH

16.1 ēn-iz paydāg kū ka 20-sālag būd andar a-kāmagīh ī pid ud[9] mād frāz[10] wašt az[11] xānag[12] bē šud

16.2 u-š bē pursīd kū kē ast ahlāyīh-kāmagtar[13] driyōšān parwardārtar

16.3 u-šān guft kū ān ī kehist[14] pus ī Tūr ī Urwaytīy[15] kē harw rōz ǰāmag āhenēn ī asp-bālāy ast
purr az nān[16] ud pēm abārīg xwarišn bē ō driyōšān dahēd

16.4 Zardušt bē ō ān[17] gyāg šud
u-š ham-ayārīh[18] abāg driyōšān parwardārīh rāy
čand 2 mard ī aγrīy[19] xwarišn frāz ō driyōšān burd kār[20] kerd ∵

WZ.17.

17.0 ABAR ABUXŠIŠNĪH[21] Ī-Š
nē ēwāz abar mardōm bē-š abārīg-iz dāmān

17.1 ēn-iz[22] paydāg[23] kū-š sag-ēw dīd[24] kē pad 7 baččag zād estād[25]
ud[1] 3 rōz būd tā-š āsn[2] xwarišn nē[3] ayāft

---

1 T <l'y> bol.
2 K <tnd d'lyh Y>, T <tny y'lyh Y>. – But NP tang-sāli.
3 For pad?
4 K <tny d'lyh>, T <tnd y'lyh>.
5 K <gwlyh>.
6 K N-, T nG-, both for <x2> ˆ-.
7 K <krt' \ OHDWNt' / >.
8 K + y.
9 T.
10 K <AMpr'c'>.
11 K <OŠT'EN>, T <OŠT'E ⇀>.
12 KT <BYTA>.
13 K <'hlyš->.
14 KT <kyh->.
15 K <'wlyt' sD>, T <'wrwytwsD>.
16 K <-MAy>.
17 T + y.
18 Y <hm Y ->.
19 KT + pad. – False start of frāz?
20 K <bwlt \ k / 'l>.
21 T -išn.
22 Not T.
23 T <pyt'>.
24 K <-TNt'> 2x, T <-TWNt'> 2x.
25 KT <Yyyt->; T <-'yt'>.

harw čē-š dīd ēg-iš dahan frāz[4] awiš burd[5]

ud[6] sturd homānāg būd

17.2 Zardušt čārag kerd⌈ tēzīhā abar ⌉[7] burd ī nān[8] awiš ka-š [TD4 531] burd[9] bē murd[10] būd ∵

WZ.18.

18.0 ABAR XŪB-WIZĪNĪH[11] Ī ZAN[12] ĀRZŌG Ī XWĒŠ KĀMAG-IZ Ī[13] PIDARĀN RĀY

pēš az ān ī sazāg-windišnīh[14] xwēš tōhmag nē gumēxtan

18.1 ēn-iz paydāg kū

ka-š pidar ōy[15] rāy[16] zan xwāst Zardušt bē ō zan [K35_252v] pahikārd kū-m rōy bē nimāyē[17]

kū tā-š čihrag[18] ēwēnag brahm ēn-iz[19] kū-š čihrag hu-ārzōg ayāb nē šnāsīhād[20]

18.2 u-š zan rōy aziš abar wašt

18.3 ud Zardušt guft kū

kē wēnišn az man abāz kunēd ud[21] nē warzēd ān ī man tarsagāhīh[22]

WZ.19.

19.0 ABAR PADĪRIFT Ī-Š ĀFRĀH AZ-IZ WATTARĀN

ud baččag-xwāyišnīhā[23] āšnūd kē ān and čand sūdōmandīh paydāg ān padīrift[24]

19.1 ēn-iz paydāg kū

---

1 K.
2 K <’sn>, T <’sn'>. – Ed. *ēč.
3 T + <myyt'>.
4 Not T bol.
5 KT <x1>.
6 T.
7 T ud abar burd tēzīhā.
8 KT <-MAy>.
9 K ˆ- ; T <-x1>.
10 KT <-TNt'>.
11 K <-cyywn \ cyn'yh / >, T <wckyh>.
12 T + 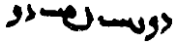 eol.
13 T.
14 T <-wyšn->.
15 T <OL>.
16 T + false start: <wssn>.
17 KT <nm’y’D>.
18 KT <chlk'>.
19 T ēn.
20 KT <šn’yyh’t'>.
21 K <-yt'>, T <-tn'>.
22 KT <tlYyk’syh>.
23 T <bwck’n ⇀ / ->.
24 K <-pt'>, T <-ptn' ∵ >.

bē ō grōh-ēw[1] mad kē andar gyāg pad wēš-dānišnīh āšnāgtar būd hēnd

ud[2] az-išān pursīd kū

čē ast ō ruwān frayādišnīgtar[3] ∵

19.2 u-šān guft kū

driyōšān parwardan ud wāstar ō gōspandān dād

ēsm ō ātaxš burdan ud hōm ō āb rēxtan[4] ud was dēwān pad gōwišn[5] yaštan[6]

pad[7] gōwišn ī dēn gōwīhēd

19.3 ēg parward Zardušt driyōšān [TD4 532] ud wāstarēnīd gōspandān

ēsm burd ō ātaxš ud hōm hunīd ō āb

nē haguriz čēgām-iz ēw Zardušt[8] dēw[9] pad gōwišn yašt hēnd

WZ.20.

20.0 ABAR MAD Ī-Š Ō 30-SĀLAG

20.1 ōwōn paydāg kū

uzīd[10] 30-sālag ī az[11] bawišn frāz

māh Spandarmad[12] ud rōz Anagrān pad ān[13] kustag

az[14] nōg-rōz[15] frāz 45 rōz ǰašn ī wahār[16] būdag xwānd[17]

gyāg ēw pad nāmčišt[18] paydāg būd kū mardōmān az was kustag bē ō ān ǰašnzār[19] šud hēnd[20] ∵

20.2 Zardušt čiyōn bē[21] šud ī ō ǰašnzār rāy [K253r] pad raft estād[22]

andar rāh pad dašt-ēw ēw-tāg bē[1] xuft[2]

---

1 K <ylyw'h-1>, T <ylw'h-1>.
2 K.
3 K <pl''t' yšn->.
4 T <lyht>.
5 T + nē.
6 K <yšt'>.
7 K <pyD>.
8 K <zltw>. – T w +.
9 T; K <ŠAAn'>.
10 K + y y, T + y.
11 Not K.
12 KT <yyp̄nyrmt'>.
13 T + y.
14 KT <MNW>.
15 T <ylwc'>.
16 T <wh'**L**>.
17 K <-TNt'>; T <-WNt'KRYTNt'>
18 T + ⇀ / .
19 K <ŷšn' / c'l~~ww~~>, T <yšn'c'l w>.
20 T antic. + <SGYTWNt' YKOYMWN't'>.
21 K not clear.
22 KT <Yyyt->.

20.3 u-š pad xwamn[3] dīd[4] kū [5]♣ mardōm gētīy[6] was ārāyišn bē ō abāxtar dāšt
tā hamāg ⟩ mardōm ī pad zamīg pad abāxtar paydāg bē būd hēnd
u-š pad tēx[7] ī awēšān Mēdyōmāh ī Ārāstīyān[8]
čiyōn Ārāstīy[9] Pōrušasp brād būd pēšōbāy
az hamāg mardōm Mēdyōmāh[10] bē tā pēš ī Zardušt šud hēnd

20.4 ud nimūdār būd kū fradom[11] Mēdyōmāh pas harwist[12] ox ī [TD4 533] astōmand hāxtēnd

WZ.21.

21.0 ABAR MADAN[13] Ī-Š BĒ Ō HAM-PURSAGĪH[14]

21.1 uzīd ♣ ān 45 ⟩[15] rōz ī jašn-zār māh Ardwahišt[16] rōz Day pad Mihr bāmdād
Zardušt[17] hōm hunīd rāy frāz ō bār ī Dāytīy[18] āb šud
čiyōn ham-pursagīh[19] ī[20] Zardušt padiš rāy rad ast ī ābān

21.2 āb[21] pad 4 xānag būd estād[22] u-š[23] Zardušt padiš bē widurd[24]
u-š fradom tā zang būd didīgar tā ō[25] šnūg ud[26] sidīgar tā ō wizārišn ī dō rān ud 4-om tā ō gardan

21.3 ēn nimūdār būd kū-š dēn pad 4[27] bār ō[28] bālistīh[29] rasēd

---

1 T antic. + was ārāyišn.
2 KT <hwpt'>.
3 K <hwmn'>, T <hwmn>.
4 KT <-TWNt'>.
5 Not T.
6 K w +.
7 KT <t'D>.
8 K <-t{x}'y'n'>, K <-t''n'>.
9 K <-t'>, T <-t'y>.
10 T + ⇀ / .
11 K <pltm>.
12 KT <hwlwyyt'>.
13 T <mt'>.
14 K -pursīh +.
15 K <ZYš 5>.
16 K <'rwhšt'>, T <'rthšt'>.
17 K w +.
18 K <y'yt 3>, T <y'ytyD>.
19 KT -pursīh.
20 K.
21 K + y.
22 T <YK->; K <Yyytyt'>.
23 K w +.
24 K; T widerd.
25 Not T.
26 K 2x.
27 T <3>.
28 K 2x.
29 T bālist.

kē-š paydāgīh pad[1] Zardušt ud Ōšīdar[2] ud[3] Ōšīdarmāh ud Sōšāns[4] ∵

21.4 ka-š az āb abar āmad[5] u-š ǰāmag pōšīd[6]

ēg-iš dīd[7] Wahuman amahrspand pad mard[8] ēwēnag ī[9] hu-čihr ī rōšn ī †brāziyāg[10]

kē-š wars <wcymk'>[11] dāšt[12] čiyōn <wcymk'> [K253v] nišān ī 2-īh

paymōzan ēw abrēšom homānāg būd paymōxt dāšt

kē-š nē būd ēč brīn ud[13] darz[14] padiš čē xwad būd[15] rōšnīh[16]

u-š būd bālāy [TD4 534] 9 and-čand[17] Zardušt

21.5 u-š pursīd az Zardušt kū

kē hē ud[18] az[19] kē'ān hē u-t čē kāmagtom u-t pad (čē) ast tuxšišn ∵

21.6 u-š passoxēnīd[20] kū

Zardušt ham ī[21] Spitāmān andar axwān[22] ahlāyīh kāmagtar

u-m kāmag kū āgāh bawam ān ī yazdān kāmag

ud ān[23] and ahlāyīh warzam[24] čand-im[25] nimāyēnd pad ox ī[26] abēzag

21.7 u-š framūd Wahuman bē ō Zardušt kū

abar raw[27] ō hanǰaman ī[28] mēnōyān

21.8 and-čand Wahuman pad 9 [1]⌈ gām bē raft[2] Zardušt pad 90[3] ⌉gām

---

1 K <PW>.
2 T <'wšyl>.
3 T y.
4 T <swy''ns>.
5 K <-WNyt'>.
6 K <pwš'yt'>; T + ⇀ / .
7 K <-TNt'>, T <-TWNt'>.
8 T + y.
9 T.
10 K <bl'c''k'>, T <bl'cy'k'>.
11 K w +.
12 Not T.
13 K.
14 T + ⇀ / .
15 Not K.
16 K rōšn.
17 K <'nd cnd \ 'ngcnd / >, T <'nycnd>.
18 K.
19 Not K.
20 T <p {x} shw->.
21 T.
22 T <'hwyn'>.
23 T + y.
24 KT <wlcwm>.
25 KT <cnd wm>.
26 K.
27 K <-TWNt'>, T <-TWN = -TN'>.
28 K <'y>.

ka 90[4] gām šud būd u-š frāz[5] dīd[6] hanǰaman ī 7-ān[7] amahrspandān[8]

21.9 ka bē ō 24 pay[9] ī amahrspandān mad[10] wazurg rōšnīh[11] ī amahrspandān rāy

ēg-iš sāyag ī xwēš pad zamīg nē dīd[12]

21.10 hanǰaman[13] gāh būd andar Ērān ud pad kustag ī <mt'n'>[14] [15]⌈ pad bār ī āb ī[16] Dāitīy[17]

21.11 Zardušt namāz burd u-š ⌉guft kū

namāz ō Ohrmazd namāz ō amahrspandān

frāz šud pad gāh ī pursišnīgān bē nišast[18] ∵

WZ.22.

22.0 ABAR FRAŠN-PURSĪDĀRĪH Ī[19] ZARDUŠT

22.1 pursīd az Ohrmazd kū[20]

kadār ast andar tanōmand[21] [TD4 535] gēhān fradom pahlomīh[22] kadār

ud didīgar kadār sidīgar kadār

22.2 ud[23] Ohrmazd pāsoxēnīd[24] kū

fradom pāšomīh[25] [K254r] humad didīgar hūxt ud[26] sidīgar huwaršt ∵

22.3 pursīd Zardušt kū

---

1 Not K.
2 T <-TNt'>.
3 T kß,, .
4 K 1aΔD , T kß,,D .
5 Not T.
6 K <-TNt'>; T <-TWNt'> + y.
7 T <7>.
8 T <-nd 'n'>.
9 KT <pyD>.
10 K <mt">.
11 T + false start: <lwbšn'>, then <lwšn'>.
12 K <-TNt'>; T <-TWNt'>.
13 KT + y.
14 For <myw'n'>?
15 T supral. and in marg.
16 K.
17 K <-t'D>, T <-tyD>.
18 K <YKAT \ YKYBWNyyt' / >.
19 T.
20 K + <~~kt~~>.
21 K -īh.
22 KT -mān.
23 K.
24 T <pshw-> +.
25 K pahlomīh.
26 K.

kadār ast weh[1] kadār[2] wehtar[3] ud kadār az harwispīn[4] pahlom

22.4 Ohrmazd pāsoxēnīd kū

nām ī amahrspandān[5] weh[6] u-šān [7]⌈ wēnišn wehtar u-šān framān-burdārīh az harwispīn pāšom

22.5 u-š ⌉pas nimūd 2-īh ī buništān[8] ud[9] ǰudāgīh[10] ī[11] abar harw rāyēnišn

guft kū

az awēšān mēnōyān ā-š dōšīd[12] kē druwand ān ī wattar[13] warzišn

Ahrimen ān ī wattar warzišn[14] kāmag būd

ahlāyīh[15] mēnōy ī abzōnīg[16] Ohrmazd ahlāyīh dōšīd[17]

mādagwarīhā nimūd ǰudāgīh ī abar harw rāyēnišn[18] ī rōšnān az tārān[19] ∵

22.6 u-š guft kū

nē amāh mēnōyān nē kāmag[20] nē[21] gōwišn nē kunišn nē dēn ud[22] nē axwān (pad āgenēn)[23]

kē rōšnīh dōšēnd[24] ā-š gyāg abāg rōšnān kē tārīkīh abāg tārān

22.7 u-š andar ham rōz 3 bār xrad ī harwisp-āgāh abar burd

andar ham frašn ī naxwistīn[25] bē nimūd āsmān[26] pad wazurg rōšnīh ud[27] bām

u-š pad nimūdārīh abāz dāšt[28] tom az[29] wēnišnīh ī [TD4 536] awiš padīrag-estišnīh[1] ī ān tom rāy

---

1 K <’ytwn'ŷh>; T <wŷh>.
2 K + <AYT'>.
3 KT <SLYtl>.
4 T + ⇀ / .
5 T + ⇀ / .
6 KT <wŷh>.
7 Not T.
8 K <wwn->.
9 K.
10 T <pyt’kyh>.
11 T + ⇀ / !
12 T <[yw]šyt'> bol.
13 T w +.
14 T <wlc>šn'> bol.
15 T + y.
16 T + ⇀ / .
17 Y.30.5.
18 T <l’yšn'šn'>.
19 K <lwšn' nmwt’l’n'>, T <lwšn’n' nmwt’l’n'>
20 K + <y’D> eol.
21 K w + bol.
22 K.
23 Y.45.2.
24 KT <ywšsnd>.
25 KT <nhwYyytyn'>.
26 KT <’-ysm->.
27 K.
28 T <-tn'>.
29 KT <MNW>.

22.8 u-š nimūd xwēš čihrag āsmān handāzagīhā

ka-š sar pad abardomīh ī[2] āsmān dāšt ud pāy pad āsmān ī frōd[3]

dast[4] ō harw 2[5] kanārag[6] ī āsmān bē ayāft

22.9 u-š āsmān pad ēwēnag ī warr-ēw[7] nihuft dāšt

ud[8] 6 amahrspand pad-iš[9] ham-bašnīh [K254v] paydāg būd hēnd[10]

ōwōn kū padisārīg harw ēk az ān ī did angust ēw homānāgīh paydāgīhist[11]

WZ.22.

22.10 amahrspandān nimūd[12] 3 ēwēnag passāxt ī pad dēn[13]

22.11 fradom čār ī ātaxšān

ud[14] Zardušt pad humad hūxt huwaršt 3 gām frāz raft[15] nē sōxt

22.12 ud[16] didīgar ayōšust ī garm ō war abar rēzīhist[17] padiš afsard

pad dast stad[18] ud[19] ō amahrspandān dāšt[20] ∵

Ohrmazd guft kū

pas az abēzag-dēnīh ka pahikār ī pad dēn bawēd ān ī tō hāwišt ō anīy abar rēzēnd

ud[21] pad dast abar gīrēnd pad ān[22] harwisp ox ī astwand bē wurrōyēnd[23]

22.13 ud[24] sidīgar brīd[25] ī pad kārd ēg[26] paydāg būd ī andarrōn[27] aškamb frāz[28] tazīd[1] ī xōn

---

1 KT <-Yyyt->.
2 K.
3 Not K; T + ⇀ / .
4 K <YYE>, T <YDE>; K w +.
5 Not K.
6 T <2 n'lk'>.
7 K <LWBWŠYA-1>, T <lwbšn'yh>.
8 T.
9 KT <PWNš>.
10 Not K.
11 T < \ pyt'k / 'yhyyt'> + ⇀ / .
12 K <-'n' mwt'>.
13 K <y'n'>.
14 T.
15 KT <-TWNt'>.
16 K.
17 KT <-yhyt'>.
18 K <x2>, T <-ym>? eol.
19 K.
20 T <-tn' Y.
21 K.
22 K + <Y QDM> eol.
23 K <HYMNd>, T <HYMNN OD>.
24 K.
25 T <-WNtn'>.
26 KT <AHRN(')>.
27 T <'nyl> eol.
28 K w +.

ud[2] pas dast[3] abar mālīhīhēd[4] [TD4 537] ud[5] drīst bawēd[6]

22.14 ēn nimāyīhēd[7] kū

tō u-t ham-dēnān padīrift[8] abēzag dēn pad ōstīgān <’’w(w)swwyh>[9]

ōwōn kū pad čiyōn[10] sōzišn ī ātaxš ud tazišn ī ayōšust ī garm ud brīnišn[11] ī[12] pad tēx[13]

nē wardišn az weh dēn ∵

WZ.23.

23.0 ABAR 7 FRAŠN Ī[14] DĒN HANDĀZAG[15] Ī[16] 7-ĀN AMAHRSPANDĀN[17] PAD [18]7 GYĀG BŪD

23.1 frašn ī fradom ān ī Ohrmazdīg būdan rāy

Zardušt ī[19] Ohrmazdīg burdār tan bē ō ham-pursagīh[20] mad pad bār ī āb ī Dāitīy[21]

23.2 ud[22] didīgar Wahumanīg būd rāy

abāg[23] Zardušt az 5-ēwēnag gōspand kē gētīy[24] daxšag hēnd ī Wahuman

5 ō ham-pursagīh[25] mad hēnd pad <ywwyl> Usind[26]

ud[27] pad ān rōz pēš-iz az madan ī-šān bē ō ham-pursagīh uzwān bē wišāyīhist[28]

mardōm-saxwanīhā[29] guft

---

1 T <-tn'>.
2 K.
3 KT <Yyyt'>.
4 K <m’lyhyyt'>, T <m’lhyt'> eol.
5 K.
6 K <-WNt'>.
7 K <nm’yhyyt'>.
8 KT <-x2>.
9 K w +.
10 T + ⇀ / .
11 KT <PWN( )kwnšn'>.
12 T antic. + <’y> bol.
13 K <tw’y>, T <t’y>.
14 K -īh ī, T -īh eol.
15 T <’y’p̄t'>.
16 K.
17 T <-nd ’n>.
18 Not T.
19 K.
20 K <-pwrryyyh>, T pursagīh.
21 KT <-’D> +.
22 K.
23 Not K.
24 K <-t’>, T <-t’ y>.
25 K -pursīh +.
26 KT <’wwsny/d>.
27 K.
28 K <-Tyhyyt'>, T <-TNyhyyyt'>.
29 K <mltws->.

az ābīgān[1] [K254v end] māhīg ēw sardag ēw <'lzw'y>[2] nām ∵

az ūnīgān kākomak[3] ī spēd samōr ī spēd

az[4] wāyendagān[5] Karšift[6] murw čiyōn murw

abārīg[7] sardag ēw

az frāx-raftārān[8] xargōš kē dadān rāh-nimūdār ō āb

ud az čarag-arzānīgān xarbuz ī spēd

u-šān mardōm-saxwanīhā dēn az Ohrmazd padīrift

pad [TD4 538] radīh ī 5 ēwēnagān gumārd hēnd kū tā ham gōspandān-iz[9] pad xwēš ēwāz

čand-išān dānišn tuwān-nērōgīh dēn ōšmurēnd

u-š ō Zardušt a-zadārīh[10] ud a-bēšīdārīh ud handārišnīh ī 5 ēwēnag gōspandān

čiyōn škeft-handarzīhātar framūd ∵

23.3 sidīgar frašn ī Ardwahištīg būdan[11] rāy[12] mēnōyān ātaxšān

abāg Zardušt bē ō ham-pursagīh mad hēnd pad <twc'n> āb.

pad ān frašn abar handārišnīh[13] ī Warahrān ātaxš

pahrēz šnāyēnīdārīh ī hamāg ātaxšān awiš[14] nimāyīhist[15] ∵

23.4 4-om frašn ī Šahrīwarīg būd[16] rāy mēnōy ayōšustān

abāg Zardušt ō ham-pursagīh[17] mad hēnd pad <yyl'y>[18] rōdestāg ī abar <myw'n>

abar handārišnīh ī ayōšustān rāy dād zay[19] zēn-abzā[20]r bē ō (...) handarzēnīd

23.5 5-om frašn ī Spandarmadīg[21] būdan[22] rāy

mēnōy ī kišwarān kustagān[1] awestāmān[2] rōdestāgān[3] dehān

---

1 KT abārīgān.
2 T; B <'lzw'>.
3 T <k'kwmn' \mk / >.
4 Not B?
5 B <'ynyk'n>, T <'ynyk'n'n>
6 T <yl->.
7 BT <'p̄Yk>.
8 T raftār.
9 B?T <hm'wyysp->.
10 B <'zbyt'lyh>.
11 T <bwt'>
12 Not T.
13 T <hny'lt'>.
14 T + w eol.
15 BT <nm'yh->.
16 KT <-WNt(')>.
17 T -pursīh.
18 B <yyl'y>, T <yyl'>.
19 B <z'D>?, T <z'b>.
20 B <-'p̄zw'l>, T <-'p̄'l>.
21 T <-mt'>.
22 T <bwt'>.

čand abāyišnīg[4] būd

abāg Zardušt bē ō ham-pursagīh mad hēnd ∵ [TD4 539] (pad)[5] Sadwēs ī <p'yls> <dmwn'n>[6]

čiyōn xānīg ēw ast az[7] Asnwand[8] kōf bē āyēd bē ō Dāytīy[9] šawēd.

u-š abar pahrēz šnāyēnīdārīh ī zamīg ēn-iz handarzēnīd kū

deh deh[10] gugāh ī wābar

ud[11] rōdestāg rōdestāg[12] dādwar ī[13] dād-āgāh

ud awestām (awestām> mowbed[14] ī rāst-kāmag

ud kustag kustag rad ī abēzag gumārdan

azabar hamāg mowān handarzbed[15] mowbedān mowbed[16] paydāgēnīd[17]

u-š xwadāyīh ī Ohrmazd padiš winnārd[18] ∵

23.6 šašom frašn ī[19] Hordadīg[20] būdan rāy mēnōy ī zrēyān[21] rōdān

abāg Zardušt[22] ō[23] ham-pursagīh mad hēnd pad Asnwand[24] kōf

u-š abar pahrēz šnāyēnīdārīh[25] ī āb guft ∵

23.7 7-om frašn ī Amurdadīg būdan rāy mēnōy ī urwarān

abāg[26] Zardušt bē[27] ō ham-pursagīh[28] mad hēnd pad Drijān[29] zbār[1] pad bār ī āb ī Dāytīy

---

1 T + ⇀ / .
2 B <-tym'n'>, T <-t'y'n'>.
3 T <-tk'n>.
4 T -išn.
5 Ank. *ō.
6 T; B <ym'wn''n'>.
7 B <mD>, T <MNW>.
8 BT <'snnd>.
9 T + w.
10 T <MT ⇀ / MTA>.
11 B.
12 T <lwst'k' lwst'k'>.
13 T.
14 B <mwpt'>.
15 T + ⇀ / .
16 T + y.
17 B w +.
18 B; T <w'lyt'>.
19 B <l'y>.
20 B Hordad.
21 BT <zl''n'>.
22 T + ⇀ / .
23 T w bol.
24 BT <'snnd>.
25 T ŠnŠsn->.
26 T + ⇀ / .
27 Not T.
28 B <hmpyyyh>, T <hmpyykyh>.
29 B <ylcyn>, T <klyc'n>.

ud[2] ǰud gyāg

u-š abar pahrēz ud šnāyēnīdārīh ī urwarān paydāgēnīd

23.8 8-om[3] frašn andar drahnāy ī[4] zamestān[5] nimāyīhist[6] ī ast 5 māh andar 10 sāl ∵ [TD4 539.16/266r]

WZ.24.

[TD4 546.2/269v]

24.0 ABAR⌈ BOWANDAGĪH Ī DĒN

24.1 kū

pad sar[7] ī 10 sāl ⌉[8] Mēdyōmāh[9] ī[10] Ārāstīyān[11] ⌈ pad Zardušt āstawān būd

24.2 pas pad *hāz ⌉[12] frašn[13] abāz ō ham-pursagīh[14] ī[15] Ohrmazd[16] mad

u-š guft kū-m pad 10 sāl mard-ēw hāxt

24.3 ud[17] Ohrmazd guft kū[18]

bawēd[19] rōzān ka-tān ān and-ēw[20] nē[21] hāxt[22] ī xwad gēhān[23] dādārīh

ud[24] ristāxēz[25] ī ka bē az Dahāg[26] harw kas bē dād[27] fraškerd-kerdārīh hāxtēd[28]

ud Dahāg a-petītīgīh[1] (rāy)[2] zanīhēd[3]

---

1 T <yb'l>.
2 B.
3 B <7wm>.
4 B + <'y>.
5 T <ymYyyt'n'>.
6 T <-yyt'n'>.
7 <yyl>.
8 B torn.
9 B <[m]yt->.
10 T.
11 <-t'y'n'>.
12 B torn.
13 B <[...] plšn>, T <''ctwlšn'>.
14 B -pursīh.
15 T.
16 T y sup.
17 T <-tn'>.
18 T kē.
19 T <-WWNt'>.
20 B <'nYk>.
21 B <l'y>.
22 T <h'htyh>. – *hāxt-ē?
23 T + ⇀ / .
24 BT y.
25 T <-'hc'>. – T + y.
26 B <yhšk'>.
27 B dādārīh.
28 T <''t->.

24.4 pad[4] ham frašn ka az pēš ī Ohrmazd bē mad[5] bē ō Spandarmad[6] (...)
u-š dēn bowandag pad ōš abar daxšagēnīd[7] ∵

24.5 pas az ān pad 2 sāl Wištāsp ud kaygān[8] karbān[9] hamēstārān[10] 30 3 an-astag[11] abar-iš guft
az framān ī[12] Wištāsp (pad 30 3 band bast)[13]
ān 30 3 an-astag[14] nimūdār būd ī 30 3 dēn ī[15] wattar ī[16] ō hamēstārīh ī dēn ī yazdān[17] mad
paydāgīh ī az dēn[18] ī[19] ān 30 3 band nišān ī[20] bastan[21] ī 30 3 dād ī wattar pad 30 3[22] kerbag ī
[TD4 547] pāšom ∵

24.6 gōkān andar dēn
tā[23] padīriftan[24] ī Wištāsp dēn az Zardušt (ud) pas az[25] abāz-nimūdārīh dādestānānōmanīhā[26]
was gōnag waxšwarīh[27] ud mēnōy-gōhrīh[28] ī abar wēnīhist[29]
pad gugāhīh[30] ī 3 abar-gōwišnān amahrspandān
ī[31] gētīy-paydāgīhā[32] bē ō[33] Wištāsp ud[34] hanǰamanīgān darīgā[1]n paydāg būd hēnd

---

1 T a-petītīh.
2 Ank.
3 BT <-TNyh->.
4 Not T.
5 B <-WNyt'>, T <mt'>.
6 T <yypynmt'>; not B.
7 BT <y''kynyyt'>. – PY.43.15 *daxšag pad ōš ... kū tā-m pad daxšag ēstād*.
8 B <kwyk'>, T <kwyk'n>.
9 B <lp'n'>.
10 BT -rānīh.
11 T + y.
12 B.
13 PR.47.6.
14 T + y.
15 T.
16 B <-yh>.
17 T + ⇀ / .
18 B w +.
19 T.
20 T.
21 B <-tk'>, T <-tkn'>.
22 B + w.
23 Not T.
24 T <pyl->.
25 Not T.
26 B + w.
27 BT <-k' 'šwlyh>.
28 B <mynwsw'hlyh>, T <mynwswy'lyh>.
29 B <-TNyh->, T <-TWNyh->.
30 BT <ywk'yyh>.
31 B.
32 B <yyt'->.
33 Not T.
34 T.

⌈ ī ast ⌉[2] Wahuman Ardwahišt[3] ud Ādur ī Burzēnmihr[4] ∵

WZ.25.

25.0 ABAR[5] ĀN Ī[6] PĒŠ AZ NĒKĪH Ī[7] ZARDUŠT WĒNĪHIST[8]

čiyōn-iš[9] pad nimūdārīh az Ohrmazd ō gēhānīgān nimūd kū

25.1 pad 10-sālag Mēdyōmāh hāxtēd pad nayestān[10] wēšag kē xūg[11] ī warāz[12] gāh ∵

25.2 ud pad[13] 20-sālag[14] hāxtēd <knYk'> ī <kwwy'> pus .

25.3 pad 30-sālag rasēnd Xyōn tā[15] ō Ērān dehān

wardag gīrēnd ān ī hu-tōhmagtar[16] az kanīgān

25.4 pad 40-sālag zād Wahunem[17] ī Ōruštarān[18]

25.5 pad 47-sālag[19] widerēd Zardušt [20]⌈ kē bawēd 70 ⌉7 sāl 40 rōz

Ardwahišt māh ud[21] Xwar rōz pad 4 [22]⌈ 4 māh wihēzag[23] ō Day māh ud Xwar ⌉rōz barīhist[24]

čiyōn yazišnīg ham Ardwahišt [25]⌈ māh

25.6 pad 60 3-sālag [TD4 548] Frašōštar[26] bē ⌉widerēd

25.7 pad 60 4-sālag ǰāmāsp[27] čiyōn pas az Zardušt mowbedān mowbed būd

25.8 pad 70 3-sālag Hanghōruš[1] ī[2] ǰāmāsp pus ∵

---

1 B <dl->.
2 Not T.
3 T <'r\w/thšt'>! + y.
4 T <bwlcmtr'>.
5 T (eol.) B + <MN>.
6 B.
7 B.
8 B <-TNyh->, T <-TWNyh->.
9 T čiyōn.
10 <KNYA->.
11 <HZWLA>.
12 B <l'c'>.
13 T <PW>.
14 B w +.
15 B <hywwy>, T <hyw OD>.
16 BT <hwt' tw->. – Ed. *xūb-.
17 B <hwnym>, T <hwn'm>.
18 B <'wlwštl'n'>, T <-št'l'n'>. – Yt.13.104 *vohu.nəmaŋhō auuāraoštrōiš*.
19 BT + y.
20 B torn.
21 B.
22 B torn.
23 T <wyhck'>.
24 B <YYLW9yhyyt'>, T <YYLWN9->.
25 B torn.
26 T <-t'l>.
27 T + ⇀ / .

25.9 pad 80-sālag Asmōxwanwad[3] ∵

25.10 pad 80-sālag Kay Waēpīy[4] ī Axt-iz ī[5] ǰādūg xwānīhist[6] ōzanīhist[7]
6 az[8] dēnwarān[9] ī meh[10] ī ast 2 duxt[11] ī[12] Zardušt-iz[13] kē-šān nām[14] Frēn[15] ud[16] Srid[17]
ud Ahlawstūd[18] ī Mēdyōmāh ud[19] anīy 3 kē-šān nāmčišt az[20] dēn

25.11 pad 100-sālag az[21] Wahunem[22] kē pad 40-sālag ī dēn zād[23] Saēn[24] zāyēd
ud[25] pad 200-sālag[26] bē widerēd[27] pad sad-hāwištīh[28]

25.12 pad 300-sālag andar[29] rōz šabīh bawēd
pas dēn āšōbīhēd[30] ud[31] xwadāyīh čandīhēd[32] ∵

26.0 ABAR 3 DĀD Ī ZARDUŠT PAD PAHLOMĪH[33] ČĀŠT[34]

26.1 fradom[35] ēn a-pahikār-radīhā bē kasān ma šawēd[1]

---

1 B <hny'wlwš>, T <hnšlwš>.
2 T.
3 BT <'smwkhwwt'>.
4 B <KBD wšyyp̄'D >, T <OD wšyyp̄'D >. – Taf. StIr. 24, 1995, 295-6. Cf. Dk.9.44.14.
5 T <'ht' cnd>.
6 BT <-TNyh->.
7 B w +.
8 B <m>.
9 B <wl'n'>, T <sn' wl'n>.
10 B <myh>, T <ms>.
11 B <BRE'>, T <BRE>.
12 T.
13 B not -iz.
14 Not B.
15 B <pl'n'>.
16 T.
17 T <klyt'>.
18 T <-t">.
19 T.
20 T <MNW>.
21 BT <MNW>.
22 B <hwn'm>, T <whw'm>.
23 T <-yt'>.
24 B <šyn'>, T <y'yn'>.
25 B.
26 B not <200>.
27 T -išn.
28 T <yyth'w / y'tyh>; B + y.
29 B y.
30 T <'šwwp->.
31 B.
32 BT <-cnYyh->.
33 B <p'šwm y>.
34 B <-yt'>; T + ⇀ / .
35 B -īh.

26.2 ud[2] didīgar ka-tān a-dādestānīhā abar rawānd[3] dādestānānōmandīh[4] pēš dārēd[5]

26.3 sidīgar xwēdōdah[6] ī abēzag tōhmag-rawišnīh rāy

zīndagān [TD4 549] pāšom-kunišnān kē <ptl'nytk'> ō huzāyišnīh[7] ī frazendān[8]

[TD4 549.2/271r]

[TD4 539.16/266r]

WZ.27.[9]

27.0 ABAR 5 XĒM Ī ĀSRŌNĀN 10 HANDARZ

kē-š hamāg handarz ī dēn abar paywastag

27.1 ud[10] ān 5 xēm[11] fradom a-wināhīh[12]

27.2 didīgar [TD4 540] wizīn-kerdārīh ī andarg menišnān gōwišnān kunišnān

mādayān[13] bē wizīd[14] ī zanišn az a-zanišnīh[15] čiyōn xrafstarān az gōspandān

ud[16] dahišn az a-dahišnīh[17] čiyōn[18] ahlawān arzānīgān az druwandān anarzānīgān[19]

27.3 sidīgar dastwar-dārīh

čiyōn hamē ān ī[20] rad ī dānāgtar ud[21] rāst-gōwišntar

kē dānāgīhā hammōxtēd ud[22] ⌈ rāst-gōwišnīhā[23] hammōzēd[24] ⌉[25] ∴

27.4 4-om yazišn

čiyōn[1] yazišn ī[2] Ohrmazd mādayān pad hamāg wehīh dādārīh xwadāyīh[3] šnāxtan[4] menīdan[5]

---

1 T <-WNm>.
2 T.
3 B <-TWNd>, T <-TWN'nd>.
4 Not B; T -īhīh.
5 B <'p̄snn-> typo; B + ud kunišnān from next line?.
6 B <-twkys>, T <-twk's>.
7 <hwZLHWN->.
8 T leaves rest of line empty.
9 WD.11.
10 B.
11 T <h''m>.
12 T <n' wn'syh>.
13 B; T <''n'>.
14 B <wcsn'>.
15 T <yyzn->.
16 B.
17 T <'yšnyh>.
18 T + false start: <'l>.
19 B + y.
20 T.
21 B.
22 B.
23 BT -išntar.
24 <ALPWNyt'>.
25 T 2x.

pad-iš[6] dēn āstawān[7] būdan

ud[8] kustīg[9] nišān[10] ī-š dēn rāy bastag dāštan[11]

yazišn ī[12] rōšnān niyāyišnōmandīhā[13]

yazišn ī 4-ān[14] zahagān[15] ī[16] ast[17] ātaxš wād[18] zamīg āb[19]

kē kālbodōmand[20] dāmān aziš passāzīhist[21]

pāk yōjdahrēnīd az nasāy ud daštān ud[22] hixr[23] ud[24] abārīg wināhišnīh[25] dāštan[26]

tā čihrān ī aziš passāzīhēnd[27]

drīst-čihrtar[28] ud hu-bōytar[29] ud[30] pāktar ud kam-āhōgtar[31] bawēnd

yazišn[32] ī mardōm[33] rādīh[34] ī abar dānišn xwāstag[35]

yazišn ī gōspandān wāstar ud kam-bēšišnīh[36] ud[37] paymān- [TD4 541] -dārišnīh[1]

---

1 Not B.
2 B.
3 T <——> bol.
4 N <šn'tn'>, TD <šwww''tn'>.
5 B <mynyt'>.
6 <PWNš>.
7 TD <-twb'n' →>.
8 B.
9 B <ksDYk>, T <kwyytk'>.
10 B <nŷš'nk'>, T <-k'yš'n'>.
11 B <y'št'>.
12 B.
13 B <n''yšn->, T <n'šyšn'->; T + y.
14 B<6->, T <7->.
15 T <z'tk →zh'k>.
16 B.
17 T + y.
18 T + <AYT'>.
19 BT <-Yk''t'>.
20 B <k'lpwt'->, T <k'lpt'->; BT + w.
21 T<pyy'ht'yhyyt'>; BT + w.
22 T.
23 <hyyl>.
24 B.
25 BT <-Ykww'kŷ/yšn'y>.
26 T <y'št'>.– BT + <'y>.
27 Ank. "both> <-yh'ny>, but T <-yhyny>.
28 B <yrwyyt'->, T <yrwyyYt' / wcyhltl>.
29 BT <hwbytl>.
30 T.
31 T <-'hw\k/t\w/l>.
32 B w +.
33 B + y.
34 B -īhā.
35 T + ⇀ / .
36 T <byš'nyh>.
37 T.

yazišn[2] ī urwarān kišt[3] ud[4] pazzāftan ō xwarišnīh ī arzānīgān handāštan[5]

yazišn ī[6] stāyišnīg hamāg yazdān[7] rōšnān gētīy-dahišnān husazāgīhā[8] stāyīd[9]

u-šān hamēstār nikōhīd[10]

čiyōn bowandag-stāyišnīh[11] pad bowandag-ōšmurišnīh [12]ī dēn šāyēd

yazišn ī[13] kadār-iz ēw xwēš-pēšagīhā[14]

xwēškārīh čand[15] kam-wināhīhātar[16] šāyēd rawāg dāštan ∵

27.5 5-om rōzān-šabān †xwāyišnīhā[17] abāg xwēš druz kōxšīd[18]

ud[19] zīndag-drahnāy[20] az āstawānīh (ī dēn bē) nē waštan[21] xwēškārīh az dast nē hišt[22]

WZ.27.

27.6 ān 10 handarz[23]

fradom hu-srawīh ī xwēš sālār hammōzgār

ud[24] rad ped abāyistan[25] rāy hu-srawīhā[26] raftan ∵

27.7 didīgar duš-srawīh ī xwēšān sālārān nē būd rāy az duš-srawīh škeft[27] pahrēz būd

27.8 sidīgar ān ī xwēš hammōzgār[28] pad ān ī drāztar[29] čōb[30] nē zadan[1] ud[2] nē bēšīd[3] rāy

---

1 T <-m'n' ⇀ / ->.
2 T w +.
3 BT <ZLYTN>. – B w +.
4 B.
5 B <-y'htn'>.
6 B.
7 B <y'' ww> T <y'yn'>.
8 B husazāgīgīhā.
9 BT <-'yt>. – BT + y.
10 B <kwšyhyt'>, T <-t'lkwyhyt>.
11 B <bwYk'>.
12 T.
13 B.
14 B <-w->
15 Not B.
16 BT <km wn's h'tl>.
17 *an-āsāyišnīhā?
18 WD.11.5 panjom rōz šabān šnāyišnīhā andar xwēškārīh estādan ud abāg xwēš hamēstār kōxšīdan ud zīndag-dranāy az āstawānīh ī dēn bē nē waštan ud pad xwēškārīh tuxšāg būdan.
19 T.
20 BT <-n'k'>.
21 B <wšt'>.
22 B <-x2>, T <-ymn>.
23 T + ⇀ / .
24 T.
25 BT <'p̄' 'z'Ykt'>.
26 B <-lwwyh h'>, T <-yh y h'>.
27 b <škpt'>, T <škypt'>.
28 T <hmk'l> eol.
29 B <ylpt'l>; T <škyyp̄t' ∵ >.
30 Not T. – WD.12.3 hammōzgār pad ān ī drāztar čōb nē.

pad ān ī-š nē āšnūd az xwēš hammōzgār pad nām nē duš-srawēnīd[4] ∵

27.9 4-om nām-paydāgīh[5] az[6] ahlawān nē appurd[7] rāy

čē-š hammōxt[8] az xwēš hammōzgār rādīhā [TD4 542] abāz[9] ō arzānīgān abespārd[10] ∵

27.10 5-om rawāg-dēnīh[11] rāy

kerbakkarān mizd ud bazzakkarān[12] tōzišn pad dād nihād[13] ∵

27.11 6-om ahlāyīh[14] (daxšag)[15] yazdān andar xwē[16]š mān mehmān kerdan ⌈ rāy

rāh ⌉[17] ī wehān ō xānag[18] wišādagīhā[19] dāštan ∵

27.12 7-om druz andar wārom āyōšīhā[20] nē waxšēnīdan rāy abāg wehān kēn[21] nē dāštan

pad a-petītīgīh az wināh nē estād ∵

27.13[22] (...)

27.14 9-om pēš-rawišnīh (ud pas-rawišnīh) ī dēn bē šnāxtan

ud[23] pēš-rawišnīh ī dēn frāz ō pēš dāštan

u-š kār bahr padiš xwāstan

pas-rawišnīh[24] ka petyārag[25] bē ō dēn rasēd dēn abāz ō pas dāštan

ud tan pad magindīh[26] ī dēn dāštan ∵

27.15 10-om srōš-dārīh andar xwadāy ud[27] rad dastwar ī[28] dēnīg huniyōxš būd ∵

---

1 T <zt'>.
2 B.
3 T <byšYk>.
4 T <ywy'šyyl / ywšyylwbyh>. – WD. pad-iš nām nē srawēnīdan.
5 B <-pyt'k'>, T only <p'kyh>.
6 T ī.
7 B <SNCLWNyt'>, T <SNCLWNt'>.
8 T <-t'm>.
9 B w +.
10 B <-tn'>; T <-'n'yyyp̄'lt'>.
11 BT <lwb'kyh>.
12 T <bwckyl->.
13 T <-TWt'>.
14 B <'hl'yšn'>.
15 WD.12.6.
16 T + false start: <npšt'>.
17 T <LA>.
18 T <'ŷwk>.
19 T <y''t->.
20 B <'hwy'yh'>, T <'ywyh yh'>. – Ps.128.7 <'dwšy> "filling the arms."
21 BK <sn'>.
22 BT space of 1½ lines. – WD. 12.8 haštom druz az wārōm brīdan rāy kēn-menišn ōgārdan ud az wināh tēz petīt būdan.
23 B.
24 T -īhā eol.
25 b <pwt-., T <pyt->.
26 B <mknYyh>, T <mkn'yh>.
27 T.
28 BT <-rīh>.

WZ.28.

28.0 ABAR 3 BAZIŠN[1] Ī[2] DĒN

ī ast hangerdīg ud mayānag ud gōkānīg[3] kē-š baxšišn[4] ēk[5] ristag[6] ham-brahmīh kū xwad ast Ahunwar[7] nišān naskān[8] [TD4 543]

28.1 (pad)[9] fradomīh Ahunwar baxšīhist[10] ō 3 paymān čiyōn[11] pad anīy dar nimūd ud[12] pad ham-ristag[13] gāhān-iz[14] ō ⌈ 3 ī ast ⌉[15] 3 gāh ud 4[16] gāh ud 5 gāh ēdōn-iz naskān[17] ō 3 ī xwānīhēd[18] gāhānīg[19] ud hādamānsrīg[20] ud[21] dādīg[22]

28.2 ud[23] pas baxšīhēd[24] Ahunwar[25] ō[26] 6[27] ī nēm-gāh xwānēnd[28] ēdōn-iz Gāhān[29] ō 6 ī xwānīhēd[30]

Ahunwad[31] gāh ud[32] Esnwad[33] ⌈ gāh ud Uštwad ⌉[34] gāh ud[1] Spēnmad[2] gāh ud Wahuxšahr gāh ud[3] Wahištōšt gāh

---

1 BY <bwc->.
2 Not B.
3 T <-nk'>.
4 T <bhš'n'>.
5 B w +.
6 T <lYyyt'>.
7 B <'hwnwl>, T <'hwwl> +.
8 T + ⇀ / .
9 Ank.
10 T <HLKWyh->.
11 B <'csn'>, T <'cy'n'>. – Ank. *<Y c->.
12 T <-tn">.
13 T + <~~MN~~>?
14 B <y'šn'c>, T <y'š'nc>.
15 Not T.
16 B <3>.
17 T <wwyyk->.
18 B <KRYTNyhyyt'>, T <KRYTyhyt'>.
19 B <y'šnYk>, T <y'yy'nYk>.
20 B <h'twm'nyyl>, T <h'tm'nyyl>.
21 T y.
22 B <y't'>.
23 B.
24 T <HLKWyh->.
25 B w +.
26 Not T.
27 T <5>.
28 B <-TN'd>, T <-TNd>!.
29 BT <y'šn'> +.
30 B <KRYTWNyhyt'>, T <KRYTNyhyt'>.
31 BT <'hwwt'>.
32 T.
33 B <'snwt'>, T <'snwwt'>.
34 Not T!.

ēdōn-iz[4] naskān[5] ō 6 čiyōn Gāhān[6] ō 2[7] ī[8] xwānīhēd[9]

ēk Gāhān ī gāhānīg[10] ast yašt ēk abārīg Gāhān[11]

Hādamānsr-iz[12] ō 2

ēk mānsr ī⌈ purr-daxšag[13] ⌉ārāstār ī ast Pāzen ud Ratuštāitīy[14]

ud ēk mānsr ī purr-daxšag ī weh ī ast abārīg Hādamānsr[15]

Dād-iz ō 2[16]

ēk Dād ī ǰud-dēw ī ast Windēwdād[17]

ud ēk Dād ī Zardušt ast[18] abārīg dād[19]

28.3 pas baxšīhist[20] ō 21[21] čiyōn Ahunwar 21 mārīg

Gāhān 21 ī[22] ast Ahunwar Ahlāyīh-stāyišnīh

ud yazdān-kerdārīh az Yānīman[23] tā ō Ērman ī āgenēn[24] 21

naskān 21

28.4 ♣ pas [TD4 544] baxšīhist[25] Gāhān ⌉[26] ō 300 80 8 wizist

naskān-iz ō ristagān 200 80 8 ī harw ristag ēw dar

burd-homānāgīhā[27] abar xīr ī[28] čiyōn weh[29] nimūd

---

1 B.
2 B <yypṭmt'>, T <yypynmt'>.
3 T.
4 Not T.
5 T + ⇀ / .
6 T + y.
7 Not T.
8 B.
9 B <KRYTNyhyyt'>, T <KRYTNyhyt'>.
10 B <y'šnYk>, T <y'š'nYk>.
11 T + y.
12 B <h't Y m'nyyl>, T <h't ⇀ / m'nyyl>.
13 T <pwl Y dh'k>; acc. to Ank. corr'd. > <dhšk>, but no trace in facs.
14 BT <-t''D>.
15 Ank. <h't' m'nyl>, T <h'twm'nyyl>.
16 T <\2 Y/>.
17 Ank. <'ytwnww wyt y't''>, T <'ytwnw wnyt y'mn'>.
18 T + y.
19 T + B.
20 BT <HKWN->.
21 T + ēk.
22 B.
23 B <y'nymn'>, T <y'nym>.
24 B <'krt'>.
25 T <HLKWyh-> and <HLKWNyh->.
26 BT 2x; B w +.
27 *Gyān wifrās* 31 *čē burd ud razman ast čwāyōn istūn*.
28 abar-iz band?
29 B?T <csn' wyh Y>.

čiyōn Pahikār-radestān kē dādīg pahikārišnīg[1] padiš paydāg

Zaxmestān[2] kē-š tōzišn ud[3] zaxm aziš paydāg

Stōrestān[4] kē-š wināh ud[5] čand-tōzišnīh ī[6] rēš abar stōrān gōspandān[7] aziš paydāg ∵

Artēštārān kē-š kārēzār aziš paydāg

Pasušhorestān kē-š gōspand pad sālārīh ēwēnīhā dāštan aziš paydāg ∵

ǰōrdāy-kārestān[8] kē-š warzīgarīh aziš paydāg

ud[9] Warestān kē-š war ud[10] passāxt[11] aziš paydāg

ud abārīg ī ham-šōn[12]

28.5 pas baxšīhist Gāhān[13] ō 1000[14] 16 gāh ud naskān ō 1000 ēk[15] fragard[16]

čiyōn Hādōxt rad ast ī naskān

Ērman[17] ī pahlom[18] gōwišn ī abar ristāxēz[19] rad ast ī fragardān

ud[20] abar abārīg fragardān [TD4 545] ōwōn bē hambūd

čiyōn[21] 1000 ...[22] ǰōrdāy ud wāstar ī bastag

ka azabar ān[23] 1000 ēk ī[24] wazurg bē dahēnd

kē[25] harwistīn bē pāyēd[26] az tagarg[27] ud[28] wārān ān ī garm[29] wād ān ī sard

---

1 B?T <pt ’l->.
2 BT <z’hm->.
3 B.
4 B <-lt’n'>, T <yytl->. – B w +.
5 B.
6 B w.
7 T <ywyytny’n>!.
8 BT <-ZLYTN->.
9 B.
10 B!.
11 T <ps’ywyt'>!.
12 B + ‖ ; T ‖ +.
13 B <y’š’n'>, T <y’šn'>.
14 B + w.
15 B <’ywyn'>.
16 <plylt'> +.
17 B <ylmn'>, T <’ylymn'>.
18 T -mīh.
19 BT <lYyyt’’c'>.
20 B.
21 Not B.
22 B <yl’mn'>, T ylym.
23 T + y.
24 B.
25 T <MN>.
26 T B <NTwLWN->, <NwTLWN->.
27 BT <tglg>. – B w +.
28 B.
29 B <ylymn>, T <ylym>.

28.6 ud[1] pas baxšīhist[2] ♣ Gāhān ō ⟩[3] 6000 600 60 6 mārīg

ud[4] naskān-iz[5] hammis[6] 6000[7] 600[8] 60 6 dādestān padiš brīdag

6000 600 60 6 mārīg ī pad Gāhān[9] nimūdār ast ī az petyārag ō dām madan[10] tā bē ō frazām ī (ast?) 6 hazārag[11]

harw hazārag-ēw 10 sadōzim[12] ī bawēd 60 sadōzim[13]

ud harw sadōzim-ēw[14] 10 wōyγ[15] kē-š padiš[16] rasēd sarmāg ud tangīh[17] ī škeft[18] bawēd 600 wōyγ[19]

ud[20] harw[21] wōyγ-ēw[22] 10 sāl[23] ī bawēd 6000 sāl[24]

Gāhān[25] 6 mārīg ī fradom nimūdārīh ast ī 6 hazārag

ud[26] pas (60 ān ī) 60 sadōzim[27]

ud pas 6-00[28] ān ī 6-00[29] wōiγ[30]

ud[31] pas 6000[32] ān ī 6000 sāl

28.7 Ērman[1] ī Ašwahišt[2] ham-wāz[3] abar sar ī Gāhān[4] ān ī 50 7 sāl ī Sōšāns

---

1 B.
2 B <HLKWyhyyt'>, T <HLKWyhyt'>.
3 Not T.
4 T.
5 T nask-iz.
6 B <yyšE>.
7 T <4-3000>.
8 B 2x.
9 B <w y'yšn' = y's'n'>.
10 B <mt'>.
11 Not B?!.
12 BT <ztwkzm>.
13 B <ztwkzym-1>.
14 B <ztwkzym-1>, T <-1'>.
15 BT <wwd OL>.
16 Not B.
17 BT <tnyy'y>.
18 T <škypt'>.
19 BT <wwd γ'> +.
20 B.
21 B <Yk'y>.
22 T <wwdγ-1>?!.
23 T.
24 T + y; Ank. <∵ y>.
25 B <y'yy'n'>.
26 B.
27 BT! <yytwkzym>.
28 ±33.
29 Not B.
30 B <γ'>, T <wd OL>.
31 B.
32 T <600 → 6000>.

ān-iz[5] rāy Ērman[6] az Ahlāyīh-stāyišnīh[7] ī pad sar ī[8] Ērman-yazišnīh[9] hammis [TD4 546/269v]

50 7[10] mārīg[11]

čiyōn Ērman 24[12] ahlāyīh-stāyišnīh[13] 12 ud[14] Ērman-yazišnīh 21 hammis 57 ∵ [TD4 546.2]

[TD4 549.3/271a]

WZ.29.

29.a pad nām ī yazdān

gōwišn ī Zādspram ī ǰuwānǰamān[15]

29.0 ABAR PASSĀZIŠN[16] Ī MARDŌMĀN

az tan[17] gyān ud ruwān kū

29.1 homānāg ast tan kē-š passāzišnān[18] hēnd gōšt ud astag ud pay[19] abārīg

ō xānag[20] kē-š passāzišn[21] az gil ud sang[22] ud dār abārīg

29.2 frāz waxšēnīdār[23] frawahr[24] kē dast pāy waxšēnēd[25]

ud narīh[26] ud mādagīh paydāgēnēd

ud[1] rahag[2] ud[3] pay passāzēd ud astān ō ham[4] barēd[5]

---

1 T <’ylymn'>!.
2 T + ⇀ / .
3 T w + bol.
4 BT <y’yy’n'>!! – T + y.
5 B w +; T + y.
6 BT <’ylymn'> +.
7 T -išn.
8 T.
9 T <-ycšn'š>!
10 T bol. trials crossed out: <50 4 \ 4 / 3>.
11 T -ān.
12 B <l’y>.
13 B torn.
14 B.
15 B <ywk’n->.
16 B <’p̄->.
17 T + ⇀ / .
18 T + ⇀ / .
19 BT <pyD> +.
20 BT <BYTA>.
21 B < / w>, TD < : >.
22 B <sD y>, TD <sny>.
23 T <w’’yn->.
24 T + y.
25 T <whšnyt'>.
26 B <ZK**L**yh>, T <YYLyh>.

ud[6] rāh widarg paydāgēnēd ud[7] dar rōzan[8] wišāyēd[9]

bē ō rāz-kirrōg[10] kē kadag[11] dēsēd[12]

29.3 ud gyān[13] kē tan zīndag dārēd[14]

bē ō [15]♣ ātaxš andar gumbad abar gāh nišīnānd

29.4 ud ēd rāy[16] čē čiyōn ⎫ ātaxš ī mānišn[17] abar ādur-gāh ud pad hamāg kustagān tabīh[18] bē rasēnēd

brāh[19] ud payrōg pad dar bē abganēd[20] ō srāyān[21] dīdārīhēd[22]

ud xwad pad xwarišn zīyēd[23] ka[24] az xwarišn[25] frāz mānēd nizār[26] apadyāwand šawēd

[TD4 550]

fradom kustagān ī[27] gumbad[28] afsarēnd

ka bowandag bē afsard hamāg gumbad[29] sard bawēd

ān-iz brāh rōšnāgīh[30] ī wēnīhist[31] a-wēnābdāg[32] bawēd[33]

hamgōnag gyān[34] gōhr rōšnīh ud[1] garmīh

---

1 T < tn' y>.
2 B <LA OL>?, T <lh γ>.
3 T.
4 Not T.
5 B <-x2>, T <-x1>.
6 B.
7 T < tn' y>.
8 b <lwcyn'>, T <lwc'n'>.
9 BT <-TNyt'>. – T w + bol.
10 BT <l'c' y ->. – B <yylwk'>, T <yylww'>.
11 T <krt'>.
12 B <y'yyt'>, T <y'yylt'>.
13 T <ww HS>.
14 BT <y'lyt'>.
15 Not B.
16 T <HNAyl'y>.
17 T <myn->; + ⇀ / .
18 T <ptš>.
19 B w +.
20 <-TWNyt'>, T <-TNyt / ∵ >.
21 B <wyy'l'k'n'>, T <yyl'k'n>.
22 B <dyt'lyhyytn'>.
23 B <zywyhyyt'>.
24 Not B.
25 T <ywl->
26 B <z'l>, T <wwz'l>.
27 T <ŷ>.
28 T -ān.
29 T <-bwt'>.
30 T <bl'hlw-> eol.
31 BT <-TNyh->.
32 B <-pyt'k'>.
33 Not B.
34 T <HY>.

u-š māništ andar dil čiyōn ātaxš abar ādur-gāh

ud xōn andar rahagān widāxtag hamāg tan garm dārēd

brāh payrōg abar barēd[2]

pad 2 rōzan ī[3] abar sar ī[4] xwad hēnd čašmān bē abganēd[5]

♣ wēnāgīh[6] ī[7] čašmān ⎫[8] hambōyāgīh ī wēnīgān[9] ud āšnawāgīh[10] ī gōšān

ud[11] mizag-dārīh ī dahan ud pahrmahāgīh ī tanān[12] ud[13] ǰumbāgīh ī ēwēnag[14]

az ham-čihrīh[15]

29.5 u-š winnārišn ī zīndagīh[16] pad xwarišnān

āb ātaxš ī[17] andar[18] tan wizārdag paymānīg

pad[19] ān[20] ristag nišān dārēd[21] čiyōn ka dēg[22] ēw xwarišn sāxtan[23] rāy kē-š xwarišn āb andar azabar ātaxš nihādag[24]

ud[25] ātaxš az bērōn āb az andarrōn tābēd tā xwarišn[26] bē ō paymān rasēd[27]

ān ī abāyišnīg az dēg bērōn āwarīhēd[28]

29.6 čē kumīg homānāgīh ast ī[29] dēg ī xwarišn ud āb[30] andarrōn dārēd

ud pad gyānīg[1] [TD4 551] ātaxš ēwēnīhā tābīhēd

---

1 T y eol.
2 B <-x2>, T <-x1>.
3 T ŷ.
4 B.
5 BT <-TWN->.
6 B <yn'k->.
7 B.
8 T 2x eol.+bol.
9 T <wynYkk'n'>.
10 Ank.; BT <'šn'kyh>.
11 T.
12 T <tn''n 'n'>.
13 B.
14 Bt <-nYk>.
15 B <hmck'yhlyh>; T <hmcyhl>.
16 Ank.; BT zīndag.
17 T w.
18 T facs. <sn>
19 Not T.
20 T + ⇀.
21 B <yš'n'y'lyt'>, T <nyš'ny'lyh>.
22 B yykŷ w>, T <wwyyk'>.
23 B <-tk>.
24 T w +.
25 B.
26 T + ⇀ / .
27 T + false start: ān ī ātaxšān ⇀ eol.
28 B <HYWNYWyhyt'>, T <OHYWNYW->.
29 B.
30 T + w.

ka ō sāmān ī xwēš mad pad zōr[2] ī čihr ān ī rōšn ī zōrōmand[3] bē ō ǰagar[4] āhenǰēd
az ǰagar[5] pad ♣ rahagān ud (az)[6] rahag pad xōn ⎫[7] bē ō sar ud[8] abārīg tan rawēnēd[9]
ud[10] abar mazg ī sar abzōn bawēd wēnāgīh ī[11] čašmān[12] ud[13] abārīg šnāsagān
u-š[14] dast-iz ud pāy aziš zōr[15] padīrēnd[16]
ud[17] ān ī an-abāyšnīg pad zōr[18] ī spōzāgīh[19] bē ō bērōn spōzēd
abdom frāz widerišnīh ī gyān[20] a-xwardārīh wihān[21]
ud nizārīh ī gyānīg ātaxš az ham bē afsard[22] ī dast pāy ul uzīd ī az dil[23]
ud sard būd[24] ī az hamāg tan
ud ǰud būd[25] ī[26] rōšnāgīh ī čašmān pad ham homānāgīh ī afsard[27] ī[28] ātaxš
29.7 ud spāhbed ruwān ī xwadāyīh[29] ud[30] rāyēnīdārīh ī tan kē-š xwēš rad[31] bun-dāštan[32] padiš
homānāg[33] ō ātaxš-waxšēnīdār[34] kē gumbad[35] pāk[1] drīst pad nigerišn[2] dāštan[3]

---

1 B <šn'Yk>, T <y'nmYk>!.
2 T <zw'l> 2x.
3 B <z'l->, T <zw'l->.
4 B<zyl>, T <Ykl>.
5 B<zyl>, T <Ŷyl>.
6 Ank.
7 B < plhk'n' W lhk p khD'>, T <plhk'n' W ł̵p lhkpkhwn>.
8 B.
9 BT <-TWN->.
10 B
11 B.
12 B + y.
13 B.
14 B w +.
15 B <zw'l>, T <zwl>.
16 B <-x2>, T <-ą>.
17 T.
18 BT <zwl>.
19 B <yytwc'yšnyh>. –
20 BT + y.
21 BT <h'n'>.
22 B w +.
23 T <BBME>.
24 BT <-yt'>.
25 B <-yt'>.
26 B.
27 B <-tn'>.
28 T <⇀ y>.
29 B xwadāy.
30 B.
31 T <hwyšlt'> eol.
32 Ank. *buništ. – TD + <——— ∵ >.
33 B <hm'n'k'>.
34 B -īh.
35 BT <ywmbwt(')>.

ud ātaxš abrōxtan[4] andar xwēškārīh ∵

29.8 ud[5] ān ī ka tan xuftag ruwān bērōnīhēd[6] ast ī ka nazdīk ast ka[7] dūr bē šawēd xīrān nigerēd

pad[8] [TD4 552] wigrādagīh hangām abāz ō tan šawēd

pad ān homānāgīh ī čiyōn ka ātaxš waxšīdag ātaxš waxšēnīdār[9] pad-iš nazdīk[10] estādan[11] xwēškārīh

ka ātaxš nihuft[12] dar ī gumbad[13] bast ast[14] ī ka nazdīk ast ka dūr bē[15] ♣ šawēd

29.9 bē ⎫[16] čiyōn ātaxš gētīy-zāyišn[17] gumbad[18] az passāzišn[19] ī gētīyān ud ātaxš-waxšēnīdār[20] mardōm

ud[21] gyān mēnōy[22] pad āfurišn ī az dādār

rāyēnīdār[23] ī[24] tan ruwān ī[25] mēnōyīg

pad hamāg čim bazišn[26] wāspuhragānīh ēwēnag[27] bē kerd

ud pad-iz a-čārīg-dānišnīh bē ō[28] čim-xwāstārān[29] nimūdan[30] nē šāyēd

29.10 bē mēnōy ō gētīyīgān[31] pad čim ud[32] handāzag homānāg ī nišānag[1] ī nē šāyēd[2] šāyēd[3] nimūdan

---

1 B <twYk yh>.
2 B <nyl'lyšn'>.
3 T <y'št —>
4 B <-t'>.
5 B.
6 T <bylwn' yhsn' W>.
7 Not B.
8 T pad // pad.
9 BT waxšīdār.
10 T + pad bol.
11 B <-WNyt'>, T <AMWN'tn'>.
12 B <hwpt'>.
13 Not B; T <ywmbwt(')>.
14 T <'yyt">.
15 Not B.
16 Not T bol.
17 B <yyt''n'>, T <yyt'z'yšn'>.
18 T <-bwt'>.
19 BT <pyy''c->.
20 T waxšīdār.
21 T.
22 T + false start bol.: <PWN>.
23 T -dārīh.
24 Not B.
25 B.
26 BT <bwc->. – B + w.
27 T facs. <-n*k*> squeezed eol.
28 Not T.
29 Ank.: T + ⇀ / ; not in facs.
30 B <MN tn'>.
31 BT <yyt''Yk->.
32 B.

29.11 ōwōn čiyōn ka mard-ēw[4] pad būm ī Hindūgān karg-ēw[5] ī ēk-srūw[6] dīd[7]
♣ u-š grift ud bē ō Ērān šahr nīd[8] nē tuwān būd ⌋[9]
u-š abāz nimūdan ī ō Ērān šahrīgān[10] rāy abar dēwār[11] pad pahikār[12] nēk[13] ham homānāg bē nigārd[14] ∵

30.0 ABAR PASSĀZIŠN Ī MARDŌMĀN

[TD4 553]

30.1 kū-š homānāgīh ōwōn ...[15] āsmānīg spahr[16] ī gardišnīg ī[17] ast 4 mēx[18]
ī harw mēx-ēw[19] 3 axtar abar[20] hammis[21]
passāzišn ī mardōmān mādagwarīhā pad 3 ī ast tanīg[22] ud gyānīg[23] ud[24] ruwānīg

30.2 harw[25] ēk-ēw 3 bazišn[26]

30.3 tanīg 3 ī ast tanīgerdīg[27] ud[28] ābīg ud[29] wādīg[30]

30.4 tanīgerdīg[31] pad 7 tōb uspurrīgīhist ī ast ān ī andartom mazg
ud pērāmōn[1] mazg ast[2] ud[3] pērāmōn ast gōšt ud pērāmōn gōšt pay[4]

---

1 B <Wnysšnk'>, T <yny''nk>.
2 BT + y.
3 B + būd.
4 T no -ēw.
5 B <ylg-1>, T <yly-1> similar to <yls>.
6 T ēk y / - .
7 <-TWNt'>.
8 T <-ą>.
9 Not B.
10 T -šahr.
11 BT <swy'l>.
12 Ank. *<ptkl>.
13 B + w.
14 B <k'lt'>, T <nkylyt'>.
15 K <ywwsyh'>, T <ÿbw'yh'>.
16 B <yyp̄'hlYk>, T <yyp̄wyhl>.
17 T.
18 <ms> 2x.
19 T + y.
20 B <ME>.
21 Not T bol.
22 T <mnnYk> bol.
23 <HYA-Yk>.
24 B.
25 B + ēk.
26 BT <bwc->.
27 T <tn'Yk tYk>.
28 B.
29 B.
30 BT <w't'Yk>.
31 T <wwYk wtYk>.

ud pērāmōn[5] pay rahag[6] ♣ ud pērāmōn rahag ⌋[7] pōst ud pērāmōn pōst mōy

30.5 ud niyāzīhist mazg ō māh kē-š petyārag māh[8] ī abāxtarīg

kē čiyōn māh-baγ[9] pad waxšišn hangām drīst-čihragīhā[10] abzōn[11] abar mazgān kunēd[12]

māh ī abāxtarīg bē wināhēd andar abāxtarān parisp ī[13] andarrōntom dārēd[14]

30.6 ud[15] azabar māh Tīr u-š mehmānīh abar ast

30.7 ud[16] azabar Tīr Anāhīd ♣ u-š mehmānīh abar gōšt[17]

30.8 azabar Anāhīd Mihr u-š ⌋[18] mehmānīg abar pay

30.9 ud[19] azabar Mihr Warahrān u-š mehmānīh abar xōnīg[20] rahag

30.10 azabar Warahrān Ohrmazd u-š mehmānīh abar pōst hu-čihrgar[21] ī tanān

30.11 azabar Ohrmazd Kēwān u-š mehmānīh abar mōy .

30.12 u-š ēn⌈ ast nigārag[22] ⌉[23] [TD4 554]

[diagram]

[TD4 555]

30.13 gardišn ī[24] māh pad māh-ēw ∵

Tīr 3 māh ∵

Anāhīd pad 6 māh[25] nēm[26] ∵

Mihr[1] pad sāl ēw ∵

---

1 T <pylymwn> all.
2 T <AYT' \ 'yyt' / >.
3 B all.
4 B <pyD>, T <pyD'> all.
5 Not T.
6 T + ⇀ / .
7 Not bol.
8 T w +.
9 <-bk'>.
10 B + false start: <-cyhlyh'->.
11 T <'p̄zywn'>.
12 B <-x2>, T <-ą>.
13 Ank.; B <plyyypnd>, T <plyypnd>.
14 BT <y'lyt'>.
15 B.
16 Not B; T <'yt">.
17 B + false start: <QDM>.
18 Not T bol.
19 T.
20 B <hwn'Yk>, T <hwnYk>.
21 BT <yw->.
22 T <kn'lk'>.
23 Not B.
24 T.
25 Not T.
26 <PRY>.

Warahrān pad sāl-ēw nēm[2] ∵

Ohrmazd 12 sāl ∵

Kēwān 30 sāl ∵

WZ.30.

30.14 āb[3] andar tan mādagwarīhā[4] 4[5] ī[6] ast[7] (xōn) ud drēm[8] ud wiš[9] ī suxr[10] ud wiš ī siyā ∵

30.15 xōn[11] gōhr[12] garm[13] ud xwēd u-š gōn suxr u-š mizag šīrēn u-š kadag pad ǰagar[14] ∵

drēm[15] sard[16] xwēd ud gōn spēd mizag sōr[17] u-š kadag pad suš[18]

wiš[19] ī[20] suxr garm[21] hušk ud[22] gōn[23] suxr ō zardīh wardišnīg u-š mizag taxl u-š kadag pad zahrag

ud[24] wiš[25] ī siyā sard hušk u-š gōn siyā u-š mizag trufš[26] u-š kadag pad spul ∵

30.16 pēšōbāy[27] az āmēzišnān[28] xōn ō ǰagar[29] šawēd

ud[30] pas andar ayārdēnišn[31] kaf[32] bē ǰagar[33] abganēd[34]

---

1 T + >.
2 B <PRG>.
3 T <m'h>.
4 B <m'twk->, T -war.
5 T <3>.
6 B.
7 BT <AYT">.
8 B <ylmn>.
9 BT <wyh> 2x.
10 T <BYN 'l>.
11 Not B.
12 BT <yw'hl>.
13 T <ylym>.
14 B <Ykl>, T <Yyl>.
15 B <ylm>.
16 B <yyltk'>, w +.
17 T <y'ly'>.
18 T w +.
19 Not B; T <wš>.
20 T.
21 T <ylym>.
22 B.
23 T <yw—>.
24 T.
25 B <yh>, T <wyh>.
26 BT <tlwpyh>.
27 B + w.
28 BT <'mc->.
29 B <yyl>, T <Yyl>.
30 B.
31 T <'y'lt->.
32 BT <kwp'>.
33 BT <yyl>.
34 B <LMYTWNyTWNyt'>; T <-TWN->.

ud[1] ēg-iš čīnēd ud bē ō drēm guharēnēd[2]

pas zahrag[3] ī azabar ǰagar[4] bē estēd[5] ān[6] ī bārīk ī tēz ul āhenǰēd[7] bē ō wiš[8] ī suxr bawēd

bāstān dahan wišād dārēd[9] wiš[10] ī suxr abar kumīg rēzēd ī[11] xwarišn gugārēd

pas stabrīh ī abāz mānēd frōd ō spuhl afsānīhēd[12] [TD4 556] bē ō wiš ī siyā bawēd

30.17 pas az ēn harw 4 āmēzišnān tōhmagān kē pad bālist sar andar mazg gāh

pad ān rahag pad pušt abar šawēd

zōr-ēw[13] ī az-harw-4-passāxtagīh[14] rāy paymānagīg[15] abāz ō ǰagar[16] āhenǰēd

az hamāg kerb tan ī pad zōr-ēw abar čīnēd andar čihrag ōstīgān[17] bē kunēd[18] ∵

pad tōhm ēwēnag frāz rēzīhēd

u-š bawišn ud zāyišn[19] ī mardōmān aziš[20] bawēd

30.18 ān ī[21] 4 āmēzišn ī ǰud-čihrag ǰud-kār bē ō 4 pēšag ī mardōm ī hēnd

hammōzgār āsrōn

zadār artēštār

ud parwardār[22] wāstaryōš

paristār[23] hutuxš[24] ∵

WZ.30.

30.19 tōhmag[25] abar awēšān čiyōn[26] šahriyār[27] abar 4 pēšagān ∵

---

1 T.
2 T <gw'hl->.
3 B <zhl>, T <zhly>.
4 T <Yyl>.
5 T <Yyyt't'>.
6 B w +.
7 T <'hn¢cyt'>.
8 BT <wyh>.
9 T + ⇀ / .
10 BT <wš> 2x.
11 B.
12 T <'p̄yyt \ yhyt' / > eol.
13 BT <zw'l>.
14 BT <-twwyh>
15 B paymānag.
16 B <Ykl>, T <Yyl>.
17 T <yytYk->.
18 BT <-x1>.
19 BT <ZLHWšn'>.
20 T <hp̄t'>.
21 T.
22 T + w.
23 B <plyytyt'l>, T <plyyt'l>.
24 BT <hwt'š>.
25 T facs. <t—hmk'>.
26 T + ⇀ / .
27 B <št''l>, T <štr''l>.

30.20 ēd-iz rāy dahībedān pušt ī Ērān xwānīhēd[1]

čē čiyōn tōhmag az hamāg[2] grīw ī[3] tanān zōr-ēw ō xwēš āhenǰēd

ud[4] pad frāz-rēzišnīh daxšag kālbod-ēw[5] ham homānāg aziš dārīhēd

ōwōn a-maragānīhā[6] kadār-iz ēw ō dād rāh kāmag kerd ī [TD4 557] [7]♣ dahībedān warzēnd ∵

30.21 wād kadag pad dil

ēdōn-⎫ -čihragīhā nē garm nē sard

pad ātaxš ī andar dil kē-š sardīh ud xwēdīh ī az suš[8] abāg āmēxtag

ham-ēwēnag paymānīgīhā[9] bē tābēd ud[10] hamāg tan[11] garm dārēd

4-ān zōrān ī tan ham-iz[12] ōwōn padiš[13] frāz rawēnd[14] čiyōn tazāgān āb[15] pad[16] wād

ka pad tābišn ātaxš ī az dil frāy[17] az paymān garm bawēd

ān pad nērōg ī ul-āhang pad ǰumbišn[18] bē ō bērōn tazēd

ud[19] az frawahr ī andarwāy[20] xunagīh[21] padīrēd[22]

pad frōd-āhang abāz ō dil šawēd

pad padīrišn[23] ud abespārišn ī paymānīg zōr wād ī <pwlwlwtyh>[24] zīndag dārēd tan ∵

WZ.30.

30.22 gyānīg[25] 3 ast gyān bōy frawahr

30.23 ud gyān[26] rōšn garm ud[1] ham-gōhr ī ātaxš

---

1 B <-TN->, T facs. <-T–yh->.
2 T <hmk'>.
3 BT <ylyw'd>.
4 B.
5 T <-t" y>.
6 BT <’mly’n->.
7 Not T.
8 T <swy’>
9 T paymānīhā.
10 B.
11 T + y.
12 BT <hm c>.
13 B + w.
14 B <-TWNd>, T <YATWNd>.
15 BT <’p̄>.
16 B <PW>.
17 B <pl’y>, T <pl’hw pl’’>.
18 Ed.; BT <ywbšn'>.
19 B.
20 B <’nlw’y>.
21 Ed.; B <hwnwš, T <hwnwyh>!.
22 BT <-x1>.
23 BT <ptyl->.
24 Ed. *frawardīh.
25 T <g’n-> 2x.
26 B <HYA>, T <y’n'>.

pēšōbāy abāg tōhm ī ātaxš-tōhmag andar ō gāh šawēd ∵

4-om māh pad tābišn ī[2] kālbod ī tan paydāg bawēnd[3]

fradom čašmān nigārīhēd[4] ud ātaxšīg[5] rōšnīh ī xwēš pad čašmān ō dīdār[6] āwarīhēd

ud[7] pas (pad) bowandag-dahišnīh[8] ī sar pad abardomīh ī mazg gāh gīrēd

didīgar pad ātaxš ēwēnag bē ō [TD4 558] dil šawēd u-š ānōh awestān ī mādagwar ast

sidīgar az ham-baxšišn ātaxš-kerbīhā[9] frōd ō kumīg šawēd ānōh gāh-ēw bē gīrēd

ud[10] harw 3 pad ham-bandīh[11] bē winnārēd

čē fradom xwarišnān xwārišnān[12] zīndakkar ī gyānān andar ō kumīg šawēd

pad pahikār[13] ī Hordad Amurdad ātaxš bē abrōzēd

az ānōh brāh abar ō dil šawēd ātaxš ī[14] andar dil zōrōmand[15] bē kunēd[16]

ud[17] az dil wād ī garmōg ī ēk-čihrag

WZ.30.

gyān[18] pad 3[19] ātaxš ī andar tan gāh dārēd

30.24 u-šān[20] ǰud ǰud xwēškārīh paydāg

30.25 čē az ān ī andar mazg[21] sar baxšīhēnd[22] sōhišnān[23]

ī[24] hēnd wēnāgīh[25] ud āšnawāgīh[26] ud hambōyāgīh[27] ud čaxšāgīh[28] (ud pahrmahāgīh)

---

1 B.
2 T + pad.
3 Ank. *-ēd.
4 BT <-'n' k'l->.
5 BT <-'thš'Yk>.
6 B <dyt'l>; T + y.
7 B.
8 T <bwnYk y ->.
9 T not ātaxš.
10 B.
11 Ank.; B <hmbnYk'>, t <hmbyš>.
12 Not B.
13 B <t'l>.
14 T.
15 BT <zwl->.
16 BT <-x1>.
17 B.
18 B <HŶA>, T <'š>. T + y.
19 BT <4>.
20 T + false start: <P>.
21 B <mzd>, T <mzg>.
22 T <-yhyn"y> eol.
23 B <swYyy'n'n'>.
24 B.
25 T <'n'kyh>.
26 BT <'šn'kyh>.
27 T <hnbwškyh>.
28 BT <chškyh>.

30.26 ud[1] ān ī (andar) dil mādayān kār pad wād ī[2] ul-āhang[3] ud frōd-āhang

pad ātaxš ī wazurg[4] tāftan ī hamāg tanān ǰumbišn[5] homānāg az ham-zōr

30.27 ud[6] ān ī andar kumīg bē baxt[7] ō 4[8] zōr ī ast āhenǰāg[9] ud gīrāg[10] ud gugārāg[11] ud[12] spōzāg ∵

30.28 homānāg ast zōr ī āhenǰāg

kē[13] [TD4 559] xwarišnān xwārišnān andar ō kumīg[14] xwēšīg kadag[15] āhenǰēd

čiyōn[16] kār-framān[17] kē abzār gōšt xwarišnān xrīnēd[18] bē[19] ō xānag frēstēd[20]

30.29 ud gīrāg az[21] sūrāg kē kumīg tābēd ud[22] āb ī rōšn ī[23] zōrōmand abar čīnēd ud[24] ō 4 baxšēd[25]

ud[26] xōn ō ǰagar ud[27] drēm[28] ō suš ud[29] wiš[30] ī suxr ō zahrag[31] ud wiš ī siyā ō spuhl[32]

frēstēd[33]

ō xwarišn-baxš[34]

30.30 spōzāg bē ō gyāg-rōb[35] ∵

---

1 T.
2 T.
3 BT <-h'wny/d>.
4 T facs. <LB–Y> eol.
5 B ? , T +< ⇀ y>.
6 T.
7 T <-WNt">.
8 T <3>!.
9 T <'yn->.
10 BT <OHDW'k'>. – T + y.
11 T <ywk'lysk'>.
12 T ⇀ / .
13 B <MN>.
14 B <-k' W>?, T <-k">.
15 Not B.
16 Not B.
17 B <-pwlm'n'>.
18 <-x1>.
19 Not T.
20 B <ŠTWNyt>, T <YATWNyt>.
21 B <MNW>.
22 T <W / W>.
23 T -īh.
24 B; T facs. <–>.
25 T <-WNtn'> eol.
26 B.
27 T.
28 B <ylymn>, T <ylm>.
29 T.
30 B <bwš>.
31 T <zhl>.
32 T <yypwl>.
33 BT <YATWNyt'>.
34 T <-BRA š> eol.
35 T <-k'-lyc'>.

WZ.30.

30.31 ud ēn 3[1] ātaxš

ān ī andar sar āsrōn-čihrag [2]⌈ u-š Ādur Farnbay ayārtar

ān ī andar[3] dil artēštār-čihrag u-š ⌉ Ādur Gušnasp ayārtar

ud[4] ān ī andar kumīg wāstaryōš-čihrag u-š Ādur Burzēnmihr[5] ayārtar

bōy ♣ andar gyān ⌉[6] gumēxtag[7]

gyān mārišn ī wizīdārīhā az bōy tā-š/wēš abāg ruwān tanīg zōr

ka tan ēd kunēd gyān andar tan ruwān bērōn ud[8] bōy mayān ī[9] awēšān paygāmbarīh[10] kunēd[11]

ud[12] āgāhīh az ruwān padīrēd[13] ud ō gyān nimāyēd[14]

gyān ō nigāhbed[15] ōš[16] abespārēd

WZ.30 Death

30.32 ud[17] abdom ka tan widerēd ātaxš-suxrīh[18] rāy ka az zamīg bē ō mēnōy šawēd fradom ō ātaxš

gumēxtēd ud ān [TD4 560] 3 rōz ī pas az marg pad nazdīkīh ī[19] tan pādag

ō kālbod ī tan hamē[20] nigerēd padiš grīyēd[21]

ud ka sag[22] ud way frāz šawēnd ud tan darrēnīd kāmēnd

frāz tarsēd ōwōn čiyōn mēš az gurg[23]

ud[24] ō sag ud way pahikārēd kū ma ēn ī man kerb frāz xwarēd

kē-m Ohrmazd abdom-iz abāz kunēd[25] pad tan ī pasēn

---

1 BT <4>.
2 Not T.
3 B + kumīg.
4 B.
5 T facs. <bw–lc'mtr'>.
6 B <swy'n'>.
7 T + ⇀ / .
8 B.
9 T.
10 BT <pyt'mb'lyh>.
11 BT <-x1>.
12 B.
13 B <pytlyt'>.
14 BT <m'yt'>.
15 B <ny' y'ct">, T <ny'y'cpt'> = <ny'sp->.
16 T <'p̄ \ 'w / y'n 'wš>.
17 B.
18 b -suxr.
19 T.
20 T ham.
21 B <BANyt>, T <BAWNyt>.
22 T <KBA>!.
23 T + ~~az gurg~~.
24 B.
25 BT <-x1>.

30.33 šab ī sidīgar andar bāmīy[1] ruwān ī tan ī druwand

ka ēk az did frāz wardēnd ruwān ō bōy[2] pahikārēd kū

bē tō bōy[3] šawēš[4] bē ō ān ī[5] pāšom axwān bē man[6] ēdar frāz hil[7] ∵

30.34 agar ahlaw[8] abāg ruwān az yazdān bahr ī[9] kerdagārān xwāhēd

čiyōn ham-āfrāh[10] ud[11] ham-dastwar kē[12] pad ardīg frazām abāg spāhbed[13] bē ō dar ī šahriyār šawēd

ud dāšn ī[14] hu-āfrāhān[15] windēd[16]

WZ.30 frawahr

30.35 ud[17] frāz-waxšēnīdār[18] frawahr abāg tōhm andar ō gāh šawēd

ud[19] pad ham[20] gām az tōhmīh[21] bē ō gumēzagīh[22]

ud az gumēzagīh bē ō frāy- [TD4 561] -xōnīh[23] wardēnēd

u-š pas-iz[24] čašm ud[25] abārīg handāmān nigārēd[26]

ud[27] pas[28] pušt dēsēd[29]

az pušt (20) pahlūg frāz waxšēnēd čiyōn tāgān[30] pad spēzišn[31] az draxt[1]

---

1 B <b'mYk>, T <b'm-1>.
2 T + false start: <~~kt~~>.
3 B <bwd>, Y <bwy>!.
4 B <-'š>, T <-'y'>.
5 T not ān ī.
6 Not T.
7 B <-x2>, T <-ą>.
8 T <'hlwb'Yk>.
9 T -īh.
10 T <-l'yh>.
11 B!.
12 T + ham.
13 B <yyp̄'spt'>.
14 T.
15 T <-ly'šn' Y>.
16 B <wdyt'>, T <yp'>.
17 B.
18 T <whšyt'yn'l>.
19 B.
20 *<2>?
21 B <MNWt'myh>, T <mwt' hmyh>.
22 B gumēzīh 2x.
23 BT <pl''->.
24 B pas.
25 B.
26 Ank. *nigārēd (cf. below). – BT <y'lyt'>.
27 B.
28 BT + <20>.
29 Ed.; <BT <y'yyt'>.
30 T tāg.
31 T <yyycšn'>.

ud[2] pas abzārān ī andarrōnīg[3] aškamb kardag pad xwēškārīh paydāg bē kunēd[4]

ud pas dast[5] pāy angustān bē rōyēnēd ∵

az sar mazg bē ō angustān rawēd[6] čiyōn ān ī afsard suxr ∵

pas miǰag[7] ud[8] brūg[9] ud[10] wars[11] nigārēd

u-š mādagwarīhā[12] kār 3 ī ast waxšēnīd[13] abzūdan ud[14] pādan[15]

waxšēnīdan ān ī čiyōn ka dast[16] ud pāy abārīg handāmān ī abzārīg pad waxšišn bē ō dīdār āwarēd[17]

abzūdan ān ī ka handām ēw[18] abzāyēd[19] tā bē spurrīgīh[20] sāmān

ud[21] pādan[22] ān ī ka ōstīgānīhā pad xwēš sāmān gāh pāyēd[23] ∵

30.36 dānišnīg 3

♣ wīr xwāhēd ōš pāyēd ⎫[24] ud[25] xrad wizīnēd[26] ∵

30.37 ruwānīg 3

ī ast ruwān[27] ī andar tan ruwān ī[28] bērōn ruwān ī[29] pad mēnōyān axwān

WZ.30

30.38 **ruwān ī tanīg** [TD4 562] čiyōn tan-iz xwānīhēd[1]

---

1 T + ⇀ / .
2 B.
3 T + f.st.: <’k>.
4 B <-x1>, T < \ OSYWN / nq>.
5 B <yyyt'>, T <Yyyt'>.
6 BT <-YWNd>.
7 B <myck'>, T <mck'>.
8 B.
9 BT <bylwn'>.
10 T.
11 T <wly>.
12 T <m’tkl / yh’>.
13 B <whšyynyt'>, T <whšyt ⇀whšyynyt'>.
14 T.
15 T <-WNt' W / >.
16 B <YYE>, T <Yyyt>.
17 T <YHSNYWN'Yk>.
18 BT <’nd hm’y>.
19 BT <-yyt'>.
20 T <yytl->.
21 T.
22 T <-WNT'>.
23 T w + bol.
24 T; B <wylwwB YHWWyt' ’wbš>.
25 B.
26 T <hlt' cyywn>.
27 B <lwwyn'>.
28 B.
29 B.

čē xwad mēnōy ī tan ast spāhbed homānāg[2] ī ō dušmenān[3] razm frēstīhist[4]

u-š hamist[5] spāh abzārān ristagōmand dāštan xwēškārīh[6]

ud im[7] ast kē[8] menēd ud[9] gōwēd ud warzēd kāmag

♣ ast ī ⎫[10] ka-š frārōn pad hu'īh[11] ud ast ī ka-š abārōn pad dušīh ∵

ud[12] im[13] ast kē[14] pad hu-kunišnīh pāddāšn

ud[15] pad duš-kunišnīh pādifrāh mēnōyīg ham-paymānīhā abāz nimāyēd[16]

u-š buništ[17] pad 2 wihān[18] kū

dānišnōmand ud[19] tuwān-nērōg būd u-š dānišn tuwān nē čimīgīhā bē ō kār burd[20]

ayāb-iš xwāyišn pursišn būd u-š nē xwāst andar a-dānīh[21] parwand raft[22]

čiyōn mahist parwānag ī ō dōšox[23]

30.39 handāzag ēd ī nimāyīhēd pad dēn kū[24] ān ī[25] kōdak-xrad[26] mardōm xwēš-xradīh[27] wattom[28] ∵

ēn-iz kū hunsandīh ī[29] pad kōdak-xradīh parwānag-ēw[30] ast ī ō dōšox ∵

ēn-iz kū az duš-danāgīh[31] ī az duš- [TD4 563] -āgāhīh[32]

---

1 B <KRYANNyhyyt'>, T <-TNyhyt'>.
2 T <hwmn'k'>. – B w +.
3 B <dwšm'n'>, T <-m'n'n>.
4 B <ŠTWN->, T <YATWN->.
5 B <KHYE>, T hamāg.
6 B + y.
7 T <LYNM>.
8 T <MN>.
9 B 2x.
10 Not T.
11 B <'ndyh>, T <hwyš>!.
12 T.
13 B <LYNE E>, T <LYNM E>.
14 B ī.
15 T y.
16 BT <nm'yt'>.
17 B <bwny'št'>?, T <bwn y'št'>.
18 T <GBRA'n'>.
19 B.
20 BT <-tn'>.
21 B <'yynyh>, T <'šnyh>.
22 T <-TWNt'>.
23 Cf. Parthian hymn M7 = g 82-107 *saxwan pawāg čē xwad ast wāδāg ō gyān kē pad tanbār*.
24 Not B.
25 T + f.st.: <kltk>.
26 B <kwt->.
27 Ed. a-wēš-. – Cf. MX.41.10 *kē tis ī gētīy ud mēnōy pad sahišn ī xwēš kunēd xwēš-xradīhā ud xwad-dōšagīhā*.
28 B <wttwm>, T <wt'twm>.
29 T.
30 B <plc'nk'>, T <plc'nk y>.
31 B <ywšn ->, T <ywš y'n->.
32 T + ⇀ / .

frāyist mardōm druwand bawēnd[1] dōšoxīg[2]

bē[3] kē murd[4] tā nūn bē-iz kē mīrēnd[5] az nūn frāz ∵

30.40 u-šān druz pad 2 wihān[6] frēbēd[7] ō xwēš[8] kunēd[9] ∵

fradom pad ārzōg-wizārišnīh[10] ī čihr

ud[11] griftan[12] ī andak gētīyīg rāmišn ī gumēxtag abāg wināh ī[13] ruwān[14]

didīgar[15] ahlawīhā grīw[16] pahrēxt[17] ī az ardīg ī ast an-ayārīh ī abāg razmyōzān čihr

bowandagīhā war darrišnīh[18] rāy[19] pad čē kunēd[20] ēraxtag bawēd pad wināhišn[21] ī dāmān

ahlawīhā-kunišnīh rāy ērangīg[22] pad an-ayārīh[23] ī ham-gōhrān

30.41 u-š spās-iz kē-š pāddāšn padiš windēd[24] pad 2 wihān[25]

fradom pad bowandag-menišnīhā bārestān-čihrīhā[26]

āz ud waran xešm ud kēn andar xwēš čihrag[27] zadan

ud[28] nē warzīd ī[29] [30]♣ a-sazāg

didīgar[31] pad tuxšāgīhā[32] abzāyēnīd[1] ī ⎫ weh-dahišnān ud šnāyēnīd[2] ī ahlawān

---

1 T + ⇀ / .
2 Ank.; B <ywš’’w>, T dōšox.
3 B; T <BRc = bwc>.
4 B <-TNt'>, T <-TWNt'>.
5 BT <-TN'd>.
6 BT <ybw’’n' = GBRA’n'>.
7 BT <plyyp̄->.
8 B <npšt'>.
9 B <-šn>, T <-x1>.
10 B <’lcwk"->, T <-wk' y wc->.
11 B; T <cyhlw>.
12 T <-WNt'>.
13 B.
14 BT + wināh.
15 BT <yyt->.
16 B <dlyw'>.
17 B <phlyt'>, T <p’hlytn'>. – Ank. * pahrēz.
18 B <lyyYKWN->, T <wlyyYKWN->. – Ed. *waran-kunišnīh.
19 B <LA>.
20 BT <-x1>.
21 B wn’y->, t <wn’yy->.
22 Y <’yylwyyk'>.
23 T -īhīh.
24 <HŠK->
25 BT <ybw’’n' = GBRA’n'>.
26 T čihrag-.
27 B w +.
28 B.
29 B.
30 BT 2x.
31 T 2nd 2x.
32 1st: B <twhšyškyh’>, T <twhššk / yh’>; 2nd: B <twhšškyh’>, T <twhš’kyh>.

30.42 ka[3] az āwām ī widerāgān[4] frāz[5] rawēd[6]

agar ahlaw bōxt[7] pad pērōzīh [TD4 564] u-š[8] harwist ham-gōhrān[9] ī mēnōy-čihrān[10] abāg frāz rawēnd

30.43 pas āmār ī sidōš Nēryōsang frēstag bē āyēd[11]

gyān bōy[12] frawahr ud[13] ruwān ī[14] Astwihād Wāy ī[15] wattar abārīg margēnīdārān frāz āšuft

az ham-zōrīh[16] bē wisānd abāz ō ēk passāzēd ud[17] čihrīg-ēwēnag[18] bē winnārēd[19]

ud[20] nēkīh ī[21] ō ruwān rasēd ham-hāgān[22] padiš ham-bāy bawēnd

ud[23] ēk az did nērōg ud[24] rāmišn padīrēnd[25]

30.44 ud agar druwand gyān[26] bōy[27] frawahr ud ruwān ī[28] andar rāh ud[29] ruwān nigāhbed

ham-hāgān[30] aziš frāz wardēnd

ruwān ān ī tanīg pašēmānīhā[31] ēw-tāg[32] bē ō dōšox šawēd

ōwōn čiyōn kē <ymw(w)št'>[33] estēd dušmenān[34] ∵

---

1 B <-z'yt'> 2x; T 2nd <-tn'> [Ank. <-z'yynyn-> is wrong].
2 B <-tn'>.
3 T f.st.: kē ka. – BT + az āwām ī ahlawān.
4 B <wtyl'k'yn'>.
5 B <pww'c'>.
6 BT <-TWN-> +. – B + w.
7 BT <bht'>. – B w +.
8 B + w.
9 b <-ywhl->, T <-zw'l->.
10 BT <mynwyc-> - T -čihragān.
11 B <YYATWN- = SGY->.
12 B <BRA>.
13 T.
14 B.
15 B <'yyt'y wh't w'y>?, T <'yyt'y wh'tw'y y>.
16 <-zwl->.
17 T.
18 B <cyhlyk' w <'ywynyk'>, T čihragīg-.
19 B <wyn'lt'>.
20 T.
21 B.
22 BT <hm'k->.
23 B.
24 B.
25 BT <ptylynd>.
26 BT <HYA>.
27 BT <BRA>.
28 B.
29 B.
30 B <hm'k->.
31 BT <pšm->.
32 BT <'swt'k>.
33 Ed. *widēmušt.
34 T <ywšm'n'>.

WZ.30.

30.45 **ruwān ī**[1] **andar rāh** mēnōy ast ī weh ud[2] abēzag-čihr[3] padīrag tan ōwōn winnārd[4] estēd[5]

ōwōn čiyōn tan kāmag (ī?) xwarišn[6] xwarēd ud[7] wastarg nihumbēd

ān[8] ī ruwān kāmag (ī?) ka pad tan xwarišn[9] bē ō gursagān wastarg bē ō[10] brahnagān

pad rāstīh bē baxšēd dahēd

čiyōn tan [11]♣ kāmag kū kāmagīhā pad rōz ⎱ šab bē xufsēd

ān ī[12] ruwān kāmag ka (pad)[13] tan rōzān-šabān xrad ī ahlawān [TD4 565] xwāhēnd

ka tan xuftag[14] ruwān ī[15] andar tan bērōnīhēd

ruwān andar rāh frāz[16] wēnēd[17]

ī-š[18] arsōmand garān-menišnīhā[19] pad wināh ī kerd čašmgāhēnīd[20]

u-š hu-āfrāhīhā nimāyēd ān ī abēzag rāh ī rāst

ud[21] pad harw kār ī-š tan padiš āmad[22] kāmēd

30.47 pēšōbāy[23] ruwān ī andar rāh[24] frāz rawēd[25] ō hanǰaman pēš az (ruwān ī pad?) tan bē rasēd

ka awēšān[26] arzānīgān pad xwāyišn frāz šawēnd

ruwān ī andar rāh ō ruwān ī pad tan āfrāh[27] gōwēd kū[28]

ǰahišn fradom pāsox gōwēš[1] ud ma gōwēš ān ī-t hād[2] a-ǰahišnīh

---

1 T.
2 T.
3 T -čihrag. – B + y.
4 B <-t">.
5 T <-YK–YMWNNNyt>.
6 T + ⇀ / .
7 B.
8 B w +.
9 B + y?.
10 Not T.
11 B torn.
12 T.
13 Ank.
14 B <tn hw->, T <tn nhw->.
15 B.
16 Not B; T <pww'c'>.
17 B <-TNt'>, T <-TWNyt'>.
18 B + f.st.?: <'yl>.
19 B <gl->.
20 B <cšmk''ysnyt'>, T <cšmk' 's'yn"yt>.
21 T <l'st\'/ + ⇀ \W/ / >.
22 B <-t'>. – T antic.: + ō hanjaman.
23 T + y.
24 B + f.s.t: <PWN>.
25 BT <-TWN->.
26 B Pāz. <*ešą̈n*. >?, T <*ešqn. ׳׳*>.
27 B jaÒcÅ?, T édgLcÅ.
28 T + w.

30.48 ud[3] ka tan ān weh menēd ud gōwēd ud warzēd

ruwān ī[4] andar rāh

az ham hu-menišnīh[5] hu-gōwišnīh ud[6] hu-kunišnīh

paymōg-ēw[7] paymōzīhēd[8] ud az nēmrōz[9] ālag frāz rawēd

ul ō abar šawēd ō tan āfrīn kunēd[10] ∵

ka ān ī wad menēd gōwēd warzēd

az ham duš-menišnīh ud[11] duš-gōwišnīh ud[12] duš-kunišnīh

ā-š paymōg ēw ī[13] tārīk paymōzīhēd az abāxtarīg[14] nēmag frāz rawēd

andar tom frōd[15] [TD4 566] šawēd ud[16] abar tan nifrīn kunēd[17] ∵

WZ.30.

30.49 **ruwān ī ān gyāg nigāhbed**[18] ganǰwar[19] ast ī kerbag (ī?) baxšīhist[20] ō 12 kerbān[21] ud[22] daxšagān

ī[23] ast[24] mard-kerb ud[25] kanīg-kerb ud āb-kerb ud urwar-kerb

30.50 ud ēd[26] rāy čē dāmān ī gētīy 7 hēnd kē-šān baxšišn ō 12 šnāyēnīdārīh

ī 12 weh-dahišn kerbag ī az ham tan bē[27] bawīhēd

ham-daxšagān mēnōyān bē padīrift[28] ud[1] pād ud[2] nigāh dārēnd

---

1 B w + 2x?. – B <-ŷyh> 2x, T <ŷš> 2x!. – Cf. PV.17.7 L4 *frāz gōwēš* <-ŷš> (= G25, 35; B1, M3 <-ŷyh>) = framruiiå.

2 B <HE't'>.

3 B 3x.

4 B.

5 B <hwm'hm'n'yh>.

6 T.

7 T -ī eol.

8 T <yhyt'> bol.

9 B <MN ylwc'>, T <MN nylwc'>!.

10 BT <-x1>.

11 T; B <y>.

12 B.

13 B ī ēw.

14 T; B abāxtar.

15 B <plwt">.

16 B.

17 BT <-x1>.

18 B <-k' ny'spt'>, T <-k' y'spt" / >.

19 T + y.

20 B <HLKWyh->, T <HLKWN->.

21 T + ⇀ / .

22 B.

23 T <-k' 'nd>!.

24 B + y.

25 B.

26 B <w'y>.

27 not B.

28 B <-x2>, T <-ą>.

30.51 hamēstār ī ēn[3] ruwān ast mēnōyīg[4] druz ī[5] 12-kerbīhā andar dōšox dwārēnd[6]

[7]♣ ud bazzag ī ⌋ az bēšīdārīh[8] ī[9] weh-dahišnān[10] bawīhēd

padīrift[11] padīrag[12] ān ī[13] 12 mēnōy[14] weh hēnd

pad homānāgīh[15] duš-čihr[16] mard[17] ud ǰahīy[18] zan ud[19] xrafstarān narān ud mādagān[20]

ātaxš hamēstārīh druzān[21] sōzāg[22] abāxtarīg ud[23] wād ī gandag[24]

[25]♣ abārīg wināhišngarān[26] čiyōn ⌋

guharīg[27] ayōšust kerb[28] ud[29] sang[30] burrišn ī pad tēx[31] ud zanišn ī az sag[32]

ud guharīg zamīg kerb

daxšag[33] mān ī andar dōšox ī[34] zēndān homānāg[35]

padīrag kōf-kerb sang-garānīh[36] abar [TD4 567] ruwān

padīrag āb-kerb[1] urwar-kerb ān ī[2] wattar xwarišnān

---

1 T.
2 BT <NTWLWNtn'>.
3 B <YWM>.
4 T mēnōyān.
5 T <ŷ>.
6 B; T <wyn'lytd>.
7 Not B.
8 Not T.
9 B.
10 T <dššyšn'n> [for <wŷhyhyšn'n'>].
11 B <-x2>, T <-ą>.
12 T <ptyl>.
13 T.
14 T + <~~'n~~>.
15 B <hm'n'k'>.
16 B <'wy'cyhl>, T <ywy'cyhl>.
17 BT <mlt>.
18 B <y's>, T <yhyh>.
19 B.
20 B <zyl'n' 'wwyy'n'>, T <zyl'n' 'n' ky'n'>.
21 B druz.
22 B <swwc'k'>.
23 BT <-Yk W->.
24 T <'wYyk>.
25 B torn.
26 T <wn'yšn->.
27 B <[yw'h]lYk>.
28 B <klyc'>.
29 T.
30 B <yyyp̄A>, T <KYPA>.
31 BT <t'y>.
32 BT <Ŷyk>.
33 T <dhškk w klp>.
34 T.
35 B <hm->.
36 B <sn y wyl'n'yh>, T + f.s.t: <y'n sny yl'n'yh>.

xwārišnān[3] pad homānāgīh[4] ī laǰan

xwarišnān ī homānāg ō ōsānišn[5] ī az tan ∵

WZ.30. ǰourney of the soul

30.52 ka tan widurd[6] šab ī[7] sidīgar[8] andar bāmīy[9]

ōy ī[10] ahlaw fradom **wād-kerb**[11] az nēmrōz[12] rōšnān ālag[13]

čiyōn hu-bōytom wād ā-š[14] bē ō[15] padīrag āyēd

ān[16] wād ast niwēygar[17] ī ō šādīh kē mizdag[18] ī wahištīg[19] dārēd[20]

pas **āb-kerb**[21] ud **urwar-kerb** pad ēwēnag ī bōyestān

homānāg ī ābōmand ī[22] was-nihāl [23]♣ ī purr-škōf bē estēd

kē-š ruwān andar frāz rawēd

pas ⎫ **kanīg-kerb** ud **mard-kerb**

ud pas **gāw-kerb**[24] ī[25] spēd **nar**[26] ud **mādag** ∵

pas **ātaxš-kerb**[27] kē-š pad Činwadpuhl[28] frāz widārēd ud[29] tom ud[30] tār ī dōšoxīg zanēd[1]

---

1 T <’p̄ylp>.
2 T.
3 Not B.
4 B homānāg.
5 T <’wws’n->.
6 T + f.st.: <wlt wtwlt'>.
7 B.
8 B + w.
-++
++
9 B <b’mYk>, T <b’mD> + w.
10 B.
11 B <w’t"->.
12 T <hm’ ⇀nym’->.
13 B <lwšn hw’lyh>.
14 B <w’t’š>, T <’thš>.
15 Not T bol.
16 T <ZK'>.
17 B <’yyt' ykl>, T <’ytwn' Ykl>.
18 B <myzd y w>, T <myzdk^'>.
19 T wahištīh.
20 B + f.st.: <OL>?
21 T <’p̄ylp>!.
22 B.
23 Not B.
24 B <TWRAy>.
25 B.
26 T <Yyl>.
27 B only kerb.
28 T <c’nwtpwl>.
29 B.
30 T.

ud[2] pas **kōf homānāg** bē estēd[3] kē-š ruwān padiš abāz uzayēd[4] ∵

ud pas **ayōšust-kerb**[5] ud[6] **sang-kerb**[7] pad homānāgīh[8] ī gāh ī zarrēn-kerd

abdom[9] **zamīg-kerb** kē-š xwad mān ♣ bawēd ī ǰāwēdānīg ⎱[10]

WZ.30.

30.53 pas ēn 12 mēnōyān ham-kirrōgīhā[11] ♣ ō ham ⎱[12] passāzīhēnd[13] [TD4 568]

30.54 pēšōbāy **zamīg(-kerb)** (ī?) mān homānāg bawēd[14] ī[15] was-kadag ī bāmīg

kē-š kadag[16] andarrōn ud bērōn

ud[17] aškōb azērīg azabarīg[18]

čiyōn ō čihr[19] sāzišnīgtom ud ruwān wazurg-urwāhmentom[20]

30.55 ud pas **āb-kerb ud urwar-kerb** pad ēwēnag ī[21] bōyestān[22] homānāg bē[23] estēd[24]

(ī?) čašmag čašmag awiš tāzān aziš frāz tazēnd[25]

gōnag gōnag az wisp[26] urwar-kerbān gul bōy[27] nihāl[28] ud škōf spīzīhēnd[29] ud[30] bar[31] pazzāmēnd[32]

30.56 u-š **ātaxš-kerb** andar mān pēš frāz waxšēd

---

1 BT <-TWN->.
2 B.
3 BT <Yyyt->.
4 T <'wzyt'>.
5 BT <krp>.
6 B.
7 B <KYPAy->, T <pyš / ->.
8 B <hm->.
9 B 2x.
10 B <YHWWNyt'nyk>?, T <-yt' ' y'w->
11 T, Ank.; B, Ed. <hmnylwk->.
12 Not T.
13 B <-yh'n'd>, T <-yhyn'd>.
14 B <-WNt'>.
15 B.
16 T <kwtk'>.
17 B.
18 Not B.
19 T <hwcyhl!>.
20 B <-mtwm>.
21 T.
22 B <bwd->, T <bwY->.
23 B <YBRA>; T + w.
24 <YK->.
25 B<tc'ynd>, T <TYNA> bol.
26 BT <MNW sp̄>.
27 T <ywlbwy>.
28 Not B.
29 B <yyppyh'nd>.
30 T.
31 B <'ndl>.
32 T <pzymynd>!.

ud[1] hamēšag bōy ī az hu-bōyān urwarān aziš frāz damēnd[2]

ud **sag-kerb**[3] **ayōšust-kerb**[4] bē ō[5] was-ābīg gōhrān[6] ayōšustān wardēd[7]

kē-š mān padiš hu-čihr[8] ud huniyāg[9] bawēd

ud[10] ǰāmagān[11] ud[12] pērāyagān ī pad-was-čihragīhā tāšīdag[13] [14]⌈ az ham baxšišn[15]

andar mān ⌉paydāg[16] bawēnd ∵

30.57 **gōspand-kerb** ō 5 ēwēnag wasān[17] [18]⌈ sardagān[19] wardēd[20]

pad būm čahār-pāyān ⌉andar āb[21] māhīg ud[22] (andar) andarwāy murw-kerb bawēnd

pad wāng[23] ī xwaš[24] ruwān urwāhmēnēnd[25]

30.58 ud čiyōn⌈ zīndagān az pēm ⌉[26] gōšt [TD4 569] urwāhmenīh[27]

ruwān az gōspandān kerbān pēm (ī?) frāz[28] dōšīhēd

ud rōgn[29] ud[30] abārīg was gōnag aziš bawīhēnd[31]

ōwōn kū gōspand kerb nē a-šādīh

ud[32] az gōspand murw-kerbīh [1]⌈ bē ō gōšt-kerbīh

---

1 B.
2 T <ymn'y>.
3 B <yyk y ->.
4 Not B.
5 Not T.
6 T + ~ / .
7 T <wlc't'>.
8 T -ag.
9 Ank.; B <ywn''k'>, T <yw''k'>.
10 B
11 T jāmag.
12 B.
13 B <twhš->, T <twhšyt' y>.
14 B torn.
15 T <hmb->.
16 B <[pyt]'k>.
17 Ank. *<KYNA'n'>.
18 B torn.
19 T <-k'n"> eol.
20 Ank. <wwltyt'>, T <wwltwt'>.
21 Not T.
22 BT <-Yk w>.
23 B <'w''>, T <'ny>.
24 T <BS||LYA> urwāhmenīh eol.
25 B <'wlw'hmyn'nd>, T <'wlw'myn'nd>.
26 B <zywnYk' hm psm>.
27 BT <-m'nyh>.
28 T + ~ / .
29 B <MŠYA>, T <MŠS>.
30 T.
31 T <YHWWyhynd>.
32 B.

az gōšt-kerbīh[2] abāz ō gōspand murw-kerbīh[3] ⎫andar wardišn[4] hēnd

30.59 ud[5] **wād(-kerb)** pad wād[6] ēwēnag čihrīhā[7] frāz wāyēd[8]

andar mān bōyestān čašmag ī[9] ābān[10] az wisp kustagān (bōy) bē ō ruwān barēnd[11]

30.60 **mard-kerb**[12] was-kerbīhā ō ruwān paydāg bawēd

ast ka pad čihrag ī masādarān[13] čiyōn pid abar frazendān

ast ka pad dād ī mayān čiyōn brād abāg brādarān[14]

ud[15] ast ī[16] ka ♣ pad rāh ⎭[17] ī abornāyīgān čiyōn pus andar[18] pidarān[19]

ast ī[20] ka pad ēwēnag[21] ī ham-hāgān[22] čiyōn ham-āfrāh ham-mizd

30.61 ēdōn-iz kanīg-kerb[23] pad čihr kanīgān[24]

ast ī ka čiyōn mādar ud ast ī ka čiyōn xwāhar[25]

ast ī ka[26] čiyōn duxtar[27]

ast ī ka čiyōn nāyrīg[28]

ud[29] ast ī ka čiyōn[30] paristišngar[31] ud abārīg rāmēnāgān[32] ∵

---

1 T 2x.
2 T <gwšt'->; B gōspand.
3 B kerb.
4 T <wlcšn'>.
5 T bol.
6 T <ww'yt'>.
7 B čihrag-.
8 B <-c' 'yt'>, T -c 'yt'>.
9 B.
10 BT <'p̄'n>.
11 B <-x1>, T <-ą>.
12 BT <mlt'->.
13 B <ms't' lwb'n'>, T <m''twl'n>.
14 BT <bl't->.
15 B.
16 B.
17 <pl''>.
18 b + y.
19 BT <ABYtl->.
20 B.
21 B <'yw'k'>.
22 T; B <hms'k'n'>.
23 b w +.
24 b w +.
25 B <AHTEl>, T <AHTE'l>.
26 Not T eol.
27 B <BREl>, T <BRTE'l>.
28 T <n'lyk>.
29 B.
30 T + ⇀ / .
31 B <plyyštšnyl>, T <bwYyytšn'kl>.
32 T <l'mynyt'k'n>.

WZ.31.

31.0 ABAR MARD-KERB[1] UD KANĪG- [TD4 570] -KERB

ī[2] ō padīrag ruwān rasēnd[3] kū

31.1 ēd rāy čē[4] 2 axwān an-haspīn ēk ō did pad wardišn[5] *wihīrišnīgōmand[6]

ud[7] zāyišn ī ō gētīy [8]♣ widerišn ī az mēnōyān ⎫ widerišn ī az gētīy zāyišn ī[9] ō mēnōy

čiyōn ka **az mēnōy ō gētīy hamē zāyēd** pad ayārīh ī pidarān mādarān[10]

ud az tan ī mādarān pad widarg ī tang[11] bē ō bērōn āyēd

ast[12] ī az mardagān[13] frāz ōftēd[14] ast ī čihrīg zāyīhēd

a-sōhāg[15] a-gōwāg[16] a-raftār ud niyāzōmand ō parwardār[17] mād

pas andar rōzgārān[18] pad wēš-gīrišnīh ī gētīyīg zōr saxwan-šnās[19] bawēd frāz-raftār

pas az parwardārīh[20] ī mādarān abāz ō hammōzgārīh[21] ī[22] pidarān[23] abespārīhēd

ud mad[24] ō pornāyīh[25] pēšagān wizīnēd[26] kār pad xwēš pēšag[27] [28]♣ kunēd[29]

ōwōn-iz ka **az gētīy bē widerēd**

ham pad ayārīh ī mard-kerb ud kanīg-(kerb)[1] ⎫ šāyēd ō *bālist[2] rasīd

---

1 <GBRA->.
2 B.
3 T <-yt'>.
4 B <QDM>.
5 B <wltyh>, T <wlcšn'>. – Ank. restores (ōwōn homānāg čiyōn narān).
6 BT <whylyk'n HWE(')d>. – Cf. Dk.3.119.2.
7 B.
8 Not T.
9 T.
10 B <AMYtl wn>.
11 B <tnd>, T <tn'>.
12 T ēdōn.
13 B <mltk' y>, T <mltk'n>.
14 T <'wpt'yt' ∵ >
15 B <'sww'yyk>, T <'sw'yyk>.
16 B <'swwb'k'>, T <'swb'k'>.
17 B <plnpt'l>.
18 B <lwck'l->, T <lwcy'l->.
19 T <yyhwn->!.
20 B <plwt'lyh>.
21 T <hm/AM cyhlk'>.
22 B.
23 T <Bytl'n' ⇀ / >.
24 B <mtn'>.
25 B <-n'yh>, T <-n'y-yh>. – T + y.
26 T <wcyt> + kār eol.
27 T <-k'n>.
28 B torn, but appears to have left out a few words..
29 T <-x1>.

ī[3] xwad hēnd[4] [5]♣ pid ud mād ī ruwān

WZ.31. soul's travel into the beyond

31.2 3 rōz pas az ⌉ marg[6] ka ruwān andar bīm handāzag 3 rōz ī pēš zāyišn
ka wād[7] andar tan[8] kōxšīdār [TD4 571]

31.3 4-om rōz kanīg-kerb ruwān padīrēd[9]
u-š pad Činwadpuhl[10] ī[11] čēh-widarg[12] ī bīmgen ōwōn bē widārēd[13]
čiyōn mādar pad zāyišn ī abornāyīgān[14]

31.4 ān ī[15] kē druwand mardag ōwōn homānāg ī az tan[16] frāz abganīhēd ud ō dōšox ōftēd ∵

31.5 ān ī[17] kē ahlaw[18] pad ayārīh ud[19] parwardārīh[20] ī[21] kanīg-kerb ō mēnōyān axwān[22] šawēd
u-š ham[23] kanīg-kerb ā-š bawēd parwardār[24] u-š hammōzēd[25] saxwan[26] ī mēnōyān
u-š pas mard-kerb u-š frāz hammōzēd ristag nišān[27] ēwēnag brahmag[28] ī mēnōyīg kār rāyēnišnān[29]
ka bawēd hammōxtag[30] ud[31] frahaxt abar wizīnēd[32] pēšagān
kē mādayān andar 4 parwand[1]

---

1 T + ⇀ / .
2 BT < b'st'>.
3 B.
4 B <HW[End>.
5 B torn.
6 B <[m]ly>.
7 B <AMT' 't'>, T <AMT ww't'>.
8 T + y.
9 B <-x2>, T <-ą>.
10 T <cynt->.
11 B.
12 T <c]/yhwtly>?.
13 T <w'lyt'>.
14 B <'p̄ln'Yk'n'>, T <'p̄ln'y-Yk'n'>.
15 T.
16 T + y.
17 T.
18 T -ān.
19 B?.
20 B?; not T.
21 T.
22 B + < ∵ >, T + ⇀ / .
23 T w +.
24 T + ⇀ / .
25 T <hm csn'>.
26 B <ŷyhwn'>.
27 B <ŷšn'>, T <wyšn'>.
28 B <bl'ymn'>.
29 B <-šn'šn'>, T <-šn' ''n'>.
30 T + ⇀ / .
31 B.
32 B <cynyt'>.

ī hēnd āsrōnīh artēštārīh[2] ud wāstaryōšīh ud hutuxšīh

WZ.32.

32.0 ABAR 4 PĒŠAGĀN

ud[3] abar did[4] kunēd[5] dahībedīh[6] wattarīh

32.1 čiyōn nimūd[7] pad handāzag andar nibēgān ī hambedīgān kū

ōy[8] kē-š andar gētīy[9] kunišn ēw ayāb tuwān-nērōgīh-ēw[10] ayāb mehīh-ēw[11]

ayāb xwēškārīh-ēw[12] ī padiš sazāgīg[13] awiš[14] bandīhēd

pad rāstīh ī dārēd[15] pad sūd sazēnēd[16]

ān-ēwēnag[17] dānišn[18] tuwān-nērōgīh [TD4 572] ud[19] mehīh xwēškārīh

ō ān ī ōy[20] ruwān paywandēnd

u-š pad-iz[21] mēnōy ham-brahmagīh[22] padiš bawēd

32.2[23] čiyōn J̌am abāz-dārišnīh ī sahm ud tangīh ud seǰ[24] rāy ruwān ī[25] ōy[26] yazīhēd ud[27] xwānīhēd[28]

pad abāz-estišnīh[29] ī dēwān frāz kirrēnīd[30] hēz-iz awāstar[1] sahm ud seǰ-iz[2] ī nihān-rawišn[3] ∵

---

1 B <plnd>, T <plwy>.
2 T <'ltsšt->.
3 B.
4 Not B; T <twy>.
5 B <-d>, T <-x1>.
6 T <- / ptš>.
7 T <-tn'>.
8 T <OL>.
9 T + sup. y.
10 Ank.; B <twb'n w Yklwkyh-1>, T <twb'n Yklwtyh>.
11 BT <msyh-1>. – T + y.
12 B -kārīh.
13 B <yyc'k y 1>.
14 B <'wš>, T u-š.
15 <y'lyt'>.
16 T <yc->.
17 T <ZK y ->.
18 T; Ank. <snšn'>?.
19 T.
20 Not T.
21 B pad.
22 B -īhā.
23 Cf. Yt.13.130.
24 B <zkp'>; T <yyp'> 2x.
25 T.
26 T <OL>.
27 B.
28 BT <-TNyh-> 3x.
29 BT <-Yyyt->. – B -išnīh.
30 B <ylynyt'>, T <ylynyt''> eol.

32.3[4] ēdōn-iz Frēdōn bastan[5] ī Až ī dahāg rāy xwānīhēd
pad abāz-estišnīh[6] ī az-kerdārān bēš[7]

32.4[8] ud Garisāsp[9] zad[10] ī rāhdārān[11] ud gaygān[12] (rāy) xwānīhēd
pad abāz-estišnīh[13] ī gayg-kerdārān[14] bēš[15] ∵

WZ.33.

33.0 ABAR-IZ RĀST RĀD [16]⌜ FRAŠŌŠTAR[17]

33.1 gōwīhēd kū ⌝

Frašōštar ānōh tō ō rādīh rawišnīh[18] kū-t rādīh[19] andar Garōdmān kunišn[20]
čiyōn gētīyīhā dar-handarzbed[21] ī Wištāsp būd
ān ī[22] mēnōyīg ham dar-handarzbedīh[23] bawēd[24] paydāgīh az dēn[25]
abārīg-iz pad ham brahm ud ēwēnag
ōwōn čiyōn kē pad gētīy āb-tāzīdār[26] būd[27] ān[28] mēnōyīg wārān-kerdār ∵

Colophon TD4 [TD4 573]

---

1 B <w'yytl>, T <'w'yyt'l>.
2 B <?>.
3 B <-lwšn'>, T <yh'n->.
4 Cf. Yt.13.131.
5 N <wyyt'>, T <byytk>.
6 T -išn.
7 aži.karštahe ţbaēšaŋhō.
8 Cf. Yt.13.160.
9 B <ylyy'yyp'"'>, T <yl'''yyp' = <ylys'sp'>.
10 BT <-TNt'>.
11 T <l'yh->.
12 B <w +>?, T + f.st.: <yyp'n' W yyk'n>.
13 T -išn.
14 BT <yykrt'l'n>.
15 gaδō.karštahe ţbaēšaŋhō.
16 Not B.
17 T + ⇀ / .
18 B -išn.
19 B + y.
20 PY.46.16.
21 B <ylcpt'>; T <ylhnylppt'>.
22 T.
23 B <ÿl->; T <-lptš>.
24 B <-WNt'>.
25 T + ⇀ / .
26 T + y.
27 T + y.
28 T + y.

WZ.IV.

pad nām ī[1] yazdān pērōzgarīh ī weh-dēn ī mazdēsnān
gowišn Zādspram ī[2] ǰuwānǰamān andar ēd[3] rōz

34.0 ABAR FRAŠKERD-KERDĀRĪH[4] KŪ

34.1 andar dēn[5] ōwōn nimūd[6] estēd[7] kū Zardušt az Ohrmazd pursīd kū
tanōmandān[8] pad zamīg bē widerd[9] hēnd[10]
pad[11] fraškerd tanōmand abāz bawēnd ayāb a-sāyag homānāgīhā ∵

34.2 Ohrmazd (guft) kū[12] tanōmand abāz bawēnd[13] uzēnd

34.3 ud[14] Zardušt pursīd kū
ān kē bē[15] widerd[16] sag ud[17] way bē wisānd ud gurg ud dālman[18] bē burd
čiyōn abāz ō ham rasēnd

34.4 Ohrmazd guft kū
ka tō kē Zardušt hē[19] agar-it[20] kēbūd[21] ēw ī dārēn kerdan abāyē[22]
ā-t[23] pad kerdan čiyōn hugartar bawē
ka-t dār nē[24] bawēd[25] u-t brīd[26] passāxt[27] abāyēd
ayāb ka kēbūd bawēd[1] u-š <hw'tk'> ēk az did bē wišuft abāz passāxt abāyēd

---

1 T.
2 T.
3 BT <'y>.
4 B + y.
5 T + y.
6 T <-t">.
7 T <Yyyt->.
8 T <-mn'y'n>!.
9 B <wtwlt'>.
10 T <wt\y/lyt' HWHWEnd>!.
11 B 2x.
12 Not B.
13 Not T.
14 T.
15 Not T.
16 B <wtwlt'>.
17 B.
18 B <ky'lmn'>, T <y'lmnk'>.
19 B <HWHWE''>.
20 T <'swt>, not B.
21 BT <-t">.
22 B <'p̄dšD>, T <-''D ~ <-yšD>.
23 T <'t">.
24 B + y.
25 BT <bwt'>.
26 B <PSKWt'>.
27 T <PWNyy'ht'>.

34.5 Zardušt guft kū

ka dār ēw-tāg[2] būd [TD4 574] hē hugartar būd hē kū ka dār nē būd hē

ud[3] ka kēbūd taxtag[4] (nē wišuft hē?) hugartar būd hē ∵

WZ.34.

34.6 Ohrmazd guft kū

awēšān dāmān ka nē būd[5] hēnd ā-m[6] brēhēnīd[7] tuwān būd

ud nūn ka būd ud wišuft abāz[8] passāxtan[9] hugartar ∵

34.7 čē-m hēnd 5-ān hambārdārān padīriftār ī widerdān[10] tanōmandīh ∵

ēk zamīg[11] kē[12] abar-nigāh-dāštār ī[13] gōšt ud ast[14] ud pay ī mardōmān

ēk āb ī nigāhbed[15] xōn

ēk urwar ī[16] dāštār ī[17] wars ud[18] mōy

ēk <lsn>išnīh[19] padīriftār ī ātaxš ∵

ēk ham[20] wād ī-m gyān xwēšān[21] dāmān

WZ.34.

pad fraškerd hangām

34.8 abar xwānam[22] zamīg u-š[23] aziš xwāham[24] ast ud[25] gōšt ud[26] pay ī Gayōmard abārīgān

34.9 gōwēd zamīg kū čiyōn rasēnam[1] ka nē ēn[2] bē dānam[3] kū kadār[4] ān ī ōy[5]

---

1 B <-WNyt'>, T <-WWNt'>.
2 BT <HNA t'k'>.
3 B.
4 T<kypwt'htk'>.
5 K + f.s.t.: <HWE''>.
6 T <AMT>.
7 T <-yt' w->.
8 B w +.
9 B <-t'>.
10 B <wtwlt->.
11 T corr.: <MN QDM MNW QDM>.
12 B <MN>.
13 T.
14 T <'yyt">.
15 B <nk's y'štn' pt'>?, T -dāštār ... nihāh- interl.
16 T.
17 B -īh.
18 B + y.
19 B w +.
20 Not T.
21 T <hwyšy'n'>.
22 B <-TNm>, T <ylytt'> eol.
23 Not T.
24 B <-tn'>, T <-t'>.
25 B.
26 B y.

34.10 abar⌈ xwānam āb ⌉[6] ī Arang[7] ī[8] ast Daglit az rōdān kū abar rasēn xōn[9] ī ōy ī rist[10] mardōm

34.11 gōwēd kū

čiyōn[11] rasēnam ka nē [12]⌈ ēn[13] bē dānam[14] kū kadār ān ⌉ī ōy xōn ud[15] kadār[16] ān ī ōy ∵

34.12 abar xwānam[17] [18]⌈ urwar ud az[19] ōy xwāham wars ⌉rist[20] mardōm

34.13 gōwēd urwar [TD4 575] kū

čiyōn⌈ rasēnam ka nē ēn[21] ⌉bē dānam[22] (kū) kadār ān ī ōy wars ud[23] kadār ān ī ōy

34.14 ud[24] abar xwānam[25] wād az[26] ōy xwāham gyān [27]ī ōy ī[28] ristag mardōm

34.15 gōwēd wād kū

čiyōn rasēnam ka nē[29] ēn[30] bē dānam[31] kū kadār ān ī ōy gyān ud kadār ān ī ōy

WZ.34.

34.16 (man) kē[32] Ohrmazd ham ka abāz[33] nigeram[34] pad zamīg āb ud[35] urwar rōšnīh ud wād

---

1 B <-WNynmn>, T <-WNynm>.
2 T <YWM>.
3 BT <-TWNm>.
4 B -īh.
5 B + y.
6 BT <KLYTNMYA>.
7 B <'lwnd>, T <'lwy>.
8 T.
9 B <3'>.
10 T ristag.
11 T + — / .
12 B torn.
13 T <YWM>.
14 T <-TNm>.
15 B.
16 BT <krt'l>.
17 BT <-TNm>.
18 B torn.
19 T <m> eol.
20 B <[ly]yyt'>.
21 T <YNE'>.
22 B <HWWYTWNm>, T <HWWYTNm>.
23 B.
24 B.
25 BT <KRYTNm>.
26 BT <MNW>.
27 B.
28 T.
29 B + ān.
30 BT <HWE'>.
31 B <-TNm>, T <HWWYTNm>.
32 T ān ī ōy kē ∵ .
33 B frāz.
34 B <nkylwm>, T <nkylyt' nkylwm>.
35 B.

pad rōšn-dānišnīh[1] bē dānam[2] ēk az did bē šnāsēm

čē pad wisp-dānišnīh[3] pad rōšn-menišnīh ēk az did ōwōn wizīhēm

čiyōn ka šīr mādagān[4] ī pad zamīg pad[5] ham ǰōy frāz tazēnd[6] ēk andar did

ēd kū az[7] kadār mādag ōwōn bē šnāsēm

čiyōn ka mard-ēw 30 asp hē

harw ēk rāy ǰāmag-ēw[8] ī[9] nišān[10] ēw padiš kū kadār asp rāy[11]

ka šīr dōxt ān 30 ǰāmag[12] āgenēn estēnd

ast kāmēd dānistan[13] harw ǰāmag-ēw abar gīrēd

ud nišān ī pad ǰāmag[14] bē šnāsēd kū az[15] kadār asp

WZ.34.

34.17 abar frēstam[16] Ērman[17] frēstag[18] kē-š frazām-kārīh[19] andar xwēškārīh [TD4 576]

34.18 bē rasēnēd ast ud[20] xōn wars ud rōšnīh gyān ī Gayōmard ud[21] Mašīy[22] ud[23] Mašyānīy[24]

34.19 u-š pēšōbāy abāz passāzam[25] ast ī Gayōmard

u-š ān ī Mašīy[26] ud Mašyānīy[27] ham-paywast[28] dašnag ud[29] hōyag bē daham[1]

---

1 B <-yhšn'yh>, T <-yhšn'>.
2 BT <HWWYTNm>.
3 B <wyyp'->, T <wyyp̄->.
4 B <NŶY'n>, T <NN\K/Y'n>.
5 Not B.
6 B <tcnd>.
7 Not B; T kū-m.
8 B <- 'y>, T <-1>.
9 T.
10 B <yš'n>.
11 BT <LA>.
12 T <-k">.
13 BT <-TN->.
14 B + y or <-1>.
15 BT kū-m.
16 BT <YATWNm>.
17 BT <'ylymn'>.
18 B <p'lyyytk'>.
19 B + y.
20 B.
21 T.
22 BT <mšyy'>.
23 T.
24 B <m'sn'D>, T <m'yy'n''D>.
25 BT <-cwm>.
26 B <m'šD>, T <m'y'D>.
27 Not B; T <m'yy'D>.
28 T + w.
29 T.

WZ.34. The twelve creations.

34.20 u-m ō ham passāxtan[2] ud abāz dādan hugartar 12 dāmān ī-m pad bun bē dād

fradom ka-m āsmān[3] winnārd a-stūn an-abar-dāštār[4]

kē-š az ēč kust nē hēnd gētīyān bē dāštār[5]

ud didīgar ka-m zamīg winnārd mayānag āsmān

ka ō kadār-iz ēw[6] nēmag nē nazdīktar būd

homānāgīh ī zardag ī xāyag mayān xāyag

[7] ud sidīgar ka-m xwaršēd[8] brēhēnīd ∵

4-om ka-m māh (brēhēnīd ∵

(5-om ka-m star) brēhēnīd ∵[9]

5-om ka-m andar urwarān [BK178a end] [10] was gōnag rang ud pēsišn[11] bē dād[12] ∵

6-om ka-m andar urwar ātaxš pad a-sōzišnīh[13] bē dād ∵

7-om ka-m hōšag ō zamīg [14] bē burd ud pad hangām frāz waxšišn[15] barōmand bawēnd

ō[16] xwarišn ī mardōmān ud gōspandān rasēnd ∵[17] [TD4 577] [18]

9-om ka-m andar mādagān zahag bē winnārd[19] abar-nihuft[20] a-bē-widurd[21]

u-m ǰud ǰud[22] [23] andar ān ārōyišn[24] paydāgēnīd[25]

ast gōn mōy [26] ud drēm ud pay[1] ud[2] srūw[3] ∵

---

1 T <-t'>.
2 BT <hmp->. – T + \⇀/ / .
3 BT <'ysm-> +.
4 Ank. <'n'QDM->, T <'nQDMy'št'l>.
5 T dāštār / īh. – *abar- dāštār?
6 T <krt->.
7 B torn.
8 B <hw]l->.
9 Ed.
10 Not B.
11 Ed. – T <p'yyšn'>.
12 T + <hm> bol.
13 T <'ys->.
14 B torn.
15 T + ⇀ / .
16 T + f.st.: xwaršēd.
17 T rest of line empty(3/5) for missing item.
18 T one line empty.
19 Ank. <wnlt'>.
20 B <ME hwpt">, T <QDM / hwpt">!.
21 BT <⇀ BRA wtwlt'>.
22 B <yw[yt'>.
23 T torn.
24 B <'l'y->.
25 T <-t">.
26 Ank.; B <'yyt'wmn'y>, T <'yyt'wmn'd>.

ud[4] dahom ka-m tanōmand murwān pad-parr (pad) andarwāy[5] wāyēnīd[6] ∵

yāzdahom[7] ka-m āb pāy ēdōn[8] homānāgīh ī frāz-raftār dād ∵

dwāzdahom[9] ul-abar-burdār ī āb ī[10] wārānēnīdār[11] ī wārān ∵

WZ.34. Simile of house building.

34.21 homānāg[12] būd[13] dām-dahišnīh[14] dēn-rawāgīh fraškerd-kerdārīh[15] ō dēsīdan[16] ī xānag[17]

34.22 čiyōn[18] kadag pad 3 abzār frazāmīhēd[19] ī ast[20] būm[21] dēwār[22] ud aškōb

ud[23] ān[24] dām-dahišnīh būm dēn-rawāgīh[25] dēwār fraškerd-kerdārīh[26] aškōb

34.23 čiyōn ka mard xānag[27] kāmēd wirāstan ud[28] mard 3 bē wizīnēd[29]

kē[30] ēk pad būm wirāstan ēk pad dēwār āhaxtan ud[31] ēk pad aškōb kerdan frahaxtagtar

ud ǰud ǰud pad ān[32] kār bē estēnēd[33]

tā būm wirāst[34] dēwār āhaxtan nē [TD4 578] šāyēd ∵

34.24 ōy kē-š xānag framūd[1] rōšn āgāh kū pad čand ō frazām rasēd

---

1 BT <p'yD>.
2 B.
3 B <yylwb">, T <yylwb' y>.
4 B.
5 T <'nylw'k">!.
6 B <w'sn'yt'>, T <-k" 'snyt'>.
7 T <y'ywyhwm>.
8 B <AYT'yh>, T <AYT'š>.
9 Ank. (ed.) + *ka-m abr frāz dād (kē-š).
10 T.
11 T; B (Ank.: TD) wārānēnīd?.
12 T -īh.
13 BT + ō.
14 T + sup. y eol.
15 B + y.
16 BT <y'štn'>.
17 T <BRA> eol.
18 B w +.
19 T <plc'm yhyt'>.
20 B + f.st.: <ADYN'>.
21 B + y.
22 B <swy'l> 2x.
23 T <'šk' PWN>.
24 T + y.
25 B <lwb'yh>.
26 B + y w-.
27 T <BRYTA>.
28 B.
29 T <wcyt'>.
30 T + f.st.: <'ywp'> eol.
31 B.
32 T + ⇀ / .
33 B; T <-WNyt'>.
34 T <-t">.

ud[2] pad-iz frahaxt-kārīh ī ōy ī aškōb-kerdār[3] abē-gumān būd rāy dagr-wistāx[4]

ka dēwār[5] ō frazām mad[6] ōy kē-š aškōb andar[7] xwēškārīh aškōbēnīd

ōwōn hugar čiyōn awēšān-iz 2 pad kār ī-šān pāymār[8] ∵

WZ.34. *fraškerd*: similes of the dark night, moon, and year

34.25 ud did[9] homānāg būd[10] fraškerd-kerdārīh[11] ō šab ī tār

ka[12] šab ō sar šawēd xwaršēd 3 kanārag ī gēhān uzīd ud abāz ō xwēš gyāg mad

ud[13] gardišn[14] frazāmēnīd

ān nōg pad spīzišn bawēd ud[15] tam ud[16] tār[17] zanēd[18] .

34.26 homānāg būd[19] ō māh kē 15 andar[20] waxšišn 15[21] andar nirfsišn[22] bawēd

ka bowandag būd[23] [24]♣ a-wēnābdāg nōg ⎫ abāz zāyēd az xwaršēd

šahriyār ī rōšnān pad bām paydāg bawēd [BK 178v end][25]

gēhān[26] ristāxēz abāz-dahišnīh padiš paydāgīhēd ∵

34.27 homānāg būd[27] [TD4 579] ō[28] sāl kē pad wahārān draxt wiškuft bawēnd pad hāmīn bar dahēnd

ud (pad) pādēz frazām bar dahēnd pad zamestān[29] hušk ud murd homānāg bawēnd

34.28 ka winnīrišn ī sālān spurrīgīhēd mihr abāz ō gyāg ī naxwistēn mad[1]

---

1 B <-t">.
2 B.
3 BT <-kt'l>.
4 B <dyl yyt'hw'>, T <yylwwyyt'hw'>.
5 B <sw'l>.
6 T <<myt">!.
7 Not T.
8 B <PWN KBD>, T <PKYWN y>.
9 T <TWWY>.
10 BT <bwt'>.
11 B + y.
12 Not B.
13 B <mt'D>, T <mt">.
14 T + < ∵ > and ½ line empty.
15 B.
16 T.
17 T + w.
18 BT <-TN->.
19 BT <bwt'>.
20 B <y'n'>.
21 Not T.
22 BT <lp->.
23 Not T.
24 B torn.
25 BK ff. 179-189 missing.
26 T + y.
27 Not T.
28 Ank.; facs. <[O]L>.
29 T <dm->!.

[2] rōz ud šab hāwand-paymān andarwāy[3] nisārīg paymānīg bawēnd

WZ.34. resurrection: simile of the dry trees

ud murdāxēz homānāg az hušk-dārān draxtān nōg warg spēzīhēnd[4] ud nihāl wiškōfīhēnd

34.29 ōstīgānīh[5] abāz-dahišnīh rāy harw čihrān frazām ō bun ham-hangōšīdag bawēnd

čiyōn mardōm kē-šān bawišn az tōhm tazēnd[6]

čiyōn urwarān kē-šān bawišn az tōhmag

bowandag-frazāmīh pad ham-tōhmīh

WZ.34. The *jahīy*

34.30 pad dēn ōwōn paydāg kū Ahrimen ka andar ō dām dwārist[7]

duš-dēn ǰahī-sardag[8] ōwōn pad hambāz[9] dāšt čiyōn mard zanīhā <b'n by'n'>

čē[10] xwad ast[11] dēw šāh[12] u-š[13] duš-dēn ǰahī-sardag <b'n'pstn'>

(ī) xwad ast sar[14] ī hamāg ǰahīhā[15] (ud) dēwān garān-petyāragtar ō mard ī ahlaw

34.31 u-š [TD4 580] duš-dēn[16] ham-ǰuxt āhōgēnīd ī mādagān rāy abāg ham-ǰuxtīhist

kū tā mādagān āhōgēnād

ud āhōgēnīdagīh ī mādagān rāy narān[17] āhōgēnānd az xwēškārīh wardānd

WZ.34. Āz and the four generals

34.32 u-š pas wizīd spāhbed sālār ī xwad ast Āz[18]

u-š 4 spāhbed pad hamkārīh frāz dād hēnd ∵

ī ast Xešm ud zamestān zarmān seǰ[19] ∵

homānāgīh ī xwarāsān xwarofrān[20] nēmrōz ud abāxtar spāhbed

34.33 abar wizīd[21] Āz dašnag sālār ud hōyag sālār ī ast sūy tišn ∵

---

1 T + < ∵ > and most of the line empty.
2 T + < ∵ >.
3 -mānān dranāy?
4 T <pyc->.
5 T <'yyt->.
6 T <twc->.
7 T <'yyt' ⟞-Yyyt'>?
8 T <yhyyw'-> +.
9 T <hnb'c'>.
10 T <TME> bol..
11 T + y.
12 T <ŠAA y''>.
13 T + ⟞ / .
14 T <yyl>.
15 <yb'yh'>
16 T + y.
17 T <ZYL->.
18 T <'t'>.
19 T <yyc'>.
20 T <hwl 'p̄ plyn'>.
21 T <wcyt w->.

ēdōn-iz (Xešm ...

ēdōn-iz zamestān ...

ēdōn-iz) zarmān šēwan[1] mōyag ∵

ēdōn-iz seǰ frāybūd ud aybībūd[2]

34.34 pad fraškerd fradom čār ī Āz xwāhīhēd

ast ēd rāy čē spāhbed sālār

ast abārīgān druzān Ahrimen duš-dēn nērōg az ōy wēš

34.35 pad-iz bun-rawāgīh[3] dām

ka Zurwān wazag-kerb[4] paymōg[5] ī tārīk ud ādurestarēn [6]rawāgīh rāy frāz ō Ahrimen burd

pad ēn pašt[7] kū

ēn[8] ast ān zay[9] ī ātaxš homānāg sōzišnīg ud hamāg dāmān padiš aweštāb hēnd

xwad gōhr ī Āz dārēd

ud[10] ka [TD4 581] zamānag ī 9000 sāl bē ō frazām mad ān čē-t pad (bun)[11] bē padīrift ∵

kū bē hāzāy harwisp ox ī astōmand ō a-dōstīh[12] ī Ohrmazd dōstīh ī xwēš

xwad wurrōyišn[13] ī abar ēk-buništagīh

kū ham ān kē abzāyēnīdār zadār bowandag nē frazām ǰud pad awēšān zay[14]

abārīg Āz[15] ēd ī tō bē ǰōyēd dām[16] tō xwad[17] pad sūy frāz mīrēd[18]

čē nē ayābēd az Ohrmazd dāmān xwarišn homānāgīh ī wazag[19] ēw kē andar āb zīndag

ud tā āb hamē āhōgēnīd u-š xwad padiš hamē zīyēd

ud ka-š āb aziš abāz gīrēd murdag hušk[20] bawēd

34.36 ud Āz ēk-čihrīhā nē tuwān būd āhōgēnīdan ī[21] dāmān (ī) pargandag bawēd

---

1 T <š'wn'>.
2 T <'ybwt'>.
3 T <PWN CBW'->.
4 T <ZK klp ⇀ / > .
5 Ank.; T <ptmwn>.
6 T <'twr w'stlyn'>.
7 Ank.; T <pwšt'>.
8 T + ⇀ / .
9 T <z'b>.
10 T <-yt w>.
11 Ank.
12 T <' yw->.
13 Ank.?; T <lwyšn'>.
14 T <z'y>.
15 T <-Yk w->.
16 T <ŠM>.
17 T <hwt'>.
18 T <-TWN->.
19 Ank.; T <zk'>.
20 T + ⇀ / .
21 T <-yt' / OD>.

ī-š zōrān pad ǰomāy rawāg būd ī andar dām rāy ō 3 baxt (baxt?)

ī ast čihrīg bē-čihr ud bērōn-az-čihr

čihrīg ān (ī) ka andar xwardārīh kē-š gyān awiš bastag

bē-čihrīg kāmagōmandīh ī[1] abar gumēzišn kē xwad Waran xwānīhēd[2]

kē[3] pad wēnišn ī ō bē ān ī andarrōn hangēzīhēd ud čihr ī tan aweštābīhēd [TD4 582]

bērōn-az-čihr ārzōg ī ō kadār-iz ēw nēkīh ī wēnēd[4] ayāb āšnawēd

34.37 harw tōb ēw ō 2 baxt

ān ī čihrīg ast sūy tišn ∵

ān ī bē-čihrīg ast rēzāg padīrāg[5]

ān ī bērōn-az-čihr ast apparīhā handōxt penīhā bē nē dād

WZ.34. The inǰunction not to kill animals and drink milk.

34.38 ēd ast kē-š wattarīh andar parwand

ud abdom paydāg kū abdom čārakkarīh[6] ī Āz rāy Ašwahišt pad ham-zōrīh ī Ērman[7] frēstag bē ō zamīg āyēd

ō dāmān abar garān-wināhīhā gōspand-sardagān zad[8] kam-sūdīh[9] ī aziš nimāyēd[10] ∵

ēn-iz framāyēd kū

mard hēd ma ēdōn gōspand bē kušīdār bawēd[11] čiyōn-tān pēš frāz pad kunišn[12] kušīd[13] ∵

34.39 ka nazd ō fraškerd-kerdārīh bawēd niyōxšīdārān ī Ašwahišt framān

az gōspand-zadārīh ud gōšt-xwarišnīh[14] bē wardēnd

ud 4 ēk nērōg[15] ī Āz bē kāhēd ∵ nēkīh ī andar tan ōy[16] ast bē ānābīhēd

ānābīhist[17] tam-iz[18] tār bahrīhā zanīhēd[19]

mēnōyīgīh[1] ō čihr abērtar paymōzīhēd

---

1 Ank., not facs.
2 T <-TN->.
3 Ank.; facs. <MN–>.
4 T <-TWN->.
5 Ed.; T <ptylk'>.
6 T <cyhlylyh>.
7 T <'ylymn' w>.
8 T <-TN->.
9 Ed.; T <-swsnyh>. – Ank. *ka,-ziyānīh.
10 Ank.; T <m'yt'>.
11 Ank.; T <YHWWN>.
12 Ank. *kušišn?
13 Ank.; T <kš->.
14 T <BSLYA W ->
15 Ank.;T <nkylwk'>.
16 T <OL>.
17 T <-yhyYt>.
18 T <tmyc>.
19 T <-TWNyt'>.

dānišnān rōšntar ayābīhēd

34.40 frazendān ī [TD4 583] az awēšān zāyēnd Āz andar tan a-pādyāwandtar[2] ud tan kam-gandagtar

ō yazdān čihrīh[3] ham-paywandtar ∵

pad hammōxtārīh ī yazdān az pēm-xwarišnīh[4] wardēnd ud nēmag nērōg ī Āz bē kāhēd

34.41 awēšān-iz zāyišnān a-xwarišnīh rāy hu-bōy kam-tārīk mēnōy-čihr ud a-zāyišnōmand bawēnd

34.42 ud pas Āz dēw[5] nē ayāftan[6] ī nērōg az Ohrmazd dāmān (rāy)

bē ō Ahrimen kē-š pad spāhbedān sālār paydāgēnīd ud rōzīgīhā andar

ō dāmān[7] rad pahikārēd[8] kū-m sagr[9] hamburd[10] kunēd[11]

čē nē ayābēm[12] az Ohrmazd dāmān xwarišn zōrān

34.43 pad framān ī Ahrimen dēw ī xwurdag bē abesīhēnēd[13]

WZ.34. The end of Āz and Ahrimen

abdom ān ī 4 spāhbedān frāz mānēnd ud anīy 2 ī Ahrimen Āz

34.44 frāz ō zamīg āyēnd Ohrmazd Ahrimen Srōš Āz {ō}

Ohrmazd Ahrimen zanēd[14]

tā baxtīg[15] būd[16] Āz abāg Ahrimen čār nē ayābēd[17]

ān-iz rāy ka Ohrmazd wisp-dādār[18] ī rōšnīh u-š tārīkīh ī Ahrimen petyārag[19]

Srōš-ahlīy[20] ī paymānīg ast mēnōy ī paymān u-š frāybūd ud aibībūdīh[21] ī Āz petyārag

ham- [TD4 584] -barīhā[22] hēnd pad kōxšišn

34.45 bē čiyōn Āz abāg baxtīg bawēd Ahrimen ēw-tāg u-š ham hamēmāl[23] 3 ∵

2 ī ǰud-gōhr ī ast Ohrmazd Srōš ud ēk ī ham-gōhr ī ast Āz baxtīgtar

---

1 Ank.; T <mŷnwŷ Ykkyh>.
2 <’p̄’t’’wnytlYyl>. - Ank. *<’p̄’t’’n' ytykl>.
3 T <cyh LA>.
4 T + w.
5 Ank.; T <ŠAYA>.
6 T <’’p̄->.
7 T <y’m ’n'>.
8 T <-k’lt'> eol.
9 T <yyyl>.
10 T <’n bwlt>.
11 T <-x1>.
12 T <’’p̄->.
13 T <’pyyhynyt'>.
14 T <-TWN->.
15 T <bwht-> +.
16 T <bwt'>.
17 T <’y’p̄->.
18 T <wyyyp̄->.
19 T + ⇀ / .
20 T <-l’D>.
21 Ank.; T <’ybwt'yh>.
22 *ham-warīhā?
23 T <hmhmym’l>.

ka-š ayār bē ō hamēmālīh[1] wašt[2] hambedīg pērōzīhēd ∵

WZ. The last days

34. 46 ka 57 sāl ō fraškerd-kerdārīh abāz ō zāyišn bawēd ī Sōšāns

spurrīg-garīh ān ī pad[3] ō Zardušt bē dahīhēd

34.47 abar Zardušt ōwōn paydāg kū pad 30-sālag bē ō ham-pursagīh[4] ī Ohrmazd mad

u-š dēn padīrift[5] u-š dādīgīh rawāgēnīd

pad 57 sāl dēn pad 7 kišwar bahragīhā bē mad[6]

čiyōn dēn ō rawāgīh mad druz az āškārag-paydāgīh[7] bē ō azēr zamīg (wirēxt)[8]

bahrīhā nērōg-išān agārīhist

34.48 ka ān spurrgar[9] frēstag ī ast Sōšāns parwānag ud Ērman[10] pad zamīg paydāg bawēd

pad ham-handāzagīh pad 30-sālag bē ō mēnōyān[11] ham-pursēd[12] ∵

dād ī fraškerd-kerdārīh ham pad 57 sāl bowandag-rawāgīhā pad 7 [TD4 585] kišwar bē rawēd[13]

pad bowandag-rawāgīh anābīhēd druz az dāmān

34.49 ka Ēbgad ō dām mad frāz 6000[14] sāl ī ōšmurdīg[15] ī ast az Frawardīn māh Ohrmazd rōz

tā rōzgār abāz ō Frawardīn māh Ohrmazd rōz[16] gašt

mānd estēd[17] ō uspurrīgīh ī 6000[18] sāl ī wihēzagīg[19] 4[20] sāl homānāgīh ī (...)[21]

čē harw 3[22] sāl rōz-ēw ī wihēzag nē abzōn

pad 6000 sāl 4 sāl homānāg bawēd

pad ān gāh nišān bawēd ī ristāxēz[23] ud spahr[1] bē ǰumbēd

---

1 T + y.
2 Ank. “?”; T <y’t'>.
3 Ank. * ān ī pad spurrīg-garīh.
4 T <-pwryyyh>.
5 T <ptylpt'>.
6 T <mt">.
7 T + y.
8 Ank. “?”.
9 T + ⇀ / .
10 T <’ylymn'>.
11 T + y.
12 T <hmpyyYt">.
13 T <-TWN->.
14 <4 2-000>.
15 Ank.; T <-mlt->.
16 T + y
17 T <YK->.
18 T <3 3-000>.
19 T <whycyYk'>.
20 Ank.; T <3>.
21 Ank. *homānāgīhā.
22 T <4>.
23 T <lYyyt’hc'> +.

rawišn ī xwaršēd māh starān[2] <nwnyt> ud ēk bawēnd

čiyōn spahr wardišnīg andarwāy ud zrēyān[3] hammis zamīg-mānišnān az čihrīg[4] bē wardēd

pad zamīg homānāgīh ī čašmagīhā ī āb wasān gyāgān čašmag ātaxš ul uzēnd

34.50 ēd rāy čē Ohrmazd pad āb bē dād pad ātaxš frazāmīhēd[5]

čē āb čihr dārēd[6] ī rōšnāg ud waxšāg[7]

ātaxš sōzāg ud pādīrāngar[8] ī tōhm

čiyōn ka tōm ī urwarān bē ō āb rasēd ā-š zōr ī waxšagīh aziš[9] xwēd bawēd

34.51 ka ān ātaxš [TD4 586] pad zamīg paydāg bawēd

ābān andar ō ōbayišn[10] estēnd ud wārān-iz az wārišn abāz estēnd[11]

tā āb pad zamīg frayistān[12] abāz ō awērānīh[13] abespārīhād[14]

ud čihrān ī[15] abar zamīg ātaxš-hamīgīh rāy[16] gōnag ō <m''yh / W hš'sn'yt>[17] wardād

ud nizōr[18] a-padyāwand bawēnd

34.52 ka 3 māh ō ristāxēz abāz {ō}[19] ardīg bawēd ī wazurg

čiyōn pad bun dām-dahišn[20] andar kōxšišnīh druz 90 rōz-šabān kārēzār būd

ardīg ī ast 30 rōz ud šab pad wārān ī xrafstar-zadār

30 rōz šab pad tāzišn az miznēy[21] kē-š urwar padiš waxšēd

30 rōz šab pad wād kē āb bē rānēnēd zamīg ēr-dārišn[22] ul dārēd gawr[23] ud taxt bē kerd[24]

34.53 bē čiyōn ān ī wazurg ardīg pad bun (pad?) wārišn ī āb ud wād ī āb-rānēnāg[25] būd

---

1 T <yypyhl> +.
2 T <yytwl->.
3 T <zl''n>.
4 Ank. + (rāh).
5 T <plc'm yhyt'>.
6 T <y'lyt'>.
7 Cf. AWN.14.8 *star-waxšāg paymōzan*.
8 Ank.; T <p'tylyl>. – Cf. Dk.3.226.9.
9 T facs. <hc–'>.
10 T <'wp'yšn'>.
11 T w +.
12 <pl'yyt'n>.
13 <'wyl'n'*k*>.
14 Ank.; T <-yh'>.
15 Ank.; not facs.
16 T + f.st.: <ywnky*h*>?
17 Ed. *mēšīh ud xašēnīh.
18 T <nzl>.
19 + (mānēd)?
20 T dām ud dahišn.
21 T < mzn'y>.
22 T <'ylyh lwšn'>.
23 T <ywl>.
24 T <krt">.
25 T <MYA yyw'k'>.

ān pad sar[1] pad tābišn ud tabišn ī az ātaxš ud škeft[2] wād ī ātaxš-abrōzāg

34.54 čiyōn ān[3] ardīg abar 90 rōz-šabān[4] yazdān abāg dēwān-iz <wgyh'>[5] būd

ān pad abdom āškārag paydāgīhā wēnīhēd[6] šabān andar andarwāy

ātaxš- [TD4 587] -kerb ī mard-dēs[7] mēnōyān-menīd ātaxšīg (pad) bārag[8] asp homānāg[9] škeft abē-gumān bawēnd

WZ.35.

35.0 ABAR FRAŠKERD-KERDĀRĪH[10]

kū mādayān az ham[11] 7-ān

35.1 čiyōn nimāyīhēd pad dēn kū

7 hēm[12] ī ham-menišn[13] ī ham-gōwišn ī ham-kunišn

ī az ān[14] ham-menišnīh[15] ham-gōwišnīh hēm[16] a-zarmān[17] a-marg ud a-sūyišn ud a-pūyišn

∵

35.2 ka ašmāh kē mardōm bawēd ham-menišn[18] ham-gōwišn ham-kunišn

ā-tān[19] a-zarmānīh ⌈ ud a-margīh ⌉[20] ud a-sūyišnīh ud a-pūyišnīh[21]

ēdōn čiyōn amāh kē amahrspand hēm[22]

35.3 ān hamāg[23] pad zamīg winnārdag būdan rāy frāz dād dahībedān ī a-hōš[24]

kē ǰud andar darbuštīh ī ōstīgān kū

ast kē-š pad was kē azabar zamīg rāh ī awiš pad drayāb ī tom ud tār

---

1 T <yyl>.
2 T <škypt">.
3 T + y.
4 T <šp'n \ š'n' / > (Ank.: <šp'n> struck off).
5 Ank. dēwān čangīhā; ed. dēwān čandīhā.
6 T <-TWN->.
7 T <-y's>.
8 T <b'ls>.
9 T 2x.
10 T <plškrt' + ⇀ / >.
11 T <hm'y>.
12 T <-ym>.
13 T <hmnšn'>.
14 T + y.
15 T <hmn->.
16 T <-m>.
17 T + ⇀ / .
18 T <hmyn->.
19 T <ZYt'n>.
20 T <wym'lyh> bol.
21 T <-yy'n'yh>.
22 T <-m>.
23 T <hm'y>.
24 T <'hw'yh>.

ast kē-š kōf ī wazurg ō tēx[1]

35.4 nām ī 7-tān andar dēn ōwōn paydāg kū

kē[2] tōhmag ī Ērič

ī ast Wan ī[3] ǰud-bēš ud Aṣəm yahmāi ušt[4] ud Yōšt ī Friyānān[5] ud Gōbed-šāh[6]

ud ast kē az tōhmag[7] Tōzān

ī[8] ast [TD4 588] Ašwazdād-iz[9] ī Pōrdaxštiyān[10]

ēk kē-š nām Fradaxšt[11] ī Xumbīgān[12] kē bīm az Xešm rāy andar xumb parwarīhist[13]

35.5 čiyōn 7-ān baxšišn ō 12 ī ast

Ohrmazd 2[14] bazišn[15] ī[16] wizārīhēd xwadāyīh ud mahist-danāgīh ∵

ud Wahuman 2 ī ast wehīh ī menišn ∵

Ardwahišt 2 ī ast rāstīh tarsāgāhīh[17] pāšomīh[18] ∵

ud Šahrīwar 2 ī ast xwadāyīh kāmag ∵

Spandarmad 2 ī ast abzōn bowandag-menišnīh ∵

Hordad ud Amurdad kē ham-rāhīh[19] rāy ǰuxtag-ēw hēnd

hamē-rawišnīh[20] zōr[21] bē dahīhēd ō anyān[22] fraškerd-kerdārān[23]

35.6 čiyōn aziš 3 a-hōš ī[24] andar wafr pad 6 <wycstk>

ī ast Tūs ud Gēw

ud[25] ān kē-š (tan)[1] a-hōš[2] ī ast Garišāsp

---

1 T <t'D>.
2 Ank. (ast) kē (az).
3 T <'ytwn' OD>.
4 T <ywšt'> for *ūšt*?
5 Ank.; T <pl''nšn'>.
6 T <-š'>.
7 T rep.: <'ytwn' wy> ǰud-bēš.
8 T + <'t>.
9 T <'šww // z zy't'c>.
10 T <pwlthšt''n'>.
11 T <pwl'''t' = -l'yšt'>.
12 T <ywmnYk'n>.
13 Ank. adds cf. Bd.29.6 *pišōtan ī wištāspān kē čihrōmān-iz xwānēnd*.
14 Ank.; T <3>.
15 T <bwcšnīh>. – Ank. <bwcšn'>.
16 Ank.
17 T <tlyyp̄- ⇀tlyyk->.
18 T <p'šwwmyh>.
19 T <hml'h> eol.
20 T <hm'k->.
21 zōr ~ am-. Cf. 35.12. – For hamāg = hauruua?
22 T <'nyD'n>.
2323 T -kerdārīh.
24 Ed.; T -īh.
25 T <ywww>.

kē-š bālāy 500 nāy ī Zardušt

ud nāy ī Zardušt čiyōn-im handāzag az hāwand Zardušt abar grift

(ī) pad ātaxš <plckl>[3] estād

3 nāy ud nēm

ī abāg bawēd[4] 1759[5] frawahr ī ašō'ān pad drīst dāštan padiš gumārdag hēnd [TD4 589] ∵

6-om[6] Kay Husrōy kē[7] awēšān harwispīn abar hangēzēnēd[8]

35.7 čiyōn pad 7-ān dahībedān

xwadāyīh ī 7-ān amahrspandān ō fraškerd-kerdārīh payrāstag winnārīhistag

ān-iz pad dēn bē winnārīhēd 7-īh 7-ān amahrspandān

WZ.35. Zarathustra

35.8 handāzag ī Zardušt (ī) dēn padīrift[9] Ohrmazd

čiyōn wisp-āgāh dēn ī Ohrmazd dānišn hammōxt[10] u-š padiš estād[11]

wisp-āgāh būd frahaxtīh[12]

35.9 kē-š fradom dēn padīrift[13]

Ašwahišt stāyīd[14] ud ahū'īh ud radīh ī Ohrmazd

ōy pēšōbāyīhā[15] bē ō hāwištīh ī Zardušt <twcyt'>[16] Mēdyōmāh ī Ārāstīyān[17]

čiyōn Ārāstīy[18] ud Pōrušasp[19] (brād)[20] būd hēnd[21]

35.10 čē tahmagtar[22] būd hu-xwadāy Kay-Wištāsp ud Šahrīwarīh

35.11 Hudōs[23] ī Wištāsp nāyrīg Zardušt meh ayār Spandarmadīh

35.12 ud rād-čihrīg Frašōštar[1] ud ǰāmāsp kē-šān ham-bandīh[2] ī ēk abāg did rāy

---

1 Ed.
2 T <'hwyh>.
3 Ank. cf. Bd.18.19: <plmkl>.
4 T <-WNt'> +.
5 For 99,999.
6 T <3 2wm>.
7 T <MN>.
8 <hnyYc- = hnyp- = 'wsp̄->.
9 T <-ą>, Ank. <-x2>.
10 T <hmwwht'>.
11 T <Yyyt->.
12 Ed. -tag.
13 T <-x1>.
14 T <yyt'yyyt'>.
15 T <'y yh'>.
16 eol. – Ank. *tazīd, Ed. "il se hâta."
17 T <-'y'n'>.
18 T <-t'yD>.
19 T <pwlšyyp̄>.
20 Ank.
21 Cf. Bd.35.52-53.
22 Ank.; T <twhm->.
23 T <hwtwyh>.

pad-iz xwānišn[3] andar ēd stāyišn gōwēd Hordadīh[4] ud Amurdadīh

pad ān ī hamē[5] winnārīhist a-margīh ī dēnīgān

35.13 pad dēn Zardušt Ohrmazd [TD4 590] handāzagīh rāy

čiyōn Ohrmazd 6 amahrspandān kē xwēš menišn gōwišn kunišn

bowandag-menišnīh bowandag-gōwišnīh bowandag-kunišnīh[6] abzār brēhēnīd[7]

ān Zardušt az xwēš čihrag 3 pus (zād)[8] handāzag Wahuman Ardwahišt ud Šahrīwar[9]

u-šān radīh abar 3 būm[10] padiš baxt ∵

ast zamīg ud War ī J̌am-kerd ud Kang-diz[11]

ud 3 duxtag pad handāzag ī Spandarmad Hordad ud Amurdad ∵

WZ.35. The final sacrifices

35.14 ān-iz ī wazurg hamīh ī fraškerd-kerdārān ham pad 7 mard

kē-šān xwarrah az 7-ān amahrspandān

pēšōbāy ī xwānīhēd[12] Sōšāns andar Xwanīrah

Rōšnčašm ud Xwarčašm[13] pad Arzah ud Sawah

kē-šān[14] xwaršēd čašm ī gēhān padiš āyēd ud šawēd ∵

⌈ Frādad-xwarrah Wīdad-xwarrah pad Fradadafš Widadafš ⌉[15]

Wōrunem Wōrusūd[16] pad Wōrubaršt Wōruǰaršt[17]

35.15 ka fraškerd frazāmēnīd kāmēnd

yazišn abar fraškerd yašt rāy az srādagān a-marg dāmān bē ō ham āwarīhēd

pad handāzag ī ān[18] yazišn yašt ī Zardušt padiš āstawānīhīd

pad guharīg hōm ān ī zīndakkar ī [TD4 591] ast hōm ī spēd ī andar zrēyān[19]

kē-š murdagān padiš zīndag ud zīndagān padiš a-marg bawēnd ∵

---

1 T <plšštl \ štl / >.
2 Ank.; T <hmbwyh>.
3 T <KRYTšn'>.
4 T <hwr'ytyh>.
5 Ed. *hamīh. – Cf. 35.7.
6 T <bwYk->.
7 T <bl'h->.
8 T Zardušt.
9 T + sup. <wštryw>.
10 Ank.; T <BRE>.
11 Ank.; T <kÛyc>.
12 T <zltwšt> ∵ + sup <yhyt'>, i.e., <ZLTNyhyt'>.
13 T <hwlcy'm>.
14 T + ⇀ / .
15 T <pl''y-yt' [= frahīd] YYEyn' PWN pl'yt' AP̄š y't'š>.
16 T <wwlwYk' swt'>.
17 T <w'wlwblšt' w'wlwclyšt'>.>.
18 T + ī.
19 T <zl''n>.

guharīg šīr ī gāw ī Hadāyōš[1] ī andar darubuštīh-ēw ī ayōšust

pad sālārīh ī Gōbed-šah[2] pādag

guharīg ātaxš wazurg ātaxš ī zīndag-dāštār ī gyānwarān

guharīg yašt yazišn stāyišn ī abar fraškerd-kerdārīh ī wehīh paydāgīhā

35.16 Sōšāns pad Xwanīrah[3] nišīnēd pad zōdān gāh

ān-iz 6 fraškerd-kerdār ī[4] pad 6 kišwar pad handāzag

hāwanān ādarwaxš[5] fraburdār ud ābared[6] āsnūdār rehwiškar[7]

35.17 7-ān amahrspandān pad wārom ī 7-ān fraškerd-kerdārān[8] gāh gīrēnd ∵

Ohrmazd zōd abāg Sōšāns

Wahuman hāwanān[9] abāg Rōšn-čašm ∵

Ardwahišt ādarwaxš[10] kē-š daxšag ātaxš abāg Xwarčašm ∵

Šahrīwar fraburdār[11] abāg Frādadxwarrah[12] ∵

Spandarmad ābard[13] abāg Wīdadxwarrah[14]

Hordad āsnūdār abāg Wōrunem ∵

Amurdad rehwiškar[15] abāg Wōrusūd[16]

harw ēk pad[17] kišwar ī xwēš

ud ham-kāmagīh ī 7-ān amahrspandān rāy[18] [TD4 592]

ān čē ēk handēšēd[19] ēg hamāgān dānēnd[20] ∵

ān ī ēk gōwēd ⌈ hamāgān ašnawēnd ⌉[21]

ān ī ēk kunēd[22] hamāgān wēnēnd[1]

---

1 T <ht'swš>.
2 T <-š' ∵ >.
3 T ant. + pad.
4 T -īh.
5 T <'tlwwhš>.
6 T <'blt'>.
7 T <lytpyškl>.
8 -dār / ān.
9 Ank.; T facs. <[—]'n'>.
10 T <'tlwhš>.
11 T <plblt'l ∵ >.
12 T <pl'y-yt' YYE>.
13 T <'blyt'>.
14 T <Yyyt' YYE'>.
15 T <lytpyšyl>.
16 T wwlwwswt'>.
17 T + ⇀ / .
18 T <l'y> blurred eol.
19 T <'wyšyhyt'> [= xwēšīhēd].
20 T <-TWNd>.
21 Ank.; T <hm'n 'n w 'nd>.
22 T <-x1>.

35.18 čiyōn ān ī gōwēd pad Spand kū

ēg awēšān mard pad ān ī abzōnīg xrad pad menišn ō ham wēnēnd

čiyōn nūn mardōm pad čašm[2] ∵

ēg awēšān mard pad ān ī abzōnīg xrad pad menišn ō ham pursēnd

čiyōn nūn mardōm pad[3] uzwān ∵

WZ.35. The resurrection

35.19 māh Spandarmad rōz Aštād pad Uzērin[4] gāh

pad zōdīh ī Sōšāns ud hamīh ī 6-ān

hamān[5] fraškerd-kerdārān ul-uzišnīh[6] ī wispān[7] rōšn-tōhmagān rāy

yašt ī fraškerd-kerdārīh frāz srāyēnd

35.20 kerd yašt pad homānāgīh ī J̌am

ka-š pad sūrāgōmand ī zarrēn[8] ān <y'ywmb'> bē wardēnīd ∵

abar xwānēd[9] Sōšāns ī pērōzgar kū

ul awestēd tanōmand hēd ī yazdān dāštan ummēd (ī) widurd[10] hēd[11]

35.21 abar zamīg abar āyēd Ērman[12] ī (...?) kerdār ud fraškerd-kerdār Sōšāns pad nērōgīh[13] ī rōšnān ∵

35.22 ud Ērman frēstag band-ēw[14] pad dast[15] dārēd[16]

kē[17] harw [TD4 593] mardōm-ēw rāy ī bē widurd ā-š[18] band-ēw aziš āgustag

pad homānāgīh ī dām-niwandag[19] kē-š murw māhīg padiš gīrīhēd

ud azēr zamīg andar dōšox wistard dārīhēd

35.23 pad xwānišn[20] paywāzag 5-ēk widurdān[21] az zamīg ul uzayēnd[22] kālbodōmand[1] ud gyānīg

---

1 T <-TWNd> +.

2 Yt.19.94 *hō diδāṯ xratāuš dōiθrābiia vispa dāmąn paiti.vaēnāṯ.*

3 T + pad ān ī abzōnīg.

4 T <'wYylyn' > with stunted <-z->.

5 For hamāgān?

6 <LALA 'wzyšnyh>.

7 T <yyp'n> bol.

8 T <ZYBAyn'>.

9 T <KRYTNyt>.

10 T + ⁀ / .

11 T + ⁀.

12 T <'ylymn'> +.

13 T <wylwtyh>.

14 T <bndl-1>.

15 T <Ŷyyt'>.

16 T <y'lyt'>.

17 T <MN>.

18 T + f.st.: <bnyl>.

19 T <y'm nwYk'>.

20 T <KRYTNšn' y>.

21 T <twl'n>.

22 T <'wz'snd> +.

pad bašn čihrag čiyōn ka bē widurd hēnd

az ān[2] zamīg kū-šān gyān az tanōmandīh bē āmad

35.24 2 2 uzayēnd pid pus zan šōy hērbed hāwišt ud framādār[3] ud niyōšāg[4] ∵

WZ.35. The five *gāh*s

35.25 nām ī Uzērin gāh az ul-uzayišnīh[5]

35.26 Aybīsrūsrim[6] Aybīgayān[7] ī wispān rōšn-tōhmagān[8] rāy pad ham ēwēnag[9] yašt kunēd[10]

5 ēk ul uzayēd[11] ā-š gyān dahēd[12]

u-š *aibī*[13] nām[14] az gyān ast

35.27 Ušahin[15] gāh a-hōšīh wispān rōšn-tōhmagān rāy pad ham ēwēnag yašt kunēd[16] a-hōš bawēnd

ud Ušahin nām[17] az a-hōšīh

35.28 ud Hāwan gāh ham wispān[18] rōšn-tōhmagān rāy pad ham ēwēnag yašt kunēd[19]

wād ī xunakkar[20] kē kunišngarān[21] ō hanǰaman xwānēd[22]

ān 5[23] ēk az[24] hamāg[25] kustān bē ō Isadwāstarān[26] hanǰaman ī mayānag zamīg [TD4 594]

nayēd[27]

ud Hāwan[28] nām[29] az hamīh[1]

---

1 T <-pt->.
2 T + y.
3 T <-m'yt'l>.
4 T <nyw''k'>.
5 T <'wz'yšnyh>.
6 T <'sbyylwtlymn>
7 T <'ybyt''n>.
8 T <lcšn'->.
9 T <hm'ŷw->.
10 T <-x1>.
11 T <'wzyt'>.
12 T <-t'>.
13 T <'ybyh>>.
14 T <ŠM>.
15 T <'wšyn'> 2x.
16 T <-sn> for <-x1>.
17 T <n'm>.
18 T botched: <wyyk'n>.
19 T <-x1>.
20 <whwnYk'yl>? –Ed. *niwēygar.
21 T <kwnšn' ⇀ / yl'n>.
22 T <KRYTNyt'>.
23 T <6>.
24 Ed.; T <MNWš>.
25 Ed.; T <hm'y> + <Yk> added? eol.
26 T <yytwYyytl'n>.
27 T <YZLWNx1>.
28 T <hywn'>.
29 T <ŠMn>.

35.29 Rabihwin[2] gāh[3] rāmišn ī wispān rōšn-tōhmagān rāy pad ham[4] ēwēnag yašt kunēd[5]

pad ān[6] ...[7] ēk abāg did bē šnāsēnd[8] drōd pursēnd

hangerdīg čē-šān abar mad ō gyān[9] abāz uzwārēnd ēk ō[10] did rāmēnēnd

ud Rabihwin nām[11] az rāmišn

35.30 Āsmān Zamyad Mārspand Anagrān rōz Ahunwad[12] gāh tā ō Uzērin gāh

harw rōz[13] pad Uzērin gāh 5 ēk[14] az widurdān[15] ul uzayēnd[16]

pad Aybīsrūsrim[17] gyānōmand pad Ušahin[18] a-hōš bawēnd ∵

pad Hāwan ō hamīh ī hanǰaman xwānīhēnd[19] : pad Rabihwin ēk ō did rāmēnēnd[20]

WZ.35. The last ǰudgement

35.31 ud Ahunwad[21] gāh ka 2 zamān[22] ī ast 12 ēk rōz-šabānīg ō šab abāz

Ohrmazd pad abāgīh ī Srōš-ahlīy[23] az nēmrōz ālag sāmān frāz ō hanǰaman rasēd

abar hamēšag-(sūd) gāh ī xwadād[24] nišīnēd

35.32 paydāgīh ī ahlawān andar druwandān[25] ōwōn čiyōn asp[26] ī spēd andar asp ī siyā [TD4 595]

35.33 frēstag[27] kē-š xwēškārīh <šyypīh> zanēd[28]

ahlaw az[29] druwand bē wizārīhēd[1]

---

1 T + y.
2 T <lpytpyn>.
3 T + y.
4 T <hm'y>.
5 T <-ą>.
6 T + y.
7 T <y's>.
8 T + ⇀ / .
9 Ed.; T <mt'ny'n'>.
10 Ank.; T <OLE>.
11 T <ŠM>.
12 T w + bol.
13 T + harw rōz bol.
14 T <'yw'>.
15 T <wtwl MN c> eol.
16 T <'wz'snd>.
17 T <'ybyylwtlym>.
18 T <'wšhyn'>.
19 T <KRYTNyhyn'd>.
20 T <-n'nd>.
21 T <'hwwt'>.
22 T <2' YNA>.
23 T <- 'hl'yš>.
24 S.1.30 *misuuānahe gātuuahe x^{v}aδātahe*.
25 T + f.st.: čiyōn ⇀ eol.
26 T <'yyp'>.
27 T <gclYyytk'>.
28 T <-TWN->.
29 T <MNW>.

ašō’ān az kustag ēw[2] druwandān az didīgar kust ōwōn estēnēd[3]

čiyōn šabān kē ramag gōspandān spēd az siyā wizīnēd ud ǰud kunēd[4] ∵

35.34 hamāg dāmān abdīh bē šnāxt ī Ohrmazd az wisp-wattarīh[5] Ahrimen kāmagīh bowandag[6] abaxš[7]

ud pad Ohrmazd ōstīgānīhā āstawān

35.35 Ahrimen[8] Āz spāhbed abārīg dēwān stard[9] homānāgīh

pad xwēš hamēstārīh wānīdagīhā[10] bē ō mardōmān dīdārīg bawēnd

35.36 ud ān[11] wēnišn rāy mardōm az nēmag ī[12] Ahrimen bē ō Ohrmazd wardēnd[13]

35.37 ud rōšnān ǰud ǰud hamēstār ī[14] xwēš zanēnd[15]

čiyōn Wahuman Akōman Ardwahišt Endar[16] ∵ Šahrīwar Sawul[17] ∵

Spandarmad Nānghait[18] ∵ ud Hordad Amurdad[19] Tārič Zarič[20] ∵

Gōšurūn druz ī gurg-tōhmag ∵ mēnōy ī zōr abzōr[21] ī az[22] zarmānīh

35.38[23] čiyōn pad dēn (...) kū

wānīhēd pad āštīh an-āštīh[24] pad rādīh ārādīh

pad bowandag-menišnīh tar-menišnīh pad ān ī rāst gōwišn[25] ān ī drōw [TD4 596] gōwišn

pad ahlāyīh druz pad ahlawīh druwandīh[26] ∵

WZ.35. The Lifegiving Immortals blend with their worldly counterparts

35.39 ka gāh ī šab andar āyēd amahrspandān ō gētīy daxšagān gumēxtēnd ∵

---

1 T <BRAc ’yhyt'->.
2 T <-yh \ ’y / >.
3 T <-WNŷt>.
4 T <-x1>.
5 T <MNW yyp'->.
6 T <bwYk'>.
7 T <’p̄’yh>!.
8 T + <mzn’yn'> blurred.
9 T w +; + ⇀ / .
10 Ank.; T <w’n'yt'yy’’>.
11 T + y.
12 T -īh.
13 T w +.
14 T -īh.
15 T <-TWNŷt'>.
16 T + w.
17 T <swł>.
18 T <’nyhyt'>.
19 T + w.
20 T <t’wlyc' W zlyc'>.
21 <zw’l ’p̄zw’l>.
22 T <MN / MN>.
23 Y.60.5 *wānīhād az ēn mān pad Srōš asrušt ud pad āštīh an-āštīh ud pad rādīh arādīh ud pad ērmenišnīh tarmenišnīh ud pad ān ī rāst gōwišn ān ī drō gōwišn ud pad ahlāyīh druz.*
24 T <’n’štk' y>.
25 T -īh + pad.
26 w +.

Ohrmazd ō Sōšāns ud hammis ⌈ mardōmān

kū tā abēzag-kām ud nēk-dahišn ōstīgān-gāh[1] ud ⌉[2] a-wardišnīg-hambār[3] bawānd[4]

Wahuman ō gōspandān Ašwahišt ō ātaxšān[5] ∵ Šahrīwar[6] ō ayōšustān ∵

Spandarmad ō zamīgān Hordad ō ābān Amurdad[7] ō urwarān

kū tā ǰud ǰud pad xwēš čihrīh abēzagīhā ud ōstīgānīhā[8]

tā[9] Spandarmad[10] ⌈ gāh ī mēnōyīg ⌉[11] andar xwēš daxšagān hēnd

Spandarmad[12] gāh az daxšagān bērōn bē rasēnd

Ohrmazd pad Xwanīrah 6 amahrspandān[13] pad ān 6 kišwar paydāg bawēnd ∵

WZ.35. The great fire with the branches

35.40 pas ān gāh ātaxš wazurg az ān ī a-sar[14] rōšnīh frōd[15] āyēd pad hamāg zamīg payrōg bē abganēd[16]

tāg ēw pad dast dārēd[17] pad homānāgīh ī draxt ēw kē-š tāgān azabar rēšag[18] ō frōd

harw ahlaw ēw rāy tāg ēw harw druwand-ēw rāy rēšag-ēw

ud Ahlišwang[19] ī mādag-čihrag pad sar ī draxt ud Xwahl[20] dēw pad bun ī draxt estēd

ud Ahlišwang[21] ahlaw-ēw rāy tāg ēw

ud Xwahl[22] [TD4 597] druwand-ēw rāy rēšag ēw ō dast dahēnd

ēk az did ǰud bē bawēnd druwand az ahlaw

35.41 pad ān[23] gāh hamāg mardōm pad ēw-bār garzēnd[24] ud ars pad zamīg frāz rēzēnd

čē pid wēnēd[25] kē-š pus abāz ō dōšox abganēnd[1]

---

1 T <’wyyp̄Yk’n' y’yh>.
2 T sup. interlinear and in margin.
3 Ank.; T <ywb’l>.
4 Ank.; T <-WNynd>.
5 T <-šn'>.
6 T <štywr>.
7 T <ym->.
8 T <-yhyh>.
9 T add. sup.
10 T 2x.
11 T blurred.
12 T <yyp̄yt’m’n yyp̄ytmt'>.
13 T <-nd ’n'>.
14 T + ⇀ / .
15 T <plww>. – Ed. parrōn.
16 T <-TWN->.
17 T <y’l->.
18 T <lwšk>.
19 T <’hl’y’ng>!.
20 T <h’l>. – Cf. Dk.8.9.3.
21 T <’hl’yšng>.
22 T <hw’hl Y // y’y> [for <ŠAA>?].
23 T + y.
24 T <yylc’nd>.
25 T <-TWN->.

pus (kē-š) pid ud brād kē-š[2] brād zan kē-š šōy šōy kē-š zan ud dōst kē-š dōst

35.42 abar xwānēnd[3] druwandān ō ahlawān kū

ān man pid ud brād ud šōy zan ud dōst

čiyōn kū-t pad zamīg nē hammōxt ō man ān ī abēzag rāh ī rāst

u-t[4] bē (nē) wardēnīd ham az wināh u-t nē hāxt ham ō kerbag

kū-m nūn ǰudāgīhā[5] az xwēšān[6] ham-hāgān abāz ō dōšox abāyēd šud[7]

bē ham-rāhīhā bē ō wahišt ī bāmīg šud ham ∵

ud agar-it[8] nimūd būd hē āštīh az xwēš menišn kū-m čim ān dōst

kē-t[9] pad zamīg (pad) arzānīg dāšt (pad) xwarišn wastarg[10] kadag

u-m pad[11] arzānīg nē dāšt pad ān ī az xwarišnīhā xwaštar ud wastarg čābuktar[12]

ud az xānag[13] darbuštar ud (az) asp ī arwand tēztar [TD4 598]

35.43 abārīg-iz ruwānān kē ān ī dōstān āhōg nē abāz-nimūdār būd bē āwēnēnd[14]

ud agar-iš nimūd būd ā-š abāz čašm āwarēd pad ān bahrag garān-diltar[15] bawēd

ān tāgān pad homānāgīh ī sard ēw bawēd ī[16] 3-pāyag[17] ī zarrēn homānāg

u-š ahlawān padiš abar ō wahišt šawēnd[18]

pad weh-menišnīh abar ō star-pāyag[19] pad weh-gōwišnīh abar ō māh-pāyag

pad weh-kunišnīh abar ō xwaršēd-pāyag ∵

35.44 druwandān pad ǰumbēnišn ī ān tāg ō dōšox ōftēnd

pad 3 dar[20] frōd[21] ōftēnd (harw) dar-ēw čiyōn tēx[22] ī <spš ’pst> ∵

pad dušmad duš-hūxt duš-huwaršt[1] ō dōšox šawēnd[2] 3 rōzag-šabān

---

1 T <-TWNd>.
2 T + <MN>.
3 T <KRYTWNd>.
4 T u-m.
5 T <-yh y>.
6 T <hwyšn'> eol.
7 T <-WNyt>.
8 T <HTš>. – agar-im-it?
9 T <MNm>.
10 T <wstltly>.
11 Ank. + (mēnōy).
12 Ank.; T <c’p̄ytl>.
13 T <BYTA>.
14 T <’wwynynd>.
15 <yl’nyltl>. – Ed. *garān-dardtar.
16 T <1>.
17 T <-p’’Yk'> +.
18 T w +.
19 T <yytwl->.
20 T <BRA>.
21 T + ⇀ / .
22 Ank.; T <tn’y>.

35.45 ašō'ān andar wahišt hēnd az xwēš menišn gōwišn kunišn[3] šādīhēnd[4] ∵

druwandān andar dōšox az[5] dušmad duš-hūxt duš-huwaršt[6] bēšīhēnd[7]

35.46 ka druwandān az dōšox abar āmad[8] hēnd

J̌am-kirrēnīdārān[9] wazag-kerbīhā abāz ō dōšox ōftēnd

ud[10] 3 (rōzag-šabān?) ān gyāg bawēnd ∵

WZ.35. End of the punishment

35.47 rōz ī Ohrmazd bāmdād mēnōy zamīg xwad bowandag-menišn [TD4 599] Spandarmad

mād ī wispān[11] zāyišnōmand[12] ī[13] hēnd abar zamīg

kē ham-čihrīh az fradomīh ī druz andar ō dām[14] dwārist

(tā)[15] abdom ī rōzān humihrīhā harwisp dām čē hamāg frazend hēnd abaxšāyēd

abar ahlawān duš-xwārīh ī-šān abar tan

ud abar druwandān pādifrāh ī-šān abar ruwān rāy

35.48 u-š haguriz nē xwāst xwāyišn az Ohrmazd

čē bowandag-menišnīh[16] rāy tā spurr-frazāmīh ī kārān[17] burd-mān

ud ham šahr pad ān gāh pēš Ohrmazd bē estēd[18] gōwēd kū pādifrāh ā-šān[19] was bowandag

35.49 pad ham zamān[20] Ērman[21] hamāg druwandān abar āwarēd[22] ∵

WZ.35. The righteous in paradise

35.50 ahlawān-iz abāz ō zamīg āyēnd

ud nē pad ān[23] čihrag ī ka bē widerd hēnd ud nē az ān āmēzišn ī ka pēš[24] passazīhist[1]

---

1 T <-šhwlšt'>.
2 T <-WNt' \ d / > eol.
3 T + ⇀ ∵ .
4 T <š't'ŷhsnd>.
5 T <MNW>.
6 T <-šhww->.
7 T <byšsnd>; w +.
8 T <YHYTWNt'>.
9 T <ymyl yn->.
10 T + w.
11 T <yyp'n>.
12 T <ZLHWšn'->.
13 T + f.st.: abar.
14 T + f.st.: <HWE>.
15 Ank.
16 T + y.
17 T + ⇀ / ∵ .
18 T <Yyyt->.
19 T <'''n>.
20 T <OYNA Y>.
21 t <'ylymn'>.
22 T <YHYTWN->.
23 T + y.
24 T + ⇀ / .

bē rōšn gil ī (bē) az tārīkīh āb ī bē az zahr ud ādur ī bē[2] az dūd

hu-bōy wād[3] purr drōdīh passāxtag bawānd tanōmandān

35.51 u-šān ast[4] pad rōšnīh ōwōn homānāg čiyōn bēlūr[5] abar gōhrān

u-šān gōšt abar ast homānāgīh ōwōn čiyōn wissad[6] abar[7] draxtān [TD4 600]

u-šān pay[8] abar[9] ast ōwōn homānāg paywastag čiyōn zanǰīrag ī zarrēn pad bēlūr wirāstag

u-šān xōn andar rahagān ōwōn homānāg tazēnd čiyōn may[10] ī bōyāg pad ǰām ī zarrēn ∵

u-šān āmēzišn andar tan hu-bōytar hēnd kū mušk[11] anbar ud kāpūr[12]

kē buland bawēnd ud gišnag paymānīg bawēnd

pad paymān ī Gayōmard pad bašn čihrag[13] homānāg ō 40-sālān ∵

35.52 harw mard-ēw kē pad zamīg zan ēk būd[14] ā-š ān ī ēk[15] kē-š was būd[16] ā-š ān was bawānd

kē-š nē būd (ā-š) zan-ēw ī ham-bašn ī ham-čihrīh pēš estādag

mard ān ī ēk zan ham-čihrīh rāy ā-š dōsttar dārēd[17] kū wisp kanīg ī abar zamīg ∵

zan-iz[18] (ō/abāg) mard hamīhēd ud nē[19] urwāzēnd ō anīz

35.53 u-šān nigerišn ī ēk ō did ōwōn pad ham-dādestān hu-čašmīhā čiyōn meh abar keh

ōwōn nigerīdār nēkīh-kāmag čiyōn pid[20] abar frazendān

keh[21] andar meh ōwōn framān-burdār ēkānag niyōxšīdār[22] čiyōn dahišn[23] andar dādār Ohrmazd

u-šān a-petyāragīhā[24] [TD4 601] hamāg ruwan[25] ēkānag

bē yazdān rōšnīh[1] rāy gīrēnd paymān hu-čihragīhā nē ēkānag[2]

---

1 T <-yt'>.
2 T + f.st.: <-m yw>!.
3 T <'t>.
4 T <'yt'>.
5 T <QDM MN>.
6 T <wYyyt'>.
7 T <MN>.
8 T <pyD>.
9 T <m-ym>.
10 T <HYA/HŠ>.
11 T <mw / šk'>.
12 T <kw'pwl>.
13 T + f.st.; <hwm'n> eol.
14 T <BRA>.
15 T ēwēnag.
16 T <-WNt'> + ⇀ / .
17 T <y'l->.
18 T <NYŠE \ c / >.
19 T <l'y>.
20 T + y.
21 T <kyh>.
22 T <nhš->.
23 T <y'yy'n'>.
24 T <-l'yyh>.
25 T + y. – Ank. *rawišnīh.

35.55 u-šān gāh nē ēk bē-šān[3] kunišn[4] passazagīhā ōwōn čiyōn ka šahryār bē ō šahr āyēd
ud dō dādestān dahēd ēk ī rāst ēk ī arzānīgīhā
abar ān ī rāst framāyēd ku harw kas pad xwēštan zan frazend xwāstag dādīg dāštan pādixšāy
kāmag-rawišn ud az must abē-bīm andar[5]
pad didīgar dādestān framāyēd kū kerdārān bahr[6] dahēd az-iš

35.56 andartom[7] wāspuhragān[8] paydāg bawēnd
u-š homānāgīh ōwōn čiyōn xwaršēd māh ud starān meh ud keh
kē pad rōšnīh ī[9] kunēd ahlāyīh ēkānag hēnd[10]
bē-šān rōšnīh wehīh ud xwēškārīh nē ēkānag

35.57 tōhm az mardōmān[11] frāz rēzīhēd[12] nē gyān[13]
ud harw tōhm-ēw[14] rāy pad frazend-ēw aziš abāz wirāyēnd[15]
bē nē pad ān ī ristag ī čiyōn widurdān ka zīndag būd[16] hēnd kē az zamīg āmad hēnd
bē harw 2 tōhm rāy 2 daxšag čihr ī tarr ud tēz ∵
upāiθi ∵ ast *spiβihi* [17] ∵ wirāyīhēd

35.58 ātaxš [TD4 602] tōhm-padīriftār az ān ī a-sar rōšnīh be āyēd pad hamāg zamīg frāz tazēd[18]
gyānīgīh nērōg ī tōhmagān abar čīnēd[19] abāz ō mayānag zamīg šawēd
abar narīhā[20] ud mādagīhā ōwōn abar gumēzīhēd čiyōn pad-iz bun[21] bawišn ī mardōmān[22]
ka kālbod[23] andar mādagān frāz-tazišnīh ī tōhm
ud gyān andar šawēd
pad ham zamān pad homānāg ī 15-sālag mard

---

1 T <lwš'n' \ yh / >.
2 T + y.
3 T <bhššn'>.
4 T + f.st.: <pp>.
5 ShSh. *hugar.
6 T <-l'n w->.
7 ShSh. *hugartom.
8 T w +.
9 T < :: >.
10 T <HWE>.
11 T + ⇀ / .
12 T <-yhyyt'>.
13 T <HA>.
14 T <twhmyh-1>.
15 Ed.; T <ylyhynd>.
16 T <-bwt">.
17 For **žiβihi* for **jīuuahi*??
18 T <t \wc/ cyt'>.
19 T <QDMc / ynyt'>.
20 T <n–**L**yh'>.
21 T <PWN CBW'>.
22 T <AN [X] WTA'n'> + <y'n> s.m. in margin.
23 T <-pt'>.

kanīg ud mard pad zamīg frāz āyēnd[1]

ud andar 40-sālagān ōwōn paydāg bawēnd čiyōn frazendān ō pidarān[2]

35.59 u-šān rāmišn-iz ī ēk az did ham ēwēnag ān ī wuzurg rōšnīh ī az kerb ēwēnag abar būm hamē tābīhēd

kē-š pad nigāhbedīh az Gayōmard be padīrift[3]

az xwaršēd abar wisānīhēd

nēmag[4] (ēw) ō Gayōmard paymōzīhēd kē[5] bun-tōhmag ī mardōmān būd

nēmag[6] ēw ō hāmōyēn hammist kē-š tōhmag būd hēnd meh-rošnīhā ud keh-rōšnīhā.

35.60 u-šān[7] ān ast paymōzan ī[8] bāmīg ∵ a-zarmān ∵ a-marg

šīrēnīh[9] ud čarbīh ī gāw ī Hadayās[10] ∵ kerbag ast ī passazagīhā xwarišn [TD4 602/297b end]

---

1 T <-yt ⟶-d>.
2 T + y.
3 T facs. <ptyyp̄t'>.
4 T + ⇀ / .
5 T <MN>.
6 T + ⇀.
7 T <-šn>.
8 T <-ptmwc / nOD>.
9 T <šl->.
10 T <htky't'>.

ZAND Ī FRAGARD Ī ǰUD-DĒW-DĀD

[433]

0 nibēsīhēd ∵ zand ī fragard ī ǰud-dēw-dād ∵

PV 5.3-4[1]

PV.5.3a u-š guft Ohrmazd kū

(nē) ān ī sag-burd[2] nē way-burd[3] • nē ān ī gurg-burd nē ān ī wād-burd nē ān ī magas-burd[4]

Nasuš mard nē āstārēnēd kū wināhgār nē kunēd[5] ∵

PV.5.4a čē agar[6] awēšān nasāy ī sag-burd[7] way-burd wād-burd[8] mard āstārēnīd būd hē[9]

kū mardōm pad ān rāh[10] wināhgār būd hē

PV.5.4b pad tēz-rawišnīh kū tēz[11] būd hē ān ī man harwist ī ox ī astōmand

zad-xwāstār ahlāyīh[12] kū rāh[13] ī ō[14] kār ud kerbag kerdan[15] zad[16] būd[17] hē

xrōsišn dād ō ruwān kū-šān ruwān andar dōšox[18] xrōsag[19] ud xwistag[20] būd hē

tanābuhlagān margarzān būd hēnd

az frahīdīh[21] [344] wināhgārīh[22] ī awēšān nasāy kē abar ēn zamīg widerēnd ∵

pursišn

PV.5.4A ka nasāy tan paydāg ī dānēnd kū nasāy dānēnd kū sag ud dad dām-burd

ēg-iš padiš rēman ud wināhgār ayāb nē

bawēnd ∵

ud ka nē dānēnd kū nasāy wināhgār ud margarzān bawēnd ∵

---

1 JamaspAsa in FS Kotwal •

2 <-WNyṭ>; the rest <bwlt'>.

3 <w'y ->.

4 PV.5.4: L4 maxš, E10 magas.

5 -WNyt'> all except where indicated; PV adds: tā rēman ōh kunēd.

6 čē agar: *yezica*. PV agar-iz MU 1 3 agar čē.

7 <bwlt">.

8 PV then: gurg burd *maxš*/magas-burd.

9 <HWE''> +.

10 mardōm pad ān rāh not PV.

11 ***tēz***] PV has: ***zud***

12 Ta <-yyh>.

13 <l's>.

14 <KN> +.

15 ***kerdan***] PV omits.

16 <zt>.

17 ***būd***] PV has ***ēstād***.

18 ***andar dōšox***] PV has ***az Garōdmān***.

19 <hlwgyk'>.

20 <hw^{y}yyt->; Dk.7.8.29 xrōsag xwistag.

21 <pl'-yyt->.

22 PV wasīh.

nē ∵

PV.5.4B ka esm ī ātaxš rāy brīnēnd nasāy aw-iš gumēxt estēd

ka dānēnd ayāb nē dānēnd čiyōn bawēd

passox

ka esm zad ā-š ēw-bār xūb bē nigerišn[1]

ka ō kār barēd ā-š 3 bār xūb bē nigerišn

ka-š ēdōn kerd[2] ēg-iš padiš a-wināh

az Abestāg paydāg 3 bār ōy ō[3] esm frāz ē nigerēd

3-iz bār ōy ō hamāg perāmōn[4] ud pad frōd-wardišnīh frāz ē nigerēd ∵

PV.5.4C pursišn

dār ī a-kār kadār

passox

ān kē nasāy padiš barēnd

ud ān kē abar wišōbēnd[5]

ān kē mard padiš ō[6] dār kunēnd

ān kē handām ī zan ī daštān abar rasīd ∵

PV.5.4E ka bē kārēnd šāyēd [345] ayāb nē ∵

nē ∵

ka a-xwēškārīhā bē rōyēd čē kunišn

passox

pad hamāg kār šāyēd ∵

PV.5.4F pursišn

tarr ī rustag ka-š nasāy padiš gumēxt čiyōn bawēd ∵

ast dastwar[7] kē ēn guft

hād

sar-ā-sar[8] bē brīd[9] ud hamāg nasāy •

ud ast dastwar kē guft

ō[1] ēd hangārēd agar ōh ōgārīd

---

1 PV *dāitiā pairišti* bē kunišn.
2 <krt">.
3 <OL> +.
4 <pylymwn>.
5 <wyšwtynd>.
6 <KN> +.
7 <-twl>.
8 <yyl ’ yyl>.
9 <blYt'> +.

ka ∵ ōgārīd 3 pāk ∵

ud mar bē ka ēk 3 bē būd u-š 3 sāl padiš bē šud pāk ∵

čē ān dār <plc> dahišn ī az bunīh aziš bē šawēd ∵

Dādfarrox guft kū agar dār sar-ā-sar[2] nasāy bē brīd hamāg bē ō nasāy bawēd

ka šakar aw-iš gumēzēnd sar-ā-sar[3] bē brīd[4] hamāg šōyišn[5] *pāk[6] bawēd ∵

ēn wāzag ī Dādfarrox pad kār abāyēd dāštan ayāb nē ∵

nē ∵

tarr ī rustag ka-š nasāy awiš pahikafēd čiyōn bawēd ∵

tis-iz nēst

PV.5.4H hušk ī rustag ayāb brīdag ka-š nasāy awiš gumēxtēd čiyōn

passox

pad gyāg šōyišn [436] kār

pursišn

tarr ī brīdag kē-š nasāy awiš gumēxtēd

passox

pad čāštag pad nē grift[7] estēd[8] ∵

az man bē agar ān tarr gyāg

ēdōn ka frōd kārēnd[9] bē rōyēd ēg-iš dādestān[10] čiyōn

ān ī rustag agar dār az ān ī ka frōd[11] kārēnd[12] bē nē rōyēd ēg pad sāl-drahnāy

ka-š wārān padiš bē būd pad frasp[13] pēšag

abārīg kē-š kār nē pad āb ud ātaxš šāyēd ∵

---

1 <OL> +.
2 <yyl ’y LO->.
3 <-ŠE ’ / LO->.
4 <YBLWNyt'>.
5 <d’nšn'>.
6 < d’k>.
7 <-WNt>.
8 something that is not done?”
9 <k’lynd>.
10 Consistently <SNA> or <ŜNA>.
11 <plw>.
12 <-TWNd>.
13 <plyyp>.

hušk ka rustag ayāb ∵ brīdag u-š nasāy andar gumēxtēd čiyōn bawēd

passox

ān ī and gyāg bē tāšišn

abārīg pad sāl-drahnāy šōyišn kār ∵

pursišn

tarr ī rustag ka-š hixr[1] awiš gumēxtēd čiyōn

passox

sar-ā-sar[2] bē brīd pad gyāg ōgārd dārišn

pursišn

tarr ī brīdag ka-š hixr[3] abar gumēxtēd čiyōn

passox

agar hixr az ān ī pad rustan šāyēd

ka-š abzāyišn padiš būd pad hamāg kār šāyēd •

ud agar [437] dār nē az ān pas pad dar ud frasp pēšag huškkar[4] ī nē pad xwarišn mehmān šāyēd ∵ —

hušk ī rustag brīdag ka-š hixr[5] awiš gumēxtēd čiyōn ∵ —

ān and gyāg bē tāšišn

abārīg pāk

[MF269.7]

PV.5.4I[6] wēšag-ēw kē esm ēw tāg andar kē nasāy awiš gumēxt estēd nē dānēd kē kadām dādestān čiyōn ∵

nē warōmand •

[MF269.9]

PV.5.4J[7] ramag ī gōspand ēw[8] andar kē nasāy ǰūd estēd nē dānēd kū kadām čiyōn •

nē warōmand •

warōmand nē kunišn[9] —

---

1 <h'yyl>.
2 <-ŠE 'LO->.
3 <hŷhl> +.
4 <hwškwl>.
5 <h'yyl>.
6 *ŠnŠ*.2.73.
7 *ŠnŠ*.2.73.
8 <HNA>.
9 <-WNx$_2$šn'>.

PV.5.4K[1] dar ī hazzān ka-š nasāy abar rasīd čiyōn —

pad ham-kār šāyēd

dar ī daštānestān ka-š nasāy abar rasīd • pad hazzān[2] šāyēd —

[MF269.14] dar ī xwēš-gāh-dān[3] ka bē <PSHWNyt'>[4] pad tis-iz šāyēd •

pad xwēš-gāh-dān hazzān[5] daštānestān šāyēd

ka-š nasāy abar rasīd pad hazzān šāyēd

ka-š daštān abar [438] rasīd pad ∵ xwēš-gāh-dān ud daštānestān šāyēd •

čē ān ī xwārtar pad ān ī grātar šāyēd ∵

ud ān ī grātar pad ān ī xwārtar nē šāyēd ∵

[MF270.8]

PV.5.4K[6] dar ī deh ud dar ī šahrestān ka-š nasāy abar rasīd čiyōn •

tā pad ham kār dārēnd • šāyēd •

pas ka bē wēzēnd[7] ∵ ka-iz pad ham gyāg abāz āgōzēnd xāk šāyēd ∵

dar ī ganǰag šabestān[8] ǰāmagdān ka-š nasāy abar rasīd čiyōn •

a-kār •

dar ī srāy • ka-š nasāy abar rasīd čiyōn •

ēdōn čiyōn Sōšāns guft nē šāyēd •

ēdōn čiyōn Kay-ādur-bōzēd[9] guft šāyēd ∵

az man bē

agar srāy ān kē-š kadag-xwadāy dahlīz[10] ēk ēdōn bawēd čiyōn • dar ī ganǰ ud šabestān •

agar srāy az ān ī kadag-xwadāy 2 dahlīz ud dar ī • dahlīz abāz ō ēk āwurd[11] estēd

bē ō dar ī deh ud ān ī šahrestān[12] handāzišn ∵

dar ī bāγ[13] ayāb dar ī [439] gumbad ī ātaxšān ka-š nasāy ayāb daštān abar rasīd čiyōn •

pad ān ī daštān xwēš-gāh-dān šāyēd

---

1 *ŠnŠ*.2.75.
2 <hzd'n'>.
3 <hwyšy'sd'n'>.
4 <PSHWNyt' = 'pšn'yt'>. *FP*, pp. 15-16; *afšan- afšadan*?
5 <hzy'n> +.
6 *ŠnŠ*.2.74
7 <NSHWNd>.
8 <Šp->.
9 <kš->.
10 <d'hlyc>.
11 <-ŸWNt'>.
12 <MŜNA>.
13 <b'y y>.

PV.3.14B ka nasāy pad tan-ēw bē wišōbēnēd čiyōn bawēd ∵

ka pad ēw-kardagīh bē wišōbēnēd

Sōšāns[1] guft

PV.3.14A ay ēd nē abāyēd kū dānēd kū sag dīd ayāb nē

čē rēman margarzān

PV.3.14C u-š šōy[2] nēst

PV.3.14D Abarg čār tuwān āmār nē kerd

ud Gōgušnasp guft

ay pad čār ud tuwān

PV.3.14E ka dānēd kū hambun-iz wināh ast ā margarzān ∵

PV.3.14F Rōšn guft

ay ∵ <cwš> ōh abāyēd kū sag nē dīd ∵

PV.3.14F nasāy paymānag čand ∵

hambun-iz nē • *nōiṯ. maxše. bərətō* •

PV.3.14I ka nasāy 2 pad band frōd bast[3] estēnd wināh ī 2 bawēd ayāb ēk

ān ī ēk ∵

PV.3.14J ǰāmag ī abāg nasāy ēw-kardag ka-š padiš bē ǰumbēnēd čiyōn •

rēman •

PV.3.14L nasāy ī ō kas-ēw framāyēd kē-š <pl'-y'-yn'> nēst padiš [440]

ēg-iš wināh ud rēmanīh ī pad rāh <pl'-y''n'> bawēd •

margarzān-iz ōh bawēd ∵

PV.3.14M ka-š andar kanār murd estēd ud pad gyāg bē abganēd rēman nē • bawēd •

PV.3.14N ka-š murw-ēw azabar frōd abganēd bē pad rāh ī ham-karzagīh tā rēman nē bawēd •

PV.3.14O ka murw az ān ī Nasuš nē zanēd[4] ā-iz ēdōn bawēd •

PV.3.14Q ka pad stōr nišīnēd pad nigerišn

PV.3.14P pad nasāy bē rāyēnēd • nē rēman •

PV.3.14Q ka pad stōr estēd frāz āyōzēd[5] •

PV.3.14R Rōšn guft

ay ēdōn bawēd čiyōn pad zōr ī 2 mard •

---

1 <swk->.

2 <HLLWN>.

3 <byyt'>.

4 <zwwyt'>.

5 <''wwcyt'>.

PV.3.14S? dast ī šabīn[1] pad āb ud ātaxš ud xwarišn ǰāmag čiyōn •

<'wt'> būdan ī <s'lYk'> pad āb[2] ud ātaxš tanābuhlagān guft •

mādagwar ān ī rēman •

PV.3.14AA az Abestāg paydāg kū dast ī šabīn ō[3] āb ud ātaxš burd[4] ēdōn bawēd čiyōn hixr[5]

PV.3.14AB ān ānōh ēdōn paydāg čiyōn ka-š nasāy ō mard ī ahlaw burd[6] hē •

pad xwarišn ī tarr ud šōr[7] grāy

ud [441] ud pad ān ī hušk ǰāmag nē bawēd ∵

andar hazzān[8] šud čiyōn ∵

PV.3.14AJ Abarg hazzān āmār nē kerd ∵

ud Gōgušnasp ī <'swyyt>

az man bē ǰud

agar pad ham-nērōgīh andar šawēnd <'ywyhyh> pad šustan abāyēd ∵

PV.3.40B kē nasāy-nigānīh[9] rāy zamīg kanēd ka ēk ōh[10] kanēd ēk ōh rōbēd čiyōn ∵

tanābuhl ēk ōy ud ēk ōy ōh ī xwāhēd ∵

pas ka kanēd ast[11] bē rōbēd tanābuhlīh ī kand nē bawēd

u-š ān ī ∵ ruft ōh[12] bēd ∵[13]

nasāy-nigānīh pad nasāy ∵ ī zīndagān bawēd ∵

nē ∵

PV.3.40E andar must abāz kunēd/gīrēd[14] nasāy-nigānīh bawēd ∵

nē ∵

---

1 <Špyn'>.
2 <'p̄'>.
3 <OL> +.
4 <ŶŶLWN'x$_2$>.
5 <hŷhl>.
6 <bwlt'>.
7 <šwwl>.
8 <hzd'n> +.
9 <-nk̈'n->.
10 <OL> 2x.
11 <AYT'>.
12 <OL>.
13 eol.
14 <-WNyṭ>.

PV.3.40F pad wastarg ī tadag bawēd ∵

nē ∵

PV.3.40G ka nasāy ǰud az wars ud nāxun nigānēnīd bawēd •

ā-nē[1] •

PV.3.40G ka wars ud nāxun nigānēnīd wars ud nāxun abāg nasāy ēg-iš nasāy-nigānīh bawēd ∵

bawēd ∵

ka wars ud nāxun ī murdagān pad nasāy abāz (kunēd/gīrēd)

ka-š padiš [442] abāg pahikōbēd rēman bawēd ∵

bawēd ∵

PV.3.40G ka sag wars ud nāxun wēnēd Nasuš zanēd ∵

nē ∵

PV.3.40H ka pēš az 2-sālag kirm bē bawēd ayāb bē pōsēd[2] margarzān bawēd ∵

nē ∵

bē harw kirm-ēw rāy ā-š tanābuhl-ēw wināh ∵

pad gyāg ī sard-sēr kē wafr ud gyāg nasāy

ǰud agar pad wafr frōd nihēnd ēnyā gyāg nēst

ud mardōm[3] widerān bawēnd

ān pad wafr frōd nihēnd ayāb čē kunišn

pad harw dūdag-ēw ā-šān xānag-ēw[4]

az mayān ī zamīg mānišn ī mardōmān 90[5] gām bērōn bē kunišn ∵

PV.5.10a ka pad zamestān mardōm widerān bē bawēnd nasāy bē ān gyāg barišn ∵

barišn ∵

u-š ēdōn wistarg and kunišn[6] kū agar hixr[7] ud tis-ēw az nasāy bē āyēd ō zamīg nē rasēd ∵

---

1 <’-LA>.
2 <pwyyYt>.
3 <ANŠ-> +.
4 <BYTA-1>.
5 <yyY’k'> Wk˙J.
6 <-WNx$_2$šn'>.
7 <hŷhl>.

u-š nasāy andar ān gyāg barišn čiyōn

garmīh[1] āyēd \ murw bē āyēd / zamīg bē hōšēd nasāy az ān gyāg [443] bērōn bē āwarišn

u-š bē ōy[2] murw dahišn ∵

PV.5.11a drāzāy ud pahnāy ud bālāy ī xānag[3] čand abāyēd

PV.5.12a čand frāz pāy ud dast widārdan ka nišīnēd[4] andar ān zamān ka zīndag bawēd

ā-š pāy ō[5] <plk'n> sar ō aškōb nē rasēd

az Abestāg paydāg

PV.5.11b čand ān nē • ka stēndag kū zīndag nišīnišn waγdān[6] abar rasīhēd

PV.5.11c ma frāz pāy ud ma widārdan dast tar-uš[7] ma pahikōbād[8] ∵

ka meh bawēd u-š tan andar nihēnd ayāb nē nihēnd šāyēd ayāb nē •

šāyēd •

čand zamān andar ān xānag[9] pādixšāy dāštan ∵

mard-ēw[10] rōz ud māh-drahnāy

PV.5.12b ud ka wafr bē nē šawēd zamīg bē nē āwāsēd wēš-iz[11] w padixšāy ∵

az Abestag paydāg

PV.5.12a ēdōn ān ī ul az bōy kē gyān[12] andar nēst u-š tan bē ē[13] dahēnd andar xānag[14]

2-šabag ayāb 3-šabag (ayāb) māh-drahnāy u-š kār nēst ∵

ka andar zamīg bē kanēd ā-šāyēd [444] ∵

šāyēd

az Abestāg paydāg ∵

ka andar xānag-ēw[1] bē kunēnd[2]

---

1 <k̈lmyh

2 <OL y>.

3 <h'nk'>.

4 <YKTYBWN->.

5 <KN>.

6 <kt'n>.

7 <LCTwš>.

8 <-kp->.

9 <BYTA>.

10 GK *2 ud 3.

11 <wyš̈yc>.

12 <AŶŠ> *kas* for <HŶA>.

13 <HNA>.

14 <h'nk'>.

u-š anīy nasāy • andar nihēnd šāyēd •
abēr šāyēd ∵

pas ka mard-ēw bē kanēnd ∵
šāyēd ∵

ka rōzgār abar āyēd ud ān gyāg xwaršēd-nigerišn bē nē kunēnd[3]
ēg-iš wināh ī nasāy-nigānīh bē[4] bawēd ∵
bawēd ∵
čē dēn gōwēd
hād[5]

PV.5.14a agar nē awēšān mazdēsn[6] ān kerb xwaršēd-nigerišn kunēnd[7] • kū aškārag bē nē kunēnd

PV.5.14b pad sāl-drahnāy ān ahlawγnīy[8] ān dēw-ēzagīh[9] ō bun bawēd ∵

tā kay ēg-iš ēn wināh hamē rawēd

PV.5.14c tā ka nasāy ud hixr[10] bē barēnd[11] ud hazzān bē kanēnd ud nasāy bē ō murw dahēnd ∵

ka bē kunēnd[12] u-š nasāy andar nē ∵ barēnd

PV.5.14B pad nišast[13] ī ∵ mardōmān[14] gōspand ud xwarišn ǰāmag-ēw mardōmān[15] šāyēd ayāb nē ∵
šāyēd ∵

PV.5.14C ka-š aziš bē barēnd pad ham ān kār ∵ šāyēd •
u-š andarrōn ud bērōn[16] hamāg pēramōn[17] [445] hixr ī grāy ∵

---

1 <BYTA-1>.
2 <-x̂$_2$>.
3 <-WNd>.
4 <bwn>.
5 <HWE'ṭ'>. – Zu dēn Zeiten der Aussetzung s.a. PV 7.45f.
6 <m'yyyt'>.
7 <-x$_2$> 2x.
8 <'hlwbn'•kyh>. PV *ahlawγnīh* Übersetzungsterminus für aw. *aŋ̊auuaγniia-*.
9 <-Ayc->.
10 <hŷhl> +.
11 <blynd> +.
12 <-x$_2$d>.
13 <-WNyyt'>.
14 <mlt->.
15 <ANŠ->.
16 Vgl. V 8.3 wo es um die Reinigung des Wohnhauses geht.
17 <pylmwn'>.

ka nasāy az ān gyāg bē āwarēnd čiyōn

šāyēd •

PV.5.14E ka bē āwarēnd[1] • sag ī zard-gōš[2] ī 4-tīdag ayāb spēd ī zard-gōš bē burdan

pad rāh frāz nimūdan

abāg xwēš[3] dāštan pad 2 mard ō gyāg ī didīgar pardaxtan[4] •

ka-š nasāy az ān gyāg bē barēnd[5] ān gyāg čiyōn pāk bē bawēd ∵

ka-š wārān-ēw ēdōn ∵ padiš bē būd ī andarrōn ud bērōn bē āwisēd[6] pāk •

mard-ēw ka pad sard-sēr mānēd u-š • ēn xānag[7] nē kerd estēd

ēg-iš wināh bēd[8] ayāb nē ∵

nē •

ka nasāy nigān bē bawēd ā-š wināh ī nasāy-nigānīh • andar estēd

wināhgār ayāb nē •

nē •

ka nabānazdištān[9] nihēnd ud āškārag nē kunēnd[10] • awēšān wināh andar estēd •

ka az awēšān-ēw • didīgar bē rasēd • nasāy nigān ān ī didīgarān ō bun ayāb ān ī rasēd •

awēšān andar estēd

ōy abāz [446] nē estēd[11]

ān nabānazdištān dūdag-dārān[12] • murd ∵ ēg-iš dādestān čiyōn •

ka-š nē guft estēd kū nasāy āškārag kunēd

ōy wināh andar ∵ estēd

awēšān abāz nē estēd ∵

---

1 <-WNnd>.

2 Vgl. V 8.16ff.

3 <hwyš̤>.

4 <plỹhtn'>.

5 <-x_2>.

6 <'w$^{\breve{Y}}$yyYt>.

7 <BYTA>.

8 eol.

9 <-zyš-> +.

10 <-x_2d>.

11 "it does not remain for him, it is not incumbent upon him"? cf. PV.3.40H.

12 <- y'l'>, see below.

ka xwāstag pad xwāstagdārīh frāz gīrēnd w pādixšāy hēnd • ka nasāy āškārag nē kunēnd[1] ∵
nē •

ka xwāstag pad xwāstagdārīh • nē gīrēnd pādixšāy hēnd • ka āškārag nē kunēnd[2] ayāb nē •
pādixšāy[3] hēnd •
ud ka ōy wināh andar nē estēd ā-š andar nē estēd
ka wināh andar estēd ā-š abāz nē estēd ∵

ka-š čand andar barēnd[4] šāyēd ayāb nē ∵
tā-š gyāg bawēd šāyēd

PV.5.14E ka bē āwarēnd ka sag nē nimāyēnd šāyēd ayāb nē ∵
Pyšksyl-ib[5] nē rāst gōwēnd kū ka nē nimāyēnd šāyēd ∵
az man bē
bīm ī paywēhag[6] rāy nē pādixšāy bē ka sag nimāyēnd •
ka nē nimāyēnd • u-š [447] paywēhag rāy nē andar ǰahēd[7] ā-š ō bun ∵

PV.5.14H ka pid sar bē grift ud hangām frāz mad
u-š nasāy-nigānīh andar estād pus bē āškārag bē kerdan wināhgār[8]
ā-š tanābuhl ō bun bawēd ∵

PV.5.14H ka hangām frāz mad • margarzān bawēd ayāb nē •
nē •

PV.5.14I pas ka pid nasāy-nigānīh andar nē estēd frāz rawēd pus dādestān čiyōn •
čiyōn pid •

PV.5.14I abārīg xwāstag-dārān ham čiyōn pus bawēd ∵
ham-ēdōn

ka-š āškārag bē kunēnd[1] ōy kē-š kand ud nigand[2] ā-š abāz estēd •

---

1 <-x_2d>
2 <-WNd>.
3 <ŠL->.
4 <-x_2d>
5 Or + f.st. <PW>?
6 <ptwyhk>. Das Wort erscheint im PV nur in PV 8.13. s. Kapadia 1953:496.
7 <yhyt'>.
8 "is guilty, except of *āškārag kerdan*"

ā-nē ∵

ka awēšān āškārag nē kunēnd[3] wināhgār pid ayāb xwāstag-dārān ∵
harw 2 ∵

ka ān bē frōxšēnd[4] ayāb gyāg zamīg bē frōxšēnd
ud ān abāz bē frōxšēnd pādixšāy hēnd ayāb nē ∵
pad ān zamān pādixšāy hēnd • ka pad ēk bē frōxšēnd[5] •
ka nē pad ēk bē frōxšēnd ∵[6] ā-šān wināh ō bun ∵
ud xrīdār[7] abāz pādixšāy dādan ∵
ka [448] pad ēk bē frōxšēnd ∵ ēn wināh kē ō bun ud kē āškārag kunišn ∵
awēšān kē xrīnēnd[8] ∵

ka nē pad ēk bē frōxšēnd dram[9] bē stānēnd[10] ā-šān dādestān čiyōn ∵
pad dram[11] duzz hēnd ∵
xānag[12] ka-š sar bē nē kunēnd[13] šāyēd •
nē •

PV.5.14F čē-š sar bē kunišn[14] ∵
astōdān ka-š zamestān sar bē kunēnd[15] šāyēd •
nē •

čē rāy kū xānag[16] šāyēd • astōdān nē šāyēd ∵
ēd rāy čē • astōdān bē ka ēwar dānēd kū

---

1 <-WNd>.
2 <knd wnknd>.
3 <-x_2d>.
4 <MZŶWNd> +.
5 <MZYWNx_2d> +.
6 + f.st. ka.
7 <ZYNWtĺ>
8 <ZYWNx_2d>.
9 <YWYN>.
10 <-x_2d>.
11 <dlm>.
12 <BYTA> +.
13 <-x_2d>.
14 <-x_2-šn'>.
15 <-WNd>.
16 <-TAy>.

ka hangām ∵ frāz mad nasāy āškārag tuwān ham kerdan kunēd[1]

tā 2 sāl sar andar nigānīh bē mānēd margarzān ∵ bawēd •

ān ka bē a-wināhīh[2] bē mānēd ∵ margarzān nē • bawēd ∵

PV.5.14J hixr[3] ī pad gētīy[4] tan nē paydāg čiyōn ∵

<plk̈'n' pty'wl y> •

PV.5.14J <pcy'wl> ī stōr ud gōspand ud āb ud ātaxš dādestān čē ∵

pad čāštag ī hamāg tanābuhlagān ∵

ast kē pad āb yādagān[5] gōwēd ∵

05/04/15 ↓

PV.5.15-16 ēn wārān kē [449] pad hixr[6] ud nasāy ud xrafstar ud daštān abārīg rēmanīh • hamē wārēd

ka abar gīrēnd pad gyāg ī tan-tōhmag dārēnd šāyēd ayāb nē •

nē • nē • nē •

čē rāy •

ēd rāy čē Ohrmazd pad meh-dādestānīh ī • xwarišn w ud xwārišn ī mardōmān[7] gōspand ī hudāg rāy wārēnēd

kū-š zīyišn ī parwarišn ī mardōmān[8] gōspand aziš bawēd

andar petyāragōmandīh-ēw[9] ēdōn šāyēd wārēnīdan

PV.5.20 ka pad • hamāg gyāg bē wārēnīdan meh-sūdīh ī mard ī ahlaw ud wāstar ud xwarišn ī gōspandān rāy čiyōn pad gōwišn ī Zarduxšt paydāg kū guft kū w

PV.5.15a āb gīr[10] ay[11] tō kē ∵ Ohrmazd hē[12]

PV.5.16a abar ō w hazzān[13] wāzēnāy •

abar ō nasāy wāzēnāy • tō[14] kē Ohrmazd hē abar ō y hixr[1]

---

1 <-WNyṭ>.
2 <'w'syh>.
3 <hyhl>.
4 <-t'>.
5 <y̰'t->.
6 <hŷhl>.
7 <mlt->.
8 <ANŠ->.
9 <pt''l->.
10 <-DWN> + <~~LK~~>.
11 <AB'>.
12 <HWE''> +.
13 <hzy'n'>.
14 <LK'>.

ud abar ō ast frāz hilē[2]

ud (an)-āškārag ∵ frāz frōwēnāy[3] ō nasāy ī nigān sūrāg ī xrafstarān •

PV.5.16b awēšān pad āgenēn frāz frōwēnāy abar ō[4] zrēy ī Pūydīg[5] ∵

PV.5.18 u-š guft Ohrmazd kū [450]

kunānīy[6] w ālag ī zrēy[7] purr az nasāy ud hixr[8] ud xrafstar <ywysn'>

PV.5.19b kē pad yōǰdahrīh az zrēy Pūydīg ō zrēy ī Frāxkard ∵ burd[9] ∵

PV.5.19c yōǰdahrīh bē kunēm[10] ud az-iz ān wan ī[11] hu-āb[12]

PV.5.19d tōhm ī hamāg urwarān abar kunēm[13]

PV.5.20bc xwarišn xwārišn dārūn[14] ∵ darmān ī harwisp ox ī astōmand

ud gōspand ī hudāg bē wālēnam

PV.5.19e ud 100-ēwēnag 1000-ēwēnag bēwar-ēwēnag • drustīh bēšāzišnīh[15] ō dām baram •

az Abestāg paydāg

PV.5.20a awēšān[16] pad āgenēn bē wārēnam man[17] kē Ohrmazd ham •

pas Zarduxšt was-rāmišnīh meh-sūdīh ēn kār dīd[18] rāy •

ēg-iš guft kū

PV.5.21a ēn meh ud weh w ∵ ēn nēktar ēn meh-dādestānīhātar[19] čiyōn tō abēzag hē •

u-š meh-sūdīh-iz ī az ān ī Gannā Mēnōy ka andar dām dwārist

ud ān wārān ī wazurg kerd ud[20] xrafstarān kē ēn zamīg hamāg 3 nēzag-bālāy frāz grift

ō zrēy[21] ī Pūydīg[22] ruft

---

1 <hŷhl>.
2 <-WN''>.
3 <plwkn'y> 2x; V.5.16 frafrāuuaiiāhi, Pahl. *frōwē*, v.l. inf. *frōwēnē*.
4 <KN>.
5 <pyttyk> +.
6 <-x_2d>.
7 <zlyh> +.
8 <hŷhl>.
9 <bwlt'>.
10 <-DWNym>.
11 <wnd>.
12 <hwMYA>.
13 <-WNym>.
14 <d'lww'>.
15 <-š'c'->.
16 + <-'k' LE / ->.
17 + <w'lynwwml> + sup. *man*.
18 <-TNt>.
19 <myh-> +.
20 <krtn'>
21 <zl''>.
22 <pwyttYk>.

PV.5.21b abāz nimūdan Zarduxšt padiš ∵ [451] hunsand rāmišnīg bē kerd ī amāh mardōmān[1]
ka Až ī Dahāg ud abārīg petyārag[2] ī Gannāy Mēnōy čiyōn ∵ gurg ud gurg-sardag[3]

ka pad ātaxš ud āb abāz[4] tuwān dāštan ∵ ayāb an-Ēr ka pad ātaxš sōzēnd šāyēd ayāb nē •
abēr abēr abēr šāyēd •

pas dādār ī Ohrmazd nē • tuwānīg kē wināh ī ēdōn garān ī pad nasāy ō āb ud ātaxš burd[5] guft estēd
pad and čārakkarīh[6] abāz nē • tuwān dāštan
kē ān meh-sūdīh ī xwarišn ud xwārišn ī ∵ mardōmān[7] gōspandān ǰud az ēn kerdan nē tuwān bawēd •
az ān ī ka petyārag[8] ō dām mad andar gētīy • ēč tis ī abēzag būdan kerdan • nē šāyēd
bē kerbag ān bawēd kē-š meh-sūdīh rāy kerbag az wināh wēš ayāb kerbag az ∵ kerbag meh[9] ayāb
wināh az wināh keh
wināh ān ō[10] bun • kē wināh az kerbag meh ayāb wināh az wināh meh •
u-š dādestān ēdōn <čl’k> bē ōzadan rāy [452]
tis-ēw ∵ ēdōn abd čiyōn rāyēnišn ī kahas[11] kē-š ābādānīh ī • gēhān aziš bē nē kerdan ∵
nē rāyēnīdan čāšt ∵
āb ud ātaxš az mard ī ahlaw weh nēst •
mard ī ahlaw gandōmand[12] ud pūdōmand ud margōmand ud yaskōmand[13] ud armēšt bē ō pāyag ī
zišttom[14] • rasēd •
ud ǰādag ī wazurg meh-sūdīh rāy ēn hamāg anāgīh (ī) mardōm ō • xwēš barēnd[15] ud pad abāz-
abespārišnīh[16] ī ō mēnōy ud ēmēd ī tan ī pasēn padiš hunsand ud rāmišnīg ham ∵

ka wēšag awērān kē pad-iz nasāy[17] ud warōmand pad ātaxš bē wirāyēnd[18]

---

1 <ANŠ->.
2 <pyt->.
3 <gwl-gyyltk> WKt:jï<ÒwY<.
4 abāg.
5 <bwlt’>.
6 <-gl->.
7 <ANŠ->.
8 <pyt->.
9 <myh> 3x.
10 <KN>.
11 <ktyh \s/>.
12 <ynd’w ’wmnd> = ǰuwān hēnd.
13 <Yssk->.
14 <zyš->.
15 <-WNd>.
16 <’p’c ->. – Zu *abāz abespārišnīh* vgl. PV.18.51b.
17 <nn>.
18 <wyl’-ynd> eol.

ud was • xrafstar ud murw ud dām w Ohrmazd ud dām ī Ahrimen pad ātaxš sōzēnd
šāyēd ayāb nē •
arz-ēw ābādānīh (ī) gētīy[1] ī meh-sūdīh ī dām ī Ohrmazd rāy ēg-iš az ān sōxtan kerbag was bawēd ∵

pad wēšag ka-š ātaxš awiš abganēd dānēd ∵ kū nasāy[2] gyāg šāyēd ayāb nē ∵
wēšag warōmand • nē pādixšāy kerdan
ud ān [453] gyāg dānēd wēnēd ēg-iš pāk bē kunišn ∵
ud ān gyāg kū rāy dānēd awiš šudan ud ayāftan nē tuwān ātaxš frāz hil[3] ∵

ka ātaxš frāz hilēnd[4] pad nasāy frāz rasēd • čiyōn • kunišn[5] ∵
ka-š gyāg čiyōn tuwān būd bē nigerēd
ka-š nasāy bē tuwān burdan[6] ayāb aziš ātaxš abāg tuwān dāštan
pad ātaxš[7] andar hištan[8] pad gyāg nigerīdan a-wināh
ā-š nasāy nasāy bē pahrēzišn ud tan-rēmanīh margarzānīh ∵ nē bawēd ∵
ud ka pad ∵ ātaxš andar hištan[9] ayāb pad gyāg nē nigerīdan wināhgār ∵
ka-š nasāy bē tuwān ∵ burdan nasāy pad ātaxš ∵ bē sōzēd
rēman margarzān ud hagriz pāk nē bawēd ∵

PV.5.27a ka grōh-ēw[10] xuft estēnd
PV.5.27d u-šān tan-ēw andar mayān bē • widerēd
hamāg rēman hēnd ayāb hēnd (ī) rēman ud ast ī pāk ∵
PV.5.28a agar ān tan weh-dēn ēdōn[11] čiyōn guft estēd kū •
PV.5.28/9a,32G[12] mard hamāg āsrōn ud sag hamāg pad pasušhorw [454] dārišn
PV.5.28b mardōm-ēw[13] pad hamreh[14] ud 9 w pad pedreh[15] •
PV.5.28d[1] ka sag murd estēd ēk[2] pad hamreh[3] ud 6 • pad pedreh y

---

1 <-tyD'>.
2 <nn->.
3 <-x_2>.
4 <-x_2y>.
5 <-x_2šn'>.
6 <bwltn'> 2x.
7 <'thš'>.
8 <-WNtn'>.
9 <-x_2d>.
10 <glw'h-1>.
11 <ŠP>.
12 *ŠnŠ*.2.56.
13 <AN->.
14 <hml's>.
15 <ptl-ys> 2x.

ān ī yāzdahom ka abāg ān ī dahom ∵ hamkarzag

PV.5.28C ā-š pad gōmēz āb šōyišn[4]

ud ka wastarg ēg-iš[5] abāz estēd ēg-iš pad *xšauuaš.måŋhō*. šōyišn ∵
ka nē ā-š pad gōmēz āb šōyišn ∵

ān ī dwāzdahom ka abāg ān ī yāzdahom hamkarzag tan pāk ∵
ka ǰāmag ā-š pad gōmēz āb šōyišn ∵
ud ka nē ā pāk ∵

ān ī sēzdahom harw tis-ēw pāk

ud sag az ēn handāzag kē kust-ēw[6] az hamāg kust
pad wars ud nāxon ōh[7] bawēd

ud ka-š tis-ēw ī sag ayāb ǰāmag[8] ∵ ud <m''wyb'y> pēš[9] nē barēd[10] ∵
ēw-bar ud daštān nisēy ∵ ud aburnāyīg[11] ēw pēš barēd ∵
zan ī ābustan pēš ∵ barēd

ud agar barēd ēk ayāb 2 ∵
ēk barēd

[MF290.6]

PV.5.32H[12] kabīg čiyōn
u-š daštān rēman ayāb nē ∵

PV.5.32I pad čāštag-ēw ∵ Mēdyōmāhīg
ā-š daštān [455][13] rēman ∵
ud ka bē rasēd ēg-iš sag bē nimāyišn

---

1 *ŠnŠ*.2.60
2 Ms. ayāb.
3 <hm'ls>.
4 <šwy/y̰-> +.
5 anticip. for awiš?
6 <kws / tb'>
7 <OL>.
8 <lwbyywšy'>.
9 <py/yš> +.
10 <-x$_1$>.
11 <-nAYk>.
12 *ŠnŠ*.2.61.
13 + ā-š daštān.

ud pad čāštag ī Abargīg

kē bē zanēd az ān zanišn[1] bē mīrēd margarzān ∵

PV.5.33a rafsūy rēmanīh kunēd ayāb nē ∵

PV.5.34a rēmanīh nē ∵

PV.5.34b ǰud agar bē ōzanēd bē drōbēd ∵

PV.5.34B ka pad 10 mard bē drōbēnd hamāg rēman hēnd

PV.5.34A ud ka ast ōzanēd ast drōbēd[2] ēk-iz nē rēman hēnd ∵

PV.5.34C rōbāh ud rafsūy ud babrag ī ābīg nasāy ī zīndagān

PV.5.34D an-Erān margarzānān dēwēsnān[3] rēmanīh čiyōn ∵

gyāg frōd nē barišn[4] xānag[5] ud tuhīgīh ∵ nē rēman

mard pad pišag nē šōyišn pad āb ∵

(nasāy pad āb ud) ātaxš (burdan) xwardan nigān[6] kerdan hamāg čiyōn nasāy ī grāy ∵ bēd[7]

ud ān zīndagān an-Ērān margarzānān dēwēsnān[8] ahlomōγān gyāg rēman nē kunēd[9] ∵

pādyābīh aziš čiyōn dārišn[10] ∵

ǰud az nasāy ī zīndagān rōbāh

ud rōbāh-iz ǰud-dādestānīh ēnyā pādyābīh pad 30 gām dārišn[11] ∵

rōbāh kē xwārtar guft ∵

Weh-šābuhr[12] xwārtar guft ∵ [456]

Nēryōsang y guft

ay[13] harw čē pad tis-ēw nasāy pādyābīh az-iš • pad 30 gām dārišn[14] ∵

PV.5.34J ud Wehšābuhr[15] ēn-iz guft

ay[1] harw čē gyāg xānag rēman nē ∵ kunēd • 3 gām barsom a-pādyāb nē kunēd[2] ∵

---

1 <znn->.
2 <dlp->.
3 <dyw'sn'n>.
4 <-x_2šn'>.
5 <BYTA>.
6 + <-tnnk'n>.
7 <byt> bol.!
8 <ŝw^{Y}yyn->.
9 <-DWNyt>.
10 <d'l->.
11 <YHS->.
12 <wh->.
13 ēd.
14 <d'l->.
15 <wš->.

PV.5.34K Dādfarrox ham-čiyōn Nēryōsang guft ∵

PV.5.38A Sōšāns harw dād-ēw āmār kerd čē-š guft

ay harw kē 3 ∵ srōšōčaranām[3] ēw wināh pad dād zīndag druwand ud murdag margarzān

amāh pad nasāy ī awēšān rēman nē bawam[4]

awēšān pad nasāy ī amāh rēman ōh[5] bawēnd čē awēšān margarzān hēnd

čē Nasuš nē pad dād šawēd ∵

Kay-ādur-bōzēd[6] guft

ay az hamāg dād mardōm ahlaw ōh[7] bawēnd

amāh pad nasāy ī awēšān rēman ōh[8] bawam

čē šāyēd būd kū ahlaw hēnd awēšān pad nasāy ī amāh rēman nē bawēnd

čē Nasuš pad dād šawēd ∵

PV.5.38C ud Gōgušnasp guft

ay az hamāg dād mardōm[9] ahlaw bawēnd ∵

PV.5.44C[10] andar mān ēw[11] kē yazišn ēw sāxt estēd tan-ēw andar widerān bawēd čiyōn kunišn[12] ∵

ān ī čiyōn zōhr-ēw ud jīw-ēw ud parāhom-ēw [457][13] ud bōrag-ēw bē ō āb dahišn ∵

PV.5.44L[14] nān[15] ud gōšt ka poxtag ayāb brištag[16] xwardīg a-kār bē ō sag dahišn ∵

ud namak-sūd rōγn[17] ud xormā[18] ud anǰīr ud abārīg xwarišnīg ud tis ī ǰud az xwarišnīg ud tis harw čē andar ān xānag[19] ∵

PV.5.44G hamāg 9 šab ud māh-drahnāy andar abāyēd ∵

[MF293.9] pad ǰud xānag[20] wiškar-ēw ēd

PV.5.44I ud pad šīr ud xwarišn ī sāxtag ī • andar 3 gām hamāg a-kār •

---

1 + <ywt'y>.
2 <-x$_2$y>.
3 + <yylwš'n / cln'm'y>.
4 <-WNm>.
5 ōy.
6 <kš- -bwlcyt'>.
7 + sup caret x.
8 ō.
9 <AN->.
10 *ŠnŠ*.2.38.
11 <HNA> 2x.
12 <-DWnšn'>.
13 MM.
14 *ŠnŠ*.2.48.
15 <-MAy>.
16 <blyš->.
17 <MŠYA>.
18 <Tg>.
19 <h'nk'>.
20 + <ywyt' wh'nk'>.

PV.5.44J ud ān ī nē andar 3 gām hamāg pāk •

PV.5.44M ud ka-š azēr ayāb azabar ēwēnag-ēw paydāgēnīd estēd pad ǰud-xānag dārišn[1] ∵

PV.5.44A[2] ātaxš agar pēš ī nasāy • bē šāyēd burdan[3] andar 3 gām ī nasāy nē barišn[4] ∵

ŠnŠ.2.40F[5] ud agar dēwār gilēn[6] dēwār bē sumbišn ud bē barišn[7] ∵

ka gačēn nē sumbišn bē-š gačestān-ēw andar <plwtn'> nasāy bē barēnišn

ud pas ātaxš *ōh nayišn[8] ∵

[MF294.3][9] ǰāmag ud payrāyag-ēw mardōm pad tan dārēnd[10] pāk ∵

ŠnŠ.2.42G[11] xwarišn andar ān gyāg ǰāmag kē pēš az 9-šabag bē āwarēnd bē xwarēnd ud kanār framāyēnd

ēg-iš[12] dādestān čiyōn ∵

harw [458] čē andar ān gyāg hīxr ī grāy

ud ān ī ayōšust/ēw-šust ān ī hīxr rasēd hamāg a-pādyāb ∵

PV.5.44L[13] xwarišn ī sāxtag andar 3 gām hagriz pad kār ī mardōmān nē šāyēd ∵ ō sag dahišn ∵

PV.5.44I ān-iz[14] ī nē sāxtag pad yazišn ī yazdān kām kunišn ∵

wehān kām xwarišn ǰud ān ī bē az 3 gām

PV.5.44G ān ka 9-šabag māh-drahnāy[15] padiš bē šawēd pad yazišn ī yazdān

xwardan[16] ī mowbedān mowbed šāyēd ∵

ātaxš andar nazdīkīh ī nasāy ud 3 gām nēst ud tabišn[17] ō nasāy hamē rasēd

čiyōn kunišn[18] •

zūd bē barišn[1] ∵

---

1 <YHS->.
2 *ŠnŠ*.2.40.
3 <bwltn'>.
4 <bl->.
5 *ŠnŠ*.2.39.
6 <TYNA-yn'>.
7 <ŶŶL-> 2x.
8 <-WNšn'>.
9 *ŠnŠ*.2.42.
10 <d'l->.
11 *ŠnŠ*.2.41-2.
12 <'g̈y'>.
13 *ŠnŠ*.2.41.
14 <ZKy cy>.
15 <-n'>.
16 <hwwltn'>.
17 <tšn>.
18 <-x_2šn'>.

agar ātaxš ǰud frāz nazdīktar burdan[2] tā bē nē šāyēd burdan

[MF295] ǰāmag ī pēš ī ātaxš abar dārišn kū nazdīkīh rāy tabišn ō nasāy nē rasēd ud zūd bē barišn[3] ∵

ka xānag 2 ēk azēr ∵ ēk azabar ayāb xānag[4] andar xānag

ud andar xānag ī bērōn murd[5] estēd čiyōn kunišn ∵

ka andar ān ī azēr ān ī azēr y

ka andar ān ī azabar ān ī azabar

ka andar ān ī bērōn ān ī bērōn [459]

ka andar ān ī andarrōn ān ī andarrōn rēman ∵

ka andar ān ī azabar ∵ sūrāg ī rōzēn frōd ō xānag ī azēr barēd[6] čiyōn ∵

agar nasāy pāy ayāb handām-ēw andar rōzēn ēdōn (ī) frōd nē šud ∵

ast ī abāz ō <'lmk> ī xānag ī azērēn[7] estēd ān ī ∵ azērēn-ēw pāk ∵

agar handām-ēw andar sūrāg frōd šud ∵ estēd abāz ō <'lmk> estēd harw 2 rēman ∵

[MF.296.4]

PV.5.44Q[8] ka andar dargāh murd[9] estēd ud dargāh mayān ī 2 xānag čiyōn ∵

ka dar 2-gānag az ān kust kē dar frāz šāyēd kerdan az / (ān?) kust nē rēman ∵

agar-iš ∵ handām-ēw abāz ō harw 2 kust estēd harw 2 rēman

ud xānag

ka-š handām-ēw ō xānag ud ān xānag kē-š handām abāz awiš estēd rēman ∵

ka abāz harw 2 estēd harw 2 • rēman ∵

ud ka azabar 3 tāg azēr čiyōn ∵

nēk ī Arduxšahr ī Pābagān xānag ī Rašn xwānēnd

tuhīgīh čiyōn rēman kunēd ∵

nēk ī Rašn 3 xānag ∵

ŠnŠ.2.45 ka andar xānag ∵ mīrēd dargāh rēman ayāb nē ∵ [460]

---

1 <-x$_2$šn'>.
2 <bwltn'> 2x.
3 <blšn'>.
4 <h'nk'> +.
5 <mwlt'> eol.
6 <blYt'>.
7 <'cyl'n'>.
8 *ŠnŠ*.2.45.
9 <mwlt'>.

agar dar frāz kerd estēd dargāh ēwēnag (nē?) paydāgēnīd estēd tā pušt ī dar ud pušt-iz ī dar rēman ∵

agar-uš ēwēnag paydāgēnīd estēd ∵ dargāh nē rēman

ēn ān gyāg kū dar-ēw ī nē 2-gānag

ud Mēdyōmāhīg[1] ka-š ∵ ēwēnag paydāgēnīd estēd u-š handām-ēw abāz[2] nē estēd nē rēman ∵

pad čāštag ī Abargīg dargāh nēm-ēw abar ēn xānag ud nēm-ēw abar ān

ud az man bē ēn abar ān bawēd ī dar nē āguxt estēd

u-š ēwēnag nē paydāgēnīd estēd ka dar 2-gānag

čē ǰuttar kū ka ēk frāz šāyēd kerdan

kē ān kust kū-š handām-ēw abāz awiš nē estēd nē rēman ∵

ka-š handām-ēw abāz[3] ō[4] mān estēd az • harw 2 kust rēman ∵

ka andar xānag tāgīhā ud andar tāg bē murd estēd dādestān čiyōn ∵

ān tāg-ēw rēman

PV.5.44MN gumbad čiyōn bawēd ∵

agar gumbad az ān ī pad 4 tāg abar estēd harw tāg-ēw

ēk ēw[5] gumbad hamgōnag ∵

ud agar gumbad ǰud az 4 tāg hamāg rēman ∵ [461]

ŠnŠ.2.46 ud agar[6] gumbad ī ātaxšān ātaxš ān gyāg tuhīgīh rēman nē kunēd[7]

[MF.298.6]

PV.5.44N[8] ēdōn bawēd čiyōn wiškar ud kerdan kē gumbad ǰud xānag[9] ∵

PV.6.5[10] xišt ud sag[11] tō[12] keš ud xāk[13] ka-š ēwēnag paydāgēnīd estēd čiyōn ∵

ka-š azabar murd estēd ān and rēman ud andarrōn ud keš rēman ∵

ka azēr ī tis-ēw čiyōn tārag ēw[1] ud <kwl'yyp̄>-ēw ud <šk'p̄yl>-ēw kē abar stadan[2] šāyēd murd estēd čiyōn ∵

---

1 <m'yt->.
2 abāg.
3 abāg.
4 <KN>.
5 <HNA>.
6 ud agar // ud agar.
7 <-WNyt>.
8 *ŠnŠ*.2.47.
9 <BYTA>.
10 ŠnŠ.2.36.
11 <yyk̈>.
12 <tww>.
13 <HPLA>.

ān and rēman •

ud agar ka abar stānēnd[3] wišāyēd[4] kōban ud gyāg pāk ∵

ud agar ka abar stānēnd andar xānag abāz gumēxtēd xānag rēman

ka andar xānag ud <'ymk> murd estēd čiyōn

tuhīg gāh rēman ∵

u-š dārwan madan ∵

aškōb hamāg 9-šabag māh-drahnāy[5] ōh abāyēd y

ka andar wiyān[6] xānag-ēw kerd estēd andar ān murd estēd čiyōn ∵

xānag rēman ∵

agar xānag ul stānēd tuhīgīh ēk-tag bē bawēd hamāg rēman ∵

ka ān ī meh murd estēd ān ī meh rēman ān ī keh[7] pāk [462] ∵

ka ān ī meh ul stānēd hamāg pāk ∵

pas ka abāz nihumbēd ud pad ham-gyāg aškōb bawēd čiyōn

pāk ∵

xānag ka-š aškōb abar stānēd[8] čiyōn ∵

kē ham pad aškōb abāz nihumbēd čiyōn ∵

ka ul stānēd[9] • pāk

ka abāz nihumbēd rēman abāz bawēd ∵

ka ān kē-š • ul stānēd pad ǰud gyāg ayāb anīy dār ud anīy tis pad anīy ∵

gyāg abāg[10] aškōb-iz[11] rēman

ud abāz bawēd ayāb nē ∵

nē ∵

ka anīy 2 xānag[1] andar xānag-ēw bē rasēd ayāb dēwārag[2] az mān abar gīrēnd čiyōn bawēd ∵

---

1 <HNA>.
2 <-Wntn'>.
3 <-x$_2$d> 2x.
4 comes loose?
5 <-n'>.
6 <w''n'>.
7 <kts>.
8 <-WNyṭ>.
9 <-GWNyṭ>.
10 abāz.
11 <'škwpyt'>.

andar ān xānag kē murd estēd ∵ rēman ∵

ka sūrāg-ēw abar kunēnd[3] abāz gumēxtēd harw 2 rēman

pad čāštag ī Pyšksyl ka-iz-iš aziš abar gīrēnd pad didīgar kunēd[4] hilēnd[5] ān-and rēman ∵

ka 2 aškōb azēr ud azabar čiyōn

ka sūrāg abar nē šawēd ān rēman ka-š andar murd estēd ∵

ka sūrāg ∵ abar šawēd and-čand [463] sūrāg ān-iz rēman ∵

ka mān abāz ∵ stānēd ka azēr bē mīrēd ♣ azabar pāk ⌉[6] ∵

ka azabar bē mīrēd azēr rēman ∵

ka andar ān ī azabar murd estēd ān ī azēr hamag rēman ∵

ka andar azēr sūrāg nazdīk ka andar ān ī azēr andar sūrāg gāh murd estēd

u-š tis-iz w tar[7] sūrāg abāz nē estēd ān ī azabar ∵ hamāg rēman ∵

ān ī azēr sūrāg w / nazdīk ud ka tis-ēw tar sūrāg abāz estēd ∵ harw 2 rēman ∵

ud ka andar ān ī azabar sūrāg gāh murd estēd ∵

u-š tis-ēw tar sūrāg abāz nē estēd azabar hamāg rēman ∵

ān ī azēr sūrāg nazdīk ka-š tis tar sūrāg abāz frōd estēd harw 2 rēman ∵

ka pad bān ī xānag y ∵ murd estēd sag nimūdan ud pahrēxtan čiyōn ∵

ka pad <l'k> ēdōn bawēd čiyōn ∵

zamīg ka pad dār[8] aškōb ∵ sag šāyēd nimūdan bē nimāyišn ∵

pad 2 mard pad ham-zōrīh frāz šawišn bē pahrēzišn ∵

ud ka sag frāz [464] nē šāyēd burdan[9] kū bē wēnēd

ǰud agar abāg • mard ēdōn gyāg bē ǰumbēd (ī) nasāy bē ǰumbēd

pad dō[10] mard ud sag frāz gīrišn ∵ frāz barišn[11] ud frāz nimāyišn ∵ nasāy bē pahrēzišn ∵

ud harw dō xūb ud (pad?) pišag šōyišn[12] ∵

ud agar gyāg az ān ī šāyēd kerdan ∵ sag ī kūčak pad dār-ēw ud tis andar • nišānišn[13] • tā bē wēnēd

pas pad 2 mard ōh[1] • pahrēzišn •

---

1 <BYTA> 2x.
2 A raised rim.
3 <-WNd>.
4 <-x_1>.
5 <-x_2y>.
6 ~~azēr~~ + sup. azabar pāk.
7 <LCT> +.
8 <y'l>.
9 <bwltn'>.
10 <TLYN> +.
11 <bl->.
12 <HLL->.
13 <nš'n->.

ka pad dār ud draxt-ēw[2] murd estēd čiyōn ∵ sag nimāyišn ∵
čiyōn pahrēzišn ∵
ka azēr sag nimūdan šāyēd xūb
pad 2 mard ul šawišn ud frōd dārišn[3] ∵
ud ka ǰuttar pad sang bē abganišn sag nimāyišn ud pad 2 mard pahrēzišn ∵

xānag kē-š 9-šabag ī pad zamestān māh-drahnāy ī pad hāmīn abāyēd ∵
ka pad tāyag ī zamestān ayāb ān ī hāmīn widerān bawēd čiyōn kunēnd[4]
ka pad hāmīn frāz rawēd sar andar y barēd
ka māh-drahnāy pad hāmīn ayāb 9-šabag zamestān pēš [465] šud a-pāk
ka pad zamestān frāz rawēd sar[5] andar hāmīn barēd[6]
ka az ān ī zamestān hāmīn hammis māh-drahnāy pēš šud pāk •

ka nasāy pad draxt dūr ud sag nimūdan az azēr nē šāyēd pad sang abgandan nē šāyēd čiyōn kunišn ∵
ān gyāg kū mardōm[7] wēnēnd sag-iz[8] wēnēd
ān gyāg kū mardōm[9] nē wēnēd nē dānēd kū • nāsāy ān gyāg ayāb nē ∵
ēnyā[10] ka abar šud u-š wēnēd az ān pas mard rēman
nasāy az ān kē tis-ēw ō ān gyāg burd[11] estēd
abāg-iz ēd • kū sag ∵ dīd ēwarīh ī abāyēd ka mard rēman bē būd[12]
ēg-iš dast ud handām ēdōn bē kunišn ī ∵ 3 paywand bawēd
āstārag pad ǰāmag ēw[13] ēdōn frāz gīrēd[14] ī pad 3 paywand
ud ān tāg-ēw ∵ bē brīnēd tā[15] bē ōbadēd sag nimāyišn ∵

ka andar srāyīzag ī pad bān ayāb andar xānag-ēw bān dar ī [466] bast estēd

---

1 ō.
2 <dlht->.
3 <YHS->.
4 <-x_2d>.
5 <sl>.
6 <blyt'>.
7 <mlt->.
8 وڵشب
9 <AN->.
10 <'-ŷn̈y'>.
11 <bwlt'>.
12 <bwt'>.
13 <HNA>.
14 <-WNyṭ>.
15 + <-WNytOD>.

ka abāz kunēd nasāy bē ǰumbēnēd • čiyōn kunišn ∵

ka mayān nasāy dar a-stūn[1] ayāb dēwār

agar-iz dar pad-stūn ayāb dēwār azēr šāyēd dar wišādan ud sag frāz hištan[2] tā bē wēnēd ∵

ka ǰuttar ka band-ēw fraz ō ∵ sag bandēnd ud sag bē aweštābēnd dar abāz[3] šāyēd kerdan ∵

xūb

ka ǰuttar u ān-iz nē šāyēd zanǰīr-ēw ī awestwār ∵ andar bandišn tā pad paywand dar bē kešēnd

ud dar ēdōn bē kunēnd[4] ī ∵ sag andar burdan[5] šāyēd ∵

ud sag frāz hilēnd[6] ud kār bē rāyēnēnd[7]

ēn ān zamān • bawēd ∵ ka az gyāg-ēw frōd nigerēnd ud wēnēd ∵ kū murd estēd •

ud murd pad ēwarīh ēnyā • ēg-iš ka murd zīndag[8] nē paydāg pad zīndag dārišn •

ud sag frāz nimāyišn ∵

ka 2 tan xuft estēd ēk abar āxēzēd ud bē pēš šawēd •

ka abāz nigerēd ān ī didīgar murd estēd [467]

ān mard rēman bawēd ayāb nē •

nē •

čē pad zamān abāyēd dāštan kū murd estēd

ka bē wēnēd tā ēwarīh pad zīndag dārišn ∵

ka nasāy bē burd[9] ud pādyābīh • andar ān gyāg barēnd[10] šāyēd ayāb nē •

xwarišn a-padyāb nišāst ud xwardan[11] nē pādixšāy ud pādyābīh a-padyāb ∵

kas ka a-xwēškār andar šawēd dādestān čiyōn ∵

framān-ēw wināh

ātaxš ud āb ō ān gyāg burdan[12] wināh čand ∵

ātaxš tanābuhl ud abrōxtan tanābuhl ud pad ǰud gyāg ǰud-bār tanābuhl

---

1 <b\'/yytwn>.
2 <-WNtn'>.
3 abāg.
4 <-x$_2$y>.
5 <bwltn'>.
6 <-WNd>.
7 <l'snd->.
8 <zywnd>.
9 <bwlt>.
10 <-WNd>.
11 <hwwltn'>.
12 <bwltn'>.

ud āb framānīg[1] gyāg bē rēxtan tanābuhl •

pad ǰud-gyāg yād[2] ∵

5OM

PV.5.49A zan ī ∵ ābustan az ēw-māhag tā 10-māhag

ka-š zāyišn ∵ zamān gumānīg kū-š andar aškamb ∵ murd estēd ∵ āb xwardan •

PV.5.49E abāg zan hamkarzag bawēd čiyōn ∵

ābustan murdan harw 2 pad ēwarīh bawēd •

ud tā gumānīg pādixšāy ka nē pahrēzēd ∵

ka xōn aziš [468] āyēd pad čē dārišn[3]

pad daštān y

PV.5.49D gištag kē aziš āyēd ka andar gōmēz abganēnd bē nē widāzēd

spēd abāg nē bawēd pad čē dārišn

pad hixr •

ka gištag-ēw kē kālbod[4] ī mardōmīh[5] nē paydāg ka sag nimāyēnd w čiyōn nimāyišn ∵

bē nē škāfišn

ham ēdōn sag nimāyišn ∵

pad hixr ī murdagān dārišn ayāb w pad zīndagān ∵

ka paydāg bawēd ka nisēy

hixr ī pēš az ān

ud andar ān gāh (ī) bē āyēd ka nisēy ∵

bē pad hixr ī murdagān dārišn ∵

ān ī nē paydāg ∵ kū nisēy

ēwāz pas az nisēy āmad āyēd pad hixr[6] ī zīndagān ∵ dārišn ∵

ka pad zād nē paydāg kū kōdak murd[7] zīndag čiyōn

---

1 <plm'n'Yk>.
2 <y̤'t'>.
3 <YHS-> +.
4 <k'łpt'>.
5 <-t'-yh>.
6 <h'yyl>.
7 <-TNt'> eol.

hixr ī pēš

ān ī abāg bē āyēd čiyōn •

ka nē paydāg kū murd estēd • pad zīndag dārišn[1] ∵

ka nāfag burrīd[2] ēg ō dānišn nē rasēd kū murd • ayāb zīndag ham pāk •

pas ǰud az ān ī abāg kōdak [469] ēw-kardag hamāg pad hixr ī zīndagān dārišn[3] •

ud ān ī abāg nisēy hixr[4] ī murdagān

kas kē abāg hamkarzag rēman nē bawēd •

ka paydāg kū murd ayāb nāfag nē brīd[5]

ud pas paydāg bawēd kū murd estēd

ud ham <wgwcykwl> ud ān kē ān hangām ka bē dānist kū murd estēd abāg hamkarzag hamāg rēman ∵

ud ham āb ud xwarišn pādixšāy xwardan

hixr[6] ī ∵ pēš ud pas ǰud az ān ī abāg kōdak ēd pad ān ī zīndagān dārišn •

ka murdag-zādag čiyōn dārišn[7] •

ham ān kē-š abāg hamkarzag rēman ∵

ud hixr[8] ī pēš ud ān-iz ī abāg kōdak pad hixr[9] ī murdagān •

ān ī pas bē āyēd pad hixr[10] ī zīndagān dārišn ∵

ka 2 ēk murdag[11] ēk zīndag zāyēd[12] čiyōn •

ka ān ī zīndag pēš bē āyēd pas ka ān ī murdag[13] āyēd nē rēman •

ka ān ī murdag pēš bē āyēd rēman •

kōdag a-tuwānīgīh rāy pad gōmēz ud āb šōyišn

ud pas ka pišag- [470] -šnās bawēd pad pišag šōyišn[14] ∵

ud mādar hamē rēman ∵

---

1 <d'l-> eol.
2 <bwlyt">.
3 <zywndk hnd'l->.
4 <h'yyl>.
5 <blyt> eol.
6 <h'yyl>.
7 <d'l->.
8 <h'yyl>.
9 <h'ŷl>.
10 <h'yyl>.
11 <mw->.
12 <z'yyt'>.
13 <YM-> +.
14 <HLL->.

ud pas ka ān ī zīndag pēš bē āyēd tā ān ī murdag āmad pad ān ī zīndag dārišn ∵

ud ka ān ī murdag[1] pēš āyēd harw čē pēš abāg ān ī murdag āyēd pad ān ī murdagān ∵ dārišn ∵

ud az ān y frāz w ka-iz ān ī zīndag zāyēd hamāg pad ān ī zīndagān dārišn ∵

ka-š andar tan ārāst estēd nē dānēd kū murd ayāb[2] zīndag

ayāb w ēwar dānēd kū murd estēd čiyōn •

bē pādixšāy āhaxtan •

pādixšāy ka nē pāyēd kū sag rasēd

ka nē paydāg kū mīrēd nāfag zūd bē • brīnišn[3]

ka murd zīndag nē • paydāg ān kē pas az kamkarzag nē bawēd ham-iz nē rēman ∵

ka nāfag nē brīd mard[4] dīdār āyēd ham ān kē abāg hamkarzag hamāg rēman ∵

ka dānēd kū ābustan andar tan <'p̄yt'>[5] bē bawēd čiyōn •

tis-iz nēst •

PV.5.49M ka xwaršēd- [471] -nigerišn bē bawēd abāz šawēd čiyōn

ka gumānīg kū zīndag būd

ka xwaršēd-nigerišn bawēd nē • paydāg kū murd estēd

tis-ēw ka ēwar murd kū abāz šawēd

ēdōn bawēd kū hambān-ēw purr az nasāy[6]

ud tā bē zād pādyāb aziš pad 30 gām dārišn •

ka andar aškamb[7] murd estēd bērōn bē nē āyēd čiyōn • kunišn •

tā xwaršēd-nigerišn bawēd ēg-iš • pādixšāy ka az tis-iz nē pahrēzēd •

ka xwaršēd-nigerišn bē būd[8] abāz[9] šawēd andar tan bē hōšēd bē nē āyēd čiyōn •

ka 40 rōz bē būd pad ēd abāyēd dāštan kū andar tan bē pōsīd[10] bē pādixšāy[11] šustan

ka šust bērōn bē āyēd ēg-iš • abāz šōyišn[1] ∵ ud ǰāmag tis ī-š dast awiš burd[2]

---

1 <mw-> 2x.
2 <'-ŷny'>.
3 <PSK-> 2x.
4 <mlt'>.
5 <'p̄**yt**> + sub. <'p̄yt'>.
6 Cf. ŠnŠ.2.111, PR.47.5.
7 <'šk'mb>.
8 <bwt'>.
9 abāg.
10 <pwyyYt'>.
11 <ŠL->.

ka-š andar ān zamān dast awiš burd ka-š 9-šabag bē dāšt pāk ∵
ān ī abārīg ēdōn čiyōn andar rēmanīh 9-šabag •

GĀDAN

kē [472] zan zēfān[3] kē pāk bē nē būd[4] gād[5] dādestān čiyōn •
ka[6] gāyēd ēg-iš tanābuhl ō bun

ka • pāk bē bawēd šāyēd ayāb nē •
nē •

ud ka gāyēd ēg-iš wināh ēd kū nē dānam • čand-iš
bē ēn dānam kū ka-š kōdak murd ayāb rīdag kerd estēd • ēg-iš gāyēd pādixšāy •

ka xwaršēd-nigerišn būd[7] ud paydāg kū mard[8] abāz šawēd hixr[9] ī ā-š az tan āyēd • čiyōn
pad nasāy dārišn •

hixr[10] ī az tan zādag bē āyēd čiyōn •
tā 40 rōz bē ka ēwar paydāg kū daštān tā pad <z'yyp̄'n> dārišn
pas az 40 rōz bē ka ēwar paydāg kū <z'yyp'n> tā pad daštān dārišn ∵
ān-iz <s'yytk'> ǰuttar nēst •
Rošn guft ay tā 3 rōz harw čē az ōy āyēd ∵
bē ān ī ka ēwar dānēd kū az ān tā pad daštān dārišn
ay čē ōy <pwyyltkyh>[11] • pēš bē rasīd •

$$

RAF.80 ka zan nisēy kunēd[12] ēg-iš [473] xwarišn čē xwarišn •
naxust ān ī gāw • ān ī ātaxš[13] ādurestar[1] xwarišn

---

1 <HLL->.
2 <bwlt"> 2x.
3 <z'yyp'n>.
4 <bwt'>.
5 <-TWNt">.
6 <AMT' m>.
7 <bwt>.
8 <YBRA>.
9 <h'yyl>.
10 <hy'sl>.
11 Dk.9.12.11 *ud ēn-iz kū az ān* [*ī*] *ātaxš a-pahrēzišnīh ka zan az *pusar-tanīh abāgēnīd*; DH K43b: pwsltnyh; B D10a J5: pwsltyh; West: pûs raḍîh.
12 <-WNyṭ>.
13 <NWRA>.

u-š pas harw čē āb ud ayāb āb (ī) namak padiš 3 rōz nē xwarišn[2] •

ud nē pādixšāy xwardan[3]

aziš pahrēzišn •

rēmanīhā az āb ud ātaxš nāmčištīg mard ī ahlaw y abārīg dāmān ī Ohrmazd ōh[4] pahrēzišn

PV.5.50- az Abestāg paydāg

PV.5.50a čē ān kē nāyrīg fradom az xwarišnān xwarēd

PV.5.51a guft-iš Ohrmazd kū

ān ī gāw gōmēz ud ān ī ātaxš ādurestar

PV.5.52c gōšt-iz[5] ī pahān[6] ī an-āb ud ǰōrdāy-iz ī ārdag[7] ī an-āb may-iz[8] ī an-āb

gōmēz-iš ādurestar čand xwarišn[9]

ka tišnag[10] bē bawēd čē kunišn •

PV.5.51ab gōmēz-iš ādurestar 3 <’p̄smk> w

u-š pad tišnagīh[11] pēm ī stōrān gōspandān xwarišn

az Abestāg paydāg

PV.5.51b 3 <’p̄’ymk>[12] ayāb 6 ayāb 9 ast

pas ān-iz • mard

ā-šāyēd asp pēm ud ān-iz ī gāw ud mēš ud buz •

PV.7.70[13] agar ēdōn kū pad pēm tišnagīh[14] bē nē nišīnēd zan bē wēmār bawēd u-š bīm ī marg [474]

u-š āb pādixšāy xwardan ayāb nē •

pādixšāy

az Abestāg paydāg

PV.7.71a u-š guft Ohrmazd kū

PV.7.70c-71a ē[15] xwarēd ān kē nāyrīg āb

---

1 <’twr' wyytl> +.
2 <hwl->.
3 <hwwltn'>.
4 ō.
5 <-YAyc>.
6 <pyy’n>. PV poxtag, Av. *xᵛāstəm*.
7 <THNW Ntk>.
8 <my’ c> = TU.
9 <hwl-> +.
10 <tšnk'>.
11 <ẗšn'k->.
12 <’p̄’ymk> ← <’p̄ʸsmk>?
13 Note confusion in numbering in this area of PV. Most mss abbreviate.
14 <tyšnk->.
15 <HNA>.

PV.7.71b čē ēdōn ān ast meh-dādestānīh[1] ka ān gyān[2] bōzēd •

ka āb abāz xward u-š pādixšay xwardan ēg-iš wināh ō bun bawēd

u-š anīy tōzišn • abāyist[3] kerdan ayāb nē •

bē-š ō dahm ahlaw w burdan[4] (ō) dastwar šawišn •

u-š petītīgīh w gōwizārīhā w ud xūb bē kunišn

az Abestāg paydāg

PV.7.71c bē kadār-iz ēw az dahmān kē dahmīh āgāh

hād[5] kū dahm ahlaw w hād[6]

kū mard-ēw (ī) nēk hād bē šaw ud pēš ōy pad petīt bāš •

PV.7.72a ka-š tuwān kū āb nē xwarēd u-š pad didīgar tis tišnagīh[7] bē nišāstan abāz xwarēd ēg-iš wināh čand

PV.7.72b ka pad petīt ∵ bawēd ēg-iš 200 pad abar-zanišnīh abar zanišn[8] asp-aštar 200 srōšōčaranām[9]

ka nē ēg-iš rāh ō dōšox

az Abestāg paydāg

PV.7.71d ka ēdōn ān kē nāyrīg • [475] tuwānīhā āb frāz xwarēd •

PV.7.71e ān ī ō ašmāh gōwam kē mazdēsnān hēd

nēkīh ī ašmāh rāy kū tā-tān wināh ō bun nē bawād ēg-iš tōzišn • frāz brēhēnēd

kū pādifrāh abar nihēd

PV.7.71f ān guft-rad ī xūb hēnd srōšāwarz kū wināh wizārišn dānēd

ā-š tōzišn frāz ē[10] brēhēnēd kū pādifrāh • abar ē nihēd ∵

ka and <l c'> wināh ud pādifrāh ēg-iš padiš čē rāy āb abāg xward • šāyēd •

ēd rāy čē 2 dēw ēk suy[11] ēk tišn[12] ān tan bē xwarēnd

ēd čim rāy kū ēn 2 dēw ān tan bē xwardan[13] nē tuwān bawēd

1[14] az • Abēstāg paydāg

PV.7.70a dādār agar-iz awēšān ziyānag • ō ham tabāhišn rasēd abar ō tan ī <bwc>-ēwēnag[1] kū rēman

---

1 <myhŜNAyh>.
2 <g'n>.
3 <-yyyt>.
4 <bwltn'>.
5 <HWEt'>.
6 <HWE''t'> +.
7 <tyšn->.
8 <znšn'>.
9 <-š'wc->.
10 <HNA> 2x.
11 <swk'> +.
12 <t̰šn'>.
13 <hwwl->.
14 ShSec.

PV.7.70b agar-iz awēšān 2 yask ī wattar abar rasēd • ēw-iz[2] kē suy ēw-iz kē tišn[3]

PV.7.71a u-š guft Ohrmazd kū

ē[4] xwarēd ān kē nāyrīg āb [476]

PV.7.71b čē ēdōn ān ast mēh-dādestānīh[5] kū ān gyān[6] bōzēd •

2 gōmēz ud ādurestar[7] čiyōn • xwarišn •

3 ka war[8] andar gōmēz kunēnd[9]

ayāb gōmēz xwārēd war pas

ayāb war xwārēd gōmēz pas

ka pēš az xwarišn y hambun-iz xwarēd[10] ā šāyēd •

ŠnŠ.2.97-98

4 ǰāmag ī zan kē nasāy andar ān hangām pad tan dārēd dādestān čiyōn •

6 bār pad gōmēz bē šōyišn[11] •

harw bār-ēw xāk abar abganišn tā bē hōšēd

u-š pas pad didīgar gōmēz bē šōyišn[12]

pas 6 bār pad āb bē šōyišn[13]

6 māh pad rōzēn[14] ēw[15] kē wād padiš hāmē āyēd šawēd bē nihišn •

N.85.10 pas pad armēštānīh pad ēd gyāg (ī) nišīnēd ayāb[16] (...) zan ī daštān šāyēd

az Abestāg paydāg

PV.5.59a ka andar mān ī mazdesnān nāyrīg daštān hād[17]

PV.5.59b ayāb škōh[18] ī zad-pēšag ī abar dar-gāh[19] nišīnēnd

---

1 PV <bwc'ynnd>, Av. *zōišnuiie*.
2 <HNA c> 2x.
3 <tyšn'>.
4 <HNA>.
5 <msŜNAyh>.
6 <HŶŠ>.
7 <'twr' wstl>.
8 ŠnŠ.2.105 *ā-š war ud gōmēz ōh xwarišn*.
9 <-x_2d →dnd>?
10 <hwlYt>.
11 <HLL->.
12 <šwy̰->.
13 <HLL->.
14 ŠnŠ.2.98 *gyāg ī xwaršēd nigerišn*.
15 <HNA>.
16 eol.; line lost?
17 <HWEt>.
18 PV.5.59b KFBhT <škn'>, TU <škn' —— yD>, *yaṯ vā skəṇdō aipi.jatō.pištrō aipi.iritō.gātuš*.
19 <BBA y'h>, PV. KT, DJJ, IM, TU <'p̄lylwy ->.

PV.5.59A aibyānghānīh[1] wišād-dwārišnīh padiš bawēd [477] ayāb nē •
ka pad ēn ēwēnag pad ēn gōmēz nē šust estēd
abārīg-iz wastarg pad hixr[2] mēnōy rēman būd estēd
ēg-iš aibyānghānīh[3] padiš nē bēd •[4]
u-š wišād-dwārišnīh padiš nē kunišn •

PV.5.59B-D ān (ī) pad gōmēz ud āb pad *xšauuaš.måŋhō*. šust[5] •
ayāb pad hixr[6] ī gētīy rēman būd[7] estēd • ēdōn bawēd čiyōn •
ān ī pad zan ī daštān rēman ud ēw-bar būd estēd
ā-š aibyānghānīh padiš būd[8]
ā-š ham wišād-dwārišnīh padiš kunišn •
pad čāštag ī Pyšksyl[9] aibyānghānīh padiš nē bawēd •
wišād-dwārišnīh padiš[10] nē
Rōšn guft estēd kē pad nigerišn

ǰāmag bē a-kār ayāb rēman kunēd[11] ēg-iš wināh čand ∵
ka pad nasāy a-kār bē kunēd čand

PV.5.57a/7.17a <'wt'y>-ēw pad ēw[12] bār zan abāz āyōzēd[13]
ka pad gētīy bē nē wizārēd

PV.5.61c ā-š pad murd ān ī [478] pahlom ox nē baxšēnd •

PV.5.61B-D ka ēdōn rēman kunēd pad. *xšauuaš måŋhō* abāyēd šustan

PV.5.61D ēg-iš yādīg wināh •
ka ēdōn ī pad gōmēz ud āb y abāyēd šustan ā-š 3 stēr wināh •
az Abestāg paydāg •
zan ī nasāy tā čand nē[14] pādixšāy šustan •
andar 3-šabag nē pādixšāy •

---

1 <'p̄y'kngh'nyh>.
2 <h'yyl>.
3 <'yyp̄y'knyh'nyh> 3x.
4 eol.
5 <-yyt">.
6 <h'yyl>.
7 <-WNyt'>.
8 <bwt'>.
9 <pyšyyyl>.
10 <~~ptš~~> + sup. <PWN>.
11 <-WNyṭ> 2x.
12 <HNA>.
13 <''wcyt>. PV.7.17 ō ham āyōzēd, Av. *hąm.yūta*.
14 sup.

PV.5.54b = 7.69b pas az 3-šabag hamē ka pāk pādixšāy šustan •

PV.6.1a gyāg kē-š tan-ēw padiš widerēd ud nasāy pad zamīg abāz estēd ∵ ān gyāg čand gāh rēman •

PV.6.1b sāl-drahnāy •

ān kē ān zamīg kār framāyēd wināh čand

PV.6.3b, 5a čiyōn ka-š nasāy-nigān kerd hē[1] ā-š tanābuhl w ō bun •

ka a-xwēškārīhā andar ān gyāg šawēnd framān-ēw wināh •

[2]čē dēn nigēzēd hād

PV.6.3a agar mazdēsn ēn zamīg kārēnd[3] ā-š āb abar y hilēnd[4]

kē pad ān abar sag ud mard bē widerēd kē andarg ī zamīg ∵ sāl-drahnāy

PV.6.3b pad nasāy-nigānīh pas āstārīhēnd[5] awēšān kē [479] mazdēsn hēnd ∵

pad ǰud ǰud pad gāw warzīdan[6] tōhm y abar abgandan āb frāz hištan[7] ōh[8] bawēd

ayāb pad ēw-bār bawēd •

dastwarān pad ǰud ǰud guft estēd •

ud az man bē

ka pad gāw bē warzēd tōhm abar abganēd āb frāz hilēd ayāb-iš <wwcww> kunēd[9]

ayāb-iš kār-ēw padiš kunēd tanābuhl-ēw ōh bawēd •

ka pad ǰud-gāh nam kunēd[10] pad ǰud-gāh pad gāw bē kunēd[11] pad ǰud-gāh tōhm abar abganēd

čiyōn bawēd •

3-š tanābuhl ō bun •

ēw-kardagīh ud ǰud-kardagīh ī pad ēn dādestān čiyōn •

ēw-kardagīh ān ī ka az dārišn[12] bē hilēd u-š abāz awiš šawēd u-š kār padiš kunēd

PV.6.5A,

ŠnŠ.2.54 ēn rēmanīh ī gyāg pad kadām tāyag bawēd •

---

1 <HWE''>.
2 <cy> f.st. for čiyōn?
3 + <dmyk OZLWNt' OD> for <dmyk' ZLYTWNd>.
4 <-WNd>.
5 <'yyt''lyhynd>.
6 <wlcyytn'>.
7 <-WNtn'>.
8 ō.
9 <-WNyṭ>.
10 <-WNyṭ> 2x.
11 For warzēd.
12 <d'l->.

pad ān tāyag kē gyān[1] bē šawēd •

ka-š • gyān[2] bē šawēd az ān y gyāg bē wihēzand[3] ud didīgar gyāg • frōd nihēnd bēd ayāb nē •

[MF321.12] ud Gōgušnasp guft ay pad ān [480] gyāg[4] tāyag[5] bawēd •

Sōšāns guft ay tā sag dīd ōh bawēd •

PV.6.5B ka-š wars ud nāxun abāz ō[6] • zamīg estēd • čiyōn •

wad-dādestāntar[7] ud rēman ∵

PV.6.5B ēn rēmanīh (ī) zamīg and-čand pad zamīg estēd rēman

ayāb tan-masāy ī hamāg nasāy •

ān and rēman kē pad zamīg estēd •

PV.7.3

ŠnŠ.2.23 ka estēd • ayāb nišīnēd ayāb pad pāy

ayāb pad dār-ēw ayāb gāh-ēw ayāb ward-ēw

ayāb pad xafag āguxt[8] estēd zamīg rēman bawēd ayāb nē •

ka-š az ōftīdan bīm nēst

ān gyāg estān estān rēman •

ŠnŠ.2.24 ān gyāg • nišīnān nišīnān rēman •

ān gyāg nibayān nibayān rēman •

ud ka az ōbastan[9] bīm az ān kūst frōd barišn ∵

D ud ka-š az ōbast bīm nēst

pad ward-ēw ayāb dār-ēw ayāb gāh-ēw murd estēd frōd nē barēd[10] •

E ward ka bē kanēd bē šōyēd[11] pad gyāg pāk ∵

dār pad sāl-drahnāy pāk bē bawēd •

[MF322.1] ka pad xafag āguxt[12] estēd • u-š az ōbastan[13] bīm nēst • nē rēman • [481]

ŠnŠ.2.24 ka-š tan-masāy az ān y kust kū-š bīm rēman

---

1 <HŶŠ>.
2 <HŶA>.
3 <wy̰hycnd>.
4 Omit?
5 <ty'k>.
6 ōh.
7 <wtd't->.
8 <'pkw'-yw 't>.
9 <'wp^{Y}st'> 2x.
10 <-LW\N'/x_1>.
11 <HLL->.
12 <hpk' / 'kwht'>
13 <-WNyytn'>.

ka-š az ōbast[1] bīm

ud nē paydāg kū az kadām kust rēman bawēd ayāb nē •

hamāg • pērāmōn[2] rēman •

ŠnŠ.2.23 ka bē āguxt estēd u-š handām-ēw abāz (ō) zamīg estēd čiyōn •

ka-š az ōbastan bīm nēst ān and rēman čand-iš handām abāz estēd

ka ǰud-iz ān kust kū-š az ōbastan bīm rēman •

PV.6.5J, RAF.85,

ŠnŠ.2.25 ka abar dār-ēw tarr murd[3] estēd čiyōn •

PV.6.5J ka pad azg-ēw murd • ast u-š tis-iz handām abāz ō[4] stūnag ī mayān nē estēd frōd nē barišn[5] •

[MF323.10] ka handām-ēw abāz ō stūnag mayān estēd tan-masāy frōd barišn •

C pad čāštag

ān handām ka <twp'> hušk ayāb nasāy abāz ō hušk-ēw estēd

ān hušk ō zamīg paywastag ēnyā

agar draxt az ān ī pōst tarr

ka handām-iz abāz ō stūnag mayān estēd pas-iz rēman ∵

D pas ka abar[6] dār-ēw hušk murd [482] estēd čiyōn •

ka-š az ōbastan bīm nēst u-š handām abāz ō mādagwar nē estēd

frōd nē barišn •

ka-š az ōbastan[7] bīm ayāb handām-ēw abāz ō mādagwar

frōd • barišn •

A ka abar gāh-ēw murd estēd ān gāh dādestān ēdōn ī taxtag[8] pad mes[9] bast[10] estēd

ayāb nē • bast estēd

dādestān čiyōn •

ŠnŠ.2.13 ka taxtag abāg gāh frōd nē grift estēd ayāb grift estēd ēnyā[11]

---

1 <-WNyyt>.
2 <-lym->.
3 <mwlt'>.
4 ōh +.
5 <bl-> +.
6 <'pl>.
7 <'wp->.
8 <thtk'>.
9 <ms>.
10 <byyt'>.
11 <'-ynš>.

tis-iz abāz[1] ō ān taxtag kē abāg pāy frōd grift[2] estēd

nē rēman •

ka tis-iz handām • abāz ō ān taxtag kē abāg pāy frōd grift estēd •

pāy abāg zamīg ēw frōd grift estēd •

frōd bard[3] •

C dārwan nardag-gāh ud abārīg tis ī az ēn • gōnag kē[4] abāg zamīg frōd grift estēd čiyōn •

frōd barēd[5] •

PV.6.5P

ŠnŠ.2.18 ka pad bān murd estēd ast čiyōn •

ka-š tis-iz handām abāz ō[6] pillagān nē estēd frōd • nē [483] barēd[7]

ka handām-ēw abāz ō[8] pillagān estēd • tan-masāy frōd barēd[9] xānag[10] andarrōn pāk •

ŠnŠ.2.21 ka abar bān ī wārestān[11] murd[12] estēd čiyōn •

ka tis-iz handām abāz ō[13] pillagān[14] nē estēd • nē rēman •

ud ka-š handām-ēw abāz ō pillagān estēd • frōd pad-iz āb frōd barēd

āb pāk ∵

ŠnŠ.2.22 ka andar wārestān murd estēd čiyōn •

ka-š tis-iz handām abāz ō[15] pillagān nē estēd frōd nē barēd[16] •

ka handām-ēw (abāz) ō[17] pillagān estēd • tan-masāy frōd barēd •

wārestān[18] rēman ∵

[MF.325.16-] ud agar wārestān az ān ī čārōg u-š ādurestar abāg gumēxt estēd bē kanišn •

---

1 abāg.
2 ZFJ.485 <glpt'>!
3 <bwlt'>.
4 <MN>.
5 <-x_1>.
6 <OL>.
7 <blyt'>.
8 ōh.
9 <-x_1>
10 <h'nk'>.
11 <-^{Y}yyt-> +.
12 <mwlt'>.
13 ōh.
14 rep. bol.
15 <KN>.
16 <-x_1> 2x.
17 ōh.
18 <-l'yyt->.

ŠnŠ.2.30-35,

ŠnŠ.2.31, RAF.85

PV.6.5U ka andar xumb murd[1] estēd[2] čiyōn •

PV.6.5V ka tis-ēw andar nē šawēd u-š handām abāz ō[3] • xumb nē estēd ā-š ān ī andar rēman

xumb pāk ∵

ka tis az ān ī-š andar āyēd šawēd ayāb tis-iz handām abāz ō xumb estēd ān ī-š andar rēman •

xumb w pad tis-iz kār šāyēd •

ŠnŠ.2.32 pad huškar[4] šāyēd ∵ [484]

ŠnŠ.2.30 ka bērōn pad xumb murd čiyōn •

xumb[5] rēman ud ān ī-š andar pāk •

ŠnŠ.2.32 ǰud agar andar xumb w tis ān kē-š andar āyēd šawēd

čē ān-iz ī-š andar rēman •

ŠnŠ.2.33 xumb kē-š xrafstar-ēw andar bē mīrēd čiyōn •

Mēdyōmāhīg frestar[6] ēwtom[7] gōwēnd

ud ka xumb ud tis-iz andar xrafstar-ēw andar bē mīrēd

hixr-ēw[8] w az dumb andar nē hilēd[9] nē rēman ∵

pad warōmandīh[10] pad ēd dārēnd kū-š nē hišt[11]

ŠnŠ.2.32 ud Abargīg garzag ǰuttar ud grātar dārēnd čē gōwēnd kū

[MF327.5] xumb-ēw kē ēč tis andar nēst u-š garzag-ēw ēw andar bē mīrēd pad-iz huškkar[12] nē šāyēd

Abazand[13] ēn gōwēd

yasca mē tauua \ aδāṯ / yaṯ sarəṯa kaiiå θβisrō urunaiiå mēθrahe •

pas dādestān ī xumb • ān kē-š andar čiyōn gōwēnd

pad saxttar[14] dārēnd kū pad nasāy •

---

1 <mwlt> eol.
2 2x.
3 ōh +.
4 hušk ēwar. – For huškkar; see ŠnŠ.2.32 n. 13.
5 <-b">.
6 <plstl>. Man. <prystr> Šb.
7 <HDtwm>.
8 <h'yyl->.
9 <-x_1>.
10 warōmand.
11 <-WNt'>.
12 <hwškwl>.
13 <'pkznd>.
14 <yy'htl>.

PV.6.5F-I, 8.8cA

ŠnŠ.2.36 ka pad xišt ud sigad ud xāk[1] ud gač[2] čārōg ud ārd[3] mīrēd čiyōn •
frōd nē barēd[4]

ŠnŠ.2.16 and-čand ēw-kardag hamāg rēman
ud xāk-iz[5] ēdōn bawēd

ŠnŠ.2.14 gač-iz[6] ka ō kār burd[7] [485] estēd ēdōn bawēd čiyōn zamīg

ŠnŠ.2.15 ēdōn-iz xāk[8] ud sigad
ud čārōg ka • (.?.)
ud čārōg az ān ī-š mōy ayāb <bwy’> padiš āmēxt estēd ēg frōd nē barēd[9]
hangerd ēd kū ka pad zamīg frōd grift[10] estēd frōd barēd
ka frōd nē grift estēd frōd nē barēd •

čōb ud mōy w ud šūk ud ast čiyōn
frōd nē barišn[11] •
nay[12] ud ast wēnīdag[13] ǰōrdāg ī abag xāk[14] āmēxt estēd abāg zamīg frōd grift estēd čiyōn •
ka bē frōd nē barēd[15]
ka tōg ēdōnīh ī wizārišnīh • zamīg paydāg frōd barēd
kā mayānag nē dānam •
zamīg kišt[16] abāyēd

PV.6.7 ka bē nē nigerīd kū • nasāy ān gyāg
ud zamīg nam bē kunēnd
ud pad gāw bē warzēnd
ud tōhm abar abganēnd[1] čiyōn •

---

1 <HPLA>.
2 <gc'>.
3 <KHMAy>.
4 <-x_1>.
5 <h’kyc'>.
6 <yc'c>.
7 <-WNyt'>.
8 <HPLA>.
9 <-x_1> 3x.
10 <glpt'>.
11 <bl->.
12 <KNYA>.
13 <HZYTWNytk'>.
14 <-LAy>.
15 <-x_1> 2x.
16 <-TNt'>.

nē pādixšāy

ka nasāy ud hixr[2] ān gyāg •

pad zamīg nē nigerīd • wināhgār

ēg-iš wināh ī nasāy ud hixr ō āb burdan[3] nigān kerdan ō[4] bun ∵

az Abestāg paydāg •

PV.6.7 u-š [486] guft Ohrmazd kū

ēdōn ōy wināh rāy kū tā nē bawād awēšān kē mazdēsn hēnd ēn zamīg bē ē[5] nigerēnd nasāy rāy awēšān ast ud wars <w'wt'k>[6] mūtriš[7] ud xōn-tazišnīh[8] az ān gyāg bē barēd[9] •

PV.6.8 agar bē nē nigerēd nē[10] wināhgār

ud hixr ud nasāy (ī) ō āb rasīd dādestān čiyōn •

nasāy ud hixr ī murdagān[11] ōh bawēd

pad abārīg hixr ī grāy ud xwārtar wināh ōh bawēd •

rēg ud <w'ck>[12] ud sargēn ī hušk ī društ xwurd[13] tarr ud hušk kē padiš rasīd čiyōn •

rēg ud <w'čk> sargēn ī hušk ī društ ud tarr ī društ ān and rēman čand-iš nasāy awiš rasīd • estēd frōd nē barišn •

ast[14] ī hušk ī kē nazd ō xākīh ī gumēxt ī sag ud mardōm[15] kē-š āb awiš • rasīd wināh čand •

pad Abestāg paydāg

az angust ī keh-zahāy tā ān ī hamāg-tan ī mardōmān[16] • ǰud ǰud pāyag ī wināh guft estēd

ud pōryōtkēšān [487] guft hēnd kū ēk-iz nē xūb

čē paymānag ī hixr ud nasāy hambun-iz nasāy pad margarzān hixr ī grāy pad tanābuhl ud ān ī xwārtar pad yād

paššinǰišn[1] ud mēzišn pad 3 stēr guft hēnd

---

1 <-TWNnd>.
2 <h'yyl> +.
3 <bwltn'>.
4 ōh.
5 <HNA>.
6 PV <w't'y>.
7 <mwtlyš>. PV <-mwtl(y/w)šn>.
8 <hwtwc->. – TU <twc->.
9 <-x_1>.
10 <l'y>.
11 <mlt->.
12 <lY̨k w w'ck> <lYkww 'ck>.
13 <hwlt'>.
14 <'yyt'>.
15 <mlt->.
16 <ANŠ->.

ud pad • čāštag ī Sōšāns ud Abargīg xūb •
abārīg pōryōtkēšān škuft čāšt estēd •

ka āb ī ō[2] ǰōrdāg-kārišnīh[3] ǰōy ud āb tazišn[4] pādixšāy ka nē nigerēd •
ka hixr ud nasāy ān gyāg ka nigerēd • bē wēnēd ēg-iš čiyōn kunišn[5] •
3 bār ǰōy kē-š āb padiš barēd[6]
ēg-iš ēdōn bē nigerišn (ī) pad ēwarīh
ēg-iš az zamīg bē ō[7] sar[8] (ī) ābān šawišn u-š āb ōh wišāyišn[9]
ud ka nasāy ud hixr y ān gyāg ēg-iš naxust nasāy ud hixr bē barišn u-š pas āb wišāyišn
ka nē nigerēd nasāy ud hixr ān gyāg āb bē ō nasāy rasēd rēman margarzān •
ka a-wināh [488] y margarzān nē bawēd tan-rēmanīh warōmand ud mar bē nē rēman.
ka ǰōy ī hamēšag-āb
Mēdyōmāhīg pādixšāy[10] ka nē nigerēd
Abargīg hamē ka āb bē abzāyēd • u-š nigerīdan abāyēd •

čiyōn bawēd kū pad ǰōy nē nigerīd[11]
wināhgār •

čiyōn bawēd kū ka nē nigerēd w
a-wināh ∵
ka nē nigerēd a-wināh ud rēman nē bawēd
ka 3 bār ǰōy ī huškān bē nigerīd ud[12] nasāy ud hixr ān gyāg nēst ayāb ast
bē pahrēzišn a-wināh •

PV.5.5b ka-š pad ǰōy ī hamēšag-āb[13] kas bē šawēd āb pad ān ǰōy pādixšāy burdan[14] ayāb nē
ka-š hambahišn[1] ī gyāg rōdestāg u-š bawēd pādixšāy[2] • burdan

---

1 <pšyc->.
2 ōh.
3 <-ZLYT->.
4 <twc->.
5 <-WNšn'>.
6 <blyt>.
7 ōh.
8 <-ŠE w>.
9 <ŠL->.
10 <ŠL->.
11 <-yt' wn>.
12 <-yt">.
13 <- 'p'>.
14 <bwltn'> 3x.

rāh-iz ī šāh[3] ham-čiyōn ēn ka-š hambahišn[4] ī gyāg ud rōdestāg u-š nēst
pad čāštag ī Abargīg nē pādixšāy burdan
az man tā āb ēk bār

u-š abāg ōbadēd āb bē šāyēd wardēnīdan
šāyēd [489]

hixr agar nē nigerēd šāyēd ayāb nē •
ud agar nigerīdan abāyēd ēdōn čiyōn ǰōy āb ayāb ǰuttar •
ǰuttar
nigerīdan abāyēd u-š nigerīdan ēw[5] bār • was[6]
u-š[7] ān ēk bār xūb bē nigerišn •
pad ziyān pādixšāy ka ān-iz ēk bār bē nē nigerēd

PV.6.26ab ka pad xwēškārīh hamē šawēd pad āb ī <LBWDYA> frāz rasēd nasāy čē kunišn[8]
PV.6.27a az kunišn bē wēzišn[9]
PV.6.27b u-š ǰāmag abāg[10] kunišn u-š nasāy bē āwarišn u-š pad gyāg[11] ī abē-bīm bē nihišn •
ŠnŠ.2.85 u-š pas sag bē ōh[12] nimāyišn •
pad 2 mard bē pahrēzišn •

PV.6.29E, *ŠnŠ*.2.83
ǰāmag rēman kunēd[13] ayāb nē •
az ǰāmag wēxtan[14] paydāg kū ǰāmag rēman ay kunēd[15] •
Pyšksyl[16] gōwēnd kū ǰāmag rēman nē kunēd
bē-š ēn ēd rāy guft kū ma agar bē nasāy abāz pahikōbēd •

---

1 <hnbyy->.
2 <ŠL->.
3 <l'syc y MŁKA>.
4 <hnp'yy->.
5 <HNA>.
6 "enough" NP. *bas*.
7 rep.
8 <-WNšn'>.
9 <NSHWN->. – PV ān ī ōy mōg frāz wēzēd.
10 abāz?
11 <y'w'k>.
12 ō.
13 <WĄYWN->.
14 <NSH->.
15 <-WNyṭ>.
16 <pyšyyyl>.

ŠnŠ.2.84 pad 2 mard ud sag-dīd[1] āwarišn ayāb tan ēw pādixšāy •
ka sag ud mard mad estēd [490] sag-dīd pad 2 mard āwarišn •
ka nē mad estēd. pādixšāy •

ŠnŠ.2.79 ka bē hilēd bē šawēd pādixšāy ayāb nē
ud az-iš wināh bawēd
nē šāyēd

ŠnŠ.2.82 pad gōwišn ī Gōgušasp[2] tanābuhl-ēw wināh

ŠnŠ.2.80 ud pad gōwišn ī[3] Sōšāns margarzān

PV.6.27b ka **dādīhā-sālār** bē kunēd bē šawēd šāyēd •

ka āb purr tā čē sāmānag pādixšāy šud •
ka-š bīm pad tan nēst tā ō[4] nasāy rasēd ā-š hamē abāyēd šud •

PV.6.28 ka nasāy andar āb wišuft kardag • ǰud ǰud būd[5] estēd
ayāb pad tan pad ēw-kardagīh estēd čiyōn bē āwarišn •

PV.6.29 čand pad harw 2 dast ul grift • šāyēd ā-š ul gīrišn •
u-š bē ō zamīg hušk āwarišn •
agar nasāy ayāb hixr[6] tis-ēw bē hilēd bē šawēd
ā-š wināh ud margarzānīh ī hixr[7] andar āb bē hilišn[8] bawēd

ud čand bawēd •[9]
nasāy hixr[10] ī murdagān andar [491] āb bē hilēd
wināh margarzānīh ēdōn bawēd • čiyōn ka xwad andar āb burd[11] hē •

ka nasāy bērōn-ēw paydāg ka andar āb šawēd
nasāy kū ēk bē ǰumbēnēd dādestān čiyōn •

---

1 <- -WNt'> +.
2 <nywywšyyp̄'>.
3 -īh.
4 ōh.
5 <bwt'>.
6 <h'-yl>.
7 <hŷhl>.
8 <-x2>.
9 bawēd • 2x.
10 <h'yyl>.
11 <bwlt'>.

ka pad ēd menišn andar šawēd kū agar nasāy wēš kū ēk bē āwaram
ka bē ǰumbēnēd rēman nē bawēd •
ka nē pad ēd menišn andar šawēd nasāy wēš kū ēk ǰumbēnēd rēman •

ka-š andar grift[1] bē šawēd kū abzār-ēw āwaram a-tuwānīg bē u-š abāz[2] šud nē tuwān
nasāy ān gyāg bē mānēd rēman bawēd ayāb nē •
nē •

ka a-tuwānīg bē nē bawēd abāz nē šawēd rēman bawēd ayāb nē •
rēman •

čiyōn-iš • āwarišn
ŠnŠ.2.83 ēdōn čiyōn-iš[3] weh tuwān pādixšāy[4] āwurdan •
ka-š ēdōn bē nē tuwān āwurd ī ka bē brīnēd kardag kardag bē gīrēd u-š bē āwarišn • [492]
u-š harw bār-ēw dast ud kārd[5] pāk bē kunišn •

ŠnŠ.2.92 ka pārag pārag ōh[6] brīnēd ōh āwarišn ēg-iš kerbag bawēd ayāb-iš nē •
pad harw pārag kerbag ǰud ǰud ōh[7] bawēd •
pad nigerišn xwurd[8] bē nē • pādixšāy kerdan kū tā-m kerbag wēš bawād •

ka pārag pārag hamē kunēd[9] • nasāy pad brīnišn[10] / <'n'> ayāb pārag ī āb bē barēd[11] čiyōn •
ka a-tuwānīg pad-iš a-wināh •

ka-š ziyān ayāb bīm pādixšāy ka nasāy az āb ud ātaxš bē nē āwarēd[12] •
az ātaxš pad ziyān az āb pad bīm ī warōmand pādixšāy • ka nē āwarēd •

ka-š ziyān ān ī čiyōn •
rōzgār-ēw w pādīrānīh-ēw ī az kār y pādixšāy •

---

1 PV.5.7B.
2 abāg.
3 <-y'>.
4 <ŠL->.
5 <k'lt'>.
6 ō 2x.
7 ō.
8 <hwlt'>.
9 <-WNyṭ>.
10 <blyn'->.
11 <-x_1>.
12 āyēd.

ka nē āwarēd pādixšāy ayāb nē •
nē pādixšāy čē ān sūd nē bawēd •

ka-š ziyān ān[1] čiyōn dār-ēw ud ǰāmag-ēw kē-š nasāy • pahrēzēd pādixšāy ayāb nē ∵
nē ∵ [493]

ka-š bīm ī an-Ērān ayāb ān ī paywēhag[2] ayāb ān ī gurg y
ud ziyān ān ī pad tan xwāstag zan ud frazend pādīrānīh rāy aziš bē būd[3] ēwar y
nasāy pad āb frōd hištan[4] šāyēd ayāb nē •
nē •

pad ul pādixšāy ayāb nē •
pad ān zamān pādixšāy ī ka-š stānēd[5]
az • kust-ēw kešīdan nē šāyēd •

ŠnŠ.2.87-87b az āb ī stabr ō tanuk az tanuk ō stabr pādixšāy kešīdan[6] ayāb nē •

ŠnŠ.2.89 Medyōmāhīg az stabr ō tanuk pādixšāy[7] ud az tanuk stabr nē pādixšāy •

ŠnŠ.2.88 Abargīg harw w čiyōn weh tuwān pādixšāy kešīdan

ŠnŠ.2.87 ka ul stānēd u-š dāštan nē tuwān pas abāz ō āb nihēd šāyēd ayāb nē •
ul stānēd pad ān zamān pādixšāy ka nihēd
kū frōd nihēd • nē abāyēd
ka abāz ō āb nihēd rēman •

[MF338.11] bē burdan[8] • az āb čand pādixšāy

ŠnŠ.2.85 tā ān ī ka dānēd kū āb ī az nasāy abāz ō āb nē rasēd •
ka wēš barēd[9] [494] rēman •

ŠnŠ.2.85 pas ka kam barēd[1] āb ī az nasāy pad ēw-kardagīh abāz ō[2] āb rasēd čiyōn •

---

1 <z''nYk>.
2 For the word see *ŠnŠ*.2.7.
3 <bwt>.
4 <-x_2>.
5 <-WNyṭ>.
6 <kštn'>.
7 <ŠL->.
8 <bwltn'>.
9 <blyt'> eol.

rēman ud margarzān •

ka frōd nihēd pad ēd dārēd kū āb az nasāy abāz ō[3] āb rasēd ā-š čē kunišn •
ul stānišn u-š ēdōn dūr[4] bē barišn[5] kū āb ī az nasāy abāz ō āb nē rasēd
nē rēman •

ka ēdōn tuwān ī bē āyēd pādixšāy[6] ayāb nē •
ŠnŠ.2.86 pad čāštag tar[7] pahnāy[8] ī āb pādixšāy wistan[9] •
Rošn guft ay ān and pādixšāy wistan[10] čand dānēd kū abāz ō[11] āb nē ōbadēd ∵
ud Mardbūd ī Dād-Ohrmazd guft ay dūr bē pādixšāy <'wwyytn'>
ud az[12] man bē ēdōn dūr bē pādixšāy wistan[13] kū abē-gumānīhā āb-iz ī az nasāy abāz ō āb nē rasēd
•

ka-š ēdōn tuwān ī ka bē wihēd āb pahnāy purr ud abāz ō āb ōbadēd
az ān gyāg abar gīrēd bē āwarēd ayāb
az-iz ān gyāg dādestān ēdōn ī ǰud agar bē hilēd ēnyā bē āwurdan [495] • nē šāyēd
pādixšāy[14] wistan ayāb nē •
cf. *ŠnŠ*.2.87b az āb ī stabr ud ō āb ī tanuk ham āb pādixšāy wistan[15] •
az tanuk ō stabr ō-iz ǰud-āb nē pādixšāy wistan •

PV.6.29i, *ŠnŠ*.2.94

az āb ō wārān pādixšāy[16] ayāb nē •
ud az azēr marz-āb[17] ō tanuk āb ud wārān pādixšāy ayāb nē •
[MF340.8] dastwarān ēdōn guft kū wārān ham nē grift[1] estēd kū ham-āb[2] ayāb ǰud-āb

---

1 <-x_1>.
2 ōh.
3 ōh 2x.
4 <ALYK>.
5 <bl->.
6 <ŠL-> 3x.
7 <LCT>.
8 <-n'k>.
9 <ŠŸYT->.
10 <ŠYYT->.
11 ōh.
12 rep.
13 <wyytn'>.
14 <ŠL->.
15 <wyytn'> 2x.
16 <ŠL-> 3x.
17 <mlc'p̄'>.

ud agar ham-āb[3] pādixšāy ud agar ǰud-āb nē pādixšāy[4] •

ud marw bē agar • nasāy pad nihuftag andar āb ud ō wārān wišādag abganēd ǰud-āb •

agar nasāy pad wišādag az ān čiyōn-iš wārān-iz abar hamē wārēd ham-āb pādixšāy[5]

[MF341.5] az azēr ī marz-āb ud ō tanuk-āb burdan[6] dādestān ān ham ī āb ī andar gawr-ēw[7] abāz estēd •

nasāy andar dādestān čiyōn •

ka ān nasāy nē widāxt estēd nasāy bē āwarēnd[8]

u-š hambun-iz[9] āb az-iš ul āhenǰēnd ud bē rēzēnd

ān ān ī didīgar šāyēd [496] ham ēdōn čiyōn pēš-iz[10]

ud ka-š andar widāxt estēd hamāg rēman •

[MF341.8] ud ka gawr kūčak u-š dādestān ēdōn-iš[11]

ka nasāy bē barēd[12] ud abāz gumēxtēd āb ī ēw-kardag bē bawēd hamāg rēman •

ud ka gawrag[13] wazurg[14] ud andar 6 gām āb ēdōn abar āhenǰēnd kē nasāy bē nē ǰumbēnēd pad-iz

xwardan[15] šāyēd •

ka pad paymānag bowandag pad-iz pādyābīh šāyēd •

ud ka nasāy ul stānēnd[16] ud āb y / ēw-kardag[17] abāz bawēd hamāg rēman •

ka hambun-iz a-šāyēd a-pāk[18]

ud āb-ēw ī pēš az a-šāyēd zōhr-ēw ī pēš az a-šāyēd grift hamāg rēman •

ǰāmag kē padiš a-šāyēd pad huškar[19] šāyēd

ān āb ka ō[20] warz barēd[21] šāyēd •

---

1 <-WNyṭ'>.
2 <hmw / MYA>.
3 <hm MYA>.
4 <p't->.
5 <ŠL->.
6 <bwltn'>.
7 <gwbl->.
8 <-WNyt'\d/>.
9 <-yc>.
10 <pyšyc>.
11 <'ytwnwš>.
12 <-WNx$_1$>.
13 <gwblḵ>.
14 <LBA>.
15 <hwwltn'>.
16 <-WNd>.
17 <'-ywkklt->.
18 <' DKYA>.
19 <-kwl>.
20 ōh.
21 <blyt'> eol.

pādixšāy[1] burdan[2] dašt ī <p'ly'p̄>[3] pad ēw-kardagīh[4] āb andar šawēd
nasāy az gyāg pad burdan čiyōn •
ēdōn bawēd čiyōn • az āb bē burdan[5]
u-š ul stānišn u-š abāz ō-iš[6] nihišn [497]

ka andar gawr nasāy ud čarbišn andar gumēxt estēd čiyōn
ī bē <ywštn'>
pādyābīh az-iš 30 gām dārišn[7] •
ud ka bē hušk bē kanišn ō-iš ēwēn-gyāg barišn •
ud ān az ī nasāy ī gumānīg tā ō[8] āb frōd šawišn
ham-čiyōn hamē kanēd hamē pahrēzēd <TTA> ī pas widest-zahyāy[9]
ka pad wāš bē henǰēd[10] u-š wārān ēw[11] bār padiš bē wārēd pāk •
ud ka tā āb frōd šawēd ka bē hambārēd pad hamāg kār šāyēd •

šašom fragard rāyēnēd

ka andar war-ēw bē rasēd dādestān čiyōn
ka-š handām-ēw abāz ō[12] war nē estēd pāk •
ka tis abāz ō war estēd ka dōsēn ā agār •
āduristarēn[13] čārōg ān[14] and rēman ∵
sagēn gačēn pad paymānag pāk bē bawēd •

PV.6.33 ka andar čāh āb ayāb xānīg-ēw bē rasēd čāh ud xānīg dādestān čē •
čāh ud xānīg[15] tā nasāy aziš bē burdan[16] hamāg rēman •
ka nasāy bē burd[1] āb az-iš āhaxt[2] pāk

---

1 <ŠL->.
2 <bwltn'> 2x.
3 pahrēz?
4 <'-ẏwk / klt->.
5 <-WNtn'>.
6 <ōh 'š> 2x.
7 <YHS->.
8 ōh.
9 <wt'yyt'->.
10 <PZPWNyt'>. *FP*, p. 54.
11 <HNA>.
12 ōh.
13 <'twr''yyt->.
14 <Ŷk>.
15 <-Yk">.
16 <-WNtn'>.

PV.6.35b ud ham ēdōn čiyōn • pēš-iz[3] • [498] nasāy az ān gyāg čiyōn bē āwarišn
ān kē nasāy āwarēd dādestān čiyōn •

PV.6.35D ka kas-ēw frōd šawēd pad rasan frāz bandēd ul āwarēd ul āhenǰēd abāz ō bār nihēd[4]

PV.6.35E ast kē ōh[5] gīrēd • ast kē ōh bandēd ast kē ōh āhenǰēd ud ēk-iz nē rēman •
u-šān ǰud ǰud kerbag bē rasēd •

ka andar čāh abāz estēd u-š nasāy padiš abāz pahikōbēd rēman bawēd ayāb nē •
ka pad (ēd)[6] menišn abāz estēd • kū ka abāz ō[7] čāh ōbadēd abāz gīram ud abāz ō[8] āb nē hilam[9]
rēman nē bawēd •
ka nē pad ēd menišn abāz estēd rēman ōh bēd[10] •

PV.6.35K ka andar widāxt estēd ayāb-iš nasāy awiš gumēxt estēd dādestān čiyōn •
a-kār •
ka-š pad nazdikīh[11] čāh pādixšāy burdan[12] • paymānag-ēw nē guft
ud az man bē 3 gām ōh abāyēd
kū pad kanišn āb ī az ān ī ō ān nē • šawēd •

ka-š andar widaxt estēd āb abar āhaxtan [499] šāyēd ayāb nē •
šāyēd u-š kerbag •

čiyōn-iš āhenǰišn •
pad-iš ān-iš[13] āhenǰišn •

PV.6.35N ka-š ul ō bār āwurd ā-š sag bē nimāyišn

PV.6.35O ud pad 2 tan ō-iš[14] w ēwēn-gyāg barišn •

PV.6.35K u-š ǰudāgīhā bē rēzišn

---

1 <bwlt">.
2 <'hht'>.
3 <pyš c>.
4 + ka eol.
5 ō +.
6 bol.
7 ōh.
8 ōh.
9 <-WNym>.
10 <byt'> eol.
11 <nzyyyh>.
12 <bwltn'>.
13 <PWNš ZYš>.
14 <KN w'š>.

u-š harw bār-ēw tanābuhl-ēw kerbag •

ka ēk sag nimūd ān ī abārīg hamāg sag nē nimāyēnd šāyēd ayāb nē •

pad čāštag ī Sōšāns pad harw ān gyānwar[1] bār sag ōh nimāyišn

Medyōmāhīg ka ēk dīd ēg-iš hamāg zad estēd •

pādyāb andar pattānag-ēw ān čāh čiyōn dārišn •

PV.6.35PQ ka čāh pad hušk bē šāyēd kerdan pādixšāy[2] hamburdan[3]

pādixšāy sar nihuftan

pādyābīh paymānag-ēw[4] nē abāyēd •

ka pad hušk bē nē šāyēd kerdan nē pādixšāy hamburdan

nē pādixšāy sar griftan nihuftan

pādyābīh az-iš pad 30 gām dārišn •

PV.6.36 āb ī snexr[5] y ud tagarg ka-š nasāy andar ōbadēd čiyōn •

PV.6.37a 3 gām pērāmōn[6] ī nasāy y harw gyāg-ēw rēman •

PV.6.37b ud bē 3 gām xwardan šāyēd [500]

ka paymānag bowandag pad-iz pādyābīh šāyēd •

PV.6.38a ka bē widāxt čiyōn •

ka-š nasāy aziš bē burd[7] hēnd ud bē widāzēd pāk •

ka-š nasāy andar ud bē widāzēd dādestān ēdōn čiyōn abārīg āb kē nasāy awiš gumēxt estēd •

ka ast widāxt ēg-iš andar ō baxšišn

PV.6.40a ud ān bawēd • ka nasāy pas andar ōbadēd tā

ka pēš andar ōbadēd [8] ā ǰuttar nē bawēd kū abārīg āb ī tazāg kē-š nasāy andar

ēg-iš dādestān čiyōn •

3 gām pēš ī nasāy nasāy-zahyā[9] rēman •

ud 3 gām pas[10] 3 gām nasāy-zahyā rēman •

---

1 <j'nwl>.
2 <ŠL->.
3 <'wbwltn'> 2x, āwurdan? PV hambārišn.
4 <-k'y-1>.
5 <snyhl>.
6 <-lym->.
7 <bwlt'>.
8 <HPL->.
9 <- z'š>.
10 + f.st. <'w>.

3 pēš-iš[1] gām kustag kustag ōh[2] • abāyēd

9 gām padīrag ī āb rēman •

ka nasāy bē barēnd[3] hamāg pāk[4]

hixr[5] ī murdagān kadām u-š rēmanīh čiyōn •

hixr ī murdagān pad āb ud ātaxš wināh ī margarzān

ka ō tan rasēd nēk-mādagīhā[6] bē šōyišn[7] •

u-š pas pad āb šōyišn •

REA.16 ka ō ǰāmag rasēd ān and bē [501] brīnišn[8]

ka hixr ī hušk ō ǰāmag rasēd

pad (...) pādixšāy[9] šōyišn •

hixr ī murdagān[10] ān kē andar ān zamān bē āmad ka wēmār būd az ān wēmārīh murd

bawēd kē guft kū andar 3-rōzag-ēw bē mīrēd •

ud būd kē-š andar ēw[11] rōzag-šabān guft •

ast kē ēdōn gōwēd ay ān bawēd kē-š andar ān zamān bē āmad ka-š gyān[12] az tan bē šawēd

pad tāyag grāy bēd ∵

nasāy ī mardōmān[13] ān weh ka gyāg-ēw frōd nihēnd kē-š kār <ptdyl>[14] bē wišōbēd •

ayāb ān weh[15] kē zūd bē wišōbīhēd •

ān weh kē bē sag ud way[16] dahēnd ud zūd wišōbīhēd

az Abestāg paydāg ∵

čiyōn •

ēdōn bē[17] abāyēd kerdan kū sag ud murw abar gīrēd[18]

---

1 <pyš ’š>.
2 ō.
3 <blynd>.
4 <p’k'> eol.
5 <h’yyl> +.
6 <nywk' wk̈ŸyhŸ = - NK̈Dyh’>.
7 <HLL-> +.
8 <blyn->.
9 <ŠL->.
10 <mlt->.
11 <HNA>.
12 <HŶA>.
13 <ANŠ->.
14 pad-dagr? pad sar??
15 <wŷh> 2x.
16 <w’y>.
17 + <’p̄> eol.
18 <-WNyṭ>.

abāz ābādānīh ud kišt[1] warz ī mard ī ahlaw nē āwarēd •

čiyōn kunišn kū abāz nē āwarēd •

ēdōn kunišn čiyōn[2] az Abestāg paydāg

PV.6.46a ēdōn ōy wināh rāy kū tā nē bawād awēšān kē mazdēsn hēnd

ān rist[3] bē bandišn[4] xwēš pāy [502] ud pad ān ī xwēš wars

PV.6.46b pad āhenēn ayāb sagēn ayāb sumbēn

PV.6.46c kū nē awēšān sag kerb-xwār ud way ī kerb-xwār

awēšān ast ō[5] āb ud urwar pad barišn[6] frāz rasānd

ka-šān ēdōn bē kerd ēg-išān xūb wizārd ayāb ǰuttar kunišn[7]

ān ī tuwānīg ǰuttar

čē-š astōdān-ēw bē kunišn kū tā sag ud rōbāh ud gurg bē burdan[8] nē tuwān

u-š āb-iz ī wārān awiš nē rasēd •

az Abestāg paydāg

PV.6.49 dādār

kū mardān ī ristān[9] ast bē barēnd[10] y Ohrmazd kū-šān[11] kū bē dahānd

PV.6.50a u-š guft Ohrmazd kū

ul daēsēd[12] ōy rāy bē ē[13] kunānd[14] astōdān-ēw

PV.6.50b abar az sag abar az rōbāh ud abar az gurg

PV.6.50c ud an-abar-wārān[15] kū-š awiš nē wārēd

az abartar zamīg az āb ī wārānīg kū-š ul awiš nē estēd

PV.6.51b a-tuwānīg[16] awēšān mazdēsnān pad dram[17]

PV.6.51a ud agar xwāstār hēnd kirrōg

---

1 <kyšt'>.
2 rep.
3 <l’st'>.
4 <-WNx$_2$šn'>.
5 ōh.
6 <bl->.
7 <-WNšn'> 2x.
8 <bwltn'>.
9 <l’st • / ’n>.
10 <-x$_2$y>.
11 PV u-šān.
12 <d’-yyYt'>. PV: K <d’yyyt'>, Bh <d’y’t>, T <d’yyty>, TU <šyyt'>.
13 <HNA>.
14 <-x$_2$’nd>.
15 <’w' y / QDM>. PV <’n’p̄lw’l’n(')>.
16 agar tuwānīg.
17 <dlm>. PV <YWYN'/ẎWẎN'>.

agar bē paydāgēnīdār hēnd gyāg

ud agar tuwānīg tuxšīdār sag ud gač •

PV.6.51b pas ān ī driyōš čē kunišn •

pad-iš[1] zamīg dahišn [503]

u-š xāk[2] bālišn kunišn zamīg wistarg

ud rōšnīh ud rawišnīh xwaršēd-nigerišn[3] bē hilišn[4]

az Abestāg paydāg

PV.6.51a agar nē tuwānīg hēnd awēšān mazdēsnān pad dram

ud agar nē xwāstār hēnd • kirrōg

agar nē paydāgēnīdār hēnd gyāg

agar nē tuwānīg tuxšīdār hēnd sag ud gač

xwēš wistarg kū-š zamīg wistarg ud xwēš bālēn kū kardag bālišn

PV.6.51b rōšnīh abar-warr xwaršēd-nigerišn

ōy abar pad ēn zamīg bē ē[5] dahānd •

cf. PV.3.9b ka hazzān[6] bē <''wyl'n'>[7] bawēd u-š wirāyišn abāyēd kerdan čiyōn kunišn[8] •

ka hazzān šahr kerd ī nasāy was andar dēwār <''wyl'n'> bē bawēd

sar ī dēwār ān gyāg kū <''wyl'n'> bē tāšišn

andarrōn ud bērōn hamāg pērāmōn[9] bē tāšišn ud xāk[10] haxtan[11]

ān ī dēwār tōf-ēw pad gōmēz bē handūdan

ud pas pad xišt[12] <yypwyD> ud sag nōg war <lw''> pad āb pādixšāy[13] nihād •

u-š ēdōn kunišn kū ān gyāg kū nē tāšīd nē handūd estēd

gil[14] [504] pad āb kardag āb w afsardag awiš nē rasēd •

ka ēdōn nē šāyēd kerdan u-š xišt pad xāk andar wizīnišn[15] tā

---

1 <PWNš>.
2 <h'k'>.
3 PV rōšnīh abar-warr xwaršēd-nigērišn, Av. *raocå aiβi.varəna huuarə.darəsiia*.
4 <-WNšn'>.
55 <HNA>.
6 <'zy/d'n> +.
7 <'-ywyl'n' → ''wyl'n>?
8 <-WNšn'>.
9 <-lym->.
10 <HP̄LA> +.
11 <PZPWNt'>.
12 <hšt'> +.
13 <ŠL->.
14 <TYNA> +.
15 <wcyn'->.

wārān padiš bēd āb ō xāk[1] rasēd

pad • darz[2] gāh y frōd šawēd band kunēd[3]

ka-š ēdōn tuwānīh ǰud agar gil ī pad-āb ān gyāg frōd gīrēd ēnyā nē šāyēd

ēg-iš ān gyāg pāk bē rōbišn[4] u-š pad gōmēz bē handāyišn

ka dar ī astōdān abar daēsīd[5] ēg-iš ham-ēwēnag kunišn •

astōdān āškārag[6] ud gyāg nasāy ēk nihād abāg-iz ēd kū harw gyāg kū-š nasāy andar barēd[7]

ēg-iš andarrōn bērōn harw tis-ēw hixr[8] ī grāy

pas-iz bērōn pad āb handūdan pādixšāy •

ka astōdān kahwan <''wyl'n'> ān weh[9] ka ēk nōg bē kunēnd[10] ayāb ān ī kahwan abāz[11] wirāyēnd •

ka abāz wirāyēnd druz Nasuš pad čē zamān abar tan ī widerd dwārēd •

PV.7.2'bA pad ān zamān ka-š gyān[12] az tan y bē āmad

az Abestāg paydāg

PV.7.2'b ka ul az tan raft gyān ān druz ī [505] Nasuš abar dwārēd •

tā kay-iš[13] Nasuš padiš •

tā sag dīd ayāb parristan

az Abestāg paydāg

ka ōy sag abar dīd ayāb-iš frāz xward

MF [354.14]

PV.7.2'E ān ī kōr kū-š pōz[14] abar nihēd

PV.7.2'a ayāb way ī tan-xwār ōy abar ul *vaziṯ* • kū a-sāyag abar zanēd

PV.7.2'F sār ī gar ud dālman ud warāγ[15] siyā[16]

ān druz ī Nasuš abāz dwārēd ō abāxtar nēmag •

MF [353.3], *ŠnŠ*.2.1

---

1 <h'k>.
2 <dlc>.
3 <-WNyṭ'>.
4 <lwyšn'>.
5 <d'yyYt'>.
6 <'-yš->.
7 <-WNyṭ'>.
8 <h'yyl>.
9 <wŷh>.
10 <-WNd>.
11 abāg.
12 <HŶA> 2x.
13 <AŶMT 'š>.
14 <pwz>.
15 <wl'y>.
16 <yy''y>.

PV.7.2'A ka andar ān tāyag[1] ī ka gyān[2] bē šawēd ēg-iš sag ō pāy bast[3] estēd
ayāb warāγ-ēw[4] y ēg-iš pad sar[5] hamē parrēd ēg-iš Nasuš abar dwārēd •

PV.7.2a andar ān tāyag ēg-iš abar dwārēd pad tēzīh
ka sag hambun-iz wēnēd ayāb murw-ēw (ī) Nasuš zanēd azabar parrēd bē zanēd •

PV.3.40G ka-š handām-ēw wēnēd ayāb wars ud nāxun wēnēd ēg-iš Nasuš zad[6] bawēd ayāb nē •
ān ī mardōmān[7] ka handām-ēw wēnēd ēg-iš zad bawēd •
ka wars ud nāxun wēnēd ā-š nē zad[8] bawēd •

MF [352.14] ān ī sag bē [506] ka-š pōz[9] ayāb <'cylw'y> pāy ayāb rēš wēnēd ēg-iš nē zad[10] bawēd •
az man bē ka-š mōy
ēdōn guft
ō bē[11] mōy (ī) pōst nē paydāg ēnyā-š Nasuš zad[12] bawēd

ŠnŠ.2.4 sag ī kōr ud way y čiyōn zanēnd •

PV.3.40E sag ī kōr ka-š pōz[13] abar nihēd
way ka-š azabar bē parrīhēd u-š sāyag abar abganēd ā-š zad[14] bawēd •

ka sag ī kōr nimūdan w abāyēd pad ēk tan pādixšāy ka frāz nayēd[15] pōz abar nasāy nihēd ayāb čiyōn
ud agar dānēd rēman bawēd ayāb nē •
nē •
ēn sag ī kōr pad a-čāragīh šāyēd ayāb xwad tā didīgar windēd[16] ān nē šāyēd •
pad mādagwarīh šāyēd •

---

1 <ty'k'> corr'd to <t'Yk'>; PV, ŠnŠ.2.1 andar ān zamān.
2 <HŶA>.
3 <-WNyt'>.
4 <l'y-1>.
5 <yyl>.
6 <-WNyt'>.
7 <ANŠ->.
8 <-WNyt'>.
9 <pwz>.
10 <zt'>.
11 Outside.
12 <zt'>.
13 <pwc> 2x.
14 <zt>.
15 <YLWWNyt'>.
16 <HŠK->.

ka nasāy wišuft ast[1] pad kardag kardag estēd harw ēk pad ǰudāgīh nimāyišn ayāb ka-š ēk pārag wēnēd ā-š zad bawēd •

pad čāštag ī Abargīg ǰud ǰud sag ōh nimāyišn

ud Kay-ādur-bōzēd[2] guft ay ka zad[3] kardag kē-š abdom gyān[4] aziš bē šawēd wēnēd ā-š hamāg zad bēd • [507] •

pad Mēdyōmāhīg ud Pyšksyl-īg āmār nē kunēd[5]

čē ka ēw-kardagīh wēnēd hamāg Nasuš zad wizīrēnand •

ŠnŠ.2.2

PV.7.2'C sag kē nasūš zanēd way ī kē-š Nasuš zanēd kadām •

sag pasuš-horw wis-horw[6] wohunazg tarōg •

MF [355.10]

PV.7.2'D Sōšāns <blwy>-Ohrmazd ān-iz rōγnīg[7] guft •

PV.7.2'F ud way kē Nasuš zanēd sār ī gar ud dālman ud warāγ[8] ī siyā[9] y

ud ēč murw ī didīgar Nasuš nē zanēd •

way čiyōn zanēd •

PV.7.2'G ka-š azabar bē wayēd[10] ka-iz abr[11] ayāb azabar pōšīd estēd

ka way Nasuš zanēd azabar ēdōn ast ī ka nē abr ayāb w / pōšīdagīh rāy ayāb azēr warr-ēw[12] būd[13] hē

ēg-iš a-sāyag abar ōbast[14] hē ā-š Nasuš zad bawēd[15] •

ka azabar bē šawēd ēg-iš zad bawēd ayāb nē •

pad Abargīg nē zad[16] bawēd tā agar a-sāyag abar abganēd •

---

1 <AYT'>.
2 <kyštwr bwlcyt'>.
3 <zt> 2x.
4 <g'n'>.
5 <-WNyţ>.
6 <pswšlw' wwyšhlw'>.
7 <lwb'nyk'>.
8 <w''y>.
9 <yy''y>.
10 <w'-yt'>.
11 <'bl>.
12 <LBWŠŠ->.
13 <-WNyt'>.
14 <-yyt'>.
15 PV ka-š abar rōy dād u-š ēdōn abar bē šawēd ī ka-š abr nē būd hē ā-š sāyag abar abgand hē ā zanēd.
16 <zt>.

PV.7.2'H ka andar ābgēnag[1] wēnēd Nasuš zanēd
nē •

PV.7.2'I, RAF.46 ka nisēy[2] andar pusyān[3] Nasuš zanēd • [508]
pad čāštag ī Pyšksyl nē zanēd
Abargīg ōh darrišn sag ōh nimāyišn •
Mēdyōmāhīg tēx[4] ēw[5] azabar bē abganēnd tā bē w darrēd ud sag bē nimāyēnd[6]
ast kē ēdōn gōwēd ay ēdōn bēd wastarg ī tadag
u-š guft kū ka sag nimāyēnd ā-š Nasuš zad būd
ud az man bē

PV.7.2'J čiyōn pušt ī sag ud sar mardōm[7] wēnēd čiyōn •
pad Pyšksyl ka pad ēw-kardagīh frāz wēnēd ā-š zad[8] bawēd •
ka nē pad ēw-kardagīh bun ī mōy wēnēd u-š zad bawēd •
ud ka nē pad ēw-kardagīh ud mōy nihuft ud[9] ō bun ī mōy nē paydāg ēg-iš nē zad bawēd ∵

PV.7.3 mardōm ud sag kē-š pad dādestānōmandīh[10] ayāb abē-dād
ayāb sag / w ayāb dad dām bē ōzanēnd
ayāb az stān bē gardēd ud[11] pad tēx[12] abāz šawēd ud bē mīrēd
ēg-iš pad čē zamān Nasuš abar dwārēd •
ān ī ōzad estēd harw čē ōzad harw kē ōzad ud pad harw ēwēnag ī y[13] [509] ōzanēd

PV.7.4 ēg-iš pad gāh ī pēš ♣ pad tēšag ī ⌋[14] naxustēn • ēg-iš Nasuš abar dwārēd •
az Abestāg paydāg

PV.7.4 u-š guft Ohrmazd kū
tēz pas-iz[15] ān anīy[1] ān a-radīh ī didīgar pad gyāg ēg-iš ān druz ī Nasuš abar dwārēd •

---

1 āb ēwēnag <'ywšn'k>. PV ābgēnag.
2 <ns'y>.
3 <-d'n'>.
4 <tyD>.
5 <HNA>.
6 <-snnd> +.
7 <ANŠ-> 2x.
8 <zt(')> +.
9 <-tn'> eol.
10 <ŜNA 'wm->.
11 <-tn'> eol.
12 <tyD>.
13 + <YKTWt>.
14 + sup. <ptyhk' y>.
15 <AHL yc>.

8 ī pad Abestāg paydāg

PV.7.3 sag-zad[2] gurg-zad ǰādūgān-zad bēš-zad
bīm-zad kū az kōf-ēw bē ōbadēd
mardōmān-zad[3] pad dādestānōmandīh[4] y
zūr-zad pad a-dādestānīh[5]
tang-zad[6] pad xafag[7]
pad radīh ī pēš Nasuš abar dwārēd

ēg-iš handāzag padiš ōh āwarišn • ayāb nē ∵

PV.7.4E pad čāštag ī w Gōgušnasp ā-š awiš ōh[8] handāzišn •

PV.7.4D pad ān ī Abarg ēg-iš tis-iz awiš nē handāzišn •

PV.7.4C tā-š gāh ī pēš padiš andar āyēd

ēg-iš dādestān ī sāyag čiyōn •
pad Mēdyōmāhīg čiyōn nasāy ī zīndagān •

PV.7.4A ud Abargīg dādestān w xānag[9] ud mard nē zanēd

PV.7.4B Pyšksyl ēdōn bawēd čiyōn nasāy ī sag dīd[10]

awēšān-iz pad gyāg xānag ud [510] mard ham-dādestān[11] būd[12] hēnd kū tā gāh ī pēš nē zanēd
awēšān kē guft kū-š handāzag padiš nē āwarišn •
ka sag-ēw sag-ēw bē zanēd u-š ham ēdōn wizīrēnēnd
hamreh[13] ud pedreh andar tāyag[14] bawēd ka gāh ī pēš andar āyēd
frōd barēd[15] ud tuhīgīh rēman kerdan

sag nimūdan andar kadām hangām •
andar ān hangām ka-š gāh ī pēš padiš andar āyēd

---

1 <ZKy>.
2 <- zt'> +.
3 <ANŠ->.
4 <SNA'wm->.
5 <'d't->.
6 <tnd ->.
7 <p\w/r'c = P\W/hp̄' w bmn> + sup. <hp̄k' wMN >. – PV TU <PWhp̄k>.
8 *nō*.
9 <BYTA> +.
10 <dy̤t'>.
11 <hmŜNA>.
12 <bwt> + f.st. <~~m~~>.
13 <hm-yls wpytl-ys>.
14 <ty'Yk>.
15 <-x$_1$>.

abārīg-iz w harw tis-ēw kē ēdōn bēd / čiyōn nasāy ī grāy andar ān zamān[1] bawēd •

wistarg bālišn kē sag ud mard padiš bē widerēd rēmanīh čiyōn •

PV.7.10aC ān ī azabar ud ān ī azēr ān tōb-ēw w hamāg rēman

az Abestāg paydāg •

PV.7.10E paywastagīh ud ēw-kardagīh • ud ǰud-kardagīh āmār

ud agar āmār čiyōn • āmār

w harw ān ī paywastag ī ēk nasāy awiš paywast rēman •

ān ī ǰud-kardag nē rēman •

ka bun-iz[2] abāg mid[3] frōd grift estēd ayāb nē grift estēd abar[4] bun-iz[5] murd ast dādestān čiyōn •

ka frōd grift estēd [511] mid-iz rēman

agar nē y grift estēd mid pāk •

ŠnŠ.2.103 ka abar bālišn murd estēd čiyōn •

PV.7.10E ka nē abāg pašm[6] frōd grift estēd pašm-iz[7] rēman •

ka abāg pašm frōd nē grift estēd pašm pāk •

PV.7.10F, *ŠnŠ*.2.102

ka bālišn ēw-čand ul ēk ud did nihād estēd čiyōn •

ān ēk rēman ka nasāy awiš mad estēd •

PV.7.10F, *ŠnŠ*.2.104

ka bālišn ēw-čand pad ēk ōy ī did frōd bast[8] estēd čiyōn

hamāg rēman •

PV.7.10GH ān kē padiš frōd bast estēd čiyōn •

pāk •

ka pad ān kē frōd bast estēd murd estēd u-š tis handām[1] abāz ō bālišn nē estēd[2] čiyōn •

---

1 <ODNA>.
2 <-yc>.
3 <mt>. – Av. mita?
4 <ME>.
5 <bwyc> eol.
6 <NPŠE>.
7 <-myc'>.
8 <byyt'> +.

did bālišn rēman •

ka pad kafš ud šalwār murd čiyōn ∵
kafš ud šalwār rēman band pāk •
ka pad šalwār bun band ī kafš murd estēd
kafš-iz šalwār rēman •

ka ō mard pahikafēd ǰāmag zay[3] pad [512] tan dārēd čiyōn •
ān ī frāz ō tan estēd

ān ī pad tan bast estēd čiyōn •
kafš ēw ud ān ī grīwbān[4] bast[5] estēd rēman •
ǰud kustīg čē kustīg nē band (ī) mard y čē band ī dēn •
ud ān ī čiyōn pīrāhan-ēw kē grīwbān nē bast[6] ast
ud čādur[7] ud gilīm[8] abārīg ī ō[9] tan nē bast estēd nē rēman •

ka ǰāmag hamāg ān dārēd[10] ī ēč abāg tan nē bast estēd čiyōn •
ān tōb-ēw rēman ī hamkarzag bawēd •

PV.7.11, REA.16

awēšān wastarg[11] kē-š nasāy awiš pahikaft estēd pāk bawēd ayāb nē •

PV.7.12cd agar hixr[12] ī murdagān[13] abar šud estēd ān y and gyāg bē brīnišn
abārīg ōh[14] šōyišn[15]
ka hixr ī murdagān padiš nē šud[16] estēd ōh šōyišn
az Abestāg paydāg

---

1 + f.st. <~~LWT~~>.
2 rasēd + sup. estēd.
3 <z'Dy>.
4 <kl->.
5 <byyt' AYYLWN't'>. – band bast/bast band?
6 <byyt'> +.
7 <c'ltwl> + sup. <c'twl>.
8 <ylym>.
9 ōh.
10 <d'lyt'>.
11 <yytrg>.
12 <h'yyl> +.
13 <mlt-> +.
14 ōy.
15 <HLL->.
16 <-WNyt'>.

PV.7.12c agar ast kū abar raft estēd šusr ayāb nam xayūg[1] ayāb-iš abar rīd estēd ayāb abar wāmīd[2] estēd

PV.7.12d ēdōn awēšān kē mazdēsn [513] hēnd ān wastarg frāz-iz ē[3] kirrēnānd kū bē ē brīnānd ud bē-iz ē nigānānd ud pad a-kārīh

PV.7.13a ud agar nē ast kū-š abar raft estēd šusr ayāb nam xayūg[4] ayāb abar rīd estēd ayāb-iš abar wāmīd[5] estēd

PV.7.13b ēdōn awēšān kē mazdēsn hēnd frāz ē šōyēnd ān wastarg pad gōmēz •

PV.7.12A, *ŠnŠ*.2.95

wastarg kē nasāy abar barēnd[6] ān (ī) abar wišōbēnd •

PV.7.12B ān kē hixr ī murdagān padiš

ud ān kē mard padiš ō[7] dār kunēnd[8]

PV.7.12B ud ān kē daštān padiš šud

ast dādestān čiyōn •

PV.7.12A ān kē nasāy barēnd[9] ud ān kē padiš ō dār kunēnd[10] a-kār •

ān kē padiš wišōbēnd tōb-ēw

PV.7.12B ān kē hixr ī murdagān[11] padiš ān and gyāg

PV.7.12C ān kē daštān padiš ka pad gōmēz bē šust[12] ud gōn[13] abāz nē āwarīd[14] ēk bār uzmāyišn rāy pad-iz āb pādixšāy šustan

ka gōn abāz nē āwarīd[15] pāk

ka nē ān-iz ān and gyāg [514] bē brīnišn[16] abārīg pāk •

ŠnŠ.2.96 ān ī pad nasāy rēman būd[17] estēd bē abāyēd šustan

ud čiyōn šōyišn[18] •

---

1 + <’ywp' MN hdwk'>
2 <YMYTWNt'>. – PV TU <myt>.
3 <HNA> +.
4 <wMN hywk'>.
5 <’myt'>. PV TU <’wmyt>.
6 <-x$_2$d>.
7 ōh 2x.
8 <-x$_2$d>.
9 <-x$_2$d>.
10 <-x$_2$d>.
11 <mlt->.
12 <HLL-> 2x.
13 <gwn(')> 2x.
14 <YATYWNyt>. PV TU <YHAYTYWNyt'>.
15 <YATYWNyt>.
16 <blyn->.
17 <bwt'>.
18 <HLL-> +.

ŠnŠ.2.97 ēdōn čiyōn az Abestāg paydāg

PV.7.14a, *ŠnŠ*.2.98

abāyēd kū pōst 3 bār w frāz ē[1] šōyēd w pad gōmēz

3 bār zamīg ō ham ē nigānēnd

ud 3 bār pad āb frāz ē šōyēd

3 māh abar ē bandēd[2] pad rōzēn abar ī mān •

PV.7.15, *ŠnŠ*.2.99

agar ēdōn kū ǰāmag ī tadag 6 bār frāz ē šōyēd pad gōmēz

6 bār zamīg ō ham ē nigānēnd

6 bār pad āb frāz ē šōyēd

6 māh abar ē bandēd[3] ud pad rōzēn abar mān pad bān ∵

PV.7.14A, *ŠnŠ*.2.99

pōstēn ka mōy padiš čiyōn •

ka mōy aziš bē gīrēnd ud pōstēn šōyēnd[4] 3 bār čiyōn guft •

ud mōy šust čiyōn tadag 6 bār ∵

PV.7.23, 24A kē pad wināhgārīh nasāy ǰōyēd[5] dādestān čiyōn •

PV.7.24aA margarzān ud pad tan rēman

hagriz pāk nē bēd /

PV.7.24b ud gilistag[6] dil bē kanišn ud sar bē brīnišn

PV.7.24e Nasuš abar dwārēd tā hamē hamē rawišnīh rēman

az [515] Abestāg paydāg[7] •

PV.7.24b mardān gilistag-kanišn[8] hēnd kū-šān dil bē kanišn

PV.7.24c awēšān-iz mardān ī spēdag ī dōysr az čašm[9] bē barišn[10] kū-šān sar bē brīnišn ∵

PV.7.24B kē nasāy pad a-wināhīh[11] xwarēd ēg-iš rēmanīh ud wināhgārīh čiyōn •

pad tan rēman

wināhgārīh nē dānam čē ka-š a-wināhīh guft wināhgārīh būd[1] nē šāyēd •

---

1 <HNA> +.
2 <ASL->. – PV K, TU <bwsnd>, T <bwŝnd>.
3 <-WNyṭ>. – PV bōyēnd.
4 <HLL-> 2x.
5 <yẇ^{Y}yt'>.
6 <ylYyytk'>
7 rep.
8 <gl'-yytk ->.
9 <AYNE>.
10 <bl->.
11 <'wn'-yy'-yh>.

kay pādixšāy[2] šust[3] •

andar zamān pad gugārd dārišn bē šust ∵

PV.7.25 ka šust bē rīyēd[4] ayāb bē ka az-iš tan paydāg ā-š nōgwar gōmēz xwarišn[5] u-š abāz šōyišn[6] ∵

ŠnŠ.2.105 ka zan ābustan xwarēd ōy aburnāyīg[7] ēg-išān dādestān čiyōn •

ka-š nē hangām ī zād[8] u-š bīm ī rēš ī pad aburnāyīg[9] nēst šustan pādixšāy[10]

[MF365.13] ud aburnāyīg-iz pad xward dārišn

nasāy paymānag hambun-iz[11] ān bawēd ka mizag-iš[12] dānēd ayāb ōbārēd

ka-š hangām ī zād ayāb pad aburnāyīg [516] rēš bawēd ō-nūn nē pādixšāy šustan[13]

ud ka bē zād ayāb ō tuwānīgīh rasīd ā-š ōh[14] šōyišn

[MF366.3] aburnāyīg ō-nūn a-tuwānīgīh rāy pad gōmēz ud āb šōyišn[15]

pišag-šnās bawēd ayāb ō 7-sālagīh rasīd ā-š pad pišag šōyišn tā

tā ō 7-sālagīh ayāb pišag-šnāsīh rasēd pādixšāy ka-š nē pahrēzēnd

hamē tā 9-šabag bē dāšt ōh[16] pahrēzišn ∵

ud aburnāyīg ka pišag-šnās bawēd ayāb ō 7-sālagīh rasēd ā-š pad gyāg Nasuš abar dwārēd ∵

ŠnŠ.2.109-10

[MF366.11] mard ud zan kē-š nasāy xward estēd mard gušn kunēd andar afsōnīh[17] xwarēd ēg-išān dādestān čiyōn ∵

ŠnŠ.2.106 aburnāyīg az ēk-bar zāyēd ka az gušn zāyēd pad gyāg pāk

az mādag zāyēd pad gōmēz ud āb šōyišn •

PV.7.26D kē nasāy ō āb ud ātaxš barēd[1] ēg-iš wināhgārīh ud rēmanīh čiyōn •

---

1 <bwt'> eol.
2 <ŠL->.
3 <HLL-> +.
4 <lyt'> eol.
5 <hwl->.
6 <šw$^{\breve{Y}}$yšn'>.
7 <-n'y̰-Yk>.
8 <-WNt'> +.
9 <-n'y-Yk> +.
10 <ŠL-> 2x.
11 <-yc'>.
12 <mck'yh>.
13 <HLL->.
14 ō.
15 <HLL->.
16 ō.
17 <'pyy/k-wnyh>.

kē pad nigerišn (ud) wināhgārīh barēd nāmčišt [517] ān kē-š ∵ <ẏwhš> abāg rēman ī margarzān hagriz pāk nē bawēd

PV.7.26b ka <syn'>[2] ud malax[3] kišt[4] ud warz bē abesīhēnād sahm bē āyēd mardōm[5] ud urwar bē tabāhēnēd

PV.7.27a ayāb zamestān stahmagtar[6] bawēd rāy[7] mardōm ud gōspand bē tabāh bēd ā-š ān-iz ō[8] bun az Abestāg paydāg •

čiyōn bawēd kū nasāy ō āb ud ātaxš rasēd padiš wināhgār nē bawēd •

čiyōn mard ī xwēškār kē-š xwēškārīh ātaxš yaštan[9]

agar-iš ātaxš pad a-wināhīh abāz awiš ōbadēd bē sōzēd pad-iš

nē tan[10] rēman ud nē margarzān •

mard warzīgar kē pēšag āb ō[11] kišt warz burdan[12]

ud agar-iš andar āb pad a-wināhīh nasāy bē šawēd

nē tan rēman nē margarzānīh ō bun •

ān kē-š barsom čīdan[13] xwēškārīh w /

u-š pad kārd[14] dast bē brīnīhēd[15] dast tarr

ēg-iš dādestān ān ham •

ud anīz was kē xwēškārīh rāy nē tan rēman nē-iz wināh ō bun •

ud kē nē xweškārīhā bē pad sūdagīh [518] nasāy bē ō āb ud ātaxš rasēnēd

ēdōn bawēd čiyōn ān kē nasāy gyāg-ēw frōd nihēd ī nē ēdōn dādīhā

u-š ātaxš andar ōbadēd bē sōzēd

ayāb-iš āb padiš frāz šawēd

ēg-iš dādestān čiyōn ∵

rēman bē margarzān nē bawēd ∵

[16]♣ ka pad nasāy fradom margarzān bawēd ⌉ ∵ pas rēman ā-š šōy[1] abāyēd ayāb nē ∵

---

1 <-šn'> for <-x$_1$>?
2 PV *tun*.
3 <mł'h>.
4 <kyšt'>.
5 <AN-> 2x.
6 <-mytl>.
7 For būd?
8 ōh.
9 <y'štn'> + sup <yštn'>.
10 sup.
11 ōh 3x.
12 <bwltn'>.
13 <cytn'>.
14 <YYKYNA>.
15 <-WNy't'>.
16 sup. interl.

pad uskārišnīh ī pōryōtkēšān šōy nēst ud az-iš dastwarān[2] ēdōn čāšt

ōh pad nasāy ō[3] āb ud ātaxš burdan[4] harw čiyōn margarzān rēman

u-š šōy nēst

ud ast kē guft

ay pad nasāy harw čiyōn margarzān bawēd rēman

šōy nēst •

ŠnŠ.2.118 esm kē-š nasāy awiš pahikafēd[5] pāk bawēd ayāb nē ∵

bawēd •

agar nasāy ud sag nē dīd

PV.7.29d widest-drahnāy[6] ān ī hušk •

<'glt'>-drahnāy ān ī tarr

PV.7.29e u-š pad harw 4 sōg āb padiš āšixtan[7]

ud pad sāl-drahnāy ō kār barišn[8] •

PV.7.30a agar Nasuš abar ast

PV.7.30b <'glt'>-drahnāy ka hušk ud bāzāy-drahnāy

ka ōy xwēd[9] ā[10] pad zamīg bē nihēnd

[MF369.15] u-š pad harw kustag āb bē rasēd

pāk

ud pad sāl- [519] -drahnāy ō kār barišn[11]

PV.7.31b ud ēdōn ka hušk ud ka tarr ud xwēd ud[12] ka narm ud saxt[13] ∵

ka pāk čiyōn kū tā sāl drahnāy ō kār pādixšāy[14] burdan[15] •

pōryōtkēšān ēdōn guft hēnd kū

tā sāl-drahnāy esm ō[1] kār nē barišn[2] •

---

1 <HLLWN> +.
2 <^{Ÿ}yytw / l'n'>.
3 ōh.
4 <bwltn'>.
5 <-kwp->, cf. below.
6 <wt^{Y}yyt' ->.
7 <'šytn'>.
8 <bl->.
9 <HWYTWNx$_2$'>.
10 <'y>.
11 <bl->.
12 <HWYTWN = hwyt''>.
13 <yy'-yt'>
14 <ŠL->.
15 <-WNtn'>.

esm pad zamīg čiyōn frōd abāyēd nihādan ∵

sar <dw'wt'št / lyy-ys> bē kunišn tā-š āb weh[3] padiš frāz šawēd

abārīg pahnāy ud ayāb drahnāy ayāb bālāy[4] ayāb <bltl>wār nihēd šāyēd ∵

esm ka ēdōn bē kerd pad hamāg kār šāyēd

ayāb ast ī šāyēd • ud ayāb ast ī nē šāyēd •

pad čāštag ī Abargīg pad huškar[5] šāyēd ān ī čiyōn kabīz-ēw ud <km>-ēw ud gurag-ēw[6] •

PV.7.31A pad čāštag ī Pyšksyl pad kār ī āb ud ātaxš hagriz nē šāyēd •

PV.7.31C Abargīg[7] pad-iz abzār[8] ī yazišn haguriz nē šāyēd

PV.7.31B pad čāštag ī Māh-Ohrmazd pad dār ī <tkylk'>[9] šāyēd ∵

[MF371.4] ud pad čāštag ī Gōgušnasp[10] pad-iz <tgl>[11] ī ābān ud esm ī ātaxš Warahrān šāyēd •

dār ī stabr ud bārīk 2 ast nam rēman

u-š šōyišn ēk ayāb ǰuttar ∵

PV.7.31D dār ī stabr [520] ǰud-kardag ān ī xwurd[12] ēw-kardag

ān ī stabr ēw-kardag pad ān zamān ka pad ēk ōy[13] ī did frōd bast estēd •

xwurd čiyōn zāz ud <mwl'y>[14]

harw 2 šōyišn andarrōn bērōn

hamāg bē āwāsīd[15] ∵

ŠnŠ.2.119

PV.7.32a ǰōrdāg ud wāstar ka-š nasāy abar pahikafēd pāk bawēd ayāb nē •

PV.7.33a bawēd

PV.7.33d agar ān nasāy sag dīd <'klt>-drahnāy

---

1 ōh.
2 <bl->.
3 <wŷh>.
4 <b'l'>.
5 <'wškwl>.
6 PV.6.43d 4 angust <dwlk>. – NP gara St.: "three finger-breadths"?
7 PV Friyag.
8 <'pz'l>
9 PV <tklg>.
10 <nywyw->.
11 <tgl> (for <tk̈l>?).
12 <hwlt'> +.
13 <nlm>.
14 PV murāg.
15 <'w^{Y}yyYt'>.

PV.7.34b ka hušk bāzāy-drahnāy

ka narm xwēd nēm[1] nāy

[MF372.1]

PV.7.33e pad zamīg frōd nihādan tā-š wārān-ēw padiš wārēd ayāb-iš abar āhanǰēnd[2] w pāk

ud agar sag dīd bāzāy-drahnāy nēm nāy

ud ka hušk 1 nāy

[MF372.4] ka xwēd pad zamīg frōd nihād tā-š hamāg pērāmōn[3] āb abar āhanǰēnd pāk ∵

ka hušk pad hanbār estēd ud ka tarr pad pāy estēd

ŠnŠ.2.119 ka tōm abgand pad gāw bē kerd ayāb nē ayāb tōm nē abganēnd[4]

PV.7.35b kāšt[5] ayāb nē kāšt[6]

drūd ayāb / (nē) drūnēnd[7]

[MF372.9] ud ka xwast[8] ayāb nē xwast[9]

ud ka afšānand ayāb nē afšānand[10]

ud ka ārd[11] ayāb <kp>īdag ayāb srištag estēd

hamāg ēwtom rēman •

PV.7.35b ka nasāy abar rasēd [521] čiyōn •

pad ēn zamīg bē ē[12] dahānd

ud ka-š āb ēw bār padiš āšixt[13] ayāb wārān-ēw padiš bē būd

andarrōn[14] ud bērōn hamāg pērāmōn[15] bē āwesīd[16] pāk •

PV.7.35b ārd[17] dādestān čiyōn •

ka frāz srišt ā-pāk[18] •

---

1 + <hwyt'ym>.
2 <'hncnd>. – PV āšinǰēnd.
3 <-lm->.
4 abgand?
5 <k'̈št>.
6 <-WNt'>.
7 <-x_2>.
8 <-WNt'>.
9 + <hwyyt">.
10 PV bād.
11 <'wwt = HNN't> for PV <THNNt'>?
12 <HNA>.
13 <'šyht'>.
14 <'ndlyn'>.
15 <-lm->.
16 <'w^{Y}yyYt'>.
17 <KHMAy>.
18 <'-YKYA>.

ǰōrdāy y pāk

ud kāh[1] pad tanīhā • ān and rēman •

ud ǰōrdāg kāh ī pāk nē kerdan

ud āmēxtag čiyōn ∵

rēman •

pad čāštag ī Sōšāns ēw-kardag hamāg rēman •

pad ān ī Kay-ādur-bōzēd[2] ǰud-kardag w ān and rēman[3] •

pahmbag ud ān ī čiyōn pahmbag parzīn[4] ud abārīg ī az ēn bawīhīd estēd •

pad čāštag ī Pyšksylīg ēw-kardag hamāg rēman

Mēdyōmāhīg ǰud-kardag ān and rēman •

ǰōrdāg nē xwast[5] ēk *ō did <y'yt'> estēd

ān ī pad-iz dastag[6] bast estēd čiyōn •

ān ī <y'yt> estēd ēw-kardag hamāg rēman •

ud ān kē pad dastag[7] bast[8] estēd ān rēman kē nasāy awiš pahikafēd[9] •

waš ī nē kōstag ān ī kōstag čiyōn ∵

ān ī kōstag čiyōn ǰāmag ī tadag ān ī nē kōstag čiyōn dār •

ŠnŠ.2.120 ka pad pahmbag [522] pahikafēd[10] dādestān čiyōn •

ka pad gōzag pahikafēd ēk rēman pahmbag[11] astag ud mazg pāk

ud ka pad pahmbag pahikafēd pahmbag[12] astag mazg rēman

gōzag ud astag šōyišn[13] ēdōn bēd[14] čiyōn dār

ud pahmbag ēdōn čiyōn tadag

ud mazg ēdōn čiyōn ǰōrdāy •

---

1 <TBNA> 2x.
2 <kyštn' ->.
3 + <'ndlymn'>
4 <plcyn'>
5 <hwyyt'>.
6 + <PWN / c^{Y}yytk>. – St.: "a handful of reaped corn."
7 <^{Ÿ}yytk'>.
8 <-WNt>.
9 <ptkppyt'>.
10 <-kwp->.
11 <phmbk'>.
12 <bhmYk'>.
13 <HLL->.
14 <bwyt //>.

ŠnŠ.2.122

PV.7.35K xormāy ud anǰīr ud mēwagīhā ī čiyōn ēn rēman ud dādestān[1] čiyōn ∵

ka andar xwast[2] estēd ēw-kardag hamāg rēman

ka ǰud-kardag ān and rēman •

[MF374.13?] ud ka tar[3] kulāčag pahikafēd kulāčag abāg astag frōd nē grift estēd astag rēman xōrmāy pāk

ud ka tar xormāy pahikafēd xormāy rēman astag ud kulāčag pāk

ud kulāčag ud astag[4] šōyišn ēdōn čiyōn dār

ud xormāy ēdōn čiyōn ǰōrdāy

ud ān ī čiyōn anǰīr andarrōn ud bērōn šōyišn ēdōn čiyōn ǰōrdāy •

ŠnŠ.2.121

PV.7.35K anār dādestān čiyōn •

harw-iš tis-ēw rēman ud tōfag astag šōyišn ēdōn čiyōn dār

u-š pid[5] mazg ēdōn čiyōn ǰōrdāy

ud anārag ī pōst ud pid[6] ēdōn čiyōn ǰōrdāy

u-š dānag ēdōn čiyōn anār • [523]

ŠnŠ.2.123 mēwag ka pad bar ud ka čīd čiyōn •

PV.7.35E ka pad bar pazzāmišnīh[7] abāg pāk •

ka nē rēman •

wādrang hamē pazzāmišn abāg

ān ī čiyōn ālūg šaftālūg ud wādām ī tarr zardag-ālūg

ud abārīg kē-š pōst-iz[8] pad xwardan mehmān čiyōn •

pōst mazg ǰōrdāy ud astag dār •

ān ī čiyōn gōz[9] ud wādām ud fandōg ud wan ī gurgānīg čiyōn mazg • pāk

tadag šōyišn ēdōn čiyōn dār

wan ī gurgānīg harw čē škāft estēd mazg-iz[10] rēman •

---

1 + <SNčiyōn //>.
2 <PLH->.
3 <LCT'> +.
4 + ud astag.
5 <pyt'>.
6 <pt'>.
7 <-myš- +>.
8 + f.st. <~~ī~~>.
9 <jwc>.
10 <mzg yc>.

PV.7.35L ān ī čiyōn gōšt ī namak-sūd ud pašm gōšt ud srīšag ud anār-sūd čiyōn •
pad čāštag ī Pyšksyl rēman u-š šōy[1] nēst •
pad ān ī Abargīg harw čē az ēn šōn hamāg rēman bē ō sag dahišn •

Šnš.2.17

PV.8.8A ān ī čiyōn sargēn ud ādurestar[2] čiyōn •
pad Pyšksyl-1 sargēn ō[3] wāstar ud ādurestar ō waštār[4] handāzišn •
ud az bē ādurestar ka a-pādyāb bē bawēd u-š pad pādyāb abāz nē bawēd •
aspō.bərəzaŋ [524] *ham* • *zbarōiš* • *dātəm* •
sargēn xūb ∵

haftom pargard •

PV.7.76 gōspand ka nasāy bē xwarēd čiyōn •

PV.7.77b tā sāl-drahnāy ā-š gōšt ud šīr ud sargēn ud mōy harw tis-ēw hixr[5] ī grāy
ud pas az sāl pāk •
az Abestāg paydāg
nē pašm[6] ud nē panīr ēd kū zōhr pad zōhr nē šāyēd
ud ān ī gōšt[7] zōhrag ō[8] barsom abar barišn[9] az andarg-nēmag sāl-drahnāy

PV.7.77c ēg pas az sāl-drahnāy kāmag-xwarišn ī mardān ahlawān
ham-ēdōn čiyōn pēš-iz[10] •

PV.7.77C nar ka gušn kunēd[11] waččag šīr dādestān čiyōn •
pāk •

PV.7.77B mādag ka ābustan ayāb pas ābustan bawēd dādestān čiyōn •
pad čāštag ī Pyšksyl ud Abargīg ka ābest / šān xward ud[12] waččag abāg
ham pāk bē bawēd •

---

1 <-WN>.
2 <- 'yyt-> 3x.
3 ōh 2x.
4 <wšt' L>.
5 <h'yyl>.
6 PV pēm.
7 <gwšt'> eol.
8 ōh.
9 <bl->.
10 <pyšyc>.
11 <-WNyṭ'>.
12 + <hwlt">.

Mēdyōmāhīg ka bē zāyēd pad gyāg pāk •
ka xwarēd pas ābustan bawēd pad harw zamān ka [525] zāyēd waččag pāk •
ān ī nar waččag šīr ud harw tis-ēw ǰud az gōspand •
PV.7.77A tan az xwad gōspand hamāg pāk •

PV.7.77D ka murw āluh xwarēd čiyōn bawēd •
xāyag tā bē waččag būd[1]
pad čāštag ī Pyšksyl ud Abargīg rēman
ka bē ōy[2] ī waččag būd pāk •
pad Mēdyōmāhīg xāyag-iz pāk
ud ān ī mādag ēdōn bawēd čiyōn gōspand •
ud xāyag tā bē ō[3] gōštōmand kūn[4] hamāg rēman •

ka andar sāl-drahnāy bē rasēd čiyōn •
pad čāštag-1 Pyšksyl ud Abargīg ēdōn bawēd čiyōn • hambān-ēw purr az nasāy •
Mēdyōmāhīg andar 3-šabag ēdōn bawēd
pas az 3-šabag az ān čiyōn-iš pad gugārd dārišn hixr[5] ī grāy •

ka āb nasāy-pāg[6] zōhr bē awiš barēd[7] ēg-iš tis-iz wināh bawēd ayāb kerbag •
wināh-iš agar nasāy ān gyāg
zōhr bē ō y nasāy rasēd margarzān •
ka nē tanābuhl-ēw • wināh
az Abestāg paydāg
PV.7.78/79 ahlāyīh menēd pad [526] ēd dārēd kū kār ud kerbag kerd drōzišn menēd
kū-š pad bun kē ō[8] ān ī nasāy hēnd āb ud zōhr frāz barēd[9] •

ŠnŠ.2.112-117
Vd.7.74c [10]šustan ī zarr[11] ka-š nasāy padiš pahikafēd ā-š yōǰdahrīh čiyōn rasēd •
zarr 1-bār pad gōmēz ēk bār pad xāk[1] 1-bār pad āb frāz šōyišn pāk •

---

1 <bwt> eol.
2 ō.
3 ō.
4 <ŠTWW>.
5 <h'yyl>.
6 <p'y>.
7 <-x$_1$>.
8 ōh.
9 <-x$_1$>.
10 <''> +, f.st.?
11 <-BAy> 2x.

az Abestāg paydāg

Vd.7.74c agar ast kū zarrēn[2] 1-bār frāz ē[3] šōyēd[4] pad gōmēz 1-bār pad zamīg ul ē <'swyyt'>[5]
ud 1-bār pad āb frāz ē šōyēd ēdōn yōǰdahr •

Vd.7.75A ābgēnag morwārīd ēdōn bawēd čiyōn zarr[6] •

Vd.7.75B Pyšksyl pad morwārīd ǰud-dādestānīh[7]
čē ast kē čiyōn zarr gōwēnd • ast kē čiyōn gōhr ast kē gōwēnd kū-š šōy[8] nēst •

ŠnŠ 2.113

PV.7.75a asēmēn čiyōn •
2 bār frāz ē[9] šōyēnd pad gōmēz ud pad-iz āb ud pāk •
Abargīg gōwēnd kū ka ō[10] kār nē grift estēd
ēn-iz ēdōn čiyōn zarr[11] •

ŠnŠ 2.114

PV.7.75c pōlāwad čiyōn
4 bār pad gōmēz ud 4 bār pad xāk 4 bār pad āb ud pāk
az [527] Abestāg paydāg
agar ast kū pōlāwad 4 bār frāz ē[12] šōyēd[13] pad gōmēz u-š 4 bār zamīg awiš ēd nigānenēnd
4 bār pad āb frāz ē šōyēd ēdōn yōǰdahr ∵
almās <wš't'lk'n>
andar ēn ast kē padiš ǰud-dādestān[14] •

ŠnŠ 2.114

PV.7.75b āhenēn[15] čiyōn bawēd •
3 bār
az Abestāg paydāg

---

1 <h'k'>.
2 <zlyn'>.
3 <HNA> +.
4 <HLL-> 2x.
5 NP sāvidan "rub, polish"? – PV K, TU <'wzy'ysnd>, T <'wzd->. NP *zedudan*.
6 <zl> 2x.
7 <-SNAyh>.
8 <-HLLWN>.
9 <HNA>.
10 ōh.
11 <-BAy>.
12 <HNA> +.
13 <HLL-> 2x.
14 <- SNA>.
15 <'snyn> +.

agar ast kū āhenēn 3 bār

ud ayōšust[1] bē čē nāmčištīg gōwēd tā andar āhenēn

[MF380.12]

PV.7.75A Pyšksylīg gōhr-iz[2] hamāg ō[3] āhenēn handāzēnd

kahrebāy[4] ud <s̈npk'> ud <plgwk'>[5] pad gōhr dārēnd

ud <'lw'k> ud urwarām pad dār

ud <swdlwš>[6] pad zadūg dārēnd ∵

PV.7.75d sagēn čiyōn •

6 bār

az Abestāg paydāg

agar ast kū sagēn 6 bār

ud pad Abargīg yākand ud <plgwk'> ud <šnpk'> ud kahrebāy<k'hlp]y> ud <byy'tk> ud lāz[7] ud radan

<yysn"/ yysn' w'tYk wym^{Y}yyt> bē čē uzmarrud[8] nāmčištīg bē gōwēd tā andar sag dārēnd •

Mēdyōmāhīg yākand ud uzmarrud bēlūr[9] šōyišn[10] ēdōn gōwēnd čiyōn sag •

ud ast [528] kē <byy'tk> ud <plywk' wymyyt'> gōwēd •

gyāg ī was wafr ud was wārān ud damag ayāb damīg

ayāb bīm ī ān andar rāh ud gyāg ī astōdān ō[11] tan wizend rasēd

tan-ēw widerān bawēd čiyōn kunišn •

PV.8.8a ēn zamīg pad frōd-kanišnīh[12] bē kanišn

PV.8.8b bē ō mayānag / w padištān[13] ka saxt zamīg

tā ō mayān ī mard w ka narm

PV.8.8A u-š sargēn ayāb ādurestar[14] andar kunišn

PV.8.8c u-š azabar xišt ayāb pad sag andar nihišn

---

1 <'-ywyšwyyt'>.
2 <-gwhlyc>.
3 ōh.
4 <k'hlyp'y>.
5 *ŠnŠ* 2.116; *Vd*.7.75.
6 sup. above <srd'lyh>.
7 <l'c>.
8 <'wzmlwt> then <'wzmlt>.
9 <byłwl>.
10 <HLL->.
11 ōh +.
12 <- HPL->.
13 <pt^{Y}yyt'n'>.
14 <- 'yyt->.

PV.8.9 u-š nasāy andar sag ayāb xišt ayāb sargēn nihišn

PV.8.8c' āb-xāk azabar andar

ud čiyōn hangām ī wafr ī wārān ud damag ud tārīkīh ud bīm ī wināhgārān bē šawēd

ēg-iš nasāy āškārag kunišn

u-š pad mard ī ōzōmand kē pad nērōg ō[1] gyāg ī xwēš nasāy ō[2] sag ud way dahišn •

nasāy az ān gyāg čiyōn bē barēnd[3]

ham-čiyōn ān ī kē az xānag[4] bē barēnd

PV.8.16a sag ī zard-gōš 4-tīdag ayāb spēd zard-gōš bē nimāyēnd

ud abāg xwad bē barēnd[5] •

mardān kē nasāy barēnd rēman bawēnd

u-šān [529] tan abāyēd šustan[6] ayāb nē •

rēman

u-šān tan pad gōmēz ud āb šōyišn •

PV.8.12a gōmēz az čē šāyēd

PV.8.12c/13a az gōspandān ud stōrān hamāg šāyēd

az-iz hamāg dāmān ī Ohrmazd šāyēd ǰud az ān ī mardōman[7]

PV.8.13b az-iz mardōmān ān ī xwēdōdah[8] šāyēd •

ēn nasāy az abārīg nasāy ham-čiyōn abārīg nasāy pahrēzišn ayāb ǰuttar ∵

ēn-and tis ā-š ǰuttar

dar brīdan ud sag pad rāh burdan[9]

ud brahnag[10] burdan ud tan šustan

ud Yatā-ahū-wēryō-ēw[11] guftan

ud abārīg nasāy dar[12] brīdan[1] ǰud-dādestān padiš •

---

1 <OL>.
2 ōh.
3 <blyn(')d> 2x.
4 <BYTA>.
5 <-x_2d>.
6 <HLL-> 2x.
7 <ANŠ-> 2x.
8 <-$w^{\check{y}}$s>.
9 <bwltn'> 2x.
10 <blyšnk'>.
11 <yt'hwwylyw y>.
12 <dl> eol.

dar brīdan[2] pad abārīg nasāy čiyōn •

PV.8.10E Sōšāns kadag-xwadāy kadag-bānūg brīdan[3] rāy guft kū

PR.19.1 tā xwarrah bērōn bē nē šawād čē-š pas xwarrah ī mān abāg bē šawēd •

ud Gōgušnasp[4] guft ay bē bēgānagān sagān rāy tā harw kas-ēw rāy ōh brīnišn[5] •

ŠnŠ.2.10 ka abr[6] ēdōn abar-iz[7] asmān estēd ī wārān bīm kū andar kunēd/gīrēd[8]

nasāy bē burdan[9] rēmanīh wināh bawēd ayāb nē •

nē •

ka andar [530] rāh wārān kunēd/gīrēd[10] ēg-iš wināhgārīh čiyōn •

wināhgārīh-iš nēst •

ka gyāg ēw[11] aškōb kū-š nasāy padiš frōd nihēd ā-š ān gyāg frōd nihišn •

ka-š nē hilēnd[12] andar aškōb frāz nihād ēg-iš čē kunišn •

abāz ō[13] pas nē pādixšāy[14] āwurd u-š ō[15] pēš barišn[16] •

ŠnŠ.2.6b ka hamē barēd[17] ka sar[18] ayāb pāy ō hazzān[19] rōn kunēd[20] šāyēd ayāb nē •

sar šāyēd pāy nē šāyēd •

ka w / abāz ō pas barēd[21] čē rāy nē šāyēd •

---

1 <blytn'>.
2 <bwlytn'>.
3 <blytn'>.
4 <nywyw->.
5 <blyn->.
6 <AB L>.
7 <'plyc>.
8 <-WNyṭ>.
9 <bwltn'> +.
10 <-WNyṭ>.
11 <HNA>.
12 <-x$_2$d>.
13 ōh.
14 <ŠL->.
15 ōh +.
16 <bl->.
17 <-WNyṭ> 2x.
18 <yyl> 2x.
19 <hzd'n'> +.
20 <-WNyṭ>.
21 <-WNyṭ> 2x.

ŠnŠ.2.7 bīm ī paywēhag rāy •

ŠnŠ.2.10 ka wārān būd[1] estēd • gyāg nam ud tarr pādixāy burdan ayāb nē •
ēdōn-iš abar pādixšāy griftan ka dānēd kū-m gyāg hušk xūb bē tuwān kerdan •

ka-š bē ō gyāg burdan[2] wārān nam ud gyāg ī hušk nē ayābēd čiyōn frāz pādixšāy[3] nihādan
ēdōn (ī) ruwān-dōstīhātar ud weh šāyēd ā-š bē nihišn

[MF 384] Abarg guft ēd kū hazzān az āb purr estēd [531] ā-š andar pādixšāy abgandan
čē-š gyāg xwad kē nasāy pādixšāy burdan •

ŠnŠ.2.8 harw ān kē pahrēzēnd[4] nasāy dānēd •

ŠnŠ.2.6-8

[MF 385.4] ēw-bar ud zan ī daštān nisistag[5] armēštom[6] ud aburnāyīg šāyēd ayāb nē •
hamāg ka dānēnd ud xūb pahrēzēnd šāyēd •

ŠnŠ.2.9

[MF 385.7] ka hamāg nihuftag ayāb[7] hamāg / w āhuftag barēnd[8] šāyēd ayāb čiyōn •

PV.8.10I hamāg nihuftag[9]
nē hamāg āhuftag ǰud az ān nisēy ī az kadag bē āwarēnd ēnyā nē šāyēd •

ŠnŠ.2.7

PV.8.10J 2 pad ēk bār šāyēd
mardōm[10] nē šāyēd •

[MF 385.11] mardōm-ēw ud sag-ēw šāyēd
ud sag sag was šāyēd •

pad tanīhā burdan ud pad pišag šustan[11] šāyēd ayāb nē
ǰud pad a-čāragīh ēnyā nē šāyēd •

PV.8.10K pad šab ud pad stōr ud andar wārān čiyōn •

---

1 <bwt'>.
2 <-WNtn'> 2x.
3 <ŠL->.
4 <-cnd>.
5 <syyYtk>.
6 <'ylmny'twm>.
7 <'ywk'>.
8 <-WNd>.
9 <hwptk'>
10 <ANŠ-> 2x.
11 <HLL->.

ŠnŠ.2.9b pad wārān bīm ī margarzānīh rāy nē barišn[1]

PV.8.10L ud pad šab[2] nē barīšn

weh ka ēdōn bē barēd ī ka ēn abāz bawēd ō[3] gyāg rasēd

ka ō gyāg rasēd anīy w gāh nē grift andar hazzān nē [532] pādixšāy[4] burdan[5]

u-š frōd nihišn tā rōz bēd /

PV.8.10M u-š pas gyāg-ēw xwēš pahrēzišn

pad stōr pad a-čāragīh šāyēd

ān zamān pādixšāy burdan ka pad mardōm[6] pahrēxtan nē šāyēd •

PV.8.10I ka pad tis-ēw frōd bandēd[7] āguxtag barēd čiyōn •

mardōm nē šāyēd sag šāyēd •

ka hamāg āhuftag nē pādixšāy

ǰāmag abgand čē gōwēnd

nē bē agar ān kē-š padiš andar bē murd pad ān bē burdan šāyēd

ka nē bawēd čē padiš murd estēd pad <krt's wk'kt'> ud pōst tā dār šāyēd

pad wastarg ī tadag garān-wināhtar

ud sag brahnag-iz šāyēd burdan •

ka-šān nasāy bē pahrēxt nabānazištān[8] ī ōy gōšt pādixšāy xwardan ayāb nē •

bīm ī az paywēhag[9] rāy 3 rōz nē pādixšāy hēnd xwardan ∵

andar ān 3 rōz pad nāmagānīh[10] ī ōy ēč gōšt nē pādixšāy[11] hēnd uzīdan[12]

u-šān pad pēm ud panīr ud tis-ēw ī az ēn [533] gōnag ud drōn bē sāzišn •

Pyšksyl[13] gōwēnd tā ay andar ān 3 rōz gōšt ī tābag pad kār nē kunišn •

Mēdyōmāhīgān gōwēnd ay tā rōz ī 4om gōšt uzēnag nē pādixšāy hēnd kerdan

pad nāmagānīh ī ōy gōšt nē sāzišn

ka-iz sāxt ēč uzēnag nē kunišn •

---

1 <bl->.
2 <šp'>.
3 ōh 2x.
4 <ŠL-> 2x.
5 <-WNtn'>.
6 <ANŠ->.
7 <-WNyṭ'>.
8 <b'nzyšt/'n>.
9 <ptwŷhk>.
10 <w'my'n->.
11 <ŠL->.
12 <'wcytn'>.
13 <-yyy̰l>.

Dād-farrox guft ay nē sāzišn ud ka sāxt uzēnag pādixšāy hēnd kerdan •

PV.8.10e nasāy ī wišuftag brahnag burdan čiyōn •

ān kē-š handām pad handām-čihrīh ī mardōmīh[1] paydāg w pōšīd barišn[2]

PV.8.10C u-š rōšnīh rāy sūrāg-ēw padiš bē kunišn

ān ī-š čihrag nē paydāg ast[3] pārag pārag wišuft estēd ka-iz brahnag barēd[4] nē ǰuttar •

nisistag[5] burdan čiyōn •

ka tan čihrag kālbod[6] ī[7] mardōm[8] paydāg brahnag nē barišn[9] •

ka-š čihrag kālbod nē paydāg ka-iz bē sag dahēd šāyēd •

kē ǰāmag abar nasāy abganēd u-š padiš bē barēd ǰāmag čiyōn •

ān [534] ǰāmag kē-iz 1000-tanag[10] ast hamāg a-kār

PV.8.25a ud čand ān ī ēk-tan wastarg ī tadag ayāb pōstēn

PV.8.25b 1000 pad abar-zanišnīh abar[11] zanišn[12] asp aštar ud 1000 srōšōčaranām

ka čand ān mard <p’y’p̄ynk'>

u-š 400[13] pad āb-āhenǰišnīh[14] abar āb āhenǰišn asp aštar 400 srōšōčaranām •

rist[15] pad čē bē barišn[16] •

ka <g’yn'> ī āhenēn ast pad ān barišn •

ud ka ān nēst pad dār ī tarr barišn •

ka padiš bē barēnd[17] ud abāz āwarēnd pad kār šāyēd ayāb nē •

āhenēn šāyēd

---

1 <mlt->.
2 <bl->.
3 <’yyt'>.
4 <-WNyṭ'>.
5 <nyy’yytk>.
6 <k’lpt'> 2x.
7 <OD>.
8 <mlt->.
9 <bl->.
10 <twwk'>.
11 <’p̄l>.
12 <zn'->.
13 <’’lz> 2x.
14 <’p̄’’hn(')c-> 2x.
15 <l’yyt'>.
16 <bl-> +.
17 <blynd>.

ud dār ī tarr pad pas abāz nē āwarišn •

PV.8.10N ka gyāg amaragānīg ān gyāg kū nasāy frōd nihēd ka wahāg[1] bē nē dahēd šāyēd ayāb nē •
pad čāštag-ēw Pyšksyl gōwēd ay gyāg pad wahāg xrīdan[2]
Abestāg fradāg guftan

PV.8.10N drōn pad nazdīkīh hazzān yaštan nīrang-ēw pōryōtkēšān •
pad čāštag ī Mēdyōmāhīg gōwēd ay ōh abāyēd kerdan •

PV.8.74A kē nasāy pad ātaxš sōzēd pazēd brēzēd[3] ēg-iš dādestān čiyōn •
ka-š [535] abar frāz rasēnd ǰud az wizīr ī dādwarān bē pādixšāy[4] ōzadan

PV.8.74a naxust ōy ōzadan pas nasāy pahrēxtan abāyēd •
kē ān mard ī nasāy-pāg[5] bē ōzanēd ahlaw u-š hamāg wināh az bun bē šawēd
az Abestāg paydāg
bē ān ī nasāy-pāg bē ē[6] zanēd

PV.8.74H bē zadan ōy bē dēg-ēw barēd bē ō[7] ān ī ul dāštag tōhm ∵

hamāg margarzān ēdōn ast ayāb ast ǰuttar •

PV.8.74I ǰud kūn-marz ud rāhdār ud nasāy-pāg tā margarzān hamāg pad wizīr ī dādwarān ōzanišn •
ēn-iz ān bawēd ka andar wināh
tā ka az wināh bērōn ā-š pad wizīr ī dādwarān ōzanišn •
Weh-Šābuhr ēwāz[8] rāhdār guft

PV.8.74J u-š ān zamān guft ka andar wināh dārēd andar ahlaw kerdan nē šāyēd •

PV.8. 74 ka ōh pazēd ayāb ōh brēzēd ēg-iš wināh čand •
ka ōh pazēd ka andar āb[9] abganēd margarzān
ka-š čarbišn bē hilēd ēk didīgar ōh bawēd
ud pad harw srešk-ēw ul āyēd ul ō[10] āb [536] rasēd ēk-ēw ōh bawēd
pad harw srešk-ēw ō ātaxš rasēd ēk-ēw ōh bawēd
ka ōh brēzēd ēd ka ēw xwarg rasēd ēd ka ēw brāh[1] rasēd hamāg ēk-ēw

---

1 <h'k> next <wh'k>.
2 <-x$_2$d>.
3 <blycyt'> (hole in <c>, making it look like small <k>).
4 <ŠL->.
5 <- p'y> +. – PV TU <-p'y>.
6 <HNA>.
7 <'w'>.
8 ayāb. – PV ēwāz.
9 <'p'>.
10 ōh +.

ōh[2] bawēd pad tabišn

ān zamān bawēd ka xōn bē wardēd

nasāy ī zīndagān ka ǰud-kardag ān-iz ēdōn bawēd

ka ēw-kardag pad ān zamān bawēd (ī?) handām[3] a-kār bē kunēd[4]

a-kārīh ī ēdōn ka-iz ayāb ud grihag[5]-ēw a-kār bē bawēd

grihag ī angust ham ēdōn •

ēn nasāy brēzēd pad ǰāmag kē nē bawēd

ka pad ǰāmag-ēw bē brēzēd pad ātaxš nasāy-brēzīh ayāb nē •

bawēd abēr bawēd

ēn nasāy-brēzīh pad ān ǰāmag nē bawēd ī nē andar paymānag

ud tā[6] harw ǰāmag-ēw (ī) andar paymānag[7] ātaxš ā-š nasāy-brēzīh padiš ōh bawēd •

paymānag ī čand •

ī čiyōn Abestāg[8] gōwēd

Mēdyōmāhīg guft ay pad-iš[9] ǰud tis kār

abārīg čiyōn

kē pad harw tis-ēw [537] kār

ān čiyōn dēg-ēw ud tanūrag-ēw ud ān-iz (ī) andar ēn paymānag ∵

ka āhen-ēw[10] garm pad nasāy frāz nihēd nasāy-brēzišnīh bawēd ayāb nē •

nasāy-brēzišnīh pad ǰāmag nē bawēd •

paymānag ī nasāy ādur w brištan[11] čand •

hambun-iz āb[12] pazēd[13] ayāb brēzēd

Gōgušnasp[1] guft ay ka tabišn pad ān paymānag ī ast ā ōh bawēd

---

1 + <’ bl’yh>.
2 <OL>.
3 <’ww/d’m>.
4 <-WNyṭ'>.
5 <glyyk'>.
6 + <-k wOD>.
7 <-m’nḎ> eol.
8 <-ʸyyt->.
9 <PWNš>.
10 <’sn''>.
11 <bwlyštn'>.
12 <’p̄'>.
13 <pwcyt>.

ka ul āyēd ud abāz ōbadēd nōg margarzān nē bawēd •

pad-hixr y / poxtan[2] čiyōn •
bawēd •
pad harw bār-ēw ka ul āyēd abāz ōbadēd ōh bawēd •

PV.8.97 mard-ēw kē pad wiyābān a-wiškar gyāg kū mardōm mānišn[3] • nēst
pad nasāy ī sag nē dīd[4] rēman bawēd
u-š kār (ī) warzīdārīh abāyēd kerdan yōǰdahrgar nē windēd[5] čiyōn bawēd •

PV.8.98e 30-iš[6] bār pad frāz-šōyišnīh[7] ud 30 bār pad abar-šōyišn kū dast abar bē mālišn[8]
ēg-iš bē šōyišn
ka ō[9] ābādānīh ud gyāg rasēd ēg-iš pad [538] baršnūmgar[10] ābāz šōyišn
tā pad baršnūm[11] ud šustan ā-š az āb ud ātaxš kamak pahrēzišn •

ka nasāy ī • sag dīd čiyōn bawēd •

PV.8.99b ān y ān 30 bār ēn 15 bār u-š pahrēz ān y ham •

agar abāz nē šōyēd[12] šāyēd ayāb nē • •
az man-iz bē nē šāyēd
ēn šāyēd u-š ēč handām[13] padiš nē āwarišn
čē harw šōyišn ī pad dēn ǰudāgīhā guft estēd
čē-š ēn-iz abar gōwēd kū-š ān ī aγrīy[14] abar-šōyišnīh[15]
ān kē-š zand kū-š ān aγrīy abar-šōyišnīh ān ka-š pad baršnūm[16] bē šustan bē kunišn
pas kē baršnūmgar nē windēd u-š pad ēn paymānag[17] bē šōyišn ī pad Abestāg[1] gōwēd

---

1 <nywyw->.
2 <APP->.
3 <KTL->.
4 <-TWNyt'>.
5 <HŠK->.
6 <LKš>.
7 <- HLL->.
8 <m'ł->.
9 ōh.
10 <blšnmyl>.
11 <blšnm>.
12 <šywY̰y̰t>
13 <hng'm>.
14 <klyD>.
15 <'p̄l-> +.
16 <blšnm> +.
17 <-m'ny>.

ka-š pad ān paymānag y bē šust w harw čē kam šāyēd

harw čē kam šāyēd ā-š ō[2] āb ud ātaxš ham-karzag bawišn

harw ān ka nē kunēd[3] u-š tuwān ēg-iš wināh ī āb ud ātaxš ō bun

ud yazišn ī <'d''n'> pādixšāy [539] kerdan

ka āb ud ātaxš ud urwar ud mard ī ahlaw yazišn nazdīkīh[4] ud urwar tazišn andar ō[5] bun bawēd

PV.10.9+ ka purdēnēd[6] ud kū bē wizārēd[7]

pas ka nē purdēnēd ēg-iš **andar druǰō-mān**[8] **estišn**[9] **ast**[10] āškārag andar dōšox •

ān ātaxš ī nasāy-pāg[11] ā-š čē kunišn u-š čiyōn pahrēzišn •

PV.17.5a 9 maγ pēš bē zamīg bē kanišn

az maγ ō[12] maγ ēw[13] widest-ēw

u-š ān ātaxš ul ō maγ barišn[14] u-š bē abrōzišn

u-š pad maγīhā esm frōd nihišn

u-š brāh ī maγ ī fradom ō ān ī didīgar barišn[15]

u-š ān ī fradom bē hilišn tā bē afsārēd

u-š az ān ī didīgar ō[16] ān ī sidīgar barišn

ham pad ēn ēwēnag ō[17] pēš barišn tā pad harw 9 bē āyēd

ēk ēk ōh[18] afsārišn

u-š pas bōy ul nihišn bē ō[19] nazdīkīh ī ātaxš ī Warahrān barišn[20]

21 u-š 12 yazišn ī pad nīrang[22] bē dahišn u-š frāz ō[1] ātaxš ī [540] ī Warahrān barišn[2] •

---

1 <-ʸyyt->.
2 ōh +.
3 <-WNyṭ>.
4 Nzyyy-yh>.
5 <OL>.
6 Av. *paiti.pərəna-:* to conquer ??
7 <PLŠWNyt>.
8 <dlwck->.
9 <'yyt->.
10 Y.46.11 *drūjō *dəmānē astaiiō*, PY *andar druǰō-dmān estišn ast*.
11 <- p'y>.
12 ōh +.
13 <HNA>.
14 <bl->.
15 <-WNšn'> +.
16 <OL y>.
17 ōh +.
18 <OL>.
19 <OL y>.
20 <bl->.
21 <nylwk>.
22 <nylny->.

ka maγ bē kunēd u-š ātaxš abar kunēd ān ī did ham čiyōn hamē abrōzēd

ēg-iš ātaxš abar kunēd tā harw maγ-ēw ham-ēdōn frāz ō[3] pēš hamē barēd[4] šāyēd ayāb nē •
čē-š nīrang ān ī ka 9 maγ pad ēw-bār bē kanēd pas ēk ēk ōh afsārēd •
ēwēnag šāyēd •

ka ēk widest kam ud wēš bawēd šāyēd ayāb nē ∵
ka ēw widest wēš bawēd ēg-iš ātaxš ōzad ō[5] bun • u-š ātaxš afsārdan xūb
ka kam ā-š ātaxš ōzad ō bun nē bawēd ēg-iš ātaxš afsārdan nē • xūb •

ka ātaxš ī Warahrān nasāy-pag[6] bawēd čiyōn kunišn •
ast[7] kē-š guft ay bīm ī margarzānīh rāy nē afsārišn
ud ast kē-š guft kū ōh afsārišn
ā-š pad fšūn pasēn[8] guft kū ōh afsārišn
ēg-iš nīrang ān ham bē ādur kerdan ud šustan
pad pādyāb dāštan az ādurgāh ō[9] ādurgāh [541]
nigerišnīgīhātar kunišn •

nigerišnīgīhātar čiyōn kunišn •
ēdōn-iš kū <g'lk'> pad paymānag rāst bawēd tā-š ham afsārdan xūb
u-š ham ātaxš ōzadan rāy margarzān ō[10] bun nē bawēd
ā-š pad wāš ud pasēn abē-gumānīh afsārišn[11] •
rōšntar abāyēd •
ō Weh-Šābuhr ī hērbed (ī) Sagestān pursišn kū-š pad Sagestān čiyōn afsārdan
kē-š wināh ō[12] bun nē u-š kerbag az afsārdan ōh bawēd •

PV.8.81a ka-š bē šust u-š abāz ōh gāh nihād ēg-iš mizd čand •
ān and

---

1 ōh.
2 <bwl->.
3 <OL>.
4 <-WNyṭ'>.
5 ōh 2x.
6 <- p'y>.
7 ēg.
8 <pšwn' pysn'>.
9 ōh.
10 ōh.
11 <'pst'l->.
12 ōh.

PV.8.81b ēg-iš mizd čiyōn •

PV.8.81c ka bēwar ātaxš ī ādarōg ō[1] ān ī dād-gāh abar burd[2] hē[3] •

ka dō[4] ātaxš ī nasāy-pāg[5] y pad ēk mayˀ bē afsārēnd šāyēd ayāb nē •

ud ka harw 2 ēwar ayāb warōmand u-šān ēwarīh warōmandīh ēwtom šāyēd •

ēk ka ēwar ud ēk warōmand ayāb-išān ēwarīh warōmandīh nē ēwtom ud ǰud ǰud šāyēd •

ud ka nasāy ī gandag ī • tar[6] [542] sāl murd frāz pahikafēd[7] rēman bawēd ayāb nē • nē

az Abestāg paydāg

PV.8.34b čē nē hušk az ān huškīh abyōzēd[8] kū mardōm rēman nē kunēd[9]

čē agar hušk az ān huškīh abyōzīhīd[10] būd hē

PV.8.34c pad tēz-rawišnīh ēd kū tēz būd hē

ān ī man harwist[11] ox ī astōmand zad-xwāstār ī ahlāyīh

kū-šān rāh ō[12] kār ud kerbag kerdan zad[13] būd[14] hē

xrōsišn[15] dād ō ruwān kū-šān ruwān andar dōšox xrōsag ud xwist[16] būd hē[17]

tanābuhlagān margarzān būd hēnd

(az) frahīdīh[18] ud az wasīh ī awēšān nasāy kē abar pad ēn zamīg widerēnd

huškīh ud tar sāl[1] rasīd ud sag dīd hamāg ǰumbīdan ēg-iš abāyēd ayāb nē •

---

1 ōh.
2 <bwlt'>.
3 <HWE''>.
4 <TLYN'>.
5 <- p'y>.
6 <LCT> +.
7 pahikōbēd?
8 <'pywwcyt>; PV paššinj-, Av. *sraēš-*.
9 <-WN-yṭ'>.
10 <'pywwcyy't'>.
11 <-ʸyyt>.
12 ōh +.
13 <zt'>.
14 <bwt>.
15 harwisp.
16 <hwYyyt>.
17 + ~~harwisp dād ōh ruwān kū-šān ruwān andar~~.
18 <pł'ytyh>.

PV.8.36 Sōšāns guft ay

ēn nasāy ī hušk ud tar sāl rasīd[2] ham-karzag būdan nē ǰumbēnīdan tis-ēw nēst

ka nē huškīh ud tar-sāl-rasīh[3] nē būd hē [543]

ā-š bē gōmēz ud āb šōyišn hē

ud ka hamāg ǰumbīdan margarzān

Abarg guft ay harw-iš awiš[4] ōh abāyēd huškīh ud tar-sāl-rasīh[5] ud sagdīd

Mēdyōmāhīg guft hād sag-dīdīh nē abāyēd •

PV.8.35ab kē-š nasāy ī sag dīd[6] padiš abāz pahikafēd ī sag ī bē widurd ayāb mardōm

pāk bawēd ayāb nē •

PV.8.37a agar ān nasāy an-abar[7] ast ī sag ī kerb-xwār ud way ī kerb-xwār

az Abestāg paydāg

PV.8.37c ēg ān ī xwēš tan abar ē[8] yōǰdahrēnēd pad 9 maγ ud abar ēdōn[9] yōǰdahr

PV.8.36c agar ān nasāy Nasuš abar ast sag kerb-xwār ud way ī tan-xwār

PV.8.3d ēg ān ī xwēš-tan[10] abar ē yōǰdahrēnēd pad gōmēz pad-iz āb

abar ēdōn yōǰdahr kū pāk •

gyāg kē nasāy ī an-Ērān padiš šust estēd bē hušk estēd

ēg-iš pākīh[11] ud yōǰdahrīh čiyōn abāg rasēd

ka-š nam padiš frāz šud estēd •

ka āb padiš frāz šud estēd [544] bē raft[12] estēd ēg angust-drahnāy bē kanišn

ka gyāg gawr kē-š āb andar abāz estēd bē raft[13] estēd ēg angust-drahnāy bē kanišn

ka gyāg gawr kē-š āb andar abāz estēd āb pad ān paymānag ī mard-masāy nēst w

šnūg-bālāy frāz kanišn

ud ka āb pad ān paymānag ī mard-masāy

mard-masāy frāz kanišn

ka āb pad ān paymānag ī w bē ō[1] wāš ud ēwēn gyāg

---

1 <s'lw>.
2 <-WNt'>.
3 <-TWNyh>.
4 <KRAš> + sup. <'wbš>.
5 <- lyy-yh>.
6 <dy̰t'>.
7 <'n MDM>. – PV an-abar-zad +.
8 <HNA> 2x. – TU.
9 rep. bol.
10 <hwÿ̰štn'>.
11 <ÎKYAyh>.
12 <lpt'>.
13 <lpt'> eol.

pahrēzišn •
ka nasāy az-iš bē šud abāg āb ēdōn gumēxt ī-š tan nē paydāg
ēg-iš <d'štwk 'štk> ēdōn bē pahrēzišn čiyōn nasāy •
ka nasāy tan paydāg ān and čand tan paydāg
<'štk>-drahnāy ham ēdōn bawēd
hamāg pērāmōn[2] ēdōn bawēd

ka ān murdag[3] kē šōyēnd rēš pad tan wēmārīh • andar-rōnīg rāy xōn nāydāg mūhriš[4] pad āb paydāg bēd /
ān-iz ēdōn • dārišn čiyōn hixr ī murdagān[5]
pad nasāyīh warōmand •

ka āb andar ō čāh ī hušk ayāb čāh kē-š [545] āb andar šawēd ayāb čāh-ēw pad ēn kār rāy frōd kanēnd čiyōn bē šōyēnd
bē hanbārēnd ān gyāg bē ō[6] gyāg weh-dēnān bawēd
ēg-iš čiyōn pāk abāz[7] bawēd •
ka sāl-drahnāy padiš bē šud
ka-iz hixr ī murdagān ō ān rasīd estēd gyāg namgēn[8]
pad pōsīdag dārišn
ud ka gyāg nē namgēn
pad 3 sāl pad pōsīd dārišn

ud ka gyāg kē pad huškīh ēdōn čiyōn gyāg ī garmsīr ī az drayāb[9] ud xānīg ud rōd ud āb • azēr zamīg dūr
bē kanišn bē pahrēzišn čiyōn • azabar-nibišt
pad gyāg pāk •
ud ka gyāg pad āb ud rōd ud rōdag kadag mehmānag andar
harw 2 ōh[10] baxšišn •
ud ka gyāg az ān ī an-Ērān xwēš tis-iz padiš kerdan nē šāyēd •

---

1 ōh.
2 <-lm->.
3 <mltk>.
4 <mwtlyš>.
5 <mlt->.
6 ōh.
7 abāg.
8 <nmkn'> 2x.
9 <dly'p'>.
10 <OL>.

ēg-iš aziš ōh pahrēzišn

ud barsom ud abārīg pādyābīh 3 gām awiš nē barišn[1]

ud mard ī ahlaw kē ō[2] ān gyāg šud nē dastwarīhā šawēd

nē[3] dastwarīhā šud rāy framān ēw wināh [546]

kē-š handām ī tarr abar rasīd hixrōmandīh

kē-š ān ī hušk abar rasīd ēdōn čiyōn wars nāxun ī hušk w ka bē āb bē šōyēd pāk •

pad čāštag ī Pyšksyl pad āb nē pādixšāy šustan •

ud ka pad nasāyīh[4] warōmand ā-š • *auuasānō* • *razaiiå* • bē kunišn

u-š pad ān paymānag ī xišt bē kanišn

u-š pas ka ān paymānagīh padiš bē āyēd gyāg y ān ī namgēn ā-šāyēd

ka nē namgēn ā-š šnūg-bālāy bē kanišn •

ud gyāg saxt[5] ham-šnūg-bālāy

ud ka gyāg sust mard-bālāy bē kanišn •

ud ka saxt srešk ēw[6] xištag

ka narm ww abārīg ān ham šnūg-bālāy[7]

ud ādurestār[8] ud dōs ud dār ud srūw ī ān gyāg u-š āb awiš rasēd a-kār ud abārīg šōyišn kār •

ast dastwar kē ēdōn gōwēd hād

čiyōn ān hixr ī paydāg kū bē pad āb ī ātaxš tā harw tis-ēw rēmanīh ān ī keh

ka • [547] zamānīg

ka bē šōyēd[9] ud pad gyāg bē kanēd

ka ān and čand nam frōd šud estēd bē šust pad gyāg pāk[10]

ud ka āb pad dēwār rēxt <pšyt'>[11] estēd bē tāšišn •

kē ēwar dānēd kū mard ēw[12] ī an-Ēr[1] nasāy ǰūd estēd weh-dēn frāz pahikōbēd rēman bawēd ayāb nē •

---

1 <bl->.
2 ōh.
3 <LA = lyD = 22>.
4 <nyy'y-yh>.
5 <s'ht'>.
6 <HNA>.
7 <šnk' b'l'>.
8 <- 'yyt->.
9 <HLL-> 2x.
10 <p'k> eol.
11 paššixt?
12 <HNA>.

agar andar hāsr ī nasāy ī murdagān[2] kē gyāg xānag[3] ud mard zanēd[4] pad rēman dārišn
ka ǰuttar nē pad rēman dārišn

agar ēdōn kū nē az <ywyylyykyh> xward čiyōn
tis-ēw kē-š andar ō[5] dahān šawēd
pad gōwišn ī Rōšn-Ohrmazd pad gyāg bē gugārd dārišn
ud ast kē tā 3 rōz w / pad nē gugārd dārēnd
ud az man bē agar kas az ān kē gugārišn paydāg u-š zamān paydāg u-š ān zamān padiš bē mad
ēg-iš pad gugārd dārišn
ka-š zamān padiš bē āyēd pas bē mēzēd tan ī nasāy paydāg rēman
ud ka-š tan nē paydāg w [548] wizīr pad rēmanīh nē bē-š tan pad gōmēz āb šōyišn[6]
ka xward tā 3 rōz pad <y'wn'> dāram kū-š aziš ōh pahrēzēnd ∵

ZFJ.657 yaz[7] ud wazaγ[8] rēmanīh čiyōn •
nasāy ī Ganāy-Mēnōy u-š dādestān ān ī grāytom[9] hixr
pad āb ud ātaxš tanābuhlagān •

PV.8.11 ka nasāy az xānag bē pahrēzīd hēnd
ud awēšān nasāy-kešān abāz ō[10] šahr mayān ī mardōmān[11] āyēnd
u-šān tan nē šust estēd šāyēd ayāb nē •
bīm ī paywēhag rāy ka xwad nē šōyēd[12] frāz ō 3 gām ī nasāy ud hazzān astōdān šawēd
ud ka frāz rasēd ēg-iš petyārag[13] abar rasēd
pad rēš ī xwad nasāy-keš wināhgār ud ka paywēhag bē mīrēd margarzān
ka ō šahr mardōmān rasēd u-šān tan nē šust estēd
az awēšān šahrīgān ēk paywēhag abar ǰahēd pad ān rēš wināhgār hēnd
PV.8.11c ud nasāy-kešān sālār bē framāyišn tā gōmēz ud āb ō [549] gyāg ī sazāg āwarēnd
ud nasāy-kešān bē šōyēnd[1]

---

1 <'nyl>.
2 <mlt->.
3 <BYTAy>.
4 <znyt> eol.
5 <OL>.
6 <HLL->.
7 <gz> snake.
8 <wzk>.
9 grāy tom.
10 ōh +.
11 <mlt-> eol.
12 <HLL->.
13 <pyt->.

ud pas mayān ī wehān pādyābīh ud gyāg ī pāk āyēnd ∵

PV.8.14 ka sag pad ān rāh kū nasāy az xānag[2] burd[3] estēd nē barēnd[4]
mardōm padiš bē āyēnd šāyēd ayāb nē •
nasāy tā čē sāmānag •

PV.8.16 nē sag awēšān abāyēd burdan kē-šān nasāy andar sālārīh
ud ka nē barēnd ā-š paywēhag wizend ǰahēd ō bun ī awēšān •

PV.8.19b/20 ka pad gyāg ī sag āsrō mard bē barēnd[5] Yatāhū-wēryō[6] Kem-nā mazdāy gōwēd šāyēd
az Abestāg paydāg •

PV.8.18B sag ka pad stahmb frāz nimāyēnd Nasuš zanēd ayāb nē •
nē •
ka pad frēb[7] barēnd zanēd ayāb nē •
ā-nē[8] •

PV.8.18C pad ān rāh kē nasāy az xānag pahrēzēnd sag čiyōn abāyēd burdan ∵
Mēdyōmāh tar[9] pahnāy rāh
ud Abarg tar drahnāy ī rāh guft
ka-iz nasāy ēdōn garān bēd / burdan dušwār frōd nihišn w sag bē ō[10] hazzān [550] barišn[11]
ud andar hazzān pērāmōn andarrōn bē gardēnišn
abāz w / āwarišn ān nasāy sag bē nimāyišn
ud ul gīrišn bē barišn nasāy sabuk bē bawēd •

ka ast-ēw ayāb pid-ēw <ayāb> pōst-ēw pad zamīg estēd
nē dānēd kū sag ud mardōm ayāb gāw ud gōspand
pad čē dārišn •
ān gyāg andar nazdīkīh ī hazzān ī astōdān ēd ēg dīd[12] pad ān y sag ud mardōm āwarišn •
ān gyāg kū gyāg ābādānīh pad ān ī az gāwān gōspandān mehmān

---

1 <HLL->.
2 <BYTA>.
3 <bwlt'>.
4 <-x$_2$d> 2x.
5 <-WNd> 2x.
6 <-ywk'>.
7 <plyyp̄'>.
8 <'lyD> eol.
9 <LCT> 2x.
10 ōh.
11 <-WNšn'> 2x.
12 + <'šndyt'> eol.

pad ān ī gāwān gōspandān dārišn
ēd ēg dīd ēw <yytws> ud 6 gām •

zan[1] ī daštān ka pad nasāy frāz pahikōbēd bē ǰumbēnēd ā-š rēmanīh ud margarzānīh čiyōn •
ēw-bar ōh bawēd
margarzān pad nē grift guft estēd
az man bē rēmanīh rāy y margarzānīh
ud margarzānīh rāy rēmanīh kem nē bawēd •

pad zamīg ī sōrag ka-š nasāy abar barēnd[2] šāyēd ayāb nē •
hamē ka-š nam pad ān paymānag ast ī [551] ka-š gōspand pīh[3] padiš bē abganēd
pīh ī gōspand pad zamīg paydāg bawēd
ēdōn čiyōn āb ka-š pīh padiš paydāg bawēd
hušk estēd šāyēd •

ud pid ud kēr ud mēg ud <zyypk'> kē-š nasāy awiš barēnd čiyōn •
w pid kēr ud mēg čiyōn āb
mēg ud <zyyyp̄>-iz ka az bun bē[4] nē āwurd
kē-š nasāy abar barēd ēdōn čiyōn kē ō[5] āb barēd
ud <zyyyp̄k'> ka az bun bē āwurd ēk šust ∵

nasāy ō kadām gyāg nē pādixšāy burdan •
ō zamīg ī pahrēz ān ī • *apəirəθōm* nē pādixšāy burdan •
apiərəθōm • ēn srāy ud bān azēr ī rāh ī gāh
ān ī čiyōn hušk rōd-ēw gawr-ēw kē-š āb frāz awiš gardēd
ēdōn bawēd čiyōn pahrēz •

pōst ī samōr ud sanǰāb ud palang abārīg xrafstar az ēn ēwēnag padixšāy[6] dāštan ayāb nē
garmōgīh rāy y pādixšāy dāštan •
ka ōh wirāyēd ēg-iš pad āb ī tan-tōhmag wirāyišn
ud garmōgīh [552] rāy andar <pšwc'> pādixšāy[7] dāštan

---

1 <zn'>.
2 <-WNd> +.
3 <pyD> +.
4 <zwbw'>.
5 ōh.
6 <pymwhš'y>.
7 <ŠL->.

u-š az āb ōh pahrēzišn •

wastarg ī hixrōmand[1] ud daštānīg dast ī šabēn w •
ud zan kē az daštān pāk bē bawēd u-š bē abāyēd šustan[2]
ka frāz ō wārān nišīnēd šāyēd ayāb nē •

ud ka-š abar wašt pāk[3] bawēd ayāb nē •
ān ī čiyōn sar ud <ywc gwn'> wastargīg ī hixrōmand[4]
ud ān-iz ī daštānīg ud dast ī šabēn
abārīg az ēn ēwēnag
ka pēš az ān (ī) ōh wārēd ka-iz abr frāz ō wišādag pādixšāy nihād
ka-š abar wašt pāk •
ka andar wārānīg frāz abganēd ēdōn čiyōn ka andar āb abganēd •
ud zan ī daštān pāk bē bēd / estēd
Mēdyōmāh guft ay[5] harw ān gyāg kū pēš[6] az wārān pādixšāy[7] nišast andar-iz wārān-ēw pādixšāy
ka-š hamāg tan abar wašt pāk
Abarg guft ay andar wārān nē pādixšāy •

kē-š pad pišag šust estēd u-š 9-šabag bē nē dāšt
kār-ēw pad [553] dast ud pāy hamē kunēd
ān kē abāg ham-karzag bawēd dādestān čiyōn •
harw kē abāg ōh[8] ham-karzag bawēd pad gōmēz ud āb bē šōyīšn[9]
jud dārēn dōsēn <jywynk'> čē ān y a-kār
ud mardōm-iz[10] ham-gōnag[11] pad gōmēz ud āb šōyišn

ud ka dōk-ēw hamē rēsīd[12] ud pas pad gōmēz ud āb bē šōyēd[13] šāyēd ayāb nē •
pad čāštag ī <nš'm> ēdōn čiyōn ka rēman

---

1 <hhl'yy'wmnd>.
2 <HLL->.
3 <wštŶKYA>.
4 <hĥl->.
5 <'y> 2x.
6 <LOYN'>.
7 <ŠLYTAy>.
8 ōh.
9 <HLL->.
10 <mlt-> eol.
11 <hm'ẅk'>.
12 <lyyYt'>.
13 <-WNšn'>.

ā-š xwarišn xwarišn[1] ayāb ǰuttar •

ǰuttar

čē-š pad čāštag <nš'm> dast pad gōmēz ud āb xūb bē šōyišn •

ka-š yašt kerd estēd ka wāz windēd ā-š wāz gīrišn ud ka nē •

Mēdyōmāhīg barsom ōh čīnišn u-š drōn ōh yazišn •

Abargīg ēg-iš *iθā* • *aṣəm* • *vōhī* • gōwišn

ka-š dast bē šust[2] u-š nān[3] xward ēg-iš ō[4] āb ud ātaxš kerdan ayāb nē •

nē pādixšāy[5] •

ka kunēd ēg-iš tanābuhl pad bun wazēd

agar-iš dastwarīhā kerd w • abar ātaxš čiyōn bawēd

ka kas-ēw pāk nē mad estēd

ātaxš [554] nizārīh ēdōn mad estēd ī-š[6] az murdan bīm

dast bē šōyēd bē abrōzēd šāyēd •

šāyēd •

niyāyišn šāyēd

ka kunēd[7] ān ī xwaršēd

ātaxš ī Warahrān nē šāyēd

u-š gāhānbār ud rabihwin ōh yazišn •

ka pad 3 rōz tan bē nē šōyēd[8] čand rōz bē bawēd

pad 2 bār bē šōyēd šāyēd

ayāb ēk bār was ayāb ǰuttar bawēd •

u-š ǰāmag harw bār ōh abāyēd šustan ayāb ka nē šōyēd šāyēd •

ka was rōzgār bē bawēd bē šōyēd[9] pas-iz harw ka bē šōyēd[10] ēg-iš pad ōh āyēd •

ud az ān frāz ēg-iš 3 rōz ī didīgar bun az ān gāh gīrišn/kunišn[1] •

---

1 <hw- OŠT->.
2 <HLL->.
3 <-MAy>.
4 ōh.
5 <ŠL->.
6 <'š>.
7 <-WNyṭ>.
8 <HLL-> 2x.
9 <-WNyṭ>.
10 <HLL-> +.

ud wastarg Mēdyōmāh guft ay[2] harw bār-ēw bē šōyišn •
Abarg guft ay ka bār ī abdom šōyēd šāyēd •
az man bē az ān čiyōn • ka harw bār-ēw ēg-iš nōg ud pākīh[3] abar rasēd
wastarg abganēd ka rōz ī abdom šōyēd[4] šāyēd •

haštom pargard J̌ud-dēw-dād

aburnāyīg[5] ka pišag-šnās [555] bē bawēd ǰāmag ī-š andar ān zamān ī rēman būd ā-š dāšt
ud ān ī nūn ka pišag-šnās bē būd dārēd
ēg-iš dādestān čiyōn •
agar ǰāmag ī-š[6] andar ān zamān dāšt ka pad nasāy frāz pahikōbēd[7]
ǰāmag abāg nasāy ham-karzag nē būd[8] ǰāmag nē rēman •
ka nē ǰāmag rēman
čē ka-š dādestān ēdōn kū[9] nē rēman
hamreh ud pedreh[10] nē kunēd[11] •
ud Pyšksylīg pad rēman dārēnd
ān ī nūn ka pišag-šnās būd āyēd nē rēman •
ān ī pad *xšauuaš* • *måŋhō* • ud ān ī nūn āyēd ēg-iš pad gōmēz ud āb šōyišn[12]

kē daštān pad āb bē šōyēd ēg-iš āstār wināh čand •
and-iš wināh bawēd čiyōn ka-š hamāg y āb andar gēhān pad bun bē āwāsēnīd[13] hē[14] ud ān ī haft[15]
kišwar
ēg-iš[16] wināh ōh bun •
ka-š ēn wināh *ō bun bawēd ān ǰeh[17] tōzišn ast
u-š anīz petyārag[1] wināhišnīh (ī) dām ī Ohrmazd aziš bawēd

---

1 <-WNšn'>. – Cf. *Dk*.6.1 bun <-WNx$_1$>.
2 <'y> 2x.
3 <p'k->.
4 rep.
5 <-n'Yk>.
6 ā-š.
7 <-kp->.
8 <bwt'> bol.
9 kē.
10 <hmls wpytls>.
11 <WĄY->.
12 <HLL-> 2x.
13 <'wp'sn\'ysn/yt>.
14 <HWE''>.
15 <'p̄pt = *h*pt>.
16 For and-iš?
17 <ṣD'>.

u-š [556] wināhišnīh Ohrmazd dāmān čē az-iš • tōzišn-iš w ast

PV.7.57 u-š wināhišnīh zīndagīh dard ast waštagīh[2] ud wēmārīh

Dk.9.11.4 ud garr ud ābilag sōz ī garm ud xāyišn abāz[3] dard ud afsār-estišn[4] ī tab[5] ī sard <''sk'> ud <w''mk'> ud wāmag ud <w'wčk> •

pad wēnišn pad 15 gām ud 3 gām bawēd ayāb nē •

pad dīd[6] ī āb framān-ēw wināh

ud pad 15 gām ham framān-ēw

ud ka hamāg tan 15 tanābuhl

ka srešk-ēw āb ō tan ayāb grihag-ēw[7] bē ō[8] āb barēd ēg-iš tanābuhl ō bun •

ud ka grihag[9] ēk ud sōg-ēw bē āwāsēnēd ēg-iš ǰud ǰud ō bun •

hamā • paiia̲t • kē ēd wizārēd kū ō[10] ham ayābēd

wāhmān rōsp-gar ī kē hamāg bē ēw-kerd[11] nūn purr bawēd bē ōh tanābuhl bawēd ayāb bē 15 tanābuhl bēd /

pad-iz wars ud nāxun ōh bawēd

pad wārān harw srešk-ēw ōh[12] bawēd •

ātaxš ka-š dast ī rēman ān ī pad šab ka az būšāsp abar āxēzēnd[13] frāz[14] awiš kunēnd [557] ēg-iš wināh čand ∵

ēdōn čiyōn mard kē zarmān kē azabar nasāy bē abganēnd gandag ud pūdag u-š azēr nasāy nigān bē kunēnd ān mard zarmānīh rāy (az?) azēr nasāy bē āmad nē tuwān

az Abestāg paydāg

dīdārēnēd[15] ōy ātaxš ī Ohrmazd

čiyōn mard duš-zarmān kē-š zarmānīh ō gyān[1] mad estēd

---

1 <pyt->.
2 <wštyh>.
3 <'p̄'c'>. – PV <'c't>.
4 <-l'yyt->. – PV sard-<'wyyt->.
5 <twp>.
6 <-WNt>.
7 garmāg-ēw, in marg. <ylyšk'-1>.
8 ōh.
9 <glyhk''>
10 ōh.
11 <'ywkt>.
12 <OL>.
13 <'y'cyt' \ynd/>.
14 <pl'c>.
15 <yyt->.

u-š az abardar zamīg nasāy abar bē pargand[2] ay[3] kū-š abar frōd āyē[4]

nē-iz pas ān mard az ān gāh[5] an-āstār hē[6]

kū frāz šud nē tuwān hē w pad frāz-šawišnīh

ud nē ō[7] pas pad abāz-šawišnīh 3 gām •

āb kē-š daštān padiš šust[8] estēd pad āfrīn[9] ī mard ī ahlaw

kē-š šnāyēnīdārīh ud hu-framānīh ud pahrēz gōwēnd w

ā-š drīstīh[10] ud bēšāzišnīh[11] abāz rasēd •

nē

az Abestāg paydāg

nē āb mard ī ahlaw pad āfrīn weh[12] kunēd[13] • kū-š āfrīn ē[14] kunēd[15]

u-š dušwārīh bē nē wizārd

nē ka [558] hu-framānīh frāz padīrēd[16] kū-š pahrēz bē gōwēd •

pas ēg-iš dušwārīh čiyōn bē wizārd u-š bešāzīh[17] abāz rasēd •

pad yazišn ī yazdān

az Abestāg paydāg

bē kē awēšān mardān kū ō[18] āb dahēnd ēn tis ī ō pēš gōwēd

hōm ī hunīd[19] ī zōhr y kerd estēd

kē pēm ud jīw ayāb panīr andar awēšān urwar kē guft kū hayanbāg urwarām āb-iš[20] andar •

čē-š kerd bawēd kū šnāyišn bēšāzišnīh abāz ō āb rasīd bēd /

yazišn-ēw pad nīrang ī xūb bē kunēd

---

1 <HŶA>.
2 <plywk>.
3 <'D>.
4 <-WNyD>.
5 sup. <~~YBRA~~>.
6 <HWE''> 2x.
7 ōh.
8 <HLL->.
9 <'plyn'> +.
10 <drwyyYt->.
11 <-š'c-> 2x.
12 <wŷh>.
13 <-DWNyṭ'>.
14 <HNA>.
15 <-WNyṭ'>.
16 <MYYLWNyt'>.
17 For bēšāzišnīh eol.?
18 ōh 4x.
19 <hwyt>.
20 <'p'š>.

zōhr bē ō āb dahēd •

az Abestāg paydāg •

ziyānag ka-š ēn bē kerd ēg-iš tōzišn kerd bawēd ayāb nē •

nē •

PV.18.72b, čē-š 1000 zōhr ī hōmōmand ud ǰīwōmand[1] ā-š andar āb abāyēd rēxtan

RAF.137.2 u-š 10 yazišn ī pad zōhr ī ātaxšān kē zōhr ud ǰīw padiš ō[2] ātaxš abāyēd burdan

ān zōhr • yōǰdahr ī nigerīd ī mard ī weh ī frārōn [559] kerd estēd

PV.18.71a u-š 100 puštag esm[3] ud 200 puštag esm ī hušk y bē ō ātaxš ī Warahrān abāyēd burdan

PV.18.73b u-š tan-masāy xrafstar ī ābīg 1000 maxš ī ērand[4] siyā 2000 <'wdl> bē abāyēd ōzadan

u-š 10 mard ī tišnag gursnag sagr[5] bē abāyēd kerdan •

PV.18.74b u-š pad abar-āgōzišnīh 1000 abar ē[6] āgōzēd asp aštar ud 1000 srōščaranām •

PV.18.75 ēn tōzišn kē framūd abāyēd •

ka nē kunēd ēg pad ruwān čē bēd /

rad ī andar mān framūd abāyēd

PV.18.76b ka nē kunēd[7] āškārāg-iš gyāg dōšox ∵

az Abestāg paydāg

PV.18.75 ēdōn ōy tōzišn

bē ē[8] nigēzēd[9]

PV.18.76bc agar nē dahēd kū bē nē wizārd ā-š andar ēw druǰō-mān āškārag w ast estišn[10]

rōšn kū-š gyāg ānōh[11] •

SSec. ēn-iš tōzišn kē hamāg tan bē ō[12] āb barēd ayāb srešk-ēw āb pad tan ī daštān abāz paššinǰēd

ēg-iš bē abāyēd kerdan ayāb ǰuttar •

ka hamāg tan bē āwāsēnīd ēg-iš 15 tanābuhl

ud ka-iz [560] handām-ēw guft ēg-iš grihagān ī angust handām ī guft

---

1 <ṣwwmnd>.
2 ōh 2x.
3 <CYBA>.
4 <'ylng>.
5 <yyyl̤>.
6 <HNA>.
7 <-WNyṭ'>.
8 <HNA>.
9 PV wizārēd.
10 <AYTšn'>.
11 PV ān gyāg ī tom kū gyāg ī tārīk!
12 ōh.

A ka dast andar āb frōd kunēd[1] ud pad daštān abāz paššiñjēd pad harw srešk-ēw tanābuhl ōh bawēd •
ka 15-sālag ēg-iš čē paššixt ēg-iš wināh ī hamāg tan ō[2] xōn[3] burdan
pad ān ēwēnag hangōšīdag ō bun

B ān tōzišn ī čiyōn pad hamāg tan bē āwāsēnīdan wizārišn abāyēd kerdan ayāb nē •
āsrō sprixtīg ēw-kardag bē-š wizārišn
az ān ī hamāg tan and ǰuttar kū hamē[4] ka pad ēk tis-ēw gōnag bē wizārēd[5] ā-š pad wizārd dārišn

C zōhr ka nē ō ān āb tōzišn
ka nē andar ān ātaxš bē andar anīy w āb ātaxš
ud ka zōhrag hamāg az gōspand ēg-iš ān dušwārīh ī az āb bē barēd[6] pad wizārd dārišn[7] ayāb nē •
ān ī pad hamāg tan nē bē ān ī <wtkyn'> šāyēd
bē zōhr čē zōhr ka-iz hamāg az gōspand-ēw abārīg nē ǰuttar
ka-iz nē ōh[8] ān āb ud ātaxš bē andar anīy [561] āb ātaxš wizārd ēg-iš pad wizārd dārišn

A daštān andar ō ātaxš burdan kār framūdan wināh čand •
čiyōn ka-š hāmag ātaxš ī pad haft-kišwar zamīg bē frōwēnīd[9] hē[10]
pad srāyīdan kardag/kōdag estām ōh bawēd
ka estām pad ēw-dastīg[11] frāz kunēd[12] ēd xwārtar •

B daštān kē ātaxš wēnēd ayāb-iš frāz 3 gām ud 15 gām šawēd ēg-iš wināh čand •
pad wēnišn framān
ka-iz čurāγ[13] ayāb brāh wēnēd ā-iz[14] ōh bēd
ka pārōg wēnēd nē bawēd ud pas 3 gām tanābuhl ud pad 15 gām framān
ka-š tabišn abar[1] rasēd ēw-kardag[2] u-š yād bē bun •

---

1 <-WNyṭ'>.
2 ōh 2x.
3 <DMẎA>.
4 hamāg.
5 <PLŠWN'yt>.
6 <-WNyṭ'>.
7 <YHS-> 2x.
8 ōh.
9 <plkwnyt'>.
10 <HWE''>.
11 <'-yw^{Y}yytYk>.
12 <-WNyṭ>.
13 <cwl'γ>.
14 <'cwc>. Cf. both mss of Hb. 2:4 which record ā-iz with the ʾ attached to the c as if they were one word.

C zan ī nisēy ka pad wināh-kārīh andar 30 gām šawēd ēg-iš framān-ēw wināh
ud tā 3 gām wēš nē bawēd
ka andar 3 gām šawēd tanābuhl

D ka-š tabišn abar rasēd nisēy ī sag dīd[3] nē dīd nē āmār
čē ka andar 30 gām burd framānīg
ud tā 3 gām wēš nēst [562]
pad 3 gām tanābuhl
ud ka-š tabišn abar rasēd margarzān •

A

cf. PV.11.13 az mard ī ahlaw ēg-iš pahrēzišn čiyōn kunišn[4] •
kē-š pursagīh[5] w 3 gām ud az aš[6] ēg-iš pahrēzišn
u-šān a-fšūnišn[7] az mard ī ahlaw ham-pursagīh 3 gām
az J̌ud-dēw-dād paydāg ∵

B ēn petyārag ī daštān ēg-iš paywēhag[8] marnǰēnišn čiyōn •
was-mārnǰēnīdārtar az nasāy čē pad aš hamē zanēd
az Abestāg paydāg

cf. PY.57.15 čē ast ān druz ēdōn was-ōz Spitāmān Zardušt kē nāyrīg ī daštān petyāragēnēd •
čiyōn ān az harwist[9] ōx ī astōmand bē pad mārnǰēnišn abesīhēnēd kū bē ōzanēd
u-š abar bē dwārēd

C ast meh-iz[10] ēw[11] čē pad-iz aš ōh zanēd •
ka 3 tan pad ēw[12] gyāg nišīnēnd ēk ēw-bar ud ēk daštān ēk ān kē pad pišag[13] šust estēd
u-š 9-šabag dāštan abāyēd

D ātaxš andar mān-ēw zarmānīh abar rasīd estēd [563] u-š az marg bīm

---

1 <ME>.
2 <-tk / '>.
3 f.st.?
4 <-WNšn'>.
5 Av. *paršta*, PV. pahikārēm.
6 <MN 'š>.
7 PY.49.4 Av. *afšuiiaṇtō*.
8 <ptwŷhk'>. ŠnŠ, 2.33, Bailey, ZP, 202 n. 4.
9 <hlwyyYt / '>.
10 <ms c>.
11 <'D> eol.
12 <HNA>.
13 See Tavadia's discussion note 15.

ēg az awēšān rāy kē ātaxš bē abrōzišn

ka az awēšān 2 ayāb ēk ān ī grāytar[1] kadām šāyēd ka bē abrōzēnd

ka az awēšān ēk šāyēd kadām weh •

ān ī šāyīg[2] nisistag[3]

3 bār dast pad gōmēz ud 3 bār pad āb frāz ē[4] šōyēd[5]

PV.18.27e ō[6] ātaxš frāz ē barēd[7] esm ī hušk ī pad rōšnīh nigerīd

A ka ast ān nāmčišt ī ēk-bar ud ēk ān ī rēman daštān

ān kē[8] nāmčišt 3 bār gawa[9] pad gōmēz frāz ē šoyēd

3 bar tan pad āb ē yōǰdahrēnēd

ō ān ātaxš esm frāz ē barēd

B ka ēk ān ī rēman daštān bē hilēd[10] tā ātaxš ī Ohrmazd az suy ud sarmāg ranǰ bē widerēd •

čē rāy ēdōn grāy (ī) ātaxš ī Ohrmazd bē abāyēd hilēd[11] tā widerēd

nē šāyēd ka bē abrōzēnd •

ēd rāy čē andar sē-šabag[12] 4 ēk ān kē dēn ī mazdēsnān dām āhōgēnēd

kū pad xēm wattar bē kunēd[13]

PV.18.63ab panǰ-ēwēnag ēwēnag ī āb ud urwar bar wattar [564] kunēd

kē ōy ham mar dast abar nihēd ēw šab frazānagīh pādīrānēnēd

kū frazām ī kar ud dādestān wattar dīd[14]

PV.18.64b andar 3-šabag kē-š pad tan-gumēzišnīh abar rawēd 15 šab frazānagīh pādīrānēnēd

PV.16.14 ka-š ōh gāyēd an-ahlaw • pas ōh bawēd mērag ziyānag •

PV.18.67, zan kē daštān ēg-iš nišān az [15] daštān būdan w čē ud čand ud čiyōn •

PV.16.14 ka-š xōn[1] ēg-iš daštān grāy

---

1 <gl'y tl>.
2 <š''Yk>.
3 <wyyYtk>.
4 <HNA> +.
5 <HLL-> 2x.
6 ōh 2x.
7 <-x$_1$> 2x.
8 <MN>.
9 <gwk>.
10 <-x1>.
11 <-yt'>. – For <-x$_2$> hištan?
12 <TLTA ->.
13 <-yṭ> 2x.
14 <dyṭ' / -TWNyt'>.
15 az nišān.

ud ka-š ham-bun-iz[2] zardīh ud daxšag zardīh

ka-š xōn ham-bun-iz wašt u-š nam ēdōn čihrag paydāg ēg-iz daštān az ān gyāg paydāg

az Abestāg paydāg

čihragōmand ud daxšagōmand ud zard-gōn[3] xōnōmand ān ī grāy

čand-iš ham-bun-iz

čiyōn-iš ēn čē-š ǰud-dādestānīh[4] ēn harw 3 gōn ka ham-bun-iz suxr ayāb zard ayāb gōnag wašt estēd

ka-iz ō[5] sabzīh[6] ud asēmēnīh[7] wašt estēd ā-iz[8] ēdōn •

ka-š daštān ēn andak ayāb ēwar ud nē nigerēd bē rawēd rāh ud gyāg

tis ī pad rāh [565] ka-š pāy abar nihēd awiš pahikōbēd[9] čiyōn bawēd ∵

bē-iz dār ī hušk ī ō ēsmīh ī • ātaxš winast/windīd estēd

čē ān y warōmand

ud ābān ēč tis (ī) nē daštānīg ān az ātaxš ī Warahrān pahrēxtan

nē

pad ān zamān bawēd ka ēwar tā pad gumānīg rēman nē bawēd

pad-iz ēwarīh tā nigerīdan ī pad čašm nē bawēd

az Abestāg paydāg •

PV.16.8, etc. ka bē dānēd kū daštān ēg-iš pad gyāg bē nišīnišn ayāb-iš bē pēš šawišn

ān ī-š padiš nišast ān ī-š padiš abar bē raft ēg-iš dādestān čē •

ān ī-š pas az dārišn rasēd hamē kunēd[10] ǰuttar bawēd čē ud čiyōn •

dānēd ayāb gumān kū az daštān • ēg-iš andar kār estišn

[MF428.7] harw čē-š az dārišn bē hišt pāk

ud harw čē pad daštān andar bē nišast ān daštānīg •

čiyōn kū-š az dārišn bē hilēd[11] čiyōn kū-š a-dārišn grift [566] u-š andar bē nišast •

ka-š pad bālišn daštān bē bawēd

ŠnŠ.3.2 az bālišn ō bōb[1] az bōb[2] ō šādurwān az šādurwān bē ō zamīg āyēd

---

1 <hwn'> +.
2 <-yc> +.
3 <zlt' / kwn>.
4 <- ŜNAyh>.
5 ōh.
6 <yypzyh>.
7 <'smynyn'yh>.
8 <'c>.
9 <-kp->.
10 <-WNyṭ'>.
11 <-WNyṭ'> 2x.

[MF428.7] ēg-iš hamāg az dārišn bē hilēd hamāg pāk

[MF428.9] ud ka-š pad šādurwān daštān bē bawēd ul ō bōb šāwēd bōb rēman šādurwān pāk •

ka pad <’ltyk> estēd u-š daštān bē bēd / ka pad azabar ayāb azēr āyēd čiyōn bawēd •
har 2 pāk • čē-š ān hamāg andar dārišn ∵

kū-mān āgāh ud šarmgāh dīd tis pāyēd kū-mān <’ bw-> šarmgāh wēnēd šāyēd •
pad čāstag-ēw Abargīg[3] ēč A-kār nēst

ŠnŠ.3.4 čē harw čiyōn-iš ō dānišn rasēd

[MF429.6] ēg-iš pad gyāg andar (ō) kār estišn
u-š ǰāmag ud tis (ī) az xwēš ǰudāg bē kunišn[4]
ǰāmag ud tis ī pad tan dārēd pēšīh ud pasīh[5] nē āmār čē harw čē pēštar kunēd[6] šāyēd •

dast šabīn ka ō ātaxš barēd[7] ayāb ō estām barēd
ud estām [567] frāz ō[8] ātaxš barēd dādestān čiyōn •
ka ātaxš barēd[9] xwadāy-būd ī sālīg[10] pad āb ud ātaxš tanābuhlagān guft
mādagwar ān ī ōy pad brāh[11] ud xwarg[12] ōh bawēd
pad estām kardag agar dād[13] estēd guft estēd
pad purrdān[14] ōh[15] bawēd •

rōy ud sar ī wēnīg ud čašm ud azēr ī kaš ud azēr ī šnūg ud pāy
az bāmdād ka nē šōyēd[16] ēg-iš wināh ī āb ō[17] bun bawēd ayāb nē •
rān ud sar ī wēnīg ud čašm pad gōmēz ōh šōyišn pad-iz āb
ud ka nē šōyēd yazišn kunēd ān yazišn dādestān čē •

---

1 < bw p">.
2 <bwp"> 2x.
3 <’plygYk>.
4 <-WNšn'>.
5 <pyšyh w AHLyh>.
6 <-WNyṭ'>.
7 <-x_1>.
8 ōh.
9 <-x_1>.
10 <yy’l->.
11 <bl’yh>.
12 <hwlD>.
13 <kwt' kw’t'>.
14 <pwly’n'>.
15 ō.
16 <HLL-> +.
17 ōh.

dastwarān pad nidom[1] guft hēnd
ud az man bē nē šāyēd •
sar ka andar haftag-ēw pad gōmēz bē šōyēd
abārīg rōz ka pad āb bē šōyēd pāk •
ud hixr ī azēr ī kaš ud šnūg ud pāy harw čē gandag[2] ka pad āb bē šōyēd[3]
bōdōzedīh[4] (ī) āb
ud hixr[5] y ō[6] āb-barišnīh-iz ōh bawēd
ka nē šōyēd ud gandag ō barsom ud mard ī ahlaw rasēd
bē pad čāštag ī Nērōsang[7] ēnyā nē šāyēd

zan ī daštān ka barsom dārēd ud yazišn-ēw hamē [568] kunēd
ayāb pādyāb-ēw dārēd bē hilēd bē šawēd šāyēd ayāb nē •
barsom ud pādyābīh rēman nē kunēd
u-š barsom abāz ō[8] barsom-dān abganišn •
u-š pādyāb bē hilišn u-š bē šawišn
ud harw čē-š bē hišt bē šud ǰud agar abāz ō paymānag āyēd u-š nē nigerīd
ayāb[9] andar nigerīd u-š daštān tā a-padyāb nē bawēd
ka-š nigerīd u-š daštān u-š pas nigerīd pādyābīh hamāg pāk[10]
barsom ka bē dahēd u-š xwad awiš šawēd
ayāb pādyābīh az ān ī ka / <cyh> andar zamān
ka-š gāh padiš widašt rāy ān ī bē dahēd šāyēd
ān gāh (ī) padiš widašt[11] šāyēd
ka-š az daštān šust u-š abāz awiš šawēd šāyēd •

ǰāmag ud muhrgen[12] tis pad tan dārēd čiyōn •
harw čē andar ēn paymānag ī čiyōn gumānīg bawēd (ud) tā šarmgāh dīd
ēwarīh ōy nē bawēd ∵ [569]

---

1 <nytwm>.
2 <gnŶk>.
3 <-WNyṭ'>.
4 <bwtztyh>.
5 <hŷhl>.
6 ōh +.
7 <nylwksng>.
8 ōh +.
9 ayāb ud ayāb.
10 <p'k'>.
11 <wtwšt'>.
12 <mw 'lkn'>.

ka barsom čīnēd[1] ast čīd ud ast nē čīd gumānīg bawēd

bē šawēd bē nigerēd u-š daštān

čiyōn bawēd • šāyēd ayāb nē •

ēč ǰuttarīh nēst

Rōšn-Ohrmazd guft kē ēdōn ruwān-dōstīhātar[2] ka ēk ī nōg abāz čīnēd

ŠnŠ.3.6-8 ka wāz dārēd u-š gumānīg ēg-iš ǰāmag xwēš tan čiyōn abāz[3] kunišn

u-š wāz bē gōwišn ayāb nē

ud yašt čiyōn bawēd •

čiyōn gumānīg bawēd ēg-iš wāz bē gōwišn

u-š pad ēw-dastīg[4] kustīg abāz wišāyišn

u-š ǰāmag az xwēš (tan) abāz kunišn u-š ǰāmag pāk

u-š yašt ēdōn čiyōn-iš būd[5] ka bē šud

Weh-Šābuhr[6] guft ay[7]

pad xānag ī amāh ā-šān hamē yašt-ēw nōg abāz kerd

ŠnŠ.3.5 ud[8] andar warōmandīh ka šarmgāh nē nigerēd pādixsāy[9] ayāb nē ∵

ud Gōgusnasp guft ay pad-iz ēwarīh pādixšāy

ka gumānīg bē bawēd nigerīdan rāy pad šab ātaxš pādixšāy kerdan ud abrōxtan

ud ka-š[10] [570] nigerīd u-š daštān sar frāz[11] nē pādixšāy griftan[12]

u-š kas[13] rāy framāyišn tā-š frāz kunēd

ka im-rōz dānēd kū dīg[14] ayāb dōš daštān būd[15] ēg-iš dādestān čiyōn •

ham-karzagīhā az dānistan frāz[16]

Pyšksyl gōwēnd kū abārīg tis (az) bunīh[1]

---

1 <cyn'yt'>.
2 <-ŷh'tl>.
3 abāg.
4 <-ʸyyt->.
5 bawēd.
6 <wŷh / ->
7 <'y> +.
8 + <krt">.
9 <ŠL->.
10 ka // š.
11 <sl pl'c'>.
12 <krtn' -WNtn'>.
13 + ~~pādixšāy~~.
14 <yyk>.
15 bawēd.
16 <pl'c'> 2x.

ast kē ēdōn gōwēd kū-š tāyag[2] az bunīh u-š abārīg tis az dānist frāz
Mēdyōmāh kas kē-š abāg ōy hamkarzag bawēd
wastarg kē abāg ōy ham-karzag bawēd
pādyabīh ī andar 15 gām ēk-iz nē rēman •
ud Abarg guft ay
pad <y'www>[3] dāram ka ham-barsom-ēw abāz čīnēd •

ŠnŠ.3.9 ka daštān u-š šusr w / ayāb huškān bē āyēd ēg-iš Abestāg čamišn gōwišn ayāb nē •
bē-š abāyēd guftan
ka nē gōwēd nē šayēd •

ka hixr az tan ī daštān bē ō[4] mard rasīd estēd čiyōn •
dānēd kū az dōš [571] daštān būd hixr ī az tan ī zan bē ō mard rasīd estēd
pas-iz kas tis abāg ōy ham-karzag
ēk-iz nē rēman
Mēdyōmāhīg pādyābīh[5] (ī) andar 15 gām pad grift estēd guft estēd
Abargīg pādyābīh gōwēnd •

daštānestān deh w was kunišn[6]
ayāb amaragān ayāb harw kas ǰud ǰud ōh kunišn
wehan pōryōtkēšān harw kas pad xānag ī xwēš kerd hēnd
ud pad čāštag ī Abargīg pad amaragān nē pādixšāy hēnd kerdan
Mēdyōmāhīg ud Pyšksyl pad saxtīh
guft estēd kū pad amaragān nē kunišn
ud az man bē ēd rāy kū wināh ī rōspīgīh andar ǰastan bīm[7] •

ka-š kerd ēg-iš dādestān čē
pākīh[8] ud rēmanīh čē ud čiyōn •
ka a-kār nē grift pāk
ud pad hamāg kār ud ka kār grift ēg-iš tuhīgīh rēmanīh
u-š friš ud pišag ud fragān hamāg hixr ī grāy

---

1 <bwnš>.
2 <twhYk'>.
3 <YHWWN(t')>?
4 ōh.
5 -bīg.
6 <-WNšn'>
7 <b'm>.
8 <p'kyh>.

ka-iz xānag-ēw ī[1] pad ēn kār bē paydāg (ī?) [572] ǰud ēdōn bawēd
ka andar xānag gyāg-ēw[2] bē paydāg (ī?) ǰud ān sōg[3] rēman bawēd
ka nē paydāgēnīd hamāg pāk
ud ka abar-zamīg-ēw pad ēd menišn andar frāz <AYYTLWNyt>[4] kū pad daštānestān dāram
ā-iz[5] ān and rēman az Abestāg paydāg •

ka-iz wazurg ud pad paymānag bowandag ud pad sar-ēw[6] yazišn hamē kunēd čiyōn •
ka daštān pādyābīh nē wēned xānag hamāg pad daštānestān nē paydāgēnīd estēd šāyēd •

daštānestān ka andarrōn[7] bē bawēd bē[8] wirāstan pādixsāy ayāb nē •
bērōn pad āb pādixšāy wirāstan
andarrōn ka kand ayāb ǰud šāyēd
ān tōb-ēw ī bārīk ā-š pad gōmēz ayāb pad āb tan-tōmag ǰud bē kerdan
ud xōn ī abārīg pad āb pādixšāy •

ka barsom-dān andar dast dārēd[9] ud pad rawišn estēd
gumānīg kū-m daštān
pad rawišn az dast frōd nihēd
pādyāb bawēd ayāb nē • [573]
nē •

daštānestān paymānag ī rēmanīh čand ud tā kū-š rēmanīh
pad ēw[10] bār ī naxust[11] ayāb 3 bār •
pad ān ī Abargīg pad naxust bār
ud pad ān ī Pyšksylīg pad 3 bār frāy[12]
ud pišag ud hamāg tis-ēw hixr ī grāy
Mēdyōmāhīg ēg-iš tuhīgīh ān and rēman ud pad-iz bālāy ēdōn •

---

1 <-k'y-1>.
2 <SNA-1>.
3 <swy̰>.
4 adīh-?
5 <'c>.
6 <yyl-1>.
7 <'nyl'n'>!
8 <bym>.
9 <d'lyt> eol.
10 <HNA>.
11 <'wyyt'>.
12 <pl'' >.

ka nē pad daštānestān paydāgēnīd estēd ēg-iš dādestān čiyōn •
ka-š daštān aziš āmad pad gyāg pāk •

ka tōb-ēw[1] pad ēd kār kerd estēd čiyōn •
ka-š daštān andar nišast ēdōn bawēd čiyōn daštānestān
Mēdyōmāhīg tuhīgīh ān and rēman
Pyšksyl-iz ham ēdōn •

pādyābīh ī az zan ī daštān pahrēxtan abāyēd
ud ka andar paymānag-ēw šawēd ka pad sōg abāz paymayēd[2] šāyēd
ayāb pad rāh ī nazdīktar paymānag abāyēd paymūdan
u-š dēwār anīy tis ī pēš āmār ast ayāb nē •
pad-iš rāh ī nazdīktar paymayišn[3] ud aziš [574] (anīy?) tis-iz āmār nēst •

ŠnŠ.3.11 ēn pahrēz kadām
kē-š 15 gām andar abāyēd
barsom ud harw čē abāg barsom kār
ān ī čiyōn zōhrag ud aibyāgan[4] ud parāhōm ud jīw •

ŠnŠ.3.10
[MF438.8] ka dast pad pādyāb āwāsēnīd estēd a-pādyāb nē bawēd
ka nē āwāsēnīd estēd Pyšksylīg pādyāb
Mēdyōmāhīg pad nē grift estēd guft estēd
čē-šān nē wizīd kū āb tis-ēw ēw-kardag •
pad rēmanīh a-pādyābīh wizīr nē kerd
agar ēw-kardag rēman a-pādyāb
jud-kardag pad rēmanīh a-pādyābīh wizīr nē kerd
ud <l’yh w’ywc> kaft astag
bē az 3 gām rēmanīh nē kunēd pādyāb
ka bē šud āb pāk čē āb jud bē nē bawēd
pad čāštag ī Mardbūd ī <wy’’wwcn' y’tywcn'>
ka-š abāz wašt a-pāk[5]
ud ka nazdīk ī warr-ēw bē nišīnēd a-pādyāb
ka bē šud pad gyāg pāk

---

1 <tp'-1>.
2 <ptmyt'> eol.
3 <ptmwšn'>.
4 <’yypy’kn'>.
5 <’YKYA>.

ka pad paymānag ī pad sar-ēw daštān nišīnēd pad sar-ēw pādyābīh[1] [575] hamē <'z'wcynd>
ud nē wēnēd šāyēd •

ka daštān azabar ayāb azēr ud ayāb pādyābīh azēr ayāb azabar ā-š paymānag ī ēdōn čiyōn •
ān ī pad zamīg ayāb ǰuttar •

ka pādyābīh azabar ā-š paymānag y čiyōn
ān[2] pad zamīg
ka daštān azabar wirāst pad azēr ud <gwl>[3] ud xāk šāyēd
ka pad rawišn w ham-ēdōn čiyōn pad nasāy ayāb ǰuttar •
ham ēdōn 3 gām was az Abestāg paydāg •

bē 3 gām ka pad bār ud tā wārestān[4] pad rawišn āb abar gīrēd 15 gām nēst šāyēd ayāb nē •
PV.16.6a ka-š dast andar āb hamē dārēnīd barēd[5] abar gīrēd bē rawišn estišn ud 3 gām ast šāyēd •

ŠnŠ.3.34
PV.16.6b xwarišn ī ō zan ī daštān pad čē frāz barēnd •
PV.16.6c pad āhenēn ayāb pad srubēn (ayāb ayō)/šust ī nidom[6] •

wastarg ī zan ī daštān rēmanīh[7] tā čē-sāmānag y •
ān ī ān kār rāy kerd estēd ka-š [576] ēk bār dāšt
bē pad ān kār tā pad ēč kār ī didīgar nē šāyēd
ka <ŷwcŷn'> bē bawēd pad gōmēz ēdōn bē šōyēd[8] ī-š gōmēz ī rōšn frōd āyēd
ud <wlmwk>īh rāy pad-iz āb pādixšāy[9] šustan
ud ka nē pad ān kār kerd estēd ka az daštān bē šōyēd[10] pad hamāg kār šāyēd •

ŠnŠ.3.12 xwarišn ī andar 3 gām ī zan ī daštān dādestān čiyōn •
Mēdyōmāhīg ān ī sāxtag pad a-pādyāb dārēnd
ud sāxtag xward pādixšāy

---

1 pād // yābīh.
2 <ZK'>.
3 gil?
4 <w'l'yyt->.
5 <blyt'>.
6 PV ayāb pad nidom šahrīwar.
7 <-mn'y>.
8 <HLL->.
9 <ŠL->.
10 <HLL->.

ud ān ī nē sāxtag pāk y

Pyšksyl abāz ō[1] ātaxš burdan gōwēnd kū-š pādyābīh abāz rasēd

Mēdyōmāhīg abāz ō ātaxš burdan rāy gōwēnd kū weh nēst

xwarišn ī ā-š zanēd • nē

ka pad 3 gām drōn ēw hamē sāzand ā-iz šāyēd •

ka yašt kerd estēd ā-š čē kunišn

PV.16.7D kē xwarišn xwarēd Mēdyōmāhīg ēg-iš drōn gōwišn

u-š šnūman ī Srōš ayāb Ohrmazd [577] kunišn

ud Abargīg xšnūman ī Srōš guft estēd

Pyšksyl ēg-iš *iθā* • *aṣəm* • *vohī* • pas az drōn guftan

ēg-iš ul gōwišn

ka-š dast nē šust estēd drōn gōwēd šāyēd ayāb nē •

dast-iš pad gōmēz ud ayāb pad āb ī tan-tōmag bē šōyišn[2] u-š pas drōn ōh gōwišn •

ka-š daštān hamē āyēd drōn hamē gōwēd šāyēd ayāb nē •

šāyēd ∵

ka drōn nē yazēd[3] *iθā* • *aṣəm* • *vohī* • gōwēd

ayāb wāz az y Ohrmazd frāz kunēd[4] • *iθā* • *aṣəm* • *vohī* •

ēg-iš wināh ī az nē guftan bawēd ayāb nē •

nē •

pas ka *iθā* • *aṣəm* • *vohī* • gōwēd ayāb drōn gōwēd

abē-gumān pad yaštan[5] ka az daštān bē šōyēd[6]

ēg-iš yašt xūb bawēd ayāb nē •

ka drōn gōwēd abē-gumān bē āyēd

ēg-iš yašt ēdōn bawēd čiyōn būd

ud ka *iθā* • *aṣəm* • *vohī* • [578] gōwēd

ēg-iš yašt-ēw nōg abāz kunišn

---

1 ō 2xh.

2 <HLL->.

3 <YZB->.

4 <-DWNyṭ'>.

5 <yštn'>.

6 <HLL->.

ka-š andar xwarišn xwardan[1] daštān bē āyēd

yašt gumānīg bawēd ayāb nē •

nē •

ka-š andar xwarišn xwardan[2] pēšyār[3] ayāb šusr bē āyēd

ēg-iš dādestān[4] yašt čiyōn •[5]

dahān-iš pāk bē kunišn u-š wāz bē gōwišn

u-š yašt gumānīg •

xwarišn purr[6] frāz zan-ēw daštan burdan pādixšāy[7] ayāb nē •

nē pādixšāy

PV.16.7A and pādixšāy hēnd frāz burdan kū-š pad sagrīh was

ud tis-iz-ēw bē nē mānēd

čē ān-iz ī bē mānēd pad-iz adwadād[8] ī sagān ud wayān[9] nē šāyēd •

zan ī daštān harw xwarišn-ēw pādixšāy[10] xwardan[11] ayāb nē •

PV.16.7B Sōšāns guft ay gōšt ī tābag nē pādixšāy xwardan

čē-š druzīh (ī) daštān stahmagtar bawēd

u-m ān-iz andar 3-šabag grāy guft estēd

PV.16.7C daštānestān-ēw ka-š daštān ēw-čand andar nišīnēnd

ud pad ēw gyāg xwarēnd ud xufsēnd[12] [579] šāyēd ayāb nē •

nē •

ay[13] pad ēw[14] gyāg nē xwarišn ud nē xufsišn[15] nē ham-pursagīh •

PV.16.7E xwarišn kē zan ī daštān hu-frayād[1] bawēd ēg-iš dādestān čē •

---

1 <hwwltn'>.
2 <hwltn'>.
3 <pyšk'k'l>.
4 <ŜNA>.
5 + <~~ŶKYA•š~~> eol.
6 f.st.?
7 <ŠL->.
8 <'tp / d't'>.
9 <w''n'>.
10 <ŠL-> 2x.
11 <hwwltn'> 2x.
12 <hwpysnd>.
13 <yD>.
14 <HNA>.
15 <hwpyyšn'>.

pad ham pihw[2] pad ǰud daštān

pad ǰud pihw pad ham daštān nē šāyēd

pad adwadād ēw[3] saxwan[4] ud anīy saxwan[5] pad-iš •

PV.16.7F, *ŠnŠ*.3.31

[MF444.9] padišwar[6] ī zan ī daštān dādestān čē •

Pyšksyl gōwēnd kū pad ǰud pihw[7] pad gomēz bē šōyišn[8]

ast[9] kē ēdōn gōwēd kū pad-iz ham pihw pad ǰud bār pad gōmēz bē šōyišn

ud Abargīg gōwēd kū ǰud az rān hamkarzag nē bawēd pāk •

xwarišn ī zan ī daštān ka nē dānēd kū-š was u-š frāz ō[10] pēš nihēd

bīm kū frayād[11] bawēd ka-š az pēš abar kunēnd[12] šāyēd ayāb nē •

ay[13] • kū ka-š az pēš abar kunēnd[14] a-kār ayāb nē •

nē dānam bē ēn dānam kū weh-Šābuhr guft kū

pad xānag ī amāh-išān kas-ēw abāg [580] andar nišast kē-š bē xward[15] ∵

PV.16.7G astag (ī) xormāy ud abārīg mēwag kē az dahān daštān bē ōbadēd ēg-iš rēmanīh čiyōn

Mēdyōmāhīg gōwēd kū frōd pādixšāy <BWMYT/WNtn'>

bē stōr ud gōspand a-pādixšāy dādan ham nē grift estēd

bē Mardān-šā wattar-iz guft[16] čē-š guft ay[17] ān-iz ašmāh wehān[18] nē xūb saham

PV.16.7H Kay-ādur-bōzēd[19] guft ay ān-iz ī mowbedān mowbed xward nē pādixšāy[20]

ud pad čāštag ī Abargīg ka ǰud az rān hamkarzag nē bēd /

---

1 <-ply''t'>.
2 <pšn'> 2x.
3 <-1>.
4 <yyyhwn'>.
5 <yyhwn '>.
6 <pty'wl>.
7 <pyhw'> 2x.
8 <HLL-> 1x.
9 <'ytwn'>.
10 ōh.
11 <ply''t'>.
12 <WĄYWNx$_2$d>.
13 <'y>.
14 <-x$_2$d>.
15 <hwwlt">.
16 <-t">.
17 <'y> +.
18 <ŠP->.
19 <kyšt->.
20 <ŠL->.

ka bē ō āb ōbadēd ā-iz šāyēd

Dād-farrox ī Ādur-zandān ham čiyōn ēn guft •

ŠnŠ.3.31

[MF446.3] ān ī čiyōn xwān-ēw ǰāmag-ēw ī pēš ī zan ī daštān bē nihād estēd ēg-iš dādestān čiyōn •

ka-š hamkarzag nē bawēd pāk •

PV.16.7K ka ham daštān aburnāyīg[1] pahrēzišn kerdan čiyōn kunišn

u-š dādestān čiyōn •

aburnāyīg[2] ka šāyēd az ham ōh pahrēzišn

ka nē u-š ǰāmag bē wisānišn[3] u-š [581] bē hilišn tā brahnag āyēd šawēd •

ka zamestān az sardīh ǰāmag nē šāyēd kandan kū ma agar sarmāg rāy <w''y>išn abar rasēd

čiyōn bawēd čē kunišn •

ǰāmag aziš andar gīrišn u-š ōh pahrēzišn

čiyōn ham bē šōyēd[4] aburnāyīg[5] ǰāmag bē šōyišn •

ud ka ham bē šōyēd aburnāyīg[6] pāk ayāb šustan abāyēd •

PV.16.7K ud ka-š az šustan[7] bīm nēst ā-š ōh šōyišn •

ka-š az šustan bīm pādixšāy ka nē šōyēd u-š nē pahrēzišn •

Abargīg gōwēnd kū ka-š az šustan bīm nē ast ā-š hamē ōh šōyišn

ka-š az šustan[8] bīm ā-š wastarg ōh šōyišn xwad pahrēzišn •

Mēdyōmāhīg gōwēnd ay[9] pādixšāy ka nē pahrēzēd •

ka ham šust ā-š aburnāyīg-iz ōh šōyišn •

aburnāyīg[10] ka šīr xwarēd[11] ham daštān dast[12] pad pestān[13] ī mādar andar zad estēd

andar zaman bē āyēd dast ō <kl'y wk'> ān [582] kunēd[1]

---

1 <-n'Yk>.
2 <-n'YYk>.
3 <NYYHWN'šn'>.
4 <HLL-> 2x.
5 <-n'y-Yk'>.
6 <-n'-Yk> 2x.
7 <HLL-> 4x.
8 <HLL->.
9 <'y>.
10 <-n'Yk>.
11 <hwwlyt'>.
12 <^{Ÿ}yyt>.
13 <p^{Y}yyt->.

ayāb frāz ōh čōbēnag tis-ēw kunēd dādestān čiyōn •
harw čē hušk ǰuttarīh-ēw nēst
ān ī tarr bē šōyišn pāk •

kas kē abāg zan ī daštān wastarg abāg zan ī daštān wastarg
ān kē abāg kas ud wastarg ī daštānīg kē abāg hamkarzag bawēd dādestān čiyōn •

PV.16.7J ān kē abāg zan ī daštān hamkarzag bawēd ēg-iš tan ud wastarg pad gōmēz āb šōyišn •
ka wastarg hamkarzag bawēd tan pāk ud wastarg rēman •
wastarg abāg w wastarg ud tan abāg wastarg daštānīg tis nēst
bē pad čāštag ī Sōšāns y

PV.16.7K daštān ka bē ō[2] tan ayāb wastarg ōbadēd ayāb az wastarg ō tan
ayāb az tan ayāb az anīy tis ō wastarg ōbadēd čiyōn bawēd •
hamē ān and rēman čand-iš daštān awiš ōbast[3] estēd •
ast kē ēdōn gōwēd ay[4] ka w az tan[5] ō wastarg ōbadēd wastarg hamāg ōh šōyišn [583]
az man bē agar az tan ō[6] wastarg ōbadēd wastarg hamāg šustan abāyēd
ka az tan ō tan ōbadēd wattar-dādestāntar •
ān kē aburnāyīg[7] dast awiš nihēd bē škennišn bē tāšišn
Mēdyōmāhīg guft agar tarr ud <šwwl> ēnyā[8] pad tis-iz nē dārēnd
ud tarr ud <šwwl> ān and gyāg gōwēnd •

PV.16.8, *REA*.33
ka daštān wēnēd ēg-iš čand frōd nišīnišn
ka pāk bē būd bē šōyēd[9] •

PV.16.10ab 3 šabān-rōz nē pādixšāy nigerīd
rōz ī čahārom ā-š bē nigerēd
ka pāk ā-š tāyag gīrišn
az ān frāz ēw[10] šabān-rōz tay-ā-tay[11] bē pāyišn u-š pas bē šōyišn pāk
ud tā 9 šabān-rōz hamē ka nigerēd pāk ham ēdōn tāyag gīrišn bē pādixšāy šōyēd •

---

1 <-D/YWNyṭ'> 2x.
2 ōh.
3 <-WNyyt'>.
4 <'y>.
5 + <nmwtn'>.
6 ōh 2x.
7 <-n'Yk>.
8 <'ŷnŷ'>.
9 <HLL-> 4x.
10 <HNA>.
11 <tyD OL tyD>.

ud ka 3 šabān-rōz pad pākīh[1] ayāb māh-drahnāy-ēw[2] pad daštānestān nišast[3] ēg-iš daštān az bunīh •

ka andar 3-šabag pāk [584] bē bawēd tāyag andar 3-šabag ayāb tā 3 rōz abāg šab az ān frāz gīrišn •

PV.16.11A Kay-ādur-bōzēd[4] ēdōn guft kū

andar 3-šabag nē nigerēd čē ka azēr pāk[5] ā-iz nē pādixšāy šustan •

rōz tasom bē[6] nigerišn pāk rōz ī panǰom pad gyāg pādixšāy šustan •

PV.16.11B Sōšāns guft ay

andar 3-šabag tāyag kār ud tā 9 šabān-rōz hamē ka pāk bē bawēd

ēw[7] rōz tay-ā-tay[8] bē pāyišn u-š pas ōh[9] šōyišn[10]

PV.16.11C pas az 9-šabag tāyag kār nēst čē hamē ka pāk pad gyāg pādixšāy šustan

bē ān ēwtom[11] ka 3-šabag pad pākīh[12] nišīnēd u-š daštān abāz āyēd čē ān daštān az bunīh

ud Gōgušnasp guft ay[13] tāyag ka andar 3-šabag bē āyēd ā-iz šāyēd

pas rōz ī sidīgar bē ka nigerēd pāk

ka rōz ī tasom ka tāyag bē widerd bē pādixšāy šustan

tā 9 [585] rōz hamē ka bē nigerēd pāk ā-š tāyag ōh[14] dārišn[15]

ka pad 8 ud nēm pāk bawēd

ēd ka nēm-rōz was ayāb-iš ēw[16] roz ī tay-ā-tay[17] ōh[18] abāyēd

ā-m nē grift[19] estēd (ī) guft estēd •

az man bē ka pad 8 ud nēm pāk pad 9 pādixšāy šustan

ud tarr nē bawēd kū pad 9 pāk zamānīg bē šust[20] pādixšāy •

---

1 <p'kyh>.
2 <-n'-1>.
3 <-yyt\"/> eol.
4 <kyštwr ->.
5 <p'k>.
6 f.st <bnyŷl-->.
7 <HNA>.
8 <tyD 'y tyD>.
9 ō.
10 <HLL->.
11 <HDtwm>.
12 <p'kyh>.
13 <'y>.
14 ō.
15 <d'l->.
16 <HNA>.
17 <tyD OL tyD>.
18 ō.
19 <glpt'>.
20 <HLL->.

andar tāyag pad <wnŶkyh> ayāb pad rēman ayāb pad ast tis ī pāk ud pad ast tis ī rēman abāyēd dāštan

Pyšksylīg harw tis ēw[1] ast čiyōn daštān

PV.16.11D ast kē čiyōn wattar-dādestāntar

čē pad harw 2 ō mar[2] āyēd

PV.16.11E, *ŠnŠ*.7.2

ka tāyag padiš bē šud tis az ān rasēd ī-š[3] bē šust[4] nē tuwān ā-š dast ōh[5] šōyišn u-š wāz ōh gīrišn u-š drōn ōh yazišn •

Abargīg tāyag pad pāk mar āyēd u-š tis-ēw ēdōn bawēd čiyōn ān ī grāy

ud Mēdyōmāhīg tāyag [586] čiyōn wattar-dādestāntar

u-šān pad ēn abar guft kū

ka-š šustan abāz abāyēd ka ān hamist ī pad tāyag nišast 3 rōz tāyag tay šawēd ǰud-daštān[6] •

ud ka nē ham-daštān[7] ka ēdōn pad padisār[8] ōh wēnēd abāz ō[9] ān tāyag rasēd ī az bunīh

ka pad daštān nišīnēd ā ham-daštān[10] ka nē ā ǰud-daštān

ka-š tāyag pād ud gōmēz nē mad estēd ā-š dast ud rōy bē šōyišn[11] u-š ǰāmag bē guharēnišn[12] u-š wāz ōh girišn u-š drōn ōh yazišn •

PV.16.14a kē abāg zan ī daštān hamkarzag bawēd ā-š abāg frāz nišīnēd ēg-iš wināh čand •

PV.16.15a pad fradom abar-rawišnīh[13] ud fradom abar-nišīnišnīh ēg-iš 30 pad abar-zanišnīh abar zanišn

PV.16.15b ud pad didīgar ǰār 50[14]

PV.16.15c ud pad sidīgar 60[15]

PV.16.16a ud pad čahārom[16] abar-rawišnīh[17] abar-nišīnišnīh ka-š frāz ō wastarg rasēd ayāb-iš frāz ō[1] rān rasēd [587] u-š šusr andar nē hilēd

---

1 <HNA>.
2 <MN L>.
3 <ZK yh>.
4 <HLL->.
5 ō 2x.
6 <ywŷt->.
7 <hmd->.
8 <pt^{Y}yy'l>.
9 ōh.
10 <hm ->.
11 <HLL->.
12 <yw'hl->.
13 <MŶM -> +.
14 <šk> = TU.
15 £ , PV 70, TU kïJ.
16 + 70 eol. in m.
17 <'p̄l -> 2x.

ā-š 90[2] pad abar-zanišnīh[3] abar zanišn[4] asp-aštar ud 90 srōšōčaranām •

zan[5] ī daštān kē-š bē abāyēd šustan ēg-iš čiyōn šōyišn[6] •

PV.16.12b pad-iš 2 maγ[7] frāz ē[8] šōyēnd pad gōmēz pad ēw maγ pad āb az Abestāg paydāg •

pad čāštag ī Mēdyōmāhīg ēdōn čiyōn az Abestāg paydāg •

PV.16.12A Pyšksylīg ud Abargīg gōwēnd kū weh-kerd[9] ēd ī[10] ka ēk ān bawēd ēk anīy[11] šāyēd •

ka pad rāh ō[12] šust[13] pāy abar urwar nihēd šāyēd ayāb nē •

u-š wināh ī urwar ō bun bawēd ayāb nē •

rāh (ī?) nihišn ud kē-š nihēd ēg-iš wināh ō bun az Abestāg

bē az urwar ī pad esmīh nē paydāgēnīd estēd

ān-iz wašt ō esmīh kū pad esmīh paydāgēnīd estēd

PV.16.12B Sōšāns az ēn ā-iz paydāgēnēd kū kē hixr ī hušk pad dast frāz gīrēd[14] ā-š dast pad gōmēz šōyišn •

[588]

zan[15] kē ō šustan šawēd pāy[16] abar urwar nihēd ēg-iš tozišn čē ∵

pad hāmīn 200 mōr ayāb abārīg xrafstar ud pad damestān and-čand

pad tanābuhl estēd az Abestāg paydāg

PV.16.12c xrafstar bē ē[17] zanēd mōr ī dān-keš[18] pad hāmīn 200

PV.16.12d ayāb kadār-iz ēw ān ī Ganāy-mēnōy[19] xrafstar bē ē zanēd pad damestān

PV.16.12a,13c awēšān kē mazdēsn[20] hēnd and-čand pad tanābuhl estēd •

---

1 ōh ōh.
2 kïÎJ.
3 <MYM zn'->.
4 <MŶM ->.
5 <zn'>.
6 <HLL->.
7 <mγ>.
8 <HNA> 2x.
9 <ŠP->>
10 <HNA OD> eol.
11 <ZKy>.
12 ōh +.
13 <HLL-> 2x.
14 <-WNyṭ>.
15 <zn'>.
16 <p’’>.
17 <HNA> +.
18 <d’nkyš>.
19 <gn’’m->.
20 <m’-dyt'>.

daštān armēštom[1] w wastarg ud ayōšust[2] ud abārīg tis ī šustan abāyēd gōmēz (ī?) nē <myt> estēd pad āb ī tan-tōmag bē šōyēnd šāyēd ayāb nē •

ēk-bar y ud armēštom ud wastarg ī pad *xšauuaš* • *måŋhō* • abāyēd šustan w pad gōmēz ī gāw šāyēd abārīg

ka pad didīgar gōmēz ayāb āb ī tan-tōmag ā-iz šāyēd az Abestāg paydāg ∵

PV.16.17a ka zan ī daštān bē gāyēd ēg-iš wināh čē ud čiyōn •

PV.16.17b (čiyōn) ka-š mard ī ahlaw hu-zādag[3] ō[4] w sīx[5] [589] puxt hē[6] u-š čārbišn ōh ātaxš burd hē az Abestāg paydāg •

PV.8.26 kē kūnmarz kunēd[7] ēg-iš wināh čē u-š tōzišn čē •

kē agāmāy ēg-iš 800[8] asp-aštar ud srōšōčaranām abar zanišn[9]

dastwarān[10] guft nē xūb

Sōšāns guft xūb čē-š abdast-ēw[11] ī abārōn bē būd

PV.8.27 ka pad xwēš kāmag kunēd[12] ēg-iš nē tōzišn pad xwāstag y

u-š nē pad puhl ud asp-aštar ud srōšōčaranām

u-š nē yōǰdahrīh ī pad ruwān tā hamē ud hamē-rawišnīh

ud pad mēnōyān ēdōn čiyōn dēwān[13] andar dōšox hamē dwārēd ∵

PV.8.31a ēn-iš wināh ī garān az čē •

PV.8.32b az ēd ka-š xwad[14] dēw ud dēwēzag[15] ud ēzišn ī dēwān ōy wēš kerd bawēd

PV.8.31b ud kār ī narīh ud mādagīh ī dēwān ōy wēš kerd bawēd

PV.8.32c čiyōn kadām-iz-ēw nāyrīg šōy y tarsagāh ān dēwān ast tarsagāh[16]

ān hāwand dēw pad wattarīh ān hamē dēw ud dōyīdag[17] dēw

---

1 armēštān + sup.<wm>.
2 <'ywš->.
3 <hwZL->.
4 ōh 2x.
5 <yyyh>.
6 <HWE''> 2x.
7 <-DWNyṭ'>.
8 <4 4 1-00>.
9 <zn'->.
10 <-wl->.
11 <'p̄ʸyyt-1>.
12 <-DWNyt'>.
13 <ŠA'n'> +.
14 xwēš.
15 <ŠAAyck'>.
16 <-k'k'>.
17 <dwwyyYtk'>.

PV.8.31d ud ān pēš ud pas az margīh mēnōy[1] [590] dēw frāz bawēnd •

abāg zanān kūnmarz bawēd
abēr bawēd •

kē zan ī ābustan ayāb kē-š kōdag pad šīr dārēd[2] gāyēd čiyōn •
harw rēš ud ziyān ī pad kōdag bawēd ēg-iš ō[3] bun
agar kōdag ī šīr zad[4] bē bawēd ayāb rēš rasēd bē mīrēd margarzān •

agar ēn kōdag šīr zadag[5] bē mīrēd
pidar ī ēn kōdag nē dānēd kū wināh ī margarzān • bawēd dādestān čiyōn •
agar pad xwāyišn pursišn wināhgār margarzān •
ud agar a-wināh ēg-iš tanābuhl ō[6] bun •

ud agar dānist kū bun ast bē-š nē dānist kū tā čē sāmānag y tōzišn čē •
hamāg-iš xwāstag • pad ahlawdād bē ō[7] mardān ī ahlawān dādan
ud tā zīyēd pēš paristagīh kerdan •

az pas ō zanān šud abē-wastarg[8] ud miǰūg[9] dīd[10] kūn dīd
ud ēk pāy abar grift tan ud hamyōzagīh ud hambahagīh
ud abāg šalwār ud pad nihuftag ud tārik gyāg dar ī xānag zamīg brahnag wišādag
ud [591] mayān (ī) rān (ī) ābustan nibēmēnīd
kūn uzwān ō[11] dahān burdan ud šarmgāh handēman[12] bawēd
tan padiš andar nigerīdan
ka gāyēd šusr abāz ō pas griftan frazend nē xwāst šāyēd ayāb nē •
nē šāyēd hamāg abārōn wināyīg-kārīh[13] ud nē-šāyēdagīh
ud aziš ast dēwēzagīh bawēd •

---

1 + čē.
2 <-yt '>.
3 ōh.
4 <zt'> eol.
5 <ztk'>.
6 ōh.
7 ōh.
8 <'p̄yD->.
9 <mwcwk'>.
10 <yyt'> 2x.
11 ōh 2x.
12 <-d'm->.
13 <wn'Yk->.

zan ī čagar[1] gādan tāywān[2] bawēd

kē xwēš •

bawēd

šōy čagar[3] xwēš u-š was drōš šudag xwēš[4] •

PV.15.16 čiyōn bawēd[5] kū-š andar sālārīh gāyēd

bawēd

hamē ka-š ān gyāg gāyēd kū šōy guft estēd kū ān gyāg <bwš> / ā-š andar sālārīh gād būd •

ka-š az anīy[6] gyāg bē gāyēnd ā-š sālārīh bē burd[7] bawēd

zan ī čagar[8] az xānag bē pādixšāy burdan

nē pādixšāy[9] ǰud hērbedān aswārān

čē hērbedān / (ka?) pad nāf ōst ō[10] hērbedestān

aswārān ō marzunag[11] [592] kārēzār pādixšāy burdan[12] u-š kōdag abāg ∵

duxt ǰud az pid sālār gād pādixšāy

pad zanīh kerdan • pādixšāy ayāb nē •

Mēdyōmāhīg ēk-bārag 2 bār pādixšāy[13] gād

būd kē guft ay[14] nē pādixšāy tan pad zanīh bē dād

fraškerdīg bē dādan pad sālār pādixšāy[15] •

ka-š kas pad stahm ayāb pad frēb[16] gāyēd • ēg-iš gād[17] tāywān[18] kē xwēš[1]

---

1 <cyl>.
2 <t'w'n> eol.
3 <cgl>.
4 <~~NYŠE~~> + sup. <NPŠE>.
5 <-WNẏt'>.
6 <ZK>.
7 <bwlt">.
8 <cgl>.
9 <ŠL->.
10 ōh 2x.
11 <mlcwwk> eol.
12 <-WNyt'> for <-x$_2$>?
13 <ŠL->.
14 <'y>.
15 <ŠL->.
16 <plyyp̄'> +.
17 <-WN\yt'> eol.
18 <t''w'n> +.

pid xwēš •

ka-š pid pad stahmb gāyēd gād[2] <’w’wš> xwad xwēš ∵

anšahrīg gāyēd čiyōn bawēd

ka-š pad frēb ayāb pad stahmb gāyēnd ēg-iš gād tāywān

kē-š xwēš anšahrīg gād pad xwad[3] estēd

fraškerdīg-iz bē pādixšāy dādan •

ka-š bē dād estēd kas pad stahmb gāyēd ēg-iš gād tāywān xwadāy [593] xwad xwēš[4]

ka-š bē dād estēd ōy xwēš kē-š abar dād

ka zan ī an-Ēr gāyēd kē ābustan bawēd wināh čand •

zan[5] ī an-Ēr gād xwar

kē ābustan bawēd tanābuhl

ud aburnāyīg[6] dārišn bē ō[7] an-Ērān kerdan

Mēdyōmāhīg az ān hangām gōwēd ka aburnāyīg bē zāyēd •

Abarg guft

ēd ka bē kēr dārišn bē gīrēd ēd ka pad dast dārišn bē ō an-Ērān kunēd[8]

pad gyāg tanābuhl ud pad sāl-drahnāy margarzān

Dād-Ohrmazd guft gādār[9] margarzān pad ān zamān bawēd ka aburnāyīg bē ō purnāyīh mad pad an-Ērīh estēd •

az man bē ān wināh ī pad āb ud ātaxš ud uzdēs-paristagīh[10] (ī?) andar an-Ērīh kunēd •

kē[11] ōh bē rawēd gādār ēdōn bawēd čiyōn kē-š pad dast ī xwēš kerd hē[12] •

zan ī ag-dēn gādan ābustan būdan [594] wināh čand •

ǰud ǰud xwar-ēw[13] tā ō purnāyīh

harw wināh ī andar ag-dēnīh kerbag andar amāh wināh ud aburnāyīg kunēd[14]

---

1 <hwyš>.
2 <-WNt'> +.
3 xwēš.
4 <hwyš>.
5 <zn'>.
6 <-n’Yk> +.
7 ōh 3x.
8 <-DWNyṭ'> 2x.
9 <-TNt’l>.
10 <’wcd-y̰s pl^{Y}yyt->.
11 <MN>.
12 <HWE’’>.
13 <hwl-1'>.
14 <-WNyṭ'>.

u-š pid ī ag-dēn abāz nē dārēnd gādār ō[1] bun ∵

ud ān ī andar amāh ag-dēnān wināh ēg-iš ō bun nēst •

ān ī andar amāh kerbag ud andar awēšān wināh ā-š nē bawēd •

ud ān ī andar ag-dēnān amāh[2] kerbag

az ān čiyōn-iš[3] pad frārōnīh kerd ēg-iš ān nē bawēd

ka aburnāyīg ō purnāyīh mad ā-š dānišnīg bē kunišn[4] kū pad gād az man zād hē

ud ēd ka-š dānišnīg nē kunēd gādār margarzān •

ka aburnāyīg bē ō[5] weh-dēnīh[6] āyēd agar-iz nē az pahikārd ī gādār bē bawēd

pas-iz gādār margarzān nē bawēd •

ka aburnāyīg ēwar bē dānēd kū pad gād az weh-dēnān[7] zād estēd weh-dēn bē nē bawēd

gādār ud aburnāyīg margarzān hēnd • [595]

Dād-farrox guft ay[8] aburnāyīg zād[9] ud pidar dastwarīhā grift gādār margarzān nē bawēd •

ka pad ēč dād nē estēd pad rāh ī an-āstawānīh ī aburnāyīg[10] rāy

harw 2 pad sāl-drahnāy margarzān hēnd •

zan ka ō an-Ērān ag-dēnān margarzānān dahēd čiyōn •

ka ō an-Ērān margarzānān dahēd pad gyāg margarzān •

ka ō ag-dēnān dahēd pad gyāg tanābuhl ud pad sāl-drahnāy margarzān •

ka zanīh xwad pad rōspīgīh bawēd pad gyāg tanābuhl pad bun •

ka andar sāl-drahnāy pad petīt[11] nē bēd / pad sāl-drahnāy margarzān •

ka andar sāl ayāb pas az sāl dahēd ka 4 bār tan pad ham-rōz yazišnīh ō ag-dēnān dād margarzān •

ka petīt kunēd abāz ō[12] wināh šawēd ēg-iš petīt nē kār •

ka bār bār menišnīg petīt ōh kunēd[13] ōh gāyēd [596] ēg-iš harw bār-ēw tanābuhl-ēw pad bun •

ēd kū 4-bārīh rāy margarzān bawēd ayāb nē ā-m nē grift estēd •

ka gād fraškerdīg bē ō ag-dēnān dahēd aburnāyīgān zāyēnd

ud pad dād ī ag-dēnīh bē estēd ayāb bē ō[1] weh-dēnīh estēnd

---

1 ōh 2x.
2 + ~~wināh~~.
3 <-ẏh>.
4 <-WNšn'>.
5 ōh.
6 <ŠP->.
7 <wŷh- 2x>.
8 <'D>.
9 <z't'>.
10 <-n / 'yYk>.
11 <ptyt>.
12 ōh.
13 <-WNyṭ>.

ayāb ka frāz ō dānišn rasēnd (pad) weh-dēnīh estēnd ēg-išān dādestān čiyōn •
ka aburnāyīgān pad dād ī ag-dēnīh estēnd
ka frāz ō purnāyīh rasēnd pas-iz[2] pad dād ī ag-dēnīh estēnd
aburnāyīg margarzān hēnd ud mādar-iz margarzān
pad harw ēk ōh bawēd
ka pad nēstēn-dēnīh[3] rawēnd pad rāh ī an-āstawānīh
pad ēk-iz ēk aburnāyīg mādar ī aburnāyīgān ǰud ǰud margarzān ōh bawēd
ka aburnāyīgān[4] weh-dēnīh gīrēnd mādar pad rāh ī aburnāyīgān margarzān nē bawēd
wināh ī a-hammōzīšnīh[5] ud an-Ēr-dārišnīh ī aburnāyīg [597] kerbag (ī) aburnāyīg kunēnd
harw 2 mādar ōh bawēd

ka az hāzišn ī zan mard weh-dēn bawēd ēg-iš wināh pad wizārd dārišn
ēd kū kerbag az hāxtan[6] bawēd pid mād grift estēd kū ān ī az hāxtan frāz[7] ā-š ōh bawēd
wināh-ēw ī andar amāh wināh ud pad dād ī ag-dēnīh kerbag
kē mērag ī ag-dēn škōh[8] ī zan rāy nē kunēd[9]
ēd zan xwēš bawēd ī az nē grift estēd
bē az ēd (ī) grift estēd ān ī andar amāh kerbag andar ag-dēnīh wināh
ka y mērag ī ag-dēn škōh ī zan rāy ōh gīrēd zan xwēš ōh bawēd
wināh ud kerbag ī andar āmāh ān ī pad awēšān kerbag ī zan w pad škōh ī mard ōh kunēd[10]
harw 2 zan ō[11] xwēš
u-š padiš wināhgār u-š ō bun bawēd
kē guft ay[12] 4 wināh abāz ōh xwāhēd[13] padiš druwand ōh bawēd •

andar weh-dēn kē aburnāyīgān a-kār[14] gāyēd ēg-iš wināh čand •
agar aburnāyīgān[15] nar čē [598] Ēr ud čē <’ylww’t>

---

1 ōh 3x.
2 <AL-c>.
3 <LOYT ynŝnyh>.
4 <-n’yYk-> +.
5 + f.st.? <w ’sl>
6 <h’tn'>.
7 <pl’c'>.
8 <škwyD> +.
9 <-WNyṭ>.
10 <-WNyṭ>.
11 ōh 2x.
12 <’y>.
13 “acquires”
14 <’d’l> eol.
15 <-n’yYk->.

agar mādag ud ō gyāg ī zanān mad estēd • ēdōn bawēd čiyōn zan

agar ō[1] gyāg zanān nē mad estēd ēg-iš a-kārīh ī tom ud hixr[2] ō[3] āb-barišnīh[4] ōh xwāhēd

agar y ān hixr pad āb bēd šōyēd[5] pad hixr ī grāy ō[6] āb-barišnīh āsterīhēd

agar kūnmarz kunēd[7] margarzān •

ka 2 kōdag[8] ī weh-dēn kūnmarz kunēnd ayāb ēk purnāy ud ēk aburnāyīg[9] ā-šān wināh čiyōn •

purnāyīg margarzān aburnāyīg ān ī narīh ud ān ī mādagīh

ka 7-sālagīh <MYTWNd>[10] / ō[11] purnāy-rawišnīh ēg-išān harw ēk-ēw tanābuhl-ēw ō bun

ud ka ō purnāyīh rasēnd u-šān petīt nē kerd margarzān hēnd •

ud ka-šān petīt kerd nē margarzān hēnd

u-šān tanābuhl <pswc''>īha tōzišn u-šān ruwānīg tōzišn •

zan kē kunēnd ā-šān wināh čand •

ēd ka kunēnd ēd ka kunēnd

agar-išān [599] mard pad daštān-māh nē wizārd wināhgār hēnd ā wēš nēst kū stēr

ud agar-išān mard pad daštān-māh nē wizārd[12] nē wināhgār hēnd

ud wad-xōgīh[13] rāy kunēnd ā-šān xwar pad bun

ka sāl-drahnāy pad kerd dārēnd ā-šān tanābuhl pad bun

ka-šān būšāsp nē dīd pad aburnāyīgīh[14] ī kunēnd ēg-išān ēn wināh bawēd •

ān ī kē kār ī mādagīh kunēnd ā-šān hamē ō[15] bun

ud ān ī kē kār ī narīh[16] kunēnd tā-šān nē tuwān gād ā-šān ēn wināh nē bawēd

čē tā šusr nē bawēd gādagīh kerdan nē bawēd

bē agar-išān wināhīh āšnūd estēd u-š gād nē tuwān pas a-dastwarīhā kerdan rāy

ēg-išān framān-ēw wināh

ka pad wināhgārīh nē uskārd estēd ā tis-ēw nēst

---

1 ōh.
2 <h'yyl>.
3 + f.st. <'šn'> = ēg.
4 <'cwy ->.
5 <HLL->.
6 ōh.
7 <-DWNyṭ'>.
8 <kt->.
9 <-n'yYk> 3x.
10 <YHMYTWNd>? <myt' OD>?
11 ōh 2x.
12 <-lt">.
13 <YYLŠ hwkyh>
14 <-n'yYk->.
15 ōh 2x.
16 <ZYLyh>.

ka-šān pidar pad a-hammōzišnīh[1] wināhgār hēnd

pidar ud mādar ēn wināh ōh bun •

PV.15.9ab kē zan-ēw šōy [600] nēst ayāb-iš ast pad xānag ī pidar

PV.15.9c pad šōy bē dād[2] estēd ayāb nē dād estēd bē ābustan kunēd[3]

PV.15.9d-10a ud ān zan šarm rāy bē šawēd pad daštānestān bē nišīnēd ān xwarišn xward

ān mard ī gādār az šarm ī mardōmān bē tarsēd[4] tā ān zan az pidar ud brādarān

PV.15.11-12 ud • šōy-iz kōdag bē marnǰēnēd ēg-iš wināh čiyōn •

ka pad daštānestān bē nišīnēd ēg-iš tanābuhl ō bun

wināh ī az wināh xwarišn andar daštānestān xwarēd sāmānag[5] nē paydāg

agar az šarm ī mardōmān aburnāyīg[6] bē rēšēd

pidar ud brādarān āgāh hēnd nē gōwēnd kū-t az amāh aziš šarm bē nē barēnd

kōdag bē rēšēnēd ud bē tabāhēnēd

ud pidarān brādarān ham-ēdōn wināhgār hēnd čiyōn gādār

ud ka nē dānēnd ziyānag wināh ō[7] bun ud ōy gādār[8] wināhgār hēnd •

PV.15.13-14 ka pidar ud brādarān āgāh kunēnd [601] u-š wāng[9] abar zanēnd

u-š gōwēnd kū ō-išān[10] zīyišn-āsnīdārān ō ham-<pn'>-īh

kū abāg dōgānag[11] frāz kāhīdārān bē uskārd

PV.15. 14b ōy šawēd ō zīyišn-āsnīdārān u-š mang ī Zarduxštān[12] ayāb Wištāspān[13] ayāb pōlād[14]

ayāb 7 warg <wst'c> ayāb kadār-iz ēw ān ī bē-abgandār[15] kē kōdag bē abganēd • urwar dahēd

PV.15. 14e pus bē marnǰēnēd wināhgār bawēnd ayāb nē •

mard ud kanīg pid brād bē-abgandār[16] hamāg wināhgār hēnd •

PV.15. pas agar bē nē marnǰēnēd frazend bē zāyēd ēg kē čiyōn dārišn •

---

1 <'hmwynšnyh>.
2 <d't> eol.
3 <-WNyṭ>.
4 + <DHLLWNytOD>.
5 <yy''m->.
6 <-n'-yYk>.
7 ōh 2x.
8 <-TNt'l>.
9 <KALA>.
10 <KNš'n>.
11 <ywk->.
12 <zlyṭ->.
13 <wšt' y 'št'y-yyp̄'n>
14 <pwł't'>.
15 <-TNt'l>.
16 <- LYTNt'l>.

andar warōmandīh-ēw[1] zan pad gugāhīh šāyēd

ud gādār ēdōn čiyōn pad Frazendestān[2] paydāg

ā-š ōh parwarišn gādār ka-š pad wināhgārīh gād estēd

ka-š aburnāyīg 300 stēr ī gād[3] tāywān[4] bē dahēd ka-š aburnāyīg[5] dahēnd pādixšāy

ka-š dārišn[6] nē dahēd u-š ziyān ī ābustagīh ōh bun [602] nē bawēd u-š nē wizārišn

agar zan nē gōwēd nē paydāg kū az kē ābustan pidar wināhgārīhā

ud aburnāyīg andar <dwtyn'> zād estēd

ka gādār pad dīdār āmad andar deh bē ka ēwar paydāg kū didīgar kas kerd

ēg-iš parwardār ōy •

PV.15.12ab ka aburnāyīg[7] abāz ō gādār ziyān ī ābustanīh rāy tozišnōmand bawēd pādixšāy[8] ayāb padīriftag[9] •

PV.15.12B ka-š aburnāyīg abāz dahēnd nē pādixšāy bē ka abāz stānēd ziyān ī ābustanīh (rāy?) nē tōzišnōmand

ud aburnāyīg pādixšāyīhā čē-š az kas xwāst nē abāyēd •

PV.15.12C ka-š pid bē mīrēd u-š abāz nē stānēd[10] bawēnd mardōm ī dūdag gādār

ka-š abāz nē stānēnd pādixšāy hēnd ayāb nē •

PV.15.12D u-š bahr frazendīh az xwāstag ī gādār rasēd ayāb nē •

nē pādixšāy hēnd • [603] bē ka-šān abāz stānēnd

u-š nēk dōšāramīhā ōh dārēnd

PV.15.12E ka-iz bahr baxt ā-iz abāz gumēzišn bahr ī ōy dahišn •

kē pahrēz<''n> gāyēd wināh čand •

ka <''y> nē āwarēd pad naxust ǰār 10 zanišn u-š xwar wināh

ka <''> āwarēd čiyōn

ka ō[11] āb rēxt hē[12] ayāb-iš rēšīd hē 300 stēr wināh

ud pad didīgar ǰār zanišn u-š bāzāy-zanišnīh wināh

ud pad sidīgar ǰār pa yād āsterīhēd[1]

---

1 <-dy-y-1>.
2 <przn'd yyt'n>.
3 <-TNt'>.
4 <t'w->.
5 <-n'yYk> 2x.
6 <YHS->.
7 <-n'yYk> 3x.
8 <ŠL->.
9 <pt->.
10 <-WNyṭ'>.
11 ōh.
12 <HWE''>>

ud pad čahārom ǰār tanābuhl bawēd

zan ī ābustan ka tan rāy ayāb dārūn rāy ayāb darmān ō[2] tan xwāhēd kerdan pādixšāy ayāb nē •

harw čē bīm kū pad pus ziyān nē pādixšāy kerdan

nāmčištīg <wlk' wlk'> wišādan kār ī pad gardan kerdan-ēw <4-lkn'> xōn az gōš abārīg gyāg hilēd[3]

u-š <yyl'clkn' yyl'clk' wsck> nibišt darmān nē kunišn[4]

u-š dārūn ī wišāyīdag[5] dārūg ī [604] pad haftag ud dārūg ī tēz nē xwarišn

u-š <d'yl'> nē[6] nihišn •

ka gumānīgīh kū ābustan u-š wēmārīh ōh būd <d'y> pādixšāy ayāb nē •

Sōšāns guft āy[7]

kū ka-š ēk-bār gād ēg-iš kār ī dārūg ī <w'p̄wyytnyh'> ud <klw'tn'> saxt/sāxt <yyl'clk' yyl'clk' wwsck> pušt darmān nē pādixšāy kerdan

ud dārūg ī tēz pādixšāy xwardan[8] •

PV.17.4[9] ka wars ud nāxun bē brīnēnd ēg-išān čiyōn pahrēzišn

PV.17.5a ka zamīg ast-ēw dištīg ka saxt[10] zamīg widest[11] ka narm maγ[12] bē ē[13] kanēd[14]

PV.17.4c 10 gām az mard ī ahlaw 20 gām az ātaxš ud 30 gām az āb ud 50[15] gām az barsom

u-š wars az hixr ī gētīyīhā pāk[16] bē kunišn

PV.17.5d u-š • pad *aṯ* • *aχiiāi* • *aṣa* • *mazdå* • *uruuarå* • *vaxšaṯ* • andar ō gawr nihišn

PV.17.5B u-š hušk ō ī[17] hušk padiš andar hambārišn

u-š āb šēb[18] aziš bē gīrišn •17.6a u-š pad ayōxšust[19] [605] keš 3 ayāb 6 ayāb 9

---

1 <-t'lyht'>.
2 ōh.
3 <-WNyṭ>.
4 <-WNšn'>.
5 <wš'-yyytk'>.
6 <d'yl'>.
7 <'y>.
8 <hwltn'>.
9 From here Jamasp-Asa in *Monumentum Georg Morgenstierne* I Leiden 1981 pp. 316-32.
10 <yyyt'>. PV saxt.
11 <wt^{Y}yyt'>.
12 <myk>.
13 <HNA>.
14 <-WNyṭ'>.
15 <šk>. PV 50.
16 <p'k'>.
17 <~~BRA~~> + sup. <'wy>.
18 <šyyp̄> 2x.
19 <-ywk->.

PV.17.6b pad *iθā* • <'yy'y> *yatā-ahū-wēryō*[1] ī pērāmōn ud bē kārišn

PV.17.7a ka nāxun kārēd

PV.17.7b ēg-iš maγ čand ān[2] ī kehist[3] angust ayāb bāzēn ēg-iš[4] bē kanišn

PV.17.7e u-š pad • *aṣā* • *vohī* • *manaŋhā Yā sruiiē parə magaōnō* •

ka-š az hixr ī gētīyīhā pāk bē kerd ēg-iš brādarwār andar nihišn •

PV.17.9a u-š • *paiti* • *tē* • *marəγa* • tā gyāg ul gōwišn

u-s huškān ī huškīh padiš andar abganišn

u-š āb šēb aziš bē kunišn

PV.17.8a u-š keš 3 ayāb 6 ayāb nē[5] •

pad • *iθā* • yatā-ahū-wēryō pērāmōn[6] bē kārišn •

ēn maγ kū mehtar[7] ayāb kehisttar[8] bē kanēd šāyēd ayāb nē

pad bālay nē pad drāzāy ud pahnāy

čand xwāhēd

pad kamistīh nē šāyēd

gawrīh čiyōn kanišn u-š čiyōn bē hambārišn u-š čand andar [606] nihišn •

PV.17.6B bālāy čiyōn Abestāg[9] gōwēd •

pahnāy ēdōn kunišn (ī) ka bē hambārišn[10] abāz zamīg rāst

ast kē ēdōn gōwēd ay[11] pad gyāg wēš kū ēw[12] must nē nihišn

az man bē ēn ān gyāg bawēd kū ān gyāg maγ[13] <ywwwd>

ka gyāg hušk wēš-iz šāyēd •

PV.17.8A wāz-gīrišnīh abāyēd ayāb nē •

---

1 <yt''hwwy̰lywk>.
2 <cnd'n'>.
3 <kyh->.
4 rep. bol.
5 For nō??
6 <-lym->.
7 <myytl>.
8 <ksyyttl>.
9 <-ʸyyt->.
10 PV -ēd.
11 <'D>.
12 <HNA>.
13 <myk>.

kē ruwān-dōstīhā ēg-iš wāz az Srōš frāz gīrišn •

ka ēdōn gīrēd ēg-iš kerbag čē •

az[1] wars giyāh[2] rōyēd[3] kē harw gōspand kē bē xwarēd pad 2 ābustan bawēd

az pēm ī ān gōspand drīstīh[4] ud bēšāzēnišnīh[5] ī az was wēmārīh ō[6] dāmān rasēd

PV.17.10a ud az[7] nāxun w aštar ud kārd kamān tigr ī āluh-parr[8] ud sag ī kabēnīg bē bawēd

bē ō dēwān[9] ī māzanīgān ōbadēd •

ka ēdōn nē kunēnd ēg-iš bazag wināh čē ∵

PV.17.2c wars ka andar sūrāg-ēw ayāb drēm-ēw[10] abāz nihēnd [607]

PV.17.3a dēw ēg-iš aziš abar bawēnd

PV.17.3bc,4A u-š xrafstar aziš abar xāzēnd spiš[11]

PV.17.3d kē[12] ān ī mardōmān ǰōrdāy ud wastarg ī mard ǰōyēnd[13]

ud ka ǰud az[14] ān ī dēnīg nīrang pad zamīg bē nigānēnd

gazdumb[15] ud rān mār ud <lwšk'> ham bawēnd

PV.17.4B ka pad āb pōsand mār šēbāg[16] bawēd

ka w pad ātaxš sōzēnd

PV.7.57a garr ud <'clk> ud tab ī garm ud sard ud didīgar ud sidīgar pad mardōmān gōspandān kunēd

PV.17.10a nāxun (ī) ham-čiyōn az dēn paydāg nē kunēd[17]

bē aštar ud tigr ud kamān kārd[18] kabēnīg ī dēwān[19] bawēd

u-š mardōm ud dām Ohrmazd padiš zanēnd wišōbēnd wināhēnd[20]

---

1 <MNW>.
2 <yb'h>.
3 <lw't'> for <l'ʸyt'>.
4 <-yyyt->.
5 <-š'c->.
6 ōh 2x.
7 <MNW / >
8 <'lyD ->. – PV.17.9c K, TU, J. <'lwyypl>, L <'lyypl>; PV.17.10a KL <'lwh ->, J. <'lwyypl>; not TU.
9 <ŠA'n>.
10 <ylym->. – PV. KL <dlym>, TU <l'm>.
11 <yyp'''>.
12 <MN>.
13 <'wsnẏ>.
14 <MNW>.
15 <yycywmb'>.
16 <šyyp̄->.
17 <-DWN->.
18 <YYKYNA>.
19 <ŠA'n'>.
20 <wn'-ysnd>.

kē wars ud nāxun pad nigerišn bē abganēd ēg-iš dēwēzagīh čiyōn kerd bawēd •

PV.17.4A ān mardōm kē pad-iz sūdagīh kunēd[1] ēg-iš dēwēzagīh ēdōn kerd bawēd čiyōn ō[2] pēš gōwam

PV.17.1b kē ōzōmandīhātar ud nērōgōmandīhātar az margōmandān mardōmān pad gōwišn yazēd čiyōn
ōy kē pad [608] gōwišn yazēd ōy pad kunišn yašt bawēd •
az Abestāg paydāg •

PV.17.4A wars ud nāxun kē pad nigerišn bē abganēd
ayāb pad ēd menišn bē abganēd kū ul stānam
ayāb ka-š pad sūdagīh bē abāzīh az-iš bē ōbadēd
ayāb kē nē pad ēn menišn bē abganēd kū ul[3] stānam[4]
ayāb pad a-wināhīh bē abganēd
ēg-iš dādestān čē •
ka pad nigerišn bē abganēd ēg-iš dēwzagīh rāy tanābuhl pad bun ud pas wināh ī az wināh
ud ka nē pad nigerišn bē abganēd u-š tanābuhl pad bun
ka pad ēd • menišn kū ul stānam[5] wēš nēst kū sē[6] srōšōčaranām[7]
bē agar bē pōsēd ayāb ō[8] āb rasēd bē ō xrafstar bawēd
čē ēg-iš tanābuhl ōh bun
pad sūdagīh wēš kū 3 srōšōčaranām
ka pad yazdān dušmenīh bē ō ātaxš ayāb [609] āb abganēd margarzān
pad a-wināhīh čē tis-iz nēst •

PV.17.4B ka pad tan bē hilēd pāk bē nē kunēd[9] ēg-iš dādestān čē •

PV.17.4C Rōšn guft ay[10] ka <1-'y'tk'> pad tan dārēd yazišn ōh[11] kunēd nē bawēd ∵
Pyšksylīg gōwēnd ay ka abēr was pad tan dārēd[12] ā-iz yazišn ī ōh kunēd[13] ōh bawēd
az man bē ka-š <lwmn> ayāb ka ān ī wēnīg <kwn-1' kyy-1 bw'štk'> bē būd ēdōn čiyōn Rōšn guft
ud abārīg gyāg-ēw pad <mw^{Y}yh> nē ēwēnīg[1] grāy nē bawēd

---

1 <-x1>.
2 ōh.
3 kū kū nē.
4 <-ym> for <-x_2>?
5 <-x_2>.
6 <-TAy>.
7 <yylyšwc-> 2x.
8 ōh 4x.
9 <-x_1>.
10 <'y> 2x.
11 <OLE>.
12 <d'l->.
13 <-DWNyṭ> eol.

mardān rāy pāyag-ēw xwārtar ud aswārān ēw[2] pad marz

ud ān zamān grāy bawēd ka-šān nišastagīh and bawēd ī-šān pardaxtagīh[3]

ēd ēdōn bawēd ka-šān xwarišn xwārišn xwardan būšāsp-ēw dēnīg kerd

u-šān daštān-māh wizārdan

u-šān xwēš tan and pardaxt čand ān kē-šān <lwmn> tuwān awestardan ud čīdan

ud ka pardazišn[4] ēdōn nē ast ēg-iš [610] padiš a-wināh

ud ka pad ēn a-pardazišn bē bawēd an-Ēr andar āyēd wizend[5] kunēd

harw čand wizend kunēnd[6] artēštār tōzēnēnd

ka frāz estād <lwmn> pāk bē kunēd[7]

an-Ēr rasēnd nē pādixšāy bē ka abar āxēzēd[8] bīm abāz dārēd

ka nē kunēnd ziyān wizend kunēnd ēg-išān ō[9] bun •

10 āsrōn nē pādixšāy bē ka pāk kunēd

ud wāstaryōš ka-š āb ō warz grift estēd ēdōn bawēd čiyōn artēštār

ka dušmen estēd ka-š āb frāz nē rasīd estēd ēdōn bawēd čiyōn āsrōn

būd kē guft ay[11]

kešān[12] hanǰaman[13] drūn[14] <'w p'tp> ēdōn bawēd čiyōn artēštār ka-š dušmen mad estēd •

PV.18.8b[15] seǰ[16] ī nihān-rawišn andar deh ud gētīy mehmānīh rawāgīh pad tan ī kē •

PV.18.9a dēn gōwēd ay[17] pad ōy ī wattar dēn-nimūdār Spitāmān Zarduxšt ahlomōγ

PV.18.9b, 1b kē [611] pad ān ī 3 zarmān radīh aybyāghan[18] nē aybyāghanēnēd[19]

kū šābīg kustīg nē dārēd

PV.18.9c, 1b nē gāhān srāyēd kū yašt ī pad ātaxš nē kunēd[1]

---

1 <'dwyn'Yk>.
2 <-1>.
3 <ply''t-> 2x.
4 <plyc-> 2x.
5 <wzynd> next <wznd>.
6 <-DWNḏ> eol.
7 <-WNyṭ'>.
8 <h'c->.
9 ōh 2x.
10 From ca. here to [621] JamaspAsa in *Orientalia J. Duchesne-Guillemin emerito oblata* Acta Iranica 23 Liège 1984 pp. $$; see also detailed review by POS [!!] in *BSOAS* 50 1987 pp. 379-82.
11 <'D>.
12 <kyš->.
13 <-cwm->.
14 <-WN>.
15 Tr. JamaspAsa, "Heretic." – DD.38.24b.
16 <yyyc'>.
17 <'D>.
18 <'yypy'y'n'>.
19 <'yypy'hnynyt>.

nē āb ī weh[2] yazēd[3] kū yašt ī pad āb nē kunēd
PV.18.9b u-š dād-iz ēd kū nē abāyēd kerdan •

az čē paydāgīh ahlomōγ y
čē tis gōwēd kē-š ahlomōγīh aziš paydāgīh bawēd
PV.18.2aA padām[4] ud mārgen[5] ud barsom ud aštar ǰuttar grift kū ān ī hērbedān gōwēd
PV.18.2B čē gōwēd ay padām sagēn ud čarmēn ud mārgen āhenēn rōyēn
PV.18.3a barsom čiyōn ān wāhmān wāhmānag wāng[6] barēd[7]
ud aštar ud srōšōčaranām 4 pādifrāh ud 5 pādifrāh gōwēd
ā aibyāghanēd[8] pad weh-dēn ahlomōγ •

mard mard-ēw čiyōn ōy kē-š nibištag[9] pad ahlomōγīh padiš kerd estēd
kōšēd kū-š az nibištag rastār kunēd ēg-iš wināh čand •
and-iš wināh bawēd čiyōn ka-š ān ī ahlomōγ ī sar-brīdag ā-š zīndag abāz kerd hē[10] [612]
u-š pad frēbēnišn[11] ān ī Ohrmazd dām estīd hē
ēg ān and čand az ān ahlomōγ rawēd az grīw raft hē

Ganāy-mēnōy[12] ud dēwān[13] ābusīh az gušn ī nar ud mādag frāz[14] ēk ōy ī did zāyišnīh[15]
ud ayāb anīy ēwēnag
ayāb harw 2 ēk bawēd ān ī nar-marzīh ud ān-iz ī mādag-marzīh
ud ān-iz ī az kunišn ī mardōmān bē bawēnd čiyōn
PV.18.30a,31c ast 4 gušn ī stahmbag kē Ganāy-mēnōy aziš ābustan bawēd
būd kē Xešm guft
abārīg wināhīhā ābustanīh dēwān bawēd
PV.18.34bc ān 4 gušn ēk ka andak-iz xwāstag ī mard ī ahlaw pad ahlāyīh weh xwāhēd u-š nē dahēd
PV.18.40bc didīgar ka pēš frabd-drahnāy[1] bē mēzēd •

---

1 <-DWN->.
2 <wŷh>.
3 <ycyt'>.
4 <PWN d'm> 2x.
5 <m'lyn'> 2x.
6 <KALA>.
7 <-x_1>. – says loud that he carries it just like such and such.
8 <'yypy'knyt'>
9 <npšyt->.
10 <HWE''>.
11 <plyyp̄->.
12 <gn->
13 <ŠA'n'>.
14 <pl'c'>.
15 <ZL->.

PV.18.46bc sidīgar ka mard xuft[2] xuftag[3] šusr frāz hilēd

PV.18.54 tasom ka mard ud zan pas az 15 sāl ī <sl'tyk>[4] pad zamīg frāz padēnd[5]

an-aibyāghanēnīd[6] kū šabīg kustīg nē dārēnd [613]

ud an-abar-raft[7] kū nē gād estēd

kē pēšīh pāy 4 angust bē u-š čē kunišn kē ābustanīh ī druzīh bē barēd •

PV.18.43b ka pēš az 3 gām Yatā-ahū-wēryō-ēw[8] gōwēd pānagīh ī tan rāy

PV.18.43c ud ka az pēšyār[9] bē āxēzēd andar 3 gām 3 Ašemwohū dō[10] Humatanām ud 3 Xšaθrōtemāy y •

4 Yatā-ahū-wēryō[11] • *ahunəm* • *vairīm* • tā gyāg bē gōwēd

PV.18.44a ān y ābustanīh ēdōn bē barēd čiyōn gurg ī 4-zang ka az mād pus pad darrišn darrēd[12] •

PV.18.44E ka čiyōn hamē mēzēd Abestāg pad čamišn ayāb anīy Abestāg gōwēd šāyēd ud ayāb nē ∵

nē šāyēd

dēwēzagīh az Abestāg paydāg

mard kadār gāhān pad a-srāyišnīh srāyēd ud a-radīhā[13] dēwēzagīh

ka mēzān ayāb <wpl'cw'wl'n> srāyēd awēšān gōwišn a-radīhā dēwēzagīh •

PV.18.44A dūr bē mēzēd dūr bē kanēd was srešk[14] bē paššiñjēd [614] ēg-iš wināh čand •

čiyōn az Abestāg ī azabar[15] guft nē gōwēd ēg-iš gawr bē mištan rāy tanābuhl bē bun

ka dūr pad ān paymānag bazag ayāb ān ī kehist grih[16] ā-š kerd ī ā-š nūn tanābuhl ō[17] bun

ud harw srešk-ēw[18] ī az sar <mywwk'> frabd-drahnāy[19] bē ō pēš šawēd

ēg-iš pad harw srešk-ēw tanābuhl-ēw ōh bawēd

---

1 <plypd>.
2 <HLM-> 2x.
3 + f.st.? <š'w>.
4 Av. *pasca paṇcadasīm sarəδəm.*
5 <pt'ynd>.
6 <'n'yyyp̄ y'ysnst'>.
7 <'n MDM YYAT->.
8 <-yw'-1>.
9 <-yy'l>.
10 <TLYN'>.
11 <-ywk>.
12 <SKWN-> 2x.
13 <'lyh'>.
14 <yylšk'>.
15 <MDM> + sup. <'cpl>.
16 <glyD>.
17 ōh +.
18 <yylyšk'-> +.
19 <plypd ->.

ka Abestāg gōwēd ēg-iš druz ī ābustanīh škast[1] u-š tanābuhl ōh bun nēst

ēn ān ī bawēd ī az sar ī kēr bē ō zamīg rasēd

tā srešk ī az srešk nē bawēd ō pēš bawēd ō pas kustag nē bawēd

srešk ī az srešk ka pad šēb[2] frōd šawēd ā nē bawēd •

PV.18.44E ka-š Abestāg nē andar 3 gām gōwēd šāyēd ayāb nē •

šāyēd

Dibīr guft ay[3] ka pēš frabd[4] ud nē mēzēd ud pad-iz Ašemwohū wizārd az Abestāg paydāg ∵[5]

ka az pāy mēzēd ēg-iš wināh čand

ka az pāy [615] mēzēd pad mayān ī dō[6] frōd ayāb pad bān abrāz estēd ud mayān ī pāy frōd mēzēd

ēg-iš tanābuhl pad bun

u-š pad Abestāg guftan wizārēd pēš ud pas

pad kustag pad harw ēwēnag pad harw srešk-ēw bawēd

ka pēš frabd-drahnāy[7] drahnāy ī pāy frāz mēzēd ēg-iš tanābuhl-ēw ī didīgar ō bun

u-š pad Abestāg paydāg ōh wizārēd

ka az bān frōd nišast pad mayān ī dō pāy[8] frōd hilēd

ayāb az frāz-ēw[9] ham-gōnag[10] frōd ō[11] azēr mēzēd

ēg-iš wināh ī frabd-drahnāy[12] bawēd ud ayāb nē •

nē

pad čāštag-ēw Abargīg Abestāg[13] hamāg bē gōwišn[14]

Mēdyōmāhīg frōd nišīnēd

pānagīh ī tan rāy *yaθā* • *ahī* • *vairiiō* • 1 ud ka pardaxt ā-š [15] 3 Ašemwohū ud bē gōwišn xūb •

---

1 <TBL->.
2 <šyyp̄>.
3 <'D>.
4 <plyp̄'d>.
5 + <**mt**> eol.
6 <TLYN'>.
7 <plyp̄'d ->.
8 <p''>.
9 <pl->.
10 <-gwk'>.
11 ōh.
12 <plyp̄'d ->.
13 <-ʸyyt->.
14 <-YMLL->.
15 <ply'ht'>.

ka kēr bē ō[1] zamīg rasēd ēg-iš wināh čē •
ka pad nigerišn bawēd ka w pad sar ī kēr nam ēg-iš tanābuhl pad bun
u-š tanābuhl [616] ruwānīg wizārišn
pad gōhrag harw kerbag ī tanābuhl-ēw[2] ast ēg-iš wizārd dārišn •

PV.18.46c kē xuft estēd u-š rānag bawēd čē
tis ō Ganāy-mēnōy aziš/u-š ābustanīh bē widārēd •
PV.18.49b Ašemwohū 3
PV.18.49c ud Humatanām 2 ud Huxšāθrōtemāy 3 ud Yatā-ahū-wairyō[3] 4 ud *ahunəm* • *vairīm yaz* ∵
PV.18.51ab ka bē Spandarmad hamē abespārēd
PV.18.51c ēg-iš pad mēnōyān pad tan ī pasēn pus-ēw abāz dahēnd
PV.18.51d āgāh-stāyišn āgāh-yazišn kū-š yašt kerd estēd
PV.18.52a u-š nām ī ātaxšān nihišn •

čiyōn bē abespārišn ō[4] Spandarmad ∵
PV.18.51a Abestāg ī pad čamišn abar gōwēd • *āaŧ* • *aōšite* • abar gōwēd
PV.18.51a kē-š zand ēn kū Spandarmad
PV.18.51b ō tō abespāram
ēn kū ō man abāz abespārād
V.18.51c pad ān ī abzār y fraškerd-kerdārīh pad tan ī pasēn
V.18.51d āgāh-stāyišn kū-š yašt kerd estēd
āgāh-yazišn[5] kū-š Abestāg y pad stāyišn yazišn mehmān
ōy[6] abāz-pursīdār kū ān ī nē dānistan [617] abāz pursēd
menīdār kū Ohrmazd ud dēn ud yazdān menēd
ast hunar kū abzāromand
(tan-framān) kū tan pad framān ī yazdān dārēd •

ka Abestāg pad čamišn ayāb Abestāg ī • *āaŧ* • *aōšəte* • ēk tuwān guftan
ēg-iš ābustanīh ī druz dād ī pus bawēd ayāb nē •
ka-š Abestāg gōwēd ēg-iš druz škast[7] •
ka-š • *āaŧ* • *aōšəte* • gōwēd ēg-iš pus abāz dahēnd •

---

1 ōh.
2 <tn'p̄tn'p̄\w/hl-1>.
3 <yt''hwwylywk'>.
4 ōh 3x.
5 <- y ->.
6 ō?.
7 <šk->.

ka • *āaţ* • *aōšəte* • nē gōwēd ēg-iš pus nē dahend •
ka Abestāg ī pad čamišn nē gōwēd ka-iz was bār • *āaţ aōšəte* • gōwēd ēg-iš pus nē dahēnd
ud pad wināhgārīh ayāb[1] abē-wināhīh[2] rānag[3] kunēd ēg-iš druz škast

ud[4] pus abāz dād čiyōn •
Abargīg guft ka pad a-wināhīh ēg-iš druz škast[5] xūb u-š pus abāz dahēnd
ka pad wināhkarīh bē āyēd ēg-iš tanābuhl ō bun
Abestāg[6] abar gōwišn

u-š Abestāg [618] guft ud nē wizārēd •
Pyšksyl-ēw ēd ka wināhgārīh ud ēd ka pad a-wināhīh ā-š hamē frazend abāz nimāyēnd •
ast kē ēdōn gōwēd ay[7] tan rāy pus wēš kū 170[8] nē dahēnd u-š Abestāg hamē ōh gōwišn •
āaţ • *aōšəte* • ān zaman gōwišn ka xuftān[9] bē āyēd •
Mēdyōmāhīg gōwēnd ay[10] pus hamē ōh nimāyēnd
ka Abestāg • *āaţ* • *aōšəte* • gōwēd ā-š abāz dahēnd
ka nē gōwēd ā-š nē dahēnd
Abestāg druz škastan rāy • *āaţ* • *aōšəte* • pus abāz dād rāy
ud ka Abestāg nē gōwēd • *āaţ* • *aōšəte* • guftan kār-ēw nēst •

ka-š kār wizārd ayāb-iš saxwan[11] guft[12] čiyōn bawēd •
čiyōn-iš ō dānišn rasēd ā-š bē gōwišn
ka-š kār wizārd u-š bē gōwišn pad harw 2 ō mar āyēd
ka-š saxwan-ēw[13] guft u-š bē gōwišn
Sōšāns guft kū-š hamē pad wināhgārīh rānag kerd [619] bawēd ka xwad rānag kunēd •

wināhgārīh pus abāz dād čiyōn •
Mēdyōmāhīg ka-iz Abestāg gōwēd u-š tanābuhl-ēw pad bun •

---

1 rep.
2 <’pywn->.
3 <l’’nk>.
4 <škyytn'>.
5 <šk-> +.
6 <-ʸyyt-> 2x.
7 <’D>.
8 <100 w šk>.
9 <-WNt ’n>.
10 <’y>.
11 <MNYWÎA>.
12 <-t">.
13 <MRÎA>.

būd kē guft kū nē gōwēd ā-š 2 pad bun •

PV.18.54 kē šabīg kustīg nē dārēd pas az 15 sāl čiyōn

PV.18.55a pas az 3 gām-barišnīh ēg-iš dēw āhōgēnišn abar barēnd[1] u-š āhōg abar abganēnd

PV.18.55b ud pas[2] pādixšāy čiyōn zand[3] ud ǰādūg gēhān[4] ī astōmand ī ahlāyīh[5] bē marnǰēnēnd[6] •

PV.18.56 u-š tōzišn čē •

PV.18.57 nē ōy pad ān ul-warzišnīh kū-š tōzišn nēst čē-š pas az 15 sāl

PV.18.59b čiyōn zand[7] ud ǰādūg ā-š gēhān marnǰēnēd

u-š pas marnǰēnišn ō dēwān[8] dād u-š Ohrmazd marnǰēnīdan nē šāyēd

PV.18.61b u-š pad ān ī mahist (kēn) kēnēnend[9] Ohrmazd marnǰēnīdan nē šāyēd

u-š pad ān mahist bēšišn bēšēnīdan kāmist ēg-iš Ohrmazd bēšēnīdan nē šāyēd •

ǰeh[10] kē abāg an-Ērān ud Ērān tan-gumēzišnīh kunēd dādestān čiyōn •

PV.18.62 kē šusr [620] bē ō[11] ham gumēzēd dahmān ud a-dahmān dēwēsnān[12] a-dēwēsnān[13] tanābuhlagān a-tanābuhlagān pad abar-nigerišnīh[14]

PV.18.63a 3 ēk ābān ī sraw-tazišn[15] tagīgīh pādīrānēnēd

PV.18.63b 3 ēk urwarān ī rōyišnōmandān nēk ī zargōn pad abar-nigerišnīh waxšišn bē apparēd[16]

PV.18.64a 3 ēk ī Spandarmad zamīg pad abar-rawišnīh ābusīh bē apparēd

PV.18.64b 3 ēk ī mard ī ahlaw frāy-humad[17] frāy-hūxt ī frāy-huwaršt pad ham-pursagīh abāg nibēmēnišnīh[18] ēg-iš amāwandīh ud pērōzgarīh-iz[19] ahlawīh-iz bē apparēd[20]

PV.18.65a ān ǰeh pēštar bē abāyēd ōzad kū az ī šēbāy[1]

---

1 <-x$_2$d>.
2 pad.
3 <wznd>.
4 <ŠA'n>.
5 <-yyh>.
6 marnǰēnd.
7 <wznd>.
8 <ŠA'n'>.
9 <-k ynynytwd>.
10 <ṣD> + sup. *j* +.
11 <'w'>.
12 + <swYyyt'n 'swyysn'n'>.
13 + <'n> bol.
14 -šnīg.
15 <yylwtynšn'>. – PV srāw-tazišnān.
16 <'plY/yt'> +.
17 <pl'hw-> +.
18 <pym-> bol.
19 <-gl->.
20 <SNCLWN->.

PV.18.65bc čiyōn gurg ī šagr ī šagr-gašān • ka ō gēhān frāz padēd

PV.18.65d čiyōn ān ī 1000-hunušk[2] ka ō āb frāz padēd[3]

PV.18.62A ōy-iz ǰeh ā-š marnǰēnišn ēdōn aziš (ī?) ǰeh ka nē gād estēd •

PV.18.58a wišād-dwārišnīh kunēd ā-š marnǰēnišn[4] aziš čiyōn ān ī mardān ayāb ǰuttar •

PV.18.59a dēwān ēg-iš āhōg abar abganēnd u-š <wlmk'> tis-ēw ōh[5] drāyēnd [621]

PV.18.59a pas pad marnǰēnišn ī gēhān andar estēnd

PV.18.59b ud čiyōn zand[6] ud ǰādūg awēšān-iz rāy kē ǰeh[7] ōh frēbēnd[8]

mardān rāy dēwān[9] ham ēdōn frēbēnd[10] ayāb nē •

mard ka wišād-dwārišnīh kunēd ēg-iš wināh čē •

mard nē čiyōn zan čē wišādag brahnag ud marnǰēnišn aziš rawēd u-š dēwān frēbēnd[11] •

mard kam tuwān hēnd frēftan[12]

brahnag raft rāy[13] wināh

ud pad fradom gām ī bē rawēd framān

pad 2 framān

ud pad 3 framān

ud pad čahārom tanābuhl y

ud pas tā bē estēd ā-š wēš nēst kū tanābuhl

ud pas ka did ōh rawēd ēg-iš handāzag az bunīh

u-m ǰud-dādestānīh-ēw[14] padiš nē āšnūd[15] •

ēw-mōg-dwārišnīh rāy čē gōwāy

ham ēdōn čiyōn wišād-dwārišnīh

mard grāytar ayāb zan •

---

1 <šp->.
2 <LP̄ hwwšk>.
3 <np-> bol.
4 <mlncšn'>.
5 ō 2x.
6 <wzn'd>.
7 <sD>.
8 <plyyp̄ynd>.
9 <ŠA'n(')> +.
10 <plyypynd>.
11 <plyyp̄ynd>.
12 <plyyp̄->.
13 <LA>.
14 <- d't->.
15 <'šnwt'>.

harw 2 ēwtom[1] •

PV.9.1bc kē pad nasāy rēman būd estēd u-š pad pišag abāyēd šustan
nāmčištīg ān kē wiyābān andar āyēd
u-š mard ī yōǰdahrgar abāyēd xwāst [622]
mard čiyōn xwāhišn •

PV.9.2b mard-ēw ī rāst-guftār ī hu-xēm ī yašt kerd ī ahlaw

PV.9.2c kē az weh-dēn ī mazdēsnān nīrang ī yōǰdahrgarīh xūb dānēd •

PV.9.1c ān mard ī yōǰdahrgar pad čē nīrang ōy ēk-bar ī rēman bē šoyēd[2] •

PV.9.3 gyāg bīmīg ī hušk ī pāk kū āb ud urwar kam

PV.9.2d ayāb ka-š urwar padiš bē drūnēd
ayāb pāk bē kanēd

PV.9.2e 9 nāy drahnāy pad drahnāy ud 3 w pad pahnāy pērāmōn[3] bē ē[4] kanēd
ka pad wēšīh kanēd šāyēd pad kamīh[5] nē šāyēd

PV.3.17a 30 gām az ātaxš ud 30 gām az āb ud 30 gām az barsom ud 3 gām az mard ī ahlaw

PV.9.6a ka hāmīn tā sar ud andar zamestān 4 angust pad zofrīh
ud ka zamestān tā sar hāmīn andar dō[6] angust pad nigūnīh[7] ud zofrīh

PV.9.8b ud ka 6 y harw maγ-ēw[8] 2 pay[9] az maγ ō maγ ēk gām ī 3 pay

PV.9.9a ud pas 3 maγ ī didīgar bē brīnišn az maγ ō[10] maγ[11]

PV.9.9c ān 6 maγ ī pad gōmēz

pad dūrīh čand

PV.9.11fg 3 gām 3 pay maγ pad sang ayāb <klwyD> ī saxt[12] bē wistarišn
ud pas yōǰdahrgar w / wāz ī az Srōš frāz gīrišn

PV.9.11a u-š pas 13[13] keš bē [623] abāyēd kištan[14]

---

1 <’ytwm>
2 <HLL->.
3 <-lym->.
4 <HNA>.
5 <km y>.
6 <TLYN'>.
7 <kwn->.
8 <mγ-> +.
9 <pyD> +.
10 ōh.
11 + <MN>.
12 <yy’ht'>.
13 PV 12.
14 <kyštn'>.

PV.9.10b ayāb pērāmōn pad dūrīh ī az hamāg mayγ čand 3 gām ī 3 pay

pas mayγ ī fradom 3 keš pērāmōn[1] bē kārišn[2]

ud 6 fradom 3 pērāmōn[3] bē kārišn

ud harw 9 • pērāmōn bē kārišn

ud 3 ī mayān 3 pērāmōn bē kārišn[4]

pas xāk[5] ayāb <šwmyc'> ī kōstag ayāb <yypk'> ī kōstag ayāb <wlmk'> ī <w'cYk>-iz kārēnd[6]

pad mayān ī mayγ ī gōmēz ud ān ī āb frōd kerdan

ud ēw-bar nar[7] gōmēz xwardan petīt kerdan

ud tan az hixr ī gētīyīhā[8] pāk kerdan pad gōmēz frāz[9] šustan[10]

PV.9.12a ō[11] mayγ ī naxustīn šudan

yōǰdahrgar wāz bē guftan wāz az Srōš abāz griftan

ka-iz pad ān ham wāz-gīrišnīh ōh gīrēd šāyēd

PV.9.12c u-š • *nəmasca* • *yā* • *ārmaitiš* • *īžāčā* • bē guftan

PV.9.12d ka yōǰdahrgar guft ēw-bar-iz bē gōwišn

PV.9.13a pad gōwišnīh ōy druz[12] ī Nasuš a-kār bē bawēd

PV.9.13b-d u-š sneh ī Ganāy-mēnōy ud ān ī Xešm ī xurdruš ud ān ī māzanīgān dēwān[13] ēg-iš aziš bēd

PV.9.14a pas [624] gōmēz abar āšinǰišn pad āhenēn ayāb pad srubēn

PV.9.14b ud agar pad srub nay[14] ēw[15] tāg kē-š 9 grih frāz awiš ē[16] bandēd •

Cf. *Nīrang ī Pēšāg*

PV.9.15a fradom dast ēdōn čiyōn šōyēnd[17] 3 bār w frāz ē šōyēd

pas tā pad ārašnīzag[1] 3 bār ī didīgar frāz ē šōyēd

---

1 <pylymw>.
2 <ZL-> 3x.
3 <-lym-> +.
4 <k'l->.
5 <HPLA>.
6 <KLYT->!
7 <nl> eol.
8 <yyt''-yh'>.
9 <pl'c>.
10 <HLL->.
11 ōh.
12 <dlwcn'>.
13 <ŠA'n>.
14 <KNẎA>.
15 <HNA>.
16 <HNA> +.
17 <HLL-> +.

harw bār-ēw ēk ān ī ēk ān

PV.9.15f ud pas sar ēdōn čiyōn mōy rust estēd frāz ē šoyēd

PV.9.16a pas burūw[2] burūyān azabar tā mōy stabr ud azēr tā lāw ī suxr čiyōn wizīnišn ī ērwārag abāz šawēd tā girdag ī gōš čiyōn rōy šōyēnd

PV.9.16b ud pas wagdān abar āšiñjišn az ān gyāg kū mōy rust estēd frōd tā muhrag ī sidīgar

PV.9.16c abāz tā bē gōš ud stūnag[3] pad 4 bahr 1 bahr •

PV.9.16e ud padīrag ī padišwar[4] ī ōy abar āšiñjišn ud az muhrag ī sidīgar frōd •

az lāw ī suxrag ī čambarag ī <'yyy'> čiyōn wizīnišn ī ērwārag abāz šawēd

tā girdag ī gōš ud stūnag pad 4 ēk-ēw

PV.9.17a dašn gōš ī ōy abar āšiñjišn girdag ēdōn čiyōn • gašt estēd [625]

andarrōn ud bērōn tā ō[5] čumbarag ī <'yyy'> ud stūnag ī gird[6] pad 4 ēk-ēw

PV.9.17c hōy gōš ī ōy abar āšiñjišn ham-ēdōn

PV.9.17e dašn suftag ī ōy abar ōy āšiñjišn

gawrag[7] ī pušt čiyōn wizīnišn ī awiškāftag bē gardēd

az sar ī suft frōd tā ārašnīz ud abāz tā astag harw 2 abar bahr ī pas ud azēr ārōyišn ī mōy ī kaš[8]

PV.9.18e padīrag ī war ī abar ōy āšiñjišn az suftag y 4 angust-ēw ēdōn čiyōn bē āyēd andarg ī pestān[9] ī ō[10] bun ī kēr

PV.9.19a pušt ī ōy abar āšiñjišn az muhrag ī stabr čiyōn čēbag[11] frōd šawēd bārīk ī tā bun ī kūn

PV.9.18a dašn kaš ī ōy abar āšiñjišn and-čand mōy mōy rust estēd

ān kē-š mōy nēst čand mōy gāh

PV.9.18b ud ān ī hōy ham ēdōn

PV.9.19c dašn pestān ōy abar āšiñjišn ēdōn čiyōn bē gardēd

PV.9.19e hōy-iz ham ēdōn

PV.9.20a dašn pahlūg ōy abar āšiñjišn azabar tā mōy ī kaš <plk'>

ud az pas tā <ywypk'> ī pušt az pēš tā 4 angust ī war

PV.9.20c hōy-iz ham ēdōn [626]

PV.9.20e dašn srēnag ōy āšiñjišn azabar tā <plk'> ud azēr tā wizīnišn[12]

ud az pas tā bun ī kūn ud az pēš tā bun ī kēr

---

1 = TUL; KL <blwd'n(')> 2x.
2 <bwrww bwlwd'n '>.
3 <stwk'> 3x. – KL.
4 <pty'wl>.
5 ōy.
6 <klt'>.
7 <ywblk'>. – PV.18e <ywlk>.
8 <MNWš>!?.
9 <p^{Y}yyt-> +.
10 ōh.
11 <cypk'>.
12 <cyn-> bol.

PV.9.21a hōy ham ēdōn

PV.9.21c kūn[1] ī ōy abar āšiⁿǰišn

PV.9.21d agar nar pas y ō[2] pēš abar āšiⁿǰišn padīrag ud pas

PV.9.21e ud agar mādag ast padīrag y ō pēš abar āšiⁿǰišn ud pas gaštag ud ham abar ān nēm[3]

PV.9.22a zīrān[4] ī ōy abar āšiⁿǰišn azabar tā wizīnišn ud azēr tā šnūg az <šk'> ī kūn frāz

hōy-iz ham ēdōn

PV.9.22e dašn šnūg ī ōy abar āšiⁿǰišn čiyōn

ud agar <'yy> bē gardēd bārīk-ēw abāz ō[5] pas

PV.9.23a ān-iz ī hōy ham ēdōn •

PV.9.23c dašn srēn[6] ī ōy āšiⁿǰišn azabar tā šnūg[7] azēr tā zang <ywck> harw abar bahr ī pas

PV.9.23e ud ān-iz ī (hōy) ham ēdōn •

dašn ī zang ōy abar āšiⁿǰišn čiyōn zang-bān[8] bandēnd

2 angust az pēš 3 angust az kustag 4 abgust az pas

PV.9.24a hōy-iz ham-ēdōn •

PV.9.24c dašn y frabd[9] ī ōy abar y āšiⁿǰišn ēdōn čiyōn zamīg kanēd

az zangbān tā bun ī angust andarg ī angust frōd ō zamīg

PV.9.24e hōy-iz ham ēdōn

PV.9.24f ēg ān druz ī Nasuš y azēr • *haxi* • ōy nigūn[10] [627] wardēd homānāg[11] ōy čiyōn maxš parrišn •

PV.9.25b *haxi*[12] • ōy abar āšiⁿǰišn az pāšnag tā bun ī angust

PV.9.25d ān-iz ī hōy ham ēdōn

PV.9.25a pad āgenēn bē kunēd[13] pāšnag tā bun ī angust

PV.9.25d ān-iz ī hōy ham ēdōn

PV.9.26a āgenēn bē pāšnag abāg zamīg ul grift angust az zamīg

PV.9.26b dašn angust ī ōy abar āšiⁿǰišn

angust az meh[14] ō keh-iz gyāg ī dahēnd

būd kē az keh ō[1] meh[2] guft

---

1 PV haxt.
2 ōy 2x.
3 <ZK'nym>.
4 narān? – PV rān.
5 ōh.
6 PV.8. 63 srān.
7 <šwk'>.
8 <znyp'n>.
9 <plyp̄d>.
10 + <w kwn>.
11 <hm->.
12 *haxti*.
13 <-WNyṭ>.
14 <myh>.

PV.9.26d hōy-iz ham ēdōn •

PV.9.26e ēg ān druz ī Nasuš nigūn wardēd ō abāxtar nēmag pad maxš kerb ī ērand[3] ī siyāh[4]
ī frāz-šnūg[5] abāz-kūn ud a-kanārag drēm kū-š drēm ēw-kardag
čiyōn ān ī bazag-ēwēntom[6] xrafstar (ī) rēmantom

PV.9.27a ud ēk-bar sag[7] ō[8] dast grift baršnūmgar[9] ēn gōwišn frāz gōwišn
kē ast kē pērōzgar ī bēšāzēnīdār pāk[10] Yatā-ahū-wēryō Kamnā Mazdā[11]

PV.9.28a ēk-bar čiyōn sag pad dast dārēd[12] frāz ō mayγ ī didīgar šawišn tā 6 mayγ ī pad gōmēz bē šawēd y
ēg-iš hamāg ham čiyōn ēn kunišn
pas ēk-bar w sag gīrišn [628] yōǰdahrgar Abestāg gōwišn

PV.9.29ab u-š pas az mayγ ī pad gōmēz and bē nišinišn čand 4 angust

PV.9.30a u-š 15 must purr xāk ayāb <wlmk'> ī ābīg abar u-š ē[13] wišānēnd

PV.9.30b-31a u-š bē pāyišn tā-š wars ī pad sar ud hamāg handām y xāk[14] hušk bawēd

Abarg čand xwāhēd
pad wēšīh šāyēd ud pad kemīh[15] nē šāyēd ∵
pad čāštag ka sag nē gīrēd ō[16] mayγ šawēd šāyēd
ud pad kardag sag ōh gīrēnd

PV.9.31b u-š bē ō mayγ ī pad āb šawišn
yōǰdahrgar ud ōy harw 2 čiyōn pad ān ī fradom
ēg-išān • *nəmasca* • bē gōwišn
u-š pas čiyōn ān ī-š pad gōmēz šust[17]
ēg-iš pad (...) bē šōyišn[1]

---

1 ōh.
2 <ms>.
3 <'ylng>. – TU <'yłng>
4 <yy''>.
5 <pl->.
6 <bwc ''n / twm>. – For -*ā'īn*-? – IM, TU <bck''ywyntwm>.
7 <KLBA> +.
8 ōh.
9 <-šwm->.
10 <YKYA = -Ykyh>.
11 <mZd'y>. – **2**.46.7.
12 <d'l->.
13 <HNA>.
14 <h'k>.
15 <km->.
16 ōh 2x.
17 <šwyyt'>.

u-š sag frāz gīrišn yōǰdahrgar Abestāg bē gōwišn

ka-š pad mayγ ī didīgar bē šust ēg-iš ēk-bār didīgar pad ham mayγ bē šoyišn

u-š sag gīrišn yōǰdahrgar Abestāg bē gōwišn

u-š frāz ō mayγ ī sidīgar ī pad [629] āb šawišn

u-š 3 bār bē šōyišn u-š sag bē gīrišn

u-š az mayγ ī bērōn bē āwarišn

ud pad harw bār-ēw yōǰdahrgar ud ēk-bar Abestāg bē gōwišn

PV.9.32a ka bērōn bē āmad

pas ē[2] bōyēnēnd[3] pad paywēhag rāsn[4] ayāb hugōn ayāb hugerdag ayāb hayanbāy ayāb kadār-iz ēw bōy ī hu-bōy[5]

PV.9.32b ud pas wastarg kustīg mōg ē[6] pōšēd

u-š 3 rōz ī tay[7] bē pāyišn

u-š pas pas ka nē pēšag pēšag bē ēdōn čiyōn zan ī daštān pad gōmēz ud āb bē šōyēd ā-iz šāyēd

u-š pad 9 rōz 3 bār pad ēn ēwēnag bē šōyišn

yōǰdahrgar pāk ēdōn čiyōn pēš-iz •

baršnūmgar[8] čē kunišn •

PV.9.32C ōy kē barsnūmgar ēg-iš fradom kār ēn kunišn kū gōmēz āb abar gīrišn

u-š J̌ud-dēw-dād-ēw pad ēd kār pad xšnūman ī Srōš ayāb Ardwahišt bē yazišn[9]

u-š gōmēz ud āb az kustag ī fraberdārān bē [630] nihišn

u-š J̌ud-dēw-dād ēdōn čiyōn yašt ī gumānīg-wizār bē yazišn[10]

u-š pad bun yašt pad *mraoţ* • gōmēz āb xūb bē nigerišn

PV.9.32C pas ka nihuft estēd weh-iz bawēd tā yašt ī pad yašt ī pad ātaxš sar ān gyāg dārišn

pad yašt ī pad āb sar ō kār nē barišn

u-š 300 sang ī xwurd[11] pad pādyāb bē kunišn bē āwāsēnišn

u-š andar ǰāmag-ēw ī pādyāb kunišn

---

1 <HLL-> +.
2 <HNA>.
3 <bwy'nynd>.
4 <l'yy'n'>.
5 <OL bwd> for <'w(')bwd>?
6 <HNA>.
7 <tyD>.
8 <-šwm-> +.
9 <yc->.
10 <YZB->.
11 <hwlt'>.

PV.9.32C u-š pad ān 100 Ašemwohū 200 Yatā-ahū-wēryō pad pargard ī 19om ō gōmēz ō-iz[1] āb ōh abganišn
Abargīg ud Pyšksylīg sang awiš abgand kār-ēw nēst
Mēdyōmāhīg nē šāyēd

PV.9.32C harw tan-ēw rāy gōmēz āb dōlag ī 1 nišmār ī ast 3 mušt 5 ēk ī mušt
ka wēš šāyēd
ka kem[2] nē šāyēd
u-š pas ān ī nē yaštag abāz ōh āmēzišn •

PV.9.32C ka bē yašt tā čand gāh ka estēd šāyēd
u-š a-kārīh az čē •
gōmēz tā [631] bē pōsēd ayāb srešk-ēw andar ōbadēd āb ud gōmēz tā hixrōmand bē šāyēd
pōsīdagīh paymānag ān ī ka čiyōn rāg rāg bē nīsād ayāb čiyōn hangēzēn pad drāzāy bē āyēd •

maγ w pad čē ud čiyōn kanišn ∵
PV.9.32H harw kē kanēd pad harw čē kanēd harw čiyōn kanēd šāyēd
bē ka ēk-bar ayāb ka az rabihwintar[3] ō[4] abāxtar kanēnd
PV.9.32J ud pad kardag az abāxtar ō rabihwintar kanēnd •

keš kē pad čē ud kay kārišn ∵
PV.9.32K yōjdahrgar kārišn[5] u-š pad tay kārišn u-š pad Abestāg kārišn
andar ān rōz kārišn
u-š pad yašt ī abē-gumān kārišn
az rabihwintar ō abāxtar rōn kārišn
PV.9.32L ud Abargīg az abāxtar rōn rabihwintar kārišn
ka pad yašt ī gumānīg ā-iz šāyēd
PV.9.32K u-š wāz az Srōs frāz gīrišn
PV.9.32L harw keš-ēw Yatā-ahū-wēryō-ēw bē gōwišn[6]
pad wēšīh šāyēd pad kemīh[7] nē šāyēd [632] •
keš abar keš nē šāyēd

---

1 ōh-iz.
2 <km>.
3 <lpytpyn' tl>.
4 ōh 2x.
5 <ZLY-> +.
6 + <*1* gōwišn> in r.m.
7 <km->.

ka abar dēwār-ēw ayāb urwar-ēw ayāb wastargīg ayāb šusr-ēw ayāb hixr-ēw bē āyēd

Mēdyōmāhīg nē šāyēd •

Abargīg ka frōd ō[1] zamīg brīnēd šāyēd

ka nē ā-nē šāyēd

ka abar sag-ēw[2] bē āyēd abāz zamīg frōd grift estēd u-š ēwēnag ī keš abar paydāgīhēd

ka nē ā-nē šāyēd

PV.9.32M ka-š kišt[3] agar bē āšuft Abargīg ud Mēdyōmāhīg šāyēd

Pyšksyl-ēw gōwēnd kū ān and pad Yatā-ahū-wēryō abāz kārišn

pad-iz ēn ham-dādestān[4] hēnd kū ka andar ō[5] kār grift ka-iz abāz nē kārēd šāyēd

čē nīrang bē būd ka az keš kišt wāz bē nē gōwēd andar kār estēd šāyēd ∵

PV.9.32N ēk-bar tan nē pāk dādestān čiyōn

kē bē nē kanēd ā-nē šāyēd

kadām paywēhag

cf. PV.17.3 hambun-iz spiš ud rišk ud xrafstar gaštag kē-š zahr andar mānd[6] estēd

ayāb gōn andar rēš ka-š nam xōn andar nē ā-šāyēd

Abargīg ka-š rēš ud xōn hamē āyēd hamē awestarēd [633] tā bē ō āb rasēd šāyēd

ka ō[7] maγ ī āb mad u-š nam ud xōn abāz nē estēd nē šāyēd

PV.9.32N ka tan az hixr ī gētīyīhā[8] nē pāk nē šāyēd

ka yōǰdahrgar wāz nē gīrēd ayāb Abestāg nē gōwēd nē šāyēd

ka barsnūmgar bē drāyēd kār ī-š andar ān mehmānīh kerd nē pad kerd dārišn

Kay-ādur-bōzēd[9] guft ay[10] kār ī-š kerd pad kerd dārišn

Pyšksylīg kār ī kerd pad kerd dārēnd •

ud ka ēk-bar bē dārēd[11] u-š Abestāg abāz ō[12] dahān dahišn

ka-š gāh ī pēš padiš andar āyēd yōǰdahrgar y wāz bē gōwišn[13] u-š abāz gīrišn

ka gāh ī rabihwin yōǰdahrgar rabihwin nē yašt[14] estēd nē šāyēd

---

1 ōh.
2 <yyḵ'-1>.
3 <-TNt'>.
4 <hm ŜNA>.
5 ōh.
6 <m'nd> eol.
7 ōh.
8 <-t''-yh'>.
9 <kšt' bwlcyt'>.
10 <'y>.
11 <d'l->.
12 ōh.
13 <YMRR->.
14 <yšt'>.

pad šab nē šāyēd •

PV.9.32Q ka ēk-bar nē dānēd šustan[1] ayāb[2] gursag ayāb tišnag ayāb sarmāg-zadag
ayāb rīdag-mištagīh abāyēd •
ka nē dānēd ā-š kas-ēw abāg andar nišīnišn tā-š bē šōyēd

PV.9.32S ka gursag tišnag ēg-iš nān[3] ud āb [634] frāz[4] dahišn tā bē xwarēd
u-š dahān pāk[5] bē kunišn u-š wāz bē gōwišn u-š pas kār rāyēnišn •
ud ka-š sard ēg-iš jāmag-ēw frāz dahišn tā frāz[6] nihumbēd garm bē bawēd
u-š pas ōh[7] šōyišn •
ka-š rīdan ayāb mištan pad maγ ī pad gōmēz ayāb • *paṇča* • *dasa* •
ēg-iš jāmag-ēw frāz dahišn tā-š kār andar wizārēd
u-š tan az hixr pāk bē kunišn[8] u-š kār rāyēnišn
ān ī andar āb nē šāyēd

PV.9.32N ud ka-š wars ud rēš ud nāxun rēxt[9] estēd baršnūm kunēd šāyēd ayāb nē
ka nē pad hixr rēxt estēd šāyēd •

ka bē grīyēd[10] dādestān čiyōn •
ka andar maγ ī pad gōmēz grīyēd ēg-iš Abestāg abāz ō[11] dahān dahišn ōh rāyēnēd
ka andar ān ī āb u-š ars bē āyēd nē šāyēd
ud ka-š ars bē nē āyēd ēg-iš Abestāg abāz ō dahān dahišn xūb •

PV.9.32P ka gōmēz āb az[12] ān ī nē šust[13] ō ān ī šust[14] rasēd
ayāb az [635] ān ī šust ō ān ī nē šust rasēd
ayāb wād hušk-āb-ēw[15] andar ōbadēd

---

1 <š->
2 + f.st. <k/y->.
3 <-MAy>.
4 <pl->.
5 <p'k>.
6 <pl->.
7 ō.
8 <-WNšn'>.
9 <lšt'>.
10 <BAWN- 2x>.
11 ōh 2x.
12 <MNW> sup.
13 <s̈wyyt">.
14 <š-> +.
15 <-'p̄'->.

ā-šāyēd ayāb nē •

ka az ān ī nē šust ō ān ī šust rasēd nē šāyēd

ka az ān ī šust ō ān ī nē šust rasēd šāyēd

ud ka wād hušk-āb-ēw bē bawēd

Mēdyōmāhīg gōmēz frāz hilēnd

ud Abargīg dast hamē padiš bē mālēnd

PV.9.32Q ka pēšag-ēw ka gyāg gōmēz āb bē nē rasēd nē šāyēd

ka abāg dast bē rasēd šāyēd •

ka dast ud abārīg handām pad harw maγ-ēw ēk bār šāyēd ayāb nē •

dast 3 bār ōh šōyišn[1] andarg šōyišn

Mēdyōmāhīg gōwēnd kū harw handām-ēw 3 bār ōh šōyišn

ud az dast paydāg dast ud andarg šōyišn[2] abārīg handām az padisār[3] šōyišn

Abargīg dast 3 bār ka bē šust abārīg handām ēw-bār gōwēnd •

ka zan[4] ābustan sarmāg saxt[5] rēman bē bawēd ud bīm kū kōdag wizend rasēd [636]

bē pādixšāy šustan ayāb nē •

bīm ī kōdag wināhīdan pad margarzānīh ī warōmand nē pādixšāy šustan

agar šōyēd[6] wizend andar-iš ǰahēd margarzān

ka kōdag nē mīrēd rēšēd pad rēš nē ǰahēd ēg-iz a-dastwarīhā kerdan rāy tanābuhl-ēw ō[7] bun •

ka ēk-bar handām nē pāk

ayāb war gōmēz nē xwarēd

ayāb 3-šabag nē dārēd

ayāb gōmēz āb nē pad ǰud-dēw-dād yašt[8] estēd

ayāb yōǰdahrgar yašt nē kerd estēd

ayāb maγ nē kanēd ayāb keš nē pad tay kārēd

ayāb nē pad Abestāg kārēd

ayāb nē andar rōz kārēd

ayāb nē pad pišag šust

ayāb sag nē gīrēd

ayāb keš ud maγ nē pad nīrang

---

1 <HLL-> 3x.
2 <š-> 3x.
3 <-ʸyy->.
4 <zn'>.
5 <yy'ht'>.
6 <HLL->.
7 ōh.
8 <yšt'> +.

ayāb andar maγ ī pad āb rēman wēnēd

ayāb andar maγ ī pad gōmēz wārān gīrēd

ayāb šab padiš andar āyēd

ayāb 4 angust *paṇča* • *dasa* • nē kunēd[1]

ayāb ēk-bar nē andar 4 angust ī maγ ī \ pad gōmēz nišīnēd

ayāb / [2](ka pad hamāg sāzišn bē āyēd pad tis-ēw[3]) gumānīg bawēd

ayāb yōǰdahrgar nē hušnūd

ā-iz nē šāyēd

ka az *paṇ* [637] *ča* • *dasa* ō[4] maγ ī pad āb sag nē gīrēd

ayāb yōǰdahrgar Abestāg nē gōwēd

ā-iz[5] šāyēd

PV.9.32R pad kardag sag frāz gīrēnd yōǰdahrgar Abestāg gōwēd •

PV.9.32Q ka ō[6] maγ ī bē āb šawēd ud pad ēd dārēd kū-m andar maγ ī pad gōmēz pēšag-ēw hišt ā-š čē kunišn

ka-š maγ pad āb ō kār nē grift dānēd kū-š pad kadām maγ bē hišt[7] ā-š abāz ō ān maγ šawišn

u-š ān bē šōyišn[8]

wāz az ān gyāg frāz hamāg abāz šōyišn xūb •

ud ka nē dānēd ā-š maγ hamāg bun abāz kunišn ka-š maγ ī pad āb ō kār grift āb abar āšixtan[9] •

PV.9.32T ud ka yōǰdahrgar 2 hēnd harw ēk ǰud-iz ǰud kār-ēw hamē kunēnd šāyēd ayāb nē •

pad čāštag xwad-iz yōǰdahrgar 2 ōh[10] abāyēd

bē gōmēz āšixtan ud pad *paṇca* • *dasa* • kerdan ōy kunišn kē keš ōy kārēd

abārīg kārīhā pad dast ka yōǰdahrgar yašt nē kerd estēd wāz nē gīrēd [638] Abestāg nē gōwēd šāyēd

ka-š wād-ēw ayāb nam-ēw bē āyēd šāyēd ayāb nē •

agar yōǰdahrgar bē āyēd pad čāštag ī ōy kē-š guft kū

kār-iš andar ān mehmānīh kerd[11] nē pad kerd dārišn nē šāyēd ēdōn čiyōn guft •

ud pad ān ī ōy kē-š guft kū kār ī-š kerd pad kerd dārišn šāyēd

---

1 <-DWN->.
2 in l.m.
3 <-MYk>.
4 ōh.
5 <w'c>.
6 ōh +.
7 <-WNyt'>.
8 <HLL-> 2x.
9 <'šytn'> bol. + <šyhtn'> in r.m.
10 ō.
11 RAF.36, PV.5.56E.

u-š wāz bē gōwišn u-š abāz gīrišn u-š ōh rāyēnišn
az man bē ka-š nam-ēw ud gand-ēw ud wāng-ēw nēst wāz bē gōwēd abāz gīrēd ēg-iš ēč ǰuttarīh nēst
ēk-bar ka-š wād-ēw bē āyēd ayāb bē drāyēd[1] ayāb-is āb andar dahān šawēd
ēg-iš Abestāg abāz ō[2] dahān dahēd abēr āyēd
ka-š gōmēz andar dahān šawēd gōmēz nē xwarišn šāyēd
bē-š pas-iz Abestāg abāz ō dahān dahēnd

u-š kōdag abāg ka pad bān srāy ud azēr xānag puhl ud kaštīg ud rāh šāh[3] ud tāg
ud dargāh ud dahlīz[4] ud marzāb xān-tāgīhīh [639] dar ud dēwār ud taxt-gāh[5]
ud azēr-zamīg sūrāg čāh ud dār ud draxt[6] ud āgur ud rōd-kadag gawr ud ganǰag[7]
bān ī wārestān škaft ud baršnūm[8] kunēnd •
bān srāy ud azēr ī xānag kaštīg ud dar ud dar-gāh ud dēwār ud tazan[9] ud sūrāg
ka wistarišn bē šāyēd kerdan
taxt[10] ka ēdōn bē šāyēd kerdan ī-š gil[11] ayāb gil-sardag ēdōn frōd šāyēd kerdan
ud keš bē paydāgēnīdan ēdōn bawēd čiyōn bān-gāh

ka gilēn[12] ayāb gačēn u-š ēwēnag bē šāyēd paydāgēnīdan ud wistarišn šāyēd kerdan
ud ka gāh čiyōn čōbēn ēdōn bawēd čiyōn taxt[13] azēr-zamīg[14]

ud ka wistarišn šāyēd kerdan ēdōn bawēd čiyōn azēr puhl ī brīdag[15] čiyōn zamīg
ŠnŠ.2.20 ān ī bastag kaštīg ēdōn bawēd čiyōn bān
pad rah ī šāh ān zamān pādixšāy kerdan tā ka-š wārān padiš bē āyēd ayāb sāl drahnāy bē šawēd
ēg-iš widār padiš nē kunēnd
ud dargāh [640] ka-š wistarišn padiš bē šāyēd kerdan
ham ēdōn škaft-ēw ēdōn bawēd čiyōn xānag

---

1 <yl'yt'>.
2 ōh 2x.
3 <ML->.
4 <d'h->.
5 <t'ht' ->.
6 <yl'ht'>.
7 <gwck>.
8 <-šwm>.
9 <tcn'>.
10 <tht'>.
11 <TYNA> 2x.
12 <gyłyn'>.
13 <t'ht'>.
14 <'cylymYk>.
15 <bl-> eol.

gawr[1] ud čāh ud bān ī wārestān ka-š āb andar nēst
(ī) pad gōspandān padiš paydāg bawēd
u-š āb awiš nē gardēd ud wistarišn padiš šāyēd kerdan šāyēd

bān ī wārestān[2] ka-š āb <šyypnd> az bun ēdōn bē šāyēd kerdan ī āb ī az bān y / ō[3] wārestān nē šawēd
marzāb-iz ud ēw-tāg-gāh ēdōn šāyēd
āgur ka-š az parr wistarišn bē šāyēd kerdan ān-iz ēdōn bawēd čiyōn bān
ka nē bē kanišn
dahlīz ēdōn čiyōn rāh ī šāh
pad dār ud draxt xwad gyāg kerdan dušwār ud nē-iz šāyēd
ka andar mayg ud keš bē nē āyēd andarrōn ī keš ī wazurg[4] ēk ayāb 2 bawēd šāyēd
ka keš 2 nē šāyēd
čāh ud sūrāg ham ēdōn

dār ka dēwār ka bē sumbēd u-š keš bē šawēd šāyēd
ka pad dar[5] bē āyēd nē šāyēd [641] •
ka pad dargāh ud dar ī āgustag wišādag ud āstān <LYT>[6] šāyēd •
ka-iz tāg-āb[7] nē šāyēd
dahlīz ham ēdōn

tāg dargāh ud azabar ēdōn bawēd čiyōn <LYT>
ēn ān bawēd ka wistarišn hamāg bē šāyēd kerdan
ēnyā ka wistarišn ast ī bērōn tāg ud dargāh nē šāyēd

draxt ī andar y mayg rust estēd ā pad čāštag ī ōy kē-š guft kū sar bē barēd[8]
ēg-iš bar wehān xwarišn ud nē-iz šāyēd •
pad-iz čāštag ī ōy kē-š guft kū bē ō[9] gōspand handāzišn
ud pad gugārdan wizārd padiš kunišn šāyēd •

---

1 <ywbł>.
2 <ww->.
3 ōh.
4 <L1A>.
5 <dl>.
6 <'yyt'nlyt'>.
7 <t'k'p̄'>.
8 <-x_1>.
9 ōh.

mayγ ka kand ō kār nē grift ka ō kār grift ēg-iš dādestān čiyōn •
ka kand ō kār nē grift pad hamāg kār šāyēd
ka ō kār grift Pyšksylīg rōz-drahnāy[1] pay ud wīr[2] ī sāl drahnāy pad ham kār nē šāyēd
pad abārīg kār ka kand <'wyt'> • ā pāk
ud Abargīg pay ud wīr 1 māh ān gyāg nē yazišn[3] [642] nē xwarišn sāl-drahnāy nē kārišn

ka-š ēk bār padiš šust[4] ī <'plwd> ayāb-iš wārān-ēw abar bawēd ā-š abar nē šōyišn
Mēdyōmāhīg ka-š wistarišn ēw[5] ī nōg padiš abāz kerd ēg-iš padiš pādixšāy šustan
wistarišn ī nōg ka-š ul stad[6] u-š abāz nihād ēg-iš wistarišn kerd bawēd •
ka-š wārān padiš bē būd andarrōn bērōn hamāg gyāg bē āwāsēd[7] pad wistarišn bē rāyēnēnd[8] •

PV.9.41A ka yōǰdahrgar mizd xwāhēd ēg-iš mizd čand •
awēšān kē-šān pad Abestāg mizd paydāg ēg-iš ān (ī) pad Abestāg paydāg bē dahišn •
ka-šān nēst ā-šān pad arz ī mizd anīy[9] xwāstag y bē dahišn •
ud ka ān-iz nēst ā-š abāmīhā padiš ud ka ō[10] tuwānīgīh rasēd ā-š bē dādan
awēšān kē-šān dēnīg mizd nē paydāg
ka yazišn-ēw kerd estēd ayāb dād ēw[11] dāšt estēd [643]
ēdōn čiyōn yazišn ka nē dahēd ayāb yōǰdahrgar hušnūd nē kunēd[12]
ēg-iš Nasuš abar abāz dwārēd •

PV.9.41A ka-š Nasuš abar abāz dwarēd •
ud ka-š Nasuš abar abāz dwārēd ā-š čē kunišn kē pāk abāz bawēd •
ayāb-iš yōǰdahrgar hušnūd kunišn ayāb-iš abāz šōyēd[13] •
ka-š az ēn 2 ēk kerd pāk •
Pyšksylīg ǰud-dādestānīh padiš
čē ast ī kē ēdōn gōwēd ay[14] ka abāz šōyēd ān yōǰdahrgar nē hušnūd ēg-iš nē pad šust dārišn •

---

1 <dlhnMN>.
2 <pyD wwyl>.
3 <YZB->.
4 <HLL-> +.
5 <HNA>.
6 <-x$_2$d>.
7 <'w'Yyyyt'>.
8 <l'snd>.
9 <AHRN>.
10 ōh.
11 <HNA>.
12 <WĄYWNyt'>.
13 <HLL-> 2x.
14 <'D>.

ast kē ēdōn gōwēd ay[1] ka yōǰdahrgar hušnūd bē kunēd[2] ā-iz tā nōg abāz šōyēd[3]
pāk abāz nē bawēd •
amāh gōwam kū ka pad petīt bē wizārēd[4] ēg-iš pad ruwān tōxt bawēd •
ka yōǰdahrgar tōzišn awiš rasēd ā-š pad mēnōy nē wināh pad-iz gētīy[5] tan nē rēman •

ka-š ēwēnag <št' / štww> ī pēš dārēd yōǰdahrgar gōwēd ay[6] nē hušnūd [644] ham
ēg-iš Nasuš abar dwārēd ayāb pāk •
pāk ud yōǰdahrgar sar ō[7] sang •
ka-š mizd nē dahēd yōǰdahrgar widerān bawēd •
ka yōǰdahrgar widerān bawēd xwāstag-dārānīh yōǰdahrgar hušnūd kunēd[8] ēg pad šust dārišn •

PV.9.41c čē rāy ēg-iš Nasuš abar abāz dwārēd •
ēd rāy čē xwaršēd māh ud stārag ēg-išān a-hunsandīh pad abar tāft abar ōy ēw-bar
PV.9.42a Nasuš az-iš bē kunēd[9]
PV.9.42b ud šnāyēnēd ātaxš ud āb ud zamīg ud gōspand urwar ud mard ī ahlaw ud nāyrīg[10] ī ahlawēnīy[11] •

PV.9.44a u-š ān and mizd bē ruwān nigēzēnd[12]
pad ān ī nazdīk axwān pad sidōš <w'-ywl>īh[13] ud nēkīh ī ān ī pahlom axwān
pahikār nē pad tanābuhl-ēw[14] •
ud az man bē kerbag ī az ān paydāgīh bē kunēd[15] ōy-iz yōǰdahrgar ōh bawēd •

ka aburnāyīg[16] pad nasāy abāz pahikōbēd[17] ēg-iš dādestān čiyōn •
u-š ǰāmag pad čē pāyag estēd •
Abargīg ēg-iš az tis-iz nē pahrēzišn u-š ǰāmag pad [645] *xšauuaš* • *måŋhō* • šōyišn[1]

---

1 <'y>.
2 <-WNyţ>.
3 <HLL->.
4 <PLŠH->.
5 <-t''>.
6 <'y>.
7 ōh.
8 <-WNyţ>.
9 <-DWNx$_1$>.
10 <n''-ylYk>.
11 <'hlwbw wwy>.
12 <yycynd>. – PV nigēzēnd.
13 K, TU <wzywlyh>; L <wzdwl>, Av. *vazduuarə*.
14 = IM, TU; KL tanābuhlag/īgānīh.
15 <-x$_1$>.
16 <-n'-Yk>.
17 <-kp-> +.

ka ō[2] tuwānīgīh mad pad pišag šōyišn u-š ǰāmag pad gōmēz āb šōyišn •

Mēdyōmāhīg bē ka ǰāmag-ēw pad nasāy abāz pahikōbēd

ēg-iš ka kas az ān kē-š tan nē rēman ēg-iš ǰāmag-iz nē rēman •

pid ī ka pad nasāy abāz pahikōbēd ēg-iš dādestān čiyōn •

Abargīg rēman

ka ēdōn bē šāyēd šustan ī ka-š kas-ēw abāg andar nišīnēd ā-š bē šōyišn[3]

ka nē rēman u-š az harw tis ōh pahrēzišn •

ud az man bē rēman čē guft ay[4] • *haṇm* • *baōiδimnąm* • *ačiθa* • *šiiaōθni* •

ud ān kas kē wināh ō[5] bun nē bawēd ēg-iš Nasuš abar nē dwārēd •

abāg ōy kē-š wizirēnēd kū nasāy-iš pad dād šawēd ōy[6] ōwōn-išān[7]

čē pid ī šahr ī nē paydāg ā ud pid ud gyān dād āmār nē kunēd •

PV.9.45b čiyōn kunēd kū druz ī Nasuš bē zanēd

āb ud ātaxš[8] kunēd[9] •

PV.9.46ab stōw[10] kerd ī druz ī Nasuš gōwišn pad gāhān-ēw [646] bišāmrūd srišāmrūd čahrušāmrūd[11]

ka J̌ud-dēw-dād bē yazēd ēn gōwišn ī gāhānīg frāz gōwēd

ēg-iš ān druz ī Nasuš ēdōn bē zad wānīd bawēd čiyōn / w tigr ī huhaxt[12]

(ī) az mard ī čiyōn Spandyād pad nērōg kamān ī ōy bē ō namad[13] ī kahwan[14] ī tanuk ī sūdag

ayāb ǰāmag-ēw[15] ī tanuk ī ēwtan-iz[16] pad nērōg padiš widerēd

ud ān druz ī Nasuš kē bišāmrūd srišāmrūd čahrušāmrūd ī pad ēn J̌ud-dēw-dād ī pad barsom yazēnd

ā-š zanišn čiyōn •

ēdōn bawēd •

---

1 <HLL- +>.
2 ōh.
3 <HLL- +>.
4 <’y>.
5 ōh.
6 ōh.
7 <’wywš’n'>.
8 <’p̄ w ’thš> = ā-iz agar aš.
9 <-x_1>.
10 <-b">.
11 <cwtl->.
12 <hwh’ht'>.
13 <KN mt'>.
14 <khbn'>.
15 <lwšy’-1>.
16 <’-ywtnyc>.

PV.9.47a ka yōǰdahrgar nīrang nē dānēd ayāb čiyōn abāyēd nē kunēd[1] ēg-iš wināhgārīh čiyōn

PV.9.47b,48a ān druz ī Nasuš was-ōztar ud stahmagtar wālēd čiyōn ān ī pēš az ān būd

PV.9.48b ān ōy yask ud ān ōy marg ud ān ōy petyārag garāntar

ud az ān dard ud <šyt>īh[2] y ud wēmārīh čiyōn pēš-iz

PV.9.49b,52a u-š nimāyēd ān ahlomōγ[3] an-ahlaw ud pad ham-bandišnīh ōy ō ham ē[4] bandēnd[5] dast

u-š ǰāmag az tan bē [647] ē barēnd[6]

u-š bē ē kušēnd

u-š pōst-pahnāy bē ē gīrēnd

PV.9.49f,50bd ka pad petīt ā-š aziš wizārd

ka nē pad petīt tā tan ī pasēn pad dōšox •

čē petyārag ī nasraš[7] az ān ō dāmān dwārēd •

PV.9.51a,53a yask ud marg az šahr rōdestāg šīrēnīh ud čarbīh ud frā-dahišnīh ud wālišn-dahišnīh[8]

drustīh ud bēšāzišnīh[9] ud waxšišnīh ǰōrdāyān ārōyišn ī bar bē wināhēd •

PV.9.54a kay ō šahr rōdestāg šīrēnīh čarbīh wālišn-dahišnīh[10]

ud drustīh ud bēšāzišnīh ud waxšišnīh ǰōrdāyān ārōyišn abāz rasēd •

PV.9.56a tā ān zamīg ka ān ahlomōγ ī an-ahlaw pad kēn-zanišnīh[11] bē zanēnd abāg wināh

PV.9.56bc 6 rōz ud 3 šab andar ān deh paywastag pad sōzišn abar ātaxš frāz-wistarišnīh ī barsom

ul-dahišnīh w / abar ī hōm ud Srōš ahlaw frāz yazēnd

PV.9.57a pas abāz rasēd •

PV.9.57a ka-š ēn bē kerd[12] ēg-iš deh yōǰdahrgar w pāk ud ēn anāgīh (ī) guft aziš bē šud

nēkīh ī bowandag abāz [648] rasēd •

nē

čē ka-š ān y kerd ēg-iš J̌ud-dēw-dād-ēw (ī/pad) Srōš bē yazišn

PY.31.18bc tā druz ī Nasuš az mān ud wis ud zand ud ud deh hēnd abāg[1] hayārān (ī) druz ī sneh-zadārān bē

dwārēnd

---

1 <-x_1>.
2 <dltn' šyt>īh.
3 <'hlymwk'>.
4 <HNA> +.
5 <-x_2y>.
6 <-x_2d>.
7 <nyylš>.
8 <wlšn'->.
9 <-š'c-> 2x.
10 <w 'lšdh->.
11 PV āgenēn-zanišnīh, Av. *haθra.jatō*.
12 <krt">.

PV.10.5b ud kadām druz hēnd kē az wināhišnīh druz ī Nasuš abāg druz ī Nasuš
pad wināhišn ī mān wis ud zand ud deh bē dwārēnd

PV.10.9b[2] awēšān hēnd Tīr petyārag ī Ardwahišt •
druz ī <ws'Ykt'lyh> ud Sāwul[3] petyārag ī Šahrīwar[4]
druz ī duš-hudāgīh wināhīh petyārag ī Spandarmad[5] druz ī Tarōmad[6]

PV.10.10a Tāywriǰ Zāyriǰ petyārag ī Hordad Amurdad
druz ī zahrag[7] ud taxlīh[8]

PV.10.13b ud Xešm ī xurdruš Aktāš dēw

PV.10.14a waranīg dēw ud wādēn dēw

ka J̌ud-dēw-dād bē yazēnd ēg-iš gōwišn gāhānīg pad nīrang rāy

PV.10.16a ēg-iš sneh ī Ganāy-mēnōy

PV.10.16b ud ān ī Xešm ī xurdruš

PV.10.16c ud ān ī māzanīgān[9] dēwān[10]

PV.10.16d ān ī harwispīn dēwān ā-š aziš bawēd

PV.10.17ab hamēstārīh ī druz Nasuš pad ham-rasišnīh ī zad-a-margīh[11]

PV.10.17b ud padīrag-rasišnīh ī zad-pedrēs hamrēs [649]

PV.10.17a kē az ōy rist[12] ō[13] ōy ī zīndag[14] abar dwārēd

PV.10.17b az ōy rist ōh ōy ī zīndag[15] abar gumēxtēd •

PV.10.3+ kadār gōwišn kē sneh ī dēwān druzān wēš u-š aziš wēš tarsēnd ud druz ī Nasuš hamēstārīh[16]
bišāmrūd srišāmrūd čahrušāmrūd gāhānīh
ud sneh Ganāy-mēnōy ud sneh ī Xešm ī xurdruš ud sneh māzanīgān dēwān
ud sneh ī harwispīn dēwān

---

1 abāz.
2 *Bd*.5.1.
3 <yy'wl>.
4 <štywl>.
5 <yypynmt'>.
6 <-wk->.
7 <z'hlk'>.
8 <thlyh>.
9 <m'zǩ'n →m'zn->.
10 <ŠA'n'> +.
11 <zt ->.
12 <l-yyyt> 2x.
13 ōh 2x.
14 <zyndk>.
15 <zywndk>.
16 <hm'yyt-> 2x.

ēn hamēstārīh ī ān ī druz w sneh

kē az[1] ōy rist ō[2] ōy ī zīndag pad hamrēs ud padrēd abar gumēxtēd •

pas čiyōn kū ka ēn gōwišn frāz[3] gōwēnd druz ī Nasuš

kē pad hamrēh[4] ud pedrēh ō[5] mardōmān gumēxtīd estēd

ēn gōwišn az xwad[6] abāz dāštan nē šāyēd

tā pad and saxtīh[7] ud ranj ī baršnūm[8] kerd az mardōmān guft estēd kū abāz dārīhēd[9] •

ham pad ēn gōwišn abāz dārīhēd

bē-š mayˑ ī kār ī andar baršnūm nīrang yōǰdahrgar ī / ruwān pad yōǰdahrgarīh dēn

čiyōn pad humad hūxt huwaršt[10] [650] anīy dēn yōǰdahr šāyēd kerdan

ī dēn gōwēd kū a-dādestān[11]

PV.10.18a tō Zarduxšt 9 mayˑ bē brīnišn

PV.10.18b kē hēnd pad ēn zamīg ǰud-ābtom ǰud-urwartom an-abar-xwarišn[12] pad pah[13] ō[14] wīrān

PV.10.18d kē yōǰdahrgarīh ast mardōmān pahlom

pas az zāyišn yōǰdahrgarīh ud pad ruwānīg

PV.10.18e yōǰdahrgarīh gōwam ī pad dēn ī mazdēsnān paydāg

PV.10.18f kē ān ī xwēš[15] dēn yōǰdahrēnēd pad humad hūxt huwaršt yōǰdahr šāyēd kerdan

PV.10.19a dēn ī abēzag yōǰdahrēnēš[16]

čē-š ēdōn ast yōǰdahrīh kadār-iz ēw mardōm ān ī xwēš dēn ī abēzag

PV.10.19b kē ān ī xwēš dēn yōǰdahrēnēd pad humad hūxt huwaršt yōǰdahr šāyēd kerdan

tā menišn az dušmad duš-hūxt duš-huwaršt pāk ud yōǰdahr bē nē kunēd[17]

ēg-iš dēwān druzān druz y az xwad[18] spōxtan abāz dāštan nē tuwān

---

1 <MNW>.
2 ōh.
3 <pl->.
4 <-lys> +.
5 ōh.
6 xwēš.
7 <yy'ht->.
8 <blswm>.
9 <YHSNyh->.
10 <hwlšt'>.
11 <'SNA>.
12 <'w'p̄'wy'n'>. – PV an-abar-xwarišn pah ud wīr.
13 <pyD>.
14 ōh.
15 <N–ŠE>.
16 <-yn^{Y}y'>.
17 <-x$_{1}$>.
18 xwēš.

ēd ka petīt nē kunēd[1] ēg-iš šōyišn[2] nē kār

čē-š naxust wihān menišn wirāyišn u-š pad dēn [651] ōstīgān bawišn

u-š pas pākīh ud bēšāzišnīh[3] rasēd

u-š pas pakīh[4] az dēw ud druz padiš škennīhēd[5]

u-š az xwēš mardōmān abārīg dām ī Ohrmazd bē zanēd abāz dārēd

ruwān padiš bōzēd •

PV.9.52 wināhišn ī az mard ī ahlomōγ kē nīrang baršnūm[6] nē dānēd ayāb dānēd nē xūb kunēd[7]

PV.11.1 čiyōn kunēd kū yōǰdahrīh ī tis pad bēšāzišnīh-iz bē rasēd

PV.11.2 ka J̌ud-dēw-dād-ēw bē yazēd ā-š harw tis-ēw yōǰdahrīh dād bawēd

PV.11.3bc Yatā-ahū-wēryō 5 Kemnāmazdā[8] • tā Aṣahē[9] ī ka pad mayān yōǰdahrgarīh bawēd

PV.11.4a ēg ēn gōwišn frāz gōwēd kū

PV.11.4b[10] ēdōn man hamē tā tan ī pasēn mahist[11] pānagīh[12]

ān ī bēdom zamān ī tan ī pasēn pānagīh ī dāmān abāyēd kerdan

ay[13] nūn ka andar āmad hē[14] ā-t bērōn abāz nē hilam[15]

PV.11.4c ud ka ātaxš yōǰdahrēnēd ēn gōwēd kū

PV.11.4d[16] ēdōn ēd ī tō ātaxš ī [652] pad warahrānīh[17] nazdīkīh bē rasam pad pahrēz tarsagāh kerdan

PV.11.5a ka pad āb yōǰdahrēnēd gōwišn[18] frāz[19] gōw kū

PV.11.5b āb ēdōn yazam kē ēd dām

PV.11.5c[20] ud ka pad zamīg yōǰdahrēnēd ēn gōwišn frāz gōw kū

---

1 <-x_1>.
2 <HLL->.
3 <-š'c->.
4 <p'kyh>.
5 <TBL->.
6 <-šwm>.
7 <-x_1> 2x.
8 <kymn'y / mzd'y>.
9 <'hy'yy'>. – PV *aṣahe*; below: <'šhyh>.
10 PY.49.1a.
11 <m-yyyt'>.
12 PY.49.1 pānagīh mahist.
13 <'y>.
14 <HWE''>.
15 <-WNm̨>. – Bd.4.12 bēdom zamān ā-m pānagīh abāyēd kerdan kū-t bērōn bē nē hilam.
16 PY.36.1a.
17 For wālanīh?!
18 <YMRRWNšn'> + sup. <gwbšn'>.
19 <pl->.
20 *ŠnŠ*.2.62b.

PV.11.5d[1] yazom[2] ēn zamīg mādagān

PV.11.6a ka gōspand yōǰdahrēnēd ēn gōwišn frāz gōw kū

PV.11.6b[3] ān ī gōspandān dahišn[4] āb ud wāstar ud ān ī awēšān kunišn pahast[5]

awēšān mardōm andar gēhān kār pahlom framāyišn •

PV.11.6c ka pad urwar yōǰdahrēnēd ēn gōwišn frāz gōw kū

PV.11.6d[6] ēdōn pad ān ī ōy tarsagāhīh ka gāw ī ēw-dād tan bē dād

Ohrmazd urwar waxšēnīd[7] kū-š bē abzāyēnēd

PV.11.7a ēdōn ka pad mard ī ahlaw yōǰdahrēnē[8]

ēdōn ka pad nāyrīg ī ahlaw yōǰdahrēnē ēn gōwišn frāz gōw

PV.11.7b[9] ān ērmān xwāyišnīh ō[10] rāmišn ras nar ud nāyrīgān ī Zarduxšt

PV.11.7bc ā-šān pad rāmišn bē kunam[11]

PV.11.7c ān ī dēn kāmag arzānīg bawēd pad [653] mizd

PV.11.7d ān ī ahlāyīh tarsagāhīh[12] ān ī Ohrmazd mehīh bawād mowbedān mowbedīh[13]

PV.11.8a ēn gōwišn dranǰēnē[14]

PV.9.27 ī ast kū pērōzgartom bēšāzēnīdārtom

8 Yatā-ahū-wairyō Kem-nā tā Ašahē[15] frāz srāyēš[16] •

PV.11.9a bē purdēnom[17] Xešm bē purdēnom[18] Nasuš

PV.11.9b bē purdēnom[19] kē pad hamrēh (bē) purdēnom[20] kē pedrēh

PV.11.9c bē purdēnom būšāsp[21] ud zahrgar[22]

PV.11.9d bē purdēnom[1] būšāsp dērang-gaw[2] bē purdēnom[3] <plm'y yl> ī ǰud-kerdag[4]

---

1 PY.38.1a.
2 <ycym wm>.
3 PY.35.4a.
4 <YHB->.
5 <p'yy'yt>. – PV: KL <p'hyyt'>, PY: J <p'hyyyt'>, KMP <p'hyyt'>.
6 PY.48.6c.
7 <-yt">.
8 <-yn'y> 2x. PV <-yD> 2x.
9 PY.54.1ab.
10 ōh.
11 <-WNm̨>. – PV u-t pad-rāmišn abāyēnd kerdan; PY kū-šān pad-rāmišn bē kun.
12 PV: KL -gāh, IM, ZFJ -gāhīh; PY: J <-k'yh>, M <-k'y-yh>, MP <-k'y>.
13 PV: KL <m'n-> 2x ; PY: J <m'n-> 2x, K <m'n- →myw->.
14 <dlwc' wys>.
15 <'šhyh>.
16 <-yyl'-yyh>.
17 <pwl / t'mynwm> purd menom.
18 <pwltmynwm>.
19 <p\w/ltmynwm>.
20 <pwltwm mynwm> 2x.
21 <byš'yyp̄> 2x.
22 <z'hlyl>.

PV.11.9e (bē) purdēnom[5] ān parīg-kāmagīh ud ān dēw-ēzagīh
kē āhōgēnēd ātaxš ud āb zamīg ud gōspand ud urwar ud stōr

PV.11.10a ud māh ud xwaršēd az ān ī a-sar[6] rōšnāgīh[7]
ud az harwisp ābādīh ī Ohrmazd-dād kē az ahlāyīh[8] paydāgīh

PV.11.11a 4 *yaθā* • *ahī* • *vairiiō* • frāz[9] srāyēš[10]

PV.11.12a pahikāram xešm pahikāram[11] pad Nasuš

PV.11.12b pahikāram kē hamrēh pahikāram kē pad paydrēh

PV.11.12c pahikāram pad būšāsp[12] y ud zahrgar[13]

PV.11.12d pahikāram pad būšāsp[14] y [654] dērang-gaw[15]

PV.11.12ef pahikāram pad ān ī parīg-kāmagīh ud ān ī dēw-ēzagīh
kē āhōgēnēd gētīy[16] āb ud zamīg ud gōspand urwar

PV.11.13a pahikāram pad tō dušdānāg Ganāy-mēnōy

PV.11.14[17] 4 *mazdā* • *aṯ* • *mōi* • *vahištā* • čahār[18] Ērmān-xwāyišnīh

PV.11.15 bē purdēnam[19] Xešm čiyōn guft •

PV.11.17 5 Yatā-ahū-wairyō

PV.1.2c etc. ān ān druz kē Ganāy-mēnōy pad petyāragīh ī dām ī Ohrmazd ud rēmanīh ī tan mardōmān frāz
kirrēnīd
kē az nasāy ǰūdan[20] abar āxēzēd

PV.7.24A nasāy ǰūdan pad xwēš kāmag

PV.7.24B nē pad xwēš-kāmagīhā w andar ǰast rēmanīh

---

1 <pwltmynwm>.
2 <dylngybw'>.
3 <pwltwmynwm>.
4 Cf. PV.2.29 *yō vītərətō.tanuš*, kē ǰud kerd estēd tan?
5 <pwltynmynm>.
6 <-lw>.
7 <n'k/yyh>.
8 <-yyh>.
9 <pl->.
10 <yyl'-yy'y>.
11 <-lym> 2x.
12 <bwš->.
13 <zhlyl>.
14 <byš->.
15 <dylng-ywk>.
16 <-t''>.
17 PY.34.15.
18 <ch'l>.
19 <plt' / mynwm>.
20 <jw-> 2x.

ud wināh ī nasāy-ǰōyišnīh čiyōn •
nasāy pad xwēš kāmag ǰūd xwad paydāg
čē dil kandan abāyēd ān ī agāmāy
ud nē pad kām andar ǰast rēman / w margarzān nē bawēd •

PV.3.14F nasāy paymānag hambun-iz •

ZFJ.516 hād Mēdyōmāhīg ka mizag dānēd ayāb ōbārēd[1] •
Abargīg ka ōh pad čē madan ka kas-ēw kas-ēw pad dandān frāz gīrēd
Mēdyōmāhīg ēd ka pad dandān[2] ud ēd [655] ka nē pad sneh ud nasāy bē šud estēd rēman
ud ka xōn[3] abar bē rawēd nasāy bē šud estēd ka pad sneh
ka nē sneh Abargīg gōwēnd xōn • abē-nasāy[4] nē bawēd rēman
Mēdyōmāhīg ǰuttar gōwēnd
ay[5] ka nasāy nē šud estēd xōn[6] nē pad stahmb bē xward[7] estēd nē rēman ka stahmb rēman •
Mēdyōmāhīg kē xōn ī pad stahmb nē pad stahmb ahmār[8] kunēd

xōn ī pad stahm nē pad stahmb kadām •
Mēdyōmāhīg xōn ī pad stahm nē pad stahm ud tēx-iz[9] ahmār w kunēnd[10]
ud xōn[11] ī pad stahmb ān bawēd kē pad kerbag bē kešēnd
ud pad tis-ēw ayāb pad dast frāz[12] afšārēnd ud xōn bē āyēd
ud ka-š tēx padiš andar zanēnd gōwēnd kū tēx sneh nē barēd[13]
ka tēx sneh nē barēd nē rēman čē nē nasāy bē abdom ēg-iš wināh ī hixr-xwarišnīh[14] ō bun[15]
Abargīg gōwēnd 3 tēx

sneh ōh [656] barēd čiyōn
Abargīg gōwēnd rēman

---

1 <’wyp̄->.
2 <KKAA>.
3 <DMYA>.
4 <’p̄yD->.
5 <’y>.
6 <DMYA> 2x.
7 <hwwlt>.
8 <’-ym’l>.
9 <tyD-> +
10 <x_2d>.
11 <YMYA>.
12 <pl->.
13 <-x_1> 3x.
14 <h’ylhwl->.
15 <BRA>.

ka pad wināhgārīh margarzān ōh bawēd

ān ka pad sneh pad dandān frāz gīrēd[1] ēdōn čiyōn ka-š tēx andar ast bawēd •

kē tēx -ēw pad handām ī mard 2 andar zanēd xōn[2] abar āwarēd

ēg-iš sneh ud rēmanīh ī tēx bawēd ayāb čiyōn •

Mēdyōmāhīg ēč 2[3] nē bawēd ǰud ǰud pad xešm •

Abargīg harw 2 ōh bawēd tēx rēman

Mēdyōmāhīg tēx hixrōmand

ka pad dast frāz afšārd xōn abar āyēd ān xōn[4] nasāy

ud ka nē pad stahmb abar āyēd • Mēdyōmāhīg nē nasāy gōwēnd •

ka ān tēx nē padiš andar zanēd

čē-š abar zanēnd tēx rēman bawēd ayāb nē •

ka-š rāst andar zanēnd nē bawēd

ka pad pahnāy-iz[5] andar zanēnd ōh bawēd

Abargīg āmār nē kunēd[6]

čē harw čiyōn zanēnd ud harw kē zanēd ud pad harw čē zanēd

ka xōn abar āyēd [657] pad nasāy dārēnd •

Mēdyōmāhīg ān pad nasāy dārēnd

čiyōn sang-ēw ayāb dār-ēw ayāb gad-ēw pad 1 xōn[7] abar āyēd

ud šafšēr ud kārd hamē ka pad pahnāy[8] zanēnd ān-iz ēdōn bawēd •

ka xrafstarīg rāy zanēd čiyōn bawēd

ān xrafstar hixr[9] ayāb nasāy ī grāy ayāb xwār •

xrafstar harw čiyōn zanēd[10] harw kē zanēd pad (harw) čē zanēd frārōnīh ud kerbag

PV.17.4B ka-iz ēdōn šāyēd ī pad ātaxš sōzand ayāb pad āb rōbēnd ā-iz kerbag

ZFJ.548 ka ōzad estēd pad wināhgārīh ō[11] āb ayāb ō ātaxš barēnd yaz ud wazaγ[12] ud sahm ī Gannāy-mēnōy

---

1 <-WNyṭ'>.
2 <DMYA>.
3 For <'yc-1>?
4 <DMYA>.
5 <-n'k->.
6 <-x$_1$>.
7 <DMYA>.
8 <-n'n>.
9 <h'yył>.
10 <znẏt> eol.
11 ōh 2x.
12 <wzk>.

ka pad yazdān dušmenīh (pad) wināhgārīh barēd[1] tan rēman margarzān bawēd
ka nē pad wināhgārīh tan-rēmanīh ud margarzānīh nē bawēd

PV.5.38a? abārīg wināh čiyōn nasāy ud zīndagān ∵
PV.5.38A? an-Ērān margarzānān sar pad dāštan pādixšāy
u-š az āb ud ātaxš ōh [658] pahrēzišn
ān-iz ī an-Ērān gaygān margarzānān ham ēdōn

gurg ud gurg-sardag az mārgen[2] pāyag-ēw kem[3] ud xwārtar
PV.17.4A kayk ud[4] spiš ud rišk hixr ī grāy
ēdōn čiyōn gurg-sardag ī gandag <www'> <zywwk'> ī <ywwwlt'> kasab ud pīr ud <yww> ī
<llzwm> kadag ī <yww> ī kasab ud astagānān ī pīr pāyag-ēw xwārtar
PV.18.73c mōr ī <zyl> ud ān ī dānag-keš ud ān ī šabīg rēman-iz
ud <w'y> ī <hwlkn'> ān ī ǰōrdāgīh rēmanīh ō gurg handāzišn nasāy ī Ganāy-mēnōy •
mār ī parr grāytar
ud yaz[5] ud yaz-sardag <msky'> ud magas-sardag ud <yylk'> ī nē gandag xwārtar •

pad darmān ud dārūn xwardan[6] ī nasāy ī hixr ī xrafstar pādixšāy xwardan ayāb nē •
nasāy ī <yyc> Gannāy-mēnōy hixr ī murdagān pad ēč meh-dādestānīh xwardan nē pādixšāy
pad margīh ud rištagīh ī pad armēštīh pāyag-ēw ēwar •
cf. PV.7.39 ka dārūn an-Ērān uzmāyišn padiš kerd estēd
mard ī čiyōn šāhān šāh[7] ayāb [659] mowbedān mowbed ayāb Ādurbād ī Mahrspandān
ayāb ān kē andar ān zamān pēšōbāy[8] ī dēn kē-š az nē būd marnǰēnišn ī dām
ka ēk ī čiyōn ān ma meh-dādestānīh nē[9] šāyēd
nasāy ī Ganā[10] Mēnōy ud hixr ī xrafstarān ān ī grāy ka dārūn uzmūd estēd
cf. PV.7.40 pad margīh ud rištagīh[11] ud armēstīh / w pad-iz abārīg wehān pādixšāy

hixr ī xwārtar xwad šāyēd •

---

1 <-x_1>.
2 <m'l kn'>.
3 <km>.
4 <k kww>
5 <gz> 2x.
6 <hww-> 3x.
7 <-KA'n š'h>.
8 <-p''>.
9 rāy?
10 <gn''>.
11 <l^{y}št->.

ud hixr ī grāy ān ī mardōman sagān

stabr az čašm ud gōš ud dahān ud wēnīg ud kūn <mywwk> xōn ud šusr

ud šīr ī xwārtar čiyōn ars ud <twwk'> ī az gōš ud dahān ud wēnīg ud mēšag-āb ī pusdān ī spēd

ud <twwk'> ān ī az kūn kē <twwk'> u-š gand nēst ān-iz ēdōn bawēd

<twwk'>īh paymānag ēdōn bawēd čiyōn āb

cf. PV.3.14F gandagīh paymānag hambun-iz ān-iz ī tan

ka az dahišnīh xwēš[1] bē gašt gandag būd grāy bawēd [660]

āb-iz xwarišn ī az gōspandān urwarān

ka az dahišn ī yazdān bē <wltyytww-> gandag bē būd ān-iz ēdōn bawēd

āb ka andar dahān gīrēnd ud pad zamīg bē rēzēnd ā-š rasišn az ān tā tan pasēn[2]

ēg-iš yōǰdahrīh abāz nē rasēd

ud kē an-Ērān ud margarzānān gaygān duzzān stahmbagān

pad stahmb pādifrāh nasāy ud hixr ī murdagān xwardan

ud ō ātaxš ud āb ud mard ī ahlaw burdan[3] framāyēnd[4]

ud ēd ēwar dānēd kū agar nē kunēd[5] ēg-iš bē ōzanēnd

ayāb pādifrāh ēdōn kunēnd ī škāftan nē šāyēd

ēg-iš dādestān čiyōn •

ka-š bīm ēwar pad ōzadan ayāb armēštīh tā ēk margarzān ēk bār framāyēnd

xwēštan az marg bōxtan rāy pādixšāy

ud pad 2 margarzān 2 bār wāy ā-m nē kunēd[6] estēd

ud pad 3 margarzān nē šāyēd

hixr-iz murdagān ēdōn (ī?) pōst ī <w'lmwc> ī brīdag

ud stabr ī az dast pāy pōst

spuš az sar [661] abārīg handām

ud mōy ud nāxun kandag[7] ud brīdag dādestān čiyōn •

hamē hixr ī grāy ǰud az mōy ud nāxun kandag čē az ān ka-š bun abāg nasāy •

kē mōy bē kanēd ān bun pad dandān bē ǰōyēd ud bē abganēd ēg-iš dādestān čiyōn •

---

1 <hwyš = 'nyš>.
2 <psn'>.
3 <bwltn'>.
4 *farmāyand*.
5 <-WNyṭ>.
6 <-WNyṭ>.
7 <knŶk> 2x.

rēman

ud pad harw bār-ēw ka-š bun abāg[1] bawēd nōg margarzānīg ō bun bawēd

ka bē brīnēd u-š bun abāg nēst nē bawēd

ayāb bun pad dandān nē bē pad mayān ayāb tan ī mōy brīnēd

ēg-iš dādestān čē

harw ēk tāg ēg-iš hixr-xwarišnīh gīrišn

u-š 300 stēr pasōsarīhā[2] • wināh tōzišn

ka pad zīndag bē nē wizārēd[3]

PV.5.61 ēg-iš murdag bē nē baxšēnd ān ī pahlom axwān •

kē-š xwēštan rang[4] abzūd estēd ud rang andar hilēd[5] ēg-iš dādestān čiyōn ∵

ka rēman bē bawēd ēg-iš šōyišn kār ayāb nē •

ka rang pad āb andar hilēd rēman margarzān

ka rang pad [662] gōmēz ayāb āb ī tan-tōhmag ayāb pad hušk andar hilēd[6]

ēg-iš 30 stēr wināh ud tan-rēmanīh margarzānīh nē bawēd

pad darmān-barišnīh wād ī druwand pādixšāy

ud ka-š rōzgār[7] ēdōn padiš bē nē šud estēd ī-š rang abāg tan ēdōn gumēxt estēd

(ī) abāg tan ēw-kardag bē būd estēd

pad baršnūm abāyēd šustan[8] u-š az rēmanīh-iz abāyēd šustan

nē šāyēd

ka-š rōzgār[9] padiš bē šud abāg tan ēw-kardag bē būd Mēdyōmāhīg šāyēd

Abargīg / nē dāštan

ka-š pad wināhgārīh Mēdyōmāhīg-iz nē šāyēd

pas agar pad petīt bē ō[10] a-wināhīh gardēd

ud Abargīg ēg-iš kanišn u-š bē hilišn[11] tā rēš drust bē bawēd

ayāb-iš pad sang[12] garm gōmēz bē dazišn[1] u-š pas ōh šōyišn

---

1 abāz.
2 <pswk sl>īhā.
3 <PLŠ->.
4 <lwy> +.
5 <-WNyṭ>.
6 <-x$_1$>.
7 <-k'l>.
8 <HLL->.
9 <-g'l>.
10 ōh.
11 <ŞYK->.
12 <sng>.

ka gyāg az ān kē bē kand bīmgen[2] pad dārūn bē burd[3] nē šāyēd [663]
ēg-iš bē šōyišn[4] u-š az āb ud ātaxš ud barsom mard ī ahlaw ōh pahrēzišn
pad zūdīh ī xwēš šāyēd

kē-š pad baršnūm abāyēd šustan u-š wars rušt estēd ēg-iš šāyēd ayāb nē •
ka nē pad hixr rušt estēd šāyēd •
ka pad hixr rušt estēd nē šāyēd
ud hixr paymānag hambun-iz •

wastarg ǰāmag ī pad kirm-iz[5] ud abārīg xrafstar rangēnīd[6] estēd šāyēd ayāb nē
harw čē pad xrafstar rušt estēd nē šāyēd
ān-iz ī pad hixr ī nasāy nē šāyēd •

ka Ganāy-mēnōy was xrafstar az a-pahrēzišnīh ī ud rēmanīh mardōmān
kē[7] pākīh ēdōn čiyōn abāyēd kerdan nē kunēnd bē hangēzēnēd
ud pad petyārag ī dām ī Ohrmazd w frāz[8] kirrēnīd

PV.13.1a dādār ī Ohrmazd pad bē abesihēnišnīh[9] ī xrafstarān dad[10] dām dād
kē xrafstarān bē zanēd •

cf. PV.13.2c was-iš dād

PV.13.2a čē-š [664] pad ēk tan ī sag ī dārmag-sar[11] ī gardan bārik kē mardōm[12] zūzag xwānēnd

PV.13.2c pad ēk šab[13] pad 1000-zanišnīh bē ō[14] dām ī Ahrimen rasēd
u-š and murw-māhīg ī xrafstar-xwār bē dād estēd ī agar nē ān rāy būd[15] hē[16]
ēg xrafstar ī was kē būd hē hamāg mardōm pad wiš ud zahr[17] tabāh būd hē

PV.13.8a ud ēdōn-iz sag ī pasušhorw[1] ud wišhorw wahunazg ud tarrōg udrag ī ābīg

---

1 <p̂c->.
2 <-kyn'>.
3 <bwlt'>.
4 <HLL->.
5 <klmyc>.
6 <lwyn-> rep.
7 ka + kē sup.
8 <pl->.
9 <'p̄yyhyn->.
10 <dt'>.
11 <d'l->. – PV šarmag-sarag
12 <mlt->.
13 <Šp>.
14 ōh.
15 <bwt>.
16 <HWE''> +.
17 <z'hl>.

mēnōyīhā druz ī Nasuš ud abārīg was ud frahīd[2] dēw ud druz

ǰādūg gētīyīhā[3] hamē zanēnd

ud dām ī Ohrmazd hamē az <ṣng> ud gurg abāz hamē pāyēnd

PV.13.12a,13a,14a kē sag-ēw ī pasušhorw[4] ayāb wišhorw[5] ayāb wahunazg[6] ayāb tarrōg bē ōzanēd

ēg-iš pad mēnōy dādestān čiyōn •

PV.13.8b ruwān ī ōy pad Činwad[7] puhl pad-iz dōšox xrōsagtar ud ōbastagtar[8]

PV.13.8c čiyōn mēš pad <h'yyl wt'lwk'> pad pēm āšārd estēd gurg hamē wēnēd kū-š ō[9] xwardan šawēd

PV.13.9ab ruwān ī [665] ōy duš-farg az was-arsagīh[10] ōbastagīh kē-š andar axwān kerd

PV.13.9b ā-š pad bē-widerišnīh[11] sag ī puhl-bān ā-š ō padīrag rawēd

u-š ō puhl nē hilēd •

kē[12] sag nē dārēd šāyēd ayāb nē •

ud sag kadām meh[13] •

kē sag nē dārēd nē šāyēd nāmčišt ān kē-š mān gōspand

pasušhorw[14] ud wišhorw[15] meh ud mad frāytar[16]

čiyōn dēn gōwēd kū

PV.13.49a ka-iz awēšān ān ī man mardōm mān kunēnd[17]

PV.13.49ab ā ma bē rawānd kē-iz sag ī pasušhorw[18] ayāb wišhorw[19]

PV.13.49c nē ān ī mān winnārd ma estišn[20] būd[21] hē pad ēn zamīg y abar ī Ohrmazd-dād

agar man nē dād hē sag ī pasušhorw[1] ud wišhorw •

---

1 <pyy'wšwlw'>.
2 <pl'hyt'>.
3 <t''yh'>.
4 <pyy'wšwlww'>.
5 <wyšlww'>
6 <whwzg-y>.
7 <cynwt'>.
8 PV xwistagtar.
9 ōh 3x.
10 was xrōsagīh.
11 + f.st. <KBA>.
12 <MN>.
13 <myh>.
14 <pyyšhlww'>.
15 <wyšlww'>.
16 <pl''tl>. and more often present?
17 <-x$_2$d>.
18 <pyy'wšwlww'>.
19 <wyšhlww'> 2x.
20 <'yyt->.
21 <-WN~~šn~~'> + sup. <t'>.

PV.14.1b udrag ī ābīg ast sag ī ābīg bē ōzanēd

PV.14.1c ēg-iš dādestān čiyōn •

PV.13.51c ān ī udrag zadār haēč[2] kunēd[3] ī a-wāstar[4] sahm

PV.13.52a az gyāg ud rōdestāg šīrēnīh ud čarbīh ud drīstīh [666] bēšāzišnīh[5]

frāy-dahišnīh[6] ud rasišnīh waxšišn ud bar ud sar[7] ī ǰōrdā'ān ud wāstārān bē <wlwk>ēnēd

bē <wlwp>ēnēd

PV.13.55a ka ān ī udrag zadār pad āgenēn-zanišnīh bē zanēnd abāg wināh-ēw

ayāb ōy udrag abar dahm[8] ruwān frāz yazēnd 3 rōz ud 3 šab[9]

PV.13.55b pad sōzišn abar ī ātaxš frāz-wistarišnīh ī barsom ud ul-dahišn abar ī hōm

pad xšnūman Ardāy Fraward •

PV.13.3a kē sag ī sijdr[10] <'ywpl>[11] ī zūzag bē ōzanēd ēg-iš dādestān čiyōn •

PV.13.3b 9om naptīy[12] ōy ā-š ruwān bē marnǰēnēd[13]

kū-š pad kār ud kerbag kerdan dāšn wattar dahēd

PV.13.3c awēšān hēnd duš-yābag pad Čīn-widarg

PV.13.3d,5.61c ka pad zīndag bē nē wizārēd

PV.5.61c ā-š murd[14] ān ī pahlom axwān nē baxšēnd

kē nasāy ī sag nē wēnēd pad tan-ēw pad čār ud tuwān

ka hamāg ǰumbēnēd margarzān pad tan y rēman haguriz pāk nē bēd /

ka nē pad čār ud tuwān hambun-iz

ka ōh kas ǰumbēnēd [667] framāyēd[15] ēg rēmanīh bawēd margarzānīh nē bawēd •

ān ī sag wēnēd bē ka ēw-kardagīh[16] hamāg ǰumbēnēd tā rēman nē bawēd

sag dīd[17] abāyēd

---

1 <pyy'wšhlww'>.
2 <''yc>, Av. *haēcō*, PV hušk.
3 <-x_1>.
4 <'www 'stl ww>.
5 <-š'c'->.
6 <pl'-yd->.
7 <LO->.
8 <y'hm>.
9 <Šp'>.
10 <yy'yyl>.
11 PV *vaŋhāparəm*.
12 <ptš>. – Av. *nauua.naptiiaēciţ*, PV <ptYk>.
13 <-cynd>.
14 <YM->.
15 <-yyt'>.
16 -īhā?
17 <HZ->.

ka sag ō[1] nimūdan ī nasāy barēnd[2] pad stahm nē šāyēd ud pad frēb[3] šāyēd •
kē nasāy pad dār-ēw ayāb čōb-ēw ǰumbēnēd ud dō-paywand[4] u-š ōh abāyēd šustan •
bē agar pad bēl-ēw[5] ayāb tabar-ēw ud tis-ēw ī az ēn gōnag ǰumbenēd ud 3-paywand nē rēman •
kē pad wināhgārīh tan ēdōn rēman kunēd[6] ī-š pad pišag abāyēd šustan ēg-iš tanābuhl-ēw wināh •
kē ēdōn rēman kunēd ī-š pad gōmēz āb abāyēd šustan xwar-ēw wināh ōh bawēd •

PV.5.34DJ nasāy rōbāh ud ān ī zīndagān pad barsom ud pādyābīh 3 gām was
PV.5.34K ud abārīg hamāg 30 gām ōh abāyēd
ka pad rōšn hamāg 3 gām ud was •

PV.5.41b tan-ēw ka andar xānag bē mīrēd xānag ud tuhīgīh hamāg rēman
PV.5.42a pad zamestān 9 šab ud pad hāmīn[7] māh-drahnāy az ān [668] xānag mardōm andar šudan
PV.5.43a ud abārīg tis ō[8] ān gyāg burdan wināh
PV.5.44aA u-š wināh tanābuhl •
PV.5.44I ud xwarišnīg tis ō[9] ān gyāg būd a-kār y •
PV.5.44K abārīg tis ī nē xwarišnīg ka andar ō ān gyāg
PV.5.44M ka-iz pad gyāg pad gōmēz āb bē šōyēd[10]
ā-iz tā 9-šabag ayāb māh-drahnāy widerēd nē pādixšāy kār framūdan •

PV.5.44R ka xānag ǰud-kadag-ēw kerd estēd ayāb ān kār rāy ēwēnag ēw[11] paydāgēnīd estēd šāyēd •
ka-iz band ēw-tāg[12] pad ān kār bē bandēd[13] šāyēd •
ka-iz abar-zamīg-ēw pad ān kār bē kunēd[14] šāyēd
paydāgīh ī hāmīn[15] az ān ī zamestānān ēn kū hamē ka Rabihwin hāmīn
ka Rabihwin nēst zamestān •
ka kas andar abdom ī hāmīn bē widerēd sar andar ō[1] zamestān barēnd[2]

---

1 ōh.
2 <-x2d>.
3 <plyyp'>.
4 <dwpt /wnd>.
5 <byl-1>.
6 <-WNyṭ 2x>.
7 <hym->.
8 ōh.
9 ōh 2x.
10 <HLL->.
11 <HNA>.
12 <1-t'k'>.
13 <-x_1>.
14 <-DWNx_1>.
15 <hym-> +.

ka 9-šabag ī zamestān az zamestān bun šud āhōgēnīd kadag pāk

ud ka andar abdom ī zamestān bē widerēd

ka az ān ī zamestān hamist tā[3] bowandagīh ī māh-drahnāy az hāmīn šud [669]

xānag ǰud-kadag pāk •

PV.6.1a gyāg-ēw kē tan-ēw bē widerēd / <klck'>

nasāy ī murdagān andar ān hangām ka-š kas bē šud ō[4] zamīg estēd

ān zamīg and gyāg rēman pad sāl-drahnāy pāk bē bawēd •

āb ud ātaxš ud xwarišnīg tis ī mardōm-iz az ān gyāg pahrēxtan abāyēd

ud xūb tan ī ān gyāg kū az āb ud ātaxš abē-bīmtar bawēd šāyēd •

kē nasāy-ēw nigān kunēd[5] ēg-iš pad gyāg tanābuhl-ēw wināh •

ka māhīgān 5 guft kerd 2 tōhm wār nēm

ud ka sāl-drahnāy 5 tanābuhl

ud pad bowandagīh ī 2 sāl agar nasāy pad nasāyīh[6] mānd estēd mērag margarzān •

ud agar nasāy ō[7] xākīh[8] nasāy-nigānīh pad harw tis-ēw ōh bawēd •

PV.7.15a bē pad nasāy ayāb wastarg ī tadag gyāg zamīg ud tis-ēw kē nasāy andar nigān kunēd[9]

ka nasay ō xākīh gumēxt ayāb nasāy az ān gyāg bē barēnd[10]

PV.6.1b pas-iz ān gyāg zamīg ud tis tā 70[11] sāl [670] pad tis-iz kār nē šāyēd •

āb ud ātaxš ō ānōh burdan wināh ī garān

PV.6.2a zamīg kištan[12] warzīdan nē dastwarīhā •

PV.7.24A kē nasāy pad[13] wināhgārīh xwarēd rēman ī margarzān šōy[14] nēst

PV.7.24B ka a-wināhīh[15] xwarēd rēman pad pišag šōyišn[16] •

---

1 ōh.
2 <-x_2>.
3 <KŶDMWNd> āxēzēnd.
4 ōh.
5 <-x_1>.
6 <nyy'-yh>.
7 ōh 3x.
8 <h'kyh> 2x.
9 <-x_1>.
10 <-x_2d>.
11 <šk>.
12 + <ZLYTWNwlc->.
13 <PWN wn>.
14 <-WNyt>.
15 -īhā.
16 <HLL->.

PV.7.69 wastarg ka hixr ī daštān šud estēd pad gōmēz gōn abāz nē dārēd ān and gyāg bē brīnišn •
abārīg ka šust pāk •

PV.3.14F [516] paymānag ī nasāy xwardan[1] hambun-iz ka-š mizag dānēd ayāb ōbārēd •

ka kas xwarišn xwarēd ayāb pad xwarišn ayāb pad dandān dahān brīnēd xōn āyēd
tahm-tahm-iz sneh āgāhīh bawēd xwarišn ān ī andar dahān bē abganēd
pad ān brīn nasāy šud pādixšāy[2] ka (pad) pišag nē šōyēd[3] •
ēdōn-iz ka az garmīh ī xwarišn dahān bē sōzēd ka pad ham zamān xwarišn az dahān bē abganēd
hamgōnag
bē agar az ān garmīh dahān ābilag kunēd ān ābilag [671] awiškāftan
kū āb ī-š andar bē āyēd abāg ēwēnag bē abganēd kū az bīm ī rēmanīh rastag bawēd •

wastarg kē kas andar bē mīrēd harw čē frāz[4] ō[5] nasāy estēd
PV.5.32A andar ān hangām ka gyān aziš šawēd padiš ast
PV.5.32C a-kār ud abārīg pāk[6] •
wastarg kē padiš bē kešēnd agar 1000-tōb ast hamāg a-kār •
wastarg kē-š čarbišn ī murdagān padiš šud estēd ān and gyāg bē brīnišn
abārīg pāk ud ōh šōyišn •
ēdōn-iz ān kē-š hixr ī murdagān padiš šud estēd ān and gyāg bē brīnišn
abārīg pāk
ud • nasāy pahrēxtan pad kem[7] az zōr ī 2 mard nē šāyēd
abārīg ka wēš bawēd šāyēd

PV.6.29E ka frōd abāyēd nihād čiyōn
pahrēzōmandīhātar frōd nihišn •
ka-iz ul abāyēd stad[8] hamgōnag ēdōn kunišn •
kū ahmār[9] pad stadan[10] ud nihādan zōr[11] ī 2 mard ān [672] gyāg bawēd

---

1 <hwwl->.
2 <-TAy>.
3 <HLL->.
4 <pl->.
5 ōh.
6 <p'k'>.
7 <kym>.
8 <-WNt'>.
9 <'ym->.
10 <-x_2d>.
11 <zw'l> 2x.

ka pad ham-zōrīh ōwōn kerd ka dast ō[1] dast dahēnd šāyēd

ud pāy-ā-pāy[2] nihādan kār-ēw nēst •

PV.8.11a? awēšān ī nasāy-keš[3] ka-šān nasāy ō[4] astōdān pahrēxt pēš kū abāz ō deh mayān ī wehān rasēnd

PV.8.11c ān xūbtar ka tan ud wastarg pad gōmēz ud āb šōyišn

ud ān ī frēzwānīgtar ud abērtar pahrēzand paywēhag ud kam-nērōgīh ī petyārag ī seǰ[5] rāy •

ud pad-iz abārīg hangām hamāg mardōm frēzwānīg ahmār[6]

tan ud wastarg az hixr ī gētīyīhā pāk dāštan abāyēd

kē-iz harw rōz tan šōyēd ēg-iz andar māhīgānīg 4 bār hamāg tan pad gōmēz āb šustan abāyēd •

ud ka ān 4 roz ud dēn dēn[7] ēdōn kerd

abārīg rōz ka gyāg ī hixrōmand pad gōmēz ayāb āb ī tan-tōhmag •

abārīg tan pad āb šōyišn[8] šāyēd

tan andar gawr ud rōd nē pādixšāy šustan / andar gawr šustan •

zan ābustan ka ābusīhā[9] bē mirēd ka sag nimāyēnd pad ham-zōrīh[10] ī 4 mard barēnd[11] [673] šāyēd

ka xūbīhā pahrēzēnd pādixšāy hēnd ka nē šōyēnd[12]

ud ham-zōrīh • 2 mard andar pahrēxtan ī[13] nasāy ī zan ābustan

čiyōn ham-zōrīh ī 2 mard andar abārīg nasāy •

---

1 ōh.
2 <LYLE ’ LYLE>.
3 <[n]yy’y kš> bol. – Beg. of first 5? lines covered?
4 ōh 2x.
5 <yyc'>.
6 <’hm->.
7 <wŝn' sn'> bol.
8 <šw^{Y}yšn'>.
9 <-yytyh’>.
10 <-zw’l-> +.
11 <-x$_{2}$d>.
12 <HLL->.
13 <p’t’’lyhtn'ŷ>.

ZAND Ī WAHMAN YASN

[K = K20_129v]

[K’ = K43_262r]

[K20b_20r]

[DH_230v]

ZWY.0 šnāyišn ī[1] dādār ī[2] Ohrmazd ī weh ī[3] abzōnīg[4] abzāyēnīdār ī[5] rāyōmand[6] ī xwarrahōmand ud amahrspandān

āfrīnišnīh ī abēzag[7] weh[8] dēn ī[9] mazdēsnān[10] tan-drustīh ud[11] dagr-zīyišnīh[12] ud[13] ābād-xīrīh ī[14] ōy[15] rāy kē nibēsīhēm[16] ∵

ZWY.1

1.1 čiyōn az[17] Stūdgar[18] paydāg kū Zardušt[19] az Ohrmazd a-hōšīh xwāst[20] ∵

1.2 [21]pas [K20b_20v] Ohrmazd xrad ī[22] harwisp-āgāh[23] bē[24] ō[25] Zardušt bē[26] nimūd ∵

1.3 u-š[27] wan-ēw[28] bun padiš bē dīd[29] kē[30] 4[31] azg padiš būd

---

1 KK’.
2 K.
3 DK’.
4 K + y eol.
5 KD.
6 Kb <l’yy’wmnd>, KDK’ <l’’wmnd>.
7 K + y.
8 KD <ŠP->, Kb <wyh>. – K + y.
9 DK’.
10 KbKK’ <m’yyyt’n'>, D <m’zysn’n'>.
11 KDK’.
12 D <dylywšn y>.
13 KK’.
14 KbK; D w.
15 Kb + f.st. <y’-y>, D <~~OLE~~> + <hwÿš> in r.marg. bol.
16 Kb <YTYB->, D <ZKTYB>; K’ <ZKYTYBWNym>.
17 K’ kē andar.
18 K <-yl>, KbD <-gl>, K’ <yyytytgl>.
19 DK’ <-hšt'> +.
20 K <hw’yyt>, Kb <hwYyyt'>.
21 K’ w +.
22 KDK’.
23 D <- / ’y’s>, K’ <-’k’kyh’>
24 D.
25 Kb <’w'>.
26 Not D.
27 Not D; K’ w +.
28 KDK’ <- HNA>; D + <dlhtYK>.
29 K <-TNt>.
30 D rep. bol. + <dlhtYK>.
31 D <IIII>

ēk zarrēn ud[1] ēk asēmēn ud[2] ēk pōlābdēn ud[3] ēk āhen[4] abar gumēxt estād[5] ∵

1.4 ēg-iš pad ēd dāšt kū pad[6] xwamn[7] dīd ∵

1.5 ud[8] ka az xwarm[9] bē būd[10] u-š [DH_231r] [11]guft Zardušt kū

xwadāy ī[12] mēnōyān ud[13] gētīyān mahist[14] kū-m draxt-ēw[15] bun bē dīd[16] kē 4[17] azg padiš būd ∵

1.6 guft-iš Ohrmazd ō[18] Spitāmān[19] Zardušt kū

ān draxt-ēw[20] bun kē tō dīd[21] ∵

1.7 ud[22] ān 4 azg ān[23] 4 āwām[24] ast ī[25] rasēd[26] ∵

---

1 KbKK'.
2 KbK'.
3 KbK.
4 KKb <'ysnyn'>.
5 K' <-WNyt>.
6 K <•> +.
7 KKbK' <yDmn>, D <yD\hw/mn>.
8 KK'.
9 KbK' <hwlmn>.
10 Kb <bwt'>.
11 D rep. <[A]P̄Š>.
12 KK'; D <-t'yh>.
13 KbK'.
14 KKb <mhyyt'>, DK' <mhyyyt(')>.
15 K <dlht[-> fold.
16 Kb <dYt>.
17 D <IIII> +.
18 Kb <'w'>.
19 K <yypytm'n>.
20 Kb draxt.
21 K <dYt>, KbK' <dÿt'>, D <dyt'>.
22 KK'.
23 Not Kb.
24 Kb <hng'm>.
25 KDK'.
26 K <lYyyt>, DK' <lyyyt(')>.

1.8 ān ī[1] zarrēn[2] [K20_130r] ān[3] ka [K43_262v] man ud[4] tō ham-pursēm[5] ud[6] Wištāsp-šā[7] dēn bē padīrēd[8] ud dēwān[9] kālbod[10] bē[11] škennēd ō wirēg[12] ud[13] nihān-rawišnīh estēnd[14] ∵

1.9 ud[15] ān ī[16] asēmēn[17] xwadāyīh[18] Ardaxšīr[19] ī[20] kay-šā[21] ∵

1.10 ud[22] ān ī[23] pōlābdēn[24] xwadāyīh anōšag-ruwān Husrōy[25] ī Kawādān[26] ∵

1.11 ud ān ī[27] āhen abar[28] gumēxt estēd[29] duš-pādixšāyīh[30] dēwān[31] ī[32] wizārd-wars[33] ī[34] xešm-tōhmag[35]

ud[36] ka dahom[37] sadōzim hazārag[38] sar[39] bawēd Spitāmān Zardušt ∵

---

1 DK’.
2 Kb <ZYBA-yn'>.
3 Not K bof., Kb.
4 K’.
5 Kb <-yyt'>.
6 D.
7 Kb <wgšt->. – KbD <-š’>, K <-š[’]>.
8 K <-WN[y]*t*>, KbDK’ <-WNyt(')>.
9 DK’ <ŠA’n(')>.
10 Kb <-pt>.
11 Kb + f.st. <y’-y>.
12 Kb <lyy>, K [-], D <lyk>, K’ <wlyk>.
13 KbDK’.
14 KbD <-WNyt'>.
15 K.
16 DK’.
17 Kb <-m’n'>.
18 K <-t’lyh>.
19 Kb <’lty’l>.
20 KDK’.
21 KKb <Ky š’>, D <Ky š’y>, K’ only <š’>.
22 KDK’.
23 DK’.
24 D <pwl’tyn'>.
25 KDK’ <-lwy> +, Kb <-lb'>.
26 DK’; KKb <Kyw->.
27 KbDK’.
28 Not K.
29 KbDK’; K <-WN’t>.
30 K <-š’yh’>, DK’ pād-.
31 Kb <YAA’n'>, DK’ <ŠAAA>.
32 D.
33 D <-ltk->.
34 KDK’.
35 KK’ <hyšmt->, D <hyšm t->, Kb <hšm t->.
36 KKbK’.
37 K/Kb <y/dhm>, D <y’hwm>, K’ <d’hm y>.
38 K <yytwzm LK LK>, Kb <yytwym hc’lk>, DK’ <yytwzm y LK>.
39 KKb <yyl>, DK’ <LO->.

ZWY.2

2.1 pad zand ī[1] Wahuman yasn[2] ud[3] Hordad yasn[4] [K20b end] ud Aštād[5] yasn[6] paydāg kū[7]
ēw[8] bār[9] gizistag Mazdak[10] ī[11] Bāmdādān ī[12] dēn petyārag ō paydāgīh[13] āmad[14]
u-šān petyārag pad dēn ī[15] yazdān kerd ∵

2.2 ud[16] ān anōšag-ruwān Husrōy[17] Māhdādān[18] ud[19] Šāpūr[20] ī[21] Dād-Ohrmazd ī[22] [23]⌈ Ādurbādagān
dastwarān[24] (dastwar) ud[25] Ādur-farrbay[26] ī a-drōw ud[27] ⌉ Ādurbād Ādurmihr[28] ud[29] Baxtāfrīd
ō pēš xwāst[30] ∵

2.3 u-š paymān aziš xwāst[31] kū
ēn yasnīhā[32] pad nihān ma[33] dārēd bē pad paywand ī ašmāh zand ma čāšēd

2.4 awēšān andar Husrōy[34] paymān kerd ∵

ZWY.3

---

1 DK’.
2 Kb <Ysn'>, DK’ <ÿ/Ÿsn>.
3 KK’.
4 K <Ysn'> 2x, Kb <yšt'>, DK’ <ÿ/Ÿsn>.
5 D f.st. <’**š**t’t'> +, K’ <’rtwhšt'>.
6 D <ysn'>.
7 K + tā.
8 KDK’ <HNA>.
9 K’ + kē.
10 K <mzyŶk>, K’ <mzdYk>.
11 K 2x, DK’.
12 K’ <n’md’t wynd>
13 D paydāg.
14 K <-WNyt>.
15 K’
16 D; K <krtn'>, K’ <krtn' / krtn'>.
17 K’ <-lwwy>.
18 D <m’-ywd->.
19 KDK’.
20 K <wš’p̄wl>, DK’ <š’’p̄wl>.
21 K’.
22 K 2x, K’.
23 Not K’.
24 K eol., D dastwar.
25 KD.
26 K <-plb’y>, D <-plnb’y>.
27 KD.
28 K’ <wwmtr'>.
29 KDK’.
30 K <hw’yyt> +, D <-WNyyt'> +, K’ <-WNyt>.
31 K’ <hw’yyt>.
32 K <Ysn->, D <ÿsn'->, K’ <kyš yh’>.
33 D <’l \AL/>, K’ w +.
34 DK’ <-lwb'>.

3.1 pad zand [K43_263r] Wahuman yasn[1] paydāg kū Zardušt az Ohrmazd didīgar bār a-hōšīh xwāst[2] ∵

3.2 u-š[3] guft hād[4] kū Zardušt[5] ud[6] andar ēd[7] dāmān ī[8] tō ahlawtar ud kerdārtar[9]
dādār ka man a-hōš bē kunē[10] čiyōn Wan ī[11] ǰud-bēš ud Gōbed-šā[12] ud Yōšt[13] ī[14] Friyān[15]
Čihrōmēhan[16] ī Wištāspān[17] [DH_231v] hād Pišyōtan[18] [K20_130v] ī[19] bāmīg[20]
ast ī[21] ka man a-hōš bē kunē[22] čiyōn[23] awēšān pad dēn ī[24] tō weh wurrōyēnd kū
ōy dēn-burdār kē-š abēzag weh dēn ī mazdēsnān[25] az Ohrmazd bē[26] padīrift[27] a-hōš bē būd[28]
ēg[29] awēšān mardōmān[30] pad dēn ī tō weh wurrōyēnd ∵

3.3 guft-iš Ohrmazd kū
ka tō[31] a-hōš bē kunam[32] Spitāmān Zardušt ēg[33] Tūr ī Brādrōš[34] ī karb a-hōš bē [35]⌈ bawēd

---

[1] K <Ysn'>, DK' <ÿ/Ÿsn'>.
[2] KDK' <hw'yyt(')>.
[3] DK'; not K.
[4] K <HWEt>, D <HWE't>, K' <HWTE> eol.
[5] K + <HWEm>.
[6] DK'.
[7] D + y.
[8] KDK'.
[9] K <-t'l>; K' + y eol..
[10] D <-WN'>, K' <-WN'>?, not K.
[11] DK' <wnnd>.
[12] K <ywptš'>, D <ywkpt' MLKA>, K' <ywkpyttš'>.
[13] D <gw->.
[14] K; K' w.
[15] K <plšn'>.
[16] KDK' <cytlwk->, D <-m'hn>.
[17] K + y.
[18] K <pyš't ⇀-šywtn'>, D <py'-ywtn'> + sup. <yšyw>, K' <wpyš'wt\n'/>.
[19] DK'.
[20] D <mYk>, K' <-myk>, K torn.
[21] DK'.
[22] K <WĄYWNš>, DK' <-WNd>.
[23] Not K, K' eol.
[24] KK'.
[25] KK' <m'yyyt'n(')>, D <mzysn'n'>.
[26] Not K.
[27] K <-WNyt>, DK' <-WNt(')>.
[28] K <-WNyt>.
[29] K; DK' <W AHRN>.
[30] KDK' <ANŠ->.
[31] DK' + <l'y>; – D + w.
[32] K <WĄY->, K' <-DWNm>.
[33] Not D.
[34] K' <-lwhš>.
[35] Not K'.

ud ka Tūr ī[1] Brādrōš[2] ī karb a-hōš bē bawēd ⌉ristāxēz[3] ud[4] tan ī[5] pasēn kerdan[6] nē šāyēd ∵

3.4 Zarduxšt pad menišn duš-xwār[7] sahist[8] ∵

3.5 Ohrmazd pad xrad ī harwisp-āgāhīh[9] dānist[10] kū-š čē menēd Spitāmān Zardušt ī ahlaw-frawahr[11] ∵

3.6 u-š[12] [K43_263v] ān ī[13] Zardušt dast[14] frāz grift

u-š Ohrmazd mēnōy abzōnīg dādār ī gēhān astōmandān ī[15] ahlaw u-š xrad ī[16] harwisp-āgāh[17] pad āb-kerb abar dast ī Zardušt kerd u-š[18] guft kū[19] frāz xwar ∵

3.7 ud[20] Zardušt aziš frāz xward

u-š[21] xrad ī[22] harwisp-āgāhīh[23] pad Zarduxšt andar gumēxt ∵

3.8 ud[24] 7[25] rōz-šabān[26] Zardušt andar Ohrmazd-xradīh būd[27] ∵

---

1 K.
2 D <-lwhš>.
3 KK’ <lYyyt->, D <lyyt->.
4 K’.
5 KK’.
6 Not K bol.
7 D + <š’yt**n**'> eol.
8 K <MYM MYMENyyt>.
9 K <-k’yhyh ⇀syh>, D <-y’syh>, K’ <-k’syh>.
10 K’ <hw’yyt> + sup. *dānist*.
11 K’ ahlaw pahlom frawahr.
12 K <MNš>.
13 KD.
14 Not D bol.
15 K’.
16 KD 2x.
17 K <-k / ’yh>, D <-k’syh>, K’ <k’y’h>.
18 K <MNš>.
19 D + sup. u-š *ōrmazd*.
20 KK’.
21 K <MNš>.
22 DK’.
23 K <-k / ’s>, D <-k’yhyh>, K’ <-k’y’h>. – K’ + f.st. <pr’c>.
24 K’.
25 D <IIII III>.
26 K <YWM w š->, K’ <YNE ->.
27 K’ <-WNyt>.

3.9 u-š[1] bē dīd Zardušt pad haft-kišwar zamīg mardōmān[2] ud[3] gōspandān[4] kū harw ēk mōy čand tāg[5] pad pušt ud[6] tāg tāg sar[7] ō kū dārēd

3.10 u-š bē dīd[8] dār[9] ud draxt kē ⌈ čē ud[10] čand rēšag]⌉[11] ī urwarān pad Spandarmad zamīg[12] kū čiyōn rust estēd[13] kū gumēxt estēd ∵

3.11 u-š[14] haftom rōz-šabān[15] xrad [K20_131r] ī harwisp-āgāh[16] az Zardušt abāz stad ∵

3.12 ud[17] Zardušt pad ēd dāšt kū pad xwamn[18] ī xwaš ī Ohrmazd-dād dīd[19] az xwamn nē [DH_232r] guwārd[20] ham ∵

3.13 u-š harw 2 dast burd ān ī[21] [K43_264r] xwēš kerb abāz mālīd kū dagr zamān[22] xuft estam[23] ud[24] nē guwārd ham az ēn xwamn[25] ī xwaš ī Ohrmazd-dād ∵

3.14 guft-iš Ohrmazd ō spitamān [26] Zardušt kū-t[27] čē dīd[28] pad xwamn[29] ī[30] xwaš ī Ohrmazd-dād ∵

3.15 guft-iš Zardušt kū

---

1 K <MNš>.
2 K <ANŠ->, DK’ <mlt->.
3 KK’.
4 K <KYNA’n>, DK’ <y/gwyyp->.
5 K + w, not D.
6 K’.
7 KDK’ <yyl>.
8 K <dYt> eol.
9 D w +.
10 K.
11 K’ <HŶMWNŝnnclyšk>.
12 KD/K’ <y/ŷm->.
13 K <-WN’t>, K’ -kY.
14 K <MNš>.
15 K <YWM w šp->.
16 KD <-k’s>, K’ <-k’syh>.
17 K’.
18 KDK’ <ybmn> +.
19 KDK’ <dyt(')>.
20 K <yw’lt> 2x, DK’ <wyw’lt'> 2x.
21 K’ ān ī // ān ī.
22 K <ym->, DK’ <OY/DNA>.
23 K’ <-WNyt>.
24 DK’.
25 K’ <hw’p'>.
26 K ahlaw.
27 D; K Kū.
28 K/DK’ <dy/ÿt>.
29 K’ <gbmn>.
30 DK’.

Ohrmazd mēnōy ī[1] abzōnīg dādār ī[2] gēhān ī[3] astōmandān ahlaw[4]

dādār[5] dīd[6] ham hangad[7] ī[8] was-xwāstag kē pad tan dusraw[9] ud[10] ruwān kars[11] ud[12] nizār ud pad dōšox būd

u-m nē burzišnīg[13] sahist ∵

3.16 u-m dīd[14] driyōš ī nēst-xīr ī[15] a-čārag u-š ruwān frabih pad wahišt

u-m[16] burzišnīg[17] sahist ∵

3.17 [18]⌜ u-m dīd[19] tuwānīg[20] nēst-frazend[21]

u-m nē burzišnīg[22] sahist ∵ ⌝

3.18 u-m dīd[23] škōh ī was-frazend[24]

u-m burzišnīg sahist ∵

3.19 u-m[25] dīd[26] draxt-ēw kē 7[27] azg padiš būd

---

1 K.
2 KD.
3 K'.
4 Not DK'.
5 Not DK'.
6 K <dYt>.
7 KD/K' <'ny/gt(')>.
8 K'; K [-].
9 K' husraw.
10 DK'.
11 K <Klš ⇀ Klṣ>.
12 K.
13 K <blc->; D + y eol.
14 K' <dÿt>.
15 K; D <-CBWyh>, K' <-CBWW>.
16 K <MNm>.
17 D + y eol.
18 Not K.
19 K' <dÿt>.
20 D <-nYk>, K' <-nyk>.
21 DK' <- przn d>.
22 D <-nYk>, K' <-nyk>.
23 K <dyt>.
24 K <- przn d>, D <- prynd>, K' <- prynnd>.
25 K <MNm>.
26 K <yyt>.
27 <D IIII III>.

ēk zarrēn ud[1] ēk asēmēn ud[2] ēk rōyēn ud[3] ēk brinǰēn[4] ud[5] ēk [6]⌜ arzizēn[7] ud[8] ēk ⌝pōlābdēn ud[9] ēk āhen[10] abar ham gumēxt estād[11] ∵

3.20 guft-iš Ohrmazd kū

Spitāmān Zardušt [K43_264v] ēn ān[12] ī[13] ō[14] pēš[15] gōwam[16] ∵

3.21 draxt-ēw bun[17] ī[18] tō dīd[19] ān gētīy[20] ast ī[21] man Ohrmazd-dād ∵

3.22 ud[22] ān 7[23] azg ī[24] tō dīd ān 7 āwām ast ī[25] rasēd ∵

3.23 ud ān ī[26] zarrēn[27] xwadāyīh[28] ī[29] Wištāsp-šā ka man ud tō dēn ham-pursēm

Wištāsp-šāh[30] dēn bē padīrēd ud dēwān kālbod[31] bē škennēd

---

1 K 3x.
2 KK’.
3 KDK’.
4 K <blwncyn>.
5 K’.
6 Not K.
7 D <’lcycyn'>.
8 D.
9 KK’.
10 K <’snyn>.
11 DK’ <-WNyt'>.
12 Not K’.
13 D.
14 Not K.
15 KD <LOYN'>, K’ <LK>.
16 K <-RWNm>, DK’ <-RRWNm>.
17 K <MNW>.
18 DK’ 2x.
19 K <dYt> 2x.
20 DK’ <-t’’>.
21 K.
22 KK’.
23 <D IIII III> 2x.
24 DK’.
25 K.
26 DK’.
27 K <ZHL ⇀ZHBAyn'>.
28 K <-tyh>, DK’ <-t’yyh>.
29 D.
30 K <-š’>, DK’ <- MŁKA>.
31 K <k’lpt>, D <k’łpt'>, K’ <k’łycwt>.

ud[1] 2⌈ dēwān[3] [K20_131v] az[4] āškārīh[5] ō nihān-rawišnīh estēnd

ud[6] Ahrimen ud[7] ⌉ dēwān wišūdagān[8] abāz[9] ō tār[10] tam[11] dōšox[12] dwārēnd[13]

ud pahrēz ī[14] āb[15] ud[16] ātaxš ud urwar ud Spandarmad zamīg paydāg bawēd ∵

3.24 ud[17] ān ī asēmēn xwadāyīh[18] ī[19] Ardašīr[20] ī[21] kay ka Wahuman ī[22] Spandyādān[23] xwānīhēd[24]

kē dēw[25] az mardōmān[26] [DH_232v] ǰudāg[27] kunēd[28]

[29]⌈ bē payrāyēd ud[30] hamāg[3132] gēhān dēn rawāg kunēd ∵ ⌉

3.25 ud[33] ān ī rōyēn xwadāyīh[34] ī[35] Ardaxšīr[36] ī[37] gēhān ārāstār ud wirāstār

---

1 KD.
2 Not K'.
3 K <ŠAAAA'n>.
4 Not K bol.?
5 D; K <-K'lK\yh/>.
6 KD.
7 K.
8 D <-'n' šwt->, not K.
9 K <'p̄'c>, DK' <LAWHL>.
10 Not K bol.?
11 K <twm>, DK' <tm>.
12 Not K bol.?
13 K <ywb'lWNd>, DK' <-lynd>.
14 DK'.
15 D + y eol.
16 KK'3x, D 2x.
17 K.
18 KD <-t'yh>.
19 KD.
20 K <'ltšyl>, D <'lthštl>, K' <'lthšt'l>.
21 KD.
22 DK'.
23 K <yypny't'n>, D <yypnYy't'n'>, K' <yypnŸy't'n'>.
24 K <KLYTWNd yhyt>, D <KLYTWNyhyt'>, K' <KRYTWNyt>.
25 K' + y.
26 K <mlt->, D *mardomān* eof. + <ANŠWTY ⇀-TA'n> bof., K' <ANŠ->.
27 KK' <ywyt'k>, D <ywt'k>.
28 K <WĄYWNyt> 2x, D <WAYWNyţ> 2x, K' <WAYWNyt>.
29 Not K'.
30 K.
31 D <hm'yK>.
32 K <p'yl'yt>, D <p'-yl'yt'>.
33 KK'.
34 KD <-t'yyh>.
35 K.
36 KD <'lthšyl>, K' <yltyšÿl>.
37 DK'.

ud ān ī Šāpūr-šā[1] ka gēhān ī[2] man Ohrmazd-dād ārāyēd[3]
bōxtagīh pad sāmān ī gēhān rawāg kunēd[4] ud[5] wehīh[6] paydāg bē bawēd
ud Ādurbād ī Pērōz-baxt[7] ī dēn rāst[8] wirāstār pad rōy ī passāxtag[9] ēn dēn abāg ǰud-ristagān[10] abāz ō rāstīh āwarēd ∵

3.26 ud[11] ān ī brinǰēn xwadāyīh ī[12] Aškānān-šā kē ǰud-ristagīh[13] [14]⌜ Bud az gēhān bē brīd[15]
ud ān ī druwand <’knd gly klyyškyh> az ēn dēn bē abesīhēd[16] az gēhān wanīy[17] ud a-paydāg šawēd

3.27 ud ān ī arzizēn xwadāyīh[18] ī Wahrām ī Gōr-šā[19] ka mēnōy ī rāmišn wēnābdāg[20] kunēd[21]
ud Ahrimen abāg ǰādūgān abāz ō ⌝tār ud[22] tom ī[23] dōšox[24] dwārēnd[25] ∵

3.28 ud[26] ān ī[27] pōlābdēn [K43_265r] xwadāyīh[28] ī[29] Husrōy ī[30] Kawādān-šā[31]

---

1 K <-pwl->, DK’ <-pwhl>.
2 K.
3 KD <’-yl’yt>, K’ <’yl’ÿt>.
4 KK’ <-WNyt>, D <-WNyţ>.
5 D <-yţ w>.
6 DK’ <-YL y>.
7 DK’ <-bwht'>.
8 K <lYyyt>.
9 D <yc->.
10 K <-lYyytk / ’n>, D <-l’yyt->, K’ <-lyyt->.
11 K.
12 K; D w.
13 KDK’ <-lyyt->.
14 Not DK’.
15 K <blyt>.
16 K <’p̄yyyhy[t>.
17 K <HWBYW>.
18 K <-t’yh>.
19 K <gwly’’>.
20 K <wyn’p̄pyt’K>.
21 K <WĄY->.
22 DK’.
23 DK’.
24 Not K.
25 K <ywb’lbnd>.
26 K.
27 KD.
28 K <-t’y-yh>, DK’ <-t’yyh>.
29 KK’.
30 K <-lwy y>, DK’ <-wby>.
31 K <kyw->.

ka gizistag Mazdak[1] ī Bāmdādān ī[2] dēn[3] petyārag abāg ǰud-ristagān[4] estēd az ēn dēn abāz dārēd ∵

3.29 ud[5] ān ī[6] āhen abar[7] gumēxt estād[8] Spitāmān Zardušt[9] hazārag [10]⌈ sar[11] ī tō ka sadōzim ī dahom[12] ī tō sar[13] bawēd Spitāmān Zardušt ∵ ⌉

ZWY.4

4.1 guft-iš [K20_132r] Zardušt kū dādār ī gēhān ī[14] astōmandān mēnōy[15] ī[16] abzōnīg[17] daxšag[18] ī sadōzim ī dahom[19] čē bawēd[20] ∵

4.2 guft-iš Ohrmazd kū

ahlaw[21] Zardušt rōšn kunam[22] daxšag ī hazārag ⌈ tō sar ⌉[23] bawēd ∵

4.3 ud[24] ān ī nidom[25] āwām rasēd 100 ēwēnag ud[26] 1000 ēwēnag ud[27] bēwar ēwēnag[28] dēwān[29] ī[30] wizārd-wars[31] ī xešm-tōhmag[32] az kustag[33] ī[34] xwarāsān

---

1 KK’ <mzdYk>.
2 KK’.
3 K + y.
4 KDK’ <lyyt->.
5 K.
6 KD. – K + <’ysm’n> eol.
7 Not K.
8 DK’ <-WNyt'>.
9 K + <wšt>.
10 Not K.
11 DK’ <yyl> 2x.
12 D <y’hwm>, K’ <d’hm>.
13 K’ + y.
14 KK’.
15 Not K’.
16 K’.
17 K’ + y eol.
18 K <-Kyt>?
19 K <dhm °>, D <y’hwm>, K’ <y’hm>.
20 Not K.
21 K; D spitāmān.
22 K <WĄY->.
23 K; D sar ī tō, K’ sar / tō.
24 K.
25 K <ntwm>, DK’ <nytwm>.
26 KK’.
27 D; K [-].
28 K’ <bwywl’ywynk'>.
29 K; DK’ <ŠAA>.
30 K’.
31 D <-ltk->.
32 KD/K’ <hy/ÿšmt-> +.
33 K kust.
34 KD.

ān ī[1] nidom[2] tōhmag[3] ō Ērān šahr dwārēnd[4] ul-grift-drafš[5] hēnd

siyāh-zēn[6] druwand ud wars wizārd ō pušt[7] dārēnd

ud xwurdag ud[8] nidom[9] bandag[10] nērōg-kār[11] zanišn pēškār wēš hēnd ∵

4.5 Spitāmān Zardušt ān ī xešm-tōhmag wišūd u-š bun nē paydāg

4.6 pad ǰādūgīh[12] andar[13] dwārēnd[14] [K43_265v] ō ēn Ērān dehān ī man Ohrmazd-dād[15] ∵

4.7 čiyōn was tis sōzēnd ud[16] wināhēnd[17]

ud mān az mānīgān ud deh az dehīgānān[18] ud ābādīh [DH_233r] ud wazurgīh[19] ud dahīgānīh[20] ud dēn rāstīh ud paymānīh[21] ud[22] zēnhār[23] ud rāmišn ud harwisp dahišn[24] ī[25] man[26] Ohrmazd-dād

ēn dēn abēzag ī mazdēsnān[27] ud[28] ātaxš ī Wahrān[29] pad dād-gāh nišāst[30] estēd ō nēstīh rasēd[31]

ud[32] zanišn ud[33] appāragān bē ō paydāgīh rasēnd[34] ∵

---

1 KK’.
2 K <nyttwm>.
3 K + ud xešm-tōhmag.
4 K <-LWNd>, K’ <dwbl’lynd>.
5 K’ <- glpt y ->.
6 K <yy’k ->, DK’ <yy’’ ->.
7 D w +.
8 KK’.
9 K <nŷtwm>.
10 DK’ <bwnŶ/yk>, not K bol.
11 D; K <-kt’l>, K’ <nklwk’l>.
12 DK’ <-y’tk->.
13 K; DK’ ul.
14 K <-LWNd>.
15 K’ <L’whr->.
16 KK’.
17 K <wn’-yysnd>, D <wn’snd>, K’ <wn’-ysnd>.
18 K <MTAk’n’n>, D <MTAYk’n’n>, K’ <MTAyk’n> + sup id. eol.
19 K <wzlgyh>.
20 K <dhywk’nyh>, D <yhswk’nyh>, K’ <y’tk’nyh>.
21 DK’ paymān.
22 DK’.
23 KDK’ <znh’l>.
24 K <yhšK>.
25 K’ <y->
26 K’ + y.
27 K <m’zysn’n>, D <mhyyt’n>, K’ <mhyyyt’n>.
28 K.
29 K <w’hl’m>, D <wlhl’m ⇀-l’n or -l’n ⇀-l’m>, K’ <wlhl’n>.
30 K <nšyyt>, DK’ <nš’yyt'>.
31 K <-TWNytWNt / •wm>
32 D.
33 DK’ <-šn w>.
34 K; DK’ <-WNyt(')>.

4.8 ud[1] ān ī[2] wazurg rōdestāg[3] šahr-ēw ud ān ī wazurg šahr[4] deh-ēw
ud ān ī wazurg deh dūdag-ēw[5] ud ān ī dūdag[6] āstānag-ēw[7] bē bawēd ∵

4.9 Spitāmān Zardušt
pad anāgīh-kāmagīh[8] ud sāstārīh [K20_132v] ud[9] duš-pādixšāyīh[10] bē kanēnd[11] ēn Ērān dehān ī[12]
man Ohrmazd-dād[13] ∵

4.10 awēšān dēwān[14] ī[15] wizārd-wars ī[16] frēftār hēnd kū ān ī[17] menēnd[18] nē kunēnd
ud wattar-dēn hēnd kū ān ī[19] nē gōwēnd[20] kunēnd[21] ∵

4.11 u-šān[22] pašt[23] ud[24] paymān rāstīh nēst[25] ud ēwēn[26] nēst ud[27] zēnhār nē dārēnd
ud pad pašt ī[28] kunēnd abar [K43_266r] nē estēnd ∵

4.12 pad frēftārīh[29] ud āz ud[30] duš-pādixšāyīh bē kanēnd ēn[31] Ērān dehān ī[32] man Ohrmazd-dād[33] ∵

---

1 KK’.
2 K +.
3 DK’; K <lwyyt->.
4 D <-1> eol.
5 K’ <dwt-1>
6 D <-1>.
7 DK’ <’yyt(') HNA>.
8 DK’ -kāmīh.
9 K’.
10 KDK’ <-š’yh>.
11 D; K <ŶŶLWNd>.
12 KK’.
13 K Ohrmazd, K’ <L’whr->.
14 DK’ <ŠA’n'>.
15 K’.
16 K.
17 D.
18 DK’; K <<YMRRWNd>.
19 KD.
20 KDK’ <-RRWNd>.
21 K <WĄY->.
22 K w +.
23 K <pwšt>.
24 KK’.
25 Not K’ bol.
26 K ēwēnag, D <’yw'yn'>.
27 K.
28 K’.
29 K <plYpt’l>, DK’ <pl’ct’lyh>.
30 KK’; D <’cw />.
31 D w +.
32 DK’.
33 K Ohrmazd.

4.13 ud[1] andar ān āwām Spitāmān Zardušt hamāg mardōm[2] frēftār[3] bē bawēnd [4]⌈ kū ēk ōy[5] did rāy wad xwāhēnd ⌉

ud mihr wazurg ǰud-gōnag[6] bē bawēd[7] ∵

4.14 ud[8] āzarm ud dōšāram ud[9] ruwān-dōstīh az gēhān bē šawēd ∵

4.15 ud[10] mihr ī[11] pid az[12] pus ud[13] brād az brād[14] bē šawēd

ud[15] dāmād[16] az xwasrū[17] ǰud-dēsag[18] bē bawēd

ud[19] mādar[20] az duxtar[21] ǰudāg ud[22] ǰud-kāmag bē bawēd[23] ∵

4.16 ka sadōzim ī dahom[24] ī tō⌈ sar bawēd Spitāmān Zardušt ⌉[25] xwaršēd rāsttar ud nihangtar[26] ud[27] sāl ud māh[28] ud rōz kōdagtar[29] ∵

4.17 ud Spandarmad zamīg tangtar[30] ud rāh[31] nihangtar[32] ∵

4.18 ud bar tōhm bē nē dahēd

---

1 KK'.
2 K <-TA'n>, DK' <mltwm>.
3 K <plYpt'l>, D <plypt'l>, K <pl'ct'l>.
4 Not K.
5 DK' <OL>.
6 KK' <-gw->, D <-dw->.
7 K' <YHB->.
8 KK'.
9 DK'.
10 K'.
11 DK'.
12 K'; K?.
13 KK'.
14 KK' <bl't MN AH>, D <bl't bl't>.
15 K'.
16 K' <y'm AYT'>.
17 KD <lw>, K' <-lwy>
18 K <-Kyyy-k>, D <-yÿy-k>, K' <-DYÿy-k>.
19 K.
20 KDK' <m'tl>.
21 KK' <y/dwhtl>, D <ywht>.
22 K'.
23 K <-WNd>.
24 K <yhm>, D <dhm>, K' <d'hm>.
25 K' Zarduxšt Spitāmān sar bawēd.
26 K <nsnytl>, DK' <nyhnytl>.
27 DK' 2x.
28 K' <YBRH>.
29 K; DK' <kmtl>.
30 KDK' <tny/ŷ/gtl>.
31 K <l's>, D <l'-y = lys>, K' <l'D>.
32 KDK' <nhnytl>.

ud[1] bar ī ǰōrdāgān[2] pad 10[3] 8[4] bē kāhēd ud[5] 2 bē abzāyēd

ud[6] ān ī[7] bē abzāyēd spēd nē bawēd ∵

4.19 ud urwar[8] ud[9] dār ud draxt[10] bē kāhēd[11]

ka 100 bē stānēd 90 bē kāhēd[12] 10 bē[13] abzāyēd

ud[14] ān ī bē abzāyēd xwālom[15] [K43_266v] ud čāšnīg[16] nē [DH_233v] bawēd[17] ∵

4.20 ud[18] mardōm[19] kōdaktar zāyēd[20] [K20_133r] u-šān hunar ud nērōg kam

ud[21] frēftārtar[22] wattar-dādtar[23] bawēnd

ud spās ud āzarm ī nān[24] ud namak nē dārēnd

u-šān[25] dōšāram pad dēs-ēw[26] nē dārēnd ∵

4.21 ud[27] andar ān ī wattom āwām murw[28] ēw[29] āzarm wēš dārēd[30] kū ōy Ēr ī dēn-burdār mardōm[31] ∵

4.22 u-šān dahišn pad kār kam

ud azišān kār ud[32] kerbag az dast kam rawēd

---

1 DK’; K y.
2 K <ywlt’k’y’n>.
3 KD K’ <D>.
4 D <IIII IIII>.
5 K’; K <ww>.
6 KK’.
7 KK’.
8 K’ + y eol.
9 KK’.
10 KD <dlht(')>, K’ <dl’ht w>.
11 K <-yt>, D <-yt'>, K’ <-yt w>.
12 K <-yt w>, D <-yt'>, K’ <-yt>.
13 D + f.st. <L>.
14 KK’.
15 KDK’ <hwlwm>.
16 K -šnīh.
17 KK’ <YHB->, D <YHW->.
18 KD.
19 KDK’ <mlt->.
20 K’ <ZLYHWN->.
21 KK’.
22 K <pl’ct’ltl>, D <plypt / t’ltl>, K’ <pl’ctt’ltl>.
23 KD <-d/y’t->, K’ <-y’šntl>.
24 DK’ <LHMAy>.
25 KK’ w +.
26 K <ŷys-1>, DK’ <yysk>.
27 KK’.
28 DK’ w +.
29 DK’ <’y>; K <HNA>.
30 K’ <ŶHS->.
31 K <ANŠ->, DK’ <mlt->.
32 KD.

ud[1] hamāg-sardagān[2] ǰud-kēšān[3] ō awēšān anāgīh-xwāstār bawēnd ∵

4.23 ud hamāg gēhān nasāy-nigānīh[4] ud[5] nasāy-wistarišn[6] bē bawēd ∵

4.24 ud nasāy[7] nigānīdan ud nasāy šustan[8]

[9]⌈ ud nasāy[10] sōxtan[11] ⌉ō āb ud[12] ātaxš burdan

ud nasāy[13] xwardan pad-dād kunēnd ud nē pahrēzēnd[14] ∵

4.25 pad kār ud kerbag ī[15] wazurg hangārēnd[16]

ud[17] druwandīh[18] rāh ī[19] dōšox wirāyēnd[20]

ud abārōnīh penīh ud wiyābānīgīh[21] ī xešm[22] ud āz rāy ō dōšox dwārēnd[23] ∵

4.26 ud[24] andar ān ī[25] škeft āwām Spitāmān Zardušt pādixšāyīh ī[26] xešm[27] ī xrūdrafš[28] ud[29] dēw ī[30] wizārd-wars ī xešm-tōhmag[31]

---

1 K.
2 K’ <-tg’n'>.
3 D <-k’š->.
4 KK’ <nn->, D <ns’ = nyš ->.
5 DK’.
6 K only <wyyt’ly’n>, D <-ly’n'>, K’ <nn->.
7 K’ <nn->.
8 K + pad-dād.
9 Not K’.
10 Not K bol.
11 D <swht>.
12 KK’.
13 K’ <nn->.
14 K <p’hlYycnd>, D <-ynd>, K <-cny>.
15 DK’.
16 KK’ <-g’l->, D <-d’l->.
17 K 2x.
18 K + w.
19 DK’. – K’ + <~~’w~~>.
20 D; K <dwb’lynnd>.
21 KK’ <-nyh>, D <-nYkš>.
22 K’ + y.
23 K’ <dww’l->.
24 KK’.
25 KK’.
26 K 2x.
27 K’ <hyš’m>.
28 KDK’ <hlwdlpš>.
29 K.
30 DK’.
31 D; K - / tōhm.

ud[1] ān ī nidom [K43_267r] bunīg[2] pad Ērān dehān mardōmīh[3] frāz rawēnd ∵

4.27 ud[4] dēnīgān[5] kē ēbyānghan[6] pad kust dārēnd[7] ēg-išān[8] pādyābīh[9] dāšt[10] nē tuwān ∵

4.28 čē pad ān ī nidom āwām nasāy[11] ud hixr[12] ōwōn was bawēd kū mard[13] gām ō gām bē nihēd pad nasāy[14] rawēd ∵

4.29 ud[15] ēwāz ka pad baršnūm[16] šōyēd pāy[17] az maγ bē nihēd pad nasāy[18] rawēd [K20_133v] ∵

4.30 ēwāz ka pad nasāy-kadag[19] ī awēšān barsom[20] frāz wistarēd ud[21] drōn frāz yazēd[22] pādixšāy[23] bawēd ∵

4.31 ēwāz pad ān ī nidom āwām yazišn ī[24] pad 2 mard pādixšāy[25] bawēd kerdan tā ēn dēn pad nēstīh ud nizārīh [DH_234r] nē rasēd

pad 100 pad 1000 pad bēwar ēk-ēw bawēd kē pad ēn dēn wurrōyēd

ud[26] ān-iz[27] ī[28] wurrōyēd[29] kār aziš nē kunēd[30]

---

1 DK’.
2 K/DK’ <bwnŶ/Yk>.
3 KD <ANŠWTAyh>, K’ <-TA’n>.
4 K; D *u*.
5 K’ andar bandagān.
6 K <’yby’nyhn>, D <’ybšnyhn>, K’ <’yby’nghn>.
7 DK’ <d’lynd>.
8 K’ ēg-iš.
9 K’ <p’ty’’yh>.
10 D <y’št'>, K’ <d’štn'>; not K.
11 DK’ <nn->.
12 K <hsl>, DK’ <hŷ/yhl>.
13 Not K.
14 K’ <nn->.
15 K’.
16 K’; KD <blswm>.
17 K <p’y>, D <p’-y>, K’ <p’’>.
18 K’ <nn->.
19 KK’ <nn->.
20 K + pad, D + bē pad.
21 K’.
22 KD/K’ <ycy/ÿt>.
23 KDK’ <ŠL->.
24 KK’.
25 K <ŠL->, D <-hš’y>, <K’ <-hš’>.
26 KK’.
27 K <ZYyc>, D <ZKyc>, K’ <ZKc>..
28 K’.
29 K <AMT>.
30 K <WĄY->, D <-WNyţ>.

ud[1] ātaxš ī Warahrām[2] bē ō ⌈ nēstīh ud nizārīh ⌉[3] rasēd

az 1000 abāz[4] ō ēk[5] pahrēzēnd[6] ud[7] ān-iz ī[8] ēsm[9] ud bōy dādīhā padiš nē dahēnd ∵

4.32 ēwāz ka mard-ēw[10] yašt kerd estēd ud[11] Nīrangestān nē dānēd pad weh-menišnīgīh[12] bē abrōzēd pādixšāy[13] bawēd ∵

4.33 xwāstag ī[14] āzarmīg hamāg bē ō ǰud-kēšān[15] ǰud-ristagān[16] rasēd ∵ [K43_267v]

4.34 ud kerbakkar[17] ī nēk az dūdag ī āzād-mardān[18] mowmardān[19] [20]⌈ bē ō ⌉ wišād-dwārišnīh estēnd ∵

4.35 ud[21] xwurdagān duxt[22] ī āzādagān wazurgān[23] mowmardān[24] pad zanīh kunēnd ∵

4.36 ud[25] āzādagān ud[26] wazurgān[27] ud[28] mowmardān[29] bē ō škōhīh[30] bandagīh[31] rasēnd ud zanišn[32] ud xwurdag bē ō wazurgīh ud[33] pādixšāyīh[34] rasēd[35]

---

1 KK’.
2 K <w’hl’m>, DK’ <wlhl’m>.
3 K <LOYT" z’lyh>, D <LOYTy wnz’lyh>, K’ <LOYTyh wn->.
4 D <’p̄’c>.
5 D <’ywynK>.
6 KK’ <-lycnd>, D <-lycynd>.
7 KK’.
8 DK’ <ZKcy>; K <ZKyc>.
9 DK’ <’sm>.
10 D <YBRA y 1>.
11 KK’.
12 K <ŠPYL -> -išnīg, D <wyh> -išnīgīh, K’ <wŷh -> -šnīg.
13 KDK’ <ŠL->.
14 K; DK’ w.
15 K f.st. <k> +, + rasēd.
16 D <lYyyt->, K’ <l’yytg’n>.
17 K <krpkl>, DK’ <krpky/gl>
18 K <-YBRA-’n> + bē ō, D <-YBRA ’n>, K’ <-YBRA’n>.
19 K <[-] / ymlt’n>, D <mwmlt’n>, K’ <mw ’mlt’n>.
20 Not K.
21 KK’.
22 KDK’ <ywht>.
23 K <wcwly’n>, D <wc’šn'>, K’ <wcwl’n>.
24 KK’ <mwymlt’n>, D <mwm->.
25 KK’.
26 DK’.
27 K <wcwly’n>, D <wcl’>!, K’ <wcwl’n>.
28 KD.
29 KD <mwymlt’n>, K’ <mw ymlt’n>.
30 K <škwhyh>, D <škwYs>, K’ <š’kkwYyh>.
31 K/D/K’ <bwnŶ/Y/ŷk->.
32 K <znšn>, DK’ <znš>.
33 KK’.
34 K <p’thš’yh>. D <p’thš’’yh>, K’ <p’twhš’yh>.
35 K <-WNd>.

ud[1] a-čāragān ud xwurdagān[2] bē ō pēš-gāhīh ud[3] rāyēnīdārīh rasēnd ∵

4.37 ud gōwišn ī[4] dēn-burdārān ud[5] muhr[6] ud wizurd ud[7] dādwar ī rāst-gōwišn ī rāstān
ān-iz ī[8] ahlawān ...[9] bē bawēd
ud[10] gōwišn ī xwurdagān ud spazgān ud abārōnān[11] ud afsōsgarān[12] [K20_134r] ud ān ī drōw-dādestānān rāst ud wābar dārēnd[13] ∵

4.38 ud sōgand[14] pad-drōw padiš xwarēnd ud[15] zūr-gugāhīh[16] padiš dahēnd
ud zūr[17] ud anāst[18] abar man Ohrmazd gōwēnd[19] ∵

4.39 awēšān kē pad hērbedīh[20] ud[21] hāwištīh nām barēnd ēk ōy[22] did rāy wadīh[23] xwāhēnd[24]
ud āhōg gōwēnd[25] ud āhōg abar nigerēnd[26]
u-šān Ahrimen[27] ud[28] dēwān[29] petyārag[30] abar wēš[31] burd[32] estēd ∵

---

1 KD; K’ <ww>.
2 K’ <-g’n>.
3 DK’.
4 KK’ 3x.
5 KK’.
6 KD <mwyl>, K’ <mwylw>.
7 KK’.
8 KD <ZKyc>, K <ZKcy>; D w +.
9 K <’wyycwywg’n>, DK’ <’wyypwywd/y’n'>.
10 KK’ 3x.
11 K’ <-lw’n>.
12 K <-yyk’l’n>, DK’ <-yyy/gl’n'>.
13 D w +.
14 K + <••]t> bol.
15 KD.
16 D + y eol.
17 K’ <’cl>!
18 K -ag.
19 K <-RWNy>, DK’ <-LLWNd>.
20 K hērbed.
21 KK’.
22 DK’; K <OL>.
23 K <YYLYA>, DK’ <YYLŠyh>.
24 K’ <BOOY->.
25 K <-RWNyt>, DK’ <-LLWNd>; D + <—>.
26 K <nkŷlynnd>, K’ <nkylnd>.
27 DK’ up-side-down.
28 K.
29 DK’ <ŠA’n(')>.
30 K w +.
31 K’ <QDMš>.
32 KK’ <-WNt>, D <-WNd>.

4.40 ud[1] az wināh ī mardōmān[2] kunēnd az[3] 5 wināh 3[4] wināh hērbedān ud[5] hāwištān [K43_268r] kunēnd[6]

ud wehān[7] dušmen[8] bawēnd kū ēk ōy[9] did rāy wad[10] āhōg[11] padiš gōwēnd[12]

ud yazišn padīrēnd[13] [DH_234v] nē kunēnd

ud[14] bīm az dōšox nē dārēnd ∵

4.41 ud andar ān dahom[15] sadōzim ī[16] hazārag ī tō sar[17] bawēd Spitāmān[18] Zardušt

ud[19] hamāg mardōm[20] āz-parist[21] xwāstag-dēn bē bawēnd[22] ∵

4.42 ud Abr ī[23] kām-kār ud Wād ī[24] ardāy pad hangām[25] ud zamān[26] ī xwēš[27] wārān kerdan nē šāyēd ∵

4.43 ud hamāg āsmān[28] abr[29] nizm šabēnēd[30] ∵

---

1 D <ww>, not KK'.
2 K <ANŠ->, DK' <mlt->.
3 Not D bol.
4 D <III II>, <III>.
5 KK'.
6 K' <-YWNnd>.
7 K + f.st. {ywm}.
8 K<-mn>, DK' <-myn'>.
9 K <OL>.
10 DK' <YYLŠ>.
11 KD <'hwwK>.
12 K <-RRWNd>, DK' <-LLWNd/y>.
13 KDK' <ptylynd>.
14 K.
15 K <dhwm>, D <y'hwm>, K' <d'hm>.
16 DK' 2x.
17 K <yyl->.
18 K ahlaw.
19 K 2x.
20 KDK' <mlt->.
21 K <MN y plYyyt>, D <'cplyyyt'>, K' <-yyyt'yn>.
22 K <bwnd> eol. – K + kū ēk bol.
23 D <'bly y>.
24 D + f.st. ~~ahlaw~~.
25 K āwām.
26 K <dm->, DK' <zm->.
27 K' + f.st. <w LA>.
28 KK' <'ysm->, D <'sm->.
29 K' <w 'bl y> bol.
30 K; D <ynyt'>.

4.44 ud[1] ān ī[2] garm wād ud[3] ān ī sard wād rasēd ud[4] bar ud tōhm ī ǰōrdāyān[5] bē barēd ∵

4.45 wārān-iz[6] pad hangām ī xwēš nē[7] [8]⌈ wārēd ān-iz[9] ī[10] ⌉wārēd xrafstar wēš wārēd kū [11]< āb ∵

4.46 ud⌈ āb > [12]ī rōdān ⌉[13] ud xānīgān bē[14] kāhēd ud abzāyišn bē nē bawēd ∵

4.47 ud stōr ud[15] gāw ud[16] gōspand[17] kōdaktar zāyēnd
ud wad-hunartar zāyēnd[18] ud bār kam stānēnd
ud mōy kamtar [K20_134v] ud[19] pōst tanuktar
ud šīr nē abzāyēd ud čarbišt kam dārēd ∵

4.48 ud[20] gāw warzāg nērōg kam ud asp[21] ī[22] arwand hunar kam pad tāg kam[23] barēd ∵

---

1 KK’.
2 KK’ +.
3 KD.
4 KK’.
5 K <-t’y’n>, DK’ <-t’’n>.
6 KD <-n(')yc>, K’ <-nc>.
7 K w +.
8 Not D.
9 K <ZKyc>.
10 K’.
11 Not K’.
12 K.
13 D <lwt>.
14 Not DK’.
15 KK’.
16 DK’.
17 K <KYNA>, DK’ <y/gwyyp̄nd>.
18 D sup. bol., not KK’.
19 DK’.
20 DK’.
21 KDK’ <SW->.
22 DK’.
23 K’ + f.st. <~~ŶŶLWNm~~>.

4.49 ud mardōm[1] pad ān[2] škeft[3] [K43_268v] āwām Spitāmān Zarduxšt kē kustīg pad mayān dārēnd[4] anāgīh-xwāstār[5] ī duš-pādixšāyīh[6] ud was ān ī[7] drōw-dādestān ī-š abar mad estēd ī-šān zīndagīh andar[8] nē abāyēd ud[9] margīh[10] pad āyaft[11] xwāhēnd ∵

4.50 [12]⌈ ud[13] ǰuwānān[14] ud[15] abornāyān[16] pēm-menišn bē bawēnd u-šān ⌉wiyufsišnīg[17] wāzīg[18] ud rāmišn az dil[19] abar nē āyēd[20] ∵

4.51 ud ǰašn ud[21] nihādag ī pēšēnagān[22] ud[23] ustōfrīd[24] ī yazdān ud[25] yašt ud yazišn ud gāhānbār ud frawardīgān gyāg gyāg[26] kunēnd[27]
ud ān-iz ī[28] kunēnd padiš abē-gumānīhā nē wurrōyēnd ∵

4.52 ud[29] pāddāšn[30] dādīhā nē dahēnd ud dāšn ī[31] ahlawdād nē dahēnd

---

1 K <ANŠ->, DK’ <mlt->.
2 K + y.
3 K <škwpt>.
4 K’ <-NWNd>.
5 KD -īh.
6 K’ <-twhš->.
7 D eol.
8 Not DK’.
9 K.
10 KDK’ <mlGyh>.
11 KDK’ <’y’p̄t>.
12 Not K’.
13 K; D <ww>.
14 K <ywšn’n>, D <ywy’n’n'>.
15 K.
16 K <’p̄ln’y’n>, D <’p̄wln’y’n>.
17 K <dwycyyšn'>, D <ywpyyšn'\YK/>, K’ <ywp yy’’n'>.
18 K’ <w’-yc’k>.
19 K <yył>, DK’ <dyl>.
20 D <~~YYATWNyt'~~> + sup. <~~LA~~> *~~rwyd~~* + LA YY”TWNyt' + sup. <YATWNyt'>.
21 D.
22 K’ <pyš’n →yn->
23 KK’.
24 K <’wswplyt>, D <’wsw\yyt/plyt'>, K’ <’wyytplyt>.
25 K’ 2x.
26 Not D.
27 K <WĄY-> 2x.
28 KD <ZKyc>, K’ <ZKcy>.
29 DK’.
30 KK’/D <p’td/y’šn(')>.
31 K’; K w.

ud[1] ān-iz ī[2] dahēnd[3] abāz abaxšāyēnd[4] ∵

4.53 ud ān-iz[5] weh-dēn[6] mardōm[7] kē ēn[8] dēn ī[9] weh[10] ī[11] mazdēsnān[12] stāyīd estēd
pad ān ī awēšān rāh ud ristag[13] brahmag-rawišn frāz rawēnd
u-šān pad[14] ān ī xwēš dēn nē wurrōyēnd ∵

4.54 ud āzād ud wazurg ud dahīgān[15] ī nēk[16] az deh ud gyāg ī xwēš pad uzdehīgīh[17] az[18] bun[19] gyāg ud dūdag ī xwēš bē šawēnd
ud[20] az xwurdagān [DH_235r] ud[21] wattarān tis pad niyāz[22] xwāhēnd [K43_269r] ō driyōšīh[23] ud a-čāragīh rasēnd ∵[24]

4.55 ēn mardōm[25] pad 10 9[26] pad kust ī abāxtar bē abesīhēnd[27] ∵

4.56 pad awēšān duš-xwadāyīh[28] [K20_135r] harw tis ō nēstīh ud a-čāragīh ud sabukīh[29] ud anastagīh[30] rasēd ∵

---

1 KK’.
2 KD <ZKyc>, K’ <ZKcy>.
3 Not K bol.
4 KD <-hš’-ynd>, K’ <’pYyyš’-ynnd>.
5 K <ZKyc>, D <ZKc>, K’ <ZKcy>.
6 K <ŠPYLŝn'>, DK’ <wŷhŝn'>.
7 KDK’ <mlt->.
8 Not K.
9 K.
10 K <ŠP->, K’ <wŷh>, not D.
11 K.
12 K <m’zyysn’n>, D <m’yyy’n>, K’ <m’yyYt’n>.
13 KDK’ <lyytk>.
14 Not K.
15 KD <d/yh’k’n>, K’ <š’k’n>.
16 K; D <<nŷwK>, K’ <nyw>.
17 K <’wc yysK>, DK’ <’wcskyh>.
18 K’ <MNW>.
19 K + w.
20 DK’.
21 K.
22 K’ + f.st. <YHBWNd>.
23 K driyōš[-.
24 K + f.st. pad awēšān.
25 KDK’ <mlt->.
26 KK’ <D 9>, <D III III III>.
27 K <’pyyyhynd>, DK’ <’pyyhynd>.
28 K duš // xwadāyīh, D duš xwadāyīh K’ duš / xwadāyīh.
29 K’ <yytwk-> + rasēd eol.
30 K <’nṣtkyh>, <wYyytkyh>, not K’.

4.57 ud[1] Spandarmad[2] zamīg dahan abāz[3] wišāyēd
ud[4] harw gōhr ud[5] ayōšust[6] ō paydāgīh rasēd
čiyōn zarr ud[7] asēm ud rōy ud arziz ud[8] srob[9] ∵

4.58 ud xwadāyīh[10] ud[11] pādixšāyīh ō an-ērān[12] bandagān[13] rasēd[14]
čiyōn Xyōn[15] Turk ud Hadur[16] ud Tubet čiyōn <'nylk>[17] ud[18] Kōfyār ud Čīnīh[19] ud[20] Kābulīh ud Suwdīg[21] ud[22] Hrōmāyīg[23] ud <klmkl't>[24] ud Spēd Xyōn pad Ērān[25] dehān ī[26] man pādixšāyīh[27] bawēnd
framān [28]⌈ ud kāmag ⌉[29] ī awēšān pad gēhān rawāg bē[30] bawēd ∵

4.59 pādixšāyīh az[31] awēšān[32] dawāl-kustīgān ud Tāzīgān ud[33] Hrōmāyān[34] bē ō awēšān rasēd[35] ∵

---

1 K.
2 K' <yytynmt>.
3 K <'p̄'c>, DK' <LAWHL>.
4 K'.
5 K.
6 K' <'ywywyyt'>.
7 KK'.
8 K.
9 KD <yylp>, not K'.
10 K <-t'yh>, DK' <-t'yyh>.
11 DK'.
12 Not K.
13 KK'/D <bwnŶ/YK->.
14 KD/K' <lyyy/ÿt(')>.
15 K <hywn>, DK' <hyw>.
16 <htwl>.
17 K/DK' <'nd/ylk>
18 DK'.
19 K <cynwš>, DK' <cyn'yh>.
20 K.
21 KD/K' <swptY/yk>.
22 K.
23 KD <-m'YK>.
24 KD <klmkl't>, K' <kmkl't>.
25 D an-ērān.
26 DK'.
27 K' <-twhš-> +.
28 Not DK'.
29 Not DK'.
30 Not DK'.
31 DK' <MNW>.
32 K' + f.st. ēdōn.
33 K.
34 K <-m'sk'n>, D <hl m'y'n>, K' <hlmwy'n>.
35 K <lyyyt> eol.

4.60 awēšān ēdōn duš-pādixšāyīhā bē bawēnd[1] kū[2] ka[3] mard-ēw ahlaw[4] ī nēk ōzanēnd[5] magas-ēw[6] pad čašm ī[7] awēšān harw 2 ēk bawēd ∵

4.61 ud darbās[8] ud hangadīh ud ābādīh ud deh ud dūdag ud xwāstag ud[9] dastkerd ud[10] kahas ud rōd ud[11] xānīg ī Ērān weh-dēnān ō awēšān an-Ērān[12] rasēd[13]
ud[14] spāh[15] ud marz ud[16] drafš ō awēšān rasēd [K43_269v]
ud xešm-kāmagīh xwadāyīh[17] pad gēhān rawēnd ∵

4.62 ud āz čašm ī[18] awēšān az[19] xwāstag purr[20] nē bawēd
ud xwāstag ī[21] gēhān gerd kunēnd ud azēr ī zamīg nihān kunēnd ∵

4.63 ud[22] druwandīh rāy kūnmarz[23] ud daštānmarz ī[24] was kunēnd
ud waran[25] ī abārōn was warzēnd ∵

---

1 DK’ <Y/ŶHBWNd>.
2 Not DK’.
3 K’ kē.
4 Not DK’.
5 KK’ <ZYTL->, D <ZKTL->.
6 K <mKyy-1>, DK’ <mKs-1>.
7 K’.
8 KD/K’ <y/dlp’s>.
9 KK’.
10 K.
11 K’.
12 K <’nyl’n>.
13 KDK’ <lyyyt(')>.
14 KK’.
15 K <yyp’h>, DK’ <yyt’h>.
16 DK’.
17 KD <-t’yh>, K’ <-t’-yyh>
18 K.
19 K’+ <-š’nc>.
20 KK’ <MALE>, D <pwl>.
21 DK’.
22 KK’.
23 K + kunēnd.
24 DK’.
25 KDK’ <wln>.

4.64 ud andar ān ī [K20_135v] škoft[1] āwām šab rōšntar ud[2] sāl ud[3] māh ud[4] rōz 3[5] ēk-ēw[6] bē kāhēd[7]
Spandarmad zamīg[8] abar āyēd ud[9] seǰ[10] margīh ud niyāzōmandīh[11] pad gēhān saxttar[12] bawēd ∵

4.65 guft-iš Ohrmazd ō Spitāmān Zardušt
ēn ān ī pēš gōwam[13] ∵

4.66 ōy druwand Gannāg[14] Mēnōy ka bē abāyēd abesīhēnīdan[15] stahmbagtar[16] [DH_235v] duš-pādixšāyīhtar[17] bawēd ∵

4.67 ēdōn-iš[18] guft[19] Ohrmazd ō Spitāmān[20] Zarduxšt[21] kū
bē ⌈ xwah ud warm ⌉[22] bē kun[23]
pad zand pāzand ud[24] wizārišn bē čāš
ō hērbedān ud[25] hāwištān gōw[26]
pad gēhān frāz gōwēnd[27] awēšān[28] kē az[29] sadōzim nē āgāh hēnd

---

[1] KD; K’ <škpt>.
[2] KD.
[3] K’.
[4] KK’.
[5] D <III>.
[6] K ēk.
[7] K’ <k’ÿhyt>.
[8] KD <ymYk>, K’ <zmyk>.
[9] KK’.
[10] K <yyÿc>, D <yyyc>, K’ <yyc>.
[11] D <w ’’c->.
[12] KD <yy’’ttl>, K’ <yy’’’ttl>.
[13] KD <-RWNm>, K’ <-RRWNm>.
[14] K <ynn->, DK’ <y/gn->.
[15] K <’p̄ysytn'>, DK’ <’p̄yyhynytn'>.
[16] D stahmb // stahmbagtar.
[17] K <-hš’-[•]/tl>, D <-hš’-ytl>, K’ <-p’yhš’-yyh tl>.
[18] K <’ytwn'>, D <’ytwn' wyh>, K’ <’yt wn'yh>.
[19] K’ -iš eol.
[20] K <zypyt->.
[21] D <-wšt'>.
[22] K <YYP̄LHWNww•lm>, D <YYP̄LHWNwm>, K’ <-HWN wwlm>.
[23] K <WĄYWN>, D <WĄYW>, K <-WNd>.
[24] KK’.
[25] KK’.
[26] K <-RWN>, D <-LLWN>, K’ <-LLWNd>.
[27] K <-RRWNd>, DK’ <-LLWNd>.
[28] Not D.
[29] Not D.

ēg-išān gōwēnd[1] [K43_270r] ēmēd[2] ī[3] tan ī pasēn rāy bōxtārīh ī[4] ruwān ī[5] xwēš[6] rāy
harg ud[7] anāgīh petyārag[8] ī awēšān ǰud-dēnān ud[9] dēwēsnān[10] abar gīrēnd[11] bē barēnd ∵

4.68 u-t ēn-iz[12] gōwam[13] Spitāmān Zarduxšt kū
kē pad ān āwām tan xwāhēd ruwān bōxtan nē tuwān čē tan[14] frabih[15] ud[16] ruwān kars[17] ud[18] nizār pad dōšox
ud[19] kē ruwān xwāhēd tan kars ud[20] nizār pad gētīy[21] škōh[22] ud [23]⌈ driyōš u-š ⌉ruwān frabih[24] pad wahišt ∵

ZWY.5

5.1 pursīd[25] Zardušt az Ohrmazd kū
Ohrmazd[26] mēnōy ī[27] abzōnīg dādār ī gēhān astōmandān ī[28] ahlaw
hād Ohrmazd pad ahlaw-xwānišn ud[29] abārīg pad stāyišn[30]
ast kē dādār ahlaw gōwēd[31]

---

1 K <-RWN OD>, D <-LLWNd>, K’ + <RRWNd OD>.
2 KD <’’myt(')>, K’ <’-ymyt>.
3 KK’ 2x.
4 DK’.
5 K.
6 Not DK’.
7 KK’.
8 K <pty’’lk>.
9 K.
10 K <ŝwwyysn\’n/> eol., DK’ <s/ŝwy/ÿyšn’n>.
11 K <WĄY->.
12 K<-yc>, DK’ <-c>.
13 K <-RWNm>, D <-RRWNm>, K’ <LLWNwm>.
14 K <PWN>.
15 K <plyp̄yh>, D <plpyh>, K’ <plyp̄š>.
16 KK’.
17 D <klyh> 2x.
18 K’.
19 K’.
20 K’.
21 DK’ <-t’’>.
22 Not K’.
23 Not K’.
24 KK’ <plyp̄yh>, D <plpyh>.
25 K <pwryyt>, D <-yyYt'>, K’ <-yyyt>.
26 K + y.
27 DK’ 2x.
28 K.
29 KK’.
30 K <yyt’yy’n>, D <yyt’’’n'>.
31 K <-RWN->, D <-LLWN->, K’ <-LLWNN->.

dādār pad[1] ⌈ ān ī[2] škeft ⌉[3] āwām ahlaw bawēnd

ud dēnīg[4] bawēnd kē[5] [K20_136r] kustīg pad mayān dārēnd ud dēn pad barsom[6] yazēnd

u-šān dēn ī[7] xwēdōdah[8] pad dūdag rawēd ∵

5.2 guft-iš Ohrmazd ō[9] Spitāmān[10] Zarduxšt kū

mardān ī pahlom ān bawēd kē andar ān[11] ī[12] škoft[13] āwām kustīg [14]⌈ pad mayān ⌉ dārēd ud dēn pad barsom yazēnd[15]

nē pad xwadāyīh[16] [K43_270v] Wištāsp-šā ∵

5.3 kē andar ān ī škoft āwām ⌈ *iθā āṯ yazamaidē*[17] *aṣəm vohū* ⌉[18 19]⌈ bē gōwēd ⌉ warm[20] kerd estēd ēdōn čiyōn andar xwadāyīh[21] ī[22] Wištāsp-šā dwāzdah-hōmāst-ēw[23] ī[24] pad zōhr ∵

5.4 ud[25] kē-š yašt kerd estēd ud[26] Gāhān srūd estēd ōwōn čiyōn ka-š pad[27] xwadāyīh[28] ī[29] Wištāsp-šā yašt-wāz[30] srūd-Gāhān[31] būd[32] [DH_236r] hē[33] ∵

---

[1] Not K'.
[2] DK'.
[3] K+ <ZYškwp>.
[4] K <ŝnnYK'n>.
[5] K + <'n[>?
[6] K' <blswwm>.
[7] DK'.
[8] KK' <hwytwkys>, D <whytwkyš>. – Cf. Y.12.9 *daēnąm ... x*^{v}*aētuuadaθąm*.
[9] K + y eol.
[10] Not K bol.
[11] Not D.
[12] DK'.
[13] K' <škpt>.
[14] Not DK'.
[15] K <-WNyt>.
[16] K <-t'yh>, D <-t's>, K' <-t'yyh>.
[17] D °*dē*, K' °*de*. – K' + *ke. u.* .
[18] D; K <yt'ywt yzm 'šmwhwk-1>.
[19] Not DK'.
[20] D <OLE>, K' <wlm^{n}>.
[21] K <-t'yh>, DK' <-t'yyh>.
[22] K.
[23] K <yw''cd'hwm'yyyp̄-1>, DK' <yw'cy'hwm'yyt(')-1>.
[24] KK'.
[25] KK'.
[26] DK'.
[27] Not K.
[28] K <-t' / yh>, D <-t'yyh>, K' <-t'yh>.
[29] K.
[30] KDK'+ <'cyylwt>.
[31] K' <ŷ'->. – K + <yšt>.
[32] KDK' <-WNyt(')>.
[33] K <HWE'>, K' <HWEyD>.

5.5 ahlaw[1] ī[2] ahlawān ī pahlom ān bawēd kē pad weh dēn ī[3] mazdēsnān[4] estēd u-š dēn ī xwēdōdah[5] pad dūdag rawēd ∵

5.6 guft-iš Ohrmazd [6]⌜ ō ahlaw Zardušt] kū [7]⌜ Spitāmān Zardušt ⌝

andar ēn 9[8] 1000 sāl ī man Ohrmazd-dād[9] mardōm[10] ī[11] andar ān ī[12] škoft āwām škofttar[13] bawēnd

5.7 čē andar duš-xwadāyīh[14] ī[15] Ažidahāg[16] Frāsyāb[17] ī[18] Tūr mardōm[19] ī[20] andar[21] ān ī[22] škoft āwām weh-zīyišntar[23] ud wēš-zīyišntar būd[24] hēnd

u-šān petyārag az Ahrimen ud[25] dēwān[26] kamtar būd ∵

5.8 čē andar ān ī awēšān duš-xwadāyīh[27] andar Ērān šahr <ABA>[28] deh ī awērān[29] nē būd čiyōn ān ī[30] [K43_271r] ka hazārag ī[31] tō [K20_136v] sar[32] bawēd Spitāmān Zardušt ∵

5.9 čē hamāg Ērān[33] dehān pad asp[34] sumb awēšān bē kanīhēd

---

1 Not D.
2 K 2x.
3 DK'.
4 K <m'zyysn*yn*>, D <m'zyy''n'>, K' <m'ŷyÿ'n>.
5 K <hwytwkds>, D <-twkdyh>, K' <-twkdtyh>.
6 Not DK'.
7 Not K.
8 D <III III III>, K' <3 3 3-000>.
9 K' <-t w>.
10 KDK' <mlt->.
11 D.
12 K.
13 KD <-ptl>, K' <-pttl>.
14 K <-t's>, D <-t'yyh>, K' <-t'yh>.
15 KD.
16 K <'cyh'k y>, DK' <'c y dh'k>, D + w bol.
17 K <-yy'p̄>, D <-yyy'p̄>, K' <-yy'y'p̄>.
18 DK'.
19 KD <ANŠ->, K' <mlt->.
20 DK'.
21 K pad.
22 K.
23 K/DK' <wy/ŷh ->.
24 K 2x <bwt> eol.
25 K <-nw>, D.
26 D <ŠA'n'>.
27 KK' <-t'yh>, D <-t'yyh>.
28 K <•BA>, D <ABA>, K' gyāg w.
29 KDK' <'pyl'n>.
30 DK'.
31 DK'.
32 KK' <yyl>, D <sl>.
33 D <'ly'n'> + sup *īrān* (undotted).
34 K <'yyp>, DK' <'yyp̄>.

awēšān drafš andar ō Padišxwārgar rasēd ud[1] gāh ī[2] dēn stahm pādixšāyīh[3] az ānōh bē barēnd u-šān zanišn az ān gyāg rasēd ∵

5.10 Spitāmān Zardušt ēn ān ī pēš gōwam[4] ∵

5.11 kē[5] az astān[6] ēdōn pad yazišn abar ōy[7] weh kē[8] Ohrmazd rāy yazišn wēš kunēd[9]

Ohrmazd āgāh az ahlāyīh čēgām-iz[10] ēw kū kār ud[11] kerbag[12] mizd ud pāddāšn[13] [14]♣ Ohrmazd āgāh az ⎫ ahlāyīh dahēd

ud hanǰamanīgān[15] narān[16] ud[17] mādagān yazam[18] ud amahrspandān kē nar-iz[19] mādag-iz[20] awēšān weh hēnd ∵

ZWY.6

6.1 pursīd Zardušt az Ohrmazd kū

[21]♣ Ohrmazd mēnōy ī[22] abzōnīg ⎫ dādār ī[23] gēhān ī[24] astōmandān ahlaw

az kū abāz wirāyēnd ēn dēn ī[25] weh ī[26] mazdēsnān[27]

---

1 KK’.
2 D; K’ w.
3 K <-š’yh>, D <-hš’s> eol., K’ <-twhš’yyh>
4 K <RWNm>, DK’ <-LLWNm>.
5 K’ <MN> eol.
6 KD <AYT’n('), K’ <Yyyt’n>.
7 KDK’ <OL>.
8 Not K.
9 K <WĄY->, D <-WN¸yt>.
10 K <-mc>, DK’ <-myc>.
11 DK’.
12 K <krp>.
13 K <p’t’šn> eol.
14 Not K’.
15 K <-nYkŷ’n' y> eol.
16 K <ZKL’n>, D <ZKL ’n>, K’ <ZKL’n>.
17 K 2x.
18 KDK’ <yzm>.
19 K <ZKLyc>, D <ZKL c w>, <ZKL c>.
20 K <NKDyyc>, not D.
21 Not K’.
22 K.
23 D.
24 KK’.
25 KD.
26 K.
27 K <m’zyysn’n>, DK’ <m’yyyt’n>.

ud[1] pad čē abzār[2] bē zanēnd ēn dēw[3] ī[4] wizārd-wars ī xešm-tōhmag ∵

6.2 dādār man ōš dah ud āwādagān ī man

ōš dah kū ma ē[5] zīyānīy[6] andar ān ī škoft[7] āwām gišnag-zīyišnīg[8]

dah [DH_236v] kū druwandīh ud rāh ī[9] dōšox nē wirāyēnd ∵

6.3 guft-iš Ohrmazd kū

Spitāmān [K43_271v] Zarduxšt pas az nišānag ī siyā pādixšāyīh[10] az awēšān xešm-tōhmagān az Salmān[11] dehān druz ī[12] šēdāspīh[13] [K20_137r] ud[14] <klyyy'kyh>[15]

hād Māhwindād[16] guft kū Hrōmāyīg[17] bawēnd

ud Rōšn guft kū suxr-kolāh[18] ud[19] suxr-zēn[20] ud suxr-drafš bawēnd

hād ka daxšag ī[21] awēšān bawēd ∵

6.4 ka bē āyēnd Spitāmān Zardušt xwaršēd nizm nišān nimāyēd ud [22]♣ az gōnag wardēd

pad gēhān nizm[23] ud tom ud tārīkīh bawēd

ud[24] pad āsmān[25] nišānag ī ⎫ gōnag gōnag paydāg bawēd

ud[26] būm-čandag[27] [28]ī was bawēd

---

1 KK'.
2 KDK' <-z'l>.
3 K <ŠA'yn>, DK' <ŠAA>.
4 KK' 2x.
5 K <HNA>, D <HNA>.
6 KDK' <zyw'nd>.
7 K <škwp>.
8 K <yy'nk>, DK' <y/gšnk>.
9 KK'.
10 K <p't->, D <ŠLYTAyh>, K' <-TAyyh>.
11 K' <yyl'm'n>.
12 K'; K w.
13 K <-yypyh>, DK' <-yypyh>.
14 KD.
15 KD; K' <<klsy'yyh>. – Dk.7.8.47.
1616 K <m'hwny y't> + sup *m'hy'nd'd* undotted, sub. *māhwāndāδ* dotted, D <m'hwny't>, K' <m'hwd't>.
17 K <-m'sK>, DK' <-m'-yk>.
18 D <- kł'h>, K' w + <- kl''y>; K 3rd <- kw\w/l'h>.
19 DK'.
20 K <- w ->.
21 DK'.
22 K only māh.
23 DK <ny zm>.
24 K'.
25 D <'sm->, K' <'ysm->.
26 K'; D ww.
27 KD <bwmycnŶ/Yk>, K' <bwm cnŷk>.
28 DK'.

ud wād stahmbagtar[1] āyēd

ud[2] pad gēhān niyāz ud tangīh[3] ud[4] duš-xwārīh wēš[5] ō dīdār[6] āyēd

ud[7] Tīr ud[8] Ohrmazd wattarān rāy pādixšāyīh rāyēnēnd[9]

6.5 100-gānag[10] ud 1000-gānag ud[11] bēwar-gānag bawēnd druz ī[12] šēdāspīh[13] ud[14] <klyyy'kyh>[15]

drafš ī suxr dārēnd

u-šān rawišn was tāzēnd[16] ō ēn Ērān dehān ī man Ohrmazd-dād tā Ārang[17] bār

hād būd kē Frād rōd guft

tā ō[18] Yōnān ī Asūrestān-mānīh[19]

hād Yōnān saxt āmār

u-š Asūrīg-mānišnīh ēd kū [K43_272r] mardōm[20] ī Asūrīg padiš ōzanēnd[21]

ud ān ī awēšān nišēmag[22]

hād būd kē gilistag[23] ī dēwān[24] guft ∵

6.6 ēdōn bē ōzanēnd ān ī awēšān xešm-tōhmagān sad-gānag[25] ud[26] 1000-gānag[27] ud[28] bēwar-gānag

ud abāz wardēnd[29] drafš nišān

---

1 KK' <-hmb->, D <-hm->
2 DK'.
3 KD <-gyh>, K' <-dyh>.
4 KK'.
5 Not K.
6 K <ŝÿt'l>, D <dÿt'l, K' <dyt'l>.
7 KD.
8 D; KK' y.
9 KK' <l'snnd>, D <l'snd> eol.
10 DK' <ŷlZ k'nk>, K <- k'n> 3x.
11 DK'.
12 K'.
13 K <-yyp->, DK' <-yyp̄->.
14 K'.
15 D <kłyyy'kyh>, K' <klyyy'-yyh>.
16 K <t'cnd>.
17 K <'lwy>, D <'łwy>, <'lnd>.
18 K + {ēn Ērān dehān ī man Ohrmazd-dād}.
19 D <-m'ns> eol>, K' <'ytl->.
20 K <ANŠ->, D <-TAy>.
21 K <ZYTL->.
22 K' <d'hmk>.
23 K <kłyyytk>, D <glYyytk>, K' <glŸyytk>.
24 D <ŠA'n(')>.
25 KDK' <yytk->.
26 KK'.
27 K' <- g'nk>.
28 K'.
29 K <-ynnd>.

a-mar spāh ī[1] awēšān dēwān[2] ī[3] wizārd-wars[4] bē rasēnd ō ēn[5] Ērān dehān ī man Ohrmazd-dād

♣ ud hēn ī ⌉[6] [7]♣ frāx-anīg[8] dušmen Turk [K20_137v] [9]< ud <kłmyl>

hād ul-drafš hēnd čē drafš ul kunēnd/gīrēnd ⌉

hād pad was-maragīh ō Ērān dehān čiyōn buš ī asp bē > estēnd[10]

Turk ī[11] dawāl-kustīg Hrōmāyīg[12] ud[13] šēdāspīh [14]ī <klYyyy'kyh>[15] pad ham-rasišnīh frāz rasēnd ∵

6.7 ud pad ham-kōxšišnīh[16] pad 3[17] gyāg ardīg[18] ī[19] wazurg 3 bār [DH_237r] būd ud[20] bawēd Spitāmān Zardušt ∵

6.8 ēk pad xwadāyīh ī[21] Kay-Us[22] ka pad ān ī[23] dēwān[24] abāgīh[25] abāg[26] amahrspandān ∵

6.9 ud didīgar ka tō Spitāmān Zardušt dēn padīrift ud ham-pursagīh[27] ī tō Wištāsp-šā ud Arzāsp ī xešm-wišūd[28] pad kārēzār ī dēn pad ham kōxšišnīh[29] ī pad Spēd-Razūr[30]

hād būd kē andar Pārs guft ∵

6.10 ud[31] sidīgar ka hazārag ī[32] tō sar bawēd Spitāmān Zardušt [K43_272v]

---

1 KK'.
2 DK' <ŠA'n(')>.
3 DK'.
4 D adds -ān.
5 Not DK'.
6 K <WĄYWNd>, D <w hyn' Ɗ>, K' <WAYWNd>. – K + <pl'hwynyt'l>.
7 Not K'.
8 KD <pl'hw'nYk>.
9 Not K, added in NP.: *karmīr hat vel-derafš derafš hand ḥ derafš vel kunād jat be vas-marah-eš vey Irān dehān • man varmazd dād jan būš asb be*.
10 K' <-WNyt>.
11 K'; K w.
12 K <-m'sk>, D <-m'Yk>, K' <-m''k>.
13 K y.
14 K.
15 KK'; D <kłyyy'kyh>.
16 K <-kwhšn / yh>, K' <hmYk->.
17 D <III> 2x.
18 KK'/D <'ltyh/'ltš>.
19 D; K w.
20 K.
21 KK'.
22 K <k'hws>.
23 KK'.
24 D <ŠA'n'>.
25 D <'p̄'yš>.
26 Not K'.
27 K <-pwryyyh>.
28 D + sup. tōhmag.
29 K <-kwhš'nyh>.
30 K <yytyt->.
31 K.
32 DK'.

ka ān ī[1] harw 3 ō ēw[2] gyāg rasēd Turk ud Tāzīg ud Hrōmīg

hād būd kē dašt ī[3] <nyš'nky>[4] guft

ud[5] hamāg Ērān dehān ī man Ohrmazd-dād az gāh ī xwēš bē ō Padišxwārgar[6] rasēd[7]

hād būd[8] kē Ādur[9] Gušnasp[10] pad war ī[11] Čēčast ī zafr ī garmōg-āb[12] ī[13] ǰud-dēw

hād ♣ ānōh čiyōn ⌋[14] paydāg

hād būd kē māhīg guft

Ādurōg[15] guft kū

<kwlcny>[16] ēdōn pad tāzišn bawēd pad[17] ēn Ērān dehān ī man Ohrmazd-dād az xešm-tōhmagān[18]

Spitāmān Zardušt [K20_138r] kū ēn mardōm[19] ō Padišxwārgar ud Pārs ud sūrāg-mānīh[20] ud[21]

kōf-mānīh[22] ud[23] drayā-mānīh[24] ēg-iš nihang[25] bē mānēd[26] ∵

6.11 čē ka[27] šōy xwēš bē tuwān bōxtan ēg-iš zan ud frazend[28] ud[29] xwāstag ayād[30] nē bawēd ∵

6.12 [31]⌈ ud[32] pas Zarduxšt guft kū

---

1 K.
2 KK'/D <HNA/A>.
3 D <yštk>.
4 DK'; K <nyš'nk>.
5 KK'.
6 K <ptYYš->, D <ptš->, K' <ptyš->.
7 K' <lyyyt>.
8 K' + <TME>.
9 K' + y eol.
10 K <wšn'yyp>, D <ywšn\'/yyp̄>, K' <gwšn'yyp̄'>.
11 K.
12 KDK' <ylmww'p̄>,
13 KK'.
14 K <TME / csn'>, D <TME / c sn'>, K' only <csn'>.
15 DK' <'twr(w)k>; not K.
16 K <wwkwlcnd> bol., DK' <kwlcny>.
17 K' w +.
18 K' <AŶŠ hmt->.
19 KDK' <ANŠ->.
20 K <swł->, K' <swl'yk>; K' -mānišnīh.
21 K.
22 DK' <-m'ny>.
23 KK'.
24 K <dly'y ->, D <dlÿ' m'ny>, K' <dlÿ' m'nyh>.
25 KD/K' <w'ny/d>.
26 K <m'nnyt>, DK' <m'nyt(')>.
27 DK' ka-š.
28 K <przn d>, D <prcnd>, K' <prwynnd>.
29 KK'.
30 K <'sb't>, DK' <'y/ÿ't>.
31 Not K.
32 K'.

dādār man ōš dah āwādagān ī man ōš dah ⎡kū ma zīyēnd andar[1] ān ī[2] škoft āwām ∵

6.13 <...> Zardušt čē ān[3] rōz[4] ka sadōzim hazārag ī[5] ♣ tō sar bawēd ⎦[6] ī Zarduštān ka ēč-iš [K43_273r]

druwand az ēn [7]♣ hazārag andar ān hazārag ⎦ nē šawēd ∵

ZWY.7

7.1 pursīd Zardušt az Ohrmazd kū

Ohrmazd mēnōy abzōnīg ī[8] dādār ī gēhān astōmandān ahlaw

dādār[9] ka awēšān ēdōn was-marag hēnd pad čē abzār bē šāyēnd[10] abesistan[11] ∵

7.2 guft-iš Ohrmazd kū

Spitāmān Zarduxšt ka dēw ī[12] wizārd-wars ī[13] xešm-tōhmag ō paydāgīh āyēd pad kust ī [DH_237v]

Xwarāsān nazdist[14] nišān ī[15] siyā[16] paydāg bawēd

zāyēd Ōšīdar[17] ī Zarduštān pad war ī Frazdān

hād [18]♣ kē pad zrēy[19] Kiyānsīy[20] guft

hād būd[21] kē pad Kāwarestān[22] guft ∵

7.3 pad[23] 30-⎦ -sālagīh[24] ō ham-pursagīh[25] man Ohrmazd rasēd Spitāmān Zardušt

pad[26] kust ī Čīnestān guft

hād būd kē andar Hindūgān guft ∵

---

1 Not K.
2 KK'.
3 K' + y.
4 K' <YNE>.
5 D.
6 DK' only <yyl>.
7 Not DK'.
8 D 2x.
9 Not K.
10 K' <š'yt'>.
11 K <'pyyyytn'>, DK' <-yyhynytn'>.
12 K.
13 DK'; K w.
14 K <nzyyyt>, D <nz'yyt>, K' <nzYyyt>.
15 DK'.
16 KDK' <yy''>.
17 K <hwlš->, D <'wš->, K' <'wkš->.
18 Not K.
19 D <zl'D>, K' <zlyD>.
20 D <-nyyyh>, K' <kšnyyyh>.
21 Not K'.
22 D <k'plyyt>, K' <k'l w łyyt'n>.
23 Not D.
24 K <kyh>, D <ŠNTKyh> +.
25 K' <-pwryyyh>.
26 Not K.

7.4 zāyēd kay-ēw[1] hād pid ī ōy kay[2] az kayān tōhmag

[3]♣ pad ayārīh ō Ōšīdar[4] Hindūgān šawēd[5] ∵

7.5 pad 100-sālagīh[6] kāmag ⎫ ō zanān bawēd

u-š[7] aziš zāyēd kay-ēw[8] ī[9] dēnīg Wahrām ī[10] warzāwand nām xwānēd[11]

hād būd[12] kē[13] Šāpūr [K43_273v] guft ∵

7.6 kū ān šab ka ān[14] kay[15] zāyēd[16] [K20_138v] [17]♣ nišān ō gēhān rasēd stārag az āsmān[18] wārēd

ka ōy[19] kay zāyēd stārag ⎫ nišān[20] nimāyēd

hād Dād-Ohrmazd guft kū Ābān māh[21] ud Wād rōz pidar ī ōy kay[22] frazām bawēd pad kanīgān[23] ī

šā[24] parwarēnd[25] xwadāy[26] zan-ēw[27] bawēd ∵

7.7 ōy kay[28] ka 30-sālag bawēd hād[29] būd[30] kē[31] āwām guft

---

1 K <ky-1 >, D <ky-1 = kyb> +, K’ <kÿ-1>.
2 KDK’ <kÿ> +.
3 Not K.
4 D <hwlš->. – K’ + y.
5 K’ <OZLTNyt>.
6 K’ <ŷLZ>.
7 Not K.
8 KD <ky-1>, K’ <kÿ>.
9 KD.
10 KK’.
11 KD <KLY->, K’ <KRY->
12 K’ <-WNyt>.
13 K’ u-š az.
14 Not K’.
15 KDK’ <kÿ> 2x.
16 K <z’yt> eol.
17 Not K’.
18 K <’ysm->, D <’ sm->.
19 K <OL>.
20 K <-nK>.
21 KDK’ <BYRH>. – K’ + sup *māh*.
22 DK’ <kÿ>, not K.
23 K <knnYk->, K’ <kÿk’n>.
24 K< š’>, D <y’’>, K’ <y’’y>.
25 K <-lynd>, DK’ <-lnd>.
26 K’ <-t’>.
27 K’ <NYŠE> eol.
28 K <ky>, DK’ <kÿ>.
29 DK’ + y.
30 K <-WNẏt>.
31 K <MNW>, DK’ <MN>.

pad a-mar drafš[1] spāh spāh[2] ī[3] Hindūg[4] ud Čīnīh[5] ul-grift-drafš hēnd čē drafš ul gīrēnd
abrāstag-drafš hēnd ud[6] abrāstag-zēn hēnd
pad tāzišn ul tāzēnd[7] tā Weh-rōd[8] būd[9] kē Bamb[10] deh guft
tā andarg bār bahr ī[11] bahrān Spitāmān Zardušt ∵

7.8 ka stārag ī Ohrmazd ul ō bālist rasēd Anāhīd rāy frōd abganēd xwadāyīh ō kay rasēd
was a-mar gund zēnāwand[12] ārāstag-drafš hēnd ∵

7.9 hād būd[13] kē az Sagestān[14] ud Pārs ud Xwarāsān
hād būd kē az war ī Padišxwārgar guft
[15]♣ hād būd[16] kē az <'ly'w>[17] ud[18] Kōfestān guft
hād ⎫ būd kē az [DH_238r] Tabarestān guft ∵

7.10 ud az ān kustag abornāyīg-ēw[19] an-āstār bē ō[20] paydāgīh āyēd
hād drafš ī[21] ārāstag ud was-marag spāh ī [K43_274r] Padišxwārgar az Ērān šahr zēnīgān[22] ud
gund ud spāh
būd[23] kē[24] guft[25] kū <kltyc[26] klm'nyc> xwānēnd rāy paydāg ∵

---

1 K' <'mldlypš>.
2 K <yyp'h yyyp̄'h>, DK' <yyp̄'h yyp̄'h>.
3 DK'.
4 K' -ān.
5 K <cyn'yh>.
6 K.
7 K <t'cnnd>, DK' <t'cyny/d>.
8 K/DK' <wy/ŷh->.
9 K <bwt>.
10 K <bmb'>, DK' <bwm-1>.
11 K'; K w.
12 K <zyn''nd>, D <z'n'nd>, K' <zyn'nd>.
13 K <bwt>.
14 K <yyyyyt'n>, DK' <yykyyt'n'>.
15 Not K'
16 K <bwt> 2x.
17 K <'ly'w>, D <'lšw>
18 K.
19 KD <'p̄ln'sk-1>, K' <'p̄ln's>.
20 Not K bol.
21 DK'.
22 DK' <zynkyn'>.
23 K' <-WNd>.
24 K <MNWt>.
25 K <"'wpt>.
26 K' + f.st. <KLYTyc>.

7.11 kū pad ham-ayārīh ham-drafš ō ēn Ērān dehān was- [K20_139r] -marag bē ōzanēnd awēšān xešm-tōhmagān ī[1] šēdāspīh hēn ī[2] frāx-anīg dām[3] gurg ī 2-zang ud dēw ī[4] dawāl-kustīg[5] ∵

7.12 pad Ārang[6] bār 3 kārēzār kunēnd[7] ēk pad Spēd-razūr ud ēk pad dašt ī Nišānag[8] ∵

7.13 hād būd[9] kē guft kū pad war ī 3-tōhmag[10]

[11]♣ ud[12] būd kē guft kū andar Marw ī šēdān

hād ⎫ būd[13] kē andar Pārs guft[14] ∵

7.14 ō pušt ī[15] Ērān dehān ♣ amar spāh ⎭[16] ī[17] Xwarāsānīg[18] abrāstag-drafš hēnd[19]

kū drafš ī[20] babr-pōst[21] dārēnd u-šān wād[22] drafš ud[23] bandanag[24] spēd ∵

7.15 ud a-mar[25] ul spāh nixwārēnd[26] tā[27] ō gilistag[28] ī dēwān[29]

ēdōn bē ōzanēnd kū 1000 zan <ps> mard-ēw wēnēnd ud[30] bē griyēnd[31] ∵

---

1 KD.
2 KK’ <hyn'd>, D <hyn'y>.
3 KD <y’m>, K’ <ŠM>.
4 D.
5 K <yww’ł\kw/yytYk>, DK’ <dwb’l->.
6 KDK’ <’lwnd>.
7 D <WĄYWNḍ>.
8 D <-nYk>.
9 K <bwt>.
10 D <III->.
11 Not K’.
12 KK’.
13 K <bwt YHW\WN/t>.
14 K’ + kē.
15 K.
16 K <’ml\yy/p’h>, D <’mlyyp’h>, K’ <’ml yyp’h>.
17 K.
18 K <hwl’yyt ⭢-yy’n’h>, DK’ <-nyh>.
19 DK’; K hād.
20 DK’.
21 KDK’ <bwpl ->.
22 KK’ <-n w’t(')>, D <-n' 't'>,
23 D.
24 KK’/D <bny/dnk>, NP *bandane*.
25 D <yml>.
26 K <nswb’lynnd> ⭢<nyhwb-> s.m.?, D <nswb’lynd>, K’ <nŷhb’lynd>.
27 Not K’.
28 K <dlyytk>, DK’ <k/glYyytk>.
29 DK’ <ŠA’n'>.
30 K.
31 K <BWY-YWd>, D <BOYHWNd>, K’ <BWSWNd>.

7.16 ka zamān[1] sar[2] bawēd Spitāmān Zardušt awēšān dušmenān[3] ēdōn bē abesīhēnd[4] čiyōn draxt-ēw[5] bun ka pad ēw[6] šab ī zamestān[7] ī sard abar rasēd[8] ud[9] pad ēw [K43_274v] šab warg[10] bē[11] abganēd[12] ∵

7.17 ud[13] abāz wirāyēnd[14] ēn Ērān dehān ī[15] man Ohrmazd-dād ∵

7.18 ud[16] pad dwārišn[17] dwārēd Gannāg[18] Mēnōy abāg dēwān[19] wattar-tōhmagān[20]
ud[21] xešm ī xruwī-drafš[22] bē ō pušt[23] ud[24] ayārīh ī[25] awēšān dēwēsnān[26] ud[27] xešm-sūdagān[28] rasēd[29] Spitāmān Zardušt ∵

---

1 K <ym->, DK' <zm->.
2 KDK' <yyl>.
3 DK' + y.
4 K <'pyyyhynd>, DK' <-yyhyny/d>.
5 K <dlht-1>, DK' <y/dl'ht-1>.
6 KDK' <HNA> 2x.
7 KDK' <dm->.
8 K <lyyyt>, D <lyyYt'>.
9 KK'.
10 DK' <wlg>.
11 Not DK'.
12 KDK' <'pknnyt>.
13 K.
14 KDK' <-snnd>.
15 KK'.
16 KK'.
17 KD <-ly'n(')>.
18 K <ynn->, D <yn->, K' <gn->.
19 KDK' <ŠA'n(')>.
20 K -ān -, D <-mk y>, K' - kāmagān.
21 KK'.
22 KD <hlwy dlpš>, K' <hlwÿdlpš>.
23 D w +.
24 K'.
25 K.
26 K <sw'ysn'n>, D <sww'yy / yn'n'>, K' <sw'yy'n'>.
27 KK'.
28 K <hyšmn swtk'n>, DK' <-mtw->.
29 K <lYyyt>.

7.19 ud[1] man[2] dādār Ohrmazd frēstam[3] Nēryōsang[4] yazd[5] ud[6] Srōš-ahlaw[7] bē[8] ō[9] Kang-diz ī Siyāwaxš[10] ī bāmīg-kerd bē[11] Čihrōmēhan[12] [K20_139v] ī[13] Wištāspān kayān-xwarrah ī[14] dēn rāst wirāstār kū

ay[15] [DH_238v] Pišyōtan[16] ī[17] bāmīg frāz raw ō ēn Ērān dehān ī man Ohrmazd-dād

ud[18] ātaxš[19] Ābān[20] frāz yaz ī[21] Hādōxt[22] ud[23] dwāzdah-hōmāst[24]

hād pad ātaxš[25] Ābān frāz[26] yaz[27] ud[28] ān ī[29] pad ātaxš ī[30] Ābān paydāg ∵

7.20 ud[31] rawēd Nēryōsang[32] yazd ud[33] Srōš-ahlaw[34] az weh[35] Čagād ī Dāitīg[36] ō Kang-diz ī Siyāwaxš ī[37] bāmīg-kerd

---

1 K.
2 K’+ <ly’t’l->, not D.
3 K <ŠTWNm>, DK’ <YATWNm>.
4 K’ <nnyl->.
5 K’ <ÿ’t"> eol.
6 K’.
7 K’ Srōš ahlaw.
8 Not D.
9 Not KD.
10 K’ <-whšn>.
11 Not K.
12 K <cyt // lwmyhn>, DK’ <cytlwm’hn(')>.
13 K.
14 DK’.
15 KD <HNA>.
16 K <pyšywttn'>, D <py’ywtn'>, K’ <pyš’wtn'>.
17 DK’.
18 DK’.
19 K <NWLA>, D <’t’’’>, K’ <’thš>.
20 KDK’ <’p̄’n>.
21 K.
22 K <h’tht'>, not K’.
23 DK’.
24 K/DK’ <y/d’cdhhwm’yyt>, K’ <-m’yyp>.
25 K <NWLA>, D <’thš NWLA>, K’ <NWLAy>.
26 Not K’.
27 DK’ <-HWN'>.
28 KK’.
29 DK’.
30 K.
31 KK’.
32 D <nylswksng>.
33 K <y’t'>, DK’ <y’t">.
34 K’ Srōš ahlaw.
35 K sup <wyh>, D <ŠP->, K’ <wŷh>.
36 K’ <d’tyk>.
37 DK’.

az-iš[1] wāng[2] kunēnd[3] kū

frāz raw Pišyōtan[4] ī[5] bāmīg Čihrōmēhan[6] ī Wištāspān kayān-xwarrah ī[7] dēn rāst wirāstār

frāz raw ō ēn Ērān dehān ī man Ohrmazd-dād

abāz [K43_275r] wirāy gāh ī[8] dēn xwadāyīh ∵

7.21 awēšān mēnōyīhā abar rawēnd u-šān yazēnd dwāzdah-hōmāst[9] ī[10] pad-zōhr ∵

7.22 ud[11] frāz rawēd[12] Pišyōtan[13] ī bāmīg abāg 100 ud[14] 50 mard[15] ī ahlaw kē hāwišt ī[16] Pišyōtan hēnd

pad siyā samōr ud[17] ǰāmag pad[18] mēnōy ī[19] weh dārēnd

ul rawēnd pad humad ud[20] hūxt ud[21] huwaršt ud[22] ātaxš ī Ābān

frāz yazēnd Hādōxt ud[23] Bayān[24] yasn[25]

frāz stāyēnd man Ohrmazd abāg amahrspandān ∵

7.23 ud[26] pas az[27] ān bē škennēd petyārag 3 ēk-ēw ∵

7.24 ud[28] frāz rawēd Pišišōtan ī[29] bāmīg abāg 100 ud[30] 50 mard[31] kē siyā samōr dārēnd

---

1 K <MNš>, DK' <AP̄š>.
2 KDK' <KAŁA>.
3 K <-WNyt>.
4 K <pyšt ⭢ywtn'>, D <-t"> eol.
5 KK'.
6 D <-m'hn>.
7 DK'.
8 K; D w.
9 K' <dw'cyhym'yyp>.
10 DK'.
11 DK'.
12 K <YZBHWNyt>.
13 K' <pyš'wtn'> 2x.
14 K'.
15 Not K.
16 KD.
17 KK'.
18 K + y bol.
19 K.
20 KK'.
21 K'.
22 K <-t'>, K'.
23 K.
24 K <b'mYk>.
25 DK' <ysn ≈ 'yn>, not K.
26 KK'.
27 Not K'.
28 K.
29 K'.
30 DK'.
31 D + <y BRA>.

ō[1] ādur ī xwarrahōmand ī[2] rōšn-kerb xwānēnd ī[3] pad dād-gāh nišast[4] yasn[5] ī[6] Ādur-farrōbāy[7]

[K20_140r] ī[8] pērōzgar[9]

u-š pad ham-zōdīh[10] yazišn frāz sāzēnd

barsom frāz wistarēnd[11]

ud yazēnd Hordad ud[12] Amurdad yasn[13] pad nīrang ī[14] Nīrangestān ī[15] dēnīg

7.25 ud[16] škennēd petyārag[17] 3 ēk-ēw[18]

7.26 ud[19] frāz rawēd Pišyōtan[20] ī[21] Wištāspān

---

1 K w.
2 K.
3 K.
4 K’ <-WNyt>.
5 K <ysn’n>, D <Yy’n>, K’ <—>.
6 D.
7 K <- y -> + <hwryt ’mwryt // ~~Ysn PWN~~>.
8 DK’.
9 K <-kl>, DK’ <-gl>.
10 KD hamzōdīh, K’ ham zōdīh.
11 K <wyylynd>.
12 K’.
13 K <Ysn>.
14 K <yl y>, D <ylwy w>, K’ <nylng>.
15 KK’.
16 DK’.
17 K <p’’lʿk>.
18 K <yylyšwtk>.
19 K’.
20 K’ <pyš’wtn'>.
21 DK’.

ud[1] pad ham-ayārīh ī[2] Ādur Farrōbāy[3] ud Ādur Gušnasp[4] ud[5] Ādur ī Burzēnmihr ō uzdēsčār[6]
[K43_275v] ī wazurg nišēmag[7] ī druwand Gannāg[8] Mēnōy[9] Xešm ī[10] xrūdrafš ud hamāg
dēwān[11] ud druzān[12] ud[13] wad-tōhmagān ud[14] ǰādūgān[15] ō ān ī zofāytom[16] [DH_239r] dōšox
rasēnd
bē kanēnd ān uzdēsčār[17] pad ham-kōxšišnīh[18] ī[19] Pišyōtan[20] ī bāmīg[21] ∵

7.27 ud man dādār Ohrmazd abāg amahrspandān[22] ō gar ī[23] Hukēryād[24] āyam[25]
ud framāyom[26] ō amahrspandān kū
gōwēd[27] ō hamāg[28] yazdān ī[29] mēnōyān kū
rawēd ud[30] rasēd[31] ō ayārīh ī[32] Pišyōtan[33] ī[34] bāmīg ∵

---

1 K.
2 DK'.
3 K only <plb'>.
4 K <n'yyp>, DK' <-nyyp'>.
5 KK'.
6 K <'wcdÿstcāł>, DK' <'wcYyyytc'l>.
7 K<nš'mk>, D <y''mk>, K' <nyy'mk>.
8 K <ynn->, D <yn->, K' <gnn->.
9 D + druwand.
10 KD.
11 D <ŠA'n'>, K' <ŠAAy'n>.
12 K <ylwc /c'n>.
13 KK'.
14 K.
15 Not DK'.
16 KK' + y.
17 K <'wcẎyyytc'l>, DK' <'wcYyytc'l>.
18 K <hmk / hšnyh>.
19 KK'.
20 K' <pyš'wtn'>.
21 K' + y.
22 K <'myr->.
23 DK'.
24 K' <hwy yl->. – Av. Hukairiiāṯ.
25 D <YATwm>.
26 KDK' <-swm>.
27 K <-RWNd>, DK' <-LLWNd>.
28 Not K.
29 KD; K' -n'>.
30 K'.
31 Not K.
32 KK'.
33 K <pš'-ywtn'>, K' <pyš'wtn'>.
34 DK'.

7.28 ud[1] Mihr ī [K43_276r end] frāygōyōd[2] Srōš tagīg ud Rašn ī rāst ud[3] Wahrām ī[4] amāwand ud Aštād ī pērōzgar[5] Xwarrah ī Dēn ī[6] Mazdēsnān[7] nīrang ī[8] rāyēnīdārīh ī gēhān ārāstār pad framān[9] ∵

7.29 man dādār ō pušt[10] rasam ō ayārīh ī[11] Pišyōtan[12] ī[13] bāmīg ∵

7.30 bē zanēnd[14] dēwān[15] ī tom-tōhmagān[16] ∵

7.31 wāng[17] kunēd[18] Gannāg[19] Mēnōy ī[20] druwand[21] ō Mihr ī frāx-gōyōd[22] kū pad rāstīh ul est tō Mihr ī[23] frāx-gōyōd[24] ∵

7.32 ud[25] pas Mihr ī frāx-gōyōd[26] wāng[27] kunēd[28] kū

---

1 DK'.
2 K <pl'gwywt>, D <pl'hw / ywy't'>.
3 K ww, D.
4 D; K w.
5 K <-kl>, D <-gl>..
6 D.
7 K <m'zydn'n>, D <m'yyt'n>.
8 D.
9 K + y.
10 K w +.
11 D.
12 K <py''-ywtn'>, K' <pyš'wtn'>.
13 KD.
14 Not K.
15 D <ŠA'n'>.
16 K <tymt->.
17 KD <w'ng>.
18 D <WĄYWNyţ>.
19 K <ĝnn->, D <yn->.
20 D.
21 Not K.
22 K <pl'-ywywt>, D <p'hwywy'wt>.
23 D.
24 K <pl''wt>, D <pl'hwšwt>.
25 K.
26 K <pl'-ywywt>, D <pl'hwšwt>.
27 KD <KAL/ŁA>.
28 D <WĄYWNyţ>.

ēn 9000[1] sāl pašt ī-š[2] kerd tā [K20_140v] nūn Dahāg ī[3] dušdēn[4] ud Frāsyāb[5] ī Tūr ud[6] Alaksandar[7] ī Hrōmāyīg[8] ud awēšān dawāl-kustīgān dēwān ī wizārd-wars 1000 sālān āwām wēš az paymān xwadāyīh[9] kerd ∵

7.33 ud stard[10] bawēd ān druwand Gannāg[11] Mēnōy ka ēdōn āšnūd[12]

7.34 Mihr ī frāgōyōd[13] bē zanēd Xešm ī xrūdrafš[14] pad stōwīh[15] dwārēd ∵

7.35 ān[16] druwand Gannāg[17] Mēnōy abāg wišūdagān[18] ud[19] wad-tōhmagān abāz ō[20] tār ud[21] tom ī dōšox dwārēd ∵ ∵

7.36 ud wāng[22] kunēd[23] Mihr ī frāgōyōd[24] ō Pišyōtan[25] ī bāmīg kū bē[26] kan bē zan ān uzdēsčār[27] ī dēwān[28] nišēmag[29] raw ō ēn Ērān dehān ī man Ohrmazd-dād

---

1 K <3 3 3 LK>, D <III III III-LK>
2 K <y ZAA>, D <y ZYš>.
3 K.
4 K <dwš•ŝn'>.
5 K <pl'yy'p̄>, D <pl'yyyp̄>.
6 D.
7 K <'lsndl>, D <'lksnyl>.
8 K <-m'sk>, D <-m''k>.
9 K <-t'yh>, D <-t'yyh>.
10 K <yytwlt>.
11 KD <ynn->.
12 KD <'šnwt(')>.
13 K <pl'ywywt>, D <pl'hwšwt'>.
14 D <hldlwš>.
15 KD <yytbwyh>.
16 K + y.
17 K <ynn->, D <yn->.
18 K <y'wtk'n>.
19 K; D <-k'n't tw->
20 K + y.
21 D.
22 KD <w'ng>.
23 D <-WNyṭ>.
24 K <pl'-ywywt>, D pl'hwšwt.
25 K <tyšywtn'>.
26 Not K.
27 KD <'wcd/yyyytc'l>.
28 KD <ŠA'n>.
29 K <nš'mk>, D <nš''mk>.

abāz wirāy gāh[1] dēn[2] ud[3] xwadāyīh[4]

ud abar druwandān ka tō wēnēnd[5] bē škennē[6] ∵

7.37 ud abar rasēd Pišyōtan ī bāmīg ud Ādur ī Farrbay[7] ud Ādur ī Gušnasp[8] ud[9] Ādur ī Burzēnmihr ī pērōzgar[10]

bē zanēd ān druz ī was-ōz

bē kanēd ān uzdēsčār[11] [12]♣ kū nišēmag[13] ī dēwān[14]

ud yazišn frāz sāzēnd barsom frāz ⎱ wistarēnd[15]

ud[16] yazēnd [DH_239v] dwāzdah-hōmāst

ud[17] stāyēnd man Ohrmazd abāg amahrspandān ∵

7.38 ēn ān pēš gōwam[18] ∵

7.39 frāz rasēd Pišyōtan ī bāmīg ō ēn Ērān dehān ī man Ohrmazd dād ō Ārang[19] ud Weh-rōd[20]

ka druwandān ōy wēnēnd bē škennēnd awēšān tom-tōmagān nē-arzānīgān[21] [K20_141r] ∵

ZWY.8

8.1 ān ī Wahrām [22]♣ ī warzāwand rāy paydāg kū pad purr-xwarrahīh frāz rasēd ud Wistahm[23] ⎱ frāz bandēd

ud[24] pad gāh ī mowbedān[25] mowbedīh ud gāh ī wizurd ī[26] rāst ī dēn gumārd

---

1 K <wyl'y's>.
2 Not D.
3 K.
4 K <-t'y-yh>.
5 KD <-WNd/y>.
6 K <šknynnd>, D <šknynd>.
7 K <plwb'>, D <plwb'y>.
8 K <wšnyyp̄>.
9 K.
10 K <-kl>, D <-gl>.
11 K <'wcd/ yytc'l>, D <'wc>.
12 Not D.
13 K <nš'mk>.
14 K <ŠAAA'n>.
15 K <wyyl ⟶ wyytlynnd>.
16 K.
17 K.
18 KD <-RWNm>.
19 K <'lwnd>, D <'lnd>.
20 KD <wy/ŷh->.
21 K <-k'n /y'n o\>.
22 Not D.
23 K <wŷyt'hm>.
24 K.
25 D <m'n-> 2x.
26 D.

ud[1] abāz wirāyēd ēn Ērān dehān ī man Ohrmazd-dād ∵

8.2 ud[2] āz ud niyāz ud kēn[3] ud xešm ud waran ud[4] arešk ud druwandīh az gēhān bē nirfsēd[5] ∵

8.3 ud[6] gurg āwām bē šawēd ud mēš āwām andar āyēd ∵

8.4 ud Ādur ī Farrbay[7] ud[8] Ādur ī[9] Gušnasp[10] ud[11] Ādur ī Burzēnmihr abāz ō gāh ī xwēš nišīnēnd
ud ēsm ud bōy dādīhā bē dahēnd ∵

8.5 ud sturd[12] ud[13] abē-ōš[14] bawēd Gannāg[15] Mēnōy druwand[16] abāg dēwān[17] ud tom-tōhmagān[18] ∵

8.6 ēdōn gōwēd[19] Pišyōtan ī bāmīg kū
zad bawād [20]♣ dēw ud zad parīg zad bawād ⎪ dēw[21] ud[22] druzīh[23] ud wattarīh[24]
ud[25] zad bawānd tom-tōhmagān dēwān[26]
ud abzāyād [27]♣ Ohrmazd ī xwadāy ī mahist dānāg abāg amahrspandān hu-xwadāyān[28] ī hudahāgān
[29]< ud xwarrah ī dēn ī mazdēsnān[30]
ud abzāyād dūdag[31] ī rādān ud > rāstān ī huwaršt-warzīdārān

---

1 K.
2 K 3x.
3 D <’c' n’’c k’c>.
4 K.
5 D <lpyyyt'>.
6 K.
7 K <plwb’>, D <-b’y>.
8 K.
9 K.
10 K <-’yyp>, D <ywšnyyt'>.
11 D.
12 D stard.
13 K <-t'>.
14 K <’p̄y’ws>, D <’p̄yD / ’wš>.
15 K <ynn->, D <yn->..
16 Not D.
17 D <ŠA’n'>.
18 K <w tmtw->, D <wttw->.
19 K <-RWN->, D <-ŁLWN->.
20 Not D.
21 K <ŠAAA>.
22 D.
23 d druz.
24 D + y eol.
25 K.
26 K <ŠAAA’n>, D <ŠA’n'>.
27 Not K.
28 D <hwhwt’ ’n>.
29 Not D.
30 K <m’yyyyt’n>.
31 K <lwtk>.

ud xūb ♣ wirāst bawād ⟩[1] gāh ī[2] dēn ud[3] xwadāyīh[4] ∵

8.7 frāz rasēd Pišyōtan ī bāmīg

frāz rasēd abāg 100 50 mard ī hāwišt[5] kē siyā samōr dārēnd

ud[6] gīrēnd taxt gāh ud dēn ud[7] xwadāyīh[8] ī[9] xwēš ∵

8.8 guft-iš Ohrmazd ō Spitāmān Zardušt

ēn ān ī pēš gōwam ka hazārag ī[10] Zarduštān[11] sar[12] bawēd Xwaršēdarān bun bawēd ∵

ZWY.9

9.1 Xwaršēdar rāy paydāg kū pad 1000 ud 600[13] [K20_141v] sāl[14] bē zāyēd ud pad 30-sālagīh ō ham-pursagīh[15] ī[16] man Ohrmazd rasēd[17] ud[18] dēn padīrēd ∵

9.2 ka az ham-pursagīh[19] bē āyēd wāng[20] kunēd[21] ō xwaršēd arwand- [DH_240r] -asp kū bē est ∵

9.3 bē estēd xwaršēd ī arwand-asp 10 rōz-šabān[22] ∵

9.4 ud[23] ka ēn bawēd hamāg mardōm[24] ī[25] gēhān pad weh dēn ī mazdēsnān[26] bē estēnd ∵

---

1 K+ <wyl'yyt'lb't>, D <-t'l'n' l't'an' l'yyt'n' YHWWN't'>.
2 D w bol.
3 D y.
4 K <-t'yh", D <-t'yyyh>.
5 K <-t w>.
6 K.
7 K.
8 K <-t'yh>.
9 D.
10 D.
11 K <LK>.
12 KD <yyl>.
13 K <3 3 LZ>, D <IIII IIII LZ>.
14 Not K.
15 K <-pwryyyš> 2x.
16 K.
17 K <lyyyt> eol.
18 D.
19 D + y.
20 KD <w'ng>.
21 K <WĄY->, D <WĄYWNyţ>.
22 K <- w ->.
23 K.
24 KD <ANŠ->.
25 K.
26 K <m'zyysn'n>, D <m'zyyy'n'>.

9.5 Mihr ī frāy-gōyōd[1] wāng[2] kunēd[3] ō Xwaršēdar[4] ī[5] Zarduštān kū
Xwaršēdar ī dēn rāst wirāstār wāng[6] kun[7] ō xwaršēd ī arwand-asp kū[8] bē raw
čē tārīk ast pad kišwar ī Arzah [9]♣ ud Sawah ud Fradadafš Widadafš ⎪ Wōrūbaršn[10] ud[11]
Wōruǰaršn ud nēm-ēw[12] Xwanīrah bāmīg[13] ∵

9.6 ud[14] wāng[15] kunēd[16] Xwaršēdar ī Zarduštān ō xwaršēd[17] arwand-asp[18] kū bē raw ∵

9.7 bē rawēd xwaršēd arwand-asp ī[19] warzāwand
ud[20] hamāg mardōm[21] pad weh[22] dēn ī mazdēsnān[23] bē wurrōyēnd ∵

9.8 guft-iš Ohrmazd kū Spitāmān Zardušt ēn ān ī pēš gōwam kū
ēn dām abāz ō astīh ī xwēš ānayēd ∵

9.9 ud[24] ka nazdīk ī hazārag sar[25] bawēd Pišyōtan ī Wištāspān ō paydāgīh āyēd
xwarrah[26] ī[27] kayān ī pērōzgar[28] bē ōy[29] rasēd ∵

---

[1] K <pl'ywywt>, D <pl'hwy't'>.
[2] KD <KAŁA>.
[3] K <WĄY->.
[4] K <hwlšyt>.
[5] D.
[6] KD <w'ng>.
[7] K <WĄYWN>, D <WAYWNg>.
[8] Not D.
[9] Not D.
[10] K <-lšt> 2x, D <wlwblšn'>.
[11] D.
[12] Not K.
[13] Not D.
[14] D.
[15] K <w'nĝ>, D <w'ng>.
[16] D <WĄYWNyţ>.
[17] K + <w'ng WĄYWNyt>.
[18] Not K.
[19] D.
[20] K.
[21] KD <ANŠ->.
[22] K <wyh / >, D <ŠPYLd->.
[23] K <m'zyysn'n>, D <m'zyyy'n'>.
[24] D.
[25] KD <yyl> +.
[26] Not K bol.
[27] K.
[28] K <-kl>, D <-gl>.
[29] Not K, D bol.

9.10 ud[1] ān dušmen kē druzīh[2] abar nišast čiyōn Turk ud[3] Tāzīg ud Hrōmāyīg[4] ud wattar mardōm[5] ī ērānag pad čērīh ud stahmbagīh ud xwadāy-dušmenīh [K20_142r] rawēnd

ud[6] ātaxš zanēnd [7]♣ ud dēn nizār kunēnd

ud amāwandīh pērōzgarīh[8] awiš barēnd

ud ān ī dād ⎫ ud dēn harw kē kāmāgīhā padīrēd ēnyā[9] a-kāmagīhā abar[10] padīrēd

ud[11] ān[12] dād ud dēn hamāg[13] zanēnd tā ka[14] hazārag sar bawēd ∵

9.11 ud pas ka[15] hazārag ī[16] Ōšīdarmāh[17] āyēd pad Ōšīdarmāh[18] dām rawāgtar pad-nērōgtar[19] bawēd

ud druz ī[20] āz-čihrag bē zanēd[21]

ud[22] Pišyōtan ī Wištāspān[23] hamgōnag dastwar ud rad ī gēhān bawēd ∵

9.12 ud[24] andar ān hazārag ī Xwaršēdarmāhān[25] mardōm[26] pad biziškīh ēdōn kirrōg bawēnd dārūg ud darmān ēdōn pad kār āwarēnd/dārēnd[27] ud barēnd

ka bē ō[28] margīh ī dādestānīh ēnyā[29] nē mīrēnd ud[30] ka pad šamšēr ud kārd zanēnd ōzanēnd[31] ∵

---

1 K.
2 K <-yh> eol.
3 K.
4 K <hlmYk>, D <-m'Yk>.
5 K+ <-lANŠ->, D+ <-lyh ANŠ->.
6 D.
7 Not D.
8 K <-kl->.
9 K <'tyh>.
10 Not K.
11 K.
12 K + y.
13 K; D hamē.
14 K <hm'k>.
15 Not D.
16 D.
17 K xwaršēdmāh.
18 K <hwlšytBYRH>.
19 Not K.
20 D.
21 KD <znyt(')>.
22 D.
23 Not D bol.
24 D.
25 K Xwaršēdmāhān.
26 KD <ANŠ->.
27 K <YHSNNd>, D <YHYTYWNd>.
28 For pad.
29 K; D <'snš>.
30 K.
31 K <ZK->; D <ZKTLWNt'>.

9.13 pas ahlomōγ ēw[1] az bahr ī[2] [DH_240v] dāsr ī ēwēnagīh xwāhēd
wattarīh ahlomōγīh rāy nē dahēnd ∵

9.14 ud[3] ahlomōγ az ān kēn āxēzēd[4] ō abar ān kōf ī Dambāwand[5] kē Bēwar-asp rōn[6] drāyēd kū
nūn 9[7] 1000 sāl ast Frēdōn nē zīndag
čim rāy ka tō ēn band bē nē wiyōzē[8] ud[9] abar nē āxēzē[10]
kē ēn gēhān purr az mardōm[11] ast u-šān az war ī J̌am-kerd abar ānīd hēnd ∵

9.15 pas ān ahlomōγ ēdōn[12] ham-čiyōn⌈ ēn drāyēd ⌉[13]
az ān čiyōn Až ī Dahāg az bīm ī ān ī[14] Frēdōn dēsag[15] (...)
pad kerb ī Frēdōn pēš ul estēd ān fradom nē wiyōzēd [K20_142v]
tā ka Ahrimen[16] ān[17] band ud[18] čōb az bun bē wiyōzēd ∵

9.16 ud pas Dahāg zōr[19] abzāyēd band az bun bē wiyōzēd (pad) dwārišn estēd
ud[20] pad gyāg ān[21] ahlomōγ abāz ōbārēd
ud[22] andar gēhān dwāristan[23] wināh[24] kerdan
ud a-mar wināh ī garān kunēd[25]

---

1 K <-’n>, D <HNA>.
2 D.
3 K.
4 K <’hytt ⟶ ’hycyt>, D w +.
5 K <ymb’’wnd>.
6 KD <lwn>.
7 D <III III III>.
8 KD -ēd, D <ww->.
9 D.
10 K -ēd, D <-yh>.
11 KD <ANŠ->.
12 Not K.
13 D <yl’yt' YNE>.
14 K.
15 KD <d/yysk>.
16 K <’hlmw>, D <’hlmwk>.
17 K + y.
18 K.
19 KD <zw’l>.
20 K.
21 Not K.
22 K.
23 K; D -išn.
24 D + y.
25 K <WĄY->.

ud[1] az mardōm[2] ud[3] gāw ud gōspand ud[4] abārīg dām ī[5] Ohrmazd pad 3[6] ēk-ēw[7] abāz ōbārēd

ud[8] āb[9] ud ātaxš ud urwar zanēd[10]

ud[11] wināh ī garān kunēd[12] ∵

9.17 ud[13] pas āb[14] ud ātaxš ud urwar pēš ī Ohrmazd ī xwadāy[15] pad garzišn estēd ∵

9.18 ud[16] garzišn ēn kunēd[17] kū

Frēdōn zīndag abāz kun tā[18] Až ī[19] Dahāg bē ōzanēd

čē agar tō Ohrmazd[20] ēn nē kunē[21] amāh pad gētīy[22] nē šāyēm būdan ∵

9.19 ātaxš gōwēd kū nē waxšēm[23]

ud[24] āb gōwēd kū nē tazam[25] ∵

9.20 ud pas man Ohrmazd ī dādār ō Srōš ud[26] Nēryōsang yazd gōwam[27] kū

tan ī[28] Sāmān ī[29] Karsāsp bē ǰombānēnēd[30] tā abar āxēzēd ∵

---

1 K.
2 KD <mlt->.
3 D; K [-].
4 D; K y.
5 K.
6 D <III>.
7 K only ēk.
8 D.
9 D <’p̄>.
10 KD <znyt(')>.
11 K.
12 K <WĄY->; Not D.
13 K.
14 K <w ’p̄>, D <’p̄>.
15 K <-t’>.
16 K.
17 K <WĄY->, D <-WNyṭ>.
18 K <WĄYWN\O/d>, D <WĄYWNd>.
19 D.
20 D + <LK>.
21 K <-WNš>, D <WĄYWN’>.
22 D <yyt’’>.
23 K <w’hym>
24 K; D y.
25 K <tcm>, D <tcwm>.
26 K.
27 K <-RRWN->, D <-ŁLWN->.
28 D.
29 D.
30 KD <ymb->.

9.21 ud[1] pas Srōš ud[2] Nēryōsang yazd ō Karsāsp šawēnd 3[3] bār wāng[4] kunēnd[5] ∵

9.22 ud čahārom bār abāg pērōzgarīh[6] Sām abar[7] āxēzēd
ud[8] padīrag ī[9] Až ī Dahāg šawēd u-š[10] saxwan[11] aziš nē āšnawēd[12]
u-š gad ī pērōzgar ō sar[13] pahikōbēd[14] ud[15] zanēd ōzanēd ∵

9.23 pas [DH_241r] drōšag[16] ud[17] petyārag az ēn gēhān bē šawēd tā hazārag bun kunam[18] ∵

9.24 ud[19] pas Sōšyans[20] dām abēzag abāz kunēd[21]
ristāxēz [K20_143r] ud[22] tan ī pasēn bē bawēd ∵

K20 frazām pad drōd šādīh ud rāmišn
pad yazdān kāmag bawād ēdōn bawād ēdōntar-iz[23] bawād —

DH frazaft pad drōd ud šādīh ud rāmišn
pad yazdān kām bawād ēdōn bawād ēdōntar-iz[24] bawād

---

1 D.
2 K.
3 D <III>.
4 K <w'ng>, D <KAŁAy>.
5 D <WĄY->.
6 K <-kl->, D <-yl-> 2x.
7 D + y eol.
8 K.
9 D.
10 K <MNš>.
11 K <yyhw>, D <yyhwn>.
12 K <'šnpyt>, D <'šnwyt'>.
13 KD <yyl>.
14 D <ptwpyt'>.
15 K.
16 D w +.
17 <-k w>.
18 K <WĄY->.
19 D.
20 K <swšynš>, D <swkš'ns>.
21 K <WĄY->.
22 D <-cw>.
23 <-tl / c>.
24 <-lc>.